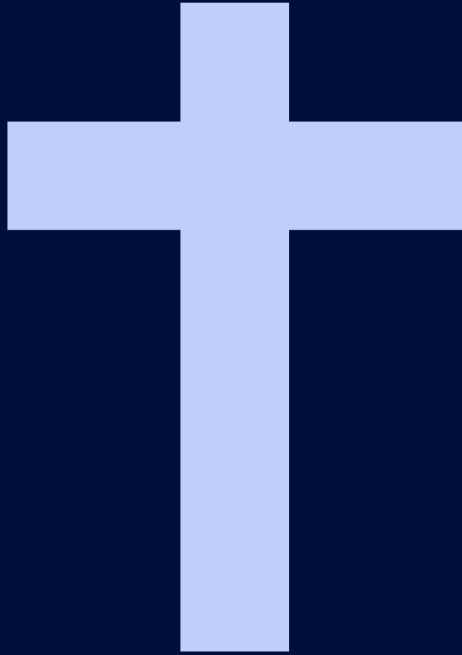

ጌሌዎ ማጻሕፍት

The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia, using
Ethiopic script

ጌሌኩ ማግኒት

The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia, using Ethiopic script

copyright © 2008 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale (Male)

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

ጌሌኩ ማግኒት

Maale Full Bible

The Word For The World International

Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929

Contents

ማዢነት ማፃኣፔ 1
ኬሲ ማፃኣፔ 42
ሌዊ ዓሰ ማፃኣፔ 76
ፓይዲ ማፃኣፔ 99
ላሚነቱ ዋጎ ማፃኣፔ 130
ዒያሱ ማፃኣፔ 161
ሱኡጎ ማፃኣፔ 180
ሩኡቴ ማፃኣፔ 199
1 ሳሙዔኤሌ ማፃኣፔ 202
2 ሳሙዔኤሌ ማፃኣፔ 228
1 ካኣቶ ማፃኣፔ 250
2 ካኣቶ ማፃኣፔ 276
1 ያኡሲ ዓሰ ሃይሶ 302
2 ያኡሲ ዓሰ ሃይሶ 327
ዒዝራ ማፃኣፔ 356
ኔሄሚያ ማፃኣፔ 365
ዓሰቲሮ ማፃኣፔ 379
ዒዮቤ ማፃኣፔ 386
ዓይኤሞ ማፃኣፔ 413
ኮኦኪነሢ ማፃኣፔ 483
ማክቢቤ ማፃኣፔ 503
ቢያፓ ባሼ ዓይኤሞ 509
ዒሲያሴ ማፃኣፔ 514
ዔርሚያሴ ማፃኣፔ 559
ዔርሚያሴኮ ቃዮ ማፃኣፔ 607
ሂዘቄኤሌ ማፃኣፔ 613
ዳኣኔኤሌ ማፃኣፔ 653
ሆሴዔ ማፃኣፔ 666
ዒዩዔኤሌ ማፃኣፔ 674
ዓሞፆ ማፃኣፔ 678
ዓብዲዮ ማፃኣፔ 684
ዮናኣሴ ማፃኣፔ 686
ሚኪያሴ ማፃኣፔ 688
ናሆኦሜ ማፃኣፔ 692
ዒሞባቆሜ ማፃኣፔ 694
ሶፖኒያሴ ማፃኣፔ 697
ሃኣጌ ማፃኣፔ 700
ዛካሪያሴ ማፃኣፔ 702
ሚልኪያሴ ማፃኣፔ 710

NT

ማቲዎሴ ፃኣፔ ኮዢ ሃይሶ 713
ማርቆሴ ፃኣፔ ኮዢ ሃይሶ 743
ሉቃሴ ፃኣፔ ኮዢ ሃይሶ 762
ዮሃንሴ ፃኣፔ ኮዢ ሃይሶ 794
ዳኪነቲዞነሢኮ ማዶ 816
ሮሜ ዓሰም 845
1 ቆሮንቶሴ ዓሰም 858
2 ቆሮንቶሴ ዓሰም 870
ጋላቲያ ዓሰም 878
ዔፕሶኔ ዓሰም 883

ፒልሲሲዮሴ ዓሰም 887
ቆላሲያሴ ዓሰም 891
1 ቲሰሎንቄ ዓሰም 894
2 ቲሰሎንቄ ዓሰም 897
1 ዲሞቲዎሴም 899
2 ዲሞቲዎሴም 903
ቲቶም 906
ፒልሞናም 908
ዔብሪ ዓሰም 909
ያይቆኦኤ ኪኣቶ 919
1 ዲዊሮሴኮ ኪኣቶ 923
2 ዲዊሮሴኮ ኪኣቶ 927
1 ዮሃንሴኮ ኪኣቶ 930
2 ዮሃንሴኮ ኪኣቶ 933
3 ዮሃንሴኮ ኪኣቶ 934
ዪሁዳ ኪኣቶ 935
ዮሃንሴም ያኦሲ ዳቄ ባኮ 936

ቦይ ዳኮንታ ዳኤፖንታ ዑፃ፤ ሃሣ ዩያጉዲ ሳይ ቢያይዳ ቢታንቶ ዓኣያ ማፖንጎ። ጌዔ።።

27 ያኦሲ ዩያይዲ ዓሲ ማዘፍ፤

ፔ ማሎና ፔና ማላያ፤

ዓቲንቄና ላኦሊና ማሂ ማዘፍ።።

28 ያኦሲያ ዓሲ «ሽይ ሚርጉዋቴ፣ ፃጳ ዒንሢኮ ሳዎ ኩሞንጎ፤ ሳዓኣ ዒንሢ ቢታንቶኮ ደማ ማፖንጎ፤ ባዘይዳ ናንጋ ሞላሢ ዑፃ፣ ጨሪንጫ ባራና ካፖና ሳይይዳ ዓገዳ ሃንታ ሽምፖና ዓኣ ባኮ ቢያ ዑፃ ዒንሢኮ ቢታንቶ ዓኣያ ማፖንጎ» ጌዒ ዓንጃ።። 29 ያኦሲ ዒያቶም ኬኤዛያ፡- «ሙኡዚ ዒንሢኮ ማፖንጎዲ ሳይይዳ ጳዳ ሃኣኮንታ ዓኣፒ ዓኣፓ ማሂንታ ታኣኒ ዒንሢኮ ማፖንጎ።። 30 ሃሣ ዩያጉዲ ቆሎንታ ካዮ ቦፖንታም፣ ጨሪንጫ ባራና ካፖንታ ሳይይዳ ዓገዳ ሽምፓ ዓኣ ማዘፍንታንታ ዑኡሲ ዔካ ሽምፔና ዓኣ ማዘፍንታም ቢያ ሙኡዚ ማፖንጎዲ ዓኣዔ ማኣቲና ዒላሸና ታኣኒ ዒንጌ።» ጌዔ።። ዩይያ ዒዚ ጌዔ ጎይያ ማዔ።። 31 ያኦሲ ማዘፍ ባኮ ቢያ ዛጋ፡- ዑሣ ዓኣዳ ዋዛዴ።። ሳዓ ዓሚ ካሬ፤ ላሃሳ ኬሊ ማዔ።።

2

1 ጨሪንጫና ሳይና፤ ሃሣ ዒያቶይዳ ዓኣ ባኮኮ ቢያ ማዘፍንታያ ያዒዲ ጋፔ።።

2 ያኦሲ ላሃሳ ኬሎና ማዶ ቢያ ጋፒሲ ላንካሳ ኬሎ ማዶ ሃሽ።። 3 ያኦሲ ማዘፍ ማዶ ቢያ ሃሽ ኬላ ዒማና ማዔሢር ላንካሳ ኬሎ ዓንጃ ዲማሴ።። 4 ዩያር ጨሪንጫና ሳይና ዔኤቢ ባኣያይዳፓ ማዘፍንታ ዋዶና ማዘፍንታ ሃይሳ ያዲከ።።

ያኦሲ ዓቲንቄና ላኦሊና ማዘፍ

ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ጨሪንጫና ሳይና ማዘፍ ዋዶና፡- 5 ሳይይዳ ዒርዚ ዋርቁሲባኣያ ማዔም፤ ሃሣ ሳይዋ ጎሽካ ዓሲ ባኣሢር ሳይይዳ ፔቴታያ ባቃሊ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ፤ 6 ያዒ ማዔቶዋ ሳይይዳፓ ቱር ዓልቃ ዋኣሢ ፃኣዶ ሳይ ቢያ ዑሻ።።

7 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ሳይ ዓጮይዳፓ ዔኪ ዓሲ ዓጪና ማዘፍ፤ ሲኢዶና ናንገ ዒንጋ ዑኡሲ ዑኡዜ፤ ዓሲያ ሽምፖና ናንጋ ማዘፍንታ ማዔ።።

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዓቦኮ ኬዞ ዛሎና ዔዴ፤ ጌይንታ ኮሺ ቤሲ፡- ዲማ ዲማ ባቃሊ ሚሢ ዓኣ ቤሲ ማሂ ኮሺ፤ ዒዚ ማዘፍ ዓሢያ ዒኣካ ጌሢ።። 9 ዩና ቤዜሎይዳ ዛጋዛ ዋዛሳያና ዓሲም ሙኡዚ ማፖንጎ ዲማ ዲማ ሚሢ ባቃሊንዳጉዲ ማሂ፤ ገንሣ ዩያ ዲማ ዲማ ባቃሊ ሚፆኮ ባኣኮይዳ ናንገ ዒንጋ ሚሢ ዓኣ፤ ዩያጉዲያ ሃሣ ኮዢ ፑርታይዳፓ ዲማሳንዳጉዲ ማሃ፡ ዔራቶ ዒንጋ ማላ ሚሢያ ዒኣካ ዓኣ።።

10 ዩና ዲማ ዲማ ሚፆ ባቃሊ ቤዜሎ ዑሻ ዳኤፒ ዓልቃ ዋርዚ ዔዴ፤ ጌይንታ ቤዛፓ ዋታ፤ ዩይ ዋራሢ ዔዴይይዳፓ ኬሰካዮ ያይዳ ማዒ ፓቁንታ።። 11 ቤርታሳ ዋራሢ ፒሽኔ ጌይንታ፤ ዩይያ ዋርቁ ጳዳያ፡ ሃዋላ ጌይንታ ዓጮ ቢያ ሽሪ ዳንዳ፤ 12 ዩና ዓጮ ዋርቁ ጌኤሽኬ፤ ሃሣ ዒዞ ዓጮይዳ ማላ ቤሰካ ጳዳዎ ሳውቃ ሚሢ ማኣሢንታ ሚርጌ ሚዛጲ ማዔ ዲማ ዲማ ባኣዚ ማይሊ ኮሺም ማዓ ሹቹያ ዒኣካ ዓኣ።። 13 ላምዓሳ ዋራሢ ገዮኔ ጌይንታ፤ ዩይያ ዒቶጲያ ዓጮኮ ዙሎና

ሽሪ ዓኣዳ።። 14 ሃይሣሳ ዋራሢ ፃግርሴ ጌይንታ፤ ዩይያ ዓሶኦሬ ጌይንታ ዓጮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣዳ፤ ያይዳሳ ዋራሢያ ዔፒራዒሴ ጌይንታያከ።።

15 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዓሲ ዔዴይይዳ ጌሢ፤ ዩያ ዒዚ ማዶሢ ዓሲ ዩና ዲማ ዲማ ሚፆ ባቃሊ ቤዜሎ ጎሽኪ ሚፆዎ ሚዛጲሲ ካፓንዳጉዲከ።።

16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ፡- «ዲማ ዲማ ሚፆ ባቃሊ ቤዜሎ ዓኣ ሚፆኮ ዓኣፓ ኔኤኒ ሙዒኒ ዳንዳዔ፤

17 ጋዓንቴ ኮዢ ፑርታፓ ዲማሳንዳጉዲ ማሃ ዔራቶ ዒንጋ ሚፆሎ ዓኣፓይዳፓ ሙዒፖ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩና ሚፆሎ ዓኣፓይዳፓ ኔኤኒ ሙዒ ዋዶና ሃይቃንዳሢ ኔና ዔሬ» ጌዒ ዓሢም ኬኤዜ።።

18 ሄሊሳያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ፡- «ዓሢ ፔኤር ናንጋሢ ኮሽቱዋሴ፤ ዩያር ዒዛና ገኢጋያ፡ ሃሣ ዒዛ ማኣዳንዳያ ላጌ ታኣኒ ማዘፍንታ።» ጌዔ።።

19 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ሳይ ዓጮይዳፓ ዔኪ ካዮ ቦፖንታ፡ ቆሎንታ፡ ካፖንታ ቢያ ማዘፍ፤ ዋዚ ጋዓ ሱንሢ ዒዚ ዔያቶም ጌሃንዳቴያ ዛጋኒ ዓሢ ኮራ ዔኪ ዩዔ፤ ዓሢ ቶኣካ ቶኣካ ሽምፖና ዓኣ ማዘፍንታም ጌሢ ሱንፃ ፔቴ ፔቴሢም ዔኤሊንቶያ ማዔ።። 20 ዩያይዲ ዓሢ ቆሎንታ ካፖንታ ቦፖንታም ቢያ ሱንሢ ጌሢ።። ዓሢም ጋዓንቴ ዒማና ገኢጋያና ላጌ ማዒ ዒዛ ማኣዳያ ሃገ ጳዳባኣሴ።።

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዓሢ * ሃሃይቄጉዲ ገንዒሽ፤ ዩካፓ ዒዚ ገንዒ ዓኣንቴ ጎኦ ባራንፃፓ ፔቴ ሚጌሢ ዔኪ ቤዞ ዓሸኪና ኮንሢ ፓዒሴ፤ 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ዓሢኮ ጎኦባፓ ዔኪ ባራንፃ ሚጌጌሎ ላኦሊ ማሂ ማዘፍ፡ ዓሢ ኮራ ዔኪ ሙኤ።። 23 ዓሢ ዒማና፡-

«ሃይሽ ጋፒንፆይዳ ታኣኒ ታና ማላያ ዳንቄ፤
ዒዛ ታኣኮ ማጌፆፓ ጳዳ ሚጌሢከ፤
ታኣኮ ዓሸኮይዳ ጳዳ ዓሸኪከ፤
ዓቲንቄፓ ጳዳያ ዒዛ ማዔሢር ላኦሊ † ጌይንቶንጎ»
ጌዔ።።

24 ዓቲንቄ ዓዶና ዒንዶና ሃሺ ማቸና ዋላ ማዓሢ ዩያርኬ፤ ላምፖንሢያ ፔቴ ማዔ።።

25 ዓሢና ማቸና ዔያቶኮ ዑፃ ካሎታንቴ ዋሊ ሴልቄ ዒገጩዋሴ።።

3

ዓሲኮ ዓይሢንታሢ ዒዒሢ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ማዘፍ ቦይ ቢያይዳፓ ሸኦሽ ሚርጌ ጩንጫ፤ ሃሣ ጌሻያታሢር፡- «ዲማ ዲማ ሚፆ ባቃሊ ዓኣ ቤዜሎይዳ ዓኣ ሚፆኮ ዓኣፓ ዒንሢ ሙዑዋጉዲ ያኦሲ ዒንሢ ጎኔ ላኦሊያ?» ጌዒ ላኦሊሎ ያኦሮ።።

2 ላኦሊሎ ማሃ፡- «ዲማ ዲማ ባቃሊ ሚፆ ዓኣ ቤዜሎ ዓኣ ሚፆ ዓኣፓይዳፓ ኦ ሙዒኒ ዳንዳዔ፤ 3 ጋዓንቴ ያኦሲ «ዲማ ዲማ ባቃሊ ሚፆኮ ባኣኮይዳ ዓኣ ሚፆሢ ዓኣፓ ሙዒፖ፤ ኩጮናኣ ካኣሚፖ፤ ዩያ ዒንሢ ማዶቶ ሃይቃንዳ።» ሂዚ ጌዒ ኦም ላቴ።» ጌዔ።።

4 ሸኦሻሢ፡- «ፔቴታያ ዒንሢ ሃይቃንቲ፤ 5 ያኦሲ ዩያ ዒንሢ ዓይሢሢ ዩያ ሚፆኮ ዓኣፓ ዒንሢ ሙዒ ዋዶና

1:27 1:27 ማቲ. 19:4፤ ማር. 10:6። 1:28 1:28 ማዢ. ማፃ 5:1-2። 2:2 2:2 ዔብ. 4:4፤ 10። 2:3 2:3 ኬሲ. ማፃ 20:11። 2:7 2:7 1ቆር. 15:45። 2:9 2:9 ዮሃ. ያፔዳ 2:7፤ 22:2፤ 14። * 2:21 2:21 ዓሢ ጌይፆ ዔብራ ዓሶ ሙኡቹና «ዳዳላሜ» ጌይሢከ። † 2:23 2:23 ላኦሊዔብራ ዓሶ ሙኡቹና «ዒሽ» ጌይሢ ዓቲንቄ ጌይሢ ማዓዛ፡ «ዒሻ» ጌይፆ ላኦሊከ። 2:24 2:24 ማቲ. 19:5፤ ማር. 10:7-8፤ 1ቆር. 6:16፤ ዓፕ. 5:31። 3:1 3:1 ዮሃ. ያፔዳ 12:9፤ 20:2።

የእሱጉዲ ዲንህ ማዕንዳህና ኮዥ ፑርቶይዳፓ ዲማሲ ዲንህ ዓራጎዳህ ቤርታዲ ዓራህሮኬ» ዲዞም ጌዔኔ።

6 ለአሌላ ሚፃህ ኮሺ፣ ዓአፖ ሙዒኒያ ናሻያና ዓራ ማሃኒ ዳንዳዳ ማዕህ ዛጋፖ ዓአፖይዳፓ ዔኪ ሙዒ ዲዞና ዋላ ዓአ ዓኒማአ ዲንጌኔ፤ ዲዚያ ሙዒኔ። 7 ዩካፓ ለምፖንህ ቤዞማና ጳቂሥህ ዓራቶ ዳንቄህሮ፣ ካሎ ዔያታ ማዕህ ዓራኔ፤ ዩያሮ ቤሌሴ ጌይንታ ሚህኮ ዲላዥ ዋላ ካንህ ሲካፖ ገልዲማ ማህ ዔያቶኮ ካሎ ሞ ዓአቼኔ።

8 ዩኖ ኬሎ ዋንቶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያእሲ ዲማ ዲማ ሚፃ ባቃሊ ዓአ ቤዜሎይዳ ሃንታንቴ ዑኡዞ ዋይዜህሮ፣ ዓህና ማቾና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያእሲ ዔያቶ ዳንቄዋጉዲ ጌዒ ሚፃ ባአካ ዓአሸንቴኔ። 9 ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያእሲ ዓህ ዓኤላፖ፡- «ኔኤኒ ዋካ ዓአይ?» ጌዒ ያእጩኔ።

10 ዓህ፡- «ዲማ ዲማ ሚፃ ባቃሊ ዓአ ቤዜይዳ ኔኤኮ ዑኡዞ ታ ዋይዛፖ፣ ካሎ ታኣኒ ማዕህሮ ኔና ታ ዲገጩ ዓአሸንቴኔ» ጌዒ ኔ።

11 ያእሲያ ዓህ ኮራ፡- «ኔኤኒ ካሎ ማዕህ ፖ ኔኤም ኬኤዜይ? ታ ኔና ሙዒፖ» ጌዒ ሚፃ ዓአፖ ዔኪ ኔኤኒ ሙዒያ?» ጌዒ ያእጩኔ።

12 ዓህ፡- «ሃና፣ ታኣና ዋላ ናንጋንዳጉዲ ኔ ዲንጌ ለአሌላ ሚፃ ዓአፖ ዔኪ ታኣም ዲዞ ዲንጋዛ ታ ሙዒኔ» ጌዒ ኔ።

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያእሲ ለአሌሎ፡- «ዓይጎር ኔኤኒ ዩያይዳይ?» ጌዒ ያእጩኔ።

ለአሌላ ማሃፖ፡- «ሾኦሺ ታና ጌሻዛ ታ ሙዒኔ» ጌዒ ኔ።

የእሱኮ ዋጊያ

14 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያእሲ ሾኦካህም ሂዚ ጌዒ ኔ፡-

«ዩያ ኔኤኒ ማዕህሮ ቆልሞና ቦፖ ቢያይዳፓ ዲማዲ ጋዳንቄንቴያ ማዕ፤

ሃናኣፓ ዓርቃፖ ዳዲና፣ ሳዓና ጎቼንቴ ሃንቴ፤ ቢያ ዋዳ ዓጩ ሙዒ ናንጌ፤

15 ኔኤና ለአሌሎና ዋሊኮ ሞርኬ ታኣኒ ማሃንዳኔ፤ ዲዞ ዜርፖና ኔ ዜርፖና ቢያ ዋዳ፣ ኮሜ ዓሲ ማዕ ናንጋንዳኔ፤

ለአሌሎ ዜርፖ ኔኤኮ ቶኦኮ ዳኣፃንዳኔ፤ ኔኤኒ ዲዞ ዜርፖኮ ዲንገርዥ ዳዓንዳኔ።»

16 ለአሌሎ ማኣ፡-

«ኔኤኒ ጎዳዳ ዋድና ማታህ ታ ኔኤኮ ኔ ሾዓ ዋድና ቆዳ ማታሲያ ታ ሚርገሻንዳኔ፤

ጋዓንቴ ኔ ዓኒ ኔ ሱኡካዳንዳኔ፤ ሃሃ ኔ ዓኒማ ኔኤኒ ዓይህንታያ ማዕንዳኔ» ጌዒ ኔ።

17 ዓህማኣ ሂዚ ጌዒ ኔ፡-

«ኔ ማቾ ጌኤዞ ኔኤኒ ዋይዚ ኔና ታ ሙዒፖ» ጌዒ ሚፃ ዓአፖ ኔ ዔኪ ሙዒህሮ

ኔ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዛሎና ሳዔላ ጋዳንቄንቴያ ማፖም፤

ሳዓ ኔኤም ኮይሳ ሙኡዚ ዲንጋንዳጉዲ ኔ ናንጎ ዋዳ ቢያይዳ ሚርጌ ኔኤኒ ለቢንቴ ማዳ።

18 ሳዓ ኔኤም ዓንገህና ጋውዲና ባቃልሶም፤

ኔኤኒያ ሳፖይዳፓ ባቃሊ ባኮ ሙዒ።

19 ኔኤኒ ዓጩታህሮ

ኔ ኬሰኬ ዓጩ ባንህ ማዕ ኔ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ሙኡዚ ዳንቃኒ ሚርጌ ጩጋቴ ኔኤኒ ማዳንዳኔ።»

20 ዓህያ ዲዛኮ ማቾ ሸምፓ ዓኣ፣ ዓሲ ማከርንቴኮ ቢያ ዲንደ ማዕህሮ «ሂዋኣና» ጋዓ ሱንህ ዲዞም ጌህኔ።

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያእሲ ዓዳኣሚና ማቾናም ዲልዒ ዓፒላ ማህ ኮሺ ማይሴኔ።

ዓዳኣሚና ማቾ ሂዋኣናኮ ጌኔቴ ጌይንታ ኮዥ ቤዛፓ ኬዞ

22 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያእሲ ኬኤዛፖ፡- «ዓካሪ ዓሲ ኮዥ ፑርቶይዳፓ ዲማሲ ዔርዛ ዔራቶ ዔራህሮ ኔጊዳፓ ፔቴህጉዲ ማዕኔ፤ ሃይፓ ሴካ ፔ ኩጩና ሸምፓ ዲንጋ ሚፃይዳፓ ዔኪ ሙዒ ናንገና ናንጉዋጉዲ ዲዞ ታ ለአጌኔ» ጌዒ ኔ። 23 ዩያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያእሲ ዔዳኔ ጌይንታ ዲማ ዲማ ሚፃ ባቃሊ ዓአ ቤዛፓ ዓህ ማከንቴ ሳፖ ጎሽኪ ናንጋንዳጉዲ ዲዞ ኬሴኔ። 24 ያእሲ ዓሲ ዔዳኔይዳፓ ኬሴህኮ ጊንፃ ዩኖ ቤዜሎኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ጴኤፒ ዒጊቻ፣ ዲዛኮ ኪኢታንቾና ቢያ ዛሎ ሸሪ ሸሪ ታሚጉዲ ዔዳኤታ ጩንቻ ዓፓሮና ጌህኔ፤ ዩያ ዒ ማዳህ ያኦኒያ ናንጎ ሚፃህ ባንህ ዑኩዋጉዲ ጌዒ ኔ።

4

ዓዳኣሚኮ ናኣቶ ቃኣዔኤሌና ዓኣቤኤሌና

1 ዩካፓ ዓህ ዲዛኮ ማቾ፣ ሂዋኣናና ለሄም ዲዞ ጎዳዳፖ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዲዛ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ማኣዳዛ ዓቲንቄ ናይ ታ ዳንቄኔ» ጋዓፖ ሱንፃ ዲዛኮ «ቃኣዔኤሌ» * ጌዒ ጌህኔ። 2 ለሚ ሃሃ ቃኣዔኤሌኮ ጌኤዚ ዓኣቤኤሌ ሾዔኔ፤ ዓኣቤኤሌ ዓማና ማራይ ሃንቃያ ማዕዛ፣ ቃኣዔኤሌ ጋዓንቴ ጎሺ ጎሽካያኬ። 3 ሚርጌ ኬሊኮ ጊንፃፓ ቃኣዔኤሌ ጎሽኬ ሃኣኮይዳፓ ዔኪ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ዲንገህ ሸኢሾኔ። 4 ዓኣቤኤሌያ ማራቶ ባኣካፓ ቤርታ ሾይንቴ ፔቴ ማራይ ዔኪ ሙኪ ሹካፖ ማሎና ኮዥ ኮዥ ዓሸኮ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳም ታሚና ሚቼ ዲንጎ ዲንገህ ማህ ሸኢሻዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓኣቤኤሌንታ ዲዚ ዲንጌ ዲንገያዎ ዛገ ዋዛዳኔ። 5 ቃኣዔኤሌንታ ዲዚ ዲንጌ ዲንገያዎ ዛገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛዲ ባኣህሮ ቃኣዔኤሌ ዓአፖ ካር ቱኪ ሚርጌና ዳጋዳኔ። 6 ዲማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ቃኣዔኤሌ ኮራ ሂዚ ጌዒ ኔ፡- «ኔኤኒ ዳጋዲ ዓአፖ ካር ቱኬህ ዓይጎርዳይ? 7 ኮሺ ኔ ማዳያታቴ ዓአፖ ካር ኔኤኮ ጌኤሺ ማዕንዳንቴ ሃህ ኔ ማዳ ባካ ፑርታ ማዕህሮ ጎማ ኔና ካርይዳ ካቲ፣ ፔ ዳማ ኔና ማሃኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ዩያ ባሻንዳያ ኮይሳኔ።»

8 ዩካፓ ቃኣዔኤሌ ፔኤኮ ጌኤዚ ዓኣቤኤሌ፡- «ሃኒ ዩዔ፣ ኑ ዋላ ቦኣሎ ዓኣዳም» ጌዒ ቦኣሎ ዔኪ ዳንዲ ዲኢካ ዓኣፖ ጌኔ ማሊህና ፔ ጌኤዚ ዓኣቤኤሌ ዋዳኔ።

9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቃኣዔኤሌ ኮራ፡- «ኔ ጌኤዚ ዓኣቤኤሌ ዓንካዳይ?» ጌዒ ያእጩዛ፣ ቃኣዔኤሌ ያእሲም፡- «ዲዚ ዓንካ ዓኣቲያ ታ ዲዞ ዔራዋሴ፤ ታኣኒ ታ ጌኤዚ ሃንቃያዳ?» ጌዒ ማህኔ።

10 ናንገና ናንጋ ጎዳህ ቃኣዔኤሌም ሂዚ ጌዒ ኔ፡- «ሃይ ኔ ማዳ ባካ ዓይጌንዳይ! ለአሊንቴ፣ ኔ ጌኤዚኮ ሱፑፃ ሳዓፓ ታ ባንህ ኔጊዳ ፑርታና ዋጊሳኒ ዲላታህሮ። 11 ኔኤኒ

3:13 3:13 2ቆር. 11:3፤ 1ፃዎ. 2:14። 3:15 3:15 ዮሃ. ዮፔጳ 12:17። 3:18 3:18 ዔ.ብ. 6:8። 3:22 3:22 ዮሃ. ዮፔጳ 22:14። * 4:1 4:1 ቃኣዔኤሌ ጊንሃ ሃሃ «ቃኣዔኔ» ጌይፃ፡- ዔ.ብሪ ዓሶ ሙኡቸና «ዳንቄህ» ጌይህኬ። 4:8 4:8 ማቲ. 23:35፤ ሉቃ. 11:51፤ 1ዮሃ. 3:12፤ 4:10፤ ዔ.ብ. 12:24።

ጋዳንቁንቲያ ማዕ፤ ኔ ጌኤዚ ኔኤኒ ዋዳኣና ሱጉሢ ዐ-ሸካኒ ሻማታ ቦጉጉዲ ማዕ ሳዔሎይዳ ኔኤኒ ዲቃቲ ሃንታያ ማዕ። 12 ሳጾ ኔኤኒ ገሽኬ ዋደና ሃኣካ ኔኤም ካፆ፤ ሳጾይዳ ዳኪንቲ ቤሲባኣ ዓሲ ማዕ።»

13 ቃኣዔኤሌ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮራ፡- «ሃይ ታ ጎሞር ዓገንቲ ጋዳማ ታኣኒ ኬዳኒ ዳንዳዓሢኮ ዑሣኬ፤ 14 ዓካሪ ኔኤኒ ታና ሳዓፓ ዳውሴሢሮ ኔ ቤርታፓ ታኣኒ ዓኣሺንቲ ሳጾይዳ ዳኪንቲያና ማታዳያና ማዕንዳኔ፤ ጾኣኒያ ታና ዳንቁ ዓሲ ዋዳዳንዳኔ» ጌዔ።

15 ናንገና ናንገ ጎዳሢ ጋዳንቲ፡- «ጾኣኒያ ኔና ካኣማዓኬ፤ ጋዳንቲ ዓሲ ኔና ዋዳቶ ኔና ሄሌ ጋዳሞይዳፓ ለንካይ ጳንጩ ማዕ ባሽ ጋዳማ ዬያ ሄላንዳኔ» ጌዔ። ዬያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ቃኣዔኤሌ ጾኣኒያ ዳንቁቲ ዋዳዋጉዲ ዔርዘ ዳማ ማላታ ዒዛም ጌሢ። 16 ዬካፓ ቃኣዔኤሌ ጎዳ ቤርታፓ ሃኪ ዳንዳጾ፡ ዔዳኔኮ ባባ ኬሰካ ዛላ ሴካ ሃንገ ጌዒ ማታዲ ሃንቲሢ ቤሲ ፊ ጎጾ ዓጩ ናንጌ።

ቃኣዔኤሌ ዜርዖ

17 ቃኣዔኤሌ ፔ ማቸና ለሃዛ፡ ዒዛ ጎዳዳጾ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ ሱንጾ ዓዲኮ ዔያታ «ሄኖኬ» ጌዒ ጌሢ። ቃኣዔኤሌ ዬኖ ዋደና ካታማ ማዠያታጾ ማዠ፤ ጋፒሴሢኮ ገንጎ ካታማሎኮ ሱንጾ «ሄኖኬ» ጌይ ጌሢ። 18 ሄኖኬ ዒራዴ ሾዔ፤ ዒራዴ ማህያዔኤሌ፡ ማህያዔኤሌ ማቲሻዔኤሌ ማቲሻዔኤሌ ለማኬ ሾዔ፤ 19 ለማኬ ዓዳና ያላና ጌይንታ ለምጾ ላኣሊ ዔካዛ፡ 20 ዓዳ ጎጾ ላኣሊ ስቤሌ ጎጾ ናይ ሾዔ፤ ስቤሌ ጎጾሢ ቆልዎ ሄንቁ ሄንቁ ቦኦላ ዓፒላና ማዠ ማኣሪዳ ናንገ ዓሶኮ ዓደኬ። 21 ዒዛኮ ጌኤዚ ዩባሌ ጎጾሢ ጎኦላና ሹሉንጎና ዋርቃ ዓሶኮ ዓደኬ። 22 ያላ ጎጾ ላኣሊ «ቱባልቃይኔ» ጎጾያ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ ዒዚያ ዳማ ዳማ ዓንገ ዳዓያኬ፤ ቱባልቃይኔኮ ናዒማ ጌይንታ ጌራ ዓኣ።

23 ለማኬ ፔኤኮ ማቸንሢ ዓዳና ያላና ዔኤላጾ፡- «ለማኬ ላኣላ ሂንዳ ዋይዙዋቲ፤ ፔቲ ዳጌ ታና ጳርቁሢሮ ታ ዒዛ ዋዳ፤

24 ቃኣዔኤሌ ዋዳሢ ለንካይ ጳንጩ ጋዳማ ሄላንዳኔ ጌይንቲቶ ታና ዋዳያም ለንካይታሚ ለንካይ ጳንጩ ጋዳማ ዒዛ ሄላንዳኔ» ጌዔ።

ሴኤቴና ሄኖሴ ጎጾሢ

25 ዓዳኣማኮ ማቸ ሃሣ ለሚ ጎዳዳጾ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ ዒዛኣ፡- «ቃኣዔኤሌ ዋዳ፡ ዓኣቤኤሌ ቤዛ ጾኣሲ ታኣም ዓቲንቁ ናይ ዒንጌ።» ጋዳጾ ዒዛኮ ሱንጾ «ሴኤቴ»፤ ጌዒ ጌሢ። 26 ሴኤቴያ «ሄኖሴ»፤ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ ዬኖ ዋደናኬ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ካሸኪሢ ዓርቁሢ።

5

ዓዳኣማ ዜርዖ

1 ዓዳኣማ ዜርዖኮ ሱንጾ ሃይፓ ዳማ ፓይዳንታሢ ጉዳያኬ፤ ጾኣሲ ዓሲ ማዠ ዋደና ፔ ማሎና ማዠ፤ 2 ዓቲንቁና ላኣሊና ማሂ ማዠጾ ዓንጃ፤ «ዓሲ» ጌዒያ ሱንሢ ዔያቶም ጌሢ። 3 ዓዳኣማኮ ሌዓ ዔኤታና

ሃይሢታሚና ሌዔ ማዕ ዋደና ዒዛ ማላያ ዓቲቁ ናይ ሾዓ፤ ሱንጾ «ሴኤቴ» ጌዒ ጌሢ። 4 ዬካፓ ዓዳኣማ ሳሊ ዔኤታ ሌዔ ናንገጾ ሃሣ ዓቲንቁና ዉዳሮ ናይና ሾዔ፤ 5 ሌዓ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ታዘጳ ዔኤታና ሃይሢታሚ ሌዔ ማዕዛ ሃይቁ።

6 ሴኤቴ ዔኤታና ደንጎ ሌዔና ማዕዛ ሄኖሴ ጎጾሢ ሾዔ፤ 7 ዬካፓ ሴኤቴ ሳሊ ዔኤታና ለንካይ ሌዔና ናንገ ማሌ ዓቲንቁና ዉዳሮ ናይና ሾዔ፤ 8 ዋሊ ዑፃ ዒዛኮ ሌዓ ታዘጳ ዔኤታና ታጳ ለምጾ ሌዔና ማዕዛ ሃይቁ።

9 ሴኤቴ ናኣዚ ሄኖሴኮ ሌዓ ታዘጳታሚ ማዕዛ ቃይናኔ ጎጾሢ ሾዓ፤ 10 ዬካፓ ሳሊ ዔኤታና ታጳ ደንጎ ሌዔና ናንገ ማሌ ዓቲንቁና ዉዳሮ ናይና ሾዔ፤ 11 ዋሊ ዑፃ ዒዛኮ ሌዓ ታዘጳ ዔኤታና ደንጎ ሌዔና ማዕዛ ሃይቁ።

12 ሄኖሴ ናኣዚ ቃይናኔኮ ሌዓ ለንካይታሚ ማዕዛ ማላላዔኤሌ ጎጾሢ ሾዔ፤ 13 ዬካፓ ሳሊ ዔኤታና ጾይታሚ ሌዔ ናንገ ማሌ ዓቲንቁና ዉዳሮ ናይና ሾዔ፤ 14 ዋሊ ዑፃ ሌዓ ዒዛኮ ታዘጳ ዔኤታና ታጳ ሌዔና ማዕዛ ሃይቁ።

15 ቃይናኔ ናኣዚ ማላላዔኤሌኮ ሌዓ ለሂታሚ ደንጎ ማዕዛ ያሬዴ ጎጾሢ ሾዔ፤ 16 ዬካፓ ሳሊ ዔኤታና ሃይሢታሚ ሌዔ ናንገ ማሌ ዓቲንቁና ዉዳሮ ናይና ሾዔ፤ 17 ሌዓ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ሳሊ ዔኤታና ታዘጳታሚ ደንጎ ማዕዛ ሃይቁ።

18 ያሬዴኮ ሌዓ ዔኤታና ለሂታሚ ለምጾ ማዕዛ ሄኖኬ ጎጾሢ ሾዔ፤ 19 ዬካፓ ሳሊ ዔኤታ ሌዔ ናንገ ማሌ ዓቲንቁና ዉዳሮ ናይና ሾዔ፤ 20 ሌዓ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ታዘጳ ዔኤታና ለሂታሚ ለምጾ ማዕዛ ሃይቁ።

21 ሄኖኬኮ ሌዓ ለሂታሚ ደንጎ ማዕዛ ማቶሳላ ጎጾሢ ሾዔ፤ 22 ዬካፓ ሄኖኬ ጾኣሲና ገኢገ ሃንቲሢሃና ሃይሃ ዔኤታ ሌዔ ናንገ ማሌ ዓቲንቁና ዉዳሮ ናይና ሾዔ፤ 23 ሄኖኬኮ ሌዓ ሃይሃ ዔኤታና ለሂታሚ ደንጎ ማዕዛ ዳያ ሄላንዳኣና ናንጌ፤ 24 ዬያጉዴ ሌዔ ዒዚ ናንጌሢ ጾኣሲና ገኢገ ሃንቲሢሃና፤ ዬካፓ ጾኣሲ ዒዛ ዔኤሢሮ ሃይቁዋጾ ጉሪ ዒዛ ባባይቁ።

25 ሄኖኬ ናኣዚ ማኣቶሳላኮ ሌዓ ዔኤታና ሳሊታሚ ለንካይ ማዕዛ ለማኬ ጎጾሢ ሾዔ፤ 26 ዬካፓ ለንካይ ዔኤታና ሳሊታሚ ለምጾ ሌዔ ናንገ ማሌ ዓቲንቁና ዉዳሮ ናይና ሾዔ፤ 27 ሌዓ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ታዘጳ ዔኤታና ለሂታሚ ታዘጳ ማዕዛ ዒ ሃይቁ።

28 ለማኬኮ ሌዓ ዔኤታና ሳሊታሚ ለምጾ ማዕዛ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ 29 «ዬይ ናዓሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዳንቁ ሳዔሎይዳ ፑኡፖ፡ ደዶ ማዳፓ ኑና ሃውሺሳንዳኔ» ጋዳጾ፡ ሱንጾ ዒዛኮ «ኖሄ»* ጌዒ ጌሢ። 30 ዬካፓ ለማኬ ደንጎ ዔኤታና ታዘጳታሚ ደንጎ ሌዔ ናንገ፡ ማሌ ዓቲንቁና ዉዳሮ ናይና ሾዔ፤ 31 ሌዓ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ለንካይ ዔኤታና ለንካይታሚ ለንካይ ማዕዛ ሃይቁ።

32 ኖሃኮ ሌዓ ደንጎ ዔኤታ ማዕሰካፓ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ ዔያቶኮ ሱንጾ ሴኤማ፡ ካኣማ፡ ያኣፔቲ ጌይንታያኬ።

† 4:16 4:16 ማታዲ ሃንቲሢ ቤሲ ጋዳ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቸና፡- «ኖኡዴ» ጌይንታ። 4:24 4:24 ማቲ. 18:22። ‡ 4:25 4:25 ሴኤቴ ጌይ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቸና «ዒንጌ» ጌይሢ። § 4:26 4:26 ሄኖሴ ጌይ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቸና «ዓሲ» ጌይሢ። 5:1 5:1 ማዠ. ማጻ 1:27-28። 5:2 5:2 ማቲ. 19:4፤ ማር. 10:6። 5:24 5:24 ዔብ. 11:5፤ ዪሁ. 14። * 5:29 5:29 ኖሄ ጌይ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቸና «ሃውሺሢ» ጌይሢ። 6:1 6:1 ዓ.ዮ. 1:6፤ 2:1።

6

ጌራ ከኤዘኔ። 22 ሮሄያ ያኦሲ ዒዛ ዓይሄህ ሲያ ማጭ።

ዓሲኮ ዋቢያ

1 ዓሲኮ ዜርፃ ሳይይዳ ሚርገ ሚርገ ዓኣጳ ዋዶና ሚርገ ወዲር ናይ ሾይነቴ፤ 2 ዬኖ ዋዶና ያኦሲ ዓቲንቆ ናኣቶ * ማዕዘንህ ዬያቶ ወዲር ናኣቶኮ ሚዛጹሞ ዛጋፃ ዒያቶም ማዓንዲያ ዶኦሪ ላኣሊ ዔኬ። 3 ናንገና ናንጋ ጎዳህ፡- «ዓሲኮ ሹምፖ ዒንጋ ታኣኮ ዓያና ዓሲና ዋላ ናንገና ማይ ናንገንዲዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲ ሃይቃያ ማዕረህ ሃካፓ ሴካ ጭታና ለማታሚ ለዔናፓፓ ዐህ ዓኣጳ ናንጋዓኬ» ጌዔ። 4 ዬኖ ዋዶና ዔርቴ ዓሲ ወዲር ናኣቶና ዬንህ ያኦሲ ዓቲንቆ ናኣቶ ማዕዘንህፓ ዋልቁና ጳኤፒ ሚርገ ዓሲ ሾይነቴ፤ ዔያታ ሚናኣ ዋዶና ዒጊቻያ ማዔ፣ ዔርቴ ዋልቁ ዓሲኬ።

5 ጉቤ ዋዶና ሳይይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዓይህንቱዋያና ማለፃኣ ፑርቱሞ ሌሊ ማዕረህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዛጋፃ፡ 6 ዓሲ ማዢ ሳይይዳ ናንጋንዳጉዲ ማሂፃና «ዓይጎርዋ ታ ማዢይ» ጌራ ሚርገና ያዬ። 7 ዬያፓ ዔርቁና ያኦሲ፡- «ዓሲ ታኣኒ ዓይጋ ማዢይ» ጌራ ዒና ታኣኮ ያዬ፤ ዬያር ዬያ ታ ማዢ ዓሲንታ ቦፃ ደኮንታ ጳኤፖንታ፣ ቆሎንታ፣ ሃሃ ካፖዋ ዓይሱዋ፣ ሳይይዳ፣ ታ ባይዛንዳ፤» ጌዔ። 8 ጋዓንቴ ዒማና ፔቴ ሮሄ ጌይነታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ናንገ ናንጋ ዓሲ ዓኣ።

ሮሄ ሃይሶ

9 ሮሄኮ ሃይሳ ያዲኬ፤ ሮሄ ፔ ናንጎ ሌዖ ቢያይዳ ፒዜ ማዕያና ያኦሲና ገኢጊ ሃንታ ኮሺ ዓሲኬ፤ 10 ሮሄ፡- ሴኤሜ፡ ካኣሜና ያኣፔቴ ጌይነታ ሃይህ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ። 11 ዬኖ ዋዶና ሳይይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ቤርታ ፑርታ ዋቦ ማዕረህ ጌኔ ማጳ ዓጮ ቢያይዳ ማጳንታ። 12 ያኦሲ ሳይ ቢያ ዛጋዛ ፑርቱያ ማዕረህና ዒኣካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዋቦታህ ዳንቁ።

13 ዬያር ያኦሲ ሮሄም፡- «ዓሲኮ ዜርፃ ሳይይዳ፣ ቢያ ታኣኒ ባይዛኒ ማሌ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ሳዓ ዓሲኮ ጌኖ ማዶና ኩሚሂር ዓሲ ጋዓ ባኣዚ ሳይይዳ፣ ታኣኒ ባይዛንዳ፤ 14 ኔኤም ጋዓንቴ ቃራ ሚሂዳ፣ ዋኣህ ካኣሚሌ ማዢ፤ ጋራ ሚርገ ቆልዓና ዓኣያ ማሂ ማዢጋፓ ጋርና ዙሎና ሺዲና ሺዴ። 15 ያዶሱማ ሃይህ ጭታ ዋዳ፣ ጋር ዳልጉማ ደንገታሚ ዋዳ፣ ቱር ዔጳ ሃይሂታሚ ዋዳ ማዕያ ኮሺ፤ 16 ዋኣያ ካኣሚሎኮ ቶኣካ ማኣሪ ማዢ፤ ኮጮና ሳኮና ካኣማ ካርኮ ፔቴ ዋዳ ኩሙዋ ቤሲ ሃሺ፤ ዋኣያ ካኣሚሎኮ ዋሊ ዑፃ ዑፃ ሃይህ ኩባ ዓኣያ ማሂ ማዢ፣ ካር ጎኦቦ ዛሎና ማሂ ማዢ፤ 17 ሳይይዳ ሹምፓ ዓኣ ባኣዚ ባይዛኒ ባይሲንታ ዋኣህ ታ ኬሳዛ፡ ሳይይዳ ሹምፓ ዓኣ ማዢንታ ቢያ ኩዳንዳ። 18 ኔና ታ ባይዚንዲዋያ ማዕረህ ታኣኒ ኔኤም ጭኣቃንዳ፤ ኔኤና ኔ ማቾና ኔ ናኣቶና ዔያቶኮ ላኣሎና ዋኣያ ካኣሚሎ ጋር ጌሎዋቴ።

19 «ኔኤና ዋላ ናንገ ዓታንዳጉዲ ሹምፓ ዓኣ ማዢንቶኮ ዜርፃ፣ ዜርፃ፣ ለምፃ ለምፃ ዓዳና ዒንዳና ዔከ ዔከ ዋኣያ ካኣሚሎ ጋር ጌልዜ፤ 20 ባይሲንታ፣ ዓታንዳጉዲ ዲማ ዲማ ካፖ ዜርፃ፣ ቆልሞይዳ፣ ካፖ ቦፃ ደኮንታ ጳኤፖንታይዳ፣ ለምፃ ለምፃ ማዕረ ኔ ኮራ ሙኮንጎ። 21 ዬካፓ ኔናንታ ዬንህ ማዢንቶም ቢያ ገዳንዳ ዲማ ዲማ ሙኤዚ ዋኣያ ካኣሚሎ ጋራ ቡኩሴ»

7

ባይሲንቶ ዋኣያ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሮሄም ጋዓ፡- «ሃኖ ዋዶ ሾይነቶ ባኣካ ኮሺ ዓሲ ኔና ሌሊ ማዕረህ ኔኤኒ ኔ ማኣር ዓሲና ዋኣያ ካኣሚሎ ጋር ጌሌ። 2 ያኦሲም ዒንገንታኒና ሙዒንታኒ ዳንዳዓ ቆልሞና ቦፃናይዳ፣ ቢያ ላንካይ ላንካይ ዓዳና ዒንዳና ኔኤና ዋላ ዋኣያ ካኣሚሎይዳ ጌልዜ፤ ያኦሲም ዒንገንታኒዋያና ሙዒንቱዋ ቆልሞይዳ፣ ቢያ ፔቴ ፔቴ ዓዳና ዒንዳና ሌሊ ጌልዜ። 3 ፔቴ ፔቴ ካፖ ዜርፃ፣ ላንካይ ላንካይ ዓዳና ዒንዳና ጌልዜ፤ ዬያ ኔ ማዶንዳሂ ፔቴ ፔቴ ቆልሞንታ ካፖ ቦፃንታ ካፖንታ ሳዛና ናንጋንዳጉዲና ሳይይዳ ዜርሂ ዓታንዳጉዲኬ። 4 ታኣኒ ማዢ ሹምፓ ዓኣ ማዢንቶ ቢያ ሳይ ዐይዳ፣ ባይዛኒ ላንካይ ኬሊኮ ገንፃ፣ ያይዲታሚ ኬሊ ሮኦሪና ዋኣቴና ቢያ ጋፑዋ ዒርዚ ታ ዋርቁሳንዳ፤» ጌዔ። 5 ሮሄያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ባኮ ቢያ ማጭ።

6 ባይሲንቶ ዋኣያ ሳዓ ማዕ ዋዶና ሮሄኮ ሌዓ ላሆ ጭታኬ። 7 ሮሄ፡ ማቻ፡ ናኣቶንታ ዔያቶኮ ላኣላኣ ባይሲንቶ ዋኣያይዳ፣ ዓታኒ ዋኣያ ካኣሚሎይዳ ጌሌ። 8 ሙኤዚም ማዕያና ማዕዋ ፔቴ ፔቴ ቆሎንታ ካፖ ቦፃንታ፣ ሃሃ ካፖንታይዳ፣ 9 ለምፃ ዓዳና ዒንዳና ማዕረ ማዕረ ሮሄ ኮራ ሙኬ፤ ያኦሲ ዓይህ ጎይያና ዋኣያ ካኣሚሎይዳ ሮሄ ጌልዛ፤ 10 ላንካይ ኬሊኮ ገንፃ፣ ባይሲንቶ ዋኣያ ሙኬ።

11 ሮሄኮ ሌዓ ላሆ ጭታ ማዕ ዋዶና ለምዓሳ ዓገሮኮ ታጳ ላንካሳ ኬሎ ሳይኮ ደማ ዓኣ ፑኤፖ ዋኣያኮ ዓልቃ ካራ ቢያ ዔርቱዋንቴ ዳርዓዛ፤ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ዋኣያኮ ካራ ቢያ ቡሊንቴ። 12 ዒራ ያይዲታሚ ሮኦሪና ያይዲታሚ ዋኣቴና ሃሹዋ፣ ሳይይዳ ዋርቁ። 13 ዒራ ዋርቁ፣ ዓርቁ ኬሎ ሮሄ፡ ማቻ፤ ዔያቶኮ ናኣታ ሴኤሜ፣ ካኣሜ፡ ያኣፔቴያ ዔያቶኮ ሃይህ ላኣሎንሂና ዋላ ዋኣያ ካኣሚሎይዳ ጌሌ። 14 ቆልሞይዳ፣ ካፖ ቦፃ ደኮንታ ጳኤፖንታይዳ፣ ሃሃ ጫሪንጫ ባራና ካፖናይዳ፣ ፔቴ ፔቴ ፔኤኮ ዜርፃጉዳያ ዔያቶና ዋላ ዋኣያ ካኣሚላ ጌሌ። 15 ያዒዲ ፔቴ ፔቴ ሹምፓ ዓኣ ማዢንታ፣ ለምፃ ለምፃ ማዕረ ሮሄና ዋላ ዋኣያ ካኣሚላ ጌሌ፤ 16 ማዢንታ ቢያ ዓዳና ዒንዳና ማዕረ ዋኣያ ካኣሚላ ጌሊህ ያኣዛህ ዓይህ ጎይያ ጉዳያናኬ፤ ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሮሄኮ ዙሎና ዋኣያ ካኣሚሎኮ ካር ዋዶ።

17 ባይሲንቶ ዋኣያ ያይዲታሚ ኬሊ ሄላንዳኣና ኩሚ ኩሚ ዓኣጳ፤ ዋኣያ ቃሲንቴ ቃሲንቴ ዓኣጳሂር ዋኣያ ካኣሚሎ ሳይይዳ፣ ዑፃ ዳግ ዳግ ዳግ። 18 ዋኣያኮ ሳይይዳ፣ ዳጉማ ቃሲንቴ ዋዶና ዋኣያ ካኣሚላ ዋኣያ ዑፃ ሴካ ሃንጋ ጌራ ሃንቴህ ዓርቁ። 19 ዋኣያ ጫሪንጮኮ ደማ ዓኣ ፑኤፖ ደኮ ባይዛንዳያ ሄላንዳኣና ዳጌ። 20 ዋኣያ ደኮኮ ዐህ ዓኣጳ ታጳ ደንጎ ዋዳ ዳግ ጌዔ። 21 ካፓ፡ ቆልማ፡ ካፖ ቦፃ ደኮንታ ጳኤፖንታ ዓሲንታ ቢያ ዓቱዋ፣ ሃይቃዛ ሳዓ ዓኣ ሹምፓ ዓኣ ማዢንታ ቢያ ባይቁ። 22 ሳይ ዑፃ ናንጋ ሹምፓ ዓኣ ባኣዚ ቢያ ጋፔ። 23 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳይ ዑፃ ሹምፓ ዓኣ ማዢንቶ ቢያ፣ ዓሲንታ ቆልሞንታ ካፖንታ ካፖ ቦፃ ደኮንታ ጳኤፖንታ

* 6:2 6:2 ያኦሲ ዓቲንቆ ናኣቶ ጋዓ፡- ዔብሪ ዓሲ ሙኤጮ ማፃአፓይዳ ማለፃ ዛኣዛ ያኦሲ ከኢታንቾ፤ ገንሃ ሃሃ ዬኖ ዋዶና ዓኣ ካኣቶ ናኣቶ ማዕረ ዳንዳዓኮ። 6:4 6:4 ፓይ. ማፃ 13:33። 6:5 6:5 ማጉ. 24:37፤ ሉቃ. 17:26፤ 1ጴፂ. 3:20። 6:9 6:9 2ጴፂ. 2:5። 6:22 6:22 ዔብ. 11:7። 7:7 7:7 ማጉ. 24:38-39፤ ሉቃ. 17:27። 7:11 7:11 2ጴፂ. 3:6።

ዓይኑም ቢያ ባይዘዛ ሃይባጥ ዓቲዘንህ ሮሃና ዒዛና ዋላ
ዋእያ ካእሚሎ ጋራ ዓኣ ባኮንህ ሌሊኩ። 24 ባይሲንቶ
ዋእያ ጻኤታና ደንገታሚ ኬሊ ሄላንዳኣና ሚጩዋዎ
ዴዔኔ።

8

ባይሲንቶ ዋእያኮ ጋጥን።

1 ያኦሲ ሮሃና ዒዛና ዋላ ዋእያ ካእሚሎ ጋራ ዓኣ
ካዮ ቦዮንታ ቆልሞንታም ቢያ ማላዎ ሳይይዳ ዠባገገ
ዠባርሺሳዛ ዋእያ ኬዲህ ዓርቄኔ። 2 ሳዎኮ ዴማጥ ቱር
ዋእያ ዓልቃ ካርና ጫሪንጫ ዓኣ ዋእያኣ ኬዳ ካራ
ዋዲንቲኔ፤ ጫሪንጫጥ ዋርቃ ዒራኣ ዓቄኔ። 3 ዋእያ ዳካ
ዳካ ሳዎጥ ኬዲህ ዓርቃዎ ጻኤታና ደንገታሚ ኬሊ
ሄላንዳኣና ሚጩ ሚጩ ዳኬኔ። 4 ባይሲንቶ ዋእያ ኩሚዎ
ዓርቄህዳጥ ላንካሳ ዓገሮኮ ታጰ ላንካሳ ኬሎ ዋእያ
ካእሚላ ዓራራቲ ገይንታ ዲኮኮ ፔቲያ ቶኦካ ሄሊ ዓቄኔ።
5 ዋእያ ታጰሳ ዓገሮኮ ዓይይይዳ ታህ ታህ ኬዳዛ ዲኮኮ
ቶኦካ ጸዴኔ።

6 ያይዲታሚ ኬሊኮ ገንፃጥ ሮሃ ዋእያ ካእሚሎኮ
ፑልቶ ካራጥ ፔቲማ ቡላዎ። 7 ቁራኬ ኬሲ ዳካዛ ቁራካህያ
ዋእያ ሚጫንዳያ ሄላንዳኣና ሴካ ሃንጋ ገዒ ገዒ ባራ
ሌሊ ባራኔኔ። 8 ዩካጥ ሮሃ ሃሃ ዋእያ ዓኣ ቤዛጥ ኬዴቶ
ዒራኒ ደኦሌ ዳኬኔ። 9 ጋዓንቲ ዋእያ ሃገ ሳዎ ባይዚ
ዓኣህሮ ደኦሌላ ዴዎንዶ ቤሲ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣህሮ
ሮሃ ባንህ ማዒ ሙካዛ ሮሃ ኩጮ ዋእያ ካእሚላጥ
ኬሲ ደኦሌሎ ፔ ባንህ ዓርቄ ዓኬኔ። 10 ላንካይ ኬሊ
ዴዔሰካጥ ደኦሌሎ ገንህ ማህ ዳኬኔ። 11 ደኦሌላ ዓባ
ገላኣና ዓኣዔ ሪሚቲኮ ዒላሸ ዳንጋ ዓኬ ሮሃ ባንህ
ሙኩህሮ ሮሃያ ዋእያ ዓኣ ቤዛጥ ኬዴህ ዓራኔ። 12 ሃሃ
ላንካይ ኬሊኮ ገንፃጥ ሮሃ ደኦሌሎ ኬሲ ዳካዛ ዩማጥ
ደኦሌላ ማዒ ሙኩባኣኦ።

13 ሮሃኮ ላሆ ጻኤታና ፔቲ ሌዔና ማዓዛ ቤርታሳ
ዓገሮኮ ቤርታሳ ኬሎና ዋእያ ሳዎጥ ሚጩኔ፤ ሮሃያ ዋእያ
ካእሚሎኮ ፀ-ዎ ቡላዎ ኮይሎ ቢያ ዛገ ዋእያ ሚጩ ሳዓ
ፃኣዴህ ዴንቄኔ። 14 ዋእያ ሚጩ ዓርቄሰካጥ ላምዓሳ
ዓገሮኮ ላማታሚ ላንካሳ ኬሎና ሳዓ ጋጥንህ ፃኣዴ
ሚሌኔ።

15 ያኦሲ ሮሃም፡- 16 «ኔኤና ኔ ማቸና ኔ ናኣቶና ዔያቶኮ
ላኣሎና ዋላ ዋእያ ካእሚላጥ ኬሰኬ፤ 17 ዳልገ ሚርገ
ሳዎ ቢያ ዔያታ ኩማንዳጉዲ ኔኤና ዋላ ዓኣ ሼምጥ ዓኣ
ማዢንቶ ቢያ ካፖንታ ቆልሞንታ ሃንጎ ሃሃ ካዮ ቦዮ
ዳኮንታ ዴኤፖንታ ቢያ ዔኬ ኬሰኬ» ገዒኔ። 18 ዩካጥ
ሮሃና ማቸና ዒዛኮ ናኣቶንታ ናኣዚ ማቸንህንታ ዋላ፡
19 ሃሃ ቆልሞንታ ካፖንታ ካዮ ቦዮ ዳኮንታ ዴኤፖንታ
ቢያ ፔኤኮ ፔኤኮ ዜርፃ ዋሊ ገንፃ ማዒ ዋእያ ካእሚላጥ
ኬሰኬኔ።

ሮሃ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሸኢሸህ

20 ሮሃ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንገ ካኣሸካኒ
ሹቸና ቤዘ ኮሻዎ፡ ሙኡዚም ማዓ ቆልሞና ካፖናይዳጥ
ፔቲ ፔቲ ዔኬ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ዒንገህ
ማዓንዳጉዲ ቢያህ ዒዚ ኮሼ ቤዘይዳ ሚቸ ዒንገኔ።
21 ዩካጥ ሚቸ ዒንጎና ባኮኮ ሳዎ ናንገና ናንጋ ጎዳህ
ዋዛሴህሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊዎና ሂዚ ገዒኔ፡-
«ዓሲ ፑርቲሳ ዳቢንቶር ቢያ ሃይካጥ ሴካ ታኣኒ ሳዎ

ጋዳንቃዓኬ፤ ዓይጎር ገዒቶ ዓሲ ሃገ ናይ ዓኣላ ዓኣዎ
ፑርቲሞ ማዶ ኮዓያ ማዔህሮ ሃህ ታኣኒ ማዴህጉዲ
ሼምጥ ዓኣ ማዢንቶ ቢያ ሃይጥ ሴካ ታ ባይዛዓኬ።»

22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ቃሳዎ፡-

«ሳዓ ዓኣ ጎይህ ዓኣንቲ ጎሽ ጎሽኪህ፡ ሃኣኮ ቡኩሲህ፡
ጩኢሺ፡ ያይዲህ፡
ዮህህንታ ባርገንታ፡ ሮኦሪንታ ዋንቲንታ ቢያ ዎዴ
ዓኣያ ማዒ ናንጋንዳኔ» ገዒኔ።

9

ያኦሲ ሮሃና ዋላ ጫኣቄ ጫኣቁዎ

1 ያኦሲ ሮሃና ናኣቶና ዓንጃዎ፡- «ሚርጉዋቲ፤
ዳልጉዋቲ፤ ሳዎዎ ኩሙዋቲ፤ 2 ቆልሞንታ ካፖንታ ካዮ
ቦዮ ዳኮንታ ዴኤፖንታ፤ ሃሃ ዋእያ ናንጋ ሞላህ ቢያ
ዒንህ ዒገጩህና ናንጎንጎ፤ ቢያህ ዒንህ ቢታንቶ ዴማ
ዋርቆንጎ። 3 ሃያኮ ቤርታ ዴማ ዴማ ቲኮ ሚዎ ሙኡዚ
ማህ ታ ዒንህም ዒንገህጉዲ ሃሃ ሃዮ ሼምጥ ዓኣ
ማዢንቶ ቢያ ሙኡዚ ዒንህም ማዓንዳጉዲ ታ ዒንገኔ።
4 ጋዓንቲ ሱጉዎ ላኣሎዎ ዓሸኮ ሙዒፖቲ፤ ዓይጎር ገዒቶ
ሼምጥህ ሱጉዎ ዳኣያ ማዔህሮኬ * ገዒኔ። 5 ዓሲ
ዎዳህ ሃይቃንዳጉዲ ዎገንታንዳኔ፤ ካይዚ ቦዮ ማዔቲያ
ቆልሞንታ ዓሲ ዎዳቶ ዩዎኣ ታ ሃይቃንዳጉዲ ማሃንዳኔ።

6 «ዓሲ ማዢንቲህ ያኦሲ ማሎናታህሮ ዓሲ ዎዳ
ዓሲ ቢያ ዓሲ ኩሸካ ሃይቃንዳኔ። 7 ዒንህ ሚርጉዋቲ፤
ዳልጉዋቲ፤ ዒንህኮ ዜርፃ ሳዎ ኩሞንጎ» ገዒኔ።

8 ዩካጥ ያኦሲ ሮሃና ዒዛኮ ናኣቶና ሃዚ ገዒኔ፡-
9-10 «ዓካፃ ዒንህና ዒንህኮ ዜርፃና ሼምጥ ዓኣ ማዢንታ
ቢያ ገይፃ ካፖ፡ ቆልማ፡ ካዮ ቦዩ፤ ዩዎጉዲ ኔኤና ዋላ
ዋእያ ካእሚላጥ ኬሰኬ ማዢንቶንታ ሃሃ ሳይይዳ ሃገ
ሸይንታንዳ ዜርፃማኣ ቢያም ታ ጫኣቃንዳኔ፤ 11 ዩዎ
ታ ጫኣቄ ጫኣቁዎ ዛሎና ሃካጥ ሴካ ሼምጥ ዓኣ
ማዢንታ ቢያ ባይሲንታ ዋእህና ፔቲታዎ ኩዳዓኬ፤ ሳዓ
ሃሃ ላሚህ ባይሲንታ ዋእህና ባይቃዓኬ። 12 ዒንህንታ
ሼምጥ ዓኣ ማዢንቶ ቢያህንታ ዋላ ታኣኒ ጫኣቃ፡ ሃያ
ናንገና ናንጋ ጫኣቁዎኮ ማላታ ማዓንዳጉዲ፡ 13 ታኣኮ
ዠኡላህ ጫሪንጫ ሻኣርይዳ ታኣኒ ዔቁሳንዳኔ፤ ዩይ
ዠኡላህ ታኣኒ «ሳዎ ባይዛዓ» ገዒ ጫኣቄ ጫኣቁዎኮ
ማላታ ማዒ ናንጋንዳኔ። 14 ሻኣርና ጫሪንጫ ታ ካንቃኣና፡
ሃሃ ዠኡላህ ሻኣርይዳ ዔቁ ጳዳ ዎደና ቢያ፡ 15 ዓካሪ
ሃይካጥ ሴካ «ባይሲንታ ዋእህ፡ ሼምጥ ዓኣ ማዢንቶ
ቢያ ባይዛዓኬ» ታኣኒ ገዒ ዒንህና ማሌ ሼምጥ
ዓኣ ማዢንቶና ዋላ ገሌ ጫኣቁዎ ታ ጳቂሃንዳኔ።
16 ዠኡላህ ሻኣርይዳ ዔቁ ጳዳ ዎደና ቢያ ታኣና ሳይይዳ
ሼምጥ ዓኣ ማዢንቶና ባኣካ ዓኣ ናንገና ናንጋ ጫኣቁዎ
ታ ጳቂሃንዳኔ። 17 ዩይ ዠኡላህ ሼምጥ ዓኣ ማዢንቶና
ዋላ ታኣኒ ጫኣቄ ጫኣቁዎ ዔርዛ ማላታኬ።»

ሮሃና ዒዛኮ ናኣቶና

18 ዋእያ ካእሚሎይዳጥ ኬሰኬ ሮሃኮ ናኣታ ሴኤማ፡
ካኣማ፡ ያኣፔቲ ጎዎዘንህ ማዓዛ፡ ካኣማ ገንፃጥ ካኣናኔ
ጎዎናይ ሸዔኔ፤ 19 ሃሮ ሄላንዳኣና ሳዎ ቢያይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ
ሸይንቲህ ዩንህ ሃይሃ ሮሃኮ ናኣቶንህዳጥኬ። 20 ሮሃ

9:1 9:1 ማዢ. ማፃ 1:28። * 9:4 9:4 ሼምጥህ ሱጉዎይዳ ዓኣህሮኬ ገይንቲህ፡- ዔብሬ ዓሳ ሼምጥ ሱጉህዳ ዓኣኒ ገዒ ጉሙርቃህሮኬ።
9:4 9:4 ሊዊ. ዓኬ 7:26-27፤ 17:1-16፤ 19:26፤ ላሚ. ዎማ 12:16፤ 23፤ 15:23። 9:6 9:6 ማዢ. ማፃ 1:26፤ ኬሲ. ማፃ 20:13። 9:7 9:7
ማዢ. ማፃ 1:28።

ጎሽ ጎሽካያ ማዓዎ ዋይኔ ጌይነታ ባልገ ካፃ ማህረ ስርታዲ ቱከህረ ዓርቄኔ፤

21 ኖሄ ፔቲ ከሌ ዒ ቱከ ዋይኖ ዓኣፖ ጩኡጲ ኮሾና ዑሽ ዑሽኪ ማህንታዎ ዓፒላ ዑፃ ባኣያ፡ ካሎ ፔ ማኣሮይዳ ላሄኔ። 22 ካኣናኔኮ ዓዴ፡ ካኣሜ ዒዛኮ ዓዴ ያኣዴ ካሎ ላሄህ ዛጌ ዋደና ካሮ ከሰካዎ ላምዎ ፔኤኮ ጌርሲንህሚም ከኤዜኔ። 23 ዬካፓ ጌርሲንህረ ሴኤሜንታ ያኣፔቲንታ ጋኣቤ ዓፒላ ፔኤኮ ጌኤታ ዓርቄ ዓደኮ ካሎም ዛጋዓ ጌዒ ዓዴ ላሄ ዓኣ ከኤዎ፡ ገንህረና ሃንቲ ጌሊ ዓደኮ ካሎም ዓኣቹኔ፤ 24 ኖሄኮ ማህረ ዓኣዳዛ ዒዚ ዔቃዎ ናኣቶይዳፓ ዳኮ ጌኤዛህ ማዴ ባኮ ዔሪጋፓ፤ 25 ሂዚ ጌዔኔ፡-

«ካኣናኔ ጋዳንቁንቲያ ማዎንጎ!

ጌርሲንህሚም ዓይሌ ማዒ ማዳያ ማዎንጎ፤

26 ሴኤሜኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛህ ጋላቲንቲያ ማዎም፡

ካኣናኔያ ሴኤሜም ዓይሌ ማዒ ማዳያ ማዎንጎ፤

27 ያኣሲ ያኣፔቲኮ ዓጮ ዳልጊሾንጎ፡

ያኣፔቲ ዜርዎ ሴኤሜ ዜርዎና ዋላ ናንጎንጎ፤

ካኣናኔ ያኣፔቲኮ ዓይሌ ማዒ ማዳያ ማዎንጎ።»

28 ባይሲንቶ ዋኣዎኮ ገንፃፓ ኖሄ ሃይሃ ያኤታና ዳንጊታሚ ሌዔና ናንጋ፡ 29 ዒዛኮ ሌዓ ዋሊ ዑዎይዳ ታዘጳ ያኤታና ዳንጊታሚ ማዓዛ ሃይቄኔ።

10

ኖሄ ናኣቶ ዜርዎ (1ዎኦሲ. ዓሃኬ 1:5-23)

1 ኖሄ ናኣቶ ሴኤሜና ካኣሜና ያኣፔቲና ዜርዎ ሃይማፓ ዳማ ፓይዲንታዞንህረ ማዓዛ፡ ዬንህረ ሃይሃንህረ ባይሲንቶ ዋኣዎኮ ገንፃፓ ናይ ሾዔኔ፤

ያኣፔቲ ዜርዎ

2 ያኣፔቲ ናኣታ፡ ጎሜሬ፡ ማጎጌ፡ ማዳያ፡ ያዋኔ፡ ቱባሌ፡ ሜሽኬና፡ ቲራሴ ጌይነታዞንህረኔ። 3 ያኣፔቲ ናኣዚ ጎሜሬ ናኣታ ሃህ ዓሽኬናዜ፡ ሪፓቲና ቶጋርማ ጎዎዞንህረኔ።

4 ያዋኔ ናኣታ፡ ዔኤሊሻ፡ ቲርሴሴ *፡ ኪቲሚና ቶ ሮዳኒሜ ቶ ጎዎዞንህረኔ።

5 ዬንህረ ጉቤ ባዘ ዓጮና ዋኣዎ ሳዛ ዓኣ ሳዎናይዳ ናንጋ ያኣፔቲ ዜርዎኮ ሚና ማገርገንቶ ማዎንህረኔ፤ ዔይታኣ ፔኤኮ ዓጮና ቶኣኮ ቶኣኮና ፓቂንቲ ናንጋ ዴሬከ፤ ፔቲ ፔቲ ቶኣካ ጌሰታዎ ዔይቶኮ ማዔ ሃንጎ ዓሶ ዳንጋፓ ዳማዲ ጌሰቲንታ ሙኡቹ ዓኣያከ።

ካኣሜ ዜርዎ

6 ካኣሜ ናኣታ፡ ኩሹ፡ ሚዲራይሜ ስ፡ ፑዲንታ * ካኣናኔንታከ። 7 ኩሹ ናኣታ ሃህ ሳኣባ፡ ሃዊላ፡ ሳቢታ፡ ራዒማና ሳቢቲካ ጎዎዞንህረ ማዓዛ ራማ ናኣታ ሳኣባና ዴዳኔናከ።

8 ኩሹ ሃህ ቤርታዲ ዓጮይዳ ፑኡፖ ያሎና ዔርቲህ፡ ናምሩዴ ሾዔኔ። 9 ናምሩዴ ፑኡፒ ከሞ ዓሲ ማዒ ያኣሲ ቤርታ ዔርቲህረ ዓሳ «ኔና ናምሩዴጉዲ ፑኡፒ ከማያ ማሆንጎ» ጋዓህ ዬያርከ። 10 ቤርታዲ ናምሩዴ ካኣቲማ ሴናዎሬ ጌይነታ ዓጮይዳ ዓኣ ሃይሃ ካታምንህረ ጌይዎ፡ ባብሎኔ፡ ዔሬኬኔና ዓካዲኔ ጌይነታ ካታም ዓርቃያከ።

* 10:4 10:4 ቲርሴሴ ጌይዎ፡ «ዒሰፔ» ጌይህከ። † 10:4 10:4 ኪቲሚ ጌይዎ፡ «ቆጵሮሴ» ጌይህከ። ‡ 10:4 10:4 ሮዳኒሜ ጌይዎ፡ «ሮዴ» ጌይህከ። § 10:6 10:6 ሚዲራይሜ ጌይዎ፡ «ጊብዴ» ጌይህከ። * 10:6 10:6 ፑዲ ጌይዎ፡ «ሊቢያ» ጌይህከ። † 10:25 10:25 ፔሊ ጌይዎ፡ ዔብሬ ዓሶ ሙኡቹና «ፓቂንቲህ» ጌይህከ። * 11:2 11:2 ዓባ ከሰካ ባንዎ ጋዓዛ፡ ዒሰራዔኤሊ ዓጫፓ ዓባ ከሰካ ዛሎና ጌይህከ።

11 ዬካፓ ዒዚ ዓሶኦሬ ጌይነታ ቤዞ ዓኣዳዎ ኔኔዋ፡ ራቦቲንታ ካላሂ ጌይነታ ካታም ማገኬ፤ 12 ዬያጉዲ ሃህ ኔኔዋና ካላሂ ጌይነታ ካታምንህረ ሳዛ ሬሴኔ ጌይነታ ኮሺ ዴኤፖ ካታምንህረ ዒ ማገኬ።

13 ሚዲራይሜ ጌይነታህ ካኣሜ ናኣዚ ዜርዎ፡ ሉዴ፡ ዓናሜ፡ ሌሃቤ፡ ናፕቲሄ፡ 14 ፔቲሮሴ፡ ፒሊሰዲሜ ጌይነታ ዜርዎ ከሰከ ካፕቶሬና ካሰሉሄ ጌይነታ ዳሮንታከ።

15 ካኣናኔ ናኣቶኮ ቶይዳህ ዲደኔ፡ ሄሌህ ሄቲ ጌይነታያከ፤ 16 ሃንጎ ካኣናኔ ዜርዎ ዔቡሳ ዓሶ፡ ዓሜራ ዓሶ፡ ጌርጌሳ ዓሶ፡ 17 ሂዋዌ ዓሶ፡ ዓርቄ ዓሶ፡ ሴና ዓሶ፡ 18 ዓርቃዳ ዓሶ፡ ፃሚራ ዓሶ፡ ሃማቲ ዓሶ ጎዎዞንህረኔ፤ ሃህ ገንፃፓ ኔጌዎ ዳማዴ ካኣናኔ ዓሶ ዜርዎ ዳማ ዳማ ቤዞይዳ ላኣሊንቲኔ። 19 ዬያር ካኣናኔ ዓሶ ዓጮኮ ዛጳ ሲደና ጎዎ ዓጫፓ ዓርቃዎ ደኣሎ ዛሎና ጌሬሬ ዓጮ ኮይሊና ዴንዲ ጋኣዛ ዓጮ ሄላንዳኣና ዓባ ከሰካ ዛሎና ዴንዲ ሶዶሜ፡ ጋዋራ፡ ዓዳኣማና ባላሻዔ ኮይሊና ዴንዲ ፃቦዬ ጌይነታ ዓጮ ሄላያ ማዔኔ። 20 ዬንህረ ቢያ ካኣሜ ዜርዎንህረ ማዓዛ ዳማ ዳማ ቶኣኪና ዓጫና ፓቂንቲ ናንጋ፡ ፔቲ ፔቲ ቶኣኮኮ ሃንጎዋቶይዳፓ ዳማዲ ጌሰቲንታ ሙኡቹ ዓኣያከ።

ሴኤሜ ዜርዎ

21 ያኣፔቲኮ ዒሾ ሴኤሜ ጎዎህ ዔቦሬ ጌይነታ ዜርዎኮ ማገርገንቶ ማዓህከ።

22 ሴኤሜኮ ናኣታ፡ ዔላኣሜ፡ ዓሶኦሬ፡ ዓርፓክሳዴ፡ ሉዴና ዓራሜ ጎዎዞንህረኔ። 23 ዓራሜ ናኣታ፡ ዑፃ፡ ሁሌ፡ ጌቲራና ሜሽኬናናከ፤ 24 ዓርፓክሳዴ ጎዎህ ሹላሂኔ ሾዔኔ፤ ሹላሂኔያ ዔቦሬ ሾዔኔ። 25 ዔቦሬ ጎዎህያ ላምዎ ናይ ሾዔኔ፤ ፔቲህ ሾይነቲ ዋደና ዴራ ዋሊዳፓ ፓቂንቲህረ ዒዛኮ ሱንፃ ፔሌጌ ተ ጌይነቲኔ፤ ሃንጎህ ሱንፃ ሃህ ዮቅፃኔ ጌይነቲኔ። 26 ዮቅፃኔ ናኣታ፡ ዓልሞዳዴ፡ ሹልፒሃፃርማዊቲ፡ ዬራሄ፡ 27 ሃዶራሜ፡ ዑዛሊ፡ ዳቂላ፡ 28 ያባሊ፡ ዓቢማዔኤሌ፡ ሳኣባ፡ 29 ያፔሬ፡ ሃዊላና ዮባቤ ጌይነታዞንህረ ማዓዛ ዬያታ ቢያ ዮቅፃኔ ዜርዎከ።

30 ዔይታ ናንጌ ቤዛ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓኣ ጌሜራዳ ዓጮ ሜሻ ጌይነታ ቤዛፓ ሴፔራይዴ ጌይነታ ቤዞ ሄላንዳኣናከ። 31 ዬያታ ቢያ ሴኤሜ ዜርዎንህረ ማዓዛ፡ ዔይታ ዳማ ዳማ ቶኣኪና ዓጫናይዳ ፓቂንቲ ናንጋያከ፤ ፔቲ ፔቲ ቶኣኮኮ ሃንጎዋቶይዳፓ ዳማዲ ጌሰቲንታ ሙኡቹ ዓኣያከ።

32 ዬንህረ ቢያ ፔኤኮ ዜርዎና ዜርዎና ፓቂንቲ ዳሮ ኖሄ ዜርዎንህረኔ፤ ማዓዛ ባይሲንቶ ዋኣዎኮ ገንፃፓ ዓጮ ዴራ ቢያ ሙኤህረ ዬንህረ ኖሄ ናኣቶንህረዳፓከ።

11

ባብሎኔ ካታምይዳ ዓጮ ዲንቁ ማገና ዴጌ ቤዞ

1 ቤርታዲ ሳዎይዳ ዓኣ ዳሮኮ ጌሰቶ ሙኡጫ ፔቲ ሌሊከ፤ 2 ዓባ ከሰካ ባንዎ ዓሳ * ዓኣዴ ዋደና ባብሎኔ ዓጮይዳ ፔቲ ቦኣሊ ዴንቃዎ ዒኣኣ ዴዔኔ። 3 ዬይ ዓሳ ዋሊ ኮራ፡- «ዔዛታ! ሃኒ ሙኡዋቲ፤ ኮጩ ዴጊሲ ማገንዶ ዓጫ ዲንቁ ዳዳንዳጉዲ ታሚና ሚቹ ኑ ኪላሶም» ጋዓዎ ማገንዶ ባኮዋ ገኢጊሺ ዋላ ዓይሃንዳ ሺዲ ጉዴ ባኣዚያኣ ዴንቄኔ። 4 ዬካፓ ዔይታ፡- «ሃኒ ዬዑዋቲ፤ ፔቲ ካታማ ኑኡኒ ማገም፤ ሃህ ቶኣካ ጫሪንጮ ሄላንዳ

* 10:4 10:4 ቲርሴሴ ጌይዎ፡ «ዒሰፔ» ጌይህከ። † 10:4 10:4 ኪቲሚ ጌይዎ፡ «ቆጵሮሴ» ጌይህከ። ‡ 10:4 10:4 ሮዳኒሜ ጌይዎ፡ «ሮዴ» ጌይህከ። § 10:6 10:6 ሚዲራይሜ ጌይዎ፡ «ጊብዴ» ጌይህከ። * 10:6 10:6 ፑዲ ጌይዎ፡ «ሊቢያ» ጌይህከ። † 10:25 10:25 ፔሊ ጌይዎ፡ ዔብሬ ዓሶ ሙኡቹና «ፓቂንቲህ» ጌይህከ። * 11:2 11:2 ዓባ ከሰካ ባንዎ ጋዓዛ፡ ዒሰራዔኤሊ ዓጫፓ ዓባ ከሰካ ዛሎና ጌይህከ።

ጴጌ ቤሲ ዲንቁንቴ ዓጮና ኑኡኒ ማዠም፤ ዬያይዲ ሳዎ ቢያይዲ ኑኡኒ ላኦሊንቴ ዳንዲዎ፤ ፔቴይዲ ዴዎም፤ ሃሣ ሱንሣያ ኑ ዔኮም» ጌዔ።፡፡

5 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሳ ማዠፍ ካታሞንታ ጴጌ ቤዞዎ ዛጋኒ ኬዴ፤፤ 6 ዲዚ ሂዚ ጌዔ።- «ሃይሾ ሃይ ዴራ ፔቴ ፃጲኬ፤ ጌሰቶ ዳንጋኦ ዔያቶኮ ፔቴኬ፤ ሃያ ባኮ ዔያታ ማዴያፓዓቴም ሃካፓ ሴካ ዔያታ ማሌ ባኦዚ ቢያ ማዳኒ ዔያቶ ባሹዋያኬ፤፤ 7 ዬያሮ ሃኒ ዬዑዋቴ፡ ኑኡኒ ኬዲ ዔያታ ዎሊና ቡኩዋጉዲ ሙኡጮ ዔቶኮ ኑ ሲኢሮም።፡፡» 8 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓጮ ቢያይዲ ዔያቶ ዜርቁሣሮ ካታሜሎ ማዠፍ ዓሳ ሃሹ፤፤ 9 ካታሜሎኮዎ ሱንፃ «ባብሎ»፤፤ ጌይንቴ፤፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒኢካ ፆኦሲ ዴሮኮ ሙኡጮ ሲኢራሣሮና ዔያቶዎ ዓጮ ቢያይዲ ላኦሊሣሮኬ።፡፡

ሴኤሚይዲፓ ዴንዲ ዓብራሃሚ ሄላንዳኦና (1ፆኦሲ ዓሃኬ 1:24-27)

10 ሴኤሚ ዜርፃ ሃይፓ ዴማ ፓይዲንታዞንሣኬ፤ ሴኤሚ ባይሲንቶ ዋኦኮ ጊንፃ ላምዎ ለዔ ዴዓ፤ ለዓ ዒዛኮ ጻኤታ ማዓንቴ ዓርፓክሳዴ ጌይንታ ናይ ሾዔ፤፤ 11 ዓርፓክሳዴ ሾዔሰካፓ ጊንፃ ሴኤሚ ዴንጎ ጻኤታ ለዔ ናንጋ፤ ማሌ ዓቲንቁና ዉዴሮ ናይና ሾዔ።፡፡

12 ዓርፓክሳዴያ ሃይሣታሚ ዴንጎ ለዔ ኩማዛ፡ ሹላሃ ጎዎ ናይ ሾዔ፤፤ 13 ዩካፓ ያይዲ ጻኤታና ሃይሣ ለዔና ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዴሮ ናይና ሾዔ።፡፡

14 ሹላሃ ሃይሣታሚ ለዔ ማዓዛ ዔቦሬ ሾዔ፤፤ 15 ዩካፓ ያይዲ ጻኤታና ሃይሣ ለዔና ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዴሮ ናይና ሾዔ።፡፡

16 ዔቦሬ ሃይሣታሚ ያይዲ ለዔ ማዓዛ ፔሌጌ ሾዔ፤፤ 17 ዩካፓ ያይዲ ጻኤታና ሃይሣታሚ ለዔና ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዴሮ ናይና ሾዔ።፡፡

18 ፔሌጌ ሃይሣታሚ ለዔ ማዓዛ ሬዑ ሾዔ፤፤ 19 ዩካፓ ላምዎ ጻኤታና ታዞጳ ለዔና ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዴሮ ናይና ሾዔ።፡፡

20 ሬዑ ሃይሣታሚ ላምዎ ለዔ ማዓዛ ሴሩጌ ሾዔ፤፤ 21 ዩካፓ ላምዎ ጻኤታና ላንካይ ለዔና ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዴሮ ናይና ሾዔ።፡፡

22 ሴሩጌ ሃይሣታሚ ለዔ ማዓዛ ናኮሬ ሾዔ፤፤ 23 ዩካፓ ላምዎ ጻኤታ ለዔ ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዴሮ ናይና ሾዔ።፡፡

24 ናኮሬ ላማታሚ ታዞጳ ለዔ ማዓዛ ታኦሬ ሾዔ፤፤ 25 ዩካፓ ጻኤታና ታጳ ታዞጳ ለዔና ናንጊ ማሌ ዓቲንቁና ዉዴሮ ናይና ሾዔ።፡፡

26 ታኦሬ ላንካይታሚ ለዔ ማዓሰካፓ ጊንፃ ዓብራሃሚና ናኮሬና ሃራኔና ሾዔ።፡፡

ታራ ዜርፃ

27 ዓብራሃሚና ናኮሬና ሃራኔናኮ ዓዶ፡ ታኦሬኮ ዜርፃ ሃይፓ ዴማ ፓይዲንታዞንሣኬ፤ ሃራኔ ሎኦጻ ሾዔ፤፤ 28 ሃራኔ ዒዛኮ ዓዴ ታኦሬ ሹምፖና ዓኦንቴ ዒ ሾይንቴ ካታሞ ዑኡሬይዲ ሃይቁ፤፤ ዑኡሬ ጌይንታ ካታማ ካላዳ ዓሳ ዓጮኬ።፡፡ 29 ዓብራሃሚ ሶኦራ ጎዎ ላኦሊኦ ዔካዛ፡ ናኮሬ ሚልካ ጋዓዞ ዔኬ፤፤ ዒዛ ሂሰካኔ ጎዎሢ ሾዔ ሃራኔ ናዎኬ።፡፡ 30 ሶኦራ ዘኦኮታሣሮ ናይ ሾዒባኦ።፡፡

31 ታኦሬ ፔኤኮ ናኦዚ ዓብራሃሚንታ ሃራኔ ሾዔ ዒዛኮ ናኦዚ ናዎ ሎኦጻንታ ዓብራሃሚ ማቾ ሶኦራኦ ዔኬ ባብሎኔይዲ ዓኦ ዓካታሞ ዑኡሬ ሃሹ ካኦናኔ ዓጮ ዓኦዳኒ ዔቁ፤፤ ዒዚ ዴንዲ ካኦራኔ ጎዎ ዓጪ ጌሊ ዒኢካ ዴዔ።፡፡ 32 ታኦሬ ላምዎ ጻኤታና ዴንጎ ለዔና ማዓዛ ካኦራኔይዲ ሃይቁ።፡፡

12

ዓብራሃሚ ዔኤሊንቴዎ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሃሚም፡- «ኔ ዓጮ ሃሹ፡ ኔኤኮ ዒጊናና ዓዶ ማኦሮ ዓሶይዲፓኦ ዴማዲ ታ ኔና ዳዎ ዓጮ ዓኦዳ፤፤

2 ዜርፃ ታ ኔኤኮ ሚርጊሻንዳ፤፤ ዳልጊ ዴሬያ ማዓንዳ፤፤ ታ ኔና ዓንጃንዳ፤፤ ሱንፃ ታ ኔኤኮ ዔርቴያ ማሃንዳ፤፤ ማሌ ዓሶማኦ ዓንጃ ኔ ማዓንዳ።፡፡

3 ኔና ዓንጃሣ ታ ዓንጃንዳ፤፤ ኔኤም ጋዳንቃዞንሣኬ ታ ጋዳንቃንዳ፤፤ ኔ ዛሎና ዴራ ቢያ ዓንጃንታንዳ፤፤» ጌዔ።፡፡

4 ዓብራሃሚም ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዚሣራዲ ካኦራኔ ዓጮፓ ዓኦዳኒ ዒ ኬሰካኦና ለዓ ዒዛኮ ላንካይታሚ ዴንጎኬ፤፤ ዒዛና ዎላ ጌኤዚ ናኦዚ ሎኦጻ ዓኦዳ፤፤

5 ዓብራሃሚ ፔኤኮ ማቾ ሶኦራንታ ጌኤዚ ናኦዚ ሎኦጻንታ ካኦራኔይዲ ዓኦ፤፤ ቆሌ ቆልሞንታ ዒዛም ማዳ ዓሶዎ ቢያ ዔኬ ዓኦዳ።፡፡

ዔያታ ካኦናኔ ዓጮ ሄላዎ፡ 6 ሴኤሚይዲ ዓኦ ጌኤኮ ቤዜሎ፡ ሞኦሬ ጌይንታ ካኦኮም ዴማዳ ሚፃሣ ዓኦ ቤዜሎ ሄላንዳኦና ዓኦዳ፤፤ ዬና ዎዶና ካኦናኔ ዓሳ ዬና ዓጮ ናንጋ።፡፡ 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሃሚም ፔጋዲ ጴዲ፡- «ኔኤኮ ዜርፃም ታ ዒንጋንዳ ዓጮሎ ሃናኬ» ጌዔ፤፤ ዩካፓ ዓብራሃሚ ዒዛም ፔጋዲ ጴዴ ናንገና ናንጋ ጎዳሣም ዒንጎ ባኦዚ ዒንጊ ካኦኮኮንዶ ቤሲ ሹቸና ኮሹ።፡፡ 8 ሄሊሳዎ ቤኤቴኤሌ ጌይንታ ዓጮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኦ ጌሚራዳ ዓጮ ኬሰካዎ ቤኤቴኤሌ ዓባ ጌላ ዛላ፡ ዓዴ ጎዎዞ ዓባ ኬሰካ ዛላ ማሂ ዓፕላና ማዠ ማኦሮ ፔኤኮ ዴቃዎ፡ ዒኢካ ፆኦሲም ዒንጊ ካኦኮኮ ቤዞ ሹጮና ኮሹ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሱንፃዎ ዔኤሊ ዚጊ ካሸኬ፤፤

9 ቤዛፓ ማሌ ቤሲ ዒዚ ሃንቴ ሃንቴ ኔጌቤ * ጌይንታ ቤዞ ሙኬ።፡፡

ዓብራሃሚ ጊብፃ ዓጮይዲ

10 ካኦናኔ ዓጮይዲ ናይዚ ጌላዎ ናያ ዴዲ ዴዲ ዓኦዳሣሮ ዓብራሃሚ ዬያ ናዮ ዎዶ ዓኦሣኒ ዒዚ ናንጋ ዓጮኮ ሃኬ ዴኦሎ ዛሎና ዓኦ ጊብፃ ዓጮ ዓኦዳ፤፤

11 ዓብራሃሚ ጊብፃ ዓጮ ጌላኒ ዑካዎ ማቾ ሶኦራ ኮራ፡- «ኔኤኒ ሚርጌና ሚዛጲ ማዓሣ ታ ዔራሣሮ፡፡ 12 ጊብፃ ዓሳ ኔና ዛጌ ዎዶና ሃና ዒዛኮ ማቾኬ» ጌዒ ታና ዎዲ ኔና ሃሻንዳ።፡፡ 13 ዬያሮ ታ ዒዛኮ ጌሮኬ» ኔ ዔያቶም ጌዔቶ ኔጋይቴ ጌይ ታና ዔያታ ዎዴዎ ሃሹ ኮሹ ዓኦፕና ታና ዔያታ ዛጋንዳ።፡፡ ጌዔ።፡፡

14 ጊብፃ ዓጮ ዔያታ ጌሌ ዎዶና ጎኔና ጊብፃ ዓሳ ዓብራሃሚኮ ማቾ ሚርጌ ሚዛጲታሣ ዛጌ።፡፡ 15 ሃሣ ፔቴ ፔቴ ካኦኮኮ ዑኬ ማዒ ማዳ ዓሳኦ ዒዛኮ ሚዛጲም ካኦኮም ኬኤዜሣሮ ካኦኮ ማኦሮ ዒዛ ዔኤሊንቴ ዓኦዳ፤፤

† 11:9 11:9 ባብሎኔ ጌይፃ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቸና ዑኡዛ ዎይዘንታ ዎዶና «ሰኢራሣ» ጌይሣ ማላያኬ። 12:1 12:1 ዳኬ ማዳ 7:2-3፤ ዔብ. 11:8። 12:3 12:3 ጋላ. 3:8። 12:7 12:7 ዳኬ ማዳ 7:5፤ ጋላ. 3:16። * 12:9 12:9 ኔጌቤ ጌይፃ ካኦናኔ ዓጮኮ ዴኦሎ ዛሎኬ። 12:13 12:13 ማዠ ማፃ 20:2፤ 26:7።

16 ዲዛ ጋይቲ ጌይ ካኣቲ ዓብራሜ ናሽካዮ፡- ማራይ፡ ዋኣሪ፡ ባይ፡ ሃራ፡ ጋኣላ፡ ዲዛም ማዶ ማዳንዳ ዓቲገቁንታ ላኣለንታ ዲንጌ።

17 ጋዓንቴ ዓብራሜኮ ማቸ ሶኣራ ካኣቲ ዔካኒ ማሊ ዔኤሊሲ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳሚሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣቲንታ ዲዛኮ ዑኩ ማዲ ማዳ ዓሶ ቢያሚዳ ፑርታ ማታሳ ደርዖ ዓገጌ። 18 ዩካፓ ካኣቲ ዓብራሜ ዔኤሊሳዮ ሂዚ ጌዒ ዲዛ ያኣጩኑ፡- «ሃይ ኔ ታኣም ማዳ ባካ ዓይጎዳይ? ሶኣራ ኔኣኮ ማቸ ማዳሚ ኔ ታኣም ዓይጎሮ ከኤዚባኣይ? 19 ታኣኮ ጌርኩ ኔ ጌዒ ታ ዲዛ ዔካኒ ዔኤሊሳንዳጉዲ ዓይጎሮ ማሃይ? ሃኣዛጌ፡ ኔኣኮ ማቸ! ዔኪ ከሰከ!» ጌዒ። 20 ዩያ ጌይ ካኣቲ ዓይህ ጎይዖና ካኣቲኮ ዑኩ ማዲ ማዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዓብራሜንታ ማቸንታ ዲዛኮ ዓኣ ቆሎ ቢያሚና ዎላ ዓጫፓ ከሰከ።

13

ዓብራሜና ጌኤዚ ናኣዚ ሎኦጻናኮ ዲማዲያ

1 ዓብራሜ ማቸንታ ዲዛኮ ዓኣ ቆሎዎ ቢያ ዔኪ ጊብጻ ዓጫፓ ኔጌቤ ዓጮ ዓኣዳኣና ሎኦጻ ዲዛና ዎላ ዓኣዳ።

2 ዓብራሜ ሚርጌ ቆልሞ፡ ሚርጌ ሚኢሹና ዎርቄና ዓኣ ደርጎቹ ዓሲኩ።

3 ኔጌቤይዳፓ ዔቃዖ ቤዛፓ ሚሌ ቤሲ ሃንቲ ሃንቲ ቤኤቴኤሌ ጎዮ ቤዞ ዓኣዲ ቤኤቴኤሌና ዓዪ ጎዮ ዓጮናኮ ባኣካ ዓኣ ቤዞ ሄሌኔ፤ ዩና ቤዜላ ሃያኮ ቤርታ ዲዚ ዴዔ ቤሲ፡ 4 ጊንሣ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኣዚ ዲንጊ ካኣሽኮ ቤዞ ሹጮና ኮሺ ቤሲ ማዳሚሮ ዲኢካ ዓብራሜ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሱንዖ ዔኤሊ ካሸከ።

5 ዓብራሜና ዎላ ዓኣዳጎ ጌኤዚ ናኣዚ ሎኦጻና ፔ ዛሎና ሚርጌ ማራይ፡ ዎኣሪና ባይና፤ ሃሣ ሚርጌ ማኣሪ ዓሲንታ ዲዛኮ ማዳ ዓሲያኣ ዓኣያኩ። 6-7 ዩና ዎዶና ዩና ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ካኣና፤ ዓሶና ፔርዜ ዓሶናኩ፤ ሃሣ ዓብራሜና ሎኦጻናኮ ሚርጌ ቆልሞ ዓኣያታሚሮ ዎላ ዔቃታ ናንጋጊ ዳንዳዒባኣሲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ቆልማ ዎላ ዑፃ ሄንቃ ቤሲ ባኣሚርኩ፤ ዩያሮ ዓብራሜና ሎኦጻናኮ ቆልሞ ሄንቃ ዓሶ ባኣካ ዑራ ማዘገብ።

8 ዩካፓ ዓብራሜ ሎኦጻ ኮራ፡- «ኑኡኒ ዎሊ ማኣሪ ዓሲ ማዳሚሮ ታኣና ኔኤና፤ ሃሣ ኑኡኮ ቆልሞ ሄንቃ ዓሶ ባኣኮይዳኣ ማዖም ዑራ ዔቃኒ ኮይሱዎሲ፤ 9 ዩያሮ ኑኡኒ ፓቁንቲ ዳማ ዳማ ናንጌቶ ኮሺኩ፤ ዓጮኮ ኔ ናሽኩ ዛሎ ዓኣዳዛ ታኣኒያ ዓቲ ዛሎ ዓኣዳንዳ።» ጌዒ።

10 ዩማፓ ሎኦጻ ዮርዳኖሴ ዎሮ ዓጫ ዓኣ ደኣጮ ዓጮ ዳንዲ ዞዓሪ ጎዮዞ ሄላንዳኣና ዛጋዖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ቤዞና ጊብጻ ዓጮይዳ ዎኣፃ ኩሚ ዓኣ ቤዞ ጉዳያ ማዳሚ ዳንቁኔ፤ ዩያ ዲ ዛጌሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሰዶሚና ጋሞራ ጌይንታ ካታሞንሢ ባይዙዎንቴ ቤርታኩ።

11 ዩያሮ ሎኦጻ ዮርዳኖሴ ዎሮ ዓጫ ዓኣ ደኣጮ ዓጮ ፔኤም ዔካዖ ዓባ ከሰካ ዛሎ ዓኣዳ፤ ያኣዲ ማዳሚሮ ለምዓሚ ዩያይዲ ዲማዳ፤ 12 ዓብራሜ ቤዛ፡ ካኣና፤ ዩያ ዓታዛ ሎኦጻ ጋዓንቴ ዲ ዓኣዳ ቤዛ ዓኣ ካታሞንሢኮ ባኣካ ሰዶሚኮ ዑኩ ዓፒሎና ማዞ ማኣሮ ፔኤኮ ደቂ ዳዔ፤ 13 ዩና ዎዶና ሰዶሚ ዓሳ ሚርጌ ፑርታ፤ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳጋሳ፤ ጎሜ ማዳ ዓሲኩ።

ዓብራሜኮ ከብርኣኔ ዓኣዳያ

14 ሎኦጻ ዲማዲ ዓኣዳሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሜም፡- «ኔ ዓኣ ቤዛ ዓኣዮ ዓጮ ጉቤ ሸሪ ዛጌ፤

15 ሃያ ኔኤኒ ዛጋ ዓጮ ቢያ ኔኤና ኔ ዜርዖናም ታ ዲንጋንዳ፤ ናንገና ዲንሢሮ ማዓንዳ፤ 16 ኔኤኮ ዜርዖ ሳዖይዳ ታ ማኣሻላጉዲ ሚርጊሻንዳ፤ ሳዖ ማኣሻላ ፓይዲንታኒ ዳንዳዲንቱዎኣሢሂጉዲ ኔኤኮ ዜርዖ ያዲ ፓይዲንቱዎና ማዓንዳ። 17 ዓካሪ ሃሢ ዓኣዲጋፓ ሳዖ ጉቤ ዛጌ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዩያ ቢያ ታ ኔኤም ዲንጋንዳ።» ጌዒ።

18 ዩያሮ ዓብራሜ ዓፒሎና ማዞና ማኣሮ ፔኤኮ ቱጊ ከብርኣኔይዳ ሚሚሪ ጌይንታ ቤዛ ካኣሽኮ ፑኤፖ ሻኣባ ዓኣ ቤዞይዳ ናንጋጊ ዓኣዳዮ ዲኢካ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጊ ካኣሽኮ ቤዞ ሹፕና ኮሺ።

14

ዓብራሜ ሎኦጻ ዲዲንቶይዳፓ ማሃሢ

1 ዩና ዎዶና ባብሎኔ ካኣቲ ዓሞራፔሌ፡ ዔላሳኣሪ ካኣቲ ዓሪዮኩ፤ ዔላኣሚ ካኣቲ ከዶራላዖሚራ፡ ጎይሜ ካኣቲ ቲዲዓሌኩ፤ ዩንሢ ያይዶ ካኣቶንሢ፡ 2 ሚሌ ደንጎ ካኣቶ ያላኒ ዓኣዳ፤ ዔያታ ያላኒ ዓኣዳ ደንጎ ካኣቶንሢያ ሴዶሚ ዓጮ ካኣቲ ቤራዔ፡ ጋሞራ ካኣቲ ቢርሻዔ፡ ዓዳማ ካኣቲ ሸንዓቤ፡ ፃቦዬሚ ካኣቲ ሸምቤሪ ጎዮሢንታ ሱንዖ ዞዓሪ ጌይንታ ቤላዔ ዓጩሎኮ ካኣታሢንታኩ።

3 ዩንሢ ደንጎ ካኣቶንሢ ፔቲ ማዲ ሶኣጌ ባዚ ጌዒ ዔኤሊንታ ሲዲሚ ደኣጮይዳ ያሎሮ ቡኩኔ። 4 ዩንሢ ደንጎ ካኣቶንሢ ታጾ ለምዖ ለዔ ከዶራላዖሚራ ጎዮ ዓጮ ካኣቲ ዳማ ባሽንቲ ናንጋዖ ታጾ ሃይሣሳ ሌዖና ጋዓንቴ ዩያ ካኣቲ ዑፃ ዲዳ ዳጋዲ ዔቁ።

5 ታጾ ያይዳሳ ሌዖና ከዶራላዖሚራና ዲዛና ዎላ ፔቲ ማዲ ያላ ካኣቶሢ ዔያቶኮ ያላ ዓሶና ዎላ ሙካዖ ሬፓ ዓሶ ዓሽቴርቱቃራናይሜ ጌይንታ ቤዛ፡ ዙዞ ዓሶ ሃማ ጌይንታ ቤዛ፡ ዔማ ዓሶ ቤሽዌቂርያቴማ ጌይንታ ቤዛ፡ 6 ሆሪ ዓሶዎ ጌሚራዳ ዓጩሎ ሴዒሪኮ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ኮይላ ዓኣ ዔልፓኣራኣኔ ሃላንዳኣና ያሊ ባሽኔ። 7 ዩካፓ ማዲ ቃዳሴ ጎዮ ዓጮ ሙኩኔ፤ ዩና ዎዶና ዩና ቤዜሎኮ ሱንዖ ዔንሚሽፓጻ ጌይንታ፤ ሃሣ ዓማሌቁ ዓሶ ዓጮ ቢያ ዓርቃዖ ሃያዖንታማሪ ጌይንታ ቤዛ ናንጋ ዓሞራ ዓጮ ዓሶዎ ዔያታ ያሊ ባሽኔ።

8 ዩካፓ ሰዶሚ፡ ጋሞራ፡ ዓዳማ፡ ፃቦዬሚና ቤላዔ ዓጮ ካኣታ ፔኤኮ ያላ ዓሶ ሲዲሚ ደኣጮይዳ ቡኩሲ ያልቴ፤ 9 ዔያታ ያልቴሢ ዔላኣሚ፡ ጎይሜ፡ ባብሎኔና ዔላሳሪ ዓጮ ካኣቶንሢናኩ፤ ደንጎ ካኣቶንሢ ያይዶ ካኣቶንሢና ዎላ ያልቴሢ ዩያይዲኩ። 10 ሲዲሚ ጌይንታ ደኣጩሎይዳ ሸዶ ማላ ዓልቃ ባኮ ዔካኒ ዴኤፒ ቦኣኮና ሚርጌ ዔቲ ዓኣንቴ ሰዶሚና ጋሞራና ካኣቶንሢ ያሎይዳፓ ዓኣሽንቲ ቶሎሮ ጌዒ ዳሽካዖ ዩያ ዔቶይዳ ሎኦማዛ፡ ዓቲ ሃይሃ ካኣቶንሢ ዲኮ ዓኣሽንቲ ከሰከ። 11 ያይዶ ካኣቶንሢ ሰዶሚና ጋሞራና ካታሞይዳ ዳንቁ ባኮ ቢያ ሙኡዚያ ሃሽዎዖ ዔኪ ዓኣዳ። 12 ሎኦጻ ሰዶሚይዳ ናንጋሢሮ ዲዛንታ ዲዛኮ ቆሎንታ ቢያ ዲዲ ዔኪ ዔያታ ዓኣዳ።

13 ዲማና ፔቲ ዓሲ ያላፓ ዓሽንቲ ቶሊ ሙካዖ ማዔ ባኮ ቢያ ዔብሪ ዓሢ ዓብራሜም ከኤዜኔ፤ ዩና ዎዶና ዓብራሜ ናንጋሢ ዓሞራ ዓሢ ሚሚሪሮ ማዔ ካኣሽኮ ሻኣቦኮ ኮይላኩ፤ ዩያ ሚሚሪ ጎዮሢና ዲዛኮ ለምዖ ጌርሲንሢ ማዔ ዓሽኮሌና ዓኔሪና ዓብራሜኮ ያሎ ዎዶና ዎሊ ሃሻዓ ጌዒ ጫኣቁ ላኔኩ። 14 ዓብራሜ ፔኤኮ ጌኤዚ

ናዓዚ ሎኦጻ ዲዒንተ ዔኪንቴህ ዋይዛያ ዒዛኮ ማኣራ ሾይንተ ያላኒ ዳንዳዓ ሃይህ ጻኤታና ታጾ ሳሊ ዓሲ ዓንጋሞና ገኢጊሺ ዩንህ ገኤዚ ናዓዚ ዲዒ ዔኪ ዓኣጳያ ያይዶ ካኣቶንህ ገንጾ ዳኣኔ ጎጾ ቤዞ ሃላንዳኣና ዳንዳኔ። 15 ዒኣካ ዒ ዔኪ ሙኩስ ዓሶ ፓቂ ፓቂ ዩንህ ካኣቶንህና ዲማ ያሎ ዓርቃያ ዔያቶ ባሺ ዳማሰቆ ጎጾ ዓጩሎኮ ዓባ ኬሰኪ ገላ ዛሎኮ ኬዶ ዛሎና ዳንዲ ሆባ ጎጾ ቤዞ ሃላንዳኣና ዩያቶ ዳውሴኔ። 16 ዲዒንተ ቤርታ ዔኪ ዓኣጳንቴ ባኮ ቢያ፤ ሃሃ ዒዛኮ ገኤዚ ናዓዚ ሎኦጻና ዒዛኮ ቆልሞና ዋላ፡ ገዳ ገንህ ዔያቶና ዋላ ላኣሊንታ ማሌ ቱኡሲ ዓሲንታ ማሂ ዔኪ ሙኩኔ።

ሜልኬ ጻድቁ ጎጾህን ዓብራሚ ዓንጂያ

17 ዓብራሚ ደርላያሚሬና ዔያቶና ዋላ ዓኣ ካኣቶ ያሎና ባሺ ማዓዛ ሶዶሚ ዓጩ ካኣቲ «ካኣቲ ዶኦቹ» ገይንተ ዔኤሊንታ ሸዌሃ ጎጾ ዶኦጫ ዒዛ ጎይህና ዔካኒ ኬሰኪኔ፤ 18 ዴኤጉ ያኣዛሚ ማዳ ቁኤሴ ማዔያ ሳላሚ ዓጩ ካኣቲ ገይንታ፡ ሜልኬ ጻድቁ ዓብራሚ ስህና ዋይኒገ ኮሾና ዑሺና ዓኪ ሙካዖ፡ 19 ዓብራሚ ሂዚ ገዒ ዓንጂኔ፡-

«ጫሪንጮና ሳዖና ማገዜ ዴኤጉ ያኣዛሚ
ዓብራሚ ዓንጂንጎ፤

20 ኔና ዒዳ ኔኤኮ ሞርኮ ዑያይዳ ባሺያ ኔኤም ዒንገ
ዴኤጉ ያኣዛሚ ጋላቲንቴያ ማዖንጎ።»

ዒማና ዓብራሚ ዲዒ ዔኪ ሙኩስ ባኮ ቢያኮ ታጾይዳገ ፔቲ ታጾይዳገ ፔቲ ዔኪ ሜልኬ ጻድቁም ዒንገኔ።

21 ሶዶሚ ካኣቲያ ዓብራሚም፡- «ኔ ዲዒ ዔኪ ባኮ ቢያ ኔኤር ዔካዖ ታ ሳሶ ታኣም ማሄ» ገዒኔ።

22 ዓብራሚ ዒዛም ማሃዖ፡- «ጫሪንጮና ሳዖና ማገዜ ዴኤጉ ያኣዛሚ ሱንጾና ታ ኔኤም ጫኣቃኔ፤ 23 ኔኤኒ ሩብራሚ ያርጎቹህ ታናኩ» ጎዑጥጉዲ ማሌ ዓታዛ ፔቲ ሸኤሚታቶም ዲርዘ ቱኮሰካገታቲያ ፔቲ ሱሲታጾ ታኣኒ ኔገዳገ ዔኪንዶሞሴ። 24 ዩያሮ ታኣር ገዒ ዓይጎ ባኣዚያ ታ ዔካዓኬ፤ ታ ዓሳ ሙዔዘንህገ ዓታዛ ማሌ ታ ኮዑሞሴ፤ ሃሃ ዩያጉዲ ታኣኮ ያሎ ላጎንህ ዓኔሬ፡ ዓሽኮሌና ማሚሬና ዔያቶ ሃላዘንህ ሌሊ ዔያታ ዔኮንጎ» ገዒኔ።

15

ያኦሲ ዓብራሚም ጫኣቁ ጫኣቁም

1 ዩካገ ዓብራሚ ያኦሲ ዒዛ ፔጋሲ ዳዌ ባኣዚ ዛገኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛ ኮይላ፡-

«ዓብራሚ! ዒጊጪገ፡ ታ ኔኤኮ ገቲማ ማዒ ፑርታ ባኣዚገ ቢያ ካገንዳኔ፤

ሚርጌ ኮሺ ባኣዚ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ»

ጋዓንቴ ዒዚ ዋይዜኔ።

2 ዓብራሚ ማሃዖ፡- «ቢያህኮ ጎዳ ማዔ ታ ጎዳህዮ! ናይ ታኣኮ ባኣህሮ ኔ ታኣም ዒንጋ ሚርጌ ኮኾ ባካ ዓይጎ ታኣም ማዳንዳይ? ታና ዳካላንዳህ ዳማሰቆ ዓጩ ዓህ ዔላዜሬ ሌሊኩ። 3 ፔቲታጾ ታኣም ኔኤኒ ናይ ዒንገባኣህሮ ታና ዳካላንዳህ ዩያ ታኣኮ ማዶ ማዳ ዓሶይዳገ ፔቲህኩ» ገዒኔ።

4 ዩካገ ገንህ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓብራሚም፡- «ሃይ ዔላዜሬ፡ ኔኤኮ ማዳህ ኔና ዳካላዓኬ፤ ኔገዳገ

ሾይንታንዳ ናዓህ ኔና ዳካላንዳኔ» ገዒ ኬኤዘንቴ ዒ ዋይዜኔ። 5 ዩካገ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓብራሚ ካር ባንህ ዔኤሊ ኬሳዖ፡- «ሂንዳ ሌካ ጫሪንጮ ዛገ፤ ኮኦጋህ ፓይዳኒ ኔ ዳንዳዓቲ ሂንዳ ፓይዳ፤ ዓካሪ ኔኤኮ ዜርፃ ዩያጉዲ ሚርጋንዳኔ» ገዒኔ።

6 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም ዩያ ማዳንዳህ ዓብራሚ ጉሙርቁኔ፤ ያኦሲ ዒዛኮ ጉሙርቁያና ዋዛዲ ዒዛ ፔ ዓሲ ማሄኔ።

7 ዩካገ ያኦሲ ዓብራሚም፡- «ሃዮ ዓጩሎ ኔና ዳካልሳኒ ዑሬ ገይንታ ካላዳ ዓሶ ዓጩይዳገ ኔና ዔኪ ኬሴ ናንገና ናንገ ጎዳህ ታናኩ» ገዒኔ።

8 ዓብራሚ ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮራ፡- «ቢያህኮ ጎዳ ማዔ ታ ጎዳህዮ! ሃና ዓጩላ ታኣም ማዓንዳህ ዋዲ ታ ዔራንዳይ?» ገዒ ያኦጩኔ።

9 ናንገና ናንገ ጎዳህያ ዒዛም፡- «ሃይህ ሃይህ ሌዔ ማዔያ ፔቲ ማሮ፡ ፔቲ ዋኣሪ፡ ፔቲ ማራይና ሃሃ ኪሬንታ ዶኦሌንታ ዔኪ ታኣም ሙኩኔ» * ገዒኔ። 10 ዓብራሚ ያኦሲ ዒዛ ዓይህህ ቢያ ዔኪ ሙካዖ ቆልሞ ሹኪ ፓቂ ፓቂ ፓቂንቴህያ ዋሊ ቤኤዚ ላምጾ ቤሰካ ገህኔ፤ ካፖንህ ጋዓንቴ ቲቃጾ ፓቂባኣሴ። 11 ሃምፑራህ ቲቁንቴ ዓሽኮ ሙካኣና ዓብራሚ ዳውሴኔ።

12 ዓባ ገላኒ ዑካኣና ዓብራሚ ሃሃይቁጉዲ ገንዔኔ፤ ሃሃ ሚርጌ ዒጊቹምና ዲቃቲህና ዒዛይዳ ገሌኔ። 13 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓብራሚም፡- «ኔኤኮ ዜርፃ ዓሲ ዓጪዳ ቤቲ ሙኩስ ዓሲ ማዓንዳኔ፤ ዒኣካ ዔያታ ካራሙሞና ሃሃ ሄርቁ ዋይህ ዋይህህና ሜታዲ ያይዶ ጻኤታ ሌዔ ናንጋንዳኔ፤ 14 ዔያቶ ካራሙሞና ዋይህ ዓጩ ዓሶይዳ ፑርታ ዋጌ ታኣኒ ዋጋንዳኔ፤ ዩካገ ኔኤኮ ዜርፃ ሚርጌ ቆሎ ዔኪ ዩኖ ዓጫገ ኬሰካንዳኔ።

15 ኔኤኒ ጋዓንቴ ሚርጌ ሌዔ ናንገጋገ ሜታ ባኣያ ሃይቁ ዲኡታንዳኔ። 16 ኔኤኮ ዜርፃ ሃዮ ዓጩ ማዒ ሙካንዳህ ያይዶ ሾይንቲኮ ገንገገኩ፤ ዳንዲ ዩያ ሃላንዳኣና ዔያታ ናንጋንዳህ ሃህ ሃካ ዓኣ ሞራ ዓሶኮ ጎማ ኮሺ ሚርጌም ሜቶና ታ ዔያቶ ጳርቁ ኬሳንዳህ ሃላንዳኣናኩ» ገዒኔ።

17 ዓባ ገሊ ሃባርታኣና ናኣሶይዳገ ኬሰካ ጩቢና ዔኤታ ታሚ ሎሰታ ጶዲ፡ ቲቁ ፓቂ ፓቂ ገሃና ናሽኮኮ ባኣከና ዓኣዳኔ። 18 ዩኖ ኬሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ዓብራሚም፡- «ገብፃ ዓጩ ዛጳገ ዳንዲ ዔፕራፂሴ ዋሮ ሃላንዳኣና ዓኣ ዓጩ ቢያ፡ 19 ዩያጉዲ ቁና ዓሶ ዓጩ፡ ቁኔዛ ዓሶ ዓጩ፡ ቃዶሞኔ ዓሶ ዓጩ፡ 20 ሂታ ዓሶ ዓጩ፡ ፔርዛ ዓሶ ዓጩ፡ ሬገ ዓሶ ዓጩ፡ 21 ሞራ ዓሶ ዓጩ፡ ካኣናኔ ዓሶ ዓጩ ገርጌሳና ዒያቡሳና ዓሶ ዓጩ ቢያ ታ ኔ ዜርፃም ዒንጋንዳኔ» ሂዚ ገዒ ጫኣቁኔ።

16

ዓጋኣሮና ዒዛኮ ናዓዚ ዒሲማዔኤሌሌና

1 ዓብራሚኮ ማቻ ሶኦራ ሃገ ናይ ሾዒባኣያኬ፤ ዒማና ዒዛም ማዳያ ዓጋኣሮ ገይንታ ገብፃ ዓጪ ናይሰኬና ዓኣኔ፤ 2 ዩያሮ ዓብራሚኮ ማቻ ሶኦራ ዓብራሚ ኮይላ፡- «ሃኣዛገ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ናይ ሾዑጥጉዲ ላኣኔኔ፤ ኔኤኒ ሃዮ ታኣም ማዳዘና ላሄ፤ ታኣኒ ዒዘ ዛሎና ጎጾንቴ ናይ ዳንቃንዳያናንዳኔ» ጋዓዛ፡ ዓብራሚም ማቻ ገዔህ ዋይዜኔ። 3 ዩያሮ ሶኦራ ዒዛኮ ማዳ ገብፃ ዓጩ ናዔሎ

14:20 14:20 ዔብ. 7:1-10። 15:5 15:5 ሮሜ 4:18፤ ዔብ. 11:12። 15:6 15:6 ሮሜ 4:3፤ ጋላ. 3:6፤ ያይ. 2:23። * 15:9 15:9 ዩይ ዒንጎ ባካ ጫኣቁም ማላቶ ዔርዛያኪ (ዔር. 34:8-22 ዛጌ)። 15:12 15:12 ዒዮ. 4:13-14። 15:13 15:13 ኬሲ. ማጻ 1:1-14፤ ዳኪ. ማዶ 7:6። 15:14 15:14 ኬሲ. ማጻ 12:40-41፤ ዳኪ. ማዶ 7:7። † 15:16 15:16 ያይዶ ሾይንቲ ገይፃ ዩኖ ዋዶና ፔቲ ሾይንቲ ናንጋህ ጻኤታ ሌዔታህሮኬ። 15:18 15:18 ዳኪ. ማዶ 7:5።

ዓጋኦር ዓብራሚ ዓካንዳንጉዲ ዒንጌጌ። ዩይ ያዲ ማዕረሚ ዓብራሚ ካኣናጌ ዓጮይዳ ታጾ ሌዔ ናንጌሰኬፓ ጊንፃኣኬ። 4 ዓብራሚ ዓጋኦር ዓካንዳንጉዲ ጊንፃኣኬ። 4 ዓብራሚ ዓጋኦር ዓካንዳንጉዲ ጊንፃኣኬ። 4 ዓብራሚ ዓጋኦር ዓካንዳንጉዲ ጊንፃኣኬ።

5 ዩይ ስኦራ ዓብራሚ ኮራ፡- «ዓጋኦር ታና ሰሃንዳጉዲ ማዳሂ ነናቲ፤ ኔኤም ዒዛ ዒንጌሂ ታናኬ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ጎጶዳሂዳፓ ዓርቃዎ ታና ሰሃን፤ ሃሂ ታኣና ኔኤናናይዳፓ ፒዜማ ያናታቴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎጎንጎ» ጌዔ።

6 ዓብራሚ ማሃዎ፡- «ኮሺኬ፤ ዒዛ ኔኤም ማዳያ ኔ ዴማ ዓኣያ ማዕረሚ፤ ኔ ኮዔ ባኣዚ ዒዛ ዑፃ ማዴ» ጌዔ። ዩካፓ ስኦራ ዓጋኦር ሚርጌ ሜታሴሂር ዓጋኦር ማኣራፓ ቤቴ።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታንቻ ዓጋኦር ዓሲ ናንጉዎ ደውሎይዳ ፔቴ ዓልቃ ዎኣሂ ኮርካ ዓኣንቴ ዴንቁጌ፤ ዩና ዓልቃ ዎኣፃላ ሹሬ ጎዎ ዓጮ ባንሂ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዎይዳ። 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታንቻሂ፡- «ሶኦራም ማዳ ማዳ ዓጋኦር! ዎካፓ ኔ ሙኩይ? ዎኒም ኔ ዴንዳይ?» ጌዒ ያኦጮ።

ዒዛኣ ማሃዎ፡- «ማኣር ዒንዶ ስኦራ ኮራፓ ታ ቤቲ ዴንዳይ» ጌዔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታንቻሂ፡- «ኔ ዒንዶ ኮራ ማዒ ዴንዳይፓ ዒዛም ማዴ» ጌዔ። 10 ቃሳዎ ሃሂ፡- «ያኦኒያ ፓይዲኒ ዴንዳዑዎያ ማሂ ዜርዎ ታ ኔኤኮ ሚርጊሻንዳ፤

11 ኔኤኒ ሃሂ ጎጶናኬ፤ ዓቲንቁ ናይ ኔ ሸዓንዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ኔ ያዩ ዩኤኬሂ ዎይዜሂር ሱንዎ ዒዛኮ ዒሰማዔኤሌ * ጌዒ ጌሄ።

12 ጋዓንቴ ኪርዎሌጉዲ ማዒ ዒዚ ዓሲ ቢያ ዒፃንዳ፤ ዓሲያ ዒዛ ዒፃንዳ፤ ዩያፓ ዔቁያና ዒዚ ፔኤኮ ዒጊኖ ዒዳ ዴማዲ ናንጋንዳ።» ጌዔ።

13 ዓጋኦራኣ፡- «ጎኔና ታና ዛጋ ያኦሲ ታ ዛጊ ዎይቲ ሸምፔና ዓቲይ?» ጌዒ ዒዛና ጌሰቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂኮ ሱንዎ «ዒልሮዒ» ጌዔ፤ ዩኖኮ ቡሊፃ «ታና ዛጋ ያኦሲ ታ ዛጊ» ጌይሂኬ። 14 ዩይ ስኦራ ዓሳ ቃዴሰና ባሬዴ ዓጮናኮ ሳዛ ዓኣ ዔቶ ዎኣዎ «ቢዔርላሃይሮዒ» ጌዒ ሱንሂ ጌሂ፤ ዩኖኮ ቡሊፃ «ሃይቁዎያ ማዒ ናንጊና ናንጋ ታና ዛጋ ታ ጎዳሂ ዓቲ ዎኣሂ» ጌይሂኬ።

15 ዓጋኦራ ዓብራሚ ማዕረሚ ዓቲንቁ ናይ ሸዔ፤ ዒዛ ሸዔ ናዓሂኮ ሱንዎ ዓብራሚ «ዒሰማዔኤሌ» ጌዒ ጌሄ፤ 16 ዓብራሚ ኮ ዩና ዎዶና ሌዔ ሳሊታሚ ላሆኬ።

17

ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁፃ ያኦሲ ጫኣቁ ጫኣቁምኮ ማላታ ማዒያ

1 ዓብራሚኮ ሌዒ ታዘጲታሚ ታዘጳ ማዕ ዎዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛና ካኣማዎ «ታኣኒ ቢያ ባኣዚ ዴንዳዒ ያኦሲኬ፤ ኔኤኒ ታኣም ዓይሂንቲሂና ቢያ ዎይ ፒዜ ማዕ ባኣዚ ማዴ፤ 2 ታ ኔኤና ዎላ ጫኣቁም ጫኣቃንዳ፤ ዜርዎ ታ ኔኤኮ ኮሺ ሚርጊሻንዳ።» ጌዔ። 3 ዓብራሚ ባሊቶና ሳዎ ሃሊሲ ዚጊ ያኦሲ ካኣሸካዛ ያኦሲያ ዒዛም ሂዚ ጌዔ። 4 «ኔኤም ታ ጫኣቃ ጫኣቁማ ሃያኬ፤ ሚርጌ

ዴሬኮ ዓዶ ታ ኔና ማሃንዳ፤ 5 ሚርጌ ዴሬኮ ዓዶ ታ ኔና ማሃንዳሂር ሃይፓ ሴካ ሱንዎ ኔኤኮ ዓብራሚ ጌይንቲፃ ዓቲም ዓብራሃማ * ማዓንዳ። 6 ሚርጌ ዴሬ ማዓንዳያ ሃላንዳኣና ዜርዎ ታ ኔኤኮ ሚርጊሻንዳ፤ ካኣቶ ማዓያኣ ዔያቶ ባኣካፓ ኬሰካንዳ።

7 «ኔኤና ኔኤኮ ዜርዎና፤ ሃሂ ሙካ ሸይንቶና ዎላ ታኣኮ ጫኣቁም ታ ናንጊና ደዲሻንዳ፤ ዩይደዲ ኔኤና ኔኤኮ ጊንፃ ሙካ ዜርዎናኮ ታኣኒ ያኦሲ ማዓንዳ። 8 ሃሂ ኔ ሸኦቹምና ናንጋ ሳዔሎ ኔኤና ኔ ዜርዎናም ታ ዒንጋንዳ፤ ካኣናጌ ዓጮ ናንጊና ዳካላንዳጉዲ ታ ኔኤኮ ዜርዎም ዒንጋንዳ፤ ታኣኒያ ዔያቶኮ ያኦሲ ማዓንዳ።»

9 ላሚ ሃሂ ዓብራሃማም ያኦሲ ሂዚ ጌዔ፡- «ኔኤና ኔኤኮ ጊንፃ ሙካንዳ ዜርዎና ኔኤኒ ታኣና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁም ሸይንቲዳፓ ሜሌ ሸይንቲ ሃላንዳኣና ካፑዎቴ፤ 10 ኔናንታ ኔኤኮ ጊንፃ ሙካንዳ ዜርዎንታ ዒንሂ ካፓንዳ ጫኣቁማ ሃያኬ፤ ዒንሂ ባኣካ ዓኣ ዓቲንቁ ቢያ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንታንዳያ ኮይሳ፤ 11 ዒንሂኮዎ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁፖቴ፤ ዩይ ታኣና ዒንሂናኮ ሳዛ ዓኣ ጫኣቁምኮ ማላቶኬ፤ 12 ሙካ ሸይንቶይዳ ዓቲንቁ ናይኮ ቢያ ሸይንቲሰካፓ ሳላሳ ኬሎና ዓቲንቶ ቤርታ ቲቁንቶንጎ፤ ዩያጉዲ ማኣራ ዒንሂኮ ሸይንቲሂንታ ዙላፓ ሚኢሸና ሻንቁንቲ ሙኬ ካራማኣ ዓቲዎፓ ቲቁንቶንጎ።

13 «ታኣኮ ጫኣቁማ ናንጊና ዒንሂና ናንጋያ ማዒሂ ዔርዛኒ ዓሸኮይዳ ማላታ ማዓንዳጉዲ ፔቴ ፔቴ ዓቲንቃ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቶንጎ። 14 ዓቲንቶ ቤርታ ቲቁንቲባኣ ዓቲንቁ ናይ ቢያ ታኣኮ ጫኣቁም ቦንቹባኣሂር ታኣኮ ዴርይዳፓ ፔቴያ ማዒ ፓይዲንታዓኬ።»

15 ያኦሲ ዓብራሃማም ሂዚ ጌዔ፡- «ሃይፓ ሴካ ማቶ ኔኤኮ ስኦራ ጌዒ ዔኤሊፖ፤ ሃናፓ ዓርቃዎ ዒዛኮ ሱንዎ ሳኣራ ትጌዒ ጌሄ። 16 ዒዛም ታኣኒ ዓንጃንዳ፤ ዒዛ ኔኤም ዓቲንቁ ናይ ሸዓንዳ፤ ታ ዒዛ ዓንጃንዳሂር ሚርጌ ዴሬኮ ዒዛ ዒንዶ ማዓንዳ፤ ዒዛኮ ዜርዎይዳፓ ካኣቶ ማዓያ ኬሰካንዳ።»

17 ዓብራሃማ ባሊቶ ሳዎ ሃሊሲ ዚጊ ያኦሲ ካሸኬ፤ ጋዓንቴ «ሌዔ ጌኤታ ማዕ ዓሲ ናይ ሸዓ ባኣዚዳ? ሃሂ ታ ማቶ ሳኣራኮዎ ሌዒ ታዘጲታሚ ማዕረሚ ሸዓኒ ማይ ዴንዳዒ?» ጌዒ ማሊ ሚኢጮዎ፡ 18 ያኦሲ ኮራ፡- «ዒሰማዔኤሌ ኔ ታኣም ዓንጃቶ ታና ዳካላኒ ዴንዳዑ-ዎዳ?» ጌዒ ያኦጮ።

19 ያኦሲያ ዒዛም ማሃዎ፡- «ያዲ ማዓንዳ፤ ማቶ ሳኣራ ኔኤኮ ዓቲንቁ ናይ ሸዓንዳ፤ ሱንዎ ዒዛኮ ኔ ዩሳኣቁ ቶ ጌይ ጌሃንዳ፤ ታኣኮ ጫኣቁም ዒዛና ዒዛኮ ዜርዎና ዎላ ናንጊና ታ ደዲሻንዳ፤ 20 ዒሰማዔኤሌ ዛሎ ታና ኔ ሸኦቹሂ ታ ዎይዜ፤ ዒዛኣ ታ ዓንጃንዳ፤ ሚርጌ ናይ ታ ዒዛም ዒንጋንዳ፤ ዜርዎም ታ ዒዛኮ ኮሺ ሚርጊሻንዳ፤ ዒዛይዳፓ ታጾ ላምዎ ሱኤጌ ኬሰካንዳ። 21 ጋዓንቴ ሙካ ሌዒ ሃይማ ዎዶና ሳኣራ ኔኤም ሸዓንዳ ናዓሂ፤ ዩሳኣቁና ዎላ ታኣኮ ጫኣቁም ታ ደዲሻንዳ።» ጌዔ። 22 ዩይደዲ ያኦሲ ዓብራሃማና ዎላ ጌሰታዎ ዴማዲ ኬሰኬ።

23 ያኦሲ ዓይሂሂጉዲ ዓብራሃማ ዩና ኬሎና ናዎ ዒሰማዔኤሌኮ፤ ሃሂ ማኣርይዳ ሸይንቲ ማዴ ማዴ ዓይሎ ቢያሂኮ፤ ዩያጉዲ ዙላፓ ሚኢሸና ሻንቆና ዓይላኣ

* 16:11 16:11 ዒሰማዔኤሌ ጌይዎ፡- ዓብራ ዓሶ ሙኡቹና «ያኦሲ ዎይዛ» ጌይሂኬ። 16:15 16:15 ጋላ. 4:22። * 17:5 17:5 ዓብራሃማ ጌይዎ፡- ዓብራ ዓሶ ሙኡቹና «ሚርጌ ዓሲኮ ዓዶ» ጌይሂኬ። 17:5 17:5 ሮማ 4:17። 17:7 17:7 ሉቃ. 1:55። 17:8 17:8 ዳኪ. ማዶ 7:5። 17:10 17:10 ዳኪ. ማዶ 7:8፤ ሮማ 4:11። † 17:15 17:15 ሳኣራ ጌይዎ፡- ዓብራ ዓሶ ሙኡቹና «ካኣቲ ናዎ» ጌይሂኬ። ‡ 17:19 17:19 ዩሳኣቁ ጌይዎ፡- ዓብራ ዓሶ ሙኡቹና «ሚኢጮ» ጌይሂኬ።

ዓቲቀንቴ ዒዛኮ ማእራ ዓኣ ዓቲንቆ ቢያሢኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁኔ፤ 24 ዓብራሃሚያ ፔ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንታኣና ዒማና ሌዓ ዒዛኮ ታዘጸታሚ ታዘጸከ። 25 ናኣዚ ዒሰማዔኤሌኮ ዓቲንቶ ቤርታ ቲቁንቴ ዋዶና ታጾ ሃይሃ ሌዔ ናይ ማዓዛ፤ 26 ለምዓሢ ቲቁንቴሢ ፔቴ ኬሊዳከ። 27 ዬያጉዲ ዒዛኮ ማእራ ሸይንቴ ዓይሌ ማዒ ማዳ ዓቲንቆንታ ዙላፓ ሚኢሾና ሻንቆና ዓይሌ ማዔ ዓቲንቃኣ ቢያ ዒዛና ዋላ ቲቁንቴ።

18

ዓብራሃሚ ዓቲንቁ ናይ ሾዓንዲያ ማዒያ ኬኤዚንቴሢ

1 ማሚሬ ጌይንታ ቤዘይዳ ካኣሽኮ ሻኣቦንሢ ዓጫ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሃሚ ጸዴ ጎይፃ ዬያይዲከ፤ ፔቴ ኬሊ ዓብራሃሚ ዓቢ ዲኤሱ ዓፕላና ማዘኸንቴ፤ ዒዚ ናንጋ ማእሮ ካራ ዴዒ ዓኣ፤ 2 ዴጊ ጌዒ ዘጋንቴ ሃይሃ ዓሲ ዔቁ ዓኣያ ዒዛም ጸዴኔ፤ ዩካፓ ዑኩና ዔያቶና ጌሰታኒ ዔያቶ ባንሢ ጸሽካፃ ባሊታ ሳፃ ሄላንዳኣና ሂርኪ ጌዒ ዘጊ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔያቶ ዔኤሊኔ፤ 3 ዒማና ዒዚ ዔያቶም፡- «ታ ጎዳቲዮቴ! ዒንሢ ታኣኮ ኮይለና ዓኣዲዋጉዲ ታ ዒንሢ ሸኢቃኔ፤ ሃይሾ ታኣኒ ዒንሢ ሸኣቸንሢ ገኢገንቴ ዓኣኔ። 4 ቶኮ ዒንሢ ማሰታንዳ ዋኣሢ ታኣኒ ዔኪ ሙካንዳኣና ዒንሢ ሃኖ ሚፃሎ ሸባ ሃውሹዋቴ፤ 5 ታና ዒንሢኮ ዓይላሢ ኮራ ዒንሢ ሙከሢ ታና ኮሺ ዋዘሰኔ፤ ዬያሮ ዒንሢ ሃንታ ዋዶና ዋልቁ ዒንሢም ዒንጋንዳጉዲ ዳካ ሙኤዚ ዔኪ ሙኪ ታ ዒንሢም ዒንጋንዳኔ» ጋዓዛ፤ ዔያታ «ኮሺከ፤ ኔ ጌዔሢጉዴያ ማዴ» ጌዔኔ።

6 ዓብራሃሚ ዓፕላና ማዘና ፔኤኮ ማእሮ ባንሢ ጸሽካፃ ሳኣራም፡- «ሩኤሪና ሃይሃ ሻንባ ዲኢሊ ዔኪጋፓ ላኣዳ ላኣዴ» ጌዔኔ። 7 ዩካፓ ዓብራሃሚ ፔኤኮ ቆልሞ ባንሢ ዴንዳፃ ሃጊ ዔቃያ ቃራ ዋፓና ባኣቶ ባኣካፓ ዶኦሪ ዔኪ ዒዛኮ ማዳ ማዳሢም ዒንጋዛ ዬይ ማዳ ማዳሢ ሩኤሪና ሹኪ ዓሽኮ ቲቁ ገኢገሽኔ፤ 8 ዓብራሃሚ ዬያ ዓሽኮንታ ዛሽንታ ዲኢቁ ማዲያ ዔኪ ዓኣዲ ሸኣጮንሢም ሸኢሸ ዒንጌኔ፤ ዬያ ዔያታ ሙዮ ሙዓኣና ዓብራሃሚ ሚያ ዴማ ዔያቶ ኮራ ዔቁ ዔያቶ ሸኣቸንሢ።

9 ዔያታ ዒዛ ኮራ፡- «ኔ ማእሮ ዒንዳ፤ ሳኣራ ዋካዳይ?» ጌዔኔ።

ዒዚያ ማሃ፡- «ሃካ ሶጋራኣከ» ጌዔኔ።

10 ሃይሃ ሸኣጮይዳፓ ፔቴይ ዓብራሃሚ ኮራ፡- «ሶ ሌዎኮ ሃይማ ዋዴ ማዓኣና ታኣኒ ማዒ ሙካንዳኔ፤ ዬኖ ዋዶና ኔኤኮ ማቻ ሳኣራ ዓቲንቁ ናይ ሾዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዬይ ዓሢ ሃዚ ጌዒ ከኤዛኣና ሳኣራ ዓፕላፓ ማዘና ማእሮ ጌሎ ካራ ዓሢኮ ገንፃ ዘለና ዔቁ ዋዋይዛኔ፤ 11 ዓብራሃሚና ሳኣራና ሾውዋዎ ሚርጌ ሌዔ ናንገ ገምፔያታሢሮ ሳኣራ ሸይቹ ዲጴያከ። 12 ዬያሮ ሳኣራ፡- «ታኣኒ ማይ ሃያይዲ ጋርቹ ላቤሰካፓ ዓቲንቁና ሾዓንዳኖ? ሃሃ ታ ጎዳሢ ዓብራሃሚያ ሃያይዲ ጋርቹም?» ጌዒ ማላፃ ሚኢጮኔ።

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሃሚ ኮራ፡- «ሃኣዒዲ ታ ጋርቹሰካፓ ናይ ሾዓኒ ዳንዳዓ?» ጌዒ ሳኣራ ዓይጎሮ ሚኢጮይ? 14 ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ባሻ ባኣዚ ናንገዳ? ታኣኒ ኔኤም ከኤዚሢጉዴያ ሶ ሌዎ ሃይማ ዋዴ ማዓኣና ማዒ ታ ሙካንዳኔ፤ ዬኖ ዋዶና ሳኣራ ዓቲንቁ ናይ ሾዓንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ሳኣራ ሚርጌና ዒጊጮያታሢሮ፡- «ታኣኒ ሚኢጮባኣኦ» ጌዔኔ። ዒዚ ጋዓንቴ «ኔ ሚኢጮሢ ጎኔከ» ጌዔኔ።

ዓብራሃሚ ሶዶኣሚ ዓጮ ዛሎ ሸኢቁ ሸኢጴያ

16 ዩካፓ ዓሶንሢ ዓኣዳኒ ዔቁኔ፤ ዴንዲቤቃ ሶዶኣሚ ዓጮ ለካ ዛገንታ ፔቴ ቤሲ ሄሌኔ፤ ዬማ ሄላንዳኣና ዓብራሃሚ ዔያቶ ጎይሃ ዓኣሢኒ ዋላ ዓኣዳኔ፤ 17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ማላሢና፡- «ታኣኒ ማዳንዳ ባኮ ዓብራሃሚም ዓኣቻዓከ፤ 18 ዓብራሃሚኮ ዜርፃ ሚርጌ ዲቢ ዴሬ ማዓንዳኔ፤ ዒዛ ዛሎና ሳፃይዳ ዓኣ ዴራ ቢያ ዓንጅንታንዳኔ። 19 ጌኤሽ ማዒ ሃሃ ፒዙሞና ዋጊ ዋጊ ዒዛኮ ናኣቶና ማእሮ ዓሶና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጎይፃ ካፓንዳጉዲ ዘሪ ዔኪ ዓኣዳም ጌዒ ታኣኒ ዒዛ ዶኦሪኔ፤ ናኣታ ዒዛኮ ዬያ ማዲ ኩንሢቶ ታኣኒ ዓብራሃሚም ማዳንዳኔ ጌዒ ጫኣቁ ጫኣቁኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቢያ ታ ኩንሢንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ሄላሳፃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሃሚም ሃዚ ጌዔኔ፡- «ሶዶኣሚና ጋሞኦራና ዓጮ ዴራ ማዳ ፑርቶ ማዳ ታ ዋይዜኔ፤ ጎማኣ ዔያቶኮ ኮሺ ሚርጌኔ። 21 ዔያቶ ዛሎ ታኣኒ ዋይዜ ባካ ቢያ ጎኔ ማዒያ ዔራኒ ዔያቶ ባንሢ ታ ዴንዳኔ።»

22 ዩካፓ ሃይሃ ሸኣጮንሢዳፓ ለምዮንሢ ሶዶኣሚ ዓጮ ባንሢ ዓኣዲያ ዔቃዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓብራሃሚና ዋላ ዔቁ ዓኣንቴ፤ 23 ዓብራሃሚ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዶጪ ሃዚ ጌዔኔ፡- «ጎኔና ፑርታ ማዲባኣ ኮዥ ዓሶ ጎሞ ዓሶና ዋላ ኔ ባባይዛንዳ? 24 ካታሚሎይዳ ዶንጊታሚ ኮሺ ዓሲ ዓኣቶ ካታሚሎ ጌቤ ኔኤኒ ባይዛንዳ? ዶንጊታሞ ኮዥ ዓሶ ዛሎሮ ጌዒ ካታሚሎ ባይዚያ ሃሻዓዳ? 25 ፑርቶ ማዲባኣ ኮዥ ዓሶ ጎሞ ዓሶና ዋላ ኔኤኒ ባይዛንዳኔ ጌዒ ታ ማሎቀሰ፤ ያዒ ሃሃ ኔኤኒ ማዲንዳዋኣሢ ታ ጉሙርቃኔ፤ ዬያ ኔ ማዴቶ ማይ ፑርታ ማዲባኣ ኮዥ ዓሳ ጎሞ ዓሶና ዋላ ፑርታና ዋጊንቴኔ ጌይሢከ፤ ዬይያ ማሊ ማዒንዳዋከ! ዓጮ ቢያም ዋጋሢ ፒዜ ዋጋንዳያ ኮይሳያቱዋዓዳ?» ጌዔኔ።

26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃ፡- «ሶዶኣሚ ካታሞይዳ ፑርታ ማዲባኣ ዶንጊታሚ ኮሺ ዓሲ ታ ዴንቁቶ ዔያቶሮ ጌዒ ካታሚሎ ታ ጌቤ ባይዛዓከ» ጌዔኔ።

27 ዓብራሃሚ ላሚ ገንሢ ሃሃ፡- «ታኣኒ ሲላለና ዲቢንሢናጉዲ ማዔ ፓሡዋ ዓሢ ናንገና ናንጋ ጎዳሢና ጫርቁ ጌሰታሢሮ ታኣም ዓቶንጎ ጌዔ፤ 28 ጎዮንቴ ኮዥ ዓሶኮ ፓይዳ ዶንጊታሚ ማዒያይዳፓ ያይዲታሚ ዶንጎ ማዔቶ፤ ዶንጎ ዓሲ ፓጮሢሮ ካታሚሎ ጌቤ ኔ ባይዛንዳ?» ጋዓዛ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ «ያይዲታሚ ዶንጎ ኮሺ ዓሲ ታ ዴንቁቶ ካታሚሎ ታኣኒ ባይዛዓ» ጌዔኔ።

29 ዓብራሃሚ ገንሢ ላሚ፡- «ያይዲታሚ ዓሲ ሌሊ ዒኣካ ጴዴቲሾ?» ጌዒ ያኣጮኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ሃሃ፡- «ያይዲታሚ ዓሲ ጴዴቶ ዔያቶሮ ጌዒ ካታሚሎ ታ ባይዛዓ» ጌዔኔ።

30 ዓብራሃሚ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮራ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ሃዳራ ታና ጎሪፖ፤ ታ ከኤዘም፤ ጎዮንቴ ሃይሢታሚ ዓሲ ሌሊ ጴዴቶሾ?» ጌዔኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳሢ፡- «ሃይሢታሚ ዓሲ ጴዴቶ ዔያቶሮ ጌዒ ካታሚሎ ታኣኒ ባይዛዓ» ጌዔኔ።

18:2 18:2 ዔ.ብ. 13:2። 18:10 18:10 ሮ.ሜ 9:9። 18:12 18:12 1ጴ። 3:6። 18:14 18:14 ሉቃ. 1:37።

31 ዓብራሃም ገንዘብ፡- «ታ ጎዳሂህ! ሃህ ለሚ ታ ከኤዛሂሮ ታኦም ዓቶም ጌዔ፤ ጎዶንቴ ለማታሚ ዓሲ ጴዳቶሾ?» ጌዔ።

ናገረና ናገጋ ጎዳሂህ፡- «ለማታሚ ዓሲ ጴዳቶ ዓያቶር ጌዔ ካታሚሎ ታኦን ባይዛዓ» ጌዔ። 32 ዓብራሃም ገንዘብ ሃህ፡- «ታ ጎዳሂህ! ሃዳራ ታና ጎሪፖ፣ ፔቴና ታ ከኤዛዎ፤ ታጳ ዓሲ ሌሊ ጴዳቶሾ?» ጌዔ።

ናገረና ናገጋ ጎዳሂህ፡- «ታጳ ዓሲ ጴዳቶ ዓያቶር ጌዔ ካታሚሎ ታኦን ባይዛዓ» ጌዔ። 33 ናገረና ናገጋ ጎዳሂ ዓብራሃምና ዋላ ገሰቴ ጋፓዖ ዬኖ ቤዜሎይዳፓ ዓኣዳ፤ ዓብራሃምና ፔ ማኣሪ ማዒ ዳንዳ።

19

ሶዶኦሚ ካታሞ ጎሞ

1 ዬኖ ዋንቴሎ ያኦሲኮ ለምዖ ኪታንቻ ሶዶኦሚ ካታሞ ሙካንቴ፣ ሎኦጻ ጎሞሂ ሶዶኦሚ ካታሞ ጌላ ካራ * ዳዒ ዓኣ፤ ዒዚያ ዬንሂ ዳንቃዖ ዓያቶና ገሰታኒ ዳዒ ቤዛፓ ዑኩና ዔቁ ዓያቶኮ ቤርታ ጉምዓቲ ቦንቾ ዓኤሊሂ ዓኤሊሶ ሂዚ ጌዔ። 2 «ታ ጎዳሂህ! ታ ዓንሂ ሸኦቻንሂ ገሊገሊንቴያኩ፤ ታ ማኣሪ ጌሊ፣ ቶኮዋ ዓንሂኮ ማሰቴ፣ ዒኣካ ዋርቁጋፓ ዚር ጉቴ ጎይዖ ዓኣዳዎቴ» ጌዔ።

ዓያታ ጋዓንቴ፡- «ዔይዔ! ኦኤኒ ሃካ ዘኣዛ ዋርቃንዳ፤» ጌዔ።

3 ሎኦጻ ዒዛ ማኣሪ ዓያታ ጌላንዳጉዲ ሸኦቁ ባሽሂሮ፣ ዒዛና ዋላ ማኣሪ ዓያታ ጌሌ፤ ዬካፓ ሎኦጻ ፔኤኮ ማዳ ዓሶም ካህ ካሂ ቃራ ካዎ ገሊገሊንጉዳጉዲ ከኤዜ፤ ካዎሂያ ገሊገሊንቴሰካፓ ሸኦጫ ሙዔ።

4 ሸኦጫንሂ ለሃንዳሂኮ ቤርታ ሶዶኦሚ ካታሞፓ ዳጌሂንታ ጋርቾ ዓቲንቆንታ ዓቲዎዖ ሙኪ ሎኦጻ ማኣሮ ማንገ። 5 ዓሚና ዬይ ዓሳ ሎኦጻ ዓኤሊሶ፡- «ሃካ ኔ ኮራ ዋርቃኒ ጌሌ ዓሶንሂ ዋካ ዓኣይ? ዓያቶና ኦላሂኒ ኮላሂሮ ኦ ባንሂ ዓያቶ ከሴ!» ጌዔ።

6 ሎኦጻ ጋዓንቴ ዓያቶ ባንሂ ከሰካዖ ካር ገንሂና ፔኤኮ ዎዳዖ፣ 7 ሂዚ ዓያቶም ጌዔ፡- «ታ ላጎንሂህ! ሃዳራቴ ሃያ ጉዳ ፑርታ ባኣዚ ማዲፖቴ! 8 ሃይሾ፡ ታኣኮ ለምዖ ለዒባኣ ዉዳሮ ናይሰከንሂ ዓኣ፤ ዓያቶ ታ ዒንሂም ከሳንዳ፤ ዒንሂ ኮዔ ባኣዚ ዓያቶ ማዳዎቴ፤ ሃንሂ ሸኦጫንሂ ጋዓንቴ ዓይጎዎ ማዲፖቴ፤ ዓያታ ታ ሸኦቻታሂር ዓያቶ ታ ካፓንዳያ ኮይሳ፤» ጌዔ።

9 ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ሃይ ኔ ቤቴ ሙኬ ዓሂ ሃይ! ኦኤኒ ማዳንዳ ባኮ ኦኤም ከኤዛኒ ኔ ዖናዳይ? ሴካ ሸኦኬ! ሃንጎ ዓያቶይዳ ኦ ማዳኒ ማሌ ባኮይዳፓ ባሽ ኔ ዑፃ ኦ ማዳንዳ፤» ጌዔ። ሎኦጻ ሃዓዖ ካር ሚንሂኒ ገሊገሊንቴ፤

10 ዬሚና ሎኦጻኮ ጋርይዳ ዓኣ ለምዖ ሸኦጫንሂ ኩጮ ፔኤኮ ዙሎ ከሲ ሎኦጻ ጎቼ ዓኪ ጋር ጌልዛዖ ካር ማሂ ዎዳ፤ 11 ዬካፓ ዙላ ዓኣ ዓሳ ቢያ ካር ዳንቁዎጉዲ ዓኣፖ ዓያቶኮ ባይዜ።

ሎኦጻኮ ሶዶኦሚ ካታሞ ሃሺ ከዘ

12 ለምዖ ሸኦጫንሂ ሎኦጻም፡- «ሃይካ ካታሞይዳ ናገጋ ኔኤኮ ዉዳሮ ናይንታ ዓቲንቁ ናይንታ ናኣቶኮዎ ያኦጪንቶ ዓሲንታ፤ ሃሂ ማሌ ዒጊኒ ኔኤኮ ዓኣቶ ዑኩና

ከሴ፤ 13 ዓይጎር ጌዔቶ ሃኖ ካታሚሎ ኦ ባይዛንዳ፤ ሃኖ ካታሞ ዓሶኮ ጎማ ኮሺ ሚርጌሂ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዋይዜሂሮ፣ ሶዶኦሚ ኦ ባይዛንዳጉዲ ኦና ዳኬ፤» ጌዔ።

14 ዬካፓ ሎኦጻ ዒዛኮ ናኣቶ ያኦጫ ዓሶ ኮራ ዓኣዳዖ፡- «ዑኩና ሃይፓ ከሰኩዎቴ! ናገረና ናገጋ ጎዳ ሃያ ቤዘ ባይዛኒኬ» ጋዓዛ፣ ዓያታ ዒዚ ዓያቶና ዓማሊ ጌገሻ፤ ጋዓዖ ዓኤሊ ማሂ ዓኪባኣሴ።

15 ዚር ጉቴሎ ዓማ ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ሎኦጻም፡- «ዑካዳ! ካታሚሎና ኔ ዋላ ባይቁዎጉዲ ኔኤኮ ማቾና ለምዖ ዉዳሮ ናኣቶንሂና ዓኪ ሃይፓ ከሰኬ» ጌዔ ጌዒ ዒዛ ዒኡራሴ። 16 ሎኦጻ ጋዓንቴ ዎይቶንዳይ ጌዒ ሂርጌ፤ ያዲ ማዔቶዎ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒዛና ዒዛኮ ማኣሮ ዓሶናም ሚጪንቴሂር ኪኢታንቻሂ ሎኦጻና ዒዛኮ ማቾና፤ ሃሂ ለምዖ ዉዳሮ ናኣቶንሂኮዎ ኩጮ ዓርቁ ካታሞፓ ዓኪ ከሴ። 17 ዓያቶ ከሴሂኮ ገንፃ ኪኢታንቻንሂፓ ፔቴሂ፡- «ዒንሂ ሸምፖ ዓውሱዎቴ! ገንሂም ሸሪ ዛገፖቴ! ሃሂ ዶኦጮይዳ ናገፖቴ፤ ዒንሂ ሃይቁዎጉዲ ዳኮ ባንሂ ጳሽኩዎቴ» ጌዔ።

18 ሎኦጻ ጋዓንቴ ሂዚ ዓያቶም ጌዔ፡- «ታ ጎዳሂህ! ሃዳራቴ ዬካ ኦ ከሰካንዳጉዲ ጌዒፖቴ፤ 19 ታና ኔኤም ዓይሂንቴ ማዳ ዓይላሂ ዛላ ማዒ ኮሺ ባኣዚ ኔ ማዳሂሮ፣ ታኣኮ ሸምፓሂያ ኔ ዓይሳኒ ዳኤፒ ማኣዳ ታኣም ኔ ማዳ፤ ጋዓንቴ ሃይ ባይሰንታ ታና ሂሌም ታ ሃይቃንዳ፤ ጌዒ ሂርጋሂር ዬያ ዳኮ ባንሂ ጳሽካኒ ታ ዳንዳዑዎሴ።

20 ታኣኒ ዑኩና ጳሽኪ ቶላኒ ዳንዳዓ ዳካ ካታሞሰኬማ ዓኣ፤ ዒዘ ባንሂ ታኣኒ ሃዳራ ዓኣዳም ጌዔቴራ፤ ዒዘ ኔ ዛጋሂጉዲ ዳካ ካታሞኬ፤ ዒዘ ባንሂ ታ ዳንዳቶ፣ ታኣኮ ሸምፓሂር ባይሰንታፓ ዓታንዳ፤» ጌዔ።

21 ኪኢታንቻሂ፡- «ዔኤዔ፣ ኔ ጌዔሂ ታ ዋይዜ፤ ዬማ ኔ ጋዓ ካታሞማ ታ ባይዛባኬ፤ 22 ዬኖ ካታሚሎ ኔ ሃላንዳኣና ዓይጎ ባኣዚያ ታ ማዳኒ ዳንዳዑዎኣሂር ዑኩና ዒዘ ባንሂ ጳሽኬ» ጌዔ። ሎኦጻ ዬኖ ካታሚሎ ዳካ ካታሞ ጌዔሂር ሱንፃ ዒዘኮ ዘዓሬ † ጌይንቴ።

ሶዶኦሚና ጋሞኦራ ካታሞናኮ ባይቁዖ

23 ሎኦጻ ዘዓሬ ካታሚሎ ሃላኣና ዓሳ ሃጊ ያዖርቃ፤ 24 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሶዶኦሚና ጋሞኦራና ካታሞንሂዳ ታሚና ታሚኮ ጸኢሊና ፔ ኮር፣ ጫሪንጫፓ ከይሴ።

25 ዬዎይዲ ዬንሂ ካታሞንሂና ዓኣካ ዓኣ ዶኦጮ ቤዘ፤ ሃሂ ዒኣካ ናገጋ ዓሶንታ ሳይዳራ ባቃሌ ባኮንታ ቢያ ባይዜ። 26 ሎኦጻኮ ማቻ ዓሚና ገንሂም ሸሪ ዛጌሂር ፒዝ ጌዒ ዓቁ፣ ዓሞሌ ሶኦጌ ማዒ ዓቲ።

27 ዓብራሃም ዚር ጉቴሎ ዓቃዖ ጉቴ ዓሚና ቤርታ ዒዚ ናገረና ናገጋ ጎዳና ዋላ ሶዶኦሚንታ ጋሞኦራንታ ዛሎ ገሰቴ ቤዜሎ ዳንዳ። 28 ዬካፓ ሊካ ሶዶኦሚና ጋሞኦራና፤ ሃሂ ዒኣካ ዓኣ ዶኦጮ ባንሂ ዒ ዛጋንቴ ፑኡፒ ዓንሂ ታሚፓ ከሰካ ጩቢጉዳያ ዳኤፒ ጩቢ ዒኣካ ጩባ። 29 ሎኦጻ ናገጋ ዶኦጮ ካታሞንሂ ያኦሲ ባይዛኒ ማሌ ዎዶና ዓብራሃም ማሊ፣ ዬያ ባይሰንታፓ ሎኦጻ ዳቃንዳ ቤሲ ባንሂ ከሴ።

ሞዓኣቤና ዓሞኦኔ ዓሶ ዜርዖናኮ ዓይዖ

30 ሎኦጻ ዘዓሬ ካታሚሎይዳ ናገረፓ ዒጊጩሂር ዒዛና ዒዛኮ ለምዖ ዉዳሮ ናኣቶንሂና ሌካ ዳኮ ከሰኪ

* 19:1 19:1 ካታሞ ጌላ ካራ ካታሞ ጌላ ካራ ዳዒ ዓሳ ካታሞ ዎይሂ ዓርቲ ዳኤፖ ዓሶኬ። 19:7 19:7 ሱኣጎ ማፃ 19:22-24። 19:11 19:11 2ካኣቶ ማ 6:18። 19:16 19:16 2ጳዒ 2:7። † 19:22 19:22 ዘዓሬ ጌይዖ፡- ዓብራ ዓሶ ሙኡቸና «ዳካ» ጌይሂኬ። 19:25 19:25 ዓቃ ማ 4:6፤ ማቴ. 10:15፤ 11:23-24፤ ሉቃ. 10:12፤ 17:29፤ 2ጳዒ. 2:6፤ ዪሁ. 7። 19:26 19:26 ሉቃ. 17:32።

ዲኒካ ዔቲይዳ ናንጌ። 31 ፔቲ ከሌ ዲዛኮ ናዎ ቶይዳላ ጌኤደም ሂዚ ጌዔ። «ኑ ዓዴ ጋርቺ ጋርቺ ዓኣኔ፤ ኑ ሾዓንዳጉዲ ኑና ዔካ ማሌ ዓቲንቁ ኑ ኮራ ባኣሴ፤» 32 ዬያሮ ኑ ዓደይዳጋ ኑ ናይ ሾዓን ዑሽ ኑ ዲዛ ማህሰም» ጋዓዖ። 33 ዬዮ ዋንቴሎ ዓዳህ ዑሽ ማህሰ ዲዛኮ ቶይዳላ ዲዛና ላሄ። ዓዴ ማርጌና ማህንቴህሮ ዲዛ ላሂ ገንህ ዔቃኣና ዲዚ ዔሪባኣሴ።

34 ዚሮ ጉቲሎ ማሽላ ጌኤደም፡- «ዋንቴ ታኣኒ ዓደና ዎላ ላሄ፤ ሃዮ ዲባኒ ሃህ ኑ ማህሰዛ ኔኤኒ ዲዛና ዎላ ላሄ፤ ሃደ ዲዛይዳጋ ለምዓህ ናይ ሾዓ ከርፃ ኑኡኮ ባይቁዎጉዲ ኑ ማደም» ጌዔ። 35 ዬያ ጋዓዖ ዔያቶኮ ዓዳህ ዔያታ ዑሽ ማህሰ ጌኤዳላ ዲዛና ላሄ፤ ቤርታኣሲጉዲ ኮሽ ዓዴ ማህንቴህሮ ዲዛ ላሂ ገንህ ዔቃኣና ዔሪባኣሴ። 36 ዬያይዲ ለምዖ ሎጻፃ ናኣታ ዓደይዳጋ ጎጂ ዔኤ። 37 ቶይዳላ ዓቲንቁ ናይ ሾዓዖ ሱንፃ ሞዓኣቤ ፤ ጌዔ፤ ዲዚያ ሞዓኣቤ ዓሶ ጌይንቲ ዔኤሊንታ ዓሶኮ ማዘንቶ ዓዳህኡ። 38 ጌኤዳላኣ ዓቲንቁ ናይ ሾዓዖ ሱንፃ ቢኢንዓኣሜ § ጌዔ፤ ዲዚያ ሃዮ ዓሞኣኔ ዓሶ ጌይንቲ ዔኤሊንታ ዓሶኮ ማዘንቶ ዓዳህኡ።

20

ዓብራሃምና ካኣቲ ዓቤሜሌኬና

1 ዓብራሃም ዎንዴ ናንጋ ማሚሬ ጎዖ ቤዛጋ ቤቲ ኔጌቤ ጌይንታ ዓጮ ዓኣዳዖ ቃዴሴና ሹኡሬ ጌይንታ ዓጮናኮ ባኣካ ዴዔ፤ ጌሬሪ ዓጮይዳኣ ሾኦቹምና ዲዚ ዴዔ። 2 ዲማና ዓብራሃም ፔኤኮ ማቾ ሳኣራ ታኣኮ ጌርኬ ጌዔ፤ ዬያሮ ጌሬሪ ዓጮ ካኣቲ፡ ዓቤሜሌኬ ሳኣራ ዔከ ሙካንዳጉዲ ዓሲ ዳከ፡ ዔከ ፔ ማኣሪ ዬይሴ። 3 ጋዓንቲ ዬካጋ ፔቲ ዋንቴና ያኣሲ ካኣቲ ዓቤሜሌኬም ዓውቲና፡ «ሃዮ ላኣሌሎኮ ዓኒ ዓኣህሮ ዲዛ ኔ ዔካኒ ማሊ ኔ ማኣሪ ዔከ ዬይዖና ሃይቃንዳኔ» ጌዔ።

4 ጋዓንቲ ካኣቲ ዓቤሜሌኬ ሃጊ ዲዛና ላሂባኣህሮ ሂዚ ጌዔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ታ ዓይጎዎ ፑርታ ባኣዚ ማዲባኣሴ፤ ታናንታ ታ ዴርንታ ኔ ባባይዛንዳ? 5 «ዲዛ ታኣኮ ጌርኬ» ጌዔህ ፔኤሮ ዓብራሃምኬ፤ ዲዛኣ ታኣኮ ዲዚ ጌርሲኬ ታኣም ጌዔህሮ፡ ታኣኒ ሃያ ማዴህ ያሎና ጌኤሽ ዲኔጋ ማዔህሮ ፔቲታዖ ታ ዳቢንቲ ባኣዚ ባኣሴ» ጌዔ።

6 ያኣሲያ ዓውቲና ዲዛም ሂዚ ጌዔ፡- «ጌኤሽ ዲኔና ኔ ማዴህ ታ ዔሬ፤ ዬያሮ ዲዛና ኔኤኒ ላሂ ጎሜ ማዲዎጉዲ ታ ኔና ላኣጌህ ዬያሮኬ። 7 ሃህ ጋዓንቲ ላኣሌሎ ዓኒም ማህ ዲንጌ፤ ዲዚ ታ ማሊህ ከኤዛ ዓሲታህሮ ኔ ሃይቁዎጉዲ ኔኤም ዲ ሽኢቃንዳ፤ ዲዛ ኔ ማህ ዲዛም ዲንጊባኣቶ ኔ ሃይቃንዳህ ኔና ዔሬ! ኔና ሌሊ ማዲባኣንቲ ኔኤኮ ዴራ ቢያ ኩዳንዳ።»

8 ዚሮ ጉቲሎ ጉቲ ዓሚና ካኣቲ ዓቤሜሌኬ ፔኤኮ ዑኩ ማዒ ማዲ ዓሶ ዔኤሊ ማዔ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤኬ ዎደና ዓሳዲቃቲ። 9 ዬካጋ ካኣቲ ዓቤሜሌኬ ዓብራሃም ዔኤላዖ፡- «ሃይ ኔ ኑኡም ዓይጎ ማዲ ማዴይ? ታኣና ታ ካኣቱምናይዳ ሃያጉዴ ባይሲንታ ኔ ዔኤሊህ ታ ኔኤም ዓይጎ ዳቤምዳይ? ኔ ማዴ ባካ ዓሲ ማዲ ባኣዚያቱዎሴ፤ 10 ሂንዳ ዎይዜ፡ ሃያ ኔና ዓይጌ ማዲሺሴይ?» ጌዔ።

‡ 19:37 19:37 ሞዓኣቤ ጌይዖ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቸና «ታ ዓደይዳጋ ሾይንቲያ» ጌይህኡ። § 19:38 19:38 ቢኢንዓኣሜ ጌይዖ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቸና «ታ ማኣሪ ዓሲ ናይ» ጌይህኡ። 20:2 20:2 ማዘ. ማፃ 12:13፤ 26:7። 21:2 21:2 ዔብ. 11:11። 21:4 21:4 ማዘ. ማፃ 17:12፤ ዳከ. ማዲ 7:8። 21:10 21:10 ጋላ. 4:29-30። 21:12 21:12 ሮሜ 9:7፤ ዔብ. 11:18።

11 ዓብራሃም ማሃዖ፡- «ሃያ ዓጮይዳ ያኣሲ ዲጊጫ ዓሲ ባኣሴ» ጌዒ ማሊህና ታኣኮ ማቾ ዔካኒ ኮዒ ታና ዎዲንዳ፤ ጌይ ታኣኒ ዲጊጫህሮኬ፤ 12 ሃህ ዲዛ ታኣኮ ዓደ ናይ ማዔህሮ ጎኔ ታኣኮ ዲዛ ጌርኬ፤ ጋዓንቲ ታ ዲንደ ናይ ዲዛ ማዒባኣህሮ ታ ዲዛ ዔኤ። 13 ዬያሮ ያኣሲ፡ ታ ዓደ ማኣራጋ ታ ከሰከ ማሌ ዓጪ ዓኣዳንዳጉዲ ታና ዓይህ ዎደና፡ ኑ ዴንዴ ቤዛ ቢያይዳ ታ ዲዛኮ ጌርኬ ኔ ጌዔቶ ኔኤኒ ታኣም ፑኡፒ ባኣዚ ማዴጉዲ ታ ጋይዳንዳ፤ ታ ዲዛም ጌዔያኬ» ጌዔ።

14 ዬካጋ ካኣቲ ዓቤሜሌኬ ዲዛኮ ዓኒ ዓብራሃምም ማህ ሳኣራ ዲንጌ፤ ዬያጉዲ ሃህ ማራይ፡ ባይንታ ማዲ ዓሲያ ዲንጌ። 15 ዓብራሃምማኣ፡- «ሃይሾ ታኣኮ ዓጫ ኔኤኒ ዛጋህጉዲኬ፤ ኔ ኮዔ ቤዛ ናንጌ» ጌዔ። 16 ሳኣራም ሃህ፡- «ኔኤኒ ፔቲታዖ ቦርሲሳ ባኣዚ ማዲባኣያ፡ ጌኤሽ ማዔህ ዔርዛኒ ኔኤና ዎላ ዓኣ ዓሶም ማላታ ማዓንዳጉዲ ኔ ጌርሲ ዓብራሃምም ፔቲ ሺያ ማዓ ሹቺ ቢራ ታ ዲንጌ» ጌዔ።

17-18 ዓብራሃም ማቾ፡ ሳኣራይዳ ማዲንቲ ባኮ ዛሎና ካኣቲ ዓቤሜሌኬ ማኣራ ናንጋ ላኣሎ ቢያ ናይ ሾዑዎጉዲ ያኣሲ ዔቁሴ፤ ዬያሮ ዓብራሃም ካኣቲ ዓቤሜሌኬ ዛሎ ሽኢቁም ያኣሲ ካኣቲ ዓቤሜሌኬና ዲዛኮ ማኣሮና ፓሄኔ፤ ዬካጋ ዲዛኮ ማቾና ዲዛኮ ማዲ ላኣላ ቢያ ናይ ሾዓኒ ዳንዳዔ።

21

ዪሳኣቁኮ ሾይንቶ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ጎይዖ፡ ዲዚ ከኤኬ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘጉዴያና ሳኣራ ጋርቺዖ ናይ ሾዓንዳጉዲ ዓንጃ። 2 ዬያሮ ሳኣራ ጋርቺዖ ጎጳዲ ዓብራሃምም ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ ናዓህ ሾይንቲህያ «ሃይማ ዎደና ሾይንታንዳ፤» ጌዒ ያኣሲ ከኤኬ ዎደማናኬ።

3 ዓብራሃም ዲዛኮ ማቾ፡ ሳኣራ ዲዛም ሾዔ ናዓህኮ ሱንፃ «ዪሳኣቁ» ጌዒ ጌህ፤ 4 ያኣሲ ዓብራሃም ዓይህ ጎይዖ ናዓ ሾይንቲህኮ ሳላሳ ከሎና ናዖኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ዲዚ ቲቁ። 5 ዪሳኣቁ ሾይንታ ዎደና ዓብራሃምኮ ለዓ ያኢታኬ። 6 ሳኣራ፡- «ያኣሲ ታኣም ዎዛና ማኢቸና ዲንጌ፤ ዬያሮ ሃያ ባኮ ዎይዜህ ቢያ ታኣና ዎላ ማኢጫንዳ፤» ጌዔ። 7 ሃህ ዲዛ፡- «ሳኣራ ዓብራሃምም ናይ ሾዒ ዳንህሃንዳ፤» ጌዒ ማሌ ዓሲ ዎደዳይ? ሃይሾ ዲዚ ጋርቺንቲ ዓቲንቁ ናይ ዲዛም ታ ሾዔ። ጌዔ።

8 ናዓህ ጉኡጳ፤ ዲዚ ጉኡጳ ከሎና ዓዴ፡ ዓብራሃም ማርጌ ሙኡዚንታ ዑሽያ ጊኢጊሺ ዎዛዴ።

ዓጋኣሮና ናኣዚ ዲሲማዔኤሌናኮ ዳውሲንቲዖ

9 ሳኣራም ማዲ ማዲ፡ ጊብፃ ዓጮ ናዔላ፡ ዓጋኣራ ዓብራሃምም ሾዔ ናዓህ ዲሲማዔኤሌ ፔቲ ከሌ ማኣሮ ዲንደ ሳኣራ ናኣዚ ዪሳኣቁና ዎላ ዓማላ፤ 10 ዲማና ናኣታ ዓማላህ ሳኣራ ዛጋዖ ዓብራሃም ኮራ፡- «ሃዮ ታኣኮ ማዲዜሎ፡ ናኣዚና ዎላ ከሲ ዳኬ፤ ዲዛኮ ናኣዚ ታ ናኣዚ ዪሳኣቁና ዎላ ዳካላንዳያ ኮይሱዎሴ» ጌዔ።

11 ዲሲማዔኤሌያ ዓብራሃምኮ ናዖታህሮ ዬይ ዲዛ ኮሽ ማታሴ፤ 12 ያኣሲ ጋዓንቲ ዓብራሃምም፡- «ኔኤኮ ናዖና ኔኤኮ ማዲዜሎ ዓጋኣሮ ዛሎናሮ ማታዲ፣ ኔና ዳካላንዳ

‡ 19:37 19:37 ሞዓኣቤ ጌይዖ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቸና «ታ ዓደይዳጋ ሾይንቲያ» ጌይህኡ። § 19:38 19:38 ቢኢንዓኣሜ ጌይዖ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቸና «ታ ማኣሪ ዓሲ ናይ» ጌይህኡ። 20:2 20:2 ማዘ. ማፃ 12:13፤ 26:7። 21:2 21:2 ዔብ. 11:11። 21:4 21:4 ማዘ. ማፃ 17:12፤ ዳከ. ማዲ 7:8። 21:10 21:10 ጋላ. 4:29-30። 21:12 21:12 ሮሜ 9:7፤ ዔብ. 11:18።

ዜርዓ ኬሰካንዳህ ዩሳኦቁ ዘሎና ማዕረግ ሳኦት ኔኤም ጋዓህ ቢያ ማማዳ፤ 13 ኔኤም ማዳዘሎኮቀ ናኦከ፤ ኔ ናይ ማዕረግ ደኤፒ ደሬ ማግንዳያ ሄላንዳኦና ዜርዓ ታዒዛኮ ዳልገሻንዳኔ» ጌዔ።

14 ዚሮ ጉቴሎ ዓብራሃሜ ጉቴ ዓሚ ዔቃዖ፡ ዳካ ካሃና ዋኣህያ ጎቻና ዓጋኦሮም ዒንገ፡ ናዖ ዒሰማዔኤሌያ ዙላ ባሲሲ ማኦራፓ ኬሳዛ፡ ዔዛ ዩካፓ ኬሰከ ቤርሳቤ ጌይንታ፡ ዓሲ ናንጉቀ ዳውሎይዳ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሜታዲ ሃንቲህ ዓርቁ። 15 ጎቻና ዒዛ ዔኬ ዋኣ፡ ኩዳ ዎደና ዒዛ ናዖ ፔቴ ቶሻ ዳንካ ላይህ፡- 16 «ታኦኮ ናዓ ሃይቃህ ታ ዛጋኒ ኮዑቀሎ» ጌዒ ናዖይዳፓ ዓኣዛ ዱኮዛ ሃኪ ኬዳንዳ ቤሲጉዳያ ሃኪ ዳንዲ ዳዒ ዩኤኬ።

17 ናዓህ ሚርጌና ዩኤካህ ጸኦሲ ዋይዜኔ፤ ጸኦሲኮቀ ከኢታንቻ ጫሪንጫፓ ዓጋኦሮ ዔኤላዖ፡- «ዓጋኦሮ! ዓይጎር ኔ ሜታዳይ? ጸኦሲ ናዓህኮ ዩኤፖ ዋይዜህር ዒገጫፖ፤ 18 ዔቁ ዳንዲ ናዓህ ጌሺ ዶዲሺ፤ ዒዛኮቀ ዜርዓ ታሚርገሻንዳኔ፤ ዳኤፒ ዳሬያ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔ። 19 ዓሚና ጸኦሲ ዒዛኮ ዓኣፖ ቡላዛ ፔቴ ዳዒ ዓኣ ዔቴ ዋኣህ ዳንቃዖ ዳንዲ ጉዜሎና ዳዒ ናዖ ዑሺ። 20 ናዓህ ዲጫኦና ጸኦሲ ዒዛና ዋላ ዓኣኔ፤ ዒዚያ ፓኦሪኔ ጌይንታ ዓሲ ናንጉቀ ዳውሎይዳ ናንገ ናንገ ዓኣዛ ዱፒና ዔርቁ ኬሞ ዓሲ ማዔ። 21 ዒንዳላ ዒዛም ፔቴ ገብፄ ዓጫ ናይሰኬና ዔካንዳጉዲ ማዘሲ ዒንገ።

ዓብራሃሜና ካኦት ዓቤሜሌኬና ዋላ ጫኦቁ ጫኦቁ

22 ካኦት ዓቤሜሌኬ ዩኖ ዎደና ፔኤኮ ጸሎ ጸላ ዓሳ ዓይህ ፒኮሌ ጎሮህና ዋላ ዓኣዲ ዓብራሃሜ ኮራ፡- «ኔኤኒ ማዳ ባኮና ቢያ ጸኦሲ ኔኤና ዋላኬ፤ 23 ታኣም ማዔቶቀ ታኦኮ ናኦቶም ሃህ ታኦኮ ዜርዓም ኔኤኒ ፑርታ ባኣዚ ማዳንዳዎያ ማዒያ ሃይካ ሃህ ታኣም ጸኦሲ ሱንህና ጫኦቁ፤ ታ ኔኤም ፒዜ ማዳ ማዳህጉዲ ኔኤኒያ ታኣና ሃኖ ኔ ሸኦቹሞና ናንጋ ዓጫሎናም ፒዙሞ ማዳ ማዳንዳኔ ጌዒ ጫኦቁ» ጌዔ።

24 ዓብራሃሜ፡- «ዔኤዔ፡ ታ ጫኦቃንዳኔ» ጌዔ። 25 ዓብራሃሜ ካኦት ዓቤሜሌኬም፡- «ኔኤኮ ማዳ ማዳ ዓሳ ታኦኮ ዔኬ ዔቴ ዋኣህ ዓኣኔ» ጌይ ኬኤዜ። 26 ካኦት ዓቤሜሌኬ፡- «ዩያ ማዳህ ዖናታቴያ ታ ዔሬቀሴ፤ ኔኤኒያ ዩያ ታኣም ኬኤዚባኣሴ፤ ሃያ ኔ ጋዓህ ሃኖ ታ ዋይዛኔ» ጌዔ። 27 ዩካፓ ዓብራሃሜ ማሪይና ባይና ዔኬ ካኦት ዓቤሜሌኬም ዒንገዛ ዩኖ ኬሎና ለምጎንህ «ዋላ ኑ ፑርቲሳዓ» ጌዒ ፔቴ ማዒ ጫኦቁ። 28 ዓሚና ዓብራሃሜ ለንካይ ዑዞ ማሪይ ቆልሞይዳፓ ዳማሴ፤ 29 ካኦት ዓቤሜሌኬ፡- «ሃንህ ለንኮ ማሪናኦቶንህ ዳማሲ ኔ ዔቁሴህ ዓይጎርዳይ?» ጌዒ ጸኦጮ።

30 ዓብራሃሜ ማሃዖ፡- «ሃንህ ለንኮ ማሪቶ ዑዞንህ ዔኬ፤ ሃንህ ኔኤኒ ዔኬቶ ሃኖ ዔቶ ዋኣ፡ ታ ቦኦኬያ ማዕህ ኔ ዔራንዳኔ» ጌዔ። 31 ለምጎንህ ዋላ ፑርቲሳዓ ጌዒ ጫኦቁ ቤዞ ማዕህር ዩኖ ቤዜሎኮ ሱንፃ ቤርሳቤ * ጌይንቲ።

32 ዩኖ ፔቴሞ ጫኦቁም ቤርሳቤይዳ ዔያታ ጫኦቁህኮ ገንፃ ካኦት ዓቤሜሌኬና ዒዛኮ ጸሎ ዓሳ ዓይህ ፒኮሌና ፒሊሰፄኤሜ ዓጮ ማዒ ዳንዳ፤ 33 ዩካፓ ዓብራሃሜ ቤርሳቤይዳ ታማርሰኬ † ጌይንታ ሚህ ቱካዖ ናንገና

ባይቁዎ ናንጋ ጸኦሲ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ዒኢካ ዚገ ካሸኬ፤ 34 ዓብራሃሜ ዒኢካ ፒሊሰፄኤሜ ዓጮይዳ ሚርጌ ዎዳ ሸኦቹሞና ናንገ።

22

ዓብራሃሜ ፔኤኮ ናኣዚ፡ ዩሳኦቁ ሹካንዳጉዲ ዓይህንቲህ

1 ዩያ ቢያ ባኮኮ ገንፃ ጸኦሲ ዓብራሃሜ ዒዛም ዓይህንታቶዎ ዓይህንቲዎቲያ ዛጌ፤ ዛጎር ጋዓዖ «ዓብራሃሜ!» ጌዒ ዔኤላዛ ዓብራሃሜ «ዮ» ጌዒ ዩሄ።

2 ጸኦሲ ዓብራሃሜም፡- «ኔኤኒ ናሽካ ኔኤኮ ፔቴ ናዓህ * ዩሳኦቁ ዔኬ ሞኦሪያ ጌይንታ ዓጮ ዓኣዲጋፓ፡ ዒኢካ ታ ኔና ፔቴ ዳዎ ጌሜሪዳ ኔኤኮ ናዓህ ሹኪ ታሚና ሚቺ ዒንጎ ዒንገህ ማሃ ታኣም ሸኢሸ» ጌዔ።

3 ዓብራሃሜ ዚሮ ጉቴሎ ዓሚ ዔቃዖ ታሞ ዔኤህ ሚቻንደ ሃንፂሎ ቆፂ ሃሪና ጫኦናዖ፡ ዒዛና ዋላ ፔኤኮ ናዖ ዩሳኦቁና ዒዛኮ ማዳ ዓሳይዳፓ ለምጎ ዓሲ ዔኬ ጸኦሲ ዒዛም ዳዎ ቤዞ ዓኣዲኒ ኬሰኬ። 4 ዩካፓ ሃይህሳ ኬሎና ዓብራሃሜ ሃኬና ዛገ ቤዜሎ ዳንቃዖ፤ 5 ዒዛም ማዳዘንህም፡- «ዒንህ ሃራህ ኮራ ሃካ ዳዑቀቲ፤ ታኣና ናዖና ሴኬያ ዓኣዲ ጸኦሲም ዚገ ካሸከ ኑ ማግንዳኔ» ጌዔ።

6 ዩካፓ ዓብራሃሜ ዒንጎ ባኮ ሚቻንደ ሃንፂሎ ዔኬ ናዖ ዩሳኦቁ ኬዲሲ፡ ዒዚ ታሞና ዓፓሮና ዔኬ ለምጎንህ ዋላ ዓኣዳንቲ፡ 7 ጎይዖይዳ ዩሳኦቁ፡- «ዳዒ!» ጌዒ ዔኤላዛ፡ ዓዳ፡- «ታ ናዓሃ፡ ዮ!» ጌዒ ዩሄ፤ ዩሳኦቁ ገንህ፡- «ሃይሸ፡ ታሞንታ ሃንፂሎንታ ኑ ዔኬ፤ ማዓዛ ጸኦሲም ዒንጋኒ ሹኮንደ ማራዓህ ዓንካዳዖ?» ጌዒ ዓብራሃሜ ኮራ ጸኦጮ።

8 ዓብራሃሜ፡- «ታ ናዓህዮ! ሹኮንደ ማራዓህ ጸኦሲ ፔኤሮ ገኢገሻንዳኔ» ጋዓዖ፡ ለምጎንህ ዋላ ጎይዖ ዓኣዳ።

9 ጸኦሲ ዳዎ ቤዞ ዓብራሃሜ ሄሌ ዎደና ሚቺ ዒንገ ካኦሽኮንደ ቤዞ ሹጮና ኮሺ ሃንፂሎቀ ዔኤታንዳጉዲ ዒኢካ ዓገ ገኢገሻ፡ ፔኤኮ ናዖ ዩሳኦቁያ ቱከ፡ ገኢገሻና ሃንፂሎ ዑፃ ላይህ። 10 ዩካፓ ናዖ ቲቃኒ ዓፓሮ ዔኬ ኩጮ ዳገዳ፤ 11 ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ጫሪንጫፓ፡- «ዓብራሃሜ! ዓብራሃሜ!» ጌዒ ለሚ ዔኤላዛ፡ ዓብራሃሜ «ዮ!» ጌዔ።

12 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻህ ዓብራሃሜም፡- «ናዓህ ካኦሚ፤ ዓይጎዎ ዒዛይዳ ማዳ፤ ኔኤኒ ጸኦሲ ዒገጫያታህ ታኣኒ ዔሬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ፔቴ ናዖ ታኣም ዒንገገ፤ ገንህም ጌይባኣህርኬ» ጌዔ።

13 ዓብራሃሜም ኮይሎ ሃንጋ ሴካ ዛጌ ዎደና ፔቴ ማሪይ ጉራና ካይዚ ቡኡራና ዓርቁንቲ ዓኣያ ዳንቃዖ፡ ዓኣዲ ማራዓህ ዔኬ ናዖ ቤዞ ሹኪ ሚቺ ዒንጎ ካኣኮ ካሸኬ። 14 ዓብራሃሜ ዩኖ ቤዜሎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ገኢገሻ» † ጌዒ ሱንፃ ጌህህር፡ ሃኖ ሄላዖ ዓሳ፡- «ዩኖ ናንገና ናንጋ ጎዳህኮ ዳኮይዳ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ገኢገሻ» ጋዓ።

21:22 21:22 ማዘ. ማፃ 26:26። * 21:31 21:31 ቤርሳቤ ጌይዮ፡- ዔብራ ዓሳ ሙኡቺና «ቤዔርሸባዒ» ጌይንታያ ማዓዛ «ጫኦቁም ዋኣህ ዔቴ» ሃህ ገንህ «ለንካይ ዋኣህ ዔቴ» ጌይህኬ። † 21:33 21:33 ታማርሰኬ ፔቶዎ ዖደቁዎ ዳውሌ ሜኤፄ ማላ ዳሚ ሚህኬ። 22:1 22:1 ዔብ. 11:17-19። * 22:2 22:2 ፔቴ ናዓህ ጋዓዛ፡- ዔብራ ዓሳ ሙኡጮ ማፃኦፖይዳ ጌይንቲህጉዲ ዓኮ ጫኦቁም፡ ገሪኬ ማፃኦፖይዳ ጌይንቲ፤ (ዮሃ. 3:16፤ ማር. 9:7) ዛጌ። 22:2 22:2 2ጸኦሲ. ዓሃኬ 3:1። 22:9 22:9 ያይ. 2:21። † 22:14 22:14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ገኢገሻ፤ ጌይዮ፡- ዔብራ ዓሳ ሙኡጮና «ያሂዌ ዩሪዔ» ጌይንታ።

15 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻህ ለሚ ዓብራሃሚ ዓኤላዎ፡- 16 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤም ሚርጌ ዓንጅ ዒንጋንዳህ ታ ታ ሱንጾና ጫአቃኔ» ጋዓኔ፤ ሃያ ኔ ማዳህረ ሃሃፕቴናናህ ሃያ ታኣም ዒንጋን ኔ ዒደባአህረ፡ 17 ታ ኔኤኮ ዜርጾ ጫሪንጫ ዠኦጋህጉዲ፡ ባዘ ዓጫ ማኣሻሎጉዲ ሚርጌሻንዳኔ፤ ኔኤኮ ዜርጾ ዓያቶ ዒፃ ሞርኮ ባሺ ካታሞ ዓያቶሲ ዓካንዳኔ፡፡ 18 ታኣኮ ዓይህጾ ኔ ኩንህህረ ዓጮ ዳራ ቢያ ኔ ዜርጾና ዓንጅንታንዳኔ» ጌዔኔ፡፡

19 ዩካፓ ዓብራሃሚ ዒዛም ማዳዘንህ ኮይላ ማዒ ዴንዳዎ ዓያቶና ዎላ ቤርሳቤ ዓጮ ዓኣዲ፡ ዒኣካ ናንጌኔ፡፡

ናኮሬ ጎጾ ዓሲሰኬያኮ ዜርጾ

20 ዩካፓ ሚልካ ጎጾዜላ ዓብራሃሚኮ ዒሾ ናኮሬም ናይ ሾዔህ ዓብራሃሚ ዎይዜኔ፤ ዓያታኣ፡- 21 ቶይዳህ ዑፃ፡ ጌኤዛህ ቡዜ፡ ዓራሚኮ ዓዶ ቁሙዓኤሌ፤ 22 ኬሴዳ፡ ሃዘ፡ ፕሊዳሼ፡ ዪዳላፕ ጎጾህንታ ቤቴዓኤሌንታኔ፡፡ 23 ቤቴዓኤሌ ጎጾህ ዒርቢቃ ጎጾዞ ሾዔኔ፤ ሚልካ ዩንህ ሳሎ ናኣቶንህ ዓብራሃሚኮ ዒሾ ናኮሬም ሾዔኔ፡፡ 24 ሬዑማ ጌይንታ ናኮሬኮ ጊንፃ ማቸሰኬና ናኮሬም ሃሃ ጫባሃ፡ ጌሃሚ፡ ቴሃሼና ማዒካ ጎጾሰኬንህ ሾዔኔ፡፡

23

ሳኣራ ሃይቁም ዓብራሃሚ ዱኡፖ ቤዞ ሻንቁህ

1 ዓብራሃሚኮ ማቸ ሳኣራ ጫታና ለማታሚ ለንካይ ሌዔ ናንጌህኮ ጊንፃ፡ 2 ካኣናኔ ዓጮይዳ ዓኣ «ዓርባዒ ካታሞ» ጌይንታያታጾ ጊንፃፓ ኬብርኣኔ ጌይንቲ ካታሞይዳ ሃይቁኔ፤ ዓብራሃሚያ ሳኣራ ሃይቁህረ ሚርጌና ጾዪ ዩኤካዎ፡ 3 ማቸኮ ሌዛ ዓኣ ቤዛፓ ዓቁ ሂታ ዓሶ ኮራ ዴንዲ፡- 4 «ታኣኒ ዒንህ ባኣካ ሙኬ ሾኦቹ ዓሲታህረ፡ ሃዳራቴ ዱኡፕ ቤሲ ታኣም ሻንቹዎቴ፤ ታኣኮ ማቸ ታ ዒኣካ ዱኡካንዳኔ» ጌዔኔ፡፡

5 ሄኤቴ ዓሳ ዒዛም ማሃዎ፡- 6 «ኦ ጎዳህዎ፡ ሂንዳ ዎይዜ፤ ኔኤኒ ኦኡኮ ባኣካ ዴኤፕ ካራዚጉዴያ ማዔህረ፡ ኦኡኮ ዱኡፖ ቤዛፓ ኮሺ ቤሲ ዶኦሪ ዱኡኬ፤ ኦ ቢያህ ኔኤኒ ኔ ማቸ ዱኡካንዳ ቤሲ ዒንጋንዳያኬ» ጌዔኔ፡፡

7 ዩካፓ ዓብራሃሚ ሄኤቴ ዓሶ ቤርታ ቶኣኮ ሂርኪዲ ዚጋዎ፡- 8 «ታ ማቸ ሃይካ ታ ዱኡካንዳጉዲ ዒንህ ታኣም ጌዔቶ ያሃሪ ናኣዚ ዔፕርኣኔኮ፡ 9 ጎዠ ዛጳ ዓኣ ማክጴላ ጌይንታ ዴኖ ዔታ ዓኣ ቤዜሎ ታኣም ዒ ሻንቻንዳጉዲ ዒዛ ጾኦጮዎቴ፤ ዩና ቤዜላ ታኣኮ ዱኡፕ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ዒንህ ቤርታ ዒ ጌዔ ሚኢሼና ታና ሻንቁሲሱዎቴ» ጌዔኔ፡፡

10 ዩኖ ዒ ጋዓ ቤዜሎኮ ዓዳህ ዔፕርኣኔ ፔ ቶኦኪና ካታሞ ጌላ ካራ ዓሳ ቡኪንታ ቤዛ ሃንጎ ሄኤቴ ዓሶና ዎላ ዴዒ ዓኣዎ፡ ዒኣካ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዎይዛንቲ፡- 11 «ጎዳህዎ ዎይዜ! ጎዜሎና ዩኖ ቤዜሎና ዎላ ታ ኔኤም ዒንጌኔ፤ ኔ ማኣራፓ ሃይቁ ዓሶ ኔ ዱኡካንዳጉዲ ታኣኮ ዜርጾ ማዔ ሄኤቴ ዓሶ ቤርታ ታ ኔኤም ዒንጌኔ» ጌዔኔ፡፡

12 ዓብራሃሚ ጋዓንቲ ሄኤቴ ዓሶ ቤርቶይዳ ለሚ ቶኣኮ ሂርኪዲ ዚጋዎ፡ 13 ቢያህ ዎይዛንቲ ዔፕርኣኔም፡- «ሃዳራ ዎይዜ፤ ቤዞ ታኣኒ ታኣረ ማሂ ሻሻንቃንዳኔ፤ ቤዞኮ ኮይሳህ ታጊዳፓ ዔኬ፤ ታኣኒ ታ ማቸ ዒኣካ ዱኡካንዳኔ» ጌዔኔ፡፡

14-15 ዔፕርኣኔ ዒሚና፡- «ጎዳህዎ ቤዜላ ጾይዶና ዛላና ኪሎ ማዓ ማዓ ሹቹ ቢራ ኬሳንዳያኬ፤ ዩና ኔኤና ታኣናናም ዓይጎ ማዓንዳይ? ኔኤር ዓሴሎ ዱኡኬ» * ጌዔኔ፡፡ 16 ዓብራሃሚ ዴር ቤርታ ዔፕርኣኔ ጌዔህ ኮሺኬ ጌዒ ጾይዶና ዛላና ኪሎ ማዔ ሹጮ ቢር ዒንጌህረ፡ 17 ሚሚሬ ጎጾ ቤዜሎኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ማክጴላ ጌይንታ ዔፕርኣኔ ቤዜላ ዓብራሃሚ ቤሲ ማዔኔ፤ ዩኖ ቤዜሎይዳ ዓኣ ባካ ጎሺ ቤሲ፡ ዔቴ ዓኣ ዴኔ ቤሲንታ ሚህያ ዓኣያኬ፡፡

18 ዩማና ዩካ ዓኣ ሄኤቴ ዓሳ ቢያ ዩና ቤዜላ ዓብራሃሚ ቤሲ ማዔህ ዔሬኔ፡፡

19 ዩካፓ ካኣናኔ ዓጫ ዓኣ ዩኖ ቤዜሎይዳ ዓብራሃሚ ፔኤኮ ማቸ ሳኣራ ዱኡኬኔ፤ 20 ሄኤቴ ዓሶር ማዔ ጎዠ ጋርይዳ ዓኣ ዔቶ ቤዞና ዎላ ዓብራሃሚኮ ዱኡፕ ቤሲ ማዔኔ፡፡

24

ዪሳኣቁና ዒርቢቃናኮ ዔፖ

1 ዓብራሃሚ ሚርጌና ጋርቹኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳህያ ዒዚ ናንጌ ዎዶ ቢያይዳ፡ ቢያ ባኣዚና ዒዛ ዓንጅኔ፤ 2 ዓብራሃሚ ዒዛኮ ማኣራ ዓኣ ባኮ ቢያ ዎሃያ ማዒ ሚርጌ ሌዔ ናንጌ፡ ዒዛም ማዶ ማዶ ዓሲሰኬያ ዓኤላዎ፡- «ኔኤኮ ኩጮ ታ ጉባዞ ባኣካ ጌህጋፓ * 3 ታኣኒ ሃህ ዎላ ናንጋ ሃያ ካኣናኔ ዓሶኮ ዉዴር ናኣቶይዳፓ ታኣኮ ናዓህሚ ላኣሊ ኔኤኒ ማዠሱዎጉዲ ጫሪንጮና ሳጾናኮ ጎዳ ማዔ ያኣዛህ ሱንጾና ታኣም ጫአቁ፤ 4 ጋዓንቲ ታ ሾይንቲ ዓጮ ዓኣዲጋፓ ዩካ ዓኣ ታ ፃጳ ባኣካፓ ታ ናኣዚ ዪሳኣቁም ላኣሊ ማዠሱ» ጌዔኔ፡፡

5 ማዶ ማዶ ዓህያ ማሃዎ፡- «ጎጾንቲ ታ ዒዛም ጾኦጫ ናዔላ ታኣና ዎላ ሃያ ዓጮ ሙኮ ዒፃቶሾ? ኔኤኮ ናኣዚ ኔ ሾይንቲ ዓጮ ማዒ ዓኣዴ ጎጾንዶ?» ጌዒ ጾኦጮኔ፡፡

6 ዓብራሃሚ ጋዓንቲ ዒዛም፡- «ዓይጎ ባኣዚ ማዔቶዎ ታኣኮ ናዓህ ታ ዓዶ ዓጮ ማሂ ኔ ዔኪ ዓኣዲዎጉዲ ኔና ዔሬ፤ 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጫሪንጮ ያኣዛህ ታና ታ ዓዶ ማኣርና ሾይንቲ ዓጮናይዳፓ ሃይካ ዔኪ ሙኪ ሃያ ዓጮ ታ ዜርጾም ዒንጋንዳኔ ጌዒ ታኣም ጫአቁህ፡ ሃህ ዩያ ዓጮይዳፓ ታ ናዓህም ላኣሊ ኔ ዴንቃንዳጉዲ ፔኤኮ ኪኢታንቻህ ኔኤኮ ቤርታ ዳካንዳኔ፡፡ 8 ናዔላ ኔኤና ዎላ ሙካኒ ናሽኪባኣቶ ሃያ ታ ኔና ጫኣቁሳ ጫኣቁማፓ ኔኤኒ ዙላ ማዓንዳኔ፤ ያዲ ማዔቶዎ ታኣኮ ናጾ ዓይጎ ጎይህናኣ ማጾም ዔኪ ዓኣዲፓ» ጌዔኔ፡፡ 9 ዩካፓ ማዶ ማዶህ ኩጮ ፔኤሲ ፔ ጎዳ ዓብራሃሚኮ ጉባዞ ባኣካ ጌህ፡ ዓብራሃሚ ዓይህ ባኮ ቢያ ኩንህኒ ጫአቁኔ፡፡

10 ዩካፓ ዓብራሃሚኮ ማኣራ ማዶ ማዶህ ማኣርይዳፓ ዓሲም ዒንጋኒ ኮሺ ኮሺ ማዔ ባኣዚ ታጳ ጋኣሎና ጫኣኒ ዓባ ኬሰኪ ጌላህኮ ኬዶ ዛሎና ሚሶፖታሚያይዳ ናኮሬ ጌይንታ ዓህ ናንጋ ካታሞ ዓኣዴኔ፡፡ 11 ዒኣካ ካታሞኮ ዙላ ዓኣ ዔቶ ዎኣዎ ሙኪ ዒዚ ሄላጾ ጋኣላህ ጉምዓቲ ሃውሻንዳጉዲ ዔቁሴኔ፤ ዩያ ዒ ማዶህ ዓባ ጌሊ ሳዓ ዓማኒ ዑኬም፡ ላኣሊ ዎኣህ ዴዒኒ ዎርዚ ኬዶ ዎዴይዬኔ፤ 12 ማዶ ማዶ ዓህ ዒሚና ሂዚ ጌዒ ሺኣቁኔ፡- «ታ ጎዳህ ዓብራሃሚኮ ጎዳ ማዔ ያኣዛህዎ! ታኣኮ ማሊያ ኩንህ ታ ጎዳ ዓብራሃሚም ኔኤኮ ናንገና

22:16 22:16 ዔ.ብ. 6:13-14፡፡ 22:17 22:17 ዔ.ብ. 11:12፡፡ 22:18 22:18 ዳኪ. ማዶ 3:25፡፡ 23:4 23:4 ዔ.ብ. 11:9፤ ዳኪ. ማዶ 7:16፡፡ * 23:14-15 23:14 ሚኢሻ ዲቢታንቲ ያዲ ጌይ ሼሊዒሲ ጌሰቲንቲህ ዩና ዎዶና ሻንቹዎ ጎይጾ ያዲ ማዔህረኬ፡፡ * 24:2 24:2 ኔኤኮ ኩጮ ታኣኮ ጉባዞ ባኣካ ጌህ ጌይጾ፡- ላኣሚንቲዎ ዶዲ ጫኣቁም ማዒ ዓርዛያኬ፡፡

ናገረ ስሎም ገገሰ ዓርዘ። 13 ሃአዛጌ፣ ሃሢ ታ ሃያ ዓቶ ሃአጃ ዓጫ ዓቆ ዓኣኔ፤ ካታዎይዳፓ ሃአጃ ዳዓኒ ወዲሮ ናኣታ ሙካዛ። 14 ዓያቶይዳፓ ፔቴ ወዲሮ ናይ ኮራ፡- «ኔኤኮ ሃአጃ ጉዛፓ ሃአሢ ታና ዑሹቴራ» ታ ጋዓዛ፡ «ዑሹኩዎይ፤ ኔኤኮ ጋኣላሢያ ዑሹካንዳጉዲ ሃአጃ ታ ኔኤኮ ዳዓንዳኔ» ዓዛ ታአም ጌዔቶ ኔ ዓይላሢ ዩሳኣቁም ላኣሊ ማዓንዳጉዲ ዩና ኔኤኒ ደኦሪዜሎ ማዖንጎ፤ ዩያይዲ ታ ጎዳ ዓብራሃሜም ኔኤኮ ናንገና ናገረ ስሎም ኔ ገገሰ ዳዋሢ ታኣኒ ዓራገዳኔ።»

15 ሂዚ ጌዒ ሃጊ ሸኢቁ ዒ ጋፑዋንቴ ዒርቢቃ ጎዖዜላ ሃአሢ ጉሲ ባሲ ሙኩኔ፤ ዒዛኣ ዓብራሃሜኮ ዒሹ፣ ናኮሪ ፔ ማቾ ሚልካይዳፓ ሸዔሢ ባኣቱዔኤሌ ናይኩ። 16 ዒርቢቃ ኩሙሢ፣ ሃሢ ሚዛጲ ወዲሮ ናይኩ፤ ዒዛ ዓቶ ሃአጃ ዳዓሢኮ ጊንፃ ፔ ማኣር ባንሢ ማዒ ዳንደ ዓቆኔ። 17 ዓብራሃሜም ማዳሢ ራኡሪና ዒዛ ኮራ ዓኣዳጉ፡- «ኔኤኮ ጉዛፓ ሃአሢ ታና ዑሹቴራ» ጌዔኔ።

18 ዒዛ፡- «ታ ጎዳ፣ ዓይጌ ዓኣጃ ዑሹኩዎይ» ጌዒ ጉዛ ጌኤታፓ ኬይሲ ዑሹኩም ዛላሲ ዓርቁኔ። 19 ዓሢ ዑሹኪ ዳኤሶ ዛኣራሢኮ ጊንፃ፡- «ኔኤኮ ጋኣላሢያኣ ታኣኒ ሃአጃ ዳዓንዳኔ፤ ዓያቶም ጊዳንዳያ ሄላንዳኣና ዑሹኮንጎ» ጌዒ። 20 ቤዘማና ጉዛፓ ሃአጃ ጋኣላሢ ዑሹካ ጎንጎይዳ ቶባፓ ጋኣላሢ ቢያ ዑሹኪ ሚሸካንዳያ ሄላንዳኣና ዓታፓ ሃአጃ ራኡሪ ራኡሪ ዳዓሢ ዓርቁኔ። 21 ዓሢያ ናንገና ናገረ ጎዳ ዒዛኮ ሃንቴፓ ጊኢጊሸያ ማዔቴ ዓራገ ዒዛ ማዳ ባኮ ቢያ ዚቴዎ ጌዒ ዛዛጋኔ፤

22 ዩካፓ ጋኣላሢ ዑሹኪ ጊዳዛ ዓሢ ዋርቁይዳፓ ዲይንቴ ኮሺ ሚዛጲ፣ ሲኢዲዳ ዓኣሃያ፣ ደንጎ ጊራኣሜ ማዓ ጉዳቾ ሲኢዲ ዒዛም ዓኣሃይ፤ ሃሢ ዒዛኮ ላምፓ ኩጮይዳ ላምፓ ዋርቁጋዊ ዳኤፕ ዓከ ዓኣሃያ፡- 23 «ኔኤኒ ዖ ናይዳይ? ሃዳራ ታአም ኬኤዜ፤ ታናጎታ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሶንታም ዎይሢ ቤሲ ኔ ዓደ ማኣራ ጴዳንዳ?» ጌዒ ዖኣጮኔ።

24 ዒዛ ማሃ፡- «ታኣኒ ባኣቱዔኤሌ ናይኩ፤ ባኣቱዔኤሌኮ ዓደ ናኮሪኩ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ሚልካ ጌይንታናኩ፤ 25 ኑ ማኣርይዳ ሚርጌ ቆልም ሙዓ ጎሶንታ ሚልኪ ዖሃንታ ዓሲ ዋርቁ ቤሲያኣ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

26 ዓሢ ዒማና ጉምዓቴ ዚጊ ናንገና ናገረ ጎዳ ካኣሸካ፡- 27 «ታ ጎዳሢም ጫኣቁ ጫኣቁምና ናንገና ናገረ ስሎምና ካፔ ታ ጎዳሢ ዓብራሃሜኮ ጎዳ ማዔ ዖኣዛሢ ጋላቴንቶንጎ፤ ሴካ ሃንጋ ጌይሲ ዳቢሱዎፓ ታ ጎዳሢኮ ዒሸንሢ ባንሢ ታና ዓከ ሙኩሢ ዒዛኩ» ጌዔኔ።

28 ዩማፓ ናዔላ ማኣሪ ጳሽኪ ዓኣዳፓ ማዔ ባኮ ቢያ ዒዛኮ ዒንደንታ ዒንደና ዋላ ዓኣ ዓሶንታም ቢያ ኬኤዜኔ። 29 ዒርቢቃኮ ዒሾ ላኣባ ጎዖሢ ዓብራሃሜም ማዳ ማዳ ዓሢ ዓኣ ዓቶ ሃአጃ ባንሢ ጳሽኪ ዓኣዳኔ። 30 ዒርቢቃኮ ዒሹ፣ ላኣባ ዓሢ ባንሢ ዓኣዳሢ ጌኤዳላ ሲኢዲ ዓኣሢ ባኮና ኩጫ ዓኣሢ ጋዎና ዛጌሢ፤ ጊንሢ ሃሢ ዓሢ ዒርቢቃም ጌዔ ባኮ ዒዛ ኬኤዜም ዎይዜሢ፤ ዓሢ ዓቶ ሃአጃ ዓጫ ሃጊ ጋኣላሢና ዋላ ዓቆ ዓኣንቴ ዒዚ ዳንቁኔ። 31 ዩያር ላኣባ ዓሢ ኮራ፡- «ሃይ ኔ፣ ናንገና ናገረ ጎዳ ዓንጄ ዓሢዮ! ሃኒ ሙኩ ማኣሪ ኑ ዓኣዳም፣ ሃካ ሃአጃ ዓጫ ኔ ዓይጎር ዓቆይ? ኑ ማኣራ ኔ ሃዎሻንዳ ቤሲ ዓኣኔ፤ ኔኤኮ ጋኣላሢያኣ ዋርቃኒ ጊኢጊንቴ ቤሲ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

32 ዩካፓ ላኣባና ዋላ ዒ ዓያቶ ማኣሪ ዓኣዳኔ፤ ዒርቢቃኮ ዒሹ፣ ላኣባ ጋኣላሢ ዑዖይዳ ዓኣ ጫኣኖ

ቡላፓ ጎሶንታ ሜሎ ዖሆንታ ጋኣላሢም ዒንጌኔ፤ ዩካፓ ዓብራሃሜም ማዳ ማዳሢና ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶናም ቶኮ ዓያታ ማሶንታ ዓኣሢ ዓከ ሙኩኔ። 33 ዩያቶ ሸኢጮም ካሢ ሸኢካዛ ዓብራሃሜም ማዳ ማዳ ዓሢ፡- «ታ ሙኩ ባኮ ዛሎ ኬኤዜዎፓ ካሢ ሙዓንኩ» ጌዔኔ። ላኣባ ዒማና፡- «ዓይጌ ዓኣጃ፣ ኬኤዜዎይ» ጌዔኔ።

34 ዒዚ፡- «ታኣኒ ዓብራሃሜም ማዳ ማዳ፤ 35 ናንገና ናገረ ጎዳ ሚርጌ ታ ጎዳሢ ዓብራሃሜ ዓንጄኔ፤ ዖርጎቼ ዓሲያ ዒዛ ማሃኔ፤ ሚርጌ ማራይ፣ ዋኣሪንታ ባይንታ፣ ቢራንታ ዋርቁንታ፣ ማዳ ማዳ ዓቲንቁንታ ላኣሊንታ፣ ጋኣሎንታ ሃሪያ ሚርጌ ዒዛም ዒንጌኔ። 36 ታ ጎዳሢኮ ማቾ ሳኣራ ጋርቆፓ ዓቲንቁ ናይ ዒዛም ሸዔኔ፤ ታ ጎዳሢያ ዒዛኮ ዓኣ ቆሎ ቢያ ዩያ ናዓሢም ዳካልሴኔ። 37-38 ታ ጎዳ፣ ዓብራሃሜ፡- «ታኣኒ ዓያቶና ዋላ ናገረ ካኣና፤ ዓሶ ወዲሮ ናኣቶ ባኣካፓ ታ ናዓሢም ላኣሊ ኔ ማዘሱዎጉዲ፤ ጋዓንቴታ ዓደ ማኣር ዓሶና ታዒጊኖና ኮራ ዓኣዲ ታ ናዓሢም ላኣሊ ማዘሱ» ጌዒ ታና ጫኣቁሴኔ።»

39 ታኣኒ ታ ጎዳሢ ኮራ፡- «ናዔላ ታኣና ሙካኒ ናሽኪ ባኣቶ ዎደንደይ?» ጌዒ ዖኣጫዛ፣ 40 ዒዚ ሃዚ ታአም ጌዔኔ፡- «ቢያ ዎደና ታ ዒዛም ማዳ፣ ናንገና ናገረ ጎዳሢ ፔኤኮ ኪታንታሢ ኔኤና ዋላ ዳካንዳኔ፤ ሃንቴፃኣ ኔኤም ኮሸኬያ ማዓንዳጉዲ ዒ ጊኢጊሻንዳኔ፤ ዩያይዲ ኔኤኒ ታ ዓደ ማኣርና ታ ዒጊኖና ባኣካፓ ታ ናኣዘም ላኣሊ ማዘሱ ዒንጋኒ ዳንዳዓኔ፤ 41 ጫኣቁማፓ ዙላ ኔኤኒ ማዓንዳሢ ታ ዒጊኖ ኮራ ኔ ዓኣዳዛ ዓያታ፡- ናዔሎ ኔኤም ኑ ዒንጋዓ ጌዒ ላኣኔቶ ሌሊኩ።»

42 «ዩካፓ ሃኖ ዓቶ ሃአጃ ዓጫ ሙካፓ ታ ሃዚ ጌዒ ሸኢቁኔ፡- «ታ ጎዳሢ ዓብራሃሜኮ ጎዳ ማዔ ዖኣዛሢዮ! ሃዳራ ታ ሙኩ ባኮ ዛሎ ኔኤኒ ታአም ጊኢጊሻንዳጉዲ፣ 43 ሃአዛጌ ሃይካ ዓቶ ሃአጃ ዓጫ ታኣኒ ዓቆኔ፤ ፔቴ ወዲሮ ናይ ሃአሢ ዳዓኒ ሙካኣና፣ ሃዳራ ጉዛፓ ዳካ ሃአሢ ታና ዑሹ፣ ጌዒ ታኣኒ ዖኣጫንዳኔ፤ 44 ዒዛኣ «ዓይጌ ዓኣጃ ዑሹኩዎይ፤ ኔኤኮ ጋኣላሢያኣ ታ ዳዓንዳኔ» ጋዓያ ማዔቶ፣ ዩና ታ ጎዳሢ ናኣዚኮ ማቾ ማዓንዳጉዲ ኔኤኒ ደኦሪዜሎ ማዖንጎ። 45 ዩማ ጌዒ ዒኖና ሸኢዲያ ታኣኒ ጋፑዋንቴ ዒርቢቃ ሃአሢ ጉሲ ባሲ ሙካፓ፣ ዓታፓ ሃአጃ ዳዒ ኬሰካዛ፣ ታኣኒ «ዓናኣ፣ ሃዳራ ዳካ ሃአሢ ታና ዑሹቴራ» ጌዔኔ። 46 ዒዛ ጉዛ ጌኤታፓ ዑኩና ኬይሲ ዛላሳ፡- «ዓይጌ ዓኣጃ፣ ዑሹኩዎይ፤ ታ ኔኤኮ ጋኣላሢያ ዳይ ዑሻንዳኔ» ጌዔኔ፤ ዩያር ታናጎታ ታኣኮ ጋኣላሢንታ ሃአጃ ዑሹኩኔ። 47 ታኣኒያ ኔ ዖ ናይዳይ? ጌዒ ዖኣጮኔ። ዒዛ፡- «ታኣኒ ናኮሪ ናኣዚ ባኣቱዔኤሌ ናይኩ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ሚልካ ጋዓዜሎኩ» ጌዔኔ። ዩካፓ ሲኢዲ ጉዳቾ፣ ኩጫ ታ ዒዛኮ ጋዊ ዓኣሃይ፤ 48 ዩካፓ ጉምዓቴ ዚጊ ናንገና ናገረ ጎዳ ካኣሸካ፡- ታ ጎዳሢ ዓብራሃሜኮ ጎዳ ማዔ ዖኣዛሢ ታኣኒ ጋላቴኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ታ ጎዳሢኮ ናኣዘም ማቾ ማዓንዳ ላኣሊ ታ ዳንቁ ቤዛ፣ ታ ጎዳሢኮ ዒሾ ማኣሪ ፒዜ ማዔ ጎይሢና ዓከ ሙኩሢ ታና ዒዛኩ። 49 ዓካሪ ታ ጎዳሢኮ ሃዳር ጎኔና ዒንሢ ዓከ ዒዛ ዎዛሳኒ ናሽካያ ማዔቴ ታአም ኬኤዜዎቴ፤ ናሽኩዎያ ዒንሢ ማዔቴያ ጎኑም ታአም ኬኤዜዎቴ፤ ታ ዳንዲ ሚሌ ኮዖም» ጋዓዛ፣ 50 ላኣባና ባኣቱዔኤሌና፡- «ሃይ ባካ ናንገና ናገረ ጎዳ ጎዳይዳፓ ሙኩያ ማዔሢ፣ ኑኤኒ ላኣጋኒ ዳንዳዑዎሴ፤ 51 ዒርቢቃ ኔ ኮራ ሃኖ፤ ሃይሾ፣ ዒዛ ዓከ ዓኣዳ፤ ናንገና ናገረ ጎዳ ፔ ቶኣኪና ኬኤዜሢ፣ ጉዳኮ ናኣዚ ማቾ ዒዛ ማዖንጎ» ዓያታ ጌዔኔ። 52 ዓብራሃሜም

ማደ መዳህ ይያ ወይዘ ወደና ጉምዓቲ ዘገ ናንገና ናንገ ጎዳ ካሸከኔ፤ 53 ዋርቁና ቢራ ዓንገናይዳፓ ማዢንቴ ፓልሞ፣ ይያጉዲ ሃሃ ዓፒላኦ ኬሲ ዒርቢቃም ዒንገኔ፤ ዒዛኮ ዒሸና ዒንደናም ሚርጌ ሚኢሸም ሻንቸንታያ፣ ናሻ ማእያዎ ዒንገኔ። 54 ዩካፓ ዓብራሃም ማደ መዳህና ዒዛና ዋላ ዓኣዘንህ፤ ሙዒ ዑሸኪ ዒኣካ ዋርቁኔ፤ ዘር ጉቲ ዔቃዎ ዓብራሃም ማደ መዳህ፡- «ዓካሪ ታ ጎዳህ ባንህ ማዒ ታኣኒ ዴንደም» ጌዔ።

55 ዒርቢቃኮ ዒሸና ዒንደና ጋዓንገቴ፡- «ናዔላ ታጾ ከሊ ጉዴያ ኩኡና ዋላ ዴዎንጎ፤ ዩካፓ ኔኤና ዋላ ዓኣዳኒ ዒዛ ዳንዳዓኔ» ጌዔ።

56 ዒዚ ገንህ፡- «ሃዳራቴ፣ ታና ናገሲፖቴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳህ ታኣኒ ሙከ ባኮ ዛሎ ኮሸህረ ዑኩና ታ ጎዳህ ባንህ ታ ማዒ ዴንደም» ጌዔ።

57 ዔያታኦ፡- «ሂዴቶ ናዔሎ ኑ ዔኤሊፓ ዒዛ ጋዓ ባኮ ኑ ዋይዘም» ጌዔ። 58 ዩያር ዒርቢቃ ዔያታ ዔኤላዎ፡- «ሃያ ዓህና ዋላ ዓኣዳኒ ኔኤኒ ኮዓ?» ጌዒ ዒዛ ዎኦጫዛ ዒዛ፡- «ሂዮ፣ ታ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔ።

59 ዩካፓ ዔያታ ዒርቢቃ ዒዛ ዘሪ ዲቻዜሎ ፔኤና ዔከ፣ ዓብራሃም ማደ መዳህንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሰና ዓኣዳንዳጉዲ ዔልቃም፡- 60 «ኔኤኒ ኑ ጌኤዳላ ሚርጌ ዴሪኮ ዒንደ ማዔ፤ ኔኤኮ ዜርፃ ኔ ሞርኮኮ ካታም ባሸህና ዔኮንጎ» ጌዒ ዒርቢቃ ዓንገኔ። 61 ዩካፓ ዒርቢቃንታ ዒዛ ገንዎ ዓኣዳ ዒዘም ማደ መዳ ላኣሎንህንታ ጋኣላህ ቶገ ዓብራሃም ማደ መዳ ዓህና ዋላ ዓኣዳ።

62 ዒማና ዩሳክቄ «ቢዔርላሃይሮዒ (ታና ዘገ ናንገና ናንገ ዎኦሲ)» ጌዒንታ ዴዔ ቦቆሊ ዋኣህ ዓኣ ቤሲ፣ ዳውሌ ሙከ ኔጌቤ ጎዎ ቤዘይዳ ዴዒ ዓኣ። 63 ፔቲ ከሊ ሳዓ ሃባርታንገቲ ቦኣሎ ፔጎይዳ ሴካ ሃንገ ሃንቲ ሃንቲ ዒዚ ፔ ማሊህዳ ዓኣዎ ጋኣላ ሃከና ሙካያ ዴንቄ። 64 ዒርቢቃ ዩሳክቄ ዴንቃዎ ዒዛ ቶጌ ጋኣላህዳፓ ከዲ፡- 65 «ሃይሴከ፣ ቦኣሎ ፔጎይዳ ኑ ባንህ ሙካህ ዎናዳይ?»

ጌዒ ዓብራሃም ማደ መዳህ ኮራ ዎኦጫዛ፣ ዒዚ፡- «ታኣኮ ጎዳህ፣ ዩሳክቄከ» ጌዔ። ዩያር ዑኩና ዒዛ ፔኤኮ ዓኣፓ ካር ፔኤኮ ቶኣኮ ዎሸና ባኮና ካንቄ። 66 ዓብራሃም ማደ መዳህ ዩዚ ዴንዲ ማዴ ባኮ ቢያ ዩሳክቄም ከኤከ። 67 ዩካፓ ዩሳክቄ ቤርታ ዒንዳ ሳኣራ ናንገ ዓፒሎና ማዢንገቲ ማኣር ዒርቢቃ ዔከ ጌሌ፤ ማቸዎ ዒዛኮ ዒዛ ማዔ፤ ዩሳክቄ ዒርቢቃ ናሸከ። ዩያይዲ ዒንደ ሃይቦ ዛሎና ሄሌ ሲዮይዳፓኣ ዒዚ ደዴ።

25

ሚሌ ዓብራሃም ዜርዎ (1ዎኦሲ ዓሃኮ 1:32-33)

1 ሳኣራ ሃይቄህኮ ገንዎ ዓብራሃም ሚሌ ከፁራ ጌይንታ ላኣሊሰከና ዔከ። 2 ዒዛኣ ዘምራኔ፣ ዮቁሻ፣ ሚዳ፣ ሚዲያም፣ ዩሸባቄንታ ሹሃኔ ጎዎሰከንህ ዓብራሃም ሸዔ። 3 ዮቁሻ፣ ጎዎህ ሳባኔና ዴዳኔ ጎዎዘንህ ሸዔ፤ ዴዳኔ ጎዎህኮ ዜርፃ ዓሸሬ ዓሰ፣ ሌፁሻ ዓሰና ዔማ ዓሰና። 4 ሚዲያም ናኣቶንህ ዔፓ፣ ዔፔሬ፣ ሃኖከ፣ ዓቢዳዒና ዓልዳዓ ጎዎዘንህ ማዓዛ ዩንህ ቢያ ከፁራ ናኣቶከ።

5 ዓብራሃም ፔኤኮ ዓኣ ቆሎ ቢያ ዩሳክቄ ዳካልሴ፤ 6 ሚሌ ላኣሎይዳፓ ዒዛም ሸይንገቲ ናኣቶም ጋዓንገቲ ዓብራሃም ሃይቄባኣዎ ኮይሳ ባኣዚ ዒንገ፣ ዒዛኮ ናኣዚ ዩሳክቄይዳፓ ሃከሲ ሴካ ዓባ ከሰካ ዛሎ ባንህ ዳከ።

ዓብራሃም ሃይቦ

7 ዓብራሃም ናንጌ ሌዓ ጸኤታና ላንካይታሚ ደንጎከ፤ 8 ዩያይዲ ዓብራሃም ጌዳያ ዎደሲ ሌዔ ናንጌ ጋርቹዎ ሃይቄ፤ 9 ናኣታ ዒዛኮ ዩሳክቄና ዒሰማዔኤሌና ማክጶላ ጌይንታ ዴኖ ዔታ ዓኣ ቤዜሎይዳ ዒዛ ዴኡከኔ፤ ዩይ ዴኖ ዔታ ዓኣ ቤዛ ማሚሬ ጎዎ ቤዜሎኮ ዓባ ከሰካ ባንዎና ሄኤቴ ዜርፃህ ዎሃሪ ናኣዚ ዔፕሮኦኔ ጎዦ ጋራ ዓኣዘከ፤ 10 ዩና ቤዜላ ዓብራሃም ሄኤቴ ዓህዳፓ ሻንቄ ዴኡፖ ቤዜሎታህረ ዓብራሃም ዒዛኮ ማቻ ሳኣራ ዴኡከንገቴ፣ ዴኖ ዔታ ዓኣ ቤዜሎይዳ ዴኡቴ። 11 ዓብራሃም ሃይቄህኮ ገንዎ ዎኦሲ ዒዛኮ ናኣዚ ዩሳክቄ ዓንገኔ፤ ዩሳክቄያ ቢዔርላሃይሮዒ ጌይዎ «ታና ዘገ ናንገና ናንገ ጎዳህ» ጌይንታ ቦቆሎ ዓጫ ናንጋ።

ዒሰማዔኤሌ ዜርዎ (1ዎኦሲ ዓሃኮ 1:28-31)

12 ዓጋኣር ጌይንታ ሳኣራኮ ማደ መዳ ገብፃ ዓጮ ላኣሌላ ዓብራሃም ሸዔ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ፣ 13 ሃይፓ ዴማ ፔኤኮ ሌዎ ሌዎ ጉዴያ ጌህንቲ ፓይዲንታ ናኣቶ ሸዔ፤ ዔያታኦ፡- ኔባዮቴ፣ ቄዳሬ፣ ዓዲባዔኤሌ፣ ማቸዎ፣ ዩፁሬ፣ ናፕሸምዔ፣ ዴም፣ ማሳ፣ 15 ሃዳዴ፣ ቴማ፣ ዩፁሬ፣ ናፕሸንታ ቄዳሚ ጎዎዘንህከ። 16 ዩንህ ዒሰማዔኤሌ ናኣቶንህ ታጾ ላምዎ ቶይደኮ ቤርታኣ ማዎንህከ፤ ሱንዎ ዔያቶኮ ዔያታ ናንጌ ካታምና ቤዘና ዔኤሊንታ። 17 ዒሰማዔኤሌ ሌዓ ዒዛኮ ጸኤታና ሃይህታሚ ላንካይ ማዓዛ ሃይቄ፤ 18 ዒሰማዔኤሌ ዜርፃ ገብፃ ዓጮኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓሰኦሬ ዓጮ ዓኣዳ ጎይዎ ሃዋላና ቤሹሬ ጌይንታ ዓጮ ባኣካ ናንጋያ ማዓዛ፣ ናንገ ዔያቶኮ ሃንጎ ዓብራሃም ዜርዎና ዋላ ፑርቲ ዋሊፓ ሃከከ።

ዔኤሳዎና ያይቆኦቤናኮ ሸይንቶ

19 ዓብራሃም ናኣዚ ዩሳክቄ ዛሎ ሃይሳ ያዲከ፤ ዓብራሃም ዩሳክቄ ሸዔ። 20 ዩሳክቄ ባኣቱዔኤሌ ናዎ ዒርቢቃ ዔካኣና ሌዓ ዒዛኮ ዎይዲታሚከ፤ ዒርቢቃኮ ዓደ ባኣቱዔኤሌና ዒሸ ላኣባና ማሰፖታሚያይዳ ናንገ ዓራሚ ዓጪ ዓሲከ፤ 21 ዒርቢቃ ዘኣኮ ማዔህረ ዩሳክቄ ዒዛ ዛሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቃዛ፣ ጎዳህ ዒዛኮ ሸኢዲዎ ወይዘም ዒርቢቃ ጎጾዴ፤ 22 ዒዛ ሚንገቲ ጎጾዳዛ ናኣታ ጎጾ ጋራ ዋላና ሃዒንቲህ ዓርቄህረ ዒዛ፡- «ሃያጉዴ ባኣዚ ወይታዛ ታጊዳ ማዲንታኒ ዳንዳዔይ?» ጌዒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቄህ ዓርቄ። 23 ናንገና ናንገ ጎዳህ ዩዘም፡-

«ኔኤኮ ጎጾ ጋርይዳ ላምዎ ዴሬ ዓኣ፤ ዋሊም ወይዘም ላምዎ ዜርህ ኔ ሸዓንዳ፤ ፔቲይ ባጋህዳፓ ባሻያ ማዓንዳ፤ ቶይዲ ጌኤዚኮ ዓይሌ ማዓንዳ፤» ሂዚ ጌዔ።

24 ሸይጫ ዓርቄ ዎደና ሚንገቲ ዓቲንቄ ናይ ዒዛ ሸዔ። 25 ቤርታ ሸይንገቲህኮ ማላህ ዘቄ፣ ዑፃኣ ጋፓኔና ማዔህረ «ዔኤሳዎ»* ጌይንገቴ። 26 ላምዓሳህ ሸይንታኣና ዔኤሳዎኮ ዲንገርኩ ዓርቄ ሸይንገቲህረ

25:10 25:10 ማዢ. ማጻ 23:3-16። 25:23 25:23 ሮሜ 9:12። ጌይህከ። † 25:26 25:26 ያይቆኦቤ ጌይዎ፡- ዔብራ ዓሰ ሙኡቸና «ዲንገርሺ ዓርቃያ» ጌይህከ።

* 25:25 25:25 ዔኤሳዎ ጌይዎ፡- ዔብራ ዓሰ ሙኡቸና «ጋፓኔ ሚርጌያ»

«ያይቆኑ»።† ጌይንቴኔ። ናኦታ ሾይንታኦና ሌዓ ደሳኦቲኮ ላሂታሚኔ።

ዔሌሳዎኮ ቶይዲሞ ሻንቸያ

27 ደሳኦቲኮ ላሞያ ናኦታንሂ ዲጩኔ፤ ዔሌሳዎ ካይካ ፔኤቂ ኬሞ ናሽካያ ማዓዛ፣ ያይቆኑ ጋዓንቴ ማኦሪዳ ፔኤቃ ዘቴኔ። 28 ደሳኦቲኮ ዔሌሳዎ ባሽ ናሽካኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔሌሳዎ ኬማሂና ስዖ ዓሽኪ ሙኡዛሂርኔ። ዒርቢቃ ጋዓንቴ ያይቆኑ ናሽካኔ።

29 ፔቴ ኬሊና ዔሌሳዎ ካዮ ኬማሂዳፓ ሚርጌ ናይዲንቴ ሙካንቴ ጌኤዚ ያይቆኑ ሲንገሮና ዘቂ ዎፃ ዎፃ፤ 30 ዔሌሳዎ ያይቆኑ ኮራ፡- «ታ ኮሺ ናይዲንቴሂር ሂያ ዘቂ ዎያ ታና ሙኡዘቴራ» ጌዔኔ። ዬያሮኔ ዔሌሳዎ ዔደኦሚ ፣ ጌይንቴሂ።

31 ያይቆኑ ዒማና፡- «ቤርታዲ ቶይዲሞ ኔኤኮ ታኦም ሻንቸ» ጌዔኔ።

32 ዔሌሳዎ ማሃዮ፡- «ታና ናያ ዎዳኔ፤ ቶይዲሞ ታኦም ዓይጎ ዎኦታንዳይ?» ጌዔኔ። 33 ያይቆኑ ገንሂ፡- «ያዲታቶ ቶይዲሞ ኔ ታኦም ሻንቸንዳሂ ቤርታዲ ጫኦቂ» ጋዓዛ፣ ዔሌሳዎ ጫኦቂ ቶይዲሞ ያይቆኑ ሻንቸኔ።

34 ዬካፓ ያይቆኑ ሲንገሮ ዎያ ካሂና ዔሌሳዎም ዒንጋዛ፣ ዒዚያ ሙዒ ዑሽኪሂኮ ገንፃኦታ ዔቂ ዓኦዳ፤ ዬያይዲ ዔሌሳዎ ፔኤኮ ቶይዲሞ ቦሂ ሹሌዒሴ።

26

ደሳኦቲኮ ጌሬሪ ዓጮይዳ ናንገያ

1 ዓብራሃሚ ዓኦ ዎደና ኬሰኬ ናዮጉዲ ናይዚ ዓጮይዳ ላሚ ኬሰኬሂር፣ ደሳኦቲኮ ፒሊሰጼኤሚ ካኦቲ ዓብራሃሚ ዓኦ ዓጮ ጌሬሪ ዓኦዳ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ደሳኦቲኮም ቤርታ ፔጋዲ ጴዲ፡- «ጊብፃ ዓጮ ዓኦዲ፣ ኔ ናንጋንዳጉዲ ታ ኬኤዛ፣ ሃሮ ዓጮይዳ ዳዔ፤ 3 ዒኡካ ናንገ፤ ታኦኔ ኔኤና ዎላ ማዒ፣ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ሃያ ዓጮ ኔኤና ኔ ዘርዖናም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ዬያይዲ ኔ ዓደ ዓብራሃሚም ታ ጫኦቂ ጫኦቂ ኩንሂንዳኔ፤ 4 ኔኤኮ ዘርዖ ጫሪንጫ ዠኦጋሂጉዲ ታ ሚርገሻንዳኔ፤ ሃሂ ሃያ ዓጮ ቢያ ታ ዔያቶም ዳካልሳንዳኔ፤ ዓጫ ዓኦ ዳራ ቢያ ኔ ዘርዖና ዓንጃንታንዳኔ። 5 ኔና ታ ዓንጃሂ ኔ ዓዳ ዓብራሃሚ ታኦም ዓይሂንታያ ማዒ ታ ዒዛም ዒንገ ዎጎ ቢያ ዒዚ ካፔሂርኔ» ጌዔኔ።

6 ዬያሮ ደሳኦቲኮ ጌሬሪ ዓጮይዳ ዳንዲ ናንገ፤ 7 ዬሮ ዓጮ ዓሳ ደሳኦቲኮ ኮራ፡- «ዒርቢቃ ኔኤኮ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ያኦጫዛ፣ ዒዚ፡- «ታኦኮ ዒዛ ጌርኔ» ጌዔኔ፤ ዬያ ዒዚ ጌዒሂ ዒርቢቃ ሚዛጲታሂር ዬሮ ዓጮ ዓሳ ዒዛ ሚዛጲሞር ዒዛ ዎዲሞጉዲ ዒገጩሂርኔ።

8 ዬካፓ ደሳኦቲኮ ዬሮ ዓጮይዳ ሚርጌ ዎዳ ዳዔሂኮ ገንፃ ፒሊሰጼኤሚ ካኦቲ ዓብራሃሚ ፔጋሮይዳ ዓኦ ዬኤዮኮ ፑልቶ ካሮና ዘጋንቴ ደሳኦቲኮ ዒርቢቃና ማቸጉዲ ዑያ ዓርቂ ዓማላንቴ ዳንቄ፤ 9 ዬያሮ ካኦቲ፣ ዓብራሃሚ፣ ደሳኦቲኮ ዔሌሳዎ፡- «ሃይሾ ዒርቢቃ ኔኤኮ ማቸኮ! ሂዳዮ ኔኤኔ ዒዛ ታኦኮ ጌርኔ ጌዒሂ ዓይጎርዳይ?» ጌዒ ያኦጫኔ።

ደሳኦቲኮ ማሃዮ፡- «ዒዛ ታኦኮ ማቸኮ ታ ጌዔቶ ዓሳ ታና ዎዳንዳኔ ጌዒ ታ ዒገጩሂርኔ» ጌዔኔ።

10 ካኦቲ ዓብራሃሚ፡- «ሃይ ኔ ኦጊዳ ማዳ ባካ ዓይገንዳይዳይ? ኦሳይዳፓ ፔቴ ዓሲ ያዲ ኔ ጌዒሂር ማቸ ኔኤኮ ዒኡሳኒ ዳዳንዳዒ፤ ዬያና ኦና ኔ ጎማሴዮ ዓቴኔ፤»

11 ሄሊሳዮ ሃሂ ዓብራሃሚ፡- «ሃያ ዓሂና ማቸና ካኦም ዓሲ ሃይቃንዳኔ» ጌዒ ዳሮም ኮሺ ላቴኔ።

12 ደሳኦቲኮ ዬሮ ዓጮሎይዳ ጎሺ ጎሽካዛ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓንጃሂር ዬሮ ሌዖይዳ ሚርጌ ሃኦኮ ዒዚ ካሂኔ፤ 13 ቆሎይዳ ቆሎ ቃሲንቴ ቃሲንቴ ዒዛም ዓኦዳሂር ሚርጌና ዒ ያርጎጩኔ። 14 ሚርጌ ማሪ፣ ዎኦሪ፣ ባይንታ ዬያጉዲ ሃሂ ሚርጌ ማዳ ዓሲያ ዒዛኮ ዓኦሂር ፒሊሰጼኤሚ ዓሳ ቂኢሩም ዒዛ ዓርቄ። 15 ዬያሮ ደሳኦቲኮ ዓዳ ዓብራሃሚ ሳዛና ዓኦንቴ ዓብራሃሚኮ ማዳ ዓሳ ቦኦኬ ዎኦቶ ቢያ ፒሊሰጼኤሚ ዓሳ ሲንሂኔ።

16 ዬሮ ዎደና ካኦቲ ዓብራሃሚ ደሳኦቲኮ፡- «ኔ ኦ ጊዳፓ ዳልገ፣ ደዲ ደዲ ዓኦዳሂር፣ ኦ ዓጮ ሃሺ ኬሰኬ» ጌዔኔ። 17 ዬያሮ ደሳኦቲኮ ዬሮ ቤዜሎ ሃሺ ጌሬሪ ዓጮኮ ደኦጮይዳ ዳንገ፣ ዒኡካ ዳዔኔ። 18 ዓብራሃሚ ሳዛና ዓኦኮ ቦኦኬ ዎኦቶ፣ ዓብራሃሚ ሃይቂሂኮ ገንፃ ፒሊሰጼኤሚ ዓሳ ሲንሂኔ፤ ደሳኦቲኮ ላሚ ቦኦኬሳዮ ዓዳ ጌሂ ሱንፃና ዬያ ዔቶ ዔኤሌ።

19 ደሳኦቲኮም ማዳ ማዳ ዓሳ ደኦጮይዳ ዎኦሂ ዔቲ ቦኦካዮ ሚርጌና ዓልቃ ዎኦሂ ዳንቄ፤ 20 ጌሬሪ ዓጮኮ ቆልሞ ሂንቃ ናኦታ ጋዓንቴ «ሃይ ዎኦኮ ኦኡሮኔ» ጌዒ ደሳኦቲኮ ቆልሞ ሂንቃ ናኦታና ዠሎ ማገራሂር ደሳኦቲኮ ዬሮ ዔቴሎ «ዑራ» ጌይ ጌሂኔ።

21 ሃሂ ደሳኦቲኮ ማዳ ዓሳ ሚሌ ዎኦሂ ዔቲ ቦኦካዛ፣ ዬሮይዳ ሃሂ ዠላ ዔቂሂር ደሳኦቲኮ ዬሮ ዔቴሎም «ዒፃሂ» ጋዓ ሱንሂ ጌሂኔ። 22 ዬካፓ ደጫዮ ሚሌ ዎኦሂ ዔቲ ቦኦካዛ፣ ዬሮ ዔቴሎ ዘሎና ዠላ ዔቂባኦሂር «ሃይሾ ዓካሪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳልገ ቤሲ ኦኡም ዒንገ፤ ሳይዳ ኦ ሚርጋንዳኔ» ጋዓዮ ዬሮ ቤዜሎ «ዳልገ ቤሲ» * ጌዒ ሱንሂ ጌሂኔ።

23 ዬካፓ ደሳኦቲኮ ሌካ ቤርሳቤ ጌይንታ ዓጮ ኬሰኬ፤ 24 ዬሮ ዎንቴሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ፔጋዲ ጴዲዮ፡- «ታኦኔ ኔኤኮ ዓደ ዓብራሃሚ ያኦሲኔ፤ ታ ኔኤና ዎላ ማዒሂር ዒገጩ፤ ታኦም ማዳሂ፣ ዓብራሃሚም ታ ጫኦቂ ጎይዮና ታ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ዘርዖም ታ ኔኤኮ ሚርገሻንዳኔ» ጌዔኔ። 25 ደሳኦቲኮ ዬካ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንገ ካኦሽኮ ቤሲ ሹቸና ኮሺ፣ ዒኡካ ዘገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽካዮ፣ ናንጎ ቤዘዎ ዒዛይዳ ማሂኔ፤ ዒዛም ማዳ ማዳ ዓሳ ሃሂ ሚሌ ዎኦሂ ዔቲ ቦኦኬ።

ደሳኦቲኮ ካኦቲ ዓብራሃሚናኮ ዎላ ጫኦቂ

26 ካኦቲ ዓብራሃሚ ዒዛ ዘራሂ ዓሁዙቴና ያሎ ዓሳ ዓይሂ ፒኮሊና ዎላ ደሳኦቲኮ ያኦጫጌ ጌሬሪ ዓጮ ሙኤኔ፤

27 ደሳኦቲኮ ዒማና፡- «ሃያኮ ቤርታ ታና ዒንሂ ዒፃ ዒንሂ ዓጫፓ ኬሴኔ፤ ሃሂ ሃሮ ታና ዘጋኒ ዓይጋ ዒንሂ ሙኤይ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔኔ።

28 ዔያታ ማሃዮ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዎላ ዓኦሂ ጎኔ ኦ ዔራሂር፣ ኦ ኔኤና ዎላ ኮሹሞና ናንጋኒ ጫኦቂሂር ማሌኔ፤ ኦ ኦኡና ጫኦቃንዳጉዲ ኦ ኮዓሂ፣ 29 ኔ ዑፃ ኦ ፑርታ ባኦዚ ማዲባኦሂጉዲ ኔኤኒያ ኦኡም ቢያ ዎደና ፑርታ ባኦዚ ማዲንዳጉዲኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኦጊዳ ኦ ዓይጎዎ ፑርቲሞ ማዳ ማዲባኦሲ፤ ኦ ዓጮይዳፓ ኔ ኬሰኬሂያ ኮሹሞናኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ

‡ 25:30 25:30 ዔደኦሚ ጌይዮ፡- ዓብሬ ዓሳ ሙኡቸና «ዘቂ» ጌይሂ ማዓዛ፣ ዔሌሳዎ ጌሂንቴ ሱንፃ ዒዘና። 25:33 25:33 ዔብ. 12:16።
26:4 26:4 ማዢ. ማፃ 22:16-18። 26:7 26:7 ማዢ. ማፃ 12:13።
ጌይንታኔ። 26:26 26:26 ማዢ. ማፃ 21:22።
* 26:22 26:22 ዳልገ ቤሲ ዬሮ ጌይዮ፡- ዓብሬ ዓሳ ሙኡሎና «ሪሆሶቴ»

ኔና ዓንጃህ ኑና ቢያህም ዔርቴኔ» ጌዔኔ። 30 ዩካፓ ዪሳኣቄ ዔያቶም ማርጌ ሙኡዚገታ ዑሺያ ገአጊሻዛ፡ ዔያታ ሙዒ ዑሽኩኔ። 31 ዘር ጉቴሎ ዓማ ዔቃቦ ዔያታ ዋላ ጫኣቄኔ፤ ዩካፓ ዪሳኣቄ ዔያቶ ዳኪም ኮሺና ዔያታ ዓኣዴኔ።

32 ዩኖ ኬሎና ዪሳኣቄም ማዳ ዓሳ ሙኪ ዔያታ ቦኣኪ ዋኣቶ ዔቶ ዘሎ ዒዛም ኬኤዜኔ፤ ዔያታ ኬኤዛቦ፡- «ዋኣህያ ኑ ዴንቄኔ» ጌዒ ዋዛ ሃይሴ ኬኤዜኔ። 33 ዒዚ ዩኖ ዔቴሎኮ ሱንግ «ጫኣቄም» ጌዒ ጌህሂረ ካታሚሎኮ ሱንግ ሃኖ ሂላንዳኣና «ቤርሳቤ»፣ ጌዒ ዔኤሊንታኔ።

ዔኤሳዎ ሚሌ ፃጰይዳፓ ላኣሎ ዔኪህ

34 ዔኤሳዎኮ ለዓ ያይዳፓሚ ማዓዛ ቢዔሬኮ ናዎ ዮዲቶ ጎዎዘና ዔሎኔ ናዎ ባሰማቲ ጎዎዘና ዒዚ ዔኪኔ፤ ዩንሂ ላምጎሂ ሄኤቲ ዓሰ ፃጰኪ። 35 ዩንሂ ላኣሎንሂ፡ ዒዛኮ ዓዶ ዪሳኣቄና ዒንዶ ዒርቢቃናም ቢያ ዎዶ ኮሽኩዎያ ማዒ ማሊሲ ማሊሲ ናንጋያ ማዔኔ።

27

ዪሳኣቄ ፔኤኮ ናኣዚ ያይቆኦቤ ዓንጃህ

1 ዪሳኣቄ ዓኣፒ ባይቄ ጋርቻዎ ፔኤኮ ናኣዚ ቶይዲ፡ ዔኤሳዎ፡- «ታ ናዓሂዮ!» ጌዒ ዔኤላዛ፡ ዒዚያ «ዮ!» ጌዔኔ።

2 ዪሳኣቄ ዩካፓ፡- «ኔኤኒ ታና ዛጋሂጉዲ ታ ጋርቻኔ፤ ሃሃ ሃይቃኒያ ታ ዑኩኔ፤ 3 ኔ ኬማሂ ኬማ ዓኣዘ ዔኪ ካዮ ዓኣዲጋፓ ቦዎ ኬሚ ዎዲ ዓሸኮ ታኣም ዔኪ ሙኪ፡ 4 ታኣኒ ናሽካ ጎይዎጉዴያ ዓኣፃሲ ካሂ ገአጊሹ፤ ታ ሙዔሂኮ ገንፃ ሃይቃንዲሂኮ ቤርታ ጋፒንሂ ዓንጅ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ዪሳኣቄያ ፔኤኮ ናኣዚ ዔኤሳዎም ጋዓሂ ቢያ ዒንዴላ ዒርቢቃ ዎይዜኔ፤ ዩካፓ ዔኤሳዎ ኬማሂ ዴንዳዛ፡ 6 ፔኤኮ ናኣዚ ያይቆኦቤም፡- «ዓዴ ዔኤሳዎም፡ 7 ቦዎ ኬሚ ዎዲ ዔኪ ሙኪ ታ ናሽካ ጎይዎጉዴያ ዓኣፃሲ ካሂ፤ ታኣኒ ሃይቆዎ ሓንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኔና ዓንጅንዳኔ» ሂዚ ጋዓንቲ ታ ዎይዜኔ። 8 ዓካሪ ታናዓሂዮ! ታ ኔኤም ጋዓሂ ዎይዜ፡ ታ ዓይሃ ባኮዎ ማዳ፤ 9 ኔ ዓዴ ናሽካ ጎይዎጉዴያ ዓኣፃሲ ታ ዒዛም ሙኡዚ ገአጊሻንዳጉዲ፡ ቆልሞ ባኣካፓ ዓኣዲ ላምጎ ማሊ ዎናናይ ዔኪ ታኣም ሙኪ፤ 10 ኔኤኒ ዩካፓ ታ ገአጊሹ ሙዎ ዔኪ ዓዴ ሙዓንዳጉዲ ዒንጌ፤ ኔ ዩያይዴቶ ኔ ዓዴ ሃይቃንዲሂኮ ቤርታ ኔና ዓንጅንዳኔ» ጌዔኔ። 11 ያይቆኦቤ ጋዓንቲ ዒንዶ ኮራ፡- «ታ ቶይዲ፡ ዔኤሳዎኮ ዑፃ ጋፓኔናኪ፤ ታ ዑፃ ጋዓንቲ ጉሪ ጋፓኔ ባኣያኪ፤ 12 ጎዎንቲ ዓዴ ታና ዓርቄ ዛገጋፓ ታ ዒዛ ጌሻሂ ዔራቶ ዓንጅይዳፓ ጋዳማ ታ ዓካንዳሂ ኔ ዔራዎዳዮ?» ጌዔኔ።

13 ዒንዳ ማሃዮ፡- «ታ ናዓሂዮ! ኔ ጋዳማ ታኣም ማጎንጎ፤ ሃሂ ታ ኔኤም ኬኤዛማ ማዳ፤ ዴንዲ ዎናቶንሂ ዔኪ ሙኪ» ጌዔኔ።

14 ዩያር ያይቆኦቤ ዓኣዲ ዎናቶንሂ ዒዛም ዔኪ ሙካዛ፡ ዒዛ ዓዴ ናሽካማ ጉዴያ ዓኣፃ ካሂ ካህኔ፤ 15 ዒዛኮ ናኣዚ ቶይዲ ዔኤሳዎኮ ዓሰ ባኣካ ኬሰካዎ ማይንቶ ቦንቾ ዓፒሎዎ ጌሃና ቤዛፓ ዔኪ ያይቆኦቤ ዒዛ ማይሴኔ። 16 ዎናናኣቶኮ ዒልዎዎ ኩጮ ዑያና ባቃና

ዙሎና ጋፓና ባኣ ቤዛ ማይሴኔ። 17 ዩካፓ ዒዛ ገአጊሹ ኮኩ ዓሸኮ ካሃ ዒዛኮ ናኣዚ ያይቆኦቤም ዒንጌኔ።

18 ያይቆኦቤ ዓዶ ኮራ ሙካዮ፡- «ዓዴ!» ጌዔኔ።

ዒዚያ «ዮ! ኔኤኒ ታ ናዓሂ ዮናዳይ?» ጌዔኔ።

19 ዩካፓ ያይቆኦቤ፡- «ታ ኔኤኮ ናኣዚ ቶይዲ ዔኤሳዎኪ፤ ኔኤኒ ታና ዓይሃሂ ጉዴያ ታ ማዳኔ፤ ሂንዳ ታና ዓንጅኒ፤ ዔቄጋፓ ታ ኬማሂዳፓ ዔኪ ሙኪ ዓሸኮ ሙዔ» ጌዔኔ።

20 ዪሳኣቄ፡- «ታ ናዓሂዮ! ዎይቲ ዑኩና ኔ ዴንቃኒ ዳንዳዔይ?» ጋዓዛ፡ ያይቆኦቤ ማሃዮ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ፡ ኔኤኮ ያኣዛሂ ታና ማኣዳሂር ዑኩና ታ ዴንቃኒ ዳንዳዔይ» ጌዔኔ።

21 ዪሳኣቄ ገንሂ፡- «ሂንዳ ታባንሂ ሙኪ፡ ታ ኔና ዓርቄ ዛጎም፤ ጎኔ ሃሂ ኔ ዔኤሳዎዳ?» ጌዔኔ። 22 ያይቆኦቤ ዓዶ ባንሂ ሙካዛ፡ ዓዴ ዓርቄ ዛጋዮ፡- «ዑኡዛ ኔኤኮ ያይቆኦቤሲ ማላኔ፤ ኩጮ ቃሳ ጋዓንቲ ዔኤሳዎሲ ማላኔ» ጌዔኔ። 23 ዒዛኮ ኩጮ ቃሳ ዔኤሳዎሲ ማሌም ዪሳኣቄ ናኣዚ ያይቆኦቤ ዴማሲ ዔራኒ ዳንዳዒባኣሂር ዓንጅኒ ገአጊንቲሰካፓ፡- 24 «ጎኔ፡ ኔ ታ ናኣዚ ዔኤሳዎዳ?» ጌዒ ላሚ ያኣጫዛ፡ ዒዚያ፡- «ሂዮ! ታናኪ» ጌዔኔ።

25 ዩካፓ ዪሳኣቄ፡- «ታ ናዓሂዮ! ሂንዳ ኔ ዔኪ ሙኪ ዓሸኮ ታኣም ሸኢሹ፤ ታ ሙዔሂኮ ገንፃ ኔና ዓንጅንዳኔ» ጋዓዛ፡ ያይቆኦቤ ሙዎ ሸኢሹ ዎይይዳፓ ኮሾና ዑሺያ ዒንጌኔ። 26 ዩካፓ ዓዳሂ፡ ዪሳኣቄ፡- «ታ ናዓሂዮ! ሃኒ ሙኪ ታና ሄርቄ» ጌዔኔ። 27 ያይቆኦቤ ባንሂ ሙኪ ሄርቃዛ፡ ዪሳኣቄ ያይቆኦቤኮ ማኣዓሂ ሲንቃዮ፡- «ታ ናዓሂኮ ሳውማ

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንጅ ጎሽ ሳውሞ ጉዲኪ፤

28 ያኣሲ ጫሪንጫፓ ሎጠሳ ያልኪ ኔኤም ዒንጎንጎ፤ ጎኩ ኔኤሲ ማርጌና ካፃያ ማሆንጎ፤ ኔኤኮ ሃኣኮና ዎይናፓ ኮሾ ዑኩዎ ኔኤም ዒ ማርጌሾንጎ፤

29 ዓጫ ኔኤም ዎርቆንጎ፤ ዴራኣ ኔኤም ዓይሂንታያ ማጎንጎ፤

ኔ ዒጊኖኮ ቢያ ዑፃ ማዔ፤ ኔ ዒንዶ ናኣታ ቢያ ኔኤም ሂርኪ ጌዒ ዘጎንጎ፤ ኔኤም ጋዳንቃዘንሂ ያኣሲ ጋዳንቃንዳኔ፤ ኔና ዓንጅዘንሂ ዒዚ ዓንጅንዳኔ» ጌዒ ዓንጅኔ።

ዔኤሳዎ ፔ ዓዶ ዪሳኣቄ ኮራ ዓንጅ ሸኢቄሂ

30 ዪሳኣቄ ያይቆኦቤ ዓንጅዛ፡ ያይቆኦቤ ዓዶ ቤርታፓ ኬኬሰካኣና ዔኤሳዎ ኬማሂዳፓ ማዒ ሙኪኔ።

31 ዒዚያ ፔ ዘሎና ዓኣሂ ካሃ ገአጊሹ ዓዶም ሸኢሻዮ፡- «ዓዴ! ታና ዓንጅኒ ሂንዳ ዔቄጋፓ ታ ኔኤም ዔኪ ሙኪ ኬማሂ ዓሸኮ ሙዔ» ጌዔኔ።

32 ዪሳኣቄ ዒዛ ኮራ፡- «ኔኤኒ ዮናዳይ?» ጋዓዛ፡ ዒዚ፡- «ታ ኔኤኮ ናኣዚ ቶይዲ ዔኤሳዎኪ» ጌዔኔ።

33 ዪሳኣቄ ዲቃቲ ማርጌና ጎጋይቄ ጎጋይቄ፡- «ሂዳዮ ቤርታ ታኣም ኬማሂ ዓሸኮ ዔኪ ሙኪሂ ዮናዳዮ? ሃይማ ሃሂ ኔኤኮ ቤርቶማካ ታ ሙዒ፡ ጋፒንሂ ዓንጅ ታ ዒዛ ዓንጅኔ፤ ዓንጅኣ ማይ ዒዛር ማዒ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

34 ዔኤሳዎ ዩያ ዎይዜ ዎዶና ዑኡዛ ዴጊዲ ዒናፓ ዩኤካዮ፡- «ዓዴ፡ ታናኣ ዓንጅ!» ጌዔኔ።

35 ዪሳኣቄ ማሃዮ፡- «ኔኤኮ ጌኤዚ ሙኪ ታና ጌሺ ኔኤኮ ዓንጅ ዔኪኔ» ጌዔኔ።

† 26:33 26:33 ቤርሳቤ ጌይፃ፡- ዒብራ ዓሰ ሙኡቸና «ጫኣቄም ጌሎና ዎኣሂ ዔቴ» ጌይሂኪ። 27:27 27:27 ዒብ. 11:20። 27:29 27:29 ማገር. ማፃ 12:3። * 27:36 27:36 ያይቆኦቤ ጌይፃ፡- ዒብራ ዓሰ ሙኡቸና «ጌሻያ» ጌይሂኪ።

36 ዔኤሳዎ ገንሣ፡- «ዒዚ ታ ባኮ ዉኡቃንቴ ሃና ለምዓሶኩ፤ ሱንፃ ዒዛኮ ያይቆኦ * ገይንቴህ ፒዘኩ፤ ሃያኮ ቤርታ ቶይዲሞ ታኣኮ ዔኩኔ፤ ሃሃ ታኣኮ ዓንጀዎ ሳርቲ ዔኩኔ፤ ማዔቶዎ ኔ ታኣም ዓይሴ ዓንጀ ፔቲታፃ ባኣዓዳ?» ጋዓዛ፡ 37 ዪሳኣቄ፡- «ታ ዒዛ ኔኤኮ ጎዳቲ ማዓንዳጉዲ፡ ዒዛኮ ዒገና ቢያ ዒዛም ማዳንዳጉዲ፡ ታ ዓንጅኔ፤ ሃሃ ሃኣኮና ዒዛኮ ዎይናፓ ኮሾ ዑኸና ዒዛም ማርጋንዳጉዲ ታ ገዔኔ፤ ዓካሪ ታናዓሢዮ! ኔኤም ታ ዓይጎ ማዳኒ ዳንዳዓይ?» ገዔኔ፡፡

38 ዔኤሳዎ ገንሣ፡- «ታ ዓዳሢዮ! ኔኤኮ ዓንጀማ ፔቲ ሌሊዳ? ሃዳራ ታናኣ ዓንጅቲራ» ገዒ ዩኤከሢሃና ዓዳ ማታሴ፡፡

39 ዪሳኣቄ ፔኤኮ ናኣዚም ሂዚ ገዔኔ፡- «ዓንጀ ኩማ ዓኣዔ ዓጮይዳፓ ሃኪ ኔ ናንጋንዳኔ፤ ጫሪጎጫፓ ያልኪያ ኔ ዳንቃዓከ፤

40 ጩንቻ ዓፓሮና ዓጊቺ ቡሪ ሙዒ ሙዒ ኔ ናንጋንዳኔ፤ ኔ ገኤዚም ኔ ማዳያ ማዓንዳኔ፤ ዒዛ ኔ ዒፃ ማከ ዎይና፡ ዒዚ ኔና ማታሴ ዎይሢሃዳፓ ኔ ከሰካንዳኔ፡፡»

41 ዓዳ ያይቆኦ ዓንጀሢሃር ዔኤሳዎ ኮሺ ያይቆኦ ቢፃ፡ ፔ ዒኔና፡- «ጫክ ገዔ! ዓዳ ዑኩ ከሊዳ ሃይቃንዳኔ፤ ሲዩያ ጋፔሂኮ ገንፃ ታ ገኤዚ ያይቆኦ ታ ዎዳንዳኔ» ገዒ ዚርቄ፡፡

42 ጋዓንቴ ዒንዳ ዒርቢቃ ዔኤሳዎ ገዒ ዚርቃህ ዎይዜሢሃር፡ ያይቆኦ ዔኤሳዎ፡- «ኔ ዎይዜ፤ ኔ ዒሽ ዔኤሳዎ ኔና ዎዲ ኮሞ ዔካኒ ማላኔ፤ 43 ሃህ ታናዓሢዮ፡ ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ማዳ፤ ዔቂጋፓ ካኣራኣኔ ዓጮይዳ ናንጋ ታ ዒሾ ለኣባ ኮራ ቤቲ፤ 44 ዒሾኮ ዳጋ ማዓንዳኣና ዒኣካ ዳዔ፤ 45 ዒዛኮ ዳጋ ማዔቶ ኔ ዒዛ ማዳ ባኮ ዒዚ ዎሳንዳኔ፤ ዩካፓ ዓሲ ዳኪ ታ ኔና ዔኪ ዩይሲሳንዳኔ፤ ዒንሢ ለምዓሢ ፔቲ ከሊዳ ሃይቄ ጋፓንዳጉዲ ታ ኮዑቀሴ» ገዔኔ፡፡

ዪሳኣቄ ፔኤኮ ናኣዚ ያይቆኦ ለኣባ ኮራ ዳከህ

46 ዒርቢቃ ዪሳኣቄ ኮራ፡- «ዔኤሳዎ ዔኩ ሄኤቲ ዜርዎ ለኣሎንሢዳፓ ዔቂያና ታ ኦኡናዳኔ፤ ያይቆኦያ ሃሃ ሃና ሄኤቲ ዓሶ ዜርዎፓ ፔቲ ለኣሊ ዔኩቶ ማይ ታ ሃሃይቃቶ ቃራኩ» ገዔኔ፡፡

28

1 ዪሳኣቄ ፔኤኮ ናኣዚ ያይቆኦ ዔኤሊ ገሰታፃ ሂዚ ገዒ ዓይሄኔ፡- «ካኣናኔ ዓጮ ዉዲሮ ናኣታፓ ኔ ለኣሊ ዔኩቀጉዲ፤ 2 ማሶፓሚያ ዓጮይዳ ዓኣ ኔ ማዎ ባኣቲዔኤሌ ኮይላ ዓኣዲጋፓ ዒኣካ ኔ ዓሶ ለኣባኮ ዉዲሮ ናኣታፓ ፔቲ ዔኩ፤ 3 ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ያኣዛህ ኔና ዓንጀንጎ፤ ማርገ ናይያ ኔኤም ዒንጎንጎ፤ ማርገ ዳሬኮዎ ሃሃ ዓዳ ኔና ዒ ማሆንጎ፤ 4 ዒዚ ዓብራሃማ ዓንጀሢሃጉዲ ኔኤና ኔ ዜርዎና ዓንጀንጎ፤ ሃኖ ዓብራሃማም ዒ ዒንገ፡ ኔኤኒያ ሃሃ ሙኩ ሾኦቹ ማዒ ናንገ፡ ቤዞ ኔ ዓጪ ማሂ ኔኤም ዒዚ ዒንጎንጎ፡፡»

5 ዪሳኣቄ ያይቆኦ ሂዚ ገዒ ዳካዛ ያይቆኦያ ማሶፓሚያይ ናንጋ ዓሶ ለኣባ ኮራ ዓኣዳኔ፤ ለኣባ ያይቆኦና ዔኤሳዎናኮ ዒንዳ ዒርቢቃኮ ዒሾኩ፤ ዒዛኮ ዓዳ ሶኦሪያ ዓጪ ዓሲ ባኣቲዔኤሌ ጎይያኩ፡፡

ዔኤሳዎኮ ለሚ ለኣሎ ዔኪዎ

6 ዪሳኣቄ ያይቆኦ ዓንጀሢሃር ለኣሊ ኮዎም ገዒ ማሶፓሚያ ዓጮ ዳከህ ዔኤሳዎ ዔሬኔ፤ ዪሳኣቄ ያይቆኦ ዓንጀዎ፡- «ካኣናኔ ዓጮ ዉዲሮ ናኣታፓ ለኣሊ ዔኪዎ» ገዔሢሃር ዒዚ ዎይዜኔ፤ 7 ሃሃ ያይቆኦ ዓዳና ዒንዳናም ዓይሢሃንቴ ማሶፓሚያ ዓጮ ዓኣዳሢያ ዒ ዔሬኔ፤ 8 ዩያ ቢያና ዪሳኣቄ ካኣናኔ ዓጮ ዉዲሮ ናኣቶ ናሽኩዎኣሢያ ዔኤሳዎ ዳንቄኔ፤ 9 ዩያሮ ዩያኮ ቤርታ ዒ ዔኩ ለኣሎይዳ ቃሲ ዓብራሃማ ናኣዚ፡ ዒሰማዔኤሌ ኮይላ ዓኣዲ ማሌ ዒሰማዔኤሌኮ ናዎ ማሂላቶ ጎዎዘ ዔኩኔ፤ ዒዛኣ ናባዮቲ ጎይሢኮ ገርኩ፡፡

ያይቆኦ ቤኤቲኤሌ ገይንታ ቤዛ ዓውታዳ ዓውቶ

10 ያይቆኦ ቤርሳቤ ጎዎ ዓጮሎ ሃሺ ካኣራኣኔ ዓኣዲኒ ዔቂኔ፤ 11 ዩካ ጎይዎ ዒ ዓኣንቴ ዓባ ገላዛ ፔቲ ቤሲ ሄሊ ሃውሻዎ፡ ሹቹ ከሬ ገህ ላሂ ገንዔኔ፤ 12 ዩካፓ ዒዚ ፔ ዓውቶና ሳዓፓ ጫሪጎቹ ሄላ ሳና ዛገኔ፤ ዒማና ሳኖ ገዳና ያኣሲኮ ከኢታንቻ ሌካ ከሰኪ ሊካ ከዲ ጋዓኔ፡፡

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ኮራ ዔቃዎ፡- «ታኣኒ ኔኤኮ ማዎ ዓብራሃማና ዓዳ ኔኤኮ ዪሳኣቄናኮ ያኣዛህ ማዎ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ፤ ኔኤና ኔ ዜርዎናም ማዓንዳጉዲ ሃያ ኔ ላሂ ቤዞ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤ 14 ዜርዎ ታ ኔኤኮ ሳዓ ማኣሻላጉዲ ማርገሻንዳኔ፤ ዔያታ ቢያ ዛሎና ፔኤኮ ዓጮ ዳልገሻንዳኔ፤ ኔናንታ ኔ ዜርዎንታይዳፓ ዔቂያና ሳዎ ዳራ ቢያ ዓንጀንታንዳኔ፡፡ 15 ዒገጪፓ! ታ ኔኤና ዎላኩ፤ ኔ ዓኣዳ ቤዞ ቢያይዳ ታ ኔና ካፓንዳኔ፤ ሃንጋ ሃያ ዓጮዎ ሃጊ ታ ኔና ኮሺና ዔኪ ማሃንዳኔ፤ ታ ኔኤም ጫኣቄ ጫኣቄም ቢያ ታ ኔኤም ኩንሣንዳኔ፤ ፔቲታፃ ታ ኔና ሃሻዓከ» ገዔኔ፡፡

16 ያይቆኦ ገንዓሰካፓ ጳጫዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎኔ ሃና ቤዛ ዓኣኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዔሪባኣኩ» ገዔኔ፡፡ 17 ማርገና ዒዚ ዒገጪሢሃር፡- «ሃይ ዎዚ ዒገቻ ቤሲዳይ? ሃይ ያኣሲ ማኣሪ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ጫሪጎጫ ገልዛ ካሪላኣ ሃኖኩ» ገዔኔ፡፡

18 ዒዚ ዚር ጉቲሎ ጉቲ ዓሚ ዔቂ፡ ዎንቴ ከር ገህ ሹጩሎ ዩና ቤዜላ ገኤሺ ማዔሢ ዔርዛ ማላታ ማዓንዳጉዲ ዳኣባዎ፡ ሹጩሎ ያኣሲም ዳማሳኒ ዑይይዳ ሪሚቶ ዛይቶ ዎሃኔ፡፡ 19 ሃሃ ዩኖ ቤዜሎ «ቤኤቲኤሌ» * ገዒ ሱንሢ ገህሄኔ፤ ዩኖ ቤዜሎኮ ሱንፃ ዩያኮ ቤርታ ሎኣዛ ገይንታኔ፡፡

20 ዩካፓ ያይቆኦ፡- «ታኣና ዎላ ማዒ፡ ታ ዓኣዳ ጎይዎይዳ ኔ ታና ካፒ፡ ታኣም ኮይሳ ሙኡዚንታ ማኣዎንታ ኔኤኒ ዒንገቶ፡ 21 ታ ዓዳ ማኣሪያ ኔ ታና ኮሺ ማሃቶ፡ ኔኤኒ ታኣኮ ጎዳ፡ ሃሃ ያኣሲ ማዓንዳኔ፤ 22 ሃይ፡ ታኣኒ ማላታ ማዓንዳጉዲ ደቄ ሹጫ ሃጊ ሴካ ቤርታ ያኣሲ ማኣሪ ማዓንዳኔ፤ ኔ ታኣም ዒንጋ ባኮኮ ታጳሢዳፓ ፔቲማ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ገዒ ናንገና ናንጋ ጎዳም ናኣኩኔ፡፡

29

ያይቆኦኮ ለኣባ ኮይላ ሄሊዎ

1 ያይቆኦ ዓኣዳ ጎይሃ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓኣ ዓጮ ሄሊኔ፤ 2 ዩካ ቦኣሎይዳ ዒ ፔቲ ዎኣሂ ዔቲ ዳንቄኔ፤ ዩኖ ዔቶ ዎኣፃሎ ዓጫ ማራይ ሃይሃ ቤሲ ፓቂንቲ ፓቂንቲ ዔቂ ዓኣኔ፤ ዩይ ቆልማ ዎኣዎ ዑሽካሂ ዩኖ ዔቲሎይዳፓ

27:36 27:36 ማገ. ማፃ 25:29-34፡፡ 27:38 27:38 ዔብ. 12:17፡፡ 27:39 27:39 ዔብ. 11:20፡፡ 27:40 27:40 ማገ. ማፃ 36:8፤ 2ካኣቶ. ማ 8:20፡፡ 28:4 28:4 ማገ. ማፃ 17:4-8፡፡ 28:12 28:12 ዮሃ. 1:51፡፡ 28:13 28:13 ማገ. ማፃ 13:14-15፡፡ 28:14 28:14 ማገ. ማፃ 12:3፤ 22:18፡፡ * 28:19 28:19 ቤኤቲኤሌ ገይዎ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቹና «ያኣሲ ማኣሪ» ገይሢኩ፡፡

ማዕዛ ዔቴሎ ካር ዎዶ ፑኡፒ ሹቸዮ ዓኣኔ፤ 3 ቆልማ ቢያ ቡኩሂኑ ገንፃ ሄንቃ ናኣታ ዔቶ ካር ዎዶና ሹጫህ ቡምባልሲ ዋኣዎ ዑሻኔ፤ ቆልሞ ዔያታ ዑሹሂኑ ገንፃ ሹጫህና ዔቶ ካር ገንህ ዎዶኔ።

4 ያይቆኦቤ ቆልሞ ናኣቶ ኮራ፡- «ዔ ናይዮቴ፣ ዒንህ ዎካፓ ሙኩይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

ዔያታ ማሃዎ፡- «ኵኡኒ ሙኩህ ካኣራኣኔ ዓጮይዳፓኩ» ጌዒኔ።

5 ዒዚ፡- «ናኩሬኮ ናኣዚ ናዎ ላኣባ ዒንህ ዔራ?» ጌዒ ዔያቶ ያኦጩኔ።

ዔያታ፡- «ሂዮ፣ ኑ ዒዛ ዔራ» ጌዒኔ።

6 ያይቆኦቤ «ዒዚ ዎዚ ኮሺዳ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ፡- «ሂዮ፣ ኮሺኩ፤ ሃሂ ዒዛኮ ናኣ ራኣሂላ ሃና ሴካሾ ማራይ ዒሺ ሙካኔ» ጌዒኔ።

7 ያይቆኦቤ ዔያቶ ኮራ፡- «ቆልሞ ዓርህኒ ሳዓ ሃጊ ርኦታሂር ዓካሪ ቆልሞ ዒንህ ዓይጎር ዋኣዎ ዑሹ ሄንቆዎይ?» ጌዒኔ።

8 ዔያታ፡- «ቆልሞ ሄንቃ ናኣታ ቢያ ቆልሞ ቡኩሳንዳሂኮ ቤርታ ዓይጎ ባኣዚያ ኑ ማዳኒ ዳንዳዑዎሲ፤ ቢያህ ሙኩህኩ ገንፃ ሹጫህ ዎሊ ዑፃ ኑ ኮላሲ ሸኢሻዎ ዑሻኔ» ጌዒኔ።

9 ያይቆኦቤ ዔያቶና ዎላ ጌሰታ ጎይህ ዓኣንቴ ራኣሂላ ዓዶኮ ማራይ ሄንቃያታሂር ማራቶ ዔኪ ሙኩኔ።

10 ያይቆኦቤ ዒዛኮ ዓቦ፣ ላኣባኮ ማራቶ ራኣሂላ ዒሺ ሙካህ ዛጋዎ ዔቶ ካር ባንህ ዓኣዲ ካር ዎዶና ሹጫህ ቡምባልሳዎ ማራቶ ዑሹኔ። 11 ዩካፓ ራኣሂሎ ሄርቄ፤ ማርጌ ዎዘይዳፓ ዔቄያና ዩኤካዎ፡- 12 «ታኣኒ ኔኤኮ ዓዶ ጌር ዒርቢታ ናይኩ» ጋዓዛ፣ ዒዛ ዓዶም ኬኤዛኒ ጳሽኩኔ። 13 ላኣባ ፔኤኮ ጌኤዶ ናኣዚ፣ ያይቆኦቤኮ ሙኪያ ዎይዚ ጎይህ ዓኣኒ ዑካኒ ዑኩና ዓኣዳዎ፣ ኮንቄ ሄርቄህኮ ገንፃ ማኣሪ ዔኪ ሙኩኔ፤ ያይቆኦቤያ ማዔ ባኮ ቢያ ላኣባም ኬኤዜኔ፤ 14 ላኣባ፡- «ጎኔና ኔ ታኣኮ ዑኩ ዓሽኪ ዒጊኒኩ» ዒዛም ጌዒኔ። ያይቆኦቤያ ፔቴ ዓጊኒ ማዓያ ዓቦ ኮራ ዳዔኔ፤

ያይቆኦቤ ራኣሂሎና ሊያና ዔካኒ ላኣባም ማዳ ማዳ

15 ላኣባ ያይቆኦቤ ኮራ፡- «ኔ ታኣኮ ዒጊኒ ማዔሂር ጉሪ ኔ ታኣም ማዳንዳያ ኮይሱዎሲ፤ ዓካሪ ኔ ማዳ ማዳኮ ዓይጎ ኔኤም ታ ዒንጎንዳይ?» ጌዒኔ። 16 ላኣባኮ ላምዎ ወዲር ናይሰኩንህ፣ ሚሹላ ሊያ ጌኤዳላ ራኣሂሎ ጌይንታያ ዓኣኔ። 17 ሊያኮ ዓኣፓ ለምፓቴያ ማዕዛ ራኣሂላ ጋዓንቴ ዔጳና ቢያ ማርጌ ማዛጸ ናሻያኩ።

18 ያይቆኦቤ ራኣሂሎ ዔካኒ ማርጌ ናሽኩሂር ዓቦ ኮራ፡- «ራኣሂሎ ኔ ታኣም ዒንጌቶ ላንካይ ለዔ ታ ኔኤም ማዳንዳይ» ጌዒኔ።

19 ላኣባ፡- «ሂዮ፣ ሜሌ ዓሲም ታ ዒዛ ዒንጋሂፓ ኔኤም ታ ዒንጌቴ ቃራኩ፤ ሜታ ባኣሴ፣ ታ ኮራ ናንጌ» ጌዒኔ።

20 ዩያር ያይቆኦቤ ራኣሂሎ ዔካኒ ላንካይ ለዔ ማዳኔ፤ ያዲ ዒዚ ናንጊ ማዳቶዎ ራኣሂሎ ዒ ኮሺ ናሽኩሂር ናንጌ ዎዳ ዒዛም ዳካ ኬሊ ሌሊ ማዒ ጳዳኔ።

21 ዩካፓ ያይቆኦቤ ላኣባ ኮራ፡- «ኔ ታኣም ጌዒ ለዓ ኩሚሂር ናዎ ኔኤኮ ታኣም ዒንጌ» ጌዒኔ። 22 ዩያር ላኣባ ዔፒ ኬሊ ሜንህ፣ ሙኤዚና ዑሹና ጊኢጊሻዎ ኮይላ

ዓኣ ዓሺኖ ቢያ ዔኤሌኔ። 23 ጋዓንቴ ሳዓ ዓማዛ ላኣባ ራኣሂሎ ዒንጎ ሃሻዎ ያይቆኦቤም ሊያ ዒንጋዛ ያይቆኦቤ ዒዛ ዔኩኔ፤

24 ላኣባ ዒዛኮ ዚሊፓ ጎዎ ማዳ ማዳ ላኣሌሎ ሊያም ማዳንዳይ ዒንጌኔ። 25 ያይቆኦቤ ዒዛ ዔራዎዎ ዎላ ዎርቄ ዚር ጉቴሎ ሊያ ማዔሂ ዔራዎ ላኣባ ኮራ ዳንዳ፡- «ሃይ ኔ ታኣም ማዳ ባካ ዓይጎዳይ? ታ ኔኤም ማዳህ ራኣሂሎ ዔካኒቱዎዳዳ? ሂዳዎ ኔ ታና ዓይጋ ጌሹይ?» ጌዒኔ።

26 ላኣባ ዒማና፡- «ሚሻ ሌዑዎንቴ ጌኤዳ ሌዓኒ ኑ ዓጪ ዳምቤቱዎሴ፤ 27 ሃሂ ሊያኮ ዔፖ ቦንቻ፣ ላንካዎ ኬላ ጋፓንዳኣና ካፔ፤ ዩካፓ ኔ ላንካይ ለዔ ታኣም ማዳንዳይ ጌዔቶ ራኣሂሎ ታ ኔኤም ዒንጋንዳይ» ጌዒኔ።

28 ያይቆኦቤ ላኣባ ጌዔህ ኮሺኩ ጌዒ ሊያና ዎላ ዔፖኮ ቦንቻ ላንካዎ ኬሎ ዑኡቱም ዳዔሂኮ ገንፃ፣ ላኣባ ናዎ ራኣሂሎ ያይቆኦቤም ዒንጌኔ። 29 ዩካፓ ባኣላ ጎዎ ማዳ ማዳ ላኣሊሰኩኖ ናዎ ራሂሎም ማዳያ ማዓንዳጉዲ ላኣባ ዒንጌኔ። 30 ያይቆኦቤ ራሂሎ ዔካዎ ሊያይዳፓ ባሽ ናሽኩኔ፤ ዩካፓ ላንካይ ለዔ ላኣባም ማዳኔ።

ያይቆኦቤኮ ናኣቶ ሾይዎ

31 ሊያ ራኣሂሎጉዲ ናሽኩንቴባኣህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳንቃዎ ናይ ዒዛ ሾዓንዳጉዲ ኮሹኔ፤ ራኣሂላ ጋዓንቴ ዘኣኮ ማዔኔ፤ 32 ሊያ ጎጳዲ ዓቲንቄ ናይ ሾዓዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ሜታሂ ዛጌኔ፤ ዓካሪ ሃይፓ ሴካ ዓኒ ታና ናሽካንዳይ» ጌዒ ሱንዎ ናዓሂኮ ርኦቤኤሌ * ጌይ ጌህኔ። 33 ሃሂ ዒዛ ጎጳዲ ዓቲንቄ ናይ ሾዓዎ፡ «ታኣኒ ናሽኩንቴባኣህ ጎዳ ዎይዜኔ፤ ሃያ ናዓሂያ ሃሂ ታኣም ዒንጌኔ» ጋዓዎ ሱንዎ ሲሞኦኔ † ጌይ ጌህኔ። 34 ለሚ ሃሂ ጎጳዳዎ ዓቲንቄ ናይ ሾዒ፡ «ዓካሪ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ታ ዒዛም ሾዒሂር ታ ዓኒ ታኣና ዎላ ናሹምና ዓርቄንቴያ ማዓንዳይ» ጋዓዎ ሱንዎ ሌዌ ‡ ጌዒኔ። 35 ሃሂ ዒዛ ጎጳዳዎ ዓቲንቄ ናይ ሾዒ፡ «ዓካሪ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታንዳይ» ጋዓዎ ሱንዎ ዪሁዳ § ጌይ ጌህኔ። ዩካፓ ሾይዎ ዒዛኮ ዔቄኔ።

30

1 ራሂላ ያይቆኦቤም ፔቴታዎ ናይ ሾዒኒ ዳንዳዒባኣህ ዔሬ ዎዶና ሚሾ ቄኢሬኔ፤ ዩያር ያይቆኦቤ ኮራ፡- «ናይ ታኣም ዒንጌ፤ ሃንጎ ታ ሃይቃንዳይ» ጌዒኔ።

2 ያይቆኦቤ ራሂሎ፡- «ናይ ታ ኔኤም ዒንጋኒና ላኣጋኒ ዳንዳዓ ያኦሲ ታ ኔ ኮራ ማላ?» ጌዒ ጎሬኔ።

3 ዒዛ ማሃዎ፡- «ታኣም ማዳዜሎ ባኣላ ሃኣዛጌ፤ ዒዛ ታ ዛሎ ናይ ታኣም ሾዓንዳጉዲ ዒዛ ዔኩ፤ ዩያይዲ ዒዛ ዛሎና ታኣኒ ናይ ዒንዶ ማዓንዳይ» ጌዒኔ። 4 ዒዛ ዩያ ጋዓዎ ባኣላ ያይቆኦቤም ማሻ ማሂ ዒንጋዛ፣ 5 ባኣላ ጎጳዲ ያይቆኦቤም ዓቲንቄ ናይ ሾዒኔ። 6 ዩካፓ ራኣሂላ፡- «ያኦሲ ታኣም ዎጌኔ፤ ሸኢጲያ ታኣኮ ዎይዚ ዓቲንቄ ናይ ታኣም ዒንጌኔ» ሂዚ ጋዓዎ ናዎኮ ሱንዎ ዳኣኔ * ጌዒ ጌህኔ። 7 ሃሂ ራኣሂሎኮ ማዳዜላ ባኣላ ጎጳዳዎ ሜሌ ዓቲንቄ ናይ ሾዒኔ፤

8 ራኣሂላ «ታ ሚሾና ማርጌ ማሽጎቦ ዓርቄ ዒዛ ታ ባሽኔ» ጌዒ፣ ናዎኮ ሱንዎ ኒፕታኣሌኤሜ † ጌዒኔ።

* 29:32 29:32 ርኦቤኤሌ ጌይዎ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ሬዑኔ» ጌይንታያ ማዕዛ ቡሊዮ፡- «ሂዮ፤ ዓቲንቄ ናይ» ሃሂ ገንህ «ታኣኮ ሚቶ ዛጌ» ጌይሂኩ። † 29:33 29:33 ሲሞኦኔ ጌይዎ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና፡- «ዎይዜ» ጌይሂኩ። ‡ 29:34 29:34 ሌዌ ጌይዎ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ዓርቄንታንዳይ» ጌይሂኩ። § 29:35 29:35 ዪሁዳ ጌይዎ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ጋላታ» ጌይሂኩ። * 30:6 30:6 ዳኣኔ ጌይዎ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ታኣም ዎጌ» ጌይሂኩ። † 30:8 30:8 ኒፕታኣሌኤሜ ጌይዎ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ናፕታሊ» ጌይሂ ማዕዛ «ማሹምቦ» ጌይሂኩ።

9 ሊያ ሃሣ ዒዘዘዋ ሾይ፣ ዒቄሂ ዒራዖ ዒዘዋ ማዳዘሎ ዘሊፓ ያይቆኑቤም ማቾ ማሂ ዒንጋዛ።
 10 ሊያም ማዳዘላ ዘሊፓ ያይቆኑቤም ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ። 11 ሊያ ዒማና፡- «ታ ዋዚጉዳ ባለቲና ዓኣያዳይ!»
 ጋዓዖ ሱንፎ ዒዘዘ ጋኣዳ፣ ጌዒ ጌህኔ። 12 ሊያም ማዳዘላ ዘሊፓ ያይቆኑቤም ላሚ ሚሌ ዓቲቄ ናይ ሾዔኔ። 13 ሊያ ሃሣ፡- «ሚርጌ ታና ዋዘሰኔ፤ ሃይፓ ሴካ ላኣላ ቢያ ታና ምዳዳ ላኣሌሎ» ጋዓንዳኔ። ጋዓዖ ሱንፎ ናዖኮ ዓሴኤሬ ስ ጌዒ ጌህኔ።

14 ዛርጋሂ ጮኦር ዋደና ያይቆኑቤኮ ናኣዚ፣ ሮኦቤኤሌ ካዮ ዓኣዳዖ ማንዳሪክሱ * ጌይንታ ሚሂኮ ቡኒ ዳንቄ፣ ዒንዶ ሊያም ዒኪ ሙኩኔ፤ ራኣሂላ ሚሾ ሊያ ኮራ፡- «ሃዳራ ኔ ናዓ ዒኪ ሙኩ ማንዳሪክሱ ቡኖ ታኣም ዒንጌቲ» ጌዔኔ።

15 ሊያ ማሃዖ፡- «ታኣኮ ዓኒ ኔ ሳርቲሂ ዳካዛ ሃሣ ታኣኮ ናዓ ታኣም ዒኪ ሙኩ ማንዳሪክሱ ቡኖ ኔኤኒ ሳራኒ ኮዓ» ጋዓዛ፣ ራኣሂላ፡- «ኔኤኮ ናዖኮ ማንዳሪክሱ ቡኖ፣ ታኣም ዒንጌ፤ ሃኖ ዒባኒ ያይቆኑቤ ኔ ኮራ ዋርቆንጎ» ጌዔኔ።

16 ዬና ዋንቲሎ ያይቆኑቤ ሶኣፓፓ ማዓኣና ሊያ ጋራፓ ዒዛ ባንሂ ኬሰካዖ፡- «ታኣኮ ናዖኮ ማንዳሪክሱ ቡኖና ታ ኔና ሻንቄሂር ሃኖ ዒባኒ ኔ ዋርቆንዳሂ ታኣና ዋላኬ» ዒዘዋ ጌዔኔ፤ ዬና ዒዚ ዬና ዋንቲሎ ዒዘና ዋላ ዋርቆኔ።

17 ያኦሲያ ሊያኮ ሺኢጲዖ ዋይዘሂር ሊያ ጎጳዳዖ ያይቆኑቤም ደንጋሳ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ። 18 ሊያ፡- «ታኣም ማዳዘሎ ታ ዓኒም ታ ዒንጌዖና ያኦሲ ታኣም ታ ማዶ ዛሎ ጨጌኔ» ጋዓዖ ሱንፎ ናዖኮ ዩሳኮኦሬ † ጌዒ ጌህኔ። 19 ሊያ ሃሣ ላሚ ጎጳዳዖ ያይቆኑቤም ላሃሳ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤

20 ዒዛ፡- «ያኦሲ ታኣም ኮሺ ዒንጌሂ ዒንጌሂር ላሆ ዓቲንቄ ናይ ታ ዒዘዋ ሾዔኔ፤ ዓካሪ ታ ዓኒ ታና ቦንቻንዳኔ» ጋዓዖ ሱንፎ ናዖኮ ዛብሎኦኔ ‡ ጌዒ ጌህኔ። 21 ዬካፓ ዉዲር ናይ ሾዓዖ፣ ሱንፎ ዒዘዘ ዲኢና ስ ጌዒ ጌህኔ።

22 ያኦሲ ሃሣ ራኣሂሎም ማሊ፣ ሺኢጲዖ ዋይዘዘ ናይ ሾዓንዳጉዲ ማህኔ። 23 ዬካፓ ዒዛ ጎጳዳዖ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ሾዓዖ ዒዛ፡- «ያኦሲ ዓቲንቄ ናይ ታኣም ዒንጌኔ፤ ጨሽኪንቲዖም ታኣኮ ዓይሴኔ፤ 24 ሃሣ ሚሌ ዓቲንቄ ናይ ታኣም ዒንጎንጎ» ጋዓዖ፣ ሱንፎ ዒዘዘ ዮሴፕ * ጌዒ ጌህኔ።

ያይቆኑቤ ማዶ ዛሎር ዒዘዋ ዒንጎ ባኮ ዛላ ላኣባና ዋላ ማርሚሂ

25 ራኣሂላ ዮሴፕ ጎዖ ናዓሂ ሾዔሂኮ ገንፃ ያይቆኑቤ ላኣባ ኮራ፡- «ታ ሾይንቲ ዓጮ ማዓንዳጉዲ ታና ዳኬ፤

26 ኔኤም ማዳ ታ ዳንቄ ላኣሎንሂና ናኣቶንሂና ታኣም ዒንጌ፤ ዋያይዲ ታ ኔኤም ማዳቲያ ኔ ዔራኔ» ጌዔኔ።

27 ላኣባ ዒማና፡- «ኔ ዛሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዓንጃሂ ዲማ ጎይሂና ታ ዔሬሂ ታ ኔኤም ኬኤዚ ኮዓኔ፤ 28 ኔኤም ኮይሳሂጉዳያ ታኣም ኬኤዜ ታ ኔኤም ጨጋንዳኔ» ጌዔኔ።

29 ያይቆኑቤ ዒዘዋ፡- «ዋያይዲ ታ ኔኤም ማዳቶዋ፣ ሃሣ ቆልማ ኔኤኮ ታ ሄንቄዖና ዋኣዲ ሚርጌቶዋ ኔ ዔራኔ፤

30 ታ ሙኩዋንቲ ቤርታ ኔኤኮ ዓኣ ዳኮ ቆልሞንሂ ሃሂ ኮሺ ሚርጌኔ፤ ታ ሄሌ ቤዘይዳ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንጃ ኔኤም ዒንጌኔ፤ ማይ ሃይፓ ሴካ ታ ማኣር ዓሶም ማዓ ባኣዚ ታ ዳንቃንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

31 ላኣባ፡- «ሂዳቶ ዓይጎ ታ ኔኤም ጨጎንዳይ?» ጌዒ ዒዛ ያኦሲ፣ ያይቆኑቤ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ታ ኔኤም ጋዓ ፔቲ ባኣዚሰኬማ ሌሊ ኔ ታኣም ማዳቶ ቆልሞ ታ ኔኤኮ ሄንቄዖ ሃሻዓኔ፤ 32 ዬና ዓይጎዳይ ጌዔቶ ሃኖ ታ ኔኤኮ ቆልሞ ባኣኮ ዓኣዳዖ ያዳሎና ቦርጮ ዋኣርና ካርዖ ማራቶና ቆሪ ዲማሳንዳኔ፤ ዔያታኣ ታ ኔኤም ማዳሂ ዛሎ ታኣም ማዓንዳኔ፤ † 33 ዬያይዲ ታኣኮ ጎኦዋና ጉሙርቂንቲዖና ሴካ ቤርታ ዔርታንዳኔ፤ ታ ኔኤም ማዳ ዛሎ ኔ ታኣም ዒንጋኒ ሙካ ዋደና ያዳላ ማዒባኣያና ቦርጮ ማዒባኣ ዋኣሪ ኔ ዳንቄቲ፣ ዬናጉዲ ሃሣ ካርሂ ማዒባኣ ማራይ ኔ ዳንቄቲ ዉኡቂንቲያታሂ ኔ ዔራኒ ዳንዳዓኔ።»

34 ላኣባ፡- «ዔኤዔ ኔ ጌዔሂ ኮሺኬ» ጌዔኔ። 35 ጋዓንቲ ዬና ኬሎና ላኣባ ጎኦሾ፣ ሃሣ ቦርጮ ማዔ ኮላቶና ቦኦሬ ያዳላ ማዔ ዋኣር ዒንዶ ቢያ ኬሴኔ፤ ዬናጉዲ ሃሣ ካርሂ ማዔ ማራይ ቢያ ዲማሲ ዓቲንቆ ናኣቶና ሄንቄሴኔ።

36 ዬካፓ ላኣባ ቆልሞ ዒሺ ሃይሃ ኬሊ ጎይሂ ማዓያ ያይቆኑቤይዳፓ ሃኪ ዓኣዳኔ፤ ያይቆኑቤ ጋዓንቲ ላኣባኮ ዓቲ ቆልሞ ሄንቄዖ ዓርቄኔ።

37 ያይቆኑቤ ዒማና ሊቤኔንታ ለውዜንታ ዔርሞኔ ጌይንታ ሚሂ ማሊባኣያ፣ ዓኣዔ ኮኦሎ ዔካዖ ኮኦሎንሂኮ ጋርቂዖ ቦኦሬሂ ጳዳንዳጉዲ ቦርጮሲ ቁኡር ጳዳኔ።

38 ዬካፓ ቆልማ ዋኣዖ ዑሽካኒ ሙካኣና ቤርታ ቤርታ ዔያቶም ጳዳንዳጉዲ ዋኣዖ ዑሾ ጎንጋሎይዳ ጌህኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ቆልማ ዋኣዖ ዑሽካኒ ሙካ ዋደና ቤኤሊንታዖ ማዔሂርኬ። 39 ዬናር ቆልማ ቤኤሊንታኣና ቦርጮሶና ኮኦሎ ዛጋዖ ጎኦሾ፣ ቦርጮ ሃሣ ያዳላ ማዔ ዋናናይንታ ማራ ናይያ ሾዔኔ። 40 ያይቆኑቤ ዬንሂ ዋኣርንሂና ማራቶንሂና ዲማሴኔ፤ ሃንጎ ዓቲ ቆልሞ ላኣባኮ ያዳሎና ካርዖ ማዔዘንሂናኮ ቤርታ ቤርታ ማሂ ዔቁሴኔ፤ ዬያይዲ ያይቆኑቤ ፔ ቆልሞ ሚርጌሼኔ፣ ሃሣ ላኣባ ቆልሞይዳፓኣ ዲማሴኔ።

41 ኮሺ ማዔ ቆልሞንሂ ቤኤሊንታ ዋደና ያይቆኑቤ ቦርጮሲንቲ ኮኦሎንሂ ዔያታ ዑሽካ ባኮኮ ቤርታ ጌህዛ ቆልማ ዬና ዛጋኔ። 42 ጋዓንቲ ዬንሂ ኮኦሎንሂ ላቤያ ማዔ ፑርቶ ቆልሞ ቤርታ ጌሁዋሴ፤ ዬያይዲ ላቤያ ማዔ ቆልማ ላኣባም ማዓዛ፣ ዶዶ ቆልማ ጋዓንቲ ያይቆኑቤም ማዔኔ። 43 ዬያይዲዖና ያይቆኑቤ ሚርጌ ያርጎጨኔ፤ ሚርጌ ቆልሞንታ ዒዘዋ ማዳ ላኣሊንታ ዓቲንቄንታ፣ ሃሣ ሚርጌ ጋኣሎንታ ሃሬንታ ዒዘዘ ዓኣያ ማዔኔ።

31

ያይቆኑቤ ላኣባ ኮራፓ ዓኣሺንቲ ቤቲሂ

1 ላኣባኮ ዓቲንቆ ናኣታ፡- «ያይቆኑቤ ኑ ዓዶ ቆልሞ ዔኬኔ፤ ሃያ ቆሎ ቢያ ዒ ዳንቄሂ ኑ ዓዶይዳፓኬ» ጌዒ ጌዒ ኬኤዛሂ ያይቆኑቤ ዋይዜኔ። 2 ሃሣ ላኣባ ዒዘ ቤርታኣሲጉዲ ናሽኩዋኣሂያ ዒ ዔሬኔ። 3 ዒማና ናንገና

‡ 30:11 30:11 ጋኣዴ ጌይዖ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ኮሺ ባለቲ» ጌይሂኬ። § 30:13 30:13 ዓሴኤሬ ጌይዖ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ዓሹኤሬ» ጌይሂ ማዓዛ «ዋዛ» ጌይሂኬ። * 30:14 30:14 ማንዳሪክሱ ጌይንታ ሚጸሎኮ ቡኖ ራኣሂላ ኮዓሂ ዬና ዋደና ዬና ሚጸሎኮ ቡኖ ላኣሊ ዔኬፔ ዑሰካ ዓሲ ዓጎንዳጉዲ ማህኔ ጌይ ዓሳ ጉሙርቃሂርኬ። † 30:18 30:18 ዩሳኮኦሬ ጌይዖ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ለቢሂ ዛላ ዒንጎ ባኣዚ ጌይሂኬ። ‡ 30:20 30:20 ዛብሎኦኔ ጌይዖ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ቦንቻሂ» ጌይሂኬ። § 30:21 30:21 ዲኢና ጌይዖ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ዋጌ» ጌይሂኬ። * 30:24 30:24 ዮሴፕ ጌይዖ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ታኣም ቃሶንጎ፤ ሃሣ ገንሃ «ታጌዳፓ ሺኢሼኔ» ጌይሂኬ። † 30:32 30:32 ዬና ሃራኔ ዓጮይዳ ያዳላና ቦርጮ ዋኣሪና ሃሣ ካርሂ ማራይና ዓኣያቲዋሴ።

ናገጋ ጎዳ ያይቆኑቤም፡- «ኔ ዓደገህና ኔ ዓገረኛና ዓጮ ባገህ ማዕ ዳንዳ፤ ታኣኒያ ኔኤና ዋላ ማዓንዳኔ» ገዓኔ።

4 ዬያር ያይቆኑቤ ቆልማ ሄንቃ ቦኦሎ ባገህ ሙካገዳጉዲ ዲዛኮ ላኦሎ ራኦሃሎና ሊያና ዔኤሊሴ፤ 5 ዔያታ ሙካዛ ዲ ሂዚ ዔያቶም ገዓኔ፡- «ዓገህኮ ዓዳ ማናኦጉዲ ታና ናሽኩዋኣህ ታ ዔሬኔ፤ ጋዓገቲ ታ ዓደኮ ያኦዛህ ታኦና ዋላ ዓኦኔ፤ 6 ዋልቆ ታኦሲ ማጠገቲዋዎ ዓገህኮ ዓደም ታ ደዲ ማዳህ ዓገህኮ ዔሬኔ፤ 7 ዓዚ ጋዓገቲ ታ ዓዛም ማዳ ዛሎ ዓገህ ባኮ ቤዛ ቤዛ ላኦሎ ላኦሎ ታጸ ማይገቲ ታና ገሽኔ፤ ማዕቶዎ ዓ ታገዳ ፑርታ ማዳገዳጉዲ ያኦሲ ዓይህባኦሴ፤ 8 ላኦሎ ታኦም «የዳሎ ቆልማ ቢያ ኔ ማዳህ ዛሎ፡ ኔኤም ማዎንጎ» ገዓ ዋደና፡ ቆልማ ቢያ ያዳላ ሸዓኔ፤ ሃሃ ገንሃ ማሊያ ሸርሽ ሳኦሽ ቆልማ ቢያ ኔ ማዳህ ዛሎ፡ ኔኤም ማዎንጎ» ጋዓዛ፡ ቆልማ ቢያ ጎኦሽ ሸዓኔ፤ ዬያይዲ ማርገና ዓ ላኦሎ ላኦሎ ሸሬቶዎ፡ 9 ያኦሲ ዓገህ ዓደ፡ ላኦሎ ቆልማ ዬያይዲ ዔኤ ታኦም ዓገህኔ፤ 10 ቆልማ ቤኤሊንታኒ ኮዓ ዋደና ቆልማኮ ዑያ ኬሰኪ ዑኡጋህ ጎኦሽ፡ ያዳላ፡ ሃሃ ቦርጫ ኮላይንታ ዓዳ ማራይንታ ማዕህ ዓውቲና ታ ዛገኔ።»

11 «ዬያ ዓውቶና ያኦሲኮ ከኢታገቻ ታና «ያይቆኑቤ!» » ገዒ ዔኤላዛ ታኣኒያ «የ!» ገዒኔ። 12 ዬካፓ ዓዚ ታኦም ኬኤዛዎ፡- «ቆልማ ዑያ ኬሰኪ ዑኡጋ ኮላቶና ዓደ ማራቶ ያዳሎንታ ቦርጫንታ ሃሃ ጎኦሽ ማዕህ ዛገኔ፤ ላኦሎ ኔኤም ማዳ ፑርቶ ባኮ ታ ዛገህሮ ሃያ ማዳህ ታናኬ፤ 13 ሃያኮ ቤርታ ጸቁሥህ ማዎም ገዒ ዳኦሎ ኔ ዳኦሎ፡ ዛይቶ ዋሃ ሃሃ ናኦሎ ኔ ናኦሎ ቤኤሎ ቤኤኤሎይዳ ኔኤና ካኦሜ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛህ ታናኬ፤ ሃሃህያ ሃያ ዓጮይዳፓ ዑኡከና ኬሰኪ ኔ ሸይንቲ ዓጮ ማዕ ዳንዳ» ገዒኔ።

14 ራኦሃሎና ሊያና ዔያቶኮ ዓኒ፡ ያይቆኑቤም፡- «ኦ ዓደይዳፓ ኦ ዳካላንዳ ባኦዚ ዓይጌያ ባኦሴ፤ 15 ዓዚ ኦና ዛጋህ ፃገጎ ዓኦሰናኬ፤ ቤርታ ዓ ኦና ሻንቹኔ፤ ሃሃ ኦ ዛሎ ኔ ማዳ ዔኤ ባኮዎ ቢያ ባይዘኔ፤ 16 ሃህ ያኦሲ ኦ ዓደይዳፓ ዔኤ ኔኤም ዓገህ ቆላ ቢያ ኦኡና ኦ ናኦቶናም ማዕህሮ፡ ያኦሲ ኔና ዓይህ ባኮ ቢያ ማማዳ» ገዒኔ።

17-18 ዬያር ያይቆኑቤ ካኦኔይዳ ናገጋ ዓደ ባገህ ማዕ ዓኦዳኒ ገኢገንቲ፤ ናኦቶና ላኦሎና ጋኦላህ ቶገሲ ማሰፖታ ማያይዳ ዓኦዳ ዓ ዳንቄ ቆሎንታ ቆልማዎ ቢያ ዓገህ ዓኦዳኔ። 19 ዬማና ላኦሎ ማራቶኮ ጋፓና ዑያፓ ታይዚ ዔካኒ ዓኦዳያታህሮ፡ ዓዚ ባኦ ቤዛይዳ ናኦ ራኦሃላ ዓዛኮ ማኦራ ካኦሽኮ ያኦዛ ወኡቄ ዔኤ ዓኦዳኔ። 20 ያይቆኑቤ ቤታህ ላኦሎም ኬዙዎ ገሽ ዳንዳ፤ 21 ያይቆኑቤ ፔኤኮ ቆልማህ ዔካዎ ራኡሪና ኬሰኪ፡ ዔፕራዲሴ ጎዎ ዋርና ፔንቄ ገሜሪ ማርገና ዓኦ፡ ገላዓዳ ገይንታ ዓጮ ዓኦዳኔ።

ያይቆኑቤ ቤቲ ዓኦዳዛ ላኦሎ ገንጎ ኮዒ ዓኦዳህ

22 ያይቆኑቤ ዓኦሽንቲ ዓኦዳህ ላኦሎ ሃይሃ ኬሊኮ ገንጎፓ ዋይዛዎ፡ 23 ፔኤኮ ዓገረኛና ዋላ ያይቆኑቤ ገንጎ ኮዒ ዓኦዳኔ፤ ላንካይ ኬሊ ያይቆኑቤ ሃንቲህኮ ገንጎ ገላዓዳይዳ ዓዛ ዓ ሃላኒ ዑኡኔ። 24 ዬሮ ዋንቲሎ ያኦሲ ላኦሎም ዓውቲና፡- «ያይቆኑቤ ዑያ ፑርታ ማዕቶዎ ኮሽ ፔቲ ባኦዚታዎ ኔ ጎዑፓጉዲ ኔና ዔሬ» ገዒኔ። 25 ያይቆኑቤ ገላዓዳይዳ ዓፕላና ማኸ ማኦር ደቄ ዳንኪ ዳዒ ዓኦንቲ ዓ ሙኪ ሃላኔ፤ ዬካፓ ላኦሎና ዓዛኮ ዓገረኛና ዔያቶኮዎ ዓፕሎ ማኦር ደቄ ዓኡካ ኮይላ ዳንኬ።

26 ዬካፓ ላኦሎ ያይቆኑቤ ኮራ፡- «ዓይገሮ ኔ ታና ሃያይዲ ገሽይ? ታ ናኦቶ ያልዚና ዳዒ ዔኤ ዓኦዳጉዲ ዓይጋ ኔ ዔኤ ዓኦዳይ? 27 ታኦም ኬዙዎ ዓኦሽንቲ ቤቲዎና ዓይጋ ታና ኔ ገሽይ? ዋንዳ ኔ ታኦም ኬኤዙቶ ካራቤና ጎኦላና ዔኤ ኮርገ ኮርገ ዋዛና ታ ኔና ጎይህ ዓኦሃንዳንቲኬ። 28 ታኣኒ ታኦኮ ናኦቶንታ ናኦቶኮ ናኦቶንታ ሄርቄ ዳኮዎጉዲ ኔ ማዳህ ሃይ ዳቢንቲኬ፤ 29 ፑርታ ባኦዚ ታ ኔገዳ ማዳኒ ዳንዳዎታንቲ፡ ዋንቲ ዓውቲና ኔ ዓደ፡ ያኦዛህ፡- «ያይቆኑቤ ዑያ ፑርታ ማዕቶዎ ኮሽ ፔቲ ባኦዚታዎ ኔ ጎዑፓጉዲ» ገዒ ታኦም ላቲኔ። 30 ኔ ሸይንቲ ዓጮ ማዕ ዓኦዳኒ ማርገና ኮዒ ታገዳፓ ኔ ፓቁንቲህ ታ ዔሬኔ፤ ማዕዛ ታኦኮ ማኦራ ታ ካኦሽካ ያኦዛ ኔ ወኡቄህ ዓይገንዳርዳይ?» ገዒኔ።

31 ያይቆኑቤ ማሃዎ፡- «ኔኤኮ ናኦቶ ታ ዑያፓ ኔ ዔካንዳያናንዳኔ ገዒ ታ ዓገጠህሮኬ፤ 32 ጋዓገቲ ኦ ባኦካፓ ኔኤኮ ካኦሽኮ ያኦዛ ዔኤ ዳዒ ዓሲ ዓኦቶ ሃይቆንጎ፤ ሃህ ሃንህ ኦኡኮ ዓገረኛህ ኔኤኮ ማርካ ማሃፓፓ ኔ ባኦዚ ማዕ ባኮ ቢያ ኮዒ ዔኤ» ገዒኔ፤ ያይቆኑቤ ዬያ ገዒህ ዓዛኮ ማቻ ራኦሃላ ዓደኮ ካኦሽኮ ያኦዛ ወኡቄ ዔኤህ ዔሬባኦህሮኬ።

33 ዬካፓ ላኦሎ ያይቆኑቤንታ ሊያንታ ላምዎ ዓዛም ማዳ ላኦሎህህንታኮ ጋር ገሊ ኮዕሰካፓ ፔቲታዎ ዔኤሊ ዳንቄባኦሴ፤ ጋፕንዶይዳ ራኦሃሎ ጋር ገሊኔ፤ 34 ራኦሃላ ጋዓገቲ ዓደኮ ካኦሽኮ ያኦዛ ዔኤ ጋኦላህ ቶጎ ማኡሸ ዳማ ዓኦቶ ዑያ ዳዒህሮ፡ ላኦሎ ጋርይዳ ዓኦ ባኮ ቢያ ኮዓዎ ፔቲታዎ ዳንቄባኦሴ። 35 ዬማና ራኦሃላ ዓደ ኮራ፡- «ኦ ዓዳ! ታኦኮ ዑህ ፑርቲህሮ ታ ዔቃኒ ዳንዳዒባኦሴ፤ ታና ቆይፖ» ገዒኔ። ዬያር ላኦሎ ቢያ ቤዛ ኮዒ ዓዛኮ ካኦሽኮ ያኦዛ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኦሴ።

36 ዓማና ያይቆኑቤ ላኦሎ ኮራ፡- «ዓካሪ ታ ዓይጎ ፑርቲሴይ? ሃንዳ ሃያይዲ ኔ ታና ዳውሳህ ዓይጎ ታ ዎኦቲምዳይ? 37 ታኦኮ ማሆ ባኦካፓ ኔ ባኦዚ ኔ ዓይጎ ዳንቄይ? ኔ ዳንቄ ባኦዚ ዓኦያታቶ ኦኡኮ ዓገረኛ ቤርታ ሸኢሽ፤ ዔያታ ኔኤና ታኦናይዳፓ ፑርታህ ያናታቶዎ ኦኡም ዋጎንጎ። 38 ኔኤና ዋላ ታ ላማታሚ ለዔ ናገኔ ዎደይዳ ማራቶና ዎኦሮና ኔኤኮ ቡሌ ዎዳ ባኦሴ፤ ኔኤኮ ቆልማይዳፓ ፔቲ ማራናይታዎ ታ ሹኪ ሙዒ ቤቄባኦሴ፤ 39 ኔኤኮ ማራቶይዳፓ ፔቲ ቦዎ ሙዒቶ ታ ጨጋኦታዎ ታ ዳቢንቲና ሙይንቲባኦሴ ገዒ ታ ኔኤም ኬኤዛኒ ኔ ቤርቶ ዔኤ ሙኪ ቤቄባኦሴ፤ ዋንታታቶዎ ሮኦራ ወኡቄንቲ ቆልማ ዓኦቶ ኔ ታና ጨጨገሳ። 40 ማርገና ዎዳና ሮኦሪ ራኡጸና ዋንቶ ጎቃይሳ ጨኢኸና ታ ማርገና ማታዳኔ፤ ቃራ ገንጎዎ ታ ገንዔ ዎዳ ባኦሴ። 41 ኔኤና ዋላ ታ ዬያይዲኬ፡ ላማታዎ ለዎ ዓኦህህ፤ ዬያ ላማታዎ ለዎኮ ታጸ ያይዳ ለዎ ኔኤኮ ናኦቶ ዔካኒ፡ ዓቲ ላሆ ለዎንህ ታ ማዳህ ኔገዳፓ ቆልማ ዔካኒኬ፤ ያዲ ማዕቶዎ ታ ኔኤም ማዳህ ዛሎ ዓገህ ባኮ ቤዛ ቤዛ ታጸ ማይንቲ ኔ ላኦሜኔ። 42 ታ ዓዳ ዩሳኦቄ ዓገጫ ዓብራሃሚኮ ያኦዛህ ታኦና ዋላ ማዕባኦቶ ኩቺ ጉሪ ኔ ታና ዳካንዳንቲኬ፤ ሃህ ጋዓገቲ ታኦኮ ማታህረ ላቢያና ዛገ ዋንቲ ያኦሲ ኔና ዓውቶና ጎሬ» ሂዚ ገዒ ዳጋዲ ጎሪንቲ።

ያይቆኑቤና ላኦሎና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄዎ

43 ላኦሎ ያይቆኑቤም፡- «ሃንህ ኔኤኮ ላኦሎህህ ታ ናኦቶኬ፤ ዔያቶኮ ናኦታኦ ታ ናይኬ፤ ሃይ ቆልማ ሃህ ታኦሮኬ፤ ጎኦምምታቶ ሃይ ዳዒ ባኦ ቢያ ታኦሮኬ፤ ጋዓገቲ ታኦኮ ናኦቶና ዔያቶኮ ናኦቶና ዓይሳኒ ዓይጎ ባኦዚያ

ታ ማዳኒ ዳንዳዊባኣሴ፤ 44 ዬያር ኔኤና ታኣና ዋላ ኑ ፑርቱዋጉዲ ጫኣቁሞ ኑ ጫኣቃንዳኔ፤ ዬያ ጫኣቁሞኮ ማርካ ማዊ ናንጋንዳጉዲ ሹቸ ኑ ቡኩሲ ኩሊ ዳኣሶ ዳኣሶም» ጌዔ።

45 ዬያር ያይቆኦቤ ፑኡፒ ሹቸ ዔኪ ማላታ ማዓንዳጉዲ ዳኣሶ ዳኣሴ። 46 ዬካፓ ዒዚ ማኣር ዓሶ ቢያ፡- «ሹቸ ቡኩሶዋቴ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ሹጮ ቡኩሲ ኩሊሢኪ ገንፃ ኮይላ ዳዊ ሙኡዚ ሙዔ። 47 ላኣባ ዬኖ ቤዘሎኮ ሱንፃ «ዪጋርሳሃዲታ» * ጌዊ ጌሣዛ፡ ያይቆኦቤ ገንሣ ሃሣ «ጌሌዓዳ» ጌዊ ጌሣ። 48 ላኣባ ዲማና፡- «ዓካሪ ሃኖ ሃይ ሹጮ ከኤላ ኔኤና ታኣናና ባኣካ ማርካከ» ጌዔ፤ ጌሌዓዳ † ጌዊ ዔኤሊንቴሢያ ዬያርከ። 49 ላኣባ ገንሣ፡- «ዓካሪ ሃይካፓ ኑ ዳማዳ ዋደና ያኦሲ ኔኤና ታኣና ካፖንጎ» ጌይ ዬኖ ቤዘሎኮ ሱንፃ «ሚፃጳ»‡ ጌዊ ላማሲ ጌሣ። 50 ላኣባ ቃሳ፡- «ታ ናኣቶ ኔ ማታሴቴ፡ ሃሣ ማሌ ላኣሊያ ኔ ዔያቶ ዑፃ ዔኬቶ፡ ታ ዔራኒ ዳንዳዊባኣታቴያ ያኦሲ ኩኡኮ ማርካታሣ ኔ ዋሊ። 51 ኩኡኮ ባኣኮይዳ ታ ቡኩሴ ሹጮና ዔቂሴ ዳኣሶ ሃኣዛጌ፤ 52 ታኣኒ ኔና ያላኒ፡ ኔኤኒያ ሃሣ ታና ያላኒ ሃያ ሹጮ ኩሎና ዳኣሶና ኮርሳ ያኣኪ ፔቴያኮ ዓጮ ጌሎዋጉዲ፡ ሃይ ኩሎና ሹጮንታ ጳቂሥሣም ጌዊ ጌሣንቴ ዳኣባ ኑ ባኣካ ማርካከ። 53 ዬያ ኑ ካፑዋፃ ሃሹቶ ዓብራሃሚንታና ኮሪንታኮ ያኦሲ፡ ዔያቶኮ ዓዳሢ ያኦሲያ ፑርታ ማቶ ኑጌዳ ዓጎንጎ!» ጌዔ። ዬካፓ ዒዛኮ ዓዳ፡ ዩሳኣቁ ዒጊጫ ያኦዛሢ ሱንፃና ዬያ ቢያ ካፓኒ ያይቆኦቤ ጫኣቁ። 54 ዬኖ ዲኮ ዑያይዳ ያይቆኦቤ ያኦሲም ሚቸ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካሸኬ፤ ሃሣ ገንሣ ዓሶ ቢያ ሙኡዚ ሙዓንዳጉዲ ዔኤሌ፤ ዓሳ ሙዔሣኪ ገንፃ ዬኖ ዋንቴሎ ዒኣኣካ ዋርቄ። 55 ዚር ጉቴሎ ላኣባ ጉቴ ዓሚ ዔቃፃ ናኣቶና ዒዛኮ ናኣቶኮ ናኣቶና ሂርቄ፡ ዓንጂ ኮሺ ዳዑዋቴ ጌዔሰካፓ ፔ ማኣሪ ማዊ ዓኣዳ።

32

ያይቆኦቤኮ ዔኤሳዋና ዋላ ካኣሚያር ገኢጊንቶ

1 ያይቆኦቤ ጎይፃ ዓኣዲያይዳ ዓኣንቴ ያኦሲኮ ከኢታንቻ ጎይፃ ዒዛና ካኣሚ። 2 ዒዚ ዔያቶ ዳንቃፃ «ያኦሲ ዳንኪ ዳዔ ቤሲ» ጌዊ ዬኖ ቤዘሎኮ ሱንፃ ማሂናይሚ * ጌዊ ጌሣ።

3 ዬካፓ ያይቆኦቤ ዔደኣሚ ዓጮይዳ ሴዒሬ ጌይንታ ዓጮሎይዳ ናንጋ ዒዛኮ ቶይዲ ዔኤሳዋ ባንሣ ከኢታ ዓሲ ቤርታሲ ዳኬ፤ 4 ሂዚ ጌዊ ዒዚ ዔያቶ ዓይሣ፤ «ታ ጎዳ፡ ዔኤሳዋም ሂዚ ጌዊ ከኤዙዋቴ፡ ኔ ዓይላሣ፡ ታኣኒ፡ ያይቆኦቤ ሃይማ ሄላንዳኣና ናንጌሣ ላኣባና ዋላ ማዔሣ ታ ኔኤም ከኤዛኒ ኮዓ፤ 5 ሃኣዛጌ፤ ሃሣ ታኣኮ ማርጌ ባይ፡ ሃራ፡ ዋኣሪንታ ማራይንታ፤ ሃሣ ዬያጉዲ ታኣም ማዳ ማዳ ዓቲንቁንታ ላኣሊንታ ዓኣኔ፤ ዓካሪ ሃያ ታ ኔኤም ከኢቶ ዳካሣ ኔኤና ታ ቡካኒ ኮዒከ።»

6 ከኢቶ ዓሶንሣያ ዳንዲ ሄሊ ያይቆኦቤ ባንሣ ማዊ ሙካ፡- «ኔ ቶይዲ ዔኤሳዋ ኮራ ኑ ዓኣዲንቴ፡ ዒዚ ኔኤና ዋላ ካኣማኒ ሙከሣዳ ዓኣኔ፤ ዒዛና ዋላ ያይዶ ጭታ ዓሲያ ሙካ፤» ጌይ ከኤዙ። 7 ያይቆኦቤ ዬያ ዋይዙ ዋደና ሚርጌ ዒጊጫ ማታዳፃ ዒዛና ዓኣ ዓሶ ላምፃ ቤሲ ፓቄ፡ ሃሣ ዬያጉዲ ማራቶንታ ዋኣርንታ ጋኣላሣንታ ቢያ ላምፃ ቤሲ ፓቄ ፓቄ ዔቂሴ። 8 ዬያ ዒ ማዔሣ «ዔኤሳዋ

ጎፃንቴ ሙከ ዛሎ ባይዙቶ፡ ፔቴ ዛላታፃ ቶላኒ ዳንዳዓ።» ጌዊ ማላሣናከ።

9 ዬካፓ ያይቆኦቤ፡- «ታ ዓደንሣ ዓብራሃሚና ዩሳኣቁና ያኦዛሣዮ! ታኣኮ ሺኢጲያ ዋይዘ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ኔኤኮ ሹይንቶ ዓጮ፡ ኔ ዒጊኖ ባንሣ ማዊ ዳንዳ፤ ዒኣካ ታ ኔኤም ኮሺ ማዓንዳጉዲ ማሃንዳኔ ኔ ታኣም ጌዔ። 10 ታና ኔኤኮ ዓይላሣም ሃያ ጉዳያ ኮሹሞና ጉሙርቁንሣና ኔ ዳዋኒ ኮይሱዋያታንቴከ፤ ሃያኮ ቤርታ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ታ ሙካኣና ታኣኮ ኮኣላዳ ኮኣሎማፓ ዓታዛ ፔቴታፃ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ላምፃ ቤሲ ፓቁንቴ ፃጲ ታ ዔኪ ማዔ። 11 ታናንታ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ዓይሱዋፃ ኑና ዔኤሳዋ ባይዛንዳኔ ጌዊ ታ ዒጊጫሣር ታ ቶይዲ ዔኤሳዋይዳፓ ኔ ታና ዓውሳንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃ፤ 12 ከሺ ባኣዚ ታ ኔኤም ማዳንዳኔ፤ ዜርዎ ዔኤኮ ፓይዳንታኒ ዳንዳዊባኣታዋ ባዘ ዓጫ ዓኣ ማኣሻሎጉዲ ታ ሚርጊሻንዳኔ ኔ ጌዔሣ ጳቂሣ» ሂዚ ጌዊ ሺኢቁ።

13 ያይቆኦቤ ዬኖ ቤዘይዳ ዋርቁ ጉቴ ዓሚ ዔቃፃ ዓኣ ባኮ ቢያይዳፓ ቶይዲ ዔኤሳዋም ዒንጋኒ ቁሪ ገኢጊሹ፤ 14 ዬያይዲ ላምፃ ጭታ ዋኣሪ ዒንዳና ላማታሚ ኮላይ፡ ላምፃ ጭታ ዒንዳ ማራይና ላማታሚ ዓዳ ማራይ፡ 15 ሃይሣታሚ ዳንሣሣ ጋኣሎ ናኣቶና ዋላ፡ ሃሣ ያይዲታሚ ዒንዳ ባይና ታጳ ዚያ ጌማይ፡ ላማታሚ ዒንዳ ሃሪና ታጳ ዓዳ ሃሪና ማሂ ቁሪ፤ 16 ዬንሣ ቆልሞንሣ ቶኦኪና ቶኦኪና ዳማሳፃ ዬያ ፓቁንቴ ቆልሞ ዒሻንዳጉዲ ሄንቃ ናይ ጌሣ፤ ዬንሣ ሄንቃዘንሣም፡- «ታኣኮ ቤርታ ዓኣዲዋቴ፤ ቆልሞኮ ባኣካ ሃኬ ሃኬ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሂጋፓ ዒንሣ ገንፃ ገንፃ ዓኣዲዋቴ» ጌዔ። 17 ቤርታ ዓኣዲ ሄንቃሣም፡- «ታ ቶይዲ ዔኤሳዋ ጎይፃ ዒንሣና ካኣሚ ኔ ዓንኮ ዓሲዳይ? ዋካ ኔ ዳንዳይ? ሃይ ኔ ዒሻ ቆልማ ያኦርዳይ?» ጌዊ ኔና ያኦጮያ ማዔቶ፡ 18 ሃይ ቆልማ ኔ ዓይላሣ ያይቆኦቤርከ፤ ዒዚ ሃያ ዳኬሣ ታ ጎዳ፡ ዔኤሳዋም ዒንጉዋቴ ጌዒከ፤ ሃይሻ ዒዚ፡ ያይቆኦቤ ኩኡኮ ገንፃ ሙካ፤ ጌዊ ከኤዙ» ጌዔ። 19 ዬካፓ ላምዓሶና ሃይሣሶና ፓቁንቴ ቤዛ ዓኣዘንሣና፡ ሃሣ ዓቲ ቆልሞ ሄንቃዘንሣም፡- «ዒንሣያ ዔኤሳዋ ዳንቁቶ ዒንፃ ጌይ ከኤዙዋቴ፤ 20 ባሽ፤ ኔ ዓይላሣ፡ ያይቆኦቤ ገንፃ ሙከ ሙከ ዓኣኔ» ጌዊ ዒዛም ከኤዙዋቴ» ጌዔ። ዬያ ዒዚ ጌዔሣ «ታኣኒ ሄላንዳሣኮ ቤርታ ታ ዒዛም ዳኬ ባኮና ዳጎ ታ ዒዛኮ ሸሚሳንዳያናንዳኔ፤ ገንፃፓ ዒዚ ታኣና ካኣማኣና ዋዛዲ ታና ጎይሣ ሞኦኪ ዔካንዳኔ» ጌዊ ማላሣናከ። 21 ዬያይዲ ዒሻም ዒንጎንዳ ባኮ ያይቆኦቤ ቤርታሲ ዳኬሣኮ ገንፃ ዳንኪ ዒኣካ ዔያታ ዳዔ ቤዛ ዋርቄ።

ያይቆኦቤኮ ያኦሲና ዋላ ማሽንባሣ ዓርቁፃ

22 ዬኖ ዋንቴሎ ያይቆኦቤ ዔቃፃ ላምፃ ዒዛኮ ማቸንሣና ገንፃላ ማቸንሣ ማዔ ላምፃንሣንታ ዒዛኮ ታጳ ፔቶ ናኣቶዋ ዔኪ ያኣሶቁ ዋርና ፒንቁ። 23 ዔያቶ ዋርና ዒዚ ፒንሣሣኮ ገንፃ ዒዛኮ ዓኣ ሚሆ ቢያ ፒንሣ። 24 ዒዚ ጋዓንቴ ዋር ሱካ ፔኤር ዓቲ፤

ዬካፓ ዬኖ ዋንቴሎ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ፔቴ ዓሲ ማሽንባሶ ዒዛ ዓርቃኣና ዋርቄ። 25 ዬይ ዓሣ

* 31:47 31:47 ዪጋርሳሃዲታ ጌይ፡- ዓራሚ ሙኡቸና «ማርካ ከኤሌ» ሃሣ ገንሣ «ማርካ ዳኣሶ» ጌይሣ። † 31:48 31:48 ጌሌዓዳ ጌይ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቸና «ማርካ ከኤሌ» ሃሣ ገንሣ «ማርካ ዳኣሶ» ጌይሣ። ‡ 31:49 31:49 ሚፃጳ ጌይ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቸና «ሴኤላ» ጌይሣ። * 32:2 32:2 ማሂናይሚ ጌይ፡- ዔብራ ዓሶ ሙኡቸና «ላምፃ ዳንኪ ዳዳና ቤሲ» ጌይሣ። 32:12 32:12 ማኸ። ማፃ 22:17።

ያይቅሱ ዓጋጌ ባሽንታዎ ቶኮኮ ጉባዞ ቃኦቶ ጳርቄቴ፤ ይማና ያይቅሱ ማሹምባህረ ዓርቃኦና ቃኦታ ጉባዞና ካኦማ ካራጋገ ቶሌቴ፤ 26 ይካገረህ፡- «ሳባ ካራጌ ሀይረ ታና ሃሹ» ጋዓዛ፡ ያይቅሱ፡- «ኔ ታና ዓገጃባኦቶ ታ ኔና ሃሻዓኬ» ጌዔ።

27 ዓህረ ዓማና፡- «ሱንፃ ኔኤኮ ያናዳይ?» ጋዓዛ፡ ዓ.ዚ «ሱንፃ ታኦኮ ያይቅሱኬ» ጌዔ።

28 ዓህረ ገንህ፡- «ሃይገ ሴካ ኔኤኮ ሱንፃ ያይቅሱኬ ጌይንቶገ፤ ያኦሲንታ ዓሲንታ ማሹምባና ኔ ባሹህረ ሱንፃ ኔኤኮ «ዒሰራዔኤሌ»፤ ጌይንቶንገ» ጌዔ።

29 ያይቅሱ ዓህረ ኮራ፡- «ኔ ሱንፃ ያናዳይ?» ጋዓዛ፡ ዓህረ፡- «ኔ ታኦኮ ሱንፃ ዔራጌ ኮዓህረ ዓይጎርዳይ?» ጋዓዎ ያይቅሱ ዓገጃ።

30 ያይቅሱ ዓማና፡- «ያኦሲኮ ቤርታ ዔቁ ዛጌ፤ ሃይሹ ሹምፖና ታ ዓኦኔ» ጌዔ ይያይዳገ ዔቁያና ዩና ቤዜሎኮ ሱንፃ «ጲኢጊዔኤሌ»፤ ጌዔ ጌህ።

31 ያይቅሱ ጲኢጊዔኤሌገ ዔቁ ዓኦዳኦና ዓባ ያርቄቴ፤ ይማና ጉባዞ ዓዛኮ ጳርቄንቴህረ ዓ.ዚ ዋካልቃ።

32 ይያር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃና ሃላንዳኦና ቆልሞኮ ጉባዞ ካኦማ ካራ ዓኦ ቃኦቶ ዓሽኮ ሙዑሞሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያይቅሱ ዓህረ ዋላ ማሹንባህረ ዓርቃኦና ዓህረ ዓዛኮ ጉባዞ ጳርቄህረኬ።

33

ያይቅሱኮ ዔኤሳዎና ዋላ ካኦሚያ

1 ያይቅሱ ሃኬና ዔኤሳዎ ያይዶ ጃኤታ ዓሲና ዋላ ሙካህረ ዳንቃዎ ፔኤኮ ናኦቶ ዛሎ ሊያና ዋላ፤ ዛሎ ራኦሃሎና ዋላ ሃሃ ዓቲዞንህረ ላምዎ ዓዛኮ ማዶ ማዶ ላኦሎንህረና ዋላ ማሂ ገቄ።

2 ቤርታሲ ላምዎ ዓዛኮ ገንፃኦ ማሹንህረና ዔያቶኮ ናኦቶና ዳኬ፤ ሃሊሲ ሊያና ዓዛኮ ናኦቶና ዳኬ፤ ሃይህሲ ራኦሃሎና ናኦኢ ዮሴፔና ቢያገ ገንፃ ሙካንዳጉዲ ማሃዎ፤

3 ዓ.ዚ ቢያህኮ ቤርታ ዓኦዲ ቶይዲ ዔኤሳዎ ኮይላ ዑካዎ፤ ሳዎ ባንህረ ሂርኪ ጌዔ ላንካይ ማይንቴ ዛጌ ቦንቾ ዔኤሊህረ ዔኤሌ፤

4 ዔኤሳዎ ጋዓንቴ ዓዛኮ ካኦማጌ ዓዛኮ ባንህረ ጳሽካዎ፤ ባቃና ፔ ኩጮና ማሪ ዓርቄ ሂርቄንታዎ ላምዎንህረ ዋዛገ ዔቁያና ዩኤኬ፤

5 ዔኤሳዎ ያይቅሱኮ ገንፃ ሙካ ላኦሎና ናኦቶና ዳንቄ ዎዶና፡- «ሃንህረ ኔኤና ዋላ ዓኦዛንህረ ዓይጎ ዓሲዳይ?» ጌዔ ያኦጮዛ፡ ያይቅሱ ማሃዎ፡- «ታ ጎዳህዮ!

ሃንህረ ያኦሲ ፔ ኮሹሞና ታኦም ዓንጌ ታ ናኦቶኬ» ጌዔ።

6 ይካገረህ ያይቅሱኮ ገንፃኦ ማሹንህረ ዔያቶኮ ናኦቶና ዋላ ሙኪ ዓዛኮ ቦንቾ ዔኤሊህረ ዔኤሌ።

7 ሃሃ ሊያና ዓዛኮ ናኦቶና፤ ጋፒንፃ ዮሴፔና ራኦሃሎና ዋላ ሙኪ ቦንቾ ዔኤሊህረ ዔኤሌ።

8 ዔኤሳዎ ያይቅሱኮ ኮራ፡- «ቤርታ ቤርታ ዓሽንቴ ዓኦዳንቴ ታ ዛጌ ቆልማ ዓይጎዳይ?» ጌዔ።

ያይቅሱ ማሃዎ፡- «ታ ጎዳህዮ! ዩይ ኔኤና ዋላ ቡካጌ ኔኤም ታ ዳኬያኬ» ጌዔ።

9 ዔኤሳዎ ገንህ፡- «ታ ጌኤዛህዮ! ታኦም ጌዳ ቆሎ ዓኦኔ፤ ኔኤሲ ኔኤም ማዎንገ» ጌዔ።

10 ያይቅሱ ጋዓንቴ፡- «ያዲ ማዎገ፤ ጎኔና ኔ ታና ናሽካቶ ሃዳራ ታ ኔኤም ዓንገ ባኮ ዔኬ፤ ኔ ታና ናሹሞና ዛጌህረ፤ ኔ ዓኦገ ካር ዛጌያ ያኦሲ ዓኦገ ካራ ዛጋያ ማሂ ታ ገይዳ።

11 ይያር ሃዳራ ሃያ ታ ኔኤም ዓንጌህረ ዔኬ፤ ያኦሲ ፔ ኮሹሞና ታኦም ኮይሳ ባኦዚ ቢያ ዓንጌ።» ጋዓዎ ያይቅሱኮ ዔኬ ዓንገ ባኮ ዔኤሳዎ ዔካንዳጉዲ ዓናገ ሽኢቁህረ ዔኤሳዎ ዔኬ።

12 ዔኤሳዎ፡- «ዓካሪ፡ ሂንዳ ቢራዎቴ፤ ጋዓንቴ ታ ኔኤኮ ቤርታ ዓኦዳንዳ።» ጌዔ።

13 ይካገረህ ያይቅሱኮ፡- «ናኦታ ላባያታህ ታ ጎዳህዮ ኔ ዔራጌ፤ ዳንህረ ቆልሞንታ ዋናናኦንታ፡ ሃሃ ናኦሪ ናኦቶ ዛሎ ማላንዳያ ታና ኮይሳ፤ ፔቴ ኬሊታዎ ራኤራና ጉኤዲ ዔያቶ ዓሽናቶ ቆልማ ቢያ ኩዳንዳ።

14 ይያር ሃዳራ ታ ጎዳህዮ ኔኤከ ቤርታዲ ዓኦዲ፤ ታኦኒያ ገንፃ ኔኤኮ ታህረ ታህረ ሙካንዳ፤ ቆልሞና ናኦቶና ዙንህረ ዔኬ ሰዒራይዳ ኩ ዎላ ካኦማንዳ።» ጌዔ።

15 ዔኤሳዎ ያይቅሱኮ፡- «ሂዳቶ፡ ታኦና ዎላ ዓኦ ዓሰይዳገ ዳካ ዓሲ ኔ ኮራ ታ ዓይሳንዳ።» ጌዔ።

ያይቅሱ ጋዓንቴ፡- «ታ ጎዳህዮ፡ ኔኤና ዎላ ታ ቡኬያገዳቴም ሜሌ ዓይጌያ ታኦም ኮይሱሞ» ጌዔ።

16 ይያር ዔኤሳዎ ዩና ኬሎና ጎይያ ኬሰኪ ሰዒራይ ማዒ ዓኦዲ።

17 ያይቅሱ ጋዓንቴ ሱኮቴ ጌይንታ ቤሲ ዓኦዲዎ ዓኦኢካ ፔኤኮ ማኦሪ ማከ፤ ባኦቶኮ ባርታ ዲርቄ፤ ይያር ዩና ቤዜሎኮ ሱንፃ ሱኮቴ * ጌይንቴ።

18 ሚሶፖታሚያይዳገ ያይቅሱ ካኦና ኔ ዓጮ ማዒ ዓኦዲዎ፤ ሴኬሜ ጌይንታ ካታሚሎ ኮሽና ሃሌ፤ ዓኦኢካ ካታሞኮ ቤርቶ ዛሎና ዓኦ ቦኦሎጊይዳ ዲንኪ ዳዔ።

19 ዓ.ዚ ናንጎር ዓፒላገ ማከና ማኦር ደቄ ቤዜ ሴኬሜ ዓዶ፤ ሃሞሬ ማኦር ዜርዎይዳገ ጃኤታ ሹቺ ቢራና † ዓ. ሻንቄ፤

20 ዓኦኢካ ዓ.ዚ ያኦሲም ዓንጎ ባኦዚ ዓንጎንዶ ቤሲ ሹቺና ኮሻዎ «ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዔ ናንጊና ናንገ ጎዳ» ጌዔ ዩና ሱንፃ ጌህ።

34

ያይቅሱ ናዎ ዲኦናኮ ዓሲና ዓርቄንቴዎ

1 ፔቴ ኬሊ ሊያ ያይቅሱኮም ሹዔ ዲኦና ጌይንታ ወዲር ናዔላ ዔያታ ናንገ ካኦና ኔ ዓጮይዳ ዓኦ ላኦሎ ዛጋጌ ኬሰኬ፤

2 ዩና ዓጮ ሱኤገህ፤ ሂዎቄ ዓጮ ዓህ፤ ሃሞሬ ናኦዚ፤ ሴኬሜ ዓዛኮ ዳንቃዎ ዎልቄና ዓርቄ፤

3 ዓዛኮ ሚዛጰማገ ዔቁያና ዓዛኮ ዓ. ኮሽ ናሽኬ፤ ይያር ናዔላ ዓዛኮ ናሽካንዳጉዲ ናሹሞ ዑኤሲና ጌሽህረ ሃይሴ ዓ. ጌሰቴ።

4 ይካገረህ ዓ.ዚ ፔ ዓዶ ኮራ፡- «ሃና ናዔሎ ታ ዔኮም» ጌዔ።

5 ያይቅሱ ፔኤኮ ናዎ ዲኦና ዓሲ ዎልቄና ዓርቄህ ዎይዜ፤ ጋዓንቴ ዓዛኮ ጌርሲንህረ ቆልሞና ሶኦህረ ዔያታ ማዓንዳያ ሃላንዳኦና ዚቲዮ ጌዒ ካፔ፤

6 ይካገረህ ሴኬሜኮ ዓዶ ሃሞሬ ያይቅሱኮና ጌሰታጌ ሙኬ፤

7 ዓማ ኬሎና ያይቅሱኮ ናኦታ ባኦቶ ሃንፃገ ሙካዎ ማዲንቴ ባኮ ዎይዚ ማርጌ ዲቃቴ፤ ሴኬሜ ያይቅሱኮ ናዎ ዓርቄዎና ዒሰራዔኤሌ ዳር ዳውሲሰህረ ማርጌና ዔያታ ዳጋይ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩያጉዬ ባኦዚ ማዲንታንዳያ ኮይሱሞያታህረኬ።

8 ሃሞሬ ጋዓንቴ ዔያቶ ኮራ፡- «ታ ናዓህ፤ ሴኬሜ ዓንህኮ ናዔሎ ማርጌና ናሽኬህረ ዓዛኮም ዓንገጉዎቴ።

9 ጉቤና ኩኤና ዓንህረኮ ባኦካ ዔፒ ዛላና ጮኦቁም ኩ ጮኦቆም፤ ኩኤኒ ዓንህኮ ወዲር ናኦቶ

32:26 32:26 ሆሴ. 12:3-4። † 32:28 32:28 ዒሰራዔኤሌ ጌይፃ፡- ዔብሬ ዓሰ ሙኦቺና «ያኦሲና ዎላ ማሹምባ ዓርቃያ» ጌይህኬ። 32:28 32:28 ማከ. ማፃ 35:10። 32:29 32:29 ሱኤጎ. ማፃ 13:7-18። ‡ 32:30 32:30 ጲኢጊዔኤሌ ጌይፃ፡- ዔብሬ ዓሰ ሙኦቺና «ያኦሲ ዓኦገ ካራ» ጌይህኬ። * 33:17 33:17 ሱኮቴ ጌይፃ፡- ዔብሬ ዓሰ ሙኦቺና «ዛምፖ ማኦሪ» ጌይህኬ። † 33:19 33:19 ጃኤታ ሹቺ ቢራ ጋዓዛ፡ ዩና ዎዶና ጃኤታ ማሪይ ሻንቃጌ ዳንዳዓ ሚኦሺ ጉዳያኬ። 33:19 33:19 ዓያ. 24:32፤ ዮሃ. 4:5።

ዔኬም ዒንሢያ ኑ ወዲር ናኣቶ ዔኩዋቲ፤ 10 ዩያይዲ ኑ ዓጮይዳ ኩኡና ዋላ ዒንሢያ ናንጋኒ ዳንዳዓኔ፤ ዒንሢያ ኮዔ ቤሲ ሃንቲ፡ ኮርሞዋ ኮርሚ ኮርሚ ያርጎጪ ናንጋኒ ዒንሢያ ዳንዳዓኔ» ጌዔ።

11 ሴኬሜ ገንሣ ፔ ዛሎና ዲኢናኮ ዓደና ጌርሲንሢያ፡- «ታ ማሊያ ዒንሢያ ኩንሢያቶ ዒንሢያ ኮዔ ባኣዚ ቢያ ታ ዒንሢያም ማዳንዳኔ፤ 12 ዑኡቴሎ ዛሎ ዒንሢያ ኮዔሢጉዴያ ማጋጨ ታና ያኦጩዋቲ፤ ዒዞ ታ ዔካንዳጉዲ ዒንሢያ ጌዔቶ ዒንሢያ ኮዔ ባኣዚ ቢያ ታ ዒንሢያም ዒንጋኒ ገኢገኢቴያኩ» ጌዔ።

13 ሴኬሜ ያይቆኦቤ ናኣቶኮ ጌር ዲኢና ዋልቄና ዓርቄሢያ ዓይታ ሴኬሜና ዒዛኮ ዓደ ሃሞሬናም ጌሺሢያና ሂዚ ጌራ ማሃ። 14 «ኑ ጌር ዓቲንቴ ቤርቲ ቲቂንቲባኣ ዓሲ ዔካንዳጉዲ ኑ ኮዑዋሴ፤ ያዲ ማዔቶ ዩይ ኩኡም ፑኡፕ ዳውሲንቲኬ፤ 15 ዒዞ ኩኡኒ ኔኣም ዒንጋኒ ዳንዳዓሳ ፔቴ ጎይሢ ሌሊ ዓኣኔ፤ ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቶ ኔናንታ ኔ ዓጮ ዓቲንቆንታ ቢያ ኩኡዲ ዓቲንቆ ቤርቶ ቲቂንቲያ ማዔቶኩ። 16 ያዲ ማዔቶ ዒንሢያ ኑ ወዲር ናኣቶ፡ ኩኡኒያ ዒንሢያ ወዲር ናኣቶ ዔካንዳኔ፤ ፔቴ ዴሬ ማዔያ ኑ ዋላ ናንጋንዳኔ። 17 ኩኡኮ ማሊያ ዒንሢያ ዔኪባኣቶ፡ ዓቲንቆ ቤርቶዋ ዒንሢያ ቲቂንቲባኣቶ ኑ ጌሬሎ ኑ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ።»

18 ዩና ጌኤዞ ዔኤዒያ ጫኣቄሚላ ሃሞሬና ናኣዚ ሴኬሜናም ኮሺ ማሊ ዴዴኔ፤ 19 ሴኬሜ፡ ያይቆኦቤኮ ናዎ ሚርጌና ናሽኬሢር ጌይንቴ ባኮ ቢያ ማዳኒ ፔቴታፃ ኔገባኣሴ፤ ዒዚ ፔ ዓደ ማኣራ ሚርጌ ቦንቸንታያኩ።

20 ዩያር ሃሞሬና ናኣዚ ሴኬሜና ካታሞ ጌሎ ካራ ዓኣ ዓሳ ቡካ ቤዞ ዓኣዳዎ፡ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሰም፡-

21 «ሃንሢ ዓሰንሢ ኩኡና ዋላ ናንጋሢ ኮሹሞናኬ፤ ሃኖ ዓጩሎይዳ ኩኡና ዋላ ዔይታ ናንጎንጎ፤ ሃሣ ዔይታ ኮዔሢጉዲ ሃንቶንጎ፤ ሃይሾ! ዓጩላ ኩኡና ዔይቶናም ገዳንዳያኬ፤ ዔይቶኮ ወዲር ናኣቶ ኑ ዔኮም፤ ኑ ወዲር ናኣቶ ኩኡኒ ዔይቶም ዒንጎም። 22 ጋዓንቴ ሃንሢ ዓሰንሢ ኩኡና ዋላ ናንጋኒ ኩኡና ዋላ ፔቴ ዴሬ ማዓኒ ኮዓሢ ኩኡኒ ዓቲንቃ ቢያ ዔይቶጉዲ ዓቲንቆ ቤርቶ ቲቂንታኒ ዔኤዔቶኩ። 23 ኑ ዩያዴቶ ዔይቶኮ ቆልማ፡ ባኣታ ሚሌ ዓኣ ባካ ቢያ ኩኡም ማዓንዳኔ፤ ዩያር ዔይቶና ዋላ ኑ ፔቴ ማም፤ ዔይታ ኩኡና ዋላ ናንጎንጎ» ሂዚ ጌዔ። 24 ካታሚሎይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ፤ ሃሞሬንታ ዒዛኮ ናኣዚ ሴኬሜንታ ጌዔ ማሊያ ዩይዚ ዔካፃ ዓቲንቃ ቢያ ፔኤኮ ዓቲንቆ ቤርቶ ቲቂንቲ።

25 ሃይሣሳ ኬሎና ዓቲንቆኮ ቢያ ዓቲንቆ ቤርቶ ቲቆና ኪፃ ፓፀዋንቴ፡ ያይቆኦቤ ናኣቶይዳፓ ላምፃ፡ ዲኢናኮ ጌርሲንሢያ ሲሞኦኔና ሌዊና ፔኤኮ ጩንቻ ዓፓር ዓፓር ዓርቃፃ ያኦኒያ ዔይቶ ዔራዋንቴ ካታሞ ሳዞ ጌሊ ዓቲንቆ ቢያ ዎዴ። 26 ሃሞሬንታ ናኣዚ ሴኬሜ ዓይሱዋፃ ዓፓርና ዎዴሢኮ ገንፃ ጌር ዲኢና ሴኬሜ ማኣራፓ ዔይታ ዔኪ ዓኣዴ። 27 ዓቲ ያይቆኦቤኮ ናኣታ ሃይቄ ዓሰ ማኣራ ጌሊ ጌሊ ዔይቶ ጌኤዳላ ዎልቄና ዓርቄንቴ ካታሚሎ ጉቤ ቡሬ። 28 ማራታ፡ ዋኣራ፡ ባኣታ፡ ሃራኣ፤ ዩያጉዲ ካታሞ ጋርንታ ዙሎንታይዳ ዓሰኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ቡሪ ዓኩኔ። 29 ላኣሎንታ ናኣቶንታ ዔይታ ዲዒ ዓኩ፡ ፔቴ ፔቴ ዓሰ ማኣራይዳ ዴንቄ ቆሎ ቢያ ቡሬ።

30 ያይቆኦቤ ፔኤኮ ናኣቶ ሲሞኦኔና ሌዊና፡- «ታ ዑፃ ዒንሢያ ፑኡፕ ሚቶ ዔኪ ሙኩኔ፤ ሃሣ ሃያ ዒንሢያ ማዴሢ ዛሎና ሃኖ ዓጩ ናንጋ ካኣና ኔ ዓሰንታ ፔርዜ ዓጩ ዓሳኣ

ቢያ ታና ዒፃንዳኔ፤ ኩኡኒ ፓይዲና ዳካ ዓሲኬ፤ ዔይታ ፔቴ ማዒ ኑና ያሌቶ ታኣና ታ ማኣር ዓሰና ኑ ጋፔኔ ጌይሢኬ» ጌዔ።

31 ዔይታ ጋዓንቴ፡- «ዓይጎ ባኣዚ ማዔቶዋ ኑ ጌኤዳላ ዘኣሰካ ኩኣማ ላኣሊጉዲ ዎልቄና ዓርቄንታዛ ዛገ ኑ ገባኒ ዳንዳዑዋሴ» ጌዔ።

35

ያይቆኦቤኮ ቤኤቴኤሌ ማዒያ

1 ያኦሲ ያይቆኦቤም፡- «ሃሣ ዔቄ ቤኤቴኤሌ ዓኣዲጋፓ ዒኢካ ናንጌ፤ ሚና ኔ ቶይዲ ዔኤሳዎይዳፓ ዓኣሽንቴ ኔ ዓኣዴያና ኔኤም ዴዴ ያኦዛሢ፤ ታኣም ዒንጎ ባኣዚ ዒንገ ካኣሽኮ ቤሲ ሹቸና ዒኢካ ኮሺ» ጌዔ።

2 ዩያር ያይቆኦቤ ዒዛኮ ማኣር ዓሰና ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሰናም፡- «ዒንሢያ ኮራ ዓኣ ሚሌ ያኦዞ ቢያ ባይዙዋቲ፤ ዒንሢያ ጌኤሹዋቲ፤ ሃሣ ጌኤሺ ዓፕላ ማይንቲዋቲ፤ 3 ሃካፓ ኑ ዔቄ ቤኤቴኤሌ ዓኣዳንዳኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ታ ሚታዴ ዎደና ታና ማኣዴሢና ታ ዓኣዴ ቤዞ ቢያይዳ ታ ኮራፓ ዲማዲባኣ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንገ ካኣሽኮ ቤሲ ዒኢካ ታ ኮሻንዳኔ» ጌዔ። 4 ዩያር ዔይቶኮ ካኣሽኮ ሚሌ ያኦዞ ቢያ ዔኪ ሙኩ ያይቆኦቤም ዔይታ ዒንጌ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዔይቶኮ ዎኖይዳ ዓኣሃና ጉዴቻሢያ ቢያ ኬሲ ዒዛም ዒንጋዛ፡ ዒዚ ዩያ ቢያ ዔካፃ ሴኬሜ ዓጩይዳ ዓኣ ሻኣቦ ዴማ ዲኡኬኔ።

5 ዩካፓ ያይቆኦቤንታ ናኣቶንታ ዩኖ ቤዞ ሃሺ ዴንዳኒ ዔቄ፤ ያኦሲ ዩኖ ዓጩይዳ ዓኣ ዓሰ ዑፃ ዒገቸሞና ዲቃቲሢና ጌልዜሢር ያኦኒያ ዔይቶ ዳውሳኒ ጫርቄባኣሴ። 6 ያይቆኦቤ ዒዛና ዓኣ ዓሰና ዋላ ሎኦዛ ዴንዳኒ ሂሌኔ፤ ዩና ቤዜላ ቤኤቴኤሌኬ፤ ዒዛ ዓጩላ ካኣናኔይዳ ዓኣ ቤሲኬ። 7 ያይቆኦቤ ዒኢካ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንገ ካኣሽኮ ቤሲ ኮሻፃ «ዔልቤኤቴኤሌ» * ጌራ ሱንሢ ጌሢኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ቤርታ ዒዚ ዒሾ ኮራፓ ዓኣሽንቴ ዓኣዴያና ያኦሲ ዒዛና ካኣሚሢ ዩኖ ቤዜሎይዳ ማዔሢርኬ። 8 ዒኢካ ዒርቢቃኮ ማዳ ሚቦራ ጎዎዛ ሃይቄ፤ ዒዛ ቤኤቴኤሌኮ ዓባ ኬሰኪ ጌላሢኮ ደኦሎ ዛሎና ዓኣ ሻኣባሢ ዴማ ዲኡቴሢር፡ ዩይ ሚፃሢ ዩኤፕ ሻኣቢ ጌይንቴ። 9 ያይቆኦቤ ሚሶፖታሚያ ዓጩፓ ማዔ ዎደና ያኦሲ ዒዛም ላሚ ዴዲ ዓንጄ። 10 ሃሣ ገንሣ፡- «ሃሣ ሱንፃ ኔኤኮ ያይቆኦቤኬ፤ ሃካፓ ሴካ ጋዓንቴ ሱንፃ ኔኤኮ ዒሰራዔኤሌ ጌይንታንዳኔ፡ ያይቆኦቤ ጌይንቴ ኔ ዔኤሊንታዓኬ» ጌዒ፡ ያኦሲ ያይቆኦቤኮ ሱንፃ «ዒሰራዔኤሌ» ጌራ ጌሢ።

11 ላሚ ሃሣ ያኦሲ ያይቆኦቤም፡- «ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኦዛሢ ታናኬ፤ ሚርጌ ናይ ሾዔ፤ ዜርፃኣ ኔኤኮ ሚርጎንጎ፤ ሚርጌ ዴሬኮ ዓደ ማዔ፤ ካኣታ ኔ ዜርፃፓ ኬሰኮንጎ፤ 12 ኔ ማፃ ዓብራሃሚና ኔ ዓደ ዩሳኣቄናም ታ ዒንጌ ዓጩ ኔኤም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ሃኖ ዓጩሎ ኔኤኮ ገንፃፓ ሙካ ዜርፃም ታ ዒንጋንዳኔ» ጌዔ።

13 ያኦሲ ያይቆኦቤና ዋላ ጌሰታፃ ዩኖ ቤዛፓ ሌካ ዔቄ ዓኣዴ። 14 ያይቆኦቤ ያኦሲና ዋላ ጌሰቴ ቤዜይዳ ማላታ ማዓንዳጉዲ ሹቸ ዳኣባፃ ሹጩሎ ያኦሲም ዲማሳኒ ዎይኔይዳፓ ኮሻና ዑሽንታ ዛይቲያ ሹጩ ዑይይዳ ዋሃኔ፤ 15 ያይቆኦቤ ያኦሲ ዒዛና ጌሰቴ ቤዜሎኮ ሱንፃ «ቤኤቴኤሌ» ጌራ ጌሢ።

35:1 35:1 ማኸ. ማፃ 28:11-17። * 35:7 35:7 ዔልቤኤቴኤሌ ጌይፃ፡- ዔብሪ ዓሰ ሙኦቸና «ቤኤቴኤሌ ያኦሲ» ጌይሢኬ። 35:10 35:10 ማኸ. ማፃ 32:28። 35:12 35:12 ማኸ. ማፃ 17:4-8። 35:15 35:15 ማኸ. ማፃ 28:18-19።

ራሃሎኮ ሃይቦ

16 ያይቆኦቤና ማኦሮ ዓሰና ቤቴዔኤሌ ዓጮ ሃሽ ዓኣዴኔ፤ ዩማና ዔያታ ዔፕራታ ጎዖ ቤዜሎ ሃላኒ ዑካዛ ራኣሃሎ ሾይቺ ዓርቄ። 17 ሾይዖ ዒዛ ሚርጌና ማታሴ ዎዶና ዒዛ ዓርቄ ዓኣ ላኣሌላ «ራኣሃሎ፣ ማሌ ዓቲንቁ ናይ ኔ ሾዓንዳሢሮ ዒጊጪፖ ዶዴ!» ዒዛም ጌዔ። 18 ዒዛ ጋዓንቴ ሃይቃኒ ሳዛ ጋሽካዖ ሃይቃንዳሢኮ ቤርታ ናዓሢኮ ሱንዖ «ቢኒዖኣኒ»፣ ጋዓዛ፣ ዓዳሢ ጊንሣ «ቢኣኒዓሜ»፣ ጌዔ። 19 ዩማፓ ቤዘማና ራኣሃላ ሃይቄ፣ ዔፕራታ ዓኣዳ ጎይዖ ዓጮ ዲኡቴኔ፤ ዩና ቤዜላ ሃኖ ቤኤቴሌሃሜ ጌይንታዘኩ። 20 ያይቆኦቤ ማቸ ራኣሃሎኮ ዲኡፖ ዑፃ ማላታ ማዓንዳጉዲ ሹቺ ዳኣቤ። ዩይ ዳኣባ ሃኖ ሃላንዳኣና ዩይ ራኣሃሎ ዲኡፖታሢ ዔርዛኩ። 21 ዩካፓ ያይቆኦቤ ዓኣዲ ዔዴሬ ጌይንታ ሹጮና ዳጊሲ ኮሾና ቤዘኮ ሶ ሱካ ዓፒላፓ ማዦና ማኦሮ ዶቂ ዒኢካ ዲንኪ ዳዔ።

ያይቆኦቤ ናኣቶ (1ዖኦሲ. ዓሃኬ 2:1-2)

22 ያይቆኦቤ ዩኖ ዓጮሎይዳ ናንጋንቴ፣ ዒዛኮ ናኣዚ ቶይዲ ሮኦቤኤሌ ዒዛኮ ጊንፃኣ ማቸ፣ ባኣላና ዎላ ላሃሢ ዒ ዎይዜ። ያይቆኦቤኮ ዓቲንቆ ናኣታ ታጶ ላምዖኩ። 23 ያይቆኦቤ ማቸ ሊያ ናኣታ፡- ቶይዳሢ ሮኦቤኤሌ ማዓዛ ሃንጎዎታ ሲሞኦኔ፣ ሌዋ፣ ዪሁዳ፣ ዪሳኮኦሬንታ ዛብሎኦኔንታኩ። 24 ራኣሃሎ ናኣታ፡- ዮሴፔና ቢኢኒዓሜናኩ። 25 ራኣሃሎም ማዶ ማዳ ባኣላ ናኣታ፡- ዳኣኔና ኒፕታኣሌኤሜናኩ። 26 ሊያም ማዶ ማዳ ዚሊፓ ጎዖዜሎ ናኣታ፡- ጋኣዴና ዓሴኤሬናኩ። ዩንሢ ዓቲንቆ ናኣቶንሢ ያይቆኦቤ ማሶፖታሚያይዳ ዓኣንቴ ሾይንቴያኩ።

ዪሳኣቄኮ ሃይቦ

27 ያይቆኦቤ ኬብሮኦኔ ዓጮ፣ ሚሚሬይዳ ናንጋ ፔ ዓዶ ዪሳኣቄ ኮራ ዓኣዴኔ፤ ዩና ቤዛ ዓብራሃሜና ዪሳኣቄና ናንጌ ቤዘኩ። 28 ዪሳኣቄ ጃኤታና ሳሊታሚና ሌዔ ናንጋዖ፣ 29 ሚርጌ ጋርቺ ሃይቃዛ ዒዛኮ ናኣታ ዔኤሳዎና ያይቆኦቤና ዒዛ ዲኡኩኔ።

36

ዔኤሳዎ ዜርዖ (1ዖኦሲ. ዓሃኬ 1:34-37)

1 ዔዶኦሚ ጌይንቴ ዔኤሳዎ ዜርዖኮ ሾይንቶ ሃይሳ ሃይማፓ ዳማ ዓኣሢ ጉዴያኩ፤ 2 ዔኤሳዎ ካኣናኔ ዓጮ ላኣሎይዳፓ ላኣሊ ዔኬኔ፤ ዔያታ ሄቴ ዓሢ ዔሎኔ ጌይንታሢኮ ናዎ ዓዳ ጎዖዜሎና ሂዎዌ ዜርዖሢ ጂባዖኔ ናኣዚ ዓና ጎዖሢ ሾዔ ያሆሊባማ ጌይንታዜሎንታ፣ 3 ኔባዮቴ ጌሮ ማዔ ዒሰማዔኤሌ ናዎ ባሰማቴ ጎዖዘንታኩ። 4 ዓዳ ዔኤሳዎም ዔልፓዜ ሾዔኔ፤ ባሰማቴ ሬዑዔኤሌ ጎዖሢ ሾዔኔ፤ 5 ያሆሊባማ ሃሣ ዩዑሻኔ፣ ያዒላሚንታ ቆሬንታ ሾዔኔ። ዩንሢ ቢያ ዔኤሳዎኮ ካኣናኔ ዓጮይዳ ሾይንቴ ናኣቶኩ። 6 ዩካፓ ዔኤሳዎ ፔኤኮ ላኣሎና ዓቲንቆና ዉዲሮ ናኣቶና፤ ሃሣ ዒዛኮ ማኦሮይዳ ዓኣ ዓሶ ቢያ፣ ባኣቶንታ ዓኣ ቆሎንታ ቢያ፣ ካኣናኔ ዓጮይዳ ዓኣዖ ዒ ቆሌ ባኮ ቢያ

ዔኪ ጌኤዚ ያይቆኦቤ ኮራፓ ሃኪ ዳንዴ። 7 ዩያ ዒ ሃኪ ዳንዴሢ ዒዛና ጌኤዚናኮ ሚርጌ ቆሎ ዓኣሢሮ፣ ዔያታ ዲንኪ ዳዔ ዓጮላ ዔያቶ ላምዓሢ ጊዲባኣሢሮኬ፤ ላምዖንሢኮ ሚርጌ ቆልሞ ዓኣሢሮ ዎላ ዔያታ ናንጋኒ ዳንዳዒባኣሴ። 8 ዩያሮ ዔዶኦሚ ጌይንቴ ዔኤሳዎ ዲኮ ዓጮ ሴዒሬ ጌይንታዘይዳ ዳዔ።

9 ዲኮ ዓጮ ሴዒሬይዳ ናንጋ ዔዶኦሚ ዓሶኮ ቤርታኣ ዓዳሢ ማዔ ዔኤሳዎ ዜርዖ ሃይፓ ዳማ ፓይዲንታዘንሢኩ፤ 10 ዔኤሳዎ ማቸ ዓዳይዳፓ ዔልፓዜ፤ ባሰማቶይዳፓ ሬዑዔኤሌ ሾዔ።

11 ዔልፓዜኮ ናኣታ፡- ቴማኔ፣ ዖማሬ፣ ጃፖ፣ ጋዒታሚና ቄናዘንታኩ።

12 ዔኤሳዎ ናኣዚ ዔልፓዜኮ ቲዒሚና ጌይንታ ጊንፃኣ ማቸሰኩና ዓኣኔ፤ ዒዛ ዔልፓዜም ዓማሌቄ ጎዖሢ ሾዔኔ፤ ዩንሢ ቢያ ዔኤሳዎ ማቸ ዓዳኮ ናኣዚ ናኣቶኩ። 13 ሬዑዔኤሌኮ ናኣታ፡- ናሃቴ፣ ዜራሄ፣ ሻማንታ ሚዛንታኩ፤ ዩንሢ ዔኤሳዎ ማቸ ባሰማቶኮ ናኣዚ ናኣቶኩ።

14 ዓናኮ ናዎ ጂባዖኔኮ ናኣዚ ናዎ ማዔ ያሆሊባማ ዔኤሳዎም ሾዔ ናኣታ፡- ዩዑሻ፣ ያዒላሚንታ ቆራሄንታኩ።

15 ዔኤሳዎኮ ናኣዚ ቶይዲ ዔልፓዜ ማኦሮ ዓሶ ቶይዳ፡- ቴማኔ፣ ዖማሬ፣ ጃፖ፣ ቄናዜ፣ 16 ቆራሄ፣ ጋዒታሚንታ ዓማሌቄንታኩ፤ ዩንሢ ዔዶኦሚ ዓጮይዳ ዔልፓዜ ማኦሮ ዓሶኮ ቶይዶንሢ ማዓዛ፣ ዔያታ ዔኤሳዎ ፔ ማቸ ዓዳይዳፓ ሾዔዘንሢኩ።

17 ዔኤሳዎ ናኣዚ ሬዑዔኤሌ ጎዖሢ ማኦሮ ዓሶ ቶይዳ፡- ናሃቴ፣ ዜራሄ፣ ሻማንታ ሚዛንታ ማዓዛ፣ ዩንሢ ዔዶኦሚ ዓጮይዳ ሬዑዔኤሌ ማኦሮ ዓሶኮ ቶይዶንሢኩ፤ ዔያታኣ ዔኤሳዎ ፔ ማቸ ባሰማቶይዳፓ ሾዔዘንሢኩ።

18 ዔኤሳዎኮ ማቸ ያሆሊባማ ሾይንቴ ቶይዶንሢ፡- ዩዑሻ፣ ያዒላሚንታ ቆራሄንታኩ፤ ዩንሢ ዓና ናዎ ማዔዜሎ ያሆሊባማ ሾይንቴ ዔኤሳዎ ዜርዖኮ ቶይዶንሢኩ። 19 ዩንሢ ቢያ ዔዶኦሚ ጌይንቴ ዔኤሳዎ ናኣቶና ዒዛ ማኦሮኮ ቶይዶ ማዔዘንሢኩ።

ሴዒሬ ዜርዖ (1ዖኦሲ. ዓሃኬ 1:38-42)

20 ዔዶኦሚ ዓጮይዳ ናንጋ ሴዒሬኮ ናኣቶ ማዔ ሆሬ ዓጮ ዓሶኮ ቶይዶንሢ፡- ሎፃኔ፣ ሾባሌ፣ ጂባዖኔ፣ ዓና፣ 21 ዲሾኔ፣ ዔጃሬንታ ዲሻኔንታኩ።

22 ሎፃኔ ሆሬና ሄማማ ጎዖ ቶኦኮኮ ቤርታኣ ማዓሢኩ። ሎፃኔኮ ቲሚናዔ ጌይንታ ጌርሰኩና ዓኣኔ።

23 ሾባሌኮ ናኣታ፡- ዓሊዎኔ፣ ማናሃቴ፣ ዔባሊ፣ ሲፖና ዖናሚ ጌይንታዘንሢኩ።

24 ጂባዖኔ ናኣታ፡- ዓያና ዓናናኩ፤ ዩይ ዓና ጎዖሢ ፔ ዓዶኮ ሃሬ ሄንቄቤቃ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ያባላ ዎኣሢ ዓልቃ ቤሲ ዳንቄ።

25 ዓና ናኣዚ ዲሾኔ ጌይንታኔ፤ ዉዲሮ ናዔላ ያሆሊባማ ጌይንታኔ።

26 ዲሾኔ ናኣታ፡- ሄሚዳኔ፣ ዔሸባኔ፣ ሂቴራኔና ኬራኔናኩ። 27 ዔጃሬ ናኣታ፡- ቢሊሃኔ፣ ዛዒዎኔና ዓቃኔናኩ። 28 ዲሻኔ ናኣታ፡- ዑጂና ዓራኔናኩ። 29 ሆሬ ዓጮ ዓሶኮ ቶይዳ ሃይካፓ ሊካ ፓይዲንታዘንሢኩ፤ ሎፃኔ፣

† 35:18 35:18 ቢኒዖኣኒ ጌይዖ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ሲዮ ናዓሢ» ጌይሢኩ። ‡ 35:18 35:18 ቢኢኒዓሜ ጌይዖ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ቢኢኒዓሜ» ጌይሢ ማዓዛ ቡሊዖ «ኮሽ ባሊቲ ዓኣ ናዓሢ» ጌይሢኩ። 35:22 35:22 ማገሩ ማፃ 49:4። 35:27 35:27 ማገሩ ማፃ 13:18። 36:2 36:2 ማገሩ ማፃ 26:34። 36:3 36:3 ማገሩ ማፃ 28:9።

ሸባሌ፣ ደብዳቤ፣ ዓና፣ 30 ዲቮኔ፣ ዓፄሬገታ ዲቫኒታኩ፤ ዩንሢ ሲያ ሆሪ ዜርያ ማዕ ሴባራ ዓጮ ቶይደንሢ።

ዓይኔሽ ሳጮ ካኦቶ (1ያኦሲ. ዓሃኬ 1:43-54)

31 ዲሰራዔኤል ዓጮይዳ ካኦታ ካኦታዲሢ ዓርቁዋንቴ ቤርታሲ ዓይኔሽ ሳጮይዳ ካኦታዳ ካኦታ ሃይፓ ዳማ ፓይዲንታዞንሢ።

32 ቢሪሬ ጎሆሢኮ ናኦዚ ባኦላኦቁ ዓይኔሽ ሳጮይዳ ካኦታዳ፤ ዓዚ ካኦታዳ ካታሚላ ዲኒሃባ ጌይንታ።

33 ባኦላኦቁ ሃይቁሢኮ ጊንፃ ቡፃራ ጌይንታ ዓጪ ዓሲ ዜራሄ ጎሆሰኬያኮ ናኦዚ፣ ዮባቤ ዓዚ ቤዛ ካኦታዳ።

34 ዮባቤ ሃይቁሢኮ ጊንፃ ቴማኔ ዓጮ ዓሢ ሁሻሚ ዓዚ ቤዛ ካኦታዳ።

35 ሁሻሚ ሃይቃዛ ሚዲያሚ ዓሶ ሞዓኦቤ ቦኦሎይዳ ያሎና ባሼ ባዳዳ ናኦዚ፣ ሃዳዳ ዓዚ ቤዛ ካኦታዳ፤ ዓዚ ካኦታዳ ካታሚላ ሳዊቴ ጌይንታ።

36 ሃዳዳ ሃይቁሰካፓ ማሰሬቃ ጌይንታ ዓጮ ዓሢ፣ ሳሚላ፣ ዓዚ ቤዛ ካኦታዳ።

37 ሳሚላ ሃይቃዛ ዋር ዓጫ ዓኦ ሪሆቦቴ ጌይንታ ቤዜሎይዳ ሾይንቴ ሻዑሌ ዓዚ ቤዛ ካኦታዳ።

38 ሻዑሌ ሃይቁሰካፓ ዓከቦሬ ናኦዚ፣ ቤዓልሃናኔ ጎሆሢ ዓዚ ቤዛ ካኦታዳ።

39 ዓከቦሬ ናኦዚ ባዓኦላሃናኔ ሃይቃዛ ሃዳራ ጎሆሢ ዓዚ ቤዛ ካኦታዳ፤ ዩይ ካኦታዳ ካታሚላ ፓዑ ጌይንታ፤ ማቻ ዓዚኮ ሚዛሃቤ ናኦዚ፣ ማዲሬዳ ሾዔያ ሚሃፃቤሎ ጌይንታሰሚኖኬ።

40 ሃንሢ ሃይፓ ዳማ ዓኦ ዔኤሳዋ ዜርያኮ ቶይደንሢ፣ ፔኤኮ ዜርያ ሱንያና ሃሃ ናንጋ ቤዛ ሱንያና ዔኤላንታ፤ ዩያታ፡- ተሚናዔ፣ ዓልዋ፣ ዮቴቴ፣ 41 ያሆሊባማ፣ ዔላ፣ ፒና፣ 42 ቁናዚ፣ ቴማኔ፣ ሚቢፃሬ፣ 43 ሚግድዔኤላና ዔራሚናኬ። ፔኤኮ ፔኤኮ ናንጎ ቤዛ ሱንያና ዔኤላንታ ዔይኔሽ ዓሶ ቶይደንሢ ዩንሢ፤ ያዒ ማዓዛ ዔኤሳዋ ዩያቶ ዔይኔሽ ዓሶኮ ዓዳሢ።

37

የሴፕፕ ዓዚኮ ጌርሲንሢ

1 ያይቆኦቤ ዩያኮ ቤርታ ዓዚኮ ዓዳ ናንጌ ካኦናኔ ዓጮይዳ ናንጌ። 2 ያይቆኦቤ ዜርያኮ ሃይሳ ሃይፓ ዳማ ከኤዚንታሢ ጉዲኬ፤ የሴፕፕ ለዓታጳ ለንካይ ለዔ ማዕ ዋደና ዓደኮ ለኦሎ ባኦላና ዚሊፓና ጌይንታዞንሢ ሾይንቴ ዓዚኮ ጌርሲንሢ ዋላ ማራይንታ ዋኦጎንታ ሄንቃ፤ ዓማና ጌርሲንሢ ማዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዓደሞ ሙኪ ሙኪ ዓዚ ከኤዛ።

3 ዲሰራዔኤል ሃንጎ ናኦቶይዳፓ ቢያ ባሼ የሴፕ ናሽካ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ጋርቹፖ ዓዚ ዓዚ ሾዔሢርኬ፤ ዩያር ሚዛጺ ኩቹና ሙካ ዓፒላ ዓዚሞ ሲኬ። 4 ጌርሲንሢ ዔያቶኮ ዓዳ ዔያቶይዳፓ ዑሣ ዓኦ ዩሴፕ ናሽካሢ ዔራፖ ቁኦሪ ዓዚ ዓፄ፤ ኮሺ ዑኤሲና ዓዛና ጌሰታኒያ ዔያታ ኮዑዋ።

5 ፔቴ ዓቢ ዋንቴ የሴፕ ዓውቲ ዓውታዳፖ ጌርሲንሢ ከኤዛ፤ ዔያታ ዓዚ ቤርታኦሰካፓ ባሼ ዓፄ። 6 ዓዚ ዔያቶሞ ከኤዛ፡- «ታና ዓውታሴ ዓውቲ ታ ዓንሢሞ ከኤዛሞ፤ 7 ኑ ቢያሢ ጎሽ ጋርካ ዔልዓ ናኦራ ናርቃንቴ፣ ታ ናኦራ ፒዝ ጌዒ ዔቃዛ ዓንሢ ናኦራ ጋዓንቴ ታ ናኦርኮ ዓጮ ጉቤ ማንጊ ዔቃ፣ ሃርኪ ጌዒ ዚጋ።» ጌዔ።

8 ጌርሲንሢ ማሃ፡- «ሂዳቶ ኔ ኑኤኮ ካኦቲ ማዒ ኑና ዋይሢ ማላኔ ጌይሢዳ?» ጌዒ ያኦጮ። የሴፕ ዓውታዳ ዓውቶና ዔያቶኮ ፑርቶ ማዳዋ ዓደሞ ከኤዛሢር ባሼና ዔያታ ዓዚ ዔይሢ ዓርቁ።

9 ዩካፓ የሴፕ ሚሌ ዓውቲ ዓውታዳፖ ጌርሲንሢ ሙኪ «ሃሣ ታ ሚሌ ዓውቲ ዓውታዳ፤ ዓውቶና ታ ዘጌሢ ዓቢና ዓጊኒና፣ ሃሣ ታጳ ፔቴ ኩኦኦ ታኦሞ ሃርኪ ጌዒ ዚጋንቴኮ» ጌዒ ከኤዛ።

10 ዩያ ጌርሲንሢ ዓዚ ከኤዛ ዓውቶ ዓደሞ ከኤዛ ዓዳ ዋይዘ፡- «ሃይ ዋዘጉዳ ዓውቲዳይ? ታናንታ ኔኤኮ ዓንደንታ፤ ሃሣ ኔ ጌርሲንሢ ሙኪ ኔኤሞ ሃርኪ ጌዒ ዚጋንዳያ ማላ?» ጌዒ ዓዚ ጎሬ። 11 የሴፕ ጌርሲንሢ ዓዚ ዓናፓ ቁኦሬ፤ ዓዳ ጋዓንቴ ፔ ዓናና ዓይጌ ማዓንዳቴያ ማላ ማላ ካፓ።

ጌርሲንሢ የሴፕ ሻንቹፖ

12 ፔቴ ከሊና የሴፕ ጌርሲንሢ ዓደኮ ቆልሞ ዔኪ ሴኬሚይዳ ሄንቃኒ ዓኦዳ፤ 13 ዲሰራዔኤል የሴፕ ሙኪ «ኔ ጌርሲንሢ ቆልሞ ሄንቃኒ ሴኬሚ ዔኪ ዓኦዳሢ ኔ ዔራሬ፤ ዩያር ሃሢ ታ ኔና ዔያቶ ኮራ ዳካኒ ኮዓ።» ጋዓዛ፣ የሴፕ «ዔኤዔ፣ ታ ዳንዳንዳ፤» ጌዔ።

14 ዓዳ ጊንሢ ዓዚሞ፡- «ዓካሪ ዓኦጋፓ ኔ ጌርሲንሢ ቆልሞንታ ዓኦ ጎይፖ ዘጊ ሙኪ ታኦሞ ከኤዛ» ጋዓ፡ ዲሰራዔኤል የሴፕ ከብርኦኔ ደኦጫፓ ዳኬ፤ ዩካፓ የሴፕ ዓኦ ሴኬሚ ሄላ፡ 15 ዔኦካ ቦኦላ ኩኦላ ዓኦንቴ ፔቴ ዓሲ ዓዚ ዳንቁ፡- «ሃይካ ኔ ዓይጎ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጮ።

16 የሴፕ ማሃ፡- «ታ ጌርሲንሢ ታኦኒ ኮዓ፤ ዔያታ ቆልሞ ዔኪ ዋካ ዓኦዳቴያ ኔ ታኦሞ ከኤዛንዳ?» ጌዔ።

17 ዓሢ ዓዚሞ፡- «ዔያታ ሃይፓ ቤቴ፤ ኑ ደኦታ፤ ጎሆ ቤዜሎ ዓኦዳንዳ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ታ ዋይዜ፤» ጌዔ። ዩካፓ የሴፕ ጌርሲንሢ ዓኦዳ ጊንፖ ዓኦዳፖ ደኦታይዳ ዔያቶ ዳንቁ።

18 ጌርሲንሢ ዓዚ ሃኬና ዓኦንቴ ዳንቃፖ ዓዚ ዋዳኒ ዘርቴ። 19 ዔያታ ዋሊ ኮራ፡- «ሃኦኮ ዘጉዋቴ፤ ዓውቶ ዓዳ ሙኬ፤ 20 ሃኒ ሙኩዋቴ፣ ዓዚ ኑ ዋዳጋፓ ሃያ ዋኦፃባኦ ዘር ዔቶኮ ፔቴይዳ ከኤሬሰካፓ ፑርታ ቦፖ ዓዚ ሙዔ።» ጌዒ ቦፖ ዑፃ ኑ ጌሃንዳ፤ ዩያይዳ ዓካሪ ዓዚኮ ዓውቶ ጋፒንፖ ኑ ዘጋንዳ፤» ጌዔ።

21 ቶይዲ፣ ርኦቤኤሌ ዩያ ዔያቶኮ ፑርቶ ሃይሶ ዋይዘፖ ዔያቶይዳፓ ዓዚ ዓይሳኒ ኮዒ፡- «ሃሹዋቴ፤ ያዲ ጌይፖቴ፤ ኑ ዓዚ ዋዳባኦ ኮሺኬ፤ 22 ዓንሢ ዓዚ ዋዳሢ ዳፓ ሃይካ ቦኦላ ዓኦ ዋኦፃባኦ ዘር ዔቶይዳ ጉሪ ዓጉዋቴ» ጌዔ። ርኦቤኤሌ ዩያ ጌዔሢ ዔያታ ዋዳኒ ጋዓሢ ዳይሲ፣ ዓዳ ባንሢ የሴፕ ዳካኒ ማሊኬ። 23 የሴፕ ጌርሲንሢ ኮራ ሙኪ ሄላዛ ሚዛጳ፣ ኩጮና ሙካ ማኦሎ ዓዚ ዑፃፓ ዔያታ ከሴ፤ 24 ዩካፓ ዔያታ ዓዚ ዓርቁ ዔኪ ዋኦፃ ባኦ ፃኦ ዘር ዔታ ከኤሬ።

25 ያዲ ዔያታ ማዳሰካፓ ሙፖ ሙዓኒ ዳዔ፤ ሙፖ ዔያታ ሙዓ ጎይሢ ዓኦ ዲሰማዔኤል ዓጮኮ ኮርሞ ዓሳ ሃኬና ዩዓንቴ ዳንቁ፤ ዩያታ ኮርማሢ ዓሳ ፔኤኮ ጋኦላሢ ዳደማ ዳማ ሙኦዘሞ ማዓ ሳውቃ ዳኤሻ፣ ቤላሴ ጌይንታ ቴሺንታ ከርቤንታ ጫኦኒ ጌላዓዳ ዓጫፓ ጊብፃ ዓጮ ዓኦዳ።

26 ዓማና የሴፕ ዓረ፣ ዩሁዳ ሃንጎ ጌርሲንሢ ሙኪ «ኑ ጌኤዛሢ ኑ ዋዳ ሃይሶ ዓዚኮ ኑኤኒ ዓኦቶቶ ዓይጎ ኑኤሞ ዋኦታንዳይ? 27 ዓዚይዳ ኑ ሚቶ ሄሊሰሰካፓ ሃንሢ

ዲሰማዔኤሌ ዓጮ ኮርሞ ዓሰንሣም ኑ ሻንቸቶ ኮሺኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዲዚ ኑኡኮ ጌኤዚ ማዔሣረኬ» ጋዓ ማላሣ ሺኢሻዛ ጌርሲንሣ ኮሺኬ ጌዔኔ። 28 ሚዲያም ዓጮጋ ማዔያ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዲኢካ ሙኩኔ፤ ዲሰማዔኤሌ ዓጮ ዓሰንሣ ይኖ ቤዘና ዓኣዳእና ኖሴፔኮ ጌርሲንሣ ዔታጋ ኖሴፔ ጎቹ ከሳዖ ይንሣ ዲሰማዔኤሌ ዓጮ ዓሰንሣም ላማታሚ ሹቹ ቢራም ሻንቸኔ፤ ኮርሞ ዓሰንሣያ ዲዛ ዔኪ ገብፃ ዓጮ ዓኣዳኔ። *

29 ዩካጋ ቶይዲ፣ ሮኦቤኤሌ ዔቶ ቤዘ ሙኪ ኖሴፔ ባኣሣ ዛጋዖ ዩኤኪ ዓፒሎ ፔኤኮ ዳርዘኔ፤ 30 ሃንጎ ጌርሲንሣ ኮራ ዐ ሙኪ፡- «ዓካሪሾ፣ ናዓሣ ኑ ዓጌ ቤዛ ባኣሴ! ማይ ታ ዋዚም ዓኣዳቴ ኮሺዳይ?» ጌዔኔ።

31 ዩካጋ ፔቲ ዋኣሪ ሹካዖ ኖሴፔኮ ዓፒሎ ሱጉዖይዳ ዔያታ ዓጌኔ። 32 ዩኖ ሚርጌና ሚዛጸ ዓፒሎሎ ዔኪ ዔያቶኮ ዓዶ ኮራ ዓኣዳዖ፡- «ሃኣዛጌ፣ ሃይማ ኑ ዳንቄኔ፤ ኔ ናዖ ዓፒሎታቲያ ማላታቲያ ዛጌ» ዔያታ ጌዔኔ።

33 ዓዳ ፔኤኮ ናዖ ዓፒሎታሣ ዔራዖ፡- «ጎኔ ሃይ ዲዛ ዓፒሎኬ፤ ፔቲ ፑርታ ቦዖ ዲዛ ዎዳኔ፤ ታ ናዓሣ ኖሴፔ ቦዖ ዳርዘ ሙዔኔ» ጋዓዖ፣ 34 ፔኤኮ ማኣዓሣ ዩኤኪ ዳርዘ፣ ሲዬ ጋቲሎያ ማይንቲ ሚርጌ ኬሊ ዩኤኬኔ። 35 ዓቲንቆና ዉዲር ናኣቶና ቢያ ዓዶ ዶዲሻጊ ሙኩኔ፤ ዲዚ ጋዓንቲ፡- «ታ ሃይቄ፣ ሃይቄ ዓሳ ዳንዳ ቤዘ ዳንዳንዳያ ሄላንዳኣና ታ ናዓሣ ዛሎ ታ ዩኤካንዳኔ» ጌዒ ዶዲያ ዲዩ፣ ናዓሣ ዛሎ ዖዲሣ ዓርቄኔ።

36 ዩማና ሚዲያም ዓሳ ማዔዘንሣ ገብፃ ዓጮይዳ ጲዲጋራም ኖሴፔ ሻንቸኔ፤ ጲዲጋራ ገብፃ ዓጮ ካኣቲ ዳማ ማዳ ቢታጎታ ዓኣ ዓሳይዳጋ ፔቲሣ ማዔያ፣ ካኣቲ ማኣር ካጋ ዓሳኮ ሱኡኬኔ።

38

ዪሁዳና ቲዒማኣርና

1 ዩኖ ዎዶና ዪሁዳ ጌርሲንሣዳጋ ዶማዲ ሂራ ጌይንታ ዓዲላማ ዓጮ ዓሣ ኮራ ዓኣዲ፣ ዲኢካ ናንጌኔ። 2 ዲኢካ ዲዚ ካኣናኔ ዓጮ ዓሣ፣ ሹዓኔ ጎዖሣኮ ዉዲር ናይሰከና ዳንቃዖ ዲዘ ዔኬኔ። 3 ዲዛ ጎጳዲ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ሱንዖዎ ናዖኮ ዔኤሬ ጌዒ ጌሣኔ። 4 ላሚ ሃሣ ጎጳዲ ዓቲንቄ ናይ ሾዓዖ፣ ሱንዖ ዖናኣኔ ጌዒ ጌሣኔ። 5 ገንሣ ሃሣ ዓቲንቄ ናይ ሾዒ፣ ሱንዖ ሹኤላ ጌዒ ጌሣኔ፤ ዩያ ናዓሣ ዲዘ ሾዔሣ ዪሁዳ ዓክዚቤ ጌይንታ ቤዘይዳ ናንጋ ዎዶናኬ።

6 ዪሁዳ፣ ፔኤኮ ናኣዚ ቶይዲ ዔኤሬም ቲዒማር ጎዖ ዉዲር ናይሰከና ዳንቃዛ፣ ዔኤሬ ዲዘ ዔኬኔ፤ 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሬኮ ዲና ፑርታ ማዔሣረ ዛጊ ዲዘ ዎዳኔ። 8 ዪሁዳ ፔኤኮ ናኣዚ፣ ዔኤሬኮ ጌኤዚ ዖናኣኔም «ዳንዲ፣ ኔ ዔሾ ማቾ ዔኬ፤ ዎጎ ጎይዖጉዲ ኔ ዲሾም ዓጲ ማዓ ናይ ሾዔ» ጌዔኔ። * 9 ሾይንታ ናኣታ ዲዘም ማዕ-ዎኣሣ ዖናኣኔ ዔራዖ ዲሾ ማቾና ላሃ ዎዶና ቢያ ጎጳሳ ዜርዖ ሳዓ ላኣላኔ። 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩይ ፑርታ ማዶ ማዔሣ ዛጊሣር ዲዘ ዎዳኔ። 11 ዩካጋ ዪሁዳ ፔኤኮ ናኣዚ ማቾ ቲዒማኣርም «ታ ናኣዚ ሹኤላ ጸሾርታንዳያ ሄላንዳኣና ኔ ዓዶ ማኣሪ ዓኣዲጋጋ ዓኒ ሃይቄ ላኣሊ ማዒ ናንጌ» ጌዔኔ። ዩያ ዲዚ ጌዔሣ ዲዘኮ ናኣዚ ሃንጎ

ጌርሲንሣጉዲ ሃይቃንዳኔ ጌዒ ማሊ ዲጊጩሣረኬ፤ ዩያር ቲዒማኣራ ዓኣዲ ፔኤኮ ዓዶ ማኣራ ዳዔኔ።

12 ሚርጌ ሌዔ ዳዔሣኮ ገንፃ ሹዓ ጎዖሣ ናኣ፣ ዪሁዳ ማቾ ሃይቄም ዪሁዳ ሲኖ ጋፒሴሣኮ ገንፃ ፔኤኮ ላጋሣ ዓዲላኣሚ ዓጮ ዓሣ ሂራና ዎላ ዲዘኮ ማራቶ ዑፃጋ ጋጋኖ ታይዛ ዓሳ ዓኣ ቤዘ ቲሚና ዓጮ ዓኣዳኔ። 13 ዪሁዳኮ ናኣዚ ማቾ፣ ቲዒማኣርም ዓሳ፡- «ኔኤኮ ማዔ፣ ዲዘኮ ማራቶ ጋጋኖ ታይዛ ዓሳ ኮራ ቲሚና ዎታኔ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

14 ዩያር ቲዒማኣራ ዓኒ ሃይቄያ ማዒያ ዔርዘ ዓፒሎ ሃሺ ዓኣጎ ካርዎ ሻኣሾና ካንቃዖ፣ ቲሚና ዓኣዳ ጎይዖ ዓጮ ዔናይሚ ጎዖ ካታም ጌሎ ካራ ዳዔኔ፤ ዩያ ዲዘ ማዳሣ ዪሁዳ ናኣዚ፣ ሹኤላ ጸሾርቲንቲ ዲዘ ዲዘም ዲንጋኒ ዲዘኮ ማዔ ዪሁዳ ናሽኩዎኣሣ ዔራሣረኬ።

15 ዲዘ ዓኣጎ ካር ፔኤኮ ሻኣሻሣና ካንቄ ዓኣንቲ ዪሁዳ ዳንቃዖ፣ ዓኒባኣ ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣሊ ዲዘም ማላዛ፣ 16 ዲዘኮ ናኣዚ ማቾታሣ ዔራዎዖ ዲዘ ጎይዖ ዓጮ ዳዒ ዓኣንቲ ዲዘ ባንሣ ሙካዖ፡- «ዔናኣ፣ ታ ኔኤና ላሆም» ጌዒ ዖኣጮዛ፣ ዲዘ፡- «ኔ ጌዔሣ ታ ኩንሣቶ ታኣም ኔ ዓይጎ ዲንጋንዳይ?» ጌዔኔ፤ 17 ዲዚ ዲማና፡- «ቆልሞ ባኣካጋ ዎናናይ ታ ኔኤም ዲንጋንዳኔ» ጋዓዛ፣ ዲዘ «ኮሺኬ፤ ያዲ ማዔቶዎ ዎናናዖ ኔኤኒ ዳካንዳያ ሄላንዳኣና ዓይሣ ማዓ ባኣዚ ታኣም ዲንጌ» ጌዔኔ።

18 ዲዘ፡- «ሂዳቶ፣ ዓይሣ ማዓ ባኣዚ ዓይጎ ታ ኔኤም ዲንጎንዳይ?» ጌዔኔ።

ዲዘ፡- «ኔ ሱንዖ ዔርዘ፣ ኔ ሱንዖና ዲይንቲ ዠኢራሣ፣ ቱኮ ባኮና ዎላ፤ ሃሣ ገንሣ ኔኤኮ ኮኡሎዎ ታኣም ዲንጌ» ጌዔኔ።

ዩያር ዲዚ ዲዘ ዖኣጮ ባኮ ቢያ ዲንጋዖ ዲዘና ላሃም ዲዘ ጎጳዳኔ። 19 ዩካጋ ዲዘ ሻኣሻሣ ዓኣጎ ካራጋ ዔኬ፣ ዓኒ ሃይቄሣ ዔርዘ ዓፒሎ ማይንቲኔ።

20 ዪሁዳ ዎናናዖ ዲንጋንዳያ ሄላንዳኣና ጌዒ ዓይሣ ባኮ ማሂሳኒ ዎናናዓሣ ዔኪ ዲዘኮ ላጋሣ ዓዲላሚ ዓጮ ዓሣ ዑፃ ላኣሌሎም ዳኬኔ፤ ዓሣ ጋዓንቲ ላኣሌሎ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ። 21 ዓሣ ዲኢካ ናንጋ ዓሳ ኮራ፡- «ዔናይሚ ጌሎ ካራ ዳዓ፣ ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሌላ ሃይጋ ዓንኮ ዓኣዳይ?» ጌዒ ዖኣጮዛ፣ ዓሳ ማሃዖ፡- «ሃያ ፑርዶይዳ ዩያጉዳ ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣሊ ባኣሴ» ጌዔኔ። 22 ዩያር ዓሣ ዪሁዳ ኮይላ ማዒ ሙካዖ፡- «ዩኖ ላኣሌሎታ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዲኢካ ናንጋ ዓሳ፡- «ዩያጉዳ ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣሊ ሃይካ ባኣሴ» ታኣም ጌዔኔ። ጌይ ኬኤዜኔ። 23 ዪሁዳ ዲማና፡- «ታ ዲዘም ዎናናይ ዳኬንቲ፣ ኔኤኒ ዲዘ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሣር፣ ዓሲ ኑና ሚኢጩዎጉዲ ዲዘ ዓይዖ ዔኬ ባኮንሣ ፔኤር ማሂ ዔዔኮንጎ» ጌዔኔ።

24 ዩካጋ ሃይሣ ዓጊኒ ማዓኣና ዓሳ፡- «ኔኤኮ ናኣዚ ማቾ፣ ቲዒማኣራ ዓሲና ላሃ ጎጳዳኔ» ጌዒ ዪሁዳም ኬኤዜኔ።

ዩያር ዪሁዳ፡- «ጉርዳጋ ዙሎ ዔኪ ኬሲ ታሚና ሚቹ ዲዘ ዎዶዎቲ» ጌዔኔ።

25 ዲዘ ዓርቄንቲ ጉርዳጋ ዙሎ ኬሰካዖ፡- «ታኣኒ ጎጳ ዔኬሣ ሃንሣ ባኮንሣኮ ዓዶይዳጋኬ፤ ሃኖ ሱንዖ ዔርዘ ዠኢራሎና ቱኮ ባኮና፣ ሃሣ ሃኖ ኮኡሌሎና ዖኦርታቲያ ዔራ» ጌዒ ዲዘኮ ማዖ፣ ዪሁዳም ዳኬኔ።

26 ዪሁዳ ዲዘ ዳኬ ባኮንሣ ዖኦር ማዔቲያ ዔራዖ፡- «ታ ናኣዚ፣ ሹኤላም ታ ዲዘ ዲንጊባኣሣር ዲዘ ታጊዳጋ ባሾ ፒዜ ማዔኔ» ጌዔኔ፤ ዩማጋ ላሚ ዲ ዲዘና ላሃባኣሴ።

* 37:28 37:28 ሚዲያም ዓሰና ዲሰማዔኤሌ ዓሰና ጌይንቲዘንሣ ፔቲ ዓንሣ ዓሰንሣኬ (ሱኡጎ ማፃ. 8:24-26) ዛጌ። 37:28 37:28 ዳኪ. ማዶ 7:9። * 38:8 38:8 ዩኖ ዎጎ ላሚ. ዎጎ 25:5ይዳ ዛጌ። † 38:19 38:19 ዓኒ ሃይቄሣ ዔርዘ ዓፒሎ፡- ዩኖ ዓፒሎ ማኣዓ ላኣላ ካኣናኔ ዓሳኮ ካኣሽኮ ዖኣዘም ማዳያና ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣሊኬ ጌይንታኔ።

27 ሾይያ ኬላ ዲዛኮ ዑካዛ ጎጾ ጋራ ማንቴ ናይ ዓኣሢ ዔርቴኔ። 28 ሾይያ ዲዛ ዓርቁም ዲዛ ባናኣና ማንቶ ናኣቶንሢ ዲገገ ፔቴሢኮ ኩጫ ቤርታ ኬሰኬም ዓርቁ ሾይዛ ላኣሌላ ዘቁገጥሎ ናዎኮ ኩጫ ቱካዎ፡- «ሃይ ቤርታ ኬሰኬሢ» ጌዔኔ። 29 ጋንገቴ ዩይ ኩጫ ጊንሣ ማሃዛ፡ ጌኤዛሢ ቤርታዲ ሾይንቴኔ፤ ዓርቁ ሾይዛ ላኣሌላ፡- «ዎይቴ ኔ ኮርሳ ኬሰኬይ?» ጌዔኔ። ዩይኖር ቤርቶ ናዓሢኮ ሱንፃ፡- «ፓርሴ»፤ ጌይንቴኔ። 30 ዩይገገ ቤርታ ዘቁገጥሎ ኩጫ ቱኮናሢ ሾይንታዛ፡ ሱንፃ ዲዛኮ ዛራሃ ስ ጌይንቴኔ።

39

የሴፔና ጲዊጋራ ማኛና

1 ኮርሞ ኮርሞ ዲሰማዔኤሌ ዓጮ ዓሳ የሴፔ ጊብፃ ዔኪ ዓኣዲ ዲኢካ ጊብፃ ዓጮ ካኣቲኮ ዴማ ማዒ ማዲ ዓሰይዳገ ፔቴሢ፤ ጲዊጋራም ሻንቼኔ፤ ጲዊጋራ ጊብፃ ዓጮ ካኣቲ ካፓ ዓሰኮ ሱኡጌኮ። 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ የሴፔና ዎላ ዓኣሢር ጊብፃይዳ ዲዛ ዎይሣሢ ማኣራ ዲ ናንጋኣና ቢያ ባካ ዲዛም ኮሸኬኔ። 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ የሴፔና ዎላ ዓኣሢና ማዲ ቢያ ዲዛም ኮሸሢ ዛጋዎ፡ 4 ዲዛ ዎይሣ ጲዊጋራ የሴፔኮ ማዲና ዎዛዴኔ፤ ዩይኖር ፔኤኮ ዴማ ናሽኪንታ ዑኬ ማዒ ማዲና ማሃ ዲዛ ዶኦሬኔ፤ ፔኤኮ ማኣር ዓሰ ዓይሣያ፡ ሃሣ ዓኣ ቆሎ ቢያ ዑፃዲ ዛጋንዳ ቢታንቶ ዲዛም ዲንጌኔ። 5 ያዲ ማዔ ኬላፓ ዓርቃዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ የሴፔ ዛሎና ዩይ ጊብፃ ዓሢኮ ማኣር፡ ቆሎንታ ጎዡና ዲዛኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዓንጃኔ። 6 ዩይኖር ጲዊጋራ ዓኣ ቆሎ ቢያ የሴፔ ቢታንቶ ዴማ ማሃኔ፤ ጲዊጋራ ዲማና ሙዎ ሙዓማፓ ዓታዛ ዓይጎዎ ዔራ ባኣዚ ባኣያ ማዒ፡ ዲዛ ዑፃ ቢያ ባኮ ሃሸኔ። የሴፔኮ ዔጶና ማላሢያ ማርጌ ማዛጸያኮ። 7 ናንጊቤቃ ማኣር ዓዶኮ ማቻ የሴፔ ዛጊ ላሃኒ ዓፃዳዎ፡- «ሃኒ ሙኬ፤ ኑ ዎላ ላሆም» ዲዛ ኮራ ጌዔኔ። 8 የሴፔ ጋንገቴ ዩይ ማዲኒ ኮይባኣሢር ሂዚ ዲዛም ጌዔኔ፡- «ታ ጎዳሢ ቢያ ባኮ ታ ዎይሣንዳጉዲ ታኣም ዲንጌኔ፤ ዲዛኮ ማኣርይዳ ዓኣ ቆሎ ቢያኮ ዓይጎዎ ዲ ዔራ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዓኣ ባኮ ቢያ ዲዛም ታ ዎይሣንዳጉዲ ታኣም ዲንጌኔ። 9 ታ ጎዳሢኮ ሃይካ ማኣራ ዓኣ ቆሎ ቢያይዳ ታጊዳገ ባሸ፡ ታኣኮ ዑፃ ዓኣይ ባኣሴ፤ ኔ ሌሊ ዓታዛ ዲ ታኣም ዲንጊባኣ ባኣዚ ዓይጌያ ባኣሴ፤ ዩይያ ኔኤኒ ዲዛኮ ማኛ ማዔሢርኬ፤ ዓካሪ ሃያጉዴ ፑርታ ጎሜ ያኦሲ ቤርታ ታ ዎዲ ማዲንዳይ?» 10 ዲዛ ዩይ ቢያ ኬሊ ጋንገቴ የሴፔ ዲዛና ላሃዎ ዓቴም ዲዛኮ ዓጮ ሙካኒያ ኮዒባኣሴ።

11 ፔቴ ኬሊ የሴፔ ማዲና ጋር ጌላንቴ ጋርይዳ ፔቴታዎ ማሌ ማዲ ዓሲ ባኣያ ማዔኔ። 12 ዲማና ዲዛኮ ጎዳሢ ማቻ ዓፒሎ ዲዛኮ ማሪ ዓርቃዎ፡- «ታኣና ዎላ ላሃ» ጋዓዛ፡ ዲዚ ጋንገቴ ዲዛኮ ዲዛ ዓርቁ ዓፒሎ ዲዛ ኩጫ ሃሺ ጋራገ ጸሽኪ ዙሎ ኬሰኬኔ። 13 ላኣሌላ ዲማና ዓፒሎ ፔኤኮ ዲዚ ዲዛኮ ኩጫ ሃሺ ጸሽኪ ኬሰኬሢ ዛጊ ዎዶና፡ 14 ዲዛኮ ማዲ ዓሰ ዔኤላዎ ዔይቶም፡- «ሃኣዛገዎቴ፤ ታ ማኣር ዓዴ ዔኪ ሙኬ ዔብሬ ዓሢ ኑና ዳውሲሳኒ ታኣኒ ዓኣ ቆልዎ ጌሊ ታና ዓርቃኒ ጋዓዛ፡ ታኣኒ ጋንገቴ ዑኡዞ ዴጊዲ ዲላቴኔ፤ 15 ታና ዓይሳንዳ ዓሲ ዎይዚሳኒ ታ ዲላቴሢ ዲ ዎይዛዎ ፔኤኮ ዓፒሎ ታ ኮይላ ሃሺ ጸሽኪ ኬሰኬኔ» ጌዔኔ።

16 የሴፔ ዎይሣ፡ ማኣር ዓዴ፡ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ዲዛኮ ዓፒሎ ዲዛ ፔ ኮራ ዓርቁኔ። 17 ዩይገገ ማኣር ዓዴ ሙካዛ ማዔ ሃይሶ ሂዚ ጌዒ ፓይዲ ፓይዲ ዲዛ ኬኤዜኔ፡- «ኔኤኒ ዔኪ ሙኬ ዔብሬ ዓሢ ታኣና ላሃኒ ታኣኒ ዓኣ ቆልዎ ጋር ጌሊ ኑና ዳውሲሳኒ ጌዔንቴ፤ 18 ዓሲ ታና ዓውሳንዳጉዲ ዑኡዞ ዴጊዲ ታ ዲላታዛ ፔኤኮ ዓፒሎ ታ ኮራ ሃሺ ጸሽኪ ኬሰኬኔ።»

19 የሴፔ ዎይሣሢ ዲዛኮ ማቻ «ኔኤኮ ማዲሢ ታና ሃዴኔ» ጌዒ ዲዛም ኬኤዜ ሃይሶ ዎይዛዎ ማርጌና ዳጋዲ፡ 20 የሴፔ ዔኪ ዴንዲ ካኣቲ ዓሰ ቱኪሳ ቱኤዞ ማኣሪ ጌልዚ ቱኤሴኔ። ጋንገቴ የሴፔ ቱኤዞ ማኣሪ ዓኣ ዎዶና፡ 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛና ዎላ ማዒ ዲዛ ዓንጃሢር ቱኤዞ ማኣርኮ ሱኡጋሢ ዲዛ ማዲና ዎዛዴኔ። 22 ዩይኖር ቱኤዞ ዓሰ ቢያና ቱኤዞ ማኣሪ ማዲንታ ባኮና ቢያኮ ዑፃ ዲዛ ቢቲ ማሃ ዶኦሬኔ፤ 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ የሴፔና ዎላ ማዒ ማዲ ባካ ቢያ ዲዛም ኮሸኪንዳጉዲ ማሃሢር ቱኤዞ ማኣር ሱኡጋሢ የሴፔ ዎይሣ ባኮ ዛሎና ዓይጎ ማዔቶዎ ሂርጉዎሴ።

40

የሴፔ ቱኤዞ ዓሰኮ ዓውቶ ቡሊሢ

1 የሴፔ ቱኤዞ ማኣሪ ቱኤቲ ዓኣንቴ ጊብፃ ዓጮ ካኣቲኮ ዑኩ ዑሻ ዓሰና ካሃ ሙኤዛ ዓሰናኮ ዎኣና ማዒ ማዲ ላምዎ ዓሲሰኬንሢ ፑርታ ባኣዚ ማዲ ካኣቲ ዳጋሴኔ። 2 ካኣቲ ዩንሢ ማዲዛንሢ ዑፃ ኮሺ ዳጋዴኔ። 3 ዩይኖር የሴፔ ቱኤቲ ዓኣ፡ ካፓ ዓሰኮ ሱኡጋሢ ቱኤዞ ማኣሪ ዴኪ ዔይቶ ዲኢካ ቱኪሴኔ። 4 ቱኤዞ ማኣር ዎይሣሢ ዩንሢ ዓሰንሢ ዔኪ የሴፔም ዲንጋዛ፡ ሃንጎ ቱኤዞ ዓሰና ዎላ ማርጌ ዎዴ ዔይታ ቱኤቲ ዴዔኔ፤ የሴፔያ ዔይቶም ኮይሳ ባኣዚ ዲንጊ ዔይቶ ማኣዴኔ። 5 ዩንሢ ካኣቲ ማኣራፓ ቱኤቲ ላምዎንሢ ቱኤዞ ማኣራ ዓኣዎ ፔቴ ዎንቴ ዓውቲ ዓውታዴኔ፤ ዩይቶኮ ዓውታ ዔይታ ዓውታዴሢ ጎይዎ ጉዴያ ዴማ ዴማ ቡሊሢ ዓኣያኮ።

6 የሴፔ ዚር ጉቴሎ ዔይታ ዓኣ ጋር ጌሊ ላምዎንሢ ዎዴ ዴዒ ዓኣንቴ ዛጋዎ፡- 7 «ዲንሢ ሃና ዓኣፒ ካራ ቱኬሢ ዓይጎርዲይ?» ጋዓዛ፡ 8 ዔይታ ማሃዎ፡- «ኑኤኒ ቢያሢ ዓውቲ ዓውታዴንቴ፡ ዓውቶ ኑኤም ቡላ ዓሲ ባይቄኔ» ጌዔኔ።

የሴፔ ዲማና፡- «ዓውቲ ቡላንዳጉዲ ዳንዳዒሳሢ ያኦሲ ማዔሢር ዲንሢኮ ዓውቶ ታኣም ኬኤዙዎቴ» ጌዔኔ።

9 ዑኩ ዑሻሢ ፔኤኮ ዓውቶ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜኔ፡- «ታኣኒ ዓውቶና ፔቴ ዎይኔ ዴንቄኔ፤ 10 ዩይኖር ዎይኔሎኮ ሃይሃ ካኣፒ ዓኣኔ፤ ዎላዛኣ ዲዛኮ ዎርቃዎ ዑኬና ቡኔኔ፤ ዩይገገ ዓሚ ካፃኔ፤ 11 ካኣቲኮ ዑኩ ዑሽኮ ዓንጋ ታ ኩጫ ዓኣንቴ ታኣኒ ዎይኔሎኮ ዓኣፖ ዔኪ ዓንጎ ጋራ ጩኤጸ ካኣቲም ዲንጋያ ታና ዳቄኔ።»

12 ዓሢ ኬኤዜሢ የሴፔ ዎይዛዎ ሂዚ ዲዛም ጌዔኔ፡- «ዓውቶኮ ቡሊዎ ያኣዴ ማዓንዳኔ፤ ዎይኔሎኮ ሃይሃ ካኣፖ ኔ ዛጌሢ ሃይሃ ኬሊ ጌይሢኬ፤ 13 ሃይሃ ኬሊኮ ጊንፃ ካኣቲ ኔና ቱኤዛፓ ቡላንዳኔ፤ ኔኤኮ ዳቢንቶ ቢያ ዓቶም ጌዒ ቤርታ ኔ ማዲኣና ዓኣ ኔኤኮ ፑኡፓቶ ማሃ ኔኤም ዲንጋንዳኔ፤ ቤርታ ኔ ዑኩ ዑሻ ዎዶና ማዲሢጉዲ ካኣቲኮ ዑሽኮ ባኮ ዲዛም ኔ ዲንጋንዳኔ። 14 ጋንገቴ ቢያ ባካ ኔኤም ኮሸኬሢኮ ጊንፃ ታና ማሊ ጸቂሢ፡ ማኣዳዎ፤

‡ 38:29 38:29 ፓርሴ ጌይፃ፡ ዔብሬ ዓሰ ሙኤቸና «ፓሬፅ» ጌይሢ ማዓዛ «ዎልቄና ኮርሳ ኬሰኬኔ» ጌይሢኬ። § 38:30 38:30 ዛራሃ ጌይፃ፡ ዔብሬ ዓሰ ሙኤቸና «ዲንኪ ዘቄ» ጌይሢ ማዓኒ ዳንዳዓያኮ። 39:2 39:2 ዳኪ ማዲ 7:9። 39:21 39:21 ዳኪ ማዲ 7:9።

ካአተም ከኤዚ ታና ሃይፓ ቱኡዞ ማአራፓ ቡሊሴ፤ 15 ዓይገር ጌዔቶ ታኣኒ ዔብሬ ዓጫፓ ሃይካ ሙኩህረ ርሽኩቱዋንቴ ሻንቸንቴኬ፤ ሃሃ ታ ሃይካ ሙካዎ ቱኡዞ ማአራ ቱኡቲህ ዓይገዋ ፑርቲሱዋዎኩ።»

16 ካሃ ሙኡዞ ዓሶኮ ሱኡጋህረ ዮሴፔ ዑዠር ዓይገህኮ ዓውቶ ቡሊፆ ከኤዚህ ኮሺ ማዔህ ዛጋዎ ፔኤኮ ዓውቶ ዮሴፔም ሂዚ ጌዔ ከኤዚኔ። «ታ ዓውታ ያእጄኬ፤ ሃይሃ ሌኤማቴና ቶኦኮይዳ ካሃ ታ ከዴኔ፤ 17 ቢያህኮ ዑፃ ዓኣ ሌኤማቴሎ ጋራ ካአተም ገእጊሾና ዲማ ዲማ ሙኡዚ ዓኣንቴ፣ ካፒ ካሃ ሌኤማታፓ ሶዲ ሶዲ ሙዓያ ታና ዳዊኔ።»

18 ዮሴፔ ዒዛም፡- «ዓውቶኮ ቡሊፆ ያዲ ማዓንዳኔ፤ ሃይሃ ሌኤማታ ሃይሃ ከሊኬ፤ 19 ሃይሃ ከሊ ጋርካ ካአተ ቱኡዞ ማአራፓ ኔና ከሲ ቶኦኮ ኔኤኮ ቲቁሴህኮ ገንፃ ሚህ ዑህዳ ኔና ሱፃም ካፒ ዓሽኮ ኔኤኮ ሙዓንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ዮሴፔ ጌዔ ጎይዎማጉዲ ሃይሃሳ ከሎና ካአተኮ ሸይንቶ ከሎ ማዔህረ ዒዛኮ ዴማ ዲማ ዲማ ዎይሃ ዓሶም ቢያ ሙኡዚና ዑሽና ገእጊሻዎ፡ ዬና ከሎና ዑዠር ዑሻ ዓሶና ካሃ ሙኡዞ ዓሶናኮ ዎኣኖንህ ቱኡዞ ማአራፓ ከሲ ዬያ ቢታንታ ዓኣ ዓሶኮ ቤርቶ ሸኢሸኔ። 21 ዬካፓ ዑዠር ሱኡጋህረ ቤርታኣ ማዳ ቤዞ ጌልዜኔ፤ ዬያር ካአተ ዑዠር ዑሽካ ዓንጎና ዑዠር ዒንጊፆ ዒ ዓርቄኔ። 22 ካሃ ማአረ ሱኡጋህረ ጋዓንቴ ሱፃሲሴኔ፤ ቢያ ባካ ዮሴፔ ዔያቶ ፔቴ ፔቴህኮ ዓውቶ ቡሊህ ጎይዎ ማዔኔ።

23 ዑዠር ዑሻ ሱኡጋህረ ጋዓንቴ ዮሴፔም ማሊባኣሴ፤ ዮሴፔ ዒዛም ሃዳርሲ ከኤዜ ባኮዋ ቢያ ዒ ዋሌኔ።

41

ዮሴፔ ካአተኮ ዓውቶ ቡሊህ

1 ዮሴፔ ላምዎ ዓሶንህኮ ዓውቶ ቡሊንቴ ላምዎ ሌዔኮ ገንፃ ገብፃ ዓጮ ካአተ ዓውቲ ዓውታዳኔ፤ ዒዚ ዓውቶና ዓባዬ ጌይንታ ፑኡፖ ዎራህ ዓጫ ዔቁ ዓኣዎ፡ 2 ለንካይ ዲቺ ዒንዴ ባይ ዎራፓ ከሰኪ ማኣቲ ሄንቃንቴ ዛጌኔ፤ 3 ሄሊሳዎ ሃሃ ኮሺ ያኦፔ ማሌ ለንካይ ዒንዴ ባይሰኬንህ ዎራፓ ከሰኪ ቤርታ ዎራፓ ከሰኬ ባኣቶንህ ኮይላ ዔቄኔ። 4 ዬካፓ ያኦፔ ባኣቶንህ ዲጮንህ ዔኤዳዛ፡ ካአተ ገንዓሰካፓ ጴጮኔ። 5 ላሚ ሃሃ ዒ ላሃዎ ገንዓዛ፡ ማሌ ዓውቲ ዒዛ ዓውታሴኔ፤ ዒዚ ዓውቶና ፔቴ ማይዳ ለንካይ ዑፔና ቃራ ካፃ ማይ ዛጌኔ፤ 6 ሄሊሳዎ ሃሃ ሚርጌ ሎኦዳዳያና ቦኣላፓ ዔቁ ዓባ ከሰካ ዛሎ ዠባርና ሄርቁንቲ ሴያናዴ ፔቴ ማይዳ ለንካይ ዑፔና ፑርቁ ማይ ዛጌኔ፤ 7 ለንካዎ ሎኦዳዳ ዑፖ ማይንህ ለንካዎ ዓንዲር ዑፖ ማይንህ ዔኤዳዛ፡ ካአተ ገንዓሰካፓ ጴጮ፤ ዓውቲ ዓውታዳህ ዔሬኔ። 8 ዚር ጉቶ ላሃፓ ዒ ዔቃኣና ማሊፆ ካአተ ማታሴህረ ገብፃ ዓጫ ማርሾ ማርሻ ዓሶንታ ዔር ዓሶንታ ቢያ ዔኤሊ ዓውቶ ዒዛኮ ዒ ከኤዜኔ፤ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዓውቶ ቡሊፆ ዔሪ ከኤዛኒ ዳንዳዔ ዓሲ ፔቴታዎ ባኣያ ማዔኔ።

9 ዓሚና ዑዠር ዑሻ ዓሶኮ ሱኡጋህረ ካአተም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ታኣኒ ዳቢ ማዳ ባኣዚ ሃና ታ ጸቂህኔ፤ 10 ካአተዮ፡ ኔኤኒ ታኣና ካሃ ሙኡዞ ዓሶኮ ሱኡጋህረና ዑፃ ዳጋዲ ካፓ ዓሶኮ ሱኡጋህረ ማአራ ኔ ኦና ቱኡሴያና፤ 11 ፔቴ ዋንቴ ኦ ላምዓህ ዲማ ዲማ ዓውቲ ዓውታዳኔ፤ ኦ ዓውቶኮ ቡሊፆኣ ዲማ ዲማኬ። 12 ቱኡዞ ዓሶኮ ሱኡጋህረም ማዳያ ፔቴ ዳጌ ዔብሬ ዓሲ ኦኡና ዎላ ቱኡዞ ማአራ ቱኡቲ ዓኣዎ፡ ኦኡኮ

ዓውቶ ኦ ዒዛም ከኤዛዛ ዒዚ ኦኡም ቡሊኔ። 13 ቢያ ባካ ዒ ኦኡም ጌዔህጉዴያ ማዔኔ፤ ታና ኔኤኒ ቤርታ ታ ማዳ ቤዞ ገንሃ ማሃዎ፡ ካሃ ሙኡዞ ዓሶኮ ሱኡጋህረ ጋዓንቴ ኔ ሱፃኔ።»

14 ዬያር ኔጉዋዎ ዓሳ ዮሴፔ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ካአተ ዓይሃዛ፡ ዔያታ ዒዛኮ ቶኦኮ ማኤዲ ማሌ ጌኤሺ ማአዎ ማይሲ ካአተ ቤርቶ ሸኢሸኔ። 15 ካአተያ ዮሴፔ ኮራ፡- «ዓውቲ ታ ዓውታዳንቴ ያኦኒያ ቡላኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ጋዓንቴ ኔኤኮ ዓውቲ ቡላ ዔራቶ ዓኣህ ታ ዎይኬ» ጌዔኔ።

16 ዮሴፔ ማሃዎ፡- «ካአተዮ! ታኣኮ ዓውቲ ቡላኒ ዔራቶ ባኣሴ፤ ገእጋ ቡሊህ ዒንጋኒ ዳንዳዒህ ያኦሲኬ» ጌዔኔ።

17 ካአተ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ታኣኒ ዓውቲና ዓባዬ ዎር ዓጫ ዔቁ፡ 18 ለንካይ ዲቺ ዒንዴ ባይ ዎራፓ ከሰኪ ማኣቲ ሄንቃንቴ ዛጌኔ፤ 19 ሄሊሳዎ ኮሺ ያኦፔ ለንካይ ዒንዴ ባይ ዎራፓ ከሰኬኔ፤ ዬንህ ባኣቶንህጉዲ ዒህ ባይ ገብፃ ዓጫይዳ ዛጌ ታ ቤቁባኣሴ። 20 ያኦፒ ዒሃያ ማዔ ባኣቶንህ ቤርታ ከሰኬ ዲጮ ባኣቶንህ ዔኤዳኔ። 21 ዬያታ ዔኤዳህኮ ገንፃ ቤርታ ዓኣማ ጎይዎ ያኦፓህረ ዲጮንህ ዔኤዳያ ማሂ ዔራኒ ዳንዳዒንቱዋያ ማዔኔ፤ ዒማና ገንዓሰካፓ ታ ጴጮኔ። 22 ሃሃ ላሚ ዓውቲና ፔቴ ማይዳ ለንካይ ዓንዲርቁ ቃራ ካፃ ዑፔና ዓኣ ማይ ታ ዛጌኔ፤ 23 ሄሊሳዎ ሚርጌ ሎኦዳዳ፡ ቦኣሊ ዠባሪ ሄርቁ ሲያናሴ፡ ለንካይ ዑፔይዳ ዓኣ ማይ ታ ዛጌኔ፤ 24 ሎኦዳዳ ዑፓ ዓኣ ማዎንህ ሚዛጶንህ ዔኤዳኔ፤ ዬያ ታና ዓውታሴ ዓውቶ ማርሾ ማርሻ ዓሶም ታ ከኤዜንቴ ፔቴታዎ ዓውቶ ታኣኮ ዔያታ ቡላኒ ዳንዳዒባኣሴ።»

25 ዮሴፔ ዒማና ካአተም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ላምዎ ዓውቶንህኮ ቡሊፆ ፔቴኬ፤ ያኦሲ ሃጌ ማዓንዳ ባኮ ቤርታሲ ኔና ዳዊኔ፤ 26 ለንካዎ ዲጮ ባኣቶንህና ለንካዎ ኮዠ ዓኣፖ ዓኣፔ ማይንህ ለንካይ ሌዔ ጌይሂኬ፤ ላምዎንህኮ ቡሊፆ ፔቴኬ። 27 ዔያቶኮ ገንፃፓ ከሰኬ ለንካዎ ያኦፖ፡ ዒህ ባኣቶንህና ለንካዎ ሎኦዳዳ ቦኣሎ ዠባሪ ሲያናሴ ማይንህኮ ቡሊፆ ፔቴኬ፤ ዬይ ለንካይ ከሊንኮ ሉማ ሌዔ ማዓንዳኔ ጌይሂኬ። 28 ቤርታ ታ ኔኤም ከኤዜህጉዲኬ፤ ያኦሲ ሃጌ ማዓንዳ ባኮ ቤርታሲ ኔኤም ዔርዜኔ፤ 29 ገብፃ ዓጫ ቢያይዳ ለንካይ ሌዔ ሚርጌ ሚሺ ማዓንዳኔ። 30 ዬካፓ ለንካይ ሌዔ ከሊንኮ ሉማ ማዓዛ፡ ዓጫ ቢያ ሉማህና ባይቃንዳህረ ዬንህ ቤርታ ሚዠ ለንካዎ ሌዎንህ ዋሊንታንዳኔ። 31 ሄሊሳ ከሊንኮ ሉማህ ዎዳ ሚርጌ ማታሳያ ማዓንዳህረ ሚዠ ዎዳ ፔቴታዎ ጎኔ ማዓባኣያ ማላንዳኔ። 32 ላሚ ላሚ ኔኤኮ ዓውታዳፆ ዔርዛህ ያኦሲ ፔኬ ማሊፆ ዓቱዋያ ማዔህና ዑኬ ከሊዳ ኩማንዳህኬ።»

33 ዮሴፔ ከኤዛዎ፡- «ዓካሪ ዔራቶና ማሊህና ዓኣ ዓሲ ዓጫ ዎይሃንዳጉዲ ደኦሬ፤ 34 ለንካዎ ሚዠ ሌዎንህና ካፃ ሃኣኮኮ ደንጎ ያኦፖ ፔቴ ዔኪ ዔኪ ኮናይዳ ዓርህሳንዳ ቤቲ ደኦሬ ደኦሬ ጌህ። 35 ዔያታ ዬንህ ለንካዎ ሚዠ ሌዎንህዳ ዔካ ሃኣኮ ቢያ ካታማ ካታማ ኮናይዳ ዓርህ ካፓንዳጉዲ ቢታንቶ ዔያቶም ዒንጌ። 36 ዬይ ቡኬ ሃኣካ ገብፃ ዓጫይዳ ሴካ ሃጌ ቤርታ ሙካንዳ ለንካዎ ሌዎ ከሊንኮ ሉማህና ዓጫ ባይቁዎጉዲ ካፒህ ማዓንዳኔ፤ ያዲ ማዳንቴቴ ዓጮላ ባይሲንታፓ ዓታንዳኔ።»

ዮሴፔኮ ገብፃ ዓጫይዳ ሱኡጌ ማዒ ደኦሬንቴዎ

37 ዮሴፔኮ ማሊፆ ካአተንታ ካአተና ዎላ ማዳ ቢቶ ዓሶንታም ቢያ ኮሺ ማዒ ጴዳኔ፤ 38 ካአተ ዬያ ዓሶም፡-

«የእሱ ዓገናና የሴፔይዳ ዓኣኔ፤ ዲዛይዳፕ ባሽ ዓሲ ፔቴታዎኑ ደንቃዓኩ» ጌዔ። 39 ይደር ካኣተ የሴፔፕ ሂዚ ጌዔ።- «ሃያ ቢያ ኔኤም ፔጋሲ ጌኤሽ ዳዊሢ ያኦሲኩ፤ ያ ገዳገኣ ባሽ ዲናና ዓኣገና ዔራ ኔ ማዔሢ ዔርቴያኩ፤ 40 ይደር ኔና ታ ዓጮይዳ ዎይሢ ዓሲ ማሂ ደኦሪ ታኣኒ ገሣንዳኔ፤ ዓሳ ቢያ ኔኤም ዎርቃያ ማዓንዳኔ፤ ታ ገዳገኣ ዓታዛ ያኦሲያ ኔኤኮ 0-9 ማዓንዳይ ባኣሴ። 41 ሃኣዛጌ፡ ሃሢ ማይ ታኔና ገብፃ ዓጮ ቢያይዳ ዎይሢ ማሂ ቢታንቶ ዲንጌ።» 42 ይካፕ ካኣተ ቢታንቶ ዲዛኮ ዔርዛ ማላታ ዓኣ ዠኢራሢ ፔ ኬኤላፕ ኬሲ የሴፔ ኬኤላ ዓኣሢ፤ ኮሽ ቦኦሪ ሻሎና ዲይንቴ ዓፕላኣ ማይሴ፤ ባቃዮይዳ ሃሃ ዎርቂፕ ኮሽንቴ ዴኤፕ ቂንቴያ ማይሴ። 43 ሃሃ ገንሣ ካኣተ ፔ ዴዓ፡ ሳርጌሎ ያይቶኮ ላምዓሳዘይዳ የሴፔ ዴይሢ፤ ካኣተ ካፕ፡ ቦንቸንታ ዓሢ ዲማና ቤርታ ዓኣዲ ዓኣዲ፡- «ሳይያ ገሣጋፕ ሂርኪ ጌዔ ዳዲ ባ0-ዎቴ!» ዓሰም ጋዓኔ፤ የሴፔኮ ገብፃ ዓጮይዳ ዎይሢ ማዓያ ዔርቴሢ ይያይዳኩ። 44 ካኣተ ኬኤዛዎ፡- «ታኣኒ ካኣተ ማዔቶዎ ገብፃ ዓጮ ቢያ 0-9 ኔ ጌዔባኣንቴ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ፔቴ ባኣዚ ማዳኒ ዳንዳዲዎሴ» ጌዔ። 45 ካኣተ የሴፔም «የፕናት ፓዒና» ጋዓ ሱንሢ ገሣዎ፡ ዓሲናቴ ጌይንታ ጲዲፕራኮ ናዎ ማቸ ማሂ ዲዛም ዲንጌ፤ ጲዲፕራ ያኦኔ ጌይንታ ካታሜሎኮ ቂኤሶ ሱኡጋሢኩ፤ የሴፔ ዲማና ገብፃ ዓጮ ቢያ ሃንቴ።

46 የሴፔ ካኣተ ማኣራ ማደ ዓርቃኣና ለዓ ዲዛኮ ሃይሢታሚኩ፤ የሴፔ ካኣተ ማኣራፕ ኬሰኪ ኬሰኪ ገብፃ ዓጮ ቢያ ሃንቴ ዛጋ፤ 47 ላንካዎ ሚዦ ሌዎንሢዳ ገብፃ ዓጮ ሚርጌ ሃኣኮ ካፃ። 48 ገብፃ ዓጮ ይንሢ ላንካዎ ሚዦ ሌዎንሢዳ ካታማ ካታማ ቡኩሶና ሃኣካ ይያ ካታም ኮይሎይዳ ጎሽኪንቴ ጎዦይዳፕኩ። 49 ይያይዲ የሴፔ ባዘ ዓጮ ዓኣ ማኣሻሎ፡ ሚርጌ ሃኣኮ ቡኩሴ፤ ሃኣኮኮ ሚርጌም ማኪ ዔራኒ ዲ ማሌዎ ሃኣካ ፔቶ ሚርጌሢር ይዮ ማሊጸሎ ሃሽ።

50 ላንካዎ ኪሊንኮ ሉማሢ ለዓ ጌላንዲሢኮ ቤርታ ጲዲፕራ ናኣ ዓሲናታ ላምዎ ዓቲንቄ ናይ የሴፔም ሸዔ፤ 51 የሴፔ ዲማና «የእሱ ታና ሄሌ ሜታሢንታ ታኣኮ ዲገናንታ ታና ዋሊሲሴ።» ጋዓዎ፡ ቤርታ ሸይንቴ ናዓሢኮ ሱንዎ ሚናኣሴ * ጌዔ ጌሢ፤ 52 ይያጉዲ ሃሃ «ሜታሢ ታና ሄሌ ዓጮይዳ ያኦሲ ታና ዳልገሽ።» ጋዓዎ፡ ላምዓሳ ናዓሢኮ ሱንዎ ዔፕራሜ ገ ጌይ ጌሢ።

53 ይካፕ ገብፃ ዓጮ ላንካዎ ሚዦ ለዓ ጋፔ፤ 54 የሴፔ ቤርታ ኬኤዛሢፕዲ ላንካዎ ኪሊንኮ ሉማሢ ለዓ ጌላሢ ዓርቃዛ፡ ማሌ ዓጮይዳ ቢያ ሉማ ማዔቶዎ ገብፃ ዓጮ ጋዓንቴ ገዳ ቡኩሶና ሃኣኮ ዓኣኔ። 55 ይካፕ ኪሊንኮ ሉማሢ ገብፃ ዓጮ ቢያ ሄላዛ ዴራ ካኣተ ኮራ ሙካዎ፡- «ሙኡዚ ኦኡም ዲንጌ» ጌዔ ዲላቴ፤ ይያር ካኣተ፡- «የሴፔ ኮይላ ዓኣዲጋፕ ዲዚ ዲንሢም ጋዓ ባኮ ማዲዎቴ» ጌዔ ዔያቶ ዓይሢ።

56 ገብፃ ዓጮ ኪሊንኮ ሉማሢ ዳልገ ዴንዲሢር የሴፔ ኮና ቢያ ቡሊ ሃኣኮ ገብፃ ዓሰም ሻንቸሲሴ። 57 ዓጮ ቢያይዳ ኪሊንኮ ሉማሢ ደይሢር ዲማ ዲማ ዓጮ ዓሳ የሴፔይዳፕ ሃኣኮ ሻንቃኒ ገብፃ ዓጮ ሙኩ።

42

የሴፔኮ ዲሸንሢ ገብፃ ዓጮ ዓኣዳሢ

1 ያይቆኦ ገብፃ ዓጮይዳ ሃኣኮ ዓኣሢ ዎይዘዎ ናኣቶም፡- «ዎሊ ዛገ ዴያይዳፕ ፔቴ ባኣዚ ማዲዎቴ፤ 2 ገብፃ ዓጮይዳ ሃኣኮ ዓኣሢ ታ ዎይዜ፤ ኪሊንኮ ሉማሢ ኦና ኩርሱዎንቴ ዲኣካ ዓኣዲ ሃኣኮ ኦኡም ሻንቁዎቴ» ጌዔ። 3 ይያር ታጾ የሴፔኮ ጌርሲንሢ ሃኣኮ ሻንቃኒ ገብፃ ዓጮ ዓኣዳ። 4 ጋዓንቴ የሴፔኮ ዲንዳ ሸዔ ናዓሢ፡ ቢኢኒያሜ ጌርሲንሢ ዎላ ገብፃ ዓጮ ያይቆኦ ዳኪባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ «ፑርታ ባኣዚ ዲዛ ሄላንዳኔ» ጌዔ ሂርገ ዲገጩሢርኩ። 5 ካኣና፤ ዓጮይዳ ሉማሢ ደይሢር ያይቆኦኮ ናኣታ ሃንጎ ማሌ ዓሰና ዎላ ሃኣኮ ሻንቃኒ ገብፃ ዓጮ ዓኣዳ።

6 የሴፔ ገብፃ ዓጮ ካኣተኮ ዴማ ማዒ ዎይሢ ማዔሢር ኮይላ ዓኣ ዓጮ ቢያይዳፕ ሙካ ዓሰም ሃኣኮ ዲ ሻንቆ፤ ይያር የሴፔኮ ጌርሲንሢ ዲዛ ቤርታ ሙካዎ ባሊቶ ሳዎ ሄሊሲ ዛገ ቦንቸ ዔኤሊሢ ዔኤሊ። 7 የሴፔ ፔኤኮ ጌርሲንሢ ዴንቃዎ ዔሬ፤ ጋዓንቴ ዔያቶ ዔራዎያ ማሊ ዳጋና፡- «ዓንካፕ ዲንሢ ሙኩይ?» ጌዔ ዔያቶ ያኦጩ።

ዔያታ ማሃዎ፡- «ሃኣኮ ሻንቃኒ ካኣና፤ ዓጮፕ ኦ ሙኩ።» ጌዔ።

8 የሴፔ ፔኤኮ ጌርሲንሢ ዔሬያ ማዔቴያ ዔያታ ዲዛ ዔርባኣሴ፤ 9 ሚና ዔያቶ ዛሎ ዓውታዳ ዓውታ ዲዛም ጸቃዛ፡- «ዲንሢ ኦኡኮ ዓጪ ሙሪ ሙኩ ዓሲኩ፤ ዲንሢ ሙኩሢ ዓጮኮ ኦኡኮ ላቢያ ዎኖ ዛሎናታቴ ሙራኒ ሙኩ ዓሲኩ» ዔያቶ ኮይላ ጋዓዛ፤ 10 ዔያታ፡- «ኦ ጎዳሢየ! ኦኡኒ ዓጪ ሙሪ ሙኩ ዓሲቱዎሴ፤ ኦ ኔኤኮ ዓይላ ሃይካ ኦ ሙኩሢ ሃኣኮ ሻንቃኒኩ» ጌዔ። 11 «ኦኡኒ ቢያሢ ፔቴ ዓሲ ናይኩ፤ ኦኡኒ ሃሃ ጉሙርቂንታያኩ፤ ኦኡኒ ዓጪ ሙሪ ሙኩ ዓሲቱዎሴ» ጌዔ።

12 የሴፔ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዔይዔ! ዲንሢ ሙኩሢ ዓጮኮ ላቢያ ዎኖ ዛሎና ማዔቴያ ዛጋኒ ሙሪ ሙኩ ዓሲኩ» ጋዓዛ፤ 13 ዔያታ ማሃዎ፡- «ኦኡኒ ኔኤኮ ዓይላ ካኣና፤ ዓጮይዳ ናንጋ፡ ፔቴ ዓሲሰኬያ ናይ ማዔያ ኦ ታጾ ላምዎኩ፤ ጋዓንቴ ፔቴ ኦ ጌኤዛሢ ሃይቂ፤ ጋፕንዎ ኦኡኮ ጌኤዛሢ ሃሢ ዓደና ዎላ ማኣራ ዓቴ።» ጌዔ።

14 የሴፔ ገንሣ ሂዚ ዔያቶም ጌዔ፡- «ሃይሸ፡ ታ ጌዔሢጉዲ ጎኔ ዲንሢ ዓጪ ሙሪ ሙኩ ዓሲኩ! 15 ዓካሪ ዲንሢኮ ጎኑማ ዔርታንዳሢ ያዲኩ፤ ዲንሢኮ ጋፕንዎ ጌኤዛሢ ዲንሢ ዔኪ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ካኣተ ሃይቆ! ታ ዲንሢ ሃሻዓኩ፤ 16 ሃሢ ዲንሢዳፕ ፔቴ ዓኣዲ ዲንሢኮ ጌኤዛሢ ዔኪ ሙኩንጎ፤ ዲንሢ ኬኤዜ ባኮኮ ጎኑማ ዔርታንዳያ ሄላንዳኣና ሃንጎዎታ ዲንሢ ሃይካ ቱኡሲ ማርካ ዴዓንዳኔ፤ ዲንሢ ጌዔሢጉዴያ ማዒባኣያታቶ ጋዓንቴ ካኣተ ሃይቆ! ጉቤሢ ዲንሢ ሙሪ ሙኩ ዓሲኩ» ጋዓዎ፤ 17 ዔያቶ ዲ ሃይሃ ኪሊ ቱኪ ዴይሢ።

18 ሃይሣሳ ኬሎና የሴፔ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ታኣኒ ያኦሲ ዲገጩ ዓሲታሢር ፔቴ ጎይሢና ታ ዲንሢኮ ሸምፕ ዓውሳኒ ማሌ፤ 19 ዲንሢ ጎኔ ጉሙርቂንታ ዓሲ ማዔታቴ ዲንሢዳፕ ፔቴ ሃይካ ቱኡዘ ማኣራ ዓቶንጎ፤ ሃንጎዎታ ሃኣኮ ዔኪ ዲንሢኮ ናይዲንቴ ዲገናም ዓኣዲዎቴ። 20 ይካፕ ዲንሢኮ ጌኤዛሢ ዔኪ ታኣም ሙኩዎቴ፤ ያዲ ማዔቶ ዲንሢ ኬኤዜ ባካ ቢያ ጎኔ ማዔሢ ዔርታንዳኔ፤ ሃይቢፕኣ ዲንሢ ዓታንዳኔ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ይይ ጌኤዛ ኮሽኩ ጋዓዎ፤ 21 ዎላ ሂዚ ጌዔ ጌሰቴ፡- «ጎኔና ሚና ኦ ጌኤዛሢ 0-ያይዳ ኦ ማዴ ፑርቶ ባኮ ዛሎ ኮይሳ ሜቶ

41:40 41:40 ዳኪ. ማዶ 7:10። 41:42 41:42 ዳኣኔ. 5:29። * 41:51 41:51 ሚናኣሴ ጌይዎ፡ ዔብሪ ዓሰ ሙኡቸና «ዋሊሳ» ጌይሢ።
 † 41:52 41:52 ዓፕራሜ ጌይዎ፡ ዔብሪ ዓሰ ሙኡቸና «ላሚ ናይ ዲንጌ» ጌይሢ። 41:54 41:54 ዳኪ. ማዶ 7:11። 41:55 41:55 ዮሃ. 2:5። 42:2 42:2 ዳኪ. ማዶ 7:12። 42:9 42:9 ማኪ. ማፃ 37:5-10።

ሃሢ ኑ ዔኪዳ ዓኣኔ፤ ዒዚ ታና ሃሹዋቲራ። ጌዒ ሜታዲ ሸኢቆናና ዒዛኮ ሸኢጲዖ ኑ ዋይዚባኣሢ። ሃሢ ኑ ዑዖይዳ ሃይ ማታሢ ሃላሢ ዬያ ዛሎናኬ።»

22 ርኦቤኤሌ ዔያቶም፡- «ታ ዒንሢሞ ሩዖ ዑፃ ፑርታ ባኣዚ ሃሊሲፖቲ። ጌዒ ከኤዛኣና ዒንሢ ጋዓንቴ ታኣም ዋይዚባኣኤ፤ ሃኣዛጉዋይ፡ ሃሢ ኑ ዒዛ ዋይሢሮ ኮማ ኑኡም ማሃንታሢ» ጌዔ። 23 ዮሴፔ ዔያታ ዬያ ጋዓ ባኮ ቢያ ዋዋይዛኔ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዮሴፔና ጌሰታሢ ዬኖ ዓጮ ሙኡጮ ዔራ ዓሲና ማዔሢሮ፡ ዔያታ ጋዓ ባኮ ዮሴፔ ዋይዛሢ ዔያታ ዔሪባኣኤ። 24 ዮሴፔ ዒማና ዔያቶይዳፓ ዲማዲ ዴንዲ ዬኤኬ፤ ለሚ ሃሃ ዔያቶ ኮይላ ሙከ ዔያቶና ጌሰቲሰካፓ ሲሞኦኔ ዔያቶ ባኣካፓ ዔኪ ቱኮኔ።

ዮሴፔኮ ጌርሲንሢ ካኣና፤ ዓጮ ማዒ ዓኣዴሢ

25 ዮሴፔ ዒዛም ማዲ ዓሶ፡- «ሃንሢ ዓሶንሢም ዔያቶኮ ሱርባ ሃኣኮ ኩንሢፓ ሚኢሻ ዔያቶኮ ማሃ ሱርባ ካራ ካራ ዖሺ ጌሢ፡ ጎይዖኮ ዔያቶም ጋላ ዒንጉዋቲ» ጌዒ ዓይሢ። ዓሳ ዬያ ዓይሢንቴ ጎይዖ ማዲሰካፓ፡ 26 ዮሴፔኮ ጌርሲንሢ ሻንቁ ሃኣኮ ሃርና ጫኣኒ ዴንደ ዔቁኔ።

27 ጎይዖ ዔያታ ዓኣዲቤቃ ፔቲ ቤሰካ ዋርቃኒ ቡኬ ቤዛ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ፔኤኮ ሃኣኮይዳፓ ፔ ሃራሢ ሙኡዛኒ ሱርባ ካር ቡላዛ ዒዚ ጨጌ ሚኢሻ ዒኢካ ዖሺንቴ ዓኣዖ ዴንቁኔ። 28 ዒዚ ጌርሲንሢም፡- «ታ ሚኢሻ ገንሣ ማዔኔ፤ ሃኣዛጉዋቲ፡ ሱርባፓ ታ ዴንቁኔ» ጌዒ ከኤዛዛ፡ ቢያሢ ዒጊጨ ዲቃታዖ፡- «ዖኦሲ ኑጊዳ ዓይጎ ባኣዚ ዔኪ ዬዓኒ ሃያ ማዴይ?» ዋሊ ኮይላ ጌዔ።

29 ዩካፓ ካኣና፤ ዓጮይዳ ዓኣ ዓዶ ያይቆኦቤ ኮራ ዔያታ ሃሊ፡ ዔያቶይዳ ማዔ ባኮ ቢያ ሃዚ ጌዒ ከኤዛኔ፡-

30 «ጌብፂ ዓጮ ዋይሢ ሱኡጋሢ ታኣኮ ዓጮ ዒንሢ ሙራኒ ሙከ ዓሲኬ» ጌዒ ኑ ዑፃ ጎሪንቴ፤ 31 ኑኡኒ ማሃዖ፡- «ኑ ጉሙርቁንታ ዓሲኬ፡ ዓጪ ሙራ ሙከ ዓሲቱዋሲ፤ 32 ኑኡኒ ፔቲ ዓሲ ናይ ማዔ፡ ታጶ ለምዖ ናይኬ፤ ፔቲሢ ኑኡኮ ሃይቁኔ፤ ገጉንዖ ጌኤዛሢ ኑኡኮ ሃሢ ዓዶና ዋላ ካኣና፤ ዓጮ ማኣራ ዓቲኔ» ጌዔ። 33 ዓሢ ኑኡም ሃዚ ጌዔ፡- «ዒንሢ ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዔሢ ታ ዔራንዳሢ ታ ጋዓ፡ ፔቲ ባኣዚ ዒንሢ ማዴቶኬ፤ ዬናኣ ዒንሢዳፓ ፔቲ ሃይካ ታ ኮራ ዓቶንጎ፤ ዓቲዘንሢ ዒንሢኮ ናይዲንቴ ማኣሮ ዓሶም ሃኣኮ ዔኪ ዓጮ ማዑዋቲ፤ 34 ዒንሢኮ ጋጉንዖ ጌኤዛሢ ዔኪ ታኣም ሙከዋቲ፤ ያዲ ዒንሢ ማዴቲ ዒንሢ ጉሙርቁንታ ዓሲና ዓጪ ሙራ ሙከባኣ ዓሲታሢ ታ ዔራንዳኔ፤ ሃሢ ዒንሢኮ ሃካ ዓቲ ጌርሲያ ታ ማሃ ዴካንዳኔ፤ ሃያ ዓጮይዳኣ ዒንሢ ኮዔሢጉዲ ኮርማኒ ዴንዳዔ።»

35 ዓደም ዔያታ ዬያ ከኤዚ ጋጉሢሢ ገንፃ ሃኣኮ ዔያታ ሱርባፓ ማሃኣና ፔቲ ፔቲሢኮ ሱርባ ጋራ ሚኢሻ ዖሺ ጌሃናሢ ጴዳኔ፤ ዬያሮ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ዓደንታ ማዔ ሚኢሻ ዛጋዖ ሚርጌና ዒጊጨ። 36 ዬማና ዔያቶኮ ዓዳሢ፡- «ናኣቶ ቢያሢዳፓ ታና ዒንሢ ዓይሳኒ ኮዓ? ዮሴፔ ባኣኤ፤ ሃሢ ሲሞኦኔ ዒንሢ ዓይሳኔ፤ ሃሃ ቃሲ ዒንሢ ቢኢኒያሚ ዔኪ ዓኣዲኒ ኮዓ፤ ታ ዓይጎ ማቶይዳ ከዴይ!» ጌዔ።

37 ዬያ ዋይዛዖ ርኦቤኤሌ ዓደም ሃዚ ጌዔ፡- «ቢኢኒያሚ ማሃ ታ ዔኪ ሙከባኣቲ ታኣኮ ለምዖ ዓቲንቆ ናኣቶንሢ ዔኪ ዋዴ፤ ታና ዓርቁ፡ ታ ዒዛ ዔኪ ኔኤም ሙከንዳኔ።»

38 ያይቆኦቤ ዒማና፡- «ዓይጎ ማዔቶዋ ዒንሢና ዋላ ታ ዴካዓኬ፤ ዒዛኮ ቶይዲ ቤርታ ሃይቁኔ፤ ዓቲሢ ሃሢ ዒዛ

ሌሊኬ፤ ጎይዖ ዒዛ ዑፃ ፔቲ ባኣዚ ሃሌቶ ጋርቻቶና ታና ዒንሢ ኑኡናሲ ዋዲሻንዳኔ» ዔያቶም ጌዔ።

43

ዮሴፔ ጌርሲንሢኮ ቢኢኒያሚ ዔኪ ጌብፂ ዓጮ ዓኣዲዖ

1 ካኣና፤ ዓጮይዳ ከሊንኮ ሉማሢ ሚርጌና ደዲ ደዲ ዓኣዴኔ፤ 2 ያይቆኦቤ ማኣሮ ዓሳ ጌብፂይዳፓ ዔኪ ሙከ ሃኣኮ ሙይ ኩርሳዛ ዔያቶኮ ዓዴ፡- «ሃሢ ገንሣ ጌብፂ ዓኣዲ፡ ዴካ ሃኣኮ ኑኡም ሻንቁዋቲ» ጌዔ።

3 ዪሁዳ ጋዓንቴ ዓደም ሃዚ ጌዒ ማሃ፡- «ዓሢ ኑኡም ሲንሢኮ ጌኤዛሢ ዒንሢ ዔኪ ሙከባኣቶ ታ ቤርታ ዒንሢ ጴዳዋጉዲ» ጌዒ ኮሺ ላቲኔ፤ 4 ዬያሮ ኑ ጌኤዚ ኑኡኒ ዔኪ ዓኣዲንዳጉዲ ኔ ጌዔቲ ዓኣዲ ኑ ሃኣኮ ሻንቁ ዓይሢዖ ሄኤኮ ኑ ኩንሃንዳኔ። 5 ኑ ጌኤዚ ኑኡና ዓኣዲም ኔ ዓይሢዖ ማዔቶ ኑኡኒያ ዬካ ዓኣዲዓኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ሲንሢኮ ጌኤዚ ዒንሢ ዔኪ ሙከባኣቶ ታ ቤርታ ዒንሢ ጴዳዋጉዲ ጎዖና።»

6 ዒሰራዔኤሌ ዒማና፡- «ሜሌ ኑኡኮ ጌኤዚ ዓኣኔ» ጌዒ ዒንሢ ከኤዚያና ሃያጉዴ ሜታሢ ዓይጋ ዒንሢ ታኣም ዔኪ ሙከይ?» ጌዔ።

7 ዔያታ፡- «ዓሢ ኑናንታ ኑ ማኣሮ ዓሶንታ ዛሎ ኮሺ ደዲሺ ያኡጮኔ፤ ሲንሢኮ ዓዴ ሳዛና ዓኣ? ሜሌ ጌርሲ ማዓዖ ዒንሢኮ ዓኣ?» ጌዒ ኑና ያኡጮኔ፤ ኑኡኒያ ዒዛኮ ያኡጮዖም ኮይሳሢ ማሃ ከኤዚኔ፤ ዓካሪ ዓሢ ሲንሢኮ ጌኤዛሢ ዒንሢ ዔኪ ሙከንዳጉዲ» ጋዓንዳሢ ዋዲ ኑ ዔራንዳዖ ዓቲይ?»

8 ዪሁዳ ዓደም ሃዚ ጌዔ፡- «ናዓሢ ታና ጉሙርቁ ኑኡና ዋላ ዴኬ፤ ዑኮ ሃሢ ኑ ከሰከም፡ ያዲ ማዔቶ ኑናንታ ኔናንታ ኑኡኮ ናኣቶንታ ከሊንኮ ሉማሢፓ ኑ ዓታንዳኔ።

9 ናዓሢ ታኣም ሃሺ፤ ዒዛይዳ ማዓ ባኣዚና ቢያ ታ ያኡጮንታንዳኔ፤ ኮሺና ታ ዒዛ ዔኪ ሙከባኣቲ ታ ናንጎ ዋዶ ቢያይዳ ዳቢንታ ታ ዑፃ ማዖም። 10 ሄኤዶ ሃሊ ኑ ናጊባኣታቲ ለምዒ ማይንቴ ኑ ሃሊ ማዔያ ናንዳኔ።»

11 ዩካፓ ዓዳሢ፡ ያይቆኦቤ፡- «ማይ ዒንሢኮ ዓኣዲዖ ዓቲዋያ ማዔቲ ዬኖ ዓጮ ዋይሢ ሱኡጋሢም ኑ ዓጮ ዓኣ ኮኮ ባካፓ ዬይያ፡- ቤሌሴ፡ * ዔኤሲ፡ ዴማ ዴማ ሳውቃ ዴኤሻ፡ ከርቤ፡ ቲሚሬ ሚዖ ዓኣፓ፡ ሌውዜ ጌይንታ ሚዖኮዋ ዓኣፓ ዒንጊ ዋዛሳኒ ዔኪ ዓኣዲዋቲ። 12 ሃሢ ሃያኮ ቤርታ ዒንሢኮ ሱርባ ካራ ማዒ ሙከ ሚኢሻ ዳቢንቴና ማዓንዳሢሮ ዬያንታ ቃሲ ሚኢሹያ ዔኪ ዓኣዲዋቲ። 13 ማይ ዋይታንዳይ ዒንሢኮ ጌኤዛሢያ ዔኪ ዓሢ ኮራ ዑከና ዓኣዲዋቲ። 14 ቢኢኒያሚንታ ሃንጎ ዒንሢኮ ጌርሲያ ማሃ ዒንሢም ዒንጎንዳጉዲ ቢያ ባኣዚ ዴንዳዓ ያኡሲ ዬያ ዓሢኮ ዒኖ ዒንሢም ሚጨንታዖ ማሆንጎ። ታኣኒ ታ ዛሎና ናኣታፓ ዓቲቶዋ ማይ ታ ዋይታንዳይ፤ ታኣም ዓዓጎና ባኣዚዋይ» ጌዔ።

15 ዬያሮ ያይቆኦቤኮ ናኣታ ዒንጎንዳ ባኮንታ ሚኢሻዋ ቃሲ ዔኪ ቢኢኒያሚና ዋላ ጌብፂ ዓጮ ዴንዲ ዒኢካ ሃላዖ ዮሴፔ ቤርቶ ሸኢኬኔ። 16 ዮሴፔ ዒዛኮ ጌኤዚ፡ ቢኢኒያሚ ሃንጎ ዒዛኮ ጌርሲንሢና ዋላ ዓኣሢ ዴንቃዖ ማኣሮይዳ ዒዛም ማዲ ዓሶ ዓይሢ ማዲሳሢ ዔኤሊ፡- «ሃንሢ ዓሶንሢ ጋር ዔኪ ዓኣዴ፤ ዓባ ሳዛ ማዓኣና ታኣና ዋላ ዔያታ ሙዖ ሙዓንዳሢሮ ቆልማፓ ፔቲ ሹኪ፡ ካሢ ጊኢጊሹ» ጌዔ።

42:22 42:22 ማዚ. ማፃ 37:21-22። * 43:11 43:11 ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻላ፡- ቦኦቢ ማላያ ዓኣፓ ዓሲ ሙሙዓ ሚሢኬ።

17 ማደ ዓሶ ማደሻሢ ስጦቴ ዒዛም ከኤዘሢገዳ ዒዛኮ ገርሲንሢ ሳኪ ገር ዓኣዳኔ። 18 ስጦቴኮ ገርሲንሢ ስጦቴ ማኣር ባንሢ ዒያቶ ዒኪ ዓኣደዋኣና ማርገ ዒገጩኔ፤ ዒያታ ዒማና «ሃይካ ኑና ዒኪ ሙኮሢ ስርታ ኑኡኮ ስርቦ ገርይዳ ጴዳ ማኢሾር ማዑዋዎ ዓታዓ፣ ዩያር ኑ ማታኣ ከዴኔ፤ ሃርዋ ኑኡኮ ዒኪ ኑና ዒያቶኮ ካራሚ ማሃንዳኔ» ገዒ ሃርገኔ።

19 ስጦቴኮ ማኣሪ ገላኒ ዒያታ ዑካዎ ዩያ ማኣርይዳ ማደ ዓሶ ዓይሢ ማደሻሢ ሃዚ ገዒ። 20 «ኑ ጎዳሢዮ! ሃያኮ ስርታ ሃኣኮ ሻንቃኒ ኑ ሃይካ ሙከያኮ፤ 21 ማኣሪ ኑ ማዓኣና ጎይዎ ዋርቃኒ ኑ ሱከ ስሰካ ስርቦ ኑኡኮ ኑ ሱላንቴ ኑና ፔቴ ፔቴሢኮ ማኢሾ ገገጩኮዎ ስርቦ ካራዎሽ ዓገናና ኑ ዴንቁሢ ሃኣከገ፤ ሃሢ ኑ ማሃ ዒኪ ሙከኔ። 22 ሃሢያ ሃኣኮ ኑ ሻንቃንዳ ማኢሾ ቃሲ ኑ ዓርቄኔ፤ ዒማና ኑኡኮ ማኢሾ ማሃ ስርቦ ገራ ያኣኒ ዓገቴያ ኑ ዒራዋሴ።»

23 ዩያ ማኣርይዳ ማደ ዓሶ ዓይሢ ማደሻሢ፡- «ዩያ ዛሎና ማታዲ ዒገጩ፣ ማሃንታ ማሃንታ ዓደ ያኣሲ ዩያ ማሃንታ ማኢሾ ማሃንታ ስርባ ማሃ ዓገገና ናንዳኔ፤ ማሃንታ ማኢሾ ገገገንቴ ታኣኒ ዒኪናኣኮከ» ዒያቶም ገዒ። ዩካፓ ዎንዴ ሃኒ ዓቴ ሲሞኣኔ ዒያቶ ኮራ ዒኪ ሙከኔ።

24 ማኣርይዳ ማደ ዓሶ ዓይሢ ማደሻሢ ስጦቴኮ ገርሲንሢ ስጦቴ ማኣሪ ዒኪ ገልዛዎ ቶኮ ማሰታንዳ ዋኣሢያ ዒገገ፣ ዒያቶኮ ሃርማኣ ሙዎ ባኣዚ ዓገገ። 25 ስጦቴና ዋላ ሙዓንዳሢ ዒያቶም ከኤዘንቴሢር ስጦቴ ሙከንዳያ ሃላንዳኣና ዒዛም ዒንጎንዳ፣ ዳከንቴ ባኮ ዒያታ ገኢገጩ።

26 ስጦቴ ሙከ ማኣሪ ገላዛ፣ ገርሲንሢ ዒዚ ዓኣ ቆልዎ ገላ ዒያታ ዒንገኒ ዒኪ ሙከ ባኮ ዒዛም ዒንገዎ ሊካ ሳዎ ባንሢ ሃርኪ ገዒ ዘገ ቦንቾ ዒኤሊሢ ዒኤሊኔ። 27 ዒዚ ዒማና፡- «ዒንሢ ኮሽ ሙከያ?» ገዒ ያኡጩሢኮ ገንዳ፡- «ዩይ ዒንሢ ታኣም ከኤዘ ገርቾ ዓዳሢ ዋዚዳይ ሃና ሃላንዳኣና ሳዛና ዓኣ?» ገዒ ዒያቶ ያኡጩኔ፤

28 ዒያታ ማሃዎ፡- «ኔ ዓይላሢ፣ ኑ ዓዴ ሃና ሃላንዳኣና ሳዛና ዓኣኔ፤ ዒዚ ኮሽ ኮሽከ» ገዓዎ፣ ሊካ ሳዎ ባንሢ ሃርኪ ገዒ ዒዛ ቦንቾ ዘገኔ።

29 ስጦቴ ፔ ዒንደ ናዓሢ ማዕ። ዒዛኮ ገኤዚ ቢኣኒያሚ ዴንቃዎ፡- «ኑኡኮ ገኤዚ ዓኣኔ» ገዒ ዒንሢ ታኣም ከኤዘሢ ሃይ ዒዛዳ?» ገዓዎ፣ «ታ ናዓሢዮ፣ ያኣሲ ኑና ዓንጅም» ገዒ። 30 ስጦቴ ፔኤኮ ገኤዚ ዛገዛ ዋልቃ ዒዛኮ ገላሢር ዒያቶኮ ስርታፓ ቆልዎ ገር ማዒ ገላ ኮሽ ዩኤከኔ።

31 ዩካፓ ዓቢዎ ማሰቴ፣ ፔና ደዲሻዎ ሙዎ ሸኢሻንዳጉዳ ዓይሢ።

32 ሙዎ ሃዲ ሸኢሻና፡- ዒዛም ደማ፣ ገርሲንሢ ማደ ደማ፣ ዒኣካ ሙዓ ገብጻ ዓጩ ዓሶማኣ ደማ ገኢገጩንቴኔ፤ ያዲ ደማሲ ገኢገጩንቴሢ ገብጻ ዓጩ ዓሳ ዒብሬ ዓጩ ዓሶና ዋላ ሙዎ ቦሃሳያ ማሃ ገይዳሢርከ።

33 ስጦቴኮ ገርሲንሢ ቶይዲ፣ ዴንዲ ገፓ ገኤዚ ሃላንዳኣና ዋላ ቤቁ ዴዒኔ፤ ዒያታ ዎይቴ ዴዒ ዓኣቴያ ዒያታ ዴንቃዎ ዴቃቴ ሃርሽ፣ ዋላ ሴካና ሃንገና ዛገኔ።

34 ስጦቴም ዒንጎና ሙዎይዲ፣ ዒኪ ዒኪ ዒያቶም ዒንገንቴኔ፤ ቢኣኒያሚም ገገገንቴ ሃንጎዋቶይዲ፣ ዑሣ ዓኣዴ ዒንገንቴኔ፤ ዩያይዲ ስጦቴና ዋላ ሚሽካንዳያ ሃላንዳኣና ሙይ ዑሽኪ ዒያታ ዎዛዴኔ።

44

ባይቄ ዑኩ ዑሽኮ ዓንገሎ

1 ስጦቴ ዒዛኮ ማደ ዓሶ ዓይሢ ማደሻሻ ሱኡገሢ ሃዚ ገዒ ዓይሢ፡- «ዒያቶኮ ስርባ ዓርቃሢ ጉዴያ ኩንሢ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሶኮ ማኢሾዋ ስርቦ ካራ ማሃ ገንሢ ዓገ። 2 ታኣኮ ዑኩ ዑሽኮ ቢር ዓንጎና ኮሽንቴ ዓንገሎ ዒኪገፓ ዳኮ ገኤዛሢኮ ስርቦ ካራ ዓገ።» ስጦቴ ማኣራ ማደ ዓሶኮ ሱኡገሢ ስጦቴ ገዒማጉዲ ማደኔ።

3 ጉቴ ዓሚ ደማ ዓሳ ስጦቴኮ ገርሲንሢ ሃር ጫኣኒሲ ዳከኔ። 4 ካታማፓ ከሰኪ ዳካ ሃገ ዒያታ ዓኣዳኣና ስጦቴ፣ ማደ ዓሶኮ ሱኡገሢም፡- «ዩንሢ ዓሶንሢ ገንዎ ዑከና ዓኣዲ ዒያቶ ዓርቄ፤ ዒያቶ ዴንዲ ሃላዎ፡- «ዒንሢም ኮሽ ማደንቴሢ ዛሎ ፑርታ ዒንሢ ማሃሢ ዓይጎርዳይ? 5 ታ ጎዳኮ ዑኩ ዑሽኮ ዓንጎ ዓንሢ ዓይጎር ዉኡቄይ? ዩና ዓንገላ ታ ጎዳሢ ዑሽ ዑሽካያና ዓኣሽንቴ ባኣዚ ቢያ ዒዛና ዛገ ዒራያ ማዕሢ ዒንሢ ዒራዋዎዳ? ሃይ ዒንሢ ፑርቴሴ ባካ ማርገ ዴኤሢ ባኣዚከ» ዒያቶም ገዒ» ገዒ።

6 ዩያ ማኣርይዳ ማደ ዓሶኮ ሱኡገሢ ዴንዲ ስጦቴኮ ገርሲንሢ ሃላዎ፣ ገይንቴሢ ጎይዎ ዒያቶም ከኤዘኔ፤ 7 ዒያታ ዒዛ ኮይላ፡- «ኑ ጎዳሢዮ! ዎይቴ ኔ ሃዚ ገዓይ? ኑኡኒ ዩያጉዴ ባኣዚ ማደባኣሢ ኑ ጫኣቃንዳኔ፤ 8 ሃያኮ ስርታ ኑኡኮ ስርቦ ገራ ጴዳ ማኢሾታዎ ኑ ኑኡኮ ዓጩ ካኣናይዲ፣ ማሃ ዒኪ ሙከሢ ኔ ዒራኔ፤ ሃደዎ ሃሢ ኔ ጎዳ ማኣራ፣ ማኢሾ ማዕቶ ዎርቄ ኑ ዉኡቃንዳሢ ዓይገንዳይዳይ? 9 ኑገዳ፣ ፔቴ ዩና ባከሎ ዒኪ ጴዳቶ ሃይቆንጎ፤ ዓቴዘንሢ ኑኡኒ ኔኤኮ ካራሚ ማዓንዳኔ» ገዒ።

10 ዒዚ ዒማና፡- «ኮሽከ፤ ዒንሢ ገዒማ ጎይዎ ማዕንጎ፤ ገዓንቴ ዩና ዓንገሎ ዒከ ዓሢ ሌሊ ታኣኮ ካራሚ ማዓንዳኔ፤ ዒንሢ፣ ሃንጎዋታ ገዓንቴ ማታ ባኣያ ዓኣዳንዳኔ» ገዒ። 11 ዩያር ዑከና ጫኣና ሱሊ ከሣዎ ፔቴ ፔቴሢ ፔኤኮ ስርቦ ሱሊ። 12 ስጦቴኮ ማደሢ ቶይዲሰካ፣ ዓርቃዎ ዴንዲ ገኤዚሲ ሃላንዳኣና ቢያሢ ስርቦ ገር ካኣሽ ካኣሽ ዑኩ ዑሽኮ ዓንገሎ ኮዓዎ፣ ገፓይዳ ዓንገሎ ቢኣኒያሚ ስርቦ ገራ፣ ዴንቄ። 13 ስጦቴኮ ገርሲንሢ ዩያ ዛገ ዎደና ፔኤኮ ሳፒሎ ዳርዚ ዩኤካዎ ስርቦ ቢያ ጫኣኒ፣ ገንሢ ካታም ማዕኔ።

14 ዩሁዳና ገርሲንሢና ስጦቴ ባንሢ ሙከቤቃ ዒዚ ሃገ ማኣራ ዓኣንቴ ዴንቄ ካኣማዎ፣ ዒዛ ቤርታ ሎኣማኔ። 15 ስጦቴ ዒያቶ ኮይላ፡- «ሃይ ዒንሢ ማደ ባካ ዓይገንዳይዳይ? ታጉዴ ቦንቾንቴ ዓሲ ደማ ዒራቶና ዓኣሽንቴ ባኣዚ ቢያ ማላ ዛገ ዒራንዲዎያ ዒንሢም ማላያ?» ገዓዛ፣ 16 ዩሁዳ ማሃዎ፡- «ዓካሪ ኑ ጎዳሢም ኑ ዓይጎ ከኤዛንዳይ? ኑና ገኤሻንዳ ባኣዚ ኑ ከኤዛኒ ፔቴታዎ ዴንዳዑዎ፤ ዓይጎር ገዒቶ ያኣሲ ኑ ማዴ ፑርቱም ኔኤም ፔገሴኔ፤ ዓካሪ ዑኩ ዑሽኮ ዓንገላ ጴዳሢ ሌሊቱዋንቴ ቢያሢ ኑኡኒ ኔኤኮ ካራሚ ማዓንዳኔ» ገዒ።

17 ስጦቴ ዒማና፡- «ዩያ ታ ፔቴታዎ ማደዓከ፤ ዑሽኮ ዓንገላ ጴዳ ዓሢ ሌሊ ታኣኮ ካራሚ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓቴዘንሢ ኮሽና ዒንሢኮ ዓዳሢ ባንሢ ዴንዳኒ ዴንዳኔ» ገዒ።

ዩሁዳኮ ቢኣኒያሚ ዛሎ ስጦቴ ሸኢቁዎ

18 ዩሁዳ ስጦቴ ባንሢ ዑከገፓ ሃዚ ገዒ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ሃዳራ ፔቴ ባኣዚ ኔ ዎይዘንዳጉዳ ታ ኔና ሸኢቃኔ፤ ዎዚ ኔ ካኣቴጉዳ ቦንቾንታዎ ማዕቴያ ሃዳራ

ታና ጎሪግ። 19 ታ ጎዳሚያ! ሃያኮ ቤርታ ለዲንሢኮ ዓዳ ዓኣ? ማለጅ ጌኤዛቲያ ዲንሢኮ ዓኣ? ጌራ ኔኑና ያኑጩኔ፤ 20 ኑኤኒያ ጋርቹ ኑኤኮ ዓዳሰኬያ ዓኣኔ፤ ሃሃ ዓዲ ደርቻቶና ሸዓ ጌኤዛቲያ ኑኤኮ ዓኣኔ፤ ይያ ናዓሢኮ ዲሻሢ ሃይቄኔ፤ ዓዲ ዲንዶ ናኣቶኮ ዓቲሢ ዓዲ ሌሊታሢ ለዲ ለዲ ማርገና ናሽካኔ፤ ኔኤም ኑ ጌዔኔ፤ 21 ዩካፓ ኔኤኒ፡- ታ ዛጋንዳጉዲ ዔኪ ሙኩዋቲ፤ ኑ ኮራ ጌዔኔ፤ 22 ኑኤኒያ፡- ናዓሢ ዓዳ ሃሽ ሙካኒ ዲንዳዑባሴ፤ ሃሽ ሙኬያ ማዔቲ ዓዳ ሃይቄዋዎ ዓታዓኬ፤ ሂዚ ኔኤም ኑ ጌዔኔ። 23 ኔኤኒ፡- ለዲንሢኮ ጌኤዛሢ ዲንሢ ዔኪ ሙኩባኣቲ ላሚ ታ ቤርታ ዲንሢ ደዳዓኬ፤ ጌራ ኑኤም ኮሽ ላቲኔ።

24 «ዬያር ኑኤኒያ ኑ ዓዳሢ ባንሢ ዴንዲ ሄላዎ ኔ ኑኤም ጌዔ ባኮ ቢያ ዲዛም ከኤኤኔ፤ 25 ዩካፓ ዲዚ፡- ሃሃ ጊብፄ ዓጮ ዴንዲ ዳካ ሃኣኮ ኑኤም ሻንቁዋቲ» ጌዔኔ። 26 ኑኤኒያ ዲማና፡- «ዩካ ኑ ዓኣዳኒ ዲንዳዑባሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኑ ጌኤዛሢ ኑኤና ዋላ ዓኣዳኒባኣቶ ዓሢ ቤርቶ ኑ ሽኢካኒ ዲንዳዑባሴ፤ ዩካ ኑ ዓኣዳኒ ዲንዳዓሢ ኔኤኒ ኑ ጌኤዛሢ ኑኤና ዋላ ዓኣዳኒዳጉዲ ዳኬቲ ሌሊኬ» ጌዔኔ። 27 ኑ ዓዳ ጊንሢ ኑኤም ሂዚ ጌዔኔ፡- ታኣኮ ላኣሌላ፡ ራኣሄላ ላምፖ ዓቲንቁ ናይ ሸዓሢ ዲንሢ ዔራኔ። 28 ዔያቶይዳፓ ፔቲሢ ሃያኮ ቤርታ ታጊዳፓ ዲማዳ ባይቄኔ፤ ዲ ባይቄሢዳፓ ሃኖ ሄላንዳኣና ታ ዲዛ ዴንቁባኣሢ ፔርታ ስዎ ሙዔያ ናንዳኔ፤ 29 ሃሃ ዲንሢ ሃያ ዔኪ ዓኣዳዛ ፔርታ ባኣዚ ሄሌቶ፡ ታኣኮ ጋርቻቶ ዋይይዳ ዲንሢ ታና ኑኤናሲ ዋዲሻንዳኔ።»

30-31 ሃሃ ዪሁዳ ከኤዛዎ፡- «ዬያር ጎዳሚያ! ናዓሢ ኑ ዔኩዋዎ ዓዳ ባንሢ ዓኣዳቶ ናዓሢ ኑ ኮራ ባኣሢ ዲ ዴንቃዎ ቤዘና ሃይቃንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዲዛኮ ሸምፓሢ ናዎ ሸምፓሢና ዋላ ፔቲ ማዔሢሮኬ፤ ሃሃ ማርገ ጋርቻታፓ ዔቁያና ዲዛ ኑ ዲቃሢ ዋዲሽሳንዳኔ። 32 ሃሃ ጊንሢ ናዓሢ ዛሎ ታኣም ሃሽ፡ ታ ዔኪ ዲዛ ሙካንዳኔ፤ ታ ዲዛ ዔኪ ሙኩባኣቶ ታና ያኑጩ፤ ጌራ ታ ሙኬኔ፤ ሃሃ ናዓሢ ኮሽና ታ ዔኪ ሙኩባኣቶ ታ ናንጎ ቢያይዳ ዳቢንታ ታ ዑፃ ማዎም፤ ጌራ ታ ዲዛም ጫኣቄኔ።

33 «ዬያር ታኣኒ ናዓሢ ዛሎ ኔና፡ ታ ጎዳሚኮ ካራሚ ማዒ ሃይካ ዓታንዳኔ፤ ናዓሢ ጋዓንቴ ጌርሲንሢና ዋላ ዓኣዳንጎ፤ 34 ናዓሢ ታ ዔኩዋዎ ዋይቲ ዓዳ ባንሢ ማዓንዳይ? ዩያጉዴ ዴኤሢ ማታ ታ ዓዳ ዑፃ ሄላንቴ ታ ዛጋኒ ኮውባሴ» ጌዔኔ።

45

ዮሴፔ ፔ ያኑዋ ጌርሲንሢም ፔጋሴሢ

1 ዮሴፔ ፔኤኮ ማዳ ዓሶ ቤርታ ገባኒ ዲንዳዒባኣሢሮ፡ ማዳ ዓሶ፡- «ቢያሢ ሃካፓ ከሰኩዋቲ!» ጌይ ዙሎ ከሴኔ፤ ዮሴፔ ፔ ያኑዋ ጌርሲንሢም ከኤዛኣና ማሌ ዓሲ ዲዛ ኮራ ባኣሴ። 2 ዲማና ዲዚ ዑኡዙ ፔኤሲ ዴጊዲ ጊብፄ ዓሳ ዋይዛንዳያ ሄላንዳኣና ዲላቲ ዩኤኤኔ፤ ካኣቲ ማኣርይዳኣ ዩይ ሃይሳ ዋይዚንቴኔ።

3 ዮሴፔ ጌርሲንሢም፡- «ታኣኒ ዮሴፔኬ፤ ታ ዓዳ ሃኖ ሄላንዳኣና ሸምፔና ናንጊዳ?» ጋዓዛ፡ ጌርሲንሢ ዲ ጌዔሢ ዋይዛዎ ኮሽ ዲቃቲ ማሂ ከኤዛንዶ ጎይሢ ባይዚኔ።

4 ዮሴፔ ዔያቶ፡- «ሂንዳ ታ ባንሢ ዩውቀቲ» ጌዔኔ፤ ዔያታ ዲዛ ባንሢ ሙካዛ፡ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዲንሢ ጊብፄ ዓጮም ሻንቹ፡ ታ ዲንሢኮ ጌርሲ ዮሴፔኬ፤ 5 ማና ዩያ ዲንሢ ማዳ ባኮር ሃሢ፡ «ዓይጎር ኑ ዩያይዳይ?» ጌራ

ማሊ ማታዲፖቲ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ያኑሲ ታና ቤርታሲ ሃካ ዳኬሢ ዓሶኮ ሸምፓሢ ታ ዓውሳንዳጉዲኬ። 6 ሳዓ ሉማዳንቴ ለምዓሲ ሌዔ ማዔኔ፤ ዓሳ ጎሽኪ ሃኣኮ ቡኩሳኒ ዳንዳዑዋ ዶንጎ ሌዔ ሃጊ ሙካንዳኔ። 7 ያኑሲ ቤርታሲ ታና ሃይካ ዳኬሢ ዲንሢኮ ሸምፓሢ ሃያጉዴ ዲቃሢ ጎይሢና ዓውሲ፡ ሳዎይዳ ዲንሢኮ ዜርሢ ዓታንዳጉዲ ማሊሢሮኬ።

8 «ዬያር ሃይካ ታና ዳኬሢ ያኑሲኬ፡ ዲንሢቲዋሴ፤ ያኑሲ ታና ካኣቲኮ ዘራ ዓዳ፤ ጊንሢ ዲዛኮ ዓኣ ቆሎ ዑይይዳ ጎዳ ማሂ፡ ሃሃ ጊብፄ ዓጮ ቢያ ዋይሢ ዓሲ ታና ማሂኔ። 9 ሃሢ ዑኩና ታ ዓዳ ኮራ ማዒ ዓኣዲጋፓ ኔኤኮ ናኣዚ፡ ዮሴፔ ኔኤም፡- «ያኑሲ ጊብፄ ዓጮ ቢያ ዋይሢ ዓሲ ታና ማሂኔ፤ ዬያር ኔጉዋዎ ታ ኮራ ዑኩ ሙኬ፤ 10 ኔኤኮ ናኣቶ፡ ናኣቶኮ ናኣቶ፡ ማራቶ፡ ዋኣር፡ ባኣቶንታ ማሌ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዔኪ ሙኬ፤ ታኣኮ ዑኩ ጌኤሴኤማ ዓጮይዳ ኔ ናንጋንዳኔ። 11 ሃጊ ሴካ ቤርታ ዶንጎ ሉማ ለዔ ዓቲሢሮ ኔኤኮ ኔ ማኣር ዓሶና፡ ሃሃ ቆልምና ዲንሢ ናይዲንቴዋጉዲ ጌኤሴኤማ ዓጮይዳ ጌሢ ታ ኔና ሙኡዛንዳኔ።» ሂዚ ጋዓኔ፡ ጎውውቀቲ።

12 ሃሃ ጊንሢ ዮሴፔ ከኤዛዎ፡- «ታኣኒ ዮሴፔ ማዒሢ ዲንሢ፡ ሃሃ ኔኤኒ ታ ጌኤዚ ቢኢኒያሚያ ዛጊ ጎናሳኒ ዳንዳዔኔ፤ 13 ጊብፄ ዓጮይዳ ታኣኮ ዓኣ ፑኡፖ ቦንቾና ዲንሢ ዛጌ ባኮ ቢያ ታ ዓዳም ከኤዙዋቲ፤ ሃሃ ዑኩና ዲዛ ሃይካ ዔኪ ዩውቀቲ» ጌዔኔ።

14 ዩካፓ ዮሴፔ ፔ ጌኤዚ፡ ቢኢኒያሚኮ ባቃኖ ማሪ ዓርቁ ዩኤካዛ ቢኢኒያሚያ ዲሾ ኮንቁ ዩኤኤኔ፤ 15 ዮሴፔ ጊንሢ ዓቲ ጌርሲንሢ ቢያ ሄርቁ ሄርቁ ዩኤኤኔ፤ ዩካፓ ዲዛኮ ጌርሲንሢ ዲዛና ዋላ ጌሰቲሢ ዓርቁኔ።

16 ዮሴፔ ጌርሲንሢ ሙኪፃ ካኣቲዋ ማኣርይዳ ዋይዚንታዛ፡ ካኣቲንታ ዲዛና ዋላ ሙዒ ዋይሢ ዓሳ ዋዛዴኔ፤ 17 ካኣቲ ዮሴፔም፡- «ኔኤኮ ጌርሲንሢ ሃር ጫኣኒ ካኣናኒ ማዒ ዓኣዳንዳጉዲ ከኤዚ፤ 18 ዔያቶኮ ዓዳንታ ማኣር ዓሶንታ ዔያታ ዔኪ ሙኩንጎ፤ ታኣኒ ዔያቶም ጊብፄ ዓጮይዳ ኮሽ ማዒ ቤሲ ዶኦሪ ዲንጋንዳኔ፤ ጊዳ ሙኡዚያ ዔያታ ዴንቁ፡ ዋዛና ሃይካ ናንጋኒ ዳንዳዓኔ። 19 ዩያጉዲ ሃሃ ዔያታ ፔኤኮ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ዓዳንታ ቶጊሲ ዔኪ ሙካንዳ ፓርንታ ሳርጌላ ያይታንታ ሃይፓ፡ ጊብፄ ዓጫፓ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዓይሢ። 20 ጊብፄ ዓጮይዳ ዓኣ ኮኩ ባካ ቢያ ዔያቶም ማዒሢሮ ማኣራ ዓቲ ቆሎ ሃሽ ሙኪያና ያይ ዔያታ ማሎፓ» ጌዔኔ።

21 ያይቆኦና ናኣታ ዔያቶም ከኤዚንቴሚ ጎይዎ ማዳኔ፤ ዮሴፔያ ካኣቲ ዓይሢሢ ጎይዎ ፓራሢና ሳርጌሎ ያይቶና፡ ሃሃ ጎይዎኮዋ ዔያቶም ጋላ ዲንጌኔ፤ 22 ዮሴፔ ፔቲ ፔቲሢም ለምፖ ለምፖ ላኣሚ ማኣዎንዶ ማኣዎ ዲንጋዎ፡ ቢኢኒያሚም ጋዓንቴ ዶንጎ ላኣሚ ማኣዎንዶ ማኣዎንታ ሃይሃ ዩኤታ ሹቹ ቢራኣ ዲንጌኔ። 23 ፔ ዓዳም ጊብፄ ዓጮይዳ ዓኣ ኮኩ ባኮ ታጾ ሃሪና ጫኣኒሲ ዳኬኔ፤ ሃሃ ጎይዎ ሙካዎ ሙዓንዳ ጋላኣ ማሌ ታጾ ዲንዴ ሃሪና ሃኣኮንታ ላኣዳንታ ማሌ ሙኡዚያ ጫኣኒ ዳኬኔ። 24 ዩያይዲ ዲዚ ጌርሲንሢ ዳኮር ጋዓዎ፡- «ጎይዎይዳ ዋላ ዑራዲፖቲ» ጌራ ዔያቶ ዘሪኔ።

25 ዮሴፔኮ ጌርሲንሢ ጊብፄይዳፓ ዔቁ ካኣናኔ ዓጮይዳ ናንጋ ዔያቶኮ ዓዳ፡ ያይቆኦና ኮራ ዴንዴኔ። 26 ዲኢካ ዴንዲ ሄላዎ ዓዳም፡- «ዮሴፔ ሸምፖና ዓኣኔ፤ ሸምፔና ዓኣኦ ማዒያ ሌሊቲዋንቴ ጊብፄ ዓጮ ቢያይዳ ዋይሢ ሱኡጌ ዲ ማዔኔ» ሂዚ ጌራ ከኤኤኔ። ዓዴ፡

45:1 45:1 ዳኪ ማዳ 7:13። 45:11 45:11 ዳኪ ማዳ 7:14።

ያይቆኑ ጋዳንቲ ኮሺ ዲቃቲሂሮ ዔያታ ጋዳ ባኮ ጎኔከ ጋዳኒ ዳንዳዒባኣሴ።

27 ጋዳንቲ የሴፔ ዒዛም ጌዔ ባኮ ቢያ ዔያታ ከኤዛዛ፣ ሃሃ ዒዛ ገብጻ ዓጮ ዔኪ ሙካንዳጉዲ የሴፔ ዳኪ ፓራሂንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ዛጋያ ዒና ዒዛኮ ማዔም ዋዛዳኔ፤ 28 ዩካፓ ያይቆኑ፡- «ታ ናዒሂ፣ የሴፔ ሽምፖና ዓኣያ ማዔሂ ታ ዔሬሂሮ ታኣኒ ሃይቃንዳሂኮ ቤርታ ዳንዲ ዒዛ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

46

ያይቆኑ ጌ ማኣሮ ዓሶና ዋላ ገብጻ ዓጮ ዓኣዲያ

1 ያይቆኑ ጌኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዔኪ ገብጻ ዓጮ ዓኣዲቤቃ ቤርሳቤ ሄሊ ፔ ዓዶ፣ ዩሳኣቄ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንገ ካኣሽከኔ።

2 ዩኖ ቤዘሎይዳ ዲሚና ዒሰራዔኤሌም ያኦሲ ፔጋዲ ጴዳዶ፡- «ያይቆኑ! ያይቆኑ!» ጌዒ ዔኤላዛ፣ ዒዚ፡- «የ! ታ ጎዳሂየ» ጌዔኔ።

3 ያኦሲ ዒዛም ከኤዛዎ፡- «ታኣኒ ያኦሲከ፤ ኔ ዓዶ ያኦዛሂከ፤ ገብጻ ዓጮ ዓኣዲያ ዒጊጩፖ፤ ገብጻ ዓጮይዳ ታ ኔኤኮ ዜርያ ዴኤፔ ዴሬ ማሃንዳኔ፤ 4 ሃሃ ገብጻ ዓጮ ታኣኒ ኔኤና ዋላ ዓኣዲንዳኔ፤ ዜርያዋ ታ ኔኤኮ ሃያ ዓጮ ገንሃ ማሂ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ ኔኤኒ ሃይቃ ዋዶና ኔ ናኣዚ የሴፔ ኔና ሱኡዳንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ያይቆኑ ቤርሳቤፓ ገብጻ ዓጮ ዓኣዲኒ ዔቄኔ፤ ያይቆኑ ናኣታ ዔያቶኮ ዓዶ ያይቆኑንታ ዔያቶኮ ዳኮ ናኣቶንታ ላኣሎንታ ገብጻ ካኣቲ ዳኪ ፓራሂና ሳርጌሎ ያይቶናይዳ ቶጊሲ፣ 6 ሃሃ ቆልሞንታ ካኣና ናጮይዳ ዓኣያ ዔያታ ዴንቄ ቆሎዋ ቢያ ዔኪ ገብጻ ዓጮ ዓኣዳኔ፤ ዩያይዳ ያይቆኑ ማኣሮ ዓሶ ቢያ ዔኪ ዴንዳኔ፤ 7 ዒዛና ዋላ ዓኣዴዘንሂ ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኣቶና ዉዱሮ ናኣቶና ናኣቶኮ ናኣቶና።

8 ገብጻ ዓጮ ጌሌ ዒሰራዔኤሌ ናኣቶ ዜርያኮ ሱንጎ ሃይፓ ዴማ ፓይዲንታዘንሂከ፤ ያይቆኑ ናኣዚ፣ ቶይዲ ሮኦቤኤሌ፣ 9 ሮኦቤኤሌኮ ናኣታ፡- ሃኖከ፣ ፓሎ፣ ሄደሮኔና ካርሚ ጌይንታያከ። 10 ሲሞኦኔ ናኣታ፡- ዩሙዔኤሌ፣ ያሚኔ፣ ያሃዴ፣ ያከኔ፣ ያሃሬና ካኣና ናጮ ላኣሎይዳፓ ሸይንቲ ሻዑሌ ጎምሂንታከ። 11 ሌዋ ናኣታ፡- ጌርሾኔ፣ ቄሃቲንታ ማራሪንታከ። 12 ዩሁዳ ናኣታ፡- ዔኤሬ፣ ያናኣኔ፣ ሽኤላ፣ ፓርሴና ዛራሄናከ፤ ዔኤሬና ያናኣኔና ጋዳንቲ ካኣና ናጮይዳ ዓኣያ ሃይቄኔ። ፓርሴ ናኣታ፡- ሄደሮኔና ሃሙሊናከ። 13 ዩሳኮኦሪ ናኣታ፡- ቶላዒ፣ ፑዋ፣ ያሹቤና ሸምሮኔናከ። 14 ዛብሎኦኔ ናኣታ፡- ሴሬዴ፣ ዔሎኔና ያሂሊዔኤሌናከ።

15 ዩንሂ ዓቲንቆ ናኣቶንሂና ዉዱሮ ናዎ ዲና ጎምዘንታ ያይቆኑ ከጎ ማቻ ሊያ ማሶፖታሚያይዳ ዓኣያ ዒዛም ሸዔያከ፤ ያይቆኑ ሊያይዳፓ ሸዔ ናኣቶና ዒዛኮ ናኣቶኮ ናኣቶኮ ፓይዳ ዋሊ ዑጎ ሃይሂታሚ ሃይሃከ።

16 ጋኣዴ ናኣታ፡- ዪፖ፣ ሃጌ፣ ሹኔ፣ ዒዲቦኔ፣ ዔሪ፣ ዓሮዴና ዓርዔኤሌናከ። 17 ዓሴኤሬ ናኣታ፡- ዩሚና፣ ዩሸዋ፣ ዩሸዋንታ ቤራዓንታከ። ዔያቶኮ ጌራላ ሴራሆ ጌይንታከ። ቤራዓ ናኣታ ሃሃ ሄቤርና ማልከዔኤሌናከ።

18 ዩንሂ ታጾ ላምፖንሂ ላኣባ ፔኤኮ ናዎ ሊያም ዒዛ ማኣዳንዳጉዲ ዒንጌ፣ ዚሊፓ ያይቆኑም ሸዔ ናኣቶና ናኣቶኮ ናኣቶና። 19 ያይቆኑ ራሂሎይዳፓ ሸዔ ናኣቶንሂ የሴፔና ቢኢኒያሚናከ። 20 የሴፔ ናኣታ ሚናኣሴና ዔፕራኤሚናከ፤ ዩያታ የሴፔ ገብጻ ዓጮይዳ

ያኦኔ ካታሞ ቄኤሶኮ ሱኡጋሂ፣ ጳይፓራ ናዎ ዓሲናቶዳፓ ሸዔዘንሂከ። 21 ቢኢኒያሚ ናኣታ፡- ቤላዔ፣ ቤከሬ፣ ዓሽቤሌ፣ ጌራ፣ ናዒሚ፣ ዔሂ፣ ሮሺ፣ ሙፕሚ፣ ሁፕሚና ዓሬዴናከ። 22 ዩንሂ ታጾ ያይዶንሂ ያይቆኑ ፔኤኮ ማቻ፣ ራሂሎይዳፓ ሸዔ ናኣቶና ናኣቶኮ ናኣቶናከ። 23 ዳኣኔ ናኣዚ፡- ሁሸሚከ። 24 ኒፕታኣሌኤሚ ናኣታ፡- ያሂደዔኤሌ፣ ጉኒ፣ ዩዳሪና ሺሌሚናከ። 25 ዩንሂ ላንካዎንሂ ራሂሎኮ ዓዴ፣ ላኣባ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ዒንጌ ባኣላይዳፓ ሸይንቲ ያይቆኑ ናኣቶና ናኣቶኮ ናኣቶናከ። 26 ያይቆኑና ዋላ ገብጻ ዓጮ ዓኣዲ ዒዛኮ ዜርያ ናኣዚንሂ ላኣሎ ሃሸዛ ፓይዳ ላሂታሚ ላሆከ። 27 የሴፔ ገብጻ ዓጮ ዓኣያ ሸዔ ላምፖ ዓቲንቆ ናኣቶንሂ ገዳ ቃሲ ፓይዶዛ ያይቆኑ ገብጻ ጌሌ ዜርያ ዋሊ ዑጎ ላንካይታሚከ።

ያይቆኑና ዒዛኮ ማኣሮ ዓሶና ገብጻ ዓጮይዳ

28 ጌኤሴኤሚይዳ ካኣሚ ዒዛ ጎይሃ ዔካንዳጉዲ ያይቆኑ ቤርታሲ የሴፔ ኮራ ዩሁዳ ዳከኔ፤ ሙከ ዔያታ ጌኤሴኤሚ ሄላዛ፣ 29 የሴፔ ዓዶና ካኣሚ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዒኢካ ሙከኔ፤ የሴፔ ዒኢካ ዓዶና ካኣማፖ ዓዶኮ ባቃኖ ማሪ ዓርቄ ሚርጌ ዩኤከኔ።

30 ዒሰራዔኤሌ የሴፔም፡- «ኔኤኒ ሽምፖና ዓኣያ ማዔሂ ታኣኒ ታ ዓኣፕና ዛገ ጎናሴሂሮ ማይ ታ ሃይቄቶዎ ማታ ባኣሴ» ጌዔኔ። 31 ዩካፓ የሴፔ ጌኤኮ ጌርሲንሂንታ ሃንጎ ዓዶ ማኣሮ ዓሶንታም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ታኣኒ ካኣቲ ኮራ ዓኣዲጋፓ ኣኣና ናጮይዳ ናንጋ ታኣኮ ጌርሲንሂና ታ ዓዶ ማኣሮ ዓሶና ታ ኮራ ሙከኔ፤ 32 ዔያታ ቆልሞ ቆሊ ዔራ ቆልሞ ሄንቃ ዓሲከ፤ ፔኤኮ ዔያታ ማራታ፣ ዋኣራ፣ ባኣቶንታ ዓኣ ባኮዋ ቢያ ዔኪ ሙከኔ» ጌዒ ታ ከኤዘንዳኔ። 33 ዒንሂ ካኣቲ ዔኤሊሲ «ዒንሂ ማዲ ናንጋ ማዲ ዒንሂኮ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ያኦጩቶ፡- 34 ኦኡኒ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓዶንሂ ጎይፖ ናኣቶይዳፓ ዓርቃፖ ኦ ማዲ ናንጋሂ ቆልሞ ቆሊሂከ» ጌዒ ከኤዘዋቲ፤ ቆልሞ ቆሊ ዓሲ ገብጻ ዓጮ ዓሶ ማሊያና ላኣፓ ዓሲታሂሮ ያዲ ጌዒ ከኤዚያና ጌኤሴኤሚይዳ ናንጉዋቲ» ጋዳ ዓይሥሂ ዒንሂ ዴንቃንዳኔ።»

47

1 ዒማና የሴፔ ካኣቲ ኮራ ዓኣዳዎ፡- «ታ ዓዶና ታኣኮ ጌርሲንሂና ፔኤኮ ማራቶንታ ዋኣሮንታ ባኣቶንታ፣ ሃሃ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዔኪ ካኣና ናጮይዳፓ ሃይካ ሙከኔ፤ ሃሂ ዔያታ ዓኣሂ ጌኤሴኤሚይዳከ» ጌዔኔ። 2 ሃሃ ዒዚ ዒዛኮ ጌርሲንሂዳፓ ዶንጎ ዶኦሪ ዔኪ ካኣቲ ቤርቶ ሸኢሸኔ።

3 ካኣቲ የሴፔኮ ጌርሲንሂ ኮራ፡- «ዒንሂ ማዲ ናንጋ ማዲ ዒንሂኮ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ። ዔያታ ማሃፖ፡- «ኦኡኒ ኔኤኮ ዓይላ፣ ቆልሞ ቆሊ ናንጋያከ፤ ሃያኮ ቤርታ ኦኡኮ ዓዶንሂያ ማዲ ናንጋሂ ዩያከ። 4 ካኣና ናጮይዳ ሉማ ኮሺ ዶዴያታሂሮ ቆልሞኮ ኦኡኮ ማኣቲ ባይቄም ዳካ ዋዴ ሃኖ ዓጩሎይዳ ኦኡኒ ናንጋኒ ሙከኔ፤ ዩያሮ ኦና ኔኡኮ ዓይሎ ጌኤሴኤሚይዳ ናንገሸቲራ» ጌዔኔ።

5 ካኣቲ ዒማና የሴፔም ሃዚ ጌዔኔ፡- «ኔ ዓዶንታ ኔ ጌርሲንሂንታ ሙከያ ማዔቲ፣ 6 ማይ ዓይጌ ዓኣያ ገብጻ ዓጮ ቢያ ኔኤሮከ፤ ዩያሮ ኔ ዓዶንታ ኔ ጌርሲንሂንታ ኮሺ ማዔ ጌኤሴኤሚ ዓጩሎይዳ ናንጋንዳጉዲ ዴይሂቲራ። ዔያቶ ባኣኮይዳ ዲማ ዔራቶና ዓኣ ዓሲ ዓኣያታቶ፣ ታ ቆልሞኮ ዋኣና ማዒ ዛጋንዳጉዲ ዔያቶም ዒንጌ።»

7 ዩህግ ዮሴፕ ፔኤኮ ዓደ፣ ያይቆኦቤ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢሸኔ፤ ያይቆኦቤ ዓማና ካኣቲ ዓንጃኔ፤ 8 ካኣቲ ያይቆኦቤ ኮራ፡- «ኔኤኮ ለዓ ዋኣዳዳይ?» ጌዒ ያኦጩኦ።

9 ያይቆኦቤ ማሃዎ፡- «ሴካ ሃንጋ ጌዒ ታኣኒ ሸኦቹሞና ናንጌ ለዓ ያኤታና ሃይሂታሚናኩ። ዩይ ለዓ፣ ቤርታ ታኣኮ ዓደንሂ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሸኦቹሞና ሃንቴ ለዓይዳገ ኮሺ ዳካታዎ ማታ ሚርጌ ለዓኩ» ጌዒ። 10 ዩህግ ሃሃ ያይቆኦቤ ካኣቲ ዓንጃዎ ሳራሂ ኬሰኬ።

11 ዩይዳዳ ዮሴፕ ፔኤኮ ዓደና ጌርሲንሂና ጌብፃ ዓጮይዳ ዳይሂኔ፤ ካኣቲ ዓይሃ ጎይዎ ጌብፃ ዓጮይዳ ኮሺ ማዔ፣ ራሞሴ ጌይንታ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ቤዜሎ ፔ ዓደንሂሞ ዓንጌ። 12 ዮሴፕ ዩኖ ዎደና ዓደና ጌርሲንሂናሞ ዔያቶኮ ናኣቶ ሚርጌሞ ጎይዎጉዳያ ዛጊ ጊዳንዳ ሃኣኮ ዓንጌ።

ኪሊንኮ ለማሂ

13 ለማሂ ኮሺ ደዲ ደዲ ዓኣዳሂር ዓንካገ ማዔቶዎ ሃኣኮ ዳንቃኒ ዳንዳዒንቲባኣሴ፤ ዩይር ጌብፃ ዓጮና ካኣና፤ ዓጮናይዳ ዓኣ ዳራ ለማሂና ኮሺ ላቤ፤ 14 ጌብፃ ዓጮና ካኣና፤ ዓጮና ዳራ ዮሴፕ ኮራገገ ሙኪ ሃኣኮ ሻንቃ ሚኢሾ ዒ ቡኩሲ ካኣቲኮ ሚኢሾ ጌሃ ኬኤፃ ጌሃ። 15 ዩይዳዳ ጌብፃ ዓጮ ዓሶና ካኣና፤ ዓጮ ዓሶና ሃኣኮ ሻንቁ ሻንቁ ፔኤኮ ሚኢሾ ጋፒሴሂር፣ ጌብፃ ዓጮ ዓሶ ቡኪንቲ ዮሴፕ ኮራ ሙካዎ፡- «ኩኢ ሙዓንዳ ሙኡዚ ኩኡሞ ዓንጌ፤ ሚኢሾ ኩኡኮ ኩኡኒ ጋፒሴያታሂር ለማሂና ኩ ኩዳ።» ጌዒ።

16 ዮሴፕ ዔያቶሞ፡- «ሚኢሻ ዓንሂኮ ጋፔያታቲ ዓንሂኮ ቆልሞ ዓንሂ ዔኪ ሙካዛ፣ ቆልሞ ዛሎ ሃኣኮ ታ ዓንሂሞ ዓንጋንዳ።» ጌዒ። 17 ዩይር ዔያታ ፔኤኮ ቆልሞ ዮሴፕ ኮራ ዔኪ ሙኬ፤ ዒዚ ዔያቶሞ ገራሂና ሃርና ዛሎ፣ ማራቶና ዋኣርና ባኣቶና ዛሎ ሃኣኮ ዓንጌ፤ ዩኖ ለዓ ቢያ ዔያቶኮ ቆልሞ ዔኪ ዔኪ ሃኣኮ ዒዚ ዔያቶሞ ዓንጌ።

18 ሄሊሴ ለዓ ዒዛ ኮራ ዔያታ ሙካዎ፡- «ኩ ጎዳሂዮ! ኔኤሞ ኩኢኒ ዓኣቻ ባኣዚ ባኣሴ፤ ሚኢሻ ኩኡኮ ቢያ ጋፔ፤ ቆልሞ ኩኡኮ ኔኤሞ ኩ ዓንጌ፤ ዓካሪ ኩ ጎዳሂሞ ኩኢኒ ዓንጋንዳ ባኣዚ ኩ ዑዎና ኩ ሳዎናይዳገ ዓታዛ ፔቴታዎ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ። 19 ፔቴ ባኣዚ ኩኡሞ ኔ ማዲሞዎ ኩኢኒ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዘቲ ጌይ ኩና ዛጊ፤ ጎዳኣ ኩኡኮ ሃሾና ካይዚ ማዓንዳጉዲ ማሃ፤ ኩናንታ ኩ ሳዎንታ ሻንቁ ዔኪ ኩኡሞ ሃኣኮ ዓንጌ፤ ኩኢኒያ ካኣቲኮ ካራሚ ማዓንዳ፤ ሳዓ ኩኡሲ ዒዛር ማዎም፤ ሙኡዚ ኩ ሙዒ ሸሞፖና ናንጋንዳጉዲ ሃኣኮ ኩኡሞ ዓንጌ፤ ሃሃ ሳዎ ኩ ዜርቁ ጎሽካንዳጉዲ ዜርሂያ ኩኡሞ ዓንጌ» ጌዒ።

20 ዮሴፕ ጌብፃይዳ ዓኣ ሳዎ ቢያ ካኣቲሞ ሻንቁ፤ ለማሂ ኮሺ ደዳሂር ጌብፃ ዓጮ ዓሶ ቢያ ናሽኪባኣዎ ፔ ሳዎ ሻንቻኒ ዳንዳዒ፤ ያዲ ማዒያና ሳዓ ቢያ ካኣቶር ማዔ። 21 ዮሴፕ ጌብፃ ዓጮ ዓሶ ቢያ ካራገገ ዳንዲ ካር ሄላንዳኣና ካኣቲኮ ካራሚ ማሃ። 22 ዮሴፕ ዓማና ቁኤሶ ሳዎ ሌሊ ሻንቁባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ቁኤሶ ዩኖ ዎደና ካኣቲ ኮራገገ ዔካ ባኣዚ ዓኣያ ማዔሂር ፔኤኮ ሳዎ ሻንቁባኣሴ።

23 ዮሴፕ ዳርሞ ሂዚ ጌዒ፡- «ማይ ዓካሪ ዓንሂና ዓንሂኮ ሳዎና ካኣቲሞ ታ ሻንቁሂር ዜርሂ ዔኪጋገ ዓንሂኮ ሳዎይዳ ዜርቁዎ። 24 ጋዓንቲ ሃኣካ ቡኩሲንታ ዎደና ካፃ ሃኣኮኮ ደንጎ ያኦራገገ ፔቴማ ዔኪ ካኣቲሞ ዓንሂ ዓንጋኒ ኮይሳ፤ ዓቲ ያይዳ ያኦራ ጋዓንቲ ዓንሂ

ሳዎኮ ዜርሂ፤ ሃሃ ዓንሂንታ ዓንሂ ናኣቶንታ ማኣር ዓሶ ቢያሂናኮ ሙኡዚ ማዎንጎ።»

25 ዳራ ዓማና፡- «ኩ ጎዳሂዮ! ኮሺ ባኣዚ ኩኡሞ ኔ ማዲ፣ ሸሞፖ ኩኡኮ ኔ ዓሙሴሂር ቢያሂ ኩኢኒ ካኣቲኮ ካራሚ ማዓንዳ።» ጌዒ። 26 ዩይዳዳ ዮሴፕ ካፃ ሃኣኮ ቢያይዳገ ደንጎ ያኦራገገ ፔቴማ ካኣቲሞ ዓንጌንታንዳጉዲ ጌብፃ ዓጮ ሳዎ ዛሎ ዎጌ ኬሴ፤ ዩይ ዎጋ ሃኖ ሄላንዳኣና ማዲ፤ ካኣቲር ማዒባኣ ሳዓ ቁኤሶ ሳዎ ሌሊ።

ያይቆኦቤ ጋፒንፃ ደዲሻ ኬኤዜ ባኮ

27 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጌብፃ ዓጮ ጌኤሴኤሚይዳ ናንጌ፤ ዒኢካ ዔያታ ሚርጌ ቆሎ ዳንቁ ሚርጌ ናይያ ሸዔ።

28 ያይቆኦቤ ታጾ ላንካይ ሌዔ ጌብፃ ዓጮይዳ ናንጌ፤ ሌዓ ዒዛኮ ዓማና ያይዳገ ያይዳገ ላንካይ ሌዔ ማዔ። 29 ዒሰራዔኤሌ ሃይቃንዳ ዎዳ ዑካዛ፣ ፔኤኮ ናኣዚ ዮሴፕ ዔኤሊሳዎ፡- «ታኣኒ ኔኤሞ ቦንቹንቲ ዓሲ ማዒ ጴዳቶ፣ ታኣኒ ሃይቃዛ ሃካ ጌብፃ ዓጮይዳ ታና ኔ ደኡኪንደዎኣያ ማዒያ ኩጮ ኔኤኮ ታ ጉባዛ ባኣካ ጌሂ ጫኣቁ። 30 ታ ዓደንሂ ደኡቴ ቤዛ ታ ደኡታኒ ኮዓያታሂር ታኣኒ ሃይቃዛ ጌብፃ ዓጮገ ታና ዔኪ ዓኣዲ ዔያታ ደኡቴ ቤዛ ደኡቴ» ጌዒ።

ዮሴፕ ዓማና፡- «ዔኤዔ፣ ኔ ጌዔ ጎይዎ ታ ማዲንዳ።» ጌዒ።

31 ዒሰራዔኤሌ፡- «ዩያ ኔ ማዲንዳሂ ታኣሞ ጫኣቁ» ጌዒ። ዮሴፕ ጎኔ ማዲንዳያ ማዒያ ጫኣቁ ዔርዜ፤ ዩህግ ዒሰራዔኤሌ ላሂ ቤዛ ዓኣዎ ያኦሲሞ ዘጊ ጋላቴ።

48

ያይቆኦቤ ዔፕሪኤሚና ሚናኣሴና ዓንጃ ዓንጃ

1 ዳካ ዎዳ ዳዔሰካገ ዮሴፕሞ «ዓዳ ኔኤኮ ሃርጊንቲ።» ጋዓ ኪኢታ ሙኬ፤ ዩይር ዮሴፕ ፔኤኮ ናኣቶ ሚናኣሴና ዔፕሪኤሚና ዔኪ ዓዳ፣ ያይቆኦቤ ያኣጫኒ ዓኣዳ። 2 ዒዛኮ ናኣዚ፣ ዮሴፕ ዒዛ ያኣጫኒ ሙኬሂ ዒሰራዔኤሌ ዎይዘዎ ሻኣላገ ሻኣሻቲ ዔቁ ዳዔ።

3 ያይቆኦቤ ዮሴፕሞ «ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኦሲ ካኣና፤ ዓጮ ሎኦዛ ጎዎ ቤዛ ታኣሞ ፔጋዲ ጴዲ ታና ዓንጃ፤ 4 ዜርዎ ታ ኔኤኮ ሚርጊሻንዳ፤ ዜርዓ ኔኤኮ ሚርጌ ዳራ ማዓንዳ፤ ሃኖ ሳዔሎ ኔ ጊንፃገ ሙካንዳ፣ ኔኤኮ ዜርዎም ናንጊና ዔያቶር ማሂ ታ ዓንጋንዳ።» ታኣሞ ጌዒ።።»

5-7 ያይቆኦቤ ቃሳዎ ዮሴፕሞ፡- «ታ ናዓሃ፣ ዮሴፕ! ታኣኒ ሃይካ ጌብፃ ዓጮ ሙኩዋንቲ ኔኤኮ ሸይንቲ ላምዎ ናኣቶንሂ ታኣርኬ፤ ርኦቤኤሌና ሲሞኦኔናጉዲ ኔኤኮ ዔፕሪኤሚና ሚናኣሴና ማይ ታ ናይኬ፤ ሃያ ታ ማዲሂ ኔ ዓንደ ዛሎሮኬ። ሃካገ ሴካ ማሌ ናይ ኔኤሞ ሸይንቲቶ ኔኤሮኬ፤ ማዔቶዎ ዔያታ ዓጪ ዳንቃንዳሂ ዔፕሪኤሚና ሚናኣሴ ሱንዎና ዔኤሊንቲ። ሚሶፖታሚያይዳገ ታኣኒ ማዎ ካኣና፤ ዓጮ ዓኣ ዔፕራታ ሃጊ ታ ዑካኣና ኔ ዓንዳ ራኣሃላ ሃይቃዛ፣ ዒዛ ታኣኒ ዔፕራታ ዳንዳ ጎይዎ ዓጮ ደኡቴ» ጌዒ ኬኤዜ። ዩኖ ዔፕራታ ጌይንታዛ ሃኖ ቤኤቴላሂሚ ጎዎ ቤዜሎኬ።

8 ዒሰራዔኤሌ ዮሴፕኮ ናኣቶ ዳንቃዎ፡- «ሃንሂ ናኣቶንሂ ያናንሂዳይ?» ጌዒ ያኦጩኦ።

9 ዮሴፕ፡- «ሃንሂ ሃኖ ዓጮ ታኣኒ ዓኣንቲ ያኦሲ ታኣሞ ዓንጌ ናኣቶንሂኬ» ጌዒ ዓደሞ ኬኤዜ። ዩህግ ዒሰራዔኤሌ፡- «ሃንዳ ታ ዔያቶ ዓንጃሞ ታ ባንሂ ዔኪ ዩዔ» ጌዒ። 10 ዒሰራዔኤሌ ጋርቹ ሚርጌ ላቤያ

ባቁሎ ቶጊ ዓኣዳሚ ባቁሎይዳፓ ሎንሣኒ ጎይሢ ጸኑቤ ካራይዳ ካቲ ባቁሎኮ ሹቁሎ ዳዓ ደርባ ሹኸሽ ማዓንዳኔ።»

18 «ናገረና ናገጋ ጎዳሢየ! ታ ኔኤኮ ዳቂሺያ ካፓንዳኔ።»

19 «ጋኣዳ፡- ቡራ ዓሲ ኮሺ ማታሳንዳኔ፤ ዒዚያ ኮጲሲ ዓኣዳ ዔያቶ ዳውሳንዳኔ።»

20 «ዓሲኤሬ፡- ሳይይዳፓ ማርጌ ሃኣኮ ዳንቃንዳኔ፤ ካኣቶም ዒንጎንደጉዴ ቃራ ካሣኣ ካሣንዳኔ።»

21 «ኒፕታኣሌኤማ፡- ማታባኣያ ሃንቲ ሃንቲ ናገጋ ማርጌ ማዛጲ ናይ ሾዓ ጌንጉዴያ ማዓንዳኔ።»

22 «ዮሴፍ፡- ዓልቃ ዋኣሢ ዓሸካ ቱኮናያ ባልጊ ዳንዳ ካኣፓ ኮጨይዳ ባልጊ ዳንዳ ዓኣፓ ማሢጉዳ ማዓንዳኔ።»

23 ዒዛኮ ሞርካ ዒዛ ዳውሲ ዳውሲ ማርጌና ማታሳንዳኔ፤ ሂኢሸናኣ ዔያታ ዒዛ ዳካንዳኔ።

24 ጋዓንቲ ማርጌ ደዲ ማዔ ያይቆኦ ጸኣዛሢ ዋልቆና ዒሰራዔኤሌ ሂንቃሢና ካፓሢናኮ ደደሞና ዒዛኮ ዓኣዛ ባሽ ደዲ ማዓንዳኔ፤ ዋልቃኣ ዒዛኮ ደዳንዳኔ።

25 ኔኤኮ ዓዳ ጸኣዛሢ ነና ማኣዳንዳኔ፤ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጸኣዛሢ ጫሪንጫፓ ዒርዚ ሳዖኮ ዳማፓ ዋኣሢ ኔኤም ዒንጊ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ሃሣ ማርጌ ቆልሞና ናይና ኔኤም ዒዚ ዒንጋንዳኔ።

26 ማርፓ ደዲ ማዒ ናገጋ ዳኮና ናገረና ናገጋያ ማዒ ዓኣ ጌማርናይዳፓ ጴዳ ዋዛሳ ዓንጃ ቢያሢዳፓ፡ ኔ ዓንጃ ባሻያከ። ዓካሪ ሃይ ዓንጃ ቢያ ዮሴፍ ቶኣካ ማዖንጎ፤ ጌርሲንሢ ባኣካ ሱኡጌ ማዔ፡ ዮሴፍ ቶኣካ ኬደንጎ።»

27 «ቢኢኒያማ፡- ቡራ ዔካ ያኣዮጉዳኔ፤ ጉቲ ዓሚ ዒ ከሚ ዳንቁ ባኮ ፔኤር ሙዓንዳኔ፤ ዋንቲ ከሚ ዳንቁሢ ጋዓንቲ ዒዚ ገሸካንዳኔ።»

28 ዓካሪ ሃኣታ ታጾ ላምዓሢ ዒሰራዔኤሌ ፃጶከ፤ ዓዳ ዔያቶ ዓንጃጾ ፔቲ ፔቲሢም ኮይሳሢጉዴ ዓንጃ ዒንጌሢ ይያይዳከ።

ያይቆኦኮ ሃይቦና ደኡቲያና

29 ዩካፓ ያይቆኦ ፔ ናኣቶ፡- «ታኣኒ ሃይቁ ታ ዒጊኖ ኮራ ዓኣዳንዳ ዋዳ ሄሌኔ፤ ዩያር ሄቲ ዓሢ ዔፕርኦኔ ጎዡ ዓጫ ዔታ ዓኣ ቤዛሢዳ፡ ታ ዓደንሢ ደኡቲ ቤዛ ታናኣ ዋላ ዒኣካ ደኡኩዋቲ፤ 30 ዩይ ዳኖ ዔቶ ቤዛሢ ካኣና ናጫይዳ ማሚራ ጎዖ ቤዛኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና ማክጶላይዳ ዓኣሢከ፤ ዓብራሃማ ዩያ ዳኖ ዔቶኮ ዓኣ ጎዡ ደኡቲ ቤሲ ማሢ ሻንቁሢ ሄቲ ዓሢ ዔፕርኦይዳፓከ። 31 ዓብራሃማንታ ማቾ ሳኣራንታ ዩሳኣቁንታ ማቾ ዒርቢቃንታ ደኡቲሢ ቢያ ዒኣካከ፤ ታኣኒያ ታ ማቾ ሊያ ዒኣካ ደኡከኔ። 32 ጎዡንታ ዳኖ ዔቶ

ቤዛንታ ሻንቁንቲሢ ሄቲ ዓሰይዳፓከ፤ ዩያር ታና ዒኣካ ደኡኩዋቲ» ጌዒ ዓይሢ። 33 ያይቆኦ ፔኤኮ ናኣቶ ዓይሢ ጋፔሰካፓ፡ ጊንሣ ላሃማና ሺምፓሢ ዒዛኮ ደጵኔ።

50

1 ዒማና ዮሴፍ ዓደኮ ሌዘይዳ ሎኦማዖ ዓኣፓ ካር ሄርቁ ሄርቁ ዩኤከኔ። 2 ዩካፓ ዒዛም ማዳያታዖ ዳኤሻ ኮሻ ዓሳ ዓደኮ ሌዘ ደኡጉም ጊኢጊሺ፡ ሙርቡም ማርጌ ዳይሢ ዳኤሻናኣ ቲሽኮም ዓይሢ። 3 ዳኤሻ ኮሻ ዓሳ ሌዘ ደኡጉም ጊኢጊሻኒ ያይዲታሚ ከሊ ኩርሴኔ፤ ዩኖ ዋደና ሌሲ ደኡከንታኒ ጊኢጊሻንታሢ ያዲ ከሊ ዳከ፤ ጌብፃ ዓጮ ዓሳ ላንካይታሚ ከሊ ጉቤ ያይቆኦ ዩኤከኔ።

4 ዩኤፓ ጋፓዛ ዮሴፍ ካኣቲኮ ዳማ ማዒ ዋይሢ ዓሰ፡- «ሃደራቲ፡ ዒንሢ ታኣም ዔኤዓያታቲ፡ 5 ዓዳ ታኣኮ ሃይቃኒ ቡካዖ ካኣና ናጫይዳ ዒዚ ኮሺ ደኡጉ ቤዘይዳ ታ ዔከ ዓኣዲ ዒዛ ደኡካንዳጉዳ ታና ጫኣቁሴኔ፤ ዩያር ታ ዓዳ ታኣኒ ዒኣካ ዔከ ዓኣዲ ደኡከ ማዓንዳኔ ጌዒ ኔና ያኣጫኔ» ጌይ ካኣቲም ከኤዘዋቲራ» ጌዔ።

6 ካኣቲ ዩያ ዋይዛዖ፡- «ኔኤኒ ጫኣቁ ጎይያ ዳንዳ ኔ ዓዳ ደኡከ» ጌዒ ዮሴፍ ዓይሢ።

7 ዩያር ዮሴፍ ዓዳ ደኡካኒ ዓኣዳኔ፤ ዒዛና ዋላ ካኣቲኮ ዳማ ማዒ ዋይሢ ዓሰንታ ካኣቲ ማኣርይዳ ዓኣ ዳኤፓ ዓሰንታ ማሌ ሃሣ ጌብፃ ዓጫይዳ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲያኣ ዓኣዳኔ። 8 ዩያጉዲ ዮሴፍ ማኣር ዓሳ፡ ጌርሲንሢ፡ ዒዛኮ ዓዳ ማኣር ዓሳኣ ቢያ ዮሴፍ ዋላ ዓኣዳኔ፤ ጌኤሴኤማይዳ ዓቲዘንሢ ዳኮ ናኣቶና ማራቶና ዋኣርና ሌሊከ። 9 ሳርጌሎ ያይቶና ዓኣ ዓሰንታ ፓራሢ ቶጊ ዓኣዳ ዓሰንታ ዒዛ ጊንጾ ዓኣዳኒ ከሰከኔ፤ ዒማና ዒዛና ዋላ ዓኣዳ ዓሰኮ ፓይዳ ኮሺ ዲቢከ።

10 ዔያታ ዳንዲቤቃ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና «ዓፃዴ» ጌይንታ፡ ሃኣኮ ሸርኮ ቆይዳ ሙከ ሄሌኔ፤ ዒኣካ ዔያታ ቡኡዘ ፔኤኮ ዳጊዲ ዒላቲ ዩኤከኔ፤ ዮሴፍ ዒኣካ ላንካይ ከሊ ቢያ ፔኤቁ ዩኤከኔ። 11 ዒዘ ቤዘሎይዳ ናገጋ ካኣና ናጫ ዓሳ ዓፃዴ ቆይደይዳ ዩኤከንታ ዩኤፓ ዛፓዖ፡- «ሃይ ጌብፃ ዓጫ ዓሳ ዒኔ ማቁ ዩኤካ ዩኤፓ ዋዘጉዴ ዩኤፕዳይ?» ጌዔ። ዩያ ዛሎና ዩኖ ዮርዳኖሴ ቦኣሎይዳ ዓኣ ቤዘሎ ሱንፃ «ዓኣኤኤሌ ማዲራይማ» ጌይንቲኔ፤ ዩኖኮ ቡሊፃ ዔብሬ ዓሰ ሙኡጮና «ጌብፃ ዓጫ ዓሰኮ ዩኤፓ» ጌይሢ።

12 ያይቆኦ ናኣታ ዩያይዲ ዓደኮ ዓይሢዖ ኩንሢ፤ 13 ሌዘ ዔያታ ካኣና ዳንዳ ጎይያ ዓጫ ዓኣ ማሚራ ጎዖ ቤዛኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዔታ ዓኣ ቤዛ ማክጶላይዳ ደኡከኔ፤ ዩይ ዳኖ ዔቶ ቤዛሢ ዳዳሢ ዓብራሃማ ደኡቲ ቤሲ ጌዒ ሄቲ ዓሢ ዔፕርኦይዳፓ ሻንቁ ጎዡ ዓጫከ። 14 ዮሴፍ ዓዳ ደኡከሰካፓ ፔኤኮ ጌርሲንሢ ሃሣ ዒዛ ጊንጾ ደኡጉር ዓኣዳ ዓሰ ቢያሢና ዋላ ጌብፃ ዓጫ ማዒ ሙከኔ።

ዮሴፍ ፔ ጌርሲንሢኮ ዒኖ ደዲሺሢ

15 ዓዳ ሃይቁሢኮ ጊንፃ ዮሴፍ ጌርሲንሢ ዋላ ኮራ፡- «ጎዖንቲ ዮሴፍ ኩኡና ዋላ ፑርቲ ዒዛ ቡፃ ኑ ማዳ ጌኖር ኩና ኮማኒ ኮዔቶ ኑ ዋይታንዳይ?» ጋዖ፡ 16 ዮሴፍም፡- «ኑ ዓዳ ሃይቃንዳሢኮ ቤርታ፡ 17 ኔ ጌርሲንሢ ኔ ቡፃ ፑርታ ባኣዚ ማዲ ዳቤያታቶ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ባኮ ዳቢንቲ ማሢ ፓይዲ ዓርቁፕ» ጌዒ ኔኤም ከኤዛንዳጉዳ

ዓይህን፤ ዩታል ኩኩኒ ነ ዓድ ያክዛሂኮ ዓይላ ነ ዑፃ ፑርታ ማዳ ባኮ ቢያ ዓቶም ነኤኒ ጋዓንዳጉዲ ኑ ሸኢቃኔ» ጋዓ ከኢታ ከሲ ዳከኔ። ዩያ ዔያታ ገዒ ዳከህሂ ኮሴፕ ዋይዛዎ ዩኤከኔ።

18 ዩካፓ ዒዛኮ ገርሲንሂሂ ዒዛ ቤርቶ ፔኤሮ ሸኢካዎ ሂርኪ ገዒ ቦንቾ ዔኤሊሂሂ ዔኤሊ «ኩኩኒ ቢያሂ ነ ካራሚኮ» ገዔኔ።

19 ጋዓንቴ ኮሴፕ ዔያቶም፡- «ዒጊጨፖቴ፤ ታና ያኦሲ ቤዛይዳ ያኦኒ ገህይ? 20 ዒንሂሂ ጎኔና ታጊዳ ፑርታ ማሊሂሂ ማሌያታንቴ ያኦሲ ኮሺ ባኦዚ ማሂ ሸርሾኔ፤ ዩያ ዒዚ ማዳሂ ሃሂ ሸምፖና ዓኦ ማርገ ዓሶ ዳቁሻኒ ገዒከ።

21 ሃሂ ዒንሂሂ ፔቴታዎ ዒጊቻንዳ ባኦዚ ባኦሴ፤ ታኦኒ ዒንሂንታ ዒንሂኮ ናኦቶንታ ሙኡዛንዳኔ» ገዔኔ። ኮሴፕ ዩያይዲ ኮሺ ዑኡሲና ዒኖ ዔያቶኮ ዶዲሾኔ።

ኮሴፕኮ ሃይቦ

22 ኮሴፕ ፔኤኮ ዓድ ማኦሮ ዓሶና ዋላ ጊብፃ ዓጮይዳ፡ ሌዓ ዒዛኮ ጃኤታና ታጳ ሌዔ ማዓንዳኦና ናንገኔ፤

23 ዒዛኮ ናኦዚ ዔፕሬኤሜ ናኦቶንታ ናኦቶኮዋ ናኦቶ ዛጋንዳያ ሄላንዳኦና ደዔኔ፤ ሚናኦሴ ሾዔ፡ ማኪሪኔ ጎዎሂኮዋ ናኦቶ ፔናይ ማሂ ዔከኔ።

24 ዩካፓ ኮሴፕ ገርሲንሂሂም፡- «ሃይሾ፡ ማይ ታ ሃይቃንዳ ዋዳ ዑከኔ፤ ያኦሲ ፔኤኮ ማኦዲያና ዒንሂሂ ዛጋንዳኔ፤ ሃያ ዓጮፓኦ ዒንሂሂ ከሲ ዔከ ዓብራሃሜንታ ዩኦኦቁንታ ያይቆኦቤንታም ዒንጋኒ ጮኦቁ ዓጮ ማሂ ዳካንዳኔ። 25 ያኦሲ ዩኖ ዓጮሎ ማሂ ዒንሂሂ ዳካ ዋዶና ታኦኮ ሌዛ ሃይፓ ዔከ ዓኦዲኒ ታኦም ጮኦቁዋቴ» ገዒ ዔያቶ ጮኦቁሾኔ።

26 ኮሴፕ ሌዓ ዒዛኮ ጃኤታና ታጳ ሌዔ ማዓዛ ጊብፃ ዓጮይዳ ሃይቁኔ፤ ዓሳ ዒዛኮ ሌዛ ሙርዒሱዋዎ ሜልዛ ዳኤሻና ቲሸከ ዱኡፒም ገኢጊሾሰካፓ ሳኦጂኔ ጋርካ ዓጊ ገሂኔ።

50:25 50:25 ከሲ. ማፃ 13:19፤ ዓ.ያ. 24:32፤ ዔ.ብ. 11:22።

ኬሲ ማግኦፕ ዓይያ ካር

ሃይ ኬዘ ማግኦፕ ኬኤዛሂ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ዓይሉሞና ናንጌ ገብፃ ዓጮይዳ፣ ኬሰከህሂ ዛሎ ማዓዛ፣ ማግኦፕሎኮኮ ሃይሃ ዴኤፕ ዴኤፕ ቤሲ ዓኣያኩ።

1. ዔብሬ ዓሶኮ ዓይሉማፕ ኬዘና ሲና ዲኮ ባንሂ ዓኣዲያ ኬኤዛኔ።

2. ያኦሲ ዴሮና ዋላ ጫኣቄ ጫኣቁሞንታ ዓሲ ዋላ ኮሺ ናንጌ ናንጋንዳ ጎይሂኮዋ ካኣሺ ዛላ ዋጌ ዔያቶም ዲንገንቴሂ ኬኤዛኔ።

3. ዲሰራዔኤሌ ዓሶም፣ ዩያጉዲ ሃሃ ቄኤሴ ማዒ ማዲሂና ያኦሲ ካኣሸኪሂ ዛላ ዲንገንቴ ዋጌ ዛላ ኬኤዛኔ።

ቢያፕ ባሺ ሃና ማግኦፕላ ዔርዛሂ ዓይሉሞና ናንጋ ዴሮ ዓይሉማፕ ያኦሲ ኬሰሂኮ ገንፃ፣ ሴካ ቤርታ ዔያታ ዋዛ ዓኣ ዴሬ ማዓንዳጉዲ ዔያቶ ዋይቲ ገኢገሸቴያ ኬኤዛኔ።

ሃና ማግኦፕሎይዳ ዔርቲ ዓሂ፣ ዴሮ ገብፃ ዓጮ፣ ዲዛም ኬሰንዳጉዲ ያኦሲ ደኦሬ ሙሴኬ፤ ማግኦፕሎይዳ ዔርቲያ ማዔ ቤዛ ያኦሲኮ ታጾ ዓይሂያ ፃኣፕንቴ ዓይ. 20ኬ።

ማግኦፕላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ገብፃ ዓጮ ዓይሉማፕ ኬዘ (1:1—15:21)

1. ዓይሉሞና ገብፃይዳ ናንጌያ (1:1-22)
2. ሙሴኮ ሾይዣና ዲ ናንጌ ናንጎ (2:1—4:31)
3. ሙሴና ዓኣሮኔናኮ ገብፃ ካኣቲ ኮይላ ዳኪንቴያ (5:1—11:10)
4. ዑሃ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎና ገብፃፕ ኬዘ ዛላ (12:1—15:21)

ዘቄ ባዛፕ ዳንዲ ሲና ዲኮ ሂሊያ (15:22—18:27)

ያኦሲ ዲንጌ ዋጎና ጫኣቄ ጫኣቁሞና (19:1—24:18)

ዓፒላና ማዢንቴ ያኦሲ ካኣሸኪንታ ማኣሮንታ ካኣዣ ዋጎንታ (25:1—40:38)

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ገብፃ ዓጮይዳ ናንጋኣና ዔያቶም ማዲንቴ ጌኔ ማዶ

1 ፔቴ ፔቴ ፔኤኮ ማኣሮ ዓሶና ዋላ ማዒ ገብፃ ዓጮ ዴንዳ፣ ዲሰራዔኤሌ ጌይንቴ ያይቆኦኮ ናኣታ ሃካፕ ለካ ፓይዲንታ ናኣቶኬ። 2 ሮኦኤሌ፣ ሲሞኦኤ፣ ሌዊ፣ ዪሁዳ፣ 3 ዪሳኮኦሬ፣ ዛብሎኦኤ፣ ቢኢኒያማ፣ 4 ዳኣኔ፣ ኒፕታኣሌኤማ፣ ጋኣዳንታ ዓሰኤሬንታኬ። 5 ፔዘ ያይቆኦኮ ሾዔ ዜርፃ ዋሊ ዑፃ ላንካይታሚ * ማዓዛ፣ ዮሴፔ ቤርታዲ ገብፃ ዓጮይዳ ናንጋያኬ። 6 ሚርጌ ዋዴ ዴዔሰካፕ ዮሴፔንታ ዲዛኮ ጌርሰንሂንታ ዬና ሾይንቶኮ ዓድንሂ ማዔ ዓሳ ቢያ ሃይቄኔ። 7 ያኣዲ ማዔቶም ዔያቶኮ ዜርፃ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሾይንቴ ሾይንቴ ዴንዳም ፓይዳ ሚርጌሂር ገብፃ ዓጮ ዔያታ ኩማኔ፤ ሚርጌና ሃሃ ዋልቃዲያኣ ማዔኔ።

1:4 1:4 ማዢ. ማግ 46:8-27። * 1:5 1:5 ላንካይታሚ ጋዓዛ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮ ማግኦፕ ሚናኣሲ «ላንካይታሚ» ጋዓኔ (ማዢ 46:27 ዛጌ።) ሾምፖና ዓኣ ባኣዚ ናንጋኒ ዳንዳዐ-ዋ ባዘ ኮራፕ ጴዴ ማግኦፕ ላንካይታሚ ዔር ዓሶ ማግኦፕላ «ላንካይታሚ ዳንጎ» ጋዓኔ (ዳኪ. ማዶ 7:14 ዛጌ።) 1:7 1:7 ዳኪ. ማዶ 7:17። 1:8 1:8 ዳኪ. ማዶ 7:18። 1:10 1:10 ዳኪ. ማዶ 7:19። 1:22 1:22 ዳኪ. ማዶ 7:19። 2:2 2:2 ዳኪ. ማዶ 7:20፤ ዔብ. 11:23።

8 ዬካፕ ዮሴፔ ገብፃ ዓጮም ማዶ ባኮ ዛሎ ዔርፈዎ ዓኪ ካኣቲ ገብፃ ዓጮይዳ ካኣታዲ። 9 ዒዚ ዴሮም ኬኤዛያ፡- «ሃኣዛጉዋቴ፤ ሃኣቶ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፓይዳ ኦጊዳፕ ዑሃ ዓኣዴ ዲቤኔ፤ ሃሃ ዔያታ ዲቢ ዋልቃዲያኣ ማዔኔ። 10 ዩያይዳፕ ዔቁያና ኦሞርኮና ዋላ ማንጊ ኦና ዔያታ ያላኒ፤ ሃሃ ዓጮይዳፕኣ ቶሊ ኬሰኪ ዓኣዲኒያኣ ዳንዳዓኔ፤ ዩያሮ ፓይዳ ዔያቶኮ ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዲዋጉዲ ሃኒ ዩዑዋቴ፣ ኦ ጎይሂ ኮም» ጌዔኔ።

11 ዬካፕ ካኣቲ ዴኤሂ ማዶና ዔያቶ ማታሳንዳጉዲ ዓሲም ሚጠንቴዎ ፑርታ ማዔ ማዲሻ ዓሲ ዔያቶ ዑፃ ደኦሬ ጌሂኔ፤ ዩያይዳሰካፕ ሚርጌ ባኣዚ ቡኩሲ ጌሃያ ማዔ ፒቶሚና ራምሴ ጌይንታ ካታሞንሂ ካኣቲም ዔያታ ማዢ። 12 ጋዓንቴ ዔያታ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ሂርቄ ማታሴ ዋድና ፓይዳ ዑሃ ዓኣዴ ሚርጌ ሚርጌ ሳዔሎዎ ኩሚ ኩሚ ዓኣዴኔ፤ ያዲ ማዔሂር ገብፃ ዓጮ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዲገጠኦ። 13 ዩያይዳፕ ዔቁያና ሚጠንቴሂባኣ ፑርቲሞና ዓይሌ ማሂ ዔያቶ ማዲሺሂ ዓርቄ። 14 ዔያታ ማዲሻ ጎይያ፡- ቶርጾ ሃርቄሲሂና ፀኡቤ ጌይንታ ዓጠፓ ዲንቄ ማኣሪ ማዢ ባኣዚ ማዢሲሂና፤ ሃሃ ጎዢዳኣ ሚጠንቴዎ ዴኤፕ ማዶ ማዲሺሂና ናንጎ ዔያቶኮ ማቶ ናንጌ ማሂ።

15 ዬካፕ ገብፃ ዓጮ ካኣቲ ዔብሬ ዓሶ ፃጾ ላኣሎ ሾዎ ዋድና ማኣዲ ሾይዣ ጂፓራና ፑሃ ጌይንታ ለምፃ ላኣሊሰከንሂ ዔኤላያ፡- 16 «ዔብሬ ዓሶ ፃጾ ላኣሎ ዲንሂ ሾይዣና ናዓ ዓቲንቄ ማዔቶ ቤዘና ዋዎዲዋቴ፤ ዉዴሮ ማዔቶ ጋዓንቴ ዋዲፖቴ» ጌዔኔ። 17 ሾይዣ ላኣሎንሂ ጋዓንቴ ያኦሲ ዲገጠኦያታሂር ገብፃ ዓጮ ካኣቲ ዔያቶ ዓይሂ ጎይያ ማዲባኣሴ፤ ጉቤ ዓቲንቆ ናኣቶዎ ዋዲዋ ሃሺ። 18 ዬካፕ ገብፃ ዓጮ ካኣቲ ሾይዣ ላኣሎንሂ ዔኤላሳያ፡- «ዓቲንቆ ናኣቶ ዋዲዋ ዲንሂ ሃሺሂ ዓይጎርዳይ?» ጌዒ ያኣጠኦ።

19 ዔያታ ማሃያ፡- «ዔብሬ ዓሶ ፃጾ ላኣላ ገብፃ ዓጮ ላኣሎጉዲቱዋሰ፤ ዔያታ ኮሺ ደዲ ዓሲ ማዔሂር ሾይዣ ዓሳ ሃጊ ዔያቶ ባንሂ ሙኩዋንቴ ቤርታዲ ፔኤር ፔቴታያ ማታባኣያ ሾዔኔ» ካኣቲም ጌዔኔ። 20-21 ዩያታ ሾይዣ ላኣላ ያኦሲ ዲገጠኦያታሂር ያኦሲ ዔያቶም ኮሺ ባኣዚ ማዶኔ፤ ዔያቶ ፔቴ ፔቴሂ ማኣሪያ ጌቲሴኔ፤ ያዲ ማዒያና ዲሰራዔኤሌ ዴራ ፓይዳና ሚርጌ ሚርጌ ሃሃ ደዲ ማዒ ማዒያኣ ዓኣዴኔ። 22 ዬካፕ ካኣቲ፡- «ዔብሬ ዓሶ ፃጾፕ ሃጊ ሾይንታ ዓቲንቄ ናይ ቢያ ዔኪ ዔኪ ዴኤፖ ዓባዩ ዋርይዳ ኬኤራዋቴ፤ ዉዴሮ ናኣታ ጋዓንቴ ዓቶንጎ» ጌዒ ገብፃ ዴሮ ደዲ ዓይሥሂ ዓይሂ።

2

ሙሴኮ ሾይንቶ

1 ዬና ዋድና ሌዊ ዜርፃይዳፕ ማዔ ፔቴ ዓሲሰኬይ ሌዊ ዜርሂ ማዔ ላኣሊሰኬኖ ዔኬኔ፤ 2 ዒዛ ጎጾዲ ዓቲንቄ ናይ ዲዛም ሾዓያ፣ ናዓሂ ሚርጌና ሚዛጲ ማዔሂ ዛጊ ሃይሃ ዓጊኒ ጉቤ ፔጌይዳ ጴዴዋጉዲ ዓኣቲ። 3 ያዲ ማዔቶም ዩያፕ ዑሃ ዓኣዴ ዒዛ ዓኣቲ ጌሂኒ ዳንዳዒባኣሂ ዔራያ ኮታ ጎይሂ ዋኦሺጉዴ ባኣዚና ኮሺንቴ ባኣዚ ገኢገሺ ዋኣሂ ጌሎዋጉዲ ሺዲና ማኤቲ

ዳኬኔ። ጋዓ ዋደና ዔያታ ሱንፃ ዒዛኮ ያናዳይ?። ጌዒ ያኦጮቶ ዋዚ ጌዒ ታ ኬኤዛንዳይ?» ጌዒ።።

14 ያኦሲ ዒዛም፡- «ሱንፃ ታኦኮ ታናኮ»፤ ዬያሮ ሱንፃ ታኦኮ ታናኮ ጌዒ። ያኦሲ ዒንህ ባንህ ታና ዳኬኔ። ዒያቶም ጌዒ። 15 ዒያቶኮ ቤርታኦ ዓደንህ ዓብራሃሜንታ ዩሳክቄንታ ያይቆኦቤንታኮ ያኦዛህ። ታኦኦ። ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒያቶ ባንህ ኔና ዳካያ ማዔህ ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ኬኤዜ፤ ሱንፃ ታኦኮ ናንገና ዬያኮ፤ ሃጊ ሙካንዳ ሸይንታኦ ቢያ ታና ዔራንዳህ ዬኖ ሱንፃና። 16 ዓካሪ ዓኦዲጋፓ ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ሱኡጎ ቢያ ፔቴይዳ ቡኩሴ፤ ዒያቶኮ ቤርታኦ ዓደንህ ዓብራሃሜንታ ዩሳክቄንታ ያይቆኦቤንታኮ ያኦዛህ። ታኦኦ። ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ጴዳያታህ ዒያቶም ኬኤዜ፤ ዒያቶ ባንህ ታ ኬዲ ጌብፃ ዓጮ ዓሳ ዒያቶ ሚጪንቱዋዎ ሄርቁ ቆላ ቆሊዶ ታኦኦ ዛጌህያ ዒያቶም ኬኤዜ። 17 ሚጪንቱህባኦ ሄርቁ ዋይሥህና ዒያታ ሜታዳ ጌብፃ ዓጮሎይዳፓ ታኦኦ ዒያቶ ኬሲ ሃህ ካኦና ዓሳ። ሄቲ ዓሳ። ዓምሮ ዓሳ። ፔርዚ ዓሳ። ሂዋዌና ዒያቡሳና ዓሳ ናንጋ ኮዠ ቢዘ፤ ዔኤሲና ዲኦቁና ኩሜ ዓጮሎ ታ ዒያቶም ዒንገኒ ጫኦቄ፤ ጌዒ ዒያቶም ኬኤዜ» ጌዒ።።

18 ሃህ፡- «ታኦኮ ዳራ ኔ ኬኤዛ ባኮ ቢያ ዋይዛንዳይ፤ ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ሱኡጎና ዋላ ማዒ ጌብፃ ዓጮ ካኦቲ ኮራ ዓኦዳዎ ራብሬ ዓሶኮ ያኦሲ። ናንገና ናንጋ ጎዳህ ኩም ጴዳይ፤ ዬያሮ ኩ ያኦዛህ። ናንገና ናንጋ ጎዳህም ዒንጎ ባኦዚ ዒንገ ካኦሸካኒ ሃይሃ ኬሊ ሃንቲ ዓሲ ናንጉዋ ቦኦሎ ኩ ዓኦዳንዳጉዲ ኩና ዳኬ» ጌዒ ኬኤዘዋቲ። 19 ጎኔኬ፤ ዳኤፔ ዋልቁና ዓርቁ ዒዛ ሜታሲቦኦንቲ ጌብፃ ዓጮ ካኦቲ ዒንህ ሃሸንደዋኦህ ታ ዔራ። 20 ዬያሮ ሚርገና ዒጊቻያ ማዔ። ታ ዋልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኦዚ ታ ማዳ ታኦኮ ዳኤፖ ዋልቆዋ ዳዋ ጌብፃ ዓሶ ታ ሜታሳንዳይ፤ ዬካፓ ዒንህ ኬሰኪ ዓኦዳንዳጉዲ ዒንህ ዒ ዳካንዳይ» ጌዒ።።

21 ጌንህ ሃህ ያኦሲ፡- «ዒንህ ኬሰካ ዋደና ታ ዳራ ጌብፃ ዓሶ ቤርቶይዳ ዳኤፖዋ ዳንቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳህሮ ኩቺ ጉሪ ዒንህ ኬሰካዓኬ፤ 22 ዒብሬ ዓሶ ዜርዎ ላኦላ ፔቴ ፔቴህ ዓሸኒ ማዒ ዋላ ናንጋ ጌብፃ ዓጮ ዓሶ ላኦላ ዒያቶም ፔኤኮ ዓፒሎ። ዋርቆንታ ቢሮ ዓንጎና ኮሸንታህንታ ሜሌ ፓልዋ ባኮዋ ዒርጋንዳጉዲ ያኦጮንጎ፤ ዬያ ቢያ ዓኪጋፓ ዓቲንቆ ናኦቶና ዉደር ናኦቶና ዒንህኮ ማይሱዋቲ፤ ዬያይዲ ዒንህ ጌብፃ ዓጮ ዓሶ ቡሪ ኬሰካንዳይ» ጌዒ።።

4

ያኦሲ ሙሴም ዒንገ ዋልቆ

1 ዬካፓ ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮራ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ጴዳባኦሲ» ጌዒ ታ ጋዓህ ጎኔኬ ጎዎ ዓዳ። ሃህ ታ ኬኤዛ ባኮ ዋይዚባኦቶ ታ ዒያቶም ዋዚ ጋዓንዳይ?» ጌዒ ያኦጮኦ።።
2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃ፡- «ኔኤኒ ኩጫ ዓርቁ ባካ ዓይጎዳይ?» ጋዓዛ። ዒዚ «ኮኦሎ» ጌዒ።።
3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ሳዓ ኬኤሬ» ጌዒ።፤ ሙሴ ሳዓ ኬኤራዛ። ኮኦላ ላኦላ ማንቲ ሸኦሸ ማዔ።፤ ዬያሮ ሙሴ ኮራፓ ሸኦኬ።። 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ሙሴም፡- «ኩጮና ዑንኮ ዛሎ ዓርቁ ዔኬ» ጌዒ ዓይህ፤ ሙሴ ፔ ኩጮና ዔካዛ ጌንህ ኮኦሎ ማዔ።።
5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዒያቶኮ ቤርታኦ ዓደንህ

ዓብራሃሜንታ ዩሳክቄንታ ያይቆኦቤንታኮ ያኦዛህ። ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ጴዳያ ማዔህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉሙርቃንዳጉዲ ዬኖ ማዳ» ጌዒ።።

6 ዬካፓ ሃህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኩጮ ኔኤኮ ሸኦጳ ዳኬ» ጋዓዛ። ዒዚ ኩጮ ፔኤኮ ሸኦጳ ዳኬ፤ ኩጮ ዒ ጌንህ ኬሳዛ ሻቺጉዲ ቦኦሪ። ዑይይዳ ኬሰካ ደርዓህና ዓርቁንቲያ ማዔ።። 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ኩጮ ኔኤኮ ጌንህ ሸኦጳ ዳኬ» ጋዓዛ። ሙሴ ኩጮ ፔኤኮ ሸኦጳ ዳኬ፤ ዬካፓ ጌንህ ኬሳዛ ኩጫ ሃንጎ ዑይጉዲ ጌኤሽ ደርዓ ባኦያ ማዔ።። 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ኬኤዘዎ፡- «ዓካሪ። ታ ዋልቆና ማዳንቲ ቤርታሳ ባኬሎ ዒያታ ጉሙርቁ ጎኔኬ ጌዒባኦያታቶ። ለምዓሲ ማዳንታ ባኮ ዒያታ ጉሙርቃንዳይ። 9 ዬንህ። ለምፖ ታ ዋልቆና ማዳንታ ባኮንህ ዛጌ ዒያታ ጉሙርቁባኦያ ማዒ። ሃህ ኔ ኬኤዛ ባኮ ዋይዚባኦቶ ዓባዬ ዋራፓ ዳካ ዋኦህ ዔኪ ያኦዳ ሳይይዳ ዋሃ፤ ዓባዬ ዋርይዳፓ ኔ ዔኬ ዋኦ ያኦዳ ሳይይዳ ሱቲህ ማዓንዳይ» ጌዒ።።

10 ሙሴ ጋዓንቲ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳህን። ሃዳራ። ዬካ ታና ዳኪፖ፤ ቤርታኦ ማዎም ሃህያ ታኦና ዋላ ኔ ጌሰቲዎ ዓርቁማፓ ዓርቃዎ ታኦኮ ጌሰቲህ ዒራቶ ባኦሴ፤ ታኦኦ። ታኦኮ ዳንጋ ቁንጫልቃያ። ሃህ ፒዚሲ ጌሰታኒያ ዳንዳዑዋያኬ» ጌዒ።።

11 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓሲም ዳንጋ ማከህ ያናዳይ? ዳንጋ ጌሰቲዋና ዋይዚ ዋይዘዋያ፤ ጌንህ ዓኦፒ ዓኦያና ዓኦፒ ባይቁና ማሃህ ያናዳይ? ዬያ ቢያ ማዳህ ታና። ናንገና ናንጋ ጎዳቲዋዳ? 12 ዬያሮ ሃህ ዓኦዳ! ታኦኦ ኔኤና ዋላ ማዒ ኔ ጌሰታንዳጉዲ ማኦዳንዳይ፤ ኔ ዓይጎ ጌሰታኒ ኮይሳቲያ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳይ» ጌዒ።።

13 ሙሴ ዒማና፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳህን። ሃዳራ ሜሌ ዓሲ ዳኬ» ጌዒ።።

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴይዳ ዳጋዳዎ፡- «ሌዋ ዓሲ ማዔ። ኔ ጌርሲ። ዓኦሮ፤ ዓኦያቲዋዳ? ዒዚ ቃራ ጌሰታያ ማዔህ ታ ዔራ፤ ሃህ ሃይሸ። ዒዚ ኩይላ ሙካኔ፤ ኔና ዒዚ ዳንቃዎ ዒናፓ ኮሽ ዋዛዳንዳይ። 15 ዒዛም ኔኤኒ ኬኤዛንዳይ፤ ዒዚ ኬኤዛንዳ ባኮዋ ኔ ዒዛም ዒና ዓኦህ ኬኤዛንዳይ፤ ለምዓህ ዒንህ ዋይቲ ጌሰታንዳቲያ ሃህ ዒንህ ዓይጎ ማዳኒ ኮይሳቲያ ታ ዒንህም ዒርዛንዳይ፤ 16 ዒዚ ኔና ማዒ ዳሮም ኬኤዛንዳይ፤ ኔኤኒያ ዒዛም ያኦሲጉዲ ማዒ ኬኤዛንዳይ። 17 ታ ዋልቁና ማዳንታ ባኮ ባኮ ኔ ማዳንዳ ሃኖ ኮኦሎዋ ዔኪ ዓኦዳ» ጌዒ።።

ሙሴኮ ጌብፃ ዓጮ ባንህ ማዒዎ

18 ሙሴ ፔኤኮ ባይሲ። ዮቴሬ ኮራ ዓኦዳዎ፡- «ጌብፃ ዓጮይዳ ናንጋ። ታ ያጳ ባንህ ማዒ ዳንዲ ሸምፔና ዒያታ ዓኦቲ ታ ዛጎም» ጌዒ ያኦጮዛ። ባይሲ ዒዛ፡- «ኮሽ ዳንዳ» ጌይ ዳኬ።።

19 ሙሴ ሃጊ ሚዲያሜይዳ ዓኦንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ኔና ዋዳኒ ኮዓ ዓሳ ቢያ ሃይቁህሮ ጌብፃ ዓጮ ማዒ ዳንዳ» ጌዒ ኬኤዜ።። 20 ዬያሮ ሙሴ ፔኤኮ ማቸንታ ዓቲንቆ ናኦቶንህንታ ሃሪ ቶጊሲ ጌብፃ ዓጮ ዓኦዳዎ ዔቁኔ፤ ያኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ባኮ ዳዎ ያኦሲ ኮኦሎዋ ዒማና ዒ ኩጫ ዔኪ ዓኦዳ።።

21 ለሚ ጌንህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓካሪ። ሃህ ኔኤኒ ጌብፃ ዓጮ ማዒ ዓኦዳይዳ ማዔህሮ ኔኤም ታ ዒንገ ዋልቆና ኔ ማዳንዳ። ታ ዋልቆና ማዳንታ ባኮ ካኦቲ

ቤርታኔ ማዳንዳያ ኮይሳሢ ዋሊ፣ ያዲ ማዕቶዋ ካኣትኮ ዒኖ ታደዲ ማሃንዳሢ ጭር ሼሌዔና ጉሪ ዒዚ ሃሻዓኬ።
22 ዬና ዋደና ታኣኒ፡- «ናገረና ናገገ ጎዳ ካኣትም ኬኤዛ ባኮ ሂዚ ጌላ ኬኤዙ፡- «ዒሰራዔኤሌ ታኣኮ ቶይዶ ናዓሢኬ፤»
23 ታኣኒ፡ ዬይ ናዓሢ ታና ካኣትካንዳጉዲ ሃሹ ጌላ ኬኤም ኬኤዙ፤ ኬኤኒ ጋዓንቴ ዒ ዴንዳዎጉዲ ላኣኔ፤ ዬያር ሃሢ ኬኤኮ ናኣዚ ቶይዳሢ ታ ዋዳንዳ። »

24 ሙሴ ጊብፃ ዓጮ ዓኣዲ ያይዳ ዓኣንቴ ዒዚ ሃውሽ ጉርደይዳ ናገረና ናገገ ጎዳ ዒዛ ዴንቁ ዋዳኒ ኮዔ።

25 ዒዛኮ ማቻ ሲፓራ ጳሽኪ ዴንዲ ቲሊንገ ዓጮ ዔኪ ፔኤኮ ናየኮ ቶኮቶ ቤርቶ ቲቄ፤ ሙሴኮ ቶኮዎ ዬና ቲቄንቴዛና ካንሣዎ ሙሴ ኮራ፡- «ዓካሪ ኬኤኒ ታኣኮ ሱጉሢ ዐኡታኮ» ጌዔ፤ 26 ዬካፓ ናገረና ናገገ ጎዳ ሙሴ ዋዳዎ ሃሹ ማኣሬ፤ ዒዛ ዓማና፡- «ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄዎ ዛሎና ኔ ታኣኮ ሱጉሢ ዐኡታኮ» ጌዔ።

27 ናገረና ናገገ ጎዳ ዓኣሮኔም፡- «ሙሴና ዋላ ካኣማኒ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዓኣዳ» ጌዔ። ዒዚ ያኦሲ ዲኮ ባንሢ ዓኣዲ፡ ዒኣካ ሙሴ ዴንቃዎ ሄርቄ። 28 ሙሴ፡ ናገረና ናገገ ጎዳ ዒዛ ጊብፃ ዓጮ ዓኣዲንጎ ጋዓዎ ኬኤዙ ባኮና ዒዚ ማዳንዳጉዲ ዓይሢ ያኦሲ ዋልቆና ማዲንታ ባኮ ቢያ ዓኣሮኔም ኬኤዙ። 29 ዬካፓ ሙሴና ዓኣሮኔና ጊብፃ ዓጮ ዓኣዲ ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ሱኡጎ ፔቴይዳ ቡኩሴ። 30 ዓኣሮኔና ናገረና ናገገ ጎዳ ሙሴም ኬኤዙ ባኮ ቢያ ዔያቶም ኬኤዙ፤ ሙሴ ዓማና ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ባኮ ዴር ቤርታ ማዳ። 31 ዬያር ዴራ ጉሙርቄ፤ ናገረና ናገገ ጎዳ ዔያቶ ባንሢ ሙኪ ዔያቶ ዛጌያ ማዕሢና ዔያቶይዳ ሄሌ ሚጠንጠንባኣ ጌና ማዳ ዴንቁሢ ዋይዛዎ ጉምዓቲ ዚገ ያኦሲ ካኣሽኬ።

5

ሙሴና ዓኣሮኔና ካኣት ቤርቶ ሺኢኪዎ

1 ዬካፓ ሙሴና ዓኣሮኔና ጊብፃ ዓጮ ካኣት ቤርቶ ዓኣዲ፡- «ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ፡ ናገረና ናገገ ጎዳ «ዴራ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዓኣዲ፡ ቦንቾ ኬሊ ጌሢ ታና ቦንቻንዳጉዲ ዴር ታኣኮ ሃሹ» ኬኤም ጋዓ።» ጌዔ።

2 ካኣት ማሃዎ፡- «ናገረና ናገገ ጎዳሢ ዋያዳይ? ዒዚ ታና ዓይሢም ዋይዚ ዒሰራዔኤሌ ታ ሃሻሢ ዓይጎርዳይ? ናገረና ናገገ ጎዳ ጎሃሢ ታኣኒ ዔራዋሴ፡ ዒሰራዔኤሌያ ታ ሃሻዓኬ» ጌዔ።

3 ሙሴና ዓኣሮኔና ዒዛም፡- «ዔብሬ ዓሶኮ ያኣዛሢ ኦኡም ጴዳ፤ ሃይሃ ኬሊ ጎይሢ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዓኣዲ ኦ ያኣዛሢ፡ ናገረና ናገገ ጎዳሢም ዒንጎ ባኣዚ ኦ ዒንገ ካኣሽካንዳጉዲ ኦና ዳኬ ጌይ ኔና ኦ ያኣጫ፤ ኦኡኒ ዬያ ማዲባኣታቶ ናገረና ናገገ ጎዳ ኦና ያልዚና፡ ሃሃ ደርዖና ጋፒሳንዳ።» ጌዔ ኬኤዙ።

4 ካኣት ዔያቶ ኮይላ፡- «ዒንሢ፡ ሙሴና ዓኣሮኔና ዋይዙዋቴ! ዴራ ማዳ ቤልፃዳንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓሢ ዓይጎርዳይ? ዴንዲ ዒንሢኮ ማዳ ማዳዎቴ! 5 ዒንሢ ጊብፃ ዓጮ ዓሶይዳፓ ፓይዶና ኮሺ ዲቤ፤ ዬይ ዒንሢም ዳካዛ ዓሶ ማዳ ላኣገ ሺራ ዒንሢ!» ጌዔ።

6 ዬካፓ ዒማ ኬሎና ካኣት ፓኣሮ፡- ሚጠንጠንቶም፡ ማዳ ማዲሳ ፑርታ ማዕ ጊብፃ ዓጮ ዓሶንታ ማዳ ማዲሻ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮዎ ሱኡጎናም፡- 7 «ጉኡቤ* ኮሾንዶ ፑቆ ዴርም ዋንዳሲ ጎይዎ ዒንገጉቴ፤ ዔያታ ፔኤር ፑቆ ዴንዲ

ኮዒ ዒኮንጎ፤ 8 ጋዓንቴ ቤርታ ዔያታ ማዛሢዳፓ ፔቴ ጉኡቤታዎ ፓጠሱዎ ማዘፍ ሺኢሻንዳጉዲ ዔያቶይዳ ዋልቃዳዎቴ፤ «ኦ ያኣዛሢ ኦ ዒንጎ ባኣዚ ዓኣዲ ዒንገ ካኣሽካንዳጉዲ ኦና ሃሹ» ዔያታ ጌዒ ጌዒ ታና ሚታሳሢ ሚርጌ ማዳ ባኣዚ ባኣሢሮኬ፤ 9 ሉኡዚ ሃይሴ ዋይዛ ዋዴ ዔያቶም ጴዳዎጉዲ፤ ሃሃ ቤርታ ዔያታ ማዳሢፓ ባሹ፡ ሃውሾባኣያ፡ ዴዲ ማዳ ዔያቶ ማዲሹዋቴ» ጌዒ ዓይሢ።

10 ዬካፓ ሚጠንጠንቶም ማዳ ማዲሳ ፑርቶ ጊብፃ ዓጮ ዓሶንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎንታ ዓኣዲ ዒሰራዔኤሌ ዴርም፡- «ሃካፓ ሴካ ፑቃ ዒንሢም ዒንገንቱዎጉዲ ካኣት ላኣኔ፤ 11 ዓካሪ፡ ዒንሢ ዒንሢሮ ዴንዲ ዓንካፓቶዎ ኮዒ ዔኪ ዬዓንዳያ ኮይሳ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ማዘፍ ጉኡቤኮ ሚርጌ ማዳ ዋንዳሰካፓ ፓጠንዳያ ኮይሱዎሴ» ጌዔ። 12 ዬያር ዴራ ፑቆ ኮዒ ዔኪ ዬዓን ጊብፃ ዓጮ ቢያ ዴንዳ። 13 ሚጠንጠንቶም፡ ማዳ ማዲሳ ዓሳ፡- ቤርታ ፑቆ ዒንጎዛ ዔያታ ማዘፍ ሺኢሻማ፤ ዒማ ፓይዶ ኩንሢ ሺኢሻንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሚታሰሢ ዓርቄ። 14 ዬያታ ሚጠንጠንቶም ማዳ ማዲሻ ፑርቶ ጊብፃ ዓጮ ዓሳ ማዳ ማዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ፡- «ቤርታ ማዘፍሳሢጉዴያ ጉኡቤ ማዘፍሲ ዒንሢ ሺኢሹዋኣሢ ዓይጎርዳይ?» ጌዒ ጌዒ ጳርቃ።

15 ማዳ ማዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ካኣት ቤርቶ ሺኢካዎ፡- «ካኣትዮ! ኦና ኔ ዓይሎ ዐይዳ ዓይጎ ሃያ ቢያ ባኮ ኔ ዴኤደሴይ? 16 ፔቴታዎ ፑቃ ኦኡም ዒንገንቱዎንቴ ጉኡቤ ኦ ማዘፍንዳጉዲ ዓይሢንቴ፤ ሃሃ ገንሣ ዬያይዳ ኦ ጳርቄንቴ ጳርቄንቴ ዓኣኔ፤ ዳቢንታ ኦ ጊዳፓቶንቴ ኔ ዴርጎኮ» ጌዒ ማቶ ፔኤሲ ኬኤዙ።

17 ካኣት ዔያቶም፡- «ዒንሢ ማዳ ናሽኩዎያ ቤልፃ ዓሲኬ፤ «ኦኡኒ ዴንዲ ናገረና ናገገ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒንገ ካኣሽካንዳ፤ ኦና ሃሹ» ጌዒ ዒንሢ ያኣጫሢ ዬያሮኬ፤ 18 ሃሢ ዴንዲ ማዳ ማዳዎቴ፤ ፔቴታዎ ዒንሢም ፑቃ ዒንገንታዓኬ፤ ጋዓንቴ ቤርታ ዒንሢ ማዘፍ ጉኡቤጉዴያ ማዘፍ ማዘፍ ዒንሢ ሺኢሻንዳያ ኮይሳ።» ጌዔ። 19 ማዳ ማዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ቤርታ ዔያታ ማዘፍ ጎይዎጉዴያ ጉኡቤ ኬላ ኬላ ማዘፍንዳያ ኮይሳሢ ዔራ ዋደና ማቶይዳ ዔያታ ኬዳሢ ዴንቄ።

20 ካኣት ቤርታዎ ዔያታ ኬሰካዎ ዔያቶ ካፒ ዓኣ፡ ሙሴና ዓኣሮኔና ዴንቄ፡- 21 «ካኣት ፓኣሮንታ ዒዛና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶንታ ቤርታ ኦ ዒደንቴያ ማዓንዳጉዲ ማሃ፤ ሃሃ ጠንቻ ዓፓሮናኣ ኦና ዔያታ ዋዳንዳጉዲ ማሃሢ ዒንሢታሢሮ ናገረና ናገገ ጎዳ ዒንሢ ማዳ ዛንጎን! ዒዚ ዋንጎን!» ጌዔ።

ሙሴ ያኦሲ ባንሢ ዒላቴ ዒላቶ

22 ሙሴ ገንሣ ናገረና ናገገ ጎዳ ኮራ፡- «ናገረና ናገገ ጎዳሢዮ! ሃያ ዴር ዐይዳ ሃያጉዴ ማቶ ኔ ሄሊሳሢ ዓይጎርዳይ? ያዲ ማዕቶ ታና ኔ ሃካ ዓይጎር ዳኬይ? 23 ኔ ኬኤዛ ባኮ ታኣኒ ኬኤዛኒ ካኣት ኮይላ ሙኪማፓ ዓርቃዎ ዒዚ ሃያ ዴርይዳ ዐሢ ዓኣዳ ማቶ ዔኪ ዬዔ፤ ኬኤኒያ ሃያ ዴር ዓውሳኒ ማላ ኮዒባኣሴ ጌይሢኮ» ጌዔ።

6

1 ናገረና ናገገ ጎዳ ሙሴም፡- «ካኣት ፓኣሮይዳ ታ ማዳንዳ ባኮ ሃሢ ኔ ዛጋንዳ፤ ዒ ናሽኪባኣንቴ ታኣኮ

4:23 4:23 ኪሲ ማጻፍት 12:29። * 5:7 5:7 ጉኡቤ ዬና ባኡላ፡ ቶርጶ ፑቃና ዋላ ሄርቄ ዠኢጠ፡ ዓጠ ጎይሢ ደዲሺጋፓ ማኣሪ ማዘፍሢ ኮሾ ዳካ ዳካ ላሾ ባኣዚኬ።

ዳኤፖ ዋልቆና ዲሰራዊኤሌ ዓሶ ታ ዲዛ ሃሺሳንዳኔ፤ ሃሃ ታኣኮ ዳኤፖ ዋልቆፓ ዔቁያና ታ ዓጫፓ ኬሰኩዋቱ ታ ዲዛ ጌይሲሳንዳኔ። ጌዔ።።

2 ያኦሲ ሙሴም ሂዚ ጌዔ ኬኤዜ።- «ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ 3 ታኣኒ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ያኦሲ ማዔህ ዔርዚ ዓብራሃማ። ዪሳኣቁም ሃሃ ያይቆኑም ታ ጴዳኔ፤ «ናንገና ናንገ ጎዳ» ጌይንታ ታኣኮ ዳኤፖ ስንገና ጋዓንቴ ታ ዔያቶም ጴዳባኣሴ። 4 ሾኦቹ ማዔ ዔያታ ናንገ፣ ካኣናን ዓጮ ታ ዔያቶ ዳካልሳኒ ጫኣቁ። 5 ዓካሪ ሃሃ ጌብፃ ዓሳ ዔያቶ ዓይሌ ማሂ ማታሳ ዲሰራዊኤሌ ዓሶኮ ማታሂ ዲላቶ ታ ዋይዚ፣ ታ ዔያቶም ጫኣቁ ጫኣቁም ጳቂሃ። 6 ዪያሮ ዲሰራዊኤሌ ዓሶም ታ ጋዓሂ ሂዚ ጌዔ ኬኤዜ።- ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ጌብፃ ዓሳ ዲንሂዳ ሂሊሳ ዓይሌም ማታሳካፓ ዓውሲ ታ ዲንሂ ኬሳንዳኔ፤ ታኣኮ ዳኤፖ ዋልቆና ማቶ ዔያቶይዳ ዔኪ ሙኪ ዲንሂ ታ ዓውሳንዳኔ፤ 7 ታኣኒ ታ ዳሬ ዲንሂ ማሃንዳኔ፤ ያኦሲያ ታ ዲንሂኮ ማዓንዳኔ፤ ታ ዲንሂ ጌብፃ ዓጮ ዓይሌምይዳፓ ኬሴ ዓሶና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሂኮ ያኦሲ ማዔህ ታና ዲንሂ ዔራንዳኔ። 8 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ዓብራሃማ፣ ዪሳኣቁም፣ ሃሃ ያይቆኑም ዳካልሳኒ ታ ጫኣቁ ዓጮሎ ታ ዔያቶ ጌልዛንዳኔ፤ ሃሃ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ታ ዔያቶ ዳካልሳንዳኔ።» 9 ሙሴ ዪያ ቢያ ዲሰራዊኤሌ ናኣቶም ኬኤዛዛ፣ ዔያታ ዲዛም ዋይዚባኣሴ፤ ዓይሳሮ ጌዔቶ ዔያቶይዳ ሄሌ ዓይሌም ማታሂ ዛሎና ናንገ ዔያቶም ዳኤፖሂሮኬ።

10 ጌንሃ ሃሃ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 11 «ዳንዳ! ዲሰራዊኤሌ ዓሳ ሃሮ ዓጮሎይዳፓ ኬሰካንዳጉዲ ሃሾም ጌብፃ ካኣቲም ኬኤዜ» ጌዔ።።

12 ሙሴ ጋዓንቴ፡- «ታ ፩ ዲሰራዊኤሌ ዓሳታፓ ታኣም ዋይዚባኣሴ፤ ካኣቲ ታኣም ዋይቲ ዋይዚኒ ዳንዳዓይ? ኔ ታና ዛጋሂጉዲ ታ ጌኤሲ ዳንዳዓ-ዋያኬ» ጌዔ ማሃ።።

13 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- «ዲሰራዊኤሌ ዓሶ ጌብፃ ዓጮይዳፓ ዔኪ ዲንሂ ኬሳንዳጉዲ ታኣኒ ዲንሂ ዓይሃያ ማዔህ ዲሰራዊኤሌ ዓሶና ጌብፃ ካኣቲናም ኬኤዙዋቱ» ጌዔ ዓይሃ።።

ሙሴና ዓኣርኔና ፩፩

14 ዲሰራዊኤሌ ማኣሮ ዓሶኮ ቶይዳ ሃካፓ ሊካ ፓይዳንታ ዓሶኬ፡- ያይቆኑኮ ቶይዳሂ ሮኦኤሌ ናኣታ ሃሮኬ፣ ፓሉ፣ ሄይሮኔንታ ካርሚ ጌይንታ ያይዳ ዓቲንቁ ናይኬ፤ ዪንሂ ፔ ስንገና ስንገና ሮኦኤሌ ማኣሮ ዓሶኮ ዓደንሂኬ። 15 ሲምኦኔኮ ካኣናን ዓሶ ፩፩ ላኣሌሎይዳፓ ሾይንቴሂ ሻዑሌ ጌዳ ቃሳዓ ዪሙዔኤሌ፣ ያማኔ፣ ያሃዳ፣ ያከኔና ያሃሪ ጌይንታ ናይ ዓኣኔ፤ ዪንሂያ ፔ ስንገና ስንገና ሲምኦኔ ማኣሮ ዓሶ ዓደንሂኬ። 16 ሌዋኮ ጌርሾኔ፣ ቁሃቲና ማራሪ ጌይንታ ናይ ዓኣኔ፤ ዪንሂያ ፔ ስንገና ሌዋ ማኣሮ ዓሶ ዓደንሂ ማዓዛ፣ ሌዋ ናንጌ ሌዓ ጴኤታና ሃይሂታሚ ሌዔኬ። 17 ጌርሾኔኮ ሊቢና ሸምዔ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዔያቶኮ ማርጌ ዜርሂ ዓኣኔ። 18 ቁሃቲኮ ማራሚ፣ ሂጻሃሬ፣ ኬብሮኦኔና ዑዚዔኤሌ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ቁሃቲ ናንጌ ሌዓ ጴኤታና ሃይሂታሚ ሃይሃ ሌዔኬ። 19 ማራሪኮ ማሂሌና ሙሽ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዪንሂንታ ዔያቶኮ ዜርዮንታ ቢያ ሌዋ ፩፩ኬ።

20 ዓምራሚ ዮኬቤዳ ጌይንታዜሎ ዲዛኮ ዓደ ጌሮ ዔካዛ፣ ዲዛ ዲዛም ዓኣርኔና ሙሴና ሾዔ።።

ዓምራሚ ናንጌ ሌዓ ጴኤታና ሃይሂታሚ ላንካይ ሌዔኬ። 21 ዪፀሃሪኮ ቆራሄ፣ ኔፔጌና ዚኪሪ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ 22 ዑዚዔኤሌኮ ሚሻዔኤሌ፣ ዔልፃፓኔና ሲቲሬ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ።

23 ዓኣርኔ ናሶሴ ጎሃሂ ጌሮ ማዔዜሎ ዓሚናኣዳኦ ስዋ ዔልሻባ ጋዓዜሎ ዔካዛ ዲዛ ናኣዳኣሴ፣ ዓቢሁ፣ ዓላዜሬና ዲታማሬ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዲዛም ሾዔ።። 24 ቆራሄኮ ዓሲሬ፣ ዔልቃና፣ ሃሃ ዓቢያሳፔ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዪንሂ ቢያ ቆራሄ ዜርዮኮ ማኣሮ ዓሶ ዓደንሂኬ። 25 ዓኣርኔ ናኣዚ ዓላዜሬ ፑቲዔኤሌ ጎሃሂ ስዋ ዔካዛ ዲዛ ፒንሃሴ ጎሃሂ ሾዔ፤ ዪያታ ቢያ ሌዋ ማኣሮ ዓሶኮ ዓደንሂ ማዔ ቶይዳኬ።

26 ዪያቶ ባኣኮይዳፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔና ደኦሪ፡- «ዲሰራዊኤሌ ዳሮ ፔኤኮ ፩፩ና ፩፩ና ጌብፃ ዓጮይዳፓ ዔኪ ኬሰኩዋቱ» ጌዔ ዓይሃ።። 27 «ዲሰራዊኤሌ ዳሮ ሃሼ» ጌዔ ጌብፃ ካኣቲና ጌሰቲዞንሂ ዪንሂኬ።

ያኦሲ ሙሴና ዓኣርኔናም ዓይሂ ዓይሂያ

28 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ጌብፃ ዓጮይዳ ኬኤዜ ዋደና፡- 29 «ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ታ ኔኤም ኬኤዛሂ ቢያ ጌብፃ ዓጮ ካኣቲም ኬኤዜ» ጌዔ።።

30 ሙሴ ጋዓንቴ፡- «ታኣኮ ጌሰቲሂ ዔራቶ ባኣያኬ፤ ካኣቲ ታኣም ዋይቲ ዋይዚኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔ።።

7

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌዔ፡- «ዋይዜ፣ ታ ኔና ጌብፃ ካኣቲኮ ያኦሲጉዲ ማሃንዳኔ፤ ኔ ጌርሲ ዓኣርኔያ ያኦሲ ማላሂ ኬኤዛ ዓሲጉዲ ኔ ዛሎ ጌሰታንዳኔ፤ 2 ታ ኔና ዓይሃሂ ቢያ ዓኣርኔም ኬኤዜ፤ ካኣቲ ፔ ዓጮይዳፓ ዔያታ ኬሰካንዳጉዲ ዲሰራዊኤሌ ዓሶ ሃሾም ጌዔ ካኣቲም ዲዚ ኬኤዛንዳኔ፤ 3 ጋዓንቴ ታኣኒ ካኣቲኮ ዲኖ ደዲሽ ዲጊጩዋያ ማሃንዳሂሮ ዋዘጉዳ ዲጊቻያ ማዔ ዲቃሂ ሄርሽሳ ባኣዚ ታኣኒ ጌብፃ ዓጮይዳ ማዳቶ፡

4 ዲንሂም ዲ ዋይዛዓኬ፤ ዪካፓ ጌብፃ ዓጮይዳ ዳኤፒ ማቶ ታኣኒ ኬይሲ ታኣኮ ዳሮ፣ ዲሰራዊኤሌ ዜርዮ ዓጮሎይዳፓ ዔኪ ታ ኬሳንዳኔ። 5 ዪያይዲ ታኣኮ ዋልቆ ኩጮ ዔያቶ ዑፃ ታ ዔቁሲ ዲሰራዊኤሌ ዓሶ ታ ዔያቶ ኩጫፓ ኬሴ ዋደና ጌብፃ ዓጮ ዓሳ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔህ ዔራንዳኔ።»

6 ሙሴና ዓኣርኔና ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ዓይሂ ባኮ ቢያ ማዳ ኩንሂ። 7 ካኣቲና ዋላ ዔያታ ጌሰቲ ዋደና ሙሴኮ ሌዓ ሳሊታሚ ማዓዛ፣ ዓኣርኔኮ ሳሊታሚ ሃይሃኬ።

ዓኣርኔ ኮኣላ ሾኦሽ ማዔሂ

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- 9 «ጌብፃ ካኣቲ፣ ሂንዳ ያኦሲ ዋልቆና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ማዳ ዲንሂኮ ያኦም ታኣም ፔጋሲ ዔርዙዋቱ» ሂዚ ዲንሂ ኮራ ጌዔቶ፣ ዓኣርኔ ፔኤኮ ኮኣሎ ዔኪ ካኣቲ ቤርታ ኬኤርንጎ፤ ዲማና ኮኣላ ላኣሚንቲ ሾኦሽ ማዓንዳኔ» ጌዔ።። 10 ዪያሮ ሙሴና ዓኣርኔና ጌብፃ ካኣቲ ኮይላ ዓኣዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ዓይሂ ጎይያ ማዳ፤ ዓኣርኔ ኮኣሎ ካኣቲንታ ዲዛና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሶ ቤርታ ኬኤራዛ፣ ኮኣላ ላኣሚንቲ ሾኦሽ ማዔ።። 11 ዪካፓ ካኣቲ ፔ ዓጮይዳ ዔሮ ዓሶንታ ማርሾ ማርሻ ዓሶ ዔኤሊ ዔኪ ሙካዛ፣ ዔያታኣ ኔኤኮ ማርሾና ሃሃ ዲማ ጎይያ ማዳ።። 12 ዔያታ ፔኤኮ

ኮኦሎ ከኤሬም ኮኦላ ላኦሚንቲ ላኦሚንቲ ሚርጌ ሾኦሽ ማዕኔ፤ ጋዓንቲ ዓኣርኔ ኮኦላ ዔያቶኮ ኮኦሎ ቢያ ማንጊ ዔኤጳ። 13 ዔይ ቢያ ያዲ ማዕንቲያ ካኣቲ ዒኖ ደዲሻዎ ማዎ ዒጻ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ከኤዜሢጉዲ ሙሴና ዓኣርኔናም ዋይዛኒ ዒ ኮዒባኣሴ።

ጊብጻይዳ ከዳ ዲማ ዲማ ፑርቶ ባኮ

ሃ. ዋኣዎኮ ሱጉዎ ማዒያ

14 ዔካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌዔ። «ካኣቲ ዒኖ ደዲሽ «ዴር ታ ሃሻዓ» ጌዔ፤ 15 ዔያር ዚር ጉቲ ዓሚ ካኣቲ ኮይላ ዓኣጳ፤ ዒዚ ዓባዬ ዋር ባንሢ ከዳንቲ ጎይዎ ዒዛና ኔ ካኣማንዳ፤ ሾኦሽ ማዒ ላኦሚንቲ ኮኦሎ ከጫ ዓርቁ ዋር ዓጫ ዒዛ ካፔ። 16 ዒ ሙካዛ ሂዚ ዒዛም ጌዔ። «ዒብሬ ዓሶኮ ያኣዛሢ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ታኣም ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዴር ኔ ሃሾም ጌዒ ታ ከኤዛንዳጉዲ ኔ ባንሢ ታና ዳከ፤ ኔኤጊ ጋዓንቲ ሃኖ ሃላንዳኣና ዋይዘ ዒጻ። 17 ሃሢ ጋዓንቲ ታኣኒ ማዳንዳ ባኮና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ያኦም ኔ ናሽኩዋዎ ዔራንዳ፤ ሃኖ ኮኦሎና ዋር ዋኣዎ ታኣኒ ጳርቃዛ፤ ዋኣዎ ሱጉሢ ማዕንዳ፤ ኮሺ ዛጌ። 18 ዋኣዎ ጌዳ ዓኣ ሞላሢ ቢያ ሃይቃንዳ፤ ዋር ዋኣዎ ሚርጌ ዛዒ ያይዳፓ ዔቁያና ጊብጻ ዓሳ ሃያ ዋራፓ ዋኣሢ ዲዒ ዑሽካኒ ዳንዳዒንዳዎሴ።»

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓኣርኔ ፔኤኮ ኮኦሎ ዔከ ጊብጻ ዓጮይዳ ዓኣ ዋርንታ ዳዎሢንታ ቦቆሎ ዋኣዎ ቢያሢ ባንሢ ዘንካንዳጉዲ ከኤዜ፤ ዋኣዎ ቢያ ላኦሚንቲ ሱጉሢ ማዕንዳ፤ ጎንጎና ያቶና፤ ዔያጉዲ ዋኣዎ ዲይንቲ ጌሢንቲ ባኮይዳ ዓኣ ዋኣዎኣ ዓቲዋዎ ጊብጻ ዓጮይዳ ዓኣ ዋኣሢ ቢያ ሱጉሢ ማዕንዳ፤» ጌዔ።

20 ሙሴና ዓኣርኔና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ጎይዎ ማዕኔ፤ ዓኣርኔያ ካኣቲና ዒዛና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶ ቤርታ ኮኦሎና ዋር ዋኣዎ ጳርቃዛ ዋኣዎ ላኦሚንቲ ሱጉሢ ማዕኔ፤ 21 ዋርይዳ ዓኣ ሞላሢ ቢያ ሃይቁም፡ ዋኣዎ ዛዒሢ ጊብጻ ዓጮ ዓሳ ዑሽካኒ ዳንዳዒባኣሴ። ጊብጻ ዓጫ ሱጉሢ ሌሊ ማዕኔ። 22 ዔካፓ ካኣቲኮ ማርሾ ዓሳ ፔ ማርሾና ዔያጉዲ ማዳዛ፤ ካኣቲ ቤርታኣሲ ጎይዎ ዒኖ ደዲሽ ዋይዘ ዒጻዎ ማዒያ ሃሾ ዒጻ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ጎይዎ ሙሴና ዓኣርኔናም ዋይዛኒ ኮዒባኣሴ። 23 ፔቲታዎ ዔያ ማዳንቲ ባኮ ቢያ ዔኤቢኬ ጎዑዋዎ ፔ ካኣቲም ማኣር ማዒ ዓኣጳ። 24 ጊብጻ ዓጮ ዓሳ ዋራፓ ዋኣዎ ዑሽካኒ ዳንዳዒባኣሢ ዑሽኮ ዋኣሢ ዴንቃኒ ዋር ዓጫ ዔቲ ቦኦከ።

25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋር ዋኣዎ ሱጉሢ ማሃ ፑርቲሴሳካፓ ዋኣዎ ፑርቲያ ማዒ ላንካይ ከሊ ዴዔ።

8

ሌ. ፓንቃሢ ዲቢያ

1 ዔካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ካኣቲ ኮራ ዓኣዲጋፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ ጌዒ ዒዛም ከኤዜ፤ ታኣም ማዳንዳጉዲ ታኣኮ ዴር ሃሽ፤ 2 ዒጻ፤ ኔ ጌዔቶ፤ ኔኤኮ ዓጮይዳ ፓንቆ ታ ሚርጊሽ ሜታሳንዳ። 3 ዓባዬ ዋራ ፓንቃሢና ከጫንዳሢ ዔካፓ ከሰከ ከሰከ ኔኤኮ ካኣቲም ማኣር፤ ኔ ዋርቃ ጋር፤ ኔኤኮ ሻኣሎይዳ፤ ኔኤኮ ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ኔኤኮ ዴርና ማኣር፤ ዔያጉዲ ሃሃ ናኣባንታ ሙኦቆ ቆኦርንታይዳ ዓቲዋንቲ ጌላንዳ፤ 4 ፓንቃሢ ኮኦሚ ኮኦሚ ኔኤኮ ዴርና፤ ሃሃ ኔኤኮ ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶ ቢያሢ ዑይይዳ ሙካንዳ።» ጌዔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ፓንቃሢ ከሰከ ጊብጻ ዓጮ ቢያ ከጫንዳጉዲ ዋርይዳ፤ ዳዎሢ ዋሃ ቦቆሎ ዋኣዎ ቢያይዳ ኮኦሎ ዘንካንዳጉዲ ዓኣርኔም ከኤዜ። ጌዔ። 6 ዔያር ዓኣርኔ ጊብጻ ዓጮ ዋኣዎ ቢያ ባንሢ ኮኦሎ ዘንካዛ ፓንቃ ከሰከ ዓጮ ጉቤ ከጫ። 7 ጋዓንቲ ማርሾ ዓሳኣ ዔያጉዲ ፔ ማርሾና ፓንቃሢ ጊብጻ ዓጮይዳ ሻዲሴ።

8 ካኣቲ ሙሴና ዓኣርኔና ዔኤላዎ፡- «ታኣና ታ ዴርናይዳፓ ሃያ ፓንቃሢ ሽኢሻንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሽኢቁዋቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔያታ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኣሽካንዳጉዲ ዒንሢኮ ዴር ታ ሃሻንዳ።» ጌዔ።

9 ሙሴ ዒዛም ሂዚ ጌዒ ማሃ፡- «ዋዛና ታ ሽኢቃንዳ፤ ኔናንታ ኔኤኮ ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶንታም ሃሃ ኔኤኮ ዴርማኣ ሽኢቆንዳ ዋደማ ሌሊ ከኤዜ፤ ዔካፓ ፓንቃሢ ኔኤኮ ኔ ማኣርናይዳፓ ቢያ ሃከ ዓባዬ ዋርይዳ ሌሊ ናንጋንዳጉዲ ታ ማሃንዳ።» 10 ካኣቲ ዒማና፡- «ያዲ ማዕቶ ዚር ታኣም ሽኢቁ» ጋዓዛ፤ ሙሴ ዒዛም፡- «ኔ ጌዔሢጉዲ ታ ማዳንዳ፤ ዔያር ኔኤኒያ ኦ ያኣዛሢ ማዕ ናንጊና ናንጋ ጎዳጉዴያ ሜሌ ያኦሲ ባኣሢ ዔራንዳ።

11 ፓንቃሢ ኔኤኮ ኔ ማኣርናይዳፓ ቢያ፤ ሃሃ ኔኤኮ ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ዴርና ኮራፓ ቢያ ባይቃንዳ፤ ዓባዬ ዋራፓ ዓታዛ ሜሌ ቤሰካ ጴዳዓከ» ጌዔ። 12 ዔካፓ ሙሴና ዓኣርኔና ካኣቲ ቤርታፓ ከሰከ ዓኣዲ፤ ካኣቲ ኮራ ዒ ዳከ ፓንቃሢ ባይዛንዳጉዲ ሙሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሽኢቁ። 13 ሙሴ ሽኢቁ ጎይዎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሶኮ ማኣራ ማኣራ፤ ዴር ጋርና ሃሃ ቢያ ቤዘይዳ ዓኣ ፓንቃሢ ጉቤ ዋዳ። 14 ጊብጻ ዓሳ ፓንቃሢ ቢያ ቤዘይዳ ቡኩሳዛ ዓጫ ፓንቃሢ ዛያና ከጫ። 15 ካኣቲ ፓንቃሢ ሃይቁሢ ዛጌዎዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዒ ጎይዎ ሙሴና ዓኣርኔናም ዋይዘ ዒጻ።

ሜ. ጩጉጩ ዲቢያ

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሳዎ ሲላሎ ኮኦሎና ጳርቃንዳጉዲ ዓኣርኔም ከኤዜ፤ ጊብጻ ዓጮይዳ ዓኣ ሲላላ ቢያ ጩጉቹ ማዕንዳ።» ጌዔ። 17 ዓኣርኔ ከጫ ዔቁሲ ኮኦሎና ሳዎ ሲላሎ ጳርቃዛ፤ ጊብጻ ዓጫ ዓኣ ሲላላ ቢያ ጩጉቹ ማዕንዳ፤ ዓሶና ቆልሞናይዳ ቢያ ሻዴ። 18 ማርሾ ዓሳ ፔኤኮ ማርሾና ጩጉቹ ከሰከንዳጉዲ ማርሾንቲያ ዔያቶም ሃኒባኣሴ፤ ቤርታኣ ጩጉጩ ሌሊ ቢያ ቤዘይዳ ጴዳ። 19 ማርሾ ዓሳ፡- «ሃያ ያኦሲ ማዳ ባኣዚከ» ጌዒ ካኣቲም ከኤዛዛ፤ ካኣቲ ጋዓንቲ ዒኖ ደዲሽ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ከኤዜሢጉዲ ሙሴና ዓኣርኔናም ዋይዛኒ ዒ ኮዒባኣሴ።

ሢ. ሲኦንጎ ወፃሎ ዲቢያ

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዚር ጉቲ ዓሚ ካኣቲ ኮራ ዓኣዲ ዒዚ ዓባዬ ዋር ከዳኣና ዒዛና ካኣሚጋፓ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ሂዚ ጋዓኔ ጌዒ ዒዛም ከኤዜ፤ ታኣም ማዳንዳጉዲ ታኣኮ ዴር ሃሽ! 21 ኔ ዒጻቶ ጋዓንቲ ኔኤኮ ኔ ማኣርናይዳ ቢያ፤ ሃሃ ኔኤኮ ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ኔኤኮ ዴር ቢያ ዑዎ ሚርጌ ዳዓ ሲኦንጎ ወፃሌ ዔከ ሙከ ታኔና ሜታሳንዳሢ ታና ዔራ፤ ጊብጻ ዓጮ ዓሶኮ ማኣርንታ ሳዎንታይዳ ቢያ ወፃሌ ከጫንዳ። 22 ታኣኮ ዴር ናንጋ፤ ጌኤሴኤሜይዳ ጋዓንቲ ወፃሌ ፔቲታዎ ጌሎዋጉዲ ታ ዲማሳንዳ፤ ዔያ ታ ማዳንዳሢ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃኖ ዓጩሎይዳ ማዳያታሢ ኔ ዔራንዳጉዲከ። 23 ኔኤኮ ዴርና ታ ዴርና ባኣካ ዲሙሞ ዓኣዳ ታ ማሃንዳ፤ ዔያ ታ

ዋልቆና ማዳንታ ዓኩ ባኩ ዚሮ ታ ማማዳንዳኔ» ጌዔኔ። 24 ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣቲኩ ካኣቲሞ ማኣሮንታ ዒዛና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶ ማኣራ ቢያ ወፃሌ ኩንሣዛ፡ ገብፃ ዓጫ ቢያ ዲቢ ወፃሌና ፑርቲኔ።

25 ዩካፓ ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔና ዔኤላዎ፡- «ዒንሣ ዴንዲ ሃይካ ዓጫይዳ ዒንጎ ባኩ ዒንገ፡ ዒንሣኩ ናንገና ናንገ ጎዳሣ ካኣሽኩዋቲ» ጌዔኔ። 26 ሙሴ ማሃዎ፡- «ዩያይዳኒ ኑና ኮይሳያቲዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኑ ያኣዛሣ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳሣ ማሃ ካኣዚ ማሃ ኑ ዒንገ ቆልሞ ዛሎና ገብፃ ዓሳ ኑና ሻኣከንታንዳኔ፤ ዩያቶ ቆልሞ ኑኡኒ ዔከ ገብፃ ዓሶ ቤርታ ናንገና ናንገ ጎዳሞ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዒንገቶ ገብፃ ዓሳ ኑና ሻኣከንቲ ዳጋና ሹቻ ዲዓዓዳ? 27 ዩያሮ ኑ ያኣዛሣ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳ ኑና ዓይሣ ጎይዎ ሃይሃ ኬሊ ጎይሣ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዓኣዲ ዒንጎ ባኩ ዒንገ ኑ ዒዛ ካኣሽካንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

28 ካኣቲ ዒያቶም፡- «ፔቶ ዒንሣ ሃኪ ዴንዲዋዎ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዒንሣ ያኣዛሣ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳሣ ማሃ ዒንጎ ባኩ ዒንገ ካኣሽካንዳቲ ታ ዒንሣ ሃሻንዳኔ፤ ታኣማኣ ሸኢቁዋቲ» ጌዔኔ።

29 ሙሴ ዒማና፡- «ዘራኣ ኬሎ ወፃላ ኔናንታ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶንታ፡ ሃሣ ኔኤኮ ዴሮንታይዳፓ ባይቃንዳጉዲ ታ ሃሣ ኔገዳፓ ፓፓቂንታ? ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቃንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዴራ ናንገና ናንገ ጎዳሞ ዒንጎ ባኩ ዒንገ ካኣሽኩ ካኣኩ ካኣሽካኒ ዴንዲዋቲዲ ላኣገሣና ላሚ ኔ ታና ጌኤሻንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ።

30 ሙሴ ካኣቲ ቤርታፓ ኬሰካዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቁኔ፤ 31 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ጌዔሣጉዲ ቢያ ማዳኔ፤ ወፃሎ ካኣቲንታ ካኣቲና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ሃሣ ዴሮ ቢያሣና ቤርታፓ ፔቲታዎ ዓይሱዋዎ ባይዜኔ፤ 32 ማዔቶዋ ካኣቲ ፔኤኮ ዒኖ ዶዲሺዎና ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ሃሾ ዒፃኔ።

9

ሬ. ቆልሞ ጋፒዮ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ካኣቲ ኮራ ዓኣዲ ሉካብራ ዓሶ ያኣዛሣ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ኔኤም ጋዓኔ ጌዔ፤ ታና ካኣሽካንዳጉዲ ታኣኮ ዴሮ ሃሽ፤ 2 ላሚ ኔ ሃሣ ዔያታ ዴንዲዋቲዲ ላኣኔቶ፡ 3 ኔኤኮ ቆልሞ ቢያይዳ ፑርታ ደርዎ ዔከ ሙከታ ባይዛንዳኔ፤ ዩያሮ ኔኤኮ ፓራሣ፡ ሃራ፡ ጋኣላሣ፡ ባኣታ፡ ማራቶንታ ዋኣሮንታ ጋፓንዳኔ። 4 ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ገብፃ ዓሶና ቆልሞ ባኣካ ዴሙሞ ታ ጌሃንዳኔ፤ ዩይያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቆልሞይዳፓ ፔቲታዎ ሃይቃዓኩ። 5 ታኣኔ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ቢያ ዚሮ ማዳኒ ማሌኔ» ጌዔኔ።

6 ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዜሣጉዲ ዚሮ ጉቲሎ ዩያ ማዳሣሮ ገብፃ ዓሶኮ ቆልሞ ቢያ ኩዳዛ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቆልሞይዳፓ ፔቲታዎ ሃይቁባኣሴ። 7 ካኣቲ ዩያ ባኩ ቢያ ያኣጩ ዋደና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቆልሞይዳፓ ፔቲታዎ ሃይቁባኣሣ ዒዛሞ ኬኤዚንቲኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔቶዋ ካኣቲ ዒኖ ፔኤኮ ዶዲሺ ዴሮ ሃሾ ዒፃኔ።

ሴ. ዳርጮ ማላ ኪዮ

8 ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- «ዒንሣ ኩጮና ናኣሶ ጋርካፓ ዳካ ዲቢንሣ ዑጩ ዑጩ ዔኩዋቲ፤ ዩንሣ ሙሴ ካኣቲ ቤርታ ከባርይዳ ላኣሎንጎ፤ 9 ዩይ

ሲላሊ ማዒ ገብፃ ዓጫይዳ ቢያ ላኣሊንቲ ዋደና ዴሮና ቆልሞናይዳ ሚርጌ ማታሳ ዳርጮ ማላ ኪሣ ኬዳንዳኔ» ጌዔኔ። 10 ዔያታ ዳካ ዲቢንሣ ዔከ ሙከ ባኣቲ ቤርታ ዔቁኔ፤ ዒማና ሙሴ ከባርይዳ ላኣላዛ ዴሮና ቆልሞና ዴኤፒ ዳርጮ ማላ ኪሣና ማታዳኔ። 11 ዩኖ ዋደና ማርሾ ማርሻ ዓሳ ሙሴ ቤርቶ ሙካኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዔያታ ሃንጎ ገብፃ ዓሶጉዲ ቢያ ዳርጮ ማላ ኪያና ማታዳሣሮኬ፤ 12 ጋዓንቲ ሃሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣቲኩ ዒኖ ዶዲሺሣሮ ቤርታ ሙሴም ኬኤዚንቲሣጉዲ ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔናም ዋይዛኒ ኮዒባኣሴ።

ሼ. ሻጮ ኬዲዮ

13 ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ዚሮ ጉቲ ዓሚ ዓኣዲ ካኣቲ ዴንቃዎ ሉካብራ ዓሶኮ ያኣዛሣ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤም ሂዚ ጋዓኔ ጌዒ ዒዛሞ ኬኤዜ፤ ታና ካኣሽካንዳጉዲ ታኣኮ ዴሮ ሃሽ፤ 14 ኔ ዒፃቶ ጋዓንቲ ሳይይዳ ታናጉዴ ያኣሲ ባኣያ ማዔሣ ኔ ዔራንዳጉዲ ኔናኣ ዓይሱዋዎ፤ ሃሣ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶንታ ኔኤኮ ዴሮንታ ታኣኮ ዴማ ዴማ ደርዓሣ ዋልቆ ዳኪ ሃሣ ታኣኒ ማቶይዳ ዒንሣ ዓጋንዳኔ። 15 ኔኤና ኔ ዴሮናይዳ ደርዎ ዓጋኒ ታኣኮ ዋልቆ ኩጮ ታ ዋንዴ ዔቁሴያታቲ፡ ቢያሣ ዒንሣ ቤሲ ባይቃንዳያታንቲኩ። 16 ጋዓንቲ ሱንፃ ታኣኮ ዓጫ ቢያይዳ ዔኤሊንታንዳጉዲ ዋልቆ ታኣሲ ታኔና ዳዋኒ ኮዔሣሮ፡ ኔኤኒ ሸምፖና ናንጋንዳጉዲ ታ ኔና ሃሽኔ።

17 ኔ ሃማ ሃላንዳኣና ዒኖ ኔኤኮ ዶዲሺ ታኣኮ ዴሮ ሃሾ ዒፃኔ። 18 ዚሮ ሃይማ ዋዴ ገብፃ ዓጫይዳ ዛገንቲ ቤቁባኣ ዴኤፒ ሻቺ ዒርዚ ታ ዋርቁሳንዳኔ፤ 19 ሃሣ ሃንዮ ቤዘይዳ ዓኣ ቆልሞና ዩካ ዓኣ ባካ ቢያ ማኣሮ ባንሣ ሙካንዳጉዲ ዓይሣ፤ ማኣሪ ጌሊባኣ ዓሲ ማዔቲያ ቆልሞ ሻጮና ጳርቂንቲ ቢያ ጋፓንዳኔ» ጌዔኔ። 20 ካኣቲና ዋላ ማዳ ፔቲ ፔቲ ሱኡጋ ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዜ ባኩ ሚርጌና ዒገጩሣሮ ዔያቶ ማዳ ዓሶና ቆልሞና ማኣሪ ጌላንዳጉዲ ማዳኔ። 21 ዓቲ ዓሳ ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዜ ባኩ ቦሃሣና ፔኤኮ ማዳ ዓሶና ቆልሞና ቦኣላ ሃሽኔ።

22 ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔ ኩጮ ለካ ጫሪንጮ ባንሣ ዔቁሴ፤ ሻቺ ገብፃ ዓጫ ቢያይዳ ዋርቃንዳኔ፤ ዴሮንታ ቆልሞንታ፡ ጎኩይዳ ዓኣ ባቃሎዋ ጉቤ ባይዛንዳኔ» ጌዔኔ። 23 ዩያሮ ሙሴ ኮኣሎ ዔከ ጫሪንጮ ባንሣ ዘንካዛ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ጉጉንሣና ሻቺና ኬይሴም ሳዔላ ጉጉንዮ ዴፖና ጎሽቲኔ። 24 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይና ዩይና ጋዓ ጉጉንሣና ኬኤሊንሣና ዋላ ዓኣ ዴኤፒ ሻቺ ዒርዚ ዋርቁሴኔ፤ ዩያጉዴያ ሻቺ ዒርዚ ገብፃ ዓጫ ዋርቁ ቤቁባኣሴ። 25 ሻጮ ገብፃ ዓጫይዳ ቢያ ቦኣላ ዓኣ ባኩ፡ ዓሶንታ ቆልሞንታ ዓይጎ ባኣዚያ ዓይሱዋዎ ዋዲ ኩርሴኔ፤ ቦኣሎይዳ ዓኣ ቲኮና ባኩ ቢያ፡ ሃሣ ሚዮዎ ቢያ ማንሣኔ። 26 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገ ጌኤሴኤ ማይዳ ሌሊ ዩይ ሻጮ ባኣሴ።

27 ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔና ዔኤሊሳዎ፡- «ዓካሪ ታኣኮ ዳቢዮ ታኣም ዔርቲኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ፒዜኬ፤ ታኣና ታ ዴሮና ጋዓንቲ ኑ ዳቤኔ። 28 ሻጮና ጉጉንዮና ፔቶ ኑኤም ሚርጌሣሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ኑኤም ሸኢቁዋቲ፤ ጎኔ ታ ዒንሣ ሃሻንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ዒንሣ ሃይካ ናንገንዳ ዋዴ ባኣሴ» ጌዔኔ።

29 ሙሴ ካኣቲም፡- «ታኣኒ ካታማፓ ኬኬሰካዎ ኩጮ ታኣሲ ለካ ጫሪንቺ ባንሣ ዴገዲ ዔቁሲ ናንገና ናንገ ጎዳ

ሺኢቃንዳኔ፤ ጉጉን፣ ዓቃንዳኔ፤ ሃሃ ሻጫኣ ሃካፓ ሴካ ኩዳባኔ፤ ዬያ ጎይዖና ዓጫ ናንገና ናንገ ጎዳሮ ማዕሚ ኔ ዔራንዳኔ። 30 ጋባንቴ ኔናንታ ኔኤና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሶንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኦሲ ዒጊጫገዳዋኣሂ ታ ዔራኔ» ጌዔኔ።

31 ዬኖ ዋዶና ዔልዓሚ ሃጊ ቲሾ፣ ታልባሚያ ቡኒሂዳ ዓኣሚሮ ፔቲታዖ ዓቱዋዖ ጉቤ ጋፔኔ። 32 ዛርጋሂ ጋባንቴ ኔጊ ካፃሂሮ ፑርቱዋዖ ዓቲኔ።

33 ሙሴ ካኣቲ ቤርታፓ ኬሰካዖ ካታዋ ዙሎ ዓኣዳኔ፤ ዒማና ዒዚ ኩጮ ለካ ዔቂሲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሺኢቃዛ ጉጉን፣ ሻጫ ዒሮና ፔቲና ሻንቄኔ። 34 ካኣቲ ዬያ ማዳንቴ ባኮ ዛጌዖ ገንሃ ጎሜ ማዳኔ፤ ዒዛንታ ዒዛና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሶንታ ዒኖ ደዲሺ ዒፃያ ማዕኔ። 35 ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታዲ ሙሴ ዛሎና ኬኤዜሂጉዲ ካኣቲ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሃሾ ዒፃኔ።

10

ቄ. ዓቢዖ ሚርጊዖ

1 ዬካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ለሚ ሃሃ ካኣቲ ኮራ ጌላ፤ ታኣኒ ዒዛንታ ዒዛና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሶኮ ዒኖ ደዳያ ማዕንዳጉዲ ማሄሂ ዔያቶ ባኣኮይዳ ሜሌ ሃሃ ታ ዋልቆና ማዳንታ ዓቢ ባኣዚ ማዳኒ ማሊኬ፤ 2 ታ ዋልቆና ማዳንታ ዬያ ዓኮ ባኮ ታ ማዳዛ ጊብፃ ዓጮ ዓሶ ዋማይዲ ታ ሜታሴቶዋ ዒንሂሂ ዒንሂሂኮ ናኣቶና ናኣቶኮ ናኣቶናም ኬኤዛንዳጉዲኬ፤ ዬያ ጎይዖና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዒንሂሂ ቢያሂ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

3 ዬያሮ ሙሴና ዓኣሮኔና ካኣቲ ኮራ ዓኣዳዮ፡- «ዒብሬ ዓሶኮ ያኣዛሂ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፣ ታኣም ኔ ዓይሂንቲዮ ዓፃሂሂ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ? ሃሂ ታና ካኣሽካንዳጉዲ ታኣኮ ዳሮ ሃሽ፤ 4 ኔ ዒፃዖና ደዳቶ ጋዓንቴ ዚራኣ ኬሎይዳ ዲቢ ዓቢሂ ኔ ዓጮ ሙካንዳጉዲ ታ ዓይሃንዳኔ። 5 ዓቢዖኮ ሚርጊ ዲቡዋይዳፓ ዔቄያና ዓጮ ቢያ ካንቃንዳኔ፤ ሻጫይዳፓ ዓቲ ባኮ ቢያ ሚዖዎ ዓይሱዋዖ ሙይ ባይዛንዳኔ። 6 ሃሃ ኔኤኮ ካኣቱዋ ማኣሮንታ ኔኤና ማዳ ዳኤፖ ዓሶ ማኣሮንታ ኔኤኮ ዳሮ ማኣሮ ቢያ ዓቢዖ ኩማንዳኔ፤ ዬይ ባካ ቤርታ ኔ ዓድንሂ ዋይይዳፓ ሃኖ ሄላንዳኣና ሄሌ ሜታሰካፓ ቢያ ባሽ ማዕንዳኔ» ጌዔኔ።

ዬካፓ ሙሴ ጊብፃ ካኣቲ ቤርታፓ ኬሰካ ዓኣዳኔ።

7 ካኣቲና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሳ ካኣቲ ኮራ፡- «ሃይ ዓሂ ኦኤም ፐሮ ማዒ ሜታሳሂ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ? ዔያቶኮ ያኣዛሂ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽካኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቃ ዓኣዳንጎ፤ ኦኤኮ ዓጭላ ባይሰንታይዳ ኬዳሂ ኔኤም ጴዳዋዳዮ?» ጌዔኔ፤ 8 ዬያሮ ሙሴና ዓኣሮኔና ዔኤሊንቲ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢካዛ ካኣቲ ዔያቶም፡- «ዒንሂሂ ዳንዲ ዒንሂሂኮ ያኦሲ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽካኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ዳንዳኒ ኮይሳዛንሂ ዋንሂዳይ?» ጌዔኔ።

9 ሙሴ ዒማና፡- «ኦኤኮ ናኣቶንታ ጋርቾ ዓሶንታ ዓቱዋዖ ቢያሂ ኦ ዓኣዳንዳኔ፤ ኦኤኮ ዓቲንቆና ዉዳሮ ናኣቶና፣ ኦኤኮ ማራቶና ዋኣሮና፣ ባኣቶዋ ኦኤኮ ኦ ቢያ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዓይሳሮ ጌዔቶ ኦ ዓኣዳ ቤዘይዳ ናንገና ናንገ ጎዳም ቦንቾ ኬሊ ማሂ ኦ ቦንቻንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ካኣቲ፡- «ፑርቱዋና ዒፃሂሂ ማሊሂ ዒንሂሂ ማሌሂ ዔርታያ ማዕሚሮ ዒንሂሂኮ ላኣሎና ናኣቶና ዔኪ ዒንሂሂ

ዓኣዳንዳጉዲ ታ ዒንሂሂ ዳካዓኬ! ሂንዳ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ዒንሂሂና ዋላ ማዕ ጎይዖ ታዛጎም፤ 11 ዒንሂሂ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽካኒ ኮዔቶ ዒንሂሂኮ ዓቲንቃ ሌሊ ዓኣዳኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ፤ ዬካፓ ሙሴና ዓኣሮኔና ዳውሲንቲ ኬሰካኔ።

12 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ዲቦ ዓቢዖ ዔኪ ዬዓኒ ኩጮ ኔኤኮ ጊብፃ ዓጮ ቢያሂ ባንሂሂ ማሄ፤ ዔያታ ሙኪ ባቃሌ ባኮ ቢያና ሻጫይዳፓ ዓቲ ቲኮና ባኮ ቢያ ሙይ ባይዛንዳኔ» ጌዔኔ። 13 ዬያሮ ሙሴ ጊብፃ ዓጮ ቢያ ባንሂሂ ኩጮ ቤኤዛዛ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዬኖ ዋንቶና ሮኦሮናይዳ ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዠባሬ ዠባርሺሴኔ፤ ሳዓ ካራዛ፣ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዔቄ ዬይ ዠባራ ዲቢ ዓቢሂ ዒሺ ሙኬኔ። 14 ዔያታ ሻዲ ሙካዖ ዓጮ ቢያ ባይዜኔ፤ ዬያጉዳ ሚርጊ ዓቢሂ ዬያኮ ቤርታ ጴዳ ቤቁባኣሴ፤ ሴካ ቤርታኣ ጴዳንዳያቱዋሴ። 15 ዓጭላ ሺቢ ዲሚያ ማላንዳያ ሄላንዳኣና ዲቦ ዓቢዖ ሳዖ ካንቄኔ፤ ፔቲ ባኣዚታዖ ዓቱዋንቴ ዳማ ዳማ ሚዖ ዑፃ ዓኣ ዓኣፖንታ ዬያጉዲ ቲኮና ባኮዋ ቢያ ጋፐሲ ሄንቄኔ፤ ጊብፃ ዓጭይዳ ዓኣ ሚሂንታ ቲኮና ባኮዋ ቢያ ፔቲታዖ ዓይሱዋዖ ዓኣዔ ዒላሺ ቢያ ጉኡሊ ሙዔኔ።

16 ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔና ዑኬና ዔኤሊሳዮ፡- «ዒንሂሂኮ ያኦሲ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዒንሂሂናም ታ ዳቤኔ፤ 17 ዓካሪ ሃሂ ፔቲና ዳቢንቶ ታኣኮ ዒንሂሂ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ታ ዒንሂሂ ሺኢቃኔ፤ ሃያ ፑኡፖ ሜታሂ ታጊዳፓ ሺኢቃንዳጉዲ ዒንሂሂኮ ያኣዛሂ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሺኢቁዋቲ» ጌዔኔ። 18 ሙሴያ ካኣቲ ቤርታፓ ኬሰካዖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሺኢቃዛ፣ 19 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዔቄሴ ዠባሮ ባሻያ፣ ሃሃ ዓቢዖዋ ፐዩ ዔኪ ዳኤፖ ዘቄ ባዘይዳ ዒሺ ዓርሃያ ደዲ ዠባራ ዓባ ጌላ ዛላፓ ዔቄሴኔ፤ ዬያ ጎይዖና ጊብፃ ዓጮ ቢያይዳ ፔቲ ዓቢሂያ ዓይሰባኣሴ። 20 ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣቲኮ ዒኖ ደዲሺ ዒፃያ ማሄሂሮ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሃሻኒ ኮይባኣሴ።

ቤ. ዲሞ ማታሂ

21 ዬካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ኩጮ ኔኤሲ ለካ ጫሪጎጮ ባንሂሂ ዔቄሴ፤ ዳኤፐ ሻኔ ዲሚ ጊብፃ ዓጫ ማዕንዳኔ» ጌዔኔ። 22 ሙሴ ኩጮ ለካ ጫሪጎጮ ባንሂሂ ዔቄሳዛ፣ ጊብፃ ዓጭይዳ ሃይሃ ኬሊ ጉቤ ሻኔ ዲሚ ዲሜኔ። 23 ጊብፃ ዓሳ ሴካና ሃንጋና ዋሊ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሂሮ ያኦኒያ ሃይሃ ኬሊ ሄላንዳኣና ፔኤኮ ማኣራፓ ኬሰካባኣሴ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገ ቤዘይዳ ጋዓንቴ ጉዒኔ።

24 ካኣቲ ሙሴ ዔኤላዮ፡- «ዳንዲ ዒንሂሂኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኩዋቲ፤ ዒንሂሂኮ ላኣሎና ናኣቶና ዒንሂሂና ዋላ ዓኣዳኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሂሂኮ ማራቶና ዋኣሮና ሃሃ ባኣቶና ሃይካ ዓታንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓዛ፤ 25 ሙሴ ሂዚ ጌዒ ማሄኔ፡- «ያዲ ማዕያታቲ ኦ ያኣዛሂ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳሂም ሚቹ ዒንጎ ባኮንታ ሜሌ ኦኤኒ ዒንገ ካኣሽካንዳ ባኮንታ ቆልሞዋ ኔ ኦኤም ዒንጋኔ ጌይሂዳ? 26 ዬይ ፔቲታዖ ያዲ ማዕኒ ዳንዳዕብሴ፤ ኦኤኮ ቆልሞ ቢያ ኦ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ፔቲታዖ ኦ ሃሻዓኬ፤ ኦ ያኣዛሂ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳሂም ዒንገ ካኣሽኮንድ ቆልሞ ደኦሪ ሺኢቃንዳሂ ኦ ኦ ቶኣኪናኬ፤ ዒኣካ ኦ ሄላንዳሂኮ ቤርታ ዒዛም ኦኤኒ ዒንገ ካኣሽካንዳ ቆልማ ዋዚጉዳያታቲያ ኦ ዔራኒ ዳንዳዕብሴ።»

27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣተኮ ዒኖ ዶዲሺ ዒፃፃ ማህረኛ ዳር ሃሻኒ ዒ ኮሲባኣሴ፤ 28 ካኣተ ሙሴ ኮራ፡- «ላሚ ታ ኔና ዛጉዋጉዲ ታ ዓኣገገ ባይቁ! ታ ቤርታ ኔ ጴዴቶ ማይ ኔ ሃይቃንዳህ ኔና ዔራ» ገዔኔ፡፡

29 ሙሴ ካኣተም፡- «ኔ ገዔህጉዲ ማፆንጎ፤ ላሚ ታ ኔና ዛጋባኬ» ገዔኔ፡፡

11

ቴ. ቶይዶ ናኣቶኮ ሃይቦ

1 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ጊብፄ ካኣተና ዳር ቢያህና ዑፃ ሚሌ ዶርቦ ታ ዳካንዳኔ፤ ዩካፓ ሃኖ ዓጫፓ ዒንህ ኬሰካንዳጉዲ ዒዚ ዒንህ ሃሻንዳኔ፤ ፔቴ ዓሲታዎ ዓይሱዋ፤ ዒንህ ቢያህ ዒ ደውሲ ዳካንዳኔ፡፡ 2 ሃህ ዒሰራዔኤሌ ዳር ዓተንቆንታ ላኣሎንታ ፔኤኮ ዓሸኖ ቢያ ኮራፓ ዋርቁንታ ቢር ዓንጎ ፓልማህያ ዔርጋንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዘ» ገዔኔ፡፡ 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብፄ ዓሶ ቤርቶይዳ ዴኤፑዋ ዴንቃንዳጉዲ ማህረኛ ጎኔና ካኣተና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ዳራኣ ቢያ ሙሴ ዴኤፒ ዓሲ ማህ ዛገኔ፡፡

4 ሙሴ ካኣተም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡ ሳዓ ገዲሚሺ ማዓዛ ጊብፄ ዓጮይዳ ታ ሃንታንዳኔ፤

5 ካኣቱዋ ያይቶ ዳካላንዳ ካኣተ ናኣዚዳፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ዋንዎ ዋዳ ካራዋ ላኣላ ሾዔ ናኣቶ ህላንዳኣና ጊብፄ ዓጮ ቢያይዳ ቶይዲ ማዔ ዓተንቁ ቢያ ሃይቃንዳኔ፤ ዩያጉዲ ቆልሞኮዋ ቤርታኣ ናኣታ ሃይቃንዳኔ፡፡ 6 ጊብፄ ዓጮይዳ ቢያ ሃይካፓ ቤርታ ባኣያ ሴካ ቤርቲማኣ ማዓኑዋ ዴኤፒ ዩኤፒ ዩኤከንታንዳኔ፡፡ 7 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ማዔቶዋ ቆልሞ ባኣካ ካኒታዎ ቦጫዓኬ፤ ዩኖ ዋዶና ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብፄ ዓሶና ዒሰራዔኤሌ ዓሶናኮ ባኣካ ዲሙዋ ገህሃህ ዒንህ ዔራንዳኔ» ገዔኔ፡፡ 8 ሙሴ ዓማና ካኣተም፡- «ኔኣና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሳ ቢያ ታ ኮይላ ሙኪ ሎኦሚ ዚጋንዳኔ፤ ዳር ታኣኮ ታ ዔኪ ኬሰካንዳጉዲ ታና ዔያታ ሸኢቃንዳኔ፤ ዩካፓ ታ ዓኣዳንዳኔ» ገዔ፡፡ ገኤዘ ሃሸኔ፤ ያዲ ገዔሰካፓ ኮሺ ዳጋዲ ካኣተ ቤርታፓ ኬሰኪ ዓኣዴኔ፡፡

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ጊብፄ ዓጮይዳ ሚርጌ ታ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ታ ማዳንዳጉዲ ካኣተ ዒንህም ዋይዛዓኬ» ቤርታ ገዔያኬ፤ 10 ሙሴና ዓኣሮኔና ዩንህ ያኣሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓኮ ባኮንህ ካኣተ ቤርታ ማዴኔ፤ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣተኮ ዒኖ ዶዲሺ ዒፃፃ ማህረኛ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፔ ዓጫፓ ኬሰካንዳጉዲ ዳኪባኣሴ፡፡

12

ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም ጊብፄ ዓጮይዳ ዓኣንቴ ሂዚ ገዒ ኬኤዘኔ፡- 2 «ሃና ዓጊኔላ ዒንህም ሌዎኮ ቤርታሳ ዓጊኒ ማፆንጎ፤ 3 ዒሰራዔኤሌ ዳርም ቢያ ሃያ ዋሳ ዔርዙዋቴ፤ ሃና ዓጊኔላ ያኤሬሰካፓ ታጳሳ ኬሎና ፔቴ ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ማኣር ዓሶም ማራናይታቶዋ ዋናናይ ገኣጊሾንጎ፡፡ 4 ፔቴ ማኣሪ ዓሲ ዳኪ፤ ሹኮናህ ሙዒ ኩርሳኒ ዳንዳዒባኣያ ማዔቶ ዑኬ ዓኣ ዓሸኖና ዋላ ፔኤኮ ማኣር ዓሳ ሙዒኒ ዳንዳዓማጉዴያ ማላ ፔቴሞና ዋላ ሙፆንጎ፡፡ 5 ዒንህ ደኣራንዳ ቆልማ ማሪይ ሃህ ዋኣሪ ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ፔቴ ሌዔ ኩሚ ማራናይ ዓዴ ሃህ ኮላናይዳፓ ማፆንጎ፡፡ 6 ዴንዲ

ታጳ ያይዳሳ ኬላ ህላንዳኣና ካፒ፡ ታጳ ያይዳሳ ኬሎኮ ዋንቶ ዒሰራዔኤሌ ዳር ቢያ ዩያ ቆልሞ ሹኮንጎ፤ 7 ዳራ ሱጉያይዳፓ ዔኪ ዩያ ቆልሞኮ ዓሸካ ሙይንታ ማኣር ፔቴ ፔቴህ ገሎ ካርኮ ዓጫ ዓኣ ሬኤኮና ዑፃ ዓኣ ቦኣኮላህና ቲሽኮንጎ፤ 8 ዓሸኮ ዩማ ዋንቶና ሚቹ ሚቹ፡ ጫንቹ ዒላሸና ላኣዳና ዋላ ሙፆንጎ፡፡ 9 ዓሸኮይዳፓ ዓኣዔ ሃህ ካሃናያ ሙዒፖቴ፤ ጋዓንቴ ቶኣካ፡ ቶካ፡ ጎጾ ባኮዋ ዓይሱዋ፤ ቢያ ሚቹ ዓሸኮ ሙዑዋቴ፡፡ 10 ዓሸኮ ዓይሲ ዋይሂፖቴ፤ ዓተ ዋርቁ ባኣዚ ዓኣቴ ቢያ ሚጮም ታሚዳ ዓጉዋቴ፡፡ 11 ጎይህ ዓኣዲህር ገኣጊንቴ ዓሲ ማዒ፡ ማኣዓህ ማይንቴ ዲርዘዋ ዓኣህንጎ፤ ሃህ ኮኣሎዋ ዒንህኮ ኩጫ ዓርቁ ሩኤሪ ሩኤሪ ሙዑዋቴ፤ ዩና ኬላ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳህኮ ላህ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬላ» ዒንህም ማፆንጎ፡፡»

12 «ሃህ ዩኖ ዋንቶና ታኣኒ ጊብፄ ዓጮ ቢያይዳ ሃንጎ ሃንጎ ዓሶኮ ማዔቶዋ ቆልሞኮ ቤርቶ ናኣቶ ዋዳንዳኔ፤ ጊብፄ ዓጫ ካኣሽኮ ያኣዘይዳ ቢያ ፑርታ ባኣዚ ታ ዓጋንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፡፡ 13 ዒንህኮ ካር ዓጮይዳ ዓኣ ሬኤኮ ዑፃ ዴዳ ሱጉያ ዒንህ ናንጋ ማኣር ዲማሲ ዔርዘ ማላታ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒ ዩያ ሱጉያ ዴንቃዎ ዒንህኮ ዑህ ያኣኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዩያር ጊብፄ ዓሶ ታ ዋዳኣና ዒንህዳ ፔቴታዎ ሚታ ህላዓኬ፡፡ 14 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንህም ማዴ ባኮ ቢያ ጳቂሳያ፡ ዩና ኬሌላ ዒንህም ቦንቾ ኬላ ማፆንጎ፤ ዩና ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ቦንቾዋቴ» ገዔኔ፡፡

ላኣዶ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃህ ሂዚ ገዔኔ፡- «ላንካይ ኬላ ጉቤ ላኣዳ ሌሊ ዒንህ ሙዒንዳኔ፤ ቤርታሳ ኬሎ ዒንህኮ ማኣራፓ ሙኦቆ ፃኣዘ ቢያ ኬሎዋቴ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዩንህ ላንካዎ ኬሎንህዳ ሙኦቃ ፃኣዘ ገሌ ካህ ሙዒቶ ታኣኮ ዴሬ ማፆፓ፡፡ 16 ዩንህ ላንካዎ ኬሎንህኮ ቤርታሳ ኬሎና ላንካሳ ኬሎናይዳ ታኣም ዲማዴ ቡኪንቴ ዒንህ ቡኪንታንዳኔ፤ ዩንህ ኬሎንህዳ ዒንህኮ ሙኦዚ ሌሊ ገኣጊሻንዳኣፓ ዓቴም ዓይጎ ማዶዎ ማዲፖቴ፡፡ 17 ዒሰራዔኤሌ ዳር ቢያ ጊብፄ ዓጮይዳፓ ታ ኬሴህ ዩኖ ኬሎና ማዔህር ዩኖ ላኣዶ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ ዒንህ ካፒ ቦንቻንዳኔ፤ ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ዩኖ ኬሎ ዴኤፒ ቦንቾ ኬላ ማህ ቦንቹዋቴ፡፡ 18 ቤርታሳ ዓጊኖኮ ታጳ ያይዳሳ ኬሎ ገሊያ ዋንታፓ ዓርቃዎ ላማታሚ ፔታሳ ኬሎ ዋንቶ ህላንዳኣና ላኣዳ ሌሊ ሙዑዋቴ፡፡ 19 ዴንዲ ላንካይ ኬላ ህላንዳኣና ዓይጎ ሙኦቃ ፃኣዘታዎ ዒንህ ማኣራ ዴዳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዓጪ ሸይንቴታቶዋ ሙኬ ዓሲ ያና ማዔቶዋ ሙኦቃ ፃኣዘ ገሌ ካህ ሙዒቶ ታኣኮ ዴሬ ማፆፓ፡፡ 20 ዓይጎ ቤሰካ ዒንህ ማዔቶዋ ላኣዳ ሙዒንዳፓ ዓቴም ሙኦቃ ፃኣዘ ገሌ ካህ ሙዒፖቴ፡፡»

ቤርታሳ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ

21 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ሱኡጎ ማዔ ዓሶ ቢያ ዔኤላዎ፡- «ዒንህኮ ማኣር ዓሳ ቢያ ዑህ ዓኣዲያ ማላ ቦንቾ ኬሎ ቦንቻንዳጉዲ ዒንህዳፓ ፔቴ ፔቴህ ማራናይታቶዋ ዋናናይ ደኣሪ ዔኪ ሹኮንጎ፤ 22 ቂኢፃ ኩማንዳ ሂሶጴ ገይንታ ባኬሎኮ ዒላኸ ዔኪጋፓ ዓንዶ ጋራ ዓኣ ሱጉያፓ ዔኪ ዔኪ ማኣርኮ ካር ዓጮይዳ ዓኣ ሬኤኮና ዑፃ ዓኣ ቦኣኮላህያ ቲሽኮዋቴ፤ ዴንዲ ሳዓ ካራንዳያ ህላንዳኣና ያኣኒያ ፔ ማኣራፓ ኬሰኮፓ፡፡»

23 ናንገና ናንገ ጎዳ ገብፄ ዓሶ ሃይቢና ዋጋኒ ገብፄ ዓጮ ሃንታንዳኔ፤ ካርኮ 0-9 ዓኣ ቦኣኮላሢና ዓጮ ሬኤኮናይዳ ሱጉዎ ዒ ዛጋዎ 0-ሣ ያኣኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዎዳ ኪኢታንቻሢያ ዒንሢኮ ማኣሪ ማኣሪ ገሊ ዒንሢ ዎዳዎጉዳ ዬይ ላኣጋንዳኔ። 24 ዒንሢና ዒንሢኮ ናኣቶና ሃያ ዎጎ ናንገና ካቸዎቴ፤ 25 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሢ ዳካልሳኒ ጉሙርሴ ዓጮ ገላዎዎ ሃያ ዎጎ ካቸዎቴ። 26 ናኣታ ዒንሢኮ ሃይ ዓይጎ ዎጉዳይ። ገዒ ዒንሢ ያኣጮቶ፤ 27 ዒንሢ ሃይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቻኒ ማዳንታ 0-ሣ ዓኣዳሢ ገዒ ቦንቻ ኬሎና ዒንገንታ ባኣዚኪ፤ ዓይጎር ገዒቶ ናንገና ናንገ ጎዳ ገብፄ ዓጮይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማኣሪ ሃሺ 0-ሣ ዓኣዳ ገብፄ ዓሶ ዎዳዎ ኦና ሃሺሢርኬ ገዒ ዒንሢ ዔያቶም ኬኤዛንዳኔ» ገዒ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዬያ ዎይዛዎ ዘገ ያኣሲ ካኣሽኬ። 28 ዬካፓ ዴንዲ ሙሴና ዓኣሪኔ ዛሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዳኔ።

ገብፄ ዓጮ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ሃይቦ

29 ሳዓ ገዳሚሽ ማዓዛ ካኣቲኮ ዓልጎ ዳካላ ናኣዚፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ቱኡዞ ማኣራ ዓኣ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ሄላንዳኣና ገብፄ ዓጮይዳ ቶይዶ ማዔ ዓቲንቆ ናኣቶ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዎዳኔ፤ ቆልሞኮዎ ቤርታሳ ናኣቶ ዎዳኔ።

30 ዬኖ ዎንቶና ካኣቲንታ ዒዛና ዎላ ማዳ ዴኤጉ ዓሳ ሃሣ ገብፄ ዓጮ ዴራ ቢያ ገንዳሰካፓ ጳጫንቲ፤ ዓቲንቁ ናይ ሃይቁዎዎ ዓቲ ማኣሪ ፔቲታዎ ባኣሢር ገብፄ ዓጮይዳ ዴኤፒ ዬኤፒ ዒላቲ ዎይዘንቲ። 31 ዬኖ ዎንቶና ካኣቲ ሙሴና ዓኣሪኔና ዔኤሊሳዎ፤ «ዒንሢንታ ዒንሢኮ ፃጶ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ሃይካፓ ኬሰኩዎቴ! ታ ዓጮ ሃሺ ዓኣዳዎቴ፤ ዒንሢ ዎንዴ ያኣጮ ጎይዎ ዴንሢኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኩዎቴ! 32 ማራቶ፤ ዎኣርንታ ባኣቶንታ ዓኣ ቆልሞ ቢያ ዔኪ ዓኣዳዎቴ! ዒንሢ ያኣዛሢ ታና ዓንጃንዳጉዳ ታኣም ሽኢቁዎቴ» ገዒ።

33 ዓጮሎ ዔያቶም ሃሺ ኬሰካንዳጉዳ ገብፄ ዓጮ ዓሳ ፔ ቶኦከና ዒሰራዔኤሌ ዴር ሩኡሪሺሢሢ- «0-ኬና ዒንሢ ኬሰኪባኣያታቶ ኦጋፔ» ዔያቶም ገዒ። 34 ዬያር ዴራ ካዲባኣ ዲርኮና ዲኢሎ ቆኣርይዳ ኩንሢ ዓፒላና ማሪ ገኤታ ኬዴ፤ 35 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሙሴ ዓይሢ ጎይዎ ማዳኔ፤ ዔያታ ዎዎይይ ገዒቲ ዎርቆንታ ቢር ዓንጎ ፓልማሢንታ፤ ዬያጉዳ ዓፒላኣ ዔያቶም ዒንጎንዳጉዳ ያኣጮ ዔርገ። 36 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ገብፄ ዓሶ ቤርታ ዴኤፒዎ ዴንቃንዳጉዳ፤ ሃሣ ያኣጮ ባኮ ቢያ ዔያታ ዔካንዳጉዳ ማሄኔ፤ ዬያይዲያና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ገብፄ ዓጮ ቆሎ ቡሪ ዔኪ ዓኣዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ገብፄ ዓጮፓ ኬዞ

37 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ራሚሴ ጎዎ ቤዘይዳፓ ሱኩቲ ዓኣዳኒ ቶከና ዔቁኔ፤ ዬያ ዓሶኮ ሚርጉማ ላኣሎና ናኣቶና ፓይዳንቲዎንቲ ላሆ ያኤታ ሺያኬ። 38 ዔያቶና ዎላ ማላ ፓይዳ ሚርገ ዓሲ ሚርገ ማራይ፤ ሚርገ ዎኣሪንታ ሃሣ ሚርገ ባይያኣ ዒሺ ዒሺ ኬሰኬ። 39 ገብፄ ዓጮፓ ዔያታ ዔኪ ኬሰኬ ዲርኮና ዲኢሎ ላኣዳ ላኣዳ፤ ዓይጎር ገዒቶ ገብፄ ዓጮይዳፓ ዔሩዎዎ ሩኡሪ ዔያታ ኬሰኬሢርና ሙዎ ዔያታ ገኢገሻኒ፤ ሃሣ ካዳ ካሣ ካሣኒያ ዎዳ ባኣሢርኬ።

12:23 12:23 ዓ.ብ. 11:28። 12:29 12:29 ከሲ. ማፃ 4:22-31። 15:13፤ 3:17። 12:46 12:46 ፓይ. ማፃ 9:12፤ ዮሃ. 19:36። ዓሶኮ ዓቢቤ ገይንታ ዓገኤላ ማኣሎና ዎይቤ ዓገኒኬ።

40 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገብፄ ዓጮይዳ ናንገሢ ሃይዶ ያኤታና ሃይሢታሚ ለዔናከ፤ 41 ያይዶ ያኤታና ሃይሢታሚ ለዔ ኩሜ ኬሎና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዴራ ቢያ ገብፄ ዓጮ ሃሺ ኬሰኬ። 42 ናንገና ናንገ ጎዳ ዴር ካፒ ገብፄ ዓጮሎይዳፓ ኬሴ ኬሎና ሳዓ ዴሚኬ፤ ዬና ዎንቲላ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኬሰካ ዎዶ ቢያይዳ ያኣሲ ቦንቻኒ ላሁዎዎ ዶዲ ካፒ ዎርቃ ናንገና ናንገ ጎዳም ዴሚዳ ዓቢኬ።

0-ሣ ዓኣዳይዎ ቦንቻ ኬሎ ቦንቻ ዎጎ

43 ናንገና ናንገና ጎዳ ሙሴና ዓኣሪኔናም- «0-ሣ ዓኣዳይዎ ቦንቻ ኬሎኮ ቦንቻ ዎጎ ያዲ ማዎንጎ፤ ማላ ዓጪፓ ሙኬ ዓሲ ማዔያ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም 0-ሣ ዓኣዳይዎ ቦንቻ ኬሎ ካዎ ሙዎፓ፤ 44 ዒንሢም ማዳ ማዳንዳጉዳ ዒንሢ ሻንቁ ዓሲታቶ ጋዓንቲ ቤርታዲ ዓቲንቶ ቤርቶ ዒንሢ ቲቁቲ ሙዒኒ ዴንዳዳኔ። 45 ዒማና ዓጮይዳ ናንገ ሾኦቲ ዓሲ፤ ሃሣ 0-ኬ ኬሊዳ ዒንሢ ጪገ ማዳሳኒ ዔኬ ዓሲ ዓኣቶ ሙዎፓ። 46 ሙዓ ቢያ ዬኖ ገኢገሻቲ ማኣሪሎጋራ ሙይንታንዳያ ኮይሳሢር ሴካ ካር ኬሰኮ። ማራናኣቶኮዎ ማዎም ዎናኣቶኮ ማገዎም ማንሢፓ፤ 47 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያሢ ሃያ ቦንቻ ኬሎ ቦንቻንጎ፤ 48 ጋዓንቲ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲባኣ ዓይጎ ዓሲያ ሙዎፓ፤ ማላ ዓጪ ዓሲ ዒንሢኮ ባኣካ ዓኣዎ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኮ 0-ሣ ዓኣዳይዎ ቦንቻ ኬሎ ቦንቻኒ ኮዔቶ ቤርታዲ ዒዛኮ ማኣሪይዳ ዓኣ ዓቲንቆ ቢያሢኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁዎቴ፤ ዬካፓ ዓጪ ሾይንቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዒ ፓይዳንቲ 0-ሣ ዓኣዳይዎ ቦንቻ ኬሎ ቦንቻኒ ዒንሢና ዎላ ፔቲ ማዎንጎ። 49 ዓካሪ ሃይ ዎጎ ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ማዔቶዎ ዒንሢኮ ባኣኮይዳ ናንገ ሙኬ ዓሶም ዬኖ ጎይዎና ማዳንቶንጎ» ገዒ። 50 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓይሢንታያ ማዒ ሙሴና ዓኣሪኔ ዛሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ባኮ ቢያ ኩንሢኒ ገኢገያ ማዔኔ፤ 51 ዬኖ ኬሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጉቤ ገብፄ ዓጮፓ ዔኪ ኬሰኬ።

13

ቤርቲ ሾይንቲ ቢያ ያኣሲም ዴማዳያ ማዒያ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ኬኤዛዎ። 2 «ዒሰራዔኤሌ ዴርይዳፓ ማዎም ቆልሞይዳፓ ቤርቲ ማዒ ሾይንቲያ ቢያ ታኣም ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ዬያር ቤርቲ ማዒ ሾይንቲሢ ቢያ ታኣም ማዓንዳጉዳ ዴማሴ» ገዒ።

ላኣዶ ሙዒ ቦንቻ ኬሎ

3 ሙሴያ ዴርም ሂዚ ገዒ። «ሃና ኬላ ዓይሌ ማዒ ዒንሢ ዎርቁ ናንገ ገብፄ ዓጮ ሃሺ ኬሰኬዞ ማዔሢር ሃኖ ኬሎ ማላ ጸቂሡዎቴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሢ ፔኤኮ ዴኤጉ ዎልቆና ዓውሲ ኬሴሢ ሃናኣ ኬሎናኬ፤ ዬያር ሃኖ ኬሎይዳ ሙኦቃ ፃኣዛ ገሊ ካሣ ሙዒፓ፤ 4 ሃኖ ኬሎና፤ ሌዎኮ ዓይዎ ማዔ ዓቢቤ * ገይንታ ዓገኖና ገብፄ ዓጮ ዒንሢ ሃሺ ኬሰኬ። 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ካኣኔ ዓሶ ዓጮ፤ ሄኤቲ ዓሶ ዓጮ፤ ዓዎራ ዓሶ ዓጮ፤ ሂዎዌ ዓሶ ዓጮና ዒያቡሳ ዓሶ ዓጮ ዒንሢ ዳካልሳንዳሢ ዒንሢኮ ቤርታኣ ዳደንሢም ጫኣቁኔ፤ ዔኤሲና ዲኢቁና ኩሜ ዬኖ ማሎ ዓጮሎ ዒንሢ ዒዚ ገልዛ ዎዶና

12:36 12:36 ከሲ. ማፃ 3:21-22። 12:40 12:40 ማገ. ማፃ * 13:4 13:4 ዓቢቤ ዓቢሪ

ሌዎኮ ዓይያ ዓገሮይዳ ሃኖ ቦንቾ ከሌሎ ቦንቾዎቹ።
 6 ዬኖና ለንካይ ከሌ ጉቤ ለአዳ ዲንሢ ሙዓንዳይ፤ ለንካሳ ከሌና ናንገና ናንገ ጎዳም ቦንቾ ከሌ ማሂ ቦንቾዎቹ፤ 7 ዳንዲ ለንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ካፂ ሶልኬ ካሣ ሙዒፖቹ፤ ሶልኬ ካሣአ ማገገጥ ሙዒቃ ጻአዛ ፔቲታፖ ዲንሢ ዓጫ ጴዳፖ። 8 ዬና ቦንቾ ከሌ ቦንቾንታ ዎድና ዬያ ዲንሢ ቢያ ማዳሢ ገብፂፓ ዲንሢ ከሰኬ ዎድና ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሢም ማዳ ኮዦ ባኮ ቢያ ጸቁሣንዳጉዲ ማዕሣ ዲንሢኮ ናኣቶም ከኤዙዎቹ። 9 ዬና ቦንቾ ከሌ ዲንሢኮ ኩጮይዳ ቱኡቲያ፣ ሃሣ ባሊቶይዳ ገሢንጉቲ ማላታ ባኣዚጉዲ ጸቁሣን ማዕንዳይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤኮ ጴኤፖ ዎልቆና ገብፂ ዓጫፓ ዲንሢ ከሰሢሢሮ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዎገ ቢያ ከሌ ዲንሢ ጳንገፓ ሺኢኩዎንጉቲ ላሚ ላሚ ዲንሢ ጳንገና ዔኤላንዳጉዲ፤ ሃሣ ማላንዳጉዲ ዲንሢም ጸቁሣንዳይ። 10 ዬያሮ ሃኖ ቦንቾ ከሌ ለዓ ለዓ ገሢንጉቲ ከሌና ቦንቾዎቹ።»

ቶይዲዎ ናይ

11 ሃሣ ዒ ከኤዛዎ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሢና ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓድንሢናም ዲንገኒ ጫኣቄ ካኣና ናሶ ዓጮ ዲንሢ ዔኪ ዬዓንዳይ፤ ዬኖ ዓጮሎ ዲንሢ ዒ ጳካልሳ ዎድና። 12 ቶይዲ ማዕ ዓቲንቄ ናይ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንሢ ዲንገንዳይ፤ ዬያጉዲ ዲንሢኮ ቆልዎኮዎ ቤርታኣ ሾይንታ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንሢ ማዳጎ ማዳጎ ዲንሢ ለኣሙዎቹ፤ ሃሮማ ዲንሢ ዔካኒ ኮሲባኣቶ ገዓንጉ ባቃኖ ማንሡዎቹ፤ ቤርታ ሾይንቲ ማዕያ ዓቲንቄ ናይ ቢያ ዲንሢ ለኣሚ ዔካንዳያ ኮይሳኔ። 14 ሃጊ ቤርታ ሙካ ዎድይዳ ኔኤኮ ዓቲንቆ ናዓ ሃኖ ዎጎኮ ቡሊዎ ያኣጮቶ ሃዚ ገዒ ከኤዙ፡- «ዓይላቶና ኑ ዎርቄ ገብፂ ዓጫይዳፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ጴኤፒ ዎልቆና ኑና ከሴኔ፤ 15 ገብፂ ዓጫ ካኣቲ ፔኤኮ ዒኖ ደዲሺ ዒፃፃ ማዒ ታ ዲንሢ ሃሻዓ ገዒ ዎድና ናንገና ናንገ ጎዳ ገብፂ ዓጫይዳ ዓሲንታ ቆልዎንታኮ ቢያ ቤርቶ ሾይንቶ ዎዳይ፤ ሃሢ ቤርቲ ሾይንቲ ማዒ ሾይንቲ ዓዳ ቆልዎ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ኑ ዲንገሢ ዬያሮኬ፤ ቶይዲ ማዒ ሾይንቲ ኑኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ገዓንጉ ኑ ለኣሚ ዔካኔ። 16 ዬይ ዎገ ኑኤኮ ኩጮይዳ ቱኡቲያ፤ ሃሣ ባሊቶይዳ ገሃና ማላታ ባኣዚ ማዒ ኑም ጸቁሣን፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤኮ ጴኤፖ ዎልቆና ገብፂ ዓጫይዳፓ ኑና ከሰሢሢ ስም ጸቁሣኔ።»

ፒዝ ገዒ ዔቄ ሻኣሮና ታሞና

17 ገብፂ ዓጫ ካኣቲ ዳሮ ሃሺያና ናንገና ናንገ ጎዳ ዑኩ ማዕ ፒሊሰጺኤሜ ዓጫ ዓኣዳ ጎይያይዳና ዓሶ ዔኪ ዓኣዳብኣሴ፤ ዬያ ዒዚ ማዳሢ ዳሮ ዔያቶኮ ቤርቶይዳ ያልዚ ካፒ ዓኣያ ማዕሣ ዳንቄቶ ማሊዎ ሺርሺ ገብፂ ዓጫ ማዑዎጉዲኬ። 18 ዬያሮ ዬኖ ጎይያ ሃሺ ዞቄ ባዞ ባንሢ ዳንዳ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎና ገዒ ሺርሻ ጎይሢ ዓከ ዔያቶ ዓኣዳይ፤ ዓሲሮዔኤሌ ዓሳኣ ያልዚም ገኢገንጉ ዓሲ ማዒ ገብፂ ዓጫፓ ከሰኬ።

19 ዮሴፔ ፔኤኮ ማገገጥ ዔካንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጫኣቄሴ ጎይያና ሙሴ ዮሴፔኮ ማገገጥ ዔኪ ዓኣዳይ፤ ዓይጎሮ ገዒቶ ዮሴፔ ዔያቶም፡- «ዮኦሲ ዲንሢ ዓውሴም ዲንሢ ከሰካ ዎድና ማገገጥ ታኣኮ ሃኖ ሳዓፓ ዔኪ ዓኣዳዎቹ» ገዒ ቤርታ ከኤዙ።

20 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሱኩቲይዳፓ ዔቄ፣ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዓጫ ዓኣ ዔቃሚ ገይንታ ቤዛ ዳንከኔ፤ 21 ዔያታ ሮኦሪና ዎንጉና ቢያ ሃንታንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ሮኦሪ ፒዝ ገዒ ዔቄ ሻኣሮና፣ ዎንቶ ገንሣ ፒዝ ገዒ ዔቄ ፖዓ ታሚና ማኣዲ ዔኪ ዓኣዳይ፤ 22 ዬይ ፒዝ ገዒ ዔቄ ሻኣሮ ሮኦሪና፤ ፒዝ ገዒ ዔቄ ታማ ሃሣ ዳሞና ቢያ ከሌ ዔያቶኮ ቤርታ ቤርታ ማዒ ዓኣዳይ።

14

ዞቄ ባዞና ፒንቂዎ

1 ዬካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ማዒ ማገገጥና ዞቄ ባዞናኮ ሳዛ ዓኣ ፒሃሂሮቲ ገይንታ ቤዘኮ ቤርቶ ዛላ ባዓልፃፖኔ ኮይሎይዳ ዳንኪ ዳዓንዳጉዲ ከኤዙ። 3 ዬያሮ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ካራ ባይቄ ዓጮሎኮ ዙሎ ሺሪ ሺሪ ማታዳያ ገብፂ ካኣቲም ማላንዳይ። 4 ታኣኒያ ዒዛኮ ዒኖ ደዲሺ ዒፃፃ ማሃንዳሢሮ ዲንሢ ዒዚ ዳውሳንዳይ፤ ዒማና ካኣቲና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ታኣኒ ባሺ ዳንቃንዳ ባሺዎ ታኣኮ ቦንቾ ማዕንዳይ፤ ያዲ ማዕሰካፓ ገብፂ ዓጫ ዓሳ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሣ ዔራጎዳይ።» ገዓዛ፡ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ከኤዚንጉቲ ማገገጥ ጎይያ ማዳይ።

5 ዳራ ቶሊ ዳንዳሢ ገብፂ ዓጫ ካኣቲ ዎይዘዎ ዒዛንታ ዒዛና ዎላ ማዳ ጴኤፖ ዓሳ ማሊዎ ፔኤሲ ሺርሺ፡- «ሃይ ኑ ማዳ ባካ ዓይጎይዳ? ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓኣዳንዳጉዲ ኑ ሃሺሢሮ ዔያታ ኑኤም ማዳ ማዳ ፓጮኔ ገይሢቲዎዳዳ?» ገዒኔ። 6 ዬካፓ ካኣቲ ሳርጌሎ ያይቶ ገኢገሺ ፖኦሊሶዎ ዔኪ ከሰኬ። 7 ቃራ ደዲ ላሆ ጻኤታ ሳርጌላ ያይታ ገዳ ቃሲ ገብፂ ዓጫይዳ ዓኣ ሳርጌሎ ያይቶም ቢያ ያሎሮ ዓኣዳንዳጉዲ ከሲ፣ ዔያቶ ዓይሢ ያሊሳ ዓሶዎ ገኢገሺኔ፤ 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣቲኮ ዒኖ ደዲሺ ዒፃፃ ማሃሢሮ ጫርቄ ከዞይዳ ዓኣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዒዚ ዳውሴኔ፤ 9 ገብፂ ዓጫኮ ያሎ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶንታ ፓራሢንታ ፓራሢ ቶጊ ዔኪ ዓኣዳ ዓሶንታ ዎላ ማዒ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ገንዎ ዓኣዲ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዞቄ ባዞኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ፒሃሂሮቲና ባዓልፃፖኔ ኮይሎይዳ ዳንኪ ዳዒ ዓኣ ቤዛ ዓኣንጉሃሌ።

10 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣቲና ዒዛኮ ያሎ ያላ ዓሶና ዔያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ገኢገንጉ ሙካሢ ዛጋዎ ማርጌና ዲጊጩ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዒዛ ባንሢ ዒላቲኔ፤ 11 ሙሴ ኮራ ዔያታ፡- «ገብፂ ዓጫይዳ ኑኤኮ ዳኤፒ ቤሲ ባይቄያ? ዔኤዙ፣ ሃያ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ኑ ሃይቃንዳጉዲ ዓይጋ ኔ ዔኪ ኑና ዬዔይ? ገብፂፓ ኔ ከሴም ኑ ገዳ ሙኬ ባኮ ሃንዳ ዓካሪ ዛጌ! 12 ሃይ ቢያ ማዕንዳሢ ሃጊ ዒኣካፓ ከሰኩዎ? ኔኤም ኑ ከኤዚባይ? ዬያ ሌሊቱዎንጉቲ ሃዳራ ኑና ሃሹ፣ ገብፂ ዓጫ ዓሶም ዓይሌ ማዒ ማዳ ኑ ማዳም፣ ኔኤም ኑ ገዒናኣኮከ፤ ጎኔና ሃያ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ሃይቄይዳፓ ዒኣካ ዓይሌ ማዒ ናንገያ ቃራታፖ ዓቲኔ» ገዒኔ።

13 ሙሴያ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ደዱዎቹ፣ ዲጊጩ፣ ገቲ! ዲንሢ ዓኣ ጎይያማና ደዲ ዘቲ ጎዑዎቹ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሢ ዓውሳኒ ማዳንዳ ባኮ ሃኖ ዲንሢ ዛጋንዳይ፤ ሃኣቶ፣ ሃኖ ዲንሢ ዛጋ ገብፂ ዓጫ ዓሶ ለሚ ዲንሢ ዛጋዓኬ። 14 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሢ ዛሎ ያልታንዳይ፤ ዲንሢ ማዳኒ ኮይሳሢ ዘቲኖ ገዒ ማዒ ባኮ ዛጊ ሌሊኬ» ገዒኔ።

15 ይካገ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ታ ባንሢ ኔ ዓላታሢ ዓይጎርዳይ? ይያይዳፕ ዳራ ቤርቲም ዓኣዳንዳጉዲ ከኤዜ፤ 16 ኮኦሎ ኔኤኮ ዳገዲ ባዘ ባንሢ ዘንከ፤ ዋኣፃ ላምፖ ቤሲ ፓቁንታንዳይ፤ ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ፃኣዲ ሳዓና ባዘ ቲቁ ፒንቃንዳይ፤ 17 ጊብፄ ዓጮ ዓሳኮ ዓድ ታ ደዲሺ ዓፃ ዓሲ ማሃንዳሢ፤ ዳሮ ዓያታ ዳውሳንዳይ፤ ካኣቲና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ሃሣ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሢና ታኣኒ ባሺ ቦንቾ ዳንቃንዳይ። 18 ዓያቶ ታ ባሻዛ፤ ጊብፄ ዓጮ ዓሳ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሢ ዓራንዳይ።» ጌዔ።

19 ዓሲራዔኤሌ ፖኦሊሶኮ ቤርታ ቤርታ ማዔ ዓከ ዓኣዳ ከኢታንቻሢ ሺሪ ጊንፃ ዓቄይ፤ ፒዝ ጌዔ ዓቄ ሻኦራኣ ጊንሢም ዓኣዳ፤ 20 ጊብፄ ዓጮ ዓሳና ዓሲራዔኤሌ ዓሳናኮ ባኣካ ዓቄይ፤ ሻኦራ ጊብፄ ዓጮ ዓሳ ደሚና ካንቃዛ፤ ዓሲራዔኤሌ ዓሳም ጋዓንቲ ፖላ ፖላይ፤ ይያር ጊብፄ ዓጮ ያሎ ዓሳ ይኖ ዋንቶ ቢያ ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ባንሢ ደጫኒ ዳንዳዒባኣሴ።

21 ይካገ ሙሴ ኩጮ ዋኣፃ ባንሢ ማሄይ፤ ይያር ናንገና ናንገ ጎዳ ዓባ ከሰካ ዛላፓ ዳኤፒ ዠባሪና ባዘ ፓቁ ጊንሢም ማሄይ፤ ዠባራ ይኖ ዋንቲሎ ሃሹዋፖ ዠባርሺሢ፤ ዋኣፃ ሺኢከም ሳዓ ፃኣዳይ፤ ዋኣፃኣ ላምፖ ፓቁንቲይ፤ 22 ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ባዘ ፃኣዲ ሳዓና ቲቁ ፒንቃኣና፤ ዋኣፃ ዓያቶኮ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ኮጩ ማዔ ዓቄይ። 23 ጊብፄ ዓጮ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶና፤ ፓራሢና፤ ሃሣ ፓራሢ ቶጊ ዓከ ዓኣዳ ዓሳ ጉቤ ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ደውሲ ጊንፃ ባዘ ሳዘ ጌሌ። 24 ሃጊ ሳዓኮ ጊንሢ ዘቁዋንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ፒዝ ጌዔ ዓቄ ታሞና ሻኦሮና ባኣካፓ ጊብፄኮ ያሎ ያላ ዓሳ ሊካ ዛጋዛ፤ ቢያሢ ዓጊጩ ዋኣቶንደ ጎይሢ ባይዜ። 25 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓያቶኮ ሳርጌሎ ያይቶኮ ሺራሢ ሳዓና ዋላ ዓይሢሢ፤ ይኖ ያይቶ ፓራሢና ጎቼሲ ዓከ ዓኣዳኒ ዓያታ ዳንዳዒባኣሴ፤ ጊብፄ ዓጮ ዓሳ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ማኣዲ ኑና ያፃላይ፤ ይያር ኑ ዓያቶኮ ቤርታፓ ፑኒንቲቲ ቃራከ!» ዋሊ ኮይላ ጌዔ።

26 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ኩጮ ኔኤኮ ባዘ ባንሢ ማሄይ፤ ዋኣፃ ጊብፄ ዓጮ ዓሳይዳ፤ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሢናይዳ ጊንሢ ማፖንጎ» ጌዔ። 27 ይያር ሙሴ ኩጮ ፔኤሲ ባዘ ባንሢ ማሄይ፤ ሳዓኮ ጊንፃ ዘቃኣና ዋኣፃ ጊንሢ ዋንዳኣ ቤዘ ማዔ፤ ጊብፄ ዓጮ ዓሳ ዋኣፃፓ ጳሽኪ ቶላኒ ማላይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓንቲ ባዘይዳ ዓያቶ ዓከ ዓከ ከኤራ፤ 28 ዋኣፃ ዋንዳኣ ቤዘ ጊንሢ ማዔ ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ጊንፃ ሙካ ሳርጌሎ ያይቶንታ ፓራሢና ያላ ዓሳንታ ሃሣ ጊብፄኮ ያሎ ዓሳ ጉቤ ሙዔ፤ ዓያቶይዳፓ ፔቲ ዓሲታፖ ዓቲባኣሴ። 29 ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ጋዓንቲ ዋኣፃ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ዓያቶኮ ኮጩ ማዔ ዓቄሢና ፃኣዲ ሳዓና ፒንቄ።

30 ይኖ ከሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ጊብፄ ዓጮ ዓሳ ኩጩፓ ዓይሴይ፤ ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ ጊብፄ ዓሳኮ ለዘዋ ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ዛጌ። 31 ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዚጉዳ ዳኤፒ ዋልቁና ጊብፄ ዓጮ ዓሳ ባሺቲያ ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ዛጋፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓጊጩይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳና ዒዛም ማዳያ ማዔ ሙሴ ዑያይዳኣ ዓያታ ጉሙርቁሢ ጌሢ።

15

ሙሴንታ ማይራሞንታ ያኦሲ ቦንቾም ዓይናዕ

ዓይኑም

1 ይካገ ሙሴና ዓሲራዔኤሌ ዳሮና ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዓይኑም ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቾ ዓይናዕ፡- «ፓራሢንታ ፓራሢና ያላ ዓሳንታ ባዘይዳ ዓከ ከኤሪ ዳግ ዳግ ጌዔ ቦንቾንቲሢ፤ ናንገና ናንገ ጎዳም ታ ዓይናዳንዳይ።»

2 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣኮ ዋልቃሢ፤ ታ ዓዛ ቦንቾ ዓይናዳይ፤ ታና ዓዚ ዳቁሻያ ማዔ፤ ዓዚ ታኣኮ ያኣዛሢ፤ ይያር ታ ዓዛ ጋላታ። ታ ዓዳ ያኣዛሢ፤ ታ ዓዛ ዳጊዲ ቦንቻ።

3 ናንገና ናንገ ጎዳ ደዲ ያላያከ፤ ሱንፃኣ ዒዛኮ ናንገና ናንገ ጎዳከ።»

4 «ጊብፄ ዓጮኮ ያሎ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶና ዋላ ባዘይዳ ከኤራ፤ ፖኦሊሶ ዓይሢ ደኦሪንቲ ዓሳኣ ዘቁ ባዘና ሙይንቲ።»

5 ሚርጌና ዓታዳ ባዘ ዓያቶ ዳኤከ ባይዜ፤ ሹቸጉዲ ዓያታ ኮላዲ ባዘ ዓቶ ከዳይ።»

6 «ናንገና ናንገ ጎዳሢ! ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጩ ዋልቁና ቦንቾንቲ፤ ሞርኮዋ ባይዜ።»

7 ኔኤኮ ዳኤፒ ማዔ ዋልቁና ኔና ዒፃ ሞርኮ ኔ ባሺ፤ ኔኤኮ ዳጋ ታሚጉዲ ዓኤቲሢና ዲኢሪጉዲ ዓያቶ ሙዔ።»

8 ባዘ ኔኤኒ ዑኤዜ ዋደና ዋኣፃ ኩሊንቲ፤ ዓዳ ኮጩጉዲ ፒዝ ጌዔ ዓቄይ፤ ዳኤፓ ዓቶይዳ ዓኣ ዋኣፃ ቶርጳዲ ዳዔ።»

9 ሞርኮ ማላፖ፡- «ደውሲ ታ ዓያቶ ዓርቃንዳይ፤ ቆሎዋ ታ ዓያቶኮ ጊሽታንዳይ፤ ታ ሹና ጌዔሢጉዳያ ታ ዓካንዳይ፤ ታኣኮ ዓፓሮና ታ ዓያቶ ዋዳንዳይ፤ ሂዚ ጌዔ።»

10 ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳሢ! ኔ ፔቲና ዑኤዛዛ ባዘ ዓያቶ ዓኤዳይ፤ ባዘይዳ ዓንጊጉዲ ዓያታ ጌሊ ባይቄ።»

11 ናንገና ናንገ ጎዳሢ! ካኣሽኪንታ ያኣዘይዳፓ ቢያ ኔናጉዳያ ያናዳይ? ጌኤሹሞና ሄርሺሳይ ቦንቾናኣ ዓጊቻይ፤ ኔ ዋልቁና ማዳንታ ሄርሺሳ ባኮ ማዳንዳይ ኔጉዳያ ያናዳይ?

12 ሚዛቆ ኩጩ ኔ ዓቄሴ ዋደና ሳዓ ኑ ሞርኮ ዓኤዳይ፤

13 ናንገና ናንገ ናሹሞና ኔ ዓውሴ ዳሮኮ ቤርታ ኔ ዓርና ማዔ፤ ኔኤኮ ደደሞና ኔኤም ደማዳ ሳዔሎ ዓያቶ ኔ ጌላዜ፤

14 ሚሌ ዳራ ቢያ ይያ ዋይዜ ዋደና ዓጊቹሞና ጎጋይቄ፤ ፒሊሰፄኤሚ ዓጮ ዓሳ ደቃቲሢና ጎይሢ ባይዜ፤

15 ዓዳሚ ዓጮ ሱኡጋ ኮሺ ዑሣ ዓኣዳ ሜታዳይ፤ ሞዓኣቤ ዓጮኮ ዳኤፓ ዓሳ ዓጊጩ ጎጋይቄ፤ ካኣና ኔ ዓጮ ዳሮኮዋ ሄርሺንታ ማሊፃ ባይቄ።»

16 ደቃቲሢና ዓጊቹሞና ዓያቶይዳ ጌላ፤ ናንገና ናንገ ጎዳሢ! ኔኤኮ ዋልቆ ዓያታ ዛጊሢና ዓይላታፓ ኔኤኒ ከሴ ኔኤኮ ዳራ ያኣከ ዓኣዳንዳያ ሄላንዳኣና ዓያታ ደቃቲሢና ሹቸጉዲ ዘቲ ጌዔ።»

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ዋርቃኒ ማዜ ቤዘይዳ ኔኤኒ ኩጫ ማዜ ጌኤዮ ማኣርይዳ ኔ ዴግ ማዔ ዳኮይዳ ኔ ዴር ዔኪ ሙኪ ዲኢካ ኔኤኒ ጌሣንዳኔ።

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ናንጊና ካኣቲ ማዔ ናንጋንዳኔ።»

19 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፃኣዲ ሳዓና ባዞ ቲቁ ፒንቄኔ፤ ጋዓንቲ ጊብፂ ካኣቲኮ ፓራሢ፤ ሳርጌሎ ያይታ፤ ፓራሢና ያላ ዓሳኣ ቢያ ባዘይዳ ጌላዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሞኣዮ ጊንሣ ማሄም ሞኣዮ ዔያቶ ሙዔ።

20 ዓኣርኔኮ ጌር፣ ያኣሲ ማላሢ ኬኤዛ፣ ማይራም ጎዖሰኬና ካራቤ ዔኬኔ፤ ማሌ ላኣላኣ ዬና ጎይዮ ፔኤኮ ታምቡር ዔኪ ባዒ ኮርጊ ኮርጊ ዲዞ ጊንዖ ዓኣዲሢ ሳርቄኔ፤ 21 ማይራም ዓይኑም ዔያቶም ደንሢ። «ፓራሢንታ ፓራሢና ያላ ዓሳ ባዘይዳ ኬኤሪ ዴኤፒ ባሽሢ ዲ ዴንቁሢር ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይናዳዎቲ» ጌይሢና ዓይናዳኔ።

ጫንጮ ዋኣዖ

22 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዴር ዞቁ ባዞ ጊዴና ፒንሣ ሹኡሬ ጌይንታ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ዔኪ ዓኣዴኔ፤ ዬና ጎይዮ ሃይሃ ኬሊ ጉቤ ዔያታ ሃንቲኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲታዖ ሞኣሢ ዔያታ ዴንቁባኣሴ። 23 ዬካፓ ማኣራ ጌይንታ ቤሲ ዔያታ ሙኪ ሄሌኔ፤ ጋዓንቲ ዲዞ ቤዘይዳ ዓኣ ሞኣዮ ጫንቶ ማዔሢ ዑሽካኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ፤ ማኣራ ጌይንቲሢ ዬያርኩ። 24 ዓማና ዴራ ሙሴ ዑይይዳ ጉንዳሚ። «ዓካሪ ኦኤኒ ዓይነ ዑሽካንዳይ?» ጌዒ ዲዞ ያኣጩኔ። 25 ሙሴያ ዴኤፒ ዲላቲና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሸኢቃዛ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዞም ፔቲ ሚሢ ዳቄኔ፤ ዬና ሚያ ዔኪ ሞኣዮ ዲዞ ዓጋዛ ሞኣዮ ዓኣዲ ዑሽካን ጌኢጋያ ማዔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያታ ዋርቃንዳ ዋጌ ዬና ቤዘይዳ ዔያቶም ዲንጌኔ፤ ሃሣ ዔያታ ዲዞም ዓይሢንታቲያ ዓይሢንቲዎቲያ ዲና ዔያቶኮ ሙሪ ዛጌኔ፤ 26 ሂዚ ዔያቶም ዲ ጌዔ። «ታ ቤርታ ኮሺ ማዔ ባኣዚ ማዲሢና ታኣኮ ዓይሢያዎ ካፒሢና ጉቤ ዲናፓ ታኣም ዲንሢ ዓይሢንቲቲ ጊብፂ ዓጮ ዓሶ ዑፃ ታ ዔኪ ዬዔ ደርዓሢዳፓ ፔቲናታዖ ታ ዲንሢ ሚታሳባኬ፤ ዲንሢ ዳቁሻ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ ታናኩ።»

27 ዬካፓ ዔለሜ ጌይንታ ቤዘ ዔያታ ሙኪኔ፤ ዲዞ ቤዘይዳ ታጸ ላምዖ ሞኣሢ ዓልቃ ቤሲና ላንካይታሚ ታሚሬ ጌይንታያ፣ ማኤጼ ማላ ሙዖ ሚሢ ዓኣኔ፤ ዴራ ዲዞ ሞኣዮ ዓጮይዳ ዴንኪ ዴዔ።

16

ያኣሲ ዴርም ማና ጌይንታ ሙኡዚንታ ፑር ማላ ካፖና ዳኬሢ

1 ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብፂፓ ኬሰኬንቲ ላምዓሳ ዓጊናኮ ታጸ ደንጋሳ ኬሎና ዔለሜፓ ዔያታ ዔቁ ሲናና ዔለሜናኮ ሳዘይዳ ዓኣ «ሲኒ» ጌይንታ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ሙኪኔ። 2 ዬና ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ቢያሢ ዋላ ቡኩንቲ ሙሴና ዓኣርኔናይዳ ጉንዳሚሢና። 3 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦና ዋንዳ ጊብፂይዳ ዓኣንቲ ዎዳዎዖ ዓይነር ሃሽይ? ዲኢካ ማሌ ባካ ዓቲቲ ዓሽኪ ማዔቶ ማሌ ኦ ኮዓሢጉይያ ሚርጌ ሙኡዚ ኦ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ፤

ዲንሢ ጋዓንቲ ኦና ቢያሢ ናይዚና ኦ ኩዳንዳጉዲ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ዔኪ ኬሰኔ» ጌዔ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሃይሾ ታኣኒ ዲንሢ ቢያሢም ጊዳንዳ ሙኡዚ ጫሪንጫፓ ዲኢኒሻኒኬ፤ ዴራ ቢያ ኬሊ ኬሰኪ ኬሰኪ ዲማ ኬሎም ጊዳንዳ ሙኡዚ ማንዲ ዔኩንጎ፤ ዬያይዳ ታኣኒ ዔያቶም ዲንጋ ዎጎ ዔያታ ካፓቲ ታ ዛጋንዳኔ። 5 ላሃሳ ኬሎና ጋዓንቲ ዔያታ ፔቲ ኬሊ ማንዲ ዔካዘይዳ ቃሲ ፔቲ ኬሊር ዔኪ ጊኢጊሾንጎ» ጌዔ።

6 ሙሴና ዓኣርኔና ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዴርም፡- «ጊብፂ ዓጫፓ ዲንሢ ዔኪ ኬሰሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳታሢ ሃና ዲባኒ ዲንሢ ዔራንዳኔ፤ 7 ዚር ጉቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዳዎ፣ ዓኣፒዳ ዴካ ፖዒ ዲንሢ ዛጋንዳኔ፤ ዲዛይዳ ዲንሢ ጉንዳሚያ ማዔሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋይዜኔ፤ ዓይነር ጌዔቶ ኦኤኒ ዲዚ ዲንጋ ዎጎ ማዳይዳ ፔኤሻያ ማዔሢር ኦጊዳ ዲንሢ ጉንዳሚሢ ዲዛይዳ ጉንዳሚያ ማዔ።» ጌዔ። 8 ዬካፓ ሙሴ ኬኤዛዖ፡- «ዲዛይዳ ዲንሢ ጉንዳሚሢ ዲዚ ዋይዜሢር ዲባኒ ዲንሢ ሙዓንዳ ዓሽኪንታ ዚር ጉቲ ጊንሣ ዲንሢ ኮዔሢጉይያ ካሣ ዲንሢም ዲንጋንዳሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ኦ ዓይነዳይ? ኦጊዳ ዲንሢ ጉንዳሚኔ ጌይዖ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳ ዲንሢ ጉንዳሚኔ ጌይሢኪ» ጌዔ።

9 ሙሴ ዓኣርኔም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዘይዳ ዔያታ ጉንዳሚያ ማዔሢ ዋይዜሢር፣ ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ሙኪ ዲዞ ቤርታ ዔቃንዳጉዲ ኬኤዜ» ጌዔ። 10 ዓኣርኔ ጉቤ ዓሶም ኬኤዛዛ፣ ቢያሢ ዓኣፖ ካር ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ባንሢ ሸርሺ ዛጌኔ፤ ዬማና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሳ ዓኣፒዳ ዴካ ፖዒ ሻኣሬና ዋላ ጴዴኔ፤ 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ኬኤዛዖ፡- 12 «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታጊዳ ጉንዳሚሢ ታ ዋይዜኔ፤ ዬያር ሂዚ ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜ፣ ሃና ዓሳ ጌላንዳሢኮ ቤርታ ዲንሢም ሙኡዚ ማዓንዳ ዓሽኪ ዲንሢ ዴንቃንዳኔ፤ ዚር ጉቲ ዲንሢ ኮዓሢጉይያ ካሣ ዴንቃንዳኔ፤ ያዲ ማዔሰካፓ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣሲታሢ ዲንሢ ዔራንዳኔ» ጌዔ።

13 ዬና ሞንቶ ሚርጌ ፑር ማላ ካፒ ባራኒ ሙኪ ጉርዳ ባይዚ ዴዔ፤ ዚር ጉቲ ጊንሣ ጉርዳ ዓጫ ያልካዴኔ፤ 14 ዬይ ያልካ ፃኣዴሰካፓ ዳካ ሸኢቾ ባኣዚ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ጴዴኔ፤ ዬና ባካ ሳይይዳ ኬዲ ላሃያ ቦኦሬ ሻኣዣ ባኣዚኬ። 15 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዬያ ዛጋዖ ዓይነታቲያ ዔራባኣሢር፡- «ሃይ ዓይነ ባኣዚዳይ?» ጌዒ ዋሊ ያኣጩኔ።

ሙሴ ዔያቶም፡- «ሃይ ዲንሢ ሙዓንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንጌ ሙኡዚኬ፤ 16 ዲንሢ ፔቲ ፔቲሢ ዲንሢም ኮይሳ ጎይዮጉይያ ሌሊ ማንዲ ዔካንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢኔ፤ ዬያር ፔቲ ፔቲ ማኣርይዳ ዓኣ ዓሳ ቶኣካ ቶኣካ ፔቲ ጎሜሬ * ዔኩንጎ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

17 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዬና ጎይዮ ማዴኔ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ሚርጌ፣ ዛላ ዳካ ቡኩሲ ዔኬኔ፤ 18 ዔያታ ዔካዖ ማካዛ፣ ሚርጌ ቡኩሲ ዔኬሢም ዑሣ ዓኣዲ ዲቢባኣሴ፤ ጊንሣ ዳካ ቡኩሲ ዔኬሢም ፓጩባኣሴ፤ ፔቲ ፔቲሢ ቡኩሲ ዔኬሢ ጊዳንዳማ ጉይያ ሌሊኬ። 19 ሙሴ ዓሶም፡- «የና ማዔቶ ሃናኣ ኬሎም ኮይሳማፓ ዑሣ ዓኣሢ ዚራኣር ጌሣንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔ። 20 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ጋዓንቲ ሙሴ ኬኤዜሢ ዋይዜ ዓይ ዬና ኬሎም ቡኩሲሢዳፓ ፓቁ ዎይሢኔ፤ ዬያር ዚር ጉቲሎ ዎዒ ዛልቁ ዛዓያ ማዔ።፤

16:4 16:4 ዮሃ. 6:31። 16:15 16:15 1ቆር. 10:3። * 16:16 16:16 ጎሜሬ ጌይንታ ባኩላ፡- ዬና ዎድና ዓኤቢ ማኮ ባኣዚ ማዓዛ፣ ፔቲ ጎሜሬ ፔቲ ኪሎና ዛላና ማዓያኬ። 16:18 16:18 2ቆር. 8:15።

ሙሴ ዲማና ዔያቶ ኮሺ ጎሬኔ። 21 ጉቶ ጉቶ ፔቴ ፔቴህ ፔቴህ ገደንዳማ ጉዳያ ቡኩሲ ዔካኔ፤ ዓባ ያይዳሰካፓ ጋባንቴ ሳይዳ ዓቲህ ቢያ ዓልቁ ዓልቃኔ።

22 ላሃሳ ከሎና ፔቴ ፔቴህ ላምፖ ጎማሬ ማዓንዳያ ቡኩሲ ዔካኔ፤ ዳማ ዳማ ፓቁንቴ ዲቦ ዓሳኮ ሱኡጋ ቢያ ሙኪ ዬና ሙፖ ዛሎ ሙሴም ሃይሶ ከኤዜኔ፤

23 ዒዚ ዔያቶም፡- «ዚራኣ ከላ ዒዛም ዳማሬ ሃውሾ ከሊ ማዓንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህኔ፤ ዬያሮ ሃና ዒንህህ ላኣዳ ባኮ ላኣዳዎቴ፤ ካህ ባኮቀ ካህዎቴ፤ ዓቲህ ዚራኣሮ ዓቶንጎ» ጌዒ ከኤዜኔ። 24 ዩካፓ ዔያታ ሙሴ

ዓይህ ጎይፖ ዓቲህ ዚራኣ ከሎም ጌህኔ፤ ዬይ ጋባንቴ ዎዒ ዛልቁ፤ ዛዒያ ዛዒባኣሴ። 25 ሙሴ ዔያቶም፡- «ሃና ሃና ሌሊ ሙሙፀዎቴ፤ ሃና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዳማሬ ሃውሾ ከሊከ፤ ዬያሮ ሃናኣ ከሎና ሙፖ ቦኦሎይዳ

ዒንህህ ዳንቃዓኔ። 26 ዬያሮ ላሆ ከሎ ቢያ ዓቲዎፖ ሙፖ ቡኩሱዎቴ፤ ሃውሾ ከሎ ማዔ ላንካሳ ከሎና ጋባንቴ ፔቴታፖ ሙኡዚ ጴዲንዳዎሴ» ጌዒኔ።

27 ላንካሳ ከሎና ዳሮ ባኣኮይዳፓ ዳካ ዓሲ ሙዎ ባኮ ዔካኔ ከሰከኔ፤ ጋባንቴ ፔቴታፖ ዳንቁባኣሴ። 28 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዒንህህ ታኣኮ ዓይህፖ ኩንህፖ ዒፃህ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ? 29 ታኣኔ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔቴ ሃውሾ ከሊ ዒንህህም ዒንጌህ ጸቂህዎቴ፤

ቢያ ከሊ ላሃሳ ከሎና ላምፖ ከሊም ገደንዳ ሙኡዚ ታ ዒንህህም ዒንጋህ ዬያሮከ፤ ላንካሳ ከሎና ፔቴ ፔቴህ ማኣራፓ ከሰከዎፖ ዓኣ ቤዘይዳ ቢያ ሃውሺ ፔኤቆንጎ» ጌዒኔ። 30 ያዲ ጌይንቴህሮ ዳራ ላንካሳ ከሎና ፔቴታፖ ማዲ ማዲባኣሴ።

31 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዬና ሙፖ «ማና»፤ ጌዒኔ፤ ዬና ባካ ዳካ ቦኦሬ፤ ጋኣሺ ዓኣፒ ማላያከ፤ ዓኣህማ ዔኤሰና ዎላ ላኣዲንቴ ላኣዳ ጉዳያከ። 32 ሙሴ፡- «ኦና ዒዚ ገብፄ ዓጫፓ ዔኪ ከሴያና ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ኦ ሙዓንዳጉዲ ዒንጌ ሙዓ ሃያ ማዔህ ሙካ ሾይንታ ዛጋንዳጉዲ ማና ኦ ጌሃም ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦና ዓይህኔ» ጋዓፖ። 33 ዓኣሮኔም፡- «ፔቴ ያቲ ዔኪጋፓ ፔቴ ጎማሬ ማዓንዳያ ማና ዔኪ ዒኣካ ሃጊ ሙካ ሾይንቶም ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ካፒንቴ ዳዓንዳጉዲ ጌህ» ጌዒኔ።

34 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ጎይፖ ዓኣሮኔ ሃጊ ሙካ ሾይንቶም ዒኣካ ጌህንቴ ዳዓንዳጉዲ ጫኣቁም ታኣቦቶ ጌይንታ ሳኣፂኖ ቤርታ ማናህ ጌህኔ። 35 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጋንዳ ካኣና ናጮ ዛጸ ሄላንዳኣና ያይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ዬና ማና ጌይንታ ሙፖ ዔያታ ሙዔኔ። 36 ዬና ዎደና ዔኤቢ ማኮ ዓርቴ ባኮንህ ዒፔና ጎማሬናከ፤ ዒፔ ጌይንታዛ ታጸ ደንጎ ከሎ ማዓያ ማዓዛ፤ ጎማሬ ፔቴ ከሎና ዛላና ማዓያከ።

17

ላላፓ ዓልቁ ዋኣፖ (ላሚ. ዎማ 20:1-13)

1 ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህፖና ፔቴ ቤዛፓ ማሌ ቤሲ ዓኣዲ ዓኣዲ ጋዓኣና «ሰኒ» ጌይንታ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ሃሺ ዳንዲ ሬፕዲሚ ጌይንታዘይዳ ዳንኪ ዳዔኔ። ጋባንቴ ዬና ቤዘይዳ ዑሽኮ

16:23 16:23 ከሲ. ማፖ 20:8-11። † 16:31 16:31 ማና ጌይፖ- ዔብሬ ሙኡቸና «ሃይ ዓይጎዳይ?» ጌህህጉዳያከ (ፓይ. 15 ዛጌ።) 16:31 16:31 ፓይ. ማፖ 11:7-8። 16:33 16:33 ዔብ. 9:4። * 17:7 17:7 ማፖ ጌይፖ- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ዎይታቴያ ዛገህ» ጌይህከ። † 17:7 17:7 ማፖ ጌይፖ- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ጉንዲሚህ» ሃህ «ጎሪጎቲ» ጌይህከ። 17:14 17:14 ላሚ. ዎማ 25:17-19፤ 14። 15:2-9። 18:2 18:2 ከሲ. ማፖ 2:21-22።

ዋኣህ ባኣሴ። 2 ዬያሮ፡- «ኦ ዑሽካንዳ ዋኣህ ኦኡም ዒንጌ!» ጌዒ ሙሴይዳ ዔያታ ዒላቴኔ።

ሙሴ ዲማና፡- «ዒንህህ ዓይጎሮ ታና ማኪ ጌሰታይ? ሃህ ዓይጎሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎይታቴያ ኦ ዛጎም ዒንህህ ጋዓይ?» ዔያቶ ኮራ ጌዒኔ።

3 ዳራ ጋባንቴ ሚርጌና ዳኤቢንቴያ ማዔህሮ፡- «ገብፄ ዓጫፓ ኦና ኔ ዓይጋ ከሴይ? ኦናንታ ኦ ናኣቶንታ ሃህ ኦ ቆልሞንታ ዎላ ቢያ ዋኣህ ዳኤቢና ኩርሲሳኒዳ?» ጌዒ ሙሴ ዑፃ ጉንዲሚፖ ሃሾ ዒፄኔ።

4 ሙሴ፡- «ሃና ዳሮ ዓካሪ ታ ዎዎዳቶ ኮሽካንዳይ? ሃይሾ ሃይ ዓሳ ታና ሹቻ ዳዓኒ ገኣኔኔ» ጌዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንህህ ዒላቴኔ።

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሱኡጎይዳፓ ዛላ ዳካ ዓሲ ዔኪጋፓ ዳሮኮ ቤርታ ዓኣዳ፤ ዓባዬ ዎሮ ኔ ጳርቁ ኮኣሌሎዎ ኩጫ ዓርቁ፤ 6 ታኣኒ ሲና ዳኮይዳ ዓኣ ላሎ ዑፃ ኔ ቤርታ ዔቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ላሎ ሹጮ ጳርቁ፤ ዳራ ዑሽካንዳ ዋኣህ ጋራፓ ዓልቁ ከሰካንዳኔ» ጋዓዛ፤ ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሱኡጎ ቤርታ ዬና ጎይፖ ማዳኔ።

7 ዬና ቤዛ ማፖህ * ገንህ ሃህ ማፖሳ † ጌይንቴኔ፤ ዓይጎሮ ጌዒቶ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦኡና ዎላሞ? ዎላቱዎይ?» ጌዒ ጉንዲሚፖና ሃህ «ዒ ዎይታቴያ ኦ ዛጋንዳኔ» ጌዒህሮከ።

8 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሬፕዲሚ ጎፖ ቤዛ ዓኣንቴ ዓማሌቁ ዓሳ ሙኪ ዔያቶ ያሌኔ፤ 9 ሙሴያ ዒያሱም፡- «ዳካ ዓሲ ደኦሪ ዔኪጋፓ ዚራኣ ከሎና ዓማሌቁ ዓሶ ያሌ፤ ታኣኔያ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ማዲንዳጉዲ ያኦሲ ታኣም ዒንጌ ኮኣሌሎ ዔኪ ጌማሮ ዑፖ ከሰኪ ዔቃንዳኔ። ጌዒ ዓይህኔ። 10 ዒያሱ ሙሴኮ ዓይህፖ ኩንህህ ዓማሌቁ ዓሶ ያላኒ ዳንዳኔ፤ ሙሴና ዓኣሮኔና ሃህ ሁኡሬ ጎምህና ጌማሮ ከሰከኔ፤ 11 ዩካፓ ሙሴ ፔ ኩጫ ጫሪንጮ ባንህህ ዔቁሳኣና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያሎና ባባሻኔ፤ ኩጫ ዒዚ ለካ ከይሳኣና ጋባንቴ ዓማሌቁ ዓሳ ገንህ ደዲ ደዲ ባሻኔ። 12 ዬያሮ ሙሴኮ ኩጫ ደጫህሮ ዓኣሮኔና ሁኡሬና ሹቸ ዔኪ ዬዒ ሙሴ ዳዓንዳጉዲ ጌህ ዳይህኔ፤ ዩካፓ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ቃሶ ዒዛኮ ከኤሊንቁ ዓርቁ ዔቁ ዳንዲ ዓባ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ፔኤቁኔ። 13 ዬያይዲ ዒያሱ ዓማሌቁ ዓሶ ያሊ ባሽኔ።

14 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ቢያ ዎዳና ማሊንቲ ማሊንቲ ናንጋንዳጉዲ ሃና ባሽፖ ሃይሶ ፃኣፔ፤ ዒያሱማኣ ገንህ ዓማሌቁ ዓሶ ኩርሲ ታ ባይዛንዳያ ማዔህ ከኤዜ» ጌዒኔ። 15 ሙሴ ዲማና ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጌ ካኣሽኮንዳ ቤሲ ሹቸና ኮሺ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ባሽፖ ዔርዛ ባንዲራህከ» ጌዒ ሱንህ ጌህኔ፤ 16 ዒዚ ሃህ «ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባንዲሮ ዳጊዲ ዓርቁዎቴ!፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓማሌቁ ዓሶ ቢያ ዎዳ ያላ ጎይህ ዳዓንዳኔ» ጌዒኔ።

18

ዮቴሬኮ ሙሴ ዛገፖ 1 ያኦሲ ገብፄ ዓጫፓ ሙሴና ዒሰራዔኤሌ ዳሮና ዔኪ ከሴያና ዔያቶም ማዳ ባኮ ቢያ ሚዲያሚ ዓጮኮ ቁኤሲ

16:23 16:23 ከሲ. ማፖ 20:8-11። † 16:31 16:31 ማና ጌይፖ- ዔብሬ ሙኡቸና «ሃይ ዓይጎዳይ?» ጌህህጉዳያከ (ፓይ. 15 ዛጌ።) 16:31 16:31 ፓይ. ማፖ 11:7-8። 16:33 16:33 ዔብ. 9:4። * 17:7 17:7 ማፖ ጌይፖ- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ዎይታቴያ ዛገህ» ጌይህከ። † 17:7 17:7 ማፖ ጌይፖ- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቸና «ጉንዲሚህ» ሃህ «ጎሪጎቲ» ጌይህከ። 17:14 17:14 ላሚ. ዎማ 25:17-19፤ 14። 15:2-9። 18:2 18:2 ከሲ. ማፖ 2:21-22።

ማዕዳ፡ ሙሴኮ ባይሲ፡ የቴሬ ዋይዘኔ፤ 2 ይደር ሙሴ ሲዛ ኮራ ቤርታ ሃሺ ዓኣዳ ዓዛኮ ማቾ ሲፓርገታ፡ 3 ለምድባቱንቆ ናኣቶንህንታ ዋላ ዓከ ሙከኔ፤ ሙሴ፡- «ዓሲ ዓጨዳ ታ ሙከ ዓሲከ» ጌዒ ቶይዶ ናዓህኮ ሱንዖ ጌርሾሜ ጌይ ቤርታ ጌህያከ። 4 ይደጉዱ፡- «ታ ዓዶ ያኣዛህ ታና ማኣዳ፤ ጌብፃ ዓጮ ካኣቲ ታና ዋዲዋጉዲ ዓውሴ፤» ጌዒ ለምዕሳ ናዓህኮ ሱንዖ ዓኤለዓዜሬ * ጌዒ ጌህኔ። 5 የቴሬ ሙሴኮ ማቾና ዓዛኮ ለምድ ናኣቶንህና ዋላ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሙሴ ዱንኪ ደዔ፡ ያኣሲ ዲኮ ሙከኔ፤ 6 ዓይዳቶ ሙከደ ዓርዘኒ ሙሴም ኪኢታ ቤርታ ዳከኔ፤ 7 ይደር ሙሴ ሲዛ ጎይህ ዓካኒ ከሰከኔ፤ ዳንቁ ዋደናኣ ቶኣኮ ሂርኪዲ ቦንቾ ዓኤለህሂ ዓኤለ ሂርቁኔ፤ ዓይዳ ቢያህ ከሺ ማዕዳ ዋሊ ያኦጩሰካፓ ሙሴኮ ማኣሬ ዋላ ጌሌኔ፤ 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓሲራዔኤሌ ዓሶ ዓውሳኒ ጌብፃ ዓጮ ካኣቲና ሲዛኮ ዳርናይዳ ማዳ ዲቃህ ሂርሺሳ ባኮ ቢያ ሙሴ የቴሬም ከኤዘኔ። ሃህ ጌንህ ዳራ ጎይደይዳ ዓኣንቲ ዋዘጉዳ ደዲ ሜታ ዓይዳቶ ካኣሜቶ፡ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዓይዳቶ ዋዲ ዓውሴቶ ከኤዘኔ። 9 የቴሬ ይያ ቢያ ዋይዳደ ናንገና ናንገ ጎዳ ጌብፃ ዓሶ ከጫፓ ዓሲራዔኤሌ ዓሶ ዓውሳኒ ማዳ ኮዢ ባኮና ዋዛዲ፡- 10 «ጌብፃ ዓጮ ካኣቲና ሲዛኮ ዳርናይዳ ከጫፓ ዓይህሂ ዓውሴ፡ ናንገና ናንገ ጎዳህ ጋላቲንቲያ ማዕዳ፤ ዳርዋ ዓይላታፓ ከሴ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላቲንቶንጎ። 11 ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽከንታ ያኣዞ ቢያይዳፓ ባሻያ ማዕዳህ ዓካሪ ታኣኒ ዓሬኔ፤ ዓይሳር ጌዔቶ ጌብፃ ዓጮ ዓሳ ዓሲራዔኤሌ ዳር ዑይዳ ያቶርቁ ይያጉዳ ቦርሲሳ ባኣዚ ማዳህሂር ሃያጉዳ ዲቃህ ሂርሺሳ ባኣዚ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳኔ» ጌዔ። 12 ይካፓ የቴሬ ቢያ ማቾንቲ ዓንገንታንዳ ባኣዚ ያኣሲም ዓንገንታንዳ ማሌ ዓንገህ ዓከ ሙከኔ፤ ዓኣርኔንታ ዓሲራዔኤሌ ዳርኮ ሱኡጎንታ ሙሴ ባይሲና ዋላ ካኣኮም ዲማሶና ሙዶ ሙዓኒ ሙከኔ።

ዋይህ ዓሶኮ ደኣሪንቲያ
(ላሚ. ዋማ 1:9-18)

13 ዚር ጉቴሎ ሙሴ ዳር ባኣኮይዳ ዓኣ ዑርና ማርማህና ዛሎ ጌሰቲ ዋጋኒ ዳዔኔ፤ ዳራ ሲዛኮ ዓጮ ቡኪ ዓቁም፡ ማዳ ሲዛም ዲቤህሂር ጉቴፓ ዳንዲ ሲባኒ ሃላንዳኣና ዒ ዳዔኔ። 14 የቴሬ ሙሴ ማዳ ባኮ ቢያ ዛጌሰካፓ፡- «ኔ ዋዎይታ? ዳራ ኔኤና ጌሰታኒ ጌዒ ጉቴፓ ዳንዲ ሲባኒ ሃላንዳኣና ኔ ኮርይዳ ዓቁም፡ ሃያ ባኮ ቢያ ዋይህ ዓሲ ማዒ ዛጋኒ ዓይጋ ኔ ኔኤር ሌሊ ዳዒ ላባይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

15 ሙሴ ማሃዶ፡- «ታኣኒ ሃያ ቢያ ማዳህ ዳራ ያኣሲ ማሊዶ ዓራኒ ታ ባንህ ሙካህረከ፤ 16 ለምድ ዓሲ ዋላ ዑራዲ ታ ኮራ ሙከቶ ዋይ ፒዜታቶዋ ታ ዓርዘኒ ያኣሲኮ ዋሳና ዓይህሂዶና ዓይዳቶም ከኤዛኔ» ጌዔ።

17 ይካፓ የቴሬ ሃዚ ጌዔ፡- «ሃይ ኔ ማዳ ባካ ቢያ ፒዜቶዋሴ፤ 18 ኔናንታ ዳርንታ ኔ ጉሪ ላቢሳኔ፤ ኔ ኔኤር ሌሊ ማዒ ሃያ ቢያ ማዳኒ ኔኣም ዳኤህከ፤ 19 ሃንዳ ታኣኒ ፔቲ ባኣዚ ኔና ዘርም፤ ያኣሲያ ኔኤና ዋላ ማዕንዳኔ፤ ዳር ዛሎ ያኣሲ ቤርቶ ኔኤኮ ሺኢኪዶና ዓይዳቶ ዓኣ ባኮ ሲዛ ቤርቶ ሺኢሺዶ ፒዜከ፤ 20 ኔኤኒ ያኣሲኮ ዓይህሂዶ ዓይዳቶ ዓርዘኒ፡ ሃህ ዓይዳታ ዋይቲ ናንገና ማዳኒ ኮይሳቲያ ፔጋሲ ከኤዛኒ ኔና ኮይሳኔ፤ 21 ጋዓንቲ ይያይዳ ቃሲ ዓራቶ

ዓኣ ዓሲ ደኣሪ ዳር ዑይዳ ሺያ ዓሲ ዋይህያ፡ ያኤታ ዓሲ ዋይህያ፡ ደንገታሚ ዓሲ ዋይህያና፡ ታጶ ዓሲ ዋይህያ ማሂ ጌህ። ይያታ ያኣሲ ዓሲጫያ፡ ጉሙርቁንታያና ዳሜና ዓንጎ ባኣዚናኣ ጌሽንቲዋያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 22 ዓይዳታ ቢያ ከሌ ሙከ ሙከ ማርጌ ዳኤህሂ ማዒባኣ ባኮ ዛጌ ዋሳንጎ፤ ዓይዳቶኮ ዑሃ ማዕ ዳኤፃ ባኣዚ ጋዓንቲ ኔ ኮራ ዓከ ሙከንጎ፤ ዓይዳታ ይያይዲ ኔ ባሶ ፓቁ ዓከቶ ማዳ ኔኣም ሽሌዓንዳኔ። 23 ይያይዲ ኔ ማዳቶ፡ ሃህ ይይያ ያኣሲ ማሊህ ማዕቶ ኔና ኔ ጉሪ ላቢሳከ፤ ዳራ ሽሌዓና ሃይሳ ዓይዳቶኮ ጋፔም ፔ ማኣሬ ማኣሬ ዓኣዳንዳኔ።»

24 ይደር ሙሴ ሲዛኮ ባይሲ፡ የቴሬ ዘሬ ዘር ቢያ ዓከ ማዳይዳ ፔኤሽኔ። 25 ዓዚ ዓሲራዔኤሌ ዓሶ ቢያህ ባኣካፓ ዓራቶ ዓኣ ዓሲ ደኣሪ፡ ሺያ ዓሲ ዋይህያ፡ ያኤታ ዓሲ ዋይህያ፡ ደንገታሚ ዓሲ ዋይህያ፡ ታጶ ዓሲ ዋይህያ ማሂ ዳር ዑፃ ቢታንቶ ዓኣያ ማዕንዳጉዲ ጌህኔ። 26 ዓይዳታ ዳኤህሂ ማዒባኣ ሃይሶ ዛጌ ዛጌ ዳርም ቢያ ከሌ ዋጊህ ዓርቁኔ፤ ኮሺ ሜታሳያ ማዕ ባኮ ሌሊ ሙሴ ባንህ ዳካዶ፡ ሽሌዓ ማዕ፡ ዑራና ጎሪንቲና ማዕ ባኮ ቢያ ዓይዳታ ፔኤር ጌሰቲ ከንህኔ።

27 ይካፓ ሙሴ የቴሬ ሳራህ ዳከኔ፤ የቴሬያ ፔ ዓጮ ማዒ ዓኣዳኔ።

19

ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ሲና ዲኮይዳ

1 ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ጌብፃ ዓጮፓ ከሰከንቲ ሃይህሳ ዓገኖኮ ቤርታሳ ከሎና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሲና ሙከ ሃሌኔ፤ 2 ዓይዳታ ሬፕዲሜይዳፓ ዓቁ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ፡ ሲና ባንህ ዓኣዲ ዲኮኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዓኣ ዳውላ ዱንኪ ዳዔኔ። 3 ዓማና ሙሴ ያኣሲና ጌሰታኒ ዲኮ ከሰካዛ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲኮ ዑይዳ ሙሴም ከኤዛዶ ያይቆኦዜ ዜርዎ ማዕ ዓሲራዔኤሌ ዓሶም ሃዚ ጌዒ ከኤዛንዳጉዲ ዓይህኔ፡- 4 « ታኣኒ ጌብፃ ዓጮ ዓሶ ዑይዳ ማዳ ባኮንታ ኮኣከ ፔኤኮ ናኣቶ ጋኣዞና ዓካህጉዲ ታኣኒያ ዓንህሂ ሃማ ቤዞ ሃላንዳኣና ማዳ ታ ባንህ ዓከ ይዔቶዋ ዓንህሂ ዛጌ፤ 5 ሃህሂያ ሃይሾ ዓንህሂ ታኣም ዓይህንቲ፡ ታ ዓንህሂና ጫኣቁ ጫኣቁምዋ ካፔቶ ታኣም ዲማዳ ዳራ ዓንህሂ ማዕንዳኔ፤ ሳዓ ዋዚ ቢያ ታኣር ማዕቶዋ ዓንህሂ ታኣም ደኣሪንቲያ፡ 6 ሃህ ታኣም ሌሊ ዲማዳያ ጌኤሺ ዳራ ማዕንዳኔ፤ ቁኤሴጉዲ ማዒ ታኣም ዓንህሂ ማዳንዳኔ፤ ዓሲራዔኤሌ ዳርም ኔ ከኤዛንዳህ ሃዚ ጌዒከ።» 7 ይደር ሙሴ ዲካፓ ከዲ ዳርኮ ሱኡጎ ቢያ ፔቲይዳ ዓኤሊ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ሲዛም ዓይህሂ ዓይህሂ ቢያ ዓይዳቶም ከኤዘኔ። 8 ይካፓ ዳራ ፔቲ ዑኡሲና ዋሊ ዑፃ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህህህ ቢያ ኔ ከንህንዳኔ» ጋዓዛ፡ ሙሴ ይያ ጌንህሂ ናንገና ናንገ ጎዳም ከኤዘኔ።

9 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ታኣኒ ዳኤፒ ሻኣሬና ኔ ባንህ ሙካንዳኔ፤ ይደር ዳራ ታኣኒ ኔኤና ዋላ ጌሰታኣና ዋይዘ፡ ሃካፓ ሴካ ኔ ጋዓ ባኮ ቢያ ጉሙርቃንዳኔ» ጌዔ። ሙሴ ዓማና ዳራ ማሂ ጌዔ ባኮ ናንገና ናንገ ጎዳም ከኤዛዛ፤ 10 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃዚ ሲዛም ጌዔ፡- «ዳር ባንህ ዓኣዳ፤ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲማዳያ ማሂ ዓይዳታ ሺኢሻኒ ሃናና ዚርናይዳ ዑፃ ጌኤሻንዳጉዲ፡ ዓፒሎዋ ፔኤኮ ማሰካንዳጉዲ ዓይዳቶም ከኤዘኔ፤ 11 ሃይህሳ ከሎና ዳር ቤርቶይዳ ሲና ዲካ ታ ከዳንዳህሂር ቢያህ

18:3 18:3 ዳኪ. ማዳ 7:29። * 18:4 18:4 ዓኤለዓዜሬ ጌይዳ፡- ዓብሬ ዓሶ ሙኡቺና «ያኣሲ ማኣዳኔ» ጌይህከ። 19:5 19:5 ላሚ. ዋማ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ 26:18፤ ቲቶ 2:14። 19:5 19:5 1ጴይ. 2:9። 19:6 19:6 የሃ. ያፔዳ 1:6፤ 5:10።

ዬኖ ከሎም ገደገደታቸው። 12 ኔኔኒ ደኩሳ ዓጮይዳ ዛጲ ገሠ፤ ዳራ ዬኖ ዛጲ ገደና ዓኣዲ ደኩ ከሰኩዋጉዲ፤ ሃሃ ደኩ ባንሢ ዑኪያ ዑኩዋጉዲ ከኤዜ፤ ዓይጎ ዓሲታቶዋ ገሠንቴ ዛጲ ገደና ዓኣዲ ደኩ ሄሌቶ ዋዲንቶን። 13 ዬይ ዓሢ ያኦኒያ ሄሌዋንቴ ሹቻ ደዲንቴ፤ ሃሃ ፓልዔና ደኩንቴ ሃይቆንጎ፤ ዬኖ ማዴ ዓሲታቶዋ ቆልሞ ዬኖ ጎይያ ሃይቆንጎ፤ ዳራ ደኩ ከሰኩኒ ኮይሳሢ ዳግ ገዔ ዑኩሲና ዛያ ዋርቁንታ ዋደና ሌሊኩ።»

14 ዓሚና ሙሴ ደካፓ ከዲ ዳራ ያኦሲ ካኣዠም ገደገደታቸው ደኩ ከኤዛዛ፤ ዳራ ፔኤኮ ባፒሎ ማሰኪ ገደገደታቸው፤ 15 ገንሣ ሙሴ ዳርሞ፡- «ሂንታኣ ከሎማኣ ገደገደታቸው፤ ዬኖ ከሎና ላኣሊና ላሂፖቴ» ገዔ።

16 ሃይሣሳ ከሎ ጉቴ ጉጉንሢ ዑኩሲ ዋይዚንቴ፤ ገንሣ ዜኤሊንሣሢ ዳም ገዔ ሻኣሬና ደኩ ዑፃ ደዴ፤ ዬያጉዲ ዳኤፒ ዛይ ዑኩሲያ ዋይዚንቴ። ዳራ ደንኪ ዳዒ ዓኣ ቤዛ ዓኣፃ ዓጊጪ ጎይቄ። 17 ዬማና ሙሴ ዔያቶ ጉርዳፓ ዔኪ፤ ያኦሲ ባንሢ ከሴ፤ ዔያታኣ ደኩኮ ዳማ ሙኪ ዔቄ። 18 ዬኖ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታሚና ከዳሢሮ ጉቤ ሲና ደካ ጨቢና ካንቁንቴ። ጨባ ታሚ ናኣቦይዳፓ ከሰካያጉዲ ዠባርይዳ ጨቤ ከሰኩ፤ ዬያሮ ዳራ ኮሽ ዓጊጪ ጎይቄ። 19 ዛያሢኮ ደኤፖ ዑኩዛኣ ገዳ ቃሲ ቃሲ ዋሊ ገንፆ ያኦሊሢ ዓርቄ፤ ዓሚና ሙሴ ገሰታኣና ያኦሲ ጉጉንሢና ዒዛም ማሂ ከኤዛ፤

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲና ደኩ ተኣኮይዳ ከዲ፤ ደኩኮ ተኣኮ ከሰካንዳጉዲ ሙሴ ዔኤሌ፤ ሙሴያ ዬያ ደኩ ከሰካዛ፤ 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ታና ዛጋኒ፤ ገሠንቴ ዛጲ ገደና ዓኣዲ ታ ባንሢ ሙኩዋጉዲ ከዲ ዳርሞ ከኤዜ፤ ያዲ ዔያታ ማዴቶ ዔያቶይዳፓ ሚርገሢ ሃይቃንዳ፤ 22 ማደሮ ታ ባንሢ ሙካ ቄኤሳታፃ ዓቱዋ ፔና ገኤሾንጎ፤ ያዲ ማዒባኣቶ ታ ዔያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳ።» ገዔ።

23 ሙሴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም፡- « ደኩኮ ዓጮ ቆኔሪ ማሂ ያኦሲም ደማሴ» ገዒ ታና ኔ ዓይሣ ጎይያና ማደንቴሢሮ ዳራ ዛጲ ገደና ዓኣዲ ደኩ ከሰኩኒ ዳንዳዑዋሴ» ገዒ ማሂ።

24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ገንሣ፡- «ከዲጋፓ ዓኣሮ፤ ዔኪ ሙኪ፤ ቄኤሶ ማዔቶዋ ዳራ ታ ባንሢ ከሰኩኒ ዛጲ ገደና ዓኣዲንዳፃ ኮይሱዋሴ፤ ያዲ ዔያታ ማዴቶ ታ ዔያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳኣከ» ጋዓዛ፤ 25 ሙሴ ዳር ባንሢ ከዲ ያኦሲ ዓይሣ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዜ።

20

ታጳ ዓይሣፃ (ላሚ. ዋማ 5:1-21)

1 ያኦሲ፤ ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዓይሣፃ ዳርሞ ዓይሣ፤- 2 ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቴ! ዒንሢ ዓይላቶና ናንገ ገብፃ ዓጮሎይዳፓ ዔኪ ከሴሢ ታና ዒንሢኮ ያኣዛሢ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ።።

3 ታገዳፓ ዓታዛ ሜሌ ያኣዞ ካሽኪፖ፤

4 ጫሪንጮይዳ ማፃም ሳዓ፤ ሃሃ ሳፃኮ ዳማ ዓኣ ዋኣይዳ ናንጋ ባኮይዳፓ ዓይገንዴ ባኣዚኮታፃ ማላታ ኔኤኮ ካኣሽኮ ባኣዚ ማሂ ማገዢ፤ 5 ታኣኒ፤ ኔኤኮ ያኦሲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሜሌ ያኣዞ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዋፃ ማዔሢሮ ዓርሲንቴ ኮሽንቴ ዓይጎ ባኣዚታቴያ ካሽኪፖ፤ ሃሃ ዬያም ዚጊፖ፤ ታኣኒ፤ ታና ዒፃ ዓሰ ቢያይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዬ፤ ዜርዎዋ ዔያቶኮ ዳንዲ ሃይሣና ያይዶ ሾይንቴ ሄላንዳኣና ኮሜ ታ ኮፃ ያኦሲ። 6 ታና ናሽካዘንሣና ታኣኮ ዓይሣፃ ካፓዘንሣም ቢያ ጋዓንቴ ዳንዲ ሺያ ሾይንቴ ሄላንዳኣና ታኣኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞ ታ ፔጋሲ ዳዎያከ።

7 ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሢኮ ሱንፃ ማዒባኣ ባኣዚና ዔኤሊፖ፤ ታ ሱንፃ ማዒባኣ ባኣዚና ዔኤላሢ ቢያ ዳቢንቴያ ማሂ ታ ፓይዳንዳ።።

8 ሃውሾ ከሎ ደማሲ ቦንቹ፤ 9 ኔ ማዴ ኔኤኒ ማዳንዳ ላሆ ከሊ ኔኤም ዓኣ፤ 10 ላንካሳ ከላ ጋዓንቴ ታኣም ደማዴ ሃውሾ ከሊ፤ ዬኖ ከሎና ዓይጎ ዓሲታቶዋ ማዴ ማደፓ፤ ኔና ማፃም ና ናኣታ፤ ኔኤም ማዴ ዓሰዋ ማፃም ቆልማ፤ ኔ ዓጮይዳ ሙኪ ዓሲ ማዒ ናንጋ ዓሲ ማዔቴያ ፔቴታፃ ማዴ ማደፖ፤ 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮንታ ሳፃንታ ዳኤፖ ባዘንታ ዬያይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ላሆ ከሊዳ ማገፔ፤ ላንካሳ ከሎና ጋዓንቴ ሃውሾ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃውሾ ከሎ ዓንጄሢና ደማሴሢ ዬያሮከ።

12 ኔ ዓደና ኔ ዒንደና ቦንቹ፤ ኔ ያኣዛሢ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ዒንጋ ሳፃይዳ ያደሲ ለዔ ኔ ናንጋያ ማዓንዳ።። 13 ዓሲ ዋደፖ፤ 14 ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኣና ላሂፖ፤ 15 ዉኡቂፖ፤ 16 ዓይገንዴ ዓሲዳታፃ ሉኡዙሞና ማርካዲፖ፤ 17 ሜሌ ዓሲ ማኣሪ ዛጊ «ታኣሮ ማዓኣቢሽ ገይፖ፤ ዓሲ ማቾታቴያ፤ ማዴ ዓሲታቴያ፤ ባኣቶታቴያ፤ ሃርታቴያ፤ ዓሲኮ ቆሎ ማዔ ዓይጎ ባኣዚያ ቢያ ዛጊ ታኣሮ ማዓኣቢሽ ገይፖ።»

ዳርኮ ዓጊጪያ (ላሚ. ዋማ 5:22-33)

18 ዳራ ጉጉንፃና ዛያሢኮ ዑኩዞ ዋይዛፃ፤ ሃሃ ዜኤሊንፃ ዜኤሊንሣሢ ደካ ጨባሢያ ዛፓ ዓጊጪ ጎይቄ ጎይቄ ሃኪ ዔቄ፤ 19 ዬካፓ ሙሴም ዔያታ፡- «ኔኤኒ ኦኡም ከኤዜ፤ ኔኤሲ ኦ ዋይዛንዳ፤ ያኦሲ ኦኡም ከኤዜቶ ኦ ሃይቃንዳ።» ገዔ።

20 ሙሴያ ዔያቶም፡- «ደዱዋቴ! ዓጊጪፖ፤ ያኦሲ ሃያይዳ ዒንሢ ባንሢ ሙኪሢ ዒንሢ ዋይታቴያ ዛጋኒና ዒዛ ዒንሢ ዓጊጪ ጎሜ ማደሢ ሃሻንዳጉዲ።» ገዒ ከኤዜ፤ 21 ዳራ ሃኪ ዔቄ ቤዛ ዓኣንቴ፤ ሙሴ ፔኤሮ ያኦሲ ዓኣ ደሞ ባንሢ ዑኩ።።

ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ዛሎ ዓይሣንቴ ዋጊ

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ገዒ ከኤዛንዳጉዲ ሙሴ ዓይሣ፤- «ታኣኒ ጫሪንጮፓ ዋይቲ ዒንሢም ከኤዜቶ ዒንሢ ዛገ፤ 23 ዬያሮ ታና

19:13 19:13 ዓ.ብ. 12:18-20። 19:17 19:17 ላሚ. ዋማ 4:11-12። 20:5 20:5 ከ.ሲ. ማጻ 34:17፤ ሊዊ. ዓከ 19:4፤ 26:1፤ ላሚ. ዋማ 4:15-18፤ 27:15። 20:6 20:6 ከ.ሲ. ማጻ 34:6-7፤ ፓይ. ማጻ 14:18፤ ላሚ. ዋማ 7:9-10። 20:7 20:7 ሊዊ. ዓከ 19:12። 20:8 20:8 ከ.ሲ. ማጻ 16:23-30፤ 31:12-18። 20:10 20:10 ከ.ሲ. ማጻ 23:12፤ 31:15፤ 34:21፤ 35:2፤ ሊዊ. ዓከ 23:3። 20:11 20:11 ማገሩ ማጻ 2:1-3፤ ከ.ሲ. ማጻ 31:17። 20:12 20:12 ላሚ. ዋማ 27:16፤ ማጉ. 15:4፤ 19:19፤ ማር. 7:10፤ 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ዓፕ. 6:2-3። 20:14 20:14 ሊዊ. ዓከ 20:10፤ ማጉ. 5:27፤ 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:9፤ ያይ. 2:11። 20:15 20:15 ሊዊ. ዓከ 19:11፤ ማጉ. 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:8። 20:16 20:16 ከ.ሲ. ማጻ 23:1፤ ማጉ. 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20። 20:17 20:17 ሮሜ 7:7፤ 13:9። 20:19 20:19 ዓ.ብ. 12:18-19።

ሻንቸ መኢሸንሚ ፓቂንቲ ዋላ ዔኮንጎ፤ ሃሣ ገንሣ ሃይቁ ባኣሚኮዋ ዓሸኮ ዔያታ ዋላ ፓቂንቲ ዔኮንጎ። 36 ጋዓንቲ ጌሜ ደዓያ ማዔሚ ዔርታንቲ ባኣሚ ዓዴ ሞኣፃ ቃዙዋዎ ሃሸያ ማዔያታቲ፣ ባኣሚ ሃይቁ ዓሣሣሞ ደይ ዎዳ ጌሜ ጨጎንጎ፤ ሃይቁ ጌሜ ጋዓንቲ ፔኤም ዔኮንጎ።»

22

ቆሎ ዛላ ዋጌ

1 ሃሣ፡- «ፔቲ ዓሲ ፔቲ ጌማይ ሃንጎ ማራይ ወኡቁ ዔኪ ሹኩቶ፣ ሃንጎ ሻንቸቶ ፔቲ ጌማይ ዛላ ደንጎ ጌማይ፤ ፔቲ ማራይ ዛላ ያይዶ ማራይ ጨጎንጎ። 2-4 ዓ.ዚ ወኡቁ ባኮ ጨጨጎንጎ፤ ጨጋኒ ደንዳዑዎያ ማዔቶ ጋዓንቲ ዓ.ዚ ወኡቁ ቆሎ ዛሎ ደቦ መኢሸ ማዓንዳጉዲ ዓይሌ ማዓ ዓሣሞ ማደንጎ፤ ወኡቁንቲ ቆልማ ባይ ዓንዳ፣ ሃራ፤ ሃሣ ማራይታዎ ሳዛና ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቲ ዓ.ዚ ኮራ ጴዳቶ፣ ፔቲ ቆልሞ ዛላ ላምዎ ጳንጨፍ ማሂ ጨጎንጎ። ፔቲ ወሲ ደሚና ዓሲ ማርካ ሙኪ ሃይቁቶ ዓ.ዚ ዎዳ ዓሣ ሸምፖ ዎዳያ ማዓ ያኡጨጎታንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ማደንቲ ባካ ሮኦሪናታቶ ጋዓንቲ፣ ሸምፖ ዎዳያ ማሂ ዓ.ዚ ያኡጨሳኔ።

5 «ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ቆልሞ ሄንቆ ቤሰካ፤ ሃሣ ጎሽ ዓሸካ ማሂ ዓኣንቲ ቆልሞ ዴንዲ ማሌ ዓሲ ጎሽ ጌሊ ሙዔቶ፣ ፔ ጎዞይዳፓ ሃሣ ገንሣ ዎይኖ ቱኮ ቤዘይዳፓ ዔካ ባካፓ ደቦ ጨጎንጎ።

6 «ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ጎዞይዳ ታሚ ዓጋዛ ታማ ካኖ ጌዳና ጌዲ ማሌ ዓሲ ጎሽ ሄሊ ሃጊ ባባቃላ ማይታቶዎ ታይዚ ናቲ ጌሃና ማይ ሙዔቶ፣ ታሞ ባጌ ዓሣ ደቦ ጨጎንጎ።

7 «ፔቲ ዓሲ ማሌ ዓሲኮ ማኢሸ፤ ሃሣ ቦንቸንቲ ዓንጋሞ ፔ ኮራ ጌሣኒ ዔካዛ፣ ዓ.ዚ ማኣሮይዳፓ ወሲ ዔኪያ ወዛሚ ዓርቂንቲ ጴዳቶ ጳንጨፍ ማሂ ጨጎንጎ።

8 ወዛሚ ጴዳባኣቶ ጋዓንቲ ዓንጋሞ ፔ ኮራ ጌሣ ዓሣ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርቶ ሸኢኪ ዬያ ዓሣኮ ዓንጋሞ ወኡቁባኣያ ማዓያ ጫኣቂ ዔርዘንጎ።

9 «ባይ ዛላ፣ ሃራ ዛላ፣ ማራይ ዛላንታ ማኣያ ዛላንታ፤ ሃሣ ዬያጉዲ ዓይጌንዳ ባይቁ ባኣዚኮ ቢያ ላምዎ ዓሲ ዎሊ ዎጌና ዓይሣሴቶ፣ ቆሎኮ ዓደንሣ ማዓ ዎላ ጎሪንቲ ላምዎ ዓሶንሣ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርቶ ሸኢኮንጎ፤ ዎጎ ዎጋ ዓሶ «ደቤኔ» ጌዔ ዓሣ ዓ.ደቤ ዓሣሞ ጳንጨፍ ማሂ ጨጎንጎ።

10 «ፔቲ ዓሲ ማሌ ዓሲኮ ሃራ፣ ባይ ዓንዳ፣ ማራይ፤ ሃሣ ዬያጉዲያ ዓይጌንዳ ቆልሞታቲያ ቁሪሣና ፔ ኮራ ጌሣንቲ ቆልሞ ሃይቁቶ ገንሣ ማቆቶ፤ ሃሣ ቡሪንቲ ዔውቲያ ማዔም፣ ማርካ ዓ.ዚኮ ባኣያ ማዔቶ፣ 11 ዬይ ዓሣ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርቶ ዓኣደንጎ፤ ዓሣኮ ቆልሞ ፔኤሮ ወኡቁባኣያ ማዓያዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጫኣቂ ዔርዘንጎ፤ ቆልሞ ዓ. ወኡቁባኣያ ማዔቶ ቆልሞኮ ዓዴ ደቦ ዓ.ዚ ያኡጨፖ፤ ቆልማ ባይቁ ዓሣያ ደቦ ጨጎ። 12 ቆልሞ ዓ.ዚ ወኡቁያ ማዔቶ ጋዓንቲ ቆልሞኮ ዓደሞ ዓንሣ ጉዴያ ማሂ ዓንጎንጎ፤ 13 ቆልሞ ቦዎ ሙዔያ ማዔቶ ዓሣ ቦዓ ሙዔ ሃሸ ደምቦ ማርካሮ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ቦዓ ዎዳሣ ዛሎኮ ደቦ ዓ.ዚ ጨጎ።

14 «ፔቲ ዓሲ ማሌ ዓሲዳፓ ቆልሞ ቁሪሲ ዔካዛ፣ ቆልሞኮ ዓዴባኣ ቤሰካ ቆልሞ ሃይቁቶ፤ ሃሣ ማቆቶ ዓ.ዚ

ቁሪሲ ዔኪ ዓሣሞ ደቦ ጨጎንጎ፤ 15 ጋዓንቲ ዬይ ማዔሣ ቆልሞኮ ዓዴ ዓኣንቲታቶ ዓሣ ደቦ ጨጋኒ ኮይሱዋሴ፤ ማኢሸ ጨጌ ጨጌ ማኣደንታኒ ዔኪያ ማዔቶ ቤርታ ዓንጎንቲ ማኢሻ ጨጌያ ማዎንጎ።»

ዓሲኮ ዓይሌሞና ያኦሲ ጉሙርቁሣናኮ ዎጌ

16-17 ሃሣ፡- «ፔቲ ዓሲ ፔቲ ኩሙሣ ወዲሮ ናይ ዎልቁና ዓርቁቶ ማጋጨፍ ጨጌ ዓ.ዚ ዔኮንጎ፤ ናዎኮ ዓዴ ዓ.ዚ ሞዔ ዓንጎኒ ኮዒባኣቶ ጋዓንቲ ፔቲ ኩሙሣ ወዲሮ ናይ ሞዔ ዓንጎንታ ደቦ ማኢሸና ዎላ ሄኮ ማዓ ማኢሸ ደቦ ናዓኮ ዓደሞ ጨጎንጎ።

18 «ማርሻ ማርሻ ላኣሊ ዓኣቶ ዎዎዳ፤

19 «ቆልሞ ዓኢሳ ዓሲያ ዎደንቶንጎ።

20 «ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዓታዛ ማሌ ዓይጌንዳ ያኦሲ ማኣ ማዎም ዓንጎ ባኣዚ ዓንጋ ዓሲ ባይቆንጎ።

21 «ዒንሣ ዓጮይዳ ሙኪያ ማዓ ናንጋ ዓሲ ካራ ባይዚ ማታሲፖቲ፤ ኔኤኒያ ጌብፃ ዓጮይዳ ሙኪ ዓሲ ማዓ ናንጌሣ ጳቂሣ። 22 ዓኒ ሃይቁ ዜኤሪ ዓንዳ፣ ሃሣ ዓደና ዓንዳና ሃይቁ ዜኤሪ ናይ ማታሲፖቲ። 23 ዓንሣ ዬያይዴም ታኣም ዔያታ ዓላቲቶ ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ዓላቶ ጎኔና ዎይዘንዳ። 24 ዓንሣ ዑዎይዳ ታ ዳጋዲ ያልዘና ዓንሣ ኩርሲሳንዳ፤ ላኣላ ዓንሣኮ ዓኒ ባኣያ፣ ናኣታ ዓንሣኮ ዓደና ዓንዳና ባኣያ ማዓ ዓታንዳ።

25 «ታ ዳሮ ባኣካ ማንቆ ማዓ ናንጋ ፔቲያምታዎ ማኢሸ ኔ ታልዔቶ ማኢሸ ታልዒሳ ዓሲጉዲ ሸይቸና ቃሲ ኔኤም ጨጋንዳጉዲ ዓ.ዚ ያኡጨ። 26 ዓሲ ዔኤቤ ኔኤኮ ዔኤም ዓይሣ ማሂ ዓፕላ ኔ ዔኤ ዓሲ ዓኣቶ፣ ዓባ ጌላንዳሣኮ ቤርታ ዓ.ዚ ማሂ ዓንጎ። 27 ዓይጎር ጌዔቶ ጨኢዞር ዓ.ዚ ማይንታንዳ ዓፕላ ማሌ ፔቲታዎ ባኣሣር ዓ.ዚ ዓይጎ ማይንቲ ዎርቃኒ ዳንዳዓይ? ታኣኒ ማኣራያ ማዔሣር ዓ.ዚ ታ ባንሣ ዓላቲቶ ታ ዓ.ዚ ሞዔዘንዳ።

28 «ያኦሲ* ጫሽኪፖ፤ ኔ ዳሮኮ ሱኡጌ ማዔሣማኣ ጋዳንቂ።

29 «ኔኤኮ ሃኣኮኮ፣ ዎይኖ ዑዞንታ ሪሚቶ ዛይቶንታኮ ቤርቶ ታኣም ዔኪ ዬዔ፤ ቤርቲ ማዓ ሸይንቲ ዓንሣኮ ዓቲንቆ ናኣቶዎ ታኣም ዔኪ ዬዑዎቲ። 30 ዓንሣኮ ባኣቶና ማራቶኮ ቤርቲ ሸይንቲ ማዓ ሸይንቲዘንሣ ታኣም ዔኪ ዬዑዎቲ፤ ዬያር ቤርቲ ማዓ ሸይንቲ ዓቲንቁ ቢያ ላንካይ ኬሊ ዓንዳና ዎላ ዴዎንጎ፤ ሳላሳ ኬሎና ታኣም ዔኪ ዬዑዎቲ።

31 «ዒንሣ ታ ዳሬ ማዔሣር ቦዎ ዎዳ ቆልሞኮ ዓሸኪ ሙዒፖቲ፤ ዬያይዲያይዳፓ ካኒም ዓንጎቲ።»

23

ፒዜ ዎጌ

1 ሃሣ፡- «ሉኡዚ ሃይሴ ዔኪ ሃንቲፖ፤ ሉኡቁ ማርካዲሣና ደቡንቲ ዓሣ ጌኤሽ ዓሲ ማሂፖ፤ 2 ማርጌ ዓሲ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ፣ ሃሣ ገንሣ ዎጎ ዎቢሳኒ ዔቃ ዎደና ዔያቶና ዎላ ፔቲ ማዒፖ። 3 ማንቆ ዓሲ ዔኤቤ ፑርቲሲ ዎጌ ቤሲ ሸኢኪቶ ዓ.ዚኮ ማንቁሞ ዛጊ ዓ.ዚ ዑፃ ጌሰቲ።»

22:18 22:18 ላሚ. ዎማ 18:10-11። 22:19 22:19 ላዊ. ዓኪ 18:23፤ 20:15-16፤ ላሚ. ዎማ 27:21። 22:20 22:20 ላሚ. ዎማ 17:20። 22:21 22:21 ኪሲ. ማፃ 23:9፤ ላዊ. ዓኪ 19:33-34፤ ላሚ. ዎማ 24:17-18፤ 27:19። 22:25 22:25 ላዊ. ዓኪ 25:35-38፤ ላሚ. ዎማ 15:7-11፤ 23:19-20። 22:27 22:27 ላሚ. ዎማ 24:10-13። * 22:28 22:28 ያኦሲ ጌይንቲዛ፡- «ዎጎ ዎጋ ዓሶ ጫሽኪፖ» ጌይንታኒ ዳንዳዓያኬ። 22:28 22:28 ዳኪ. ማዳ 23:5። 22:31 22:31 ላዊ. ዓኪ 17:15። 23:1 23:1 ኪሲ. ማፃ 20:16፤ ላዊ. ዓኪ 19:11-12፤ ላሚ. ዎማ 5:20። 23:3 23:3 ላዊ. ዓኪ 19:15። 23:5 23:5 ላሚ. ዎማ 22:1-4።

4 «ኔኤኮ ሞርካሢኮ ባይ፡ ሃሣ ገንሣ ሃሬ ባይቁም ኔ ደንቁቶ ዲዛም ማሃ ዲንጌ። 5 ጎንጎቲ ዲዛኮ ሃሬ ጫኣናና ደኤደንጎቲ ሎኦሚ ዓኣንጎቲ ኔ ደንቁቶ፡ ሃሬ ሎኦሚ ቤዛፓ ዲዚ ዓቁሳንጎቲ ዲዛ ማማኣ ደ ኮርሳ ሃሺ ዓኣዲ።»

6 «ዋጎ ዋጎ ቤዘይ ዓሲ ደማሲሢና ማንቃሢኮ ዋጎ ዋቢሲ። 7 ደና ማዕቲያ ሎኦሚና ዋጌና ዓይሢ። 8 ሃሣ ጌኤሽ ዓሲ ሃይቃንጎቲ ዋጊ። ዓይጎር ጌዔቶ ዩያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳ ዓሢ ታ ጌኤሻዓኤ። 8 ዓሳ ጎኔ ባኣዚ ደንቁቶ ዲ ዓሳኮ ዓኣፒ ዓርቃያታሢ። ሃሣ ጌኤዮ ዓሳኮ ዋጎ ዋቢሳያ ማዕሢር ደማና ዲንጎ ማኢሽ ዔኪ።»

9 «ሚሌ ዓጪፓ ዲዲሢና ደውሲንጎቲያ ማዒ ሙኬሢ ማታሲ። ዓይጎር ጌዔቶ ዲንሢ ጊብፄ ዓጪይ ዲዲንጎቲ ዓሲ ማዒ ናንጌያታሢር ዲዲንጎቲ ደከንጎቲ ዓሲኮ ዋዚጉዳ ማታ ዓኣያታቲያ ዲንሢ ዔሬ።»

ላንካሳ ሌዖና ላንካሳ ኬሎና

10 «ላሆ ሌዔ ጎዮ ኔኤኮ ዜርቁ ጎሽኪ፡ ሃኣኮ ዔኤ። 11 ላንካሳ ሌዖና ጋዓንጎቲ ሳዔሎ ሃሺ፤ ኔኤኮ ደር ባኣኮይ ዲ ዓኣ ማንቆ ዓሳ ሙኤዚ ደንቃንጎቲ ሳዔሎይ ዲ ባቃሌ ባካፓ ፔቴ ባኣዚታዎ ዔኪ። ኔ ጎዮይ ዓቲ ባኮ ቢያ ሳይይ ዲ ዓኣ ካዮ ቦዓ ሙዖንጎ፤ ዋይናጎታ፡ ሃሣ ዛይቶ ሪሚቶ ሚያዎ ዩያጉዳ ሃሺ።»

12 «ላሆ ኬሊ ኔ ማዶ ቢያ ማዶ፤ ላንካሳ ኬሎና ጋዓንጎቲ ፔቴታዎ ማዶ ማዶ፤ ዩያጉዳ ኔኤኮ ማዳ ዓሳንጎታ ኔኤም ማዳ ሚሌ ዓጪፓ ሙኬ ዓሳንጎታ ቆልማኣ ኔኤኮ ቢያ ሃውሺ ፔኤቆንጎ።»

13 «ታኣኒ፡ ናንጌና ናንጎ ጎዳ ዲንሢም ኬኤዛ ባኮ ኮሽ ዋይዙዋቴ፤ ሚሌ ካኣሽኮ ያኦዙ ካኣሽኪ። ሚሌ ዓታዛ ሱንጎታዎ ዔያቶኮ ዔኤሊ።»

ሃይሃ ደኤፒ ቦንቾ ኬሊ

(ከሲ ማጻ 34:18-26፤ ላሚ ዋማ 16:1-17)

14 «ሃሣ ታና ዲንሢ ቦንቾንጎቲ ሌዔይ ዲ ሃይሃ ቦንቾ ኬሊ ዲንሢም ዓኣያ ማዖንጎ፤ 15 ጊብፄፓ ዲንሢ ኬሰኬ ዋይቤ ዓጊናና፡ ታ ዲንሢ ዓይሢ ጎይፃ ላኣዳ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ ቦንቾዋቴ፤ ዩና ቦንቾ ኬሌላ ቦንቾንጎታ ላንካዎ ኬሎይ ዲ ሙኤቃ ያኣዛ ጌሌ ካሣ ሙዒ። ሙዒ። ታኣም ዲንሢ ዚጊ ካኣሽካኒ ሙኣኣና ዲንጎ ባኣዚ ዔኩዋዎ ዩዒ።»

16 «ሃሣ ዲንሢኮ ማኣሎ ዲንሢ ቡራ ዋዶና ማኣሎ ቡሪዎ ቦንቾ ኬሎ ቦንቾዋቴ፤ ዲንሢኮ ዋይናጎታ ደማ ደማ ዓሚ ካፃ ሚያ ዓኣፓ ዲንሢ ማፃኣና ሌዖኮ ጋፒንጎይ ያኣኮ ዓርሢ ቦንቾ ኬሎ ቦንቾዋቴ፤ 17 ሌዖይ ዲ ሃይሢ ማይንጎቲ ዩንሢ ቦንቾ ኬሎንሢ ቦንቾንጎታ ኬሎና ዓቲንቃ ቢያ ናንጌና ናንጎ ጎዳ ማዕ ያኦሲ ዚጊ ካኣሽካኒ ሙኮንጎ።»

18 «ዲንሢ ታኣም ቆልሞ ሹኪ ዲንጎ ዋዶና ሙኤቃ ያኣዛ ጌሌ ካሣ ታኣም ዲንጎያ ማሃ ሺኢሺ። ሙኤቃ ሃውሽ ኬሎንሢና ሹኪ ዲንጌንጎታ ቆልሞኮ ማሎ ዓይሲ ዋይሢ።»

19 «ሌዓ ሌዓ ዲንሢ ጎሽካ ሃኣኮፓ ቤርቶ ታና ዲንሢኮ ያኣዛሢ ማዕ ናንጌና ናንጎ ጎዳ ማኣሪ ዔኪ ዩዑዋቴ። «ማራናይ ማዕቶዎ ዋናናይ ዲንጎ ደኢቆና ካሢ።»

ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ቃኣላና ያኦሲኮ ዓይሢሢ

20 ሃሣ «ኔ ዓኣዳ ጎይይ ዲ ኔና ካፓንጎቲ፡ ሃሣ ታ ኔኤም ጊኢጊሺ ሳዎ ኮሽና ዲ ኔና ጌልዛንጎቲ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳንጎቲ ታኣኮ ከኢታንቻሢ ታ ደካንጎቲ፤ 21 ዲ ኔኤም ኬኤዛ ባኮ ዋይዚ ዲዛም ዓይሢንጎቲ፤ ዲዛም ዋይዚ ዲዲ፤ ታ ዲዛና ዋላ ማዕሢር ኔኤኮ ዓይሢንጎቲ ዲዲ ዲዲ ዲዲ ዲዲ ዲዲ ኔኤም ዓቶም ጋዓንጎ። 22 ዲዛም ኔ ዓይሢንጎቲ፡ ሃሣ ታ ኔኤም ዓይሢ ባኮዎ ቢያ ኔ ኩንሢቶ ኔኤኮ ሞርኮ ቢያ ታ ያላንጎቲ፤ ኔና ዲፃሢ ታ ዲፃንጎ። 23 ታኣኮ ከኢታንቻሢ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳ ዓሞኦሬ ዓሳ ዓጮ፡ ሄኤቲ ዓሳ ዓጮ፡ ፔርኬ ዓሳ ዓጮ፡ ካኣና ኔ ዓሳ ዓጮ፡ ሃዋዌና ዲያቡሳ ዓሳ ዓጮ ዔኪ ኔና ዲዚ ጌልዛንጎቲ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ባይዛንጎቲ። 24 ዔያቶኮ ካኣሽኮ ያኦዙም ጉምዓቲ ዚጊ፤ ሃሣ ዔያቶኮ ዔርቲ ካኣዮ ማዶ ጊንፃ ዓኣዲ፤ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ባኮዎ ባይዜ፤ ዔያቶኮ ዳኣቦጉዲ ዔቁሶና ደማዶ ሹጮዎ ደይሴ፤ 25 ታና፡ ኔኤኮ ያኦሲ ማዕ ናንጌና ናንጎ ጎዳሢም ኔ ዚጌቶ ኔኤም ጊዳንጎ ሙኤዚና ዋኣሢያ ዲንጊ ታ ኔና ዓንጃንጎ፤ ደርዎ ቢያ ታ ኔኤኮ ባይዛንጎቲ፤ 26 ኔኤኮ ዓጪይ ዲ ዑሰካፓ ኬይሳ ላኣሊና ሹውዎዎ ዘኣኮ ማዕ ላኣሊ ባኣያ ማዓንጎ፤ ኔኤኮ ናንጎ ሌዖዎ ታ ያደሳንጎ።»

27 «ኔና ዲዲ ማካ ዓሳ ቢያ ታና ዲጊጫንጎቲ ታ ማሃንጎ፤ ኔጊዳ ያልዚ ቡላ ደር ዑይይ ታ ማቶ ዔኪ ዩዓንጎ፤ ኔኤኮ ሞርኮ ዲጊቶ ታኣኒ ጳሻንጎ፤ 28 ጊንሢ ሃሣ ዩያ ኔኤኮ ሞርኮይ ዲ ዲጊቶ ታ ጌልዛንጎቲ፤ * ኔኤኒ ሴካ ቤርቲም ዓኣዳኣና ሃዋዌ ዓሳ፡ ካኣና ኔ ዓሳ፡ ሄኤቲ ዓሳ፡ ኔኤኮ ቤርታፓ ታ ደውሳንጎ። 29 ያኣዒ ማዕቲያ ፔቴ ሌዔጊ ዲ ዔያታ ባይቃንጎቲ ታ ማሃንጎ፤ ያዲ ታ ማዶቶ ሳዔላ ዓሲ ባኣያ ማዓንጎ፤ ቦዎ ኔጊዳ ዲባንጎ፤ 30 ዩያር ዩያይ ዲያና ኔኤኒ ሚርጊ ሳዔሎ ዔካንጎ ያላንጎቲና ደካ ደካ ኔኤም ታ ዔያቶ ኬሳንጎ። 31 ዲንሢ ዓጪኮ ዛጰ ዓካባ ጌይንጎ ባዞ ዓጪይ ዲፓ ደንጎ ዲፓ ጊፓራዔሴ ዋርና፡ ጊንሢ ማዶቲራኒያ ባዛፓ ደንጎ ዓሲ ናንጎታ ደውሎ ሃላንጎቲና ታ ዳልጊሻንጎ፤ ዓጪይ ዲ ዲና ናንጎ ዓሳ ኔኤኒ ባሻንጎቲ ዋልቁ ታ ኔኤም ዲንጎንጎሢር ቤርቲም ኔ ዓኣዳ ዋዶና ዔያቶ ኔኤኒ ደደውሳንጎ። 32 ዔያቶና ዋላ፤ ጊንሢ ሃሣ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ያኦዙም ማዕ ካሽኪ ዋላ ፔቴታዎ ቡኪ፤ 33 ዩያቶ ደር ዓጪይ ዲ ኔኤኮ ናንጌሲ፤ ኔኤኒ ዔያቶ ናንጌሳያ ማዕቶ ጋዓንጎቲ ጎሚ ማዶሲሢና ታጊዳፓ ኔና ዔያታ ዳቢሻንጎ፤ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ያኦዙም ኔ ዚጌቶ ሃይሲ ዲ ኔና ጌልዛ ፒር ኔኤም ማዓንጎ።»

24

ያኦሲ ደርና ጫኣቁ ጫኣቁዎ ደዲሸሢ

1 ናንጌና ናንጎ ጎዳ ሙሴም፡ «ኔኤኒ፡ ዓኣርጌ፡ ናኣዳኣቤ፡ ዓቢሆንጎታ ዲሰራ ዔኤሌ ዓሳ ሱኡጎይ ላንካይታሚ ማዕ ዓሳንጎታ ዋላ ታኣኒ ዓኣዲኮ ኬሰኩዋቴ፤ ሃኤ ዓኣዶ ጉምዓቲ ዚጊ ካኣሽኩዋቴ፤ 2 ጊንሢ ሃሣ ኔኤኒ ሌሊ ሚሌ ዓሳፓ ደማዲ ታ ባንሢ ዑኤ፤ ደራ ጋዓንጎቲ ኔኤኮ ዋላ ዲኮ ባንሢ ደጮ።»

23:8 23:8 ሊዊ. ዓከ 19:15፤ ላሚ. ዋማ 16:19፤ 23:9፤ ከሲ. ማጻ 22:21፤ ሊዊ. ዓከ 19:33-34፤ ላሚ. ዋማ 24:17-18፤ 27:19። 23:11 23:11 ሊዊ. ዓከ 25:1-7። 23:12 23:12 ከሲ. ማጻ 20:9-11፤ 31:15፤ 34:21፤ 35:2፤ ሊዊ. ዓከ 23:3፤ ላሚ. ዋማ 5:13-14። 23:15 23:15 ከሲ. ማጻ 12:14-20፤ ሊዊ. ዓከ 23:6-8፤ ፓይ. ማጻ 28:17-25። 23:16 23:16 ሊዊ. ዓከ 23:15-21፤ 39-43፤ ፓይ. ማጻ 28:26-31። 23:19 23:19 ከሲ. ማጻ 34:26፤ ላሚ. ዋማ 14:21፤ 26:2። * 23:28 23:28 ዲጊቶም ታ ጌልዛንጎቲ ጋዓዙ፡ «ኔ ቤርታ ታ ሃዮ ደካንጎ፤» ጋዓኒ ደንጎ።

3 ዩካፓ ሙሴ ዴንዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ባኮና ከኤዜ ዋጎና ቢያ ደርሞ ከኤዜዛ፣ ዴር ፔቱሞና፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዜ ባኮ ቢያ ኑ ማዳንዳ» ጌዔ። 4 ሙሴያ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓይህያ ቢያ ፃኣፔ፤ ዚር ጉቴሎ ዓሚ ዲኮ ዳሞይዳ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ዲንገ ካእሽኮ ቤሲ ሹቸና ኮሼ፤ ገንህ ፔቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፃጶ ሱንጾና ታጶ ላምዎ ዳኣሶ ዳኣቤ፤ 5 ሚቹ ዲንጎ ዲንገያ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎንዳ ዴጌ ናይያ ዲዚ ዳኮ፤ ዔያታ ሚርጌ ጌማናይ ዔኪ ዓኣዲ ዳቁንታም ማዓንዳ ዲቢ ዓሲ ፔቱሞና ዲንጎ ዲንገህ ዲንገ፤ 6 ሙሴያ ቆልሞኮ ሱጉይዳፓ ፓቁ ዔኪ ዓንዳይዳ ጌህ፤ ህካህ ገንህ ናንገና ናንገ ጎዳህም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ፔጮ፤ 7 ዩካፓ ያኦሲኮ ዓይህያ ፃኣፔንቴ ጫእቁሞ ማፃኣፖ ዔኪ ዑኡዘ ፔኤሲ ዴጊዲ ዴርሞ ናባባዛ፣ ዴራ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳህም ኑ ዓይህንቴ ዲዚ ዓይህ ባኮ ቢያ ኑ ኩንህንዳ» ጌዔ።

8 ዴራ ያዲ ጌዔሰካፓ ሙሴ ዓንድና ዓኣ ሱጉይ ዔኪ ዴር ዑፃ ፔጮ፡- «ሃይ ዓካሪ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃንህ ዓይህያ ቢያ ዲንህም ዲንጎኣና ዲንህና ዋላ ጫእቁ ጫእቁሞ ዲዚ ደዲሼ ሱጉይኮ» ጌዔ።

9 ዩካፓ ገንህ ሙሴ፣ ዓኣሮ፤ ናኣዳኣቤ፣ ዓቢሁንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኦጎ ማዔ ላንካይታም ዓሶንታ ዲኮ ከሰከ፤ 10 ዲሰራዔኤሌ ያኦዛህ ዛጌ፤ ዲዛኮ ቶኮ ዴማ ሚዛጲ ሹቸና ኮሼንቴ፣ ሃህ ፖፖ ዓ ጫሪንቹ ማላ ባኣዚ ሂኣሂንቴ ዓኣ፤ 11 ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዔኪ ዓኣዳ ዩንህ ጋርቸንህዳ ያኦሲ ፑርታ ባኣዚ ዓገባኣሴ፤ ያኦሲ ዔያቶኮ ቤርታ ዓኣንቴ ዔያታ ዛገ ዛገ ዲዛ ቤርቶይዳ ሙዲያ ሙዲ ዑሽኪያ ዑሽኪ።

ሙሴ ሲና ዲኮይዳ

12 ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ታኣኒ ዓኣ ዲኮ ከሰከ ዲኣካ ዴዔ፤ ታ ኔኤም ላምዎ ዓርሲንቴ ሹቸ ዲንጎንዳ፤ ዩንህዳ ዴርሞ ሞርቆንዳ ጎይህ ታኣኒ ፃኣፔ ዓይህህና ሞጌና ዓኣያ ማዓንዳ» ጌዔ። 13 ሙሴና ዲዛኮ ዴማ ማኣዳያ ማዒ ማዳ ዲያሱና ዲኮ ከዘር ገኢገንቴ፤ ዩካፓ ሙሴ ያኦሲ ዲኮ ከሰከ፤ 14 ዩማና ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዴር ዔኪ ዓኣዳ ዓሶም፡- «ገንህ ዲንህ ባንህ ኑ ማዒ ሙካንዳኣና ሃካ ዴዐቱ፤ ሃይሹ፣ ዓኣሮ፤ንታ ሁሪንታ ዲንህና ዋላኮ፤ ዩያር ዲንህ ባኣካ ጌኤሲ ዓኣ ዓሲ ዓኣቶ ዔያቶ ባንህ ዓኣዳንጎ» ጌዔ።

15 ሙሴ ሲና ዲኮ ከሰከዛ፣ ዲኮ ሻኣሬ ባይዚ ዓርቄ፤ 16-17 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ቦንቸ ፔጋሲ ዳዎ ዓኣፒዳ ዲካ ፖዓ ዲኮይዳ ፖዔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ዩይ ፖዓ ዲኮ ዑይዳ ዔዔኤታ ታሚ ማሌ፤ ዲካ ላሆ ከሊ ጉቤ ሻኣሬና ዓርቄንቴ ዴዔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ላንካሳ ከሎና ሻኣር ባኣካ ማዒ ሙሴ ዔኤሌ፤ 18 ሙሴያ ከሰከ ዲኮይዳ ዓኣ ሻኣር ባኣኮ ጌሊ፣ ዲኣካ ያይዲታሚ ሮኦሪና ያይዲታሚ ዋንቴና ዴዔ።

25

ያኦሲ ማኣርሞ ዲንጎ ባኣዚ ዛላ (ኬሲ ማፃ 35:4-9)

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ታኣም ዔያታ ዲንጎ ባኣዚ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ከኤዜ፤ ዓይጎ ዓሲታቴያ ፔ ሼኔና ዔኪ ዩዓ ዲንጎ ባኮ ቢያ

ዔኪ። 3 ዔያቶይዳፓ ኔ ዔካንዳ ባካ፡- ሞርቄ፣ ቢራ ዓንገ፣ ሞኣኖ ዓንገ፣ 4 ጉኡህ ሻሎና ዲሞና ማኣዓ፣ ማራይ ጋፓኔና ማዢንቴ ዲንኪ ዓፒላ፣ ጋላፒንታ ዞቁ ዓፒላ፣ ሞኣሪ ጋፓኔና ማዢንቴ ዓፒላ፣ 5 ዞቁ ቃላሚና ቲሽኪንቴ ዓዴ ማራይ ጎር፣ ጉላምቤ ዜዲ፣ ሻሪ ሚህ፣ 6 ፖፖ ፖዒሶ ሪሚቶ ዛይታ፣ ቲዢ ዛይታ፣ ዑንጆ ሳውሞ ኮሺ ሳውቁሳ ዲማ ዲማ ዴኤሻ፣ 7 ሚራጊዴ ጌይንታ ሚዛጶ ሹጫ፣ ቁኤሶ ሱኡጎኮ ኬርኖይዳ ቱኮ ዔፑዴ ጎፖ ባኮና፣ ዳደ ቡራሾይዳ ጌህንታ ፔርፀ ጌይንታ ባኮንታኪ፤ 8 ታ ዔያቶኮ ባኣካ ናንጎንዳጉዲ ዴር ጌኤሺ ማኣሪ ታኣም ማዢንጎ፤ 9 ዓፒሎና ማዢንታ ማኣሮ፤ ሃህ ጋርይዳ ዓኣ ባኮሞ ቢያ ታ ኔና ዳዎ ጎይያ ገኢገሺ ማዢሞ።»

ጫእቁሞ ጌሎና ታኣሶቶ ጌይንታ ሳኣፂኖ (ኬሲ ማፃ 37:1-9)

10 «ሻሪ ሚህፓ ፔቴ ሳኣፂኔ ታኣሶቴ ማሂ ዔያታ ኮሽንጎ፤ ያደሱማ ላምዎ ዋዳና ፓልፃና፣ ዓጮ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና፣ ቱር ዔጶኣ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዖንጎ፤ 11 ጋርንታ ዙሎንታ ጌኤሺ ሞርቄና ጳርቄ ኮሼ፤ ዓጮሞ ሞርቄና ካንቄ፤ 12 ሞርቃፓ ኮሺንቴ ያይደ ዢኢር ማዢ፣ ላምዖንህ ፔቴ ዛላ፤ ላምዖንህ ገንህ ባጎ ዛላ ማሂ ያይደ ቶኪና ዋላ ዓርቄንታንዳጉዲ ገኢገሺ፤ 13 ታኣሶቶ ከደንደያ ዛጶ ሚህ ሻሪ ሚህፓ ኮሺጋፓ ዩያ ሞርቄና ጳርቄ ኮሼ፤ 14 ዩንህ ዛጶ ሚዖንህ ታኣሶቶኮ ዓጮ ዛሎይዳ ዓኣ ዢኢርንህዳ ጌልዜ። 15 ዛጶ ሚዖንህ ታኣሶቶኮ ዢኢራሂዳ ዳከንቴ ዴዖንጎ፤ ፔቴታፖ ዲኣካፓ ከሰኮፖ፤ 16 ዩካፓ ታኣኒ ኔኤም ዲንጎ ዓይህያ ፃኣፔንቴ ላምዎ ዓርሲያ ሹጮንህ ታኣሶቶ ጋራ ጌህ።

17 «ያደሱማ ላምዎ ዋዳና ፓልፃና፣ ዓጮ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዔ ጎሞ ጌኤሺያ ዔርዘ ጉኡፖ * ጌኤሺ ሞርቄይዳፓ ኮሼ። 18 ዩኖኮ ዓጫ ዓጫ ዲይንቴ ሞርቄይዳፓ ጋኣሲ ዓኣያ ላምዎ ከሩቤኤሌ ጌይንታ ከኢታንቸ ማላታና ዓኣ ባኣዚ ማዢ፤ 19 ጎሞ ጌኤሺያ ዔርዘ ጉኡፖይዳ ላምዎ ዛሎና ዓጫ ዓጫ ማሂ ዩያቶ ዔቁሴ፤ ዔያታ ዩኖ ጉኡፖና ዋላ ዓይህ ማዢንቴያ ማዖንጎ። 20 ዩንህ፣ ጋኣዛ ዓኣ ከሩቤኤሎንህ ጉኡፖኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ማዒ ሄኮ ዔቁሞሊ ዛዘጋያ ማዖንጎ፤ ዔያቶኮ ፒሺንቴ ጋኣዛ ጉኡፖ ዓኣቻያ ማዖንጎ። 21 ላምዎ ዓርሲንቴ ሹጮንህ ታኣሶቶ ጋራ ጌህጋፓ ጎሞ ጌኤሺያ ዔርዘ ጉኡፖና ካር ዋዳ፤ 22 ታኣኒ ዩኖ ጫእቁሞ ሳኣፂኖይዳ ኔኤም ፔጋዲ ዴዳንዳ፤ ጉኡፖ ዑፃ ማዢንቴ፣ ጋኣዛ ዓኣ ላምዎ ከሩቤኤሎንህ ባኣካ ማዒ ኔኤሲ ዲሰራዔኤሌ ዴርሞ ዔርዘንዳ ዋጎ ቢያ ኔኤም ታኣኒ ዲንጎንዳ።»

ያኦሲም ዲንጎ ካህ ጌህ ዴጌ ዳልጎ ሎኦኩ (ኬሲ ማፃ 37:10-16)

23 «ያደሱማ ላምዎ ዋዳ፣ ዓጮ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳ፣ ሌካ ዔጶ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዔ ዴጌ ያደሲ ሎኦኩ ሻሪ ሚህዳፓ ዓርሲ ኮሼ። 24 ገንህ ሃህ ጌኤሺ ሞርቄና ዑያ ጳርቄ ገኢገሺ፤ ዓጮሞ ሞርቄና ካንቄ። 25 ሃህ ዓጮ ዳልጉማ ከኤላ ዋዳ ማዓያ ኮሺጋፓ ዩኖ ሞርቄና ጳርቄ ገኢገሺ። 26 ሞርቄይዳፓ ኮሺንቴ ያይደ ዢኢር ዛጶ ሚዖ ዳኪ ከደንደያ ኮሼ፤ ዢኢራሂያ ቶካ ዓኣ ያይደ ዛላ ማሂ

24:8 24:8 ማቴ. 26:28፤ ማር. 14:24፤ ሉቃ. 22:20፤ 1ቆር. 11:25፤ ዔ.ብ. 9:19-20፤ 10:29። 24:18 24:18 ላሚ. ሞማ 9:9። * 25:17 25:17 ጎሞ ጌኤሺያ ዔርዘ ጉኡፖ ጋዓዛ፡- ታኣሶቶ ሳኣፂኖ ካርሞ ጌህንቴ ሱንህኪ። 25:17 25:17 ዔ.ብ. 9:5።

ዓይህ። 27 ይያ። ዳጌ ሎኦኩ ከደንደ ዛጰ ሚፃ ጌላንዳ ዠኢራህህ ዓጮ ዛላ ዓኣያ ማፆንጎ። 28 ዛጰ ሚፆ ሻሪ ሚህጋፓ ኮሺ ዋርቁና ጳርቁ ጊኢጊሺ። 29 ዓንደና ሙርሳና፤ ሃህ ጊንህ ዑዠ ደፊንደ ጉንጉሎዋ ጌኤሺ ዋርቁይዳፓ ኮሺ። 30 ቢያ ዋዴ ዳጌ ሎኦኩ ያይታ ታ ቤርቶይዳ ጌህንቶንጎ፤ ታኣም ዒንጊንታ ደማዴ ካህ ቢያ ከሌ ይያ ዑፃፓ ባይቆፖ።»

ፖፆ ጌሃ ሻርኖ (ከ.ሲ. ማፆ 37:17-24)

31 «ጌኤሺ ዋርቁይዳፓ ሻርኖ ማዠ፤ ይኖ ሻርኤሎ ፒዝ ጌዒ ዔቃ ቶኪና ደዲሺ ዔቁሳ ዓንጊ ኮሺ፤ ዑዠ ዑሽኮ ዓንጎ ማላ ቡኒ ሃጊ ቡናና ማሊሲ ሻርኤሎና ዓይህ ኮሺ። 32 ጎኦቦ ዛሎና ላሆ ካኣፒ ዓኣያ ማሂ ኮሺ፤ ሃይህህ ፔቴ ዛላ። ጊንህ ሃይህህህ ባጎ ዛላ ማፆንጎ። 33 ላሆ ካኣፓ ፔቴ ፔቴህ ሂሊና ዒላሸና ዓኣ ለውዜ ቡኖ ማላያ ሃይህ ዑሽኮ ዓንጊ ማላ ቡኒ ዓኣያ ማፆንጎ። 34 ሻርኖኮ ፒዝ ጌዒ ዔቁ ሚፆይዳ ሂሊና ዒላሸና ዓኣያ ለውዜ ቡኖ ማላ ያይደ ዑሽኮ ዓንጊ ዓኣያ ማፆንጎ። 35 ሃይህ ዋኣፂንቴ ካኣፖኮ ፔቴ ፔቴ ዋኣፆ ዴማ ፔቴ ፔቴ ሂሊ ዓኣያ ማፆንጎ። 36 ዲሎንታ ካኣፖንታ ሻርኖንታ ፔቴ ማዒ ጌኤሺ ዋርቁይዳፓ ዓርሲንቴ ማዠንቶንጎ። 37 ሻርኖኮ ለንካይ ፖዒ ማዠ ቤርቶ ቤርቶ ዛላ ፖዓንዳጉዲ ዴጊዲ ጌህ። 38 ኃውጮና ኃውጮ ጌሃ ዓንደና ጌኤሺ ዋርቁይዳፓ ማዠ፤ 39 ፖፆ ጌሃ ሻርኖና ይያ ሚሆ ቢያ ኔ ማዠንዳ ሃይህታሚ ደንጎ ኪሎ ማዒ ጌኤሺ ዋርቁ ጊኢጊሺ። 40 ዲኮ ዑያይዳ ታ ኔና ዳቁ ጎይፆ ማዠኪ ኮሺ ማሊ ዒና ዔኬ።»

26

ዓፒሎና ማዠንጎቴ ያኣሲ ካኣሽኪንታ ማኣር

1 ሃህ፡- «ታኣኒ ካኣሽኪንታንዳ፣ ዓፒላና ማዠንጎቴ ታኣም ደማዴ ማኣርኮ ኃርይዳ ደንኪ፣ ኃላፒ፣ ሃህ ዘቁ ሱኡፖናይዳፓ ሱኪንቴያ ደማሲህረ ጎኦቦንደታጳ ዓፒላኣ ኮሺ፤ ይያቶ ጊደይዳ ኪሩቤኤሎ ሽኤሜና ማይሊ ሲኪ ኮሺ። 2 ፔቴ ፔቴ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ያደሱማ ለማታሚ ያይደ ዋዳ፣ ዓጮ ዳልጉማ ያይደ ዋዳ ማዒ ቢያህ ሄኮ ማፆንጎ። 3 ጎኦቦ ዓፒሎ ደንጋህ ዋላ ካንህ ሲኬ፤ ሃህ ሃንጎ ደንጋህያ ዒማይዴ። 4 ዋላ ካኣሚ ኮሺንቴ ለምዎ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ደንኪ ዓፒላና ኮሺንቴ ሱህ ጌህ። 5 ጎኦቦ ዓፒሎ ቤርታሳዘኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ደንጊታሚ ሱህ፣ ጎኦቦ ዓፒሎ ለምዓሳዘኮ ኃፒንፆ ዛሎይዳ ቤርታሳዘ ሱፆኮ ቤርታ ቤርታ ደንጊታሚ ሱህ ኮሺ። 6 ይንህ ለምዎ ዛሎንህ ዋላ ካንህያ ማዒንዳጉዲ ደንጊታሚ ዋርቁፓ ኮሺንቴ ዓይህ ባኣዚ ጊኢጊሺ።»

7 «ዋኣሪ ኃፒኔና ማዠንጎቴ ታጳ ፔቴ ጎኦቦ ዓፒላ ይያ ማኣርኮ ካራ ማሂ ኮሺ። 8 ይንህ ጎኦቦ ዓፒሎ ፔቴ ፔቴዘንህኮ ያደሱማ ለማታሚ ላሆ ዋዳ፣ ዓጮ ዳልጉማ ያይደ ዋዳ ማዒ ቢያህ ሄኮ ማፆንጎ። 9 ደንጋህ ፔቴ ዛላ፣ ላሃህ ባጎ ዛላ ማሂ ዋላ ካንህጋፓ ሲኬ፤ ጎኦቦ ዓፒሎ ላሃሳዛ ጳንጨንቴ ቤርቶ ዛሎና ዓፒላፓ ማዠንጎቴ ማኣርይዳ ጌህንቶንጎ። 10 ፔቴ ዛላ ዓኣ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ኃፒንፆ ዛሎ ዓጮይዳ ደንጊታሚ ሱህ ኮሺ ጌህ። 11 ሱፆ ኃርይዳ ደንጊታሚ ሞኣኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ዓይህ ባኣዚ ጌልዜ፤ ይያይዲ ለምዎ ዛሎ ዋላ ካንህ ፔቴ

ካራ ማዒንዳጉዲ ጊኢጊሺ። 12 ዑህ ዓኣዲ ዓቴያ ማዒ ዛሎ ጎኦቦ ዓፒሎ ዔኪ ዓፒሎና ማዠንጎቴ ማኣርኮ ዙሎ ዛሎይዳ ሱፆ። 13 ይያታ ዓፒላ ያደሱምና ጎኦቦ ዓፒሎ ቢያይዳፓ ዑህ ማዒ ፔቴ ፔቴ ዋዳ ሶንጌና ሃንጌና ዓፒላፓ ማዠንጎቴ ማኣር ኬሰኪ ካንቃያ ማፆንጎ።»

14 «ዓፒላፓ ማዠና ማኣርኮ ካራ ማዒንዳጉዲ፣ ፔቴ ዘቁ ቃላሚና ቴሽኪንቴ ዓዴ ማራይ ዒልዒ፤ ማሌ ሃህ ሺርኪንቴ ሻኣዠ ዒልዒዳፓ ለምዎ ካራ ቃሲ ማዠ።»

15 «ዓፒሎና ማዠንጎቴ ማኣር ሬኤኪ ዓርቃንዳጉዲ ዓርሲንቴ ላሾ ሚህ ሻሪ ሚህዳፓ ኮሺ። 16 ፔቴ ፔቴ ላሾ ሚፆኮ ያደሱማ ሳሊ ዋዳ፣ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማፆንጎ። 17 ላሾ ሚፆ ፔቴይዳ ዋላ ካኣሚ ዋሊ ዓርቃንዳጉዲ ፔቴ ፔቴ ላሾ ሚፆም ዋሊጉዲ ማዒ ለምዎ ለምዎ ደንኬ ዓኣያ ማፆንጎ፤ 18 ዓፒሎና ማዠንጎቴ ማኣርኮ ደኣሎ ዛሎና ለማታሚ ላሾ ሚህ ኮሺ፤ 19 ይያቶኮ ያይዲታሚ ቢራ ዓንጊና ኮሺንቴ ቶኪ ጊኢጊሺ፤ ለምዎ ኪር ዋላ ዓይህንዳጉዲ ፔቴ ፔቴ ላሾ ሚፆኮ ለምዎ ለምዎ ቶኪ ዓኣያ ማፆንጎ። 20 ዓፒላፓ ማዠንጎቴ ማኣርኮ ኬደ ዛሎና ለማታሚ ላሾ ሚህ ኮሺ፤ 21 ፔቴ ፔቴ ላሾ ሚፆ ዴማ ለምዎ ለምዎ ቶኪ ኮሺ ያይዲታሚ ቢራ ዓንጊ ቶኪ ዓኣያ ማሂ ጊኢጊሺ። 22 ዓፒሎና ማዠንጎቴ ማኣርኮ ዙሎ ዛላ፣ ጌይፆ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ላሆ ዓርሲንቴ ላሾ ሚህ ኮሺ፤ 23 ኮጫ ዋላ ካኣማ ካርይዳ ለምዎ ላሾ ሚህ ኮሺ። 24 ይንህ ኮጫ ዋላ ካኣማ ካራ ዓኣ ላሾ ሚፆንህ ሉኡፓ ዓርቁንቴ ቶኣኮ ሄላንዳኣና ካኣሜያ ማዒንዳ፤ ኮይሳኔ፤ ሃህ ዓቴ ኮጫ ዋላ ካኣማ ካር ካንህ ለምዎ ላሾ ሚፆንህያ ዒዘ ጎይፆ ኮሺንቶንጎ። 25 ይኖ ጎይፆና ፔቴ ፔቴ ላሾ ሚፆ ዴማ ለምዎ ቶኪ ዓኣያ ማዒ ታጳ ላሆ ቢራ ዓንጊና ኮሺንቴ ቶኪ ዓኣ ሳሊ ላሾ ሚህ ዓኣያ ማዒንዳ።»

26 «ታጳ ደንጎ ኃፒርሲ ሻሪ ሚህዳፓ ኮሺ፤ ዔያቶይዳፓ ደንጋህ ዓፒላፓ ማዠንጎቴ ማኣርኮ ፔቴ ዛላ ዓኣ ላሻህ ሚፆም፣ 27 ሃህ ደንጋህ ፔቴ ዛሎይዳ ዓኣ ላሻህ ሚፆም፣ ዓቴ ደንጋህ ዓባ ጌላ ዛሎና ጌይፆ ጊንፆ ዛሎና ዓኣ ላሻህ ሚፆም ማዒንዳ። 28 ሳዛኣ ዓኣ ኃፒርዛህ ላሻህ ሚፆኮ ዓጫፓ ዴንዲ ዓጫ ሄላንዳኣና ጌህንቶንጎ። 29 ላሻህ ሚፆ ዋርቁና ጳርቁ ኮሺ፤ ኃፒርዛ ሚፆኮ ዓርቆያ ማዒንዳጉዲ ዋርቁና ኮሺንቴ ሱህ ጊኢጊሺ፤ ኃፒርዛ ዋርቁና ጳርቁ ኮሺንቴያ ማፆንጎ፤ 30 ዓፒሎና ማዠንጎቴ ማኣር ዲኮይዳ ታ ኔኤም ዳቁ ጎይፆማ ደቁ።»

31 «ደንኪ፣ ኃላፒ ሃህ ዘቁ ዓፒላ ሱኪንቴ ሱኡፒፓ ጎኦቦ ዓፒላ ኮሺ፤ ዔያቶይዳ ኪሩቤኤሎ ሽኤሜና ማይሊ ሲኪ ኮሺ።» 32 ይያ ሻር ሚፆፓ ኮሺንቴ ዋርቁና ጳርቁ ኮሺንቴ፣ ኪርና ቢር ዓንጋ ቶካ ዓኣ ያይደ ቴርቱርናይዳ ሱፆ። 33 ጎኦቦ ዓፒሎ ዓፒላና ማዠንጎቴ ማኣርኮ ሳኮይዳ ዋሊ ሄሊ ጌህንቴ ዓይህ ባኮይዳ ሱፆ፤ ይካፓ ለምዎ ዓርሲንቴ ሹጫ ዓኣ ጫኣቁም ሳኣፂና ጎኦቦ ዓፒሎኮ ጊንፆ ዛሊና ጌህ፤ ይያይዲ ጎኦቦ ዓፒላ ጌኤሺ ጌይንቴ ቤዘ ዑህ ዓኣዴ ጌኤዠ ቤዛፓ ደማሳያ ማዒንዳ፤ 34 ይያይዴሰካፓ ጫኣቁም ሳኣፂኖኮ ካር ዋዴ፤ 35 ዴጊ ጌዔ ሎኦኩ ያይቶ ዑህ ዓኣዴ ጌኤዠ ቤዘኮ ዙላ ዓፒላፓ ማዠና ማኣርኮ ኬደ ዛሎይዳ ጌህ፤ ጊንህ ፖፆ ጌሃ ሻርኖ ማኣርኮ ደኣሎ ዛሊና ጌህ።

36 «ዓፒላፓ ማዠንጎቴ ማኣርም ካራ ማዒንዳጉዲ ደንኪ፣ ኃላፒ፣ ሃህ ዘቁ ሱኡፖይዳፓ ሱኪንቴ ቃራ ዓፒላ

ሼኤሜና ማይሊ ሲኪ ሚዛጲሶና ጎኑቦ ዓፒላ ኮሼ።
37 ጎኑቦ ዓፒላም ደንጎ ቱርቱሪ ሻሪ ሚሢፓ ኮሼ
ዋርቁና ዑዖ ጳርቁ ገአጊሼ፤ ይያቶ ገደይዳ ገሢጎታ ኪራ
ዋርቁና ኮሼጎታ ማዖንጎ፤ ይያቶ ቱርቱሮም ሞኦና ዓንጋፓ
ማዢጎታ ደንጎ ቶኪ ኮሼ።»

27

የኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ኮሾ ጎይዖ
(ኬሲ. ማጻ 38:1-7)

1 ሃሃ፡- «ሻሪ ሚሢፓፓ ታኦም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ
ገአጊሼ፤ ይያኮ ደድሱማ ያይዶ ዋዳና ፓልፃና፣ ዓጮ
ዳልጉማ ያይዶ ዋዳና ፓልፃና ማዕዔ፤ ሃሃ ዴጉማ ለምዖ
ዋዳና ፓልፃና ማዕዔ፤ ማዖንጎ። 2 ዋላ ካኦማ ያይዶ ዛሎ
ቢያሢዳ ዳንኬ ኮሼ፤ ይይ ዳንካ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛና
ዋላ ማዢጎታ ማዖንጎ፤ ይያ ቢያሢኮ ዑዖ ሞኦና ዓንጎና
ጳርቁጎታ ማዖንጎ። 3 ዲቢጎዖ ዋሆንዶ ኩንዔ፣ ታሚ
ካኦሾንዶ ቦኦቆ፣ ጋውቸና ሃሃ ታሚ ገሢ ዔኤሃንዶ ባኮ
ገአጊሼ፤ ይይ ባካ ቢያ ሞኦና ዓንጎና ኮሼጎታ ማዖንጎ።
4 ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ዲርቃያ ማሂ ሮኦጮ ጋሶናጉይያ
ሞኦና ዓንጎና ኮሼ፤ ይያ ባኮም ያይዶ ሞኦና ዓንጎና
ኮሼጎታ ሱሢ ዋላ ካኦማ ያይዶ ካራ ገሢ። 5 ይና ባኬላ
ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛኮ ገዲሚዢ ሄላንዳጉዲ ዒንጎ ቤዛኮ
ዳኦ ዳማ ማሂ ገአጊሼ፤ 6 ታሚና ሚቸ ዒንጎ ባኮ ዒንጎሢ
ኬዶንዶ ዛጳ ሚሢ ኮሼ ሞኦና ዓንጎና ዑዖ ጳርቁ። 7 ዒንጎ
ባኮ ዒንጎሢ ኬዲ ኮይሳ ዋዶና ዛጳሢ ሚዖ ዒንጎ ባኮ
ዒንጎሢ ገቴ ገቴ ዓጮና ዓኦ ሱዖ ጋሮ ገልዜ። 8 ዲኮይዳ
ታ ኔኤም ዳዌ ጎይዖና ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ላሾ ሚሢና
ኮሼ።።»

ዓፒላፓ ማዢጎታ ማኦሮኮ ዲሮ ጋራ ማዓ ካሮ
(ኬሲ. ማጻ 38:9-20)

9 «ዓፒላፓ ማዢጎታ ማኦሮኮ ዲሮ ጋራ ማዓ ካሮ
ጉኡሢ፣ ደዲ ፓቲሊና ኮሼ፤ ጎኑቦ ዓፒላኮ ደድሱማ
ዳኦሎ ዛሊና ጸኤታ ዋዳ ማዖንጎ፤ 10 ይና ደዲ
ዔቃንዳጉዲ ለማታሚ ሞኦና ዓንጎ ቶኪ ዓኦ ለማታሚ
ቱርቱሪ ኮሼ፤ ዔያቶይዳ ቢራ ዓንጎና ኮሼጎታ ፒዘ ገዔ
ዓንጎና ኪራና ዓኦ ማዖንጎ፤ 11 ኬዶ ዛሎና ዓኦ ዲሮ
ጋራ ዓዳ ዒማ ጎይዖ ማዳንቶንጎ። 12 ዓባ ገላ ዛሎና
ዲሮ ጋሮም ታጾ ቶኪ ዓኦ ታጾ ቱርቱሪና ዋላ ደድሱማ
ደንጎታሚ ዋዳ ማዓ ጎኑቦ ዓፒላ ዓኦ ማዖንጎ። 13 ገሎ
ካሮ ዛላ ዓኦ፣ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኦ ዲሮ ጋሮኮ ዳልጉማ
ደንጎታሚ ዋዳ ማዖንጎ። 14-15 ገሎ ካሮኮ ሻውሎና
ሚዛቆና ዛሎይዳ ደድሱማ ታጾ ደንጎ ዋዳና ፓልፃና ማዕ
ጎኑቦ ዓፒላ ዓኦ ማዖንጎ፤ ሃይሃ ቶኪ ዓኦ ሃይሃ ቱርቱሪ
ዔያቶ ራኤኪ ዓርቆንጎ። 16 ፔ ቶኦኪና ገሎ ካሮኮ ሌሊ
ደድሱማ ለማታሚ ዋዳ ማዕ ዲንኪ፣ ጋላፒ ሃሃ ዛቁ
ሱኡፔይዳፓ ሱከንጎ ሚዛጲ ሼኤሜና ዑዖ ማይሊ ሲኮና
ጎኑቦ ዓፒላ ዓኦ ማዖንጎ፤ ይና ዓፒላ ራኤኪ ዓርቃያ ያይዶ
ቶኪ ዓኦ ያይዶ ቱርቱሪ ዓኦ ማዖንጎ። 17 ዲሮ ካሮኮ
ዙሎይዳ ዙሎይዳ ዓኦ ቱርቱሪ ቢያ ፒዘ ገዔ ቢሮ ዓንጎና
ዓርቁጎታ ማዖንጎ፤ ይና ዓፒላ ራኤኪ ዓርቃያ ያይዶ
ቶኪ ገንሣ ሞኦና ዓንጎና ኮሼጎታ ማዖንጎ። 18 ዓፒላና
ማዢጎታ ማኦሮኮ ዲሮ ጋሮኮ ደድሱማ ጸኤታ ዋዳ፣ ዳልጉማ
ደንጎታሚ ዋዳ፣ ዴጉማ ደንጎ ዋዳ ማዖንጎ፤ ጎኑቦ ዓፒላ
ጉኡሢ ሻሎይዳፓ ኮሼጎታ ማዕ ቶካ ሞኦና ዓንጎና
ኮሼና ማዖንጎ። 19 ዓፒላና ማዢጎታ ማኦሮኮ ጋሮይዳ

ማዳንቶ ማሃ፤ ሃሃ ይያ ማኦሮኮ ጎኑቦ ዓፒላ ፃውናኦ
ቢያ ሞኦና ዓንጎና ኮሼጎታ ማዖንጎ።»

ፖጎ ገአጊሽ ካፖ ጎይሢ
(ሌዊ. ዓክ 24:1-4)

20 «ፖጎ ዲሞና ቢያ ፖዔ ጎይሢ ዳዓንዳጉዲ ፖጎም
ኮይሳ ቃራ ሪሚቲ ዛይቲ ኔኤም ዔኪ ይዓንዳጉዲ
ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ዓይሢ፤ 21 ዓኦኮና ዒዛኮ ናኦቶና
ዓፒላና ማዢና፣ ታኦኒ ዒንሢና ካኦማ ማኦሮይዳ ፖጎ
ገአጊሽንጎ፤ ታ ቤርቶይዳ ዲሜማፓ ካራንዳያ ሄላንዳኦና
ፖጎንዳጉዲ ጫኦቁም ታኦኦቶ ሳኦጻኖኮ ቤርቶ ዛላ ዓኦ
ጎኑቦ ዓፒላኮ ዙላ ገሃንጎ፤ ይይ ዋጋ ዒሰራዔኤሌ
ዳሮና ሃጊ ሙካንዳ ሾይንቶናም ናንገና ካፒ ማዳንታያ
ማዖንጎ።»

28

ቄኤሶ ማኦላሣ
(ኬሲ. ማጻ 39:1-7)

1 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሃሃ ሙሴም፡- «ኔኤኮ ገርሲ
ዓኦኮና ዒዛኮ ናኦቶ ናኦዳኦ፤ ዓቢሁ፡ ዓላዜራንታ
ዒታማራንታ ኔ ባንሢ ዔኤሌ፤ ዔያታ ቄኤሶ ማዕ ታኦም
ማዳንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ባኦካፓ ዲማሴ። 2 ዒዛም
ቦንቸና ሚዛጲሞናኮ ማዓንዳጉዲ ኔ ገርሲ ዓኦኮኔም
ቄኤሶም ኮይሳ ዓፒላ ገአጊሼ። 3 ታኦኒ ዲማ ዔራቶ
ዒንገ ፔ ኩጮ ዔራቶና ማዳ ዔሮ ዓሶ ዔኤሊጋፓ
ዓኦኮኔም ዔያታ ዓፒላ ማዢጎንዳጉዲ ኬኤዜ፤ ያኦዲዳዛ
ዓኦኮኔ ቄኤሶ ማዕ ታኦም ማዳኒ ዲማዳያ ማዓንዳኒ።
4 ዲማ ዲማ ኮሼጎታንዳ ማኦላሣ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታሢ
ጎይዖ ማዖም፡- ዳዳ ገሢንታ ቡራሻ፣ ዔፑዳ ገይንታ
ኬርና ቱኮ ዓፒላ፣ ቃሚሻ፣ ሼኤሜና ሲኪ ማይሊ ኮሾና
ሹራቤ፣ ቶኦካ ማሮያንታ ኬርና ቱኮ ዓፒላንታኬ፤ ኔኤኮ
ገርሲ ዓኦኮኔንታ ዒዛኮ ናኦቶንታ ቄኤሶ ማዕ ታኦም
ማዳንዳጉዲ ይንሢ ዓፒላንሢ ዔሮ ዓሳ ኮሾንጎ። 5 ዔያታ
ይንሢ ዓፒላ፡- ዲንኪ፣ ጋላፒ፣ ሃሃ ዛቁ ሱኡፖ ዓፒላይዳፓ
ገንሣ ዋርቁና ቃራ ሚዛጲ ዓፒላናይዳፓ ሼኤሜና ማይሊ
ገአጊሽ ኮሾንጎ።

6 «ዔፑዳ ዲንኪ፣ ጋላፒ፣ ዛቁ ሱኡፖ፤ ገንሣ ሃሃ ዋርቁና
ቃራ ሚዛጲ ዓፒላናይዳፓ ሼኤሜና ማይሊ ሲኪ ገአጊሽ
ዔያታ ኮሾንጎ። 7 ለምዖ ዛላ ዋላ ካንሢንታንዳጉዲ ለምዖ
ገኤታ ካኦማ ካሮይዳ ዋጋሮጉዳ ሱሢ ኮሼጎታ ዓኦ
ማዖንጎ። 8 ዔፑዳ ማዢጎታ ባኮንሢዳፓ ዔራቶና ቃውሪ
ኮሾና ኬርና ቱኮ ባካ ገቴይዳ ዋላ ማዢና ማዕ ዔፑዳና
ዋላ ዓይሢ ማዢና ማዖንጎ። 9 ሃሃ ለምዖ ደዲ ሚዛጲ
ሹቸ ዔኪ ታጾ ለምዖ ያይቆኦ ናኦቶኮ ሱንዖ ዒኦካ ቆኦቁ
ቆኦቁ ፃኦ፤ 10 ይና ኔ ማዳንዳሢ ዔያቶኮ ሾይንቶ ዋዶ
ዣኦሊሱም ዋላ ሄሊሲ ሄሊሲ፣ ላሃሢ ገቴዘይዳ ላሃሢ
ገንሣ ማኤዘይዳ ቆኦቁ ፃኦ፤ 11 ለምዖ ሹጮይዳ ታጾ
ለምዖ ያይቆኦ ናኦቶኮ ሱንዖ ቆኦቁ ፃኦ፤ 12 ዔያታ
ዓኦ ጎኑቦ ዓሲ ዳንቄ፤ ሹጮኮ ዋርቁና ዓጮ ማሂ ኮሼ፤
12 ታጾ ለምዖ ዒሰራዔኤሌ ፃጶ ጳቂሣያ ማዓንዳጉዲ
ለምዖ ሚዛጲ ባኮንሢ ገኤቶ ዔፑዳ ዓፒላኮ ሱዖይዳ
ሮኦኬ። ይያይዲ ታኦኒ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ቢያ ኬሊ ታዳሮ
ጳቂሣንዳጉዲ ዓኦኮኔ ዔያቶኮ ሱንዖ ፔ ገኤቶይዳ ዔኪ
ሃንቶንጎ። 13 ዋርቁይዳፓ ለምዖ ፓልም ኮሼ፤ 14 ገኤሽ
ዋርቁይዳፓ ሱሲጉዲ ዋላ ማርቲ ዣሎ ጉዳ ባኦዚ ለምዖ
ኮሼ፣ ለምዖ ፓልምንሢ ዋላ ዓይሢ።»

ዳድ ቡራሽ
(ከ.ሲ. ማጻፈጅ 39:8-21)

15 «የኦሲኮ ማሊያ ዓራጊ የእጩ ዳድ ቡራሽ ቁኔሶ በያኮ ሱኡጋሚም ኮሼ፤ ማዢንቲፃ ዓቸዳ ማዢንቲ ጎይፃ ዒንሢ ባኮንሢና ማዢንቲፃ ማዶንጎ፤ ሃሣ ዓቸዳ ሼኤምና ማይሊ ሲኪ ሚዛጲሶናሢ ጎይፃ ሲኪንቲ ጊኢጊያ ማዶንጎ። 16 ዶድሱማ ኬኤላ ዋዳ፤ ጊንሣ ዓጮ ዳልጉማኣ ኬኤላ ዋዳ፤ ማዒ ጳንጩንቲፃ ዶይዳ ዛላ ሄኮ ማዶንጎ። 17 ዶይዳ ዋሊጊንፃ ጌሦናፃ፡ ሚዛጲ ሹቸ ፓልሞ ዒኢካ ኮሼ፤ ቤርታ ዋሊጊንፃ ጌሦዛይዳ ሴርዲዮኔ፡ ቶጳዚዮኔና ዊልጮ ዊልጮ ጋሳ ሚዛጲ ባኢዚ። 18 ለምዓሳዛይዳ ቤሉሬ፡ ሴንፔሬና ዓልማዞ ጌይንታ ባኮ፤ 19 ሃይሣሳ ቤዛይዳ ያኪንቲ፡ ኬልቄዶኔና ዓሜቴሰጂኖሴ ጌይንታ ባኮ፡ 20 ዶይዳሳዛይዳ ቢሪሌ፡ ሜሬጌዴና ዒያሰጲዴ ጌይንታ ባካ ዋርቄና ኮሺንቲ ባኮይዳ ጌሢንቶንጎ። 21 ዒሰራዔኤሌ ፃጶ ጳቂሣያ ማዶንጎዳጉዲ ሃንሢ ታጶ ለምፃ ሚዛጶ ሹጮ ፔቴ ፔቴዞንሢዳ ያይቆኦ ባኢቶ ፔቴ ፔቴሢኮ ሱንፃ ቆኦቂ ፃኣጊንቶንጎ። 22 ዳድ ቡራሽም ሱሲጉዲ ዋላ ማርቲ፡ ዛላሢጉዳ ባኢዚ ጌኤሽ ዋርቄይዳገ ኮሼ። 23 ለምፃ ዋርቄ ዢኢር ኮሺ ዳድ ቡራሽኮ ኬይ ዛሎና ዋላ ካኣማ ካርይዳ ዓይሣ። 24 ዋርቄይዳገ ኮሺንቲ ዛላሢ ማላ ለምፃ ባኮ ለምፃ ዢኢራሢና ዋላ ካንሢ ዓይሣ። 25 ባካ ዛሎና ዓኣ ለምፃ ዛላሢ ማላ ባኮኮ ካርንሢ ለምፃ ፓልሞንሢና ዋላ ካንሢ፤ ዩያይዲ ቤርቶ ዛሎና ጌኤቶይዳ ዓጊንታ ዓቸዳ ዓጊሎኮ ሱፃና ካንሢ ዓይሣ፤ 26 ጊንሣ ለምፃ ዋርቄ ዢኢር ኮሺ ጋር ዛሎና ዓቸዳይዳገ ሄሊሲ ዓኣ ዳድ ቡራሽኮ ደኦሎ ዛሎና ዋላ ካኣማ ካርና ካንሢ ዓይሣ። 27 ዩንሢዳገ ማሌ ቃሲ ለምፃ ዋርቄ ዢኢር ኮሺ ቤርቶ ዛሎና ጌኤቶይዳ ዓጊንታ ዓቸዳ ዓጊሎኮ ሱፃና ዋላ ደኦሎ ዛሎና ዓይሣ፤ ዋላ ዓይሣኒ ኮይሳሢያ ሲፓ ዋላ ካኣማ ካርይዳ፡ ጊንሣ ሃሣ ዓራቶና ቃውሪ ኮሽና ኬርና ቱኮ ባኮኮ ኬይፃይዳኬ። 28 ዳድ ቡራሽይዳ ዓኣ ዢኢራሢ ዓቸዳይዳ ዓኣ ዢኢራሢና ዋላ ዳንኮ ዛላሢጉዳ ባኮና ቱኬ፤ ያዲ ማዕቴ ዳድ ቡራሽ ኬርና ቱኮ ባኮኮ ኬይ ማዕሢር ኮሪንዲቆሴ።

29 «ዓኣርኔ ታኣም ዲማዴ ቤዞ ጌላ ዋዶና ዒሰራዔኤሌኮ ፃጶ ሱንፃ ቆኦቂ ፃኣጊንቲ ዩኖ ቡራሽ ማኣዶንጎ፤ ዩያይዲ ታኣኔ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ዋዶና ዳር ታኣኮ ጳቂሳንዳኔ። 30 ታማሊያ ዲማሲ ዔርዛ ባኮንሢ ኔ ዒዛም ዒዛኮ ዳድ ቡራሽይዳ ዓጊ፤ ዓኣርኔያ ዓጊሎና ማዢንቲ ጌኤዞ ማኣር ጌላ ዋዶና ዳድ ቡራሽይዳ ዩያ ዔኪ ጌሎንጎ፤ ታኣኮ ማሊያ ዒሰራዔኤሌ ዳርም ፔጋሲ ኬኤዛኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ታ ቤርቶ ሺኢኪ ማዳኒ ዒ ጌላ ዋዶና ቢያ ዳድ ቡራሽይዳ ዩንሢ ጌሦንጎ።»

ቄኤሳ ማይንታ ማሌ ማኣፃ
(ከ.ሲ. ማጻፈጅ 39:22-31)

31 «ዓቸዳ ቃሚሻ ቢያ ዳንኪ ሱኡጉ ዓጊላፓ ኮሺንቲያ ማዶንጎ፤ 32 ቶኦከና ጌልዚ ሆላ ማይንታኒ ጊኢጊሶናያ ማዶንጎ፤ ዩና ባኬላ ቡሊንቲዋጉዲ ጋርሲም ጳንጩንቲ ኩቻ ሲኮናያ ማዶንጎ። 33-34 ደኦሎ ዛሎ ዓጮና ዳንኪ፡ ጋላፒ፤ ሃሣ ዞቄ ሱኡጉይዳገ ማዢንቲ ሮኦማኣኔ ሚፃ ዓኣጉ ማላ ባኢዚ ጌሣ፤ ዩኖ ዓኣጉኮ ባኢኮይዳ ጌላንዳ ዋርቄይዳገ ማዢንቲ ዳካ ዳካ ሢቾ ጌሣ። 35 ዓኣርኔ ቄኤሴ ማዒ ታኣም ማዳኣና ዩያ ቃሚሻ ማኣዶንጎ፤ ታኣም

ዲማዴ ቤዛይዳ ታ ቤርታ ዒ ጴዳ ዋዶና ማዶም ዒኢካፓ ኬሰካ ዋዶና ሂቻሢኮ ዑኡዛ ዋይዚንታንዳሢር ሃይቢፓ ዒዚ ዳቃንዳኔ።

36 «ጌኤሽ ዋርቄይዳገ ፔቴ ፓልሞ ማዢጋፓ ዑይይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ጌይ ቆኦቂ ፃኣፔ። 37 ዩያይዳሰካፓ ቶኦካ ማሪ ጌሦሢዳ ዲንኮ ዛሎ ማላ ባኮ ሱፃ፤ 38 ዓኣርኔያ ዩኖ ፔ ባሊቶይዳ ጌሦንጎ፤ ዩያር ታኣም ዔኪ ሺኢኮ ባኮ ሺኢሺይይዳ ዔያታ ዳቤታቴያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ዒንጋ ዒንጊያ ቢያ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔካንዳኔ።

39 «ዓኣርኔኮ ሹራቦንታ ቶኦካ ማሪ ባኮንታ ቃራ ሱኡጉ ዓጊላና ኮሼ፤ ዒዚ ኬርና ቱካ ባካ ቃራ ሱኡጉ ዓጊላና ኮሺንቲ ሹኤሜና ማይሊ ሲኪ ጊኢጊሾናያ ማዶንጎ።

40 «ዓኣርኔኮ ዓቲንቆ ናኣቶም ቦንቾና ሚዛጶምናኮ ማዶንዳጉዲ ሹራቦ፡ ኬርና ቱኮ ባኮንታ ቶኦካ ዓካ ቆኦቆ ኮሺ ጊኢጊሾ። 41 ዩያይዳጋፓ ዓካሪ ዩንሢ ዓጊሎንሢ ኔ ጌርሲ ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶና ማይሴ፤ ታኣም ዔያታ ቄኤሴ ማዒ ማዳንዳጉዲ ሪሚቶ ዛይቶና ኔ ዔያቶ ቲሽኪ ቄኤሴ ማሂ ታኣም ዲማሴ። 42 ካሎማ ዔያቶኮ ፔጋዲዋጉዲ ቃራ ሱኡጉ ዓጊላና፡ ዔያቶኮ ኬርናገ ዳንዲ ሙርታሢ ሄላንዳ ቆንፃ ዔያቶም ጊኢጊሾ፤ 43 ዓኣርኔና ናኣቶና ቢያ ኬሊ ዓጊላፓ ማዢንቲ ጌኤዞ ማኣር ጌላ ዋዶና፡ ሃሣ ጊንሣ ጌኤዞ ቤዛይዳ ቄኤሴ ማዒ ማዳኒ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ባንሢ ሙካፃ ዩያ ማይንቶንጎ፤ ዩያይዲያና ዔያቶኮ ካሎማ ጴዳንዲዋሢር ሃይቢፓ ዔያታ ቶላንዳኔ፤ ዩይ ዓካሪ ዓኣርኔና ዒዛኮ ዜርፃናም ቢያ ዳዲ ናንጋንዳ ዋጌ ማዶንዳኔ» ጌዔኔ።

29

ቄኤሴኮ ማዶም ዲማዲያ
(ሌቂ. ዓኬ 8:1-36)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሙሴም፡- «ዓኣርኔንታ ናኣቶንታ ታ ቤርታ ታኣም ማዳንዳጉዲ ኔ ዔያቶ ዲማሳኒ ማዳንዳ ባካ ያዲኬ፤ ዔኤቤ ቦሂሳ ባኢዚ ባኣያ ፔቴ ዋፓናና ለምፃ ዓዴ ማራናይ ዔኬ፤ 2 ዛርጌ ዲኢሊ ዔኪ ዛይቶ ቲዞ ዋሂ ሙኦቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ ላኣዳ፤ ሃሣ ዩያጉዲ ዛይቲ ጌሊባኣ ማሌ ላኣዳ ላኣዳ፤ ጊንሣ ሃሣ ሻኣዛ ላኣዳ ላኣዳጋፓ ዛይቶ ቲዞና ቲሽኬ፤ 3 ቢያሢ ሌኤማቴይዳ ጌሢጋፓ ዋፓናሢና ለምፃ ዓድ ማራቶንሢ ሹኪ፡ ታኣም ኔ ዒንጋ ዋዶና ዒንጎ ባኢዚ ማሂ ዋላ ሺኢሾ።

4 «ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶና ታ ካኣሽኪንታ፡ ዓጊላፓ ማዢንቲ ማኣር ካር ዔኪ ሙኪጋፓ ዔያታ ፔኤኮ ዑያ ማሰታንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዜ። 5 ዩካፓ ዓኣርኔም ቄኤሶ ማኣዓሢ ማይሴ፤ ዒዚ ፔኤኮ ሹራቦ፡ ዔቸዳ፡ ዔቸዳይዳ ቃሲ ማኣዒንታ ቃሚሾ፡ ዳድ ቡራሽንታ ኬርና ቱኮ ባኮ ቢያ ማኣዶንጎ፤ 6 ዒዛኮ ቶኦኮይዳ ማሪ ዓጊሎ ማሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ጌይንቲ ቆኦቂ ፃኣጊንቲ ፓልማሢ ፓልሚ፤ ዩይ ዶኦሲም ዒዚ ዲማዴያ ማዕሢ ዔርዛ ማላታ ማዶንዳኔ። 7 ቲሽኮ ዛይቶ ዔኪ ቶኦካ ዒዛኮ ዋሂ ቲሽኬ፤

8 «ዓቲንቆ ናኣቶም ዒዛኮ ዔኪ ሙኪ ሹራቦ ማይሴ፤ 9 ኬርና ዔያቶኮ ቱኮ ባኮ ቱኬ፤ ቶኦካ ዔያቶኮ ቆኦቆ ዓጊ፤ ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶና ኔኤኒ ቄኤሴ ማሃንዳሢ ዩያይዲኬ፤ ዔያቶና ዔያቶኮ ዜርፃ ቢያ ቄኤሴ ማዒ ናንጊና ታኣም ማዳንዳኔ።

10 «ዓፒሎና ማዠና ታኣኒ ካእሸኪንታ ማእሮ ካሮ ዋጋናህ ነኔኒ ዔኪ ሙካዛ ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶና ኩጮ ዔያቶሲ ገሜ ቶኣካ ገሠንጎ። 11 ዩካፓ ዋጋናህ ዓፒሎና ማዠና ማእሮ ካሮ ታ ቤርቶይዳ ሹኬ። 12 ዋጋናህን ሱጉዎ ከኤላና ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ቃጶንህ ቲሸከ፤ ዓቲ ሱጉዎ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቺ ዓህ። 13 ጎጶ ባኮ ካንቄ ሃኣቦና ማዮኮ ሻኣዠፍ ቤዘ። ለምዎ ጳላህና ዩያቶ ካንቄ ሃኣቦ ዔኪ ታኣም ዒንጎንታ ዒንጎህ ማህ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቺ። 14 ዋጋናህን ዓሸኮ። ዜዶ፣ ሩቁንቶንታ ቢያ ዔኪ ማእሮኮ ካራፓ ሃኬ ከሲ ሚቺ፤ ዩይ ቁኤሶኮ ጎሞ ኬሻኒ ዒንጎንታ ዒንጎህ።

15 «ለምዎ ዓዶ ማራቶንህዳፓ ፔቲህ ኔ ዔኪ ሙካዛ ዓኣርኔንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ፔኤኮ ኩጮ ዩያ ማራባህ ቶኣካ ገሠንጎ። 16 ማራባህን ሹኪጋፓ ሱጉዎ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዩይ ዩይ ዩይ፤ 17 ዓሸኮ ማኤሎና ማኤሎና ቲቄ፤ ጎጶ ባኮና ገንዖ ቶኮ ዋኣህና ማሰኪጋፓ ቶኣኮንታ ማሌ ማኤሎ ዓሸኮናኮ ዑፃ ገሠ። 18 ዩካፓ ዓዶ ማራባህን ዓሸኮ ጉቤ ሙኤዚ ዒንጎህ ማህ ሚቺ፤ ዩያ ዒንጎይኮ ሳውማ ታኣም ኮሸካያ ማዓንዳ።

19 «ቁኤሶ ማህያ ዋጎም ገሠንቲ ባጎ ማራባ ዓዳህ ነኔኒ ዔኪ ሙካዛ፣ ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶና ኩጮ ማራባህን ቶኣካ ገሠንጎ ገዒ ከኤዜ፤ 20 ማራባህን ሹኪጋፓ ሱጉዎ፣ ዳካ ዔኪ ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶናኮ ሚዛቆ ዋዮኮ ቤርቶ፣ ሚዛቆ ኩጮና ሚዛቆ ቶኮናኮ ደኣም ከኤሎ ቲሸከ፤ ዓቲ ሱጉዎ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዩይ ዩይ ዩይ፤ 21 ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዩይ ሱጉዎይዳ፣ ዳካ፣ ቲዠ ዛይቶይዳ፣ ዳካ ዔኪ ዓኣርኔና ዒዛኮ ማኣላህናይዳ፤ ገንህ ዓኣርኔኮ ናኣቶና ዔያቶኮ ማኣላህና ዑፃ ፔጮ፤ ዩያይዲ ዒዛንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ዔያቶኮ ማኣላህና ታኣም ዲማይያ ማዓንዳ።

22 «ዓዶ ማራባህን ማሎ፣ ካሾ፣ ጎጶ ባኮ ካንቄ ሃኣቦ፣ ማዮኮ ሻኣዠፍ ቤዘ፣ ለምዎ ጳላህ፤ ገንህ ዔያቶ ካንቄ ሃኣቦንታ ሚዛቆ ዛሎና ዓኣ ገንዖ ቶኮ ዓሸኮ ቢያ ሙሬ። 23 ለኤማቶይዳ ታኣም ሸኢሾና ዲማ ዲማ ለኣይይዳ፣ ፔቲ ሙላህ ዔኬ፤ ኔ ዔካንዳህያ ዛይቶ ቲዠ ዋሂ ካሃናህዳ፣ ፔቲ፣ ዛይቶ ቲዠ ዋሂንቲባኣህዳ፣ ፔቲ፤ ዩያጉዲ ሻኣዠ ለኣይይዳ፣ ፔቲ ቃሲ ዔኬ። 24 ዩያ ሙዎ ቢያ ዓኣርኔና ናኣቶና ኩጮይዳ ዓይህ፤ ዩያ ለካ ለካ ዠፒ ጪራሽ ዒንጎንታ ዲማ ዒንጎህ ማህ ታኣም ዔያታ ዒንጎንጎ። 25 ዔያቶይዳ፣ ዔኪ ታኣም ሙኤዚ ዒንጎህ ማህ ዒንጎህ ሚቺንቲ ዒንጎንታ ዒንጎይኮ ቤርቶይዳ ገሠ ሚቺ ዒንጎ ቤዘ ሚቺ፤ ዩያ ዒንጎይኮ ሳውማ ታና ዋዛሳያ ማዓንዳ።

26 «ዓኣርኔኮ ቁኤሎም ዋጎም ሹኪንቲ ዓዶ ማራባህን ዚኢሮ ዔኪ ታኣም ለካ ለካ ዠፒ ጪራሽ ዒንጎንታ ዒንጎህ ማህ ዒንጎ፤ ዩይ ዒንህ ዛላ ማዓያ ማዓንዳ።

27 «ፔቲ ቁኤሶ ቁኤሎም ማዳ ጌላኣና ቁኤሎም ዋጎም ሹኪንታ ዓዶ ማራባህን ዚኢሮና ሚዛቆ ዛሎና ዓኣ ገንዖ ቶኮ ታኣም ለካ ለካ ዠፒ ጪራሽ ዒንጎንታ ዒንጎህ ማዓ ዒንጎንቶንጎ፤ ዩይ ገንህ ቁኤሶ ዛላ ማዓያ ማዓንዳ። 28 ታኣኮ ዴራ ዳቁንቶም ማዓ ፔቲሞና ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዋዶና ቆልሞኮ ዚኢሮና ሚዛቆ ዛሎና ዓኣ ገንዖ ቶካ ቁኤሶ ዛላ ማዓንዳጉዲ ታ ጌዔ፤ ሃይ ታ ጌዔ ባካ

ለኣሚንታዓኬ፤ ዩይ፣ ዒንጎ ባካ ዴራ ታና፣ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዒንጎያ ማዓንዳ።

29 «ዓኣርኔ ሃይቃዛ ዒዛኮ ማኣላህ ዒዛ ናኣቶም ማዮንጎ፤ ዔያታ ቲሸቲ ቁኤሶ ማዓ ዋዶና ዩያ ማኣዮንጎ። 30 ቁኤሶ ማዓ ዳካላዎ ጌኤዠ ቤዘይዳ ታኣም ማዳኒ ቁኤሶ ማዓ ዓፒሎና ማዠና፣ ታኣኮ ጌኤዠ ማእሮ ጌላ ዓኣርኔ ናዓህ ዩንህ ማኣዮንህ ለንካይ ከሊ ማይንቶንጎ።

31 «ዓኣርኔና ናኣቶና ቁኤሶ ማዓ ዋዶና ሹኪንታ ዓዶ ማራባህ ዓሸኮ ዔኪ ጌኤዠ ቤዘይዳ ካህ። 32 ዩያ ዓሸኮ ለኤማቶይዳ ዔኪ ዓቲ ለኣዶና ዋላ ዓፒሎና ማዠና፣ ታኣኒ ዒንህና ካኣማ ማእሮ ካራ ዔያታ ሙዮንጎ። 33 ቁኤሶ ዔያታ ማዓኣና ጎሞ ጌኤሽዮም ዒንጎንቲህ ሙዮንጎ፤ ዩይ ሙዓ ታኣም ዲማይያ ማዓህሮ ቁኤሳ ሌሊ ሙዮንጎ። 34 ዓሸካፓ ማዓቶም ለኣዳፓ ሙይንቲሞ ዓቲ ዋርቁይ ዓኣቶ ታሚና ሚቺንቶንጎ፤ ታኣም ዲማይያ ማዓህሮ ሙይንቲ ኮይሱሞ።

35 «ዓኣርኔና ናኣቶና ቁኤሎም ዔካ ዋጎ ታኣኒ ዓይህማ ጎይዎ ለንካይ ከሊዳ ማዳ ኩንህ። 36 ጎሚ ጌኤሽህም ፔቲ ፔቲ ከሎና ፔቲ ዋጋና ዒንጎ ባኣዚ ማህ ሸኢሾ፤ ዩይ፣ ዩያ ዒንጎ ቤዘ ታኣም ዲማሳያኬ፤ ታኣም ዲማይያ ማዓንዳጉዲ ሪሚቶ ዛይቶ ቲዠና ቲሸከ። 37 ዩያ ለንካይ ከሊዳ ቢያ ማዳ፤ ዩያይዲያና ዒንጎ ቤዘ ታኣም ዲማይያ ማዓንዳ፤ ዓሲ ማዓቲያ ማሌ ባኣዚ ዩያ ቤዘ ካኣሚቲ ታኣም ዲማይያ ማዓንዳ።»

ቢያ ከሊ ዒንጎ ዒንጎህ (ፓይ. ማጻ 28:1-8)

38 «ቢያ ከሊ ፔቲ ሌዔ ማዓ ለምዎ ዓዶ ማራናይ ዒንጎ ባኣዚ ማህ ዒንጎ ቤዘ ሚቺ ዒንጎ፤ 39 ማራናኣቶይዳ፣ ፔቲማ ጉቲ፣ ባጎማ ዒባናኣና ሹኪ ዒንጎ። 40 ቤርታኣ ማራናዮና ዋላ ፔቲ ለኣዳ ከሰካንዳቃራ ዛርጌ ዲኢሊ ፔቲ ደሎዜ ማዓ ሪሚቶ ዛይቶ ቲዠና ዲርኪ ዒንጎ፤ ሃህ ፔቲ ደሎዜ ዋይኖ ዓኣፖ ዑዠ ዒንጎ ባኣዚ ማህያ ሸኢሾ። 41 ለምዓሳ ማራናዓህ ሳዓ ዒባናኣና ሹኪ ዒንጎ ባኣዚ ማህ ሸኢሾ፤ ጉቲሎኔ ዒንጎ ጎይዎ ዲኢላ፣ ዛይቶ ቲዠ፣ ዑዠዋ ዒንጎ፤ ዩይ ታና፣ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዒንጎንታ ሙኤዚ ዒንጎህ፤ ሳውማኣ ታና ዋዛሳያ ማዓንዳ። 42 ቢያ ዋዶ ሃይ ሚቺ ዒንጎንታ ዒንጎያ ታኣኒ ዒንህና ካኣማ፣ ዓፒላፓ ማዠና፣ ማእሮ ካራ ዒንጎንታይያ ኮይሳ፤ ታኣኒ ታኣኮ ዴርና ካኣማንዳህና ነኤናኣ ታ ጌሰታንዳህ ዒኣካኬ። 43 ዩያይዲ ታ ዴር፣ ዒሰራዔኤሌና ታኣኒ ካኣማንዳ፤ ታኣኮ ቦንቻኣ ዩያ ቤዘ ታኣም ዲማይያ ማህንዳ። 44 ታኣኒ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ዓፒሎና ማዠና፣ ማእሮ ታኣም ዲማሳንዳ፤ ታኣም ዔያታ ቁኤሶ ማዓ ማዳንዳጉዲ ዓኣርኔንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ታኣኒ ዲማሳንዳ። 45 ታኣኮ ዴር፣ ዒሰራዔኤሌ ባኣካ ታኣኒ ናንጎንዳ፤ ታ ዔያቶኮ ያኣዛህ ማዓንዳ፤ 46 ታ ዔያቶኮ ባኣካ ናንጎ ጌብጃ ዓጮይዳ፣ ታ ዔያቶ ዔኪ ከሴ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዓ ዔያቶኮ ያኣዛህታህ ዔያታ ዔራንዳ፤ ጎኔና ታ ዔያቶኮ ያኣሲ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳ።» ጌዔ።

30

ዑንጃ ጩቤሶ ቤዘ (ኬሲ. ማጻ 37:25-28)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ጨቢሶንዶ ዑንጀም ማዓንዳ ቤሲ ሻሪ ሚሢዳጋ ኮሼ፤ 2 ያደሱማ ፔቲ ዋዳ፣ ዓጮ ዳልጉማ ፔቲ ዋዳ፣ ሌካ ጳጉማ ጊንሣ ላምዎ ዋዳ ማዒ ጊኢጊንቲ ያይዶ ዛላ ዋላ ካኣማያ ማዎንጎ። ያይዶ ዛሎና ካኣማ ካርይዳ ዓኣ ዳንኮንሣ ሲያ ዒዛና ዋላ ፔቲ ማዒ ኮሼንቲያ ማዎንጎ፤ 3 ዒንጎ ቤዘኮ ቤርቶ፣ ያይዶ ዛሎንታ ዳንኮንሣያ ቢያ ጌኤሽ ዋርቁና ጳርቁ ዓጮዋ ዋርቁና ማሃ ኮሼ። 4 ላምዎ ዋርቁ ዠኢር ኮሽ ዒንጎ ቤዘሎ ከደንዶ ዛጳሣ ማዎ ጌላንዳ፣ ዋርቆና ኮሼንቲ ዳኣር ዳማ ዓይሣ። 5 ዛጳ ማዎዋ ሻሪ ሚሢዳጋ ኮሼ ዋርቁና ጳርቁ። 6 ዬያ ዒንጎ ቤዘ ጎኦባ ዓፒሎና ጫኣቁም ታኣቦቶናኮ ቤርቶ ዛላ፤ ሃሣ ታኣኒ ኔኤና ዋላ ካኣማ ታኣቦቶ ዑፃ ዓኣ ጎሞ ጌኤሽያ ዔርዘ ጉኡፖኮ ቤርቶ ዛላ ጌሣ፤ 7 ዓኣርኔ፣ ጉቶ ጉቶ ፖፖ ጊኢጊሻኒ ሙካኣና ቃራ ሳውቃ ዑንጀ ዒንጎ ቤዘይዳ ጨቢሶንጎ። 8 ሃሣ ዋንቶ ዋንቶዎ ፖፖ ፖፖ ጎላኣና ዬያጉዲ ማዶንጎ፤ ሃይ ዑንጀ ዒንጎ ዒንጊፃ ሙካ ሾይንቶ ቢያና ጋፑዎ ማዶንታያ ማዒ ኮይሳ። 9 ዬኖ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ላኣጊንቲ ዑንጀ፣ ቆልሞ ሹኪ ዒንጎ ዒንጊሣ፤ ሃሣ ሃኣኮይዳጋ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጊፖ፤ ዎይኖ ዑኩዋ ዒኣካ ዋሃ። 10 ዓኣርኔ ሌዓ ሌዓ ፔቲና ጎሞ ጌኤሽያም ሹኪንቲ ቆልሞ ሱጉፖጋ ዔኪ ያይዶ ዳንኮንሣ ዑያይዳ ጌሣ ዒንጎ ቤዘሎ ጌኤሽ ዋጎ ኩንሃንጎ፤ ዬይ ዎጋ ሙካ ሾይንቶ ቢያና ሌዓ ሌዓ ማዶንቶንጎ፤ ዬያይዳ ሃይ ዒንጎ ቤዘ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣም ፔቶ ዳማዳያ ማዎንጎ» ጌዔ።

ያኣሲ ካኣሽኪንታ ማኣርም ዒንጊንታ ዒንጊፃ

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 12 «ዒሰራዔኤሌ ዳር ኔ ፓይዳ ዎዶና ዳማ ዳማ ደርዓ ዓይቶ ዓርቁዎጉዲ ዳራ ፔኤኮ ሸምፖ ዛሎም ማዓ ባኣዚ ጨጎንጎ። 13 ዳር ባኣካ ፓይዳንታ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዓፒሎና ማዠኸንቲ፣ ታኣኮ ማኣርይዳ ዒንጎም ዔርቲ ጎይያ ላሆ ጊራኣሚ ማዓ ሹቺ ቢራ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣም ዔኪ ሸኢሸንጎ፤ 14 ዳር ፓይዳይዳ ጌላኒ ዳንዳዓሣ፣ ጌይፃ፡- ሌዓ ላማታሚ ኩሚሣና ዬያጋ ዑሣ ማዔሣ ሲያ ዬኖ ዒንጊፃ ዒንጎንጎ፤ 15 ዔያታ ፔኤኮ ሸምፓሣ ዛሎ ዬኖ ዒንጎ ባኮ ዒንጋ ዎዶና ዎርጎጫሣታቲያ ማንቃሣ ሄኮ ጨጋንዳኣጋዓቲም ዎርጎጫሣኮ ጨጋ ሚርጌ፣ ማንቃሣሲ ዳካ ማዎ። 16 ዬያ ዒንጊፃ ዒሰራዔኤሌ ዳርይዳጋ ቡኩሲ ዔኪ ዓፒሎና ማዠኸንቲ፣ ታኣኮ ማኣር ማዶም ፔኤሽ፤ ዬይ ዒንጊፃ ዔያቶኮ ሸምፓሣ ዛሎ ማዓንዳ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ጳቂሣ ካጋንዳ።» ጌዔ።

ዋኣሣ ማሰቶ ሳኣኔ

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሙሴም፡- 18 «ዋኣሣ ማሰቶ ሳኣኔ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሼ፣ ቶኪ ዓኣ ሞኦኖ ዓንጎና ማዠኸንቲ ሳኣኖ ጌሃ ቤዘይዳ ጌሣ፤ ዬኖ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘና ዓፒሎና ማዠኸንቲ ማኣርናኮ ሳዛ ጊሣ ዋኣሣ ዎሃ። 19 ዓኣርኔንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ዬያ ዋኣፃና ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ማሰቶንጎ። 20 ዬያ ዔያታ ማዶኒ ኮይሳሣ ዓፒሎና ማዠኸንቲ ማኣር ጌላንዳሣና ሙዎ ዒንጊፃ ዒንጎ ቤዘ ሸኢካንዳሣኮ ቤርታከ፤ ያዲ ዔያታ ማዶቶ ሃይቢዳጋ ቶላንዳ፤ 21 ዬያር ዔያታ ሃይቁዎጉዲ ዔያቶኮ ቶኮና ኩጮና ዔያታ ማሰቶንጎ፤ ዬይ፡- ዔያቶና ዔያቶኮ ጊንፃጋ ከሰካንዳ ዜርፃ ናንጊና ካጋንዳ ዎጌከ» ጌዔ።

ዛይቶ ቲዦ

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 23 «ቃራ ሳውቃ ዳኤሻ፣ ላሆ ደሎዜ ማዓንዳ ከርቤ፣ ፔቲ ኮኣማ ማዓንዳ ቂሬጋ ጌይንታ ሚያ ቁኡር፣ ፔቲ ኮኣማ ማዓንዳ ቃራ ሳውቃ ማኣቲ፣ 24 ላሆ ሙላሣ ቤርጉዳ ጎፖ ዑንጀ ዔኪ፤ ዬይ ቢያሣ ዓፒሎና ማዠኸንቲ፣ ታኣኮ ማኣርይዳ ዒንጊንቲ ዔርታሣጉዳያ ማዎንጎ፤ ዬያይዳ ያይዶ ደሎዜ ዛይቲ ዎሃጋጋ፣ 25 ሳውቃ ቲሺጉዲ ዳማዳ ዛይቲ ቲሺ ኮሼ፤ ዬይ ዳማዳ ዛይቲ ቲሺ ማዓንዳ። 26 ዓፒሎና ማዠኸንቲ፣ ታኣኒ ዒንሣና ካኣማ ማኣር፣ ጫኣቁም ታኣቦቶ፣ 27 ዳጌ ሎኣኩንታ ዬያ ዑፃ ዓኣ ባኮ ቢያ፣ ፖፖ ጌሃ ሻርኖንታ ዬያይዳ ጊኢጊሾ ባኮ፣ ዑንጀ ጨቢሳኒ ጊኢጊሾ ቤዘ፣ 28 ሚቺ ዒንጊንታ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ዒኣካ ዓኣ ባኮ ቢያ፤ ዬያጉዲ ዋኣፃ ማሰቶ ሳኣኖንታ ጌሃ ቤዘዋ ዬያና ቲሽከ። 29 ዬያይዳ ሃንሣ ቢያ ኔዳማሲሣና ፔቶ ዳማዳያ ማሃንዳ፤ ዔያቶ ካኣማ ዓሲ ማዔቲያ ሜሌ ባኣዚ ቢያ ታኣም ዳማዳያ ማዓንዳ። 30 ዓኣርኔና ናኣቶና ቁኤሴ ማዒ ታኣም ማዶንዳጉዲ ዔያቶ ቲሽኪ ቁኤሴ ማሃ፤ 31 ዒሰራዔኤሌ ዳርማኣ ሂዚ ጌዒ ከኤዜ ሃይ ታኣም ዳማዳ ቲዦ ዛይታ ሙካ ሾይንቶና ቢያ ታ ማዶም ማዓያ ማዎንጎ፤ 32 ጉሪ ዓይጎ ዓሲ ዑሣዳኣ ማዎም ቲሽኪንቶ፣ ዬያ ማላያ ሜሌ ቲሺ ኮሼ፣ ፖቲ፤ ዬይ ዳማዳያ ማዔሣር ዒንሣና ኮሼ ዔራዋቲ። 33 ዬያ ማላ ቲሺ ኮሻሣ፤ ሃሣ ዬያ ቲዦይዳጋ ዔኪ ቁኤሴ ማዒ ባኣ ዓሲ ቲሽካሣ ታኣኮ ዳርይዳጋ ፔቲሣ ማዒ ፓይዳንታዓከ» ጌዔ።

ዑንጀ ጊኢጊሾ ጎይያ

34 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ፔቲ ፔቲሣኮ ዳኤሣማ ሄኮ ማዔያ ኮዦ ሳውቃ ዳኤሽ፤ ዬይያ፡- ያዳያ ማዔ ማኣሣ፣ ከቤይዳጋ ዔውታ ሳውቃ ቲሺ፣ ሳውቃ ማኣሣንታ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ዑንጀዎ ዔኪ፣ 35 ሳውቃ ዳኤሽ ኮሻ ዓሳ ኮሻሣጉዲ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ዑንጀ ጊኢጊሹ። ጌኤሽ ሃሣ ዳማዳያ ማዓንዳጉዲ ሶኣጌ ጊዳ ዎሃ። 36 ዬያይዳጋ ዳካ ዔኪ ዑዲ ሸኢቺሰካጋ ታኣኒ ኔኤና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዠኸንቲ ማኣር ዔኪ ዓኣዲ ጫኣቁም ታኣቦቶኮ ቤርታ ጌሣ፤ ዬይ ዑንጀ ኮሼ ዑሣ ዓኣዳ ጌኤሽ ዳማዳያ ማዓንዳ። 37 ዬያይዳ ዒንሣም ማዓ ሜሌ ዑንጀ ኮሻሣዳጋ ዒንሣና ካፑዋቲ፤ ታኣም ዳማዳያ ማዔሣር ዒንሣ ዬያ ዔራዋቲ። 38 ዬያጉዳ ባኣዚ ማዲ ሳውሞና ዎዛዳኒ ማላ ዓሲ ዓኣቲ ታኣኮ ዳርይዳጋ ፔቲሣ ማዒ ፓይዳንታዓከ» ጌዔ።

31

ባሰሊዔኤሌና ዔኤሊያቤና (ከሲ ማፃ 35:30—36:1)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ሃይሾ ታኣኒ ዪሁዳ ማኣራጋ ሁኡሬ ጎሣሣኮ ናኣዚ ናዎ ማዔሣ፣ ዑኡሬ ናኣዚ፣ ባሰሊዔኤሌ ደኦሬ፤ 3 ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ኩቺ ማዶ ሃኣማቶ ዔራንዳጉዲ ጳቂሥሣና ጨጎጠኖና፤ ሃሣ ዔራ ማዓንዳጉዲ ታኣኮ ዓያኖንታ ዎልቂያ ታ ዒዛም ዒንጌ፤ 4 ዬያር ጨጎጠኖና ማዶንዶ ጎይሣ ማላ ከሲ ዎርቁይዳጋ፣ ቢራና ሞኦኖ ዓንጎናይዳጋ ዳማ ዳማ ባኣዚ ዒ ኮሻንዳ። 5 ዬያጉዲ ፓልሞም ማዓ ሚዛጳ ሹጮ ቆኣቂ ኮሻኒ፣ ሚሣያ ዓርሳኒ፣ ሜሌ ማዶ ቢያ ዔራቶና ማዶኒ ዒ ዳንዳዓ። 6 ዒዛና ዋላ ሃሣ ማዶንዳጉዲ ዳኣኔ

ማኦሪይዳፓ ዓይሳማኬ ናኣዚ ዔኤሊያቤ ታ ደኦሬኔ፤ ታ ኔና ዓይህ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዳንዳፊ ኩቺ ሃኣማቶ ዓኣ ሚሌ ዓሰማኣ ቢያ ዳኤፒ ዔራቶ ታኣኒ ዒንገኔ። 7 ማዳንታንዳፊ ታ ዓይህ ባካ ያዲኬ፡- ታኣኒ ዒንህረ ካኣማ ዓፒሎና ማዢንታ ማኦሪ፡ ጨኣቁሞ ታኣቦቶንታ ዎዶ ካርንታ፡ ዓፒሎና ማዢንታ ማኦሪ ጋራ ማዶ ባኮ ቢያ፡ 8 ዳጌ ዳልጎ ሎኦኩንታ ዩያም ኮይሳ ባኮ፡ ጌኤኩ ዎርቃፓ ኮሺንታ ፖፖ ጌሃ ሻርናና ዩያም ኮይሳ ባኮ ቢያ፡ ዐንጀ ዒንገፃ ዒንገንታ ቤዘ፡ 9 ማቺ ዒንጎ ዒንገፃም ማዓ ቤዘና ዩያም ኮይሳ ባኮ ቢያ፡ ዎኣፆ ማሰቶ ሳኣኖንታ ጌሃ ቤዘንታ፡ 10 ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶና ቄኤሴ ማዒ ማዳኣና ዔያታ ማኣዓንዳ ሚዘጶ ደማዴ ማኣዓህ፡ 11 ቲኩ ዛይቶና ታኣም ደማዴ ቤዘም ማዓ ኮኩ ሳውማ ዓኣ ዐንጀ፡ ዩያ ቢያ ባኮ ዔያታ ማዳንዳህ ታ ኔና ዓይህ ጎይፆማኬ» ጌዔኔ።

ሃውሾም ደኦሬንቴ ኬሎ

12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህ፡- 13 «ዒሰራዔኤሌ ናኣቶም ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ፡- ሃውሾ ኬሊ ማሂ ታ ደኦሬ ቦንቾ ኬሎ ካፑዎቲ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩይ ታኣኒ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ደማዴ ዴሬ ማሂ ዒንህ ደኦሬፊ ማዒፆ ዔርዛያ ማዒ ሙካ ሾይንቶ ቢያይዳ ታኣና ዒንህናኮ ባኣካ ደዲ ናንጋንዳ ማላታ ማዒህርኬ። 14 ታኣም ደማዴያ ማዒህር ሃውሾ ኬሎ ቦንቾ ኬሊ ማሂ ቦንቾዎቲ፤ ዩያ ቦንቾ ኬሎ ካፑዎፆ ማዶ ኬሊ ማሃ ዓሲ ቢያ ዎዎዲንቶንጎ። 15 ዒንህህ ዒንህህኮ ማዶ ማዳንዳ ላሆ ኬሊ ዒንህህም ዓኣኔ፤ ላንካሳ ኬላ ጋዓንቴ ታኣም ደማዴ ሃውሾህ ኬሊኬ፤ ዩኖ ኬሎና ማዶ ማዳህ ቢያ ዎዎዲንቶንጎ። 16 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዩኖ ኬሎ ደዲ ናንጋ ጨኣቁሞ ማላታ ማሂ ካፖንጎ፤ 17 ዩይ ታኣና ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ባኣካ ናንገና ደዲ ናንጋ ማላታ ማፆንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጨሪንጮና ሳፆና ላሆ ኬሊ ደማዢ ኩርሴሰካፓ ላንካሳ ኬሎ ማዶ ታኣኒ ሃሾ ኬሎታህርኬ» ጌዔኔ።

18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ሲና ዲኮይዳ ጌሰቲሰካፓ ያኦሲ ፔኤር ፔ ዓይህፆ ፆኣፔ ላምፆ ዓርሲንቴ፡ ማርኮ ማዓ ሹጮንህህ ሙሴም ዒንገኔ።

32

ዎርቄና ያኦዞ ማሂ ማዢና ናኣሪ (ላሚ. ዎማ 9:6-29)

1 ሙሴ ዲኮይዳፓ ኬዲም ዒኣካ ሚርጌ ኔጌህ ዴራ ዛገ ፔቲምና ዓኣርኔ ኮራ ቡኪንታ፡- «ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኦና ዔኪ ኬሴ፡ ሙሴ ጎፆህ ዎዎይቲቲያ ኦዒራዎሴ፤ ዩያር ኦኡኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ኦና ዔኪ ዓኣዳንዳ ያኦዞ ኦኡም ኮሺ» ጌዔኔ።

2 ዓኣርኔያ፡- «ዒንህኮ ላኣሎንታ ዓቲንቆንታ ዉዲር ናኣታኣ ፓልማ ዎኖ ዎርቆ ቢያ ቡኩሲ ታኣም ዔኪ ዩዐዎቲ» ጌዔኔ።

3 ዩያር ዴራ ቢያ ዔያቶኮ ዓኣ ዎርቆ ዲንዶ ቢያ ኬሲ ዓኣርኔም ዔኪ ሙኩኔ። 4 ዒዚ ዩያ ዎርቆ ዲንዳህ ቢያ ዔኪ ታሚዳ ዓገኔ፤ ዩይ ዎርቃ ዓልቃዛ፡ ዎርቆ ዔኪ ዔኤሊኮ ጋርካ ዎሃሰካፓ ናኣሪ ማሂ ማዢ ኬሴኔ።

ዴራ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቲ! ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኦና ዔኪ ኬሴ፡ ኦ ያኦዞህ ሃያኬ!» ጌዔኔ።

5 ዓኣርኔ ዩያ ዛጋፆ ዎርቆና ማዢንቴ ናኣራህኮ ቤርታ ዩያ ያኦዞም ዒንጎ ቤሲ ኮሺ፡- «ዚር ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቾ ኬሊ ማዓንዳኔ» ጌዒ ዴርም ኬኤዜኔ። 6 ዚር ጉቴሎ ጉቴ ዓሚቆልም ዔኪ ሙኪ ማቺ ዒንጎ ዒንገፃንታ ዳቁንታም ማዓ ፔቲምና ሹኪ ዒንጎ ዒንገፃዎ ሺኢሼኔ፤ ዒሚና ዴራ ዴዒ ሙዒ ዐሽኬሰካፓ ኮርጋኒ ዔቄኔ።

7 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኔኤኒ ዔኪ ኬሴ ኔኤኮ ዴራ ፔና ዒኢሲ፡ ታናኣ ሃሾህር ዐኩና ዔያቶ ባንህ ኬዴ፤ 8 ዴራ ታ ዔያቶ ዓኣዳንዳፊ ዓይህ ጎይፆይዳፓ ኔጉዎፆ ዳቢንቴ፤ ዎርቄ ሹኤሺ ማዢና ናኣሪ ማላታ ካኣሽኮ ያኦዞ ማሂ ኮሺ ዔያታ ካኣሽኬ፤ ማቺ ዒንጎ ባኣዚያ ዩያም ዒንገ ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኦና ኬሴ፡ ኦኡኮ ያኦዞ ሃያኬ» ዔያታ ጌዔኔ። 9 ዴራ ዎዚጉዴ ዎይዚ ዒያያታቶ ታ ዔያቶ ዔሪኔ፤ 10 ሃህሂ ሃይሾ ታ ዔያቶ ዐፃ ሚርጌና ዳጋዲ ባይዛኒ ታ ዔያቶ ጊኢጌህር ታኣኮ ዳጎ ማሃጌ ማሊፖ፤ ኔና ታኣኒ ጋዓንቴ ዳልጊ ዴሬ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

11 ሙሴ ጋዓንቴ ፔ ያኦዞህ ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሸኢቃፆ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔኤኮ ዴኤፖ ቢታንቶና ዎልቆና ዓውሲ፡ ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኔ ኬሴ ኔኤኮ ዴርይዳ ሃያይዲ ኔ ዓይጋ ዳጋዳይ? 12 ጊብፄ ዓሳ ሃያ ዓሶ ዔያቶኮ ያኦሲ ጊብፄ ዓጮይዳፓ ዔኪ ኬሴህ ዲኮይዳ ዔያቶ ዎዳኒና ፔቶ ባባይዛኒኬ» ጌዒ ኦና ሚኢ ጨንዳፊ ኔ ዓይጎር ማሌይ? ሃህሂ ዳጎይዳፓ ዓቶም ጌይህባንህ ማዒ፤ ሃያ ቢያ ባይሲንቶ ኔኤኮ ዴር ዐፃ ሄሊሲፖ። 13 ኔኤኮ ዓይሎ ዓብራሃሚንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኦሚኣ ማሌ፤ ዜርፆ ዔያቶኮ ጨሪንጮ ዉጮህጉዲ ኔ ሚርገሻኒና ኔ ዔያቶም ዒንጋኒ ጉሙርሴ ዓጮሎዎ ናንገና ዔያቶ ዓጪ ማሂ ኔ ዔያቶም ዒንጋኒ ጨኣቁ ጨኣቁም ማሊ ጳቂህ» ጌዔኔ። 14 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳጎይዳፓ ዓቶም ጌይህባንህ ማዒ፡ ዔያቶ ዐፃ ዓጋኒ ማሌ ፑርቶ ዲማ ዲማ ደርዓህ ኬይሱዎፆ ሃሾኔ።

15 ዩካፓ ሙሴ ላምፆ ዛሎና ታጶ ዓይህፆ ፆኣፔንቴ ላምፆ ዓርሲንቴ ሹጮንህህ ዔኪ ዲካፓ ኬዴኔ። 16 ዩንህህ ዓርሲፆ ሹጮንህህ ኮሺህና ጊዳ ዓኣ ዓይህፆ ቆኦቁ ፆኣፔህ ያኦሲኬ።

17 ዴራ ዛላህህ ዒያሱ ዎይዞፆ ሙሴ ኮራ፡- «ጉርደይዳ ያልዚ ጌሎጉዲ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

18 ሙሴ ጋዓንቴ፡- «ሃይ ዎይዚንታህ ኮህህ ዐኡሲ ማዓንዳኣፓዓቲም ያልዚና ባሼ ዓሲኮ ሄርሺንቴ ዐኡሲ፤ ሃህሂ ባሺንቴ ዴራኮ ዒላቲ ዐኡሲያቲዎሴ» ጌዔኔ።

19 ሙሴ ጉርደ ሙኪ ሄላፆ ያኦዞ ማሂ ኮሾና ናኣርማንታ ዴርኮዎ ኮፆ ዛጋፆ ዒናፓ ዳጋዲ ዒ ዔኪ ሙኬ ዓርሲንቴ ሹጮንህህ ዲኮ ዴማ ዢቢ ሜንህኔ። 20 ሃህሂ ዔያታ ያኦዞ ማሂ ኮሺ ናኣርማ ዔኪ ታሚዳ ዓገ ዓልቁሲ ሊኢቃዳንዳያ ሄላንዳኣና ጊኢጪ ዎኣህና ዎርራፆ ዒሰራዔኤሌ ዴር ዐሹኔ። 21 ዒሚና ዒዚ ዓኣርኔ ኮራ፡- «ፔቶ ሃይ ዴራ ኔና ዎዎዴምዴይ፤ ሃያጉዴ ፑርታ ጎሚይዳ ዔኪ ኔ ዔያቶ ጌልዜህ?» ጌዔኔ።

22 ዓኣርኔ ማሃፆ፡- «ታ ጎዳህዮ! ታ ዐፃ ዳጋዲፖ፤ ዴራ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ዎያጉዴ ባቃና ዴንህህ ዓሲታቲያ

31:15 31:15 ከሴ. ማግ 20:8-11፤ 23:12፤ 34:21፤ 35:2፤ ላሚ. ዓከ 23:3፤ ላሚ. ዎማ 5:12-14። 31:17 31:17 ከሴ. ማግ 20:11። 32:1 32:1 ዳኪ. ማዶ 7:40። 32:4 32:4 1ካኣቶ. ማ 12:28፤ ዳኪ. ማዶ 7:41። 32:6 32:6 1ቆር. 10:7። 32:11 32:11 ፓይ. ማግ 14:13-19። 32:13 32:13 ማዢ. ማግ 22:16-17፤ 17:18።

ኔኤኒ ዓዕራኔ፤ 23 ዓይታ ለብቃ ዓጮይዳፓ ኑና ዓከ ከሴ፣ ሙሴ ዋዎይቲቲያ ኑ ዓራዋሴ፤ ዬያሮ ኑኡኮ ቤርታ ቤርታ ኑና ዓከ ዓአዳንዳ ያኦዞ ኑኡም ኮሼ፣ ጋዓዛ፣ 24 ታኣኒያ ዓይታኮ ዋርቆ ፓልማሢ ከሲ ዓከ ሙካንዳጉዲ ዓይሣም፣ ዓይታ ፔኤኮ ፓልማሢ ቢያ ዓከ ሙከኔ፤ ዬያ ፓልማሢ ቡኩሲ ዓከ ታሚዳ ታኣኒ ዓጋዛ፣ ሃይ ናኦሮ ማላሢ ማዠንገቲ ከሰከኔ።»

25 ዓአሮኔ ዴሮ ዳከ ሃሺሢና ዓይታኮ ሞርካ ዓይታ ሚኦጫንዳጉዲ ማሃሢያ ሙሴ ዛጌኔ። 26 ዬያሮ ሙሴ ጉርዶ ጌሎ ካራ ዓቃዎ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ዛላ ማዕዘንሢ ቢያ ሃኒ ታ ባንሢ ሙኩዋቲ!» ጌራ ዑኡዞ ደገዲ ከኤዛዛ፣ ለዊ ዓሳ ቢያ ዓዛ ኮራ ቡከኔ፤ 27 ዒዚ ዓይታኮ፡- «ዒንሢ ፔቲ ፔቲሢ ዒንሢኮ ጨንቆ ዓፓሮ ዓከ ካራፓ ካሮ ሄላንዳኦና ጉርዶ ሃንቲ ዒንሢኮ ገርሲንሢ፣ ዒንሢኮ ዒጊሮንታ ዒንሢኮ ዓሺሮዋ ዋዳንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌኮ ያኦዛሢ ማዕ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንሢ ዓይሢኔ» ጌራኔ። 28 ለዊ ዓሳ ዬያ ጌይንቲሢ ዋይዚ ዬና ከሎ ሃይሃ ሺያ ዓሲ ዋዳኔ። 29 ሙሴያ ለዊ ዓሰም፡- «ሃሮ ዒንሢ፣ ዒንሢኮ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ዒንሢኮ ገርሲንሢያ ዋዳኦና ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዳ ቁኤሴ ማዒ ዒንሢና ዒንሢ ዲማሴሢሮ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንሢም ዓንጅ ዒንጌኔ» ጌራኔ።

30 ዘሮ ጉቲሎ ሙሴ ዴሮም፡- «ፑርታ ዴኤፒ ዳቢንቲ ዒንሢ ዳቤኔ፤ ያዲ ማዕቲያ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዴዳ ዴኮ ሃሢ ለሚ ታኣኒ ከሰካንዳኔ፤ ጎዶንቲ ዒንሢኮ ጎሞ ዓቶም ጌይሳኒ ታ ዳንዳዓንዳኦናንዳኔ» ጌራኔ። 31 ሙሴ ናገረና ናገጋ ጎዳ ባንሢ ማዒ ዴንዲ፡- «ሃይ ዴራ ፑርታ ዳቢንቲ ዳቤኔ፣ ዋርቁና ኮሺንቲ ባኣዚ ያኦዞ ማሃ ካኣሽከኔ፤ 32 ሃዳራ ዓይታኮ ጎሞ ዓቶም ጌራ፤ ኔ ዓይታኮ ጎሞ ዓቶንጎ ጌይንዲዋያ ማዕቲ ኔኤኒ ፃኣፔ ማፃኣፓፓ ታ ሱንዶ ዑጨ ባይዜ» ጌራኔ።

33 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ሱንዶ ታኣኒ ባይዛንዳሢ ጎሜ ማዳ ዓሰና ታና ያዴሴ ዓሰኮ። 34 ሃሢ ዓኣዲጋፓ ታ ኔኤም ከኤዛ ቤዞ ዴሮ ዓከ ዓኣዴ፤ ታኣኮ ከኢታንቻሢ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ኔና ዓከ ዓኣዳንዳሢ ዓሬ፤ ጋዓንቲ ዋዳ ሄላዛ ሃያ ዴሮይዳ ዓይታ ማዳ ጎሞሮ ሜቶ ዓገ ታኣኒ ዓታዓከ» ጌራኔ።

35 ዋርቆና ማዠንገቲ ናኦሮ ያኦዞ ዓይታኮ ኮሻንዳጉዲ ዓኣሮኔ ዓይታ ሜታሴሢሮ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዴሮይዳ ፑርታ ዴሮ ዳከኔ።

33

ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሲና ዲካፓ ዓኣዳንዳጉዲ ያኦሲኮ ዓይሢያ

1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔኤና ጌብቃ ዓጫፓ ኔ ዓከ ከሴ ዴራ ቢያ ሃሮ ቤዛፓ ዓቁ፣ ዓብራሃሚም፣ ዪሳኣቁም፣ ያይቆኑቤና ዓይታኮ ዜርዮናም ቢያ ታ ዒንጋኒ ጫኣቁ ዓጮ ዓኣዲዋቲ። 2 ዒንሢኮ ቤርታ ቤርታ ዒንሢ ዓከ ዓኣዳንዳያ ታኣኮ ከኢታንቻሢ ታ ዳካንዳኔ፤ ካኦናኔ ዓሰ፣ ዓሞራ ዓሰ፣ ሄኤቲ ዓሰ፣ ፔርዜ ዓሰ፣ ሂዋዌና ዒያቡሳ ዓሰ ታ ዒንሢኮ ቤርታፓ ከሲ ዳካንዳኔ። 3 ዒንሢ ዓኣዳ ቤዛ ዓኤሲና ዲኤቁና ኩሜ ማሊ ዓጨከ፤ ጋዓንቲ ዒንሢ ዋይዚ ዒፃ ዓሲ ማዕሢሮ ታ ዒንሢ ጎይፃ ዋዳ ባይዙዋጉዲ ታ ዒንሢና ዓኣዳዓከ» ጌራኔ።

4 ዴራ ቢያ ዬያ ያዩሳ ሃይሶ ዋይዛያ ዒናፓ ዬኤከኔ፤ ዒማፓ ዓርቃያ ዓይጎዋ ፓልሞ ባኣዚ ፓልማኒ ዓይታ ኮዒባኣሴ። 5 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዴሮም ሃዚ ጌራ ከኤዛንዳጉዲ ሙሴ ዓይሢኔ፡- «ዒንሢ ዋይዚ ዒፃ ዓሲከ፤ ፔቲናታያ ታ ዒንሢና ዋላ ዓኣዴቶ ጋፒሲ ታ ዒንሢ ባይዛንዳኔ፤ ሃሢ ዒንሢኮ ፓልሞ ባኮ ዒንሢ ዑፃፓ ጉሱዋቲ፤ ታ ዒንሢ ዋዎዳንዳታቲያ ሃገ ታኣኒ ፔጋሳንዳኔ።» 6 ዬያሮ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሲና ዲኮ ሃሺ ዴንዴሰካፓ ፓልሞ ባኮ ቢያ ጉሴኔ።

ዓፒሎና ማዠንገቲ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ

7 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዴንከ ዴዓ ቤዞ ቢያይዳ፣ ሙሴ ዓፒሎና ማዠንገቲ ማኣሮ ጉርዶይዳፓ ሃከሲ ደቃኔ፤ ዬይ ማኣራ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ» ጌይንቲኔ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳሢና ጌሰታኒ ኮዕሢ ቢያ ዒኣካ ዓኣዳኔ። 8 ሙሴ ዒኣካ ዓኣዳ ዋደና ቢያ ዴራ ፔኤኮ ማኣሮ ካራ ከሰከ ዓቁ ሙሴ ዬያ ዓፒሎና ማዠንገቲ ማኣሮ ጌላንዳኦና ዒዛ ዛዛጋኔ። 9 ሙሴ ዒኣካ ጌሌሰካፓ ፒዝ ጌራ ዓቃ ሻኣራ ከዲ ዓፒሎና ማዠንገቲ ማኣሮ ካራ ዓቃኔ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳሢና ሻኣሮ ባኣካ ማዒ ሙሴና ጌሰታኔ። 10 ፒዝ ጌራ ዓቁ ሻኣራ ዓፒሎና ማዠንገቲ ጌኤኮ ማኣሮ ካራ ዴዳዛ ዴራ ዴንቃያ ፔኤኮ ማኣሮ ካራ ጉምዓቲ ዚገ ዚገ ያኦሲ ካኣሽካኔ። 11 ዓሲ ፔኤኮ ላጌና ዋላ ጌሰታጉዲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሙሴና ዋላ ዒማና ፔጌና ጌሰታኔ፤ ዬካፓ ሙሴ ጉርዶ ባንሢ ማዕኔ። ዒዛ ማኣዲ ማዳ ዴጌሢ፣ ኔዊ ናኣዚ፣ ዒያሱ ጋዓንቲ ዓፒሎና ማዠንገቲ ጌኤኮ ማኣሮ ሃሺ ሜሌ ቤሲ ዴንዲዋሴ።

ያኦሲ ዴሮይዳፓ ዲማዲንዲዋኣያ ማዒያ ለሚ ጫኣቁሢ

12 ሙሴ ናገረና ናገጋ ጎዳም፡- «ሃያ ዴሮ ዬሮ ዓጮሎ ታ ዓከ ዓኣዳንዳጉዲ ኔኤኒ ታና ዓይሢኔ፤ ጋዓንቲ ታኣና ዋላ ያና ኔ ዳካንዳቲያ ኔ ታኣም ከኤዚባኣሴ፤ ታና ኔ ዓራያ፣ ሃሃ ቦንቻያ ማዕሢ ኔ ታኣም ከኤዜኔ፤ 13 ዬይ ያዲ ማዕቶ ኔኤም ታ ማዳንዳሢና ኔና ታ ዋዛሲ ናገጋንዳጉዲ ኔኤኮ ማሊያ ታኣም ፔጋሲ ከኤዜ፤ ሃያ ዴሮ ኔ ፃጲ ማሃ ኔ ደኦሪሢ ማሌ» ጌራኔ።

14 ናገረና ናገጋ ጎዳ፡- «ታኣኒ ታ ቶኣከና ኔኤና ዋላ ዓኣዳንዳኔ፤ ኮሹዋ ታ ኔኤም ዒንገ ኔና ሃውሺሳንዳኔ» ጌራኔ።

15 ሙሴ ማሃያ፡- «ኔ ኑኡና ዋላ ከሰኩዋያ ማዕቶ ኑና ሃያ ቤዛፓ ከሲፖ፤ 16 ኑኡና ዋላ ኔ ከሰኩዋያ ማዕቶ ኔኤኮ ዴሮናኣ ማዕም ታ ዛሎና ኔ ዋዛዳያ ማዕሢ ዓሲ ቢያ ዋይቲ ዓራኒ ዳንዳዓንዳይ? ሳይይዳ ዓኣ ሜሌ ዴሮይዳፓ ቢያ ኑና ዲማ ማሃሢ ኔኤኮ ኑኡና ዋላ ማዒያቲዋዳ?» ጌራኔ።

17 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔና ታ ኮሺ ጎናሲ ዓራያ ማዕሢሮና ኔ ዛሎና ታ ዋዛዳሢ ኔ ጋዓ ባኮ ቢያ ታ ማዳንዳኔ» ጌራኔ።

18 ሙሴ ዒማና፡- «ሂዴቶ ኔኤኮ ቦንቆ ታና ፔጋሲ ዳዌ» ጌራኔ።

19 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ታኣኮ ኮሹዋ ቢያ ታ ኔኤም ቤኤዛንዳኔ፤ ታኣኮ ጌኤኮ ሱንዶዋ ታ ኔኤም ከኤዛንዳኔ፤ ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳከ፤ ዳቤሢም ታ ዓቶም ጋዓንዳዘንሢም ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ሚጨንታንዳዘንሢም ታ ሚጨንታንዳኔ። 20 ዓሲ ታና ዛገ ሃይቁዋያ ዓቲ ናንጉዋኣሢሮ ታኣኮ ዓኣፖ ካሮ ኔኤኒ

ዘጋገረ ዳንዳዑቀሎ። 21 ጋዓንቴ ሃይካ ታኣኮ ዑኩ ላሎ ዑፃ ኔ ዔቃንዳ ቤሲ ዓኣኔ። 22 ታኣኮ ቦንቾ ጳዲያኮ ማላታ ማዔ ዓኣፓ ዱካ ፖዓ ፖዒ ዓኣዳኣና ላሎኮ ፃሃ ዛኣዘንፃ ባኣኮ ታ ኔና ጌልዛንዳኔ፤ ታኣኔ ጸኣኪ ዓኣዳንዳያ ሄላንዳኣና ታ ኩጮና ታ ኔና ካንቂ ዓኣቻንዳኔ፤ 23 ዩካፓ ኩጮ ታ ሸኢሻንዳኔ፤ ኔኔኔ ዒማና ታኣኮ ዓኣፖ ካሮቱዋንቴ ዙሎ ዘጋንዳኔ» ጌዔኔ።

34

ገንሣ ለሚ ኮሺንቴ ዎጋ ፃኣፒንቴ ሹጮንሣ (ለሚ. ዎማ 10:1-5)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ቤርታኦርንሣ ማላያ ለምዎ ሹቹ ዓርሲ ኮሺ፤ ታኣኔያ ኔኔኔ ቤርታ ማንሣዘንሣዳ ዓኣ ባኮ ፃኣፓንዳኔ። 2 ዚሮ ጉቲ ታኣና ዋላ ካኣማኒ ገኢጊንቴ ሲና ዲኮ ቶኣኮ ኬሰኬ። 3 ኔኔና ዋላ ዓይጎ ዓሲያ ሙኮፖ፤ ዲኮኮ ዎኖ ዛሎና ማዔቶዎ ዓይጎ ዓሲያ ጳዲፖ፤ ማራይ ማዔቶ ባይ ዓይጎ ቆልሞዎ ዲኮ ዳማ ሄንቆፓ» ጌዔኔ። 4 ዩያሮ ሙሴ ለምዎ ሹቹ ቤርታኦርንሣጉዳያ ዓርሳዎ፡ ዚሮ ጉቲሎ ጉቲ ዓሚና ዔቂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሣ ጎይዎ ዓርሲንቴ ሹጮ ዔኪ ሲና ዲኮ ኬሰኬ።

5 ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሻኣሬና ኬዲ ዒዛና ዋላ ዒኣካ ዔቂ፡- «ታኣኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ» ጌዒ ፔኤኮ ዲማዴ ሱንፃዎ ዔርዘኔ። 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ቤርቶና ዓኣዳዎ ሂዚ ጌዒ ኬኤዘኔ፡- «ታኣኔ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጸኣሲኬ፤ ታኣኔ ማኣራያ ሃሣ ዓቶም ጋዓያኬ፤ ታኣኔ ዲጋም ኔጋያ፡ ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ጉሙርቂንቴፃኣ ታኣኮ ሚርጌኬ፤ 7 ታኣኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞ ባይዙዎዎ ዳንዲ ሺያ ሾይንቴ ሄላንዳኣና ታ ካፓያኬ፤ ጎማና ዳቢንቴና ቢያ ታ ዓቶም ጋዓያኬ፤ ጋዓንቴ ገንሣ ሃሣ ዳንዲ ሃይሣሶና ያይዳሶ ሾይንቶ ሄላንዳኣና ዓድንሣ ዛሎ ጎሞሮ ናኣቶይዳ ታ ማቶ ዓጉዎ ሃሻያቱዋሎ።»

8 ሙሴ ቤዘማና ሳዎ ባንሣ ጉምዓቲ ዚገ ካኣሽካዎ፡ 9 ሂዚ ጌዔኔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ጎኔና ኔ ታኣና ዎዛዳያ ማዔቶ ኔ ኦኡና ዋላ ኬሰካንዳጉዲ ታ ኔና ሸኢቃኔ፤ ሃይ ዳራ ዎይዚ ዒፃያኬ፤ ጋዓንቴ ኦኡኮ ጎሞና ፑርቶ ማዶና ቢያ ዓቶም ጌዔ፤ ሃሣ ኔ ዳሬ ማሃያ ዔኬ።»

ቤርታኣ ጫኣቁሞኮ ለሚ ዓካዲያ (ከ.ሲ. ማፃ 23:14-19፤ ለሚ. ዎማ 7:1-5፤ 16:1-17)

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሃይሾ ዓካሪ ታኣኔ ዒሰራዔኤሌ ዳሮና ጫኣቁሞ ጫኣቃንዳኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ሳያይዳ ዓይጎ ዳሬ ኮራ ማዲንቴ ዔርቲባኣ ፑኡፒ ባኣዚ ታ ዔያቶኮ ቤርታ ማዳንዳኔ፤ ታ ኔጋቲ ጌዒ ዒጊቻያ ማዔ ዴኤፒ ባኣዚ ማዳንዳሣሮ ታኣኔ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩንሣ ማዳንዳ ዴኤፖ ባኮንሣ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ዳራ ቢያ ዘጋንዳኔ። 11 ሃኖ ታ ዒንሣሣም ዒንጋ ዎጎ ካቶዎቲ፤ ታኣኔያ ዓሞራ ዓሶ፡ ካኣናኔ ዓሶ፡ ሂኢታ ዓሶ፡ ፔርዜ ዓሶ፡ ሂዋዎና ዒያቡሳ ዓሶ ዒንሣሣኮ ቤርታፓ ኬሲ ዳካንዳኔ፤ 12 ዔያታ ዒንሣሣ ባይዘንዳ ፒሮ ዒንሣሣም ማዓንዳሣሮ ዒንሣሣ ዳንዳ

ቤዛ ዓኣ ዳሮና ዎላ ጫኣቁሞ ጫኣቂፖቲ፤ 13 ዔያቶኮ ጸኣዘም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዳይሲ ባይዙዎቲ፤ ካኣኮ ባዎዎ ሻሁዎቲ፤ ዓሹራ ጌይንታ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ጸኣዜሎ ማላቶ ማንሣ ኬኤሩዎቲ።

14 «ታኣኔ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታጊዳፓ ማሌ ጸኣሲ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዎ ጸኣሲታሣሮ ታ ጊዳፓ ዓታዛ ማሌ ጸኣዘ ካኣሽኪፖቲ፤ 15 ዒዛ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሶና ዎላ ጫኣቁሞ ጫኣቂፖቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ፓሠዎ ዔያቶኮ ጸኣዘም ዚገ ዔያታ ካኣሽካኣና፡ ዒንጎ ባኣዚ ዔያታ ዒንጋኣና ዒንሣሣ ዔያቶና ዎላ ፔቲ ማዓንዳጉዲ ዒንሣሣ ዔያታ ጸኣጫንዳኔ፤ ዒንሣሣ ዔያታ ፔኤኮ ጸኣዘም ዒንጋ ሙዎ ሙዓኒ ጋዓንዳኔ፤ 16 ዒንሣሣኮ ዓቲንቆ ናኣቶም ዔያቶኮ ዉዲሮ ናኣቶ ዒንሣሣ ጸኣጮም ናኣታ ዔያቶ ዔካዛ፡ ዩንሣ ዉዲሮ ናኣቶንሣ ፔኤኮ ካኣሽኮ ጸኣዘ ካኣሽኪያና ዒንሣሣኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ዳቢሻንዳኔ።

17 «ዓንጊ ዓልቂሲ ካኣሽኮ ጸኣሲ ማሌ ኮሺፖቲ፡ ካኣሽኪያ ካኣሽኪፖቲ፤

18 «ላኣድ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ ካፒ ሌዓ ሌዓ ቦንቾዎቲ፤ ዎይቤ ዓጊኖኮ ዳንዲ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ላኣዳ ሙዑዎቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጊብፃይዳፓ ዒንሣሣ ኬሰኬሣ ዩኖ ዓጊኖይዳኬ።

19 «ቶይዶ ማዒ ሾይንታ ዓቲንቆ ናኣታ ቢያ ታኣሮኬ፤ ቤርታ ሾይንቴ ዓይጎ ቆልሞኮዎ ቢያ ጌማይ ማዔቶዎ ዓዴ ማራይ ታኣሮኬ፤ 20 ጋዓንቴ ሃሮኮ ቤርቶ ናኣቶ ዛሎ ማራናይ ዒንጋኒ ዒንሣሣ ዳንዳዓኔ፤ ዩያ ዛሎ ዒንሣሣ ዒንጋኒ ዳንዳዒባኣቲ ጋዓንቴ ሃሮ ናየኮ ባቃኖ ማንሣዎቲ፤ ዓሲኮዎ ቶይዲ ናይ ዓቲንቁ ዛላ ማራናይ ዒንጋኒ ዒንሣሣ ዳንዳዓኔ።

«ዒንጎ ባኣዚ ዓርቁዎዎ ያናታቲያ ታ ቤርቶ ኩቹ ጉሪ ሙኮፓ። 21 ማዶ ዒንሣሣኮ ቢያ ዒንሣሣ ማዳኒ ላሆ ኬሊ ዒንሣሣም ዓኣኔ፤ ዩያሮ ጎሽካኣናታቶዎ ሃኣኮ ቡኩሶ ዎዶኮ ላንካሳ ኬሎና ፔቲታዎ ማዶ ማዲፖቲ።

22 «ቤርታ ካፄ ሃኣኮ ዒንሣሣ ቡኩሳ ዎዶና ሃኣኮ ካፄዎ ቦንቾ ኬሊ ቦንቾዎቲ፤ ሌዎኮ ጋፒንፃ ዒንሣሣ ቲኬ ሚዎ ዓኣፖ ቡኩሳ ዎዶና ዉልሾ ዳማ ዒንሣሣ ናንጌ ዎዶ ማሊ ቦንቾንታ ቦንቾ ቦንቾዎቲ።

23 «ለዔይዳ ሃይሣ ማይንቴ ዓቲንቃ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ጸኣዘሣ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዚገ ካኣሽካኒ ሙኮንጎ። 24 ማሌ ዳሮ ቢያ ዳውሲ ባይዚ ዒንሣሣኮ ዓጮ ታኣኔ ዳልጊሻንዳኔ፤ ዩያሮ ዩንሣሣ ሃይሣ ቦንቾ ዎዶንሣዳ ታ ኮይላ ዒንሣሣ ሙካኣና ዒንሣሣኮ ዓጮ ያሊ ዔካኒ ጸኣኒያ ዒንሣሣ ኮራ ሙካዓኬ።

25 «ታኣም ዒንሣሣ ቆልሞ ሹኪ ዒንጋ ዎዶና ሙኮቃ ፃኣዛ ጌሌ ካሣና ዎላ ታኣም ዒንጊፖቲ፤ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎም ሹኪንቴ ቆልሞ ዓሽካፓ ዚሮ ጉቲ ሄላንዳኣና ዓይሲ ጌሣፖቲ።

26 «ለዓ ሌዓ ዒንሣሣኮ ሃኣኮኮ ቤርቶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጸኣዘሣ ማኣሪ ዔኪ ሙኩዎቲ።

«ማራናይ ማዔቶ ዎናናይ ዒንዶ ዲኢቆና ዎላ ካሣፖቲ።»

27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔኔና ማዔቶዎ ዒሰራዔኤሌ ዳሮና ታ ጫኣቃንዳ ጫኣቁሞ ሃኖ ቃኣሎ

34:7 34:7 ከ.ሲ. ማፃ 20:5-6፤ ፓይ. ማፃ 14:18፤ ለሚ. ዎማ 5:9-10፤ 7:9-10። 34:13 34:13 ለሚ. ዎማ 16:21። 34:17 34:17 ከ.ሲ. ማፃ 20:4፤ ሌዊ. ዓከ 19:4፤ ለሚ. ዎማ 5:8፤ 27:15። 34:18 34:18 ከ.ሲ. ማፃ 12:14-20፤ ሌዊ. ዓከ 23:6-8፤ ፓይ. ማፃ 28:16-25። 34:19 34:19 ከ.ሲ. ማፃ 13:2። 34:20 34:20 ከ.ሲ. ማፃ 13:13። 34:21 34:21 ከ.ሲ. ማፃ 20:9-10፤ 23:12፤ 31:15፤ 35:2፤ ሌዊ. ዓከ 23:3፤ ለሚ. ዎማ 5:13-14። 34:22 34:22 ሌዊ. ዓከ 23:15-21፤ ፓይ. ማፃ 28:26-31። 34:25 34:25 ከ.ሲ. ማፃ 12:10። 34:26 34:26 ለሚ. ዎማ 24:21፤ 26:2።

ጎይዳና ማዕረግ ሃያ ቃላት ማጻኤ ያላገኙ» ጌዔ።
28 ሙሴ ዓይነቱ ሙሉ ዐብዱላዎን ናንገና ናንጋ ጎይዳና
ዋላ ያይዲታማ ከሌና ያይዲታማ ዋንቴና ዴዔ፤ ናንገና
ናንጋ ጎይዳና ዓርሲንቴ ቩጮንህዳ ጫክቁም ዔርዛያ
ማዕ ያጸ ዓይህያንህ ያላገኙ።

ሙሴኮ ሲና ደኮይዳገ ኬዲያ

29 ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎይዳና ዋላ ጌሰቲ ዴዔህር ታጸ
ዓይህያንህ ዔኪ ሲና ደኮይዳገ ኬዲናና ዓላገ ካራ
ዒዛኮ ፖግዒ፤ ዒዛም ጋዓንቴ ዬይ ቢያ ዔርቱዋያክ።
30 ዓላርኔንታ ዴር ቢያህንታ ሙሴ ዛጋኣና ዓላገ ካራ
ዒዛኮ ፖግህ ዴጎቃያ ዒዛ ባንህ ዐካኒ ዒጊጮ።
31 ሙሴ ጋዓንቴ ዔያቶ ዔኤላዛ፤ ዓላርኔና ዴርኮ ሱኡጎና
ዒዛ ባንህ ሙከም ዒዚ ዔያቶና ጌሰቲ። 32 ዬካገ
ዲሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ዒዛ ኮራ ቡኪንታዛ፤ ሙሴያ ሲና
ደኮይዳ ናንገና ናንጋ ጎይዳና ዒዛም ዒንጌ ዋጎ ቢያ ዔያቶም
ኬኤዘ። 33 ሙሴ ዔያቶና ዋላ ጌሰቲ ጋፔሰካገ ዓላገ
ካራ ፔኤኮ ሻኣሻና ካንቄ፤ 34 ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎይዳና
ዋላ ጌሰቲን ዓፒሎና ማዢንቴ፤ ያኡሲ ዴርና ካኣማ ማኣር
ጌላ ዋድና ሻኣሻህ ዓላገ ካራገ ዔካ፤ ዬካገ ጊንህ
ኬሰካኣና ዒዛም ዓይህ ኬኤዘና ባኮ ቢያ ዒሰራዔኤሌ
ዴርም ዒ ኬኤዘ። 35 ዔያታ ዓላገ ካራ ዒዛኮ ፖግንቴ
ዛጋ፤ ዬያር ናንገና ናንጋ ጎይዳና ዋላ ጌሰቲን ዒ ዓላዳንዳ
ዋድ ሄላንዳኣና ዓላገ ካራ ፔኤኮ ሻኣሻህና ዒ ካንቄ።

35

ዓይሁዳኮ ሃውሾ ኬሎ ቦንቾ ዋጎ

1 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዴር ፔቴይዳ ዔኤላያ፡- «ዒንህ
ኩንህንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎይዳና ዒንህም ዒንጌ ዋጋ
ያዲክ፡- 2 ዒንህ ዒንህኮ ማዶ ማዳንዳጉዲ ላሆ
ኬላ ዒንህም ዓላ፤ ላንካሳ ኬላ ጋዓንቴ ዒንህ
ሃውሻንዳጉዲ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎይዳና ዴማዴ
ኬላታህር ዬና ኬሎ ማዶ ማዳ ዓይጎ ዓሲያ ማዶም
ዋዲንታንዳያ ኮይሳ፤ 3 ዬያር ሃውሾ ኬሎና ዒንህኮ
ማኣርይዳ ታሚታዎ ዔኤህገጉቴ» ጌዔ።

**ጌኤኮ ማኣርም ዒንጊንታ ዒንጊህ
(ክ.ሲ. ማጻ 25:1-9)**

4 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዴርም ቢያ፡- «ናንገና ናንጋ ጎይዳና
ዓይህ ባካ ያዲ ጋዓያክ፡- 5 ናንገና ናንጋ ጎይዳና ዒንጎ
ባኣዚ ዒንጉዋቴ፤ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጋኒ ኮዔህ ቢያ ዒና
ናሽኬህጉዲ ዋርቄ፤ ቢራ ዓንጊ፤ ሞኦኖ ዓንጋ፤ 6 ሚዛጲ
ሱኡገ ዓፒላ፤ ጮልዔ፤ ሃህ ዲንኪንታ ዘቄ ቃላሚና
ዐብንቴ ማራይ ጋጉ፤ ዋኣሪ ጋጉና ኮብንቴ ዓፒላ፤ 7 ዘቄ
ቃላሚ ዐብንቴ ዓዴ ማራይ ጎር፤ ሸርኪንቴ ጉላምቤ፤ ሻሪ
ሚህ፤ 8 ፖግ ፖሲሶ ላምባህ፤ ቲሽኮ ዛይቶ ቲዢና ዐንጅ
ሳውቁሳ ዴማ ዴማ ባኮ። 9 ቄኤሶኮ ሱኡጋ ማኣዓ ዴማዴ
ዔፑድ ማኣዓህንታ ዳዶ ቡራሾይዳ ጌህንታ ማሪጌንታ
ሚሌ ፓልሞ ባኮ ዔኪ ሙኮንጎ።»

**ያኡሲ ካኣሽኪንታ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ ጋራ
ኮይሳ ሚሆ**

(ክ.ሲ. ማጻ 39:34-43)

10 «ዒንህ ባኣኮይዳ ዓላ ኩቺ ሃኣሚ ዓሲ ቢያ
ናንገና ናንጋ ጎይዳና፤ ዓይጎ ባኣዚያ ማዳኒ ሙኮንጎ፤
11 ዬይ ማዢንታንዳ ባካ፡- ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ

ጋርና ዙሎናይዳ ቃሲ ሱያ ዓፒሎ፡ ዓርቆ ባኮንታ ላሾ
ሚያንታ፤ ጋጋርዘንታ ቱርቱርንታ፤ ቶኮንታ፤ 12 ጫክቁም
ታኣቦቶንታ፤ ዛጸ ሚያንታ፤ ጎሞ ዓቶም ጌይያ ዔርዛ
ታኣቦቶ ካር ካንቆ ጉኡጉንታ፤ 13 ዴጌ ሎኦኮንታ ዛጸ
ሚያንታ ዴማ ዴማ ሚሆ፤ ዬያጉዲ ሃህ ያኡሲም ዒንጊንታ
ዴማዴ ካሆ፤ 14 ፖግ ጌሆ ሻርኖና ዬያም ኮይሳ ዴማ
ዴማ ሚሆ፤ ፖግ ፖሲሶ ላምባህ፤ 15 ዐንጅ ጮቢሶ ቤዘና
ዛጸህ ሚያ፤ ቲዢ ዛይቶ፤ ሳውቃ ዐንጅ፤ ዓፒላገ ማዢና
ማኣርኮ ካር ዋድ ዓፒሎ፤ 16 ሚቶ ዒንጊንታ ባኮ ሚቶ
ቤዘ፤ ታሞ ካኣሾ ሞኦኖ ዓንጎ፤ ዛጸህ ሚያንታ ዬያኮ
ሚሆ፤ ማሰቶ ሳኣኖንታ ጌሆ ባኮ፤ 17 ቆልጾ ጋር ጎኡቦ
ዓፒሎ፤ ቱርቱርና ቶኮና፤ ቆልጾ ጋርኮ ካር ጎኡቦ ዓፒሎ፤
18 ያውና፤ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ ቱኮ ሱዘ፤ 19 ቄኤሳ
ዴማዴ ቤዘይዳ ማዳ ዋድና ማኣዓ ሚዛጲሶና ማኣዓህ፤
ዬይያኣ፡- ቄኤሳህ ዓላርኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ኮብንታ
ያኡሲም ዴማዴ ዓፒሎም ቢያ ኮሾንጎ» ጌዔ።

ዴራ ዔኪ ሙከ ዒንጎ ባኮ

20 ዬካገ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ሙሴ ቤርታገ
ኬሰኪ ዴንዴ፤ 21 ዓፒሎና ማዢንቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎይዳና
ዴርና ካኣማ ማኣር ማዢኒ ፔቴ ፔቴህ ዒንጋኒ ዒና
ናሽኬህጉዲ ናንገና ናንጋ ጎይዳና ዒንጎ ባኣዚ ዔኪ
ሙከ፤ ዬያይዲ ያኡሲ ካኣሽኪያ ማዶም ማዶ፤ ቄኤሶ
ማኣዓህም ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ዔኪ ሙከ። 22 ዒንጎ ባኣዚ
ዒንጋኒ ኮዔ ላኣላ፤ ዓቲንቃ፤ ፔቴ ፔቴህ፡- ዳዶ ፓልሚህ፤
ዋዮ ዋርቃ፤ ኩጮ ዢራህ፤ ሆላ ማኣያ ቄንቶንታ ዋርቆ
ፓልሚህንታ ዔኪ ሙከ ናንገና ናንጋ ጎይዳና ማዓንዳጉዲ
ዒንጌ። 23 ሚዛጸ ሱኡገ ዓፒላ፤ ጮልዔ፤ ሃህ ዲንኪና
ዘቄ ዓፒላ፤ ዋኣሪ ጋጉና ኮብንቴ ዓፒላ፤ ዘቄ ቃላሚና
ዐብንቴ ዓዴ ማራይ ጎር፤ ዬያጉዲ ሸርኪንቴ ጉላምቤ
ዓኣህያ ቢያ ዔኪ ሙከ። 24 ቢራታቴያ ሞኦና ዓንጊ
ዒንጋኒ ዳንዳዓህ ቢያ ዒንጎ ባኮ ናንገና ናንጋ ጎይዳና ዔኪ
ሙከ፤ ዓይጎ ባኣዚ ማኣ ማዶ ሻሪ ሚህ ዓኣህያ ዔኪ
ሙከ። 25 ሱኡ ዔራ ላኣላ ፔ ኩጮና ዔያታ ማዴ ባኮ
ቃራ ሱኡገ ማኣያንታ ጮልዔ፤ ሃህ ዲንኪ ዘቄ ዓፒላኣ
ዔኪ ሙከ። 26 ዬያጉዲ ሃህ ዒንጋኒ ኮዔ ላኣላ ዋኣሪ
ጋጉና ሱኡንቴ ፓቲሌ ኮብ፤ 27 ዔያቶኮ ሱኡጋ ጌኤኮ
ዔፑድ ዓፒሎና ዳዶ ቡራሻ ጌህንታ ማሪጊድና ማሌ ዴማ
ዴማ ፓልሞ፤ 28 ፖግና ቲዢናም፤ ዬያጉዲ ዐንጅ ሳውቁሳያ
ማዶ ዴማ ዴማ ሳውቁሳ ባኮንታ ዛይቴያ ዔኪ ሙከ።
29 ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ማዶ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ
ናንገና ናንጋ ጎይዳና ሙሴ ዓይህ ማዶም ኮይሳ ባኮ ዔያቶኮ
ዒና ናሽኬ ጎይያ ናንገና ናንጋ ጎይዳና ዔኪ ሙከ ዒንጌ።

**ባሰሊዔኤሌና ዔኤሊያቤና
(ክ.ሲ. ማጻ 31:1-11)**

30 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፡- «ናንገና
ናንጋ ጎይዳና ዬይዳ ዜርያይዳገ ሁኡሬኮ ናኣዚ ናያ፤
ዐኡሬ ናኣዚ ባሰሊዔኤሌ ዶኦሬ፤ 31 ያኡሲ ዒዛ ፔኤኮ
ዓያኖ ዋልቆና ኩሜያ ማህ ዓይጎ ባኣዚያ ማዶም ሃኣሚ
ማዶ ማዴንታ ማዶ ማዴኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ሃኣማቶንታ
ዔራቶንታ ጳቂሥህያ ዒዛም ዒንጌ። 32 ዔራቶና
ማዶንድ ማዶኮ ጎይያ ጊኢጊሽህንታ ዬያ ማሊንቴ ባኮ
ዋርቄና ቢራ ዓንገና ሞኦኖ ዓንጎናኣ ጳርቄ ኮሻኒ፤
33 ቩቺንታ ሚህንታ ዓርሲ ኮሻኒ፤ ዬያጉዴያ ሚሌ
ዔራቶና ማዶ ባኮ ማዴኒ ዔራቶ ዒዛም ዒንጊንቴ።»

34:29 34:29 2ቆር. 3:7-16። 35:2 35:2 ክ.ሲ. ማጻ 20:8-11፤ 23:12፤ 31:15፤ 34:21፤ ፓይ. ማጻ 23:3፤ ላሚ. ዋማ 5:12-14።

34 ዲዛንታ ዳኣኔ ዜርዖይፈፓ ማዕ ዓይሳማኬ ናኣዚ ዓኤሊያቤንታም ዔያቶኮ ኩጮ ሃኣማቶ ማሌ ዓሶ ዔያታ ዔርዛንዳጉዲ ዔራቶ ዒንገንቲኔ። 35 ዓንገ ዓልቁሲሆ። ማዶንዶ ማዶኮ ጎይህ ገኢገሺሆ። ቃራ ሱኡፔ ዓፒላ። ጮልዔ ዓፒላ። ዲንኪንታ ዘቄ ቃላማና ዑሺንቲ ማዘጸ ዓፒላ፤ ዬያጉዲ ዓፒሎ ዲዓ ማሌ ደርዘ ኮሼ ባኮ ቢያ ማዘጸሳኒ ዳንዳዓ ሃኣማቶ ዔያቶም ዒንገንቲኔ፤ ዔያታ ዓይጎብ ማዖም ዔራቶና ማዲንታ ማዶና ሃኣማቶና ማዲንታ ባኮኮ ቢያ ጎይህ ገኢገሻያኬ» ጌዔኔ።

36

1 ሙሴ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዔራቶና ጸቁሥህና ዒንገዘንህ። ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮ ማዢኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ገኢገሻኒ ዔራቶ ዓኣዘንህ። ባሰለዔኤሌና ዔኤሊያቤና ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ዓይህ ጎይጎ ቢያ ባኮ ዔያታ ማዶንጎ» ጌዔኔ።

ዴራ ዒንገ ገኮኮ ማርገጾ

2 ሙሴ ባሰለዔኤሌና ዔኤሊያቤና፤ ዬያጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳማ ዔራቶ ዒንገ ዓሶና ዔያቶ ማኣዳኒ ናሽኬ ማሌ ዔር ዓሶ ቢያ ዔኤሊ ማዶ ዔያታ ዓርቃንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዜኔ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓፒሎና ማዢንታ ጌኤዢ ማኣሮ ማዢንቲ ጌዒ ዔከ ሙኬ ባኮ ሙሴ ኮራፓ ዔያታ ዔከኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራጋዓንቲ ጉቶ ጉቶ ዔያቶኮ ዒንጎ ባኮ ሙሴም ዔከ ሙኮ ሃሺባኣሴ። 4 ዩካፓ ማዶ ገኢገሺ ማዶ ዔር ዓሳ ቢያ ጌኤኮ ማዶ ሃሺ። ሙሴ ኮይላ ሙከኔ፤ 5 ዔያታ ሙሴም፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ማዶም ኮይሳህኮ ዑህ ማርጌ ዒንጎ ባኣዚ ዴራ ዔከ ሙከህዲከ» ጌዔኔ።

6 ዬያሮ ሙሴ ዓፒሎና ማዢንታ ጌኤዢ ማኣሮም ኮይሳ ባኮ ዔከ ሙከቆጉዲ ጉርዶም ቢያ ኬኤዜኔ፤ ዩካፓ ዴራ ዔከ ሙከሆ ሃሺኔ፤ 7 ዬይ ዒንገንቲ ባካ ማዶ ቢያ ኩንህ ገዲ ዓዓቲኔ።

ዓፒሎና ማዢንቲ ያኣሲ ዴርና ካኣማ ማኣሮ (ኬሲ ማጻ 26:1-37)

8 ማዶ ገኢገሺ ማዶ ዓሶ ባኣካፓ ማርጌ ዔራቶ ዓኣዘንህ ያኣሲ ዴርና ካኣማ። ዓፒሎና ማዢንታ ማኣሮ ማዢኔ፤ ዔያታ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮም ጮልዔ፤ ሃህ ዲንኪና ዘቄ ሱኡፔ ሱኮናና ኪሩቤኤሌ ገዳ ሲከንቲ ኮሺንቲ ታጸ ጎኣሶ ዓፒላኣ ኮሺኔ። 9 ፔቲ ፔቲ ጎኣሶ ዓፒሎኮ ጎጸ ዋሊጉዴያ ማዓጾ ያዶሱማ ለማታሚ ሳሊ ዋዳ። ጎጸ ዳልጉማ ያይዶ ዋዳኬ። 10 ዩንህ ደንጎንህ ፔቲይዳ ዋላ ካንህ፤ ሃንጎ ደንጎንህያኣ ዓይይዳ ዋላ ካንህ ዔያታ ሲከኔ። 11 ዋላ ካኣሚ ሲከንቲ ጎኣሶ ዓፒሎይዳፓ ፔቲ ዘሎ ዓጮይዳ ጮልዔ ሱኡፔ ዓፒላና ኮሺንቲ ሱህ ኮሺኔ፤ ማሌ ዘሎይዳ ካንህ ሲከንቲ ጎኣሶ ዓፒሎንህዳፓ ፔቲ ዘሎና ዬናጉዲ ማዶኔ፤ 12 ፔቲ ቤርታሳ ጎኣሶ ዓፒሎ ዑፃ ደንገታሚ ሱህ። ዬያጉዲ ሃህ ለምዓሳ ጎኣሶ ዓፒሎኮ ጋፒንጾይዳ ሃንጎ ሱኮኮ ቤርታ ቤርታ ማዓንዳ ደንገታሚ ሱህ ዔያታ ኮሺኔ። 13 ለምዖ ዘሎና ዓኣ ጎኣሶ ዓፒሎ ካንህ ፔቲ ማሃኒ ደንገታሚ ዋርቁና ኮሺንቲ ዓይሆ ባኣዚ ዔያታ ኮሺኔ።

14 ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮ ዋዳ ካራ ማዓንዳ ታጸ ፔቲ ጎኣሶ ዓፒላ ዋኣሪ ጋፓኔ ሱከ ኮሻና ዓፒላ ዔያታ ገኢገሺኔ። 15 ቢያህኮ ጎጸ ሄኮ ማዒ ፔቲ ፔቲ ጎኣሶ ዓፒሎኮ ያዶሱማ ሃይህታሚ ዋዳ። ጎጸ ዳልጉማ ያይዶ ዋዳኬ። 16 ደንጋህ ፔቲ ዘሎና። ላሃህ ባጎ ዘሎና ማሃ ዋላ ካንህ ዔያታ ሲከኔ። 17 ፔቲ ዘሎ ጋፒንጾ ጎኣሶ

ዓፒሎኮ ሰጫ ደንገታሚ ሱህ፤ ለምዓሳ ዘሎኮ ጋፒንጾ ጎኣሶ ዓፒሎኮ ሰጫ ዘሎይዳ ደንገታሚ ሱህ ዔያታ ዓኣህኔ። 18 ለምዖ ዘላ ዓኣ ጎኣሶ ዓፒሎ ካንህ ፔቲ ዋዳ ካራ ማሃኒ ሞኣና ዓንገና ደንገታሚ ዓይሆ ባኣዚ ዔያታ ኮሺኔ። 19 ዘሎ ዘሎና ዋዳ ካራ ማዓንዳጉዲ። ፔቲዘ ዘቄ ቃላማ ዑሾና ዓይ ማራይ ጎርና ባጎዘ ሺርከንቲ ጉላምቤ ዜዲና ለምዖ ጎኣሶ ዓፒላ ዔያታ ኮሺኔ።

20 ዓፒሎና ማዢና ማኣሮ ሬኤካንዳያ ፒዜ ላሾ ማህህ ሻሪ ማህዳፓ ዔያታ ኮሺኔ። 21 ፔቲ ፔቲ ላሻህ ማዖኮ ያዶሱማ ታጸ ዋዳ። ዳልጉማ ፔቲ ዋዳና ፓልፃና ማዓዛ። 22 ዋላ ካንህኒ ሄኮ ማዒያ ለምዖ ዳንኬሰከንህ ዓኣኔ። 23 ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮኮ ደኣሎ ዘሎና ለማታሚ ላሾ ማህህ ዔያታ ኮሺኔ፤ 24 ለማታሚ ዓርሲያ ማዖኮ ዴማ ለምዖ ለምዖ ቶኪ ጌህ ያይዲታሚ ቢራ ዓንገ ቶኪ ዓኣያ ማሃ ኮሺኔ። 25 ዓፒሎና ማዢና ማኣሮኮ ኬዶ ዘሎና ለማታሚ ላሾ ማህህ ዔያታ ኮሺኔ፤ 26 ፔቲ ፔቲ ዓርሲያ ማዖ ላሻህኮ ዴማ ለምዖ ለምዖ ቶኪ ጌህ ያይዲታሚ ቢራ ዓንገ ቶኪ ዓኣያ ማሃኔ፤ 27 ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮኮ ዘሎይዳ። ዓባ ጌላ ዘሎና ላሾ ማህህ ዔያታ ኮሺኔ፤ 28 ጊንጾ ዘሎና ኬኤፃ ዋላ ካኣማ ካርይዳኣ ለምዖ ለምዖ ላሾ ማህህ ኮሺኔ። 29 ዩንህ ካኣማ ካራ ዓኣ ላሾ ማዖንህ ዴም ዘሎና ዋላ ካኣሚ ዴንዲ ፔቲ ዘሎ ሙሰኩሎ ሄላንዳኣና ዓርቁንቲያኬ፤ ለምዖ ካኣማ ካርይዳ ኮሺንቲ ላሾ ማዖንህ ዴማ ዴማ ኮሺንቲያኬ። 30 ዬያሮ ፔቲ ፔቲ ላሾ ማዖ ያጸ ለምዖ ቶኪ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሃ ሳሊ ላሾ ማህህ ቢራ ዓንገዳፓ ኮሺንቲ ታጸ ላሆ ቶኪ ዓኣኔ።

31 ታጸ ደንጎ ጋጋርሲ ሻሪ ማህዳፓ ኮሺኔ፤ ዬያሮ ደንጎንህ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮኮ ፔቲ ዘሎና ዓኣ ላሾ ማዖንህም ማዓዛ። 32 ደንጎንህ ሃህ ደንጎንህ ዓኣ ላሾ ማዖንህም ማዓኔ፤ ዬያጉዲ ሃህ ደንጎንህ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮኮ ዘላና ዓባ ጌላ ዘሎይዳ ማሃ ኮሺንቲኔ። 33 ላሾ ማዖኮ ጎኣሶ ዘሎና ሳዛ ዓኣ ጋጋርዘ ማዖ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮኮ ፔቲ ዘሎ ዓጮፓ ዴንዲ ባጎ ዘሎ ዓጮ ጋፒንጾ ሄላንዳኣናኬ፤ 34 ላሻህ ማዖ ዋርቁና ጸርቁ ኮሺኔ፤ ጋጋርዘ ዳኮንዶ ካራ ማዓንዳጉዲ ዋርቁና ዢኢሮ ኮሺኔ፤ ጋጋርዘኣ ዋርቁና ጸርቁንቲ ኮሺኔ።

35 ጎኣሶ ዓፒሎቆ ማዘጸ ዓፒላይዳፓ ኮሺኔ፤ ዬይያ ጮልዔ። ዲንኪ፤ ሃህ ዘቄ ሺኤማና ሱኮናና ማዓዛ። ኪኢታንታህ ኪሩቤኤሌ ማላታ ማይሊ ሲከንቲኔ። 36 ጎኣሶ ዓፒሎ ዋላ ዓይህ ያይዶ ቱርቱሪ ሻሪ ማህዳፓ ዋርቁና ጸርቁ ዔያታ ኮሺኔ፤ ዬያቶይዳ ዓኣ ኪርዋ ዋርቁና ኮሺኔ፤ ቱርቱራ ዔቃንዳ ያይዶ ቶኪ ቢራ ዓንገና ማዢኔ፤ 37 ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮኮ ካር ጮልዔ። ዲንኪና ዘቄ ሱኡፔ ሺኤማና ማይሊ ሲከ ማዘጸሶና ጎኣሶ ዓፒላ ኮሺኔ፤ 38 ዬና ጎኣሶ ዓፒሎም ኪሪ ዓኣ ደንጎ ቱርቱሪ ኮሺኔ፤ ዬያቶኮ ታኣሶቶ ሬኤኮንታ ፒዢ ጌዔ ዓንጎቆ ዋርቁና ጸርቁ ዔያታ ኮሺኔ፤ ቱርቱርንህ ዔቃንዳ ደንጎ ሞኣና ዓንገ ቶኪ ኮሺኔ።

37

ጮኣቁም ሳኣፃና ኮሺንቲ ጎይፃ (ኬሲ ማጻ 25:10-22)

1 ሻሪ ማህህና ጮኣቁም ጌሎና ታኣሶቶ ጌይንታ ሳኣፃና ባሰለዔኤሌ ኮሺኔ፤ ዬያኮ ያዶሱማ ለምዖ ዋዳና ፓልፃና። ጎጸ ዳልጉማ ፔቲ ዋዳና ፓልፃና። ሌካ ዴጉማ ፔቲ ዋዳና ፓልፃናኬ። 2 ጋርንታ ዘሎንታ ጌኤሺ ዋርቁና ጸርቁ

ዲ ኮሺኔ፤ ዳኦር ዓጮ ጉቤ ዋርቁና ጳርቁ ገኢሊሽኔ፤
 3 ከዲህም ማዓንዳ ሱህ ለይ ያይ ዋርቁ ዠኢሊር ማሃ ኮሺኔ፤
 ዩንህያ ፔቴ ዛሎና ለምፖ ዠኢሊር፣ ባጎ ዛሎና ለምፖ
 ዠኢሊር ያይዶ ቶኮይዳ ኮሺ ዋላ ዓይህኔ። 4 ዛጳህ ማፖ
 ሻሪ ማህ ዓርሲ ኮሺ ዋርቁና ዒዚ ጳርቁ። 5 ታኦቶኮ
 ዓጫኦ ዓጫ ዓኦ ዠኢሊራህዳ ጌልዜኔ። 6 ያዶሱማ ለምፖ
 ዋዳና ፓልፃና፣ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዔ ጎም
 ዓቶም ጌይፖ ዔርዛ ጉኡፖ ጌኤሺ ዋርቁና ዒዚ ኮሺኔ፤
 7 ጋኦሲ ዓኦፖ ለምፖ ኪሩቤኤሌ ዲይንቴ ዋርቁና ኮሺ፣
 8 ጎም ዓቶም ጌይፖ ዔርዛ ጉኡፖ ደዳ ፔቴ ዛሎና፤
 ለምዓሳዛ ባጎ ዛሎና ማሃ ካርና ዋላ ፔቴ ማሃ ዒዚ
 ገኢሊሽኔ። 9 ኪሩቤኤላ ጋኦዛ ፔኤሲ ሌካ ዲሊዲ ፒሺ፣
 ዩና ጉኡፔሎ ካንቃያ፤ ሃሃ ዋላ ዛዛጋያ ማሃ ዒዚ ኮሺኔ።

ያኦሲም ዲማዴ ካሃ ጌሃ ዴጌ ሎኦኦ
 (ኬሲ. ማፃ 25:23-30)

10 ያዶሱማ ለምፖ ዋዳ፣ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳ፣ ሌካ
 ዴጌማኦ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዔ ዴጌ ሎኦኦ ሻሪ ማህና
 ዒዚ ኮሺኔ። 11 ዩና ጌኤሺ ዋርቁና ጳርቁ፣ ዓጮዋ ዋርቁና
 ጳርቁ ዳኦራ ማሃ ኮሺኔ። 12 ሃሃ ዓጮ ጉቤ ፔቴ ኬኤላ
 ዋዳ ማዔ ዋርቁና ጳርቁ ማሃ ገኢሊሽኔ። 13 ከዲም
 ማዓንዳ ሱህ ለይ ያይ ዋርቁ ዠኢሊርና ኮሺ ያይዶ ቶኮንህ
 ደቁንቴ ያይዶ ዛሎይዳ ኮሺኔ። 14 ዴጌ ሎኦኦ ከደንዶ
 ዛጳህ ማፖ ጌልዛ ዠኢሊር ዓጮ ዛሎይዳኔ። 15 ዛጳህ
 ማፖ ሻሪ ማህና ኮሺ ዋርቁና ዒ ጳርቁ። 16 ዴጌ
 ሎኦኦይዳ ጌህንታ ዲማ ዲማ ማዲንቶ ማህ ዋርቁና
 ዒዚ ኮሺኔ፤ ዩይያ- ዑኩ ዲፖ ጉንጉላህና ሳኦናኔ።

ፖፖ ጌሃ ሻርና
 (ኬሲ. ማፃ 25:31-40)

17 ፖፖ ጌሃ ሻርና ጌኤሺ ዋርቁና ዒዚ ኮሺኔ፤ ሃሃ
 ቶኮንታ ፒዝ ጌዔ ዓንጎዋ ዋርቁ ዲይ ኮሺኔ፤ ፓልምም
 ማዔ ቡና ማላቶ ዲሊና ዋላሽና ዓኦፖ ማሃ ዒዚ ኮሺኔ።
 18 ፔቴ ዛሎና ሃይሃ፤ ባጎ ዛሎና ሃይሃ ማዔ ጎኦገፓ
 ዩያቶኮ ላሆ ካኦፒ ኬሰካንዳጉዲ ማሃ ዒዚ ገኢሊሽኔ።
 19 ላሆ ካኦፖ ፔቴ ፔቴዛንህኮ ዲሊና ዒላሽና ዓኦ ለውዜ
 ማጻሎ ቡና ማላ ሃይሃ ሃይሃ ዑሽኮ ዓንጎ ማላ ቡኒ
 ዒኢካ ገዳ ማዠንቲ ዓኦ፤ 20 ፖፖ ጌሃ ሻርናኮ ፒዝ ጌዔ
 ዓቁ ዓንጎ ዲሊና ዒላሽና ዓኦ ለውዜ ማፖ ቡና ማላ፤
 ሃሃ ያይዶ ዑሽኮ ዓንጎ ፓልም ማላ ማላታ ጌዳ ኮሺንቲ
 ዓኦ፤ 21 ሃይሃ ዋኦፖ ማዔ ካኦፖንህኮ ፔቴ ፔቴ
 ዋኦፖኮ ማፖ ፔቴ ዲሊ ኮሺንቲ ዓኦ፤ 22 ዲሊንታ ካኦፖንታ
 ፖፖ ጌሃ ሻርናኦ ዋርቁ ዲይ ፔቴ ማሃ ኮሻናኦ። 23 ፖፖ
 ጌሃ ሻርናኮ ላንካይ ፖዒ፣ ጋውቺንታ ጋውጮ ጌሃ
 ቤዛንታ ጌኤሺ ዋርቁና ዒዚ ኮሺኔ። 24 ፖፖ ጌሃ ሻርና
 ማዳ ማህ ቢያ ኮሻኒ ኩርሴህ ሃይህታሚ ደንጎ ኪሎ
 ገራሜ ማዔ ጌኤሺ ዋርቁኔ።

ዑንጅ ጩቢሶ ቤዛ
 (ኬሲ. ማፃ 30:1-5)

25 ያዶሱማ ፔቴ ዋዳ፣ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳ፣
 ሌካ ዴጌማ ለምፖ ዋዳ ማዔ ያይዶ ዛላ ሂኮ ማዔያ
 ዑንጅ ጩቢሶ ቤሲ ሻሪ ማህና ዒዚ ኮሺኔ፤ ካኦማ
 ካር ያይዳህዳ ዓኦ ዴንኮንህ ዩያና ዋላ ፔቴ ማዔ
 ኮሺንቲያኔ። 26 ቤርቶንታ ዋላ ካኦማ ያይዶ ካርንታ
 ዴንኮንታ ቢያ ጌኤሺ ዋርቁና ጳርቁ፣ ዓጮዋ ዋርቁና
 ዳኦራ ማሃ ዒዚ ኮሺኔ። 27 ዓጮ ዳኦራ ማሃ ኮሻና ባኮኮ
 ዲማ ለምፖ ዋርቁ ዠኢሊር ኮሺ ለምፖ ዛሎይዳ ሻውሎና

ሚዛቆናይዳ ዓይህ ገኢሊሽኔ፤ ዩንህ፣ ዩያ ዑንጅ
 ጩቢሾህ ከደንዶ ዛጳ ማፖ ጌላንዳጉዲ ኮሺንቲያኔ።
 28 ዛጳ ማፖንህ ሻሪ ማህና ዒዚ ኮሺ ዋርቁና ጳርቁ።

ቲኩ ዛይቶና ዑንጅና
 (ኬሲ. ማፃ 30:22-38)

29 ያኦሲም ዲማዴ ቲኩ ዛይቶንታ ቃራ ሳውም ዓኦ ሳዋ
 ዑንጅ ሳዋ ባኮ ኮሻ ዓሳ ኮሻህ ጎይፖ ገኢሊሺ ዒዚ ኮሺኔ።

38

ያኦሲም ማቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ
 (ኬሲ. ማፃ 27:1-8)

1 ማቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎንዶ ቤዛ ሻሪ ማህና ዒዚ
 ኮሺኔ፤ ዩይያ- ያይዶ ዛላ ዋላ ካኦማ ያዶሱማ ደንጎ
 ዋዳ፣ ጎጾ ዳልጉማ ደንጎ ዋዳ፣ ሌካ ዴጌማ ሃይሃ ዋዳ
 ማዔያኔ፤ 2 ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛና ዋላ ፔቴ ማዔ ኮሺንቲ
 ዴንኮንህ ያይዶ ዛሎና ጌህ ቢያህ ሞኦና ዓንጎና ዒ ጳርቁ
 ገኢሊሽኔ። 3 ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛይዳ ዓኦ ማዲንቶ ማህ፣
 ያቶ፣ ታዋ ካኦሻ ቦኦቆ፣ ዳኮ ሺልፖ፣ ኪር፣ ታዋ ጌህ
 ዔኤሃ ቤዛዋ ሞኦና ዓንጎና ዒ ኮሺኔ፤ 4 ሮኦጩ ማላ
 ሞኦና ዓንጎ ኮጩ ዒዚ ኮሺኔ፤ ዩይ ዓንጎ ኮጩ ዒንጎ ባኮ
 ዒንጎ ቤዛኮ ሃካህ ሂላያ፣ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛኮ ዴም
 ዛላ ማሃ ዒዚ ኮሺኔ፤ 5 ከደንዶ ዛጳህ ጌላንዳ ካራ ማሃ
 ያይዶ ዠኢሊር ኮሺ፣ ያይዶ ዛሎና ዓይህኔ። 6 ዛጳህ ማፖ
 ሻሪ ማህና ኮሺ ሞኦና ዓንጎና ጳርቁ ገኢሊሽኔ። 7 ማቺ
 ዒንጎ ቤዛኮ ጎኦቦና ጎኦቦና ዓኦ ዠኢሊራህዳ ጌልዜኔ፤ ዩና
 ማቺ ዒንጎ ቤዛላ ኮሺንቲህ ላሻ ማህና ኮሺንቲያ ማዔፖ
 ጋራ ጉሪኔ።

ዋኦፖ ማሰቶ ሳኦና
 (ኬሲ. ማፃ 30:18)

8 ዋኦፖ ማሰቶ ሳኦና ጌሃ ቤዛዋ ሞኦና ዓንጎና ዒዚ
 ኮሺኔ፤ ዩያ ሞኦና ዓንጎ ዒዚ ዔኤህ ዓፒሎና ማዠንቲ፣
 ያኦሲ ዴርና ካኦማ ማኦር ካርይዳ ማዳ ላኦላ ዔኪ ሙኮ
 ሞኦና ዓንጎ ለማሌሻሻህዳ።

ዓፒሎና ማዠንቲ ማኦርኮ ቃምፖ ጋር
 (ኬሲ. ማፃ 27:9-19)

9 ዓፒሎና ማዠንቲ፣ ያኦሲም ዲማዴ ማኦርኮ ቃምፖ
 ጋር ጎኦቦ ዓፒላ ማዘጸ ሱኡፖ ዓፒላና ዒዚ ኮሺኔ፤ ጎኦቦ
 ዓፒሎኮ ያዶሱማ ደኦሎ ዛሎና ጻኤታ ዋዳኔ፤ 10 ጎኦቦ
 ዓፒሎ ካርቃ ለማታሚ ቱርቱሪና ለማታሚ ቶኪያኦ ሞኦና
 ዓንጎና ዒ ኮሺኔ፤ ቱርቱርኮ ዓኦ ኪርና ፒዝ ጌዔ ዓንጎ
 ቢራ ዓንጎና ዒዚ ኮሺኔ፤ 11 ከደ ዛሎ ቃምፖ ጋርኮዋ
 ኮሺፖ ዩና ጎይፖኔ፤ 12 ዓባ ጌላ ዛሎና ደንጎታሚ ዋዳ
 ያዶሱም ዓኦ ጎኦቦ ዓፒላ ዓኦ፤ ዩንህኮዋ ታጾ ቶኪ ዓኦ
 ታጾ ቱርቱሪ ዓኦ፤ ቱርቱርንህኮዋ ቢራ ዓንጎና ኮሺንቲ
 ኪሪና ያዶሲ ዓንጎና ዓኦ፤ 13 ጌሎ ካርይዳ ዓባ ኬሰካ
 ዛሎና ዓኦ ቃምፖ ጋርኮ ዳልጉማ ደንጎታሚ ዋዳኔ።
 14-15 ዓፒሎና ማዠንቲ ማኦር ጌሎ ካርኮ ፔቴ ፔቴ ዛሎና
 ታጾ ደንጎ ዋዳ ማዔ ያዶሱም ዓኦ ጎኦቦ ዓፒላ ዓኦ፤
 ዩንህ ዔቁሳ ቶኪ ዓኦ ሃይሃ ቱርቱሪ ዓኦ፤ 16 ዩና ቃምፖ
 ጋራሎኮ ዙሎይዳ ዓኦ ጎኦቦ ዓፒላ ቢያ ማዘጸ ሱኡፖ
 ዓፒላና ኮሺንቲያኔ፤ 17 ቱርቱርንህኮ ቶካ ኮሺንቲህ
 ሞኦና ዓንጎና ኪርና ፒዜ ዓንጎና፣ ሃሃ ቱርቱርኮ ቶኦኮ
 ካንቆህያ ቢራ ዓንጎና ኮሺንቲያኔ፤ ዩና ቃምፖኮ ዙላ
 ዓኦ ቱርቱራ ቢያ ፒዝ ጌዔ ቢራ ዓንጎና ዓርቁንቲያኔ፤
 18 ቃምፖ ጋር ጌሎ ካር ጎኦቦ ዓፒላ ጩልዔ፣ ዲንኪ፤ ሃሃ

ዘቄ ሱኡፔይዳፓ ሱከንቴ፣ ሽኤሜና ኩቻ ማይሊ ሲኮና ሚዛጲ ጉኡሢ ደዲ ሻሎና ኮሺንቴያኬ፤ ዩይያ ቃምጋ ጋርኮ ጎኦሶ ዓፒሎጉዲ ያደሱማ ላማታሚ ዋዳ፣ ሌካ ዲጉማ ደንጎ ዋዳኬ፤ 19 ያይደ ሞኦና ዓንገ ቶኪ ዓኣ ያይደ ቱርቱሪና ዩይ ሬኤከንቴኬ፤ ዩያቶይዳ ዓኣ ኪራ፣ ሬኤካ፣ ፒዝ ጌዔ ዓንጋ፣ ቢራ ዓንገና ኮሺንቴያኬ፤ 20 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮና ዙሎ ቃምጋ ዲሮኮ ጎኦሶ ዓፒሎም ማዓ ፃውና ቢያ ኮሺንቴሢ ሞኦና ዓንገናኬ።

ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮይዳ ማዲንቶ ሚሆ

21 ታጾ ዓይሢፃ ፃኣፒንቴ ላምጋ ዓርሲያ ሹጮንሢ ጌሢንቴ ናንጋ ቤዛ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ፆኦሲም ዲማዴ ማኣሮ ማደም ኮይሳ ዲማ ዲማ ዓንጋ ያዲኬ፤ ዩንሢ ዲማ ዲማ ዓንጎንሢጎ ፓይደ ሺኢሺሢ ሙሴ ማዓዛ፣ ኮሺንቴሢ ጋዓንቴ ቁኤሳሢ ዓኣሮኔ ናኣዚ ዒታማሬ ሱኡጌ ማዓም ለዌ ዓሶ ዛሎናኬ።

22 ዩሁዳ ዜርጾይዳፓ ሁኡሬኮ ናኣዚ ናይ ማዓሢ፣ ዑኡሬ ናኣዚ ባሰለዔኤሌ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ጎይጾ ቢያ ባኮ ኮሺኔ፤ 23 ዳኣኔ ዜርጾይዳፓ ማዓ ዓይሳማኬ ናኣዚ ዔኤሊያቤ ዒዛ ማኣዲ ዓንገ ሽኤሻያ፤ ሃሣ ማደኮ ማደንደ ጎይጾ ኬሳ ዔራቶ ዓኣያ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ጮልዔ፣ ዲንኪ፤ ሃሣ ዘቄ ሱኡፔፓ ሱከ ሚዛጲ ዓፒላ ዲዓ ደርዜኬ።

24 ዓፒሎና ማዢንቴ ጌኤዦ ማኣሮ ማዦም ማዓንዳጉዲ ፆኦሲም ዲማዲ ዒንገንቴ ዋርቆ ቢያኮ ዴኤሠማ ፔቴ ሺያ ኪሎ ገራሜ ማዓያኬ። 25 ቢያ ዳርይዳፓ ቡኬ ቢሮ ዓንጎ ዴኤሠማ ሃይሃ ሺያና ያይደ ዪኤታና ሃይሢታሚ ኪሎ ገራሜ ማዓያኬ። 26 ዩይያ፣ ዳራ ፓይዲንቴ ዋደና ፆኣፒንቴ ዓሳ ፔቴ ፔቴሢ ዒንጎኒ ኮይሳማ ጉዴያ ጨጌሢ ቢያ ማዓያኬ፤ ዳር ፓይደይዳ ጌሌዘንሢ ላማታሚ ለዔ ኩሜያና ዩካፓ ዑሣ ማዓያ ላሆ ዪኤታና ሃይሃ ሺያና ደንጎ ዪኤታና ደንገታሚ ዓቲንቁኬ።

27 ሃይሃ ሺያና ያይደ ዪኤታ ኪሎ ገራሜ ማዓ ቢሮ ዓንጋ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ፆኦሲም ዲማዴ ማኣሮንታ ጎኦሶ ዓፒሎ ደቂ ዔቂሶም ማዓ ፔቴ ዪኤታ ቶኪንታ ኮሺጾም ማዓኔ፤ ዩይ ፔቴ ፔቴ ቶካ ሃይሢታሚ ያይደ ኪሎ ገራሜ ቢራ ዓንገ ማዓያና ማዲንታንዳጉዲ ጌይንቴኬ።

28 ሃንጎ ዓቲ ሃይሢታሚ ኪሎ ገራሜ ማዓ ቢሮ ዓንጎና ባሰለዔኤሌ ቱርቱሮኮ ባኣሎንታ ፒዜ ዓንጎንታ ሙሰኩሎም ኮሺኔ። 29 ፆኦሲም ዲማዲ ዒንገንቴ ሞኦና ዓንጎኮ ዴኤሠማ ላምጋ ሺያና ያይደ ዪኤታና ላማታሚ ደንጎ ኪሎ ገራሜ ማዓያኬ። 30 ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ፆኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮ ጌሎ ካርኮ ማርሾ ካር ዔቂሶ ቶኮንታ፣ ሞኦና ዓንጎ ኮጩሎንታ፣ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቴ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ፣ ዒንጎ ቤዘይዳ ማደ ማዲንቶ ሚሆ ቢያሢንታ ሞኦና ዓንገና ዒዚ ኮሺኔ፤ 31 ዙሎይዳ ዓኣ ቃምጋ ጋር ዲሮንታ ቃምጋ ጋር ጌሎ ማርሾ ካር ዔቂሳ ቶኮንታ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮና ዙላ ዓኣ ቃምጋ ዲሮና ፃውናዋ ቢያ ዒ ኮሺኔ።

39

ቁኤሶኮ ማኣዓሢ (ከሲ. ማፃ 28:1-14)

1 ቁኤሳ ፆኦሲም ዲማዴ ቤዘይዳ ማዳ ዋደና ማኣዓንዳ ሚርጌ ሚዛጲ ማኣጾ ጮልዔ፣ ዲንኪ፤ ሃሣ ዘቄ ሱኡፖ ዔይታ ኮሺኔ፤ ዓኣሮኔኮዋ ቁኤሱም ማኣዓሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሢሢ ጎይጾ ዔይታ ኮሺኔ።

2 ዔፔደዋ ዋርቁ ፓቲሌና፣ ጮልዔና ዲንኪ ሃሣ ዘቄ ሱኡፖና ኮሺንቴ ሚዛጲ ዓፒላ ዔይታ ኮሺኔ፤ 3 ዋርቆዋ ዲዒ ጉኡጊሲ ፓቲሌጉዲ ማሃጋፓ ቲቂ ቲቂ ጌኢጊሺኔ፤ ዩያ ጮልዔ፣ ዲንኪ፤ ሃሣ ዘቄ ሱኡፖና ሲከንቴ ሚዛጲ ዓፒሎይዳ ኩቻ ማይሊ ሲኬኔ። 4 ጌኤቶይዳ ዓገንታ ላምጋ ሱሢ ኮሺ ዔፔደ ዓርቃንዳጉዲ ዓጮና ዓጮና ዓይሢኔ። 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሢሢጉዲ ዋርቁ ፓቲሌና፤ ጮልዔ፣ ዲንኪ ሃሣ ዘቄ ሱኡፖና ኮሺንቴ ሚዛጲ ዓፒላ ዔራቶና ማይሊ ሲከንቴ ቃልሾ ፔቴ ማሃ ዔፔደና ዋላ ዓይሢ ኮሺኔ፤ 6 ሜሬጌዴ ጌይንታ ሚዛጲ ሹጮዋ ጌኢጊሺ ዋርቆ ፓልማሢና ዋላ ዔይታ ዓይሢኔ፤ ዩያቶይዳ ታጾ ላምጋ ያይቆኦቤ ናኣቶኮ ሱንፃ ሃኣማቶና ቆኦቁ ፆኣፒንቴኔ፤ 7 ዩያታኣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ጎይጾና ታጾ ላምጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማኣሮ ፃጾ ቤዘ ዔቃያ ማዓ ማሊንታንዳጉዲ ጌኤቶይዳ ዓገንታ ዔፔደኮ ሱፆይዳ ዔይታ ዓይሢኔ።

ዳደ ቡራሾ (ከሲ. ማፃ 28:15-30)

8 ዳደ ማኣዒንታ ቡራሻ ዔፔደ ኮሺንቴ ባኮ ማላ ባኣዘና ሃኣማቲ ኮሺንቴኔ፤ 9 ዩይያ ላምጋ ጳንጨንቴያ ያይደ ዛሎና ዋላ ካኣማያ ያደሱማ ፔቴ ኬኤላ ዋዳ፣ ጎጾ ዳልጉማ ዒማጉዲ ማዓያኬ፤ 10 ሚዛጲ ሹጮዋ ያይደ ቤሲ ፓቂ ዔይታ ጌሢኔ፤ ዩይያ፡- ቤርታሳ ቤዘይዳ ሴርዲዮኔ፣ ቶጳዚዮኔንታ ዋልጮ ዋልጮ ጋዓ ሚዛጲ ሹጮ፤ 11 ላምዓሳ ቤዘ ቤሎሬ፣ ሴንፔሬና ዓልማዘ ጌይንታ ሹጮ፤ 12 ሃይሣሳ ቤዘ ያከንቴ፣ ኬልቁደኔና ዓማቲሰኖሴ ጌይንታ ሹጮ፤ 13 ያይዳሳ ቤዘ ቢሪሌ፣ ሚሬጌዴና ዒያሰጲዴ ጌይንታ ሹጮ፤ ዩያታ ቢያ ዋርቆና ኮሾና ባኮ ዑፃ ጌሢንቴያኬ። 14 ሚዛጲ ሹጮንሢ ታጾ ላምጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፃጾ ዛላ ማዒ ማሊንታንዳጉዲ ፔቴ ፔቴ ሹጮ ዑፃ ታጾ ላምጋ ያይቆኦቤ ናኣቶ ፔቴ ፔቴሢኮ ሱንፃ ቆኦቁ ፆኣፒንቴኔ። 15 ዳደ ቡራሾም ሱሲጉዲ ማርቲ ሱፆ ባኣዚ ዋርቆና ዔይታ ኮሺኔ፤ 16 ላምጋ ዋርቁ ፓልሞ፤ ገንሣ ሃሣ ላምጋ ዋርቁ ዢኢር ኮሺ፣ ላምጋ ዢኢርንሢ ዳደ ዓኣ ቡራሾኮ ኬዴ ዋላ ካኣማ ካርይዳ ዓይሢኔ። 17 ላምጋ ዋርቆ ፓቲሎንሢ ዢኢርንሢና ዋላ ዔይታ ዓይሢኔ፤ 18 ሚሌ ላምጋ ዋርቆ ፓቲሎንሢኮ ቶኦኮ ላምጋ ፓልሞንሢና ዋላ ካንሢኔ፤ ዩያጉዲ ጌኤቶና ሊካ ኬዳ ዔፔደ ሱፆኮ ቤርቶና ዋላ ዓይሢኔ። 19 ቃሲ ላምጋ ዋርቁ ዢኢር ኮሺ ዔፔደኮ ቤርቶ ዛሎና ዓኣ ዳደ ቡራሾኮ ላምጋ ጋር ዛሎ ቶኦኮና ዓይሢኔ። 20 ሄሊሳጾ ላምጋ ዋርቁ ዢኢር ኮሺ ጌኤቶና ሊካ ኬዳ ቤርቶ ዛሎና ላምጋ ዔፔደ ሱፆንሢዳ ዴዋ ዛሎና ዓይሢኔ፤ ዩንሢ ዋላ ዓርቁንቴዘንሢ ዔራቶና ማይሊ ሲከንቴ ቃልሾኮ ኬዴ ዛላ ካኣማ ካር ዓጫኬ። 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሢ ጎይጾና ዳደ ኪኢሶይዳ ዓኣ ዢኢርንሢ ዔፔደ ዢኢራሢና ዋላ ጮልዔ ፓቲሌና ዔይታ ቲኬኔ፤ ዩያ ጎይጾና ዳደ ቡራሾኮ ቃልሻ ዑፃ ማዓሢር ዑኬና ቡሊንቴዋያ ደዲኬ።

ሚሌ ቁኤሶ ማኣዓሢ (ከሲ. ማፃ 28:31-43)

22 ዔፔደ ዑፃ ቃሲ ማይንቴንታ ቃሚሻ ኮሺንቴሢ ጉቤ ጮልዔ ሱኡፔ ዓፒላናኬ፤ 23 ቃሚሾኮ ቶኦካ ጌላ ካር ዓጫ ቡሊንቴዋጉዲ ጳንጨ ሲከንቴያኬ፤ 24-26 ቃሚሾኮ ዴዋ ዛሎ ዓጫ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሢ ጎይጾና

ጮልዔ፡ ዲንከ፤ ሃሣ ዘቄ ሱኡፔና ሲከንቴ ሚዛጲ ዓፒላና ኮሺንቴ ርኦማኣኔ ሚያ ዓኣፖ ማላ ዓኣፒ ሹኤሚና ማይሊ ሲከንቴ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ዓኣፖንሢካ ባኣካ ዓኣዲ ዓኣዲ ጌኤሺ ዋርቄና ኮሺንቴ ሂቻ ዓኣኔ።

27 ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ደርዘኔ ዲዔ ሚዛጲ ዓፒላና ኮሺንቴ ሹራቤ፤ 28 ቶኦኪ ያሻያ፡ ቆኦቤ፤ ሃሣ ቆንጻያ ዔያታ ገኢሊሴ። 29 ከርና ቱኮ ቃልሹ፡- ጮልዔ፡ ዲንከ፤ ሃሣ ዘቄ ሱኡፔና ሱኪ ኮሺንቴ ሚዛጲ ዓፒላ ገኢሊሹ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሢሢ፡- ሹኤሚና ሃኣማቲ ማይሊ ዔያታ ኮሺኔ። 30 ካኣታ ቶኦካ ዓጋ ቦንቸ ባኮ ማላያ፡ ያኦሲም ዲማዴ ቆኦቤ ጌኤሺ ዋርቄና ኮሺ፡ «ናንገና ናንገ ጎዳም ዲማዴያ» ጋዓያ ገዳ ቆኦቄ ያኣፔኔ። 31 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይሢሢ ጎይያ ቶኦኮ ያሻሢኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዩያ ዔያታ ጮልዔ ፓቲሌና ቱኮኔ።

ማዳ ቢያኮ ጋፒያ (ከ.ሲ. ማገገጥ 35:10-19)

32 ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣሮኮ ማዳ ጉቤ ዩያይዲ ጋፔኔ፤ ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይሢ ጎይያ ማዳኔ፤ 33 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮንታ ጋራ ማዳንቶ ሚሆዋ ቢያ ሙሴ ኮራ ዔያታ ዔኪ ሙኪኔ፤ ዩይ ሜሃ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታሢ፡- ከራ፡ ለሻሢ ሚያ፡ ጋጋርዛ፡ ቱርቱርንታ ዔቁሶ ቶካ፤ 34 ዓዶ ሚራዎ ጎርና ኮሺንቴ ዘቄ ቃላሞና ዑሾና ካንቆ ጉፓሎንታ ሸርከንቴ ጉላምቦ ዜዶና ኮሺንቴ ካንቆሢ፡ ዲማሲያሮ ጎኦቦ ዓፒላ፡ 35 ዓርሲንቴ ሹጫ ጋራ ዓኣ ዋጋ ያኣፒንቴ ጫኣቁሞ ታኣቦታ፡ ዛጳ ሚያንታ ጎሞ ዓቶም ጌይያ ዔርዘ ጉኡፓ፡ 36 ዴጌ ሎኦኩንታ ዒኣካ ማዳ ማዳንቶ ሚሆንታ ጉቤ፤ ያኦሲም ዒንጎ ባኣከ ሚሃ ዒንገንታ ሙዓ፡ 37 ጌኤሺ ዋርቄና ኮሺንቴ ፖያ ጌሃ ሻርና፡ ጌሢንታ ፖያንታ ማዳንቶ ሚሃ፡ ፖያም ኮይሳ ላምባሢ፡ 38 ዋርቄና ኮሺንቴ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ፡ ቲኩ ዛይታ፡ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ዑንጃ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ማርሾ ካሮም ኮሺንቴ ጎኦቦ ዓፒላ፡ 39 ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ፡ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ኮጮንታ ዛጳ ሚያንታ ዩያ ባኮኮ ሚሆ ቢያ፤ ዋኣያ ማሰቶ ሳኣኖንታ ጌሃ ቤዛ፡ 40 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ቃምፖ ጋሮም ማዓ ጎኦቦ ዓፒላ፡ ቱርቱርና ዩያታ ዔቃ ቶካ፡ ቃምፖ ጋሮ ጌሎ ማርሾ ካሮም ኮሺንቴ ጎኦቦ ዓፒሎንታ ቱኮ ሱዛ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣራ ደቁንታ ፃውና፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣራ ማዳንቶ ሚሃ፡ 41 ቁኤሳሢ ዓኣሮኔንታ ናኣቶንታ ጌኤኩ ማኣሮይዳ ቁኤሴ ማዒ ማዳኣና ማኣዓ፡ ያኦሲም ዲማዴ ሚዛጲ ማኣዓሢንታኤ። 42 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ጎይያ ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ማዳ ቢያ ማዳኔ፤ 43 ሙሴያ ቢያ ባኮ ዛገ ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔማ ጎይያ ማዳንታሢ ዴንቁኔ፤ ዩያሮ ሙሴ ዔያቶ ዓንጃኔ።

40

ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣራ ደቁንታሢና ማዳኣ ዓርቁንታሢ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌዔኔ፡- 2 «ቤርታሳ ዓገና ጸኤሮኮ ቤርታሳ ከሎና ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ታኣኒ ዴርና ካኣማ ማኣሮ ደቁ። 3 ታጳ ዓይሢያ ያኣፒንቴ ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ዩና ከኤያኮ ጋራ ጌሢ፡ ዲማሲያሮ

ኮሺንቴ ጎኦቦ ዓፒሎ ቤርቶ ዛሎና ሱጻ። 4 ዴጌ ሎኦኩዋ ጋሮ ጌልዚ ዒኣካ ማዳንቶ ሚሆ ቢያ ዩያ ዑፃ ጌሢ፤ ፖያ ጌሃ ሻርናዋ ጌልዚ ፖያ ዒኣካ ጌሢ፤ 5 ዋርቄና ኮሺንቴ፡ ዑንጃ ጩቢሾሢ ጫኣቁሞ ታኣቦቶኮ ቤርታ ጌሢ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ጌሎ ካራ ጎኦቦ ዓፒሎ ሱጻ። 6 ሚቹ ዒንጎ ባካ ዒንገንታ ቤዛ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ጌሎ ካሮኮ ሆታ ጌሢ። 7 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮና ሚቹ ዒንጎ ቤዛናኮ ባኣካ ዋኣያ ማሰቶ ሳኣኖ ጌሢ ዋኣሢ ኩንሢ። 8 ቃምፖ ጋራ ማዓ ካሮ ማሃ ዲርቁ፤ ጎኦቦ ዓፒሎ ማርሾ ካራ ሱጻ።

9 «ዩካፓ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮንታ ዒኣካ ማዳንቶ ሚሆንታ ጌኤኩ ዛይቶና ቲሽኪ፡ ታኣም ዲማሴ፤ ዲማዲ ጌኤሽኬያ ማዓንዳኔ። 10 ሄሊሳዎ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛንታ ዒኣካ ማዳ ሚሆዋ ጌኤኩ ዛይቶና ቲሽኪ ታኣም ዲማሴ፤ ዩይ ፔቶ ጌኤሽኬያ ማዓንዳኔ። 11 ዋኣያ ማሰቶ ሳኣኖና ጌሃ ቤዛና ዒዛ ጎይያ ቲሽኪ ታኣም ዲማሴ።

12 «ዓኣሮኔንታ ናኣቶንታ ዒኣካ ካራ ዔኪ ሙኪ ዋጎ ጎይያና ማሰታንዳጉዲ ዔያቶም ከኤዜ፤ 13 ቁኤሶ ማኣዓሢ ማይሲ ዛይቶና ዓኣሮኔ ቲሽኬ፤ ዩያይዲ ቁኤሴ ማዒ ታኣም ማዳንዳጉዲ ታኣም ዲማሴ። 14 ናኣቶዋ ዒዛኮ ዔኪ ሙኪ ሹራቦ ዔያቶ ማይሴ። 15 ዔያታኣ ታኣም ቁኤሴ ማዒ ማዳንዳጉዲ ዔያቶኮ ዓዶ ኔ ቲሽኬሢ፡- ዲ ዔያቶዋ ቲሽኬ፤ ዔያቶ ኔ ቲሽኬሢሮ ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ቁኤሴ ማዒ ታኣም ዔያታ ማዳንዳኔ።»

16 ሙሴያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛ ዓይሢማ ጎይያ ቢያ ባኮ ማዳኔ። 17 ዩያሮ ገቢፃ ዓጫፓ ዔያታ ከሰኪ ላምዓሳ ሌዎኮ ቤርታሳ ዓገና ጸኤሬ ቤርታሳ ከሎና ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣራ ደቁንታኔ። 18 ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኣሮኮ ቶኮ ዔቁሲ፡ ለሻሢ ሚያንታ ቱርቱሮዋ ዔቁሲ ጋጋርዘዋ ሙሴ ዓይሢኔ። 19 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሢ ጎይያ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ካንቆ ባኮና ካንቁኔ፤ ዙሎ ገንሣ ዑፃ ቃሲ ካንቆሢና ካንቁኔ፤ 20 ላምፖ ዓርሲንቴ ሹጫ ዔኪ ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ጋራ ጌሢ፡ ዛጳሢ ሚያዎ ታኣቦቶኮ ዢኢራሢዲ ጌልዚ፡ ጎሞ ዓቶም ጌይያ ዔርዘ ጉኡፓና ታኣቦቶ ካሮ ዋዳኔ፤ 21 ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ጌልዚ፡ ዲማሳ ጎኦቦ ዓፒሎ ሱጻኔ፤ ዩያይዲያና ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሢ ጎይያ ታኣቦቶ ጴዲዋጉዲ ዒዚ ዓኣፔኔ።

22 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ጋራ ዴጌ ሎኦኩ ጌልዚ፡ ዲማሳ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ዙሊና ከዶ ዛላ ጌሢኔ። 23 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሢሢ፡ ዒዛም ዒንጎያ ማዒ ዒንገንታ ካዎ ዩና ዴጌ ሎኦኩሎ ዑፃ ጌሢኔ። 24 ፖያ ጌሃ ሻርና ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ጋሮ ጌልዚ፡ ዴጌ ሎኦኩኮ ቤርቶይዳ ደኦሎ ዛሊና ጌሢኔ። 25 ዩያጉዲ ሃሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሢ ጎይያ ዒኣካ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ፖያ ፖዒሴ።

26 ዋርቄና ኮሺንቴ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛዋ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ጌልዚ፡ ዲማሳ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ቤርቶ ዛላ ጌሢኔ። 27 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሢ ጎይያ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ዑንጃ ዒኣካ ዒዚ ጩቢሴ። 28 ዲማሳ ጎኦቦ ዓፒሎዋ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ጌሎ ማርሾ ካራ ሱጻ። 29 ዒኣካ ጌሎ ካሮኮ ቤርቶ ዛላ ሚቹ ዒንጎ ባካ ዒንገንታ ቤሲ ኮሺ፡ ሚቹ ዒንጎ ባኮንታ ሃኣኮዋ ዒንጎ ዒንገያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሢ ጎይያ ዓኣካ ሸኢሴ፤ 30 ዋኣያ ማሰቶ ሳኣኖዋ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮና ሚቹ ዒንጎ ቤዛናኮ ባኣካ ጌሢ፡ ዋኣሢ ኩንሢ። 31 ሙሴ፡ ዓኣሮኔ፡ ዓኣሮኔኮ ናኣታኣ ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ዒኣካ

ማስቴኔ፤ 32 ዔያታ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ጌላ ዎዶና፤
 ሃሃ ጾኦሎም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ባንሢ ዑካ ዎዶና
 ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህህጉዲ ዬያ ዔያታ ማዳኔ።
 33 ሙሴ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮና ጾኦሎም ዒንጎ ባኮ
 ዒንጎ ቤዞናኮ ቃሞዒ ጋርሲ ዲማሴኔ፤ ቃሞጾ ጋሮ ጌልዛ
 ማርሾ ካሮይዳ ዲማሳ ጎኦሶ ዓፒላ ሱፂ ዬያይዲ ማዶ ቢያ
 ኩንህኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ
 (ፓይ. ማፃ 9:15-23)

34 ዬካፓ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ሻኣሬና ካንቂንቴም
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዳዎ ዓኣፓ ዲካ ፖዓ
 ዬያ ኬኤጾ ኩሜኔ። 35 ዬያይዳፓ ዔቄያና ሙሴ ዓፒሎና
 ማዢንቴ ማኣሮ ጌላኒ ዳንዳዒባኣሴ። 36 ዒሰራዔኤሌ
 ዓሳ ዲንከ ደዔ ቤዞ ሃሺ ዓጊፃኒ ዳንዳዒህ ሻኣራ
 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ዑፃፓ ዔቃኣና ሌሊከ፤ 37 ሻኣራ
 ዒኣካ ዓኣ ጎይህ ዓኣንቴ ዔያታ ዓኣ ቤዛፓ ሃሺ
 ዓኣዲዎሴ። 38 ዔያታ ሃንታ ዎዶና ቢያ ሮኦሪ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዳዎ ሻኣራ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ
 ካንቃንቴ፣ ዋንቶ ሃሃ ዬያ ማኣሮ ዑፃይዳ ታሚ ዔኤታንቴ
 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዛጋኔ።

ለዊ ዓሶ ማጻፈግ ዘሎ ኬኤዛ ማጻፈግ ዓይያ ካር

ለዊ ዓሶ ዘሎ ኬኤዛ ማጻፈግ ኬኤዛህ፡- ሚናዎ ወደና ዲሰራዊኤሌ ዓሳ ካኣሽካ ካኣዡ ዎጎና ካኣሽኮ ዳምቦ ዘላኬ፤ ይያጉዲ ሃሃ ይኖ ካኣዡ ዎጎ ማዲ ኩንሂሳሲ ቢታንታ ዓኣ፡ ቁኤሶ ማዕዘንሂ ዘሎዎ ኬኤዛኔ።

ማጻኦፎሎኮ ዴኤፖ ማሊፃ፡- ያኣሲ ዲማዴያ ማዕሂ ኬኤዛያኬ፤ ይያጉዲ ሃሃ ዳራ ይያ ዲማዴያ ማዕ፡ ዲሰራዊኤሌ ያኣዛሂና ዎላ ዑኬ ማዕ ዲሊንቶና ዎዲ ዓዛ ካኣሽካኒ ኮይሳቲያ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዛኔ።

ሃኖ ማጻኦፎሎኮ ሚርጌና ዔርቲ ዓይሂያ ይሱሴ «ሃና ለምዓሳ ዴኤፖ ዓይሂያኮ» ጌዔዘኬ፤ ይይ ዓይሂያ ሃኖ ማጻኦፎሎኮ (ዓይሂ 19:18ይዳ) ጳዳኔ። ዲዘይዳ «ዓሲ ቢያ ዓዳ ኔና ማሂ ናሽኬ» ጋዓኔ።

ማጻኦፎሎኮ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ያኣሲም ዲንጎ ባኮኮ ዎጌ ዘላ (1:1—7:38)
- ዓኣሮኔና ናኣቶናኮ ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ዶኦሪንቲያ (8:1—10:20)
- ጌኤሽ ማዕያና ማዲባኣ ባኮ ዘላ ኬኤዚንቲ ዎጌ (11:1—15:33)
- ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሾ ኬሎ ዘላ (16:1-34)
- ያኣሲም ዲማዲ ናንጎ ናንጊና ካኣሽኮ ዎጌ ዘላ (17:1—27:34)

ያኣሲም ሚቺ ዲንጊ ካኣሽኮ ካኣዡ

1 ዓፒሎና ማዡንቲ፡ ያኣሲ ዳሮና ካኣማ ማኣርይዲፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዔኤላፖ ሂዚ ጌይ ዓይሂኔ፡- 2 ዲሰራዊኤሌ ዳራ ታኣም ዲንጋ ባኮ ዲንጋ ዎደና ዔያታ ካፓኒ ኮይሳ ዎጋ ያዲኩ፡-

ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዲንጎ ባኮ ታኣም ዲንጋ ዎደና ፔኤኮ ባኣቶፓ፡ ማራቶፓ፡ ዎኣርፓ ማዕቴያ ዲንጎንጎ፤ 3 ይይ ዓሂ ባኣቶ ባኣካፓ ፔቲ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሂ ዲንጋኒ ኮዔቲ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፡ ዚያ ጌማይ ዶኦሪ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ይይያ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናሽኪ ዔካ፡ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሂ ማዓንዳጉዲ ዓፒሎና ማዡንቲ፡ ያኣሲ ዳሮና ካኣማ ማኣርኮ ጌሎ ካር ዘሎና ዔኪ ሙኪ ዔቁሶንጎ።

4 ይካፓ ይይ ዓሂ ሚቺ ዲንጋኒ ዔኪ ሙኬ ባኮኮ ቶኣካ ፔ ኩጮ ጌሃንጎ፤ ይይ ዲዛኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ዳንደዓ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሂ ዲዛም ማዓንዳኔ። 5 ይይ ዓሂ ጌማ ዲኢካ ሹኮንጎ፤ ይካፓ ዓኣሮኔ ፃጳፓ ማዕ፡ ቁኤሳ ሱጉያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ዔኪ ሙካፖ ዓፒሎና ማዡንቲ፡ ያኣሲ ዳሮና ካኣማ ማኣር ጌሎ ካራ ዓኣ፡ ሚቺ ዲንጎ ባኮኮ ጎኦቦ ዘሎ ቢያ ፑጮንጎ። 6 ይካፓ ይይ ዓሂ ዲልፖ ሹኪ ዲማሲ፡ ዓሽኮዎ ማኤሎና ማኤሎና ቲቆንጎ፤ 7 ቁኤሳሂ፡ ዓኣሮኔ ፃጳ ማዕ ቁኤሳ ሚቺ ዲንጎ ቤዘይዳ ሃንጂሎ ጊኢሊሺ ታሚ ዔኤሃንጎ። 8 ይያይደሰካፓ ቲቆንቲ ዓሽኮኮ ማኤሎንታ ቶኦኮንታ፡ ሃሃ ማሎዎ ዔኤታ ታሞ ዑፃ ጌሃንጎ። 9 ይይ ዓሂ ጎጳ ባኮና ጊንፆ ቶኮና ዔኪ ዎኣሂና ማሰካዛ ይኖ ዓቦ ማዳ ቁኤሳሂ ያኣሲም ዲንጎ ቤዘይዳ ጉቤና ሚቺንጎ፤ ይያይዲ ሚቺ ዲንጎ ባኮኮ ሳዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳያ ማዓኔ።

10 ሚቺ ዲንጎ ባካ ማራይ፡ ሃሃ ዎኣሪ ማዕቴ፡- ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፡ ዓዴ ማራናይ ሃንጎ ኮላይናይ

ማዖንጎ። 11 ይያ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ኬዶ ዘላ ያኣሲ ቤርታ ሹኮንጎ፤ ይካፓ ቁኤሳ ሱጉያ ዔኪ ሚቺ ዲንጎ ቤዘኮ ጎኦቦ ዘሎ ቢያ ፑጮንጎ። 12 ይይ ዲንጋ ዓሂ ሹኪንቲ ባኮ ማኤሎና ማኤሎና ቲቁሂኮ ጊንፆ ይኖ ዓቦ ማዳ ቁኤሳሂ ማኤሎ ዓሽኮንታ ቶኦኮንታ ማሎንታ ቢያ ያኣሲም ዲንጎ ቤዘይዳ ጊኢሊሺንቲ ዔኤታ ታሞ ዑፃይዳ ጌሃንጎ፤ 13 ይካፓ ዓሂ ጎጳ ባኮንታ ጊንፆ ቶኮንታ ዎኣሂና ማሰካዛ፡ ቁኤሳሂ ይያ ዲንጎ ባኮ ቢያ ያኣሲም ሚቺ ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ሺኢሺ ሚቺ ዲንጎ ቤዘይዳ ሚቺንጎ፤ ይያይዲ ታሚና ሚቺ ዲንጎ ባኮኮ ሳዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳያ ማዓኔ።

14 ዲንጋ ዓሂ ሚቺ ዲንጎ ባኮ ካፓ ዜርፃፓ ዲንጋኒ ኮዔቲ ዶኦሌ ናይ ማዲባኣቲ ኪሬ ናይ ዔኪ ሺኢሻኒ ዳንደዓኔ። 15 ቁኤሳሂ ይያ ካፓ ዔኪ ሚቺ ዲንጎ ቤዘ ሺኢሺሰካፓ ባቃና ዲዲ ዲኤዚ፡ ሚቺ ዲንጎ ቤዘ ዔኤታ ታሞይዳ ዓጊ ሚቺንጎ፤ ሱጉያኣ ሚቺ ዲንጎ ቤዘኮ ጎኦቦ ዘላ ያዶንጎ። 16 ጎጳ ባኮና ጋፓኖና ዲማሲ፡ ያኣሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ቢዲንፆ ላኣሎ ቤዘይዳ ኬኤሮንጎ። 17 ይካፓ ጋኣዘንሂ ዓርቁ፡ ሂኮ ሹኦሎንጎ፤ ጋዓንቲ ሹኦሊ ዲማሲ ኬኮሶፓ። ቁኤሳሂ ሚቺ ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኣ፡ ታማኣ ዓጊ ቢያ ሚቺንጎ፤ ይያይዲ ሚቺ ዲንጎ ባኮኮ ሳዎ-ማ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳያ ማዓኔ።

2

ያኣሲም ዲንጎ ሃኣኮ

1 ዓይጎ ዓሲታቲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሃኣኮ ዲንጋ ዎደና ሺኢቺ ዎደና ዲኢሊ ማዓኒ ኮይሳኔ፤ ይያይዳ ሪሚቶ ዘይቶና ጩቢሾ ዑንጆዎ ዎሆንጎ፤ 2 ይካፓ ዓኣሮኔ ዜርፆ ማዕ፡ ቁኤሶ ኮይላ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ይኖ ኬሎና ማዳ ቁኤሳሂ ይያ ዲኢሎና ዘይቶናይዲፓ ሹኦፓ ኩሙሂ፡ ሃሃ ዑንጆ ቢያ ዔኪፓፓ ይይ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጊንቲያ ማዕሂ ዔርዛኒ ሚቺ ዲንጎ ቤዘ ዑፃ ዓኣ፡ ታሞይዳ ሚቺንጎ፤ ይያይዲ ዲንጎ ሙዖኮ ሳዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳያ ማዓኔ። 3 ይካፓ ዓቲ ሃኣኮኮ ዲኢላ ዓኣሮኔ ፃጳ ማዕ፡ ቁኤሶም ዲንጊንቶንጎ፤ ይይ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጊንቲሂዲፓ ፓቂ ዔኪንቲያ ማዕሂር ያኣሲም ዲማዴያኬ።

4 ይይ ዲንጊንታሂ ቦኦቆይዳ ጉኡፒ ላኣዲንቲያ ማዕቴ ሙኦቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ፡ ሪሚቶ ዘይቶና ዲርኪንቲ፡ ሺኢቺ ዲኢሊና ላኣዲንቲ ሻኣዡ ላኣዳ ማዖንጎ።

5 ዲንጊንታ ባካ ቦኦቆይዳ ላኣዲንቲ ላኣዳ ማዕቴ ሙኦቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ፡ ሪሚቶ ዘይቶና ዲርኪንቲ ሺኢቺ ዲኢሊና ላኣዲንቲያ ማዖንጎ፤ 6 ይያ ቡንጂፓፓ ጊዳ ሪሚቶ ዘይቶ ዎሂ፡ ያኣሲም ዲንጊንታ ሃኣኮ ማሂ ዲንጌ።

7 ይኖ ዲንጊንታ ባካ ታሚ ቦኦቆይዳ ላኣዲንቲ ላኣዳ ማዕቴ ሪሚቶ ዘይቶና ዲርኪንቲ፡ ሺኢሎ ዲኢሎ ላኣደና ማዖንጎ። 8 ይኖ ሃኣኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ዲንጊሂ ማሂ፡ ቁኤሳሂም ዲንጌ፤ ቁኤሳሂያ ያኣሲም ዲንጎ ቤዘ ሺኢሺ ዲንጎንጎ። 9 ቁኤሳሂ ይያ ዲንጊንቲ ባኮይዲፓ ዘሎ ዔኪ፡ ቢያሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጊንቲያ ማዕሪ ዔርዛኒ ያኣሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኣ፡ ታማኣ ሚቺንጎ። ይያይዲ ታሚና ሚቺንቲ ዲንጊንታ ዲንጊያኮ ሳዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳያ ማዓኔ። 10 ዓቲ ሃኣኮ ዲኢላ ጋዓንቲ ቁኤሶም ዲንጊንቶንጎ፤

ዬይ፡- ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንቴህዲገ ገቁ ዔከንቴያ ማዕህረ ሚርጌና ያኦሲም ዲማዴያኩ።

11 ሚቹ ዲንጎ ዲንገህ ማዲ፡ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንገ ባኮና ዋላ ሙኑቃ ያኦሲም ዲንገ ሃኦከ ታማ ሚቹንገኒ ኮይሱዋኦህረ ኔኤኒ ያኦሲም ዲንገ ሃኦከ ቢያ ፔቲታያ ሙኑቃ ያኦሲ ጌሊባኦያ ማግኔግ፤ 12 ለዓ ለዓ ካዳ ሃኦከቦ ቤርቲ ማህ ዲንገህ ዲንገ ባኮ ናንገና ናንገ ጎዳም ዔከ ሙኑዋቲ፤ ዬይ ጋዓንቴ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ሳውማ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳንዳጉዲ ጌይ ሚቹንገታ። 13 ያኦሲም ዲንገ ሃኦከይዳ ቢያ ሶኦጌ ዓኦያ ማግኔግ፤ ኔ ያኦህህ ኔኤና ዋላ ጫኦቁ ጫኦቁም ሶኦጌ ባኦያ ጉሪ ዔከ ሺኢሺፖ፤ ኔ ዲንገ ሃኦከ ዲንገሪ ቢያ ሶኦጌና ገኢገሺ ዔከ ሺኢሺ። 14 ለዓ ሃኦከቦ ቤርቶ ኔ ዲንገ ዋደና ሚቹ ቶርሾና ሃንጎ ሺርኮና ቲሾ ማግኔግ። 15 ዬይይዳ ሪሚቶ ዛይቶንገ ቡንጅንገ ዋህ፤ ዬይ ያኦሲም ዲንገንገ ሃኦከ ዲንገህ ማግኔግ። 16 ቁኤሳህ፤ ዬይኮ ዛሎ ዔከ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንገ ማዲ ዔርዛኒ ዛይቶንገ ቡንጅንገ ቢያ ሃኦከና ዋላ ሚቹንገ።

3

ፔቲሞና ያኦሲም ዲንጎ ዲንገህ

1 ዓይጎ ዓሲያ ፔኤኮ ባኦቶይዲገ ፔቲሞና ያኦሲም ዲንገንገ ዲንገያ ዲንገ ዋደና ዔኤቢ ቦሂሳ ባኦዚባኦ፤ ፔቲ ጌማይታቲያ ዲንገ ዓይ ደኦሪ ዔከ ሙኑንጎ። 2 ዬይ ዲንገ ዓህ ያኦሲም ዲንጎ ባኦዚ ማህ ዲንገ ባኮኮ ቶኦኮይዳ ፔ ኩጮ ጌህ ዓፒሎና ማዢንገ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ካርይዳ ሹኩንጎ፤ ዬይገ ዓኦርኔ ዜርያ ማዔ፡ ቁኤሳ ሱጉያ ዔከ ሚቹ ዲንጎ ቤዛኮ ጎኦቦ ዛሎ ቢያ ፔጮንጎ። 3 ዬይ ዓሸኮኮ ሃከገ ሊካ ገይዲንገ ቤዛንህ ሙኡዚ ዲንገህ ማህ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንገ፤ ዬይህያ፡- ጎጾ ባኮ ካንቁ ሃኦከንገ ዲኢካ ዓኦ ማሎ ጉቤ። 4 ጳላህና ዲኢካ ዓኦ ማሎ፤ ዬይጉዲ ሃህ ማዮኮ ሻኦዳ ቤዛዋ ዔከ ሺኢኮንጎ። 5 ዬይገ ቁኤሳ ዬይ ቢያ ሚቹ ዲንጎ ባኮና ዋላ ማህ ሚቹ ዲንጎ ቤዛይዳ ሚቹንጎ፤ ዬይ ዲንጎ ባኮኮ ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳን ማዔ።

6 ፔቲሞና ያኦሲም ዲንጎ ዲንገህ ማዲ ዲንገንገ ባካ ማሪይ ሃህ ዋኦሪ ማዔ፤- ቦሂሳ ባኦዚባኦ ዓይ ማሪይ፡ ኮላይ፤ ገንህ ሃህ ዲንገ ማሪይታቲያ ዋኦሪ ዲማዲ ማግኔግ። 7 ፔቲ ዓሲ ያኦሲም ዲንጎ ባኦዚ ማህ ዲንገ ባካ ማሪይ ማዔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ዔከ ሙኑንጎ። 8 ዬይገ ኩጮ ማሪይታቲያ ቶኦካ ጌህ ዓፒሎና ማዢንገ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ጌሎ ካራ፡ ቤርቶ ዛላ ሹኩንጎ፤ ቁኤሳ ዬይኮ ሱጉያ ዔከ፤ ሚቹ ዲንጎ ቤዛኮ ጎኦቦ ዛሎ ቢያ ፔጮንጎ። 9 ዬይይዳሰካገ ዓሸኮኮ ሃከገ ሊካ ገይዲንገ ቤዛንህ ሙኡዚ ዲንገህ ማህ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎንጎ፤ ዬይህያ፡- ማሎንገ ጉይና ማጌያ ሄሊሲ ቲቁንገቲ ቡንገ ማላኦ፡ ጎጾ ባኮኮ ቡፃ ዓኦ ሃኦከንገ ዲኢካ ዓኦ ማሎ ቢያ። 10 ጳላህና ዲኢካ ዓኦ ማሎ፤ ዬይጉዲ ሃህ ማዮኮ ሻኦዳ ቤዛ ዔከ ሺኢኮንጎ። 11 ዬይገ ቁኤሳህ ዬይ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳም ሙኡዚ ዲንገህ ማህ ዲንገ፡ ሚቹ ዲንጎ ቤዛ ሚቹንጎ።

12 ፔቲ ዓሲ ያኦሲም ዲንጎ ባኦዚ ማህ ዲንገህ ዋኦሪ ማዔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ዔከ ሙኑንጎ። 13 ዬይገ ዲዚ ፔኤኮ ኩጮ ዋኦሪህ ቶኦካ ጌህጋገ ዓፒሎና ማዢንገ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ቤርቶ ዛላ ሹኩንጎ፤ ቁኤሳ ዬይ ሱጉያ ዔከ ሚቹ ዲንጎ ቤዛኮ ጎኦቦ ዛሎ ቢያ ፔጮንጎ። 14 ዬይ ዓሸኮኮ ሃከገ ሊካ ገይዲንገ

ቤዛንህ ሙኡዚ ዲንገህ ማህ ያኦሲም ዔከ ሺኢኮንጎ፤ ዬይህያ፡- ጎጾ ባኮ ካንቁ ሃኦከንገ ዲኢካ ዓኦ ማሎ ጉቤ። 15 ጳላህና ዲኢካ ዓኦ ማሎ ቢያ፤ ዬይጉዲ ሃህ ማዮኮ ሻኦዳ ቤዛዋ ዔከ ሺኢኮንጎ። 16 ዬይገ ቁኤሳህ ዬይኮ ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳህ ዋዛሳ ዲንገህ ማዔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሚቹ ዲንጎ ቤዛ ሚቹንጎ፤ ማሊ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲማዴያ ማግኔግ። 17 ዲሰራዔኤሌ ዜርህ ማዔ ዓሳ ጉቤ ማሊ ማዔ ዓሸከ፤ ሃህ ሱጉህያ ሙጋ፤ ዬይ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገ ቤዛና ናንገ ዋደይዳ ቢያ ናንገና ካፒ ናንገ ዋጌ ማግኔግ።

4

ዔሪባኦ ማዲንገ ጎማ ዛላ ዲንገንገ ዲንገህ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌይ ኬኤዜ፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዔሪባኦ ጎማ ማዴ፤ ሃህ ገንህ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ዓይህ ያይዲገገ ፔቲ ዳቤያ ማዔ፤ ሃከገ ሊካ ገይዲንገ ዳምቦ ኩንሃንጎ፤

3 «ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጌ ማዲ ደኦሪንገህ ጎማ ማዲ ዓሰዋ ዳቤሺያ ማዔ፤ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኦዚባኦ፤ ፔቲ ዚያ ጌማይ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ዔከ ሙኑንጎ፤ ዬይገ ፔ ጎም ዛሎ ያኦሲም ዲንጎ ባኦዚ ማህ ሹከ ዲንጎንጎ። 4 ዓፒሎና ማዢንገ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ካር ጌማ ዔከ ሙከ ኩጮ ጌማ ቶኦካ ጌህጋገ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ሹኩንጎ፤ 5 ዬይገ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ሱጉፃገ ዳካ ዔከ ዓፒሎና ማዢንገ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ጌሊ። 6 ፔ ኬኤሎና ሱጉፃገ ዔከ ዔከ ጌኤኮ ማኦርኮ ጋራ ጎኦቢንገ ዓኦ ዓፒሎኮ ቤርቶ ዛሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ለንካይ ማይንገ ጠፀርቆንጎ። 7 ዬይገ ሃህ ዳካ ሱጉህ ዔከ ዓፒሎና ማዢንገ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ጋራ ቡንጅ ጩቢሶ ቤዛኮ ያይደ ዛሎይዳ ዓኦ ዳንኮንህ ቲሽኩንጎ፤ ዓቲ ሱጉፃ ማኦርኮ ጌሎ ካራ ዓኦ፤ ሚቹ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዳማ ዋሆንጎ። 8 ዬይ ጌማኮ ማሎ ቢያ ዔከንጎ፤ ዬይያ፡- ጎጾ ባኮ ካንቁ ዓኦ ሃኦከንገ ዲኢካ ዓኦ ማሎ ቢያ። 9 ጳላህና ዲኢካ ዓኦ ማሎ፤ ዬይጉዲ ሃህ ማዮኮ ሻኦዳ ቤዛዋ ዔከ ሺኢኮንጎ። 10 ቁኤሶኮ ሱኡጋህ ዬይ ማሎ ቢያ ዔከ ሚቹ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛይዳ ሚቹንጎ፤ ማሎ ኬሲያ ጎይያ ፔቲሞና ዲንጎ ባኮኮ ማዴንገ ጎይያ ማግኔግ። 11 ጋዓንገቲ ዲልዓ፡ ዓሸካ፡ ቶኦኮንገ ቶኦኮንገ፡ ሩቁንገ፡ ጎጾ ባካ፡ ሶኦኮዋ ቢያ። 12 ጉርዲገ ዙላ ኬሲ ቢዲንገ ላኦሎ፡ ካኦኮ ዳምቦና ጌኤሺ ማዔ ቤዛ ዔከ ዓኦዲ ኩሊንገቲ ዲቢንገ ቡፃ ታሚ ዔኤህ ሚቹንጎ።

13 «ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዔራዋ ዳቢንገ ጎማ ማዴ፤ ሃህ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ዓይህፃገ ፔቲ ገጩሴ፤ ዬይ ዳርም ዳቢንገ ዔርቲባኦ ማዔ፤ ዔኤሳ ዳቢንገ፤ ዳር ዬይ ዳቢንገ ዔራ ዋደና ኔጉዋግ ጎማ ዛላ ዲንገንገ ዲንገህ ማዔ፤ ፔቲ ዚያ ጌማይ ዔከ ሙከ ዓፒሎና ማዢንገ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ቤርቶ ዛላ ዔቁሶንጎ። 15 ዬይገ ዳርኮ ደንዛ ፔኤኮ ኩጮ ጌማ ቶኦካ ጌህም ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶይዳ ዬይ ባኦህ ሹከንጎ። 16 ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ጌማ ሱጉፃገ ዳካ ዔከ ዓፒሎና ማዢንገ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ጌሎንጎ። 17 ዓፒሎና ማዢንገ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ጋራ ጎኦቢና ዓፒሎኮ ቤርቶ ዛላ ዔቁ ፔ ኬኤሎና ሱጉፃገ ዔከ ዔከ ለንካይ ማይንገ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ጠፀርቆንጎ። 18 ሃህ ዳካ ሱጉህ ዔከ

ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዳርና ካላማ ማኦርይ ዑንጅ ጨቢሶሢኮ ያይዶ ዛሎይዳ ዓኣ ዳንኮንሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቲሽኮንጎ፤ ዩካፓ ዓቴ ሱጉዎ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዳርና ካላማ ማኦርኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ዳማ ዋሆንጎ። 19 ዩካፓ ዬያ ጌሜኮ ማሎ ቢያ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዛይዳ ሚቸንጎ። 20 ጎሞ ዛሎ ቤርታ ዒንገንቴ ጌሜይዳ ማዲንቴ ጎይዎማ ዬያ ጌሜያ ዒማይዳንጎ፤ ዬያይዳ ቁኤሳሢ ዳርኮ ጎሞ ዛሎ ዒንገም ዳርኮ ጎማ ጌኤሽካንዳ። 21 ዩካፓ ጌሜ ጉርደኮ ዙሎ ኬሲ፣ ቤርታኣ ጌሜ ሚቺ ጎይዎማ ዬያኣ ሚቸንጎ፤ ዬይ ዳርኮ ጎሞ ጌኤሽካ ማዓንዳ።

22 «ዳሪኮ ዓርና ማዒ ዔኪ ዓኣዳ ፔቴ ዓሲ ዔሩዋዎ ዳቢንቴ ጎሜ ማዳቴ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ባኮይዳ፣ ፔቴ ባኣዚ ፓጨሲ ጴዳቴ ዒዚ ዳቤያ ማዓ። 23 ዒዚ ዳቢንቶ ፔኤሲ ዔሬቴ ኔጉዋዎ ዔኤቢ ቦሃሳ ባኣዚባኣ፣ ኮላይ ፔኤኮ ጎሞ ጌኤሽካንዳ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ዔኪ ሙኮንጎ። 24 ዩካፓ ፔኤኮ ኩጮ ኮላኮ ቶኦካ ጌሢ፣ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ኬዶ ዛላ ሚቺ ዒንጎ ቆልማ ሹኪንታ ቤዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሹኮንጎ፤ ዬይ ጎሞ ጌኤሽካ ዒንገሢ ማዓንዳ። 25 ቁኤሳሢ ኮላኮ ሱጉዎይዳ፣ ኬኤላና ዳካ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛሎይዳ ዓኣ፣ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ ዩካፓ ዓቴ ሱጉዎ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ዳማ ዋሆንጎ። 26 ፔቱሞና ዒንገንታ ዒንገያ ሚቺ ጎይዎ ማሎ ጉቤ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቸንጎ፤ ቁኤሳሢ ዬያይዳ፣ ዬያ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ዒንጎንጎ፤ ዓሢኮዋ ጎማ ጌኤሽካንዳ።

27 «ዳር ባኣካፓ ፔቴ ዓሲ ዔሩዋዎ ዳቢንቴ ጎሜ ማዳቴ፤ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳኮዋ ዓይሢይዳ፣ ፔቴ ፓጨሲያ ማዓቴ ዬይ ዓሢ ዳቢንቴያኮ፤ 28 ዒዚ ዳቢንቴያ ማዓሢ ዔሩዋዎ ዔኤቢ ቦሃሳ ባኣዚባኣ፣ ዒንዳ ዋኦሪ ጎሞ ዛሎ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዔኪ ሹኤሽካንጎ። 29 ዩካፓ ፔኤኮ ኩጮ ዒ ዔኪ ሙኬ ዋኦሪ ቶኦካ ጌሢ፣ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ኬዶ ዛላ ሚቺ ዒንጎ ቆልማ ሹኪንታ ቤዛ ሹኮንጎ። 30 ዬያይዳሰካ፣ ቁኤሳሢ ዋኦሪኮ ሱጉዎ፣ ዳካ ኬኤላና ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛላ ዓኣ፣ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ ዩካፓ ዓቴ ሱጉዎ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ዳማ ዋሆንጎ። 31 ፔቱሞና ዒንጎ ቆልማይዳ፣ ዔኪንቴ ጎይዎ ዋኦሪ ማሎዋ ዒማይዳ ኬሶንጎ፤ ሳሞ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳንዳጉዲ ቁኤሳሢ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቸንጎ፤ ዬያይዳ ዬያ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታ ዒንገያ ዒንጎንጎ፤ ዬያ ዓሢኮዋ ጎማ ዓቶም ጌይንታንዳ።

32 «ፔቴ ዓሲ ጎሞ ዛሎ ማራናይ ዒንጋያ ማዓቴ ቦሃሳ ባኣዚባኣ፣ ዒንዳ ማራይ ሹኤሽካንጎ። 33 ዬይ ዓሢ ዬና ማራዔሎኮ ቶኦካ ኩጮ ጌሢ፣ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ኬዶ ዛላ ሚቺ ዒንጎ ቆልማ ሹኮ ቤዛ ሹኮንጎ። 34 ቁኤሳሢ ማራዎ ሱጉዎ፣ ኬኤላና ዳካ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛላ ዓኣ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ ዩካፓ ዓቴ ሱጉዎ ቢያ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ዳማ ዋሆንጎ። 35 ዓሳ ፔቱሞና ዒንገጌ ማራዎኮ ማሎ ኬሴ ጎይዎ ማሎ ቢያ ኬሶንጎ፤ ዩካፓ ቁኤሳሢ ሚቺ ዒንጎ ቤዛይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳንዳጉዲ ሚቸንጎ፤ ዬያይዳ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዒንጎንጎ፤ ዬያ ዓሢኮ ጎማ ጌኤሽካንዳ።»

5

ዔሩዋዎ ማዳንቴ ዳቢንቴ ዛላ ዒንገንታ ዒንገያ ዓይጎር ማዓቴያ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ኬኤዛዎ፡- «ፔቴ ዓሲ ዋጌ ዋገንታ ቤሲዳ ማርካቶ ማርካዳንዳጉዲ ዔኤሊያ ሄሌንቴ ዒ ዛጌ ባኮና ዔራ ባኮ ዛሎ ማርካዲያ ዓይጎ ሃሹቴ ዳቢንቴያ ማዒ ያኤጨንታንዳ።

2 «ፔቴ ዓሲ ዔሩዋዎ ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ዳምቦ ጎይዎና ቁፃ ማዒ ባኣዚ ጌይዎ፡- ካይዚ ቦዎታቴያ ዓሲ ቆሌ ቆሎኮ ሃሃ ሳዓና ጎቺንቴ ሃንታ ቦዎኮ ሃይቄ ሌሲ ካኣሜቴ ዬይ ዓሢ ዒኣቴ፣ ዳቤያ ማዓ።

3 «ፔቴ ዓሲ ዔሩዋዎ ዓሲ ዑሰካፓ ሹኦታ ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ዒኢሳ ባኣዚ ሄሌቴ፣ ዒዚ ዳቤያ ማዓ።

4 «ፔቴ ዓሲ ፔርቱሞም ማዓቴያ ኮሹሞም፣ ዓይጎ ባኣዚርዎ ማዎም ማሊ ዔኩሞዎ ናኣቢ ናኣቤቴ ዒ ማዳ ማዳ ዳቢንቴ ዒዛም ማዓ።

5 «ፔቴ ዓሲ ዬንሢዳ፣ ፔቴማ ማዲ ዳቢንቴቴ ዎማ ማዲ ዳቤቴያ ኬኤዚ ቡኡፃንዳያ ኮይሳ። 6 ዒ ዳቤ ዳቢንቶ ዛሎር ዳንዲ ዒንዳ ማራይታቴያ ዋኦሪ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዩካፓ ቁኤሳሢ ዬያ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ሚቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ሹኪ ዒንጎንጎ።

7 «ፔቴ ዓሲ ማራይ ማዓቴያ ዋኦሪ ዒንጋኒ ዳንዳዒባኣቴ ለምዎ ደኦሌ ሃንጎ ለምዎ ኪሬ፤ ፔቴማ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታያ ማሂ፣ ለምዓሳማ ሚቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሹኤሽካንጎ። 8 ዒዚ ዬንሢ ዔኪ ሙኪ ቁኤሳሢም ዒንጎንጎ፤ ዩካፓ ቁኤሳሢ ለምዎ ካፖንሢ ፔቴማኮ ቶኦኮ ቲቁዎ ዲዲ ማሂ ዳቢንቴኮ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ሹኤሽካንጎ። 9 ዬያ ሱጉዎይዳ፣ ዳካ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ጎኦቦ ዛላ ፑጮንጎ፤ ዓቴ ሱጉዎ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ዳማ ዋሆንጎ፤ ዬይ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታ ዒንገሢ ማዓንዳ። 10 ቁኤሳሢ፣ ሃንጎ ካፖማ ዎጋ ዓይሢ ጎይዎ ሚቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ሹኤሽካንጎ፤ ዬያይዳ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታ ዒንገያ ዒንጎንጎ፤ ዳቤ ዓሢኮዋ ጎማ ጌኤሽካንዳ።

11 «ዬይ ዓሢ ለምዎ ደኦሎንሢ ለምዎ ኪርንሢ ዔኪ ዒንጋኒ ዳንዳዒባኣያታቴ ፔቴ ኪሎ ማዓንዳ ሹኤሽካንጎ ዲኢሊ ዒ ማዳ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታያ ማሂ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዬይ ጎማ ዛላ ዒንገንቴያ ማዓሢር ዛይቴታቴያ ዑንጃ ገዳ ዋሆንጎ። 12 ዩካፓ ዔኪ ሙኪ ቁኤሳሢም ዒንጎንጎ፤ ቁኤሳሢ ዲኢሎይዳ፣ ሹኦፓና ዔኪ ቢያሢ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንገንቴያ ማዒ ዔራዚ ሙኡዚ ዒንገሢ ማዒ ዒንገንታ ዒንገያና ዎላ ሚቺ ዒንጎ ቤዛይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ታሚና ሚቸንጎ፤ ዬይ ጎሞ ዛሎ ዒንገንቴ ዒንገሢ ማዓንዳ። 13 ዓሢ ዬንሢዳ፣ ፔቴማ ዳቢ ጎሜ ማዳቴ ቁኤሳሢ ዬያይዳ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታ ዒንገያ ዒንገም፣ ጎማ ዓሢኮ ዓቶም ጌይንታንዳ፤ ዓቴ ዲኢላ ሃኣኮ ዒንገያ ማዲንታ ጎይዎ ቁኤሳሢር ማዎንጎ።»

ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋኒ ዒንገንታ ዒንገሢ

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዳምቦ ኬኤዜ፡- 15 «ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዳ ዒንገሢ ዒንጎንደንቴ ዔሩዋዎ ሃሺ ጎሜ ማዳቴ ዳቤ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋኒ ጋሌ ማሂ፣ ቆልሞ ባኣካፓ ዓዳ ማራይ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሹኤሽካንጎ፤ ሃንጎ ዬማ ቆልሞማ ቁኤሳ ያዲ ኬሳንዳ፤ ጌዔ ጎይዎና ሚኢሹ ዒዚ ጨጎንጎ፤ ዬይ ዳቢንቶኮ ዒንገንቴያ ማዓንዳ። 16 ያኦሲም ዲማዳ ባኮኮ ዒዚ ዒንጎንደዎ ፓጨሲ ቤዛ ኩንሃንጎ፤ ጌይዎ፡- ዎንዳ ዒንገንታንዳሢ ደንጎ ኩቺ፣ ፔቴ ማዓያ ቃሲ ዔኪ

ሙኪ ቁኔሳህም ዲነገህገገ፤ ቁኔሳህ ይያ ባኮ ማራዳህና ዋላ ደብዳቤ ዘሎ ዲነገህ ባኮ ዲነገህ ማህ ሺኢሾንገ፤ ዓህኮዎ ጎማ ጌኤሽካንዳ።

17 «ፔቴ ዓሲ ዔራዎን ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ዓይህ ይደገገገገ ፔቴ ፓጩሴቴ ይይ ዓህ ደብዳቤ ማዓ ያኦጩንታንዳ። 18 ዒዚ ፔኤኮ ቆልሞ ባኣካፓ ቦሂሳ ባኣዚባኣ ዓይ ማራይ ደብዳቤ ዘሎ ጩሳ ዲነገህ ማህ ቁኔሳህም ዔኪ ሙኮንገ፤ ይይ ሻንቸንቲ ኬሳንዳ ማኢሻ ልደ ኬሳንዳ። ጌይንቲ ጎይያ ማኢሾ ማዎም፤ ይይ ዓህ ዔራዎን ደብ ደብዳቤ ዘሎ ቁኔሳህ፤ ይያ ዲነገህ ባኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንገ፤ ይያ ዓህኮዎ ጎማ ጌኤሽካንዳ። 19 ዓህ ናንገና ናንገ ጎዳም ዋይዘ ዓይ ደብ ደብዳቤ ጌኤሻ ዲነገህ ይይ ማዓንዳ።» ጌዔ።

6

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃህ ሙሴም ሃካፓ ለካ ዓኣ ዳምቦ ኬኤዜ። 2 «ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዓሲ ኮርካፓ ታልዔ ባኣዚ፤ ሃህ ገንህ ዒዛ ኮራ ጌሃና ባኣዚ ታ ዔራዎሴ» ጌይ ማህ ዲነገ ዓይ፤ ጎሜ ማደ ናንገና ናንገ ጎዳም ጉሙርቱዎን ማዔቴ፤ ሃህ ዓሲ ባኣዚ ጌሺ ቡሪ ዔኬቴ። 3 ይያጉዲ ሃህ ባይቁ ባኣዚ ዳንቁ ዔካዎ ታ ዳንቁባኣሴ» ጌይ ሉኡዙሞና ጫኣቁ፤ ዓሲ ማደ ይያጉዲ ጎሞፓ ፔቴ ማደ ደብዳቤ። 4 ዓይጎ ዓሲ ታቴያ ይያይዳቴ ዒዚ ሙኤቁ ባኮ። ጌሺ ቡሪ ዔኬ ባኮ፤ ማዓባኣ ካራና ዓሲር ዔኬ ባኮ፤ ዒዛ ኮራ ጌሃና ባኮ ዒ ዔኬህ፤ ዓሲኮ ባይቁያታንቲ ዒ ዳንቁ ዔኬ ባኮ። 5 ሉኡዙሞና ዒ ጫኣቁ ዔኬ ባኮ ቢያ ማሆንገ፤ ሃህ ዒ ደብዳቤ ዘሎ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲነገ ዎደና ዒ ዔኬ ባኮኮ ደንጎይዳፓ ፔቴ ኩቹ ማዓያ ቃሲ ዔቦ ዓደም ማህ ጩንገ። 6 ዒ ደብ ደብዳቤ ኃሎ ጩሳ ማዓንዳጉዲ ቆልማፓ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፤ ዳይ ማራይ ዲነገ ባኣዚ ማህ ናንገና ናንገ ጎዳም ዔኪ ሙኮንገ፤ ይያ ዔኪ ሙኪ ቁኔሳህም ዲነገህገገ፤ ይይ ሻንቸንቲ ኬሳንዳ ማኢሻ ልደ ኬሳንዳ። ጌይንታ ጎይያ ማኢሾ ማዎም። 7 ቁኔሳህ ይያ ዓህኮ ጎሞ ዘሎ ዲነገ ባኣዚ ማህ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንገ፤ ዒዛ ደብዳቤ ማህ ጎማኣ ጌኤሽካንዳ።» ጌዔ።

ጉቤ ማቸ ዲነገ ዲነገህ ዘላ

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃህ ሂዚ ጌይ ሙሴ ዓይህ።- 9 «ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ማቸ ዲነገ ዲነገ ዳምቦ ዘሎ ኔ ኬኤዛንዳ ዳምባ ያደኬ፤ ማቸ ዲነገ ባካ ዋንቶ ጉቤ ማቸ ዲነገ ቤዘይዳ ማዔም ታማ ዔኤቴ ጎይህ ዎርቆንገ፤ 10 ቁኔሳህ ማዘጸ ሱኡፖና ኮሺንቲ ቃሚሾንታ ቆንዎ ማይንቲ ቱኡቴሰካፓ ማቸ ዲነገ ቤዘይዳ ማቸንቲ ቢዲንዎ ዓኣህ ዔኪ ማቸ ዲነገ ቤዘኮ ኮይላ ላኣሎንገ፤ 11 ዩካፓ ዓፒሎ ኬሲ፤ ማሌ ማኣዎ ማይንቲፓፓ ይያ ደብዳቤ ዔኪ ጉርደኮ ዙላ ዓኣ ካኣኦ ዳምቦና ጌኤሺ ማዔ ቤዛ ላኣሎንገ። 12 ማቸ ዲነገ ቤዛ ዓኣ ታማ ቢያ ዎዳ ሃይቁዎ ዔኤቴ ዳዎንገ፤ ቁኔሳህ ጉቴ ጉቴ ሃንጻሎ ታማ ዓጎንገ፤ ይያ ታሞይዳ ማቸ ዲነገ ባኮ ጌኢሺ ጌህ፤ ፔቴሞና ዲነገ ባኮኮ ማሎ ዲኣካ ማቸንገ። 13 ይይ ታማ ቢያ ዎዳ ሃይቁዎ ማቸ ዲነገ ቤዘይዳ ዔኤቶንገ።»

ሃኣኮ ዲነገህ ዘላ

14 «ሃኣኮ ዲነገህ ዘላ ኬሲንቲ ዳምቦ ጎይያ ያደኬ።- ዓኣሮኔ ፃጸፓ ማዔ ቁኔሳ ሃኣኮ ዲነገዎ ማቸ ዲነገ ቤዘኮ ቤርቶ ዘላ ዔኪ ሙኪ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ሺኢሾንገ።»

15 ዩካፓ ቁኔሳህ ዘይቶና ዲርኪንቲ ደኢላፓ ፔቴ ሾኦፓ ዔኪ፤ ሃህ ይያ ሃኣኮ ዲነገዎ ዳ ዓኣ ዑንጅ ጉቤ ዔኪ ያኦሲም ዲነገንቲያ ማዔያ ዔርዚ ማቸ ዲነገ ቤዘይዳ ማቸንገ፤ ይያኮ ሳዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ዎዛሳ ዲነገህ ማዓንዳ። 16-17 ዓቲ ባኮ ቁኔሳህ ሙዎንገ፤ ይያ ሙኮቃ ያኣዛ ጌዳ ጌልዚባኣ ዓኣ ዳኣ ላኣዲ ዓፒሎና ማዢንቲ፤ ታኣም ደማደ ማኣሮኮ ቤርቶ ዘላ ቃምዎ ጋራ ሙዎንገ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ይያ ሙዎ ዲነገዎ ማቸ ዲነገ ዲነገዎና ዎላ ቁኔሶር ማዓንዳጉዲ ታኣ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ፤ ይይ ጎሞ ዘሎ ዲነገ ባኮንታ ደብዳቤ ዘሎ ጩሳ ባኮጉዲ ማራጌና ታኣም ደማደያኮ። 18 ሙካ ዎደ ቢያይዳ ዓኣሮኔ ዜርፃፓ ሾይንቲ ዓቲንቁ ቢያ ታኣም ዲነገንታ ባኮይዳፓ ዓቲህ ዒዛርታህር ሙዓኒ ዳንዳዔ፤ ዓይጎዎ ማዎም ይያ ባኮ ካኣማ ባኣዚ ቢያ ያኦሲም ደማደያ ማዓንዳ።»

19 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃህ ሂዚ ጌይ ሙሴ ዓይህ።- 20 «ቁኔሳ ደኡሪንታ ኬሎና ቢያ ዎዳ ሃኣኮ ዲነገዎ ዲነገንታህና ዎላ ሂኮ ማዔ ፔቴ ኪሎ ጌራኣማ ማዓ ሺኢቹ ደኢላ ዔኪ ሙኮንገ፤ ይያኮ ዘላ ጉቴ፤ ዘላ ዒባኒ ታኣም ዲነገያ ማዔ ሺኢኮንገ። 21 ጌኢሺ ዘይቲና ዲርኪ ቦኣቆይዳ ላኣዲንቶንገ፤ ዩካፓ ይያ ሃኣኮ ዲነገዎ ቡንጃ ሳዎ ታና ዎዛሳያ ማዓንዳጉዲ ሃኣኮ ዲነገህ ማህ ዲነገንቶንገ። 22 ሙካ ዎደ ቢያይዳ ቁኔሴ ማዔ ማደ፤ ዓኣሮኔ ዜርፃ ቢያ ይያ ዳምቦ ኩንሃንገ፤ ይይ ታኣም ዲነገንታ ማቸ ዲነገ ዲነገህ ማዔ ጉቤ ማቸንቶንገ። 23 ቁኔሳህ ዲነገ ሃኣኮ ዲነገዎ ዳፓ ሙይንታይ ባኣያ ማዔ ቢያ ማቸንታንዳ ኮይሳ።»

ጎሜ ዘላ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲነገ ዲነገህ

24 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃህ ሂዚ ጌይ ሙሴ ዓይህ።- 25 «ጎሞ ዘሎ ማቸ ዲነገ ዲነገዎ ዘሎኮ ዓኣሮኔ ናኣቶም ኔ ኬኤዛንዳ ዳምባ ያደኬ፤ ማቸ ዲነገ ቆልማ ሹኪንታ፤ ያኦሲም ዲነገ ባኮ ዲነገ ቤዘኮ ኬደ ዘላ ጎሞ ዘሎ ዲነገንታ ቆልማ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ሹኪንቶንገ፤ ይይ ማራጌና ታኣም ደማደያ ማዓንዳ። 26 ቆልሞ ሺኢሺ ዲነገ ቁኔሳህ ይያ ዓሽኮ ዓፒሎና ማዢንቲ፤ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮኮ ቃምዎ ጋራ ታኣም ደማደ ቤዘይዳ ሙዎንገ። 27 ዓሲ ታቴያ ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ይያ ዓሽኮ ካኣማቴ ይይ ታኣም ደማደያ ማዓንዳ፤ ሃህ ዓይጎ ዓፒላኣ ማዎም ይይ ሱጉፃ ካኣማቴ ታኣም ደማደ ቤዘይዳ ማሰኪንቶንገ። 28 ዓሽካ ካህንቲህ ዓይጎ ስቲዳታቴያ ይና ያቶ ዎዳንዳ ኮይሳ፤ ጋዓንቲ ዓሽካ ካህንቲህ ዓንጌ ያቲዳ ማዔቴ ኮሺ ዶርቹ ዎኣህና ማሰኪንቶንገ። 29 ቁኔሶ ማኣሮይዳፓ ማዔ፤ ዓቲንቁ ቢያ ይያ ሙዓኒ ዳንዳዔ፤ ይይ ማራጌና ታኣም ደማደ ዲነገህ። 30 ጋዓንቲ ሱጉፃ ጎሞ ጌኤሺ ዳምቦር ዓፒሎና ማዢንቲ፤ ታኣም ደማደ ማኣር ዔኪ ጌሊንቲያ ማዔቴ ይይ ዓሽካ ሙይንቲዎ ቢያ ታሚና ማቸንቶንገ።»

7

ዳቢንቲ ዘላ ጩጋ ማህ ዲነገ ዲነገህ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃህ ኬኤዛዎ።- «ሚርጌና ታኣም ደማደያ ማዔህር ደብዳቤ ዘሎ ጩጋ ማህ ዲነገ ዲነገዎ ጎይያ ያደኢ ማዎንገ። 2 ደብዳቤ ዘሎ ዲነገንታ ቆልማ ያኦሲም ዲነገ ባኮ ዲነገ ቤዘኮ ኬደ ዘላ ዓኣ ቤዘይዳ ሹኪንቶንገ፤ ሱጉፃ ማቸ ዲነገ ቤዘኮ ያይደ ዘሎ ጎኣቦይዳ ፑጩንቶንገ። 3 ይያኮ ማላ ቢያ ሹኪንቲ ዔውቲ ሺኢኮንገ፤

ዬይያኦ፡- ዐንኮ ማላ፡ ጎጾ ባኮ ካንቁ ሃኦ ማላ፡ 4 ጳላሢና ዲኢካ ዓኣ ማላ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ማዮኮ ሻኣክዳ ቤዛኣ ሸኢሸንቶን፡፡ 5 ቁኤሳሢ ናንገና ናንገ ጎዳም ሚቺ ዲንጎ ዲንገሢ ማዓንዳጉዲ ሚቺ ዲንጎ ቤዛይዳ ገሢ ዬያ ሚቸንጎ፤ ዬይ ደብንቲ ዛላ ዲንገንታ ዲንገሢ ማዓኔ፡፡ 6 ቁኤሶ ጎጾጋ ማዔ ዓቲንቃ ቢያ ዬያ ዓሽኮ ሙዓኒ ደንዳዔ፤ ዬይ ሚርገና ታኣም ደማዴያታሢር ታኣም ደማዴ ቤዛ ሙዮንጎ፡፡

7 «ጎሞ ዛሎ ዲንገንታ ዲንገይና ደብንቶ ዛሎ ጩጋ ማሃ ዲንጎ ዲንገይኮ ደምባ ፔቲኬ፤ ዬይያ፡- ዲንገንቲ ባካ ዲንጎ ደምባ ኩንሢ ቁኤሳሢም ዲንገንታ፡፡ 8 ዓይጎ ዓሰማኣ ማዓም ሚቺ ዲንጎ ዲንገሢ ማዔ ዲንገንቲ ቆልሞኮ ዲልዓ ሹኩንቲ ዬኖ ዲንገይ ያኦሲም ዲንገይ ቁኤሳሢም ዲንገንቶን፡፡ 9 ቦኦቆይዳ ጉሪ ላኦደንቲ ላኦዳ፡ ያቲዳ ካሢንቲያ፡ ቦኦቆይዳ ጉሪ ላኦደናያኣ ቢያ ዲንጎ ባኮ ያኦሲም ዔኪ ሸኢሸ ቁኤሳሢም ዲንገንቶን፡፡ 10 ዛይቶና ዲርኪ ገኢገሸናሢ ማዓቲያ ማሌ ጉሪ ዲንገንቲ ሃኦኮ ዲንገይ ዓኣርኔ ጎጾ ማዔ፡ ቁኤሶም ቢያ ዲንገንቲም ዔያታ ሃኮ ገሸቲ ዔኮንጎ፡፡»

ፔቲሞና ያኦሲም ዲንጎ ዲንገሢ

11 «ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንታ ፔቲሞና ዲንጎ ዲንገይኮ ደምባ ያዲ ማዓንዳኔ፤ 12 ፔቲ ዓሰ ያኦሲም ጋላታር ዲንጎ ዲንገሢ ማዓቲ ዲዚ ዲንጎ ቆልሞና ዋላ ሙኦቃ ጻኣዛ ገሊባኣ ላኦዳ፡ ዛይቲና ዲርኪ ሻኣክሰ ላኦደና ላኦዳ፡ ዛይቲና ዲርኮና ሸኢሸ ዲኢሊያ ሸኢሸን፡፡ 13 ጋላቶር ዲንገንታ ፔቲሞና ዲንገይና ዋላ ሙኦቃ ጻኣዛ ዋሃ ላኦደንቲ ካሣ ሸኢሸን፡፡ 14 ደማዴ ማ ካሣኮ ቶኦካጋ ቶኦካጋ ፔቲ ፔቲ ዔኪ ናንገና ናንገ ጎዳም ደማዴ ዲንገሢ ማሃ ሸኢሸንጎ፤ ዬይ ባካ ቆልሞ ሱጉዮ ዔኪ ሚቺ ዲንጎ ቤዛኮ ጎኦኮ ፔጩ፡ ቁኤሳሢም ማዮንጎ፡፡ 15 ዬይ ዲንገንቲ ዓሽካ ዲዛ ኬሎ ሙይንቲ ጋጋፖንጎ፤ ዓቲ ዋርቆጋ፡፡

16 «ፔቲ ዓሰ ናኣቤ ናኣባ ኩሜሢር ገይ፤ ሃሣ ፔ ማሊሢና ዔኪ ዲንጎያ ማዓቲ ዲንገንቲ ኬሎ ሙይንቶንጎ፤ ዓቲሢ ዛር ጉቲ ቢያ ሙይንቶንጎ፡፡ 17 ዩካጋ ዓቲ ሃይሣሳ ኬሎ ሃላንዳኣና ዴዔቲ ዓሽካ ታሚና ሚቸንቶንጎ፡፡ 18 ዓቲ ዓሽካ ሃይሣሳ ኬሎ ዋማይዲ ማዓቲያ ሙይንቲቲ ዬያ ዓሢኮ ዲንገይ ያኦሲ ዲካያቲሞ፤ ዬይ ዲንገይኦኣ ዲንገንቲያ ማዓባኬ፤ ዬይ ዲኢቲ ባኣዚ ማዓንዳኔ፤ ዬያ ሙዓ ዓሢ ሚቶ ዔካንዳኔ፡፡ 19 ዲኢቲ ባኣዚና ካኣሚ ዓሽካ ሚሚቸንቶንጎ፡ ሙይንቶጋ፡፡

«ማሌ ዓሽኮ ጋዓንቲ ካኣኮ ደምባ ጎይይና ገይሸ ማዔ ዓይጎ ዓሰያ ሙሙዮንጎ፤ 20 ጋዓንቲ ፔቲ ዓሰ ደምባ ጎይይና ገይሸቲሞ ዬያ ሙዔቲ ያኦሲ ዴር ባኣኮይዳ፡ ያኦሲ ዓሰ ማዔ ፔቲታጎ ፓይዲንቶጋ፡፡ 21 ደምባ ጎይይና ገይሸ ማዔባኣ፡ ዓሰጋ ማዮም ቆልሞጋ ኬሰካ ዲኢሳ ባኣዚ፤ ሃሣ ዓይጎ ዲኢሳ ባኣዚ ሃሌዎ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገንቲ፡ ፔቲሞና ዲንጎና ዲንገይኮ ዓሽኮ ሙዔቲ ዬይ ዓሢ ያኦሲ ዴጋጋ ደማዴ ባባይቆንጎ» ገዔኔ፡፡

22 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 23 «ዲሰራዔኤሌ ዴርሞ ሃዚ ገዔ፤ ባይና ማራይና ዋኦሪኮ ማሊ ሙይፖቲ፤ 24 ጉሪ ሃይቁ ቆልሞንታ ሶዎ ዎዴ ቆልሞንታኮ ማላ ማሌ ባኣዚ ማዲንቶንጎ፤ ዓሰ ሙሙዮጋ፡፡ 25 ያኦሲም ሚቺ ዲንጎያ ማሃ ዲንገንቲ ቆልሞኮ ማሎ ሙዓ ዓይጎ ዓሰያ ያኦሲ ዴር ባኣካጋ ባይቆንጎ፡፡ 26 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓንኮ

ቤሰካኣ ማዮም ናንገ ቤዛ ቢያይዳ ካፒርታቲያ ቆልሞ ሱጉሢ ሙዮጋ፡፡ 27 ዓይጎ ዓሰያ ማዮም ሱጉሢ ሙዓ ዓሰ ያኦሲ ዴር ባኣካጋ ባይቆንጎ» ገዔኔ፡፡

28 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃሣ ሙሴም፡- 29 «ዲሰራዔኤሌ ዴርሞ ሃዚ ገዔ፤ ዓይጎ ዓሰያ ማዮም ፔቲሞና ዲንጎ ዲንገይ ያኦሲም ዲንጎቲ ዬያይዳጋ ፓቁ ፔ ዛሎ ዲንጎ ባኣዚ ማሃ ናንገና ናንገ ጎዳም ዔኪ ሸኢኮንጎ፡፡ 30 ዬያ ሚቺ ዲንጎ ዲንገሢ ማሃ ያኦሲም ፔ ኩቻ ዲንጎንጎ፤ ማሎ ዚኢርና ዋላ ሸኢሸ፡ ዚኢርሞ ዠገ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንገሢ ማሃ ሸኢሸንጎ፡፡ 31 ቁኤሳሢ ዬያ ማሎ ሚቺ ዲንጎ ቤዛ ሚቸንጎ፤ ዚኢር ጋዓንቲ ቁኤሶም ዲንጎንጎ፡፡ 32 ዬኖ ዲንገይኮ ሚዛቆ ዛሎ ላባዎ ዬያ ቁኤሳሢም ዲንጎንጎ፤ 33 ሚዛቆ ዛሎ ላባኣ ሱጉዮንታ ማሎንታ ዔኪ ፔቲሞና ዲንገይ ማሃ ያኦሲም ሸኢሸ ቁኤሳሢ ዛላ ማዮንጎ፡፡ 34 ዠገንቲ ዚኢርና ዔኪ ሸኢሸና ላባዎ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ዲንገይ ዲንገይጋ ዔኪ፡ ቁኤሳሢ ዓኣርኔና ዲዛኮ ናኣቶናም ናንገና ዔያቶር ማዓንዳጉዲ ታ ዲንገኔ፡፡ ገዔኔ፡፡

35 «ዓኣርኔና ናኣቶና ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ያኦሲ ዶኦሪ ኬሎና ያኦሲም ዲንገንታ ሚቺ ዲንጎ ዲንገይኮ ቁኤሶ ዛሎ ማዓንዳጉዲ ደማሶናሢ ዬያኬ፡፡ 36 ዬኖ ኬሎና ዬያ ዲንገይይዳጋ ቁኤሶ ሃላ ዛላ ዔያቶም ዲንገንታንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሣኔ፤ ዬይ፡- ኬሰካ ዎዶ ቢያይዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ኩንሢ ኮይሳ ደምቤኬ፡፡»

37 ዓካሪ፡- ሚቺ ዲንጎ ዲንገይ ደምባ፡ ሃኦኮ ዲንጎሢ፡ ጎሞ ገይሻኒ ዲንጎ ዲንገይ፡ ደብንቶ ዛሎ ዲንጎ ዲንገይ፡ ቁኤሶ ዶኦሪዎም ገይ ዲንጎ ዲንገይሰንታ ፔቲሞና ዲንጎ ዲንገይኮ ደምባ ያዲኬ፡፡ 38 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎንዳጉዲ ዓሰ ናንጉዎ ደውሎኮ ስና ዴኮ ኮይላ ዔያቶም ኬኤዚንቲያና ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዬያ ደምባ ኬኤዚኔ፡፡

8

ዓኣርኔና ናኣቶና ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ዶኦሪንቲያ (ኬሴ ማጻ 29:1-37)

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓኣርኔንታ ዲዛኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዓፒሎና ማዠንቲ፡ ታኣኒ ዴርና ካኣማ ማኦር ካር ዔኪ ዓኣዴ፤ ዲማና ቁኤሳ ማይንታ ዓፒላ፡ ቲዠ ዛይታ፡ ጎሜ ገይሻኒ ዲንጎ ገሜ፡ ላምዎ ዓዶ ማራታ፡ ሙኦቆ ጻኣዛ ገሊባኣ ላኦዳ ዓኣ ሌኤማቶም ዔኪ ሸኢሸ፡፡ 3 ሃሣ ዲሰራዔኤሌ ዴር ቢያ ፔቲይዳ ዔኤሌ ዲኢካ ቡኩሴ» ገዔኔ፡፡

4 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሣ ጎይዎ ሙሴ ማዴኔ፤ ዴራኣ ሙኪ ቡካዛ፡ 5 ዲዚ ዔያቶም፡- «ሃሢ ታ ዲንሢኮ ቤርታ ማዳንቲ ዲንሢ ዛጋንዳሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዓይሣ ባኮኬ» ገዔኔ፡፡

6 ሙሴ ዓኣርኔንታ ዲዛኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዓሰ ቤርቶ ሸኢሸ፡ ዋኦይና ማሰቲያ ደምባ ኩንሢ ከኔ፡፡ 7 ዬያይዳሰካጋ ቁኤሳ ማኣዓ ያዶዞ ቃሚሾ ዓኣርኔ ማይሰ፡ ዴኤፒ ኮኦቲያ ማይሰ፡ ኬርና ቱኮ ባኮዎ ቱኤሰ፡ ዔፑዶ ገይንታ ባቃና ዓሳ ባኮዎ ዓገ፡ ደማ ጎይሢና ሚዛዲሲ ኮሾና ቃልሾና ዬያ ዔፑዶ ዓይሣ ኬርና ቱኤኔ፤ 8 ዔፑዶኮ ገዳ፡ ደዶ ቡራሾ ሲኪ፡ ዑሪሜና ቱሚማ * ገይንታ ባኮንሢ ጋራ ዓገኔ፤ 9 ሃሣ ቶኦኮይዳ ዓፒላ ማሪኔ፤ ዬያኮ ባሊቶ ዛሎይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዛ ዓይሣ ጎይዮና

7:27 7:27 ማዢ. ማጻ 9:4፤ ሊዊ. ዓከ 17:10-14፤ 19:26፤ ላሚ. ዎማ 12:16፤ 23፤ 15:23፡፡ * 8:8 8:8 ዑሪሜና ቱሚማ ዩንሢ ባኮንሢ፡- ያኦሲ ማሊዎ ደማሰ ዔራኒ ዓሳ ባኣዚኬ፡፡

ዋርቁና ኮሺንቴ ያኑሲም ዲማዴያ ማዲያ ዔርዛ ማላታ ማዔ፣ ቦንቸሳ ቆኑቦ ዓገኔ።

10 ዩካፓ ሙሴ ቲዥ ዛይቶ ዔኪ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኑሲ ዴርና ካኣማ ማኣርንታ ጋራ ዓኣ ባኮዋ ቲሸኬኔ፤ ዩያይዲ ቢያ ባኮ ያኑሲ ማዴም ዲማሴ። 11 ቲዥ ዛይቶይዲ፣ ዳካ ዔኪ ያኑሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዑፃ ላንካይ ማይንቴ ፑጩኔ፤ ዩኖ ጎይያ ያኑሲ ማዴም ዲማዴያ ማዓንዳጉዲ ሚቺ ዲንጎ ቤዛና ዲኢካ ዓኣ፣ ማዴንቶ ማሆ ቢያሢ፤ ሃሃ ዋኣ፣ ማሰቶ ሳኣናንታ ጌሃ ቤዛዋ ቢያ ፑጩኔ። 12 ቲዥ ዛይቶ ዓኣርኔ ቶኣካ ዋሃ፣ ዲዚ ያኑሲ ማዴም ዲማዴንዳጉዲ ቲሸኬኔ። 13 ዩካፓ ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይሢ ጎይያና ዓኣርኔኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ዓሶ ቤርቶ ሺኢሺ፣ ቁኤሳ ማይንታ ያዶዘ ቃሚሾ ማይሴ፣ ኬርኖ ቲኮ ቃልሾ ቲኪ፣ ቶኣኮይዳኣ ዔያቶም ቆኑቦ ዓገኔ።

14 ዩካፓ ሙሴ ጎሞ ጌኤሻኒ ዲንገንቴ ገማ ዔኪ ሙካዛ፣ ዓኣርኔና ናኣቶና ጌሚኮ ቶኣኮይዳ ኩጮ ጌሢ። 15 ዩያይዲደሰካፓ ሙሴ ጌሚ ሹካፃ ሱጉያይዲ፣ ኬኤላና ዔኪ ያኑሲም ዲማዴያ ማዓንዳጉዲ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛላ ዓኣ ዳንኮ ቲሸኪ ጌኤሻ፣ ዓቲ ሱጉያ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛኮ ዴማ ዋሃ፤ ዩያይዲ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ያኑሲም ዲማሴ። 16 ሃሃ ዲዚ ጌሚኮ ጎዳ ባኮ ዑፃ ዓኣ ማሎ ቢያ፣ ማኖኮ ሻኣዳ ቤዛንታ ጳላሢያኣ ዲኢካ ዋላ ዓኣ ማሎና ቢያ ዔኪ ሚቺ ዲንጎ ቤዛ ሚቺ። 17 ጌሚኮ ዲልዎ፣ ሃንጎ ዓሸኮ፣ ሩቁንቶንታ ሶኦኮዋ ዔኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይያ ጉርዶኮ ዙላ ኬሲ ሚቺ።

18 ዩካፓ ሙሴ ሚቺ ዲንጎም ጌኢሺንቴ ማራዓሢ ዔኪ ሙካዛ፣ ዓኣርኔና ናኣቶና ማራዓሢኮ ቶኣካ ኩጮ ጌሢ። 19 ዩያይዲደሰካፓ ሙሴ ማራዓሢ ሹኪ ሱጉያ ሚቺ ዲንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛሎ ፑጩኔ። 20-21 ማራዓሢኮ ዓሸኮ ማኤሎና ማኤሎና ቲቁ፣ ጎጶ ባኮንታ ገንጾ ቶኮንታ ዋኣሃ ማሰኬኔ፤ ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይሢ ጎይያ ቶኣኮንታ ማሎንታ ማራዓሢኮ ዓቲ ዓሸኮዋ ቢያ ሚቺ ዲንጎ ቤዛ ሚቺ፤ ዩያ ሚቺ ዲንጎናሢኮ ሳዋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ሙኡዚ ዲንገሢ ማዔ።

22 ቁኤሶ ዶኦሪያ ዛሎ ላሚ ዲንገንታ ማራዓሢ ዔኪ ሙካዛ፣ ዓኣርኔና ናኣቶና ኩጮ ማራዓሢኮ ቶኣካ ጌሢ። 23 ዩካፓ ሙሴ ማራዓሢ ሹኪ ሱጉያ፣ ዳካ ዔኪ ዓኣርኔኮ ሚዛቆ ዋኖ ቤርቶ፣ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ዶኦም ኬኤሎ ቲሸኬኔ፤ 24 ሃሃ ዓኣርኔኮ ናኣቶ ዓሶኮ ቤርቶ ዔኪ ሺኢሻ፣ ሚዛቆ ዋኖ ቤርቶ፣ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ዶኦም ኬኤሎ ዔያቶኮ ቲሸኬኔ፤ ዩያይዲ ዓቲ ሱጉያ ያኑሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛሎ ጎኦ ፑጩኔ፤ 25 ዩያይዲደሰካፓ ማላኣ፣ ዑንኮ ማላ፣ ጎጶ ባኮ ካንቁ ዓኣ ማሎ ቢያ፣ ማኖኮዋ ሻኣዳ ቤዛ፤ ጳላሢንታ ዲኢካ ዓኣ ማሎንታ ሚዛቆ ዛሎ ላባዋዋ ዔኬ፤ 26 ያኑሲም ዲማዴያ ማዔ፣ ሙኡቃ ያኣዛ ጌለባኣ ላኣዶ ጌሃ ለማቶይዲ፣ ፔቲ ላኣዳ ዔኪ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዛይቶና ዲርኪ ላኣዶና ላኣዳ፣ ሻኣዳ ላኣዳኣ ዔኪ ማሎና ላባዋ ዓሸኮናኮ ዑፃ ጌሢ። 27 ዩያ ሙያ ቢያ ዔኪ ዓኣርኔና ናኣቶና ማራዓሢ ዔኪ ዔያታ ዩያ ዠፍ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማራዓሢ። 28 ዩካፓ ሙሴ ካሃ ዔያቶ ኩጮ፣ ዔኪ፣ ቁኤሶ ዶኦሪያ ሚቺ ዲንጎ ባኮይዳ ቃሲ ጌሢ ሚቺ ዲንጎ ቤዛ ሚቺ፤ ዩያኮ ሳዋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ሙኡዚ ዲንገሢ ማዔ። 29 ዩያይዲደሰካፓ ሙሴ ዚኢር ዔኪ ዠፍ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማራዓሢ፤ ዩይ

ቁኤሶ ዶኦሪያ ዲንጎ ማራዓሢ ሙሴ ሃላ ቤዛኬ፤ ሙሴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይሢ ጎይያ ቢያ ባኮ ማዴ።

30 ሃሃ ሙሴ ቲዥ ዛይቶና ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዓኣ ሱጉያ፣ ዳካ ዔኪ ዓኣርኔና ናኣቶናኮ ዑፃ፤ ገንሃ ሃሃ ዔያቶኮዋ ዓፒሎይዳኣ ቢያ ፑጩኔ፤ ዩያይዲ ዲዚ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ዓፒሎንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማራዓሢ።

31 ዩካፓ ሙሴ ዓኣርኔና ናኣቶና «ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኑሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካራ ዓሸኮ ካሡዋቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ዓይሢ ኬኤዜ ጎይያ ቁኤሶ ዶኦሪያ ዲንጎ ካሃ ጌሃ፣ ለኤማቶ ጋራ ዓኣ ካሃና ዋላ ሙዑዋቴ።

32 ዓቲ ዓሸኮ ማዔቴያ ላኣዶ ታሚና ሚቺዋቴ፤ 33 ዲንሢኮ ቁኤሶ ማሃ ዶኦሪያ ዳምባ ማዴንቴ ኩማንዳሢ ላንካይ ኬሊዳታሢር ዩይ ማዴንቴ ጋፓንዳ፣ ላንካዋ ኬሎ ሃላንዳኣና ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኑሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካራ፣ ዓኣዲ፣ 34 ጎሞ ዲንሢኮ ጌኤሻኒ፣ ሃያ ኑ ሃኖ ማዴ ባኮ ኩንሃንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ዓይሢያኬ።

35 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዴ ኩንሡዋቴ፤ ላንካዋ ኬሎዋ ጉቤ ዋንቴና ርኦሪና ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኑሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካራ ዳዑዋቴ፤ ዩያ ዲንሢ ማዴባኣቴ ጋዓንቴ ሃይቃንዳኣኬ፤ ዩይ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሢ ዋጌኬ» ጌዔ። 36 ዓኣርኔንታ ናኣቶንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዛሎና ዔያቶ ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዴ ኩንሢ።

9

ዓኣርኔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማራዓሢ ባኮ ዲንገሢ

1 ላንካይ ኬሊዳ ቁኤሶ ዶኦሪያ ዳምባ ማዴንቴ ጋፔ ኬሎኮ ዚር ጉቴሎ ሙሴ ዓኣርኔንታ ናኣቶንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዴርኮዋ ሱኡጎ ዓኤሌ፤ 2 ዲማና ዲዚ ዓኣርኔ፡- «ዔኤቢ ቦላጎ ባኣዚባኣ፣ ፔቲ ዋፓና ፔቲ ማራይ ዓዴና ዔኪ፤ ዋፓናሢ ጎሞ ጌኤሻኒ ዲንገንታ ዲንገሢ፣ ማራዓሢ ሚቺ ዲንጎ ዲንገሢ ማሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማራዓሢ ሚቺ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዴር ጎሚ ጌኤሻሢ ማራዓሢ ዲንገሢ ማዓ ፔቲ ኮላይ፤ ሃሃ ዓይጌያ ቦላጎ ባኣዚባኣ፣ ፔቲ ለዔ ማዔ ጌማናይ፣ ፔቲ ለዔ ማዔ ዓዴ ማራይ ሚቺ ዲንጎ ዲንገሪም ዔኪ ሙካንዳጉዲ ኬኤዜ፤ 4 ዩያጉዲ ሃሃ ፔቲ ዚያ ጌማናይ፣ ዓዴ ማራይ፤ ፔቲዋና ዲንጎ ዲንገሪም ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዩንሢ ዛይቴና ዲርኪንቴ ሃኣኮ ዲንገሪና ዋላ ማሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያታ ሺኢሾንጎ፤ ዩያ ቢያ ማዴንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሃኖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ፔጋዲ ጶዳንዳይ» ጌዔ።

5 ዔያታ ሙሴ ዓይሢ ባኮ ቢያ ያኑሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካር ዔኪ ሙኬኔ፤ ዴራ ቢያ ዲማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዚገ ካኣሸካኒ ዲኢካ ቡኪ ዔቁ። 6 ዩካፓ ሙሴ ዔያቶም፡- «ዓኣፓ ዴካ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቸ ፖዓ፣ ዲንሢ ፔጋዲ ጶዳንዳሢር ዩያ ቢያ ማዴንዳጉዲ ዲዚ ዲንሢ ዓይሢ።» ጌዔ። 7 ሃሃ ሙሴ ዓኣርኔ፡- «ያኑሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ባንሢ ዶጪ፣ ኔ ጎሞንታ ዴር ጎሞዋ ጌኤሻኒ ጎሞ ዛሎ ዲንጎ ባኮንታ ሚቺ ዲንጎ ዲንገሪም ያኑሲም ሺኢሾ፤ ዩያ ዲንገንታ ባኮ ዴርኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይያ ዲንገ።»

8 ዩካፓ ዓኣርኔ ያኑሲም ዲንጎ ቤዛ ዓኣዳ፣ ቤርታሲ ፔ ጎሞ ጌኤሻኒ ዲንገንታ ዋፓናሢ ሹኬኔ፤ 9 ዲዛኮ ናኣታ ሱጉያ ዲዛም ዔኪ ሙካዛ፣ ዲዚ ሱጉያ ኬኤሎና ዔኪ ዔኪ ያኑሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛላ ዓኣ፣

ዳንኮ ተሸካፊ ዓቴ ሱጉያ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ዳማ ዋሃኔ፤ 10 ዩካፓ ማሎንታ ጳላሢንታ ማዮኮዋ ሻኦክዳ ቤዘ ዔኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ጎይያ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ሚቹኔ። 11 ዓሽኮና ዓልዶና ጋዓንቴ ጉርዶኮ ዙላ ኬሲ ሚቹኔ።

12 ዩያይዳሰካፓ ዓኣሮኔ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያም ዔኪ ሸኢሸናሢ ሹካዛ፣ ዲዛኮ ናኦታ ሱጉያ ዲዛም ዔኪ ሙኪም ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ያይዳ ዛሎ ዲ ፑጩኔ፤ 13 ሃሃ ዲዛኮ ናኦታ ቶኦኮንታ ዓቴ ዓሽኮኮ ማኤሎ ማኤሎ ኬሲ ዔኪ ሙካዛ፣ ዓኣሮኔ ዩያ ቢያ ሚቹ ዲንጎ ቤዘ ሚቹኔ። 14 ዩካፓ ሃሃ ጎጶ ባኮና ጊንያ ቶኮ ዋኣሢና ማሰካ፣ ሚቹ ዲንጎ ባኮኮ ዑፃ ጌሢ ዋላ ሚቹኔ።

15 ዩያይዳሰካፓ ዲዚ ዳሮ ዛሎ ዲንጎ ባኮ ሸኢሸ፣ ዓሶኮ ጎሞ ዛሎ ዲንጊንታ ኮሌ ተቁኔ፤ ዩያኦ ቤርታ ዲ ፔ ጎሞ ዛሎሮ ማዳ ጎይያ ማዲ ያኦሲም ሸኢሸኔ። 16 ሃሃ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያም ማዓ ቆልሞ ዳምቦ ጎይያና ዔኪ ሙኪ ሹኪ ዲንጊኔ። 17 ሃኦኮ ዲንጊያም ዔኪ ሙኪ፤ ዲኢሎይዳፓ ሸኦፓ ኩሙሢ ዑጩ ዔኪ፤ ጉቴ ጉቴ ዲንጊንታ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያይዳ ቃሲ ሚቹ ዲንጎ ቤዘ ሚቹኔ። 18 ጌማና ዓዶ ማራዓሢና ሹኪ፣ ዳራ ፔቱሞና ዲንጋ ዲንጊሢ ማሂ ዲንጊም ዲዛኮ ናኦታ ሱጉያ ዲዛም ዔኪ ሙኪኔ፤ ዩያ ሱጉያ ዲዚ ሚቹ ዲንጎ ቤዘኮ ያይዳ ዛሎይዳ ፑጩኔ፤ 19 ዩካፓ ዲዚ ጌማና ማራዓሢናኮ ማሎ ቢያ፤ ጌይፉ- ዑንኮ ማላ፣ ጎጶ ባኮ ካንቁ ዓኦ ሃኦባ፣ ጳላሢንታ ማዮኮዋ ሻኦክዳ ቤዘዋ ቢያ ዔኪ፣ 20 ላምዖ ቆልሞንሢኮ ዚኢሮይዳ ጌሢሰካፓ ሚቹ ዲንጎ ቤዘይዳ ማሎ ሚቹኔ፤ 21 ዚኢሮንሢኮ ሚዛቆ ዛሎይዳ ዓኦ ጊንያ ቶኮንሢ ሙሴ ጌዔ ጎይያና ቁኤሶ ዛላ ማዓንዳጉዲ ዠጊ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሸኢሸኔ።

22 ዓኣሮኔ ዩያ ባኮ ቢያ ዲንጊ ጋፒሴሰካፓ ኩጮ ዳሮ ባንሢ ማሂ ዓንጃ፣ ሚቹ ዲንጎ ቤዘፓ ኬዳኔ። 23 ዩካፓ ሙሴና ዓኣሮኔና ዓፒሎና ማዠካ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኦማ ማኣሮ ጌሊ ዲኢካፓ ኬሰካ፣ ዳሮ ዓንጃኔ፤ ዓማና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ፔጋዲ ጴዳ፣ ዓኦፓ ዲካ ፖዓ ዳሮ ቢያሢም ፖዒ ጴዳኔ፤ 24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሮ፣ ጫሪንጫፓ ታሚ ሙኪ ሚቹ ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኦ፣ ዲንጎና ባኮንታ ማሎዋ ቢያ ሙዔኔ፤ ያኦሲ ማዓኣና ዳራ ቢያ ዩያ ዛጋ ዲላሽሢና ባሊቶ ጎዶ ሂሊሲ ዚጊ ያኦሲ ካሽኬኔ።

10

ናኦዳኦቤና ዓቢሁና ዳቢንቲ ማዲ ሃይቁ ሃይቦ

1 ናኦዳኦቤና ዓቢሁና ጌይንታ ላምዖ ዓኣሮኔ ናኦቶንሢ ፔኤኮ ታሞ ጩቢሾ ኩንያይዳ ታሚ ቁንሢ ካኦሽ ዔኪ፣ ጊዳ ዑንጃ ዓገ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢባኦ ታሚ ዔኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሸኢሸኔ፤ 2 ዩያሮ ዓርቲባኦንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮራፓ ታሚ ኬዲ ዔያቶ ሙዔሢሮ ዔያታ ሃይቁኔ። 3 ዩካፓ ሙሴ ዓኣሮኔ ኮራ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ቤርቶ ሸኢሸኔ፣ ታኦም ማዳሢ ቢያ ታኦኮ ዲማዴያ ማዒያ ጌኤሹም ቦንቻንጎ፤ ታኦኮ ታ ዳሮ ቢያሢ ቤርታ ቦንቻንቲያ ማዓንዳኔ» ጌይ ኬኤዜሢ ዩያቱዋዓዳ?» ጋዓዛ፣ ዓኣሮኔ ዔኤቢ ጎዑዋ ዚቲዮ ጌዔኔ።

4 ዩካፓ ሙሴ ዓኣሮኔኮ ዓዶ ዲሾ፣ ዑዚዔኤሌ ጎዶሰኬያኮ ናይ ሚሻዔኤሌና ዔልፃፓኔና ዔኤላዎ፡- «ሃኒ ዩይጋፓ ሃንሢ ዲንሢ ጌርሲንሢኮ ሌዘ ዓፒሎና

ማዠካ፣ ያኦሲም ዲማዴ ማኣሮፓ ዔኪ ጉርዶ ዙሎ ኬሱዋቴ» ጌዔኔ። 5 ዔያታ ሙኪ ሙሴ ዔያቶ ዓይሢ ጎይያ ሃይቁዘንሢኮ ቁኤሱም ማኣዓሢ ኬሱዋዎ ዋላ ኬዲ ዔኪ ጉርዶፓ ዙሎ ኬሴኔ።

6 ዩካፓ ሙሴ ዓኣሮኔና ዲዛኮ ናኦቶ ዓላዜሬንታ ዲታማራንታም፡- «ሲዩ፣ ቶኦኮ ዲንሢኮ ጉኤሊፖቴ፤ ማኣዓሢ ዳርዚፖቴ፤ ዩያ ዲንሢ ማዳቴ ሃይቃንዳኦኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳሮ ዑፃ ዳጋዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታሞና ባይዜ፣ ዲንሢኮ ዓሽኮ ማዔዘንሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዩኤካኒ ዳንዳዒ። 7 ዓፒሎና ማዠካ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኦማ ማኣሮ ሃሽ ዲንሢ ኬሰኪፖቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይያና ዛይቲና ቲሽኪንቲ ዲዛም ዲንሢ ዲማዴያታሢሮ ዲንሢ ያፓ ኬሰኬቴ ሃይቃንዳኦኔ» ጋዓዛ፣ ዔያታ ሙሴ ዓይሢ ጎይያ ማዳኔ።

ቁኤሳ ማዲ ኩንሢንዳጉዲ ኬሰንቲ ዳምቦ

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓኣሮኔም፡- 9 «ኔኤና ኔ ናኦቶና ዎይሮ ዑኩታቴያ ሚሌ ማሢ ዑሽ ዑሽኪ ዓፒሎና ማዠካ፣ ታኦኮ ዳሮና ካኦማ ማኣሮ ዲንሢ ጌሌዋጉዲ ዲንሢና ዔራዋቴ፤ ዲንሢ ዩያይዳቴ ሃይቃንዳኦኔ፤ ዩይ ዲንሢንታ ዲንሢኮ ጊንፃፓ ሙካ ሾይንታ ካፓንዳ ዳምቤ ማዖንጎ። 10 ታኦም ዲማዴ ባኮንታ ዲማዴባኦ ባኮ፣ ዲኢቲ ባኮንታ ጌኤኩ ባኮንታኮ ባኦካ ዓኦ ዲሙም ዔራ፣ 11 ሙሴ ዛሎና ታ ዲንሢም ዲንጌ ዳምቦ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔርዙዋቴ» ጌዔኔ።

12 ዩካፓ ሙሴ ዓኣሮኔና ዲዛኮ ላምዖ ናኦቶ ዓላዜሬንታ ዲታማራንታም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጊንቲ ሃኦኮ ዲንጊያይዳፓ ዓቴ ዲኢሎ ዔኪ ሙኦቃ ፃኦካ ጌሊባኦ ላኦዳ ላኦዳዋቴ፤ ዩይ ዑሢ ዓኦዳ ያኦሲም ዲማዴ ዲንጊሢ ማዒሢሮ ታኦም ዲንጎ ባካ ዲንጊንታ ቤዘ ኮይላ ሙዑዋቴ። 13 ዩይ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጊንታ ሃኦኮ ዲንጊያይዳፓ ፓቁንቲ ኔኤና ኔ ናኦቶና ዛላ ማዒሢሮ ያኦሲም ዲማዴ ቤዘ ሙዑዋቴ፤ ያኦዳ ዲንሢ ማዳንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሢኔ። 14 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔቱሞና ዲንጋ ዲንጊያይዳፓ ዲንሢ ዛሎ ማዒ ዲንጊንቲሢሮ ዠጎና ዚኢሮንታ ላባዎንታ ኔናንታ ኔኤኮ ዓቴንቆ ናኦቶንታ ዉዳሮ ናኦታኦ ቢያ ካኦኩ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽ ማዔ ቤዘ ሙዑዋቴ። 15 ማላ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሙኤዚ ዲንጊሢ ማዒ ዲንጊንታ ዎዶና ላባዎንታ ዚኢሮንታ ዔያታ ዔኪ ሸኢሸንጎ፤ ዩይ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይያና ኔኤና ኔ ናኦቶናም ናንገና ዲንሢ ዛላ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

16 ሙሴ ጎሞ ጌኤሽዮር ዲንጊንቲ ዋኦራሢ ዎዎዲንቲቴያ ያኦጩ ታማኦ ሚቻናያ ማዒሢ ዔራዎ ዓኣሮኔ ናኦቶ፣ ዓላዜሬና ዲታማራና ዑፃ ዳጋዲ፣ 17 «ጎሞ ጌኤሽር ዲንጊንቲ ዲንጊያ ዓይጎር ያኦሲም ዲማዴ ቤዘ ዲንሢ ሙዑዋዎ ሃሹይ? ዩይ ዑሢ ዓኦዳ ያኦሲም ዲማዴያኮኔ፤ ዩይ ዳሮኮ ጎሞ ጌኤሻያ ማዓንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢም ዲንጊያኮ፤ 18 ዩያኮ ሱጉያ ዓፒሎና ማዠካ፣ ያኦሲም ዲማዴ ማኣሮ ጌሊባኦሢሮ ታ ዲንሢም ዓይሢ ጎይያና ያኦሲም ዲማዴ ቤዘ ዲንሢ ዩያ ዓሽኮ ሙሙዓንዳጎ ዓቴኔ!» ጌዔኔ።

19 ዲማና ዓኣሮኔ ሙሴም፡- «ጎሞ ጌኤሻኒ ዲንጊንቲ ዲንጊያ ሃሮ ታ ሙዔያ ማዒሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳንዳያ ናንዳ? ዳራ ጎሞ ጌኤሽዮ ዛሎንታ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያ ዛሎናሮ ዲንጎ ባኮ ሃሮ ዔኪ ዩዔኔ፤ ጋዓንቲ ያኦዳ ያኦዳ

ባኣዚ ታና ሄሌኔ» ጌይ ከኤከኔ። 20 ሙሴ ይያ ዋይዘዎ ዒ ጌዔ ባኮ ጎኔኬ ጌይ ዔከኔ።

11

ዓሽኪ ሙይንታ ባኣዚና ሙይንቱዋ ባኣዚ (ለሚ. ዋማ 14:3-21)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡-
2 «ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ሂዚ ጎዑዋቲ፤ ሳይይዳ ናንጋ ባኮይዳ፡፡ 3 ሹቁላ ላምዎ ፓቂንቲ ዓኣ፡ ዓሌ ዳዓ ባኮንሂኮ ዓሽኮ ሙዑዋቲ፤ 4-6 ጋንጎቲ ጋኣሎንታ ሹኦንታ ዋሪሌንታ ዓሌ ዳዓያ ማዕቲያ ዔያቶኮ ቶኮ ሹቁላ ላምዎ ፓቂንቲባኣያ ማዕሂሮ ሙዒፖቲ፤ ዒንሂኮ ቁፃ ማዎንጎ። 7 ሃሃ ጉዲንሂያ ሙይፖቲ፤ ዔያቶኮ ሹቁላ ላምዎ ፓቂንቲያ ማዕቲያ ዓሌ ዔያታ ዳዑዋሂሮ ዒንሂኮ ቁፃ ማዎንጎ። 8 ዬይ ባካ ቁፃ ማዕሂሮ ዬያቶ ሙይፖቲ፤ ሃይቁ ሌዘዋ ዔያቶኮ ካኣሚፖቲ።»

9 «ጋኣሲንታ ቁኡሪ ማላ ዒልዒንታ ዓኣ፡ ዳኤፖ ባዘና ዋሮናይዳ ናንጋ ዋላሂ ዜርዎ ዒንሂ ሙዒኒ ዳንዳዓኔ፤ 10 ጋንጎቲ ዋኣይይዳ ናንጋ፡ ጋኣሲና ዒልዒናባኣ ሜሌ ማዢንታ ቢያ ሙይንታንዳያ ኮይሱዋሴ። 11 ዬያጉዴ ባካ ዒንሂኮ ቁፃ ማዕኒ ኮይሳኔ፤ ዬያቶ ሙይዎ ዓታዛ ሃይቁ ሌዘታዎ ዔያቶኮ ዒንሂ ካኣማንዳያ ኮይሱዋሴ፤ 12 ዬያሮ ዋኣይይዳ ናንጋ ጋኣሲና ቁኡሪ ማላ ዒልዒናባኣ ማዢንታ ቢያ ዒንሂ ሻሻኣካ ባኣዚ ማዎንጎ።»

13-19 «ካፖ ዜርዎይዳ፡፡ ዒንሂም ቁፃ ማዕ፡ ሙይንታኒ ሻኣካንዳያ ኮይሳ ባኮንሂ ሃንሂኬ፡- ዚኣሊላ፡ ሃምፑራ፡ ኮኣከ፡ ከላንቁ፡ ዲማ ዲማ ዜኤጌ፡ ዲማ ዲማ ቁራከ፡ ቱኤቲ፡ ሃንጋ ሃንጎ፡ ጫሬ ካፒ፡ ዲማ ዲማ ጋርማ ዜርሂ፡ ኩኩቲ፡ ሶኦሃ ሃምፑራ፡ ሙኡታሌ፡ ባዚ ካፒ፡ ቶኮ ከኤላ ዋላ ካኣሚ ባዘ ካፒ፡ ጫውራ፡ ቦኣካ፡ ቆልሞና ሃንታ ቦኣሬ ካፒ፡ ማኣሎንታ ፓቃቲንታከ።»

20 «ጋኣሲ ዓኣያታዎ ያይዶ ቶከና ሃንታኒ ዳንዳዓ፡ ዳካ ባኣዚ ቢያ ዒንሂም ቁፃ ማዎንጎ፤ 21 ጋንጎቲ ዔያቶይዳ፡፡ ሳይይዳ ኮኣማ ጠጊቹ ዓኣ፡ ዳኮ ባካ ሙይንታኒ ዳንዳዓኔ፤ 22 ዬያታ ዓቢሂንታ ጎምቦንታ ማኮንታከ። 23 ጋንጎቲ ጋኣሲ ዓኣያታዎ ያይዶ ቶከና ሃንታ፡ ዳኮ ባካ ጉቤ ዒንሂም ቁፃ ሃሃ ሻኣካያ ማዎንጎ።»

24 «ዬንሂ ባኮ ዒንሂ ካኣሚቲ ዒኢታንዳኣከ፤ ዬንሂ ባኮኮ ሃይቁ ሌዘ ካኣሚ ዓሲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዎንጎ፤ 25 ዬያ ባኮኮ ሌዘ ዔኪ ሺኣሻ ዓሲ ቢያ ፔኤኮ ማኣዓሂ ማሰኮንጎ፤ ያዲ ማዕቲያ ዳንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዎንዳኔ። 26 ቶኪ ሹቁላ ዓኣያታዎ ሹቁላ ላምዎ ፓቂንቲ ባኣያ፡ ሃሃ ዓሌ ዳዑዋ ባኣዚ ቢያ ዒንሂኮ ቁፃ ማዎንጎ፤ ዬያ ባኮኮ ሌዘ ካኣሚ ዓሲ ቢያ ዒኢቲያ ማዎንጎ። 27 ያይዶ ቶከና ሃንታ ባኮይዳ፡፡ ቢያ ፔ ቃኣቆና ሄርቁ ሃንታ ባካ ቢያ ዒንሂኮ ቁፃ ማዎንጎ፤ ዬያ ባኮኮ ሃይቁ ሌዘ ካኣሚ ዓሲ ቢያ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዎንጎ፤ 28 ዬያ ባኮኮ ሃይቁ ሌዘ ካኣሚ ዓሲ ፔኤኮ ማኣዓሂ ማሰኮንጎ፤ ያዲ ማዕቲያ ዳንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዎንዳኔ፤ ዬይ ባካ ዒንሂኮ ቁፃ ማዎንጎ።»

29-30 «ዎኣቻ፡ ሂኢዳ፡ ሂኢዳ ሶይና፡ ሞዳ፡ ጎርሻ፡ ጌኤጌ፡ ጉርጉራ፡ ጋኣሹንቶ፡ ጎኣሺ ጎጳ፤ ያኣቶንታ ያኣቶጉዴ ማዢንታ ቢያ ዒንሂኮ ቁፃ ማዎንጎ፤ 31 ያኣቶ ባኮኮ ዑታቲያ ሃይቁ ሌዘ ካኣሚ ዓሲ ቢያ ሳዓ ዓማንዳያ

ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዎንጎ። 32 ዬያቶ ባኮኮ ሌዘ ካኣሚ ማሂያኣ ቢያ ዒኢቲያ ማዎንጎ፤ ዬይ ማሃ ማሂፓ ኮሾና ባኣዚ፡ ማኣዓ፡ ዜዲ፡ ሱርባ፤ ያኣቶንታ ዬያጉዴ ባኮ ቢያ ማዕኒ ዳንዳዓኔ፤ ዬይ ማሃ ዋኣሂዳ ዓጊንቲ ዳዎንጎ፤ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዎንዳኔ። 33 ሌዘ ዔያቶኮ ዓጠጋ ማዢና ማሂ ሄሌቲ ዬያ ባኮኮ ጋራ ዓኣ ባካ ዒኢቲያ ማዕሂሮ ዬያ ባኮኮ ዋዎዲዋቲ። 34 ዓይጎጉዴ ሙኡዚ ማዎም ዬያጉዴ ማሂፓ ዋኣሂ ያዲ ሄሌቲ ዬይ ሙዓ ዒኢቲያ ማዎንጎ፤ ዬያ ማሂፓይዳ ዑሽኮ ዑሽ ዓኣቲያ ዒኢቲያከ፤ 35 ዬያ ሃይቁ ባኮኮ ሌዘ ካኣሚ ባኣዚ ቢያ ዒኢቲያ ማዕሂሮ ቁፃ ማሂ ሻኣከንቱዋቲ፤ ናኣሶ ማዕቲያ ያቲታቲያ ዋዲ ከኤራዋቲ፤ 36 ዬንሂ ባኮኮ ሌዘ ካኣሚ ባኣዚ ቢያ ዒኢታያ ማዕቲያ ዋኣሂ ዓልቃ ቤሲና ዋኣሂ ዔቲና ዒኢታዓከ፤ ጋንጎቲ ሌዘ ካኣሚ ዓሲ ዒኢቲያ ማዎንዳኔ። 37 ዬንሂ ባኮኮ ሌዘ ዜርቃኒ ጊኢጊሾና ዜርሂ ካኣሚቲ ዜርዎ ዒኢታዓከ፤ 38 ጋንጎቲ ዜርዎይዳ ዋኣሂ ዋሂንቲሰካፓ ዬያ ባኮኮ ሌዘ ካኣሚቲ ዒንሂኮ ዬይ ዜርዎ ዒኢቲያ ማዎንጎ።»

39 «ዒንሂ ዓሽኮ ሙዓ ቆልማ ሃይቁም ሌዘ ካኣሚ ዓሲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዎንዳኔ። 40 ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዬያ ቆልሞኮ ዓሽኮይዳ፡፡ ሙዔያ ማዕቲ ማኣዓሂ ፔኤኮ ማሰኮንጎ፤ ያዲ ማዕቲያ ዳንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዬይ ዓሂ ዒኢቲያ ማዎንዳኔ፤ ሃሃ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዬያ ባኮኮ ሌዘ ካኣሚ ከዴቲ ማኣዓሂ ፔኤኮ ማሰኮንጎ፤ ዬይ ዓሂያ ዳንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዎንጎ።»

41 «ሳይይዳ ዳድና ጎቹንቲ ሃንታ፡ ዳኮ ማዢንታ ቢያ ዒንሂኮ ቁፃ ማዕ፡ ሻኣካያ ማዎንጎ፤ ሙይፖቲ።»

42 ሳይይዳ ዳድና ጎቹንቲ ሃንታ ባካ፡ ያይዶ ቶከናታዎ ጎቹንቲ ሃንታ ባኮንታ ማርጌ ቶኪ ዓኣ ባኮንታ ቢያ ቁፃ ማሂ ሻኣከንቱዋቲ፤ ሙይፖቲ። 43 ዬንሂ ባኮይዳ፡፡ ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ሙዒ ዒንሂ ቶኣኮ ዒኢሲፖቲ፤ 44 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያኣዛሂከ፤ ታኣኒ ዲማዴያታሂሮ ዒንሂያ ዒንሂ ታኣም ዲማዴያ ማሁዋቲ፤ ሳይይዳ ዳድና ጎቹንቲ ሃንታ ዳኮ ማዢንቶ ሙዒ ዒንሂ ዒኢሲፖቲ። 45 ዒንሂኮ ያኣሲ ማዕኒ ጊብፃ ዓጮይዳ፡፡ ዒንሂ ዔኪ ከሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ታናከ፤ ዬያሮ ታኣኒ ዲማዴያ ማዕሂሮ ዒንሂያ ታኣም ዲማዴያ ማዑዋቲ።»

46 «ዓካሪ ሃይ፡ ዋኣሂዳ ናንጋ ባኮንታ ሳይይዳ ናንጋ ዳኮ ማዢንቶንታ፤ ሃሃ ካፖ ዛሎዋ ዒንሂም ከሲንቲ ዋጌከ፤ 47 ዋጎ ጎይዎና ቁፃ ማዕሂና ሻቲ ማዕ ባኮናኮ ባኣኮይዳ ዓኣ ዲሙዋ ዔራጊ ሙዎ ባኮና ሙዑዋ ባኮናኮ ባኣካ ዓኣ ዲሙዋ ኮሺ ዔራዋቲ» ጌዔ።

12

ለኣሊ ሸዔሰካፓ ኩንሃ ዳምቤ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 « ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ፤ ፔቲ ላኣሊ ጎጳዲ ዓቲንቁ ናይ ሸዔያ ማዕቲ ላኣሊኮ ሻቱም ጴዳዛ ማዲንታ ጎይዎ ላንኮይ ከሊ ሄላንዳኣና ዔዛ ዒኢቲያ ማዎንዳኔ። 3 ሳላሳ ከሌሮና ያኮኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቃንዳያ ኮይሳኔ። 4 ዬካፓ ዑዓ ዒዘኮ ያኣዳንዳ፡ ሃይሂታሚ ሃይሃ ከሊ ሄላንዳኣና ያኣሲም ዲማዴ ዓይጎ ባኣዚያ ዒዛ ካኣሚ ኮይሱዋሴ፤ ሃሃ ዒዘኮ ማሰቲያ ከላ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ታኣም ዲማዴ ማኣሮ ጌሎ፡፡»

5 «ዩያጉዲ ሃሃ ፔቴ ላኦሊ ወዲር ናይ ሾዔቴ ላኦሊኮ ሻቱማ ጴዳኣና ማዲንታ ጎይዖ ታጾ ያይዶ ኬሊ ሃላንዳኣና ዒዛ ዒኢቲያ ማዖንጎ፤ ዩካፓ ዑፃ ዒዛኮ ፃኣዲ፣ ማሰቲፃ ጋፓንዳኣና ላሂታሚ ላሆ ኬሊ ዴዖንጎ።»

6 «ዒዛኮ ማሰቲፃ ኬላ ጋፔሰካፓ ዓቲንቁ ናይ ማዔቴያ ወዲር ናይ ዛላ ሚቲቲ ዒንጎ ዒንገሂ ማዓንዳ፣ ፔቴ ለዔ ማዔ ማራናይና ጎሞ ጌኤሺዖ ዛሎ ማዓ ፔቴ ደኦሌ ማዔቴያ ፔቴ ከሬ ናይ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካር ዔኪ ሙኪ ዒኢካ ማዳ ቁኤሳሂም ዒዛ ዒንጎንጎ። 7 ቁኤሳሂያ ዒዛ ዒንጌ ባኮ ዔኪ ናንገና ናንጎ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንጎ፤ ዩካፓ ዒዛኮ ሱጉፃ ሾኦቲሂር ዒዛ ዒኢቲ ዒኢቲፃ ጋፔም ዒዛ ሻቲንቁሲዖ ዳምባ ያዲዲ ኩማንዳኔ፤ ዒዛ ጌኤሺኬያ ማዓንዳኔ፤ ዩይ፡- ላኦሊ ሾዔሰካፓ ማዲ ኩንሃ ዳምቤ ማዓንዳኔ።

8 «ላኦሊላ ማራናይ ዔኪ ሙካኒ ዳንዳዒባኣያ ማዔቴ ለምዖ ደኦሌታቲያ ከሬ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴማ ሚቲቲ ዒንጎ ዒንገሂ ማሂ ጊንሃ ዓቲማ ጎሚ ጌኤሻኒ ዒንጎ ዒንገሂ ማሂ ዒንጎንጎ፤ ዩያይዲ ቁኤሳሂ ዒዛኮ ዒኢቲፃ ጋፔሲ፣ ዒዛ ሻቲንቁንዳ ዳምቦ ኩንሃንጎ፤ ዩካፓ ዒዛ ምጎ ጎይዖና ዳምቦ ካፒ ኩንሂ ጌኤሺኬያ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

13

ዓሲኮ ዑሰካ ኬሰካ ደርዖ ዛላ ኬኤዚንቴ ዳምቤ

1 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሙሴና ዓኣርጌናም፡- 2 «ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ፔኤኮ ዑፃ ዴንጫ ኬሰኬቴ፣ ቃፃ ዓርቁቴ፤ ሃሃ ዑሰካ ኬሰካ ደርዖ ማዒ ማዒ ዴንዳ ዒላንታ ጴዳቴ ዓኣርጌ ፃጲ ማዒ፣ ቁኤሶ ኮራ ዓሳ ዒዛ ዔኪ ሙኮንጎ። 3 ዩካፓ ቁኤሳሂ ዩያ ዓሂኮ ዑፃ ዓኣ ኪዖ ዛገ፣ ዩያ ኪዖይዳ ዓኣ ጋፓና ቦኦራያ ማዔቴ፤ ሃሃ ኪዖኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ዑፃ ሃንጎ ዑፃፓ ቁልፒ ዔታዳያ ማዔቴ፣ ዩይ ዓሲዳፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዓ ዑሰካ ኬሰካ ደርዖ ማዔሂር ዓሂ ካኣዢ ዳምቦና ዒኢቲያ ማዔሂ ዔርዘንጎ። 4 ጋዓንቴ ኪፃ ኮይላ ዓኣ ዑፃይዳፓ ቁልፒ ዔታዳ ዴዳዎያ ማዔቴ፤ ሃሃ ጋፓና ቦኦራያ ማዔቴ ቁኤሳሂ ዩያ ዓሂ ላንካይ ኬሊ ሃላንዳኣና ፔቴ ጋርሲዳ ዳማሲ ጌሂ ዛጎንጎ። 5 ዩካፓ ቁኤሳሂ ላንካሳ ኬሎና ዓሂ ለሚ ዛጎንጎ፤ ዒ ዛጎ ዎደና ኪፃ ዳማሲ ባኣዚ ባኣያ ማዔቴ፣ ሃሃ ላንካይ ኬሊ ዳማሲ ዴይሃንጎ። 6 ሃሃ ቁኤሳሂ ላንካሳ ኬሎና ዓሂ ዛጎንጎ፤ ዒዚ ዛጎ ዎደና ኪፃ ዳልገይይዳፓ ሹሊ ጴዳቴ ኪፃ ቃፃ ማዔሂ ኬኤዚ ዩይ ዓሂ ዳምቦ ጎይዖና ጌኤሺ ማዔሂ ዔርዘንጎ፤ ዩይ ዓሂ ምጎ ጎይዖና ጌኤሺኪዖ ዔርዘን ማኣዓሂ ፔኤኮ ማሰኮንጎ። 7 ጋዓንቴ ቁኤሳሂ ዩያ ዓሂ ዛገ ጌኤሺኬ ጌዔሰካፓ ኪፃ ዳልገ ዳልገ ዴንዳያ ማዔቴ ዓሂ ለሚ ቁኤሳሂ ቤርቶ ሺኢኮንጎ፤ 8 ዩካፓ ቁኤሳሂ ዒዛ ለሚ ዛጎንጎ፤ ዒ ዛጎንቴ ኪፃ ዳልገ ዴንዳያ ማዔቴ ዩይ ዑፃኣ ኬሰካ ደርዓሂ ማዔሂር ዳምቦና ዒኢቲያ ማዔሂ ዔርዘንጎ።

9 «ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ዓሲፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዳ፣ ዑሰካ ኬሰካ ደርዓ ዓርቁቴ ዩያ ዓዲንቴ ዓሂ ዓሳ ቁኤሳሂ ኮራ ዔኪ ዩዖንጎ፤ 10 ዩካፓ ቁኤሳሂ ዩያ ዓሂ ዛጎንጎ፤ ዑፃ ኬሰኬ ባካ ዑርታንዳ ባኣዚጉዲ ዴዒ፣ ጊዳ ዓኣ ጋፓና ቦኦራሻ ኪሂ ማዒ ጴዳቴ፤ 11 ዩይ ዑሰካ ኬሰካ ዴዲ ደርዖ ማዔሂር ቁኤሳሂ ዩይ ሃርጌ ዓሂ ዒኢቲያ ማዔሂ ዔርዘንጎ፤ ዩያኮ ዒኢቲፃ ፔጌና ዔርቁሂር ዩያጉዴ ዓሲ ጋርሲዳ ዳማሲ ዛጎንዳያ ኮይሱሞሴ።

12 ዑፃ ኬሰካ ደርዓሂ ዓሂኮ ቶኮ ፀንጋፓ ዴንዲ ቶኦኮ ሃላንዳኣና ባይዚ ኬሰኬያ ማዔሂ ዔርቁቴ፤ 13 ቁኤሳሂ ለሚ ዒዛ ዛጎንጎ፤ ዓሂኮ ዑፃ ቢያይዳ ኬሰኪ ዓኣያ ማዒ ጴዳቴ ዩይ ዓሂ ምጎ ጎይዖና ጌኤሺኬያ ማዔሂ ዔርዘንጎ፤ ዑፃ ዒዛኮ ጉቤና ቦኦራሂር ዳምቦ ጎይዖና ጌኤሺኬያ ማዔቴ። 14 ጋዓንቴ ለሚ ሃሃ ኔጉሞዖ ኪፃ ጊኢሺጉዲ ዴይ ጴዳያ ማዔቴ ዳምቦ ጎይዖና ዒ ዒኢቲያ ማዔቴ። 15 ዩያር ቁኤሳሂ ጊንሃ ዛገ፣ ጊኢሺጉዲ ዴዒ ዓኣ ኪሂ ዴንቁቴ ዩይ ዓሂ ዳምቦ ጎይዖና ዒኢቲያ ማዔሂ ዔርዘንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ኪፃ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሂ ማዔሂር ዩይ ዓሂ ዒኢቲያኦ። 16 ኪፃ ፖዓዖ ለሚ ጊንሃ ቦኦራ ናኬቴ ቁኤሳሂ ኮይላ ዓኣዳንጎ፤ 17 ቁኤሳሂ ለሚ ዒዛ ዛገ ኪፃ ሹሊ ቦኦራያ ማዒ ጴዳቴ ዩይ ዓሂ ዳምቦ ጎይዖና ጌኤሺኬያ ማዔሂር ዓሂ ጌኤሺ ማዔሂ ዔርዘንጎ።

18 «ፔቴ ዓሲኮ ዴንጫ ኪሂ ዓኣዖ ፓፃ ዲኢዳዴ ቤሲ ዓኣቶ፣ 19 ዳካ ጌዔሰካፓ ዲኢዳ ቤዘይዳ ጊኢሺጉዴ ባኣዚ ዴዒ፤ ሃሃ ዑርታኒ ጋዓ ኪሂ ኬሰኪ ጴዳቴ ዩይ ዓሂ ቁኤሳሂ ኮራ ዓኣዳንጎ፤ 20 ቁኤሳሂ ዒዛ ዛገ ኪፃ ዓኣ ቤዛ ሜሌ ዑፃይዳፓ ቁልፒ ዔታዳ ዴዳቴ፤ ሃሃ ጊዳ ዓኣ ጋፓና ቦኦራያ ማዔቴ፣ ዓሂ ዒኢቲያ ማዔሂ ዔርዘንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ዴንጫ ኪፃ ማዒ ዓርቁ ዑሰካ ኬሰካ ደርዖ ማዔሂርኬ። 21 ቁኤሳሂ ዛጎንቴ ዒኢካ ዓኣ ጋፓና ቦኦራዎያ፤ ሃሃ ሜሌ ዑፃይዳፓ ዳማዲ ቁልፒ ዔታዳዎያ፣ ሹሊ፤ ጋዓያ ማዔቴ ዓሂ ላንካይ ኬሊ ዳማሲ ጌሂ ዛጎንጎ። 22 ኪፃ ዓኣ ቤዛፓ ዳልገ ዳልገ ዓኣዳያ ማዔቴ ዩይ ዓሂ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሂና ዓዲንቴያ ማዔሂር ዒኢቲያታሂ ዔርዘንጎ። 23 ጋዓንቴ ዳማዲ ዔርቁቴዎያ፤ ሃሃ ዑፃይዳ ዳልገ ዳልገ ዴንዳዎያ ማዔቴ ዴንጫ ኪፃ ዴኢዲ ማዔሂር ምጎ ጎይዖና ጌኤሺ ማዒ ዓሂኮ ዔርዘንጎ።

24 «ፔቴ ዓሲኮ ዑሂ ታሚ ሙዔም ታማ ሙዔ ቤዛ ቦኦራ፤ ሃሃ ጊንሃ ዖዳልቃያ ማዒ ጴዳቴ፤ 25 ቁኤሳሂ ዩያ ዛጎንጎ፤ ኪፃ ዓኣ ቤዘይዳ ዓኣ ጋፓና ቦኦራያ ማዔቴ፣ ሃሃ ሃንጎ ዑፃይዳፓ ቁልፒ ዔታዳያ ማዔቴ ታማ ሙዔሂና ማዒ ዓርቁቴ፣ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሂ ማዔሂር ዩይ ዓሂ ዒኢቲያ ማዔሂ ዔርዘንጎ። 26 ጋዓንቴ ዩያ ቤዘይዳ ኬሰካ ጋፓና ቦኦራዎያ ማዔቴ ሃሃ ዑፃ ሜሌ ዑፃይዳፓ ቁልፒ ዔታዳዎያ ጉራ ዑፃ ላኣሚንቴያታቲ ቁኤሳሂ ዩያ ዓሂ ላንካይ ኬሊ ጋርይዳ ዳማሲ ጌሂ ዛጎንጎ። 27 ዩካፓ ላንካሳ ኬሎና ቁኤሳሂ ለሚ ዓሂ ዛጎንጎ፤ ዒዛ ዛጎንቴ ኪፃ ዳልገ ዴንዳያ ማዒ ጴዳቴ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሂ ማዔሂር ዩይ ዓሂ ዒኢቲያ ማዔሂ ዔርዘንጎ። 28 ጋዓንቴ ኪፃ ዓኣ ቤዛፓ ዳማዲዎያ ማዒ፣ ጉራ ዑፃ ላኣሚንቴያታቲ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሂቲዎንቴ ታማ ሚቲቲ ዴኢዳ ማዔሂር ዩይ ዓሂ ዳምቦ ጎይዖና ጌኤሺ ማዔሂ ዔርዘንጎ።

29 «ፔቴ ዓቲንቁኮ ማዔቴያ ላኦሊኮ ቶኦካ ማዖም ጋጋጫ ኪሂ ኬሰኬቴ፤ 30 ቁኤሳሂ ዩያ ኪፃ ዛጎንጎ፤ ዩይ ቤዛ ኮይላ ዓኣ ዑፃይዳፓ ቁልፒ ዔታዳያ ማዔቴ፣ ሃሃ ዒኢካ ዓኣ ጋፓና ጉኡፃያ ማዒ ጋላፔቴ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሂ ማዔሂር ዩይ ዓሂ ዒኢቲያ ማዔሂ ዔርዘንጎ። 31 ጋዓንቴ ቁኤሳሂ ዛጎ ዎደና ኪፃ ኮይላ ዓኣ ዑፃይዳፓ ቁልፒ ዔታዳዎያ ማዔቴ፤ ሃሃ ዒኢካ ዓኣ ጋፓና ፒዜ ጋፓኔ ማዒባኣቴ ዩያ ዓሂ ላንካይ ኬሊ ዳማሲ ጌሂ ዛጎንጎ። 32 ዩካፓ ላንካሳ ኬሎና ለሚ ቁኤሳሂ ዛጎንቴ ኪፃ ዳልጉዎያ ማዒ፣ ጋፓናኣ ጋላፔዎያ ማዔቴ፤ ሃሃ ሜሌ ዑፃይዳፓ ቁልፒ ዔታዳዎያ ማዔቴ፤ 33 ኪፃ ዓኣ ቤዛ

ሃሻዎ ሃንጎ ጋጋና ሲያ ማኔዳዳ፣ ቁኔሳህ ሃሃ ለንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ዒዛ ደማሲ ጌህ ሳንጎ። 34 ለንካሳ ከሌና ለሚ ሃሃ ቁኔሳህ ይያ ከያ ሳንጎ፤ ዒ ዛጋንቴ ከያ ዳልጉዋያ ማዕቴ፣ ሃሃ ከያ ዓኣ ቤዛ ማሌ ቤዛጋ ቁልጥ ዔታዲባኣያ ማዕቴ ይይ ዓህ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽ ማዕህ ዔርዘንጎ፤ ይካጋ ዓህ ጌኤኮ ዓጥሎ ማሰኪ ጌኤሽ ማዖንጎ። 35 ጋዓንቴ ጌኤሽ ማዕያ ከኤዘንቴሰካጋ ከያ ዳልገ ዳልገ ዓኣዳያ ማዕቴ፣ 36 ቁኔሳህ ለሚ ዒዛ ሳንጎ፤ ዒዛ ዛጋንቴ ከያ ጎኔ ዳልጋያ ማዕቴ ጋላጥ ጋጋኔ ዓኣቴያ ባኣቴያ ዓህ ዒኣቴያ ማዕህ ዔርቴያኩ። 37 ጋዓንቴ ቁኔሳህ ዛጌ ጎይያና ከያ ሙይ ዳልጉዋያ፤ ሃሃ ቃራ ጋጋኔያ ከሰኪ ጴዳያ ማዕቴ ከያ ጋዳያ ማዕህጋ ዳምቦ ጎይያና ዓህ ጌኤሽ ማዕህ ዔርዘንጎ።

38 «ፔቴ ዓቲንቁ ማዕቴያ ላኣሊኮ ዑይይ ዒላንታ ከሰኪቴ፣ 39 ቁኔሳህ ይያ ሳንጎ፤ ይይ ከሰካ ባካ ሽኤማዳያ ማዕ ደዴቴ ማርጌ ማታሱዋ ዑህዳ ከሰካ ዒላንታህህረ ይይ ዓህ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኩ። 40-41 ፔቴ ዓሲኮ ቶኦኪ ዳንካጋታቴያ ባሊታጋ ባሊያ ማዕቴ ይይ ባሊያ ዓህ ዒኣቴያ ማሃኒ ዳንዳዑዋሴ። 42 ጋዓንቴ ባሎይዳ ዑርታንዳጉዳ ጌኤሽ ዓኣ ከህ ደዴቶ ይይ ዑፃ ከሰካ ደርዓህኩ። 43 ቁኔሳህ ይያ ዛጌም ዑፃ ከሰካ ደርዓህ ማላ፣ ዑርታንዳጉዳ ጌኤሽ ዓኣ ከህ ማዕ ደዴቴ፣ 44 ይይ ዓህ ዒኣቴያ ማዕህ ዔርዘንጎ፤ ይያ ባሎና ማዕ ዓርቁ ዓሲጋ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዓ ዑፃ ከሰካ ደርዓህኩ።

45 «ይያጉዳ ዑፃ ከሰካ ደርዓህ ዓርቁ ዓሲ ቱርጫዳ ማኣያ ማይንቶንጎ፤ ቶኦኪዋ ጥጋጋ፤ ሃሃ ሙሱር ካንቁ ዓኣቹ ታኣኒ ዒኣቴያኩ! ዒኣቴያኩ!» ጌይ ጌይ ዒላቶንጎ። 46 ይይ ዓህ ደርዓህ ፖዓንዳያ ሄላንዳኣና ዒኣቴያ ማዕህጋ ዓሲዳጋ ዳማዲ፣ ዓሲ ናንጉዋ ቤሰካ ፔኤኮ ዳዖንጎ።»

ማኣይይዳ ከሰኪ ጴዳ ቡኡዒህ ዛላ

47 «ቡኡዒ ዓኣዚ ማራይ ጋጋኔና ማዕቴያ ቡኡፔና ኮሽንቴ ዓጥላይዳ ደዴቴ፣ 48 ደርዘ ዳዒ ማኣይይዳታቴያ ኩቻ ማዦና ማኣዖኮ ሻላህዳ ማዕቴያ ቃጨናይዳ፤ ይያጉዳ ሃሃ ቡኡፔና ማዖም ዒልዒና ኮሽንቴ ማኣይይዳ ቡኡዒያ ደዴቴ፣ 49 ማኣዓህኮ ዑፃ ደዴ ቡኡዒያ ጮልዒ፤ ሃንጎ ዘቃያ ማዕቴ ማሌ ዓጥላ ዓርቃኒ ዳንዳዓታህህረ ቁኔሳህ ዛጌቴ ቃራኩ። 50 ቁኔሳህ ዛጌ፣ ይንህ ዓጥሎንህ ለንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ፔቴ ቤሰካ ደማሲ ጌህ ሳንጎ። 51 ለንካሳ ከሌና ጌህ ዒ ዛጋ ዋደና ቡኡዒያ ዳልገ ዳልገ ዳንዳያ ማዕቴ ይያጉዳ ማኣዓህ ቢያ ዒኣቴያኩ። 52 ይያጉዳ ማኣዓህ ታሚና ማቸንቶንጎ፤ ይይ ቡኡዒያ ዳልገ ዳልገ ዳንዳ ቡኡዒህ ማዕህጋ ቁኔሳህ ማቸንጎ።

53 «ጋዓንቴ ቁኔሳህ ዛጋ ዋደና ቡኡዒያ ዳልገ ዳልገ ዳንዳያ ማዕ ደዴባኣቴ፣ 54 ይይ ዓጥላ ማሰኪንቴ ለንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ዳማዲ ጌህንቴም ሳንጎ። 55 ይካጋ ሃሃ ለሚ ሳንጎ፤ ዒ ለሚ ዛጋንቴ ቡኡዒያ ዳልገ ዳንዳባኣያ ማዕቴያ ማላህ ቤዘማካ ዓኣቴ ይይ ዒኣቴያ ማዕህጋ ጋርይዳ ማዖም ዙሎይዳ ቡኡዒህ ደዴ ማኣዓ ማቸንቶንጎ። 56 ጋዓንቴ ቁኔሳህ ለሚ ዛጋ ዋደና ቡኡዒያ ባይቃንዳ ጎይህ ዳኪ ደዴቴ ቡኡዒያ ዓኣ ቤዘማ ሌሊ ዓጥሎይዳጋታቴያ ዒልዒ ማኣዖጋ ዳርዘ ከሶንጎ። 57 ቡኡዒያ ለሚ ደዴቶ ጋዓንቴ ይይ ዳልገ

ዳልገ ዳንዳንዳህረ ዔቦኮ ዓዴ ይና ታሚዳ ማቸንጎ። 58 ማኣዓህ ማሰኪንታ ዋደና ቡኡዒያ ባይቁቴ ለሚ ሃሃ ማሰኪንጎ፤ ይካጋ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኩያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

59 ይይ ዓካሪ ኮሽ ቡኡፖና ማዕቴያ ማራይ ጋጋኔና፤ ሃሃ ዒልዒና ኮሽና ዓጥላኮ ቃጨናይዳ ማዕቴ፣ ሻላህዳ ደዴ ቡኡዒህ ዛላ ዒኣቴያ ሃሃ ሻቲ ማዕያ ዔር ዋጌኩ።

14

ዑፃ ከሰካ ደርዓህ ጌኤሽ ጎይህ

1 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ፔቴ ዓሲ ዑፃ ከሰካ ደርዓህዳጋ ፖዔያ ማዕቴ ጌኤሽኪያ ዛሎ ዒንጌንቴ ዳምባ ያዲኩ፤ 3 ቁኔሳህ ይያ ዓህ ጉርዶኮ ዙላ ከሲ ሳንጎ፤ ዓህ ደርዓሰካጋ ፖዔያ ማዕቴ፣ 4 ዳምቦ ጎይያና ሙይንታኒ ዳንዳዓ ለምዖ ካጥና ዳኤሌ ዚቢቁ ዳካ ማንህ ዔኪ፤ ሃሃ ዙቁ ማዘጸ ጋቲሌና ሂሶጴ ጌይንታ ባኤሎኮ ዒላሽና ዋላ ዔኪ ይዓንዳጉዳ ዓይሆንጎ። 5 ይካጋ ዓህ ካፖንህዳጋ ፔቴማ ጌኤሲ ዓልቃ ዋኣህ ዳይ ጌህንቴ ዓኣ ታሚ ቦኣቆይዳ ሹካንዳጉዳ ቁኔሳህ ዓይሆንጎ፤ 6 ዓቲ ካፖማ ዳኤሎ ዚቢቆ ማዖ ማቆያማና ዙቁ ማዘጸ ጋቲሌሎና ሂሶጴ ዒላሽና ዋላ ዔኪ ቤርታ ሹኪንቴ ሱጉይይዳ ዓጎንጎ፤ 7 ይያ ሱጉይ፣ ዑፃ ከሰካ ደርዓህዳጋ ጌኤሽካ ዓህ ዑፃ ለንካይ ማይንቴ ፔጨንጎ፤ ይካጋ ዒ ጌኤሽኩያ ማዕያ ዔርዘንጎ፤ ሃሃ ሽምፖና ዓኣ ካፖማ ባራኒ ዳንዳጎዳጉዳ ዙላ ከሲ ሃሽንጎ። 8 ዑፃ ከሰካ ደርዓሰካጋ ጌኤሽካ ዓህ ማኣዓህ ፔኤኮ ማሰኪንጎ፤ ቶኦኪዋ ጉኡሎንጎ፣ ዑፃዋ ዋኣህና ማሰቶንጎ፤ ይካጋ ዳምቦ ጎይያና ዒ ጌኤሽኩያ ማዕህጋ ጉርዶ ጌላኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ዳንዳ ለንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ፔ ከኤያ ጌሎዋዎ ዙላ ዳዖንጎ። 9 ለንካሳ ከሌና ቶኦኪኣ፣ ቡኡጫ፣ ሂኢፖ ጋጋና፤ ይያጉዳ ዑፃ ዓኣ ጋጋና ቢያ ማኤዳ ማኣዓህያ ፔኤኮ ዋኣህና ማሰኪ ዑፃዋ ፔኤኮ ማሰቶንጎ፤ ይካጋ ዒ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኩያ ማዓንዳኔ።

10 «ሳላሳ ከሌና ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፣ ለምዖ ዓዴ ማራናይና ፔቴ ለዔ ማዕ ዑዙ ማራናይ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ይያና ዋላ ሪሚቶ ዛይቶና ዳርዘንቴ ሃይሆ ከሎ ማዓንዳ ሽኢቹ ዳኢሊና ደሎዘኮ ጌዳሚሽ ማዕባኣ ዛይቴና ዔኪ ሙኮንጎ። 11 ቁኔሳህ፣ ይይ ዓህ ዔኪ ሙኮ ባኮንታ ዓህንታ ዋላ ዓጥሎና ማዦንጎ፣ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ካር ናንጌና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ዔኪ ሽኢሽንጎ፤ 12 ይካጋ ቁኔሳህ፣ ለምዖ ዓዴ ማራቶና ኣቶንህጋ ፔቴማና ደሎዘኮ ጌዳሚዦ ማዕባኣ ዛይቶና ዔኪ ዳቢንቶኮ ጨጋ ማሂ ዒንጎ ዒንጌያ ማዓንዳጉዳ ሽኢሽንጎ፤ ሃሃ ይይ ቁኔሳህ ዛላ ማዓንዳጉዳ ዠገ ናንጌና ናንጋ ጎዳም ዒንጎንጎ። 13 ጎሞ ጌኤሻኒ ሹኪ ዒንጌንታ ቆልማ ሹኪንታ፣ ያኦሲም ዳማዴ ቤዛ ማራዓህ ሹኮንጎ፤ ይያ ዒ ማዳህ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒንጎ ባካ ጎሞ ጌኤሻ ዒንጌያጉዳ ቁኔሳህረ ማዕ ዒንጌንታህረኩ፤ ይይ ማርጌና ያኦሲም ዳማዴያኩ። 14 ቁኔሳህ ማራናዓህኮ ሱጉይጋ ዳካ ዔኪ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓህኮ ማዘቆ ዋዮ ቤርቶ፣ ማዘቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኦም ከኤሎ ቲሽኮንጎ። 15 ሃሃ ቁኔሳህ ዛይቶይዳጋ ዳካ ዔኪ ፔኤኮ ሻውሎ ኩጮ ቃኣቆይዳ ዋሆንጎ፤ 16 ይካጋ ሻውሎ ቃኣቃ ዓኣ፣ ዛይቶይዳ ፔኤኮ ማዘቆ ኩጮ ከኤሎ ዳኪ ዳኪ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ለንካይ ማይንቴ ዉጹርቆንጎ፤ 17 ቃሲ ሃሃ ቃኣቆይዳ ዓኣ

14:2 14:2 ማጉ. 8:4፤ ማር. 1:44፤ ሉቃ. 5:14፤ 17:14።

ዛይቶፓ ዳካ ዔኪ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓሢኮ ሚዛቆ ዋዮ ቤርቶና ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኣሞ ኬኤሎንሢ ዋንዳ ደቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ተሸኮና ሱጉያኮ ጊዳ ተሸኮንጎ፤ 18 ዩካፓ ዒዛኮ ቃኣቃ ዓቲ ዓኣ ዛይቶንሢ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓሢኮ ቶኣካ ዋሆንጎ፤ ዩያይዲ ዓሢ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኩንሆንጎ።

19 «ዩያይዳሰካፓ ቁኤሳሢ ዓሢኮ ጎሞ ጌኤሽኪያር ዒንጎ ዒንጊያ ዒንጊ ጎሞ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩንሆንጎ፤ ሄለሳያ ሃሃ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያ ማዒ ዒንጊንቴ ቆልሞ ሹኮንጎ፤ 20 ዩያ ሃኣኮ ዒንጊያ ማዒ ዒንጊያና ዋላ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ጌሢ ሚቸንጎ፤ ዩያይዲ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩንሆንጎ ዩያ ዓሢያ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኪያ ማዒንዳ።።

21 «ዓሢ ዩያ ባኮ ቢያ ዔኪ ሙካኑዋ፡ ማንቆ ማዒቴ ፔኤኮ ጌኤሽኪያ ዛሎ ማዒ ፔቴ ዓዴ ማራናይ ሌሊ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዩይ ደቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒንጊንታ ዒንጊሢ ማዒ ዠጊ ዒንጎ ዒንጊሢ ማዒንዳ፤ ሃሃ ዛይቴና ደርኪንቴ ፔቴ ኪሎ ማዒንዳ ሸኢቺ ደኢሊ ሃኣኮ ዒንጊሢ ማሂ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ደሎዘኮ ጊዳሚሽ ማዒ ዛይቶ ዋዒኪ ሸኢቸንጎ፤ 22 ሃሃ ዒዛም ደንዳንታ ጎይያ ላምዎ ደኣሌ፡ ሃንጎ ላምዎ ኪሬ፤ ፔቴማ ጎሞ ጌኤሻ ዒንጊሢ ማሂ ፔቴማ ጊንሢ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሢ ማሂ ዔኪ ሙኮንጎ። 23 ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩንሆ ሳላሳ ኬሎና ዩንሢ ቢያ ዔኪ ሙኪ ዓፒሎና ማኸንቴ፡ ያኣሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቁኤሳሢ ሚዛቆ ዒንጎንጎ። 24 ዩካፓ ቁኤሳሢ ደቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒንጊንታ ማራናያና ዛይቶና ዔኪ ዠጊ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሸኢቸንጎ። 25 ዩካፓ ደቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒ ዒንጌ ማራዓሢ ሹኮንጎ፤ ዩያ ሱጉያ ዳካ ዔኪ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓሢኮ ሚዛቆ ዛሎ ዋዮ ቤርቶ፡ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኣሞ ኬኤሎ ተሸኮንጎ፤ 26 ዩያይዳሰካፓ ቁኤሳሢ ዛይቶይዳፓ ዳካ ፔኤኮ ሻውሎ ኩጮ ቃኣቆይዳ ዋሂ ዔኮንጎ፤ 27 ዔኮሰካፓ ሚዛቆ ኩጮ ኬኤሎና ዩያ ዛይቶፓ ዔኪ ዔኪ ላንካይ ማይንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሙርቆንጎ። 28 ሃሃ ዩያ ዛይቶፓ ዳካ ዔኪ ቤርታ ዒ ሱጉያ ተሸኮ ቤዛ፤ ጌይያ፡- ዓሢኮ ሚዛቆ ዋዮ ቤርቶና ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኣሞ ኬኤሎንሢ ተሸኮንጎ። 29 ዩካፓ ቁኤሳሢ ፔ ኩጮይዳ ዓቲ ዛይቶ ዓሢኮ ቶኣካ ዋሆንጎ፤ ዩያይዲ ዓሢኮ ጎሞ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩንሆንጎ። 30 ዩያይዳሰካፓ ደኣሎንሢፓታቴያ ኪርንሢፓ ፔቴማ ጎሚ ጌኤሽኪያ ዛላ ማሂ፡ 31 ዓቲማ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሢ ማሂ ሃኣኮ ዒንጊያና ዋላ ሸኢቸንጎ፤ ዩያይዲ ዓሢኮ ጎሞ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩንሆንጎ፤ 32 ዑይይዳ ኬሰካ ደርዓ ዓኣ ዓሲ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኪያር ዓይሢንታ ባኮ ማንቆ ማዒ ባሽንታያታቴ ማዒንታንዳ ዋጋ ያዲኬ» ጌዔ።።

ማኣሪዳ ኬሰካ ቡኡዒሢ ዛላ

33 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርጌናም፡- 34 «ዒንሢር ማሂ ታ ዒንሢም ዒንጎንዳ፡ ካኣና፤ ዓጮ ዒንሢ ጌሌ ዋደና ፔቴ ዓሲኮ ዋርቆ ማኣር ታኣኒ ቡኡዒሴያ ማዒቴ፡ 35 ማኣር ዓዴ ቁኤሳሢ ኮይላ ዓኣዲ ታ ማኣርይዳ ቡኡዒሢጉዴ ባኣዚ ታ ዴንቄ፤ ጌይ ኬኤዘንጎ። 36 ዩካፓ ቁኤሳሢ ዴንዲ ቡኡዒያ ዛጊ ዔራንዳሢኮ ቤርታዲ ማኣራ ዓኣ ሜሆ ቢያ ዓሢ ኬሰንዳጉዲ ኬኤዘንጎ፤ ያዲ ማዒባኣያታቴ ጋራ ዓኣ ሜሃ ቢያ ዒኢታንዳ፤ ዩያይዳሰካፓ ጋር ጌሊ፡ 37 ቡኡዒያ ዓይጎታቴያ ዛጎንጎ፤ ዒዚ ዛጋንቴ ኮጮ ደይሳኒ ጋዓ፡ ጮልዔ፤ ሃሃ ጊንሢ ዘቃንዳጉዴ ቡኡዒሢ ዓርቂ ጴዴቴ፡ 38 ዩና ኬኤይሎፓ

ኬሰኪ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ዩይ ዋዲንቴ ዴዓንዳጉዲ ማሆንጎ። 39 ላንካሳ ኬሎና ቁኤሳሢ ጊንሢ ዛጎንጎ፤ ዒ ዛጋንቴ ቡኡዒያ ኮጮይዳ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዳያ ማዒቴ፡ 40 ቡኡዒያና ዓዲንቴ ሹጮንሢ ቡኡኪንቴ ዔውቴ ጉርዶኮ ዙላ፡ ካንቶይዳ ኬኤሪንታንዳጉዲ ዓይሆንጎ። 41 ዩካፓ ኮጮኮ ጋር ዛላ ቢያ ዓርሰንቴም ዓርሰንቴ ባካ ቢያ ጉርዶ ዙላ ዒኢቴ ቤዛ ኬኤሪንታንዳጉዲ ማሆንጎ፤ 42 ዩያይዳሰካፓ ቡኡኪንቴ ዔውቴ ሹጮንሢ ቤዛ ሜሌ ሹቺ ጌሢንቴ ሜሌ ደቃሌና ዴይ ዓይሢንቶንጎ።

43 «ሹጮ ኬሰኪ፡ ኮጮኣ ሜሌ ደቃሌና ዴይንቴሰካፓ ቡኡዒያ ማላቴላ ላሚ ዴዴያ ማዒቴ፡ 44 ቁኤሳሢ ዴንዲ ዛጋንዳያ ኮይሳ፤ ዒ ዛጋንቴ ቡኡዒያ ጋርይዳ ዳልጊ ዳልጊ ዴዴንዳ ማዒ ዴዴቴ ዩና ማኣሪላ ዒኢቴያኬ። 45 ዩያር ዩና ማኣራ ሻሂንታንዳያ ኮይሳ፤ ሹጮንታ ሚያንታ ሚኤቸና ባካኣ ቢያ ጉርዶኮ ዙላ ዒኢቴ ቤዛ ኬኤሪንቶንጎ። 46 ዩና ማኣሪላ ዋዲንቴ ዓኣንቴ ዓይጎ ዓሲያ ማዕም ዒኢካ ጌሌቴ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቴያ ማዒንዳ፤ 47 ዩና ማኣሪሎይዳ ጌሊ ላሂ ዓሲ ዓኣቴ፡ ሃሃ ሙኡዚ ዴዒ ሙዔ ዓሲ ዓኣቴ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኮንጎ።

48 «ጋዒንቴ ማኣራ ዴይንቴ ኮሽኬሰካፓ ቁኤሳሢ ሙኪ ዛጋ ዋደና ቡኡዒያ ዳልጊ ዴንዳያ ማዒባኣቴ ዩና ማኣሪሎ ቡኡዒያ ሃሽም ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኪ ማዒሢ ዔርዘንጎ፤ 49 ዩና ማኣር ጌኤሻኒ ላምዎ ካፒ፡ ዳካ ዴኤሊ ዚቢቁ ሚንሥሢ፡ ዘቁ ሚዛጶ ፓቴሎና ሂሶጶ ዒላሽያኣ ዔኪ ሸኢኮንጎ። 50 ካፓይዳፓ ፔቴማ ጊኢሲ ዋኣሢ ዓልቃ ቤሰካፓ ዴያና ዋኣሢ ዓኣ ታሚ ቦኣቆይዳ ሹኮንጎ፤ 51 ዩካፓ ዴኤሎ ዚቢቁ ሚያና ሂሶጶ ዒላዠና ሃሃ ሚዛጶ ዘቁ ፓቴሎና ሽምፖና ዓኣ ካፖማንታ ዋኣያና ሱጉያይዳ ዓጊጋፓ ማኣር ላንካይ ማይንቴ ቸጮንጎ። 52 ዩያይዲ ቁኤሳሢ ዩና ማኣር ካፖ ሱጉያና ጌኤዠ ዋኣያና ሽምፖና ዓኣ ካፖማና፤ ሃሃ ዴኤሎ ዚቢቁ ሚያና ሂሶጶ ዒላዠና ዘቁ ሚዛጶ ፓቴሎናኣ ጌኤሽኪያ። 53 ዩካፓ ሽምፖና ዓኣ ካፖማ ጉርዶኮ ዙሎ ኬሲ ባራኒ ዴንዳንዳጉዲ ሃሽንጎ፤ ዩያይዲ ቡኡዒያ ዴዴ ማኣሪሎ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ኩማ፤ ማኣራኣ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኪያ ማዒንዳ።።

54-56 «ዩይ ቢያ ዑሰካ ኬሰካ ደርዓ፡ ቃዓ፡ ዑሰካ ኪያ ባኣዚ፡ ዒላንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ማኣሪና ማኣሪናይዳ ኬሰኪ ዴዴ ቡኡዒሢ ዓርቂ ዋደና ጌኤሽኪያር ማዲ ኩንሆ ዋጌኬ። 57 ፔቴ ባኣዚ ጌኤሽኪ፤ ሃሃ ዒኢቴያ ማዒያ ዩያ ዋጎና ዴማዲ ዔርታ።» ጌዔ።።

15

ዓሲኮ ዑሰካፓ ሸኡቴ ዓሲ ዒኢሳ ባኣዚ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርጌናም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዴርም ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲኮዎ ማዕም ሃርጌ ዛላና ዓቲንቴይዳፓ ዓልቃ ባኣዚ ኬሰኪቴ ዩይ ዓሢ ዒኢቴያኬ፤ 3 ዓሢኮ ዑፀፓ ዓልቃ ባካ ዓልቃ ጎይሃታቴያ ሃሽቴያ ዩይ ዓሢ ዒኢቴያኬ፤ ዩይ ዓልቃ ባካ ዒኢሳያ ማዒሢ ያዲዲኬ፡- 4 ዩይ ዓሢ ላሂ ቤዛ ቢያ ዒኢቴያ ማዒንዳ፤ ሃሃ ዴዔ ባኣኣ ቢያ ዒኢቴያ ማዒንዳ። 5 ዒዚ ላሃ ሻኣሎ ካኣማ ዓሲ ዓኣቴ፡ 6 ሃሃ ዒ ዴዔ ባኣዚ ቢያይዳ ዴዓ ዓሲ ቢያ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ ዑፀዎ ማሰቶንጎ፤ ማዒቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቴያ ማዒንዳ። 7 ዩና ዓልቃ ባኮና ዓኣ ዓሢ ካኣማ ዓሲ ቢያ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ ዑፀዎ ማሰቶንጎ፤ ማዒቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና

ዲኢቲያ ማዕንዳይ። 8 ይይ ሃርጋ ዓሢ ጌኤሽ ማዕ ዓሰ ሀሰካ ጩቸ ጩቲያ ማዕቴ ጩቲንቴ ዓሢ ማእዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ። ዑዎ ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ደንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዓ ዲኢቲያ ማዕንዳይ። 9 ይይ ሃርጋ ዓሢ፡- ቶጋኦና ደዔ ኮኦራሢና ያይቶና ቢያ ዲኢቲያኮ፤ 10 ሃሃ ዓ ደዔ ባኮ ቢያ ካኦማ ዓሰ፤ ይያጉዲ ሃሃ ይያ ባኮ ዓከ ሸኦሻ ዓሰ ማእዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ ዑዎ ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ደንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቲያ ዓ ማዕንዳይ። 11 ይይ ሃርጋ ዓሢ ኩቸ ማሰቶንጎ ፔቲ ዓሰ ካኦማቴ ይይ ካኦማንቴ ዓሢ ማእዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ ዑዎ ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ደንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዓ ዲኢቲያ ማዕንዳይ። 12 ይይ ሃርጎና ዓኦ ዓሢ ካኦማ ዓይጎ ባኦዚያ ማዎም ዓጩና ማዎና ማሄ ቢያ ሃሃይቆንጎ፤ ማሢና ኮሽንቴ ማሄ ማዕቴ ጋዓንቴ ዋኦሢና ማሰኪንቶንጎ።»

13 «ይይ ሃርጋ ዓሢ ይኖ ዓልቁሳ ሃርጌሎይዳፓ ደቁ ዎደና ዎጎጎይያ ጌኤሽኬያ ማዕኒ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ደዎንጎ፤ ሃሃ ማእዓሢያ ፔኤኮ ማሰኪ ዑዎ ጌኤሽ ዋኦሢና ማሰኪንጎ፤ ይካፓ ዓ ደምቦ ጎይዎና ጌኤሽኬያ ማዕንዳይ። 14 ሳላሳ ኬሎና ላምዎ ደኦሌ ሃንጎ ላምዎ ከሬ ዓፒሎና ማዎንጎ፤ ያኦሰ ደርና ካኦማ ማእር ካር ዔከ ሙከ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቁኤሳሢያ ማዕንዳይ። 15 ይይ ደይዳሰካፓ ቁኤሳሢ፡- ፔቲማ ጎማ ጌኤሻኒ ዲንጎ ዲንጎሢ ማሄ ዓቲማ ጊንሃ ማቸ ዲንጎ ዲንጎሢ ማሄ ሸኦሻንጎ፤ ይያይዲ ቁኤሳሢ ዓሢ ጌኤሽያ ደምቦ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኩንሆንጎ።»

16 «ዓይጎ ዓሰኮዎ ማዎም ዓሰ ሸይዎ ዜርፃ ዑፃፓ ኬሰኪ ላኦላንቴያ ማዕቴ ይይ ዓሢ ዑዎ ቢያ ዋኦሢና ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ዓ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቲያ ማዕንዳይ። 17 ይይ ዜርፃ ሄሌ፡ ዓይጎ ማኦዎ ማዎም ዜዲ ዋኦሢና ማሰኪንቶንጎ፤ ማዕቴያ ይይ ባካ ሳዓ ደንዲ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቲያ ማዕንዳይ። 18 ፔቲ ዓሰ ላኦላና ላሄቲ ላምዎንሢ ቢያ ዑዎ ዋኦሢና ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ደንዲ ሳዓ ዓማንዳኦና ዲኢቲያ ዔያታ ማዕ ደዓንዳይ።»

19 «ላኦላኮ ሻቱም ሙከ ደዳ ዎደና ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ዲዛ ዲኢቲያ ማዎንጎ፤ ይኖ ዓሰሎ ካኦማ ዓይጎ ዓሰያ ደንዲ ሳዓ ዓማንዳኦና ዲኢቲያ ማዕንዳይ። 20 ዲዛኮ ሻቱም ደዳ ዎደና ዲዛ ደዓ ባኮና ላሃ ባኮና ቢያ ዲኢቲያ ማዕንዳይ። 21-23 ዲዛ ላሃ ሻኦሎ ማዕቴያ ዲዛ ደዓ ባኮ ካኦማ ዓሰ ቢያ ማእዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ ዑዎ ፔኤኮ ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ደንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቲያ ዲዛ ማዕንዳይ። 24 ሻቱም ዲዛኮ ሙከ ዓኦንቴ ዲዛና ዎላ ላሄ ዓቲንቁ ዓኦቴ ይይ ዓሢ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ዲኢቲያ ማዕንዳይ፤ ዲዛ ላሃ ሻኦላኦ ዲኢቲያ ማዕንዳይ።»

25 «ፔቲ ላኦላኮ ሻቱም ማዕ ሸኦታ ኬላፓ ዑሃ ዓኦዲ ሸኦታ ሱጉሢ ደዳቴ ይይ ጋፓንዳያ ሄላንዳኦና ሻቱም ደዳኦና ማዕሢጉዲ ዲኢቲያ ዲዛ ማዕንዳይ። 26 ይማና ዲዛ ላሃ ሻኦሎ ማዕቴያ ደዓ ባካ ቢያ ዲኢቲያ ማዕንዳይ፤ 27 ይንሢ ባኮንሢያ ካኦማ ዓሰ ቢያ ዲኢቲያ ማዕሢጉ ፔኤኮ ማእዓሢ ማሰኪ ዑዎ ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ደንዲ ሳዓ ዓማንዳኦና ዲኢቲያ ማዕንዳይ። 28 ሻቱም ዲዛኮ ሙከያ ሃሽሰካፓ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ዲዛ ደዎንጎ፤ ይካፓ ዎጎ ደምቦ ጎይዎና ዲዛ ጌኤሽኬያ ማዕንዳይ። 29 ሳላሳ ኬሎና ዲዛ ላምዎ

ደኦሌታቲያ ላምዎ ከሬ ዓፒሎና ማዎንጎ፤ ያኦሰ ደርና ካኦማ ማእር ካር ዔከ ሙከ ቁኤሳሢያ ማዕንዳይ። 30 ይካፓ ቁኤሳሢ ፔቲማ ጎማ ጌኤሻ ዲንጎሢ ማሄ፡ ዓቲማ ማቸ ዲንጎ ዲንጎሢ ማሄ ዲንጎንጎ፤ ይያይዲ ላኦሎኮ ጌኤሽኬያ ደምቦ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኩንሆንጎ።»

31 «ጉርድ ባኦካ ዔያቶኮ ዓኦ፡ ዓፒሎና ማዎንጎ፤ ያኦሰ ደርና ካኦማ ማእር ዔያታ ዲኢሱዎጉዲ፤ ሃሃ ይያ ዲኢሰ ዔያታ ሃይቁዎጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዲኢሳ ባኦዚፓ ዲማሱዎጉ» ጌይ ኬኤዜ።

32 ሃርጌ ዛላና ዓቲንቴይዳፓ ዓልቃ ባኦዚ ኬሰካ ዓሰ፤ ሃሃ ጊንሃ ዓሰ ሸይዎ ዜርፃ ላኦላንቴም ዲኢቲያ ማዕ ዓሰ፤ 33 ሻቱም ሙከ ላኦላ ዛላ፡ ዑሰካፓ ሸኦታ ባኦዚ ኬሰካ ዓቲንቁ ዛላኦ ማዎም ላኦላ ዛላ፤ ይያጉዲ ሻቱም ዛላና ዲኢቲ ላኦላና ላሃ ዓሰም ቢያ ማዲንታ ዎጋ ያዲኬ።

16

ጎማ ጌኤሽሢ ኬሊ

1 ዓኦሪኔኮ ላምዎ ዓቲንቆ ናኦቶንሢ ያኦሰም ዲማዲባኦ ታም ናንገና ናንጋ ጎዳም ሸኦሻኔ ጌይ ሃይቁሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ጩኦቁም ሳኦፃኖኮ ጎም ጌኤሽኬያ ዔርዛ ጉኡፖ ዑፃ ሻኦሬና ታኦኒ ፔጋዲ ደዳንዳሢር ጎኦቦ ዓፒሎ ጌዴና ያኦኪ ዓኦዲ ታኦም ዑሃ ዓኦዴ ዲማዴ ቤዛ ቢያ ኬሊቱዎንቴ ፔቲ ዔርቴ ኬሊና ጌላኒ ኮይሳያታሢ ኔ ጌርሰ ዓኦሪኔም ኬኤዜ፤ ይያ ዲ ማዲባኦቲ ሃይቃንዳኦኬ። 3 ታኦም ዑሃ ዓኦዴ ዲማዴ ቤዛ ጌላኒ ዲ ደንዳዓሢ ጎም ጌኤሽያም ማዕ ፔቲ ዚያ ጌማይ፤ ማቸ ዲንጎ ዲንጎያም ፔቲ ማራይ ዓዴ ዔከ ሙከኬ።»

4 «ዲዚ ታኦም ዑሃ ዓኦዴ ዲማዴ ቤዛ ጌላንዳሢኮ ቤርታ ዑዎ ፔኤኮ ማሰቲ፡ ማዛፃ ሱኡፓሢና ኮሽንቴ ቃሚሾ ማኦዴ፡ ቆንፃሢያ ቱኡቶንጎ፤ ሃሃ ማዛፃ ሱኡፓሢና ኮሽንቴ ቃልሾዎ ቱኬ፤ ጊንሃ ሱኡፓሢና ኮሽንቴ ቶኦካ ማሮ ባኮዎ ማሮንጎ፤»

5 «ይያይደሰካፓ ዲሰራዔኤሌ ደራ ጎም ጌኤሽያ ዛሎ ላምዎ ኮላይ፤ ማቸ ዲንጎ ዲንጎሢ ማዕ ፔቲ ዓዴ ማራይ ዔከ ዲዛም ሙኮንጎ። 6 ይካፓ ዲዚ ፔ ጎምና ፔ ማእር ዓሰ ጎም ጌኤሻኒ ፔቲ ዚያ ጌማይ ማቸ ዲንጎ ዲንጎሢ ማሄ ሸኦሻንጎ፤ 7 ይያይደሰካፓ ላምዎ ዋኦሪንሢ ዓፒሎና ማዎንጎ፤ ያኦሰ ደርና ካኦማ ማእር ካር ዔከ ዓኦዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዓ ሸኦሻንጎ። 8 ይካፓ ፔቲማ ናንገና ናንጋ ጎዳም፤ ዓቲማ ጊንሃ ዓዛዜሌም * ማዕሢ ዔራኒ ላምዎ ሹቸ ዔከ ዲዓ ዓጎንጎ። 9 ይያይዲ ዔራሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዕ ዋኦሪሢ ጎም ጌኤሻኒ ዲንጎ ዲንጎሢ ማሄ ሸኦሻንጎ። 10 ዓዛዜሌም ማዕ ዋኦሪሢ ሳዛና ዓኦንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሸኦሻ፤ ደርኮ ጎም ዔከ ዓኦዳንዳጉዲ ዓሰ ናንጉዎ ደውሎ ደኮንጎ።»

11 «ይካፓ ፔ ጎምና ፔ ማእር ዓሰ ጎም ጌኤሻያ ማሄ ጌማ ዔከ ሙከ ሹኮንጎ፤ 12 ናንገና ናንጋ ጎዳም ማቸ ዲንጎ ቤዛይዳፓ ታሚ ቁንሢ ዑንጀ ጩቢሶ ቢኦቆይዳ ኩንሢ፡ ካኦሽ ዔከ፤ ሃሃ ዑዲንቴ ሸኦሻኒ ዑንጀ ፔቲ ሸኦፓና ዔከ ታኦም ዑሃ ዓኦዴ ዲማዴ ቤዛ ጌልዘንጎ። 13 ዲኦካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ታምይዳ ዑንጀ ዋሆንጎ፤ ዲዚ ጎም ጌኤሽያ ዔርዛ ጉኡፖ ዛጊ ሃይቁዎጉዲ ዑንጀኮ ጩባ ይያ ጉኡፖ ባይዛያ ማዎንጎ፤ 14 ሃሃ ጌማኮ

16:2 16:2 ዔ.ብ. 6:19። 16:3 16:3 ዔ.ብ. 9:7። * 16:8 16:8 ዓዛዜሌ ጋዓዙ፡- ዔብሬ ዓሰ ሙኡጮና ቡሊፃ ፔጋዲ ዔርቴዎንኬ፤ ጋዓንቴ ቡኦሊዳ ዓኦ ፃላሄ ዓፃና ሱንሢ ማዕቀዎ ዓታዓ ጌይንታ።

ሱጉግጥ ዳካ ዔኪ ጎሞ ጌኤሻኪያ ዔርዛ ጉኡጉይዳ ዓባ ኬሰካ ባንዮና ኬኤላና ወጡርቆንጎ፤ ሃሣ ጫኦቁሞ ሳኦጊና ስርታኦ ለንካይ ማይንቲ ዲማ ዛሎና ወጡርቆንጎ።

15 «ዩካፓ ዳርኮ ጎሞ ጌኤሻኪ ዲንገንቲ ቀኦራሣ ሹኪ፣ ሱጉግጥ ታኦም ዑሣ ዓኦጊ ዲማጅ ቤዛ ጌልዚ፣ ጌማ ሱጉግጥ ማጅ ጎይጃ ጎሞ ጌኤሻኪያ ዔርዛ ጉኡጉ ዑይይዳ፤ ገንሣ ሃሣ ጫኦቁሞ ሳኦጊና ቤርቶይዳ ወጡርቆንጎ።

16 ዩይይዳ ታኦም ዑሣ ዓኦጊ ዲማጅ ቤዛ ዲሰራዔኤሌ ዳርኮ ዳቢንቶና ጎሞናይዳፓ ቢያ ዲማጅ ጌኤሻኪያ ማዓንዳጉዲ ጌኤሻኪያ ዳምቦ ኩንሃንጎ፤ ዋጎ ጎይጃ ዳምቦና ጌኤሻኪ ማዓባኦ ጉርዳ ሳዛይዳ ዓኦ፣ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ዛሎቀ ዲዛ ጎይጃ ማጅንጎ።

17 ዓኦርኔ ጌኤሻኪያ ዳምቦ ኩንሃንጎ ፔ ጎሞና ፔ ማኦር ዓሶ ጎሞና፤ ሃሣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሞቀ ጌኤሻኪ ታኦም ዑሣ ዓኦጊ ዲማጅ ቤዛ ጌሌማፓ ዳንዲ ዲ ኬሰካንዲያ ሃላንዳኦና ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርይዳ ያኦኒያ ጳደፓ።

18 ዩካፓ ዲ ኬሰካን ስንገና ስንገ ጎዳ ቤርታ ዓኦ፣ ሚቺ ዲንጎ ቤዛ ሙኪ ዩና ቤዛቀ ጌኤሻኪን፤ ዲማና ጌማና ቀኦራሣናኮ ሱጉግጥ ዳካ ዳካ ዔኪ ሚቺ ዲንጎ ቤዛኮ ያይዳ ዛላ ዓኦ፣ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤

19 ዲሰራዔኤሌ ዳርኮ ዳቢንቶና ጎሞናይዳፓ ታኦም ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዛ ጌኤሻኪ፣ ዲማሳኒ ሱጉግጥ ዳፓ ኬኤላና ዔኪ ዔኪ ለንካይ ማይንቲ ዲኢካ ወጡርቆንጎ።»

ዳርኮ ጎሞ ዔኪ ዓሲ ስንገቀ ዳውሎ ዳኪንታ ቀኦራሣ

20 «ዩካፓ ዓኦርኔ ዑሣ ዓኦጊ ዲማጅ ቤዛ፣ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርንታ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዛ ጌኤሻኪያ ዳምቦ ኩንሃንጎ፤ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንጎ። 21 ዩይይዳሰካፓ ፔኤኮ ላምፓ ኩጮ ቀኦራሣ ቶኦካ ጌሣ ዲሰራዔኤሌ ዳርኮ ዳቢንታ፣ ጎማ፣ ፑርቱምንታ ቢያ ዩያ ቀኦራሣ ዑፃ ማዓንዳጉዲ ቡኡፂ፤ ዩያ ቀኦራሣ ዩና ማጅ ማዳንዳጉዲ ጌይንቲ ዓሣ ዓሲ ስንገቀ ዳውሎ ዔኪ ዓኦጊ ዳኦጊዳጉዲ ዳኮንጎ፤

22 ዩይ ቀኦራሣ ዔይቶኮ ጎሞ ቢያ ዔኪ ዓሲ ስንገቀ ዳውሎ ጉር ቦኦላ ዳኪንታኔ ጌይሣኬ፤ ዩይ ዓሣ ቀኦራሣ ዔኪ ዳንዲ ቦኦሎ ጉራ ዳኪ ሃሾንጎ።

23 «ዩካፓ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ዓኦርኔ ጌሊ ዋንዴ ዑሣ ዓኦጊ ዲማጅ ቤዛ ጌላኒ ጋዓፓ ማኦር ማኦሣሣ ኬሲ ዲኢካ ሃሾንጎ፤ 24 ታኦም ዲማጅ ቤዛይዳ ዑያ ፔኤኮ ማሰቲ፣ ቢያ ዋይ ዲ ማኦር ማኦሣሣ ማይንቶንጎ፤ ዩካፓ ኬሰኪ ፔ ጎሞና ዳር ጎሞ ጌኤሻኪ ሚቺ ዲንጎ ዲንገያ ሺኢሾንጎ። 25 ጎሞ ጌኤሻኪ ዲንገንቲ ቆልሞኮ ማሎ ሚቺ ዲንጎ ቤዛይዳ ሚቺንጎ፤ 26 ቦኦሎ ዳኪንቲ ቀኦራሣ ዔኪ ዓኦጊ ዓሣ ጉርዶ ጌላንዳሣኮ ቤርታ ማኦሣሣ ፔኤኮ ማሰቲ፣ ዑያ ፔኤኮ ማሰቶንጎ፤

27 ጎሞ ጌኤሻኪ ቲቂ ሱጉግ ዔኮና ቆልሞንሣ ጉርዳፓ ዙሎ ኬሲ ታሚና ሚቺንቶንጎ፤ ዔይቶኮ ዲልዓ፣ ዓሽካ፣ ጎጾ ባኮንታ ሶኦካኦ ቢያ ዓቱዋፓ ሚቺንቶንጎ። 28 ዩያ ሚቺ ዓሣ ማዓ ጉርዶ ጌላንዳሣኮ ቤርታ ፔኤኮ ማኦሣሣ ማሰኪ ዑያ ማሰቶንጎ።»

ጎማ ጌኤሻኪ ዳምቤ ኩንሃሣ ኬሊ

29 «ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ዳምቦንሣ ኬሰካ ዋዶ ቢያይዳ ማጅ ኩንሣ ካፑቀቲ፤ ለንካሳ ዓገናኮ ታጾሳ ኬሎና ዲሰራዔኤሌ ዓሶንታ ዔይቶና ዋላ ስንገ ማሌ ዓጮ ዓሳ ሙኡዚ ሃሺ ሺኢቃንዲያ ኮይሳኔ፤ ዩና ኬሎና ዓይጎ ማጅቀ ማጅፓ። 30 ዩና ኬሎ ዋጎ ጎይጃና ጌኤሻኪ ዳምባ ዔይቶም ማጅንታንዳሣር ዋጎ ጎይጃና ስንገና ስንገ ጎዳ ቤርታ ዔይታ ዳምቦና ጌኤሻኪያ ማዓንዳኔ። 31 ዩና ሙፓ ሃሺንታዞና ማጅ ማጅንቲቀ ኬሌላ ታኦም ዲማጅና ማዓንዳኔ፤ ዩንሣ ዳምቦንሣ ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ካፒንቲ ስንገያ ማፖንጎ። 32 ዓዶ ቤዛይዳ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጎሣ ማዓ ደኦሪንቲ ቁኤሳሣ፣ ዩያ ጌኤሻኪ ዳምቦ ኩንሃንጎ፤ ዲዚያ ሱኡጎሣና ኮሺንቲ ቁኤሶ ማኦሣሣ ማኦሣ። 33 ዑሣ ዓኦጊ ዲማጅ ቤዛ፣ ዓፒሎና ማዢንቲ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር፣ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛንታ ቁኤሶንታ ዳርቀ ቢያ ጌኤሻኪ ዳምቦ ማጅ ኩንሃንጎ። 34 ዩንሣ ዳምባ ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ካፒንቲ ስንገያ ማፖ፤ ዩይ ጌኤሻኪ ዳምባ ዳር ጎማፓ ቢያ ጌኤሻኪ ለዔይዳ ፔቲና ማጅንታያ ማፖንጎ» ጌዔኔ።

ስንገና ስንገ ጎዳ ዓይሣ ጎይጃ ሙሴ ዔቦ ማጅ ኩንሣኔ።

17

ሱጉሣ ሙይንቲቀጉዲ ላኦንቲያ

1-2 «ዓኦርኔና ስኦቶናም፤ ሃሣ ዲሰራዔኤሌ ዳር ጉቤሣም ሃካፓ ሊካ ዓኦ ዳምቦ ኬኤዛንዳጉዲ ስንገና ስንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሣኔ፤ 3-4 ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔ ዓይጎ ዓሲያ ማፖም ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ካራ ማዓባኦንቲ ማሌ ቤሰካ ባይ፣ ማራይ፤ ሃሣ ቀኦሪ ማዔቲያ ሹኪ ታኦም ዲንጎ ዲንገሣ ማሃ ዲንገቲ ዩይ ዋጎ ዳቤያ ማዓንዳኔ፤ ሱጉሣ ጉሪ ላኦሌያ ማዔሣር ታ ዳር ባኦካ ማዓ ዲ ፓይዲንታንዳያ ኮይሱቀሴ።

5 «ዩያር ዲሰራዔኤሌ ዳር ዓይጎ ቆልሞም ማፖም ቦኦሊዳ ጉሪ ሹኪሣ ሃሺ ታ ቤርቶ ዔኪ ሺኢሻንዲያ ኮይሳኔ፤ ዩያ ዲንጎ ባኮ ዔይታ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ካር ቁኤሳሣ ኮራ ዔኪ ሙኪ ፔቲሞና ዲንጎ ዲንገሣ ማሃ ሹኮንጎ። 6 ዩካፓ ቁኤሳሣ ሱጉግ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ካርይዳ ዓኦ፣ ሚቺ ዲንጎ ቤዛኮ ጎኦቦ ቢያ ፑጮንጎ፤ ሃሣ ታና ዋዛሳ ሳውሞ ዓኦጊ ማዓንዳጉዲ ማሎ ሚቺንጎ። 7 ዲሰራዔኤሌ ዳር ታና ዔይታ ጉሙርቃ ጉሙርቁፓ ዳቢሻያ ማዔ ፑርቶ ዓያናም ቆልሞ ፔኤኮ ሹኪ፣ ታና ስንገና ስንገ ጎዳሣም ዓይሣንቲሣ ዲፖንዳያ ኮይሱቀሴ፤ ዩያ ዲሰራዔኤሌ ዳር ማጅንዶ ዳምቤ ማሃ ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ካፖንጎ።

8-9 «ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኦካፓ ዓይጎ ዓሲያ ማፖም ዔይቶ ባኦካ ስንገ ማሌ ዓጪ ዓሲያኦ ማፖም ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ካራቲቀንቲ ማሌ ቤሰካ ታኦም ሚቺ ዲንጎ ባኦዚ ማዔቲያ ማሌ ዲንገሣ ዲንገ ጳዴቲ ዩይ ታ ዳር ባኦካ ማዓ ፓይዲንታንዳያ ኮይሱቀሴ።

10 «ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ዓይጎ ዓሲያ ማፖም ዔይቶ ባኦካ ስንገ ዓሲታቲያ ሱጉሣ ሙዓያ ማዔቲ ታኦኒ ሚርጌና ዲዛ ዲፃ ዓሲ ዲ ማዓንዳኔ፤ ታ ዳር ባኦካ ማሃ ታ ዲዛ ፓይዳዓኬ። 11 ዓይጎም ማፖም ሺምፓ ዓኦ ማዢንቶኮ ቢያ ሺምፓሣ ዓኦሣ ሱጉሣዳኬ፤ ዳርኮ ጎሞ

16:15 16:15 ዔ.ብ. 9:12። 16:23 16:23 ሂዚ. 44:19። 16:27 16:27 ዔ.ብ. 13:11። 16:29 16:29 ለዊ. ዓኬ 23:26-32፤ ፓይ. ማፖ 29:7-11። 17:10 17:10 ማዢ. ማፖ 9:4፤ ለዊ. ዓኬ 7:26-29፤ 19:26፤ ላሚ. ፖማ 12:16፤ 23፤ 15:23። 17:11 17:11 ዔ.ብ. 9:22።

ጌኤሻንዳጉዲ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ጎኑቦይዳ ሱጉግ ሞሃንቶም ታኣኒ ጌዔሢ ይደርኩ፤ ሽምጋ ዓኣ ሱጉሢ ጎሜ ጌኤሻኒ ዳንዳዓ። 12 «ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ማዕቴያ ዔያቶኮ ባኣካ ናንጋ ማሌ ዓጮ ዓሳ ሱጉሢ ሙዑባጉዲ ታኣኒ ላኣጌሢ ይደርኩ።»

13 «ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዕቴያ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ማሌ ዓጮ ዓሲ ዋጎ ጎይዖና ሙይንታኒ ዳንዳዓ ቦጾታቴያ ካፒ ከሚ ዎዴቴ ሹኪ ሱጉግ ሳዓ ላኣላጾ ዓጮና ሱጉግ ሲንሣንጎ፤ 14 ፔቴ ፔቴ ሽምጋ ዓኣ ማኸንቶኮ ሽምጋሢ ዓኣሢ ሱጉግይታሢሮ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ሱጉሢ ሙዑባጉዲ ታ ላኣጌሢ ይደርኩ፤ ይያ ሙዔ ዓይጎ ዓሲያ ታ ዓሳ ባኣካ ማዒ ፓይዲንታዓኩ።»

15 «ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዕቴያ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ማሌ ዓጮ ዓሲያኣ ማጾም ሃይቄ ቆልሞታቴያ ቦጾ ዎዴ ቆልሞኮ ዓሸኪ ሙዔቶ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ ዑያዎ ማሰቲ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዲኢቴያ ማጾንጎ፤ ይካፓ ዲ ዳምቦ ጎይዖና ጌኤሽኩያ ማዓንዳ፤ 16 ዲዚ ይያይዲ ባኣያታቴ ጎሜ ማዴሢሮ ዲዛይዳ ሄላ ሜቶ ዲ ዔካንዳ፤» ጌዔ።።

18

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዴሮም ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጾኣዛሢኩ፤ 3 ቤርታ ዲንሢ ናንጌ፡ ገብፃ ዓጮ ዓሳ ማዳ ጎይዖ ማዲፖቴ፤ ሃሃ ታ ዲንሢ ጌልዛኒ ዔኪ ዓኣዳ፡ ካኣና፤ ዓጮ ዓሳ ማዳ ጎይዖ ገኢጉዎ ማዳ ማዲፖቴ፤ 4 ታኣኮ ዎጎ ቢያ ካፑዎቴ፤ ታ ዓይሢዎዎ ኩንሡዎቴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጾኣዛሢኩ። 5 ታኣኒ ዲንሢም ዲንጋ ዳምቦና ዎጎና ጎይዖ ማዲዎቴ፤ ይያይዴቴ ዲንሢ ሽምጋሢ ዲንሢኮ ዓውሳንዳ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ» ጌዔ።።

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ዲንሢዳፓ ዖና ማዕቴያ ዓቢኒና ላሃንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ። 7 ኔ ዲንዳና ላሃ ኔ ዓዶ ቦርሲሲፖ፤ ኔ ዲንዳዎ ዳውሲሲፖ። 8 ኔኤኮ ዲንዳ ሌጎንሢናኣ ላሃ ኔ ዓዶ ቦርሲሲፖ፤ 9 ኔ ጌሮናኣ ላሃ፤ ሃሃ ኔኤና ዎላ ዲጮ፡ ኔ ዲንዳ ማሌ ዓሲፓ ሸዔያ ማዕቴያ ኔ ዓዴ ማሌ ዓሲፓ ሸዔያ ማዕ ኔ ጌሮና ላሃ። 10 ዳውሲንቲ ኔኤኮ ማዑባጉዲ ኔኤኮ ናኣዚ ናዎና ላሃ፤ ሃሃ ኔ ናዎኮ ናዎና ማዕቴያ ላሃ። 11 ኔ ዲንዳ ሌጋ ሸዔ ዉዲሮ ናይ ኔኤኮ ጌርታሢሮ ዓዚና ላሃ። 12-13 ኔኤኮ ዓዶ ጌሮና ዲንዳ ጌሮና ኔ ዓዳና ኔ ዲንዳናኮ ዑኩ ዓቢኒ ማዕሢሮ ይያቶናኣ ላሃ። 14 ኔ ዓዶ ዲሸ ማቸናታቴያ ኔ ዓዶ ጌኤዚ ማቸ ኔኤኮ ዲንዳ ማዕጾታሢሮ ዔያቶና ላሃ። 15 ኔኤኮ ናኣዚ ማቸናኣ ላሃ። 16 ሃሃ ጌርሲ ማቸ ማዕ፡ ዎይሞናኣ ላሃ። 17 ኔ ዘኦሰካ ዎላ ኮኣማ ላኣሊኮ ናዎ ማዕቴያ ዲዛኮ ናኣዚ ናኣ ኔኤና ዲንጌቴያታሢሮ ዔያቶና ላሃ። 18 ማቸ ኔኤኮ ሳዛና ዓኣንቲ ኔኤኮ ማቸኮ ጌር ገንፃኣ ማቸ ማሃ ዔኪፖ፤ ዲዛና ላሃ። ላሃ።።»

19 «ሻቱሞ ሙኪ ዓኣ፡ ላኣሊና ላሃ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዎጎ ጎይዖና ዲዛ ዲኢቴያታሢሮኩ። 20 ማሌ ዓሲኮ ላኣሊና ላሃ ኔና ዲኢሲፖ። 21 ናኣቶይዳፓ ኔኤኮ ዓይጎ

ናይያ ማጾም ሞሎኬ ጌይንታ ጾኣዛም ሚቸ ዲንጎ ባኣዚ ማሃ ዲንጌ ኔ ጾኣሲኮ ሱንጾ ዲኢሲፖ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ። 22 ጾኣሲ ዲፃ ባኣዚታሢሮ ላኣሊና ላሃ ጎይዖ ዓቲንቄና ላሃ፤ 23 ዓይጎ ዓሲ ዓቲንቄታቴያ ላኣሊ ቆልሞና ላሃ፤ ይያጉዳ ዳውሲሳ ባኣዚ ማዲፃ ዳምቦ ጎይዖና ዲኢቴያ ማሃ።።

24 «ዔያቶኮ ዓጮ ዔኪ ኔና ጌልዛኒ ታኣኒ ዳውሴ፡ ማሌ ዴራ ፔና ይያ ባኮና ዲኢሴያታሢሮ ኔኤኒ ይያ ባካፓ ፔቴማታዎ ማዲ ኔና ዲኢሲፖ። 25 ዔያቶኮ ማዳ ሳዎ ዲኢቴያ ማሃሢሮ ታኣኒ ይኖ ሳዎም ሜቶ ዓጌኔ፤ ይያሮ ይና ሳዓ ዲኢካ ናንጋ ዓሶ ፔ ዳንጋፓ ጩቴ።። 26-27 ዔያታ ይያ ፑርቶ ባኮ ቢያ ማዲያና ሳዎ ዲኢሴኔ፤ ዲንሢ ጋዓንቲ ይያ ባኮ ቢያ ማዲፖቴ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሶዎ ማጾም ዲኢካ ናንጋ ማሌ ዓሲ ማዕቴያ ቢያሢ ይያ ዎጎና ዳምቦና ዲንሢ ካፓንዳያ ኮይሳ። 28 ዲንሢያ ዔያቶ ጎይዖ ሳዎ ዲኢሴያ ማዕቴ ዲንሢኮ ቤርታ ዓኣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ሳዓ ፔ ዳንጋፓ ጩቴ ጎይዖ ዲንሢያ ጩታንዳ። 29 ይንሢ ቦርሲሳ ባኮይዳፓ ፔቴማታዎ ማዲሢ ታኣኮ ዴር ባኣካ ማዒ ፓይዲንታኒ ኮይሱዎሴ።።»

30 «ታኣኮ ዓይሢዎ ቢያ ኩንሡዎቴ፤ ይያኮ ቤርታ ሳዕሎይዳ ናንጋ ዓሳ ማዳ ፑርቶ ማዳ ፔቴታዎ ማዲፖቴ፤ ይያ ማዲሢና ዲንሢ ዲኢሲፖ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጾኣዛሢኩ» ጌዔ።።

19

ዲማ ዲማ ዎጌ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዴሮም ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጾኣዛሢኩ ዲማዴያታሢሮ ዲንሢያ ታኣም ዲማዴያ ማዑባጉ፤ 3 ዲንሢ ፔቴ ፔቴሢ ዲንሢኮ ዓዶና ዲንዳና ቦንቸዎቴ፤ ታኣኒ ሃውሸንጎ ጌዔ ከሎ ካፒ ቦንቸዎቴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጾኣዛሢኩ።።»

4 «ታና ሃሺ ማሌ ጾኣዛ ካኣሸኪፖቴ፤ ዓንገና ኮሾና ካኣሸኮ ባኣዚያ ማኸ ካኣሸኪፖቴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጾኣዛሢኩ።።»

5 «ፔቱሞና ዲንጌንታ ዲንጌያ ታኣም ዲንሢ ዲንጋ ዎዶና ዲንሢኮ ዲንጌያ ታ ዔካያ ማዓንዳጉዲ ማሃ ሺኢሹዎቴ። 6 ሹኪንቲ ዓሸካ ሹኪንቲ ዓሶ፡ ሃንጎ ዚር ጉቴ ሙይንታንዳያ ኮይሳ፤ ሃይሣሳ ከሌ ሄላንዳኣና ዓቲ ዴዔቴ ዓሸካ ታሚና ሚቸንቶንጎ፤ 7 ሃይሣሳ ከሎና ሙይንቲቴ ይይ ዲኢቴያኩ፤ ይያ ታ ዔካ ዲንጌሢሮዎሴ። 8 ይያ ሙዔ ዓሢ ታኣም ዲማዴ ባኮ ሽሌዔ ባኣዚ ማሃ ዘጌሢሮ ዳቢንቲ ዲዛኮ ማዓንዳ፤ ይይ ዓሢ ታ ዴር ባኣካ ማዒ ፓይዲንታዓኩ።።»

9 «ዲንሢ ዲንሢኮ ማኣሎ ቡራ ዎዶና ጎኸኮ ዓጮ ዘሎይዳ ዓኣ ሃኣኮ ዔኪፖቴ፤ ቶሊ ዓቲ ሃኣኮዎ ገንሣ ማዒ ዘንገጊፖቴ፤ 10 ዎይና ካፃም ኔ ማንፃ ዎዶና ዓቲ ዓኣፖንታ ሳዓ ዲኢኔሢንታ ላሚ ገንሣ ሺሪ ማንፃ፤ ይያ ቢያ ማንቆ ዓሶና ማሌ ዓጮፓ ሙኬ ዓሶናም ሃሺ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ጾኣዛሢኩ።።»

18:5 18:5 ኔሂ. 9:29፤ ሂዚ. 18:9፤ 20:11-13፤ ሉቃ. 10:28፤ ሮሜ 10:5፤ ጋላ. 3:12። 18:9 18:9 ሉዊ. ዓከ 20:17፤ ላሚ. ዎማ 27:22።
18:14 18:14 ሉዊ. ዓከ 20:19-20። 18:15 18:15 ሉዊ. ዓከ 20:1። 18:16 18:16 ሉዊ. ዓከ 20:21። 18:17 18:17 ሉዊ. ዓከ 20:14፤ ላሚ. ዎማ 27:23። 18:20 18:20 ሉዊ. ዓከ 20:10። 18:21 18:21 ሉዊ. ዓከ 20:1-5። 18:22 18:22 ሉዊ. ዓከ 20:13።
18:23 18:23 ከሲ. ማፃ 22:19፤ ሉዊ. ዓከ 20:15-16፤ ላሚ. ዎማ 27:21። 19:2 19:2 ሉዊ. ዓከ 11:44-45፤ 1ኦ። 1:16። 19:3 19:3 ከሲ. ማፃ 20:8፤ 12፤ ላሚ. ዎማ 5:12፤ 16። 19:4 19:4 ሉዊ. ዓከ 20:15-16፤ ላሚ. ዎማ 5:19-20።

11 «ወሎቁጥቴ፤ ዓሲ ገሸጥቴ፤ ሉኡቁጥቴ። 12 ኔኤኒ ማዳኑዋ ባአዚ ታ ሱንጎና ጫኦቁጥቴ፤ ዲንሢ ይያይዳያ ማዕቴ ዲንሢን ጸአዛሢ ሱንጎ ዲንሢ ዲኢሳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኤ።

13 «ኔ ለጋሢም ፑርታ ማዲግ፤ ሃሃ ዲዛኮ ዓአ ባአዚያ ቡሪ ዔኪግ፤ ይያጉዲ ማኢሽ ዲንገ ኔ ማዲሻ ዓሢኮ ማኢሽ ፔቴ ዓሲያ ኔ ኮይላ ዋይሁዋ። ቤዘና ዲዛም ጨጌ። 14 ዋይዚ ባይቁ ዓሲ ጫሽኪግ፤ ዓአገገ ባይቁ ዓሲኮ ቤርታ ዲቃንዳ ባአዚ ገሢግ፤ ኔኤኮ ጸአዛሢ ዲገጫ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኤ።

15 «ዓሲም ገሰጥቴ፤ ዋጋ ዋዶና ጉሙርቁንታያ ሃሃ ፒዜ ማዕ፤ ቢያሢም ሄኮ ዋጌ፤ ማንቃሢም ማንቃቶር ጌይ ያርጎጫሢ ያርጎቹዋር ጌይ ዲማሲ ዋጊግ። 16 ዓሲ ባአዛ ሃንቴ ሃንቴ ዓሲ ደንኪ ሸሪግ፤ ሃሃ ዓሲኮ ሸምግ ባይዛኒ ዳንዳዓ ባአዚያ ማዲ ሸሪግ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኤ።

17 «ኔኤኮ ጌርሲ ዲኔና ዲደግ፤ ዲ ዳቤ ባአዚ ዓአቴ ኔኤኮዋ ይይ ዳቢንጥ ማዑዋጉዲ ፔጌና ጎሪ ዲዛ ዘራ።

18 ኔ ዓሲ ዓዳ ኔና ማሂ ናሽኤ፤ ኮሜ ኮደግ፤ ሃሃ ኮሜ ዓርቁያኣ ዳዲግ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኤ።

19 «ታኣኮ ዳምቦ ካቸዋቴ፤ ዲማ ዲማ ቶኦኪ ማዕ፤ ቆልሞ ሸዓንዳጉዲ ዋላ ካንሢ ቤኤሊሲ፤ ሃሃ ዓኪሲሲግ፤ ጎሽዳ ለምዖ ቶኦኪ ማዕ ሃኣኮ ዜርቁጥ፤ ሃሃ ለምዖ ባአዚ ዋላ ካንሢ ሱኪ ዲይሶና ማኦዎዋ ማይንጥ።

20 «ፔቴ ዓሲ ፔኤም ማዳ ወዲር ናይ ሜሌ ዓሲም ገኢገሽሰካግ ናዔሎ ዔካሢ ማኢሽ ጨገ ዲኡዙዋንቴ ዲንጎ ዓሢ ወዲር ናዔሎና ላሃቴ ለምዖንሢ ማጎ ዳቤያ ማዕ ያኦጨጎታንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዲዛ ዓሢ ማኦራግ ጋፒ ኬሰኪባአሢር ዋዲ ዔያቶ ዋዲኒ ዳንዳዑዋሴ። 21 ይይ ዓሢ ዳቢንጥ ዘላ ዲንገንታ ዲንገሢ ማዕ፤ ፔቴ ዓዳ ማራይ ዓፒሎና ማዢንጥ፤ ያኦኪ ዳርና ካኣማ ማኦር ካር ታ ቤርቶ ዔኪ ሙኮንጎ። 22 ይኮግ ቁኤሳሢ ይያ ዓሢኮ ጎሞ ገኤሻኒ ዲንጎ ዲንገያ ዳምቦ ጎይያና ዲንገ ገኤሽያ ዳምቦ ከንሃንጎ፤ ጎማኣ ዲዛኮ ዓቶም ገይንታንዳኔ።

23 «ካኦና ናጮ ጌላዖ ዓይጎዋ ማዖም ዓአገ ዓአገ ማሢ ዲንሢ ቴኤ ዋዶና ማዖኮ ዓአገ ዳንዲ ሃይሃ ለዔ ሄለንዳኣና ሙይንቴዋጉዲ ላኣገንቴሢር ሙይግ።

24 ያይዳሳ ለዖና ዓአፔ ዓአግ ታና ዲንሢ ጋላታንዳ፤ ታኣም ዲንገንታ ዳማዳ ዲንገሢ ማዖንጎ። 25 ደንጋሳ ለዖና ጋዓንቴ ማዖኮ ዓአግ ሙዑዋቴ፤ ዲንሢ ይያይዳቴ ማዖ ዲንሢኮ ቢያ ዋዳ ዓአግንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ናንሢኮ ያኦሲኤ።

26 «ሱንሢ ዓአ ዓሽኪ ሙይግ፤ ዙዋቶታቴያ ማርሻኣ ማርሽግ። 27 ቶኦኮ ጋፒኮ ዳም ታይዚ ዘአሪግ፤ ቡኡጮዋ ዲንሢኮ ቃሚሢ ታይዚግ፤ 28 ዑፃኣ ዲንሢኮ ኮንኮ ጫርገግ፤ ሃሃ ሃይቁ ዓሲርዋ ዑዖ ዲንሢኮ ቴቁ ኪፃሲግ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኤ።

29 «ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሲኮ ካኣኮ ማኦራ ማዲንታሢጉዲ ወዲር ናዖ ኔኤኮ ይያ ማዲሽ ዲኢሲግ፤ ኔኤኒ ይያይዳቴ ሜሌ ካኣሽ ኔ ካኣሽካኔ ገይሢኤ፤ ሳዓኣ

ዲኢቴ ማዶና ኩሚያ ማዓንዳኔ። 30 ታኣኒ ሃውሾንጎ ጌዔ ኬሎ ካፒ ቦንቹዋቴ፤ ታኣም ዲማዳ ማኦርዋ ቦንቹዋቴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኤ።

31 «ኔኤኒ ዲኢቱዋጉዲ ሶይናሢና ዙዋና ኮራ ዓኣዲግ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ኔ ያኦዛሢኤ።

32 «ጋርቹ ዓሲም ዳዔ ቤዛግ ዔቁ፤ ቦንቹ፤ ታናኣ ዲገጨ ቦንቹ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኤ።

33 «ዲንሢ ኮይላ ናንጎ፤ ሜሌ ዓጨግ ሙኤ ዓሲም ጌኔ ማዲግ፤ 34 ዲንሢ ዓሲም ዲንሢ ማዳማጉዲ ኮሽ ባአዚ ማዲዋቴ፤ ዓዳ ዲንሢ ማሂ ዔያቶ ናሽኮዋቴ፤ ሃያኮ ቤርታ ዲንሢ ገብፄ ዓጮይዳ ሙኤ ዓሲ ማዕ ናንገሢ ማሉዋቴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢኤ።

35 «ዲንሢ ማካ ባኮና ማዖም ዲንሢ ማዖ ባኮና ዓሲ ገሽ ማዳ ባአዚ ማዲግ። 36 ዲንሢ ማካ ባኮና ማዖ ባካ ጉሙርቁንታያ ሃሃ ጎኔ ባአዚ ማዖንጎ፤ ገብፄ ዓጨግ ዲንሢ ዔኪ ኬሴሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ታናኤ። 37 ዲንሢም ታኣኒ ዲንጌ ዳምቦንታ ዋንጎታ ማዲ ከንሃያ ማዑዋቴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኤ።» ጌዔ።

20

ጎሚ ዘላና ሙካ ሜቶ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዳርም ሂዚ ጌይ ኬኤዜ፤ ዲንሢ ባኣካግ ማዕቴያ ዲንሢኮ ዋላ ናንጎ ሜሌ ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ሞሎኬ ጌይንታ ያኦዛም ፔኤኮ ናኦቶይዳግ ፔቴ ማቹ ዲንጎ ዲንገሢ ማሂ ዲንጎ ዓሢ ዳራ ሹቻ ዲይ ዋዶንጎ፤ 3 ፔኤኮ ናዖ ሞሎኬም ዲንገያና ዓፒሎና ማዢንጥ፤ ያኦኪ ዳርና ካኣማ ጌኤኮ ማኦር ዲኢሳያ ማዕቴ ሃሃ ታኣኮ ሱንጎዋ ጫሽኪሳያ ማዕቴ ይያ ዓሢኮ ታኣኒ ሞርኬ ማዓንዳኔ፤ ታ ዳር ባኣካግ ታ ዲዛ ባይዛንዳኔ። 4 ጋዓንቴ ይይ ዓሢ ማዳ ባኮ ቢያ ዳራ ዳኪሲ ዘገ ዋዲዎ ሃሽቴ፤ 5 ታኣኒ ታኣር ይያ ዓሢና ዲዛኮ ማኦር ዓሲ ጉቤ፤ ሃሃ ታኣም ጉሙርቁንታዋያ ማዕ ሞሎኬ ካሽኪ፤ ዲዛና ዋላ ፔቴ ማዕ ዓሲይዳ ቢያ፤ ዳኤፒ ሜቶ ታ ዔኪ ይዓንዳኔ፤ ታ ዓሲ ባኣካግአ ታ ዔያቶ ባይዛንዳኔ።»

6 «ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ዓሲ ሙዓ ዓሲና ዙኦና ኮይላ ዔኤቢ ያኦጫኒ ዓኣዳቴ ዳኤፒ ሜቶ ታ ዲዛይዳ ዔኪ ይዓንዳኔ፤ ታኣኮ ዳር ባኣካግአ ታ ዲዛ ባይዛንዳኔ። 7 ዲንሢ ጉቤ ታኣም ዲማዳያ ማሁዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ታሢርኤ። 8 ታኣኮ ዓይሢያ ካፒ ማዳያ ማዑዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ዲንሢ ታኣም ዲማሳ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኤ።»

9 «ፔ ዓዶና ፔ ዲንዶናም ጋዳንቃ ዓሲ ሹቻ ዲይንቴ ሃይቆም፤ ይያ ሃይቦይዳ ዲ ጌላሢ ፔ ዳቢንቶናኤ።»

10 «ፔቴ ዓሲ ዓሲ ማቸና ላሃቴ ዲዛንታ ዲዛንታ ሹቻ ዲይንቴ ሃይቆንጎ። 11 ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ዲንዶ

19:12 19:12 ኬሲ. ማዖ 20:7፤ ላሚ. ዋማ 5:11፤ ማቴ. 5:33። 19:13 19:13 ላሚ. ዋማ 24:14-15። 19:14 19:14 ላሚ. ዋማ 27:18። 19:15 19:15 ኬሲ. ማዖ 23:6-8፤ ላሚ. ዋማ 16:19። 19:17 19:17 ማቴ. 18:15። 19:18 19:18 ማቴ. 5:43፤ 19:19፤ 22:39፤ ማር. 12:31፤ ሉቃ. 10:27፤ ሮሜ 13:9፤ ገላ. 5:14፤ ያይ. 2:8። 19:19 19:19 ላሚ. ዋማ 22:9-11። 19:26 19:26 ማዢ. ማዖ 9:4፤ ሉዊ. ዓኬ 7:26-27፤ 17:10-14፤ ላሚ. ዋማ 12:16፤ 23፤ 15:23፤ 18:10። 19:28 19:28 ሉዊ. ዓኬ 21:5፤ ላሚ. ዋማ 14:1። 19:29 19:29 ላሚ. ዋማ 23:17። 19:30 19:30 ሉዊ. ዓኬ 26:2። 19:31 19:31 ላሚ. ዋማ 18:11፤ 1ሳሙ. 28:3፤ 2ካኣቶ. ማ 23:4፤ ዒሲ. 8:19። 19:34 19:34 ኬሲ. ማዖ 22:21፤ ላሚ. ዋማ 24:17-18፤ 27:19። 19:36 19:36 ላሚ. ዋማ 25:13-16፤ ኮኣኪ. 20:10። 20:9 20:9 ላሚ. ዋማ 21:17፤ ማቴ. 15:4፤ ማር. 7:10። 20:10 20:10 ኬሲ. ማዖ 20:14፤ ሉዊ. ዓኬ 18:20፤ ላሚ. ዋማ 5:18።

21

ሌጎና (ዒንደና) ላሄቲ ዒዛንታ ዒዛንታ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ዩያይዲ ዔያታ ሃይቃሢ ዔያታ ዲቢንቶናኩ።
 12 ፔቴ ዓሲ ናአዚ ማቸና ላሄቲ ላምዖንሢ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ዩያይዲ ዔያታ ፔኤኮ ዒጊንቶ ዒኢሴሢሢር ዔያታ ሃይቃሢ ፔ ዲቢንቶናኩ። 13 ፔቴ ዓሲ ዓቲንቄና ላሄቲ ላምዖንሢ ቦርሲሳ ባአዚ ማዳሢር ላምዓሢ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ 14 ዩያይዲ ዔያታ ሃይቃሢ ዔያታ ዲቢንቶናኩ። ፔቴ ዓሲ ዒንደንታ ናዎንታ ዎላ ዔኬያ ማዔቴ ዩያ ዒ ማዳ ዳውሲሳ ማዳሮ ሃይሣሢ ታሚና ሚቸንቲ ሃይቆንጎ፤ ዩያጉዴ ማዳ ዒንሢ ባአካ ማዳንታኒ ኮይሳያቲቀሴ። 15 ፔቴ ዓሲ ቆልሞ ዒኢሴቲ ዩያ ዓሢንታ ቆልሞማንታ ዎላ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ 16 ፔቴ ላኣሊ ቆልሞና ዒኢቲያ ማዔቴ ዒዛንታ ቆልሞማንታ ዎላ ቢያ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ዔያታ ሃይቃሢያ ፔ ዲቢንቶናኩ።

17 «ፔቴ ዓሲ ፔ ዓዶ ናይ፤ ጊንሣ ሃሣ ዒንዳ ማሌ ቤሰካፓ ሾዔ ጌር ዔኬያ ማዔቴ ዳር ቤርቶ ሺኢኪ፤ ዳውሲሳ ማዳ ዒዛኮ ዔርቲም ዳር ባአካፓ ዴንዲ ባይቆም፤ ፔ ጌርና ላሂ፤ ዳውሲንቲ ዳውሲንቶ ዒ ፔኤኮ ዳንዳዖም። 18 ፔቴ ዓሲ ሻቲም ሙኪ ዓኣ ላኣሊና ላሄቲ ላምዖንሢ ዳር ባአካፓ ዲማዲ ባይቆንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒኢቲያ ዔርዘ ዎጎኮ ዔያታ ዑሣ ዓኣዳሢርኩ።

19 «ፔቴ ዓሲ ዓዶ ጌርና ማዖም ዒንደ ጌርና ላሄቲ ላምዖንሢ ዒጊንታዖ ዩያ ማዳሢር ዩያ ዛሎ ዒጊንታ ሜቶ ዔያታ ዔካንዳኔ፤ 20 ፔቴ ዓሲ ዓዶ ዒሾ ማቸና ማዖም ዓዶ ጌኤዚ ማቸና፤ ሃሣ ዓቦ ማቸና ላሄያ ማዔቴ ዩያ ማዲያና ዩኖ ዓሶ ዳውሲሴያ ማዔሢር ዩያ ዛሎ ዒጊንታ ሜቶ ዔያታ ዔካንዳኔ፤ ናይ ሾውዎዎ ዔያታ ሃይቃንዳኔ።

21 ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ጌርሲ ማቸ ጌርሲ ሃይቁዋንቲ ዔኬቲ ዩይ ዓሢ ዒኢቲያ ማዓኔ፤ ሃሣ ጌርሲያ ዒ ዳውሲሴሢሢር ናይ ባኣያ ማዒ ዓታንዳኔ።

22 «ዒንሢ ናንጋንዳጉዲ ታኣኒ ዒንሢ ጌልዛንዳ፤ ካኣና ናጫ ፔ ዳንጋፓ ዒንሢ ጩቲዎጉዲ ታኣኮ ዳምቦና ዎጎና ካፒ ማዳያ ማዑዎቲ፤ 23 ዒንሢኮ ቤርታፓ ታ ዳውሳንዳ፤ ዒኢካ ናንጋ ዓሳ ማዳ ባኮ ማዲፖቲ፤ ዔያታ ዩያ ባኮ ቢያ ማዳሢር ታ ዔያቶ ሻኣከንቲ። 24 ዔኤዘና ዲኢቆና ኩሜ፤ ማሎ ዓጩሎ ዒንሢ ዳካልሳኒ ታኣኒ ጫኣቄ፤ ዒንሢ ዓጩያ ማሂ ታ ዒንሢም ዒንጋንዳኔ፤ ሜሌ ዳርይዳፓ ዒንሢ ዲማሴሢ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ጾኣዛሢ። 25 ዩያር ሙይንታንዳ፤ ሻቲ ማዔሢንታ ማዒባኣ ቆልሞና ቦዖና ካፖ ዲማሲ ዔዲቀቲ፤ ሙይንታኑቀ ቄፃ ማዔ ቆልሞ፤ ካዮ ቦዖንታ ካፖንታ ሙይፖቲ፤ ዒኢቲ ባአዚ ማዔሢ ታ ዒንሢም ኬኤዘሢር ዔያቶ ሙዔቴ ዒንሢ ዒኢታንዳኔ። 26 ዒንሢ ታኣም ዲማዳያ ማዑዎቲ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ዲማዳያኩ፤ ዒንሢ ታዴሬ ማዓንዳጉዲ ሜሌ ዳር ባአካፓ ታ ዒንሢ ደኦሬ።

27 «ዓሶ ሙዓ ዓሶና ዠኣና ኮራ ዔኤቢ ጾኦጫኒ ዓኣዳ፤ ዓቲንቄ ማዔቴያ ላኣሊ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ዩይ ዓሳ ዩያይዲ ሃይቃሢ ፔ ዲቢንቶናኩ» ጌዔ።

ቄኤሶም ዓይሢንቲ ዳምቤ

1-4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓኣርኔ ፃጳፓ ማዔ ቄኤሶም ሂዚ ጌዔ፤ ቄኤሴ ማዔ ዓይጎ ዓሲያ ዒጊኒ ሃይቁ ዎዶና ዒንዶ፤ ዓዶ፤ ዓቲንቆ ናዖ፤ ዉዲር ናዖ፤ ጌርሲንታ ለዒ ባኣጾ ጋራ ዓኣ ጌርንታኮ ሌሲ ማዒባኣንቲ ዔፒ ዛላና ዒጊንቲ ዒጊኒኮ ሌሲ ካኣሚ ፔና ዒኢሲፓ።»

5 «ዓይጎ ቄኤሴ ማዔቴያ ሃይቁ ዓሲ ዛላ ሲዱ፤ ፔኤኮ ቶኦኮ ጉኡሎፓ፤ ቡኡጮዎ ቲቁ ቃሚሢ፤ ዑዖዎ ፔኤኮ ሙርቶፓ፤ 6 ቄኤሴ ቢያ ታኣም ዲማዳያ ማዒ ሱንዖ ታኣኮ ጫሽኪሱዎያ ማዖንጎ፤ ሃሣ ዒዚ ታኣም ሙዖ ዒንጊያ ማዒሢር ታኣም ዲማዳያ ማዓኔ። 7 ቄኤሴ ማዔ ዓሲ ካኣኦ ማኣርይዳ ናንጋ ላኣሎ ማዔቴያ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሊ ማዔቴያ ሃሣ ዓንጂንቲ ኬሰኬ ላኣሊ ዔኮፓ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ቄኤሴ ቢያ ታኣም ዲማዳያ ማዓኒ ኮይሳሢርኩ። 8 ቄኤሴ ታኣም ሙኡዚ ዒንጊሢ ዒንጋያታሢር ዴራ ታኣም ዲማዳያ ማሂ ዔያቶ ዛጎንጎ፤ ታኣኒ ዒንሢ ታኣም ዲማዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ዲማዳያታሢር ዔያታ ዒንሢ ቤርታ ታኣም ዲማዳያ ማዖንጎ። 9 ቄኤሴኮ ዉዲር ናይ ካኣኦ ማኣራ ናንጊ ዘኣሰካ ኮኣማያ ማዔቴ ዓዶ ዒዛ ዳውሲሳሢር ታሚና ሚቸንቲ ሃይቆንጎ።»

10 «ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ዛይቶ ቲዦና ቲሽኪንቲያ፤ ቄኤሶ ማኣዓሢያኣ ማይንታንዳጉዲ ታኣም ዲማዳያ ማዔሢር ዓሲ ሃይቁ ዎዶና ሲዩ ዔርዘኒ ቶኦኮ ፔኤኮ ጉኡሊንቲ ማኣዓሢያ ዳርዘፓ፤ 11-12 ዒዚ ታኣም ዲማዳያታሢር ዓፒሎና ማዠንቲ፤ ጾኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣራፓ ኬሰኬ ዴንዲ፤ ሃሣ ዓዶኮ ማዔቴያ ዒንዶኮ ሌሲ ዓኣ ቤሲታቴያ ማሌ ዓሲ ሌሲ ዓኣ ቤሲ ጌሊ ፔና ዒኢሲፓ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ። 13 ዩይ ቄኤሳሢ ኩሙሢ ዉዲር ናይ ዔኮንጎ፤ 14 ዓኒ ሃይቁ ላኣሊ፤ ዓንጂንቲ ኬሰኬ ላኣሊታቴያ፤ ሃሣ ካኣኦ ማኣራ ናንጋ፤ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሊያ ዔኮፓ፤ ጋዓንቲ ፔ ዳር ባኣኮይዳፓ ኩሙሢ ዉዲር ናይ ዔኮንጎ። 15 ዩይ ያዲ ማዒባኣያታቴ ታኣም ዲማዳያ ማዓኒ ኮይሳ፤ ዒዛኮ ናኣታ ዳምቦ ጎይያና ዒኢቲያ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዒዛ ታኣም ዲማዳሢ ታናኩ» ጌዔ።

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 17 «ዓኣርኔም ሂዚ ጌይ ኬኤዜ፤ ሄ ፃጳይዳፓ ጉንዖ ማዔ ዓሲ ታኣም ሙኡዚ ዒንጊሢ ሺኢሺ ዒንጋኒ ኮይሱቀሴ፤ ዩይ ዳምባ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ካፒንቲ ናንጋያ ማዖንጎ፤ 18 ጉንዖ ማዔ ዓይጎ ዓሲያ ጌይዖ፡- ዓኣፒ ባይቁ ዓሲ፤ ዎቦ ማዔቴያ ሚዛጶዎ ዓሲ፤ 19 ኩቸ ማዔቴያ ቶኪ ዎቦ ዓሲ፤ 20 ጊኢሬ ዎቤ ዓሲታቴያ ቃሚሢ ዓሲ፤ ዓኣፒ ሃርጌ ዓኣ ዓሲ፤ ዲማ ዲማ ዑሢዳ ኬሰካ ዶርዓ ዓርቁ ዓሲ፤ ሃሣ ዓሽቲሚ * ሙኡዚ ዒንጊሢ ታኣም ሺኢሺ ዒንጋንዳያ ኮይሱቀሴ። 21 ቄኤሳሢ ዓኣርኔ ፃጳፓ ጉንዖ ማዔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ሙኡዚ ዒንጊሢ ታኣም ሺኢሺ ዒንጋኒ ዳንዳዑቀሴ። 22 ዩያጉዴ ዓሢ ታኣም ዲማዳ ሙዖና ዑሣ ዓኣዳ ታኣም ዲማዳያ ማዔ፤ ታኣም ሺኢሺንቲ ሙዖ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ። 23 ጋዓንቲ ዒዛኮ ጉንዖ ማዔ ዑሢ ዓኣሢር ታኣም ዲማዳ ማኣር ዒኢሱቀጉዲ ታኣም ዲማዳ፤ ጎኦቦና ዓፒሎና ሚቸ ዒንጎ

20:14 20:14 ለዊ. ዓከ 18:17፤ ላሚ. ዎማ 27:23። 20:16 20:16 ኬሲ. ማፃ 22:19፤ ለዊ. ዓከ 18:23፤ ላሚ. ዎማ 27:21። 20:17 20:17 ለዊ. ዓከ 18:9፤ ላሚ. ዎማ 27:22። 20:18 20:18 ለዊ. ዓከ 18:19። 20:20 20:20 ለዊ. ዓከ 18:12-14። 20:21 20:21 ለዊ. ዓከ 18:16። 21:5 21:5 ለዊ. ዓከ 19:27-28፤ ላሚ. ዎማ 14:1። * 21:20 21:20 ዓሽቲሚ ዩና ቤዘይዳ ኬኤዚንቲሢ ዓሲ ዲይ ዓሽቲንሢ ዓቲንቄ ዛላኩ።

በዘርና ባንሢ ዑኩገ፤ ቁኔሶ ታኣም ዲማሴሢ ታና ናንገና ናንገ ጎዳኬ» ። ጌራ ኬኤዜ።

24 ዬያ ባኮ ቢያ ዓኣርጌና ናኣቶናም፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዴሮማኣ ቢያ ሙሴ ኬኤዜ።

22

ጾኦም ዲማጳ ዒንገሢ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓኣርጌና ዒዛኮ ናኣቶናም ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኮ ዲማጳ ሱንጾ ዒንሢ ጫሽኪሱዋጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ታኣም ዒንገ ባኮ ቢያ ቦንቸዔኪጋጋ ታኣም ዲማጳ ማሂ ካቸዋቴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ። 3 ዒንሢ ጻጸጋ ታጋ ዒኢቲ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ታኣም ዲማሲ ዒንጌ ዒንገጾ ባንሢ ጫርቂ ዑኩቲ፤ ታ ቤርታጋ ዬይ ባይቆንጎ፤ ዬይ ዲምባ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ካፒንቲ ናንገያ ማጾንጎ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።»

4 «ዓኣርጌ ጻጸጋ ማዔ ዓይጎ ዓሲታቴያ ዑሰካ ኬሰካ ደርዓ ዓኣያ ማዔቴ፤ ሃሃ ሃርጌ ዛላና ዑሰካጋ ዓልቃ ባኣዚ ዓኣ ዓሲ ዲምቦ ጎይጾና ጌኤሽካንዲያ ሄላንዳኣና ታኣም ዲማጳ ሙጾ ሙጾጋ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ሌሲ ካኣሚ ዒኢቲ ባኣዚታቴያ ሾይዣ ዜርፃ ሾኦቲ ዓሲ ካኣሚቴ። 5 ዒኢሳያ ማዔ፡ ሳዓና ጎቸንቲ ሃንታ ባኮታቴያ ዒኢቲያ ማዔ ዓሲ ካኣሚቴ። 6 ዬያጉዲ ባኮ ቢያ ካኣሚ ቁኤሳሢ ዴንዲ ባኮ፤ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማጾንዳኔ፤ ዑጾ ዎኣሢና ማሰቲባኣቴ፤ ታኣም ዲማጳ ዒንገጾ ዒ ሙጾጋ። 7 ዓባ ጌሌሰካጋ ዒ ጌኤሽ ማጾንዳሢር ታኣም ዲማጳ፡ ሃኣኮ ዒንገጾ ዒዛሲ ዒ ሙዓኒ ዲንዳዔ፤ 8 ሃይቄያ፡ ሃሃ ቦጾ ዎጳ ባኣዚኮ ዓሽኪ ሙጾጋ፤ ዬያ ሙዔቴ ዒዛ ዒኢሳንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።»

9 «ቁኤሳ ቢያ ታኣኒ ዔያቶም ዒንጌ ዲምቦ ካፒንጎ፤ ዬያ ዔያታ ካፒባኣቴ ጋዓንቲ ዓይሢንቲያ ዒፂፃ ዳቢንቲ ዔያቶኮ ማዔም ዔያታ ሃይቃንዳኔ፤ ታኣኒ ዔያቶ ታኣም ዲማሳ፡ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።

10 «ታኣም ዲማጳ፡ ዒንገንቲ ባኮ ሙዓኒ ዲንዳዓሢ ቁኤሳሢ ማኣር ዓሶ ሌሊኬ፤ ቁኤሳሢኮ ሾኦቸ ማዔቴያ ሚኢሽ ጨገንቲም ዒዛም ማዳ ዓሲያ ሙጾጋ። 11 ጋዓንቲ ቁኤሳሢ ፔኤኮ ሚኢሽና ሻንቁ ዔኬያና ዒዛኮ ማኣራ ሾይንቲያ ማዔ፡ ዒዛም ማዳ ዓሳ ቁኤሳሢር ማዔ ሙጾ ሙጾጎ። 12 ቁኤሴ ማዒባኣ ዓሲም ሌዔ፡ ቁኤሳሢኮ ናይ ታኣም ዲማጳ ሙጾ ሙጾጋ። 13 ጋዓንቲ ዬና ናዔላ ናይ ሾዑዋንቲ ዓኒ ሃይቄያ ማዔም ዓኒ ማኣራጋ ዓንጀንቲ ኬሰኪ ዓዶ ኮይላ ሙኪ ናንገ ቁኤሴ ናይታቴ ቤርታ ናይ ዓኣፃ ዒዛ ማዳሢጉዲ ዓዶ ዛሎ ማዔ፡ ታኣም ዲማጳ ሙጾ ሙጾጎ፤ ዬያ ጎይጾና ታኣም ዲማጳ ባኮ ሙዓኒ ዲንዳዓ ዓሳ ቁኤሳሢ ማኣር ዓሶ ሌሊኬ።

14 «ቁኤሴ ማኣሪ ዓሲ ማዒባኣ ዓይጎ ዓሲያ ማጾም ዔራዎጾ ታኣም ዲማጳ ሙጾ ሙጾ ጴዕቲ ዒንገንቲ ባኮኮ ደንጎ ኩቸጋ ፔቲ ማዓያ ገዳ ቃሲ ቁኤሳሢም ማሆንጎ። 15 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ታኣም ዒንገ፡ ዲማጳ ዒንገጾ ቁኤሳ ዒኢሳንዳኣ ኮይሱዋሴ፤ 16 ጌይ፡- ታኣም ዲማጳ ዒንገጾ ሙዓኒ ኮይሱዋ ዓሲም ዒንገ ዓሢ ማቶይዳ ጌልዙዋጉዲኬ፤ ዒንገጾ ቢያ ታኣም ዲማሳሢ ታና፡ ናንገና ናንገ ጎዳሢኬ» ጌዔ።

17 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 18 «ዓኣርጌና ዒዛኮ ናኣቶና፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ቢያ ሃይጋ ዴማ ዓኣ ዲምቦ ኬኤዜ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔቴያ ዔያቶ ባኣካ

ናንገ ማሌ ዓጨ ዓሲ ጾኦም ናኣቤ ናኣቤ ኩሚም፡ ሃሃ ፔ ሼኔና ታኣም ሚቸ ዒንጎንዶ ባኣዚ ዔኪ ሸኢሻያ ማዔቴ ዒንገንታ ባካ ዓይጌያ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ማጾንጎ። 19 ዒዛኮ ዒንገጾ ታ ዔካያ ማጾንዳጉዲ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣያ ባይ፡ ማራይ፡ ዎኣሪ ማዔቴ ጌማይ ሃንጎ ዓዶ ዔኪ ሸኢሻንጎ፤ 20 ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚ ዓኣ፡ ዓይጎ ቆልሞዎ ዒንሢ ታኣም ዒንጌቲ ዬያ ታ ዔካዓኬ። 21 ዓይጎ ዓሲኮዎ ናኣቤ ናኣባ ኩሚም፤ ሃሃ ፔ ሼኔና ዒንጎ ባኣዚ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ዒንጋቲ ታኣኒ ዬያ ዔካያ ማጾንዳጉዲ ቦሂሳ ባኣዚባኣያ ማጾንጎ። 22 ዓኣፒ ባይቄያ፡ ማዔጾ፡ ቶኪ ዲዴያ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ጌኢሽካ ኪሢ ዓኣያ፡ ቃፃ ዓርቄያንታ ዑፃ ማሌ ኪሢ ዓኣ ቆልሞ ታኣም ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ዔኪ ሸኢሻጋ፤ ዬንሢጉዴ ቆልሞ ሚቸ ዒንጎ ቤዘይዳ ሙኡዚ ዒንገሢ ማሂ ዒንገጋ። 23 ባይታቴያ ማራይ ዎቦ ማዔ ቆልሞ ዓሲ ፔ ሼኔና ዒንገ ዒንገሢ ማሂ ዒንገጎ ዲንዳዓኔ፤ ጋዓንቲ ናኣቤ ኩንሥሢ ማሂ ዬይ ዒንገንታኒ ዲንዳዑዋሴ። 24 ጂኢቄ ዲይንቲ ቆልሞንታ ጌንጎቲ ቆልሞ ማዔቴያ ታኣም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዔኪ ሸኢሻጋ፤ ዬያጉዴ ባኣዚ ዒንሢ ዓጫ ታኣም ሸኢሻ ዒንገጋ።

25 «ዬያጉዴ ቆልሞ ማሌ ዓጨ ዓሲዳጋ ዔኪ ታኣም ሙኡዚ ዒንገሢ ማሂ ዒንገጋ፤ ዬያ ቆልሞኮ ቦሂሳ ባኣዚ ዓኣያታሢር ታኣኒ ዬያ ዒንገጾ ዔካያቴዋሴ» ጌዔ። 26 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 27 «ናኣሪታቴያ ማራናይ፤ ሃሃ ዎናናይ ሾይንቲ ዎዶና ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ዒንደና ዎላ ዴጾንጎ፤ ጋዓንቲ ሳላሳ ኬላጋ ዓርቃጾ ሙኡዚ ዒንገሢ ማዔ ታኣም ዒንገንታኒ ዲንዳዓኔ።

28 «ሾዔ ባይ ናኣርማና ዎላ፡ ማራይታቴያ ዎኣሪ ናጾና ዎላ ሚቸ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ፔቲ ኬሊዳ ሹኪጋ። 29 ጋላታ ዒንገሢ ታኣም ዒንሢ ዒንገ ዎዶና ዒንገጾ ታ ዔካያ ማጾንዳ ጎይሢ ማሂ ሸኢሻዎቴ። 30 ዘር ሄላንዳኣና ዓይሱዎጾ ዒንገንቲ ኬሎና ዓሽኮ ጋፒሲ ሙዑዎቴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።

31 «ታኣኮ ዓይሢያ ካፒ ማዳያ ማዑዎቴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ። 32 ታኣኮ ዲማጳ ሱንጾ ጫሽኪሱጋ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ታኣኒ ዲማጳያታሢ ዔሪ ታና ቦንቸንጎ፤ ዒንሢ ታኣም ዲማሳሢ፡ ታና ናንገና ናንገ ጎዳኬ። 33 ታ ዒንሢኮ ጾኦ ማዓኒ ጊብፃ ዓጫጋ ዒንሢ ዔኪ ኬሴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ» ጌዔ።

23

ካኣሽ ኬሊ ማሂ ቦንቸንታ ቦንቸ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ፤ «ጾኦኪ ካኣሽካኒ ቡኪንቶ ቦንቸ ኬሊ» ጌይ ዒንሢ ዲማሲ ቦንቸንዳ ኬላ ሃኣቶኬ፡- 3 ላሆ ኬሊ ማዶ ዒንሢኮ ማዶዎቴ፤ ላንካሳ ኬላ ጋዓንቲ ሃውሽ ቦንቸ ኬሊታሢ ዔራዎቴ፤ ዬማ ኬሎ ታና ካኣሽካኒ ሌሊ ቡኪንቲዎቴ፤ ማሌ ማዶ ማዶጋ፤ ዒንሢ ናንገ ቤዘ ቢያይዳ ሃውሽ ኬላ ታኣም ዲማጳያኬ።»

ዑሃ ዓኣዲያ ቦንቸንታ ላኣዳ ሙዒ ቦንቸ ኬሎ (ፓይ. ማፃ 28:16-25)

4 «ፔቲ ፔቲ ቦንቸ ኬላ ዔርቲም፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ዒንሢ ቡኪ ቡኪ ቦንቸንዳ ዴኤጋ ዴኤጋ ኬሎንሢ

ሃኦቶኩ፡- 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቸንጎታጎዳ፡ ዑሣ ዓኣዲያ ከላ ቦንቸንቶ ዓርቃሣ ቤርታሳ ዓገሎኮ ታጾ ያይዳሳ ከሎ ዓባ ጌሊ ሳዓ ሃባርታዛኩ፤ 6 ታጾ ደንጋሳ ከሎ ላኦዶ ሙዒ ቦንቸ ከላ ቦንቸንቶ ዓርቃኔ፤ ይማገ ደንዲ ላንካይ ከሊ ሄላንዳኦና ሙኦቃ ፃኣዛ ጌሊባኦ ላኦዶ ሙዑዎቱ። 7 ይያቶ ከሎኮ ቤርታሳ ከሎ ታና ካኦሽካኒ ቡኪንቱዎቱ፤ ዒንሣ ማዶ ማዲፖቱ። 8 ላንካይ ከሊ ሄላንዳኦና ሙዑ ዒንገይ ታኦ ሸኢሹቸቱ፤ ሳላሳ ከሎና ዒንሣ ማዶ ሃሽ ታና ካኦሽካኒ ቡኮቸቱ» ጌዔኔ።

ቤርቱ ዒንገሣ ቦንቸ ከሊ

9 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 10 «ዒሰራዔኤሌ ዳርም ሂዚ ጌዔ፤ ታኦኒ ዒንሣም ዒንገ ሳዔሎ ጌላዎ ጎሽኪ ማኦሎ ዒንሣ ቡራ ዎዶና ቤርታሳ ናኦር ቁኤሳሣም ዔኪ ይይ ዒንጉዎቱ፤ 11 ይካገ ይያ ታ ዔኪያ ማዓንዳጉዲ ቁኤሳሣ ናኦር ዠገ ታኦም ዲማዶ ዒንገሣ ማሃ ዒንጎንጎ፤ ይያ ዒዚ ዒንገኒ ኮይሳሣ ሃውሾ ከሎኮ ዘር ጉቱ ማዶንጎ። 12 ዒንሣ ሃኦኮ ዒንገይ ዒንገ ከሎና ቦሃሳ ባኦዚባኦ፤ ፔቱ ሌዔ ማዔ ዓዳ ማራናይ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሣ ማሃ ሃኦኮና ዎላ ዔኪ ናንገና ናንገ ጎዳም ሸኢሹቸቱ። 13 ሃሣ ይያና ዎላ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርኪንቱ፤ ላምዎ ኪሎ ማዓ ሸኢቹ ዲኢሊ ሙኦዚ ዒንገሣ ማሃ ዔኪ ሸኢሹቸቱ፤ ይያኮ ሳዎ ታና ዎዛሳ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሣ ማዶንጎ፤ ሃሣ ፔቱ ደሎዜ ማዓንዳ ዎይኔ ዑሽያ ዔኪ ሙኪ ዒንጉዎቱ። 14 ይያ ዒንሣ ታኦም ዒንገንዳሣኮ ቤርታሳ ኮ ሃኦኮኮ ተሻሣ ዓኦዔ ማዔቲያ ሻኦቁ፤ ሃሣ ዎዲ ላኦዲያ ሙይፖቱ፤ ይይ ዒንሣ ናንገ ቤዞ ቢያይዳ ሙካ ሾይንታ ካፒ ናንገ ዳምቤ ማዶንጎ።»

ሃኦኮ ቡር ዎዶና ቦንቸ ከሊ (ፓይ. ማፃ 28:26-31)

15 «ዠገ ዒንገንታ ዒንገይ ከላገ ሴካ ላንካይ ቃልሾ ከሊ ፓይዲዎቱ። 16 ላንካሳ ቃልሾኮ ደንገታሚ ከሊ ማዓ ዓቦና ላሚ ይኖ ዓኮ ሃኦኮይዲገ ሙኦዚ ዒንገሣ ታኦም ዒንጉዎቱ፤ 17 ዒዞ ከሎና ፔቱ ፔቱ ዓሳ ፔ ማኦሪገ ላምዎ ኪሎ ማዓ ዛይቱና ዲርኪንቱ ዲኢሊ፡ ሙኦቃ ፃኣዛ ዎሃ ላምዎ ኪሎ ማዓ ሸኢቹ ዲኢሊና ላኦዶና ላኦዶ ዠገ ዒንገንታ ዒንገሣ ማሃ ዒንጎንጎ፤ ይያ ሃኦኮኮ ቤርቶ ዒንገይ ማሃ ታኦም ዔኪ ሸኢሹንጎ። 18 ይያ ካሃና ዎላ ቦሃሳ ባኦዚባኦ፤ ፔቱ ሌዔ ኩሜ ላንካይ ዓዳ ማራናይ፡ ፔቱ ጌማናይና ላምዎ ዓዳ ማራይ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዔኪ ሸኢሹንጎ፤ ይያታ ሃኦኮ ዒንገይና ዎይኖ ዑዠና ዎላ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሣ ማዔ ታኦም ዒንገንቶንጎ፤ ይያኮ ሳዎ ታና ዎዛሳ ማዓንዳኔ። 19 ይያጉዲ ሃሣ ጎሜ ጌኤሻ ዒንገሣ ማዓ ፔቱ ኮላይ፡ ፔቱ ሌዔ ማዔ ላምዎ ዓዳ ማራናይ፤ ፔቱምና ዒንጎ ዒንገሣ ማሃ ሸኢሹቸቱ። 20 ይካገ ቁኤሳሣ ካሃንሣና ላምዎ ማራናኦቶንሣና ዎላ ዠገ፡ ታኦም ዲማዶ ዒንገሣ ማሃ ዒንጎንጎ፤ ይይ ቁኤሳሣ ዛላ ማዓያ ማዓንዳኔ፤ ይንሣያ ታኦም ዲማዶ ዒንገሣኩ። 21 ይኖ ከሎ ታና ካኦሽካኒ ቡኪንቱዎቱ፤ ማሌ ማዶ ማዲፖቱ፤ ይይ ዒንሣ ናንገ ቤዞ ቢያይዳ ሙካ ሾይንታ ካገ ዳምቤ ማዶንጎ።

22 «ዒንሣ ማኦሎ ቡራ ዎዶና ጎዠኮ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ዓኦ ሃኦኮ ዔኪፖቱ፤ ሃሣ ቶሊ ዓቲሣ ገንሣ

ዚንገፖቱ፤ ይያ ማንቆ ዓሶና ማሌ ዓጮገ ሙኪ ዓሶናም ሃሹዎቱ፤ ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኦዛሣኩ።»

ዓኮ ሌዎ ቦንቸ ከሊ (ፓይ. ማፃ 29:1-6)

23-24 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሙሴ ሂዚ ጌዒ ከኤዛንዳጉዲ ዓይሣኔ፡- «ላንካሳ ዓገሎኮ ቤርታሳ ከሎ ዲማ ቦንቸ ከሊ ማሃ ቦንቸዎቱ፤ ዛይ ዎርቂንቱ ዎዶና ታና ካኦሽካኒ ዒዞ ከሎ ቡኪንቱዎቱ። 25 ይኖ ከሎ ታኦም ሙኦዚ ዒንገሣ ዒንጉዎቱ፤ ማሌ ዒንሣኮ ማዶ ማዲፖቱ»

ጎሜ ጌኤሾ ከሊ (ፓይ. ማፃ 29:7-11)

26 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 27 «ላንካሳ ዓገሎኮ ታጾሳ ከሎና ዳርኮ ጎም ጌኤሾ ከሊ ማዶንጎ፤ ታና ካኦሽካኒ ቡኪንቱ፤ ፔቱታዎ ዔኤቢ ሙዑዎዎ ፔኤቁዎቱ፤ ታኦም ሙኦዚ ዒንገሣያ ዒንጉዎቱ። 28 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኦዛሣ ቤርታ ይና ከሌላ ዳርኮ ጎም ጌኤሾ ዳምባ ኩንሣንታ ከሎታሣር ይኖ ከሎ ዓይጎ ማዶዎ ማዲፖቱ። 29 ይኖ ከሎና ሙኦዚ ሙዔ ዓሲ ታ ዓሶ ባኦካገ ባይቆንጎ፤ 30 ይያጉዲ ዓይጎ ማዶዎ ማዶም ማዶ ዓሲ ታኦኒ ታ ዳር ባኦካገ ባይዛንዳኔ። 31 ይያር ፔቱታዎ ዒዞ ከሎና ማዶ ማዲፖቱ፤ ይይ ዒንሣ ናንገ ቤዞ ቢያይዳ ሙካ ሾይንታ ካገ ዳምቤ ማዶንጎ። 32 ይኖ ዓገሎኮ ታዞጾሳ ከሎ ዓባ ጌሌማገ ደንዲ ዘር ዓባ ጌላንዳኦና ዓይጎ ባኦዚያ ሙዑዎዎ ይኖ ከሌሎ ዲማ ሃውሽሣ ከሊ ማሃ ቦንቸዎቱ» ጌዔኔ።

ዉልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቸ ከሎ (ፓይ. ማፃ 29:12-40)

33 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 34 «ዒሰራዔኤሌ ዳርም ሂዚ ጌዔ፤ ላንካሳ ዓገሎኮ ታጾ ደንጋሳ ከላገ ዓርቂ ላንካይ ከሊ ሄላንዳኦና ዉልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቸንታ፡ ታ ከሎ ቦንቸዎቱ፤ 35 ይንሣ ከሎይዲገ ቤርታሳ ከሎ ቡኪ ታና ካሽኩዎቱ፤ ማሌ ዓይጎ ማዶዎ ማዲፖቱ፤ 36 ይንሣ ላንካዎ ከሎንሣ ቢያይዳ ሙዑ ዒንገይ ታኦም ሸኢሹቸቱ፤ ሳላሳ ከሎና ታና ካኦሽካኒ ቡኪንቱዎቱ፤ ሙዑ ዒንገይዎ ታኦም ዒንጉዎቱ፤ ይና ጋፒንሣ ቡኪንቱ ከሊ ማዔሣር ማሌ ማዶ ዒንሣኮ ማዲፖቱ።»

37 «ሚቹ ዒንጎ ዒንገይ፡ ሙዑ ዒንገይ፡ ዑዠ ዒንገይንታ ማሌ ማሌ ዒንገይዎ ታኦም ኮይሳሣ ጎይዎ ቢያ ከሊ ዒንገ ታና ዒንሣ ካኦሽካንዳ ታኦኮ ቦንቸ ከሎንሣ ይንሣኩ። 38 ይንሣ ባኮ፡ ታኦኮ ቦንቸ ከሎና ዒንሣ ዒንጎ ዒንገይይዳ፡ ናኦ ባኦንሣ ዒንጎ ዒንገይይዳ፤ ሃሣ ዒንሣ ሸኔና ዒንሣ ዒንጎ ዒንገይይዳ ቃሲ ዒንሣ ዒንጎንዳ ባኦዚኩ።»

39 «ማኦሎ ዒንሣ ቡሬሰካገ ላንካሳ ዓገሎኮ ታጾ ደንጋሳ ከላገ ዓርቃዎ ላንካይ ከሊ ሄላንዳኦና ዎዞ ቦንቸ ታ ቤርታ ቦንቸዎቱ፤ ይያቶይዲገ ቤርታሳ ከሎማና ሳላሳ ከሎና ዲማ ሃውሽሣ ከሊ ዒንሣም ማዶም። 40 ይኖ ቤርታሳ ከሎይዳ ዒንሣ ቱኩ ኮዠ ሚዎ ዓኦፖንታ ማኤፃ ዒላሽንታ ሃሣ ዓኦዔ ሚሣ ዎላሽ ማንሣ ዔኪ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኦዛሣ ቤርታ ላንካይ ከሊ

23:8 23:8 ከሲ. ማፃ 12:14-20፤ 23:15፤ 34:18፤ ላሚ. ዎማ 16:3-8። 23:18 23:18 ከሲ. ማፃ 23:16፤ 34:22፤ ላሚ. ዎማ 16:9-12። 23:22 23:22 ሊዊ. ዓኪ 19:9-10፤ ላሚ. ዎማ 24:19-22። 23:32 23:32 ሊዊ. ዓኪ 16:29-34። 23:36 23:36 ላሚ. ዎማ 16:13-15።

ሄላንዳኦና ዋዛዲዎቹ። 41 ዬሮ ቦንቸ ሌዓ ሌዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ቦንቸዎቹ፤ ዬይ ዲንሢኮ ናኦቶኮ ናኦቶና ናንጋ ዳምቤ ማግንጎ፤ ላንካሳ ዓጊኖና ዓጊኖና ቦንቸዎቹ። 42 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጉቤ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ወልሻ ዳንካ ዳግንጎ፤ 43 ዬያይዲያና ታኦኒ ዲሰራዔኤሌ ዳር ጊብጫ ዓጫፓ ኬሳኦና፤ ዳራ ዋዙ ዳንካ ናንጋንዳጉዲ ማሄሢ ዲንሢኮ ናኦቶ ኤራንዳይ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢኬ» ጌዔ።

44 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያታ ካኦሽኪ ቦንቸንዳ ኬሎ ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሙሴ ዬያይዲ ዔርዘኔ።

24

ያኦሲ ካኦሽኪንታ ማእሮ ጋራ ፖዓ ፖዒ (ኬሲ. ማጻ 27:20-21)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓፒሎና ማዢንቴ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማእሮ ጋራ ዓኦ ፖዓ ቢያ ዋዔ ፖዒ ዳግንዳጉዲ ሪሚቶ ዓኦፖ ጨኦጲ ጊሶና ዛይቶ ኔኤም ዔኪ ዬዓንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዳርም ኬኤዜ። 3 ዩካፓ ዓኦሮኔ ዋንቶ ዋንቶ ዓፒሎና ማዢንቴ፤ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማእሮ ጋራ ዓኦ ታኦቦቶኮ ቤርቶ ዛላ፤ ጎኦቦና ዓፒሎኮ ዙላ ታ ቤርቶይዳ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኦና ዔኤሢ ጎይሣ ዋይሣንጎ፤ ዬይ ዳምባ ሙካ ሾይንታ ቢያ ካፒ ማዲያ ማግንጎ። 4 ዓኦሮኔ ዬንሢ ፖግንሢ ጌኤሽ ዋርቄና ኮሺንቴ ሻርናይዳ ገኢገሽ ጌሣንጎ፤ ዬንሢ ፖዓ ታ ቤርቶይዳ ቢያ ዋዔ ዔኤቲ ዳዓያ ማዓሢ ዛጎንጎ።»

ያኦሲም ዲንጎ ላኦዳ

5 «ዬያጉዲ ሃሣ ታጾ ላምጋ ኪሎ ማዓንዳ ሺኢቸ ዲኢሊ ዔኪ፤ ታጾ ላምጋ ዳካ ዳካ ላኦዳ ላኦዳ፤ 6 ዬንሢ ላኦዳንሢ ታ ቤርቶይዳ ዓኦ፤ ጌኤዙ ዋርቄና ጳርቄና ዳጌ ሎኦዙ ያይቶይዳ ላሆንሢ ፔቲ ዛላ፤ ዓቲ ላሆንሢያ ባጎ ዛላ ዋሊ ቤኤዚ ጌሢ። 7 ታኦም ሚቸ ዲንጎ ዲንጊያ ማሊ ሳ ላኦዳ ዲንጊሢ ማዔሢ ዔርዘኒ ጌኤሽ ዑንጃ ላምጋ ዋሊ ቤኤዚ ጌሣና ላኦዳኮ ኮራ ኮራ ጌሢ፤ 8 ዬይ ሙካ ዋይይዳ ሃውሾ ኬሎ ኬሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጌሢንቴ ዳግንጎ፤ ዬይ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዋዔ ማዲ ከንሣኒ ኮይሳ ጨኦቆም ዳምቤኬ። 9 ዬይ ካሣ ዓኦሮኔና ዲዛኮ ናኦቶናም ማዓያኬ፤ ዔያታ ታኦም ዳማዴ ቤዘይዳ ሙጋንጎ፤ ዬይ ሚቸ ዲንጎያ ማሃ ሺኢሾና ዲንጊያ ታኦም ዳማዴያ፤ ዔያቶ ዛላ ማዓያኬ» ጌዒ ዓይሣ።

ያኦሲ ጨሽኬ ዓሲዳ ዋጊንታ ዋጊ

10-11 ዲንዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ዓዴ ጊብጫ ዓሲ ማዔ፤ ፔቲ ዓሲ ዓኦኔ፤ ዲዛኮ ዲንድ ሱንፃ ሴሎሚቶኬ፤ ዲዛ ዳኦኔ ዜርፃፓ ማዔያ ዲብሪ ጎያሢኮ ናይ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዓሲኬ፤ ዬይ ዓሢ ጉርደይዳ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሲና ዋላ ዑራዲ፤ ዑርይዳፓ ዔቄያና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሱንፃ ጨሽኬሢሢ ሙሴ ቤርቶ ዓሳ ዲዛ ዔኪ ዬዔኔ፤ 12 ዲዛ ዋዲ ኮይሳቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ኬኤዛንዳያ ሄላንዳኦና ቱኦሲ ማርካ ጌሢ ካፓ ዓሲና ዲዛ ዔያታ ካፒሴ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 14 «ታና ጨሽኬ ዓሢ ጉርዳፓ ዙሎ ኬሴ፤ ዲዚ ጨሽካኦና ዋይዜ ዓሳ ቢያ ዬይ ዓሢ ዳቢንቴያ ማዔሢ ማርካዲኒ ቢያ ዓሳ ፔቲና

ኩጮ ዲዛ ቶኦካ ጌሣንጎ፤ ዩካፓ ዳራ ቢያ ዲዛ ሹቻ ዲይ ዋዲንጎ። 15 ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ፔኤኮ ያኦሲ ጨሽኬሢ ጎሜ ማዴሢሮ ዬያ ዛሎ ዲዛይዳ ዓጊንታ ባኮ ዲ ዔካንዳይ፤ 16 ታኦኮ ሱንፃ ጨሽካ ዓሲ ዋዎዲንቶንጎ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔቲያ ማሌ ዓጨ ዓሲ ማዔ ዓሲ ቢያ ታ ሱንፃ ጨሽኬቲ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዬያ ዓሢ ሹቻ ዲይ ዋዲንጎ።»

17 «ዓሲ ዋዲ ዓሲ ያና ማዔቲያ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቶንጎ፤ 18 ማሌ ዓሲኮ ቆልሞ ዋዲ ዓሲ ዲማጉዴ ቆልሞ ማሃ ጨሽካ፤ ዬይ ዋጋ ሹምፖ ዛሎ ሹምፖ ጨሽካ ጌይሢኬ።»

19 «ዓይጎ ዓሲያ ማጋም ፔቲ ዓሲዳ ፑርታ ባኦዚ ማዴያ ማዔቲ ዲማጉዴ ባኦዚ ዬያ ዓሢዳ ማዲንቶንጎ፤ ጌይፃ፡- 20 ዬይ ዓሢ ዓሲኮ ማጌሢ ማንሢያ ማዔቲ ዲዛኮ ዋ ማጌፃ ማንሢያንቶም፤ ማሌ ዓሲኮ ዓኦፒ ዋዲያ ዲ ማዔቲ ዓኦፓ ዋዲንቶም፤ ሃሣ ዓቸ ማንሢያንታቲ ዓጨ ዲዛኮ ማቆም፤ ዬያጉዲ ማሌ ዓሲ ዑሢዳ ዓይጎ ባኦዚያ ዲ ማዴ ባካ ዲዛይዳኦ ማዲንቶንጎ፤ 21 ቆልሞ ዋዲሢ ቤዛ ማሌ ጨሽካ፤ ጋዓንቴ ዓሲ ዋዲሢ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቶንጎ። 22 ሃይ ዋጋ ዲንሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሰንታ ዲንሢኮ ባኦካ ናንጋ ማሌ ዓሰንታም ቢያ ሄኮ ማዲያ ማግንጎ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦሲኬ» ጌዔ።

23 ሙሴ ዬያ ቢያ ዳርም ኬኤዚ ጋፒሳዛ ዔያታ ዬያ ዓሢ ጉርዳፓ ዙሎ ኬሴ፤ ሹቻ ዲይ ዋዲኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ጎይፃ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ማዴ።

25

ላንካሳ ሌዖና ሃውሾ ሃውሾያ (ላሚ. ዋማ 15:1-11)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሲና ዲኮይዳ፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢም ዲንጋንዳ ዓጮ ዲንሢ ጌሌ ዋደና ላንካሳ ሌዖይዳ ፔቲታፃ ጎሺ ጎሽኩዋፃ ሃሺ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቸዎቹ። 3 ላሆ ሌዔ ሄላንዳኦና ጎዙ ዲንሢኮ ጎሽኩዋቲ፤ ዋይኖኮዋ ፑርቲ ካኦፖ ካሪ ኮሹዋቲ፤ ካፃ ሃኦኮዋ ማኦላፓ ቡሪ ዔኩዋቲ። 4 ላንካሳ ሌዓ ጋዓንቴ ታኦም ዳማዴያ ማግንጎ፤ ዬሮ ሌዖይዳ ጎዙ ዲንሢሲ ጎሽኪፖቲ፤ ሃሣ ዋይኖኮዋ ፑርቲ ካኦፖ ካሪ ካሪ ኮሺፖቲ። 5 ማኦሎይዳ ጉሪ ባቃሊ ካፃ ሃኦኮ ዔኪፖቲ፤ ሃሣ ፑርቲ ካኦፖ ካሪ ኮሺንቴባኦ ዋይኖይዳፓ ዓኦፖ ዔኪፖቲ። ዬና ሌዓ ጎዙ ዲንሢኮ ጎሽኪንቴዋ ሌዔ ማግንጎ። 6 ዬሮ ሌዖይዳ ዲንሢ ጎዙ ጎሽኩዋፃ ማዔቲያ ዲንሢኮ ማኦሎይዳ ጉሪ ካፃ ባካ ዲንሢንታ ዲንሢም ማዴ ዓሰንታም፤ ሃሣ ዲንሢ ሚኢሹ ጨጊ ማዲሻ ዓሰንታም፤ ዬያጉዲ ዲንሢና ዋላ ናንጋ ማሌ ዓጮ ዓሰም፤ 7 ዲንሢኮ ቆልሞና ካዮ ቦዖናም ሙኤዚ ማግንጎ። »

ዓይሎዋፓ ኬስኪሢንታ ሻንቄንቲ ዔውቲ ሳዓ ማሃሢንታ ሌዔ ዛላ

8 «ላንካይ ሃውሾ ሌዔ ላንካይ ማይንቲ ፓይዳ፤ ዬያ ኔ ፓይዳዛ ሌዓ ዋሊ ዑፃ ያይዲታሚ ታዞጳ ሌዔ ማዓ። 9 ዩካፓ ላንካሳ ዓጊኖኮ ታጾሳ ኬሎና ቦንቸንታ ጎሞ ጌኤሽያ ኬሎ ዲንሢ ዓጮ ቢያይዳ ዛዬ ዋርቃንዳ ዓሲ ዳኩዋቲ፤ 10 ዬያይዲ ደንጊታማሳ ሌዖ ታኦም ዳማሲ፤

24:6 24:6 ኬሲ. ማጻ 25:30። 24:9 24:9 ማቲ. 12:4፤ ማር. 2:26፤ ሉቃ. 6:4። 24:17 24:17 ኬሲ. ማጻ 21:12። 24:20 24:20 ኬሲ. ማጻ 21:23-25፤ ላሚ. ዋማ 19:21፤ ማቲ. 5:38። 24:22 24:22 ፓይ. ማጻ 15:16። 25:7 25:7 ኬሲ. ማጻ 23:10-11።

ዓጮይዳ ቢያ ናንጋ ዓሰም ዓይሌ ማዕ ሻንቸንቴህ ዓይሌማፓ ከሰኪ ፔ ዲሊኖ ባንህ ዳንዳንዳጉዲ፣ ሃህ ሻንቸንቴ ጎሽያኦ ሻንቸ ዓህም ማዕንዳጉዲ ከኤዙዋቲ፤ 11 ዬኖ ሌዖና ጎዡ ዓንህኒኮ ጎሽኪፖቲ፤ ሃህ ዓንህኒ ጎሽኪባኣንቴ ማኦሎይዳ ጉሪ ባቃሊ ካፄ ሃኦኮ ዔኪፖቲ፤ ዬያጉዲ ፑርቲ ካኣፓ ካሪ ጊኢጊሽንቴባኣ ዋይኖ ዓኣፖዋ ማንዳ ዔኪፖቲ፤ 12 ዬና ሌዓ ጉቤ ታኣም ዲማዴያ ማንጎጎ፤ ዓንህኒ ጎሽኪባኣንቴ ማኦሎይዳ ጉሪ ባቃሊ ካፄ ሃኦኮ ዓኢኣ ማኦሎይዳ ጉሪ ሙዑዋቲ።

13 «ዬያኮ ቤርታ ሻንቸንቴ ጎሽ ዬኖ ሌዖይዳ ሻንቸ ጎዡ ዓዳህም ማህ ዓንጊንታያ ማንጎጎ፤ 14 ዓንህኒኮ ፃጲ ማዕ ዓሰም ሰዓ ዓንህኒ ሻንቸቴ፤ ሃህ ጊንህ ሻንቸያ ዓንህኒ ማዕቴ ፔቲይ ባጋህም ጌኔ ማዴ ማዴ። 15 ሻንቸንቴ ሰዓ ማዕ ሌዓ ሃላንዳኣና ዓኣ ሌዖኮ ፓይዳ ዔሪ፣ ኔ ፃጲህፓ ሻንቸ፤ ዓዲያ ዬኖ ሌዖ ጋሪ ዓኣ፣ ሃኦካ ካፃንዳ ሌዖኮ ፓይዳ ዔሪ ሻንቸንጎ፤ 16 ዬኖ ሌዖኮ ፓይዳ ማርጌቲ ማርጌ ማኢሽ ዓንጌ፤ ሌዖኮ ፓይዳ ዳካ ማዕቴ ዳካ ማኢሽ ዓንጌ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዓሰ ሰዓ ሻንቸህ ጎዡ ካፃጎንዳ ሃኦኮ ጎይታህሂርኩ። 17 ፔቲ ዓሰራዔኤሌ ዓሰ ፔ ባጋህም ጌኔ ማዴ ማዴ፤ ዓንህኒኮ ጎዡሃህ ዓሰ ማዴ ፔቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንህኒኮ ጎዡሃህ።

18 «ዓንህኒ ናንጋ ዓጮይዳ ኮሽ ናንጋጌ ታኣኮ ዋጎና ዓይህጎና ካፒ ከንህያ ማዕ-ዋቲ። 19 ዓንህኒኮ ሰዓ ዓንህኒ ጊዳ ሃኦኮ ካህንዳህሂር ሙዓንዳ ባኣዚ ዳንቁ ማታባኣያ ዓንህኒ ናንጋንዳ።

20 «ጋዓንቴ ዓንህኒ፣ ኩኤጌ ጎሽ ጎሽኪ ሃኦኮ ዓርህባኣቲ ዬኖ ላንካሳ ሌዖ ዓይጎ ሙዓንዳይ?» ጌይ ጎኦጮያናንዳ፤ 21 ላሃሳ ሌዖና ታኣኒ ዓንህኒኮ ሰዓ ማርጌና ዓንጃንዳህሂር ሃይሃ ሌዓም ጊዳንዳ ሃኦኮ ካፃንዳ። 22 ሳላሳ ሌዖይዳ ማዕቴያ ጎዡ ዓንህኒ ጎሽካ ዋይና ዓንህኒ ሙዓንዳህ ቤርታኣ ሃኦኮኩ፤ ዬያ ሃኦኮ ታዞጳሳ ሌዖ ሃኦኮ ዓርህንዳያ ሃላንዳኣና ሙዒ ሙዒ ዓንህኒ ዳዓንዳ።

ሻንቸንቴ ዔውቲ ባኣዚ ማህሂ ዛላ

23 «ሰዓ ዓንህኒኮ ማህንቱዋ ጎይህ ፔቶ ሻንቸፖቲ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሰዓ ዓንህኒ ርቱዋንቴ ታኣርታህሂርኩ፤ ዓንህኒ ሙኩ ዓሰጉዲ ማዕ ዓኢኣፓ ጴዳ ባኮ ሙዓንዳጉዲ ታ ዓይህኔ።

24 «ሳኣ ዓንህኒ ሻንቸ ዋይና ዬይ ሻንቸ ዓህ ሰዓ ጊንህ ማህ ሻንቸ ዔካጌ ላኣጋ ባኣዚ ባኣያ ማዕጌ ኮይሳ። 25 ፔቲ ዓሰራዔኤሌ ፃጲ ማዕያ ማንቁ፣ ሰዓ ፔኤኮ ሻንቸያ ማዕቴ ዓዛኮ ዑኩ ማዕ ዓሰጌ ዓዛኮ ሰዓ ዓዛም ጨጌ ማህሳጌ ዳንዳዓ፤ 26 ዬያ ማዳንዳ ዑኩ ዓሰጌ ባይቁቲ ዓዛ ናንጊቤቃ ቆሎ ዳንቃያ ጨጌ ፔኤኮ ሰዓ ማህሳጌ ዳንዳዓ፤ 27 ዬያ ዓሰ ማዳጌ ዳንዳዔ ዋይና ሻንቸንቴ ባኮ ማህ፤ ሌዓ ሃላንዳኣና ጋሪ ዓኣ ሌዖ ፓይዳ ዔሪሰካፓ ዓቲ ሌዖ ማኢሽ ዓህም ማህ ፔ ሰዓ ዔኮንጎ። 28 ጋዓንቴ ዓዛ ጨጌ ማህሳጌ ዔካንዳ ማኢሽ ዳንቁባኣያ ማዕቴ ሰዓ ዓዛሰ ሻንቸንቴ ባኮ ማህ፤ ሌዓ ሃላንዳኣና ዬያ ሻንቸ ዓህሂር ማዕ ዳዖንጎ፤ ዬና ሌዓ ሃሌሰካፓ ሰዓ ዓዛር ማዖንጎ።

29 «ፔቲ ዓሰ ሹቸና ከልቁ ዲርቆና ካታማይዳ ማኦሪ ሻንቸቴ፣ ሻንቸንቴ ከላፓ ዳንዲ ፔቲ ሌዔ ማዕ ጋርሲዳ ጨጌ ማህ ዔካጌ ዳንዳዓ፤ 30 ጋዓንቴ ዓሰ ፔቲ ሌዔ ጋርካ ጨጌ ማህ ዔካጌ ዳንዳዔባኣቲ ጨጌ

ማህ ዔካጌ ዳንዳዕ-ዋያ ማዕም ዬና ማኦሪ ናንጊና ዬያ ሻንቸ ዓህና ናኣቶናር ማዕ ዓታንዳ፤ ሻንቸንቴ ባኮ ማህ፤ ሌዖናታያ ማህ ዓሰ ዔካጌ ዳንዳዕ-ዋሴ። 31 ሹቸና ከልቁ ዲርቁንቴባኣ፣ ጉርዳ ባኣካ ዓኣ ማኦሪ ሻንቸህ ጋዓንቴ ጎሽ ሻንቸያጉዲ ማህ ጨጌ ዔካጌ ዳንዳዓ፤ ሃህ ሻንቸንቴ ባኮ ማህ፤ ሌዖይዳ ዓሰ ማህ ዔካጌ ዳንዳዓ። 32 ዬይ ያዲ ማዕቴያ ሌዊ ፃጲ ማዕ ዓሰ ዔካፃ ካታዋይዳ ዓኣ ማኦሪ ፔኤኮ ዓይጎ ዋይናኣ ማዖም ጨጌ ማህ ዔካጌ ላኣጋ ባኣዚ ባኣያ ማዕ፤ 33 ፔቲ ሌዊ ፃጲ ማዕ ዓሰ ካታማይዳ ማኦሪ ሻንቸያ ማህ ጨጌ ዔካጌ ዳንዳዕ-ባኣያ ማዕቴ ሻንቸንቴ ባኮ ማህ፤ ሌዖይዳ ዓዛም ማዕጌ ዳንዳዓ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሌዊ ፃጲ ማዕ ዓሰ ዔካፃ ካታዋይዳ ማዕ ፊዖ ዔካፃ ማዕ ናንጋህሂርኩ። 34 ዔካፃኮ ካታዋይዳ ዓኣ ቆልማ ሂንቃ ቤዛ ፔቲታያ ሻንቸንቴዋሴ፤ ዬይ ናንጊና ዔካፃ ማዕ ናንጋያኩ። »

ማንቆ ዓሰ ማኦዲህ ዛላ

35 «ዓንህኒ ባኣካ ናንጋ፣ ዓንህኒ ፃጲ ማዕ ዓሰራዔኤሌ ዓሰ ማንቁ ፔና ማኦዲጌ ዳንዳዔባኣቲ ዓንህኒ ባኣካ ናንጋጌ ማሌ ዓጨፓ ሙኩ ዓሰም ዓንህኒ ማዳ ጎይያ ዓዛም ኮይሳ ባኮ ናሹሞና ማዳዋቲ። 36 ዓንህኒኮ ፃጲ ማዕ ዓህ ዓንህኒና ዋላ ናንጊሹዋቲ፤ ሃህ ዓይጎ ባኣዚያ ዑህ ዓኣህ ሹቸና ዓንህኒ ማዕጌ ጉቲ፤ ዓንህኒኮ ጎዡሃህ ዓሰ ማዴ ፔቲ፤ ሙኤዚ ዓዛም ዓንህኒ ሻንቸ ዋይና ዑህ ዓኣህ ዲቢ ማኢሽም ሻንቸፖቲ፤ 38 ካኣና፤ ዓጮ ዓንህኒ ማዕጌ፣ ዓንህኒኮ ጎዡሰ ማዕጌ ጊብፄ ዓጨፓ ዓንህኒ ዔኪ ከሴህ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንህኒኮ ጎዡሃህ።»

ዓይላቶፓ ከሰኪህ ዛላ

39 «ዓንህኒ ባኣካ ናንጋ፣ ዓንህኒ ፃጲ ማዕ ዓሰራዔኤሌ ዓሰይዳፓ ፔቲ ዓሰ ማንቆ ማዕ ኔኤም ዓይሌ ማህ ፔና ሻንቸቴ ዓይሌ ማህ ዓዛ ማዲሽ። 40 ሻንቸንቴ ባኮ ማህ፤ ሌዓ ሃላንዳኣና ማኢሽ ጨጌንቴም ማዳ ዓሰጉዲ ኔኤም ማዴ ማዴ ናንጎንጎ፤ 41 ዬና ሌዓ ሃላዛ ዓዛከንታ ናኣቶንታ ዓይላታፓ ከሰኪ ፔ ማኦሪ ዓሰና ዓዛኮ ዓኣ ባኮና ባንህ ዓኣዳንጎ። 42 ዓሰራዔኤሌ ዳር ጊብፄ ዓጨፓ ታኣኒ ዔኪ ከሴያ፣ ታኣም ማዳያታህሂር ዔያታ ዓይሌ ማዕ ሻንቸንታንዳያ ኮይሱዋሴ። 43 ዔካፃ ዋልቁና ሂርቁ ዋይሂፖቲ፤ ታና ዓንህኒኮ ጎዡሃህ ዓሰ ማዴ ማዴ ማዕ፤ 44 ዓንህኒ ማዳ ዓሰ ዓንህኒ ኮዔያ ማዕቴ ዓንህኒ ኮይላ ዓኣ፣ ማሌ ዳርፓ ሻንቸ ዔኮዋቲ። 45 ሃህ ዬያጉዲ ዓንህኒ ባኣካ ናንጋ ማሌ ዓጨፓ ሙኩ ዓሰና ዔካፃኮ ናኣቶናይዳፓ ማዳ ዓሰ ሻንቃጌ ዓንህኒ ዳንዳዓ፤ ዔያታኣ ዓንህኒ ማዖንጎ። 46 ዓንህኒኮ ናኣቶም ዔካፃ ዓንህኒ ዳካልሳጌ ዳንዳዓ፤ ዔያታ ናንጋ ዋይ ቢያይዳ ዓንህኒ ናኣቶም ማዳያ ማዖንጎ፤ ዓንህኒኮ ፃጲ ማዕ፣ ዓሰራዔኤሌ ዓሰ ባኣካፓ ዓይጎ ዓሰያ ማዖም ዋልቁና ሂርቁ ዋይሂፖቲ።

47 «ዓንህኒ ባኣካ ናንጋ፣ ማሌ ዓጨፓ ሙኩ ዓሰታያ ዖርጎቸ ማዕም ዓንህኒ ባኣካፓ ፔቲ ዓሰ ማንቁ ዬያ ዓህም ማዕቴያ ዓዛ ፃጲ ማዕያም ዓይሌ ማዕ ሻንቸንቴ፣ 48 ዓዛ ሻንቸንቴሰካፓ ማኢሽ ጨጌንቴ ማዕም ዓይላታፓ

25:35 25:35 ላሚ. ዋማ 15:7-8። 25:37 25:37 ከሲ. ማጎ 22:25፤ ላሚ. ዋማ 23:19-20። 25:46 25:46 ከሲ. ማጎ 21:2-6፤ ላሚ. ዋማ 15:12-18።

ከሰካኒ ዲ ዳንዳዓኔ፤ ዬያሮ ዬያ ዓሢኮ ጻፅ ማዕ ዓሰጥ ፔቲ፣ 49 ጌይ፡- ዲዛኮ ዓዶ ዲሾታቲያ ዓዶ ጌኤዚ፤ ሃሃ ዬያቶኮ ናኦታ፤ ሃንጎ ሃሃ ዲዛኮ ዑኩ ዲጊኒ ማዕያ ሚኢሾ ማሂ ጨጊ ዲዛ ዓይሉማጥ ኬሳኒ ዳንዳዓኔ፤ ሃንጎታቲ ዲዚ ቆሎ ዳንቁሰካጥ ሚኢሾ ማሂ ጨጊ ከሰካኒ ዳንዳዓኔ። 50 ያዲ ማሃኒ ዲ ኮዓ ዎዶና ሻንቁ ዓሢና ዎላ ዘርቶንጎ፤ ዲዚ ፔና ሻንቁ ለዓጥ ዓርቃዎ ዳንዳ ሻንቁንቲ ባኮ ማሂያ ሌዎ ሄላንዳኦና ዓኦ ሌዎ ገይዶንጎ፤ ዲዛ ዓይላታጥ ከሳኒ ዳንዳዓ ሚኢሾ ዬንሂ ሌዎንሂዳ ፔቲ ዓሲ ለዔና ለዔና ማዳም ጨጎ ሚኢሾጉዳያ ማለንቲ ዓርቁንቶንጎ። 51-52 ሃጊ ቤርታ ማዳንዳዎ ዓቲ ሌዎኮ ሚኢሾይዳጥ ዘላ ሚኢሾ ማሂ ጨጎንጎ። 53 ዬይ ያዲ ማዓኒ ኮይሳሂ ሌዔይዳ ሚኢሾ ጨጊንቲም ማዳ ዓሲ ማለንቲኬ፤ ዲዛ ዎይሃ ዓሂ ዲዛ ዎልቁና ሄርቁ ዎይሃጥ። 54 ዬያይዳ ዓይላታጥ ዲ ከሰካኒ ዳንዳዓባኦቲ ሻንቁንቲ ባኮ ማሂያ ሌዓ ሄላዛ ዲዛና ዲዛኮ ናኦቶና ዓይላታጥ ከሰካኒንጎ። 55 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታኦም ማዳያ ማዕሢር ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዕ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ናንጊና ዓይሌ ማዕ ሻንቁንቲ ናንጋንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብፃ ዓጫጥ ታኦኒ ኬሴ ዓሲኬ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ያኦሲኬ» ጌዔኔ።

26

ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይሂንቲሂና ጴዳ ዓንጃ (ላሚ. ዎማ 7:12-24፤ 28:1-14)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ዘጊ ካኦሽካኒ ዓይጎ ባኦዚያ ማዎም ያኦዘ ማሂ ማዢጥቲ፤ ዔኤቢ ማሊሲ ኮሽና ባኦዚያ ማዎም ሹቸና ዳኦቦዎ ካኦሽካኒ ዳኦቢጥቲ፤ ሹቸ ዓርሲያኦ ካኦሽኮ ባኦዚ ማሂ ጌሂጥቲ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ያኦዘሂኬ። 2 ታኦኒ ቦንቸንቶንጎ ጌዔ ከሎ ካፒ ቦንቸዎቲ፤ ታኦም ዲማዳ ማኦርዎ ቦንቸዎቲ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂኬ።

3 «ታ ዎጎ ከንሂሂ ዲንሂ ናንጋያ፤ ሃሃ ታ ዓይሂያዎ ካጥያ ማዕቲ፡- 4 ሳዓ ዲንሂኮ ሃኦኮ ካዳጎንዳጉዲ ዲንሂ ቲካ ሚፃኦ ዓኦጥያ ማዕንዳጉዲ ዲር ኮይሳ ዎዶና ዲንሂም ታ ዋርቁሳንዳኔ። 5 ሃኦካ ዲንሂኮ ሚርጌና ካፃንዳሂር ሃኦኮ ዲንሂ ማኦላጥ ቡሪ ገቸዎንቲ ዎይና ካፃ ዎዳ ሄላንዳኔ፤ ዎይናኮ ዓኦጥ ዲንሂ ዔኪ ገቸዎንቲ ጎዢ ጎሽኮ ዎዳ ሄላንዳኔ፤ ዲንሂ ሙዓንዳ ባኦዚያ ዳንቁ፣ ሳዎይዳ ኮሽ ናንጊ ናንጋንዳኔ።

6 «ዲንሂ ዓጫም ኮሹዎ ታ ዲንጋንዳኔ፤ ያናኦ ዲጊጫዎ ሂርጋባኦ ዲንሂ ጊንዓንዳኔ፤ ፑርታ ማዕ ቦዎ ዲንሂ ዓጫጥ ታ ባይዛንዳኔ፤ ዲንሂ ያላ ዓሲያኦ ባኦያ ማዕንዳኔ። 7 ዲንሂኮ ሞርኮ ዲንሂ ባሻንዳኔ፤ 8 ዲንሂዳጥ ዶንጎ ዓሲ ሞርኮኮ ጃኤታ ዓሲ ያሊ ባሻንዳኔ፤ ጊንሃ ሃሃ ሞርኮኮ ታጾ ሺያ ዓሲ ዲንሂኮ ጃኤታ ዓሲ ያሊ ባሻንዳኔ። 9 ታ ዲንሂ ዓንጃንዳኔ፤ ሚርጌ ናይያ ታ ዲንሂም ዲንጋንዳኔ፤ ታ ዲንሂና ዎላ ጨኦቁ ጨኦቁዎዎ ዎሉዎ ካጥንዳኔ። 10 ለዓጥ ሌዎ ሄላ፣ ሴሚ ሃኦኮ ዲንሂኮ ዓኦያ ማዕንዳኔ፤ ዬያሮ ዓኮ ሃኦኮ ዓርሃኒ ሴዎ ሃኦኮ ኮናጥ ኬሲ ዲንሂ ላኦላንዳኔ። 11 ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ታ ማኦርይዳ ዴዒ ዲንሂ ባኦካ ታኦኒ ናንጋንዳኔ፤ ፔቲታዎ ታ ዲንሂ ዲዳ ሻኦኪንታዓኬ። 12 ዲንሂ ባኦካ ታኦኒ ሃንታንዳኔ፤ ዲንሂኮ ታ ያኦዘሂ

ማዕንዳኔ፤ ዲንሂያ ታ ዴሬ ማዕንዳኔ። 13 ጊብፃ ዓጫ ዓይሌ ማዕ ዲንሂ ናንጉዎጉዲ ታ ዲንሂ ኬሴ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ታኦኒ ያኦዘሂኬ፤ ባቃናኦ ዲንሂኮ ዓጎና ዓይሉዎ ቃምባር ሜንሂ፣ ዴግ ጌይሲ ታ ዲንሂ ሃንቲሴኔ» ጌዔኔ።

ያኦሲም ዓይሂንቲ ዲዳሂ ዔኪ ሙካ ሜቶ (ላሚ. ዎማ 28:15-68)

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዛዎ «ዲንሂ ታኦም ዎይዘ ዲዳ ታኦኮ ዓይሂያዎ ካፒ ከንሂዎም ማዕቲ፡- 15 ታኦኮ ዎጎና ዓይሂያና ካጥ ዲዳ፣ ታ ዲንሂና ዎላ ጨኦቁ ጨኦቁዎ ዲንሂ ሃሹቲ፣ 16 ታ ዲንሂ ሂዲ ሜታሳንዳኔ፤ ዬይያ፡- ዓኦጥ ዲንሂኮ ባይዛንዳያ፣ ዑቃ ዲንሂኮ ያኦፒሳንዳያ፣ ጋፑዎ ቆሂ ዶርዎ ታ ዲንሂም ዳካንዳኔ፤ ዲጊቸዎ ሂርጋኦ ታ ዲንሂዳ ጌልዛንዳኔ፤ ዲንሂ ጎሽኬ ሃኦኮ ሞርካ ሙዓንዳሂር ጉሪ ዲንሂ ጎሽኪ ለባያ ማዕንዳኔ። 17 ታ ዲንሂም ዎይዘ ዲዳንዳሂር ዲንሂኮ ሞርካ ዲንሂ ባሻያ ማዕንዳኔ፣ ዔያታ ዲንሂ ዎይሃንዳኔ፤ ሚርጌና ዲቃታያ ዲንሂ ማዕንዳሂር ዲንሂ ዳውሳ ዓሲ ባኦንቲ ጉሪ ዲንሂ ጳሽካያ ማዕንዳኔ።

18 «ዬይ ያዲ ማዕንቲያ ዲንሂ ታኦም ዓይሂንቲዎያ ማዕቲ ዬያጉዳ ሜቶ ለንካይ ጳንጨፍ ማሂ ታ ዲንሂዳ ሄላሳንዳኔ። 19 ዲንሂኮ ያቶርሙዎ ታ ባይዛንዳኔ፤ ዲርዚ ዲንሂም ዋርቁንዳዎኦሂር ሳዓ ዲንሂኮ ሜሊ ዓንጊ ማዕንዳኔ። 20 ለቢ ዲንሂ ማዳ ሳካ ቢያ ዲንሂ ማኦዶዎ ማዕንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ሳዓኦ ዲንሂኮ ሃኦኮ ካሂንዳዎኦሂር፤ ሃሃ ዲንሂ ቲካ ሚፃኦ ዓኦፒንዳዎኦሂርኬ።

21 «ዬይ ቢያ ማዕንቲ፣ ታኦም ዓይሂንቲዎ ዲዳዎ ሃሹዎያ ዲንሂ ማዕቲ ዲንሂ ማዳ ጎሞ ሚርጉዎ ጎይዎ ሜታሂ ለንካይ ጳንጨፍ ማሂ ዲንሂም ታ ቃሳንዳኔ። 22 ዲንሂ ባኦኮ ፑርታ ቦዎ ታ ዳካንዳኔ፤ ዬይ ቦዓ ናኦቶ ዲንሂኮ ሙዓንዳኔ፤ ባኦቶዎ ዲንሂኮ ሙይ ባይዛንዳኔ፤ ዳካ ዓሲ ሌሊ ዲንሂጥ ዓታንዳሂር ጎይፃ ዲንሂኮ ሴማንዳኔ።

23 «ያዲ ማዕንቲያ ዲንሂ ታኦም ዎይዘ ዲዳቶ፣ 24 ታ ዲንሂዳ ደጋዲ ዎንዳሰካጥ ዑሃ ዓኦጳ ለንካይ ጳንጨፍ ማዕ ሜቶ ዲንሂዳ ታ ሄላሳንዳኔ። 25 ታኦና ዎላ ጨኦቁ ጨኦቁዎ ዲንሂ ሃሹሂር ዲንሂ ሜታሳኒ ያልዚ ታ ዔኪ ዬይሳንዳኔ፤ ሜታ ባኦያ ኮሽ ናንጋንዳኔ ጌይ ካታዎይዳ ዲንሂ ቡኪንቲቲያ ሃሹዎ ዶርዎ ታ ዲንሂም ዳካንዳኔ፤ ዲንሂ ሞርኮም ባሻንቲ ኮቸ ዲንሂ ዲንጋንዳኔ። 26 ዲንሂ ሙዓንዳ ባኦዚ ታ ባይዛንዳሂር ታጾ ላኦላ ፔቲ ቦኦቆይዳ ሌሊ ላኦዳንዳኔ፤ ዬይ ካሂ ጊዳንዳቲያ ጊዳንዳዎቲያ ዓርቁ ዘጊ ዔያታ ጊሽካንዳኔ፤ ዬያ ዲንሂ ሙዓንዳኔ ጋዓንቲ ሚሽካዓኬ።

27 «ዬይ ቢያ ያዲ ማዕንቲያ ታና ዲዳ፤ ሃሃ ታኦም ዓይሂንቲዎ ዲንሂ ዲዳያ ማዕቲ፡- 28 ታኦኒ ዲንሂዳ ደጋዲ፣ ቤርታ ሄሊሴ ሜታሂዳጥ ዑሃ ዓኦጳ ሜቶ ለንካይ ጳንጨፍ ማዕያ ዲንሂዳ ዔኪ ዬዓንዳኔ። 29 ናያ ዲንሂ ሚርጌና ባሻንዳሂር ናኦቶ ዲንሂኮ ዲንሂ ሙዓንዳኔ። 30 ጌሜራ ጌሜራ ዲንሂኮ ዘጊ ካኦሽኮ ቤዞ ታ ሻሃንዳኔ፤ ዑንጃ ጨቢሶ ቤዞዎ ዲንሂኮ ታ ዶይሲ ባይዛንዳኔ፤ ሌዞ ዲንሂኮ ታኦኒ ዲንሂ ካኦሽካ ባኮኮ ሻሂ ከኤርናሂዳ ከኤራንዳኔ፤ ሃሃ ዲናጥ ታ ዲዳ

26:1 26:1 ኬሲ. ማፃ 20:4፤ ሊዊ. ዓኬ 19:4፤ ላሚ. ዎማ 5:8፤ 16:21-22፤ 27:1። 26:5 26:5 ላሚ. ዎማ 11:13-15፤ 28:1-14። 26:12 26:12 2ቆር. 6:16።

ሻአኪንታንዳኔ። 31 ዲንሢ ናንጋ ካታሞ ታኣኒ ደይሳንዳኔ፤ ዲንሢ ካኣሽካ ቤዘዋ ዲንሢኮ ታ ባይዘንዳኔ፤ ዲንሢ ታኣሞ ሚቸ ዲንጋ ባኮዋ ታ ዔካዓኬ። 32 ዓጮ ታ ዲንሢኮ ጉቤና ባይዘንዳኔ፤ ዲኢካ ናንጋ ዲንሢኮ ሞርካ ይያና ዲቃቲ ሄርሻንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ። 33 ያልዚ ታ ዲንሢዳ ዔቁሲ ሜሌ ዴር ባኣካ ዲንሢ ታ ዜርቃንዳኔ፤ ይያር ዓጮ ዲንሢኮ ዓሲ ናንጉዋያ፣ ካታማኣ ዲንሢኮ ደዔያ ማዓንዳኔ። 34 ሳዔላ ጉሪ ማዓ ዋዶና፤ ዲንሢኮ ሞርኮ ዓጮ ዲንሢ ዓኣጳ ዋዶና ሳዓ ገሽኪንቲዋያ ሌይይዳ ሃውሽሢሮ ዋዛዳንዳኔ፤ 35 ዲንሢ ዲዘይዳ ናንጋኣና ሃውሽ ኬሎናታዖ ዲዛ ሃውሽባኣሴ፤ ጉሪ ዲዛ ማዓ ዋዶና ጋዓንቲ ይያ ቢያ ዲዛ ዳንቃንዳኔ።

36 «ዲንሢዳገ ሽምፔና ዓቲ ዓሶ፤ ሃሃ ሞርኮ ዓጮ ዳንዲ ዓኣ ዓሶይዳ ዲቲቸሞ ታ ጌልዘንዳኔ፤ ዠባራ ዓገሢ ቡኡር ዑኡዛ ዔያቶ ዲቃሣያ ማዓንዳኔ፤ ዔያቶ ዳውሳ ዓሲ ባኣንቲ ያልዚር ዓኣሽንታ ዓሲጉዲ ጳሽኪ ሎኦሚ ዔያታ ሚቃንዳኔ። 37 ዔያቶ ዳውሳ ዓሲ ባኣንቲ ያልዚገ ቶላኒ ጳሽካ ዓሲጉዲ ጳሽኪ ፔቲይ ባጋሢዳ ዲቁንቲ ሎኦማንዳኔ፤ ዲንሢኮ ሞርኮ ቤርታ ዲንሢ ደዲ ዔቃኒ ዳንዳዓዓኬ። 38 ሜሌ ዴር ባኣካ ዲንሢ ሃይቂ ጋገንዳኔ፤ ዲንሢኮ ሞርኮ ዓጮይዳኣ ዲንሢ ዓኣጳ ዓታንዳኔ። 39 ዲንሢኮ ሞርኮ ዓጮይዳ ሃይቁዋዖ ዓታንዳ ዳኮ ዓሶንሢ ዔያቶ ጎሞና ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓዶንሢ ጎማገ ዔቁያና ዖኦፒ፣ ዳቁዋያ ማዓንዳኔ።

40 «ጋዓንቲ ዲንሢ ፃጸ ማዓ ዓሳ ፔ ጎሞና ዔያቶኮ ዓዶንሢ ጎሞ ቡኡፃቴ። 41 ይይያ፡- ታኣኒ ዔያቶ ዑፃ ዳጋዳንዳጉዲና ዔያቶኮ ሞርኮ ዓጮ ዔያቶ ታ ዳካንዳጉዲ ማሄ ጎሞ ዔያታ ቡኡፃቴ፣ ዋይዘ ዲፂ ደዳ ዲና ዔያቶኮ ሽኢቲቴ፤ ሃሃ ዔያታ ማጳ ጎሞ ዘሎ ዲንጊንታ ሜቶ ዔካያ ማዓቴ። 42 ታኣኒ ያይቆኤቤና ዪሳኣቄና ሃሃ ዓብራሃሚና ዋላ ጫኣቄ ጫኣቁሞ ጳቂሃንዳኔ፤ ዓጮማኣ ዔያቶኮ ታ ማላንዳኔ። 43 ሳዔላ ዔያታ ሃሽ ዓኣጳሢሮ ጉሪ ማዓ ዓታንዳኔ፤ ዔያታ ባኣያ ማዓሢሮ ጉሪ ማዓ ናንጋሢሮና ሃውሽ ዳዔሢሮ ዋዛዳንዳኔ፤ ታኣኮ ዋሳ ዔያታ ሽሌዲሲ ዘገ፣ ሃሃ ታኣኮ ዓይሢሮ ሰሃዖና ዔያቶኮ ጎሞ ዘሎ ዲንጊንታ ሜቶ ዔያታ ዔካንዳኔ።

44 ይይያ ዲ ማዓቴያ ዔያቶና ዋላ ታ ጫኣቄ ጫኣቁሞ ሃሽ ዔያታ ፔኤኮ ሞርኮ ዓጮ ዓኣቴያ ፔቶ ዔያታ ባይቃንዳያ ሄላንዳኣና ታ ዲፂ ሃሻዓኬ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓ ዔያቶኮ ያኣዛሢ። 45 ታኣኒ ዔያቶኮ ያኣዛሢ ማዓኒ ሜሌ ዴራ ዘጋንቲ ጊብፂ ዓጮይዳገ ታኣኒ ኬሴ፣ ዔያቶኮ ዓዶንሢና ዋላ ጫኣቄ ጫኣቁሞ ዔያቶር ጌይ ታ ጳቂሃንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ» ጌዔ።

46 ሙሴ ሲና ዲኮይዳ ዓኣንቲ ዲዚ ዲሰራዔኤሌ ዴርሞ ኬኤዘንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዘሞ ዔርዘ ዋሳንታ ዳሞቦንታ ያዲኬ።

27

ያኦሲም ዲንጊሢ ዛላ ኬኤዛ ዋጊ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዴርሞ ሂዚ ጌዔ፤ ዓይሳ ዓሲያ ማሞ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓሲ ዲንጊና ኣኣቤያ ማዓቴ ሃካገ ለካ ዓኣ ሚኢሽ ዓሢ ዘሎ ጨጎንጎ፤ 3-7 ሌዓ ለማታሚገ ዳንዲ ላሂታሚ ሄላ ጋራ ዓኣ ዓሲ ማዓቴ ጌኤኩ ማኣሮይዳ ሹጮ ቢርኮ ዳኤሠሞ ዔር ባኮና ላሆ ጌኤታ ጊራኣሚ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ዬኖ ሌዖ ጋራ

ዓኣ ላኣለም ሃይሃ ጌኤታ ጊራኣሚ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ሌዓ ደንጊታሚገ ዳንዲ ላሂታሚ ሄላ ጋራ ዓኣ ዓቲንቁ ናይም ላምዖ ጌኤታ ጊራኣሚ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ሃሃ ዬኖ ሌዖ ጋራ ዓኣ ወዴር ናይም ጌኤታና ታጳ ጊራኣሚ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ሌዓ ሃሃ ፔቲ ዓጊኒዳገ ዳንዲ ደንጎ ሌዔ ማዓ ዓቲንቁ ናይም ደንጊታሚ ደንጎ ጊራኣሚ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ዬኖ ሌዖ ጋራ ዓኣ ወዴር ናይም ሃይሂታሚ ደንጎ ጊራኣሚ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ሌዓ ላሂታሚገ ዑሣ ዓኣጳ ማዓ ዓቲንቁም ጌኤታና ላንካይታሚ ጊራኣሚ ማዓ ሹቸ ቢራ፤ ዬኖ ሌዖ ጋራ ዓኣ ላኣለም ጌኤታና ታጳ ጊራኣሚ ማዓ ሹቸ ቢራ ጨጎንጎ።»

8 «ጋዓንቲ ናኣቦ ናኣቤ ዓሢ ይያ ጌይንቲ ሚኢሽ ጨጋኒ ዳንዳዑዋያ ማዓቴ ዲዚ ዲንጌ ዓሶማ ቁኤሳሢ ኮይላ ዔኪ ዲ ሙካዛ፣ ቁኤሳሢ ዲዚ ጨጋኒ ዳንዳዓሢጉዴያ ዓርቂ ዳካ ጨጊሶንጎ።»

9 «ናኣቦና ናኣባ ያኦሲም ዲንጎ ዲንጊሢ ማዓኒ ኮይሳ ቆልሞ ማዓቴ ዲንጊንቲ ዲንጊፃ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማጳያ ማሞንጎ። 10 ይይ ዓሢ ዲንጊንቲ ኮሺ ቆልሞ ሜሌ ፑርታ ዔኪ ሙኪ ላኣሚ ዲንጋኒ ኮይሱዋሴ፤ ሃሃ ፑርታ ዲንጌዎ ኮሺና ላኣሚ ኮይሱዋሴ፤ ይያይይኒ ዔኪ ሙኪንቲቴ ላምዖ ቆልሞንሢ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማጳያ ማሞንጎ። 11 ዲንጊንቲሢ ዳምቦ ጎይዖና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጊንታኒ ኮይሱዋ ቆልሞ ማዓቴ ዓሢ ይያ ዲንጊንቲ ባኮ ዔኪ ቁኤሳሢ ኮይላ ሙኮንጎ፤ 12 ይካገ ቁኤሳሢ ዲንጊንቲ ቆልሞ ኮሺታቴያ ፑርታታቴያ ዘጊ ዔካንዳ ሚኢሽ ዓርቂ ኬኤዘንጎ፤ ይይ ሚኢሽ ቁኤሳሢ ጌዔሢጉዲ ማዓንዳኔ። 13 ቆልሞ ዲንጌ ዓሢ ፔኤር ሻንቃኒ ኮዔቴ ዲንጎንጎ ጌይንቲ ሚኢሽ ዑፃ ደንጎገ ፔቲ ኩቸ ቃሶንጎ።

14 «ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ማኣሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማጳያ ማሃ ዲንጌቲ ቁኤሳሢ ዬና ማኣራላ ኮሺታቴያ ፑርታ ማዓዶኮ ጊቶ ዘጊ ኬሳንዳ ሚኢሽ ዓርቆንጎ፤ ቁኤሳሢ ጌዔ ጎይዖ ይይ ማዓንዳኔ። 15 ዬኖ ማኣራሎኮ ዓዳሢ ማሃ ሻንቃኒ ኮዔቴ ዲንጎንጎ ጌይንቲ ሚኢሽ ደዳ ደንጎገ ፔቲ ኩቸ ቃሶንጎ።

16 «ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ሳይዳገ ጋቂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማጳ ዲንጊሢ ማሃ ዲንጌቲ ሳዔላ ዲኢካ ዜርቂንታኒ ዳንዳዓ ዜርዖ ጎይዖ ሚኢሽ ዓርቂንቶንጎ፤ ላማታሚ ኪሎ ማዓ ዔልዓ ዜርቂንታንዳ ሳዓኮ ደንጊታሚ ሹቸ ቢራ ጨጎንጎ፤ 17 ይይ ዓሢ ሳዖ ፔኤኮ ሻንቁንቲ ባኮ ማሂዖ ሌዓ ዲንጌያ ማዓቴ ጌይንቲ ሚኢሽ ቢያ ጨጋንዳያ ኮይሳኔ። 18 ጋዓንቲ ዲ ዲንጊሢ ሻንቁንቲ ባኮ ማሂሲዖ ሌዓ ዓኣጳንቲ ኔጌዖ ዲንጌያ ማዓቴ ቁኤሳሢ ሻንቁንቲ ባኮ ማሂዖ ሌዓ ሄላንዳሢኮ ጋራ ዓኣ ዓቲ ሌዖ ሌሊ ማሊ ሚኢሽ ዓርቆንጎ፤ ይያር ሚኢሽ ገጠጩ ማዓንዳኔ። 19 ሳዖ ዲንጌ ዓሢ ፔኤር ሻንቃኒ ኮዔቴ ዲንጎንጎ ጌይንቲሢዳ ደንጎገ ፔቲ ኩቸ ቃሶንጎ፤ 20 ይይ ዓሢ ሳዔሎ ሚኢሽ ጨጊ ማሂሲ ዔኩዋዖ ዓሲም ሻንቄያ ማዓቴ ዬኖ ዲ ማሃ ዔካኒ ዳንዳዑዋሴ፤ 21 ሳዔላ ሻንቄንቲ ባኮ ማሂዖ ሌዖይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማጳያ ማዓ ዓታ ቤሲ ማዓም ቁኤሳ ዔካ ቤሲ ማዓንዳኔ።

22 «ፔቲ ዓሲ ባጋሢዳገ ሻንቁ ዔኪ ሳዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማጳ ዲንጊሢ ማሃ ዲንጌቲ። 23 ቁኤሳሢ ሳዔሎ ዘጋዖ ሻንቁንቲ ባኮ ማሂዖ ሌዖ ሄላንዳኣና ጋራ ዓኣ ሌዖ ማሊ ኬሳንዳ ሚኢሽ ኬኤዘዛ ዓሢ ጌይንቲ ሚኢሽ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጋያ ማሃ ዬኖ ኬሎ ጨጎንጎ።

24 ሻንቁንቴ ባኮ ማሂያ ሌዖና ሳዔላ ቤርታ ሻንቹ ዓሂሞ ማዔቴያ ዒዛኮ ዜርዖም ማዓንዳኔ።

25 «ፔቴ ፔቴ ባካ ሥዲ ዔካንዳኔ» ጌይንቴ ዔርታሂ ጌኤዮ ማኣሮይዳ ሚኢሾኮ ዴኤሡሞ ዔር ባኮና ዛጊንቴኩ።

26 «ቆልሞኮ ቤርታ ሾይንቴ ናይ ናንጊና ናንጋ ጎዳሮ ማዓሂሮ ዖናታቴያ ፔ ማሊሂና ናሽኪ ዒንጋ ዒንጊሂ ማሂ ዒንጋኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ናኣሪታቴያ ማራናይ፤ ዬያጉዲ ሃሂ ዋናናይያኣ ቤርታዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዲማዴያኩ።

27 ዋጎ ጎይያና ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዒንጊንታኒ ዳንዳዑቀ ቆልሞኮ ቤርቲ ናይ ማዔቴ ዒንጌ ዓሂ ሥዲ ኬሳንዳኔ» ጌይንቴ ሚኢሾ ዑፃ ደንጎፓ ፔቴ ኩቹ ቃሲ ጨጊ ማሂ ዔካኒ ዳንዳዓኔ፤ ዔቦኮ ዓዴ ማሂ ዔካኒ ኮይባኣቴ ጋዓንቴ ሥዲ ኬሳንዳኔ» ጌይንቴ ሚኢሾና ሚሌ ዓሲ ሻንቆንጎ።

28 «ፔቴ ዓሲ ዓሲ ማዔቴያ ቆልሞ፤ ጊንሃ ሃሂ ሳዓ ጉቤና ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዲማዳንዳጉዲ ማሂሰካፓ ሻንቻኒያ ማሂ ሻንቃኒያ ኮይሱቀሴ። 29 ዓሲ ማዔቴያ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቴሰካፓ ለሚ ጊንሃ ማሂ ሻንቃኒ ኮይሱቀሴ፤ ሥዲ ጌይንቴ ዓሂ ዋዋዲንታንዳያ ኮይሳኔ።

30 «ጎዣፓ ጴዴ ሃኣኮ ማዔቴያ ቱኪ ዓኣፒሶና ሚያ ዓኣፓኮ ታጳይዳፓ ፔቴማ ናንጊና ናንጋ ጎዳሮ ማዒ ዒዛም ዲማዴያኩ። 31 ዬያ ዒንጊንቴ ባኮ ዓይጎቀ ማዖም ማሂ ሻንቁ ዔካኒ ኮዓ ዓሲ ሥዲ ኬሳንዳኔ» ጌይንቴ ሚኢሾይዳ ደንጎፓ ፔቴ ኩቹ ቃሳንዳያ ኮይሳኔ። 32 ቆልሞ ዒንሂኮ ዒንሂ ፓይዳንዳቴ ታጳ ኩሜቴ ፔቴማ ናንጊና ናንጋ ጎዳሮኩ፤ ዬማ ቆልሞማ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዲማዴያ ማዓኔ። 33 ቆልሞ ዒንጌ ዓሂሂ ዒንጊንታ ቆልሞ ኮዮ ፑርቶፓ ፑርቶቀ ኮዮፓ ዲማሶፓ፤ ጊንሃ ማሂ ሃሂ ቤዛ ሚሌ ቆልሞ ዒንጎፓ፤ ዬያይዲ ላኣማኒ ዔኪ ሺኢሼቴ ለምዖንሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዲማዴያ ማዖንጎ፤ ማሂ ጊንሃ ዬይ ዓሂ ሻንቁ ዔካኒ ዳንዳዑቀሴ» ጌዔኔ።

34 ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ኬኤዚንታንዳጉዲ ሙሴ ሲና ዲኮይዳ ዓኣንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዔርዜ ዋጎና ዳምቦና ሥዲኩ።

27:28 27:28 ፓይ. ማጻ 18:14። 27:33 27:33 ፓይ. ማጻ 18:21፤ ላሚ. ዋማ 14:22-29።

19 ዓይነት ገደዱን፣ ያለ ዓሰ ሚርጉማ ያይደታሚ ሺያና ደንጎ ጭታናኩ።

20 ዩካፓ ሄሊሲ ሚናክሴ ማኣር ዓሳ ደዓንዳኔ፤ ዓይነት ሱኡጎ ማዓንዳሢ ፒዳሱሬ ናኣዚ ጌማሊዔኤሌኬ፤ 21 ዓይነት ገደዱን፣ ፖኦሊሶ ሚርጉማ ሃይሢታሚ ላምፖ ሺያና ላምፖ ጭታናኩ።

22 ዩካፓ ሃሣ ቢኢኒያሜ ማኣር ዓሳ ሄሊሲ ደንዳንዳኔ፤ ዩካፓ ሱኡጌ ማዓንዳሢ ገደዱን ናኣዚ ዓብዳኣኔኬ፤

23 ዓይነት ገደዱን፣ ፖኦሊሶ ሚርጉማ ሃይሢታሚ ላምፖ ሺያና ያይደ ጭታናኩ። 24 ደማ ደማ ያለ ዓሰ ማዓ ዔፕሬኤሜና ያለ ገደዱን፣ ዓቲንቃ ቢያ ጭታና ሳሊ ሺያና ፔቴ ጭታናኩ፤ ዩያይደ ዔፕሬኤሜ ዓሳ ሃይሢታሚ ደንዳኔ ኬሰኮንጎ።

25 ከደ ዛሎና ዳኣኔ ዓሰ ማሃ ፓቂንቴ ፃጳ ዓይነት ማዓንዳሢ ባንዲራ ዓኣ ቤዛ ቤዛ ደንኪ ደምንጎ፤ ዩካፓ ሱኡጌ ማዓንዳሢ ማዓሳዳዬ ናኣዚ ዓክዔኤሪኬ፤

26 ዓይነት ገደዱን፣ ፖኦሊሶ ሚርጉማ ላሂታሚ ላምፖ ሺያና ላንካይ ጭታናኩ።

27 ዩካፓ ሄሊሲ ዓሰኤሬ ማኣር ዓሳ ደንኪ ደምንጎ፤ ዩካፓ ሱኡጌ ማዓንዳሢ ዓክራኔ ናኣዚ ፓግዒዔኤሌኬ፤ 28 ዓይነት ገደዱን፣ ፖኦሊሶ ሚርጉማ ያይደታሚ ፔቴ ሺያና ደንጎ ጭታናኩ።

29 ዩካፓ ኒፕታኣሌሜ ዓሳ ደንኪ ደምንዳኔ፤ ዩካፓ ሱኡጌ ማዓንዳሢ ዔናኔ ናኣዚ ዓክራኬ፤ 30 ዓይነት ገደዱን፣ ፖኦሊሶ ሚርጉማ ደንገታሚ ሃይሢ ሺያና ያይደ ጭታናኩ።

31 ደማ ደማ ያለ ዓሰ ማዓ ዳኣኔና ያለ ገደዱን፣ ዓቲንቃ ቢያ ፔቴ ጭታና ደንገታሚ ላንካይ ሺያና ላሆ ጭታናኩ። ዩያይደ ዳኣኔ ዓሳ ያይደሲ ደንዳኔ ኬሰኮንጎ።

32 ፔቴ ፔቴ ቤዛ ፓቂንቴ፣ ሱንፃ ፃኣፒንቴ ዒሰራዔኤሌ ደሮኮ ሚርጉማ ያለ ዑፃ ላሆ ጭታና ሃይሢ ሺያና ደንጎ ጭታና ደንገታሚ ማዓኔ። 33 ሌዊ ዓሳ ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሜ ጎይጾና ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሰና ያለ ፃኣፒንቴ ባኣሴ።

34 ዩያይደ ዒሰራዔኤሌ ደራ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሜ ጎይጾ ቢያ ባኮ ኩንሣኔ፤ ፔቴ ፔቴ ፃጳ ፔኤም ዒንገንቴ ባንዲራ ዓኣ ቤዛ ቤዛ ደዔኔ፤ ሃሣ ፔቴ ፔቴ ዓሳኣ ፔ ዜርጾና ፔ ማኣር ዓሰና ማዓ ማዓ ደንዳኔ።

3

ዓኣርኔኮ ዓቲንቆ ናኣቶ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ያለ ሲና ደኩይዳ ጌሰቴ ዋደና ዓኣርኔንታ ሙሴንታኮ ሾይንቴ ናኣታ ሃካፓ ሊካ ገደዱንታዘንሣኬ፤ 2 ዓኣርኔኮ ያይደ ዓቲንቆ ናይ ዓኣኔ፤ ቶይደሢ ናኣዳቤኬ፤ ጌኤዛታ ዓቢሁና ዓላዜሬና ዒታማሬናኩ። 3 ዓይነት ቢያ ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ዛይቴና ቲሽኪንቴ ደኣሚንቴ። 4 ጋዓንቴ ዓይነት ደገታሚ ናኣዳቤና ዓቢሁና ሲና ቦኦሎይዳ ያኦሲም ደማዲባኣ ታሞ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ሺኢሹሢረ ያኦሲ ዓይነት ዋደኔ፤ ናይያ ዓይነት ባኣሴ፤ ዩያር ዓላዜሬና ዒታማሬና ዓይነት ዓዳሢ። ዓኣርኔ ሸምፔና ናንጌ ዋደይዳ ቢያ ቁኤሴ ማዓ ማዳኔ።

ሌዊ ዓሳ ማዳ ማዳ

5 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 6 «ሌዊ ማኣር ዓሳ ዔኪ ሙኪጋፓ ዓይነት ዓኣርኔ ማኣዲ ማዳንዳጉዲ ማሃ፤ 7 ዓይነት ዓፒሎና ማከፍንቴ፣ ታኣኒ ደርና ካኣማ

ማኣርይዳ ዓኣርኔና ደርና ማዳ ማዳ ዓይሢንቴ ባኮ ቢያ ኩንሣንጎ። 8 ታኣኒ ዒንሣና ካኣማ ዓፒሎና ማከፍ ማኣር ጋርይዳ ማዳንቶ ማሆ ቢያ ቆላያ ማዳንጎ፤ ዒሰራዔኤሌ ደር ዛሎ ማዳንታ ማዳ ማዳ ዓይሢንቴ ባኮ ቢያ ኩንሣንጎ። 9 ዩያር ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳፓ ዓይነት ደማዲ፣ ዓኣርኔና ናኣቶና ማኣዲ ማዳንዳጉዲ ማሃ። 10 ቁኤሴ ማዓ ዓይነት ማዳንዳጉዲ ዓኣርኔና ናኣቶና ደኣሬ፤ ዓይነት ደገታሚ ዓታዛ ማሌ ዓሰ ዩያ ማዳ ማዳን ማሌቴ ዋዋዲንቶንጎ» ጌዔኔ።

11 ሃሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 12-13 «ዓካሪ ሌዊ ዓሳ ታኣም ማዳ ዓሰኬ፤ ገብጻ ዓሰኮ ቶይደ ናኣቶ ቢያ ታ ዋደያና ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ማዓ ሾይንታ ቶይደ ናይና ቆልሞኮዋ ቤርቶ ናኣቶ ታኣም ታኣኒ ደማሴኔ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ቶይደ ማዓ ሾይንታ ዓቲንቆ ናኣቶ ታኣም ደማሲያ ቤዛ ሌዊ ዓሰ ታ ደኣሬኔ፤ ዓይነት ታኣም ማዳያ ማዳንጎ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ» ጌዔኔ።

ሌዊ ዓሰኮ ገደዱንቶ

14 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ሲና ደኩይዳ፡- 15 «ሌዊ ዓሳ ፔ ዜርጾና ፔ ማኣር ዓሰና ማሃ ገደዱ፤ ሾይንቴንቴ ዓገኒ ማዓያና ዩካፓ ዑሣ ማዔ ዓቲንቆ ቢያ ገደዱ» ጌይ ዓይሣኔ። 16 ሙሴያ ጌይንቴ ጎይጾ ማዳኔ፤ 17-20 ሌዊኮ ሃይሢ ዓቲንቆ ናይ ዓኣኔ፤ ዓይነትኣ፡- ጌርሾኔ፣ ቁዓቴና ማራሪ ጌይንታያኬ። ዓይነትዋ ናይ ዓኣኔ። ጌርሾኔኮ ሊቢኒና ሸምዒ ጌይንታ ላምፖ ዓቲንቆ ናይ ዓኣኔ፤ ቁዓቴኮ ማራሪ፣ ዩፀሃሬ፣ ኬብርኣኔና ዑዚዔኤሌ ጌይንታ ያይደ ዓቲንቆ ናይ ዓኣኔ። ማራሪኮ ማሃሊና ሙሺ ጌይንታ ላምፖ ዓቲንቆ ናይ ዓኣኔ። ሌዊ ዓሰ ማዓ ፔ ማኣር ዓሰና ገደዱንቴዘንሣኬ ዩያቶኬ።

21 ሊቢኒና ሸምዒ ማኣር ዓሳ፡- ጌርሾኔ ፃጳይዳ ገደዱንቴ፤ 22 ዓይነት ሾይንቴንቴ ዓገኒ ማዔ ናይዳፓ ዓርቃፖ ፃኣፒንቴ ዓቲንቃ ላንካይ ሺያና ደንጎ ጭታ ማዓኔ። 23 ዩና ዓሳ ዓፒሎና ማከፍና ማኣርኮ ገንፃ፣ ዓባ ጌላ ዛላ ደንኪ ደዔኔ። 24 ዩና ዜርጾኮ ሱኡጋሢ ላዔኤሌ ናኣዚ፣ ዔኤሊያሳፔኬ። 25 ዓይነት፡- ዓፒሎና ማከፍንቴ፣ ያኦሲ ደርና ካኣማ ማኣርንታ ዩያ ማኣርኮ ዙሎና ጋርና ካንቆ ባኮ፣ ጌሎ ካር ጎኦሶ ዓፒሎ፣ 26 ቃምፖ ጋር ጎኦሶና ዓፒሎ፣ ዓፒሎና ማከፍንቴ ማኣርንታ ያኦሲም ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ጌሎ ካር ጎኦሶ ዓፒሎንታ ደማ ደማ ሱዘንታ፤ ዩያጉዲ ዩይ ባካ ቢያ ማዳንታ ማሆ ቢያ ካፒ ቆላያኬ።

27 ማራሪ፣ ዩፀሃሬ፣ ኬብርኣኔንታ ዑዚዔኤሌንታኮ ማኣር ዓሳ ቁዓቴ ዓሰ ባኣካ ገደዱንቴ። 28 ዓይነት ሾይንቴንቴ ዓገኒ ማዔ ናኣቶይዳፓ ዓርቃፖ ፃኣፒንቴ ዓቲንቃ ሳሊ ሺያና ላሆ ጭታናኩ፤ ዓይነትኣ፡- ዓፒሎና ማከፍንቴ፣ ያኦሲ ደርና ካኣማ ማኣር ካፓኔ። 29 ዒማና ቁዓቴ ዓሳ ደንኪ ደዓሢ ዓፒሎና ማከፍንቴ ማኣርኮ ደኣሎ ዛሎይዳኬ። 30 ዓይነት ሱኡጋሢ ዑዚዔኤሌ ናኣዚ፣ ዔኤሊያፓኔኬ። 31 ዓይነት፡- ጫኣቁም ሳኣዲና፣ ዴጌ ሎኦከ፣ ያይቶ፣ ፓፖ ጌሃ ሻርና፣ ያኦሲም ሚቺ ዒንጎ ቤዛ፣ ቁኤሳ ጌኡከ ቤዛይዳ ማዳ ማዳ ያኦሲም ደማዳ ባኮ፣ ያኦሲም ዑሣ ዓኣዳ ደማዳ ቤዛ ጌሎ ካር ጎኦሶ ዓፒሎንታ ዩያ ባኮ ቢያ ካፒ ቆላያኬ።

32 ሌዊ ዓሰኮ ቢያ ሱኡጋሢ ቁኤሳሢ ዓኣርኔ ናኣዚ፣ ዓላዜሬኬ፤ ዒዚ ጌኡከ ቤዛይዳ ማዳ ዓሰኮ ቢያ ዑፃሢኬ።

3:2 3:2 ገይ. ማፃ 26:60። 3:4 3:4 ሌዊ. ዓከ 10:1-2፤ ገይ. ማፃ 26:61። 3:12-13 3:12-13 ኬሲ. ማፃ 13:2።

33 ማሂሊና ሙሽናኮ ማእሮ ዓሳ ማራራ ዓሳና ገይዲንቴ። 34 ሾይንቴንቴ ፔቴ ዓገሊ ማዕ ናኦቶይዲፓ ዓርቃዎ ዔያቶኮ ፃኦፒንቴ ዓቲንቃ ላሆ ሺያና ለምዎ ጭታ ማዕኔ፤ 35 ዬና ዓሳ ዒማና ዲንኪ ደዔህ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእሮኮ ከዶ ዛላኬ፤ ዔያቶኮ ሱኡጋህ ዓቢዔኤሌ ናኦከ፤ ፀራዔኤሌኬ። 36 ዔያታ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእሮኮ ላሻህ ሚያና ጋጋርዘና፤ ቱርቶሮና ቱርቱራ ዔቃ ቶኮና፤ ዬያጉዲ ሃንጎ ማዲንቶ ባኮ ካፒ ቆላያኬ። 37 ሃህ ጌኤዢ ሴዘኮ ዲያ ዓጫ ዶቆ ሚያንታ ዬያ ዔቁሶ ቶካ፤ ዓንጎ ፃውናንታ ሱዘንታ ካፒ ቆላያኬ። 38 ዒማና ሙሴና ዓኦሮኔና ዓኦሮኔኮ ናኦቶና ዓፒሎና ማዢንቴ፤ ያኦሲ ደሮና ካኦማ ማእሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዲንኪ ደዓኔ፤ ዬና ጌኤዢ ማእሮይዲ ዒሰራዔኤሌ ደሮ ዛሎ ማዲንታ ደምቦ ኩንህሳ ዓሳ ዔያቶኬ፤ ሚሌ ዓይጎ ዓሲያ ዬያ ጌኤዢ ማእሮ ባንህ ሀኩቴ ዎዎዲንታ። 39 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ጎይያና ፔቴ ዓገሊ ማዕ ናይዲፓ ዓርቃዎ ፃኦፒንቴ ሌዊ ዓሳኮ ዓቲንቃ ጉቤ ላማታሚ ለምዎ ሺያ ማዕኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ቶይዶ ናኦቶ ቤዛ ሌዊ ዓሳኮ ያኦሲም ደማዲያ

40 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ቶይዶ ማዕ ሾይንቴ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ዓቲንቆ ናኦቶ፤ ሾይንቴንቴ ዓገሊ ማዕህንታ ዬያፓ ዑህ ሌዓ ዓኦጳ ዓቲንቆ ቢያ ገይዲ ፃኦፒ። 41 ታኦኒ ዔያቶ ቤዛ ሌዊ ዓሳ ታኦም ዶኦሬ፤ ሃህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቆልሞኮ ቤርታ ሾይንቴ ናኦቶ ቤዛ ሌዊ ዓሳ ቆልሞ ታኦም ታ ዶኦሬ፤ ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ» ጌዔ። 42 ሙሴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ጎይያና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባኦካፓ ቶይዶ ቶይዶ ማዕ ሾይንቴ ዓቲንቆ ቢያ ገይዲ። 43 ፔቴ ዓገሊና ዬካፓ ዑህ ሌዓ ማዕም ሱንጎና ሱንጎና ፃኦፒንቴ ቶይዶ ማዕ ዓቲንቆኮ ሚርጉማ ላማታሚ ለምዎ ሺያና ለምዎ ጭታና ላንካይታሚ ሃይሃ ማዕኔ።

44 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 45 «ዓካሪ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ቶይዶ ናኦቶ ማዕ ሾይንቴ ዓቲንቆ ቤዛ ሌዊ ዓሳ ታኦም ደማሴ፤ ዬያጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቆልሞኮ ቤርቱ ማዕ ሾይንቴ ናኦቶ ቤዛ ሌዊ ዓሳ ቆልሞ ታኦም ደማሴ።

46 ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ቶይዶ ናኦቶ ማዕ ሾይንታ ዓቲንቆ ሚርጉማ ሌዊ ዓሳይዲፓ ለምዎ ጭታና ላንካይታሚ ሃይሃ ዓሲና ባሽህሮ ዬያቶ ዑህ ዓኦጳ ዓቲንቆ ዛሎ ሚኢሾ ዔኬ። 47 ፔቴ ፔቴህ ዛሎኔ ዔካንዳ ሚኢሻ ጌኤዢ ማእሮይዲ ሚኢሾ ደኤህሞ ዔሮ ባኮና ዶንገታሚ ዶንጎ ገራኦሜ ማዕ ሹቺ ቢራ ማዎንጎ። 48 ዬና ዓሳ ዛሎ ኔ ዔኬ ሚኢሾ ዓኦሮኔና ዒዛኮ ናኦቶናም ዒንጌ» ጌዔ። 49-51 ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህ ጎይያ ሌዊ ዓሳይዲፓ ዲቢ ዑህ ዓኦጳ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ዓቲንቆ ዛሎ ታጾ ዶንጎና ዛላ ኪሎ ማዕ ሹቺ ቢራ ዔኬ ዓኦሮኔና ዒዛኮ ናኦቶናም ዒንጌ።

4

ቁዓቴ ቶኦኮኮ ማዲ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኦሮኔናም፡- 2 «ቁዓቴ ዜርዎ ማዕ፤ ሌዊ ዓሳ ዔያቶኮ ማእሮና ማእሮና፤ ገንህ ቶኦኮና ቶኦኮና ማህገይዲ፤ 3 ያኦሲ ደሮና ካኦማ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእሮይዲ ማዲኒ ዳንዳዓያ፤ ሌዓ ሃይህታሚፓ ዶንዲ ዶንገታሚ ጋራ ዓኦ ዓቲንቆ ቢያ ገይዲ። 4 ዔያቶኮ ማዲ ያኦሲ ደሮና ካኦማ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእሮይዲ ታኦም ደማዲ ባኮ ካፒህ ማዎንጎ። 5 ዴራ ዲንኪ ዴዔ

ቤዛፓ ዔቁ ዴንዳኦና ዓኦሮኔና ዒዛኮ ናኦቶና ያኦሲ ደሮና ካኦማ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእሮ ጋሮ ጌሊ ጫኦቁሞ ሳኦጲኖኮ ቤርቶ ዛላ ዓኦ ጎኦሮና ዓፒሎ ኬይሲ ጫኦቁሞ ሳኦጲኖ ዬያና ማሮንጎ። 6 ዬካፓ ሺርኪንቴ ጉላንቦ ዜዶ ጎኦሮ ዓፒሎይዲ ቃሲ ዓገ፤ ገንህ ሃህ ጮልዔ ሺኤሜና ሌሊ ኮሺንቴ ዓፒሎ ዑፃ ካንቁ፤ ዛጳህ ሚያዎ ዓኦሃንጎ። 7 ዬያጉዲ ሃህ ያኦሲም ዒንጎ ሙዎ ዒንገያ ጌሃ ዴጌ ሎኦኮ ያይቶሞ ጮልዔ ሺኤሜና ሌሊ ኮሺና ዓፒሎና ካንቆንጎ፤ ዬያ ያይቶ ዑፃ ሳኦኔ፤ ዲዎ ሙርሳ፤ ዑኩ ዑሽኮ ዓንጋ፤ ዎይና ዑኩ ዲያ ጉንጉላህያ ጌሃንጎ፤ ካህኦ ቢያ ዎዴ ዒኦካ ጌህንቴ ዴዎንጎ። 8 ዬያ ቢያ ዙቁ ዓፒላና ካንቁ፤ ዑፃ ሺርኪንቴ ጉላንቦ ዜዶ ካንቁ፤ ዛጳህ ሚያዎ ዬያ ዴጌ ያይቶይዲ ዓኦሃንጎ። 9 ዬካፓ ጮልዔ ሺኤሜና ኮሺና ዓፒላ ዔኪ ፖፓ ጌሃ ሻርኖንታ ፖሲባ ባኮንታ ታሞ ቆንቾ ጋውጮንታ፤ ዬያጉዲ ሃህ ዲቢንያ ጌሃ ቦኦቆንታ ዛይቶ ጌሃ ባኮንታ ቢያ ካንቆንጎ። 10 ፖፓ ጌሃ ሻርኖና ዒኦካ ማዲንቶ ባኮ ቢያ ጉላንቦ ዜዶና ማሪ ኬዲ ዴንዶ ላሻህ ሚያይዲ ጌሃንጎ። 11 ዬያይዴሰካፓ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዎርቆና ኮሺንቴ ቤዛ ጮልዔ ሺኤሞና ኮሺንቴ ዓፒሎና ካንቁ ሺርኪንቴ ጉላንቦ ዜዶ ዑፃ ቃሲ ካንቁ፤ ዛጳህ ሚያዎ ዓኦሃንጎ። 12 ጌኤዢ ማእሮይዲ ማዲንቶ ባኮ ቢያ ዔኬ ጮልዔ ሺኤሞና ኮሺንቴ ዓፒሎና ካንቁ፤ ሺርኪንቴ ጉላንቦ ዜዶናኦ ቃሲ ካንቁ፤ ኬዲ ዴንዶ ላሻህ ሚያይዲ ጌሃንጎ። 13 ያኦሲም ሚቺ ዒንጎ ቤዛፓ ዲቢንያ ዓኦህሰካፓ ጋላፒ ዓፒላና ካንቆንጎ፤ 14 ዬና ዒንጎ ቤዛይዲ ማዲንቶ ባኮ ጌይፃ፡- ታሞ ዔኤሃ ባካ፤ ዓሽኮ ኪራ፤ ታሞ ካኦሻ ቦኦቆንታ ዔቴ ማዕ ሳኦኖንታ ዒኦካ ጌሃንጎ፤ ዬያይዴሰካፓ ሺርኪንቴ፤ ጉላንቦ ዜዶ ዑፃ ቃሲ ካንቁ ዛጳህ ሚያዎ ዓኦሃንጎ። 15 ዓሳ ዴንኪ ዴዔ ቤዛፓ ዔቁ ዴንዳ ዎዶና ዓኦሮኔና ናኦቶና ታኦም ደማዲ ቤዛ ማዲ ማዲንቶ ባኮ ቢያ ካንቁ ገኢገሺ ጋፒሳዛ ቁዓቴ ዓሳ ሙኪ ኬዶንጎ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሃይቁሞጉዲ ታኦም ደማዲ ባኮ ቢያ ሃላንዳያ ኮይሱሞሴ፤ ያኦሲ ደሮና ካኦማ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእሮ ዔቁ ዴንዳ ዎዶና ናኦከ ናኦከ ዓሳኮ ማዲ ዬያ ማዕንዳ። 16 ቁኤሳህ ዓኦሮኔ ናኦከ ዓላዜራ፡- ፖፓ ፖሲባ ዛይቶንታ ኮኩ ሳውማ ዓኦከ ዑንጆንታ፤ ገንህ ሃህ ቢያ ኬሊ ዒንገሊንቴ ዴዔ ሙዎ ዒንገሊያና ቲዢና ካፒ ቆላያ ማዎንጎ፤ ዬያጉዲ ያኦሲ ደሮ ካኦማ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእሮንታ ጋራ ዓኦ ታኦም ደማዲ ባኮንታ ቢያ ካፖንጎ» ጌዔ።

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኦሮኔናም፡- 18 «ቁዓቴ ዓሳ ታኦም ደማዲ፤ ማዲ ማዲንቶ ባኮ ባንህ ዑኩቴ ሃይቃንዳ፤ ሌዊ ዓሲ ማዕፃኦ ዓታንዳ። 19 ዬይ ያዲ ማዕሞጉዲ ዓኦሮኔና ናኦቶና ዬያ ጌኤዢ ማእሮ ጌሊ ፔቴ ፔቴህ ማዲንዳ ባኮ ፓቁ፤ ዔያታ ማዲንዳ ባኮ ባኮሞ ኬኤዘንጎ። 20 ቁዓቴ ዓሳ ጋዓንቴ ዬያ ታኦም ደማዲ ባኮ ፔቴናታዎ ዛጋኒ ኮዒ ጋሮ ጌሎፓ፤ ጌሎቴ፡- ዔያታ ሃይቃንዳ።» ጌዔ።

ጌርሾኔ ቶኦካ ማዲ ማዲ

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኦሮኔናም፡- 22 «ጌርሾኔ ቶኦኮ ማዕ፤ ሌዊ ዓሳ ፔኤኮ ዜርዎና ማእሮ ዓሳና ዓሳና ፓቁ ገይዲ፤ 23 ያኦሲ ደሮና ካኦማ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእሮይዲ ማዲኒ ዳንዳዓያ፤ ሌዓ ሃይህታሚፓ ዴንዲ ዶንገታሚ ጋራ ዓኦ ዓቲንቆ ቢያ ገይዲ፤ 24 ዬያታ ማዲንዳ ማዲ ሃካፓ ሊካ ኬኤዘንታ ጎይያ ማዕንዳ። 25 ያኦሲ ደሮና ካኦማ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ ማእሮኮ ጋሮና ዙሎና ካንቆ ባኮ፤ ዑይይዲ ቃሲ ካንቆ ጉላንቦ ዜዶ፤ ጌሎ ካሮ

ጎሳብ ዓፒሎ። 26 ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርና ያኒሲም ሚቸ ዒንጎ ቤዘኮ ኮይላ ዓኣ ጸኦኮ ጎሳብ ዓፒሎና ቱኮ ሱዞ፡ ጸኦኮ ጌላ ካሮ ካሮ ጎሳብ ዓፒሎና ዬያ ማዳ ማዳንቶ ማሆ ቢያ ኬዳንጎ፤ ዬያ ባኮም ቢያ ኮይላ ባኣዚ ዔያታ ማዳንጎ። 27 ጌርሾኔ ዓሳ ኬዳ ባኮና ማዳ ማዳና ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶና ዛጊ ዛጊ ማዳሻያ ማጎንጎ፤ ዔያታ ኬዳንዳ ባኮፍ ቢያ ዔያቶም ዳማሲ ኬኤዜ። 28 ጌርሾኔ ዜርያ ማዔ፡ ለዊ ዓሳ ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዳንዳ ባካ ዬያኮ፤ ዔያታ ማዳ ማዳ ቁኤሳሣ ዓኣርኔ ናኣዚ፡ ዒታማሬ ማዳሻያ ማጎንጎ» ጌዔኔ።

ሜራሪ ቶኦካ ማዳ ማዳ

29 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሜራሪ ዜርያ ማዔ፡ ለዊ ዓሳ ዔያቶኮ ዜርያና ማኣርና ማኣርና ገቁ ገይዳ፤ 30 ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዳኒ ዳንዳዓያ፤ ለዓ ሃይሢታሚፓ ደንጊታሚ ጋራ ዓኣ ዓቲንቆ ቢያ ገይዳ። 31 ዔያታ ኬዳንዳሣ ለሾ ሚፃ፡ ጋጋርዛ፡ ቱርቱራ፡ ያኒሲ ዳርና ካኣማ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣር ዔቁሶ ቶካኣ፤ 32 ዬያጉዲ ሃሣ ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኣር ኮይላ ዓኣ ጸኦኮ ቱርቱራ፡ ዔቁሶ ቶካ፡ ዓንጎ ኪርንታ ሱዞንታ፤ ዬይ ባካ ቢያ ማዳንታ ማሆንታኬ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ኬዳንዳ ባኮ ዳማሲ ኬኤዜ። 33 ቁኤሳሣ ዓኣርኔ ናኣዚ፡ ዒታማሬ ዓይሣም ሜራሪ ዓሳ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዳንዳ ባካ ዬያኮ» ጌዔኔ።

ለዊ ዓሳ ገይዳናሣ

34 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣ ጎይያና ሙሴንታ ዓኣርኔንታ ዳርኮ ሱኡጎንታ፡ ሃይሣ ቶኦኪ ማዔ ገቁንቲ ለዊ ዓሳ፤ ጌይያ፡- ቁዓቲ ዓሳና ጌርሾኔ ዓሳና ሜራሪ ዓሳም ዳማሲ ገይዳኔ፤ 35 ሃይሢታሚፓ ዳንዳ ደንጊታሚ ለዔ ኩሚያ፤ ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዳኒ ሙኬን ባቲንቃ ቢያ ገይዳንቲኔ፤ 36 ዬያታ ፔ ማኣርና ማኣርና ማዔ ገይዳንቲ ዓሳ ለምፃ ሺያና ለንካይ ጻኤታና ደንጊታሚናኮ። 37 ቁዓቲ ማኣርይዳፓ ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዳ ዓሳ ዬያቶኬ፤ ሙሴና ዓኣርኔና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሣ ጎይያና ዬያቶ ገይዳኔ።

38 ጌርሾኔ ማኣር ዓሳኣ ፔ ማኣር ዓሳና ፔ ፃጸና ፃጸና ማዔ ገይዳንቲኔ፤ 39 ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዳኒ ሙኬን ለዓ ሃይሢታሚፓ ዳንዳ ደንጊታሚ ማዔ ባቲንቃ ቢያ ገይዳንቲኔ፤ 40 ዬያታ ፔ ማኣር ዓሳና ፔ ፃጸና ፃጸና ማዔ ገይዳንቲ ዓሳ ለምፃ ሺያና ለሆ ጻኤታና ሃይሢታሚናኮ። 41 ጌርሾኔ ማኣርይዳፓ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣር ማዳ ዓሳ ዬያቶኬ፤ ሙሴና ዓኣርኔና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሣ ጎይያና ዬያቶ ገይዳኔ።

42 ሜራሪ ማኣር ዓሳ ፔ ማኣር ዓሳና ፔ ፃጸና ፃጸና ገይዳንቲኔ፤ 43 ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዳኒ ሙኬን ለዓ ሃይሢታሚፓ ዳንዳ ደንጊታሚ ማዔ ባቲንቃ ቢያ ገይዳንቲኔ፤ 44 ዬያታ ፔ ማኣር ዓሳና ፔ ፃጸና ፃጸና ገይዳንቲ ዓሳ ሃይሣ ሺያና ለምፃ ጻኤታናኮ። 45 ሜራሪ ማኣርይዳፓ ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዳ ዓሳ ዬያቶኬ፤ ሙሴና ዓኣርኔና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሣ ጎይያና ዬያቶ ገይዳኔ። 46 ሙሴንታ ዓኣርኔንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጎንታ ዓሳ ፔ ማኣርና ፔ ፃጸና ፃጸና ገቁ ገይዳ

ለዊ ዓሳ፡ 47 ለዓ ሃይሢታሚፓ ደንጊታሚ ሃላንዳኣና ማዔያ፤ ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዳኒና ዳማ ዳማ ማሆ ኬዳኒ ሙኬን ዓሳ፤ 48 ጉቤ ዋሊ ዑፃ ሳሊ ሺያና ደንጎ ጻኤታና ሳሊታሚ ማዔያኮ።

49 ዬያይዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴን ዓይሣ ጎይያና ፔቲ ፔቲ ዓሳኮ ሱንፃ ፃኣፒንቲኔ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሣ ጎይያና ፔቲ ፔቲ ዓሳ ማዳንዳ ባኮና ኬዳንዳ ባኮ ፔኤሲ ዔሪ ዔኬኔ።

5

ዒኢቲ ዓሲ ዛላ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዑሰካ ኬሰካ ደርዓ ዓርቁ ዓሲ፤ ሃሣ ዑሰካፓ ዓልቃ ባኣዚ ዓኣ ዓሲና ለሲ ካኣሚ ዒኢቲ ዓሲ ቢያ ጉርድ ባኣካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኬሳንዳጉዲ ዓይሣ። 3 ታኣኒ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ፡ ጉርድ ዔያታ ዒኢሱዋጉዲ ዬያቶ ዒኢቲ ባቲንቆ ማዔቲያ ለኣሎ ዒንሣ ባኣካፓ ኬሲ ዳኩዋቲ» ጌዔኔ። 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴን ዓይሣ ጎይያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዬና ዓሳ ጉርዳፓ ኬሴኔ።

ዳቢንቲ ዛላ ጨጎ ጨጋ

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 6 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳም ሃዚ ጌዔ፡- ባቲንቃፓ ማዔቲያ ለኣሎፓ፤ ዓይጎ ዓሲያ ማጎም ያኒሲም ጉሙርቁንቱዋያ ማዔ ዓይጎ ዓሲም ማዔቲያ ፑርታ ማዳቲ ዬይ ዓሣ ዳቤኔ። 7 ዬያ ጎሞ ቡኡያንጎ፤ ሃሣ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋኒ ኮይላ ባኮይዳ ደንጎ ኩቸ ቃሲ ዒ ፑርቲሴ ዓሣም ጨጎንጎ። 8 ዬይ ዓሣ ሃይቁም ጨጎንታ ባኮ ዓካ፡ ዑኬ ዓጊኒ ባይቁቲ ዒ ዒንጋ ባካ ቁኤሳሣ ዛሎና ያኒሲም ዒንጎንቶንጎ፤ ዬያ ዒ ዒንጎንዳሣ ጎሚ ማዳ ዓሲ ጎሞ ጌኤሺያር ዒንጋ ዓድ ማራያና ዋላኮ። 9 ዬያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኒሲም ዒንጎ ዳማ ዒንጎ፤ ቢያ ዬያ ዒንጎ፤ ዔካ ቁኤሳሣም ማዔንዳኔ። 10 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ያኒሲም ዒንጎ፡ ዳማ ዒንጎ፤ ዬያ ዒንጎ ዓሣርኬ፤ ቁኤሳሣም ዒንጎሰካፓ ጋዓንቲ ቁኤሳሣረ ማዔኔ» ጌዔኔ።

ዓሲና ዒኢቲያ ናንዳኔ ጌይንታ ለኣሊ ዛላ

11 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 12 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳም ሃዚ ጌዔ፤ ፔቲ ዓሲኮ ማቻ ዓሣም ጉሙርቁንቱዋያ ማዔ፡ ማሌ ዓሲና ላሃ ዒኢቲቲ፡ 13 ዬያ ዒዛ ላሃሣ ዓሲ ዳንቁባኣያ ማዔም ዓኒ ዔራኒ ዳንዳዒባኣቲ፤ ሃሣ ማርካዳ ዓሲያ ባይቁም ዒኢቲያ ዔርቲባኣያ ማዔንቲ፡- 14 ዒዛ ዒ ዒናፓ ናሽካያ ማዔያና ቆጃያ ማዔም ጎኔ ዒዛ ዒኢቲያ ማዔ ጳዴቲ፤ ሃሣ ዒኢቲባኣያ ማዔቲ፡ 15 ቁኤሳሣ ኮይላ ዔኪ ዓኣዳንጎ፤ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ፔቲ ኪሎ ማዓ ዔልዓ ዳኢሊያ ዋላ ዔኪ ዓኣዳንጎ፡ ዬያ ጊዳ ዛይቲያ ማጎም ዑንጃያ ዋሆፓ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዬይ ዒንጎ፤ ቆጃንሣ ባኣዚ ፔጋዳንዳጉዲ ለኣሊ ቆጃ ዓሲ ዒንጎ ዒንጎሣ ማዔሣርኬ።»

16 «ቁኤሳሣ ለኣሌሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዔቁሶንጎ። 17 ዬካፓ ያኒሲም ዳማዳ ዋኣሣ ፔቲ ያቲዳ ዳይ ዔኬሰካፓ ያኒሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ ጋራፓ ዳካ ዓጨ ዑጨ ዔኪ ዋኣያ ጨንቁሳኒ ጊዳ ዋሆንጎ። 18 ዬያይዳሰካፓ ለኣሌሎኮ ቶኦካፓ ሻኣሻሣ ቡሊ፡ ዒንጎያር ዔኪ ሙኮና ዳኢሎ ዒዛ ኩጨ ዋሃ፤ ጋዳም ሃሊሶም ጨንቁሶና ዋኣያ ያቶ ፔ ኩጨ ዒ ዔኮንጎ። 19 ዬካፓ ዒዚ ሃዚ ጌዔ ዒዛ ጨኣቁሶንጎ፤ ኔኤኮ ዓኒ ዓኣንቲ ማሌ ዓሲና ኔ ላሃ፡ ዒኢቲባኣያ ማዔቲ፡- ሃይ ጋዳም ሃሊሶ ጨንጮ ዋኣያ ኔና ዔኤሲ ዋኣቶ፤ 20 ጋዓንቲ ኔኤኒ

ባህሪ ዓሳንቴ ማሌ ዓሰና ላሂ፡ ዒኢቲያ ማዕቲ፡- 21 <ጾኑ ስዓል ነና ማሂ፡ ጎጾቹ ነኤኮ ጋኦቢቪ፡ ኔ ዴሮ ባኣካ ጋዳንቁንቴያ ነና ማሆም፤ 22 ሃያ ቀኣያ ኔ ዑሽካዛ ጎጾ ነኤኮ ከዲሲ፡ ሾይዎቹ ነኤኮ ባይዘንጎ ጋዓዛ፡ ላኣሌላኣ <ሂዮ፤ ጾኑ ጋና ዩያይደንጎ> ጎዶንጎ፡፡

23 «ቁኤሳሂ ዩካፓ ዩያ ጋዳሞ ዔኤቢዳ ፃኣፒ፤ ገንሃ ዩያ ቀኣሂና ማሰኪ ጫንጮ ቀኣፃ ዓኣ ጾቶይዳ ቀሆንጎ፡፡ 24 ላኣሌሎ ዩያ ፑርቶ ሃርጎ ቀኣያ ዑሽንዳሂኮ ቤርታ፡- 25 ዒንጊያ ማሂ ዔከ ሙኮና ዲኢሎ ላኣሌሎ ኩጫፓ ዔከ ጾኑ ለካ ለካ ዠፍጊ ዒንጎ ዲማ ዒንጊሂ ማሂ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ጌሆንጎ፡፡ 26 ዩያይዳሰካፓ ዩያ ሃኣኮ ዒንጊያይዳፓ ዳካ ዑጩ ዔከ ዒንጎ ዒንጊሂ ማሂ ታኣም ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቸንጎ፤ ዩካፓ ዓካሪ ላኣሌሎ ዑሽንጎ፡፡ 27 ዩና ላኣሌላ ፔና ዒኢሲ፡ ዓነም ጉሙርቁንቱቆያ ማዕ ዴይቲ ዩይ ቀኣፃ ዒዞ ሚርጌና ማታሳንዳኔ፤ ጌይፃ፡- ጎጾ ዒዞኮ ጋኦቢቫንዳኔ፡ ሾይፃኣ ዒዞኮ ዲዳንዳኔ፤ ሱንፃኣ ዒዞኮ ዒዞ ዴሮ ባኣካ ጋዳንቁንቴያ ማዓንዳኔ፡፡ 28 ፔቲታዎ ዒዞ ዳቢንቲባኣያ ጌኤሽ ማዕቲ ዩይ ጌይንቴ ባካ ዒዞ ሄላዓከ፤ ናይ ሾዓኒያ ዒዞ ዳንዳዓኔ፡፡ ፔቲ ዓሲ ፔ ማቸ ናሽኪፃፓ ዔቆያና ማዳንዳ ዳሞባ ያዲከ፡፡

29 «ዓሂኮ ማቸ ማሌ ዓሰና ላሂ ዒኢቲቲ፡- 30 ሃሃ ፔቲ ዓሲ ናሹማፓ ዔቆያና ሌሊ ፔ ማቸ <ዓሰና ላሂና ናንዳኔ> ጌይ ቆፃቲ ጾኑ ቤርታ ዒዞ ዔቆሶንጎ፤ ቁኤሳሂያ ዩያ ዎጎ ቢያ ዒዞይዳ ኩንሆንጎ፡፡ 31 ዓሂ ፃሎ ማዓንዳኔ፤ ላኣሌላ ጎኔ ዒኢቲያ ማዕቲ ዒዞ ዳቢንቶም ዒንጊንታ ባኮ ዒዞ ዔካንዳኔ» ጌዔኔ፡፡

6

ናዘራ ዓሲ ማዕሂ ዎጌ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ዓቲንቁታቲያ ላኣሊ ፔና ታኣም ዲማሲ ናዘራ ዓሲ * ማዓኒ ጫኣቁቲ፡- 3 ዎይኔፓ ኮሾና ዑሽታቲያ ዓይጎቶ ማሃ ዑሽ ዑሽኮፓ፤ ሃሃ ዎይኔይዳፓ ማዎም ማሌ ባኣዚፓ ኮሽንቲ ሶልኬያንታ ማሃ ዑሽ ዑሽኮፓ፤ ዩያጉዲ ዎይሮ ዓኣፖንታ ዜቤቤ ጌይንታ ሚያ ዓኣፖቶ ሙዎፓ፤ 4 ዒ ያዲ ማዕ ናንጋ ዎደና ዎይሮ ዓኣፖኮ ጎሶ ማዕቲያ ጋራ ዓኣ ዓኣፖ ሙዎፓ» ጌዔኔ፡፡

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሃ «ዒ ናዘራ ዓሲ ማዕ ናንጋ ዎደና ቶኣኮ ፔኤኮ ማኤዳፓ፤ ሃሃ ታይዘፓ፤ ዩይ ዎዳ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ጾኑ ማዕ ዲ ዲማዲያ ማዕሂሮ ቶኣኮ ጋፓና ፔኤኮ ዲቸንጎ፡፡ 6 ዒ ፔና ጾኑ ማዕ ዲ ዲማሲ ዓኣ ዎደና ቢያ ሃይቁ ዓሲኮ ሌሲ ባንሂ ዑኮፓ፡፡ 7 ጾኑ ማዕ ዒ ፔና ጫኣቁ ዲማሲ፡ ጋፓና ቶኣካ ዒዞኮ ዓኣሂሮ ዓዴ፡ ዒንዳ፡ ጌርሲ፤ ሃሃ ጌራ ሃይቁቲታዎ ሌዞ ዔያቶኮ ካኣሚ ፔና ዒኢሰፓ፡፡ 8 ናዘራ ዓሲ ዒ ማዕሂሮ ጾኑ ማዕ ዲ ዲማዲያከ፡፡ 9 ፔቲ ናዘራ ዓሲኮ ዔርቲባኣንቲ ኮይላ ዓሲ ሃይቁ፡ ጾኑ ማዕ ዲማዲ ጋፓና ዒኢሴያ ማዕቲ ላንካሳ ከሎና ቶኣኮ ጋፓና ፔኤኮ ማኤዳንጎ፡፡ 10 ሳላሳ ከሎና ላምዎ ከራ ሃንጎ ላምዎ ደኣሌ፤ ጾኑ ማዕ ዲ ዲማሲ ካላማ ማኣሮ ካራ ዓኣ፡ ቁኤሳሂ ኮይላ ዔከ ዩዎንጎ፡፡ 11 ዩካፓ ቁኤሳሂ ፔቲማ ጎሚ ጌኤሽሂ፡ ዓቲማ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሂ ማሂ ዒንጊ፤ ዩይ ናዘራ ዓሂ ሌዞ ካኣሚ ዒኢቲሂሮ ዒዞ ጌኤሽንጎ፤ ዩና ከሎና ናዘራ ዓሂ ፔኤኮ ቶኣኮ ጋፓና ላሚ ጾኑ ማዕ ዲማሲያ ማዕኔ፡፡ 12 ናዘራ ዓሲ ማዕ ማዳኒ

ፔና ላሚ ጾኑ ማዕ ዲማዲያ ማሆንጎ፤ ቤርታ ዒ ጾኑ ማዕ ዲማሲ ጋፓና ዒኢቲያ ማዕሂሮ ፔና ዲማሲ ናንጌ ዎዳ ዓቲያ ማዕኔ፤ ዩያሮ ዳቢንቲ ዛላ ጩጎ፡ ፔቲ ሌዔ ማዕኔ፡ ዓዴ ማራናይ ዔከ ሙኮንጎ» ጌዔኔ፡፡

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዛዎ «ፔቲ ናዘራ ዓሲ ዒ ፔና ዲማሲ ናንጋ ዎዳ ጋፓና ኩንሃንዳ ዎጋ ያዲከ፡- ጾኑ ማዕ ዲ ዲማሲ ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዘኸንቲ ማኣሮ ካሮ ዳንደንጎ፤ 14 ዩካፓ ጾኑ ማዕ ዒንጎ ዒንጊሂ ዒንጎንጎ፤ ዩይያ፡- ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሂ ማዕኔ፡ ፔቲ ሌዔ ኩሜ ዓዴ ማራናይ፤ ጎሚ ጌኤሻኒ ዒንጎ፡- ፔቲ ሌዔ ኩሜ ዑዞ ማራናይ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ፔቲሞና ዒንጊንታ ዒንጊሂ ማዕኔ፡- ፔቲ ዓዴ ማራናይ ሺኢሾንጎ፡፡ 15 ሃሃ ሙኦቃ ፃኣዛ ዎሂንቲባኣንቲ ላኣዲንቲ ፔቲ ሌኤማቲ ላኣዳ፤ ሪሚቲ ዛይቲና ዲርኪ ላኣደና ዓንዲሪ ላኣዳ፡ ሻኣዛ ላኣዳ፡ ሪሚቶ ዛይቶና ቲሽኮና ላኣዳና ቃሲ ዒንጊንታ ሃኣኮ ዒንጊያና ዑዞ ዒንጊያና ዎላ ማሂ ዒንጎንጎ፡፡ 16 ዩካፓ ቁኤሳሂ ዩያ ቢያ ጎሚ ጌኤሻ ዒንጊሂ፤ ሃሃ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሂ ማሂ ሺኢሾንጎ፡፡ 17 ዓዴ ማራናሂ ፔቲሞና ጾኑ ማዕ ዒንጎ ዒንጊሂ ማሂ ዒንጎንጎ፤ ዩያ ዒ ናንጋ ዎደና ሌኤማቶይዳ ዓኣ ላኣደና ዎላ ሺኢሾንጎ፡፡ ሄሊሲ ሃኣኮ ዒንጊያና ዑዞና ዒንጎንጎ፡፡ 18 ዓፒሎና ማዘኸንቲ፡ ጾኑ ማዕ ዲ ዲማሲ ካኣማ ማኣሮኮ ጌሎ ካራ፡- ናዘራ ዓሂ ፔኤኮ ቶኣኮ ጋፓና ማኤዳ ፔቲሞና ዒንጊንታ ዒንጊያ ሚቸንታ ታሞይዳ ዓሳንጎ» ጌዔኔ፡፡

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሃ «ዒ ጾኑ ማዕ ዲ ዲማሲ፡ ቶኣኮ ማኤዳሰካፓ ቁኤሳሂ ዓዴ ማራናሂኮ ካሂንቲ ላባዎ፤ ሃሃ ሌኤማቶ ጋራ ዓኣ ካሃፓ ፔቲ ሻኣዛሲ ላኣደና ካሃፓኣ ፔቲ ዔከ ናዘራ ዓሲ ማዕሂኮ ኩጫ ዒንጎንጎ፡፡ 20 ዩካፓ ቁኤሳሂ ዩያ ቢያ ዔከ ጾኑ ማዕ ዠፍጊ ዒንጎ፡ ዲማ ዒንጊሂ ማሂ ሺኢሾንጎ፤ ዩይ ቢያ ማራናሂኮ ዚኢሮና ላባዎና ዎላ ቁኤሳሂም ዲማዲያ ማዎንጎ፤ ናዘራ ዓሂ ዎይናፓ ኮሾና ዑዞ ዑሽካኒ ዳንዳዓሂ ዩካፓከ፡፡ 21 ዓካሪ ዩይ፡- ናዘራ ዓሲ ማዕሂ ዛላ ኩንሂንታ ዳምቤከ፤ ጋዓንቲ ፔቲ ናዘራ ዓሲ ዒንጋኒ ናኣባንዳያ ኮይሳሂኮ ዑሃ ዓኣሂ ናኣቤቲ ዒ ናኣቤ ጎይዎማ ኩንሃንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ፡፡

ቁኤሳሂ ዓንጃ ዓንጃ

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 23 «ዓኣሮኔና ናኣቶና ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ዓንጃ ዎደና 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ነና ዓንጃንጎ፡ ካፖንጎ፤ 25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ነና ፔኤኮ ላጌ ማሂ ዛጎንጎ፤ ነና ሚጩንቶንጎ፡፡ 26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሹሞ ዓኣፒና ነና ዛጎንጎ፤ ኮሹሞ ትኤም ዒንጎንጎ ሂዚ ጎዶንጎ ጌይ ዔያቶም ከኤዜ፤ 27 ዩያይዲ ታ ሱንፃ ዔኤሊ፡- ዒሰራዔኤሌ ዜርዎ ዔያታ ዓንጃቲ ታኣኒ ዔያቶ ዓንጃንዳኔ» ጌዔኔ፡፡

7

ዒሰራዔኤሌ ዴሮኮ ሱኡጋ ዒንጌ ዒንጊያ

1 ዓፒሎና ማዘኸንቲ፡ ጾኑ ማዕ ዲ ዲማሲ ካኣማ ማኣሮ ሙሴ ዶቁ ጋፔ ከሎና ዩያ ማኣሮና ጋሮናይዳ ማዲንቶ ባኮ ዛይቲና ቲሽኪ ጾኑ ማዕ ዲ ዲማሲ ካኣማ ማኣሮ ሙሴ ዒንጎ ቤዞና ዒኢካ ዓኣ ማዲንቶ ማሆሞ ቲሽኪ ዲማሲ፡፡ 2 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጎ ማሆና ፃጶ ፃጶ ማኣሮኮ

* 6:2 6:2 ናዘራ ዓሲ ጌይፃ፡- ሾይንቲ ዜርሂናቲዎንቲ ጾኑ ማዕ ዲ ዲማሲ ጌይሂከ፤ ዩና ዓሳ ቶኣኪያ ማኤዳንቲዎቤ፡ ሌሲያኣ ካኣሙዎቤ፡፡ 6:3 6:3 ሉቃ 1:15፡፡ 6:21 6:21 ዳኪ ማዳ 21:23-24፡፡

ቢታ ቢታ ዲንጎ ባኣዚ ያኦሲም ሸኢሸኔ። 3 ዔያታ ዔኪ ሸኢሸኔ ማኣሪ ጎይሢ ማሃ ኮሾና ላሆ ሳርጌላ ያይታና ታጾ ላምዎ ገመይናኩ፤ ዩይያ፡- ፔቴ ፔቴ ሱኡጋ ፔቴ ፔቴ ገመይ፡ ላምዎ ሱኡጋ ዋላ ማዒ ፔቴ ሳርጌላ ያይታ ሸኢሸኔ ገይሢኩ። ዔያታ ዩያ ሸኢሸኔ፡- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡ 5 «ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮይዳ ዩይ ባካ ማዳንጉዲ ዔያቶይዳፓ ዔኩ፤ ዩይ ባካ ማዳን ኮይሳ ባኮ ማዳንጉዲ ለዊ ዓሶም ዲንጌ» ጌዔ። 6 ዩያሮ ሙሴ ሳርጌሎ ያይቶና ገመዮና ዔኪ ለዊ ዓሶም ዲንጌ፤ 7 ጌርሾኔ ዓሶም ዔያታ ማዳ ማዳኮ ኮይሳያ ማዔ ላምዎ ሳርጌላ ያይታና ያይዶ ገመይና፤ 8 ማራሪ ዓሶም ኮይሳ ማዳኮዋ ያይዶ ሳርጌላ ያይታና ሳሊ ገመይና ዲንጌ። ዩያ ማዳ ማዳሻሢ ዓኣርኔ ናኣዚ ዲታማሪኩ። 9 ቁዓቴ ዓሶም ጋዓንቴ ያኦሲ ማዳም ዲማዳ ባኮ ዔያታ ፔ ጌኤታ ኩዳሢሮ ሳርጌሎ ያይቶና ገመዮና ዲንጌንጉባኣሴ።

10 ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጋ ያኦሲም ማዳ ዲንጎ ቤዛ ቲዦና ቲሸከንጉጉ ያኦሲም ዲማዳ ኬሎ ቦንቻኒ ዲንጎ ባኣዚ ዔኪ ዩዒ፡ ማዳ ዲንጎ ቤዛ ሸኢሸኔ ዲንጌ። 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ፔቴ ፔቴ ሱኡጋ ፔ ኬሎና ኬሎና ዲንጎ ባኮ ዲንጋንጉዲ ኬኤዜ» ጌዔ።

12 ቤርታሳ ኬሎና ዲንጎ ባኮ ሸኢሸኔሢ ዩሁዳ ማኣራፓ ዓምናኣዳኣቤ ናኣዚ ኔዓሶኔ።

13 ዲ ዲንጌ ባካ ሃኣኮ ዲንጊሢ ማዓንዳ ዛይቴና ዲርከንቴ ሸኢሸኔ ዲኢሊ ጌኤዦ ማኣራ ዴኤሠሞ ዔር ባኮና ፔቴና ዛላና ኪሎ ማዓ ቢራ ዓንጊና ኮሾና ሳኣኔንታ፤ ሃሃ ቢራ ዓንጊና ኮሾና ዔቴ ሳኣኔ ዴኤሠሞ ፔቴ ኪሎ ማዓኒ ዳካ ፓጫያንታ። 14 ዴኤሠሞ ጸኤታና ታጾ ገራኣሜ ማዓ ፔቴ ዋርቁና ኮሾንቴ ሙርሳ ዑንጃ ኩነሃናያ፤ 15 ማዳ ዲንጎ ዲንጊያም ማዓ ፔቴ ዋፓና ፔቴ ዔቴ ማራይና ፔቴ ለዔ ማዔ ዓዴ ማራይና፤ 16 ጎሜ ጌኤሻኒ ዲንጊንታ ፔቴ ኮላይ፤ 17 ፔቴሞና ዲንጎ ዲንጊያም ላምዎ ገመይ፡ ዶንጎ ዓዴ ማራይ፡ ዶንጎ ኮላይና ፔቴ ለዔ ማዔ ዶንጎ ዓዴ ማራይና፤ ዩይ ቢያ ዓምናኣዳኣቤ ናኣዚ ኔዓሶኔ ዲንጌ ባኮ።

ሃካፓ ለካ ዓኣ ዓሳ ዓምናኣዳኣቤ ናኣዚ ኔዓሶኔ ዲንጌ ባኮንሢ ጉቤ ዲንጌ።

18-23 ላምዓሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ዩሳኮኦሪ ማኣራፓ ፀዓሬ ናኣዚ ናቴናዔኤሌ።

24-29 ሃይሣሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ዛብሎኦኔ ማኣራፓ ሃሎኔ ናኣዚ ዔኤሊያቤ።

30-35 ያይዳሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ሮኦኤሌ ማኣራፓ ስዲዮሪ ናኣዚ ዔልፀራ።

36-40 ዶንጎሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ሲሞኦኔ ማኣራፓ ፀራሻዳዬ ናኣዚ ሹሎሚዔኤሌ።

41-47 ላሃሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ጋኣዴ ማኣራፓ ራጉዔኤሌ ናኣዚ ዔኤሊያሳፔ።

48-53 ላንካሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ዔፕሬኤሜ ማኣራፓ ዓምሁዴ ናኣዚ ዔኤሊሻማዒ።

54-59 ሳላሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ሚናኣሴ ማኣራፓ ፒዳፀሪ ናኣዚ ጌማሊዔኤሌ።

60-65 ታዞጳሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ቢኢኒያሜ ማኣራፓ ጊዳዮኔ ናኣዚ ዓቢዳኔ።

66-71 ታጳሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ዳኣኔ ማኣራፓ ዓምሻዳዬ ናኣዚ ዓክዔኤሌ።

72-77 ታጾ ፔታሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ዓሴኤሪ ማኣራፓ ዔክራኔ ናኣዚ ፓግዒዔኤሌ።

78-83 ታጾ ላምዓሳ ኬሎና ዲንጊያ ዲንጌሢ ኒፕታኣሌኤሜ ማኣራፓ ዔናኔ ናኣዚ ዓሃራዒ።

84 ማዳ ዲንጎ ቤዛ ያኦሲም ዲማሶና ኬሎና ዲንጊንቴ ባካ ቢራ ዓንጊና ኮሾና ታጾ ላምዎ ሳኣኔና ቢራ ዓንጊና ኮሾንቴ ታጾ ላምዎ ዔቴ ሳኣኔ፤ ሃሃ ቢራ ዓንጊና ኮሾንቴ፡ ዑንጃ ጌሃ ታጾ ላምዎ ዋርቁና ኮሾና ሙርሳ፤ 85 ጌኤዦ ማኣራ ዴኤሠሞ ዔር ባኮና ፔቴ ፔቴ ቢሮ ዓንጎና ኮሾና ሳኣና ሃይሢታሚ ሳቂሌ፤ ጊንሃ ሃሃ ፔቴ ፔቴ ቢሮ ዓንጎና ኮሾንቴ ዔቶ ሳኣና ላንካይታሚ ሳቂሌ ማዓዛ፡ ዩይ ቢሮ ዓንጎና ማዢና ባካ ጌኤዦ ማኣሮይዳ ዴኤሠሞ ዔር ባኮና ላምታሚ ሳሊ ኪሎ ማዓያ። 86 ዋርቁ ዓንጎና ኮሾና፡ ዑንጃ ጌሃ ታጾ ላምዎ ሙርሳ ፔቴ ፔቴሢ ታጾ ሳቂሌ ማዓያታሢሮ ዋሊ ዑፃ ፔቴና ኔፃቤ ያይዶ ኪሎ ማዓያ። 87 ማዳ ዲንጎ ዲንጊያም ሸኢሸኔ ቆልማ ታጾ ላምዎ ገመይ፡ ታጾ ላምዎ ዓዴ ማራይ፡ ታጾ ላምዎ ፔቴ ለዔ ማዔ ዓዴ ማራይና፤ ዩይ ዲንጊንታሢ ሃኣኮ ዲንጊያና ዋላ። ጎሞ ጌኤሻያም ታጾ ላምዎ ኮላይ፤ 88 ፔቴሞና ዲንጎ ዲንጊያም ሸኢኪ ባኣታ፡- ላምታሚ ያይዶ ገመይ፡ ላሃታሚ ዓዴ ማራይ፡ ላሃታሚ ኮላይና ፔቴ ለዔ ማዔ ላሃታሚ ዓዴ ማራይና፤ ያኦሲም ማዳ ዲንጎ ቤዛ ቲሸከንጉጉ ያኦሲም ዲማዳ ስካፓ ጌኤዦ ማኣሮም ዲንጊንቴ ባካ ዩያ።

89 ናንጊና ናንጋ ጎዳና ጌሰታኒ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ሙሴ ጌላዮ ጎሞ ጌኤሻኪያ ዔርዛ፡ ጉኡፖ ዑፃ ዓኣ ላምዎ ኪራኤኤሎንሢ ባኣካ ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዛንቴ ዲ ዋይዜ።

8

ፖፖ ጌሃና ጎይያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓኣርኔ ላንካዎ ፖፖ ሻርኖይዳ ጌሢ ፖሊሳ ዋደና ፖፖ ቤርቲም ፖፖንጉዲ ማሃ ጌሃም ኬኤዜ» ጌዔ። 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ጎይያ ዓኣርኔ ማዳ፤ ፖፖ ጌሃ ሻርኖይዳ ፖፖ ቤርቲም ፖፖንጉዲ ማሃ ዲዚ ጌሢ። 4 ፖፖ ጌሃ ሻርኖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዳዊ ጎይያ፡ ዲይንቴ ዋርቁና ማዳንታ ካኣፖይዳ ዓኣ ቡናንታ ኮሾንቴ።

ለዊ ዓሶኮ ጌኤሻኪያና ያኦሲም ዲማዳያ ዳምቦ

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 6 «ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካፓ ለዊ ዓሶ ዲማሶ ሃካፓ ለካ ኬኤዚንታ ጎይያና ዑፃ ዔያቶኮ ጌኤሻ፤ 7 ጌኤሻያ ዳምቦም ጊኢጊሾና ዋኣያ ዔያቶ ዑፃ ፑጩ፤ ዔያቶኮ ዑፃይዳ ዓኣ ጋፓና ቢያ ሜኤዲሲ ማኣዓሢያ ፔኤኮ ዔያቶ ማሰኪሲ ዔያቶ ጌኤሻ። 8 ሂሊሳዮ ሃሃ ፔቴ ዋፓና ሃኣኮ ዲንጊያ ማሃ ጌሃና ዛይቶና ዲርከንቴ ዲኢሎ ዔያታ ዔኮንጎ፤ ኔኤኒያ ጎሞ ጌኤሻያም ዲንጊንቴ ፔቴ ዋፓና ዔኩ፤ 9 ዩካፓ ዲሰራዔኤሌ ናኣቶ ቡኩሳዮ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ለዊ ዓሶ ዔቂሴ። 10 ዲማና ዲሰራዔኤሌ ዴራ ኩጮ ፔኤኮ ለዊ ዓሶ ቶኦካ ጌሃንጎ፤ 11 ለዊ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ባኣካፓ ታኣም ዲማ ዲንጊሢ ማዒ ዲንጊንቴ ታኣም ማዳንጉዲ ዓኣርኔ ዔያቶ ታኣም ዲማሶንጎ። 12 ዩካፓ ለዊ ዓሳ ኩጮ ፔኤኮ ላምዎ ዋፓናሢ ቶኦካ ጌሃንጎ፤ ዩካፓ ፔቴሢ ጎሞ ጌኤሻያም ዲንጊንታ ዲንጊሢ፤ ባጋሢ ታኣም ማዳ ዲንጎ ዲንጊሢ ማዓንዳ፤ ለዊ ዓሶ ጌኤሻ ዳምቦ ያዲዲ ኩማያ ማዳንጎ» ጌዔ።

8:4 8:4 ኪሲ. ማፃ 25:31-40፤ 37:17-24።

13 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ለዋ ዓሳ ታኣም ዲማ ዓንገህ ማሃ ዲማሲ፡ ዓኣሮኔና ናኣቶና ዔያቶኮ ሱኡጌ ማሃ ደኡሬ፤ 14 ዩያይዲ ለዋ ዓሳ ታኣሮ ማዓንዳጉዲ ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ባኣካገ ዲማሲ፤ 15 ኔኤኒ ዔያቶ ጌኤሺ፤ ሃሃ ታኣም ዲማሲ ለዋ ዓሳ ዓጥሎና ማዢንጉቴ፡ ያኡሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮይዳ ማዳኒ ዳንዳዓ፤ 16 ታኣኒ ዔያቶ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ቶይዶ ቤዛ ማሃ ደኡሬህረ ታኣሮ ሌሊ ዔያታ ማዓንዳኔ፤ 17 ገብፄ ዓሳኮ ቶይዶ ማዒ ሸይንጉቴ ዓቲንቆ ናኣቶ ታ ዎዴያና ፔቴ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ቶይዶ ናኣቶንታ ዔያቶ ቆልሞኮ ቤርታ ሸይንታ ናኣቶም ታኣም ታ ዲማሲያኔ፤ 18 ሃህ ጋዓንጉቴ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ቶይዶ ናኣቶ ቤዛ ለዋ ዓሳ ታኣም ታ ዲማሲያ፤ 19 ዓጥሎና ማዢንጉቴ፡ ያኡሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ማዳንዳ ቤዛ ዔያታ ማዳንዳጉዲ፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጌኤዢ ቤዛ ባንህ ዑኪ ሃርጌ ዔኪ ሜቶ ዛጉዋጉዲ ካገ ዓሲ ማሃ ዔያቶ ታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳይዳገ ዒንጎ ባኣዚጉዲ ዔኪ ዓኣሮኔና ናኣቶናም ዒንጌኔ» ጌዔ፤ 20 ዩያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ጎይዎ ሙሴንታ ዓኣሮኔንታ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራኣ ቢያ ለዋ ዓሳ ያኡሲም ዲማሲያ፤ 21 ለዋ ዓሳ ፔና ጌኤሺ፤ ማኣዓህያ ፔኤኮ ማሰከ፤ ዓኣሮኔ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲማሲ ዒንገህ ማሃ ያኡሲም ዔያቶ ዲማሲ፡ ጌኤሺ ዲማሲም ዔያቶም ኩንህ፤ 22 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ለዋ ዓሳ ዛሎ ኬኤዜ ጎይዎና ዳራ ቢያ ባኮ ማዴ፤ ዩያይዲም ለዋ ዓሳ ዓኣሮኔና ናኣቶና ዔያቶኮ ሱኡጌ ማዒም ዓጥሎና ማዢንጉቴ፡ ያኡሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮይዳ ማዳኒ ገኢ፤።

23 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 24 «ለማታሚ ደንጎ ለዔ ማዒያና ዩካገ ዑህ ማዒ ለዋ ዓሳገ ዓቲንቆ ቢያ ዓጥሎና ማዢንጉቴ፡ ያኡሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮይዳ ማዳኒ ዳንዳዓ፤ 25 ደንገታሚ ለዔ ማዒያና ካገ ጋዓንጉቴ ማዴ ሃሽንጎ፤ ለማ ዩያ ማዴ ማዴጋ፤ 26 ዔያታ ዓጥሎና ማዢንጉቴ፡ ያኡሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮይዳ ዔያቶኮ ጌርሲንህ ማዒ ለዋ ዓሳ ማዴ ዎዴና ዩያቶ ማኣዳገ ማዒ ማዴንጎ፤ ጋዓንጉቴ ዔያታ ፔኤር ፔቴታዎ ማዴ ማዴጋ፤ ለዋ ዓሳ ማዳንዳ ዳምቦ ዩያይዲ ዓይህ» ጌዔ፤።

9

ለምዓሳ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ገብፄ ዓጫገ ኬሰከንጉ ለምዓሳ ሌዎኮ ቤርታሳ ዓገናና ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ሲና ቦኣሎይዳ፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቾንታንዳጉዲ ጌይንጉ ዎዴማና ቦንቾንጎ፤ 3 ዩና ዓገናኮ ታጾ ያይዳሳ ኬሎኮ ዓባ ጌሌማገ ዓርቂ ዎጎና ዳምቦ ጎይዎና ማዴ ኩንህንጎ» ጌዔ፤። 4 ዩያሮ ሙሴ ዳራ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቾንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዜ፤ 5 ዔያታ ቤርታሳ ዓገና ጌኤሬም ታጾ ያይዳሳ ኬላ ዓሜማገ ዓርቃሮ ሲና ቦኣሎይዳ ዩና ቦንቾ ቦንቾኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይህ ጎይዎ ቢያ ባኮ ዔያታ ማዴ፤።

6 ጋዓንጉቴ ሌሲ ካኣሚ ዳምቦ ጎይዎና ዒኢቴ ዳካ ዓሲ ዓኣዎ ዩና ኬሎና ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቾኒ ዳንዳዒባኣህረ ሙሴና ዓኣሮኔና ኮይላ ሙኪ፡- 7 «ኦኡኒ ሌሲ ካኣሚ ዒኢቴያ ማዒያ ማዴንታ ዎዴማና ያኡሲም ዒንጎ ባኮ ኦ ዒንጉዋጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳይዳገ ዲማሲ ኦና ዓይጎር ላኣጎናይ?» ጌዔ፤።

8 ሙሴ ዔያቶም «ዒንህ ዎዳንዳጉያ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ኬኤዛንዳገ ሃላንዳኣና ካቶዎቴ» ጌዔ፤።

9 ዔያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 10 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳም ሃዚ ጌዔ፤ «ዒንህዳገኣ ማም ዒንህኒ ዜርፃገ ዓሳ ሌሲ ካኣሚ ዒኢቴቴ፡ ሃሃ ሃኬ ቤሲ ዓኣዲ ጎይህዳ ዓኣቴ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ሃዲ ቦንቾኒ ዳንዳዓ፤ 11 ለምዓሳ ዓገና ጌኤሬዛ ታጾ ያይዳሳ ኬላ ዓሜማገ ዓርቃሮ ቦንቾዎቴ፤ ዒንህ ቦንቾ ዎዴና ሙኦቃ ፃኣዛ ዎሃንጉባኣ ላኣዳ ጫንቺ ዒላሸና ዎላ ሙዑዎቴ፤ 12 ዩያ ሙዎ ዳንዲ ዚር ጉቴ ሃላንዳኣና ዓይሲ ዎይህገጉቴ፤ ሹኪንጉ ቆልሞማኮ ፔቴ ማጌህገጉ ወንህገጉቴ፤ ዒንህ ቦንቾንዳጉዲ ዓይህንጉ ዳምቦ ጎይዎም ቦንቾ ቦንቾዎቴ፤ 13 ዳምቦ ጎይዎና ዒኢቴባኣያ፤ ሃሃ ሃኬ ጎይህያ ዓኣዲባኣ ዓሲ ቢያ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ዎዴማና ቦንቾባኣቴ ታ ዳር ባኣካ ማዒ ኮይሱዎሴ፤ ዒንጎ ባኮ ዒንገንቶም ጌይንጉ ዎዴማና ዒንገባኣህረ ዒዛኮ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታ ባኮ ዒ ዔካንዳ፤ 14 ዒንህ ባኣኮይዳ ዓኣ ሙኬ ዓሲ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቾኒ ኮዔቴ ዓይህንጉ ዳምቦና ዎጎ ጎይዎም ቦንቾኒ ኮይሳ፤ ዓጪ ዓሲ ማዒያ ማሌገ ሙኬ ዓሲ ዩያ ዳምቦ ዒማ ጎይዎም ኩንህንጎ» ጌዔ፤።

ታሞ ማሊ ጴዳ ሻኣር (ኬሲ ማጻፈት 40:34-38)

15 ዓጥሎና ማዢንጉቴ፡ ያኡሲ ዳሮና ካኣማ ማኣራ ደቂንጉ ኬሎና ሻኣራ ሙኪ ዩና ማኣሮ ካንቄ፤ ዩይ ሻኣራ ሳዓ ዓሜማገ ዳንዲ ካራንዳኣና ዓጥሎና ማዢንጉቴ ማኣሮይዳ ታሚጉዲ ፖዓ፤። 16 ሮኦር ሻኣራ ዩና ማኣሮ ካንቄ፤ ዎንቶ ዩይ ሻኣራ ታሚጉዲ ሸኤሪ ፖዓ፤። 17 ሻኣራ ዓጥሎና ማዢንጉቴ ማኣሮይዳገ ዔቂ ዓኣዳኣና ቢያ ዎዴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያታ ዲንኪ ዴዔ ቤዛ ሃሺ ዓኣዳ፤ ሻኣራ ዳንዲ ላሃ ቤዘማይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዲንኪ ዴዓ፤። 18 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዴዔ ቤዛ ሃሺ ዓኣዳህንታ ማሌ ቤሰካ ዲንኪ ዴዓህ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ዓይህህረኩ፤ ዓጥሎና ማዢንጉቴ፡ ያኡሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮይዳ ሻኣራ ላሃ ዚቴ ጌዔቴ ዔያታኣ ዒማ ቤዛ ዴዒ ዚቴዎ ጋዓ፤። 19 ዩይ ሻኣራ ዓጥሎና ማዢንጉቴ ማኣሮ ዑፃ ማርጌ ዎዴ ዴዔ ማዒያ ዔያታ ናንገና ናንገ ጎዳም ዓይህንጉ ዒማካ ዴዳዓ፤ ማሌ ቤሲ ዓኣዲዎሴ፤ 20 ፔቴ ፔቴና ሻኣራ ዩና ማኣሮ ዑፃ ዴዓህ ዳካ ኬሊ ሌሊኩ፤ ያዲ ማዒያ ዔያታ ዴዓህንታ ቤርቲም ዓኣዳህያ ያኡሲ ዔያቶ ዓይህ ጎይዎና፤ 21 ፔቴ ፔቴና ሻኣራ ዴዓህ ሳዓ ዓሜማገ ዳንዲ ካራንዳገ ሃላንዳኣና ሌሊኩ፤ ዩያሮ ሻኣራ ዔያቃማና ዔያታኣ ሃንጉጉ ዓርቃ፤ ሻኣራ ዎንቶና ሮኦርና ጉቤ ዔቆ ዒዲ ዴዔቴያ ሻኣራ ዔያቃማና ዔያታ ዓኣዳ፤። 22 ለምዎ ኬሊ ማዒያ ፔቴ ዓገኒ፤ ሃሃ ፔቴ ለዔ ማዒያ ዩካገ ዑህ ሻኣራ ዔቆ ዒዲ ዓጥሎና ማዢንጉቴ፡ ያኡሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮይዳ ዴዒ ናጌቴ ዔያታ ዓኣዲዎሴ፤ ሻኣራ ዔያቃማና ጋዓንጉቴ ሃንጉጉ ዔያታ ዓርቃ፤። 23 ዔያታ ፔኤኮ ዎርቆ ማኣሮ ደቃህንታ ዩና ቤዛ ሃሺ ዳንዳህ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይህ ጎይዎና፤።

10

ቢራ ዓንገና ዴይ ኮሻና ዛዬ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዳር ፔቴይዳ ቡኩሳኒ፤ ሃሃ ዲንኪ ዴዔ ቤዛገ ዳንደም ዔቂሳኒ ዎርቂንታንዳ

ባላቤ፤ ቢያ ከሌ ሃኖ ማኔሎይዳ፣ ጋታዛ ሜሌ ጴዳ ባላዚያ ባላሴ» ጌዔ።

7 ማና ጌይንታዛ፡- ዴኤቤ ቡኒጉዴያ ዳካታ፣ ማአሣጉዲ ጋላ፣ ቡኒጉዴያ። 8-9 ዩይ፡- ዋንቶ ጉርዶ ባላካ ያልካ ከዳዛ ዋላ ከዳያከ፤ ዩያር ጉቲ ዴራ ሃንቲ ሃንቲ ማንፃ ዔካ፣ ዑዳይዳ ዑዲ ሃንጎ ዋንሣዳ ዋዲ ዲኢሊ ማሃ ሸኢቸሰካ፣ ጾቲዳ ካሣ፤ ሃንጎ ላኦዲ ላኦዳ፤ ዩይ ዛይቲና ዲርኪ ካሃና፣ ጉዲ ዳኦ፣ ጉዲ ዳኦ።

10 ዴራ ቢያ ፔኤኮ ማኦር ማኦር ካራ ቡኪ ዔቁ ዔቁ ጉንዲማንቲ ሙሴ ዋይዜ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶይዳ ዳጋዴሣር ሙሴ ማርጌና ማሊ ማታዳ፣ 11 ናንገና ናንገ ጎዳ ኮይላ «ሃያጉዴ ዴኤሣ ባላዚ ታና፤ ኔ ዓይላሣ ዑፃ ዓይጋ ኔ ዔኪ ዩዔይ? ዓይጋ ኔ ታና ዓሲከ ጌይባኣይ? ሃያ ዓሶ ቢያሣ ዛሎ ታ ማታዳጎዳጉዲ ታ ዑፃ ኔ ዓይጋ ዴኤሣይ? 12 ሃያ ዓሶ ጎዲዳ ዔኪ ሃንቲ ታኣኒ ሸዔያቲዋሴ፤ ሃዳ፣- ዔያቶኮ ዳዲንሣም ኔ «ሲንጋንዳኔ» ጌይ ጫኦቄ ዓጮ ዔያታ ጌላንዳያ ሄላንዳኦና ዳንቃ ናይ ዲቻ ዓሲ ማዒ ዔያቶ ከዲ ታ ዓኦዳጎዳጉዲ ዓይጎ ማዳ ኔ ማዳይ? 13 ሃሣ ዔያታ ዓሸኪ ሙዓኒ ማርጌና ዓፃዴ፤ ዓካራ፡- ሃያ ዓሶም ቢያ ጌዳ ዓሸኪ ዓንካ፣ ታ ዴንቃንዳይ? 14 ታ ሃያ ዓሶ ታኦር ሌሊ ዔኪ ዓኦዳኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ሃይ ታኦም ማርጌ ዴኤፃ ማዳከ። 15 ሃያይዲ ኔ ታና ማታሰካ፣ ታ ሃያ ማቶ ዛጉዋጉዲ ታኦም ኔ ማጫንቲ ሃሣ ኔ ታና ዋዴቲ ኮሸከ» ጌዔ።

16 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም «ዴራ ማዳንዳ ጎይሣ ዳዋሣና ዔርቲ ላንካይታሣ ዓሲ ዶኦጋጋ፣ ዓፒሎና ማዢንቲ፤ ያኦሲ ዴርና ካኦማ ማኦር ካራ ቡኩሲ ዔቁሴ፤ 17 ታኣኒያ ዒኢካ ከዲ ኔኤና ዋላ ጌሰታንዳኔ፤ ዒማና ኔኤም ታ ዒንጌ ዓያቶይዳ፣ ዔያቶማኦ ታ ዒንጋንዳኔ፤ ዩካ፣ ሃያ ዴር ኔ ዋይሣ ዴኤፃንታ ባሶ ኔና ዔያታ ማኦዳንዳ፤ ዩያር ዩያ ማዳ ኔኤር ዴኤፃንቲ፤ ማዳ፣ 18 ዓካራ፡- ዴር «ዚራኦ ከሎም ዒንሣ ዑፃ ጌኤሹዋቲ፤ ዓሸኪ ዒንሣ ሙዓንዳኔ፤ ዓሸኪ ኦም ዓይጌ ዒንጋንዳይ? ጌብፃይዳ ናንገ፣ ኦም ኮሸታ፣ ዓቲኔ ጌይ ዒንሣ ጉንዲማ ጌሰቲ ጌኤዞ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋይዜ፤ ዩያር ሃሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሣም ዓሸኪ ዒንጌም ዒንሣ ሙዓንዳኔ። 19 ዒንሣ ሙዓንዳሣ ፔቲ ከሊ፤ ላም፣ ከሊ፤ ዶንጎ ከሊ፤ ታጶ ከሊንታ ላማታሚንታ ከሊ ሌሊ ጉዴያቲዋንቲ፤ 20 ዒንሣ ዛኦዳንዳያ ሄላንዳኦና፤ ሃሣ ቆርጮ ዓይሣንዳያ ሄላንዳኦና ዓገኒ ጉቤ ሙዓንዳኔ። ዩይ ያዲ ማዓንዳሣ ሃካ ዒንሣ ባኦካ ዓኦ ያኦሲ ዒንሣ ቦሃ፤ ጌብፃ ዓጫ፣ ኦ ከሰኪባኦቲ ኮሸታ፣ ዓቲኔ ጌይ ዒንሣ ጉንዲማሣርከ» ጌዔ።

21 ሙሴ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮይላ፡- «ሃኦካ፤ ሃሣ ታኣኒ ላሆ ፃኤታ ሸያ ዓሲ ዔኪ ዓኦዳኔ፤ ኔኤኒ ዔያቶም «ፔቲ ዓገኒር ማዓ ዓሸኪ ዒንጋንዳኔ» ጌይ ጫኦቄ፤ 22 ሃንዳ፤ ዋኦዴ ባይና ማራይና ሹኪንቲቲ ዔያቶ ማሸንዳይ? ባዞይዳ ዓኦ ሞላሣ ቢያ ቡኩሶናቲያ ዔያቶም ጌዳንዳ?» ጌዔ።

23 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ታና፤ ናንገና ናንገ ጎዳሣኮ ዋልቃ ዩማዲ ዳካያዳ? ታኣኒ ጌዔ ባካ ማዓቲያ ማዑዋቲያ ሃሣ ኔ ዛጋንዳኔ!» ጌዔ። 24 ዩያር ሙሴ ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔ ባኮ ቢያ ከሰኪ ዴርም ከኤዜ፤ ሃሣ ዴርይዳ፣ ዶኦጋንቲ ላንካይታም ዓሶዋ ቡኩሲ ያኦሲ ዴርና ካኦማ ማኦር ኮይሎ ጎንጂሲ ዔቁሴ።

25 ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኦጋና ከዲ ሙሴና ጌሰቲ፤ ሃሣ ሙሴም ዒዚ ዒንጌ ዓያቶይዳ፣ ላንካይታም ዶኦጋንቲ ዓሶም ዒንጌም ዓያቶ ጌኤዞ ዔያቶ ዑፃ ከዳዛ ያኦሲ ማላሣ ከኤዞ ዓሲጉዲ ዑኡዞ ፔኤሲ ዳገዲ ያኦሲ ባኦዚ ከኤዞሣ ዓርቄ፤ ዩያ ዔያታ ከኤዞሣ ዳካ ዋይም ሌሊከ። 26 ዩማና ያኦፒንቲ ላንካይታም ዓሶይዳ፣ ላም፣ ዔልዳዳና ማዳዴ ጌይንታሰከንሣ ያኦሲ ዴርና ካኦማ ማኦር ካር ዴንዲዋ፣ ጉርዳ ዓቲኔ፤ ዔያታ ዒኢካ ዓኦ ቤዛ ዓኦንቲ ዔያና ዔያቶይዳ ከዳም ዔያታኦ ዑኡዞ ዳገዲ ያኦሲ ማላሣ ከኤዞ ዓሲጉዲ ያኦሲ ባኦዚ ከኤዜ።

27 ዒማና ፔቲ ዳጌሰከይ ሙሴ ኮይላ ጳሽኪ ዴንዳ፣- «ዔልዳዳና ማዳዳና ጉርዶ ባኦካ ዓኦ ያኦሲ ማላሣ ከኤዞ» ጌዔ።

28 ዳጌ ዓኦ ሙሴ ማኦዳያ ማዒ ማዳ፤ ኔዊ ናኦዚ ዒያሶ፡- «ታ ጎዳሃ፤ ሙሴ! ዔያቶ ላኦጌ!» ጋዓዛ፤ 29 ሙሴ፡- «ኔ ታ ጋይቲ ማጫንቲ ዩያ ጋዓ? ናንገና ናንገ ጎዳ ዴር ቢያሣ ዑፃ ፔኤኮ ዓያቶ ከይሴም ቢያሣ ዑኡዞ ዳገዲ ያኦሲ ማላሣ ከኤዞቲ ታና ዋዋዛጎንዳኔ!» ጌዔ። 30 ዩካ፣ ሙሴና ላንካይታም ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጎንሣና ጉርዶ ማዒ ዓኦዳ።

ናንገና ናንገ ጎዳ ዳከ ፑራሣ ማላ ካፖ

31 ዔርቲባኦንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ባዞይዳ፣ ፑር ማላ ካፒ ዒሺ ዔኪ ዩዓንዳ ዢባራ ዔኪ ዳካዛ፤ ፑራሣ ማላ ካፒ ሰዓ፣ ላም፣ ዋዳ ማዓያ ሌሊ ዳግ ጌይ ባራኒ ሙኪ ጉርዶና ጉርዶኮ ኮይሎ ጉቤ ዛሎና ፔቲ ከሊ ሃንቲንታንዳ ጎይሣጉዴያ ዳልገሺ ዴዔ። 32 ዩያር ዩና ከሎ ሮኦርና ዋንቶና፤ ሃሣ ጉቶም ቢያ ዩያ ካፖ ደውሲ ዓርቄያና ዓሳ ላቤ፤ ዒማና ታጶ ከሎ ጌራኦሜይዳ፣ ሃቶ ዓርቄ ዓሲ ባኦሴ፤ ዔያታ ዓርቄ ቡኩሴ ካፖ ሹኪ ሹኪ ማጫ። 33 ዔያታ ዓሸኮ ሙዓ ጎይሣ ዓኦንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴርይዳ ማርጌና ዳጋዲ ዳኤፒ ፑርታ ሃርጌ ዔኪ ዩዔ። 34 ዩያር ዩና ቤዜሎኮ ሱን፣- «ቁብርትሃታዓባ» ጌይንቲ፤ ዩና ጌይ፣- «ዓፃዲሣ ዴኡፒ» ጌይሣከ።

35 ዩና ቤዛ፣ ዴራ ሃዲርቲ ጌይንታ ቤሲ ዴንዲ ዴንኪ ዴዔ።

12

ማይራሞና ዓኦርኔና ሙሴ ማኪ ጌሰቲ ጌኤዞ

1 ሙሴ ዒቶጲያ ዓጫ፣ ኩሹ ያጲ ማዔሰከና ዔከሣር ማይራሞና ዓኦርኔና ዒዛ፡- 2 «ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዞሣ ሙሴ ዛሎና ሌሊዳ? ኦ ዛሎና ከኤዞባኦዳ?» ጌይ ዶንኪ ጌሰቲ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኦ ዩያ ዔያታ ጌዔሣ ዋይዜ። 3 ዓጫይዳ ዓኦ ዓሶይዳ፣ ቢያ ባሽ ሙሴ ሸሌዔ ዓሲከ።

4 ዒማና ኔጉዋ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴንታ ዓኦርኔንታ ማይራሞንታም፡- «ዒንሣ ሃይሣሣ ዓፒሎና ማዢንቲ፤ ያኦሲ ዴርና ካኦማ ማኦር ዩዑዋቲ» ጋዓዛ፤ ዔያታ ዓኦዳ። 5 ዩካ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኦጋና ከዲ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኦር ካራ ዔቃ፣- «ዓኦርኔ! ማይራሞ!» ጌይ ዔያቶ ዔኤላዛ፤ ላም፣ ሃሣ ቤርቶ ሸኢከ። 6 ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ኮራ፡- «ታ ዒንሣም ከኤዞሣ ዋይዞዋቲ! ዒንሣ ባኦኮይዳ ታ ማላሣ ከኤዞ ዓሲ ዓኦ፣ ማዔቲ ታ ዔያቶም ታና ፔጋሲ ዳዋሣ ዴማ ጎይሣና ታኦም ዳዊ ዔርኪ፤ ጌንሣ ሃሣ ዓውቲናኦ ከኤዞከ። 7 ታ

11:8-9 11:8-9 ከሲ. ማፃ 16:13-15። * 12:7 12:7 ዒዚ ታ ማኦርይዳ ጉሙርቁንታ ዓሲከ ጋዓዛ፡- «ታኣኒ ታ ዴር፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ዒዛ ዶኦሪ ጌሣ።» ጋዓ ቡላሣያ ዓኦ፣ 12:7 12:7 ዔብ. 3:2።

ዓይላህ፤ ሙሴና ታ ገሰታህ ጋዓንቴ ያዲዲቱቀሰ፤ ዓዚ ታ ማኦርይዳ ጉሙርቁንታ ዓሲኩ። * 8 ይደር ታ ዓዛና ፔጌና ገሰታታጋዓቱም ዓኣሽንቴ ጎይህና ታ ዓዛም ከኤዙቀሰ፤ ዓ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎይህኮ ዓውካር ዛዛጋኔ፤ ሂዳዎ ዓንህ ታ ዓይላህ፤ ሙሴ ወይቲ ጫርቁ ደንካኒ ዳንዳዔይ?» ጌዔ።

9 ናንገና ናንጋ ጎይ ዳጋዲ ዔይቶ ጎሪሰካገ ዓኣዳዛ፤ 10 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦራገ ሻኦራ ዔይቶ ዳንዳዔ፤ ዓሚና ዑፃ ከሰካ ድርዓህ ማይራሞ ዓርቁ፤ ዑፃ ዓዛኮ ቢያ ቲልቢ ሻቸጉዲ ቦኦሬ፤ ዓዛ ያዲ ማዔህ ዓኣሮኔ ዛጋዎ፤ 11 ሙሴ ኮይላ፡- «ታ ጎይ፤ ኑ ዔይደ ማዳ ጎሞ ሃያ ዓኤቢኩ ገይ ዓርቁገ፤ 12 ማይራማ ዓንዳ ጎጾይዳ ዓኣዎ ሃይቁ፤ ዛሎ ዑፃ ሙልጌያ ማዒ ሸይንቴ፤ ቡላህ ማሊ ሃኣዲዲ ዓታጎዳጉዲ ዛገ ዚቲ ገይገ» ጌዔ።

13 ይደር ሙሴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎይህዮ! ሃዳራ ዓዛ ገህ» ገይ ያኦሲ ባንህ ዓላቲ።

14 ናንገና ናንጋ ጎይ ዓዛም፡- «ዓዛኮ ዓዳ ዳጋዲ ዓኣገ ካራ ጩቲያ ማዔቲ ዓዛ ቦርሲንቴያ ማዒ ለንካይ ከሊ ዳዓንዳያቲቀዓዳ? ይደር ዓዛ ጉርዳገ ከሰሰ ለንካይ ከሊ ሂላንዳኣና ዓሲባኣ ቤሰካ ዳዎንጎ፤ ዩካገ ጉርዳ ዓዛ ገላኒ ዳንዳዔ።» ጌዔ። 15 ይደር ማይራማ ጉርዳገ ከሰሰ፤ ዓሲባኣ ቤሰካ ፔኤር ዳማዲ ዳዔ፤ ዓዛ ዓሰ ባኣኮ ማዒ ሙካንዳያ ሂላንዳኣና ዓሰ ይኖ ጉርዳ ሃሺ ዓኣዲባኣ። 16 ዩካገ ሂፂርቲይዳገ ዔቁ ገኣራኔ ቦኦይዳ ዓሰ ዳንኪ ዳዔ።

13

ካኣናን ዓጮ ሙርም ዳኮና ዓሰ (ላሚ. ዋማ 1:19-33)

1 ናንገና ናንጋ ጎይ ሙሴም፡- 2 «ዓሰራዔኤሌ ዓሰኮ ታጾ ላምዎ ያጸገ ሱኡጌ ማዓንዳ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ደኦሪ ዔኪ ታኣኒ ዔይቶም ዓንጋንዳ ካኣናን ዓጮ ዓኣዲ ዓጮላ ዓኣ ጎይዎ ሙሪ ማዓንዳጉዲ ዳኩ» ጌዔ። 3 ሱኡጌ ማዓ ታጾ ላምዎ ዓሲ ናንገና ናንጋ ጎይ ሙሴ ዓይህ ጎይዎና ገኣራኣኔ ቦኦላገ ዳኩ፤ 4 ይደቶ ዳንዳ ዓሰኮ ሱንፃ ሃካገ ሊካ ከኤዚንታ ጎይዎኩ፡- ሮኦኤሌ ማኦራገ ዛኩራ ናኣዚ ሳሙዔኤሌ፤ 5 ሲሞኦኔ ማኦራገ ሱራ ናኣዚ ሴፔ፤ 6 ዪሁዳ ማኦራገ ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌ፤ 7 ዪሳኮኦሪ ማኦራገ ዮሴፕ ናኣዚ ዪግሳ፤ 8 ዔፕሬኤማ ማኦራገ ኔዋ ናኣዚ ሆሼዓ፤ 9 ቢኢኒያማ ማኦራገ ራፑ ናኣዚ ፔሊ፤ 10 ዛብሎኦኔ ማኦራገ ሶዲ ናኣዚ ጉዲዔኤሌ፤ 11 ዮሴፕ ናኣዚ ሚናኣሴ ማኦራገ ሱሲ ናኣዚ ጋዳ፤ 12 ዳኣኔ ማኦራገ ገማሌ ናኣዚ ዓሚዔኤሌ፤ 13 ዓሰኤራ ማኦራገ ሚካዔኤሌ ናኣዚ ሴቲ፤ 14 ኒፕታኣሌኤማ ማኦራገ ያቤ ናኣዚ ናቢ፤ 15 ጋኣዳ ማኦራገ ማኣኪ ናኣዚ ጉዲዔኤሌ ገይንታያኩ።

16 ዓጮሎ ሙሪ ሙካንዳጉዲ ሙሴ ዳኩ ዓሰ ዩንህኩ፤ ኔዋ ናኣዚ ሆሼዓኮ ሱንፃ «ዓያሱ» ገይ ዓዚ ገህኔ። 17 ሙሴ ዔይቶ ዳካ ዋድና፡- «ኔጌቤ ዓጮይዳና ጌዒ ገማራዳ ዓጮ ከሰኩቀቲ፤ 18 ዓጮ ዋዚጉዲታቲያ፤ ዋኣዳ ዓሲ ዓኣካ ናንጋቲያ፤ ሃህ ደዲማ ዔይቶኮ ዋዚታቲያ ዛጉቀቲ፤ 19 ሳዔላ ኮሺታቲያ፤ ሃህ ፑርታቲያ፤ ደራ ናንጋህ ፔጌ ማዒ ጉርዳይዳም? ዙሎ ዲርቆና ካታማይዳም? ይያ ዛጉቀቲ፤ 20 ሳዎ ዓጮ ማሊታቲያ፤ ሃህ ዳኤፕ ካይዚ ሚርጌ ዓኣቲያ ዛጉቀቲ፤ ይኖ ዓጮይዳ

ዓኣ ሙዎ ሚያ ዓኣገገዳገ ዋሎዎ ዔኪ ዩዑቀቲ» ጌዔ። ይኖ ዋዳ ዋይኔ ካፃ ዋዳኩ።

21 ይደር ዔይታ ዓጮኮ ከደ ዛሎ ዳንዳ፤ ይኖ ዓጮሎይዳ ዓኣ ያኣኔ ቦኦላገ ዓርቁ ሃማቲ ካታም ዳንዳ ቶኦሎ ካርና ገይ ሪሆቤ ዓጮ ሂሊ ዛጌ፤ 22 ቤርታዲ ዔይታ ኔጌቤ ዓኣዲ፤ ገደና ከብርኦኔ ካታም ሂሊ፤ ይኖ «ዓናቁሜ» ገይንታ ዳኤገ ዓሰ ዜርዎ ማዔ፤ ዓሂማኔና ሸሻዬና ታልማዬ ገይንታ ቶኦካ ናንጋ ቤሲኩ፤ ከብርኦኔ ካታማ ማዢንቴህ ገብፃ ዓጮይዳ ያዓኔ ገይንታ ካታማ ማዢንታንዳህኮ ለንካይታሚ ሌዔና ቤርታዲኩ። 23 ዔይታ ዓዛ ገደና ገዒ ዓሸኮሌ ደኦጮ ሂሊ፤ ዓኣካ ዋይኔ ዓሚ ካፃ ዓኣንቴ ዔይታ ቲቁ ዔኩ፤ ይኖ ፔቲ ዓሲ ከዳኒ ዳንዳዑዋያ፤ ዳኤህ ማዔህር ላምዎ ዓሲ ዛጾና ከዳኔ፤ ይያ ዋይና ዓኣገና ዋላ ሮኦማኣኔ ገይንታ ሚያ ዓኣገንታ ቤሌሴ ሚያ ዓኣገገዎ ዔይታ ዔኪ ዩዔ። 24 ይኖ ቤዛ፡- «ዔሸኮሌ ደኦጮ» ገይንቲ፤ (ዔሸኮሌ ገይዎ ዔብሬ ዓሰ ሙኡጮና ዋይና ዓኣገ ሱዎ ገይህኩ።) ይያ ገይንቲህ ዓሰራዔኤሌ ዓሰ ዋይና ሚያ ዓኣገ ዓኣካገ ቲቁ ዔኪ ሙኡህርኩ።

25 ይኖ ዓሰ ያይዲታሚ ከሊ ዓጮሎ ሙሪ ዛጌሰካገ ማዒ ከኔ። 26 ገኣራኔ ቦኦሎይዳ ቃዳሴ ገይንታ ቤዛ ዓኣ ሙሴና ዓኣሮኔና፤ ሃህ ዓሰራዔኤሌ ዳር ጉቤህ ኮይላ ሙኡኔ፤ ዔይታ ዛጌ ባኮ ቢያ ከኤዚ፤ ዔኪ ሙኡ ሚያ ዓኣገገዎ ዔይቶም ዳዔ፤ 27 ሙሴም ዔይታ፡- «ጎ፤ ዓጮላ ዔኤሰና ዲኣቁና ኩሜ ማሊ ዓጮ ማዒህ ኑ ዛጌ፤ ዓዛ ዓጮገ ኑ ዔኪ ዩዔ ሚያ ዓኣገ ሃኣዛጌ፤ 28 ጋዓንቴ ይኖ ዓጮይዳ ናንጋ ዳራ ሚርጌና ደዲ ዓሲ፤ ዔይታ ናንጋ ካታማ ዳኤፕ ዳኤፕ፤ ሃህ ዓጮ ደዲሺ ዲርቆናኩ፤ ሃህ ዓኣካ ዋልቁና ዳኤፕ ማዔ፤ ዔናኣቁ ዓሰ ዜርዎ ዔይታ ዳንቁ። 29 ዓማሌቁ ዓሰ ኔጌቤ ዓጮይዳ ናንጋ ማዓዛ ሂኢታ ዓሰንታ ዒያቡሳ ዓሰንታ ዓሞራ ዓሰንታ ገማራዳ ዓጮይዳ ናንጋ፤ ካኣናን ዓሰኣ ሃህ ዮርዳኖሴ ዋር ኮይሎና ሜዲቲራኒያ ባዙ ኮይሎናይዳ ናንጋ» ገዒ ከኤዚ።

30 ካኣሌቤ ጋዓንቴ ሙሴ ኮይላ ቡኪንቲ ዓኣ ዳር ዚቲ ገይሰሰካገ፡- «ዔይቶ ኑ ባሻንዳ ዋልቁ ኩኡኮ ዓኣህር ዓጮሎ ሃህ ኑ ዳንዳ ዓርቆም» ጌዔ።

31 ካኣሌቤና ዋላ ዓኣዳ ዓሰ ጋዓንቴ፡- «ኑ ዔይቶ ባሻንዳ ዋልቁ ፔቲታዎ ኩኡኮ ባኣሴ፤ ዓኣካ ናንጋ ዓሰ ኑገዳገ ደዲ ዋልቁና ዓኣያኩ» ጌዔ። 32 ዔይታ ዛጌ ሙኡ ዓጮሎ ዛሎ ዓሰራዔኤሌ ዓሰም ከኤዚህ ዓሰ ዒጊቻንዳ ጎይህኩ፤ ዔይታ ከኤዘዎ፡- «ኩኡኒ ዛጋኒ ዳንዳ ዓጮላ ዒዘይዳ ናንጋኒ ሙካ ዓሲ ሙሙዓንዳያኩ፤ ዓኣካ ኑ ዛጌ ዓሰ ያይሰኩ። 33 ዓኣካ ኑ ዳኤፕ ዳኤፕ ማዔ ዓናቁሜ ዜርዎ ዛጌ፤ ኩኡኒ ዔይቶ ቤርቶይዳ ያቆ ማዒ ዳዔ፤ ዔይታኣ ኑና ዒማዒ ማሂ ዛጉቀዎ ዓቲያናንጋዓኩ» ጌዔ።

14

ዳርኮ ጉንዳሚያ

1 ዳራ ይኖ ዋንቶ ቢያ ሚታዲ ዒላቲ ጎይህ ዋርቁ፤ 2 ሙሴና ዓኣሮኔና ዑፃ ዔይታ፡- «ገብፃ ዓጮይዳ፤ ሃህ ሃያ ዓሲ ናንጉቀ ዳውሎይዳ ኑ ሃሃይቁቲ ዓይጌ ዓኣይ! 3 ናንገና ናንጋ ጎይ ኑና ይኖ ዓጮሎ ዔኪ ዓኣዲህ ዓይሰርዳ፤ ኩኡኒ ቢያህ ያልዚና ኩዳንዳ፤ ናኣቶ ለኣሎና ኩኡኮ ዲዒንቲ ዔውታንዳ፤ ገብፃ ዓጮ ማዒ ኑ ዳንዳቲ ቃራ ማዓዳዳ?» ገዒ ገዒ ጉንዳሚ ገሰቲ።

4 ይህ ደብዳቤ ከይላ ይጻፍ፡- «ሃኒ ሙኩዋቴ! ኑና ዔኪ ባኣዳንዳ ዓሲ ኑ ደኑሪ፡ ገብፃ ዓጮ ማዒ ኑ ዴንደም» ገዔኔ።

5 ዓማና ሙሴና ዓኣሮኔና ዴሮኮ ቤርታ ጎዲና ላሃኔ፤ 6 ዓጮ ሙሪዎ ዓኣዳዘንህ፡ ለምደንህ፡- ኔዊ ናኣዚ ዒያሱና ዩፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤና ዶዩ ፔኤኮ ዓፒሎ ዳርዘዎ፤

7 ዴሮም፡- «ኑኤኒ ዛጊ ሙኩ ኣጮሎ ማርጌና ማዛጳ ዓጪኪ፤ 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑ ዛሎና ዎዛዴያ ማዔቴ ዬኖ ዓጮ ኑና ዔኪ ዓኣዲ ዔኤዘና ዲኢቆና ኩሜ፡ ማሎ ዓጪሎ ኑም ዒንጋንዳኔ፤ 9 ይህ ደብዳቤ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይህንቴዎ ዒፂፖቴ፤ ዒኢካ ናንጋ ዴሮዎ ዒጊጪፖቴ፤

ኑ ዔያቶ ሜታዲዎዎ ያሊ ባሻንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑኣና ዎላኪ፤ ዔያቶ ካፓኔ ገይ ዔያታ ጉሙርቃ ያኣዛ ዔያቶኮ ላቤኔ፤ ይህ ደብዳቤ ፔቲታዎ ዒጊጪፖቴ» ገዔኔ።

10 ዓማና ዴራ ዔያቶ ሹቻ ዲይ ዎዳኒ ዘርቴኔ፤ ጋዓንቴ ዓፒሎና ማዠፍጥ፤ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣር ዑዎይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቸ ፖዓ ፖዒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ጴዴኔ።

ሙሴ ዴር ዛሎ ሺኢቁ ሺኢጲዎ

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሃይ ዴራ ታና ቦሃህ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ? ታ ዎልቁና ማዲንታ ማርጌ ባኣዚ ማዲ ታ ዔያቶ ዳዌኔ፤ ሂዳዎ ታና ዔያታ ጉሙርቁዎኣህ ዎማ ሄላንዳኣናዳይ? 12 ታ ዔያቶይዳ ሃርጌ ዔኪ ዬዒ ዔያቶ ባይዛንዳኔ፤ ኔና ጋዓንቴ ታ ዔያቶይዳ፡፡ ባሽ ዲቤ፡ ሃህ ደዲ ማዒ ዴራኮ ዓደ ማሃንዳኔ» ገዔኔ።

13 ሙሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮይላ፡- «ሃያ ዴር ኔ ዎልቁና ገብፃ ዓጪፓ ኔ ኬሴኔ፤ ኔ ዴሮ ዑፃ ኔ ማዴ ባኮ ገብፃ ዓሳ ዎይዜቴ፡- 14 ይህ ባኮ ቢያ ሃያ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሶም ኬኤዛንዳኔ፤ ሃይ ዴራ ኔኤኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑኣና ዎላ ዓኣህና ኔኤኮ ሻኣራ ኑ ዑፃ ላሃ ዎደና ፔጋዲ ኔ ጴዳህና፤ ይያጉዲ ሃህ ርኣሪ ዠኡሎጉዲ ዔቁ ሻኣርና፡ ዒባኒ ሃህ ዠኡሎጉዲ ዔቁ ታዎና ዔኪ ኑና ኔ ዓኣዲህ ዔያታ ዎዳ ዎይዜኔ። 15 ዓካሪ ሃህ ኔኤኒ ዴር ኔኤኮ ፔቴና ዎዲ ኩርሴቴ፡ ኔ ማዴ ባኮ ቤርታ ዎይዜ ሜሌ ዓሳ፡- 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ዴሮም ዒንጋንዳኔ ገይ ጫኣቁ ዓጮ ገልዛኒ ባሻንቴህር ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዔያቶ ዎዲ ባይዜኔ፤ ኔና ጋዓንዳኔ። 17 ይህ ደብዳቤ ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔ ኬኤዜ ጎይዎ ዎልቆ ኔኤሲ ዳዊ፤ 18 ኔኤኒ ኬኤዜህ፡- ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ሀኩ ዳጋዳያቱዎሴ፤ ታኣኮ ማኣሪዎና ናሹዎና ማርጌኪ፤ ጎሜ ማዴያና ዓይህንቴህ ዒፃ ዓሲ ዳቢንቶ ዔሪ ማዔቴ ዓቶም ታ ጋዓንዳኔ፤ ዳቢንቴህም ኮይሳ ሜቶ ዒንጉዎዎ ታ ሃሹዎያኪ፤ ዓደንህ ማዴ ጎሞሮ ናኣቶኮ ናኣቶ ሄላንዳኣና ሜቶ ታ ሄሊሱዎዎ ሃሹዎሴ» ገዒኪ። 19 ይህ ደብዳቤ ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ዔያታ ገብፃ ዓጪፓ ኬሰኪማፓ ዓርቃዎ ኔኤኮ ዴኤፖ ናሹዎና ኔ ዔያቶም ዓቶም ገዒ ገዒ ዓኣህጉዲ ሃያ ዓሶኮ ጎሞ ዓቶም ኔ ጋዓንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ» ገዔኔ።

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ታና ያገጠፎ ጎይዎና ታኣኒ ዔያቶም ዓቶንጎ ገዒኔ፤ 21 ጋዓንቴ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ማዒህር፤ ሃህ ቦንቻ ታኣኮ ዓጮ ቢያ ኩሜያ ማዒህር፤ 22 ታኣኮ ቦንቻ፤ ሃህ ገብፃ ዓጮና ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ታ ማዴ ታ ዎልቁና ማዲንቴ ዴኤፖ ማዴ ዛገዎ ታኣም ዒፃዘንህና ታጳ ማይንቴ ታ ዎይታቴያ ዛጋኒ ማዲ ሺሬ ዓሶይዳፓ ፔቴ ዓሲታዎ፤ 23 ዔያቶኮ

ዓደንህም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ገዒ ጫኣቁ ዓጮ ገልዓኪ። ታና ቶኦቹ ዓሶይዳፓ ፔቴ ዓሲታዎ ዬኖ ዓጪሎ ዔያታ ገልዓኪ። 24 ታ ዓይላህ፡ ካኣሌቤ ጋዓንቴ ዴማ ማሊህ ዒዛይዳ ዓኣህር፤ ሃህ ታና ዒ ዒናፓ ጉሙርቃያ ማዒህር ዴንዲ ዒ ዛጊ ሙኩ ኣጪሎ ታ ዒዛ ገልዛንዳኔ። ዜርፃኣ ዒዛኮ ዬኖ ዓጮ ዳካላንዳኔ። 25 ዬና ዓጪሎ ሃህ ዓማላቁ ዓሶና ካኣናኔ ዓሶና ናንጋ ዓጮኪ፤ ይህ ደብዳቤ ገንህም ማዒህፓ ዘቁ ባዛ ባንህ ዓኣዳ ጎይዎና ገዒ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዴንዲዎቴ» ገዔኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉንዲሜ ዴሮይዳ ዓጌ ሜቶ

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- 27 «ሃይ ፑርቶ ዴራ ታጊዳ ጉንዲሜህ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ? ዬያ ዔያቶኮ ዒህ ጉንዲሜህ ታ ዎይዜኔ። 28 ይህ ደብዳቤ ሃህ ዔያቶም፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋያኪ፤ ዒንህ ጋኣንቴ ታ ዎይዜ ባኮ ጎኔ ዒንህዳ ታ ማዲንዳኔ፤ 29 ዒንህ ቢያህ ሃይቃንዳኔ፤ ሌዛ ዒንህኮ ሃያ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ኬኤሪንቴ ዓታንዳኔ፤ ዒንህ ታጊዳ ጉንዲሜህር ቤርታ ዒንህ ፓይደናኣና ሌዓ ለማታሚ ማዒህና ዬካፓ ዑህ ማዒ ዓሳ ቢያ ሃይካ ኩኩዳንዳኔ፤ 30 ዒንህ ናንጋንዳጉዲ ዒናፓ ታ ዒንህም ጫኣቁ ዒንጌ ዓጪሎ ዩፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤና ኔዊ ናኣዚ ዒያሱናይዳፓ ዓታዛ ዒንህዳፓ ፔቴ ዓሲታዎ ገልዓኪ። 31 ዒንህ ኑኣኮ ዴዒንቴ ዔውታንዳኔ ገዒ ናኣቶ ዒንህ ቦሃ ዓጪሎ ገልዛ ዔያቶ ዓጪ ታ ማሃንዳኔ። 32 ዒንህ ጋዓንቴ ሃያ ቦኣሎይዳ ሃይቁ ኬኤሪንቴ ዓታንዳኔ። 33 ዒንህ ታና ጉሙርቆ ዒፃህር ዒንህዳፓ ጋፒንፃ ሃይቃንዳህ ሃይቁ ሃያ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ኬኤሪንታንዳያ ሄላንዳኣና ዒንህኮ ናኣታ ሃያ ቦኣሎይዳ ያይዲታሚ ሌዒ ማርጌ ማታዲ ሴካ ሃንጋ ሃንታንዳኔ። 34 ዒንህ ማዴ ጎሞ ዛሎር ያይዲታሚ ሌዒ ጉቤ ዒንህ ዬያይዲ ማታዲንዳኔ፤ ዬይያ ዓጪሎ ዒንህ ሙሪዎር ዴንዲዎ ኔጌ ያይዲታሞ ኬላ ፔቴ ፔቴ ሌዒ ዒንህም ማዒህና ገይህኪ፤ ዬካፓ ዓካሪ ዒንህ ታኣም ዎይዚ ዒፃህ ዎዘጉዴ ሜቶ ሄሊሳቴያ ዔራንዳኔ። 35 ታጊዳ ፑርቱዎና ዘርቴ ዔቁ፡ ሃያ ዴሮይዳ ዬያ ባኮ ቢያ ታ ማዲንዳኔ፤ ሃያ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዒንህ ቢያህ ሃይቁ ኩዳንዳኔ፤ ዬያ ገዒህ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኪ» ገዔኔ።

36-37 ዓጪሎ ሙራንዳጉዲ ሙሴ ዳኪ ዓሶይዳፓ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዑፃ ጉንዲሜንዳጉዲ ሉኡዙሞ ሃይሶ ዴሮም ኬኤዜ ዓሶይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርታ ደርዎ ዓጌም ዔያታ ሃይቁኔ። 38 ዓጪሎ ሙሪ ማዒ ሙኩ ዓሶይዳፓ ሃይቁዎዎ ዓቴዘንህ ኔዊ ናኣዚ ዒያሱና ዩፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤና ሌሊኪ።

ዓጪሎ ዓርቃኒ ዓሳ ፔ ማሊህና ማዴ ማዴ (ላሚ ዎማ 1:41-46)

39 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ገዒ ባኮ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ሙሴ ኬኤዛዛ፤ ዓሳ ዒናፓ ዩኤኪኔ። 40 ዬካፓ ዘር ጉቴሎ ጉቴ ዓማ ገሜራዳ ዓጮ ያሊ ዓርቃኒ ዔያታ ዔቁኔ፤ ዒማና ዔያታ፡- «ሃይሾ ዓካሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑም ዒንጋንዳኔ ገይ ጫኣቁ ቤዘ ኑ ዓኣዳንዳኔ፤ ቤርታ ኑ ጎሜ ማዴህ ኑ ዔራኔ» ገዔኔ።

41 ሙሴ ጋዓንቴ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ባኮ ዓይሳር ዒንህ ኩንህ ዒፃይ? ዒንህ ሃህ ማላ ማሊፃ ዒንህም ገኢጋዓኪ! 42 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንህና

14:9 14:9 ዔ.ብ. 3:16። 14:13 14:13 ኬሲ. ማፃ 32:11-14። 14:18 14:18 ኬሲ. ማፃ 20:5-6፤ 34:6-7፤ ላሚ. ዎማ 5:9-10፤ 7:9-10። 14:23 14:23 ዔ.ብ. 3:18። 14:24 14:24 ዒያ. 14:9-12። 14:29 14:29 ዔ.ብ. 3:17። 14:33 14:33 ዳኪ. ማዴ 7:36።

ዋላቱዋአሠሮ ዬካ ዓአዲፖቲ፤ ዲንሢኮ ሞርካ ዲንሢ ለቫንዳ። 43 ማላቁ ዓሰና ካአና፤ ዓሰና ዲንሢ ዳዳንቃዎ ያሎ ዓርቃንዳ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃሺ ዲንሢ ዓአዲሢ፤ ሃሢ ዲዚ ዲንሢና ዋላ ማላቁዋአሠሮ ያሎና ዲንሢ ለቫንታንዳ።» ጌዔ።

44 ሙሴንታ ያኦሲኮ ጫአቁሞ ታአቦቶንታ ጉርዳፓ ዓገዳ ዓአዲሞንቲ ፔ ማላሢና ሌሊ ዔያታ ያይዲሺ ዲኮ ዓጮ ያላኒ ከሰከ። 45 ዬካፓ ዲኢካ ናንገ ማላቁ ዓሰና ካአና፤ ዓሰና ሎኦፓ ከዲ ያሎ ዔያቶና ዓርቃዎ ሆርማ ጎዎ ቤዞ ሃላንዳአና ለቫ ዔያቶ ዳውሴ።

15

ያኦሴሞ ዲንጎ ዲንገሢ ሃላ ቃሲ ዓይሢንቲ ዓይሥሢ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ «ዲንሢ ናንገንዳ፡- ታ ዲንሢሞ ዲንገኒ ማሌ ዓጮሎ ዲንሢ ጌላ ዋደና፡- 3 ሚቹ ዲንጎ ዲንገሢሞ፡ ናኦቢ ከንሢኒ ዲንገንታ ዲንገሢሞ፤ ሃሢ ፔ ማላሢና ናሽኪ ዲንጎ ዲንገሢሞ ማም ካአኮ ዛሎንታ ዔርቲ ቦንቾ ከሎንታይዳ ዲንገንታ ዲንገሞ ማዓንዳ፡- 4 ጌማይ፡ ዓዳ ማራይ ሸኢሽ ዲንጉዋቲ፤ ዬያጉዳ ሙዎ ዲንገሞ ማዔ ዲንገፃ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳያኑ፤ 4 ዬያጉዳ ዲንገፃ ዲንገ ዓሢ ደሎዘኮ ገዲሚሽፓ ከዳያ ማዔ ዛይቲና ዲርኪንቲ፡ ፔቲ ከሎ ማዓንዳ ሸኢቹ ዲኢሊ፤ ሃአኮ ዲንገሢ ማሃ ዲንገንዳያ ኮይሳ፤ 5 ዬያጉዳ ሃሢ ፔቲ ፔቲ ዓደ ማራቶና ዋላ ዑሽ ዲንገሢ ማዓንዳ፡- 6 ደሎዘኮ ገዲሚሽፓ ከዳያ ማዔ ዋይኔ ዑሽ ሚቹ ዲንጎ ዲንገሞና ዋላ ዔኪ ሸኢሽጎ። 6 ዓዳ ማራይ ያኦሴሞ ዲንገንታ ዲንገሢ ማዔ ዲንገንታ ዋደና ኦሽ ደሎዘኮ ከሙሢና ሃሢ ገዲሚሽ ማዓ ሪማቲ ዛይቲና ዲርኪንቲ ፔቲ ከሎ ማዓ ዲኢሊ ዔኪ ሸኢሽጎ። 7 ዑሽ ዲንገሢ ማዓንዳ፡- 8 ደሎዘኮ ገዲሚሽፓ ኮሽ ከዳያ ማዔ ዋይኔ ዑሽ ዔኪ ሸኢሽጎ። 8 ያላ ዲንጎ ባኮኮ ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳያ ማዔ፤ 8 ናኦቢ ከንሢሢሞ ማም ፔቲም ሚቹ ዲንጎ ዲንገሢ ማሃ፤ ዬያጉዳ ገንሣ ያኦሴሞ ሹኪ ዲንጎያ ማሃ ፔቲ ዋፓና ዲንገንታ ዋደና፡- 9 ዬያ ዋፓናሢና ዋላ ደሎዘኮ ገዲሚሽ ማዓ ዛይቲና ዲርኪንቲ፡ ሃይሃ ከሎ ማዓንዳ ሸኢቹ ዲኢሊ ሃአኮ ዲንገሢ ማሃ ሸኢሽጎ። 10 ዬያጉዳ ሃሢ ደሎዘኮ ገዲሚሽ ማዓ ዋይኔ ዑሽ ያኦሴሞ ዲንገንታ ዑሽ ዲንገሢ ማሃ ሸኢሽጎ። ዬይ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳያ ማዔ፡ ሚቹ ዲንጎ ዲንገሢ ማዓንዳ።» ጌዔ።

11 ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ፔቲ ፔቲ ዋፓናና ዓዳ ማራቶና፤ ሃሢ ማራናአቶና ዋናናአቶና ዋላ ዲንገንታንዳ ዲንገፃ ያዲ ማዓንዳ፤ 12 ፔቲ ቆልሞፓ ዑሣ ዓአዲ ማዔ ዲንገሢ ዲንገንታ ዋደና ዋላ ዲንገንታ ሃአኮ ዲንገፃ ዬና ጎይዎ ቃሲንቲ ቃሲንቲ ዳንዳንዳ፤ 13 ዓጮ ሾይንቲ ፔቲ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ፡- ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳ ዲንገሢ ማሃ ሃአኮ ዲንገሢ ዲንገ ዋደና ዬያ ቢያ ማዳንዳያ ኮይሳ፤ 14 ሚርጌ ዋዳያ ማም ዳካ ዋዳ ዲንሢ ባአካ ሙኬ ዓሲ ማዔ ናንገ ማሌ ዓጪ ዓሲ ሳዋ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሳ፡ ሙኤዚ ዲንገሢ ዲንገኒ ኮዔቲ ዬያ ዳምቦ ጎይዎ ማዳንዳያ ኮይሳ። 15 ዲንሢ ማዔቲያ ዲንሢ ባአካ ናንገ ማሌ ዓጮ ዓሳ ሙካ ዋደይ ቢያ ዬንሢ ዳምቦንሢ ሃኮ ካፒ ከንሣንዳያ ኮይሳ፤ ዲንሢንታ ዔያቶንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ፔቲኬ። 16 ዓይኮንዳ

ዋጌያ ማም ዳምቤ ዲንሢ ቢያሢሞ ሃኮ ማዳንኬ» ጌዔ።

17 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 18 «ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ታ ዲንሢ ዔኪ ዓአዲ ዓጮ ዲንሢ ጌሌ ዋደና፡- 19 ሳዔሎይዳፓ ጎሽኪ ዲንሢ ዳንቃ ባኮ ቢያ ዔኪ ዲንሢ ሙዓ ዋደና ዬያይዳፓ ዔኪ ታአም ዲማ ዲንገሢ ማሃ ዲንጉዋቲ፤ 20 ዬይያ፡- ዓኮ ሃአኮይዳፓ ላአዲንታ ቤርታሳ ላአዳ ታአም ዲንገንታያ ማዔ ሸኢኮንጎ፤ ዲንሢ ሸርካ ሃአኮይዳፓ ዔኪ ሸኢሽ ዲንገሞ ዲማ ዲንገሢ ማሃ ዬያ ሸኢሽጎ። 21 ሃገ ሙካ ዋደ ቢያይዳ ዓኮ ሃአኮይዳፓ ዲንሢ ላአዳ ዋደና ቢያ ላአዲይዳፓ ዔኪንቲ ዔኪንቲ ታአም ዲማ ዲንገሢ ማዔ ዲንገንታንዳያ ኮይሳ።

22 «ጎዎንቲ ፔቲ ዓሲ ዔሩዋዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ዓይሢያይዳፓ ፔቲ ፓጪሳያ ማዔ፤ 23 ሃሢ ሴካ ቤርታ ዲንሢኮ ዜርፃ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ዓይሢያ ቢያ ከንሡዋያ ማዔ ፓጪሴቲ፤ 24 ዬያጉዳ ዳቢንቶ ዓሳ ዔሩዋዎ ማዳቲ ፔቲ ዋፓና ዔኪ ሙኪ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሚቹ ዲንጎ ዲንገሢ ማሃ ሸኢሽጎ፤ ዬያና ዋላ ኮይሳያ ማዔ ሃአኮ ዲንገሞና ዋይና ዑኮ ዲንገሞ ሸኢሽጎ፤ ቃሲ ሃሢ ፔቲ ኮላይ ጎሞ ጌኤሻ ዲንገሢ ማሃ ሸኢሽጎ። 25 ዬያይዳ ቁኤሳሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ጉቤ ጎሞ ጌኤሽጎ፤ ዔያታ ዬያ ዳቤሢ ዔሩዋዎታሢ፤ ሃሢ ጎሞ ጌኤሽጎም ማዓንዳ ዲንገሞና ሃአኮ ዲንገሞና ማዔ ዲንገፃ ናንገና ናንገ ጎዳም ዔያታ ዲንገሢሮ ጎማ ዔያቶኮ ዓቶም ጌይንታንዳ። 26 ቢያሢ ፔቲሞና ዔሩዋዎ ዳቤያታሢ ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዓሰና ዔያቶ ባአካ ናንገያ ማዔ ሙኬ ዓሰኮ ጎማ ዓቶም ጌይንታንዳ።» ጌዔ።

27 ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ፔቲ ዓሲ ዔሩዋ ጎማ ማዳቲ ፔቲ ሌዔ ማዔ ማርማሪ ጎሞ ጌኤሻ ዲንገሢ ማሃ ሸኢሽጎ። 28 ዬካፓ ቁኤሳሢ ዳቢንቲ ማዳ ጎሞ ዓሢኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ሸኢሽጎ፤ ጎማ ዲዛኮ ዓቶም ጌይንታንዳ። 29 ዓጮ ሾይንቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔቲያ ዔያቶ ባአካ ናንገ ሙኬ ዓሲ ዔሩዋዎ ጎማ ማዳ ዓሲ ቢያ ከንሢኒ ኮይሳ ዋፓ ዬያኬ። 30 ጋዓንቲ ዓጮ ሾይንቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሲያ ማም ሙኬ ዓሲያ ቢያ ዔራዎ ጎማ ማዳ፤ ዬይ ማዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ቦሃ ማዳንቲ ማዳታሢ ዳር ባአካፓ ባይቆም፤ 31 ዬይ ባካ ዲዛ ሃላሢ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዘ ባኮ ዲ ቦሃሢሮና ዓይሢንቲ ዓይሢያፓ ዔራዎ ፓጪሴሢሮኬ፤ ዬያር ዬይ ዓሢ ማሊ ባባይቆንጎ፤ ዬያ ዲ ፔገዳ ዔኪ ዬዔያኬ» ጌዔ።

ሃውሽ ከሎ ቦንቹባአያ ማዔያና ሜቶይዳ ጌሌ ዓሲ

32 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓአንቲ፡ ፔቲ ከሊ ፔቲ ዓሲሰኬይ ሃውሽ ከሎና ሃንጻሌ ሃአኪ ዓርቁንቲ፤ 33 ዲዛ ዓርቁ ዓሳ ዲዛ ዔኪ ዲሰራዔኤሌ ዓሰንታ ሙሴንታ ዓአሮኔያ ዓአ ቤዞ ሙኬ። 34 ዲዛ ዋደንዳቲያ ጎይዎ ዔርቲባአሢሮ ዳካ ዋዳ ዓሲ ዲዛ ካፓንዳ፡- ዓይሢንቲ። 35 ዬካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓሢ ዋዳንታንዳያ ኮይሳ፤ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ጉርዳፓ ዙሎ ከሲ ሹቻ ዲይ ዲዛ ዋዳንጎ» ጌዔ። 36 ዬያር ዓሳ ቢያ ዓሢ ጉርዳፓ ዙሎ ከሲ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ጎይዎ ሹቻ ዲይ ዋዳ።

ዓፒላኮ ዓቹዳ ዓገንታ ሸኤሜ ሃላ

37 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 38 «ሲሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ፤ ሲንሢኮ ዓፒሎ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ቢያ ሸኤማ ዓጉዋቲ፤ ፔቲ ፔቲ ዓጮይዳ ዓገገታሂ ጮልዔ ሸኤማና ኮሾና ማዖንጎ፤ ይያ ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ካፒ ማዳዋቲ፤ 39 ይይ ዓፒሎኮ ዓጮ ዲይንቴ ሸኤማ ጳቂሃ ባኣዚ ማዓንዳሂሮ ይያ ዛጋ ዋዶና ቢያ ዓንሢ ታኣኮ ዓይሢ ማዳ ኩንሃያ ማዓንዳኔ፤ ታገዳፓ ሃከ፡ ዓንሢ ሸኤና ዓንሢ ሱኡኮ ዓንሢ ኩንሃያ ማዓንዳኔ፤ 40 ዓንሢኮ ዓፒሎ ዓጮይዳ ዓንሢ ዴንቃንዳ ሸኤማ ታኣኮ ዓይሢ ዓንሢ ኩንሃያንዳጉዲ ዓንሢ ጳቂሃንዳኔ፤ ዓንሢያ ጉቤና ታኣም ዓይሢንቴ ዋርቃያ ማዓንዳኔ። 41 ታኣኔ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዓንሢኮ ያኦሲኬ፤ ታ ዓንሢኮ ያኦሲ ማዓኒ ገብፄ ዓጮፓ ኬሴ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዓንሢኮ ያኣዛሂኬ» ጌዔ።

16

ቆራሄና ዳኣታኔና ዓቤሮኔና ማዳ ፑርቶ ባኮ

1 ሌዊ ማኣራፓ፡ ቁዓቲ ቶኣኪ ማዔ፡ ዪፅሃሪ ናኣዚ ቆራሄና ርኣቤኤሌ ማኣራፓ ዔኤሊያቤ ናኣዚ ዳኣታኔና ዓብሮኔና፤ ሃሃ ፓሊቲ ናኣዚ ያኔንታ፡ 2 ሲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ዔርቲያ ዳር ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዶኦሪንቴ ላምዖ ጸኤታና ዶንገንታሚ ዓሲንታ ዋላ ሙሴም ዋይዞ ዒዲ ማካያ ማዒ ከሰከኔ። 3 ዔያታ ሙሴና ዓኣሮኔና ቤርቶ ሸኤኪ፡- «ዓንሢ ፔቶ ዑሃ ዓኣሄኔ! ሃይ ቡኬ ዓሳ ፔቲ ፔቲሢ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲማዳያኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኵኡና ዋላኣ ዓኣኔ፤ ሂዳዖ፡ ናንገና ናንገ ጎዳሮ ማዔ ዓሶ ዑፃ ዓንሢ ሌሊ ዓንሢ ዓይጎር ፑኡፒሳይ?» ጌዔ።

4 ሙሴ ይያ ዋይዞዖ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ሸኤቄ፤ 5 ቆራሄና ዓዛና ዋላ ፔቲ ማዒ ዓኣ ዓሶም፡- «ዚሮ ጉቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም ዲማዳሂ ያናታቲያ ዲማሲ ኵና ዳዋንዳኔ፤ ዒ ዋዋዳንዳይ ጌዔቲ ዒዛሮ ማዔሢና ዒዚ ዶኦሪ ዓሢ ዒዛም ሚቶ ዓንጎ ቤዘይዳ ዒዛ ኮይላ ሙኪ ማዳንዳጉዲ ማሃንዳኔ። 6 ዚሮ ጉቲ ኔናንታ ኔኤና ዋላ ፔቲ ማዔ ዓሳ ቢያ ታም ጩቢሶ ዓንጎ ዔኪ ይዑዋቲ! 7 ይያ ዓንጎይዳ ታሚ ቁንሢ ካኣሺ፡ ዑንጅጊዳ ዓገ ሚቶ ዓንጎ ቤዘ ዔኪ ሸኤኪ-ፑቲ፤ ይካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ያና ፔኤም ዲማሲ ዶኦሪቲያ ኵ ዛጋንዳኔ፤ ፔቶ ዑሃ ዓኣሄያ ማዔ ዓሳ ዓንሢ ሊዋ ዓሶኬ» ጌዔ።

8 ሙሴ ሃሃ ቆራሄ ኮይላ፡- «ዓንሢ ሌዊ ዓሳ ዋይዞዋቲ፤ 9 ዓንሢ ዒዛ ቤርቶ ሸኤኪ ዒዚ ዳርና ካኣማ ማኣሮይዳ ማዳ ማዳንዳጉዲ፤ ሃሃ ሲሰራዔኤሌ ዳርኮ ቤርታ ዔቁ ዓንሢ ማዳንዳጉዲ ሃንጎ ሲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካፓ ሲሰራዔኤሌ ያኣዛሂ ዓንሢ ዶኦሪ ዲማ ማሃሂ ዳካ ባኣዚ ማሃ ዓንሢ ዛጋ? 10 ዒዚ ዓንሢንታ ሜሌ ሌዊ ዓሶንታኮ ይይ ቦንቻ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሃኔ፤ ሃሃ ዓንሢ ጋዓንቴ ቁኤሶ ቤዘዋ ዓርቃኒ ኮዓኔ፤ 11 ዓንሢንታ ዓንሢና ዋላ ፔቲ ማዔ ዓሶንታ ዓኣሮኔ ዑፃ ጉንዲማ ባካ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይሃ ባኮ ዒዲ ዒዛ ዑፃ ጉንዲሚሂኬ» ጌዔ።

12 ይካፓ ሙሴ ዔኤሊያቤ ናኣቶ ዳኣታኔና ዓብሮኔና ኮይላ ዓሲ ዳኪ ዔያቶ ዔኤሊሳዛ፡ ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ኵኡ፤ ሙካዓ! 13 ሃይካ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ኵ ሃይቃንዳጉዲ ኮኩ ዓጮ ገብፄይዳፓ ኵ ኵና ኬሴሢ ዳካዛ፡ ሃሃ ገንሃ ኵ ዑፃ ኵ ዋኣናዲኒ ኮዓ? 14 ማሊ ማዔ ዓጩሎ ኵ ኵና ዔኪ ይይባኣሲ፤ ሃሃ ኵ ጎሺ ጎሽካንዳ ቤሲና ዔኤቢ ኵ ቲካንዳ ቤሲያ ኵ ኵም ዓንገባኣሂ

ዔርቲያኬ፤ ሃሃ ኵ ኵና ጌሻኒ ኮዓ? ኵ ኵ ኮይላ ሙኪያ ሙካዓኬ!» ጌዔ።

15 ይያሮ ሙሴ ሚርጌና ዳጋዳዖ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮይላ፡- «ሃይ ዓሳ ኔኤም ዓንጎ ዓንገይ ዔኪ፤ ታኣኒ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ዓሲምታዖ ፑርታ ማዳባኣሲ፤ ሜሌ ዓቲም ዔያቶኮ ሃርይዳፓታዖ ታ ዔኪባኣሲ» ጌዔ።

16 ዓማና ሙሴ ቆራሄም፡- «ያሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ዚሮ ኔናንታ ላምዖ ጸኤታና ዶንገታሚና ማዔ ኵ ዓሳ ይዑዋቲ፤ ዓኣሮኔና ዒኣካ ዓኣኔ። 17 ዓንሢ ፔቲ ፔቲሢ ዓንሢኮ ታም ጩቢሶ ዓንጎ ዔኪ ይይጋፓ ጊዳ ዑንጅ ዓጉዋቲ፤ ይያይዳሰካፓ ላምዖ ጸኤታና ዶንገታሚና ማዓ ታም ጩቢሶ ዓንጎ ያኦሲ ቤርቶ ዔኪ ሸኤኪ-ፑቲ፤ ኔናንታ ዓኣሮኔንታ ጩቢሶ ዑንጅ ያኦሲ ቤርቶ ሸኤኪ-ፑቲ» ጌዔ።

18 ይያሮ ፔቲ ፔቲሢ፡- ታም ጩቢሶ ዓንጎይዳ ታሚ ቁንሢና ዑንጅና ዔኪ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮ ካራ ዔቁኔ፤ ሙሴና ዓኣሮኔናኣ ዔያቶና ዋላ ዔቁኔ። 19 ዓማና ቆራሄ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶ ፔቲይዳ ቡኩሲ፤ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ሙካዖ ሙሴና ዓኣሮኔናኮ ቤርቶ ዛላ ዔቁኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ቦንቻ ፖዓኣ ዳር ቢያሂም ፔጋዲ ዳዳኔ። 20 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- 21 «ሃያ ዳር ኮይላፓ ዶጩ፤ ሃኪ ዔቁዋቲ፤ ታኣኒ ዔያቶ ፔቲና ባይዛንዳኔ» ጌዔ።

22 ይያሮ ሙሴንታ ዓኣሮኔንታ ባሊቶና ሳዓ ላሃዖ፡- «ዔ ያኦሲዮ! ዓሲም ቢያ ሸምፔ ዓንጎሂ ኔናኬ፤ ፔቲ ዓሲ ጎሜ ማዳሂሮ ጉቤ ዳርይዳ ኵ ዳጋዳ?» ጌዔ።

23 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 24 «ቆራሄና ዳኣታኔና ዓብሮኔና ማኣሮ ኮይላፓ ዳራ ሸኤካንዳጉዲ ኬኤኬ» ጌዔ።

25 ይካፓ ሙሴ ሲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ፔኤና ዔኪ ዳኣታኔና ዓብሮኔና ኮይላ ዓኣዳኔ፤ 26 ዳርማኣ ዒ፡- «ሃያ ዓይሢንቶ ዒፃ ዓሶ ማኣሮ ኮይላፓ ዶጩ፤ ሃኪ ዔቁዋቲ፤ ዔያቶ ባኣዚ ማዔ ዓይጎ ማሃያ ካኣሚፖቲ፤ ዓንሢ ካኣሜቲ ዔያታ ማዳ ጎም ዛሎና ዓንሢያ ቢያሂ ዔያቶና ዋላ ጋፓንዳኔ» ጌዔ። 27 ይያሮ ዳራ ቆራሄና ዳኣታኔና ዓብሮኔናኮ ማኣሮ ኮይላፓ ሸኤኪም፡ ዳኣታኔና ዓብሮኔና ፔኤኮ ናኣቶንታ ላኣሎንታ ዋላ ፔ ማኣሮ ካራ ኬሰኪ ዔቁኔ። 28 ዓማና ሙሴ ዳርም፡- «ሃያ ማዳ ቢያ ታ ማዳንዳጉዲ ያኦሲ ታና ዳኬያ ማዔሢ ዓንሢ ዔራንዳሂ፤ ሃሃ ታኣኒ ሃያ ማዳሂ ታ ሸኔናቲዋታሂያ ዓንሢ ዔራንዳሂ ሃያ ዛገኬ፤ 29 ሃይ ዓሳ ያኦሲዳፓ ማዔ ፑርታ ባኣዚ ዔያቶ ሄሊባኣንቴ ዓሲ ሃይቃ ጎይሢ ሃይቁቲ ታና ናንገና ናንገ ጎዳ ዳኬያቲዋሴ፤ 30 ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋይዘንቴ ቤቁባኣ፡ ዓኪ ባኣዚ ማዳ ሸምፔና ዔያታ ዓኣ ጎይሃ ዓኣዖ ሃይቁ ዓሲ ጎይሢ ዶኦኪንታንዳጉዲ ሳዓ ዳርዒ ዔያቶንታ ዔያቶሮ ማዔ ባኮ ቢያ ዔኤዳቶ፡ ሃይ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳም ዓይሢንቶ ዒዳያ ማዔሢ ዓንሢ ዔራንዳኔ» ጌዔ።

31 ሙሴ ይማ ጌዒ ጋፓፓማና ዳኣታኔና ዓብሮኔና ዔቁ ዓኣ ሳዓ ዳርዒ፡ 32 ዔያቶንታ ዔያቶኮ ማኣሮ ዓሶንታ፤ ሃሃ ቆራሄና ፔቲ ማዔ ዓሶንታ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮዋ ቢያ ዔኤዳኔ። 33 ይያሮ ዔያታ ሸምፔና ዓኣ ጎይሃ ዓኣዖ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮና ዋላ ሃይቁ ዓሲጉዲ ዶኦቲኔ፤ ሳዓ ገንሃ ዋላ ካኣሜም ዔያታ ዶኦኪንቴ ባይቁ። 34 ዓማና ዒኣካ ዓኣ ሲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ይያ ዳርኮ ዒላቶ ዋይዞዖ ጳሽኬኔ፤ «ሳዓ ኵናኣ ዔኤዳኒ ዳንዳዓሂሮ ኵ ጳሽኮም!» ጌይ ጌይ ዔያታኣ ዒላቲ።

35 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ኮይላፓ ታሚ ኬይሴም ዑንጅ ጨቢሳ፣ ላምዎ ጸኢታና ደንገታም ዓሶ ሙዔ። 36 ያዲ ማዔሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 37 «ዓኣርኔ ናኣዚ ዓላዜሬ ሞኦኖ ዓንጎ ዲይ ኮሺንቴ፣ ታሞ ጨቢሶ ባኮ ታሞና ሙይንቴ ዓሶፓ ዔኪ ታሞ ጨቢሶ ዓንጎ ታኣም ዲማዲያታሢ ገዳ ዓኣ ዲቢንፖ ማሌ ቤሰካ ላኣላንዳጉዲ ኬኤዜ። 38 ዩይ ታሞ ጨቢሶ ዓንጎ ታኣም ዲማዲሢ ሚቺ ዓንጎ ቤዘ ሺኢኬ ሞዶናኬ፤ ዩያር ዓይታ ማዲ ጎሞ ዛሎና ሃይቄ ዩና ዓሶኮ ታሞ ጨቢሶ ዓንጎ ዔኪ ሚቺ ዓንጎ ቤዘኮ ጉኡፓ ማዓንዳጉዲ ዲይ ቫኣዛሲ፤ ዩይ ዒሰራዔኤሌ ዳር ማታ ሃሉዋጉዲ ለዒንሢና ዔራዋቴ ገይሢም ማዓንዳኔ።» ገዔ።

39 ዩያር ዓላዜሬ ታሞ ጨቢሶ ዓንጎ ዔኪ ሚቺ ዓንጎ ቤዘኮ ጉኡፓ ማዓንዳጉዲ ቫኣዛሲ ዲዔ። 40 ዩያ ዒ ማዲ ጋፒሴሢ ያኦሲ ሙሴ ዛሎና ዒዛ ዓይሢ ጎይዎኬ፤ ዩይ ማዲንቴ ባካ ዓኣርኔ ያጺ ማዒባኣ፣ ዓይጎ ዓሲያ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዑንጅ ጨቢሳን ሚቺ ዓንጎ ቤዘ ባንሢ ዑካን ኮይሱዋያታሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ቢያ ዒንሢና ዔራዋቴ ገይሢም ማዓንዳኔ፤ ዩያ ዓሳ ዔሪባኣያታቴ ዩያጉዳ ማዲ ማዲ ዓሲ ቢያ ቆራሃና ዒዛና ፔቴ ማዔ ዓሶጉዲ ባይቃንዳኔ።

ዓኣርኔ ዳር ዲቆሽሢ

41 ዚር ጉቴሎ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጉቤ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳሪ ማዔ ዓሶ ዒንሢ ሞዲ» ገዒ ሙሴና ዓኣርኔና ዑፃ ጉንዲማ። 42 ሙሴና ዓኣርኔና ማዲ ባኮ ማኪ ጌሰታኒ ቢያሢ ፔቴሞና ቡኪንቴሰካፓ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ባንሢ ሺሪ ዛጋንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቫኣራ ዒዚ ዳርና ካኣማ ማኣር ካንቁም ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ዔያቶም ፔጋዲ ጴዴ። 43 ዩካፓ ሙሴንታ ዓኣርኔንታ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣርኮ ቤርቶ ዛላ ሙኪ ዔቃዛ፣ 44 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 45 «ሃያ ዳር ኮይላፓ ሺኢኪ ዔቁዋቴ፤ ታኣኒ ዔያቶ ፔቴና ባይዘንዳኔ!» ገዔ። 46 ዩያር ዩያታ ላምዓሢ ባሊቶና ሳዓ ላሃ፤ 47 ዩያር ኮይላ፡- «ኔኤኮ ታሞ ጨቢሶ ዓንጎ ዔኪ ሚቺ ዓንጎ ቤዘፓ ታሚ ቁንሢ ካኣሺ፣ ገዳ ዑንጅ ዓገ፤ ዩያይዳሰካፓ ዳር ባንሢ ዑኩና ዓኣዲ ዓሶኮ ጎሞ ያኦሲ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ጨቢሹ፤ ሩኤሬ! ሃይሾ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ዓሶይዳ ሙኪም ዳር ኩርሳንዳ ፑርታ ሃርጌ ጌላ።» ገዔ። 47 ዓኣርኔ ዩያ ዋይዚ ታሞ ጨቢሾ ዓንጎ ዔካዎ ቡኪ ዓኣ ዳርኮ ባኣኮ ሩኤሬ ዓኣዲ፣ ፑርቶ ሃርጋ ጌላሢ ዛጌ ሞዶና ታሞ ቁንፆይዳ ዑንጅ ዓገ ዳርኮ ጎሞ ያኦሲ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ጨቢሹ። 48 ዩያይዲ ፑርቶ ሃርጋ ዳር ኩርሱዋንቴ ሃሺሴ፤ ዓኣርኔ ዒማና ሃይቄ ዓሶና ሽምፖና ዓኣ ዓሶናኮ ባኣካ ዔቁ። 49 ዒማና ሃይቄ ዓሶኮ ፓይዳ ቆራሃና ዋላ ዓይሢንቶ ዒደ ኩዳ ዓሶ ቃሱዋንቴ ታጾ ያይዶ ሺያና ላንካይ ጸኤታ ዓሲ ማዔ። 50 ዩይ ፑርቶ ሃርጋ ዔቁሰካፓ ዓኣርኔ ሙሴ ኮይላ ማዒ ዓኣዴ፤ ዒማና ሙሴ ዓፒሎና ማከንቴ፣ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ካራ ዓኣ።

17

ዓኣርኔ ኮኣሎኮ ዒሊያ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔቴ ፔቴ ቶይዶ ማኣራፓ ኮኣሎ ኮኣሎ ዔኪ ታጾ ላምዎ ኮኣሎ ኔኤም ዒንጎንዳጉዲ ያኦጩ፤ ዩያ ኮኣሎ ዑፃ ፔቴ ፔቴሢኮ ሱንፆ ያኣ።» 3 ሌሞ ማኣር ዛሎና ዒንገንቴ ኮኣሎ

ዑፃ ዓኣርኔ ሱንፆ ያኣ፤ ፔቴ ፔቴ ቶይዶ ማኣርኮ ሱኡጎ ዛሎና ፔቴ ፔቴ ኮኣሎ ሺኢኮንጎ። 4 ዩያ ኮኣሎ ዓፒሎና ማከንቴ፣ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣራ ዔኪ ዓኣዲ ታ ኔኤና ጌሰታ ጫኣቁሞ ሳኣዲኮ ቤርቶ ዛላ ጌሢ፤ 5 ዩካፓ ታኣኒ ቁኤሴ ማዓንዳጉዲ ደኣሬ ዓሢኮ ኮኣላ ቶሺ ዋርቃንዳ፤ ዩያይዲ ሃይ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ሞዴ ኔገዳ ጉንዲማ ጉንዲማሢ ዔያቶ ታ ሃሺሳንዳ።» ገዔ።

6 ዩያር ሙሴ ዩያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ኬኤዜም ፔቴ ፔቴ ሱኡጋ ፔኤኮ ኮኣሎ ዔኪ ሙኪ ዒዛም ዒንገኔ፤ ፔቴ ፔቴ ቶይዶ ማኣራፓ ሱኡጎ ዛሎና ዒንገንቴ ኮኣላ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዎ ማዔ። ዩያ ኮኣሎ ባኣካ ዓኣርኔ ኮኣላ ዓኣ፤ 7 ሙሴ ዩያ ኮኣሎ ዔኪ ዓፒሎና ማከንቴ፣ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣርይዳ ጫኣቁሞ ሳኣዲኮ ቤርቶ ዛላ ጌሢ።

8 ዚር ጉቴሎ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ሙሴ ጌላፖ ሌሞ ማኣር ዛሎና ዒንገንቴ ኮኣሎ ቶሺ ዓኣንቴ ደንቁ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ዒሊ ኬሲ ቡናፖ ሌወዜ ዓኣፒ ዓኣ፤ 9 ዒማና ሙሴ ኮኣሎ ቢያ ዔኪ ሙኪ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዲዋዛ፣ ዩያ ማዔ ባኮ ቢያ ዛጌሰካፓ ፔቴ ፔቴ ሱኡጋ ፔ ኮኣሎ ዔኪ። 10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ጫኣቁሞ ሳኣዲኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣርኔ ኮኣሎ ገንሢ ጌሢ፤ ዋይዘ ዒዓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታገዳ ጉንዲማሪ ሃሺባኣያታቴ ሃይቃንዳሢ ዩይ ዔርዛያ ማዒ ዳዎንጎ» ገዔ። 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሢ ጎይዎ ሙሴ ማዴ።

12 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሙሴ ኮይላ፡- «ያዲ ማዔቴ ኑ ቢያሢ ኩዳ፤ ገይሢኪ! 13 ዓፒሎና ማከንቴ፣ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣር ባንሢ ዑኩሢ ሃይቃን ማዔቴ ኑኡኒ ቢያሢ ጋፓንዳ፤ ገይሢዳ?» ገዔ።

18

ቁኤሴና ሌሞ ዓሶና ማዲ ማዲ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓኣርኔም፡- «ዓፒሎና ማከንቴ፣ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣርይዳ ማዲንታ ማዲ ዛሎና ዳቢንታ ባኣዚኮ ያኦጩንታንዳሢ ኔናንታ ኔ ናኣቶንታ ሌሞ ዓሶንታኬ፤ ቁኤሳ ማዲ ማዲ ዛሎና ዳቢንታ ባኣዚኮ ባሺ ያኦጩንታንዳሢ ኔኤና ኔ ናኣቶና።» 2 ኔናንታ ኔ ናኣቶንታ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣርይዳ ማዲ ሞዶና ዒንሢ ማዲ ማኣዳንዳጉዲ ሌሞ ዓሶ ማዔ፣ ኔ ያጾፓ ዓሲ ዔኪ፤ 3 ዔያታ ዒንሢ ማኣዲ ማኣዲ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣርይዳ ዓኣ ባኮ ዛገ ካፓያ ማዎንጎ፤ ያዲ ማዔቴያ ታኣም ዲማዲ ቤዘና ሚቺ ዓንጎ ቤዘናይዳ ዓኣ ጌኤኮ ባኮ ዔያታ ካኣማንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዔያታ ካኣማቴ፡- ዔያቶንታ ዒንሢንታ ቢያ ሃይቃንዳኣኬ። 4 ዔያታ ቢያ ሞዴ ዒንሢና ዋላ ማዲ ማዲ፣ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣርይዳ ማዲንዳጉዲ ገይንቴ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሣንዳያ ኮይሳ፤ ጋዓንቴ ሌሞ ዓሲ ማዒባኣ፣ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዒንሢና ዋላ ማዲ ሙካንዳያ ኮይሱዋሴ። 5 ታኣኮ ዳጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ላሚ ሙኩዋጉዲ ታኣም ዲማዲ ቤዘና ሚቺ ዒንጎ ቤዘናይዳ ማዲንታ ማዲኮ ሞኣናዲ ማዲንዳ ዓሳ ኔኤና ኔ ናኣቶና ሌሊኬ። 6 ዒንሢ ያጾ ማዔ ሌሞ ዓሶ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካፓ ደኣሬ ዒንሢም ዒንጌሢ ታናኬ፤ ዔያታ ዓፒሎና ማከንቴ፣ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣርይዳ ማዲንዳጉዲ ገይንቴ ማዲ ማዲኒ ታኣም ዲማዲያኬ። 7 ጋዓንቴ ሚቺ ዒንጎ ቤዘና ጎኡቦ ዓፒሎኮ ጋር ዛሎና ዓኣ ዑሣ ዓኣዴ ዲማዲ ቤዘ ቁኤሳ ማዲ ማዲ ማዲንዳሢ ኔኤና ኔ ናኣቶና ሌሊኬ፤ ቁኤሴ ማዒ ማዲ ማዲ ዒንሢ ዛላ ማሃ ታ ዒንሢም ዒንጌሢ ዩይ ማዲ ዒንሢሮኬ፤ ቁኤሴ

ማዕባክ ዓይነት ዓሲያ ማዎም ዩኖ ቤዛ ባንሢ ዑኩቴ ሃይቃንዳኔ» ጌዔ።

ቄኤሶም ዲንገንታ ባኣዚ

8 ዩክገ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓኣሮኔም፡- «ታኣም ዲንገንታ፡ ማቸንቱዋ ደማ ዲንገያ ቢያ ኔኤም ታ ዲንገያ ማዔሢ ዔሬ፤ ዩይ፡- ናንገና ኔኤና ኔ ዜርዖና ዛላ ማዓንዳጉዲ ታ ዲንሢም ዲንገኔ፤ 9 ታኣም ዲንገንታ ማርገና ደማዴ ዲንገያ ቢያ፡ ሃኣኮ ዲንገያ፡ ጎሜ ጌኤሻኒ ዲንጎ ዲንገያንታ ደቢንቲ ዛላ ጨጋ ማሂ ዲንጎ ዲንገያገኣ ቢያ ታሚና ማቸንቱዋ ባካ ቢያ ኔኤና ኔ ናኣቶና ዛላኩ። 10 ታኣም ደማዴ ቤዛ ማዒ ዩያ ቢያ ሙዑዋቲ፤ ዩይ ታኣም ደማዴያኩ፤ ዓቲንቃ ሌሊ ሙዖንጎ። 11 ሃሣ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታ ቤርቶይዳ ሌካ ሌካ ዠገ ዲንጎ፡ ደማ ዲንገያ ቢያ ዲንሢሮኩ፤ ዩያ ባኮ፡- ኔናንታ ኔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዲሮ ናኣቶንታም ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ዲንሢሮ ማሂ ታ ዲንገኔ፤ ዳምቦ ጎይዖና ጌኤሻ ማዔ፡ ዓይጎ ዓሲታቲያ ኔ ማኣሪ ዓሲ ማዔይ ዩያ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔ።

12 ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዛዎ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ዲንጎ ኮዠ ኮዠ ባኮኮ ቤርቶ ጌይዖ፡- ሪሚቶ ዛይቶንታ ዎይዮ ዑኩንታ ሃኣኮንታ ታ ዲንሢም ዲንገኔ።

13 ሳዓ ዔያቶም ዲንገ ዓንጀይዳገ ታኣም ዔያታ ዔኪ ሙካ ቤርታ ቢያ ኔ ዛላ ማዓንዳሢሮ ዳምቦ ጎይዖና ጌኤሻ ማዔ፡ ኔ ማኣሪ ዓሲ ቢያ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ።

14 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ጉቤና ደማሲ ዲንገ ባኣዚ ቢያ ኔኤሮኩ፤ 15 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ዲንጎ፡ ዓሲኮዋ ማዎም ቆልሞኮዋ ቤርቲ ሾይንቲ ቢያ ኔኤሮኩ፤ ጋዓንቲ ዓሲኮ ቶይዳ ናይ ዛላ ሚኢሽ ዔኩዋቲ፤ ዩያጉዲ ዳምቦ ጎይዖና ሙይንታኒ ዳንዳዐ-ቆልሞ ናኣቶ ዛሎዋ ሚኢሽ ዔካኒ ዲንሢ ዳንዳዓኔ፤ 16 ሾይንቲ፡፡ ፔቲ ዓገኒ ኩሚ ናይ ዛላ ዲንገንቶም ጌይንቲ ጎይዖጉይያ ጌኤዠ ማኣራ ሚኢሽ ዴኤሠ-ሞ ዔር ባኮና ዳንገታሚ ገራኣሚ ማዓ ሹቺ ቢራ ዔካኒ ኔ ዳንዳዓኔ። 17 ባይኮ፡ ማሪይኮ፡ ዋኣሪኮዋ ቤርቲ ናይ ሚኢሽና ሻንቄ ማሂ ዔከንቶገ፤ ዩያታ ጉቤና ታኣሮ ማዔሢሮ ታኣም ሚቺ ዲንጎ ማዓኒ ኮይሳኔ፤ ዩያቶኮ ሱጉዎ ሚቺ ዲንጎ ቤዘኮ ደማ ላኣሉዋቲ፤ ሳዋ ታና ዎዛሳያ ማዓንዳጉዲ ማሎ ታሚና ሚቺዋቲ።

18 ዩያቶኮ ዓሻካ ዠገ ታኣም ዲንጎ ደማ ዲንገሢ ማዒ ዲንገንታ፡ ዚኢሮና ሚዛቆ ላባዎናጉዲ ዲንሢም ዲንገንቶንጎ። 19 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ዲንጎ ደማ ዲንገያ ቢያ ዲንሢም፤ ሃሣ ዲንሢኮ ዓቲንቆና ዉዲሮ ናኣቶናም ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ዲንሢሮ ማሂ ታ ዲንገኔ፤ ዩይ ዲንሢና ዲንሢኮ ዜርዖና ዋላ ታ ጫኣቃ፡ ላኣሚንቱዋ ሶኣጌ ጫኣቁሞኩ» ጌዔ።

20 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓኣሮኔም፡- «ኔ ዜርዖ ኔ ዳካልሳ ባኣዚ ፔቲታዎ ዔኪገ፤ ዲሰራዔኤሌይዳ ዓኣ ሳይይዳገ ኔኤም ማዓ ሳዓ ባኣያ ናንጎም፤ ዩይ ቢያ ኔኤኮ ታናኩ» ጌዔ።

ሌዊ ዓሳም ዲንገንታ ባኣዚ

21 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓኣሮኔም፡- «ዲሰራዔኤሌ ዴራ ዔያቶኮ ዓኣ ታጾ ባኣዚገ ፔቲማ ታኣም ዔኪ ሙካሢ ቢያ ሌዊ ዓሳ ዛላ ማዓንዳጉዲ ታ ዲንገኔ፤ ዩይ፡- ታኣኒ ዲንሢና ካኣማ ማኣሮይዳ ዔያታ ማዳ ማዳ ዛሎ ዲንገንታያ ማዓንዳኔ። 22 ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔገዳ ሃይቢ ዔኪ ዩዑዋጉዲ ሃካገ ሴካ ታኣኒ ዲንሢና ካኣማ

ማኣሮ ባንሢ ዑኩገ፤ 23 ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ሃካገ ሴካ ዛገ ካገንዳሢንታ ዩያ ባኮኮ ዋኣና ማዒ ቆላንዳሢ ሌዊ ዓሳ ሌሊኬ፤ ዩይ ዲንሢኮ ዜርዖም ማዒ ማዒ ናንጎያ ላኣሚንቱዋ ዎጌ ማዓንዳኔ፤ ሌዊ ዓሳኮ ዔያቶሮ ማዒ ናንጎንዳ ባኣዚ ዲሰራዔኤሌ ዓጫይዳ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ 24 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ደማ ዲንገሢ ማሂ ፔኤኮ ዓኣ ታጾ ባኣዚገ ፔቲማ ዔኪ ሙካሢ ዔያቶሮ ማዓንዳጉዲ ታ ዓይሢኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓጫይዳ ዔያቶሮ ማዒ ናንጎንዳ ባኣዚ ባኣያ ማዓንዳሢ ሌዊ ዓሳም ታኣኒ ኬኤዜ።» ጌዔ።

ሌዊ ዓሳ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮኮ ታጾገ ፔቲማ ዲንጎ ዲንገያ

25 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 26 «ሌዊ ዓሳም ሂዚ ጌዔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሢሮ ማሂ ዲንጎ፡ ታጾ ባኣዚገ ፔቲማ ዲሰራዔኤሌ ዓሳገ ዲንሢ ዔካ ዎዶና ዲንሢያ ዩያ ዔኬ ባኮይዳገ ታጾገ ፔቲማ ኬሲ ታኣም ደማ ዲንገሢ ማሂ ሸኢሹዋቲ። 27 ዩይ ዲንሢ ዲንጎ ዲንገያ ፔቲ ጎሽ ጎሽካ ዓሲ ካፄ ሃኣኮይዳገ ዔኪ፤ ገንሣ ሃሣ ዎይዮ ዑኩኮዋ ታጾገ ፔቲማ ኬሲ ዲንጎሢጉዴያ ማዎንጎ። 28 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታጾገ ፔቲማ ኬሲ ዲንጎሢገ ዲንሢያ ታኣም ማዓ ደማ ዲንገሢ ዩያይዲ ዲንጉዋቲ፤ ታኣም ዲንሢ ዔኪ ሙካ፡ ዩያ ደማ ዲንገያ ቄኤሳሢ ዓኣሮኔም ዲንጉዋቲ። 29 ታኣም ዲንሢ ዲንጎንዳሢ ዲንሢ ዔካ ባኮይዳገ ቢያ ቃራ ማዔ ባኣዚ ማዓኒ ኮይሳኔ። 30 ዩያ ቃራ ማዔ ባኮ ዲንሢ ዲንጎ ዎዶና ፔቲ ጎሽ ጎሽካ ዓሲ ታኣም ዲንጎ ባኮ ዲንጎዎ ዓቲሢ ፔኤም ማሃሢጉዲ ዲንሢያ ዲንሢም ዓይሱዋቲ። 31 ዓፒሎና ማዠንቲ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮይዳ ዲንሢ ማዳ ማዳኮ ላቢያ ዛሎ ዩይ ማዓንታሢሮ ዓቲ ባኮ ዲንሢና ዲንሢኮ ማኣሮ ዓሳና ዓይጎ ቤሲዳኣ ማዎም ሙዓኒ ዲንሢ ዳንዳዓኔ፤ 32 ቃራ ቃራ ማዔ ባኮ ዲንሢ ታኣም ዲንገሰካገ ዩያ ዓቲሢ ሙዒያ ዲንሢኮ ደቢንቲ ማዑዋሴ፤ ጋዓንቲ ቃሮ ባኮ ገዳገ ደማሲ ዲንጉዋዎ ዩያ ዲንገንቲ ባካገ ዔኪ ሙዒ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ደማሲ ዲንገ ዲንገያ ዲንሢ ዲኢሱዋጉዲ ዲንሢና ዔራዋቲ፤ ዩያ ዲንሢ ማዳቴ ሃይቃንዳኣኩ» ጌዔ።

19

ጎሜ ጌኤሻኒ ማዳ ዳምቤ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- 2 «ሃይ ታኣኒ ዓይሢ ዳምቤኬ፤ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ፡ ባቃሮይዳ ቃምባራ ጌሢ ዛገቦኣ ፔቲ ዘቄ ማሮ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳም ኬኤዙዋቲ። 3 ማሬሎ ዔኪ ሙካዎ ቄኤሳሢ ዓላዜሬም ዲንጉዋቲ፤ ዩና ማሬላ ጉርዳገ ዙሎ ኬሰኪ ዓላዜሬ ዓኣ ቤሰካ ሹኪንቶንጎ። 4 ዓላዜሬ ዩያ ሱጉዎገ ዳካ ዔኪ፡ ፔ ኬኤሎ ገዳ ዳኪ ዳኪ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛሎና ላንካይ ማይንቲ ዉፀርቆንጎ፤ 5 ማሬላ ጉቤ፤ ጌይዖ፡- ዜዳ፡ ዓሻካ፡ ሱጉዓ፡ ጎጾ ባካኣ ቢያ ቄኤሳሢ ዓኣ ቤዘይዳ ታሚና ሚቺንቶንጎ። 6 ዓማና ቄኤሳሢ ዴኤላ ዚቢቄ ማሌያንታ ሂሶጶ ጌይንታ ባኬሎኮ ካኣፒንታ ዘቄ ገቲሌያኣ ዔኪ ማሬሎ ሚቺ ታምይዳ ዓጎንጎ፤ 7 ዩክገ ዒ ዓፒሎ ፔኤኮ ማሰኪ፡ ዑዎዋ ማሰቲ ጉርዳ ማዒ ጌሎንጎ፤ ጋዓንቲ ሳዓ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ዳምቦ ጎይዖና ዲዚ ዲኢቲያ ማዓኔ፤ 8 ማሬሎ ታምና ሚቺ ዓሢ ፔኤኮ ዓፒሎንታ ዑዎንታ ዋኣሢና

18:14 18:14 ሌዊ. ዓኩ 27:28። 18:21 18:21 ሌዊ. ዓኩ 27:30-33፤ ላሚ. ዎማ 14:22-29።

ማሰኩንገገ፤ ዲዚያ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዲኢቲያ ማዒ ዳዓንዳኔ።⁹ ዩካፓ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽ ማዒ፣ ማሌ ዓሲ ማሬሎኮ ዲቢንያ ቡኩሲ ዓኪ ጉርደኮ ዙላ ካኣኸ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽ ማዒ ቤዘይዳ ፔቲ ቤሰካ ዋሆንገገ፤ ዩይ ዲቢንያ ዲሰራዔኤሌ ዳሮኮ ጎሜ ጌኤሽያ ማዒ፣ ዋኣያ ጌኤሽኒ ዔከንታያ ማዒንዳኔ፤ ዩይ ዳምባ ጎሞ ጌኤሽኒ ማዒንታያከ።¹⁰ ዩና ዲቢንያ ቡኩሲ ዓሢ ዓፒሎ ፔኤኮ ማሰኩንገገ፤ ጋዓንቲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዲ ዲኢቲያ ማዒ ዳዓንዳኔ፤ ዩይ ዳምባ ዲሰራዔኤሌ ዓሰና ዔያቶ ባኣካ ሙኩያ ማዒ ናንጋ ዓሰም ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ማዒያ ማዒ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ሌሲ ካኣሜቲ ማዒንታ ዳምቤ

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዘዎ፡- «ዓይጎ ዓሲኮዎ ማዎም ሌሲ ካኣሜቲ ዳምቦ ጎይያና ላንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ዲኢቲያ ማዒ ዳዓንዳኔ፤¹² ሃይሣሳ ከሎና ላንካሳ ከሎናይዳ ጎሞ ጌኤሽያሮ ጌሢንቲ ዋኣያና ፔና ዲ ጌኤሽንገገ፤ ዩካፓ ዲ ጌኤሽ ማዒንዳኔ፤ ሃይሣሳ ከሎና ላንካሳ ከሎናይዳ ፔና ዲ ጌኤሽባኣያ ማዒቴ ጌኤሽ ማዒን ዲዚ ዳንዳዑቀሴ።¹³ ጎሞ ጌኤሽያ ዋኣያ ዑይይዳ ዋሃንቲባኣሢሮ ሌሲ ካኣሜ ዲኢቲ ዓሲ ዲኢቲያ ማዒ ዳዓንዳኔ፤ ዩያጉዴ ዓሲ ያኦሲ ዳሮ ካኣሜ ማኣሮ ዲኢሳኔ፤ ዩያሮ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ባኣካ ማዒ ፓይዲንታኒ ዲዘም ኮይሱቀሴ።

14 «ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ናንጋ ማኣሮይዳ ሃይቄቲ ማዒንታንዳ ዳምባ ያዲከ፡- ዩይ ዓሢ ሃይቃኣና ዩና ማኣሮይዳ ዓኣ ዓሲ፤ ሃሣ ዩና ማኣሮ ዲማና ጌሌ ዓሲ ላንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ዲኢቲያ ማዒ ዳዓንዳኔ።¹⁵ ዩና ማኣራሎይዳ ዓኣ፣ ካራ ዎዲንቲባኣ ሜሃ፤ ጌይያ፡- ያቲታቲያ ጉሲ ዲኢቲያ ማዒ።¹⁶ ዓሲ ዎዴ ዓሲኮ ሌሲያኣ ማዎም ሃርጊ ሃይቄ ዓሲኮ ሌሲ ዘኣሰካ ካኣሜ ዓሲ፤ ጊንሣ ሃሣ ዓሲኮ ማጌሢታቲያ ዲኤፒ ካኣሜ ዓሲ ላንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ዲኢቲያ ማዒንዳኔ።

17 «ዩና ጎሞ ጌኤሽኒ ጎሞ ጌኤሽያሮ ማዒንዳጉዲ ሚቸንቲ ማሬሎ ዲቢንያፓ ዳካ ዓኪ ያቲዳ ዋሃጋፓ ጊዳ ዓልቃ ቤሲዳፓ ዲይንቲ ጌኤሽ ዋኣሢ ዋሃንቶንገገ።

18 ዩካፓ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽ ማዒ ዓሲ ሂሶጶኮ ካኣፒ ዓኪ ዋኣያይዳ ዳኪ ዳኪ ያኦሲ ዳሮ ካኣሜ ማኣሮይዳ ዓኣ ማሆ ዑይይዳ ቢያ፤ ጊንሣ ሃሣ ዩና ማኣሮይዳ ዓኣ ሳሶ ዑያኣ ወፀርቆንገገ፤ ዩይ ዓሢ ዓሲ ማጌሢንታ ሌሲንታ ዲኤፒያኣ ካኣሜ ዲኢቲ ዓሶ ዑያ ወፀርቆንገገ፤¹⁹ ሃይሣሳ ከሎና ላንካሳ ከሎናይዳ ፔና ዳምቦ ጎይያ ጌኤሽ ዓሢ ማሌ ጌኤሽኪባኣሢ ወፀርቆንገገ፤ ላንካሳ ከሎና ዩና ዓሢ ጌኤሽንገገ፤ ዩይ ጌኤሽካ ዓሢያ ፔኤኮ ዑያንታ ማኣሳሢንታ ማሰከሰካፓ ዓባ ጌላዛ ዲ ጌኤሽኬያ ማዒንዳኔ።

20 «ዳምቦ ጎይያና ፔና ጌኤሽባኣ ዲኢቲ ዓሢ ጎሞ ጌኤሽ ዋኣያ ዲዛኮ ዑያ ዋሃንቲባኣሢሮ ዲኢቲያ ማዒ ዳዓንዳኔ፤ ዩያጉዴ ዓሲ ያኦሲኮ ማኣሮ ዲኢሳያ ማዒሢሮ ዳሮ ባኣካፓ ዳምዶንገገ።²¹ ሃያ ዎጎ ከሰካ ዎዶ ቢያይዳ ዲንሢ ካፓንዳያ ኮይሳኔ፤ ጎሞ ጌኤሽያሮ ዋሆ ዋኣያ ዓሶ ዑይይዳ ዋሃሢ ፔኤኮ ማኣሳሢ ማሰካንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩና ዋኣያ ካኣሜ ዓሲ ቢያ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዲኢቲያ ማዒ ዳዓንዳኔ፤²² ዩይ ዲኢቲ ዓሢ ካኣሜ ባኣዚ ቢያ ዲኢቲያ ማዒንዳኔ፤ ዩና ባኮ ካኣሜ ዓሲያ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዲኢቲያ ማዒ ዳዓንዳኔ» ጌዔኔ።

20

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳሮም ላላፓ ዋኣያ ከሴሢ (ከሲ. ማገ 17:1-7)

1 ቤርታሳ ዓገናና ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጉቤ ዓሲ ናንጉዎ ዪኔ ዳውሎ ሙኪ ቃዴሴ ጌይንታ ቤዛ ዲንኪ ዳዔኔ፤ ዲማና ማይራማ ዲኢካ ሃይቄ ዲኤቲኔ።

2 ዔያታ ዳዔ ቤዘይዳ ዋኣሢ ባኣያታሢሮ ዳራ ሙሴና ዓኣሮኔና ዲዲ ማካያ ማዒ ቡካዎ፡-³ «ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኣሜ ማኣሮ ካራ ሃንጎ ኑ ዓገናና ዲሰራዔኤሌ ዓሰና ዎላ ኑ ሃሃይቄቲ ዎንዴ ቃራታዎ ዓቲኔ፤⁴ ሃያ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ኑና፣ ያኦሲ ዳሮ ዓይጋ ዲንሢ ዔኪ ሙኩይ? ኑናንታ ኑ ቆልሞንታ ኩዳንዳጉዲዳ? ⁵ ጊብጻይዳፓ ኑና ዲንሢ ከሲ፣ ፔቲታዎ ዔኤቢ ባቃሎዎ ሃያ ፑርቶ ዓጮ ዓይጋ ዔኪ ዩዔይ? ሃይካ፡- ሃኣኮ፣ ቤሌሴ፣ ዎይኔንታ ሮኣማኣኔ ጎዎ ሙዎ ሚጻኣ ባኣሴ፤ ማሌ ዓታዛ ዑሽኮ ዋኣሢታዎ ሃካ ባኣሴ!» ጌዒ ሙሴ ዑያ ጋጋና ዲላቲኔ።⁶ ዩያሮ ሙሴና ዓኣሮኔና ዳሮ ኮይላፓ ዳንዲ ያኦሲ ዳሮና ካኣሜ ማኣሮ ካራ ባሊቶና ሳዓ ላሂ ዓኣንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፖዓ ፔጋዲ ዔያቶም ጴዴኔ።

7 ዩካፓ ናንገና ጎዳ ሙሴም፡-⁸ «ጫኣቁም ሳኣጻኖኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ኮኣሎሎ ዔኪጋፓ ኔኤና ዓኣሮኔና ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ፔቲይዳ ቡኩሱዎቲ፤ ዩያይዳሰካፓ ዲኢካ ዔያቶ ቤርቶይዳ ዔቄ፣ ዩይ ላላሢ ዋኣያ ዔያቶም ከሳንዳጉዲ ዓይሢ፤ ዩያይዲ ላላፓ ዋኣሢ ኔ ከሴም ዳሮንታ ዔያቶኮ ቆልሞንታ ዑሽካንዳኔ» ጌዔኔ።⁹ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኣሜ ማኣራፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይሢ ጎይያ ሙሴ ፔኤኮ ኮኣሎ ዔኪኔ።

10 ዲዛንታ ዓኣሮኔንታ ላሎኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያ ቡኩሴኔ፤ ዲማና ሙሴ ዳሮ ኮይላ፡- «ዲንሢ ዎይዘ ዲፃ ዓሳ! ሃያ ላሎይዳፓ ዋኣሢ ኑ ዲንሢም ከሰንዶ?» ጌዔኔ፤¹¹ ዩካፓ ፔኤኮ ኮኣሎ ዔኪ ላሎ ላምዒ ማይንቲ ጳርቃዛ ሚርጌ ዋኣሢ ዲኤቄ ከሰኬም ዳሮንታ ዔያቶኮ ቆልማኣ ቢያ ዑሽኪኔ።

12 ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- «ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ቤርታታና ዳማዴያ ማሂ ቦንቾሳኒ ታና ዲንሢ ጉሙርቁባኣሢሮ ታ ዔያቶም ዲንጊ ጫኣቄ ዓጮ ሃያ ዳሮ ዔኪ ዲንሢ ጌላዓኬ» ጌዒ ዔያቶ ጎሬኔ።

13 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳና ዎላ ጎሪንቲሢና ዲዚያ ፔኤኮ ዳማዴያ ማዒያ ዔርዛ ቦንቾ ፔጋሲ ዳቁ ዩና ቤዛ ማሪባ ጌይንቲሢሮ ዋኣጻላኣ ማሪባ ጌይንቲኔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔዶኣሜ ዓጮና ዓኣዲዎጉዲ ላኣገንቲሢ

14 ሙሴ ዔዶኣሜ ካኣቲም ሃዚ ጌይ ከኤዘንዳጉዲ ቃዴሴፓ ከኢታ ዓሲ ዳኪኔ፡- «ሃይ ከኢታ፣ ኔኤኮ ዓገና፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶፓኪ፤ ኑና ሃሌ ሜታሢ ቢያ ኔ ዎይዘኔ፤¹⁵ ኑኤኮ ቤርታኣ ዓዶንሢ ጊብጻ ዓጮ ዎይቲ ዳንዴቲያ፤ ሃሣ ጊብጻይዳ ኑ ሚርጌ ሌዔ ዎዲ ናንጌቲያ ኔ ዔራኔ፤ ጊብጻ ዓጮ ዓሳ ኑ ዓዶንሢንታ ኑናንታ ሚርጌና ሜታሴኔ፤¹⁶ ዲማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ማኣዳንዳጉዲ ኑ ዲላቲሢሮ ዲዚ ኑ ዲላቶ ዎይዘ፣ ዩካፓ ኑና ከሳንዳ ፔኤኮ ከኢታንቻሢ ኑኤም ዳኪኔ፤ ሃኣዛጌ፡- ሃሢ ኑኤኒ ኔ ዓጮኮ ዘጳይዳ ዓኣ፣ ቃዴሴይዳከ።¹⁷ ዩያሮ ሃዳራ ኔ ዓጮይዳ ኔ ዓኣዶም ኑናታቲያ ኑኤኮ ቆልማ ጎይያማፓ ኑ ከሰካዓከ፤ ዲንሢኮ ጎኸ ጋሮ ማዔቲያ ቲኪንቲ ዎይሮ ባኣኮዎ ኑ ጌላዓኪ፤ ኔኤኮ ዋኣያ ዔታፓኣ ኑ ዲይ

ዐሽካዓኬ፤ ኔ ዓጮ ተቁ ኑ ዳንዳንዳኣና ዘገረ ጎይዖማገገ ኑ ኬሰካዓኬ።»

18 ዓደአማ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ኑ ዓጮይዳና ዓንሣ ዓኣዳንዳጉዲ ኑ ኮዑቀሱ! ዋልቁና ዓንሣ ገላኒ ኮዑቲ ጋዓንቴ ኬሰከ ኑ ዓንሣ ያላንዳኔ» ገዓኔ።

19 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማሃዖ፡- «ኑኤኒ ዘገረ ጎይዖገገ ኬሰካዓኬ፤ ኑና ማዔቲያ ኑኤኮ ቆልማ ዋኣዖ ዓንሣከ ዐሽኬቲ ኑ ዓንሣ ጫጋንዳኔ፤ ኑኤኒ ኮዓሣ ዓንሣ ዓጮ ገዳና ዓኣዳገማ ሌሊኬ» ገዓኔ።

20 ዓደአማ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ዔይዔ! ኑ ዓንሣ ዳካዓኬ!» ጋዓዖ ማርገ፤ ሃሃ ገንሣ ዋልቁና ያላንዳ ዓሳ ዓከ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያላኒ ኬሰኬ። 21 ዓደአማ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔዓጮና ዓኣዳገማ ሌሊኬ ላኣኒሣር ዓይታ ማሌ ጎይሣና ዳንዳኔ።

ዓኣሮኔኮ ሃይሶ

22 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ቃዳሴገ ዓቁ ሆኦሬ ዱኮ ሃሌኔ፤ 23 ዩና ቤዛ ዓደአማ ዓጮኮ ዛጳ ዓኣ ቤሲኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒኢካ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- 24 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳም ታ ዒንገኒ ጫኣቁ ዓጮ ዓኣሮኔ ገላዓኬ፤ ዓንሣ ላምዓሣ ማርገ ዋኣዖ ካራ ታ ዓይሣ ዓይሣዖ ዓይሣሮ ዓኣሮኔ ሃይቃንዳኔ፤ 25 ዩና ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣዚ ዓላዜሬና ዓከ ሆኦሬ ዱኮ ኬሰከጋገ፡- 26 ዓኣሮኔኮ ቁኤሶ ማኣዓሣ ኬሲ ዓላዜሬ ማይሴ፤ ዓኣሮኔ ዒኢካ ሃይቃንዳኔ» ገዓኔ። 27 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛ ዓይሣ ጎይዖ ቢያ ባኮ ሙሴ ማዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ዒዛ ዛጋንቴ ሆኦሬ ዱኮ ዓይታ ኬሰኬ፤ 28 ዒማና ሙሴ ዓኣሮኔኮ ቁኤሶ ማኣዓሣ ኬሲ፡ ዓላዜሬ ማይሴ፤ ዒኢካ ዱኮይዳ ዓኣሮኔ ሃይቁኔ፤ ዩካገ ሙሴና ዓላዜሬና ገንሣ ማዒ ዱካገ ኬዳኔ። 29 ዩካገ ዳራ ጉቤ ዓኣሮኔ ሃይቁሣ ዋይዚ ሃይሣታሚ ኬሊ ሃላንዳኣና ያዩ ዒዛ ዩኤኬ።

21

ካኣናኔ ዓሳኮ ያሎና ባሽንጉቲያ

1 ካኣናኔ ዓጮኮ ደኣሎ ዛሎይዳ ናንገ፡ ካኣናኔ ዓሳኮ ካኣቲ ዓራዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓታሪሚ ባንዖና ሙካሣ ዋይዛዖ ዓይታይዳ ያልዚ ቡሊ ዳካ ዓሲ ዲዒ ዓኬ።

2 ዩና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፡- «ሃያ ዓሳ ኑ ባሻንዳጉዲ ኔ ኑና ማኣዳቲ ዓይታንታ ዓይታኮ ካታሞንታ ጉቤና ኑ ባይዚ ኔኤም ማዓያ ማሃንዳኔ» ገይ ናንገና ናንገ ጎዳም ናኣኬ። 3 ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዓይታኮ ሸኢኢዖ ዋይዚ፡- ዓይታ ማኣዳሣሮ ካኣናኔ ዓሳ ያላ ባሽ ዓርቁ፡ ካኣናኔ ዓሳንታ ካታሞንታ ጋፒሲ ባይዜ፤ ጋፒ ባይቁያ ማዔሣ ዔርዛኒ ዩና ቤዜሎኮ ሱንዖ፡- «ሆርማ» ገዒ ዓይታ ገሣኔ፤ (ሆርማ ገይዖ፡- ዔብሬ ዓሳ ሙኡጮና «ባይዚሣ» ገይሣኬ።)

ሞኦና ዓንጋገ ኮሽንጉቲ ሸኣኮ

4 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓደአማ ዓጮኮ ዙሌና ሸሪ ዓኣዳኒ ማሊ ሆኦሬ ዱካገ ዓቁ ዘቁ ባዞ ባንሣ ዓኣዳ ጎይዖና ዳንዳኔ፤ ዳራ ጎይዖይዳ ዓኣንጉ ገቢ ዳንዳዒዓ ዓይታ ባሽኔ፤ 5 ዩና ዓይታ ያኣሲና ሙሴናይዳ፡- «ሙኡዘንታ ዋኣሣንታ ባኣ፡ ሃያ ዓሲ ናንጉዎ ዳውላ ኑ ሃይቃንዳጉዲ ገብሳ ዓጫገ ዒንሣ ኑና ዓይጋ ዓኬ ኬሴይ? ሃና ዒሣ ሙሎ 0-9 ኑኤኮ ሸናዳኔ!» ገይ ፑርታ ዑኡሲ ኬሲ ጉንዲማኔ። 6 ዩካገ ናንገና ናንገ ጎዳ

ፑርታ፡ ዳይ ዋዎዳ ሸኣሽ ዳር ባኣኮ ዳኬሣር ማርገ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ዳይንጉ ሃይቁኔ። 7 ዩና ዳራ ሙሴ ኮይላ ሙከ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ 0-9፤ ገንሣ ሃሃ ኔ 0-9 ፑርታ ባኣዚ ኑ ገሰቲዖና ዳቤኔ፤ ሃሣ ሃይ ዳዓ ሸኣኮ ባይቃንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ኑም ሸኢኢቁ» ጋዓዛ፡ ሙሴ ዳር ዛሎ ሸኢኢቁ። 8 ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ሞኦና ዓንገና ፔቲ ሸኣሽ ኮሽ፡ ማሣዳ ኬሲ ሱዳ፤ ሸኣኮና ዳይንታ ዓሳ ቢያ ዩና ዛጋዖ ዳቃንዳኔ» ገዓኔ። 9 ዩና ሙሴ ሞኦና ዓንገና ሸኣሽ ኮሽ፡ ማሣዳ ሱዳዛ ሸኣኮና ዳይንጉ ዓሳ ቢያ ዩና ሞኦና ዓንገ ሸኣኮሣ ዛጋዖ ዳቁ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሆኦሬ ዱካገ ሞዓኣቤ ደኣጮ ዓኣዳዖ

10 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዳንዳ ጎይሣ ዓሳቲ ገይንታ ቤዛ ሃሊ ዒኢካ ዳንከ ዳዔኔ፤ 11 ዩና ቤዛ ገንሣ ሃሽ ዳንዳዖ ሞዓኣቤ ደኣጮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ «ዓባሪሚ» ገይንታዘይዳ ዳዔኔ። 12 ዩካገ ሃሃ ዓኣዳ ዜሬዳ ደኣጮይዳ ዳንከ ዳዔኔ፤ 13 ሃሃ ዩና ቤዛገ ዔቁ፡ ዓሞራ ዓጮ ዳንዳ ሃላ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎሰኬና፡ ዓርኖኦኔ ዋር ሱካ ዓኣሰኬናይዳ ዳንከ ዳዔኔ፤ ዓርኖኦኔ ዋራ ሞዓኣቤ ዓጮና ዓሞኦኔ ዓጮናኮ ዛጳይዳ ዓኣያኬ። 14 ዩናይዳገ ዔቁያና ናንገና ናንገ ጎዳ ያሊሴ ያሎ ዛሎ ኬኤዛ ማጻኣፖይዳ፡- «ሱኡገ ዓጮና ደኣጮ ደኣጮናይዳ ዓኣ ዋሃቤ፡ ዓርኖኦኔ ዋራ፡ 15 ዳንዳ ዓኣሪ ካታሞና ሞዓኣቤ ዛጳ ሃላ ደኣጮ ዛር» ገይንጉ። 16 ዩካገ ዔይታ ዔቁ፡- «ዋኣዖ ዔቶ» ገይንታ ቤሲ ዓኣዳኔ፤ ዒኢካ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ዳር ፔቲይዳ ቡኩሲ፤ ዋኣሣ ታ ዔይታዎም ዒንገንዳኔ» ገዓኔ። 17 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዳራ፡-

«ዋኣዖ ዔታሣራ ዋኣዖ ኬሴ፤
ዒዛም ዓይናዳዎቲ፤
18 ሃና ዋኣዖ ዔቶ ቦኣኬሣ
ዳርኮ ጨሞና ሱኡገናኬ፤
ዔይታ ዋኣዖ ዔቶ ቦኣኬሣ
ፔኤኮ ካኣቱሞና ሃሃ ሲገሣ ኮኣሎናኬ»

ሃዚ ገዒ ዓይናዳኔ።

ዩና ዓሲ ናንጉዎ ዳውላገ ዔይታ ዔቁ ማታና ገይንታ ቤሲ ዳንዳኔ፤ 19 ማታናገ ናህሊዔኤሌ፡ ናህሊዔኤሌገ ገንሣ ባሞቲ ገይንታ ቤሲ ሃሌኔ፤ 20 ባሞቲይዳገ ዔቁ ሞዓኣቤ ዓጮይዳ ዓኣ ደኣቲ ቤሲ ዔይታ ዓኣዳኔ፤ ዩይ ደኣጮሣ ፒሲጋ ዱኮ ዳማ፡ ዳውላዳ ቦኣሎኮ ሆታኬ።

ሲሆንና ያጌ ገይንታ ካኣቶንሣኮ ያሎና ባሽንቶ (ላሚ. ዋማ 2:26—3:11)

21 ዩካገ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ፡ ሲሆንም፡- 22 «ኔ ዓጮ ገዳና ኑና ዳኬ፤ ኑናንታ ኑ ቆልማንታ ጎይዖማገገ ኑ ኬሰካዓኬ፤ ዒንሣከ ጎከገ ጋር ማዔቲያ ቱከንቴ ዋይዖ ማዖ ባኣኮዎ ኑ ገላዓኬ፤ ዒንሣከ ዋኣዖ ዔታገኣ ኑ ዐሽካዓኬ፤ ኔ ዓጮ ተቁ ኑ ዳንዳኣና ዘገረ ጎይዖማገገ ኑ ኬሰካዓኬ» ገይ ኬኤዛንዳ ኬኢታ ዓሲ ዳኬ። 23 ካኣቲ ሲሆኔ ጋዓንጉ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዛ ዓጮና ዓኣዳንዳጉዲ ኮይባኣሴ፤ ዒዚ ዋይቲይ ጌዔቲ ዒዛኮ ያሎ ያላ ዓሳ ቢያ ቡኩሲ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓኣ፡ ያሃዔ ገይንታ ቤዛ ዓኣዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒኢካ ያሌኔ። 24 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋዓንጉ ያሎና

20:28 20:28 ኬሲ. ማጻ 29:29፤ ገይ. ማጻ 33:38፤ ላሚ. ዋማ 10:6። 21:1 21:1 ገይ. ማጻ 33:40። 21:4 21:4 ላሚ. ዋማ 2:1። 21:6 21:6 1ቆር. 10:9። 21:9 21:9 2ካኣቶ. ማ 18:4፤ ዮሃ. 3:14።

ዔያቶ ባሺ፣ ዓርኖኦኔ ዋራፓ ዳንዲ ኬዶ ዛሎና ዓሞኦኔ ዓጮኮ ዛጳ ሄላንዳኦና፤ ጌይፃ፡- ያኦቦቄ ዋሮ ሄላንዳኦና ዓኣ ዓጮ ዓርቄኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዓሞኦኔ ዓጮኮ ዛጳ ሚርጌ ያላ ዓሲ ዋልቄና ካፒንቲ ዓኣሢር ዬኖ ዛጳና ዔያታ ፒንቁባኦኔ። 25 ዬያይዲ፣ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዓሞራ ዓጮኮ ካታሞ ሃሴቦኦኔና ኮይላ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞዋ ዓርቄ ዒኢካ ዳዔኔ፤ 26 ሃሴቦኦኔ ዓሞኦኔ ዓጮ ካኣቲ፣ ሲሆኔ ናንጋ ካታማኬ፤ ዒዚ ሞዓኦቤ ዓጮኮ ቤርታሳ ካኣታሢና ያልቲ ዓርኖኦኔ ዋሮ ሄላንዳኦና ዓኣ ዓጮ ባሺ ዔኬያኬ። 27 ዬያይዲ፣ ዓቄያና ዓይኦሞ ዓሳ፡-

«ካኣታሢ ሲሆኔ ካታሞ ሃሴቦኦኔ ሙኩዋቲ!
 ዬና ካታሚላ ማዘንቶንጎ፣ ጊንሣ ዔቆንጎ፤
 28 ሃሴቦኦኔይዲ፣ ታሚ ኬሰኪ
 ሲሆኔ ካታሞይዲ፣ ታሚ ሎሰታ ዔቄ
 ሞዓኦቤ ዓጮይዲ ዓኣ ዓኣሬ ካታሞ ባይዜኔ፤
 ዓርኖኦኔ ዋሮ ኮይሎይዲ ዓኣ ዳኔ ቤዞ * ደይሲ ባይዜኔ።
 29 ሞዓኦቤ ዓሲ፣ ተቲ ዒንሢና ባይዔ፤
 ዒንሢ ኬሞሼ ጌይንታ ባኮ ካኣሸካ ዓሳ ዒንሢ
 ባይቃንዳኔ፤
 ዬይ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ዓቲንቆ ዒንሢኮ ማሌ ዓጪ
 ዳኪሴኔ፤
 ዒንሢ ላኣሎዋ ካኣቲ ሲሆኔና ዲዒ ዔኪሴኔ።
 30 ኦኡኒ ጋዓንቲ ዒንሢኮ ዜርዖ ባይዜኔ፤
 ሃሴቦኦኔ፣ ዲቦኔ ሄላንዳኦና
 ዳንዲ ሃሣኖ፣ ሄላንዳኦና ዓኣ ካታሞ
 ዬያጉዲ ማዳባ ሄላንዳኦና ዓኣ ካታሞ ደይሲ ኦ
 ባይዜኔ»

ጌዒ ዓይናዳኔ።
 31 ዬያር ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዬኖ ዓሞራ ዓሶ ዓጮይዲ ዳዔኔ፤ 32 ሙሴ ዒማና ያዕዘሬ ካታሞ ዓርቃኒ ሙራ ዓሲ ዳኬኔ፤ ዬካፓ ዬኖ ካታሚሎና ኮይላ ዓኣ ዳካ ዳካ ካታማ ዓርቄኔ፤ ዒኢካ ናንጋ ዓሞራ ዓሶዋ ደውሲ ዳኬኔ።
 33 ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማዒ ባኣሳኦኔ ባንሢ ዓኣዳ ጎይዖ ዓርቄ ዳንዳኔ፤ ዒማና ባኣሳኦኔ ካኣቲ ያጌ ዔድሬዒ ጌይንታ ቤዞ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያላኒ ፖኦሊሶ ዔኪ ኬሰኬኔ። 34 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሃያ ዓሢ ዒጊጪ፣ ዒዛንታ ዒዛኮ ዳርንታ ባሺሲ፣ ዓጮይዲ ባሺሢ ዒንሢም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ሃሴቦኦኔ ካታሞይዲ ዳዒ ዓሞራ ዓጮ ዋይሣ ካኣቲ ሲሆኔይዲ ዒንሢ ማዳ ባኮ ቢያ ሃያ ዓሢዳኣ ማዳዋቲ» ጌዔኔ። 35 ዬያር ዒሰራዔኤሌ ዳራ ያጌንታ ናኣቶንታ ዒዛኮ ዳርዋ ቢያ ፔቲታዖ ዓይሱዋ ዋዲ ባይዚ ዓጮሎ ዔኬኔ።

22

ባኣላኣቄ ባኣላኣሜ ዔኤሊሴሢ

1 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዳንዳ ጎይሣ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ኬሰካ ባንዖይዳ፣ ዒያርኮኮ ሆታ ዓኣ፣ ሞዓኦቤ ቦኦሎይዲ ዳንኪ ዳዔኔ።
 2 ዒማና ሞዓኦቤ ዓጮ ካኣቲ፣ ባኣላኣቄ፡- ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሞራ ዓሶይዲ ማዳ ፑርቶ ባኮ ዛጌኔ፤ ባኣላኣቄኮ ዓዳ ዲፖሬ ጌይንታያኬ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሚርጉሞ ዋይዛዖ ዬያ ካኣታሢንታ ዳርንታ ዒጊጪ ዋኦቶንዳ ጎይሢ ባይዜኔ። 4 ዬያር ሞዓኦቤ ዓሳ ማዲያሚ ዓሶኮ ዓጮ ጪሞም፡- «ሃይ ዒንሢ ዛጋ ዳርኮ ሚርጉማ፣ ጌማይ ሄንቃ

ቤዘይዳ ዓኣ ማኣቶ ቢያ ጋፒሲ ሙዒሣጉዲ ኦ ኮይላ ዓኣ ባኮ ቢያ ፒዒ ባይዛንዳያኬ» ጌዔኔ። ዒማና ካኣቲ ባኣላኣቄ፡- 5 ዓማው ዓጮይዲ፣ ዔፕራዒሴ ዋሮ ኮይሎይዲ፣ ፑቶሬ ካታማ ናንጋ ቢያሪ ናኣዚ ባኣላኣሜ ዔኤላንዳጉዲ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ፤ ዔያታ፡- «ጊብጻ ዓጫፓ ሙኬ ዳሬ ዓጮ ቢያ ኩሚ ዳዔኔ፤ ዔያታ ኦ ዓጮ ኮይላኬ ዳንኪ ዳዔሢ፤ 6 ዬያ ዳርኮ ፓይዲ ኦ ዓሶይዲ፣ ሚርጌና ባሻያኬ፤ ዬያር ኦ ኮይላ ሙኪ ዔያቶ ታኣም ጋዳንቄ፤ ዬያይዲ ጎዖንቲ ዔያቶ ኦ ባሺ ኦ ዓጫፓ ኬሳንዳያናንዳኔ፤ ኦኡኒ ዓንጃሢ ዓንጃንቲያ፣ ኦኡኒ ጋዳንቄሢ ጋዳንቄንቲያ ማዒሢ ታ ዔራኔ» ጋዓ ኪኢታ ዔኪ ዓኣዳኔ።

7 ዬያር ሞዓኦቤ ዓሶና ማዲያሚ ዓሶናኮ ጪማ ጋዳንቆሢ ጪጎ ሚኢሾ ዔኪ፣ ባኣላኣሜ ኮይላ ዓኣዲ ባኣላኣቄ ጌዔ ባኮ ኬኤዛዛ፡- 8 ባኣላኣሜ ዔያቶም፡- «ሃይካ ዋርቁዋቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ጋዓ ባኮ ዚር ጉቲ ታ ዒንሢም ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ። ዬያር ሞዓኦቤ ዓሶኮ ጪማ ባኣላኣሜ ማኣራ ዋርቁኔ።

9 ያኦሲ ባኣላኣሜ ኮይላ ሙካዖ፡- «ሃይካ ኦ ኮራ ዓኣ ዓሳ ዓይጎ ዓሲዳይ?» ጌይ ያኦጫዛ፣ 10 ዒዚ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡- «ሞዓኦቤ ካኣቲ ባኣላኣቄ ታ ኮይላ ዳኬ ዓሲኬ፤ 11 ዔያታ፡- «ጊብጻ ዓጫፓ ሙኬ ዳሬ ዓጮ ባይዚ ዳዔኔ፤ ኦኡኒ ሙኪ ዔያቶ ጋዳንቄያ ማዔቲ ጎዖንቲ ዔያቶ ታኣኒ ያላ ባሻንዳያናንዳኔ» ጋዓ ኪኢታ ዔኪ ሙኬኔ።

12 ያኦሲ ባኣላኣሜም፡- «ዬንሢ ዓሶና ዋላ ዓኣዲ፣ ታኣኒ ዔያቶ ዓንጃያ ማዒሢር ዒሰራዔኤሌ ዳር ጋዳንቄ፣» ጌዔኔ።

13 ባኣላኣሜ ዚር ጉቲ ሳዓ ካራዛ ዔቃዖ ባኣላኣቄ ኮይላ፣ ሙኬ ዓሶም፡- «ዓካሪ፣ ዒንሢ ዒንሢ ማኣሪ ማዒ ዓኣዲዋቲ፣ ታኣኒ ዒንሢና ዋላ ዳንዳዋጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ላኣኔ» ጌዔኔ። 14 ዬያር ሞዓኦቤ ዓጫፓ ሙኬ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ባኣላኣቄ ኮይላ ማዒ ዓኣዳዖ ባኣላኣሜ ዔያቶና ዋላ ሙኮ ዒዳሢ ኬኤዜኔ።

15 ዬካፓ ሃሣ ባኣላኣቄ፡- ቤርታኣ ዓሶ፣ ባሻ ቦንቸንታያና ዲቢ ማዔ ጪማ ባኣላኣሜ ኮይላ ዳኬኔ፤ 16 ዔያታ ባኣላኣሜ ኮይላ ዓኣዲ ባኣላኣቄ ጌዔ ባኮ፡- «ታ ኮይላ ሙኮ ኔና ላኣጋ ባኣዚ ባኣያ ናንጎም! 17 ኔ ማዳ ባኮኮ ሚርጌ ባኣዚ ታ ጪጋንዳኔ፤ ኦ ያኦጫ ባኣዚ ቢያ ታ ማዳንዳኔ፤ ዬያር ሃዳራ ሙኪ ሃያ ዳር ታኣም ጋዳንቄ ጌዔኔ» ጌይ ኬኤዜኔ።

18 ባኣላኣሜ ጋዓንቲ ዬኖ ኪኢቶ ዓሶም፡- «ባኣላኣቄ ዒዛኮ ካኣቲም ማኣሮይዲ ዓኣ ቢርንታ ዋርቆንታ ቢያ ታኣም ዒንጌቲያ፣ ሃሣ ዳካ ባኣዚና ማዖም ዳኤፒ ባኣዚ ዛላና ታ ያኣዛሢ ዓይሢዖኮ ዑሣ ዓኣዲኒ ታ ዳንዳዑዋሴ፤ 19 ያኦሲ ታኣም ኬኤዛ፣ ማሌ ባኣዚ ዓኣቲ ዒዛይዲ፣ ታ ዔራንዳጉዲ ሂንዳ ዒንሢያ ቤርታኣ ዓሶጉዲ ዒባኒ ሃይካ ዋርቁዋቲ» ጌዔኔ።

20 ዬኖ ዋንቲሎ ያኦሲ ባኣላኣሜ ኮይላ ሙኪ፡- «ሃንሢ ዓሶንሢ ኦ ኮይላ ሙኬሢ ኔና ዔኪ ዓኣዲኒ ማዔቲ ዔያቶና ዋላ ዓኣዳ፤ ጋዓንቲ ታ ኦኡም ኬኤዛ ባኮማ ሌሊ ማዳ» ጌዔኔ። 21 ዬያር ዚር ጉቲሎ ባኣላኣሜ ዔቃዖ ፔኤኮ ሃራሎ ኮኣሪ፣ ሞዓኦቤ፣ ሙኬ ዳኤ፣ ጎሶና ዋላ ዓኣዳኔ።

ባኣላኣሜና ዒዛኮ ሃራሎና
 22 ባኣላኣሜ ዓኣዳሢር ያኦሲ ዳጋዳኔ፤ ዒማና ባኣላኣሜ ፔኤኮ ላምዖ ካራሚ ዔኪ ሃራሎዋ ቶጊ ዓኣዳንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታንቻ ዒዛኮ ቤርታ ዔቄ ጎይዖ ባይዜኔ፤ 23 ኪኢታንቻሢ ጩንቻ ዓፓር ቲኪ

* 21:28 21:28 ዳጌ ቤዞ ጋዓ፡- ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማገኛ፣ ደዳ «ዓጮ ዋይሣ ዓሶ» ጌይንቲ። 21:29 21:29 ዔር. 48:45-46። 22:5 22:5 ገደ. ማገ 31:8፤ 2ጳጺ. 2:15-16፤ ዪሁ. 11።

23

ጎይ፣ ዓቁህ ሃራ፣ ዳንቃ፣ ጎይ፣ ሃሺ ጎሽ ጋርሲ ጌሌኔ፤ ጋዓንቴ ባኣላኣሜ ሃራሎ ጳርቂ ጎይ፣ ገንሣ ኬሴኔ፤ 24 ዩካፓ ሃሣ ላም፣ ዎይኔ ጎሽኮ ባኣኪና ኩንባንቴ ዓኣዶ ጎይሣና ዓ. ዳንዳንቴ ላም፣ ዛሎይዳ ኬልቂንቴ ሹቺ ዓኣ ቤሲዳ ኪኢታንቻህ ሙኪ ቤርታ ዓቁኔ። 25 ዓማና ሃሣ ሃራላ ኪኢታንቻህ ዳንቃ፣- ዩያ ሹጮ ባንሣ ዶጪ፣ ባኣላኣሜኮ ቶኮ ሹጮና ዎላ ዓይሣሣር ባኣላኣሜ ሃራሎ ጳርቂህ ዓርቁኔ፤ 26 ሃሣ ገንሣ ኪኢታንቻህ ቤርታ ዳንዳ ሻውሎ ዛሎና ማም ሚዛቆ ዛሎና ዓኣዳንታኒ ዳንዳዑ፣ ኩንባ ካራይዳ ዓቁኔ። 27 ዒዛ ጎይ፣ ሃሣ ሃራላ ኪኢታንቻህ ዳንቃ፣- ሳዓ ላሃዛ፣ ባኣላኣሜ ሚርጌና ዳጋዲ ሃራሎ ኮኣሎና ጳዲ ዓርቁኔ። 28 ዓማና ያኣሲ ሃራላ ጌሰታንዳ ዓራቶ ዲንጋዛ ዒዛ ባኣላኣሜ ኮራ፡- «ታ ኔኤኮ ዓይጎ ዎዳይ? ሃይህ ማይንቴ ኔ ታና ጳርቂህ ዓይጎርዳይ?» ጌዔኔ።

29 ባኣላኣሜ ዒዛ ኮይላ፡- «ሚርጌ ኔ ታኣና ዓማሌሣርሾ! ዎንዳ ጩንቻ ዓፓር ታ ኮይላ ዓኣቴ ታ ኔና ዎዎዳንዳኔ!» ጌዔኔ። 30 ሃራላ ገንሣ ዒዛም፡- «ኔኤኒ ቢያ ዎዳ ታና ቶጊ ሃንታ፣ ታኣኒ፣ ኔ ሃራሎቱዎዳዳ? ሂዳዎ፤ ሃያኮ ቤርታ ሃናኣሲጉዲ ታ ሂዲ ቤቂያ?» ጋዓዛ፣ ባኣላኣሜ፡- «ፔቴታ፣ ኔ ሂዲ ቤቂባኣሲ» ጌዔኔ።

31 ዓማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ጩንቻ ዓርቂ ዓቁ ዓኣ ኪኢታንቻህ ዳንቃንዳጉዲ ባኣላኣሜ ደዋዛ፣ ዒዛ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ላሃኔ፤ 32 ኪኢታንቻህ ዒዛም፡- «ሃራሎ ኔ ሃይህ ማይንቴ ኮኣሎና ጳርቂህ ዓይጎርዳይ? ታኣኒ ሙኪ ጎይ፣ ኔኤኮ ባይዜህ ባይሲንቶ ጎይ፣ ኔ ዓኣዲዎጉዲ ላኣጋኒ ጌይኬ፤ 33 ኔኤኮ ሃራላ ጋዓንቴ ታና ዳንቁሣር ሃይህ ማይንቴ ታ ቤርታ ሺኢኬኔ፤ ሃራላ ዎንዳ ዩያይዲ ባኣኣታቴ ኔና ታ ዎዲ፣ ዒዛ ሃሺያናንዳንቴኬ» ጌዔኔ።

34 ባኣላኣሜ ማሃ፣- «ጎኔኔ፣ ጎሜ ታ ማዳኔ፤ ኔኤኒ ታና ላኣጋኒ ጎይ፣ ዓቁህ ታ ዓራባኣሲ፤ ሃሣያ ታኣኮ ዒኢካ ዓኣዲ፣ ዳቢንቴ ማሊ ኔኤም ጳዴቴ ታ ማኣሪ ማዒ ታ ዳንዳንዳኔ» ጌዔኔ።

35 ኪኢታንቻህ ጋዓንቴ፡- «ሃንሣ ዓሶንሣና ዓኣዶ ኔኤር ዓኣዳ፤ ጋዓንቴ ታ ኔኤም ኬኤዛማ ሌሊ ኬኤዜ» ጌዔኔ፤ ባኣላኣሜ ዳኬ፣ ቢታንታ ዓኣ ዓሶና ዎላ ባኣላኣሜ ዩያይዲ ዓኣዳኔ።

ባኣላኣሜ ባኣላኣሜ ዎዛዲ ዓኬ ጎይ፣

36 ባኣላኣሜ ሙኬሣር ባኣላኣሜ ዎይዛ፣ ሹቺ ዒዛ ዓኣኒ ሞዓኣቤ ዓጮ ዛጳ፣ ዓርኖኦኔ ዎር ዓጮ ዓኣ፣ ዓኣሪ ካታም ዳንዳኔ። 37 ባኣላኣሜ ባኣላኣሜ ኮራ፡- «ቤርታ ኪኢቶ ዓሶ ታ ኔኤም ዳኬያና ኔ ዓይጋ ዓቴይ? ኔ ማዳ ባኮኮ ገዳ ሚኢሹ ታ ጪገንዳዎጉዲ ኔኤም ጌዒያ?» ጌይ ያኦጮዛ፣ 38 ባኣላኣሜ ማሃ፣- «ሂዳያ ማዔቴያ ታ ማይ ሙኪባይ? ጋዓንቴ ታኣኮ ዓይጎ ዎልቂ ዓኣይ? ታ ጌሰታኒ ዳንዳዓሣ ያኣሲ ታኣም ኬኤዜማ ሌሊኬ» ጌዔኔ። 39 ዩካፓ ባኣላኣሜ ባኣላኣሜና ዎላ ሁያቴ ጌይንታ ካታም ዓኣዳኔ። 40 ዒኢካ ባኣላኣሜ፡- ባይንታ ማራይንታ ያኣሲም ሹኪሲ ዓሽኮይዳ፣ ዳካ ዓኪ ዒዛና ዎላ ዓኣ ቢታንታ ዓኣ ዓሶና ባኣላኣሜናም ዒንጌኔ።

41 ዚር ጉቴሎ ባኣላኣሜ ባኣላኣሜ ዓኪ ዒሲራዔኤሌ ዓሶኮ ሃካሣ ዛጋኒ ዳንዳዓ፣ ባሞቶባዓኣሌ ጌይንታ ቤሲ ኬሰኬኔ።

ባኣላኣሜ ባራሪ ኬኤዜ ባኮ

1 ባኣላኣሜ ባኣላኣሜ ኮይላ፡- «ሃይካ ያኣሲም ሚቺ ዒንጎ ላንካይ ቤሲ ኮሺ፣ ላንካይ ዚያ ጌማይና ላንካይ ዓዴ ማራይና ታኣም ዓኪ ሙኬ» ጌዔኔ።

2 ዓማና ባኣላኣሜ ጌይንቴ ጎይ፣ ማዳኔ፤ ዒዛንታ ባኣላኣሜንታ ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ፔቴ ፔቴ ቤዛይዳ ፔቴ ዚያ ጌማይና ፔቴ ዓዴ ማራይና ሹኪ ዒንጌኔ። 3 ዩካፓ ባኣላኣሜ ባኣላኣሜ ኮይላ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ኮይላ ሙካንዳቴያ ሙኪንዳዎቴያ ዓራኒ ሃሴኬያ ዳንዲ ታ ዛጋንዳያ ሂላንዳኣና ሃይካ ያኣሲም ኔ ሚቺ ዒንጌ ቤዛኮ ኮይላ ዓቁ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ» ጌይ፣ ዩና ቤዛፓ ፔቴ ጌማሪ ኬሰኬኔ። 4 ዓማና ያኣሲ ዒዛና ካኣማዛ፣ ባኣላኣሜ ያኣሲ ኮይላ፡- «ላንካዎ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ታ ጌኢሺ፣ ፔቴ ፔቴ ቤዛይዳ ፔቴ ዚያ ጌማይና ፔቴ ዓዴ ማራይ ሹኪ ታ ኔኤም ዒንጌኔ» ጌዔኔ።

5 ባኣላኣሜ ባኣላኣሜም ኬኤዛኒ ኮይላ ኪኢቶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜሰካፓ ዩና ዒ ሙኬ ቤዛ ባንሣ ማዒ ዓኣዳንዳጉዲ ዓይሣኔ። 6 ዒዚ ማዒ ሙካንቴ ባኣላኣሜ ሞዓኣቤ ዓጮ፣ ሙኬ ቢታንታ ዓኣ ዓሶና ዎላ ዩና ሚቺ ዒንጎ ቤዛሎ ኮይላ ዓቁ ዓኣኔ።

7 ዓማና ባኣላኣሜ ያኣሲ ማሊህ፡-

«ሞዓኣቤ ካኣቴ ባኣላኣሜ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ዲካ ዓኣ፣ ሶኦሪያ ዓጮ፣ ዓኤሊ ታና ዓኪ ሙኬኔ። ዒዚያ ታና ሃኒ ሙኬ፣ ያይቆኦኔ ታኣም ጫሽኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባይቃንዳጉዲ ታኣም ጋዳንቁ ጌዔኔ።

8 ዓካሪ ታኣኒ፡- ያኣሲ ጋዳንቁባኣ ባኣዚ፣ ዎዲ ጋዳንቃንዳይ?

ያኣሲ ጫሽኪባኣ ባኣዚ፣ ዎዲ ታ ጫሽካንዳይ?

9 ታኣኒ ዓይቶ ሃያ ዳጌ ላሎይዳ ዓቁ ዛጋኔ፤ ጌማር ዑያይዳ ዓቁያ ታ ዓይቶ ዛጋኔ፤

ዓይታ ፔና ዳንዳዒ ፔኤር ናንጋ ዳራኬ፤ ማሌ ዓሶይዳ፣ ባሽ ዳማዳያ ማዔሣ፣ ዓይታ ዓራያኬ።

10 ያይቆኦኔኮኮ ዜር፣ ዓጪጉዳያኬ፤ ዒሰራሌ ዓሳ ኮሺ ዲባሣር ዛሎኮ ዛላታ፣ ያኣኒ ፓይዲኒ ዳንዳዓይ?

ታ ሃይሶ ዒሎ ዓሳ ሃይቃሣጉዲ ማሃ፤ ጋፒንዎዎ ታኣኮ ዓይቶሲጉዲ ማሃ።

ሃዚ ጌይ ኬኤዚህ ዓርቁኔ።

11 ባኣላኣሜ ባኣላኣሜ ኮይላ፡- «ሃይ ኔ ታኣም ማዳ ባካ ዓይጌንዳይ? ታ ኔና ሃይካ ዓኪ ዩዒህ ታኣኮ ሞርኮ ኔ ጋዳንቃንዳጉዲቱዎዳዳ? ኔኤኒ ጋዓንቴ ዓይቶ ዓዓንጃያ፣ ዓቴም ማሌ ዎኦቴ ባኣዚ ባኣሲ» ጌዔኔ።

12 ባኣላኣሜ ማሃ፡- «ታኣኒ ጌሰታኒ ዳንዳዓሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ኬኤዜማ ሌሊኬ» ጌዔኔ።

ባኣላኣሜ ላሚ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዜህ

13 ባኣላኣሜ ባኣላኣሜ ኮይላ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጉቤቱዎንቴ ዳካ ሌሊ ኔ ዳንቃንዳ፣ ማሌ ቤሲ ኦ ዎላ ዓኣደም፤ ዒኢካ ዓቁ ዓይቶ ታኣም ጋዳንቁ» ጌዔኔ።

14 ዩካፓ ፒሲጋ ዲኮይዳ ዓኣ፣ ያፒማ ዓኪ ዓኣዳኔ፤ ዒኢካ ያኣሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ላንካይ ቤሲ ኮሺ፤ ፔቴ

ፔቴ ቤዘይዳ ፔቴ ዚያ ገማይና ፔቴ ዓዴ ማራይያ ሹኪ ሺኢሹኔ።

15 ባኣላኣሜ ባኣላኣቄ ኮራ፡- «ኔኔኒ ሃይካ ያኦሲም ሚቸ ዲንጌ ቤዘ ኮይላ ዓቄ፤ ታኣኒ ያኦሲና ካኣማኒ ሃሴኬያ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔ።

16 ዲማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ባኣላኣሜና ዋላ ካኣሚ፡- ዲዚ ኬኤዘንዳ ኪኣቶ ኬኤዚ ባኣላኣቄ ባንሢ ማሃ ዳኪኔ። 17 ዲዚ ሙካንቴ ባኣላኣቄ ሞዓኣቤ ዓጮኮ ዳኤፖ ዓሶና ዋላ ዓቄ ዓኣኔ፤ ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ዓይጎ ባኣዚ ኬኤዜቴያ ባኣላኣቄ ያኦጮ።

18 ባኣላኣሜ ሂዚ ጌይ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዜ፡- «ደገሪ ናዓሦ፡ ባኣላኣቄ!

ሃኒ ሙኪ ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ቢያ ዋይዜ፤

19 ያኦሲ ዓሲጉዲ ሉኡቁዋሴ፡ ዓሲጉዲ ማላያዋ ፔኤኮ ላኣሙዋሴ፤ ዲ ጫኣቄ ባኮ ኩንሢ፤ ጌዔ ባኮዋ ቢያ ማዳኔ።

20 ታኣም ኬኤዘንቴሢ ታ ዓንጃንዳጉዲኬ፤ ያኦሲ ዓንጃዛ ታ ዲዛ ቃኣሎ ላኣማኒ ዳንዳዑዋሴ።

21 ያይቆኦቤይዳ ዔርቲባኣ ፑርታ ባኣዚታቴያ ሚታ ሂሊንዲዋኣሢ ጴዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዋላኬ፤ ያኦሲ ዔያቶኮ ካኣቲ ማዔሢያ ዋዛና ዔያታ ኬኤዛኔ።

22 ጊብዩ ዓጫፓ ዔያቶ ኬሴ ያኣዛሢ፡ ዔያቶኮ ሜኤኒ ካኣሪጉዲ ማዔ ሙካ ባኮ ዔያቶም ዲዓኔ፤

23 ያይቆኦቤም ማርቸናቴያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጫኣቆናቴያ ፔቴታያ ማዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዓካሪ፡ ሃይሾ ያይቆኦቤ ዓሶና ዲሰራዔኤሌ ዓሶናም «ያኦሲ ማዳ ባኮ ዛጉዋቴ!» ጌይንታንዳኔ።

24 ዲሰራዔኤሌ ዳሪ ዲንዳ ዘቢጉዲ ማዓንዳኔ፤ ኬሚ ዋዳሢ ሙዓንዳያ ሄላንዳኣና ሱጉያዋ ዑሽካንዳያ ሄላንዳኣና ዘቲ ጌይ ላሁዋ ዘቢጉዲ ማዓንዳኔ።»

25 ዩካፓ ባኣላኣቄ ባኣላኣሜ ኮራ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዳር ጋዳንቁያ ማላ ኔ ዲዩቴ ጋዳንቁያ ጋዳንቁ፤ ዓንጃያ ዓንጃፖ!» ጌዔ።

26 ባኣላኣሜ ማሃ፡- «ታኣኒ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ኬኤዜማ ሌሊ ጌሰታንዳኔ ጌዒ ቤርታ ኔኤም ኬኤዚባይ?» ጌዔ።

ባኣላኣሜ ሃይሣሲ ኬኤዜ ያኦሲ ማላያ

27 ባኣላኣቄ ዲማና፡- «ሃኒ ሙኪ፡ ሜሌ ቤሲ ኑ ዓኣዳም፤ ጎያንቴ ዲኢካ ኔ ማዔም ሃያ ዳር ጋዳንቃንዳጉዲ ያኦሲ ኔና ዓይሣንዳያ ናንዳኔ» ጌዔ።

28 ዩያር ባኣላኣቄ ባኣላኣሜ ዔኪ ዳውሎ ቦኦሎኮ ሆታ ዓኣ፡ ፔገሪ ዳኮ ዑያ ዔኪ ኬሰኬኔ፤ 29 ባኣላኣሜ ዩካፓ፡- «ሃኖ ቤዘይዳ ሃሣ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ላንካይ ቤሲ ኮሺ፡ ላንካይ ዚያ ገማይና ላንካይ ዓዴ ማራይ ታኣም ዔኪ ሙኪ» ጌዔ። 30 ባኣላኣቄ ዲማና ባኣላኣሜ ጌዔ ጎይያ ማዳኔ፤ ፔቴ ፔቴ ሚቸ ዲንጎ ቤዘይዳ ፔቴ ፔቴ ዚያ ገማይና ዓዴ ማራይ ሹኪ ሺኢሹኔ።

24

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዲ ዓንጃንዳጉዲ ኮዔሢ ባኣላኣሜ ዔራዎ፡ ቤርታ ዲ ማዳ ጎይያ ማርቸ ማርቸኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ባንሢ ሺሪ ዔቃዎ፡- 2 ዲሰራዔኤሌ ዳራ፡ ፔኤኮ ያጸና ያጸና ዋላ ሄሊ ዳንኪ ዳዔሢ ዳንቄኔ፤ ዲማና ያኦሲ ዓያና ዲዛይዳ ሙኪም፡ 3 ያኦሲ ማላሢ ሂዚ ጌይ ኬኤዚሢ ዓርቄ፡-

«ዓኣፓ ቡሊንቴም ዛጌ ቢገሪ ናኣዚ ባኣላኣሜ ኬኤዛ ባካ ያዲኬ፤

4 ያኦሲ ቃኣሎ ዋይዛሢ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዒ ያኣዛሢዳፓ ማዔ ጌንዑዋንቴ ጴዳ ዓውቶ ዛጋሢ

ጌንዒ ዓኣንቴ ዓኣፓ ቡሊንቴሢ ሂዚ ጋዓኔ፤

5 ያይቆኦቤ! ኔኤኮ ዓፒሎና ማኸንቴ ማኣራ ዲሰራዔኤሌ! ኔ ዋርቃ ቤዛ ዋዚ ሚዛጳይ!

6 ዩይ ማኣራ ፑኤሰንቴያ ማላ ዛርጉዲ ዋር ዓጫ ዓኣ ዲማ ዲማ ሚፃ ባቃሌ ቤዘጉዲ ጌሢንቴ ዳዒ ዓኣኔ፤

ናንገና ናንጋ ጎዳ ቱኬ ዋላንጎዲ ሃሣ ዋኣሢ ዓቸዳ ባቃሊ ዓኣ ዳኤሊ ዚቢቁጉዲኬ።

7 ሚርጌ ዲርዚ ዔያቶም ዋርቄኔ፤ ዔያታ ዜርቄ ባካ ጌዳንዳ ዋኣሢ ዳንቄኔ፤

ዔያቶኮ ካኣቲ ዓጋጌይዳፓ ባሽ ማዓንዳኔ፤ ዓጫ ዲዛኮ ሚርጌና ዳልጌ ዳልጌ ዓኣዳንዳኔ፤

8 ጊብዩ ዓጫፓ ዔያቶ ኬሴ ያኣዛሢ ዔያቶኮ ሜኤኒ ካኣሪጉዲ ማዔ ሙካ ባኮ ዔያቶም ዲዓንዳኔ፤

ዔያቶኮ ሞርኮ ዔያታ ዘቢጉዲ ሾኦሊ ሙዓንዳኔ፤ ሚጌያዋ ዔያቶኮ ጋኣጫንዳኔ፤

ሂዣዋ ዔያቶኮ ሜንሢ ባይዛንዳኔ፤

9 ዩይ ዓሳ ዲጊቻ ዘቢጉዲ ላሂ ዓኣኔ፤ ዔያቶ ጴቸ ዔቁሳንዳ፡ ጫርሺ ያናዳይ?

ዲሰራዔኤሌ ዓንጃሢ ዓንጃንቴያ ጋዳንቃሢያ ሃሣ ጋዳንቄንቴያ ማፖንጎ!»

10 ዩካፓ ባኣላኣቄ ሚርጌና ዳጋዲ፡ ፔ ኬኤሎ ወጹርቃዎ ባኣላኣሜ ኮይላ፡- «ታኣኮ ሞርኮ ኔ ጋዳንቃንዳጉዲ ታ ኔና ዔኤላዛ፡ ኔ ጋዓንቴ ሃይሢ ማይንቴ ዓንጃኔ፤ 11 ዓካሪ፡ ኔ ማኣሪ ዑኬ ዓኣዳ፤ ኔ ማዳ ባኮ ዛሎኮ ኮይሳሢጉዳያ ታ ጪጋኒ ማላንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ዩያ ኔ ዳንቁዋጉዲ ላኣኔኔ» ጌዔ።

12 ባኣላኣሜ ባኣላኣቄም፡- «ኔኔኒ ታ ኮይላ ዳኬ ዓሶም፤ 13 ኔ ማኣርይዳ ዓኣ ዋርቆና ቢርና ቢያ ኔ ታኣም ዲንጌቴታዎ ያኦሲ ጌዔማ ኬኤዚሢዳፓዓቴም ሜሌ ታ ማላሢና ኮሺ ባኣዚያ ማፖም ፑርታ ባኣዚ ታ ማዳኒ ዳንዳዑዋሴ» ጌይ ታ ኬኤዚባይ» ጌዔ።

ባኣላኣሜ ኬኤዜ ጋፒንያ ያኦሲ ማላያ

14 ጋፒንያይዳ ባኣላኣሜ ባኣላኣቄም፡- «ዓካሪ፡ ታኣኒ ታ ዓሶ ባንሢ ማዔ ዳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዩያኮ ቤርታ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ሃጊ ኔ ዓሶ ማዳንዳ ባኮ ታ ኔኤም ኬኤዘንዳኔ» ጌዔሰካፓ፡ 15 ያኦሲ ማላሢ ሂዚ ጌይ ኬኤዚሢ ዓርቄ፡-

«ቢገሪ ናኣዚ፡ ባኣላኣሜ ኬኤዛ ባካ ዓኣፓ ቡሊንቴም ዛጌሢ ሂዚ ጋዓኔ።

16 ያኦሲ ኬኤዜ ባኮ ዋይዛሢ ዳኤፖ ያኣዛሢዳፓ ዔራቶ ዳንቄሢ

- ቢያ ባኩ ዳንዳዓሢ ፔጋሲ ዳዋ ባኩ ዛጋሢ
 ገንዒ ዓዳንቴ ዓዳጋ ቡሊንቴ ዛጋሢ ሂዚ ጋዓ፤-
 17 ታ ዛጋ፤ ጋዓንቴ ሃሢቱዋሲ።
 ታኣም ጰዳ፤ ጋዓንቴ ዑኩቱዋሲ፤
 ዡኣጌ ያይቆኦይዳጋ ከሰካንዳ፤
 ዋልቁና ዓኣ ካኣቴ ዒሰራዔኤሌጋ ከሰካንዳ፤
 ሞዓኣቤ ዓሰኩ ሱኡጎ ጳርቃንዳ፤
 ሞዓኣቤ ዒገኒ ማዔ ሴኤቴ ዜርዖ ማዔ ዓቲንቆኮ
 ቶኣኮ ዳኣፃንዳ፤።
 18 ዔዳኣሚ ዓሰ ባሻንዳ፤
 ዒዛኮ ሞርኮ ማዔ ሴኤሬ ዓሰዋ ባሻንዳ፤
 ዬያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ባሻንዳ ማዒ ናንጋንዳ፤።
 19 ዋይሃያ ያይቆኦይዳጋ ከሰካንዳ፤
 ዬካ ካታማ ዓቲ ዓሰ ቢያ ዒ ባይዛንዳ፤።»

- 20 ዬካጋ ሃሃ ባኣላኣሚ ዓማሌቁ ዓጮ ባንሢ ዛገ
 ዛገ፡-
 «ዓማሌቁ ዳር ቢያይዳጋ ባሻ ካኣቶኤ፤
 ጋፒንጆይዳ ጋዓንቴ ዒ ባይቃንዳ፤።»
 21 ቁና ዓሰዋ ዛጋዖ ሃሃ፡-
 «ዒንሢ ናንጋ ቤዛ ጉሙርሳያኮ፤
 ዒንሢ ማፍ ማኣራኣ ዔኤቤ ሄሉዋ ዳጌ ቤሲዳኮ፤
 22 ዬይ ያዲ ማዔቴያ ዒንሢ ቁና ዓሰ
 ዓሰኦሬ ዒንሢ ባሻ ዲዒ ዔኮ ዋዶና ዒንሢ
 ባይቃንዳ፤።
 ጌይሢ ዓርቁ፤ 23 ሃሃ ዒ ከኤዛዖ፡-
 «ካኣ! ያኦሲ ዬያይዳዛ
 ዓይጎ ዓሲ ዓታንዳይ?
 24 ከቲሚ ኮይላጋ ዋኣሢ ካኣሚሌ ሙካንዳ፤
 ዬያታ ሙኪ ዓሰኦሬንታ ዔኮኦሬያ ዓርቃንዳ፤።
 ጋዓንቴ ዔያታኣ ባይቃንዳ፤።»
 25 ዬካጋ ባኣላኣሚ ፔ ማኣሪ ማዒ ዓኣዳዛ፣ ባኣላኣቁያ
 ፔ ቤዛ ዳንዳ፤።

25

ሞዓኣቤ ዓሰ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዳቢሺሢ
 1 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሺጂሚ ደኣጮይዳ ዳንኪ ዳዔ
 ዋዶና ዔያቶኮ ተንቃ ዒኢካ ዓኣ ሞዓኣቤ ላኣሎና
 ዋላ ዘኣሰካ ኮኣሚሢ ዓርቁ፤ 2 ዬይ ላኣላ፡- ሞዓኣቤ
 ዓሰ ካኣሽካ ያኣዘም ዒንጎና ሙዋ ሙዋም ዔያቶ
 ዔኤላዛ፣ ዔያታ ዬያ ሙዋ ፔጆ ዲኮይዳ ዓኣ ቤዓኣሌ
 ጌይንታ ካኣሽኮ ባኮም ዘጌ፤ 3 ዬያር ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዑፃ ዳጋዳ፡- 4 ሙሴም፡ «ዒሰራዔኤሌ
 ዓሰ ዑፃ ጎጳጋ ታ ዳጋዳ ዳጋ ሺማንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ
 ዓሰኩ ሱኡጎ ቢያ ዔኪ ዓሰ ዲኡዘይዳ ዳር ቤርታ ከሲ
 ዋዶ» ጌዒ፤ 5 ሙሴ ዓማና ዒሰራዔኤሌ ዓሰኩ ሱኡጎ፡-
 «ዒንሢ ፔቴ ፔቴሢ ዒንሢኮ ፃጸጋ ፃጸጋ ቤዓኣሌ ጌይንታ
 ፔጆ ያኣዘም ዘጌ ዓሰ ቢያ ዋዶዋቴ» ጌይ ዓይሢ፤።
 6 ዬያር ሙሴንታ ዳር ቢያሢንታ ያኦሲ ዳርና ካኣማ
 ማኣር ካራ ቡኪ ያዩ ዬኤካንቴ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ
 ዓሰሰከይ ፔቴ ዔዶሚ ዓጪ ላኣሊሰኬና ዔያቶ ኮይሊና
 ዔኪ ፔ ማኣሪ ጌሌ፤። 7 ቁኤሳሢ ዓኣርኤኮ ናኣዚ ናይ
 ማዔ፣ ፒንሃሴ ጎሃሢ ዬያ ዳንቃዖ ዳር ባኣካ ዳዔ ቤዛጋ
 ዔቁ ዳንዲ ዋርሢ ዔከ፡- 8 ዬያ ዓሢና ላኣሌሎና ዓኣ
 ማኣር ጌሊ፣ ላምዓሢ ፔቴና ዋርሢ ዳርቢ ጫርጊ ዋዶ፤
 ዬያይዳጋ ዔቁያና ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ኩርሳ ደርዓሢ

26:5 26:5 ገደ. ማገ 1:1-46።

- ሃሺ፤። 9 ጋዓንቴ ዬማ ሃላንዳኣና ዬይ ደርዓሢ ዳርይዳጋ
 ላማታሚ ያይደ ሺያ ዓሲ ኩርሰ፤።
 10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 11 «ቁኤሳሢ ዓኣርኤኮ
 ናኣዚ ዓላዜሬ ናይ ማዔ፣ ፒንሃሴ ማዶ ባኮ ዛሎና
 ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዑፃ ታኣኮ ዔቁ ዳጋ ሺሚ፤ ታና
 ሃሺ ሚሌ ያኣዘም ዘጋ ዓሰ ፒንሃሴ ዘቲ ጌይ ዛጋጌ
 ኮዒባኣሴ፤ ታኣኢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ባይዚባኣሢ ዒዚ
 ታ ጋቴ ሚጪንቴ ማዶ ማዶ ዛሎርኮ። 12 ዬያር ታ ዒዛና
 ዋላ ናንገና ደዲ ናንጋ፣ ኮሹዋ ጫኣቁዋ ጫኣቃንዳሢ
 ዒዛም ከኤዜ። 13 ዒዚ ታጊዳጋ ዓቲም ሚሌ ያኦሲ
 ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዒባኣሢ፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ
 ዓሰኮዋ ጎም ጌኤሺሢ ዒዛና ዒዛኮ ዜርዖና ጉቤ ናንገና
 ቁኤሴ ማዓንዳ፤» ጌዒ፤።
 14 ሚዲያሚ ዓጮ ላኣሌሎና ዋላ ዋዲንቴ፡-
 ዒሰራዔኤሌ ዓሢኮ ሱንፃ ሳሉ ናኣዚ ዘምሪ ጌይንታያ
 ማዓዛ ዒዚ ሲሞኦኔ ማኣርይዳ ፔቴ ቶኣኪኮ ሱኡጌኮ።
 15 ላኣሌሎ ሱንፃ ኮዚቤ ጌይንታ፤ ዒዛኮ ዓዶ «ሱኡሬ»
 ጎሃሢ ፔቴይዳ ናንጋ ዳካ ሚዲያሚ ዓሰኮ ሱኡጌኮ።
 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 17 «ሚዲያሚ ዓሰይዳ
 ያልዚ ቡሊ ዔያቶ ባይዘዋቴ፤ 18 ዬያ ዒንሢ ማዳንዳሢ
 ፔጆ ካኣሽካንዳጉዲ ዒንሢ ዔያታ ጌሺ፣ ማዶ ጌና ማዶ
 ዛሎር ሃሃ ዒንሢ ፔጆ ካሽኪሢ ዳርይዳ ከዳ ሃርጎ
 ዛሎና ዋዲንቴ ዔያቶኮ ሱኡጋሢ ናዎ ኮዚቤ ዛሎና ዔያታ
 ጌሺ ጌሺዖርኮ» ጌዒ፤።

26

ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ላሚ ገይዲንቴዖ

- 1 ዬይ ዋዳ ደርዓሢ ዔቁሰካጋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና
 ቁኤሳሢ ዓኣርኤ ናኣዚ ዓላዜሬናም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ
 ዳር ቢያሢኮ ማኣርይዳ ማኣርይዳ ለዓ ላማታሚ
 ኩሚያና ዬካጋ ዑሃ ማዔያ፣ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቆ
 ቢያ ገይዲዋቴ» ጌዒ፤። 3 ሙሴና ቁኤሳሢ ዓላዜሬና
 ዮርዳኖሴ ዋር ዓጫ፣ ዒያርኮኮ ሆታ ዓኣ ሞዓኣቤ
 ቦኦሎይዳ ዳር ቡኩሳዖ፡- 4 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ
 ጎይዖና ላማታሚ ለዔና ዬካጋ ዑሃ ዓኣዳ ለዔ ማዔ
 ዓቲንቆ ቢያ ገይዲዋቴ» ጌዒ፤።
 ገብጻ ዓጫጋ ከሰኮ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ሃካጋ ለካ
 ገይዲንታ ዓሰኮ፤
 5 ያይቆኦኮኮ ናኣዚ ቶይዲ፣ ርኤቤኤሌ ማኣራጋ
 ገይዲንቴ ቶኣካ ሃኖኬ ዓሰ፣ ጋሉ ዓሰ፣ 6 ሄጂርኔ
 ዓሰንታ ከርሚ ዓሰንታ፤ 7 ዬኖ ቶኣካጋ ቶኣካጋ
 ገይዲንቴ ዓቲንቆኮ ገይዳ ዋሊ ዑፃ ያይዲታሚ
 ሃይሃ ሺያ ላንካይ ጃኤታና ሃይሢታሚና፤ 8 ጋሉ
 ዜርዖ ዔኤሊያቤና 9 ዔኤሊያቤኮ ናኣቶና፤ ዬያታ
 ኔሙዔኤሊንታ ዳኣታንታ ባቤርሚንታ፤ ዳኣታንታ
 ባቤርሚና ሃያኮ ቤርታ ዳራ ደኡሬዘንሢ ማዓዛ ዔያታ
 ቆራሃና ዒዛና ዋላ ፔቴ ማዔ ዓሰና ባኣኮ ጌሊ ያኦሲም
 ዋይዘ ዓዳ ዋዶና ሙሴና ዓኣርኤና ዔያታ ሚታሴያኮ።
 10 ዒማና ዔያቶ ሳዓ ዳርዒ፣ ቆራሃንታ ዋላ ዔኤዳ፤
 ዔያታ ሃይቃሚና ታሚ ከዲ ላምዖ ጃኤታና ደንገንታሚ
 ዓሰ ሙዔ፤ ዬያይዲያና ዔያታ ዳርም ዒንሢና ዔራዋቴ
 ጋዓ ማላታ ማዔ፤። 11 ቆራሃ ናኣታ ጋዓንቴ ዒማና
 ሃይቁባኣሴ።
 12 ሲሞኦኔ ማኣራጋ ገይዲንቴ ቶኣካ፡- ኔሙዔኤሌ
 ዓሰ፣ ያሚኔ ዓሰ፣ ያከኔ ዓሰ፣ 13 ዛራሃ ዓሰንታ ሻዑሌ

ዓረንታኑ። 14 ዬኖ ቶኦካፓ ቶኦካፓ ገይዲንቴ ዓተንቆኮ ገይዲ ዋሊ ዑፃ ላማታሚ ላምፖ ሺያና ላምፖ ያኤታናኑ።

15 ጋኦ ማኣራፓ ገይዲንቴ ቶኦካ፡- ዲፖኔ ዓሳ፡ ሃጊ ዓሳ፡ ሹኒ ዓሳ፡ 16 ያዚኒ ዓሳ፡ ዔሪ ዓሳ፡ 17 ዓርዴ ዓረንታ ዓርዔኤሌ ዓረንታኑ። 18 ዬኖ ቶኦካፓ ቶኦካፓ ገይዲንቴ ዓተንቆኮ ገይዲ ዋሊ ዑፃ ያይዲታሚ ሺያና ደንጎ ያኤታናኑ። 19 ዪሁዳ ማኣራፓ ዔኤሬና ዓውናኔና ካኣና ካጮይዳ ሃይቄ። 20 ሃንጎ ዪሁዳ ናኣታ፡- ሹላ ዓረንታ ፓሬሴ ዓረንታኑ፤ 21 ፓሬሴ ናኣታ፡- ሃዲርኔና ሃሙሊ ዓረንታኑ። 22 ዬኖ ቶኦካፓ ቶኦካፓ ገይዲንቴ ዓተንቆኮ ገይዲ ዋሊ ዑፃ ላንካይታሚ ላሆ ሺያና ደንጎ ያኤታናኑ። 23 ዪሳኮኦሬ ማኣራፓ ገይዲንቴ ቶኦካ፡- ቶላዒ ዓሳ፡ ፑዋ ዓሳ፡ 24 ያሹቤና ሸምሮኔ ዓረንታኑ። 25 ዬኖ ቶኦካፓ ቶኦካፓ ገይዲንቴ ዓተንቆኮ ገይዲ ዋሊ ዑፃ ላሃታሚ ያይዲ ሺያና ሃይሃ ያኤታናኑ።

26 ዛብሎኦኔ ማኣራፓ ገይዲንቴ ቶኦካ፡- ሴሬዴ ዓሳ፡ ዔሎኔና ያህሊዔኤሌ ዓረንታኑ። 27 ዬኖ ቶኦካፓ ቶኦካፓ ገይዲንቴ ዓተንቆኮ ገይዲ ዋሊ ዑፃ ላሃታሚ ሺያና ደንጎ ያኤታናኑ።

28 ዮሴፔ ዜርፃፓ ማዔ ሚናኣሴና ዔፕሬኤሚ ዛሎና ሸይንቴ ቶኦካ ሃካፓ ሊካ ዓኣዞንሢ፤

29 ሚናኣሴ ማኣራፓ፡- ሚናኣሴ ናኣዚ ማከሬ ጌሌዓዴ ሸዔኔ፤ 30 ጌሌዓዴ ናኣታ፡- ዒዔዜሬ ዓሳ፡ ሄሌቄ ዓሳ፡ 31 ዓሰሪዔሌ ዓሳ፡ ሸኬሚ ዓሳ፡ 32 ሸሚዳ ዓረንታ ሄፔሬ ዓረንታኑ፤ 33 ሄፔሬ ናኣዚ ዪሎፕሃዴኮ ወዲር ናይ ሌሊከ። ዓተንቆኮ ናይ ባኣሴ፤ ዬያታ፡- ማሃላ፡ ኖዓ፡ ሆግላ፡ ሚልካንታ ቲርፃ ጎዞንታኑ፤ 34 ዬኖ ቶኦካፓ ቶኦካፓ ገይዲንቴ ዓተንቆኮ ገይዲ ደንጊታሚ ላምፖ ሺያና ላንካይ ያኤታናኑ።

35 ዔፕሬኤሚ ማኣራፓ ገይዲንቴ ቶኦካ፡- ሹቱላሃ ዓሳ፡ ቤኬርኔ ዓረንታታሃኔ ዓረንታኑ፤ 36 ሹቱላሃ ዓሳ፡ ዔራኔና ናኣቶናኑ። 37 ዬኖ ቶኦካፓ ቶኦካፓ ገይዲንቴ ዓተንቆኮ ገይዲ ሃይሃታሚ ላምፖ ሺያና ደንጎ ያኤታናኑ፤ ዬያታ ቢያ ዮሴፔ ዜርፃኑ።

38 ቢኢኒያሜ ማኣራፓ ገይዲንቴ ቶኦካ፡- ቤላዔ ዓሳ፡ ዓሸቤሌ ዓሳ፡ ዓሂራሚ ዓሳ፡ 39 ሹፓሜ ዓሰና ሁፓሚ ዓሰናኑ። 40 ቤላዔ ዜርፃ፡- ዓርዲና ናዕሚኔ ዓሰናኑ። 41 ዬኖ ቶኦካፓ ቶኦካፓ ገይዲንቴ ዓተንቆኮ ገይዲ ያይዲታሚ ደንጎ ሺያና ላሆ ያኤታናኑ።

42 ዳኣኔ ማኣራፓ ገይዲንቴ ቶኦካ፡- ሹሃሚና ዒዛኮ ናኣቶናኑ፤ 43 ዬያቶይዳፓ ገይዲንቴ ዓተንቆኮ ላሃታሚ ያይዲ ሺያና ያይዲ ያኤታናኑ።

44 ዓሴኤሬ ማኣራፓ ገይዲንቴ ቶኦካ፡- ዪሞና ዓሳ፡ ዪሸቂ ዓረንታ ቤሪዓ ዓረንታኑ።

45 ቤሪዓ ዜርፃ፡- ሄቤሪ ዓሰና ማልኪዔኤሌ ዓሰናኑ።

46 ዓሴሪሚኮ ሴራሃ ጌይንታ ወዲር ናይ ዓኣኔ፤ 47 ዬኖ ዓሰኮ ዓተንቆኮ ገይዲ ዋሊ ዑፃ ደንጊታሚ ሃይሃ ሺያና ያይዲ ያኤታናኑ።

48 ኒፕታሌሜ ማኣራፓ ገይዲንቴ ቶኦካ፡- ያህዒዔኤሌ ዓሳ፡ ጉኒ ዓሳ፡ 49 ዬፀሬ ዓሰና ሺሌሜ ዓሰናኑ፤ 50 ዬኖ ዓሰኮ ዓተንቆኮ ዋሊ ዑፃ ያይዲታሚ ደንጎ ሺያና ያይዲ ያኤታናኑ። 51 ዬያይዲ ገይዲንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ዓተንቆኮ ገይዲ ላሆ ያኤታና ፔቴ ሺያና ላንካይ ያኤታና ሃይሃታሚናኑ።

52 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 53 «ሳዔሎ ዔያቶኮ ሱንፃ ፃኣፕንቴ ጎይዳና ፔቴ ፔቴ ማኣራም ዔያቶ ሳዓ ማሂ ማሂ ጊሸኩ፤ 54 ሚርጌ ዓሳ ዓኣ ማኣራም ዳልጊ ሳዓ፡ ዳካ ዓሰ ዓኣ ማኣራም ዳካ ሳዓ ዒንጌ፤ ዔያቶም ኔ ሳዓ ጊሸካንዳሂ ዳራ ገይዲንቴ ዔርቴ ገይዲ ጎይዳናኑ።

55 ጋዓንቴ ኔኣኒ ጊዡ ጊሸካንዳሂ ዒፃ ዓጊኬ፤ ዬይ ዓጊንታንዳሂ ፔቴ ፔቴ ማኣራ ሱንፃናኑ። 56 ዒፃሂ ዓጊንታንዳሂ ዳኮ ዴርም ዳኮ ጎይዳና ዲቦ ዴርም ዲቦ ጎይዳና ዓጊንቶም» ጌዔኔ።

57 ሌዋ ማኣራፓ ገይዲንቴ ዓሳ፡- ጌርሸኔ ዓሳ፡ ቄዓቴ ዓሰና ሜራሪ ዓሰናኑ። 58 ዬያቶኮ ዜርፃ፡- ሊቢኒ ዓሳ፡ ኬብር ዓሳ፡ ማሃሊ ዓሳ፡ ሙሽ ዓሰና ቆራሂ ዓሰናኑ፤ ቄዓቴ ዓምራሚ ሸዔኔ። 59 ዓምራሚ ጊብፃ ዓጮይዳ ሸይንቴ ሌዋ ናዎ ዮኬቤዴ ጎዞ ዔኬም ዒዛ ሙሴና ዓኣርኔና ጌይንታ ላምፖ ዓተንቆኮ ናይንታ ማይራም ጌይንታ ፔቴ ወዲር ናይሰኬናዎ ሸዔኔ። 60 ዓኣርኔኮ ናኣዳኣቤ፡ ዓቢሁ፡ ዓላዜሬና ዒታማሬ ጌይንታ ያይዲ ዓተንቆኮ ናይ ዓኣኔ። 61 ናኣዳኣቤና ዓቢሁና ያኣሲም ዴማዲባኣ ታም ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሸኢሸያና ዶርፖ ዔኪ ሃይቄ።

62 ሌዓ ፔቴ ዓጊኒና ዬካፓ ዑሃ ማዔ፡ ሌዋ ዓሰ ዓተንቆኮ ገይዲ ዋሊ ዑፃ ላማታሚ ሃይሃ ሺያኑ፤ ዔያታ ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳፓ ዴማሲ ፃኣፕንቴኔ፤ ዬይ ያዲ ማዔሂ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ፔቴታፖ ዔያቶር ማዔ ሳዓ ዒንጊንቲባኣሂርኩ።

63 ሙሴና ዓላዜሬና ዒያርኮኮ ሆታ፡ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ኮይላ ዓኣ ሞዓኣቤ ቦኦሎይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ገይዲ ዎዶና ዔያታ ፃኣፕ ፔቴ ፔቴ ቶኦኮኮ ሱኡጋ ዬያቶኩ። 64 ሰና ቦኦሎይዳ ባራሪ ዴራ ገይዲንቴ ዎዶና ሙሴና ዓኣርኔና ፃኣፕ ዓተንቆይዳፓ ፔቴታፖ ዓሰ ዓተባኣሴ። 65 ዬይ ያዲ ማዔሂ «ቢያሂ ዓሰ ናንጉዎ ዴውሎይዳ ሃይቆንዳኔ» ጌይ ቤርታ ያኣሲ ኬኤዜሂርኩ፤ ዬያር ዬፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤና ኔዊ ናኣዚ ዒያሱናፓ ዓታዛ ቢያሂ ሃይቄ።

27

ፃሎፕሃዴኮ ወዲር ናኣታ ያኣጩ ያኣጩፃ

1 ሚናኣሴ ናይ፡ ማከሬ ናይ፡ ጌሌዓዴ ናይ፡ ሄፔሬ ናይ ማዔ ዪሎፕሃዴኮ ወዲር ናኣቶንሢ፡- ማሃላ፡ ኖዓ፡ ሆግላ፡ ሚልካንታ ቲርፃ ጌይንታኑ፤ ዬያታ ዮሴፔ ናኣዚ ሚናኣሴ ቶኦካ ማዔያኑ። 2 ዓፕሎና ማከፕንቴ፡ ያኣሲ ዴርና ካኣማ ማኣራ ካር ዔያታ ሙኪ ዴር ጉቤሂና ዴርኮ ሱኡጎና፤ ሃሃ ሙሴና ዓላዜሬና ቤርቶ ሸኢኪ፡- 3 «ኑ ዳዳሂ ፔቴታፖ ዓተንቆኮ ናይ ሹውዎፖ ዓሰ ናንጉዎ ዴውሎይዳ ሃይቄኔ፤ ዒዚ ያኣሲም ዓይሂንቲፖ ዒፃ፡ ቆራሂ ዓሰና ዎላ ፔቴ ማዔያቱዎሴ፤ ዒዚ ሃይቄሂ ፔ ጎሜናኑ። 4 ዓካሪ፤ ዒዚ ዓተንቆኮ ናይ ሸዒባኣሂር ሌሊ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ባኣካፓ ሱንፃ ዓዛኮ ባይቃንዳፃ ኮይሳ? ዬያር ኑ ዓዶ ፃጶ ባኣካ ኑም ማዓ ሳዓ ዒንጊንቶንጎ» ጌዓኔ።

5 ሙሴ ዬያ ዔያቶኮ ያኣጩፃ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሸኢሸዛ፤ 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 7 «ፃሎፕሃዴ ናኣታ ያኣጩ፡ ያኣጩፃ ፒዜኩ፤ ዬያር ዔያቶ ዓዶ ፃጶ ባኣካፓ ዔያቶ ሄላ ዛሎ ዔያቶም ዳካልሳኒ ኮይሳሂር ዔያቶኮ ዓዶ ሄላንዳ ባኮ ዔያቶም ዒንጌ። 8 ዓተንቆኮ ናይ ሹውዎፖ ሃይቄ ዓሰ ዓኣቶ ወዲር ናይ ዓዶኮ ዓኣ ባኮ ዳካላኒ ኮይሳሂታሂ ዒሰራዔኤሌ ዴርም ዔርኩ። 9 ወዲር ናይ

ባኣቲ ሃይቁሂኮ ገርሲንሂ። ዲዛኮ ባኣ ባኮ ዳካሎንጎ፤
10 ገርሲንሂያ ዲዛኮ ባኣቲ ዲዛኮ ዓዶ ጌኤዚታቲያ ዓዶ
ዲሼ ዳካሎንጎ፤ 11 ዓዶ ጌኤዛቲታቲያ ዓዶ ዲሹ ማዓይ
ባኣቲ ዑኩ ዲጊኒ ማዓ ዓሲ ዲዛ ባኮ ዳካላጊ ዳንዳዓ።
ታኣኒ። ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓይህ ጎይያ ዲሰራዔኤሌ ዴራ
ዴያ ዋጎ ማዲ ማዲ ናንጋያ ማዶንጎ» ጌዔ።

ዲያሱ ሙሴ ቤዛ ደኦሪንቴሂ
(ላሚ. ዋማ 31:1-8)

12 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሌካ ዓባሪሚ
ዲኮ ከሰከ። ዲሰራዔኤሌም ታ ዲንጋ ዓጮ ቢያ ዛጌ!
13 ዩያ ኔ ዛጌሰካፓ ኔ ዲሹ ዓኣሮኔ ሃይቁሂጉዲ ኔኤኒያ
ሃይቃንዳ፤ 14 ዓይጎሮ ጌዔቲ ዲንሂ ለምዶንሂ ዊኢኔ
ቦኦሎዶ ሜሪባ ጎዶ ቤዛ ዴራ ታኣም ዓይሂንቶ ዲዩ
ዋዶና ታኣኮ ዴማዴያ ማዔ ዋልቆ ፔጋሲ ዳዎ ዲዩሂረኮ»
ጌዔ። (ሜሪባ ዊኢኔ ቦኦላ። ቃዴሴይዳ ዓኣ ዋኣሂ ዓልቃ
ቤሲኮ።) 15 ሙሴ፡- 16 «ዓሲ ማዢንቴም ቢያ ሸምፖ
ዲንጋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጾኣዛሂያ! ሃያ ዴሮ
ዔከ ዓኣዳንዳያ። 17 ያልዚ ሙኩቲያ ያለጎኒ ዳንዳዓ።
ፔቲ ዓሲ ደኦሪ፤ ኔ ዩያይዴቲ ኔኤኮ ዴራ ሂንቃ ዓሲባኣ
ማራይጉዲ ማዓዓኮ» ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሸኢቁ።

18 ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዲያና ጌኤሽ
ዋልቁ ዲዛና ዓኣ። ኔዊ ናዓሂ ዲያሱ ዔከጋፓ ኔ ኩጮ
ዲዛ ቶኣካ ጌሂ፤ 19 ቁኤሳሂ ዓላዜሬንታ ዴሮ ቢያሂ
ቤርታ ዲዛ ዓቁሲ። ኔ ቤዛ ዲ ደኦሪንቴያ ማዔሂ ዔርዜ።
20 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ዲዛም ዓይሂንታንዳጉዲ ኔ
ቢታንቶጉዴ ቢታንቶ ቢዛም ዲንጌ። 21 ቁኤሳሂ ዓላዜሬ
ታ ማሊያ ዴማሲ ዔርዛ ባኮና ታ ማሊያ ዔርያታሂሮ
ዲዚ ዲያሱ ማኣዳንዳ፤ ዩያይዲ ዓላዜሬ ዲያሱንታ
ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ቢያሂ ዔያታ ማዳ ባኮ ቢያ ዳዋያ
ማዓንዳ።» ጌዔ።

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይህ ጎይያ ሙሴ ማዴ፤
ዲያሱዋ ዔከ ሙከ ቁኤሳሂ ዓላዜሬንታ ዴሮ ቢያሂንታ
ቤርታ ዔቁሴ፤ 23 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይህ
ጎይያ ፔኤኮ ኩጮ ዲያሱ ቶኣካ ጌሂ ዲዛ ቤዛ ደኦሪንቴያ
ማዔሂ ዴሮም ዔርዜ።

28

ቢያ ከሊ ያኦሲም ዲንጊንታ ዲንጊሂ
(ከሲ. ማፃ 29:38-46)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ከኤዛዶ፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ
ዴሮም ኔ ዓይህንዳ ዓይሂያ ያዲኮ፤ ሳዋ ታና
ዋዛሳያ። ታሚና ሚቺ ዲንጊንታ ሙኤዚ ዲንጊሂ ታኣም
ዲንጋንዳጉዲ ከኤዜ።

3 «ታኣም ዲንጊሂ ማዔ ታሚና ሚቺንቲ ዲንጊንታንዳ
ባካ ሃካፓ ሊካ ከኤዚንታሂኮ፡- ቢያ ከሊ ዲንጊንታንዳ።
ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያም ፔቲ ለዔ ማዔ ቦሂሳ ባኣዚባኣ
ላምዶ ዓዴ ማራናይ ማዶንጎ፤ 4 ፔቲ ማራናሂ ጉቲ፤
ባጋሂ ዲባናኣና ዲንጊንታዳጉዲ ማሁዋቲ፤ 5 ፔቲ ፔቲ
ማራናኣቶና ዋላ ፔቲ ደሎዜ ማዓ ቃራ ሪሚቲ ዛይቲና
ዲርከንቴ ፔቲ ከሎ ኩሙሂ ሸኢቺ ዲኢሊ ዲንጊንታንጎ፤
6 ዩይ፡- ጉቤና ሚቺንታ። ቢያ ከሊ ዲንጎ ዲንጊሂኮ፤
ዩያጉዴ ዲንጊያኮ ሳዋ ታና። ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ
ዋዛሳ ሙኤዚ ዲንጊሂ ማሂ ቤርታዲ ዲንጊንቴሂ ሲና

ዲኮይዳኮ። 7 ቤርታ ዲንጊንታ ማራናዶና ዋላ ዑሽ
ዲንጊሂ ማዔ ዲንጊንታዳጉዲ ፔቲ ደሎዜ ማዓ ዋይኔ
ዑሽ ሚቺ ዲንጎ ቤዛ ዋሁዋቲ። 8 ሳዓ ዲባናኣና ላምዓሳ
ማራናሂ ቤርታኣሲ ማዴማ ጎይያ ዋይና ዑዠዋ ጊዳ
ዋሂ ዲንጉዋቲ፤ ዩያኮ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሙኤዚ ዲንጊሂ
ማዓንዳ።»

ሃውሾ ከሎና ዲንጎ ዲንጊሂ

9 «ሃውሾ ከሎና ፔቲ ለዔ ማዔ። ቦሂሳ ባኣዚባኣ ላምዶ
ማራናይ ዔከ ሸኢቺዋቲ፤ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርከንቴ ላምዶ
ከሎ ዲኢሊያ ሃኣኮ ዲንጊሂ ማሂ ዔከ ሸኢቺዋቲ፤
ዩያጉዲ ዑዠዋ ዲንጊያም ዲንጉዋቲ፤ 10 ዑዠዋ ዲንጊያና ዋላ
ቢያ ከሊ ዲንጊንታ ዲንጊያይዳ ቃሲሂ ማዔ ዩይ ሚቺ
ዲንጎ ዲንጊያ ሃውሾ ከሎና ከሎና ዲንጊንታያ ማዶንጎ»
ጌዔ።

ዓጊና ያኤራዛ ቤርታሳ ከሎና ዲንጊንታ ዲንጊሂ

11 «ፔቲ ፔቲ ዓጊኖኮ ቤርታሳ ከሎና ሚቺ ዲንጎ
ዲንጊያ ታኣም ዲንጉዋቲ፤ ዩይያ፡- ቦሂሳ ባኣዚባኣ ላምዶ
ዋፓና። ፔቲ ዓዴ ማራይ። ፔቲ ለዔ ማዔ ላንካይ
ዓዴ ማራናይ ዔከ ሸኢቺዋቲ። 12 ሃኣኮ ዲንጊያም
ማዓንዳጉዲ ሪሚቲ ዛይቲና ዲርከንቴ ሸኢቺ ዲኢሊ
ዔከ ሸኢቺዋቲ፤ ዩይያ፡- ፔቲ ፔቲ ዋፓናና ዋላ ሃይሃ
ከሎ ዲኢሊ። ዓዴ ማራናሂና ዋላ ላምዶ ከሎ ዲኢሊ።
13 ፔቲ ፔቲ ዓዴ ማራናኣቶና ዋላ ዛይቲና ዲርከንቴ ፔቲ
ከሎ ዲኢሊ ዔከ ሸኢቺዋቲ፤ ዩይ ዩይ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያ
ቢያ ሳዋ ታና ዋዛሳ ሙኤዚ ዲንጊሂ ማዔ ዲንጊንታንጎ።
14 ኮይሳያ ማዔ ዋይኔ ዑሽ ዲንጊሂ ማሂ ፔቲ ፔቲ ዋፓናና
ዋላ ላምዶ ደሎዜ ዋይኔ ዑሽ። ዓዴ ማራናሂና ዋላ ፔቲ
ደሎዜና ዛላና ማዓ ዋይኔ ዑሽ። ፔቲ ፔቲ ማራናኣቶና ዋላ
ፔቲ ደሎዜ ዋይኔ ዑሽ ዲንጉዋቲ፤ ሌዎ ጉቤይዳ ያኤራ
ዓጊኖኮ ቤርታሳ ከሎማይዳ ዲንጊንታ ሚቺ ዲንጊያ ዛሎ
ዓይሂንቴ ዳምባ ዩያኮ። 15 ዋይና ዑዠዋ ዲንጊያና ዋላ
ቢያ ከሊ ዲንጊንታ ሚቺ ዲንጊያኮ ጊዳ ቃሲ ፔቲ ኮላይ
ጎሜ ጌኤሻያ ማሂ ዲንጉዋቲ» ጌዔ።

**ዑሂ ዓኣዲያና ላኣዶ ሙዒ ቦንቾ ከሎናይዳ ዲንጎ
ባኮ**
(ሌዊ. ዓኮ 23:5-14)

16 «ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዑሂ ዓኣዲያ ቦንቾ ከላ
ቦንቾንታንዳሂ ቤርታሳ ዓጊና ያኤራሰካፓ ታጾ ያይዳሳ
ከሎና ማዶንጎ። 17 ታጾ ደንጋሳ ከላ ቦንቾ ከሊ ማዔሂሮ
ዴንዲ ላንካይ ከሊ ሄላንዳኣና ሙኤቃ ፃኣዛ ጌለባኣ
ላኣዳ ሌሊ ሙይንቶንጎ፤ 18 ቦንቾ ከሎኮ ቤርታኣ ዓቦ
ታና ካኣሽካኒ ቡኩዋቲ፤ ዩና ከሎይዳ ዓይጎ ማዶ
ማዲፖቲ። 19 ሳዋ ታና ዋዛሳ። ሚቺ ዲንጎ ሙኤዚ ዲንጊሂ
ዲንጉዋቲ፤ ዩይያ፡- ቦሂሳ ባኣዚባኣ ላምዶ ዋፓና። ፔቲ
ዓዴ ማራይ። ፔቲ ለዔ ማዔ ላንካይ ዓዴ ማራናይ ዔከ
ሸኢቺዋቲ፤ 20 ኮይሳያ ማዔ ሃኣኮ ዲንጊያ ማዓንዳጉዲ፡-
ሪሚቲ ዛይቲና ዲርከንቴ ሸኢቺ ዲኢሊ ዔከ ሸኢቺዋቲ፤
ዩይያ፡- ፔቲ ፔቲ ዋፓናና ዋላ ሃይሃ ከሎ ዲኢሊ።
ዓዴ ማራናሂና ዋላ ላምዶ ከሎ ዲኢሊ፤ 21 ፔቲ ፔቲ
ማራናኣቶና ዋላ ፔቲ ከሎ ዲኢሊ ዲንጉዋቲ። 22 ጎሜ
ጌኤሻሂ ዛላ ማዓንዳ ፔቲ ኮላይ ዲንጉዋቲ፤ ዩይ ጎሜ
ጌኤሻ ዲንጊሂ ማዓንዳ። 23 ዩንሂ ዲንጊያ ዲንጊንታዳሂ

27:14 27:14 ላሚ. ዋማ 3:23-27፤ 32:48-52። 27:17 27:17 1ካኣቶ. ማ 22:17፤ ሂዚ. 34:5፤ ማቲ. 9:36፤ ማር. 6:34። 27:18 27:18
ከሲ. ማፃ 24:13። 27:21 27:21 ከሲ. ማፃ 28:30፤ 1ሳሙ. 14:41፤ 28:6። 27:23 27:23 ላሚ. ዋማ 31:23። 28:16 28:16 ከሲ.
ማፃ 12:1-13፤ ላሚ. ዋማ 16:1-2።

ቢያ ከሌ ጉቴ ጉቴ ቢንገንታ ሚቺ ቢንገ ቢንገይይዳ ቃሲህ ማዒኬ። 24 ሳቀ ታና ዋዛሳ ሙዖ ቢንገይ ዲሚ ጎይያ ለንካዎ ከሎይዳ ቢያ ቢንጉዋቴ፤ ይያ ቢንህ ቢንገንዳህ ቢያ ከሌ ቢንገንታ ሚቺ ቢንገ ቢንገይያ ዋይኖ ዑዙ ቢንገይናይዳ ቃሲህ ማሂኬ። 25 ለንካሳ ከሎና ታና ካእሽካኒ ቡኩዋቴ፤ ዬኖ ከሎ ዓይጎ ማዶዎ ማዲፖቴ» ጌዔኔ።

ማኣሎ ቡር ዎደና ቢንገ ቢንገህ
(ሌዊ. ዓክ 23:15-22)

26 «ማኣሎ ቡሪዎ ቦንቸቦ ቤርታሳ ከሎና ዓኮ ሃኣኮ ታኣም ቢንህ ቢንገ ዎደና ታና ካእሽካኒ ቡኩዋቴ፤ ማዶዎ ማዲፖቴ፤ 27 ቢዛና ለምዎ ዎፓና፤ ፔቴ ዓዴ ማራይ፤ ፔቴ ለዔ ማዔ ለንካይ ዓዴ ማራይ ሳቀ ታና ዋዛሳ ሚቺ ቢንገ ቢንገህ ማሂ ቢንጉዋቴ። 28 ኮይሳያ ማዔ ሃኣኮ ቢንገይ ማዓንዳጉዲ ሪሚቲ ዛይቴና ዲርከንቴ ሸኢቸ ዲኢሊ ዔኪ ሸኢቸዋቴ፤ ዬይያ፡- ፔቴ ፔቴ ዎፓናና ዋላ ሃይሃ ከሎ ዲኢሊ፤ ዓደ ማራዓህና ዋላ ለምዎ ከሎ ዲኢሊ፤ 29 ፔቴ ፔቴ ማራናኣቶና ዋላ ፔቴ ሙርሳ ዲኢሊ ቢንጉዋቴ፤ 30 ጎሜ ጌኤሽህም ማዓንዳ ፔቴ ኮላይ ቢንጉዋቴ፤ ይያይዲ ዴርኮ ጎሞ ጌኤሽያ ደምቦ ኩንሁዋቴ። 31 ይያ ቢያ ቢንገ ቢንገይና ዑዙ ቢንገይ፡- ቢያ ከሌ ቢንገንታ ሚቺ ቢንጎህንታ ሃኣኮ ቢንገይንታይዳ ቃሲህ ማሂ ቢንጉዋቴ፤ ዬና ቆልማ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ማዒያ ኮሽ ዛገ ዔሩዋቴ።»

29

ዓኪ ለዔ ዓርቂያ ቦንቸ ከሎና ቢንገ ቢንገህ
(ሌዊ. ዓክ 23:23-25)

1 «ለንካሳ ዓገና ጌኤራዛ ቤርታሳ ከሎ ታና ካእሽካኒ ቡኩዋቴ፤ ዓይጎዎ ማዶ ማዲፖቴ፤ ዬኖ ከሎ ዛዬ ዋርቂንቶንጎ፤ 2 ቦሂሳ ባኣዚባኣ ፔቴ ዎፓና፤ ፔቴ ዓዴ ማራይ፤ ፔቴ ለዔ ኩሜ ለንካይ ዓዴ ማራናይ፤ ሳቀ ታና ዋዛሳ፤ ሚቺ ቢንገ ቢንገህ ማሂ ቢንጉዋቴ። 3 ኮይሳያ ማዔ ሃኣኮ ቢንገህ ማዓንዳጉዲ ሪሚቲ ዛይቴና ዲርከንቴ ሸኢቸ ዲኢሊ ቢንጉዋቴ፤ ዬይያ፡- ዎፓናህና ዋላ ሃይሃ ከሎ ዲኢሊ፤ ዓደ ማራዓህና ዋላ ለምዎ ከሎ ዲኢሊ፤ 4 ፔቴ ፔቴ ማራናኣቶና ዋላ ፔቴ ፔቴ ሙርሳ ዲኢሊ ቢንጉዋቴ። 5 ጎሜ ጌኤሽህ ዛላ ማዓ ፔቴ ኮላይ ቢንጉዋቴ፤ ይያይዲ ዴርኮ ጎሞ ጌኤሽያ ደምቦ ኩንሁዋቴ። 6 ይያ ቢያ ቢንገይ፡- ዓገና ዓገና ቤርታሳ ከሎይዳ ቢንገንታ ሚቺ ቢንገ ቢንገይንታ ሃኣኮ ቢንገይንታይዳ፤ ሃህ ቢያ ከሌ ቢንገንታ ሳቀ ታና ዋዛሳ ሚቺ ቢንገ ቢንገይንታ ዑዙ ቢንገይንታይዳ ቃሲህ ማሂ ቢንጉዋቴ፤ ዬይ ሳቀ ታና ዋዛሳ ሙኡዚ ቢንገህ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ጎሞ ጌኤሽ ከሎና ቢንገ ቢንገህ
(ሌዊ. ዓክ 23:26-32)

7 «ለንካሳ ዓገና ጌኤራሰካፓ ታጳሳ ከሎና ታና ካእሽካኒ ቡኩዋቴ፤ ዬኖ ከሎ ሙኡዚ ሙዒፖቴ፤ ማዶዎ ማዲፖቴ። 8 ቦሂሳ ባኣዚባኣ ፔቴ ዎፓና፤ ፔቴ ዓዴ ማራይ፤ ፔቴ ለዔ ማዔ ለንካይ ዓዴ ማራናይ፤ ሳቀ ታና ዋዛሳ ሚቺ ቢንጎያ ማሂ ቢንጉዋቴ። 9 ኮይሳያ ማዔ ሃኣኮ ቢንገይ ማዓንዳጉዲ ሪሚቲ ዛይቴና ዲርከንቴ ዲኢሊ

ዔኪ ሸኢቸዋቴ፤ ዬይያ፡- ዎፓናህና ዋላ ሃይሃ ከሎ ዲኢሊ፤ ማራዓህና ዋላ ለምዎ ከሎ ዲኢሊ፤ 10 ፔቴ ፔቴ ማራናኣቶና ዋላ ፔቴ ሙርሳ ዲኢሊ ቢንጉዋቴ። 11 ጎሜ ጌኤሽህር ማዓንዳጉዲ ፔቴ ኮላይ ቢንጉዋቴ፤ ዬይ ዴርኮ ጎሞ ጌኤሽያ ደምባ ኩንሁንታኣና ቢንገንታ ኮሊና ሃኣኮ ቢንገይና ዑዙ ቢንገይናይዳ፤ ሃህ ቢያ ከሌ ቢንገንታ ሚቺ ቢንጎህንታይዳ ቃሲ ቢንገንታንዳያኬ» ጌዔኔ።

ወልሾ ዴማ ዴዒ ቦንቸ ከሎና ቢንገንታ ቢንገህ
(ሌዊ. ዓክ 23:33-44)

12 «ለንካሳ ዓገና ጌኤራዛ ታጳ ደንጋሳ ከሎና ፔቴይዳ ታና ካእሽካኒ ቡኩንቱዋቴ፤ ዬኖ ቦንቸ ታና ቦንቸህና ለንካይ ከሌ ቦንቸዋቴ፤ ዬኖ ከሎ ፔቴታዎ ማዶ ማዲፖቴ። 13 ይያ ቦንቸቦ ቤርታሳ ከሎና ቦሂሳ ባኣዚባኣ ታጳ ሃይሃ ዎፓና፤ ለምዎ ዓዴ ማራይ፤ ፔቴ ለዔ ማዔ ታጳ ያይዶ ዓዴ ማራናይ፤ ሳቀ ታና ዋዛሳያ ማዓ ሙኡዚ ቢንገህ ማሂ ቢንጉዋቴ። 14 ኮይሳያ ማዔ ሃኣኮ ቢንገይ ማዓንዳጉዲ ሪሚቶ ዛይቴና ዲርከንቴ ሸኢቸ ዲኢሊ ዔኪ ሸኢቸዋቴ፤ ዬይያ፡- ፔቴ ፔቴ ዎፓናና ዋላ ሃይሃ ከሎ ዲኢሊ፤ ፔቴ ፔቴ ዓደ ማራቶና ዋላ ለምዎ ከሎ ዲኢሊ፤ 15 ፔቴ ፔቴ ዓደ ማራናኣቶና ዋላ ፔቴ ሙርሳ ዲኢሊ ቢንጉዋቴ፤ 16 ጎሜ ጌኤሽህር ማዓንዳ ፔቴ ኮላይ ቢንጉዋቴ፤ ይያ ቢንገይ ቢያ ቢንህ ቢንገንዳህ ቢያ ከሌ ሚቺ ቢንገንታ ቢንገይንታ ሃኣኮ ቢንገይንታ፤ ሃህ ዑዙ ቢንገይንታይዳ ቃሲህ ማሂኬ።»

17 «ለምዓሳ ከሎና ዓይጌያ ቦሂሳ ባኣዚባኣ ታጳ ለምዎ ዎፓና፤ ለምዎ ዓዴ ማራይ፤ ፔቴ ለዔ ኩሜ ታጳ ያይዶ ዓዴ ማራናይ ዔኪ ሸኢቸዋቴ፤ 18 ሃኣኮ ቢንገይና ዑዙ ቢንገይ፡- ዎፓናና ዋላ፤ ዓደ ማራቶና ዋላ፤ ዓደ ማራናኣቶና ዋላ ቢንገንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ቢንጉዋቴ። 19 ሚቺ ቢንገ ቢንገይንታ ሃኣኮ ቢንገይንታ፤ ሃህ ዑዙ ቢንገይንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሽህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ቢንጉዋቴ።»

20 «ሃይሃሳ ከሎና ቦሂሳ ባኣዚባኣ ታጳ ፔቴ ዎፓና፤ ለምዎ ዓዴ ማራይ፤ ፔቴ ለዔ ማዔ ታጳ ያይዶ ዓዴ ማራናይ ቢንጉዋቴ፤ 21 ሃኣኮ ቢንገይንታ ዑዙ ቢንገይ፡- ዎፓናና ዋላ፤ ዓደ ማራቶና ዋላ፤ ዓደ ማራናኣቶና ዋላ ቢንገንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ቢንጉዋቴ። 22 ሚቺ ቢንገ ቢንገይንታ ሃኣኮ ቢንገይንታ፤ ሃህ ዑዙ ቢንገይንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሽህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ቢንጉዋቴ።»

23 «ያይዳሳ ከሎና ቦሂሳ ባኣዚባኣ ታጳ ዎፓና፤ ለምዎ ዓዴ ማራይ፤ ፔቴ ለዔ ማዔ ታጳ ያይዶ ዓዴ ማራናይ ቢንጉዋቴ። 24 ሃኣኮ ቢንገይንታ ዑዙ ቢንገይ፡- ዎፓናና ዋላ፤ ዓደ ማራቶና ዋላ፤ ማራናኣቶ ዳኮና ዋላ ቢንገንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ቢንጉዋቴ፤ 25 ሚቺ ቢንገ ቢንገይንታ ሃኣኮ ቢንገይንታ፤ ሃህ ዑዙ ቢንገይንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሽህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ቢንጉዋቴ።»

26 «ደንጋሳ ከሎና ቦሂሳ ባኣዚባኣ ታጳ ዎፓና፤ ለምዎ ዓዴ ማራይ፤ ፔቴ ለዔ ማዔ ታጳ ያይዶ ዓዴ ማራናይ ቢንጉዋቴ። 27 ሃኣኮ ቢንገይንታ ዑዙ ቢንገይ፡- ዎፓናና ዋላ፤ ዓደ ማራቶና ዋላ፤ ዓደ ማራናኣቶና ዋላ ቢንገንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ቢንጉዋቴ። 28 ሚቺ ቢንገ ቢንገይንታ ሃኣኮ ቢንገይንታ፤ ሃህ ዑዙ ቢንገይንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሽህር ማዓ ፔቴ ኮላይ ቢንጉዋቴ።»

28:25 28:25 ከሲ. ማግ 12:14-20፤ 23:15፤ 34:18፤ ላሚ. ዎማ 16:3-8። 28:31 28:31 ከሲ. ማግ 23:16፤ 34:22፤ ላሚ. ዎማ 16:9-12። 29:11 29:11 ሊዊ. ዓክ 16:29-34።

29 «ለሃሳ ኬሎና ቦሃሳ ባአዚባአ ሳሊ ዋጋና፡ ለምዎ ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ለዔ ማዔ ታጾ ያይዶ ዓዴ ማራናይ ዲንጉዋቴ። 30 ሃአኮ ዲንጊያንታ ዑዠ ዲንጊያ፡- ዋጋናና ዋላ፡ ዓዴ ማራናና ዋላ፡ ዓዴ ማራናና ዋላ ዲንጊንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ዲንጉዋቴ። 31 ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃአኮ ዲንጊያንታ፤ ሃሃ ዑዠ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺሢር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጉዋቴ።»

32 «ለጎካሳ ኬሎና ቦሃሳ ባአዚባአ ለንካይ ዋጋና፡ ለምዎ ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ለዔ ማዔ ታጾ ያይዶ ዓዴ ማራናይ ዲንጉዋቴ። 33 ሃአኮ ዲንጊያንታ ዑዠ ዲንጊያ፡- ዋጋናና ዋላ፡ ዓዴ ማራናና ዋላ፡ ዓዴ ማራናና ዋላ ዲንጊንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ዲንጉዋቴ። 34 ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃአኮ ዲንጊያንታ፤ ሃሃ ዑዠ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺሢር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጉዋቴ።»

35 «ሳላሳ ኬሎና ፔቴይዳ ታና ካአሸካኒ ቡኩዋቴ፤ ዬና ኬሎና ዓይጎ ማዶዋ ማዲፖቴ፤ 36 ዲዞ ሳቦ ቦሃሳ ባአዚባአ ፔቴ ዋጋና፡ ፔቴ ዓዴ ማራይ፡ ፔቴ ለዔ ማዔ ለንካይ ዓዴ ማራናይ፤ ሳዋ ታና ዋዛሳያ ማዓ ሙኡዚ ዲንጊሢ ማሃ ሚቹ ዲንጉዋቴ፤ 37 ሃአኮ ዲንጊያንታ ዑዠ ዲንጊያ፡- ዋጋናና ዋላ፡ ዓዴ ማራናና ዋላ፡ ዓዴ ማራናና ዋላ ዲንጊንቶም ጌይንቴ ጎይያ ጎይያ ዲንጉዋቴ። 38 ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያንታ ሃአኮ ዲንጊያንታ፤ ሃሃ ዑዠ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ጎሜ ጌኤሺሢር ማዓ ፔቴ ኮላይ ዲንጉዋቴ።»

39 «ናአቢ ኩሥሢሃንታ ዲንሢ ሸኔና ዲንሢ ዲንጋ ዲንጊያንታይዳ ቃሲ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያ፡ ሃአኮ ዲንጊያ፡ ዑዠ ዲንጊያና ፔቴሞና ዲንሢ ዲንጋ ዲንጊያ ቦንቻንዳጉዲ ጌይንቴ ቦንቻ ኬሎና ታአም ዔኪ ሸኢሹዋቴ» ጌዔኔ።

40 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓይሢ ባኮ ቢያ ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዴርሞ ዩያይዲ ኬኤኬኔ።

30

ናአቢ ዛላ ዓይሢንቴ ዳምቤ

1 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ፃጸኮ ሱኡጎም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ዓይሢያ ያዲኬ፤ 2 ፔቴ ዓሲ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ፔቴ ባአዚ ዲንጋኒ ናአቤቴ፡ ሃሃ ፔቴ ባአዚ ማዲኒ ጫአቄቴ ማዲንዳኔ ጌዔ ባኮ ኩኩንሃንጎ፤ ያዲዳንዳኔ፤ ጌዔ ባኮ ሃሸጋ። 3 ሎይባአያ፡ ዓዴ ማኣራ ዓአ ዉዴር ናይ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ፔቴ ባአዚ ዲንጋንዳኔ ጌይ ናአቤቴ፤ ሃሃ ፔቴ ባአዚ ማዲንዳኔ ጌይ ጫአቄቴ፤ 4 ዓዴ ዬያ ዋይዛያ ለአገባአያ ማዔቴ ጫአቄ ባኮዋ ማዎም ናአቤ ናአቦ ኩንሃንዳያ ኮይሳኔ። 5 ጋንጉቴ ዓዴ ዬያ ባኮ ዋይዛያ ዲዛ ናአቤ ባኮ ኩንሃንዳያ ለአጋያ ማዔቴ ናአቦ ኩኩንሃንጎ ጌይሳ ባአዚ ባአቤ፤ ዲዛ ዬያ ናአቦ ኩንሃንዳያ ዳንዳዒባአሢ ዓዴ ዲዛ ለአገም ማዔሢር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ዓቶም ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

6 «ለዓባአ ለአሊ ዔሬዎ ማዔቴያ ማለባአዎ ዳቢንጉ ናአቤያ ማዔቴ፡ ሃሃ ዔኤቢ ማዲኒ ጫአቄሰካፓ ለዔያ ማዔቴ፡ 7 ዓሲ ዬያ ባኮ ዋይዛያ ለአገባአያ ማዔቴ ናአቦ ማዔቴያ ዲዛ ጫአቄ ባኮ ኩንሃንዳያ ኮይሳኔ። 8 ዓሲ ዬያ ዋይዛያ ዲዛ ለአገቴ ጋንጉቴ ዲዛ ኩኩንሃንዳያ ኮይሳኔ ጌይሳ ባአዚ ባአቤ፤ ዲዛ ናአቦ ኩንሃንዳያ ዳንዳዒባአሢ ዓሲ ዲዛ ለአገም ማዔሢር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ 9 ዓሲ ሃይቄ ለአሊ ታቴያ ዓንጂንጉ ኬሰኬ ለአሊ ዓይጎጉዳ ናአቢ ማዎም ማዲንዳኔ ጌይ ጫአቄ ባአዚ

ኩንሃንዳያ ኮይሳኔ። 10 ለዔ ለአሊ ናአቢ ናአቤቴ፡ ሃሃ ዔኤቢ ማዲንዳኔ ጌይ ጫአቄቴ፤ 11 ዓሲ ዬያ ዋይዚ ዲዛ ለአገባአያ ማዔቴ ዲዛ ናአቤ ባኮ፡ ሃሃ ማዲንዳኔ ጌዔ ባኮ ኩንሃንዳያ ኮይሳኔ፤ 12 ዓሲ ዬያ ባኮ ዋይዛያ ዲዛ ናአቤ ባኮ ኩንሃንዳያ ለአገቴ ኩኩንሃንጎ ጌይሳ ባአዚ ባአቤ፤ ዲዛ ዬያ ናአቦ ኩንሃንዳያ ዳንዳዒባአሢ ዓሲ ዲዛ ለአገም ማዔሢር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ዓቶንጎ ጋዓንዳኔ። 13 ዲዛኮ ዓሲ ዲዛ ናአቤ ናአቦ ቃራኬ ጋዓኒ፤ ሃሃ ዲዕኒ ዳንዳዓኔ። 14 ጋንጉቴ ዲዛኮ ዓሲ ዬያ ዋይዚ ኬላፓ ዓርቃዎ ዲዕ ጌሰቴባአያ ማዔቴ ዲዛ ናአቤ ባኮና ማዲኒ ጫአቄ ባኮ ኩንሃንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲዛ ዬያ ዋይዛያ ዲዕ ጌሰቴባአሢ ቃራኬ ጌዔኔ፤ ጌይያ ዔርዛሢርኩ። 15 ጋንጉቴ ዲ ዋይዚሰካፓ ማርጌ ዴዔያ ዲዕ ጌሰቴ ለአጋያ ማዔቴ ዬይ ናአባ ኩሙዋዎ ዓቴሢር ያኔጩንታንዳሢ ዲዛኬ» ጌዔኔ።

16 ለውዋዎ ዓዴ ማኣራ ዓአ ዉዴር ናይ ማዔቴያ ለዔ ለአሊ ናአቢ ናአቤቴ፤ ሃሃ ዔኤቢ ማዲንዳኔ ጌይ ጫአቄቴ ዓድና ዓሲና ማዲኒ ዳንዳዓ ባኮ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዲንጌ ዳምባ ያዲኬ።

31

ሚዲያሜ ዓሶ ያሎና ያሎ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ዔያታ ማዶ ጌና ማዶ ዛሎር ሚዲያሜ ዓሶ ኮሜ ኮፃ፤ ኔ ዩያይዴሰካፓ ሃይቃንዳኔ» ጌዔኔ።

3 ዬያር ሙሴ ዴርሞ፡- «ሚዲያሜ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ፑርታ ማዶ ማዶ ዛሎ ዔያቶይዳ ያልዚ ቡሊ፡ ኮሜ ኮፃ፤ ያልዚም ጌኢጊንቴዋቴ፤ 4 ፔቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ፃጸ ማኣራፓ ፔቴ ፔቴ ሺያ ያላንዳ ዓቴንቄ ዶኔሪ፡ ያሎም ዳኩዋቴ» ጌዔኔ።

5 ዬያር ፔቴ ፔቴ ፔቴ ፖጾፓ ፔቴ ሺያ ሺያ ዓሲ፤ ዋሊ ዑፃ ታጾ ለምዎ ሺያ ዓሲ ያሎም ጌኢጊንቴኔ። 6 ቄኤሳሢ ዓላዜሪ ናአዜ፡ ፒንሃሴ ዬያ ዓሶ ዔኪ ያሎር ዓአዳንዳጉዲ ሙሴ ዳኬኔ፤ ፒንሃሴ ዲማና ጌኤዠ ማኣርይዳ ዓአ ያኦሲም ዲማዶ ባኮንታ ያሎም ዓሶ ዔኤሊ ጌኢጊሻ ዛያሢንታ ኩጫ ዔኬኔ። 7 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሢ ጎይያና ሚዲያሜ ዓሶይዳ ዔያታ ያልዚ ቡሊ ዓቴንቆ ቢያ ዋዴኔ። 8 ዲማና ሚዲያሜኮ ደንጎ ካኣታ ሃይቄኔ፤ ዬያታ፡- ዔዋ፡ ሬቄሜ፡ ፀራ፡ ሁሪንታ ሬባዒ ጌይንታያኬ፤ ቃሲ ዔያታ ቢዖሪ ናአዚ ባአላአሜያ ዋዴኔ።

9 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ሚዲያሜ ዓጮ ለአሎንታ ናአቶዋ ዲዒ ዔኬኔ፤ ባአቶንታ ማራቶንታ ዋኣርንታኣ ዔኬኔ፤ ዔያቶኮ ቆሎዋ ቢያ ቡሪ ዔኬኔ። 10 ዔያቶኮ ካታሞና ጉርደዋ ቢያ ሚቹኔ፤ 11 ዔያታ ዲዒ ዔኬ ዓሶንታ ቆልሞንታ ሃንጎ ባኮዋ ቢያ ቡኩሲ ዔኬ፤ 12 ዮርዳናሴ ዋር ሱካ፡ ዲያርኮኮ ሆታ ዓአ፡ ሞዓኣቤ ቦኡሎይዳ ዲንኪ ዴዒ ዓአ ሙሴና ዓላዜሪና፤ ዬያጉዲ ዴራ ቢያሢ ዓአ ቤዛ ሙኬኔ።

ያሎ ዓሶኮ ማዒ ሙኪያ

13 ሙሴንታ ዓላዜሪንታ ሃንጎ ዴርኮዋ ሱኡጋ ያሎ ዓሶ ጎይሢ ዔካኒ ኬሰኬኔ፤ 14 ዲማና ሙሴ ያላፓ ማዔ፡ ፖኡሊሶኮ ሱኡጎ ዑፃ፤ ጌይያ፡- ሺዮ ዓሶ ዓይሢ ዓሶና ጌኡቶ ዓሶ ዓይሢ ዓሶናይዳ ዳጋዳዎ፤ 15 «ለአሎ ቢያ ዋዲዋዎ ዲንሢ ዓይጎር ሃሺይ? 16 ቤርታ ፔዖሬይዳ ኑ ዓአንቴ ባአላአሜ ዘር ዋይዚ ዴራ ያኦሲ ጉሙርቄዎ ሃሻንዳጉዲ ማሃሢ ለአሎታሢ ዲንሢ ዋሊያ? ያኦሲ ዴር ዑፃአ

ዎዳ ደርዳራ ዓከ ይሰራህ ይሰራህ ይሰራህ 17 ይሰር የሆነ ዓቲንቆ ናኦቶ ቢያ፤ ሃሣ ዓቲንቆና ኮኦሜ ለአሎቶ ቢያ ዎዳቶ። 18 ጋዓንቴ ኩሙዎ ወዲር ናኦቶ ዎዳቶ ዓንሣሪ ማሂ ሃሹቶ። 19 ዓንሣሪ ባኦካፓ ዓሲ ዎዳ ዓሲ ማዕቲያ ሌሲ ካኦሜ ዓሲ ቢያ ለንካይ ኬሊ ሄለንዳኦና ጉርዳፓ ዙላ ዴዎንጎ፤ ሃይሣሳ ኬሎና ለንካሳ ኬሎናይዳ ዓንሣሪንታ ዓንሣሪ ዳዒ ዓከ ሙኩ ለአሎ ጌኤሹቶ። 20 ይሰጉዲ ዓይጎ ማኦዎ ማዎም ዓልዒና፤ ዋኦሪ ጋፓኔና፤ ሃሣ ገንሣ ማሣና ኮሺንቴ ባኦከ ቢያ ጌኤሹቶ። ጌዔ።»

21 ቁኤሳሣ፤ ዓላዜሬ ያላፓ ማዕ ዓቲንቆም ሂዚ ጌዔ።- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓንጌ ዎንኮ ዳምባ ያዲኬ፤ 22-23 ዎርቁ፤ ቢራ ዓንጌ፤ ሞኦና ዓንጌ፤ ዓንጌ፤ ቆርቆሬ፤ ሃሣ ገንሣ ዓርሳሴ ጌይንታ ዓንጎንታ ይሰጉዲያ ታሚ ሚቺ ዓኤቢ ዎኦቱዎ ባኦከ ቢያ ታሚና ሚቺንቴ ጌኤሸካንዳያ ኮይሳኔ፤ ታሚ ሙዓ ባኮ ጋዓንቴ ቢያ ጌኤሸዎ ዳምባም ጌሣንቴ ዎኦዎና ማሰከ ጌኤሹቶ። 24 ለንካሳ ኬሎና ዓፒሎ ዓንሣሪ ማሰከቶ፤ ዩካፓ ዳምባ ጎይዎና ጌኤሸኬያ ዓንሣሪ ማዕሣሪ ጉርዳ ጌላኒ ዓንሣሪ ዳንዳዔ።»

ዳዒንቴ ዓከንቴ ባኮ ገሸከሣ ዛላ

25 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 26 «ኔናንታ ዓላዜሬንታ ዓሰኮ ሱኡጎ ማዕ ዮንጎ ዓሰንታ ዎላ ማዕጋፓ ዲዒ ዓከ ሙኮና ዓሰንታ ቆልሞንታ፤ ይሰጉዲ ዓከ ሙኮና ባኮ ቢያ ገይዱቶ። 27 ይሰ ለምዎ ቤሲ ፓቂፓፓ ፔቴዘይዳ ፓቂንቴዘ ያሎ ዓኦዲ ሙኩ ዓሰም፤ ለምዓሳዘ ሃንጎ ዓሰም ዓንጎቶ። 28 ፖኦሊሶም ጌይንቴሣዲፓ ዳዒንቴ ዓሰኮ ደንጎ ጸኤታፓ ፔቴማ፤ ይሰጉዲ ባኦቶይዳፓ፤ ሃሪይዳፓ፤ ማራቶና ዎኦርናይዳፓ ደንጎ ጸኤታኮ ፔቴ ኩቺ ማዕማ ዓከ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሣም ዓንጎ ባኦከ ማሂ ዲማሲ ዓንጎቶ፤ 29 ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሣም ዲማ ዓንጎሣ ማሂ ቁኤሳሣ ዓላዜሬም ዓንጎቶ። 30 ሃንጎ ዳሪም ዓንጎንቴሣዲፓ ዳዒንቴ ዓሰኮ ደንጎታሚ ዓሲፓ ፔቴማ፤ ይሰጉዲ ባኦቶ፤ ሃሪይዳፓ፤ ማራቶንታ ዎኦርንታይዳፓ ዲማሲ ታኦም ዲማዴያ ማዕ ታኦኒ ዓንሣሪ ካኦማ ማኦርኮ ሱኡጎ ማዕ ሌቂ ዓሰም ዓንጎቶ።» ጌዔ።»

31 ሙሴንታ ዓላዜሬንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይቶ ዓይሣ ባኮ ቢያ ማዳኔ።

32-35 ዓይታ ፔኤም ማሂ ዓከ ባኮዎ ገዳ ቃሳዛ ዓይታ ዳዒ ዓከ ሙኩ ባካ ያዲኬ፡- ለሆ ጸኤታና ለንካይታሚ ደንጎ ሺያ ማራይና ዎኦሪና፤ ለንካይታሚ ለምዎ ሺያ ባይ፤ ለሂታሚ ፔቴ ሃሪና ሃይሣታሚ ለምዎ ሺያ ኩሙሣ ወዲር ናይናኬ። 36 ዳዒንቴ ዓከ ሙኮና ባካፓ ዛላ ያሎ ያሊ ሙኩ ዓሰም ዓንጎንቴያ ማዕዛ ይይ ባካ ሃይሣ ጸኤታና ሃይሣታሚ ለንካይ ሺያና ደንጎ ጸኤታ ዎኦሪና ማራይና። 37 ይሰቶይዳፓ ለሆ ጸኤታና ለንካይታሚ ደንጎሣ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓንጎ ባኦከ ማዕ ዓንጎንቴኔ፤ 38 ያሎ ያሊ ሙኩ ዓሰም ዓንጎንቴ ባኦቶኮ ፓይዳ፡- ሃይሣታሚ ሺያ ማዕዛ ይሰቶይዳፓ ለንካይታሚ ለምዎሣ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓንጎ ባኦከ ማዕ ዓንጎንቴኔ፤ 39 ሃሣ ፖኦሊሶም ዓንጎንቴ ሃራ ሃይሣታሚ ሺያና ደንጎ ጸኤታና ማዕዛ ይሰቶይዳፓ ለሂታሚ ፔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓንጎ ባኦከ ማዕ ዓንጎንቴያኬ፤ 40 ሃሣ ፖኦሊሶም ዓንጎንቴ ኩሙዎ ወዲር ናኦቶኮ ፓይዳ ታጾ ለሆ ሺያ ማዕዛ ይሰቶይዳፓ ሃይሣታሚ ለምዎሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳም ዲማዴያኬ። 41 ይሰር ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓዛ ዓይሣ ጎይዎ ዓንጎ ባኮ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማ ዓንጎሣ ማሂ ዓላዜሬም ዓንጎኔ።»

42 ሃንጎ ዳሪም ዓንጎንቴሣ ያሎ ያሎ ዓሰም ዓንጎንቴሣና ዎላ ሂኮ ማዕ ባኦከኬ፤ 43 ይይያ፡- ሃይሣ ጸኤታና ሃይሣታሚ ለንካይ ሺያና ደንጎ ጸኤታ ማራይና ዎኦሪና፤ 44 ሃይሣታሚ ለሆ ሺያ ባይ፤ 45 ሃይሣታሚ ሺያና ደንጎ ጸኤታ ሃሪንታ፤ 46 ታጾ ለሆ ሺያ ኩሙሣ ወዲር ናይንታኬ። 47 ይሰ ባኮይዳፓ ሙሴ ደንጎታሞ ዓሰፓ ፔቴማ፤ ይሰጉዲ ሃሣ ደንጎታሞ ቆልማፓ ፔቴማ ዓከ ዓከ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሣ ጎይዎና ያኦሲ ዳሪና ካኦማ ማኦርኮ ሱኡጎ ማዕ ሌቂ ዓሰም ዓንጎኔ።

48 ዩካፓ ፖኦሊሶኮ ሺዮ ሺዮና ጸኤቶ ጸኤቶና ዓይሣ ዓሳ ሙሴ ኮይላ ሙከ፡- 49 «ጎዳሣዮ! ኩኦኒ ዓይሣ ዎይሣ ፖኦሊሶ ቢያ ኑ ፓይዳኔ፤ ዓይቶይዳፓ ፔቴታዎ ፓጩዎ ባኦከ፤ 50 ይሰር ኩኦኒ ፔቴ ፔቴሣ ዓከ ዎርቆ ፓልማሣ፤ ጌይዎ፡- ቶካ ዓኦሣ ጋዎ፤ ኩጩ ጋዎ፤ ኬኤሎ ከኢራሣ፤ ዎያ ዓኦሣ ባኮንታ ሆላ ማኦሣሣንታ ቢያ ጎሞ ኩኦኮ ጌኤሻንዳጉዲ ጎዳም ዓንጎ ዓንጎሣ ማሂ ኑ ዓከ ሙከኔ።» ጌዔ።» 51 ሙሴና ዓላዜሬና ፓልም ማሂ ማከንቴ ዎርቆ ቢያ ዓከኔ። 52 ያሎ ያላ ሺዮ ዓሰ ዓይሣዘንሣና ጸኤቶ ዓሰ ዓይሣዘንሣናይዳፓ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓንጎሣ ማዕ ዓንጎንቴ ዎርቆኮ ዳኤሁማ ለምዎ ጸኤታ ከሎ ማዕዳኬ። 53 ፖኦሊሶኮ ሱኡጎ ማዕባኦ ያሎ ዓሳ ጋዓንቴ ዳዒ ዓከ ሙከ ባኮ ፔኤር ማሂ ዓከኔ። 54 ይሰር ሙሴና ቁኤሳሣ፤ ዓላዜሬና ጎዳ ዓሰራዔኤሌ ዓሰ ጾቂሣ ማኦዳንዳጉዲ ያሎ ያላ ሺዮ ዓሰና ጸኤቶ ዓሰና ዓይሣ ዓሰፓ ዎርቆ ዓከ ያኦሲ ዳሪና ካኦማ ዓፒላፓ ማከና ማኦር ጌልዜኔ።»

32

ዮርዳኖሴኮ ዓባ ኬሰካ ባንዓ ዓኦ ዓሰ (ለሚ. ዎማ 3:12-22)

1 ርኦቤኤሌና ጋኦዴ ማኦር ዓሰናኮ ማርጌ ቆልሞ ዓኦሣር ያዕዜሬና ጌሌዓዴና ዓጫ ቆልሞም ገኢፓያ ማዕሣ ዛጋዎ፡- 2 ሙሴንታ ዓላዜሬንታ ዳሪኮ ሱኡጎ ማዕ ዮንጎ ዓሰ ኮይላ ዳንዲ፤ 3-4 «ሃይ ዓሰራዔኤሌ ዓሳ ዓካንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኦዴ፡- ዓዓርቴ፤ ዲቦኔ፤ ያዕዜሬ፤ ኒሚራ፤ ሃሴቦኦኔ፤ ዓልዓሌ፤ ሲቢማ፤ ኔቦንታ ቤዎኔንታ ካታሞኮ ዓኦ ሳዓ ቆልሞም ገኢፓያኬ፤ ኩኦኮ ማርጌ ቆልሞ ዓኦኔ፤ 5 ዓንሣ ኑና ቦንቺያ ማዕዳታቴ ይኖ ሳዎ ኑና ዓንሣኮ ዓይሎም ኑና ጫ ማሂ ዓንጎቶ፤ ዮርዳኖሴ ዎር ሱኮ ኑ ፒንቂ ዓኦካ ዳዓንዳጉዲ ኑና ዳከፖቴ» ጌዔ።»

6 ሙሴ ዓይቶም ማሃዎ፡- «ዓንሣሪ ዓገሮ ማዕ፤ ዓሰራዔኤሌ ዓሳ ያሎይዳ ዓኦዳዛ ዓንሣሪ ሃይካ ዓታኒ ኮዓ? 7 ዓሰራዔኤሌ ዳራ ዮርዳኖሴና ፒንቂ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይቶም ዓንጎ ባጩ ጌሎቶዲ ዓይጋ ዓንሣሪ ጎጾ ዓይቶኮ ዎኦዳይ? 8 ሃያኮ ቤርታ ይኖ ዓጩሎ ዳንዲ ሙራንዳጉዲ ቃዴሴባርኔይዳፓ ታ ዓይቶ ዳኬ ዎድና ዓንሣኮ ዓድንሣ ዓማይዳኔ፤ 9 ዓማና ዓይታ ዳንዲ ዓሸኮሌ ደኦጮ ሄለንዳኦና ዓጩሎ ዛጌኔ፤ ጋዓንቴ ዓኦካፓ ዓይታ ማዕዳ ዳራ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንጎ ሳዔሎ ጌሎቶዲ ዓሰኮ ጎጾ ዎኦዳይ ባኦከ ኬኤዜኔ። 10-11 ይኖ ኬሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማርጌና ዳጋዳዎ፡- ታና ዓይታ ጉሙርቂ ደዲ ዳዒባኦሣሪ ጌብዔ ዓጩፓ ኬሰኬ፤ ለዓ ለማታሚና ዩካፓ ዑሣ ማዕ ዓሰ ቢያ ታኦኒ ዓብራሃሚም ዩሳኦቂም ሃሣ ያይቆኦቤም ዓንጎንዳኔ ጌዔ ዓጩ ፔቴታዎ ጌሊንዲዎኦሣ ታ ጫኦቂ።»

12 ይይ ጫኦቂማ፡- ያኦሲም ጉቤ ዓናፓ ዓይሣንታዎ

ማዕድም፣ ቁኔታ ዓጭ ዓሣ ዩፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤና ኔዋ ናኣዚ ዒያሱናገ ዓታዛ ሃንጎ ዓሶ ቢያሣዳ ማዳንቲ ኩማንዳያኩ። 13 ናንገና ናንጎ ጎዳ ዴር ዑፃ ማርገና ዳጋዲ ዒቁሣር ዩና ያኣሲ ያዩሲ ሾይንታ ቢያ ኩዳንዳያ ሄላንዳኣና ያይዲታሚ ለዔ ጉቤ ዓሲ ናንጉጉ ዳውሎይዳ ማታዲ ዒያታ ሃንታንዳጉዲ ማሄኔ፤ 14 ሃሣ ዒንሣያ ዒንሣኒ ዓደንሣ ቤዛ ኬሰከ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ዳጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ዔኪ ሙካኒ ገእገንቲ ጎሜ ማዳ ሾይንቲ ማዕኔ። 15 ዒንሣ ርኣቤኤሌና ጋኣዴና ዓሳ ናንገና ናንጎ ጎዳ ሃሣ ጋዓ ገንዖ ዓኣዲያ ዒንሣ ዒፃቲ ዒዚ ሃሣ ሃያ ዴር ዓሲ ናንጉጉ ዳውሎይዳ ሃሻንዳኔ፤ ዩያር ዒያቶይዳ ሄላ ባይሲንቶ ዛሎ ዒንሣ ያኣጩንታያ ማዓንዳኔ» ገዕኔ።

16 ዩካገ ሃሣ ዒያታ ሙሴ ኮይላ ሙከ፡- «ቤርታዲ ሃካ ኦኡኮ ቆልሞም ሞኦሣ፤ ሃሣ ኦኡኮ ናኣቶማኣ ኦኡኒ ካታማ ማከም፤ 17 ዩያይዳሰካገ ኦኡኮ ዒጊና፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ዋላ ያሎር ዓኣዲና ዒያቶር ማዕ ዳዕሎ ጌሊ ዒያታ ዴዓንዳያ ሄላንዳኣና ቤርታ ኬሰከ ያልታኒ ኦ ገእገንታንዳኔ፤ ኦኡኒ ዩያይዲ ማዒ ሙከንዳያ ሄላንዳኣና ኦኡኮ ናኣታ ሄዲ ኦ ደዲሺ ዲርቁ ማከ ካታሞይዳ ዴዓንዳኔ፤ ሃኖ ዓጮይዳ ናንጎ ዓሳ ሙከ ዒያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ሄሊሲ ዳንዳዒንዳዎሴ። 18 ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዒያቶም ዒንገንቲ ሳዖ ዴንቃንዳያ ሄላንዳኣና ኦኡኒ ኦ ማኣሪ ማዓዓከ፤ 19 ኦኡኒ ኦም ማዓንዳ ቤሲ ሃካ፣ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዔኬሣር ሱካ ዒያቶም ዒንገንታ ሳዓገ ፔቲታዖ ቤሲ ኦ ዔካዓከ» ገዕኔ።

20 ሙሴ ዒያቶም፡- «ዩይ ዒንሣ ገዕ ባካ ጎኔታቲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ያሎ ያላኒ ዴንዲር ሃይካ ገእገንቲዎቲ። 21-22 ዒንሣዲገ ያሎ ያላንዳ ዓሳ ቢያ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዓይሣ ጎይዖና ኦኡኮ ሞርኮይዳ ያልዚ ቡሊ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒያቶ ባሺ ዒያቶኮ ሳዖ ዒካንዳያ ሄላንዳኣና ያልታንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩያ ዒንሣ ማዳሰካገ ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ዩያይዳቲ ያኣሲንታ ዒንሣኒ ዒጊና ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታም ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ዒንሣ ማዳኔ ገይሣከ፤ ዩካገ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኣ ሳዓ ዒንሣር ማዕሣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒንሣም ጎናሲ ዒርዛንዳኔ። 23 ዒንሣ ገዕ ባኮ ማዲ ኩንሣባኣቲ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዒንሣ ዓይሣንቶ ዒፃ ዳቢንቲያ ማዓንዳሣ ላቲታ ዒንሣም ኬኤዘኔ፤ ዩያ ዳቢንቶ ዛሎና ሜታ ዒንሣ ሄላንዳሣ ዔሪ ዴዑዎቲ። 24 ዩያር ዒንሣኒ ካታሞና ዒንሣኒ ቆልሞማኣ ሞኦሣ ዲርቁዎቲ፤ ጋዓንቲ ዒንሣ ማዳንዳኔ ገዕ ባኮ ማዲ ኩንሣዎቲ» ገዕኔ።

25 ጋኣዴና ርኣቤኤሌና ዓሳ፡- «ኦ ጎዳሣዮ! ኦ ኦና ዓይሣ ጎይዖ ቢያ ኦ ማዳንዳኔ። 26 ኦኡኮ ላኣላ፣ ናኣታ፣ ባኣቶንታ ማራቶንታ ሃይካ ጌሊዓይዳ ዴዓንዳኔ ገይሣከ፤ 27 ኦኡኒ ቢያሣ ጋዓንቲ ኦ ዓይሣ ጎይዖና ያሎር ገእገንቲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዳዎ ጎይዖ ያልታኒ ሱኮ ኦ ፒንቃንዳኔ» ገዕኔ።

28 ዩያር ሙሴ ቁኔሳሣ፣ ዓላዜሪና ኔዋ ናኣዚ ዒያሱና ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ፃፅ ፃፅ ሱኡጎም ዩያ ዓሰም ማዓ ዓይሣሣ ሃዚ ገይ ዓይሣኔ፡- 29 «ጋኣዴና ርኣቤኤሌና ዓሳ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ናንገና ናንጎ ጎዳ ያላ ስሎም ገእገንታያ ማዒ፣ ዒያቶ ማኣዳና ዓጮሎ ጌሊ ዒንሣ ዒካያ ማዕቲ ጌሊዓይ ዓጮ ዒያቶ ዓጩ ማሃ ዒያቶም ዒንጉዎቲ። 30 ዮርዳኖሴና ፒንቁ፣ ዒንሣና ዋላ ያሎይዳ

ዓኣዲዎያ ዒያታ ማዕቲ ጋዓንቲ ዓዳ ዒንሣጉዲ ካኣናኔ ዓጮይዳ ዒያቶር ማዓ ሳዓ ዒያቶም ዒንገንቶን።»

31 ጋኣዴና ርኣቤኤሌና ዓሳ፡- «ኦ ጎዳሣዮ! ናንገና ናንጎ ጎዳ ኦና ዓይሣ ባኮ ቢያ ኦ ማዳንዳኔ፤ 32 ዒዚ ኦና ዔኪ ዓኣዲ ጎይዖና ካኣናኔ ዓጮ ኦ ፒንቃንዳኔ፤ ሃካ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኣ ሳዖ ኦም ማሃኒ ያሎይዳ ኦ ዴንዳንዳኔ» ገዕኔ።

33 ዩያር ሙሴ ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔና ባኣሳኣኔ ዓጮ ካኣቲ ያጌናኮ ዓጮ፤ ሃሣ ዒያቶ ዓጮኮ ኮይላ ዓኣ ካታሞንታ ዓጮዎ ገዳ ቃሲ፤ ጋኣዴና ርኣቤኤሌ ዓሰናም፣ ዩያጉዲ ሚናኣሴ ዓሰማኣ ዛሎ ዒንገኔ፤

34 ጋኣዴ ዓሳ፡- ዙሎ ቢያ ዲርቆና ዲቦኔ፣ ዓፃርቲ፣ ዓርዔኤሪ፣ 35 ያፀርቶሾጋኔ፣ ያፀዘሬ፣ ዮግቤሃኔ፣ 36 ቤትሃምራኔንታ ቤትሃራኔ ገይንታ ካታሞ ገንሣ ኮሺ ማከ ባኣቶማኣ ባርታ ዲርቁኔ። 37 ርኣቤኤሌ ዓሳ፡- ሃሴቦኦኔ፣ ዔልዓሌ፣ ቁሪያታይሜ፣ 38 ኔቦኔ፣ ገንፃገ ሱንፃ ላኣሚንቲ ባዓልሚያኔና ሲቢማ ካታሞ ገንሣ ኮሺ ማከኔ፤ ዒያታ ዩያ ገንሣ ኮሺ ማከ ካታሞም ዓከ ሱንሣ ገሣኔ። 39 ሚናኣሴ ናኣዚ ማከሪ ማኣር ዓሳ፡- ጌሊዓይ ዓጮ ያሊ ዓከኔ፤ ዒኣካ ናንጎ ዓሞራ ዓሰዎ ዴውሴኔ። 40 ዩያር ሙሴ ጌሊዓይ ዓጮ ማከሪ ማኣር ዓሰም ዒንገም፣ ዒያታ ዒኣካ ናንገኔ። 41 ሚናኣሴ ማኣር ዓሰገ ያዒሪ ጎሞሃ ፔቲ ፔቲ ጉርዳይዳ ያልዚ ቡሊ ዩኖ ጉርዳ ዔካዮ፡- «ያዒሪ ጉርዳ» ገይ ሱንሣ ገሣኔ። 42 ኖባሄ ጎሞሃ ሃሣ ቁናቲ ገይንታ ካታማና ኮይላ ዓኣ ጉርዳይዳ ያልዚ ቡሊ ባሺ ዔከኔ፤ ዩያ ቤዘኮ ሱንፃ «ኖባሄ» ገይ ፔ ሱንፃ ገሣኔ።

33

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገብፃገ ሞዓኣቤ ሄላንዳኣና ሃንቲ ጎይዖ

1 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔኤኮ ፃፅና ፃፅና ገቁንቲ ሙሴና ዓኣርኔና ዒያቶ ዔኪ ዓኣዴም ገብፃገ ኬሰካዖ ዴንዲ ዴንዲ ዴዕ ቤዘ ዔርዛ ሃይሳ ያዲከ፡- 2 ዒማና ዒያታ ዴንኪ ዴንኪ ዴዕ ቤዘኮ ሱንፃ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዓይሣ ጎይዖ ሙሴ ፃኣፔኔ።

3 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ገብፃ ዓጮገ ኬሰኬሣ ሌዖኮ ቤርታሳ ዓገና ፄኤሪንቲ ታጾ ደንጋሳ ኬሎና ገይዖ ዑሣ ዓኣዲዮ ቦንቾ ኬሎኮ ጉቶከ፤ ገብፃ ዓሳ ቢያ ሆታ ዒያቶ ዛጋንቲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒያቶ ካፔም ራምሴ ካታማገ ዒያታ ኬሰከኔ፤ 4 ገብፃ ዓሳ ዒማና ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒያቶኮ ዎዴ፣ ቶይዶ ናኣቶ ዴኡካኔ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዩያይዲ ዋገ ገብፃ ዓጮ ካኣሸከንታ ያኣዛ ገሣዎያ ማዕሣ ዔርዛኔ።

5 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ራምሴይዳገ ዔቁ ዴንዲ ሱኮቲይዳ ዴንኪ ዴዕኔ፤ 6 ዩካገ ዔቁ ዓሲ ናንጉጉ ዳውሎኮ ጋፒንፖይዳ ዓኣ ዔታሚ ጎዖ ቤዛ ዴንኪ ዴዕኔ፤ 7 ገንሣ ሃሣ ባዓልፃፖኔኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኣ ፒሃሂርቲ ባንሣ ማዒ ሚግደሌ ዓጮኮ ሆታ ዴንኪ ዴዕኔ፤ 8 ዩኖ ቤዛገ ዔቁ ዞቁ ባዘና ፒንቃዖ ሹሪ ቦኣሎ ሙከኔ፤ ዩኖይዳገ ሃይሃ ኬሊ ሃንታዖ ማኣራ ጎዖ ቤዛ ዴንኪ ዴዕኔ፤ 9 ማኣራይዳገ ዔቁ ታጾ ላምዖ ዎኣሣ ዓልቃ ቤሲና ላንካይታሚ ቲምሪ * ሚሣ ዓኣ፣ ዔሊሜ ዴንዲ ዒኣካ ዴንኪ ዴዕኔ።

10 ዩኖ ቤዛገ ሃሣ ዔቁ ዞቁ ባዘ ኮይላ ዴንኪ ዴዕኔ፤ 11 ዞቁ ባዘ ኮይላገ ዔቁ ዓሲ ናንጉጉ ሲና ዳውሎይዳ፤ 12 ሲና ቦኣላገ ዔቃዖ ዳፒቃ ጎዖ ቤዛ፤ 13 ዳፒቃገ

32:13 32:13 ገይ. ማገ 14:26-35። 32:32 32:32 ዒያ. 1:12-15። * 33:9 33:9 ቲምሪ ዩና ሚፃላ ሚኤፃ ማላያታዖ ዓኣገ ሙሙይንታ ሚሣከ።

ዓገንገዳጉዳ ከኤዜ፤ 3 ዩንሢ ካታሞንሢ ለወ ዓሶ ቤሲ ማዕም ዔያታ ዒኢካ ናንገንዳ፤ ቆልማ ሄንቃ ቤዛኦ ዔያቶኮ ባኣቶና ማሌ ቆልሞናም ማዕንዳ፤ 4 ቆልማ ሄንቃ ቤዛ ካታሞኮ ዙሎና ዲርቆና ዲፃፓ ቢያ ዛሎና ደንጎ ፃኤታ ማዕ ታኣከሢ ዳልገ ዳንዳያ ማዕንጎ፤ 5 ያዲ ማዕዛ ካታሚላ ሳዛ ማዕም ያይዶ ዛሎና ካኣማ ካኣማ ካር ሄላንዳኣና ዓኣ ሃኩማ ፔቴ ሺያ ታኣከሢ ማዕን፤ 6 ዓይጎ ዓሲያ ማዕም ዳቢንቴ ዓሲ ዎዴቴ ጌሊ፣ ቶሊ ዓታንዳ ላሆ ካታማ ለወ ዓሶም ዒንጉዎቴ፤ ቃሲ ሃሣ ያይዲታሚ ላምዎ ካታማ፤ 7 ቆልማ ሄንቃ ቤሲና ዎላ ዒንጉዎቴ፤ ያዲ ማዕዛ ካታማ ዎሊ ዑፃ ያይዲታሚ ሳሊ ዔያቶኮ ማዕንዳ፤ 8 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓኣ ሳይዳፓ ለወ ዓሶም ዒንሢ ዒንገንዳሢ ዔያቶኮ ካታማ ዓኣ ጎይዎ ጉዳያኬ፤ ጌይፃ፡- ሚርጌ ፃጰ ዓኣ ቶኦኮይዳፓ ሚርጌ ካታማ፤ ዳካ ፃጰ ዓኣ ቶኦኮይዳፓ ዳካ ካታማ ዔከ ለወ ዓሶም ዒንጉዎቴ» ጌዔ።

ዓኣሺንቴ ጌሊ ቶሎ ካታማ
(ላሚ ዎማ 19:1-13፤ ዒያ. 20:1-9)

9 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 10 «ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌይ ከኤዜ፤ ፎርዳናሴ ዎርና ፒንቁ ካኣና፤ ዒንሢ ጌሌ ዎድና፤ 11 ፔቴ ዓሲ ዔሩዎዎ ዳቢንቴ ዓሲ ዎዴቴ ዓኣሺንቴ ቶሊ ዓታንዳ ካታማ ደኦሩዎቴ፤ 12 ዓሲ ዎዴ ዓሲ ሃይቁ ዓሢኮ ዒገና ኮሚ ዒዛ ዎዲዎጉዳ ዩንሢ ካታሞይዳ ዓኣሺንቴ ጌሊ ዓታኒ ዳንዳዓ፤ ዓሲ ዎዴያ ማዕም ዎጌና ዓርቁንቴ ዓሲ ዎገንቴባኣያታንቴ ዎዲንታኒ ኮይሱዎሴ፤ 13 ዩያር ላሆ ካታማ ደኦሩዎቴ፤ 14 ዔያቶይዳፓ ሃይሃንሢ ፎርዳናሴ ዎርኮ ዓባ ከሰካ ባንፃ፡ ሃይሃንሢ ሃሣ ካኣና፤ ዓጮይዳ ማዕንጎ፤ 15 ዩንሢ ካታሞንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታ ዔያቶ ባኣካ ዳካ ዎዴያ ማዕም ሚርጌ ዎደር ናንገ፤ ማሌ ዓጪ ዓሲንታም ዓኣሺንቴ ጌሊ ቶሎ ቤሲ ማዕንዳ፤ ዳቢንቴና ዓሲ ዎዴ ዓይጎ ዓሲያ ማዕም ዩንሢ ካታማ፤ ፔቴማይዳ ዓኣሺንቴ ጌላኒ ዳንዳዓ።» ጌዔ።

ዓሲ ዎዴ ዓሲኮ ኮሚ ዔከሢ ዛላ

16-18 ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ፔቴ ዓሲ ዔራዎ ዓንገና ማዕቴያ ሹቸና፡ ሃሣ ሚሢፓ ኮሺንቴ ዓንገሞና ዓሲ ዎዴቴ ዩይ ዓሢ ዓሲ ዎዴያ ማዕሢር ዎዲንታንዳያ ኮይሳ፤ 19 ሃይቁ ዓሢኮ ዑኩ ማዕ ዒገኒ ዩያ ዎዴ ዓሢ ዎዲኒ ዳንዳዓያታሢ ዳንቁቴ ዎዎደንጎ።

20 «ፔቴ ዓሲ ማሌ ዓሲ ዒፃሢና ሃዲ ሎንሢም፤ ዩያጉዳ ሃሣ ጎይሢዳ ካታ ዲዔያ፡ ደርቤያ፤ ሃሣ ዠቤያ ማዕም፤ 21 ዩያጉዳ ገንሣ ኩቸ ሙሊ ዲሎም ዓሢ ሃይቁያ ማዕቴ ዒዚ ዓሲ ዎዴያ ማዕሢር ዎዲንታንዳያ ኮይሳ፤ ዩያር ሃይቁ ዓሢኮ ዑኩ ዒገኒ ዩያ ዓሢ ዎዲኒ ዳንዳዓሢር ዳንቁቴ ዎዎደንጎ።

22 «ጋንጎቴ ፔቴ ዓሲ ዔራባኣያ ማሌ ዓሲ ሃዲ ከኤሪ፤ ሃሣ ዲይ፡ ደርቤ፡ ዠቤ ዎዴያ ማዕቴ፡- 23 ዩያጉዳ ሃሣ ዎርኬ ማዕባኣያ፡ ሃሣ ዓሲ ዎዲኒያ ማላባኣያ ሹቸ ዲይ ዎዴያ ማዕቴ፤ 24 ዩያጉዳ ባኣዚ ማዕ ዎደና ዓሳ ዎዴ ዓሢና ኮዎ ዔካኒ ገዓ ዒገናም ሃካፓ ለካ ዓይሢንቴ ዳሞሶ ጎይዎ ዎጎንጎ፤ 25 ዓሲ ዎዴ ዎጌና ዓርቁንቴ ዓሢ ሃይቁ ዓሢኮ ዒገናይዳፓ ቶሊሲ ዓይሲ፡ ዒ ዓኣሺንቴ ጌሌ ካታሚሎ ገንሣ ዔከ ዳራ ጌልዘንጎ፤ ዩያ ዎደና ቁኤሶ ቢያሢኮ ሱኡጌ ማሆና ዓሢ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢካ ናንጎንጎ፤ 26 ዓሶ ዎዴሢር ዎጎና ዓርቁንቴ ዓሢ ቶሊ

ዓኣሺንቴ ዳዔ ካታማ ሃሺ ዳንዳም፤ 27 ሃይቁ ዓሢኮ ዒገና ዒዛ ዳንቁ ዎዴቴ ዩያጉዳ ኮሚ ዔከፃ ዓሲ ዎዴያ ማሃ ያኦጪሳያቴዎሴ። 28 ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ዓሶ ዎዴ ዓሢ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጌ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዩያ ዓኣሺንቶ ካታሚሎይዳ ናንገንዳያ ኮይሳሢርኬ፤ ቁኤሳሢ ሃይቁያ ማዕቴ ዩይ ዓሢ ፔ ማኣሪ ማዕ ዳንዳኒ ዳንዳዓ፤ 29 ሃይ ዎጎና ዳምሶና ዒንሢ ናንገ ዓጮ ቢያይዳ ዒንሢንታ ዒንሢ ናኣቶንታም ማዲ ማዲ ናንገያ ማዕንጎ።

30 «ዓሲ ዎዴ ዎጌና ዓርቁንቴ ዓይጎ ዓሲያ ማዕም ሃይቃንዳጉዳ ዎገንታኒ ዳንዳዓሢ ላምዎ ሃንጎ ላምዎይፓ ዑሣ ዓኣዴ ዓሲ ማርካዴቴኬ፤ ፔቴ ዓሲ ማርካዴ ማርካቶ ጋንጎቴ ዓሲ ዎዴ ዓሢ ያኦጪሳኒ ዳንዳዑዎሴ። 31 ዓይጎ ዓሲያ ማዕም ዓሲ ዎዴቴ ሃይቃንዳጉዳ ዎገንቶንጎ፤ ሚኢሹ ጪገሢና ዩያ ዎገንቴ ዎጎይዳፓ ቶላኒ ዳንዳዑዎሴ። 32 ፔቴ ዓሲ ዓኣሺንቴ ቶሎ ካታሞ ጌሊ ዓኣዎ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጌ ሃይቁዎንቴ ሚኢሹ ጪገ ፔ ማኣሪ ከሰከ ዳንዳጉዳጉዳ ደከፖቴ። 33 ዩያ ዒንሢ ማዴቴ ዒንሢ ናንገ ዓጮሎ ዒንሢ ዒኢሳንዳ፤ ዓሲ ዎዴሢ ዓጪ ዒኢሳንዳ፤ ዩያር ዓሲ ዎዴ ዓሢኮ ሱጉፃ ላኣሊንቴባኣንቴ ሳዎ ዩያ ሱጉፃፓ ጌኤሻኒ ማዲንታ ማሌ ዳምቤ ባኣሴ። 34 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሢር፤ ሃሣ ዒንሢ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ታ ናንገያታሢር ታኣኒ ናንገ ሳዔሎ ዒኢሲፖቴ» ጌዔ።

36

ፃሎፕሃዴኮ ዉዲር ናኣቶም ዒንገንቴ ዓጮ

1 ዮሴፔ ናኣዚ ሚናኣሴ ሹዔ፡ ማከሬ ናኣዚ ጌሌዓዴ ቶኦኮኮ ማኣር ማኣር ሱኡጌ ሙሴና ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዳር ሱኡጎ ኮይላ ሙከ፡- 2 «ዒፃ ዓገ፡ ዓጮሎ ዒሰራዔኤሌ ዳርም ኔ ፓቃንዳጉዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ዓይሢ፤ ዩያጉዳ ሃሣ ኑ ዒገናሢ ፃሎፕሃዴ ሄላ ዛሎዎ ዒዛኮ ዉዲር ናኣቶም ዒንገንዳጉዳ ኔና ዓይሢ፤ 3 ጋንጎቴ ዔያታ ማሌ ፃጰፓ ማዕ ዓቲንቁም ለዔቴ ዔያቶኮ ዓጪ ዩና ፃጰ ማኣር ዓሶም ማዕዛ፡ ኑም ማዕሢ ዳካንዳያታሢ ዔሬ፤ 4 ሻንቸንቴ ባካ ማዕ ሌዎና ዔያቶኮ ዓኣ ባካ ዔያቶኮ ዓኒንሢ ፃጰም ማዕን፤ ዩይ ኑ ፃጰኮ ዓኣ ሳይዳፓ ዔከ ዳከሳያ ማዕን።» ጌዔ።

5 ሙሴ ዒማና ናንገና ናንገ ዒዛ ጎዳ ዓይሢ ጎይዎ ዒሰራዔኤሌ ዳርም፡- «ሚናኣሴ ማኣር ዓሳ ጌዔሢ ፒዜኬ፤ 6 ዩያር ናንገና ናንገ ጎዳ ፃሎፕሃዴኮ ዉዲር ናኣታ ዔያቶ ፃጰ ማዕ ዓሲ ማዕቴ ዔያታ ናሽኬ ዓሲም ለዓኒ ዳንዳዓ፤ ጋንጎ፤ 7 ዩያይዳዛ ዓይጎ ዓሲኮ ማዕም ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓኣ ሳዓ ማሌ ፃጰም ዒንገንታዓኬ፤ ዩና ፃጰ ማኣር ማዕን፤ 8 ዒሰራዔኤሌ ፃጰ ማኣርይዳ ሳዓ ዔኬ ዉዲር ናይ (ላኣሊ) ዩና ፃጰ ማኣራፓ ማዕ ዓቲንቁም ሎዓንዳያ ኮይሳ፤ ዩያይዳ ፔቴ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቤርታ ዓደንሢ ቤዘ ዔያቶር ማሃ ዓርቃኒ ዳንዳዓ።» ጌዔ። 9 ዩይ ሳዓ ፔቴ ፃጰ ማኣራፓ ማሌ ፃጰ ማኣርም ዓኣዳኒ ዳንዳዓዑዎሴ፤ ፔቴ ፔቴ ፃጰ ማኣራ ማኣራ ፔኤኮ ዓኣ ሳዓ ዓርቁ ዳዓንዳ።

10-11 ዩያር ፃሎፕሃዴኮ ዉዲር ናኣታ፡- ማሃላ፡ ቲርፃ፡ ሆግላ፡ ሚልካንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዓይሢ ጎይዎና ዓደኮ ጌርሲንሢ ናኣቶም ለዔ፤ 12 ዔያታ ለዔሢ ዮሴፔ ናኣዚ ሚናኣሴ ፃጰ ቶኦኮምኬ፤ ዩያይዳያና ዔያቶኮ ሳዓ ዔያቶኮ ዓደ ማኣር ፃጰም ማዕ ዓቲ።

13 ዲስራዌኤሌ ዓሳ ዲያርኮኮሆታ፣ የርዳኖሴኮ ሱካ፣
ሞዓኣቤ ቦኦሎይዳ ዓኣንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዛሎና
ዌያቶሞ ዲንጌ ዓይሢያንታ ዳምባኣ ዌያኮ።

ለሚንቴ ዋና ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ሃይ ለሚንቴ ዋና ማፃኣፖ ዲብራዊኤሌ ዳራ ሚርጌ ዋዴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሃንቲ፣ ካእናኔ ሄላኒ ዳካ ዓታዛ ሞዓኣቤ ቦኦሎይዳ ዳዔያና ሙሴ ኬሊ ኬሊ ዔያቶም ኬኤዜ ማሊያ ዓርቄያኩ።

ሃኖ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ዓኣ ባኮይዳፓ ሚርጌና ኮይሳያ ማዔ ፔቲ ፔቲ ባካ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታሢጉዳያኩ።

1. ዔያታ ናንጌ ዓኣሢ ሃይዲታሞ ሌዖ ጋራ ማዲንቴ ዴኤፖ ዴኤፖ ባኮ ሙሴ ዓሶም ጳቂሢ ኬኤዜ፤ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ያኦሲ ሞማይዲ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳቲያ ዳሮም ጳቂሢ ዳራ ያኦሲም ጉሙርቁንታያ ማዓንዳጉዲ፤ ሃሃ ፒዙሞና ዓይሢንታንዳጉዲ ኬኤዜ።

2. ሙሴ ታጳ ዓይሢያንሢ ለሚ ኬኤዚ ኬኤዚ ባሽና ቤርታሳ ዓይሢያሎኮ ቡሊያ ዳልገና ፔጋሲ ኬኤዚ ዳራ ያኦሲ ሌሊ ካኣሽካንዳጉዲ ጳቂሢ ኬኤዜ፤ ዩያይዳ ሃሃ ዲብራዊኤሌ ዓሳ ዔያቶም «ዲንገንታንዳኔ» ጌይንቴ ዓጩሎይዳ ካፒ ናንጋንዳ ዲማ ዲማ ዋና ለሚ ዔኪ ዔኪ ፔጋሲ ኬኤዜ።

3. ያኦሲ ዔያቶና ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁማ ዋዚጉዲታቶዋ ቡሊ ኬኤዚ ኬኤዜ፤ ሃሃ ዳራ ዩያ ጫኣቁም ጉሙርቁንታ ካፒያ፣ ጌንሣ ዓካሳንዳጉዲ ሙሴ ዳሮም ጳቂሢ ኬኤዜ።

4. ዲያሱ ሙሴ ቤዛ ጌሊ ያኦሲ ዳሮ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ደኦሪንቴ፤ ያኦሲ ጉሙርቁንታያ ማዓያ ዛሎ ሙሴ ዓይኑም ኬሲ ዓይናዳ፣ ዲብራዊኤሌ ማኣር ዓሶ ቢያ ዓንጂ ጌዔሰካፓ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ሞዓኣቤ ዓጩይዳ ሃይቁኔ።

ያኦሲ ዒዚ ናሽካ ዓሶና ዒ ደኦሪ ፔ ዳሮ ዳቂሽሢና ዓንጂሢ ኬኤዛ ማሊያ ሃኖ ማፃኣፖኮ ዴኤፒ ዓይሢ ካራ ማዓኔ፤ ያኦሲኮ ዳራኣ ዒዛኮ ዓንጂ ዔያቶይዳፓ ዲማዲዋንቴ ሽምፔና ናንጋንዳጉዲ ያኦሲ ዔያቶም ማዳ ባኮ ቢያ ጳቂሢ ጳቂሢ ቢያ ዋዴ ዔያታ ያኦሲ ናሽካንዳጉዲና ዒዛም ዓይሢንታንዳያ ኮይሳሢ ኬኤዜ።

ሃኖ ማፃኣፖኮ ዴኤፖ ማሊያ ዓርቄ ቤዛ ዓይ. 6:4-6 ሄላንዳኣና ዓኣ ቤዛኬ፤ ዩና ቤዛ፡- «ዓይሢያይዳፓ ቢያ ባሻ፣ ዴኤፖ ዓይሢያ» ጌዒ ዩሱሴ ኬኤዜ ባኮ ዓርቄያኩ። ዩይ ዋዚ ጋዓያዳይ ጌዔቲ «ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሢ ጉቤ ዒናፓ ጉቤ ሽምፓፓ ጉቤ ዋልቃፓ ናሽኩ» ጋዓያኩ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

- ሙሴኮ ቤርታሳ ጌኤዛ (1:1—4:49)
- ሙሴኮ ላምዓሳ ጌኤዛ (5:1—26:19)
  - 1. ታጳ ዓይሢያ (5:1—10:22)
  - 2. ዋናና ዳምቦና ላቲ ኬኤዚንቴ ባኮንታ ዛላ (11:1—26:19)
- ካእናኔ ጌላዖ ማዳንዳጉዲ ዓይሢንቴ ባኣዚ (27:1—28:68)
- ጫኣቁሞኮ ዓካዲያ (29:1—30:20)
- ሙሴ ጋፒንሢ ጌሰቲ ባኮ (31:1—33:29)
- ሙሴኮ ሃይቦ (34:1-12)

ዲብራዊኤሌ ዳራ ሲና ዴካፓ ዴንዳንዳጉዲ ዓይሢንቴሢ

1 ዲብራዊኤሌ ዳራ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ሱካ፣ ሱፔ ጎዖ ዓጩኮ ቤርቶ ዛላ ፔቲ ዛሎና ፓኣራኣኔ ካታማ ባካ ዛሎና ቶፔሌ፣ ላባኔ፣ ሃፃሮቲና ዲዛሃባ ጌይንታ ካታማ ዓኣ ዓራባ ጌይንታ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣንቴ ሙሴ ዔያቶም ሃዚ ጌይ ኬኤዜ። 2 ዔዶኦሚ ጌሚር ጎይያ ዴንዳቲ ሲና ዴኮይዳፓ ዴንዲ ቃዴሴ ባርኔ ሄላኒ ታጳ ፔቲ ኬሊ ሃንቲንታያኩ። 3 ጌብፄ ዓጫፓ ዔያታ ኬሰከንቴ ያይዲታማሳ ሌዖኮ ታጳ ፔታሳ ዓገና ፔቲ ጌዒ ዓርቄ ኬሎና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዲብራዊኤሌ ዳሮም ኬኤዛንጎ ጌዔ ባኮ ቢያ ሙሴ ኬኤዜ። 4 ዩያ ዒ ኬኤዜሢ ሃሴቤኔ ካታሞይዳ ዴዒ ካኣታዲ ዋይሢ ዓሞራ ዓሶ ካኣቲ ሲሆኔንታ ዓሰታሮቲና ዔድሬዒ ካታሞ ዋይሢ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ያጌንታ ያሊ ባሽሢኮ ጌንፃፓኩ። 5 ዲብራዊኤሌ ዳራ ዮርዳኖሴኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ሞዓኣቤ ዓጩይዳ ዓኣንቴ ያኦሲ ዒንጌ ዋና ሃዚ ጌይ ሙሴ ፔጋሲ ኬኤዜያ ዓርቄ።

6 «ሲና ዴኮ ኮይላ ኑ ዓኣ ዋዶና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሢ ኑም ሃዚ ጌዔኔ፤ ሃኖ ዴኮ ኮይላ ሚርጌ ዒንሢ ዴዔኔ፤ 7 ዩያር ሃኖ ቤዛ ሃሽ ሚርጌ ጌሚራ ዓኣ፣ ዓሞራ ዓጩና ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጩ ዴንዲዋቲ፤ ዩይያ፡- ዓራባ ዓጩኮ ዓሎ ዓጩና ዳውሎ ዓጩ፣ ዶኦሎ ዛሎ ዓጩ፣ ሜዲቲራኒያ ባዛ ኮይሎ ዓጩ፣ ካእናኔ ዓሶ ዓጩና ሊባናኦሴ ዴኮይዳና ጌዒ ዴንዲ ዔፕራዒሴ ዋሮ ሄላንዳኣና ዓኣዲዋቲ። 8 ታኣኒ፣ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዩያ ዓጩ ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓዳንሢ ዓብራሃሚንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆኦቤንታም ዔያቶኮ ዜርያማኣ ዳካልሳኒ ሃጌ ማዓንዳ ዋዛ ዒንጌ ጫኣቁሢር ዩና ዓጩ ዴንዲ ዳካሉዋቲ።» »

ሙሴ ዳሮኮ ሱኡጎ ደኦሪሢ (ኬሲ. ማፃ 18:13-27)

9 ሙሴ ዒማና ዳሮም፡- «ሃጌ ኦኡኒ ሲና ዴኮ ኮይላ ዓኣንቴ ታ ዒንሢም ለዒንሢ ዋይሢያ ታኣም ዴኤዔ፤ ዩያ ቢያ ታኣር ማዳኒ ታ ዳንዳዑቀሴ፤ 10 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ዒንሢ ሚርጌሽኔ፤ ዒንሢኮ ፓይዳኣ ጫሪንጮ ወጫሢጉዲ ዲቤኔ። 11 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓዳንሢ ያኣዛሢ ሃሢያ ዒንሢም ሃጌ ማዓንዳ ዋዛ ዒንጌ ጎይያና ሚርጌ ሽያ ጳንጨፍ ማሂ ፓይዳ ዒንሢኮ ሚርጌሽ ዒንሢ ዓንጅንጎ! 12 ጋዓንቴ ዒንሢኮ ባኣካ ማዢንታ ፑርቲሞንታ ማርሚሢንታ ባይዛኒ ዩያ ዴኤዖ ማዶ ታኣር ታ ዋዲ ማዳንዳይ? 13 ፔቲ ፔቲ ፃጳይዳፓ ዔራ ማዔ ዓሲ፣ ሃሃ ዩያጉዳ ማዶ ማዶ ዔራ ዓሲ ደኦሪዋቲ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ዒንሢ 0-ፃ ሱኡጌ ማሂ ጌሃንዳኔ ጌዔኔ። 14 ዒንሢያ ዩያ ማሊያ «ቃራኩ» ጌዒ ዔኬኔ፤ 15 ዩያር ፔቲ ፔቲ ፃጳፓ ዒንሢ ደኦሪ፣ ቤርታ ዩና ጉዳ ማዶ ማዶ ዔራ ዓሶ ዔኪ ዒንሢ 0-ፃ ሱኡጌ ማሂ ታ ጌሃኔ። ዔያቶይዳፓ ዛሎ ሽያ ዓሲ ዋይሢያ፣ ዛሎ ዩኤታ ዓሲ ዋይሢያ፣ ሃንጎ ዓሶ ሃሃ ደንጌታሚ ዓሲ ዋይሢያና ታጳ ዓሲ ዋይሢያ ማሂ ታ ደኦሪኔ። ፔቲ ፔቲ ፃጳ ማኣርዋ ዋይሢንዳ ዓሲ ታ ደኦሪኔ።

16 «ዒማና ዔያቶም ታ፡- ለዒንሢኮ ዳሮ ባኣካ ማዢንታ ፑርቶ ባኮንታ ማርሚሢ ጌኤዛዋ ዋይዙዋቲ፤ ዒንሢ ዳሮ ባኣካ ማዖም ሚሌ ዓጫፓ ሙኪ ዒንሢ ባኣካ ናንጋ ዓሶኮ ማዢንታ ፑርቶ ባኮንታ ሞኦቶ ቢያ ዛጌ ፒዜ ዋጉዋቲ። 17 ዒንሢ ጌሰቲ ዋጋ ዋዶና ዓሲ ዲማሲ ዋጊፖቲ፤ ዓይጎ

ባኣዚያ ማጋም ደኤፒ ዓሲ ማዕቴያ ደካ ዓሲም ሄኮ ጌሰቲ ዋጉዋቲ። ዓሲህ ዋጋህ ጸኣሲ ዓሲህም ደቀ ጎይያና ማዕያታህረ ያናኣ ዓሲጪፖቲ፤ ዓሲህም ደኤፍ ባኣዚ ዓኣቲ ታ ኮይላ ዔኪ ዩዑዋቲ፤ ታ ጌሰቲ ኩጎሃንዳኔ» 18 ዓሲህ ማዳኒ ኮይላ ባኮ ቢያ ዓማና ታ ዓሲህም ኬኤዜኔ» ጌዔኔ።

ሙሮ ዳኪንቴ ዓሶ (ፓይ. ማፃ 13:1-33)

19 «ዩካፓ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ጸኣዛህ ኦና ዓይህ ጎይያና ሲና ደኩ ኮይላፓ ዔቁ ማርጌ ጌማራ ዓኣ ዓሞራ ዓሶ ዓጮ ዔኪ ዓኣዳ፤ ዓሲህ ዛጌህጉዲ ማርጌ ማታሳ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ጎይያና ጌዒ ቃዴሴ ባርኔ ኦ ሄሌኔ፤ 20 ዓኣካ ታ ዓሲህም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ጸኣዛህ ኦና ደካልሳኒ ሃጊ ማዕንዳ ዋዞ ዓሲህ ማርጌ ጌማራ ዓኣ ዓሞራ ዓሶ ዓጮ ዓካሪ ዓሲህ ሄሌኔ፤ 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓሲህ ኮ ጸኣዛህ ዓሲህም ዓሲህ ሳዔላ ሃናኩ፤ ዛጉዋቲ፤ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንሂኮ ጸኣዛህ ማዕ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ጎይያና ጌሊ ደካሎዋቲ፤ ዓልቲ ዓሲጪፖቲ።»

22 «ጋዓንቴ ዓሲህ ታ ኮይላ ሙከ፡- «ዓጮሎ ሙራንዳ ዓሲ ኦ ደኩም፤ ዓይያታ ዩና ዓጮ ሄሊሳንዳ ፒዜ ጎይያ ዋይና ማዕንዳቲያ ዋዘጉዳ ካታማ ዓኣቲያ ዛጊ ኦም ኬኤዛኒ ደንዳዔኔ» ጌዔኔ።

23 «ታኣማኣ ዩያይዲዳ ኮሺ ማዕ ደዴህረ ፔቲ ፔቲ ፃፃፓ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ደኦሪ ታፅ ላምፖ ዓሲ ታኣኒ ዳኬኔ። 24 ዩካፓ ዔይያታ ዩና ጌማራ ማርጌ ዓኣ ዓጮሎኮ ደንዲ ዔሸኮሎ ደኦጮ ሄሊንዳኣና ሃንቲ ሃንቲ ዛጌኔ። 25 ዓማና ዔይያታ ዓኣካፓ ሙዋ ማህ ዓኣፒ ደካ ኦም ዔኪ ሙኩኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ጸኣዛህ ኦም ዓሲህ ማሌ ዓጮሎ ማርጌና ማሊ ማዕህያ ዔይያታ ኦም ኬኤዜኔ።

26 «ዓሲህ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓሲህ ኮ ጸኣዛህ ዓይህ ባኮ ዋይዞ ዓይ ዩና ዓጮሎ ጌላኒ ኮይባኣሴ። 27 ዓማና ዓሲህ ዓሲህ ኮ ማኣራ ደዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦና ዓይኔ፤ ጊብፃ ዓጮፓ ኦና ዓ ኬሴህ ሃኣታ ዓሞራ ዓጮ ዓሳ ኦና ዋደንዳጉዲ ዓኣህ ዔይያታም ዓሲህ ኮይኔ፤ 28 ዓካሪ ኦ ዓኣካ ዓኣዳህ ዓይጎርዳይ? ዓኣካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዋልቁና ዓኣያ፤ ሃሃ ዔይያ ኦ ጌዳፓ ማርጌና ደደሲ ማዕህ ዩያጉዲ ሃሃ ደደሱማ ጫሪንቺ ደንዳ ኬልቆና ደህና ኬልቁንቴ ካታማይዳ ዔይያታ ናንጋያታህ ኦኣኒ ዳኬ ዓሳ ኦም ኬኤዜኔ፤ ማርጌና ደኤፖ ደኤፖ፤ ዔናኣቁ ናኣቶ ዔይያታ ደንቁኔ» ጌዒ ጉንዳማኔ።

29 «ታኣኒ ጋዓንቴ ዓሲህም፡- «ዩያ ደር ዓሲጪፖቲ፤ ሃሃ ደቃቲፖቲ፤ 30 ዓሲህ ዛጋንቴ ጊብፃይዳ ዓሲህም ዓ ማዳ ጎይያ ዓሲህ ዛሎ ያልታንዳህ ዓሲህ ኮርታ ቤርታ ዓኣዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ጸኣሲከ። 31 ዓዴ ፔኤኮ ናፖ ኬዳህጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ጸኣዛህ ዓሲህ ዓኣዳ ቤዞ ቢያይዳ ዓሲህም ኮይላ ባኮ ማዳ ማዳ ሃይካ ዓሲህ ሄሊሴህ ዓሲህ ዛጌኔ» ጌዔኔ። 32-33 ያዲ ማዕቴያ ዓሲህ ደንከ ደዓንዳ ቤዞና ዓሲህ ዓኣዳንዳ ጎይያ ደቀኒ ሮኦሪ ሻኦሪና ዋንታኣና ታማና ዓሲህ ኮርታ ቤርታ ማዕ ዓሲህ ዔኪ ዓኣዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓሲህ ኮ ጸኣዛህ ዓሲህ ጉሙርቁባኣሴ» ጌዔኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲህ ዓሲህ ዓሲህ ዓሲህ ማታህ (ፓይ. ማፃ 14:20-45)

34 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲህ ጌዒ ሺራ ባኮ ዋይዞ ደጋዳኔ፤ ዩያ፡- 35 ታኣኒ ዓሲህ ኮርታኣ ዓደንሂም ደካልሳንዳኔ ጌዒ ሃጊ ማዕንዳ ዋዞ ዓሲህ፤ ዩና ማሎ ዓጮሎ ሃያ ፑርቶ ሸይንቶ ዓሶይዳፓ ፔቲ ዓሲህ፤ ጌላዓከ፤ 36 ዩና ዓጮሎ ጌላኒ ደንዳዓህ ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤ ሌሊከ፤ ዓዚ ጉቤ ዓናፓ ታኣም ጉሙርቁንታያ ማዕህረ ዩና ዓ ደንዲ ዛጌ ዓጮሎ ዓዚና ዓዚኮ ኬርዖናም ታ ዓሲህንዳኔ» ጌዒ ጫኣቁኔ። 37 ዓሲህ ፑርቲሴ ዛሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ጌዳታዎ ደጋዳ፡- «ሙሴ! ኔኤኒያ ዩና ዓጮሎ ጌላዓከ፤ 38 ጋዓንቴ ኔና ማኣዲ ማዳ፤ ኔዋ ናኣዚ ዓሲህ ዩና ዓጮሎ ጌላንዳኔ፤ ዓጮሎ ዔይያታ ደካላንዳጉዲ ዓሲህ ዔይያታ ደካላንዳህ ዓሲህ ዓኣዳንዳህ ዓሲህ ጌዔኔ።

39 «ዩካፓ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦና ቢያህም «ኦኡኮ ሞርካ ዔይያቶ ደዒ ዔካንዳኔ ዓሲህ ጌዔ ናኣቶንታ ፑርቶና ኮዦና ደማሲ ዔርባኣ ደኮ ናኣታ ሌሊ ዓጮሎ ደንዲ ጌላንዳኔ፤ ዓጮሎ ታ ዔይያቶም ዓሲህም ዔይያታ ደካላንዳኔ። 40 ዓሲህ ጋዓንቴ ዘቁ ባዞ ባንህ ዔኪ ዓኣዳ ጎይያና ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ማዕ ደንዳዋቲ» ሂዚ ጌዔኔ።

41 «ዓማና ዓሲህ «ሙሴ! ኦኡኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋይዞ ዓይ ደሴኔ፤ ሃህ ዓካሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ጸኣዛህ ዓይህ ጎይያና ኬሰከ ኦ ያልታንዳኔ» ጌዒ ማህኔ፤ ዩና ማርጌ ጌማራ ዓኣ ዓጮሎ ዓርቃኒ ሹሌዔ ዓሲህም ማሊህረ ዓሲህ ፔቲ ፔቲህ ያልዚ ዓሲህም ዔኪ ዔቁኔ።

42 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ታኣኒ ዔይያቶና ዋላ ማዕንዳዋኣህረ ያሎር ዔይያታ ኬሰከዋጉዲ ዔይያቶም ኬኤዜኔ፤ ዩና ዔይያታ ዋይዞ ዓይኔ ሞርካ ዔይያቶ ባሻንዳኔ ጌዒ ኬኤዜኔ» ታኣም ጌዔኔ። 43 ዩና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ጌዔ ባኮ ዓሲህም ታ ኬኤዜኔ፤ ዓሲህ ጋዓንቴ ዋይዞ ዓይኔ፤ ዓሲህም ዋይዞ ዓይ ያቶርሙዋና ጌማራ ማርጌ ዓኣ ዓጮሎ ዓሲህ ያላኒ ኬሰከኔ። 44 ዩና ዓጮኮ ጌማራ ጌማራ ናንጋ ዓሞራ ዓሳ ኬሰከ ዓሲህ ያሌኔ፤ ዔይያታ ማህጉዲ ደኡቁ ደንዲ ሆርማ ሄላንዳኣና ደውሲ ዓሲህ ዳኬኔ፤ ጌማራ ማርጌ ዓኣ ዔይያታም ዓጮይዳኣ ያሎና ዓሲህ ዔይያታ ባሻኔ። 45 ዩያ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲህ ማኣዳንዳጉዲ ዓላቲ ዓሲህ ዩኤከኔ፤ ጋዓንቴ ዓዚ ዓላቶ ዓሲህ ኮይዛኒ ሃሃ ማኣዳኒያ ኮዒባኣሴ። 46 ያዲ ማዕህረ ቃዴሴይዳ ማርጌ ያደሲ ዋዴ ዓሲህ ደዔኔ።»

2

ዓሲህ ዔይያታ ዩና ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ማታዲ ሃንቴ ሌያ

1 ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦና ዓይህ ጎይያ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ባንዖና ዘቁ ባዞ ባንህ ዔኪ ደንዳ ጎይያይዳና ጌይ ዔይያታም ዓጮ ጌማራ ማርጌ ኬሊ ኦ ሺሪ ሃንቴኔ። 2 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- 3 ሃያ ጌማራ ማርጌ ዓጮይዳ ማርጌ ኬሊ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ማታዲ ዓሲህ ሃንቴኔ፤ ሃህ ጋዓንቴ ኬደ ዛሎና ደንዳዋቲ፤ 4 ደርም ሂዚ ጌዒ ዓይህ፡- ዓሲህ ኮርታ ማዕ፤ ዔይያታም ኬርፃ ናንጋ ጌማራ ማርጌ ዓኣ ዔይያታም ዓጮይዳና ደንዳዋቲ፤ ዔይያታ ዓሲህ ዓሲህንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዓሲህ ኮሺ ዔይያቲ፤ 5 ዔይያታ ዓሲህ ያላንዳጉዲ ዔይያቶና ፑርቲ ያልቲፖቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዔይያታ ደዒ ዓኣ ዓጮይዳፓ ቶኪ ሄርቃንዳጉዳ ቤሲታዎ ታ ዓሲህም ዓሲህንዳዋሴ፤

ዐደአሜ ዓጮኮ ገሜራ ሚርጌ ዓኣ ዓጮ ዔኤሳዎ ዜርዖር ማሂታ ዒንጌጌ። 6 ዒንሚም ኮይሳ ሙዖና ዋኣዖና ሚኢሸና ሻንቁ ዔኩዋቱ። ጌዔ።።

7 «ናገረና ናገገ ጎዳ ማዔ ዒንሚኮ ያኣዛሚ ዒንሚ ማዳ ማዳና ቢያ ሚርጌ ዓንጅ ዒንሚም ዒንጌጌ፤ ሃያ ማታሳ ዓሲ ናገገግ ዳውሎይዳኣ ማታዲ ዒንሚ ሃንቲ ዎዶና ዒንሚም ኮይሳ ባኮ ኩንሚ ዒንሚ ዒ ካፔጌ፤ ሃሃ ያይዲታሚ ሌዖ ቢያ ናገረና ናገገ ጎዳ ዒንሚና ማዔሚር ፔቲታዖ ዒንሚም ፓጩ ባኣዚ ባኣሴ።።

8 «ዩያር ኩኩር ዒገና፣ ዔኤሳዎ ዜርዖ ናገገ ዔደአሜ ዓጮ ገደና ገዒ ዔላቲና ዔዲዮንጋብሬ ካታሞናይዳፓ ሙካ ጎይዖና ዓራባ ባንዖና ገዒ ዓሲ ናገገግ ሞዓኣቤ ዳውሎ ባንሚ ማዒ ኩ ደንደጌ። 9 ናገረና ናገገ ጎዳ ሃሃ ታኣም፡- ሎኣጻ ዜርዖ ማዔ፣ ሞዓኣቤ ዓሶ ማታሲፓ፣ ዔዲዮና ዎላ ፑርቲ ያልቲፓ፣ ዔኤሬ ካታሞ ዔዲዮታ ናገገንዳጉዲ ታ ዒንጌጌ፤ ዩያር ዔዲዮታ ባጩፓ ታ ዒንሚም ዳካ ቤሲታዖ ዒንገጋኣኩ» ጌዔ።።

10 [ናገረና ናገገ ጎዳ ሞዓኣቤ ዓሶም ዒንገንዳሚኮ ቤርታ ዓሚማ ገይንታዖ ዎልቄና ዓኣ፣ ዲቢ ዴሬ ዔኤሬይዳ ናገገጌ፤ ዔዲዮታ ዴኒፐ ማዔያ ዔናኣቄ ዓሶጉዲ ያደሲ ዓሲኩ። 11 ዔናኣቄ ዓሶጉዲ ዔዲዮታኣ ሬፓ ዓሶ ገይንታዖ። ሞዓኣቤ ዓሳ ጋዓንቲ ዔዲዮታ ዓሚማ ዓሶ ጋዓ። 12 ሆኦሬ ዓሳኣ ዔደአሜይዳ ናገገንቲ ዔኤሳዎ ዜርዖ ዔዲዮታ ዳውሲ ባይዚ ቤዛ ዴዔ፤ ዩሮ ጎይዖ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናገገቤቃ ናገረና ናገገ ጎዳ ዔዲዮታም ዒንጌ ዓጩሎይዳፓ ካኣና፤ ዓሶ ዳውሲ ኬሲ ቤዛ ዴዔ።።]

13 «ዩካፓ ናገረና ናገገ ጎዳ ኩና ዓይሄ ጎይዖ ዜሬዴ ዎርና ኩ ፒንቄ፤ 14 ዩይ ባካ ማዲንቲሚ ቃዴሲባርኔይዳፓ ኩ ዴንደንቲ ሃይሚታሚ ሳሊ ሎኣኮ ገንገፓኩ፤ ናገረና ናገገ ጎዳ ዔዲዮታ ዛሎ ቤርታ ጩኣቄ ጎይዖና ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓቲንቃ ቢያ ዒማና ጋጋፔ። 15 ናገረና ናገገ ጎዳ ጉቤ ዔዲዮታ ባይዛንዳያ ሄላንዳኣና ዔዲዮታ ዒዲ ማኪያ ዒ ሃሽባኣሴ።።

16 «ዔዲዮታ ጉቤ ጋፔሰካፓ፣ 17 ናገረና ናገገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔ፡- 18 ሎኤሬ ካታሞ ባንሚ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዖና ሞዓኣቤ ዓጮኮ ገደና ሃሮ ዒንሚ ዓዓኣዳንዳያ ኮይሳ፤ 19 ዩካፓ ሎኣጻ ዜርዖ ናገገ፣ ዓሞኣኔ ዓሶ ዓጮ ሙኪ ቡካዖ ዔዲዮታ ማታሲፓ፣ ዔዲዮታ ዒንሚ ያላንዳጉዲ ፑርቲ ዔዲዮታና ያልቲፓ፣ ዔዲዮታም ታ ዒንጌ ሳዓፓ ዳካታዖ ታ ዒንሚም ዒንገጋኣኩ» ጌዔ።።

20 [ዩና ቤዛ ዒኢካ ናገገ ዴራ ዔኤላ ጎይዖና ሬፓ ዓሶ ዓጮ ገይንታ፤ ዓሞራ ዓሳ ጋዓንቲ ዛምዙሚማ ዓሶ ዔዲዮታ ጋዓ። 21 ዔዲዮታ ዔናኣቄ ዓሶጉዲ ዔዲና ያደሲ፣ ሃሃ ዎልቄና ዓኣያ ዲቢያ ዲቢ ዴሬኩ፤ ጋዓንቲ ዓሞኣኔ ዓሳ ያኣሲ ዎልቄና ዔዲዮታ ባይዚ ሳዖ ዔዲዮታሲ ዔኪ ዒኢካ ዴዔ። 22 ናገረና ናገገ ጎዳ ገሜራ ሚርጌ ዓኣ ዓጩሎ ዔደአሜይዳ ናገገ ዔኤሳዎ ዜርዖም ዩሮጉዴ ባኣዚ ማዳ፤ ዎዎይ ጌዔቲ ቤርታ ዩሮ ዓጩይዳ ናገገ ሆኦሬ ዓሶ ባይዚ ሃሮ ሄላኒ ዔዲዮታ ናገገ ዓጩሎ ዔደአሜ ዓሳ ፔ ዓጩ ማሂ ዔኪ ናገገንዳጉዲ ማሂ። 23 ቁርዔሴ ገይንታ ዎኣጻ ሳዛ ዓኣ ዓጩሎ፣ ሙኪ ዴራ ጋኣዛ ካታሞ ኮይላ ናገገ ዔዎዌ ዓሶ ገይንታ፣ ዒኢካ ናገገ ዓሶ ባይዚ ዔዲዮታ ቤዛ ዴዔ።።]

24 «ዒማና ሞዓኣቤ ዓጮ ገደና ኩ ዓኣዴሰካፓ ናገረና ናገገ ጎዳ ኩም ሂዚ ጌዔ፡- ሂሚ ዔቂ ዓርሮኦኔ ዎርና ፒንቁዋቲ፤ ሃሴቦኦኔ ካታሞ ዎይሃ ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ

ሲሆኔ ዒዛኮ ዓጮና ዎላ ታ ዒንሚም ዓኣሚ ዒንጌጌ፤ ዔዲዮታ ያሊ ዓጮ ዔዲዮታ ዔኩዋቲ፤ 25 ሃይማፓ ዓርቃዖ ዓንኮይዳኣ ማዖም ናገገ ዴራ ዒንሚ ዒጊጩንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ዒንሚ ዛሎ ዎይዛዖ ቢያሚ ዒጊጩ ጎጋይቃንዳ።» ጌዔ።።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣቲ ሲሆኔ ያሊ ባሽሚ (ፓይ. ማጻ 21:21-30)

26 «ዩካፓ ዓሲ ናገገግ ቁዴሞቲ ዳውላፓ ሃሴቦኦኔ ካኣቲ ሲሆኔም ኮሹሞ ኪኢታ ዓሲ ሂዚ ገይ ታኣኒ ዳኩ፤ 27 ዒንሚ ዓጮ ገደና ኩና ዳኩዋቲ፤ ጎይዖፓ ኩ ኬሰኪ ሚዛቁ ሻውላ ጎዑዎ፣ ፒዜ ኩ ዴንዳንዳ፤ 28 ኩ ሙዓንዳ ሙዖና ቡሽካንዳ ዋኣዖና ኩ ሻሻንቃንዳ፤ ኩኢኒ ኮዓሚ ኔ ዓጩይዳና ዓኣዲያማ ሌሊኩ። 29 ዔደአሜይዳ ናገገ ዔኤሳዎ ዜርዖና ዔሬይዳ ናገገ ሞዓኣቤ ዜርዖ ዔዲዮታ ዓጮ ገደና ኩና ዳኩሚጉዲ ዮርዳኖሴ ዎር ኩኢኒ ፒንቁ፣ ናገረና ናገገ ኩ ጎዳሚ ኩና ዳካልሳ ዓጮ ኩ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢና ኩ ዓኣዲም ዳኩ።።

30 «ሃሴቦኦኔ ካኣቲ ሲሆኔ ጋዓንቲ ዒዛ ዓጮ ገደና ኩ ዓኣዲዎጉዲ ላኣጌ፤ ሃሚ ማዴ ጎይዖ ዒንሚኮ ናገረና ናገገ ጎዳ ማዔ ዒንሚኮ ያኣዛሚ ዒዛ ዓኣሚ ዒንሚም ዒንገኒ ኮዓሚር ዒዛኮ ዒሮ ደዲሽ ዒዳያ ማሂ።።

31 «ዩካፓ ናገረና ናገገ ጎዳ ሂዚ ታኣም ጌዔ፤ ሂኣዛጌ፤ ታኣኒ ካኣቲ ሲሆኔንታ ዒዛኮ ዓጩንታ ኔኤም ዓኣሚ ዒንጌጌ፤ ሃሚ ዓካሪ ዒዛ ያሊ ባሽ ዓጮ ዔኪፓፓ ዒኢካ ዴዔ። 32 ዒማና ካኣቲ ሲሆኔ ዒዛኮ ዓሶ ቢያ ዔኪ ያሃጻ ካታሞ ኮይላ ኩና ያላኒ ሙኩ፤ 33 ጋዓንቲ ናገረና ናገገ ጎዳ ማዔ ኩ ያኣዛሚ ኩም ዒዛ ዓኣሚ ዒንጌሚር ዒዛንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ዓኣ ባኮዎ ቢያ ኩ ዎዴ። 34 ኩኢኒ ኔጉዎ፣ ፔቲ ፔቲ ካታሞ ጉቤ ዓርቁ ሚቹ፤ ዩሮ ካታሞይዳ ቢያ ዓኣ ዓሶ ዓቲንቃ፣ ላኣላ ናኣቶዎ ፔቲታዖ ዓይሱዎ፣ ጉቤ ጋፐሲ ኩ ዎዲ ባይዜ። 35 ቆልሞዎ ኩ ዔኩ፤ ካታሞ ሱሬ። 36 ናገረና ናገገ ጎዳ ማዔ ኩ ያኣዛሚ ጉቤ ካታሞ ኩም ዓኣሚ ዒንጌሚር ዓርሮኦኔ ደኣጮኮ ዛጶይዳ ዓኣ ዓርዔኤሬና ደኣጮናይዳ ዓኣ ካታሞይዳፓ ዓርቃዖ ዴንዲ ጌሌዓዴ ሄላንዳኣና ኩና ቃዛኒ ዳንዳዔ ካታማ ባኣሴ። 37 ጋዓንቲ ናገረና ናገገ ጎዳ ማዔ ኩ ያኣዛሚ ኩ ሄሎዎጉዲ ላኣጌ ዓጮ ገይዖ፡- ዓሞኣኔ ዓሶ ዓጮ ኮይሎ፤ ያኣሶቁ ዎር ኮይሎ፤ ገሜራ ሚርጌ ዓኣ ካታሞንታኮ ፔቲ ካታማ ባንሚታዖ ኩ ቡኪባኣሴ» ጌዔ።።

3

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ያኣጌ ያሊ ባሽሚ (ፓይ. ማጻ 21:31-35)

1 ሙሴ ኬኤዛዖ፡- «ዩካፓ ሃሃ ኩ ኬደ ዛሎና ገዒ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ዓጮ ዴንደ፤ ዒማና ካኣቲ ያኣጌ ፔኤኮ ዴር ቢያ ዔኪ ዔድሬዒ ካታሞይዳ ኩኡና ያልታኒ ሙኩ፤ 2 ናገረና ናገገ ጎዳ ጋዓንቲ ታኣም ሂዚ ጌዔ፤ ሲዛ ዒጊጩ፣ ዒዛንታ ዒዛኮ ዴርንታ ዓጩዎ ቢያ ታ ኔኤም ዓኣሚ ዒንገንዳ፤ ሃኣሴቦኦኔ ዴዳ ዎይሃ፣ ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔ ኔ ማዴ ጎይዖ ሃያኣ ዒማይዳ።።

3 «ናገረና ናገገ ጎዳ ማዔ ኩ ያኣዛሚ ባኣሳኣኔ ዓጮ ካኣቲ ያኣጌንታ ዴርንታ ዩያይዲ ኩም ዓኣሚ ዒንጌጌ፤ ኩኢኒ ዔዲዮታይዳፓ ፔቲታዖ ዓይሱዎ፣ ቢያሚ ዎዲ ባይዜ። 4 ዩማና ካታሞዎ ቢያ ኩ ዓርቁ፤ ኩ ዓርቁባኣ ካታማ ፔቲታዖ ባኣሴ፤ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ያኣጌ ዓርጎባ ዓጮ ዴማ ማሂ ዎይሃ ላሂታሚ ካታማ ዩያይዲ ኩ ዔኩ። 5 ዩይ

ካታማ ቢያ ዳጌ፣ የደሴ፣ ከኤላ ዲሢና ዲርቁንቴያኩ፤ ከኤሎ ዲርኮ ካራ ጋጋርቁ ዋድናያኩ፤ ሃሣ ዙላ ከልቁ ዲርቁንቴባኦ ጉርዳ ዲማና ሚርጌ ዓኣኔ። 6 ቤርታ ሃሴቦኦኔ ካኣቲ ሲሆንጋ ኑ ዔኩ ካታሞ ማዳ ጎይፆ ዬኖ ካታሞዋ ቢያ ኑ ባይኬኔ፤ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ናኣቶዋ ዓይሱዋፆ ኑ ኩርሴኔ። 7 ቆልሞ ቢያ ኑ ዲዒ ዔኩኔ፤ ካታሞዋ ኑ ቡሬኔ።

8 «ዲማና ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ዘላ ዓኣ ቤዘ፤ ሃሣ ዓርኖኦኔ ደኦጮይዳጋ ዳንዲ ሄርሞኔ ደኦ ሃላንዳኣና ዓኣ ዔያቶር ማዔ ዓጮ ዬንሢ ላምፆ ዓሞራ ዓጮ ካኣቶንሢዳጋ ባሺ ኑ ዔኩኔ። 9 ሄርሞኔ ደኦኮኮ ሱንፆ ሲዳና ዓሳ ሲሪኖኔ ጋዓዛ፣ ዓሞራ ዓሳ ጋዓንቴ ሴኒሬ ጌይ ጌሢኔ። 10 ዬያይዲ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ያኦጌ ዋይሣ ዓጮ ጌይፆ፡- ዓሎ ዓጮይዳ ዓኣ ሳላካና ዓባ ኬሰካ ዘላ ዓኣ ዔድሬዒ ጌይንታ ካታሞንሢንታ ጌሌዓዳንታ ባኣሳኣኔ ዳማ ዓኣ ዓጮ ቢያሢ ኑ ዔኩኔ። 11 ሬኤጋ ሳሶ ያጻጋ ዓቲሢ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ያኦጌ ለሌኬ፤ ዲዛኮ ዓልጋ ዓንገና ኮሺንቴያ ማዓዘ ዔርቴ ዋድና ዋርቁንታዛ የደሱማ ሳሊ ዋዳ፤ ዳልጉማ የይደ ዋዳ ማዓያኩ። ዬይ ዓልጋ ራኣባ ጌይንታ ዓሞኦኔ ዓሶ ካታሞይዳ ሃኖ ሃላንዳኣና ዓኣኔ» ጌዔኔ።

ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ዳዔ ዓሶ (ገይ. ማፆ 32:1-42)

12 «ዓጮሎ ጌሊ ኑ ዔኩሰካጋ ዓርኖኦኔ ዋር ኮይሎይዳ ዓኣ ዓርዔኤሬ ካታማጋ ዳንዲ ኬደ ዘሊና ዓኣ ዓጮንታ ጌሚራ ሚርጌ ዓኣ ጌሊዓዳ ዓጮኮ ዘሎንታ ካታሞና ዋላ ሮኦኤኤሌና ጋኣዴ ማኣር ዓሶናም ታ ዒንጌኔ፤ 13 ሚናኣሴ ማኣር ዓሶኮ ሄካሢሞ ጌሌዓዳ ዓጮኮ ዓቲ ቤዘና ካኣቲ ያኦጌ ዋይሣ ባኣሳኣኔ ዓጮ ጉቤ ታ ዒንጌኔ፤ ዬና ዓጮ ዓርጎቤ ዓጮ ጋራ ዓኣያኩ።»

ባኣሳኣኔ ሬኤጋ ሳሶ ዓጬ ጌይንታያኩ፤ 14 ሚናኣሴ ማኣሪ ዓሲ ማዔ፣ ያዒሬ ጎሆሢ ዓርጎባ ዓጮ ጉቤ ዔኩኔ፤ ዬይ ዓጮ ዳንዲ ጌሹሬና ማዕካ ዓጮ ዘጳ ሄሊ ዓኣ ባኣሳኣኔ ዓጮኩ፤ ዬኖ ዓጮይዳ ዓኣ ጉርዶ ፔ ሱንፆና ሱንፆና ዒ ጌሢሲሴኔ፤ ዬያር ዬይ ጉርዳ ሃኖ ሃላኒ ያዒሬ ጉርዶ ጌይንታኔ።

15 «ጌሌዓዳ ዓጮ፡- ሚናኣሴ ማኣሪ ዓሲ ማዔ፣ ማከሬ ጎሆሢም ታኣኒ ዒንጌኔ፤ 16 ሃሣ ሮኦኤኤሌና ጋኣዴ ማኣር ዓሶናም ጌሌዓዳይዳጋ ዳንዲ ዓርኖኦኔ ዋር ኮይላ ዓኣ ዓጮ ጉቤ ታ ዒንጌኔ፤ ዔያቶኮ ደኣሎ ዘሎ ዘጳ ዓርኖኦኔ ዋርኮ ሳዘማና ማዓዛ፣ ኬደ ዘሎ ዘጳ ዓሞኦኔ ዓሶ ዓጮኮዋ ዘጳ ማዔ ያኣቦቁ ዋርኩ። 17 ዔያቶኮ ዓባ ጌላ ዘሎይዳ ዓኣ ዓጮ፡- ዓራባና ዮርዳኖሴና ሃሣ ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጮ ቢያኩ፤ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ዔያቶኮ ዓኣ ዓጮ፡- ጌሊላ ባዛጋ ዓርቃፆ ዳንዲ ፒሲጋ ደኮ ዳማ ዓኣ ሶኣጌ ባዚ ሃላንዳኣናኩ።

18 «ዲማና ታ ዔያቶም፡- ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሢ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ ሃያ ዓጮ ዒንሢ ዳካላንዳጉዲ ዒንሢም ዒንጌኔ፤ ዓካሪ ዒንሢኮ ያላኒ ዳንዳዓ ዓሶም ዓንጋም ዒንገጋጋ ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔ ዓጮ ዔካንዳያ ሃላንዳኣና ዔያቶ ማኣዲ ቤርታ ኬሰኩ ያላንዳጉዲ ዳኩዋቴ። 19 ዒንሢኮ ሚርጌ ቆልሞ ዓኣሢ ታ ዔራኔ፤ ዬያር ዒንሢኮ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ቆልሞንታ ለሊ ሃይካ ዓቶንጎ፤ ዔያቶ ሃይካ ታ ዒንሢም ዒንጌ ካታማ ሃሺ ዳንዲዋቴ። 20 ዒንሢኮ ያኦሲ ዒንሢም ሃይካ ማዳ ጎይፆ ዔያቶማኣ ዒዚ ዳካልጎንዳ፣ ዮርዳኖሴ

ዋርኮ ዓባ ጌላ ዘላ ዓኣ ዓጮ ዒንጌ ኮሺና ሃውሺሲ ዳይሣንዳያ ሃላንዳኣና ዒንሢኮ ዒንገና ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማኣዲዋቴ፤ ዬካጋ ታ ዒንሢም ዒንጌ ሃኖ ዓጮ ማዔ ሙካኒ ዒንሢ ዳንዳዓኔ ጌዒ ዓይሢኔ።

21 «ሃሣ ዒያሱ ታኣኒ ሂዚ ጌይ ዘሬኔ፡- ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ሲሆንና ያኣጌና ጌይንታ ላምፆ ካኣቶንሢ ማዳ ባኮ ዒንሢ ዓኣገና ዒንሢ ዘጌኔ፤ ዒንሢ ዳካላንዳ ዓጮ ጉቤይዳ ዓኣ ዳር ዒማ ጎይፆ ዒ ማዳንዳኔ። 22 ዒንሢ ዘሎ ያልታንዳሢ ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ማዔሢር ዬያቶ ዒገጬገጉቴ። »

ሙሴ ካኣናኔ ዓጮ ጌሎዋጉዲ ላኣገንቴሢ

23 «ዲማና ታኣኒ ሂዚ ጌይ ዒናጋ ሺኦቄ፡- 24 ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲዮ! ሃጌ ኔ ማዳንዳ ዳኤግ ዳኤግ ባኮና ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኮ ጉቤሢሢይዳጋ ኔ ታኣም ዳዋሢ ዓይፆ ካር ለሊ ማዔሢ ታ ዔራኔ፤ ኔኤኒ ማዳ ዳኤግ ዳኤግ ባኮ ማዳንዳ ማሌ ያኦሲ ጮሪንጮይዳ ማዔቴ ሳዓ ባኣሴ። 25 ሩንገና ሩንጋ ጎዳሢዮ! ዮርዳኖሴ ዋርኮ ታኣኒ ፒንቁ ዋርኮ ሶሱካ ዓኣ ኮዦ ዓጮሎ፤ ሃሣ ሚርጌ ጌሚራ ዓኣ ማሎ ዓጮሎንታ ለባናኦሴ ዳኮንታ ታና ዘጌሴቴሬ።»

26 «ጋዓንቴ ዒንሢ ማዳ ባኮ ዘሎና ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ታጌዳ ዳጋዳ፣ ሺኦዲያ ታኣኮ ዋይዘ ዒዲ፡- ማይ ጌዳንዳኔ! ላሚ ዬኖ ባኮ ታና ያኦጬገጉ! 27 ሃሢ ዔቁጋጋ ፒሲጋ ደኮ ኬሰኩ፤ ኔኤኒ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ፒንቁ ዳንዲንዲዋኣሢር ዒኢካ ዔቁ ዓኣጋ ኔኤም ጳዳ ቤዘ ዓጮሎኮ ኬደ ዘሎንታ ደኣሎ ዘሎንታ፤ ዓባ ኬሰካ ባንፆንታ ጌላ ባንፆንታ ቢያ ዘጌ። 28 ዬያ ጌይፆይዳጋ፡- ዒያሱ ማዳንዳ ባኮ ኬኤዘ፤ ዘሪ ዒዛ ደዲሹ፤ ዳራ ፒንቁ ኔ ዘጋንዳ ዓጮሎ ዳካላንዳጉዲ ዔያቶ ዔኩ ዓኣዳንዳሢ ዒዛኩ» ታ ኮይላ ጌዔኔ።

29 «ዬያር ኦኤኒ ቤትፔሪሬ ጌይንታ ካታሞኮ ቤርቶ ዘላ ዓኣ ደኣጮይዳ ዳዔኔ» ጌዔኔ።

4

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦሲም ዓይሢንታንዳጉዲ ሙሴ ላቲ ኬኤዜሢ

1 ዬካጋ ሙሴ ዳርሞ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳዮቴ! ዓካሪ ታ ዒንሢም ኬኤዛ ዋጎና ዳምቦና ቢያ ማዳ ኩንሣያ ማዕዋቴ፤ ዬያ ዒንሢ ማዳቴ ሺምፔና ሩንጋንዳኔ፤ ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓድንሢ ያኣዛሢ ዒንሢም ዒንጋንዳ ዓጮ ጌሊ ዒንሢ ዳካላንዳኔ። 2 ታ ዒንሢም ኬኤዛ ዋጎይዳ ዓይጎ ባኣዚያ ቃሲጉቴ፤ ሃሣ ዓይጎ ባኣዚያ ጋጠሲጉቴ፤ ጋዓንቴ ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ዓይሢ ዓይሢፆ፣ ታኣኒ ዒንሢም ኬኤዛሢ ማዳ ኩንሣያ ማዕዋቴ። 3 ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ፔሪሬ ደኮይዳ ማዳ ባኮ ቢያ ዒንሢ ዓኣገና ዒንሢ ዘጌኔ፤ ዬይፆ፡- ዬኖ ደኮይዳ ባዓኣሌ ጌይንታ ካኣሸኮ ያኣዘም ዘገ ካኣሸኬ ዓሶ ቢያ ባይዜሢኩ። 4 ዒንሢ ጋዓንቴ ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢም ጉሙርቁንታያ ማዔሢር ሃኖ ሃላንዳኣና ሺምፔና ሩንጌኔ።

5 «ሩንገና ሩንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሢ ዒንሢም ኬኤዛንዳጉዲ ታና ዓይሢ ዋጎና ዳምቦና ቢያ ታ ዒንሢም ዔርዜኔ፤ ዒንሢ ጌሊ ዳካላንዳ ዓጮሎ ጌሊ ሩንጋ ዋድና ሃንሢ ዓይሢያንሢ ቦንቺ ካፑዋቴ። 6 ዬያ ዓይሢያ ዘገ

ካፑዎቹ፤ ይህ ዓይነት ማዕቅድ ማርገፍ ዓይነት ሌላ፤ ሃሳብ ጠንቅቆ ማዕኔ ማለፊ ዳራ ዛጋንዳኔ፤ ይህ ዳራ ይህ ዓይነት ዛሎ ዋይዛዎ ሃያ ዲቦ ደርሞ ዋዚጉዳ ዓራቶና ጠንቅቆና ዓንገንገቱ፤ ገይ ዲቃቲ ሄርሻንዳኔ።

7 «ኦኦኒ ሺኢቃ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕኔ ኦ ያእዛህ ኦኦኦ ዐኩ ማዕኔታዲ ማለፊ ዓይጎ ዲቢ ዳሬ ዓአይ፤ ፔ ያእዛ ዐኩ ማዕኔ? 8 ዋዚ ዲቢ ዳሬ ማዕኔታ ሃኖ ታኦኒ ዓይነት ሴርታ ዓቂ ዓርዛ፤ ፒዜ፤ ሃሳ ዳቢንቲባአ ሃያ ዋጎና ዳምቦናጉዲ ዓአ ዳሬ ዓንካ ዓአይ? 9 ዓካሪ፤ ዓይነት ናንጋ ዋደይዳ ቢያ ሃያ ዓአፖና ዓይነት ዛገ ባኮ ቢያ ዋሎታዲ፤ ሃሳ ዓይነት ሲናፓአ ባይቁዋጉዲ ኮሺ ዓርዋቱ። ዓይነት ናአቶና ናአቶ ናአቶና ስኤዚ ዓርዘታ፤ 10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕኔ ያእሲ ታአም፡- ታኦኒ ስኤዚ ዓይነት ዋይዘም ታ ኮሳሂር ዳር ቡኩሴ። ገዔ ዋደና ሲና ዲኮ ኮይላ ዓዛ ቤርታ ዓይነት ዓቂ ስኤዚ ዓይነት ናንጋ ዋደይዳ ቢያ ታአም ዓይነት ዓይነት ጎዳጉዲና ዓይነት ናአታ ታና ባገጠህ ዓራጎዳጉዲ ዓይነት ፔ ናአቶም ስኤዚ ዓርዘንጎ ገዔህ ጸቂሁታ።

11 «ጫሪማአሪ ዓአዲ ዳግ ገዔ ታም ሎስታሂና ዲም ገዔ ጩቦ ሻኦርና ባይዜ ዲኮኮ ዳማ ሙኪ ዓይነት ዓቂ፤ 12 ዓማና ታም ሎስታሂ ባአካ ማዕኔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ስኤዜ፤ ዓ ገዔ ባኮዋ ዓይነት ዋይዜ፤ ዐኦዘ ሌሊ ዓይነት ዋይዜያፓዓቱም ዐቃ ዓዛኮ ዓይነት ጋዓንቲ ዳንቁባአሴ። 13 ዓዚ ዓይነት ዋላ ጫኦቂ ጫኦቂ፤ ገይያ፡- ዓይነት ካፓንዳጉዲ ዓይነት ዓይነት ዓይነት ዓይነት ዓይነት ስኤዜ፤ ሃሳ ይህ ዓይነት ላም ዓርሲንቲ ሹቺዳ ዓ ፀአፔ። 14 ዓይነት ያሊ ባሺ ዳካሊ ናንጋንዳ ዓጩሎይዳ ዓይነት ናንጋ ዋደና ማዲ ኩንሃንዳ ዋጎና ዳምቦና ታ ዓይነት ስኤዚ ዓርዘንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይነት» ገዔ።

ማለ ያእዛ ካአሽኪያ ላአገንቲህ

15-16 ሙሴ ስኤዛዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሲና ዲኮይዳ ዓኤታ ታም ሎስታሂ ባአካ ማዕኔ ዓይነት ስኤዜ ዋደና ፔቲታ ዐቃ ዓዛኮ ዓይነት ዳንቁባአሴ፤ ይህ ዓቲንቁ ማሎና ማም ላአሊ ማሎና ካአሽኮ ባአዚ ማዚ ዓይነት ዓአቱዋጉዲ ዓይነት ኮሺ ዓርዋቱ! 17 ቆልሞንታ ካይዚ ቦያንታ ካፒንታ፤ 18 ሃሳ ገንሃ ዳዲና ጎቺንቲ ሃንታ ባኮና ሳይኮ ዳማ ዋአያ ሳዛ ናንጋ ሞላህ ማሎዋ ማም ዓይጎ ባአዚኮዋ ማሎ ካአሽኮ ባአዚ ማሂ ማዚ። 19 ጫሪንጮይዳ ዓይነት ዛጋ ዓቦንታ ዓገሎንታ፤ ሃሳ ዠኦጋሂያ ማም ጫሪንጮ ዓአ ማዚንቶ ቢያ ያእሲ ማሂ ዘገ ካአሽካኒ ዓይነት ኮቦታዲ ዓይነት ዓርዋቱ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ያእዛህ ይህ ባኮ ቢያ ዓይነት ዜርያ ማዕኔ ማለ ዳራ ካአሽካንዳጉዲ ዓይነት ማሂ ዓይነት። 20 ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንጎ ገልፖ ደአጮ ጉይያ ማዕኔ፤ ገብፄ ዓጫፓ ዓይነት ዓኪ ስኤዚ ሃኖ ዓይነት ማዕኔ ዓአ ጎይያ ዓዛም ዲማዳ ዓሲ ማዕኔጉዲ ኮሲከ። 21 ዓይነት ማዕኔ ባኮ ዛሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ያእዛህ ታገዳ ዳጋዲ ታኦኒ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ዳንዲኖቀአሂ፤ ሃሳ ዓዚ ዓይነት ናንጋንዳ ይኖ ማሎ ዓጩሎ ታ ገሊንዳዋአሂ ታአም ጫኦቂ ስኤዜ። 22 ይህ ታኦኒ

ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁዋ ሃኖ ዓጩይዳ ሃይቃንዳኔ፤ ዓይነት ጋዓንቲ ፒንቁ ይኖ ማሎ ዓጩሎ ዳካላንዳኔ። 23 ይህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ዋላ ጫኦቂ ጫኦቂዋ ዓይነት ዋሎታዲ ዓይነት ዓርዋቱ፤ ዓይጎ ባአዚያ ማም ካአሽኮ ባአዚ ማሂ ካአሽኪ። 24 ዓይጎ ገዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ያእዛህ ማሂ ታሚከ፤ ሃሳ ማለ ያእሲ ገይንታይ ካአሽኪንታዳጉዲ ኮቦታዲ።

25 «ናይ ሸይ ሃሳ ናአቶ ናአቶ ሄላንዳአና ዓጩሎይዳ ኮሺና ዓይነት ናንጋአና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ያእሲ ዓሂያ ማዕኔ ኩቻ ማዚንቲ ባአዚ ዓይጎ ማም ማለ ያእሲ ማሂ ማዚ ዓዛ ዓይነት ዳጎሎታዲ፤ 26 ታ ጋዓ ባኮ ዋይዘ ዓይነት ዓይነት ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ዓይነት ዳካላንዳ ዓጩሎይዳ፤ ኔጉዋጋ ጋፒ ዓይነት ባይቃንዳሂ ታ ዓይነት ዓርዘኒ ሃኖ ዓይነት ዐቃ ጫሪንጮና ሳይና ማርካ ማሂ ሃያ ታ ስኤዜ። 27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ማለ ዳር ባአካ ዜርቃንዳኔ፤ ይህ ዓይነት ዓ ዜሬ ቤዘይዳ ዳካ ዓሲ ዓታንዳኔ። 28 ይኖ ቤዘይዳ ዛጋኒ፤ ዋይዘ፤ ሙዓኒ፤ ሲንቁ ዳማሲ ዓራኒ ዳንዳዐቃ ማሂና ሹቺናይዳ፤ ዓሲ ፔ ኩቻ ማዜ ማለ ያእዛ ዓይነት ካአሽካንዳኔ። 29 ጋዓንቲ ዓአካ ዓይነት ናንጋ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ያእዛህ ዓይነት ጸቂህ ኮሳንዳኔ፤ ዓዛ ዓይነት ጉቤ ዓናፓ ኮዔቲ ዳንቃንዳኔ፤ 30 ሃገ ይህ ባኮ ቢያ ዓይነት ሄሎም ማቶይዳ ዓይነት ገሌ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ያእዛህ ባንሂ ማዕኔ ዓዛም ዓይነት ዓይነት ማዕኔ። 31 ዓዚ ዓቶም ጋዓ ያእሲ ታሂር ዓይነት ዓሂ ሃሻዓከ፤ ፒቶዋ ዓይነት ጋፒ ባይቃንዳጉዲ ዓ ማሃዓከ፤ ዓይነት ቤርታአ ዓደንሂና ዋላ ዓ ጫኦቂ ጫኦቂዋ ፔቲታ ዋላያቱዋ።

32 «ያእሲ ሳይይዳ ዓሲ ማዜማፓ ዓርቃያ ጫሪንጮኮ ካራፓ ጋፖ ሄላንዳአና ሂንዳ ይህ ይህ ዳኤፒ ባአዚ ማዲንቲያታ፤ ሃሳ ይህ ይህ ባአዚ ዋይዜ ዓሲ ዓአቲ ዓይነት ቤርታ ዓአዳ ዋደ ዛላ ያእጩዋቱ። 33 ዓይነት ዋይዜ ጎይያ ያእሲ ዓኤታ ታም ሎስታሂ ባአካ ማዕኔ ስኤዜም ሽምፔና ናንጋኒ ዳንዳዔ ዳሬ ዋካ ዓአይ? 34 ዓይነት ዛገ ጎይያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ያእዛህ ገብፄ ዓጩይዳ ማዳ ጎይያ ዓ ናሽከ ዓሶ ዛላ ዓቂ ማለ ዓሶይዳ ማቶ ዓኪ ይህ፤ ያእሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባአዚና ዲማ ዲማ ማላታ ዳቂ፤ ዓይነት ዛሎ ያልቲ፤ ፔኤኮ ዋልቆና ደዲሞና ዳቂ ፔቲ ዳሬ ባአካፓ ፔኤም ማዕኔ ዳሬ ዲማሲ ዓካኒ ዳንዳዔ ማለ ያእሲ ዋካ ዓአይ? 35 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕኔ ያእሲ ዓዛ ሌሊ ማዕኔና ዓዛይዳ፤ ዓቲም ማለ ያእሲ ባአያ ማዕኔ ዓርዘኒ ዓዚ ይህ ቢያ ዓይነት ዳቂ። 36 ዓይነት ዓ ዓርዘኒ ኮሳሂር ጫሪንጮ፤ ዐኦዘ ፔኤሲ ዋይዜሴ፤ ሳይይዳ ዓዛም ዲማዳ ታም ዓይነት ዳቂ፤ ይህ ታም ባአኮይዳ ማዕኔ ዓይነት ዓ ገሰቴ። 37 ዓይነት ቤርታአ ዓደንሂ ዓ ናሽከ ዓይነት ዓይነት ናአቶ ዓ ደኦራሂር ፔኤኮ ዳኤፖ ዋልቆና ፔኤር ገብፄ፤ ዓይነት ዓይነት ማዕኔ። 38 ዓይነት ዓይነት ዓጩሎኮ ዓይነት ዐካዛ ዓይነት ዓይነት ባሽ ዋልቆና ማዕኔ ዳር ቤርታ፤ ዓይነት ዳኪ ባይዜ፤ ይህ ዓ ማዳሂ ዓይነት ዛጋሂጉዲ ዓይነት ዓ ዓኪ ሙኪ ዓይነት ማዕኔ፤ ዓይነት ዓጩ ዳካላሳኒ ኮሳሂር። 39 ይህ ሌካ

4:11 4:11 ኬሲ. ማጻ 19:16-18፤ ዔብ. 12:18-19። 4:14 4:14 ኬሲ. ማጻ 21:1። 4:15-16 4:15-16 ኬሲ. ማጻ 20:4፤ ሊቂ. ዓክ 26:1፤ ላሚ. ዋማ 5:8፤ 27:15። 4:18 4:18 ሮሜ 1:23። 4:20 4:20 ኬሲ. ማጻ 19:5፤ ላሚ. ዋማ 7:6፤ 14:2፤ 26:18፤ ቲቶ 2:14፤ 1ጴይ. 2:9። 4:21 4:21 20:12። 4:24 4:24 ዔብ. 12:29። 4:35 4:35 ማር. 12:32።

ጫሪንጮይዳ፤ ሊካ ሳይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዚ ሌሊ ያኑሲ ማዕረፍ፤ ሃሃ ዒዛይዳፓ ማሌ ያኑሲ ባአሂያ ዒሩዋቱ፤ ዒዳይዳአ ዒንሂኮ ኮሺ ዓርቁዋቱ። 40 ሃኖ ታ ዒንሂም ከኤዛ ሃያ ዓይሂያ ማዲ ዒንሂ ኩንሄቲ ዒንሂና ዒንሂኮ ናአቶናም ኮሺ ማዓንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሂኮ ያኑዛሂ ዒኢካ ዒንሂ ናአናና ናንገንዳጉዲ ደካልሳ ዓጮይዳ ያደሲ ለዔ ዒንሂ ናንገንዳኔ»

ዓሲ ዋዴ ዓሲ ዓአሽንቴ ቶላ ካታማ

41 ዬካፓ ሙሴ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ሶ ሱካ፣ ዓባ ከሰካ ባንያይዳ ሃይሃ ካታማ ዲማሴኔ፤ 42 ዬያ ዒ ማዴሂ ቤርታ ሞርኬ ማዒባአያታንቴ ዳቢንቴና ዓሲ ዋዴ ዓሲ ፔ ሸምፓሂ ዓውሳኒ ዒዛ ካታሞ ጌሊ ዓታንዳጉዲ ጌይኬ፤ ዬይ ዓሂ ቶሊ ዬንሂ ካታሞ ጌሌቲ ዓሲ ዒዛ ዋዳኒ ዳንዳዑቀሴ። 43 ዬያሮ ሮኦቤኤሌ ማአሮ ዓሳም ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዴጌ ቤዛ ዓአ ቤፆሬ ካታሞ፤ ጋአዴ ማአሮ ዓሳም ጌሌዓዴ ዓጮ ጋራ ዓአ ራሞቲ ካታሞ፤ ሚናአሴ ማአሮ ዓሳም ባአሳኦኔ ዓጮ ጋራ ዓአ ጎላኔ ካታሞ ዲማሲ ዒዚ ዒንጌኔ።

44 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳም ከኤዜ ያኑሲ ዋጋ ዬያኬ። 45 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጌብፆ ዓጫፓ ከሰካዛ ሙሴ ዔያቶም ዓይሂ ዳምቦና ዋጎና ኬዴና ኬኤዚንቴ ባኮኬ። 46 ዬያ ዒ ከኤዜሂ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ሱካ ፔተልፔሪሬ ዶኦጮኮ ቤርቶ ዛላ ዓሞራ ዓጮ ካአቲ ሃሴቦኦኔ ካአታዲ ዋይሂያ፤ ሃሃ ሙሴና ዒሰራዔኤሌ ዴሮና ጌብፆፓ ከሰካ ያሊ ባሹ፣ ሲሆኔ ዓጮይዳ ዓአዳኬ። 47 ዒማና ዔያታ ዒዛኮ ዓጮና ዬያጉዲ ሃሃ ዮርዳኖሴፓ ዓባ ከሰካ ዛሎይዳ ዓአ ባአሳኦኔ ዓጮ ዋይሃ፣ ያጌ ዓጮዋ ዔኬኔ፤ ዬና ላምያ ካአታ ዓሞራ ዓሳ ዋይሂያኬ። 48 ዬይ ዓጫ ዓርዔኤሬ ካታማፓ ዓርቃያ ዓርሮኦኔ ዋሮኮ ዓጮማ ዓርቁ ኬዴ ዛሊና ዴንዲ ሲሪዮኔ ዲኮ ሃላኔ፤ ዬይ ሲሪዮኔ ዲኮ ጌይንታሂ ሄርሞኔ ዲኮኬ። 49 ዬይ ዓጫ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓአ ዓራባ ዓጮ ዔካያ ዶኦሎ ዛሊና ዴንዲ ሶኦጌ ባዚ ሃላኔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዓባ ከሰካ ዛሎና ፔሲጋ ዲኮ ዴሞ ሃላንዳኦና ዓአዳያኬ።

5

ታጰ ዓይሂያ (ኬሲ. ማፃ 20:1-7)

1 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ቢያ ዔኤላያ፦ «ዒሰራዔኤሌ ዓሲያቴ! ታኦኒ ሃኖ ዒንሂም ከኤዛ ዋጎና ዳምቦና ዋይዚ፣ ኮሺ ዛገ ዔሪ ካቸዋቱ። 2 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኑ ያኑዛሂ ሲና ዲኮ ኮይላ ኑኡና ዋላ ጫአቄኔ፤ 3 ዒዚ ጫአቄሂ ኑ ዓዶንሂና ሌሊቱዋንቴ ሃሂ ሸምፔና ዓአ ኑና ጉቤሂናኦ ዋላኬ። 4 ዬኖ ዲኮይዳ ዔኤቲ ታሞ ባአካ ማዒ ዒንሂኮ ቤርታ ዔቁ ዒንሂና ዒ ጌሰቴኔ፤ 5 ታኦኒ ዒማና ዒ ጋባ ባኮ ቢያ ዒንሂም ከኤዛኒ ዒንሂና ዒዛናኮ ባአካ ዔቄኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ዒንሂ ታሞ ዒጊጪ ዲኮ ከሰካኒ ኮሲባአሂሮኬ።»

«ዒማና ዒዚ፦ 6 ዓይሌ ማዒ ሻንቁንቴ ናንጌ ጌብፆ ዓጫፓ ኔና ኬሴሂ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኑዛሂኬ።»

7 «ታ ጌዳፓዓቲም ማሌ ያኑዛ ካአሸኪ።»

8 «ጫሪንጮኦ ማዶም ሳዓ፤ ሳያኮዋ ዴማ ዋአዶ ሳዛ ናንገ ባአዚያ ማሊሲ ኮሺ ዔኪ ካአሸኪ። 9 ታኦኒ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኑዛሂ ታና ሃሺ ማሌ ያኑዛ ካአሸካ ዓሶ ዓዶንሂ ጎሞ ናአቶይዳ ማሂ ዴንዲ ሃይሃ ሸይንቴ ሃላንዳኦና ኮሚ ኮፃያኬ፤ ሃሃ ታጌዳፓ ማሌ ያኑሲ ካአሸኪንታንዳጉዲ ታኦኒ ኮዑዋ ያኑሲ ማዔሂሮ ዬያ ዓሲ ኩቻ ማኸንቴ ባኮም ዘገ። ሃሃ ካአሸኪ። 10 ታና ናሽካዘንሂና ታ ዓይሂያ ካፓዘንሂም ጋዓንቴ ዴንዲ ሺያ ሸይንቴ ሃላንዳኦና ታኦኒ ናንገና ናንገ ሚጨንቶ ታኦኒ ፔጋሲ ዳዋያኬ።»

11 «ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔ ያኑዛሂኮ ሱንያ ማዒባአ ባአዚና ዔኤሊ። ታ ሱንያ ማዒባአ ባአዚና ዔኤላ ዓሲዳ ማቶ ሄሊሱዋፓ ታ ሃሹዋያኬ።»

12 «ታኦኒ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኑዛሂ ኔና ዓይሂ ጎይያና ሃውሾ ከሎ ታኦም ዲማዴያ ማሂ ቦንቹ፤

13 ማዴ ቢያ ኔ ማዳንዳ ላሆ ከሊ ኔኤም ዓአኔ፤ 14 ላንካሳ ከላ ጋዓንቴ ታና፣ ያኑሲ፣ ኔ ጎዳሂም ዲማዴ ሃውሾ ከሊኬ፤ ዬኖ ከሎና ዓይጎ ማዶዋ ማዲ። ኔናታቲያ ኔኤኮ ናአታ፣ ኔኤም ማዴ ዓሶ ማዔቲያ ቆልማ፤ ሃሃ ኔኤና ዋላ ናንጋያ ማሌ ዓጪፓ ሙኬ ዓሲ ማዔቲያ ዓይጎ ማዶዋ ማዶም ማዲ። ኔኤም ማዳዘንሂ ኔ ሃውሹ ጎይያ ሃውሹንጎ። 15 ጌብፆ ዓጫይዳ ካራሚ ማዒ ኔ ናንጌሂንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔ ያኑዛሂ ፔኤኮ ዴኤፓ ዋልቆና ፔ ቢታንቶና ዬካፓ ኔና ኬሴሂ ጸቂሂ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔ ያኑዛሂ ሃውሾ ከሎ ኔ ቦንቻንዳጉዲ ዓይሂሃ ዬያሮኬ።»

16 «ታኦኒ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔ ያኑዛሂ ዓይሂ ጎይያና ኔ ዓዶንታ ኔ ዒንዶንታ ቦንቹ፤ ዬያ ኔኤኒ ማዴቲ ቢያ ባአዚ ኔኤም ጌኢጋንዳኔ፤ ታኦኒ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔ ያኑዛሂ ኔኤም ዒንገ ዓጮሎይዳ ሚርጌ ለዔ ኔ ናንገንዳኔ።»

17 «ዓሲ ዋዲ።»

18 «ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባአ ዓሲና ላሂ።»

19 «ወኡቁ።»

20 «ዓይጎ ዓሲ ዑሰካኦ ማዶም ሉኡቁ ማርካዲ።»

21 « <ሚሌ ዓሲኮ ማቻ፣ ማአራ፣ ጎዣ፣ ማዴ ዓሳ፣ ባአቶንታ ሃሮንታ፤ ዓሂኮ ዓአ ባአዚ ቢያ ዛገ ኔኤሮ ማዓአቢሽ ጌይ ማሊ።» ጌዔኔ።»

22 «ዲኮ ኮይላ ዒንሂ ቡኬ ዋዶና ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሂ ቢያሂም ዲኮይዳ ዔቁ ከኤዜ ዓይሂያ ዬያኬ፤ ዒዚ ዒማና ዔኤታ ታሞና ሻኦሮና ሻኔ ዲሞናይዳ ማዒ ዴኤፔ ዑኡሲና ከኤዛያ ዒንሂ ዓይሂ ዓይሂያ ዬንሂ ሌሊኬ፤ ዬንሂ ዒዚ ላምያ ዓርሲንቴ ሹቹዳ ፃኦፕ ታኦም ዒንጌኔ» ጌዔኔ።»

4:43 4:43 ዒያ. 20:8-9። 5:9 5:9 ለዊ. ዓኬ 26:1፤ ላሚ. ዋማ 4:15-18፤ 27:15። 5:10 5:10 ኬሲ. ማፃ 34:6-7፤ ፓይ. ማፃ 14:18፤ ላሚ. ዋማ 7:9-10። 5:11 5:11 ለዊ. ዓኬ 19:12። 5:12 5:12 ኬሲ. ማፃ 16:23-30፤ 31:12-14። 5:14 5:14 ኬሲ. ማፃ 23:12፤ 31:15፤ 34:21፤ 35:2፤ ለዊ. ዓኬ 23:3። 5:16 5:16 ላሚ. ዋማ 27:16፤ ማቲ. 15:4፤ 19:19፤ ማር. 7:10፤ 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ዓፕ. 6:2-3። 5:17 5:17 ማኸ. ማፃ 9:6፤ ለዊ. ዓኬ 9:6፤ 24:17፤ ማቲ. 5:21፤ 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:9፤ ያይ. 2:11። 5:18 5:18 ለዊ. ዓኬ 20:10፤ ማቲ. 5:27፤ 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:9፤ ያይ. 2:11። 5:19 5:19 ለዊ. ዓኬ 19:11፤ ማቲ. 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:9። 5:20 5:20 ኬሲ. ማፃ 23:1፤ ማቲ. 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20። 5:21 5:21 ሮሜ 7:7፤ 13:9።

ኑ ያዘዘህ ዓይህ ጎይዖ ዒዛኮ ዓይህዖ ካፒ ኑ ማዲ ኩንህያታቱ ዒዛ ኑ ዋዛሳያ ማዓንዳኔ » ጌዔኔ። *

7

ያኦሲ ዶኔሪ ዴር (ኬሲ. ማጻ 34:11-16)

1 ሙሴ ሃሃ ኬኤዛያ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያዘዘህ ዒንህ ደካላኒ ዴንዳ ዓጩሎ ዒንህ ጌልዘንዳኔ፤ ዩኖ ዓጩ ጌላኒ ዒንህ ዑካእና ዒንህከ ቤርታፓ ዒንህዳፓ ባሽ ዋልቆና ዓእ ደማ ደማ ለጎካይ ቶኦኪ ዴሪ ዳውሲ ዒ ኬሳንዳኔ፤ ዩያታ፡- ሄቴ ዓሶ፡ ጌርጌሳ ዓሶ፡ ዓዋራ ዓሶ፡ ካናኔ ዓሶ፡ ፔርዜ ዓሶ፡ ሄዋዋ ዓሶጎታ ዒያቡሳ ዓሶ ጌይንታዘንህኔ። 2 ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያኦሲ ዩያ ዴር ቢያ ዒንህ ኩጫ ዒንገም ዒንህ ያለ ዔያቶ ባሽ ዋዶና ቢያ ዋዶ ባባይዘንዳያ ኮይሳኔ፤ ዔያቶና ዋላ ዓይጎ ጫኦቁዋዎ ማዖም ጫኦቁፖቱ፤ ሃሃ ዔያቶም ሚጪንቲፖቱ። 3 ዒንህከ ዓተንቆ ናኦታ ዔያቶ ናኦቶ ዔካንዳጉዲ፡ ሃሃ ዒንህከ ወዲር ናኦታ ዔያቶኮ ዓተንቆ ናኦቶም ለዑዋጉዲ ላኦታዋቱ። 4 ዒንህ ዩያ ማዲባኦቱ ዒንህከ ናኦቶ ያኦሲዳፓ ዒንህ ደማሲ ሜሌ ያኦሲ ካኦሽካንዳጉዲ ማሃንዳኦኬ፤ ያዲ ዒንህ ማዔቲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንህ ዑፃ ዳጋዲ ኔጉዋዖ ዒንህ ባይዘንዳኔ፤ 5 ዩያር ዒንህ ዔያቶ ሂዲዋቱ፡- ዔያታ ፔ ያኦዘም ሚቹ ዒንጊ ካኦሽካ ቤዘ ደይሱዋቱ፤ ሹጮታጎቱ ዓርሲ ኮሽና ካኦሽካ ያኦዘ ዔያቶኮ ሜንህ ኬኤሩዋቱ፤ ዓሽራ ጌይንታያ ላኦሎ ማላቶና ማዞና ያኦዘሎ ዔያቶኮ ሜንህዋቱ፤ ዔያታ ካኦሽካ ባኮ ታሚና ሚቹዋቱ። 6 ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያኦዘህ ፔ ዓሲ ማሃ ዒንህ ዶኔሪያ ቢዘም ዒንህ ደማዴ ዴሪኬ፤ ሳይዳ ዓእ ዓሶ ባኦኮይዳፓ ቢያ ዒዛም ዒንህ ደማዴያ ማዓንዳጉዲ ዒዚ ዒንህ ዶኔሪኔ።

7 «ናገረና ናገጋ ጎዳ ሃንጎ ዴርይዳፓ ደማሲ ዒንህ ናሽኬህና ዶኔሪህ ዔያቶይዳፓ ዑሃ ዓኦዴ ዒንህ ዲቤምቱዋሴ፤ ሳይዳ ዓእ ዓሶይዳፓ ዒንህ ላኦፓ ዴሪኬ። 8 ጋዓንቲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንህ ናሽኬህሮ ዒንህከ ቤርታኦ ዓድንህም ማዲኒ ጫኦቁ ጫኦቁም ማዲ ኩንህኒ ኮዔኔ፤ ዒዚ ፔኤኮ ዴኤፖ ዋልቆና ዒንህ ዓውሲ ጊብፃ ዓጩ ካኦቲኮ ዓይሎማፓ ኬሴህ ዩያርኬ። 9 ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያኦዘህ ጎኔና ጉሙርቁንታ ያኦሲ ማዔህ ዩያና ዔሩዋቱ፤ ዒዚ ጫኦቁ ጫኦቁም ካፓያ፡ ዒዛ ናሽካዘንህና ዒዛኮ ዓይህዖ ማዲ ኩንህዘንህም ቢያ ዴንዲ ሺያ ሸይንቲ ሄላንዳኦና ፔኤኮ ናገረና ናገጋ ሚጪንቲዖ ፔጋሲ ዒ ዳዋያኬ። 10 ጋዓንቲ ዒዛ ዒዓ ዓሶ ኮሜ ኮፂ ባባይዘኔ፤ ዔያቶ ኮሜ ኮፂፓ ገንህም ጎዑዋሴ። 11 ዩያር ሃኖ ታ ዒንህም ዓይህ ዓይህያንታ ዋጎንታ ዳምቦንታ ዘገ ማዲ ኩንህዋቱ» ጌዔኔ።

ያኦሲም ዓይህንቲህ ዴንቁሳ ዓንጅ (ላሚ. ዋማ 28:1-14)

12 «ሃንህ ዓይህያንህ ዋይዚ ጉሙርቁንቲ ማዲ ዒንህ ኩንህቲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያኦዘህ ዒንህከ ቤርታኦ ዓድንህም ማዲኒ ጫኦቁ ጫኦቁምንታ ናገረና ናገጋ ሚጪንቲዖንታ ዒንህም ማዲ ኩንህንዳኔ። 13 ዒዚ ዒንህ ናሽካንዳኔ፤ ሃሃ ዓንጅንዳኔ፤ ዩያር ፓይዳ

ዒንህከ ሚርጋንዳኔ፤ ዒንህ ሸዓ ናኦታ፡ ዒንህ ጎሽካ ጎዞኦ ዓንጅንታንዳኔ፤ ሚርጌ ሃኦኮንታ ዋይኖ ዓኦፖንታ ሪሚቶ ሚያ ዘይቶዋ ዲቢ ዒንህ ዴንቃንዳኔ፤ ሃሃ ዒንህከ ባኦቶንታ ማራቶንታ ሸይንቲ ሚርጋንዳኔ፤ ዒንህም ዒንጋኒ ዒንህከ ቤርታኦ ዓድንህም ዒዚ ጫኦቁ ዓጩሎይዳ ዩያ ቢያ ዓንጅ ዒንህም ዒ ዒንጋንዳኔ። 14 ዒንህጉዴ ዓንጅንቲ ዴሪ ሳይዳ ባኦያ ማዓንዳኔ፤ ዒንህ ባኦኮይዳ ዓተንቁ ማዔቲያ ላኦሊ፤ ሃሃ ዒንህ ቆልፖ ባኦኮይዳ ማዖም ሸዑዋያ ባኦያ ማዓንዳኔ፤ 15 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዶርዖ ቢያይዳፓ ዒንህ ካፓንዳኔ፤ ሚና ጊብፃ ዓጩይዳ ዒንህ ዓኦያ ዘጌ ፑርቶ ዶርዓህ ቢያይዳፓ ዓይጎ ዶርዓኦ ዒንህ ሄላዓኬ፤ ጋዓንቲ ዩያ ጉዴ ዶርዓህ ዒንህከ ሞርኮ ማዓ ዓሶም ዒ ዒንጋንዳኔ። 16 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንህከ ኩጫ ዓኦህ ዒንጌ ዴር ቢያ ፔቲታዖ ሚጪንቲዋ ዋዲ ባይዘዋቱ፤ ዔያታ ካኦሽካ ያኦዘ ካኦሽካኒ ኮዒ ሜቶይዳ ጌሊፖቱ።

17 «ሃይ ዴራ ኩሊዳፓ ባሽኬ፤ ዋዲ ኑ ዔያቶ ደውሲ ባይዘንዳይ» ጌዒ። 18 ፔቲታዖ ዔያቶ ዒጊጪፖቱ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያኦዘህ ጊብፃ ዓጩ ካኦቲና ዴርናይዳ ቢያ ማዴ ባኮ ማሊ ጸቂህዋቱ። 19 ዒንህ ዓኦቲና ዒንህ ዘጌ ዴኤፖ ዴኤፖ ሜታህንታ ያኦሲ ዋልቆና ማዲንታ ዓኮ ማዲንታ ዲቃህ ባኮንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያኦዘህ ጊብፃ ዓጩፓ ኬሴ ዒዛኮ ዴኤፖ ዋልቆና ቢታንቶና ማሊ ጸቂህዋቱ፤ ዩያይዲ ጊብፃ ዓሶ ዒ ዒ ባይዘ ሃኖ ሃኖ ዒንህ ዒጊጫ ሃያ ዴርዖ ቢያ ባይዘንዳኔ። 20 ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያኦዘህ ዔያቶ ባኦኮ ዴኤፒ ዒጊቹም ጌልዘንዳኔ፤ * ዒንህዳፓ ዓኦሽንቲ ቶሌ ዓሳኦ ዓቲዋዖ ሃይቁ ባይቃንዳኔ። 21 ዩያር ዩያ ዴር ዒጊጪፖቱ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያኦዘህ ዒንህና ዋላኬ፤ ዒዚ ዴኤፒ፡ ሃሃ ዒጊጫኒያ ኮይሳ ያኦሲኬ። 22 ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህከ ያኦዘህ ዩኖ ዴር ዒንህከ ቤርታፓ ደካ ደካ ባይዚ ባይዚ ሺኦሽንዳኔ፤ ዔያቶ ዒንህ ፔቲና ባይዘንዳጉዲ ዒ ኮዑዋሴ፤ ዒንህ ዩያይዴቲ ዓጩሎይዳ ቢያ ሚርጌ ዒንህ ሜታሳንዳኔ። 23 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንህከ ሞርኮ ዒንህ ኩጫ ዓኦህ ዒንጋንዳኔ፤ ዔያታ ጋፒ ባይቃንዳያ ሄላንዳኦና ካራ ዔያቶም ዒ ባይዘንዳኔ፤ 24 ዔያቶኮ ካኦቶም ዒንህ ኩጫ ዒ ዒንጋንዳኔ፤ ዔያቶ ዒንህ ዋዲ ሱንህ ባይዘንዳኔ፤ ዒንህ ቃዘንዳ ዓይጎ ዓሲያ ባኦሲ፤ ዩያቶ ቢያ ዒንህ ዋዲ ባይዘንዳኔ። 25 ዔያቶኮ ካኦሽካ ያኦዘ ታሚና ሚቹዋቱ፤ ዩያ ካኦሽካ ባኮኮ ዑፃ ጸርቆና ቢር ዓንጎታቲያ ዋርቆ ዒንህ ቆሎ ማሂ ዔካኒ ዒኔና ዒንህ ሱኡካዲዋጉዲ፤ ዩያ ዒንህ ማዴቲ ፒር ዒንህከ ማዓንዳኔ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሜሌ ያኦሲ ጌይ ካኦሽካ ባኮ ዒፃያታህሮ ዴኤፒ ሜቶ ዒንህዳ ዔኪ ዩዓንዳኔ። 26 ዩንህ ጋዳንቁንቲያ ማዔ፡ ካኦሽካ ባኮንህ ዔኪ ዒንህከ ማኦሪ ጌልዚፖቱ፤ ዔኪ ዒንህ ጌሌያ ማዔቲ ዩያቶጉዲ ዒንህህ ባይቃንዳኔ፤ ዔያታ ባይሲንታም ጌኤያታህሮ ዒናፓ ዒንህ ዔያቶ ዒፃ ሻኦከንታዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

8

ናገረና ናገጋ ጎዳ ዋሊህ ኮይሱዋያ ማዒያ

7:1 7:1 ዳኪ. ማዶ 13:19። 7:5 7:5 ላሚ. ዋማ 12:3። 7:6 7:6 ኬሲ. ማጻ 19:5፤ ላሚ. ዋማ 4:20፤ 14:2፤ 26:18፤ ቲቶ 2:14፤ 1ጴ፩. 2:9። 7:10 7:10 ኬሲ. ማጻ 20:5-6፤ 34:6-7፤ ፓይ. ማጻ 14:18፤ ላሚ. ዋማ 5:9-10። 7:16 7:16 ላሚ. ዋማ 11:13-17። * 7:20 7:20 «ዔያቶ ባኦኮ ዴኤፒ ዒጊቹም ጌልዘንዳኔ» ጋዓዛ፡ «ሃዞ ዔያቶ ባኦኮ ዳካንዳኔ» ጋዓያኬ።

1 ሙሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ሼምፔና ዲንሢ ናንጋንዳጉዳ፡ ፓይዳ ዲንሢኮ ዲባንዳጉዳ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ቤርታኦ ዳደንሢም ዲንጋኒ ጫኦቄ ዓጩሎ ዳካላኒ ሃኖ ታኦኒ ዲንሢም ከኤዛ ዓይሢያ ቢያ ጉሙርቁንቲ ካቸዋቱ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢም ዓይሢ ዓይሢያ ዓይሢ ካጋቲያ ዲኖይዳ ዲንሢኮ ዓኦ ማሊያ ዔራኒና ያቶርቁዋኦያ ሼሌዔ ዲንሢ ማሃኒ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ያይዲታሚ ለዔ ጉቤ ዔኪ ዓኦዳሢ ማሊ ጳቁሡዋቱ! 3 ዒዚ ናይዚና ዲንሢ ማታሴኔ፤ ዩያይዳሰካፓ ዲንሢንታ ዲንሢኮ ቤርታኦ ዳደንሢንታ ዔራቀኦያ፡ ማና ጎኦ ሙያ ዲንሢ ዒ ሙኡዜኔ፤ ዩያ ዒ ማዳሢ ዓሲ ሼምፔና ዓኦያ ማዒ ናንጋኒ ዳንዳዓሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዛ ቃኦሎና ማዓንዳፓዓቲም ካሣ ሙዒ ለሌቲዋኦሢ ዲንሢ ዔርዘኒከ። 4 ዩያ ያይዲታሞ ለይይዳ ማኦሣሢ ዲንሢኮ ጠንቁ ዳርዒባኦሴ፤ ሃሣ ሚርጌ ዲንሢ ሃንቲሢሮ ቶካ ዲንሢኮ ከደባኦሴ። 5 ዓዳ ፔኤኮ ናያ ጎሪ ጎሪ ዘራሢጉዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢ ጎሪ ዘራሢ ዔራቀቱ። 6 ዒዛ ቦንቲ ዲጊጠ፤ ሃሣ ዒዛ ጊንያ ሃንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዓይሢ ባኮ ቢያ ካቸዋቱ። 7 ሃይሸ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ኮሺ፡ ሃሣ ማሎ ዓጩሎ ዲንሢ ጌልዚኒ ዔኪ ሙከኔ። ዩና ዓጩሎይዳ ደኦጮና ጌሚርናይዳፓ ዓልቁ ዳንዳ ዋርዘንታ ዳዔ ዋኦሢንታ ዓልቃ ዋኦሢ ዓኦ ዘሪንታ ዓኦያከ፤ 8 ዒዛይዳ ዘርጎንታ ዔልዓንታ ዋይኖ ሚያ ዓኦጉንታ ቤሌሴ ሚያ ዓኦጉንታ ሮኦማኦኒ ጎያ ሚያ ዓኦጉንታ ዘይቶ ሪሚቶ ዓኦጉንታ ዔኤሲያ ኩሚያከ፤ 9 ዩና ዓጩሎይዳ ባይቃንዳ ባኦዚ ባኦሢሮ ናይዚ ዲንሢ ናይዳዓከ፤ ዒኦካ ዓኦ ሹጮይዳፓ ዓንገ፡ ጌሚር ጎኦቦይዳፓኦ ሞኦና ዓንገ ጴዳንዳ። 10 ሙይ ዲንሢ ሚሸኪ ዩና ማሎ ዓጩሎ ዲንሢም ዲንጌ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢ ጋላታንዳ።» ጌዔኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋላ ዓሰም ላቲ ከኤዛና ባኦዚ

11 «ሃኖ ታ ዲንሢም ከኤዛ ዓይሢያና ዳምቦና ዋጎና ማዳ ኩንሡዋዎ ሃሸ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢ ዋሎዋጉዳ ዲንሢና ዔራቀቱ። 12 ሙይ ዲንሢ ሚሸካኦና፤ ሃሣ ኮሺ ማኦሪ ማከፍ ናንጋኦና፡ 13 ባኦቶንታ ማራቶንታ ሃሣ ቢርንታ ዋርቆንታ፤ ዩያጉዳ ጊንሣ ማሌ ቆላኦ ዲንሢኮ ዲባኦና፡ 14 ዒና ዲንሢኮ ያቶርቁዋጉዳ፤ ሃሣ ዓይሌ ማዒ ዲንሢ ናንጌ ጊብፆ ዓጩይዳፓ ከሴ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢ ዋሎዋጉዳ ዲንሢና ኮሺ ዔራቀቱ። 15 ዳይ ዋዳ ሸኦከና ኮርናሢና ኩሚ ዓኦ ዩያ ዲጊቻ፡ ዳልጎ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳና ዲንሢ ዒ ዔኪ ዓኦዳኔ፤ ፔቲታዎ ዋኦሢባኦ፡ ዩያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዳደ ላላፓ ዋኦሢ ዲንሢም ዒ ከሴኔ፤ 16 ዲንሢኮ ቤርታኦ ዳደንሢ ሙዒ ቤቁባኦ «ማና» ጌይንታ ሙያ ዲንሢ ዋይታቲያ ዘጋኒና ያቶርቁዋያ ሼሌዔ ዲንሢ ማሃኒ ዩያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዲንሢም ዒ ዲንጌኔ፤ ዩያ ዒ ማዳሢ ጋፒንፆይዳ ኮሺ ባኦዚና ዲንሢ ዒ ዓንጅኒ ኮዔሢሮከ። 17 ዩያር ታዎ ሮጎጩሢ ታዎልቁና ሃሣ ታደዳሞናከ። ጌዒ ዲንሢ ፔቲታዎ ማሎዋጉዳ። 18 ዲንሢ ያርጎጫንዳጉዳ ዋልቁና ደዳሞና ዲንሢም ዲንጌሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢታሢ ማሊ ጳቁሡዋቱ፤ ዒዚ ዩያ ማዳሢ ሃሢ ዒ ማዳ ጎይያ ዲንሢኮ ቤርታኦ ዳደንሢም ጫኦቄ ጫኦቄም ማዳ ኩንሢሳኒከ። 19 ናንገና ናንጋ ጎዳ

ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢ ዋሊ ማሌ ያኦሲም ዘጊ ካኦሽካኒና ማዳኒ ዩያ ባንሢ ዲንሢ ሸሬቲ ጎኔና ዲንሢ ባይቃንዳፓሢ ሃኖ ታ ዲንሢም ላቲ ከኤዛኔ። 20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢም ዲንሢ ዓይሢንቶ ዒፃቲ ዲንሢ ቤርታፓ ዒዚ ባይዘንዳ ዳር ባይዘሢጉዳ ዲንሢያ ዲማይዳ ባይዚ ኩርሳንዳ።» ጌዔኔ።

9

ዳርኮ ዓይሢንቶ ዒፃዎ

1 ሙሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳራዎቲ! ዋይዙዋቲ፤ ዲንሢዳፓ ባሺ ሃሣ ዋልቁና ዓኦ፡ ማሌ ዳርኮ ሳዎንታ ጫሪንቲ ከሰከ ከኤሎ ዲያና ዲርቁንቲ ዳኤፖ ዳኤፖ ካታሞንታ ጌሊ ዳካላኒ ሃኖ ዲንሢ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቃንዳ። 2 ዒኦካ ናንጋ ዳራ ዳኤፒ ዳኤፒ ሃሣ ዔጳኦ ያደሲ ደዳ ዓሲከ፤ ዲንሢ ዔራሢጉዳ ዔያታ «ኦኒያ ዔያቶ ዳንዳዑዋ ዔናኦቄ ዜርዎከ» ጌይንታሢ ዲንሢ ዋይዜኔ፤ 3 ጋዓንቲ ሙዒ ታሚጉዳ ማዔ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢኮ ቤርታ ከሰካንዳፓሢ ሃኖ ዲንሢ ዘጋንዳ፤ ዲንሢ ቤርቲም ዳንዳኦና ዒዚ ዔያቶ ባሻንዳ፤ ዩያር ዒዚ ዲንሢም ማዳኒ ጫኦቄ ጎይያና ዔያቶ ቤዛፓ ዳውሲ ኔጉዋዎ ዲንሢ ባይዘንዳ።» ጌዔኔ። 4 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዔያቶ ዲንሢኮ ቤርታፓ ዳውሴሰካፓ «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ሃኖ ዓጩ ዔኪ ሙከሢ ኦ ኮሺ ማዳያታሢሮከ» ጌይ ማሊፖቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩና ዳር ቤዛፓ ዲንሢም ዳውሲ ከሳሢ ዔያታ ፑርታ ማዔሢሮ ሌሊከ። 5 ዔያቶኮ ዓጩ ዲንሢ ዳካላንዳጉዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮዔሢ ዲንሢ ኮሺ ማዔሢሮ፡ ሃሣ ፒዜ ባኦዚ ማዳሢሮቲዋሴ፤ ዒዚ ዔያቶ ዔያቶኮ ቤዛፓ ከሲ ዳውሲ ዳካሢ ዔያታ ፑርታ ማዔሢሮ፤ ሃሣ ዲንሢኮ ቤርታኦ ዳደንሢ፡ ዓብራሃሚንታ ዩሳኦቄንታ ያይቆኦቤንታም ማዳኒ ጫኦቄ ጫኦቄም ካፒ ኩንሢኒ ጌይከ። 6 ዩያር፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ሃኖ ማሎ ዓጩሎ ዲንሢም ዲንጋሢ ዲንሢ ዒዚ ዳካላንዳፓ ያይሳያ ማዔምቲዋኦሢ ዔራቀቱ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዲንሢ ዋይዚ ዒፃ ዓሲታሢሮከ» ጌዔኔ። 7 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዋያይዳ ዲንሢ ዳጋሴቶዋ ፔቲታዎ ዋሊፖቲ፤ ጊብፆ ዓጩ ሃሸ ዲንሢ ከሰከ ከላፓ ዓርቃዎ ሃይካ ሄላንዳኦና ዒዛም ዲንሢ ዋይዘ ዒፃ ጎይሣ ዓኦኔ። 8 ሲና ቦኦሎይዳ ዲንሢ ዓኦያ ዲንሢ ዒ ባይዘኒ ጋዓንዳያ ሄላንዳኦና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ሚርጌና ዳጋሴኔ። 9 ዓማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄም ፃኦፒንቲያ፡ ዓርሲንቲ ሹጮንሢ ዔካኒ ዳኮ ታኦኒ ከሰከኔ፤ ዒኦካ ታኦኒ ፔቲታዎ ሙኡዜ ሙዑዋዎ፡ ሃሣ ዑሽኮ ባኦዚያ ዑሽኩዋዎ ያይዲታሚ ከሊ ዋንቲና ሮኦሪና ጉቤ ዳዔኔ። 10 ዩካፓ ዲንሢ ዳኮ ዳማ ቡከ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ታሞ ባኦካ ማዒ ከኤዛንቲ ዲንሢ ዋይዜ ቃኦሎ ፔ ኩቻ ጌዳ ዒ ፃኦፒ ላምዎ ዓርሲንቲ ሹቲ ታኦም ዲንጌኔ። 11 ያይዲታሚ ከሊ ዋንቲና ሮኦሪና ኩሚሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዚ ጫኦቄ ጫኦቄም ፃኦፒ ላምዎ ዓርሲንቲ ሹጮንሢ ታኦም ዲንጌኔ» ጌዔኔ። 12 «ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም «ኡሪና ዳካፓ ከዳ፤ ጊብፆ ዓጩፓ ኔኤኒ ዔኪ ከሴ ኔ ዳራ፡ ፑርታ ባኦዚ ማዳ ዲኦቲኔ፤ ታኦኒ ዔያቶ ዓይሢ ዓይሢያዎ ኔጉዋዎ

ዔያታ ሃሺ ፔኤኮ ካአሽኮንዶ ያኦዞ ኮሼኔ ጌይ ኬኤዜኔ» ጌዔኔ።

13 «ጊንሣ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታአም፡- ለሃአዛጌ፤ ሃይ ዴራ ዋይዚ ዒያያ ማዕሣ ታ ዔራሬ፤ 14 ዓካሪ ማይ ታና ለአጊ፤ ሃካፓ ሴካ ሳይዳ ሱንሣ ዔያቶኮ ባአያ ማሂ ታ ዔያቶ ባይዛንዳኔ፤ ዩካፓ ኔና ታኦኒ ዔያቶይዳፓ ባሼ ዋልቁ ዓአያና ዲቢ ማዔ ዴራኮ ዓዶ ማሃንዳኔ» ጌይ ኬኤዜኔ» ጌዔኔ።

15 «ዩያር ዒዚ ጫአቁ ጫአቁማ ጻአፒንቲ ዓአ ለምዕ ዓርሲንቲ ሹጮንሣ ለምዕ ኩጮይዳ ዔኪ ዲካፓ ማዒ ታ ኬዴኔ፤ ዒማና ዲኮ ታሚ ዓርቂ ዔኤታ። 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኦዞሣ ዓይሣ ዓይሣያ ኔጉዋዎ ዒንሣ ሃሺ ዋርቆ ዓንጎ ሹኤሽ ናአሪ ማሎና ዓአ ካአሽኮ ባአዚ ማዘ፤ ያኦሽም ዓይሣንቶ ዒዔሣ ታ ዛጌ። 17 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሣያ ጻአፒንቲ ዓአ፤ ዓርሲንቲ ሹጮንሣ ዒንሣኮ ቤርታ ክቢ ታ ማንሣ፤ 18 ዩካፓ ለሚ ሃሣ ያይዲታሚ ኬሊ ዋንቲና ርኦሪና ጉቤ ዔኤቢ ሙይ ዑሽኩዋዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ባሊቶ ሂርኪዲ ጉምዓቲ ታ ዒዛ ሽአቁ። ዩያ ታ ማዳሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያይሳ ጎሜ ማዲ ዒዛ ዒንሣ ዲጋሴሣርኩ። 19 ዒዚ ሚርጌና ዲጋዲ ዒንሣ ባይዛኒ ማላሣር ዒዛኮ ዴኤፖ ዲጋ ታና ዒማና ዒጊቶ፤ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኮ ሽአጲያ ለሚ ዋይዜ። 20 ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓአሮኔያ ዋዲኒ ሚርጌና ዲጋዴ፤ ዩያር ዓአሮኔማአ ታ ሽአቁ፤ 21 ዩያር ዋርቆ ዓንጎ ሹኤሽ ናአሮ ማላሣና ዒንሣ ኮሽም ጎሜ ዒንሣኮ ማዔ ሻኦካ ባካሣ ዔኪ ታሚዳ ታኦኒ ባን፤ ዩያ ታ ቡርሽ ቡርሽ ሲላሊ ማሃያ ጋአጪ ሲላሎ ዲኮይዳፓ ዓልቁ ዋታ ዋኦያይዳ ላኦላኔ» ጌዔኔ።

22 «ሃሣ ጊንሣ ዒንሣ ታብዔራይዳ፤ ማሳሃንታ ቁብሮቲሃታዋንታይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጋሴ። 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዴንዲዋቲ፤ ታ ዒንሣም ዒንጋንዳኔ ጌዒ ጫአቁ ዓጩሎ ዳካሉዋቲ» ጌዒ ቃዴሴ ባርኔይዳፓ ዴኬ ዋዶና ዒዛም ዒንሣ ዋይዘ ዒዒዩያፓዓቲም ዒዛ ዒንሣ ጉሙርቁባአሴ፤ ሃሣ ዒ ጋዓ ባኮዋ ዓይሣንቲ ዒንሣ ማዲባአሴ። 24 ታ ዒንሣ ዔሪማፓ ዓርቃዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንሣ ዓይሣንቲዋያ ማዒ ዓይ ዓአኔ» ጌዔኔ።

25 «ዩያ ባኮ ዛሎር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ታኦኒ ባሊቶ ሂርኪዲ ጉምዓቲ ያይዲታሚ ኬሊ ዋንቲና ርኦሪና ጉቤ ሽአቁ ዴዔኔ፤ ዩያ ታኦኒ ማዳሣ ዒዚ ታ ዒንሣ ባይዛንዳኔ» ጌዔሣርኩ። 26 ዒማና ታኦኒ «ቢያ ባኮ ማዘ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ፤ ኔኤኮ ዴኤፖ ዋልቆና ደዲምና ዓውሲ ጊብዩ ዓጮይዳፓ ኔኤኒ ኬሴ፤ ኔ ዴር ባይዚ፤ 27 ኔኤም ማዳዘንሣ ዓብራሃማንታ ዩሳኦታ፤ ያይቆኑቤንታም ማላ፤ ሃያ ዴርኮ ዋይዘ ዒዒዩያና ፑርቲምና፤ ሃሣ ጎምዋ ቢያ ፓይዲ ዓርቂ፤ 28 ኔ ዩያይዲባኦቲ፡- «ዒ ዒንጋንዳኔ ጌይ ጫአቁ ጎይያና ዴር ዩና ዓጩሎ ጌልዛኒ ዳንዳዒባአሴ» ጌዒ ጊብዩ ዓሳ ሚኦጫንዳኔ፤ ዩያ ሌሊቲዋንቲ «ዴር ፔኤኮ ዒ ዒዩሣር ዋዲኒ ኮዒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ኬሴ» ኔና ጋዓንዳኔ። 29 «ዩያ ቢያይዳፓ ባሼ ሃይ ዴራ ኔኤኒ ኔ ዓሲ ማዓንዳጉዲ ደኦሬያ፤ ሃሣ ኔኤኮ ዴኤፖ ዋልቆና ደዲምና ጊብዩ ዓጫፓ ኬሴ ዓሳኮ» ጌይ ታ ሽአቁ» ጌዔኔ።

10

ሙሴ ታጳ ዓይሣያ ለሚ ዔኤሣ (ኬሲ ማጻ 34:7-10)

1 ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ዩካፓ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና «ቤርታ ዓርሲንቲ ሹጮንሣ፤ ለምዕ ዓርሲ፤ ሃሣ ዩያቶ ጌሃንዶ ሳአዩኒ ሚሣና ኮሼ፤ ታኦኒ ዓአ ዲኮዋ ታ ኮይላ ኬሰኬ፤ 2 ቤርታ ኔኤኒ ማንሣ፤ ዓርሲንቲ ሹጮንሣዳ ጻአፒንቲ ዓይሣያንሣ ለሚ ታ ጻአፓንዳኔ፤ ኔኤኒ ዩንሣ ሳአዩኖ ጋራ ጌሃንዳኔ» ሂዚ ጌይ ዓይሣ፤» ጌዔኔ።

3 «ዩያር ታኦኒ ሻሪ ሚሣ ዓርሲ ሳአዩኒ (ታኦቡቴ) ማዘ፤ ቤርታኦርንሣ፤ ለምዕ ሹጮንሣዳ ዓርሲ ታ ኮሼ፤ ዩንሣያ ኩጫ ዔኪ ዲኮ ታኦኒ ኬሰኬ፤ 4 ዲኮ ዴምይዳ ዒንሣ ቡከንቲ ኬሎና ታም ባአካ ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሣም ኬኤዜ፤ ታጳ ዓይሣያ ቤርታኦርማ ጎይያ ሹጮንሣዳ ጻአፒ ዩንሣ ሹጮንሣ ታአም ዒንጌ፤ 5 ታኦኒያ ዲካፓ ማዒ ኬዲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሣ ጎይያና ዓይሣያ ጻአፒንቲ ዓአ ሹጮንሣ ታኦኒ ኮሼ ሳአዩኖ ጋራ ጌሣ፤ ዩካፓ ዓርቃዎ ሃና ሄላንዳኦና ዩንሣ ሳአዩኖ ጋራ ዓአኔ» ጌዔኔ።

6 (ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያዕቃኔ ዴራ ቡኦኬ ዔቶ ዋኦያ ዓአ ቤዛፓ ዔቁ ዋሴራ ጌይንታ ቤሲ ዴንዴ፤ ዒማና ዓአሮኔ ዒአካ ሃይቁ ዴኤቲ፤ ዒዛ ቤዘይዳ ናአዚ ዓላዜሬ ቁኤሴ ማዔ። 7 ዩካፓ ሃሣ ዔያታ ጉድጎዳ ጌይንታ ቤሲ ዴንዴ፤ ዩካፓ ጊንሣ ዓልቃ ዋኦሣ ሚርጌ ዓአያ፤ ዮሻባታ ጎዶ ቤሲ ዴንዴ። 8 ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫአቁም ጌሃና ሳአዩኖ ኬዳንዳጉዲ፤ ሃሣ ዒዛ ቤርታ ዔቁ ማዳንዳጉዲ ዴርዋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንዶ ዔያታ ዓንጃንዳጉዲ ለዋ ማኦር ዓሶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴማሲ ደኦሬ፤ ሃና ሄላንዳኦና ለዋ ማኦር ዓሶኮ ማዳ ዩያኬ። 9 ለዋ ማኦር ዓሳ ሃንጎ ዔያቶ ዓሶጉዲ ዓጪ ዓአያ ማዒባአሣ ዩያርኬ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኦዞሣ ቤርታ ኬኤዜ ጎይያ ዔያታ ፔ ናንጎም ማዓ ባአዚ ዴንቃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔያታ ማዳ ማዳ፤») ጌዔኔ።

10 «ታኦኒ ቤርታ ማዳ ጎይያ ለሚ ሃሣ ዲኮይዳ ያይዲታሚ ኬሊ ርኦሪና ዋንቲና ጉቤ ሽአቁ ዴዔኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊንሣ ሃሣ ሽአጲያ ታኦኮ ዋይዜ፤ ዒንሣ ባይዚያ ሃሼ። 11 ዩካፓ ዓካሪ ዴንዴ፤ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓዳንሣም ዒንጋኒ ታ ጫአቁ ጎይያና ዓጩሎ ዔያታ ዳካላንዳጉዲ ዴር ዔኪ ዓአዴ» ታአም ጌዔኔ» ጌኤኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጪሣ

12-13 «ዒሰራዔኤሌ ዴሬዮቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሣዳፓ ኮዓ ባካ ዓይጎዳይ ጌዔቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኦዞሣ ዒንሣ ዒጊጫንዳጉዲ፤ ዒዚ ዓይሣ ጎይያ ዒንሣ ዴንዳንዳጉዲ፤ ዒዛ ዒንሣ ናሽካንዳጉዲ፤ ጉቤ ዒናፓ ሃሣ ጉቤ ሹምፓፓ ዒዛም ዒንሣ ማዳንዳጉዲኬ፤ ኮሹም ዒንሣም ማዓንዳጉዲ ሃና ታ ዒንሣ ዓይሣ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣ ያኦዞሣኮ ዓይሣያንታ ዳምባንታ ዒንሣ ካፓንዳጉዲ ማዓንዳጉዳ፤ ዒዚ ማላ ዒንሣዳፓ ዓይጌንዴ ኮዓይ? 14 ጫሪንጮና ጫሪንጮኮ ዑፃ ዓአ ጫሪንጫ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ሳይንታ ዩያይዳ ዓአ ባካኦ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኦዞሣ። 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሣኮ ቤርታኦ ዓዳንሣ ሚርጌና ናሽካያ ማዔሣር ሃናዋ

9:19 9:19 ዔብ. 12:21። 9:22 9:22 ፓይ. ማጻ 11:3፤ 34፤ ኬሲ. ማጻ 17:7። 9:23 9:23 ፓይ. ማጻ 13:25—14:38፤ ላሚ. ዋግ 1:21፤ ዔብ. 3:16። 10:6 10:6 ፓይ. ማጻ 20:28፤ 33:38። 10:8 10:8 ፓይ. ማጻ 3:5-8። 10:10 10:10 ኬሲ. ማጻ 34:28።

ዲንህ ዲዚ ማሌ ዳር ማርጌህ ባኣካፓ ደኦሬኔ፤ ሃህ ዲንህ ሃኖ ሃላንዳኣና ዲዛኮ ደኦሬንቴ ዳሬ ማዒ ዓኣኔ። 16 ይዮር ሃካፓ ሴካ ዋይዞ ዒፃ ፑርቶ ዒኖ ዲንህዳፓ ቲቁ ኬሲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዓይህንታያ ማዑዋቲ፤ 17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንህን ጸኣዛህ ማሌ ጸኣዞ ቢያህዳፓ፣ ሃህ ዋልቁና ዓኣ ባኮይዳፓ ቢያ ዳኤፕ ገንህ ሃህ ደዲ ማዒ ማርጌህ ባንቸንታኒ ኮይሳኔ። ዲዚ ዓሲ ዳማሲ ዛገ ዋጉዋሴ፤ ዳማና ማኢሽ ዔኪ ዋጊያ ዋቢሱዋሴ። 18 ዲዚ ዓደንታ ዲንደንታባኣ ዜኤር ናኣቶና ዜኤርይንደንህና ሞ ፒዜ ዋጋኔ፤ ሃህ ዲዚ ኑ ዓሶ ባኣካ ናንጋ፣ ማሌ ዓጮ ዓሶዋ ቢያ ናሽካህረ ሙኡዚና ማኣዖና ዔያቶ ሞዲንጋ። 19 ይዮር ዲንህን ገብፄ ዓጮይዳ ሙኬ ዓሲ ማዒ ሃያኮ ቤርታ ናንጌህረ ይያቶ ማሌ ዓጮፓ ሙኬዞንህ ናሽካንዳያ ኮይሳኔ፤ 20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንህን ጸኣዛህ ማዒ ዲንህን ተቆጥሮ ዓይህንቲዋቲ፤ ዲዛ ሌሊ ካኣሽኩዋቲ፤ ዲዛ ሞጉሙርቁንታያ ማዒ ዲዛ ሱንፃ ሌሊ ዔኤሊ ጫኣቁዋቲ። 21 ዲዚ ዲንህን ጸኣዛህ ኬ፤ ዲዚ ዲንህን ማዒ ዳኤፖ ዳኤፖ ባኮና ዲቃህ ባኮ ዲንህን ዓኣፒና ዲንህን ዛገህረ ቢያ ኬሊ ዲዛ ጋላቲዋቲ። 22 ዲንህን ቤርታኣ ዓደንህ ገብፄ ዓጮ ዳንዳኣና ፓይዳ ዔያቶ ላንካይታ ማሌ ኬ፤ ሃህ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንህን ጸኣዛህ ፓይዳ ዲንህን ጫሬንጮ ዡኣጋህጉዲ ማርጌሽኔ» ጌዔኔ።

11

ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳኤፑዋ

1 ሙሴ ሃህ ኬኤዛያ፡- «ዓካሪ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንህን ጸኣዛህ ናሽኩዋቲ፤ ዲንህን ማዒ ኩንህንደጉዲ ዲ ኮዓ ዋጎና ዳምቦና ዓይህንታያ ማዒ ኩንህንቲ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንህን ጸኣዛህ ዲንህን ጎሬ ጎሬ፣ ዲዛኮ ዳኤፑዋንታ ደደ ዋልቆንታ ዛገ ዔሬ ዓሳ ዲንህን ናኣቶቲዋንቲ ዲንህን ሃኖ ማሊ ጳቂህዋቲ። 3 ዲዛ ዋልቆና ዲ ማዒ ዓኮ ባኮንታ ገብፄ ዓጮ ካኣቲና ዲዛኮ ዓጮ ቢያህዳ ዲ ማዒ ዲቃህ ማዒ ዲንህን ዛገኔ። 4 ገብፄ ዓጮኮ ጸሎ ዓሳ ዲንህን ዳውሲ ኬሰኬ ዋደና ዔያቶኮ ፓራህና ሳርጌሎ ያይቶና ዞቁ ባዘይዳ ጌልዚ ሙኡዚ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞማይዲ ዔያቶ ባይዜቲያ ዲንህን ዛገኔ። 5 ሃይካ ዲንህን ሃላንዳህን ቤርታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ይያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓይጎ ማዒ ዲንህን ዔራኔ፤ 6 ሮኦኤሌ ማኣሪ ዓሲ ማዒ ዔሊያቤኮ ናኣቶ ዳታኔና ዓቤርኔናይዳ ማዒንቲ ባኮ ማሊ ጳቂህዋቲ፤ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ፔ ዓኣፒና ዛጋንቲ ሳዓ ዳርዒ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ማኣር ዓሶንታ ዓፒሎና ማኡና ማኣርንታ ቆልሞንታ ይያጉዲ ዔያቶር ማዒ ባኮ ቢያ ዔኤዳኔ። 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ይያ ዳኤፖ ዳኤፖ ባኮ ቢያ ዓኣፒና ዛገ ዓሳ ዲንህን» ጌዔኔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ማዒ ዲንህን ጌይንቴ ዓጮሎይዳ ዓኣ ዓንጅ

8 «ዲንህን ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ዳካላንዳ ዓጮሎ ጌሊ ዓርቃንዳ ዋልቁ ዳንቃኒ ታኣኒ ሃኖ ዲንህን ማዒ ዓይህን ቢያ ካቸዋቲ። 9 ዓይህን ዲንህን ካፒ ኩንህን ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህን ቤርታኣ ዓደንህና ዔያቶኮ ዜርፆና ማዒ ጌዔኣቶ፣ ዔኤዞና ዲኢቆና ኩሜ ዓጮሎይዳ ያደሲ ለዔ ዲንህን ናንጋንዳኔ። 10 ይና ጌሊ

ዲንህን ዳካላንዳ ዓጮሎ ቤርታ ዲንህን ናንጌ ገብፄ ዓጮሎቲዋሴ። ገብፄ ዓጮይዳ ጎዡ ዲንህን ጎሽካዖ ዜርቁንቲ ሃኣኮ ማኣሪ ካርካ ዲንህን ቲኬ ባኣዚጉዲ ዳዎ ዋኣህ ዑሽ ዲንህን ማዒ ናንጋ። 11 ጋዓንቴ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ዲንህን ዳካላንዳ ዓጮሎ ዳካንታ ደኣቹ ቤሲንታ ዓኣያ ዲርዚ ዋርቃ ቤሲኬ። 12 ይና ዓጮሎ ሞ ኮይሳ ባኮ ዛገ ዲንጋህና ለዖ ጉቤ ዛገ ካፓህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንህን ጸኣዛህ» ጌዔኔ።

13 «ይዮር ሃኖ ታ ዲንህን ዓይህን ዋጎ ቢያ ካፒ ኩንህንቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህን ጸኣዛህ ናሽኩዋቲ፤ ጉቤ ዲናፓ ዲዛ ማዒ ማዒ። 14 ያኣዳ ዲንህን ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህን ለዖ ዲርና ሲሎ ዲርና ኮይሳ ዋደማና ዋርቁሻንዳኔ፤ ይዮር ዲንህን ገዳንዳ ሃኣኮንታ ዋይና ዑዡንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ። 15 ቆልማ ዲንህን ሃንቃንዳ ማኣቲንታ ማርጋንዳኔ፤ ዲንህን ኮይሳ ሙኡዚያ ቢያ ዲንህን ዳንቃንዳኔ። 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህን ሃሽ ማሌ ጸኣሲ ካኣሽኩህዳ ጌሎዋጉዲ ዲንህን ዔራዋቲ። 17 ዲንህን ይያይዳኔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህን ዳንደንዳኔ፤ ጫሬንጫፓ ዲርዚ ዋርቁዋጉዲ ካር ዋዒ፣ ሳይይዳ ዲንህን ዲርዚ ዋርቁ ሃኣኮ ካጡዋጉዲ ላኣጋንዳኔ፤ ዲንህን ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህን ማሌ ዓጮሎይዳ ኔጉዋዖ ባይቃንዳኔ» ጌዔኔ።

18 «ይንህ ዓይህን ቢያ ዋዳ ዲንህን ዲናይዳይፓ ባይዞዋዖ ማሊዋቲ፤ ዲንህን ዋሊንቲ ማሊ ማዒ ዲንህን ኩጮይዳ ቲኩዋቲ፤ ዲንህን ባሊቶይዳ ጌህዋቲ፤ 19 ዲንህን ናኣቶ ስኤዚ ዔርዞዋቲ፤ ማኣሪ ዲንህን ዳዓ ዋደና፣ ዲንህን ጎይህ ኬሰኬ ዋደና፣ ዲንህን ሃውሻ ዋደማና ማዒ ማዒ ማዒና ቢያ ይያ ዛሎ ጌሰቲዋሴ፤ 20 ማኣር ካርኮ ቦኣኮላህና ማርሻ ካርናይዳ ያኣቸዋቲ፤ 21 ያኣዳ ዲንህን ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህን ጸኣዛህ ዲንህን ማዒ ናንጋ፤ ጫኣቁ ዓጮይዳ ዲንህን ባኮንታ ሳዖ ዑፃ ሌካ ዓኣ ጫሬንጫ ናንጋ ለዖጉዲ ያደሲ ዋዳ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

22 «ይዮር ታ ዲንህን ማዒ ዓይህን ዛገ ማዒ ኩንህንቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንህን ጸኣዛህ ናሽኩዋቲ፤ ዲዚ ዓይህን ጎይህ ሃንቲ ዲዛ ሞጉሙርቁንታያ ማዒ። 23 ያኣዳ ዲንህን ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህን ሃያ ቤርታ ዓኣ ዳር ቢያ ቤዛፓ ዳኪ ባይዛንዳኔ፤ ማርጌ ሃህ ዋልቁና ዲንህን ኮሽ ባሻያ ማዒ፣ ማሌ ዳርኮ ዓጮ ዲንህን ዳካላንዳኔ። 24 ዲንህን ዳንደዖ ቶኮና ሃርቃ ቤዛ ቢያ ዲንህን ዓጮ ማዒ ናንጋ፤ ዲንህን ዛገ ዳኣሎ ዛሎይዳ ዓኣ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳፓ ዓርቃዖ ኬዳ ዛሎና ዓኣ ለባኖኦሴ ዳኮ፤ ይያጉዲ ሃህ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ዔፕራዒሴ ዋራፓ ዓርቁ ዓባ ጌሊ ዛሎይዳ ዓኣ ማዒ ቲራኒያ ጌይንታ ዳኤፖ ባዘ ሃላንዳኣና ዳልጋንዳኔ። 25 ይና ዓጮይዳ ዲንህን ዳንዳ ቤዞ ቢያይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህን ማዒ ጫኣቁ ጎይህና ዳራ ቢያ ዲንህን ዲጊጫያ ማዒ ናንጋ፤ ዲንህን ቃዛንዳ ዓይጎ ዓሲያ ባኣሴ» ጌዔኔ።

26 «ሃይሽ፤ ታኣኒ ሃኖ ዲንህን ዓንጅና ጋደማናይዳፓ ፔቲማ ደኣራዋቲ ጋዓኔ፤ 27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዲንህን ጸኣዛህን ዓይህን፣ ሃኖ ታ ዲንህን ማዒ ኬኤዛህ ቢያ ዲንህን ማዒ ኩንህን ማዒ ዓንጅ ዲንህን ዳንቃንዳኔ። 28 ሃያኮ

10:17 10:17 1ኛዋ. 6:15፤ ዮሃ. ያፔጳ 17:14፤ 19:16፤ ዳኪ. ማዳ 10:34፤ ሮሜ 2:11፤ ጋላ. 2:6፤ ዔፕ. 6:9። 10:22 10:22 ማኪ. ማፃ 15:5፤ 22:17፤ 46:27። 11:3 11:3 ኬሲ. ማፃ 7:8—12:13። 11:4 11:4 ኬሲ. ማፃ 14:28። 11:6 11:6 ፓይ. ማፃ 16:31-32። 11:17 11:17 ሌዊ. ዓከ 26:3-5፤ ለሚ. ዋፃ 7:12-16፤ 28:1-14። 11:20 11:20 ለሚ. ዋፃ 6:6-9። 11:25 11:25 ዓ.ያ. 1:3-5።

ቤርታ ዲንሢ ዲኔቆ፣ ማሌ ያኦሲ ካኦሽኪሢ ደገሌ ዬያ ዓይሢያ ካፒ ኩንሢባኣያ ማዕቲ ጋዳማ ዲንሢ ሃላንዳ። 29 ዲንሢ ዳካላንዳ ዓጩሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ገልዜ ዎድና ዓንጅ ገሪዛኔ ዲኮይዳ፤ ጋዳሞ ቤዓባኣሌ ዲኮይዳ ኬሰኪ ዔቁ ዳጊዲ ዲላቲ ኬኤዙዎቲ። 30 ዬንሢ ለምዎ ዲኮንሢ ዮርዳኖሴ ዎሮ ሱካ ዓባ ገላ ዛላ ዓኣ ዓራባይዳ ናንጋ ካኦና ካሶ ዓጩይዳ ገልገላ ገይንታ ካታሞኮ ቤርቶ ዛላ ሞኦሬ ገይንታ ቤዛ ዓኣ ዳኤፖ ሚያ ኮይላ ዓኣያከ። 31 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢ ናንጋንዳጉዲ ዲንጋ ዓጩሎ ገሊ ዳካላኒ ሃሢ ዲንሢ ዑኩሢሢ ዮርዳኖሴ ዎሮና ፒንቁ ዬኖ ዓጩሎ ዔኪ ዲንሢ ናንጋ ዎድና፣ 32 ታኣኒ ዲንሢሞ ሃኖ ኬኤዛ ዎጎና ዳምቦና ቢያ ዛጊ ካፒ ኩንሢያ ማዕቲ» ገዔ።

12

ካኦሽ ካኦሽኮ ፔቲ ሌሊ ማዕ ቤሲ

1 ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓዳንሢ ያኦዛሢ ዲንሢሞ ዲንጋ ዓጩሎይዳ ዲንሢ ናንጋ ዎድና ቢያ ዲንሢ ዛጊ ካፒንዳ ዎጎና ዳምቦና ያዲከ፡- 2 ዲንሢ ገሊ ዳካላ ዓጩሎይዳ ናንጋ ዴራ ዲኮና ገሜሮና፣ ሃሢ ዓኣዔ ዲላዦ ዎሮቃ ሚያ ዳማ ፔ ያኦዛሞ ዘጊ ካኦሽካ ቤዛ ቢያ ሻሂ ባይዙዎቲ፤ 3 ዔያታ ፔ ያኦዛሞ ሚቺ ዲንጋ ቤዛዎ ደይሱዎቲ፤ ማሌ ያኦዛ ካኦሽኮ ዳኦባዎ ማንሢ ገኢጩዎቲ፤ ዓሽራ ገይንታ ዔያቶኮ ላኦሎ ያኦዛሎ ማላቶ ቢያ ታሚና ሚቺዎቲ፤ ዔያቶኮ ካኦሽኮ ባኮ ቢያ ቆዳ ማንሢ ማንሢ ኬኤሩዎቲ፤ ሱንፃ ዬያቶ ባኮኮ ላሚ ማሊንቲዎጉዲ ዬኖ ቤዛፓ ጋፒሲ ባይዙዎቲ» ገዔ።

4 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢሞ ዲንሢ ዘጊሃሂ ሃኦታ፡ ማሌ ዴራ ፔ ያኦዛሞ ዘጊ ካኦሽካ ጎይያ ካኦሽካንዳያ ኮይሱዎሴ። 5 ዲንሢ ፃጰ ናንጋ ቤዛይዳፓ ዲንሢ ዲዛ ካኦሽካንዳ ቤሲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ደኦራንዳ፤ ዬኖ ቤዛ ኮዒ ዲኦካ ዳንዲዎቲ፤ 6 ዲኦካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሚቺ ዲንጎ ዲንገይና ማሌ ዲንሢ ዲንጋ ባኮ ቢያ ታጰፓ ፔቲ ዔኪ ዲንጎ ዲንገይንታ ዲዛሞ ዲንሢ ናኦቤ ናኦቦንታ ዲንሢ ዓናና ዲንሢ ናሽኪ ዲንጋ ዲንገይንታ ባኦቶና ማራቶንታኮ ቤርታ ሸይንቲ ናኦቶ ዲንጎሢንታ ዲንጉዎቲ፤ 7 ዲንሢ ዓንጅ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ቤርታ ዲንሢንታ ዲንሢኮ ማኦሮ ዓሶንታ ቡኪ ዬኖ ቤዛይዳ ሙዑዎቲ፤ ዲንሢ ማዲ ዳንቁ ኮኮ ባኮና ቢያ ዬያይዲ ዎዛዲዎቲ» ገዔ።

8 «ዬና ዎዳ ሃላዛ ሃኖ ሃላንዳኣና ዲንሢ ኮዔ ጎይያ ማዲሢጉዲ ማዲፖቲ፤ 9 ዓይጎሮ ገዔቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢሞ ዲንጋ ቤዛይዳ ኮሽና ዲንሢ ሃውሽ ናንጋንዳ ዓጩ ሃጊ ዲንሢ ገሊባኣሢሮኬ፤ 10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢሞ ዲንገኔ ዓጩሎይዳ ናንጋኒ ዮርዳኖሴ ዎሮና ዲንሢ ፒንቃንዳ፤ ኮሽና ዲንሢ ናንጋንዳጉዲ ዲንሢ ኮይላ ዓኣ ሞርካ ቢያ ዲንሢ ማታሱዎጉዲ ዲንሢ ዲ ሃውሽ ሳንዳ፤ 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዘጊ ዲንሢ ካኦሽካንዳ ፔቲ ቤሲ ዲ ፔኤሮ ዲንሢሞ ደኦራንዳ፤ ታኣኒ ዲንሢ ዓይሢ ባኮ ቢያ ዲኦካ ዲንሢ ዔኪ ሙካንዳ፤ ዬይያ፡- ሚቺ ዲንጎ ዲንገይንታ ማሌ ዲንገይ ቢያ፡ ታጰፓ ፔቲ ኬሲ ዲንጎ ዲንገይንታ ማሌ

ዲንሢ ዲንጋ ዲንገይ ቢያ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢ ናኦባ ናኦቦንታ ቢያ ዲኦካ ዲዛሞ ዔኪ ሙኩዎቲ። 12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ዲንሢኮ ዓቲንቆ ናኦቶና ዉዲሮ ናኦቶና ሃሢ ዲንሢሞ ማዲ ማዲ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ፤ ዬያጉዲ ዲንሢኮ ካታሞይዳ ናንጋ ሌዊ ዓሶንታ ዎላ ዲኦካ ዎዛዲዎቲ፤ ዓይጎሮ ገዔቲ ሌዊ ዓሶ ዲንሢኮ ዎላ ገሽቲ ዔኬ ዓጩ ባኣሢሮኬ። 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሚቺ ዲንጎ ዲንገይ ጉቤ ቤሲዳ ዘቲ ጋዓዎ ሚቺ ዲንሢ ዲንጉዎጉዲ ኮሽ ዲንሢኮ ዲኔቆ። 14 ሚቺ ዲንጎ ዲንገይ ዲንሢ ዲንጋኒ ኮይሳሢ ዲንሢ ፃጰ ናንጋ፡ ዔያቶሮ ማዕ ቤሲዳ፤ ሃሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤሞ ዲንገይንታንዳጉዲ ደኦራ ፔቲ ቤሲዳ ሌሊከ። ሚቺ ዲንጎ ዲንገይ ማዕቲያ ማሌ ታኣኒ ዲንሢ ዓይሢ ባኮ ቢያ ዲዛ ቤዛይዳ ሌሊ ማዲ ኩንሢዎቲ» ገዔ።

15 «ያዲ ማዕቲያ ዲንሢ ዓሽኪ ሙዓኒ ኮዔ ዎድና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢሞ ዲንገኔ ዓንጅ ጎይያ ጉዳያና ዲንሢ ናንጋ ካታሞኮ ዎኖ ቤዛ ማዕቲያ ሹኪ ዲንሢ ሙዓኒ ዳንዳዓ፤ ዲንሢ ባኦካ ዳምቦ ጎይያና ገኤሽ ማዕሢንታ ማዕባኣሢንታ ቢያ ሮኦቶንታ ገንፃንታ ሙዓሢ ጎይያ ዬያ ሹኪንቲ ዓሽኮ ሙዓኒ ዳንዳዓ። 16 ጋዓንቲ ዬያ ሱጉያ ዑሽኪፖቲ፤ ሱጉያ ዎኣሢጉዲ ሳዓ ላኦሎዎቲ፤ 17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢ ሹኪ ዲንጋ ዲንገይ ቢያ ዲንሢ ዲንጋ ቤዛ ቢያይዳ ዓይጎ ቤሰካኣ ዘቲ ጋዓዎ ሙይንታንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ዬይ ዲንገይ ሃኦኮንታ ዎይኖ ዑጉንታ ሪሚቶ ዛይቶንታኮ ታጰፓ ፔቲ ዲንጎ ዲንገይንታ ዲንሢኮ ባኦቶና ማራቶኮ ቤርቶ ናኦቶንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢ ናኦቤ ናኦቦንታ ዲንሢ ሽኔና ዲንሢ ዲንጋ ዲንገይንታ ቢያ ዘቲ ጋዓዎ ዲንሢ ናንጋ ቤዛይዳ ቢያ ሙይንቲዎሴ። 18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ዲንሢሞ ደኦራ ቤዛይዳ ዲንሢኮ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ዉዲሮ ናኦቶንታ ማዲ ማዲ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ፤ ዬያጉዲ ዲንሢኮ ካታሞይዳ ናንጋ ሌዊ ዓሶንታ ዎላ ዬያ ሙዑዎቲ፤ ዲዛ ቤዛይዳ ላቢ ዲንሢ ዳንቁ ኮኮ ባኮና ቢያ ዬያይዲ ዎዛዲዎቲ። 19 ዲንሢ ሳይይዳ ዲንሢ ናንጋ ዎድና ቢያ ሌዊ ዓሶ ዲንሢ ዎላዎጉዲ ዲንሢኮ ዲኔቆ» ገዔ።

20 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ያኦዛሢ ማዲንዳ፤ ገዒ ጫኦቁ ጎይያና ዲንሢ ዓጩኮ ዛጰ ዲ ዳልገሽ ዎድና ዓሽኪ ዲንሢ ሱኦኬቲ ኮዔ ጎይሢ ሙዓኒ ዲንሢ ዳንዳዓ። 21 ዲንሢ ሹኪ ዲንጋንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ደኦራ ቤዛላ ዲንሢሞ ሃካያ ማዕቲ ዓሽኪ ዲንሢ ሱኦኬ ዎድና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢሞ ዲንገኔ ባኦቶንታ ማራቶንታይ፤ ታ ዲንሢ ዓይሢ ጎይያ ጎይያ ኮዔ ጎይሢ ሹካኒ ዳንዳዓ፤ ዬያ ዓሽኮ ዲንሢኮ ማኦራ ሙዑዎቲ። 22 ዳምቦ ጎይያና ገኤሽ ዓሲ ማዕቲያ ገኤሽ ማዕባኣያታቲያ ሮኦቶ ዓሽኪንታ ገንፃ ዓሽኪንታ ሙዓሢ ጎይያ ዬያ ዓሽኮ ሙዓኒ ዳንዳዓ። 23 ጋዓንቲ ሱጉሢ ላኦሎንቲባኣ ዓሽኪ ዲንሢ ሙዑዎጉዲ ዲንሢኮ ዲኔቆ፤ ዓይጎሮ ገዔቲ ሽምፓ ሱጉይዳ ዓኣሢሮ ሽምፖ ዓሽኮና ዎላ ሙይፖቲ። 24 ሱጉሢ ዑሽኪፖቲ፤ ጋዓንቲ ዎኣሢጉዲ ሳይይዳ ላኦሎዎቲ። 25 ዬያ ዲንሢ ካፒንቲ ኩንሢቲ ያኦሲ ዎዛዲ፤ ዲንሢንታ ዲንሢኮ ናኦቶንታሞ ኮሽ ማዕንዳ። 26 ዬያሮ ያኦሲሞ ደማዲ ዲንገይና ዲዛሞ ዲንሢ ናኦቤ ናኦቦ ዲንገይ ዲዛ ደኦራ ቤዛማ ሌሊ

11:29 11:29 ላሚ. ዎማ 27:11-14፤ ዒ.ያ. 8:33-35። 12:3 12:3 ላሚ. ዎማ 7:5። 12:16 12:16 ማኸ. ማፃ 9:4፤ ሌዊ. ዓከ 7:26-27፤ 17:10-14፤ 19:26፤ ላሚ. ዎማ 15:23። 12:24 12:24 ሌዊ. ዓከ 17:10-14።

ዔኪ ዓኣዲዎቲ። 27 ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንሢ ሚቺ ዒንገ ዒንገያ ጌይፃ ዓሸኮና ሱጉዳና ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢም ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቺ ዒንጉዎቲ። ማሌ ዒንገያ ማሃ ዒንገ ባኮኮ ሱጉፃ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢም ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ኮይላ ላኣሊንቶንጎ፤ ዓሸኮ ጋዓንቲ ዒንሢ ሙዒኒ ዳንዳዒ። 28 ታኣኒ ዒንሢ ዓይሣ ዋጎ ቢያ ጉሙርቁንቲ ካቸዎቲ፤ ዒንሢ ዩያይዴቲ ዒንሢንታ ዒንሢኮ ናኣቶንታም ቢያ ባኣዚ ናንገና ገኢጋያ ማዓንዳኔ፤ ያዲ ዒንሢ ማዳ ዎደና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢ ቤርታ ፒዜ ባኣዚ ዒንሢ ማዳኔ ጌይሢኮ» ጌዔ።

ማሌ ካኣሺ ዛላ ኬኤዚንቲ ባኣዚ

29 «ዒንሢ ናንገ ዓጮይዳ ማሌ ዴርና ዒንሢ ያልታ ዎደና ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ባይዛንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዓጮ ዔኪ ዒንሢ ናንገንዳኔ። 30 ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ዴር ባይዜሰካገ ዔያታ ማዳ ባኮ ዒንሢ ማዳሢዳ ጌሉዎጉዲ ዒንሢና ዔሩዎቲ፤ ኰኤኒያ ዔያቶ ጎይያ ማዳንዳኔ ጌዒ ዩይ ማሌ ዴራ ፔ ጸኣዛ ዎይቲ ካኣሸካቲ ጌይ ጸኣጪ ሺሪገቲ። 31 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢም ዘገ ዒንሢ ካኣሸካ ጎይያ ዩይ ማሌ ዴራ ፔ ጸኣዛም ዘገሢ ጎይያቲ ማዓኒ ኮይሱዎሴ፤ ዔያታ ፔ ጸኣዛም ዘገ ካኣሸካ ዎደና ማዳ ባካ ቢያ ሚርጌና ሻኣካያ፡ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዒሣያኮ፤ ዔያታ ማሌ ዓታዛ ፔኤኮ ሸዔ ናኣቶ ሚቺ ዒንጎ ቤዛይዳ ፔ ጸኣዛም ሚቺ ዒንጎ» ጌዔ።

32 «ዓካሪ ታ ዒንሢ ዓይሣ ባኮ ቢያ ማዳዎቲ፤ ዩያ ባኮይዳ ፔቲታፃ ዔኤቢ ቃሲገቲ፤ ፔቲታፃዎ ሃሃ ዔኤቢ ዓይሲገቲ» ጌዔ።

13

1 ሃሃ ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ዒንሢ ባኣካገ ሎንሃ ኬኤዛ ዓሲ፤ ገንሃ ሃሃ ዓውቲና ዔኤቢ ኬኤዛ ዓሲ ዔቁጋገ፡ ጸኣሲ ዎልቁና ማዳንታ ባኣዚ፡ ሃሃ ዓኪ ዲቃሃ ባኣዚ ታ ማዳንዳኔ» ጌዔም፡ 2 ዩይ ዒ ጌዔ ዓኮ ዲቃሃ ባካ ማዳንቲ ኩሜያ ማዕቲያ ዩይ ዓሢ ለዒንሢ ቤርታ ዔሩዎ ማሌ ጸኣሲ ኰ ካኣሸኮም» ጌዔ፡ 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣሲ ዒዛ ጎኔ ዒናገ ዒንሢ ናሽኬቲያ ዔራኒ ኮዒ ዩያ ዓሢ ዳኬያናንዳሢር ዩያ ሎንሃ ኬኤዛ ዓሣሢሲና ዓውቶና ዴንቃሢሲያ ዎይዚገቲ። 4 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢ ጋዓ ጎይያ ሃንቲዎቲ፤ ዒዛ ሌሊ ዒገጩዎቲ፤ ዓይሢያዎ ካፒ፡ ዒ ጋዓ ባኮዎ ዎይዙዎቲ፤ ዒዛ ካኣሸኮዎቲ፤ ዒዛና ዒንሢኮ ፔቲማ ዶዲ ማዕንጎ። 5 ዓይሌ ማዕ ዒንሢ ናንጌ፡ ገብፃ ዓጮገ ኬሲ ዒንሢ ዓውሴ ናንገና ናንገ ጎዳሢም ዎይዞ ዒንሢ ዒፃንዳጉዲ ማዳ ዓውቶና ዴንቃኔ ሃሃ ሎንሃ ባኮ ኬኤዛኔ ጋዓ ዓሲ ቢያ ዎዎዲዎቲ፤ ዩይ ዓሢ ዶዲሺ ዓርቁ ዒንሢ ናንገንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢ ዓይሢ ጎይያይዳገ ሸኣሻኒ ዒንሢ ማሌያኮ፤ ዩያር ዩያ ፑርታሢ ዒንሢ ባኣካገ ባይዙዎቲ» ጌዔ።

6 «ማሌ ዓቲም ዒንሢኮ ዒሸታቲያ ጌኤዚ፡ ዒንሢኮ ዓቲንቆ ናፃ ማዕቲያ ዉዲር ናዓ ሃሃ ዒንሢ ናሽካያ ዒንሢኮ ማቾ ማዕቲያ ዒንሢኮ ጉሙርቁንታ ላጌ ማዕይ ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓድንሢንታ ዒንሢንታ ዘገ ካኣሸኪ ቤቁባኣ ማሌ ጸኣሲም ዘገ ካኣሸካንዳጉዲ ዴሚና ዒንሢ

ጌሻያ ማዕቲ፡ 7 ለዑኬ ማዕቲያ ሃኬ፤ ሳዎኮ ፔቲ ዛላገ ዴንዲ ባጎ ዛሎኮ ጋገ ሄላንዳኣና ዒንሢ ኮይሎይዳ ዓኣ ማሌ ዴራ ካኣሸካ ጸኣዛ ኰ ካኣሸኮም» ዒንሢ ኮራ ጌዔ፡ 8 ዒዚ ጋዓ ባኮ ዔኤዒገቲ፤ ዎይዚገቲ፤ ዩያም ሚጪንቲገቲ፤ ዒዛ ማኣሪገቲ፤ ዒዛኮ ሸምገ ዓይሳኒያ ማሊገቲ። 9 ማኣሙዎፃ ዒዛ ዎዎዲዎቲ፤ ሹጮና ዒዛ ቤርታዲ ኔ ዴዔ፤ ማሌ ዓሳ ቢያ ሃሃ ማንገ ዒዛ ዴይ ዎድንጎ። 10 ዓይሌ ማዕ ዒንሢ ናንጌ ገብፃ ዓጮይዳገ ኬሴ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢዳገ ዒንሢ ሃኪሳኒ ዩይ ማሌሢር ሹቻ ዴይ ዒዛ ዎዎዲዎቲ፤ 11 ዩካገ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ዩያ ማዳንቲ ባኮ ዎይዚ ዒገጫንዳኔ፤ ዩያር ዩያጉዴ ፑርታ ባኣዚ ለሚ ማዳንዳ ዓሲ ባኣሴ» ጌዔ።

12 «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢ ዒንሢም ዒንገ ካታሞንሢዳ ዒንሢ ናንገ ዎደና፡- 13 ዒንሢ ዓሶ ባኣካገ ፔቲ ፔቲ ፑርታ ዓሲ ዔቁ ዒንሢ ናንገ ካታሞይዳ ዓኣ ዓሶ ዳቢሺ ኰ ዴንዲ ማሌ ጸኣሲ ካኣሸኮም» ጌዒ ባይሲንታ ባንሢ ዔኪ ዓኣዲያ ማዕም ዒንሢ ዎይዜቲ፡ 14 ያዲ ጌይ ካኣሸኪንታ ባኣዚ ዒንሢ ዎይዜ ዎደና ዩኖ ዛሎ ኮሺ ጸኣጪ ዔሩዎቲ፤ ዩይ ፑርቶ ባካ ዒንሢ ባኣካ ጎኔ ማዳንቲያ ማዕቲ፡ 15 ዩኖ ካታሞይዳ ናንገ ዴር ዔያቶኮ ቆልሞንታ ቢያ ዎዲዎቲ፤ ዩኖ ካታሚሎ ጋፒሲ ባባይዙዎቲ። 16 ዩኖ ካታሞይዳ ናንገ ዓሶኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ማንፃ ዔኪ ካታሞኮ ዓሳ ቡካ ጸኣካ ቡኩሱዎቲ፤ ዩካገ ዩኖ ካታሚሎና ዒዛይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢም ሚቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ታሚና ሚቺዎቲ፤ ለሚ ማንገቲዎያ ናንገና ዶዔ ካታሚ ማዕ ዓዓቶንጎ። 17 ባይዛንጎ ጌይንቲ ባኮይዳገ ዓይጎ ባኣዚያ ዒንሢር ማሃ ዓይሲ ዔኪገቲ፤ ዒንሢ ዩያይዲ ዔኩዎፃ ሃሽቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛኮ ዴኤገ ዒገቻ ዳጎና ዒንሢዳ ዔቁፃ ሃሺ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓድንሢም ዒ ጫኣቁ ጎይያና ፓይደዎ ዒንሢኮ ሚርገሻንዳኔ። 18 ሃኖ ታ ዒንሢም ኬኤዛ ዓይሢያ ዒንሢ ካፒ፡ ዒዚ ዒንሢዳገ ኮዓ ባኮ ቢያ ማዳያ ዒንሢ ማዕቲ ዩይ ጫኣቁማ ዒንሢም ማዳንቲ ኩማንዳኔ» ጌዔ።

14

ዩኤፒ ዩኤካኣና ማዳሢ ለኣገንቲ ባኣዚ

1 ሙሴ ሃሃ ኬኤዛዎ፡- «ዒንሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢ ናይኬ፤ ዩያር ዓሲ ሃይቁም ዒንሢ ዩኤካ ዎደና ዑዎ ዎኣጪንቲ ቶኦኮዎ ዒንሢኮ ጉኡሊንቲገቲ፤ 2 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጸኣዛሢም ዒንሢ ዴማዳ ዴሬኬ፤ ሳይይዳ ናንገ፡ ሃንጎ ዓሶይዳገ ቢያ ዒዛም ዴማዳ ዴሬ ዒንሢ ማዕንዳጉዲ ፔኤም ዒንሢ ዒ ዶኦሬኔ» ጌዔ።

ዓሽኪ ሙይንታ ባኣዚና ሙይንቲዎ ባኣዚ (ሌዊ. ዓኬ 11:1-47)

3 «ቁፃ ማዕ ዓይጎ ባኣዚኮዎ ዓሽኮ ሙይገቲ፤ 4 ዒንሢ ዓሽኮ ሙዓንዳጉዲ ኮይሳ ባካ፡- ባይ፡ ማራይ፡ ዎኣሪ፡ 5 ሮኣቶ፡ ጌንዓ፡ ሞይሌ፡ ሚርዳ፡ ጋፒሪንታ ዎሽንታኬ። 6 ቶኮ ሹቁላ ለምፃ ፓቁንቲያ፤ ሃሃ ዓሌ ዳዓ ባኮ ሙዑዎቲ፤ 7 ጋዓንቲ ቶኮ ሹቁላ ለምፃ ፓቁንቲባኣያ፡ ገንሃ ዓሌ ዳዑዎ ባኣዚ ሙይገቲ፤ ዩያር ጋኣሎንታ

ዋሪሌንታ ሹኦንጎታ ይያጉዳ ባኮ ሙይፖቴ፤ ይያጉዳ ባኮ ዓሌ ዳዓያ ማዕታቲያ ቶኮ ሹቁላ ላምፖ ፓቂንቲባኢያ ማዕረግ ሲንሢኮ ቁጭ፤ 8 ጉዲንሢያ ሙይፖቴ፤ ዓይቶኮ ቶኮ ሹቁላ ላምፖ ፓቂንቲያ ማዕቲያ ዓሌ ዳዕ-ዋያታሢሮ ቁጭ ማዕኔ፤ ይያጉዳ ባኮ ሙይፖ ዓታዛ ሃይቁም ዑፖ ዑፖ ካኦሚፖቴ» ጌዔ።

9 «ሞላሢ ዜርዎይዳፓ ጋኦሲና ዒልዎይዳ ቁኡሪ ማላ ባኦዚ ዓኦ ባኮ ሙዒኒ ሲንሢሢ ዳንዳዒ፤ 10 ጋዓንቲ ዋኦሢዳ ናንጋያ ጋኦሲና ቁኡሪ ማላ ዒልዒባኦ ባኮ ቢያ ሙይጎቲቆሴ፤ ይያጉዳ ባኮ ሲንሢኮ ቁጭ ማዕንዳያ ኮይሳ፤» ጌዔ።

11 «ካፖይዳፓኦ ዓሸኪ ሙይንታኒ ኮይሳዞንሢ ሙዑዋቴ፤ 12-18 ዓሸኪ ሙይንታኒ ኮይሱዋ ካፓ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታዞንሢ፤ ይያጉ፡- ዚኢጊላ፡ ሃምፑራ፡ ኮኦኔ፡ ከላንቁ፡ ዲማ ዲማ ዜኤጌ፡ ዲማ ዲማ ቁራከ፡ ቱኡቲ፡ ሃንጋሃንጋ፡ ጫሬ ካፒ፡ ዲማ ዲማ ጋርማ ዜርሢ፡ ኩኩቴ፡ ሶኦሃ ሃምፑራ፡ ሙኡታሌ፡ ባዚ ካፒ፡ ቶኮ ኬኤላ ዋላ ካኦሚ ባዞ ካፓ፡ ጫውራ፡ ቦኦካ፡ ቆልሞና ሃንታ ቦኦሪ ካፓ፡ ማኦሎንታ ፓቃቴንታኦ» ጌዔ።

19 «ጋኦሲና ባራና ዳኮ ዳኮ ባኮ ቢያ ሲንሢኮ ቁጭ፤ ይያጉዳ ባኮ ሙይጎቲቆሴ፤ 20 ጋዓንቲ ዓይቶ ባኦካፓ ዲማና ሙይንታኒ ኮይሳ ባኮንሢ ሲንሢ ሙዒኒ ዳንዳዒ፤» ጌዔ።

21 «ሃይቁ ባኦዚኮ ዓሸኮ ሙይፖቴ፤ ሲንሢ ባኦካ ናንጋ፡ ማሌ ዓጮ ዓሳ ይያ ሙዒንዳጉዲ ሲንጉዋቴ፤ ሃንጎ ማሌ ዓጮ ዓሳም ዓሸኮ ሲንሢ ሻንቻኒ ዳንዳዒ፤ ሲንሢ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ጸኦዞሢያ ዲማዳ ዳሪከ። ዋናናይ ሲንዳ ዲኦቆና ካሢፖቴ» * ጌዔ።

ታጳይዳፓ ፔቴማ ሲንጎ ዳምቦ

22 «ለዓ ሌዓ ጎሸኪ ሲንሢ ዳንቃ ሃኦኮ ቢያሢዳፓ ታጳይዳፓ ፔቴ ኩቺ ዔኪ ዔኪ ዲማሲ ጌሡዋቴ፤ 23 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ጸኦዞሢ ዒዞ ሲንሢ ካኦሸካንዳጉዲ ደኦሪ ቤዞ ዔኪ ዓኦዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቡከንቲ ሲንሢኮ ሃኦካፓ፡ ዋይና ዑኩና ሪሚቶ ዛይቶናይዳፓ ታጳፓ ፔቴ ኩቺ ዔኪ ሲንሢ ዲማሴሢንታ ሲንሢ ዔኪ ሙኩ፡ ባኦቶና ዋኦሮናኮ ቤርታ ሾይንቲ ቆልሞ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ጸኦዞሢ ጴዳ ቤዞ ሙዑዋቴ፤ 24 ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ጸኦዞሢ ሲንሢ ሲንሢ ሲንሢ ማዕ ሃሃ ዒዞ ሲንሢ ካኦሸካንዳጉዲ ዒ ደኦሪ ቤዞ ሲንሢኮ ሃኬ ማዒ ሲንሢ ዲማሲ ኬሴ ባኮ ዔኪ ዒኦካ ሄሊሳኒ ዳንዳዒንቲባኦቴ፤ 25 ታጳፓ ፔቴ ኩቺ ሲንሢ ዲማሲ ኬሴ ባኮ ሚኦሽም ሻንቻ ሚኦሽ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኦሸከንታ ቤዞ ዳንዲዋቴ። 26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ጸኦዞሢ ጴዳ ቤዞ ቡከንቲ ሲንሢ ኮዔ ጎይ፤ ማራይ፡ ዋይኔ ዑሽንታ ማሌ ካፅ ዑሽያ ሻንቁ ዒኦካ ሙይ ዑሽኩዋቴ፤ ይያይዲ ሲንሢንታ ሲንሢኮ ማኦሮ ዓሳንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ጸኦዞሢ ጴዳ ቤዞ ዋዞዲዋቴ» ጌዔ።

27 «ሲንሢ ይያይዳ ዋደና ሲንሢ ባኦካ ናንጋ፡ ለዋ ዓሳ ዋሊፖቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ሲንሢኮ ዋላ ዔያታ ጊሸቲ ዔኪ ዓከ ባኦሢሮከ። 28 ሃይሣሳ ሃይሣሳ ሌዎኮ ጋፒንግ ሲንሢ ጎሸኪ ሃኦኮይዳፓ ቢያ ታጳይዳፓ ፔቴ ኩቺ ኬሴ ኬሴ ሲንሢኮ ካታማ ካታማ ቡኩሱዋቴ፤ 29 ይያ ሃኦኮ ሲንሢ

ባኦካ ናንጋ፡ ሲንሢኮ ዋላ ዓጮ ጊሸቲ ዔኪባኦ ለዋ ዓሳንታ ማሌ ዓጮፓ ቤሲ ባይቁ ሙኬ ዓሳንታ ዜኤሮ ናኦቶንታ ዜኤሮይዳንሢንታ ሙዎንጎ፤ ይያ ሲንሢ ማዳቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ጸኦዞሢ ሲንሢ ማዳ ባኮና ቢያ ሲንሢ ዓንጃንዳ፤» ጌዔ።

15

ጋሌ ሃሽንታ ሌዔ (ሌዊ. ዓክ 25:1-7)

1 ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ሲንሢ ሚኦሽ ታልዔ ዓሲም ቢያ ለንካሳ ለንካሳ ሌዎኮ ጋፒንግይዳ ጋሌ ሃሹዋቴ፤ 2 ሲንሢ ማዳንዳ ጎይ፤ ሃካፓ ለካ ኬኤዛንታ ጎይ፤ ሲንሢ ፃጲ ማዕ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሲም ሚኦሽ ታልዔ ዓሲ ጋሌ ሃሻንዳያ ኮይሳ፤ ይያ ጋሌ ሃሽ፤ ሌዎ ጌሢሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤርታሢሮ ሲንሢ ፃጲ ማዕ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ታልዔ ሚኦሽ ማሢ ዔካኒ ጌይፖቴ። 3 ማሌ ዓጪ ዓሲታንቲ ሲንሢ ታልዔ ሚኦሽ ጋዓንቲ ጸኦጪ ዔካኒ ዳንዳዒ፤ ሲንሢ ፃጲ ማዕ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሲም ሲንሢ ታልዔ ሚኦሽ ጸኦጪ ዔከፖቴ» ጌዔ።

4-5 «ታኦኒ ሃና ሲንሢም ዓይሢ ዓይሢ፤ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ጸኦዞሢ ሲንሢ ማዳያ ማዕቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲንሢ ሚርጌና ዓንጃንዳሢሮ ዒዚ ሲንሢም ሲንሢሮ ማሢ ሲንጋ ዓጮይዳ ሲንሢ ባኦካ ማንቆ ዓሲ ባኦያ ማዕንዳ፤ 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲንሢም ጫኦቁ ጎይ፤ ሲንሢ ዓንጃንዳ፤ ሲንሢ ማረጌ ዳሪም ታልዓንዳ፤ ጋዓንቲ ዔያቶ ፃጳፓ ማዕ፡ ዓይጎ ዓሲፓኦ ሲንሢ ታልዓንዳ፤ ሲንሢ ማረጌ ዳሪኮ ዑፃ ማዕ ዋይሢያ ማዕንዳ፤ ሲንሢኮ ዑፃ ማዕንዳ ዓይጎ ዓሲያ ባኦሴ» ጌዔ።

7 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ጸኦዞሢ ሲንሢም ሲንጋ ሳዓ ሲንሢ ናንጋ ካታሞይዳ ቢያ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ሜታዳያ ማዕ ጴዳቴ ይይ ሲንሢኮ ዒጊኒ ማዕሢሮ ዛጊ ዘቲ ጌይፖቴ፤ ሚኦሽ ዒዞም ሲንጋኒ ዲኦዲፖቴ። 8 ጋዓንቲ ኩጮ ሲንሢኮ ቡሊ ኮይሳ ባኮ ቢያ ዒዞም ታልዑዋቴ። 9 ጋላ ሃሽንታ ለንካሳ ሌዓ ሄላኒ ዑኩኔ ጌዒ ሜታዳ፡ ሲንሢኮ ፃጳሢ ታልዎ ለኦጊፖቴ፤ ይያጉዳ ፑርታ ማላሢ ሲንሢኮ ዒና ጌሎፓ፤ ሲንሢ ታልዓዓ ጌዔቴ ይይ ሜታዳ፡ ሲንሢኮ ዒጊናሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዒላታንዳ፤ ይያር ይይ ሲንሢኮ ዳቢንቲ ማዒ ዓርቁንታንዳ። 10 ጋዓንቲ ኩሹሞና ዘቲ ጋዓ፤ ዒዒንጉዋቴ፤ ሲንጋ፤ (ዓይጋ ታ ሲንጌይ) ጌዒ ዒናና ማሊፖቴ፤ ያዲ ጉውዋ፤ ሲንሢ ሲንጌያ ማዕቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ሲንሢኮ ጸኦዞሢ ሲንሢ ማዳ ማዳና ቢያ ዓንጃንዳ። 11 ዋይቴቴያ ሲንሢ ናንጋ ሳዎይዳ ሜታዳያ ማዕ፡ ማንቆ ዓሲ ባይቁንዳዋኦሢሮ ሲንሢ ዓጫ ናንጋ ሜታዳ ዓሳና ማንቆ ማዕያ ዓሳም ኩጮ ቡሊ ሲንሢ ሲንጋንዳጉዲ ታ ዓይሢ» ጌዔ።

ዓይሌ ማዒ ማዳ ዓሲም ማዳኒ ኮይሳ ባኦዚ (ኬሴ. ማፃ 21:1-11)

12 «ዓቲንቁታቴያ ለኦሊ፡ ዒሰራዔኤሌ ፃጳፓ ማዕ ዓሲ ፔና ዓይሌ ማሢ ሲንሢ ፔቴ ፔቴሢም ሻንቻያ ማዕቴ

* 14:21 14:21 ዋናናይ ሲንዳ ዲኦቆና ካሢፖቴ ይይ ካኦናኔ ዓሳ ማዳ ዳምቤኬ፤ ያኦሲ ይያ ማዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማዳዋጉዲ ለኦጊሢ ዓይጎሮታቴያ ዓርቲዋሴ። 14:21 14:21 ኬሴ. ማፃ 23:19፤ 34:26። 14:29 14:29 ሌዊ. ዓክ 27:30-33፤ ፓይ. ማፃ 18:21። 15:8 15:8 ሌዊ. ዓክ 25:35። 15:11 15:11 ማጉ. 26:11፤ ማር. 14:7፤ ዮሃ. 12:8።

ለሆነ ሌላ ዓይነት ማዕከላዊ ለንካሳ ሌዎና ዓይላታጋ ጋሌ ባኣያ ዓዛ ከኬሱዋቱ፤ 13 ዓይላታጋ ዓንሣ ዓዛ ከሳ ዋድና ኩቺ ጉሪ ከሲ ዳኪፖቱ፤ 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ዓንጌ ዓንጃይዳጋ ጌይፃ፡- ማራቶይዳጋ፡ ሃኣኮይዳጋ፡ ዋይኖ ዑተይዳጋ ኮሹዋና ዓዓንጉዋቱ። 15 ዓንሣ ሃያኮ ቤርታ ገብፃ ዓጮይዳ ካራሚ ማዕ ናንጌሣንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩካጋ ዓንሣ ጋሌባኣ ከሴሣ ማሊ ጳቂሁዋቱ፤ ታኣኒ ሃኖ ዓንሣ ሃያ ዓይሣሣ ዩያሮኬ» ጌዔኔ።

16 «ጋዓንቱ ዓይሌ ማዕ ማዳሣ ዓንሣንታ ዓንሣኪ ማኣሮ ዓሶንታ ናሽከ፤ ሃሣ ዓንሣኪ ዋላ ገኢጊ ናንጋሣሮ ዳንዳኒ ኮዑዋያ ማዕቲ፤ 17 ዓንሣኪ ማኣሮ ካራ ከሲጋጋ ዋኖ ዩያኮ ዋሳፒቸና ዑሩዋቱ፤ ዩካጋ ዓ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዓኢካ ዳዒ ዓንሣሣ ማዳያ ማዓንዳኔ፤ ዓይሌ ማዕ ማዳ ላኣሊታቲያ ዓመይዳዋቱ። 18 ዩያጉዲ ማዳ ዓሲ ከሲ ዓንሣ ዳካ ዋድና ዩይ ዓሣ ሚኢሹ ጨገ ዓንሣ ማዳሻ ፔቲ ዓሲ ለሆ ሌዔ ማዳሰካጋ ጳንጨፎ ማዳ ዓንሣሣ ማዳያታሣሮ ዓኔና ማሊ ያዩፖቱ፤ ከሲ ዳዳኩዋቱ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ማዳና ቢያ ዓንሣ ዓንጃንዳኔ» ጌዔኔ።

ቆልሞኮ ቤርታ ሾይንቱ ናይ ዛላ

19 «ዓንሣኪ ባኣቶ ማም ማራታ ቤርታ ሾዔ ጌማይ ማዕቲያ ዓዳ ማዕቲያ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ሞዳ ማህዋቱ፤ ቤርታ ማዕ ሾይንቱ ጌማይና ዓይጎ ባኣዚያ ማዳፖቱ፤ ዩያጉዲ ማራቶኮዋ ቤርታ ሾይንቱ ዓዳኮ ዑፃጋ ጋጋና ታይዚ ዓኪፖቱ፤ 20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓዛ ዓንሣ ካኣሽካንዳጉዲ ፔኤም ደኣሪ ቤዘይዳ ሌዓ ሌዓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ጳዳ ቤዛ ዓንሣ ማኣሮ ዓሶና ዋላ ዩያቶ ሹኪ ሙዑዋቱ። 21 ጋዓንቱ ዩያ ቆልሞኮ ቦሃጎ ባኣዚ ዓኣያ ማዕቲ ጌይፃ፡- ዋሮ፡ ዓኣፒ ባይቄያ፤ ሃሣ ዩያጋ ሀሣ ዓኣዳ ባኣዚ ዓኣያ ማዕቲ ዩያጉዳ ቆልሞ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ማሻ ዓንጎ ዓንገሣ ማሃ ሸኢሸፖቱ። 22 ዩያጉዳ ቆልሞ ዓንሣኪ ማኣራ ዓንሣ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ዳምቦ ጎይፃና ጌኤሽኬያ፡ ሃሣ ጌኤሽከባኣያ ማዕቲያ ሮኦቶንታ ጋፒሪንታ ዓንሣ ሙዓሣጉዲ ቢያሣ ሙሙዑዋቱ። 23 ጋዓንቱ ሱጉያ ዓያቶኮ ሙኡዚ ማሃ ሙይፖቱ፤ ዋኣሣጉዲ ሳዓ ላላኣሉዋቱ» ጌዔኔ።

16

ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ (ኬሲ. ማፃ 12:1-20)

1 ሙሴ ከኤዛያ፡- «ጸኣሲ ገብፃ ዓጮ ዓይላቶይዳጋ ዓንሣ ከሴሣ ዓቢቤ ዓገኖኮ ፔቲ ከሊ ዋንቲና ማዕሣሮ ዩኖ ዓገኖና ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ማንሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ቦንቾዋቱ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ዓዛ ሱንፃ ካኣሽከንታዳጉዲ ደኣሪ ቤዘ ዓኣዲ ዓኢካ ዓዛ ቦንቻኒ ዓንሣኪ ማራቶይዳጋ ማዕቲያ ባኣቶይዳጋ ደኣሪ ፔቲ ፔቲ ሹኩዋቱ፤ 3 ዩያ ካዋሣ ዓንሣ ሙዓኣና ሙኡቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ ሙዑዋቱ፤ ገብፃ ዓጮጋ ሩኡሪ ዓንሣ ከሰካፃ ማዳ ጎይፃ ላንካይ ከሊ ጉቤ ሙኡቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ ሙዑዋቱ፤ ዩይ ማቶ ካሣ ጌይንታንዳኔ፤

ዩያሮ ዓንሣ ናንጋ ዋድ ቢያይዳ ሚርጌ ማቶ ዓንሣ ዔኬ፤ ገብፃ ዓጮጋ ከሰኬ ከሎ ዩያና ጳቂሣንዳኔ። 4 ዳንዲ ላንካይ ከሊ ሄላንዳኣና ዓንሣ ዓጮይዳ ዓይጎ ዓሲ ማርካኣ ማም ሙኡቃ ፃኣዛ ባኣያ ማምንጎ፤ ቤርታሳ ከሎኮ ዋንቶ ዓንሣ ጸኣሲም ጌይ ሹኬ ቆልሞኮ ዓሽካ ቢያ ዓመዋንቶ ሙይንቲ ጋጋጋንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

5 «ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾሮ ጌዒ ሹኮ ቆልሞ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንሣሣ ዓንጌ ዓጮ ካታዋ ቢያሣዳ ዓንሣ ሹካንዳያ ኮይሱዋሴ። 6 ጋዓንቱ ሹከንታኒ ኮይሳሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ዓዛ ዓንሣ ካኣሽካንዳጉዲ ደኣሪ ቤዘማካ ሌሊኬ። ዩይያ፡- ዓባ ጌላኣና ገብፃ ዓጮጋ ዓንሣ ከሰኬ ከሎና ከሰኬ ዋድማ ካፒ ማዳንዳያ ኮይሳኔ። 7 ዩያ ዓሽኮ ካሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ደኣሪ ቤዘ ሙዑጋጋ ዚሮ ጉቲ ዓንሣ ማኣሪ ማኣሪ ማዕ ዳንዲዋቱ። 8 ዩማጋ ዳንዲ ለሆ ከሊ ሄላንዳኣና ላኣዳ ሙዑዋቱ፤ ላንካሳ ከሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ዘገ ካኣሽካኒ ቡኪንቱዋቱ፤ ዩኖ ከሎ ማዳ ማዳፖቱ» ጌዔኔ።

ማኣሎ ቡሪያና ቦንቾንታ ቦንቾ (ኬሲ. ማፃ 34:22፤ ሌዊ. ዓኬ 23:15-21)

9 «ማኣሎ ቡሪያ ዓንሣ ዓርቂማጋ ቃልሾ ከሊ ከሊ ላንካይ ጋይዳዋቱ፤ 10 ዩካጋ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓንሣ ዓንጃ ጎይፃጉዳያ ዓንሣ ሹኔና ዓንሣ ዓንጋ ዓንገሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ማንገ ማኣሎ ቡሪያና ቦንቾ ቦንቾ ከሊ ጌሣ ቦንቾዋቱ። 11 ዓንሣኪ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዳሮ ናኣቶንታ ዓንሣሣ ማንገ ማዳ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ዓንሣኪ ካታዋይዳ ናንጋ ሌዊ ዓሶንታ ማሌ ዓጮይዳጋ ሙኪ ናንጋ ዓሶንታ ዜኤሮ ናኣቶና ዜኤሮ ዓንድንሣንታ ዋላ ዓዛ ከሎ ቡከ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓዛ ዓንሣ ካኣሽካንዳጉዲ ደኣሪ ቤዘይዳ ዋዛዳዋቱ። 12 ዩንሣ ዳምቦንሣ ዘገ ካቸዋቱ፤ ሃሣ ዓንሣ ገብፃ ዓጮ ዓይሌ ማዕ ናንጌሣያ ጳቂሁዋቱ» ጌዔኔ።

ዉልሾ ዳማ ቦንቾንታ ቦንቾ (ሌዊ. ዓኬ 23:33-43)

13 «ዓንሣ ማኣሎ ቡሪ፡ ሃሣ ዋይኖዋ ማንፃ ጨኡጲ ጋፒሴሰካጋ ላንካይ ከሊ ሄላንዳኣና ዉልሾ ዳማ ቦንቾ ከሊ ጌሣ ቦንቾዋቱ፤ 14 ዩያ ቦንቾ ዓንሣኪ ዓቲንቆ ናኣታ፡ ዉዳሮ ናኣታ፡ ማዳ ማዳ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ፡ ዓንሣኪ ካታዋይዳ ናንጋ ሌዊ ዓሶንታ፡ ማሌ ዓጮይዳጋ ሙኪ ናንጋ ዓሶንታ፡ ዜኤሮ ናኣቶንታ ዜኤሮ ዓንድንሣንታ ዋላ ቡከ ዋዛዳ ቦንቾዋቱ። 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ዓዛ ዓንሣ ካኣሽካንዳጉዲ ደኣሪ ቤዘይዳ ላንካይ ከሊ ሄላንዳኣና ዳዒ ዓዛ ቦንቾዋቱ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ዓንሣ ጎሽኬ ሃኣኮና ዓንሣ ማዳ ባኮና ቢያ ዓንጃንዳሣሮ ዩኖ ቦንቾ ዋዛዳ ቦንቾዋቱ» ጌዔኔ።

16 «ዓንሣኪ ዓቲንቃ ቢያ ሌይዳ ሃይሣ ማይንቲ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾንታ፡ ማኣሎ ቡሪያ ቦንቾንታ፡ ዉልሾ ዳማ ቦንቾንታ ቦንቾ ቦንቻኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓንሣኪ ጸኣዛሣ ደኣሪ ቤዘይዳ ቡኪንቶንጎ፤ ቦንቾሮ ዓያታ ሙካ ዋድና ኩቺ ጉሪ ሙኮጋ፤ 17 ዓያታ ዓንጋኒ ዓኪ ሙካንዳ

15:18 15:18 ሌዊ. ዓኬ 25:39-46። 15:19 15:19 ኬሲ. ማፃ 13:12። 15:23 15:23 ማኬ. ማፃ 9:4፤ ሌዊ. ዓኬ 7:26-27፤ 17:10-14፤ 19:26፤ ላሚ. ዋማ 12:16፤ 23። 16:8 16:8 ሌዊ. ዓኬ 23:5-8፤ ጋይ. ማፃ 28:16-25። 16:12 16:12 ጋይ. ማፃ 28:26-31። 16:15 16:15 ጋይ. ማፃ 29:12-38።

ባካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲያቶም ዲንጌ ጎይያ፤ ሃሣ ዓንጃ ጎይያጉዳያ ማፃንጎ» ጌዔ።

፲፮ ዋጊ ዋጊህ ዛላ

18 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛህ ፔቴ ፔቴ ፃጶም ዲንጋ ዓጮኮ ካታዎይዳ ካታዎይዳ ዋጌ ዋጋንዳ ዓሲና ዋይሃንዳ ሱኡጌና ደኦቶፎቴ፤ ዬንሂ ዓሲንሂ ዓሲ ዲማሲ ዛጉዋፃ ዋጋንዳያ ኮይሳ፤ 19 ዋጎ ዋጊያ ዋሲሲፖቴ፤ ዓሲ ዲማሲ ዛጊ ዋጊፖቴ፤ ዓሲ ጌሺፖቴ፤ ዳሚና ዓኮ ሚኢሼ ዓኪፖቴ፤ ዬያጉዳ ሚኢሻ ዔር ዓሲኮ ዓኢፖ ባይዚ ዋሶ ዋጊ ዋጊሳ። 20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሂም ባይጋ ዓጮ ዳካሊ ሸምፔና ናንጋጌ ፔዜ ዋጌ ሌሊ ዋጉዋቴ» ጌዔ።

21 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛህም ሚቺ ዲንጎ ቤዘ ዲንሂ ኮሻሂኮ ኮይላ ዓሸራ ጌይንታ ጾክዜሎኮ ማላታ ማዕ ሚሂ ደቀፖቴ፤ ሃሃ ቱኪፖቴ።

22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛህ ዲፃያ ማዕ ካኢሽኮ ዳኣቦዋ ዲኢካ ዳኢሲፖቴ» ጌዔ።

17

1 ሙሴ ኬኤዛያ፡- «ዲንሂኮ ባኣቶይዳፓ ማዕቴያ ማራቶይዳፓ ፔቴ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚ ዓኣ ቆልሞ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛህም ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሂ ማሂ ሺኢሺፖቴ፤ ዬያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲፃያኮ» ጌዔ።

2-3 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛህ ዲንሂም ዲንጋ ካታዎኮ ፔቴ ካታማይዳ ዓኣ ዓቲንቁ ማዕቴያ ላኣሊ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛህ ቤርቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ማዲ ዲዛና ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሻያ ማዕቴ፤ ጌይያ፡- ሜሌ ካኢሽኮ ባኣዘም፡ ዓቢንታ ባጊነንታ ዠኣጌንታም ዘጊ ካኢሽኮያ ማዕቴ፤ 4 ዬያጉዳ ባኣዚ ዲንሂ ዋይዜ ዋደና ኮሺ ዛጊ ጾኦጪ ዔሩዋቴ፤ ዬያጉዳ ፑርቶ ባካ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ማዲንቲሂ ጎኔ ማዕቴ፤ 5 ዬያ ዓሂታቴያ ዬኖ ዓሴሎ ካታማፓ ዙሎ ኬሲ ሹቻ ዲይ ዋዲዋቴ። 6 ጋንጎቴ ዬያይዲ ዋዲንታንዳሂኮ ቤርታ ላምፃ፡ ሃንጎ ሃይሃ ዓሲ ማርካዲንዳያ ኮይሳ፤ ማርካ ፔቴ ሌሊ ማዕቴ ዬኖጉዳ ዓሲ ዋዲንቶፓ፤ 7 ዋዲንታ ዋደና ማርካንሂ ቤርታዲ ሹጮና ዲያንጎ፤ ዬካፓ ዴራ ዲያንጎ፤ ዬያይዲ ዬያጉዳ ፑርቶ ባኮ ዲንሂ ባኣካፓ ዲንሂ ባይዚ ዳንዳዓ።» ጌዔ።

8 «ጳርቁያ ማፃም ጫርጊ ዓሲኮ ሱጉሂ ላኣሊሂ ዛላ፡ ፔቴይ ባጋሂኮ ዔኤቢ ፑርቲሴ ዛላና ሞኦቲንቲ፤ ሃሃ ፔቴ ዓሲ ዓሲ ዋዲ፤ ዬያጉዳ ባኣዚና ዓሳ ዋሊ ሞኦታ ዋደና ዋጋጌ ሚታሳያ ማዕቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛህ ዲዚ ካኢሽኮንታንዳጉዲ ደኦሬ ቤዘ ዳንዲዋቴ፤ 9 ዬያ ጌኤዘ ሌዊ ፃጶፓ ቁኤሶ ማዕዘንሂና ዋጎ ዋጋ ሱኡጋሂናም ሺኢሹዋቴ፤ ዬያ ዔያታ ጌሰቲ ከንሃንጎ። 10 ዔያታ ዲንሂም ጾኦሲ ደኦሬ ቤዘይዳ ጌሰቲ ከንሃንጎ ዲንሂ ማዲንጎ ጌይ ዓይህ ባኮ ማዲ ከንሃሁዋቴ፤ 11 ዔያታ ዲንሂም ኬኤዛ ዳምቦ ጎይያ ቢያ ባኮ ማዲዋቴ፤ ፔቴታያ ዬያ ማዲያ ሃሺፖቴ። 12 ሱኡጋሂም ማዕቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛህም ማዲ ቁኤሳሂም ዓይሂንቲያ ዲፃ ጌኤታዲሂ ሃይቃንዳያ ኮይሳ፤ ዬያይዲ ዬያጉዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ

ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካፓ ባይዙዋቴ። 13 ዬካፓ ዓሲ ቢያ ዬያ ዋይዘያ ዲጊጫንዳ፤ ዬያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ማዲና ጫርቃንዳ ዓሲ ባኣያ ማዕንዳ።» ጌዔ።

ካኣቶ ዛላ ኬኤዚንቲ ዳምቤ

14 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛህ ዲንሂም ዲንጋ ዓጮ ጌሊ፡ ሳያዎ ዳካሊ፡ ጊኢጊ ዲንሂ ናንጌሰካፓ ዲንሂ ኮይላ ዓኣ ዳርጉዲ ካኣቲ ካኣታሂጊ ዲንሂ ኮዔቴ።

15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሂኮ ጾክዛህ ደኦሬ ዓሲ ዲንሂ ካኣታሳንዳያ ኮይሳ፤ ዲንሂ ዑፃ ዲንሂ ካኣታሳ ዓሂ ዲንሂ ባኣካፓ ዲንሂ ዓሲ ማፃንጎ፤ ሜሌ ዓጪ ዓሲ ዲንሂ ዑፃ ዲንሂ ካኣታሳንዳያ ኮይሱዋሴ። 16 ዬያ ካኣታሂኮ ያላ ዓሶም ሚርጌ ፓራ ዓኣያ ማዲ

ኮይሱዋሴ፤ ፓራሂ ሻንቃጌ ጊብፃ ዓጮ ዓሲ ዳካኒያ ዲዛም ኮይሱዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዴራ ጊብፃ ዓጮ ማዕ ዴንዳዋጉዲ ላኣኤሂርኬ። 17 ሃሃ ዬይ ካኣታሂ ሚርጌ ላኣሊ ዔካንዳያኦ ኮይሱዋሴ፤ ያዲ ማዕቴ ያኦሲ ዲ ካኢሽኮዋጉዲ ዲዛ ባሻንዳ፤ ዬያጉዳ ጊንሃ ዋርቁና ቢራና ሚርጊሻጊ ዲ ኮዓያ ማፃፓ።

18 ዬያይዳፓ ዲዚ ካኣታዳ ዋደና ሌዊ ዓሶ ማዕ፡ ቁኤሳ ካፒ ናንጋ ጾኦሲኮ ዋጋ ፃኣፒንቲ ማፃኦፓይዳፓ ፃኣፒ ዓኮንጎ፤ 19 ዬያ ማፃኦፓ ፔ ኮይላ ጌሂ ዲ ናንጋ ዋደ ቢያይዳ ናባቦንጎ፤ ዬያ ዲ ማዴቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቺሂና ዬኖ ማፃኦፓይዳኣ ፃኣፒንቲ ዋጎንታ ዳምቦንታ ዛጊ ጉሙርቁንቲ ማዲ ከንሃሂ ዲ ዔራንዳ፤ 20 ዬይ ፔና ዲ ፔ ፃጶ ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ታ ባሽኬ» ጌዔ ያቶርቁዋጉዲ፤ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሂ ዓይሂያዎ ዲዚ ሃሹዋጉዲ ዲዛ ላኣጋያ ማዕንዳ፤ ዬያ ዲ ማዴቴ ሚርጌ ዋዴ ዲ ካኣታዲ ዳዓንዳ፤ ዲዛኮ ናኣታኣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዑይይዳ ሚርጌ ዋዴ ካኣታዲ ናንጋዳ።» ጌዔ።

18

ቁኤሶና ሌዊ ዓሶናም ዲንጎ ባኮ

1 ሙሴ ኬኤዛያ፡- «ቁኤሴ ማዕ ዳንዳጉዲ ደኦሪንቲ ሌዊ ዓሶንታ ሌዊ ዓሶ ፃጶ ቢያሂ ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዋላ ጊሸቲ ዔካ ሳዓ ባኣሴ፤ ዬያ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጋጌ ዔኪ ሙኮ ዲንጊያና ሜሌ ዲንጎ ባኮ ሙይ ዔያታ ናንጋ። 2 ዔያቶ ፃጶ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ዔያቶር ማዕ ዓጪ ዔያቶኮ ባኣያ ማዕንዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ጫኣቁ ጎይያና ዔያታ ፔኤም ማዕ ባኮ ዳንቃሂ ቁኤሴ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዲ ማዲፓኬ» ጌዔ።

3 «ባይ ማዕቴያ ማራይ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሹኪንታ ዋደና ቁኤሳ ላባዋንታ ባንጋሎንታ ጋንጮንታ ዔካ።

4 ሃኣኮንታ ዋይኖ ዑኸንታ ሪሚቶ ዛይታ ማራቶኮ ታይዘና ጋፓኖ ዓይሱዋፃ ቤርቶ ቁኤሶም ዲንጉዋቴ፤ 5 ናኣናና ቁኤሴ ማዕ ማዲንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሂ ፃጶ ባኣካፓ ሌዊ ዓሶ ደኦሬ።» ጌዔ።

6 «ፔቴ ሌዊ ዓሲ ናንጋ ዋኖ ዛላፓኣ ማፃም ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ካታማፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛ ዓሳ ካኢሽካንዳጉዲ ደኦሬ ቤዘ ሙካጊ ሚርጌና ናሽኪ ዔቁያ ማዕቴ፤ 7 ዲኢካ ማዲ ዲዛ ፃጶ ሌዊ ዓሳ ማዲሂጉዲ

16:19 16:19 ኬሲ. ማፃ 23:6-8፤ ሌዊ. ዓኬ 19:15። 16:21 16:21 ኬሲ. ማፃ 34:13። 16:22 16:22 ሌዊ. ዓኬ 26:1። 17:2-3 17:2-3 ኬሲ. ማፃ 22:20። 17:6 17:6 ፓይ. ማፃ 35:30፤ ላሚ. ዋማ 19:15፤ ማቴ. 18:16፤ 2ቆር. 13:1፤ 1ዳዎ. 5:19፤ ዓ.ብ. 10:28። 17:7 17:7 1ቆር. 5:13። 17:14 17:14 1ሳሙ. 8:5። 17:16 17:16 1ካኣቶ. ማ 10:28፤ 2ዶኦሲ. ዓሃኬ 1:16፤ 9:28። 17:17 17:17 1ካኣቶ. ማ 10:14-22፤ 27፤ 11:1-8፤ 2ዶኦሲ. ዓሃኬ 1:15፤ 9:27። 18:2 18:2 ፓይ. ማፃ 18:20።

ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ፔ ያክዛሂም ቁኔሴ ማዕ ማድገጎ። 8 ማሌ ቁኔሳ ዔካ ሙዖይዳፓ ዒዛ ሄለማ ዒዚ ዔካገዳኔ፤ ሃሃ ዒዛኮ ማእሮ ዓሳ ዔኔቢ ሻገቼያይዳፓ ዳኬቲያ ዒ ዔካገ ዳገዳዓኔ» ጌዔኔ።

ማሌ ዓሳ ማዳ ባካ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ላኣገንቲሂ

9 «ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያክዛሂ ዒንሂም ዒንጋ ዓጮ ዒንሂ ጌላ ዎደና ዒዛ ዓጮይዳ ናገጋ ዓሳ ማዳ ሻኣካ ማዳ ማዳፓ። 10 ዒንሂ ባኣኮይዳ ያኣሲም ጌዒ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናዖታቲያ ዉደሮ ናዖ ሹኪ ማቸ ዒንጎ ቤዘይዳ ዒንጋ ዓሲ ባኣያ ናገጎንጎ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ማርሻ ማርሻ ዓሲ፣ ጫኦቃ ዓሲ፣ ዠዋቶ ዠኦቃ ዓሲንታ ሩቁንቲ ዋርቃ ዓሲያ ባኣያ ናገጎም። 11 ሃሃ ዓማቶ ማዕ ማዳ ዓሲ፣ ፑርታ ዓያናና ጌሰታ ዓሲ፣ ጎርሞይቲ ማዕ ዓሲያ ዒንሂ ባኣካ ባኣያ ማዖንጎ። 12 ዬያ ማዳ ዓሲ ቢያ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያክዛሂ ዒናፓ ዒያያኬ፤ ዒንሂ ቤርቲም ዴንዴ ዎደና ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያክዛሂ ማሌ ዴር ዒንሂ ቤርታፓ ኬሲ ኬሲ ዳውሲ ዳካሂ ዬያጉዲ ዒኣቲ ባኣዚ ዔያታ ማዳሂሮኬ። 13 ዒንሂ ጋዓንቲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያክዛሂም ጉቤና ጉሙርቁንታያ ማዕኒ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

ያኣሲ ማሊሂ ኬኤዛ ዓሲ ዔቃንዳሂ ዛሎ ኬኤዚንቲሂ

14 ዩካፓ ሃሃ ሙሴ፡- «ዒንሂ ዴንዲ ዓጮ ዔያቶ ሃሺሲ ዳካላንዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዴራ ማርሻ ማርሻና ዠዋቶ ናሽካያኬ፤ ዒንሂ ጋዓንቲ ዬያ ማዳገዳጉዲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያክዛሂ ኮዑዋሴ። 15 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንሂ ፃጰ ባኣካፓ ታጉዴያ ያኣሲ ማሊሂ ኬኤዛያ ዒንሂም ደኦሪ ኬሳንዳኔ፤ ዒዚ ጋዓ ባኮ ቢያ ዎይዚ ዓይሂንታያ ማዑዋቲ» ጌዔኔ።

16 «ሲና ዲኮ ኮይላ ዒንሂ ቡኪንቲያና ኦ ሃይቃንዳኔ» ጌዒ ዒጊጩ፣ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንሂም ለሚ ኬኤዙዋጉዲ፤ ሃሃ ዒዛኮ ፔጋዲ ጴዲያ ዔርዛ ዒጊቻ ታማ ለሚ ጴዶፓ ጌይ ዒንሂ ዒዛ ያኦጮኔ። 17 ዬያሮ፣ ናገረና ናገጋ ጎዳ ታኣም ለዎታ ያኦጮሂ ፒዜኬ፤ 18 ኔ ጉዴያ፣ ማሌ ታ ማሊሂ ኬኤዛ ዓሲ ዔያቶ ፃጰ ባኣካፓ ታ ዔያቶም ዔቁሳንዳኔ፤ ዒዚ ኬኤዛንዳ ኣኮ ዒዛም ታ ኬኤዛንዳኔ፤ ታኣኒ ዒዛ ዓይሂ ባኮ ቢያ ዒዚ ዴሮም ኬኤዛንዳኔ፤ 19 ታ ሱንዖና ዬያ ኬኤዛ፣ ታ ማሊያ ኬኤዛሂ ጋዓ ባኮ ዎይዙዋ ዓሲ ቢያይዳ ሜቶ ታ ዓጋንዳኔ። 20 ጋዓንቲ ታኣኒ ዓይሂባኣ ዓይጎ ባኣዚያ ታ ሱንዖና ጫርቁ ኬኤዛ ዓሂ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ማሌ ያኦዞ ሱንሂና ሎንሃ ኬኤዛ ዓሲ ቢያ ዎዲንቶንጎ» ጌዔኔ።

21 « ፔቲ ያኣሲ ማሊሂ ኬኤዛ ዓሲ ኬኤዛሂ ጎዳይዳፓ ማዕባኣያ ማዕቲ ዓይጎና ኦ ዲማሲ ዔራንዳይ» ዒንሂ ጌዔቲ፣ 22 ፔቲ ዓሲ ያኣሲ ሱንሂና ሎንሃ ኬኤዛንቲ ዬይ ዒ ጌዔ ባካ ኩሚባኣያ ማዕቲ ዬይ ዓሂ ፔጊዳፓ ዔኪ ኬኤዜያፓዓቲም ናገረና ናገጋ ጎዳ ኬኤዞቲዋኣሂሮ ዒንሂ ዬያ ዒጊጫንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ።

19

ዲማ ዲማ ዓኣሺንቲ ቶሎ ካታም (ፓይ. ማጻ 35:9-28፤ ዒያ. 20:1-9)

1 ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንሂም ዒንጋ ሳዖይዳ ናገጋ ማሌ ዓሶ ዒዚ ባይዜም ዔያቶኮ ካታምና ማእሮና ዳካሊ ዒኣካ ዒንሂ ናገጎ ዓርቁዎደና፡ 2-3 ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያክዛሂ ዒንጌ ዓጮሎ ሃይሃ ቤሲ ፓቁ ፔቲ ፔቲ ቤዘይዳ ፔቲ ፔቲ ካታማ ዲማሱዋቲ፤ ዓሲ ዎዴ ዓሲ ፑኒንቲ ዴንዳገዳጉዲ ዬኖ ካታም ዔኪ ዓኣዳ ጎይሂ ጌሁዋቲ፤ ዬካፓ ዓሲ ዎዴ ዓሲ ፔ ሺምፓሂ ዓይሳኒ ዬንሂ ካታምንሂፓ ፔቲማ ዓኣሺንቲ ዴንዳገጎ፤ 4 ፔቲ ዓሲ ቤርታ ሞርኬ ማዕባኣያታንቲ፤ ሃሃ ዎዲኒ ማሊባኣያ ዳቢንቲ ዎዴያ ማዕቲ ዬይ ዓሂ ዬንሂ ካታምንሂፓ ፔቲማ ጌሊ ፔ ሺምፓሂ ዓይሶንጎ። 5 ዬይ ያዲ ማዕኒ ዳገዳዓሂ ኮኣከንሂና ለምዖ ዓሲ ሚሂ ቆፃ ዔካገ ካይዚ ዓኣዴም ፔቲሂ ሚያ ቆፃንቲ ሄርጋ ኪሪ ዴንዲ ባጋሂ ዎዴቲ፤ ዬኖ ጉዴ ዓሲ ዬንሂ ሃይሃ ካታምንሂፓ ፔቲማ ጌሊ ቶሊ ዓቶንጎ። 6 ያዲ ማዕባኣያታቲ ዎዴኒ ማሊባኣያታዖ ዳቢንቲና ፔቲ ዓሲ ዓሲ ዎዴያ ማዕም፣ ዓኣሺንቲ ቶሎ ካታማኣ ሃኬ ማዕም፣ ዬያ ሃይቁሂኮ ዒጊና ሱጉዖ ማሃኒ ጎይሂ ቲቁ ዎዴንደያ ኮይሱዋ ዓሲታንቲ ዳጋና ዎዴኒ ዳገዳዓኔ፤ 7 ሃይሃ ካታምንሂ ዒንሂ ዲማሳንዳጉዲ ታ ዓይሂሂ ዬያሮኬ» ጌዔኔ።

8 «ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያክዛሂ ዒንሂኮ ቤርታኣ ዓደንሂም ጫኦቁ ጎይዖና ዓጮ ዒንሂኮ ዒ ዳልጊሺ ዎደና፣ 9 ዬንሂ ሃይሃ ካታምንሂዳ ማሌ ሃይሃ ዓኣሺንቲ ቶሎ ካታማ ቃሲ ማገቶቲ፤ ሃኖ ታኣኒ ዒንሂ ዓይሂ ዓይሂያ ቢያ ማዳ ዒንሂ ከንሂ፣ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያክዛሂ ዒንሂ ናሽኪ፣ ሃሃ ዒዚ ጋዓ ጎይዖ ዒንሂ ሃንቲቲ ሃኖ ዓጮሎ ዒንሂም ዒዚ ዒንጋንዳኔ። 10 ዬያ ዒንሂ ማዳቲ ፒዜ ዓሲ ሃይቃዓኬ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያክዛሂ ዒንሂም ዒንጋ ዓጮይዳ ፒዜ ዓሲ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊ ዳቢንቲ ዓሲ ዒንሂ ማዕዓኬ» ጌዔኔ።

11 «ጋዓንቲ ፔቲ ዓሲ ዓሲ ዒዒ ዎዴኒ፣ ካቲ፣ ዓሲ ሚጩንቲዎና ማዕ ዎዳዖ ፔ ሺምፓሂ ዓይሳኒ ዬንሂ ካታምንሂዳፓ ፔቲማ ፑኒ ጌሊቲ፡- 12 ዬይ ዓሂ ናገጋ ካታምይዳ ዓኣ ሱኡጋ ዓሲ ዴኪ ዒዛ ዔኪ ሙኪ ሃይቁ ዓሂኮ ሱጉዖ ማሃኒ ዳገዳዓ ዑኬ ዒጊኖም ዓኣሂ ዒንጎንጎ። 13 ዬያ ፔቲታዖ ሚጩንቲፓ፣ ቢያ ባኣዚና ኮሺ ዒንሂም ማዕንዳጉዲ ዓሲ ዎዴ ዓሲ ዒሰራዔኤሌይዳፓ ባይዙዋቲ» ጌዔኔ።

ሚናፓ ዓኣ ዛጲኮ ዑሃ ኬሰኪሂ ኮይሱዋያ ማዕሂ

14 «ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂኮ ያክዛሂ ዒንሂሮ ማሂ ዒንጋ ዓጮኮ ኔኤም ዒንገንቲ ቤዘና ኔ ዓሺናሂናኮ ሚናፓ ዓኣያ፣ ዛጲ ማሂ ጌሃና ማላቶኮ ዑሃ ዓኣዲፓ፣» ጌዔኔ።

ማርካቶ ዛላ ኬኤዚንቲ ባኣዚ

15 «ፔቲ ዓሲ ዳቢንቲያ ማዕሂ ዔራኒ ፔቲ ማርካ ሌሊ ጊዲዋሴ፤ ፔቲ ዓሲ ዳቤያ ማዕሂ ዔራኒ ለምዖ ሃንጎ ሃይሃ ማርካ ኮይሳኔ። 16 ፔቲ ዓሲ ሉኡዙዋና ማሌ

18:10 18:10 ሌዊ. ዓኪ 19:26፤ ኬሲ. ማጻ 22:18። 18:11 18:11 ሌዊ. ዓኪ 19:31። 18:13 18:13 ማጻ. 5:48። 18:15 18:15 ዳኪ. ማዳ 3:22፤ 7:37። 18:19 18:19 ዳኪ. ማዳ 3:23። 19:14 19:14 ላሚ. ዎማ 27:17። 19:15 19:15 ፓይ. ማጻ 35:30፤ ላሚ. ዎማ 17:6፤ ማጻ. 18:16፤ ዮሃ. 19:31፤ 2ቆር. 13:1፤ 1ዳዎ. 5:19፤ ዔ.ብ. 10:28።

ዓሲ ሜቶ ሄሊሳኒ ዋጎና ዓይሢሴቶ። 17 ላምዖንሢ ያኑሲ ካኔሽኮ ቤዘይዳ ዩኖና ቄኤሴ ማዒ ማዳ ዓሶንታ ዋጎ ዋጋ ዓሶንታ ቤርቶ ሺኢኮንጎ። 18 ዩካፓ ዋጎ ዋጋ ዓሳ ጌኤዞ ኮሺ ዛጎንጎ፤ ጎዖንቴ ዩይ ዓሢ ዒዛ ጻጻ ማዔ። ዒሰራዔኤሌ ዓሲዳ ሉኡዙሞ ሃይሴ ሺኢሺ ጴዳቴ። 19 ዋጎና ዓይሢንቴ ዓሢሞ ዓጋኒ ማሎና ባካ ዩያም ማዖንጎ፤ ዩያጉዳ ፑርታ ባኢዚ ቢያ ዩያይዲ ዒንሢሢ ባኢካፓ ዒንሢሢ ባይዘንዳ። 20 ዓሲ ቢያ ዩያ ዋይዘንዳሢሮ ላሚ ዩያጉዳ ፑርታ ማዳ ማዳሢ ዒጊጫንዳ፤ 21 ዩያጉዳ ፑርታ ባኢዚዳ ቢያ ሚጫንቴሢ ዒንሢሢ ባኢያ ማዖንጎ፤ ዒንሢሢ ማዳንዳ ጎይዖ። ዓሲ ዋዳሢ ዋዳ፤ ዓኣፒ ዋዳሢሰ ዓኣፖ ዋዳ፤ ዓቸ ማንሢሢሰ ዓጮ ማንሢሢ፤ ኩቸ ተቄሢሰ ኩጮ ተቄ፤ ቶኪ ማንሢሢሰ ቶኮ ማንሢሢ፤ ያዲዲዋቴ» ጌዔ።

20

ያልዚ ዛላ ዓይሢንቴ ዳምቤ

1 ሙሴ ኬኤዛዖ፡- «ዒንሢሢ ሞርኮ ያላኒ ዒንሢሢ ኬሰካኣና ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሢና ዒንሢሢ ባሻያ ማዔ። ያላ ዓሲያ ዒንሢሢ ዴንቄያ ማዔቴ ዔያቶ ዒጊጫፖቴ፤ ጊብፄ ዓጮ ዓይላታፓ ዒንሢሢ ኬሴ። ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢሢና ዋላ ማዓንዳ፤ 2 ያሎ ዒንሢሢ ኬሰካንዳሢሰ ቤርታ ቄኤሳሢ ፖኦሊሶ ኮይላ ሙኩ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ዋይዘሞቴ! ሃኖ ዒንሢሢ ያልዚ ያላኒ ዴንዳ፤ ዒንሢሢ ሞርኮ ዒጊጫፖቴ! ጎጳ ዒንሢሢ ሞኦፓ፤ ካራ ባይዚ ሴካ ሃንጋ ጌይፖቴ! 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢሢ ያኦዛሢ ዒንሢሢና ዋላ ዓኣዳንዳሢሮ ያሎና ዒንሢሢ ዒ ባሻሻላንዳ፤ ጎዖንጎ» ጌዔ።

5 «ዩካፓ ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሳ ፖኦሊሶም ሳኪ ማኦሪ ማዘ። ማኦሪ ማሃ ጌሊባኦይ ዒንሢሢ ባኢካ ዓኣ? ዩያ ጉዳ ዓሲ ዓኣቶ ፔ ማኦሪ ማዖንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒዚ ያሎይዳ ሃይቄም ማሌ ዓሲ ዒዛ ማኦሪ ታሚ ዔኤሢሰ ጌላንዳሢሮ። 6 ሃሃ ሃጊ ዋይቴ ሚሢ ተካዖ ቤርቶ ዓኣፖ ላዒሲባኣ ዓሲ ዒንሢሢ ባኢካ ዓኣ? ዩያጉዳ ዓሲ ዓኣቶ ፔ ማኦሪ ማዖንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒዚ ያሎይዳ ሃይቄም ዩያ ዋይኖ ዓኣፖ ማሌ ዓሲ ሙዓንዳሢሮ። 7 ዩያጉዳ ላኣሊ ዔካኒ ዉዲር ያኦጩ ዓሲ ዓኣቶ ፔ ማኦሪ ማዔ ዴንዳንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒዚ ያሎይዳ ሃይቄም ዒዚ ያኦጩዛ ማሌ ዓሲም ሎዓንዳሢሮ። ጎዖንጎ» ጌዔ።

8 «ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሳ ሃሃ ሳጳ ዋኣፄ ዒጊጫ። ዓሲ ዒንሢሢ ባኢካ ዓኣ? ዩያጉዳ ዓሲ ፔ ማኦሪ ማዔ ዴንዳንጎ፤ ዩያጉዳ ዓሢ ማሌ ዓሲሰ ጎጳ ዋኣፄሳንዳ፤ ጎዖንጎ፤ 9 ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሳ ፖኦሊሶም ዩያ ኬኤዚ ጋፔሰካፓ ዓሶ ፓቄ ፓቄ ዩያቶ ዓይሢንዳ ዓሲያ ደኦሪ ጌሃንጎ» ጌዔ።

10 «ዒንሢሢ ፔቴ ካታማ ያሊ ዓርቃኒ ኬሰካ ዋደና ቤርታዲ ዩኖ ካታሞ ዓሳ ኩቸ ዒንጋንዳጉዳ ያኦጩዋቴ፤ 11 ዔያታ ፔኤኮ ጌሎ ካር ቡሊ ኩጮ ዒንሢሢም ዒንጌቴ ዒንሢሢም ዴኤሢ ማዓ ማዳ ዔያታ ማዳያ ማዖንጎ፤ 12 ጋዓንቴ ዩኖ ካታሞ ዴራ ኩጮ ዒንጊያ ዒፄ ዒንሢሢና ያልታኒ ኮዔቴ ካታሚሎ ማማንጉዋቴ። 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢሢ ያኦዛሢ ዒንሢሢም ካታማ ዓኣሢ ዒንጋ ዋደና ዒኢካ ዓኣ ዓቲንቆ ጉቤ ዋዲዋቴ። 14 ጋዓንቴ ላኣሎንታ ኣኣቶ ዳኮንታ ቆልሞንታ ካታሞ ጋራ ዓኣ ቆሎ ቢያ ዒንሢሢ ማሃ ዴዒ ዔኩዋቴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢሢ ያኦዛሢ ዩያ ዒንሢሢም ዓኣሢ ዒንጊሢሮ ዒንሢሢ ሞርኮ ባኮ ቢያ ዒንሢሢ ባኢዚ ማህዋቴ። 15 ዒንሢሢ ናንጋ

ዓጮይዳፓ ሃኬ ዓኣሢንታ ዒንሢሢሰ ዑኬ ዓኣ። ማሌ ዴርር ማዒባኣ ካታሞ ዋልቄና ዒንሢሢ ዓርቃ ዋደና ዩያይዲዋቴ» ጌዔ።

16 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢሢ ያኦዛሢ ዒንሢሢም ዒንሢሢ ማሃ ዒንጋ ዓጮይዳ ዓኣ ካታሞ ያሊ ዒንሢሢ ዓርቃ ዋደና ጋዓንቴ ካታሞይዳ ዓኣ ባኢዚ ቢያ ዋዎዲዋቴ። 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢሢ ዓይሢ ጎይዖና ሂታ ዓሶ። ዓሞራ ዓሶ። ካኣናቴ ዓሶ። ፔሪዛ ዓሶ። ሂዋቄ ዓሶንታ ዒያቡሳ ዓሶንታኮ ዴር ጉቤ ዋዲ ባይዘሞቴ፤ 18 ዩያ ዒንሢሢ ማዳንዳያ ኮይሳሢ ማሌ ያኦዛሞ ካኣሽኪሢ ዛላንታ ዔኤቢ ሻኣካያ ማዔ ባኢዚ ቢያ ዒንሢሢ ዔያታ ዔርዜም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒያያ። ጎሜ ማዓ ባኢዚ ዒንሢሢ ማዳዋጉዲ ጌይኬ» ጌዔ።

19 «ፔቴ ካታማ ዴዒ ዔካኒ ዒንሢሢ ጊኢጊንታዛ ካታሚሎ ማንጊ ሚርጌ ኬሊ ዴይንቴያ ማዔቴያ ዓኣፓ ሙይንታኒ ዳንዳዓ ሚያ ተቄፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሚፃ ዒንሢሢ ሞርኮቴዋሴ። 20 ዓኣፓ ሙይንቴዋ። ማሌ ሚያ ጋዓንቴ ተቄ ተቄ ዔኪ ካታሚላ ዴዒንታንዳያ ሄላንዳኣና ዋርዲዮ ዴዎ ቤዛ ዒንሢሢ ኮሻኒ ዳንዳዓ።» ጌዔ።

21

ዋዳ ዓሲ ዔርቲባኣንቴ ሃይቄ ዓሲ ዛላ

1 ሙሴ ኬኤዛዖ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢሢ ያኦዛሢ ዒንሢሢ ዴካላንዳጉዳ ዒንጋ ዓጮ ዘኣዜይዳ ያኢኒ ዋዳቴያ ዔርቲባኣ ዓሲ ሃይቄ ጴዳቴ። 2 ዒማና ሱኡጎ ማዔ ዓሶንታ ዋጎ ዋጋ ዓሶንታ ሌዛ ዓኣ ቤዛፓ ዓርቃዖ ዑኬ ዑኬ ዓኣ ካታሞ ሄላንዳኣና ዓኣ ሃኩሞ ዋርቄ ዔርንጎ፤ 3 ዩካፓ ሌዛ ዓኣ ቤዛኮ ዑኬ ማዔ ካታሚሎኮ ሱኡጋ ጎሺ ጎሽካኒ ቃምባራ ዓጊንቴ ቤቀባኣ ፔቴ ማር ደኦርንጎ፤ 4 ዩኖ ማራሎ ጎሺ ጎሽኪንቴባኣያ። ቱኮ ባኢዚያ ቱኪንቴባኣያ፤ ሃሃ ሚጫፎ ዋኣሢ ዓኣ ዛሪ ዔኪ ዴንዲ ዒኢካ ባቃኖ ዲዲ ማንሃንጎ፤ 5 ሌቂ ዓሳ ቄኤሴ ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢሢ ያኦዛሢም ማዳንዳጉዳ። ዒዛ ሱንዖና ዴር ዓንጃንዳጉዳ። ሃሃ ዴማ ዴማ ሞኦቶና ሽምፔ ሃይቄ ዛላኣ ዔያታ ጌሰቴ ኩንሃንዳጉዳ ዒዚ ዔያቶ ደኦሪሢሮ ዒኢካ ዴንዳንጎ። 6 ዩካፓ ሃይቄ ዓሢኮ ሌዛ ዓኣ ቤዜሎኮ ዑኬ ማዔ ካታሚሎ ሱኡጋ ሃይቄ ማራሎ ዑፃ ኩጮ ማሰቶንጎ፤ 7 ሃሃ ዔያታ፡- «ኡኡኒ ሃያ ዓሢ ዋዲባኣሴ፤ ያኢኒ ዒዛ ዋዳቴያ ኑ ዴንቄባኣሴ፤ 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢየ! ጊብፄ ዓጫፓ ኔኤኒ ዓውሲ ኬሴ ዴር። ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዓቶንጎ ጌዔ፤ ኑኣ ማኦሪ፤ ሃያ። ሃይቄ ዓሢኮ ሱኡዖ ኑ ዑፃ ማሃፖ ጎዖንጎ። 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢሢ ዓይሢ ጎይዖ ዩያይዲ ዒንሢሢ ማዳቴ ዩያ ፒዜ ዓሢ ዋዲንቴ ዛሎ ዒንሢሢ ያኦጩንታያ ማዓዓኬ» ጌዔ።

ያልዚና ዴዒንቴ ላኣሊ ዛላ ኬኤዚንቴ ዳምቤ

10 «ዒንሢሢ ሞርኮና ዒንሢሢ ያልታኒ ኬሰኬም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢሢ ያኦዛሢ ዩያቶ ዒንሢሢም ዓኣሢ ዒንጊ ዴዒ ዔኪሳኣ። 11 ዔያቶ ባኢካፓ ዔካኒ ዒንሢሢም ሚዛጲ ላኣሊ ጴዳቴ። 12 ዩኖጉዳ ላኣሎ ዒንሢሢ ማኦሪ ማኦሪ ዔኪ ዓኣዲዋቴ፤ ዩካፓ ዒዛ ቶኦኮ ጉኡሊንቴ። ፀንጎዋ ፔኤኮ ቆኦሪ። 13 ዓፒሎዋ ላኣሚ ማሌ ማኦሪ። ዒንሢሢ ማኣርይዳ ፔቴ ዓጊኒ ዴዒ ያሎና ዒዛኮ ሃይቄ ዓደንጎ ዒንዳንታ ዛሎ ሲዮንጎ፤ ዩያይዳሰካፓ ዩኖጉዳ ላኣሎ ዔኩዋቴ። 14 ናንጊቤቃ ጎዖንጎ፤ ዒንሢሢ ዔያቶ ኮዑዋያ ማዔቴ ዒንሢሢ ዔያቶ ሃሽም ዩኖጉዳ ላኣላ ናሽኬ ቤሲ ዓኣዲኒ ዳንዳዓ፤ ዋልቄና ዒንሢሢ ዔያቶ ዔኬያ

ማዕረግ ላይሌ ማሂ ማሌ ዓሲም ዒንሢ ሻንቻንዳያ ኮይሱብሌ» ጌዔኔ።

ቶይዲ ናይኮ ዳካሊ ዛላ

15 «ፔቲ ዓሲ ላምዖ ላኣሊ ዔኪ፡ ፔቲዘ ናሽኪ ባጎ ዒጻፍ ማዕያታንቲ ላምዖ ላኣሊ ዓቲንቁ ናይ ዒዛም ሸዓዛ ጎዖንቲ ቶይዲ ናዓሢ ዒዚ ዒፃ ላኣሌሎይዳፓ ሸይንቲያ ማዕም፡ 16 ዩይ ዓሢ ፔኤኮ ቆሎ ናኣቶም ጊሸካ ዎደና ዒዛኮ ቶይዲ ናዓሢም ዒንጊንታንዳ ዛሎ ዔኪ ባሽ ዒ ናሽካ ላኣሌላ ሸዔ ናምዖ ዒንጊ ዲማሳንዳያ ኮይሱብሌ፤ 17 ዒዚ ናሽኮብ ላኣሌሎይዳፓ ሸይንቲያ ማዕያቲያ ቶይዲ ናምዖ ዒንጊንታ ባካ ሃንጎ ዔያቶ ፔቲ ፔቲሢም ዒዚ ዒንጎሢዳፓ ጳንጩና ባሻያ ማዕኒ ኮይሳኔ፤ ዩይና ዩይ ዓሢ ናዓ ቤርታ ሸይንቲያ ቶይዲ ናይ ማዕሢ ዔሪ ቶይዲ ናምዖ ኮይሳሢ ዒንጎንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

ሸዔ ዓሲም ዓይሢንቲ ዒፃ ናይ ዛላ

18 «ፔቲ ዓሲኮ ጳርቄቲያ ዎይዘ ዒፃ ዦኦር ናይ ዓኣያ ማዕቲ፡ 19 ሸዔ ዓሳ ዔያታ ናንጋ ካታም ጌሎ ካርይዳ ዓኣ ሱኡጎ ኮይላ ዎጊሳኒ ዔኪ ዩዖንጎ፤ 20 ዔያታ ዎጊሳ ዎደና፡ ሃይ ኦኡኮ ናዓሢ ዎይዚ ዒፃ ዦኦር ናይኪ፤ ሃሢ ዒዚ ዑሽኪ ማሢንታያ ሚኢሽያ ጉሪ ባይዛያኮ» ጎዖንጎ፤ 21 ዩካፓ ካታም ዓሳ ሹቻ ዲይ ዒዛ ዎደንጎ፤ ዩይዲ ዩይጉይ ፑርታ ባኣዚ ቢያ ዒንሢ ባኣካፓ ዒንሢ ባይዛንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሲ ቢያ ዩያ ዎይዚ ዒጊጫንዳኔ» ጌዔኔ።

ዲማ ዲማ ዎጊ

22 «ፔቲ ዓሲ ማዕ ዴኤፒ ዳቢንቲና ሚሢዳ ሱዲንቲ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንቲ፡ 23 ሚሢዳ ሱዲንቲ ሃይቄ ዓሲ ያኡሲ ጋዳማ ሳይይዳ ዔኪ ዩዓሢሮ ሌዛ ሚያ ዑፃ ሱዲንቲ ዎርቆፓ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ያኡዛሢ ዒንሢሮ ማሂ ዒንጎ ዓጮ ዒንሢ ዒኢሱቐጉዲ ሌዛ ዒማ ኬላ ዲኡኪንቶንጎ» ጌዔኔ።

22

1 ሙሴ ኬኤዛዖ፡- «ዒንሢ ፃጶ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሲሮ ማዕ ባይታቲያ ማራይ ዣኣሊ ባይቄያ ዴንቃዖ ኮርሳ ዚቲ ጌይ ዴንዲፖቲ፤ ዓደም ማሂ ዔኪ ዓኣዲቐቲ፤ 2 ጋዓንቲ ዩያ ቆልሞኮ ዓዴ ናንጋ ቤዛ ሃኬ ማዕቲ፡ ሃሢ ዖ ቆልሞ ማዕታቲያ ዒንሢ ዔሪባኣቲ ዒንሢ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲቐቲ፤ ዩካፓ ዒዚ ኮይ ሙካዛ ዒዒንጉቐቲ፤ 3 ዩይጉዲ ሃሪታቲያ ማኣዓ፤ ማሌ ባኣዚያ ቢያ ዒንሢ ፃጶ ዒሰራዔኤሌ ዓሲሮ ማዕያ ባይቄም ዒንሢ ዴንቄቲ ማሂ ዒዒንጉቐቲ፤ ዚቲ ጌይፖቲ» ጌዔኔ።

4 «ዒንሢ ፃጶ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሲሮ ማዕ ሃሪታቲያ ባይ ጎይሢዳ ሎኦሚ ዓኣንቲ ዒንሢ ዴንቄቲ ኮርሳ ዚቲ ጌይ ዓኣዲፖቲ፤ ሎኦሚ ቤዛፓ ዔቂሲ ዩያ ዓሢ ማኣዲቐቲ» ጌዔኔ።

5 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ያኡዛሢ ዩያጉዲ ማዕ ዓሳ ዒፃታሢሮ ላኣሊ ዓቲንቁ ማኣዖ፤ ዓቲንቁ ላኣሊ ማኣዖ ማይንታንዳያ ኮይሱብሌ» ጌዔኔ።

6 «ፔቲ ካፒ ሚሢዳታቲያ ሳዓይዳ ጳኡላ ጳኡላ፡ ሃሢ ናይ ቃንቁ ፔ ማኣሪዳ ዓኣንቲ ዒንሢ ዴንቄቲ ዒንዴሎና ናኣቶና ዎላ ዓርቄ ዔኪፖቲ፤ 7 ዒዛኮ ናኣቶ ዒንሢ ዔካኒ

ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቲ ዒንዴላ ባራኒ ዴንዳንዳጉዲ ሃሹቐቲ፤ ዒንሢ ዩያይዴቲ ዖርጎጪ ሚርጌ ሌዔ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

8 «ዓኪ ማኣሪ ዒንሢ ማኣ ዎደና ማኣሮ ዑፃ ዓኣ ቤዛፓ* ዓሲ ኬዲ ሎኦሚ ሃይቄፖቲ ዓጮ ጎንጃንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩያይዲባኣያ ማዕም ዓሲ ኬዲ ሃይቄቲ ዒንሢ ያኡጪንታያ ማዕንዳኔ» ጌዔኔ።

9 «ዒንሢ ዎይና ቲካ ጎዦይዳ ማሌ ዜርሢ ዜርቄፖቲ፤ ዒንሢ ዩያይዴቲ ዎይና ሚያ ዓኣፖታቲያ ሃንጎ ዒንሢ ዜርቄ ባኮ ዔኪ ሙዓኒ ዳንዳዑቐሌ» ጌዔኔ።

10 «ጌማይና ሃሪና ዎላ ዎኣዲ ጎሽኪፖቲ፤

11 «ማራይ ጋፓኔና ማሌ ሸኤሚና ዎላ ዲዖና ማኣዖ ማይንቲፖቲ፤

12 «ዓፒሎኮ ዒንሢኮ ያይዳ ዛሎ ጉቤሢዳ ማጫሬ ዎሁቐቲ» ጌዔኔ።

ዔፒ ዛላ ኬኤዚንቲ ባኣዚ

13 «ፔቲ ዓሲ ላኣሊ ዔካፖ ዒዛ ዒዲ፡ 14 ሃሮ ላኣሌሎ ታ ዔኬንቲ ዒዛ ኩሙሢቲቐሌ» ጌዒ ሉኡቄ ዎጊና ዓይሢሲ ሱንዖ ዒዛኮ ፑርቲሴቲ፡ 15 ናዔሎኮ ዓደንሢ ናዔላ ኩሙሢ ማዕሢ ዔርዛ፡ ማርካ ማዕ ባኣዚ ካታምኮ ዎጎ ዎጋ ዓሲም ዔኪ ሙኪ ዲዎንጎ። 16 ዩካፓ ናዔሎኮ ዓዴ፡ ታኣኒ ሃሮ ታ ናዔሎ ሃያ ዓሢም ዔፒና ዒንጌንቲ ሃሢ ዒዚ ዒዛ ዒፃፍ ማዕሢ ኬኤዜኔ። 17 ናዔላ ኔኤኮ ኩሙሢቲቐሌ ጌዒ ሱንዖ ዒዛኮ ፑርቲሴቲ፤ ጋዓንቲ ታ ናዔላ ኩሙሢ ማዕሢ ዔርዛ ማርኮ ማላቶ ሃኣዛጉቐቲ! ጌዒ ሱጉፃ ሄሌ ዓፒሎ ሱኡጎ ቤርታ ሂኢሃንጎ። 18 ዒማና ካታሚሎኮ ሱኡጋ ዩያ ዓናሢ ዔኪ ጳርቆንጎ፤ 19 ሃሢ ቃሲ ፔቲ ኪሎ ማዕ ዓንጊ ቢራ ማጋጩ ጪጊሽ ናዔሎኮ ዓደም ዒንጎንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩይ ዓሢ ፔቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዕ ኩሙዖ ዉዲሮ ናዔሎኮ ሱንዖ ፑርቲሴሢሮኬ፤ ዩካፓ ዒዛ ዒዛኮ ማቾ ማዕ ናንጎንጎ፤ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዒዛ ዒ ዓንጃንዳያ ኮይሱቐሌ» ጌዔኔ።

20 «ጋዓንቲ ዓሢ ኬኤዜ ባካ ጎኔ ማዕ፡ ዒዛኣ ኩሙሢ ማዕሢኮ ማርካ ባኣያ ማዕቲ፡ 21 ዒዛ ዓደ ማኣራ ዓኣዖ ዓቲንቁና ዘኦሰካ ኮኦሚ፡ ዩያጉይ ዲውሲንቲ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣካ ማዕሢሮ ዓሳ ዒዛ ዔኪ ዒዛኮ ዓደ ማኣሪ ዴንዴም፡ ዒኣካ ዒዛ ናንጋ ካታምይዳ ዓኣ ዓሳ ሹቻ ዲይ ዒዛ ዎደንጎ፤ ዩያይዲ ዩያጉይ ፑርቶ ማዕ ዒንሢ ባኣካፓ ዒንሢ ባይዛኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

22 «ፔቲ ዓሲ ማሌ ዓሲኮ ላኣሊ ዒኢሱቶ ዩያ ዓሢንታ ላኣሌሎንታ ቢያ ዎደንቶንጎ፤ ዩያይዲ ዩያጉይ ፑርቶ ማዕ ዒንሢ ባኣካፓ ዒንሢ ባይዛኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

23 «ፔቲ ዓሲ ፔቲ ካታማይዳ ማሌ ዓሲና ያኡጪንቲ ዓኣ፡ ኩሙሢ ዉዲሮ ናይ ዓርቄያ ማዕቲ፡ 24 ላምዖንሢ ካታምኮ ዙሎ ዔኪ ኬሰኪ ሹቻ ዲይ ዎደቐቲ፤ ናዔላ ሃይቃኒ ኮይሳሢ ካታም ሳዛ፡ ዓሲ ዎይዛኒ ዳንዳዓ ቤሲዳ ዓኣዖ ዒላቲባኣሢሮኬ፤ ዓሢ ሃይቃኒ ኮይሳሢ ማሌ ዓሲና ያኡጪንቲ ዓኣ ኩሙዖ ዉዲሮ ናዔሎ ዓርቄሢሮኬ፤ ዩያይዲ ዩያጉይ ፑርቶ ማዕ ዒንሢ ባኣካፓ ዒንሢ ባይዛኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

25 «ፔቲ ዓሲ ማሌ ዓሲና ያኡጪንቲ ዓኣ፡ ኩሙሢ ዉዲሮ ናይ ካይካ ዴንቄ ዓርቄቲ ዓሢ ሌሊ ዎደንቶንጎ።

26 ዩና ናዔላ ዒዛ ዎደሻንዳ ዳቢንቲ ማዕባኣሢሮ ዒዛይዳ ፔቲ ባኣዚታዖ ማዳንዳያ ኮይሱቐሌ፤ ዩያጉይ ማዕ ማዕ ዓሢ ዎደ ዓሲጉዲ ዛጊንታኔ። 27 ዩይ ያዲ

21:23 21:23 ጋላ. 3:13። 22:4 22:4 ኬሲ. ማፃ 23:4-5። * 22:8 22:8 ማኣሮ ዑፃ ዓኣ ቤዛፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔኤኮ ማኣሮ ማኣ ዎደና ማኣሮ ዑፃ ዓሲ ዴንዳዓ ቤሲ ቦኣላሲ ኮሻ ጎይሢ ዓኣኔ። 22:9 22:9 ላዊ. ዓኬ 19:19። 22:12 22:12 ፓይ. ማፃ 15:37-41።

ዓይነትቸውም ማታ ባኣያ ማዒ ፔ ማኣራ ማቸ ዋዛሶንጎ» ጌዔኔ።

6 «ፔቲ ዓሲም ፔቲ ባኣዚ ዒንሢ ታልዓ ዎዶና ዎንጎታቲያ ማዶ ዓይሢ ባኣዚ ማሃ ዒኪ ዓርቁፖቲ፤ ዩያ ዒንሢ ማዶቲ ዩያ ዓሢኮ ማኣሮ ዓሳ ሙዎንዶ ባኣዚ ገእገሾ ባሽንቲ ሃይቃንዳጉዲ ማዲሢጉዲ ዩይ ፓይዲንታኔ» ጌዔኔ።

7 «ፔ ፃጲ ማዔ፣ ዒሲራዔኤሌ ዓሲ ዓርቁ ዔኪ ፔኤኮ ካራሚ ማሃ ማዲሻ ዓሲ፤ ሃሃ ማሌም ሻንቻ ዓሲ ሃይቃንዳጉዲ ዎገንቶንጎ፤ ዩያይዲ ዩያጉዬ ፑርቶ ማዶ ዒንሢ ባኣካፓ ዒንሢ ባይዛንዳኔ» ጌዔኔ።

8 «ዑሢዳ ኬሰካ ዶርዓሢ ዒንሢ ዓርቁ ዎዶና ታ ዒንሢም ኬኤዛ ዳምቦ ጎይጎና ሌዊ ዓሶ ማዔ ቁኤሳ ዒንሢም ኬኤዛ ዳምቦ ዛገ ማዲ ከንሡዎቲ። 9 ገብፃ ዓጫፓ ዒንሢ ኬሰኪ ጎይጎይዳ ዓኣንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ጎዳዛሢ ማይራዎይዳ ማዶ ባኮ ማሊ ጰቂሡዎቲ» ጌዔኔ።

10 «ዒንሢ ፔቲ ዓሲም ዔኤቢ ታልዓ ዎዶና ዓይሢ ማዓ ባኣዚ ዓካኒ ዒንሢሮ ዓሢኮ ጋሮ ገሊፖቲ። 11 ዒንሢ ዙላ ዔቁም ዓሢ ፔኤሮ ዓይጎ ማዓ ባኮ ዔኪ ዒንሳንጎ። 12 ዓሢ ማንቆ ማዔቲ ዓሢ ማኣዓ ዓፒሎ ዒንሢ ማኣራ ዔኪ ዎይሢፖቲ፤ 13 ዒዚ ማኣዒ ዎርቃንዳጉዲ ዓባ ገሉዎንቲ ዒዛም ማማሁዎቲ፤ ዒዚ ዒንሢም «ጎኦሲ ዒንሳም» ጋዓንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ጎዳ፤ ዒንሢኮ ዩያ ማዶና ዎዛዳንዳኔ» ጌዔኔ።

14 «ዒንሢ ፃጲ ዒሲራዔኤሌ ዓሲ ማዔቲያ ዒንሢ ዓጮ ካታዎኮ ፔቲዘይዳ ናንገ ማሌ ዓጪ ዓሲ ማዔ ማንቆ፣ ሃሃ ማታዳ ዓሲ ዒንሢ ማኢሾ ጪገም ማዶ ማዳኒ ገሌ ዎዶና ኮይሳሢ ጪጉዎጎ ገሽ ገሽ ማዲሽፖቲ። 15 ዒዚ ማንቆ ማዔሢሮ ኬላ ኬላ ዒ ማዶሢ ዛሎ ዒንሢ ዒንጋ ማኢሾ ዔካኒ ዒማ ካፒ ዓኣሢሮ ማኢሾ ዓባ ገሉዎንቲ ዒንጉዎቲ፤ ዒንሢ ጪገባኣቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሢ ዒዚ ዒላቲም ጎሚ ዒንሢኮ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

16 «ናይ ማዶ ዳቢንቲና ሾዓ ዓሳ ሃይቃንዳጉዲ ዎገንታንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ሃሃ ሾዔ ዓሳ ማዶ ዳቢንቲና ናኣታ ሃይቃንዳጉዲ ዎገንታንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔ ማዶ ዳቢንቲና ሌሊ ሃይቃንዳጉዲ ዎገንታንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

17 «ሚላ ዓጪፓ ሙኬያ፣ ሃሃ ዜኤሪ ናይም ፒዜ ዎጌ ዎጊሃ ሸፖቲ፤ ዜኤሪንዳ ታልዔ ባኣዚ ዛላር ዓፒላ ዓይሢ ባኣዚ ማሃ ዔኪፖቲ። 18 ዒንሢ ገብፃ ዓጫይዳ ዓይሌ ማዒ ናንገሢንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ጎዳዛሢ ዩያይዳፓ ዓውሲ ዒንሢ ኬሴሢ ጰቂሡዎቲ፤ ታኣኒያ ሃያ ዓይሢያ ዒንሢ ዓይሢሢ ዩያ ዛሎናኬ» ጌዔኔ።

19 «ሃኣኮ ዒንሢ ጮኦራ ዎዶና ዒንሢ ጎዡ ጋራ ዎሌ ናኣራ ዓኣቲ ገንሣ ማዒ ሙኪ ዔኪፖቲ፤ ዩይ ማሌ ዓጫፓ ሙኬ ዓሶንታ ዜኤሮ ናኣቶንታ ዜኤሮ ዒንዶንሢንታም ዓቶንጎ፤ ዩያ ዒንሢ ማዶቲ ዒንሢ ማዶ ማዶና ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሢ ዓንጃንዳኔ። 20 ዛይቶ ጩኡጲ ከሾ ሪሚቶ ዓኣፖ ዒንሢ ማንፃሰካፓ ሚያ ካኣፓ ካኣፓ ዓቲ ቃኣሎም ገንሣ ሙኪ ማንፃ ዔኪፖቲ፤ ዩይ ማሌ ዓጫፓ ሙኬ ዓሶንታ ዜኤሮ ናኣቶንታ ዜኤሮ

ዒንዶንሢንታም ዓቶንጎ። 21 ዎይኮዎ ዓኣፖ ሱፃፓ ቲቁ ቲቁ ዒንሢ ዔካንቲ ዓቲሢ ገንሣ ሙኪ ቲቁ ዔኪፖቲ፤ ዩያ ማሌ ዓጫፓ ሙኬ ዓሶንታ ዜኤሮ ናኣቶንታ ዜኤሮ ዒንዶንሢንታም ሃሹዎቲ። 22 ዒንሢ ገብፃ ዓጫይዳ ዓይሌ ማዒ ናንገሢሢ ዎሊፖቲ፤ ታኣኒያ ሃያ ዓይሢያ ዒንሢ ዓይሢሢ ዩያሮኬ» ጌዔኔ።

25

1 ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ላምጎ ዓሲ ዎላ ፑርታዎ ሞኦቶ ዓርቁ ዎጎ ዎጎ ቤዞ ሙኬቲ ዎጎ ዎጎ ዓሳ ፒዜሢም «ማታ ኔኤኮ ባኣሴ፤ ዳቤሢም ኔ ዳቢንቲያኬ» ገይ ዎጋኒ ኮይሳኔ፤ 2 ዳቢንቲ ዓሢ ዠራፓና ጳርቁንታንዳያ ኮይሳያ ማዔቲ ዒዚ ጳርቁንታንዳሢ ዎጎ ዎጎ ዓሢ ዓኣ ቤዛ፤ ሃሃ ዒ ዎኣዶ ጳርቁንታንዳቲያ ዎገንታሢ ዒዚ ዳቢንቲ ዳቢንቶ ጎይጎ ጉዬያ ማዓንዳኔ። 3 ዎይዲታሚ ማዓንዳ ዠራፓና ጳርቁንታኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቲ ዎይዲታሚፓ ዑሣ ዓኣሣንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ዩካፓ ዑሣ ዓኣሢ ጳዲንቲያ ማዔቲ ዒንሢ ዒንሢኮ ፃጲሢ ዓሲ ቤርቲዳ ቦርሲሳያ ማዓኔ» ጌዔኔ።

4 «ሃኣኮ ሺርካ ገማይኮ ሺርካ ዎዶና ሙሱሮ ቲኪፖቲ» ጌዔኔ።

ድንሣ ባይቁ ዓሲ ዛላ ማዳንታ ዳምቤ

5 «ዎሊኮ ገርሲንሢ ማዓ ዓሲ ፔቲ ቤሲዳ ናንጋያታዎ ፔቲሢ ናይ ሾዑዎጎ ሃይቁቲ ሃይቁሢኮ ማቻ ማኣሮ ዓሶፓ ማሌ ዓሲም ለዓንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ዒዞ ዓኒኮ ገርሲ ዒዞ ዔካንዳያ ኮይሳኔ። 6 ዩይ ሃዲንታ ዎዶና ቤርታ ሾይንቲ ዓቲንቆ ናዓ ሃይቁሢ ሱንጎና ዔኤሊንቶንጎ፤ ዩያይዲያና ዒሲራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ዓሲ ሃይቁቲ ድንሣ ባይቁ ባኣያ ማዒ ዜርፃ ናንጋንዳኔ። 7 ጋዓንቲ ሃይቁሢኮ ገርሲ ዩኖ ለኣኤሎ ዔካኒ ከዒባኣቲ፣ ዒዞ ካታም ሱኡጎ ኮይላ ዴንዲ ታኣኮ ዓኒኮ ገርሲ ታና ዔካንዳያ ኮይሳያታንቲ ዔካኒ ኮይባኣሴ፤ ዒዞኮ ሃይቁ ገርሲም ዒሲራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ዜርሢ ገሣኒያ ኮይባኣሴ ጎዎንጎ፤ 8 ዩካፓ ካታሚሎኮ ሱኡጎ ዓሢ ዔኤሊ ዎኤግንጎ፤ ሃሃ ዒዚ ዒዞ ዔኪያ ዓይፃ ማዔቲ፤ 9 ዩና ለኣሌላ ካታም ሱኡጎ ቤርቶ ዒዞ ኮይላ ሙኪፓፓ ቶካፓ ዒዞኮ ፔቲዳርዞ ኬሲ ዓኣፖ ካራ ጩታዎ፡- «ፔ ገርሲም ዜርሢ ገሣኒ ዒፃ ዓሲዳ ዩያጉዬ ቦርሲሳ ማዶ ማዳንታንዳያ ኮይሳኔ ጎዎንጎ። 10 ዩያ ዓሢኮ ማኣሮ ዓሳ ዒሲራዔኤሌ ዴሮ ባኣካ «ዳርዞ ኬሲንቲ ዓሢ ማኣሮ ዓሶ ገይንቲ ቦሃንታያ ማዒ ናንጋንዳኔ።

ሚሊ ዲማ ዲማ ዓይሥሣ

11 «ላምጎ ዓሲ ዎላ ፑርቲ፣ ዎሊ ዓርቁ ዑራዳንቲ ፔቲሢኮ ማቻ ሙኪ ዓኒ ማኣዳኒ ሃንጎ ዓሢኮ ፃኢቆ ዲዲ ዓርቁቲ፤ 12 ሚጪንቲሢባኣያና ኩጫ ዒዞኮ ቲቲቁንቶንጎ» ጌዔኔ።

13-14 «ዔኤቢ ማኮ ዴኤፒ ባኣዚና ዳካ ባኣዚና ዔኪ ዓሲ ገሽ ሸራፖቲ። 15 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ጎዳዛሢ ዒንሢም ዒንጋ ዓጫይዳ ሚርጌ ለዔ ናንጋኒ ፒዜ ሃሃ ጉሙርቁንታያ ማዔ ማኮ ባኣዚ ዒንሢኮ ዓኣያ ማዎንጎ፤ 16 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ጎዳዛሢ ዩያይዲ ገሽሢና ጌኔ ማዶ ማዶ ዓሲ ጉቤ ዒዒፃኔ» ጌዔኔ።

24:7 24:7 ኪሲ. ማፃ 21:16። 24:8 24:8 ሊዊ. ዓከ 13:1—14:54። 24:9 24:9 ፓይ. ማፃ 12:10። 24:13 24:13 ኪሲ. ማፃ 22:26-27። 24:15 24:15 ሊዊ. ዓከ 19:13። 24:16 24:16 2ካኣቶ. ማ 14:6፤ 2ዎሶሲ. ዓሃኬ 25:4፤ ሂዚ. 18:20። 24:18 24:18 ኪሲ. ማፃ 23:9፤ ሊዊ. ዓከ 19:33-34፤ ላሚ. ዎማ 27:19። 24:21 24:21 ሊዊ. ዓከ 19:9-10፤ 23:22። 25:3 25:3 2ቆር. 11:24። 25:4 25:4 1ቆር. 9:9፤ 1ፃዋ. 5:18። 25:6 25:6 ማቲ. 22:24፤ ማር. 12:19፤ ሉቃ. 20:28። 25:10 25:10 ሩኦቲ 4:7-8። 25:16 25:16 ሊዊ. ዓከ 19:35-36።

ማዕቀቱ፤ ታኢኒያ ሃኖ ዲንሢም ዓይህ ዓይሢያንታ ደምቦንታ ካቸዋቱ» ጌዔ።

ዓይሢንቲ ዓይሢ ዔኪ ሙካ ጋደማ

11 ዬኖ ከሎና ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ደርም፡-

12 «የርዳና ምርና ዲንሢ ፒንቄሰካፓ ዴራ ዓንጃ ዓንጃንታ ዎደና ጌሪዛኔ ዲኮይዳ ከሰኪ ዔቁ ዓንጃንዳዘንሢ፡- ሲሞኑ፤ ለዋ፤ ዪሁዳ፤ ዪሳኮኦሬ፤ ዮሴፔንታ ቢኢኒያሜ ማእሮ ዓሶንታኩ። 13 ጋደማ ጋደንቁንታ ዎደና ዔባኣሌ ዲካ ጋደንቃንዳዘንሢ፡- ሮኦቤኤሌ፤ ጋኣዴ፤ ዓሴኤሬ፤ ዛብሎኦኔ፤ ዳኔንታ ኒፕታኣሌኤሜ ማእሮ ዓሶንታኩ። 14 ዲማና ለዋ ዓሳ ዑኡዘ ፔኤኮ ደገዲ ሃካፓ ለካ ከኤዘንቲ ባኮ ጎዎንጎ፡-

15 « <ዓሲ ፔ ኩቻ ማዜ ባኣዚ፤ ያኦሲ ዲዎያ ማዔ ካኣሽኮ ባኣዚ ማዜ ዓኣቹ ዴሚና ካኣሽካ ዓሲ ጋደቁንቲያ ማዎንጎ!> ጋዓዛ ዴራ ቢያሢ ዲማና <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

16 « <ዓደና ዲንደና ቦሃ ዓሲ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

17 « <ፔ ዓሸናሢኮ ዛጳ ደቁንቲ ዓኣ ሹጮ ሸኢሻ ዓሲ ቢያ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ፤ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

18 « <ዓኣፒ ባይቁ ዓሲ ጎይሢ ዣኣሊሲሲ ዳካ ዓሲ ቢያ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ፤ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

19 « <ዓሲኪ ጎዑዎያ ሜሌ ዓጪፓ ሙኩ ዓሶንታ ዜኤሮ ናኣቶንታ ዜኤሮ ዲንደንሢንታ ሜታሳ ዓሲ ቢያ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ፤ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

20 « <ዓንደ ለጎ ማዓያና ላሃ ዓደ ዳዑሲሳ ዓሲ ቢያ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ፤ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

21 « <ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ቆልሞ ዲኢሳ ዓሲ ቢያ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ፤ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

22 « <ፔኤኮ ጌሮና፤ ሃሃ ዓደታቲያ ዲንዳ ሜሌፓ ሸዔ ጌሮና ላሃ ዓቲንቁ ቢያ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ፤ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

23 « <ባይሶና ዎላ ላሃ ዓቲንቁ ቢያ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ፤ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

24 « <ዓሲ ካቲ ዴዒ ዎዳ ዓሲ ቢያ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ፤ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

25 « <ሚኢሹና ሻንቁንቲ ፒዜ ዓሲ ጉሪ ዎዳ ዓሲ ቢያ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ፤ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

26 « <ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዎጋ ጋዓ ሃያ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሡዎ ዓሲ ቢያ ጋደንቁንቲያ ማዎም!> ጋዓዛ፤ ዴራ ቢያሢ <ማዓንታኣ!> ጎዎንጎ» ጌዔ።

28

ዓይሢንቲም ጴዳ ዓንጃ (ሌዊ. ዓክ 26:3-13፤ ላሚ. ዎማ 7:12-24)

1 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ከኤዛዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዘሢም ዲንሢ ዓይሢንቲቲ፤ ሃሃ

ሃኖ ታኢኒ ዲንሢም ዓይህ ዓይሢያ ቢያ ጉሙርቁንታያ ማዔ ዲንሢ ካፔቲ ዓጮይዳ ናንጋ ሃንጎ ዴሮይዳፓ ቢያ ዑሣ ማሃ ዲንሢ ዲዚ ዴግ ዴገዳንዳ፤ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዘሢም ዲንሢ ዓይሢንቲቲ ሃካፓ ለካ ከኤዘንቲ ዓንጃ ዲንሢሮ ማዓንዳ፤» ጌዔ።

3 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ካታሞንታ ጎዡንታ ቢያ ዓንጃንዳ፤

4 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢም ናይ፤ ጎሽካ ጎዡፓ ሃኣኮ፤ ባይ፤ ማራይንታ ዎኣሪንታ ዲንጊ ዲንሢ ዓንጃንዳ፤።

5 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ጎሽካ ሃኣኮንታ ዲኢፓ ዔኪ ዲርካ ዲኢሎንታ ዓንጃንዳ፤።

6 «ማኣራ ዲንሢ ዓኣቲያ ከሰኪ ማዳ ቤዘይዳኣ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ዓንጃንዳ፤።

7 «ሞርካ ሙኪ ዲንሢ ያላኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ባሽንቲሳንዳ፤ ዔያታ ፔቲ ዛላና ሙካንዳ፤፤ ጋዓንቲ ቢያ ካራና ጳሽኪ ጳሽኪ ዴንዲ ባይቃንዳ፤።

8 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢኮ ያኣዘሢ ዲንሢ ማዴ ማዴና ዓንጃም ኮና ቢያ ሃኣኮና ኩማንዳ፤፤ ሃሃ ዲንሢ ናንጋ ዓጮይዳኣ ዲንሢ ዲ ዓንጃንዳ፤» ጌዔ።

9 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዘሢም ዓይሢንቲ ዲዚ ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዲ ዲንሢ ኩንሢቲ ዲዚ ቤርታ ጫኣቁ ጎይዎና ፔኤም ዴማዴ ዴሬ ዲንሢ ዲ ማሃንዳ፤። 10 ዩካፓ ሳይይዳ ናንጋ ዴራ ቢያ ዲንሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴሬ ማዔሢ ዛገ ዲጊጫንዳ፤። 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢም ዲንጋኒ ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ጫኣቁ ዓጮይዳ ሚርጌ ናይ፤ ሚርጌ ባይንታ ዑሣ ዓኣዴ ሚርጌ ሃኣኮዎ ዲንሢም ዲንጋንዳ፤። 12 ጫሪንጮይዳ ዲዚ ቃዘ ጌህ ቤዛፓ ዲር ኮይሳ ዎደና ዲንሢም ዎርቁሲ ዲንሢ ማዳ ባኮና ዲንሢ ዓንጃንዳ፤፤ ዬያር ዲንሢ ሃንጎ ሚርጌ ዴሮም ታልዓንዳ፤፤ ጋዓንቲ ዲንሢ ያ ጊዳፓኣ ታልዒ ዔካዓኤ፤ 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዘሢ ሃንጎ ሚርጌ ዴሮ ባኣኮይዳ ቶኣኪ ዲንሢ ማሃንዳ፤፤ ማዔ ዑንኪ ማዔ ጊንፃ ዓታንዳጉዲ ማሃዓከ፤ ሃኖ ታ ዲንሢም ዓይሢ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሢያ ጉሙርቁንቲሢና ማዲ ዲንሢ ኩንሢቲ ፔቲታዎ ሚታ ዲንሢ ሄሊዎንቲ ቤርቲም ዲንሢ ዴንዳንዳ፤፤ ጊንሢም ዓታዓከ። 14 ጋዓንቲ ዓይጎዎ ማዎም ሃንሢ ዓይሢያ ሃሽ ሜሌ ያኣዘም ዚጋንዳያና ዬያም ማዳንዳያ ዲንሢ ኮይሱዎሴ» ጌዔ።

ዓይሢንቲ ዓይሢ ሄሊሳ ጋደማ (ሌዊ. ዓክ 26:14-46)

15 «ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዘሢም ዲንሢ ዓይሢንቲባኣቲ፤ ሃሃ ታኢኒ ሃኖ ዲንሢ ዓይሢ ዓይሢያንታ ዎጎንታ ጉሙርቁንቲ ማዲ ዲንሢ ኩንሢባኣቲ ሃካፓ ለካ ከኤዘንቲ ጋደማ ዲንሢ ሄሊንዳ፤-

16 «ዲንሢኮ ካታሞንታ ጎዡንታ ጋደንቁንቲያ ማዓንዳ፤።

17 «ዲንሢ ጎሽካ ሃኣኮንታ ዲኢፓ ዔኪ ዲንሢ ዲርካ ዲኢሎንታ ጋደንቁንቲያ ማዓንዳ፤።

18 «ዲንሢኮ ናኣታኣ፤ ጎሽካ ጎዡ፤ ባኣታ፤ ማራቶንታ ዎኣሪንታ ጋደንቁንቲያ ማዓንዳ፤።

19 «ማኣራ ዲንሢ ዓኣቲያ ከሰኪ ማዳቲያ ጋደንቁንቲያ ማዓንዳ፤።

27:12 27:12 ላሚ. ዎማ 11:29፤ ዲያ. 8:33-35። 27:15 27:15 ከሲ. ማፃ 20:4፤ 34:17፤ ሌዊ. ዓክ 19:4፤ 26፤ ላሚ. ዎማ 4:15-18፤ 5:8።
27:16 27:16 ከሲ. ማፃ 20:12፤ ላሚ. ዎማ 5:16። 27:17 27:17 ላሚ. ዎማ 19:14። 27:18 27:18 ሌዊ. ዓክ 19:14። 27:19 27:19 ከሲ. ማፃ 22:21፤ 23:9፤ ሌዊ. ዓክ 19:33-34፤ ላሚ. ዎማ 24:17-18። 27:20 27:20 ሌዊ. ዓክ 18:8፤ 20:11፤ ላሚ. ዎማ 22:30።
28:14 28:14 ላሚ. ዎማ 11:13-17።

20 «ፑርታ ባኣዚ ዒንሢ ማዲ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ሃሽሢ ሄገገግ ጋፒ ዒንሢ ሳይቃንዳጉዲ ዒንሢ ማዲ ባኣ ቢያ ዒንሢኸ ዒ ኃዳንቃንዳኔ፣ ማሊያ ዒንሢኸ ዡኣኣሊሳንዳኔ፣ ዒንሢ ዒ ቦርሲሳንዳኔ። 21 ዒንሢ ዳካላኒ ጌላ ዓጩሎይዳፓ ጋፒሲ ዒንሢ ዒ ባይዘንዳያ ሄላንዳኣና ሃሽግ ፑርታ ደርዖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢዳ ዒንጋንዳኔ። 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢዳ ያኦፒሳ ደርዖ፣ ቆሢ፣ ከሢ፣ ያይዲ ማሚቻ ዓቢንታ ለማንታ ዳካንዳኔ፤ ሃኣኸ ዒንሢኸ ባይዘኒ ቃኣዮና ዬያጉዳያ ሃኣኸ ዎዳ ባኣ ዒ ዳካንዳኔ። 23 ሌካ ጫሪንጫ ዒንሢም ዒር ዋርቁሱዋጉዲ ሞኦና ዓንገ ማሢ ዒ ደዲሻንዳኔ፤ ሳዖዎ ማልዘ፣ ዓንገ ማሃንዳኔ። 24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒራ ዋርቃንዳ ቤዘ ዒንሢዳ ዴኤፒ ዠባሬ ዔኪ ሙካ ሲላሊና ማኣሻላና ዳካንዳኔ፤ ዬያ ዒ ማዲሢ ዒንሢ ባይዘኒከ።

25 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢኸ ሞርካ ዒንሢ ባሻንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ ፔቲ ዘላና ዒንሢ ዔያቶይዳ ያሎ ቡላዖ ዔያቶይዳፓ ቶላኒ ቢያ ዘሎና ጳሽኪ ጳሽኪ ዒንሢ ዴንዳንዳኔ፤ ሳዖይዳ ናንጋ ሃንጎ ዴራ ቢያ ዒንሢዳ ማዲንታ ባኣ ዘገ ዒገጪ ዲቃታንዳኔ፤ 26 ዒንሢ ሃይቃዘ ሌዘ ዒንሢኸ ካዮ ቦዖና ካፖና ሙዓንዳኔ፤ ዬያ ባኣ ላኣጋንዳ ዓሲያ ባኣሴ። 27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ገብፂ ዓሶይዳ ማዲሢጉዲ ዳርጩ ደርዖንታ ፖዑዋ ከሢንታ ዑይይዳ ዋኣጪሳ ደርዖ፣ ሃሃ ዒላንቶዎ ዒንሢዳ ዒንጋንዳኔ፤ 28 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሊሢ ባይዘ ዡኣኣሽግና ዓኣፒ ዒንሢኸ ባይዘ ባኣዚ ዒንሢዳ ዳካንዳኔ። 29 ዓቦ ዲኡዘይዳ ዓኣፒ ባይቁ ዓሲጉዲ ዒንሢ ዲቁንታንዳኔ፤ ዒንሢ ዴንዳ ጎይዖዎ ዒንሢ ዴንቃዓከ፤ ዒንሢ ማዲ ባካ ቢያ ዒንሢም ገኢጋዓከ፤ ቢያ ዎዴ ሄርቁንቲ ዋርቁሢና ዓሲ ዒንሢ ባኣዚ ሙዓዖ ዒንሢ ማዓንዳኔ፤ ዒንሢ ዓውሳንዳ ዓሲ ዒንሢ ዴንቃዓከ» ጌዔ።

30 «ዔካኒ ዒንሢ ያኦጫ ወዲራሎ ማሌ ዓሲ ላሂ ዒኢሳንዳኔ፤ ማኣሪ ዒንሢ ማኣንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒኢካ ዒንሢ ናንጋዓከ፤ ዎይዮዎ ዒንሢ ቱካንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዓኣፖ ዒንሢ ሙዓዓከ። 31 ዒንሢኸ ባኣታ ዒንሢኸ ቤርታ ዒንሢ ዘጋንቲ ሹከንታንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዓሽኮ ዒንሢ ኩኡሊታዖ ዘጋዓከ፤ ሃራ ዒንሢኸ ዒንሢ ዘጋንቲ ጎቹንቲ ዔውታንዳኔ፤ ጋዓንቲ ማሢ ዒንሢም ዒንገንታዓከ፤ ዒንሢኸ ማራታ ሞርኮም ዒንሢኸ ዓኣሢንቲ ዒንገንታንዳኔ፤ ዬያቶ ማሃኒ ዒንሢ ማኣዳንዳ ዓሲ ባኣሴ። 32 ዒንሢ ዘጋንቲ ዒንሢኸ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ወዲር ናኣቶንታ ማሌ ዓጪ ዓሲም ዒንገንታንዳኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቲ ናኣታ ኦኡኮ ማዓንዳኣ ናንዳኔ» ጌዒ ጉሪ ጎይሢ ዘገ ላባንዳኔ፤ ፔቲታዖ ዒንሢ ዎኣታንዳ ባኣዚ ባኣሴ። 33 ማርጌ ዒንሢ ላቢንቲ ጎሽኬ ሃኣኸ ዒንሢ ዔራዎ ማሌ ዓጪ ዓሲ ዔከ ሙዓንዳኔ፤ ዒንሢኸ ጋዓንቲ ዒንሢ ናንጋ ዎይይዳ ቢያ ጌኔ ማዲና ሄርቁንቲ ዋርቁሢናይዳፓ ዓታዘ ማሌ ባኣዚ ባኣያ ማዓንዳኔ። 34 ዬይ ዒንሢ ዘጋ ባካ ቢያ ዒንሢ ዡኣኣኣሻንዳኔ፤ 35 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዘኣሎና ጉባዘናይዳ ፖዑዋ ከሢ ባይዘ ኬሰካንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ ፑርታ ከሢንታ ከኪፃ ባኣዘንታ ቶኦኮ ጋፓናፓ ዴንዲ ቶኮ ፀንጎ ሄላንዳኣና ዒንሢኸ ባይዘ ኬሰካንዳኔ» ጌዔ።

36 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢንታ ዒንሢኸ ካኣታሢንታ ሃያኮ ቤርታ ዒንሢኸ ቤርታኣ ዓድንሢ ማዔቲያ ዒንሢያ ናንገ ቤቁባኣ ማሌ ዓጪ ቤቲሲ ዳካንዳኔ፤ ዒኢካ ማሢና ሃሃ ሹቻ ኮሽና ማሌ ያኦሲ ዒንሢ ካኣሽካንዳኔ። 37 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ዜርቁዳካ ዓጩይዳ ናንጋ ዴራ

ቢያ ዒንሢዳ ማዲንቲ ባኣ ዘገ ዲቃታንዳኔ፤ ዔያታ ዒንሢ ማሊጪ ዓማሎ ባኣዚ ማሃንዳኔ» ጌዔ።

38 «ዒንሢ ጎሽኬ ሃኣኸ ዓቢሢ ሙዓንዳሢር ማርጌ ሃኣኸ ዒንሢ ዜርቁዖ ዳካ ሃኣኸ ዒንሢ ዔካንዳኔ፤ 39 ዎይዮዎ ዒንሢ ቱከ ዓጩ ኮሺ ኮሺ ዘጋንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዬያ ዘኣሌ ሙዓንዳሢር ዎይዮ ዓኣፖ ሱዖና ዎላ ቲቁ ዒንሢ ዔከ ሙዓዓከ፤ ሃሃ ዑሺ ኮሺያ ዒንሢ ዑሽካዓከ፤ 40 ዘይቶ ሪሚቶ ሚፃ ዒንሢኸ ሳዖ ቢያይዳ ባቃላንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዓሜ ዓማ ዎዳ ሄሉዋንቲ ዲኢኒ ጋፓንዳሢር ሪሚቲ ዘይቲ ዒንሢ ዴንቃዓከ። 41 ዓቲንቁንታ ወዲር ናይንታ ዒንሢ ሾዓንዳኔ፤ ጋዓንቲ ያልዘና ዲዒንቲ ዔያታ ዔውታንዳሢር ዒንሢና ዎላ ናንጋዓከ። 42 ዒንሢኸ ሚያንታ ጎዡይዳ ዓኣ ሃኣኸንታ ቢያ ዓቢያ ማካሢ ሙዓንዳኔ።

43 «ዒንሢኸ ዎልቃ ላቢ ላቢ ዴንዳዛ፣ ዒንሢ ዓጩይዳ ናንጋ ማሌ ዓጩ ዓሶ ዎልቃ ጋዓንቲ ደዲ ደዳንዳኔ። 44 ማሌ ዓጩፓ ሙኬ ዓሳ ዒንሢም ማሊሹ ታልዓያ ማዓንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒንሢ ዔያቶም ታልዓንዳ ማሊሹ ዒንሢኸ ባይቃንዳኔ፤ ጋፒንዮይዳ ዔያታ ዒንሢኸ ቤርታዳ ቶኦከ ማዓንዳኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቲ ዑንኪ ማዒ ገንፃ ዓታንዳኔ።

45 «ዒንሢ ዒንሢኸ ያኣዘሢም ዓይሢንታያ ማዒ ባኣሢር፤ ሃሃ ዒኢ ዓይሢ ደምቦና ዓይሢያና ዒንሢ ካፒባኣሢር ዬይ ቢያ ደርዓሢ ዒንሢዳ ሙካንዳኔ፤ ዒንሢ ጋፒ ባይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዒንሢፓ ሺኢካዓከ፤ 46 ዬይ ቢያ ዒንሢንታ ዒንሢኸ ዜርዮናይዳ ዒንሢ ዳቢንቲሢር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔከ ሙኬ ማቶ ማዒ ናንገና ጳቁ ጳቁ ናንጋ ማላታ ዒንሢም ማዓንዳኔ፤ 47 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ማርጌ ካራና ዓንጃያታንቲ ዒንሢ ዒናፓ ዎዘዲ ዒዛም ማዲባኣሴ፤ 48 ዬያር ሃካፓ ሴካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢዳ ዳካ ሞርኮኮ ዒንሢ ዓይሌ ማዓንዳኔ፤ ቢያ ባኣዘና ማታዲ ዒንሢ ናይዲንታንዳኔ፤ ዴኤቢንታንዳኔ፤ ሃሃ ካላዳንዳኔ። ጋፒ ዒንሢ ባይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዴኤፃ ዓንገ ቃምባራ ባቃናይዳ ዓጎናጉዲ ዒንሢኸ ሞርካ ዒንሢ ዎይሢ ዎይሢያና ሄርቁ ዒንሢ ዎይሢንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ሃሻንዳኔ። 49 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢዳ ሙኡቹ ዒንሢ ዔራዎያ ማርጌ ያላ ዴሬ ሃኬ ዓጪፓ ዔከ ሙካንዳኔ፤ ዔያታ ዒንሢዳ ኮኦከጉዲ ኬዳንዳኔ። 50 ዔያታ ጋርቻ ቦንቹዎያ፣ ናኣቶዎ ማጪንቱዎ ፑርታ ዓሲ ማዒ ዒንሢዳ ዔቃንዳኔ፤ 51 ዔያታ ዒንሢኸ ባኣቶንታ ሃኣኸንታ ቢያ ፒፃ ሙዓንዳሢር ዒንሢ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ናይዘና ማታዲንዳኔ፤ ዔያታ ሃኣኸይዳፓ ፔቲ ዓኣፒታዮ፤ ሃሃ ዎይዮንታ ዘይቶ ሪሚቶ ሚፃ ዓኣፖይዳፓ ፔቲ ዓኣፒታዎ ዓይሳዓከ። ዬያጉዲ ባኣቶንታ ማራቶንታ ጋፒሲ ዒንሢኸ ሙዓንዳሢር ዒንሢ ካፓማ ሃይቢ ሌሊ ማዓንዳኔ። 52 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኸ ያኣዘሢ ዒንሢም ዒንጋ ዓጩይዳ ዒንሢ ናንጋ ዒንሢኸ ካታም ዔያታ ያሊ፤ ዒንሢ ጉሙርቃ ዴጌ ኬኤሎ ዲያ ዒንሢኸ ዔያታ ደይሲ ባይዘንዳኔ።

53 «ዒንሢኸ ሞርካ ካታም ዒንሢኸ ማንገ ዒንሢ ማታሴም ሙዖንዳ ባኣዚ ዒንሢ ባይዘ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኸ ያኣዘሢ ዒንሢም ዒንጌ ዒንሢኸ ዓቲንቆ ናኣቶና ወዲር ናኣቶ ዒንሢ ሙዓንዳኔ፤ 54 ዒንሢ ባኣካ ኮሺ፣ ሃሃ ዓሲ ማጪንታያ ማዔ ዓሲታዮ ፔኤኮ ጌርሲም፣ ፔ ማቸም ሃሃ ሃይባፓ ዓቲ ናኣቶም ማዔቲያ ዬያ ዒ ሙዓሢ ዒንጎ ዒፃ ዲኡዳንዳኔ። 55 ዓሲም ካራ ባይዘ፣

ዲዛይን ዲዛይን። 21 ናንገና ናንገ ጎዳ ይያጉዳ ዓሣ ሃያ ዋሳ ማጻሕፍት ይዳድ ገዳዎ ጫክቆሞ ጎይጾት ይያና ዲሰራዊኤሌ ዓሶ ባኣካገ ከሲ ባይዘንዳ።

22 «ሃገ ዲንሣኮ ሙካንዳ ዜርዎንታ ማሌ ዓጫገ ሙከ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሣ ዓጫይዳ ዓገ ባይሲንቶና ዋዳ ዶርዓሣና ዛጋንዳ። 23 ዲንሣኮ ሳዓ ጋፒ ሚጩያ፡ ሃሣ ሶኦኔ ከሰከ ላሃያ ማዓንዳ፤ ፔቴታዎ ዲኢካ ዔኤቢ ቱከንታዓከ፤ ባቃላንዳ ባኣዚያ ባኣሴ፤ ዲንሣኮ ዩይ ሳዓ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤኮ ዳኤፖ ዳጎና ባይዜ፡ ሴዶሚንታ ጋሞራንታ ዓዳኣማንታ ደባዮንታጉዲ ማዒ ዓታንዳ። 24 ዩይ ያዲ ማዔ ዎዶና ሳዎይዳ ዓኣ ሃንጎ ዳራ ቢያ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃኖ ዓጫይዳ ሃያ ቢያ ዓይጎር ማዳይ? ዲዛ ሃያይዲ ዲናፓ ዳጋሴሣ ዓይጎዳይ? ገይ ያኦጫንዳ፤ 25 ዩይ ያኦጫዎኮ ማሃዳ፡ ጫያቶኮ ቤርታኣ ዓድንሣ ያኦዛሣ ገብፃ ዓጫገ ዔያቶ ከሳኣና ዔያቶና ዎላ ጫኦቁ ጫኦቁሞ ዔያታ ሃሽሣርከ። 26 ዔያታ ሃያኮ ቤርታ ዘገ ካኣሽከ ቤቁባኣያ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ዘገ ካኣሽኩዎጉዲ ላኣኔ፡ ማሌ ያኦዛ ዔያታ ካኣሽከ። 27 ዩይና ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤኮ ዳርይዳ ዳጋዲ ሃያ ማጻሕፍት ያኣፒንቱ ዎዳ ዶርዓሣ ቢያ ዔያቶ ዓጫ ዓኔ። 28 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲናፓ ዔያቶ ዑፃ ዳጋዳ፤ ዲዛኮ ዩይ ዳጋፓ ዔቁያና ዔያቶኮ ዓጫገ ዔያቶ ቱገ ዔከ ማሌ ዓጫ ዩኤሬ። ዩይና ሃሣ ሃላንዳኣና ዔያታ ዲኢካ ዓኣኔ» ጋዓያ ማዓንዳ።

29 «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛሣ ፔጋሱዎዎ ዓኣቱ ባኣዚ ሚርጌ ዓኣኔ፤ ጋዓንቱ ፔጋዲ ዔርቱ ባካ ኦናታ ኦ ናኣቶንታ ማዲ ኦ ኩንሣንዳጉዲ ከይሳ ዲዛኮ ዎጎ ቃኣሎከ» ገዔ።

30

ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሣ ማዓዎ ዔኮ ዓንጃ

1 ሙሴ ዲሰራዊኤሌ ዓሶሞ፡- «ዓንጃና ጋዳማናይዳፓ ፔቴማ ዲንሣ ዶኦራንዳጉዲ ታኣኒ ኮዓኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሣ ማሌ ዳር ባኣኮ ዜርቆሞ ዲንሣ ዲኢካ ዓኣዎ ዲዚ ዲንሣዳ ማዳ ባኮ ማሊ ጳቂሣ። 2 ሃሣ ዲንሣኮንታ ዲንሣኮ ዜርዎንታ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሣ ማዔ ሃኖ ታኣኒ ዲንሣኮ ዓይሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሣኮ ያኦዛሣ ዓይሣዎ ዲናፓ ዲንሣ ዓይሣንታዎ ማዔ። 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሣኮ ያኦዛሣ ዲንሣ ማኣራንዳ፤ ሃንጎ ዳር ባኣኮይዳ ዲንሣ ዲ ዜርቆ ቤዘይዳፓ ማሃ ዔከ ሙከ ገንሣ ዲንሣ ዲ ያርጎጫሳንዳ። 4 ሳዎኮ ጋፒንዎ ሃላንዳኣና ዲንሣ ዜርቆንቱ ዓኣያ ማዔቴያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሣኮ ያኦዛሣ ፔቴይዳ ቡኩሲ ዲንሣ ዔከ ሙካንዳ፤ 5 ዩይይዲ ዲንሣኮ ቤርታኣ ዓድንሣ ናንገ ዓጫ ዲንሣ ዳካልሳንዳ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታኣ ዓድንሣፓ ባሽ ዲንሣ ያርጫሲ ፓይዶዎ ዲንሣኮ ዓማዲ ሚርገሻንዳ። 6 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሣኮ ያኦዛሣ ዲንሣንታ ዲንሣኮ ናኣቶንታ ዲዛሞ ዓይሣንታንዳ ዲኔ ዲንጋንዳ፤ ዩይና ጉቤ ዲናፓ ዲንሣ ዲዛ ናሽካንዳ፤ ዩይና ዓጫሎይዳ ሽምፔና ዲንሣ ናንጋንዳ። 7 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ጋዳሞ ቢያ ዲንሣዳፓ ዲንሣ ዲፃ ዓሰና ዲንሣ ሄርቆ ዎይሣ፡ ዲንሣኮ ሞርኮ ባንሣ ሺርሻንዳ፤ 8 ዲንሣ ዲዛሞ ገንሣ ዓይሣንታዎ ማዓንዳ፤ ታኣኒ ሃኖ ዲንሣኮ ዓይሣ ዲዛኮ ዓይሣዎ ዲንሣ ካፓንዳ፤ 9 ዲንሣ ማዳ ባኮና ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሣኮ

ያኦዛሣ ዲንሣ ያርጎጫሳንዳ፤ ሚርጌ ናይ፡ ሚርጌ ቆልሞንታ ሚርጌ ሃኣኮንታ ዲንሣኮ ዲ ዲቢሻንዳ፤ ዲንሣኮ ቤርታኣ ዓድንሣ ዲ ያርጎጫሳዎ ዎዛዳሣጉዲ ዲንሣ ያርጎጫሳዎ ዲማዲ ዎዛዳንዳ። 10 ዩይ ዲዚ ማዳንዳሣ ሃያ ዎጎ ማጻሕፍት ያኣፒንቱ ዓይሣዎና ዎጎና ካፒ ጉቤ ዲናፓ፡ ጉቤ ሽምፓፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሣኮ ያኦዛሣ ባንሣ ዲንሣ ማዔቴከ።

ናንገና ሃይቢናይዳፓ ዶኦራሣ ዘላ

11 «ታኣኒ ሃኖ ዲንሣ ዓይሣ ዓይሣዎ ፔቶ ዳኤፃያ፡ ሃሣ ዲንሣፓ ሃካያቱዎሴ፤ 12 «ዩይ ዎይዚ ኦ ዓይሣንታንዳጉዲ ያኣኒ ሎኣፓ ከይሲ ኦሞ ዔከ ዩዓንዳይ?» ገይ ዲንሣ ያኦጫዎጉዲ ዩይ ዎጋ ዓኣሣ ሌካ ጫሪንጫቱዎሴ። 13 ሃሣ «ዩይ ዎይዚ ኦ ዓይሣንታንዳጉዲ ባዘ ሱካፓ ያኦሞ ፒንቁ ዔከ ዩዓንዳይ?» ገይ ዲንሣ ያኦጫዎጉዲ ዩይ ጳዳሣ ባዘ ሱካቱዎሴ። 14 ዩይ ዓይሣዎ ዲንሣኮ ዑኩ ገዳከ፤ ዲንሣ ካፓንዳጉዲ ዲንሣኮ ዳንጋ፡ ሃሣ ዲናኣ ዓኣኔ» ገዔ።

15 «ሃኖ ታኣኒ ናንገና ሃይቢና፤ ገንሣ ሃሣ ኮሹሞና ፑርቱሞናፓ ዲንሣ ዶኦራንዳጉዲ ኮዓኔ፤ 16 ታኣኒ ሃኖ ዲንሣ ዓይሣ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሣኮ ያኦዛሣ ዓይሣዎ ማዲ ዲንሣ ኩንሣያ ማዔቴ ዎጎ ጎይዎ ዲንሣ ዎርቁቴ ዲዛኮ ዓይሣዎና ዳሞቦና ዲንሣ ካፔቴ ሽምፔና ዲንሣ ናንጋንዳ፤ ዲንሣኮ ፓይዳኣ ሚርጋንዳ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሣኮ ያኦዛሣ ዲንሣ ገላ ዓጫይዳ ዲንሣ ዓንጃንዳ። 17 ጋዓንቱ «ዲዛሞ ኦ ዓይሣንታዓ፤ ዲዚ ከኤዛ ባኮዎ ኦ ዎይዛዔ» ገዒ ማሌ ያኦዛሞ ዘገ ካኣሽካኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳይዳፓ ዲንሣ ዳማዲ ዳንዳቴ፤ 18 ጋፒ ዲንሣ ባይቃንዳያታሣ ሃይሾ፡ ሃኖ ታ ዲንሣኮ ከኤዛ፤ ዮርዳኖሴና ፒንቁ፡ ዲንሣ ዳካላንዳ ዓጫሎይዳ ሚርጌ ዎዳ ዲንሣ ናንጋንዳ። 19 ሃይሾ ታኣኒ ናንገና ሃይቢናይዳ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዳንቃ ጋዳሞና ዲ ዓንጃ ዓንጃናይዳፓ ፔቴ ዲንሣ ዶኦራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። ዩይ ዲንሣ ዶኦራ ዶኦራዎኮ ጫሪንጫና ሳዎና ዲንሣዳ ታ ማርካሳንዳ፤ ዩይና ዲንሣንታ ዲንሣኮ ዜርዎንታ ሽምፔና ናንጋኒ ናንገ ዶኦራዎቴ። 20 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሣኮ ያኦዛሣ ናሽኩዎቴ፤ ዲዛሞ ዓይሣንታዎና ዲዛሞ ጉሙርቁንታዎ ማዕዎቴ፤ ዲንሣ ዩይይዳቴ ናንገ ዳንቃንዳ፤ ሃሣ ዲንሣኮ ቤርታኣ ዓድንሣ፡ ዓብራሃሚንታ ዩሳኣቁንታ ያይቆቤንታ ሞዓንጋኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ጫኦቁ ዓጫሎ ገላዎ ሚርጌ ዎዳ ዲንሣ ዲኢካ ናንጋንዳ።» ገዔ።

31

ሙሴ ማዳ ማዳ ዲያሱ ማዳያ ዓርቁሣ

1 ዩካፓ ሙሴ ዲሰራዊኤሌ ዳር ቢያሣሞ፡- 2 «ታኣኮ ለዓ ጭኦታና ላማታሚና ማዔሣር ማይ ታኣሞ ዲንሣ ዔከ ዓኣዲፃ ዳንዳዓንታዓከ፤ ሃሣ ታኣኒ ዮርዳኖሴ ዎርና ፒንቁንዳዎኣሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣሞ ከኤዜኔ፤ 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሣኮ ያኦዛሣ ቤርታ ቤርታ ማዒ ዲንሣ ዔከ ዳንዳንዳ፤ ዲንሣ ዳንዳ ዓጫይዳ ዓኣ ዳር ዲዚ ባይዜሞ ዲንሣ ዩኖ ዓጫ ዳካላንዳ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዜ ጎይጾት ዲያ ዲያሱ ዲንሣኮ ሱኤጌ ማዒ ዔከ ዓኣዲሣ ማዓንዳ። 4 ሃያኮ ቤርታ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓሞራ ዓሶ ካኣቶንሣ ሲሆኔና ያኦጌና ያሊ

29:23 29:23 ማዢ. ማፃ 19:24-25። 30:14 30:14 ሮሜ 10:6-8። 30:20 30:20 ማዢ. ማፃ 12:7፤ 26:3፤ 28:13። 31:2 31:2 ፓይ. ማፃ 20:12። 31:4 31:4 ፓይ. ማፃ 21:21-35።

ባሽ ዓጮ ዓያቶስ ባይዘህጉዲ ዲንህከ ሞርኮ ማዕ ደሮ ዲዚ ዲማይዳንዳኔ። 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያሎና ዲንህ ዓያቶ ባሻንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ ዩያሮ ሃህ ታኦኒ ዲንህ ዓይህ ጎይያማ ዲንህ ዓያቶ ማዳንዳኔ። 6 ጫርቁ ደዳያ ማዑቀቴ፤ ዓያቶ ፔቴታዎ ዲጊጫፖቴ፤ ሃህ ዲቃቴፖቴ። ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህከ ያኦዛህ ዲንህና ያላኩ፤ ዲንህ ዲ ኬኤራዓኩ፤ ሃሻዓኩ» ጌዲ ኬኤዘኔ።

7 ዩካፓ ሙሴ ዲያሱ ዲኤላዎ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ቢያህከ ቤርታ፡- «ጫርቁ ደዳያ ማዕ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓያቶስ ቤርታኦ ዳደንህም ዲንጋኒ ጫኦቁ ጎይያና ዓጮሎ ዓያታ ዳካላንዳጉዲ ሃያ ዳሮ ዔኪ ጌልዛንዳህ ኔናኩ፤ 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ቶኦኪና ኔኤና ያላ ማዕ ኔ ማዳንዳ ካኮ ዳሞንዳኔ፤ ዲ ኔና ኬኤራዓኩ፤ ፔቴታዎ ሃሻዓኩ፤ ዩያሮ ዲጊጫፖ፡ ዲቃቴፖ» ጌዔ።

ዋጋ ናባቢንታንዳጉዲ ዓይህንቴህ

9 ዩካፓ ሙሴ ያኦሲኮ ዋጎ ፃኦፕ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኦቁ ሳኦፖ ኬዲ ኬዲ ማዳ ለዊ ዓሶ ቁኤሶንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎንታም ዲንጌ። 10 ዓያቶ ዲ፡- «ጋሌ ቢያ ሃሽንታ፡ ላንካሳ ላንካሳ ሌዎኮ ጋፒንጆይዳ ቦንቸንታ ዉልሽ ደማ ቦንቸ ቦንቸና፤ 11 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህከ ያኦዛህ ቤርቶይዳ ዲዛ ዲንህ ካኦሽካንዳጉዲ ደኦሪ ቤዘይዳ ቡካ ዋደና ሃያ ዋጎ ናባቡቀቴ። 12 ቢያህ ዋይዘ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህከ ያኦዛህ ዲጊጫህ ዓራንዳጉዲ፤ ሃህ ሃያ ዋጎይዳኦ ኬኤዘንቴ ባኮ ቢያ ዛጊ ካፒ ከንሃንዳጉዲ ዓቴንቆንታ ላኦንታ ናኦንታ ዲንህከ ካታሞይዳ ካታሞይዳ ናንጋ ማሌ ዓጫፓ ሙኬ ዓሶዎ ቡኩሰቀቴ። 13 ዲንህ ያዲዳቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህ ያኦዛህከ ዋጎ ዋይዘ ቤቁባኦ ዜርፃ ቢያ ዋይዘኒ ዳንዳዓኔ፤ ዩያሮ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁ ዲንህ ዳካላንዳ ዓጮሎይዳ ዓያታ ናንጋ ዋይይዳ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይህንቴህ ዓራንዳኔ» ጌዲ ዓይህኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዲያሱናም ዓይህ ባኮ

14 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔ ሃይቃንዳ ዋዳ ሄሌኔ፤ ታ ዲዛ ዓይህንዳ ባኦዚ ዓኦህሮ ዲያሱ ዔኤሌ ዔኪ ዓፒሎና ማዢንቴ፤ ታኦኒ ዳሮና ካኦማ ማኦሮ ካሮ ሙኩቀቴ» ጋዓዛ ሙሴና ዲያሱና ያኦሲ ዳሮና ካኦማ ማኦሮ ካሮ ሙኩኔ፤ 15 ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮ ካራ ፒዝ ጌይ ዔቁ ሻኦሪና ማዕ ዓያቶም ጰዴ።

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔኦኒ ሃህ ዑኩ ኬሊዳ ኔኤኮ ቤርታኦ ዳደንህጉዲ ሃይቃንዳኔ፤ ዩካፓ ሃይ ዳራ ታ ዓያቶና ያላ ጫኦቁ ጫኦቁ ሃሻንዳኔ፤ ዓያታ ዳካላንዳ ዓጮሎይዳ ዓኦ ዳራ ካኦሽካ ያኦዛ ካኦሽካንዳኔ፤ ታና ዓያታ ሃሻንዳኔ። 17 ዓያታ ያዲዳ ዋደና ታ ዓያቶ ዑፃ ዳጋዲ ዓያቶፓ ዲማዳንዳኔ፤ ዓኦፖም ታ ዓያቶይዳፓ ሽርሻንዳኔ፤ ዓያታ ባይቃንዳኔ፤ ዓያቶይዳ ሚርጌ ዋዳ ደርዓ ኬዳንዳኔ፤ ዩካፓ ዩይ ባካ ቢያ ዓያቶ ሄሌህ ታኦኒ፤ ዓያቶኮ ያኦዛህ ዓያቶይዳፓ ዲማዳህሮታህ ዓያታ ዓራንዳኔ። 18 ማሌ ያኦዛ ካኦሽከ ዓያታ ማዳ ጎሞሮ ዲማና ፔቴታዎ ታ ዓያቶ ማኦዳዓኩ።

19 «ሃያ ዓይኑም ፃኦፕ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ዓርዘ፤ ዩይ ዓይኑም ዓያታ ዩያ ማዳ ባኮኮ ታኦም ማርካ ማዓንዳህሮ ዓያታ ዓይናዳንዳጉዲ ማሄ። 20 ዓያቶኮ ቤርታኦ ዳደንህም ታ ጫኦቁ ጎይያ ዓኤዘና ዲኦቆና

ኩሜ ዓጮሎ ታ ዓያቶ ጌልዛንዳኔ፤ ዲኦካ ዓያታ ሙይ ዑሽኪ ሚሽኬሰካፓ ታና ዓያታ ሃሻንዳኔ፤ ታኦና ያላ ጫኦቁ ጫኦቁ ሃሽ ማሌ ያኦዛ ዓያታ ካኦሽካንዳኔ። 21 ሚርጌ ባይሰንታና ዳኤህ ማታ ዓያቶ ሄሌ ዋደና ዩይ ዓይኑም ማርካ ማዓንዳኔ፤ ዓያቶኮ ናኦቶናኦ ዋሊንቴዎም ማዓንዳኔ፤ ታ ዓያቶም ዲንጋኒ ጫኦቁ ዓጮሎ ጌልዛንዳህከ ቤርታ ሃጊ ዓያታ ዓይጎ ማዳንዳቴያ ታ ዓራንዳኔ» ጌዔ።

22 ዩና ዓሶ ሙሴ ዩያ ዓይኑም ፃኦፕ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ዓርዘ።

23 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔዊ ናኦዚ ዲያሱም፡- «ጫርቁ ደዳያ ማዕ፤ ታኦኒ ዓያቶም ዲንጋኒ ጫኦቁ ዓጮሎ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ዔኪ ኔ ጌልዛንዳኔ፤ ታኦኒያ ኔኤና ያላ ማዓንዳኔ» ጌይ ዓይህኔ።

24 ሙሴ ሃያ ዋጎይዳ ኬኤዘንቴ ባኮ ፔቴታዎ ዓይሱዎም ማፃአፖይዳ ፃኦፕ ጋፒሴሰካፓ፤ 25 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኦቁ ሳኦፖ ኬዳ፤ ለዊ ዓሶ ማዕ ቁኤሶም፡-

26 «ያኦሲኮ ዋጋ ፃኦፕንቴ ሃያ ማፃአፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህ ያኦዛህከ ጫኦቁ ሳኦፖ ከይላ ዔኪ ዳንዲ ጌሡቀቴ፤ ዲንህ ዩያይዳዛ ዩይ ዳሮም ማርካ ማዕ ዳዓንዳኔ። 27 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዋይዘዎ፤ ባቃና ዳይህ ዓሲታህ ታ ዓራን፤ ታ ዓያቶና ያላ ዓኦ ዋደና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋይዘ ዓይ ዓያታ ናንጋያኩ፤ ታ ሃይቁሰካፓ ዑህ ዓኦ ዓያታ ዲፃያ ማዓንዳኔ፤

28 ዩያሮ ዩያ ቢያ ታ ዓያቶም ኬኤዘንዳጉዲ ፔቴ ፔቴ ፃፀኮ ቶይደና ዳሮኮ ሱኡጎና ታኦም ቡኩሰቀቴ፤ ታኦኒ ጫሪንጮና ሳዎና ዓያቶይዳ ማርካሲ ሃሻንዳኔ። 29 ታኦኒ ሃይቁሰካፓ ዳራ ዓይህንቴዎም ማዕ ፑርታ ማዳ ማዳንዳህ ታ ዓራን፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓያቶ ላኦኒ ባኮ ማዳ ዲዛ ዓያታ ዳጋሳንዳህሮ ዲማ ዲማ ዋዳ ደርዎ ዲ ዳካንዳኔ» ጌዔ።

ሙሴ ዓይናዳ ዓይኑም

30 ዩካፓ ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዋይዘንቴ ዓይፃፓ ጋፖ ሄላንዳኦና ሂዚ ጌይ ዓይናዳኔ፤

32

- 1 «ጫሪንጮንታ ሳዎንታ ታ ጋዓ ባኮ ዋይዘዎቴ፤ ታ ጋዓ ባኮ ኮሺ ዋይዘዎቴ!
- 2 ታ ዓርዘ ባካ ዲርዘጉዲ ዋርቆንጎ፤ ሃይሳኦ ታኦኮ ያልኩጉዲ ያዳንጎ፤ ማኦኦፊ ፀባ ዲርዘጉዲ፤ ባቃሊ ዑጋ ባቃሊዳኦ ዋርቆያጉዲ ማዎንጎ።
- 3 ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሱንፆ ዳጊዲ ኬኤዘንዳኔ፤ ኩ ያኦዛህከ ዳኤፑም ሄርሹዎቴ!» ጌዔ።
- 4 «ዲዚ ኩኩኮ ዋርዲዮ ሹጫህኩ፤ ማዳ ዲዛኮ ጌኤሺ ጎይፃኦ ዲዛኮ ፒዜኩ፤ ዲዚ ዳቢንቴዎም ጉሙርቁንታ ያኦሲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፒዜ፤ ሃህ ኮሺ ማዕ ባኦዚ ማዳያኩ።
- 5 ዲንህ ጉሙርቁንቴዎም፤ ማኦዳ ባኦዚያባኦ ጎሜ ማዳያና ጌሻ ዓሲና ማዕህሮ ዲዛ ዓሲ ማዓኒ ዲንህ ዳንዳዓያቴዎሴ።
- 6 ዲንህ ሃይ ዓኤያ፤ ሃህ ማሊ ጰቂህዎ ዳራ! ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲ ማዳ ባኮ ዛሎ ዲንህ ማሃህ ዩያዳ?

ዲዚ ዲንህ ማገፍ፡ ዲንህኮ ዓዳህቱዋዓዳ?
ዲንህ ደዲሺ ዲቢ ዳሬ ማህህ ዲዛቱዋዓዳ?»

«ዔሩዋሴ» ዲንህ ጌዔኔ፤
ዲንህ ማገፍ፡ የአዛህ ዲንህ ዋሌኔ።»

7 «ሚና ሚርጌ ለዔኮ ቤርታ
ማዲንቱ ባኮ ማሊ ጸቂሁዋቱ፤
ዬያ ዛሎ ዲንህኮ ዓዳንህ የኦጩዋቱ፡ ዲንህም
ኬኤዛንዳኔ፤
ጋርቾ ዓሶዋ የኦጩዋቱ ዔያታ ዲንህም
ኬኤዛንዳኔ።»

19 «ናገረና ናገጋ ጎዳ ዬያ ዛጋጋ ደጋጋጃ፤
ዲዛኮ ዓቲንቆና ዉዳር ናኦቶ ማዔዘንህ
ዲዚ ዲዲ ሃሼኔ።
20 ናገረና ናገጋ ጎዳ፡- ሃካፓ ሴካ ታ ዲንህ ማኦዳዓኬ፤
ዲንህ ጋፒንፃ ሄላንዳኦና ዋዋይታቱያ ታ ዛጋንዳኔ፤
ዲንህ ዋቦ ሾይንቲኬ፤
ጉሙርቂንታ ዓሲያቱዋሴ።»

8 ዳኤፖ የአዛህ ሳፆ ዳር ቢያም ዓጮ ጊሽኬ ዋደና
ዲማ ዲማ ዜርፃ ናገጋንዳ ቤዘ ዲማሴ ዋደና
ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሚርጌ ጎይፆጉዳያ
ፔ ዳር ዓጮኮ ዛጸ ዲማሲ ቆኦሬኔ።
9 ያይቆኦቤ ዜርፆ ዲ ፔ ዓሲ ማሂ ዶኦሬያኬ።»

21 ሜሌ የአዘ ዲንህ ካኦሽኪ
ታና ዳጋሳኒ ጌኤሲ ማገፍ፤
ማኦዳዋ የአዘ ካኦሽኪ ታና ዲንህ ዳጋሴ፤
ታኦኒያ ዲንህ ቦሂንቲ ዳሬ ዛላና
«ዋይቲ ዔያታ ያኦዳ ማዔይ?» ጌይሲሳንዳኔ፤
ማሊሂባኦ ዳሬ ዛላና
ታ ዲንህ ዳጋሳንዳኔ።»

10 «ዳኤፖ ዠባራ ዠባርሻ ዳውሎ ቦኦሎይዳ
ዔኤቢያባኦ ጉር ቦኦሎይዳ ዓኦንቲ ዲ ዳንቂ
ዔያቶኮ ጊቲማ ማዔኔ፤ ፑርታፓኦ ካፔኔ፤
ዓኦፖኮ ካርፆማጉዲ ማሂ ዔያቶ ዲ ዛጌኔ።»

22 ታኦኮ ዳጋ ታሚጉዲ ዔኤቲ
ሳፆንታ ሳዓ ካዲሳ ሃኦኮንታ ቢያ ሚቻንዳኔ፤
ዬይ ሚቻፃ ሳፆኮ ዳዋ ኬዲ ሄላንዳኔ፤
ዲኮኮዋ ፃጸ ሄላንዳኦና ሚቻንዳኔ።»

11 ኮኦኬ ናኦቶ ባራንህ ዔርዘኒ
ማኦራፓ ኬሲ ዠባራ ሃሻፆ ዳማ ባራኒ
ፔኤኮ ጋኦዘና ዓርቂ ዔካሂጉዲ
ናገረና ናገጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዬያይዲ ባይሲንታፓ
ካፔኔ።»

23 «ዲንህዳ ዋዳ ዶርፆ ቃሲ ቃሲ ታ ዳካንዳኔ፤
ታኦኮ ሂኦኮ ዲንህ ዲኪ ታ ኩርሳንዳኔ።»

12 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሜሌ ዓይጎ የኦሲኮዋ
ማኦዳ ኮዑዋፆ
ዳር ፔኤር ዔኪ ዳንዳኔ።»

24 ዋዳ ኩርሳንዳ ናይዚ ታ ዳካንዳኔ፤
ዲማ ዲማ ዋዳ ዶርፆና ዲንህ ኩዳንዳኔ፤
ዲማ ዲማ ዳዓ ቦፆንታ
ዳይ ዋዋዳ ሾኦሺያ ታ ዲንህዳ ዳካንዳኔ።»

13 «ሳፆኮ ዳጌ ቤዘይዳ ዳዒ ዋይህንዳጉዲ
ጎዣ ካፃም ሃኦኮ ዲንህ ዲ ሙኦኤኔ፤
ዳኤፖ ዳኤፖ ሹጮይዳ ዔኤሴ ዑታህሂ ዲንህም
ዲንጌኔ፤
ቃንፆ ሌሊ ማዔ ሳፆይዳ ባቃሌ ሪሚቶዋ ዲ
ዓኦፐሴኔ።»

25 ናኦታ ዲንህኮ ኬሰኬ ቤዘይዳ ቢያ
ፆልዚ ዔያቶ ኩርሳንዳኔ፤
ጋርይዳ ዲንህ ዓኦቲያ
ዲገቼዋ ዲንህዳ ጌላንዳኔ፤
ዳጌ ዓቲንቆንታ ዉዳራሂንታ
ዳኮ ናኦታቱያ ጋርቻኦ ዓቲዋፆ ኩዳንዳኔ።»

14 ዲንህኮ ባኦቶንታ ዋኦርንታ ቢያ
ሚርጌ ማኦፃፃ ዲ ማህኔ፤
ኮሺ ኮሺ ማዔ ባይንታ ማራይንታ
ዋኦሪንታ ቆላኒ
ዬያጉዲ ሃህ ቃራ ማዔ ዛርጎና
ሱጉሂጉዲ ዘቂ ማዔ ቃር ዋይኖ ዑኮዋ
ዲንህ ዑሽኬኔ» ጌዔኔ።»

26 ታኦኒ ጋፒሲ ዲንህ ባይዘንዳኔ፤
ዬካፓ ዲንህ ጸቂህንዳ ዓሲያ ባኦሴ፤
27 ጋዓንቲ ዲንህኮ ሞርካ
«ኑ ባሺያፓዓቲም ናገረና ናገጋ ጎዳቱዋሴ ባሺህ
ጌዒ
ዎቶርቂ ጌሰታንዳኔ ጌዒ ታ ዓልታኔ።»

15 «ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ዳራ ሚርጌና ፆርጎጩኔ፤
ፆርጎጩ ጎይፆጉዳያ ዋይዚ ዲፃፃ ማዔኔ፤
ዑፃ ዲንህኮ ማሌኔ፤
ሚርጌ ዲንህ ሙዓሂርዋ ዲጩኔ፤
ዲንህ ማገፍ፡ ናገረና ናገጋ ጎዳሂያ ዲንህ ሃሼኔ፤
ዋርዲዮ ሹጮ ማዒ ዲንህ ማኦዳሂያ ዲንህ ቦሂኔ።»

28 «ዲንህ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲናባኦ ዓሲኬ፤
ዲንህ ማሊ ጸቂህ ዓሲቱዋሴ።»
29 ማሊ ጸቂህ ዓሲ ዲንህ ዋንዴ ማዔቲ
ዬያ ዲንህ ጸቂህያ ናንዳኔ፤
ጋፒንፃ ዲንህኮ ዓይጎ ማዓንዳቲያ
ዲንህ ዔራንዳያታንቲኬ፤

16 ዲንህ ሜሌ የአዘ ካኦሽኪፃና
ናገረና ናገጋ ጎዳ ዳጋሳኒ ጌኤሲ ማገፍ፤
ዲንህ ማዳ ፑርቶ ማዳና ቢያ ዲዛ ዲንህ ዳጋሴ።»

30 ዲንህ ማገፍሂ ዓኦሂ ዲንገባኦያታንቲ
ዲንህኮ የኦሲ ዲንህ ሃሽባኦያታንቲ
ዋይቲ ፔቲ ዓሲ ሺያ ዓሲ ዳውሳይ?
ላምዓ ዋይቲ ታጸ ሺያ ዓሲ ዳውሳይ?

17 ሃያኮ ቤርታ ዲንህ ዔሩዋፆ፡
ሃሂ ዑኬ ሙኬያ፡ የኦሲቱዋፆ ማዔ
ፑርቶ ዓያኖም
ቤርታኦ ዓዳንህ ዲንህኮ ካኦሽኪባኦ የአዘም
ሚቻ ዲንጎ ዲንገሂ ዲንህ ሺኦሼኔ።»

31 ኑ ሞርካኦ «ጎኔኬ» ጋዓሂጉዲ
ዔያቶ የኦሲ ኑ የኦሲጉዲቱዋሴ።»
32 ኦኦኮ ሞርካ ሶዶሚና ጋሞራ ዓሶናጉዲ ዲኦቲያኬ፤
ዬያር ዔያታ ጫንቃፆ ሃህ
ዓሲ ዋዋዳ ዋይኔ ዓኦፐጉዳያኬ።»

32:8 32:8 ዳኪ ማዳ 17:26። 32:17 32:17 1ቆር. 10:20። 32:21 32:21 1ቆር. 10:22፤ ሮሜ 10:19።

- 33 ዕዳቶቻቸው ወይና ዳይ ወወዳ ሹኦሽ
ፑርታ ድርባ ጉዳያኑ።»
- 34 «ኩኩኩ ሞርካ ማዳ ዳቢንቶ፡
ናንገና ናንጋ ጎዳ ዕጋ ግኦጥ ዓርቂ ዓኣኔ።
- 35 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዕጋ ግኦጥ ዕኩሮ
ዕዳቶይ ዳ ሜቶ ዓጋገንዳኔ፤
ዕዳቶቻቸው ባይሰንቶ ከላ ሄሌሣሮ
ዳቁንቲ ኔጉሞ ዕዳታ ባይቃንዳኔ።
- 36 ዒዛኮ ዓይላ ወልቁ ባይቁሣ ዛጋዎ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ዕዳቶ ሚጨንታንዳኔ፤
ካራሚቱዋላሣንታ ካራሚሣንታ ደሚሱሞ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳሮም ወጋገንዳኔ።
- 37 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳሮ
ዒንሣ ጉሙርቃ ያኦዛ ዒንሣኮ ወካ ዓኣይ?
ዒንሣኮ ወርዲዮ ሹጮ ማሃ
ዒንሣ ጉሙርቁ ያኦዛ ዒንሣኮ ዓንካዳይ?»
- 38 ዒንሣ ሚቸ ዒንጌ ባኮኮ ማሎ ሙዕ
ወይኖ ዑዙ ዒንሣኮ ዑሽኬ ያኦዛ
ሂንዳ ሙኪ ዒንሣ ዕዳታ ማኣደንጎ፤
ዕዳታ ዒንሣኮ ወርዲዮ ሹጮ ማጎንጎ!»
- 39 «ያኦሲ ታና ሌሊታሣ ዕሩዋቱ፤
ታ ጊዳጋዕቲም ማሌ ያኦሲ ባኣሴ፤
ወዳይያ፡ ሸምፖ ዒንጋያኦ ታናኬ፤
ታ ሚንሣ ኪፃጎኔ፤ ጊንሣ ታ ፓሣኔ፤
ዕዳ ታና ላኣጋይ ያኦኒያ ባኣሴ።
- 40 ኩጮ ታኣኮ ታ ሌካ ዕቁሲ
ሂዚ ጌይ ታ ጫኦቃንዳኔ፡- ታኣኒ ናንገና ታናኬ፤
- 41 ፖፖዓ ጩንቸ ዓፓሮ ታኣኮ ታ ወርቃንዳኔ፤
ፒዜ ወጌ ወጋኒ ዕዳ ታ ዳካንዳኔ፤
ታኣኮ ሞርኮ ኮሚ ታ ኮፃንዳኔ፤
ታና ዒፃ ዓሶም ኮይላ ባኮ ታ ዒንጋንዳኔ።
- 42 ወዳንቲሣንታ ደዒንቲ ሞርኮንታኮ ሱኦጎ ቶኣኮ ሱጉዎ
ታ ዓኣዘ ታ ዑሺ ማሣሰንዳኔ፤
ጩንቸ ዓፓሮ ታኣኮ ሞርኮ ዓሽኮ ቲቃንዳኔ።»
- 43 «ዓሲዮቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ማዳ ዓሶኮ
ሱጉዎ ኮሞ ማሃንዳኔ፤
ፔኤኮ ሞርኮ ኮማንዳኔ፤
ዒዛ ዒፃ ዓሶይዳ ሜቶ ዓጊ
ፔ ዳሮኮ ጎሞ ጌኤሻንዳኔ፤
ሳዎኮ ዒኢቲዎ ሻቲንሣንዳኔ፤
ዕዳሮ ዒዛ ዳሮና ዋላ ወዛዳዎቲ።»

44 ሙሴና ኔዊ ናኣዚ ዒያሱና ዳራ ወይዛንዳጉዲ ዕዳ ዓይኑም ናባቤ።

ሙሴ ጋፒንሣ ዛሬ ዘሮ

45 ሙሴ ዕዳ ባኮ ቢያ ዳሮ ወይዚሲ ጋፒሴሰካፓ፡-
46 «ሃያ ወጎይዳ ኬኤዚንቲ ባኮ ቢያ ዛጊ ካፓንዳጉዲ ናኣቶም ዒንሣኮ ዒንሣ ዕርዛኒ ሃኖ ታኣኒ ዒንሣም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ዒና ዕኩዋቲ። 47 ሃይ ዋላ ካንሣ ጉሪ ጌጌሰቶና ባኣዚቲዋሴ፤ ዕዳ ዒንሣ ናንጎኮ ፃጺ ማዓ ባኣዚታሣሮ ዕዳ ጌይንቲ ባኮ ዓይሣንቲ ማዳያ ማዑዋቲ፤

ዒንሣ ዕዳይዳቲ ዮርዳኖሴ ወሮና ፒንቂ ዒንሣ ዳካላንዳ ዓጩሎይዳ ሚርጌ ወዳ ናንጋዳኔ» ጌዕኔ።

ሙሴ ሃይቃንዳሣ ቤርታዲ ኬኤዚንቲሣ
48 ዕዳ ዓሶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 49 «ሞዓኣቤ ዓጩይዳ ዒያርኮ ካታሞኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ዓባሪሚ ዲኮ ጌይንታዘንሣዲፓ ፔቲ ኔቦ ጌይንታ ዲካሣ ኬሰኬ፤ ዒኢካ ዕቂ ዒሰራዕኤሌ ዳሮም ታ ዳካልሳንዳ ካኣናኔ ዓጩ ሃኬና ዛጌ፤ 50 ኔ ጌርሲ ዓኣሮኔ ሆኦሬ ዲኮይዳ ሃይቂ ፔ ዒጊኖ ባንሣ ዳንዳሣጉዲ ኔኤኒ ዕዳ ኔቦ ዲኮሎይዳ ሃይቂ ኔ ዒጊኖ ባንሣ ዳንዳንዳኔ። 51 ዓይጎሮ ጌዕቲ ዒንሣ ላምዓሣ ዒሰራዕኤሌ ዳሮ ቤርታ ታኣም ጉሙርቁንታያ ማዒባኣሣሮ፤ ሃሣ ዓሲ ናንጉዋ ዒኢኔ ዳውሎይዳ ቃዳሴ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ሚሪባ ጌይንታ ዋኣፃ ዓልቃ ሴዘ ኮይላ ዒሰራዕኤሌ ዳሮ ቤርታ ታና ዒንሣ ሰንቸሲባኣሣሮኬ። 52 ኔኤኒ ሃኬ ዕቂ ዓጩሎ ዛጋንዳኔ፤ ጋንጎቲ ዒሰራዕኤሌ ናኣቶ ታኣኒ ዳካልሳ ዕዳ ዓጩሎ ኔ ጌላዓኬ» ጌዕኔ።

33

- ሙሴ ዒሰራዕኤሌ ዓሶ ፃጸ ቢያ ዓንጃሣ**
1 ሙሴ ሃይቃንዳሣኮ ቤርታ ዒሰራዕኤሌ ዳሮም ሃጊ ማዓንዳ ባኮ ኬኤዚ ሂዚ ጌይ ዓንጃኔ፡-
2 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሲና ዲካፓ ሙኬኔ፤
ዕዳደሚይዳፓ ዓቢጉዲ ያርቁኔ፤
ፓኣራኣኔ ዲኮይዳኣ ፖዕኔ፤
ሚርጌ ዲቢ ኪኢታንቻ ዒዛና ወላ ዓኣኔ፤
ዒዛኮ ሚዛቆ ዛላ ዕኤታ ታሚ ዓኣኔ።
- 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳሮ ጎኔ ናሽካኔ፤
ዒዛም ደማዳ ዳሮም ዒ ካፓኔ፤
ዕዳሮ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ጉምዓቲ ኦ ዚጋንዳኔ፤
ዋጎ ዒዛሲ ኦ ካፓንዳኔ፤
- 4 ዒሰራዕኤሌ ዳሮም ዕዳቶሮ ማሃ ዒንጊንቲ
ሙሴ ኦም ኬኤዜ ሰንቸንቲያ ማዕ ወጎ ኦ
ካፓንዳኔ።
- 5 ዒሰራዕኤሌ ዓሶ ፃጸና
ዳሮኮ ሱኦጎና ቡኩንቲ ወዳና
ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዕኤሌይዳ ካኣታዳኔ።»
- 6 ሙሴ ሃሣ ሮኦኤሌ ማኣሮ ዓሶ ዛሎ
«ፓይዳ ዕዳቶኮ ዳካ ማዕቲያ
ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ሮኦኤሌ ዳራ ናናንጎንጎ፤
ባይቆፓ።»
- 7 ሃሣ ዒዚ ዪሁዳ ማኣሮ ዓሶ ዛሎ
«ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ኔ ባንሣ ዕዳታ ዒላታ
ዒላቶ ወይዜ፤
ሃንጎ ፃጸ ዓሶና ወላ ፔቲም ዓኣያ ዕዳቶ ማሃ፤
ደዲ ወልቁ ዕዳቶም ዒንጌ፤
ዕዳታ ፔ ሞርኮና ያልታ ወዳና ዕዳቶ ማኣዳ።»
- 8 ዒዚ ሃሣ ሌዊ ማኣሮ ዓሶ ዛሎ
«ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ኔ ማሊያ ዳማሲ ዕርዛ *
ኔኤም ደማዳ ባኮንሣና
ማሳሃና ሚሪባ ወኣፃ ዓጩናይዳ
ዕዳቶና ማርሚ ዕዳቶኮ ጎኦም ኔ ዛጌ

32:35 32:35 ሮሜ 12:19፤ ዒብ. 10:30። 32:36 32:36 ዓይኔ. 135:14። 32:43 32:43 ሮሜ 15:10፤ ዮሃ. ዮፔዳ 19:2። 32:52 ፓይ. ማፃ 27:12-14፤ ላሚ. ዋማ 3:23-27። * 33:8 33:8 ኔ ማሊያ ዳማሲ ዕርዛ ዕርዛ፡- ዑሪሜና ቲሚሜ ጌይንታ ላምዎ ባኣዚኬ። 33:8 33:8 ኬሲ. ማፃ 17:7፤ ፓይ. ማፃ 20:13።

- ኔኤም ማዳ ለዋ ዓሰም ማሊያ ኔኤኮ ፔጋሲ ዳዌ።
- 9 ዓይነታ ኔ ጋቲ ገዲ ሾዔ ዓሰ ዋሌኔ፤
ፔ ዲሊኖይዳፓኦ ዲማዳኔ፤
ናኦቶዋ ፔኤኮ ዓይነታ ሃሼኔ፤
ኔ ኬኤዛ ባኮዋ ዓይነታ ለንቹኔ፤
ኔ ዓይነቶና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄዋዋ ዓይነታ ካፔኔ፤
- 10 ኔኤኮ ዳምቦ ያይቆኦቤም
ዋጎዋ ኔኤኮ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዓርዛኔ፤
ኔ ቤርታ ዓይነታ ዑንጆ ጨቢሻኔ፤
ኔኤም ሚቹ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ
ሚቹ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ።
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዓይነቶኮ ዓኦ ባኮ ዓንጆ፤
ዓይነታ ማዳ ማዳዋ ኮሺ ማሂ ዓኤ፤
ዓይነቶ ሞርኮኮ ዋልቆ ላቢሴ፤
ዓይነቶ ዲፃ ዓሳ ላሚ ዓቁዋጉዲ ዋልቁ ባይዜ!»
- 12 ሃሃ ሙሴ ቢኢኒያሜ ማኦር ዓሰ ዛሎ
«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይነቶ ናሽካ ዓሳ ሂርጋ ባኦያ
ናንጎንጎ፤
ዴኤፖ ያኦዛሢ ርኦር ቢያ ዓይነቶ ካፓኔ።
ዲንዳ ፔኤኮ ናዮ ኮንቃሢጉዲ ዲዚ ኮንቁም ዓይነታ
ናንጋንዳኔ።»
- 13 ዲዚ ዮሴፔ ማኦር ዓሰ ዛሎ፡-
«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሎ ጫሪንጫፓ ዲሮ ዋርቁሲ
ሎ ዳማ ዓኦ ዋኦያዋ ዓልቁሲ
ሳዮ ዓይነቶኮ ዓንጆንጎ።
- 14 ዬያጉዲ ዓባ ቃራ ዓቤም ካፃ ሃኦኮ
ሌዮና ሌዮና ሳዓ ዓይነቶኮ ሚርጌ ካሣያ ማዮንጎ፤
- 15 ዓይነቶኮ ሚርጋ ዓኦ ዲኮንታ ጌሜርንታ
ሙዋ ባኦዚ ቃራ ቃራ ካፃሳያ ማዮንጎ፤
- 16 ዓጫ ዓይነቶኮ ኮሺ ማዔ ባኦዚና ቢያ ኩሜያ ማዮንጎ፤
ካዮ ባኦካ ዓኤታ ታዋና ጴዴ ያኦዛሢ ዓንጆ ዓንጆና
ዲዛ ሳዓ ዓንጆንቱያ ማዮንጎ፤
ዲዚ ፔኤኮ ጌርሲንሢ ባኦካ ሱኡጌ ማዮንጎ።
- 17 ዮሴፔ ዚያ ጌማይጉዲ ደዲኬ፤
ካኦራ ዲዛኮ ሜኤኒ ካኦሪጉዲ ደዳያኬ፤
ዬያና ዲዳር ዲዳንዳኔ፤
ዓጮኮ ጋፒንዮ ሄላንዳኦና ዲ ዳውሳንዳኔ፤
ዓፕሬኤሜኮ ታጾ ላምዮ ሺዮንታ
ሚናኦሴኮ ሺዮንታ ያኦዴ ማዮንዳኔ።»
- 18 ሃሃ ሙሴ ዛብሎኦኔና ዪሳኮኦሪ ማኦር ዛሎ፡-
«ዛብሎኦኔ ዜርፃ ባዘይዳ ኮርማ ኮርሞና
ዶርጎጪ ዋዛዳንጎ፤
ዪሳኮኦሪያ ማኦራ ዓኦዮ ዋዛዳያ ማዮንጎ።
- 19 ዓይነታ ሃንጎ ዳር ዲኮ ዓኤሌ ኬሲ
ፒዜ ማዔያ፡ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲኦኦካ ሺኦሻንዳኔ፤
ዓይነቶ ዶርጎጪሳንዳ ቆሎ ዓይነታ ባዘና
ባዘ ዓጫ ዓኦ ማኦሻሎናይዳፓ ዳንቃንዳኔ።»
- 20 ዲዚ ሃሃ ጋኦዴ ማኦር ዓሰ ዛሎ፡-
«ጋኦዴ ዓጮ ዳልጊሼ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ
ጋላቲንቶንጎ!
ጋኦዴ ዓሳ ሞርኮኮ ኩጮ ሜንሣሢና
ባሊቶዋ ጳርቁ ዑራኒ
ዘቢጉዲ ካፓያ ማዮንዳኔ።
- 21 ዲዚ ሱኡጌ ማዔ ደኦሪንቱሢር

- ፔኤም ቃራ ማዔ ሳዮ ደኦሪ ዓኤኔ፤
ዳርኮ ሱኡጋ ቡኬ ዋደና
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማሊያንታ ዳምቦንታ
ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ማዳ ዲ ኩንሣኔ።»
- 22 ሃሃ ዲ ዳኦኔ ማኦር ዓሰ ዛሎ፡-
«ዳኦኔ ሃጊ ዓቃ ዓዴ ዘቢጉዲኬ፤
ዲዚ ባኦሳኦኔይዳፓ ኮኦሚ ኬሰካያ ማዮንዳኔ።»
- 23 ዲዚ ሃሃ ኒፕታኦሌኤሜ ማኦር ዓሰ ዛሎ፡-
«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኒፕታኦሌኤሜ ኮሺ ናሽካያኬ፤
ያኦሲ ሚርጌና ዓይነቶ ዓንጆያኬ፤
ዓይነቶኮ ዓጫ ጌሊላ ባዘፓ ዳንዲ
ደኦሎ ዛሎ ዓጮ ሄላያ ማዮንዳኔ።»
- 24 ሃሃ ዲ ዓሴኤሬ ማኦር ዓሰ ዛሎ፡-
«ዓሴኤሬ ማኦራ ሃንጎ ማኦርይዳፓ ባሽ
ዓንጆንቱያኬ፤
ዲዛ ጌርሲንሢ ናሽካያ ማዮንጎ፤
ሳዓ ዲዛኮ ዘይቶ ሪሚቶ ሚያ
ሚርጌ ባቃልሳያ ማዮንጎ።
- 25 ካፓዋ ጌሎ ካራ ዲዛኮ
ዓንጊና ዋዲንቲ ካፒንታያ ማዮንጎ፤
ዲ ናንጋ ዋደ ቢያይዳ ዋልቁ ዓኦያ ማዮንጎ።»
- 26 «ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ!
ዴኤፒ ዲሊቻ ለንቹና ጫሪንጫ ቲቁ ዳንዳያ
ዲንሢ ማኦዳኒ ሻኦር ዑፃ ዳዒ ሙካ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛሢጉዴያ
ያኦኒያ ባኦሴ።
- 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ዋዴ ዲንሢኮ ዋርዲዮ
ሹጫሢኬ፤
ናንጊና ናንጋ ዋልቃ ዲዛኮ ዲንሢ ማኦዳንዳኔ፤
ሞርኮ ዲንሢኮ ቤርታፓ ዲ ዳውሳንዳኔ፤
ዲንሢ ዓይነቶ ዋዲ ባይዘንዳጉዲ ዲ ማሃንዳኔ።
- 28 ዬያር ያይቆኦቤ ዜርፃ
ጫሪንጫፓ ያልኬ ያዳያ
ሃኦኮና ዋይና ዑዞና ኩሜ ዓጮሎይዳ
ፔ ሺምፓሢኮ ሂርጉዋዮ ኮሺ ናንጋንዳኔ።
- 29 ዲሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ዲንሢ ዋዚ ባለቲናዳይ!
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓውሴ ዳሬ ዲንሢጉዴያ
ፔቲታዮ ባኦሴ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ቶኦኪና ዲንሢኮ ጊቲማሢ፤
ሃሃ ያሎ ዲንሢ ያሊ ባሻ ጮንቾ ዓፓራሢኬ፤
ዲንሢኮ ሞርካ ዲንሢ ሺኦቁ ሺኦቁ
ዲንሢ ኮይላ ሙካዛ፡
ጊኦር ዲንሢ ዓይነቶኮ ሄርቁ ሜንሣንዳኔ» ጌዔ።።

34

ሙሴኮ ሃይቦ

1 ሙሴ ሞዓኦቤ ቦኦላፓ ዓቁ ኔቦ ዲኮ ዳንዲ፡
ዲያርኮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኦ ፒሲጋ ዲኮ ቶኦኮ
ኬሰኬኔ፤ ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓጮሎ ዲዛ ሃኬና
ዳዌኔ፤ ዬይ ዲ ዳዌሢ፡ ጌሊዓዴ ዓጫፓ ዓርቃዮ ዳንዲ
ኬደ ዛሎና ዳኦኔ ካፓዋ ሄላንዳኦና፤ 2 ኒፕታኦሌኤሜ
ዓጮ ጉቤ፤ ዔፕሬኤሜንታ ሚናኦሴንታ ዓጮ፤ ደኦሎ
ዛሎና ዳንዲ ሜድቴራኒያ ባዘ ኮይላ ዓኦ ዪሁዳ

ዓጮ ሄላንዳኣና፤ 3 ዪሁዳ ዓጮኮ ደኦሎ ዛሎና ዓኣ ቦኦሎ፤ ዓረፍቲኮ ዓጮ ደኦሎይዳ ማኤያ ካታሞ ጌይንታ ዓረፍቲኮ፤ ሃሃ ዴንዲ ያዓሬ ሄላንዳኣናኬ። 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዔያቶኮ ዜርያ ዳካልሳኒ ዓብራሃማንታ ዪላኣቁንታ ያይቆኦቤንታም ታ ጫኣቄ ዓጮላ ሃኖኬ፤ ሃይሾ ዓኣፖና ታ ኔና ዛጊሴኔ፤ ጋዓንቲ ዒዞ ኔ ጌላዓኬ» ጌዔኔ።

5 ዪያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይላሢ፤ ሙሴ ሞዓኣቤ ዓጮ ዓኣያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ኬኤዜ ጎይያና ዒኢካ ሃይቄኔ። 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ፔትፔያሬ ካታሞኮ ቤርቶ ዛላ ሞዓኣቤ ዓጮይዳ ዓኣ ደኦሎ ዲኡኬኔ፤ ጋዓንቲ ሃኖ ሄላንዳኣና ፒዜ ዒ ዲኡቲ ቤዞ ዲማሲ ዔራ ዓሲ ባኣሴ።

7 ሙሴ ሃይቃኣና ለዓ ዒዛኮ ጃኤታና ላማታሚናኬ፤ ጋዓንቲ ዓኣፓ ዒዛኮ ባይቀባኣሴ፤ ዋልቃ ሃጊ ደዲ ዓኣያኬ። 8 ሲያ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዒዛ ዛሎ ያዪ ሃይሢታሚ ኬሊ ሞዓኣቤ ቦኦሎይዳ ዪኤኬኔ።

9 ሙሴ ፔ ቤዛ ማዲያ ማዓንዳጉዲ ኩጮ ዒያሱ 0-9 ጌሢ ደኦራሢሮ ኔዋ ናኣዚ ዒያሱ ዔራቶና ዓኣ ዓሲ ማዔኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራኣ ዒዛም ዓይሢንቲኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዛሎና ዔያቶም ዒንጌ ዓይሢያዋ ዔያታ ካፔኔ።

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዔቂ ዋላ ጌሰቲያ፤ ሙሴጉዴያ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲ ፔቲታያ ዒሰራዔኤሌይዳ ኬሰኪባኣሴ፤ 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ጊብጃ ዓጮ ካኣቲና ሱኡጎ ማዒ ማዲ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሶ ኮይላ፤ ሃሃ ዓጮ ቢያሢም ዳካዛ ዒዛ ዛሎና ማዲንቲ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኮ ባኮና ዲቃሢ ባኮ ማዴይ ማሌ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲ ፔቲታያ ባኣሴ።

12 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሢ ቤርታ ማዴ ዴኤፖ ባኮና ዒጊቻ ባኮ ቢያሢጉዴያ ማዴ ማሌ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲ ፔቲታያ ባኣሴ።

ዲያሱ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ሙሴ ቤዛ ጌሊ ዶኦሪነቱ፣ ዲያሱ ዲሰራዔኤሌ ዳር ዔኪ ዓኣዳም ስሎና ዔያታ ባሽ ካኣናኔ ዓጮ ዋይቲ ዓርቁቲያ ኬኤዛ ሃይሴ ሃኖ ዲያሱ ማፃኣፖይዳ ዓኣያኬ፤ ሃኖ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ዳኤፖ ዳኤፖ ሃይሶ ባኣካፓ ዓኣፖ ማዔ ባኮንሢ፡- ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁዎ፣ ዲያርኮ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲያ ደዒያ፣ ዓዩ ጌይነታ ቤዛ ዔያታ ስልቲ ስሎንታ ዳራ ስኦሲና ዋላ ጫኣቄ ጫኣቁሞኮ ጊንሣ ዓካዲያዎ ኬኤዛያኮ። ሃኖ ማፃኣፖይዳ ሚርጌና ዔርቁቲያ ማዔ ቤዛይዳፓ ፔቲዛ «ዲንሢ ካኣሽካንዳ ባኮ ሃኖ ደኣሩዋቲ፤ ታኣና ታ ማኣር ዓሶና ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑ ካኣሽካንዳ።» (24:15) ጋዓ ቤዛኮ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ካኣናኔ ዓጮኮ ስሎና ባሽንቲያ (1:1—12:24)
- ዓጮ ገሽኪያ (13:1—21:45)
- 1. ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ዓጮ (13:1-33)
- 2. ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ጌላ ዛሎ ዓጮ (14:1—19:51)
- 3. ዓኣሽንቲ ቶሎ ካታሞ (20:1-9)
- 4. ሌዊ ዓሶ ካታሞ (21:1-45)
- ዓባ ኬሰካ ዛላ ዳዔ ዓሶኮ ፔ ቤዛ ማዒ ዳንዲያ (22:1-34)
- ዲያሱ ዔልቃሜ ዔልቃሞ (23:1-16)
- ሴኬሜይዳ ጫኣቁሞኮ ጊንሣ ዓካዲያ (24:1-33)

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱ ዓይሣ ባኮ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሣሢ፡ ሙሴ ሃይቁሰካፓ ሙሴ ማኣዲ ማኣዲ ማዳ ኔዊ ናኣዚ ዲያሱም ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- 2 «ኔ ዔራሢሃፒዲ ታ ዓይሣሢ ሙሴ ሃይቁኔ፤ ዓካሪ ኔናንታ ዲሰራዔኤሌ ዳርነታ ቢያ ጌኢጊንቲ፣ ታኣኔ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዳካልጎንዳ ዓጮሎ ጌላኒ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁዋቲ። 3 ሙሴም ታ ኬኤዜ ጎይያና ዲንሢ ዳንዲ ሄላ ዓጮ ቢያ ታ ዲንሢም ዲንጌ። 4 ዲንሢ ዓጮኮ ዛጳ፡- ደኣሎ ዛሎና ዓኣ ዓሲ ናንጉዋ ቦኣላፓ ዓርቃያ ኬዶ ዛላ ዓኣ ለባኖኦሴ ዲኮ ሄላንዳኣና፤ ሃሣ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዳኤፖ ዔፕራዒሴ ዋሮና ጋዓያ ሂኢታ ዓሶ ዓጮ ቢያ ዔኪ ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ሜዲቲራኒያ ባዘና ማዓንዳ። 5 ዲያሱ፤ ኔ ናንጋ ዋዶ ቢያይዳ ኔና ስላ ባሻንዳ ዓይጎ ዓሲያ ባኣሴ፣ ታኣኔ ሙሴና ዋላ ማዔሢፒዲ ኔኤና ዋላኣ ታ ማዓንዳ። ቢያ ዋዶ ታ ኔኤና ዋላኬ፤ ፔቲታያ ታ ኔና ሃሻዓኬ፤ 6 ዲጊጩ፣ ደዳ፤ ታኣኔ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ዲንጋኒ ጫኣቁ ዓጮሎ ዳካልጎኒ ሃያ ዳር ዔኪ ዓኣዳንዳሢ ኔናኮ። 7 ኔኤር ዲጊጩ፣ ደዳ፤ ታ ዓይሣሢ፣ ሙሴ ኔኤም ኬኤዜ ዋጎ ቢያ ጉሙርቁንቲ ዓይሢንታያ ማዔ፤ ኔ ዳንዳ ቤዛይዳ ቢያ ጉቤ ባኣዚ ኔኤም ጌኢጊንዳፒዲ ሃያ ዋጎ ሃሽ ሴካ ሃንጋ ጌይ፣ 8 ሃያ ዋጎ ማፃኣፖ ቢያ ዋዶ ናባቤ፤ ዩያይዳ ፃኣፒንቲ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሣኒ ዋንቶና ሮኦሮና ቢያ ማሌ፤ ኔ ዩያይዳቲ ቢያ

ባኣዚ ኔኤም ጌኢጊንዳ። 9 ኔ ዳንዳ ቤዛ ቢያ፡- ታኣኔ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ስኦዛሢ ኔኤና ዋላታሢር ዲጊጩ፣ ደዳ ታ ኔኤም ጌይባኣዳ።» ጌዔ።።

ዲያሱ ዳር ዓይሣ ባኮ

10 ዩካፓ ዲያሱ ዳርኮ ስኡጎ፡- 11 «ጉርዶ ዳንዲፓፓ ዳርም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ስኦዛሢ ዲንሢ ዳካላንዳፒዲ ዲንጋ ዓጮሎ ዔካኒ ሃይሣ ኬሊኮ ጊንፃፓ ዮርዳኖሴ ዋሮና ዲንሢ ፒንቁንዳሢር ጋላ ጌኢጊሹዋቲ» ጌይ ዓይሣ።

12 ዲያሱ ሃሣ ሮኦኬሌሌንታ ጋኣዳ ዓሶንታም፤ ሃሣ ጊንሣ ሚናኣሴ ዓሶኮ ዛሎም፡- 13 « ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ስኦዛሢ ዩኖ ዓጮሎ ዲንሢም ዲንጊ ዲንሢ ሃውሽሲ ዳይሣንዳ። ጌዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሣሢ ሙሴ ኬኤዜሢ ማሊ ጸቆሠዋቲ። 14 ዲንሢኮ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ቆልሞንታ ሙሴ ዮርዳኖሴ ስኩ ዲንሢም ዲንጌ ሃኖ ዓጮሎይዳ ዳንጎ፤ ጋዓንቲ ዲንሢኮ ስሎ ስላ ዓሶ ስሎ ዓንጋም ዔኪ ዔያቶኮ ፃጰ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ማኣዳኒ ቤርታ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቁንጎ፤ 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ስኦዛሢ ዔያቶም ዲንጌ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ዓኣ ዓጮ ዔያታ ዳካላንዳያ ሄላንዳኣና ዔያቶና ዋላ ስሎንጎ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ስኦዛሢ ዲሰራዔኤሌ ማኣር ማኣር ዓሶም ቢያ ኮሹዋ ሃውሹ ዲንጋዛ ዲንሢ ማዒ ሙኪ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ስኩ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣሢ ሙሴ ዲንሢም ዲንጌ ዓጮይዳ ናንጋንዳ።» ጌዔ።።

16 ዔያታ ዲያሱም ማሃዶ፡- «ኔ ኑም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ማዲ ኑ ኩንሣንዳ፤ ሃሣ ኔ ኑና ዳካ ቤዛዎ ቢያ ኑ ዳንዳንዳ፤ 17 ዋንዳ ሙሴም ኑ ዓይሢንታሢፒዲ ኔኤማኣ ኔ ዓይሢንታንዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ስኦዛሢ ሙሴና ዋላ ማዔሢፒዲ ኔኤና ዋላኣ ማዶንጎ! 18 ኔ ቢታንቶ ማኪ ዲፃያና ኔ ዓይሣ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሡዋያ ዓኣቶ ዋዶንቶንጎ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ደዳ!» ጌዔ።።

2

ዲያሱ ዲያርኮ ሙሮም ዳኬ ዓሶ

1 ዩካፓ ኔዊ ናኣዚ፡ ዲያሱ ሻሮ ደኣጫፓ ላምዎ ሙሪ ዓሲ ዳኬ፤ ዔያታ ካኣናኔ ዓጮ፤ ባሽ ዲያርኮ ዓጮ ዔርቁቲባኣ ጎይሢና ሙሪ ማዒ ሙካንዳፒዲ ዓይሣ፤ ዔያታ ካታሜሎ ሙካዶ፡- «ሬዓባ» ጌይነታያ ፔቲ ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣሊሰኬኖ ማኣሪ ጌሊ ዲኢካ ዋርቁ። 2 ዲማና ዲያርኮ ካኣቲም፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ሙሪ ዳኮና ዓሲ ሃሢ ዓሜንቲ ሃካ ሙኬ።» ጌይ ዓሲ ኬኤዜ። 3 ዩያር ዲያርኮ ካኣቲ ሬዓባ ኮይላ፡- «ዓጮ ሙሮ ሙኪ ኔ ማኣሪ ጌሊ ዓሶ ኬሲ ዲንጌ» ጌዒ ዓሲ ዳኬ። 4-5 ዲዛ ማሃዶ፡- «ጎኔ፤ ታ ማኣሪ ሙኬ ዓሲ ዓኣ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዓንካፓ ሙኬቲያ ታኣኔ ዔራዋሶ፤ ዓባ ጌላማና ካታሞ ጌሎ ካራ ዋዲንቲዋንቲ ዔያታ ኬሰኪ ዳንዳ፤ ዔያታ ዋን ዓኣዳቲያ ታኣኔ ዔራባኣሴ፤ ሃሣ ዲንሢ ሀኩና ጊንፃ ጸሽኬቲ ዔያቶ ዓርቃኒ ዳንዳዓ።» ጌዔ።። ዲዛ ዲማና ዩንሢ ላምዎ ዓሶንሢ ዔኪ ዓኣቲ። 6 ዲዛ ጋዓንቲ ማኣርኮ ኩቦ ዑያ ዔያቶ ዔኪ ኬሲ፣ ታልቦ ቶኪ ጌይነታ ባኣዚ ሜሎም ቲጊ ሚጮናያኮ ዳም ጌልዚ ዓኣቲ። 7 ካኣቲ ኮራፓ ሙኬ ዓሶንሢ ካታማፓ ኬሰኪ ዳንዳዛ ካታሞ ጌሎ ካራ ዋዲንቲ፤ ዩንሢ ዓሶ

1:5 1:5 ላሚ. ዋማ 31:6፤8፤ ዔ.ሲ. 13:5። 1:5 1:5 ላሚ. ዋማ 11:24-25። 1:6 1:6 ላሚ. ዋማ 31:6፤ 7:23። 1:15 1:15 ፓይ. ማፃ 32:28-32፤ ላሚ. ዋማ 3:18፤ ዲያ. 22:1-6። 2:1 2:1 ዔ.ሲ. 11:31፤ ያይ. 2:25።

ዬኖ ሙሮ ሙኬ ዓሶ ኮሲ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቆ ካሮ ዔኪ ዲንዳ ጎይዮና ዓኣዳኔ።

8 ሪዓባ ዲማና ሙሮ ሙኬ ዓሶ ላሁዋንቴ ዔያታ ዓኣ ኩቦ ዑዎ ኬሰኪ። 9 «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃኖ ዓጩሎ ዲንሢሞ ዲንጌሢ ታ ዔራኔ፤ ሃኖ ዓጩይዳ ናንገ ዓሶ ዲንሢ ዲጊጩ ጎጲ ዋኣጻ፤ 10 ጊብጻ ዓጩ ሃሺ ዲንሢ ኬሰካኣና ናንገና ናንገ ጎዳ ዘቄ ባዘ ቤርታታ ዲንሢኮ ዋይቲ ሚጩሴቲያ ኑ ዋይዘኔ፤ ሃሃ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ኬሰካ ዘላ ዓኣ ዓሞራ ዓጩ ካኣቶ ላምዎንሢ፤ ሲሆኔና ምግብ ዋይዘዮ ዲንሢ ዋይቲያ ኑ ዋይዘኔ። 11 ዬያሮ ዬያ ባኮ ዋይዘዮ ዲጊጩ ጎጲ ኑ ዋኣጻ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዘሢ ጎኔና ጫሪገጩንታ ሳዎንታኮ ያኣሲኬ። 12 ሃሢ ታ ዲንሢሞ ኮሺ ባኣዚ ማዳሢጉዲ ታ ማኣሮ ዓሶ ባይሲንቶፓ ዓይሲ ኮሺ ባኣዚ ዲንሢ ታኣም ማዳኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ስንዮና ጫኣቁዋቲ፤ ዬያኮ ማርካ ማዓ ማላታ ታኣም ዲንጉዋቲ። 13 ታኣኮ ዓደንታ ዲንደንታ፣ ታኣኮ ጌርሲንሢንታ ጌርንሢንታ ዬያቶኮ ማኣሮ ዓሶንታ ቢያ ሃይቢፓ ዓውሳኒ ታኣም ጫኣቁዋቲ!» ጌዔ።

14 ዬካፓ ዓሶንሢ ዲዘም፡- «ኦኦኒ ማዳኒ ጫኣቁ ጎይዮ ማዳ ኩንሢባኣቲ ያኣሲ ኑና ባይዘም! ኑ ማዳ ባኮ ቢያ ምግብ ን ኬኤዚባኣቲ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃኖ ዓጩሎ ኑም ዓኣሢ ዲንጌ ዋይና ኔኤም ኑ ኮሺ ባኣዚ ማዳንዳ፤» ጌዔ።

15 ሪዓባ ናንገ ማኣሮ ካታም ዙሎ ኬልቁ ዲርቆና ዲያኮ ጊዳ ማኸንቴ ዓኣያኬ፤ ዬያሮ ዓሶ ዲዘ ማኣሮኮ ፑልቶ ካሮና ሊካ ዋይራና ካታም ዙላ ኬይሴ፤ 16 ዲዘ ዲያቶ፡- «ሊካ ጌሜሮ ኬሰኩዋቲ፤ ዲንሢ ዬያይዲባኣቲ ካኣቲ ዳኬ ዓሶ ዲንሢ ዓርቃንዳ፤ ዬና ዓሶ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ሃይሃ ኬሊ ዲኢካ ፑኒ ዳዑዋቲ፤ ዬካፓ ጎይዮ ዲንሢ ዓኣዳኒ ዳንዳዓ፤» ጌዔ።

17 ዓሶንሢ ዲዘም፡- «ኔ ኑና ጫኣቁሴ ባኮ ቢያ ኑ ማዳንዳ፤ 18 ኑ ማዳንዳያ ኮይሳሢ ኦኦኒ ዲንሢ ዓጩ ያሊ ዓርቃ ዋይና ሃይማ ዘቁ ፓቲሎና ሱኪንቴ ሸኤም ማ ኑና ኔ ኬይሴ ኔ ማኣሮኮ ፑልቶ ካሮማካ ቱኬ፤ ኔ ዓደንታ ኔ ዲንደንታ፣ ኔ ጌርሲንሢንታ ኔ ማኣሮ ዓሶ ቢያሢ ኔ ማኣሮ ቡኩሲ ዳይሢ፤ 19 ዬንሢ ዓሶፓ ዓሶ ጎሲያ ዙላ ኬሰኪ ሃይቁያ ማዔቲ ዳቢንታ ዬማሮ ማዓንዳ፤ ኔ ዬያኮ ያኣጩንቱዋሴ፤ ኔኤና ዋላ ጋራ ዓኣንቴ ዬንሢ ዓሶይዳ ፔቲ ባኣዚ ሄሊያ ማዔቲ ዬያ ዘሎ ኑ ያኣጩንታንዳ።

20 ጋዓንቴ ሃያ ኑ ማዳ ባኮ ዓሲም ኔ ኬኤዘቲ ኔኤም ኑ ጫኣቁ ጫኣቁም ኩንሢሳ ባኣዚ ኑና ባኣኬ» ጌዔ።

21 ዲዘ ዬያ «ኮሺኬ» ጌይ ዲያቶ ዳኬሰካፓ ሱኪንቴ ዘቁ ሸኤሜሎ ኬኤያኮ ፑልቶ ካራ ቱኬ።

22 ዲያቶ ኮጲሲ ዳንዳ ዓሶ ጎይዮ ቢያሢ ኮሲ ባሺንቴ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ዲያታ ጌሜሮ ኬሰኪ ሃይሃ ኬሊ ፑኒንቴ ዳዔ። 23 ዬካፓ ዲያታ ጌሜራፓ ኬዳ፤ ዮርዳኖሴ ዋሮናኣ ፒንቆ ዲያሱ ኮይላ ሙኪ ዲያቶ ሄሊ ባኮ ቢያ ዲዘም ኬኤዘኔ። 24 ዲያሱም ዲያታ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዓጩሎ ጉቤ ኑም ዲንጌሢ ዔርቲያኬ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዬኖ ዓጩሎይዳ ናንገ ዓሶ ቢያ ኑ ጋቲ ዲጊጩ ጎጲ ዋኣጻ።» ጌዔ።

3

ዲሰራዔኤሌ ዳሮኮ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቆ

1 ዚሬሎ ጉቲ ዓማ ዲያሱንታ ዲሰራዔኤሌ ዳሮንታ ቢያ ማኣራ ዔቁ፣ ሻሮ ደኣጫ ዲንኪ ዳዔ ቤዛፓ ዮርዳኖሴ ዋሮ ሙካዮ ፒንቆንዳሢኮ ቤርታ ዲኢካ ዲንኪ ዳዔ፤ 2 ሃይሃ ኬሊኮ ጊንፃፓ ዳሮኮ ሱኡጋ ጉርዶ ዳንዳ፡-

3 «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሢ ያኣዘሢኮ ጫኣቁም ሳኣጻኖ ሊዊ ፃጶ ማዔ ቁኤሳ ኬዲ ዔቃዛ ዛጋዮ ዲንኪ ዳዔ ቤዛ ሃሺ ዲያቶ ጊንዮ ዳንዳዋቲ። 4 ሃያኮ ቤርታ ዬያ ቤዛ ዲንሢ ዔራዋያታሢሮ ዲንሢ ዓኣዳንዳ ጎይዮ ዲያታ ዲንሢ ዳዋንዳ፤ ጋዓንቴ ጫኣቁም ሳኣጻኖ ባንሢ ዑኪፖ፣ ዲንሢና ጫኣቁም ሳኣጻኖናኮ ባኣካ ዓኣ ሃኩማ ሺያ ታኣኪሢ ማዎንጎ» ጌዔ።

5 ዲያሱ ዳሮም ኬኤዘዮ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዚሮ ዲንሢ ባኣካ ፔ ዋልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ማዳንዳሢሮ ዲንሢ ጌኤሹዋቲ» ጌዔ። 6 ጫኣቁም ሳኣጻኖ ኬዲ ዳሮኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳንዳጉዲ ቁኤሶም ዲ ኬኤዘዛ ዲያታ ዲ ዳይሢ ጎይዮ ማዳ።

7 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲያሱም፡- «ሙሴና ዋላ ማዔሢጉዲ ኔኤና ዋላ ታ ዓኣያታሢ ዲያታ ዔራንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ቢያሢ ቤርታ ኔና ቦንቲሲ ዳጊዲያ ሃኖ ታ ዓርቃንዳ። 8 ጫኣቁም ሳኣጻኖ ኬዳ ቁኤሶም፡- «ዲንሢ ዮርዳኖሴ ዋሮ ዓጩ ሙካዮ ዋሮኮ ሳዛ ጌሊ ዔቁዋቲ» ጌዔ ኬኤዘ። ጌዔ።

9 ዬካፓ ዲያሱ ዲሰራዔኤሌ ዳሮም፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዘሢ ጋዓ ባኮ ሃኒ ሙኪ ዋይዘዋቲ፤

10 ዲንሢ ሴካ ቤርቲም ሃዒ ዳንዳ ዋይና ዲዚ ካኣና ኔ ዓሶ፣ ሃኢታ ዓሶ፣ ሃዋቁ ዓሶ፣ ፔሪዛ ዓሶ፣ ጌርጌሳ ዓሶ፣ ዓሞራ ዓሶንታ ዲያሱሳ ዓሶንታ ዲንሢኮ ቤርታፓ ኬሳንዳ፤ ናንገና ባይቁዋ ያኣዘሢ ዲንሢ ባኣካ ማዔሢ ዲንሢ ዔራንዳሢ ዬያናኬ። 11 ዓጩ ቢያኮ ጎዳ ማዔ ያኣዘሢኮ ጫኣቁም ሳኣጻኖ ዲንሢኮ ቤርታ ዮርዳኖሴ ዋሮ ጌላንዳ። 12 ሃሢ ፔቲ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ቶይዶ ማኣራፓ ፔቲ ፔቲ ዓሲ፣ ዋሊ ዑፃ ታጶ ላምዎ ዓሲ ደኣሩዋቲ፤ 13 ዓጩ ቢያኮ ጎዳ ማዔ ያኣዘሢኮ ጫኣቁም ሳኣጻኖ ኬዳ ቁኤሶኮ ቶካ ዋኣያ ሄሂርቃኣና ዮርዳኖሴ ዋሮ ዋኣያ ቃዚንታንዳ፤ ሎኣፓ ጎዲ ሙካ ዲጶ ዋኣያ ፔቲይዳ ቡኪ ኩሊንታንዳ፤» ጌዔ።

14-15 ዬይ ዋዳ ባርጊ ዋዳታሢሮ ዋራ ዲማና ኩሚ ዓኣ።

ዳራ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቆ ዳንኪ ዳዔ ቤዛፓ ዔቃዛ ጫኣቁም ሳኣጻኖ ኬዳ ቁኤሳ ዓሶኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳ፤ ቁኤሳ ዋኣይዳ ሄሂርቃዛ፤ 16 ዋኣያ ጎዲያ ሃሺ ቃዚንታ፤ ፃርታ ኮይላ ዓኣ ዓዳኣሜ ጌይንታ ካታም ሄላንዳኣና ዋኣያ ቃዚንታ ዳዔ፤ ሶኦጌ ባዚ ባንሢ ዳንዳ ዲጶ ጋፒ ቃዚንታሢሮ ዳራ ዲያርኮ ሱኮ ፒንቁ። 17 ዳራ ፃኣዶ ጎይዮይዳ ሃንቴ ፒንቆኣና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጫኣቁም ሳኣጻኖ ኬዳ ቁኤሳ ዳራ ፒንቁ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ሳዛ ፃኣዶ ሳዓ ዔዔቁ።

4

ማላታ ማሂ ዳኣቦና ሹጮ

1 ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጉቤ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒንቆሰካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲያሱም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ፃጶ ፔቲ ፔቲሢ ማኣራፓ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዔኪ፣ ዋሊ ዑፃ ታጶ ላምዎ ዓሲ ደኣሬ፤ 3 ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ሳዛ፣ ቁኤሳ ዔቁ ቤዘይዳፓ ታጶ ላምዎ ሹቺ ዲያታ ዔኪ ኬሰካንዳጉዲ ዳይሢ፤ ዬያ ሹጮ ዔኪ ዳንዳ ዲንሢ ዲባኒ ዋርቃንዳ ቤዛ ዲያታ ዳኣባንዳጉዲ ኬኤዘ።» ጌዔ።

4 ዲያሱ ዬንሢ ዲ ደኣሬ፣ ታጶ ላምዎ ዓሶንሢ ዔኤላዮ፡- 5 «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሢ ያኣዘሢኮ ጫኣቁም ሳኣጻኖ ዓኣ ቤዛ ኬዲ ፔቲ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ፃጶ ማኣሮ ዓሶ ሱንዮና ፔቲ ፔቲ ሹቺ ዔኩዋቲ። 6 ዬንሢ ሹጮ ናንገና

6

ዲያርኮ ካታማ ደዔ ጎይያ

1 ዲሰራዔኤል ዓሶ ዲጊጫሢና ዲያርኮ ካታሞኮ ጌሎ ጌሎ ካራ ዋዲንቲ ካፒንታኔ፤ ዩያር ካታሞ ጌላኒና ኬሰካኒ ዳንዳዓ ዓይጎ ዓሰያ ባኣሴ፤ 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱም፡- «ዲያርኮንታ ካኣቲንታ ሃሣ ፖኦሊሶዋ ኔኤም ታ ዓኣሢ ዲንጋንዳኔ፤ 3 ኔናንታ ኔኤኮ ፖኦሊሶንታ ላሆ ኬሊ ጉቤ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲያ ዙሎ ዋሊ ጊንያ ፔቲ ማይንቲ ማይንቲ ሸሩዋቲ። 4 ዓማና ዛዩ ኩጫ ኩጫ ዓርቁ ለንካይ ቁኤሴ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖኮ ቤርታ ቤርታ ዳንደንጎ፤ ለንካሳ ኬሎና ቁኤሶንሢ ዛያሢ ዋርቃዛ ኔናንታ ሶሎ ሶላ ዓሶንታ ዋላ ካታሜሎ ለንካይ ማይንቲ ሸሩዋቲ። 5 ለንካሶ ሸሪይይዳ ቁኤሳ ዛያሢኮ ዑኡዞ ዳጊዲ ዋርቆንጎ፤ ዩያ ዋዋይዛያ ዓሳ ቢያ ዑኡዞ ዳጊዲ ዲላቶንጎ፤ ዩማና ካታሜሎኮ ኬኤሎ ዲያ ደዓንዳኔ፤ ዩያር ሶሎ ዓሳ ጉቤ ካታሜሎ ዔያታ ዓኣ ዛሎና ጉቤ ጌጌሎንጎ» ጌዔ።

6 ዲያሱዋ ቁኤሶ ዔኤሊ፡- «ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ኬዲዋቲ፤ ዲንሢዳፓ ለንካይ ዓሰ ዛዩ ዔከ ሳኣዲኖኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣደንጎ» ጌዔ። 7 ሃሣ ዲያሱ ዳር፡- «ዳንዲዋቲ፤ ካታሜሎ ሸሩዋቲ፤ ሶሎ ሶላ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ቤርታ ዳንደንጎ» ጌይ ዓይሣ።

8 ዲያሱ ዳር ዓይሣ ጎይያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ዛያሢ ዋርቃ ለንካይ ቁኤሴ ኬሰከኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ኬዳ ዓሳ ዩካፓ ሄሊሲ ኬሰከኔ። 9 ሶሎ ሶላ ዓሳ ዛያሢ ዋርቃ ዓሶኮዋ ቤርታ ዳንዳኔ፤ ቁኤሳ ዛያሢ ሃሹዋያ ዋርቁ ዋርቁ ዳንዳዛ ዳራ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ጊንያ ዳንዳኔ። 10 ዲያሱ ጋዓንቲ፡- «*ዲላቲዋቲ* ታ ጋዓንዳ ኬሎ ሄላንዳኣና ዲንሢ ዲላቲዋቲ-ዲ፤ ዑኡሲ ዲንሢ ዋይዙሱዋቲ-ዲ፤ ፔቲታያ ዲንሢ ዔኤሲ ጎዑዋቲ-ዲ፤ *ዲላቲዋቲ* ታ ጋዓ ኬሎማና ዲላቲዋቲ» ጌይ ዳር ዓይሣ። 11 ዩያይዲ ዲዚ ዓሶ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖና ዋላ ፔቲ ማይንቲ ካታሞ ሸርሸኔ፤ ዩካፓ ዳራ ዔያታ ዳንኪ ዳዔ ቤዞ ማዒ ሙኪ ዲኢካ ዋርቁ።

12 ዚሮ ጉቲሎ ዲያሱ ጉቲ ዓሚ ዔቁኔ፤ ቁኤሳኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ኬዳ። 13 ለንካዎ ዛያሢ ዓርቁ፤ ለንካዎ ቁኤሳ ዛያሢ ሃሹዋያ ዋርቁ ዋርቁ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ቤርታ ዳንዳኔ፤ ዓማና ሶሎ ዓሳ ቁኤሶኮ ቤርታ ዳንዳዛ ሃንጎ ዳራ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ሄሊ ዳንዳኔ። 14 ዩያይዲ ለምዓሳ ኬሎናኣ ካታሜሎ ፔቲና ሸሪሰካፓ ዳራ ጊንሣ ጉርዶ ሙኬኔ፤ ዳንዲ ላሆ ኬሊ ሄላንዳኣና ዲማ ጎይያ ማዳኔ።

15 ለንካሳ ዓሶ ሳዎኮ ዳጊጫ ዘቃኣና ማኢሪ ዔቁ ዩኖ ጎይያ ካታሜሎኮ ዙሎ ለንካይ ማይንቲ ዔያታ ሸሪሬ፤ ዔያታ ለንካይ ሸሪሢ ዲዞ ኬሎ ለሊኬ። 16 ለንካሶ ዔያታ ሸሪራኣና ቁኤሳ ዛያሢ ዋርቃኒ ጊኢጋዛ ዲያሱ ዳር፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካታሜሎ ዲንሢም ዲንጊሢሢር ዲላቲዋቲ! 17 ካታሜሎና ዲዞይዳ ዓኣ ባከና ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዳማዳያታሢር ጋፒሲ ባባይዙዋቲ፤ ጋዓንቲ ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሌላ ኑ ዳኬ ሙር ዓሶ ዓኣቶ ዓይሴሢር ዓታንዳያ ኮይሳሢር ዲዞና ዲዞ ማኣራ ዓኣዞንሢ ለሊኬ። 18 ዲንሢ ዲሰራዔኤል ዓሶ ጉርዶይዳ ማቶና ባይሲንታና ዔከ ዩዑዋቲ-ዲ ጋፒሲ ባይዞንዳያ ኮይሳ ባኮይዳፓ ዓይጎዎ ዓፃዲ ዔኩዋቲ-ዲ ዲንሢና ዳሩዋቲ፤ 19 ቢራ ዓንጊንታ ዋርቁንታ ሞኦና ዓንጎንታ ሃንጎ ዓንጎና ማኸንቲ

ባኣዚ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዳማዳያ ማዎንጎ፤ ዩይ ባካ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማሆ ጌሃ ኬኤዓ ጌሢንታኒ ኮይሳ።» ጌይ ዓይሣ።

20 ዩያር ዛያሢ ዋርቁንቲ፤ ዳራ ዩያ ዛያሢ ዑኡዞ ዋይዘያ ዳጊዲ ዲላታዛ ካታሜሎኮ ኬኤሎ ዲያ ደዔ፤ ዩካፓ ሶላ ዓሳ ዓኣ ዛሎና ጉቤ ካታሜሎ ጌሊ ዓርቁ፤ 21 ዔያታ ፔኤኮ ጩንቶ ዓፓር ቱጊ ካታሞይዳ ዔያታ ዳንቁ፡- ዓቲንቃ፡ ላኣላ፡ ዳጌሢንታ ጋርቶንታ ቢያ ዎዳ፤ ዩያጉዲ ባኣቶንታ ማራቶንታ ሃርዋ ቢያ ዎዲ ኩርሴ።

22 ቤርታ ሙር ዳኪንቲ ለምያ ዓሶንሢም ዲያሱ፡- «ዘኣዛ ኮኦማ፡ ሪዓባ ማኣሪ ዳንዲጋፓ ዲንሢ ዲዞም ጫኣቁ ጎይያና ዲዞና ዲዞ ማኣራ ዓኣ ዓሶና ኬሱዋቲ» ጌዔ። 23 ዔያታ ዲማና ዳንዲ ሪዓባ ዲዞኮ ዳንደንታ ዲንደንታ ጌርሲንሢንታ፡ ሃሣ ሃንጎ ዲዞኮ ዲጊኖንታ ቢያ ዋላ ኬሲ ዲሰራዔኤል ዓሳ ዳንኪ ዳዔ ጉርዶኮ ዙላ ዳይሣ። 24 ዩካፓ ካታሜሎ ዲዞኮ ጋራ ዓኣ ባኮ ቢያ ዓይሱዎ ማቶ፤ ጋዓንቲ ቢር ዓንጎና ዋርቆና ዩያጉዲ ሞኦና ዓንጎና ሃንጎ ዓንጎና ኮሺንቲ ባካ ዓታዛ ቢያ ባኮ ማቶ። 25 ጋዓንቲ ዘኣዛ ኮኦማ፡ ሪዓባ ጎዎዛ ዲያርኮ ዓጮ ሙር ዳኮና ለምያ ዓሶንሢ ዓኣቶ ሃይባፓ ዓይሴሢር ዲያሱ ዲዞ ዲዞ ማኣሪ ዓሶና ዲዞና ዋላ ዓኣ ሃንጎ ዓሶዎ ቢያ ሃይባፓ ዓይሴ፤ ዲዞኮ ዜርዓ ሃኖ ሄላንዳኣና ዲሰራዔኤል ዓጮይዳ ናንጋ።

26 ዲማና ዲያሱ፡- «ሃኖ ዲያርኮ ካታሜሎ ማኸኒ ዓርቃ ዓሲ ጋዳንቁንቲያ ማዎም፤ ዲዚ ቤዞ ዓርቁ ቦኣኮልቃኣና ቶይዶ ናዓ ዲዞኮ ባይቆም፤ ካታሜሎ ጌሎ ካር ዲ ደቃኣና ጋፒንያ ናዓ ባይቆም» ጌዔ።

27 ዩያይዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱና ዋላ ማዔሢር ዲያሱኮ ሱንዓ ዓጮ ቢያይዳ ዋይዚንቲ።

7

ዓኣኔ ማዳ ጎሞ

1 ባይዛኒ ኮይሳ ባካ ቢያ ባይቃንዳጉዲ ሃሣ ያኦሲም ዳማዳ ባኮይዳፓ ዔያታ ፔቲታያ ዩኩዋቲ-ዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤል ዓሶም ኬኤዜሢ ዓሳ ቦንቶባኣሴ፤ ዩያ ዓይሢሃ ሃሹሢ ዓኣኔ ጎዎሢኬ፤ ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤል ዓሶይዳ ማርጌና ደጋዳ፤ ዓኣኔ ዩሁዳ ማኣራ ዓሳፓ ካርሚናይ፡ ዜብዲኮ ናኣዚ ናይ ማዓዓ ዛራሄ ናይኬ።

2 ዲያሱ ዲያርኮይዳ ዓኣዎ ቤቲዓዎኔ ኮይላ ቤኤቴኤሌኮ ዓሳ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ዓይ ጌይንታ ካታሜላ ዎዘጉዳ ቤሲዳ ዓኣቲያ ሙሪ ሙካንዳጉዲ ዳካ ዓሲ ዳኬ፤ ዩያ ዔያታ ዓይሢንቲ ጎይያ ማዲ ማዔሰካፓ፡ 3 ዲያሱም፡- «ዓይ ካታሞ ሶሊ ዓርቃኒ ዓሳ ጉቤ ዳንዳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ለምያ ሃንጎ ሃይሃ ሸያ ዓሲ ለሊ ዳኬ፤ ዔያታ ዳካ ዓሲታሢር ዩኖ ያላኒ ያላ ዓሶ ቢያ ዳኪ ጉሪ ላቢሲፖ» ጌዔ። 4 ዩያር ሃይሃ ሸያ ዓሲ ዲሰራዔኤል ዓሶፓ ዳንዲ ዲዞ ያላኔ፤ ጋዓንቲ ዩይ ሶሎ ዓሳ ዓይኮ ሶሎ ያላ ዓሶ ቤርታፓ ባሸንቲ ጳሸኬ፤ 5 ዓይ ዓሳ ካታሞኮ ጌሎ ካራፓ ዓርቃዎ ዲሰራዔኤል ዓሶ ዳውሲ ዳንዲ ሹጮ ጳሎ ጎኦሶ ሄላንዳኣና ቲፓሢዳ ሃይሢታሚ ላሆ ዓሲ ዎዳ፤ ዩያር ዲሰራዔኤል ዓሳ ዲጊጫ ጎጶ ዋኣዳ።

6 ዲያሱንታ ዲሰራዔኤል ዓሰኮ ሱኡጎንታ ያዩ፡ ማእዳህ ፔኤኮ ዳርዘ፡ ናንገና ናንገ ጎዳክ ጩክቁሞ ሳኣደኖኮ ቤርታ ዓባ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ባለቲና ሎኦሚ ላሄኔ፤ ያዩዎሞ ዔርዘኒ ቶኦካ ፔኤኮ ሰላላ ሞሄኔ።
 7 ዲያሱ ዲያሱ፡- «ዔኤዔ! ቢያ ባኮ ማዘፍ ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ኑና ዮርዳኖሴ ሞርና ፒንሂ ኔ ዓይጋ ዔኪ ዩዔይ? ዓሞራ ዓሳ ኑና ኩርሳንዳጉዲ ዔያቶ ኩጫ ዓኣሂ ዲንገኒዳ? ዮርዳኖሴ ሱካ ኑ ዳዔቴ ዓይጌ ዓኣይ! 8 ቢያ ባኮ ማዘፍ ጎዳሂዮ! ዲሰራዔኤል ፔ ሞርኮ ቤርታፓ ባሽገቲ ጳሽካዛ ታኣሞ ጎዎንዶ ጎይፃ ዔርቶ ዓይንቴሞ? 9 ማይ ካኣኔ ዓሰንታ ሃኖ ዓጮይዳ ዓኣ ሃንጎ ዓሳ ቢያ ዩያ ሞይዘንዳኔ፤ ዩያር ዔያታ ኑና ማንገ ቢያ ጋፒሳንዳኔ፤ ዓካሪ ኔ ሱንፃ ቦንቸንታንዳጉዲ ኔ ዓይጎ ማዳንዳይ?» ጌይ ሸኢቁኔ።

10 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲያሱሞ፡- «ዔቁ! ዓይጎር ኔ ሃያይዲ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ላሄይ? 11 ዲሰራዔኤል ዓሳ ዳቤኔ፤ ዔያታ ካፓንዳጉዲ ታ ዔያቶ ዓይህ ጩክቁሞሞ ዔያታ ሃሼኔ፤ ላኣገንቴ ባኮይዳፓ ጩክቁ ዔያታ ዔኪኔ፤ ፔ ባኮና ሞላ ሲኢራዎ ሎኡቆያ ማዔኔ። 12 ዔያታ ፔኤኮ ሞርኮ ባሻኒ ዳንዳዒባኣሂ ዩያርኬ፤ ዔያታ ጋዳንቁንቴያ ማዔሂር ፔ ሞርኮሞ ዙሌ ዲንገ ዔያታ ጳሽኪኔ፤ ባይዘንዳጉዲ ዓይህንቴ ባኮ ዲንሂ ባኣካፓ ዲንሂ ባይዘባኣያታቴ ታ ዲንሂና ሞላ ማዓባኬ። 13 ሃሂ ዳንዳይ! ዳርሞ ጌኤሹ! ዔያቶሞ፡- «ዲንሂ ባኣካ ላኣገንቴ ባኣዘ ዓኣሂር ናንገና ናንገ ጎዳ፡ ዲሰራዔኤል ያኣዛሂ ዚራኣ ከሎሞ ዲንሂ ጌኤሹሞቴ። ጋዓኔ ጌይ ከኤኤ። ዲሰራዔኤል ዓሰኮ፤ ዩያ ላኣገንቴ ባኮ ዲንሂ ባኣካፓ ዲንሂ ከሲባኣቴ ዲንሂ ሞርኮ ቤርታ ዲንሂ ዔቆዓኬ። 14 ዩያር ዚር ጉቴ ጉቴ ጉቴ ፃጰ ማኣርና ማኣርና ፓቁንቴ ታ ቤርቶ ሸኢኩሞቴ፤ ታኣኒ ዲማሳ ፃጰ ፔ ቶኦኮ ቶኦኮ ጊንፃ ዲማዲ ሸኢኩንጎ፤ ሃሂ ታ ዲማሴ ቶኦካ ፔ ማኣር ዓሰና ዲማዲ ሸኢኩንጎ፤ ማኣር ታ ዲማሳዛ ዓሂ ፔኤር ሸኢኩሞ፤ 15 ዩካፓ ባይዘኒ ኮይሳያ ማዔ፡ ላኣገንቴ ባኮ ዔኪ ዓሂ ናንገና ናንገ ጎዳ ጩክቁ ጩክቁሞ ዳኣቁሂር ሃሂ ዲሰራዔኤል ዓሰይዳኣ ዳቤንቴ ዔኪ ሙኩሂር ዲዘንታ ዲዛር ማዔ ባካ ቢያ ታሚና ሚቸንቶንጎ» ጌዔኔ።

16 ዚር ጉቴሎ ጉቴ ዓማ ዲያሱ ዲሰራዔኤል ዓሰ ፃጰ ፃጰ ማኣርና ዔኪ ሸኢኪኔ፤ ዩካፓ ዩሁዳ ማኣራ ዲማዲ ከሰኪኔ፤ 17 ዩያር ዲያሱ ዩሁዳ ማኣር ዓሰ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ፓቁ ሸኢኪኔ፤ ዩካፓ ዛራሂ ቶኦካ ዲማዲ ከሰኪኔ፤ ሃሂ ዲ ዛራሂ ቶኦኮሞ ፔ ማኣር ዓሰና ዓሰና ዲማሲ ሸኢኪኔ፤ ዩያይዳሞ ዛብዲ ማኣር ዓሳ ዲማዲ ከሰኪኔ፤ 18 ዛብዲ ማኣር ዓሰኮ ጊንሂ ፔቴ ፔቴ ዓሰ ዲማሲ ሸኢኪኔ፤ ፓፒንፃይዳ ዛብዲኮ ናኣዚ ናይ ማዔ፡ ካርሚ ናኣዚ፡ ዓካኣኔ ዲማዲ ከሰኪኔ። 19 ዩካፓ ዲያሱ ዓካኣኔ ኮይላ፡- «ታ ናዓሂዮ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤል ያኣዛሂ ቦንቸ ቡኡፃ፤ ኔ ማዳ ባኮሞ ታኣሞ ዓኣቸሞ ከኤኤ» ጌዔኔ።

20 ዓካኣኔ ዲማና፡- «ጎኔኪ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤል ያኣዛሂሞ ሞይዘ ዲፃ ታ ዳቤኔ፤ ታ ማዳ ባካ፡- 21 ዲዒ ኑ ዔኪ ባኮይዳ ባብሎኔ ዓሰኮ ሚዛጲ ዳኤፒ ኮኦቴ፡ ላሞዎ ኪሎ ማዓ ቢራ ዓንገ፤ ዛላ ኪሎ ማዓ ዳካ ዳካ ሞርቁ ዳንቃዎ ታና ሚርጌና ናሻዛ ታ ዔኪኔ፤ ቢር ዓንጎ ዳማ፡ ሃንጎ ባኮ ዑፃ ጌሂ ታ ዲኡከሞ ታ ማኣርይዳ ዩይ ባካ ሃሂ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

22 ዲማና ዲያሱ ዓሰ ዳካዛ ዔያታ ዓካኣኔ ማኣሪ ጳሽኪ ዳንዳዎ ዲማ ዓንጎ ቢር ጌሂ ዲኡከና ባኮ ዳንቁኔ።
 23 ዔያታ ዩያ ባኮ ዲዛ ማኣራፓ ከሲ ዔኪ፡ ዲያሱና

ዲሰራዔኤል ዓሰና ኮይላ ሙካዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ጌሂኔ። 24 ዩያር ዲያሱ ዲሰራዔኤል ዳር ጉቤሂና ሞላ ዓካኣኔ ዔኪ ቢር ዓንጎንታ፡ ዳኤፖ ኮኦቶንታ፡ ሞርቆንታ፡ ዲዘኮ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ዉዲራሂንታ፤ ዩያጉዲ ሃሂ ሃርንታ ባኣቶንታ ማራቶንታ ዲዘኮ ማኣርንታ፤ ዲዘኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሜቶ ደኦቹ ጌይንታ ቤዘ ዔኪ ዳንዳይ። 25 ዩካፓ ዲያሱ፡- «ሃያ ቢያ ሜቶ ኑጊዳ ኔ ዓይጋ ዔኪ ሙኩይ? ሃይሾ! ሃኖ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔጊዳ ሜቶ ዔኪ ዩዔይ!» ጋዓዛ፡ ዳራ ቢያሂ ዓካኣኔ ሹቻ ዲይ ሞዳኔ፤ ማኣር ዓሰንታ ዲዛር ማዔ ባኮሞ ቢያ ታሚና ሚቸኔ፤ 26 ዲማና ዳራ ዲዛ ዑፃ ሃኖ ሄላንዳኣና ዳዳያ ሚርጌ ሹቹ ኩላ ኩሌኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ፔኤኮ ዳጎ ሃሼኔ፤ ዩያር ዩና ቤዛ ሜቶ ደኦቹ ጌይንቴኔ።

8

ዓይ ካታሞ ያሊ ባይዘናሂ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ዩካፓ ዲያሱሞ፡- «ኔኤኮ ፖኦሊሶ ቢያ ዔኪ ዓይ ካታሞ ያሊ ከሰኪኔ፤ ፔቴታዎ ዒጊጨፖ፤ ጫርቆያ ማዔ፤ ታኣኒ ዓይ ካኣቴ ኔና ባሽሳንዳኔ፤ ዲዘኮ ዳርንታ ካታሞንታ ሳዎሞ ኔ ኩጮ ጋር ታ ጌልዘንዳኔ።
 2 ሃያኮ ቤርታ ዲያርኮንታ ካኣቴንታ ኔ ሞዲ ባይዘሂጉዲ ዓይንታ ካኣቴንታ ዲማይዳ፤ ጋዓንቴ ዲኣካ ዓኣ ባኮና ባኣቶና ዲዒ ዲንሂር ማሂ ዔኩሞቴ፤ ዩያ ማዳኒ ካታሜሎኮ ጊንፃ ዛሊና ሙኪ ዔሪባኣንቴ ያልዚ ቡላኒ ጊኣጌ» ጌዔኔ።

3 ዩያር ዲያሱ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ቢያሂና ሞላ ዓይ ያሊ ጊኣጊንቴኔ፤ ፖኦሊሶኮ ባኣካፓ ጎኦባ ጎኦባ ማዔያ ሃይሂታሚ ሸያ ዓሲ ደኦሪ ዲማ ዳካኒ ጋዓዎ ዔያቶሞ፡-

4 «ካታሞኮ ጊንፃ ዛላ ዓኣሸንቴ ካቲ ዳዑሞቴ፤ ጋዓንቴ ካታሜሎይዳፓ ሚርጌ ሃኩሞዎ ያሊ ጊኣጊ ዳዑሞቴ፤

5 ታናንታ ታኣና ሞላ ከሰካንዳ ያላ ዓሰንታ ካታሜሎ ባንሂ ኑ ሙካንዳኔ፤ ዲማና ዓይ ካታሞኮ ያሎ ዓሳ ኑና ያሊ ከሰካዛ ቤርታ ኑ ማዳ ጎይፃማ ባሽንቴጉዲ ኑ

ጳሽካንዳኔ፤ 6 ዩያይዲ ካታማፓ ዔያቶ ኑ ሃኪሳንዳያ ሄላንዳኣና «ቤርታኣሲጉዲ ኑ ዔያቶ ዳዑሴያሞይ» ጌዒ ኑ ጊንፃ ዔያታ ሙካንዳኔ፤ 7 ዲማና ዲንሂ ዓኣሸንቴ

ቤዛፓ ከሰኪ ካታሜሎ ዓርቁሞቴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሂኮ ያኣዛሂ ካታሜሎ ዓኣሂ ዲንሂሞ ዲንጎንዳኔ።

8 ካታሜሎ ዓርቆዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ጎይፃና ታሚና ሚቸሞቴ፤ ታ ዲንሂ ዓይህ» ጌዔኔ። 9 ዩካፓ ዲያሱ ፖኦሊሶ ዳካዛ ዔያታ ዓይኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓይና

ቤኤቴኤሌናኮ ሳዛ ዔርቲባኣያ ዓኣሸንቴ ያልዚ ዓሲ ማዒ ዳዔኔ፤ ዲያሱ ጋዓንቴ ዲዛ ዓሰና ሞላ ቤዛ ሞርቁኔ።

10 ዚር ጉቴሎ ዲያሱ ቤርታዲ ዔቁ፡ ፖኦሊሶ ዔኤሊ ዲዘንታ ዲሰራዔኤል ዓሰኮ ሱኡጎንታ ቢያ ፖኦሊሶ ዔኪ ዓይ ባንሂ ዳንዳይ ዓርቁኔ፤ 11 ዲዛና ሞላ ዓኣ ያሎ ዓሳ ቤርቲሞ ዳንዲ ካታሜሎኮ ቤርቶ ዛሎና ሙኪ ዑካዎ ካታሜሎኮ ከዶ ዛላ ዳንኪ ዳዔኔ፤ ዔያቶና ዓይናኮ ሳዛ ደኦቹ ዓኣኔ። 12 ዲያሱ ዩያኮ ቤርታ ደንጎ ሸያ ያልዚ ዓሲ ደኦሪ ካታሜሎኮ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ዓይና

ቤኤቴኤሌናኮ ባኣካ ዓኣሸንቴ ካቲሲ ዳይሂናኣኮከ። 13 ዔያታ ዲማና ቤርታ ያልንዳ ዓሰ ካታሜሎኮ ከዶ ዛሎና፡ ጊንሂ ሃሂ ሄሊ ሙኪ ያልንዳ ዓሰ ዓባ ከሰካ ዛሎይዳ ዔቁሴኔ፤ ዲያሱ ጋዓንቴ ዩና ሞንቶ ደኦጮ ባንሂ

ዓኣዳኔ። 14 ዓይ ካኣታሂ ዩያ ዳንቃዎ ካታሞ ዳርና ሞላ ዲሰራዔኤል ዓሰ ያሊኒ ዮርዳኖሴ ደኦጮ ባንሂ ለዔኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ካታሞኮ ጊንፃ ዛላ ካቲሲ ዳይሂና ያልዚ ዓሲ ዓኣሂ ዔሪባኣኦ። 15 ዲማና ዲያሱንታ ዲዛና ሞላ

ዓሳ ፖኦሊሶ ቢያህንታ ባሽንቲያ ማሊ ገንህሞ ዓሲ ናንጉዎ ደውሎ ባንህ ጳሽኬኔ። 16 ይደር ካታሞ ዓሳ ዋሊ ዔኤሊ ዔኤሊ ከሰካዎ ዔያቶ ደውሲህ ሳርቁኔ፤ ዲዎሎ ዔያታ ደውሲህ ካታማፕ ሃኪ ዴንዴኔ። 17 ዓይና ቤኤቴኤሊናይዳ ዓሳ ዓሳ ዲሰራዔኤሊ ዓሶ ደውሳኒ ቢያ ከሰካዛ ካታሞኮ ካራ ቡሊንቲ ጉሪ ማዔኔ።

18 ናንገና ናንገ ጎዳ ዩካፓ ዲዎሎም፡- «ዓይ ካታሞ ታ ኔኤም ዓሳህ ዲንጋንዳህረ ኔ ኩጫ ዓሳ ዋርዖ ካታሚሎ ባንህ ሸርሸ ዴጊዲ ዘንኪ ሳርቁ» ጋዓዛ፡ ዲዎሎ ጌይንቲ ጎይዖ ማዔኔ። 19 ዒዚ ዩያይዳዛ ዓሳሽንቲ፡ ካቲ ዴዔ ያሎ ዓሳ ዓሳ ቤዛፓ ከሰኪ ቤርቲም ሩኡሪ ዴንዳዖ ካታሚሎ ጌሊ ሳርቁሰካፓ ኔጉዎፕ ታሚ ዓጌኔ። 20 ዓይ ካታሞ ዓሳ ገንህሞ ሸሪ ዛጋዖ ካታማፓ ጩቤ ዔቃንቲ ዴንቁኔ፤ ዲማና ዓሲ ናንጉዎ ደውሎ ባንህ ጳሽኪ ዴንዴ፡ ዲሰራዔኤሊ ዓሳ ዩያቶ ገንዖ ዳኪ ሙካ ዓሶይዳ ሸሪህረ ቶላንዳ ካራ ዔያቶም ባይቁኔ። 21 ዲዎሎንታ ዒዛና ዋላ ዓሳ ያሎ ዓሳ ዔያታ ቤርታ ካቲሲ ጌህ ያሎ ዓሳ ካታሚሎ ሳርቁህ፡ ሃሃ ታሞዎ ዓጌህ ዴንቃዖ ገንህ ማዒ ዓይ ካታማፓ ያሎር ሙኬ ዓሶ ያሊ ዋዲህ ሳርቁኔ፤ 22 ካታሞ ጌሊ ዲሰራዔኤሊ ዓሳ ዓይ ዩያቶ ባንህ ኬዳ ዩኖ ዓሶ ያሌኔ፤ ዲሰራዔኤሊ ዓሳ ዓይ ካታሞ ዴርኮ ኮይሎ ቢያ ማንጌህረ ዔያታ ቶላኒ ዴንዳዒባኣሴ፤ ዔያቶፓ ፔቴ ዓሲታዖ ቶሊ ዓቱዋጉዲ ዲሰራዔኤሊ ዓሳ ዔያቶ ጋፒሲ ኩርሴኔ። 23 ዓይኮ ካኣታህ ጋዓንቲ ሳርቁንቲ ዲዎሎ ቤርቶ ሸኢኬኔ።

24 ዲሰራዔኤሊ ዓሳ ጉር ቦኦይዳ፡ ቤርታ ዓይ ዓሳ ዔያቶ ደውሎ ቤዘይዳ ዔያቶ ቢያ ዋዴሰካፓ ካታሞ ጌሊ ዒኢካ ዓቲ ዓሳ ዓሶዎ ዋዲ ኩርሴኔ። 25 ዩኖ ኬሎ ዓይ ዓሶኮ ሃይቁ ዓቲንቆንታ ላኦሎንታ ዋሊ ዑፃ ታጳ ላምዖ ሸያኬ። 26 ዲዎሎ ዲማና ዓይዳ ናንገ ዓሳ ጋፒ ኩዳንዳያ ሄላንዳኣና ዋርዖ ዒ ዘንኪ ሳርቁ ኩጩ ማሂባኣሴ። 27 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዎሎም ኬኤዜ ጎይዖ ዲሰራዔኤሊ ዓሳ ዩኖ ካታሞይዳ ዔያታ ዴንቁ ባኣቶንታ ማሌ ባኮዎ ቢያ ፔኤም ዔኬኔ። 28 ዲዎሎ ዓይ ካታሞ ሚቺ ሃኖ ሄላንዳኣና ዓሳ ጎይዖ ዲቢንህ ኩሊንቲያ፡ ጉሪ ቤሲ ማሂ ሃሸኔ። 29 ዒዚ ሃሃ ዓይ ካታሞ ካኣታህ ሚህዳ ሱዲ ሊዘ ዓባ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢካ ሱዲንቲ ዴዓንዳጉዲ ሃሸኔ፤ ዓባ ጌላዛ ለዘ ማፀፓ ኬዲ ካታሚሎኮ ጌሎ ካራ ኬኤሪንታንዳጉዲ ዓይህኔ፤ ዲማና ዔያታ ዒዛ ዑፃ ዲቢ ሹቺ ኩሌኔ፤ ዩይ ሹጩ ኩላ ሃኖ ሄላንዳኣና ዓሳኔ።

ሙሴ ፃኣፔ ዎጋ ዔባኣሊ ዲኮይዳ ናባቢንቲህ

30 ዩካፓ ዲዎሎ ዔባኣሊ ዲኮይዳ ናንገና ናንገን ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሊ ያኦዛህም ዲንጎ ባኣዚ ዲንጎንደ ቤሲ ኮሸኔ፤ 31 ዒዚ ዩያ ኮሸህ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓይላህ፡ ሙሴ ዲሰራዔኤሊ ዓሶ ዓይህ ጎይዖና ማዓዛ ዩይያ ሙሴኮ ዓሶ ዎይሃ ዎጎ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ጎይዖጉዴያ ዓርሲንቲባኣያና ዓንጊ ካኣሚባኣ ሹቺናኬ፤ ዩኖይዳ ሚቺ ዲንጎ ዓንጊህንታ ፔቱሞና ዲንጎ ዓንጊህያ ዔያታ ሸኢኬኔ። 32 ዲሰራዔኤሊ ዓሳ ዛጋንቲ ሙሴ ፃኣፔ ዎጎ ዲዎሎ ሹቺዳ ቆኦቁ ፃኣፔኔ። 33 ዲሰራዔኤሊ ዴራ ዓንጅ ዓንጅንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓይላህ፡ ሙሴ ቤርታ ዓይህ ጎይዖና ዲሰራዔኤሊ ዓሶ ቢያህንታ ማሌ ቤዛፓ ሙኬ ዓሶ ጋርቶንታ ዔያቶኮ ሱኡንታ ዎጎ ዎጋ ዓሶንታ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጫኣቁም ሳኣዲኖ ኬዴ፡ ለዊ ዓሶ ማዔ ቁኤሶኮ ቤርቶ ዛላ ሻውሎና

ሚዛቆናይዳ ጌሪዘሜ ዲኮ ሆታ፤ ዛላ ገንህ ዔባኣሊ ዲኮኮ ሆታ ዔቁኔ። 34 ዩካፓ ዲዎሎ ዑኡዘ ዴጊዲ ዎጎ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ጎይዖ ዓንጅንታ ጋዳሞንታ ዓይሎዎ ቢያ ናባቤኔ። 35 ዲዎሎ ዲሰራዔኤሊ ዴር ጉቤህም ላኦሎንታ ናኣቶንታ ማሌ ዓጫፓ ሙኬ ዓሶንታ ቢያ ዋይዛንቲ ሙሴ ዓይህ ዎጎይዳፓ ፔቴ ባኣዚታዎ ዓይሎዎ ናባቤኔ።

9

ጌባዖኦኔ ዓሳ ዲዎሎ ጌሸህ

1-2 ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ጌላ ባንፃ ዓሳ ጌሚር ዓጮና ደውሎ ዓጮናይዳ፡ ሚዲቴራኒያ ባዘ ኮይላፓ ዴንዲ ሊባኖኦሴ ሄላንዳኣና ናንገ ሂኢታ ዓሳ፡ ዓሞራ ዓሳ፡ ካኣናኔ ዓሳ፡ ፔሪዘ ዓሳ፡ ዔዋዋ ዓሶንታ ዲዎሎጎ ዓሶንታኮ ካኣታ ዩያ ዋይዛዖ ዋላ ፔቱሞና ዘርቲ ዲዎሎንታ ዲሰራዔኤሊ ዓሶዎ ያላኒ ሙኬኔ።

3 ጌባዖኦኔ ዓጮ ዓሳ ጋዓንቲ ዲዎሎ ዲያርኮና ዓይ ካታሞናይዳ ማዴ ባኮ ቢያ ዋይዘህረ፡ 4 ዒዛ ጌሻኒ ማሌኔ፤ ዩያር ዔያታ ጋላ ጌኢሸ፤ ጩንቁ ሱርባንታ ዳርዒዖ ዓጊ ዓጊ ሲኮና ዎይኖ ዑኡ ዓርሃና ሉካኣ ሃሪና ጫኣኒ፤ 5 ዳርዒ ቱርጫዴ ዓፒላ ማይንቲ፡ ጩንቁ ዴጳንቲ ዓጊ ዓጊ ሲኮና ዳርሲያ ዓኣህ ዴንዴኔ፤ ዔያታ ዔኪ ዓኣ ካህ ማሌያ ሃሃ ሴሚያኬ። 6 ዩያይዳ ጌልጌላይዳ ዲሰራዔኤሊ ዓሳ ዴንኪ ዴዔ ቤዘ ሙካዖ ዲሰራዔኤሊ ዓሶ ኮይላ፡- «ኑ ሙኬህ ሃኬ ዓጪዳፓኬ፤ ኑ ሙካኒ ዴንዳዔህያ ዲንህና ዎላ ኮሹሞና ናንጋኒ ጫኣቁም ጫኣቃኒኬ» ጌዔኔ።

7 ዲሰራዔኤሊ ዓሳ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዲንህና ዎላ ኑ ዎዲ ጫኣቃንዳይ? ጎዖንቲ ዲንህ ኑኡኮ ዑኬ ናንገ ዓሲታቲሽ?» ጌዔኔ።

8 ጌባዖኦኔ ዓሳ ማሃዖ ዲዎሎም፡- «ኑ ኔኡኮ ዓይሌ ማዓንዳኔ» ጋዓዛ፡ ዲዎሎ ዔያቶ፡- «ዲንህ ዓይጎ ዓሲዳይ? ዓንካፓ ዲንህ ሙኬይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

9 ዔያታ ሃይሶ ኬኤዛዖ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንህኮ ያኦዛህ ጌብፃ ዓጮይዳ ማዴ ባኮ ቢያ ኑ ዋይዘህረ ኑኡኒ ኮሸ ሃኬ ዓጪዳፓ ሙኬኔ፤ 10 ዩያጉዲ ሃሃ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ሱካ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓሳ ላምዖ ዓሞራ ዓጮ ካኣቶንህ ዲዲ ማዴ ባኮ ኑ ዋይዘኔ፤ ዩንሃ ላምዖ ካኣቶንህ ዓሰታሮቲይዳ ናንገ ሃሴቦኦኔ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔና ባኣሳኣኔ ዓጮ ካኣቲ ያጌናኬ። 11 ኑኡኮ ሱኡንና ኑ ዓጮይዳ ናንገ ዴራ ቢያ ጎይዖም ጋላ ኑም ጌኢሸ ዴንዲ ዲንህና ኑ ካኣማንዳጉዲ ዴኬኔ፤ ኑኡኒ ዲንህም ዓይሌ ማዓንዳጉዲ፡ ሃሃ ዲንህ ኑኡና ዎላ ኮሸ ናንጋኒ ጫኣቁም ጫኣቃንዳጉዲ ኑና ያኦጩም ዔያታ ዓይህኔ። 12 ጋሎ ኑኡኮ ሃኣዛጉዋቲ! ኑኡኒ ኑ ማኣራፓ ዲንህና ካኣማኒ ከሰካኣና ካህ ያይዲታዖ ሃህ ጎይዖ ሌሊ ማሊ ሴሜህ ዛጉዋቲ! 13 ሃኣታ ዎይኖ ዑኡ ዓርሃ ሉካኣ ዎይኖ ኑ ዓርሃኣና ዓኪኬ፤ ሃህ ጋዓንቲ ዳርዒያታህ ዛጉዋቲ! ሳዓ ሚርጌ ሃኬያታህረ ኑኡኮ ማኣሳህንታ ዳርዘንታ ዳርዒ ጋፔኔ» ጌዔኔ።

14 ዲሰራዔኤሊ ዓሳ ዩኖ ዓሶኮ ጋሎ ዔኪ ዛጋዖ፡- «ጎኔኬ» ጌዔኔ፤ ጋዓንቲ ዩያ ዛሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ዎዚ ጋዓቴያ ዔያታ ያኦጩባኣሴ። 15 ዩያር ዲዎሎ ዔያቶና ዎላ ኮሸ ናንጋኒ ጫኣቁኔ፤ ሃሃ ዲሰራዔኤሊ ዓሶኮ ሱኡጋኣ ዩያ ካፓኒ ጫኣቁኔ።

8:31 8:31 ኬሲ. ማፃ 20:25። 8:32 8:32 ላሚ. ዎማ 27:2-8። 8:35 8:35 ላሚ. ዎማ 11:29፤ 27:11-14። 9:7 9:7 ኬሲ. ማፃ 23:32፤ 34:12፤ ላሚ. ዎማ 7:2። 9:10 9:10 ፓይ. ማፃ 21:21-35።

16 ይህም ዲያሱ ዋላ ጫክቄ ከላፓ ሃይሣሳ ከሎና ዬና ዓሳ ዲያቶኮ ባሽቢ ማዒ ናገጋያታህ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዋይዜኔ፤ 17 ይካፓ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሃይሣ ከሌ ሃገታዎ ዬና ዓሳ ናገጋ ካታሞ ሙኪ ሄሌኔ፤ ዲያቶኮ ካታማ፡- ገባዎኦኔ፤ ከፒራ፡ በዔርቴና ቁርያት ዓሪማ ገይገታያኩ፤ 18 ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጋ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ያእዛህ ሱጎያና ዲያቶሞ ጫክቄህር ዲያቶ ዋዲባኦ። ይያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ፔ ሱኡጎ ዑፃ ጉጉዲማኔ። 19 ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጋ ማሃያ፡- «ጎኔኩ፤ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያእዛህ ሱጎያና ኑ ዲያቶሞ ጫክቄኔ፤ ይያር ሃህኒ ኑ ዲያቶ ዋዲኒ ዳጎዳዑቀቤ፤ 20 ኑ ዲያቶ ሂዳጎዳኔ፡- ዲያቶሞ ኑ ጫክቄህር ናገገና ናገጋ ጎዳኮ ጎሪጎታ ኑገዳ ሙኩቀጉዲ ኑ ዲያቶ ዋዲባኦ። 21 ዲያታ ኑ ባኣካ ናገጎጎጎ፤ ጋዓጎቴ ኑም ሃገጂሌ ሃኣካያ፡ ዋኣህ ዲዳያ ዲያታ ማዎጎጎ» ጋዓዛ፡ ሱኡጋ ገዔ ጎይዎ ማዔኔ።

22 ይካፓ ዲያሱ ገባዎኦኔ ዳር ፔ ቤርቶ ዔኤሌ ሸኢሸ፡- «ሃይካ ዓጎህ ዑኩ ናገጋያታዎ ሱኡኒ ሙኩህ ኮሺ ሃኩ ዓጠዳፓኩ» ገይ ዓይጋ ኑና ዓጎህ ገይሸይ? 23 ይያ ዓጎህ ማዳህር ናገገና ናገጋ ጎዳ ዓጎህ ጋዳጎቄኔ፤ ይያር ዓጎህኮ ዳራ ሃገጂሌ ሃኣከ ሃኣከ ዋኣህያ ዲይ ዲይ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ታ ያእዛህኮ ገይኩ ማኣርይዳ ማዳ ዓይሌ ማዒ ዓታጎዳኔ» ገዔኔ።

24 ዲያታ ማሃያ፡- «ኑ ጎዳ! ጎኔ ይያ ኑ ማዳኔ፤ ዓይጎር ገዔቴ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዓጎህኮ ያእዛህ ሴካ ቤርቲሞ ዓጎህ ዳጎዳ ዋዲና ይያ ዓጮይዳ ናገጋ ዳር ዋዲ ዓጮ ዓጎህ ዲ ዳካልጎጎዳጉዲ ፔ ዓይላህ ሙሴም ዓ ዓይሃህ ኑ ዋይዜኔ፤ ኩኒ ይያ ማዳህ ዓጎህ ኑ ዓገጠጡህር ኑ ሸምፓህ ዓይሳኒ ገይኩ። 25 ሃይሸ፡ ማይ ኑ ዓጎህ ኩጮ ጋራኩ፤ ኔኤም ኮሺ ማሌ ጴዳ ባኮ ቢያ ማማዳ» ገዔኔ። 26 ይያር ዲያሱ ዲሰራዔኤሌ ዓሳይዳፓ ዓይጎ ዓሰያ ዲያቶ ዋዲቀጉዲ ላኣኔ። 27 ጋዓጎቴ ዓማ ከሎ ዲያታ ሃገጂሌ ሃኣከ ዋኣህያ ዲዒ ዲሰራዔኤሌ ዳርጎታ ናገገና ናገጋ ጎዳም ዓጎጎ ባኮ ዓጎጎ ቤዘጎታይዳ ማዳያ ማዓጎዳጉዲ ዒ ዓይሃኔ። ይያር ዲያታ ሃና ሃላጎዳኣና ናገገና ናገጋ ጎዳ ካኣሽኪጎታጎዳጉዲ ዒ ዳኦሪ ቤዛ ይያ ማዳ ማዳኔ።

10

ዲያሱ ዓሳ ዓሳ ቤዛ ዓቄሴህ

1 ዲያሱ ዓይ ካታሞ ያሊ ዓርቁሰካፓ ዲያርኮና ካኣታህናይዳ ማዳ ጎይዎ ጋፒሲ ባይዜያ ማዔህ፡ ሃህ ካኣታህያ ዋዳህ ዩሩሳላማ ካኣቲ ዓድኒፃዳቄ ዋይዜኔ፤ ይያጉዲ ሃህ ገባዎኦኔ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳና ዋላ ኮሹሞና ናገጋጎ ጫክቄ፡ ገኢጊ ዋላ ናገጋህያ ዓ ዋይዜኔ። 2 ይያር ዩሩሳላማ ዳርጎታ ካኣቲጎታ ማርገና ዲቃቴኔ፤ ዓይጎር ገዔቴ ገባዎኦኔ ካኣታ ዋይሃ ካታሞይዳፓ ፔቴዞ ማዔያ፡ ሃህ ዓኢካ ዓኣ ዓሳ ያልዘና ዓርቴያ፤ ዓይ ካታሞይዳፓ ሳሽ ካታማታህርኩ። 3 ይያር ዩሩሳላማ ካኣቲ ዓድኒፃዳቄ ሆሃማ ገይገታ ኩብርኦኔ ካኣቲሞ፡ ያርሙቴ ካኣቲ ፒራማም፡ ላኪሽ ካኣቲ ያፒዓማም፡ ዔግሎኔ ካኣቲ ዳቢሬሞ፡- 4 «ገባዎኦኔ ዓጮ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳና ዋላ ኮሺ ናገጋጎ ጫክቄህር ገባዎኦኔ ያላጎ ሙኪ ታና ማኣዲቀቴ» ገይ ኪኢታ ዳኩኔ። 5 ዩሩሳላማ፡ ኩብርኦኔ፡ ያርሙቴ፡ ላኪሽጎታ ዔግሎኔጎታ

ዋይሃያ ማዔ ደጎጎ ዓሞራ ካኣቶጎህ ዲያቶኮ ፖኦሊሶ ዋላ ፔቴ ማሂ ገባዎኦኔ ማገገ ያልዘ ቡሌኔ።

6 ዲማና ገባዎኦኔ ዓሳ ገልገላይዳ ዲጎኪ ዳዒ ዓኣ፡ ዲያሱሞ፡- «ኑ ጎዳ፤ ገማራዳ ዓጮይዳ ናገጋ ዓሞራ ዓጮ ካኣታ ቢያ ኑና ያላጎ ፔቴ ማዒ ሙኩህር ኑና ኔኤኮ ዓይሎ ቶኦዳሂ ሃሺፓ! ዑኩ ሙኪ ማኣዲ ኑና ዓይሴ» ገይ ኪኢታ ዳኩኔ።

7 ይያር ዲያሱና ዲዘኮ ያላ ዓሳ ጉቤ፡ ጎኦባ ጎኦባ ያላ ዓሳኣ ዓቲሞ ገልገላፓ ዳጎዳኔ፤ 8 ዲማና ናገገና ናገጋ ጎዳ ዲያሱሞ፡- «ያኣቶ ዓገጠፓ፤ ታኣኒ ኔ ዲያቶ ያሊ ባሻጎዳጉዲ ማኣዳጎዳኔ፤ ዲያቶይዳፓ ፔቴታዎ ኔና ቃዘጎዳይ ባኣሴ» ገዔኔ። 9 ይና ዋጎቶ ዲያሱጎታ ፖኦሊሶጎታ ገልገላይዳፓ ገባዎኦኔ ሃላጎ ሃገቴ ጎይህ ዋርቃዎ ዓሞራ ዓሳይዳ ዔርቲባኣጎቴ ያልዘ ቡሌኔ።

10 ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ያላ ዓሳ ዳጎቃዎ ዓሞራ ዓሳ ዲቃታጎዳጉዲ ናገገና ናገጋ ጎዳ ዲያቶኮ ዲና ዋኣፃሴኔ፤ ይያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ገባዎኦኔይዳ ዲያቶ ቲቁ ኩርሴኔ፤ ዓቲ ዓሳ ቤቴሆሪና ገይ ዳኮ ከሰካ ጎይዎ ካኣማ ካርይዳ ዓኣ ቲፓህዳ ዳጎዲ ዓዜቃና ማቄዳ ሃላጎዳ ጋርይዳ ዳኪ ዳኪ ዋዳኔ። 11 ዓሞራ ዓሳ ጎይዎ ዋላ ካኣማ ካርኮ ዓኣ ቲፓህዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳይዳፓ ቶላጎ ጳሽካኣና ዳጎዲ ዲያታ ዓዜቃ ሃላጎዳኣና ዓኣ ጋርይዳ ናገገና ናገጋ ጎዳ ጫሪጎጫፓ ዳኤፒ ሹቸጉዳ ሻቸ ከይሴኔ፤ ይያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዋዳ ዓሳይዳፓ ሻጫ ዋዳ ዓሳ ማርገና ባሻያኩ።

12 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሞራ ዓሳ ያሊ ባሻጎዳጉዲ ናገገና ናገጋ ጎዳ ዓኣህ ዲጎገ ከሎና ዲያሱ ዲዛና ዋላ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዋይዘጎቴ፡- «ገባዎኦኔይዳ ዓሳ ገሉሞ ዳዎጎጎ፤ ሃህ ዓገናኣ ዔሎኦኔ ዳኦጎጎ» ገይ ገሰቴኔ።

13 ይያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔኤኮ ሞርኮ ባሻጎዳያ ሃላጎዳኣና ዓሳ ዓቄኔ፤ ዓገናኣ ዓኣ ቤዛፓ ዓገጂባኣሴ፤ ይይ ያሻሪ ማግኦፖይዳ ያኣፒጎቴ ዓኣኔ። ዓሳ ሳዛፓ ዓገጠሞ ገሊያ ገሉሞ ይና ከሎ ፔኤቄኔ። 14 ናገገና ናገጋ ጎዳ ዓሰ ገዔ ባኣዚ ዋይዜያ፡ ይናጉዳ ከሌ ይያኮ ቤርታ ማዔቴያ ገጎፃ ዓሰ ዛገ ቤቁባኣሴ፤ ናገገና ናገጋ ጎዳ ጎኔ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዛላ ዓቄ ያልቴኔ።

15 ይካፓ ዲያሱና ዲዘኮ ፖኦሊሶና ዲያታ ቤርታ ዲጎኪ ዳዔ ቤዛ፡ ገልገላ ማዒ ዳጎዳኔ።

ዲያሱ ደጎጎ ዓሞራ ካኣቶጎህ ዋዳህ

16 ደጎጎ ዓሞራ ዓጮ ካኣቶጎህ ቶሊ ማቄዳ ዓጮ ዳኔ ዓቲይዳ ገሊ ፑኒጎቴኔ፤ 17 ይጎህ ደጎጎ ካኣቶጎህ ማቄዳይዳ ዳና ዔታ ዓኣሽጎቴ ዓኣህ ፖኦሊሶይዳፓ ፔቴ ዓሰ ዲያሱሞ ከኤዜኔ። 18 ይያር ዲያሱ፡- «ዳኤፒ ዳኤፒ ሹቸ ሱሞባልሲ ዔቶ ካር ዋዲጋፓ ዲኣካ ካፓ ዓሰ ገሀሞቲ፤ 19 ዲጎህ ጋዓጎቴ ዲኣካ ዳዒፖቴ፤ ሞርኮ ዳውሲ ዳውሲ ገጎህና ሙኪ ዲያቶ ዋዲያ ሃሺፖቴ፤ ቶሊ ዲያታ ፔኤኮ ካታሞ ገላጎዳጉዲ ካራ ገህፖቴ! ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዲጎህኮ ያእዛህ ዲያቶ ዲጎህ ኩጫ ዓኣህ ዲጎገናኣኮኩ» ገይ ዓይሃኔ። 20 ዳካ ዓሰ ቶሊ ዲያቶኮ ከኤሎ ዲያና ዲርቆና ካታሞ ገሊ ዓቲቴያ ዲያሱጎታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳጎታ ዲያቶ ቲቁ ቲቁ ጋፒሴኔ። 21 ይካፓ ዲያሱኮ ያሎ ዓሳ ቢያ ኮሺና ማዒ ዲዚ ዲጎኪ ዳዔ ቤዛ፡ ማቄዳ ሙኩኔ።

ይያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፑርታ ማሂ ፔቴታዎ ገሰታ ዓሰ ባኣያ ማዔኔ።

22 ዩክፓ ዲያሱ፡- «ዳና ዓቶ ካሮ ቡሊ፣ ዩንሢ ደንጎ ካኣቶንሢ ታኣም ዔኪ ዩዑዋቲ» ጌይ ዒዛኮ ፖኦሊሶ ዓይሣኔ። 23 ዩያሮ ዔያታ ዔቶ ካሮ ቡሊ ዩንሢ ደንጎ ዩሩሳላሜንታ ኩብሮኦኔንታ ያርሙቴንታ ላኪሽንታ ዔግሎኔ ካኣታሢንታ ኬሲ ዓከ። 24 ዲያሱ ኩይላ ሙኩኔ፤ ዲማና ዲያሱ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሢ ፔ ባንሢ ዔኤሊ፣ ካኣቶንሢ ሳዓ ላይሣያ ዲዛና ዋላ ያሎሮ ከሰከ ፖኦሊሶ ዓይሣዞንሢ ዩንሢ ካኣቶንሢኮ ባቃኖ ሳዓ ሄርቂ ዓርቃንዳጉዲ ዓይሣዞ ዔያታ ሄርቂ። 25 ዲያሱ ፖኦሊሶ ዓይሣዞንሢ፡- «ፔቲታፖ ዒጊጠፖቴ፤ ደዱዋቲ፣ ጫርቃፖ ማዑዋቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢኮ ሞርኮይዳ ቢያ ሃይማ ጎይፖ ማዳንዳ።» ጌዔኔ። 26 ዩክፓ ዲያሱ ደንጎ ካኣቶንሢ ዋዲ፣ ማሢዳ ሱጻ፤ ሌዛ ዔያቶኮ ዓባ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢካ ፔኤቂ። 27 ዓባ ጌላዛ ዩንሢ ካኣቶንሢኮ ሌዛ ሚፃፓ ኬይሲ ቤርታ ዔያታ ፑኒንቴ ዳኖ ዔቴሎይዳ ዓጋንዳጉዲ ዲያሱ ዓሶ ዓይሣኔ፤ ዲማና ዓሳ ዳኤፒ ዳኤፒ ሹቺ ቡምባሊ ዳኖ ዔቶ ካሮ ዋዳ፤ ዩይ ሹጫ ሃኖ ሄላንዳኣና ዒኢካ ዓኣኔ።

ዲያሱ ሃሣ ያሌ ያሎ

28 ዒዛ ኬሎና ዲያሱ ማቄዳ ያሊ ዓርቂ፣ ካኣቲያ ጩንቸ ዓፓሮና ዋዳ፤ ካታሞይዳ ዓኣ ዓሶ ቢያ ዓይሱዋፖ ኩርሴኔ፤ ማቄዳ ካኣቲዳ ዒ ማዳሢ ቤርታ ዒዚ ዲያርኮ ካኣቲዳ ማዳ ጎይፖከ።

29 ዩክፓ ዲያሱና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ማቄዳፓ ዳንዲ ሊቢና ካታሞ ያሌ፤ 30 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ዩኖ ካታሜሎንታ ካኣታሢንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባሻንዳጉዲ ማኣዳሢሮ ዲያሱ ካታሜሎና ዲዛይዳ ዓኣ ዓሶዋ ቢያ ባይዜኔ፤ ካኣታሢያ ዒዚ ቤርታ ዲያርኮ ካኣታሢ ማዳ ጎይፖ ማዳ።

31 ሃሣ ጊንሣ ዲያሱና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ሊቢና ካታሞፓ ዳንዲ ላኪሽ ካታሞ ማንጊ ያሌ፤ 32 ያሎ ዔያታ ዓርቂንቴ ላምዓሳ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ላኪሽ ካታሞ ዓሶ ባሻንዳጉዲ ማሃም ዔያታ ሊቢና ካታሞይዳ ዓኣ ዓሶ ባይዜ ጎይፖ ጩንቸ ዓፓሮና ዋዲ ኩርሴኔ፤ 33 ጌዜሬ ካኣቲ፣ ሆራሜ ላኪሽ ዓሶ ማኣዳኒ ዲማና ሙኩኔ፤ ጋዓንቴ ዲያሱ ዲዛንታ ዲዛኮ ፖኦሊሶንታ ባሽኔ፤ ዒዛ ዓሶይዳፓ ፔቲ ዓሲታፖ ቶሊ ዓቲባኣሴ።

34 ዩክፓ ሃሣ ዲያሱና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ላኪሽይዳፓ ዔግሎኔ ዳንዳፖ ካታሞ ማንጊ ያሌ፤ 35 ዲማ ኬሎይዳ ካታሜሎ ዓርቃፖ ጩንቸ ዓፓሮና ዓሶ ዋዳ፤ ዔያታ ቤርታ ላኪሽይዳ ማዳ ጎይፖማ ዳንቂ ዓሶ ቢያ ዋዳ።

36 ጊንሣ ሃሣ ዲያሱንታ ዲዛኮ ፖኦሊሶንታ ዔግሎኔፓ ኬሰኪ ኩብሮኦኔ ካታሞ ያሌ። 37 ዩኖ ካታሜሎዋ ዓርቂ ካኣቲንታ ዲዛኮ ከይሎይዳ ከይሎይዳ ዓኣ ካታማ ዳንቂ ዓሶ ቢያ ዒ ዋዳ፤ ዲያሱ ዔግሎኔይዳ ማዳ ጎይፖማ ካታሜሎ ባይዜኔ፤ ዲዛይዳ ፔቲታፖ ቶሊ ዓቲ ዓሲባኣሴ።

38 ዩክፓ ዲያሱና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ዳቢሬ ካታሞ ጊንሣ ማዒ ያሌ፤ 39 ዩኖ ካታሞኮ ካኣታሢንታ ካታሞዋ ቢያ ዓርቂ ዓሶ ጩንቸ ዓፓሮና ዋዲ ኩርሴኔ። ዔያታ ቤርታ ኩብሮኦኔና ሊቢና ካታሞና ዩያቶኮዋ ካኣቶናይዳ ማዳ ጎይፖማ ዳቢሬይዳ ፔቲ ዓሲታዋ ዓይሱዋፖ ዒኢካ ዓኣ ዓሶ ጉቤ ዋዳ።

40 ዩያይዲ ዲያሱ ዓጩሎ ጉቤ ዓርቂ፤ ጌይፖ፡- ጌሜሮ ዓጩ፣ ደኣሎ ዘሎ ዓጩ፣ ዓባ ጌላ ዘሎኮ ዳውሎና ጌሜሮ ጎኣባ ጎኣባ ዓኣ ዓጩንታ ካኣቶዋ ዓይሱዋፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌኮ ያኣዛሢ ዓይሢ ጎይፖና ፔቲ ዓሲታዋ ዓይሱዋፖ ቢያ ዋዲ ኩርሴኔ። 41 ዲያሱ

ቃዳሴባርኔይዳፓ ዳንዲ ጋኣዛንታ ጌኤሴኤሜ ጌይንታ ዓጩ ጉቤሢንታ ዳንዲ ጌባያኦኔ ሄላንዳኣና ያሊ ባሽ ዓርቂ። 42 ዲያሱ ዩያ ካኣቶንታ ዔያቶኮ ዓጩንታ ቢያ ፔቲና ያሎሮ ከሰከማና ሌሊ ባሻኒ ዳንዳዔሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዘላ ዓቂ ያልቴሢሮከ። 43 ዩክፓ ዲያሱና ፖኦሊሶና ዔያታ ዳንኪ ዳዔ ቤዞ፣ ጌልጌላ ማዒ ሙኩኔ።

11

ዲያሱ ካኣቲ ያቢኔንታ ዒዛ ማኣዲ ያሌ ካኣቶ ያሊ ባሽሢ

1 ሃያሬ ዓጩ ካኣቲ ያቢኔ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባሻያ ማዔሢ ዋይዛፖ ማዳኔ ካኣቲ ዮባቤም፣ ሽምሮኔና ዓክሻፔ ዓጩ ካኣቶም፣ 2 ኬዶ ዘሎኮ ጌሜራዳ ዓጩና ጌሊላ ባዞኮ ደኣሎ ዘላ ዓኣ ካኣቶም፣ 3 ዮርዳኖሴ ደኣጩና ጌሜሮኮ ዳማ ዓባ ጌላ ዘሎይዳ ዓኣ ደኣሬ ጌይንታ ዓጩ ካኣቶም፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዮርዳኖሴኮ ዓባ ኬሰኪ ዘሎና ጌላ ዘሎናይዳ ዓኣ ካኣቲና ዓሶ፣ ዓምሮ ዓሶ፣ ሂኢታ ዓሶ፣ ፔርዛ ዓሶ፣ ጌሜሮ ዓጩይዳ ዓኣ ዲያሱሳ ዓሶንታ፤ ሚጻጻ ዓጩይዳ ሄርሞኔ ዲኮኮ ዳማ ዓኣ ሂዋዌ ዓሶንታኮ ካኣቶም ከኢታ ዳከኔ። 4 ዩያታ ፔኤኮ ፖኦሊሶና ዋላ ሙኩሢሮ ፖኦሊሶኮ ሚርጉማ ባዚ ዓቺ ማኣሻላጉዲ ማዔኔ፤ ሃሣ ዩያይዳ ሚርጌ ፓርንታ ሳርጌላ ያይታንታ ዋላ ዔያታ ዔኪ ዩዔኔ። 5 ዩያሮ ዩይ ካኣታ ቢያ ያላ ዓሶ ዋላ ፔቲ ማሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ያላኒ ሜርሜ ጌይንታ፣ ዓልቃ ዋኣፖ ዓኣ ቤዛ ዳንኪ ዳዔኔ።

6 ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱ፡- «ዔያቶ ዒጊጠፖ፤ ዘሮ ሃይማ ዋዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዘሎ ታኣኒ ያልቴ ዔያቶ ቢያሢ ዋዲ ባይዛንዳኔ፤ ኔኔኒ ዔያቶ ፓራሢኮ ቃዋ ቲቂ፣ ሳርጌሎ ያይቶዋ ታሚና ሚቻንዳ።» ጌዔኔ። 7 ዩያሮ ዲያሱና ዲዛኮ ያላ ዓሶ ጉቤሢንታ ዳንዲ ሚርሜይዳ ዔርቲባኣ ያልዚ ቡሌኔ። 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ባሻሢ ዲንጌም፣ ዔያቶ ያሊ ኬዶ ዘሎና ሚሰሬፓትማይማና ዳኤፖ ሲዶና ጌይንታዞ ሄላንዳኣና ሃሣ ዓባ ኬሰኪ ዘሎይዳ ዓኣ ሚጻጻ ደኣጩ ሄላንዳኣና ዔያቶ ዳውሴኔ፤ ዲማና ዔያቶይዳፓ ፔቲ ዓሲታፖ ዓይሱዋፖ ቢያ ዋዲ ኩርሴኔ። 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያሱ ዓይሢ ጎይፖ ዔያቶ ዒ ማዳ፤ ዋዋዳይ ጌዔቴ ዔያቶ ፓራሢኮ ቃዋ ቲቂ፣ ሳርጌሎ ያይቶዋ ታሚና ሚቻኔ።

10 ዩክፓ ዲያሱ ጊንሢም ማዒ ሃያሬ ዓጩ ያሊ ባሽ ዓርቂ ካኣታሢያ ጩንቸ ዓፓሮና ዋዳ፤ ሃያሬ ዩኖ ዋዶና ዩያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዋላ ያልታ ካኣቶ ቢያፓ ባሽ ማዒ ሃንጎዋቶ ዋይሣያከ። 11 ዲማና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሃያሬ ካታማ ዓኣ ዓሶ ቢያ ዋዳሢሮ ፔቲታፖ ዓቲ ዓሲባኣሴ፤ ካታሜሎዋ ዔያታ ታሚና ሚቻኔ።

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ፣ ሙሴ ዓይሢ ጎይፖ ዲያሱ ዩያ ካታሞንታ ካኣቶንታ ቢያ ዓርቂ ጩንቸ ዓፓሮና ዋዲ ባይዚ ኩርሴኔ። 13 ዩኖ፣ ዲያሱ ሚቻ፣ ሃያሬ ካታማፓ ዓታዞ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጌሜራ ጌሜራ ማከንቴ ዓኣ ሚሊ ካታሞ ሚቻባኣሴ። 14 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔኮንደያ ኮይሳ ባኮና ቆልሞና ቢያ ዩያ ካታሞይዳፓ ፔ ቆሎ ማሢ ዔከኔ፤ ጋዓንቴ ዓሲ ጋኣ ባኣዚ ዓይሱዋፖ ጩንቸ ዓፓሮና ጋፒሲ ዋዳ። 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያኮ ቤርታ ዔያታ ዩያይዳንዳጉዲ ፔ ዓይላሢ፣ ሙሴ ዓይሢ፤ ሙሴያ ዲያሱ ዓይሢ፤ ዩያሮ ዲያሱ ዓይሢያ ቢያ ማዲ ኩንሣኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ጎይፖና ዲያሱ ቢያ ባኮ ማዳ፤ ፔቲ ባኣዚታዋ ዓይሲባኣሴ።

ዲያሱ የሌላ ዓርቅ ዓጮ

16 ዲያሱ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ዓጮ ጌይፃ፡- ጌሚር ዓጮ፣ ደኦሎ ዛሎ ዓጮ፣ ጌኤሴኤሚ ዓጮ፣ ደውላዳ ዓጮ፣ ዮርዳኖሴ ዋሮ ደኦሎ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓጮኮ ደውላዳ ዓጮና ዓሎ ዓጮ ቢያ ዓርቅ። 17 ዲዚ ዔዶኦሚ ኮይላ ዓኣ ባኣላኣቁ ደካፓ ዴንዲ ሄርሞኔ ደካፓ ዴማ ዓኣ ለባኖኦሴ ደኦሎ፤ ሃሃ ዴንዲ ባልጋኣዴ ዓጮ ሄላንዳኣና ዓኣ ካኣቶ ቢያ የሌላ ዓርቅ ዋዴ፤ 18 ዴያቶ ካኣቶና ዋላ ዲ ሚርጌ ዋዴ የልቴ። 19 ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዋላ ኮሹሞና ናንጋኒ ጫኣቁ ኮሺ ናንጌ፣ ሂዋዋ ዓሶ ፃጳ ናንጋ ጌባዖኦኔ ካታሞፓ ዓታዛ ሃንጎሞታ ቢያ የልዚና ዓርቅና። 20 ዴያታ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዋላ የልታንዳጉዲ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ዒኖ ደዲሺ ዋይዞ ዲፃፃ ማሄ። ዴያሮ ዔያታ ቢያሂ ባይቃንዳጉዲ ጌይንቴሞ ማኣሚቃይዶ ዔያታ ዋዴንቴ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ሙሴ ዓይህሂ ያዲደሞከ።

21 ዲሚና ዲያሱ ዴንዲ ዔዳና የደሲ ማዔ፣ ዔናኣቁ ዜርዖ ዋዲ ጋፒሴ፤ ዔያታ ናንጋሂ፡- ጌሚር ዓጮ ኬብርኦይዳ፣ ዴቢራይዳ፣ ዓናቤይዳ፣ ዩሁዳንታ ዲሰራዔኤሌንታኮ ጌሚር ዓጮናይዳከ። 22 ዲዚ ዴያ ዓሶንታ ዔያቶኮ ካታሞንታ ቢያ ባይዜ። 23 ዔናኣቁ ዜርዖይዳፓ ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ዓቲ ዓሲ ባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዳካ ዓሲ ሌሊ ጋኣዛና ጋኣቴና ዓሽዶዳይዳ ዓቲ።

23 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህሂ ጎይፃ ዲያሱ ዓጮሎ ቢያ ፔ ኩሎ ጋሮ ጌልዜ፤ ፔቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፃጳ ማኣሮሞ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዲንጊ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሂም ጌሽኬ።

ዴያሮ ዓጮላ የልዚዳፓ ሃውሹ።

12

ሙሴ የሌላ ባሽ ካኣቶ

1 ዓርኖኦኔ ደኦሎፓ ዴንዲ ሄርሞኔ ደካፓ ሄላንዳኣና፤ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓራባ ሄላንዳኣና ቢያ፤ ሃሃ ዮርዳኖሴ ሱካ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ዓጮ ባሽ ሳዖ ዔያቶኮ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔኬ ካኣታ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታዞንሂከ፡- 2 ሃሴቦኦኔይዳ ዴዒ ዋይህ ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔ፤ ዲዚ ዋይህ ዓጮ፡- ጌሌዓዴ ዓጮኮ ሃካሂ ዔካዖ ዓርኖኦኔ ደኦሎ ኮይላ ዓኣ ዓርዔኤሌፓ ዓርቁ ዴያ ደኦሎኮ ሳዛ ዓኣ ዓሞኦኔ ዓሶኮ ዛጳ ማዔ፣ ያኣቦቁ ዋሮ ሄላንዳኣና፤ 3 ሃሃ ዲዚ ዋይህሂ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዮርዳኖሴ ደኦሎፓ ዴንዲ ጌሊላ ባዞ ሄላንዳኣና፤ ቤትሺሞቴ ዛሎና ዴንዲ ሶኦጌ ባዚ ሄላንዳኣና፤ ጌንህ ሃሃ ሶኦጌ ባዚኮ ደኦሎ ዛሎና ፒሲጋ ደካፓ ዴሞ ሄላንዳኣና።

4 ዴያጉዲ ጌንህ ራፓ ዓሶ ፃጳይዳፓ ዓቲያ ዓሰታሮቴና ዔድራዒናይዳ ዴዒ ዋይህ ባኣሳ፤ ዓጮ ካኣቲ የኦጌ፤ 5 ዲዚ ፔ ዴማ ማሂ ዋይህሂ፡- ሄርሞኔ ደካፓ ዓጮ፣ ሳላካ ዓጮ፣ ዴንዲ ጌሹራና ማዕካ ጌይንታ ዓጮኮ ዛጳ ሄላንዳኣና ዓኣ ባኣሳ፤ ዓጮ ቢያ ዔኬ ሃሴቦኦኔ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔ ዋይህ ዓጮ ማዔያ ጌሌዓዴኮዋ ዛሎ ቃሲ ዔካያከ።

6 ዴያኮ ቤርታ ናንጌና ናንጋ ጎዳኮ ዓይህሂ ሙሴንታ ዲሰራዔኤሌ ዴርንታ ዴንሂ ላሞዖ ካኣቶንሂ የሌ ባሽያከ፤ ዴያሮ ናንጌና ናንጋ ጎዳኮ ዓይህሂ፣ ሙሴ ዴያ ዓጮ ሮኦኤሌና ጋኣዴ ማኣሮ ዓሶናም፤ ሃሃ ሚናኣሴ

ማኣሮ ዓሶኮዋ ዛሎም ዔያቶ ዓጪ ማሂ ጌሽከ ጌሽከ ዲንጌ።

ዲያሱ የሎና ባሽ ካኣቶ

7 ዲያሱና ዲሰራዔኤሌ ዴርና ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዓኣ ካኣቶ ቢያ የሌ ባሽ፤ ዴይ ዓጮ ለባኖኦሴ ደኦሎይዳ ዓኣ ባልጋኣዴይዳፓ ዓርቃዖ ደኦሎ ዛሎና ዔዶኦሚ ኮይላ ዓኣ ሃላቁ ደካፓ ሄላኔ፤ ዲያሱ ዴያ ዓጮ ጌሽከ ጌሽከ ፔቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ማኣሮ ማኣሮ ቶይዶም ፔ ዓጪ ማሂ ዲንጌ። 8 ዴይ ዲንጌንቴ ዓጮ፡- ጌሚራዳ ዓጮ፣ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ጌሚር ዴማ ዓኣ ዓጮ፣ ዮርዳኖሴ ደኦሎና ዴያ ዓጮኮ ጌሚር ዴማ ዓኣያ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ቦኦላዳ ቤዞና ደኦሎ ዛሎይዳ ዓኣ ደውላዳ ዓጮ ቢያ ዓርቃያከ፤ ዴይ ዓጮ፡- ቤርታ ሂኢታ ዓሳ፣ ዓሞራ ዓሳ፣ ካኣና፤ ዓሳ፣ ፔሪዛ ዓሳ፣ ሂዋዋ ዓሶንታ ዲያሱ-ሳ ዓሶንታ ናንጋ ቤዞከ። 9 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ካኣቶ የሌ የሌ ባሽ ዓርቁ ካታማ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ካታሞከ፡- ዲያርኮ፣ ቤኤቴኤሌ ኮይላ ዓኣ ዓይ፣ 10 ዴሩሳላሚ፣ ኬብርኦኔ፣ 11 ያርሙቴ፣ ላከሺ፣ 12 ዔግሎኔ፣ ጌዜራ፣ 13 ዴቢራ፣ ጌዴራ፣ 14 ሆርማ፣ ዓራዴ፣ 15 ሊቢና፣ ዓዲላሚ፣ 16 ማቁዳ፣ ቤኤቴኤሌ፣ 17 ታፑሃ፣ ሂፔራ፣ 18 ዓፔቁ፣ ሻርጌ፣ 19 ማዶኔ፣ ሃዖራ፣ 20 ሺሞርንሚርጌ፣ ዓክሻፔ፣ 21 ታዕናከ፣ ሚጊዶ፣ 22 ቁዴሽ፣ ቁርሚሎሴይዳ ዓኣ ዮቅኒዓሚ፣ 23 ባዞ ኮይላ ዓኣ ደኦራ፣ ጌልጌላ ኮይላ ዓኣ ጎይሚንታ 24 ቲርፃ ካታሞንታ ማዓዛ ዴያታ ካኣታ ዋሊ ዑፃ ሃይሂታሚ ፔቴከ።

13

ሃጊ ዓርቅንቴ ዔውቲባኣ ዓጮ

1 ዲያሱ ሚርጌ ናንጊ ጋርቆሂሮ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ኦኤኒ ማይ ሃሂ ጋርቆኔ፤ ሚርጌ የደሲ ዋዴያ ኔ ናንጌ፤ ጋዓንቴ ሃጊ ዓርቅንቴ ዔውቲባኣ ሚርጌ ዓጪ ዓኣ። 2 ዴይ ዓጮ ፒሊሰፃኤሚና ጌሹራ ዓሶ ዓጮ ጉቤ፤ 3 ጌይፃ፡- ጌብፃ ዓጮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ሺሆኔ ዋራፓ ዓርቃዖ ኬዶ ዛሎና ዔቅርጌ ዛጳ ሄላንዳኣና ዓኣሂከ። ዴይ ጉቤ ካኣና፤ ዓጮ ጌይንታ። ዴያታ ደንጎ፣ ፒሊሰፃኤሚ ዓጪ ካኣቲከ፤ ዴያታ፡- ጋኣዛ፣ ዓሽዶዴ፣ ዓሰቁሎና፣ ጋኣቴንታ ዔቅርጌንታ ካኣቶከ። ሚሌ ሃሃ ዓርቅንቴባኣ ዓጮ ደኦሎ ዛሎና ዓኣ ዓቢቤ ዓጮከ። 4 ዴያጉዲ ደኦሎ ዛሎና ካናዔኔ ዓሶ ዓጮ ቢያ፤ ጌንህ ሃሃ ሲዶና ዓሶ ዓጮ ማዔ ማዔራ ካታማፓ ዓርቃዖ ዴንዲ ዓፔቁ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓሞራ ዓሶ ዓጮ፤ 5 ጌንህ ሃሃ ጌባላ ዓሶ ዓጮንታ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓርሞኒዔሚ ደካፓ ደኦሎይዳ ዓኣ ባልጋኣዴይዳፓ ዓርቃዖ ዴንዲ ሃማቴ ዴንዳ ጎይፃ ሄላንዳኣና ዓኣ ለባኖኦሴ ዓጮ ጉቤ ዓርቅንቴባኣ። 6 ለባኖኦሴይዳፓ ዴንዲ ሚሰራፖትማይሚ ሄላንዳኣና ደካፓ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሶ፤ ጌይፃ፡- ሲዶና ዓጮ ዓሶ ቢያ ታኣኒ ታኣኒ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቤርታፓ ደውሲ ባይዛንዳኔ፤ ኦኤኒ ጋዓንቴ ታ ኔና ዓይህ ጎይፃና ዓጮሎ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ዔያቶ ዓጪ ማሂ ጌሽከ ጌሽከ ዲንጌ። 7 ዴያ ዓጮ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ኔ ጌሽካንዳሂ ዲሰራዔኤሌ ፃጳኮ ታዞጳና ሚናኣሴ ማኣሮ ዓሶኮ ዛሎናምከ» ጌዔ።

ዮርዳኖሴኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ዓጮ ጌሽከንቴሂ

11:20 11:20 ላሚ. ዋማ 7:16። 12:5 12:5 ፓይ. ማፃ 21:21-35፤ ላሚ. ዋማ 2:26—3:11። 12:6 12:6 ፓይ. ማፃ 32:33፤ ላሚ. ዋማ 3:12። 13:6 13:6 ፓይ. ማፃ 33:54።

8 ርእሴኤሌና ጋኦ ምድብ፤ ይህም ሚናክሱ ዓሰኮቅ ዛሎም ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባይላሢ፤ ሙሴ ቤርታዲ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዲንጌ ዓጪ ዔያታ ዔኬኔ። ይይ ዔያታ ዔኬ ዓጪ፡- ዓባ ከሰካ ዛሎና ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ሱካ ዓኣያኬ። 9 ዔያቶኮ ዓጪ ዓርኖኦኔ ዶኦጮ ኮይላ ዓኣ ዓርዔኤሬይዳፓ ዓርቃዖ ዶንዲ ዶኦጮ ሳዛ ዓኣ ሜዳባ ካታሞኮ ቦኦሎና ጌይ ዲቦኔ ዓጪ ቢያ ፔ ጋራ ማሃያኬ። 10 ገንሣ ሃሣ ሃሴቦኦኔይዳ ዶዒ ዓሞኦኔ ዓሰ ዓጪ ዛጰ ሄላንዳኣና ዋይሣ ዓሞራ ዓጪ ካኣቲ ሲሆኔ ካታሞ ቢያ ዓርቃያኬ። 11 ዬይ፡- ጌሌዓዴ፤ ጌሹራንታ ማዕካኔንታ ዓጪ ዶማ ዋርቃ ዓጪና ዓርሞኒዔሜ ዲኮ ጉቤ፤ ይህም ዶንዲ ዶንዲ ሳላካ ሄላንዳኣና ዓኣ ባኣሳኣኔ ዓጪ ዓርቃያኬ። 12 ሬፓ ዓሰይዳፓ ፒኤጫዲ ዓቲያ፤ ዓሰታሮቲና ዔድራዒ ዓጪናይዳ ዶዒ ዋይሣ ባኣሳኣኔ ዓጪ ካኣቲ፤ ዶኦጌ ዓጪ ዓጪ ጋራ ማሃ ዔካያኬ። ሙሴ ይህም ቢያ ዖሊ ባሺ ደውሲ ዳከናኣኮኬ። 13 ያዲ ማዔቲያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጌሹራንታ ማዕካኔንታ ዶር ኬሲ ዳከባኣሴ፤ ይህም ዔያታ ሃና ሄላንዳኣና ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ባኣካ ናንጋኔ። 14 ሙሴ ሌዊ ምድብ ዔያቶሮ ማሂ ዲንጌ ዓጪ ባኣሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይዖና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዶኦካሣሚ ማቺ ዲንጎ ባኮይዳፓ ዔያቶም ሃላ ዛላ ዔያቶኮ ዶና ማዒ ፓይዲንታኔ።

9 ምድብ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዲንጎና ካታሞንታ ጉርዶንታ ይህም።

ዓባ ከሰካ ዛሎና ሚናክሱ ዓሰኮ ዛሎም ዲንጎንቲ ዓጪ

29 ሙሴ ዓጪኦሎፓ ሚናክሱ ዓሰኮ ዛሎም ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዲንጎኔ፤ ዔያቶም ዒዚ ዲንጎሢ፡- ፔቲ ፔቲ ቶኦኮም ገሸከ ገሸከኬ። 30 ዔያቶኮ ዓጪ ማሃናይሚና ባኣሳኣኔ ዓጪ ቢያ ፔ ጋራ ማሃያኬ፤ ዬይያ፡- ባኣሳኣኔይዳ ዓኣ ላሂታሞ ያዒሬ ካታሞ ቢያ ዔኬ ባኣሳኣኔ ዓጪ ካኣቲ ዶኦጌ ዋይሣ ዓጪ ቢያ ዓርቃያኬ፤ 31 ይህም ጌሌዓዴኮ ዛሎ ዔካዖ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ዶኦጌ ካታሞ ማዔ፤ ዓታሮቲና ዔድራዒ ሄላኔ፤ ዬይ ቢያ ሚናክሱ ማኣራፓ ሸይንቲ ማከሬ ዜርዖም ዲንጎንቲኔ።

32 ሙሴ ዲያርኮኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና፤ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ሱካ ሞዓኣኬ ቦኦሎይዳ ዓኣዖ ዔያቶም ዲንጎ ዓጪ ይህም። 33 ዬይ ያዲ ማዓዛ ሙሴ ሌዊ ዓሰም ዲንጎ ዓጪ ባኣሴ፤ ዔያቶኮ ዶና ማዓሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዶኦካሣሚ ማሃሮ ዔያታ ዔያቶ ሃላ ዛሎ ባኮ ዔካንዳሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴን ባኮይዳፓሂ ዔያቶም ከኤዚንቲኔ።

14

ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ዓጪ ገሸከንቲሢ

1 ሃካፓ ሊካ ከኤዚንታ ሃይሳ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓኣ ካኣናኔ ዓጪ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ዋይቲ ገሸከ ዲንጎናቲያ ከኤዚያኬ፤ ይህም ገሸከሢ ቁኤሳሢ፤ ዓላዜሬንታ ኔዊ ናኣዚ ዲያሰንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ፔቲ ፔቲ ምድብ ሱኦጎንታኔ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይዖና ዮርዳኖሴኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓኣ ዓጪ ጉቤ ታዞጰና ዛላና ማዔ ምድብ ዲያ ዓገ ገላ ዔያታ ገሸከኔ። 3 ሙሴ ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ከሰካ ዛላ ዓኣ ዓጪኦሎ ላምዖና ዛላና ማዔ ዜርዖም ዔያቶ ዶኔ ማሂ ዲንጎናኣኮኬ፤ ዲማና ሌዊ ዓሰም ጋዓንቲ ይህም ባኣኮይዳ ዔያቶም ማዔ ዶኔ ዲዚ ዲንጎባኣሴ። 4 ዮሴፔ ናኣታ ሚናክሱና ዔፕራሜና ጌይንታያ ላምዖ ዜርሢና ዓኣያኬ፤ ሌዊ ዓሰም ዲዚ ዬና ዓጪኦሎይዳ ዔያታ ናንጎንዳ ካታሞማና ቆልማ ሄንቃ ቤዞማፓ ዓታዛ ዔያቶሮ ማዓ ዓጪ ዲንጎባኣሴ። 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይዖና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጪኦሎ ገሸቲ ዔኬኔ።

ኬብርኦኔ ካኣሌቤም ዲንጎንቲሢ

6 ፔቲ ከሊ ዪሁዳ ምድብ ዳሳ ዲዎሎ ኮይላ ጌላጌላ ሙኬኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቲሢ ቁኤዛ ዓሳ ማዔያ፤ ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤታዖ ዲዎሎ ኮይላ፡- «ቤርታ ኑ ቃዴሴባርኔይዳ ዓኣንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛኮ ባይላሢ፤ ሙሴም ኔ ዛላንታ ታዛሎ ከኤዜ ባኣዚ ዓኣሢ ኔ ዔራኔ፤ 7 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባይላሢ፤ ሙሴ ሃና ዓጪኦሎ ዛሎ ዔራኒ ሙሮም ቃዴሴባርኔይዳፓ ታና ዳኬያና ለዓ ታኣኮ ዖይዲታሚኬ፤ ዲዛም ታ ጉሙርሳ ባኣዚ ዔኬ ሙኪ ከኤዜኔ፤ 8 ዲማና ታኣና ዋላ ዳንዴ ዓሳ ዶር ዲገጪሲ ጎጲ ዋኣዲሴኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ዶኦካሣሚ ጉሙርቁንታያ ማዔ ዓይሣንቲኔ፤ 9 ይህም ሙሴ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ዶኦካሣሚ ጉቤ ዲናፓ ጉሙርቁንቲ ኔኦኒ ዓይሣንቲሢና ኔ ዳንዲ ሄሌ ዓጪኦላ

ሮኦኤሌ ዓጪ ማሂ ዲንጎና ዓጪ

15 ሙሴ ሮኦኤሌኮ ፔቲ ፔቲ ቶኦኮም ዓጪኦሎይዳፓ ዲንጎኔ፤ 16 ይህም ዓጪ፡- ዓርኖኦኔ ዶኦጮ ኮይላ ዓኣ ዓርዔኤሬና ይህም ዶኦጮ ሳዛ ዓኣ ካታሞሎይዳና ጌይ ሜዳባኮ ኮይላ ዓኣ ቦኦሎ ዓጪ ጉቤ ዓርቃያኬ፤ 17 ይህም ሃሴቦኦኔ ዓጪኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ካታሞ ዲቦኔ፤ ባሞቶባዓኣላ፤ ቤትቤዓልሚያኔ፤ 18 ያሃዩ፤ ቁዳሞቲ፤ ማፓዓቲ፤ 19 ቁርያታይሚ፤ ሲቤማ፤ ጌሜራዲ ዶኦጪይዳ ዓኣ ጌራትሻሃራ፤ 20 ቤትፔሪሬ፤ ፒሲጋ ዲኮ ዶማ ዓኣ ቦኦሎ ዓጪንታ ቤትዬሽሞቲ ጌይንታ ዓጪ ቢያ ጋራ ማሃ ዔካያኬ። 21 ዬይያ፡- ዓላዲ ዓጪይዳ ዓኣ ካታሞንታ ሃሴቦኦኔይዳ ዶዒ ዋይሣ ዓሞራ ዓጪ ካኣቲ ሲሆኔ ዓጪ ቢያ ዓርቃያኬ። ሙሴ ካኣቲ ሲሆኔና ሚዲያሜ ዓጪኮ ሱኦጎንታ ጌይዖ፡- ዔዊ፤ ሬቁሜ፤ ፁሬ፤ ሁሬኔና ሬባዔና ዖሊ ባሽኔ፤ ይህም ቢያ ዓጪ ዋይሣሢ ካኣቲ ሲሆኔም ጌኢራሽ ጌኢራሽኬ። 22 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዋዴ ዓሰ ባኣካፓ ፔቲሢ ማሞቲ ጌይንታሰኬያ ቢዖሪ ናኣዚ ባኣላኣሜኬ። 23 ዮርዳኖሴ ዋራ ዓባ ጌላ ዛሎና ሮኦኤሌ ምድብ ዛጰኬ፤ ሮኦኤሌ ምድብ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዲንጎና ካታሞንታ ጉርዶንታ ይህም።

ጋኦ ዓሰም ዲንጎና ዓጪ

24 ሙሴ ዓጪኦሎኮ ዛሎ ጋኦ ዓሰም ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዲንጎኔ፤ 25 ዔያቶኮ ዓጪ ያዕዜሬና ጌሌዓዴናይዳ ዓኣ ካታሞ ቢያ፤ ዓሞኦኔ ዓጪኮ ሄካሢ ዔካዖ ራኣባኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓኣ ዓርዔኤሬ ዶንዲ ሃላኔ። 26 ዔያቶኮ ዓጪ ዳልጉማ ሃሴቦኦኔይዳፓ ዓርቃዖ ራሞቲና ሚዲያና ጌዒ ቤዖኒሜ ሄላንዳኣና፤ ይህም ዶንዲ ማሃናይሚፓ ዓርቃዖ ዶንዲ ሎዴባሬ ዛጰ ሄላንዳኣናኬ። 27 ዮርዳኖሴ ዶኦጪ ባሽና ሃሴቦኦኔ ዓጪ ካኣቲ ሲሆኔ ዓሰይዳፓ ዓቲ ቤትሃራሜ፤ ቤትሃራራ፤ ሱኮቲና ምንጌ ጌይንታ ዓጪ ቢያ ዓርቃያኬ፤ ዓባ ጌላ ዛሎ ዛጰ ዔያቶኮ ዮርዳኖሴ ዋሮ ማዓዛ ከዶ ዛሎና ዶንዲ ጌሊላ ባዞ ሄላያኬ። 28 ጋኦ

13:8 13:8 ፓይ. ማዖ 32:33፤ ላሚ. ዋሞ 3:12። 13:14 13:14 ላሚ. ዋሞ 18:1። 13:33 13:33 ፓይ. ማዖ 18:20፤ ላሚ. ዋሞ 18:2።
 14:2 14:2 ፓይ. ማዖ 26:52-56፤ 34:13። 14:3 14:3 ፓይ. ማዖ 32:33፤ 34:14-15፤ ላሚ. ዋሞ 3:12-17። 14:6 14:6 ፓይ. ማዖ 14:30።
 14:7 14:7 ፓይ. ማዖ 13:1-30። 14:9 14:9 ፓይ. ማዖ 14:24።

ኔኤና ኔ ናኦቶና ምናን ገና ዲንህ ዳኔ ማዓንዳኔ» ጌዲ ዬዮ ዓቢ ታኦ ማክቄጌ። 10 ሂንዳ ኮሺ ማሊ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ዬያ ጌይ ከኤዘንቲ ያይዲታሚ ደንጎ ለዔ ኩሚ ዓኣዳኔ፤ ዬይ ዎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ሴካ ሃንገ ማታዲ ሃንታ ዎድናኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲማና ታኦ ማክቄ ጎይዮና ሃይሾ ሸምፔና ታና ካፒ ጌህ ዓኣኔ፤ ሂንዳ ታና ዛጌ፤ ታኦ ለዓ ሃህ ሳሊታሚ ደንጎኬ። 11 ያዲ ማዕቲያ ሙሴ ታና ዳካኦና ታ ዓኣ ጎይዮ ሃህያ ታ ደዲኬ፤ ዲማና ኬሰኪ ያሊ ማዓኒ ታኦኮ ዓኣ ዎልቃ ሃህያ ዲማዲኬ። 12 ናንገና ናንገ ጎዳ ዬያ ታኦ ማክቄ ጎይዮና ጌሚራዳ ዓጩሎ ሃህ ታኦ ሲንጌ፤ ዔናኦቄ ዓሳ ዲኢካ ዓኣሂንታ ሃህ ዔያቶኮ ካታማኣ ዴኤፒ ዴኤፒ ዙላ ከኤሌና ዲርቁንቲያታህ ዲዞና ኔያ ዎይዘኔ፤ ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔ ጎይዮና ዲዚ ታና ማኣዳም ታኣኒ ዔያቶ ዬካፓ ዳውሲ ኬሳንዳኔ ጌዔ።

13 ዲያሱ ዲማና ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤ ዓንጃዎ ከብርኦኔ ዲዛ ዳኔ ማህ ዓንጌ፤ 14 ዬያር ከብርኦኔ ሃኖ ሂላንዳኦና ቄኔዛ ዓህ ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤ ዜርዮ ዓጩ ማዒ ዓኣኔ፤ ዬይ ያዲ ማዕህ ዲዚ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሚም ጉሙርቁንቲ ዓይሂንቲህርኬ። 15 ዬያኮ ቤርታ ከብርኦኔ ካታማ ዓርባዒ ጌይንቲያኬ፤ ዬይ ዓርባዒ ጌይንታህ ዔናኦቄ ዓሳ ባኣካ ዴኤፒ ዓሲ ማዕያኬ።

ዬካፓ ዓጩላ ያልዚባኣያ ማዒ ኮሺ ናንጌ።

15

ዪሁዳ ፃጳም ዲንገንቲ ዓጩ

1 ዪሁዳ ፃጳም ዓጩሎይዳፓ ሃካፓ ሊካ ከኤዘንቲ ቤዛ ዲንገንቲ፤

ዔያቶ ዓጩኮ ዛጳ፡- ዔደኦሚ ዓጩ ሄላዎ ደኦሎ ዛሎና ዴንዲ ዓሲ ናንጉዎ ያኣኔ ዳውሎኮ ጋፓ ሄላያኬ። 2 ዬይ ደኦሎ ዛሎ ዛጳ፡- ሶኦጎ ባዞኮ ደኦሎ ዛላ ዓኣ ባዞ ሳዞ ሶርቶሚ ጌሌ ዓጩይዳፓ ዓርቃዎ። 3 ዓቅራቢሚ ጌይንታ ቶኦሎ ካር ጌዳ፤ ጌይ ያኣኔ ዛሎና ዴንዲ ቃዴሴባርኔኮ ደኦሎ ዛሎ ሄላኔ፤ ሃህ ሃዲርኔ ጌዳና ዓዳሬ ባንህ ከሰኪ ቃርቃ ባንህ ጳንጩንታንቲ፤ 4 ዓፀሞኔ ዛሎና ጌዒ ጌብዔ ዓጩኮ ዎኣፃባኣ ዎራህ ጌላዎ ጋፓ ሜድቲራኒያ ባዞና ማዓኔ፤ ዬያር ደኦሎ ዛሎና ዪሁዳኮ ዛጳ ዬይና።

5 ዓባ ከሰካ ዛሎና ዔያቶኮ ዛጳ፡- ሶኦጌ ባዚ ማዓዛ ዬይያ ዮርዳኖሴ ዎራ ዴንዲ ጋፓ ካር ሄላንዳኦና፤

ከዶ ዛሎና ዓኣ ዛጳ ዮርዳኖሴ ዎራ ጋፓ ካር ዓኣ፡ ባዞ ሳዞ ሶርቶሚ ጌሌ ካራፓ ዓርቃዎ፤ 6 ሊካ ቤትሆጊላ ባንህ ዴንዳኔ፤ ዬካፓ ከዶ ዛሎና ቤትዓሬባና ጌዒ ርኦቤኤሌ ናኣዚ ቦሃኔ ዳኣቤ ሹጫህ ዓኣ ቤዞ ሄላያኬ። 7 ዬይ ዛጳ፡- ሜቶ ደኦቲ፤ ጌይንታዞይዳፓ ዴቢሬ ባንህ ከሰካዎ ዎርኮ ደኦሎ ዛሎና ዓኣ ዓዲሚሚ ባንህ ዴንዳ ጎይዮኮ ቤርቶ ዛሎና ጌዒ ከዶ ዛሎና ጌልጌላ ባንህ ጳንጩንታኔ፤ ሃህ ዓይንሳሚሴ ጌይንታ ዓልቃ ዎኣፃ ዓኣ ቤዞና ጌዒ ዓይንሮጌሌ ከሰካኔ። 8 ዬካፓ ሃኖሚ ደኦጮ ዓርቃዎ ዲያሱሳ ዓሶ ካታሞ ማዕ፡ ዬራሳላሚይዳ ዓኣ ጌሚርኮ ደኦሎ ዛሎ ሄላኔ፤ ዬይ ዛጳ፡- ራፓይሚ ደኦጮኮ ከዶ ዛሎና ጌይ ሃኖሚ ደኦጫፓ ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ጌሚር ቶኦኮ ከሰካኔ። 9 ሃህ ጌንህ ዬፓ ዓርቁ ዎኣፃ ዓልቃ ቤዞ ኔፕቶሃይዳና ጌዒ ዔፕርኔ ዴኮ ኮይላ ዓኣ ካታሞ ሄሊ ዬይና ባዓላ ጌይንታ ቂርያትይዳሪሚ ባንህ ጳንጩንቲ

ዴንዳኔ፤ 10 ዬይና ጌይ ሃህ ባዓላኔኮ ዓባ ጌላ ዛሎና ጌዒ ሴይሬ ጌሚርኮ ከዶ ዛላ ዓኣ ጎኦባና ጌዒ ቤትሳሚሳ ከዶዎ ቲሚና ፒንቃ። 11 ዬይ ዛጳ፡- ዔቅርኔኮ ከዶ ዛላ ዓኣ ጌሚርና ጌዒ ሹክርኔ ባንህ ጳንጩንቲ ዴንዳዎ ባዓላኔ ጌሚርና፤ ዬያጉዲ ያብኒዔኤሌ ጌዳና ዓኣዳኔ፤ ጋፓንፃ ሚዲቲራኒያ ባዞ ማዓኔ፤ 12 ዓባ ጌላ ዛሎ ዛጳ ሚድቲራኒያ ባዞና።

ዬያር ፔ ቶኦኪና ቶኦኪና ፓቁንቲ ዪሁዳ ዓሶኮ ዓጩ ዛጳ ሺራህ ዬይና።

ካኣሌቤ ከብርኦኔና ዴቢሬና ያሊ ባሺ ዓርቁህ (ሱኦጎ ማፃ 1:11-15)

13 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲያሱ ዓይህ ጎይዮና ዪሁዳ ዓጩይዳፓ ፓቁ ከብርኦኔ ጌይንታ ዓርባዒ ካታሞ ዪፑኔ ናኣዚ፤ ካኣሌቤም ዲንጌ። (ዓርባዒ ዔናኦቄኮ ዓደኬ)

14 ካኣሌቤ ሹሻዬንታ ዓሂማኔንታ ታልማዬ ጌይንታ ቶኦኮ ማዕ ዔናኦቄ ዜርዮ ዳኪ ባይዘኔ። 15 ዬካፓ ሃህ ዒ ዴቢሬይና ናንገ ዴር ያሊ ዴንዳኔ፤ ዬና ካታሚላ ቤርታ ቂርያትሴፔሬ ጌይንታ። 16 ካኣሌቤ ዲማና «ቂርያትሴፔሬ ያሊ ባሺ ዓርቁ ዓሂም ታ ናዎ ዓክሳኦና ታ ዲንጋንዳኔ»

ጌዔ። 17 ዬያር ካኣሌቤኮ ጌርሲ ማዕ ቁናኬ ናኣዚ፤ ያቲኒዔኤሌ ዬኖ ካታሚሎ ያሊ ዓርቁም ካኣሌቤ ፔኤኮ ናዎ ዓክሳኦና ዲዛም ዲንጌ፤ 18 ዔያቶኮ ዔፖ ከሎና ዓክሳኦና ፔ ዓዶ ኮይላፓ ጎሺ ሺኢቃንዳጉዲ ያቲኒዔኤሌ

ዒዞ ዞሬ፤ * ዒዞ ባቁሎይዳፓ ከዳዛ ካኣሌቤ ዒዞ ኮይሎይዳ፡- «ዓይጎ ኔ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጩ።

19 ዒዞ ዓዶ ኮይላ፡- «ኔ ታኦ ሲንጌ ዓጩ ዎኣህ ባኣያ ዳውላዲያታህር ዳካ ዎኣህ ዔቲ ታኦ ኔ ዲንጋንዳጉዲ ታ ኮዓኔ» ጋዓዛ፡ ካኣሌቤ ዲማና ከዶ ዛሎና ደኦሎ ዛሎናይዳ ዓኣ ዎኣህ ዓልቃ ቤሲ ላምዎ ዲንጌ።

ዪሁዳ ዓጩ ካታሞ

20 ዪሁዳ ዓሳ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔያቶ ዓጩ ማህ ዔኬ ካታማ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታህኬ፡- 21 ደኦሎ ዛሎና ዔደኦሚ ዓጩ ኮይላ ዓኣ ዪሁዳ ፃጳ ካታማ ቃብዩዔኤሌ፤ ዔዴሬ፤ ያጉሬ፤ 22 ቁና፤ ዲሞና፤ ዓድዳዳ፤

23 ቃዴሴ፤ ሃዮሬ፤ ሂትና፤ 24 ዛፔ፤ ያሌሚ፤ ቤዓሎፔ፤ 25 ሃዮርሃዳታ፤ ቂርዮት ሃዲርኔ (ሃዮሬ)፤ 26 ዓማሚ፤ ሹማዒ፤ ሞላዳ፤ 27 ሃዮርጋዳ፤ ሂሸሞኔ፤ ቤትጳላፃ፤

28 ሃዮርሹዓሌ፤ ቤርሳቤ፤ ቢዞኖትያ፤ 29 ቤዓላ፤ ዒደሚ፤ ዔዴሚ፤ 30 ዔልቶላዳ፤ ከሲሊ፤ ሆርማ፤ 31 ደቅላጌ፤ ማድማና፤ ሳንሳና፤ 32 ሊባዎፔ፤ ሹልሂሚ፤ ዓይኔንታ ሪሞኔ ጌይንታያ ዎሊ ዑፃ ላማታሚ ታዞጳ ካታማ ማዓዛ ዔያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

33 ጌሚር ጌሚር ዴሞይዳ ዓኣ ካታማ ዔሽታዎሌ፤ ዮርዓ፤ ዓሸና፤ 34 ዛኖሃ፤ ዔንጋሪሚ፤ ታፑሃ፤ ዔናሚ፤ 35 ያርሙፔ፤ ዓዲላሚ፤ ሶኮሃ፤ ዓዜቃ፤ 36 ሻዕራይሚ፤ ዓዲታይሚ፤ ጌዴራና ጌዴርታይሚ ጌይንታያ ዎሊ ዑፃ ታጳ ያይዶ ካታማ ማዓዛ ዔያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኔ።

37 ዬያጉዲ ሃህ ያኔ፤ ሃዳሻ፤ ሚግዳልጋኣዴ፤ 38 ዲልዓኔ፤ ሚዲጳ፤ ዮቅፀዔሌ፤ 39 ላኪሹ፤ ቦፀቃፔ፤ ዔግሎኔ፤ 40 ካቦኔ፤ ላህሚሴ፤ ከትልሹ፤ 41 ጌዴርፔ፤ ቤትዳጎ፤ ናዕማና ማቁዳ ጌይንታያ ዎሊ ዑፃ ታጳ ላህ

15:14 15:14 ሱኦጎ ማፃ 1:20። * 15:18 15:18 «ያቲኒዔኤሌ ዒዞ ዞሬ» ጋዓዛ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮ ማጻፈጊያዳ «ዒዞ ያቲኒዔኤሌ ዞሬ» ጋዓኔ።

ካታማ ማዕዛ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ደካ ደካ ካታማኣ ዓኣኔ።

42 ዩያቶ ካታሞ ቢያህና ዋላ ሊቢና፣ ዔቴሬ፣ ዓሻኔ፣ 43 ዩፕታሃ፣ ዓሻና፣ ኔግቤ፣ 44 ቁዒላ፣ ዓክዚቤና ማሬሻ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ታዘጳ ካታማ ማዕዛ ዔያቶኮ ኮይላ ደካ ደካ ካታማኣ ዓኣኔ።

45 ዒኢካ ኮይሎይዳ ደካ ደካ ካታማነታ ጉርዳነታ ዓኣያ ዓቅርኔ ጌይነታ ካታማ ዓኣኔ፤ 46 ዓሽዶዳ ኮይሎይዳኣ ዓቅርኔ፣ ዳንዲ ማዲቴራኒያ ባዘ ሃላንዳኣና ማዘገገቴ ካታማና ዲማ ዲማ ጉርዳና ዓኣኔ።

47 ዩያጉዲ ገብፃ ዓጮ ዘጳ ዓኣ ዋሮና ጌይ ዳንዲ ማዲቴራኒያ ባዘ ዓጮ ሃላንዳኣና ዓኣ ደካ ደካ ካታማና ጉርዳና ዓኣ ዓሽዶዳና ጋኣዛ ጌይነታ ካታማ ዓኣኔ።

48 ሃሃ ጌማሮ ዓጮይዳ፡- ሻሚሬ፣ ያቴሬ፣ ሶኮሃ፣ 49 ዳና፣ ቁርያትሴፔሬ (ደቢሬ)፣ 50 ዓናቤ፣ ዔሸቴሞዓ፣ ዓኒሜ፣ 51 ጌኤሴኤሜ፣ ሆሎኔና ገሎ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ታጳ ፔቴ ካታማ ዓኣያ ማዕዛ ኮይላ ዔያቶኮ ደካ ደካ ካታማኣ ዓኣኔ።

52 ዩያጉዲ ገንሣ፡- ዓራቤ፣ ዲማ፣ ዔሸዓኔ፣ 53 ያኒሜ፣ ቤትታፕሃ፣ ዓፔቃ፣ 54 ሁሞ፣ ኬብሮኦኔና ጊዖሬ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ታዘጳ ካታማ ዓኣያ ማዕዛ ዔያቶ ኮይላ ዓኣ ደካ ደካ ካታማኣ ዓኣኔ።

55 ዩያቶይዳ፣ ማሌ ሃሃ ማዖኔ፣ ቁርሜሎሴ፣ ዚፔ፣ ዩፃ፣ 56 ዒይዘራዔኤሌ፣ ዮቅድዓሜ፣ ዛሆሃ፣ 57 ቃይኔ፣ ገቢዓና ቲሚና ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ታጳ ካታማ ዓኣያ ማዕዛ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ደካ ደካ ካታማኣ ዓኣኔ።

58 ዩያጉዲ ሃሃ ሃልሁሌ፣ ቤትፀሬ፣ ጌዶሬ፣ 59 ማዕራቴ፣ ቤትዓናቴና ዔልትቆኔ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ለሆ ካታማ ማዕዛ ዔያቶ ኮይላ ደካ ደካ ካታማኣ ዓኣኔ።

60 ገንሣ ሃሃ፡- ቁርያባዓኣሌ ባጎ ሱንፃ ቁርያትይዓሪሜ ጌይነታዞና ራኣባ ጌይነታያ ለሞዖ ካታማ ዓኣያ ማዕዛ ዔያቶኮ ኮይላ ደካ ደካ ካታማኣ ዓኣኔ።

61 ዩያቶ ካታሞ ቢያህና ዋላ ዳውላዳ ዓጮይዳ ቤትዓራባ፣ ሚዲኔ፣ ሴካካ፣ 62 ኒብሻኔ፣ ሶኦኔ ካታማና ዔንጌዴ ጌይነታያ ዋሊ ዑፃ ለሆ ካታማ ማዕዛ ዔያቶ ኮይላ ደካ ደካ ካታማኣ ዓኣኔ።

63 ጋዓንቴ ዒዞና ዩሁዳ ዳራ ዩሩሳላሜይዳ ናንጋ ዒያቡሳ ዓሶ ዳውሲ ዳካኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዩያሮ ዒያቡሳ ዓሳ ሃኖ ሃላንዳኣና ዩሩሳላሜይዳ ዩሁዳ ዳሮና ዋላ ናንጋ።

16

ዔፕሬኤሜና ሚናኣሴ ዓሶናኮ ሃካሂሞ ዒንገንቴ ዓጮ

1 ዮሴፔ ዜርዖም ዒንገንቴ ዓጮ፡- ዒያርኮኮ ኮይላ፣ ዓባ ኬሰካ ዘሎይዳ ዓኣ ዮርዳኖሴ ዋራፓ ዓርቃዖ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳና ጌዒ ጌማሮ ዘሎና ዒያርኮፓ ቤኤቴኤሌ ኬሰካኔ፤ 2 ገንሣ ቤኤቴኤሌይዳ፣ ዓርካ ዓሳ ናንጋ ዓፃርትዓዳሬና ጌዒ ሎኦዛ ሃላኔ። 3 ዩካፓ ዓባ ጌላ ዘሎና ዓኣ ያፕላጻ ዓሶ ዓጮይዳና ጌዒ ደኦሎ ዘላ ዓኣ ቤትሆርኔ ሃላኔ፤ ዩይና ሃሃ ጌዜሬና ጌዒ ጋፒንፃ ማዲቴራኒያ ባዘ ማዓኔ።

4 ዮሴፔ ዜርዖ ማዓ፣ ሚናኣሴና ዔፕሬኤሜና ፔ ዓጮ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንቴ ጎይዖ ጉዴያና ዓኤኔ።

ዔፕሬኤሜ ዓጮ

5 ዔፕሬኤሜ ፃጳ ፔ ዓጪ ማሂ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔኬ ዓጮ ያዲኬ፤ ዔያቶኮ ዘጳ ዓፃርትዓዳሬይዳ፣ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ኬዶ ዘላ ዓኣ ቤትሆርኔ ኬሰካኔ።

6 ዩይና ጌዒ ማዲቴራኒያ ባዘ ሃላኔ፤ ዔያቶኮ ኬዶ ዘሎ ዘጳ ሚክሜታቴናኤ። ዩካፓ ዓርቃዖ ታዓናቴሺሎ ባንሂ ጳንጪንቴ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ጋዓዖ ያኖሃ ሃላኔ። 7 ዩካፓ ዓርቃዖ ዓፃርቴና ናዓቴና ባንሂ ኬዲ፣ ዒያርኮ ሃሊ፣ ጋፒንፃ ዮርዳኖሴ ዋሮና ማዓኔ። 8 ዩይ ዘጳ ዓባ ጌላ ዘሎና ታፕሃይዳ፣ ዓርቁ ዳንዲ ቃና ዋሮ ሃላዖ ጋፒንፃ ማዲቴራኒያ ባዘ ማዓኔ፤ ዔፕሬኤሜ ዓሶም ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዒንገንቴ ዓጮ ዩያኮ። 9 ዩይ ዓጮ፡- ሚናኣሴ ዓጮ ጋርይዳ ዓኣ ካታሞና ዔፕሬኤሜ ዓሶም ዒንገንቴ ካታሞና ጉርዳና ፔ ጋራ ማሂ ዓካኔ፤ 10 ዩና ዔፕሬኤሜ ዓሳ ጋዓንቴ ጌዜሬይዳ ናንጋ ካኣናኔ ዓሶ ዒኢፓ ኬሲባኣሴ፤ ዩያሮ ካኣናኔ ዓሳ ሃኖ ሃላንዳኣና ዔፕሬኤሜ ዓሶ ባኣካ ናንጋ፤ ያዲ ማዓቴያ ዔያታ ዔፕሬኤሜ ዓሶም ዋልቁና ማዶ ባኣዚ ናሽኪባኣዖ ማዳኔ።

17

ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ጌላ ዘላ ዳዔ ሚናኣሴ ዓሶኮ ዘሎ

1 ዮሴፔኮ ቶይዶ ናዓሂ፣ ሚናኣሴ ዓሶም ዔያቶ ዳኔ ማሂ ዒንገና ዓጮ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንጋ ቤዘኬ፤ ሚናኣሴኮ ቶይዶ ናዓሂ፣ ጌሌዓዴኮ ዓዴ፣ ማኪሬ ያልዚና ዔርቴ ዓሲታሂሮ ጌልዓዴና ባኣሳኣኔና ዒዛም ዒንገንቴ። 2 ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ጌላ ዘሎና ዓኣ ዓጮ ሃንጎ ሚናኣሴ ዓሶም ዒንገንቴ፤ ዔያታኣ፡- ዓቢዔዜሬ፣ ሂሌቁ፣ ዓሰሪዔኤሌ፣ ሸኬሜ፣ ሂፔሬና ሸሚዳዒ ጌይነታዞንሂኬ፤ ዮሴፔ ናኣዚ፣ ሚናኣሴ ዜርዖኮ ዓቲንቆንሂ ዩንሂ ማዕዛ ዔያታ ፔቴ ፔቴ ማኣሮኮ ሱኡጌኬ።

3 ጃሌጳሃዴ ያፔሬ ናይ፣ ያፔሬ ጌሌዓዴ ናይ፣ ጌሌዓዴ ማኪሬ ናይ፣ ማኪሬ ሚናኣሴ ናይኬ፤ ጃሌጳሃዴኮ ጋዓንቴ ዉዱሮ ናይ፣ ናይ፣ ዓቲንቁ ናይ ባኣሴ፤ ዒዛኮ ዶንጎ ዉዱሮ ናይ ዓኣኔ፤ ዩያታ፡- ማሂላ፣ ኖዓ፣ ሆግላ፣ ሚልካና ቲርፃ ጌይነታያኮ። 4 ዩንሂ ቁኤሳሂ ዓላዜሬንጋ ኔዊ ናኣዚ ዒያሱንጋ ዳሮኮዋ ሱኡጎ ኮይላ ሙካዖ፡- «ኦኡኮ ዓቲንቆ ዒገኖጉዲ ኦኡማኣ ዓጪ ዒንገንጋንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሂኔ» ጌዔኔ፤ ዩያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሂ ጎይዖና ዔያቶም ዔያቶኮ ዓቲንቆ ዒገኖ ባኣካ ዔያቶሮ ማዔ ዓጪ ዒንገንቴ፤ 5 ሚናኣሴም ዮርዳኖሴ ዋሮኮ ዓባ ኬሰካ ዘላ ዓኣ ጌሌዓዴና ባኣሳኣኔይዳ ቃሲ ታጳ ቤሲ ዒንገንቴ። 6 ዒዛኮ ዜርዖይዳ ዉዱሮ ናኣቶ ማዔዞንሂማኣ ዓቲንቆጉዲ ዓጪ ዒንገንቴሂሮ ጌሌዓዴ ዓጮ ሃንጎ ሚናኣሴ ዜርዖም ዒንገንቴ።

7 ሚናኣሴኮ ዓጮ ዓሴኤሬይዳ፣ ዓርቃዖ ሴኬሜፓ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ ሚክሜታቴ ሃላኔ፤ ዒዛ ዓጮኮ ዘጳ፡- ዓጮኮ ደኦሎ ዘሎና ጌዒ ዒንጋፕዓሃ ዳሮዋ ፔ ጋራ ማሂ ዓካኔ፤ 8 ታፕሃ ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጮ ሚናኣሴ ዓሶም ዒንገንቴ፤ ዒዛኮ ዘጳይዳ ዓኣ ዳኮ ታፕሃ ካታሚላ ጋዓንቴ ዔፕሬኤሜ ዜርዖ ቤሲኬ። 9 ዩካፓ ዓርቃዖ ሃሃ ሚናኣሴ ዓጮኮ ዘጳ፡- ቃና ዋሮ ሃላኔ፤ ዋሮኮ ደኦሎ ዘሎና ዓኣ ካታማ ሚናኣሴ ዓጮ ጋራ ማዓቴያ ዔፕሬኤሜ ዓጪ ኬ፤ ሚናኣሴኮ ኬዶ ዘሎና ዘጳ፡- ዋሮኮ ዓጮም ዓርቁ ጋፒንፃ ማዲቴራኒያ ባዘ ማዓኔ፤ 10 ዩያሮ

ዲዎቶ ለምዕራብ ዓለ ጌላ ዛሎና ዛጳ፡- ማዲቴራኒያ ባዙ ማዕም ዓፕሬኤሜ ደኦሎ ዛሎይዳ፤ ሚናኦሴ ፔ ዓሰና ዓሰና ኬዶ ዛላ ዳዕንዳጉዲ ዲንገንጉቴ። ዲዛኮ ኬዶ ዛሎ ዛጳ፡- ዓሴኤሬና ማዕዛ ዓለ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ዛጳ ዩሳኮኦሬና። 11 ዩሳኮኦሬና ዓሴኤሬ ዓጮናኮ ጋራ ቤትሳኔንታ ኮይላ ዓኣ ጉርዳንታ፡ ዩብለዓሚና ጉርዳንታ፡ ደሬንታ ኮይሎ ጉርዳይዳ ናንጋ ዓሰንታ፡ ዓይንደሬንታ ኮይሎ ጉርዳ ናንጋ ዓሰንታ፡ ታዕናኬንታ ኮይሎ ጉርዳ ናንጋ ዓሰንታ፡ ማጊደንታ ኮይሎ ጉርዳ ናንጋ ዓሰንታ፡ ጌሜራዳ ዓጮ ማዕ ሃይሃ ዓጪ ሚናኦሴ ማዕ። 12 ጋዕንቴ ሚናኦሴ ዓሳ ዲኢካ ናንጋ ዳሮ ዳውሲ ካታም ዓርቃኒ ዳንዳዒባኦሴ፤ ዩያሮ ካኦና ናሳ ዲኢካ ናንገህሂ ዓርቁ፤ 13 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዋልቃዲ ደዲ ደዲ ዳንዳቴያ ካኦና ዓሰ ቢያ ዳውሲ ዳኪባኦሴ፤ ጋዕንቴ ዋልቁና ማደ ባኣዚ ናሽኪባኦንቴ ዲዎቶ ማዲሻ።

ዔፕሬኤሜንታ ሚናኦሴኮ ዛሎ ዓሰንታ ዓጮ ቃሲንቶም ያኦጮህ

14 ዮሴፔ ፃጳ ዲዎሎ ኮይላ ሙኪ፡- «ኵኡኮ ፓይዳ ሚርጌኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኵና ሚርጌሺ ዓንጃ፤ ሂዳዎ ዋይቲ ኵ ኵም ዲንጋ ዓጮማ ፔቴ ሌሊ ማዕይ?» ጌይ ያኦጮ። 15 ዲዎሎ ዲዎቶም፡- «ዲንህሂ ሚርጌም ዔፕሬኤሜኮ ጌሜራዳ ዓጮላ ዲንህሂም ዳካያ ማዕቴ ፔሪዛ ዓሰና ሬፓ ዓሰና ናንጋ ዓጮ ዳንዲጋፓ ካዮ ጸሹዋቴ» ጌዔ። 16 ዲዎታ ዲዛ ኮይላ፡- «ጌሜራዳ ዓጮላ ኵም ጊዳያቱዋሴ፤ ሃህ ሊካ ኵ ኬዲዋጉዲ ዲዘራዔኤሌ ደኦጮ ቤትሻኔና ኮይሎናይዳ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታምና ቦኦሎናይዳ ናንጋ ካኦና ዓሰኮ ሳርጌላ ያይታ ዓንገ ሌሊ ማዕያ ዓኣ።» ጌዔ።

17 ዲዎሎቶ ዔፕሬኤሜና ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓለ ጌላ ዛላ ዳዕ ሚናኦሴ ፃጳም፡- «ጎኔ ዲንህሂ ሚርጌኬ፤ ዋልቁናኣ ዲንህሂ ደዲኬ፤ ፔቴ ቤሲ ሌሊ ዲንህሂም ማዕኒ ኮይሎታሴ፤ 18 ዩያሮ ካይዚ ማዕ ጌሜራዳ ዓጮላ ዲንህሂ ማዕንዳ፤ ካይዚ ማዕቴያ ካራፓ ዳንዲ ጋፖ ሄላንዳኣ ጸሺ ዲንህሂ ዓጪ ማሁዋቴ፤ ካኦና ዓሰ ዛሎ ጋዕንቴ ዋዚ ዲዎቶኮ ሳርጌሎ ያይታ ዓንገ ማዕቴያ፤ ዋልቁና ዲዎታ ደዲታቴያ ዳኪ ዲንህሂ ዲዎቶ ባይዛኒ ዳንዳዕ።» ጌዔ።

18

ዓቴ ዓጮ ገሽኪንታ ጎይያ

1 ያሎና ባሽ ዓጮሎ ዲዎታ ዓርቁሰካፓ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጉቤህ ሴኤሎይዳ ቡኪንቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳሮና ካኣማ ማኣር ደቁ። 2 ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ባኣካፓ ዲማና ፔ ዓጪ ዔኪባኣ ላንካይ ፃጳ ዓቲ ዓኣ፤ 3 ዩያሮ ዲዎሎ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ኮይላ፡- «ዲንህሂኮ ቤርታኣ ዳደንህሂኮ ያኣዛህ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህሂም ዲንጌ ዓጮሎ ጌሊ ዳካሎዋዎ ዓይዲ ሄላንዳኣ ዲንህሂ ዳዕይ? 4 ሃህ ፔቴ ፔቴ ፃጳፓ ሃይሃ ሃይሃ ዓሲ ታኣም ደኦራዋቴ፤ ፔቴ ፔቴ ፃጳ ዓካኒ ኮይሳ ዓጮ ዔራኒ ዓጮሎኮ ጎይያ ዛገ ያኣፒ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዓጮሎ ጋር ጉቤ ታ ዲዎቶ ዳካንዳ፤ ዩካፓ ማዕ ዲዎታ ታ ኮይላ ሙካንዳ። 5 ዲዎታ ዳንዲ ዛጋንዳ ዓጮ፡- ላንካዎ ፃጳም ገሽኪንታንዳ፤ ዩሁዳ ደኦሎ ዛሎይዳ፡ ዮሴፔ ኬዶ ዛሎይዳ ዲዎቶም ዲንገንጉቴ ዓጮ ዔኪ ናንጋንዳ፤ 6 ዓጮሎ ላንካይ ቤሲ ፓቂ ያኣፒጋፓ ታኣም ዔኪ ዩዑዋቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኵ ያኣዛህኮ

ማሊያ ዔራኒ ዲዎ ታኣኒ ዲንህሂም ዓጋንዳ። 7 ያዲ ማዕቴያ ለቂ ዓሰር ማዕ ባካ፡- ቁኤሴ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዲህታህሮ ሃንጎ ዓሰና ዋላ ዲዎታ ዔካ ዓጪ ባኣሴ፤ ሃህ ሮኦቤኤሌንታ ጋኣዳንታ ሚናኦሴኮዋ ዛሎ ዓሳ ዮርዳኖሴኮ ዓለ ኬሰካ ዛሎይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይላህ፤ ሙሴ ዲዎቶም ዲንጌ ዓጮ ቤርታ ዔኪ ዳካሌ።» ጌዔ።

8 ዓሰንህሂ ዓጮሎኮ ጎይያ ዛጋኒ ዳንዳንዳህኮ ቤርታ ዲዎሎ፡- «ዓጮሎኮ ጋር ቢያ ዳንዲ ዲዛ ዋዚጉይ ቤሰካ ዓኣቴያ ዛገ ያኣፒጋፓ ታ ኮይላ ማዕ ሙኩዋቴ፤ ታኣኒ ሃካ ሴኤሎይዳ ዲንህሂ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦጮኒ ዲዎ ዓጋንዳ።» ጌይ ኬኤዚ ዳኬ፤ 9 ዩካፓ ዓሰንህሂ ዓጮሎ ጉቤ ሸሪ፡ ካታምዋ ቢያ ያኣፒ ያኣፒ ዓጮላ ዋዲ ላንካዎ ፃጳም ገሽኪንታንዳቴያ ቢራናይዳ ያኣፒ ዓርቁ፤ ዲዎሎ ዓኣ ቤዘ ሴኤሎ ማዕ ዲዎታ ሙኬ፤ 10 ዩያሮ ዲዎሎ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማሊያ ዔራኒ ዲዎ ዓጌ፤ ዩያይዲ ዲዚ ዲሰራዔኤሌኮ ዓቴ ፃጳ ፔቴ ፔቴህም ፓቂ ፓቂ ዲንጌ።።

ቢኢኒያሚር ማዕ ዲንገንጉቴ ዓጮ

11 ቤርታዲ ቢኢኒያሚ ፃጳኮ ፔቴ ፔቴ ቶኦኮም ዲዎህ ኬዳ፤ ዲዎህ ኬዳ ጎይያና ዲዎቶ ዓጪ ማዕ ዓጮ ዩሁዳና ዮሴፔ ፃጳ ዓጮናኮ ባኣካ ማዕዛ ዩይ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ቤዘኬ፡- 12 ኬዶ ዛሎና ዲዎቶኮ ዛጳ ዮርዳኖሴ ዋራፓ ዓርቃዎ ዲያርኮኮ ኬዶ ዛሎና ሊካ ኬሰኪ ዓለ ጌላ ዛሎይዳ ዓኣ ጌሚሮ ዓጮይዳና ጌዒ ዳንዲ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ቤትዓጭ ሄላ፤ 13 ዩይ ዛጳ፡- ደኦሎ ዛሎና ቤርታ ሎኦዛ ጌይንታ ቤኤቴኤሌ ኬሰካዎ ደኦሎና ቤትሆሬ ዲኮና ጌይ ዓፃሮትዓዳሬ ኬዳ። 14 ሃህ ዩይ ዛጳ፡- ዩዮ ዲኮኮ ዓለ ጌላ ዛሎና ሊካ ጳንጨንቴ ዩሁዳ ፃጳ ዓጮ ማዕ፡ ቂርያትባዓኣሌ (ቂርያትይዓሪሜ) ባንህ ዳንዳ፤ ዩይ ዓለ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ዛጳ፤ 15 ደኦሎ ዛሎና ዛጳ፡- ዓለ ጌላ ዛላ ቂርያትይዓሪሜኮ ጋፒንፃፓ ዓርቃዎ ኔፕቶሃ ጌይንታያ ዋኣፃ ዓልቃ ቤዘ ባንህ ዳንዳ። 16 ዩካፓ ራፓይሜ ደኦጮኮ ኬዶ ዛሎ ጋፒንፃ ዓኣ ሄኖሜ ደኦጮኮ ሆቶና ጌዒ ዲኮኮ ዳም ኬዳ፤ ሃህ ገንህህ ዲዎሎሳ ዓጮ ጎኦኮኮ ደኦሎ ዛሎይዳ ዓኣ ሄኖሜ ደኦጮ ባንፃና ጌዒ ዔንሮጌሌ ሄላ፤ 17 ዩካፓ ኬዶ ዛሎና ጳንጨንቴ ዲንሽሚሽ ባንህ ዳንዳ፤ ዩይና ጌዒ ጌሊሎቴ ዳንዳ፤ ጌሊሎቴ ዓድሚሜ ቲፓህኮ ሆታ ዓኣያኬ፤ ሃህ ዩይና ጌዒ ሮኦቤኤሌ ናኣዚ ዳኣቤ ቦሄኔ ሹጮ ባንህ ኬዳ፤ 18 ኬዶ ዛሎና ዮርዳኖሴ ደኦጮኮ ሆታ ዓኣ ጎኦኮ ዛሎና ጌዒ ሊካ ኬዳ። 19 ዩይ ዛጳ፡- ቤትሆጊላ ኮይሊና ጋዓዎ ሶኦኒ ባዚኮ ኬዶ ዛሎ፤ ዮርዳኖሴ ዋርኮዋ ደኦሎ ዛሎ ሄላ፤ ዩይ ደኦሎ ዛሎ ዛጳ። 20 ዓለ ኬሰካ ዛሎ ዛጳ ዮርዳኖሴ ዋርኮ፤ ዩይ ዓካሪ ቢኢኒያሚ ፃጳ ፔ ዓጪ ማህ ዔኪ ዓጮኮ ዛጳ።

21 ቢኢኒያሚ ፃጳ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔኪ ካታማ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታህኬ፡- ዲያርኮ፡ ቤትሆጊላ፡ ዔሚቁፃ፤ 22 ቤትዓሪባ፡ ዩሚራይሜ፡ ቤኤቴኤሌ፡ 23 ዓዋሜ፡ ፓራ፡ ዮፒራ፡ 24 ኬፓርዓምናዩ፡ ዮፒናና ጌባዓ ጌይንታያ ዋሊ ዑፃ ታጳ ለምዎ ካታማ ማዕዛ ዩያቶ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማና ጉርዳና ዓኣ። 25 ዩያጉዲ ሃህ ጌባዮኦ፤ ሪማ፡ ቤዔሮቴ፡ 26 ሚፂጳ፡ ኬፕራ፡ ዋዋ፡ 27 ሬቁሜ፡ ዩርጳዔኤሌ፡ ታራላ፡ 28 ፃላዔ፡ ዔሊፔ፡ ዲዎሎሳ (ዩራሳላሜ)፡ ጌቢዓንታ ቂርያትይዓሪሜ ጌይንታያ

ዋሊ ዑፃ ታጾ ያይዶ ካታማ ዔያታ ዔኬያ ማዓዛ ዬፍ ካታሞኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማና ጉርዳና ዓኣኤ።
በኢኢያሜ ዓሳ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔኬ ዓጫ ዬያኬ።

19

ሲሞኦኔ ዓሳም ዔያቶር ማሂ ዒንጎና ዓጮ

1 ለምዓሶና ሲሞኦኔ ፃጾም ዓጫ ዒንጎንቴኔ፤ ዔያቶኮ ዓጫ፡- ዪሁዳ ፃጾም ዒንጎንቴ ዓጫ ሳዞ ጌሌያኬ፤
2 ዬይ ካታማ፡- በርሳቤ፡ ሹባዒ፡ ሞላዳ፡ 3 ሃፃርሹዓሌ፡ ባላ፡ ዔያሜ፡ 4 ዔልቶላዳ፡ በቴሌ፡ ሆርማ፡ 5 ዒቅላጌ፡ በትማርካሶቴ፡ ሃፃርሱሳ፡ 6 በትሌባዖቴንታ ሻሩሄኔ ጌይንታያ ዋሊ ዑፃ ታጾ ሃይሃ ካታማና ዬያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣያኬ።

7 ዬያይዳ ሃሃ፡- ዓይኔ፡ ሪሞኔ፡ ዔቴሬና ዓሻና ጌይንታ ያይዶ ካታማንታ ዔያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣያኬ፤ 8 ደኦሎ ዛሎና ዓኣ ባዕላትቤዔሬ (ራማ) ሄላንዳኣና ዬያ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ደኮ ደኮ ካታማኣ ዔያቶርኬ፤ ሲሞኦኔ ፃጾ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዬያ ዓጫ ዓርቄኔ፤ 9 ዪሁዳ ፃጾም ዒንጎንቴ ዓጫ ሚርጌ ዳልጊ ዓጪታሂሮ ዪሁዳ ሳይይዳፓ ፓቂ ሲሞኦኔ ፃጾም ዒንጎንቴኔ፤ ዬያሮ ሲሞኦኔ ፃጾ ዪሁዳ ዓሶ ዴናፓ በሲ ዔካኒ ዳንዳዔ።

ዛብሎኦኔ ዓሳም ዒንጎንቴ ዓጫ

10 ሃይሃሶና ዛብሎኦኔ ፃጾም ዓጫ ዒንጎንቴኔ፤ ዔያታ ዔኬ ዓጫ ዴንዲ ሳሪዴ ሄላያኬ፤ 11 ዔያቶኮ ዛጳ ዬካፓ ዓርቃዖ ዳባሽቴና ዮቅኔዓሚናኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓኣ ዋሮ ዓርቄቂ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዴንዲ ማርዒላ ሄላኤ። 12 ሳሪዴኮ ሱኮና ጌይፃ፡- ዓባ ኬሰካ ዛሎና ኪሰሎቴታቦሬ ጌዴና ጌዒ ዳብራቴና ዴንዲ ያፐሳኔ ሄላኤ። 13 ዬይና ዓባ ኬሰካ ዛሎና ሪሞኔ ባንሂ ዔኪ ዴንዳ ጎይያና ኔዓ ባንሂ ጳንጪንቴ ዴንዳዖ ጋቴሬና ጌዒ ዒትቃዒኔ ሄላያኬ፤ 14 ኬዶ ዛሎና ጊንሃ፡- ሃናቶኔ ባንሂ ጳንጪንቴ ዴንዳዖ ጋፒንፃ ሂፕታህዔኤሌ ደኦጮና ማዓኔ። 15 ዬይካ ዓኣ ካታማ፡- ቃፃቴ፡ ናህላሌ፡ ሺምርኔ፡ ዪዳላንታ በኤቴሌሄሜ ጌይንታ ታጾ ለምዖ ካታማና ዬያቶኮ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኤ፤ 16 ዬይ፡- ዴኤፖ ዴኤፖ ካታሞንታ ዳኮንታ ዛብሎኦኔ ፃጾም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዒንጎና ዓጫኬ።

ዪሳኮኦሬ ዓሳም ዒንጎንቴ ዓጫ

17 ያይዳሶና ዪሳኮኦሬ ፃጾም ዓጫ ዒንጎንቴኔ፤ 18 ዔያቶኮ ዓጫ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታ ካታሞ ፔ ጋራ ዔካያኬ፡- ዒዘራዔኤሌ፡ ኬሱሎቴ፡ ሹኔሜ፡ 19 ሃፓራይሜ፡ ሺያኔ፡ ዓናሃራቴ፡ 20 ራቢቴ፡ ቂሺዮኔ፡ ዓቤፅኔ፡ 21 ሬሚቴ፡ ዔንጋኒሜ፡ ዔንሃዳኔና በትጳፅፃንታኬ፤ 22 ዔያቶኮ ዛጳ ዮርዳኖሴ ዋሮና ማዓዛ ዔያታ ታኣቦሬና ሻሃፁማና በትሹሚሹኔናኮ ዓሽኒ ማዒ ካኣማኔ፤ ዬይ ካታማ ቢያ ታጾ ላሆ ማዓዛ ዔያቶ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማ ዓኣኤ፤ 23 ዬያሮ ዬያታ ዴኤፖ ዴኤፖ ካታሞንታ ዳኮንታ ዪሳኮኦሬ ፃጾም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዒንጎና ዓጫ ጋራ ዓኣያኬ።

ዓሴኤሬ ዓሳም ዒንጎንቴ ዓጫ

24 ደንጋሶና ዓሴኤሬ ፃጾም ዓጫ ዒንጎንቴኔ፤ 25 ዔያቶኮ ዓጫ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታ ካታሞ ፔ ጋራ ዔካያኬ፡- ሄለቃቴ፡ ሃሊ፡ በዔኔ፡ ዓክሻፔ፡ 26 ዓላሚሌኬ፡

ዓምዓዴንታ ሚሾዓሌንታኬ፤ ዓባ ጌላ ዛሎና ቂርሚሎሴና ሺሆርሊብናቴ ካታሞና ዓሽኒ ማዒ ካኣማኔ፤ 27 ዬይና ዓባ ኬሰካ ባንሂ ጳንጪንቴ ዛጳ በትዔሚቁና ጌዒ ኔዒዔኤሌ ዴንዳ ጎይያና ዛብሎኦኔና ሂፕታህዔኤሌ ደኦጮ ዛጳና ካኣሚ ካኣሚ ዴንዲ በትዳጊኔ ሄላኤ። ኬዶ ዛሎና ካቡሌ፡ 28 ዔብርኔ፡ ሬሆቤ፡ ሃሞኔንታ ቃናይንታይዴና ጌዒ ዴኤፖ ሲዶና ጎዖዞ ሄላኤ። 29 ዬይ ዛጳ፡- ኬኤሎ ዴያና ኮይላ ዴርቂንቴ ዒርሴ ካታሞ ሄላዖ ራማ ባንሂ ጳንጪንቴ ዴንዳኔ፤ ዬካፓ ሃሃ ጋፒንፃ ሚድቴራኒያ ባዞ ማዓዛ ጊንሃ ሆሳ ባንሂ ጳንጪንቴ ዴንዳኔ፤ ዬያ ዓጫ ጋራ ዓኣ ካታማ፡- ማሃላቤ፡ ዓክዚቤ፡ 30 ዑማ፡ ዓፕቁና ሬሆቤ ጌይንታያ ለማታሚ ለምዖ ካታማና ዬያቶ ኮይሎይዳ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣያኬ፤ 31 ዓካሪ ዬይ ዴኤፖ ዴኤፖ ካታሞንታ ዳኮንታ ዓሴኤሬ ፃጾም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዒንጎና ዓጫ ጋራ ዓኣያኬ።

ኒፕታኣሌኤሜ ዓሳም ዒንጎንቴ ዓጫ

32 ላሃሶና ኒፕታኣሌኤሜ ፃጾም ዒንጎንቴኔ፤ 33 ዔያቶ ዓጫኮ ዛጳ፡- ሄሌፔይዳፓ ዓርቃዖ ዓዳሚንቁቤና ያሚኔ ባንያና ጌዒ ሺራ ካራ ዮርዳኖሴ ዋሮ ማዓዛ ዴንዲ ላቁሚና ጌዒ ደዕናኒሚ ሻኣቦ ሄላኤ። 34 ዬካፓ ዛጳ፡- ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓክፍትታቦሬ ባንሂ ጳንጪንቴ ዴንዳኔ፤ ዬይና ጌይ ሁቆቂ ሄሊ፡ ደኦሎ ዛሎና ዛብሎኦኔ፤ ዓባ ጌላ ዛሎና ዓሴኤሬ፤ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዮርዳኖሴ ሄላኤ። 35 ሃሃ ዔያቶኮ ኬኤሎ ዴያና ዴርቂንቴ ካታማ፡- ዒዳሜ፡ ዒሬ፡ ሃማቴ፡ ራቃቴ፡ ኬናሬቴ፡ 36 ዓዳማ፡ ራማ፡ ሃሃሬ፡ 37 ቂዴሹ፡ ዔድሬዒ፡ ዔንሃሃሬ፡ 38 ዪርዖኔ፡ ሚግዳልዔኤሌ፡ ሆሬሜ፡ በትዓናቴና በትሹሚሹ ጌይንታያ ታጾ ታዞጳ ካታማ ማዓዛ ዬያቶ ኮይላ ዳካ ዳካ ካታማኣ ዓኣኤ፤ 39 ዓካሪ ዬይ ዴኤፖ ዴኤፖ ካታሞንታ ዳኮንታ ኒፕታኣሌኤሜ ፃጾም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዒንጎና ዓጫ ጋራ ዓኣያኬ።

ዳኣኔ ዓሳም ዒንጎንቴ ዓጫ

40 ላንካሶና ዳኣኔ ፃጾም ዓጫ ዒንጎንቴኔ፤ 41 ዔያቶኮ ዓጫ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታ ካታሞ ፔ ጋራ ዔካያኬ፡- ዮርዳ፡ ዔሽታዖሌ፡ ዒርሹሚሹ፡ 42 ሻዓልቢሜ፡ ዓያሎኔ፡ ዪታላ፡ 43 ዔሎኔ፡ ቲሚና፡ ዔቅርኔ፡ 44 ዔልቴቁኔ፡ ጊብቶኔ፡ ባዕላቴ፡ 45 ዓይሁዳ፡ በኔቤራቁ፡ ጋትሪሞኔ፡ 46 ሚያርቆኔ፡ ራቆኔና ዬያጉዲ ሃሃ ዒዮጴ ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጫንታኬ። 47 ዳኣኔ ዴራ ዬያ ዓጫ ዳካላኒ ዳንዳዒንቴዋኣሂ ዛጌ ዋዶና ዔያታ ላዪሹ ዴንዲ ያሊ ካታሚሎ ዓርቁኔ፤ ዒኣካ ዓኣ ዓሶ ዋዲ ጋፒሲ ፔ ዓጪ ማሂ ዔካዖ ዴንኪ ዒዞይዳ ዴዔኔ፤ ዬፍ ካታሚሎኮ ሱንፆ ዔያታ ላኣሚ ዔያቶኮ በርታኣ ዓዳሂ ሱንፆና ዳኣኔ ጌይ ጌሃኔ፤ 48 ዬያሮ ዬይ ዴኤፖ ዴኤፖ ካታሞንታ ዳኮንታ ዳኣኔ ፃጾም ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ዔያቶ ዓጪ ማሂ ዒንጎና ዓጫ ጋራ ዓኣያኬ።

ጋፒንፃ ዒያሱም ዒንጎንቴ ዓጫ

49 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጫሎ ጊሽቴ ጋፒሰካፓ ኔዋ ናኣዚ፡ ዒያሱም ሳዔሎይዳፓ ፓቂ ዒዞ ዓጪ ማሂ ዔያታ ዒንጎኔ፤ 50 ናንጎና ናንጋ ጎዳ ዒዞ ዓይህ ጎይያና ጌሚራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕሬኤሜ ዓጫይዳ ዒዞም ዒንጎንዳጉዲ ዒ ያኦጩ፡ ቲምናትሴራሂ ጌይንታ ካታሚሎ ዒዞም ዔያታ ዒንጎኔ፤ ዬፍ ካታሚሎ ጊኣጊሺ ማዢ ዒ ናንጋ በሲ ማሃኔ።

51 ቁኔሳህን ዓላዜሬንታ ኔዊ ናኣዚ ዲያሱንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ደማ ደማ ፃጸ ሱኡጎንታ ባፒሎና ማዢንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ደሮና ካኣማ ማኣሮ ካራ፡ ሴኤሎይዳ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓኣ ቤዘይዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮም ዲያ ዓገ ዓገ ይያ ዓጮ ቢያ ዲንገኔ። ይያይዲ ሳዔሎ ዲያታ ገሸኪ ጋፒሴ።

20

ዓኣሽንቲ ቶሎ ካታዎ

1 ይካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲያሱም፡- 2 «ሙሴ ዲንህም ኬኤዘንዳጉዲ ታ ዓይህ ጎይዖና ዓሲ ዎፊ ዓሲ ዓኣሽንቲ ቶሎ ካታማ ዲያታ ደማ ሰጎንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮም ኬኤዜ፤ 3 ዓይጎ ዓሲያ ማሊባኣዎ ዓሲ ዎፊ፡፡ ይኖ ካታማሎ ዳንዲ ኮሞ ዔካኒ ጋዓ ዓሰፓ ቶሎ ማጎንጎ፤ 4 ይይ ዓህ ይንህ ካታሞንህፓ ፔቴማ ሩኡሪ ዳንዲ ካታማሎ ጌሎ ካርይዳ ዓኣ ዎጎ ዎጎ ዓሰኮ ማዲንቲ ባኮ ቢያ ኬኤዘንጎ፤ ይካፓ ዲያታ ዲዛ ካታሞ ጌልዚ፡ ዲ ናንገንዳ ቤሲ ዲንጋዘ ዲኣካ ዲ ዳዎንጎ። 5 ዲዛ ዎፊ ኮሜ ማህኒ ኮዓ ዓሲ ዲዛ ገንዖ ኮዒ ሙኬቴ፡ ካታሞ ዓሳ ይያ ዓህ ዲዛም ኬሲ ዲንጎንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዲ ዓህ ዎፊህ ኮሜ ዔካኒ ማሊቱዋንቲ ኩቸ ዳቢንቲና ማዔህሮ ዲዛ ዲያታ ዓውሳንዳያ ኮይሳኔ፤ 6 ይይ ዓህ ዎጎ ዎጎ ዓሰ ቤርቶ ሸኢኪ ዋገንታንዳያ ሂላንዳኣና፡ ሃህ ይኖ ዎደና ቁኤሶ ቢያህኮ ሱኡጌ ማዒ ማዲህ ሃይቃንዳያ ሂላንዳኣና ይኖ ካታሞይዳ ዲ ናንገኒ ዳንዳዓኔ፤ ይካፓ ቤርታ ዲ ዓኣሽንቲ ሙኬ ካታሞይዳ ዓኣ ፔ ማኣሪ ዳንዳኒ ዳንዳዓኔ» ገዔኔ።

7 ይያሮ ዮርዳኖሴ ዎሮኮ ዓባ ጌላ ዘላ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ኒፕታኣሌኤሜ ዓጮኮ ጌሊላይዳ ዓኣ፡ ቁጭ ጌይንታዘ፤ ሃህ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕሬኤሜ ዓጮይዳ ዓኣ ሴኬሚና ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዓጮ ዪሁዳይዳ ኬብሮኦኔ (ዓርባዒ ካታሞ) ጌይንታዘ ዲያታ ደማሴ። 8 ይያጉዲ ሃህ ዮርዳኖሴ ሱካ፡ ዲያርኮኮ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ሮኤቤኤሌ ፃጸ ዓጮይዳ ዳጌ ቤሲ ማዔ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓኣ ቤጻሬ፤ ጋኣዳ ፃጸ ዓጮ ጌሊዓይዳ ዓኣ ራሞቴና ሃህ ሚናኣሴ ፃጸ ዓጮ፡ ባኣሳኔይዳ ዓኣ ጎላኔ ካታሞዎ ደኡሪ ዲያታ ደማሴ። 9 ይንህ ካታማ ዲሰራዔኤሌ ደሮና ዲያቶ ባኣካ ናንገ ማሌ ዓጮ ዓሰና ዓሲ ዎፊቴ ቶሊ ዓታንዳ ካታሞንህኬ፤ ዓይጎ ዓሲያ ማጎም ኩቸ ዳቢንቲና ዓሲ ዎፊቴ ዎጎ ዎጎ ዓሳ ዲዘይዳ ዎገባኣንቲ ዎፊንቲዋጉዲ ይንህ ካታሞንህፓ ፔቴማ ዳንዲ ኮሞ ማህኒ ጋዓ ዓሰፓ ቶሊ ዓታኒ ዳንዳዓኔ።

21

ሌዊ ዓሰኮም ዲንገንቲ ካታዎ

1 ሌዊ ፃጸ ማኣሮ ማኣሮ ሱኡጋ ቁኔሳህን ዓላዜሬንታ ኔዊ ናኣዚ ዲያሱንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ደማ ደማ ፃጸ ሱኡጎንታ ኮይላ ሙኬኔ፤ 2 ዲኣካ ካኣናይዳ ዓኣ ሴኤሎ ዲያቶ ኮይላ ሙካዮ፡- «ዲንህ ኦም ኦኡኒ ናንገንዳ ካታማንታ ኮይላ ቆልሞ ህንቃ ቤሲንታ ዲንጎንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ኬኤዚ ዲንህ ዓይህኔ» ገዔኔ። 3 ይያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ጎይዖና ዲሰራዔኤሌ ደራ ሌዊ ዓሰኮም ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ካታሞንታ ቆልማ ህንቃ ቤዘንታ ዲያቶኮ ዓጮይዳፓ ፓቂ ዲንገኔ።

4 ዲያህ ቤርታዲ ቁዓቲ ዓሰኮ ኬዳኔ፤ ሌዊ ፃጸ ማዔ ቁኔሳህ፡ ዓኣሮኔ ዜርዎም ታጸ ሃይሃ ካታማ ዲያ ዓገንቲ ዓገንቲ ገሸኪንቲ፤ ይይ ካታማ ዔውቴህ ዪሁዳ ዓጮፓ፡ ሲሞኦኔንታ ቢኢኒያሚንታ ዓጮፓኬ፤ 5 ዓቲ ቁዓቲ ዜርዎም ዔፕሬኤሜንታ ዳኣኔንታ ዓባ ጌላ ዘላ ዓኣ ሚናኣሴ ዓሰ ዓጮናይዳፓ ታጸ ካታማ ዲያ ዓገ ዓገ ዲንገንቲ።

6 ጌርሾኔ ዜርዎም ዪሳኮኦሬንታ ዓሴኤሬንታ ኒፕታኣሌኤሜንታ ባኣሳኔይዳ ዓባ ጌላ ዘላ ዓኣ ሚናኣሴ ዓሰ ዓጮናይዳፓ ፓቂንቲ ዔውቴ ታጸ ሃይሃ ካታማ ዲንገንቲ።

7 ሚራሪ ዓሰኮ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ሮኤቤኤሌ ዓጮይዳፓ፡ ጋኣዳና ዘብሎኦኔሲናይዳፓኣ ፓቂ ታጸ ላምዖ ካታማ ዲንገንቲ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም ኬኤዜ ጎይዖና ዲሰራዔኤሌ ደራ ይንህ ካታሞንህና ቆልማ ህንቃ ቤዘና ዲያ ዓገ ዓገ ሌዊ ዓሰኮ ገሸኪኔ። 9 ዪሁዳና ሲሞኦኔ ፃጸ ዓጮናይዳፓ ሃካፓ ሊካ ሱካ ኬኤዚንቲ ካታማ ዲያቶም ዲንገንቲ፤ 10 ዲያህ ቤርታዲ ሌዊ ፃጸ ማዔ ዓኣሮኔ ዜርዎ ቁዓቲ ዓሰኮ ኬዳህሮ ዲያቶም ዲንገንቲ። 11 ይያሮ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓርባዒ ካታሞ፤ ኮይላ ዓኣ ቆልማ ህንቃ ቤዘና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲያቶም ዲንገኔ፤ ይና ኬብሮኦኔ ጌይንታኔ፤ ይይ ዓርባዒ ጎዖ ዓህ ዔናኣቁኮ ዓደኬ።

12 ጋዓንቲ ካታማሎኮ ኮይላ ዓኣ ጎዡና ጉርዶና ቤርታዲ ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤም ዲንገንቲያኬ። 13 ዓሰ ዎፊ ዓሳ ዓኣሽንቲ ቶሎ ኬብሮኦኔ ካታሞዎ ኮይላ ቆልማ ህንቃ ቤዘና ዎላ፡ ይያጉዲ ሃህ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ካታማኣ ዓኣሮኔ ዜርዎም ዲንገንቲ፤ ይያታ ሊቢና፡ 14 ያቲሪ ዔሸቴሞዓ፡ 15 ሆሎ፡፡ ደቢራ፡ 16 ዓይኔ፡ ይፃንታ ቤትሹሚኹንታ ቆልማ ህንቃ ቤዘና ዪሁዳ ዓጮና ሲሞኦኔ ዓጮናይዳፓ ፓቂንቲ ዔውቴ ዲንገንቲ ታዘጸ ካታማኬ። 17 ቢኢኒያሚ ዓጮፓ ያይደ ካታማ ፓቂ ዲያቶም ቆልማ ህንቃ ዓጮና ዎላ ዲንገንቲ፤ ይያታ ጌባዖኦኔ፡ ጌባዒ፡ 18 ዓናቶቴንታ ዓልሞኔ ጌይንታዘንህኬ። 19 ዓኣሮኔ ዜርዎ ማዔ ቁኤሶም ቆልማ ህንቃ ቤዘና ዎላ ዎላ ታጸ ሃይሃ ካታማ ዲንገንቲ።

20 ሃንጎ ሌዊ ፃጸ ማዔ ዲያ ቁዓቲ ዓሰኮ ዔፕሬኤሜ ዓጮፓ ፓቂ ዲንገንቲ። 21 ዲያቶም ዲንገንቲ ያይደ ካታማ ዓኣኔ፤ ይያታ፡- ዓሰ ዎፊ ዓሳ ዓኣሽንቲ ቶሎ ሴኬሜ ካታሞንታ ጌሜራዳ ዓጮ ዔፕሬኤሜይዳ ዓኣ ጌዜሬንታ፡ 22 ቁብፃይሚንታ ቤትሆኔንታ ቆልማ ህንቃ ቤዘና ዎላኬ። 23 ዳኣኔ ዓጮይዳፓ ፓቂንቲ ዲያቶም ቆልማ ህንቃ ቤዘና ዎላ ዲንገንቲ ያይደ ካታማ ዓኣኔ፤ ይያታ፡- ዔልቴቁ፡ ገቤቶኔ፡ 24 ዓያሎኔና ጋትሪሞኔናኬ። 25 ዓባ ጌላ ዘሎና ሚናኣሴ ዓጮይዳፓ ፓቂንቲ ቆልማ ህንቃ ቤዘና ዎላ ዲንገንቲ ላምዖ ካታማ ዓኣኔ፤ ይንህ ታዕናኬና ጋትሪሞኔናኬ። 26 ይያታ ቁዓቲ ዜርዎ ቆልማ ህንቃ ቤሲና ቤሲና ዎላ ዎላ ዐ-ዎ ታጸ ካታማ ዔኬኔ።

27 ጌርሾኔ ፃጸ ማዔ፡ ሃንጎ ሌዊ ዓሰኮም ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ቤዘ ዲንገንቲ፡- ሚናኣሴ ፃጸኮ ዘሎ ዓሰ ዓጮይዳፓ ባኣሳኔይዳ ዓሰ ዎፊ ዓሳ ፑኒንቲ ዓታ ካታሞ ጎላኔና ዔሸቴራና ጌይንታያ ይንህ ላምዖ ካታሞንህ ኮይላ ዓኣ ቆልማ ህንቃ ቤዘና ዎላ ዲንገንቲ፤ 28 ሃህ ዪሳኮኦሬ ዓጮይዳፓ ቆልማ ህንቃ ቤዘና ዎላ ፓቂ ዲንገንቲ ያይደ ካታሞንህ፡- ቁሻዮኔ፡ ዳብራቴ፡ 29 ያርሙቴና

20:1 20:1 ፓይ. ማፃ 35:6-32፤ ላሚ. ዎማ 4:41-43፤ 19:1-13። 21:2 21:2 ፓይ. ማፃ 35:1-8።

ዲንጋኒሚናኬ፤ 30 ባሌኤሬ ዓጮይዳፓ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና
 ዋላ ፓቂ ዲንጊንቴ ያይዶ ካታሞንሢ፡- ሚሻዓሌ፡ ዓብደኔ፡
 31 ሄልቃቴና ሬሆቤናኬ፤ 32 ኒፕታኦሌኤሚ ዓጮይዳፓ
 ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ፓቂ ዲንጊንቴ ሃይሆ ካታሞንሢ፡-
 ጌሊላይዳ ዓሶ ዋዴ ዓሳ ዓኣሺንቴ ቶላ ቁዴሹ፡ ሃሞቴ፡
 ደሬና ቃርታኔናኬ፡፡ 33 ዬያር ጌርሽኔ ፃጸ ጉቤሢ ዋሊ ዑፃ
 ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ታጸ ሃይሆ ካታሞንሢ፡፡

34 ሚራሪ ጎረሚ ሸዔ ሃንጎ ለዊ ዓሶም ዛብሎኦኔ
 ዓጮይዳፓ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ፓቂ ዲንጊንቴ ያይዶ
 ካታሞንሢ ዮቅኔዓሚ፡ ቃርታ፡ 35 ዲሞናና ናህላሊናኬ፡፡
 36 ሮኦቤኤሌ ዓጮይዳፓ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ፓቂ
 ዲንጊንቴ ያይዶ ካታሞንሢ ቤደሬ፡ ያሃዳ፡ 37 ቁዴሞቴና
 ሚፓዓቴናኬ፤ 38 ጋኦ ዓጮይዳፓ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና
 ዋላ ፓቂ ዲንጊንቴ ያይዶ ካታሞንሢ ዓሲ ዋዴ ዓሳ
 ዓኣሺንቴ ቶላ ካታሞፓ ፔቴዘ ማዔያ ጌሊዓዴ ዓጮይዳ
 ዓኣ ራሞቴ፡ ማሃናይሚ፡ 39 ሃሴቦኦኔና ያዕዘሬናኬ፤
 40 ዬያር ለዊ ዓሶ ማዔ ሚራሪ ዓሶም ዲንጊንቴ ካታሞ
 ታጸ ላምዎኬ፡፡

41-42 ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዓጮይዳፓ ያይዳታሚ ሳሊ
 ካታሞ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላ ለዊ ዓሶም ዲንጊንቴ፡፡

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጮሎ ዳካሊ ኮሺ ናንጌሢ

43 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓደንሢም ዲንጋኒ
 ጫኦቁ ዓጮሎ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ዲንጌ፤ ዔያታ
 ዓጮሎ ዔኪ ዳካሊሰካፓ ሜታ ባኦያ ኮሺ ናንጌ፤ 44 ሃሣ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓደንሢም ጫኦቁ
 ጎይዖና ዔያታ ናንጋ ቤዘ ቢያይዳ ኮሹሞ ዔያቶም ዲንጌ፤
 ዔያቶኮ ሞርኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ባሺሲሳሣሢ
 ፔቴታዖ ሞርካ ዔያቶ ያሊ ባሻኒ ዳንዳዒባኦ፤ 45 ያዲዲ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ጫኦቁ ጫኦቁ
 ቢያ ኩሜኔ፤ ፔቴታዖ ዓቴ ባኦዚ ባኦ፤፡፡

22

ዲዎሎ ዓባ ኬሰካ ዛላፓ ሙኬ ፃጸ ማሃ ዳኬሢ

1 ዬካፓ ዲዎሎ ሮኦቤኤሌንታ ጋኦዴንታ ሚናኦሴ ዓሶኮ
 ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ዓሶ ፔቴይዳ ዔኤላዖ፡- 2 «ናንጊና
 ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ፡ ሙሴ ዲንሢ ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዲ
 ዲንሢ ከንሢ፤ ሃሣ ታ ዓይሢ ባኮ ቢያ ዲንሢ ማዴ፤
 3 ዲንሢ ሃይካ ሚርጌ ዴጌቴያ ዲንሢ ዓሶ ዲሰራዔኤሌ
 ፃጸ ዲንሢ ሃሽባኦ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢ
 ያኦዚ ዲንሢ ዓይሢ ባኮ ዛጊ ዲንሢ ማዲ ከንሢ፤
 4 ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢ ያኦዚ ዲንሢ
 ጫኦቁ ጎይዖና ዲንሢ ዓሶ ዲሰራዔኤሌ ፃጸም ኮሹሞ
 ዲንጌ፤ ዮርዳኖሴ ሞርኮ ሱካ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ፡
 ዲንሢ ዓጪ ማሃ ዲንሢ ዔኬ ዓጪ ዴንዳሞቴ፡፡ 5 ሙሴ
 ዲንሢም ኬኤዜ ዎጎና ዳምቦና ዛጊ ማዲ ከንሡሞቴ፤
 ዬይ ዓይጎዳይ ጌዔ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢ
 ያኦዚ ናሽኩሞቴ፤ ዲዚ ዓይሢ ጎይዖ ናንጉሞቴ፤ ዲዛኮ
 ዓይሢ ካፑሞቴ፤ ዲዛም ጉሙርቁንታያ ማዔ ጉቤ
 ዲናፓ፡ ጉቤ ሽምፓፓ ዲዛም ማዲ ጋዓሢ፤» ጌዔ፡፡
 6 ዬካፓ ዲዎሎ ዔያቶ ዓንጂ ዳካዛ ዔያታ ፔ ማኦሪ ማዔ
 ዴንዴ፤፡፡ 7 ሙሴ ሚናኦሴ ፃጸኮ ዛሎም ባኦሳኦኔ ዓጮይዳ
 ዔያቶር ማዔ ዓጪ ዲንጌ፤ ሃንጎ ዓቴ ዛሎ ዓሶም ሃሣ
 ዲዎሎ ዮርዳኖሴ ሞርኮ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ሃንጎ ዔያቶ ፃጸ

ባኦካ ዓጪ ዲንጌ፤ ዲዎሎ ዔያቶ ዳካኦና ዓንጂ ዳኬ፡፡
 8 ዲዚ ዲሚና ዔያቶም፡- «ሃሣ ዲንሢ ሚርጌ ባይ፡
 ዓንጊ ቢራ፡ ሞርቁ፡ ሞኦና ዓንጊንታ ሚሊ ዓንጎንታ ሚርጌ
 ማኦዖ ዲንሢ ሞርኮይዳፓ ዴዒ ዔኪ ዮርጎጪ ዲንሢ
 ዓጪ ማዔ ዲንሢ ዴንዳንዳ፤ ዬያር ዲንሢ ዬያይዳ ዔኬ
 ባኮ ዲንሢ ዓሶና ዋላ ጊሽቴሞቴ» ጌዔ፡፡

9 ዬያይዳ ሮኦቤኤሌንታ ጋኦዴንታ ሚናኦሴ ፃጸኮ
 ዛሎንታ ካኦና፤ ዓጪ ዓኣ ሴኤሎይዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ
 ሃሽ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ኬኤዚ ዓይሢ ጎይዖና
 ዔያቶም ዲንጊንቴ ዓጪ ጌሊዓዴ ማዔ ዴንዴ፡፡

10-11 ሮኦቤኤሌንታ ጋኦዴንታ ሚናኦሴ ፃጸኮ ዛሎንታ
 ዮርዳኖሴ ሞር ዓጪ ካኦና፤ ዓጪይዳ ዓኣ፡ ጌሊሎቴ
 ሄላዖ ሞር ዓጪይዳ ያኦሲም ዲንጎ ቤሲ ዴኤፒ ማክ፤
 ዬይ ዔያቶ ዓጪይዳ ማክ፤ ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ
 ሞይዜ፤ 12 ዔያታ ዬያ ሞይዘዖ ቢያሢ ፔቴይዳ ሴኤሎ
 ሙኪ ቡኪንቴ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ፃጸ ያላኒ ጊኢጊንቴ፡፡

13 ዔያታ ያላንዳሢኮ ቤርታዲ ቁኤሳሢ ዓላዜሬ ናኦዚ
 ፒንሃሴ ጌሊዓዴይዳ ዓኣ፡ ሮኦቤኤሌንታ ጋኦዴንታ ዓባ
 ኬሰካ ዛላ ናንጋ ሚናኦሴ ፃጸንታ ኮይላ ዳኬ፤ 14 ዲዛና
 ዋላ ታጸ ዴኤፒ ዴኤፒ ቢታንቶ ዓሲ ዳኪንቴ፤ ዔያታ ዓባ
 ጌላ ዛላ ዓኣ ፔቴ ፔቴ ፃጸኮ ሱኤፓፓ ሱኤፓፓ ኬሰካ፤
 15 ዔያታ ዲሚና ሮኦቤኤሌንታ ጋኦዴንታ ዓባ ኬሰካ ዛላ
 ናንጋ ሚናኦሴ ፃጸኮ ዛላ ናንጋ ጌሊዓዴ ዓጪ ዴንዳዖ፡-

16 «ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዴራ ቢያሢ ዲንሢ ሃዚ ጋዓ፡-
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዚ ቤርታ
 ሃያጉዴ ፑርታ ባኦዚ ዓይጋ ዲንሢ ማዴይ? ሃያ ያኦሲም
 ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ዲንሢ ኮሹዮና ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ዓይሢንቴ ዲዳያ ዲንሢ ማዔ፤ ሃሣ ዲዛ ዲንሢ ሃሽያ
 ማዔ፤ 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴርይዳ ፑርቶ ዴርዓሢ
 ዓጋንዳጉዴ ማሃ፡ ፔዖይዳ ኦ ማዴ ጎሞ ዲንሢ ሞሊያ?
 ዬያ ጎሞይዳፓ ሃኖ ሄላንዳኦና ኦ ጌኤሽኪባኦ፤ ዬይ ኦም
 ጊዳ ዲዳምዳ? 18 ዲንሢ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ሃሽ ሞዚም ታኦካኒ ጋዓይ? ሃኖ ዲንሢ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳም ዓይሢንቶ ዲዳቶ ዚር ዲዚ ዲሰራዔኤሌ ዴር
 ጉቤሢዳ ዴጋዳንዳ፤ 19 ሃይ ሃሢ ዲንሢ ናንጋ ዓጪ
 ዲኢቴያ ማዔቴ ዓፒሎና ማክና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴርና
 ካኦ ማኦራ ዴቁንቴ ዓኣ ቤዘ ዲዛ ኮይላ ሙኩሞቴ፤
 ዬካፓ ኦ ዓጪይዳፓ ዲንሢም ጊኢጋ ቤሲ ዔኩሞቴ፤
 ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤሲ ማሃ
 ኮሽናሢ፤ ሚሊ ማክ ናንጊና ናንጋ ጎዳንታ ኦናንታም
 ሞይዚ ዲዳያ ማዒ፡፡ 20 ሃያኮ ቤርታ ዛራሃ ናኦዚ ዓካኔ
 ሞይዘ ዲዳ ባይዘንጎ ጌይንቴ ባኮ ዔኬም ናንጊና ናንጊና
 ጎዳኮ ዴጋ ዲሰራዔኤሌ ዴር ጉቤሢዳ ሙኪባይ? ዲዛና
 ባይቁሢ ዲዛ ሌሊቴሞ፤ » ጌዔ፡፡

21 ዬያር ሮኦቤኤሌንታ ጋኦዴንታ ዓባ ኬሰካ ዛላ ናንጋ
 ሚናኦሴ ፃጸኮ ዛሎንታ ዓባ ጌላ ዛላፓ ሙኬ፡ ፃጸኮ
 ሱኤጎም ማሃ፡- 22 «ቢያፓ ባሽ ዴኤፒ ያኦሲኬ! ዲዚ
 ቢያሢኮ ጎዳኬ! ዲዚ ቢያፓ ባሽ ዴኤፒኬ! ኦኤኒ ዓይጎር
 ሃያ ኮሽቴያ ዲዚ ዔራ፤ ሃሣ ዲንሢ ያኦ ዓይጎር ኮሽቴያ
 ዔራንዳጉዴ ኦ ኮዓ፤ ጎኔ ኦ ሞይዘ ዲዳያ ማዔቴያ ሃሣ
 ዲዛም ኦ ጉሙርቁንታያ ማዔ ዴዴቴ ኦና ሞዎዳሞቴ፤
 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ኦ ዓይሢንታያ ማዔቴ ሃሣ
 ኦ ኮሽ፡ ያኦሲም ዲንጎ ቤዛ ሚቺ ዲንጎ ባኮ ሚቺያ፤
 ሃኦኮ ዲንጊያ ዲንጎና ፔቴሞና ዲንጎ ዲንጊያ ዲንጋኒ
 ማሊ ኦ ኮሽያ ማዔቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ዲ ኦና

ባይዘም፤ 24 ጋዓንቴ ኑ ኮሼህ ዬያሮቱቀሰ፤ ኑኡኒ ዬያ ኮሼህ ሙካ ዎደይዳ ዲንህ ዜርፃ ኑ ናኦቶ ኮይላ፡- ዲንህ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛህ ካኦሽካኒ ፔቲታዎ ዳንዳዑቀሰ፤ 25 ዲንህ ሮኦቤኤሌንታ ጋኦንታ ናኦታ ዲንህና ኑኡናኖሎ ሳዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዮርዳኖሴ ዎሮ ዛጰ ጌህ ፓቄ፤ ዬያሮ ዲንህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽካኒ ፔቲታዎ ዳንዳዑቀሰ፡ ጋዓንዳኔ ጌዒ ዓልቲህና ሌሊኬ፤ ዬያይዳ ዲንህ ዜርፃ ኑ ዜርፃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኩቀጉዲ ላኦጋኒ ዳንዳዓኔ። 26 ዬያሮ ኑኡኒ ኮሼ ቤዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማቺ ዲንጎ ባኮ ዲንጋኒ ሃህ ማሌ ዲንጎ ባኮቀ ዲኦካ ዲንጋኒቲቀሰ። 27 ኑኡኒ ዬያ ኮሼህ ኑኡና ዲንህ ዓሰናኮ ባኦካ ማላታ ማዒ ዳዓንዳጉዲኬ፤ ዬይ ኑኡኮ ገንፃፓ ሙካንዳ ሸይንታ ዓፒሎና ማዢንቴያ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማደ ማኦ ማኦ ካራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑ ካኦሽካህንታ ማቺ ዲንጎ ባኮንታ ያኦሰም ዲንጎ ማሌ ባኮቀ፤ ዬያጉዲ ፔቲቀና ዲንጎ ዲንገያዎ ኑ ዲንገ ዲንገ ናንጌህንቀ ማርካ ማዓንዳኔ፤ ዬያሮ ዲንህ ዜርፃ ኑ ዜርፃ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽካኒ ዲንህ ዳንዳዑቀሰ፡ ጎዑቀጉዲ ላኦጋያ ማዓንዳኔ፤ 28 ጎዓንቴ ዬይ ያዲ ማዕያታቲያ ኑ ማሌህ ኑኡኮ ናኦታ ዲንህ ናኦቶም፡- ሃኦዛጉቀቲ! ኑኡኮ ቤርታኦ ዳዳህ ዲንጎ ባኮ ዲንጋኒ ኮሼ ቤዛ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማደ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛና ዎላ ፔቲኬ፤ ዬይ ኮሽንቴህ ኑኡና ዲንህ ዳርናም ማላታ ማዒ ናንጋንዳጉዲኬ፤ ማቺ ዲንጎ ባኮ ዲንጎያ፤ ሃህ ሃንጎ ባኮቀ ዲንጎ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ጌይቲቀሰ፡ ጋዓንዳጉዲኬ፤ 29 ኑኡኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማደ ዎይዚ ዲፂባኦሴ፤ ማቺ ዲንጎ ዲንገህ ማዕቲያ፡ ሃኦኮ ዲንገያ ማዕቲያ፡ ማሌ ዲንጎ ባኮ ዲኦካ ዲንጋኒ ማሌ ማሌ ቤሲ ኮሼ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኪያ ኑ ሃሽባኦሴ፤ ዓፒሎና ማዢንቴያ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳርና ካኦማ ማኦኦኮ ሆታ ማዢ ዔቁሶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛህ ማዢንቴህ ዳፓ ማሌ ያኦሰም ዲንጎ ቤሲ ኮሼህ ኑ ጊዳፓ ሃኮም» ጌዔ።

30 ሮኦቤኤሌ ፃጳ፡ ጋኦ ያጳ፤ ዬያጉዲ ሃህ ዓባ ኬሰካ ዛላ ናንጋ ማናኦሴ ፃጳኦ ኬኤዜ ባኮ ቁኤሳህ ፒንሃሴንታ ዲዛና ዎላ ዓኦ፡ ዳራ ዳኬ ዓባ ጌላ ዛላ ዓኦ ፃጳኮ ሱኡጎንታ ዎይዘዎ ዎዛዳ። 31 ዬያሮ ዓላዜሬ ናኦዚ፡ ቁኤሳህ ፒንሃሴ ዔያቶም፡- «ሃኖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑኡና ዎላ ማዕህ ኑ ዔሬ፤ ዲንህ ዲዛም ዎይዚ ዲፂባኦሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳጎና ዲሰራዔኤሌ ዳርይዳ ዔቁቀጉዲ ዳር ዲንህ ዓውሴ።» ጌዔ።

32 ዬካፓ ቁኤሳህ ዓላዜሬ ናኦዚ፡ ፒንሃሴንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጎንታ ጌሌዓይይዳ ዓኦ ሮኦቤኤሌና ጋኦ ዳሰናፓ ዳማዲ ካኦናይይዳ ዓኦ ዲሰራዔኤሌ ዳር ኮይላ ማዒ ዳንዲ ዔያታ ዎይዜ ባኮ ኬኤዜ፤ 33 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዬያ ዎይዘዎ ዎዛዲ ያኦሲ ጋላቲ፤ ዬካፓ ሮኦቤኤሌንታ ጋኦንታ ፃጳ ናንጋ ዓጮ ያሊ ባይዛኒ ጌሰቶ ሃይሶ ማይ ላሚ ጌሰቲባኦሴ።

34 ሮኦቤኤሌና ጋኦ ዳር፡- «ሃይ ያኦሰም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሌሊ ያኦሲ ማዕህኮ ኑና ቢያህም ማርካኬ» ጌዔ፤ ዬያሮ ዬና ዔባ ዲንጎ ቤዜሎኮ ሱንፃ «ማርካ» ጌይ ዔያታ ጌህ።

23

ዲያሱ ዔልቃም ጌሰቲ ጌኤዘ

1 ሚርጌ ዎዳ ዳዔሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኦ ሞርኮይዳፓ ሃውሺሲ ኮሼ ናንገ ዔያቶም ዲንጌ፤ ጋዓንቴ ዲያሱ ጋርቹ፤ 2 ዬያሮ ዲዚ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ጉቤህንታ ጋርቹ ዓሰንታ ሱኡጎንታ ፖኦሊሶ ዓይህ ዓሰንታ ፔቲይዳ ዔኤላዎ፡- «ዓካሪ ማይ ታ ጋርቹ፤ 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛህ ዲንህ ማኦዲኒ ሃኖ ዓጮይዳ ናንጋ ዳር ማደ ባኮ ቢያ ዲንህ ዛጌ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲንህ ዛሎ ያልቲ። 4 ታኦኒያ ያሊ ባሽም ዓጮ ሃገ ዓርቁንቲባኦ፤ ሃህ ገንሃ ያሊ ታ ባሽ ዳር ዓጮ ማዕ ዓጮ፤ ጌይፃ፡- ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዮርዳኖሴ ዎራ ማሃዛ ዓባ ጌላ ዛሎና ዳንዲ ሚዲቲሬኒያ ባዛ ሃላ ዓጮ ቢያ ዲንህኮ ፔቲ ፔቲ ፃጳም ታ ገሽኪ ዲንጌ፤ 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያኦዛህ ዬና ሃገ ዓርቁንቲባኦ ዓጮ ዳር ዲንህ ያላኦና ዲንህኮ ቤርታፓ ዔያቶ ዲ ጳሻንዳ፤ ዔያቶ ዲንህ ዳውሲ ባይዛንዳ፤ ዲዚ ዲንህም ጫኦቄ ጎይያና ዔያቶኮ ዓጮ ዲንህ ዳካላንዳ። 6 ዬያሮ ሙሴ ዔርዜ ዎጎይዳ ያኦፒንቴ ዓይህያ ቢያ ካፒ ማዲ ኩንህኒ ዳዳዎቲ፤ ዬያ ሃሽ ሴካ ሃንጋ ጌይፖቲ። 7 ዲንህ ባኦካ ዓቲ ዓኦ ሃንጎ ዓሰና ዎላ ፔቲ ማዒፖቲ፤ ዔያቶ ያኦዘ ካኦሽኪፖቲ፤ ዬያ ሱንፃና ጫኦቁም ጫኦቁፖቲ፤ ዬያ ያኦዘም ማዲያ ማዲፖቲ፤ ዘገያ ዘገፖቲ። 8 ሃኖ ሃላንዳኦና ዲንህ ማደ ጎይያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያኦዛህም ጉሙርቁንታያ ማዕቀቲ፤ 9 ሃያኮ ቤርታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎልቆና ዓኦ ዳር ዲንህ ቤርታፓ ዳውሲ ባይዜ፤ ሃኖ ሃላንዳኦና ዲንህ ቃዛኒ ዳንዳዔ ዓሲ ፔቲታዎ ባኦሴ። 10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲንህም ጫኦቄ ጎይያና ዲንህ ዛሎ ዲ ያልታህሮ ዲንህዳፓ ፔቲ ዓሲ ሌሊ ዔያቶኮ ሺያ ዓሲ ዳውሳኒ ዳንዳዓ። 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲንህ ናሽካንዳያ ኮይሳህ ኮሼ ማሉቀቲ። 12 ዲንህ ጋዓንቴ ያኦሰም ጉሙርቁንታያ ማዒ ዲንህ ባኦካ ዓኦ ሃንጎ ዓሰና ዎላ ፔቲ ማዕቲ፡ ዲንህ ዔያቶና ዎላ ዔፒና ሴካ ሃንጋ ጌይ ሲኦሪንቴ፤ 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያኦዛህ ዬና ዳር ዲንህ ቤርታፓ ዳውሲ ኬሲንዳዎኦህ ኮሼ ዔራዎቲ፤ ዬያሮ ዔያታ ዲንህኮ ፑርታ ፒር፡ ሃህ ዲንህ ሎሎንህ ኬሴ ዔቲ ማዓንዳ፤ ዙሎዎ ዲንህኮ ጳርቃ ዢራፓ፡ ሃህ ዓኦፓ ዲንህኮ ጫርጋ ዓንገህ ዔያታ ማዓንዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲንህም ዲንጌ ሃኖ ማሎ ዓጮሎይዳፓ ጋፒ ዲንህ ባይቃንዳያ ሃላንዳኦና ዬይ ባይሲንታ ቢያ ዲንህዳ ሙካንዳ።» ጌዔ።

14 «ታኦኒ ሃይቃንዳ ዎዳ ማይ ሃሌ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲንህም ጫኦቄ ጎይያና ዲንህም ማደ ኮዢ ባኮ ቢያ ዲንህ ፔቲ ፔቲህ ጉቤ ዲናፓ ጉቤ ሸምፓፓ ዔራ፤ ዲዚ ዲንህም ጫኦቄ ባኮፓ ፔቲታዎ ዓቲቀዎ ቢያ ኩሜ። 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲንህም ኬኤዜ ኮዢ ባኮ ቢያ ማደ ኩንህህጉዲ ዲዚ ዲንህም ዲንጌ ሃኖ ኮዢ ዓጮሎይዳፓ ዲንህ ባይቃንዳያ ሃላንዳኦና ፑርታ ባኦዚ ቢያ ዲንህዳ ዔኪ ዲ ዬዓኒ ዳንዳዓ። 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህኮ ያኦዛህ ዲንህም ጫኦቄ ዲንጌ ዓይህያ ሃሽ፡ ማሌ ያኦዘ ዳንዲ ዘገ ካኦሽኪፖቲ፤ ዲዛ ዲንህ ዳጋሳንዳኦኬ፤ ዲዚ ዲንህም ዲንጌ ኮዢ ዓጮሎይዳፓ ኔጉዎ ዲንህ ባይቃንዳኦኬ» ጌዔ።

24

ዲያሱ ሴኬሜይዳ ገሰቴ ጌኤዞ

1 ዲያሱ ዲሰራዴኤሌ ፃጶ ቢያ ሴኬሜይዳ ቡኩሴኔ፤ ዲዚ ጋርቻ ዓሰ። ዳርኮ ሱኡጎንታ ዋጎ ዋጋ ዓሰንታ ፖኦሊሶ ዓይሣዘንሣንታ ቢያ ዴኤላዛ ዴያታ ሙኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቡኩኔ። 2 ዩካፓ ዲዚ ዳርም ቢያ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲሰራዴኤሌ ያኡዛሢ ሂዚ ጋዓኔ፤ ማርጌ ሌዔኮ ቤርታ ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ሳፕራዲሴ ዋሮ ሱኮይዳ ማሌ ያኡዛ ካኣሽኪ ካኣሽኪ ናንጋኔ፤ ዩያቶይዳፓ ፔቲሢ ዓብራሃማንታ ናኮሬንታኮ ዓደ ታኣራኬ፤ 3 ጋዓንቴ ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓደሢ፤ ዓብራሃማ ሳፕራዲሴ ዋሮ ሱኮ ዓኣ ዓጫፓ ታኣኒ ዴኤሊ ካኣናኔ ዓጮ ቢያይዳ ዲ ናንጋንዳጉዲ ዴከ ታ ሙኩኔ፤ ዩሳኣቄ ታ ዲዛም ዲንጊ ዜርቻ ታ ዲዛኮ ማርጊሽኔ፤ 4 ዩሳኣቄም ታኣኒ ያይቆኦቤና ዴኤሳዎና ዲንጌኔ፤ ሃሃ ዴኤሳዎ ናንጋንዳጉዲ ጌሜራዳ ዴደኣሜ ዓጮ ዲዛ ዓጪ ማሂ ታ ዲንጌኔ፤ ጋዓንቴ ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓደሢ ማዕ፤ ያይቆኦቤና ዲዛኮ ናኣቶና ጊብፃ ዓጮ ዳንዴኔ፤ 5 ዩካፓ ታኣኒ ሙሴና ዓኣርኔና ዳኬኔ፤ ጊብፃ ዓሰዎ ታኣኒ ፑርታ ደርዎና ሜታሲ ያፓ ታ ዲንሢ ዴከ ኬሴኔ፤ 6 ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ጊብፃፓ ዴከ ታ ኬሳ ዎደና ጊብፃ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶንታ ፓራሢንታ ዴከ ደውሲ ዲንሢ ጊንፃ ኬሰኬኔ፤ ጋዓንቴ ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ዘቄ ባዘ ሃላዎ፡- 7 ታ ዴያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዴያታ ዲላቴኔ፤ ዩያሮ ታኣኒ ዴያቶና ጊብፃ ዓሰናኮ ሳዘ ዲሚሽኔ፤ ባዘዎ ዴያቶይዳ ጊንሢ ማሂ ጊብፃ ዓሰ ታ ሙኡዜኔ፤ ዩያ ታ ማዕ ባኮ ዲንሢ ዲንሢ ዓኣፒና ዛጌኔ፤ ዩካፓ ዲንሢ ማርጌ ዎዳ ዓሲ ናንጉዎ ደውሎይዳ ናንጋዛ፤ 8 ዮርዳኖሴኮ ባባ ኬሰካ ዛላ ናንጋ ዓሞራ ዓሰ ዓጮ ዴከ ታ ዲንሢ ሙኩኔ፤ ዲማና ዴያታ ዲንሢ ያሌኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ዲንሢ ያሎና ባሺሲሴሢሢ ዲንሢኮ ቤርታፓ ዴያቶ ዲንሢ ደውሲ ዓጮ ዴያቶኮ ዲንሢ ዳካሌኔ። 9 ዩካፓ ሃሃ ሞዓኣቤ ካኣታሢ፤ ዲፖሪ ናኣዚ ባኣላኣቄ ዲንሢ ያላኒ ዴቄኔ፤ ዲንሢ ጋዳንቃንዳጉዲ ባኣላኣሜ ጌይንታ ቢያሪ ናኣዘም ኪኣታኣ ዲ ዳኬኔ፤ 10 ታኣኒ ጋዓንቴ ባኣላኣሜም ዎይዚባኣሴ፤ ዩያሮ ጋዳም ቤዘ ዓንጂ ዲ ዓንጂኔ፤ ዩያይዳ ባኣላኣቄ ኩጫፓ ዲንሢ ታ ዓውሴኔ፤ 11 ሃሃ ዲንሢ ዮርዳኖሴ ዎሮና ፒንቄ ዲያርኮ ሙኩኔ፤ ዲማና ዲያርኮ ዓሳ፤ ዓሞራ ዓሳ፤ ፔሪዜ ዓሳ፤ ካኣናኔ ዓሳ፤ ሂኢታ ዓሳ፤ ጌርጌሳ ዓሳ፤ ሂዎዌ ዓሰንታ ዲያሱሳ ዓሰንታ ዲንሢ ያላኒ ዴቄኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዲንሢ ዴያቶ ያሊ ባሻንዳጉዲ ማኣዴኔ። 12 ሃሃ ታኣኒ ላምዎ ዓሞራ ዓጮ ካኣቶይዳ ማዳሢ ጎይዎ ቤርታዲ ዩይ ዓሳ ዴኤፒ ዲጊቹሞና ጎዲ ዎኣፃንዳጉዲ ታ ማዴኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕሢ ዲንሢኮ ጩንቶ ዓፓርንታ ሃሃ ዓኣዘንታሮቱሞ። 13 ዲንሢ ጎሽኪ ላቢባኣ ማሊ ዓጪና ማዢባኣ ካታማና ዲንሢ ዴከ ናንጋንዳጉዲ ታ ዲንሢም ዲንጌኔ፤ ሃይሽ ሃሃ ዲንሢ ቱኪባኣ ዎይንታ ላቢ ማዲባኣ ዛይቶ ሪሚቶ ሚያኮ ዓኣፖ ዴከ ሙይ ሙይ ናንጋኔ» ጌይ ኬኤዜኔ።

14 ሃሃ ዲ ኬኤዛዎ፡- «ዓካሪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢንቹዎቲ፤ ጉቤ ፒዙሞና ሃሃ ጉሙርቄንቲሢና ዲዛም ማዲዎቲ፤ ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ሳፕራዲሴ ዋሮ ሱኮና ጊብፃ ዓጮናይዳ ዛጊ ካኣሽኬ ማሌ ያኡዛ ዲንሢ ባኣካፓ ሸኢሸ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሌሊ ካኣሽኩዎቲ፤ 15 ዲዛ ካኣሽኪፃ ኮሺ ማሊ ዲንሢም ዴዲባኣቲ ዲንሢኮ ቤርታኣ

ዓደንሢ ሳፕራዲሴ ዋሮ ሱኮ ዓኣ ዎደና ካኣሽካ ባኮ፤ ሃንጎ ሃሃ ዲንሢ ናንጋ ዓሞራ ዓሳ ካኣሽካ ያኡዛ ዲንሢ ካኣሽካንዳቴያ ዲንሢ ካኣሽካንዳ ባኮ ሃኖ ደኣሩዎቲ፤ ታኣና ታ ማኣሮ ዓሰና ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑ ካኣሽካንዳኔ» ጌዔኔ።

16 ዴራ ማሃዎ ዲማና፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሺ ማሌ ያኡዛ ካኣሽኪሢ ኑ ጊዳፓ ሃኮም! 17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑኡኮ ያኡዛ ኑ ዓደንሢንታ ኑናንታ ጊብፃ ዓጮ ዩይሎማፓ ዓውሲ ኑና ኬሴኔ፤ ዲዛ ዎልቆና ዲ ማዳ ባኮ ቢያ ኑ ዛጌኔ፤ ሃንጎ ዳር ቢያሢኮ ባኣኪና ኑ ሙኩ ዎደ ቢያይዳ ኮሺ ዲ ኑና ካፔኔ፤ 18 ኑኡኒ ሃኖ ዓጩሎ ጌላኒ ሙካ ዎደና ሃይካ ናንጋ ዓሞራ ዓሰ ቢያ ኑ ቤርታፓ ዲ ደውሲ ባይዜኔ፤ ዩያና ዲዚ ኑኡኮ ያኡዛሢ ማዕሢሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑ ካኣሽካንዳኔ» ጌዔኔ።

19 ዲያሱ ዴያቶም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲማዴያ፡ ሃሃ ዲዛይዳፓ ማሌ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዎያታሢሮ ዲዛም ዲንሢ ማዳኒ ዳንዳዑሞ፤ ዲንሢ ማዳ፡ ዎይዘ ዲዲያ ጎሞ ቢያ ዲንሢም ዲ ዓቶም ጋዓዓኬ፤ 20 ዲዛ ዲንሢ ሃሺ ማሌ ያኡዛ ካኣሽኬቲ ኮሺ ባኣዚ ዲ ቤርታ ዲንሢም ማዴያ ማዕቲያ ጊንሢ ሸሪ ፑርታ ባኣዚ ዲንሢዳ ዴከ ዩዲ ዲንሢ ባይዛንዳኤኔ» ጌዔኔ።

21 ዴራ ዲያሱም፡- «ዴይዔ ኑ ዩያይዳዓኬ! ኑኡኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽካንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ዲያሱ ጊንሢ፡- «ያዲ ማዕቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽካኒ ደኣሬሢኮ ዲንሢ ዲንሢ ቶኣኪና ማርካኬ» ጌዔኔ።

ዴያታ ማሃዎ፡- «ሂዮ፤ ኑኡኒ ማርካኬ» ጌዔኔ።

23 ዲዚ ሃሃ፡- «ሂዳቲ ዲንሢ ባኣካ ዓኣ ማሌ ያኡዛ ባይዙዎቲ፤ ዲንሢኮ ዲኖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲሰራዴኤሌ ያኡዛሢ ባንሢ ሸርሹዎቲ» ጌዔኔ።

24 ዩካፓ ዴራ ዲያሱም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑኡኮ ያኡዛሢ ኑ ካኣሽካንዳኔ፤ ዲዚ ዓይሣ ባኮዎ ኑ ማዲ ኩንሣንዳኔ» ጌዔኔ።

25 ዩኖ ዓባ ዲያሱ ዳርና ዎላ ጫኣቄኔ፤ ዲኣካ ሴኬሜይዳ ዴያታ ካፒ ናንጋንዳ ዎጊንታ ዳምቤንታኣ ዴያቶም ኬኤዜኔ፤ 26 ዲያሱ ዩንሢ ዓይሢያንሢ ያኡሲኮ ዎጎ ማፃኣፖይዳ ፃኣፔኔ፤ ዩካፓ ፔቲ ዴኤፒ ሹቹ ዴከ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣሮ ኮይላ ዓኣ ሻኣሶ ዴማ ዳኣቤኔ፤ 27 ዲማና ዳርም ዲዚ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ሃይ ሹጫሢ ዎይዜሢሮ ኑጊዳ ሃይ ማርካዳንዳኔ፤ ዩያሮ ዲንሢኮ ያኡዛሢ ዲንሢ ጉሙርቄያ ሃሽቲ ዩይ ማርካዳንዳኔ» ጌዔኔ። 28 ዩካፓ ዲያሱ ዳር ቢያሢ ዳኬም ፔቲ ፔቲሢ ፔ ዓጮ ማዲ ዳንዴኔ።

ዲያሱና ዓላዜሬናኮ ሃይቦ

29 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ፤ ኔዎ ናኣዚ፤ ዲያሱ ፔቲ ፃኤታና ታጶ ለዔይዳ ሃይቄኔ። 30 ዴራ ዲዛ ጋዓሽ ዳኮኮ ኬይ ዛላ ዓኣ ጌሜራዳ ሳፕራዲሴ ዓጮይዳ ዲዛ ዳኖ ማዕ ቤትሚናትሱራሃይዳ ዳኡኬኔ።

31 ዲያሱ ናንጌ ዎደይዳ ቢያ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዲዚ ሃይቄሰካፓ ናንጌ ጋርቻ፡ ያኡሲ ዲሰራዴኤሌ ዓሰም ፔ ዎልቆና ማዴ ዲቃሢ ባኮ ቢያ ፔ ዓኣፖና ዛጌ ዩይ ዓሳ

24:2 24:2 ማዢ. ማፃ 11:27። 24:3 24:3 ማዢ. ማፃ 12:1-9፤ 21:1-3። 24:4 24:4 ማዢ. ማፃ 25:24-26፤ 36:8፤ 46:1-7፤ ላሚ. ዎማ 2:5። 24:5 24:5 ኬሲ. ማፃ 3:1—12:42። 24:6 24:6 ኬሲ. ማፃ 14:1-31። 24:8 24:8 ፓይ. ማፃ 21:21-35። 24:10 24:10 ፓይ. ማፃ 22:1-24፤ 25። 24:11 24:11 ዲያ. 3:14-17፤ 6:1-21። 24:12 24:12 ኬሲ. ማፃ 23:28፤ ላሚ. ዎማ 7:20። 24:13 24:13 ላሚ. ዎማ 6:10-11። 24:30 24:30 ዲያ. 19:49-50።

ናንጌ ዎዶ ሄላንዳኣና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪ ካኣሽኪ ናንጌኔ።

³² ዲሰራዔኤሌ ደራ ጊብጃ ዓጫፓ ዔኪ ሙኩ፥ የሴፔኮ ማጌያ ሴኬሜይዳ ደኡኤኔ፤ ዩና ቤዛ ያይቆኦቤ ሸኬሜኮ ዓዶ ሃሞሬ ናኣቶይዳፓ ጃኤታ ማዓ ሹቺ ቢራና ሻንቄዞኬ፤ ዩና ቤዜላ የሴፔ ዜርያሞ ዲንጊንቲ ዓጮ ጋራ ዓኣያኬ።

³³ ሃሃ ዓኣሮኔ ናኣዚ ዓላዜሬያ ሃይቂ ጊቢዓሜይዳ ደኡኤኔ፤ ዩና ቤዜላ ጌሜራዳ ዔፕሬኤሜ ዓጮይዳ ዓኣያ፥ ሃሃ ዲዛኮ ናኣዚ ፒንሃሴ ናንጋንዳጉዲ ዲንጊንቲ ዳካ ካታማኬ።

24:32 24:32 ማከ. ማጻ 33:19፤ 50:24-25፤ ኬሲ. ማጻ 13:19፤ የሃ. 4:5፤ ዳኪ. ማዶ 7:16።

ሱኡጎ ማፃአፖ ዓይያ ካር

ሱኡጎ ማፃአፖ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ካኣናን ዓጮ ጌሌሢዳፓ ዳንዲ ዓይያቶ ካኣታ ካኣታዳ ዎዶ ሄላንዳኣና ዓኣ ሃይሶ ኬኤዛያኬ፤ ዩይ ዎዶ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኪ ናንገና ናንገ ጎዳም ዎይዞ ዒዳ ዎዶኬ። ሃኖ ማፃአፖይዳ ዓኣ ሃይሳ፡- «ሱኡጎ» ጌይንቲያ ያሎና ዔርቲ ዓሳ ፔቲ ፔቲሢ ማዳ ማዶ ኬኤዛያኬ። ዩያቶ ሱኡጎይዳፓ ባሽሢ ያሎ ያለ ዓሳ ዓይሣ ዓሳኮ፤ ዩያቶ ባኣካፓ ኮሺ ዔርቲያ፡ ጫርቂ ዒ ያሌ ያለያና ባሽ ባሽፃ (ዓይሢ 13—16) ሄላንዳኣና ዓኣ ጋርይዳ ኬኤዚንቲያ፡ ሰሞሶሜ ጌይንታሢኬ።

ሃና ማፃአፖላ ኦና ዔርዛ ጳኤፖ ባካ፡- ዲሰራዔኤሌ ዳራ ሄላንዳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ጉሙርሳሢ ዔይታ ናንገና ናንገ ጎዳም ጉሙርቂንታያ ማዔቲታሢ፤ ሃሣ ዒዛም ዔይታ ጉሙርቂንታያ ማዕ-ዎ ዎዶና ቢያ ዎዶ ዔይቶይዳ ባይሰንታ ሙካሢ ዛሎከ። ዩያይዳፓ ባሽ ማሌ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቲ፡- ዳራ ናንገና ናንገ ጎዳም ጉሙርቂንቲዎያ ማዔም ባይሰንታ ዔይቶ ሄሌቲያ ጎሞ ዔይታ ቡኡዲ ዒዛ ባንሢ ማሳ ዎዶና ዒዚ ዔይቶ ዓውሳያ ማዔሢኬ።

ማፃአፖላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

- ዒያሱ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ማዲንቲ ባኮ (1:1—2:10)
- ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጎ (2:11—16:31)
- ዲማ ዲማ ማዲንቲ ባኮ (17:1—21:25)

ዪሁዳንታ ሲሞኦኔንታ ፃጰ ዓድኒቤዜቄ ዲዒ ዔኬሢ
1 ዒያሱ ሃይቁሰካፓ ዲሰራዔኤሌ ዳራ፡- «ካኣናን ዓሳ ያላኒ ኦኡኮ ፃጰ ፃጰ ማኣርይዳፓ ቤርታ ኬሰካንዳ ዓሳ ያናንሢዳይ?» ጌይ ናንገና ናንገ ጎዳ ምክንያቱ።

2 ናንገና ናንገ ጎዳ ዔይቶም፡- «ዪሁዳ ፃጰ ቤርታዲ ኬሰከ ያሎንጎ፤ ዓጮሎ ታ ዔይቶም ዓኣሢ ዲንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

3 ዓማና ዪሁዳ ፃጰ ዔይቶ ዒጊኖ ማዔ፡ ሲሞኦኔ ፃጰ ኮይላ፡- «ኦም ዲንገንቲ ዓጮሎ ዳንዲ ካኣናን ዓሳ ያላኒ ኦ ዎላ ዳንደም፤ ዩካፓ ዲንሢም ዲንገንቲ ዓጮዎ ኦ ዲንሢና ዎላ ዳንዲ ያላንዳኔ» ጋዓዛ፡ ሲሞኦኔ ፃጰ ዔይቶና ዎላ ዳንደ። 4 ዩያር ዪሁዳ ዳራ ዔይቶና ዎላ ያሎር ዳንደ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዔይታ ካኣናን ዓሳንታ ፔርዛ ዓሳ ባሻንዳጉዲ ማሄም ቤዜቄይዳ ታጰ ሺያ ዓሳ ዔይታ ዎዶ። 5 ዔይታ ዲኢካ ቤዜቄ ዓጮ ካኣቲ፡ ዓድኒቤዜቄ ዳንቃዎ ዒዛ ያሌ ካኣናን ዓሳንታ ፔርዛ ዓሳዎ ባሽኔ። 6 ዓማና ዓድኒቤዜቄ ዔይቶ ቤርታፓ ጳሽኬኔ፤ ጋዓንቲ ዔይታ ዒዛ ዳውሲ ዓርቂ ኩጮና ቶኮናኮ ደኦም ኬኤሎንሢ ኬኤሎንሢ ቲቄኔ፤ 7 ዩያር ዓድኒቤዜቄ፡- «ኩጮና ቶኮናኮ ደኦም ኬኤሎ ኬኤሎ ታ ቲቄም ታ ማኣርይዳ ጎንጎ ዳማ ዲኢኔ ካሃ ማንፃ ሙዓ፡ ላንካይታዎ ካኣታ ዓኣኔ፤ ዔይቶይዳ ታ ማዳ ጌኖ ማዶ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሸርሺ ዲንጌኔ» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ዔይታ ዒዛ ዩሩሳላሜ ዔኪ ዳንዳዛ ዲኢካ ዒ ሃይቄ።

ዪሁዳ ፃጰ ዩሩሳላሜንታ ኬብርኦኔንታ ያሌ ዓርቂሢ

* 1:14 1:14 ዓክሳኣና ያኦጫንዳጉዲ ያቲኒዔኤሌ ዓይሢ፤ ጋዓዛ፡- ዓብሬ ዓሳ ሙኡጮ ማፃአፖይዳ «ዓክሳኣና ያቲኒዔኤሌ ዓይሢ» ጋዓኔ። 1:21 1:21 ዒያ. 15:63፤ 2ሳሙ. 5:6፤ 1ዎኦሲ. ዓሃኬ 11:4።

8 ዪሁዳ ዓሳ ዩሩሳላሜ ያሌ ዓርቂ፡ ዓሳዎ ጮንቸ ዓፓርና ዎዶኔ፤ ካታሜሎዎ ታሚና ሚቲኔ። 9 ዩካፓ ዔይታ ጌሜራዳ ዓጮኮ ደኦሎ ዛሎ ዓጮና ዳውላዳ ዓጮናይዳ ናንገ ካኣናን ዓሳ ያላኒ ዳንደ። 10 ዔይታ ኬብርኦኔይዳ ናንገ ካኣናን ዓሳ ያላኔ፤ ኬብርኦኔኮ ቤርታኣ ሱንፃ ዓርባዒ ካታዎ ጌይንታኔ፤ ዒማና ዔይታ ሸሻይኔ፡ ዓሢማኔና ታልማይኔ ጌይንታ ቶኦኮ ያሌ ባሽኔ።

ያቲኒዔኤሌ ዳቢሬ ካታዎ ያሌ ባሽሢ (ዒያ. 15:13-19)

11 ዩካፓ ዪሁዳ ዓሳ፡ ዳቢሬ ካታዎ ያሌ፤ ዒዛና ዩኖ ካታሜሎኮ ሱንፃ፡- «ቂሪያት ሴፔሬ» ጌይንታኔ፤ 12 ካኣሌቤ ዒማና፡- «ቂሪያት ሴፔሬ ያሌ ባሽ ዓሢም ታናዎ ዓክሳኣና ታ ዲንጋንዳኔ» ጌዔኔ፤ 13 ካኣሌቤኮ ጌኤዚ ቄናዜ ናኣዚ፡ ያቲኒዔኤሌ ዩኖ ካታሜሎ ያሌ ዓርቂ፤ ዒዚ ዩያይደሢር ካኣሌቤ ፔኤኮ ናዎ ዒዛም ዲንጌኔ። 14 ዔይታ ዓሳ ያቲኒዔኤሌ፡- «ዓክሳኣኔ፡ ሩዳ ኔኤም ጎሽ ዲንጋንዳጉዲ ያኦጮ» » ጌይ ዓይሢ፤ * ዩያር ዒዛ ካኣሌቤ ዳንቃዎ ዒዛ ቶጊ ዓኣ ሃራፓ ኬዳዛ ካኣሌቤ ዒዛ «ዓይጎ ታ ኔኤም ዲንጋንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌይ ያኦጮ። 15 ዒዛ፡- «ኔ ታኣም ዲንጌ ዓጮ ዳውላዳ ቤሲታሢር ዎኣሢ ዓልቃ ቤሲ ዳካ ታኣም ኔ ዲንጋንዳጉዲ ታ ሸኢቃኔ» ጋዓዛ፡ ካኣሌቤ ጌሚርና ቦኦሎናይዳ ዓኣ ዎኣሢ ዓልቃ ቤሲ ዒዛም ዲንጌኔ።

ቢኢኒያሜንታ ዪሁዳንታ ፃጰ ያሎና ባሽ ባሽፃ

16 ሙሴኮ ባይሲ፡ ቄና ጎዎ ዓሢኮ ዜርፃ ዪሁዳ ዓሳና ዎላ ቲምሬ ጌይንታ ሚፃ ዲቢ ዓኣ ዒያርኮ ካታማፓ ዔቂ ዪሁዳይዳ ዓኣ ዓራዳኮ ደኦሎ ዛላ ዓኣ ዳውሎ ዓጮ ዳንዲ ዲኢካ ዓማሌቄ ዓሳ ባኣካ ዳዔኔ። 17 ዪሁዳ ዓሳ ሲሞኦኔ ዓሳና ዎላ ፔቲ ማዒ ያሌ ዪፓቲ ካታማ ናንገ፡ ካኣናን ዓሳ ባሽኔ፤ ካታሜሎ ዔይታ ጋፒሲ ባይዜሰካፓ ሱንፃ ዒዛኮ «ሆርማ» (ጋፒሲ ባይዜኔ) ጌይ ጌሢ። 18 ዪሁዳ ፃጰ ጋኣዛንታ ዓሰቁሎንታ ዓቃርኔንታ ኮይላ ዓኣ ዓጮዎ ቢያ ዓርቂ። 19 ናንገና ናንገ ጎዳ ዪሁዳ ዓሳና ዎላ ዓኣሢር ጌሚራዳ ዓጮሎ ዔይታ ባሽ ዓርቂ፤ ጋዓንቲ ሂርኬ ደኦጫዳ ቤዘይዳ ናንገ ዓሳኮ ዓንጊ ሳርጌላ ያይታ ዓኣሢር ያሌ ዳውሲ ኬሳኒ ዔይታ ዳንዳዒባኣሲ። 20 ሙሴ ዓይሢ ጎይዎና ኬብርኦኔ ካኣሌቤም ዲንገንቲ፤ ዒዚያ ሃይሃ ዔናኣቄ ቶኦኪ ማዔ ዓሳ ዲኢካፓ ያሌ ኬሴ። 21 ቢኢኒያሜ ፃጰ ጋዓንቲ ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ዒያሱሳ ዓሳ ያሌ ኬሲባኣሲ፤ ዩማፓ ዓርቃዎ ዒያሱሳ ዓሳ ቢኢኒያሜ ዓሳና ዎላ ሃኖ ሄላኒ ናንገኔ።

ዔፕሬኤሜንታ ሚናኣሴንታ ፃጰ ቤኤቲኤሌ ያሌ ዓርቂሢ

22 ዮሴፔ ዜርፃ ዒማና ቤኤቲኤሌ ያላኒ ዳንደ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዔይቶና ዎላ ማዔኔ፤ 23 ዓማና ዔይታ ቤኤቲኤሌ ካታዎ ሙራንዳ ዓሳ ዳኮኔ፤ ዩኖ ካታሜሎኮ ሱንፃ ዩያኮ ቤርታ «ሎኦዛ» ጌይንታኔ። 24 ዩና ሙር ዓሳ ካታሜሎፓ ኬሰካ ፔቲ ዓሳ ዳንቃዎ ዩና ዓሢ ኮይላ፡- «ካታሜሎኮ ዎዶ ጌላኒ ዳንዳዓቲያ ኦም ኔ ኬኤዜቲኔና ኦ ዔኤቢ ዎኦታዓኮ» ጌዔኔ። 25 ዩያር ዒዚ ዔይቶም ካታዎ ጌሎ ካር ዳቄ፤ ዩያር ዔይታ ካታዎ ዓሳ ጮንቸ ዓፓርና ዎዶ ኩርሴ፤ ዩና ዓሢንታ ዒዛኮ ዲጊናንታ ጋዓንቲ

* 1:21 1:21 1:14 ዓክሳኣና ያኦጫንዳጉዲ ያቲኒዔኤሌ ዓይሢ፤ ጋዓዛ፡- ዓብሬ ዓሳ ሙኡጮ ማፃአፖይዳ «ዓክሳኣና ያቲኒዔኤሌ ዓይሢ» ጋዓኔ። 1:21 1:21 ዒያ. 15:63፤ 2ሳሙ. 5:6፤ 1ዎኦሲ. ዓሃኬ 11:4።

ዎዲዎን ዓይነት ሃሽኔ። 26 ይህ ዓላማ ዳካ ጋዓዖ ሂኢታ ዓሳ ዓጮ ዳንዲ ካታማ ማዛዎ ይኖሩ ሱንጾ «ሎኦዛ» ገይ ገሃሄ፤ ሃኖ ሃላንዳኣና ይኖ ካታማ ዓላማ ሱንጾና ዓኣኔ።

ዒሰራዔኤል ዓሳ ዓጫጋ ዳውሲ ኬሲባኣ ዳር

27 ሚናኣሴ ፃጸ፡- ቤተሻኔ፣ ታዕናኔ፣ ዶኦሬ፣ ዩብልዓሜንታ ማገዶ ገይንታ ካታምና ኮይሎናይዳ ናንጋ ዓሳ ዒኢጋ ዳውሲ ኬሲባኣ፤ ይኖር ካኣናን ዓሳ ዒኢካ ናንገሢ ዓርቁ። 28 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዎልቁ ዳንቁ ዳንቁ ሙከሰካጋ ካኣናን ዓሳ ናሽኪባኣንቴ ዎልቁና ማዶ ማዶሽኔ፤ ጋዓንቴ ፔቲታዎ ዓይቶ ዒኢጋ ዓይታ ኬሲባኣ።

29 ይኖጉዲ ዔፕራሜ ፃጸኣ ገዜሬይዳ ናንጋ ካኣናን ዓሳ ዳውሲ ኬሲባኣ፤ ይኖር ካኣናን ዓሳ ዒኢካ ዓይቶና ዎላ ናንጋ ማዕኔ።

30 ሃሃ ዛብሎኦኔ ፃጸ ቁትሮኔና ናህላኣይዳ ናንጋ ዳር ዒኢካጋ ኬሲባኣ፤ ይኖር ዒኢካ ናንጋ ካኣናን ዓሳ ዓይቶና ዎላ ናንጋ ማዕኔ፤ ያዲ ማዕቲያ ዛብሎኦኔ ዓሳም ናሽኪባኣ ዓይታ ዎልቁና ማዶ ማዶ ማዶ ማዶ ማዶ።

31 ገንሃ ሃሃ ዓሴኤሬ ፃጸ፡- ዓኮይዳ፣ ሲደናይዳ፣ ዓህላኣይዳ፣ ዓክቤይዳ፣ ሄልባይዳ፣ ዓፔቅንታ ሬሆቤ ካታምንታይዳ ናንጋ ዓሳ ዳውሲ ኬሲባኣ።

32 ካኣናን ዓሳ ዓይታ ዳውሲ ኬሱዎሃ ሃሽ ዒኢካ ዓይቶና ዎላ ናንገኔ።

33 ይኖጉዲ ኒፕታኣሌኤሜ ፃጸ ቤተሾሜሽና ቤተዓናቴናይዳ ናንጋ ዳር ዳውሲ ኬሲባኣ፤ ይኖር ኒፕታኣሌኤሜ ዳር ካኣናን ዓሳና ዎላ ዒኢካ ናንገሢ ዓርቁ፤ ያዲ ማዕቲያ ዓይታ ዎልቁ ማዶ ዓይቶም ማዶንዳጉዲ ካኣናን ዓሳይዳ ዎልቃዳ።

34 ዓሞራ ፃጸ ዳኣኔ ፃጸ ገሜራዳ ዓጩሎ ባንሢ ዳውሳሢ ሶኦላዳ ገንጾ ዓይታ ኬዲኒ ዳንዳዒባኣ፤

35 ዓሞራ ዓሳ ቤዛጋ ዓገጸዎ ሄሬሴ ዳኮይዳ፤ ሃሃ ዓይሎኔንታ ሻዓልቢሜ ገይንታ ቤዛ ናንገኔ፤ ያዲ ማዕቲያ ዔፕራሜንታ ሚናኣሴ ፃጸንታ ፔኤም ዎርቃንዳጉዲ ፔ ዳማ ማሂ ዎልቁ ማዶ ናሽኪባኣንቴ ዓይቶ ማዶሽኔ።

36 ዓሞራ ዓሳኮ ዛጳ ዓቅራቢሜ ዳንዳ ቶኦሎ ካርና ገይ ዳንዳያኮ።

2

ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ሶኪሜይዳ ኬኤዘ ባኮ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ገልገላይዳጋ ሶኪሜ ዳንዲ ዒሰራዔኤል ዓሳም፡- «ታ ዒንሢ ገብፃ ዓጩይዳጋ ኬሲ ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ዒንጋኒ ጫኣቁ ዓጩሎ ዓኪ ሙከኔ፤ ዒማና ታ ዒንሢም፡- ዒንሢና ዎላ ታ ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሻዓከ፤ 2 ዒንሢ ሃኖ ዓጩይዳ ናንጋ ደርና ዎላ ዓይጎ ባኣዚያ ማጾም ጫኣቁ፣፣ ዓይቶ ያኦዞም ዓይታ ዒንጎ ባኮ ዒንጋ ቤዛ ደይሲ ባባይዎ፣ ገዔኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ታኣም ዓይሢንቲባኣ፤ ይኖ ዒንሢ ዓይጋ ማዶይ? 3 ይኖር ሃሢ ዒንሢኮ ቤርታ ዓኣ ዳር ዳውሲ ታኣኒ ኬሲንዳዎሢ ታ ዒንሢም ኬኤዛኣከ፤ ዓይታ ዒንሢኮ ሜቶ ማዕንዳኔ፤ ሃሃ ዓይታ ካኣሽካ፣ ሜሌ ያኦዞ ዒንሢኮ ፐር ማዕንዳኔ» ገዔኔ። 4 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ይኖ ኬኤዛዛ ዒሰራዔኤል ዳር ፔኤኮ ዑኡዞ ዳጊዲ ይኤከኔ፤ 5 ይኖር

ይኖ ቤዜሎኮ ሱንጾ «ዩኤካ ዓሳ» ገይንቴኔ፤ ዒኢካ ዓይታ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒንገኔ።

ዒያሱኮ ሃይሶ

6 ዒሰራዔኤል ዓሳ ፔ ቤዛ ቤዛ ዳንዳንዳጉዲ ዒያሱ ዓሳ ሳራሢ ዳካዛ ዓሳ ፔኤም ዒንጎና ዳር ዳር ዓካኒ ዳንዳ። 7 ዒያሱ ናንገ ዎደይዳ ቢያ፤ ሃሃ ዒዚ ሃይቁሰካጋ ናንገ ጋርቻ፤ ገይፃ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤል ዓሳም ፔ ዎልቆና ማዶ ዲቃሢ ባኮ ቢያ ፔ ዓኣፖና ዛገ፣ ይኖ ዓሳ ናንገ ዎደይዳ ቢያ ዒሰራዔኤል ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪያ ሃሽባኣ። 8 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ፣ ኔዎ ናኣዚ፣ ዒያሱ ጸኤታና ታጾ ለዔናይዳ ሃይቁ፤ 9 ዒዛ ዳኔ ማዕ ቤዛይዳ ዳኡቴኔ፤ ይኖ ዒዚ ዳኡከንቴ ቤዛ ገሜራዳ ዔፕራሜ ዓጩይዳ፣ ጋዓሽ ዳኡኮኮ ከደ ዛሎይዳ ዓኣ «ቲምናት ሱራሃ» ገይንታያኮ። 10 ይኖ ዎደና ዓኣ ዓሳ ጉቤ ሃይቁ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ዒዚ ዒሰራዔኤል ዓሳም ማዶ ኮኮ ባኮም ዓርቆ ማሌ ዓሲ ዩካጋ ኬሰከኔ።

ዒሰራዔኤል ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪያ ሃሽሢ

11 ዩካጋ ዒሰራዔኤል ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማዶ ማዶ፤ ባዓኣሌ ገይንታ ማሌ ያኦሲያ ዓይታ ካኣሽከኔ፤ 12 ገብፃ ዓጫጋ ዓይቶ ከሴ፣ ዓይቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢኮ ያኦዞሢ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዶ ዓይታ ሃሽ ዓይቶ ኮይላ ዓኣ ዳር ካኣሽካ ጎኔቱዎ ያኦዞ ካኣሽኪ ይኖም ማዶሢ ዓርቁ፤ ይኖ ያኦዞም ዚገይና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይታ ዳጋሴ። 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪያ ሃሽ፡- «ባዓኣሌና ዓሰታሮቴና» ገይንታ ማሌ ያኦዞ ዓይታ ካኣሽከኔ፤ 14 ይኖር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዑፃ ሚርገና ዳጋዲ ዓይቶ ቡራንዳ ሱላም ዓኣሢ ዒንገኔ፤ ሃሃ ዓይቶ ኮይላ ዓኣ ሞርካ ዓይቶ ባሻንዳጉዲ ዒ ማህኔ፤ ያዲ ማዕሢር ዒሰራዔኤል ዓሳ ፔ ሞርኮ ቃዛኒ ዳንዳዒባኣ። 15 ዓይታ ያሎር ኬሰካኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጫኣቁ ኬኤዘ ጎይያና ዓይቶ ዒ ያለያ ማዕኔ፤ ይኖር ዓይታ ሚርገ ማቶይዳ ከዳ።

16 ያዲ ማዕሢኮ ገንፃ ይኖ ያሊ ሜታሳ ዓሳይዳጋ ዓይቶ ዓውሳንዳ ሱኡጌ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይቶም ከሴ። 17 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዓይቶኮ ሱኡጎም ዓይሢንቲቱም ማዕኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይታ ጉሙርቁንቴ ናንጋ ናንጎ ሃሽ ማሌ ያኦዞ ካኣሽከኔ፤ ዓይቶኮ ዓደንሢ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሢያ ሶንቺ ናንገኔ፤ ዓይታ ጋዓንቴ ይኖይዲባኣ። 18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱኡጌ ከሳ ዎደና ዎደና ይኖ ዓሢና ዎላ ማዕኔ፤ ዓይቶኮ ሞርካ ዓይቶ ዳውሳኣና ሃሃ ዓይቶ ሜታሳ ዎደና ዓይታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዒላታዛ ዒዚ ዓይቶ ሚጩንታሢር ይይ ሱኡጋሢ ናንጋ ዎደ ቢያይዳ ዓይቶኮ ሞርኮ ኩጫጋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይቶ ዓውሳኔ። 19 ጋዓንቴ ይይ ሱኡጋሢ ሃይቃዛ ዓሳ ገንሢ ማሌ ያኦዞ ካኣሽከ፣ ይኖም ዚገ ዓይቶኮ ዓደንሢጋ ባሽ ጎሜ ማዶያ ማዕኔ፤ ዓይታ ማዶ ፑርቶ ማዶንታ ዎይዚ ዒፃ ገኤታዶ ባኮም ሃሽዎም ማዕኔ። 20 ይኖር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዑይይዳ ዳጋዲ፡- «ሃይ ዳር ዓይቶኮ ዓደንሢና ዎላ ታ ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሽኔ፤ ታ ዓይሢ ባኮም ካፒ ኩንሢባኣ። 21 ይኖር ዒያሱ ሃይቃኣና ዓጩሎይዳ ዓኣ፣ ዓይቶኮ ሞርኮ ማዕ ዳርጋ ፔቲታዎ ዓይቶ ቤርታጋ ታ ዳውሲ ኬሳዓከ። 22 ሃኣታ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዓይቶኮ

ቤርታኦ ዓደንሣጉዲ ታና ካአሸኪ ታአም ዓይሣንታቴያ ዓይሣንታጠቅቴያ ታ ዔራንዳሣ ሌያ ዳር ታአኮ ዓንጋም ማሃሣናኬ» ገዔኔ። 23 ይደር ይደር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒኢካ ዳይይሣኔ፤ ዒያሱም ዔያቶ ዓኣሣ ዒንገ ኔጉዋፖ ኬሲ ዳኪ ባይዚባኣሱ።

3

የሊ ዳውሲ ኬሲንቲባኣ ዳር

1 ካኣናኔ ዓሶና ዋላ የልቲ ቤቀባኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዋይታቴያ ዛጋጊ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓጩሎይዳ ሃሺ ዳራ ሃካፓ ዳማ ፓይዲንታ ዓሶኬ። 2 ይደር ዒ ማዴሣ ቤርታ የልዚ የሊ ቤቀባኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶና የልቲ የልቲ የልዚ ዛላ ዔራንዳጉዲ ሌሊኬ፤ 3 ዓጩሎይዳ ዓቲ ዓሳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶንታ ዔያቶኮ ደንጎ ሱኡጋ፣ ካኣናኔ ዓሳ ጉቤሣ፣ ሲደና ካታም ዓሶንታ ባዓል ሄርሞኔ ዲካፓ ዓርቃፖ ዳንዲ ሃማቲ ሄላንዳኣና ሊባኖኦሴ ዲኮይዳ ናንጋ፣ ሂዋዌ ዓሶንታኬ። 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓደንሣጉም ኬኤዛንዳጉዲ ሙሴም ዓይሣ ዓይሣፖ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቦንቶ ካፓቴያ ካፑዋቲያ ዔራሪ ይና ዓቲ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዛጎ ዓንጋም ማዔኔ። 5 ይደር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣናኔ ዓሶ፣ ሂኢታ ዓሶ፣ ዓሞራ ዓሶ፣ ፔርዛ ዓሶ፣ ሂዋዌ ዓሶንታ ዒያሱሳ ዓሶንታኮ ባኣካ ናንገኔ። 6 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ይደር ዓሶና ዋላ ዔፕና ሲኢሪንቲ፣ ዔያታ ካአሸካ ያኦዘዋ ካአሸኬኔ።

የቲኒዔኤሌ

7 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዋይዛ ዒፂ ፑርታ ማዶ ማዶኔ፤ ዔያታ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኦዛሣ ሃሺ ባዓኣሌንታ ዓሸራ ገይንታ ያኦዘዋ ካአሸኬኔ። 8 ይደይዳፓ ዔቄያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዳር ዑፃ ዳጋዲ ማሶፖታሚያ ዓጩ ካኣቲ ኩሻንሪሸዓታይሜ ጎሣሣ ዔያቶ የሊ ባሻንዳጉዲ ማሃሣሪ ዒዚ ዔያቶ ሳሊ ሌዔ ፔ ዳማ ማሃ ዋይሣኔ። 9 ይካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሣ ዒላታዛ ዒዚ ይደይዳፓ ዔያቶ ዓውሳንዳጉዲ ካኣሌቤኮ ጌኤዚ ቄኔዜ ናኣዚ፣ የቲኒዔኤሌ ዔያቶም ኬሴኔ። 10 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ዒዛ ዑፃ ኬይሣሪ ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጌ ማዔኔ፤ ዒዚ የሎሮ ኬሰካዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሶፖታሚያ ዓጩ ካኣቲ፣ ኩሻንሪሸዓታይሜ ባሻንዳጉዲ ዋልቄ ዒዛም ዒንገሣሪ ዒዚ ይደ ካኣታሣ የሊ ባሸኔ። 11 ይደር ዓጩላ የይዲታሚ ሌዔ ጉዴያ የልዚባኣያ ኮሺ ናንገሰካፓ ቄኔዜ ናኣዚ፣ የቲኒዔኤሌ ሃይቄኔ።

ዔሁዳ

12 ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዋይዛ ዒፂ ፑርታ ማዶ ማዶኔ፤ ይደር ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞዓኣቤ ዓጩ ካኣቲ ዔግሎኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባሻንዳጉዲ ዋልቄ ዓንገኔ። 13 ዔግሎኔ ዒማና ዓሞኦኔ ዓሶንታ ዓማሌቄ ዓሶዋ ፔኤና ዋላ ማሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ የላፖ ቲሚራ ገይንታ ማፃ ማርጌ ዓኣ ዒያርኮ ካታም ባሺ ዓርቄኔ። 14 ይካፓ ታጳ ሳሊ ሌዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሞዓኣቤ ዓጩ ካኣቲ፣ ዔግሎኔ ዳማ ዋርቄኔ።

15 ይደር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሣ ዒላቲም ዒዚ ቢኢኒያሜ ፃጳ ዓሶ ባኣካፓ ጌራ ናኣዚ፣ ዔሁዳ ዔያቶ ዓውሳንዳጉዲ ኬሴኔ፤ ይደር ዓሣኮ ኩጫ ሻውላኬ፤ ፔቲ ኬሊ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገኢራ ዔኪ ዓኣዲ ሞዓኣቤ ካኣቲ፣ ዔግሎኔም ዒንጋንዳጉዲ ዔሁዳ ዑፃ ዳኬኔ። 16 ዔሁዳ ዒማና ፔቲ ዋዳ ማዓንዳጉዳ የደሲ ጩንቻ ዓፓር ዓጩ ዲይሲ ዔካፖ ሚዛቆ ዛሎ ኬርኖይዳ

ዓፕሎ ዳማ ዓኣቶ ቱከ፣ 17 ካኣቲ ዔግሎኔም ገኢር ዔኪ ዳንዳኔ፤ ይደር ካኣታሣኮ ዑፃ ዓንዲሪ ዳኤፕ ዓሲኬ። 18 ዔሁዳ ካኣቲም ገኢር ዒንገሰካፓ ገኢር ባኮ ኬዲ ዔኪ ሙኬ ዓሶ ማኣሪ ማሃ ዳኬኔ፤ 19 ዒዚ ጋዓንቲ ገልገላይዳ ዓኣ ያኦሲ ማሃ ካአሸካኒ ዓርሲ ደቆና ሹጮ ካራፓ ማዔ ዔግሎኔ ኮይላ ሙካፖ፡- «ካኣቲየ! ታ ኔኤም ሌሊ ኬኤዛንዳ ባኣዚ ዓኣኔ» ገዔኔ፤ ካኣቲ ዒዛ ኮይላ «ሂዳቶ ጫክ ሂንዳ» ገዔኔ።

ይካፓ ካኣቲ ማዶ ማዶ ዓሶ «ዳካር ዙሎ ኬሰኩዋቲ» ገዔም ቢያሣ ኬሰኬኔ። 20 ካኣቲ ዒማና ሹጮና ማኮና ማኣርኮ ዑፃይዳ ዓኣ፣ ዠባሪ ዔኮ ጋርሲዳ ፔኤር ዳዒ ዓኣንቲ ዔሁዳ ዒዛ ባንሣ ሙካፖ፡- «የኦሲ ኔኤም ዳኬ ከኢታ ዓኣኔ» ጋዓዛ፣ ካኣቲ ዳዒ ቤዛፓ ዔቄኔ። 21-22 ይማና ዔሁዳ ሚዛቆ ዛላ ዒ ቱኬ ዓፓር ሻውሎ ኩጩና ቱገ ካኣቲኮ ጎጳይዳ ዓፓርኮ ሹኡካ ዓቲዋንቲ ጎጳ ጋር ገልዚ ጫርጌም ዓፓራ ዙሎና ሶፔኔ፤ ማላኣ ጩንቻ ዓፓር ማሪ ዓርቄኔ፤ ዒዚ ካኣቲኮ ጎጳፓ ዓፓር ቱጉዋፖ ይደይዳ ሃሺ ዳንዳኔ። 23 ዔሁዳ ዙሎ ኬሰካፖ ካር ካኣቲዳ ማሃ ቁልፖና ቁልፕ ዳንዳኔ። 24 ዔሁዳ ዳንዳሰካፓ ካኣቲኮ ማዶ ዓሳ ሙካፖ ካራ ዋዲንቲ ዓኣንቲ ዳንቄኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ፡- «ካኣቲ ካር ዋዲ ጋራ ዓኣ ሹኡኮ ማኣራ ሹኡሺ ሹኡቃያናንዳኔ» ገይ ማሌኔ፤ 25 ዔያታ ዙላ ኮሺ ኔኔሰካፓ ዛጋንቲ ካራ ቡሊንቲባኣሣሪ ቁልፖ ዔኪ ካር ቡሌኔ፤ ዒማና ዔያቶኮ ጎዳሣ ሳይይዳ ሃይቄ ላሂ ዓኣንቲ ዔያታ ዳንቄኔ።

26 ዔያታ ካኣቲ ሹኡኮናንዳኣዋይ ገይ ካፖ ካፓኣና ዔሁዳ ማርጌ ሃኪ ዳንዳኔ፤ ዒዚ ዒማና ያኦዘ ገይ ካአሸኮያ፣ ዓርሲ ደቆና ሹጮ ኮይላና ገይ ሰዒራ ዳንዳኔ፤ 27 ዒኢካ ዒዚ ገሚራዳ ዔፕራኤሜ ዓጩ ሃሃላፖ ዒሰራዔኤሌ ዳራ የልዚም ኬሰካንዳጉዲ ዛዬ ዋርቄኔ፤ ይደር ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዒዛ ገንፖ ገሚራፓ ገሚራፓ ኬዳኔ። 28 ዒዚ ዓሶም፡- «ታ ገንፖ ሙኩዋቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሣኮ ሞርኮ፣ ሞዓኣቤ ዓሶ ዒንሣ ባሸሴኔ» ገዔኔ፤ ይደር ዔያታ ዔሁዳ ገንፖ ኬዳፖ ሞዓኣቤ ዓሳ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቃ ካር ቲቄ፣ ፔቲ ዓሲያ ዒኢና ቶሊ ዳንዳግቲ ላኣኔ፤ 29 ይደር ኬሎ ሌሊ ሞዓኣቤ ዓሶኮ ታጳ ሺያ ማዓ ዔርቲ የልዚ ዓሲ ዔያታ ዋዴኔ፤ ዔያቶ ባኣካፓ ፔቲታፖ ቶሌ ዓሲ ባኣኔ። 30 ዒማ ኬሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሞዓኣቤ ዓሶ ባሸኔ፤ ይካፓ ዓጩሎይዳ ሳሊታሚ ሌዔ ጉቤ የልዚባኣያ ኮሺ ዋይ ማዔ ናንገኔ።

ሻምጋኣሪ

31 ይካፓ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጌ ማዔ ኬሰኬሣ ዓናቲ ናኣዚ፣ ሻምጋኣሪኬ፤ ዒዚ ላሆ ጻኤታ ፒሊሰጻኤሜ ዓሲ ገማቶ ዲቃሣ ዲቃሣ ጎኩ ጎሽኮ ዓጩ ሚያና ጫርጌ ዋዲ ኩርሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዓውሴኔ።

4

ዲቦራና ባርቄና

1 ዔሁዳ ሃይቄሰካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገንሣ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዋይዛ ዒፂ ፑርታ ማዶ ማዶኔ፤ 2 ይደር ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይሪ ካታማ ዳዒ ካኣናኔ ዓጩ ዋይሣ ካኣቲ፣ ያቢኔ የሊ ባሺ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዓርቃንዳጉዲ ዓኣሣ ዒዛም ዒንገኔ፤ ይደር ካኣታሣኮ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶቲዋ ዳር ዓጩ ማዔያ፣ ሃርሼቲ ካታምይዳ ናንጋ ሲሳራ ጎሣኬ። 3 ካኣቲ ያቢኔኮ ታዞጳ ጻኤታ ዓንገ ሳርጌላ የይታ ዓኣኔ፤

ዲዛ ዲብራዊኤሌ ዳር ለማታሚ ሌዔ ሚርጌ ማታሲ ዋይህኔ፤ ዩካፓ ዲብራዊኤሌ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዲላቲኔ።

4 ዲማና ለፒድቲ ጎደሰኬያኮ ማቾ «ዲብራ» ጌይንታ ያኡሲ ማላሢ ከኤዛሰኬና ዓኣኔ፤ ዲዛ ዲብራዊኤሌ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዲ ዋይህያኮ። 5 ዩና ያኡሲ ማሊያ ከኤዛዜላ ጌሜራዳ ዓፕሬኤሜ ዓጮይዳ ራኣማና ቤኤቲኤሌ ካታሞናኮ ባኣካ ዓኣዲብራ ቲምሮ ጌይንታ ሚያ ማያ ዳዒ ዋጋንታሢር ዲብራዊኤሌ ዓሳ ፔኤኮ ጌኤዘ ዓከ ዓከ ዲዛ ኮይላ ዳንዳኔ። 6 ፔቲ ከሌ ዲዛ ኒፕታኣሌኤሜ ዓጮ ማዔ፣ ቃዴሴ ካታማፓ ዓቢዓሜ ናኣዚ ባርቄ ዔኤሊሳየ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲብራዊኤሌ ያኣዛሢ ኔኤም ኒፕታኣሌኤሜና ዛብሎኦኔ ፃጶ ዓሳናይዳፓ ታጶ ሺያ ዓሲ ዶኦሪ ታኣቦሬ ዱኮ ዓከ ዳንዳኔ፤ 7 ካኣቲ ያቤኔኮ ፖኦሊሶ ዓይህሢ፣ ሲሳራ ኔኤና ዋላ ያልታኒ ቁሸኔ ዋሮ ካሮ ሙኮም ታ ዳካንዳኔ፤ ዲዛ ሳርጌሎ ያይቶንታ ፖኦሊሶዋ ዔከ ሙካንዳኔ፤ ታኣኒ ዲዛ ኔ ባሻንዳጉዲ ኔኤም ዓኣሢ ዲንጋንዳኔ» ጋዓኔ። ጌዔኔ።

8 ባርቄ ጋዓንቲ፡- «ኔ ታኣና ዋላ ዓኣዳቲ ታ ዳንዳንዳኔ፤ ታኣና ዋላ ኔ ዳንዳዋያታቲ ታኣኒ ዳንዳዓከ» ጌዔኔ።

9 ዲዛ ማሃየ፡- «ቃራከ፣ ታ ኔኤና ዋላ ዳንዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲሳራ ላኣለም ዓኣሢ ዲንጋንዳሢር ባሻፃ ኔና ቦንቾሳያ ማዓዓከ» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ዲብራ ባርቄና ዋላ ያሎ ያላኒ ቃዴሴ ዳንዳኔ። 10 ባርቄ ዲማና ኒፕታኣሌኤሜንታ ዛብሎኦኔንታ ፃጶ ቃዴሴ ሙኮም ዔኤሊሴኔ፤ ዩያሮ ዲዛ ጌንያ ታጶ ሺያ ዓሲ ከሰኬኔ፤ ዲብራኣ ዲዛና ዋላ ዓኣዳኔ።

11 ቄና ፃጶሢ ሄቤሬ ሙሴኮ ባይሲ ሆባቤ ናኣቶ፣ ቄና ዓሳይዳፓ ዳማዲ ቃዴሴኮ ዑከ ፃዕናይሜይዳ ዓኣዳኤፖ ሻኣባሢ ኮይላ ዓፒሎና ማዢንታ ማኣሮ ፔኤኮ ዶቄኔ።

12 ዓቢኒያሜ ናኣዚ፣ ባርቄ ታኣቦኦሬ ዱኮ ዳንዳሢ ሲሳራም ዓሲ ከኤዜኔ፤ 13 ዲዛ ታዘጳ ፃኤታ ዓንጊ ሳርጌላ ያይታና፤ ሃሢ ዲዛና ዋላ ዓኣ ፖኦሊሶ ጉቤ ዲብራዊኤሌ ዓሳቲዋ ዓሳ ዓጪ ማዔ፣ ሃሮሼቲይዳፓ ቁሶኔ ዋሮ ካሮ ዓከ ዩዒ ቡኩሴኔ።

14 ዲማና ዲብራ ባርቄም፡- «ዔቄ ዳንዳ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ቤርታ ከሰኬኔ፤ ሃሮ ኔ ሲሳራ ያሊ ባሻንዳጉዲ ዲዛ ኔና ማኣዳንዳኔ» ጋዓዛ፣ ባርቄ ታጶ ሺያ ያልዚ ዓሲ ዔከ ታኣቦኦሬ ዱካፓ ከዳኔ። 15 ባርቄ ፔ ፖኦሊሶና ዋላ ሲሳራ ያላዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲሳራንታ ዲዛኮ ፖኦሊሶንታይዳ ካራ ባይዛ ዲጊቹም ጌልዜሢር ሲሳራ ሳርጌሎ ያይታፓ ከዲ ጳሽኬኔ። 16 ባርቄ ዩያ ሳርጌሎ ያይቶና ያላ ዓሳንታ ሃንጎ ፖኦሊሶዋ ቢያ ዲብራዊኤሌ ዓሳቲዋ ዓሳ ዓጮ ማዔ፣ ሃሮሼቲ ሄላንዳኣና ዳውሴኔ፤ ሲሳራኮ ፖኦሊሶዋ ቢያ ዲ ጩንታ ዓፓሮና ዋዲ ኩርሴኔ፤ ፔቲታዎ ዓሲ ዓቲባኣሴ።

17 ሃያሬ ካኣቲ ያቢኔ ሄቤሬ ማኣሮ ዓሳና ዋላ ኮሺ ማዒ ናንጋሢር ሲሳራ ዓኣሺንታኒ ቄና ዓሳ ዜርፃሢ ሄቤሬ ማቾ፣ ያዔላ ኮራ ከኤያ ጌሌኔ። 18 ያዔላ ዲማና ጎይህ ከሰከ ሲሳራ ዔካየ፡- «ታ ጎዳሃ! ሃኒ ታ ጋሮ ጌሌ፤ ፔቲታዎ ባጊጪፖ» ጌዔኔ፤ ዩያሮ ዲዛ ጋሮ ጌላዛ ዲዛ ዓፒላና ዲዛ ካንቄ ዓኣቲኔ፤ 19 ዩይ ሲሳራ ጎይህ ዩሮ ዓሴሎ ኮይላ፡- «ታና ዋኣሢ ዳኤቤሢር ሃዳራ ታና ዋኣሢ ዑሼቲራ?» ጋዓዛ፣ ዲዛ ዲኣቄ ዓርሃ ሱርባኮ ካሮ ቡሊ ዲኣቄ ዋሃ ዲዛ ዑሻዎ ጊንሃ ዓፒሎና ካንቄ ዓኣቲኔ። 20 ዩካፓ ዲዛ

ዲዛ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ማኣሮ ካራ ዔቄ፤ ጎይንቲ ዓሲ ሙከ *<ሃይካ ዓሲ ዓኣ?>* ጌይ ኔና ያኦጩቲ *<ባኣሴ>* ጌዔ።» ጌዔኔ።

21 ሲሳራ ዲማና ኮሺ ላቢንቲሢር ሃይቄ ዳቢ ጊንዔኔ፤ ሄቤሬ ማቾ፣ ያዔላ ሞቶሽና ፃውናና ዔካየ ቃኣፂ ሙከ ዩያ ፃውና ዋሮ ጩኤማ ጌሢ ጳርቄኔ፤ ዩያሮ ዩይ ፃውና ሶፒ ሳዓ ፃጶም ሲሳራ ሃይቄኔ። 22 ባርቄ ሲሳራ ኮዒ ኮዒ ሙካንቲ ያዔላ ዲዛ ዔካኒ ጎይህ ከሰካየ፡- «ሃኒ ዩዔ! ኔ ኮዓ ዓሢ ታ ኔና ዳዋንዳኔ» ጌዔኔ። ዲዛ ዲዛና ዋላ ጋሮ ጌላንቲ ፃውና ሲሳራኮ ዋሮ ጩኤማ ጳርቄንቲ ዓኣ ጎይህ ሌዛ ሳዓ ላሃ ዓኣኔ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩሮ ከሎ ዲብራዊኤሌ ዓሳ ካኣና ኔ ካኣቲ፣ ያቢኔ ያሊ ባሻንዳጉዲ ማሃኔ። 24 ዔያታ ዲዛ ባይዛንዳያ ሄላንዳኣና ዲብራዊኤሌ ዳር ካኣቲ ያቢኔ ባሺ ባሺ ዓኣዳኔ።

5

ዲብራንታ ባርቄንታ ዓይናዳ ዓይኑም

1 ዩሮ ከሎ ዲብራና ዓቢኢኒያሜ ናኣዚ ባርቄና ሃዚ ጌይ ዓይናዳኔ፡-

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!
ዲብራዊኤሌ ዓሳ ያሎ ያላኒ
ጉቤ ዲናፓ ዔቄኔ፤
ዳራኣ ዋዛዲ
ፔ ማላሢና ናሽከ ዔቄኔ።

3 ዲንሢ ካኣታ ዋዛዲዋቲ!
ዲንሢ ዋይህ ዓሳኣ ዲና ዔከ ዋይዙዋቲ!
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲብራዊኤሌ ያኣዛሢም
ታ ዓይናዳንዳኔ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢየ!
ሴዒሬ ዱካፓ ኔ ዔቃኣና
ዔዶኦሜ ዓጮፓ ኔ ከሰካኣና
ሳዓ ዓጊፃኔ፤
ጫሪንጫፓ ዲርዚያ ዋርቄኔ።
ሃሮ! ዋኣፃ ሻኣሮይዳፓ
ሊካ ሸኦቲኔ።

5 ሲና ዱኮ ያኣዛሢ ቤርቶይዳ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲብራዊኤሌ ያኣዛሢ
ቤርቶይዳ
ዱካ ዓጊፃኔ።

6 ዓናቲ ናኣዚ ሻምጋኣሬንታ ያዔላንታ ዋዶና
ሲሳራ ዓጮኮ ኮርም ዓሳ
ዩሮ ዓጮና ዳንዳዋሴ፤
ጎይያ ዳንዳ ዓሳኣ ዓኣሺንቲ
ሸርሻ ጎይሢና ዳንዳኔ።

7 ዔናኣሬ ዲብራ! ዲብራዊኤሌ ካታማ
ዓሲባኣያ ማዔኔ፤
ኔኤኒ ዲብራዊኤሌኮ ዲንዶ ማዒ
ዔቄ ዋዶ ሄላንዳኣና
ዲዛ ባዔ ማዒከ ዳዔሢ።

8 ዲብራዊኤሌ ዓሳ ቤርታ ዔያታ ዔራዋ
ሚሌ ያኡሲ ዶኦሬ ዋዶና
ዓጩሎይዳ ያልዚ ከሰኬኔ፤
ያይዲታም ሺዮ ዲብራዊኤሌ ዓሳይዳፓ
ጊቲማና ዋርሢና ዓርቄ ከሰኬ ዓሲ ፔቲታዎ ባኣሴ!

9 ዓና ታኣኮ ዲብራዊኤሌ ፖኦሊሶ ዓይህዘንሢኔ፤

5:5 5:5 ከሲ. ማጻ 19:18።

ዬያጉዲ ዋዛና ናሽኪ ዔቁ ዓሶናኬ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!
 10 ዒንህ ኮኦሪንቴ ቦኦሬ ሃሮ ቶጋ
 ኮኦሮ ዑፃ ገሠና ሚዛጰ ባኮይዳኣ ገኢጊ ዴዔ ዓሳ፤
 ሃሃ ጊንሃ ዒንህ ቶኮና ሃንታ ዓሳ
 ዬያ ባኮ ኬኤዙዋቴ።
 11 ሂንዳ ዋይዙዋቴ!
 ዋኦ ዲዎ ዔቶ ኮይላ ዋይዘንታ
 ሚርጌ ዓሶኮ ዑኡዛ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያሎና ባሼህ ዔርዛያኬ፤
 ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮዋ ባሺያ ኬኤዛያኬ።

ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዴራ ፔኤኮ ካታማፓ ካታማፓ
 ኬሰኪ ካታም ጌሎ ካሮ ባንህ ኬዴ።

12 ዲቦራ ዔቁ! ዔቁ!
 ዔቁ! ዓይኑዋዋ ዓይናዳ!
 ዓቢኒዔሜ ናዓሃ፡ ባርቁ ዔቁ!
 ሞርኮ ዲዓኒ ዔቁ ቤርታ ዴንዴ!
 13 ዬካፓ ጉሙርቁንታያ ማዔ ዓሳ ቢያ
 ፔኤኮ ሱኡጎ ባንህ ኬዴ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዴራ ያሎም ገኢጊንቲ
 ዒዛ ባንህ ሙኬ።

14 ፖኦሊሳ ዔፕራኤሚፓ፡ ጊንሃ ሃሃ ዓማሌቁፓኣ ሙኬ፤
 ሃንጎዋታ ሃሃ ቢኢኒያሜፓ ሙኬ።
 ፖኦሊሳ ዓይህ ዓሳ
 ማኪሬፓ ኬዲ ሙኬ፤
 ያሎኮ ሱኡጎኣ ዛብሎኦኦፓ ኬዴ።

15 ዪሳኮኦሪ ዓሶ ሱኡጎ ዲቦራና ዋላ ሙኬ፤
 ሂዮ! ዪሳኮኦሪንታ ባርቁንታ ሙኬ፤
 ዴኦጮ ባንህያ ዔያቶ ጊንያ ዴንዴ።
 ጋዓንቴ ርኦኤኤሌ ዓሳ ላምዎ ቤሲ ፓቁንቲ
 «ዴንደሞ ሃሾይ?» ጌይ ዔያታ ማሌ።

16 ዔያታ ፔ ማራቶና ዋላ ዓይጋ ኔጌይ?
 ማራቶ ጊንቾ ዑኡዙ ዋይዛኒዳ?
 ሂዮ! ርኦኤኤሌ ዓሳ ላምዎ ፓቁንቲ፤
 «ዴንደሞ ሃሾይ?» ጌይ ዔያታ ማሌ።

17 ጋኣዴ ዓሳ ዮርዳኖሴ ሱካ ዓቴ፤
 ዳኣኔ ዓሳኣ ዋኦያ ካኣሚሎ ኮይላ ዓቴ፤
 ዓሴኤሬ ዓሳ ባዞ ዓጫ ዓቴ፤
 ዋኦያ ካኣሚላ ዔቃ ቤዘይዳ ዴዔ።

18 ዛብሎኦኦንታ ኒፓኦኦኤሚንታ ዴራ ጋዓንቲ
 ፔ ሽምፓህ ሚጪንቲዋዎ ጌሚርይዳ ያልቴ።

19 ዋኦያ ዓልቃ ቤዘ ሜጌደይዳ
 ካኣታ ሙኪ ታዕናኬይዳ ያልቴ፤
 ሃሃ ካኣና ካኣታኣ ያልቴ፤
 ሹጮ ቢሮ ዔያታ ዲዒ ዔኪባኣሴ።

20 ጫሪንጮይዳ ዓኣ ዙኦጋህ ሃንታዎ
 ሲሳራና ዋላ ያልቴ።

21 ቁሶኔ ዋራ ፒዒ ዔያቶ ዴንዴ፤
 ዬይ ሚናኣ ቁሶኔ ዋሮ ዲጳ ዔያቶ ሙዔ።
 ታኣኒ ጫርቁ ቤርቲም ዴንዳንዳይ!

22 ያሎ ፓራህ ሶጎድ ሶጎድ ጌይ ሙኬ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታንቻ ኬኤዛዎ፡-
 «ሚርዜ ጋዳንቁዋቴ!
 ዒኢካ ናንጋ ዓሶ ቢያ ጋዳንቁዋቴ!
 ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዛላ ዔቁባኣሴ፤
 ዒዛ ዛሎ ያልታኒያ ኬሰኪባኣሴ» ጌዔ።

24 ቁና ዓህ ሄቤሬ ማቻ ያዔላ
 ላኣሎ ቢያይዳፓ ባሺ ዓንጃንቲያ ማዎም፤
 ዓፒሎና ማዦና ማኣርይዳ ናንጋ ዓሶፓ
 ቢያ ባሺ ዓንጃንቲያ ማዎም።

25 ሲሳራ፡- «ዋኣህ ታና ዑሹቴራ?» ጋዓዛ
 ዒዛ ጋዓንቴ ዲኢቁ ዒዛም ዒንጌ፤
 ሚዛጰ ዓንደና ሜጲ ዒዛ ዒንጌ።

26 ዬያጉዲ ጊንሃ ፔቴ ኩጫ ፃውና
 ሚዛቆ ኩጫና ጊታሂኮ ሞቶሾ ዔኪ
 ሲሳራኮ ቶኦኮ ዒዛ ጳርቁ ዳኣጻ፤
 ዋዮ ጩኡሞናኣ ጳርቁ ፃጶ።

27 ዒዚ ዒዘኮ ቶኮ ዴማ ባሺንቲ ሎኦሚ፤
 ዒኢካ ዒዚ ሎኦሚ ላሄ፤
 ሎኦሚ ቤዛ ዒማካ ዒ ሃይቁ።

28 ሲሳራኮ ዒንዳ ፔ ማኣርኮ ፑልቶና ዛጌ፤
 ፑልቶ ካሮ ጎኦቦና ባኮኮ ዪኢናና ሂርጊ ዒዛ ዛጋዎ
 «ታናዎኮ ሳርጌሎ ያይታ ዋይቲ ኔጌይ?
 ፓራሂኮ ሹቁሎ ካኣና ዋይቲ ባይቁይ?» ጌይ ዒዛ
 ያኦጩ።

29 ዔር ላኣላ ዒዛም ማሂ ኬኤዜ፤
 ዒዛ ጋዓንቴ ሂዚ ጌይ ማሌ።

30 «ዔያታ ሄኤዳ ዲዒ ዔኮና ባኮ ጊሽታኣናንዳ፤
 ፖኦሊሳፓ ፔቴ ዓሲም ፔቴ ሃንጎ ላምዎ
 ዉዲሮ ናይ ዔያታ ዒንጋያ ናንዳ፤
 ሲሳራም ዔያታ ሚዛጰ ማኦ ዒንጋንዳ፤
 ሃሃ ታኣማኣ ዔያታ ባቃና ታ ማይንታንዳ
 ማይሊ ኮሾና ማኦ ዔኪ ሙካንዳ።»

31 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ኔኤኮ ሞርኮ ቢያ ዬያይዲ ባይዜ፤
 ኔና ናሽካ ዓሳ ጋዓንቲ
 ያዶርቃ ዓቢጉዲ ፖዎንጎ።

ዬካፓ ዓጩላ ያይዲታሚ ለዔ ያልዘባኣያ ኮሺ ዴዔ።

6

ጌዲዎኔ

1 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ላሚ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳም
 ዋይዘ ዒዒ ፑርታ ማዶ ማዴ፤ ዬያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ዔያቶ ሚዲያሚ ዓሶ ኩጫ ዓኣህ ዒንጌም ሚዲያሚ
 ዓሳ ዔያቶ ላንካይ ለዔ ጉቤ ፔ ዴማ ማሂ ዋይሂ።

2 ሚዲያሚ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ባሺ ዴዳሂሮ
 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፑኒንቶንዶ ቤሲ፤ ጌይዎ፡- ዴኔ ዔቴንታ
 ዋርዲያ ቤሲንታ ኮሺ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጎዦ ጎሽካ
 ዋዶማና ሚዲያሚ ዓሶንታ ዓማሌቁ ዓሶንታ ዓባ ኬሰካ
 ዛላ ዓኣ ዓሶንታ ሙኪ ሙኪ ዔያቶ ያላ። 4 ዒኢካ ዔያቶ
 ዓጮይዳ ዴንኪ ዴዒ፡ ጋኣዛ ኮይላ ዓኣ ቤዘ ሄላንዳኣና
 ዓጮይዳ ዓኣ ሃኣኮ ቢያ ባይዛ፤ ማራቶንታ ባኣቶንታ
 ሃርንታ ዒሺ ዒሺ ፔቴታዎ ዓይሱዋዎ ዒኪ ዴንዴ።

5 ዬና ዓሳ ፔኤኮ ባኣቶንታ ዓፒሎና ማዦ ማኣርንታ
 ዔኪ ሙካኣና ዲቡማ ዓቢህ ማላ፤ ዔያቶንታ ዔያቶኮ
 ጋኣላሂንታ ፓይዳኒ ዳንዳዒንቲዋዎ ኮሺ ዲቢታሂሮ
 ሙካዎ ዓጩሎ ዔያታ ባባይዛ። 6 ዬያይዲ ሚዲያሚ
 ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሚቶይዳ ዓጌ፤ ዬያር ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒላቴ።

7 ሚዲያሚ ዓሶይዳፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ
 ዓውሳንዳጉዲ ዒዛ ባንህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒላታዛ፤

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔቴ ዒዛ ማላሂ ኬኤዛ ዓሲ

ዲሰራዊኤሌ ዓሰም ዳኬኔ፤ ዩይ ዓሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲሰራዊኤሌ ያክዛሢግ ዓኪ ሙኩ ከኢታ፡- «ዲንህ ዓይላቶና ናንገ፡ ገብፃ ዓጫጋ ታ ዲንህ ኬሴኔ፤ 9 ገብፃ ዓጫ ዓሰንታ ሃኖ ዓጫይዳ ዲንህ ማታሳ ዓሰንታይግ ቢያ ታ ዲንህ ዓውሴኔ፤ ዲንህኮ ቤርታጋ ሃኖ ዓጫ ዓሰዳውሲ ታኣኒ ኬሴ ዓይቶኮ ዓጫ ዲንህም ታ ዲንገኔ። 10 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዲንህኮ ያክዛሢ ማዕሢንታ ሃህ ዲንህ ዓይቶኮ ዓጫ ዓኪ ናንገ፡ ዓሞራ ዓሰ ያኡዛ ዲንህ ካኣሽኩዋጉዲ ታ ዲንህም ኬኤዜንቴ ዲንህ ታኣም ዋይዚባኣሴ» ሂዚ ጋዓያኩ።

11 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ከኢታንቻህ፡- «የፕራ» ገይንታ ጉርዳሰኬና ሙኪ ዓቢዓዜሬ ቶኦካህ፡ ዲዮዓሴ ሻኣሶ ዴማ ዴዔኔ፤ ዲዮዓሴ ናኣዚ፡ ገዲዎኔ ዲማና ሚዲያሚ ዓሰጋ ዓኣሺንቴ ዋይና ጨኡጶ ቤሲዳ ዛርጌ ሺርካኔ፤ 12 ዬኖ ዲ ሺርካ ቤዘይዳ ዓኣንቴ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ከኢታንቻህ ዲዛም ጴዳዮ፡- «ኔኤኒ ሃይ ዋልቆና ዶዳሃ! ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤና ዋላኩ» ገዔኔ።

13 ገዲዎኔ ማሃዮ፡- «ታ ጎዳ! ያዲታቲ ሃይ ቢያ ሚታህ ዋይቲ ኮና ሃሌይ? ኮ ዓድንህ ኦም ኬኤዜ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ዋልቆና ማዳ ዲቃህ ባካ ሃኖ ዋካዳይ? ገብፃጋ ዓይቶ ዲ ዋዲ ኬሴቴያ ኦም ዓይታ ኬኤዜኔ፤ ጋዓንቴ ሃኖ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮና ሃሺ ዓይታ ኮዔ ጎይህ ማዳንዳጉዲ ሚዲያሚ ዓሰ ኩጫ ዓኣህ ኮና ዲንገንቴዎ» ገዔኔ።

14 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲማና ዲዛ ባንህ ሺራዮ፡- «ዳንዴ፤ ሃያ ኔኤኮ ዓኣ ዶዳ ዋልቆና ዲሰራዊኤሌ ዓሰ ሚዲያሚ ዓሰይዳግ ዓውሴ፤ ታ ኔና ዳኬኔ» ገይ ዓይህኔ።

15 ገዲዎኔ፡- «ታኣኒ ዋዲ ዲሰራዊኤሌ ዓሰ ዓውሳኒ ዳንዳዓይ? ታ ፃጶ ሚናኣሴ ፃጶ ዓሰ ባኣካጋ ሚርጌ ዋልቆባኣያ፡ ላቤያኩ፤ ታኣኒያ ታ ማኣር ዓሰ ባኣካጋ ኮሺ ላኣጋ ዓሰኩ» ገዔኔ።

16 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዛም፡- «ታ ኔና ማኣዳንዳህር ኔ ዬያይዳኒ ዳንዳዓይ፤ ሚዲያሚ ዓሰ ፔቴ ዓሴ ማሂ ኔ ጋኣጫንዳኔ» ገዔኔ።

17 ገዲዎኔ፡- «ኔኤኒ ዓሰኬ ታና ገዔያታቲ ሂንዳ ጎኔና ኔኤኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሢ ዓርዛ ማላታ ታና ዳዌ፤ 18 ታ ኔኤም ሙኡዚ ማዕ ካህ ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ዓኪ ሙካንዳኣና ሃይማጋ ዴንዲግ» ገዔኔ።

ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዛም፡- «ኔ ማዕ ሙካንዳኣና ታ ካጋንዳኔ» ገዔኔ።

19 ዬያር ገዲዎኔ ፔ ማኣሪ ዴንዳዮ ዋናናይ ሹኪ፡ ታጶ ከሎ ማዕንዳ ዲኢሊ ዓኪ ሙኡቃ ፃኣዛ ዋሁዋዮ ላኣዳ ላኣዳኔ፤ ዬካጋ ዓሽኮ ሌኤማቴይዳ፡ ዓሽኮ ዋኣጶ ሺልዔይዳ ሻኣሶ ዴማ ዓኣ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ከኢታንቻህም ዓኪ ሙኩኔ። 20 ከኢታንቻህ ዲዛ፡- «ዓሽኮንታ ካሃንታ ሃያ ላሎይዳ ገህጋጋ ገዳ ዓሽኮ ዋኣጶ ዋሄ» ገይ ዓይህኔ፤ ገዲዎኔያ ዲ ዓይህ ጎይያማ ማዳኔ። 21 ዲማና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ከኢታንቻህ ባንህ ደጫዮ ዓሽኮንታ ካሃንታ ዲዚ ኩጫ ዓርቁ ኮኣሎኮ ቤርቶና ካኣማዛ ታሚ ላላጋ ኬሰኪ ዓሽኮና ካሃና ሙዔኔ፤ ዬካጋ ከኢታንቻህ ዲዛ ዓኣጋጋ ዓኣሺንቴ ባይቁኔ።

22 ገዲዎኔ ዛገህ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ከኢታንቻህ ዲ ዔራዮ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኡሲዮ! ኔ ከኢታንቻኮ ዓኣግ ካር ቤርታ ዓቁ ታ ዛገህር ማይ ታ ጋፔኔ» ገዔኔ።

23 ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓንቴ፡- «ዲገጫግ፤ ኔ ሃይቃዓኩ» ገዔኔ። 24 ገዲዎኔያ ዲኣካ ናንገና ናንገ

ጎዳም ዲንጎ ባኣዚ ዲንጎ ቤሲ ኮሺ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ኮሹም ዓኪ ዬዓ ያኡሲኬ» ገይ ዬኖ ዲንጎ ቤዘኮ ሱንህ ገህኔ፤ ዬና ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘላ ሃኖ ሄላንዳኣና ዓብዔዜሬ ቶኦካህ ዓጫ ማዕ፡ የፕራይዳ ዓኣኔ።

25 ዬኖ ዋንቴሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ገዲዎኔም፡- «ኔ ዓድኮ ፔቴ ገማይና ላንካይ ለዔ ማዕ ዋጋናና ዓኪ፤ ሃህ ኔ ዓዴ ባዓኣሌ ገይንታ ያኡዛሚም ኮሺ፡ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ሻሂ ደይሴ፤ ገንህ ሃህ ዬያኮ ኮይላ ዓኣ ላሽራሬ ገይንታ ላኣሎ ያኡዜሎኮ ማላቶ ማንህ ኬኤሬ፤ 26 ዬያ ኔ ሻሂ ደይሴህኮ ኩለንቴህ ዑፃ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ኔ ያኡዛሚም ዲንጎ ባኮ ዲንጎንደ ቤሲ ሚዛጶ ኮሺ፤ ላምዓሳ ገማዓህ ዓኪጋጋ ማንህ ኔ ኬኤሬ ዓሽራ ማላቶኮ ማቁያ ሚያ ዓኤህ፡ ጉቤ ሚቹ ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ገሚ ሹኪ ዓሽኮ ሚቹ» ገዔኔ። 27 ገዲዎኔ ዲማና ዲዛም ማዳ ዓሰይዳጋ ታጶ ዓሴ ዓኪ ዴንዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ጎይያ ማዳኔ፤ ዲዛኮ ማኣር ዓሰንታ ካታማ ናንገ ዓሰዋ ዲዚ ዲገጫህር ዬያ ዲ ማዳህር ሮኦቴዋንቴ ዋንታኩ።

28 ዚር ጉቴሎ ካታም ዓሳ ጉቴ ዔቃንቴ ባዓኣሌም ኮሺንቴ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ደዒ፡ ዓሽራኮዋ ማላታ ሚቁ ደዒ ዓኣህ ዓሳ ዴንቁኔ፤ ሃህ ዓኪ ኮሺንቴ፡ ያኡሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ላምዓሳ ገሚ ሹኪንቴ ሚቹ ዲንጎ ዲንገህ ማዕ ዲንጎና ዓይታ ዴንቁኔ። 29 ዬያር ዓይታ ዋሊ ኮይላ፡- «ሃያ ያ ማዳይ?» ገይ ያኡጫኔ፤ ሚርጌ ዓይታ ዬያይዲ ያኡጫሰካጋ ዬያ ማዳህ ዲዮዓሴ ናኣዚ ገዲዎኔ ማዕሢ ዔሬኔ። 30 ዬካጋ ዓይታ ዲዮዓሴ ኮይላ፡- «ባዓኣሌም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ሻሂ ደይሴ፡ ኮይላ ዓኣ ዓሽራኮ ማላቶ ማንህ ዲ ኬኤሬህር ኔኤኮ ናኣዚ ኬሲ ዲንገ፡ ኦ ዲዛ ዋዳንዳኔ!» ገዔኔ።

31 ዲዮዓሴ ጋዓንቴ ዳጋዲ ዲዛ ኮይላ ሙኩ ዓሰ ቢያህም፡- «ዲንህ ሃህ ሞኦታህ ባዓኣሌ ዛሎዳ? ዲዛ ዲንህ ዓውሳኒ ኮዓ? ዲዛ ዛሎ ሞኦታ ዓሴ ዚር ጉቴ ሄላንዳኣና ቢያ ሃይቆም! ዲዚ ያኡሲ ማዕቴ ዲዛም ዲንጎ ቤዘ ሻሂ ዓህና ዋላ ፔኤር ዲ ሞኦቲንቶንጎ!» ገዒ፤ 32 ገዲዎኔኮ ሱንዮ፡- «ዬሩባዓኣሌ» ገይ ገህኔ፤ ዬኖ ሱንዮሎኮ ቡሊፃ «ሻሂ ደይሶናህ ባዓኣሌም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘታህር ሂንዳ ዲዚ ዳንዳዓቴ ፔኤር ሞኦቶንጎ» ጋዓያኩ።

33 ዬካጋ ሚዲያሚ ዓሰንታ ዓማሌቁ ዓሰንታ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ዓሰንታ ፔቴይዳ የርዳናሴ ዋርና ፒንቁ ዲይዘራዊኤሌ ዶኤጫይዳ ዴንኪ ዴዔኔ።

34 ዲማና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ገዲዎኔ ዑፃ ኬዳኔ፤ ዬያር ዲዚ ዓቢዔዜሬ ቶኦኮ ቢያህ ዲዛ ገንዮ ኬሰካንዳጉዲ ዓኤሊህ ዛዬ ዋርቁኔ፤ 35 ሃህ ዲዚ ሚናኣሴ ፃጶ ቢያህማኣ ከኢታ ዳኪ ዲዛ ገንዮ ሙካንዳጉዲ ዓኤሊሴኔ፤ ኬሊታ ዳኪ ዓሰኤሬንታ ዛብሎኣኔንታ ኒፕታኣሌኤማ ፃጶማኣ ከኢታ ዳኬም ዓይታ ሃንጎ ዓሰና ዋላ ያሎር ኬሰኩኔ።

36 ዬካጋ ገዲዎኔ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮይላ፡- «ኔ ታኣም ኬኤዜ ጎይያ ዲሰራዊኤሌ ዓሰ ታኣና ማዕ ኔ ዓውሳንዳያታቲ፤ 37 ሂንዳ ታኣኒ ዛርጎ ሺርካ ቆይዳይዳ ማራይ ጋጋኔ ቡኩሲ ገህንዳኔ፤ ዚር ጉቴ ኮይላ ዓኣ ሳዓ ቢያ ፃኣዲ ማዕዛ ጋጋና ሌሊ ያልካዳቴ ኔ ኬኤዜህ ጎይያ ዲሰራዊኤሌ ዓሰ ዓውሳኒ ኔ ታና ዶኤሬያታህ ታ ዔራንዳኔ» ገዔኔ። 38 ዲዚ ገዔህጉዲ ማዕኔ፤ ገዲዎኔ ዚር ጉቴሎ ሚኤሪ ዓቃዮ ዲ ቡኩሲ ገህ ማራቶ ጋጋና ዲምዓዛ ፔቴ ዓንዳ ኩማንዳ ዋኣህ ኬሰኩኔ። 39 ሃህ ዲዚ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮይላ፡- «ሃዳራ ታና ጎሪግ፤ ፔቴ ባኣዚ ሃህ ታ ኔኤም ኬኤዘም፤ ዬና ዓይጎዳይ ገዔቴ ዬኖ

ጋፓሮደዳ ማላ ማላ ታ ጸዳንዳጉዲ ታ ጸኡጫኔ፤ ጌይፃ፡- ማራቶ ጋፓሮ ጸኡዲ ሃሽጋፓ ጉይላ ዓኣ ሳፖ ታኣም ዋዒሴ» ጌዔኔ። 40 ዬዮ ዋንቴሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬያ ማዳኔ፤ ዚር ጉቴ ማራቶ ጋፓሮ ጸኡዲ ማዓዛ ኮይላ ዓኣ ሳፖ ያልካዴያ ማዓኔ።

7

ጌዲዎን ሚዲያም ዓሶ ጸሎና ባሽህ

1 ዪሩባዓኣሌ ጌይንቴህ ጌዲዎንና ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጉቴ ማሕሪ ዔቁ ዴንዲ ሃሮዴ ጌይንጋ ዋኣፃ ዓልቃ ቤዛ ዴንኪ ዴዔኔ፤ ዒማና ሚዲያም ዓሳ ዴንኪ ዴዔህ ዔያቶኮ ኬዶ ዛላ፡ ዋኦሪ ጌማር ኮይላ ዓኣ ዶኦይዳኬ።

2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዲዎን፡- «ሚዲያም ዓሶ ጸሎና ዒንህ ባሻንዳጉዲ ዋልቁ ታ ዒንህም ዒንጉዋጉዲ ሃህ ኔኤና ዋላ ዓኣ ዓሳ ሚርገ ታኣም ጴዴኔ፤ ዔያታ ፔ ዋልቆና ባሽያ ዔያቶም ማላንዳህሮ ታና ዔያታ ቦንቻዓኬ፤ 3 ዬያር ዴሮም፡- «ዒንህ ባኣካፓ ዒጊጫ ዓሶ ዓኣቴ ፔ ማኣሪ ማዒ ዴንደንጎ፤ ኩኤኒ ሃካ ጌሎዳ ዴኮይዳ ዴዓንዳኔ» ጌይ ኬኤዜ» ጌዔኔ። ዬያ ጌይንቴህሮ ላማታሚ ላምፖ ሺያ ዓሶ ማዒ ዴንዳዛ ታጸ ሺያ ዓሶ ሌሊ ዓቴኔ።

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዲዎን፡- «ሃህያ ኔኤኮ ጸሎ ዓሳ ሚርገ ዓኣ ጎይህኬ፤ ዔያቶ ዋርዚ ዔኪ ዴንዴ፤ ታ ዔያቶ ዒኣካ ኔኤም ዴማሳንዳኔ፤ ሕኤና ዋላ ዓኣደንጎ ታ ጋዓ ዓህ ዴንደንጎ፤ ሳቶንጎ ታ ጋዓ ዓህ ማዒ ዴንደንጎ» ጌዔኔ። 5 ዬያር ጌዲዎን ዓሶ ዋርዚ ዔኪ ኬዴኔ፤ ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ጉምዓቲ ዋኣፃ ዑሽካ ዓሶ ባኣካፓ ካኒ ዒንዲርሳ ጳጪ ዑሽካ ጎይፖ ኩጮና ዑሽካ ዓሶ ዴማሴ!» ጌዔኔ። 6 ዒማና ዋኣፃ ኩቻ ዴይ ዴይ ዑሽኬ ዓሶኮ ፓይዳ ሃይሃ ጸኤታ ማዔኔ፤ ሃንጎ ዓቴ ዓሳ ጋዓንቴ ቢያ ጉምዓቲ ዑሽኬኔ። 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዲዎን፡- «ኩጮና ዋኣፃ ዴይ ዴይ ዑሽኬ ሃንህ ሃይሃ ጸኤቶ ዓሶንህና ማዒ ታ ዒንህ ዓውሳንዳኔ፤ ሚዲያም ዓሶም ታ ዒንህ ባሻሻንዳኔ፤ ሃንጎ ዓቴ ዓሶም ጋዓንቴ ፔ ማኣሪ ማዒ ዴንደንዳጉዲ ኬኤዜ» ጌዔኔ። 8 ዬያር ጌዲዎን ሃንጎ ዓሳ ፔ ማኣሪ ዓኣዳንዳጉዲ ዴኪ፡ ሃይሃ ጸኤቶ ዓሶንህ ዓሶኔ፤ ዬና ዓቴ ዓሳ ዴንዳ ዓሶኮ ጎሎንጋ ዛያህንጋ ዔኬኔ።

ሚዲያም ዓሶኮ ጉርዳ ዔያታ ዓኣ ቤዛፓ ለካ ዶኦቹዳ ጴዳያኬ። 9 ዬዮ ዋንቴሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዲዎን፡- «ታ ኔና ሚዲያም ዓሶ ባሻሻንዳኔ ዴንዲ ዔያታ ዴንኪ ዴዔ ቤዛ ዓኣንቴ ዔያቶ ጸሎ። 10 ኔና ዴንዲ ጸሎፃ ዒጊቹቴ ኔኤም ማዳያ፡ ፑራ ጎምህና ዋላ ዔያታ ዓኣ ቤዛ ኬዴ፤ 11 ዔያታ ጋዓ ባኮ ኔ ዋይዛንዳኔ፤ ዬካፓ ኔ ዔያቶ ጸላኒ ጫርቃንዳኔ» ጋዓዛ፡ ጌዲዎንና ዒዛም ማዳ ፑራና ዔያቶኮ ዋርካ ዴንኪ ዴዔ ቤዛኮ ኮይሎ ኬዴ፤ 12 ሚርጉማ ዓቢህጉዲ ማዔ፡ ሚዲያም ዓሶንጋ ዓማሌቁ ዓሶንጋ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ዓሶንጋ ዶኦይዳ ዴንኪ ዴዔ ዓኣኔ፤ ዒማና ዔያቶ ጋኣላህኮ ሚርጉማ ባዚ ዓቹ ማኣሻላጉዲ ፓይዲንጉዋያኬ።

13 ጌዲዎን ዒኣካ ሄላፖ ፔቴ ዓሶ ዓውቲ ዓውታዴያ ፔ ላጋህም ኬኤዛንቴ ዋይዜኔ፤ ዒ ኬኤዛ ዓውታ፡- «ፔቴ ዔልዓ ላኣዳ ኮላዲ ኬዲ ኩዴንኪ ዴዔ ቤዛ ዓኣ ዓፒሎና ማዦና ማኣሮ ዴዓዛ ማኣራ ሳፖይዳ ጉፓሮ ሎኦጫ» ጋዓያኬ።

14 ዬያ ዓህኮ ላጋህ ዬያ ዓህም፡- «ዬይ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓህ፡ ዒዮዓሴ ናኣዚ ጌዲዎን ጸሎኬ! ፔቴታፖ ማሌ ባኣዚ ማዓኒ ዴንዳዑዋሴ፤ ጸኡሲ ሚዲያም ዓሶንጋ ጸላ ዓሶ ቢያህንጋ ጌዲዎን ባሻንዳጉዲ ጌዲዎንም ዋልቁ ዒንጌኔ ጌይህኬ!» ጌይ ዓውቶ ቡሌኔ።

15 ጌዲዎን ዒማና ዓህኮ ዓውቶና ዓውቶኮ ቡሊፖ ዋይዛፖ ጉምዓቲ ጸኡሲም ዚጌኔ፤ ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓኣ ቤዛ ማዒ ዴንዲ፡- «ዔቁዋቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚዲያም ዓሶ ዒንህ ባሻሻኒኬ!» ጌዔኔ። 16 ዬካፓ ሃይሃ ጸኤቶ ዓሶ ሃይሃ ቤሲ ፓቁ፡ ፔቴ ፔቴ ዓሶም ዛይንጋ ጋራ ኩሻ ዓኣ ጸቴንጋ ዒንጋፖ፡ 17 ዔያቶም፡- «ታኣኒ ዋርካ ዴንኪ ዴዔ ቤዛ ሄላፖ ማዳንዳ ባኮማ ኮሺ ዛገጋፓ ዒንህያ ዒማይዲዋቴ። 18 ታናንጋ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሶንጋ ዛያህ ኩ ዋርቃኣና ዒንህያ ዒንህ ዛያህ ጉርዶ ዙሎይዳ ዋርቁ ዋርቁ ናንገና ናንጋ ጎዳንጋ ጌዲዎንጎታም ጸላቱዋቴ!» ጌይ ዒላቱዋቴ» ጌዔኔ።

19 ዒማና ሳዓ ጌዲሚሽ ማዓንዳህኮ ዳካ ቤርታ፡ ሚዲያም ዓሶኮ ዋርዲዮ ካፓ ዓሳ ዋላ ዓኣህሰካፓ ጌዲዎንጎታ ዒዛና ዋላ ማሆና ጸኤቶ ዓሶንጋ ሚዲያም ዓሳ ዴንኪ ዴዔ ቤዛ ሙካፖ ዛያህ ፔኤኮ ዋርቁ፡ ዔያታ ዔኪ ዓኣ ጸቶዋ ጳዲሲ ዋዴኔ። 20 ዔያታ ዬያይዳኣና ማሌ ዛሎይዳ ላምፖ ፓቁንጉ ዓኣ ዓሳ ዒማይዴኔ፤ ዔያታ ቢያህ ታምና ዓይህንጉ ዓኣ ኩሾ ሻውሎ ኩጫ፤ ዛያህ ማዘቆ ኩጫ ዔኪ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳንጋ ጌዲዎንጎታም ኩ ጸላታንዳኔ!» ጌይ ዒላቱኔ። 21 ዬያይዳፖ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሚዲያም ዓሳ ዴንኪ ዴዔ ቤዛኮ ዙሎ ማንገ ዔቃዛ፡ ዔያቶኮ ዋርካ ጉቤህ፡- «ዉኡዉይ!» ጌይ ዒላቲ ዒላቲ ጳሽኬኔ፤ 22 ዒማና ሃይሃ ጸኤቶ ጌዲዎን ዓሳ ፔኤኮ ዛያህ ዋርቃዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔቴ ፔቴ ዋርኮኮ ጸሎ ዓሳ ዋላ ጩንቾ ዓፓሮና ኩርሳንዳጉዲ ማሄኔ፤ ዓቴ ዓሳ ደሬራ ዛሎና ጌዒ ቤትሺፃ ሄላፖ ዬይና ሃህ ፃባቴ ኮይላ ዓኣ ዓቤልሚሆላ ሄላንዳኣና ጳሽኪ ዴንዴኔ።

23 ዬካፓ ኒፕታኣሌኤማንጋ ዓሴኤሬንጋ ሚናኣሴንጋ ፃጳኣ ቢያ ዔኤሊንጉ ሙኪ ሚዲያም ዓሶ ዴውሴኔ፤ 24 ጌዲዎን ዒማና ጌማራዳ ዔፕሬኤማ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሶም ቢያ ኪኢታ ዓሶ፡- «ኬዲ ሚዲያም ዓሶ ጸሎቱ፤ ዔያታ ዮርዳኖሴ ዋርና ፕንቁ ቶሊ ዴንዲዋጉዲ፡ ዮርዳኖሴ ዋርና ዮርዳኖሴ ዋርይዳ ጌላ ዋርኮ ካር ዛር ዴንዲ ቤትባራ ሄላንዳኣና ቲቁ ዛገ ዛፑዋቴ» ሂዚ ጌይ ዴኬኔ፤ ዬያር ዔፕሬኤማ ዓሳ ዋላ ዔኤሊ ዔኪ ዮርዳኖሴ ዋርና ዒኣካ ጌላ ዋርናኮ ካር ካር ዴንዲ ቤትባራ ሄላንዳኣና ቲቁ ዔቁኔ። 25 ዒማና ዔያታ ገሬቤና ዜዔቤ ጌይንጋ ላምፖ ሚዲያም ዓሶኮ ሱኡጌሰኬንህ ዴዒ ዔኪ፡ ገሬቤ፡- «ገሬቤ ላሎ» ጌይንጋ ቤዛ፤ ዜዔቤ፡- «ዜዔቤኮ ዋይና ጩኡጳ ቤዛ» ጌይንጋ ቤዛ ዋዴኔ። ዬካፓ ዔያታ ሃንጎ ሚዲያም ዓሶ ዴውሴ፡ ገሬቤና ዜዔቤናኮ ቶኦኮ ቲቁ ጌዲዎንም ዔኪ ሙኬኔ፤ ዒማና ጌዲዎን ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓሳ ኬሰካ ዛላ ዓኣኔ።

8

ሚዲያም ዓሶኮ ጋፒንህ ባሻንጉፖ

1 ዬካፓ ዔፕሬኤማ ዓሳ ጌዲዎን ኮራ፡- «ኔኤኒ ሚዲያም ዓሶ ጸላኒ ዴንደፖ ኩና ዓይጋ ዔኤሊባኣይ? ዋይታዛ ኔ ዬያይዴይ?» ጌይ ዒናፓ ዳጋዲ ጸኡጮኔ።

2 ዒዚ ዔያቶም ማሃፖ፡- «ታ ማዴ ባኮና ዒንህ ማዴህና ዋላ ካንህ ዛጎዛ ታኣኒ ዔኤቢባኣ ባኣዚ ማዓኔ፤ ታ ዓሳ ቢያህ ማዴ ባኮይዲፓ ዔፕሬኤማ ዓሳ፡ ዒንህ

ማዳ ዳኮ ባካ ባሻያኩ። ይይያ፡- ዓፕሬኤሜ ዋይኖኮ ቃኦሎሞ ማንጻህህ ዓብዔዜሬ ካዎ ማንጻ ዋይናፓ ባሽኔ ገይህኩ። 3 ዲንህህ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንህህ ማኦዳም ለምዎ ሚዲያሚ ዓሶ ሱኡጎ የሬቤና ዜዔቤና ዋዳኔ፤ ዓካሪ ታኣኒ ዬያጉዴያ ዓይጎ ማዳ ባኣዚ ዓኣይ?» ጋዓዛ፡ ዳጋ ዔያቶኮ ማዔኔ።

4 ዲማና ገዲዎንጎታ ዲዛና ዋላ ዓኣ ሃይሃ ጻኤቶ ዓሶጎታ የርዳናሴ ዋር ሙኪ ፒንቄኔ፤ ዋዚ ዔያታ ላቤያ ማዔቲያ ሞርኮ ዳውሲያ ሃሽባኣሴ። 5 ዬካፓ ሱኡጎ ካታሞ ዔያታ ሄሌኔ፤ ገዲዎኔ ዬኖ ካታሞ ዓሶ ኮራ፡- «ታ ዓሶሞ ካህ ዲንጉዋቲራ፤ ዔያታ ሚርጌ ላቤኔ፤ ታኣኒ ሃህ፡- ዜባሄና ፃልሙናዔ ገይንጎታ ሚዲያሚ ዓሶ ካኣቶንህ ዳውሳኔ» ገዔኔ።

6 ሱኡጎ ካታሞ ሱኡጋ ጋዓንጉ፡- «ኔኤኮ ፖኦሊሶም ካህ ኑ ዲንጋህ ዓይጎርዳይ? ኔኤኒ ዜባሄና ፃልሙናዔና ዓርቁባኣንጉሞ» ገዔኔ።

7 ገዲዎኔ ዔያቶሞ፡- «ቃራኩ! ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ማኦዳም ዜባሄና ፃልሙናዔና ታ ባሽሰካፓ ዳውሎ ዓንገያና፤ ሃህ ጋውዲና ታ ዲንህህ ጳርቃንዳኔ!» ገዔኔ። 8 ዬካፓ ገዲዎኔ ዴንዳዎ ዲኢካ ናንገ ዓሶ ኮይላ ዲማ ገይ ያኦጩኔ፤ ሃህ ዬና ዓሳኣ ዲማ ገይ ዲዛም ማህኔ። 9 ዬያር ገዲዎኔ ዔያቶ ኮይላ፡- «የሎና ታኣኒ ባሽ ኮሺ ማዓንዳኔ፤ ዲማና ታኣኒ ዲንህህን ሃያ ካታሞ ኬኤሎ ዲያኮ ዴጌ፡ ዴይ ካፖ ካፖ ቤዘ ደይሳንዳኔ» ገዔኔ።

10 ዲማና ዜባሄና ፃልሙናዔና ታጾ ደንጎ ሺያ ያልዚ ዓሰና ዋላ ቃርቆሬ ገይንጎታ ቤዘ ዓኣኔ፤ ዬና ያሎ ዓሳ ዓባ ኬሰካ ዛሎ ፖኦሊሶይዳፓ ደኦሪንጉ ኬሰኩ፡ ጻኤታና ለማታሚ ሺያ ዓሰዳፓ ሃይቁዎዎ ዓቲ ዓሶኩ። 11 ዬያር ገዲዎኔ ዓሰ ናንጉዋ ዳውሎ ጎይያና ገዲኖባሄና ዮግቤሃ ገይንጎታ ቤዘኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ሙካዎ ዬይ ያሎ ዓሳ ዔሪባኣንጉ ዔያቶይዳ ያልዚ ቡሉኔ። 12 ዲማና ለምዎ ሚዲያሚ ካኣቶንህ፡- ዜባሄና ፃልሙናዔና ጳሽኩኔ፤ ጋዓንጉ ገዲዎኔ ዔያቶ ዳውሲ ዓርቄኔ፤ ዔያቶኮ ያላ ዓሳኣ ዲቃቲ ካራ ባይዛንዳጉዲ ዲ ማዳኔ።

13 ዲዮዓሴ ናኣዚ ገዲዎኔ ሄሬሴ ገሚርና ገይ ያላፓ ማዓ ዴንዲቤቃ፡ 14 ሱኡጎ ዓሰ ማዔያ፡ ፔቲ ዴጌሰኬያ ዓርቁ ያኦጩኔ፤ ዬይ ዴጌህ ሱኡጎ ካታሞ ዓሶኮ ሱኡጎና ካታሞኮ ጨዎ ማዔ፡ ለንካይታሚ ለንካይ ዓሰኮ ሱንዎ ፃኣፒ ዲዛም ዲንጌኔ። 15 ዬካፓ ገዲዎኔ ሱኡጎ ዓሶ ኮይላ ሙኪ፡- « ዜባሄና ፃልሙናዔና ሃጌ ኔ ዓርቁባኣሴ፤ ሂዳዎ ሃህ ናዮና ላቤ፡ ኔኤኮ ፖኦሊሶም ካህ ኑ ዓይጎር ዲንጋንዳይ?» ገይ ታና ዲንህህ ቦሂ ሚኢጩኔ፤ ሃህ ሃይሾ! ዜባሄና ፃልሙናዔና» ገዔሰካፓ፡ 16 ዳውሎ ዓንገያና ጋውዳና ዔኪ ሱኡኮቲ ዓሶ ሱኡጎ ጳርቄኔ። 17 ሃህ ጳኢኒዔኤሌ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲያ ዴጌህ፡ ዴይ ካፖ ካፖ ቤዘ ደይሴኔ፤ ካታሞይዳ ናንገ ዓቲንቆሞ ቢያ ዋዳኔ። 18 ዬካፓ ገዲዎኔ፡- «ታኣቦኦሬይዳ ዲንህህ ዋዳ ዓሳ ዋዚጉዴ ዓሰዳይ?» ገዲ ዜባሄና ፃልሙናዔና ኮይላ ያኦጩኔ።

ዔያታ ማሃዮ፡- «ኔ ጉዴያኩ፤ ዔያታ ፔቲ ፔቲህ ካኣቲ ናይ ማላኔ» ገዔኔ።

19 ገዲዎኔ ዲማና፡- «ዔያታ ታ ዲንዶ ናይ ማዔያ ታኣኮ ጌርሰንህኩ፤ ዲንህህ ዋንዴ ዔያቶ ዋዳባኣታቲ ታኣኒያ ዲንህህ ዋዳዎ ሃሻኒ ጎኔና ጫኦቃንዳያታንጉኩ» ገዔኔ። 20 ዬካፓ ገዲዎኔ ፔኤኮ ቶይዶ ናዓህ ዬቲሬም፡- «ዔኤዛይ! ዔቁ ሃኖ ዓሶ ዋዳ!» ገይ ዓይህዛ፡ ናዓህ

ጋዓንጉ ፔኤኮ ጩንቸ ዓፓር ቱገባኣሴ፤ ዲ ናይታህር ዲጊጩ ሃሽኔ።

21 ዲማና ዜባሄንጎታ ፃልሙናዔንጎታ ገዲዎኔ ኮይላ፡- «ዔኤዛኔ ኑና ኔኤር ዋዳቲራ፤ ዓቲንቁ ማዳ ማዳኒ ዓቲንቁ ኮይሳያቲ!» ጋዓዛ፡ ገዲዎኔ ዔያቶ ዋዳ ዔያቶ ጋኣላህኮ ሆላ ማይሶና ፓልማህ ጉቤ ዔኬኔ።

22 ዬያይዴሰካፓ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ገዲዎኔ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ሚዲያሚ ዓሰይዳፓ ኑና ዓውሴህር ኔናጎታ ኔ ናኣቶንጎታ ዬያጉዲ ናኣቶኮ ናኣታ ኑኡኮ ሱኡጌ ማዎንጎ» ገዔኔ።

23 ገዲዎኔ ዲማና፡- «ታና ማዔቲያ ታ ናኣታ ዲንህህ ኑ ሱኡጌ ማዓዓ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤር ዲንህህ ሱኡጋህኩ» ዔያቶም ገዔኔ። 24 ሃህ ዲዚ፡- «ታ ዲንህህ ፔቲ ባኣዚ ሺኢቃኔ፤ ዬና ዓይጎዳይ ገዔቲ ዲንህህ ፔቲ ፔቲህ ዲዒ ዔኬ ዋዮ ዋርቆ ዲንጎንዳጉዲኩ» ገዔኔ፤ ዔያታ ቢያህ ዲሰማዔኤሌ ዓሰ ማዔህር ዋይዚዳ ዋርቁ ዓኣሃያኩ።

25 ዴር ማሃዮ፡- «ቃራኩ ኑ ዲንጎንዳኔ» ገዒ፡ ሳይይዳ ዓፒላ ሂኢሃዎ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዔኬ ዋዮ ዋርቆ ዲኢካ ገህኔ።

26 ገዲዎኔ ዔያቶይዳፓ ዔኬ ዋዮ ዋርቆኮ ዴኤሁማ ለማታሚ ኪሎ ማዓያኩ፤ ዬይ ሚሌ ፓልማህ ገይያ፡- ባቃና ማይንቶ ቁንቶንጎታ ሚዲያሚ ካኣታ ማይንጎታ ሚዛጾ ማኦህንጎታ፤ ዬያጉዲ ዔያቶኮ ጋኣላህ ሆላ ዓኣ ፓልማህ ቃሱዎንጉኩ። 27 ገዲዎኔ ዬያ ዋርቆና ካኣሽኮ ባኣዚ ኮሺ ዲ ሾይንጉ ካታሞ፡ ያፕራይዳ ገህኔ፤ ዬያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃሽ ዬያ ካኣሽኪህ ዓርቄኔ፤ ዬይ ባካ ገዲዎኔና ዲዛኮ ማኣር ዓሰናም ዳቢሻ ፒር ማዔኔ።

28 ዬያይዲ ሚዲያሚ ዓሶ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባሽኔ፤ ለሚ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዔያታ ሂርጊሻያ ማዒባኣሴ፤ ገዲዎኔ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዓጩላ ያይዲታሚ ለዔ ጉቤ ኮሺ ናንጌኔ።

ገዲዎኔኮ ሃይቦ

29 ዲዮዓሴ ናኣዚ ገዲዎኔ፡- ዲ ሾይንጉ ቤዘ ዴንዲ ዲኢካ ናንጌኔ፤ 30 ሚርጌ ላኣሊ ዲ ዔኬያታህር ለንካይታሚ ዓቲንቁ ናይ ዲዛኮ ዓኣኔ፤ 31 ሃህ ሴኬሜይዳ ናንጋ፡ ገንህ ላኣሊሰኬና ዓቲንቁ ናይ ሾዔም ዲዚ ዬያኮ ሱንዎ ዓቤሜሌኬ ገይ ገህኔ። 32 ዲዮዓሴ ናኣዚ ገዲዎኔ ሚርጌ ናንገ ጋርቶ ሃይቁ፡ ዓዴ ዴኡቲ ቤዘ ዴኡቲኔ፤ ዬይ ዴኡፓ ዓቤዔዜሬ ቶኦኮ ካታሞ ማዔ፡ ያፕራይዳ ዓኣኔ።

33 ገዲዎኔ ሃይቁሰካፓ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ለሚ ገንህ ጎዳም ጉሙርቁንጉቲዎ ሃሽ፡ ቤዓሌ ገይንጎታ ሚሌ ያኦዘ ካኣሽኬኔ፤ ባዓልቤሪቲ ገይንጎታ ባኮዋ ፔ ያኦሲ ማሃ ዘጌኔ። 34 ዲሰራዔኤሌ ናኣታ ዔያቶ ኮይላ ዓኣ ሞርኮይዳፓ ቢያ ዔያቶ ዓውሴ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኦዘህ ዋሌኔ። 35 ገዲዎኔ ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ማዳ ኮዮ ባኮ ቢያ ጳቂሁዋያ ዔያታ ማዔህር ገዲዎኔ ማኣር ዓሰም ዔያታ ማሃ ኮሺ ማዳ ባኣዚ ባኣሴ።

9

ዓቤሚሌኬ

1 ገዲዎኔ ናኣዚ ዓቤሚሌኬ ዲንዶ ዲገና ዲዛኮ ናንጋ፡ ሴኬሜ ካታሞ ዴንዲ ዲንዶ ዲገናም ቢያ፡- 2 «ሴኬሜ ዓሰም ሂዚ ጎቡዋቲ፤ ገዲዎኔኮ ለንካይታሞ ናኣታ ዲንህህ ዋይህቲ ቃራሞ ፔቲ ዓሰ ሌሊ ዋይህቲ ቃራዳይ? ታኣኒ ዲንህህ ማኣሪ ዓሰ ማዔህ ዋሊፖቲ» ገዔኔ። 3 ዲዛኮ

ዲንድ ዲጊና ዲዚ ገሰታያ ማሂ ዬያ ሴኬሜ ዓሰም ከኤዛዛ፤ ሴኬሜ ዓሳ፡- «ዲዚ ኦኡኮ ገርሲ ማዓያኬ» ገዲ ዓቤሜሌኬ ካኦታሳኒ ኮዔኔ። 4 ባዓልቤሪቲ ገይንታ ጸኦዞ ዲያታ ካኦሽካ ማኦሪይዳፓ ለንካይታሚ ሳቂሌ ማዓ ሹቺ ቢራ ዔኪ ዲዛም ዲንጋዛ፤ ዓቤሜሌኬ ዬያ ቢሮና ዓሲ ባኦዚ ማንጻ ማንጻ ሙዓ ዓሲ ሻንቂ ፔ ዓሲ ማሂ ዔኪ ከሰኬኔ። 5 ዩካፓ ዲዚ ፔ ዓዶ ማኦሪ ጾፒራ ዴንዲ ዲዛ ዓዶኮ ለንካይታሚ ሰኦቶ ፔቲ ሹቺዳ ቲቂ ቲቂ ዋዴኔ፤ ጋዓንቲ ገዲዎኔኮ ጋፒንጾ ናዓሂ፤ ዲዮዓታሚ ዓኦሽንቲ ሃይቁዋጾ ቶሊ ዓቲኔ፤ 6 ዩካፓ ሴኬሜና ቤትሚሎናይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ሴኬሜይዳ ዓኦ ካኦከሮ ዳማሶና ሻኦሶ ዴዋ ዴንዲ፤ ዲኦካ ዓቤሜሌኬ ካኦታህኔ።

7 ዲዮዓታሚ ዬያ ዋይዛጾ ገሪዛኔ ዴኮ ዑዖ ከሰኪ ሂዚ ገይ ዲላቲኔ፡- «ዲንህህ ሴኬሜ ዓሳ! ታ ጋዓሂ ዲንህህ ዋይዜቲ ጾኦሲ ዲንህህም ዋይዛንዳኔ። 8 ፔቲ ከሊ ሚህህ ቡኪንቲ ካኦቲ ካኦታሳኒ ዴንዳጾ ዛይቶ ሪሚቶ ሚጾ ኮይላ፡- «ኦኡኮ ካኦቲ ማዔ። ጋዓዛ፤ 9 ዛይቶ ሪሚቶ ሚጾ፡- «ጾኦዞንታ ዓሰንታም ኮይሳያ ማዔ ዛይቶ ታገዳፓ ዓሳ ዓካሂ ሃሺ ሚህህ ታ ካኦቲ ማጾንዳ?» ገዔኔ። 10 ዩካፓ ሚጾ ገንህ ቤሌሴ ሚጾ ኮይላ፡- «ሙኪ ኦኡኮ ካኦቲ ማዔ» ጋዓዛ፤ 11 ቤሌሶ ሚጾ ጋዓንቲ፡- «ኦኦሂ፤ ሃህ ኮሺ ማዔ ዓኦፓ ዓኦፓ ሃሺ ሚህህ ታ ዴንዲ ካኦቲ ማጾንዳ?» ገዔኔ። 12 ገንህ ሃህ ሚጾ ዋይኔ ኮይላ፡- «ሙኪ ኦኡኮ ካኦቲ ማዔ» ጋዓዛ፤ 13 ዋይኔ ጋዓንቲ፡- «ጾኦዞንታ ዓሰንታም ዋዛሳያ ማዔ፤ ዋይኖ ዑኩ ታ ዓኦፓፓ ዓኪ ኮሺህ ሃሺ ሚህህ ታ ዴንዲ ካኦቲ ማጾንዳ?» ገዔኔ። 14 ዩያሮ ሃህ ሚጾ ዓንገሂ ዓኦ ሚህህ ኮይላ፡- «ሙኪ ኦኡኮ ካኦቲ ማዔ» ጋዓዛ፤ 15 ዓንገሊያ ሚጾ፡- «ጎኔ ዲንህህ ታና ካኦታሳኒ ኮዔቲ ሃኒ ዬዒ ታ ሺቦ ዴማ ዴዑዋቲ፤ ዲንህህ ዬያይዲባኦቲ ታኦኮ ዓንገሊያ ካኦፖይዳፓ ታሚ ከሰኪ ሊባናኦሴ ሚጾ ሙዓንዳኔ» ገዔኔ።»

16 ዲዮዓታሚ ቃሲ ከኤዛዞ፡- «ዲንህህ ዓቤሜሌኬ ካኦታህህ ፒዜ፤ ሃህ ኮይሳያ ማዔ ጎይህናዳ? ገዲዎኔ ዲንህህም ማዴ ባኮ ጳቂህ ዲዛ ማኦሪ ዓሰ ዲንህህ ማኦዴያ ማላ? 17 ታኦኮ ዓዴ ዲንህህ ዛሎ ያልቲ፤ ሚዲያሚ ዓሰይዳፓ ዲንህህ ዓውሳኒ ፔ ሽምፓሂ ዲንገያ ማሂ ሃሽህ ማሊ ጳቂህዋቲ፤ 18 ሃኖ ጋዓንቲ ዲንህህ ታ ዓዶ ማኦሪ ዓሰ ዑፃ ሞርኬ ማዒ ዔቂ፤ ለንካይታሚ ሰኦቶ ፔቲ ሹቺዳ ቲቂ ዋዴኔ፤ ዬያ ዲንህህ ማዴህ ታኦኮ ዓዴ ገንፃኦ ማቸፓ ሸዔ፤ ዓቤሜሌኬ ዲንህህን ዲጊኒ ማዒሂርኬ፤ ዲዛ ዲንህህ ሴኬሜይዳ ካኦታህኔ። 19 ዓካሪ ሃኖ ዲንህህ ገዲዎኔና ዲዛኮ ማኦሪ ዓሰናም ማዴ ባካ ፒዜ፤ ሃህ ኮይሳ ጎይህና ማዒያታቲ ዓቤሜሌኬና ዋላ ዋዛዲዋቲ፤ ዲዚያ ዲንህህና ዋላ ዋዛዲንጎ። 20 ያዲ ማዒባኦቲ ዓቤሜሌኬይዳፓ ታሚ ከሰኪ ሴኬሜና ቤትሚሎ ዓሰ ሙዖንጎ፤ ዬያጉዲ ሃህ ሴኬሜና ቤትሚሎናፓ ታሚ ከሰኪ ዓቤሜሌኬ ሙዖንጎ» ገዔኔ። 21 ዲዮዓታሚ ዬያ ገዳሰካፓ ዲዛኮ ገርሲ፤ ዓቤሜሌኬ ዲዚ ዲጊጩሂር ቤዔሬ ዴንዲ ዲኦካ ናንገኔ።

22 ዓቤሜሌኬ ዲማና ዲሰራዔኤሌይዳ ሃይሃ ሌዔ ካኦታዴኔ፤ 23 ዩካፓ ጾኦሲ ዓቤሜሌኬና ሴኬሜ ዓሰናኮ ባኦኮ ፑርታ ዓያና ዳኬኔ፤ ዬያሮ ሴኬሜ ዓሳ ዓቤሜሌኬም ጉሙርቂንቲዋኦያ ማዒኔ። 24 ጾኦሲ ዬያይዲሂ ዓቤሜሌኬ ፔኤኮ ለንካይታሚ ገርሲንህህ ዋዴሂር፤ ሃህ ዬያቶ ዲዎዳገዳገዳ ዲዛ ዔቂሴ፤ ሴኬሜ ዓሳ ማዴ ገና ማዴ ዛሎሮ ኮዋ ዔካኒኬ። 25 ሴኬሜይዳ ናንጋ ዓሳ ዓቤሜሌኬ ዑፃ ሞርኬ ማዒ ዔቂ ዔያቶ ባኦካፓ ዳካ ዓሲ ዶኦራዖ ዴኮ ዴኮይዳ ካቲሲ ዴይህኔ፤

ዬያይዲ ዬይና ጎይያና ዴንዳ ዓሰ ቢያ ቡሬኔ፤ ዬያ ዓቤሜሌኬ ዋይዜኔ። 26 ዩካፓ ዔቤዴ ናኦዚ፤ ጋዓሌ ፔኤኮ ገርሲንህህና ዋላ ሴኬሜ ሙካዛ ሴኬሜይዳ ናንጋ ዓሳ ዲዛ ጉሙርቂኔ። 27 ዬያሮ ቢያሂ ዋይኖ ቲኮ ጎኩ ጎኩ ዴንዲ ዋይኖ ማንጻ ዔኪ ዑሺ ኮሻጾ ዴኤፒ ቦንቾ ከሊ ገሂ ቦንቾኔ፤ ሃህ ዔያታ ካኦሽካ ጾኦዞ ማኦሪያ ዴንዲ ሙዖ ሙዒ ዑኩዋ ዑሽኪ ዑሽኪ ዓቤሜሌኬ ጫሽኬኔ። 28 ዲማና ዲዮቤዴ ናኦዚ፤ ጋዓሌ፡- «ዓቤሜሌኬ ዋይዳይ? ኦኡኒ ሴኬሜ ዓሳ ዲዛ ዴማ ዋርቃሂ ዲይጎርዳይ? ገዲዎኔ ናኦዚንታ ዲዛኮ ፖኦሊሶ ዓይህ ዜቡሬንታ ሃሞሬኮ ዓዶ፤ ሴኬሜም ዓይሌ ማዒ ማዳያቲዋዳ? ዲዛም ኦ ዓይጋ ዓይሂንቲ ዋርቃይ? ዬያይዳፓ ዲንህህን ዓዳሂ፤ ሴኬሜ ዓዶ፤ ሃሞሬም ጉሙርቂንታያ ማዑዋቲ። 29 ሃያ ዴር ዋንዴ ታ ዋይህኔ ጎዖቲ! ዓቤሜሌኬ ታ ባይዛንዳንቲኬ፤ ሃህ ታኦኒ፡- «ኦኡኮ ፖኦሊሶ ገኢገሺ ዔኪ ከሲ ታኦና ያልቲ» ጋዓንዲያታንቲኬ» ገዔኔ።

30 ዔቤዴ ናኦዚ፤ ጋዓሌ ገዔሂ ካታሚሎ ዋይህ ዜቡሌ ዋይዛጾ ሚርገና ዳጋዴኔ፤ 31 ዩካፓ ዓረማይዳ ዓኦ ዓቤሜሌኬም ከኤታ ዓሲ ሂዚ ገይ ከኤዛንዳጉዲ ዳኬኔ፡- «ዔቤዴ ናኦዚ፤ ጋዓሌ ፔ ገርሲንህህና ዋላ ሴኬሜ ሙኪ ካታሞ ዓሳ ኔና ዲፃንዳጉዲ ዓሰ ዞሪ ፑርቲሴኔ። 32 ዬያሮ ኔኤና ኔ ዓሰና ዴማ ዔቂፓፓ ቦኦሎይዳ ካቲ ዴዑዋቲ፤ 33 ዚር ጉቲ ዓሳ ያርቃሚ ዔቂ ካታሚሎ ዔሪባኦንቲ ያሎዋቲ፤ ጋዓሌና ዲዛ ዓሰና ዲንህህ ያሳኒ ከሰካዛ ዲንህህም ዴንዳዒንቲ ጎይያ ዛጊ ዔያቶ ዋዲዋቲ።»

34 ዬያሮ ዓቤሜሌኬና ዲዛ ዓሰና ቢያ ዴማ ዔቂ ሴኬሜ ካታሞ ዙላ ያይዶ ቤሲ ፓቂንቲ ዴዔኔ፤ 35 ዩካፓ ዓቤሜሌኬና ዲዛ ዓሰና ዔቤዴ ናኦዚ፤ ጋዓሌ ከሰኪ ካታሚሎኮ ገሎ ካራ ዔቂህ ዛጋጾ ካቲ ዴዔ ቤዛፓ ከሰኬኔ፤ 36 ጋዓሌ ዲማና ዔያቶ ዴንቃያ ዜቡሌ ኮይላ፡- «ዛጊ! ዴቢ ዓሲ ዴካፓ ከዳኔ!» ገዔኔ።

ዜቡሌ ዲዛም፡- «ዬይ ዴኮኮ ሺቦኬ፤ ዓሲቲዋሴ» ገዔኔ።

37 ሃህ ጋዓሌ፡- «ዛጊ! ዴኮ ጎኦባፓ ዓሳ ሊካ ከዳሂ፤ ዛሎ ዓሳ ማርሾ ዓሰ ሻኦኮ ካሮና ሃይሾ ሙካኔ!» ገዔኔ።

38 ዩካፓ ዜቡሌ ዲዛ ኮይላ፡- «ዬይ ቢያ ሄርሽንታ ኔኤኮ ዋኒ ዴንዴይ? «ዓቤሜሌኬ ጎዖሂም ኦ ዓይጋ ማዳይ?» ገይ ጾኦጩሂ ኔናቲዋዳ? ኔ ቦሂ ገሰቲ ሽሬ ዓሳ ሃይሾ፤ ዓካሪ ሂንዳ ከሰኪ ዔያቶ ያሊ» ገዔኔ። 39 ዲማና ጋዓሌ ሴኬሜ ዓሰ ዔኪ ከሰኪ ዓቤሜሌኬ ያሊኔ፤ 40 ዲማና ጋዓሌ ባሽንቲ ጳሽካዛ፤ ዓቤሜሌኬ ዲዛ ዳውሴኔ፤ ዴንዲ ካታሞኮ ገሎ ካሮ ሄላንዳኦና ሚርገ ዓሲ ዴኪንቲኔ፤ 41 ዓቤሜሌኬ ዲማና ዓረማይዳ ናንገኔ፤ ዜቡሌ ጋዓንቲ ጋዓሌና ዲዛኮ ገርሲንህህና ሴኬሜይዳፓ ዳውሲ ዳውሲ ከሴኔ፤ ዬያሮ ዔያታ ዲኦካ ናንጋኒ ዳንዳዒባኦ።

42 ዚር ጉቲሎ ሴኬሜ ዴራ ፔ ጎኩ ጎኩ ዴንዳሂ ዓቤሜሌኬ ዋይዜኔ፤ 43 ዬያሮ ዲዛ ዲዛ ዓሰ ዔኪ ሃይሃ ቤሲ ፓቂ ቦኦሎይዳ ካሮ ካሮ ካቲሴኔ፤ ዬና ዓሳ ሴኬሜ ዓሳ ካታማፓ ከሰካሂ ዴንቃያ ካቲ ቤዛፓ ከሰኪ ዔያቶ ዋዴኔ፤ 44 ዓቤሜሌኬንታ ዲዛና ዋላ ማሂ ፓቆና ዓሰንታ ካታሚሎኮ ገሎ ካሮ ካታኒ ዑካዲ ዴንዲ ገሎ ካራ ዔቂኔ፤ ሃንጎ ላምጾ ቤሲ ፓቂንቲ ዓሳ ቦኦሎይዳ ዔያታ ዴንቂ ዓሰ ያሊ ያሊ ዋዲ ጋፒሴኔ። 45 ዬኖ ከሎ ዔያታ ያሌ ጎይህ ፔኤቂኔ፤ ዓቤሜሌኬ ካታሚሎ ፔ ዴማ ማሂ ዓርቂ ዓሰዋ ቢያ ዋዴኔ፤ ካታሞዋ ዴይሲ ባይዜኔ፤ ዬኖ ሳዔሎይዳ ዲዚ ሶኦጌ ዜርቂ ሃሽኔ።

46 ሴኬሜ ካታሞ ከኤሎ ዲያይዳ ናንጋ ዓሳ ዬያ ዋይዘያ ባዓልቤጌጌ ጌይንታ ያኦዘ ካኦሽኪንታ ማኦርይዳ ዓኣ ዋርዲዮ ጌሌኔ። 47 ዓቤሜሌኬ ዔያታ ዬካ ጌሊ ቡከንቴህ ዋይዘኔ። 48 ዬያር ዒዚ ዒዛ ዓሳና ዋላ ፃልሞኔ ዲኮ ከሰካዖ ሃንጻሌ ማዓንዳ ሚህ ሃርጋና ተቂ ዔኪ ጌኤታ ከዴኔ፤ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሳኣ ዑኩና ዒ ማዳማ ጎይያ ማዳንዳጉዲ ዓይህ። 49 ዬያር ዬይ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሚያ ተቂ ዔኪ ዓቤሜሌኬ ጊንጾ ዴንዳዖ ዬያ ሚያ ዋርዲዮ ቤዘ ሃሊሲ ጌህ ኩሌኔ፤ ዬካፓ ጋራ ዓሳ ዓኣ ጎይህ ዓኣንቴ ታሚ ዓጋዛ፣ ዬያ ዋርዲዮ ጋራ ዓኣ ዓሳ ቢያ ኩዴኔ፤ ዬያ ሃይቁ ዓተንቆንታ ላኦሎንታኮ ፓይዳ ፔቴ ሺያ ማዓያኬ።

50 ዬካፓ ዓቤሜሌኬ ቶቤጃ ዴንዲ ካታሚሎ ማንጊ ዓርቁኔ፤ 51 ዬኖ ካታሚሎይዳ፡- ፔቴ ዴኤፒ፣ ካታሚሎ ዒኢካ ዴዒ ካፖ ሹቹ ከኤሌ ዓኣህሮ ካታሚሎኮ ሱኡጋ ዓተዋዖ ዓተንቆንታ ላኦሎንታ ጳሽኪ ዒኢካ ጌሌሰካፓ ካሮ ዋዳዖ ከኤሎ ዑያ ከሰኬኔ፤ 52 ዓቤሜሌኬ ዬኖ ቤዘሎ ሃላዖ ዒዘይዳ ታሚ ዓጋኒ ካሮ ባንህ ሎዒኔ። 53 ጋዓንቴ ፔቴ ላኦሎከና ዋንህ ቡምባልሲ ቶኦኮ ዒዘኮ ዴኡሴኔ። 54 ዒዚ ዬማና ያልዚ ዓንጋሞ ዔኪ ዓኣ ፔቴ ዴጌሰኬያ ዔኤላዖ፡- «ኔኤኮ ጨንቆ ሳፓርና ታና ዋዳ፤ ላኦሎ ዒዘ ዋዳ፤ ጌይንታኒ ታ ኮዑዋሴ» ጌዒ ዓይህ። ዬያር ዬይ ዴጌህ ዒዘ ዋዳ። 55 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓቤሜሌኬ ሃይቁህ ዛጋዖ ቢያህ ፔ ማኦሪ ማኦሪ ዴንዴኔ።

56 ዓቤሜሌኬ ላንካይታሞ ፔ ጌርሲንህ ዋዳያና ዓደሞ ዓ ማዳ ጌኖ ማዳኮ ኮሞ ያኦሲ ዬያይዲ ማህኔ።

57 ሴኬሜ ዓሳኣ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዛሎ ያኦሲ ዔያቶይዳ ዬያይዲ ማቶ ዓጌኔ፤ ያዲ ማዔም ጌዲዎኔ ናኣኢ፣ ዒኖታሚ ዔያቶ ጋዳንጎዖ ጌዔ ባካ ቢያ ዔያቶ ሃሌኔ።

10

ቶላዔ

1 ዓቤሜሌኬ ሃይቁሰካፓ ዶዶ ጌይንታህኮ ናኣዚ ናይ፣ ፑዓ ናኣዚ፣ ቶላዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓውሳኒ ከሰኬኔ፤ ዒዚ ዩሳኮኦሬ ፃጳፓ ማዓዛ፣ ዒ ናንጋህ ጌሚራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕራኤሜ ዓጮኮ ሻሚሬ ጌይንታ ቤዛኬ። 2 ዒዚ ለማታሚ ሃይህ ለዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይህሰካፓ ሃይቁ ዒኢካ ሻሚሬይዳ ዴኡቴኔ።

ያዒሬ

3 ቶላዔፓ ሃሊሳዖ ጌሌዓዴ ዓሲ ማዔ፣ ያዒሬ ከሰኪ ለማታሚ ላምዖ ለዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይህ። 4 ዒዘኮ ሃይህታሚ ሃሬ ቶጊ ሃንታ ሃይህታሚ ዓተንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዔያቶኮ ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ሃይህታሚ ካታሚ ዓኣኔ፤ ዬንህ ካታሚ ሃኖ ሃላንዳኣና ያዒሬ ጉርዶ ጌይንታኔ። 5 ዬካፓ ያዒሬ ሃይቁ፣ ቃሞኒሜይዳ ዴኡቴኔ።

ዮፕታህ

6 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃህ ጊንህ ባዓኣሌና ዓሰታርቴ ጌይንታ ሜሌ ያኦዘ፤ ዬያጉዲ ሶኦሪያ፣ ሲዶና፣ ሞዓኣቤ፣ ዓሞኦኔንታ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳንታ ካኦሽካ ያኦዘ ካኦሽኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህባኣ ባኣዚ ማዲ ዳቢንቴኔ፤ ዒዘ ካኦሽኪዎ ዔያታ ሃሼኔ፤ 7 ዬያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዑፃ ዳጋዲ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳና ዓሞኦኔ ዓሳና ያሊ ዔያቶ ዓርቃንዳጉዲ ዓኣህ ዒንጌኔ። 8 ዓሞኦኔ ዓሳና ፒሊሰጻኤሜ ዓሳና ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ከሰካ ዛላ ዓኣ ዓሞራ ዓሳ ዓጮኮ ጌሌዓዴይዳ ናንጋ፣ ዒሰራዔኤሌ

ዓሳ ታጳ ሳሊ ለዔ ሜታሲ ፔዴማ ዋይህኔ። 9 ዓሞኦኔ ዓሳ ዩሁዳ ፃጳንታ ቢኢኒያሜ ፃጳንታ ዔፕራኤሜ ፃጳዎ ያላኒ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁህሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዋኦቶንዶ ካራ ባይዚ ሜታዴኔ።

10 ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፡- «ኔና፣ ኑ ያኦዘህ ኑ ሃሺ ባዓኣሌ ጌይንታ ሜሌ ያኦዘ ካኦሽኪዎና ኑ ዳቤኔ» ጌዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህ ዒላቴኔ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሚና ዔያቶም፡- «ጊብጃ፣ ዓሞራ፣ ዓሞኦኔ፣ ፒሊሰጻኤሜ፣ 12 ሲዶና፣ ዓማሌቁንታ ማኦዖ ዓሳንታ ሃያኮ ቤርታ ፔ ዴማ ማህ ዒንህ ሜታሲ ዋይህ ዋዶና ዒንህ ታ ባንህ ዒላቴም ታኣኒ ዒንህ ዔያቶ ኩጫፓ ዓውሲባኣዓዳ? 13 ዒንህ ጋዓንቴ ሃኖ ሃላንዳኣና ታና ሃሺ ሜሌ ያኦዘዎ ዚጋኔ፤ ዬያር ታ ዒንህ ማይ ላሚ ማኦዳዓኬ፤ 14 ዓኣዲዋቴ፣ ዒንህ ናሽኬ ያኦዘ ባንህ ዒላቴዋቴ፤ ሜታህ ዒንህ ሃላ ዋዶና ሂንዳ ዔያታ ዒንህ ዓውሶንጎ» ጌዒኔ።

15 ዒሚና ዒሰራዔኤሌ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳም፡- «ጎኔ ኑ ዳቤኔ፤ ኔ ናሽኬ ባኣዚ ኑጊዳ ማማዴ፤ ሃኖ ሌሊ ሃዳራ ኑና ዓውሴ» ጌዒኔ። 16 ዬካፓ ዔያታ ሜሌ ካኦሽካ ያኦዘ ባይዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኬኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሜታዳ ሜቶ ዛጊ ጊባኒ ዳንዳዒባኣሴ።

17 ዬካፓ ዓሞኦኔ ዓሳኮ ያሎ ዓሳ ያሎር ጌዒ ጌሌዓዴይዳ ሙኪ ዴንኬኔ፤ ሃህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኣ ፔቴይዳ ቡኪ ጌሌዓዴኮ ሚጸጸ ጌይንታ ቤዛ ዴንኬኔ፤ 18 ጌሌዓዴይዳ ዓኣ ዴርንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጎንታ ቢያ፡- «ዓሞኦኔ ዓሳ ኑ ያላ ዋዶና ኑኡኮ ሱኡጌ ማዒ ኑና ያሊሳንዳህ ያናዴይ? ዬያይዲ ኑና ዔኪ ከሰኪ ያሊሴ ዓህ ጌሌዓዴይዳ ናንጋ ዓሳኮ ቢያ ሱኡጌ ማዓንዳኔ» ጌይ ዋላ ጌሰቴኔ።

11

1 ጌሌዓዴ ዜርህ ማዔያ ዮፕታኣህ ጎሮህ ዓኒባኣ፣ ፔቴ ዘኦሰካ ኮኦማ ላኦሎከና ሸዔያ ያልዘናኣ ዔርቴ ዓሲኬ፤ ዒዘኮ ዓዴ ጌሌዓዴ ጌይንታኔ። 2 ዒዘኮ ዓዴ፣ ጌሌዓዴ ቤርታ ላኦሊ ዔኪ ሸዔ ሜሌ ዓተንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዔያታ ዲጮሰካፓ ዔያቶኮ ጌርሲ ዮፕታኣህ ኮይላ፡- «ኔኤኮ ዒንዳ ሜሌታህሮ ኑ ዓዶ ባኮይዳፓ ፔቴ ባኣዚታዖ ኔ ዳካላንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዒ ማኦራፓ ከሲ ዒዘ ዔያታ ዳኬያኬ። 3 ዮፕታኣህ ዒሚና ጌርሲንህፓ ዓኣሽንቴ ዴንዲ ያኦቤ ጌይንታ ዓጪዳ ናንጌኔ፤ ዒኢካ ዒዚ ዓሲ ባኣዚ ማንጻ ሙዓ፣ ዳካ ዓሲ ፔ ኮይላ ቡኩሲ ዔኪ ሃንታኔ።

4 ዳካ ዴዔሰካፓ ዓሞኦኔ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያላኒ ዔቁኔ። 5 ዬያር ጌሌዓዴ ዓሳኮ ሱኡጋ ያኦቤይዳፓ ዮፕታኣህ ማህ ዔኪ ሙካኒ ዴንዳዖ፡- 6 ዮፕታኣህ ኮይላ፣ «ዓሞኦኔ ዓሳ ኑ ያላንዳጉዲ ሙኪ ሱኡጌ ማዒ ኑና ያሊሴ» ጌዒኔ።

7 ዮፕታኣህ ጋዓንቴ፡- «ታና ዒዳ፣ ታ ዓዶ ማኦራፓ ታና ዳውሴ ዓሳ ዒንህቱዋዓዳ? ዓካሪ ዒንህ ሜታህ ሃላዘ ዓይጋ ታ ኮይላ ሙኬዖ» ጌዒኔ።

8 ዔያታ ዮፕታኣህም፡- «ሃህ ኑ ማይ ኔ ባንህ ማዔኔ፤ ኑኡና ዋላ ኔ ከሰኪ ዓሞኦኔ ዓሳ ያላንዳጉዲ፤ ሃህ ጌሌዓዴ ዓሳኮዋ ቢያ ኔ ሱኡጌ ማዓንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ» ጌዒኔ።

9 ዮፕታኣህ ጌሌዓዴ ጨሞ ኮይላ፡- «ማኦሪ ዒንህ ታና ማህ ዔኪ ዴንዳሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሞኦኔ ዓሳ ታና ባሺሲሴቴ ዒንህ ታና ሱኡጌ ማሃንዳያቱዋዳ?» ጌዒኔ።

10 ዔያታ ማሃዖ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑኡኮ ማርካኬ፤ ኔ ጌዔህ ጎይያ ኑ ማዳንዳኔ» ጌዒኔ። 11 ዬያር ዮፕታኣህ

ጌሌዓዴ ዓሶ ሱኡጎና ዋላ ዴንዴ። ዓማና ዴራ ዔያቶ ዋይሃንዳ ሱኡጎ ማሃ ዒዛ ድኦሬ፤ የጥታኣሃያ ማደጃይዳ ይያ ዔኤዒ ዔኬያ ማዒያ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ፔጋሲ ዔርዘ።

12 ዩካፓ የጥታኣሃ ዓሞኣኔ ካኣቲም፡- «ኔ ኩኩና ዋላ ፑርቲሃ ዓይጎርዳይ? ዓጮ ኩኩኮ ኔ ዓርቃኒ ጌሌሃያኣ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ያኦጫንዳጉዲ ኪኢታ ዓሲ ዳኬ።

13 የጥታኣሃ ዳኬ ኪኢቶ ዓሶም ዓሞኣኔ ዓጮ ካኣቲ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገብጻ ዓጫፓ ኬሰካ? ዓርኖኦኔ ዋራፓ ዴንዲ ያኣቦቄ ዋር ሄላንዳኣና ዓኣ ታ ዓጮንታ የርዳኖሴ ዋርዋ ዔኬ፤ ሃሂ ጋዓንቴ ኮሺና ዒንሂ ዬያ ታኣም ማሃንዳያ ኮይሳ።» ጌዔ።

14 ዬያር የጥታኣሃ ኪኢቶ ዓሶ ገንሃ ዓሞኣኔ ካኣቲ ኮይላ፡ 15 ሂዚ ጌይ ኬኤዛንዳጉዲ ዳኬ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሞዓኣቤኮ ማም ዓሞኣኔኮ ዓጪ ዔኪባኣሴ፤ 16 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገብጻፓ ኬሰካ? ዓሳ ናንጉዋ ደውሎ ገዴና ጌዒ ዘቄ ባዘ ሄሌ፤ ዬይና ጋዓ ሃሃ ቃይሴ ዴንዴ፤ 17 ዩካፓ ዔዶኦሚ ዓጮይዴና ዳካንዳጉዲ ዔዶኦሚ ካኣቲ ኮራ ያኦጫም ኪኢታ ዓሲ ዔያታ ዳኬ፤ ጋዓንቴ ዔዶኦሚ ዓጮ ካኣቲ ዔያታ ዬይና ዓኣዳንዳጉዲ ኮዒባኣሴ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዔያታ ሞዓኣቤ ካኣቲ ኮይላኣ ዒዘ ጎይያ ያኦጫም ዬይያ ፔ ዓጮና ዴንዲዋጉዲ ዔያቶ ላኣኬ፤ ዬያር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቃዴሴይዳ ዴዔ፤ 18 ሃሃ ዩካፓ ዔያታ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ገዴና ጌዒ ዔዶኦሚና ሞዓኣቤ ዓጮናኮ ዙሎ ሺሪ ሞዓኣቤ ዓጮኮ ዓባ ኬሰካ ዛላ፤ ሃሃ ዓርኖኦኔ ዋርኮ ሱካ ዓኣ ቤዛ ሙኪ ዲንኪ ዴዔ፤ ጋዓንቴ ዓርኖኦኔ ዋራ ሞዓኣቤ ዓሶኮ ዘጳ ማዔሂር ዬይያዴና ዔያታ ፐንቁባኣሴ። 19 ዬያጉዲ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃሴባኣይዳ ዴዒ ዋይሃ፡ ዓሞራ ዓሶ ካኣቲ፡ ሲሆኔም ዒዘ ዓጮይዴና ዳካንዳጉዲ ያኦጫም ኪኢታ ዓሲ ዳኬ፤

20 ዓማና ሲሆኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዘ ዓጮይዴና ዴንዳንዳጉዲ ኮዒባኣሴ፤ ሃሃ ዒዚ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ቡኩሲ ያሃፃ ዔኪ ሙኪ ዲንኪሲ ዴይሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያሌ። 21 ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዘኮ ፖኦሊሶ ባሻንዳጉዲ ማሄ። ዬይያዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፡- ዒኢካ ናንገ ዓሞራ ዓሶ ዓጮ ቢያ ፔ ዓጪ ማሃ ዔኬ፤ 22 ዳኦሎ ዘሎና ዓርኖኦኔ ዋራፓ ዓርቃፖ ኬዶ ዘሎና ዴንዲ ያኣቦቄ ዋር ሄላንዳኣና፤ ዬያጉዲ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ቦኦሎ ጉራፓ ዔቃፖ ዓባ ጌላ ዘሎና የርዳኖሴ ዋር ሄላንዳኣና ዓኣ ዓሞራ ዓሶ ዓጮ ጉቤ ዓርቄ፤ 23 ዬያር ፔ ዴር ዒሰራዔኤሌ ዓሶር ጌዒ ዓሞራ ዓሶ ደውሲ ኬሴሂ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሂኬ፡ ዒ ፔኤር ዬያ ማዴ፤ ሂዳፖ ሃሂ ኔ ዬያ ማሃ ዔካኒ ማላ? 24 ኔኤ፡- ኔ ያኦሲ፡ ኬሞሽ ኔኤም ዒንጌ ዓጮማ ዓርቄ ዘቲ ጌይ ኔ ዴዐ-ዋዳዳ? ኩኢ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኦ ያኣዛሂ ኦም ዒንጌ ዓጮ ዔኪ ናንገንዳ። 25 ኔኤ ከሞዓኣቤ ዓጮ ካኣቲ ያፖራ ናኣዚ ባኣላኣቄይዳፓ ባሻንዳ? ዒዚታፖ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፔቲታፖ ቃዛኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ሃሃ ዒዚ ኩና ያላኒ ጫርቄ ኬሰካባኣሴ። 26 ዬያር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃይሃ ያኤታ ሌዔ ጉቤ ሃሴባኣኔና ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዳ፤ ዓርዔኤራጌታ ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዳ፤ ዬያጉዲ ዓርኖኦኔ ዋር ዓጫ ዓኣ ካታም ቢያ፡ ዔኪ ዒኢካ ናንጌ፤ ሂዳፖ ያዲ ማዒ ናንጌ ዋዶና ዓይጋ ዒንሂ ማሃ ዔኩዋፖ ሃሽይ? 27 ታ ኔኤም ፔቲታፖ ፑርቲሴ ባኣዚ ባኣሴ፤ ታና ያላኒ፡ ሃሃ ፑርታ ማዶ ታኣም ማዳኒ ዔቄሂ ኔናኬ፤ ዬያር

ሃሂ ፑርታሂ ያናታቴያ ዋጋንዳሂ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ዒዚ ሃኖ ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ዓሞኣኔ ዓሶና ባኣካ ዓኣ ጌኤዘ ቲቃሂ ማዓንዳ።» 28 ዓሞኣኔ ዓጮ ካኣቲ ጋዓንቴ የጥታኣሃ ዳኬ፡ ኪኢቶ ዔኤቢኬ ጌይባኣሴ።

29 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ዒማና የጥታኣሃይዳ ኬዴ፤ ዬያር የጥታኣሃ ጌሌዓዴና ሚናኣሴ ዓጮ ጌዴና ጌይ ዴንዴ፤ ዬይና ጌይ ሃሃ ጌሌዓዴይዳ ዓኣ ሚደጳ ዴንዴ፤ ዩካፓ ሃሃ ዓሞኣኔ ዴንዴ። 30 ዒዚ ናንገና ናንገ ጎዳም፡- «ዓሞኣኔ ዓሶ ኔ ታና ባሺሲሴ፤ 31 ታኣኒ ያሎና ባሺ ማኣሪ ማዒ ኮሺና ሙካኣና ማኣራፓ ታና ጎይሃ ዔካኒ ኬሰኬ ዓሶማ ኔኤም ማዓንዳ፤ ዬማ ዓሶማ ኔኤም ሚቺ ዒንጎ ዒንገሂ ማሃ ታ ሹኪ ዒንገንዳ።» ጌይ ናኣቤ።

32 ዩካፓ የጥታኣሃ ዓሞኣኔ ዓሶ ያላኒ ዴንዳዛ ናንገና ናንገ ጎዳ ያሎና ዒዘ ባሺሲሴ። 33 ዓርዔኤራይዳፓ ዓርቃፖ ሚኒቲ ኮይሎይዳ ዓኣ ቤዘ ሄላንዳኣና ጉቤ ለማታሚ ካታማ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዴንዲ ዓኣቤልኬራሚሚ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓሶ ቢያ ዋዲ ባይዘ፤ ዬይያዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሞኣኔ ዓሶ ያሎና ባሺ።

የጥታኣሃ ናዋ

34 የጥታኣሃ ሚደጳይዳ ዓኣ ፔ ማኣሪ ማዒ ሙካኣና ዒዘኮ ናኣ ካራቤ ዔኪ ባዒ ዓይናዲ ዓይናዲ ዒዘ ዔካኒ ጎይሃ ኬሰኬ፤ ዒዘይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ዒዘኮ ዓቲንቄታቴያ ዉዴር ናይያ ባኣሴ። 35 ዒዘ ዒ ዴንቃፖ ያዩ ፔኤኮ ማኣዓሂ ዳርዚ፡- «ታ ናዔሌ ዋኦ! ታና ኔ ዋዴ፤ ዴኤፐ ሜቶይዳ ኔ ታና ዓጌ፤ ናንገና ናንገ ጎዳም ታ ናኣቤሂር ናኣቦ ታ ሃሻኒ ዳንዳዐ-ዋሴ!» ጌዔ።

36 ዒዘ፡- «ዓዴ! ናንገና ናንገ ጎዳም ኔ ናኣቤያ ማዔቲ ዒዚ ኔኤኮ ሞርኮ ዓሞኣኔ ዓሶ ያላ ባሺሂር ታና ኔ ማዳኒ ማሊ ናንገና ናንገ ጎዳም ናኣቤ ባኮ ኩኩንሂ!» ጌዔ።

37 ጋዓንቴ ዓዶ ኮይላ ዒዘ፡- «ታ ኔና ፔቲ ባኣዚ ሸኢቃ፤ ዬና ዓይጎዳይ ጌዔቲ ሃገ ታ ኩሙሂ ዉዴር ናይ ዓኣፖ ሃይቃሂር ታ ላጎና ዋላ ዴኮ ኬሰኪ ሃንቲ ሃንቲ ዬያ ዘሎ ለምፖ ዓገኒ ታ ዒኢካ ዬኤኮም» ጌዔ። 38 ዒዚያ ዒዘ ፔ ላጎና ዋላ ዴኮ ኬሰኪ፡ ለዒ ናይ ዒዘ ሹውዋፖ ዓታሂር ዬኤኬ። 39 ለምፖ ዓገኒኮ ገንፃፓ ዓዶ ማኣሪ ማዒ ዒዘ ሙካዛ፡ ናንገና ናንገ ጎዳም ጫኣቄሂ ዓዴ ዒዘና ኩንሂ፤ ዒዘ ዒማና ኩሙሂ ዉዴር ናይኬ።

ዬማፓ ዓርቃፖ፡ 40 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዉዴር ናኣታ ለዓሌዓ ያይዶ ኬሊ ማዓንዳያ ማኣራፓ ሃኪ ዴንዲ ዴንዲ ጌሌዓዴ ዓሂ፡ የጥታኣሃ ናዋ ዘሎ ማሊ ያዩ ዬኤካሂ ዳምቤ ማዔ።

12

የጥታኣሃና ዔፕራኤሚ ዓሶና

1 ዔፕራኤሚ ዓሳ ያሎም ገኢገንቲ የርዳኖሴ ዋርና ፐንቄ ያፖኔ ሄላፖ የጥታኣሃ ኮይላ፡- «ዓሞኣኔ ዓሶ ያላኒ ኦ ኮይለና ኔ ዴንዳፖ ኦና ኔ ዓይጎር ዔኤሊባኣይ? ሃሂ ኔኤ ኔኤኮ ማኣርይዳ ዓኣንቲ ታሚ ኦ ኔገዳ ዓጋንዳ።!» ጌዔ።

2 የጥታኣሃ ዔያቶ ኮይላ፡- «ታናንታ ታ ዳርንታ ዓሞኣኔ ዓሶ ዓርቄ ኦ ዋሊ ያላኣና ዒንሂ ታ ዔኤሌ፤ ዒንሂ ጋዓንቴ ዬያቶ ዓሶይዳፓ ታና ዓውሲባኣሴ፤ 3 ዒንሂ ታና ማኣዳኒ ኮዒባኣሂ ታ ዴንቄ፡ ታ ሹምፓሂ ሚጪንቲዋፖ ዔያቶ ያላኒ ዘጳና ፐንቄ ታ ዴንዳዛ ናንገና ናንገ ጎዳ ያሎና ዔያቶ ታና ባሺሲሴ። ሂዳፖ ሃሂ ዒንሂ ታና ያላኒ

11:17 11:17 ፓይ. ማፃ 20:14-21። 11:18 11:18 ፓይ. ማፃ 21:4። 11:22 11:22 ፓይ. ማፃ 21:21-24። 11:25 11:25 ፓይ. ማፃ 22:1-6። 11:35 11:35 ፓይ. ማፃ 30:2።

ዓቋሚ ዓይገርዳይ?» ጌዔ። 4 ዩካፓ የፕታኦህ ጌሌዓዳ ዓሶ ቡኩሲ ዔኪ ዳንዲ ዔፕሬኤሜ ዓሶ ያሊ ባሽኔ፤ ዓይገር ጌዔቴ ዔፕሬኤሜ ዓሶ ዔያቶ፡- «ዲንሢ ዔፕሬኤሜና ሚናኦሴ ዓጮናይዳ ናጎጋ ጌሌዓዳ ዓሶ ዔፕሬኤሜ ዓጮ ዓዲ ቤተ ሙኩሳ ሳሲኩ!» ጋዓሢ። 5 ዩያር ዔፕሬኤሜ ዓሶ ቶሎዋጉዲ ጌሌዓዳ ዓሶ የርዳኖሴ ዋርና ፕንቆ ካር ካር ተቁኔ፤ ጌሺ ቶላ፤ ጋዓ ዔፕሬኤሜ ዓጪ ዓሲ ፕንቃጎ ያእጫ ዋዶና ጌሌዓዳ ዓሶ፡- «ኔኤጎ ዔፕሬኤሜ ዓጪ ዓሲዳ?» ጌይ ያእጫ፡- «ዔይዔ» ጌዔ፡፡ 6 ሂንዳ፡- «ሺቦሌቴ» ጌዔ ጋዓ፤ ዩይ ዓሢ «ሺ» ጋዓ ፒዳኦሌሎ ፒዚሲ ዔኤሎዋኦሢ «ሲቦሌቴ» ጋዓ፤ ያዲ ጌዔቴ ዔያታ ዩያ ዓሢ ዔኪ የርዳኖሴ ዋርና ፕንቆ ካርኮ ፔቴዘይዳ ሺኢሺ ዋዎዳ፤ ዩኖና ያይዲታሚ ላምዎ ሺያ ዓሲ ዔፕሬኤሜ ዓሶጋ ሃይቁ።

7 የፕታኦህ ላሆ ለዔ ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዕሰካፓ ሃይቁ፡ ዒዚ ሸይጎቴ ጌሌዓዳኮ ፔቴ ካታማሰከናይዳ ዲኡቴ።

ዒብጻኔጎታ ዔሎኔጎታ ዓብደኔጎታ

8 የፕታኦህፓ ሄሊሳዎ ቤኤቴሌሄሜይዳ ሸይጎቴ፡ ዒብጻኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዕኔ፤ 9 ዒዘኮ ሃይሢታሚ ዓተንቁ ናይና ሃይሢታሚ ወዲር ናይ ዓኦ፤ ዩያ ወዲር ናኦቶ ዒዘ ቶኦኪ ማዒባኦ ዓሲም ዒዚ ዒንጌ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዒዘ ቶኦኪ ማዒባኦ ወዲር ናኦቶ ዔኪ ሙኪ ዒዘኮ ዓተንቆ ናኦቶም ዒንጌ፤ ዒዚ ላንካይ ሌዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዕኔ። 10 ዩካፓ ዒ ሃይቁ ቤኤቴሌሄሜይዳ ዲኡቴ።

11 ዒብጻኔጎታ ሄሊሳዎ ዛብሎኦኔ ፃዲ ማዔ ዔሎኔ ታጸ ሌዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዕ ዋይሢ። 12 ዩካፓ ዒ ሃይቁ፡ ዛብሎኦኔ ዓጮይዳ ዓኦ ዓያሎኔ ዓጫ ዲኡቴ።

13 ዔሎኔጎኦ ሄሊሳዎ ፐርዓቶኔ ዓጪ ሸይጎቴ ማዔ፡ ሄሌሌ ናኦዚ ዓብደኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዕኔ፤ 14 ዓብደኔኮ ላንካይታሚ ሃሪ ቶጊ ሃንታ ያይዲታሚ ዓተንቁ ናይና ሃይሢታሚ ናኦዚ ናይና ዓኦ፤ ዓብደኔ ሳሊ ሌዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዕ ዋይሢ። 15 ዩካፓ ዒ ሃይቁ ጌሜራ ሚርጌ ዓኦ፡ ዓማሌቁ ዓሶ ዓጮ ጋራ ዔፕሬኤሜ ዓጫ ፐርዓቶኔይዳ ዲኡቴ።

13

ሶምሶሜኮ ሸይጎቶ

1 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሃሣ ገንሣ ጎዳም ዋይዘ ዓዲ ፑርታ ማዶ ማዲ ዳቤኔ፤ ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ዔያቶ ያይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ፔዳማ ማሂ ዋይሃንዳጉዲ ዓኦሢ ዒንጌ።

2 ዩኖ ዋዶና ያርዓ ጌይጎታ ካታማይዳ ናንጋ፡ ማኦሃ ጎዎ ፔቴ ዓሲሰኬይ ዓኦ፤ ዒዚ ሸይጎቴሢ ዳኦኔ ፃጸጋኩ፤ ማቻ ዒዘኮ ዘኦኮታሢር ናይ ሸይባኦ። 3 ዒዘም ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ጳዳዎ፡- «ኔኤጎ ዘኦኮኩ፤ ናይ ኔኤኮ ባኦ፤ ጋዓንቴ ሃሢ ኔ ዑኩ ዋይይዳ ጎጲ ዔኪ ዓተንቁ ናይ ሸዓንዳ፤ 4 ዋይና ዑኩ ማዔቴያ ዩያጉዲ ዓይጎዋ ማሣ ዑሺ ኔ ዑሽኩዋጉዲ፤ ያኦሲኮ ዋጋ ላኦጋ ሙኡዚያ ኔ ሙዑዋጉዲ ኔና ዔሬ። 5 ጎኔ ኔ ጎጲ ዔኪ ዓተንቁ ናይ ሸዓንዳ፤ ዩይ ናዓሢ ሸይጎቴማጋ ዓርቃዎ ያኦሲም ዲማዴያ ናዘራ ዓሲ * ማዓንዳሢር ቶኦኮ ዒዘኮ ፔቴታዎ ጉኡሊ፣ ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ኩጫጋ ዓውሳያ ማዒ ከሰካንዳ» ጌዔ።

6 ዩካፓ ላኦሌላ ዳንዲ ፔኤኮ ዓንም፡- «ያኦሲ ዓሲ ማዔ ፔቴ ዓሲሰኬይ ታ ኮይላ ሙኩኔ፤ ዒዘኮ ዓውካራ ያኦሲ ከኢታንቻጉዲ ዒጊቻያኩ፤ ዒዚ ዓንካፓ ሙኩቴያ ታ ዒዘ ያኦጪባኦ፤ ዒዚያ ፔ ሱንዎ ታኦም ከኤዚባኦ፤ 7 ጋዓንቴ ዒዚ፡- «ኔ ጎጲ ዔኪ ዓተንቁ ናይ ሸዓንዳ» ጌይ ታኦም ከኤዚኔ፤ ሃሣ ዒ ከኤዚዎ፡- «ይሮ ሸይጎታንዳ ናዓሢ ሸይጎቴማጋ ዳንዲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኦና ናዘራ ዓሲ ማዒ ያኦሲም ዲማዴያ ማዓንዳሢር ዋይና ዑኩታቴያ ዩያጉዲ ማሣ ዓይጎ ዑሺያ ኔ ዑሽኩዋጉዲ፤ ያኦሲኮ ዋጋ ላኦጋ ሙኡዚያ ሙይ፣ ጌይ ላቴ» ጌዔ።

8 ዒማና ማኦሃ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ናዓሢ ሸይጎታካ ኦ ዋዎዳንዳቴያ ኦም ከኤዚንዳጉዲ ዩያ ኔኤጎ ዳኩ፤ ኔ ዓሢ ሃሣ ኦ ኮይላ ዳኩ» ጌይ ሸኢቁ።

9 ያኦሲ ማኦሃኮ ሸኢጲዎ ዋይዘሢር ያኦሲኮ ከኢታንቻሢ ላሚ ሙኪ ላኦሌሎ ኮይላ ዒዘ ጎሺዳ ዳዒ ዓኦንቴ ጳዳ፤ ዒማና ዒዘኮ ዓን ማኦሃ ዒዘ ኮራ ባኦ፤ 10 ዩያር ዒዘ ዑኩና ጳሽኪ ዓን ኮይላ ዳንዳ፡- «ይይ ቢሪ ታ ኮይላ ሙኩ ዓሢ ሃኖዋ ሃሣ ታኦም ጳዳ፤!» ጌዔ።

11 ዒማና ማኦሃ ዳዒ ቤዘፓ ዔቁ ማቻ ገንዎ ዳንዲ ዓሢ ኮይላ፡- «ታ ማኦሪይንዶና ዋላ ጌሰቴሢ ኔናዳ?» ጌይ ያኦጮ።

ዓሢያ፡- «ሂዮ ታናኩ» ጌዔ።

12 ማኦሃ ሃሣ፡- «ኔ ጌዔ ባካ ጎኔ ማዒ ኩማኦና ሸይጎታንዳ ናዓሢ ዋዘም ናንጋንዳያ ኮይሳይ? ዒዘም ዓይጎ ማዶንዶያ ኮይሳይ?» ጌይ ያኦጮ።

13 ከኢታንቻሢ ማሃዎ፡- «ኔ ማቻ ታ ዒዘም ከኤዚ ባኮ ቢያ ዘገ ማዲ ከንሣንዳያ ኮይሳይ። 14 ዋይና ዓኦንጎና ኮሾ ዑሽ ማዔቴያ ዩያይዳ፣ ገኢሺሾ ሙዋ ባኦዚያ ፔቴታዎ ዒዘ ካኦፓ፣ ዋይኔ ዑሽ ማዔቴያ ዩያጉዲ ሃሣ ማሣ ዑሽያ ዑሽኮ፣ ሃሣ ያኦሲኮ ዋጋ ላኦጋ ሙዎዋ ሙዎ፣ ታ ዒዘም ከኤዚ ባኮ ቢያ ማዲ ዒዘ ከንሣንዳያ ኮይሳይ» ጌዔ።

15 ማኦሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ኮይላ፡- «ፔቴ ዋናይ ታ ኔኤም ሹኪ ገኢሺሻንዳኦና ሃዳራ ዳንዲ፣!» ጋዓዛ፤ 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ፡- «ኔ ታና ሃካ ዳይሢቴያ ሙዎ ታ ኔኤኮ ሙዒንዲዋሴ፤ ኔኤጎ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሚቺ ዒንጎ ዒንገሢ ዒንጋጎ ኮዔቴ ዒዘም ገኢሺሻ ዒንጌ» ጌዔ። ማኦሃ ዒማና ዩይ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ዔሪባኦ።

17 ማኦሃ ሃሣ ዒዘ ኮይላ፡- «ኔ ጌዔ ባካ ጎኔ ማዒ ኩማኦና ኔኤም ኦ ጋላታንዳጉዲ ሱንዎ ኔኤኮ ከኤዚ» ጌዔ።

18 ከኢታንቻሢ ዒዘ ኮይላ፡- «ሱንዎ ኔ ታኦኮ ዔራጎ ኮዓሢ ዓይገርዳይ? ሱንዎ ታኦኮ ዲቃሢ ሄርሺሳኩ» ጌዔ።

19 ዩካፓ ማኦሃ ዋናናዓሢና ሃኦኮ ዒንገሢና ዋላ ዔኪ ላሌ ሹቺዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ቤሲ ማሂ ዒኢካ ሸኢሸኔ፤ ዒማና ማኦሃንታ ማቻንታ ዘጋንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኦዚ ማዴ። 20 ዋዎይ ጌዔቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎና ቤዘፓ ታሚ ሌካ ዔኤቴ ከሰካዎ ማኦሃና ማቻና ዘጋ ጎይሣ ዓኦንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ዩያ ታሞኮ ባኦካ ዋላ ሌካ ጫሪጎጮ ዳንዴ፤ ዒማና ማኦሃና ማቻና ባሊቲና ሳዓ ላሃ። 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ላሚ

* 13:5 13:5 ናዘራ ዓሲ ጌይዎ፡ ያኦሲም ዲማዴያ ጌይሢኩ። 13:5 13:5 ፓይ. ማጻ 6:1-5። 13:18 13:18 ማዚ. ማጻ 32:29።

ዓያቶም ጸዲባኣሴ፤ ዩካፓ ማኑሄ ዩይ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ከኢታጎቻህ ማዕረህ ዓሬሬ።

22 ማኑሄ ማቸ ኮይላ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳኮ ከኢታጎቻኸ ኑ ዛጌህረ ማይ ኑ ሃይቄ፤!» ጌዔ።

23 ጋዓጎቱ ማቸ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ኑና ዎዳኒ ኮዔቴ ኑ ሸኢሹ ማቸ ዒንጌ ዒንጌጎንታ ሃኣኮ ዒንጌጎጎጎ ዓካዓታጎቱከ፤ ሃሃሃ ሃሃ ሳኮ ቢያ ኑም ዳዊ ዩያ ሳኮጎ ኑም ከኤዚንዲዎሴ» ጌዔ።

24 ዩካፓ ለኣሌላ ዓቲንቄ ናይ ሾዒ ሱንጎ «ሶምሶሜ» ጌይ ጌሄ፤ ናዓሂ ዲጩኔ፡ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዒዛ ዓንጃ፤ 25 ዒዚ ጎርዓና ዔሽታጎሌ ጌይንታ ካታሞ ባኣካ ዓኣ ዳኣኔ ጉርዳይዳ ዓኣንጌ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ሙኪ ዒዛ ደዲሺህ ዓርቄ።

14

ሶምሶሜኮ ዔፖ

1 ፔቲ ከሊ ሶምሶሜ ተሚና ዓጮ ከዲ፡ ዒኣካ ፔቲ ፒሊሰጻኤሜ ዓሲ ማዕ ዉዲር ናይሰኩኖ ዳንቄ፤ 2 ዩካፓ ማኣሪ ማዕ ሙካጎ ዓደና ዒንደና ኮይላ፡- «ተሚናይዳ ፔቲ ፒሊሰጻኤሜ ዓሲ ማዕ፡ ዉዲር ናይሰኩኖ ታ ዳንቄ፤ ዩያር ዒዛ ታኣም ማኸሲ ዒንጎታቱ» ጌዔ።

3 ዒዛኮ ዓደና ዒንደና ጋዓጎቱ፡- «ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲጎ ካኣኸ ካሽቲባኣ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ዓጮ ለኣሊ ዔካኒ ኔ ዳንዳሂ ዓይጎርዳይ? ኑ ፃጸ ማዕ ዓሶ ባኣካ ዉዲር ናይ ባይቁምዳ?» ጌይ ዒዛ ጎኦጩ።

ሶምሶሜ ዓደ ኮይላ፡- «ታ ዒዛ ዒናፓ ናሽከህረ ዒዛ ዔኪ ሙኪ ታኣም ዒንጌ» ጌዔ።

4 ሶምሶሜ ዩያይዳንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳሂ ሸዔ ዓሳ ዔሪባኣሴ፤ ዩኖ ዎደና ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፔ ዳማ ማሂ ዎይህሂረ ዔያቶ ባኣካ ሜታ ማኸጎንታጎዳጉዲ ዔሬጎ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ማዳ።

5 ዩካፓ ሶምሶሜ ዒዛኮ ዓደንታ ዒንደንታ ዎላ ቲሚና ከዳ፤ ዒኣካ ዎይ፤ ጎሽ ጌዳና ዔያታ ዳንደንቲ ፔቲ ሃጊ ዔቃ ዓዳ ዘቢ ጉዲ ጉዲ ዒዛይዳ ሙከ፤ 6 ዒማና ሶምሶሜ ዔሪባኣንጌ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ዒዛ ደዲሸም ዘባሂ ዎናናይጉዲ ኩቻ ዓርቄ ሸኣሌ፤ ዩያ ማዳሂ ዒንደና ዓደናም ዒ ከኤዚባኣሴ።

7 ዩካፓ ዒዚ ናዔሎ ኮይላ ዳንዲ ዒዛና ጌሰቴ፤ ዒዛ ዒ ናሽከ፤ 8 ፔ ዓጫ ዳንዲ ዒ ዳካ ኔጋጎ ዒዛ ዔካኒ ጊንህ ቲሚና ዳንዲቤቃ ዒዚ ቤርታ ዎዳ ዘባሂ ዛጋኒ ጎይጎፓ ካኖ ጌሌ፤ ዒማና ሃይቁ ዘባሂኮ ሜጌጎ ጋራ ማሂ ጌሊ ቁንዲ ዔኤሲ ዓኣንጌ ዒዚ ዳንቄ፤ 9 ዩያ ዔኤዘ ዒ ኩቻ ዔኪ ሙይ ሙይ ጎይጎ ዳንደጎ ዓደና ዒንደና ኮይላ ሙከሰካፓ ዔኤዘ ዒንጌም ዓደንህሂ ሙዔ፤ ጋዓጎቱ ሶምሶሜ ዩያ ዔኤዘ ሃይቁ ዘባሂኮ ሜጌጎ ጋራፓ ዔከህሂ ዔያቶም ከኤዚባኣሴ።

10 ዒዛኮ ዓዳ ናዔሎ ማኣሪ ዳንደ፤ ሶምሶሜያኣ ዒኣካ ሙኡዚ ጊኣጊሸ፤ ዩያይዲ ሙጎ ጊኣጊሸጎ ዔፖ ዔካ ዳጌህ ጊኣጊሸ ዳምቤ። 11 ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዒዛ ዳንቃጎ ዒዛና ዎላ ዳዓንዳጎዳጉዲ ሃይህታሚ ጸሾሪ ዒዛ ኮይላ ደኦሪ ዳከ። 12 ዒማና ሶምሶሜ ዔያቶ ኮይላ፡- «ሂንዳ ዒንህሂ ዔሪጎዳቴ ዓኣቲህ ታ ዓኣቶም፤ ዩኖ ዓኣቲግሎኮ ቡሊጎ ለንካዎ ዔፖ ሙጎ ከሎንህዲ ታኣም ዒንህሂ ከኤዘቴ ሃይህታሚ ሚዛጲ ዓፒላ፡ ሃሃ ሃይህታሚ ለኣሚ ለኣሚ ማኣዓንዳ ማኣጎ ታ ዒንህሂም ዒንጎንዳ፤ 13 ቡሊጎ ዒንህሂ ከኤዚባኣቴ ዒንህሂ

ታኣም ሃይህታሚ ሚዛጲ ዓፒሎንታ ለኣሚ ለኣሚ ማኣጎ ማኣዓህንታ ዒንጎንዳ፤» ጌዔ።

ዔያታ ዒዛም፡- «ሂንዳ ዓኣቲጎ ኔኤኮ ከኤዘ፤ ኑ ዎይዘም» ጌዔ።

14 ዒዚ ዔያቶ ኮይላ፡- «ሙዓያይዳፓ ሙኡዚ ጸዳ፤ ደዲፓ ዓኣህሂ ባኣዚ ከሰከ፤» ጌዔ።

ዔያቶም ዩይ ሃይህ ከሊ ሃላንዳኣና ዔርቶ ዒዳ።

15 ዩያር ጎይዳሳ ከሎና ዔያታ ሶምሶሜ ማቸ ኮይላ፡- «ዒ ኔኤኮ ጌሽ ዓኣቲጎኮ ቡሊጎ ኑም ከኤዚሴ፤ ኔ ዩያይዲባኣቴ ኔ ዓደ ማኣርይዳ ታሚ ዓጊ ኔናንታ ኑ ዎላ ሚቻንዳ፤ ሃይሾ፡ ዒንህሂ ለምዓሂ ሙጎር ኑና ዔኤሌህሂ ቡቡራኒከ!» ጌዔ።

16 ያዲ ዔያታ ጌዔህረ ሶምሶሜኮ ማቸ ዒዛ ኮይላ ዩኤኪ ዩኤኪ ሙካጎ፡- «ሃይሾ፡ ኔ ታና ናሽኰታኣሴ! ኔ ታና ዒናፓ ዒፃ፤ ጌይህከ! ዎይቲ ጌዔቴ ታ ዓጮ ናኣቶም ዓኣቲጎ ኔ ዓኣቻጎ ቡሊጎ ኔ ታኣም ከኤዚባኣንጌ» ጌዔ።

ዒዚ ዒዛ ኮይላ፡- «ዎይዘ! ዩያ ታኣኒ ታ ዓደንታ ታ ዒንደንታምታጎ ከኤዚባኣሴ፤ ኔኤም ታና ዓይጌ ከኤዚሳይ?» ጌዔ። 17 ዩያር ዔፖ ሙጎ ከላ ጋፓንዳ ከሎ ሃላንዳኣና ጉቤ ዒዛ ዩኤፒ ሌሊ ዩኤኪ ሚርጌና ሜታሴህረ ለንካሳ ከሎና ዓኣቲጎኮ ቡሊጎ ሶምሶሜ ዒዛም ከኤዘዛ፤ ዒዛ ዩያ ዳንዲ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶም ከኤዘ። 18 ዩያር ለንካሳ ከሎ፡ ዓባ ጌሎታንጌ ካታም ዓሳ ሶምሶሜ ኮይላ ሙከ፡- «ዔኤሲዳፓ ባሽ ዓኣሂ

ዘቢዳፓ ባሽ ደዲ ዓይጌ ዓኣይ?»

ጌዒ ዓኣቲግሎኮ ቡሊጎ ከኤዘ። ዒዚ ዔያቶም፡-

«ታ ማሪሎና ዒንህሂ ጎሽከባኣያታቴ ቡሊጎ ዒንህሂ ዔሪጎዳፓጎከ» ጌዔ።

19 ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ዎልቁ ዒዛም ዒንጋዛ፡ ሶምሶሜ ዓሰቁሎኔ ከዲ ሃይህታሚ ዓሲ ዎዳ፤ ዩያ ዓሶኮ ሚዛጲ ማኣዓሂ ቢያ ጉሲ ዔኪ ሙኪ ዓኣቲጎ ዔሬ ዓሶም ዒንጌ። ዩያር ዒ ሚርጌና ዳጋዲ ፔ ማኣሪ ማዕ ዳንደ፤ 20 ዒዛኮ ማቸላ ዒማና ዒዛኮ ዔፖር ዒዛ ኮይላ ሙከ፡ ዒዛኮ ለጌሰከያም ዒንጎንጌ።

15

1 ዳካ ጌዔሰካፓ ዛርጋሂ ጮኦር ዎዳ ሃላዛ ሶምሶሜ ፔኤኮ ማቸ ዛጋኒ ፔቲ ዎናናይ ዔኪ ዳንዲ ናዔሎኮ ዓደ ኮይላ፡- «ታኣኮ ለኣሌላ ዓኣ ከኤጎ ታ ጌላንዳ፤» ጌዔ።

ዓዳ ጋዓጎቱ ዒዛ ለኣጌ፤ 2 ዒዚ ሶምሶሜም፡- «ኔ ዒዛ ዒዳጎ ታኣም ማሊህረ ኔኤኮ ዔፖር ኔ ኮይላ ሙከ ዓሶፓ ፔቲያም ታ ዒንጌ፤ ያዲ ማዕቲያ ዒዛኮ ጌኤዳ ዒዛፓ ባሽ ሚዛጲያታህረ ጌኤዳ ዔከ» ጌዔ።

3 ሶምሶሜ ዒማና፡- «ማይ ዓካሪ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶይዳ ፑርታ ባኣዚ ታ ማዳቴ ታና ዔኤሲ ጌይፖቴ!» ጌዔ።

4 ዩካፓ ዒ ዳንዲ ሃይህ ጸኤታ ዉኡኮ ከሚ ዓርቄ ለምጎ ለምጎ ማሂ ዐንኮ ዎላ ካንህ ካንህ ቱከ፤ ሃሃ ኩሻ ዔኪ ሙካጎ ዐንኮ ባኣካ ቱከ። 5 ዩያይዳሰካፓ ኩሾ ታሚና ዓይህ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶኮ ጮኦሪንቲባኣ ዛርጋሂ ባኣኮ ዉኡካህ ዳካዛ ጮኦሪ ናቶናህ ሌሊቱዎንጌ ሃጊ ጮኦሪንቲባኣ ዛርጋሂንታ ዛይቶ ሪሚቶ ሚጎንታ ዎይኖዎ ዓይሱዎጎ ታሚ ሙዔ። 6 ዩያር ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ፡- «ሃያ ዓይጎ ዓሲ ማዳይ?» ጌይ ጎኦጩጎ ሶምሶሜታህ ዔሬ፤ ቲሚና ዓጪ ዓሲ ማዕ፡ ዒዛኮ ባይሲ ሶምሶሜኮ ማቸ

ዲዛኮ ዔፖር ሙኩ ዓሲም ዲንገህረ ፒሊሰጻኤም ዓሳ ዳገዲ ዬኖ ላኣሌሎንታ ዓደንታ ታሚና ሚቲኔ።

7 ሰምሶሚ ዓማና፡- «ዲንህረ ሃያይዳኔ፤ ቃራኩ፡ ታኣኒ ሃህ ኮሞ ዔኩዋፖ ሃሻዓኩ!» ገይ ጫኣቄ። 8 ዩካፓ ዲ ኔጉዋፖ ዔያቶ ያሊ ሚርጌ ዓሲ ዋዳኔ፤ ዩያይዳሰካፓ ዳገዲ ዔፃማ ገይንታ ቤሰካ ፔቲ ዳኔ ዔቴይዳ ጌሊ ዳዔኔ።

ሰምሶሚ ፒሊሰጻኤም ዓሳ ያሊ ባሺያ

9 ዩካፓ ፒሊሰጻኤም ዓሳ ዩሁዳይዳ ዳገኪ ዳዓፖ ለሂ ገይንታ ካታሞ ያሊ ዓርቄ፤ 10 ዩያር ዩሁዳ ዓሳ፡- «ኑና ዲንህረ ዓይጎር ያለዎ?» ገይ ዔያቶ ያክጩኔ።

ዔያታ ማሃ፡- «ኑ ሙኩህረ ሰምሶሚ ዓርቄ ቱኪ ዔኪ ኑም ዲ ማዳማ ጎይያ ዲዛኣ ማዳኒኩ» ገይኔ። 11 ያዲ ዔያታ ገይህረ ሃይሃ ሺያ ማዓ ዩሁዳ ዓሲ ዔፃማይዳ ዓሳ ዳኖ ዔቴሎ ዳገዲ ሰምሶሚ ኮይላ፡- «ፒሊሰጻኤም ዓሳ ኑና ዋይሃያታህ ኔ ዔርፍዋዳ? ሂዳፖ ሃይ ኔ ኑም ዓይጎ ባኣዚ ማዳይ?» ገይ ያክጩኔ።

ዲዚ፡- «ታኣኒ ዔያቶም ማዳህረ ዔያታ ታኣም ማዳማ ጎይያኩ» ገይኔ።

12 ዔያታ ዲዛ ኮይላ፡- «ኑ ሃህ ሃይካ ሙኩህረ ኔና ቱኪ ዔኪ ዔያቶም ዲንገኒኩ» ገይኔ።

ሰምሶሚ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዲንህረ ዲንህረ ኑ ኔና ዋዳጎዳዋሴ ገይ ታኣም ጫኣቁዋቲ» ገይኔ።

13 ዔያታ ማሃ፡- «ቃራኩ፤ ኑኣኒ ኔና ሱሲና ቱኪ ዔኪ ዔያቶም ዲዲንገንዳኔ፤ ዋዳጎዳዋሴ» ገይሰካፓ፡ ለምፖ ዓኪ ሱሲና ዲዛ ቱኪ ዲ ዓሳ ዔታፓ ኩሲ ዔኪ ዳገዳኔ።

14 ሰምሶሚ ዔያታ ዔኪ ለሂ ሙካዛ፡ ፒሊሰጻኤም ዓሳ ዋዛና ኮኣሚ ኮኣሚ ዲዛ ኮይላ ሙኩኔ፤ ዲማና ናንገረና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ዲዛ ደዲሻዛ ዲዛኮ ቃሶ ቱኮና ሱዛ ታሚ ሙይ ደኡዛ ፓቲሉጉዲ ደጸ ኬዳ። 15 ዩካፓ ዲዚ ዑኩ ሃይቁ ሃራኮ ባንጋላ ዳንቁ ሂርኪ ገይ ዔካፖ ፔቲ ሺያ ዓሲ ሃር ባንጋሎማና ዋዳኔ።

16 ሰምሶሚ ዲማና፡- «ሃራ ባንጋላና ሺያ ዓሲ ዋዳዮ! ሃያ ሃር ባንጋሎና

ሌሲዳ ሌሲ ኩላዮ!» ገይ ሚርቲኔ።

17 ዩካፓ ዬኖ ሃር ባንጋሎሎ ዲዚ ዠቤኔ፤ ዩያ ዲ ማዳ ቤዜሎኮ ሱጎ፡- «ባንጋላ ገሚራ» ገይንቲኔ።

18 ዲማና ሰምሶሚ ዋኣህ ኮሺ ዳኤቤህረ፡- «ሃያጉዳ ዳኤፒ ባሺህ ኔ ታኣም ዲንገኔ፤ ሂዳፖ ሃህ ዋኣህ ዳኤቤና ሃይቆንዶ? ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲባኣ ዓሶ ኩጫ ሃሃይቆንዶ?» ገይ ናንገረና ናንገ ጎዳ ሺኣቄ። 19 ዩካፓ ናንገረና ናንገ ጎዳ ለሂዳ ፔቲ ላሌ ጳሌም ዲኢፓ ዋኣህ ኬሰኬኔ፤ ዲዚ ዑሽካዛ ሹምፓህረ ዲዛኮ ማዔም ዲ ደዳኔ፤ ዩያር ዬኖ ዋኣጻላ «ዔኤሌህረ ዋኣፖ» ገይንቲኔ፤ ሃኖ ሃላንዳኣና ዩይ ዋኣፃ ለሂዳ ዓኣኔ።

20 ሰምሶሚ ለማታሚ ለዔ ዲሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይህኔ፤ ዩያ ዋደና ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፒሊሰጻኤም ዓሳ ዳማ ዋርቃኔ።

16

ሰምሶሚ ጋኣዛይዳ

1 ፔቲ ኬሊ ሰምሶሚ ፒሊሰጻኤም ዓሲ ካታማ ማዔ፡ ጋኣዛ ጎፆዞ ዳገዲ ዲኢካ ፔቲ ዘኣሰካ ኮኣማ ላኣሊሰኬኖ ዳንቃፖ ዲዛና ዋርቃኒ ዲዘ ኮይላ ጌሌኔ፤ 2 ጋኣዛ ካታሞ ዓሳ ሰምሶሚ ዲኢካ ዓኣህረ ዋይዚ ዬኖ ቤዜሎ ማንጋፖ ካታሚሎኮ ጌሎ ካር ዬኖ ዋንቶ ካፔ ጎይህ ዋርቄኔ፤ ዔያታ ዲማና፡- «ሳዓ ዳገዲ ካራንዳኣና ዲዛ ኑ ዋዳጎዳኔ»

ገይ ማሊ ዬኖ ዋንቶ ዲኢካ ካቲኔ፤ 3 ጋዓንቲ ሰምሶሚ ላኣሌሎና ዋላ ሳፖኮ ገዲሚሺ ሃላንዳኣና ሌሊ ላሂኔ፤ ዩካፓ ዔቁ ካታሚሎ ጌሎ ካር ዋደና ካርንታ ካር ዓይህ ደቆናሂንታ ጋጋርቁ ቁልፖና ባኮንታ ቢያ ቱጌ ጌኤታ ኬዳ ኬብርኣኔኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ገሚር ዔኪ ኬሰኬኔ።

ሰምሶሚ ዳሊላ ጎፆዞና

4 ዩካፓ ሰምሶሚ ሰራቁ ዶኦጮይዳ ናንጋ፡ ዳሊላ ገይንታ ፔቲ ላኣሊሰኬኖ ናሽኬኔ፤ 5 ፒሊሰጻኤም ዓጮ ፓቁ ፓቁ ዋይህ ደንጎ ዓሲ ዲዘ ኮይላ ሙኪ፡- «ሰምሶሚ ገሺ፡ ዩያ ዋልቆ ዲ ዓንካፓ ዳንቁቲያ፤ ሃህ ዋዳ ኑ ዲዛ ዓርቄ ቱኪ፡ ኑ ኩጮ ጋር ጌልዛንዳቲያ ኑም ያክጩኔ ኑ ፔቲ ፔቲህ ኔኤም ታጾ ሃይሃ ኪሎ ዓንገሊ ቢራ ቢራ ዲንገንዳኔ» ገይኔ።

6 ዩያር ዳሊላ ሰምሶሚ ኮይላ፡- «ሃያይዳ ኔና ደዲሻህረ ዓይጎታቲያ ሃደራ ታኣም ኬኤዜ፤ ሃህ ዓሲ ኔና ዋዳ ቱኪ ላቢሳኒ ዳንዳዓቲያ ታኣም ኬኤዜ» ገይኔ።

7 ሰምሶሚ ዲዘም፡- «ላንካይ ዓኪ ሻሺና ታና ቱኮናቲ ሚሌ ዓሲጉዲ ዋልቁባኣያ ታ ማዓንዳኔ» ገይ ኬኤዜኔ።

8 ዩያር ፒሊሰጻኤም ዓሳ ዋይህ ዓሳ ላንካይ ዓኪ ሻሺ ዳሊላም ዔኪ ሙካዛ ዲዛ ሰምሶሚ ቱኬኔ። 9 ዲማና ሚሌ ቆልዓይዳ ዳዒ ካፓ ዓቲንቁ ዓኣህረ ዳሊላ፡- «ሰምሶሚ! ፒሊሰጻኤም ዓሳ ሙኩኔ!» ገይ ዲላታዛ፡ ዲዚ፡- ፓቲሌ ታሚ ሙዒ ደኡዛህጉዲ ሻዦ ዩያ ደኡዜኔ፤ ዩያር ዲዘ ደዲሻህረ ዓይጎታቲያ ዓሳ ዔራኒ ዳንዳዒባኣሴ።

10 ዳሊላ ሰምሶሚ ኮይላ፡- «ሃይሾ ኔ ጎኔ ኬኤዚባኣሴ፡ ታና ጌኬኔ፤ ሂንዳ ዋዳ ኔና ቱኮንዳቲያ ሃደራ ታኣም ኬኤዜቲራ!» ገይኔ።

11 ዲዚ ዲዘም፡- «ዔኤቢ ማዲቦኣ ዓኪ ዋደራና ታና ቱኮናቲ ሚሌ ዓሲጉዲ ዋልቁባኣያ ታ ማዓንዳኔ» ገይኔ።

12 ዩያር ዳሊላ ዲ ገዔ ጎይያ ዓኪ ሱሲ ዔኪ ዲዛ ቱኬኔ፤ ሃህ ሚሌ ቆልዓይዳ ዳዒ ካፓ ዓቲንቁ ዓኣህረ ዲዘ፡- «ሰምሶሚ! ፒሊሰጻኤም ዓሳ ሙኩኔ!» ገይ ዲላታዛ፡ ዲዚ ዲዘኮ ቃሶ ቱኮና ሱዛ ሻሎጉዲ ደኡዜኔ።

13 ገንህ ሃህ ዳሊላ ሰምሶሚ ኮይላ፡- «ሃይሾ ኔ ታና ዔኤዩሴኔ፤ ጎኔ ኔ ታኣም ኬኤዚባኣሴ፤ ሃደራ ዋዳ ኔና ቱኮንዳቲያ ታኣም ኬኤዜቲራ» ገይኔ።

ዲዚ ዲዘም፡- «ታኣኮ ላንካይ ፓቁ ማዦና ቶኣኮ ጋፓኖ ቃጩናና ዋላ ማዦና ፃውናና ሳዓ ኔ ጳርቁ ዓይህቲ ሚሌ ዓሲጉዲ ዋልቁ ባኣያ ታ ማዓንዳኔ» ገይኔ።

14 ዩካፓ ሰምሶሚ ገንዓዛ ዲዘኮ ላንካይ ፓቁ ማዦና ቶኣኮ ጋፓኖ ቃጩናና ዋላ ማዦና ፃውናና ሳዓ ዲዘ ጳርቁ ፃጳ፡- «ሰምሶሚ! ፒሊሰጻኤም ዓሳ ሙኩኔ!» ገይ ዲላቲኔ፤ ዲዚ ጋዓንቲ ገንዓሰካፓ ቶኣኮ ጋፓኖና ማዦና ባኮ ቢያ ቱጌ ዔኪ ዔቁኔ።

15 ዩያር ዲዘ፡- «ዲና ኔኤኮ ታኣናቲዋንቲ ኔ ታና ጉሪ ናሽካኔ» ጋዓኔ! ሃይሾ፡ ሃይህ ማይንቲ ኔ ታና ጌኬኔ፤ ሃይህ ሃላንዳኣና ዩያ ዋልቆ ቢያ ዓንካፓ ኔ ዳንቃቲያ ታኣም ኔ ኬኤዚባኣሴ» ገይኔ። 16 ዩያ ቢያ ኬሊ ዲዘ ጌዒ ጌዒ፡- «ሃያይዳፓ ሃይቆያታቲ ዓይጎ!» ዲዚ ጋዓንዳያ ሃላንዳኣና ሚታሳኔ፤ 17 ጋፓገይያ ዲ፡- «ታ ሸይንቲማፓ ዓርቃፖ ናዘራ ዓሲ ማዒ፡ ያኣሰም ታ ዳማዳያታህረ ቶኣካ ታኣኮ ጉኡሊንቲ ቤቁባኣሴ፤ ቶኣካ ታኣኮ ጉኡሊንቲቲ ዋልቃ ታኣኮ ላቤም ሚሌ ዓሲጉዲ ዋልቁባኣያ ታኣኒ ማዓንዳኔ» ገይ ጎኑም ጋፓ ኬኤዜኔ።

18 ዩካፓ ዳሊላ ዓካሪ ጎኔ ዲ ኬኤዜህረ ዔራ፡- «ጎኔ ታኣም ዲ ኬኤዜህረ ፔቲና ሂንዳ ማዒ ሙኩዋቲ» ገይ ፒሊሰጻኤም ዓሳ ዋይህ ዓሰም ኪኢታ ዳካዛ ዔያታ

ሚኒሽ ዓክ ሙከኔ። 19 ዓማና ዳሊላ ሰምሶሜ ፔኤኮ ጉባዛ ላይህ ሀይላ ለአማሲ ለአማሲ ገንዲሼኔ፤ ዩካፓ ፔቴ ዓሲ ዓኤሌ ላንካይ ፓቂ ማዦና ቶኦኮ ዒዛኮ ጉኡሊሴም ዋልቃ ዒዛይዳፓ ደማዳህረ ዋልቆ ባይዚ ሰምሶሜ ዒዛ ላቢሴኔ፤ 20 ዩካፓ ዒዛ፡- «ሰምሶሜ! ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ሙከኔ!» ጋዓዛ፡ ዒዚ ገንዳሰካፓ ዒቃዎ፡- «ቤርታኦሲ ጎይዎ ማዳንዳኔ» ገዒ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ጎዳ ዒዛይዳፓ ደማዳህረ ዒዚ ዔሪባኦሲ። 21 ዩካፓ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዒዛ ፔ ኩጮ ጋራ ገልዛዎ ለምዎ ዓኣፖ ዒዛኮ ዋቂ ከሲ፡ ጋኣዛ ካታሞ ዔኪ ዳንዲ፡ ካኒ ቢራታና ቱከኔ፤ ዒኢካ ቱከ ቤዛ ዋንህ ዒዛ ዔያታ ዋዲሺሴኔ፤ 22 ዩካፓ ቶኦኮ ጋፓና ዒዛኮ ገንህ ከሰኪህረ ዓርቄ።

ሰምሶሜኮ ሃይቦ

23 ዓማና ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዋይህ ዓሳ፡- «ኦኡኮ ሞርካህ ማዔ ሰምሶሜ ኦ ያኣዛህ፤ ዳኣጎኔ ኦ ኩጮ ጋሮ ገልዜኔ» ገዒ ዋዛዲ ዔያቶ ያኣዛህ ዳኣጎኔም ዳኤፒ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጋኒ ቡከኔ። 24 ዒዛ ዔያታ ዳንቃዎ፡- «ዓጮ ኦኡኮ ባይዚህ

ኦኡኮ ሚርጌ ዓሳ ዋዳ ሞርካህ ኦ ጎዳ ኦም ዓኣህ ዒንጎኔ»

ገዒ ፔ ያኣዛ ዔያታ ጋላቴ። 25 ዔያቶ ዩይ ሚርጌና ዋዛሳዛ፡- «ዓማሊ ኦና ዓሳ ሚኢጪሳንዳጉዲ ሰምሶሜ ኦኡም ዔኤሌ ዔኪ ዩዐቀቴ» ገይ ዔኤሌሲ ዔኪ ዩዔም ዒዚ ዔያቶኮ ቤርታ ሚኢጪሳ ዓማሊ ዓማሌኔ፤ ዓማና ዔያታ ዒዛ ማኣሮኮ ቱርቱር ለምዓህ ባኣካ ዔቁሴኔ። 26 ዓማና ሰምሶሜ ዒዛ ጎቺ ሃንታ ናዓህ ኮይላ፡- «ማኣሮ ሬኤኪ ዓርቄ ቱርቱርንህ ታና ዓይህ፤ ዩያቶ ታ ዓርቄ ዔቃንዳኔ» ገዒ። 27 ዓማና ዩያ ካኣዦ ማኣሮይዳ ሚርጌ ዓቲንቄና ላኣሊና፤ ዩያጉዲ ሃህ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዋይህ ዓሳኣ ዓኣኔ፤ ሃህ ኩቦ ጋራ ዳዒ ሰምሶሜኮ ዓማሎ ዛጋ ሃይህ ሺያ ዓቲንቄና ላኣሊና ዓኣኔ።

28 ዩካፓ ሰምሶሜ፡- «ቢያ ባኮ ማዦ ጎዳህዮ! ሃዳራ ታኣም ማሌ፤ ያኦሲዮ! ሃዳራ ቤርታኣ ዋልቆ ታኣም ኔ ዒንጎም ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዓኣፖ ታኣኮ ከሴህረ ዛሎ ፔቴና ታኣኒ ኮም ዔካንዳጉዲ ታና ማኣዳ!» ገይ ሺኢቃዎ፡ 29 ማኣሮ ሬኤኪ ዓርቄ ዓኣ ለምዎ ሳዘ ቱርቱርንህ ዓርቄ፤ ዓማና ዒዚ ሚዛቆ ኩጮና ፔቴዞ ሻውሎና ባጌሎ ዓርቄ ቱርቱር ባንህ ደጫዎ፡ 30 «ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ታኣና ዋላ ዋዳ!» ገይ ዒላቴኔ፤ ዩያ ገዒሰካፓ ፔኤኮ ዓኣ ዋልቆማ ጋፒሲ ሃዓዛ ማኣሮ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳንታ ዋይህ ዓሳንታ ዐቃ ደዔኔ፤ ዩያሮ ሰምሶሜ ሺምፔና ዓኣዎ ዋዳ ዓሳይዳፓ ዒ ሃይቃኣና ዋዳ ዓሳ ዐሃ ዓኣዳ ባሺ ማዔ።

31 ዩካፓ ዒዛኮ ገርሲንህረና ሃንጎ ማኣሮ ዓሳኣ ቢያ ሙከሊ ሌዞ ዔካዎ ያርዓና ዔሽታዎሌና ሳዛ ዓኣ ዒዛኮ ዓዳ ማኦህ ዳኡቴ ቤዛ ዳኡከኔ፤ ሰምሶሜ ለማታሚ ሌዔ ኩሙህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይህ።

17

ሚካ ኮሺሴ ያኣዘ

1 ሚካ ገይንታ ፔቴ ዓሲሰኬይ ገሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕራኤሜ ዓጫ ናንጋኔ፤ 2 ፔቴ ከሊ ሚካ ዒንዶ ኮይላ፡- «ዓሲ ኔኤኮ ፔቴ ሺያና ፔቴ ጻኤታና ማዓ ዓንገ ቢራ ዉኡቄኔ ገዒ ኔ ጋዳንቃንቴ ታ ዋይዜኔ፤ ዩይ ሚኢሻ ሃህ ታ ኮይላ ዓኣኔ፤ ዩያ ዔኬህ ታናኮ» ገዒ።

ዒንዳ ዒማና፡- «ታ ናዓህ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጀንጎ!» ገዒ። 3 ናዓህ ዒንዳም ሚኢሽ ዒንጋዛ፡ ዒዛ፡- «ጋዳማ ታናዎ ሄሉዋጉዲ ታኣኒ ዩኖ ቢር ናንገና

ናንጋ ጎዳም ዒንገ ዲማዳያ ማሃንዳኔ፤ ዩይ ቢራ ሚህ ዓርሲ ዐቃ ቢራ ዓንገና ጳርቆና ካኣሽኮ ያኣዘ ኮሺያ ማንጎ፤ ዩያሮ ቢር ታ ኔኤም ገንህ ዒንጋንዳኔ» ገዒ። 4 ናዓህ ዒንዳም ሚኢሽ ዒንገህረ ዒዛ ገዳፓ ለምዎ ጻኤታ ዓንገ ቢራ ዔኪ ሚያ ዓርሲ ቢር ዓንጎና ዐቃ ጳርቄ ካኣሽኮ ባኣዚ ኮሻ ዓሲም ዒንጋዛ፡ ዩይ ዓህ ካኣሽኮ ባኮ ኮሺም ዩይ ሚካ ማኣራ ገህንቴ።

5 ዩያ ሚካ ጎዎ ዓህኮ ዒዛር ማዔ ካኣሺ ቤሲ ዓኣኔ፤ ዒዚ ሚርጌ ካኣሽኮ ባኣዚንታ ዦቶቶ ቃንዎ ዓርሃ ሉኬያ ኮሺ ፔኤኮ ናኣቶይዳፓ ፔቴያ ቄኤሴ ማህ ደኦሬኔ፤ 6 ዩኖ ዋድና ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታ ባኣሴ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔኤም ኮሽኮ ጎይዎ ናሽኮ ባኣዚ ማዳ።

7 ዩሁዳ ዓጫ፡ ቤኤቴሌሃሜ ካታማ ናንጋ ፔቴ ሌዋ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ 8 ዩይ ዓህ ናንጋንዳ ቤሲ ኮዒ ቤኤቴሌሃሜይዳፓ ዔቂ ጎይዎ ዳንዲቤቃ ገሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕራኤሜ ዓጫይዳ ዓኣ፤ ሚካ ማኣሮ ሙከኔ።

9 ሚካ ዒዛ ኮይላ፡- «ዓንካፓ ኔ ሙከይ?» ገዒ። ዒዚ፡- «ታ ሙከህ ዩሁዳ ዓጫኮ ቤኤቴሌሃሜይዳፓኮ፤ ታኣኒ ሌዋ ዓሲከ፤ ታኣኒ ናንጎንዶ ቤሲ ኮዒ ሃንታ።» ገዒ።

10 ሚካ ዒማና፡- «ሂዳቴ ታኣና ዋላ ናንገ፤ ታና ዘራያ ሃህ ታኣኮ ቄኤሴ ማዔ፤ ለዔይዳ ታ ኔኤም ጻኤታና ታጳ ገራኣሜ ማዓ ዓንገ ቢራንታ ማኣዎንታ ሙኡዚያ ዒንጋንዳኔ» ገዒ። 11 ዩካፓ ዩይ ዳገህ ሚካና ዋላ ናንጋኒ ዔኤዔኔ፤ ዒዚ ሚካኮ ቄኤሴ፡ ሃህ ገንህ ናይጉዲያ ማዒ ናንገኔ፤ 12 ሚካ ዒዛ ቄኤሴ ማህ ደኦራዛ ዒዚ ሚካ ማኣሮ ዳዔ። 13 ሚካ ዒማና፡- «ዓካሪ ሌዋ ዓሲ ማዔ ቄኤሴ ታ ዳንቄህረ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢያ ባኣዚ ታኣም ገኢገሻንዳህ ታ ዔራ።» ገዒ።

18

ሚካንታ ዳኣኔ ያጳ ዓሳንታ ዛላ

1 ዩኖ ዋድና ዒሰራዔኤሌ ዓጫይዳ ካኣቲ ባኣሴ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣካ ዳኣኔ ያጳ ማዔ ዓሳ ዔያቶሮ ማዓ ዓጪ ዳንቃኒ ኮይህዳ ዓኣኔ። 2 ዩያሮ ዳኣኔ ዳራ ዔያቶ ያጳ ማኣራፓ ዋልቄና ዓኣ ደንጎ ዓሲ ደኦሬኔ፤ ዩና ዓሳ ዳንዲ ዳኣኔ ዳራ ናንጋንዳ ዓጪ ሙራ ዛገ ሙካንዳጉዲ ከኤዚ ያርዓና ዔሽታዎሌ ካታሞናይዳፓ ዳካዛ፡ ዔያታ ገሜራዳ ዔፕራኤሜ ዓጫ ሄላዎ ሚካ ማኣራ ዋቄኔ፤ 3 ዒኢካ ዔያታ ዓኣዎ፡- ሌዋ ዓሲ ማዔ፡ ዳገህ ገሰታ ገኤዘና ዒ ዋካፓታቴያ ዔሬኔ፤ ዩካፓ ዒዛ ኮይላ ሙከሊ፡- «ሃይካ ኔ ያኣና ዋላ ዩዔይ? ኔ ሃካ ዓይጎ ዋዳይ? ዓይጋ ኔ ዩዔይ?» ገዒ ያኦጮ።

4 ዒዚ ማሃዎ፡- «ቄኤሴ ማዒ ታ ማዳዛ ሚካ ታኣም ሚኢሽ ጪጋኒ ገዒህረ ቄኤሴ ማዒ ታ ሃካ ናንጋ።» ገዒ።

5 ዔያታ ዒዛ ኮይላ፡- «ኦ ሃንታ ሃንቲ፣ ኮሺ ማዓንዳቴያ ሃዳራ ኦም ያኦሲ ያኦጮ» ገዒ።

6 ቄኤሳህ፡- «ዳንዲዋቴ፤ ዒንህ ዳንዳኣና ሜታ ዒንህ ሄላዓከ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንህ ካፓንዳኔ» ገይ ዔያቶም ከኤዜኔ።

7 ዩካፓ ደንጎ ዓሳንህ ዔቂ ላዩሺ ገይንታ ካታማ ሄሌኔ፤ ዒኢካ ናንጋ ዓሳ ዓዳ ሲደና ዓጫ ዓሳጉዲ ኮሺ ናንገ ናንጋህ ዔያታ ዛገኔ፤ ዩይ ዳራ ዓይጎ ዓጪናኣ ዋላ ፑርቱዋዎ ሺም ገይ ናንጋያ፡ ኮሹም ናሽካ ዓሲከ፤ ሃህ ዔያቶም ኮይሳ ባኮይዳፓ ፔቴታዎ ፓጫ ባኣዚ ባኣሴ፤

ዬያር ዔያታ ማሌ ዓሲና ዋላ ካእሙዋ ሲደና ዓሲታ ሃኪ ናንጋኔ። 8 ዬንሢ ሙር ዳኮና ደንጎ ዓሲንሢ ማሳ ያርዓና ዔሸታዎሌ ካታዎ ሙካዛ፤ ዔያቶ ዓሳ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዒንሢ ዴንዴሢ ዛላ ዋዚዳይ?» ጌይ ያኡጩኔ። 9 ዔያታ ማሃዎ፡- «ሳዔላ ማርጌና ኮሺታሢ ኑ ዛጌሢር ቢሩዋቲ፤ ኑ ላዩሼ ካታዎ ያሎዎ! ሃይካ ማዳ ባእያ ጉሪ ዴይያይዳገ ዑኩና ዴንዲ ዒዞ ያሊ ዓርቁዋቲ! 10 ዒኢካ ዒንሢ ዴንዲያ ዒኢካ ናንጋ ዓሳ ፔቲታዎ ዓልታ ባእዚ ባእያ፡ ኮሹዋ ናሽካያታሢ ዒንሢ ዛጋንዳኔ፤ ዓጩላ ዳልጊኩ፤ ዓሲም ኮይሳ ባእዚ ቢያ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ያኡሲ ዬና ዓጩሎ ዒንሢም ዒንጌኔ» ጌዔኔ።

11 ዬያር ዳኣኔ ፃጶ ዓሲይዳገ ያልዚ ዓንጋዎ ዓርቁ ላሆ ጃኤታ ዓሲ ያርዓና ዔሸታዎሌናይዳገ ዴንዲኒ ዔቁኔ፤ * 12 ዔያታ ዬማና ዴንዲ ዪሁዳ ዓጩይዳ ዓኣ ቁርያታይዓሪማኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዴንኪ ዴዔኔ፤ ዬና ቤዛ ሃና ሄላንዳኣና ዳኣኔ ዴንኪ ዴዔ ቤዛ ጌይንታሢ ዬያርኩ። 13 ዬካገ ዔያታ ጌሚራዳ ዔፕሬሌማ ዓጩ ናንጋ፡ ማካ ማኣሪ ሙኩኔ። 14 ላዩሼ ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጩ ሙርዎ ዳኮና ደንጎ ዓሲንሢ ዬያቶ ያሎር ሙኩ ዓሳ ኮይላ፡- «ሃይካ፡ ሃንሢ ማኣርገ ፔቲዘይዳ ቢሩ ዓንጊና ዑያ ጳርቆናያ ማሢ ኮሽና ያኣዛ ዓኣሰካይ! ሃሢ ማሌ ካኣሽኮ ባእዚንታ ዠዋቶ ዠኣቆ ቃንያ ዓርሃ ሉካኣ ዓኣኔ፤ ዓካሪ ኑ ዎዎይቲ ኮሽካንዳይ?» ጌዔኔ። 15 ዬካገ ዔያታ ለዊ ዓሲ ማዔ፡ ዴጌሢ ናንጋ፡ ማካ ማኣሪ ጌላዎ ዬይ ለዊ ዓሢሢ ዎይቲ ናንጋቲያ ያኡጩኔ፤ 16 ያሎር ጊኢጊንቲ ዳኣኔ ፃጶገ ሙኩ ላሆ ጃኤቶ ዓሳ ካታሚሎኮ ጌሎ ካራ ዔቁ ዓኣኔ። 17 ዒማና ቤርታ ሙር ዳኮና ደንጎ ዓሲንሢ ማካ ማኣሪ ጌላዎ ዬያ ቢር ዓንጎና ዑያ ጳርቁ፡ ማሢ ኮሽና ያኣዛንታ ማሌ ካኣሽኮ ባኮንታ ዠዋቶ ቃንያ ዓርሃ ሉኮዋ ዓይሱዋ ዔኩኔ፤ ዔያታ ዬያይዳኣና ቁኤሳሢ ያሎር ጊኢጊ ሙኩ ላሆ ጃኤቶ ዓሲና ዋላ ጌሎ ካርይዳ ዔቁኔ።

18 ዔያታ ማካ ማኣሪ ጌሊ ካኣሽኮ ያኣዛንታ ዠዋቶ ቃንያ ሉኮዋ ዔካኣና ቁኤሳሢ «ዒንሢ ዬያ ዎዎይ?» ጌይ ዔያቶ ያኡጩኔ። 19 ዔያታ ዒዛ ኮይላ፡- «ዘቲ ጌዔ! ዔኤቢ ኔ ጎዑዋጉዳ፤ ዬያይዳገ ኑኡና ዋላ ዴንዲ ኑኡኮ ቁኤሳ፡ ሃሢ ዘራያ ማዔ፤ ፔቲ ዓሲ ማኣሪኮ ቁኤሳ ኔ ማዓሰካገ ዒሰራዔኤሌይዳ ፔቲ ፃጶኮ ቁኤሳ ኔ ማዔቲ ኮሽቱዋዳ?» ጌዔኔ። 20 ዬያ ዔያታ ጌዔሢ ቁኤሳሢ ዎዛሰሢሢር ያኣዛንታ ዠዋቶ ቃንያ ሉኮንታ ዔኪ ዔያቶና ዋላ ዴንዴኔ።

21 ዔያታ ፔኤኮ ናኣቶንታ ቆልሞንታ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮዎ ቢያ ቤርታ ቢርዚ፡ ጊንሢ ዎንዴ ዔያታ ዴንዳ ጎይያ ማሳ ዴንዲያ ዓርቁኔ። 22 ማካ ማኣራገ ዔያታ ሃኪ ዴንዴሰካገ ማካ ፔኤኮ ዓሺና ዔኤሊ ጊንያ ዳውሲ ሙኪ ሄላዎ፡- 23 «ዔቁዋቲ!» ጌይ ዒላቲኔ፤ ዒማና ዔያታ ጊንሢም ሺሪ ማካ ኮይላ፡- «ዓይጌ ዎይቲይ? ሃይ ቢያ ኔ ቡኩሲ ዔኪ ሙኩ ዓሳ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ያኡጩኔ።

24 ማካ ማሃዎ፡- «ዎይቲ ዒንሢ ሳይጌ ዎይቲይ?» ታና ጋዓይ? ታኣም ማዳ ቁኤሳሢንታ ታኣኒ ኮሼ፡ ታኣኮ ያኣዛንታ ቡሪ ዒንሢ ዴንዴኔ፤ ዓይጎ ታኣም ዒንሢ ኮሺ ዴንዴይ» ጌዔኔ።

25 ዳኣኔገ ሙኩ ዓሳ፡- «ፔቲታዎ ዔኤቢ ጌይፖ፤ ሃያ ዓሳኮ ዳጋ ሲኢዳታሢር ኔናንታ ኔ ማኣር ዓሳንታ ኔኤኒ ኩርሲሳንዳኔ» ጌዔኔ። 26 ዬካገ ጎይያ ፔኤኮ ዔያታ ዴንዳዛ፡ ማካ ዔያቶ ያሌቲ ባሺንዲዎኣሢ ዔራዎ ፔ ማኣሪ ማሳ ዴንዴኔ።

27 ዳኣኔገ ሙኩ ዓሳ፡- ማካ ኮሼ ያኣዛንታ ዒዛዎ ማዳ ቁኤሳሢንታ ዔኪ ማታባኣያ ናንጋ ላዩሼ ዴር ኮይላ ሙካዎ ዬያ ዴር ጩንቾ ዓገርና ዎዲ ኩርሲ ካታዎዎ ታሚና ማቼኔ። 28 ላዩሼ ካታዎ ዴራ ዓይጎ ዓሲናኣ ካኣሙዋዎ ናንጋሢር፤ ሃሢ ሲደናገ ሃኪ ናንጋሢር ዔያቶ ዓውሳንዳ ዓሲ ጴዲባኣሴ። ዒዛ ካታሚላ ቤትሬሃቤ ኮይላ ዓኣ ዴኤጩይዳኩ፤ ዬካገ ዳኣኔ ዓሳ ካታሚሎ ጊንሢ ማዢ ዒኢካ ናንጌኔ። 29 ዬና ካታሚሎኮ ቤርታኣ ሱንያ ዔያታ ላኣሚ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓዳሢ፡ ያይቆኦቤ ናኣዚ ሱንያና «ዳኣኔ» ጌይ ጌሢኔ፤ 30 ዳኣኔ ዓሳ፡- ዔያታ ዔኪ ሙኩ ያኣዛሢ ካኣሽካኒ ዒኢካ ጌሢኔ፤ ሙሴ ናኣዚ፡ ጌርሾኔ ናይ ማዔሢ ዮናታኣኔ ዳኣኔ ፃጶ ዓሳኮ ቁኤሳ ማሳ ማዲሢ ዓርቁኔ። ዴራ ያሎና ዴዒንቲ ዔውቲ ዎዲ ሄላንዳኣና ዒዛ ዜርፃ ዬያ ማዳ ማዲ ማዲ ዴዔኔ። 31 ያዲ ማዔሢር ማካ ካኣሽካ ያኣዛ ዓፒሎና ማዢንቲ፡ ያኣሲ ዴርና ካኣማ ማኣራ ሴኤሎይዳ ዓኣ ዎድና ቢያ ካኣሽኪንቲ ካኣሽኪንቲ ናንጌኔ።

19

ፔቲ ለዊ ዓሲሰኬያና ዒዛኮ ጊንፃኣ ማቾሰኬና

1 ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታ ካኣታዲባኣንቲ ጌሚራዳ ዔፕሬሌማ ዓጩ ናንጋ ፔቲ ለዊ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሢ ዪሁዳ ዓጩ ጋራ ዓኣ ቤኤቲሌሃሚይዳገ ፔቲ ላኣሊ ጊንፃኣ ማቾ ማሢ ዔኩኔ፤ 2 ጋዓንቲ ዬና ላኣሌላ ዓሲና ዒኢቲ ዒዛና ፑርታዎ ቤኤቲሌሃሚይዳ ዓኣ ዒዛኮ ዓድ ማኣሪ ቤቲ ዴንዲ ዒኢካ ያይደ ዓጊኒ ዴዔኔ። 3 ዬካገ ዳካ ጋዓዎ ዬይ ዓሢ ዬና ናዔሎ ዴንዲ ቃይሺ ዔካኒ ማሌኔ፤ ዬያር ዒዚ ዒዛኮ ዓይሌ ማሳ ማዳሰኬያና ላምዎ ሃራና ዔኪ ዒኢካ ሄላዛ፡ ናዔላ ዔያቶ ጎይሢ ዔኪ ጋር ጌልዜም ናዔሎኮ ዓዴ ዓሢ ዴንቃዎ ዎዛና ዔኤሌኔ። 4 ዒዚ ዒኢካ ዴዓንዳጉዲ ዳዳሢ ኮዔሢር ዬይ ዓሢ ሃይሃ ኬሊ ዴዔኔ፤ ዒኢካ ዔያታ ሙይ ሙይ፡ ሃሢ ዑሽኪ ዑሽኪ ዴዔኔ። 5 ያይዳሳ ኬሎ ጉቲ ማሳ ዔቁ ዴንዳኒ ዔያታ ጊኢጋዛ፡ ናዔሎኮ ዳዳሢ ባይሲ ኮይላ፡- «ኔና ላቢሱዋጉዲ ዳካ ዔኤቢ ሙይ ዴንዴ» ጌዔኔ።

6 ዬያር ላምዓሢ ዴዒ ሙዎ ሙዔኔ፤ ዒማና ናዔሎኮ ዓዴ ለዊ ዓሢ ኮይላ፡- «ሃና ሃይካ ዓማሊ ዎርቁ ዓኣዳቲ» ጌዔኔ።

7 ለዊ ዓሢ ጋዓንቲ ዴንዳኒ ዔቃዛ፡ ናዔሎኮ ዓዴ፡- «ዎርቁቲራ» ጌይ ባሺም ዬና ዎንቶ ዔያታ ዒኢካ ዎርቁኔ፤ 8 ደንጋሳ ኬሎና ጉቲ ማሳ ዔቁ ዓኣዳኒ ዔያታ ሃሢ ዔቁኔ፤ ናዔሎኮ ዓዴ፡- «ካሶና ዴንዲፖ፤ ዳካ ጌይ ዴንዴ» ጌዔሢር ላምዓሢ ዎላ ዴይ ሙዎ ሙዔኔ።

9 ዬካገ ለዊ ዓሢንታ ማቼሎንታ ዒዛዎ ማዳ ዓይላሢንታ ዴንዳኒ ዔቃዛ፡ ሃሢ ናዔሎኮ ዓዴ፡- «ዎይዘዋቲ! ሳዓ ዓሚኔ፤ ዒባኒያ ዒንሢ ሃይካ ዎርቁቲ ቃራኩ፤ ማይ ሃሢ ዓሚ ሃሽኔ፤ ዒባኒ ዓማሊ ሃይካ ዎርቁዋቲ፤ ዚር ጉቲ ዓማኣ ዔቁ ዒንሢ ማኣሪ ዴንዲዋቲ» ጌዔኔ።

10 ለዊ ዓሢ ጋዓንቲ ዬና ዓቦ ዒኢካ ዎርቃኒ ኮይባኣሢር ዒዛንታ ማቾንታ ዒዛኮ ዓይላሢንታ ዴንዳኒ ዔቁኔ፤ ኮኣራ ኮኣሪንቲ ዓኣ ላምዎ ሃራ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዒማና ዔያታ ሳዓ ዓማዛ ዒያቡሳ ጌይንታ ዬሩሳላሚ ካታዎ ኮይሎ ሄሌኔ፤ 11 ዒያቡሳ ዔያታ ሄላዛ፡ ሳዓ

* 18:11 18:11 ዬና ላሆ ጃኤቶ ዓሳ ፔኤኮ ማኣር ዓሳንታ ቆሎንታ ዔኪ ዴንዴያ ማሳያ ገይዲ 21ይዳ ኬኤዛኔ።

ዓሜሢሮ ዲዛኮ ዓይላሢ፡- «ሃኒ ዩዔቴራ ማዒ ኑ ሃይካ ዲያቡሳ ዓሳ ካታማ ዋርቆም» ጌዔ።

12-13 ዲዛኮ ዓይላሢ ጋዓንቴ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጉዋ ካታማይዳ ኑ ዋርቆዓኬ፤ ሃይካገ ኑ ዳንዲ ራኣማይዳ ሃንጎ ገቢዓይዳ ዋርቆንዳ።» ጌዔ። 14 ዩያር ዔያታ ዩሩሳላሜ ገዴና ዴንዳዖ ቢኢኒያሜ ዓጮ ጋራ ዓኣ ገቢዓ ሄላዛ ዓባ ጌሌ፤ 15 ዩካገ ዔያታ ዋርቆንዳ ቤሲ ኮዒ ጎይገገ ካታም ጌሊ ዓሳ ቡካ ጸኦኮኮ ኮይላ ዴዔ፤ ጋዓንቴ ዔያቶ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዴንዲ ዋይሃንዳ ዓሳ ዔያታ ዴንቁባኣሴ።

16 ዲኢካ ዔያታ ዴዒ ዓኣንቴ ጎሺ ሶኦፒ ፔኤቂ ፔ ማኣሪ ዴንዳ፡ ፔቴ ጋርቹሰኬይ ሙኩኔ፤ ቤርታ ዩይ ዓሢ ጌሜራዳ ዓፕሬኤሜ ዓጮገ ሙኪ ገቢዓይዳ ናንጋያኬ፤ ጋዓንቴ ዩሮ ዓጮይዳ ናንጋ ዴራ ቢኢኒያሜ ፃጸኬ።

17 ዩይ ጋርቻሢ፡- ጸኦኮይዳ ዴዒ ዓኣ ዓሢ ዴንቃዖ፡- «ኔ ዋኦገ ሙካይ? ዋኒ ኔ ዴንዳይ?» ጌይ ያኦጮ።

18 ሌዊ ዓሢሢ ማሃዖ፡- «ዪሁዳ ዓጮ ጋራ ዓኣ ቤኤቴሌሃሜይዳ ኑ ዓኣያኬ፤ ሃሢ ኑኡኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣሪ፡ ዩያጉዲ ጌሜራዳ ዓፕሬኤሜ ዓጮይዳ ዓኣ ኑ ማኣሪ ኑ ሄላኒ ዴንዳይ፤ ኑኡኮ ማኣራ ሃኬኬ፤ ሃሢ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲ ኑና ዋይሃንዳ ዓሳ ባይቄ፤ 19 ሜሌ ባኣዚ ዛላታቴ ኑኡኮ ሃርኮ ያሃ ዓኣኔ፤ ሃሢ ታ ማቸንታ ታናንታ ታ ዓይላሢንታ ካሣንታ ዋይኔ ዑሺያ ዓኣኔ፤ ኑም ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ኑ ዓርቄ፤ ኑም ሃሢ ባይቄ ባኣዚ ባኣሴ» ጌዔ።

20 ጋርቻሢ ዲማና፡- «ሃኒ ዩዒ ታ ማኣራ ዋርቆዋቴ! ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ታ ዲንሢም ገኢገሻንዳ፤ ሃይካ ዙላ ዋርቆጉቴ» ጌዔ። 21 ዩካገ ዲዚ ዔያቶ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዩንዲ፡ ሃርም ያሃ ዲንጌ፤ ዲማና ዔያታ ቶኮ ፔኤኮ ማሰቴ፡ ሙዖ ባኣዚ ሙዒ፡ ዑሽኮ ባኣዚያ ዑሽኬ።

22 ዩያ ሙዖ ዋዛና ዔያታ ሙዒ ጎይሃ ዓኣንቴ ካታዋይዳገ ካታዋይዳገ ፑርታ ማደ ማደ ዓሳ ሙኪ ማኣሪ ማንጋዖ ካር ዓኪ ዓኪ ዩያ ጋርቻሢ ኮይላ፡- «ዩያ ኔ ማኣሪ ጌሌ ዓሢና ዋላ ኑ ላሃኒ ኮዓሢሮ ኑም ኬሴ!» ጌዔ።

23 ጋርቻሢ ዲማና ዙሎ ኬሰካዖ፡- «ዔይዔ ታ ዲሾንሃ! ሃዳራ ዩያጉዴ ፑርታ ማደ ማደጉቴ! ሃይ ዓሢ ታ ሾኦቹኬ፤ 24 ታኣኒ ዓሢኮ ማቼሎና ታኣኮ ኩሙሢ ዉዴር ናይሰኬኖና ኬሰ ዲንሢም ዲንጋንዳ፤ ዲንሢ ኮዔ ባኣዚ ማደዋቴ፤ ሃያ ዓሢ ጋዓንቴ ዩያጉዴ ባኣዚ ማደጉቴ!» ጌዔ። 25 ዓሳ ጋዓንቴ ዲዛም ዋይዞ ዲፃዛ ሌዊ ዓሢ ፔኤኮ ላኣሌሎ ኬሰ ዔያቶም ዲንጌ፤ ዩሮ ዋንቴሎ ዔያታ ዋሊ ዓኣሢ ዲዛና ላሂ ዓማሌ ጎይሃ ዋርቄ፤ ዩካገ ሳዖኮ ዲጊጫ ዘቃኣና ዴንዳንዳጉዲ ዲዛ ዔያታ ሃሺ።

26 ዩካገ ሳዖኮ ዲጊጫ ዘቂ ዓኣንቴ ላኣሌላ ሙኪ ዓኒ ዋርቄ፡ ጋርቻሢ ማኣርኮ ካራኣ ሎኦሜ፤ ዓባ ያርቃንዳያ ሄላንዳኣና ዲዛ ዲኢካ ሎኦሚ ላሃኔ። 27 ዘር ጉቴ ዓኒ ዴንዳር ካር ቡላንቴ ማቻ ፔኤኮ ኩጮ ካር ባንሢ ማሃ ካር ዴማ ሎኦሚ ዓኣንቴ ዴንቃዖ፡- 28 «ዔቄ፤ ኑ ዴንደም!» ጋዓዛ፡ ዲዛ ዔኤቢ ጌይባኣሴ፤ ዩካገ ዲዚ ሌዞ ዲዛኮ ሃርና ጮኣኒ ዔኪ ፔ ማኣሪ ዴንዳይ፤ 29 ዲኢካ ዲ ሄላዖ ጋር ጌሊ ዓገር ዔኬሰካገ ማቸኮ ሌዞ ታጸ ላምዖ ቤሲ ቴቄ፡ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያሢዳ ዓኣ ታጸ ላምዖ ያጸም ቴቄዖ ቴቄዖ ዳኬ፤ 30 ዩያ ዛጌ ዓሳ ቢያ፡- «ሃያጉዴ ባኣዚ ፔቴታዖ ኑ ዋይዚ ቤቁባኣሴ! ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ገብጻገ

ኬሰኬሰካገ ሃይማ ሄላንዳኣና ዩያጉዴ ባኣዚ ማደንቴ ቤቁባኣሴ፤ ዩያር ፔቴ ባኣዚ ኑ ማደንዳያ ኮይሳ፤ ኑ ዋይቴ ኮሽካንዳይ?» ጌይ ዋላ ዘርቴ።

20

ዲሰራዔኤሌ ዴራ ያሎር ገኢገንቴሢ

1 ኬይ ዛላገ ዴንዲ ደኣሎ ዛሎ ዓሳ ሄላንዳኣና ጌይዖ፡- ዳኣኔገ ዴንዲ ቤርሳቤ ሄላዖ፤ ዩያጉዲ ዓባ ኬሰካ ዛላ፡ ጌሌዓዴይዳ ዓኣ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ያልዚር ገኢገንቴ፤ ዩያር ፔቴይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሚጻጻይዳ ቡኬ፤ 2 ዩያ ቡኬ ያኦሲ ዓሳ ባኣካ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጎንታ ያይዶ ጸኤታ ሺያ ያልዚ ዓንጋም ዔኪ ዓኣ ያልዚ ዓሳ፤ 3 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ሚጻጻይዳ ቡኪንቴሢ ዲማና ቢኢኒያሜ ፃጸ ዋይዜ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዋሊ ኮይላ፡- «ዩይ ፑርቶ ባካ ማደንቴሢ ዋይቴዳይ?» ጌዔ። 4 ዩያር ዩይ ገንዖ ማቻ ሃይቄ፡ ሌዊ ዓሢ ኬኤዛዖ፡- «ታናንታ ታኣኮ ገንፃኣ ማቸንታ ሳዓ ዴማዛ ዋርቃኒ ቢኢኒያሜ ዓጮ ዓኣ ገቢዓ ኑ ዴንዳይ፤ 5 ዲዛ ዋንቴሎ ገቢዓ ዓሳ ታና ዋዳኒ ኑ ጌሌ ማኣር ሙኪ ማንጌ፤ ዩካገ ዔያታ ታኣኮ ላኣሌሎ ዔኪ ዴንዲ ዋሊ ዓኣሢ ዓኣሢ ላሃሢሮ ዲዛ ሃይቄ፤ 6 ዩያር ታኣኒ ታ ማቸኮ ሌዞ ዔኪ ቴቃኣ ቴቃ ጋዓዖ ዩና ዓሳ ዩያጉዴ ፑርቶ ማደ ማደሢር ታኣኒ ቴቄ ቴቄ ገቄሢ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያሢም ዳኬ። 7 ዲንሢ ሃሢ ሃይካ ዓኣ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዩያ ዛሎ ጌሰቴ ዩሮ ዓሳም ኮይሳ ዋጌ ዋጉዋቴ» ጌዔ።

8 ዲማና ዴራ ፔቱሞና፡- «ኑጊዳገ ዓይጎ ዓሳያ ማምዖ ዓፕሎና ማዞና ማርካ ናንጋያታቴያ ፔ ኬኤሢዳ ናንጋያታቴያ ፔ ማኣሪ ማዒ ዴንደገ፤ 9 ኑ ዋይታንዳይ ጌዔቴ ዲፃ ዓገ ገቢዓ ያላንዳ ዓሳ ኑ ዶኦሪ ኬሳንዳ፤ 10 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቦርሲሳ ማደ ማደ፡ ቢኢኒያሜ ዓጮይዳ ዓኣ ገቢዓ ዴር ያሊ ኮሜ ማሃኒ ዴንዳዓ ፖኦሊሶም ጋላ ዔኪ ዔኪ ዴንዳንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያጸ ማኣራገ ጸኤታ ዓሳገ ታጸ ዓሳ፤ ሺያ ዓሳዳገ ጸኤታ ዓሳ፤ ታጸ ሺያ ዓሳገ ፔቴ ሺያ ዓሳ ኑ ኬሳንዳ፤ ጌዔ። 11 ዩያር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ካታሜሎ ያላኒ ፔቴይዳ ቡኪንቴ።

12-13 ሃሢ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ቢኢኒያሜ ዓጮ ጉቤ ሃንቴ ሃንቴ፡- «ዲንሢ ማደ ፑርቶ ማደ ዓይጎ ማደዳይ? ዩሮ ዓሳ ኑ ዋዲ ዩያ ፑርቶ ማደ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣካገ ባይዛንዳጉዲ ገቢዓይዳ ዓኣ፡ ፑርቶ ማደ ዓሳ ኑም ኬሰ ዲንጉዋቴ» ጌይ ኬኤዛንዳጉዲ ከኢታ ዓሳ ዳኬ። ጋዓንቴ ቢኢኒያሜ ዓሳ ሃንጎ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጌዔ ባኮ ዔኤቢኬ ጎዖ ዲፃ፡ 14 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያዖላኒ ፔኤኮ ካታማገ ካታማገ ኬሰኪ ገቢዓ ሙኬ፤ 15 ዩሮ ኬሎ ቢኢኒያሜ ዓሳ ፔ ካታማገ ካታማገ ላማታሚ ላሆ ሺያ ያልዚ ዓንጋም ዔኬ ዓሳ ቡኩሴ፤ ዩይዖ፡- ገቢዓይዳ ናንጋ፡ ያሎና ዔርቴ ላንካዎ ጸኤቶ ዓሳ ቃሱዋንቴኬ። 16 ዔያቶ ባኣካ ዋራ ዋራ ዋዶና ጋጉኔ ዳቡዋዖ ዓይዳያ፡ ኩጮ ሻውላ ማዔያ ላንካይ ጸኤታ ዶኦሪንቴ ዓሳ ዓኣኔ፤ 17 ቢኢኒያሜ ፃጸ ዓሳ ቃሱዋዖ ሚርጉማ ያይዶ ጸኤታ ሺያ ማዔ፡ ዓንጋም ዓኣ ዓሳ ያሎር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ኬሴ።

ቢኢኒያሜ ዓሳ ያሎር ያልዚ

18 ዲሰራዊኤል ዓሳ ቤኤቴኤል ዳንዲ፡- «ቢኢኒያሚ ዓሳ ቤርታዲ ኬሰኪ ያላንዳያ ኮይሳሢ ያፃጻይ?» ጌይ ያኦሲ ያኦጩኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ዪሁዳ ፃጸ ቤርታዲ ኬሰኪ ያላንጎ» ጌይ ኬኤኬኔ።

19 ዩያር ዚሮ ጉቴ ዓማ ዲሰራዊኤል ዓሳ ዳንዲ ገቢዓ ካታሞ ኮይላ ዳንኪ ዳዓ። 20 ዩካፓ ቢኢኒያሚኮ ያሎ ዓሳና ዋላ ያልታኒ ዳንዲ፤ ዲያቶኮ ያሎ ዓሳ ዲያታ ገቢዓ ካታሞኮ ሆታ ሙኡሲ ዔቁሴኔ፤ 21 ቢኢኒያሚኮ ያሎ ዓሳ ካታሞፓ ኬሰኪ ሳዓ ዓማንዳሢኮ ቤርታ ላማታሚ ላምዎ ሺያ ማዓ ያልዚ ዓሳ ዲሰራዊኤል ዓሳፓ ያዳኔ፤ 22 ዩካፓ ዲሰራዊኤል ዓሳ ዋላ ዶዲሺ ቤርታ ዔያታ ያላኒ ኬሰኪ ቤዞ ገንሣ ኬሰኪ ዔቁኔ፤ 23 ዲማና ዲሰራዊኤል ዓሳ ዳንዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሳዓ ዲባናንዳያ ሄላንዳኣና ዩኤኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ፡- «ኮ ፃጸ ማዓ፡ ቢኢኒያሚ ዓሳ ላሚ ኬሰኪ ያሎንዳ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶሞ፡- «ሂዮ፤ ዔያቶ ያሎዋቴ» ጌይ ኬኤኬኔ። 24 ዩያር ላምዓሳ ኬሎና ሃሣ ቢኢኒያሚ ዓሳኮ ያላ ዓሳና ዋላ ያልቴኔ፤ 25 ቢኢኒያሚ ዓሳ ሃሣ ላምዓሳ ኬሎናኣ ገቢዓይዳፓ ኬሰኪ፡ ታጸ ሳሊ ሺያ ማዓ ዔርቴ ያልዚ ዓሳ ዲሰራዊኤል ዓሳፓ ያዳኔ፤ 26 ዩካፓ ሃሣ ዲሰራዊኤል ዳራ ቢያ ቤኤቴኤል ዳንዲ ዩኤኬኔ፤ ዲኢካ ፔቴታዎ ሙኡዚ ሙዑዎዎ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዔያታ ፔኤቁኔ፤ ሚቹ ዲንጎ ዲንገሢንታ ፔቴሞና ዲንጎ ዲንገሢንታ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዔያታ ሺኢሺኔ፤ 27 ዲማና ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣጸና ቤኤቴኤል ዳንዲ ላሚ ዲሰራዊኤል ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ ዩያ ዛሎ ያኦጩኔ። 28 ዓኣርኔ ናኣዚ ናይ ማዓሢ፡ ዓላዜሬ ናኣዚ፡ ፒንሃሴ ቁኤሴ ማዓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ማዳሢሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ፡- «ኮ ፃጸ፡ ቢኢኒያሚ ዓሳ ያላኒ ላሚ ኬሰኪንዳሞ ሃሾንዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ማሃዎ፡- «ታኣኒ ዚሮ ዲንሣ ዔያቶ ባሺሲሳንዳኔ፤ ዩያር ዳንዲ ዔያቶ ያሎዋቴ!» ጌዔኔ።

29 ዔያታ ዲማና ያልዚ ዓሳ ዳካ ገቢዓ ካታሞ ዙሎይዳ ካቴሲ ዳይሣኔ፤ 30 ሃሣ ዔያታ ቤርታ ማዳ ጎይዎ ሃይሣሳ ኬሎናኣ ቢኢኒያሚ ዓሳ ያላኒ ኬሰኪንዳ፡ ዔያቶኮ ፖኦሊሶ ገቢዓ ካታሞኮ ሆታ ዔቁሴኔ። 31 ዩካፓ ቢኢኒያሚኮ ያሎ ዓሳ ያላኒ ኬሰኪዛ ዔያታ ገንሣም ገንሣም ጌይ ካታሞፓ ሃኪ ዳንዲ፤ ዩያ ዔያታ ዳንዲ ዚገሮ ጎይዎይዳ ቢኢኒያሚ ዓሳ ዔያቶ ያዳሢ ዓርቁኔ፤ ዩያይዲ ቤኤቴኤልና ገቢዓ ካታሞና ባንሣ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዎንታ ቦኦሎንታይዳ ሃይሣታሚ ዓሳ ዲሰራዊኤል ዓሳፓ ዔያታ ያዳኔ። 32 ቢኢኒያሚ ዓሳ ዲማና፡- «ቤርታኣሲጉዲ ኮ ዔያቶ ኩርሴያዎይ!» ጌይ ማሌኔ፤

ጋዓንቴ ዲሰራዊኤል ዓሳ፡- «ኮ ገንሣም ዳንዲ ዳንዲ ካታሞፓ ጎይዎ ዳልጎ ዔያቶ ኬሶሞ» ጌይ ማላኔ። 33 ዩያይዲ ዲሰራዊኤል ዓሳኮ ያሎ ዓሳ ዲባ ቤዓልታማሬ ጌይንታ ቤዞ ባንሣ ገንሣም ዳንዲ፤ ገቢዓ ቦኦሎይዳ ካቴ ዳዒ ዓኣ ዲሰራዊኤል ዓሳ ዔያታ ዔሩሞንቴ ኬሰኪኔ። 34 ዲማና ሃሣ ዲሰራዊኤል ዓሳኮ ዳሚ ጎይሣና ዶኦ ገኢገሾና ታጸ ሺያ ያልዚ ዓሳ ገቢዓ ካታሞ ያሌኔ፤ ያላ ዋልቁ ያልዚ ማዔኔ፤ ዩይ ቢያ ያዲ ማዓኣና ቢኢኒያሚ ዓሳ ዔያታ ባይሲንታይዳ ጌሊ ዓኣሢ ሃገ ዔሪባኣሲ። 35 ዩያይዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዊኤል ዓሳ ቢኢኒያሚ ዓሳ ባሻንዳጉዲ ማሃኔ፤ ዩኖ ኬሎ ዲሰራዊኤል ዓሳ ቢኢኒያሚ ዓሳፓ ላማታሚ ዶንጎ ሺያና ፔቴ ጃኤታና ማዓ

ያልዚ ዓንጋሞና ዓኣ ዓሳ ያዳኔ። 36 ዩያር ቢኢኒያሚ ዓሳ ያሎና ባሻንቴሢ ዔራኔ።

ዩይ ያዲ ማዓሢ ዲሰራዊኤል ዓሳ ገቢዓ ካታሞ ኮይላ ካቴሲ ዳይሣ ያሎ ዓሳ ጉሙርቂ ገንሣም ገንሣም ዳንዲሢኮ። 37 ዲማና ካቴ ዳዒ ዓኣ ያሎ ዓሳ ኬሰኪ ካታሞይዳ ዓኣ ዓሳ ጉቤ ጩንቾ ዓፓሮና ያዳኔ። 38 ዩና ካቴ ዳዒ ዓሳ ካታሞይዳ ጩቤ ሻኣሬጉዲ ዔቁሲ ዳዋንዳጉዲ ዲሰራዊኤል ዓሳኮ ያሎ ዳሪ ሲቦንታ ካቴ ዳዒ ዓሳንታ ዋላ ጌሰቴ ቤርታ ሃሺያኮ። 39 ዔያታ ዋላ ጌሰቴሢ ዲሰራዊኤል ዓሳ ገንሣም ገንሣም ዳንዲንዳጉዲከ፤ ዲማና ቢኢኒያሚ ዓሳ ዔያቶ ያሎ ዓርቃዎ ሃይሣታሚ ዓሳ ያዳሢሮ፡- «ኮ ዔያቶ ቤርታኣሲጉዲ ጋፒሴኔ» ጌዒ ሄርሺንቴ ዓርቁኔ። 40 ዩካፓ ዲሰራዊኤል ዓሳ ዋላ ጌሰቴ ማላቴላ ጳዳኔ፤ ዋዎይቴይ ጌዔቴ ጩቤ ሻኣሬጉዲ ካታሞፓ ዔቁኔ፤ ቢኢኒያሚ ዓሳ ገንሣም ሺሪ ዛጋዎ ካታሞ ቢያ ታሚ ዓርቁም ታሚ ሎሰታ ኬሰኪሣሢ ዳንዲ። 41 ዲሰራዊኤል ዓሳ ገንሣ ሃንጋ ማዒ ዔያቶ ያልዚ ዓርቁሢሮ ዔያታ ኩዳሢ ዔራዎ ዲገጩ ዋኦቶንዶ ጎይሢ ባይዜኔ፤ 42 ዩያር ዔያታ ዲሰራዊኤል ዓሳ ቤርታፓ ገንሣም ማዒ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ባንሣ ጳሽኬኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ቶላኒ ዳንዲባኣሲ፤ ዲሰራዊኤል ዓሳኮ ዳሪ ያሎ ዓሳና ካታሞፓ ሃንጋ ኬሰኪ ያሎ ዓሳና ባኣኮ ዔያታ ጌላሢሮ ኩኩዳኔ። 43 ዲሰራዊኤል ዓሳ ቢኢኒያሚ ዓሳ ማንገ ገቢዓኮ ባከሰኪ ዛላ ዓኣ ቤዞ ሄላንዳኣና ዳውሲ ዳንዲ ዎዲ ኩርሴኔ። 44 ዲማና ቢኢኒያሚ ዓሳፓ ታጸ ሳሊ ሺያ ያልዚና ዔርቴ ዓሳ ሃይቁኔ፤ 45 ሃሣ ዓቱ ዓሳ ገንሣም ማዒ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ፡ ሪሞኔ ላሎ ባንሣ ጳሽኪ ዳንዲንቴ ዚገሮ ጎይዎይዳ ዳንጎ ሺያ ዓሳ ያዳኔንቴ፤ ዲሰራዊኤል ዓሳ ገዲያሚ ሄላንዳኣና ዳውሲ ዳንዲ ላምዎ ሺያ ዓሳ ያዳኔ። 46 ዩኖ ኬሎ ቢኢኒያሚ ዓሳፓ ሃይቁ ዓሳ ዋላ ዑፃ ላማታሚ ዶንጎ ሺያ ማዓዛ ዩያታ ያልዚና ኮሺ ዔርቴ ዓሳከ።

47 ጋዓንቴ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ፤ ሃሣ ሪሞኔ ላሎ ጌይንታ ቤዞ ጳሽኪ ዳንዲ ዓኣሺንቴ ላሆ ጃኤታ ዓሳ ሌሊ ዓቱኔ፤ ዔያታ ዲኢካ ያይዶ ዓገኒ ዳዔኔ። 48 ሃሣ ዲሰራዊኤል ዓሳ ገንሣም ማዒ ሙኪ ዓቱ ቢኢኒያሚ ዓሳ ያላ ዓቱንቆንታ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ቆልሞዎ ዓይሱዎዎ ዳንቁ ባኮ ጉቤ ያዳኔ፤ ዩኖ ካታሞኮ ኮይላ ኮይላ ዓኣ ካታሞዎ ቢያ ታሚና ሚቹኔ።

21

ቢኢኒያሚ ፃጸ ዓኣንዳጉዲ ጌይንቴ ላኣሎ

1 ዲሰራዊኤል ዓሳ ቤርታ ሚጻጻይዳ ቡካዎ፡- «ዓይጎ ዓሳና ኮ ባኣካፓ ፔኤኮ ዉድሮ ናይ ቢኢኒያሚ ዓሳም ዲንጋንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዒ ጫኣቁኔ። 2-3 ዩያር ዲሰራዊኤል ዳራ ቤኤቴኤል ዳንዲ ዓባ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ያኦሲ ቤርታ ፔኤቁኔ፤ ዲማና ዔያታ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዊኤል ያኦሢሣዮ! ሃይ ባካ ዲሰራዊኤል ዓሳ ዓይጎ ሃሌይ? ቢኢኒያሚ ፃጸ ዲሰራዊኤል ዓሳ ባኣካፓ ባይቃሢ ዓይጎሮዳይ!» ጌዒ ጌዒ ዲላቴ ዩኤኬኔ። 4 ዚራሎ ጉቴ ዓማ ዳራ ዲኢካ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሚቹ ዲንጎ ቤሲ ኮሺ፤ ሚቹ ዲንጎ ዲንገሢንታ ፔቴሞና ዲንጎ ዲንገሪዎ ዲንጎኔ። 5 ዲማና ዲሰራዊኤል ዓሳ ዋላ ኮይላ፡- «ሚጻጻይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኮ ቡኪንታኣና ዲኢካ ሙኪባኣ ፃጸ ዲሰራዊኤል ዓሳ ባኣካ ዓኣ?» ጌይ ያኦጩኔ፤ ዩያ

ዔያቶ ገይሶህ «ሚጻጸ ዳንዲዎን ዓቲ ዓይጎ ዓሲያ ዓኣቶ ዎዎጅጎይ» ገይ ዔያታ ጫኣቁሂሮኬ። 6 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ፃጳ ማዔ፣ ቢኢኒያሜ ዓሶ ዛሎ የዔሂሮ፡- «ሃኖ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፃጳ ማኣራፓ ፔቲ ስላዳኔ፤ 7 ኑኡኒ ስኡከ ዉዲሮ ናኣቶፓ ፔቲታዎ ዔያቶም ዒንጎዓ» ገይ ጫኣቁሂሮ፣ ሃይቁዎን ዓቲ ቢኢኒያሜ ዓሳ ላኣሊ ዔካንዳጉዲ ኑ ዎዎዳቲ ኮሽካንዳይ?» ገዔኔ።

8 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፃጳ ፃጳ ማኣራፓ ሚጻጸይዳ ቡኮና ቡኪንቶ ሙኪባኣይ ዓኣቲ ዔያታ የኦጫዛ ገሌዓይይዳ ናንጋ፣ ያቤሼ ፃጳፓ ፔቲ ዓሲታዎ ቡኪንቶ ሙኪባኣሴ። 9 ዒማና የሎ ዓሶፓይዳኒ ፔቲ ፔቲሂኮ ሱንፃ ዔኤሊንታኣና ያቤሼ ፃጳ ማዔ ዓሲ ሙኪባኣሴ፤ 10 ዬያሮ ቡኬ ዓሳ፡- «ያቤሼ ዳንዲ፣ ላኣሎና ናኣቶና ዓይሱዎን ገሌዓይይዳ ናንጋ ዓሶ ጩንቾ ዓፓሮና ዎዲዎቲ!» ገዒ ታጳ ለምን ሺያ ደዲ ደዲ የልዚ ዓሲ ዳከኔ። 11 ዔያቶም ዒማና፡- «ዓቲንቆ ቢያሂ፤ ሃሃ ኩሙሂ ማዒባኣ ላኣሎ ቢያ ዎዲዎቲ» ገይ ዓይሂንቲኔ። 12 ዬያሮ ዬና ዓሳ ገሌዓይይዳ ዓኣ ያቤሼ ዓሶ የሊ የይደ ጃኤታ ኩሙሂ ዉዲሮ ናይ ዳንቁ፣ ካኣናኔ ዓጮይዳ ሴኤሎ ጎዎ ቤዛ ዔያታ ዲንኪ ዳዔ ቤዛ ዔኪ ሙከኔ።

13 ዬካፓ ዬይ ቡኬ ዓሳ፡- ሪሞኔ ላሎ ገይንታ ቤዛ ዓኣ ቢኢኒያሜ ዓሶም ከኢታ ዳኪ የሎ ሃሻኒ ዎላ ገኢጌኔ፤ 14 ዬያሮ ቢኢኒያሜ ዓሳ የሎሮ ዓኣሽንቲ ዳንዴ ቤዛፓ ማዒ ሙከኔ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዎዲዎን ሃሽ ያቤሼፓ ዲዒ ዔኪ ሙከ ዉዲሮ ናኣቶ ዔያቶም ዒንጌኔ፤ ጋዓንቲ ዉዲሮ ናኣታ ዬያ ዓሶም ቢያ ሄሉዎን ዓቲኔ።

15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፃጳ ባኣካ ዓኣ ፔቲማ ባይቃንዳጉዲ ማሂሂሮ ዳራ ቢኢኒያሜ ዓሶ ዛሎ ዒናፓ የዬ። 16 ዬያሮ ዬያ ቡኬ ዓሶኮ ሱኡጋ፡- «ቢኢኒያሜ ፃጳ ዓሶፓ ላኣላ ኩዳሂሮ ሃይቁዎን ዓቲ ዓኣ ዓቲንቃ ላኣሊ ዔካንዳጉዲ ኑ ዎዎዳቲ ኮሽካንዳይ? 17 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፃጳፓ ፔቲ ስላዳኒ ባይቁዎጉዲ ቢኢኒያሜ ዓሶ ዳካላ ዓሲ ጴዳንዳያ ኮይሳኔ። 18 ጋዓንቲ ኑኡኒ፡- ስገዳፓ ዓይጎ ዓሲያ ፔኤኮ ዉዲሮ ናይ ቢኢኒያሜ ፃጳም ዒንጌያ ማዔቲ ጋዳንቁንቲያ ማዎም» ገይ ጫኣቁሂሮ ኑኡኮ ዉዲሮ ናኣቶ ዔያታ ዔኮም ኑ ጋዓኒ ዳንዳዑዎሴ» ገዔኔ።

19 ዬካፓ ዔያታ፡- «ሌዓ ሌዓ ሴኤሎይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቻኒ ገኢጊሾ ቦንቾ ከላ ዑከኔ» ገይ ማሌኔ፤ ሴኤሎ ገይንታ ቤዙላ፡- ቤኤቲኤሌኮ ከደ ዛላ፣ ሌቦናኮ ደኦሎ ዛላ፣ ቤኤቲኤሌና ሴኬሜናኮ ባኣካ ዓኣ ጎይዎኮ ዓባ ከሰካ ዛላ ዓኣያከ። 20 ዬያሮ ቢኢኒያሜ ዓሶም ዔያታ፡- «ዳንዲ ዎይኖ ጎዡ ጋራ ፔንጎቲ ዳዑዎቲ፤ 21 ካካፑዎቲ፤ ቦንቾ ከሎና ሴኤሎ ዓጮ ዉዲሮ ናኣታ ኮዮሮ ሙካኣና ዎይኖ ጎዡ ጋራፓ ከሰኪ ዒንሂ ፔቲ ፔቲሂም ማዒ ዉዲሮ ናይ ሚሪ ሚሪ ዔኪ ዳንዲዎቲ። 22 ዬያ ናኣቶኮ ዓደንሂ ማዔቲያ ዒሾንሂ ሙኪ ዒንሂ ዓርቁቲ፡- ስ ዔያቶ ዔኬሂ የሊ ዎልቁናቲዎሴ፤ ሃዳራ ኑና ማኣራዎቲ፤ ዒንሂያ ናሽኪ ኑም ዒንገባኣሂሮ ዒንሂ ጫኣቁ ጫኣቁማ ዒንሂ ጎማዓከ» ገዒ ዔያቶም ከኤዛኒ ዒንሂ ዳንዳዓኔ» ገዔኔ።

23 ዬያሮ ቢኢኒያሜ ዓሳ ዒማይዳኔ፤ ዔያታ ፔቲ ፔቲሂ ሴኤሎይዳ ኮርጋ ዉዲሮ ናኣቶፓ ሚሪ ሚሪ ዔኪ ፔ ዓጮ ዳንዳዎ ፔኤኮ ካታዎ ገንሃ ማዡር ዒኣካ ናንጋ። 24 ዒማና ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኣ ጉቤ ዳንዳኒ ዔቁ፣ ፔቲ ፔቲሂ ፔ ፃጳ ፃጳ ባንሂ፤ ሃሃ ፔ ቶኦካ ቶኦካ ናንጋ ቤዛ፤ ዬያጉዲ ፔ ማኣሪ ማኣሪያ ዳንዳኔ።

25 ዬኖ ዎደና ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣቲ ባኣሴ፤ ዬያሮ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔኤም ኮሺ ማዒ ባኣዚ ማዲ ማዲ ናንጋ።

ሩኡቴ ማፃአፖ ዓይያ ካር

ሚርጌና ኮሺ ባአዚ ኬኤዚንቴ፣ ሩኡቴ ማፃአፖ ሃይሳ ጊኢጊሺንቴ ዓውቴህን ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጋ ዋይህ ዋደና ዓሳ ያኦሲ ዲጊጪ ካአሽኪያ ሃሺ ፔ ሸኔ ጎይህን ሩንጊም ዓሶኮ ሩንጋ ፑርቴ ዓአንቴኬ፤ ዲማና ሞዓአቤ ዓጪ ዓሲ ማዔ፣ ሩኡቴ ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሲሰኬያም ሌዒ ሩንጋንቴ ዓኒ ዲዞኮ ሃይቃዛ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔ፣ ዲዞኮ ዓሆፓ ዲማዳዓ ጌዒ ሚርጌና ዓሆም ጉሙርቁንታያ ማዔኔ፤ ይያጉዲ ሃህ ዲሰራዔኤሌኮ ያአዛህ ማዔ ሩንጊና ሩንጋ ጎዳ ኮሺ ዲዛ ሩሽኬኔ፤ ጋፒንጆይዳ ዲዛ ዲዞኮ ቤርታአ ዓኒ ማአሮ ዓሶፓ ፔቴ ዓሲሰኬያም ሎዔኔ፤ ዲዛ ያዲዳህሮ ዲሰራዔኤሌኮ ዔርቴ ካአታህ፤ ዳውቴኮ ቤርታአ ዓሆ ማዔሂኮ ባለቴና ዓአ ዓሲ ዲዛ ማዔኔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ማፃአፖይዳ ዓአ ሃይሳ ያኦሲ ዓሳ ያኦሲዳፓ ሃኬህሮ ዔያቶ ሄሌ ባይሲንታ ኬኤዛኔ፤ ሩኡቴ ማፃአፖይዳ ዓአ ሃይሳ ጋዓንቴ ዲሰራዔኤሌ ያአዛህ ማዔ ሩንጊና ሩንጋ ጎዳ ባንህ ማዔ ማሌ ዳሪ ላአሊ ዳንቃንዳ ዓንጆና ያኦሲም ጉሙርቁንታያ ማዔ፣ ዲዞኮ ዳሮ ባአካፓ ፔቴዞ ማዓኒ ዲዛ ዳንዳዔህያ ኬኤዛኔ።

ሃና ማፃአፔላ ፃአፒንቴሂኮ ማሊፃ፡- ያኦሲኮ ማአሪያ ዲዛ ዳሮ ማዔባአ ዓሶንታ ዲዚ ጋዳንቁ፣ ሞዓአቤ ዓሶጉዳ ዓሶማአ ፔጋዲ ጴዳህ ኬኤዛኒኬ። (ላሚ. ዋማ 24:4)፤ ቃሲ ሃህ ጎዳ ዩሱሴኮ ዜርፃ ዲዛፓ ሙኬ፣ ካአቴ ዳውቴ ሸይንቶ ዜርፃ ዛሎ ኬኤዛኒኬ። (ማቴ. 1:5)

ማፃአፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ሩንጊኮ ሩኡቴና ዋላ ቤኤቴሌሜ ማዔ ዳንዲያ (1:1-22)

ቦዔዜና ሩኡቴናኮ ዋላ ዔርቴያ (2:1—3:18)

ቦዔዜኮ ሩኡቴ ዔኪያ (4:1-22)

ዓቤሜሌኬ ፔ ማአሮ ዓሶና ሞዓአቤ ዓጪ ቤቴህን
1-2 ዲሰራዔኤሌ ዓጪይዳ ካአታ ካአታዲዋንቴ ሱኡጋ ዋይህ ዋደና ዓጪይዳ ናይዚ ኬሰኬህሮ ዔፕራታ ዜርፃህን ማዔያ፣ ዩሁዳ ዓጪኮ ቤኤቴሌሄሜ ካታማ ሩንጋ ዓቤሜሌኬ ጌይንታሰኬይ ናምሚ * ጌይንታ ዲዞኮ ማቸና፤ ሃህ ማሂሎኔና ኬሊዎኔ ጌይንታ ላምያ ዓቲንቁ ናይሰኬንህ ፔኤና ዋላ ዔኪ፣ ናዮ ዋደ ዓአህን ሞዓአቤ ዓጪ ቤቴኔ። ዔያታ ዲኢካ ሩንጋንቴ፡- 3 ናምሚኮ ዓኒ ዓቤሜሌኬ ሃይቁኔ፤ ይያሮ ናምሚ ፔኤኮ ላምያ ናአቶንህና ዋላ ሌሊ ዓቲኔ፤ 4 ዲዞኮ ይንህ ናአቶንህ ሞዓአቤ ዓጪፓ ያርፓና ሩኡቴ ጌይንታ ዉዳሮ ናይሰኬንህ ዔኬኔ፤ ዩካፓ ታጶ ለዔኮ ጊንፃ፣ 5 ማሂሎኔና ኬሊዎኔና ሃይቁም፣ ናምሚ ፔኤኮ ዓኒንታ ናአቶንታ ባይዚ ፔኤሮ ሌሊ ዓቲኔ።

ናምሚኮ ሩኡቴና ዋላ ቤኤቴሌሄሜ ማዔያ

6 ናምሚ ሞዓአቤ ዓጪይዳ ዓአያ፣ ሩንጊና ሩንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ዓንጆ ሚርጌ ሃአኮ ካፂሴህ ዋይዚህሮ ዲዞኮ ላምያ ናአቶኮ ላአሎና ዋላ ሞዓአቤ ዓጪይዳፓ ዲሰራዔኤሌ ዓጪ ማዔ ዳንዲኒ ዔቁኔ።

7 ዔያታ ዩሁዳ ዓጪ ዋላ ዳንዲቤቃ ጎይያይዳ፣ 8 ናምሚ ዲዞኮ ናአዚንህ ላአሎ ኮይላ፡- «ዲንሂኮ ማአሮ ዓሶ ባንህ ማዔ ዳንዲጋፓ ዲኢካ ሩንጉዋቴ፤ ታናንታ ዲንሂኮ ሃይቁ ዓኒንሂንታም ዲንህ ማዔ ኮዦ ማደ ዛሎ ሩንጊና ሩንጋ ጎዳ ዲንሂም ኮሺ ባአዚ ማደ ማሆንጎ፤ 9 ዲንህ ፔቴ ፔቴህ ለዒ ማአሪ ዓርቃንዳጉዲ ሩንጊና ሩንጋ ጎዳ ዲንህ ማአዳንጎ» ጌዔኔ።

ዩካፓ ናምሚ ሄርቁ ዔያቶ ሳራሃዛ ዔያታ ጋዓንቴ ኮሺ ዲናፓ ዩኤካያ፡- 10 «ዔይዔ! ኮ ኔኤና ዋላ ኔ ዲጊና ኮይላ ዳንዳንዳኔ» ጌዔኔ።

11 ናምሚ ጊንህ ዔያቶ ኮይላ፡- «ታ ናይዮቴ! ሃዳራ ማዕ-ዋቴ፤ ታአና ዋላ ዲንህ ዓይጎሮ ዳንዲኒ ኮዓይ? ዲንህ ዔካንዳ ናይ ማይ ታ ሸዓንዳያ ዲንህም ማላ? 12 ናይዮቴ! ዲንህ ማአሪ ማአሪ ማዔ ዳንዲፍቴ፤ ታአኒ ሌዑዋጉዲ ማይ ጋርቆኔ፤ ሃህ ታአኒ ሃና ሌዓያ ማዔ ናይ ሸዔቴያ፣ 13 ዔያታ ደጋቲ ዲንህ ዔካንዳያ ሄላንዳአና ዲንህ ካፓንዳ? ይያሮ ጌይ ዲንህ ሌዑዋፓ ዓታኒዳ? ታ ናይዮቴ! ዩይ ማዓ ባአዚቴዋሴ፤ ሩንጊና ሩንጋ ጎዳ ታና ማኪ ታገዲ ማቶ ዓጌኔ፤ ዲንህ ሄሌ ባካ ሚርጌና ታና ያዳሳኔ» ጌዔኔ።

14 ዩካፓ ሃህ ዔያታ ኮሺ ዩኤኬኔ፤ ዲማና ያርፓ ዓሆ ሄርቁ ሳራህ ዳንዳዛ፣ ሩኡቴ ጋዓንቴ ዳንደ ዓዲ ዓሆ ማሪ ዓርቁኔ። 15 ይያሮ ናምሚ፡- «ሩኡቴ! ኔ ዓኒኮ ጌርሲ ማቸ ፔ ዲጊናና ዲዛ ካአሽካ ያአዞና ባንህ ማዔ ዳንዳኔ፤ ኔኤኒያ ዲዛና ዋላ ማዔ ዳንዳቴ ቃራኬ» ጌዔኔ።

16 ሩኡቴ ጋዓንቴ፡- «ታ ኔጊዳፓ ዲማዲ ዳንዳንዳጉዲ ታና ማታሲፓ! ኔ ዳንዳ ቤዞ ቢያ ታአኒ ዳንዳንዳኔ፤ ኔ ሩንጋ ቤዞማካ ታኦ ሩንጋንዳኔ፤ ኔ ዳራ ታዳሬ፣ ኔ ያአዛህያ ታ ያኦሲ ማዓንዳኔ፤ 17 ኔ ሃይቁ ቤዞማካ ታ ሃይቃንዳኔ፤ ኔ ዳኡቴ ቤዞይዳ ታኦኒያ ዳኡቴንዳኔ፤ ሃይቢዳፓዓቴም ኔጊዳፓ ታና ዳማሳንዳ ባአዚ ባአሴ፤ ኔጊዳፓ ታ ዳማዳኒ ማሌቴ ያኦሲ ታና ባይዞም!» ጌዔኔ።

18 ሩኡቴ ዲማና ዲዛና ዋላ ዳንዳኒ ጋፒ ዔቁህ ናምሚ ዔራያ ዲዞ ኮይላ ዔኤቢ ጌይባአሴ።

19 ይያሮ ላምያንህ ዋላ ቤኤቴሌሄሜ ዳንዲ ሄላዛ ካታም ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሾኔ፤ ዲኢካ ዓአ ላአላ፡- «ጎኔ ሃና ናምሚ?» ጌይ ዲቃቲ ሄርሾኔ። 20 ዲማና ናምሚ፡- «ቢያ ባአዚ ዳንዳዓ ያኦሲ ናንጎ ታአኮ ጫንቁሴህሮ ማአራ፣ ታና ጎዑዋቴ፤ ናምሚ ታና ጌይፖቴ። 21 ቤርታሃያ ዓጪይዳፓ ታ ዳንዳአና ሚርጌ ባአዚ ታአኮ ዓአኔ፤ ጋዓንቴ ሩንጊና ሩንጋ ጎዳ ታና ኩቺ ጉሪ ዓይሴኔ፤ ዓካሪ ቢያ ባአዚ ዳንዳዓ ጎዳህ ታአኮ ካራ ባይዚ፤ ሃህ ሃያ ቢያ ማቶ ታአም ዓጋዛ፡- ናምሚ ጌይ ዲንህ ታና ዓይጋ ዔኤላይ?» ጌዔኔ።

22 ናምሚ ሞዓአቤ ዓጪ ዓሲ ማዔ፣ ዲዞኮ ናአዚ ማቸ፣ ሩኡቴና ዋላ ሞዓአቤ ዓጪፓ ማዔህ ይያይዲኬ፤ ዔያታ ቤኤቴሌሄሜ ማዔ ሙኬ ዋደ ዔልዓ ጮኦጎንታኦኬ።

2

ሩኡቴ ቦዔዜ ጎዦ ዚንጋህሮ ዳንዳህ

1 ናምሚ ዓኒ ዓቤሜሌኬኮ ቦዔዜ ጌይንታ ዔርቴያርጎቺ ዓሲ፣ ዲዞኮ ማአሪ ዓሲ ማዔሰኬይ ዓአኔ፤ 2 ፔቴ ኬሊ ሞዓአቤ ዓጪ ማዔዛ፣ ሩኡቴ ናምሚ ኮይላ፡- «ዔልዓህ ጮኦጎ ዓሶ ጎዦ ታ ዳንዲ ዚንጌ ዚንጎም፤ ታአኒ ዚንጋኦና ታና ላአጊንዳዋ ዓሲ ታ ዳንቃንዳህ ጉሙርቃኔ» ጋዓዛ፣ ናምሚ፡- «ዔኤዔ፣ ታ ናዔሌ ዳንዳ!» ጌዔኔ።

* 1:1-2 1:1-2 ናምሚ ጌይፃ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ዋዛሳያ» ጌይሂኬ፤ ማአሊሃና «ዋዛሶ» ጌይንታኒ ዳንዳዓኔ። † 1:20 1:20 «ማአራ» ጌይፃ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ጫንቺ (ዋላንጋ) ጌይሂኬ። 2:2 2:2 ለዒ. ዓኬ 19:9-10፤ ላሚ. ዋማ 24:19።

3 ሩኡቲ ዲማና ጎዡ ዚአሞ ዳንዳፖ ፔቲ ጎሺ ጌሊ ጮኦራ ዓሶ ጊንፖ ሃንቲ ሃንቲ ዚንጊሢ ዓርቄኔ፤ ዩና ዲዛ ዚንጋ ጎዡ ዲዛ ጸኦሲጉዳያ ዓቤሜሌኬኮ ዓጊኒ ማዔ፣ ሰዓዜ ጎሺኬ። 4 ዳካ ጌዔሰካፓ ሰዓዜ ሰኤቲሌሃሜ ካታማፓ ፔ ጎዡ ሙኬኔ፤ ዔልዓሢ ጮኦራ ዓሶ፡- «ዲንሢ ኮሺ ፔኤቄያ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ዓንጀንጎ!» ጌዔኔ።

ዔያታ ማሃ፡- «ኔና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጀንጎ!» ጌዔኔ።

5 ዩካፓ ሰዓዜ ዔልዓሢ ጮኦራ ዓሶኮ ሱኡጋሢ ኮይላ፡- «ሃና ሱካ ዉዱሬላ ዓይጎ ናይዳይ?» ጌይ ጸኦጮኔ።

6 ሱኡጋሢ፡- «ዲዛ ናፖሚ ጊንፖ ሞዓኦቤ ዓጫፓ ሙኬያ ሞዓኦቤ ዓጫ ናይኬ፤ 7 ዲዛ ታ ኮይላ፡- ታኦኒ ዓሶ ጊንፖ ሃንቲ ሃንቲ ኬዳሢ ዚንጎም፣ ጌይ ጸኦጮኔ፤ ዲዛ ጉታፓ ዓርቄ ዚንጊቤቃ ሃሢ ጋዓንቲ ዳካ ሃውሻኒ ዉዳ ዳሞ ጌሌኔ» ጌዔኔ።

8 ዲማና ሰዓዜ ሩኡቲ ኮይላ፡- «ታ ኔኤም ፔቲ ባኦዚ ኬኤዘም! ሃይማፓ ዓርቃፖ ሜሌ ጎሺ ዳንዳ ዚንጊፖ፤ ሃይካ ታኦም ማዳ ላኦ ጊንፖ ሃንቲ ሃንቲ ሌሊ ዚንጌ። 9 ዔያታ ሞካፓ ጮኦራቲያ ዛጊ ዛጊ ዔያቶ ጊንፖ ሃንቲ፤ ዓቲንቃ ኔና ሚታሱሞጉዲ ታኦኒ ዔያቶም ላቲ ኬኤኬኔ፤ ኔና ሞኦሢ ዳኤቤቲ ዓቲንቃ ዲይ ኩንሢ ጌሢ ጸታፓ ዑሽኬ» ጌዔኔ።

10 ሩኡቲ ዲማና ባሊቶ ሳፖ ሄሊሲ ዚጋ፡- «ታ ኔኤኮ ፍንጎ ዓሲታንቲ ታና ኔ ዓሲኬ ጌይ ታኦም ኔ ሞይቲ ማሌይ?» ጌዔኔ።

11 ሰዓዜ ማሃ፡- «ኔኤኮ ዓኒ ሃይቄሰካፓ ኔ ዓሆም ኔ ማዳ ኮዡ ማዳ ቢያ ታ ሞይኬኔ፤ ሃሢ ኔ ዓዳንታ ኔ ዓንዳንታ ኔኤኮ ሾይንቶ ዓጮሞ ኔኤኒ ሃሽ፣ ቤርታ ኔ ዔሩሞ ዳሬ ባኦካ ናንጋኒ ሙኬሢ ታ ሞይኬኔ። 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔ ማዳ ኮዡ ባኮ ዛሎ ኔኤም ማሆንጎ! ዲዚ ኔና ካፓንዳሢ ኔኤኒ ጉሙርቄ ዲሰራዔኤሌ ጸኦዛሢ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ኔ ሙኬኔ፤ ዩያር ዲዚ ኔ ማዳ ባኮ ዛሎር ዑሣ ዓኦዳ ዓንጀ ኔኤም ዲንጎንጎ» ጌዔኔ።

13 ሩኡቲያ፡- «ታ ጎዳ! ታኦኒ ኔኤም ማዳ ዓሶ ባኦካ ማዳ ባኦካ ማዳቲያ ኮሺ ዑኡሲና ኔ ታና ዶዲሼኔ፤ ዓሲ ማሃ ኔ ታና ዛጌ ዛጊፖ ኔ ሃሹሞጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ!» ጌዔኔ።

14 ዓሳ ካሃ ሙዓኒ ዳዓኦና ሰዓዜ ሩኡቲ ኮይላ፡- «ካሃ ሙዓኒ ሃኒ ዩዔ፤ ካሃ ዔኪ ሞያና ዓይሢ ዓይሢ ሙዔ» ጌዔም፡ ዲዛ ጮኦራ ዓሶና ሞላ ዳዔኔ፤ ዩካፓ ሰዓዜ ሚቶና ቲሽ ዲዘም ዲንጋዛ፣ ዲዛ ሚሽካንዳያ ሄላንዳኦና ቲሻሢ ዳዒ ካሃ ሙዔኔ፤ ዲዘም ዲንጎና ካሃ ሚሽ ዲዘም ዓቲኔ። 15 ጊንሣ ዲዛ ዚንጋሢ ዚንጋኒ ዔቃዛ ሰዓዜ ዲዛኮ ማዳ ማዳ ዳጌሢም፡- «ዲዛ ናርቆና ናኦርቆዳፓ ቱጊ ዔኬቲያ ዲዛ ዚዚንጎንጎ፤ ዲዘ ላኦፖቲ፤ 16 ዔራንቆ ናኦርፓ ዲዘም ቱጊ ቱጊ ሃሹሞቲ፤ ዲዘ ኮይላ ዔኤቢ ጌይፖቲ» ጌዔኔ።

17 ሩኡቲ ዓሳ ጌላንዳያ ሄላንዳኦና ዩኖ ጎዡፓ ዚንጊ ፔኤቄኔ፤ ዲዘ ዩያ ሺርካዛ ሃኦካ ታጶ ኪሎ ጉዳያ ማዔኔ።

18 ዩያ ሃኦኮ ዲዛ ባሲ ዔኪ ካታሞ ማዳ ዳንዳኔ፤ ዲዘ ዚንጊ ዔኬሢ ሃሆ ናፖሚም ሰኤኬኔ፤ ዲዘ ሮኦር ሙዓንቲ ዓቲ ሙፖሞ ዲዘም ዲንጌኔ። 19 ዓሃ ዲዘ ኮይላ፡- «ሃና ኔ ዓንካፓ ዚንጌይ? ኔ ጎሺዳ ዚንጊ ፔኤቄይ? ሃያ ኔኤም ኮዡ ባኮ ማዳ ዓሢ ጸኦሲ ዓንጀንጎ!» ጌዔኔ።

ሩኡቲ ዲማና፡- «ታኦኒ ዚንጊ ፔኤቄ ጎዡ ዓዳ ሰዓዜ ጌይንታ ዓሲኬ» ጌዒ ናፖሚም ኬኤኬኔ።

20 ናፖሚያ፡- «ሺምፔና ዓኦ ዓሶና ሃይቄ ዓሶናም ጮኦቄ ጮኦቄም ኩንሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሰዓዜ ዓንጀንጎ!» ጋዓ፡- «ዩይ ዓሢ ኔኤኮ ማኦሪ ዓሲኬ! ሃሃ ኑ ዛሎ ማሊ ኑና ማኦዲኒ ኮይሳ ዓሶይዳፓ ፔቲሢ ዲዘኬ» ጌዔኔ።

21 ጊንሣ ሃሣ ሩኡቲ፡- «ዩያ ኔ ጋዓ! ዓሳ ታኦኮ ሃኦኮ ጮኦሪ ጋፒሳንዳያ ሄላንዳኦና ታኦም ማዳ ዓሶ ኮይላፓ ዳንዳፖ ጌዔኔ» ጌይ ዓሆም ኬኤኬኔ።

22 ናፖሚያ፡- «ጎኔኬ ታናዔሌ፤ ሰዓዜ ጎዡ ማዳ ላኦ ጊንፖ ኔ ዚንጌቲ ኮሺኬ፤ ማሌ ጎሺ ኔ ዓኦዳቲ ጋዓንቲ ዳጌሢ ኔና ሚታሳንዳኔ» ጌዔኔ። 23 ዩያር ሩኡቲ ዔልዓሢና ዛርጎና ማኦላፓ ቡሪንቲ ጋፓንዳያ ሄላንዳኦና ሰዓዜም ማዳ ላኦ ጊንፖ ዚንጌኔ፤ ዩያይዲ ዩያይዲ ፔ ዓሆፓ ዳማዲሞ ሞላ ናንጌኔ።

3

ናፖሚ ሩኡቲ ዘሬ ዘር

1 ፔቲ ኬሊ ናፖሚ ሩኡቲ ኮይላ፡- «ታ ናዔሌ! ኔ ሌዒ ማኦሪ ዓርቃንዳጉዲ ኔና ሞይሣንዳ ዓሲ ታ ኔኤም ኮዔቲ ቃራኬ። 2 ኔኤኒ ዚንጋሢ ዚንጋኦና ኔኤና ሞላ ዔልፖ ጮኦራ ላኦላ ዲዘም ማዳ፣ ሰዓዜ ኑ ማኦሪ ዓሲኬ፤ ዲዚ ሃና ዲባናኦና ዔልፖ ሺርካኔ፤ 3 ዩያር ኔኤኮ ዑፖ ማሰቲ ሳውቃ ቲዡና ቲሽቲ፣ ሚዛጶ ማኦሣሢ ማይንቲ፤ ዩካፓ ዲዚ ዔልዓሢ ሺርካ ቆይዶ ዳንዳ፤ ጋዓንቲ ዲዚ ሙፖ ባኦዚ ሙዒ ዑሽኮ ባኮሞ ዑሽኮ-ሞንቲ ዲዘ ቤርታ ኬሰኪ ጶዲፖ። 4 ዲዚ ላሃ ቤዘ ኮሺ ዛጊፓ ዲ ጊንዓዛ ዲዘ ኮይላ ሙኪ ቶኮ ዛላፓ ዓፒሎ ዔኪ ቶኮ ዳማ ዲዘኮ ላሃ፤ ኔ ዓይጎ ሞዳንዳቲያ ዲ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ሩኡቲ ዲማና፡- «ኔ ጌዔ ባኮ ቢያ ታ ማዳንዳኔ» ጌዔኔ።

6 ዩያር ሩኡቲ ሃኦኮ ሺርኮ ቆይዶ ዳንዳ፡ ዓሃ ዲዘ ዘሬ ዘር ጎይፖማ ማዳኔ። 7 ሰዓዜ ሙይ ዑሽኪ ዑፖኦ ዲዘም ጊኤሰካፓ ዔልፖ ናቶ ኮይላ ዳንዳ ላሃ ጊንዔኔ፤ ዩካፓ ሩኡቲ ቃኦዳ ዲዘ ኮይላ ሙካፖ ዓፒሎ ዲዘኮ ቶኮ ዑፖፓ ቡጊ ቶኮ ዳማ ላሃ። 8 ሳዓ ጊዲሚሽ ማዓኦና ሰዓዜ ዲቃቲ ጶጮ፡ ሺሪ ላሃንቲ ቶኮ ዳማ ዲዘኮ ፔቲ ላኦሊ ላሃ ዓኦሢ ዳንቄ፡- 9 «ኔኤኒ ዳናዳይ?» ጌይ ጸኦጮኔ።

ዲዘ ማሃ፡- «ታ ጎዳሢየ! ታኦኒ ሩኡቲኬ፤ ኔኤኮ ኦኦኮ ማኦሪ ዓሲታሢር ታ ናንጎኮ ዓዶ ሚዳ፤ ጎይፖ ዔራንዳሢ ኔናኬ፤ ዩያር ታና ኔ ዔካንዳጉዲ ታ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

10 ዲማና ሰዓዜ ዲዘም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጀንጎ! ሃሢ ሃይ ኔ ማዳ ባካ ሃያኮ ቤርታ ኔ ዓሆም ኔ ማዳ ኮዡ ማዳፓ ዑሣ ዓኦዳ ባኦዚኬ፤ ኔ ሄኤዶ ኮዔቲ ያርጎቶ፣ ሃንጎ ማንቆ ዳጌም ሌዔያ ናንዳኔ፤ ጋዓንቲ ኔ ዩያይዲ ኮይባኦሲ። 11 ሩኡቲ! ሃይካፓ ሱካ ዓይጎ ባኦዚር ሞላ ሜታዲፖ፤ ካታሞይዳ ዓኦ ዓሳ ኔኤኒ ኮሺ ላኦሊ ማዔሢ ዔራኔ፤ ኔ ኮዔ ባኮ ቢያ ታ ኩንሣንዳኔ። 12 ታኦኒ ጎኔ ኔኤኮ ማኦሪ ዓሲኬ፤ ጋዓንቲ ታጊዳፓ ባሺ ኔኤኮ ዑኬ ማዔ ዓጊኒ ዓኦኔ፤ 13 ሃሢ ካራንዳያ ሄላንዳኦና ሃይካ ሞርቄ! ሳዓ ካራዛ ዩይ ዓሢ ኔና ሞይሣንዳቲያ ሞይሣንዳ-ሞቲያ ታ ጸኦጮንዳኔ፤ ዲዘ «ሞይሣንዳኔ» ጌዔቲ ኮሺኬ፤ ዲያፖ ማዔቲ ጋዓንቲ ኔና ታ ሞይሣንዳያታሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንፖና ታ ኔኤም ጮኦቃኔ፤ ሃሢ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኦና ሃይካ ላሃ» ጌዔኔ።

14 ዩያር ሩኡቲ ሰዓዜ ቶኮ ዳማ ላሃኔ፤ ጋዓንቲ ዲዘ ሃኦኮ ሺርኮ ቆይዶ ሙኬሢ ዓሲ ዓራሞጉዲ ሰዓዜ ኮዔሢር ዓሲ ዳንቄንዳሞ ሞዳይዳ ጉቲ ዳማ ላሃ ቤዛፓ ዲዘ ዓቄኔ። 15 ሰዓዜ ዲማና ሩኡቲ ኮይላ፡- «ዓፒሎ ኔኤኮ

ዐጋጥ ዓኪ ሃንጋ ሂአህ። ጋዓዛ፣ ዒዛ ዓፒሎ ሂአህም ዒዚ ለማታሚ ኪሎ ማዓንዳ ዔልዓ ማኪ ሞሂ ዒዛ ባሲሴኔ፤ ዩካፓ ዒዛ ዔልዓ ባሲ ካታሞ ደንዳኔ። 16 ዩያይዲ ዒዛ ዒሆ ኮይላ ሙካዛ ዓሃ፡- «ታ ናዔሌ! ዩና ኑ ጌዔ ባኬላ ዎይቲይ?» ጌይ ያእጩኔ፤ ዩያሮ ሩኡቲ ሶዔዜ ዒዛም ማዳ ባኮ ቢያ ኬኤዜኔ። 17 ሃሃ ዒዚ፡- «ኔ ዒሆ ኮራ ኩቹ ጉሪ ደንዲፖ፣ ጌዒ ሃያ ለምዖ ሻምቦ ማዓ ዔልዓ ታኣም ዒንጌኔ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

18 ናምዒ ዒማና፡- «ታ ናዔሌ! ዩይ ባካ ዎይታንዳቲያ ጊቢ ካፔ፤ ሶዔዜ ሃኖ ዩኖ ባኮ ኩንሡዎዎ ሃውሻዓኬ» ጌዔኔ።

4

ሶዔዜ ሩኡቲ ዔኬህ

1 ሶዔዜ ካታሞኮ ጌሎ ካራ ዓኣ፣ ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ደንዲ ደዔኔ፤ ዩካፓ ሃያኮ ቤርታ ሶዔዜ ዒዛ ዘሎ ኬኤዜ፣ ዓቤሚሌኬኮ ማኣሮ ዓሂ ሙካዛ ሶዔዜ ዒዛ፡- «ታ ዒሻሃ! ሃኒ ሙኪ ታ ኮይላ ደዔ» ጌዒ ዔኤሌም፡ ዒዚያ ሙኪ ደዔኔ። 2 ዩካፓ ሃሃ ሶዔዜ ካታሞ ጨሞይዳፓ ታጸ ዓሲ ደኣሪ፡- «ሃኒ ሙኪ ደዐዎቲ» ጋዓዛ፣ ዔያታኣ ሙኪ ደዔኔ። 3 ሶዔዜ ዒማና ፔ ዒጊናሂ ኮይላ፡- «ናምዒ ሃይሾ ሞዓኣቤ ዓጫፓ ማዒ ሙኬኔ፤ ዒዛ ሃሂ ኑ ማኣሮ ዓሂ ዓቤሚሌኬኮ ጎዡ ሻንቻኒ ኮዓኔ፤ 4 ታ ኮይላ ኔኤኒ ዩያ ባኮ ዘሎ ዔራኒ ኮይሳያ ማላኔ፤ ዩያሮ ኔኤኒ ጎዡ ኮዔቲ ሃይካ ደዔ ዓሶና ጨሞና ቤርታ ኔኤሮ ማሂ ሻንቻኒ ደንዳዓኔ፤ ኔ ኮዐዎያታቲ ጎኔማ ጋፒ ታኣም ኬኤዜ፤ ጎዡ ሻንቁ ዔካኒ ኮይሳሂ ቤርታዲ ኔናኬ፤ ሄሊሳዖ ታናኬ» ጌዔኔ።

ዓሂ ዒማና፡- «ታኣኒ ሻንቻንዳኔ» ጌዔኔ። 5 ሶዔዜ ኬኤዘዖ፡- «ቃራኬ፤ ጎዡ ኔ ናምዒፓ ሻንቻያ ማዔቲ ሳዓ ሃይቁ ዓሂሮ ማዒ ደዓንዳጉዲ ዒዛኮ ማቸ፣ ሞዓኣቤ ዓጫ ዓሲ ማዔዛ፣ ሩኡቲያ ኔ ዎላ ዔካንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

6 ዓሂ ጊንሃ፡- «ያዲ ማዔቲ ታኣኮ ዓኣ ሳይይዳ ማሌ ማቶ ታ ማዡያታሂሮ ታ ሻንቁ ማሂ ዔካኒ ኮዐዎቤ፤ ኔ ሻንቁ ዔዔኬ» ጌዔኔ።

7 ማና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ደምቦና ዔኤቢ ሻንቹንቲ ሻንቁንታኣና፤ ሃሃ ቆሎ ማዔ ባኣዚ ማሌና ላኣሚንታኣና ዔርዛያ ማዓንዳጉዲ ሻንቻሂ ሻንቻሂም ደርዘ ፔኤኮ ቶካፓ ኬሲ ዒንጋኔ።

8 ዩያሮ ዩይ ዓሂ ሶዔዜም፡- «ኔኤኒ ሻንቻኒ ደንዳዓኔ» ጌዒ ደርዘ ፔኤኮ ኬሲ ዒንጌኔ። 9 ዩካፓ ሶዔዜ ጨሞና ዒኣካ ዓኣ ዓሶናም ቢያ፡- «ማይ ዓካሪ ዓቤሚሌኬና ዒዛኮ ናኣቶ ኬሊዎኔና ማሂሎኔናኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሃኖ ታኣኒ ናምዒዳፓ ዳካሊ ታኣሮ ታ ማሂሂኮ ዒንሂ ጉቤ ማርካኬ፤ 10 ሃሃ ናማ፣ ማሂሎኔኮ ማቻ ሞዓኣቤ ዓጫ ናዔላ ሩኡቲ ታ ላኣሊ ማዓንዳኔ፤ ዩይያ፡- ናማኮ ሱንፃ ባይቁዎጉዲ ጊንሃ ዒዛኮ ዓኣ ቆላ ዒዛ ማኣሮ ዓሶፓ ኬሰኩዎጉዲ ማኣዳያ ማዓንዳኔ፤ ዩያኮ ቢያ ሃኖ ዒንሂ ማርካኬ» ጌዔኔ።

11 ዒማና ዓሳ ቡኪንታ ቤዛ ዓኣ ጨሞና ሃንጎ ዓሶና፡- «ሃኖ፤ ኑኤኒ ዩያኮ ማርካኬ፤ ሃኖ ኔኤኮ ማቹሎ ሚርጌ ናይ ያይቆኣቤም ሾዒ ማኣሮ ማኣሪ ማሄ፣ ራሂሎና ሊያናጉዲ ማሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጅንጎ፤ ዒዚ ዔፕራታይዳ ኔና ዶርጎቸንጎ፤ ቤኤቲሌሂሚይዳኣ ዔርቲ ዓሲ ኔና ማሆንጎ፤ 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃኖ ዴጌ ላኣሌሎፓ ኔኤም ዒንጋ ናኣቶ

ዒ ዓንጅንጎ፤ ኔኤኮ ማኣሮ ዓሶዎ ዩሁዳና ቲዒማሮናፓ ሾይንቲ ፓራቤ ዓሶ ማኣሮጉዲ ማሆንጎ» ጌዔኔ።

ዳውቲኮ ሾይንቶ ዜርዖ

13 ዩያይዲ ሶዔዜ ሩኡቲ ፔ ማቸ ማሂ ዔኬኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓንጅሂሮ ጎጳዲ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

14 ናምዒኮ ዓሺኖ ላኣላ፡- «ኔኤኮ ቶኣኪ ዘጋንዳ ናኣዚ ናይ ኔኤም ዒንጌሂሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂም ጋላታ! ዒዚ ሃያ ናዓሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ዔርቲ ዓሲ ማሆንጎ!

15 ናኣዚ ማቻ ሚርጌና ኔና ናሽካኔ፤ ላንካይ ናይ ኔኤም ማዳያይዳፓ ባሼ ኔኤም ዒዛ ማዳኔ፤ ሃሂ ዒዛ ኔና ዎዛሲ ናንጊሻንዳያ፣ ሃሃ ቶኣኮ ኔኤኮ ዘጋንዳ፣ ዓቲንቁ ናይ ኔኤም ሾዔኔ» ጌዔኔ።

16 ዩካፓ ናምዒ ናዓሂ ጎዳ፣ ዘጊ ዲቹኔ።

17 ዓሺኖ ላኣላ ናዓሂኮ ሱንፃ፡- «ዒኖቤዴ» ጌይ ጌሄኔ። ሃሃ «ናኣዚ ማቻ ናምዒም ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ!» ጌይ ጌይ ዓሲም ቢያ ኬኤዜኔ።

ካኣቲ ደውቲኮ ዓዶ፣ ዒሰዔ ሾዔሂ ዩያ ዒኖቤዴኬ።

18-22 ፓራቤፓ ደንዲ ዳውቲ ሄላንዳኣና ሾይንቶ ፃጸ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ጎይዖኬ፡- ፓራቤ ሄፂሮኔ፣ ሄፂሮኔ ዓራሜ፣ ዓራሜ ዓምናኣዳኣቤ፣ ዓምናኣዳኣቤ ኔዓሶኔ፣ ኔዓሶኔ ስልሞኔ፣ ስልሞኔ ሶዔዜ፣ ሶዔዜ ዒኖቤዴ፣ ዒኖቤዴ ዒሰዔ፣ ዒሰዔ ደውቲ ሾዔኔ።

1 ሳሙዔኤል ማግኦፖ ዓይያ ካር

ዓሰራዔኤል ዓሳ ሱኡጋ ዋይሣ ዋይይዳፓ ካኣታ ዋይሣ ዋይ ባንሣ ዋይቲ ፒንቁቴያ ሃና ሳሙዔኤል ማግኦፖፕ ፔታሳዛ ኬኤዛኔ፤ ዩይ ላኣሚንታ ዓሰራዔኤል ዩይ ማዲንታኒ ዳንዳዔሣ ባሼ ሃይሃ ዓሰ ላላናኬ፤ ዩንሣ ዓሰፓ ፔታሳሣ፡- ጋፒንፎይዳ ዓሰራዔኤል ዓሰ ዋይሣ ዳኤፖ ዳኤፖ ሱኡጋይዳፓ ፔቲሣ ሳሙዔኤልኬ፤ ላምዓሳሣ፡- ዓሰራዔኤል ዓሰኮ ቤርታሳ ካኣታሣ ሳኣፕኦሌኬ፤ ሃይሣሳሣ፡- ቢታንቶይዳ ኬሰካንዳሣኮ ቤርታ ዓዛኮ ናንጎ ሃይሳ ሳሙዔኤልሰና ሳኣፕኦሌሰና ዋላ ፔቲ ማዔሣ፡ ዳውቴኬ።

ሃና ማግኦፖፕ ዳኤፖ ማሊያ፡- ማናኣ ጫኣቁዋይዳ ዓኣ ሃይሰ ኬኤዛ፤ ሃንጎ ማግኦፖሲፕዱ ያኦሲም ጉሙርቁንታያ ማዔሣ ዓንጃ ጸዲሳሣንታ ናንጋ ናንጎይዳ ዔኤቢ ቢያ ገኢጋያ ማዔሣ ዛላ፤ ዩያፕዱ ሃሣ ዓይሣንቲሣ ዓይሣ ሎኣሚሣና ባይሰንታና ዔከ ሙካሣያኣ ኬኤዛያኬ። ዩይ ማሊያ ቁኤሳሣ፡ ዔኤላም ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ታኣኒ ታና ቦንቻዞንሣ ቦንቻንዳኔ፤ ታና ቦሃዞንሣ ታ ቦርሰሳንዳኔ» ጌይ ኬኤዛሣ ደጋዲ ዔርታኔ (2:30)።

ሃና ማግኦፖ ካኣታ ካኣታዳኣና ዔቁ ዳማ ዳማ ማሊሣ ዛላኣ ኬኤዛኔ፤ ዩያኮ ቤርታ ዓሰራዔኤል ዓሰኮ ጎኔ ካኣቲ ማዔ ዔርታሣ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤ ጋዓንቲ ገንፃፓ ዴራ ያኦጭ ያኦጪሣር ዓዚ ዔያቶም ካኣቲ ደኣሜኔ። ዩይ ያዲ ማዔቴያ ባሼ ዔርታኒ ኮይሳ ባካ ካኣታሣታቴያ ዓሰራዔኤል ዴራ ያኦሲ ዔያቶኮ ዑፃ ማዔ ዋጊ ዋጊ ዋይሣያ ማዔም ዋርቃሣኬ (2:7-10)። ዩይያ ያኦሲ ዋጎ ዴዋይዳ ማዔ ያርጎቹታቴያ ማንቆ ዓሲ ሄኮ ማዔ ቦንቹንቲ ናንጋንዳያ ኮይሳሣ ዔርዛኔ።

ማግኦፖላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ሳሙዔኤል ዓሰራዔኤል ዓሰኮ ሱኡጌ ማዔሣ (1:1—7:17)

- ሳኣፕኦሌኮ ካኣታዲያ (8:1—10:27)
- ሳኣፕኦሌ ዋይሣ ቤርታሳ ሌዖንሣ (11:1—15:35)
- ዳውቴና ሳኣፕኦሌና ዛላ (16:1—30:31)
- ሳኣፕኦሌና ናኣቶናኮ ሃይሰ (31:1-13)

ሳሙዔኤልኮ ሸይንቶ

1 ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕሬኤሜ ዓጮይዳ ራማ ጌይንታ ዳካ ካታማሰኬኖይዳ ናንጋያ፡ ዔፕሬኤሜ ፃጳፓ ሸይንቲያ ሂልቃና ጎፖ ፔቲ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዓዛኮ ዓዴ ዪሮሃሜ ጌይንታያ ዔኤላሁናይ ማዓዛ ቶኣካ ዓዛኮ ፀፔ ጌይንታያ ቶሁ ማኣሪ ዓሲኬ፤ 2 ሂልቃናኮ ሃናና ፒናና ጌይንታ ላምዖ ላኣሊ ዓኣኔ፤ ፒናና ጎፖዞኮናይ ዓኣኔ፤ ሃናኮ ጋዓንቲ ፔቲታያ ናይ ባኣሴ፤ 3 ሂልቃና ለዓ ለዓ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ዘገ ካኣሸካኒና ሚቹ ዓንጎ ባኮ ዓንጋኒ ሴኤሎ ጌይንታ ቤሲ ዴንዳኔ፤ ዓማና ሆፒንና ፒንሃሴ ጌይንታ ዔኤላኮ ናይሰከንሣ ናንገና ናንጋ ጎዳም ቁኤሴ ማዔ ሴኤሎይዳ ማዳኔ። 4 ሂልቃና ሚቹ ዓንጎ ባኮ ሹኪ ዓንጋ ዋይና ቢያ ዓንጎና ዓሸኮይዳፓ ፔቲ ዓሲም ዓንገንታኒ ኮይሳኔ ጌይንታማፕዴያ ፒናናም ዓንጋኔ፤ ዩያፕዱ ዓዛኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዲር ናኣቶንታማኣ ፔቲ ፔቲሣም ሄላማ ዓንጋኔ፤ 5 ሃና ዓሚርጌና ናሸካሣር ሃንጎዋቶሲዳፓ

ጳንጮፍ ማዓያ ዓንጋኔ፤ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ናይ ዓዚ ላኣጌሣር ዓዚ ዘኣኮኬ፤ 6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓዚም ናይ ዓንገባኣሣር ዓዚኮ ሌጋ፤ ፒናና ዓዚ ዳጋሳንዳ ጌኤሲ ኮዒ ኮዒ ሚርጌ ማታሳኔ፤ 7 ዩይ ማዲንታ ዳምባ ለዓ ለዓ ዓቲቶም ማዲንታያኬ፤ ዩያር ዔያታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣሪ ዴንዳ ዋይማና ዋይማና ዓቲቶም ሃና ዩኤኪ ሙኡዚ ዒፃንዳያ ሄላንዳኣና ፒናና ዓዚ ኮሺ ማታሳኔ። 8 ዩያይዳፓ ዔቁያና ዓዚኮ ዓኒ፤ ሂልቃና ዓዚ ኮይላ፡- «ዔዞ ሃና! ኔ ዓይጎር ዩኤካይ? ዓይጎር ኔ ሙዖ ዓይፃይ? ዓይጎር ኔ ሃያይዲ ያዩ ያዩ ሺራይ? ታጳ ናይፓ ታ ኔኤም ባሼቱዋዓዳ?» ጋዓኔ።

ሃና ያኦሲ ሸኢቁ ሸኢጲያ

9-10 ፔቲ ኬሊ ሴኤሎይዳ ዓኣ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳሣ ማኣሪ ዔያታ ሙኡዚ ሙዒ ጋፔሰካፓ ሃና ያኦሲ ሸኢቃኒ ዔቁኔ፤ ዓማና ዓዚ ሚርጌና ያያሣር ካራ ባይቁ ዩኤኪ ዩኤኪ ያኦሲ ሸኢቃንቲ ቁኤሳሣ፤ ዔኤሊ ካር ኮይላ ፔ ያይቶይዳ ዴዒ ዓኣኔ፤ 11 ሃና፡- «ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳሣ፤ ታና ኔ ዓይሌሎ ዛጌ! ታኣኮ ሜቶ ዛጌ ታኣም ማላ! ታና ዋሊፖ! ኔ ታኣም ፔቲ ዓቲንቁ ናይ ዓንገቲ ዓሚ ናንጋ ሌዖ ቢያይዳ ኔኤም ዴማዴያ ማሃ ኔኤም ታ ዒዒንጋንዳኔ፤ ቶኣካ ዓዛኮ ፔቲታያ ሜኤዲንታዓኬ» ጌይ ናኣሴኔ።

12 ሃና ዩያይዲ ሸኢቁ ሚርጌ ኔጌኔ፤ ዓማና ዔኤሊ ዓዚኮ ሙሱራ ዓገፃሣ ዛዛጋኔ፤ 13 ዓዚ ፔቲታያ ዑኡሲ ዋይዚሱዋፖ ሙሱር ፔኤኮ ዓገሣ ዓገሣ ፔ ዒናና ሸኢቃኔ፤ ዩያር ዔኤሊ ኮይላ ዓዚ ዑሽኪ ማማሣንቲያ ማላዛ፤ 14 «ሃያይዲ ማሣንቲ ዋይማ ሄላንዳኣና ኔ ናንጋንዳይ? ሃና ዑሽኪ ማሣንቲጼሎ ሃሼ!» ጌዔኔ።

15 ዓዚ ማሃ፡- «ታ ጎዳሣ፤ ያዲቱዋሴ! ታኣኒ ዳኤፒ ያይሣና ዓኣ ዓሲዋይ፤ ዋይና ዑዞ ማዔቴያ ሜሌ ማሃ ዑሽ ታ ዑሽኪባኣሴ፤ ጋዓንቲ ታኣኮ ሜቶ ናንገና ናንጋ ጎዳም ታ ኬኤዞ ኬኤዛኔ። 16 ታና ኔኤኮ ዓይሌሎ ፓሁዋ ዓሲ ማሃ ዛገፖ፤ ሃኣዲ ታ ኔገ ሸኢቁሣ ካራ ባይቁም ማታዴ ዓሲታሣርዋይ» ጌዔኔ።

17 ዩያር ዔኤሊ፡- «ኮሺ ዓኣዴ! ዓሰራዔኤል ያኣዛሣ ኔኤኒ ሸኢቁ ባኮ ኔኤም ዓንጎንጎ!» ጌዔኔ።

18 ዓዚ ገንሣ፡- «ታና ኔኤኮ ዓይሌሎም ኔ ያኦሲ ሸኢቃ ዋይና ማላ!» ጋዓ፡ ዴንዲ ሙኡዚ ሙዔኔ፤ ያዩዋ ዓማፓ ሃሼኔ።

ሳሙዔኤልኮ ሸይንቶንታ ያኦሲማኣ ዲማዲያ

19 ዘር ጉቲሎ ሂልቃናና ዓዛኮ ጋር ዓሰና ዋላ ሚኣሪ ዔቁ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዘጌሰካፓ ራማይዳ ዓኣ፡ ዔያቶኮ ማኣሪ ዴንዳኔ፤ ሂልቃና ዓማና ፔ ማቶ ሃናና ዋርቃዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓዚም ማላኔ፤ 20 ዩያር ዓዚ ኔጉዋፖ ጎጳዲ ዓቲንቁ ናይ ሸዔኔ፤ ያዲ ማዔሣር ዓዚ፡- «ሃና ናፖ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳይዳፓ ሸኢቁ ዴንቁያኬ» ጋዓ፡ ሱንፖ ናፖኮ «ሳሙዔኤል» ጌይ ጌሣኔ።

21 ሂልቃና ፔ ጋር ዓሰና ዋላ ለዓ ለዓ ማዳ ጎይያ ዓንጎ ባኮ ዓንጋኒና ናንገና ናንጋ ጎዳም ናኣሴ ናኣሶ ኩንሣኒ ሴኤሎ ዴንዳኔ። 22 ጋዓንቲ ዓማና ሃና ዔያቶና ዋላ ዴንዲባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓዚ ቤርታ ዓኣም፡- «ናሣሣ ዳንፃፓ ጉጉኡጳማና ዓሚ ናንጋ ዋይ ቢያ ናንጋንዳ ያኦሲ ማኣር ታ ዓዚ ዔከ ዴንዳንዳኔ» ጌይ ኬኤዛሣርኬ።

23 ሂልቃና ዓማና ዓዚም፡- «ቃራኬ፤ ኔኤም ኮሺ ማዔ ጸዴሣፕዱያ ማማዴ፤ ዓዚ ኔ ጉኡጲሻንዳያ ሄላንዳኣና

ማእራ ደዓኒ ኔ ዳንዳዓኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤም ጫኣቁ ባኮ ኩንሆንጎ» ጌዔኔ፤ ዩያር ሃና ማእራ ደዓ ፔኤኮ ናዓሢ ዲቸሢ ሳርቄ።

24 ናዓሢ ዒዛ ዳንፆ ጉኡጲሸሰካፓ ዔኪ ሴኤሎ ዳንዳኔ፤ ናዖና ዋላ ሃይሆ ለዔ ማዔ ዋፓና፣ ታጶ ኪሎ ዲኢሊ፣ ፔቴ ሱርባ ኩሙሢ ዋይኔ ዑሺ ዔኪ ዳንዳኔ፤ ዩያይዲ ዒዛ ዒዛኮ ናዓሢ፣ ሳሙዔኤል ናይ ዳካ ዓኣንቴ ሴኤሎይዳ ዓኣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማእራ ዔኪ ዓኣዳኔ። 25 ዒኢካ ዒ ሄላፆ ጌሜ ናንገና ናንገ ጎዳም ሹኤሰካፓ ናዓሢ ዔኪ ዔኤሊ ኮይላ ሸኢሸኔ፤ 26 ዒማና ሃና ዔኤሊ ኮይላ፡- «ታ ጎዳሆ፣ ዳካ ለዔኮ ቤርታ ሃይካ ኔ ቤርታ ዔቁ ያኦሲ ሸኢቃንቴ ኔ ዛጌ ላኣሌላ ታናዋይ፤ 27 ታኣኒ ዒማና ሸኢቃሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሃያ ናዓሢ ዒንገንዳጉዲኪ፤ ናንገና ናንገ ጎዳሢያ ታ ያኦጩማ ጎይፆ ሃያ ናዓሢ ታኣም ዒንገኔ። 28 ሃሢ ታኣኒ ዒዛ ናንገና ናንገ ጎዳም ደማዳ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዔኪ ሸኢሸኔ፤ ዒ ናንገ ዋዶ ቢያይዳ ናንገና ናንገ ጎዳም ደማዳያ ማዒ ዒዛም ማዳንዳኔ» ጌዔኔ። ዩካፓ ዔያታ ዒኢካ ናንገና ናንገ ጎዳ ዚገ ካኣሸከኔ።

2

ሃና ሸኢቃ ሸኢጲፆ

- 1 ሃና ሸኢቃያ ሂዚ ጌዔኔ፡-
«ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳ ባኮና ዒና ታኣኮ ኮሺ ዋዛዳኔ፤
ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዳግ ዳገዲ ቦንቸሴኔ፤
ኔ ታና ማኣዳሢር ዋዛዲ
ታ ሞርኮ ታ ማኣጫኔ።»
- 2 «ናንገና ናንገ ጎዳጉዳያ ደማዳይ ያኣኒያ ባኣሴ፤
ኔጉዲ ማዓይ ያኣኒያ ባኣሴ፤
ኔ ያኦዛሢጉዳያ ዋርዲያ ሹቸ ማዓይኣ ባኣሴ፤
- 3 ሄርሸንቴ ሆኦላንቴፕ፣
ዖቶርም ጌኤዘ ዒንሢካ ሃሹዋቴ፤
ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ቢያ ባኣዚ ዔራያኬ፤
ዓሲ ማዳ ባኮ ቢያ ዛገ ዒ ዋጋኔ።
- 4 ዶዶ ዓሶኮ ያሎ ሂኢዛ ማቄኔ፤
ላቤ ዓሳ ጋዓንቴ ዋልቁ ዳንቁ ደዳኔ፤
- 5 ማኸ ዓሳ ናይዲንቴ ሙኤዚር ዋርቃያ ማዔኔ፤
ናይዳ ዓሳ ጋዓንቴ ማሸከኔ፤
ዘኣከላ ላንካይ ሸዔኔ፤
ሚርጌ ናኣቶ ዒንዳ ጋዓንቴ ፔኤር ሌሊ ዓቴ።።
- 6 ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዳኔ፣ ዳቁሻኔ፤
ጋፒንፆ ደዋ ዒገቻ ዔቶ ኬይሳኔ፣ ዩካፓ ዒ ኬሳኔ፤
- 7 ናንገና ናንገ ጎዳ ማንቁሳኔ፣ ዖርጎቹያ ዖርጎቻኔ፤
ቦርሲሳኔ፤ ገንሣ ዳግ ዳገዲ ጌይሳኔ።
- 8 ዒዚ ማንቆ ዓሶ ሲላላፓ፣ ላኣፖንሢያ ዲቢንፆፓ ዔቁሳኔ፤
ዔርቱ ዳኤፖ ዓሶ ቤዘ ባንሢ ዳገዲ ኬሳኔ፤
ቦንቸንታ ዓሳ ዳዓ ያይቶዋ ዒንገኔ፤
ሳዖኮ ቦኣኮላሢ ዳቁሢ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤
ዩያይዳ ሳዖ ቢያ ማኸሢያ ዒዛኬ።።»
- 9 «ዓሲ ባሸሢ ዳንቃሢ ፔ ዋልቁናቱዋሢሢር
ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም ጉሙርቁንታዘንሢሢር ሄርቃ
ቶኮ ካፓኔ፤

- ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ዲሚዳ ከኤሪንታኔ።
- 10 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዲ ማካ ዓሲ ቤሲ ባይቃኔ፤
ጫሪንጫ ደዒ ዔያቶይዳ ዒ ጉጉንሣንዳኔ።
ናንገና ናንገ ጎዳ ሳይይዳ ቢያ ዋጋንዳኔ፤
ካኣቶም ዋልቁ ዒዚ ዒንገንዳኔ፤
ዒ ደኦሪሢ ዳግ ዳገዲ ቦንቸሳንዳኔ።።»
- 11 ዩካፓ ሂልቃና ራኣማይዳ ዓኣ፣ ዒ ናንገ ማእሮ ማዒ ዳንዳኔ፤ ናዓሢ፣ ሳሙዔኤል ዒማና ቄኤሳሢ ዔኤሊ ደማ ማዒ ናንገና ናንገ ጎዳም ማዳኔ።።

ዔኤሊኮ ናኣታ ማዳ ፑርቶ ማዳ

- 12 ዔኤሊኮ ናኣታ ፓሣ ባኣዚ ባኣያ፣ ዲቻ ቶሌያኬ፤
ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዔያታ ቦንቸዋያኬ፤ 13 ዓሳ ዔያቶም ዒንገንዳጉዲ ቄኤሳ ያኣጩ ዔካ ደምቦ ዔያታ ካቸዋሴ፤
ዋዋዳይ ጌዔቴ፡- ያኦሲም ዓሳ ፔኤኮ ቆልሞ ሹኪ ዒንገ ዋዶና ዓሸካ ሃገ ካሢንታ ጎይሣ ዓኣንቴ ዔያቶም ማዳ ዓሳ ሃይሆ ኪሪና ዓኣ ዓሸኪ ኪሪ ዔኪ ሙካኔ። 14 ዩያ ኪር ካሢንታ ዓሸኮይዳ ደኪ ሉኤፓ ኪሪ ዔኪ ሙኬ ዓሸኮ ዔኪ ዳንዲ ቄኤሳሢም ዒንገኔ፤ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንገኒ ሴኤሎ ሙካ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዩያይዲ ዩያይዲ ዔያታ ሜታሳኔ፤ 15 ሃሢ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ማላ ናንገና ናንገ ጎዳም ሚቸንጉቱዋንቴ ቤርታ ቄኤሶም ማዳ ዓሳ ቆልሞ ሹኪ ዒንገ ዓሢ ኮይላ ሙኪ፡- «ኔኔ ካሢንቴ ዓሸኪ ዒዛም ዒንገንዳጉዲቱዋንቴ ዓኣዔ ዓሸኪ ቄኤሳሢ ኮዓሢር ዒዛም ታ ሚቸ ዒንገንዳጉዲ ታኣም ዒንገ» ጋዓኔ።
- 16 ዓሢ ዒማና፡- «ቤርታ ማላ ናንገና ናንገ ጎዳም ሚቸንቶንጎ፤ ዩካፓ ኔ ኮዔሢጉዳያ ዔካኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔቴ፣ ቄኤሶም ማዳሢ፡- «ዔይዔ! ኔኤር ሃሢ ዒንገ! ኔ ዒንጎ ዒፆቶ ታ ዋልቁና ዔካንዳኣኬ!» ጋዓኔ።
- 17 ዩያይዲ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዔኤሊኮ ናኣታ ቶኦቸሢር ዩይ ጎማ ናንገና ናንገ ጎዳ ኮሺ ዳጋሴኔ።።

ሳሙዔኤል ሴኤሎይዳ ናንጌ ናንጎ

- 18 ሳሙዔኤል ጋዓንቴ ዒማና ናይ ዓኣፆ ሚዛጲ ሻኣዛ ሸኢሜና ማኸና ዔፑዳ ማይንቴ ናንገና ናንገ ጎዳም ማዳ ማዳኔ፤ 19 ዒንደላኣ ዒዛኮ ለዓ ለዓ ዒና ዋላ ዒንጎ ባኮ ያኦሲም ዒንገኒ ሙካ ዋዶና ቢያ ዳካ ኮኦቴ ማኸ ማኸ ዔኪ ዩዓኔ። 20 ዔኤሊ ሂልቃናንታ ማቸ፣ ሃናንታ ዓንጆፆ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳም ደማዳያ ማሃ ዒንሢ ዒንገ፣ ሃያ ናዓሢ ቤዛ ሃና ላኣሌሎፓ ሜሌ ናይ ኔኤም ዒዚ ዒንጎንጎ!» ቢያ ዋዳ ጋዓኔ።
- ዩካፓ ዔያታ ፔ ማእራ ማዒ ማዒ ዳንዳኔ። 21 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃና ዓንጃሢር ዒዛ ሃይሆ ዓቲንቁና ላምዖ ዉዲር ናይና ሸዔኔ፤ ሳሙዔኤል ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ማእራ ማዳ ማዳ ዲጩኔ።።

ዔኤሊና ዒዛኮ ላምዖ ናኣቶና

- 22 ዒማና ዔኤሊ ጋርቹ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ናኣታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ማዳ ፑርቶ ማዳንታ ባሽ ሃሣ ዓፒሎና ማኸንጉቴ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳርና ካኣማ ማእራ ማዳ ላኣሎና ዋላ ላሃሢ ቢያ ዒ ዋይዛኔ። 23 ዩያር ዒ ናኣቶም፡- «ዓይጎር ዒንሢ ዩያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳይ? ዒንሢ ማዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዓሶይዳፓ ታ ዋይዛኔ። 24 ታ ናይዮቴ! ዩያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ማዲፖቴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዳራ ዒንሢ ዛሎ ታኣም ኬኤዛ ባካ ሚርጌ ዒገቻ ባኣዚኬ፤ 25 ፔቴ ዓሲ ሜሌ ዓሲም ፑርታ ባኣዚ ማዳቴ ያኦሲ ባኣኮ

ጌሊ ገሊሊሻኒ ዳንዳዓይ፤ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳም ፑርታ ማዶ ማዳ ዓሲ ያ ቃይሽ ገሊሊሻንዳይ?»

ያዲ ዒ ጌዓንቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒያቶ ባይዘኒ ማሊ ዒቁሣረ ዒኤሊ ናኣታ ዓዶኮ ዘር ዋይዘባኣሴ።

26 ናዓሣ፡ ሳሙዔኤል ዒጰና ዲጨ ዲጨ ዓኣዳይ፤ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ዓሲንታ ቤርታ ዓሲ ማዒ ቦንቸንቲ ጰዳያ ማዕይ።

ዒኤሊ ማኣርይዳ ኬኤዘንቴ ያኦሲ ማሊያ

27 ፔቴ ኬሊ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኬያ፡ ያኦሲ ማሊሣ ኬኤዘ ዓሲ ዒኤሊ ኮይላ ሙካዮ፡- «ዒኤሊዮ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ፤ ሄ ዓዶ፡ ዓኣርኔ ማኣር ዓሳ ገብፃ ዓጮይዳ ካኣቲኮ ዓይሌ ማዒ ዓኣ ዋዶና ታና ታ ዒዛም ፔጋሲ ዳዌይ፤ 28 ቁኤሴ ማዒ ታኣም ዒ ማዳንዳጉዲ፡ ታኣም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ማዳንዳጉዲ፡ ዐንጆ ጨቢሳንዳጉዲ፡ ታ ቤርታ ቁኤሳ ማኣዓ ዒፑዶ ማይንታንዳጉዲ ዒሰራዒኤሌ ያጸ ቢያገ ኔ ዓዶ ማኣር ዓሳ ታ ደኦሬይ። ሃሃ ዒሰራዒኤሌ ዓሳ ታኣም ማቸ ዒንጋ ባኮ ቢያ ኔ ዓዶ ማኣር ዓሳር ታ ማሄይ። 29 ታ ዓይሣም ታኣም ዒንገንታ ማቸ ዒንጎ ባኮንታ ሃንጎ ዒንጎ ባኮዋ ዓይጎር ዒንሣ ሰሃይ? ኔኤኮ ናኣታ ታኣም ዒንጎ ባኮይዳገ ኮሺ ማዕ ባኮ ደኦሬ ዒኪ ሙዒ ሙዒ ዲጫንዳጉዲ ታገዳገ ባሼ ኔ ዒያቶ ቦንቸሣ ዓይጎርዳይ?» 30 ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዒኤሌ ያኣዛሣ ሂዚ ጋዓይ፤ ሄ ማኣር ዓሳንታ ኔ ዓዶ ማኣር ዓሳንታ ታኣም ናንገና ማዳያ ማዓንዳጉዲ ታ ጫኣቆያታንቴ ሃሃ ያዲ ማዓዓኬ፤ ታና ቦንቸዞንሣ ታ ቦንቸንዳይ፤ ታና ቦሃዞንሣ ታ ቦርሲሳንዳይ፤ 31 ዓካሪ ኔ ማኣር ዓሳ ባኣካገ ፔቴ ዓሲታዮ ናንገ ጋርቸዋጉዲ ኔኤና ኔ ዓዶ ማኣር ዓሳና ታ ባይዘንዳ ዋዶ ዐኩይ። 32 ታኣኒ ካኣሽኪንታ ቤዘይዳ ማርጌ ማቶ ኔ ዘጋንዳይ፤ ዒሰራዒኤሌ ዓሳም ኮሺ ባኣዚ ማዳንታያ ማዕቴያ ኔ ማኣር ዓሳ ባኣካገ ያኣኒያ ናንገ ጋርቸንዳይ ጰዳዓኬ። 33 ታኣም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ማዳ ዓሳ፡ ዒንሣ ባኣካገ ታ ባይዘዋዮ ዓይሳንዳ ፔቴ ዓሣ ኔና ዬውሳንና ያዩሳያ ማዓንዳይ፤ ሃንጎ ኔ ማኣር ዓሳ ቢያ ጋዓንቴ ዳጌ ዓኣዮ ያልዘና ሃይቁ ኩዳንዳይ፤ 34 ኔኤኮ ላምዮ ናኣቶ ሆፕኒና ፕንሃሴናይዳ ሄላንዳ ባካ ኔኤም ማላታ ማዓንዳይ፤ ዬያታ ላምዓሣ ፔቴ ኬሊዳ ሃይቃንዳይ። 35 ታ ዒና ጋዓሣጉዲያ ታኣም ማዳንዳ ፔቴ ጉሙርቁንታ ቁኤሴ ታ ዒቁሳንዳይ፤ ዒዛም ታኣኒ ባይቁዋ ዜርሣ ጌሃንዳይ፤ ታ ካኣታሴ ካኣታሣ ማኣዲ ማኣዲ ማዳ ቁኤሴ ዒ ማዓንዳይ። 36 ኔ ዜርፃገ ሸምፔና ዓቴይ ቢያ ዬያ ቁኤሳሣ ኮራ ዳንዲ ሂርኪ ጌይ ዘገ ማኣሸንታ ሙኡዚንታ ሸኢቃንዳይ፤ ሙዮንዶ ሙኡዚር ጌይ ቁኤሶ ማኣዲ ማዳኒ ዒዛ ዒያታ ሸኢቃንዳይ» ጌዒ።

3

ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤሌም ፔጋዲ ጰዳሣ

1 ሳሙዔኤሌ ዒኤሊ ዳማ ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዳይ፤ ዬኖ ዋዶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲቢ ባኣዚ ኬኤዘዋሰ፤ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚያኣ ጰዳዋሰ። 2 ፔቴ ኬሊ ዒኤሊ ፔ ላሃ ቤዛ ላሃ ዓኣይ፤ ዒማና ዓኣገ ዒዛኮ ጋርቸታገ ዒቆያና ኮሺ ዳንቆያኬ። 3 ሳሙዔኤሌ ያኦሲም ዳማዳ ጫኣቁዋ ሳኣዳና * ዓኣ፡ ጌኤዢ ማኣርይዳ ላሃ

ዓኣንቴ ጌኤዢ ማኣርኮዋ ፖዓ ሃይቁባኣንቴ፤ 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤሌ ዒኤላዛ ሳሙዔኤሌ «ዮኦ!» ጌይ ዬሄይ። 5 ዩካገ ዒኤሊ ኮይላ ጳሽኪ ዳንዲ፡- «ኔ ታና ዒኤሌሣረ ሃይሾ ታ ሙኩይ!» ጌዒ።

ዒኤሊ ጋዓንቴ «ታ ኔና ዒኤሊባኣሴ፤ ገንሣ ዳንዲ ላሄ» ጋዓዛ፡ ሳሙዔኤሌ ዳንዲ ላሄ።

6-7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ገንሣ ሃሃ ሳሙዔኤሌ ዒኤሌይ፤ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃያኮ ቤርታ ዒዛም ኬኤዚ ቤቁባኣሣረ ዒዛ ዒኤላሣ ናንገና ናንጋ ጎዳታሣ ሳሙዔኤሌ ዒሪባኣሴ፤ ዬያሮ ዒቁ ዒኤሊ ኮይላ ሙካዮ፡- «ኔ ታና ዒኤሌሣረ ሃይሾ ታ ሙኩይ!» ጌዒ።

ዒኤሊ ማሃዮ፡- «ታናዓሃ! ታ ኔና ዒኤሊባኣሴ፤ ገንሣ ዳንዲ ላሄ» ጌዒ።

8 ላሚ ሃሃ ሃይሣሲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤሌ ዒኤላዛ፡ ሳሙዔኤሌ ዒቁ ዒኤሊ ኮይላ ሙካዮ፡- «ኔ ታና ዒኤሌሣረ ሃይሾ ታ ሙኩይ» ጌዒ።

ሳሙዔኤሌ ዒኤላሣ ናንገና ናንጋ ጎዳታሣ ዩካገ ዒኤሊ ዒሪይ፤ 9 ዬያሮ ዒኤሊ፡- «ኔ ላሃ ቤዘ ዳንዳይ፤ ዓካሪ ላሚ ኔና ዒኤሌያ ማዕቴ ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ኔ ዓይላሣ ዋይዘኔ ኬኤዜ» ጌዒ። ጌይ ሳሙዔኤሌ ዘራዛ፡ ሳሙዔኤሌ ዒ ላሃ ቤዘ ማዒ ዳንዳይ።

10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒኣካ ሙኪ ዒቃዮ፡ ሃያኮ ቤርታ ዒኤላ ጎይዮ፡- «ሳሙዔኤሌ! ሳሙዔኤሌ!» ጌይ ዒኤሌይ።

ሳሙዔኤሌ ዒማና፡- «ኔ ዓይላሣ ዋይዘኔ ኬኤዜ» ጌዒ።

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ታኣኒ ዒሰራዒኤሌ ዓሳይዳ ዋይዚ ዋይዘዋ ባኣዚ ማዳንዳ ኬሊ ዐኩይ፤ 12 ዬኖ ኬሎና ዓይፃገ ጋፖ ሄላንዳኣና ዒኤሊንታ ማኣር ዓሳንታይዳ ታ ማዳንዳይ» ጌይ ኬኤዜ ባኮ ቢያ ማዲ ታ ኩንሣንዳይ፤ 13 ዒዛኮ ናኣታታና ቦሃ ማዳ ማዳ ዒዚ ዘጌዮ ዒያቶ ጎሪባኣሣረ ዒዛኮ ማኣር ዓሳይዳ ናንገና ናንገ ሄላንዳኣና ፑርታ ባኣዚ ታ ዓጋንዳይ ጌይ ታኣኒ ዒዛም ኬኤዚናኣኮኮ። 14 ዬያሮ ዒኤሊ ማኣር ጎማ ማቸ ዒንጎ ዒንገሣኣ ማዮም ማሌ ዒንጎ ባኣዚና ፔቴታዮ ዓቶም ጌይንቴንዳዋሴ ጌይ ታ ጫኣቁይ» ጌዒ።

15 ዩካገ ሳሙዔኤሌ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ላሃዮ፡ ሳዓ ካራዛ ዒቁ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣርኮ ካር ቡሌይ፤ ጋዓንቴ ዒዛም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዒኤሊም ኬኤዘኒ ዒጊጨይ፤ 16 ዒማና ዒኤሊ ሳሙዔኤሌ፡- «ታ ናዓሃ፡ ሳሙዔኤሌ!» ጌይ ዒኤሌይ።

ሳሙዔኤሌያ፡- «ዮ፡ ጎዳሣዮ!» ጌዒ።

17 ዒኤሊ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ኬኤዜ ባካ ዓይጎዳይ? ፔቴታዮ ታኣም ዓኣቸፖ፤ ፔቴ ባኣዚታዮ ኔ ዓኣቸቴ ያኦሲ ኔገዳ ዳኤፕ ማቶ ዒኪ ዬዮም» ጌዒ።

18 ዩካገ ሳሙዔኤሌ ቢያ ባኮ ዒኤሊም ኬኤዜይ፤ ዓይጎ ባኣዚያ ዓኣቸ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዩካገ ዒኤሊ፡- «ዒዚ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሣረ ዒ ኮዒ ባኣዚ ማማዳንጎ» ጌዒ።

19 ሳሙዔኤሌያ ዐኩይ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛና ዋላ ዓኣሣረ ሳሙዔኤሌ ኬኤዛ ባካ ቢያ ጉሪ ሳዓ ኬዲዋሰ፤ 20 ዬያሮ ዬኖ ዓጮኮ ካራገ ካር ሄላንዳኣና ናንጋ ዒሰራዒኤሌ ዓሳ ቢያ ሳሙዔኤሌ ያኦሲ ማሊሣ ኬኤዛ ዓሲ ማዕሣረ ዒሪይ፤ 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬያኮ ቤርታ ዒዛም ፔጋዲ ጰዳሣጉዲ ሴኤሎይዳ ፔጋዲ ጰዳ ዳዲ ዒዛና ጌሰቲሣ ዓርቁይ፤ ሳሙዔኤሌ ኬኤዛ ባካ ዒሰራዒኤሌ ዓጮ ቢያይዳ ዋይዚ ዒከንታያ ማዕይ።

2:26 2:26 ሉቃ 2:52። 2:28 2:28 ኬሲ. ማገ 28:1-4፤ ሊዊ. ዓኬ 7:35-36። 2:34 2:34 1ሳሙ. 4:11። * 3:3 3:3 ጫኣቁዋ ሳኣዳና ጋዓዛ ታኣሶቴ ጌይንታያኬ።

ዔያታ ማሃዎ፡- «ጋኦት ካታሞ ዔኪ ዓኣዲሞቲ» ጌዔኔ፤ ዩያሮ ጋኦት ጌይነታያ ፔቲ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ካታማሰከኖ ዔኪ ዔያታ ዳንዳኔ፤ 9 ጋዓንቴ ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዩኖ ካታሞ ሃላዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩኖ ካታሚሎይዳ ሜቶ ዔኪ ዩዒ ዳሮሞ ሚርጌ ሜታሴኔ። ናኣቶንታ ጋርቸንታ ዓይሱሞ ዳሮ ቢያሚ ዑሢዳ ኪፃ ባኣዚና ሜታሴኔ፤ 10 ዩያሮ ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዔቅሮኔ ጌይነታ ሜሌ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ካታማሰከኖ ዔኪ ዔያታ ዳኬኔ፤ ጋዓንቴ ዒኣካ ሃላኣና ዩኖ ካታሚሎይዳ ናንጋ ዳራ ዒላቲ ዩኤካዮ፡- «ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ሃይካ ኑ ኮራ ዔያታ ዔኪ ሙኬሢ ኑና ቢያሚ ኩርሲሳኒ ማሊከ!» ጌዔኔ። 11 ሃሃ ጊንሃ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ካኣቶ ባንሢ ቢያ ኪኢታ ዓሲ ዳኪ፡- «ኑኡና ኑ ማኣሮ ዓሶና ቢያ ኩርሱሞንቴ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ምንዴ ዔኪ ሙኩና ቤዞ ማሃ ዳኩሞቲ» ጌዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚርጌና ዔያቶ ሜታሴሢ ካታሞ ቢያይዳ ዓኣ ጋፒ ሃይቃንዳኔ ጌይ ካራ ባይዚ ዒጊጩኔ፤ 12 ዒማና ሃይቦይዳፓ ዓቲ ዓሳ ዑፃ ኪፃ ባካ ሚርጌና ዔያቶይዳ ሞልቃዲሢ ዳራ ቢያ ፔኤኮ ያኣዞ ባንሢ ዩኤኪ ዩኤኪ ዒላቲኔ።

6

ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ማዔሢ

1 ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ፒሊሰጻኤሜ ዓጮይዳ ለንካይ ዓጊኒ ዳዕሰካፓ፡ 2 ፒሊሰጻኤሜ ዳራ ዔያቶኮ ቁኤሶንታ ዠሞሞ ዔኤሌ፡- «ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ኑ ሞዳቲ ኮሺዳይ? ጊንሃ ሞንዴ ሙኬ ቤዞ ማሃ ኑ ዳካኒ ጌዔቲ ሞዳ ኑ ዳኮንዳይ? ጎይዎ ኑሞ ኬኤዞሞቲ» ጌይ ያኦጩኔ።

3 ዔያታ ማሃዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያኣዛሢኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ማሃ ዳካኒ ዒንሢ ኮዔቲ፡ ዒንሢኮ ዳቢንቶ ዛሎሮ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጊ ሞላ ዳካንዳያ ኮይሳኔ፤ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ፔቲታዎ ዔኤቢ ዒንጉሞ ማሃ ዳካንዳያ ኮይሱሞቲ፤ ዒንሢ ዩያይዳቲ ዳርዒሢ ዳቃንዳኔ፤ ሃሃ ዒዚ ዒንሢ ሚርጌና ሜታሴሢ ዓይጎርታቲያ ዒንሢ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ። 4 ዳራ ዒማና፡- «ኑኡኮ ዳቢንቶሮ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዓይጎ ኑ ዒንጎ ዳኮንዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ቁኤሶንታ ዠሞንታ ማሃዎ፡- «ዑፃ ኬሰካ ዳንጮና ኪያና ማሊሲ ሞርቁና ኮሽና ደንጎ ናኣቦ፤ ሃሃ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ካኣቶ ሚርጌ ሞጉይያ ሃኢዩ ማሊሲ ሞርቁና ማዠና ደንጎ ናኣቦ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩይ ዒንሢ ቢያሢንታ ዒንሢኮ ደንጎ ካኣቶንታይዳ ዳኪንቴ ዳርዒሢ ፔቲ ማዔሢሮከ። 5 ዒንሢኮ ዓጮ ባይዛንዳጉዲ ዳኪንቴ ሃኢዩንታ ዑፃ ኪፃ ባኮንታ ማሊሲ ዩንሢ ዒንጎ ባኮንሢ ኮሺ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያኣዛሢ ዒንሢ ቦንቻንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩያ ዒንሢ ማዳቲ ጎዎንቴ ዒንሢንታ ዒንሢኮ ያኣዞንታ ዓጮንታ ኩርሲዎ ዒ ሃሻንዳያ ናንዳኔ፤ 6 ጊብፃ ዓጮ ካኣቲና ጊብፃ ዓሶና ማዳሢጉዲ ዓይጎር ዒንሢኮ ዒኖ ዒንሢ ደዲሻይ? ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብፃ ዓጮይዳፓ ኬሰከሢሢ ያኦሲ ጊብፃ ዓሶ ሚርጌና ሜታሴሢኮ ጊንፃፓቲዓዳ? 7 ዩያሮ ሃሢ ዓኪ ሳርጌላ ያይታንታ ሞኣዲንቴ ቤቁባኣ ለሞዎ ናይንዳ ባይ ጊኢጊሹሞቲ፤ ዩንሢ ባኣቶንሢ ሞኣዲ ሳርጌሎ ያይቲሎ ቃንባርይዳ ቱኪጋፓ ናኣሮ ዔያቶኮ ቁሪ ጊንሃ ባርቶ ጌልዞሞቲ፤ 8 ዩካፓ ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዔኪ ዒንሢ ጊኢጊሹ ያይቶይዳ ጌሠሞቲ፤ ዒንሢኮ ዳቢንቶ ዛሎ ዒንጎ ዒንጊዎ ሞላ ዳካኒ ሞርቁና ዒንሢ ኮሺ ዳማ ዳማ ባኮ ሳኣዲኔ ጋርካ ዓጊ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ

ኮይላ ጌሠሞቲ፤ ዩያይዳሰካፓ ጎይዎ ኬሲ ዳንዳንዳጉዲ ሃሹሞቲ። 9 ዓካሪ ሞዞም ዳንዳቲያ ዛጉሞቲ፤ ቤትሹሜሽ ካታሞ ባንሢ ዳንዳያ ማዔቲ ዩያ ኩርሳ ባኮ ኑጊዳ ዳኬሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያኣዛሢ ማዔሢ ዔርዛኔ፤ ጋዓንቴ ዩኖ ባንሢ ዓኣዲሞዎ ማዔቲ ዩይ ባይሲንታ ኑጊዳ ሙኬሢ ያኦሲ ዳኬሞቲሞንቴ ጉሪ ሙሙኬ ባኣዚታሢ ኑ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዓሳ ዒማና ጌይነቴ ጎይዎ ማዳኔ፤ ለሞዎ ናይንዳ ባይ ዔኪ ሳርጌላ ያይታ ቱኡቲ ዓኣ ቃንባርይዳ ሞኣዲሰካፓ ናኣሮ ቁራዎ ባርቶ ጌልዚ ካሮ ሞዳኔ። 11 ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዔኪ ሃኢዩንታ ኪፃ ባኮንታ ማሊሲ ሞርቁና ኮሺንቴ ባኮ ኩንሢ ጌሃና ሳኣዲኖ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ጌሢኔ፤ 12 ዩካፓ ባኣቶንሢ ጎይዎ ኬሰከ ሴካ ሃንጋ ጎዑሞ ፒዞ ጌይ ቤትሹሜሽ ካታሞ ባንሢ ዳንዳሢ ዓርቁኔ፤ ዔያታ ዳንዳ ሞዳና ያኦሊ ያኦሊ ዓኣዲኔ፤ ዒማና ፒሊሰጻኤሜ ካኣቶ ደንጎንሢ ዳንዳ ቤትሹሜሽኮ ዛፀ ሃላንዳኣና ጊንዎ ዳንዳኔ።

13 ቤትሹሜሽ ዓሳ ፔቲ ደኣቸዳ ዛርጌ ጮኦሪቤቃ ዳግ ጌይ ዛፓዎ ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዳንቁኔ፤ ዩያ ዔያታ ዳንቁሢ ኮሺ ሞዳኔ። 14 ሳርጌሎ ያይቲላ ቤትሹሜሽይዳ ናንጋ፡ ዒያሱ ጌይነታ ዓሲሰከያኮ ጎሺ ጌሊ ዳኤፒ ሹቸኮ ኮይላ ሙካዎ ዔቁኔ። ዳራ ዒማና ሳርጌሎ ያይቲሎኮ ሚዎ ጳሊ፡ ባኣቶንሢያኣ ሹካዎ ያኦሲም ሚቸ ዒንጎ ዒንጊሢ ማሃ ሺኢሹኔ። 15 ዒኣካ ዓኣ ሌሞ ዓሳ ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖንታ ሞርቃ ኩሚ ዓኣ ሳኣዲኖ ዔኪ ዳኤፖ ሹሜሢ ዑፃ ጌሢኔ፤ ዒማና ቤትሹሜሽ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚቸ ዒንጎ ባኣዚንታ ሜሌ ባኮሞ ቢያ ዒንጌኔ፤ 16 ደንጎ ፒሊሰጻኤሜ ካኣቶንሢ ዩያ ቢያ ዛጌሰካፓ ዩኖ ዓቦ ማዒ ጊንሢ ዔቅሮኔ ዳንዳኔ።

17 ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዔያቶኮ ዳቢንቶ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ማሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞዳ ኤኬ ዑፃ ኪፃ ባኮ ማሊሲ ኮሽና ሞርቁ ናኣቦንሢ፡- ዓሽዳዳ ሱንሢና፡ ጋኣዛ ሱንሢና፡ ዓሰቁሎና ሱንሢና፡ ጋኣቲንታ ዔቅሮኔ ካታሞ ሱንሢና ዳኪንቴያከ። 18 ሃኢዩ ማሊሲ ሞርቁና ማዠናዞንሢኮ ፓይዳ ደንጎ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ካኣታ ሞይሢ፡ ዙሎ ኮሺ ዲርቁ ማዠና ካታሞንሢ ዩያቶኮ ኮይላ ዓኣ ጉርዶ ፓይዶ ጉዳያከ። ቤትሹሜሽይዳ ናንጋ ዒያሱ ጎዞ ጋራ ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ጌሢንቴ ዳኤፖ ሹሜሢ ዩያ ማዳንቴ ባኮኮ ሃኖ ሃላንዳኣና ማርካ ማዒ ዓኣኔ።

19 ዒማና ቤትሹሜሽ ዓሳ ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ከጋር ዛጌሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶይዳ ዳጋዲ ዔያቶ ባኣካፓ ለንካይታሚ ዓሲ ሞዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያይዳ ዔያቶ ባኣካፓ ዓሶ ኩርሰሢሢ ቤትሹሜሽ ዓሳ ያዩ ዩኤኬኔ።

ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ቁርያትይዓሪሚይዳ

20 ዩያሮ ቤትሹሜሽ ዳራ፡- «ሃያ ዳማዳ ያኣዛሢ ቤርታ ያኣኒ ጫርቁ ዔቃንዳይ? ዒዛኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ኑ ኮይላፓ ኬሲ ሞካ ዳኮንዳይ?» ጌዔኔ። 21 ዩካፓ ቁርያትይዓሪሚ ዓሶም፡- «ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ኑ ኮራ ዔኪ ሙኬሢሢ ዒንሢ ሙኪ ዔኩሞቲ» ጌዒ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ።

7

1 ዒማና ቁርያትይዓሪሚ ዓሳ ሙኪ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዔኪ ጌሜራዳ ዓጫ ናንጋ፡ ዓቢናዳኣቤ ጎዎ ዓሲሰከያ ማኣሪ ጌልዜኔ፤ ዒኣካ ዔያታ ናንገና

ናገን ጎዳኮ ጫክቁሞ ሳካደና ካፓንዳጉዲ ዲዛኮ ናኣዚ ዓላዜሬ ይያም ደማሲ ደኑሬኔ።

ሳሙዔኤል ዲሰራዔኤል ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔሚ

2 ይካፓ ያኦሲኮ ጫክቁሞ ሳካደና ያደሲ ዋዳ ቁርያትይዓሪሚይዳ ዳዔኔ፤ ዲኢካ ዳዔሚ ላማታሚ ለዔ ጉዳያኩ፤ ዲማና ዲሰራዔኤል ዓሳ ናገና ናገን ጎዳ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዲዛ ባንሚ ዲላቴኔ።

3 ሳሙዔኤል ዲሰራዔኤል ዳርሞ፡- «ጉቤ ዲናፓ ናገና ናገን ጎዳ ባንሚ ዲንሚ ማዓኒ ኮዔቴ ሜሌ ያኦዘ ቢያ፤ ባሽና ዓሰታሮቴ ጌይንታ ላኣሊ ማሎና ማዢንቴ ያኦዘሎ ባይዘቀቴ፤ ዲንሚሞ ጉቤ ናገና ናገን ጎዳ ሚንጊ ዲዛ ሌሊ ካኣሽኩዋቴ፤ ዲዚ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ኩጫፓ ዲንሚ ዓውሳንዳኔ» ጌዔኔ። 4 ይያር ዲሰራዔኤል ዓሳ ባዓኣሌና ዓሰታሮቴና ጌይንታ ያኦዘ ባይዘ፤ ናገና ናገን ጎዳ ሌሊ ካኣሽኩኔ።

5 ይካፓ ሳሙዔኤል፡- «ታኣኒ ዲንሚሞ ናገና ናገን ጎዳ ሚደጳይዳ ሺኢቃንዳሚር ዲኢካ ቡኩዋቴ» ጌይ ዲሰራዔኤል ዓሳ ጉቤ ዔኤሌኔ። 6 ይያር ዔያታ ፔቱሞና ሚደጳይዳ ቡኩኔ፤ ዲኢካ ዔያታ ዋኣሚ ዳይ ዔኪ ያኦሲሞ ዲንጎ ባኣዚ ማሃ ላኣሊ ይና ኬሎ ጉቤ ዔኤሊ ሙዋዎ ፔኤቁኔ፤ ዲማና ዔያታ፡- «ኩኤኒ ናገና ናገን ጎዳ ሞይዘ ዲደ ዳቤኔ» ጌይ ዳቢንቶ ፔኤኮ ቡኩዔኔ፤ ዲሰራዔኤል ዓሳ ባኣካ ማዢንታ ሞኦቶ ማዔቴያ ሜሌ ሜሌ ጌኤሲ ሳሙዔኤል ጌሰቲ ዋጋሚ ይና ሚደጳይዳኩ።

7 ዲማና ዲሰራዔኤል ዓሳ ሚደጳይዳ ቡኩሚ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዋይዘዎ ደንጎ ፒሊሰጻኤሜ ካኣታ ዔያቶ ያላኒ ፔኤኮ ያላ ዓሳ ዔኪ ኬሰኩኔ፤ ይያ ዲሰራዔኤል ዓሳ ዋይዘዎ ዲጊጩ፡- 8 ሳሙዔኤልም፡ «ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ኩጫፓ ኑና ዲ ዓውሳንዳጉዲ ናገና ናገን ጎዳ ማዔ ኑ ያኦዘሚ ሺኢቁያ ኑም ሃሺፓ» ጌዔኔ። 9 ይያር ሳሙዔኤል ጉኡጳባኣ ዳካ ማራናይ ሹኪ ጉቤና ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሚ ማሃ ናገና ናገን ጎዳ ሚደጳይዳ ሺኢቁኔ፤ ይካፓ ዲሰራዔኤል ዓሳ ዘሎ ናገና ናገን ጎዳ ዲ ሺኢቃዘ ሺኢጳ ዲዛኮ ዲዚ ዋይዘኔ፤ 10 ሳሙዔኤል ሚቺ ዲንጎ ባኮ ናገና ናገን ጎዳ ሚደጳይዳ ዲንጎ ጎይሃ ዓኣንቴ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዲሰራዔኤል ዓሳ ያላኒ ሙኩኔ፤ ጋዓንቴ ዲማ ኬሎ ናገና ናገን ጎዳ ጫሪንጫፓ ዳኤፒ ጉጉንሚ ጉጉንሚ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዲጊጩ ጎጋይቁ ዲሰራዔኤል ዓሳ ቤርታፓ ጳሽኩኔ። 11 ይያር ዲሰራዔኤል ዓሳ ሚደጳይዳ ዔቁ ዔያቶ ቤርታፓ ጳሽኩ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዳንዲ ቤትካራ ጌይንታ ቤዘኮ ዳሞ ሃላንዳኣና ዳውሲ ዳውሲ ጎይፃ ዔያቶ ዋዳኔ።

12 ዲማና ሳሙዔኤል ፔቱ ሹቺ ዔኪ ሚደጳይዳ ሺኔ ጌይንታ ቤዘኮ ባኣካ ዳኣቢ፡- «ናገና ናገን ጎዳ ሃና ሃላንዳኣና ኑና ማኣዳኔ» ጋዓኒ ይና ሹጮ «ዓቤንዔዜሬ» ጌይ ሱንሚ ጌሃኔ። 13 ይያይዲ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያሎና ባሽንቴኔ፤ ሳሙዔኤል ናገጌ ዋደ ቢያይዳ ናገና ናገን ጎዳ ዲሰራዔኤል ዓሳና ዋላ ማዔሚር ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዲሰራዔኤል ዓሳ ያላኒ ኬሰኩባኣኔ። 14 ይያኮ ቤርታ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያሎና ባሽ ሳርቁ፤ ዔቅሮኔና ጋቴናኮ ባኣካ ዓኣ ካታማ ቢያ ዲሰራዔኤል ዓሳ ማሃንቴኔ፤ ሃሃ ዲሰራዔኤል ዓሳ ፔኤኮ ዘጳ ዓኣ ካርና ቢያ ማሃ ዔኩኔ፤ ይያር ዲሰራዔኤል ዓሳና ዓሞራ ዓሳና ዋላ ጊኢጊ ናገጌኔ።

15 ሳሙዔኤል ናገጌ ዋደይዳ ቢያ ዲሰራዔኤል ዓሳኮ ሱኡጌ ማዔ ናገጌኔ። 16 ዲዚ ሌዓ ሌዓ ቤኤቴኤሌንታ ጌልጌላንታ ሚደጳይዳ ዓኣዲ ዓኣዲ ዲሰራዔኤል ዓሳ ባኣካ

ማዢንታ ጌኤዞ ጌሰቲ ዋጋኔ። 17 ይካፓ ዲዚ ናገን ጎዳ ማዔ ማዔ ዳንዲ ዳንዲ ዲኢካ ዓኣ ጌኤዞዋ ዘጋኔ፤ ራኣማይዳ ናገና ናገን ጎዳ ሚደጳይዳ ባኣካ ዲንጎ ቤሲያ ዲ ኮሼኔ።

8

ዲሰራዔኤል ዳራ ካኣቲ ካኣታሃኒ ያኦጮሚ

1 ይካፓ ሳሙዔኤል ጋርቻዎ ፔኤኮ ላምዎ ናኣቶ ዲሰራዔኤል ዓሳኮ ሱኡጌ ማሃ ደኑሬኔ፤ 2 ዲዛኮ ቶይዳ ናዓሚኮ ሱንፃ ዲያዔኤሌ፤ ጌኤዞሚ ሱንፃ ዓቢያ ጌይንታያ ማዓዛ ዔያታ ቤርሳቤ ካታሞኮ ሱኡጌ ማዔ ደኑሬኔ። 3 ጋዓንቴ ዔያታ ዔያቶኮ ዓዳ ማዳ ጎይፃ ማዳቢኣሴ፤ ይያ ሃሺ ሚኢሹ ኮዓ ዓሲ ማዔ ዳሚና ዲንጎ ሚኢሹ ዔኪ ዔኪ ዓሳኮ ጌኤዞ ፒዜ ዋጉሞ።

4 ይያር ዲሰራዔኤል ዓሳኮ ሱኡጌ ፔቱሞና ቡኪንቲ ሳሙዔኤል ዓኣ ቤዘ፡ ራኣማ ሙካዎ፡- 5 «ዋይዘ! ኔ ሃሚ ጋርቻኔ፤ ኔኤኮ ናኣታ ኔና ማሊ ኔ ማዳሚ ጎይፃ ማዳዋኣሚር ማሌ ዓጮይዳ ማዳንታሚጉዲ ኑና ዋይሃንዳ ካኣቲ ኑም ካኣታሴ» ጌዔኔ። 6 ካኣቲ ዔያቶም ዲ ካኣታሳንዳጉዲ ዓሳ ዲዛ ያኦጮሚር ሳሙዔኤል ያደ ናገና ናገን ጎዳ ሺኢቁኔ፤ 7 ይያር ናገና ናገን ጎዳ ሳሙዔኤልም፡- «ዳራ ጋዓ ባኮ ቢያ ዋይዘ፤ ዔያታ ኔናቴዋንቴ ታኣኒ ዔያቶ ዑፃ ካኣታዲ ናገጉዋጉዲ ዔያታ ታና ቶኦቹ። 8 ታኣኒ ዔያቶ ጊብፃ ዓጫፓ ኬሴሰካፓ ሳርቃዎ ዔያታ ታና ሃሺ ሜሌ ያኦዘ ካኣሽኪ ካኣሽኪ ናገጌኔ፤ ይያር ዔያታ ታኣም ማዳ ጎይፃ ኔኤሚኣ ማዳሚ ሳርቁኔ፤ 9 ዓካሪ ሃሚ ዔያታ ጋዓ ባኮ ዋይዘ፤ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ካኣታ ሃጊ ዔያቶም ማዳንዳ ባኮ ቢያ ፔጋሲ ላቲ ዔያቶም ኬኤዜ» ጌዔኔ።

10 ሳሙዔኤልያ ካኣቲ ካኣታሃንዳጉዲ ያኦጮ ዳርሞ ናገና ናገን ጎዳ ጌዔ ባኮ ቢያ ኬኤዜኔ፤ 11 ዲ ኬኤዘዎ፡ «ዲንሚኮ ካኣቲ ዲንሚ ማዳንዳ ባካ ያዲኩ፡- ዲንሚኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ዲ ዔኪ፤ ሳርጌሎ ያላቶና ፓራሚናይዳ ዳዒ ያላ ያልዚ ዓሲ ማሃንዳኔ፤ ሃሃ ፓራሚኮዋ ቤርታ ዓኣዳያ ዔያቶ ዲዚ ማሃንዳኔ፤ 12 ዔያቶይዳፓ ፔቱ ፔቱሚ ያሎ ያላ ሺዮ ዓሳ ዓይሃያ፤ ዘሎ ሃሃ ያሎ ያላ ደንጊታም ዓሳ ዓይሃያ ማሃ ዔያቶ ዲ ደኑሬኔ፤ ሃንጎዋቶ ሃሃ ካኣቲኮ ጎዢ ጎሽካ ዓሳና ሃኣኮ ቡኩሳ ዓሳ ማሃንዳኔ፤ ዘሎ ጊንሃ ያሎ ዓንጋም ኮሻያና ሳርጌሎ ያላቶ ኮሻያ ማሃንዳኔ፤ 13 ይያጉዲ ዉዳር ናኣታ ዲንሚኮ ካኣቲም ሳውቃ ቲዢ ጊኢጊሻያና ዋዳ ዋዳና ካሃ ካሃያ ማዓንዳኔ። 14 ዲንሚኮ ማሎ ማሎ ጎዢንታ ዋይና ቱኮ ቤዘንታ ዘይቶ ሪሚቶንታ ቢያ ዔኪ ዲዛኮ ደንዘም ዲንጋንዳኔ። 15 ዲንሚኮ ሃኣኮንታ ዋይናኮ ታጳፓ ፔቱማ ዔኪ ዔኪ ዲዛኮ ደንዘና ቶኮናም ዲዚ ዲንጋንዳኔ። 16 ዲንሚ ማዳ ማዳ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ፤ ይያጉዲ ዲንሚኮ ባኣቶንታ ሃርንታፓ ሚዘጳ ሚዘጳ ዔኪ ፔኤም ዲ ማሃንዳኔ። 17 ማራቶና ዋኣርናኮዋ ታጳይዳፓ ፔቱማ ዲዚ ዔካንዳኔ፤ ዲንሚ ዲዘም ካራሚ ማዓንዳኔ። 18 ይያይዲ ማዔ ዋደና ዲንሚ ናሽኪ ደኑሬ ካኣታሚ ማዳ ጌና ማዳር ዲንሚ ዲላታንዳኔ፤ ናገና ናገን ጎዳ ጋዓንቴ ዲንሚኮ ዲላቶ ዋይዘዓኩ» ጌዔኔ።

19 ይያይ ያዲ ማዔቴያ ሳሙዔኤል ኬኤዞ ባኮ ቢያ ዳራ ዔኤሊኬ ጌይባኣሴ፤ ዔያታ ዲማና፡- «ይያ ኔኤር ሃሺ! ኑ ኑኡኮ ካኣቲ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ኮዓኔ፤ 20 ኑ ያዲዳም ሜሌ ዳራ ማዳ ጎይፃ ይያ ካኣታ ኑና ዋይሃያ፤ ኑኡኒ ሞርኮና ዋላ ያልታኣና ዔኪ ኬሲ ያላሳንዳ ካኣቲ

ኩኩህ ዓዳያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 21 ይኛ ሳሙዔኤል ደራ ጋዓ ባኮ ቢያ ዋይዛያ ዳንዲ ናንገና ናንጋ ጎዳም ኬኤዜኔ፤ 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤልም፡- «ዔያታ ኔና ገኦጩ ጎይያና ካኦቲ ዔያቶም ካኦታሴ» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ሳሙዔኤል ደራ ፔኤኮ ማኦሪ ማኦሪ ዳንዳንዳጉዲ ዳኬኔ።

9

ሳሙዔኤልና ሳኦጉሉና

1 ቢኢኒያሜ ፃጸፓ ቁኢሴ ጌይነታ ፔቴ ዔርቲ ያርጎቹ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዒዚ ዓቢዔኤል ናይ፡ ጃሪሪኮ ናኣዚ ናይ ማዓዛ ማገሃ ቶኦኪ ማዔያ ቤኮራቴ ማኦሪ ዓሲሴ። 2 ቁኢሴኮ ገኦኒያ ዒዛጉዲ ሚዛጹዋያ ሳኦጉሉ ጌይነታ ናይ ዓኣኔ፤ ሳኦጉሉ ዔጸና ዓሶ ቢያይዳፓ ገደሲ ሚዛጹዋናኣ ባሽኬ።

3 ሳኦጉሉኮ ዓደ፡ ቁኢሴኮ ሃሬ ባይቁም ዒዚ ፔ ናኣዚ ሳኦጉሉ ኮራ፡- «ዓይሎይዳፓ ፔቴ ዓሲ ዔኪ ዳንዲ ባይቁ ሃሮ ኮዔ» ጌይ ዓይሀኔ። 4 ይኛ ሳኦጉሉንታ ዓይሎሰኬይንታ ዋላ ጌሚራዳ ዔፕሬኤሜ ዓጮና ሻለሻና ጌይ ሃሮ ኮይያ ዓርቁኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሃሮ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዩካፓ ሻዕለሜ ዓጮዋ ዳንዲ ኮዓዖ ዳንቁባኣሴ፤ ሃሃ ጊንሃ ቢኢኒያሜ ዓጮይዳና ጌይ ኮይ ኮይ ዳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሃሮ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ። 5 ይይና ጌዒ ፀፔ ዓጮ ዔያታ ሂላዛ ሳኦጉሉ ዓይላሂ ኮይላ፡- «ማይ ኮ ማኦሪ ማዒ ዳንዳንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ኑ ዓዳ ሃሮ ዛሎ ሃሺ ዓካሪ ኑ ዛሎ ማላ ሜታዳንዳኔ» ጌዔኔ።

6 ዒማና ዓይላሂ፡- «ጫክ ጌዔ! ሃሮ ካታዋይዳ ኮሺ ቢንቸንታያ፡ ፔቴ ገኦኒ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዒዚ ኬኤዛ ባካ ቢያ ዒ ጌዔ ጎይያ ማኮማኔ፤ ይኛ ዒዛ ኮይላ ኑ ዳንዳም፤ ጎይያ ሃሮ ኑ ዋካፓ ዳንቃኒ ዳንዳዓቴያ ዒዚ ኩም ኬኤዛንዳኣናንዳኔ» ጌዔኔ።

7 ሳኦጉሉ ጊንሃ፡- «ዓኣዶ ኑ ዓኣዳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ይያ ገኦኒ ዓሂም ዓይጎ ባኣዚ ኑ ዒንጋንዳይ? ጋላ ኑኡኮ ለኮይዳፓ ጋፔኔ፤ ሜሌ ኑ ዓይጎ ዒንጋንዳ ባኣዚ ዓኣይ?» ጌዔኔ።

8 ዓይላሂ ማሃዖ፡- «ታ ኮራ ሃይሃ ገራኣሜ ማዓንዳ ሹቹ ቢራ ዓኣኔ፤ ዓሚ ኑ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚ ሃሮ ኑ ዋካፓ ዳንቃንዳቴያ ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

9-11 ሳኦጉሉ ዒማና፡- «ቃራኬ! ቢሬ» ጌዔኔ፤ ይኛ ያኦሲ ዓሂ ዓኣ ካታዋ ዔያታ ዳንዲ ካታሜሎ ጌላኒ ጌሚሮ ለካ ኬሰካንቴ ዋኣሂ ዳዓኒ ሙካ ወዳሮ ናይና ካኣሜኔ፤ ይኛ ኮይላ ዔያታ፡- «ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ዳንቁ ኬኤዛ ዓሲ ሃሮ ካታማ ዓኣ?» ጌይ ገኦጩኔ።

ያኦሲ ማላሂ ኬኤዛ ዓሲ ዩኖ ዋደና «ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ዳንቁ ኬኤዛ ዓሲ» ጌይነታኔ። ይኛ ፔቴ ባኣዚ ያኦሲዳፓ ገኦጩ ዳንቃኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ፡- «ያኦሲ ፔጋሲም ዳንቁ ኬኤዛ ዓሂ ኮይላ ኑ ዓኣደም» ጋዓኔ።

12-13 ዓማና ወዳሮ ናኣቶንሂ፡- «ሂኖ ዓኣኔ! ዩይሽ ዒንሂኮ ቤርታ ዳንዳኔ፤ ሩኡሪ ሩኡሪ ዒንሂ ዳንዳቴ ዒዛ ሂላንዳኔ፤ ካታዋ ዒንሂ ጌላላ ዒዛ ዳንቃንዳኔ፤ ዒዚ ደራ ሃሮ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋኒ ጊኢጊንቴሂሮ ሃይካ ካታዋ ሙኬኔ፤ ዒዚ ዒንጎ ባኮ ቤርታዲ ዓንጃንዳያ ኮይሳኔ፤ ዒኢካ ሙኬ ዳራ ዒዚ ሙኩዋንቴ ይያ ሙዖ ፔቴታዖ ሙዐብሴ፤ ይኛ ሃሂ ዒንሂ ኬሰኬቴ ዒዚ ሙዖ ሙዓኒ ካኣኮ ቤዛ፡ ጌሚሮ ኬሰኩዋንቴ ዒዛ ዒንሂ ዳንቃንዳኔ» ጌዔኔ። 14 ዩካፓ ሳኦጉሉንታ ዓይላሂንታ ካታሜሎ ኬሰከ፡ ሃጊ ዔያታ ጌሊያይዳ

ዓኣንቴ ሳሙዔኤል ካኣኮ ቤዛ ዓኣዳኒ ኬሰከ ዔያቶ ባንሂ ሙኬኔ።

15 ሳኦጉሉ ሙካንዳሂኮ ፔቴ ኬሊኮ ቤርታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤልም፡- 16 «ዚሮ ሃይማ ዋዳ ቢኢኒያሜ ፃጸፓ ፔቴ ዓሲ ኔ ኮይላ ታ ዳካንዳኔ፤ ታ ዳሮኮ ዒላታ ታና ሂላሂሮ ዔያቶኮ ሜታሂ ታ ዛጌኔ፤ ይኛ ዒዚ ፒሊሰጃኤሜ ዓሳ ታኣኮ ዳሮ ሜታሲ ዋይሃ ዋይሂፃፓ ኬሳንዳሂሮ ዒዛ ዒሰራዔኤል ዓሶኮ ሱኡጌ ማሂ ቴሽኪ ደኦሜ» ጌዔኔ።

17 ሳሙዔኤል ሳኦጉሉ ዳንቃኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤልም፡- «ቤርታ ታ ኔኤም ኬኤዜ ዓሂ ሃያኬ፤ ዒ ታ ዳሮኮ ሱኡጌ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 18 ሳኦጉሉ፡ ካታዋ ጌሎ ዲያ ካሮ ኮይላ ዓኣ ሳሙዔኤል ባንሂ ሙካዖ፡- «ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዳንቁ ኬኤዛ ዓሂኮ ማኦሪ ዓንካዳይ ታኣም ኬኤዜቴራ?» ጌዔኔ።

19 ሳሙዔኤል ማሃዖ፡- «ይይ ዓሂ ታናኬ፤ ቤርታዲ ሃሂ ካኣኮ ቤዛ ዳንዳ፤ ሃሮ ዒንሂ ለምዓሂ ታኣና ዋላ ሙዓንዳኔ፤ ዚሮ ጉቴ ኔ ገኦጩ ባኮ ቢያ ታ ኔኤም ኬኤዚ ዳካዛ ኔ ዓኣዳንዳኔ፤ 20 ሃይሃ ኬሊኮ ቤርታ ኔኡኮ ባይቁ ሃራ ጴዳኔ፤ ይኛ ዛሎ ሜታዲፓ፤ ጋዓንቴ ዒሰራዔኤል ዳሮኮ ማላፃ ያና ዳንቃኒ ኮዓያ ኔኤም ማላይ? ዔያታ ኮዓሂ ኔኤና ኔ ዓደ ማኦሪ ዓሶናቴዓዳ?» ጌዔኔ።

21 ሳኦጉሉ ዒማና፡- «ታኣኒ ዒሰራዔኤል ፃጸ ባኣካፓ ዳካ ማዔ ቢኢኒያሜ ፃጸፓኬ፤ ሃሃ ይያ ፃጸፓኣ ታ ማኦሪ ዓሳ ኮሺ ላኣፓኬ፤ ሃሂ ሃያጉዳ ባኣዚ ዓይጋ ኔ ታኣም ኬኤዛይ?» ጌዔኔ።

22 ዩካፓ ሳሙዔኤል ሳኦጉሉንታ ዓይላሂንታ ዔኪ ዳላጎ ኬኤዖ ጌልዛያ ሃይሂታሚ ማዓ ሾኦቹ ሙዖሮ ዳዒ ዓኣንቴ ይያቶሲፓ ዑሃ ዓኣዳ ቃራ ቤሰካ ዳይሀኔ።

23 ዒማና ሳሙዔኤል ካሂንቶ ቤዛ ማዳ ዓሂ ዔኤላዖ፡- «ዳማሲ ጌሄ» ጌይ ታ ኔኤም ዒንጌ ሜኤሎ ዓሽኮ ታኣም ዔኪ ሙኬ» ጌዔኔ፤ 24 ይኛ ይይ ዓሂ ቃራ ጉባሲ ዓሽኪ ዔኪ ሙኪ ሳኦጉሉ ቤርታ ጌሀኔ፤ ዒማና ሳሙዔኤል ሳኦጉሉም፡- «ሃኣዛጌ፤ ሃይ ኔኤም ዳማሲ ጌሀንቴ ቃራ ዓሽኪኬ፤ ታኣኒ ዔኤሌ ሾኦጮና ዋላ ኔ ሙዓንዳጉዲ ታ ጌሂያታሂሮ ሃያ ሙዔ» ጌዔኔ።

ይኛ ይኖ ኬሎ ሳኦጉሉ ሳሙዔኤልና ዋላ ሙዒ፡ 25 ካኣኮ ቤዛፓ ኬዲ ካታዋ ጌልዛ ሳሙዔኤል ሳኦጉሉም ላሆንዶ ቤሲ ፔ ማኦራ ኩቦ ጋርይዳ ጊኢጊሺሳዛ ዒዚ ዒኢካ ዋርቁኔ።

ሳሙዔኤል ሳኦጉሉ ቴሽኪ ካኣታሂሂ

26 ዚሮ ጉቴ ሳሙዔኤል ሳኦጉሉ ኩቦ ጋርፓ ዔኤላዖ፡- «ዓካሪ ዔቁ፤ ታ ኔና ዳካዛ ዳንዳኒ» ጌዔኔ፤ ሳኦጉሉ ዒማና ላሂ ቤዛፓ ዔቁ ሳሙዔኤልና ዋላ ጎይያ ኬሰኬኔ፤ 27 ዩካፓ ካታዋኮ ጋፔንያ ሂላላ ሳሙዔኤል ሳኦጉሉ ኮይላ፡- «ኔኡኮ ዓይላሂ ቤርታ ዓኣዳንዳጉዲ ዒዛም ኬኤዜ» ጋዓዛ፡ ዓይላሂ ቤርታ ዳንዳሰካፓ ሳሙዔኤል ሳኦጉሉ ኮራ፡- «ኔ ዳካ ዔቁ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ባኣዚ ኔኤም ታኣኒ ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

10

1 ዩካፓ ሳሙዔኤል ሪሚቶ ዛይቶ ቴኩ ዓርሃና ጉራኖ ዔኪ ሳኦጉሉኮ ቶኦካ ዋሂ ሄርቁሰካፓ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ዳሮ፡ ዒሰራዔኤሉኮ ሱኡጌ ማዓንዳጉዲ ኔና ቴሽኪ ደኦሜኔ፤ ኔኤኒ ዒዛ ዳሮኮ ሱኡጌ ማዒ ሞርኮ ኩጫፓ ዔያቶ ዓውሳንዳኔ። 2 ሃሮ ኔ ታጊዳፓ ዳማዲ ዳንዳኣና ቢኢኒያሜ ዓጮይዳ ዓኣ ጃልሃሂ ጌይነታ

ቤዛ ዓሳ ራአሄሎ ዱኡፖ ኮይላ ላምዖ ዓሲ ኔኤና ካላማንዳኔ፤ ዩንሢ ዓሲንሢ ኔኤኒ ኮዓ ሃራ ጴዳያ ማዕሢ፤ ሃሣ ኔኤኮ ዓዴ ሃሮ ዛሎ ማሊያ ሃሺ ኔ ዛሎ ማታዲ፡- ሩዓሢ ዛሎ ታ ዋዎይታንዳይ?፤ ጌይ ያኤጫያ ማዕሢ ኔኤም ዔይታ ከኤዛንዳኔ። 3 ዩካፓ ኔኤኒ ዴንዲ ታኣቦሬይዳ ፔቴ ዴኤፕ ማሢሰኬይ ዓሳ ቤሲ ሄላንዳኔ፤ ዒኢካ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንገ ካኣሽካኒ ቤኤቴኤሌ ዴንዳ ሃይሃ ዓሲ ኔ ዴንቃንዳኔ፤ ዩንሢዳፓ ፔቴሢ፡- ሃይሃ ዋናናይ ጎቼያ፤ ላምዓሳሢ፡- ሃይሃ ላኣዳ ኬዴያ፤ ሃይሃሳሢ፡- ዋይ ኦሽ ሉካና ዓርሢ ኬዴያ ማዕንዳኔ፤ 4 ዔይታ ኔኤና ዔኤሊንታዖ ካሃንሢዳፓ ላምዖንሢ ኔኤም ዒንጎንዳኔ፤ ኔኤኒ ዔካንዳያ ኮይሳኔ፤ 5 ገንሣ ሃሣ ኔ ዴንዲ ፒሊሰጻኤማ ዓሲኮ ያሎ ዓሳ ዴንከ ዴዔ፤ ገቢዓ ጌይንታ ያኦሲ ጌማሮ ሙካንዳኔ፤ ዩካፓ ካታሜሎ ጌሎ ካሮ ኔ ሄላኣና ያኦሲም ጌማሮይዳ ዒንጎ ባኮ ዒንገ ማዒ ሙካ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ቡከንቲ ዓኣያ ኔ ዴንቃንዳኔ፤ ዔይታ ጎኦላንታ ሹሉንጎንታ ፔቴ ሻሺና ዴንሃ ጎኦሎንታ ዋርቁ ዋርቁ ካራቤያ ባዒ ባዒ ያኦሲ ቦንቸም ዓይናዳንቲ፤ ሃሣ ፔኤኮ ዑኡዛ ዴገዲ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛንቲ ኔ ሙካንዳኔ። 6 ዒማና ኔ ዔሩዋንቲ ያኦሲኮ ዓያና ዋልቁና ኔገዲ ኬዳንዳኔ፤ ዩካፓ ዔይታና ዋላ ኔ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛሢ ዓርቃንዳኔ፤ ዴማ ዓሲያ ማዒ ኔ ላኣሚንታንዳኔ፤ 7 ዩንሢ ማላቶንሢ ቢያ ኩማኣና ያኦሲ ኔኤና ዋላ ዓኣሢሮ ኔ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ማማዳ፤ 8 ያኦሲም ማቸ ዒንጎ ባኮንታ ፔቴምና ዒንጎ ባኮዋ ዒንጎ ኔኤና ታ ካላማንዳ ቤዛ፡- ጌልጌላ ቤርታ ታኣኮ ዴንዴ፤ ታኣኒ ሙከ ኔ ዋዎዳንዳቴያ ኬኤዛንዳያ ሄላንዳኣና ላንካይ ኬሊ ዒኢካ ዴዔ።፤ ጌዔ።።

9 ዩማና ሳኣዮኦሌ ሳሙዔኤሌፓ ዴማዲ ዴንዳኣና ያኦሲ ሳኣዮኦሌ ላኣሚ ሜሌ ዓሲ ማሃኔ፤ ሳሙዔኤሌ ዒዛም ማላታ ማሃ ኬኤዜ ባካ ቢያ ዩኖ ኬሎ ኩማኔ፤ 10 ሳኣዮኦሌንታ ዓይላሢንታ ገቢዓ ሄላዛ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ቡከ ዓኣዮ ሳኣዮኦሌና ካኣማኔ፤ ዒማና ዔርቲባኣንቲ ያኦሲኮ ዓያና ዋልቁና ሳኣዮኦሌይዳ ኬዴም ዔይታና ዋላ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛሢ ዓርቁ። 11 ዩያሮ ዩያኮ ቤርታ ሳኣዮኦሌ ዔራ ዓሳ ዩያ ዒ ማዳሢ ዛጋዮ፡- «ቁኢሴ ናኣዚ ዋዎይቲይ? ሳኣዮኦሌያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ማዳያ?» ጌይ ዋሊ ኮይላ ያኣጩ።፤ 12 ዒኢካ ናንጋ ፔቴ ዓሲሰኬይ፡- «ሃኣቶ ሃንጎዋቶ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዛላ ዋዚዳ? ዔይታኮ ዓዴንሢ ያናንሢዳ?» ጌይ ያኣጩ።፤ «ሳኣዮኦሌያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ማዳኣኣኮዳ?» ጌይንታ ኮኣከንሃ ሃይሳ ዩያይዳፓ ዔይታና ኬ።፤ 13 ሳኣዮኦሌ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዚ ጋፔሰካፓ ጌማሮ ዓኣ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ኬሰኬ።፤

14 ዒማና ሳኣዮኦሌኮ ማዔ ሳኣዮኦሌንታ ዓይላሢንታ ዴንቃዮ፡- «ዒንሢ ዓንካፓ ሙካይ?» ጌይ ያኣጩ።፤

ሳኣዮኦሌ ማሃዮ፡- «ሃራ ኑ ኮዓኒ ዴንዴዖ ዴንቃኒ ዴንዳዒባኣሢሮ ሳሙዔኤሌ ያኣጩኒ ኑ ጌሌ።፤ ጌዔ።።

15 ማዓሢ ዒማና፡- «ዒዚ ዒንሢም ዋዚ ጌዔይ?» ጌይ ያኣጩ።፤

16 ሳኣዮኦሌ ማሃዮ፡- «ሃራ ጴዳሢ ኑም ዒ ኬኤዜ።» ጌዔ።፤ ጋዓንቲ ካኣቲ ማዒ ዴኣሚንቲያ ማዒያ ሳሙዔኤሌ ኬኤዜሢ ማምዖ ዒ ኬኤዚባኣሴ።፤

ሳኣዮኦሌኮ ካኣቲማ ፔጋሲ ኬኤዚንቲሢ

17 ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ማጻጻይዳ ቡካንዳፓዲ ሳሙዔኤሌ ዔኤሌ።፤ 18 ዒኢካ ዒዚ ዴርም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታ ዒንሢ ገብጻ ዓጫፓ ከሴኔ፤ ገብጻ ዓሳንታ ሜሌ ዒንሢ

ሃርቁ ዋይሃ ካኣቶንታይዳፓ ዓውሲ ታ ዒንሢ ኬሴ፤ 19 ሃሢ ዒንሢ ጋዓንቲ ማቶይዳፓ ዒንሢ ዓውሴ ያኣዛሢ ቦሂ ኑም ሃሢ ኔኤር ካኣቲ ካኣታሴ! ጌዔ።። ዩያሮ ሃሢ ዒንሢኮ ሃጳና ቶኦኮና ፓቁንቲ ፓቁንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሸኢኩዋቴ» ጌዔ።።

20 ዩካፓ ሳሙዔኤሌ ፔቴ ፔቴ ሃጳ ቤርቲም ቤርቲም ኬሰካንዳፓዲ ማሃዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤኢኒያማ ሃጳ ዴኦሬ፤ 21 ሄሊሳዖ ሳሙዔኤሌ ቤኢኒያማ ሃጳ ማኣር ዓሳ ጉቤ ቤርቲም ኬሰካንዳፓዲ ማሃዛ ዩያቶ ባኣካፓ ማጻሬ ማኣር ዓሳ ዴኦሪንቲ፤ ገንሣ ሃሣ ማጻሬ ማኣር ዓሳኮ ዓቲንቃ ቤርቲም ኬሰካንዳፓዲ ማሃዛ ዩያቶ ባኣካፓ ቁኢሴ ናኣዚ፤ ሳኣዮኦሌ ዴኦሪንቲ፤ ዔይታ ዩማና ዒዛ ኮዓዖ ዴንቃኒ ዴንዳዒባኣሴ፤ 22 ዩያሮ ዔይታ፡- «ዩይ ዓሢ ሃይካ ሙከያ?» ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኣጩ።፤

ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃዮ፡- «ሳኣዮኦሌ ዩይሾ ማሃ ባኣካ ጌሊ ዓኣሽንቲ ዓኣኔ» ጌዔ።።

23 ዩያሮ ዔይታ ዑኩና ዴንዲ ዓኣሽንቲ ቤዛፓ ዒዛ ኬሲ ዔከ ዴር ኮይላ ሙካዛ ዴራ ሳኣዮኦሌ ዔይታ ቢያፓ ባሽ ማዕሢ ዛጌ፤ 24 ሳሙዔኤሌ ዒማና ዴርም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴኦሬ ዓሢ ሃይሾ ሃያኬ! ኑ ባኣካፓ ዒዛና ቤቃይ ባኣሴ» ጌዔ።።

ዩካፓ ዴራ ቢያ ዑኡዛ ፔኤኮ ዴገዲ፡- «ካኣቲ ማርጌ ለዔ ናንጎንጎ!» ጌዔ።።

25 ዴራ ካኣቶም ማዳኒ ኮይሳ ዋጌና ዴምቤና ሳሙዔኤሌ ኬኤዚ፤ ዩያ ማጻጻይዳኣ ሃኣፕ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጌሣ፤ ዩካፓ ዴር ቢያ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዴካዛ፤ 26 ሳኣዮኦሌያ ገቢዓይዳ ዓኣ ፔ ማኣሪ ማዒ ዴንዴ፤ ዒዛ ገንዖ ዴንዳንዳፓዲ ያኦሲ ማሊሴም ዔይታ ዴዲ ያልዚ ዓሲ ዒዛና ዴንዴ።፤ 27 ጋዓንቲ ፔቴ ፔቴ ፓሡዋ ማሊሢ ዓርቁ ዓሲ፡- «ሃያኑዴ ዓሲ ኑና ዋይቲ ዓውሳይ?» ጌይ ዒዛ ቦሂ ፔቴታዖ ዒንጎ ባኣዚ ዒዛም ዒንገባኣሴ፤ ሳኣዮኦሌ ጋዓንቲ ዔኤቢ ጌይባኣሴ።፤

11

ሳኣዮኦሌ ዓምኣኔ ዓሳ ያሎና ባሽሢ

1 ፔቴ ዓገኒኮ ገንፃ ዓምኣኔ ዓጮ ካኣቲ፤ ናዖሴ ጌላዓዴይዳ ዓኣ ያቤሽ ካታም ያሊ ዓርቃኒ ያልዚ ዓሲና ማንጌ፤ ዩያሮ ያቤሽ ዓሳ ናዖሴ ኮራ፡- «ኑ ኔኤና ዋላ ገኢጊ ናንጋኒ ጫኣቃንዳኔ፤ ኑኤኒ ኔኤኮ ዓይሌ ማዓንዳኔ» ጌዔ።።

2 ናዖሴ ማሃዮ፡- «ታ ዒንሢና ዋላ ጫኣቃኒ ዴንዳዓሢ ፔቴ ባኣዚ ዒንሢ ዔኤዔቴኬ፤ ዩና ዓይጎይ ጌዔቴ ዒንሢ ፔቴ ፔቴሢኮ ማዛቆ ዓኣፖ ታኣኒ ዋቂ ኬሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋፔንሢ ቦርሲሳንዳኔ» ጌዔ።።

3 ዒማና ያቤሽ ዓጮ ሱኡጋ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤ ከኢታ ዓሲ ኑ ዴካንዳፓዲ ላንካይ ኬሊ ኑም ዒንጌ፤ ኑና ዓውሳንዳ ዓሲ ባይቁቴ ኔኤም ኑ ኩጮ ዒንጎንዳኔ» ጌዔ።።

4 ዔይታ ዴኬ ከኢቶ ዓሳንሢ ሳኣዮኦሌ ዓኣ ቤዛ፤ ገቢዓ ሙካዖ ሃይሶ ኬኤዛዛ ዴራ ቢያ ካራ ባይዚ ዒላቲና ዩኤፕ ዓርቁ።፤ 5 ሳኣዮኦሌ ዒማና ዋኣፃ ጌማይ ዒሽ ፔኤኮ ጎከፓ ማዒ ሙካኔ፤ ዒዚ ዩያ ዋይዛዮ፡- «ሃይ ዓይጎይ? ዓሳ ቢያ ዓይጎር ዩኤካይ?» ጌይ ያኣጩዛ፤ ያቤሽፓ ሙኬ ዓሳ ጌዔ ባኮ ዒዛም ዓሳ ኬኤዜ።፤ 6 ሳኣዮኦሌ ዩያ ዋይዛዛ ያኦሲኮ ዓያና ዋልቁና ዒዛይዳ ኬዴ፤ ሃሣ ማርጌና ዒ ዳጋዴ።፤ 7 ዩካፓ ዋኣፃ ጌማቶንሢ ሹከ ዓሽኮ ዲቢ ቤሲ ቲቂ ቲቂ ፓቁ፤ ዩያ ዓሽኮ ዔከ፡- «ሳኣዮኦሌና

ሳሙዔኤልና ገንገል ያልዘሮ ከሰከቀ ዓሲ ዓኣቲ ዬኖ ዓሶኮ ገማታ ሃማዲ ተቆንታገዳሚ ዔረዋቱ!» ጌይ ኪኢታ ዓሲ ዒሰራዔኤል ዓጮ ቢያ ዳከኔ።

ዬያሮ ዒሰራዔኤል ዓሳ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳሚ ዒጊጪ ፔቲ ዓሲያ ዓቱዋዎ ቢያ ከሰከኔ። 8 ሳኦጎኦሌ ዔያቶ ቤዘቄ ጌይንታ ቤዘ ቡኩሳዛ ዔያቶኮ ፓይዳ፡- ዒሰራዔኤል ሙኬ ዓሶኮ ሃይሃ ዌኤታ ሺያ፤ ዪሁዳይዳፓ ሙኬ ዓሳ ሃይሃታሚ ሺያከ። 9 ዬካፓ ዔያታ ያቤሺፓ ሙኬ ከኢቶ ዓሶም፡- «ዚሮ ዓባ ሳዛ ሄላንዳሚኮ ቤርታ ኑ ሙከ ዔያቶ ዓውሳንዳሚ ዒንሢኮ ዴሮም ከኤዙዋቱ» ጌዔ። ዬንሢ ከኢቶ ዓሶንሢ ዴንዲ ያቤሺ ዴሮም ከኤዛዛ ዔያታ ሚርገና ዋዛዴ። 10 ዬያሮ ያቤሺ ዓሳ ዓሞኦኔ ዓሶም፡- «ዚሮ ኩጮ ኑ ዒንሢሚ ሚንጋንዳ፤ ዒንሢ ኑጊዳ ኮዔ ባኣዚ ማዲዋቱ» ጌዔ።

11 ዘሮ ጉቲሎ ዓማ ሳኦጎኦሌ ዔቄ ፖኦሊሶ ሃይሃ ቤሲ ፓቄ፤ ዬያይዳሰካፓ ዴንዲ ዓሞኦኔ ዓሶ ጉርዶ ጌሊ ያልዘ ዓርቄ፤ ዓባ ዴንዲ ሳዛ ሄላንዳኣና ዓሞኦኔ ዓሶፓ ሚርገ ዓሲ ዋዴ፤ ሃይባፓ ቶሌ ዓሳ ላምዎ ዓሲታዎ ዋላ ማዓኒ ዳንዳዐ-ዋ ጎይሢ ጳሽኪ ፑኒ ፑኒ ዴንዳ።

12 ዒማና ዒሰራዔኤል ዓሳ ሳሙዔኤል ኮይላ፡- « ሳኦጎኦሌ ኑ ዑዳ ካኣታደፓ ጌዔ ዓሳ ያናንሢዳይ? ዔያቶ ኑም ዓኣሚ ዒንጌ ኑ ዋዳንዳ፤!» ጌዔ።

13 ሳኦጎኦሌ ጋዓንቲ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤል ዓሶ ሃናኣ ከሎይዳ ዓውሰሢሚር ዓይጎ ዓሲያ ዋዳንታንዳያ ኮይሱዋሱ» ጌዔ። 14 ዬካፓ ሳሙዔኤል ዴሮም፡- «ቢያሢ ኑ ጌልጌላ ዓኣዲ ሳኦጎኦሌ ኑኡኮ ካኣቲ ማዔሢ ላሚ ሃሃ ፔጋሲ ኑ ዔርዘም» ጌዔ።

15 ዬያሮ ቢያሢ ጌልጌላ ዴንዲ ዒኢካ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዴማዴ ቤዘይዳ ሳኦጎኦሌ ካኣቲ ማዔሢ ዔርዘኔ፤ ዒኢካ ናንገና ናንጋ ጎዳም ፔቱምና ዒንጎ ባኣዚ ሺኢሺኔ፤ ሳኦጎኦሌንታ ዒሰራዔኤል ዴሮ ቢያሢንታ ዬኖ ቦንቸ ከሎ ዴኤፒ ዋዛና ቦንቸ።

12

ሳሙዔኤል ዔልቃሚ ዔልቃም

1 ዬካፓ ሳሙዔኤል ዒሰራዔኤል ዴሮም፡- «ዒንሢኮ ያኡጪ ዎ ቢያ ታ ዔኪ ካኣቲ ዒንሢሚ ካኣታሢ፤ 2 ዓካሪ ዒንሢ ዔኪ ዓኣዳንዳ ካኣቲ ዒንሢ ዴንቄ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ማይ ጋርቸ፤ ታኣኮ ናኣታ ዒንሢና ዋላ ዓኣኔ፤ ታኣኒ ዴጋቶፓ ዓርቃዎ ዒንሢኮ ሱኡጌ ማዒ ሃኖ ሄሌ። 3 ሃይሽ ታ ዒንሢኮ ቤርታ ዓኣኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ዒዚ ቲሽኪ ካኣታሱ ካኣታሢንታ ቤርታ ታ ዑዳ ማርካዲዋቱ፤ ያ ጌማይንታ ያ ሃራንታ ታ ዔኪይ? ያና ታ ማልቲይ? ያና ታ ሄርቄይ? ሃሃ ጌኤዞ ዋቢሺ ዋጋኒ ያጊዳፓ ዴማና ዔኮ ሚኢሺ ታ ዔኪይ? ዬንሢ ባኮ ቢያሢፓ ፔቲ ባኣዚታዎ ማዲ ዔኪ ባኣዚ ዓኣቲ ማሃኒ ታ ጌኢጌያከ» ጌዔ።

4 ዴራ ዒማና፡- «ፔቲታዎ ኔ ማልቲባኣሱ፤ ያናኣ ኔ ሄርቄባኣሱ፤ ዓይጎ ዓሲዳፓኣ ኔ ዔኪ ባኣዚ ባኣሱ» ጌዔ።

5 ሳሙዔኤል ማሃ፡- «ማይ ታኣኒ ሃኖ ዒንሢ ቤርታ ጌኤሺ ማዔሢኮ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ዒዚ ዶኦሪ ካኣታሢንታ ማርካከ» ጌዔ።

ዬያሮ ዴራ፡- «ሂዮ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑኡኮ ማርካከ!» ጌዔ።

6 ሳሙዔኤል ከኤዛዎ፡- «ሙሴንታ ዓኣሮንታ ዶኦሪሢ፤ ዒንሢኮም ቤርታኣ ዓድንሢ ጌብፃ ዓጫፓ ከሴሢ ናንገና ናንጋ ጎዳከ፤ 7 ሃሢ ዓካሪ ዒንሢ ዓኣ ቤዘ ዔቁዋቱ፤ ዒንሢኮም ቤርታኣ ዓድንሢንታ ዒንሢንታ ዓውሳኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዴ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኮ ቢያ ጳቄሢ ጳቄሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ታ ዒንሢ ሞኦታንዳ፤ 8 ያይቆኦጌ ፔ ማኣር ዓሶና ጌብፃ ከዲ ዒኢካ ናንጋኣና ጌብፃ ዓሳ ዔያቶ ሄርቄ ዋይሢ፤ ዬያሮ ዒንሢኮም ቤርታኣ ዓድንሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣዳንዳጉዲ ዒዛም ዒላቲ፤ ዒማና ዒዚ ሙሴና ዓኣሮንና ዔያቶም ዳከኔ፤ ዬያታ ጌብፃ ዓጫፓ ዔያቶ ዔኪ ከሴ ሃኖ ዓጫሎይዳ ናንጋንዳጉዲ ማሄ፤ 9 ጋዓንቲ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛሢ ዋሌ፤ ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፒሊሰፃኤማ ዓሶና ሞዓኣቤ ካኣቲናም፤ ዬያጉዲ ሃሃ ሃይሬ ካታሞኮ ፖኦሊሶ ዓይሃሢ፤ ሲሳሪም ዒንሢኮም ቤርታኣ ዓድንሢ ዓኣሢ ዒንጌ፤ ዬያሮ ዔያታ ዒሰራዔኤል ዓሶ ያሊ ባሺ። 10 ዬካፓ ዔያታ፡- ሱኡኒ ኔና ሃሺ ባዓኣሌና ዓሰታሮቲና ካኣሽኪ ዳቤ፤ ሃሢ ኑ ሞርኮ ኩጫፓ ኑና ዓውሰ፤ ኑ ኔና ካኣሽካንዳ፤!» ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዒላቲ። 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ጌዲዎ፤ ዬካፓ ባርቄና ዮፓታኣሄና፤ ጋፒንይዳ ታና ዳከኔ፤ ኑኡኒ ፔቲ ፔቲሢ ዒንሢ ዒንሢኮ ሞርኮ ኩጫፓ ቶሊሲ ዓውሰ፤ ኮሺ ዒንሢ ናንጋንዳጉዲ ኑ ማሄ፤ 12 ዒንሢ ጋዓንቲ ዓሞኦኔ ካኣቲ ናየሴ ዒንሢ ያላኒ ዔቃኣና ዘጋዎ ዒንሢኮ ካኣታሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዲ ሃሺ፡- «ኑና ዋይሃንዳ ካኣቲ ኑም ካኣታሱ» ጌይ ታና ያኡጫ።

13 «ዓካሪ ሃይሽ ዒንሢ ዶኦሪ ካኣቲ ዒንሢ ያኡጫ ጎይዎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢሚ ዒንጌ፤ 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮም ያኣዛሢ ቦንቸ ዒዛ ዒንሢ ካኣሽከቲ፤ ዒዚ ከኤዛ ባኮ ዋይዚ ዓይሢዎም ዒንሢ ዒዛኮ ካፔቲ፤ ዒንሢንታ ዒንሢኮም ካኣታሢንታ ዒ ጋዓ ጎይዎ ሃንቲቲ ቢያ ባኣዚ ዒንሢሚ ጌኢጋንዳ፤ 15 ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዒንሢሚ ዋይዙዎ፤ ሃሃ ዓይሢዎም ካፒ ከንሡዎም ማዔቲ ዒ ፔኤሮ ዒንሢሚና ዒንሢኮም ካኣታሢናይዳ ሞርኮ ማዔ ዔያቶ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢኮም ቤርታ ፔ ዋልቲና ማዲ ዓከ ባኣዚ ማዲሢ ዒንሢ ዘጋንዳ፤ 17 ሃሢ ዒንሢ ዔራሢጉዲ ሳዓ ያጎሢከ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃንዳ፤ ዒዚ ሳዎ ጉጉንሢሲ ዒርዚ ዋርቄሳንዳ፤ ዬይ ያዲ ማዓዛ ካኣቲ ዒንሢ ካኣታሳንዳጉዲ ያኡጫ ያና ዳቢንቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴያ ማዔሢ ዒንሢ ጎናሲ ዔራንዳ፤» ጌዔ።

18 ዬማ ጋዓዎ ሳሙዔኤል ሺኢቃዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒማ ከሎና ጉጉንሢሲ ዒርዚ ዋርቄሴ፤ ዬያሮ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳንታ ሳሙዔኤል ያኣ ኮሺ ዒጊጪ፤ 19 ሳሙዔኤል ኮራ፡- «ኑ ሃይቁዋጉዲ ሃዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኡኮ ያኣዛሢ ኑም ሺኢቄ፤ ማሌ ጎሞ ቢያ ኑ ማዴሢ ዓኣንቲ ካኣቲ ኑም ካኣታሳንዳጉዲ ያኡጫ ያና ኑ ዳቤሢ ዓካሪ ኑኡም ዔርቲ።» ጌዔ።

20 ሳሙዔኤል ዔያቶም፡- «ዶዳዋቱ፤ ዒጊጪፖቲ፤ ዬያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ዒንሢ ማዴያ ማዔያታቲያ ጉቤ ዒናፓ ዒዛ ካኣሽኩዋቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሺ ማሌ ካኣሺ ባንሢ ዘገጉ። 21 ፓሃ ባኣዚባኣ ማሌ ያኣዞ ካኣሽኪፖቲ፤ ዔያታ ዒንሢ ማኣዳኒና ዓውሳኒያ

12:6 12:6 ከሲ. ማጻ 6:26። 12:8 12:8 ከሲ. ማጻ 2:23። 12:9 12:9 ሱኡጎ. ማጻ 3:12፤ 4:2፤ 13:1። 12:10 12:10 ሱኡጎ. ማጻ 10:10-15። 12:11 12:11 1 ሳሙ. 3:20፤ ሱኡጎ. ማጻ 4:6፤ 7:1፤ 11:29። 12:12 12:12 1 ሳሙ. 8:19።

ዳንዳዕቀሴ፤ 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዴሬ ዒንሣ ማዓንዳጉዲ ናሽኬሣሮ ፔኤኮ ዴኤፖ ሱንጾሮ ጌይ ዒንሣ፤ ዒዛኮ ዴሮ ዒ ሃሻዓኬ። 23 ታኣኒ ዒንሣ ኮሺና ፒዜ ማዔ ባኣዚና ዔርዛንዳፓዓቲም ዒንሣም ሸኢቁጾ ሃሺ ናንገና ናንጋ ጎዳም ጌኤታዲሣ ታኣፓ ሃኮም። 24 ዒንሣ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጩቀቴ፤ ጉቤ ዒናፓ ጉሙርቁንቴ ዒዛ ካኣሽኩቀቴ፤ ዒንሣም ዒ ማዴ ዴኤፖ ዴኤፖ ባኮ ቀለፖቴ። 25 ፑርታ ማዴሣና ዒንሣ ዶዴቴ ዒንሣንታ ዒንሣኮ ካኣቴንታ ባይቃንዳኣኬ» ጌዔ።

13

ሳሙዔኤል ሳኦጎኤል ጎሪሣ

1 ሳኦጎኤል ካኣታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ሃይሣታሚኬ፤ ዒዚ ካኣታዳንቴ ላምዓሳ ሌዖና፤ 2 ሳኦጎኤል ዒሰራዔኤል ዓሶፓ ሃይሣ ሸያ ዓሲ ዶኦሪ ኬሲ፡ ዬያቶይዳፓ ላምዖ ሸያ ዓሲ ሚክማሴና ቤኤቴኤሌናይዳ ዓኣ ጌሜራዳ ዓጮይዳ ዒዛና ቀላ ማዓንዳጉዲ ማህኔ፤ ሃንጎ ፔቴ ሸዮ ዓሶ ዒዛኮ ናኣዚ፡ ዮናታኣኔና ቀላ ቢኢኒያሜ ፃጶ ዓጮይዳ ዓኣ ጊቢዓ ጌይንታ ጌሜራዳ ዓጮ ዶኤኔ፤ ዬካፓ ዓቲ ዓሶ ጋዓንቴ ማኣሪ ማኣሪ ማህ ዶኤኔ።

3 ዮናታኣኔ ዒማና ጌባዒ ጌይንታ ቤዛ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ዶሌኔ፤ ዬያ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ቢያሣ ዋይዜኔ፤ ዬያሮ ሳኦጎኤል ከኢታ ዓሲ ዔብሪ ዓሶ ዓጮ ቢያይዳ ዛዬ ዋርቁ ዶሎሮ ዓሶ ዔኤላንጉዲ ዶኤኔ። 4 ሳኦጎኤል ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ጌባዒዳ ዶላ ባሺሣ ዬና ከኢቶ ዓሳ ዒሰራዔኤል ዓሶም ኬኤዜኔ፤ ዬያሮ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዒሰራዔኤል ዓሶ ዒፃሣያ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዔሪ፡ ሳኦጎኤልና ቀላ ዶሎሮ ኬሰካያ ማዔሣ ዔርዛኒ ጌልጌላይዳ ቡኤኔ።

5 ዬካፓ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዒሰራዔኤል ዓሶ ዶላኒ ቀላ ቡኤኔ፤ ዔያቶኮ ሃይሣታሚ ሸያ ሳርጌላ ዶይታ፤ ላሆ ሸያ ፓራሣና ዶላ ዓሲ ዓኣያ ማዓዛ ዔያቶኮ ሚርጉማ ባዚ ዓቺ ማኣሻላጉዳያኬ፤ ዔያታ ዒማና ዴንዲ ቤትዓዌኔ ጌይንታ ቤዛኮ ዓሳ ኬሰካ ዛሎና ሚክማሴ ጌይንታ ቤዛይዳ ዋርዲ ዴዔ። 6 ዒሰራዔኤል ዓሳ ዔባ ዒጊቻያ ማዔሣ ዴንቁኔ፤ ሃሣ ዔያቶኮ ዶሎ ዓሳኣ ዲቃቴሣ ዔራዖ፡ ዴኔ ባኣካ፡ ዓንገሣ ዓኣ ካይካ፡ ላሎ ሹዋ ባኣካ፡ ዬያጉዲ ሃሣ ዛሪና ዴኔ ዔቴናይዳ ጌሊ ጌሊ ዓኣሽንቴ፤ 7 ዓቲ ዓሳ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ጋኣዴና ጌሌዓዴና ዓጮ ዴንዴ።

ሳኦጎኤል ጋዓንቴ ዓሳ ዬያይዳኣና ጌልጌላይዳ ዴዴዔ፤ ዒዛና ቀላ ዓኣ ዶሎ ዓሳ ዒጊጩ ዒማና ጎጎጋይቃ። 8 ሳኦጎኤል ሳሙዔኤል ዒዛ ዒይሣ ጎይጾማ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ሳሙዔኤል ካፒ ካፒ ዒኢካ ዴዔ፤ ሳሙዔኤል ጋዓንቴ ዬያ ሄላንዳኣና ጌልጌላ ሙኪባኣሴ፤ ዬያሮ ሳኦጎኤልና ዓኣ ዓሳ ዒዛ ሃሺ ሃሺ ዴንዲሣ ዓርቁ። 9 ያዲ ማዔሣሮ ሳኦጎኤል ዴር፡ «ሚቺ ዒንጎ ዒንጊጾንታ ፔቱምና ዒንጎ ዒንጊጾዋ ዔኪ ዬዑቀቴ» ጌይ ዓይሣ ዔኪ ሸኢሻጾ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊጾ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሸኢሻኔ። 10 ዬያ ዒንጊጾ ዴምቦ ዒ ማዲ ኩኩንሣማና ሳሙዔኤል ሙካዛ፡ ሳኦጎኤል ኬሰኪ ጎይሣ ዒዛ ዴኤኔ። 11 ሳሙዔኤል ጋዓንቴ፡ «ኔ ዓይጎ ማዴይ?» ጌይ ዶኦጩ።

ሳኦጎኤል ማሃ፡ «ኔኤኒ ጌዔ ዋዶና ሙኪባኣሴ፤ ዴራኣ ታ ኮይላፓ ታና ሃሺ ሃሺ ዴንዲ ጋፓሣሮ ሃሣ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ሙኪ ሚክማሴይዳ ዋርዲ ዴዔሣሮ። 12 ታኣኒ፡ «ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ሃጊ ታ ጌልጌላይዳ ዓኣንቴ ታና ዶላኒኬ፡ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ማኣዳንዳጉዲ

ዒዛ ሸኢቁባኣሴ» ጌይ ማሊኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮዋ ዒንጎኒ ታና ኮይሳሣ ታ ዔሪ።» ጌዔ።

13 ሳሙዔኤል ዒዛም፡ «ዬይ ቦኣዙሞ ማዶኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ዶኣዛሣ ኔኤም ዓይሣ ዓይሣ፤ ኔ ኩንሣባኣሴ፤ ዓይሣ፤ ኔ ማዲ ኩንሣያ ማዔቴ ኔኤና ኔ ዜርዖና ዒሰራዔኤል ዓሶ ዑፃ ናንገና ካኣታዳንዳጉዲ ሃኖ ኔኤኮ ካኣቴም ናንገና ናንጋ ጎዳ ዶዴሻንዳያታንቴኬ፤ 14 ሃሣ ጋዓንቴ ሃይፓ ሴካ ኔ ካኣታዲ ዴዓዓኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒ ናሽኬ ዓሲ ዶኦሪ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓይሣ ዓይሣ፤ ኔኤኒ ካፒባኣሣሮ ዬያ ዓሣ ዒዚ ፔ ዴርኮ ሱኡጌ ማዓንዳጉዲ ቴሽኪ ዶኣሜኔ» ጌዔ።

ዒሰራዔኤል ዓሳ ዶሎሮ ጊኢገንቴሣ

15 ዒማና ሳሙዔኤል ጌልጌላፓ ዴንዴ፤ ሳኦጎኤልያ ፔኤኮ ዶሎ ዶላ ዓሶ ባኣኮ ዴንዳዛ ዓቲ ዓሳ ዒዛ ጊንጾ ዓኣዴኔ፤ ዔያታ ጌልጌላፓ ዔቁ ቢኢኒያሜ ዓጮይዳ ዓኣ ጊቢዓ ዴንዴ፤ ዒኢካ ሳኦጎኤል ፔኤኮ ፖኦሊሶ ፓይዳንቴ ሚርጉማ ላሆ ጻኤታ ማዔ። 16 ሳኦጎኤልንታ ዒዛኮ ናኣዚ ዮናታኣኔንታ ዶሎ ዶላ ዓሶንታ ቢኢኒያሜ ዓጮ ጌባዒይዳ ዋርዲ ዴዔ፤ ጋዓንቴ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶኮ ዶሎ ዓሳ ዋርዲ ዓኣሣ ሚክማሴይዳኬ። 17 ዒማና ፒሊሰጻኤሚ ዓሶኮ ዶሎ ዓሳ ሃይሣ ቤሲ ፓቁንቴ ዶሎ ዓርቃኒ ዋርዲዮ ቤዛፓ ኬሰኬኔ፤ ዬያቶፓ ፔቴ ቤዛ ፓቆና ዓሳ ሹዓሌ ዓጮይዳ ዓኣ ዶፕራ ባንሣ ዴንዴ፤ 18 ላምዓሳ ቤዛ ፓቆና ዓሳ ቤትሆርኔ ዴንዳዛ፡ ሃይሣሲ ፓቆና ዓሳ ጸባዒሚ ዶኣጮና ዓሲ ናንጉዋ ዴውሎኮ ሆታ ዓኣ ዛጶ ባንሣ ዴንዴ።

19 ዔብሪ ዓሳ ጩንቻ ዓፓርንታ ዋርሣንታ ዴውዋጉዲ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዔያቶ ላኣጋሣሮ ዬኖ ዋዶና ዒሰራዔኤል ዓሶ ባኣካ ዓንገ ዴዓ ጊታ ባኣሴ፤ 20 ዬያሮ ዒሰራዔኤል ዓሳ ፔኤኮ ማራሻ፡ ባላሻ፡ ሄርጋንታ ባኣቺንታ ፃንፂሳኒ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ኮይላ ዴንዳኔ፤ 21 ዬኖ ዋዶና ሄርጋንታ ጌማቶ ዲቃሣ ዲቃሣ ጎሽኮ ዓጩ ዓንጎዋ ፃንፂሳኒ ጩጎሣ ዶይዶ ጊራኣሜ ማዓ ዴካ ሹቺ ቢራኬ፤ ማራሻና ባላሻና ፃንፂሳኒ ጩጎሣ ዬይፓ ጸንጩ ማዓያኬ። 22 ዬያሮ ዶሎ ኬሎና ሳኦጎኤልንታ ዒዛኮ ናኣዚ ዮናታኣኔናፓ ዓታዛ ዒሰራዔኤልኮ ፖኦሊሶ ባኣካ ጩንቻ ዓፓር፤ ዋርሣና ዓርቁ ዓሲ ባኣሴ።

23 ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ሚክማሴ ዴንዳ ጎይጾማ ቴቃንዳጉዲ ዔያቶኮ ዶሎሮ ፔቴይዳ ፓቆና ዓሶ ዴኤኔ።

14

ዮናታኣኔ ዶኣሲ ጉሙርቁ ማዴ ማዶ

1 ፔቴ ኬሊ ዮናታኣኔ ዒዛኮ ዶሎ ዓንጋም ኬዳ፡ ዴጌሰኬያ ኮራ፡ «ፒሊሰጻኤሚ ዓሶኮ ዶሎ ዓሳ ዴንኪ ዴዔ ቤዛ ኑ ፒንቆም» ጌዔ። ጋዓንቴ ዮናታኣኔ ዬያዳንዳሣ ዓደምታፖ ኬኤዚባኣሴ፤ 2 ዒማና ሳኦጎኤል ጊቢዓይዳፓ ሚርጌ ሃኪ ዴንዳዎፖ ማግርኔይዳ ፔቴ ሮኣማኣኔ ጌይንታ ሚሣኮ ዴማ ዴንኪ ዴዔ፤ ዒዛና ቀላ ላሆ ጻኤታ ዶልዚ ዓሲ ዓኣኔ፤ 3 ቁኤሳ ማኣዓ፡ ዔፑዶ ማኣዒ ዒዛና ቀላ ዒካቦዴኮ ጌርሲ ዓሃፀቤ ናኣዚ፡ ቁኤሳሣ ዓኪያ ዓኣኔ። ዓኪያ ፒንሃሴ ናይ፤ ሴኤሎይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዴ ዔኤሊኮ ናኣዚ ናይኬ። ሳኦጎኤልና ቀላ ዓኣ ዶሎ ዓሳ ዮናታኣኔ ዓንኮ ዴንዴቴያ ዔሪባኣሴ።

4 ዮናታኣኔ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዴንኪ ዴዔ ቤዛ ሄላኒ ሚክማሴ ፒንቆ ካርማና ፒንቃንዳያ ኮይሳኔ፤ ዬኖ ፒንቆ ካራሎኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ላምዖ ዴኤፒ ፔቴ ዛላ

ሶልት ጌዔ ላሌ ዓላኔ፤ ፔቴ ላላሣኮ ሱንግ ቦጫ ጌይንታዛ ላምዓሳሣኮ ሱንግ ሴኔ ጌይንታኔ፤ 5 ላሎንሣኮ ፔቴዛ ፒንቆ ካሬሎኮ ከደ ዛላ ሚክማሴኮ ሆታ ማዓዛ ላምዓሳዛ ደኦሎ ዛሎና ጌባዒኮ ቤርቶ ዛላ ዓላያኮ።

6 ዮናታኣኔ ዒዛኮ ያሎ ዓንጋሞ ከዲ ዓላ ደጌሣ ኮይላ፡- «ሃኒ ሙኩ፣ ኦኡኒ ዓቲንቶ ቤርታ ተቋንቲባኣ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያሎሮ ዲንከ ዴዔ ቤዛ ፒንቆም ጎዮንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦና ማኣዳንዳኣናንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲቦ ፖኦሊሶ ማኣዳሣጉዲ ኦና ደኮንሣ ማኣዲ ባሺሳኒ ዳንዳዓ» ጌዔ።

7 ዒማና ዒዛኮ ያሎ ዓንጋሞ ከዲ ዓላ ደጌሣ፡- «ኔ ናሽኬ ባኣዚ ቢያ ማማዴ፤ ታ ኔኤፓ ዲማዳዓከ፤ ታ ኔኤና ዋላ ጉቤ ዒናፓ ዔቄ» ጌዔ።

8 ዮናታኣኔ ዒዛሞ፡- «ቃራከ፤ ያዲታቴ ሃሴኬያ ሱኮ ፒንቁ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ቤርታ ኦ ጳደም፤ 9 ዔያታ ኦና ዴንቃ፡- ኦ ዒንሣ ኮይላ ሙኩም ዩካ ኦና ካፑዋቴ» ጌዔ፤ ኦ ዓላ ቤዛማካ ዴዓንዳኔ፤ 10 ጋዓንቲ፡- ሃኒ ኦ ኮይላ ሙኩዋቴ» ዔያታ ጌዔ፤ ዔያቶ ባንሣ ኦ ዓላዳንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦና ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያሎና ባሺሳንዳሣኮ ዩይ ማላታ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

11 ዔያታ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳም ጳዳዛ፡ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ፡- «ሃሶ ዛጉዋቴ! ፔቴ ፔቴ ዔብሬ ዓሳ ዓላሽንቲ ዔታፓ ከሰኪ ከሰኪከ!» ዋሊ ኮይላ ጌዔ፤ 12 ዩካፓ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዮናታኣኔንታ ዒዛኮ ያሎ ዓንጋሞ ከዲ ዓላ ደጌሣንታ፡- «ኦ ዒንሣም ከኤዛንዳ ባኣዚ ዓላሣሮ ሃኒ ኦ ኮይላ ሙኩዋቴ!» ጌይ ዔኤሌኔ።

ዩያሮ ዮናታኣኔ ዒዛኮ ያሎ ዓንጋሞ ከዲ ዓላሣ ኮይላ፡- «ዓካሪ ታ ጊንጾ ሙኩ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያሎና ባሻንዳጉዲ ማሃናኣኮከ» ጌዔ፤ 13 ዮናታኣኔ ዒማና ባኣዚ ባኣዚ ባኣኮ ከሰኪኔ፤ ዒዛኮ ያሎ ዓንጋሞ ከዴሣ ዒዛ ጊንጾ ከሰኪኔ፤ ዩያይዲ ዮናታኣኔ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳይዳ ዔርቲባኣንቲ ያልዚ ቡሊ ጳርቁ ጳርቁ ከኤራዛ፡ ዒዛኮ ያሎ ዓንጋሞ ከዴሣ ዓሳ ዋዲ ዋዲ ጊንጾ ሙከኔ። 14 ቤርቲ ቤርታ ዋዲ ዔያታ ዓርቃ፣ ፔቴ ጎሽዲ ላማታሚ ማዓ ዓሳ ዋዴ፤ 15 ዩያሮ ካታሞኮ ዙላ ዓላ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዲቃቲ ካራ ባይዜ፤ ዒማና ያሎሮ ቤርታ ከሰኪ ዓሳንታ ጊንጾ ሙካ ዓሳንታ ዒጊጩ ጎጋይቄ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ዳከ፡ ዩያ ካሮ ባይዜ ባኮ ዛሎና ሳዓ ዓጊጻ።

ፒሊሰጻኤሜ ዓሳኮ ባሺንቶ

16 ሳኦኦኤሎኮ ያሎ ዓሳ ቢኢኒያሚ ዓጩ ገቢዓይዳ ዋርዲ ዴዒ ካፒ ዓኣዮ ዲቃቲ ጳሽካ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዴንቄ። 17 ዩያሮ ሳኦኦኤሎ ዒዛና ዋላ ዓላ ዓሳ፡- «ሃንዳ ኦኡኮ ፖኦሊሶ ፓይዲ ኦ ባኣካፓ ፓጩ ዓሳ ዓኣቲ ዛጉዋቴ» ጌይ ዓይሣዛ፤ ዔያታ ፓይዳንቲ ዮናታኣኔንታ ዒዛኮ ያሎ ዓንጋሞ ከዴሣንታ ባኣያ ማዔ። 18 ሳኦኦኤሎ ዒማና ቁኤሳሣ፡ ዓከያ ኮይላ፡- «ኔኤኮ ዓፑደ ዓከ ሙከ» ጌዔ። ዒዛ ከሎ ዓከያ ዓፑደ ማኣዒ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባኣካ ማደ ማዳኔ፤ 19 ሳኦኦኤሎ ቁኤሳሣና ዋላ ጌሰታንቲ፡ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳኮ ካራ ባይዚ ጳዛ ማርጌ፤ ዩያሮ ሳኦኦኤሎ ቁኤሳሣ ኮይላ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያኦኦኤሎ ዋዴ ባኣሴ፤ ሃሽ!» ጌዔ። 20 ዩካፓ ሳኦኦኤሎንታ ዒዛኮ ፖኦሊሶንታ ዓላ ቤዛፓ ዔቁ ያሎሮ ዴንዲ ዒኢካ ሙካንቲ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ካራ ባይዚ ዋሊ ጩንቻና ዋዲ ኩርሳ። 21 ዩያኮ ቤርታ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ባኣኮ ዴንዴ ፔቴ ፔቴ ዔብሬ ዓሳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳፓ

ከሰኪ ሳኦኦኤሎና ዮናታኣኔና ኮራ ሙከኔ። 22 ዔፕሬኤሜ ዓጩ ጌማራ ጌማራ ፑኒንቲ ዓኣ፣ ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ባሺንቲ ጳሺዳ ዓላሣ ዋይዜ፤ ዩያሮ ዔያቶኮ ፖኦሊሶና ዋላ ማዒ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዴዓሰሣሣ ዓርቄ፤ 23 ዴንዲ ቤትዓቄኔ ካታሞኮ ሱካ ዓላ ጎይ፣ ሃላንዳኣና ዳኪ ዳኪ ያሌኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩኖ ከሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማኣዲ ዓውሴ።

ያሎኮ ጊንጻፓ ማዳንቲ ባኮ

24 ዒዛ ከሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናይዚና ላቤ፤ ዓይጎሮ ጌዔ፤ ሳኦኦኤሎ፡- «ታ ሞርኮ ታኣኒ ያሊ ኮም ማሃንዳያ ሃላንዳኣና ካሣ ሙዒ ዋኣሣያ ዑሽኬ ዓይጎ ዓሳያ ጋዳንቁንቲያ ማዖም!» ጌይ ዴሮ ጫኣቂሲ ዓይጎ ዓሳያ ካሣና ዋኣሣና ካኣሙዋጉዲ ላኣጌ። ዩያሮ ዓሳ ጉቤ ካሣ ሙዒ ዋኣሣያ ዑሽኩዋዮ ዩኖ ከሎ ፔኤቄ። 25 ዒዛ ከሎ ዔያታ ዴኤፒ ካይዚ ዓላ ቤሲ ሙካዮ ዑቶ ዔኤሲ ዴንቄ፤ 26 ዒማና ሚዖ ቢያይዳ ዔኤሲ ኩሚ ዓኣንቲ ሳኦኦኤሎኮ ጋዳም ዒጊጩ ዔኤዛ ካኣሚ ዓሳ ባኣሲ፤ 27 ጋዓንቲ ዮናታኣኔ ዒዛኮ ዓዴ ዓሳ ጫኣቂሴሣ ዋይዚባኣሣሣሮ ዒዚ ኩጫ ዔከ ዓላ ኮኦሎና ያሎሎ ዔኤዛፓ ቦኣኪ ዳካ ዔኤሲ ሙዓዮ ቤዛማና ያልቁ ዴንቁ ደዴም ዓኣፓኣ ዒዛኮ ቡሊንቲ። 28 ያሎ ያላ ዓሳፓ ፔቴሰኪይ ዒማና፡- «ኔ ዓዴ ሃኖ ካሣ ሙዒ ዓይጎ ዓሳያ ጋዳንቁንቲያ ማዖም!» ጌይ ኦና ጫኣቂሴ፤ ዓሳ ቢያ ላቤሣ ዩያሮከ» ጌዔ። 29 ዮናታኣኔ ማሃ፡- «ታ ዓዴ ኦ ዴሮም ዴኤፒ ሜቶ ማገፍ፤ ሃሣ ታ ዳካ ዔኤሲ ሙዓዮ ያልቁ ዴንቁም ዓኣፓ ታኣኮ ቡሊንቲሣ ዛጌ! 30 ሃንዳ ሃኖ ኦኡኮ ዴሮ ሞርኮ ባሺ ዴዒ ዴንቃ ሙዖ ሙዒያታቴ ዋዚናንዳዮ ዓቲይ? ዋኣዴ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዋዳንዳዮ ዓቲይ፣ ሃንዳ ማሌ!» ጌዔ።

31 ዩኖ ከሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሚክማሴፓ ዴንዲ ዓያሎኔይዳ ዓላ ጎይ፣ ሃላንዳኣና ዳኪ ዳኪ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያሊ ዋዲ ባሺ፤ ጋዓንቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናይዳሣሮ ጎይ፣ ሚርጌ ላቤ። 32 ዩያሮ ሞርኮኮ ዔያታ ዴዒ ዔከ ማራቶንታ ባኣቶንታ ዴንቁ ቤዛ ቢያ ሹኪ ዓሽኮ ሱጉዮና ዋላ ቡርቲ ቡርቲ ሙይሣ ዓርቄ፤ 33 ሳኦኦኤሎም ዒማና፡- «ዴራ ሱጉሣና ዓላ ዓሽኪ ሙይ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋይዚ ዒዲ ዳቤ» ጋዓ ሃይሴ ዋይዚንቲ።

ዩያሮ ሳኦኦኤሎ፡- «ዒንሣ ዋጎ ዳቢ ዣኣሌ፤ ሃሣ ዴኤፒ ሹቲ ኮላሲ ዔከ ዩዑዋቴ» ጌይ ዒላቲ። 34 ዩካፓ ሃሣ፡- «ዴሮ ባኣኮ ዴንዲ ሳኦኦኤሎንታ ማራቶንታ ቢያ ዔከ ዩዑዋቴ፤ ዩያቶ ሹኪ ሃይካ ዒንሣ ሙዒንዳያ ኮይሳ፤ ዓሽኮ ሱጉዮና ዋላ ሙዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋይዚ ዒዲ ጎሚ ማዲፖቴ» ጌይ ከኤዙዋቴ» ጌዒ ዓይሣ። ዩያሮ ዴራ ቢያሣ ዩኖ ከሎ ዋንቶ ፔኤኮ ባኣቶና ማራቶና ዔከ ሙኪ ዒኢካ ሹከ፤ 35 ሳኦኦኤሎንታ ዒኢካ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ ኮሺ፤ ዒዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ቤሲ ኮሺ ቤቁባኣዮ ዩኖ ኮሺ።

36 ሳኦኦኤሎ ፔኤኮ ያሎ ያላ ዓሳ ኮይላ፡- «ሃንዳ ኦ ከዴ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዴማ ያሊ ሳዓ ካራንዳያ ሃላንዳኣና ዔያቶኮ ዓላ ባኮ ቢያ ቡራ፡ ዋዲያ ኦ ዔያቶ ጋፒሶም» ጌዔ።

ዔያታ ዒዛሞ፡- «ኔ ናሽኬ ባኣዚ ቢያ ማማዴ» ጌዔ። ቁኤሳሣ ጋዓንቲ፡- «ቤርታዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዚ ጋዓቲያ ኦ ያኦኦም» ጌዔ።

37 ሳኦኦኤሎ ዒማና፡- «ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ኦ ያሌቴ ኦ ኦና ባሺሳንዳ?» ጌይ ያኦሲ ያኦጩ፤ ጋዓንቲ ያኦሲ

14:33 14:33 ማዢ. ማጻ 9:4፤ ሊዊ. ዓከ 7:26-27፤ 17:10-14፤ 19:26፤ ላሚ. ዋማ 12:16፤ 23፤ 15:23።

ዲዞ ከሎ ማሂ ከኤዜ ባኣዚ ባኣሴ። 38 ዩካፓ ሳኣጎኦሌ ዳሮኮ ሱኡጎም፡- «ሃኒ ሙኪ ዓይጎ ጎሜ ማዲንቴቴያ ያኦጪ ዳንቁዋቴ፤ 39 ዳቢንቴ ዳዳሂ ታ ናጎ ዮናታኣኔታቴያ ምዲንታንዳያ ኮይሳኔ» ጌዒ ዒሰራዔኤል ዓሰም ባሺሂ ዒንጎ ናንገና ናንጎ ጎዳ ሱንጎና ታ ጫኣቃኔ» ጌዔኔ። ጋዓንቴ ፔቴ ዓሰታዎ ዔኤቢ ጌይባኣሴ። 40 ዩካፓ ሳኣጎኦሌ፡- «ዒንሂ ቢያሂ ዩካ ዔቁዋቴ፤ ታኣና ታ ናዓሂ ዮናታኣኔና ሃይካ ኑ ዔቃንዳኔ» ጌዔኔ።

ዔያታ ዒማና፡- «ኔ ናሽኬ ባኣዚ ማማዴ» ጌዔኔ።

41 ሳኣጎኦሌ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዘሂ፡- «ናንገና ናንጎ ጎዳሂዮ! ሃኖ ኔ ታኣም ዓይጎሮ ከኤዞ ዒዳይ? ዒሰራዔኤሌ ያኣዘሂዮ! ሃንሂ፡ ኔኤም ዲማዴ ሹጮንሂ ዛሎና ማሂ ታኣም ከኤዞ፤ ሃያ ዳቢንቶ ማዴሂ ዮናታኣኔታቶ፡ ሃንጎ ታናታቶ ኔ ማሊያ ዲማሲ ዔርዛ ባኮ ዛሎና ዲማሲ ዔርዛ፤ ሃያ ጎም ማዴሂ ኔ ዳሮ፡ ዒሰራዔኤሌ ማዔቴ ኔ ማሊያ ዲማሲ ዔርዛ ባኮ ዛሎና ዲማሲ ታኣም ከኤዞ» ጌይ ሸኢቁም ናንገና ናንጎ ጎዳ ዮናታኣኔና ሳኣጎኦሌና ባንሂ ዳቁሂሮ ዳራ ጌኤሺ ማዔኔ፤ 42 ዩካፓ ሳኣጎኦሌ፡- «ታ ናኣዚ፡ ዮናታኣኔና ታኣናም ዒፃ ዓጉዋቴ» ጋዓዛ፡ ዩና ዮናታኣኔም ከሰከኔ፤ 43 ዩካፓ ሳኣጎኦሌ ዮናታኣኔ ኮራ፡- «ዓይጎ ኔ ማዴይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

ዮናታኣኔ ማሃያ፡- «ታኣኮ ኮኦኮኮ ቤርቶና ዳካ ዔኤሲ ቦኣኪ ዔኪ ታ ሙዔኔ፤ ማይ ሃይቆቴያ ታ ሃይቃንዳኔ» ጌዔኔ።

44 ሳኣጎኦሌ ዒማና፡- «ታ ኔና ምዲሹዋ ሃሹቴ ያኦሲ ታና ባይዞም!» ጌዔኔ።

45 ዳራ ጋዓንቴ ሳኣጎኦሌ ኮይላ፡- «ሃያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ባሺሴሂ፡ ዮናታኣኔ ምይቴ ሃይቃንዳይ? ፔቴታዎ ምዲንታዓከ! ሃይባ ዓታዛ ዒዛኮ ቶኦኮ ጋፓናፓ ፔቴ ጋፓኔታዎ ከዲንዲዋኣሂ ናንገና ናንጎ ጎዳሂ ሱንጎና ኑ ጫኣቃኔ፤ ሃኖ ዒ ማዴ ባካ ቢያ ያኦሲ ማኣዳም ማዲንቴያከ» ጌዔኔ፤ ዩያይዲ ዳራ ዮናታኣኔ ሃይባፓ ቶሊሴ።

46 ዩካፓ ሳኣጎኦሌ ፒሊሰፃኤማ ዓሰ ዳውሲያ ሃሺ፡ ዔያታ ፔ ዓጮ ማዒ ዳንዳኔ።

ሳኣጎኦሌኮ ካኣታቶ ምደንታ ዒዛኮ ማኣሮ ዓሰ ዛላ

47 ሳኣጎኦሌ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዑፃ ካኣታዳሰካፓ ቢያ ቤዛ ዓኣ ዒዛኮ ሞርኮ ያሌኔ፤ ዩያታ፡- ሞዓኣቤንታ ዓሞኣኔንታ ዔደኦማ ዓሰንታ፡ ዩያጉዲ ያባ ካኣቶንታ ፒሊሰፃኤማ ዓሰንታከ፤ ዒ ያሌ ዓሰ ቢያ ባባሹኔ፤ 48 ዒ ደዲ ያሊ ዓማሌቁ ዳሮዋ ባሹኔ፤ ዩያይዲ ያሊ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ሞርኮ ኩጫፓ ዓውሴ።

49 ሳኣጎኦሌኮ ዓቲንቆ ናኣታ፡- ዮናታኣኔንታ ዩሸዋንታ ማልከሹዓንታከ፤ ዒዛኮ ናኣ ቶይዳላ ማራቤ፡ ጌኤዳላ ማልኮኦ ጌይንታኔ። 50 ማቾ ሱንፃ ዒዛኮ ዓሂናዓም ጌይንታያ ዓሂማዓፃ ናይከ፤ ሃሂ ዒዛኮ ፖኦሊሶ ዓይህ፡ ሱኡጋሂ ዓቤኔሬ ጌይንታያ ዒዛኮ ማዎ ኔሬ ናይከ። 51 ዩያሮ ሳኣጎኦሌኮ ዓደ ቁኢሴንታ ዓቤኔሬኮ ዓደ ኔሬንታ ዓቢዔኤሌ ናይከ።

52 ሳኣጎኦሌ ካኣታዲ ናንጌ ምደ ቢያይዲ ፒሊሰፃኤማ ዓሰና ምላ ሞርኬ ማዒ ደዲ ያልቲ ያልቲ ዳዔኔ፤ ዩያሮ ዒዚ ደዲ ያልዚ ያላ ዓሲ ዳንቁ ምደና ፃኣፒ ፃኣፒ ፖኦሊሶ ባኣኮ ጌልዛኔ።

15

ሳኣጎኦሌ ዓማሌቁ ዓሰ ያሌ ያሌ

1 ፔቴ ከሊ ሳሙዔኤሌ ሳኣጎኦሌ ኮይላ፡- «ናንገና ናንጎ ጎዳ ፔ ዳሮ ዒሰራዔኤሌ ዑፃ ኔና ቲሽኪ ካኣታሃም ዒማና ታና ዳከኔ፤ ሃሂ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሂ ጋዓ ባኮ ምይዜ፤ 2 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብፃፓ ከሰከ ሙካኣና ዓማሌቁ ዓሳ ጎይይዳ ዔያቶ ያሊ ያሊ ማታሴሂሮ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዓማሌቁ ዓሰይዳ ፑርታ ዓጊ ኮም ዔካኒ ጌዔኔ። 3 ሃሂ ዳንዲ ዓማሌቁ ዓሰ ያሊ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ባይዜ፤ ፔቴ ባኣዚታዎ ዓይሲፓ፤ ዓቲንቆ፡ ላኣሎ፡ ዳኮንታ ዓኣሎ ናኣቶንታ፡ ባኣቶ፡ ማራቶ፡ ጋኣላሂንታ ሃሮንታ ቢያ ምዴ» ጌዔኔ።

4 ዩያሮ ሳኣጎኦሌ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዔኤሊ ፃሌማ ጌይንታ ቤሰካ ቡኩሲ ፓይዳኔ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌፓ ሙኬ ያሌ ዓሳ ላምዎ ፃኤታ ሺያ፡ ዩሁዳፓ ሙኬ ዓሳ ታጾ ሺያ ማዔኔ፤ 5 ዩካፓ ዒዛንታ ፖኦሊሶንታ ዓማሌቁ ዓሰ ካታም ዳንዲ ፔቴ ዛሬ ካርካ ካቲ ዳዔኔ፤ 6 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብፃፓ ከሰካኣና ቁና ዓሳ ኮሺ ባኣዚ ዔያቶም ማዴሂሮ ሳኣጎኦሌ፡- «ታ ዒንሂ ዓማሌቁ ዓሰና ምላ ኩርሱዋጉዲ ዔያቶ ባኣካፓ ከሰከ ዳንዲዋቴ» ጌይ ከኢታ ዳካዛ፡ ቁና ዓሳ ዓማሌቁ ዓሰ ሃሺ ዳንዳኔ።

7 ሳኣጎኦሌ ሃዋላፓ ዓርቃዎ ዳንዲ ጊብፃ ዓጮኮ ዓባ ከሰካ ዛላ ዓኣ፡ ሹኡሬ ዔኪ ዳንዲ ጎይዎ ሄላንዳኣና ቢያ ያሊ ዓማሌቁ ዓሰ ባሹኔ። 8 ዒማና ዒዚ ዓማሌቁ ዓሰኮ ካኣቲ፡ ዓጋጌ ዲዒ ዔካዎ ዳሮ ቢያ ጩንቾ ዓፓሮና ምዴ ኩርሴኔ፤ 9 ጋዓንቴ ሳኣጎኦሌና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ካኣታሂ፡ ዓጋጌ ምዴዎ ሃሹኔ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ቃራ ቃራ ማዔ ማራቶንታ ባኣቶንታ፡ ማሎ ማሎ ቡዋንታ ማራ ናኣቶንታ፤ ዩያ ዩያጉዳ ኮዦ ባኮ ቢያ ምዴ ባይዘባኣሴ፤ ዔያታ ዒማና ምዴ ባይዜሂ ዔኤቢ ማኣዳ ባኣዚባኣ ባኮ ሌሊከ።

ሳኣጎኦሌ ካኣታዲ ዳይንዲዋያ ማዒፃ ከኤዚንቴሂ

10 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሳሙዔኤሌም፡- 11 «ሳኣጎኦሌ ታና ሃሹኔ፤ ዒዚ ታኣኮ ዓይሂዎ ካፒባኣሂሮ ዒዛ ታ ካኣታሂያና ዒና ታኣኮ ያይኔ» ጋዓዛ፡ ሳሙዔኤሌ ዩያሮ ዳጋዲ ዩኤኪ ዩኤኪ ያኦሲ ሸኢቁ ጎይህ ዩኖ ሞንቶ ምርቁኔ፤ 12 ዩካፓ ዒዚ ጉቴ ዓማ ዔቁ ሳኣጎኦሌ ዳንቃኒ ኮይ ዳንዳኔ፤ ዒዞ ከሎ ሳኣጎኦሌ ዒዚ ፔኤኮ ያሎና ባሺያ ዔርዛኒ ዳኣሶ ዳኣቤ፡ ቁርማሎሴ ካታም ሄላዎ ማዒ ጊንህ ጌልጌላ ዳንዳሂ ምይዜኔ፤ 13 ዩያ ምይዘዎ ዒዚ ሳኣጎኦሌ ኮራ ሙካዛ፡ ሳኣጎኦሌ፡- «ሳሙዔኤሌ! ናንገና ናንጎ ጎዳ ኔና ዓንጀንጎ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ዓይሂዎ ማዲ ኩንህኔ» ጌዔኔ።

14 ሳሙዔኤሌ ዒማና፡- «ሂዳዎ ሃይ ታ ሃሂ ምይዛ፡ ባኣቶንታ ማራቶ ዲቦንታኮ ዑኡዛ ዓይጎዳዎ?» ጌይ ሳኣጎኦሌ ያኦጩኔ።

15 ሳኣጎኦሌ ማሃያ፡- «ዩይ ታኣኮ ያሎ ዓሳ ዓማሌቁ ዓሰፓ ዲዒ ዔኤሂከ፤ ዔያታ ቃሮ ቃሮ ባኣቶንታ ማራቶንታ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኣዘሂም ማቶ ዒንጎ ዒንጊሂ ማሂ ሸኢቫኒ ዔኪ ሙኬኔ፤ ሃንጎ ባኮ ቢያ ጋዓንቴ ቢያ ኑ ምዴ ባይዜኔ» ጌዔኔ።

16 ዩያሮ ሳሙዔኤሌ፡- «ሃሹ ጊዳንዳኔ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ታኣም ሂና ሞንቴ ፔጋሲ ከኤዜ ባኣዚ ታ ኔኤም ከኤዞም» ጌዔኔ።

ሳኣጎኦሌ፡- «ዔኤዔ፡ ከኤዜ» ጌዔኔ።

14:41 14:41 ፓይ. ማፃ 27:21፤ 1፳፱. 28:6። 15:1 15:1 1፳፱. 10:1። 15:2 15:2 ከሲ. ማፃ 17:8-14፤ ላ፲፱. ምፃ 25:17-19።

17 ዩካፓ ሳሙዔኤል ዲዛም፡- «ኔ ኔና «ዳካ ዓሲኬ» ገይ ማላቲያ ዲሰራዔኤል ፃጸኮ ሱኡጌ ኔ ማዕባካዓዳ? ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ደኣሚ ዲሰራዔኤል ዓሶ 0-9 ካኣታህኔ፤ 18 ሃሣ ዩያቶ ጎማዳ፡ ዓማሌቁ ዓሶ ዎዲ ኔ ባይዛንዳጉዲ ኔና ዓ ዳኬኔ፤ ኔ ዔያቶ ጋፕዲ ኩርሳንዳጉዲ ኔና ዓ ዳይህኔ። 19 ሂዳዎ ዎይታዛ ኔ ዒዛኮ ዓይሂዎ ኩንሂባኣይ? ዲዒንቲ ዓውቲ ባኮ ማጨንቲ ጎጋይቁ ናንገና ናንገ ጎዳ ዎዛሱዎ ማዳ ኔ ዓይጎር ማዳይ?» ጌዔኔ።

20 ሳኣዎኦሌ ማሃዎ፡- «ናንገና ናንገ ታ ጎዳሂኮ ዓይሂዎ ታ ኩንሂ ማዳይ፤ ዒ ታና ዓይህ ጎይዎና ኬሰኪ ታ ያሌኔ፤ ካኣታህ ዓጋጌ ሌሊ ታኣኒ ዓይሲ ዲዒ ዔኪ ዩዓዎ ሃንጎ ዓማሌቁ ዓሶ ቢያ ታ ዎዳይ፤ 21 ጋዓንቲ ታኣኮ ያሎ ዓሳ ዲዒ ዔኪ፡ ቃር ቃር ማራቶንታ ባኣቶንታ ዎዲባኣሴ፤ ዩያይዲዎ ኦኡኒ ሃሺ ዔኪ ሙኬሂ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሂም ጌልጌላይዳ ማቲ ዒንጎ ዒንገሂ ማሃ ሸኢሻኒኬ» ጌዔኔ።

22 ዩማና ሳሙዔኤል፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ናሽካሂ ዓይጎ ኔኤም ማላይ? ዓይሂንቲሂም ማሌ ዒንጎ ባኮና ማቲ ዒንጎ ባኮናይይ? ዒዛም ዓይሂንቲዎ፡ ቃራ ማራይ ሹኪ ማቲ ሸኢሻ ዒንገዳፓ ባሽኬ፤ 23 ያኣሲም ዎይዚ ዒዳሂ፡- ማርሻ ማርሻሂጉዲኬ፤ ያቶርቁ ጌኤታዲሂያ፡- ማሌ ያኣዛ ካኣሽኪ ጎማ ማዲሂጉዳያኬ፤ ኔኤኒ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓይሂዎ ሃሽሂር ማይ ካኣታዲ ዴዐዎጉዲ ዒዚያ ኔና ሃሽኔ» ጌዔኔ።

24 ዩያር ሳኣዎኦሌ፡- «ሂዮ ጎኔኬ፤ ታ ጎማ ማዳይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ዓይሂዎንታ ኔ ታኣም ኬኤዜ ባኮዎ ካፒ ታ ኩንሂባኣሴ፤ ታኣኒ ታኣኮ ፖኦሊሶ ዒጊጨ ዔያታ ኮዔ ጎይዎ ቢያ ታ ማዳይ፤ 25 ጋዓንቲ ሃሂ ታ ኔና ሸኢቃኔ ዩያ ጎም ታኣኮ ዓቶም ጌዔ፤ ታኣኒ ጌልጌላይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዘገ ካኣሽኮም ታኣና ዎላ ማዒ ዒኣካ ቢሬ» ጌዔኔ።

26 ሳሙዔኤል ዲማና፡- «ታኣኒ ኔኤና ዎላ ዴንዳዓኬ፤ ኔኤኒ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓይሂዎ ማዲ ኩንሃ ሃሽኔ፤ ማይ ኔኤኒ ዲሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማዒ ዴዐዎጉዲ ዒዚ ኔና ሃሽኔ» ጌዔኔ።

27 ያዲ ጋዓዎ ሳሙዔኤል ዒዛ ኮይላፓ ዴንዳኒ ሸሬኔ፤ ሳኣዎኦሌ ጋዓንቲ ሳሙዔኤል ዴንዳዎጉዲ ዒ ማኣዒ ዓኣ ዴኤፖ ኮኣቶሶ ዓጮ ዓርቁም ኮኣታ ዳርዓዛ፤ 28 ሳሙዔኤል ሳኣዎኦሌ ኮራ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዲሰራዔኤሌይዳ ኔ ካኣታይ ካኣቲዎ ኔ ኩጫፓ ሃኖ ዳርዚ ዔኪ ማሌ ቃራ ዓሲም ዒንጌኔ፤ 29 ዲሰራዔኤሌኮ ቦንቾ ማዔ ያኣዛሂ፡- ለኡቃያቲዎሴ፤ ሃሃ «ይጋ ታ ዩያይዳይ?» ጋዓያቲዎሴ፤ ዒዚ ዓሲጉዲቲዎሂር ፔኤኮ ማሊዎ ገንሃ ሸርሹዋሴ» ጌዔኔ።

30 ዩያር ሳኣዎኦሌ፡- «ጎኔኬ ታ ዳሴኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ማሌ ባካ ዓቶንጎ ታ ዴርኮ ሱኡጎና ዲሰራዔኤሌ ዴርና ቤርቶይዳ ታና ቦርሲሲፖ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኣዛሂ ታ ዘገ ካኣሽካንዳጉዲ ታኣና ዎላ ዴንዳቴራ» ገይ ሸኢቁኔ። 31 ያዲ ገይ ዒ ሸኢቃዛ ሳሙዔኤል ዒዛና ዎላ ጌልጌላ ዴንዳይ፤ ሳኣዎኦሌ ናንገና ናንገ ጎዳ ዘገ ካኣሽኬኔ።

32 ዩካፓ ሳሙዔኤል፡- «ካኣታህ፡ ዓጋጌ ታኣም ሃኒ ዔኪ ዩዔ!» ገይ ዓይህዛ፡ ዓጋጌ ዒጊቹምና ጎጋይቁ ጎጋይቁ ዒዛ ኮይላ ሙኬኔ፤ ዓጋጌ ዲማና፡- «ሃይሲ ሃያጉዴ ፑርታ ባኣዲ!» ገይ ፔ ዒናና ማሌኔ። 33 ሳሙዔኤል ዒዛ ኮይላ፡- «ኔኤኮ ጨንቾ ሳፓራ ማርጌ

ናኣቶ ዒንዶ ናይ ባኣያ ማሃሂጉዲ ኔ ዒንዳኣ ናይ ባኣያ ማዒ ዓታንዳኔ» ጌዔኔ። ጌልጌላይዳ፡ ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ቤርቶ ዘላ ዒዛ ቲቁ ቲቁ ኬኤሬኔ።

34 ያዲ ዴሰካፓ ሳሙዔኤል ራኣማ ዴንዳይ፤ ካኣታህ፡ ሳኣዎኦሌ ገቢዓ ማዒ ዴንዳይ። 35 ዩማፓ ዓርቃዎ ሳሙዔኤሌ ናንጌ ዎዳ ቢያይዳ ካኣታህ፡ ሳኣዎኦሌ ዘገ ቤቁባኣሴ፤ ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ 0-9 ሳኣዎኦሌ ካኣታሲያና ያይሂር ሳሙዔኤሌ ዩያ ዘሎ ያዩ ያዩ ዩኤካኔ።

16

ዳውቲ ቲሽቲ ካኣታቶ ደኣሚንቲሂ

1 ፔቲ ኬሊ ናንገና ናንገ ጎዳ ሳሙዔኤሌም፡- «ካኣቲዎፓ ታኣኒ ኬይሴ፡ ሳኣዎኦሌ ዘሎ ኔ ዎማ ሄላንዳኣና ዩኤኪ ዩኤኪ ዴዒኒ ጋዓይ? ዒዚ ዲሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማዒ ናንጋዳጉዲ ታኣኒ ኮዐዋሴ። ሃሂ ኔ ዎዳንዳይ ጌዔቲ ሪማቶ ዘይቶ ጉራኖይዳ ኩንሂ ዔኪፓፓ ቤኤቴሌኤማይዳ ናንገ፡ ዒሴዩ ጌይንታ ዓሂ ኮይላ ዴንዳይ፤ ታኣኒ ዒዛኮ ናኣቶ ባኣካፓ ፔቲይ ካኣቲ ማዒ ዳጉዲ ደኣሚኔ» ጌዔኔ።

2 ሳሙዔኤል ዲማና፡- «ዩያ ታ ዎዲ ማዳንዳይ? ሳኣዎኦሌ ዩያ ዎዎይዜቲ ታና ዎዳይ!» ገይ ናንገና ናንገ ጎዳ ያኣጩኔ።

ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም ማሃዎ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳም ማቲ ዒንጎ ዒንገሂ ዒንገኒ ታ ሙኬኔ» ገይ ፔቲ ማር ዔኪ ዴንዳይ፤ 3 ኔኤኒ ዩኖ ዒንገ ቤዜሎ ዒሴዩ ሙካንዳጉዲ ዔኤሌ፤ ኔኤኒ ማዳንዳይ ባኮ ታ ኬኤዛንዳይ፤ ዲማና ታ ኔኤም ኬኤዛ ዓሂ ቲሽኪ ካኣቲዎም ደኣሚ» ጌዔኔ።

4 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ባኮ ማዳኒ ሳሙዔኤሌ ቤኤቴሌሃማ ዴንዳይ፤ ዒኣካ ዒ ሙኪ ሃላኣና ዩኖ ካታማሎ ዓሳ ዒጊቹምና ጎጋይቁ ጎጋይቁ ሳሙዔኤሌ ኮይላ ሙካዎ፡- «ኔ ኮሺ ዓኣዎ ሙኪያ?» ገይ ያኣጩኔ።

5 ዒዚ ማሃዎ፡- «ሂዮ! ኮሺ ዓኣዎኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳም ማቲ ዒንጎ ዒንገሂ ሸኢሻኒ ታ ሙኬኔ፤ ዒንሂኮ 0-9 ጌኤሺ ታ ኮይላ ሙኩዎቲ» ጌዔኔ። ዩማና ዒዚ ዒሴዩና ናኣቶና ፔ 0-9 ጌኤሻንዳጉዲ ኬኤዛዎ ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሸኢሻ ቤዘዎ ሙካንዳጉዲ ዔያቶ ዔኤሌኔ።

6 ዒኣካ ዔያታ ሙካዛ ሳሙዔኤሌ ዔኤሊያቤ ጌይንታ፡ ዒሴዩኮ ናኣዚ ዴንቃዎ፡- «ሃይ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ሙኪ ዔቁሂ ጎኔ ካኣቲዎም ደኣሚንቲሂኬ» ገይ ፔ ዒናና ማሌኔ። 7 ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ዔኤሊያቤኮ ዔያ ያደሱምና ማላሂ ማዛጸምና ዘገፖ፤ ታ ዒዛ ኮይባኣሴ፤ ታኣኒ ዎጋሂ ዓሲ ዎጋ ጎይሂቲዎሴ፤ ዓሲ 0-ሂና ዓሲኮ ማሎ ዘጋኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ ዓሲኮ ዒኔ ዘጋኔ» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ዒሴዩ ዓቢናዳኣቤ ጌይንታ ናዓሂ ፔኤኮ ዔኪ ሳሙዔኤሌ ኮይላ ሙኬኔ፤ ሳሙዔኤሌ ጋዓንቲ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ደኣሚባኣሴ» ጌዔኔ። 9 ሃሃ ገንሃ ዒሴዩ ሻማ ጎኦ ናዓሂ ፔኤኮ ዔኪ ሙካዛ፡ ሳሙዔኤሌ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያኣ ደኣሚባኣሴ» ጌዔኔ። 10 ዒሴዩ ዩያይዳኣና ፔኤኮ ላንካዎ ናኣቶ ዔኪ ሙኬ ጎይሂ ሳሙዔኤሌ ቤርታ ዎሊ ቤኤዚ ዔቁሴኔ፤ ጋዓንቲ ሳሙዔኤሌ ዒሴዩም፡- «ሃኣቶ ባኣካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔቲታዎ ካኣቲዎም ደኣሚያ ባኣሴ» ጋዓዎ፤ 11 «ዎይዜ፤ ማሌ ናይ ኔኤኮ ባኣዓዳ?» ገይ ያኣጩኔ።

ዒሴዬ ዒማና፡- «ሃኦቶ ቢያሢኮ ጌኤዚሰኬይ ዓኣኔ፤ ዩይ ሃሢ ማራይ ሃንቃኒ ዓኣዲ ዓኣኔ» ጌዔ።

ሳሙዔኤል፡- «ሂንዳ ዒዛ ዔኤሊሲ ዔኪ ዩዔ፤ ዒዚ ሙኩዋንቴ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ኑ ሸኢሻዓኬ» ጌዔ። 12 ዩያሮ ዒሴዬ ዓሲ ዳኪ ዒዛ ዔኤሊሲ ዔኪ ሙኩኔ፤ ዩይ ናዓሢ፡- ዘቄ፡ ሚዛጲ ሃሃ ዓኣፓኦ ጌኤሺ ዊሪር ጋዓያ ዳጌኬ፤ ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳሙዔኤልም፡- «ታ ደኦሚሢ ሃያታሢሮ ዔቄ ሃያ ቲሸኬ!» ጋዓዛ፡ 13 ሳሙዔኤል ሪሚቶ ዛይቶ ኩንሃና ጉራኖ ዔኪ ጌርሲንሢኮ ቤርታ ዳውቴ ቲሸኬ፤ ዩማና ኔኔጉዋዖ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ዳውቴ ዑፃ ኬዴ፤ ዩማፓ ዓርቃዖ ጎዳኮ ዓያና ዒዛፓ ዳማዲ ባኣሴ፤ ዩካፓ ሳሙዔኤል ራኣማ ማዒ ዳንዴ።

ዳውቴ ሳኦጎኦኮ ካኦቲሞ ማእሮይዳ

14 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ሳኦጎኦኮይዳፓ ዳማዲሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፑርታ ማኸ ዓያና ዳኬም ሳኦጎኦኮ ዳንሃኔ፤ 15 ዒማና ሳኦጎኦኮ ባይላ ዒዛ ኮይላ፡- «ሃኦከፔ ማይ ያኦሲ ዳኬ ማኸ ዓያና ኔና ሃያይዳ፤ 16 ዩያሮ ካኦቲዮ! ኑ ኔኤም ጎኦላ ዋርቄ ዔራ ዓሲ ኮዒ ዔኪ ዩዎም፤ ዩካፓ ፑርቶ ማኸሢ ዓያና ኔጊዳ ጌላኣና ዩይ ዓሢ ጎኦሎ ዋርቃንዳ፤ ኔኤኒ ዩማና ዳንሃሢፓ ፖግንዳ፤» ጌዔ።

17 ሳኦጎኦኮ ዔያቶም፡- «ጎኦላ ዋርቄ ዔራ ዓሲ ኮዒ ዔኪ ታኦም ዩዑዋቴ» ጌዔ።

18 ዒዛኮ ዓይሎይዳፓ ፔቴሰኬይ፡- «ቤኤቴሌሃሚ ካታማ ናንጋ፡ ዒሴዬ ከጎኦላ ዋርቄ ዔራ ናይ ዓኣንቴ ታ ዛጌ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ዒዚ ያልዚና ዔርቴ ዓሲ፡ ማላሢናኦ ሚዛጲ፡ ጌኤሲኮ ፃጲ ዔሪ ጌሰታ ዓሲኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛና ዋላ ዓኣያኬ» ጌዔ።

19 ዩያሮ ሳኦጎኦኮ ዒሴዬ ኮይላ ከኢታ ዓሲ ዳካዮ፡- «ኔኤኮ ማራዮ ሃንቃ ናዓሢ፤ ዳውቴ ታኦም ዳኬ» ጌዔ።

20 ዒሴዬ ዒማና ዳውቴ ፔቴ ኮላናይ ጎቲሲ፡ ካሃንታ ሱርባ ኩሙሢ ዋይኔ ዑሺያኦ ፔቴ ሃሪይዳ ጫኣኒሲ ዳኬ። 21 ዩካፓ ዳውቴ ሳኦጎኦኮ ኮይላ ሙካዖ ዒዛም ማዲሢ ዓርቄ፤ ሳኦጎኦኮ ዒዛ ሚርጌና ናሸኬሢሮ ዒዛኮ ያሎ ዓንጋም ኬዲ ሃንታንዳጉዲ ማሃ። 22 ዩያይዳሰካፓ ሳኦጎኦኮ ዒሴዬም፡- «ታኣኒ ዳውቴ ናሸኬ፤ ዩያሮ ዒዚ ሃይካ ዳዒ ታኦም ማደንጎ» ጌዒ ከኢታ ዳኬ። 23 ዩማፓ ዓርቃዖ ያኦሲ ዳኬ፡ ፑርቶ ማኸሢ ዓያና ሳኦጎኦኮይዳ ሙኪ ጌላማና ጌላማና ዳውቴ ፔኤኮ ጎኦሎ ዔኪ ዋርቃ፤ ፑርቶ ማኸሢ ዓያናኦ ዒዛ ሃሺም፡ ሳኦጎኦኮ ኮሺ ማዓ።

17

ዳውቴና ጎኦሊያዳና

1 ፒሊሰጄኤሚ ዓሳ ዩሁዳ ዓጫ ሶኮ ጌይንታ ካታማ ያልዚሮ ሙኪ ቡኬ፤ ዔያታ ዒማና ሶኮና ዓዘቃናኮ ሳዛ ዓፔሰዳሚሚ ጌይንታ ቤዛ ዳንኪ ዳዔ። 2 ሳኦጎኦኮና ዒሰራዔኤሌ ዓሰና ፒሊሰጄኤሚ ዓሰ ያላኒ ዔኤላ ዛርይዳ ዳንኪ ዳዓዖ ቤሲ ቤሲ ዓርቄ። 3 ዒማና ፒሊሰጄኤሚ ዓሰና ዒሰራዔኤሌ ዓሰናኮ ባኣካ ፔቴ ዛሬ ዓኣኔ፤ ዩኖ ዛሬሎኮ ፔቴ ዛሎ ጎኦሰይዳ ፒሊሰጄኤሚ ዓሳ፤ ባጎ ዛሎና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔቄ።

4 ጋኦቴ ካታማፓ ሙኬ፡ ያልዚና ዔርቴ ጎኦሊያዳ ጌይንታዖ ዓጳ ላሆ ዋዳ ማዔ ፔቴ ዓሲ ፒሊሰጄኤሚ ዓሰ ባኣካፓ ኬሰኬ፤ 5 ዒዚ ሞኦና ዓንገና ዲይንቴያ ዳኤሠማ ዳንገታሚ ላንካይ ከሎ ማዔያ ያሎሮ ዳዳ ማኦዖ ባኮንታ ቶኦካ ዓጎ ባኮዋ ዓገ ዓኣኔ። 6 ሃሃ

ዒዚ ቶኮ ጉቤ ሞኦና ዓንጎፓ ዲዎና ባኣዚና ዔኤሢ ዓኣኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ሞኦና ዓንገና ዲዎና ዋርሢያ ዙላ ባሲ ዓኣኔ፤ 7 ዩያ ዋርዖኮ ዘዖ ዓንዲርሙማ ደርዘኮ ዓንዲራሾ ሚዮጉዳያ ማዓዛ፡ ዋርዖኮ ዳኤሠማ ላንካይ ከሎ ማዓያኬ፤ ዒዛኮ ጌቲሞ ፔቴ ያልዚ ዓሲ ዒዛም ኬዲ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳ። 8 ጎኦሊያዳ ዒማና ፔጎ ኬሰኪ ኬሰኪ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዑፃ፡- «ሃሢ ዒንሢ ሃይካ ያሎሮ ኬሰኬሢ ዓይጎ ዋኦታኒዳይ? ታኣኒ ፒሊሰጄኤሚ ዓሲኬ፤ ዒንሢ ሳኦጎኦኮ ካራሞኬ፤ ሂንዳ ዓካሪ ታኣና ያልታንዳ ዓሲ ዒንሢኮ ፖኦሊሶ ባኣካፓ ደኦራዋቴ፤ 9 ዒዚ ታና ባሺ ዋዴቴ ኦኤኒ ዒንሢኮ ካራሚ ማዓንዳ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ዒዛ ባሺ ዋዴያ ማዔቴ ዒንሢ ኦኤኮ ካራሚ ማዓንዳ። 10 ታኣኒ ሃኖ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ፖኦሊሶ ዛጋንዳ፤! ታኣና ዋላ ያልታንዳ ፔቴ ዓሲ ኬሱዋቴ!» ጌይ ጌይ ሄርሺንቲ ጌሰቲሢ ዓርቄ። 11 ሳኦጎኦኮና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ዩያ ዋይዛዖ ዒገጪ ጎይቄ።

ሳኦጎኦኮኮ ያሎ ዓሳ ዓኣ ቤዛ ዳውቴ ዳንዳሢ

12 ዳውቴ ዩሁዳይዳ ዓኣ ቤኤቴሌኤሚ ካታማ ናንጋ ዔፕራታ ዓሢ ዒሴዬ ናይኬ፤ ዒሴዬኮ ሳሊ ናይ ዓኣያ ማዓዛ ሳኦጎኦኮ ካኦቲዲ ዓኣ ዋዶና ዒዚ ጋርቲኬ። 13 ዒዛኮ ዳዶ ናኦቶፓ ሃይሃ ናይ ሳኦጎኦኮና ዋላ ያሎሮ ዳንዳ፤ ዩያታ፡- ቶይዳሢ ዔኤሊያቤ፡ ላምዓሳሢ ዓቢናዳኣቤ፡ ሃይሃሳሢ ሻማ ጌይንታሢ። 14 ዳውቴ ጉቤ ናኦቶፓ ጌኤዛሢ፤ ዒዛኮ ሃይሃ ዒሾንሢ ሳኦጎኦኮና ዋላ ያሎሮ ዳንዲ ዓኣኔ። 15 ዳውቴ ዒማና ሳኦጎኦኮ ኮይላፓ ቤኤቴሌኤሚ ዳንዲ ዳንዲ ዓዶኮ ማራቶ ሃንቃ።

16 ፒሊሰጄኤሚ ዓሢ፡ ጎኦሊያዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ቤርቶ ጉቶንታ ዓሰጌሎንታ ኬሰኪ ኬሰኪ ያይዲታሚ ኬሊ ቢያ ሄርሺንቲ ሄርሺንቲ ሜታሴ።

17 ፔቴ ኬሊ ዒሴዬ ዳውቴ፡- «ሚቾና ቲሾ ታጶ ከሎ ማዓያና ታጶ ላጮና ዔኪጋፓ ዑኬና ዳንዲ ያሎ ቤዛ ዓኣ ኔ ዒሾንሢም ዒንጌ። 18 ሃንሢ ታጶ ሙሹኮንሢ ዔኪ ዳንዲ ፖኦሊሶ ዓይሃሢም ዒንጌ፤ ኔኤኮ ጌርሲንሢ ዋዚ ዓኣቴያ ዛገ ሙኪ ታኦም ኬኤዜ። 19 ካኦቴ ሳኦጎኦኮንታ ኔኤኮ ጌርሲንሢንታ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሰንታ ዔኤላ ደኦጮይዳ ፒሊሰጄኤሚ ዓሰና ዋላ ያልቲ ያልቲ ዓኣኔ» ጌይ ዓይሢ።

20 ዩያሮ ዳውቴ ዘሬሎ ጉቴ ሚኢሪ ዔቄ፡ ሚሌ ዓሲ ማራቶ ሃንቃንዳጉዲ ዒንገሊ ዒሴዬ ዓይሢ ጎይዮና ገኢገንቴ ካሃ ዔኪ ዳንዳ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያሎ ዓርቃኒ ዒላቲ ኬሰካማና ዒዚ ዒኣካ ሃሌ። 21 ፒሊሰጄኤሚኮ ፖኦሊሶና ዒሰራዔኤሌ ዓሰና ዋላ ያሎሮ ገኢገሊ ዔቄ ዓኣኔ። 22 ዩካፓ ዳውቴ ዔኪ ሙኬ ካሃ ሙዎ ባኮ ካፓሢ ኮይላ ጌሢ ያሎ ዓሳ ዓኣ ቤዛ ጳሽኪ ጌርሲንሢ ኮይላ ዳንዲ ዔያታ ዋዚ ዓኣቴያ ያኦጮ።

23 ዩያይዲ ዒ ፔ ጌርሲንሢኮ ዋላ ጌሰታንቴ ያሎና ዔርቴ ጎኦሊያዳ ቤርታ ማዳ ጎይዮ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ባንሢ ቤርቲም ኬሰኪ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዑፃ ሄርሺንቲ ጌሰቲዮ ዓርቄ፤ ዳውቴ ዩያ ዒ ጋዓሢ ዋይዜ። 24 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጎኦሊያዳ ዛጌ ዋዶና ዒገጪ ጳሽኬ። 25 ዋሊ ኮይላኦ ዔያታ፡- «ሃኦኮ ዛጉዋቴ! ዒ ሄርሺንቲ ጋዓ ባኮ ዋይዙዋቴ፤ ካኦቴ፡ ሳኦጎኦኮ ዒዛ ዋዴ ዓሲም ሚርጌ ባኣዚ ዒንጋንዳሢ ጫኣቄ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ፔኤኮ ናዎ ዒንጋንዳሢንታ ዩያ ዓሢኮ ማኦር ዓሳ ገኢራ ገኢራንዳዎኣሢኦ ኬኤዜ።» ጌዔ።

26 ዳውቴ ዒማና ዒዛ ኮይላ ዔቄ ዓኣ ዓሰ ኮራ፡- «ሃያ ፒሊሰጄኤሚ ዓሢ ዋዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ሃያጉዳ

ዳውሲንቶጋ ዓውሴ ዓሳሚ ዓይጌ ማዳንታይ? ዔዛታ! ናንገና ናንጋ ያክዛሂኮ ስሎ ዓሳ 0-9 ሃያይዲ ሄርሽንቲ ጌሰታ፡ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁያ ካኣዡ ካሽቲባኣሂ ዒ ዓይጎ ዓሲዳይ?» ጌይ ያክጩኑ። 27 ጎኑሊያዴ ዋዴ ዓሳሚ ማዳንታንዳ ባኮ ዔያታ ዒዛሞ ከኤዜኑ።

28 ዒማና ዳውቲኮ ቶይዲ፡ ዔኤሊያቤ ዒዚ ዓሳና ዋላ ጌሰታሂ ዋይዛያ፡ ሚርጌና ዳጋዲ፡- «ሃይካ ኔ ዓይጎ ዋዳይ? ማራቶ ዳውሎ ቦኦሎይዳ ያኣሞ ኔ ሃሹይ? ታኣኒ ኔኤኮ ያቶርሙሞና ዒና ፑርቲሞ ዔራኔ! ሃሂ ኔ ሙከሂ ሄኤዶ ስሎ ዛጋኒ ናንዳኣከ!» ጌዔኔ።

29 ዳውቲ ማሃያ፡- «ታ ሃሂ ዓይጎ ዋዳይ? ዔኤሊ ያኣጩኒታዎ ታ ዳንዳዐብዋዳ?» ጋዓያ፡ 30 ሜሌ ዓሲ ባንሂ ሽሪ ሃሂ ዓማ ጎይያ ያኣጩኔ፤ ዒ ያኣጩማና ያኣጩማና ዓሳ ዒዛሞ ከኤዛማ ዒማኩ።

31 ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዳውቲ ጌዔ ባኮ ዋይዜሂር ዳንዲ ሳኣያኦሎም ከኤዛዛ፡ ሳኣያኦሎ ዳውቲ ዔኤሊሲ ዔከ ዩዔኔ። 32 ዳውቲ ሳኣያኦሎ ኮይላ፡- «ካኣቲዮ! ሃያ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳሂር ያኣኒያ ጎጲ ዋኣጻንዳያ ኮይሱሞሱ! ኔኤኮ ዓይላሂ፡ ታኣኒ ዳንዲ ዒዛ ያላንዳኔ» ጌዔኔ።

33 ሳኣያኦሎ ዒማና፡- «ዩይ ማዐብ ባኣዚከ፤ ኔኤኒ ዒዛ ዋዲ ያላኒ ዳንዳዓንዳይ? ኔ ናይከ፤ ዒዚ ጋዓንቲ ዒ ናንጌ ዋዶ ቢያይዳ ያልዚ ጎይሂ ኮሺ ዔራያከ» ጌዔኔ።

34 ዳውቲ ማሃያ፡- «ካኣቲዮ! ታ ኔኤኮ ዓይላሂ ታ ዓይኮ ማሪይ ሄንቃያከ፤ ዩያ ማራቶ ሙዓኒ ዘቢታቲያ ዲቤ ጌይጎታ ቦዓ ሙከ ዓርቁ ዔከ ዳንዳ ዋዶና፡ 35 ታኣኒ ጊንያ ዳንዲ ቶሊሳኔ፤ ዩይ ቦዓ ታ ባንሂ ሙካኣና ሆሎማ ታ ዔያቶኮ ጩኤሊ ዓርቁ ጳርቁ ጳርቁ ዋዋዳኔ። 36 ታኣኒ ኔኤኮ ዓይላሂ ዘቢንታ ዲቤንታ ዋዳኔ፤ ሃይ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲባኣ ኮልታሂ ናንገና ናንጋ ያክዛሂኮ ፖኦሊሶ 0-9 ሄርሽንቲ ጌሰቲሂር ዩያቶ ቦያጉዲ ዒ ማዓንዳኔ። 37 ዩያ ዘቦና ዲቦናይዳጋ ታና ዓውሴ ናንገና ናንጋ ጎዳሂ ሃያ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ከጫጋ ታና ዓውሳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩያር ሳኣያኦሎ፡- «ኮሽከ! ዳንዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ማገንጎ!» ጌዔኔ። 38 ዩካጋ ሳኣያኦሎ ፔኤኮ ስሎ ማኣዓሂ ዳውቲ ማይሴኔ፤ ሞኦና ዓንጎጋ ዲዋና ቶኣካ ዓጎ ባኮ ዓጊ ዳዳ ማይንቶሂያ ዒዛ ማይሴኔ፤ 39 ዳውቲ ዩያጉዴ ማኣዓሂ ማይንቲ ቤቁባኣሂር ጩንቾ ዓጋርሞ ማኣዓሂ 0-9 ቱከ ዳንዳኒ ዔቃዎ ሃንቶ ባሽንቲኔ፤ ዩያር ዳውቲ ሳኣያኦሎ ኮራ፡- «ሃይ ታኣሞ ዔርቲባኣ ባኣዚታሂር ሃያ ዓፒሎ ቢያ ማኣዒ ታ ያልታኒ ዳንዳዐሱ» ጋዓያ፡ ዩያ ቢያ ጉሲ ጌሂኔ፤ 40 ዩካጋ ፔኤኮ ኮኦሎማ ዔካዎ፡ ዋርዚ ዓቺጋ ዶንጎ ሙላሂ ሹቺ ዶኦሪ ዔከ ዒ ማራቶ ሄንቃዎ ቱከ ሃንታ ቡራሾይዳ ዓጊ፡ ዋርማኣ ፔኤኮ ዔከ ጎኑሊያዴ ባንሂ ዳንዳኔ።

ዳውቲ ጎኑሊያዴ ያሊ ባሽሂ

41 ዩካጋ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ጎኑሊያዴ ሃንጋ ዳውቲ ባንሂ ሙከሂ ዓርቁኔ፤ ዒማና ዒዛኮ ጊቲሞ ከዳሂ ዒዛኮ ቤርታ ቤርታ ሙካኔ፤ 42 ዳውቲ ዒ ኮሽ ዛጋዎ ቦሄኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዳውቲ ዘቁ፡ ሚዛጲ፡ ዳካ ናይታሂርከ፤ 43 ዩያር ጎኑሊያዴ ዳውቲ ኮራ፡- «ኔኤኒ ታ ባንሂ ኮኦሎ ዔከ ሙካሂ ታ ኔኤኮ ካኒዳ?» ጋዓያ፡ ፔኤኮ ያኣከ ስንዳና ዒዛ ጋዳንቁኔ። 44 ዩካጋ፡- «ሂንዳ ሃኒ ዩዔ! ታ ኔና ዋዲ ሃሞፑራሂና ቦያና ሞ ዒንገባኣቲ!» ጌይ ሄርሽንቲኔ።

45 ዳውቲ ዒማና፡- «ኔኤኒ ታና ያላኒ ጩንቾ ዓጋርንታ ዋርሂንታ ዴኤሚንታ ዔከ ዩዔኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ ኔኤኒ

ሄርሽንቲ ቦሃ፡ ዒሰራዔኤሎ ያሎ ዓሳኮ ያኣዛሂ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኣዛሂ ሱንዳና ኔና ያላንዳኔ፤ 46 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ሃና ታኣሞ ዓኣሂ ዒንጋንዳኔ፤ ታ ኔና ባሽ ቶኦኮ ኔኤኮ ቲቃንዳኔ፤ ዩካጋ ፒሊሰጻኤሚ ፖኦሊሶኮ ሌዘ ሃሞፑራሂና ካዮ ቦያናም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ታ ያዲ ዳሰካጋ ዓጫ ቢያ ዒሰራዔኤሎኮ ያኣኦ ዓኣሂ ዔራንዳኔ። 47 ሃሂ ሃይካ ቡከ ዓኣ ዓሳ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳር ዓውሳሂ ጩንቾ ዓጋርና ዋርሂናቲሞኣሂ ዔራንዳኔ፤ ስሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያላንዳሂር ዒንሂ ኮ ባሻንዳጉዲ ዒ ማኣዳንዳኔ። ጌዔኔ።

48 ዩይ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዒማና ዳውቲ ባንሂ ሙካዛ፡ ዳውቲ ዒዛና ዋላ ያልቶንዳ ቤዘ ዐኩና ጳሽኪ ዳንዳኔ። 49 ዩካጋ ፔኤኮ ከጫ ቡራሾ ጋር ዳከ ፔቲ ሹቺ ዔካዎ ጎኑሊያዴይዳ ዋራዛ፡ ሹጫ ባሊቶ ዑሪ ሶር ጋር ጌላኔ፤ ዩያር ጎኑሊያዴ ዳዲና ሳዓ ሎኦሜኔ። 50 ዩያይዲ ዳውቲ ጩንቾ ዓጋር ባኣያ ጎኑሊያዴ ዋራ ሹቺና ዋዲ ስሎና ባሽኔ። 51 ዩካጋ ሃሂ ዳውቲ ጳሽኪ ዳንዲ ጎኑሊያዴኮ ሌዘ ዐ-9 ጌይ ዔቁ ጎኑሊያዴኮ ጩንቾ ዓጋር ቱጊ ዔካዎ ቶኦኮ ዒዛኮ ቲቁኔ።

ዩማና ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዔያቶኮ ስሎና ዔርቲሂ፡ ጎኑሊያዴ ሃይቁሂ ዛጋዎ ጳሽከኔ። 52 ዩካጋ ዒሰራዔኤሎ ዓሳና ዩሁዳ ዓሳና ዑኡዘ ፔኤኮ ዳጊዲ ሚርቲ ሚርቲ ዔያቶ ዳውሲ ዳንዲ ጋኣቲና ዔቅርኔናኮ ዲያ ካር ሄላንዳኣና ዳከ ዳከ ዋዳኔ፤ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳኮ ሌዘ ዳንዲ ጋኣቲና ዔቅርኔና ሃሂ ዳንዲ ሽዕራይሚ ዔከ ዳንዳ ጎይያ ሄላሂዳ ቢያ ሌሲ ሌሊ ማዔኔ። 53 ዒሰራዔኤሎ ዓሳ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ዳውሲ ዳከሰካጋ ማዓዎ ዔያቶኮ ጉርዶ ቡራኔ። 54 ዳውቲ ዒማና ጎኑሊያዴኮ ቶኦኮ ዔከ ዩራሳላሚ ሙከኔ፤ ጋዓንቲ ጎኑሊያዴኮ ስሎ ዓንጋሞ ፔኤኮ ዓፒሎና ማከና ማኣርይዳ ጌሂኔ።

ዳውቲ ሳኣያኦሎ ኮራ ሙከሂ

55 ዳውቲ ጎኑሊያዴ ያላኒ ዳንዳኣና ሳኣያኦሎ ዛጋዎ ዒዛኮ ፖኦሊሶ ዓይሂ ዓቤኔሬ ኮይላ፡- «ሃይ ያናይዳይ?» ጌይ ያኣጩኑ።

ዓቤኔሬ ማሃያ፡- «ካኣቲዮ! ዒ ያናይታቲያ ታ ዔራዋዋይ» ጌዔኔ።

56 ሳኣያኦሎ ዒማና፡- «ዳንዲ ዒ ያናይታቲያ ያኣጩ ዔራ» ጌይ ዓይሂኔ።

57 ዳውቲ ጎኑሊያዴ ዋዲ ስሎ ዓሳ ዳንከ ዴዓ ቤዘ ማዔ ሙካዛ ዓቤኔሬ ዒዛ ዔከ ሳኣያኦሎ ቤርቶ ሺኢሹኔ፤ ዓማና ዳውቲ ጎኑሊያዴኮ ቶኦኮ ዔከ ዓኣ ጎይሂ ዓኣኔ፤ 58 ሳኣያኦሎ ዳውቲ ኮይላ፡- «ዔኤዛይ ኔ ያናይዳይ?» ጌይ ያኣጩኑ።

ዳውቲ ማሃያ፡- «ታኣኒ ቤኤቲሌኤሚይዳ ናንጋ፡ ኔ ዓይላሂ ዒሴዩ ናይከ» ጌዔኔ።

18

ዮናታኣኔና ዳውቲና ዋላ ሳላዴ ሳሎ

1 ሳኣያኦሎና ዳውቲና ጌሰቲ ጋፔሰካጋ ሳኣያኦሎኮ ናኣዚ፡ ዮናታኣኔ ዳውቲ ዒናጋ ናሽኮ ላጌ ማሄኔ፤ ዒዛ ዒ ዳዳ ፔናጉዲ ናሽከኔ፤ 2 ዩማ ከላጋ ዓርቃዎ ሳኣያኦሎ ዳውቲ ፔኮይላ ናንጊሹኔ፤ ፔ ማኣሪ ዳንዳንዳጉዲ ዳውቲ ዒ ዳከባኣሴ፤ 3 ዮናታኣኔ ዳውቲ ሚርጌና ናሽከሂር ዒዛና ባላ ሳሌ ሳላዴኔ፤ 4 ዒዚ ዒማና ዒ ማኣዔ ዴኤጉ ኮኦቶ ከሲ ዳውቲም ዒንጌኔ፤ ዩያጉዲ ሃሂ ስሎ ማኣዓሂ፡ ጩንቾ ዓጋር፡ ዓኣዘንታ ቃልሾሞ ዒንጌኔ።

5 ሳኦዎሎ ዳኪ ዒዛ ያለሳ ቤዛ ቢያ ዳውቴም ዔባ ኮሽካያ ማዓኔ፤ ይያር ሳኦዎሎ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌ ማሂ ዒዛ ደኦሬኔ፤ ሳኦዎሎኮ ያሎ ያለ ዓሶ ቢያሂ ዬይ ዋዛሴኔ።

ሳኦዎሎ ዳውቴኮ ሞርኬ ማዔሂ

6 ዳውቴ ጎኦሊያዳ ዋዲ ማዓንቴ፣ ያሎ ዓሳኣ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳንቴ ዒሰራዔኤሌይዳ ዓኣ ካታማ ካታማ ቢያ ናንጋ ላኣላ ሳኦዎሎ ጎይሂ ዔካኒ ኬሰካግ ዒላሺ ኮርገ ኮርገ ጎኦሎዋ ዋርቁ ዋርቁ ሃሃ ካራቤያ ባዓኔ። 7 ዒማና ላኣላ፡- «ሳኦዎሎ ሺያ ዋዳኔ! ዳውቴ ጋዓንቴ ታጳ ሺያ ዋዳኔ!» ጌይ ጌይ ኮርጌኔ። 8 ሳኦዎሎ ዬይ ዋዛሰባኣሂር ኮሺ ዳጋዲ፡- «ዳውቴ ታጳ ሺያ ዋዳኔ» ጌይ ሄርሺ ታና «ሺያ ለሌ ዋዳኔ» ጋዓ! ያዲ ማዔቴ ዒ ካኣታዳንዳኔ ጌይሂኬ!» ጌዔኔ። 9 ዬማ ኬላፓ ዓርቃዎ ሳኦዎሎ ዳውቴ ቁኢሩሞና ዓልተሂና ዓርቁኔ።

10 ዬማፓ ዘር ጉቴሎ ያኦሰዳፓ ዳኪንቴ ፑርታ ዓያና ሳኦዎሎይዳ ጌሌኔ፤ ይያር ዒዚ ኬኤዎይዳ ዣኣኸጉዲ ጉሪ ጌሰተሂ ዓርቁኔ፤ ዒማና ዳውቴ ቢያ ኬሊ ማዳ ጎይዎ ሳኦዎሎም ጎኦሎ ዋርቃኔ፤ ሳኦዎሎ ዬማና ኩጫ ዋርሂ ዔኪ ዓኣኔ። 11 ሳኦዎሎ፡- «ዳውቴ ታኣኒ ኮጮና ጫርገ ዓይሂኔ!» ጋዓ፣ ዋርዎና ለሚ ለሚ ዶርባዛ፣ ዳውቴ ዬያ ቢያ ዓኣሂኔ።

12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ሃሺ ዳውቴና ዋላ ማዔሂር ሳኦዎሎ ዒዛ ዒገጩኔ፤ 13 ዬያር ሳኦዎሎ ዳውቴ ዘጎ ዒዳ ያሎ ያለ ሺያ ዓሰ ዓይሂንዳጉዲ ደኦሪ ዳኬም፣ ዳውቴ ያሎ ያለ ዓሶ ዔኪ ዳንዳኔ። 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳውቴና ዋላ ዓኣሂር ዒ ማዳ ባኮ ቢያ ዒዛም ገኢገሻኔ። 15 ሳኦዎሎ ዳውቴም ዬያ ኮሽካ ባኮ ዘገ ባሺ ዒዛ ዒገጩሂ ዓርቁኔ፤ 16 ጋዓንቴ ዒ ዳንዲ ያለ ቤዛ ቢያ ባሺሳ ሱኡጌ ማዔሂር ዒሰራዔኤሌይዳኣ ማዎም ዪሁዳይዳ ዓኣ ዳራ ቢያ ዳውቴ ናሽካኔ፤

ዳውቴ ሳኦዎሎ ናዎ ዔኬሂ

17 ዬካፓ ሳኦዎሎ ዳውቴ ኮራ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ያሎ ዓተንገቁ ማዒ ኔ ያለቴ ታናዎ ቶይዳሎ፣ ሜራቤ ኔኤም ታ ዒንገንዳኔ» ጌዔኔ፤ ዒዚ ዬያ ጌዔሂ፡- ዒ ፔኤር ዒዛ ዋዳኒ ኮይባኣሂር፣ ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ዒዛ ዋዳም ጌይኬ።

18 ዳውቴ ዒማና፡- «ታኣኒ ካኣተኮ ባይሰ ማዓኒ ታናንሂ ዓይጎ ዓሰይዎ? ታ ማኣር ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካ ኮሺ ዳካቱዳዳ?» ጌዔኔ። 19 ጋዓንቴ ሜራቤ ዳውቴም ዒንጎንዳ ዋዳ ሄላዛ ሚሆላ ካታማፓ ሙኩ፣ ዓድሪዔኤሌ ጌይንታ፣ ፔቴ ዓሰሰኬያም ዒዛ ዒንገንቴኔ።

20 ያዲ ማዔቴያ ሜልኮኦ ጌይንታ፣ ሳኦዎሎኮ ናኣ ዳውቴ ናሽኬኔ፤ ዬያ ሳኦዎሎ ዋይዛዎ ኮሺ ዋዛዳኔ፤ 21 ፔ ዒናና ዒዚ፡- «ሜልኮኦ ዳውቴም ታ ዒንገንዳኔ፤ ዒዛ ታኣም ዳውቴ ፒሪ ዓይሂንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ ዬካፓ ዒዚ ፒሊሰጻኤማ ዓሶ ኩጫ ሃይቃንዳኔ» ጌይ ማሌኔ። ዬያር ሳኦዎሎ ለሚ ዳውቴ ዔኤሊሳዎ፡- «ኔ ታኣኮ ባይሰ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 22 ሳኦዎሎ ዒዛኮ ደንዘዋ ዔኤሊዎ፡- «ኔ ማዳ ባኮና ካኣተ ኮሺ ዋዛዳኔ፤ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳኣ ኔናሽኬኔ፤ ዬያር ዒዛኮ ኔ ናዎዔካንዳ ዋዳማ ሃይማኬ» ጌይ ዳውቴም ዳሚና ኬኤዛንዳጉዲ ዓይሂ ዳኬኔ።

23 ዬያር ዔያታ ዬያ ቢያ ዳውቴም ኬኤዛዛ፣ ዒዚ፡- «ታናጉዳ ሃያ ማንቆ ዓሂም ካኣተኮ ባይሳተ ማዒ፣ ኮይሳያ ዒንሂም ማላ?» ጌዔኔ።

24 ደንዘንሂ ዳውቴ ጌዔ ባኮ ሳኦዎሎም ኬኤዛኔ፤ 25 ሳኦዎሎ ላሚ ሃሃ «ካኣተ ፔ ናዎ ዛሎ ኔገዳፓ ኮዓ ማጋጫ ፔቴ ጻኤታ ፒሊሰጻኤማ ዓሰ ኔ ዋዲ ዓተንቶ ቤርቶ ተቁ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ለሊኬ» ጌይ ኬኤዘዋቴ ጌይ ዓይሂ ዳኬኔ። ዬያ ሳኦዎሎ ማዳሂ፡- ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ዳውቴ ዋዳንዳጉዲኬ። 26 ሳኦዎሎኮ ደንዘ ዬያ ዳውቴም ኬኤዛኔ፤ ዳውቴያ ካኣተኮ ባይሰ ማዓንዳጉዲ ጌይንቴሂር ዋዛዳኔ። ዒማና ዔፖ ኬሎኮ ቤርታ፡ 27 ዳውቴና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ዳንዲ ፒሊሰጻኤማ ዓሶ ያሊ ለምዎ ጻኤታ ዓሰ ዋዳኔ፤ ዳውቴ ካኣተኮ ባይሰ ማዓንዳጉዲ ዬኖ ዓሶኮ ዓተንቶ ቤርቶ ተቁዎ ዔኪ ዳንዲ ፓይዲ ፓይዲ ካኣተም ዒንጌኔ፤ ዬያር ሳኦዎሎ ዒዛኮ ናዎ፣ ሜልኮኦ ዳውቴም ዒንጌኔ።

28 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳውቴና ዋላ ማዔሂንታ ዒዛኮ ናኣ ሜልኮኦኣኣ ዳውቴ ናሽኬሂ ሳኦዎሎ ዔሬኔ። 29 ዬያር ሳኦዎሎ ዳውቴ ዑሃ ዓኣዳ ዒገጩሂር ዒ ናንጋ ዋዳይዳ ቢያ ዳውቴኮ ሞርኬ ማዔኔ።

30 ዬኖ ዋዳና ፒሊሰጻኤማ ዓሶኮ ያሎ ዓሳ ቢያ ዋዳ ሙኪ ሙኪ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያላኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ያለንታ ያሎ ቢያና ሳኦዎሎኮ ፖኦሊሶ ዓይሂ ዓሶይዳፓ ዳውቴ ዓይሂ ዓሳ ያሎና ባሻኔ፤ ዬያር ዳውቴ ያልዘና ኮሺ ዔርቱ ዓሰ ማዔኔ።

19

ሳኦዎሎ ዳውቴ ዋዳኒ ዳውሴሂ

1 ሳኦዎሎ ዳውቴ ዋዳኒ ማሌሂ ፔኤኮ ናኣዚ ዮናታኣኔንታ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታም ቢያ ኬኤዛኔ፤ ጋዓንቴ ዮናታኣኔ ዳውቴ ኮሺ ናሽካያኬ። 2 ዬያር ዳውቴም ዒዚ፡- «ታ ዓዳ ኔና ዋዳኒ ማሌሂር ዘር ጉቴ ኔና ባዳዔ፤ ሺሪ ቤሰዳ ዳንዲ ዓኣሺንቴ ዳዔ፤ 3 ኔኤኒ ዬኖ ዳንዲ ዓኣሺንቴ ጎኬሎይዳ ታ ዓዳ ኮራ ታ ሙኪ ጌሰተ፣ ዋይኬ ባኮዋ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

4 ዬካፓ ዮናታኣኔ ዳውቴ ሄርሺ ሄርሺ ሳኦዎሎም፡- «ካኣተዮ፣ ኔ ዓይላሂ ዳውቴይዳ ፑርታ ባኣዚ ማዲፖ፤ ዒዚ ኔኤም ፔቴታዎ ፑርቲሴ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዒዚ ማዳ ባካ ቢያ ሚርጌ ካራና ኔና ማኣዳኔ፤ 5 ዒዚ ፔ ሽምፓሂ ሚጫንቴዋዎ ጎኦሊያዳና ያልተ ጎኦሊያዳ ዋዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዳኤፒ ባሽሂ ዒንጌኔ፤ ኔኤኒያ ዬያ ዘጋዎ ዒማና ዋዛዳኔ፤ ዓካሪ ሃሂ ኔኤኒ ጌኤኸ ዓሂ ዑፃ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ዓይጎር ማላይ? ዔኤቢ ማዳ ባኣዚባኣ፣ ዳውቴ ጉሪ ኔ ዋዳኒ ዓይጎር ኮዔይ?» ጌዔኔ።

6 ዮናታኣኔ ዬያ ጌዔሂ ሳኦዎሎ ዋይዛዎ ዳውቴ ዋዳኒዳዎም ማዒዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንዎና ጫኣቁኔ፤ 7 ዬያር ዮናታኣኔ ዳውቴ ዔኤሊ ዬያ ቢያ ኬኤዘሰካፓ ሳኦዎሎ ኮይላ ዔኪ ዬዓዛ፣ ዳውቴ ዬያኮ ቤርታ ማዳ ጎይዎ ካኣተም ማዳ ዓርቁኔ።

8 ዬካፓ ፒሊሰጻኤማ ዓሶኮ ያለ ገንሃ ዳኤቁኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ዳውቴ ዔያቶ ያሊ ዋዲ ኩርሳኣ ጌዔም ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ጳሽኬኔ፤

9 ፔቴ ኬሊ ናንገና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዳኪንቴ ፑርታ ዓያና ሳኦዎሎይዳ ጌሌኔ፤ ዒዚ ዒማና ፔኤኮ ዋርዎ ኩጫ ዓርቁ ጋራ ዳዒ ዓኣኔ፤ ዳውቴያ ዓኣኒካ ጎኦሎ ዋርቃንቴ፤ 10 ሳኦዎሎ ዳውቴ ኮጮና ዓይሂ ጫርጋንዳኔ ጌይ ዋርዎና ዶርባዛ፣ ዳውቴ ዓኣሂም ዋርዎ ኮጮይዳ ዶቁንቴኔ፤ ዳውቴ ዒማና ጳሽኪ ቶሌኔ።

11 ዩናን ዋንቴሎ ዳውቴኮ ማኣር ማንገ ጉቴና ዒዛ ዋዳንዳጉዲ ሳኦጉሎ ዓሲ ዳኬኔ፤ ጋዓንጉ ዳውቴኮ ማቻ፡ ማልኮኦል ዳውቴም፡- «ሃሮ ዒባኒ ሃይፓ ኔ ከሰከ ፑኒባኣቴ ዘር ጉቴ ኔና ዋዳንዳኔ» ገይ ከኤዜኔ፤ 12 ዩካፓ ዒዛ ማኣርኮ ፑልቶ ካርና ዳውቴ ከይሲ ዳኬም ዒዛ ፑኒ ቶሌኔ፤ 13 ዩያይዲ ዒዛ ዳኬሰካፓ ማኣራ ዒያጋ ካኣሽካ ያኦዘኮ ማላሣ ዒከ ዒ ላሃ ሻኦይዳ ላይሣ፡ ዋኣሪ ጋፓኔና ኮሽጉቴ ከሬ ቶኣካ ገሣ፡ ዓፒላና ካንቄኔ። 14 ዩማና ሳኦጉሎኮ ያሎ ዓሳ ዳውቴ ዓርቃኒ ሙካዛ ማልኮኦል፡- «ዒዚ ሃርገ ላሃ ዓኣኔ» ዒያቶም ገዔኔ። 15 ጋዓንጉ ሳኦጉሎ ዩይ ጎኔታቴ ፔ ዓኣፒና ዛጋንዳጉዲ ዓሶ ማሃ ገንሣ ዳኬኔ፤ ዒዚ ዒያቶም፡- «ዒ ላሃ ዓርሶና ዋላ ከዲ ዒከ ዩዑዋቴ፡ ታ ታኣር ዒዛ ዋዳንዳኔ» ገዔኔ። 16 ዩካፓ ዓሳ ዳንዲ ማኣር ገላንጉቴ ካኣሽኮ ያኦዘ ማላሣና ከርይዳ ዋኣር ጋፓና ከርማና ሌሊ ዓኣኔ። 17 ዩያር ሳኦጉሎ ማልኮኦል ኮይላ፡- «ታኣኮ ሞርካሣ ቶላንዳጉዲ ማዲ ሃያይዲ ኔ ታና ዓይጋ ገይሎ?» ገይ ያኦገጩኔ።

ዒዛ፡- «ታ ዋዳንጎ ኔ ጋዓይ? ሕ ታና ቶሊሲ ዓይሲባኣቴ ታ ኔና ዋዳንዳኔ» ዒ ገዔንጉቴም» ገይ ማሄኔ። 18 ዩያይዲ ዳውቴ ቶሊ ሳሙዔ.ጴ.ሌ ኮራ ራኣማ ዳንዲ፡ ሳኦጉሎ ማዴ ባኮ ቢያ ዒዛም ከኤዜኔ፤ ዩካፓ ሳሙዔ.ጴ.ሌና ዳውቴና ራኣማይዳ ዓኣ፡ ናዮቴ ዳንዲ ዒኣካ ዳዔኔ፤ 19 ዳውቴ ራኣማይዳ ዓኣ፡ ናዮቴይዳ ዓኣሣ ሳኦጉሎ ዋይዚሣ፡ 20 ዳውቴ ዓርቃንዳጉዲ ዓሲ ዳኬኔ፤ ዓሶንሣ ዒኣካ ሄላዎ ሳሙዔ.ጴ.ሌ ቡኩሴም ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ቡከንጉቴ ዑኡዘ ፔኤኮ ዳገዲ ያኦሲ ማሊሣ ከኤዛንጉ ዳንቄኔ፤ ዩማና ያኦሲኮ ዓያና ዩንሣ ሳኦጉሎ ዳኬ ዓሶንሣዳኣ ከዩሣር ዩያታኣ ዑኡዘ ዳገዲ ያኦሲ ማሊሣ ከኤዚ ዓርቄኔ። 21 ሳኦጉሎ ዩያ ዋይዘዎ ላሣ ሃሣ ከኤዛ ታ ዓሲ ዳካዛ፡ ዩያታኣ ዩኖ ጎይዎ ያኦሲ ማሊሣ ከኤዚ ዓርቄኔ፤ ዩያር ሃሣ ሳኦጉሎ ማሌ ከኤዛ ታ ዓሲ ሃይሣሲ ዳካዘ ዩያቶይዳኣ ራማጉዴ ባኣዚ ማዲንጉቴ፤ 22 ዩካፓ ሳኦጉሎ ፔኤር ራኣማ ዳንዲ ከሰከ ሙከ ሴኮ ገይንጉ ቤዛ ዓኣ፡ ፔቴ ዳኤፒ ዋኣሣ ዔቴ ቤሲ ሄላዎ፡- «ሳሙዔ.ጴ.ሌና ዳውቴና ዓንካ ዓኣይ?» ገይ ያኦገጩኣ፡ ናዮቴይዳ ዓኣሣ ዒዛም ዓሳ ከኤዜኔ። 23 ዒዚ ዩኖ ቤዘ ዳንዳንጉ ያኦሲኮ ዓያና ዒዛ ዑፃኣ ከዳኔ፤ ዩካፓ ዳንዲ ናዮቴ ሄላንዳኣና ጎይዎይዳ ቢያ ዑኡዘ ዳገዲ ዒዚያ ያኦሲ ማሊሣ ከኤዚ ዓርቄኔ፤ 24 ዒማና ዒዚ ሳሙዔ.ጴ.ሌ ቤርቶ ሙካጎ ማኣሣሣ ፔኤኮ ከሲ ከኤሪ ያኦሲ ማሊሣ ከኤዚ ዓርቄኔ፤ ዩካፓ ሮኦርንጉ ዋንቶንጉ ቢያ ዑሣ ካሎ ዒኣካ ላሃ ዋርቄ ፔኤቄኔ፤ «ሳኦጉሎያ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ማሊያ?» ገይንጉ ሃይሳ ገሰጉንጉሣ ዩያይዳፓ ዔቄኩ።

20

ዮናታኣኔ ዳውቴ ማኣዴ ማኣዲያ

1 ዩካፓ ዳውቴ ራኣማይዳ ዓኣ፡ ናዮቴይዳፓ ዓኣሽንጉ ዮናታኣኔ ኮራ ዳንዲ፡- «ታ ዓይጎ ዋዴይ? ዓይጎ ፑርታ ባኣዚ ታ ማዴይ? ኔ ዓዴ ታና ዋዳኒ ኮዓሣ ታ ዒዛም ዓይጎ ፑርቲሴምዳይ?» ገይ ያኦገጩኔ።

2 ዮናታኣኔ ማሃዮ፡- «ዩይ ኔና ሄሎፓ! ኔ ሃይቃዓኩ፤ ታ ዓዴ ማዴ ባኮ ኮሺ ማዔቴያ ፑርታ ባኣዚ ቢያ ታኣም ከኤዛኔ፤ ዩያ ባኮ ዓዴ ታኣም ዓይጋ ዓኣቻንዳይ? ዩይ ፔቴታዎ ማዓ ባኣዚቱዋሴ!» ገዔኔ።

3 ዳውቴ ጋዓንጉ፡- «ኔኤኒ ታና ናሽካሣ ኔ ዓዴ ጋፒ ዒራያኮ፤ ዩያር ዒዛኮ ማሊያ ኔ ዒራዋንጉቴ ዒ ማዳኒ ገዔ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዓይጎር ገዔቴ ኔ ዩያ ዒራቴ ያያንዳሣ ዒ ዒሪኮ፤ ያኦሲ ሃይቆ፡ ኔ ሃይቆ! ማይ ዓካሪ ታ ሃይቃኒ ዓቴማ ፔቴ ታኣከሣ ሌሊኩ!» ገይ ጫኣቄኔ።

4 ዮናታኣኔ ዒማና፡- «ኔ ኮዓ ባኮ ቢያ ታ ኔኤም ማዳንዳኔ» ገዔኔ።

5 ዳውቴ ዒዛም፡- «ዘር ዓገኖ ጸኤር ቦንቾ ከሎኬ፤ ዩያር ታኣኒ ካኣቴና ዋላ ሙዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ጋዓንጉ ታኣኒ ሂንቶ ዒባኒ ሄላንዳኣና ዳንዲ ፑኖም፤ 6 ጎዮንጉ ኔ ዓዴ ሙዮ ቤዛ ታና ኮዔቴ ራዒዛ ማኣር ዓሳ ቢያ ሌዎ ቦንቾር ዒንጎ ባኮ ዒንጋሣር ቤኤቴሌኤማ ዒ ዳንዳኒ ዳውቴ ታና ኮሺ ማታሲ ያኦገጩኔ» ገይ ከኤዜኔ። 7 ዩማና ካኣታሣ ቃራኬ» ገዔቴ፡ ታ ኔኤኮ ዓይላሣ ሂርጋ ባኣያ ናንጋንዳሣ ዒራንዳኔ፤ ካኣቴ ጎሪንጉቴ ዒ ታና ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ማሊሣ ኔ ዒራንዳኔ፤ 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኦኤኒ ዋላ ጫኣቄሣር ኔ ታኣም ጫኣቄ፡ ዳማዴ ጫኣቄም ካፒ ሃዳራ ኮሺ ባኣዚ ታኣም ማዴ፤ ታ ፑርታ ባኣዚ ማዴያ ማዔቴ ኔ ታና ኔኤር ዋዴ፤ ኔ ዓዴ ታና ዋዳንዳጉዲ ኔ ዓዳ ኮራ ዓይጋ ኔ ዒከ ዳንዳይ?» ገዔኔ።

9 ዮናታኣኔ ጋዓንጉ፡- «ዩያጉዴ ባኣዚ ፔቴታዎ ማሊፖ! ታ ዓዴ ኔገዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ማሊያታቴ፡ ታ ኔኤም ከኤዛዓዳ?» ገዔኔ።

10 ዳውቴ ዒማና፡- «ኔ ዓዴ ታ ዘሎ ፑርታ ባኣዚ ገይ ኔኤም ማሃያታቴ ያ ታኣም ከኤዛንዳይ?» ገይ ያኦገጩኔ።

11 ዩያር ዮናታኣኔ፡- «ሃኒ ዩዔ! ኦ ፔቴ ቤሲ ዳንደም!» ገዒ ዋላ ዳንዳዮ፡ 12 ዮናታኣኔ ዳውቴ ኮራ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዒኤሌ ያኦዛሣ ኦኤኮ ማርካ ማዎም! ዘር ሃይማ ዋደ ሃንጎ ሂንታኣ ከሎይዳ ዓዳ ታ ያኦገጩኔ፤ ዒዚ ኔ ዘሎ ማላ ማሊያ ኮሺ ማዔቴ ታ ኔኤም ከኤዛ ዳካንዳኔ፤ 13 ኔኤም ዒ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ማሊያታቴ ዩያኣ ታ ኔኤም ከኤዚባኣቴ፤ ሃሣ ኔኤኒያ ኮሺና ቶላንዳጉዲ ታ ማሃባኣቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዋዳንጎ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ዓዳና ዋላ ማዔሣጉዲ ኔኤና ዋላኣ ማዎንጎ፤ 14 ታኣኒ ሽምፔና ዓቲ ዓኣያ ማዔቴ ኔ ታኣም ጫኣቄ፡ ዳማዴ ጫኣቄም ካፒ ታኣም ጉሙርቄንጉያ ማዔ፤ ታ ሃይቄቴ ጋዓንጉ፤ 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ሞርኮ ቢያ ኔ ቤርታፓ ዳውሲ ባይዛኣና ዩያ ኔኤኮ ጉሙርቄንጉያ ማዔያ ሃሹዋዎ ታ ማኣር ዓሶም ኮሺ ባኣዚ ማዴ፤ 16 ታ ኔኤም፤ ኔኤኒያ ታኣም ጫኣቄ ጫኣቄማ ሃሽንጉቱዎ ዳዴዎንጎ፤ ዩያ ጫኣቄም ኔ ሃሹቴ ጋዓንጉ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔገዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳኔ» ገዔኔ።

17 ዮናታኣኔ ዓዳ ፔናጉዲ ዳውቴ ናሽካሣ፡- «ጎኔ ኔ ታና ናሽካያ ማዔሣ ዒርዘኒ ላሣ ታኣም ጫኣቄ» ገዔኔ።

18 ዩካፓ ዮናታኣኔ፡- «ዘር ዓገኖ ጸኤር ቦንቾ ከሎኬ፤ ኔኤኒ ዒኣካ ባኣያ ማዒፃ ዒርታንዳኔ፤ 19 ሃሣ ሂንቶ ዒባኒ ዒኣካ ኔኤኮ ባኣያ ማዒፃ ባሽና ዒርታንዳኔ፤ ዩያር ቢሪ ኔ ዓኣሽንጉ ቤዜሎ ዳንዲ፤ ጋፒ ዒደሌ ሹዋ ዙላ ዓኣሽንጉ፤ 20 ታኣኒ ዩያ ሹዋ ዳካያ ማሊሲ ሃይሃ ዓኣዛ ዳካንዳኔ፤ 21 ዩካፓ ዓኣዘ ዒካንዳጉዲ ፔቴ ናይ ታ ዳካንዳኔ፤ ሳኣዛ ኔኤኮ ሃንገናኩ፡ ዓከ ዩዔ!» ታ ገዔቴ ኔና ሄላንዳ ፑርታ ባኣዚ ባኣያ ማዒፃ ዒርታንጉሣ፤ ዩያ ዓኣሽንጉ ቤዛፓ ከሰካኒ ዳንዳዒ፤ ኔና ሄላንዳ ባኣዚ ባኣሣ ናንገና ናንጋ ያኦዛሣ ሱንዮና ታ ጫኣቄኔ። 22 ጋዓንጉ ታኣኒ ናዓሣ ኮይላ፡- «ዓኣዛ ኔኤኮ ዑሣ ሶንገኬ፡ ሃኒ ዒከ ዩዔ!» ታ ገዔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ሃይፓ ዳንዳጉዲ

ጌዔሢያዊ ደዳኝ። 23 ኩሉን ዋላ ጫካቄ ጫካቄም ናንገና ኩ ካገንዳያ ማዕሢኮ ጾኑሲ ኩኩኮ ማርካኬ» ጌዔኔ።

24 ዬያር ደውቴ ካዮ ባኣካ ዓኣሺንቲ ደዔኔ፤ ዩካገ ዓገሮ ጸኤር ቦንቾ ከሎና ሳኣጾኦሌ ሙዖ ሙዓኒ ደዔኔ፤ 25 ዓሚና ካኣቲ ኮጮ ሄሊ ዒ ደዓ ቦንቾ ቤዘይዳ ደዓዛ፤ ዒዛ ሄሊ ዓቤኔሬ ደዔኔ፤ ዮናታኣኔያ ካኣቲኮ ቤርቶ ዛላ ደዔኔ፤ ደውቴ ቤዛ ጋዓንቲ ጉሪከ፤ 26 ያዲ ማዕቴያ ሳኣጾኦሌ ዬኖ ዓቦ ዓይጎዋ ጌይባኣሴ፤ ዬያ ዒ ጌይባኣሢ፡- «ደውቴ ዬኖ ባኣዚ ጎኣንቲ ናንዳኔ፤ ሃንጎ ዒ ደምቦ ጎይኖና ፔና ጌኤሺባኣያ ናንዳኔ» ጌይ ማላሢርከ፤ 27 ዬና ዓገሮ ጸኤር ቦንቾላ ጋፔሰካገ ሄሊሴ ከሎዋ ደውቴ ደዓ ቤዛ ጉሪ ማዕኔ፤ ዬያር ሳኣጾኦሌ ዮናታኣኔ ኮይላ፡- «ዒሴዬ ናኣዚ ደውቴ ዘገናንታ ሃናንታ ሙዖ ቤዛ ሙኪባኣሢ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ጾኦጮኔ።

28 ዮናታኣኔ ዒማና፡- «ደውቴ <ቤኤቴሌኤማ ዓኣዳንዳኔ> ጌይ ታና ሚርጌና ሺኢቄኔ፤ 29 ዒዚ፡- <ኩ ማኣር ዓሳ ካታምደዳ ጾኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋሢር፤ ሃሃ ታ ዒሺ ዒኢካ ታ ሙካንዳጉዲ ከኢቲሢር ኔ ታና ቦንቾያ ማዕቴ ሃደራ ታ ጌርሲንሢ ዛጋጊ ታ ዒኢካ ደንደም> ጌይ ታና ሺኢቄኔ፤ ሃያ ሙዖ ቤዛ ሙኩዋዖ ዒ ዓቲሢ ዬያርከ» ጌዔኔ።

30 ሳኣጾኦሌ ዒማና ዮናታኣኔይዳ ኮሺ ዳጋዲ፡- «ኔኤኒ ሃኖ ዓይሢንቶ ዒዳ፡ ፑርቴሎ ናዓሢ ሃይ! ኔ ኔና ዳውሲሳኒ፤ ሃሃ ኔ ዒንደዋ ዳውሲሳኒ ዒሴዬ ናዓሢ፤ ደውቴና ዋላ ላጋቲሢ ታ ጋፔሰ ዒራኔ! 31 ዒሴዬ ናኣዚ፡ ደውቴ ሃይቀባኣንቲ ኔኤና ኔ ካኣቲሞናኮ ቤሲባኣሢ ኔ ዒራዓዳ? ሃሢ ዒዛ ደንደ ዒከ ሙኩ! ዒዚ ዋይንታንዳያ ኮይሳኔ።» ጌዔኔ።

32 ዮናታኣኔ ዓደ ኮይላ፡- «ዓይጎር ዒዛ ዋደይ? ዒ ዓይጎ ፑርታ ባኣዚ ማዳይ?» ጌዔኔ።

33 ዬያር ሳኣጾኦሌ ዮናታኣኔ ዋዳኒ ኩጫ ዒ ዔከ ዓኣ ዋርዖና ደርቤኔ፤ ዩካገ ዮናታኣኔ ዒዛኮ ዓዳ፡ ሳኣጾኦሌ ደውቴ ዋዳኒ ማሊ ዔቄሢ ዔሬኔ፤ 34 ዒማና ዮናታኣኔ ዳጋዲ ሙዖ ቤዛገ ዔቄ ደንደኔ፤ ዬኖ ከሎ ጌይዖ፡- ዓገሮ ጸኤር ቦንቾ ከሎኮ ላምዓሳ ከሎና ፔቲታዖ ዒ ዔኤቢ ሙይባኣሴ፤ ዒዚ ዬያ ሙዖ ዒዳሢ ሳኣጾኦሌ ደውቴ ጫሽከ ቶኣኪ ባይዘሢር ጾዩከ። 35 ዚር ጉቲሎ ዔያታ ዋላ ጌሰቲ ጎይዖና ዮናታኣኔ ደውቴና ካኣማኒ ደውቴ ዓኣ ቤዛ ደንደኔ፤ ዒዚ ደንዳዖ ፔቲ ዳካ ናይሰኬያ ዔከ ዓኣዳኔ፤ 36 ዒዚ ናዓሢ፡- «ሩኡሪና ደንደ ታኣኒ ደካ ዓኣዛ ኮይ ታኣም ዔከ ዬዔ» ጌይ ዓይሢኔ፤ ናዓሢ ጸሸካዛ ዮናታኣኔ ዬያ ናዓሢኮ ዑሣ ሴካ ቤርቲም ፔቲ ዓኣዛ ደከኔ፤ 37 ዬይ ናዓሢ ዓኣዛ ከዳ ቤዛ ሄላዛ ዮናታኣኔ፡- «ዓኣዛ ፔቶ ሶኣከ! 38 ዬካ ጉሪ ዔቄግ! ዑከ ደንደ!» ጌይ ዒላቲኔ፤ ናዓሢ ዒማና ዓኣዛ ዮናታኣኔም ዔከ ሙኩኔ፤ 39 ዬያ ዔያታ ዓኣቺ ማዳ ባኮ ዔራዘንሢ ዮናታኣኔና ደውቴና ሌሊከ፤ ናዓሢ ዔራ ባኣዚ ባኣሴ። 40 ዮናታኣኔ ናዓሢ፡- «ሃያ ዓኣዛ ዔከ ካታም ደንደ» ጌዔኔ።

41 ናዓሢ ደንደሰካገ ሹጮ ኩሎ ዙላ ዓኣሺንቲ ቤዛገ ደውቴ ከሰከ ጉምዓታዖ ሃይሢ ማይንቲ ዮናታኣኔም ዚጌኔ፤ ዒዛና ዮናታኣኔና ዋሊ ሄርቃዖ ላምዓሢ ቢያ ዬኤከኔ፤ ዮናታኣኔገ ባሽ ዬኤከሢ ደውቴከ። 42 ዩካገ ዮናታኣኔ ደውቴ ኮራ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዋላ ማዖንጎ፤ ኮሺ ደንደ፤ ኔኤና ታኣናና ባኣካ፤ ጊንሣ ሃሃ ታ

ዜርዖና ኔ ዜርዖና ባኣካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማርካ ማዒ ደዖም፤ ጌይ ኩ ዋላ ጫካቄ» ጌዔሰካገ ደውቴ ደንደኔ፤ ዮናታኣኔያ ካታም ማዒ ደንደኔ።

21

ደውቴ ሳኣጾኦሌ ኮራገ ዓኣሺንቲ ደንደሢ

1 ደውቴ ኖኦቤይዳ ዓኣ፡ ቄኤሳሢ ዓቤሜሌኬ ኮይላ ደንደኔ፤ ዓቤሜሌኬ ዒማና ዒጊቹምና ጎጋይቄ ጎጋይቄ ደውቴ ጎይሣ ዔካኒ ከሰካዖ፡- «ዓሲ ኔ ኮራ ባኣያ ኔኤር ሌሊ ዓይጌ ኔና ዔከ ዬዔይ?» ጌይ ጾኦጮኔ።

2 ደውቴ ማሃዖ፡- «ታ ሃይካ ሙኩሢሢ ካኣቲ፡ ሳኣጾኦሌ ታና ዓይሢ ባኣዚ ማዳኒከ፤ ታና ሃይካ ደኮና ባኮ ዛሎ ዓይጎ ዓሲማኣ ታ ከኤዙዋጉዲ ካኣቲ ታና ላኣጌኔ፤ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሲም ኩ ካኣማንዳ ቤሲ ታ ከኤዙኔ፤ 3 ዬያር ሃሢ ኔ ታኣም ሙዖ ባኣዚ ዒንጋንዳ? ደንጎ ካሣታቲያ ሜሌ ኔ ኮራ ዓይጌ ዓኣቲያ ታኣም ዒንጌ» ጌዔኔ።

4 ቄኤሳሢ ዒማና፡- «ጾኦሲም ደማዳ ካሃይዳገ ዓታዛ ሃንጎ ዓሲ ሙዓ ካሃ ባኣሴ፤ ኔኤና ዋላ ዓኣ ዓሳ ላኣሊና ላሂባኣያ ማዒ ፔና ካፒ ዓኣያታቲ ሃያ ካሃ ዔያታ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

5 ደውቴ ቄኤሳሢሞ፡- «ታ ዓሶና ኩ ዋላ ማደም ደከንታ ዋደና ላኣሊና ኩ ላሁዋሴ፤ ሹሌዔ ባኣዚርታዎ ኩና ደኮዛ ታኣኮ ዓሳ ፔ ዑዖ ጌኤሺ ማሂ ካገኔ፤ ሃናንሢ ዋዚ ዔያታ ፔና ጌኤሺ ካገንዳይ?» ጌዔኔ።

6 ዬያር ቄኤሳሢ ጾኦሲም ደማዳ ካሃ ዔከ ደውቴም ዒንጌኔ፤ ዬያ ዒ ማዳሢ ዒዛኮ ዓኣ ካሃ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንጎናና ሌሊ ታሢርከ፤ ዬይ ካሃ ጾኦሲም ደማዳ ዳጌ ሎኦኩ ያይቶይዳ ዓኣያታንቲ ሜሌ ያይዲ ካሃ ቤዛ ጌሢ ሺኢሸናያከ።

7 ሳኣጾኦሌኮ ቆልም ሄንቃ ዓሶኮ ሱኡጌ ማዕ ዔደኦ ማዕ ሳሲሰኬይ፡ ደይቄ ዬኖ ከሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሸካኒ ዒኢካ ሙኪ ዓኣኔ።

8 ዒማና ደውቴ ዓቤሜሌኬ ኮይላ፡- «ኔኤኮ ዋርሢታቲያ ጮንቻ ዓገር ዓኣቲ ኔ ታኣም ዒንጋንዳ? ታ ከሰካኣና ካኣቲኮ ዓይሢያ ታና ሩኡሪሽሢር ዋርሢታቲያ ሜሌ ባኣዚ ዔካኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዔኔ።

9 ዬያር ዓቤሜሌኬ፡- «ዔኤላ ደኣጮይዳ ኔ ዋዳ፡ ፒሊሰጸኤማ ዓሢ፡ ጎኣሊያደኮ ጮንቻ ዓገራ ታ ኮይላ ዓኣኔ፤ ዬይ ዔፑደኮ ጊንዖ ዛላ ቲርጫና ማሪንቲ ዓኣኔ፤ ዔካኒ ጌዔቲ ዔከ፤ ሃይካ ዓኣ ያልዚ ዓንጋም ማዕ ሌሊከ» ጌዔኔ።

ደውቴ ዒማና፡- «ታኣም ዒንጌ! ዬያይዳገ ባሽ ጮንቻ ዓገር ዓንካገ ጴዳንዳኔ ኔ ጋዓይ?» ጌዔኔ።

10 ዬያይዲ ደውቴ ሳኣጾኦሌ ኮራገ ዓኣሺንቲ ዓከሹ ጌይንታ ጋኣቲ ካታም ካኣታሢ ኮራ ደንደኔ፤ 11 ዒማና ዬያ ካኣታሢኮ ደንዘ ማዕ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ፡- «ሃይ ፔ ዓጮይዳ ካኣታዳ ደውቴቲዳ? <ሳኣጾኦሌ ሺያ ዋዳኔ! ደውቴ ታጾ ሺያ ዋዳኔ!> ጌይ ጌይ ላኣላ ሄርሺ ኮርጌሢ ዒዛቲዳዳ?» ጌይ ዓከሹ ጾኦጮኔ።

12 ዔያታ ዬያ ጋዓሢ ዋይዚ ደውቴ ዒኔ ደዳኔ፤ ካኣታሢ ዓከሹኦ ኮሺ ዒጊጮኔ። 13 ዬያር ዔያታ ዓኣ ቤዛ ቢያ ደውቴ ፔና ዣኣሸካያ ማሊሳ፤ ዔያታ ዒዛ ዓርቃዛ ዣኣኩጉዲ ካታም ጌሎ ካር ዋኣጪ ዋኣጪ፤ ፔኤኮ ቡኡጮይዳኣ ሳኣሶ ከይሲሢ ዓርቄኔ። 14 ዒማና ዓከሹ ዒዛኮ ደንዘ ማዕ ቢታንታ ዓኣ ዓሶ ኮራ፡- «ሃይ

21:1 21:1 ማጉ. 12:3-4፤ ማር. 2:25-26፤ ሉቃ. 6:3። 21:6 21:6 ሉቃ. ዓከ. 24:5-9። 21:9 21:9 1ሳሙ. 17:51። 21:11 21:11 1ሳሙ. 18:7፤ 29:5። 21:12 21:12 ዓይኑ. 56። 21:13 21:13 ዓይኑ. 34።

ዛኑዞ ዓሲታገቱሞ! ዒንሣ ታኣም ዓይጋ ሃያ ዔኪ ዩዔይ? 15 ዛኑዞ ባይቁምዳ? ሃያ ዛኑዞሣ ዒንሣ ታኣም ዔኪ ዩዔሣ? ሃያጉዳ ዓሲ ታ ማኣሪ ጌላኒ ኮይሳያዳ?» ጌዔኔ።

22

ቄኤሶ ዎደናሣ

1 ዳውቴ ጋኦቲ ካታማጋ ዓኣሺገቲ ዓዲላማ ካታሞ ኮይላ ዓኣ፡ ፔቴ ዴኔ ባኣካይዳ ዔቴ ጌሌኔ፤ ዩያ ዒዛኮ ገርሲንሣና ሃንጎ ማኣሪ ዓሶና ዋይዘያ ዒኣካ ዴንዲ ዒዛና ዎላ ዴዔኔ፤ 2 ዩያጉዲ ዲማ ዲማ ባኣኪና ማታዴ ዓሲ፡ ጋሌ ዓኣ ዓሲ፡ ዓሲና ፑርቴ ዓሲ ዒዛ ኮራ ዴንዴሣሪ ዩያቶኮ ማርጉማ ያይዶ ጃኤታ ማዔኔ፤ ዳውቴ ዩያቶኮ ሱኡጌ ማዔኔ።

3 ዩካገ ዳውቴ ዔቂ ዎዓኣቤይዳ ዓኣ፡ ማዓጳ ዴንዲ ዎዓኣቤ ካኣቲ ኮራ፡- «ያኣሲ ታኣም ዓይጎ ባኣኪ ማዳንዳቲያ ታ ዔራንዲያ ሄላንዳኣና ሃዳራ ታኣኮ ዓደና ዒንደና ኔ ኮራ ታ ዔኪ ሙኪ ጌሃም» ጌይ ያኦጩኔ። 4 ዩያይዲ ዳውቴ ፔኤኮ ዓደና ዒንደና ዎዓኣቤ ካኣቲ ኮይላ ጌሣኔ፤ ዳውቴ ካያ ፑኒ ፑኒ ናንጌ ዎደይዳ ቢያ ዔያታ ዒኣካ ዴዔኔ።

5 ዩካገ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋኦ ዳውቴ ኮራ ሙካዎ፡- «ሃይካ ዴይገ፤ ሃሣ ዑኩ ዩሁዳ ዴንዴ» ጌይ ኬኤዛሣሪ፡ ዳውቴ ዩካገ ዔቂ ሄራቴ ካዮ ጌሌኔ።

6 ፔቴ ኬሊ ሳኣዎኦ ፔኤኮ ኩጫ ዎርዮ ዔኪ ገቢዓይዳ ዓኣ ጌማራ ታማሪሰኬ ማያ ዴማ ዴዔ፡ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታገታ ዓኣ ዓሳኣ ዒዛኮ ዓጮ ጎንጂ ዔቂ ዓኣንቴ ዳውቴና ዳውቴ ዓሶ ማዔ ዓሶና ፔቴ ቤሰካ ዓኣሣ ዒ ዎይዘኔ፤ 7 ዓማና ሳኣዎኦ ዒዛኮ ደንዘ ኮራ፡- «ዒንሣ ሃይ ቢኣኒያማ ዓሳ ዎይዘቀቴ! ጎኔ ሃሣ ዒሴዬ ናኣኪ፡ ዳውቴ ዒንሣ ቢያሣም ጎሺገታ ዎይዮ ቱኮንዶ ቤሲገታ ዒንጋንዳያ፤ ሃሣ ዒዛ ፖኦሊሶኮዎ ሺያ ዓሲ ዓይሣያና ጃኤታ ዓሲ ዓይሣያ ማሃ ዒንሣ ዶኦራንዳያ ዒንሣም ማላ? 8 ዒንሣ ታና ባይዘኒ ዘርቴሣ ዩያርዳ? ታ ሸዔ ናዓ ዳውቴና ዎላ ፔቴ ማዔሣ ታኣም ዒንሣዳገ ፔቴ ዓሲታዎ ኬኤዛባኣሴ፤ ታ ዛሎ ማላ ዓሲ ፔቴታዎ ባኣሴ፤ ሃሣ ሃዮዎ ዒ ማዳ ጎይያታ ዓይላሣ ታና ካቲ ካቲ ሺራንዳጉዲ ታናዓ ዒዛ ዘራሣ ታኣም ዒንሣዳገ ኬኤዛ ዓሲ ባኣሴ» ጌዔኔ።

9 ዓማና ቢታገታ ዓኣ ዓሶና ዎላ ዔይዳማ ዓሣ ደይቁ ዒኣካ ዔቂ ዓኣዎ፡- «ኖኦቤይዳ ዓኣ፡ ዓሃጹቤ ናኣኪ፡ ዓቤማሌኬ ኮይላ ዒሴዬ ናኣኪ ሙኩንቴ ታኣኒ ዴንቄኔ፤ 10 ዳውቴ ዓይጎ ማዳንዳያ ኮይሳቴያ ዓቤማሌኬ ዒዛ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦጩኔ፤ ዩካገ ዳውቴም ዳካ ሙኡዘና ፒሊሰጃኤማ ዓሣ ጎኦሊያዳኮ ጩንቾ ዓገርና ዒዛም ዒ ዒንጌኔ» ጌይ ኬኤዘኔ።

11 ዩያር ካኣቲ ሳኣዎኦ ዓሃጹቤ ናኣኪ ቄኤሳሣ፡ ዓቤማሌኬና ኖኦቤይዳ ዓኣ ዒዛኮ ዓገና ማዔ ቄኤሶናም ቢያ ኪኣታ ዳካዛ ዔያታ ሙኬኔ፤ 12 ሳኣዎኦ ዒማና፡- «ዓሃጹቤ ናዓሃ! ዎይዘ» ጌዔኔ።

ዓቤማሌኬያ፡- «ዮ፡ ጎዳ!» ጌዔኔ።

13 ሳኣዎኦ፡- «ኔኤና ዒሴዬ ናኣኪ፡ ዳውቴና ታና ባይዘኒ ጌሰቴሣ ዓይጎርዳይ? ሙያና ጩንቾ ዓገርና ኔ ዒዛም ዒንገ ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ኔ ዒዛ ዛሎ ያኦጩሣ ዓይጎርዳይ? ሃኣዘጌ ሃሣ ዒዘ ታ ዑፃ ዔቂ ታና ዎዳኒ ካቲ ካቲ ሺራኔ» ጌዔኔ።

14 ዓቤማሌኬ ማሃ፡- «ዳውቴ ኔኤም ጉሙርቄንታያ፡ ኔኤኮ ፖኦሊሶ ዓይሣሣኬ፤ ሃሣ ኔኤኮ ባይሲያ ባይሲ፤

ዩያ ሌሊቱዎንቴ ኔና ካገ ዓሶዎ ዒ ዓይሣያኬ፤ ኔኤኮ ካኣቱም ማኣሪይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ዓሲ ቢያ ዒዛ ቦንቻኔ። 15 ጎኔኬ፡ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዛሎ ያኦጩኔ፤ ዩያ ታ ዒማ ኬሎ ሌሊ ያኦጩኦቱዎሴ! ካኣቲዮ! ኔና ባይዘኒ ዎላ ጌሰቴዎ ዛሎኮታቴ ታናንታ ታ ማኣሪ ዓሶንታገ ፔቴ ዓሲታዎ ያዲ ኔ ጋዓንዳያ ኮይሶዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩያ ዛሎ ማሊ ኦ ፔቴታዎ ዔራ ባኣኪ ባኣሴ» ጌዔኔ።

16 ካኣቲ ዒማና፡- «ዓቤማሌኬ! ኔኤና ኔ ዒገናና ቢያ ሃይቃንዳያ ኮይሳኔ!» ጌዔኔ። 17 ዩካገ ሳኣዎኦ ዒዛኮ ኮይላ ዔቂ ዓኣ፡ ዒዛ ካገ ዓሶ ባንሣ ሺራዎ፡- «ሃንሣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቄኤሶንሣ ዎዳዎቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያታ ዳውቴና ዎላ ታኣም ዎይዘ ዒዳ ታገዳ ዔቂኔ፤ ዩያ ሌሊቱዎንቴ ቢያ ባኣኪ ዔራታዎ ዳውቴ ፑኒ ዴንዴሣ ታኣም ኬኤዘባኣሴ» ጌዔኔ፤ ዒዛ ካገዘንሣ ጋዓንቴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቄኤሶ ኦ ዎዳዓ» ጌዔኔ። 18 ዩያር ሳኣዎኦ ደይቁ፡- «ኔ ዔያቶ ዎዳ!» ጋዓዛ፡ ዔይዳማ ዓሣ ደይቁ ዔቂ ቢያሣ ዎዳኔ፤ ዩና ኬሎና ዒ ዎዳ ዔፑደ ማኣዓ ቄኤሶኮ ማርጉማ ሳሊታሣ ደንጎኬ፤ 19 ዩካገ ሳኣዎኦ ቄኤሶ ካታሞ ማዔ ኖኦቤ ካታሞይዳ ናንጋ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ፡ ናኣቶንታ ዳንቃ ዓኣሎንታ፡ ባኣቶንታ ሃርንታ፤ ዩያጉዲ ማራቶዎ ቢያ ዎዳሺኔ።

20 ጋዓንቴ ዓቢያታሪ ጌይንታ፡ ዓቤማሌኬ ናኣቶገ ፔቴ ዓቲንቄ ናይሰኬይ ሌሊ ቶሊ ዳውቴ ኮይላ ዴንዴኔ፤ 21 ዓማና ዒዘ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቄኤሶ ዎማይዲ ሳኣዎኦ ዎዳ ጋፒሴቴያ ዳውቴም ኬኤዘኔ፤ 22 ዩያር ዳውቴ ዓቢያታሪ ኮይላ፡- «ታኣኒ ዩና ዓሶ ዔይዳማ ዓሣ ደይቁ ዒኣካ ዛጋዎ ቢያ ባኮ ሳኣዎኦም ዒ ኬኤዘንዳሣ ዔሬያዎይ፤ ሃሣ ኔ ዒገና ዎዳ ጋፒሶናሣኮ ዳቢንታ ታገዳዎይ፤ 23 ኔ ጋዓንቴ ታ ኮራ ዴዔ፤ ዒገጩገ፤ ጎኔኬ፡ ሳኣዎኦ ኔናንታ ታናንታ ዎዳኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ማታ ባኣሴ ኔ ታኣና ዎላ ኮሺ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

23

ዳውቴ ቄዒላ ካታሞ ባይሲንታገ ዓውሴሣ

1 ፒሊሰጃኤማ ዓሳ ቄዒላ ካታሞ ያሊ፡ ሃገ ዓዓርሣና ሃኣኮዎ ቡሪ ዔኪ ዴንዴሣ ዳውቴ ዎይዘኔ፤ 2 ዩያር ዳውቴ፡- «ታ ዴንዲ ፒሊሰጃኤማ ዓሶ ያሎንዶ?» ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦጩኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃ፡- «ሃዮ! ፒሊሰጃኤማ ዓሶ ያሊ ቄዒላ ባይሲንታገ ዓውሴ» ጌዔኔ።

3 ጋዓንቴ ዳውቴና ዓኣ ዓሳ፡- «ኦኡኒ ሃይካ ዩሁዳይዳ ናንጋኣና ማርጌ ኦና ዒገቻ ባኣኪ ዓኣኔ፤ ሃሣ ኦ ዩያይዳ ቄዒላ ዴንዲ ፒሊሰጃኤማ ዓሶ ያሊቴ ባሺ ማታ ኦና ሄላንዳኔ!» ጌዔኔ። 4 ዩያር ዳውቴ ላሚ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦጩዛ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ታ ኔና ፒሊሰጃኤማ ዓሶ ያሎና ባሺ ሳንዳሣሪ ዴንዲ ቄዒላ ያሊ» ጌዔኔ። 5 ዩካገ ዳውቴና ዒዛ ዓሶና ቄዒላ ዴንዲ ፒሊሰጃኤማ ዓሶ ያሊኔ፤ ዩያቶይዳገ ማርጌሣ ዎዳ ባኣቶንታ ማራቶንታ ቡሪ ዔኬኔ፤ ዩያይዲ ዳውቴ ካታሞሎ ባይሲንታገ ዓውሴኔ።

6 ዓቤማሌኬ ናኣኪ ዓቢያታሪ ቶሊ ዳውቴ ኮይላ ቄዒላ ሙኬያና ዔፑደ ዔኪኬ ሙኬሣ።

7 ሳኣዎኦም ዒማና ዳውቴ ቄዒላ ሙኬሣ ኬኤዘንታዛ፡- «ያኣሲ ዒዛ ታኣም ዓኣሣ ዒንጋኒኬ፤ ሹጮና ዙላ ዲርቄንቴ ካታሞ ዳውቴ ጌሊሣሪ ፔና ፒርይዳ ጌልዘኔ» ጌዔኔ። 8 ዩያር ሳኣዎኦ ፔኤኮ

ፖኦሊሶ ዔኤሊ ቁዒላ ዳንዲ ዳውቴና ዳውቴኮ ዓሶና ማንገንዳጉዲ ዓይሄኔ።

9 ዳውቴ ሳኦኦሊ ዓዛ ያላጊ ማሌህ ዋይዛዎ ቁኔሳህ። ዓቢያታሪ ኮራ። «ዔፑደ ዔኤኪ ሃኒ ዩዔ!» ጌዔኔ። 10 ዩካፓ ዳውቴ። «ናገረና ገዳ ገዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛህዮ! ኔኤኮ ዓይላህ፤ ታና ዋዳኒ ጌዒ ሳኦኦሊ ሙኪ ቁዒላ ያሊ ባይዛኒ ማሌህ ታ ዋይዘኔ። 11 ሃዳዎ ሃህሂ ቁዒላ ካታማ ናገገ ዓሳ ታና ዓኣህ ሳኦኦሊ ማዒንገንዳ? ታኣኒ ዋይዘህጉዲ ሳኦኦሊ ሃይካ ጎኔ ሙካንዳ? ናገረና ናገገ ገዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛህዮ! ኔ ታኣም ከኤዛንዳጉዲ ታ ኔና ሸኢቃኔ!» ጌዔኔ።

ናገረና ናገገ ገዳ። «ሂዮ፤ ሳኦኦሊ ጎኔ ሙካንዳ» ጌዔኔ።

12 ዳውቴያ። «ቁዒላይዳ ናገገ ዓሳ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሶንታ ታናገታ ሳኦኦሊ ማዒንገንዳ?» ጌይ ላሚ ያኦጩኔ።

ናገረና ናገገ ገዳ ማሃዎ። «ሂዮ፤ ዓኣህ ዒንህ ዒንገንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዩያር ዳውቴና ላሆ ያኤታ ማዓ። ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ ቢያ ኔጉዋዎ ቁዒላ ሃሺ ዳንዲ ዔቁኔ፤ ሳኦኦሊ ዒማና ቁዒላፓ ዳውቴ ቶሊ ከሰከህሂ ዋይዛዎ ማሌ ማሊያ ሃሺኔ።

ዳውቴ ጌሜራ ማርጌ ዓኣ ዓጩሎ ፑኒ ዳንዳህ

14 ዳውቴ ዚፔ ኮይላ ዓኣ ዓሶ ናገጉዋ ዳውሎይዳ ጌሜራ ዳ ዓጩሰኩናይዳ ፑኒጎቲ ዳንዲ ናገጌኔ፤ ሳኦኦሊ ዒማና ዒዛ ዓርቃኒ ቢያ ዎዳ ኮዓኔ፤ ያኦሲ ጋዓንቴ ዳውቴ ሳኦኦሊ ማዒንገንዳ። 15 ሳኦኦሊ ዒዛ ዋዳኒ ሙኪህ ፔቴና ዳውቴ ዳንቁኔ።

ዳውቴ ዒማና ዚፔ ኮይላ ዓኣ ዓሶ ናገጉዋ ዳውሎ ሆሪሼይዳ ዓኣኔ፤ 16 ሳኦኦሊ ናኣዚ። ዮናታኣኔ ዒኣካ ዳውቴ ኮይላ ዳንዲ ያኦሲ ዒዛ ጉሙርሳ ጎይህና ካፓያ ማዔህ ከኤዚ። 17 «ዒገጩ፤ ታ ዓዳ ፔቴታዎ ኔና ዎኦታንዳ ባኣዚ ባኣሲ፤ ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማዓንዳህና ታኣኒ ኔኤኮ ዳማ ኔና ሄሌህ ማዓንዳህ ታ ዓዳ ጋፒሲ ዔራኔ» ጌይ ደዲሼኔ። 18 ዩያር ላምዎንህ ዋላ ዋሊኮ ላጌ ማዒያ ዔርዛ ጫኣቁሞ ጫኣቁኔ፤ ዩካፓ ዳውቴ ሆሪሼይዳ ዳዓዛ ዮናታኣኔ ፔ ማኣሪ ማዒ ዳንዳኔ።

19 ዩኖ ዚፔ ካታዋይዳ ናገገ ፔቴ ፔቴ ዓሶ ገቢ ዓይዳ ዓኣ ሳኦኦሊ ኮራ ሙኪ። «ዳውቴ ኦ ዓጩ ዩሁዳይዳ ዓሶ ናገጉዋ ዳውሎኮ ደኦሎ ዛላ ሃኪላ ደካ ዓኣ ሆሪሼይዳ ዓኣሸጎቲ ዓኣኔ። 20 ካኣቲዮ! ኔ ዒዛ ዓርቃኒ ኮዓቴ ኦ ኮራ ሙኪ፤ ኦኣኒ ዒዛ ኔኤም ዓርቁ ዒንገንዳኔ» ጌዔኔ።

21 ሳኦኦሊ ማሃዎ። «ታኣም ዒንህ ዩያይዳ ኮሺ ማላህ ማሌህ ማርጌ ናገረና ናገገ ገዳ ዒንህ ዓንጀም! 22 ሃህሂ ላሚ ዳንዲ ዛጉዋቴ፤ ዒ ዓኣ ቤዞ ዳንቁህ ያናታቴያ ያኦጩ ዔራዋቴ፤ ዒዚ ኮሺ ጩንጫታህ ታኣኒ ዋይዘኔ፤ 23 ዒ ዓኣሸጎታ ቤዞ ቤዞ ኮሺ ዛጉዋቴ፤ ዒንህ ዳንቁ፤ ማርካ ማዓ ባኣዚ ባኣዚ ዓኣቴ ዑኩና ታኣም ዓከ ዩዑዋቴ፤ ዩካፓ ታ ዳንህና ዋላ ዓኣዲ ዒዚ ዒኣካ ናገገ ጎይህታቴ ዩሁዳ ዓጩ ቢያ ኮዓንዳያ ኮይሳያ ማዔቴያ ከሚ ታ ዒዛ ዓርቃንዳኔ» ጌዔኔ።

24 ዩያር ዔያታ ሳኦኦሊ ዳንዳንዳህኮ ቤርታ ዚፔ ማዒ ዓኣዳኔ፤ ዒማና ዳውቴና ዳውቴ ዓሶና ዩሁዳኮ ዓሶ ናገጉዋ ዳውሎኮ ደኦሎ ዛላ ዓኣ። ዓይጎ ዓሶያ ናገጉዋ ማዎኔ ቦኦሎዳከ፤ 25 ሳኦኦሊና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ዳውቴ

ዳውሲ ዓርቃኒ ዳንዳኔ፤ ዳውቴ ዩያ ዔራህሮ ማዎኔኮ ዓሶ ናገጉዋ ዳውሎይዳ ላሌ ሹቸ ማርጌ ዓኣ ፔቴ ጌሜራ ከሰከ ዒኣካ ዳዔኔ፤ ሳኦኦሊ ዩያ ዋይዘ ዳውቴ ኮይዎ ዓርቁኔ፤ 26 ሳኦኦሊና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ጌሜራሎኮ ፔቴ ዛላ ማዓዛ። ዳውቴና ዳውቴ ዓሶና ባጎ ዛላ ማዔኔ፤ ዒማና ዳውቴና ዳውቴ ዓሶና ዔያቶ ዓርቃኒ ዑኩ ሳኦኦሊና ሳኦኦሊኮ ፖኦሊሶና፤ ቶላኒ ካራ ኮዓኔ። 27 ዩይ ያዲ ጌይ ዓኣንቴ ፔቴ ከኢታ ዓሶ ሳኦኦሊ ኮይላ ሙካዎ። «ዑኩና ሙኪ! ፒሊሰጻኤማ ዓሳ ዓጩ ያሊ ዓርቃኒ ዑኩኔ» ጌዔኔ። 28 ዩያር ሳኦኦሊ ዳውቴ ዳውሲያ ሃሺ ፒሊሰጻኤማ ዓሶ ያላኒ ዳንዳኔ፤ ዩና ቤዛ። «ዳማዲህ ላሌ» ጌይንቴህ ዩያርከ። 29 ዳውቴ ዩኖ ቤዛፓ ዔቁ ዒ ቤርታ ዓኣሸጎቲ ዳዔ፤ ዓንጌዲ ጌይንታ ዳውላዳ ዓጩ ዳንዳኔ።

24

ዳውቴ ሳኦኦሊ ዎዲዋዎ ሃሺህ

1 ሳኦኦሊ ፒሊሰጻኤማ ዓሶ ያሊ ማዔሰካፓ ዳውቴ ዓንጌዲ ዓጩኮ ኮይላ ዓኣ ዓሶ ናገጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣህ ዋይዘኔ፤ 2 ዩያር ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካፓ ጎኦባ ጎኦባ ማዔ ሃይህ ሸያ ያልዚ ዓሶ ፔኤና ዋላ ዓከ «ዋይሎ ላሎ» ጌይንታ ቤዛኮ ዓሳ ከሰካ ባንዎና ዳውቴ ዳውሲ ዳንዳኔ፤ 3 ዒዚ ዳንዲቤቃ ጎይዎ ዓጩይዳ ማራይ ዎርቃ ቤሲሰከኖኮ ኮይላ ዓኣ ፔቴ ዳኔ ዔቴ ሸኤሺር ጌሌኔ፤ ዒማና ዳውቴ ፔ ዓሶና ዋላ ዩኖ ዔቴሎ ጋራ ፑኒ ዳዒ ዓኣኔ። 4 ዒማና ዳውቴና ዋላ ዓኣ ዓሳ ዳውቴ ኮይላ። «ዋይዘ፤ ሃይ ኔኤኮ ዓይጎ ያኦሲዳይ! ናገረና ናገገ ገዳ ኔኤኮ ሞርካህ ኔ ኩጮ ጋር ጌልዛንዳህ ኔኤም ከኤዘኔ፤ ሃይሾ ሃህሂ ኔ ሞርካህ ዳ ኮይሴ ባኣዚ ኔ ማዳኒ ዳንዳዓኔ!» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ዳውቴ ዳዲና ጎቸንቴ ቃኣጻ ቃኣጻ ሳኦኦሊ ዓኣ ቤዞ ሙካዎ ዒዚ ዔራዋንቴ ዒ ማኣዔ ማኣዓህኮ ዓጩ፤ ቲቁ ዔከኔ፤ 5 ጋዓንቴ ዳውቴ «ዓይጋ ታ ዩያይዳይ?» ጌይ ማሊ ማታዳኔ፤ 6 ዩያር ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶ ኮይላ። «ናገረና ናገገ ገዳ ደኦሚ ካኣታህ ታ ዓዳህ ታ ዎዲዋጉዲ ያኦሲ ታኣኮ ኩጮ ዓርቆንጎ! ዒዚ ናገረና ናገገ ገዳ ዒዛ ደኦሪ ካኣቲታህ ጋር ታ ዒዛ ፔቴታዎ ዔኤቢ ዎኦታንዳያ ኮይሱዋሴ!» ጌዔኔ። 7 ሂዚ ጌይያር ዒዛ ዓሳ ሳኦኦሊ ዎዲዋጉዲ ዳውቴ ዓሶ ላኣጌኔ።

ዩካፓ ሳኦኦሊ ዔቁ ዩኖ ዳዲና ዔቴሎ፤ ከሰከ ዳንዳኔ፤ 8 ዒማና ዳውቴያ ዒኣካፓ ከሰከ ሳኦኦሊ ገንዖ ዳንዲ ሙኪ ዑካዎ። «ካኣቲዮ!» ጋዓዛ። ሳኦኦሊ ሸሪ ዛገንቴ ዳውቴ ሳይይዳ ላሂ ቦንቾ ዔኤላህ ዒዛ ዔኤሌኔ። 9 ዩካፓ ዳውቴ። «ታኣኒ ኔና ዎዳንዳኔ ጌይ ጌይ ጌሰታ ዓሶ ሃይሶ ኔ ዓይጎር ዋይዘይ? 10 ሃኖ ሃህሂ ዳኖ ዔቶ ባኣኮይዳ ኔ ዓኣንቴ ናገረና ናገገ ገዳ ኔና ታ ኩጮ ጋር ጌልዘንቴ ኔ ዓቴህ ኔ ኔ ቶኦከና ዛጋኒ ዳንዳዓኔ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ኔና ታኣኒ ዎዳንዳጉዲ ዘሬኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ኔና ሚጩንቴ ፈቴታዎ ዔኤቢ ዎኦቲንዳዋሴ» ጌይ ዩኖ ዓሶም ከኤዘኔ፤ ዩያ ታ ማዳህ ኔኤኒ ናገረና ናገገ ገዳ ኔና ደኦሪ ካኣቲታህ ማርከ፤ 11 ታ ዳዳህ! ኔ ማኣዒ ዓኣ ማኣዓህዳፓ ታ ቲቁ ዔከህ ሃኣዘጌ! ዒማና ታ ኔና ዎዳኒ ዳዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ዩያይዲያ ሃሺ ኔኤኮ ማኣዓህ ዓጩ፤ ቲቁ ዔከኔ፤ ኔኤም ዓይህንቴ ዒፃኒና ኔና ዎዲያ ዎዳኒ ታ ኮዑዋያታህ ዩያና ኔ ዔራኒ ዳንዳዓኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ፔቴታዎ ታ ኔና ዔኤቢ ዎኦቲዋንቴ ዎዳኒ ታና ኮጲሳኔ። 12 ዓካሪ ዳቢንቴህ ኦሊዳፓ ዎያታቴያ ናገረና ናገገ ገዳ ዳማሲ ኦም ዎጎንጎ!

23:18 23:18 1ሳሙ. 18:3። 23:19 23:19 ዓይኑ. 54። 24:3 24:3 ዓይኑ. 57፤ 142። 24:6 24:6 1ሳሙ. 26:11።

ታኦኒ ኔና ፔቲታዎ ዔኤቢ ዎኦታኒ ኮዑዎኦሚር ኔኤኒ ታኦም ማዲ ሃንታ ፑርቶ ባኮ ቢያሚ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ኮሞ ኮዎንጎ። 13 ፑርታ ማዲ ማዲሚ ፑርቶ ዓሶ ሌሊኮ። ጌይንታ ማናኦ ዓሶ ሃይሶ ኔ ዔዔራኔ፤ ዩያር ታ ኔና ፔቲታዎ ዔኤቢ ዎኦታኒ ኮዑዎኦ። 14 ዓካሪ ሂንዳ ዒሰራዔኤሌኮ ካኦታሚ ዎና ዎዳኒ ኮይ ሺራቲ ዛጌ! ዎና ዒ ዳውሳቲያ ማሌ! ታናንሚ ዓይጎ ዓሲዳይ? ሃይቁ ካኒ ሃሃ ሳይዚቱዎዳይ! 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎጎንጎ፤ ኦና ለምዎንሚዳፓ ዳቢንቲሚ ዎያታቲያ ዒዚ ጌሰቲ ከንሃንጎ፤ ሂንዳ ሃና ባኮ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ዎኦቶንጎ፤ ኔ ከጫፓ ዒ ታና ዓውሶንጎ» ጌዔኔ።

16 ዳውቲ ሂዚ ጌይ ጋጋፓማና ሳኦዎኦሌ፡- «ታ ናዓሃ፡ ዳውቲ! ሃይ ጎኔ ሃሃ ኔ ዑኡሲዳ?» ጋዓዎ ዩኤፒ ዓርቁኔ፤ 17 ዩካፓ ዳውቲም ዒዚ፡- «ኔኤኒ ጎኔ ፒዜ ዓሲኮ! ታናኮ ዳቢንቲሚ፤ ዩያጉዳ ፑርታ ባኦዚ ታ ኔኤም ማዴያታንቲ ኔኤኒ ታኦም ኮሺ ማዲ ማዴኔ! 18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔ ከጮ ጋር ታና ጌልዛዛታዎ ኔ ታና ዎዲ ባኦሚር ታኦም ኔኤኒ ኮሺ ባኦዚ ማዴያታሚ ሃና ኔ ማርካሴኔ። 19 ሞርኮ ፔ ከጮ ጋር ጌሌም ዎዲዎዎ ሃሻንዳ ዓሲ ፔቲታዎ ባኦሴ፤ ሃና ኔ ታኦም ማዴ ኮዎ ማዴር ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ዓንጃንጎ! 20 ዎይዜ፤ ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌኮ ካኦቲ ማዓንዳሚና ዒሰራዔኤሌይዳ ኔ ካኦታዲንዳ ካኦቲማ ደዑዎ ደዲ ናንጋንዳሚ ሃና ታ ጎናሲ ዔራኔ። 21 ዩያር ታ ሱንዎና ታ ማኦር ዓሶ ሱንዎና ባይቁ ዋለንቱዎጉዲ፡ ታ ዜርዎ ኔ ዎዲ ባይዘንዳዎኦሚ ታኦም ጫኦቁ» ጌዔኔ።

22 ዳውቲ ዒማና ያዲ ዲንዳዎያታሚ ጫኦቁ። ዩካፓ ሳኦዎኦሌ ፔ ማኦሪ ማዒ ዳንዳዛ፡ ዳውቲ ፔ ዓሶና ዎላ ዔያታ ፑኒ ናንጋ ቤዛ ዓኦዳኔ።

25

ሳሙዔኤሌኮ ሃይቦ

1 ሳሙዔኤሌ ሃይቁም ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ፔቲና ሙኪ ዒዛ ዩኤኪ፡ ራኦማይዳ ዓኦ ዒዚ ናንጋ ማኦርኮ ዲር ጋራ ዒዛ ዔያታ ዲኡኮኔ።

ዳውቲና ዓቢጋይሎ ጎዎዛና

ዩካፓ ዳውቲ ፓኦራኦይዳ ዓኦ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዳንዳኔ፤ 2-3 ዒኦካ ማኦር ዓሳ ዒዛኮ ካኦሌቤ ቶኦኪ ማዔያ፡ ናኦባኦሌ ጌይንታ ፔቲ ዓሲ ዓኦኔ፤ ዒዚ ማኦዎኔ ዓጮይዳ ሾይንቲያ፡ ቁርሜሎሴ ካታሞኮ ኮይላ ጎሺ ዒዛኮ ዓኦያኮ፤ ዒዚ ማርጌና ዎርጎቹ ዓሲታሚር ሃይሃ ሺያ ማራይና ፔቲ ሺያ ዎኦሪያ ዒዛኮ ዓኦኔ፤ ማቻ ዒዛኮ፡ ዓቢጋይላ ማርጌ ማዛጳያ ሃሃ ዒናና ዓኦ ላኦሊኮ፤ ዒዚ ጋዓንቲ ዒኔ ዔርቱዎ ፑርታ ዓሲኮ፤

ዒዚ ዒማና ቁርሜሎሴይዳ ፔኤኮ ማራቶ ዑፃፓ ጋፓና ታይዚሳኔ። 4 ዳውቲ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ቦኦሎይዳ ዓኦ ዩያ ዎይዜኔ፤ 5 ዩያር ዒዚ ከኦታ ዓሲ ታጳ ደኦሪ፡ ናኦባኦሌ ኮይላ ቁርሜሎሴ ዳንዲ ዒዚ ዒዛ ሳራሚ ሳራሚያ ከኤዛንዳጉዲ ዓይሄኔ፤ 6 ዔያታ ናኦባኦሌም ከኤዛንዳጉዲ ሂዚ ጌይ ዓይሚ ዒ ዳኮኔ፡- «ኔናንታ ኔ ማኦር ባሶንታ፤ ሃሃ ኔኤኮ ዓኦ ባኮንታም ቢያ ኮሹዎ ማዎንጎ ጌሳ ዒዛ ሳራሚዎቲ። 7 ሃሃ ኔኤኒ ማራቶኮ ጋፓና ታይዚሳሚ ዒ ዎይዜኔ፤ ኔኤኮ ቆልሞ ሃንቃ ናኦታ ኦኡና ዎላ ናንጋኦና ፔቲታዎ ኦ ዔያቶ ዔኤቢ ዎኦቲባኦሚ ኔ ዔራንዳጉዲ ዒ ኮዓኔ፤ ዔያታ ቁርሜሎሴይዳ ዓኦ ዎደና ዒንሚኮ ቆልሞይዳፓ ፔቲታዎ ዉኡቁንቲባኦሴ፤ 8 ዔያቶ

ኔ ዎኦጮቲ ዒማ ጎይዎ ዔያታ ኔኤም ከኤዛንዳኔ፤ ሃይሾ ሃሃ ኦ ሃና ዎዛር ጌኦጊሺንቲ ሙኡዚ ከሌዳ ኦ ሙኮኔ፤ ኦና ኔ ቦንቹ ዔካንዳጉዲ ዳውቲ ኔና ሺኦቁሚር ኦና ኔኤኮ ዓይሎንሚና ኔ ለጋሚ ዳውቲናር ጌይ ኔኤም ዳንዳዒንቲ ጎይዎ ኦም ኮይሳ ባኦዚ ዒንጌቲራ።»

9 ዳውቲ ዳኮ ዓሶንሚ ዩያ ከኦቶ ዳውቲ ሱንዎና ናኦባኦሌም ከኤዛዎ፡ ዒ ጋዓ ባኮ ዎይዚ ካፔኔ፤ 10 ጋዓንቲ ናኦባኦሌ፡- «ሂንዳ ዎዚ ዎዚ! ዳውታሚ ዎናዳይ? ዒሴዩ ናኦዚ ዎናይዳ? ታ ዒዛ ዛላ ዎይዚያ ቤቁባኦሴ! ሃሃ ሃይ ዓጫ ፔ ጎዳንሚዳፓ ቤቲ ቤቲ ሙኮ ካራሚና ከጮያኮ! 11 ታኦኮ ካሃንታ ዎኦዎንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ታኦኮ ማራቶ ጋፓና ታይዛ ዓሶም ታ ሹኮ ቆልሞ ዓሸኮ ዓንካፓ ሙኮቲያ ታ ዔራዎ ዓሲም ዓይጌ ታና ዒንጊሳይ?» ጌዔኔ።

12 ዩካፓ ከኦቶ ዓሶንሚ ማዒ ሙኪ ናኦባኦሌ ጌዔ ባኮ ዳውቲም ከኤዜኔ፤ 13 ዩያር ዳውቲ፡- «ጮንቹ ዓፓር ዒንሚኮ ቱኮዎቲ!» ጌዒ ዒዛኮ ዓሶ ዓይሃዛ፡ ዔያታ ዓይሚንቲ ጎይዎ ማዴኔ፤ ዳውቲያ ፔኤኮ ጮንቹ ዓፓር ቱኡቲ፤ ዩካፓ ዔያቶኮ ዓኦ ባኮ ካፓንዳ ለምዎ ጌኤታ ዓሲ ሃሺ ዎይደ ጌኤታ ዓሲ ዔካዎ ዓኦዳኒ ዔቁኔ። 14 ዒማና ናኦባኦሌኮ ማዴ ማዴ ዓሶይዳፓ ፔቲይ ዒዛኮ ማቻ፡ ዓቢጋይሎ ኮይላ፡- «ሃያ ሃይሶ ኔ ዎይዚያ? ዳውቲ ዒዚ ዓኦ፡ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳፓ ከኦቶ ዓሲ ሳራሚና ዎላ ኦ ጎዳሚም ዳኮኔ፤ ጋዓንቲ ዒዚ ዔያቶ ጫሽኪ ቶኦኪ ባይዜኔ፤ 15 ዩና ዓሳ ኦም ኮሺ ማዴ ዓሲታንቲኮ፤ ኦጊዳ ፔቲታዎ ማቶ ዔያታ ማገርባኦሴ፤ ዔያቶና ዎላ ኦ ሞኦፃ ናንጌ ዎደና ኦኡኮ ቆልሞይዳፓ ፔቲታዎ ዉሲ ዉኡቁባኦሴ፤ 16 ቆልሞ ኦ ዎላ ሃንቁ ናንጌ ዎደይዳ ርኦርንታ ዎንቶንታ ዔያታ ኦኡኮ ዎርዲያ ማዒ ቃዜኔ። 17 ሃሃ ሃዳራ ዩያ ባኮ ማሊጋፓ ኔ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ጌኦጊሺ፤ ያዲ ማዒባኦያታቲ ኦ ጎዳሚና ዒዛኮ ማኦርና ከርሳኒ ማሎናኔ፤ ኔ ዔራሚጉዲ ኦ ጎዳሚ ዓሲ ጋዓ ባኦዚ ዎይዘዎያኮ!» ጌዔኔ።

18 ዩያር ዓቢጋይላ ዑኮና ለምዎ ጌኤታ ካሃ፡ ዎይኔ ዑሺ ለምዎ ሱርባና ከንሚ፡ ደንጎ ማራይ ዓሸኪ ሚቹ፡ ታጳ ለንካይ ከሎ ማዓንዳ ሻኦቆና ቲሹ፡ ጌኤታ ሶዩ ዎይኔና ለምዎ ጌኤታ ቤሌሴ ሚዎ ዓኦፓ ዲንቆናያና፤ ዩያ ቢያ ሃሪና ጫኦኔ። 19 ዩካፓ ዓይሎ፡- «ቤርታ ቢራዎቲ፤ ታ ጌንዎ ሙኮኔ» ጌይ ዳኮኔ፤ ዒዛ ፔኤኮ ዓንም ጋዓንቲ ዩያ ከኤዛባኦሴ።

20 ዒዛ ሃሪ ቶጊ ጌሚር ዳማ ዓኦ፡ ሺሪ ሺሪ ዳንዳ ጎይዎና ከዳንቲ ዳውቲ ፔ ዓሶና ዒዛ ዔሪባኦንቲ ዒዛና ካኦሚኔ፤ 21 ዳውቲ ዒዛና ካኦማንዳሚኮ ቤርታ ፔ ዒናና፡- «ዩያ ዓሚኮ ቆላ ፔቲታዎ ባይቁዎጉዲ ዓሲ ናንጉዎ ቦኦሎይዳ ጉሪ ታ ካፒ ላቤኔ ጌይሚኮ፤ ታ ዒዛም ኮዎ ማዴሚ ዛሎ ዒ ፑርታ ማዲ ማሃባይ! 22 ሃና ሳዓ ካራዎንቲ ዒዛር ማዔ ዓቲንቆ ቢያ ታኦኒ ዎዲ ጋፒሲባኦቲ ያኦሲ ታና ባይዘም!» ጌይ ማሌኔ።

23 ዒማና ዓቢጋይላ ዳውቲ ዳንቃዎ ዑኮና ሃር ዑፃፓ ከዲ ዳውቲኮ ቶኮ ዳማ ሎኦሚ ቦንቹ ዔኤሊሚ ዔኤሌኔ፤ 24 ዒዛ ሎኦሚ ቤዛ ዓኦዎ፡- «ታ ጎዳሚዮ! ሃዳራ ታኦኒ ኔ ዓይሌላ ጋዓ ባኮ ዎይዜ! ዩይ ዳቢንታ ታ ዑፃ ማዎንጎ፤ 25 ናኦባኦሌ * ባኮ ዔኤቢኮ ጌይፖ! ዒዚ ዒዛኮ ሱንዎ ጎይዎ ዔኤያኮ! ታ ጎዳ፡ ኔኤኮ ዓይላ ኦ ማኦሪ ሙካኦና ታኦኒ ባኦሴ፤ 26 ኔ ሞርኮ ኮሚ ኔ ዎዲዎጉዲ ኔና ላኦጊ ቃዜሚ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ፤ ሃሃ ታ ኔኤም ናንገና ናንጋ

24:14 24:14 1ሳሙ. 26:20። * 25:25 25:25 ናኦባኦሌ ጌይዎ፡ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና «ዔኤያ» ጌይሚኮ።

ጎዳሚ ሱንገዳና ጫኦቃይ፤ ኔ ሞርኮንታ ኔና ዋዳኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ ናኣባኣሌጉዲ ዔያቶ ኮይሳ ማቶ ዔኮንጎ፤ 27 ታ ጎዳ! ሃደራ ሃያ ኔ ዓይሌላ፣ ታኣኒ ኔኤም ዒንገኒ ዔኪ ሙኬ ባኮ ዔኪ ኔ ዓሲም ዒንገኒ። 28 ኔኤኒ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ገሎ ያልታሢሮ ዒዚ ኔኤና ኔ ዜርዮናኮ ካኣቱም ጋፑዋያ ማሃንዳይ፤ ዩያሮ ታ ጎዳ፣ ታኣኒ ዳቤ ዳቢንቶ ታም ዓቶንጎ ጌዔ፤ ኔኤኒ ናንገ ዋደ ቢያይዳ ዓይጎዋ ፑርታ ባኣዚ ማዳያ ማዒ። 29 ዓይጎ ዓሲያ ማም ኔና ያሊ ዋዳኒ ኮዔቴ ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ዒ ሚጨንታ ባኣዚ ካፓሢጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኦዛሢ ኮሺ ኔና ካፓንዳይ፤ ኔኤኮ ሞርኮ ጋዓንቴ ፔቴ ዓሲ ሹቹ ዋሪ ዳካሢጉዲ ዒዚ ፔኤሮ ዋሪ ዳካንዳይ። 30 ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤም ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ዒንገ ንይዖ ኮሺ ማዔ ባኣዚ ቢያ ኔኤም ማዲ ዒሰራዔኤሌይዳ ኔና ዒ ካኣታሴ ዋደና። 31 ፔቴታዖ ኔ ማሊ ማታዳንዳ ባኣዚ ባኣሴ። ዋይቲ ጌዔቴ ታ ጎዳ! ኔኤኒ ካራ ባኣ ጎይሢና ገንሣ ሃሣ ኮሜ ዔካኒ ጌይ ኔ ዋዳ ዓሲ ባኣሴ፤ ዩያሮ ታ ጎዳሃ! ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ዓንጃ ዋደና ታና ዋሊ።» ጌዔ።

32 ዒማና ዳውቴ ዒዛም፡- «ታኣና ኔ ካኣማንዳጉዲ ኔና ታ ባንሢ ዳኬ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ጋላቲንቶንጎ! 33 ሃሮ ታኣኒ ዓሲ ዋዲዋጉዲ፤ ሃሣ ኮሚያ ታ ዔኩዋጉዲ ኔ ማሌ ኮዦ ማሊያሮ ኔኤኒ ዓንጃንቴያ ማዔ። 34 ታ ኔና ዋዲዋጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ቃዜኔ፤ ኔ ዋንዴ ዑኩና ሙኪባኣያታቴ ናኣባኣሌኮ ዓቲንቆ ፔቴታዖ ዓይሰዋዖ ሳዓ ካራንዳሢኮ ቤርታ ቢያሢ ታኣኒ ዋዳኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ሱንገዳና ጫኦቃይንቴኬ» ጌዔ። 35 ዒማና ዳውቴ ዓቢጋይላ ዒዛም ዔኪ ሙኬ ባኮ ዔካዖ፡- «ኔ ማኣሪ ኮሺ ዓኣዳ፤ ኔ ታና ሺኣቆሢ ታ ዋይዜኔ፤ ኔ ጌዔ ባኮ ቢያ ታ ማዳንዳይ» ጌዔ።

36 ዩካፓ ዓቢጋይላ ካኣቲ ማርካ ገኢጊሾና ሙኡዚጉዲ ሙዖ ገኢጊሾ ሙይዖይዳ ዓኣ፣ ናኣባኣሌ ኮይላ ማዒ ዳንዳይ፤ ዒዚ ዒማና ዑሽኪ ማሢንቲ ኮሺ ዋዛዲ ዓኣሢሮ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ፔቴታዖ ዒዛም ዒዛ ዩያ ባኮ ኬኤዚባኣሴ፤ 37 ዚሮ ጉቴ ማሢዓ ዒዛኮ ዓኣፓፓ ዓኣዳዛ ቢያ ባኮ ዒዛም ዒዛ ኬኤዜኔ፤ ዩያሮ ዒዚ ዒኔ ዲጲ ዲቃቴሢሮ ሃይቁ ሌሲጉዲ ማዔ። 38 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛይዳ ፑርታ ሃርጌ ዓገሢሮ ታጾ ኬሊኮ ጎንግፓ ዒዚ ሃይቁ።

39 ዳውቴ ናኣባኣሌ ሃይቁሢ ዋይዛዖ፡- «ታና ዒ ጫሽኬሢሢሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ናኣባኣሌ ዋዲ ኮሜ ዔኪ፣ ሃሣ ታናኣ ዳቢንቲዳፓ ካፔሢሮ ናንገና ናንገ ጎዳሢ ጋላቲንቶም፤ ናኣባኣሌኮ ፑርቶ ማደሮ ዒዚ ዒዛ ዋዳይ» ጌዔ።

ዩካፓ ዳውቴ ዓቢጋይሎም ኪኢታ ዓሲ ዳኪ ዔካኒ ዒዛ ኮዔሢ ኬኤዜኔ። 40 ዳውቴኮ ዓይላ ዒዛ ዓኣ፣ ቁርሚሎሴ ዳንዳዖ፡- «ዳውቴ ኔና ዔካኒ ኮዓሢሮ ኔና ዔኪ ዳንዳይ ኔ ሙኬ» ጌዔ።

41 ዓቢጋይላ ዒማና ሳዖ ባንሢ ሂርኪ ጌይ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔያቶ ዔኤላዖ፡- «ታ ዒዛም ማዳ ዓይሌኬ፤ ዒዛኮ ማደ ማዳ ዓሰኮዋ ቶኮ ማሰካኒ ታ ዔኤዓይ» ጌዔ። 42 ዩካፓ ዒዛ ዑኩና ዔቁ ፔኤኮ ሃሮ ቶጊ ዒዛኮ ዓይሌ ማዒ ማዳ ደንጎ ላኣሊያ ፔኤና ዋላ ዔኪ ዳውቴኮ ዓይሎና ዋላ ዳንዳይ ዳውቴም ሎዔ።

43 ዳውቴ ዩያኮ ቤርታ ዓሂኖዓዋ ዔኪ ዓኣይ፤ ዒዛ ዒይዚራዔኤሌ ካታማ ሾይንቴያኬ። ዩካፓ ሃሣ ለምዓሲ

ላኣሊ ማሢ ዓቢጋይሎ ዔኬኔ፤ 44 ሳኦዖኦሌ ዒዛ ናዎ፣ ዳውቴኮ ማቾ፣ ማልኮኦ ጋሊሜ ካታማ ሾይንቴ ላዊሽ ናኣዚ ፓሊጸም ዒንገናኣኮ።

26

ዳውቴ ሃሣ ሳኦዖኦሌ ዋዲዋ ሃሽሢ

1 ዳካ ዓሲ ዚፔይዳፓ ሳኦዖኦሌ ዓኣ፣ ገቢዓ ሙካዖ፡- «ዳውቴ ሃሢ ዩሴምኔኮ ሆታ ዓኣ፣ ሃኪላ ጌሜራ ዓኣሽንቲ ዓኣይ» ጌይ ዒዛም ኬኤዜኔ። 2 ዩያሮ ሳኦዖኦሌ ዑኩና ዔቁ ዒሰራዔኤሌፓ ጎኦባ ጎኦባ ሃይሃ ሺያ ያልዚ ዓሲ ዔካዖ ዳውቴ ኮዒ ዚፔይዳ ዓኣ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዳንዳይ፤ 3 ሳኦዖኦሌ ዩሴምኔኮ ሆታ፣ ሃኪላ ጌሜሮኮ ጎይሢ ዓሽካ ዳንኪ ዳዔይ፤ ዳውቴ ዒማና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣይ፤ ዒዚ ሳኦዖኦሌ ዒዛ ኮዒ ሙኬሢ ዋይዛዖ፣ 4 ሙሪ ዓሲ ዳኪ ሳኦዖኦሌ ጎኔ ዒኣካ ሙኬሢ ዔሬኔ፤ 5 ዩያሮ ዑኩና ዔቁ ዳንዳይ ሳኦዖኦሌንታ ሳኦዖኦሌኮ ፖኦሊሶ ዓይሢ፣ ኔሪ ናኣዚ ዓቤኔሬንታ ላሃ ቤዛ ዋካታቴያ ዳማሲ ዔሬኔ፤ ሳኦዖኦሌ ዒማና ዔያታ ዳንኪ ዳዔ ቤዛ ገንዔም ገሎ ዓሳኣ ዒዛኮ ኮይሎይዳ ቢያ ገንዒ ዓኣይ።

6 ዒማና ዳውቴ ሂኢታ ዓሢ ዓቢሜሌኬና ጸሩያ ናኣቶይዳፓ ዒዮዓቤ ጌርሲ ዓቢሻዬና ኮይላ፡- «ዒንሢ ላምዖንሢዳፓ ታኣና ዋላ ሳኦዖኦሌኮ ገሎ ዓሳ ዓኣ ቤዛ ዳንዳይሢ ያናዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ዓቢሻዬ፡- «ታ ዳንዳይ» ጌዔ። 7 ዩያሮ ዩኖ ዋንቴሎ ዳውቴና ዓቢሻዬና ሳኦዖኦሌንሢ ዳንኪ ዓኣ ቤዛ ጌሌኔ፤ ዒኣካ ዔያታ ሄላዖ ሳኦዖኦሌ ገንዒ ዓኣንቴ ዳንቁይ፤ ዋርዓ ዒዛኮ ቶኦኮ ዘላ ደቁንቲ፣ ዓቤኔሬንታ ሃንጎ ገሎ ዓሰንታ ዒዛኮ ኮይሎይዳ ቢያ ላሂ ዓኣይ፤ 8 ዓቢሻዬ ዒማና ዳውቴ ኮይላ፡- «ያኦሲ ሃሮ ኔ ሞርካሢ ኔ ኩጩ ጋሮ ጌልዜኔ፤ ዩያሮ ሃሢ ታኣኒ ዒዛኮ ዋርዖ ዔኪ ጫርጊ ሳዖና ዒዛ ፀጸንዳይ፤ ላም ባኣዚ ባኣያ ፔቴና ታ ጫርጋንዳይ!» ጌዔ።

9 ዳውቴ ጋዓንቴ ዓቢሻዬም፡- «ኔ ዒዛ ዋዳንዳያ ኮይሱዋሴ! ናንገና ናንገ ጎዳ ደኣሚ ካኣታሢ ካኣቶ ዋዳ ዓሲ ፑርታ ሜታ ሄሊ ዓቱውሴ፤ 10 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይቆ! ዒ ፔኤሮ ሳኦዖኦሌ ዋዳንዳይ፤ ሃይቃ ዋዳ ዒዛኮ ሄሊም ሃንጎ ያልዚና ዒ ሃይቁዋዖ ዓታዓኬ፤ 11 ናንገና ናንገ ጎዳ ቲሽኪ ካኣታሢ ካኣቲ ዋዳሢ ሃኮ! ኔ ዋዋዳንዳይ ጌዔቴ ዒዛኮ ዋርዖና ዋኣዖ ጎቾና ዔኪ ዳንዳይ» ጌዔ። 12 ዩያሮ ዳውቴ ዋርዖንታ ዋኣዖ ጎቾንታ ሳኦዖኦሌኮ ኬዳፓ ዔካዖ ዓቢሻዬና ዋላ ዳንዳይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይቁጉዲ ዔያቶ ገንዒሽሢሮ ዩይ ቢያ ማዲንታኣና ዓይጎ ዓሲያ ዳንቁይ፣ ሃሣ ጳጩ ዔሬይ ባኣሴ።

13 ዩካፓ ዳውቴ ዛሬና ሶ ሱኮ ፒንቃዖ ፓዴ ቤሰካ ዓኣ ዳኬ ቶኦኪ ኬሰኪ፤ 14 ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዲ ሳኦዖኦሌኮ ገሎ ዓሰንታ ዓቤኔሬንታ ዋይዛንዳጉዲ፡- «ዓቤሬኔ! ኔ ዋይዛ!» ጌዒ ዔኤሊንቴኔ።

ዓቤኔሬ ዒማና፡- «ሃያይዲ ካኣቲ ገንዑዋጉዲ ዒላታሢ ያናዳይ?» ጌዔ።

15 ዳውቴ፡- «ዓቤኔሬ! ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌይዳ ዔርቲ ዳኤፒ ዓሰቱዋዳ? ሂዳዖ ኔ ጎዳ፣ ኔኤኮ ካኣቲ ዘጊ ካፑዋኣሢ ዓይጎሮዳይ? ኦጊዳፓ ፔቴ ዓሲ ኔ ጎዳ ዋዳኒ ዒንሢ ዓኣ ቤዛ ጌሊንቴኬ፤ 16 ኔ ማዳ ባካ ቃራ ማዳቱዋሴ፤ ዓቤኔሬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይቆ! ናንገና

ናገን ጎዳ ተሸከህ ካላታህ። ዲንህከ ጎዳ፣ ዲንህከ ካላቲ ዲንህ ካገኘ ደንዳዒባላህረ ዲንህ ሲያህም ሃይቢ ኮይሳያኩ! ዲዛኮ ከር ከዴ ዓላ ዋርዖገታ ዋኦገ ጎቾገታ ሃህዮ ዋካ ዓላቲያ ሂንዳ ዛገ!» ጌዔ።

17 ሳኦገኦሌ ዲማና ደውቴኮ ፀኡዘ ዲማሲ ዔራዖ፡- «ታ ናዓህዮ ደውቴ! ጎኔ ዩይ ሃህ ኔናዳ?» ጌይ ያኦገጩ።

ደውቴ ማሃዖ፡- «ሂዮ ካላቲዮ! ታናኩ፤ 18 ታ ጎዳ! ኔኤኮ ዓይላህ፣ ታና ኔኤኒ ዓይጋ ደውሳዖ? ታ ዓይጎ ዋኦገደ? ዓይጎ ፑርታ ባኣዚ ታ ማዳይ? 19 ካላቲዮ! ታ ኔኤም ጋዓህ ዋይዜ! ኔና ታ ፀ-ፃ ዔቁሴህ ዋንዴ ናገና ናገን ጎዳ ማዔያታቲ ዲንጎ ዲንገህ ዲንገ ዲዛኮ ደጎ ሸሚሳኒ ደንዳዒጎጎጎዳያ ታጎጎጎ፤ ዩያ ማዳህ ዓሲ ማዔቴ ናገና ናገን ጎዳኮ ጋዳማ ዔያቶ ሂሎጎጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ናገና ናገን ጎዳ ካላሸከጎታ ዓጮይዳገ ሜሌ ያኦዘ ካላሸኮ ዓጮ ታና ዔያታ ደኬህረኩ። 20 ናገና ናገን ጎዳይዳገ ታና ሃከሲ ሜሌ ካላሸ ካላሸከጎታ ዓጮ ደታና ዋዲሸገ፤ ሃያጉዴ ዴኤገ ሲሰራዔኤሌ ካላቲ ታና ሳይዚጉዴ ማዔህ ዓይጋ ደውሲ ሃጎታይ? ዓሲ ናጎጉዋ ደውሎይዳ ናጎጎ ካርካቾጉዴ ታና ዲ ዓይጎር ከማይ?» ጌዔ።

21 ሳኦገኦሌ ዲማና፡- «ጎኔ ታ ዳቤኔ፤ ታ ናዓህ፣ ደውቴ! ማዔ ታ ኮይላ ሙኬ፤ ዋንቴ ኔ ታና ዋዲዋዖ ሃሸህረ ማይ ታ ኔና ዋዲኒ ኮፀ-ዋሴ፤ ታ ቦኦኬኔ! ዴኤገ ዳቤጎጎቲ ታ ዳቤኔ!» ጌዔ።

22 ደውቴ ማሃዖ፡- «ካላቲዮ! ዋርዖ ኔኤኮ ሃኣዛገ፤ ኔኤኮ ፖኦሊሳገ ፔቴ ዓሲ ሙኪ ዔኮጎጎ። 23 ጉሙርቁጎታያ ማዔ፣ ኮዦ ዓሰም ኮዦ ማዳህ ዛሎ ኮሺ ባኣዚ ዲንጎህ ናገና ናገን ጎዳኬ፤ ሃህ ሃና ናገና ናገን ጎዳ ኔና ታ ኩጮ ጋር ጌልዜጎጎቲ ታኣኒ ዲዚ ደኦሪ ካላታህህ፣ ኔና ዋዲኒ ኮይባኣሴ። 24 ሃና ታኣኒ ኔ ሸምገህ ሰንቸህጎጎዴ ናገና ናገን ጎዳ ታና ዩያጉዴ ማቶገ ከሲ ካፖጎጎ» ጌዔ።

25 ሳኦገኦሌ ደውቴም፡- «ታ ናዓህ፣ ያኦሲ ኔና ዓንጀጎጎ! ሚርጌ ዴኤገ ባኣዚ ኔ ማዳጎዳኔ፤ ዩይያኣ ኔኤም ገኢጋጎዳኔ» ጌዔ።

ዩካገ ደውቴ ዲ ኮዔ ቤዘ ዴንዴም፣ ሳኦገኦሌያ ፔ ማኣሪ ማዔ ዴንዴ።

27

ደውቴ ፒሊሰጻኤሜ ዓሰ ባኣካ ዴንዴ ናጎጌህ

1 ደውቴ ፔ ዲናና፡- «ፔቴ ዓቢ ሳኦገኦሌ ታና ዋዲዋ ዓታዓኬ፤ ዩያር ታኣኒ ማዳጎዳያ ኮይሳህ ቤተ ፒሊሰጻኤሜ ዓሰ ዓጮ ዴንዴህኬ፤ ዩካገ ሳኦገኦሌ ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ታና ኮይዖ ሃሸም ኮሺ ናገገ ታ ናጎጎኒ ዴንዳዓኔ» ጌይ ማሌ። 2 ደውቴ ዲዛና ዋላ ዓኣ፣ ለሆ ጻኤቶ ዓሰ ዔከ ኔጉዋዖ ጋኣቴ ካታዋ ካላቲ ማዖኬ ናኣዚ ዓከሺ ኮይላ ዓኣዳኔ፤ 3 ያኣዳይዲ ደውቴጎታ ዲዛ ዓሰጎታ ፔ ማኣር ዓሰና ዋላ ጋኣቴ ዓጮይዳ ዴዔ፤ ዲማና ደውቴኮ ለምዖ ለኣላ ዲዛና ዋላኬ፤ ዔያታ፡- ዲይዚራዔኤሌ ካታማ ሸይጎጎቲ ዓሂና ማዕጎታ ቁርሜሎሴ ካታማ ሸይጎጎቲ ናኣባኣሎኮ ማቾ፣ ዓቢጋይሎጎታኬ፤ 4 ደውቴ ጋኣቴ ቤተ ዴንዴህ ሳኦገኦሌ ዋይዛዖ ዲዛ ዴንቃኒ ኮይ ሸር ሃሸ።

5 ካላቲ ዓከሺ ኮይላ ደውቴ፡- «ኔኤኒ ታና ናሽካያ ማዔቴ ፔቴ ደካ ካታማይዳ ናጎጎጎዳጉዴ ታና ጌህ፤ ታ ጎዳ፣ ኔኤኒ ካላታዲ ዴዒ ዓኣ ካታዋይዳ ኔኤና ዋላ

ታ ናጎጎጎዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔ። 6 ዩያር ካላቲ ዓከሺ ጻቅላጌ ካታዋ ደውቴም ዲንጌኔ፤ ዩማገ ዓርቃዖ ጻቅላጌ ዩሁዳ ካላቶ ዓጪ ማዔ ዓቴ። 7 ዩያይዲ ደውቴ ፒሊሰጻኤሜ ዓጮይዳ ፔቴ ለዔና ያይዳ ዓገኒና ዴዔ።

8 ዩና ዋደና ቢያ ደውቴጎታ ዲዛ ዓሰጎታ ጌሪሹራ ዓሰ፣ ጌሪዛ ዓሰ፣ ዓማሌቁ ዓሰዋ ያሌኔ፤ ዩና ዓሳ ቤርታገ ዓርቃዖ ዴንዴ ሹራና ገብጻያ ሂላንዳኣና ዲኢካ ናጎጎጎኬ። 9 ዲዚ ዲማና ዓቲጎቆጎታ ለኣሎጎታ ቢያ ዋዲ ዋዲ ማራታ፣ ባኣታ፣ ሃራ፣ ጋኣላህጎታ ማኣዓህያ ዓሰኮ ቢያ ዔካኔ፤ ዩካገ ደውቴ ዓከሺ ኮይላ ሙካዛ፣ 10 ዓከሺ፡- «ሃህ ዲንህ ዋና ዛሎ ዴንዴ ያሊ ሙኬይ?» ጌይ ደውቴ ያኦጻኣና ዲዚ ማሃዖ፡- «ኦኦኒ ያሌህ ዩሁዳኮ ደኦሎ ዛሎ ዓጮ፤ ሃህ ዩራህሚዔኤሌ ያጸ ዓጮጎታ ቁና ዓሳ ናጎጎ ዓጮጎታኬ» ጋዓ። 11 ዲማና ደውቴ ዓቲጎቁ ማዔቴያ ለኣሊ ጋኣቴ ዔከ ሙኩዋዖ ዋዋዳ። ዩያ ዲ ማዳህ፡- «ደውቴ ዩያይዴ።» ጌይ ከኤዛንዳህረኬ። ደውቴ ፒሊሰጻኤሜ ዓጮ ናጎጌ ዋደና ቢያ ዩያይዲ ያ ዲዛኮ ዔርቲያኬ። 12 ካላቲ ዓከሺ ጋዓጎጎቲ ደውቴ ጉሙርቃህረ ፔ ዲናና፡- «ዲ ፔ ዲገና ዲዛ ዲዳጎዳ ባኣዚ ማዳህረ ዲ ናጎጎ ዋደይዳ ቢያ ታኣም ማዳያ ማዓጎዳኔ» ጌይ ማላ።

28

1 ደካ ዋዴኮ ገንፃገ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ያላኒ ፔኤኮ ፖኦሊሳ ሱኩሴኔ፤ ዓከሺ ዲማና ደውቴ ኮይላ፡- «ኔኤና ኔ ዓሰና ታ ዛላ ማዔ ያልታጎዳያ ኮይሳህ ኮሺ ዔሬ» ጌዔ።

2 ደውቴ ማሃዖ፡- «ታ ኔ ዓይላህ ዋኦጎጎዳ ጎይዖ ኔ ዛጋዓዳ!» ጌዔ።

ዓከሺ፡- «ቃራኬ! ታኣኒ ኔና ጋገኑህ ጉሙርቁ፣ ታና ካገያ ማሂ ጌህኔ!» ጌዔ።

ሳኦገኦሌ ሃይቁ ዓሰኮ ዔኤዦ ዔኤላ ዦዋ ኮይላ ዴንዴህ

3 ዩያኮ ቤርታ ሳሙዔኤሌ ሃይቁም፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዲዛ ዛሎ ያዩ ዩኤከ ዲዚ ናጎጎ ራኣማ ካታዋይዳ ዲዛ ዴኡኬኔ፤ ሳኦገኦሌያ ዦዋጎታ ሃይቁ ዓሰኮ ዔኤዦ ዔኤላ ዓሰጎታ ዲሰራዔኤሌ ዓጮገ ዋልቁና ደውሲ ዳኬ።

4 ፒሊሰጻኤሜኮ ያሎ ዓሳ ሙኪ ሹኔሜ ካታዋ ኮይላ ዴንኪ ዴዔ፤ ሳኦገኦሌያ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዔከ ገልቦዓ ዴካ ዴንኪ ዴዔ፤ 5 ሳኦገኦሌ ዲማና ፒሊሰጻኤሜ ፖኦሊሳኮ ሚርጉዋ ዛጋዖ ዲገጩ፤ ካራ ባይዚ ዲቃቴ። 6 ዩያር ዲዚ ዋዳጎዳቴያ ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ያኦገጩ፤ ጎዳ ጋዓጎጎቲ ዓውቴና ማዔቴያ ዲዛ ማሊዖ ዲማሲ ዔርዛ ባኮናኣማዖም፣ ሃህ ያኦሲ ማሊዖ ከኤዛ ዓሰ ዛሎናኣ ከኤዛኒ ኮይባኣሴ። 7 ዩካገ ሳኦገኦሌ፡- «ሃይቁ ዓሰኮ ዔኤዦ ዔኤላ፣ ፔቴ ለኣሊ ታኣም ኮፀ-ዋቴ፤ ታ ዴንዴ ዲዛ ኮራ ያኦጻኣኔ» ጌይ ዲዛኮ ዴንዘ ዓይህ።

ዔያታ፡- «ዔንደራ ካታማ ሸይጎጎጎ፣ ፔቴ ለኣሊሰኮና ዓኣኔ» ጌይ ከኤዜ።

8 ዩካገ ሳኦገኦሌ ፔኤኮ ማኣዓህ ለኣሚ ማይጎጎ፣ ዓሲ ዲዛ ዔርቀጉዴ ዴሚና ፔኤና ዋላ ለምዖ ዓሲ ዔከ ለኣሌሎ ኮራ ያኦጻኣ ዴንዴ፤ ዲኢካ ሃሂላዖ፡- «ሃይቁ ዓሰኮ ዔኤዦ ኮርካ ያኦጻኣ ማዓጎዳ ባኣዚ ታኣም ከኤዜ፤

28:3 28:3 ለዊ. ዓከ 20:27፤ ላሚ. ዋማ 18:10-11፤ 1ሳሙ. 25:1።

28:6 28:6 ገይ. ማፃ 27:21።

ታኒ ኔኤም ኬኤዛንዳ ዓሢኮ ዔኤዠ ታኦም ዔኤሌ ኬሴ»
ጌዔኔ።

9 ለአሌላ ዒማና፡- «ካኣቲ ሳኦኦሌ ማዳ ባኮ ቢያ ኔ ዔራኔ፤ ዒዚ ዠዎና ሃይቁ ዓሶኮ ዔኤዠ ዔኤላ ዓሶ ዒሰራዔኤሌ ዓጫፓ ዳውሲ ባይዘኔ፤ ሃሢ ኔኤኒ ታና ፕሪ ዎዲሻኒ ኮሃሢ ዓይጎርዳይ?» ጌዔኔ።

10 ዩካፓ ሳኦኦሌ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ሃይቆ! ዩያ ዛሎና ኔና ሃላጎዳ ባኣዚ ባኣሴ» ጌዒ ዒዛም ማሃኔ።

11 «ሂዳቶ ያና ታ ኔኤም ኬሶንዳይ?» ጌይ ለአሌላ ዒዛ ያኦጩኔ።

ዒዚ ማሃያ፡- «ሳሙዔኤሌ ታኦም ኬሴ» ጌዔኔ።

12 ዒዛ ሳሙዔኤሌ ዳንቃዎ ዒላቲ፣ ሳኦኦሌ ኮይላ፡- «ኔ ካኣቲ ሳኦኦሌ ታዎ ዓይጋ ኔ ታና ጌሼይ!» ጌዔኔ።

13 ዩካፓ ካኣቲ፡- «ዒገጩፈፈ! ሃሢ ኔኤም ጴዳ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ዒዛ ማሃያ፡- «ዳኡፒዳፓ ዔኤዠ ኬሰካንቴ ታ ዳንቃኔ» ጌዔኔ።

14 ዒዚ፡- «ማላሢ ዎዚዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጩኔ።

ዒዛ ማሃያ፡- «ዳኤፒ ኮኣቴ ማኣዔ ጋርቺ ዓሲ ኬሰካኔ» ጌዔኔ።

ሳኦኦሌ ዒማና ዩይ ሳሙዔኤሌ ማዔሢ ዔራዎ ሂርኪ ጌይ ቦንቾ ዔኤላሢ ዔኤሌኔ።

15 ሳሙዔኤሌ ሳኦኦሌ ኮይላ፡- «ኔ ታና ሃውሻ ለአጋሢ ዓይጎርዳይ? ዳኡፓፓ ዓይጋ ኔ ታና ዔኤሌሲ ኬሲሴይ?» ጌዔኔ።

ሳኦኦሌ ማሃያ፡- «ሃኣዛጌ፣ ታኣኒ ዳኤፒ ማቶይዳ ኬዳይ! ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ታና ያላኔ፤ ያኦሲ ታና ሃሼኔ፤ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሲና ማዎም ዓውቲናኣ ታኦም ኬኤዛ ዒጻኔ፤ ዩያር ታ ዎዳጎዳቴያ ኔ ታኦም ኬኤዛንዳጉዲ ታ ኔና ዔኤሌሲ ኬሴኔ» ጌዔኔ።

16 ሳሙዔኤሌ ሳኦኦሌም፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ኔገዳፓ ዳማዲ ኔኤኮ ሞርኬ ማዔሰካፓ ታና ኔ ዓይጋ ዔኤሌሳይ? 17 ናገረና ናገጋ ጎዳ ታ ዛሎና ኔኤም ኬኤዘ ባኮ ኩንሣኔ፤ ዒዚ ካኣቱም ኔገዳፓ ዔከ ኔ ባጋሢ፡ ዳውቱም ዒንጌኔ፤ 18 ናገረና ናገጋ ጎዳ ኬኤዘ ባኮ ኔኤኒ ዎይዚ ዓይሢንታዎ ማዒባኣሴ፤ ማላቁ ዓሶና ዔያቶር ማዔ ባኮ ቢያ ኔ ባይዚ ኩርሰባኣሴ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሃሢ ዩያ ቢያ ማዳሢ ዩያ ዛሎናኬ። 19 ዩያር ዒዚ ኔናንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶም ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዚር ኔኤና ኔ ናኣቶና ታ ዓኣ ቤዛ ዒንሢ ሙካንዳኔ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌኮ ፖኦሊሶ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶም ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ሳሙዔኤሌ ዩያ ጌይ ኬኤዛዛ ሳኦኦሌ ዲቃታዎ ለቢ ሳዒ ሎኦሚኔ፤ ሮኦርንታ ዎንቶንታ ቢያ ሙኡዚ ሙይባኣሢር ዒ ዎልቁ ባይቁኔ። 21 ዒማና ለአሌላ ሳኦኦሌ ባንሢ ሙካዎ ዒዚ ዒገቹሞና ጎይቃንቴ ዛገ፡- «ታ ጎዳ፣ ኔ ታኦም ጌዔ ባኮ ዎይዚ ዔኤዒ ታ ሸምፖ ታ ሃይቁዎ ዓቴኔ፤ 22 ዩያር ኔኤኒያ ሃሢ ታ ኔና ያኦጫ ባኮ ሃዳር ማዳ፤ ዳካ ሙኡዚ ታ ኔኤም ገኢገሻዛ ዎልቁ ዳንቁ ዳንዳኒ ሙዔ» ጌዔኔ።

23 ሳኦኦሌ ጋዓንቴ፡- «ፔቲታዎ ታ ሙዓዓ» ጌይ ዒጻኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዒዛኮ ደንዛ ዒ ሙዓንዳጉዲ ዘሬኔ፤ ዩያር ጋፒንጎይዳ ዒዚ፡- «ዔኤዔ» ጌይ ሎኦሚ ቤዛፓ ዔቁ ሻኣላይዳ ዳዔኔ፤ 24 ዒማና ለአሌላ ዲቺ ናኣሪ ዒዛኮ ዓኣንቴ ዑኩና ሹኪ ዳካ ዲኢሊ ዔከ ዲርካዎ ለኣዳ ለኣዳ። 25 ዩያ ሙዎ ሳኦኦሌና ዒዛኮ ደንዘናም ዒዛ ሸኢሸም ዔያታ ሙዒ ዒማ ዎንቶ ዒኢካፓ ዳንዳኔ።

29

ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዳውቲ ዒጻሢ

1 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒይዚራዔኤሌ ደኦጮይዳ ዓልቃ ዎኣዳ ዓኣ ቤዛ ዲንኪ ዓኣንቴ፣ ፒሊሰጻኤሜኮ ያሎ ዓሳ ቡከንቴ ሙኪ ዓፔቁይዳ ዳንኬኔ፤ 2 ደንጎ ፒሊሰጻኤሜ ካኣታ፡- ዛላ ጻኤታ፣ ዛላ ሺያ ማዒ ፓቁንቴ ያሎር ኬሰኬኔ፤ ዒማና ዳውቲ ፔ ዓሶና ካኣቲ ዓከሼኮ ፖኦሊሶ ሄሊሲ ያላኒ ኬሰኬኔ፤ 3 ፒሊሰጻኤሜኮ ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሳ ዔያቶ ዳንቃዎ፡- «ሃኣታ ዔብሬ ዓሳ ሃይካ ዓይጎዎዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ዓከሼ ማሃያ፡- «ሃይ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲኮ ደንዘ ማዔ፣ ዳውቲቱዎዳደ! ዒዚ ታ ኮይላ ሙኪ ማርጌ ዳዔኔ፤ ዒዚ ሳኦኦሌ ዒዳ ታ ኮይላ ሙኬሰካፓ ታኦም ፑርታ ማዒ ባኣዚ ፔቲታዎ ማዲ ቤቁባኣሴ» ጌዔኔ።

4 ጋዓንቴ ፒሊሰጻኤሜኮ ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓሳ ካኣቲ ዓከሼ ኮይላ ጎሪንቴ፡- «ሃያ ዓሢ ኔኤኒ ቤርታ ዒዛም ዒንጌ ካታም ማሃ ዳኬ፤ ዒዛ ኦኡና ዎላ ያላ ኬሲፖ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ያላ ፑርቲ ዳንዳ ዎደና ሸሪ ኦና ያላኒ ዒ ዳንዳዔኔ፤ ዒዚ ፔ ጎዳና ዎላ ቡካኒ ኦ ዓሶ ዎዲሢዳፓ ሜሌ ዒ ዎዳንዳያ ኔኤም ማላይ? 5 ሃሢ ሃያኮ ቤርታ ለኣላ ኮዎ ኮርጋዎ፡- ሳኦኦሌ ሺያ ዎዳይ! ዳውቲ ታጶ ሺያ ዎዳይ!» ጌዔኔ፤ ሃያ ዳውቲቱዎዳደ?» ጌዔኔ።

6 ዩያር ካኣቲ ዓከሼ ዳውቲ ዔኤላዎ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ሃይቆ! ኔኤኒ ታኣኮ ጉሙርቁንታ ዓሲኬ፤ ሃያ ያሎ ኔኤኒ ኬሰኪ ያልቴቲ ቃራታዎኬ፤ ኔ ሙኬማፓ ሃና ሃላጎዳኣና ታኦም ፑርታ ማዒ ባኣዚ ማዳያ ታ ዳንቁባኣሴ፤ ጋዓንቴ ቢታንታ ዓኣ፣ ሃንጎ ዓሳ ኔኤኒ ኦኡና ዎላ ያሎ ኬሰኪ ያላጎዳጉዲ ኮይባኣሴ፤ 7 ዩያር ዔያቶም ኮሸኩዎ ማዳ ማዳያፓ ኮሸና ማዒ ገንሣ ኔ ዳንዳቲ ቃራኬ» ጌዔኔ።

8 ዳውቲ ማሃያ፡- «ታ ጎዳ! ዓይጎ ታ ማዳይ? ኔ ጌዔሢጉዲ ኔኤም ታ ማዲያ ዓርቁማፓ ዳቢንቴ ታገዳ ጴዲባኣያ ማዔቲ ታኣኮ ጎዳ፣ ሃሢ ካኣቲ ማዔ ኔ ገንዎ ዓኣዲ፣ ኔ ሞርኮ ታኣኒ ያሎዎጉዲ ለአጋሢ ዓይጎዳይ?» ጌዔኔ።

9 ዓከሼ ዳውቲም፡- «ታኣኒ ታ ዛሎና ቃራኬ ጋዓኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ታኣኒ ኔና ያኦሲ ኪኢታንቻጉዲ ጉሙርቃኔ፤ ጋዓንቴ ቢታንታ ዓኣ፣ ሃንጎ ዓሳ፡- ኦኡና ዎላ ዒ ያላ ኬሰካኒ ዳንዳዐ-ዎሴ» ጌዔኔ። 10 ዩያር ኔናንታ ኔኤና ዎላ ሙኬ፣ ኔ ጎዳኮ ዓይላ ዚር ማኢሪ ዓሳ ያርቃማና ዒንሢ ሙኬ ቤዛ ማዒ ዳንዳዎቲ» ጌዔኔ።

11 ዩካፓ ዳውቲና ዒዛ ዓሶና ዚር ጉቲ ማኢሪ ፒሊሰጻኤሜ ማዒ ዳንዳኒ ኬሰኬኔ፤ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳኣ ዒማና ያሎር ዒይዚራዔኤሌ ደኦጮ ዳንዳኔ።

30

ዓማሌቁ ዓሶ ያሎና ያሎ

1 ዳውቲና ዒዛ ዓሶና ሃይሣሳ ኬሎ ያቅላጌ ሄላኔ፤ ዔያታ ዒኢካ ሃላጎዳሢኮ ቤርታ ዓማሌቁ ዓሳ ዩሁዳኮ ደኦሎ ዛሎ ዓጮና ያቅላጌና ያሊ ዓርቁ ያቅላጌ ካታም ታሚና ሚቺ፣ 2 ዒኢካፓ ለኣሎንታ ዳጌ ናኣቶንታ ጋርቻዎ ቢያ ዲዒ ዔኬኔ፤ ዔያታ ኬሰኪ ዳንዳዎ ዳንቁ ባኮ ዲዒ ዔኬኔ፤ ዓቴም ዎዲ ዎዲባኣሴ፤ 3 ዳውቲና ዒዛ ዓሶና ማዒ ዒኢካ ሙካዎ ካታማ ሚቺንቴ፣ ዔያቶኮ ለኣሎንታ ዓቲንቆንታ ዉዳር ናኣቶንታ ዲዒንቴ ዔውቲሢ ዳንቁኔ፤

28:17 28:17 1ሳሙ. 15:28። 28:18 28:18 1ሳሙ. 15:3-9። 29:5 29:5 1ሳሙ. 15:3-9።

4 ይህ ደውቴና ዲዛ ዓሰና ለባንዳያ ሄላንዳና ዲኔ ማቂ ጋፑዋ ዩፒ ዑኡዞ ፔኤኮ ደጊዲ ዩኤኬኔ። 5 ዲማና ደውቴኮ ለምን ለአላ፣ ዲይዚራዔኤሌ ካታማ ሾይንቴ ዓሂናዋንታ ቁርማሎሴ ካታሞ ዓሂ ናኣባኣሌ ማቻ ዓቢጋይላኣ ዲዒንቴ ዔውቴኔ።

6 ዓሳ ቢያ ዔያቶኮ ዉዲሮ ናኣቶና ዓቲንቆ ናኣቶና ዲዒንቴሂሮ ደጋዲ ደውቴ ሹቻ ደይ ዎዲኒ ጌሰቴሞ ደውቴ ማቶይዳ ኬዴ። ያዲ ማዔቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲዛኮ ጾኣዛሂ ደዲሞ ዲዛሞ ዲንጌኔ። 7 ዩካፓ ደውቴ ዓቢሜሌኬ ናኣዚ፣ ቁኤሳሂ፣ ዓቢያታሪ ኮይላ፡- «ዔፑደ ታኣም ሃኒ ዔኪ ባዔ» ጋዓዛ፣ ዓቢያታሪ ዔኪ ዩኤኔ። 8 ደውቴ፡- «ዩያቶ ገሎና ዲዒ ዔኪ ዓኣዳ ዓሰ ደውሲ ታ ዓርቆንዶ?» ጌዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ገኦፎ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃዎ፡- «ሂዮ! ጊንጾ ዴንዴ፤ ዔያቶ ኔ ዓርቂ ዲዒንቴ ባኮሞ ቢያ ማሃንዳኔ» ጌዔ።

9 ዩያሮ ደውቴንታ ለሆ ጻኤቶ ዓሰንታ ዴንዲ ቢሶሬ ዎሮ ዓጮ ሄላዛ ዛላ ዓሲ ዲኢካ ላቢ ዴዔ። 10 ደውቴ ጋዓንቴ ገይዶ ጻኤታ ዓሲ ዔኪ ዴንዴ፤ ለምን ጻኤቶ ዓሳ ዎሮና ፒንቁዎ ባሺንቴ ላቤሂሮ ጊንሂሞ ዓቲኔ። 11-12 ዲማና ደውቴና ዎላ ዓኣዳ ዓሳ ጊብጻ ዓጪ ዓሲ ማዔያ፣ ፔቴ ደጌሰኬይ ዓሲ ናንጉዎ ደውላ ዴንቁ ደውቴ ኮይላ ዔኪ ሙከኔ፤ ዔያታ ዲዛሞ ካሃ፣ ዎኣሂ፣ ቤሌሴ ማጾ ዓኣፖ ደንቆና ቡንዲሂንታ ለምን ሶዬ ዎይኔ ማሌያ ዲንጋዛ ዲዚ ሙዒ ዑሽካጾ ዶዴ፤ ዩያኮ ቤርታ ሃይሃ ኬሊ ጉቤ ካሃና ዎኣሂና ዲ ዴንቁባኣያኮ። 13 ዩካፓ ደውቴ ዲዛ ኮይላ፡- «ኔ ዓይሌዳይ? ዓንካፓ ኔ ሙከይ?» ጌይ ገኦፎ።

ደጌሂ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ጊብጻ ዓሲታጾ ፔቴ ዓማሌቁ ዓሲም ማዶ ማዳ ዓይሌኬ፤ ታ ሃርጊንቴሂሮ ሃይሃ ኬሊኮ ቤርታ ታ ጎዳሂ ታና ሃሺ ዓኣዳ፤ 14 ዩያኮ ቤርታ ዩሁዳኮ ደኣሎ ዛላ ዓኣ፣ ኬሪታ ዓሰ ዓጮንታ ካኣሌቤ ዓጮ ዎላ ዓርቂ ጻቅላጌ ታሚና ኑ ሚቼኔ» ጌዔ።

15 ደውቴ፡- «ዩና ዓሳ ዓኣ ቤዞ ዔኪ ኔ ታና ዓኣዳኒ ዳንዳዓ?» ጌይ ገኦፎ።

ደጌሂ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ታና (ዎዲንዲሞሴ) ሃሃ ኔ ጎዳሂም ዓኣሂ ታ ኔና ዲንጊንዲሞሴ» ጌይ ጫኣቁቴ ታ ኔና ዔኪ ዓኣዳ ደዎኒ ዳንዳዓ። ጌዔ። 16 ዩካፓ ዲዚ ደውቴ ዔኪ ዩና ገሎ ዓሳ ባኣ ቤዞ ዴንዴ፤

ገሎ ዓሳ ዲማና ፒሊሰጻኤ ማሰና ዩሁዳ ዓሰና፣ ዲዒ ዔኪ ባካ ኮሺ ዲቢታሂሮ ደማዲ ደማዲ ደይ ሙይ ሙይ ሃሃ ዑሽኪ ዎዛዲሂዳ ዓኣኔ፤ 17 ደውቴ ደሞና ዔያቶይዳ ገልዚ ቡሊ ዴንዲ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳና ገሌኔ፤ ጋኣላሂ ቶጊ ጳሽኪ ቶሌ ያይዶ ጻኤታ ደጌሰኬንሂ፣ ጋታዛ ዩና ገሎ ዓሰ፣ ቶሊ ዓቲ ዓሲ ፔቴታጾ ባኣሴ፤ 18 ደውቴ ዓማሌቁ ዓሳ ዲዒ ዔኪ ዓሰንታ ቆሎንታ፤ ዩያጉዲ ዲዛኮ ለምን ለኣሎዎ ቶሊሲ ማሃኔ። 19 ፔቴታጾ ፓጮ ባኣዚ ባኣያ ደውቴ ዲዛ ዓሰኮ ዓቲንቆንታ ዉዲሮ ናኣቶንታ፤ ዓማሌቁ ዓሳ ዲዒ ዔኪ ባኮ ቢያ ማሃኔ፤ 20 ባኣታ፣ ማራታ፣ ዎኣራ ቢያ ማሃ ዔኬኔ፤ ዲዛኮ ዓሳ ቆልሞ ዲሺ ዲሺ፡- «ሃይ ቢያ ደውቴ ገሎና ባሺ ዲዒ ዔኬሂከ!» ጌዔ።

21 ዩያይዲ ደውቴ ቢሶሬ ዎሮ ዓጫ ላቢንቴ ዓቲ ለምን ጻኤቶ ዓሰ ኮይላ ማዒ ሙከኔ። ዔያታ ደውቴንታ ዲዛና ዎላ ዓኣዳ ዓሰ ዔኪ ጎይሃ ኬሰኬኔ፤ ደውቴ ዲማና ዔያቶ ባንሂ ሙከዎ፡- «ዲንጎ ዎዚ ዓኣይ?» ጌይ ዔኤሌኔ። 22 ጋዓንቴ ደውቴና ዎላ ዓኣዳ ዓሰ፣ ፓሁዎ ማላሂ ዓኣ ፔቴ ፔቴ ዓሲ፡- «ኑኡና ዎላ ገሎሮ ዔያታ ዴንዲ ባኣሂሮ

ኑ ዲዒ ዔኪ ሙከ ባኮ ዔያቶም ጊሽካንዳያ ኮይሱሞሴ፤ ዔያቶኮ ናኣቶና ላኣሎና ሌሊ ዔካጾ ዓዓኣዳንጎ» ጌዔ።

23 ደውቴ ዲማና፡- «ታ ዲሸንሃ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ባሺሴያሂሮ ዲንሂ ዩያይዲ ዴንዳዑሞሴ! ኑና ሺምፔና ካፒ ዩያ ገሎ ዓሰ ባሺሴሂ ዲዛኬ፤ 24 ዲንሂ ጋዓ ባኮ ዓሲ ዎይዛንዳያቱሞሴ፤ ጊንጾ ዓቲ ማሃ ካፒሂንታ ገሎ ዴንዲ ያለሂንታ ቢያ ዲዒንቴ ዔውቴ ባኮ ሂኮ ጊሽታንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔ። 25 ደውቴ ዩያይዲ ደማ ኬላፓ ዓርቃጾ ዎጌ ማሂ ማዳሂሮ ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ሃና ሄላኣና ማዲንቴ ማዲንቴ ዓኣኔ።

26 ደውቴ ጻቅላጌ ማዒ ሙከጾ ዲዚ ዲዒ ዔኪ ባኮኮ ዛሎ ዲዛኮ ዲገሮ ማዔ፣ ዩሁዳ ዓጮ ጋርቾ ዓሰም ዳኬኔ፤ ዲ ዳኬ ዲዒ ዔኪ ባኮና ዎላ፡- «ሃይ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሞርኮ ዑጻፓ ዔውቴ ዲንሂም ዲንጊንታ ባኣዚኬ» ጋዓ ኪኢታኣ ዳኬኔ። 27 ዩያ ባኮይዳፓ ሃሃ ቤኤቴኤሌይዳ ዓኣ፣ ዩሁዳኮ ደኣሎ ዛላ ዓኣ፤ ዩያጉዲ ያቴሪ ካታሞይዳ ዓኣ ዓሰማኣ ቢያ ዳኬኔ፤ 28 ሃሃ ጊንሂ ዓርዔኤሬ፣ ሰፐሞቴ፣ ዔሽቴሞዓንታ 29 ራካሌንታይዳ ዓኣ ዓሰም፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዩራህሚዔሌ ቶኣኮ ማዔ፣ ቁና ዓሰም፤ 30 ሆርማ፣ ቦርዓሻ፣ ዓታኬንታ፣ 31 ኬብሮኦኔ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሰማኣ ቢያ ዳኬኔ፤ ዩያ ሌሊቱዎንቴ ዲዛንታ ዲዛ ዓሰንታ ሃንቴ ቤዞ ቢያይዳ ናንጋ ዓሰ፣ ዩይ ባካ ሄላዎ ዓቲ ቤሲ ባኣሴ።

31

ሳኣጾኦና ናኣቶኮ ሃይቦ (1ጾኦሲ. ዓሃኬ 10:1-12)

1 ፒሊሰጻኤ ማዒ ዓሳ ጊልቦዓ ዲካ ዲሰራዔኤሌ ዓሰና ዎላ ገሎ ዓርቁ፣ ዲኢካ ሚርጌ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ዎዳም ሚርጌ ዓሲ ጳሽኪ ፑኔ። 2 ጋዓንቴ ፒሊሰጻኤ ማዒ ጊንጾ ደውሲ ዔያቶ ሄሊ ሃይሃ ሳኣጾኦኮ ናኣቶ ዮናታኣኔ፣ ዓቢናዳኣቤንታ ማልኪሹዓንታ ዎዳኔ። 3 ሳኣጾኦ ኣኣ ቤዞ ያላ ደዳሂሮ ሂኢፐና ያላ ዓሳ ዲዛ ፓልዔና ዲኪ ማኣሳንሂኔ፤ 4 ዩያሮ ሳኣጾኦኮ ዲዛኮ ገሎ ዓንጋሞ ዔኪ ጊንጾ ሃንታ ደጌሂ፡- «ሃኣታ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቴባኣ፣ ፒሊሰጻኤ ማዒ ሙከ ታና ጫርጊ ዓማሊ ሸሩዎጉዲ ኔ ኔኤሮ ጮንቾ ዓፓሮ ቱጊ ታና ጫርጊ ዎዳ» ጋዓዛ፣ ደጌሂ ጋዓንቴ ዩያይዲ ዲጊጮሂሮ ሳኣጾኦኮ ፔ ጮንቾ ዓፓሮኮ ጊዳ ሎኦሚ ጫቲ ሃይቁኔ። 5 ዩይ ደጌሂያ ሳኣጾኦኮ ሃይቁሂ ዛጋጾ ፔ ጮንቾ ዓፓሮይዳ ሎኦሚ ጫቲ ሃይቁኔ። 6 ሳኣጾኦኮንታ ዲዛኮ ሃይሃ ዓቲንቆ ናኣቶንታ፤ ዩያጉዲ ዲዛኮ ገሎ ዓንጋሞ ዔኪ ሃንታሂያ ሃይቁሂ ዩያይዲ ማዓዛ፣ ሳኣጾኦኮ ገሎሮ ኬሰኬ ዓሳ ዩና ዓቦ ዲኢካ ሃይቁ ኩዴ። 7 ዮርዳኖሴ ዎሮኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዲይዚራዔኤሌ ዶኦጮ ሱካ ዓኣ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶኮ ገሎ ዓሳ ባሺንቴ ጳሽኬሂ፤ ሳኣጾኦኮንታ ዲዛኮ ናኣቶንታ ሃይቁሂ ዎይዛጾ ፔኤኮ ካታሞ ሃሺ ሃሺ ጳሽኬም ፒሊሰጻኤ ማዒ ሙከ ካታሞ ዓርቁ።

8 ዩና ገሎ ኬሎኮ ጊንጻኣ ዓቦ ፒሊሰጻኤ ማዒ ሃይቁ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሌዛፓ ዓንጋሞ ጉሲ ዔካኒ ዴንዳዎ ሳኣጾኦኮ ዲዛኮ ሃይሃ ናኣቶና ጊልቦዓ ዴኮይዳ ሃይቁ ዓኣንቴ ዴንቁ። 9 ዩካፓ ሳኣጾኦኮ ቶኣኮ ቲቁ፣ ገሎ ማኣዓሂያ ጉሲ ዔኪ ዔያቶ ጾኣዞ ካኣሽኮ ማኣሮና ዔያቶኮ ዴርናም ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባሺንቴያ ማዔሂ ኬኤዛንዳጉዲ ዩያ ዲንጊ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ። 10 ፒሊሰጻኤ ማዒ ሳኣጾኦኮ ገሎ ዓንጋሞ

ዓሰታሮቱ ጌይነታ ዔያቶሶ ላኣሎ ያኦዘሎ ማኣራ ጌህኔ። ሳኣዶኦሌኮዋ ሌዘ ቤትሻኔ ካታሞኮ ዙሎ ኬልቂ ዲርቆና ኬኤሎይዳ ሚሰማሬና ጳርቂ ዳሬኔ።

11 ዒማና ጌሌዓዴይዳ ናንጋ ያቤሼ ዓሳ ፒሊሰጻኤሚ ዓሳ ሳኣዶኦሌይዳ ማጄ ባኮ ዋይዛዛ፤ 12 ዔያቶሶ ያሎና ዔርቱ ዓሳ ቢያ ዲማ ዔቂ ቤትሻኔ ዴንዲ ሳኣዶኦሌና ዒዛኮ ናኣቶናኮ ሌዘ ካታሞ ዲያ ኬኤሎይዳፓ ኬይሲ ዔኪ ያቤሼ ሙካዶ ታሚና ሚቹኔ። 13 ዩካፓ ሚጌያ ያቤሼ ካታማ ታማሪሰኬ ጌይነታ ሚያ ዴማ ዲኡኪ ላንካይ ኬሊ ሙኡዚ ሃሺ ዴዔኔ።

2 ሳሙዔኤል ማፃአፖ ዓይያ ካር

ለማሳ ሳሙዔኤል ማፃአፖ፡- ሳሙዔኤል ማፃአፖ ቤርታሳዞ ሄሊ ያገጥንቴያ ማዓዛ፣ ዳውቴ ቤርታዲ ደኦሎ ዛሎ ዓጮይዳ ዪሁዳኮ ካኣተ ማዓሢ፤ (ዓይ. 1-4) ዩካፓ ኬዶ ዛሎ ዓጮ ማዓ፣ ዒሰራዔኤሌንታ ዩኖ ዓጮሎኮዋ ቢያ ካኣተ ማዓ ዋይሣሢ ዛላ ኬኤዛያኬ (ዓይ. 5-24)። ማፃአፕላ፡- ዳውቴ ፔኤኮ ካኣቱዋ ዓጮ ዳልጊሻ፤ ሃሣ ፔ ቢታንቶ ደዲሺ ዳይሣሢ ዓጮሎኮ ጋርና ዙሎናፓ ሙካ ሞርኮና ያልቴ ዳኤፕ ዳኤፕ ያልዚያ ኬኤዛ። ዳውቴ ያኦሲ ዒናፓ ጉሙርቃያ፣ ሃሣ ናሽካያ፤ ዩያጉዲ ዳራኣ ዒዛ ጉሙርቃያ ማዓሢ ሃኖ ማፃአፖይዳ ኬኤዛንቴ፤ ሃሣ ገንሣ ፔቴ ፔቴና ዒዚ ሚጨንቱዋ ፑርታ ማዳ ማዳያታሢና ፔ ማሊያ ኮንሣሢ ፑርታ ፑርታ ሳሜ ማዳሢያ ፓይዲ ኬኤዛ። ጋዓንቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ፣ ናኣታኣኔ ሙኪ ዒ ማዳ ሳሞ ኬኤዛ ዋዶና ፔኤኮ ሳሞ ቡኡዲ ያኦሲ ዒዛይዳ ዓጌ ባኮዋ ዓኬሢ ኬኤዛ።

ዳውቴ ናንጌ ናንጎና ዒ ማዳ ማዳ ዒሰራዔኤል ዳርሞ ሚርጌና ኮሺ ማዓሢር ዒዛኮ ገንፃፓ ዓጮይዳ ማታ ሄላ ዋዶና ቢያ ሜሌ ካኣቱ ዓይታ ካኣታሳ፤ ኮዓዖ ዳውቴ ናይ ሃንጎ ዳውቴ ዜርፃፓ ማዓያ፣ ዓዳ ዳውቴጉዲ ዔያቶ ዋይሣንዲያ ዓሲ «ዓይጌ ኑሞ ዒንጋንዲይ?» ጌይ ኮዓ።

- ማፃአፕላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ**
ዳውቴኮ ዪሁዳይዳ ካኣታዲያ (1:1—4:12)
ዒሰራዔኤል ዓጮ ጉቤይዳ ዳውቴኮ ካኣታዲያ (5:1—24:25)
1. ቤርታሳ ሌያ (5:1—10:19)
2. ዳውቴና ቤርሳቤሆና (11:1—12:25)
3. ሜቶና ዋኣኖና (12:26—20:26)
4. ጋፒንያ ሌያ (21:1—24:25)

ዳውቴ ሳኣዖኤሌኮ ሃይቦ ዋይዜሢ
1 ሳኣዖኤሌ ሃይቁሰካፓ ዳውቴ ዓማሌቁ ዓሶ ያሎና ባሺ ማዓዖ ዪቅላጌይዳ ላምዖ ኬሊ ዳዔ፤ 2 ሃይሣሳ ኬሎና ፔቴ ዳጌ ሳኣዖኤሌንሢ ዓኣ ቤዛፓ ሙኬ፤ ዩይ ናማ ዒማና ፔኤኮ ዓፒሎ ዳርዘ፣ ቶኦኮይዳኣ ሲላሊ ዋሂ፣ ዳውቴ ኮይላ ሙካዖ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤሌ፤ 3 ዳውቴ ዒዛ፡- «ዓንካፓ ኔ ሙኬይ?» ጌይ ያኦጮ። ዒዚ ማሃዖ፡- «ዒሰራዔኤል ዓሳ ዓኣ ቤዛፓ ቶሊ ታ ሙኬ።» ጌዔ። 4 ዳውቴ ዒዛ ኮይላ፡- «ሂንዳ ማዲንቴ ባኮ ቢያ ታኣም ኬኤዛ» ጌዔ። ናማ፡- «ኦኤኮ ፖኦሊሳ ያሎና ባሺንቴ ጳሽኬ፤ ሚርጌ ዓሲ ኦኤኮ ሃይቁ፤ ሃሣ ሳኣዖኤሌንታ ዒዛኮ ናኣዚ ዮናታኣኔያ ዋዶና።» ጌዔ። 5 ዳውቴ ዩያ ሃይቦ ዓኪ ሙኬ ዳጌሢ ኮይላ፡- «ሳኣዖኤሌንታ ዒዛኮ ናኣዚ ዮናታኣኔንታ ሃይቁሢ ዋዲ ኔ ዔሬይ?» ጌይ ያኦጮ። 6 ዳጌሢ ማሃዖ፡- «ታኣኒ ገልቦዓ ዱካ ዓኣዖ ሳኣዖኤሌ ፔኤኮ ዋርዖ ኮኣላዲ ዓኣንቴ፣ ሃሣ ዒዛ ሞርኮኮ ሳርጌሎ ያይታ ዳዒ ያላ ዓሶንታ ፓራሢና ያላ ዓሶንታ ዒዛ ባንሢ ሙካንቴ ታ ዳንቁ፤ 7 ዒዚ ዒማና ገንሢም ሺሬ ታና ዳንቃዖ ዔኤላዛ፣ ታኣኒ፡- «የ! ታ ጎዳ» ጌዔ፤ 8 ዒዚ

ታና፡- «ኔ ዓንኮ ዓሲዳይ?» ጌዒ ያኦጮ። ታኣኒ ዓማሌቁ ዓሲታሢ ኬኤዛ፤ 9 ዩካፓ ዒዚ፡- «ሃኒ ሙኪ ታና ዋዳ፤ ዳኤቱ ታ ማኣሳኒ ዓኣሢር ታ ሃይቁያዎይ!» ጌዔ፤ 10 ዒዚ ሎሎኦም ሃይቃንዳሢ ታ ዔሬሢር ዒዛ ባንሢ ሙኪ ታ ዒዛ ዋዳ፤ ዩካፓ ታኣኒ ዒዚ ቶኦካ ዓጋ ቦንቾ ባኮንታ ጋዋንታ ዔኬ፤ ታ ጎዳ! ሃይሾ፡- ታ ኔኤም ዔኪ ሙኬ።» ጌዔ።

11 ዩያር ዳውቴ ያያዖ ፔኤኮ ማኣዓሢ ዳርዘም ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሳኣ ዒማይዳ፤ 12 ሳኣዖኤሌንታ ናኣዚ ዮናታኣኔንታ ያኦሲ ያሎ ያላ፣ ዒሰራዔኤል ዓሳ ሚርጌ ሃይቁሢር ዳንዲ ሳዓ ዓማንዲያ ሄላንዳኣና ሙኤዚ ሙዑዋዖ ያዩ ዩኤኬ።

13 ዳውቴ ዩያ ሃይቦ ዓኪ ሙኬ ዳጌሢ፡- «ኔ ዓንኮ ዓሲዳይ?» ጌይ ያኦጮ።

ዒዚ ማሃዖ፡- «ታ ኔ ዓጮይዳ ቤቲ ሙኪ ናንጋ፣ ዓማሌቁ ዓጨ ዓሲ ናይኬ» ጌዔ። 14 ዳውቴ ዒማና፡- «ሂዳዖ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ደኦሚ ካኣታሢ ካኣቱ ዋዲ ኔ ጨርቁ ዋዳይ?» ጌይ ያኦጮ። 15 ዩካፓ ዳውቴ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፔቴ ዓሲ ዔኤላዖ፡- «ሃያ ዋዳ!» ጌይ ዓይሣዛ፣ ዩይ ዓሢ ዩያ፣ ዓማሌቁ ዓጮ ናማ ጳርቁ ዋዳ፤ 16 ዒማና ዳውቴ ዓማሌቁ ዓሳሢ ኮራ፡- «ሃያ ባኮ ኔ ኔጌዳ ኔኤር ኔኤረ ዔኪ ዩዔ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ደኦሚ ካኣቱ ታ ዋዳ።» ጌይ ኬኤዚያና ኔጌዳ ኔ ኔኤር ዋጌ።» ጌዔ።

ዳውቴ ሳኣዖኤሌና ዮናታኣኔና ዛሎ ቃዬ ቃዮ

- 17 ዳውቴ ሳኣዖኤሌና ዮናታኣኔና ዛሎ ያዩ ቃዬ፤ 18 ዩያጉዲ ሃሣ ሂኢሺ ዛላ ቃዩንቴ ቃዮ ዪሁዳ ዳራ ጌይ ጌይ ዔራንዳጉዲ ዒዚ ዓይሣ፤ ዩይ ቃያ ያሻሬ ማፃአፖይዳ ያገጥንቲ ዓኣ፤ 19 «ኦኤኮ ሱኦጋ ዒሰራዔኤል ጌሚርይዳ ሃይቁ፤ ኦኤኮ ፖኦሊሶፓ ዔርቴ ደዶ ዓሳ ኩዳ፤ 20 ዩያ ሃይቦ ጋኣቲይዳ ኬኤዛፓ፤ ዓሰቁሎና ጎይያይዳኣ ጌሰቲፖ፤ ፒሊሰጂኤሜ ላኣላ ዋዛዳንዳጉዲ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቲባኣ ዓሶኮ ላኣሎ ዒላሺሲፖ፤»

21 «ዔርቴ ያሎ ዓሶኮ ገቲማ ዒኣካ ኬኤሪንቲ ዓቲሢር ሳኣዖኤሌኮ ገቲማ ዛይቶና ዑጨንቶ ዓቲሢር ገልቦዓ ጌሚርይዳ ዒርዚ ዋርቆፓ ሃሣ ያልኬያ ያልካዲፓ!

ዔያቶኮ ጎዙይዳ ፔቴ ባኣዚታዎ ባቃሎ፤ 22 ዮናታኣኔኮ ዓኣዛ ሳኣ ኬዲዋያኬ፤ ሳኣዖኤሌኮ ጨንቾ ዓፓራ ሞርኮ ቲቁ ኩርሳያኬ፤ ዋልቆና ዓኣ ዳኤፖ ቆዳ ሚንሣያኬ፤ ሞርኮዋ ዋዳያኬ።»

23 «ዒሰራዔኤል ዳራ ቢያ ሳኣዖኤሌና ዮናታኣኔና ዒናፓ ናሽኪ ዔያቶ ሄርሻ፤ ሳኣዖኤሌና ዮናታኣኔና ዲማዲዋዖ ዋላ ናንጌ፣ ዋላ ሃይቁ፤ ዔያታ ኮኣኬይዳፓ ባሺ ሩኤራያ፣ ዘቢዳፓኣ ባሺ ዋልቁ ዓኣያኬ።»

24 «ዒሰራዔኤል ላኣሊዮ፤ ሳኣዖኤሌ ዒንሢ ሚዛጳ ሻኣዮ ዓፒሎ ማይሴሢር ዋርቆና ሚዛጳሶና ማኣዓሢ ማይሴሢር ሳኣዖኤሌ ዩኤኮዋ፤»

- 25 «ዔርቲ ፖኦሊሳ ቢያ ኩዳኔ፤ ቢያሢ ያሎና ሃይቄኔ፤ ዮናታኣኔያ ጌማርይዳ ሃይቄ ላሄኔ!»
- 26 «ታ ዒሻሃ፡ ዮናታኣኔ! ታ ኔ ዛሎ ዒናፓ ያያኔ፤ ኔኤና ኑ ዋሊ ኮሺ ሰሽካያኮ፤ ኔ ታና ሰሽካ ሰሽማ ሃይማኮ ጌይንቲዋያኮ፤ ዬይ ሰሽማ ላኣሊ ሰሽኮያይዳፓ ዑሣኮ።»
- 27 «ዋልቆና ዓኣ ጴጌፖ ያሎ ዓሳ ሃይቄኔ! ዔያቶኮ ያሎ ዓንገማኣ ጉሪ ዓቲኔ።»

2

ዳውቲ ዪሁዳይዳ ካኣታዳሢ

1 ዩካፓ ዳውቲ፡- «ዪሁዳ ካታዋይዳፓ ፔቲ ካታማ ታ ዳንድንድ?» ጌይ ናንገና ናንገ ጎዳ ያኦጩኔ። ናንገና ናንገ ጎዳ ማሃዮ፡- «ሂዮ፡ ዳንድ» ጌዔኔ። ዳውቲ ገንሣ፡- «ዋኖ ካታማሎ ዳንድንድይ?» ጌይ ያኦጩኔ። ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም፡- «ኩብርኣኔ ካታዋ ዳንድ» ጌዔኔ።

2 ዬያር ዳውቲ ፔኤኮ ላምዎ ላኣሎ ዒይዚራዔኤሌ ካታማ ሸይንቲ ዓሂኖዓምጎታ ቁርማሎሴ ካታማ ሸይንቲ፡ ሃይቄሢ ናኣባሌ ማቾ ዓቢጋይሎጎታ ዔኪ ኩብርኣኔ ዳንድኔ፤ 3 ዬያጉዲ ሃሣ ዳውቲ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶ ዔያቶኮ ማኣር ዓሶና ዋላ ዔኪ ዳንድሢር ዔያታ ኩብርኣኔ ካታዋ ኮይላ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታዋይዳ ዳዔኔ። 4 ዩካፓ ዪሁዳ ዓሳ ኩብርኣኔ ሙኪ፡ ዳውቲ ዶኦሚ ዪሁዳይዳ ካኣታሢ።

ዳውቲ ዒማና ጌሌዓዳ ዓሲ ማዔ ያበሽ ዓሳ ሳኣንዶሌ ዲኡኪሢ ዋይዛዮ፤ 5 ጌሌዓዳ ዓሲ ማዔ ያበሽ ዓሶም፡- «ሳኣንዶሌ ዲኡኪዎና ዒንሢኮ ካኣቲም ኮሺ ማዳ ዒንሢ ማዳሢር ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሢ ዓንደንጎ። 6 ሃሣ ዒዚ ፔኤኮ ኮሹዋና ጉሙርቁንቲዋዎ ዒንሢም ፔጋሲ ዳዎንጎ፤ ዒንሢ ማዳ ኮዦ ማዳር ታኣኒያ ዒንሢም ኮሺ ማዳ ማሃንዳኔ። 7 ዓካሪ ዒንሢኮ ካኣታሢ፡ ሳኣንዶሌ ሃይቄሢር ዒጊጩፖቲ! ዶዶዋቲ! ዪሁዳ ዳራ ታና ዶኦሚ ካኣታሢ» ጌይ ኪኢታ ዓሲ ዳኮኔ።

ዔሽባዓኣሌ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳሢ

8 ሳኣንዶሌኮ ፖኦሊሶ ዓይሣ፡ ኔሪ ናኣዚ፡ ዓቤኔሪ ሳኣንዶሌ ናኣዚ ዔሽባዓኣሌና * ዋላ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ማሂናይሜ ካታዋ ፑኒ ዳንድኔ፤ 9 ዒኣካ ዓቤኔሪ ጌሌዓዳ ዓጮይዳ፡ ዓሴኤሪይዳ፡ ዒይዚራዔኤሌይዳ፡ ዔፕራኤማንታ ቢኢኒያማንታ ጌይዮ፡- ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያ ዋይሣንዳጉዲ ዔሽባዓኣሌ ካኣታሢ። 10 ዒዚ ካኣታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ያይዲታሚኮ፤ ላምዎ ሌዔ ዒ ካኣታዲ ዋይሣኔ።

ዪሁዳ ፃጳ ጋዓንቲ ዳውቲ ዓሲ ማዒ ዳዳዔኔ፤ 11 ዳውቲያ ዒማና ኩብርኣኔይዳ ዳዒ ዪሁዳ ዓጮ ቢያይዳ ላንካይ ሌዔና ዛላና ካኣታዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ዪሁዳ ዓሶና ዋላ ያልቲ ያሎ

2:2 2:2 1ሳሙ. 25:42-43። 2:4 2:4 1ሳሙ. 31:11-13። * 2:8 2:8 ዔሽባዓኣሌና ሃና ሱንፃ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮ ማጻፈግ 2ይዳ «ዒያቡሰቲ» ጌይንቲኔ፤ ዓሂኮ ሱንፃ ጋዓንቲ ዔሽባዓኣሌኮ (1ያኦሲ. ዓሃኮ 8:33፤ 9:39፤ ሆሴ. 2:16፤ ዔር. 11:13ይዳ ዛጌ።) ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮ ማጻፈግ 2ይዳ ዓሳ ዬያ ሱንፃ ላኣማኒ ኮዔሢ ካኣና ናሶኮ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዞ ሱንፃይዳ ጌሢንቲኔ ጌይከ፤ ካኣቲ ዳውቲ ዋዶና ባዓኣሌ ጌይፃ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ጌይሢከ።

12 ዓቤኔሪና ዔሽባዓኣሌ ደንዘና ማሂናይሜፓ ዔቁ ጌባያኦኔ ካታዋ ሙኪኔ፤ 13 ዒንዳ ፃሩያ ጌይንታ ዒዮዓቤና ዳውቲ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሳኣ ሙኪ ጌባያኦኔይዳ ቦቆሎ ዓጮ ዔያቶና ካኣማኔ፤ ዔያታ ፔቲይዳ ፓቁንቲ ፓቁንቲ ቦቆሎ ዋኣያ ኮይሎይዳ ሶ ሱኮና ሃኒ ሱኮናይዳ ዳዔኔ። 14 ዒማና ዓቤኔሪ ዒዮዓቤ ኮይላ፡- «ኑ ዓሶፓኣ ዒንሢ ዓሶፓኣ ጴጌ ጴጌ ኑ ዶኦራዛ ያ ባሻቲያ ዋሊ ዔያታ ሂንዳ ዛንጎንጎ» ጌዔኔ።

ዒዮዓቤ፡- «ቃራኬ» ጌዔኔ። 15 ዬያር ቢኢኒያሚ ዓሶ ካኣቲ ዔሽባዓኣሌ ዛላፓ ዶኦሪንቲ ታጳ ላምዎ ዓሲና ዳውቲ ዓሶና ዋላ ያሎ ዓርቄኔ። 16 ዬካፓ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔኤኮ ዋርኮኮ ቶኣኮ ጋፓኖ ማሪ ዓርቄ ጎኦቦይዳ ጎኦቦይዳ ጩንቾ ዓራፖና ዋሊ ጫርጌኔ፤ ዬያይዲ ላማታሚ ያይዶ ዓሲ ፔቲና ዒኣካ ሃይቄኔ፤ ዬያር ጌባያኦኔይዳ ዓኣ፡ ዬና ቤዜላ፡- «ያልዚ ሳዓ» ጌይንቲኔ።

17 ዬኖ ኬሎ ዶዲ ያልዚ ያለጎታዛ ዳውቲ ዓሳ ዓቤኔሪንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታ ያሊ ባሺኔ። 18 ዒማና ዒዮዓቤ፡ ዓቢሻዬ፡ ዓሳሄሌ፡ ሃይሃ ፃሩያ ናኣታኣ ዒኣካ ዓኣኔ፤ ዬያር ጌንጎቲዲ ሩኡሪ ጳሽካ፡ ዓሳሄሌ፤ 19 ዓቤኔሪ ሌሊ ዋዳኒ ጊንፃ ዳውሲ ዳንድኔ፤ 20 ዓቤኔሪ ዒማና ጊንሢም ሺሪ ዛጋዮ፡- «ዓሳሄሌ! ኔናዳ?» ጌዔኔ።

ዓሳሄሌ ማሃዮ፡- «ሂዮ፡ ታናኮ» ጌዔኔ። 21 ዓቤኔሪ ዒዛ ኮራ፡- «ታና ዳውሲያ ሃሺ! ዬያይዳፓ ሃንጎ ፖኦሊሶፓ ፔቲ ዳውሲ ዓርቄ ዓኣ ባኮ ቢያ ዔኬ» ጌዔኔ፤ ጋዓንቲ ዓሳሄሌ ዋይዞ ዒፃ ዒዛ ሌሊ ዳውሴኔ፤ 22 ዬያር ላሚ ዓቤኔሪ፡- «ታና ዳውሶ ሃሺ! ታ ኔና ዋዳንዳጉዲ ዓይጋ ኔ ሃይዳይዶ? ታ ኔና ዋዳቲ ኔ ጌርሲ ዒዮዓቤኮ ዓኣፖ ካር ዋይቲ ታ ዛጋንዳይ?» ጌዔኔ። 23 ዓሳሄሌ ጋዓንቲ ዳውሲያ ሃሽ ዒፃዛ፡ ዓቤኔሪ ፔ ዋርዮና ጊንሢም ዓሳሄሌኮ ጎጳ ጫርጊ ዙሌና ሶፐሴኔ፤ ዬያር ዓሳሄሌ ሳዓ ሎኦሚ ሃይቄኔ፤ ዒዛኮ ሌዛ ዓኣ ቤዘና ዓኣዳ ዓሲ ቢያ ዔቁ ዒቁ ዒዛኮ ሌዞ ዛጋኔ።

24 ዩካፓ ዒዮዓቤና ዓቢሻዬና ዓቤኔሪ ዳውሴኔ፤ ዔያታ ዳውሴ ጎይሣ ዓኣንቲ ዓባ ጌላዛ ጊያሂኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና፡ ጌባያኦኔ ባንሢ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳና ዔኪ ዳንዳ ጎይዎይዳ ዓኣ ዓማ ጌማር ዔያታ ሄሌኔ። 25 ዩካፓ ቢኢኒያሚ ፃጳ ላሚ ቡኪንቲ ዓቤኔሪ ያላኒ ጊኢጊንቲ ሙካዮ ዬኖ ጌማር ቶኣካ ኬሰኪ ዓቄኔ። 26 ዒማና ዓቤኔሪ ዒዮዓቤ ዔኤላዮ፡- «ኑ ዋሊ ያሌ ጎይሣ ናንገንዳ? ጋፒንፃ ዋርታ ማዓንዳሢ ኔኤም ዔርቲዋዓዳ? ኔ ዓሳ ኑና፡ ፔ ጌርሲንሢ ዳውሲያ ሃሻንዳጉዲ ኔ ኬኤዙዋኣሢ ዓይጎርዳይ?» ጌዔኔ።

27 ዒዮዓቤ ዒማና፡- «ያኦሲ ሃይቆ! ኔ ዋንዳ ዬያ ዋርቶ ጌኤዘና ዓሶ ዳጋሲባኣያታቲ ታ ዓሳ ሄኤዶ ጉቲ ፔ ጌርሲንሢ ዳውሲያ ሃሺ ዳንዳያናንዳንቲከ» ጌዔኔ። 28 ዩካፓ ዒዮዓቤ ዛያሢ ፔኤኮ ዋርቃዛ፡ ዳራ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዳውሲያ ሃሺ ዔቄኔ፤ ዬማፓ ማይ ያለባኣሴ።

29 ዬያር ዓቤኔሪና ዒዛ ዓሶና ዱማ ሃንቲ ጎይሣ ዓራባ ዶኦጮና ጌይ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቄኔ፤ ቤትርኔናኣ ዓኣዳ ማሂናይሜ ሄሌኔ።

30 ዒዮዓቤ ዓቤኔሪ ዳውሲያ ሃሺ ማዓዎ ፔኤኮ ዳር ቢያ ቡኩሴኔ፤ ዒማና ዳውቲ ዓሶ ባኣካፓ ዓሳሄሌ ሃሽዛ ታጳ ታዞጳ ዓሲ ዓንኮ ጌሌቲያ ዔርቲባኣኤ። 31 ዳውቲ

ዓሳ ቢኢኒያሚ ፃጸ ማዕፍ፣ ዓቤኔሬ ዓሳገ ሃይሃ ጸኢታና ላሃታሚ ዓሳ ምዳኔ። 32 ዲዮባቤና ዲዛና ምላ ዓሳ ዓሳ ዓሳ ጸኢታ ለዘ ዓከ በኤቴሌሃሚያ ዓሳ ማኣር ዓሳ ደኡገ በዘ ደኡከኔ፤ ይያይዳዮ ይኖ ምገቴሎ ሃገቴ ገይሃ ምርቁ ሳዓ ካራማና ከብርኦኔ ሄሌኔ።

3

1 ሳኦገኦሌ ማኣርና ደውቴ ማኣር ዓሳና ምላ ይያይዱ ያልቲ ሚርጌ ናገጌ፤ ያዲ ማዕቴያ ደውቴ ዓሳ ደዲ ደዲ ዓኣዳዛ ሳኦገኦሌ ማኣር ላቢ ላቢ ሙከኔ።

ደውቴ ናኣቶ

2 ደውቴ ከብርኦኔይዳ ዓኣገ ላሆ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ ይያቶ ቶይዲ ዲይዚራዔኤሌ ካታማ ሾይገቴዞ ዓሃናዎ ናኣዚ። ሳምዓሳሢ። 3 ላምዓሳሢ። ቁርሚሎሴ ካታማ ሾይገቴዞ። ናኣባኣሌ ማቾ ዓቢጋይሎ ናኣዚ ከልዓቤከ፤ ሃይሃሳሢ። ታልማዬ ጌይገታ ጌሾሬ ካኣቲ ናኣ። ሾኤ ዓቤሴሎሚከ፤ 4 ያይዳሳሢ። ሃገቴ ሾኤ ዓደኒያ፤ ደገጋሳሢ። ዓቢዓላ ሾኤ ሾጋዲያ፤ 5 ላሃሳሢ። ዲዛኮ ማቾ ዓገላ ሾኤ ዩትሬዓሚከ፤ ይንሢ ቢያ ዲ ከብርኦኔይዳ ዓኣገ ሾዔያከ።

ዓቤኔሬና ደውቴና ምላ ጌሰቲ ቡከሢ

6 ሳኦገኦሌ ማኣርና ደውቴ ማኣርና ምላ ያላኣና ዓቤኔሬ ሳኦገኦሌ ማኣር ያላ ባሻያ ማዕፍ።

7 ሳኦገኦሌኮ ገንፃኣ ማቾ ሪዲገ ገገሰከና ዓኣ፤ ዲዛ ዓያ ናይከ፤ ፔቴ ከሌ ሳኦገኦሌኮ ናኣዚ። ዔሽባዓኣሌ ዓቤኔሬ ኮይላ። «ታዓደኮ ገንፃኣ ማቾ፣ ሪዲገና ምላ ኔኤኒ ዓይጋ ላሃይ?» ጌይ ያኦገጌ። 8 ይይ ሃይሳ ዓቤኔሬ ኮሺ ዳጋሴሢ። «ታኣኒ ዩሁዳ ፃጸይዳ ቃቃሲንቴያ፣ ገሠቀ ካኒዳ? ታኣኒ ኔ ዓደ ማኣርም ዲዛኮ ጌርሲንሢና ዓሢናም ጉሙርቁንታያ ማዕፍ፤ ኔናኣ ታኣኒ ደውቴም ዓኣሢ ዲንገባኣሴ፤ ሃዳዮ ይኖ ላኣሌሎ ዛሎና ምዳ ኔ ታና ሶቁ ሺራይ? 9-10 ናገጌና ናገጋ ገዳ ሳኦገኦሌኮ ካኣቲም ዲዛና ዲዛ ዜርዖናይዳገ ዔከ ደውቴ ካኣታዲ ምይሃ ዓጮ ዲሰራዔኤሌና ዩሁዳናይዳ ከደ ዛሎ ዳኣኔ ዓጮገ ዳንዲ ደኣሎ ዛሎና ቤርሳቤ ሄላንዳኣና ዳልገሻኒ ጫኣቁ ገይገታ ማዳሽባኣቲ ያኦሲ ታና ባይዘም!» ጌዔ።

11 ዔሽባዓኣሌ ዲማና ሚርጌና ዲገጠፍሢር ዓቤኔሬ ኮይላ ፔቴታዮ ዔኤቢ ጌይባኣሴ።

12 ዩካገ ዓቤኔሬ ከብርኦኔይዳ ዓኣ፣ ደውቴም። «ሃና ዓጮ ምይሃንዳሢ ያናዳይ? ይያር ሃሢ ኔ ታኣና ምላ ጫኣቁም ጫኣቁ ገኢ፤ ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ኔ ዳማ ምርቃንዳጉዲ ማሃኒ ታ ኔና ማኣዳንዳኔ» ጌዔ ከኢታ ዓሳ ዳከኔ።

13 ደውቴ ማሃዮ። «ቃራከ! ታ ኔኤና ምላ ጫኣቃንዳኔ፤ ጋዓንቴ ይያኮ ቤርታ ኔ ታኣም ማዳንዳ ባኣዚ ዓኣ፤ ይና ዓይገዳይ ጌዔቴ ኔ ታ ኮይላ ሙካ ምደና ሳኦገኦሌኮ ናም ማልኮኦ ዔከ ሙከ፤ ይያይዲባኣቲ ኦ ምላ ካኣማኣከ» ጌዔ። 14 ዩካገ ሃሃ ደውቴ ዔሽባዓኣሌ ኮይላ። «ታኣኮ ማቾ ማልኮኦ ማሃ ዲንጌ፤ ታ ዲዛ ዔከር ጌይ ፔቴ ጸኢታ ፒሊሰጸኤሚ ዓሳኮ ዓቲንገቴ ቤርቲ ቲቁሢ ጠጌያከ» ጌዔ። 15 ይያር ዔሽባዓኣሌ ከኢታ ዓሳ ዳከ ላዊሽ ናኣዚ፣ ዲዛኮ ባኒ፣ ፓልዒዔኤሌ ዑፃገ ማልኮኦ ዓከኔ፤ 16 ዲዛኮ ባኒ፣ ፓልዒዔኤሌ ዩኤከ ዩኤከ ባሁራሚ ካታም ሄላንዳኣና ገንፃ ዳንዳኔ፤ ጋዓንቴ

ዓቤኔሬ ዲማና። «ኔ ማኣሪ ማዒ ዳንዳ» ጋዓዛ፣ ዲዚ ዳንዳ።

17 ዩካገ ዓቤኔሬ ዲሰራዔኤሌ ሱኡኮ ኮይላ ዓኣዳዮ። «ዲንሢ ሚርጌ ምዳ «ደውቴ ኦኡኮ ካኣቲ ማዕቴ ዓይገ!» ጌይ ጌይ ዓኣ፤ 18 ሃይሾ ዓካሪ ካኣታሱሞቴ፤ ናገጌና ናገጋ ገዳ። ታ ዓይላሢ፣ ደውቴ ዛሎና ታ ዳር ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፒሊሰጸኤሚና ሃንጎ ሞርኮ ኩጫገኣ ዓውሳንዳኔ። ጌዔሢ ጸቆሠሞቴ» ጌዔ። 19 ዲማና ዓቤኔሬ ቢኢኒያሚ ፃጸ ዳርም ይያ ከኤከኔ፤ ዩካገ ቢኢኒያሚና ዲሰራዔኤሌ ዳርና ማዳኒ ጌሰቲ ባኮ ደውቴም ከኤዛኒ ከብርኦኔ ዳንዳ።

20 ዓቤኔሬ ላማታሚ ዓሳና ምላ ደውቴ ዓኣ ቤዛ፣ ከብርኦኔ ሙካዛ ደውቴ ዔያቶም ሙኡዚ ገኢገሼ፤ 21 ዓቤኔሬ ደውቴ ኮይላ። «ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ኔኤና ምላ ጫኣቁም ጫኣቃንዳጉዲ ኔ ሾና ጌዔ ገይገታዳያ ቢያሢ ዑፃ ኔ ካኣታዳንዳጉዲ ማሃኒ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ባንሢ ታ ዳንዳም» ጌዔሢር ደውቴ ዓቤኔሬ ዳካዛ ኮሽና ዲ ዳንዳ።

ዓቤኔሬኮ ሃይሶ

22 ዲማና ዲዮባቤና ደውቴኮ ሃንጎ ፖኦሊሶና ሚርጌ ባኣዚ ዲዒ ዔከ ያላገ ማዒ ሙከኔ፤ ዓቤኔሬ ጋዓንቴ ደውቴ ዲዛ ሳራሢ ዳከሢር ከብርኦኔይዳ ባኣሴ። 23 ዲዮባቤና ዲዛ ዓሳና ያላገ ሙካኣና ኔሪ ናኣዚ ዓቤኔሬ ካኣቲ፣ ደውቴ ኮይላ ሙከም ካኣቲ ሳራሢ ዓቤኔሬ ዳከሢር ዓሳ ዲዮባቤም ከኤከኔ። 24 ይያር ዲዮባቤ ካኣቲ ኮይላ ሙካዮ። «ኔ ዓይጎ ማዳ ማዳይ? ዓቤኔሬ ኔ ኮራ ሙካዛ ምዲ ዲዛ ኔ ሳራሢ ሃሽ ዳከይ? 25 ዲዚ ሃይካ ሙከሢ ኔና ጌሻኒ፤ ሃሃ ኔ ዓይጎ ማዳቴያ ምኒ ኔ ዳንዳቴያ ሙራኒታሢ ኔኤኒ ዔራሞዳ!» ጌዔ።

26 ዲዮባቤ ደውቴ ኮይላገ ከሰከ ዳንዳዮ ዓቤኔሬ ዔከ ሙካንዳጉዲ ዓሳ ዳከኔ፤ ዩንሢ ዓሳ ዲዛ ዚራ ጌይገታ ዔቶ ምኣፃ ካራገ ማሃ ዔከ ሙከኔ፤ ደውቴ ጋዓንቴ ይያ ባኮ ፔቴታዮ ዔራሞ። 27 ዓቤኔሬ ማዒ ከብርኦኔ ሙካዛ ዲዮባቤ ዲዛ ዳማሲ ዔኤቢ ጌሰታንዳያ ማሊሲ ካታም ጌሎ ካር ባንሢ ዔከ ዓኣዲ፣ ገዳ ዲዛኮ ጫርጌ ምዳ፤ ዲዮባቤ ይያይዳሢ ዓቤኔሬ ቤርታ ዲዛኮ ጌርሲ፣ ዓሳሃሌ ምዳሢር ኮም ማሃኒከ።

28 ደውቴ ዲማና ዓቤኔሬ ምዳሢ ምይዘዮ። «ታናገታ ታ ዓጮይዳ ዓኣ ዳራ ዓቤኔሬ ምዳና ሱኮይዳገ ኦ ጌኤሽታሢ ናገጌና ናገጋ ገዳ ዔራ። 29 ይያር ናገጌና ናገጋ ገዳ ዳካንዳ ፑርቶ ሚታ ዲዮባቤና ዲዛ ማኣር ዓሳ ሄሎም! ዔያታ ናገጋ ምደ ቢያይዳ ዔያቶኮ ማኣር ዓሳ ባኣካገ ዛርሶ ደርዖና ዑፃይዳ ከሰካ ደርዓሢና ባይቆገ! ሃሃ ገንሃ ጉንፃ ማዒ ዓሳ፣ ያልዚና ሃይቃ ዓሳንታ ናይዚና ሚታዳ ዓሳያ ባይቆገ!» ጌዔ። 30 ይያይዲ ዲዮባቤና ዓቢሻዬና ዔያቶኮ ጌርሲ ዓሳሃሌ ጌባዮኔይዳ ዲ ምዳሢር ዓቤኔሬ ምዲ ኮም ማሃኔ።

ዓቤኔሬ ዲኡከንገቴሢ

31 ዩካገ ዲዮባቤንታ ዲዛ ዓሳንታ ፔኤኮ ማኣዓሢ ዳርዚ፣ ፓቴሌያ ማይገቴ ዓቤኔሬ ዩኡከንዳጉዲ ደውቴ ዓይሢ፤ ሃሃ ዓቤኔሬ ዲኡከንታኣና ዲኡገ በዘ ሌዛ ዔከ ዓሳና ምላ ካኣቲ ደውቴ ዳንዳ፤ 32 ዓቤኔሬ ዲማና ከብርኦኔይዳ ዲኡከኔ፤ ካኣቲ ዲኡከ ዲኡገ በዘ ዓላቲ ዩኡከኔ፤ ይያር ዳራኣ ጉቤ ዲዛ ዛጊ ዲማዲ ዩኡከኔ፤ 33 ደውቴ ዓቤኔሬ ዛሎ ያዩያ ዔርካኒ ሂዚ ጌይ ቃዬ። «ዓቤኔሬ ላኣገ ዓሳጉዲ ሃይቁያ?

34 ኩጫ ኔኤኮ ቱኡተባኣሲ ቶካኣ ኔኤኮ ዲዌና ቱኪንተባኣሲ፤ ኔኤኒ ያዲ ማዒ ዓኣያታ?

ፑርታ ዓሲ ኩሽካ ሃይቃ ዓሲጉዲ ዋዲ ሃይቁያ!»
ዒማና ዴራ ቢያ ዓቤኔሬ ዛሎ ጊንሣ ዩኤኤኔ።

35 ዒዞ ዓቦ ዳውቱ ሙኡዚ ሙዓንዳጉዲ ዓሳ ዒዞ ሸኢቁኔ፤ ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ሃኖ ዓቢ ጌሉዋንቴ ሙኡዚ ታ ሙዔቱ ጾኦሲ ታና ባይዘዋ!» ጌይ ጫኣቁኔ። 36 ዴራ ቢያ ዒ ማዴ ባኮ ዘጋዎ ዋዛዴኔ፤ ካኣተ ማዴ ባካ ቢያ ዴር ጎኔ ዋዛሴኔ። 37 ዳውቱ ዓሲንታ ዒሰራዔኤሌ ዴር ጉቤሣንታ ዓቤኔሬ ዋዲ ያይዳ ካኣተ፡ ዳውቱ ባኣያ ማዒሣ ዔሬኔ። 38 ካኣተ ፔኤኮ ደንዘዋ፡- «ሃኖ ዒሰራዔኤሌ ዴዳ ዴኤፒ ሱኡጌ ሃይቁሣ ዒንሣዎ ዔርቱዋዳ? 39 ጎኔና ታና ጾኦሲ ደኣሚ ጌሣ ካኣተ ታኣኒ ማዒቱያ ሃኖ ታኣኒ ላቢንቴ ዓሲ ማዒሣ ታኣም ዔርቱኔ፤ ዬያታ ዌሩያ ናኣታ ታጊዳ ሚርጌና ዋልቃዴኔ፤ ዔያታ ማዴ ፑርቶ ማዴር ዔያታ ማዴማጉዲ ጾኦሲ ዔያቶም ማሂ ዒንጎም» ጌዔኔ።

4

ዔሽባዓኣሌ ዋድናሣ

1 ኩብርኣኔይዳ ዓቤኔሬ ዋድናሣ ሳኣጾኦሌ ናኣዚ፡ ዔሽባዓኣሌ ዋይዛዎ ሚርጌና ዒጊጮኔ፤ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኣ ቢያ ዲቃቲ ካራ ባይዘኔ፤ 2 ዔሽባዓኣሌኮ ዲማ ዲማ ፓቁንቴ ፖኦሊሶ ሱኡጌ ማዒያ ለምዎ ዓሲሰኪንሣ ዓኣኔ፤ ዔያታ፡- ቢኣኒያሚ ፃጸፓ ቤዔርቱይዳ ሸይንቴያ፡ ሪሞኔ ጎዎሰኤያኮ ናይ ማዒያ ቤዓና ሪካቤናኔ፤ ቤዔርቱ ጌይንታዞ ቢኣኒያሚ ዓጮይዳ ማዒ ፓይዲንታያኮ፤ 3 ቤዔርቱይዳ ቤርታዲ ናንጋ ዓሳ ጊታይሚ ጌይንታ ቤሲ ፑኒንቴ ዴንዲ ዬማፓ ዓርቃዎ ዒኣኣ ናንጋኔ።

4 ባጋሣ ሳኣጾኦሌ ዜርሣ ማዒ ዮናታኣኔ ናኣዚ፡ ሜሪባዓኣሌ * ማዒዛ ዒዚ ሳኣጾኦሌና ዮናታኣኔና ዋዲንቴ ዋድና ሃጊ ደንጎ ሌዔ ናይኔ፤ ዔያቶኮ ሃይባ ዒይዘራዔኤሌ ካታማ ኬኤዘንታዞ ዒዞ ዲቻ ዓሴላ ዔኪ ዒዞ ጸሽኬኔ፤ ጋዓንቴ ዒዞ ሩኡሪ ጸሽካሣር ሜሪባዓኣሌ ዒዞኮ ኩጫፓ ኬዲ ሎኣሜኔ፤ ዬያር ዒ ዋቦ ማዒኔ።

5 ዒማና ሪሞኔ ናኣታ ሪካቤና ቤዓናና ዔሽባዓኣሌ ማኣሪ ዴንዲ ዓባ ሳዛ ማዒማና ሄሌኔ፤ ዒዚ ሮኦርና ፔኤኮ ሃውሻኒ ጋራ ላሂ ጊንዒ ዓኣኔ፤ 6 ካር ካፒ ዓኣ ላኣሊሰኬና ዘርጌ ፒዲሲቤቃ ፔኤኮ ጊጊንዒኔ፤ ዬያር ሪካቤና ቤዓናና ቃኣጸ ኮይሊና ጋር ጌሌኔ፤ 7 ዔያታ ጌላዎ ዔሽባዓኣሌ ላሂ ዓኣ ቆልዎ ጌሊ፡ ዒዚ ሻኣላይዳ ላሂ ዓኣንቴ ጫርጊ ዋዴኔ፤ ቶኣኮዋ ቲቂ ዔኬኔ፤ ዬካፓ ዔያታ ዬኖ ኬሎ ዋንቶዎ ጉቤ ሃንቴ ጎይሣ ዮርዳኖሴ ዋር ደኣጮና ጌይ ዴንዴኔ፤ 8 ዒማና ዔያታ ዔሽባዓኣሌኮ ቶኣኮ ኩብርኣኔይዳ ዓኣ፡ ካኣተ ዳውቱም ዔኪ ሙካዎ፡- «ኔና ዋዲኒ ኮዓ፡ ኔ ሞርካሣ ሳኣጾኦሌኮ ናኣዚ ዔሽባዓኣሌ ቶኣኮ ሃኣዘጌ፤ ካኣተዮ! ሃኖ ሳኣጾኦሌና ማኣር ዓሰራኮ ኮዋ ኔ ማሃንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣኔ» ጌዔኔ።

9 ዳውቱ ዔያቶ ኮይላ፡- «ሜቶ ቢያፓ ታና ዓውሱ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! 10 ሳኣጾኦሌ ሃይቁሣ ኬኤዘኒ ዪቃላጌ ታ ኮይላ ሙኬ ኪኣቶ ዓሣ ኮሺ ሃይሴ ታኣም ዒ ዔኪ ዬዔያ ዒዞም ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ዒዞ ዓርቂ

ዋዲሼኔ፤ ኮሺ ሃይሴ፡ ጌይ ታኣም ዔኪ ሙኬ ዓሣም ታ ማሂ ዒንጌ ባካ ዬማኬ። 11 ዓካሪ ሃሣ ፔ ማኣርይዳ ላሂ ዓኣ ጌኤኮ ዓሣ ዋዴ ዓሰም ታ ማሂ ዒንጋንዳ ባካ ዋዚ ባሽ ፑርታንዳይ? ዒዞ ዒንሣ ዋዴሣርታ ዒንሣ ዋዴ ኮዋ ዔካኒ ዓጮይዳፓ ጋፒሲ ታ ዒንሣ ባይዘንዳኔ!» ጌዔኔ። 12 ዬማ ጋጋዓዎ ዔያቶ ዋድንዳጉዲ ዒዚ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዓይሣኔ፤ ፖኦሊሳ ዒማና ሪካቤና ቤዓናና ዋዴ፡ ዬያቶኮ ኩጫንታ ቶኮንታ ቲቂ ኩብርኣኔይዳ ዓኣ ቦቆሎ ኮይላ ሚሣዲ ሱዌኔ፤ ዬካፓ ዔሽባዓኣሌኮ ቶኣኮ ዔኪ ዴንዲ ዒኣኣ ኩብርኣኔይዳ ዓኣ ዓቤኔሬ ዴኡፖ ቤዛ ዴኡኬኔ።

5

ዳውቱ ዒሰራዔኤሌንታ ዪሁዳንታይዳ ካኣታዴሣ (1ጾኦሲ ዓሃኬ 11:1-9፤ 14:1-7)

1 ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዜርዓ ቢያ ኩብርኣኔይዳ ዓኣ፡ ዳውቱ ኮይላ ዴንዲ፡- «ዋይዘ፤ ኦኡኒ ኔ ዜርሣ ማዒ ኔ ዒጊናኬ። 2 ሃያኮ ቤርታ ሳኣጾኦሌ ኦኡኮ ካኣተ ማዒ ዓኣ ዋድናታዎ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ያሎ ያሊሳኒ ዔኪ ዴንዳሣ ኔናኬ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዒዞ ዴር፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ኔ ዔኪ ዓኣዴያ ማዒንዳጉዲና ዒሰራዔኤሌይዳኣ ኔ ካኣታዳንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ጫኣቁኔ» ጌዔኔ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጋ ቢያ ኩብርኣኔይዳ ዓኣ፡ ዳውቱ ኮይላ ሙኬሣ ያዲዲኬ፤ ዒዚያ ዔያቶና ዋላ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጌሰቲ ጊኣጊ ጫኣቁኔ፤ ዔያታ ዒዞ ዒማና ቲሽኪ ደኣሚ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታሣኔ። 4 ዳውቱ ካኣታዳኣና ሌዓ ዒዞኮ ሃይሣታሚኬ፤ ዋሊ ዑዓ ዒ ካኣታዲ ዴዔ ሌዓ ያይዲታሚኬ። 5 ጌይዓ፡- ኩብርኣኔይዳ ዓኣዎ ዪሁዳይዳ ላንካይ ሌዔና ዘላና፤ ዬሩሳላሚይዳ ዴዒ ዪሁዳና ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮናይዳ ሃይሣታሚ ሃይሣ ሌዔ ካኣታዴኔ።

ዳውቱ ዬሩሳላሚ ያሊ ባሽሣ

6 ካኣተ፡ ዳውቱና ዒዞ ዓሰና ዒያቡሳ ዓሰ ያላኒ ዬሩሳላሚ ዴንዴኔ፤ ዳውቱ ዬኖ ዓጮ ጌሊንዲዋያ ዔያቶም ማሊሣር ዒኣኣ ናንጋ ዓሳ፡- «ፔቲታዎ ኔ ሃይካ ጌላኒ ካታም ኔና ጌልዛዓኬ» ጌዔኔ። 7 ዳውቱ ጋዓንቴ ያዮኔይዳ ዔያታ ማኬ ዋርዲዮ ጌሊ ዓርቁኔ፤ ዬና ካታሚላ፡- «ዳውቱ ካታማ» ጌይንቴኔ። 8 ዬኖ ኬሎ ዳውቱ ፔኤኮ ዓሰም፡- «ዒያቡሳ ዓሰ ያላንዳ ዓሲ ዳውቱኮ ሞርኮ ማዒ፡ ዓኣፖ ባይቁ ዓሰና ዋቦ ዓሰ ያላኒ ዋኣዓ ዓኣዳ ዳዋሣ ካር ዴንደንጎ» ጌዔኔ፤ ዬያይዳፓ ዔቁያና ዓኣፖ ባይቁ ዓሰና ዋቦና ካኣቶ ማኣሪ ጌሉዋጉዲ ላኣጊንቴኔ።

9 ዳውቱ ዋርዲዮ ቤዞ ጌሊ ዓርቁሰካፓ ዬኖ ዴጌ ቤዜሎይዳ ማኣሪ ማከ ዴዔኔ፤ ዒዚ ዬኖ ካታሚሎኮ ሱንዮ፡- «ዳውቱ ካታማ» ጌይ ጌሣኔ፤ ዒዚ ሚሎ ጌይንታ ዔንደይዳፓ ዓርቃዎ ጌሚርኮ ኮይሎ ቢያይዳ ካታም ማከኔ። 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጾኣዛሣ ዒዞና ዋላ ዓኣሣር ዳውቱ ደዲ ደዲ ዓኣዴኔ።

11 ያርሴ ካኣተ፡ ኪራሜ ኪኢታ ዓሲ ዳውቱ ኮይላ ዴኬኔ፤ ዔያቶና ዋላ ሚሣና ማኣሪ ማከ ዓሲ፡ ሹቸና ማከ ዓሲ፡ ዚቢቁያ ዒንጊጋፓ ዒዚ ዴኬኔ። 12 ዳውቱ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዞ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣተ ማሃሣና ፔ ዴርም ጌዒ ዒዞኮ ካኣቱም ዓጮ ዳልጊሽሣ ዔሬኔ።

* 4:4 4:4 ሜሪባዓኣሌ ዬና ሱንዮ ዔብሪ ዓሰ ሙኡጮ ማግኦፓይዳ «ሜፐርሹቴ» ጌይንቴኔ፤ ጋዓንቴ ሃንዳ (1ጾኦሲ ዓሃኬ 9:34፤ 40ይዳ ዛጌ።) ዬያ ዓሣኮ ፐዜ ሱንዮ ሜሪባዓኣሌኬ፤ ዬና ጌይዓ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦ ዛሎ ያልታኔ» ጌይሣኬ፤ ዔብሪ ዓሰ ዬያ ሱንዮ ሸርሹሴ ሜቶ 1ጾኦሲ ዓሃኬ 2:8 ዛጌ። 4:4 4:4 2ሳሙ 9:3። 4:10 4:10 2ሳሙ 1:1-16። 5:5 5:5 2ሳሙ 1:1-16። 5:6 5:6 2ሳሙ 1:1-16።

13 ደውቱ ከብርክት ገደብ ለሰላም ሙካዎ ቤርታ ዲዛኮ ዓላ ለአሎና ገንፃ ማቸንሣረይዳ ቃሲ ሚርጌ ለአላንታ ገንፃሳ ማቸንሣረይዳ ዓኬኔ። 14 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ወደድ ናይና ሾዔኔ፤ 15 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ። 16 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ። 17 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ። 18 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ። 19 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ። 20 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ። 21 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ። 22 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ። 23 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ። 24 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ። 25 ደውቱ ለሚርጌ ዓቲንቁ ናይና ሾዔኔ።

ደውቱ ፕሊስጫሜ ዓሳ ስሎና ባሽሣ (1፻ኦሲ. ዓሃኬ 14:8-17)

17 ደውቱ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳሣ ፕሊስጫሜ ዓሳ ወይዘኔ፤ ይደር ፕሊስጫሜ ዓሳኮ ፖኦሊሳ ደውቱ ዓርቃኒ ጎዲ ዳንዳኔ፤ ደውቱ ይደር ወይዘኮ ወርዲዮ ጌሊ ዳዔኔ፤ 18 ደውቱ ፕሊስጫሜ ዓሳ ሙካዎ ራፓይሜ ደኦይዳ ያሎር ፓቂንቲ ፓቂንቲ ቤሲ ዓርቁኔ። 19 ይካፓ ደውቱ፡- «ፕሊስጫሜ ዓሳ ታ ስሎንዳ? ታና ኔ ዔያቶ ባሽሲሳንዳ?» ጌይ ናንገና ናንገ ጎዳ ያኦይዳ።

ናንገና ናንገ ጎዳ ማሃዎ፡- «ሂዮ፡ ዔያቶ ያሉ! ጎኔና ኔ ዔያቶ ባሽንዳገዳ ታ ማኣዳንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ይደር ደውቱ ባዓልፕራዲሜ ኬዳዎ ፕሊስጫሜ ዓሳ ያሊ ባሽ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ታ ሞርካ ሳዞ ዲጲጉዲ ዳርዚ ጌሌኔ» ጌዔኔ፤ ይደር ቤዜሎኮ ሱንፃ፡- «ባዓልፕራዲሜ» (ሞርኮ ደውሲ ዳርዚ ጌሎና ካር) ጌይንቲኔ። 21 ደውቱ ፕሊስጫሜ ዓሳ ባሽንቲ ጳሽካዎ ፔኤኮ ካኣሽኮ ያኦዞ ኬኤሪ ዳንዳኔ፤ ደውቱና ዲዛ ዓሳና ይደር ዳዔኔ።

22 ይካፓ ሃሣ ፕሊስጫሜ ዓሳ ራፓይሜ ማዒ ሙከሊ ያሎር ፓቂንቲ ፓቂንቲ ቤሲ ዓርቁኔ። 23 ይደር ሃሣ ደውቱ ናንገና ናንገ ጎዳ ያኦይዳ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማሃዎ፡- «ሃሣ ኔ ዓላ ዛሎና ኬሰኪ ዔያቶ ያሊ፣ ጋዓንቲ ሱንጌ ዔያቶኮ ገንፃ ዓላ ሻኣሶኮ ሆቶና ሙከሊ ዔያቶ ያሊኒ ገኢኔ። 24 ይደር ሻኣሶ 0-ፃ ያልዚ ዓሲ ካኣኒ ኔ ወይዘኔ ወደና ታኣኒ ፕሊስጫሜ ዓሳኮ ያሎ ዓሳ ያሊኒ ሙከሊ ማዒሣ ዔሪ 0-ኬና ዔያቶ ያሉ» ጌዔኔ። 25 ደውቱ ደውቱ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲዛ ዳይሣ ጎይዎ ማዳኔ፤ ፕሊስጫሜ ዓሳዎ ጌባዮኤፓ ዳንዳ ኬዜሪ ሃላንዳኣና ደውሲ ደውሲ ወደኔ።

6

ደውቱ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዩሩሳላሜ ማሂ ዔኪ ሙከሣ

(1፻ኦሲ. ዓሃኬ 13:1-14፤ 15:25—16:6፤43)

1 ደውቱ ላሚ ሃሣ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያይዳፓ ሃይሣታሚ ሺያ ፖኦሊሲ ደኦሪ ቡኩሴኔ፤ 2 ደውቱንታ ዲዛና ዋላ ዓላ ዓሳንታ ካኣቲሞ ያይቶ ማሂ ኪሩቤኤሎይዳ ዳዔ፡ ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳ ሱንፃና ዔኤሊንታ፡ ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዔኪ ሙከሣ ዪሁዳይዳ ዓላ ቤዓላ ዳንዳኔ። 3 ዔያታ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ጌሚርይዳ ዓላ፡ ዓቢናዳኣቤ ማኣራፓ ኬሲ ዔኪ ዓኪ ሳርጌላ ያይታይዳ ጌሃዎ 0-ዛና ዓሂዮ ጌይንታ ዓቢናዳኣቤ ናይሰኬንሣና ይደር ሳርጌሎኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ 4 ዓሂዮ ደውቱ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖኮ ቤርታ ቤርታ ዳንዳኔ። 5 ደውቱና ዲሰራዔኤሌ ዓሳና ጋዓንቲ ጎኦላንታ ፔቲ ሻሽ ጎኦላኣ ዋርቁ ዋርቁ፡ ካራቤያ ባዒ ባዒ፡ 0-ኡቲሎንታ ሂቸንታ ያልሲ ያልሲ ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቸ ዓይናዲሣና ጉቤ ዲኔፓ ዓገፂ ዓገፂ ኮርጋኔ።

6 ዔያታ ናኮኔ ጌይንታ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዳሰኬኖ ሄላዛ ሳርጌሎ ጎቻ ጌማታ ዲቁንቲ ዲቃቲሞ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ደዓኒ ዎኦቲሣር 0-ዛ ኩቻ ዓርቁኔ፤ 7 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ያኣዛሣ ኔገያ ኔጉሞ ዳጋዲ 0-ዛ ወዳኔ፤ 0-ዛ ዲጊጩሞ ጫርቁ ዓርቁሣር ዲኣካ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ኮይላ ሃይቁኔ። 8 ይማፓ ዓርቃዎ ይና ቤዜላ «ፔሬፀ 0-ዛ» (0-ዛሞ ዓሳና ማቶ) ጌይንቲ ናንጋኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳጋዲ 0-ዛ ወዳሣር ደውቱ ሚርጌና ያይኔ።

9 ደውቱ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲጊጩሣር፡- «ያዲ ማዓቲ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ወዲ ታ ዔኪ ዳንዳንዳይ?» ጌዔኔ። 10 ይደር ዲዛ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዩሩሳላሜ ዔኪ ዓኣዲዎ ሃሺ ገንሣ ዔኪ ማሃዎ ጋኣቲ ካታሞይዳ ናንገ፡ ያቤድዔዳኦሚ ጌይንታ ዓሲሰኬያ ማኣሪ ጌልዜኔ፤ 11 ይካፓ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዲኣካ ሃይሣ ዓገኒ ዳዔኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዲማና ያቤድዔዳኦሚንታ ማኣር ዓሳዎ ዓንጃኔ።

12 ያኦሲኮ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዛሎና ያቤድዔዳኦሚ ማኣርንታ ዓላ ባኮሞ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓንጃሣ ካኣቲ፡ ደውቱ ወይዘኔ፤ ይደር ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዳኤፒ ዎዛና ዩሩሳላሜ ዔኪ ሙከሣ ያቤድዔዳኦሚ ማኣራፓ ዳንዳ ዔኬኔ። 13 ደውቱ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ኬዳ ዓሳ ላሆ ታኣኪሣ ታኣካማና ታኣካማና ዔቁሲ ፔቲ ዎፓናና ፔቲ ማሊ ሰቦሪና ናንገና ናንገ ጎዳሞ ዲንጎ ዲንገሣ ማሂ ሹኪ ዲዛ ሺኣሻኔ። 14 ደውቱ ሻኣዞ ፓቲሎና ዲደና ዓፒላ ኬርና ማራዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቸ ጉቤ ዲናፓ ዓገፂ ዓገፂ ኮርጋኔ፤ 15 ይደር ደውቱንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳንታ ዲላሽ ዲላሽ ዛይደ ዋርቁ ዋርቁ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዩሩሳላሜ ዔኪ ዳንዳኔ።

16 ዔያታ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዔኪ ካታሞ ጌላኣና ሳኣዲኖኦኮ ናኣ ማልኮኣላ ካኣቲ፡ ደውቱ ባይዲ ባይዲ ኮርጋሣ ኬኤዎኮ ፑልቶና ዳንቃዎ ፔ ዲናና ዲዛ ቦሃኔ፤ 17 ዔያታ ጫኣቁሞ ሳኣዲኖ ዔኪ ሙከሣ ደውቱ ገኢጊሽ ሳርጌሎና ማኣር ጋራ ጌሃኒ ማላንቲ ቤዛ ጌሃኔ፤ ይካፓ ደውቱ ሚቸ ዲንጎ ዲንገሣና ፔቲሞና ዲንጎ ዲንገሣ ናንገና ናንገ ጎዳሞ ሺኣሻኔ። 18 ደውቱ ይደር ዲንጎ ባኮ ሺኣሻሽካፓ ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳሣ ሱንፃና ዳር ዓንጃኔ፤ 19 ይደር ዳኦሰካፓ ቢያሣሞ ሙኡዚ ዲንጌኔ፤ ዲሰራዔኤሌይዳ ዓላ ፔቲ ፔቲ ዓቲንቆና ለአሎናሞ ካሣንታ ፔቲ ፔቲ ዓሽኪ ቲቁሣ ሚቸናንታ ፔቲ ፔቲ ወይኔ ቃንጫልቁ ማልዛና ዲንጌኔ፤ ይካፓ ቢያሣ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳኔ።

20 ደውቱ ዲማና ማኣር ዓሳ፡- «ዲንሣ ዎዚ ዓኣይ?» ጌይ ያኦይኒ ጋር ጌላዛ ሳኣዲኖ ናኣ፡ ማልኮኣላ ዲዛ ጎይሣ ዔኪ ኬሰካዎ፡- «ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ሃኖ ቦቦንቸንቲባኣዓ! ኔ ደንዘኮ ማደ ማዳ ለአሎ ቤርታ ዣኣኦ ዓሲጉዲ 0-ሣ ካሎ ኮኣሚዎ ዎዎቲዎዳዎ?» ጌዔኔ።

21 ደውቱ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ዓገፂ ኮርጌሣ ዲዛ ዳር ዲሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ታና ማሃኒ ኔ ዳደንታ ዲዛኮ ማኣር ዓሳንታ ዛሎ ታና ደኣሬ ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቸሞኬ፤ ሃሣ ማዒቲያ ዲዛ ቦንቸሞ ባይዲ ኮርጊዎ ታ ሃሻዓኬ፤ 22 ይደር ደፓ 0-ሣ ዓኣዳ ታና ታ ሂርኪዲ ለኣፒሳንዳኔ፤ ኔኤሞ ማላ ጎይዎ ታ ቦሂንቲ ዓሲ ማዒቲያ ዳይቶ ቤርታ ኔና ኔ ለኣፒሴኔ፤ ኔ ጋዓ ለአሎ ቤርታ ሚርጌና ታ ቦንቸንቲያ ማዓንዳኔ!» ጌዔኔ።

6:2 6:2 ኬሲ. ማገ 25:22። 6:3 6:3 1ሳሙ. 7:1-2። 6:11 6:11 1፻ኦሲ. ዓሃኬ 26:4-5። 6:20 6:20 1፻ኦሲ. ዓሃኬ 16:43።

23 ዬያ ዒዛ ጌዔሢር ሳኦጎሌኮ ናኦ፣ ማልኮላ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኦና ናይ ሾውዋዎ ዘኦኮ ማይ ዓቴኔ።

7

ናኦታኔ ደውቴም ከኤዜ ባኮ
(1ፆኦሲ. ዓሃኬ 17:1-15)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሞርኮ ቢያይዳጋ ካፔሢር ካኦቴ፣ ደውቴ ፔኤኮ ካኦቴም ማኦርይዳ ጊኢጊ ናንጋ። 2 ዩካፓ ዒዚ ናኦታኔ ኮይላ፡- «ዋይዜ፣ ታኦኒ ዚቢቆና ማዠና ማኦርይዳ ናንጋ፤ ጾኦሲኮ ጫኦቁም ሳኦጎና ጋዓንቴ ዓፒሎና ማዠና ማኦርይዳ ናንጋንቴም!» ጌዔ።

3 ዬያር ናኦታኔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዋላ ዓኦሢር ኔ ማሌ ባኮ ቢያ ማማዳ» ጌዔ። 4 ጋዓንቴ ዬና ዋንቴሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናኦታኔም ሂዚ ጌይ ከኤዜ፡- 5 «ታ ዓይላሢ፣ ደውቴ ኮይላ ዴንዲ ታ ዒዛም ጋዓ ባኮ ከኤዜ፤ ታ ናንጋንዳ ጌኤኸ ማኦር ማዠናዳሢ ኔናቴዋሴ፤ 6 ዒሰራዔኤሌ ዴር ጊብፄ ዓጮ ዓይላታፓ ከሲ ታኦኒ ዓውሰሰካፓ ሃና ሄላንዳኦና ዓፒላና ማዠና ማኦርይዳ ማዒ ዴማ ዴማ ቤዘ ዴንዲ ዴንዲ ታ ናንጌ፤ ማኦሪዳ ታ ናንጊባኦሴ፤ 7 ዒሰራዔኤሌ ዴርና ታ ሃንቴ ዋደና ቢያ ታኦኒ ዶኦሪ ጌሄ ሱኦጎይዳፓ ጾኦኒያ ዚቢቆና ማኦሪ ታኦጎም ማዠናዳፓ ዳይሢባኦሴ»

8 «ዬያር ታ ዓይላሢ፣ ደውቴም ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ ጌይ ከኤዜ፤ ታ ኔና ማሪይ ሃንቃንቴ ዔኪ ታ ዴር፣ ዒሰራዔኤሌኮ ሱኦጎ ማሃኔ፤ 9 ኔ ዴንዳ ቤዘ ቢያይዳ ኔኤና ዋላ ታ ማዔኔ፤ ኔ ቤርታፓ ኔኤኮ ሞርኮ ታ ያሊ ኔና ባሺሴ፤ ሃሣ ሃጊያ ሳይይዳ ዔርቴ ዴኤፖ ዴኤፖ ሱኦጎፓ ዔርቴ ዓሲ ታ ኔና ማሃንዳ፤ 10 ታኦኒ ዴር፣ ዒሰራዔኤሌም ፔቴ ቤሲ ታ ዶኦሪ ዒኦካ ዔይታ ናንጋንዳፓ ዳይ ጌሃኔ፤ ዒኦካ ዔይታ ናንጋኦና ዔይቶ ሄርቁ ዋይሣንዳ ዓሲ ባኦሴ፤ 11 ታ ዴር ዒሰራዔኤሌም ሱኦጎ ታ ዶኦሪሰካፓ ዓርቃ ማዳ ጎይፆ ሃይፓ ሱካ ጾኦኒያ ዬያይዳዓከ፤ ኔና ኔ ሞርኮፓ ቢያ ታ ካፓንዳ። ዬያፓ ደሢ ሃሣ ኔ ማኦሪፓ ኔ ካኦቴም ዳካላንዳ ናይ ታ ዒንጋንዳኔ ጌይ ከኤዜ፤ 12 ኔ ናንጊ ሃይቃፆ ኔ ዓደንሢ ዴኤፖ ቤዘ ዴኤታኦና ኔ ሾዔ ናይ ኔ ቤዘ ታ ከሳንዳ፤ ዒዛኮ ካኦቴም ታ ዶዳሻንዳ። 13 ታኦኒ ጌኤኸ ማኦር ማዠናዳሢ ዒዛከ፤ ዒዛኮ ካኦቴም ናንጊና ናንጋያ ታ ማሃንዳ። 14 ታ ዒዛኮ ዓደ ማዓንዳ፤ ዒ ታኦኒ ናኦኪ ማዓንዳ፤ ዒ ዔኪሲ ዳቢንቴ ማዳቴያ ዓዳ ናይ ጳርቃሢ ጎይፆ ታ ጳርቃንዳ፤ 15 ዒዛ ቤዘ ኔ ካኦታዳንዳፓ ዳይ ታኦኒ ሺኢሹ፣ ሳኦጎሌ ታ ማዳ ጎይፆ ናንጊና ናንጋ ናሹም ታ ዒዛይዳፓ ሺኢሻዓከ። 16 ኔ ማኦርና ኔኤኮ ካኦቴም ታ ቤርታ ዶዳ ዴዳንዳ፤ ኔ ካኦቴም ናንጊና ናንጋያ ማዓንዳ።»

17 ዬያ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ቢያ ናኦታኔ ደውቴም ከኤዜ።

ደውቴ ጾኦሲ ጋላቴ ሺኢቁ ሺኢጲፆ
(1ፆኦሲ. ዓሃኬ 17:16-27)

18 ዩካፓ ካኦቴ፣ ደውቴ ዓፒሎና ማዠና፣ ጾኦሲ ዴርና ካኦጎ ማኦር ዴንዲ ጌላፆ ዴዒ ሂዚ ጌይ ሺኢቁ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጾኦካሢ! ሃይማ ሄላኒ ኔ ታና ካፓንዳፓ ዳይ ጎዳ ጎዳ ጎዳ፤ ማኦር ዓሳኦ ታኦኒ ዓይጎ ዓሲዳይ? 19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጾኦካሢ! ኔ ቤርቶይዳ ያዲ ላኦፓ ማዒ ዓኦንቴ ሃሣ ኔኤኒ ባሺ

ባኦኪ ማዳ ማዳ ዓኦኔ፤ ኔ ዓይላሢ ናኦቶም ሃጊ ሙካንዳ ዋደይዳ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ባኦኪ ኔ ከኤዜ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጾኦካሢ! ዓሲ ቢያም ኔ ማዳ ጎይፆ ያዲዳ? 20 ማይ ታ ማሌ ዓይጎ ጋዓንዳይ? ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጾኦካሢ! ኔኤኒ ታና ኔኤኮ ዓይላሢ ዔራ። 21 ዬያ ዴኤፖ ባኮ ኔ ጌዔ ጎይፆ፣ ሃሣ ኔ ሸና ጌዔ ጎይፆ ኔ ማዳሢ ኔ ዓይላሢ ዔራንዳፓ ዴከ። 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጾኦካሢ! ኔኤኒ ዴኤፒከ፤ ኔጉዴያ ጾኦኒያ ባኦሴ፤ ኔ ዋይዜ ጎይፆና ኔ ጊዳፓዓቴም ማሌ ጾኦሲ ባኦሴ። 23 ዒዚ ፔ ዴሬ ማዓንዳፓ ዳውሳ፤ ዒዛ ሱንፆ ዔይታ ዔርቴያ ማሃንዳፓ ዴ፣ ዒዛ ዋልቆና ማዳንታ ባኦኪና ዓኪ ባኦኪያ ማዳ፤ ዔይቶኮ ቤርታፓ ሃንጎ ዴርንታ ዬያቶኮ ጾኦከንታ ባይዛኒ ጾኦሲ ጊብፄ ዓጮ ዓይላታፓ ዳውሴ ዒሰራዔኤሌ ዴርፓ ዳይ ጎዳ ሳይይዳ ዓኦይ? 24 ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ናንጊና ኔ ዴሬ ኔ ማሃኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ! ኔኤኒ ዔይቶኮ ጾኦካሢ ማዔ።

25 «ዓካሪ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጾኦካሢ! ታኦና ታ ዜርቆናም ኔ ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ቢያ ናንጊና ማዳ ከንሣ፤ ናንጊና ኔኤኮ ሱንፆ ዴኤፒ ማዓንዳፓ ዴ ኔ ጌዔ ባኮ ከንሣ፤ 26 ሱንፆ ኔኤኮ ዴኤፒ ማዓንዳ፤ ዓሲ ቢያ፡- «ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጾኦሲከ!» ጋዓንዳ። ደውቴኮ ካኦቴም ኔኤኒ ዶዳሺ ዴይሣንዳ። 27 ዒሰራዔኤሌ ጾኦካሢ! ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ! ታና ኔ ዓይላሢም ኔኤኒ ዬያ ቢያ ፔጋሲ ዳዌሢ፤ ሃሣ ታኦኒ ዜርቆና ካኦታሳኒ ከኤዜሢር ሃያ ሺኢጲፆ ጫርቁታ ኔና ሺኢቃ።

28 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጾኦካሢ! ኔኤኒ ጾኦሲከ፤ ኔ ጋዓ ባካ ጉሙርሳያከ፤ ሃሣ ኔኤኒ ሃያ ኮኸ ባኮ ማዳ ኔ ዓይላሢም ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዒንጌ። 29 ኔ ቤርቶይዳ ቢያ ዋዳ ናንጋያ ማዓንዳፓ ዴ ኔ ዓይላሢ ማኦር ሃዳራ ዓንጃ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጾኦካሢ! ኔ ዓንጃ ዓንጃያና ኔ ዓይላሢ ማኦር ናንጊና ዓንጃንቴያ ማፆም።»

8

ደውቴ ጾኦና ባሺ ባሺፆ
(1ፆኦሲ. ዓሃኬ 18:1-17)

1 ዩካፓ ደውቴ ፒሊሰፄኤ ማዒ ዓሰ ያሊ ባሻፆ ዓሰ ፔ ዴማ ማሃኔ፤ ዒማና ዒዚ ሳፆ ዔይቶኮ ጌሊ ዓርቁ ዔከ።

2 ሄሊሳፆ ሃሣ ሞዓኦኮ ዓሰ ያሊ ባሺ፤ ዒዚ ዓርቁ ዔከ ቴከ ዓሰ ሳዓ ላይሣፆ ሃይሣ ዓሲዳፓ ላምፆ ዓሲ ዔከ ዔከ ሃይቃንዳፓ ደጊ ዋዳሻ፤ ዬያር ሞዓኦኮ ዓሳ ዒዛም ዋርቃያ ማዒ ጊኢራ።

3 ጊንሣ ሃሣ ዒዚ ሰኦሪያ ዓጮ ዴማ ዓኦ፣ ጾኦካ ዓጮኮ ካኦቴ ሬሆቤ ናኦኪ ሃዳድዔኤሬ ያሊ ባሺ፤ ሃዳድዔኤሬ ጾኦና ባሺንቴሢ ከዶ ዘሎ ዔፕራፂሴ ዋርኮ ዓኦ ዒዛ ዓጮ ማሃ ዔከ ካኦኢቃ። 4 ደውቴ ሃዳድዔኤሬኮ ፔቴ ሺያና ላንካይ ጻኤታ ፓራሢና ያላ ዓሲ፤ ላማታሚ ሺያ ቶከና ሃንቴ ያላ ዓሲ ዴዒ ዔከ። ሳርጌሎ ያይቶ ጎቻንዳ ፔቴ ጻኤታ ፓር ዓይሳፆ ሃንጎዋቶኮ ጉቤ ቃዎ ቴቁ ቴቁ ማኦሳንሣ።

5 ዒማና ዴማሰቆይ ናንጋ፣ ሰኦሪያ ዓሳ ካኦቴ ሃዳድዔኤሬ ማኦኦኒ ፖኦሊሴ ዳካዛ ደውቴ ዬያቶ ያሊ ላማታሚ ላምፆ ሺያ ዓሲ ዋዳ። 6 ዩካፓ ዔይቶ ዓጮ ጋርይዳ ፖኦሊሳ ዴንኪ ዴንኪ ዴዓንዳ ቤሲ ኮሽ፤ ዬያር ሰኦሪያ ዓሳ ዒዛ ዴማ ዋርቁ ዒዛም ጊኢራ፤ ናንጊና

ናገረ ጎዳ ዳውቴ ዴንዳ ቤዛ ቢያይዳ ያሎና ባሻገዳጉዲ ማህኔ። 7 ዳውቴ ሃዳድዔዜሬኮ ያሎ ዓሰ ዓይሣ ዓሳ ዓርቁ ዓአ ዋርቆና ኮሸና ገቲዋ ዲዒ ዔኪ ዩሩሳላሚ ዴንዳ፤ 8 ዩያጉዲ ሃሣ ሃዳድዔዜሬ ዋይሣ፣ ቤፃሃና ቤርታዩ ገይነታ ካታዋንሣ፣ ዲቢ ሞኦና ዓንገ ዔኬኔ።

9 ሃዳድዔዜሬኮ ፖኦሊሶ ጉቤ ያሎና ዳውቴ ባሽሣ ሃማቲ ካኣቲ፣ ቶዒ ዋይዜኔ። 10 ሃዳድዔዜሬ ያሎና ባሽገቲሣረ ዒ ዋዛዴያታሣ ዔርዛንዳጉዲ፤ ሃሣ «ዋዚ ዓአይ?» ገይ ያኦጫንዳጉዲ ዒዛኮ ናአዚ ዮራሜ ዳውቴ ኮይላ ዒ ዳኬኔ፤ ዩያኮ ቤርታ ቶዒ ጎሥሣ ሃዳድዔዜሬና ዋሊ ያላያኬ፤ ዮራሜ ዒማና ዋርቁንታ ቢራ ዓንገነታ ሃሣ ሞኦና ዓንገና ኮሸና ዲማ ዲማ ባአዚ ዒንገኒ ዳውቴም ዔኪ ሙኬኔ። 11-12 ካኣቲ ዳውቴ ያሎና ባሽ ዔዳኦሚ፣ ሞዓኦቤ፣ ዓሞኦ፤ ዩያጉዲ ፒሊሰጻኤሚንታ ዓማሊቁንታ ዲዒ ዔኬ ቢር ዓንገና ዋርቆና ሃዳድዔዜሬ፣ ዒ ዔኬ፣ ዲዒንቲ ባኮ ናንገና ናገረ ጎዳም ዲማሲ ዒንገኔ።

13 ሶኦጌ ደኦቶ ገይነታ ቤዛ ታጶ ሳሊ ሺያ ዔዳኦሚ ዓሲ ዳውቴ ዋዲ ማዓዖ ቤርታኦሰካ፣ ባሽ ዔርቲ ዴኤፒ ዓሲ ማዔኔ፤ 14 ዩካ፣ ዳውቴ ፖኦሊሶ ዲንኪ ዴዓንዳ ዲቢ ቤሲ ዔዳኦሚ ዩዳ ኮሸኔ፤ ዒኦካ ናገረ ዴራ ዒዛ ዴማ ማዒ ዒዛም ገኢሬኔ፤ ዳውቴ ዴንዳ ቤዛይዳ ቢያ ያሎና ባሻገዳጉዲ ናንገና ናገረ ጎዳ ዒዛ ማኦዴ።

15 ዩያይዲ ዳውቴ ዒሰራዔኤል ዓጮ ቢያይዳ ካኣቲ ማዓዖ ፒዜ ዋጌ ዋገነታንዳጉዲ ቢያ ኬሊ ካራ ኮዓኔ፤ 16 ዒማና ጻሩያ ናአዚ፣ ዒዮዓቤ ፖኦሊሶ ሱኦጋሣ ማዓዛ ዓሂሉዳ ናአዚ ዒዮሳገጸ ካኣቲ ሃሊሲ ቢታንቶ ዓአ ዓሲኬ፤ 17 ዓሂፀቤ ናአዚ፣ ሳዴቁና ዓቢያታራ ናአዚ፣ ዓቢሚሌኬና ቁኤሶኬ፤ ሰራያ ጎሥሣ ካኣቲ ማኦራ ያኦ፣ ባአዚ ያኦ፣ 18 ዮዳሂ ናአዚ፣ ቤናያ ዳውቴ ካፓ ፖኦሊሶ ዓይሣያኬ፤ ዳውቴኮ ናኦታ ዒማና ቁኤሴ ማዒ ማዳኔ።

9

ዳውቴና ማሪባዓኦሊ ጎሥሣ

1 ፔቲ ኬሊ ዳውቴ፡- «ሳኦኦሊ ማኦር ዓሰ፣ ሃይቁዋዖ ዓቲ ዓሲ ዓኣቲ ዮናታኦኔር ገይ ታኦኒ ኮሺ ባአዚ ማዳንዳኔ» ገይ ያኦጫኔ።

2 ዒማና ሳኦኦሊ ማኦር ዓሰ፣ ጸባ ገይነታ ፔቲ ማዳ ማዳሰኬይ ዒኦካ ዓኣንቲ ዒዚ ዳውቴ ኮይላ ዴንዳጎዳጉዲ ዓሳ ዒዛም ኬኤዜኔ፤ ዒ ዳውቴ ኮራ ሙካዛ ዳውቴ፡- «ኔኤኒ ጸባዳ?» ገይ ያኦጫኔ።

ጸባ ማሃዖ፡- «ሂዮ፣ ጎዳሂዮ! ታና ኔ ዓይላሣዎይ!» ገዔኔ።

3 ካኣቲ ዒዛ ኮራ፡- «ናንገና ናገረ ጎዳ ናሸካ፣ ኮሺ ባአዚ ታኦኒ ማዳንዳጉዲ ሳኦኦሊ ማኦራ፣ ሃይቁዋዖ ዓቲ ዓሲ ዓኣ?» ገይ ያኦጫኔ።

ጸባ ማሃዖ፡- «ዮናታኦኔኮ ዓቲንቆ ናኦቶ፣ ፔቲ ዓቲንቆ ሃሣ ሃላኒ ሸምፔና ዓኦኔ፤ ዒዚ ቶኪ ዋሶኬ» ገዔኔ።

4 ካኣቲ፡- «ሃሣ ዒ ዓንካዳይ?» ገይ ያኦጫኔ።

ጸባ ዒማና፡- «ሎዴባሬይዳ ዓሚዔኤል ናአዚ ማኪሬ ማኦራ ዓኦኔ» ገዔኔ። 5 ዩያር ካኣቲ ዳውቴ ሎዴባሬይዳ ዓኦ ዓሚዔኤል ናአዚ፣ ማኪሬ ማኦራ፣ ማሪባዓኦሊ ዔኪ ዩይሴኔ።

6 ሳኦኦሊ ናአዚ ናዖ ማዔሣ፣ ዮናታኦኔ ናአዚ ማሪባዓኦሊ ሙካዖ ዳውቴኮ ቤርታ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤላሣ ዔኤሊ ቦንቻያ ማዔሣ ዔርዜኔ።

ዳውቴ ዒዛ፡- «ማሪባዓኦሊ!» ገይ ዔኤሊኔ። ማሪባዓኦሊ፡- «ዮ፣ ጎዳሂዮ! ታኦኒ ኔ ዓይላሣዎይ!» ገዔኔ።

7 ዳውቴ ዒዛም፡- «ዒገጫ፣ ኔ ዓዳ፣ ዮናታኦኔር ገይ ታኦኒ ኮሺ ባአዚ ኔኤም ማዳንዳኔ፤ ኔ ማዖ ሳኦኦሊ ማዔ ሳኦኦሊ ቢያ ታ ኔኤም ማሂ ዒንገንዳኔ፤ ቢያ ዋዳ ኔ ታኦና ዋላ ዴዒ ሙዓንዳኔ» ገዔኔ።

8 ዩካ፣ ማሪባዓኦሊ ቦንቾ ዔኤላሣ ዔኤላዖ፡- «ጎዳሂዮ፣ ታኦኒ ሃይቁ ካኒ፣ ባሻገቱ ዋሰ፤ ዓካሪ ኔ ታኦም ሃያ ኮይሱዋ ኮዮ ማዳ ዓይጋ ማዳዖ?» ገዔኔ።

9 ዳውቴ ሳኦኦሊ ዓይላሣ፣ ጸባ ዔኤላዖ፡- «ሳኦኦሊና ዒዛኮ ማኦር ዓሰር ማዔ ዓይጎ ባአዚያ ኔ ጎዳኮ ናአዚ ናይ ማዔ፣ ማሪባዓኦሊም ታ ዒንገኔ፤ 10 ዩያር ኔናገታ ኔኤኮ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ኔኤኮ ዓይሎንታ ኔ ጎዳሂ፣ ሳኦኦሊ ማኦር ዓሰም ጎዮ ጎሸኪ ዔያታ ሙዓንዳጉዲ ሃኦኮ ኮናይዳ ዓርሡዋቲ፤ ኔ ጎዳኮ ናአዚ ናዖ ማዔ፣ ማሪባዓኦሊ ጋዓንቲ ቢያ ዋዳ ታኦም ዒንጎ ካሃ ታኦና ዋላ ሙዓንዳኔ» ገዔኔ፤ ጸባኮ ዒማና ታጶ ደንጎ ዓቲንቆ ናይና ለማታሚ ዓይሊና ዓኦኔ።

11 ጸባ፡- «ካኣቲዮ! ታ ኔ ዓይላሣ ኔ ዓይሣ ባኮ ቢያ ማዳንዳኔ» ገዔኔ።

ዩያይዲ ማሪባዓኦሊ ካኣቲ ናኦቶ፣ ፔቲያጉዲ ማዒ ካኣቲና ዋላ ዒንገነቲ ሙዖ ሙዓኔ። 12 ማሪባዓኦሊኮ ማካ ገይነታ ዴጌ ናይ ዓኦኔ፤ ዩማ፣ ዓርቃዖ ጸባኮ ማኦር ዓሳ ጉቤ ማፒሶሽቲም ዓይሊ ማዔኔ፤ 13 ዩያር ለምዖ ቶካ ዋሶ ማዔ፣ ማሪባዓኦሊ ካኣቲና ዋላ ሙይ ሙይ ዩሩሳላሚ ዳናገኔ።

10

ዳውቴ ዓሞኦኔ ዓሰንታ ሶኦሪያ ዓሰዋ ያሊ ባሽሣ (1ያኦሲ ዓሃኬ 19:1-19)

1 ዩካ፣ ዓሞኦኔ ካኣቲ፣ ናዖሴ ሃይቁም ዒዛኮ ናአዚ ሃኦኔ ዒዛ ቤዛ ካኣታዴኔ፤ 2 ዒማና ካኣቲ ዳውቴ፡- «ዒዛኮ ዓዴ፣ ናዖሴ ታኦም ማዴ ጎይዖ ታኦኒ ዒዛም ጉሙርቁንታ ላጌ ማዒ ኮሺ ባአዚ ማዴ ማሃንዳኔ» ገዔኔ። ዩያር ዒዛኮ ዓዴ ሃይቁሣር ያያ ማዔሣ ኬኤዛንዳጉዲ ኪኢታ ዓሲ ዳውቴ ዳኬኔ።

ኪኢቶ ዓሰንሣ ዓሞኦኔ ዓጮ ሙካዛ፣ 3 ዓሞኦኔ ዓሰኮ ሱኦጋ ካኣቲ ኮይላ፡- «ዳውቴ ሃያ ዓሰ ኔ ኮይላ ዳኬሣ ጎኔ ኔ ዓዴ ሃይቁሣር ቦንቾ ያያ ማዔሣ ዔርዛኒኬ ገይ ኔኤኒ ማላ? ያዳቱዋሴ! ዒዚ ሃንሣ ኪኢቶ ዓሰንሣ ዳኬሣ ካታዎ ያላኒ ቤርታዲ ሙርም ገይኬ!» ገዔኔ።

4 ዩያር ሃኦኔ ዳውቴኮ ኪኢቶ ዓሰንሣ ዓርቁ ቡኤጮኮ ፔቲ ዛሎ ማኤዴኔ፤ ሃሣ ዔያታ ማኦዔ ማኦሣሣ ኬርኖ ሃሊሲ ቲቁ ዳውሲ ዳኬኔ፤ 5 ያዳ ማዔሣር ዩንሣ ዓሰንሣ ማኦሪ ማዒ ሙካኒ ዒገጫኔ፤ ጋዓንቲ ዳውቴ ዩያ ባኮ ዋይዛ ኪኢታ ዓሲ ዳኪ ዔያቶኮ ቡኤጮ ኬሰካንዳያ ሃላንዳኦና ማዒ ሙኩዋዖ ዓያርኮይዳ ዴዓንዳጉዲ ኬኤዜኔ።

6 ዒማና ዓሞኦኔ ዓሳ ፔ ኮቻ ዳውቴና ዋላ ሞርኬ ዔያታ ማዔሣ ዔሬኔ፤ ዩያር ቶኪና ሃንቲ ያላንዳ ፖኦሊሴ ቤትሆቤና ያባና፣ ለማታሚ ሺያ ሶኦሪያ ዓሰ፤ ሃሣ ገንሣ ያቤ፣ ታጶ ለምዖ ሺያ ዓሰ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ካኣቲ፣ ማዕካ

ኩኩኒ ጋዓንቴ ዔያቶ ዳውሲ ካታሞ ጌላ ካሮና ማሂ ገንሣ ዳኬኔ። 24 ዩካፓ ዔያታ ከኤሎ ዲያ ዑፃ ዔቁ ሂኢኸና ኑና ዲኬኔ፤ ካኣቲዮ! ኔኤኮ ፖኦሊሶፓ ዳካ ዳካ ዓሲ ዒኣካ ሃይቄኔ፤ ኔ ዓይላሂ ሪሪዮ ሃይቄኔ» ጌዔኔ።

25 ዳውቴ ዒማና ከኢቶ ዓሂሞ፡- «የልዚዳ ያኣኒ ሃይቃንዳቴያ ቤርታዲ ዔርቱዋኣሂር ሳጊጪፖ፣ ዶዴ!። ጌይ ዒዮዓቤም ከኤኤ፤ ዒዚ ያዩዋጉዲ፤ ጋዓንቴ ዶዲ ዒዚ ያሊ ካታሜሎ ዓርቃንዳጉዲ ላቲ ዒዛም ከኤኤ» ጌይ ዓይሂ ዳኬኔ።

26 ሪሪዮ ማቻ፡ ቤርሳቤሃ ዒዛኮ ዓኒ ዎደናሂ ዎይዛዎ ዩኤከ ያዩኔ፤ 27 ሲያ ጋፔሰካፓ ዳውቴ ዓሲ ዳኪ ፔኤኮ ካኣቱም ማኣሪ ዒዛ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዒዛ ዒዛኮ ማቻ ማዒ፡ ዓቲንቁ ናይያ ዒዛም ሾዔኔ፤ ጋዓንቴ ዳውቴ ማዳ ባካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ።

12

ናኣታኔ ዳውቴ ጎሪሂ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛሂ፡ ናኣታኔ ዳውቴ ከይላ ዳኬኔ፤ ናኣታኔ ዒማና ዳውቴ ከይላ ሙካዮ፡- «ፔቴ ካታሜይዳ ናንጋ ላምዎ ዓሲሰከንሂሂ ዓኣኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴሂ ሪርጎቹ፡ ባጋሂ ማንቆኬ፤ 2 ሪርጎጮ ዓሂኮ ሚርጌ ባይና ማራይና ዓኣኔ፤ 3 ማንቆ ዓሂኮ ጋዓንቴ ዒዚ ሻንቁ ዔኬ፡ ፔቴ ዑዙ ማራይሰከማ ዓኣኔ፤ ዩያር ዒዚ ዒማ ኮሺ ዛጊ ጋራ ፔኤኮ ናኣቶና ዎላ ዲቻኔ፤ ዒዚ ሙዓ ሙዎ ሙኡዚ፡ ዑሸካ ባኮዎ ዑሻኔ፤ ዒዚ ላሃዎ ፔ ዳማ ዓርቁ ላሃኔ፤ ዩማ ማራዎማ ዒዛኮ ዓዳ ናዮጉዲኬ፤ 4 ፔቴ ከሊ ሪርጎጫሂ ማኣሪ ሾኦቹ ሙካዛ፡ ዩይ ዓሂ ዩያ ሾኦጫሂም ፔኤኮ ቆልዎይዳፓ ፔቴ ሹካኒ ከይባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ዩያ ማንቆ ዓሂኮ ማራዎማ ዔኪ ሾኦጫሂ ሾኦቹንሂ» ጌዒ ኮኣከንሂ ሃይሴ ከኤኤኔ።

5 ዳውቴ ዒማና ዩይ ሪርጎጫሂ ማዳኔ ጋዓ ሃይሶና ሚርጌና ዳጋዲ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ዩያይዳ ዓሂ ዎዎዲንታንዳያ ኮይሳኔ! 6 ዩያይዲ ሚጪንቱዎ ማዳ ዓሂሂ ዩማ ፔቴ ማራዎማ ዛሎ ያይዶ ማራይ ጪጋንዳያ ኮይሳኔ!» ጌዔኔ።

7 ናኣታኔ ዳውቴም፡- «ዩይ ዓሂ ኔናኬ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዛሂ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታ ኔና ካኣታሂኔ፤ ሳኣዶኦሌ ኩጫፓኣ ታ ኔና ዓውሴኔ፤ 8 ዒዛኮ ካኣቱም፡ ሃሃ ላኣሎዎ ዒዛኮ ታ ኔኤም ዒንጌኔ፤ ዒሰራዔኤሌና ዩሁዳ ዓጮናይዳ ታ ኔና ካኣታሂኔ፤ ዩይ ቢያ ኔኤም ዎንዴ ጊዱዎ ማዔያታቴ ቃሲ ጸንጪፍ ማሂ ታ ኔኤም ዒንጋንዳንቴኬ፤ 9 ጋዓንቴ ኔኤኒ ታ ዓይሂያ ቦሃሂ ዓይጎሮዳይ? ሃያጉዴ ፑርታ ባኣዚ ኔ ዓይጋ ማዳይ? ያሎይዳ ዳኪ ሪሪዮ ኔ ዎዲሼኔ፤ ዩያ ዓሂ ዓሞኣኔ ዓሶና ኔ ዎዲሹ፡ ማቻ ዒዛኮ ኔ ዔኬኔ! 10 ኔኤኒ ታኣም ዓይሂንጉባኣሂር፡ ሃሃ ሪሪዮ ማቻዎ ኔ ዔኬሂር ኔ ማኣርይዳ ፑርታ ጎይሂና ዎዲንታ ዓሲ ባይቃዓኬ፤ 11 ኔ ማኣራ ሜታ ማኸንታንዳጉዲ ታኣኒ ማሃንዳሂ ታ ኔኤም ጎናሲ ከኤዛኔ፤ ኔኤኮ ላኣሎ ታ ዔኪ ሜሌ ዓሲም ዒንጋ ዎደና ዩይ ባካ ማዲንጉ ኩሞ ኩማሂ ኔ ዔራንዳኔ፤ ዩይ ዓሂ ኔኤኮ ላኣሎና ዎላ ሮኦራ ፔጋ ላሃንዳኔ። 12 ኔኤኒ ሃሂ ሃያ ጎሞ ዓኣቹ ማዳኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዛጋንዳጉዲ ዩያ ባኮ ሮኦራ ፔጋ ማዲሻንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዳውቴ ዒማና፡- «ጎማ ማዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኒ ያዩሴኔ» ጌዔኔ።

ናኣታኔ ገንሣ ዳውቴም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔሂር ኔ ሃይቃዓኬ፤ 14 ጋዓንቴ ዩያ ጎሞ ኔ ማዲ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦሃሂር * ናዓሂ ኔኤኮ ሃይቃንዳኔ» ጌዔኔ። 15 ዩካፓ ናኣታኔ ፔ ማኣሪ ማዒ ዳንዳኔ።

ዳውቴ ናዓሂኮ ሃይሶ

የሪዮ ማቻ ዳውቴም ሾዔ ናዓሂዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርታ ዶርዎ ዓጌኔ፤ 16 ዩያር ዳውቴ ዒዛኮ ናዮ ያኣሲ ፖዒሳንዳጉዲ ሙኡዚ ሃሺ፡ ሃሃ ሺኢጲሂያ ሺኢቄኔ፤ ቢያ ከሊ ዎንቶ ዎንቶ ዒ ላሃ ቆልዎ ጌሌሰካፓ ሻኣሎ ሃሺ ሳዓ ላሃኔ፤ 17 ዒዛኮ ዶንዛ ዒዛ ከይላ ሙኪ ሳዓፓ ዒዛ ዔቁሳኒ ጌዔንቴ ዒዚ ሳዓፓ ዔቁ ዔያቶና ዎላ ሙዎ ባኣዚያ ሙዎ ዒፃኔ፤ 18 ዩያይዲ ናዓሂ ሃርጊንጉ ዳዓዎ ላንካሳ ከሎይዳ ሃይቄኔ፤ ዩያር ዒዛኮ ዓይላ ናዓሂ ሃይቄሂ ዒዛም ከኤዛኒ ዒጊጫዮ፡- «ናዓሂ ሺምፔና ዓኣንቴታዮ ኑ ዘሪም ዒ ዎይዚባኣሴ፤ ሃሂ ናዓሂ ሃይቄሂ ኑ ዒዛም ዎይቲ ከኤዛንዳይ? ጎዮንቴ ዒ ፔና ዔኤቢ ዎኦታንዳዎ?» ዎሊ ከይላ ጋዓኔ።

19 ዳውቴ ዒማና ዓሳ ካሸካሻሂ ዎይዛዎ ናዓሂ ሃይቄያታሂ ዔራኔ፤ ዩያር ዒዚ፡- «ናዓሂ ሃይቄያ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጮኔ።

ዔያታ፡- «ሂዮ፡ ሃይቄኔ» ጌዔኔ።

20 ዩካፓ ዳውቴ ላሂ ቤዛፓ ዔቁ፡ ዑያ ፔኤኮ ማሰቲ፡ ቲሺያ ቲሸቴኔ፤ ማኣዓሂያ ላኣሚ ማይንጉ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኸ ማኣሪ ዳንዲ ዚጊ ያኣሲ ካኣሸኬኔ፤ ያዲዲ ማዒ ካኣቱም ማኣሪ ሙካዮ ሙኡዚ ዒንጋንዳጉዲ ያኦጪ፡ ሙኡዚ ዔኪ ሺኢሸዛ ሙዔኔ፤ 21 ዒዛም ማዳ ማዳ ዓሳ፡- «ሃይ ኔኤኒ ኑም ዔርቱዎ ባኣዚ ዓይጎ ማዲሺራይ? ናዓሂ ሺምፔና ዓኣንቴ ኔኤኒ ሙኡዚ ሃሺ ዒዛ ዛሎ ዩኤኬኔ፤ ጋዓንቴ ሃሂ ዒዚ ሃይቃዛ ኔጉዎዮ ኔ ዔኪ ሙዔንጉጉም!» ጌዔኔ።

22 ዳውቴ ማሃዮ፡- «ናዓሂ ሺምፔና ዓኣንቴ ሙዮ ሃሺ ታ ዩኬሂ ጎኔኬ፤ ዩያ ታ ማዳሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ሚጪንጉ ናዓሂ ታኣኮ ዓውሳንዳያናንዳኔ ጌይኬ፤ 23 ሃሂ ማይ ዒዚ ሃይቄሰካፓ ዓይጋ ታ ሙዮ ሃሻንዳይ? ናዓሂ ገንሣ ታ ዳቁሻኒ ማይ ዳንዳዒንታንዳ? ፔቴ ከሊ ታ ገንሣ ባንሂ ዳንዳንዳኔ፤ ዒዚ ታ ባንሂ ማዒ ሙካዓኬ» ጌዔኔ።

ሴሎሞንኮ ሸይንቶ

24 ዩካፓ ዳውቴ ዒዛኮ ማቻ፡ ቤርሳቤሃ ዶዲሼኔ፤ ሃሃ ዒዛና ዎላ ዒ ላሂም ዒዛ ዒማና ዓቲንቁ ናይ ዒዛም ሾዓዛ ዳውቴ ናዓሂኮ ሱንዮ፡- «ሴሎሞኔ» ጌይ ጌሂኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናዓሂ ናሽኬሂር፡ 25 «ዩዲድያ» ጌይ ሱንዮ ጌሃንዳጉዲ ዒዛ ማሊያ ከኤዛ ናኣታኔ ዓይሂኔ፤ ዩኖ ጌይያ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናሽኬያ» ጌይሂኬ።

ዳውቴ ያሎና ባሽ ራኣባ ካታሞ ዓርቄሂ (1ያኣሲ. ዓሃኬ 20:1-3)

26 ዒማና ዒዮዓቤ ራኣባ ጌይንታ፡ ዓሞኣኔ ካኣቲ ናንጋ ካታሞ ያሊ ዓርቄኔ፤ 27 ዩካፓ ከኢታ ዓሲ ዳውቴም፡- «ራኣባ ታኣኒ ያሊ ዔያቶኮ ዎኣያ ዲዎ ካራ ዓኣ ዎርዲዮ ዓርቄኔ፤ 28 ሃሂ ዓቲ ፖኦሊሶ ቡኩሲጋፓ ካታሜሎ ያሊ ኔ ኔኤር ዓርቄ፤ ሃንጎ ታኣኒ ካታሜሎ ያሊ ዓርቄ ታ ሱንሂና ዔኤሊንታንዳጉዲ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ። 29 ዩያር ዳውቴ ፖኦሊሶ ቢያ ቡኩሲ ዔኪ ራኣባ ዳንዳዮ ያሊ ዓርቄኔ፤

12:1 12:1 ዓይኑ. 51። 12:12 12:12 2ሳሙ. 16:22። * 12:14 12:14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦሃሂር ጋዓዛ፡ ፔቴ ፔቴ ማጻፈግ «ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሞርካ ዒዛ ሚኢጫንዳጉዲ ኔ ማሃሂር» ጋዓኔ።

30 ደውቱ ዲማና ዓሞኦኔ ዓሳኮ ገደዞ ሚልኮሚ ማሊሲ ማዞና ባኮኮ ዋርቁና ኮሺ ቶኦካ ዓጎና፡ ሃይሢታሚ ያይዶ ኪሎ ማዓንዳ ሚዛጰ ባኮ ፔ ቶኦካ ዓኪ ዓጎኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዒዚ ሚርጌ ባኦዚ ካታሚሎጋ ዲዒ ዓኪኔ፤ 31 ዩያ ካታሞ ዴራ ማጋኦዘንታ ኩርኩርንታ ሄርጋንታ ዓኪ ዲማ ዲማ ማዶ ማዳንዳጉዲ ዒ ዓይሣኔ፤ ዋልቁና ዔያቶ ፀኦቤያ ዲንቁሲ ማዞሲሲኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ሃንጎ ዓሞኦኔ ካታሞይዳ ዓኦ ዓሳ ቢያ ዒማይዲ ማዲሼኔ፤ ዩካጋ ዒዛንታ ዒዛኮ ፖኦሊሶንታ ዩሩሳላሚ ማዒ ዴንዴ።

13

ዓሞኦኦኔና ቲማኦር ጎኦዛና

1 ደውቱ ናኦዚ፡ ዓቤሴሎሚኮ ሚዛጰ ቲማኦር ጌይንታያ ሎይባኦ ጌርሰኩና ዓኦኔ፤ ዓሞኦኦኔ ጌይንታ ደውቱኮ ናይሰኬይ ቲማኦር ናሽከኔ፤ 2 ሚርጌና ዒዛ ሚዛጰ ማዔሣረ ዒዛና ላሃኒ ኮዒ ማሊያና ዒዚ ሃርጌኔ፤ ጋዓንቱ ዒዛ ኩሙሣ ዉዲር ናይታሣረ ፔና ካጋያ ጌዔም ዒዚ ዒዛና ላሃኒ ዳንዳዒባኦ። 3 ዒማና ፔቱ ኮሺ ጪንጫ፡ ዮናዳኦቤ ጌይንታያ ዒዛኮ ላጎሰኬይ ዓኦኔ፤ ዒዚ ደውቱኮ ጌርሲ ሻማ ናይከ፤ 4 ዒ ዩይ ዮናዳኦቤ ዓሞኦኦኔ ኮራ፡- «ኔኤኒ ካኦቲ ናይታ? ቢያ ከሊ ዑፃ ኔኤኮ ዓይጋ ያኦፕንታይ? ሂንዳ ታኦም ከኤዜ» ጌይ ያኦጩ።

ዓሞኦኦኔ ማሃ፡- «ታ ጌርሲ ዓቤሴሎሚ ጌር፡ ቲማኦር ታ ናሽከሣረኮ» ጌዔ።

5 ዮናዳኦቤ ዒዛም፡- «ያዲታቱ ሃርጌያ ማሊጋጋ ሻኦሎይዳ ላሃ ናከ፤ ዓዴ ኔና ያኦጫኒ ሙካዛ ታ ጌራ፡ ቲማኦር ሙኪ ታና ማይሣንዳጉዲ ሃዳራ ዒዛም ከኤዜ፤ ዒዛ ሃይካ ታ ኮይላ ሙኪ ታ ዛጋንቱ ካሣ ካሣ ታና ኩልሳንዳጉዲ ታ ኮዓኔ ጌዔ» ጌይ ዘሬኔ። 6 ዩያር ዓሞኦኦኔ ሃርጌያ ማሊ ሻኦሎይዳ ፔኤኮ ላሃኔ።

ካኦቲ፡ ደውቱ ዒዛ ያኦጫኒ ዒዛ ኮይላ ሙካዛ ዒዚ፡- «ታ ጌራ፡ ቲማኦር ሃይካ ታ ኮይላ ሙኪ ታ ዛጋንቱ ላምፖ ላኦዳ ላኦዲ ታኦም ዒንጋንዳጉዲ ዒዛ ዓይሣቴራ» ጌዔ።

7 ዩያር ደውቱ ዒዛኮ ካኦቲ ማኦርይዳ ዓኦ፡ ቲማኦርም፡- «ኔ ጌርሲ ዓሞኦኦኔ ማኦሪ ዴንዲ ካሣ ዒዛም ካሣ ዒንጌ» ጋዓ ከኢታ ዳከኔ። 8 ዒዛ ዒማና ዒዛኮ ጌርሲ ዓሞኦኦኔ ማኦሪ ዴንዳፖ ዒዚ ሻኦሎይዳ ላሃ ዓኦከ ላኦዴ፤ 9 ዒዛ ላኦዴ ላኦዴ ቦኦቃጋ ከሲ ዒዚ ሙዓንዳጉዲ ዒንጋዛ፡ ዒዚ ሙፖ ዒዳ፡- «ዓሳ ቢያ ታ ኮራጋ ከሱዋቱ» ጌዔም፡ ዓሳ ቢያ ከሰከኔ፤ 10 ዩካጋ ዓሞኦኦኔ ቲማኦር፡- «ታና ኩልሳኒ ካሃ ሃይካ ሻኦሎ ዔኪ ዩዔ» ጌይ ዓይሣዛ፡ ቲማኦር ካሃ ዔኪ ዒዛኮ ጌርሲ ዓሞኦኦኔ ኮይላ ሙከኔ። 11 ዒዛ ዔኪ ሙካዛ ጪርፕዲ ዒዛ ዒ ዓርቁ፡- «ታ ጌር! ኦ ዋላ ላሆም!» ጌዔ።

12 ዒዛ ማሃ፡- «ታ ዒሹ፡ ዔይዔ! ሃዳራ ታና ቦርሲሲግ! ሃያጉዴ ደውሲንቲ ማዶ ዒሰራዔኤሎይዳ ማዲንቲ ቤቁባኦሴ! ዩያር ሃያጉዴ ፑርታ ማዶ ማዲግ፤ 13 ኔ ታና ሂዲ ቦርሲሴቲ ዓሶ ፔጋ ዋይቲ ታ ሃንታንዳይ? ኔኤኒያ ሃሣ ዒሰራዔኤሎይዳ ሚርጌና ደውሲንቲ ዓሲ ማዓንዳኔ፤ ዩያይዳጋ ካኦቲም ኔ ከኤዜቲ ዒዚ ታና ኔኤም ዒንጋንዳሣ ታ ዔራሬ» ጌዔ። 14 ጋዓንቱ ዒዚ ዒዛ ጋዓሣ ዋይዛኒ ኮይባኦሴ፤ ዒዚ ዒዛይዳጋ ዋልቁናታሣረ ዋልቁና ዓርቁ ዒዛና ላሃኔ።

15 ዩማጋ ዓሞኦኦኔ ዒዛ ዒናጋ ዒዳኔ፤ ቤርታ ዒዚ ናሽከሰካጋ ባሺ ዒዛ ዒ ዒዳኔ፤ ዩያር ዒ፡- «ሃይካጋ ከሰከ!» ዒዛ ጌዔ።

16 ዒዛ ዒማና፡- «ዔይዔ! ታና ኔ ሃያይዲ ፑርቲሲ ዳካያ ማዔቲ ሃሣ ኔ ማዳሰካጋ ዑሣ ዓኦዳ ጎሚ ኔኤኮ ማዓንዳኔ!» ጌዔ።

ዓሞኦኦኔ ጋዓንቱ ዒዛሲ ዋይዚባኦ፤ 17 ዩያር ዒዚ ዒዛም ማዶ ማዳሰኬያ ዔኤሊ፡- «ሃሮ ላኦሎ ታ ኮራጋ ሺኢሹ! ዙሎ ዒዛ ከሲጋጋ ካር ዋዳ!» ጌይ ዓይሣኔ። 18-19 ዓሞኦኦኦኮ ማዶ ማዳሣ ቲማኦር ዙሎ ከሳፖ ካር ዋዳ።

ዒዛ ዒማና ዩሮ ዋድና ሎይባኦ ዉዲር ናኦታ ማኦዳ፡ ያዶዞ ሚዛጰ ማኦዓሣ ማይንቲ ዓኦፖ ዳርዘኔ፤ ሃሣ ፔኤኮ ቶኦካ ዲቢንሣ ሃሃ ኩጮዋ ፔኤኮ ቶኦካ ሃሃ ዒላቲ ዩኤኪ ዩኤኪ ዴንዴ። 20 ዒዛኮ ዒሹ ዓቤሴሎሚ ዒዛ ዴንቃ፡- «ታ ጌር! ኔ ጌርሲ ዓሞኦኦኔ ኔና ዓዓርቁያ? ጫክ ኔኤር ዚቲዮ ጌዔ፤ ዒዚ ኔኤኮ ጌርሲ ማዔሣረ ዩያ ያኦማኦ ከዚግ» ጌዔ። ዩያር ቲማኦር ዒዛኮ ጌርሲ ዓቤሴሎሚ ማኦሪ ዓሲና ካኦሙዋፖ ፔኤር ዴዔ።

21 ካኦቲ፡ ደውቱ ዩያ ዋይዛ ሚርጌና ዳጋዴ፤ [ጋዓንቱ ዓሞኦኦኔ ዒዛኮ ቶይዶ ናፖሣረ፡ ሃሣ ዒዛ ዒ ኮሺ ናሽካሣረ ዔኤቢ ጋዓኒ ኮዒባኦ።] 22 ዒዛኮ ጌር፡ ቲማኦር ዒዚ ዓርቁሣረ ዓቤሴሎሚ ዓሞኦኦኔ ዒናጋ ዒዳኔ፤ ዩማጋ ዓርቃፖ ፑርታኦ ማፖም ኮሺ ባኦዚ ዒዛና ጌሰታኒ ኮይባኦ።

ዓቤሴሎሚኮ ኮሞ ዔኪፖ

23 ላምፖ ለዔኮ ጊንፃ ዓቤሴሎሚ ዔፕሬኤሚ ካታም ኮይላ ዓኦ ቤዓሌ ሃይሬ ጌይንታ ቤዛ ማራቶኮ ጋጋኖ ታይዚሳኔ፤ ዒማና ዓቤሴሎሚ ካኦቲኮ ዓቲንቆ ናኦታ ቢያ ዩያ ሙፖ ሙኪ ሙዓንዳጉዲ ዔኤሌኔ። 24 ዒዚ ካኦቲ፡ ደውቱ ኮራ ዴንዲ፡- «ካኦቲዮ! ታኦኒ ማራቶኮ ጋጋኖ ታይዚሳኔ፤ ዩያር ኔናንታ ኔ ዴማ ማዳ ሱኡጎንታ ዩያ ሙፖ ቤዛ ሙከቶሽ?» ጌዔ።

25 ካኦቲ፡- «ታ ናዓሃ! ኦ ሙካንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ኦ ቢያሣ ሙከቲ ኔ ሙኡዛንዳ ባካ ኔኤም ማጋንዳኔ» ጌዔ። ጋዓንቱ ዓቤሴሎሚ ዓዶ ዶዲሺ ሺኦቁኔ፤ ካኦቲ ዒማና ማሊፖ ሺርሻኒ ኮይባኦሣረ ዓቤሴሎሚ ዓንዲ ዳከኔ።

26 ዓቤሴሎሚ ጋዓንቱ፡- «ቃራከ! ኔ ሙካኒ ኮይባኦቲ ታ ጌርሲ፡ ዓሞኦኦኔ ሙከቲሽ?» ጌይ ያኦጩ።

ካኦቲ ማሃ፡- «ዒዛኦ ዩካ ዴንዳኒ ዓይጌ ኮይሳይ?» ጌዔ። 27 ዒማና ዓቤሴሎሚ ዶዲሺ ሺኦቁሣረ ደውቱ ዓሞኦኦኦንታ ሃንጎ ዓቲንቆ ናኦቶዋ ቢያ ዳከኔ።

ዓቤሴሎሚ ካኦቲም ኮይሳ ሙኡዚ ጊኢጊሺ ዓኦኔ፤ 28 ዒዚ ዒማና ዒዛኮ ዓይሎም፡- «ዓሞኦኦኔ ማሣንታማ ኮሺ ዛጉዋቲ፤ ታ ዒንሣ ዓይሣማና ዒዛ ዋዋዲዋቲ፤ ዩያ ዓይሣሣ ታናታሣረ ፔቲታፖ ዒጊጪግቲ! ጫርቃፖ ማዑዋቲ፡ ፔቲታፖ ዓልቲግቲ!» ጌዔ። 29 ዩያር ዒዛኮ ዓይላ ዒ ዓይሣ ጎይፖ ዓሞኦኦኔ ዋዴ፤ ዒማና ዓቲ ደውቱኮ ዓቲንቆ ናኦታ ፔኤኮ ባቁሎ ባቁሎ ቶጊ ጳሽኪ ዴንዲ ቶሌ።

30 ዔያታ ሃጊ ማኦሪ ሄሎዋፖ ጎይፃ ዓኦንቱ፡- «ዓቤሴሎሚ ኔኤኮ ናኦቶ ቢያ ዋዴ፤ ፔቲታፖ ዓቲይ ባኦሴ!» ጋዓ ሃይሴ ደውቱም ሱቲ። 31 ዩያር ካኦቲ ዴዔ ቤዛጋ ዔቁ ያያፖ ፔኤኮ ማኦዓሣ ዳርዘኒ ሳዓ ሎኦሚኔ፤ ዒማና ዒኢካ ዒዛና ዋላ ዓኦ፡ ዒዛኮ ዓይላኦ ያዩ ፔኤኮ ማኦዓሣ ዳርዘኔ። 32 ደውቱኮ ጌርሲ ሻማ ናኦዚ፡ ዮናዳኦቤ ጋዓንቱ፡- «ካኦቲዮ! ናኦቶ ኔኤኮ ቢያ

ዎዲቦኦቤ፤ ዎዲናህ ሳሞኖኦኔ ሌሊኩ፤ ዓቤሴሎሜ ይያ ማዳኒ ማሌህ ሳሞኖኦኔ ዒዛኮ ገር ቲማኦር ዓርቁማጋታህ ኔ ዔራኒ ዳገዳዓኔ። 33 ይያር ናኦታ ኔኤኮ ጉቤ ሃይቁያ ማህ ኬኤዞና ሃይሶ ጎኔኬ ገይፖ፤ ዎዲናህ ሳሞኖኦኔ ሌሊኩ» ገዔኔ።

34 ይያር ዓቤሴሎሜ ዓኣሽገቲ ቶሊ ዳገዳናኣኮከ፤ ዩሩሳላሜ ካታሞ ካፓ ፖኦሊሳህ፤ ሆርናይሜና ገሜር ጎይዖና ሃገጋ ሚርጌ ዓሲ ኬዲ ሙካገቲ ዳገቁኔ፤ ይያር ዒዚ ካኣቲ ኮይላ ዳገዲ ዛጌ ባኮ ቢያ ኬኤዞኔ፤ 35 ዮናኣዳኣቤ ዳውቲም፡- «ታ ገዔ ጎይዖ ሃይሾ ናኦታ ኔኤኮ ሙከኔ» ገዔኔ። 36 ዒዚ ይያ ገዔ ኬኤዚ ጋጋጋማና ዳውቲኮ ናኦታ ገሊ ዒላቲ ዩኤከህህ ዓርቁም፤ ዳውቲንታ ዒዛኮ ደገዝገታ ዒናፓ ጎጋይቁ ዩኤከኔ።

37-38 ዒማና ዓቤሴሎሜ ዓኣሽገቲ ገሹሬ ካኣቲ፤ ዓሚሁዳ ናኣዚ፤ ታላማዬ ኮራ ዳገዳኔ፤ ዒኣካ ባዒ ሃይህ ሌዔ ዳዔኔ፤ ዳውቲ ፔኤኮ ናኣዚ፤ ሳሞኖኦኔ ሃይቁሂር ሚርጌ ዎዲ ያዲ ዩኤከኔ፤ 39 ጋዓገቲ ዳውቲ ሳሞኖኦኔ ሃይሶ ሲዮ ዋሌሰካፓ ዒዛኮ ናኣዚ ዓቤሴሎሜ ጳቂሥህህ ዓርቁኔ።

14

ዓቤሴሎሜኮ ዩሩሳላሜ ማዒ ሙኮ

1 ካኣቲ፤ ዳውቲ ዓቤሴሎሜ ጳቂህህ ጭሩና ናኣዚ፤ ዒዮዓቤ ዔራኔ፤ 2 ይያር ዒዚ ቲቆዓ ካታሞይዳ ናገጋ፤ ፔቲ ጨገጫ ላኣሊሰኩና ዔኤሊሴኔ፤ ዒዛ ሙካዛ፡- «ኔና ሲዬ ዓሲ ማሊሴ፤ ሲዬ ማኣፖ ማይገቲ፤ ያይሲያ ቲሸቲፖ፤ ሚርጌ ዎዲ ሲዬ ዳዔ ላኣሊ ማላኒ ገኢገቲ፤ 3 ዩካፓ ካኣቲ ኮይላ ዳገዲ ታኣኒ ኔኤም ጋዓ ባኮ ኬኤዞ» ገይ ዒ ዘሬኔ፤ ያዲ ገዔሰካፓ ዒዛ ጋዓገዳ ባኮ ቢያ ዒዛም ዒ ኬኤዞ።

4 ይያር ላኣሊ ካኣቲ ኮራ ዳገዲ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊህ ዔኤላዎ፡- «ካኣቲዮ! ሃዳራ ታና ማኣዳ!» ገዔኔ።

5 ካኣቲ ዒዛ ኮራ፡- «ዓይጎዳይ?» ገዔኔ፤ ዒዛ ዒማና፡- «ታኣኒ ዘኤራገዳኔ፤ 6 ካኣቲዮ! ታኣኮ ላምፖ ዓቲገቁ ናይ ዓኣፖ ፔቲ ኬሊ ዔያቶ ላኣጋ ዓሲባኣ ቤሰካ ዎላ ዑራዲ ፔቲይ ባጋህ ዎዲ፤ 7 ካኣቲዮ! ሃህ ታኣኮ ዒገና ቢያ ታና፤ ኔ ዓይሌሎ፡- «ፔ ገርሲ ዎዲሂር ኑ ዒዛ ዎዳገዳጉዲ ኔኤኮ ናዓህ ኑም ዓኣህ ዒገገ፤ ኔና ዳካላ ዓሲ ባኣያ ኔ ማዓገዳ» ገይ ሚታሴኔ። ዔያታ ዩያይዳ ማዔቲ ታኣኒ ናይ ባኣያ ማዒ ዓቲኔ ገይህከ፤ ሃህ ታኣኮ ፔቲ ዓኣፖ ማዔያታ ዎዲ ታ ዓኒኮ ሰጎህህ ባይዘገዳኔ» ገዔኔ።

8 ካኣቲ ዒማና፡- «ማኣሪ ዳገዳ፤ ታኣኒ ዩያ ኔ ገዔ ባኮ ገሰታገዳኔ» ገዔኔ።

9 ዒዛ ገንህ፡- «ካኣቲዮ! ኔ ገሰቲ ዎጋገዳ ዎጋ ኔኤም ሚቶ ማዢገዳዎኣህ ታ ጉሙርቃኔ፤ ማዢያ ማዔቲያ ዩይ ዳቢገታ ታኣና ታ ማኣር ዓሶናይዳ ማፖም» ገዔኔ።

10 ካኣቲ ዒዛም፡- «ዓይጎ ዓሲያ ኔና ሚታሴያ ማዔቲ ታ ኮይላ ዒዛ ሸኢሸ፤ ላምዓገሃ ዒ ኔና ሚታሳዓኔ» ገዔኔ።

11 ዒዛ ዒማና፡- «ካኣቲዮ! ታናዓህ ሃይቁህ ዛሎ ኮሞ ዔካኒ ኮዓ ታ ዒገናህ ታኣኮ ዓቲ ናፖማ ዎዲ ዑህ ዓኣዳ ዳቢገቲዳ ገሉዋጉዲ ማሃኒ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኣዛህ ሰጎያና ታኣም ጨኣቁ» ገዔኔ።

ካኣቲ፤ ዳውቲ፡- «ናገገና ናገጋ ጎዳ ሃይቆ! ኔኤኮ ናፖ ሄላገዳ ባኣዚ ዓታዛ ቶኣኮ ጋፓፓ ፔቲታፖ ዒዛኮ ሳዓ ጉሪ ኬዲገዳዎሴ» ገዔኔ።

12 ላኣሊ፡- «ካኣቲዮ! ሃህ ታ ፔቲ ባኣዚ ኬኤዞም» ገዔኔ።

ዒዛ፡- «ሂገዳ ኬኤዞ» ገዔኔ።

13 ይያር ዒዛ፡- «ያኦሲ ዳርይዳ ሃያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ኔ ዓይጋ ማዳይ? ኔኤኮ ናዓህ ፑኒ ዳገዳ ዓጫፓ ማዒ ሙካገዳጉዲ ኔ ኮሲባኣሴ፤ ሃህ ኔ ገዔ ባኮና ኔ ዑፃ ኔ ዎገኔ፤ 14 ኑ ቢያህ ሃይቤ ዓታዓከ፤ ኑኤኒ ሳዓይዳ ላኣሊገታፖ ገንህ ዔውታኒ ዳገዳዑ ዎኣህጉዲከ። ያኦሲ ጋዓገቲ ፑኒ ዳገዳ ዓሲ ዒዛይዳፓ ሃኪ ዳገዳማና ዓቲዎጉዲ ዒዚ ማዒ ሙካገዳ ካራ ገኢገሻኔ፤ ሸምፓህ ጉሪ ያዲ ባይቃገዳጉዲ ኮውዎሴ። 15 ሃህ ካኣቲዮ! ታኣኒ ኔ ኮይላ ሙከህ ዩና ባኮና ዓሳታና ዒገቻያ ማዔህ ኔኤም ኬኤዘኒከ፤ ታ ያኦጩ ባኣዚ ቢያ ዒ ታኣም ማዳገዳኔ» ገዒ ጉሙርቁሂና ታ ኔ ኮይላ ሙከኔ፤ 16 ታ ናዓህና ታኣና ዎዲ ባይዚ፤ ያኦሲ ፔኤም ማህ ሳዓፓ ዳካኒ ኮዓ ዓህዳፓ ታ ኔኤም ኬኤዛ ባኮ ዎይዚ ታና ኔ ዓውሳገዳጉዲ ገይከ። 17 ይያጉዲ ሃህ ካኣቲዮ! ካኣቲ ያኦሲ ከኢታገቻህጉዲ ማዔህር ገንህ ኮዢና ፑርቶና ዳማሲ ዔራሂር ኔ ገዔ ባካ ታና ዳዲሻገዳኔ ገይከ፤ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛህ ኔኤና ዎላ ማፖገጎ!» ገዔኔ።

18 ካኣቲ ዒማና ዒዛ ኮራ፡- «ፔቲ ባኣዚ ታ ኔና ያኦጩ» ኔኤኒ ጋፒሲ ጎኑም ማ ኬኤዞ» ገዔኔ።

ዒዛ፡- «ካኣቲዮ! ኔ ኮዔ ባኣዚ ያኦጩ» ገዔኔ።

19 ዒዛ፡- «ኔ ሃያይዳገዳጉዲ ኔና ዘሬህ ዒዮዓቤዳ?» ገይ ያኦጩኔ።

ዒዛ ማሃ፡- «ካኣቲዮ! ኔ ሃይቆ! ኔ ገዔህፓ ኬሰካገዳ ዓሲ ፔቲታፖ ባኣሴ፤ ጎኔከ፤ ታ ዓይጎ ዎዳገዳቲያ ዎዚ ታ ጋዓገዳቲያ ታና ዘሬህ ኔኤኮ ፖኦሊሶ ሱኤጋህ፤ ዒዮዓቤከ። 20 ዒዚ ይያይዳህ ዔቦ ቢያ ገኢገሻኒ ማሊከ፤ ካኣቲዮ! ኔኤኒ ጋዓገቲ ያኦሲ ከኢታገቻህጉዲ ዔራከ፤ ማዓገዳ ባኮ ቢያ ኔ ዔዔራኔ» ገዔኔ።

21 ዩካፓ ካኣቲ ዳካ ኔገዮ ዒዮዓቤም፡- «ቃራከ፤ ዳገዲ ዳገህ፤ ዓቤሴሎሜ ኮይ ዔከ ሙከ» ገዔኔ።

22 ዒማና ዒዮዓቤ ዳውቲ ቤርታ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊህ ዔኤላዎ ካኣቲ ጋላቲኔ፤ ሃህ ዒዛ፡- «ታ ኮዔ ባኣዚ ማዳገዳጉዲ ኔ ዓይህህር ኔ ታና ቦንቹህ ታ ዔራኔ» ገዔኔ። 23 ዩካፓ ዒ ገሹሬ ዳገዲ፤ ዓቤሴሎሜ ማሃ ዔከ ዩሩሳላሜ ሙከኔ፤ 24 ጋዓገቲ ዓቤሴሎሜ ካኣቲም ማኣር ገሊ ናገጉዋጉዲ ካኣቲ ላኣኔኔ፤ ይያጉዲ ሃህ ካኣቲ፡- «ዓቤሴሎሜ ዛጋኒ ፔቲታፖ ታ ኮውዎሴ» ገዔኔ። ይያር ዓቤሴሎሜ ካኣቲ ቤርቶ ኬሰኩዎፖ ፔ ማኣራ ናገገኔ።

ዓቤሴሎሜ ዳውቲና ዎላ ቡከህ

25 ዓቤሴሎሜጉዳያ ሚዛጲ ዓሲ ዒሰራዔኤሌይዳ ፔቲታፖ ባኣሴ፤ ዒዛኮ ቶኣኮ ጋፓፓ ዳገዲ ቶኮ ፀጎጎ ሄላገዳኣና «ሃይማ ፓጩኔ» ገይሳ ባኣዚ ባኣያከ፤ 26 ዒዛኮ ቶኣኮ ጋፓና ያደቃሂር ሃህ ዒዛ ዳኤፃሂር ለዔይዳ ፔቲና ዒ ታይዘኔ፤ ይያ ታይዘና ጋፓኖኮ ዳኤሁማ ካኣቶ ማኣርይዳ ዳኤሁም ዔር ባኮና ዛጎዛ ላምፖ ከሎፓ ባሻያከ። 27 ዓቤሴሎሜኮ ዒማና ሃይህ ዓቲገቁ ናይና ፔቲ ዉድር ናይ ዓኣኔ፤ ዉድር ናዔሎኮ ሰጎፃ ቲማኣር ገይገታያ፤ ሚርጌና ሚዛጲያከ።

28 ዓቤሴሎሜ ካኣቲና ካኣሙዎፖ ዩሩሳላሜይዳ ላምፖ ለዔ ዳዔኔ፤ 29 ዩካፓ ካኣቲ ኮራ ዳገዲ ዒዛ ዛሎ ያኦጩገዳጉዲ ዒዮዓቤ ዒዚ ዔኤሊሴኔ፤ ዒዮዓቤ ጋዓገቲ ሙካኒ ኮይባኣሴ፤ ሃህ ገንህ ዒዚ ዒዮዓቤም ከኢታ ዳካዛ፤ ዒዮዓቤ ሙከዎ ዓቲኔ፤ 30 ይያር ዓቤሴሎሜ ዒዛኮ ዓይሎ፡- «ዛጉዋቲ፤ ታ ጎዢ ሄሊ

13:37-38 13:37 2ሳሙ. 3:33 14:17 14:17 2ሳሙ. 19:27::

ዔልዓሢ ካደ ዓላ ጎዡ ዒዮዓቤሲከ፤ ሃሢ ዴንዲ ዒኢካ ታሚ ዓጉዋቱ» ጌላ ዓይሃዛ፣ ዔያታ ዴንዲ ሃኣኮይዳ ታሞ ዓገ ሙኡዜኔ።

31 ዩካፓ ዒዮዓቤ ዓቤሴሎሚ ማእሪ ሙካዖ፡- «ኔኤኮ ዓይላ ታ ጎዡ፣ ሃኣኮይዳ ዓይገር ታሞ ዓጌይ?» ጌይ ያኡጩኔ።

32 ዓቤሴሎሚ ማሃዖ፡- «ታ ኔና ዔኤላዛ ኔ ሙኪባኣሢርከ፤ ሃሢ ካኣቲ ኮይላ ዴንዲጋፓ ጌሹሬይዳፓ ሃይካ ታ ዓይጋ ሙኬይ ዒኢካ ታ ናገጌቲ ታኣሞ ኮሺታዖ ዓቲኔ። ጋዓኔ ጌይ ታ ዛሎ ያኡጩ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ታኣኒ ካኣቲና ካኣማንዳ ጎይሢ ገኢጊሹ፤ ታ ዳቢንቲያ ማዒ ጴዴቲ ዒ ታና ዋዎዶንጎ» ጌዔኔ።

33 ዩያር ዒዮዓቤ ካኣቲ፣ ዳውቲ ኮራ ዴንዲ ዓቤሴሎሚ ጌዔ ባኮ ቢያ ከኤዜሢሢር ዳውቲ ዓቤሴሎሚ ዔኤሊሴኔ፤ ዩካፓ ዓቤሴሎሚ ካኣቲ ቤርቶ ሙካዖ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤላዛ ካኣቲ ዒዛ ዔኪ ሄርቄ።

15

ዓቤሴሎሚ ማሌ ፑርቶ ማሊዖ

1 ዩካፓ ዓቤሴሎሚ ፔቲ ሳርጌላ ያይታና ዲቢ ፓርና ፔኤም ገኢጊሹ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዒዛኮ ቤርታ ቤርታ ጳሽካንዳ ደንገታሚ ዓሲያ ገኢጊሹ፤ 2 ዒማና ዒዚ ቢያ ከሊ ጉቶ ጉቶ ሚኢሪ ካታሞ ጌሎ ካር ባንሢ ሙካ ጎይዖ ዓጫ ከሰኪ ዓቃኔ፤ ፔቲ ዓሲ ካኣቲ ዩያ ዓሢሞ ጌኤሲ ጌሰታንዳጉዲ ሞኦቶር ሙካኣና ዓቤሴሎሚ ዔኤሊ ዔኤሊ ዓንካፓ ዩይ ዓሢ ሙኬቲያ ያኡጩ፤ ዓሢ ያ ያጳፓ ማዔቲያ ከኤዛዛ፤ 3 ዒዚ፡- «ዋይዜ፤ ኔኤኮ ጌኤዛ ፒዜከ፤ ጋዓንቲ ኔኤኮ ጌኤዛ ጌሰታንዳጉዲ ካኣቲ ደኦሪ ጌሢ ዓሲ ባኣሴ» ጋዓኔ፤ 4 ሃሃ ዒዚ ከኤዛዦ፡- «ታኣኒ ዋንዴ ሱኡጌታቲ ዓይጎ ጎንጎይይ! ሞኦቶታቲያ ማሌ ደማ ደማ ጌኤሲ ዓኣ ዓሲ ታ ኮይላ ሙኬቲ ፒዜ ዋጌ ታ ዋጋንዳንቲኔ» ጋዓኔ። 5 ዓሳ ዒማና ዒዛኮ ቤርታ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤላዛ ዒዚ ዓሢኮ ኩጮ ዓርቂ ዔቂሲ ዔቂሲ ሄርቄ። 6 ዓቤሴሎሚ ጌኤሲ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ካኣቲ ኮይላ ሙካማና ቢያ ዩያይዳሢር ዔያቶኮ ዒዮ ፔ ባንሢ ማሃኒ ዳንዳዔ።

7 ያይዶ ለዔኮ ጊንፃፓ ዓቤሴሎሚ ካኣቲ፣ ዳውቲ ኮይላ፡- «ካኣቲዮ! ናገገና ናገገ ጎዳሞ ታኣኒ ናኣቤ ናኣቢ ኩንሃኒ ከብርኣኔ ታ ዴንደሞ! 8 ዓይገር ጌዔቲ ታኣኒ ኔ ዓይላሢ ሰኣሪያ ዓጫ፣ ጌሹሬይዳ ናገጌ ዋዶና ኔ ታና ዩሩሳላሚ ዔኪ ማሃቲ ዒንጎ ባኣዚ ዒንገ ናገገና ናገገ ጎዳ ካኣሽካንዳ» ጌይ ታ ናኣቤ» ጌዔኔ።

9 ዩያር ካኣቲ፡- «ኮሺ ዴንዴ!» ጌዔም፡ ዒዚ ከብርኣኔ ዴንዴ፤ 10 ዩካፓ ዒዚ፡- «ዛዩ ዑኡሲ ዒንሢ ዋይዜ ዋዶና ለዔኮሎሚ ከብርኣኔይዳ ካኣታዴኔ!» ጌይ ዒላቲዋቲ» ጌይ ከኤዛንዳ ዔርቲባኣ ከኢታ ዓሲ ዩሩሳላሚ ዓጫ ቢያ ዳኮኔ። 11 ዓቤሴሎሚ ዒዛና ዓኣዳንዳጉዲ ዔኤሌም ዒዛና ዋላ ዩሩሳላሚ ዴንዴ ላምዖ ጸኤታ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዔያታ ዒዛ ጊንፃ ዓኣዴሢ ዒ ማሌ ፑርቶ ማሊዖ ዔርቶዎኮ። 12 ዓቤሴሎሚ ዒንጎ ባኮ ናገገና ናገገ ጎዳሞ ዒንገኣና ካኣቲ፣ ዳውቲኮ ዘራ ዓሰይዳፓ ፔቲ ዓኪዖፔሌ ጎሃሢም ከኢታ ዓሲ ዒ ዳኪ ጌሎ ካታማፓ ዔኤሊሴኔ፤ ዒማና ካኣቲም ማሊንቲ ፑርቶ ማሊዖ ዶዲ ዶዲ፤ ዓቤሴሎሚ ጊንፃ ማዔ ዓሰኮዋ ፓይዳ ሚርገ ሚርገ ዴንዴ።

ዳውቲ ዩሩሳላሚ ፑኒ ዴንዴሢ

13 ፔቲ ዓሲ ዳውቲም፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓቤሴሎሚ ባንሢ ማዔኔ» ጌይ ከኤዜኔ።

14 ዩያር ዳውቲ ዒዛና ዋላ ዩሩሳላሚ ዩሩሳላሚ ዩሩሳላሚ ቢያ፡- «ዓቤሴሎሚ ኩጫፓ ቶላኒ ኑ ኮዔቲ ዑከና ሃይፓ ኑ ፑኒ ዴንደሞ! ዑካዲዋቲ! ሃንጎ ኔጉዋዖ ዒ ሙኪ ኑና ባይዛንዳኔ፤ ካታሞይዳ ዓኣ ዓሲ ቢያ ዒ ዋዎዶንዳኔ!» ጌዔኔ።

15 ዔያታ ዒማና፡- «ካኣቲዮ! ቃራከ፤ ኔ ጌዔ ባኮ ቢያ ኑ ኩንሃንዳኔ» ጌዔኔ። 16 ዩያር ካኣቲ ፔኤኮ ካኣቲም ማኣር ካፓንዳጉዲ ዒዛኮ ጊንፃኣ ማቾንሢ ማዔ ታጳ ለኣሊሰከንሢ ሃሻዖ ሃንጎ ፔ ማኣር ዓሰንታ ዓይሎንታ ዋላ ፑኒ ዴንዴ።

17 ካኣቲና ዒዛ ጊንፃ ዓኣዳ ዓሰና ቢያ ካታማፓ ከሰኪ ዴንዲቤቃ ካታሞኮ ጋፒንፃይዳ ዓኣ ፔቲ ማኣሪሰከኖ ኮይላ ዔቁኔ፤ 18 ዒማና ማሌ ዓሳ ቢያ ዒዛ ኮይሌና ዓኣዴኔ፤ ሃሃ ዒዛ ካፓ ፖኦሊሶ ማዔ ከሪታ ዓሰንታ ፔሊታ ዓሰንታ፤ ዩያጉዲ ጋኣቲፓ ሙኬ ላሆ ጸኤታ ጌታ ዓሳኣ ካኣቲ ኮይሌና ዓኣዴኔ፤ 19 ዒታዬ ጌይንታ ጌታ ዓሃሢ ኮይላ ካኣቲ፡- «ኔ ኑኤና ዋላ ዓይጋ ዴንዳይ? ማዒ ዴንዲ ሃሢ ካኣታቲ ዓኮ ካኣታሢና ዋላ ናገጌ፤ ኔኤኒ ኔ ዓጫፓ ሙኪ ሃይካ ናገገ ማሌ ዓጪ ዓሲከ፤ 20 ሃይካ ኔ ዴዔሢ ዳካከ፤ ሂዳዖ ሃሃ ኔ ታኣና ዋላ ዓይጋ ማታዲ ዴንዳይ ጋዓይ? ታኣኒ ዋካ ዴንዳይያ ዔርቶሴ፤ ዩያር ኔ ዓጫ ዓሰ ዔኪ ማዒ ዴንዴ፤ ናገገና ናገገ ጎዳ ጉሙርቁንታዖ ማዒ ኮሺ ባኣዚ ኔኤም ማዶንጎ» ጌዔኔ።

21 ዒታዬ ጋዓንቲ፡- «ናገገና ናገገ ጎዳ ሃይቆ! ኔ ሃይቆ! ካኣቲዮ! ታ ሃይቁቲያ ሹምፔና ናገጌቲያ ኔ ናገገ ቤዛይዳ ታ ኔኤኮ ዓይላሢ ዒኢካ ኔኤና ዋላ ናገገንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ዳውቲ ዒማና፡- «ቃራከ! ቢሬ!» ጋዓዛ፣ ዒታዬ ፔኤኮ ፖኦሊሶንታ ማኣር ዓሰንታ ዋላ ዔኪ ዓኣዴኔ፤ 23 ዩያይዲ ዳውቲኮ ዓሳ ካታማፓ ከሰኪ ዴንዳኣና ዴራ ዒላቲ ዩኤከኔ፤ ካኣቲያ ፔ ዓሰና ዋላ ቁድሮኣኔ ደኡጮና ፒንቃዖ ፔቲሞና ዓሲ ናገጉዋ ዳውሎ ባንሢ ዴንዴ።

24 ዒማና ቁኤሳሢ፡ ሳዶቁ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ጫኣቁም ሳኣፂኖ ከዴ፣ ለዋ ዓሳ ዒዛና ዋላ ዓኣኔ፤ ዴራ ቢያ ካታሞ ሃሺ ከሰካንዳያ ሃላንዳኣና ጫኣቁም ሳኣፂኖ ዔያታ ዓቢያታሪ ኮይላ ጌሢኔ። 25 ዩካፓ ካኣቲ ሳዶቁም፡- «ጫኣቁም ሳኣፂኖ ማሂ ዔኪ ካታሞ ዴንዴ፤ ናገገና ናገገ ጎዳ ታና ቦንቾ ታ ናገጎና ዋዛዴያ ማዔቲ ፔቲ ከሊ ጫኣቁም ሳኣፂኖንታ ያኡሲ ዴርና ካኣማ ማኣርንታ ታና ዒ ዛገሳንዳያ ናገዳኔ፤ 26 ናገገና ናገገ ጎዳ ታና ቦንቾ ታ ናገጎና ዋዛዲባኣቲ ጋዓንቲ ታገዲ ዒ ናሽከ ባኣዚ ማዶንጎ» ጌዔኔ። 27 ሃሃ ዒ ሳዶቁም ከኤዛዦ፡- «ዋይዜ፤ ኔ ናኣዚ ዓሃማፃና ዓቢያታሪ ናኣዚ ዮናታኣኔና ዔኪ ኮሺና ካታሞ ማዒ ዴንዴ፤ 28 ታ ኔገዳፓ ሃይሴ ዋይዛንዳያ ሃላንዳኣና ዓሲ ናገጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣ ዋር ፒንቆ ካርይዳ ካፓንዳኔ» ጌዔኔ። 29 ዩያር ሳዶቁና ዓቢያታሪና ጫኣቁም ሳኣፂኖ ዩሩሳላሚ ዔኪ ዴንዲ፣ ዒኢካ ዴዔኔ።

30 ዳውቲ ዒማና ያዩያ ዔርዘኒ ዱርሲ ቶካ ዓኣሡዋዖ ዓፒላ ቶኦከና ዔኪ ዛይቶ ሪሚቶ ዴኮ ዩኤኪ ዩኤኪ ከሰከኔ፤ ዒዛ ጊንፃ ዓኣዳ ዓሳኣ ቢያ ቶኦከና ዓፒሎ ዔኪ ዩኤካኔ። 31 ዓኪዖፔሌ ዓቤሴሎሚና ዋላ ፑርቶም ዘርይዳ ጌሊሢ ዳውቲ ዋይዛዦ፡- «ናገገና ናገገ ጎዳሢዮ! ዓኪዖፔሌኮ ዘር ጉሪ ቦኣዙዋ ባኣዚ ማሃ!» ጌይ ያኡሲ ሺኢቁ።

32 ዴራ ናገገና ናገገ ጎዳ ካኣሽካ ቤዛ፣ ዴኮ ቶኦኮ ዳውቲ ሃላዛ ዒዛኮ ጉሙርቁንታ ላጌ ዓርካ ዓሲ ማዔ ሁሻዩ ፔኤኮ ማኣዓሢ ዳርዚ ሃሃ ሲላሊያ ቶኦካ ዋሂ ዒዛና ካኣማኒ ሙኬኔ። 33 ዒዚ ዒዛም፡- «ኔኤኒ ታኣና ዋላ ዴንዴቲ ኔ ታኣኮ ሜቶ ማዓንዳኔ፤ 34 ጋዓንቲ ኔ

ታና ማኣዲኒ ዳንዳዓሢ ካታሞ ማዒ ዳንዲ ዓቤሴሎሜ ኮይላ ኔ ዓደም ታ ማዳ ጎይያ ኔኤማኣ ታ ጉሙርቁንታያ ማዒ ማዳንዳኔ። ገይ ኔ ዒዛም ኬኤዜቲ ሃሃ ዓኪያፕሌ ዓቤሴሎሜ ዘራ ዘር ማኪ ዓይሳያ ማዕቲኬ፤ 35 ቄኤሳ፣ ሳደቁንታ ዓቢያታሬንታ ዓኢካ ዓኣኔ፤ ካኣቱሞ ማኣርይዳ ኔ ዋይዛ ባኮ ቢያ ዔያቶም ኬኤዜ፤ 36 ዔያቶና ዋላ ዔያቶኮ ናኣቶ ዓሂማዓጸንታ ዮናታኣኔንታ ዓኣኔ፤ ኔ ዋይዜ ሃይሶ ቢያ ዔያቶ ዑፃ ኔ ታኣም ዳካኒ ዳንዳዓኔ። ገዔኔ።

37 ዩያር ዳውቲኮ ለጋሢ፣ ሁሻዬ ካታሞ ማዒ ዳንዳኔ፤ ሁሻዬ ሄሄላማና ዓቤሴሎሜ ዒኢካ ሙኬኔ።

16

ዳውቲና ደባ ጎምሢ

1 ዒማና ዳውቲ ዲኮ ቶኦካፓ ለካ ዳካ ዋታማና ደባ ገይንታ፣ ማፕሶሽቲኮ ዓይሌሰኬይ ዔርቲባኣንቲ ዒዛና ካኣሜኔ፤ ዒዚ ላምዖ ጸኤታ ሙሊሢ ላኣዳ፣ ፔቲ ጸኤታ ሶዬ ማልዚ ዋይኔ፤ ሙዎ ማሂ ዓኣፕ ፔቲ ጸኤታ ቱኡሲና ዋይኔ ዑሺያ ፔቲ ሱርባ ማሂ ላምዖ ሃሪና ጫኣኒ ሙኪ ካኣሜኔ፤ 2 ካኣቲ፣ ዳውቲ ደባ ኮይላ፡- «ሃይ ቢያ ዓይሳዳይ?» ገይ ያኦጩኔ።

ደባ ማሃ፡- «ካኣቲዮ! ሃር ታ ዔኪ ዩዔሢ ኔ ማኣር ዓሳ ቶጋንዳጉዲኬ፤ ላኣዳና ሙዎ ማዖ ዓኣፖና ኔኤና ዓኣዳ ዓሶም ጋላ ማዓንዳጉዲ፣ ሃሃ ዋይና ዑዝኣ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓሳ ኔኤኮ ለቢንታዖ ዑሽካንዳጉዲኬ» ገዔኔ።

3 ካኣቲ ዒዛ ኮይላ፡- «ኔ ጎዳ፣ ሳኣዖኦሌኮ ናኣዚ ናዖ ማዔሢ ማፕሶሽቲ ናንካዳይ?» ገይ ያኦጩኔ።

ደባ ማሃ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዛኮ ማዖ ሳኣዖኦሌኮ ካኣቱሞ ማሂ ዒዛም ዒንጋንዳሢ ጉሙርቆሢር ዒዚ ሃሃ ዩራሳላሚይዳ ዓኣኔ። ገዔኔ።

4 ደባም ካኣቲ ኬኤዛዖ፡- «ማፕሶሽቲኮ ዓኣ ባካ ቢያ ሃይካፓ ሴካ ኔኤርኬ» ገዔኔ።

ደባ ማሃ፡- «ካኣቲዮ! ታኣኒ ኔ ዓይሌኬ፤ ቢያ ዋዴ ኔና ዋዛሳ ባኣዚ ታ ማዳንዳኔ!» ገዔኔ።

ዳውቲና ሺምዒ ጎምሢ

5 ካኣቲ ዳውቲ ባሁሪሜ ካታሞ ሄላዛ ሳኣዖኦሌ ዒጊኒ ማዔ፣ ገራ ናኣዚ ሺምዒ ጎምሰኬይ ዒዛ ባንሢ ዒዛ ጫሽኪ ጫሽኪ ሙኬኔ፤ 6 ዳውቲ ዒማና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ዒዛ ካፓ ዓሶናኮ ባኣካ ዓኣንቲ ሺምዒ ዳውቲና ዳውቲኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎዋ ሹቻ ዲይሢ ዓርቁኔ። 7 ዳውቲ ዒ ጫሽኪ ጫሽኪ፡- «ዓሶ ዋዳሢ ሃይ! ፑርታ ማዳሢ ሃይ! ሃይካፓ ባይቁ! 8 ኔኤኒ ካኣቱሞ ዔኬ፣ ሳዖኦሌ ማኣር ዓሶ ሱጉዖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሂ ማሂኬ፤ ዒዚ ኔ ካኣቱሞ ዔኪ ኔ ናኣዚ ዓቤሴሎሜም ዒንጊኔ፤ ኔኤኒ ሱጉሢ ዓሲ ማዔሢር ሃይ ሜታ ኔና ሄሌኔ» ገዔኔ።

9 ዒማና ጸሩያ ናኣዚ፣ ዓቢሻዬ ካኣቲ ኮይላ፡- «ካኣቲዮ! ሃይ ሃይቁ ካናሢ ካኣቲ ዋይቲ ጫሽካይ? ታ ዒዛኮ ዳንዲ ቶኦኮ ቲቆም!» ገዔኔ።

10 ዓቢሻዬና ዒዛኮ ገርሲ ዒዮዓቤናም ካኣቲ፡- «ዩያይዳ ዒንሢ ገልዛ ባኣዚ ባኣሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሢም ታና ዒ ጫሽካያ ማዔቲ <ዓይጋ ኔ ሃያይዳይ?» ገይ ሃያ ዓሢ ላኣጋንዳ ዓሲ ባኣሴ» ገዔኔ።

11 ዩካፓ ዳውቲ ዓቢሻዬና ፖኦሊሶኮ ሱኡጎናም ቢያ፡- «ታ ናዓ ታና ዋዳኒ ኮዓያታንቲ ሃይ ቢኢኒያሜ ዓሲ ማዔሢ ማዳ ባኮ ዓይጋ ዒንሢ ዲቃቲ ሄርሻይ? ታና ዒ

ጫሽካንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሢኔ፤ ዩያር ሃሹዋቲ፣ ዒ ማሌ ባኮ ማማዳንጎ፤ 12 ጎምንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ሜቶ ዛጊ ዒዚ ሃያ ታና ጫሽካ ጫዥ ዛሎ ዓንጅታኣም ዒንጋንዳያ ናንዳኔ» ገዔኔ። 13 ያዲ ገዔሰካፓ ዳውቲና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ዔያታ ዳንዳ ጎይያ ዳንዳኔ፤ ሺምዒ ዒማና ዲኮ ጎኦባ ዔያቶኮ ኮይላ ኮይላ ዳንዲ ጫሽኪ ጫሽኪ ሹቸና ዲይ ዓጪያ ዔያቶ ባንሢ ዔኪ ላኣኤኔ። 14 ካኣቲንታ ዒዛንታ ዋላ ዓኣዳ ዓሶንታ ዔያታ ሄላኒ ማሌ ቤዛ ሄላዖ ሚርጌና ዔያታ ላቤሢር ዒኢካ ሃውሹኔ።

ዓቤሴሎሜ ዩራሳላሚይዳ ማዳ ባኮ

15 ዓቤሴሎሜንታ ዒዛና ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ዩራሳላሚ ገሌኔ፤ ዒማና ዓኪያፕሌያ ዔያቶና ዋላኬ፤ 16 ዒኢካ ዳውቲኮ ጉሙርቁንታያ ማዔ ለጋሢ፣ ሁሻዬ ዓቤሴሎሜና ካኣማዖ፡- «ካኣቲዮ፣ ሚርጌ ሌዔ ካኣታዳ! ካኣቲዮ፣ ሚርጌ ሌዔ ካኣታዳ!» ገይ ዒላቲኔ።

17 ዓቤሴሎሜ ዒዛ ኮይላ፡- «ኔ ለጋሢ፣ ዳውቲም ኔ ጉሙርቁንታያ ማዔሢ ሃይማዳ? ዓይጋ ዒዛ ገንዖ ኔ ዳንዲባኣይ?» ገዔ ያኦጩኔ።

18 ሁሻዬ ማሃ፡- «ዋዲ ታ ዩያይዳንዳይ? ሃያ ዳርንታ ዒሰራዔኤሌ ዳር ቢያሢንታ፣ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ኔና ዶኦሪኔ፤ ዩያር ኔኤና ዋላ ታ ናንጋንዳኔ፤ 19 ታ ጎዳሢ ናዖም ታ ማዲዋዖ ያኦም ታ ማዳንዳይ? ኔ ዓደም ታ ማዳሢጉዲ ሃሃ ኔኤማኣ ታ ማዳንዳኔ» ገዔኔ።

20 ዩካፓ ዓቤሴሎሜ ዓኪያፕሌ ባንሢ ሺራ፡- «ኦ ሃሃሢ ሃይካ ዓኣኔ፤ ኦ ዓይሳ ዋዳንዳጉዲ ኦና ኔ ዘራይ?» ገይ ያኦጩኔ።

21 ዓኪያፕሌ ማሃ፡- «ኔ ዓዴ ካኣቱሞ ማኣር ካፓንዳጉዲ ገሢ፣ ዒዛኮ ገንፃኣ ማቸንሢና ዳንዲ ላሄ፤ ኔ ዩያይዳቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ኔኤኒ ኔ ዓዲ ዳውሲሴሢ ዔራንዳኔ፤ ኔኤና ዋላ ዓኣ ዓሳኣ ጫርቆያ ማዓንዳኔ» ገዔኔ። 22 ዩያር ካኣቱሞ ማኣርኮ ዑፃ ዓኣ ቤዛ ዓቤሴሎሜም ዔያታ ዓፒሎና ማዢንታ ማኣር ዶቁ ገኢጊሹኔ፤ ዓሳ ቢያ ዒዛ ዛጋንቲ ዩያ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣርይዳ ዓደኮ ማቸንሢና ዒ ላሄኔ።

23 ዒማና ዓኪያፕሌ ዘራ ዘራ ያኦሲ ቃኣላጉዲ ዋይዚ ዔኪንታያኬ፤ ቤርታ ዳውቲ፤ ሃሃ ገንሢ ዓቤሴሎሜያ ዒዛኮ ዩያ ዘር ዔኪ ማዳኔ።

17

ሁሻዬ ዓቤሴሎሜ ዘራ ዘር

1 ዩካፓ ሚርጌ ኔጉዋዖ ዓኪያፕሌ ዓቤሴሎሜም፡- «ሃሮ ዒባኒ ታኣኒ ዳውቲ ዳውሲ ዓርቆኒ ታጾ ላምዖ ሺያ ዓሲ ዶኦርም፤ 2 ዒዚ ጋፒ ላቢ ዓኣንቲ ዒ ዔራዋ ካራና ያልዚ ታ ዒዛይዳ ቡላንዳኔ፤ ዩያር ዒ ዲቃታንዳኔ፤ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ ሃሺ ጳሽኬም ታ ዒዛ ዋዳንዳኔ፤ 3 ዳር ቢያ ታኣኒ ኔ ባንሢ ማሃንዳኔ፤ ኔኤኒ ኮዓ ፔቲ ዓሢ ዋዳንቲቲ ቢያሢ ኔ ባንሢ ማዒያኮ ካራ ማዓንዳኔ፤ ዩካፓ ዳራ ቢያ ኮሺና ናንጋንዳኔ።» 4 ዩይ ዘራ ዓቤሴሎሜና ዒሰራዔኤሌ ሱኡጎ ቢያሢም ኮሺ ማሌኔ።

5 ዓቤሴሎሜ ጋዓንቲ፡- «ሃሃ ሂንዳ ዓርካ ዓሃሢ፣ ሁሻዬ ዔኤሎዋቲ፤ ዒ ጋዓ ባኮ ኦ ዋይዘም» ገዔኔ። 6 ዓቤሴሎሜ ዒማና ሁሻዬ ዔኤሎሢንቲ ሙካዛ ዓኪያፕሌ ዔያቶ ዘራ ዘር ዒዛም ኬኤዛዖ፡- «ዓኪያፕሌ ኦና ያዲ ገይ

16:1 16:1 2ሳሙ. 9:9-10። 16:3 16:3 2ሳሙ. 19:26-27። 16:22 16:22 2ሳሙ. 12:11-12።

ዘሬኔ፤ ዲ ጌዔ ጎይያ ኑ ማድንደሞ? ኑ ዎዳንዳቴያ ኔ ኑሞ ከኤዛ ባኣዚ ዓኣ?። ጌዒ ያኣጩኔ።።

7 ሁሻዬ ማሃያ፡- «ዓከያፕሌ ዘሬ ዘራ ሃሢ ዒንሢሃም ኮይሳያቱሞሴ፤ 8 ኔ ዓዶ ዳውቴንታ ዒዛና ሞላ ዓኣ ዓሶንታ ያልዚና ዔርቴያ፡ ሃሃ ናይ ዔውቴ ዘበጉዲ ዒጊቻያ ማዔሢ ኔ ዔራኔ፤ ጊንሃ ሃሃ ኔ ዓዶ ያልዚ ያለሢና ከሰከ ዓሰታሢሃር ሞንቶ ፔፖኦሊሶና ሞላ ሞርቃያቱሞሴ፤ 9 ሃኤዶ ሃሢ ዒ ዴኔ ዔቴ ባኣካይዳ ሃንጎ፡ ማሌ ቤሰካ ዓኣሽንቲናንዳኔ፤ ዳውቴ ኔ ዓሶፓ ዎዶም ሞይዜ ዓሰ ቢያ ኔኤኮ ፖኦሊሳ ባሽንቲያ ማሃ ሃይሶ ኔጉሞ ከኤዛንዳኔ፤ 10 ኔ ዓዶ ዔርቴ ያልዚ ዓሰ ማዔሢና ዒዛና ሞላ ዓኣ ዓሳኣ ያልዚ ያለ ዶዲ ዓሰ ማዔሢ ዒሰራዔኤሌይዳናንጋ ዓሳ ቢያሢ ዔራሢሃር ኔኤኮ ዘበጉዲ ጫርቃ ፖኦሊሳታዎ ጎጺ ሞኣፃንዳኔ፤ 11 ዬያር ሃሢ ታ ኔና ዘራሢ፡- ዓጮ ጉቤይዳፓ ጌይፃ ዳኣኔፓ ዴንዲ ቤርሳቤ ሃላንዳኣና ዓኣ፡ ሚርጉማ ባዚ ዓቺ ማኣሻላጉዲ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያ ፔቴይዳ ቡኩሰ ኔኤኒ ኔኤር ዔያቶኮ ያሎ ሱኡጋሢ ማዒ ዔከ ዴንዴ። 12 ዓይጎ ቤሰካኣ ዒ ዓኣሽንቶም ዳውቴ ኑ ኮዒ ዴንቃንዳኔ፤ ሻቺ ሳይይዳ ሞርቃሢጉዲ ኑ ዒዛይዳ ዲኣናንዳኔ፤ ዒዛኣ ማፖም ዒዛ ጊንያ ሃንታ ዓሶፓ ፔቴታዎ ዓታንዳ ዓሰ ባኣሴ። 13 ዙሎ ሹጮና ከልቆና ካታማ ዒ ፑኒ ጌሌቴያ ኑ ዴራ ጉቤ ሱሰ ዔከ ሙካዛ ካታማሎ ማዔ ካሮና ቱከ ዓርቂ ጎቺ ዔከ ኑ ዶኣጫ ከኤራንዳኔ፤ ጌሚር ዑፃ ፔቴ ሹቺታዎ ዓታዓከ» ጌዔ።።

14 ዓማና ዓቤሴሎሚና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሢና፡- «ዓከያፕሌ ዘራፓ ሁሻዬ ዘራ ባሽኬ» ጌዔ።፤ ዓቤሴሎሚይዳ ፑርታ ባኣዚ ሃላንዳጉዲ ናንጎና ናንጋ ጎዳ ዓከያፕሌ ዘር ዔያታ ዔኩሞጉዲ ማሄኔ።

ዳውቴኮ ቶሊ ዴንዲያ

15 ዬካፓ ሁሻዬንታ ዓከያፕሌንታ ዓቤሴሎሚና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጎና ዘሬ ዘር ሁሻዬ ቄኤሶንሢ፡ ሳዶቄና ዓቢያታሬናም ከኤዜኔ፤ 16 ቃሰ ሃሃ ሢ፡- «ዓካሪ ሃኖ ዒባኒ ዓሰ ናንጉሞ ዳውሎይዳ ዓኣ ሞሮና ፒንቆ ካራ ሞርቁሞጉዲ ዑኩና ከኢታ ዓሰ ዳከ ዳውቴም ከኤዙሞቴ! ዒዛንታ ዒዛ ዓሶንታ ዓዲንቲ ሃይቁሞጉዲ ሩኡሪ ዮርዳኖሴ ሞርና ፒንቆንጎ!» ጌዔ።።

17 ዓማና ዓቢያታሬ ናኣዚ ዮናታኣኔና ሳዶቄ ናኣዚ ዓሢማዓፃና ካታም ዔያታ ጌላኣና ዓሰ ዴንቃንዳኔ ጌይ ዒጊጩሢሃር ዬሩሳላሚኮ ኮይላ ዓኣ ሞኣፃ ዓልቃ ዔንጎርጌሌይዳ ካፓኔ፤ ማዶ ማዳ ፔቴ ዉዲር ናይሰከና ቢያ ዎዶ ዒኢካ ሙከ ሙከ ማዲንቲ ባኮ ዔያቶም ከኤዛዛ ዔያታ ዴንዲ ካኣቲ ዳውቴም ከኤዛኔ። 18 ጋዓንቲ ፔቴ ከሊ ፔቴ ናይሰከይ ዔያቶ ዴንቃዎ ዴንዲ ዓቤሴሎሚም ከኤዜኔ፤ ዬያር ዔያታ ባሁሪሚ ካታምይዳ ዓኣ ፔቴ ዓሰሰከያ ማኣራ ፑናጊ ጳሽከ ዴንዴኔ፤ ዓሢኮ ማኣር ካራ ዔቴ ቦኦኮና ዓኣንቲ ዔያታ ዒኢካ ጌሌኔ። 19 ዬያ ዓሢኮ ማቻ ዔቶ ካራ ዜዲ ዓጊ፡ ዓሰ ዓልቲ ዘጉሞጉዲ ጊዳ ሃኣኮ ሚጩኔ። 20 ዓቤሴሎሚኮ ዶንዛ ዬኖ ማኣር ሙከ ላኣሌሎ ኮይላ፡- «ዓሢማዓፃና ዮናታኣኔና ሞካዳይ?» ጌይ ያኣጩኔ።።

ዒዛ ማሃያ፡- «ዔያታ ሞርና ፒንቁ ዴንዴኔ» ጌዔ።።

ዬንሢ ዓሶንሢ ኮዒ ዔያቶ ዴንቃኒ ዴንዲዒባኣሢር ዬሩሳላሚ ማዒ ዴንዴኔ። 21 ዔያታ ዴንዴሰካፓ ዓሢማዓፃና ዮናታኣኔና ዑኩና ዔታፓ ከሰከ ዴንዲዎ ማዲንቲ ባኮ ቢያ ካኣቲም ከኤዜኔ፤ ዓከያፕሌ ዒዛም ማሌ ባኮ ከኤዛዎ፡- «ዑካዲ ሞርና ፒንቁ!» ጌዔ።።

22 ዬያር ዳውቴና ዒዛ ዓሶና ዮርዳኖሴ ሞርና ዴንዲ ሳዓ ካራንዳያ ሃላንዳኣና ቢያሢ ፒንቁኔ።።

23 ዓከያፕሌ ዘሬ ዘር ዓሳ ዔከባኣሢ ዔራራ ሃር ፔኤኮ ኮኦሪ ዒ ናንጋ ካታም ማዒ ዴንዴኔ፤ ዬካፓ ቢያ ባኮ ሳኣራዎ ሱዳንቲ ሃይቁ ዔያቶ ማኣር ዓሶ ዴኡኮ ቤዛ ዴኡቴኔ።።

24 ዓማና ዓቤሴሎሚና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሢና ዮርዳኖሴና ሙከ ፒንቃዛ ዳውቴ ዴንዲ ማሃናይሚ ጌይንታ፡ ዳካ ካታማሰኬኖ ሃሌኔ፤ 25 ዓቤሴሎሚ ዒዮዓቤ ቤዛ ዓማሳ ጌይንታሰኬያ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌ ማሃ ዶኦሬኔ፤ ዓማሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ * ማዔያ ዬቴሪ ናይከ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዓቢጋይሎ ጌይንታያ ናሃሼ ናይ ማዓዛ ዒዮዓቤኮ ዒንዶ ፀሩያኮ ጌርከ። 26 ዬካፓ ዓቤሴሎሚና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ዴንከ ዴዔኔ።።

27 ዳውቴ ማሃናይሚ ሃላዛ ዓሞኣኔ ዓጮይዳ ዓኣ ራኣባ ጌይንታ ካታማፓ ሙከ፡ ናያሴ ናኣዚ፡ ሾቢኔንታ ሎዴባሬ ካታማፓ ሙከ፡ ዓሚዔኤሌኔ ናኣዚ ማከሪኔንታ ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ዓኣ ርጊሊሚ ጌይንታ ካታማፓ ሙከ፡ ባርዘላይኔንታ ዒዛና ካኣሚኔ። 28-29 ዔያታ ዒማና ሽልዔንታ ዎቲንታ ሃሃ ዜዲያ ዔከ ሙከኔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዳውቴንታ ዒዛኮ ዓሶንታ ሙዓንዳጉዲ፡- ዘርጌ፡ ዔልዓ፡ ዲኢሊ፡ ሚቶና ቲሻ፡ ያምፖላ፡ ሪንጋ፡ ዔኤሰ፡ ዲኢቁ ሙሾኮንታ ፒሌንታ ማራይያ ዔከ ሙከኔ፤ ዬያ ዔያታ ዔከ ሙከሢ ዳውቴንታ ዒዛ ዓሶንታ ዓሰ ናንጉሞ ዳውሎይዳ ናይዲንቲ ሃሃ ዴኤቢንቲ ላቤያናንዳኔ ጌይከ።።

18

ዓቤሴሎሚ ያሎና ባሽንቲ ሃይቁሢ

1 ካኣቲ፡ ዳውቴ ዒዛ ዓሶ ፔቴይዳ ቡኩሳዎ ሽያ ሽያ ፓቁ ዬያቶኮ ሱኡጌ ዶኦሪ፡ ጊንሃ ሃሃ ፀኤታ ፀኤታ ማሃ ፓቁ ዬያ ፓቁንቲ ዓሶኮሞ ያሎ ሱኡጌ ዶኦሪኔ፤ 2 ዓማና ዒ ዔያቶ ሃይሃ ፓቁ ዳከኔ፤ ዬያቶ ፓቁንቲ ዓሶኮ ሱኡጌ ማዔ ዓሳ ዒዮዓቤንታ ዒዛኮ ጌርሲ ዓቢሻዬንታ ጋኣቴይዳ ሾይንቲሢ፡ ዒታዬንታከ፤ ካኣቲ ዔያቶ ዳካኣና ዓሶ ኮራ፡- «ታኣኒያ ዒንሢሃር ሞላ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔ።።

3 ዔያታ ጋዓንቲ፡- «ኔ ኦኡና ሞላ ዓኣዲፖ፤ ኑጊዳፓ ዘላ ጊንሢሃም ባሽንቲ ጳሽከቴያ ዘሎ ኦኡኮ ሞዶናቴያ ኑ ሞርኮም ዬይ ዔኤቢቱሞኣሴ፤ ኔኤኒ ኦኡኮ ታጳ ሽያ ዓሰፓ ባሽከ፤ ዬያር ኔኤኒ ሃይካ ካታማ ዓቲጋፓ ኦም ኮይሳ ባኣዚ ዳከቴ ቃራከ» ጌዔ።።

4 ካኣቲ ዔያቶም፡- «ዒንሢሃም ኮሽ ማዓ ባኣዚ ቢያ ታ ማዳንዳኔ» ጌዔ።፤ ዬካፓ ካታም ጌሎ ዲር ካራ ዔቁ ሽያና ፀኤታና ማዒ ፓቁንቲ፡ ከሰከ ከሰከ ዴንዳ ፖኦሊሶ ዘጌኔ። 5 ዓማና ዒዚ ዒዮዓቤንታ ዓቢሻዬንታ ዒታዬናም፡- «ታኣም ማሊጋፓ ዴንሢ፤ ዓቤሴሎሚ ሞዲፖቴ» ጌይ ዓይሢኔ፤ ዳውቴ ዬያ ጌዒ ፖኦሊሶ ሱኡጎ ዓይሢኣና ፖኦሊሳ ቢያ ሞይዜኔ።።

6 ዳውቴኮ ፖኦሊሳ ካታም ዙላ ዓኣ ዓጮ ዴንዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዔፕሬኤሚይዳ ዓኣ ዴኤሎ ካያ ያሌኔ፤

7 ዓማና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዳውቴ ዓሳ ያሊ ባሽኔ፤ ዬኖ ከሎ ዔያቶኮ ሃይቁ ዓሳ ላማታሚ ሽያ ዓሰታሢር ፑርታ ባሽንቲ ዔያታ ባሽንቲ፤ 8 ያለ ካታም ዙላ ዓኣ ዴማ ዴማ ቤዘይዳ ዶዲ ዶዲ ዓኣዴሢር ያሎና ሞዶና ዓሶፓ ዴኤሎ ባኣካ ሃይቁ ዓሳ ባሽከ።።

* 17:25 17:25 ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጋዓዙ፡ ፔቴ ፔቴ ማጻፈግ ያይዳ «ዒሰማዔኤሌ ዓሰ» ጋዓኔ፤ (1ያኦሲ ዓሃከ 2:17)።

9 ዓመት ከሎ ዔርተባኣንቴ ዓቤሴሎሜ ዳውቴ ዓሰይዳፓ ዳካ ዓሰና ካኣሜኔ፤ ዓመና ዓዚ ባቁሎ ቶጊ ጳሽካሢር ባቁላ ፔቴ ዳኤፒ ሻኣቢ ዳሜና ዳንዳንቴ ሻኣቦ ካኣፓ ዓዚኮ ቶኣኮ * ዓርቁም ባቁሎላ ቶኮ ዳማፓ ዳንዳካ ዓዚ ዠባራ ሱዳንቴ ዓቴኔ። 10 ዳውቴ ፖኦሊሲፓ ፔቴይ ዩያ ዛጋፓ ዓዲዮባቤ ኮይላ ዳንዳ፡- «ጎዳ! ዓቤሴሎሜ ሻኣቢዳ ሱዳንቴ ዓኣንቴ ታ ዳንቁኔ!» ጌይ ከኤዜኔ።

11 ዓዲዮባቤ ዓመና፡- «ኔ ዳንቁፖ ዓይጋ ዎዲዎ ሃሼይ? ዎንዳ ኔ ዩያይዳቴ ታ ኔኤም ያኤታና ታጳ ዳንጎ ጊራኣሜ ማዓንዳ ሹቺ ቢራና ከርና ኔ ፔቴና ቴካንዳ ዚናኣሪ ዓንጋንዳንቴከ» ጌዔኔ።

12 ዓሢ ጋዓንቴ፡- «ታጳ ፔቴ ከሎ ማዓንዳ ሹቺ ቢራ ኔ ዓንጌቴታፖ ካኣቴ ናፖ ታ ኮቻ ታ ዎዳዓከ፤ ካኣቴ ኔናጎታ ዓቢሻዬንታ ዓታዬንታም ረታም ማሊጋፓ ዳጌሢ ዓቤሴሎሜ ዎዲፖቴ» ጌይ ዓይሢሢ ኑ ቢያሢ ዎይዜኔ፤ 13 ታኣኒ ዓመና ዎንዳ ካኣቴ ዓይሢሢ ሃሺ ዓቤሴሎሜ ዎዳቴ ካኣቴ ቢያ ባኮ ዎይዚሢር ዩያኣ ዎይዙዎፖ ዓታዓከ፤ ኔኤኒያ ታና ዓውሳዓከ» ጌዔኔ።

14 ዩያር ዓዲዮባቤ፡- «ሃሢ ታ ኔኤና ዎላ ጌሰቴ ጉሪ ኔጋኒ ኮቦዎሴ» ጋዓፖ፡ ሃይሃ ዎርሢሢ ዓከ ዓቤሴሎሜ ሱዳንቴ ዓኣ ሻኣቦ ዓዚ ሃይቁዎንቴ ሄሌሰካፓ ዳዳይዳ ዶርቢ ዶርቢ ጫርጌኔ። 15 ዓመና ሃሃ ዓዲዮባቤኮ ፖሎ ዓንጎ ከዳ ታጳ ፖኦሊሴ ዓቤሴሎሜ ዓኣ ቤዞ ሙኪ ማንገሪ ዓቃፖ ጫርጊ ጫርጊ ዓዛ ዎዳ።

16 ዩካፓ ዓሳ ፖሎ ሃሻንዳፖዲ ዓዲዮባቤ ዛይ ዎርቃዛ፡ ፖኦሊሳ ዓሰራዔኤሌ ዓሰ ዳውሲያ ሃሺ ማዔኔ፤ 17 ዓመና ዔያታ ዓቤሴሎሜኮ ለዞ ዓከ ዳኤሎ ባኣኮይዳ ዳኤፒ ዔቴ ዓኣንቴ ዓኣኣ ሳጊ፡ ለዞ ዐፃ ፑኤፒ ፑኤፒ ሹቺ ኮሊ ባይዚ ሃሼኔ፤ ዩያር ዓሰራዔኤሌ ዓሳ ጳሽኪ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳ።

18 ዓቤሴሎሜኮ ሱንፃ ዔኤሊንታንዳ ዓቴንቁ ናይ ባኣሢር ዓዚ ቤርታ ሸምፔና ዓኣ፡- «ካኣቴ ዶኣጮ» ጌይንታ ቤሰካ ዓዛ ጳቁሃያ ማዓንዳፖዲ ዔኤቢ ማዢ ዳኣቤኔ፤ ዩያኮ ሱንፃ ዓፒ ፔ ሱንፃ ጌሃሢር ሃኖ ሄላኒ «ዓቤሴሎሜ ዳኣቦ» ጌይንታ።

ዳውቴ ዓቤሴሎሜኮ ሃይቦ ዎይዜሢ

19 ዩካፓ ሳዳቁ ናኣዚ፡ ዓሃማዓፃ ዓዲዮባቤ ኮይላ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞርኮይዳፓ ዓዛ ዓውሴያ ማዔሢ ከኤዛ ኮዢ ሃይሶ ዓከ ካኣቴ ኮይላ ታ ጳሽኮም» ጌዔኔ።

20 ዓዲዮባቤ ጋዓንቴ፡- «ዔይዔ፤ ሃኖ ኔኤኒ ዓከ ዳንዳንዳ ኮሺ ሃይሴ ባኣሴ፤ ጎፖንቴ ሜሌ ከሊና ኔ ዩያይዳኒ ዳንዳዓኔ፤ ሃኖ ካኣቴ ናዓ ሃይቁሢር ኔ ዩያይዳባኣቴ ቃራከ» ጌዔኔ። 21 ዩካፓ ዓዲዮባቤ ዓዛም ማዳ ማዳ ፔቴ ዓቶጲያ ዓሰሰከያ ዔኤላፖ፡- «ኔ ዛጌ ባኮ ቢያ ዳንዳ ካኣቴም ከኤዜ» ጋዓዛ፡ ማዳ ማዳሢ ሂርኪ ጌይ ዚጊ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤላፖ ጳሽኪ ዳንዳ።

22 ዓመና ዓሃማዓፃ፡- «ዓይጎ ባኣዚ ማዢንቴቴያ ሜታ ባኣሴ፤ ታኣኒ ዳንዳ ዩያ ሃይሶ ከኤዞም ጌዔቴራ» ኔኤኔ።

ዓዲዮባቤ ጋዓንቴ፡- «ታ ናዓሢዮ፡ ዓይጎር ሃሢ ኔ ዩያይዳኒ ኮዓይ? ዩያ ኔ ማዳሢር ኔኤም ዓንጎንዳ ባኣዚ ባኣዎይ» ጌዔኔ።

23 ዓሃማዓፃ ሃሃ ጌንሢ፡- «ዓይጎ ባኣዚ ማዢንቴቴያ ሜታ ባኣሴ፤ ታ ዓኣዳኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

ዓዲዮባቤ፡- «ሂዳቴ ዳንዳ» ጌዔኔ፤ ዩያር ዓሃማዓፃ ዮርዳኖሴ ዶኣጮ ጎይዮና ጳሽኪ ኔፑዎፖ ዓቶጲዮ ዓሢ ቢራኔ።

24 ዳውቴ ዓመና ካታሞኮ ጋራ ዓኣ ዲያ ካርና ዙላ ዓኣ ዲያ ካርናኮ ባኣካ ፔጋዳ ቤሰካ ዳዒ ዓኣንቴ፡ ካታሞ ካፓ ዓሢ ዲያ ዐፃ ዓኣ ሴኤሎ ከሰኪ ዓኣሢር ፔቴ ዓሰ ፔኤር ጳሽኪ ሙካንቴ ዳንቃ፡ 25 ዔኤሊንቴ ዓ ዛጌ ባኮ ካኣቴም ከኤዜኔ፤ ዩያር ካኣቴ፡- «ዒ ፔኤር ሌሊ ሙካንታቴ ኮሺ ሃይሴ ዔከ ሙካን ናንዳኔ» ጌዔኔ፤ ዩይ ዓሢ ሙከ ጎይሢ ዐከኔ። 26 ዩካፓ ዓሢ ሃሃ ጳሽኪ ሙካ ሜሌ ዓሰ ዳንቃፖ ካታሞ ዲያ ካር ካፓሢ ዔኤሊ፡- «ሃኣሶ ዛጌ! ሜሌ ሃሃ ፔቴ ዓሰ ጳሽኪ ሙካኔ!» ጌዔኔ።

ካኣቴ ዓመና፡- «ዩይያ ኮሺ ሃይሴ ዔከ ሙካን ማዓኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

27 ካፓ ዓሢ ሃሃ፡- «ቤርታ ጳሽካ ዓሢ ዓዳ ሳዳቁ ናኣዚ ዓሃማዓፃ ማላኔ» ጌዔኔ፤ ካኣቴ፡- «ዒዚ ኮሺ ዓሰከ፤ ዩያር ዒ ኮሺ ሃይሴ ዔከ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።

28 ዓመና ዓሃማዓፃ ዐኡዞ ዳጊዲ፡- «ኩሻከ!» ጌዔኔ፤ ሃሃ ካኣቴ ቤርቶይዳኣ ባሊቲና ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤላፖ፡- «ካኣቴዮ! ኔኤም ዎይዞ ዓዳ ዓሰ ያሊ ኔ ባሻንዳፖዲ ማኣዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሢ ጋላቴንቴያ ማፖም» ጌዔኔ።

29 ዓሃማዓፃ ኮይላ ካኣቴ፡- «ዳጌሢ፡ ዓቤሴሎሜ ዎዚ ዓኣይ?» ጌይ ያኣጮኔ።

ዓዚ ማሃ፡- «ጎዳሢዮ! ኔኤኮ ፖኦሊሶ ዓይሢ ዓዲዮባቤ ኔ ባንሢ ታና ዳካኣና ዓሰ ዲርጋንቴ ታ ዳንቁኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ዓይጎታቴያ ታ ዔሪባኣሴ» ጌዔኔ።

30 ዩካፓ ካኣቴ ዓዛ፡- «ሃሴከያ ዓኣዳ ዔቁ» ጌዔኔ፤ ዓዚ ሴካ ዶጪ ዔቁኔ።

31 ሄሊሳፖ ማዳ ማዳ ዓቲዮጲዮ ዓሢ ሙከ ካኣቴ ኮይላ፡- «ካኣቴዮ! ኮሺ ሃይሴ ታ ዔከ ዩዔኔ፤ ኔኤም ዎይዞ ዓዳ ዓሰ ያሊ ኔ ባሻንዳፖዲ ሃኖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ማኣዳኔ!» ጌዔኔ። 32 ካኣቴ ዓዛ ኮይላ፡- «ዳጌሢ፡ ዓቤሴሎሜ ዎዚ ዓኣይ?» ጌይ ያኣጮኔ።

ዩይ ማዳ ማዳሢ፡- «ጎዳሢዮ! ዓዛይዳ ማዳንቴ ባካ ኔ ሞርኮንታ ኔኤም ዎይዞ ዓዳ ዓሰ ሄሎንጎ!» ጌዔኔ።

33 ዩያር ካኣቴ ሚርጌና ያዩ ካታም ከልቁ ዲርቆና ዲያ ዐፃ ዓኣ ጋር ጌሊ ያዳፖ ዩኤከኔ፤ ዓመና ዓዚ፡- «ታ ናኣዚዮ! ታ ናኣዚዮ! ዓቤሴሎሜ! ዓቤሴሎሜ፡ ታ ናኣዚዮ! ታ ሃይቁዎይ! ታ ናኣዚዮ! ዓቤሴሎሜ፡ ታ ናኣዚዮ!» ጌይ ቃዩ ዩኤከኔ።

19

ዓዲዮባቤ ዳውቴ ጎሪሢ

1 ካኣቴ፡ ዳውቴ ዓዛኮ ናኣዚ ዓቤሴሎሜ ሃይቁሢር ኮሺ ያዩ ዩኤካሢ ዓዲዮባቤ ዎይዜኔ፤ 2 ናኣዚ ሃይቁሢር ካኣቴ ያያሢ ፖኦሊሳ ዎይዛፖ ያሎና ባሽሢር ዎዛዲያ ሃሺ ያዩሢ ዓርቁኔ። 3 ዩያር ዔያታ ያሎ ቤዛፓ ጌንሢም ጳሽኪ ፖኦሊሴፖዲ ዔኤቢ ጎቦዎፖ ካታሞ ሙከ ጌሌኔ፤ 4 ካኣቴ ዓመና ዓኣፖ ካር ፔ ኩጮና ዓርቁ፡- «ታ ናኣዚዮ! ታ ናኣዚዮ፡ ዓቤሴሎሜ! ዓቤሴሎሜ፡ ታ ናኣዚዮ!» ጌይ ጌይ ቃዩ ዩኤከኔ።

5 ዩያር ዓዲዮባቤ ካኣቴ ማኣሪ ዳንዳ፡- «ኔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዲር ናኣቶንታ ሃሃ ኔኤኮ ላኣሎንታ ጌንፃኣ ማቾንሢንታ ዓውሴ ዓሰ ሃኖ ኔ ቦርሲሴኔ፤ 6 ኔኤኒ ኔና ናሽካዞንሢ ዓዳኔ፤ ኔና ዓዳ ዓሰ ጋዓንቴ ኔ ናሽካኔ፤ ኔኤኮ

* 18:9 18:9 ቶኣኮ ጋዓዛ፡ ፔቴ ፔቴ ማጻፈግ «ቶኣኮ ጋፓኖ» ጋዓኔ።

ፖኦሊሶ ሱኡጎና ፖኦሊሶናም ፔቲታፖ ኔ ማሉዋያ ማዕሚ ፔጋሲ ኔ ዳዌኔ፤ ዓቤሴሎሜ ሽምፔና ዓቲም ኑ ቢያሚ ባይቆያታቲ ሚርገና ኔ ዋዛዳንዳያታሚ ታ ዓሬኔ፤ 7 ጋዓንቴ ሃሢ ዓቂጋጋጥ ኔኡኮ ፖኦሊሶ ደዲሹ፤ ኔ ይያይዲባኣቲ ዘር ጉቲ ዓያቶይዳጋ ፔቲ ዓሲታዎ ኔኡና ዋላ ማዕንዲዋኣሚ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንዳና ታ ኔኡም ጫኣቃኔ፤ ይይ ኔኡኒ ናንጌ ዎደይዳ ኔና ሃሌ ማታጋጋ ቢያ ዑሣ ዓኣጳፍ ፑርታያ ማዕንዳኔ» ገዓኔ። 8 ይያር ካኣቲ ዳዔ ቤዛጋ ዓቂ ዓኣዲ ካታም ጌሎ ዲር ካራ ዳዔኔ፤ ዓማና ዒዛ ዓሳ ዒዚ ዒኢካ ዓኣሚ ዋይዛፖ ቢያሚ ዒዛ ኮይላ ቡኮኔ።

ዳውቴ ዩሩሳላሚ ማዕ ዳንዳኒ ዓቂሚ

ይያኮ ቤርታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ፑኒጎቲ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዲ ዓኣኔ፤ 9 ዓማና ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዳራ ዋላ ዣሎ ዓርቄኔ፤ ዓያታ ዋላ ኮይላ፡- «ካኣቲ፡ ዳውቴ ኑ ሞርኮ ኩጫጋ ኑና ዓውሴኔ፤ ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ኩጫጋኣ ኑና ተሊሴኔ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ዒ ዓቤሴሎሜር ፑኒጎቲ ዓጮ ሃሺ ዳንዳኔ። 10 ኑኡኮ ሱኡጌ ማዕንዳጉዲ ዓቤሴሎሜ ኑኡኒ ቲሽኪ ካኣታሃኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ያሎይዳ ሃይቄኔ፤ ዓካሪ ካኣቲ ዳውቴ ማሂ ዓከ ሙካኒ ጋዓ ዓሲ ዎይቲ ባይቄይ?» ጋዓኔ።

11 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዋላ ይያ ጌዒ ጌሰታ ባኮ ካኣቲ፡ ዳውቴ ዎይዘኔ፤ ይያር ቄኤሶ ማዕዘንሚ፡ ሳይቄና ዓቢያታሬና ዳኪ ዪሁዳ ሱኡጎ፡- «ካኣቲ ማኣዲ ፔ ካኣቲም ማኣሪ ማሂ ዓከ ሙካኒ ዎይታዛ ዒንሚ ጋፒንሚ ዓሲ ማዕይ? 12 ዒንሚ ታኣኮ ጌርሲንሚ ማዕ ዒጊናኮ፤ ሂዳፖ ታና ማሂ ዓካኒ ቤርታሳ ዓሲ ማዕይ ሃሺ ዓይጋ ዒንሚ ጋፒንሚ ዓሲ ማዕይ?» ጌዒ ያኡጪሲሴኔ፤ 13 ይያጉዲ ሃሃ ዓማሳም ከኤዛፖ፡- «ኔኡኒ ታኣኮ ጌርሲ ማዕ ዒጊናሚከ፤ ሃይማጋ ዓርቃፖ ዒዮዓቤ ቤዛ ታኣኮ ፖኦሊሶ ሱኡጌ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ ታ ይያይዲባኣቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ባይዘም!» ጋዓኔ ጋዓንዳጉዲ ዓያቶ ዓይሄኔ። 14 ይይ ዳውቴ ጌሰቲ ጌኤዛ ዪሁዳ ዳር ቢያሚኮ ዒኖ ዒዛ ባንሚ ማሄኔ፤ ይያር ዳውቴ ፔኡኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎ ቢያሚና ዋላ ማዕ ሙካንዳጉዲ ዒዛም ከኢታ ዳኮኔ።

15 ዳውቴ ማዕ ሙኪያይዳ ዓኣንቴ ዪሁዳ ዓሳ ዮርዳኖሴ ዎር ሃላንዳኣና ጎይሃ ዳንዲ ሞኦኪ ዓኮኔ፤ ዒዛና ዋላ ዎር ዒዛ ዓከ ፒንሃኒ ማሊ ጌልጌላ ሃላንዳኣና ዓሳ ሙኮኔ፤ 16 ዓማና ባሁሪሜይዳ ሽይንቴያ ቢኢኒያሜ ዓሲ ማዕያ፡ ጌራ ናኣዚ ሽምዒ ዪሁዳ ዓሶና ዋላ ካኣቲ ጎይሃ ሞኦኪ ዓካኒ ዮርዳኖሴ ዎር ዑኩና ዳንዳኔ፤ 17 ዒዛና ዋላ ቢኢኒያሜ ያጸ ማዕያ ፔቲ ሺያ ዓሲ ዓኣኔ፤ ሃሃ ሳኣዮኦሌ ማኣራ ማደ ማደ ዓሶኮ ሱኡጋሚ፡ ያባ ታጾ ደንጎ ዓቲንቄ ናይና ላማታሚ ማደ ማደ ዓሲና ዓከ ሙኮኔ፤ ዓያታ ዮርዳኖሴ ዎር ሩኡሪና ሙኪ ሃላፖ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢኮኔ። 18 ዓያታ ካኣቲንታ ካኣቲና ዋላ ዓኣ ዓሶንታ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎና ዓከ ፒንሃኒ ሃሃ ካኣቲ ኮዓ ባኮዎ ቢያ ማደኒ ዮርዳኖሴ ዎርና ፒንቄኔ።

ዳውቴ ሽምዒም ዓቶም ጌዔሚ

ካኣቲ ዎርና ፒንቃኒ ጌኢጊንታኣና ጌራ ናኣዚ፡ ሽምዒ ሙኪ ዒዛኮ ቤርታ ሎኡሚ ላሃ፡- 19 «ካኣቲዮ! ዩሩሳላሚጋ ኔ ከሰኪ ዳንዳ ከሎና ታኣኒ ማደ ዳቢንቶ ታኣም ዓቶንጎ ጌዔ፤ ታና ኮሚጋ፤ ይያ ዛሎ ማይ ማሊጋ፤ 20 ታ ጎዳሚዮ! ጎሜ ታ ማደሚ ታኣኒ ዓሬኔ፤ ጋዓንቴ ሃና ከደ ዛሎ ዒሰራዔኤሌ ያጸጋ ቤርታሳያ ማዕ ኔና ጎይሃ ሞኦኪ ዓካኒ ታ ሙኮኔ» ጌዔኔ።

21 ያሩያ ናኣዚ ዓቢሻዬ ዒማና፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ደኣሚ ካኣታሚ ካኣቲ ጫሽኬሚር ሽምዒ ዎዎደንደያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

22 ዳውቴ ጋዓንቴ ዓቢሻዬና ዒዛኮ ጌርሲ ዒዮዓቤና ኮይላ፡- «ዒንሚ ይካ ዓይጌ ጌልዜይ? ዒንሚ ታኣም ማቶ ማኸኒ ኮዓ? ሃሢ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣታሚ ታናኮ፤ ሃሃ ጌንሃ ሃናኣ ከሎ ዓይጎ ዓሲያ ማፖም ዒሰራዔኤሌይዳጋ ዎደንታዓኮ» ጌዔኔ። 23 ዒማና ካኣቲ ሽምዒም፡- «ኔና ታ ዎደሽንዲዎሴ» ጌይ ጫኣቄኔ።

ዳውቴ ማፒሶሹቴማኣ ዓቶም ጌዔሚ

24 ይካጋ ሃሃ ሳኣዮኦሌኮ ናኣዚ ናፖ ማዕሚ፡ ማፒሶሹቴ ካኣቲ ጎይሢና ሞኦኪ ዓካኒ ሙኮኔ፤ ካኣቲ ዩሩሳላሚ ሃሺ ከሰኪማጋ ዓርቃፖ ዳንዲ ዒዚ ጌንሃ ባሽሢና ማዕ ከሎ ሃላንዳኣና ማፒሶሹቴ ፔኡኮ ቶኮ ማሰቲባኣሴ፤ ቡኡጮዎ ማኤዲባኣሴ፤ ማኣሚያ ማሰኪባኣሴ። 25 ማፒሶሹቴ ዩሩሳላሚጋ ዓቂ ካኣቲ ሞኦኪ ዓካኒ ዒ ዓኣ ቤዘ ሙካዛ ካኣቲ ዒዛ ኮራ፡- «ማፒሶሹቴ፡ ዓይጋ ኔ ታኣና ዋላ ዳንዲዎ ዓቲይ?» ጌዒ ያኡጪዮ።

26 ዒዚ ማሃ፡- «ካኣቲዮ! ኔ ታና ዓራሚጉዲ ታ ዎሮኮ፤ ኔኡና ዋላ ታ ዳንዳኒ ኮዓፖ ታኣኮ ዓይላሚ ታኣኒ <ሃር ታኣም ኮኦሬ> ጌይ ዓይሃዛ፤ ዒደ ታና ሃሺ ዓኣጳኔ፤ 27 ካኣቲዮ! ይያ ሌሊቲዎንቴ ታ ዛሎ ኔኡም ሉኡቄ ከኤዘና ባኣዚያ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ኔኡኒ ያኦሲ ከኢታንቻጉዲ ማዕሚር ኔኡኒ ማደኒ ኮዔ ባኣዚ ማማደ። 28 ካኣቲዮ! ታ ዓደ ማኣር ዓሶ ቢያ ዎዎደንደ ዓሲኮ፤ ካኣቲዮ! ኔኡኒ ጋዓንቴ ታኣኒ ኔ ማኣራ ኔኡና ዋላ ዳዒ ሙዓንዳጉዲ ማሄኔ፤ ይካጋ ዑሣ ኮሺ ባኣዚ ታኣም ማደንታንዳጉዲ ታ ያኡጫንዳፖ ኮይሱዎሴ» ጌዔኔ።

29 ካኣቲ ዒዛም፡- «ሚርጌ ባኣዚ ማይ ኔ ጌሰታንዳፖ ኮይሱዎሴ፤ ኔናንታ ያባንታ ሳኣዮኦሌኮ ዓኣ ባኮ ዋላ ጊሸቲ ዒንሚ ዓካንዳጉዲ ታ ዓይሄኔ» ጌዔኔ።

30 ማፒሶሹቴ ዒማና፡- «ካኣቲዮ! ቢያ ቆሎ ያባ ዓኮንጎ፤ ኔኡኒ ኮሺና ኔ ማኣሪ ማዕሚ ሌሊ ታኣም ጌዳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዳውቴ ባርዚላዬም ማደ ኮዦ ማደ

31 ጌሌዓዴ ዓሚ፡ ባርዚላዬ ካኣቲና ዋላ ካኣቲ ዓከ ዎርና ፒንሃኒ ሮጊሊሚጋ ሙኮኔ፤ 32 ባርዚላዬ ዒማና ለዓ ዒዛኮ ሳሊታሚ ማዕያ ጋርቹ ዓሲኮ፤ ዒዚ ሚርጌና ያርጎቹታሚር ካኣቲ ዳውቴ ማሃናይሜይዳ ዓኣ ዎደና ሙያንደ ባኣዚ ካኣቲም ዳካኔ፤ 33 ይያር ካኣቲ ባርዚላዬ ኮራ፡- «ታኣና ዋላ ዩሩሳላሚ ቢሬ፤ ታኣኒ ኔኡም ኮይሳ ባኣዚ ዒንጌም ኔኡኒ ዎዛዲ ኮሺ ናንገና ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

34 ባርዚላዬ ጋዓንቴ፡- «ካኣቲዮ! ማይ ሃይጋ ሴካ ሚርጌ ሌዔ ታ ናንጋዓኮ፤ ይያር ኔኡና ዋላ ዓይጋ ታ ዓኣዳንዳይ? 35 ታኣኮ ሃሢ ሌዓ ሳሊታሚኮ፤ ማይ ታኣኒ ዎዛሳ ባኣዚንታ ዎዛሱዎ ባኣዚንታ ዳማሲ ዓራንዳ? ሙያ ባኮንታ ዑሽኮ ባኮንታኮ ዓኣሁም ዳማሲ ታ ዓራንዳ? ታኣኮ ዎያ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ኮርጋ ኮፖ ይዛዘንዳ? ካኣቲዮ! ኔና፡ ታ ጎዳሚም ማሌ ከዲ ታ ማዕሚ ማይ ዓይጌንዳርዳይ? 36 ሃሃ ጌንሃ ካኣቲ ታኣም ማደ ባኮኮ ሃያጉዳ ዳኤፒ ባኣዚ ማዲ ማሃሚያ ዓይጌንዳርዳይ? ጋዓንቴ ሃሢ ታኣኒ ዮርዳኖሴ ዎርና ፒንቄ ዳካ ኔኡና ዋላ ዳንዳንዳኔ፤ 37 ይካጋ ሃዳራ ታኣኒ፡ ኔኡኮ ዓይላሚ ታ ዓደንታ ታ ዒንደንታ ዲኡጉ ቤዛ ዲኡታኒ ማዕ ታ ማኣሪ ታ ዳንደም፤ ሃኣዛጌ፡ ታና ዓሚ ከምሃሜ ኔ ዓይሌ ማፖንጎ፤

ካአተዮ! ዲዛ ዔኪ ዳንዲጋፓ ኔ ርሽኬ ባአዚ ዲዛም ማዴ» ጌዔኔ።

38 ካአተ ዲማና፡- «ዲዛ ታ ዔኪ ዳንዲጋፓ፤ ዲዛም ታ ማዳንዲጋፓ ኔ ኮዓ ባኮ ቢያ ታ ማዳንዲጋፓ፤ ኔኤማኦ ኔ ጾጫ ባኮ ቢያ ታ ኩንሣንዲ» ጌዔኔ። 39 ዩካፓ ደውቴንታ ዲዛ ዳሶንታ ቢያሢ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቄኔ፤ ደውቴ ዲማና ባርዚላዬ ሄርቃዎ ዓንጃኔ፤ ባርዚላዬያ ፔ ማኦሪ ማዲ ዳንዲጋ።

ዪሁዳ ዳርና ዲሰራዔኤል ዳርና ደውቴ ዛሎ ማርማሢ

40 ካአተ፡ ደውቴ ዪሁዳ ዳር ቢያሢና ዲሰራዔኤል ዳርኩ ዛሎና ዋላ ዋርና ፒንቄሰካፓ ጌልጌላ ባንሢ ዳንዲጋ፤ ከምሃሚያ ዲዛና ዋላ ፒንቄ ዳንዲጋ፤ 41 ዩካፓ ዲሰራዔኤል ዳሳ ቢያ ካአተ ኮይላ ሙኪ፡- «ካአተዮ! ኑ ጌርሲንሢ ማዔ፡ ዪሁዳ ዳሳ ኔና ዔኪ ፔኤም ማሃኒ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ኔናንታ ኔ ማኦር ዳሶንታ ኔ ዳሶዋ ቢያ ዔኪ ዋላ ዮርዳኖሴ ፒንቄኔ ዔያቶ ኮይሳያ ማሃ ዳይጋ ማላይ?» ጌይ ጾኦጤ።

42 ዪሁዳ ዳሳ ዲሰራዔኤል ዳሶም፡- «ኑ ዬያ ማዴሢ ካአተ ኑ ዲጊኒ ማዔሢሮ ሌሊኬ፤ ሂዳዎ ዬያ ዛሎ ዲንሢ ዳይጋ ደጋዳይ? ኑ ሙዔ ሙዎኮ ዲ ኑም ጨጌ ባአዚ ባአሴ፤ ማላ ዳይጋ ባአዚያ ዲ ኑም ዲንጊባአሴ» ጌዔኔ።

43 ዲሰራዔኤል ዳሳ፡- «ዋዚ ዲ ዲንሢኮ ዲጊኒ ማዔቴያ ዲንሢ ዲዛ ኮሳሰካፓ ባሽ ዲዛ ኑ ኮዓኔ፤ ካአተ ካአታዳ ዳርፓ ባሽሢ ኑ ፃጸኬ፤ ዲንሢ ኑና ሶሃሢ ዳይጋርዳይ? ካአተ ማሃ ዔኪ ሙኪዎኮ ቤርታዲ ጾኦጤያ ጾኦጤሢ ኑናኬ!» ጌዔኔ።

ጋዓንቴ ዲሰራዔኤል ዳሶፓ ባሽ ዪሁዳ ዳሳ ደውቴ ፔኤም ማሃኒ ደዲ ማርማኔ።

20

ሼባዔ ማዴ ፑርታ ማዴ

1 ዬኖ ዋደና ሼባዔ ጌይንታያ ዲኔ ዔርቱዋ፡ ፑርታ ዓሲሰኬይ ጌልጌላይዳ ናንጋኔ፤ ዲዚ ሾይንቱሢ ቢኢኒያሚ ፃጸፓ ማዓዛ ቢኪሪ ጌይንታኔ፤ ዬይ ዓሢ ዛዬ ዋርቃዎ፡- «ዲሴዬ ናአዚ ደውቴ ሃሹዋቴ! ኑ ዲዛ ዓሲ ማዲ ዳዓዓኬ! ዲሰራዔኤል ዳሶዮቴ ፔቴ ፔቴሢ ማኦሪ ማኦሪ ዳንዲጋ፤» ጌይ ዲላቴኔ። 2 ዬያር ዲሰራዔኤል ዳሳ ደውቴ ዲኢካ ሃሽ ሼባዔና ዳንዲጋ፤ ዪሁዳ ዳር ጋዓንቴ ዮርዳኖሴፓ ዳርቃዎ ዳንዲ ዬሩሳላሚ ሄላንዳኦና ዲዛፓ ዲማዲባአሴ።

3 ደውቴ ዬሩሳላሚይዳ ዓኦ ዲዛኮ ካአቱዋ ማኦር ሙካዎ ዲኢካ ዬያ ማኦር ካፓንዲጉዲ ዲ ጌሢ፤ ታጾ ላኦንሢሢ ዔኪ ፔቴ ማኦሪዳ ጌሢያ ካፓ ዳሲና ካፒሴኔ፤ ዔያቶም ኮይሳ ባአዚያ ቢያ ዲንጋንዲጉዲ ዳይሢኔ፤ ጋዓንቴ ዔያቶና ዲ ላሃባአሴ፤ ዬማፓ ዳርቃዎ ዳንዲ ሃይቃንዲያ ሄላንዳኦና ዓኒ ሃይቄ ዜኤሪንዲጉዲ ዲኢካ ጋርይዳ ሌሊ ዳዒ ዔያታ ናንጌኔ።

4 ካአተ ዲማና፡- «ዪሁዳ ዳሶ ቢያ ፔቴይዳ ዲኤሊ ቡኩሲጋፓ ሂንቶ ሃይካ ዔኪ ዬዔ» ጌዒ ዳማሳ ዳይሢኔ። 5 ዩካፓ ዲዚ ዔያቶ ዔኤላኒ ዳንዲጋ፤ ጋዓንቴ ካአተ ጌዔ ከኤላና ማዲ ዲዚ ሙካኒ ዳንዲጋባአሴ። 6 ዬያር ካአተ ዳሶሻዎ፡- «ሼባዔ ዓቤሴሎማፓ ባሽ ማቶ ኑጊዳ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ሃሢ ታኦኮ ፖኦሊሶ ዲኪጋፓ ጊንዶ ደውሲ ዳንዲጋ፤ ሃንጎ ዲ ዙሎ ዲርቆና ካታም ታኦሊፓ ፔቴይዳ ጌሌቴ ቶላኒ ዳንዲጋ» ጋዓዛ፡ 7 ዲዮዓቤኮ ፖኦሊሳ፡

ከኤሊታ ዳሳ፡ ፔሊታ ዳሶንታ ያሎና ዔርቱ ሃንጎ ፖኦሊሳኦ ዓቢሻዬና ዋላ ቢኪሪ ናአዚ ሼባዔ ደውሳኒ ዬሩሳላሚ ዳንዲጋ። 8 ዔያታ ጌባዎኦይዳ ዳኦ ዳኤ ጌጉ ሹጫሢ ካር ሄላዎ ዳማሳና ካአሜኔ፤ ዲማና ዲዮዓቤ ጩንቾ ዓፓር ጎንጎና ደቄ ጎንጎናዋ ቃልሻ ቱኪ ያልዘም ጊኢጊንቲ ዳኦኔ፤ ዲዚ ቤርቲም ሴካ ዳንዲጋቴ ጩንቾ ዓፓር ኪሪ ከዳኔ፤ 9 ዩካፓ ዲዮዓቤ ዳማሳ ኮይላ፡- «ታ ዲሻሃ! ኔ ዋዚ ዳኦይ?» ጋዓዎ ሄሃርቃያ ማላ ሚዛቆ ኩጮና ቡኤጮ ዳርቄኔ፤ 10 ዲዮዓቤ ባጎ ኩጮይዳ ጩንቾ ዓፓር ዳርቄሢ ዳማሳ ዳንቄባአሢሮ ዔሩዋንቴ ጎይይዳ ጫርጌም ሩቁንታ ሳዓ ቶሪ ላሄኔ፤ ዳማሳ ቤዘማና ሃይቄሢሮ ዲዮዓቤ ዲዛ ላሚ ጫርጊባአሴ።

ዩካፓ ዲዮዓቤና ጌርሲ ዓቢሻዬና ቢኪሪ ናአዚ ሼባዔ ደውሲያ ዳርቄኔ። 11 ዲዮዓቤ ፖኦሊሶይዳፓ ፔቴሰኬይ ዳማሳኮ ሌዘ ኮይላ ዔቂ፡- «ዲዮዓቤና ደውቴናር ማዔ ዳሳ ቢያ ዲዮዓቤ ጊንዶ ዳንዲጋ፤» ጌዔኔ። 12 ዲማና ዳማሳኮ ሌዘ ሱጉሢ ሌሊ ማዲ ጎይዎ ሳዛ ላሃ ዳኦኔ፤ ዬይ ዓሢ ዲዮዓቤኮ ፖኦሊሳ ጉቤ ዔቂ ዛጋሢሮ ሌዘ ጎቼ ዔኪ ጎሽ ጋርሲ ጌልዚ ዓፒላና ካንቄ ሃሽኔ። 13 ዳማሳኮ ሌዘ ጎይዎፓ ዬይ ዓሢ ሽኢሽሰካፓ ዳሳ ጉቤ ቢኪሪ ናአዚ ሼባዔ ደውሳኒ ዲዮዓቤ ጊንዶ ዳንዲጋ።

14 ሼባዔ ዲማና ዲሰራዔኤል ፃጾ ዳጮ ቢያኮ ጊዳና ቲቄ ዳንዲ ዓቤልቤትማዕካ ጌይንታ ካታም፡ ሃሃ ቢኪሪ ዳሶ ዳጮዋ ሄላኔ፤ ዬያር ቢኪሪ ቶኦኪ ማዔ ዳሳ ቢያ ቡኪንቴ ሼባዔ ጊንዶ ካታሜሎ ጌላኔ፤ 15 ዲዮዓቤኮ ፖኦሊሳ ሼባዔ ዲኢካ ዳኦሢ ዋይዛዎ ዳንዲ ካታሜሎ ማንጌኔ፤ ዩካፓ ዙሎ ዛሎና ካታምኮ ከኤሎ ዲያ ሄሊሲ ዓጠ ኩሊ፤ ዬይ ከኤሎ ዲያ ደዓንዲጉዲ ፃጾ ሶኦኪሢ ዳርቄኔ። 16 ዲማና ካታምይዳ ናንጋ ፔቴ ጨጌጫ ላኦሊሰኬና ከኤሎ ዲያ ዑፃ ዔቃዎ ዑኡዘ ዳጊዲ፡- «ዋይዙዋቴ! ዋይዙዋቴ! ዲዮዓቤ ሃይካ ሙካንዲጉዲ ከኤዙዋቴ፤ ታ ዲዛና ዔኤቢ ጌሰታኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ። 17 ዲዮዓቤ ዲኢካ ሙካካ ላኦሊላ፡- «ዲዮዓቤ ጎሃሢ ኔናዳ?» ጌይ ጾኦጤ።

ዲዚ ማሃዎ፡- «ሂዮ፡ ታናኬ» ጌዔኔ፤

ዲዛ፡- «ታ ጎዳሢዮ፡ ዋይዜ» ጌዔኔ፤

ዲዚያ፡- «ታ ዋይዛኔ፡ ከኤዜ» ጌዔኔ።

18 ዲዛ ከኤዛዎ፡- «ሚና ሳኦኤላ ካታም ዳንዲ ዲንሢ ጾኦጤ ባኮ ዲኢካፓ ዋይዛንዲኔ» ጌይንታሢሮ ዳሳ ዲማይዳኔ። 19 ዲሰራዔኤላይዳ ኮሽ፤ ሃሃ ጉሙርቄንታ ካታሚላ ሃናኬ፤ ኔኤኒ ሃሢ ሃኖ ዲሰራዔኤላይዳ ዲንደ ማዲ ዳኦ ካታሜሎ ባይዛኒ ኮዓሢ ዳይጋርዳይ? ናንጊና ናንጋ ጎዳር ማዔ ካታም ኔኤኒ ሻሂ ባይዛኒ ጋዓ?» ጌዔኔ።

20 ዲዮዓቤ ዲዘም፡- «ዲንሢኮ ካታም ታ ባይዛዓኬ፤ ፔቴታዎ ታ ሻሂ ደይሳዓኬ! 21 ኑ ማላ ሙኪሢ ዬያይዳኒቱዋሴ፤ ጌሜራ ሚርጌ ዳኦ፡ ዔፕሪኤሚ ዓጩሎ ሾይንቲ ማዔ ቢኪሪ ናአዚ ሼባዔ ካአታሢ ደውቴም ዋይዜ ዳይኔ፤ ዬያ ዳሢ ሌሊ ኑም ዲንጉዋቴ፤ ካታሜሎ ኑ ሃሽ ዳንዲጋ» ጌዔኔ።

ዲዛ ማሃዎ፡- «ዲዛኮ ቶኦኮ ቲቄ ዔኪ ከኤሎ ዲያ ዑሣ ኔኤም ኑ ዓጋንዲኔ» ጌዔኔ። 22 ዬያ ዲዛ ማላ ማላዎ ማዲ ኩንሢኒ ካታም ዳር ኮይላ ዳንዲጋ፤ ዔያታ ዲማና ቢኪሪ ናአዚ፡ ሼባዔኮ ቶኦኮ ቲቄ ዔኪ ከኤሎ ዲያ ዑሣና ዲዮዓቤም ዳንጌ፤ ዩካፓ ዲዛኮ ፖኦሊሳ ካታሜሎ ሃሽ ዳንዲጋ፤ ዲዮዓቤ ዛዬ ዋርቄም ፖኦሊሳ ፔ ማኦሪ

ማእሪ ማዒ ዴንዴ፤ ዲዮባቤያ ካኣቲ ኮይላ ዩሩሳላሚ ዴንዴ።

ዳውቴስ ደንዘ

23 ዲዮባቤ ዲሰራዔኤል ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሢ ማዓዛ፣ ዮዳሄ ናኣዚ ቤናያ ከሊታ ዓሶንታ ፔሊታ ዓሶንታኮ ሱኡጌኮ፤ 24 ዓድረራሜ ዔኤቢ ጨጉዋንቴ ጉሪ ማዳ ዓሶኮ ሱኡጌ ማዓዛ፣ ዓሂሉዴ ናኣዚ ዲዮሳፒዳ ማዳንቴ ባኮኮ ሃይሶ ፃኣፓኮ፤ 25 ሱሳ ጎሆሢ ካኣቲሞ ማኣሮይዳ ዔኤቢ ፃኣፓኮ ማዓዛ፣ ሳዶቄና ዓቢያታሪና ቄኤሶኮ፤ 26 ዬያጉዲ ሃሣ ያዒሬ ካታማ ሾይንቴ፣ ዲራ ጎሶኮይ ዳውቴሞ ቄኤሶ ማዒ ማዳኮ።

21

ጌባዖኦኔ ዓሳ ኮሞ ማህሢ

1 ዳውቴ ካኣታዲ ዓኣንቴ ሃይሃ ለዔ ጉቤ ዓጫ ለማዳ፤ ዬያሮ ዳውቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦጫዛ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃዮ፡- «ሳኣዖኦኦና ዲዛ ማኣሮ ዓሶና ጌባዖኦኔ ዓሶ ያዳሂሮ ሱጉሢ ዓሲ ማዒ ዓኣኔ» ጌዔ። 2 ዬና ጌባዖኦኔ ዓሳ ዲሰራዔኤል ዓሲቱዋሴ፤ ዲሰራዔኤል ዓሳ ዔያቶሞ፡- «ኮ ዲንሢ ዋዲንዲዋሴ» ጌይ ጫኣቄሞ ማሞራ ዓሶፓ ፒኢጫዲ ዓቲ ዴሬኮ፤ ሳኣዖኦኦ ዲሰራዔኤል ዓሶና ዩሁዳ ዓሶና ዲናፓ ናሽካያታሂሮ ዔያቶ ባይዛኒ ማሊንቴ ዓቲ ዓኣያኮ። 3 ዬያሮ ዳውቴ ዬያቶ፣ ጌባዖኦኔ ዓሶ ፔቲይዳ ዔኤሊ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴሮና ዲንሢ ጌኢጌሞ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ዳቢንቶ ዓቶሞ ጋዓንዳጉዲ ዲንሢዳ ማዳንቴ ጌኖ ማዳ ዛሎ ፔቲ ባኣዚ ታ ዲንሢሞ ማዳኒ ኮዓ፤ ታ ዋዎደንደይ?» ጌዔ።

4 ዔያታ ማሃዮ፡- «ሳኣዖኦኦና ዲዛኮ ማኣሮ ዓሶና ዋርቄ ማምሞ ቢራ ጨገናቴያ ኦኡኒ ጌኢጋኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ሃሣ ኦኡኒ ዲሰራዔኤል ዓሶፓ ዓይጎ ዓሲያ ዋዲኒ ኮዑዋሴ» ጌዔ።

ዳውቴ ዲማና፡- «ሂዳዖ ታ ዋደንዳጉዲ ዲንሢ ኮዓይ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጫ።

5 ዔያታ ማሃዮ፡- «ሳኣዖኦኦ ኦና ጋፒሲ ባይዛኒ፣ ሃሣ ጌንሣ ኦ ባኣካፓ ዓይጎ ዓሲያ ዲሰራዔኤል ዓጮይዳ ዓንካኣ ሽምፔና ዓቲ ናንጋንዳጉዲ ኮዒባኣሴ፤ 6 ዬያሮ ሳኣዖኦኦ ዜርፍፓ ለንካይ ዓቲንቄ ዔከ ኦሞ ዲንጌ፤ ኦኡኒ ዔያቶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ደኦሪ ካኣታህሢ ካኣቲ፣ ሳኣዖኦኦ ካታሞ ገቢዓይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽከንታ ቤዘ ኮይላ ሱፃንዳኔ» ጌዔ።

ካኣቲ፣ ዳውቴ፡- «ታ ዔያቶ ዲንሢሞ ዲንጋንዳኔ» ጌዔ።

7 ጋዓንቴ ዳውቴና ዮናታኣኔና ዋላ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማርካ ማህ ጫኣቄ ጫኣቄሞሮ ሳኣዖኦኦኦ ናኣዚ ዮናታኣኔ ናይ ማዔሢ፣ ሜፒሶሽቴ ዔያታ ዋዳንዳጉዲ ዳውቴ ዔያቶሞ ዓኣሢ ዲንገባኣሴ። 8 ያዲ ማዔቴያ ዓያ ናኣ፣ ሪፓፓ ሳኣዖኦኦሞ ሾዔ ላምዎ ዓቲንቄ ናይ ዓርሞኔና ማፒሶሽቴ ጌይንታሰኮንሢ ዳውቴ ዔኤኔ፤ ሃሣ ሳኣዖኦኦ ናኣ ሜራባ ጌይንታዘ ማሆላ ዓጨ ዓሲ ማዔሢ፣ ባርዚላዬ ናኣዚ፣ ዓድሪዔኤላም ሾዔ ደንጎ ዓቲንቄ ናይሰኮንሢያ ዲዚ ዔኤኔ። 9 ዳውቴ ዬያቶ ቢያ ጌባዖኦኔ ዓሶም ዔከ ዲንጌም ጌባዖኦኔ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴሮና ካኣማ ቤዘ ኮይላ ዓኣዲ ኮይዳ ዔያቶ ሱፃ፤ ዬያታ ቢያሢ ዲኢካ ሃይቄ፤ ዬያታ ዋዳንቴሢ ሲሎ ዓገና ጋፓንቴ ዔልሳ ጮኦሪንቶ ዓርቃማናኮ።

10 ዬካፓ ሳኣዖኦኦኦ ጌንፃኣ ማቼላ፣ ዓያ ናኣ፣ ሪፀፓ ለዛ ዓኣ ቤዘ ኮይላ ዴኤፒ ሹቺ ዓኣንቴ ዬያ ሹጮ ዑፃ ሲዬ ዓፒላ ሂኢሃዎ ዴማ ዴዔ፤ ዲዛ ዲማና ሃኣኮ ጮኦሮ ዋደፓ ዴንዲ ዲራ ዋርቃንዳ ዋደ ሃላንዳኣና ዲኢካ ዴዔ፤ ዲዛ ሮኦሮ ሮኦሮ ካፓ፤ ዲባኖ ዲባኖ ሰዎ ሙዑዋጉዲ ለዘ ካፓ።

11 ሳኣዖኦኦኦ ጌንፃኣ ማቻ፣ ሪፀፓ ማዳ ባኮ ዳውቴ ዋይዛዮ፡- 12 ያቤሽጌሌዓዴ ካታሞ ዴሮ ኮይላ ዴንዲ ሳኣዖኦኦኦ ናኣዚ ዮናታኣኔናኮ ሜጌያ ዔከ ሙኮኔ፤ ያቤሽጌሌዓዴ ዓሳ ዬያ ሜጌያ ዴንቄሢ ፒሊሰፃኤሚ ዓሳ ሳኣዖኦኦ ጌልሶዓይዳ ዋዳ ከሎና ለዘ ሱፃንቴ፣ ቤትሻ ጌይንታ ዴራ ቡካ ጳኦካፓ ዉኡቄኮ። 13 ዳውቴ ሳኣዖኦኦኦና ዮናታኣኔናኮ ሜጌያ ዔከ ሱኡሴኔ፤ 14 ዬካፓ ሳኣዖኦኦኦና ዮናታኣኔናኮ ሜጌያ ዓሳ ዔከ ዴንዲ ቢኢኒያሚዳ ዴላዔ ጌይንታ ቤዘ ሳኣዖኦኦኦ ዓድ፣ ቄሴ ዴኡፖ ካያ ካኣቲ ዓይህም ዴኡኮኔ፤ ዬይ ቢያ ማዳንቴሰካፓ ዴራ ፔኤኮ ዓጮ ዛሎ ሽኢቄ ሽኢጲያ ያኣሲ ዋይዜ።

ፒሊሰፃኤሚኮ ያሎና ዔርቲ ዓሶና ዲሰራዔኤል ዓሳ ያልቴ ያሎ
(1ያኦሲ ዓሃኬ 20:4-8)

15 ፒሊሰፃኤሚ ዓሶና ዲሰራዔኤል ዓሶና ሃሣ ዋሊ ያሌ፤ ዬያሮ ዳውቴና ዲዛ ዓሶና ዴንዲ ፒሊሰፃኤሚ ዓሶ ያሌ፤ ፔቲ ከሊ ዳውቴ ዬያ ያሎ ያሊቤቃ ላቤ፤ 16 ዲማና ዴኤሠማ ሃይሃና ዛላና ከሎ ማዓ ሞኦና ዓንገና ዲዎና ዋርሢ ዓርቄያ ሃሣ ዓከ ጩንቻ ዓፓሮ ቴኡቴያ ዩሽቢቤናቤ ጌይንታ ያልዚና ዔርቲ ዓሲሰኬይ ዳውቴ ዋዳኒ ማሌ፤ 17 ጋዓንቴ ፃሩና ናኣዚ፣ ዓቢሻዬ ዳውቴ ማኣዳኒ ሙከ ዬያ ያሎና ዔርቲ ዓሢ ዋዳ፤ ዬካፓ ዳውቴ ዲዛ ዓሶና ዋላ ላሚ ዬኖ ዓሶ ያላኒ ዴንዲዋጉዲ ዓሳ ዲዛ ጫኣቄሳዮ፡- «ዲሰራዔኤል ዓሶኮ ያንፔ ማዔሢ፣ ኦኡኒ ሃይቃንዳሂሮ ላሚ ያልዚዳ ኦ ከሰካንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔ።

18 ዬካፓ ሃሣ ጎቤ ጌይንታ ቤሰካ ፒሊሰፃኤሚ ዓሶና ዋላ ያልዚ ማዢንቴ፤ ዲማና ሁሻዬይዳ ሾይንቴ፣ ሲቤካዬ ሳፒ ጌይንታ ያልዚና ዔርቲ ዓሲሰኬያ ራፓይሜ ፃጲታንቴ ዋዳ።

19 ጌንሣ ሃሣ ጎቤይዳ ያልዚ ማዢንታዘ ቤኤቴላሃሜይዳ ሾይንቴ፣ ያዒሬዓርጌሜ ናኣዚ፣ ዔልሃና፤ ጋኦቴይዳ ሾይንቴያ ዋርዖኮ ዘዎ ዓንዲርሙማ ደርዘኮ ዓንዲራሾ ሚዖጉዴያ ማዔ፣ ጎኦሊያዴ ጌይንታ ፒሊሰፃኤሚ ዓሲ ዋዳ።

20 ዬካፓ ሃሣ ጋኦቴይዳ ያልዚ ማዢንቴ፤ ዲኢካ ያልዚ ናሽካያ፣ ያልዚና ዔርቲ ፔቲ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዬያ ዓሢኮ ጉቤ ቶኮና ኩጮናይዳ ላቆ ከኤላና ዋላ ላሆ ላሆ ከኤላ ዓኣያ ማዓዛ፣ ከኤሎኮ ማርጌማ ዋሊ ዑፃ ላማታሚ ያይዶኮ፤ ዲዚ ያደሲ ዓሲ፣ ሃሣ ራፓይሜ ጌይንታ ዜርፍፓ ሾይንቴኮ። 21 ዬይ ዓሢ ዲሰራዔኤል ዓሶ ያሎና ማርጌ ማታሴ፤ ያዲ ማዔቴያ ዳውቴኮ ጌርሲ ሻማ ናኣዚ፣ ዮናታኣኔ ዲዛ ዋዳ።

22 ዬንሢ ያይዶ ያሎና ዔርቲ ጋኦቴ ዓሶንሢ ራፓይሜ ዜርሢ ማዓዛ ዳውቴና ዳውቴ ዓሶና ዔያቶ ዋዳ።

21:2 21:2 ዓ.ያ. 9:3-15። 21:7 21:7 1ሳሙ. 20:15-17፤ 2ሳሙ. 9:1-7። 21:8 21:8 1ሳሙ. 18:19። 21:12 21:12 1ሳሙ. 31:8-13። 21:17 21:17 1ካኣቶ. ማ 11:36፤ ዓይኡ. 132:17።

22

ዳውቴ ያሎና ባሻያ ዓይናዬ ዓይኑም
(ዓይኑ 18)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳኦኦሌንታ ሃንጎ ዒዛኮ
ሞርኮንታይዳፓ ዓይሴሢሮ ሂዚ ጌዒ ያኦሲ ቦንቸሞ
ዳውቴ ዓይናዬ፡-

2 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓውሳ ላላሢ
ታኦኮ ዒ ዶዶ ሞርዲያሢኬ።።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓውሳ ላላሢ ማዔሢሮ
ዒዛና ሞላ ኮሺ ታ ናንጋ፤
ዒዚ ጌቲማጉዲ ታጊዳ ሙካ ባኮ ቃዛ፤
ታና ማኦዲሢ፤ ዒዚ ኮሺ ታና ናንጊሳ፤
ዒዚ ታና ዓውሳያታሢሮ
ማቶይዳፓ ታና ካፓ፤ ዓውሳ፡፡

4 ጋላታ ኮይሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ታ ሺኢቃ፤
ዒዚ ታ ሞርካፓ ታና ዳቂሻ፡፡»

5 «ሃይቢ ታኦኮ ካራ ባይዚ ታና ማንጌ፤
ባይሲንታ ዲጲ ሙኪ ታና ዔኤዴ፤

6 ጋፓንፃባኣ ዒጊቻ ዔቶኮ ሱዛ ታና ማሬ፤
ሃይቢ ፒራ ታኦም ፒሪንቴ፡፡

7 ማታሢ ታና ሄሌ ሞዶና
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኮ ሺኢቁም
ታና ዒ ማኦዲንዳጉዲ ታ ያኦሲ ታኦኮ ያኦጩም
ፔኤኮ ጌኤኮ ማኦራ ዓኦያ ታ ዑኤዛ ሞይዜ፤
ታኦኮ ሺኢቁ ዒላታ ዒላቶ ሞ ዒ ሞይዜ፡፡»

8 «ያኦሲ ዳጋዴሢሮ
ሳዓ ዓጊጭ፡ ጎጋይቄ፤
ጫሪንጮ ማዢ ዔቁሶና ፃጸ ቤዛ ሃሺ ዓጊጭ፡፡

9 ዒዛኮ ሲኢዳፓ ዳጋ ጩቢ
ዒዛኮ ዳንጋፓ ሙዓ ታሚ ሎሰታ
ሃሃ ሚቻ ቄንሢያ ኬሰኬ፡፡

10 ዒዚ ጫሪንጮ ዳርዚ ሊካ ኬዴ፤
ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ዲም ጌዔ ሻኦሬ ዓኦ፤

11 ኪሩቤሌ ጌይንታ ባኮይዳ ዳዒ ዒ ባራ፤
ዒዚ ዠባሮ ባኦካ ጋኦሲ ዓኦያ ማዒ ጴዴ፡፡

12 ፔና ጉቤ ዒ ዳሚና ዓኦ፤
ዒርዚ ካርሢ፡ ዲም ጌዔ ሻኦሬ ዒዛ ኮይላ ቡኬ፡፡

13 ዒዛኮ ቤርታ ዓኦ ኬኤሊንፓ
ታሚ ዔኤቲ ኬሰኬ፡፡

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጫፓ ጉጉንሢ፤
ዴኤፖ ያኦዛሢ ፔ ዑኤዛ ሞይዜ፡፡

15 ፔኤኮ ሂኢኮና ዒ ዲኪ
ሃሃ ዜኤሊንፓ ፓልያና ዳውሲ
ፔኤኮ ሞርኮ ዒዚ ላኦሌ፡፡

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ፤ ኤኮ ሞርኮ ኔ ጎሬ ሞዶና
ኤኮ ዳጎ ዑኤዛ ኔ ሞይዚሴ ሞዶና
ዴኤፖ ባዘኮ ጋፓ ሳዓ ጴዴ፤
ሳዓ ማዢንቴ ዓይያ ካራ ፔጋዴ፡፡»

17 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሎፓ ኩጮ ዳኪ ታና ዓርቄ፤
ዴኤፖ ዔቶ ሞኦያ ዳማፓ ጎቺ ታና ኬሴ፡፡

18 ዑሣ ዓኦዳ ታኦም ሞልቃዴ ታኦኮ ሞርኮና
ታና ዒፃ ዓሶ ቢያሢፓ

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓውሴ፡፡
19 ታኦም ካራ ባይቃዛ ሞርኬ ማዒ ዔይታ ዔቄንቴ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ካፔ፡፡

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ማኦዲ ፑርታፓ ኬሴ፤
ታ ናንጎና ዒዚ ሞዳዲሢሮ
ፑርታፓ ታ ቶላንዳ ዳልጊ ካራ ታኦም ዒ ጌሢ፡፡»

21 «ታኦኮ ዒሎ ባኦዚ ማዳሢሮ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ዛሎ ማሂ ታኦም ጩጋ፤
ታኦኮ ፒዙሞ ማዳ ጎይያ
ኮሺ ባኦዚ ዒ ታኦም ማዳ፡፡

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይያ ታ ሃንቴ፤
ታ ያኦዛሢፓ ታና ዲማሳ ዳቢንቴ ታ ማዲባኦ፡፡

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሞጎ ቢያ ማዲ ታ ኩንሢ፤
ዒዚ ዓይሢ ዳምቦ ታ ቦንቸ፡፡

24 ታ ዒዛ ቤርታ ጌኤሺኬ፤
ጎሚያ ታ ማዲባኦ፡፡

25 ታኦኮ ዒዛ ቤርታ ማዳ ባኮ
ኮኩ ማዳንታ ጉሙርቄንቴያንታ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔራያታሢሮ
ዒዚ ዩያ ዛሎ ማሂ ታኦም ጩጋ፡፡»

26 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ፤
ኤኮም ጉሙርቄንታ ዓሶም ኔ ጉሙርቄንታያኬ፤
ፒዜ ዓሶማኦ ኔ ፒዜኬ፤

27 ጌኤኮ ዓሶም ኔ ጌኤሺኬ፤
ሞሶ ዓሶም ኔ ሞሶኬ፡፡

28 ሺሌዔ ዓሶ ኔ ዓውሳ፤
ያቶርቃ ዓሶ ጋዓንቴ ኔ ቦርሲሳ፡፡

29 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ፤ ኔ ታኦኮ ፖዓሢኬ፤
ታጊዳ ዓኦ ዲሞ ኔ ፖዒሳ፡፡

30 ታኦኮ ሞርኮ ባሻንዳ ሞልቄ ኔ ታኦም ዒንጋ፤
ዔይታ ሞርዲ ዳዔ ቤዛ ኮኦሚ ታ ጌላንዳጉዲ
ሞልቄ ታኦም ኔ ዒንጋ፡፡»

31 «ያኦሲ ማዳ ማዳና ፓጫ ባኦዚ ባኦያኬ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኦላኦ ፒዜ፤

32 ኔዛና ካናዳ ዓሶም ቢያ ዒ ጌቲማኬ፡፡
32 ናንጊና ናንጋ ጎዳፓ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኦ፤
ዒዛይዳፓዓቲም ካናዳ ባኦዚያ ባኦ፡፡

33 ታኦም ደዲሞ ዒንጋሢና
ጎይያ ታኦም ጊኢጊሻሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፡፡

34 ዒዚ ታኦኮ ቶኮ ጌንፖ ቶኪጉዲ ደዲሻ፤
ጌማሮ ጎኦቦይዳ ዓልቱሞ ታ ዔቃንዳጉዲ ማኦዳ፡፡

35 ኩጮ ታኦኮ ዒ ያልዚ ዔርዛ፤
ደዶ ቆኦዛ ታ ጎቻንዳጉዲ ኩጮ ሞ ዒዚ ደዲሻ፡፡

36 ታ ያኦዛሢ፤
ታና ዓውሳ ጌቲሞ ታኦም ኔ ዒንጋ፤
ኔ ሞልቃ ታና ደዲሻ፡፡

37 ታኦኮ ቤርታ ዓኦ ባኮ ዒ ሺኢሻ፤
ዩያሮ ቶካ ታኦኮ ዳቄንቴሞ፡፡»

38 «ታ ሞርኮ ዳውሲ ታ ዓርቃ፤
ታ ዔይቶ ባይዙሞ ጊንሢም ማዕሞሎ፡፡

39 ላሚ ዔቄሞ ጎይሢ ታ ዔይቶ ባይዛ፤
ታኦኮ ዔይታ ቶኮ ዳማ ሎኦማ፡፡

40 ያሎ ታ ያላንዳ ሞልቄ ታኦም ኔ ዒንጋ፤
ያሎና ታ ሞርኮ ኔ ታና ባሺሳ፡፡

- 41 ታ ሞርካ ታ ቤርታገ ጳሽካንዳጉዲ ኔ ማሃኔ፤ ታና ዲፃ ዓሶ ቢያ ኔ ባይዛኔ።
- 42 ዔያቶ ማኣዳ ዓሶ ኮዒ ዔያታ ዒላታኔ፤ ጋዓንቴ ዔያቶ ማኣዳ ዓሶ ፔቲታፃ ባኣሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያታ ዔኤላኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ዔያቶም ዬሁዋሴ።
- 43 ሲላላ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ታ ዔያቶ ገኢጫኔ፤ ጎይሢዳ ዓኣ ቶርጳጉዲ ታ ዔያቶ ዳኣፃኔ።።»
- 44 «ፑርቶ ዳርይዳገ ኔ ታና ዓውሴኔ፤ ዳር ቢያ ወይሣንዳጉዲ ኔ ታና ደኦሬኔ፤ ታ ዔርቆ ዳሬ ታ ዳማ ዋርቃኔ።
- 45 ፃንጎ ማዔ ዳራ ታ ዛሎ ዋይዚ ታኣም ዓይሢንታኔ፤ ታና ቦንቸ ዘጊያ ዘጋኔ።
- 46 ጫርሹማ ዔያቶኮ ባይቁም ዒጊጪ ሜታዲ ጎጋይቁ ፔኤኮ ዋርዲዮይዳገ ኬሰኪ ታ ባንሢ ሙካኔ።»
- 47 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ናንገና ናንጋያኔ፤ ታኣኮ ካናዶ ያኣዛሢ ጋላቲንቶም፤ ታና ዳቁሻ ዳኤፖ ያኣዛሢ ዳግ ዳገ ጎም።
- 48 ዒ ታ ሞርኮ ኮሚ ኮም ማሃኔ፤ ዳር ቢያሢ ታ ዳማ ማሃ ዒ ወይሢሳኔ።
- 49 ታ ሞርካገ ታና ዒ ዓውሳኔ፤ ያኣዛሢያ! ታ ሞርኮ ኔ ታና ባሺሲሳኔ፤ ጌኖ ማዶ ማዶ ዓሶገ ኔ ታና ዓውሳኔ።
- 50 ዬያር ዳር ባኣካ ታ ኔና ጋላታኔ፤ ኔ ሱንፃዎ ዓይኑምና ታ ዳኤፐሳኔ።
- 51 ዒዚ ካኣታሢ ካኣቲም ባሺሢ ዒዚ ዒንጋኔ፤ ዒዚ ቲሽኪ ደኦሬ ዳውቴና ዜርፆናም፤ ናንገና ጋፑዋ ናሹም ፔኤሲ ዒ ፔጋሲ ዳዋኔ።»

23

ዳውቴ ጋፒንፃ ኬኤዜ ባኮ

- 1 ያኦሲ ዳግ ዳገዚሢ፤ ያይቆኦቤ ያኣዛሢ ደኦሬሢ፤ ዒሰራዔኤሌይዳ ቃራ ዓይኑም ዓይናዳያ ማዔሢ፤ ዒሴዬ ናኣዚ፤ ዳውቴ ጋፒንፃ ጌሰቴ ባካ ያዲኩ።
- 2 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ታኣና ማዒ ኬኤዜኔ፤ ዒዛኮ ቃኣላ ታ ዳንጋኔ።
- 3 ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ዬያ ኬኤዜኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ካገሢ ሂዚ ታኣም ጌዔኔ፤ «ያኦሲ ዒጊጪ ፒዜ ወይሥሢ ወይሢ ካኣቲ፤
- 4 ዒዚ ሻኣሬ ባኣያ ሳዓ ካራዛ ፖዓ ፖዒጉዲኬ፤ ሳይይዳ ማኣቶ ባቃልሳ ጉቴና ፆርቃ ዓቢጉዲኬ። »
- 5 ቢያ ባኣዚና ገኢኤያ ሃሣ ጉሙርሳያ ዒ ማዔሢር ናንገና ናንጋ ጫኣቁም ዒ ታኣና ዋላ ጫኣቁሢር ጎኔና ታኣኮ ማኣራ ያኦሲም ጉሙርቁንታያቲዋዳ? ታና ዒ ማኣዲ ሃሣ ታ ኮዓ ባኮዋ ቢያ ዒ ኩንሣያቲዋዳ?
- 6 ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ኬኤሬንቴ ዓንገሢጉዲኬ፤ ዓይጎ ዓሲያ ኩቻ ዔያቶ ካኣማኒ ዳንዳዑዋያኔ።
- 7 ዬያቶ ቡኡራኒ ኬላኬቸ ኮይሳያኔ፤ ያዲ ማዔቴ ዔያታ ጋፒ ሚቸንታንዳኔ።

ዳውቴኮ ያሎና ዔርቴ ፖኦሊሶ (1ፆኦሲ ዓሃኬ 11:10-41)

8 ዳውቴኮ ያሎና ዔርቴ ፖኦሊሶ ሱንፃ ሃካገ ሊካ ገይዲንታ ዓሶኬ፤ ቤርታሳሢ፡- ታህኪሞኔይዳ ሾይንቴ፡ ዮሹብባሽቤቴ ጌይንታሰኬያ ማዓዛ ዒዚ ያሎና ዔርቴ ሃይሣ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌኬ፤ ዬይ ዓሢ ፔቲ ያልዚና ፔኤኮ ዋርፆ ዔኪ ዳንዲ ዔርቴ፡ ሳሊ ፃኤታ ዓሲ ዋዳኔ።

9 ላምዓሳሢ፡- ባሆሃ ቶኦኪ ማዔያ፡ ያሎና ዔርቴያ፡ ደዶ ናኣዚ፤ ዓላዜሬኬ፤ ፔቲ ኬሊ ዒዛና ዳውቴና ያሎ ያላኒ ኬሰኬ ፒሊሰፃኤሜ ዓሶ ቃዚ ሜታሴኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒማና ገንሣም ደጩኔ፤ 10 ዬይ ዓሢ ጋዓንቴ ዓኣ ቤዛ ደዲ ዔቁ ኩጫ ዒዛኮ ደጪ ጩንቸ ዓገር ዓርቁ ዚቲዮ ጋዓንዳያ ሄላንዳኣና ፒሊሰፃኤሜ ዓሶ ያሌኔ፤ ዬኖ ኬሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኤፐ ባሺሢ ዔያቶም ዒንጌኔ፤ ያላ ጋፔሰካገ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓላዜሬ ዓኣ ቤዛ ሙኪ ሃይቁ፡ ፒሊሰፃኤሜ ዓሶገ ሚርጌ ያልዚ ዓንጋምንታ ማኣያንታ ዔኬኔ።

11 ሃይሣሳሢ ሃሣ፡- ሃራሬይዳ ሾይንቴያ፡ ያልዚና ዔርቴያ፡ ዓጌ ናኣዚ፤ ሻማኬ፤ ፔቲ ኬሊ ፒሊሰፃኤሜ ዓሳ ሪንጎ ጎሽ ዓኣ፡ ሌሃ ጌይንታ ቤዛ ያሎር ሙኪ ዓኣንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፒሊሰፃኤሜ ዓሶ ቤርታገ ጳሽኪ ፑኔኔ፤ 12 ሻማ ጋዓንቴ ዬኖ ጎዡ ጫርቁ ዔቁኔ፤ ዒዚ ዒማና ፒሊሰፃኤሜ ዓሶ ያሊ ዋዳኔ፤ ዬኖ ኬሎዋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኤፐ ባሺሢ ባሽኔ።

13 ሃኣኮ ጩኦር ዋደና ፒሊሰፃኤሜኮ ያሎ ዓሳ ራገይሜይዳ ዲንኪ ዳዒ ዓኣንቴ ሃይሢታም ያሎና ዔርቴ ዓሶገ ዬንሢ ሃይሣሃሢ ዳውቴ ኮራ ዓዲላሜ ሙኬኔ። 14 ዳውቴ ዒማና ዋርዲ ገኢጊሽና ጎኦቢዳ ዓኣኔ፤ ፒሊሰፃኤሜ ዓሶ ፖኦሊሶገ ፔቲይዳ ገቆና ፖኦሊሴ ሙኪ ቤኤቴሌሃሜ ዓርቁኔ፤ 15 ዳውቴ ዒማና ዓጩ ጳቁሃ፡- «ኬልቁ ዲርቆና ቤኤቴሌሃሜ ካታም ጌሎ ካር ኮይላ ዓኣ ዔቶ ዋኣፃገ ታ ዑሽካንዳ ዋኣሢ ዓይጌ ታኣም ዔኪ ሙካንዳይ!» ጌዔኔ። 16 ዬያር ዬንሢ ያሎና ዔርቴ ሃይሣ ፖኦሊሶንሢ ፒሊሰፃኤሜ ዓሳ ዲንኪ ዳዔ ቤዛ ገዴና ጫርቁ ዳንዲ ዋኣፃ ዔቴሎገ ዲይ ዳውቴም ዔኪ ሙኬኔ፤ ዳውቴ ጋዓንቴ ዑሽካኒ ኮይባኣሴ፤ ዬያይደንደሢ ሃሽ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ሳዓ ላኣሌሰካገ፡ 17 «ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ሃያ ዋኣፃ ታ ፔቲታፃ ዑሽካንዳ! ታኣኒ ዑሽኬቴ ሃይቢር ዒጊጪዋ ዳንዳ ዬንሢ ዓሶንሢኮ ሱንፃ ታ ዑሽካያ ማዓኔ!» ጋዓ፡ ዋኣፃ ዑሽካንዳ ዔቁኔ።

ያሎና ዔርቴያ ማዔ ሃይሣ ጫርኩ ፖኦሊሶንሢ ማዳ ሄርሺሳ ማዳ ዬያኔ።

18 ጳዳያ ናኣዚ፡ ዒዮዓቤኮ ጌርሲ ዓቢሻዬ ያሎና ዔርቴ ሃይሣ ፖኦሊሶንሢኮ ሱኡጌኬ፤ ዒዚ ፔኤኮ ዋርፆ ዔኪ ሃይሣ ፃኤታ ዓሲና ያልቲ ዬያቶ ቢያ ወዳኔ፤ ዬያር ዒዚያ ሃይሣንሢጉዲ ያልዚና ዔርቴ ዓሲ ማዔኔ። 19 ዒዚ ዬያቶ ሃይሣሢገ ዑሣ ዓኣዳ ያሎና ዔርቴ ዓሲ ማዔሢር ዔያቶኮ ሱኡጌ ማዔኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ያሎና ዔርቴ ሃይሣ ዓሶንሢጉዲ ማዓያቲዋሴ።

20 ሜሌ ሃሣ ያሎና ዔርቴ ፖኦሊሴ፡- ቃብፃዔሌይዳ ሾይንቴያ፡ ዮዳሄ ናኣዚ፤ ቤናያኬ፤ ዒዚ ላምፆ ዔርቴ ሞዓኣቤ ዓሲ ፖኦሊሴ ወዳኔ። ገንሣ ሃሣ ሚርጌ ሄርሺሳ ማዳ ማዳያኬ፤ ፔቲ ኬሊ ሻቸ ዋርቁ ኬሊሰኬኖ ፔቲ ዳኔ ባኣካ ጌሊ ዞቢ ወዳኔ፤ 21 ዬያጉዲ ሃሣ ዒዚ ዋርሢ ዔኪ ዓኣ፡ ፔቲ ያልዚና ዔርቴ ጌብፃ ዓሲሰኬያ ወዳኔ፤ ዒዚ ዒማና ኮኣሎገዓቲም ኩጫ ሜሌ ዓንጋም ባኣንቴ

ገብቆ ዓጮ ዓሢ ባንሢ ሙኪ ዋርቃ ኩጫፓ ሳሪ ዔኪ ዩያና ጫርገ ዋዴኔ። 22 ያሎና ዔርቲ ሃይሃ ዓሳንሢ። ወሃ ማዕረፍ። ሌና ማዕረፍ ሃርሻሻ ማዕረፍ ያኣዴኩ። 23 ዓዚ ሃይሃታዎ ዓሳ ባኣካ ኮሻ ዔርቲያ ማዕረፍ ያሎና ዔርቲያ ማዕረፍ ሃይሃ ዓሳ ሃሉዋሴ፤ ዳውቲ ፔና ካፓ ዓሳኮ ዓዚ ሱኡ፤ ማሂ ዳኡሬኔ።

24-39 ሃይሃታዎ ዓሳ ባኣካፓ ዛሎ ዓሳኮ ሱንፃ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታኔ፡-

- ዒዮዓቤኮ ገርሲ ዓሳሃሌ፤
  - ቤኤቲሌሃሜይዳ ሾይንቲ፡ ዶዶ ናኣዚ ዓልሃናኔ፤
  - ሃርዴይዳ ሾይንቲ፡ ሻማንታ ዔልቃንታ፤
  - ፔሌጃይዳ ሾይንቲ፡ ሄሌጃ፤
  - ቴቆዓይዳ ሾይንቲ፡ ዒቁሽ ናኣዚ ዒራ፤
  - ዓናቶይዳ ሾይንቲ፡ ዓቢዔዜሬ፤
  - ሁሻይዳ ሾይንቲ፡ ሜቡናዬ፤
  - ዓሆሌይዳ ሾይንቲ፡ ፃልሞኔ፤
  - ኔፖፓይዳ ሾይንቲ፡ ማሂራዬ፤
  - ሃሃ ኔፖፓይዳ ሾይንቲ፡ ባዔ ናኣዚ ሄሌቤ፤
  - ቢኢኒያሜ ዓጮ ጋራ ዓኣ ገቢዓይዳ ሾይንቲ፡ ሪባዬ ናኣዚ፡ ዒታዬ፤
  - ፒርዓቶይዳ ሾይንቲ፡ ቤናያ፤
  - ጋዓሽ ዶኦጮ ኮይላ ሾይንቲ፡ ሂዳዬ፤
  - ዓርባዓይዳ ሾይንቲ፡ ዓቢዓልቦኔ፤
  - ባርሁሜይዳ ሾይንቲ፡ ዓዝማቄቲ፤
  - ሻዓልቦኔይዳ ሾይንቲ፡ ዔልያሃባ፤
  - ያሽኔ ናኣታ፤
  - ዮናቲኔ፤
  - ሃራሬይዳ ሾይንቲ፡ ሻማ፤
  - ገንሃ ሃሃ ሃራሬይዳ ሾይንቲ፡ ሻራሬ ናኣዚ፡ ዓሃዓሜ፤
  - ማዕካይዳ ሾይንቲ፡ ዓሃሴባዬ ናኣዚ፡ ዔሌፔሌጃ፤
  - ገሎይዳ ሾይንቲ፡ ዓከፓፔሌ ናኣዚ፡ ዓልዓሜ፤
  - ቁርሜሎሴይዳ ሾይንቲ፡ ሄፀር፤
  - ዓሬቤይዳ ሾይንቲ፡ ፓዓራዬ፤
  - ያባ ናኣዚ ናኣታኣኔኮ ናኣዚ፡ ዪግዓሌ፤
  - ጋኣይዳ ሾይንቲ፡ ባኒ፤
  - ዓሞኣይዳ ሾይንቲ፡ ጃሌቁ፤
  - ዒዮዓቤኮ ያሎ ዓንጋዎ ኩዳ፡ ቤዔርቲይዳ ሾይንቲ፡ ናህራዬ፤
  - ያቲሬይዳ ሾይንቲ፡ ዒራንታ ጋሬቤንታ፤
  - ሂታ ዓሢ ያሪዮንታኩ።
- ዳውቲኮ ያሎና ዔርቲ ፖሊሶኮ ሚርጉማ ዋሊ ዑፃ ሃይሃታሚ ላንካይኩ።

24

ዳውቲ ዳር ፓይዲሢ (1ያኦሲ. ዓሃኬ 21:1-27)

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ላሚ ዒሰራዔኤሌ ዓሳይዳ ዳጋዴሢ ዳውቲ ዔያቶይዳ ሜቶ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዒ ማሃኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳውቲ፡ «ዳንዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳና ዪሁዳ ዓሳና ፓይዴ!» ጌዔኔ፤ 2 ዩያር ዳውቲ ዒዛኮ ፖኦሊሶ ዓይሃ፡ ዒዮዓቤ፡ «ኔ ዳማ ፖኦሊሶ ዓይሃያ ማዕ ዓሳ ዔኪ ዳንዲ ዓጮኮ ካራፓ ዳንዲ ጋፖ ሄላንዳኣና ጌይፃ ዳኣኔፓ ዳንዲ ቤርሳቤ ሄላንዳኣና ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ፃጰ ዳር ቢያ ፓይዴ፤ ታኣኒ ዋኣዴ ዓሲ ዓኣቲያ ዔራኒ ኮዓኔ» ጌይ ዓይሃኔ።

3 ዒዮዓቤ ጋዓንቲ፡ «ካኣቲዮ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኔ ያኦዛሢ ዒሰራዔኤሌ ዳር ሃሢ ዓኣ ዓሳፓ ዑሃ ጃኤታ ጳንጮ ማሂ ኔኤም ሚርገሾንጎ፤ ያኣዴ ዒ ማሃም ኔ ዛጋንዳጉዲ ሌዖ ኔኤኮ ዒዚ ያደሶንጎ፤ ጋዓንቲ ካኣቲዮ! ዩያይዳኒ ኔ ዓይጋ ኮዔይ?» ጌዔኔ። 4 ካኣቲ ጋዓንቲ ዒዮዓቤንታ ፖኦሊሶ ዓይሃ ዓሳንታ ዒ ዓይሃ ባኮ ማዕዳጉዲ ዋልቃዴሢ ዒዛ ኮራፓ ዒሰራዔኤሌ ዳር ፓይዴኒ ዔያታ ዳንዴኔ።

5 ዔያታ ዒማና ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ጋኣይይዳ ዓኣ ዶኦጮ፡ ዓርዔኤሬ ካታዎኮ ዶኦሎ ዛላ ዳንኪ ዳዔኔ፤ ዩካፓ ለካ ኬሰካዖ ያዕዜሬ ሄሌኔ፤ 6 ዩይና ጌሳ ጌሌዓዳና ሂኢታ ዓሳ ዓጮ ጋራ ዓኣ ቃዴሴ ሄሌኔ፤ ዩካፓ ዳኣኔ ዳንዴኔ፤ ዳኣኔፓ ገንሃ ዓባ ጌላ ባንፃ ዛሎና ጌይ ሲዶና ዳንዴኔ፤ 7 ገንሃ ሃሃ ዓጮሎኮ ዶኦሎ ዛላ ዙላ ኬኤሎ ዲያና ዲርቁንቲ፡ ጂኢርሴ ካታዎ ዳንዲ ዒኣና ጋዓፃ ሂኢታ ዓሳንታ ካኣና ኔ ዓሳንታ ካታዎ ቢያ ዳንዴኔ፤ ጋፒንፖይዳ ዪሁዳይዳ ዓኣ፡ ቤርሳቤ ዔያታ ሄሌኔ፤ 8 ዩያይዲ ዓጮሎ ጉቤ ሺሪ ታዘጳ ዓገኒና ላማታሚ ኬሊና ማዕሰካፓ ዩሩሳላሚ ማዒ ሙከኔ። 9 ዒዮዓቤ ዒማና ዒሰራዔኤሌይዳ ሳሊ ጃኤታ ሺያ፡ ዪሁዳይዳ ዶንጎ ጃኤታ ሺያ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ዓሲ ዓኣሢ ዔሪ ካኣቲዎ ኬኤዜኔ።

10 ጋዓንቲ ዳውቲ ዳር ፓይዴሰካፓ ዒኔ ዒዛኮ ዲጶም ዒዛ ማሊሽ ባሽሢር፡ «ታኣኒ ሃያ ማዕዳጉ ዳሊፒ ዳቢንቲ ዳቤኔ፤ ዔኤያቶ ማዶ ታ ማዳሢር ሃዳራ ታኣም ዓቶንጎ ጌዔ!» ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሺኣቁኔ።

11-12 ዳውቲዎ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋኣዴ ኮራ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡ «ዳውቲ ኮይላ ዳንዲጋፓ ኔኤኒ ሃይሃ ባኣዚፓ ዶኦራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ታኣኒያ ኔኤኒ ዶኦራማጉዴያ ማዕዳንዳኔ» ጌሳ ኬኤዜ» ጌዔኔ። ዛር ጉቲሎ ዳውቲ ገንዓሰካፓ ጶጫኣና፤ 13 ጋኣዴ ዒዛ ኮይላ ሙከ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ጌዔ ባኮ ኬኤዜኔ፤ ዒ ኬኤዛዮ፡ «ኔ ዓጮይዳ ሃይሃ ሌዔ ሎማ፡ ሃይሃ ዓገኒ ኔ ሞርካ ኔና ዳውሲ ሃንታያ፤ ሃሃ ሃይሃ ኬሊ ዲማ ዲማ ሃርጌ ኔ ዓጫ ኬዳያፓ ዎማ ኔ ዶኦራይ? ሂንዳ ኮሽ ማሊጋፓ ናንገና ናንጋ ጎዳም ታ ኬኤዛንዳጉዲ ማሂ ታኣም ኔ ኬኤዜ» ጌሳ ያኦጮኔ።

14 ዳውቲ ማሃዮ፡ «ታ ዎና ዶኦራንዳቲያ ታኣም ዔርቶ ዒጃኔ! ጋዓንቲ ዓሲ ኩቸ ጋርሲ ጌላኒ ታ ኮዑባሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚጠንታያታሢር ዒ ታኣም ኮይሳ ሜቶ ዒንጎንጎ!» ጌዔኔ። 15 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩና ኬሎ ጉታፓ ዓርቃዖ ዒዚ ጌዔ ኬሎ ሄላንዳኣና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዑፃ ዲማ ዲማ ዎዳ ዳርፖ ኬይሴኔ፤ ዒማና ዓጮሎኮ ካራፓ ዳንዲ ጋፖ ሄላንዳኣና ጌይፃ ዳኣኔፓ ዳንዲ ቤርሳቤ ሄላንዳኣና ላንካይታሚ ሺያ ዓሲ ሃይቁ ጋፔኔ። 16 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ዩሩሳላሚ ባይዛኒ ገኢጊ ዓኣንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳር ዑፃ ዔኪ ሙካኒ ማሌ ሜቶ ሃሽ ዩያ ዳር ዎዳ፡ ከኢታንቻሢ ኮራ፡ «ገዳንዳኔ! ሃሽ!» ጌዔኔ፤ ዒማና ከኢታንቻሢ ዒያቡሳ ዓሲ ማዕ፡ ያርና ጎዖሰኬያኮ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዳይዳ ዔቁ ዓኣኔ።

17 ዳውቲያ ዳር ዎዳ፡ ከኢታንቻሢ ዳንቃዮ፡ «ዳቢንቶ ማዶ ማዴሢ ታናኔ፤ ታ ታኣር ፑርቶ ባኮ ማዴኔ፤ ዓካሪ ሃይ ዔቦ ዔሩዋ ዳራ ዓይጎ ዎዴያ? ሃይ ዎዳሢ ዔያቶ ሄላሰካፓ ታኣና ታ ማኣር ዓሳናም ማዖንጎ» ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦጮኔ።

ዳውቲ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ኮሽሢ

18 ዲዛ ከሎና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ፣ ጋኦ ዳውቴ ኮራ ዴንዳዎ፡- «የርናኮ ሃኦኮ ሺርኮ ቆይዶ ዴንዲጋፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞ ኮሼ!» ጌዔ፤
 19 ዳውቴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ጎይያ ዓይሢንቲ ጋኦ ዴ ጌዔ ጎይያ ማዳ፤ 20 የርና ዲማና ሊካ ዛጋያ ካኦቲ፣ ዳውቴንታ ዲዛኮ ደንዞ ማዔ ቢታንታ ዓኦ ዓሳ ዲዛ ባንሢ ሙካንቲ ዴንቄ፤ ዲዚ ዳውቴ ቤርታ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤላዎ፡- 21 «ካኦቲዮ! ሃይካ ኔ ኮሺ ዓኦ ሙኪያ?» ጌይ ያኦጩ።

ዳውቴ ማሃዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲማ ዲማ ዎዳ ደርዓሢ ታ ዓጫፓ ዔቁሳንዳጉዲ ኔኤኮ ሃኦኮ ሺርኮ ቆይዶ ሻንቃኒና ዲኢካ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤሲ ኮሻኒ ታ ሙከ፤» ጌዔ።

22 የርና ዲማና፡- «ካኦቲዮ! ቆይዶ ዔኪ ኔ ናሽከሢጉዲ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጌ፤ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞይዳ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢም ማዓንዳ ጌማይ ሃይሾ ዓኦ፤ ሚቾንዶ ሃንዲሎኮ ጌማቶ ሚኢሾንታ ሃኦኮ ሺርኮ ባኮንታ ቢያ ዓኦ፤» ጌዔ። 23 የርና ዴያ ቢያ ካኦቲም ዲንጋዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሢ ኔኤኒ ዲንጋ ባኮ ዔኮንጎ» ጌዔ።

24 ካኦቲ፣ ዳውቴ ጋዓንቲ፡- «ያዲ ማያፓ፤ ታ ኔኤም ጨጋንዳያ ኮይሳ፤ ታ ዔኤቢ ጨጊ ዔኪባኦ ባኦዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛሢም ዲንጎ ባኦዚ ማሂ ታ ሺኢሻንዳያ ኮይሱዎሲ» ጌዔ፤ ዴካፓ ዳውቴ ዴኖ ቆይዶሎንታ ጌማቶንታ ደንጊታሚ ሹቺ ቢራና ሻንቄ፤ 25 ዲዚ ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤሲ ኮሺ ሚቺ ዲንጎ ባኮንታ ፔቱምና ዲንጎ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሺኢሹ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኦ ዳውቴኮ ሺኢጲያ ዎይዜ፤ ዲሰራዔኤሌይዳ ከዴ ዲማ ዲማ ዎዳ ደርዓሢ ዴካፓ ዔቄ።

1 ካእቶ ማፃአፖ ዓይያ ካር

ካእቶ ማፃአፖኮ ሃና ፔታሳዛ ላምፖ ሳሙዔኤሌሌ ማፃአፖንሢዳ ኬኤዘንቴፖ ጋፒባኣ፣ ዒሰራዔኤሌይዳ ካእታ ዎይሢ ዎይሢ፤ ሃይሶ ኬኤዛያኬ። ሃና ማፃአፖ ሃይሢ ጳጳፕ ጳጳፕ ቤሲ ፓቁንታኒ ዳንዳዓኔ፡-

1. ሴሎሞን ዒዛኮ ዓደ፣ ዳውቴ ቤዛ ዒሰራዔኤሌሌና ዪሁዳናይዳ ካእታዳሢና ዳውቴኮ ሃይሶ ዛሎ ኬኤዛያ።

2. ሴሎሞን ካእታዳ ዎይሢ ዎይሢ፤ ዎመዲታቴያ ሃሃ ማዲንቴ ባካ ዓይነታቴያ ኬኤዛያ ማዓዛ ዬያ ማደይዳፓ ባሻያ ማዒ ጴዳሢ ዬሩሳላሜይዳ ማኸንቴ ጌኤዮ ማኣርኮ ማኸንቶኬ።

3. ኬዶ ዛሎና ደኦሎ ዛሎ ዓጮ ካእቶ ጌይንቲ ዒሰራዔኤሌሌ ዓጮ ላምፖ ፓቁንታሢና ፔቴ ፔቴ ካእታ ኪሪሰቶሴ ሾይንታንዳሢኮ ቤርታ ታዘጸሳ ጸኤቶ ሌፖ ሄላንዳኣና ዎይሢ ጎይያ ኬኤዛያኬ።

ዬንሢ ላምፖ ማፃአፖንሢዳ ፔቴ ፔቴ ሱኡጎም ዔያታ ያኦሲም ጉሙርቁንታያ ማዓ ጎይያጉዳያና ዒዚ ዎጋኔ፤ ዬያጉዳ ዓጮ ደጫ ደጫ ዳጪ ዳጪ ዓባ ቢያ ገኢጋሢ ዬና ሱኡጋ ጉሙርቁንታያ ማዓ ጎይያናኬ፤ ሃሃ ገንሢ ሜሌ ያኦሲ ካእቸከሢና ዓይሢንቲ ዒዲሢና ሱኡጎ ማዔቴያ ዳሮ ዔኪ ባይሲንታይዳ ዓጋኔ። ኬዶ ዛሎ ዓጮ ካእቶ ጌይፖ ዒሰራዔኤሌሌ ካእቶ ጉቤ «ዳቢንቴያኬ» ጌይ ያኦሲ ዎጋኔ፤ ጋዓንቴ ደኦሎ ዛሎ ዓጮ፣ ዪሁዳ ካእታ ባሽሢ «ፔዜ ማዳኔ» ጌይ ዒዚ ዎጋኔ።

ካእቶ ማፃአፖኮ ፔታሳዘይዳ ኮሺ ዔርቴያ ማዔዘንሢ፡- ያኦሲ ኬኤዛያ ማዒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢና ዳራ ሜሌ ያኦዘ ካእቸኮ-ፓዲ፤ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዎይዘ ዒፁ-ፓዲ ዒገጩዎ፤ ላቲ ኬኤዛዘንሢከ፤ ዔያቶይዳፓ ዑሣ ዓኣጳ ዔርቴያ ማዔሢ ዔኤሊያሴ ማዓዛ፣ ዒዚ ባዓኣሌ ጌይንታ ካእቸኮ ያኦዘኮ ቁኤሶና ዎላ፡- «ፖ ያኦሲ ባሻንዳይ?» ጌዒ ማዳ ማዳ ኬኤዘንቴኔ (ዓይ. 18ይዳ ዛገ)።

ማፃአፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዳውቴ ካእቱሞኮ ጋፒንፖ (1:1—2:12)

ሴሎሞን ካእታዲፖ (2:13-46)

ሴሎሞን ዎይሢ ዎይሢ፤ (3:1—11:43)

- 1. ቤርታሳ ሌፖ (3:1—4:34)
- 2. ጌኤዮ ማኣርኮ ማኸንቶ (5:1—8:66)
- 3. ጋፒንፖ ሌፖ (9:1—11:43)

ፓቁንታ ካእቶ (12:1—22:53)

- 1. ኬዶ ዛላ ዓኣ ዜርዮኮ ዎይዘ ዒዲፖ (12:1—14:20)
- 2. ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌሌና ካእቶ (14:21—16:34)
- 3. ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ሃይሶ (17:1—19:21)
- 4. ዒሰራዔኤሌሌ ካእቲ፣ ዓክዓቤ ሃይሶ (20:1—22:40)
- 5. ዪሁዳ ካእቲ፣ ዒዮሳፒፃና ዒሰራዔኤሌሌ ካእቲ፣ ዓካዚያሴ ሃይሶ (22:41-53)

ካእቲ ዳውቴኮ ጋርቹ ባሽንቶ

1 ካእቲ፣ ዳውቴ ባሽንቲ ጋርቹሢር ዒዛም ማደ ማደ ዓሳ ዒዛ ጨኢሸኮ-ፓዲ ዓፒላ ዒዛም ዑፃ ኩሌቴያ ያይዳኒ ዳንዳዒባኣሴ። 2 ዬያር ዒዛኮ ደንዛ፡- «ካእቲዮ! ኔ ኮራ ዳዒ ኔና ማኣዳንዳ ወዲር ናይ ኮዒ ኔኤም ኑ ዔኪ ሙኮም፤ ዒዛ ኔ ኮራ ላሂ ኔኤኮ ዑፃ ያይዲሻንዳኔ» ጌዔኔ። 3 ዬካፓ ዔያታ ፔቴ ሚዛጺ ወዲር ናይ ዳንቃኒ ዒሰራዔኤሌሌ ዓጮ ቢያ ኮዓፖ፣ ሹኔሜ ጌይንታ ቤሰካፓ ዓቢሻጎ ጌይንታ ፔቴ ወዲር ናይሰኬኖ ካእቲም ዔኪ ሙኤኔ፤ 4 ዬና ናዔላ ሚርጌና ሚዛጺ ናይኬ፤ ዒዛ ካእቲ ኮይላ ዳዒ ዒዛኮ ቶኦኮ ዛጋኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ዒዛ ላኣሊ ማሂ ዔኪ ዒዘና ላሂባኣሴ።

ዓዲያሴ ካእታዳኒ ዓፃዳሢ

5-6 ዓቤሴሎሜኮ ገንፃ ዳውቴኮ ማቻ ሃገታ ዳውቴም ሾዔ፣ ሾምፔና ዓኣ ዓቲንቆ ናኣቶፓ ቶይዳሢ ዓዲያሴኬ፤ ዒዚ ሚርጌና ሚዛጺኬ፤ ዳውቴ ፔቴታፖ ዒዛ ጎሪ፣ ዞሪ ቤቁባኣሴ፤ ዬያር ዓዲያሴ ጫርቁ ፔኤር ዓጮኮ ካእቲ ማዓኒ ኮዔኔ፤ ዬያ ማሊያ ኮንሢኒ ሳርጌላ ያይታንታ ፓርንታ ደንገታሚ ዒዛኮ ዓንጋም ኬዳንዳ ዓሲያ ገኢገሼኔ። 7 ዬያ ዛሎ ዒዚ ፃሩና ናኣዚ፣ ዒዮዓቤና ሃሃ ቁኤሳሢ ዓቢያታሪና ዎላ ዘርቴኔ፤ ዔያታ ዒዛኮ ማሊያ ቆራኬ ጌይ ዔኬኔ፤ 8 ጋዓንቴ ቁኤሳሢ ሳዶቁ፣ ዮዳሃ ናኣዚ ቤና፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታኣኔ፣ ሾምዒ፣ ሪዒንታ ዳውቴ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዓዲያሴኮ ዬያ ማሊያ ዒዲያ።

9 ፔቴ ኬሊ ዓዲያሴ «ዔንገራጌ» ጌይንታ ዓልቃ ዎኣፖ ኮይላ ዘሃሌቴ ላሎ ጎፖ ቤዘይዳ ማራይንታ ዚያ ጌማይንታ ዎፓናንታ ሹኪ ያኦሲም ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ሸኢሼኔ፤ ዒዚ ዒማና ካእቲ፣ ዳውቴ ናኣቶና ዪሁዳይዳ ካእቶኮ ቢታንቶና ዓኣ ዓሳ ቢያ ሙኪ ዬያ ቦንቾ ሙፖ ሙ-ዓንዳጉዲ ዔኤሌኔ፤ 10 ጋዓንቴ ዒዚ ፔኤኮ ዓዶ ናፖ ማዔሢ፣ ሴሎሞንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታኣኔንታ ቤናንታ ካእቲ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዔኤሊባኣሴ።

ሴሎሞን ካእታዲፖ

11 ዬካፓ ናኣታኣኔ ሴሎሞን ዒንደ፣ ቤርሳቤሆ ኮይላ ዳንዳ፡- «ሃገቴ ናኣዚ፣ ዓዲያሴ ኑ ጎዳሢ ዳውቴ ዔሩዎንቴ ፔና ፔኤር ካእታሢሢ ኔ ዎይዘባኣዳዳ?» ጌዔኔ። 12 «ኔኤና ኔ ናፖ፣ ሴሎሞንናኮ ሾምፖ ዓይሳኒ ኔ ኮዔቴ ታ ኔና ዘራሢ፡- 13 ዑኬና ካእቲ ኮይላ ዳንዳ፤ ጋፒንታ ካእቲዮ! ታ ናዓሢ፣ ሴሎሞን ኔ ቤዛ ኔና ዳካሊ ካእታዳንዳሢ ኔ ታኣም ጫኣቁባይ? ሂዳፖ ሃሢ ዓዲያሴ ዎይቲ ካእታዳይ?» ጌዒ ያኦጮ» ጌዔኔ። 14 ናኣታኣኔ ሃሃ ኬኤዛ፡- «ኔኤኒ ካእቲ፣ ዳውቴና ዎላ ጌሰታኣና ታኣኒያ ዑኬና ጌሊ ኔ ጌዔ ባካ ጎኔ ማዔሢ ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ዬያር ቤርሳቤሃ ካእቲና ጌሰታኒ ካእቲ ዓኣ ቆልፖ ጌሌኔ፤ ካእቲ ዒማና ኮሺ ጋርቹያታሢር ሹኔሜ ዓጮ ናዔላ፣ ዓቢሻጎ ዒዛኮ ቶኦኮ ዛጋኔ፤ 16 ቤርሳቤሃ ዒማና ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤላዛ ካእቲ፡- «ኔ ዓይጎ ኮዓይ?» ጌይ ዒዘ ያኦጮኔ።

17 ቤርሳቤሃ ማሃ፡- «ካእቲዮ! ታ ናኣዚ፣ ሴሎሞን ኔ ቤዛ ኔና ዳካሊ ካእታዳንዳሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሢ ሱንፖና ኔ ታኣም ጫኣቁኔ፤ 18 ሃሢ ሃይሾ ኔ ዔሪባኣንቴ ዓዲያሴ ካእታዳኔ። 19 ዬያር ዒዚ ሚርጌ ጌማይ፣ ማራይንታ ዲቺ ዎፓናንታ ሹኪ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሸኢሼኔ፤ ዬያ ቦንቾ ቤዘ ሙካንዳጉዲ ኔኤኮ ናኣቶንታ ቁኤሳሢ ዓቢያታሪንታ ፖኦሊሶ ዓይሢ ዒዮዓቤንታ ዒዚ ዔኤሌኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ኔ ዓይላሢ።

ሴሎሞን ዓኤለባአሴ። 20 ካአቲዮ! ዲሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ኔ ቤዛ ካአቲዮንዳህ ያናታቲያ ኔ ፔጋሲ ዔርዛንዳጉዲ ካፒሚዳኬ፤ 21 ኔ ዬያይዲባአቶ ጋዓንገቲ ኔ ሃይቁሰካፓ ቤዘና ታ ናአዚ ሴሎሞንንታ ታናንታ ዋይዚ ዲፃ ዓሲ ማሂኑ ገዳ ዋጎንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ቤርሳቤሃ ሃጊ ዬያ ኬኤዚ ጋፒባአንገቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፣ ናአታኦኔ ዲኢካ ሙኬኔ፤ 23 ዲማና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ሙኬያታህ ዓሲ ካአቲሞ ኬኤዜኔ፤ ዬካፓ ናአታኦኔ ጋር ጌሊ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዓኤለህ ዓኤሌኔ፤ 24 ናአታኦኔ ዲማና፡- «ካአቲዮ! ዓደኒያሴ ኔ ቤዛ ካአታዳንዳያ ኔ ዲዛም ቤርታ ኬኤዚያ? 25 ዲዚ ሃኖ ማርጌ ዚያ ጌማይንታ ዲቺ ዋፓናንታ ማራይንታ ሹኪ ያኦሲም ሺኢሹኔ፤ ኔኤኮ ሃንጎ ናአቶንታ ፖኦሊሲ ዓይህ ዲዮባቤንታ ቁኤሳህ ዓቢያታሬያ ዲዚ ዓኤሌኔ፤ ሃህ ሄኤዶ ሐካቲ፣ ዓደኒያሴ ናንገና ናንጎም!» ጌይ ዓያታ ዲላቲ ዲላቲ ዲዛና ዋላ ሙያና ዑዞናይዳኬ። 26 ጋዓንገቲ ዬያ ቢያ ማዳያ ታና ኔ ዓይላህንታ ቁኤሳህ ሳዶቁንታ ዮዳሂ ናአዚ፣ ቤናንገታ፤ ዬያጉዲ ኔ ዓይላህ፣ ሴሎሞንያ ዲዚ ዬያ ቦንቾ ሙያይዳ ዓኤለባአሴ፤ 27 ካአቲዮ! ኔ ቤዛ ካአታዳንዳህ ያናታቲያ ኔ ዶንዘም ኔ ዔርዘባንገቲ ሃይ ሃህ ዓደኒያሴኮ ካአታዲያ ሃይሳ ኔ ማዳ ባአዚዳ?» ጌዔኔ።

28 ካአቲ፣ ዳውቴ ማሃዮ፡- «ቤርሳቤሃ ሃኒ ዬዓንዳጉዲ ዓኤሎዋቴ» ጌይ ዓሶ ዓይህኔ፤ ዬያር ዲዛ ሙኪ ዲዛ ቤርታ ዔቁኔ፤ 29 ዲማና ካአቲ ዲዛም፡- «ታና ሄሌ ሜቶፓ ቢያ ዓውሴ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ሃይቆ! 30 «ኔኤኮ ናአዚ፣ ሴሎሞን ታ ቤዛ ካአታዳንዳኔ» ጌዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌኮ ያኦዛህ ሱንዮና ሃያኮ ቤርታ ታ ጫኦቁህ ሃኖ ኩማንዳያ ማዕህ ታ ኔኤም ኬኤዛኔ» ጌዔኔ።

31 ቤርሳቤሃ ዲማና ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዓኤለህ ዓኤላዮ፡- «ካአቲ ዳውቴ፣ ታ ጎዳህ ናንገና ሹምፖና ናንጎም!» ጌዔኔ።

32 ዬካፓ ካአቲ ዳውቴ ቁኤሳህ ሳዶቁንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናአታኦኔንታ ዮዳሂ ናአዚ ቤናንገታ ዓኤሌም ዓያታ ጌሊ ዲዛ ቤርቶ ሸኢኬኔ። 33 ካአቲ ዓያቶም፡- «ታኦኮ ካአቲሞ ማኦራ ዓኦ ዶንዘና ዋላ ዴንዲዋቴ፤ ታ ናአዚ፣ ሴሎሞን ታ ቶጋ ባቁሎ ቶጊሲ ዲዛ ጊንዮ ዋኦፃ ዓልቃ ካር ጊዮኔ ኬዲዋቴ፤ 34 ዲኢካ ቁኤሳህ፣ ሳዶቁና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናአታኦኔና ዲዛ ቲሽኪ ዲሰራዔኤሌይዳ ካአታሃንጎ፤ ዬካፓ ዛዬ ዋርቃዮ ዲንህኮ ዑኡዘ ጰጊዲ፡- ሐካቲ ሴሎሞን ማርጌ ለዔ ናንጎም!» ጎዑዋቴ። 35 ዲዚ ታ ቤዛ ካአቲሞ ያይታ ዴዓኒ ሙካኦና ዲዛ ጊንዮ ዲዛና ዋላ ሙኩዋቴ፤ ዲሰራዔኤሌና ዪሁዳናኮ ካአቲ ማዒ ዲ ዋይሃንዳጉዲ ታ ዲዛ ዶኦሪህኒር ዲ ታ ቤዛ ካአታዳንዳኔ» ጌዔኔ።

36 ዬያር ዮዳሂ ናአዚ፣ ቤናን፡- «ካአቲዮ ኔ ጌዔ ጎይያ ማዕም፤ ዬያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኔ ያኦዛህ ማዲ ኩንሃንጎ። 37 ካአቲዮ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዋላ ማዕህጉዲ ሴሎሞንናኦ ዋላ ማዕንጎ፤ ዲዛኮ ካአቲሞ ኔ ዋዳፓ ዑህ ዓኦዴ ጰኤፒ ዲ ማሆንጎ!» ጌዔኔ።

38 ዬያር ቁኤሳህ፣ ሳዶቁንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናአታኦኔንታ ዮዳሂ ናአዚ፣ ቤናንገታ ካአቲ ካፓ ፖኦሊሲንታ ዳውቴ ቶጋ ባቁሎ ሴሎሞን ቶጊሲ ዋኦፃ ዓልቃ ካር ጊዮኔ ዴንዳኔ፤ 39 ቁኤሳህ፣ ሳዶቁ ዓፒሎና ማዞና ያኦሲም ዲማዳ ማኦራፓ ዔኪ ሙኬ ቲዞ ዛይታ ዓኦ ጉራኖ ዔኪ ሴሎሞን ቲሽኬኔ፤ ዲማና ዓያታ ዛዬ ዋርቃዛ፣ ዴራ ዑኡዘ

ጰጊዲ፡- «ካአቲ ሴሎሞን ማርጌ ለዔ ናንጎም!» ጌዔኔ፤ 40 ዬካፓ ዲዚ ካአቲሞ ማኦራ ባንህ ሙካኦና ዴራ ዲዛ ጊንዮ ሙካኔ፤ ዓያቶኮ ዲላታፓ ዔቁያና ሳዓ ዓጊፃንዳያ ሄላንዳኦና ዛዬ ዋርቁ ዋርቁ ዲላቲ ዓያታ ዋዛዳያ ማዕህ ዔርዘኔ።

41 ዲማና ዓደኒያሴ ዓኤሌ ዓሳ ቢያ ሙዮ ጋፒሳኒ ዑኪ ዓኦ ዬያ ዑኡዘ ዋይዜኔ፤ ዲዮባቤያ ዛያህ ዑኡዘ ዋይዛዮ፡- «ሃይ ካታሞይዳ ዋይዚንታ ዑኡዘ ዓይጎዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ፤ 42 ዲዚ ዬያ ጌዒ ጋፑዋንገቲ ቁኤሳህ፣ ዓቢያታሬ ናአዚ ዮናታኦኔ ዔሪቦንገቲ ዲኢካ ሙኬኔ፤ ዓደኒያሴያ ዲዛ፡- «ሂንዳ ሃኒ ጌሌ፤ ኔ ኮሺ ዓሲታህኒር ኮሺ ሃይሴ ዔኪ ሙኩዋዮ ዓታዓኬ» ጌዔኔ።

43 ዮናታኦኔ ማሃዮ፡- «ኮሺ ሃይሴ ታ ዔኪ ሙኪባአዋይ፤ ኑ ጎዳህ፣ ኔኤኮ ካአቲ፣ ዳውቴ ሴሎሞን ካአታህኔ፤ 44 ሃህ ዲዛና ዋላ ዲዛ ጊንዮ ኬሰካንዳጉዲ ቁኤሳህ፣ ሳዶቁንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናአታኦኔንታ ዮዳሂ ናአዚ ቤናንገታ ካአቲ ማኦራ ካፓ ፖኦሊሲንታ ዲ ዳኬኔ፤ ዓያታ ሴሎሞን ካአቲ ቶጋ ባቁሎ ቶጊሲኔ። 45 ቁኤሳህ፣ ሳዶቁና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናአታኦኔና ዋኦፃ ዓልቃ ካር ጊዮኔይዳ ዲዛ ቲሽኪ ካአታህኔ፤ ዬካፓ ዴራ ቢያ ዓናፓ ዋዛዲ ዲላሽህና ዋዛ ዲላቲና ዑኡዘ ጰጊዲ ዋይዜሲ ዋይዜሲ ካታም ማዒ ሙኬኔ፤ ሃህ ዲንህ ዋይዜህ ዬያኬ፤

46 ሴሎሞን ካአታዲ ካአቲሞ ያይቶይዳ ዴዔኔ፤ 47 ዬያ ሌሊቱዋንገቲ ጰኤፒ ቢታንቶና ዓኦ፣ ካአቲኮ ዶንዘ ቢያ ካአቲ ኮይላ ሙኪ፡- «ኔ ያኦዛህ ሴሎሞን ኔጊዳፓ ባሽ ጰኤፒ፤ ሃህ ካአቲሞ ዲዛኮ ኔኤሲፓ ባሻያ ማሆንጎ» ጌዒ ዲዚ ቃራ ማዳያታህ ቦንቾ ኬኤዜኔ፤ ዬካፓ ካአቲ፣ ዳውቴ ሻኦሎይዳ ላሂ ዓኦ ያኦሲም ዘጌኔ። 48 ዲዚ ዲማና፡- «ታ ዜርፃፓ ፔቴ ሃኖ ታ ቤዛ ካአታዳንዳጉዲ ማሂ ዬያኦ ታ ዘጋንዳጉዲ ታና ጌህ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲሰራዔኤሌኮ ያኦዛህ ጋላቲንገቲያ ማዕም!» ጌዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲኔ» ጌዔኔ።

49 ዓደኒያሴ ዓኤሌ ዓሳ ቢያ ዬያ ዋይዛዮ ማርጌና ዓጊጮኔ፤ ቢያህ ዔቁ ፔ ካራና ካራና ዴንዲ ጋፔኔ፤ 50 ዓደኒያሴያ ዲማና ሴሎሞን ኮሺ ዓጊጮህኒር ዓፒሎና ማዞና፣ ያኦሲም ዲማዳ ማኦራ ዴንዲ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ኮሻና ጉራኖጉዴ ባኮ ዓርቁኔ። * 51 ዓሳ ሴሎሞን ኮራ፡- «ዓደኒያሴ ኔና ዓጊጮህኒር ማቺ ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኦ፣ ጉራኖጉዴ ባኮ ዓርቁ «ቢያ ባኮኮ ቤርታ ካአቲ፣ ሴሎሞን ታና ዋዳንዳዋያታቴ ጫኦቆንጎ» ጌዒ ኔና ሸኢቃኔ» ጌይ ዲዛም ኬኤዜኔ።

52 ካአቲ፣ ሴሎሞን፡- «ዲዚ ፑርታ ባአዚ ማዲዋያ ማዒ ኮሽኬቴ ሜሌ ዓቲም ቶኦኮ ጋፓናፓ ፔቴታዮ ዲዛኮ ካአሚንታዓኬ፤ ሃንጎ ዲዚ ዋዳንታንዳኔ» ጌዔኔ። 53 ዬካፓ ሴሎሞን ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛፓ ዓደኒያሴ ኬይሲ ዔኪ ዬዓንዳጉዲ ዓሲ ዳኬኔ፤ ዓደኒያሴያ ዲማና ካአቲ ቤርቶ ሙኪ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዓኤለህ ዓኤሌኔ፤ ካአቲያ ዲዛም፡- «ኔ ማኦሪ ኮሺ ዓኦዴ» ጌዔኔ።

2

ዳውቴ ሴሎሞንም ዓልቃሚ ዓልቃም
1 ዳውቴ ሃይቃንዳ ዋዳ ዑካዛ ፔኤኮ ናአዚ፣ ሴሎሞን ዓኤላዮ ሃዚ ጌዒ ጋፒንህ ዓልቃሚ ዓልቃሚኔ። 2 «ማይ ታኦኒ ሃይቃኒ ዑኬኔ፤ ዶዴ! ጫርቃ ዓሲ ማዕ፤ 3 ናንገና

* 1:50 1:50 ጉራኖጉዴ ባኮ ዓርቁኔ ጋዓዛ፡- ዬና ዋዳና ፔቴ ዓሲ ፑርታ ባአዚ ማዳቴ ሜሌ ዓሲ ዲዛ ዋዳዋጉዲ ዲዛ ጌሊ ዓርቁ ፔ ሹምፖ ዓውሳኒ ዋዳ ዓሶ ሸኢቃያኬ።

ናገረ ጎዳ ማዕኔ ኔ ያክዛህ ኔኤኒ ማዳንዳጉዲ ዓይህ ባኮ ቢያ ማዳ፤ ኔ ዳንዳ ቤዞ ቢያይዳ ዓይጎ ባክዚያ ማዎም ኔ ማዳ ባካ ገኢጋንዳጉዲ ሙሴ ዛሎና ኬኤዚንቲ፣ ያኦሲ ዋጎይዳ ያኦፒንቲ፣ ዓይህዎንታ ዳምቦንታ ዋጎዋ ቢያ ካፒ፤ 4 ዬያ ቢያና ናገረና ናገረ ጎዳም ኔ ዓይህንታያ ማዕኔ ዓ. ታኦም፡- «ኔኤኮ ዜርፃ ፒዜ ናገረ ናገረቲ፣ ጉቤ ዓናፓ ሃሃ ጉቤ ሸምፓፓ ታ ቤርታ ፒዜ ማዕ. ሃንቲቲ ዓ.ሰራዔኤሌ ዓሰኮ ካክቲም ያይቶይዳ ዳዒ ካክታዲ ዋይሃንዳ ዜርህ ታ ኔኤኮ ባይዛዓኮ» ጌዒ ጫክቄ ጫክቄም ዒዚ ኩንህንዳ፤።

5 «ዲናና ናኣዚ፡ ዒዮዓቤ ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ፖኦሊሶ ዓይህ ሱኡጋህ ኔሪ ናኣዚ ባቤኔሬና ዩቴሬ ናኣዚ ዓማሳና ዋዲ ታኦም ማዳ ጌና ማዳ ኔ ዔራኔ፤ ዒዚ ዔያታ ያልዚ ዋዳና ዓሲ ዋዳህሮ ኮሜ ዔካኒ ጌዒ ሳዓ ኮሺ ዓኣንቲ ዋማይዲ ዔያቶ ዋዳቲያ ኔ ዔራኔ፤ ዒዚ ጌኤሺ ዓሲ ጉሪ ዋዳኔ፤ ዬያና ዒዚ ሱፐህ ዓሲ ማዕ. ዓኣህ ኔ ዔራኔ።

6 ባካሪ ኔኤም ዒንገረቲ ዔራቶ ጎይያና ማዳ፤ ኮይሳ ባኮ ማዳ፤ ዒዚ ናገረ ጋርቹ ሃይቃንዳኣና ካፒ፡።

7 «ታኣኒ ኔ ጌርሲ ባቤሴሎሚፓ ቶላኒ ዓኣሺንቲ ዋዳና ኮሺ ባኣዚ ዔያታ ታኣም ማዳህሮ ጌሌዓዳ ዓህ፡ ባርዚላዬ ናኣቶም ጋዓንቲ ኮሺ ባኣዚ ማዲ ዔያቶ ዛጌ፤ ዔያታ ኔ ሙዓ ሙዎ ሙዓያ ማዎንጎ፡።

8 «ሃሃ ዋለንታኒ ኮይሱዋ ባኣዚ ቢኢኒያሜ ዓጪ ማዕ፡ ባሁሪሜ ካታማ ናገረ ጌራ ናኣዚ ሸምዒ ዓኣኔ፤ ታኣኒ ማሃናይሜ ዳንዳ ኬሎና ዒዚ ታኣኮ ካራ ባይዚ ታና ጫሽኬኔ፤ ያኣዳ ማዕቲያ ዮርዳኖሴ ዋር ኮይላ ዒ ታኣና ዋላ ካኣሜ ዋዳና ታ ዒዛ ዋዲሺንዳዋኣህ ናገረና ናገረ ጎዳ ሱንፓና ታ ዒዛም ጫክቄ፡። 9 ኔኤኒ ጋዓንቲ ዒዛኮ ዳቢንቲባኣያ ማሃ ዒዛ ሃሺ፡፤ ኔኤም ዒንገረቲ ዔራቶ ጎይያና ኔ ዋዎዳንዳቲያ ባሺንታዓኮ፤ ዒዛ ዋዎዳንዳ ዓሲ ማዕህ ዋለ፡፡»

ዳውቲኮ ሃይቦ

10 ዬካፓ ዳውቲ ሃይቄ፡ ዒዛ ካታም ማዕ ዬሩሳላሜይዳ ዲኡቲኔ፤ 11 ዳውቲ ኬብርኣኔይዳ ለንካይ ለዔ፤ ዬሩሳላሜይዳ ሃይህታሚ ሃይህ ለዔ፤ ዋሊ ዐፃ ያይዲታሚ ለዔ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳ፤።

12 ሴሎሞን ዓዶ ቤዛ ካኣታዳ፤ ዒዛኮ ካኣቲም ቢታንታኣ ኮሺ ደዳ፡።

ዓዲኒያሴኮ ሃይቦ

13 ሃገቶ ናኣዚ ዓዲኒያሴ ሴሎሞንኮ ዒንደ፡ ቤርሳቤሃ ኮይላ ዓኣዳ፤ ቤርሳቤሃ ዒማና፡- «ኔ ታ ኮራ ኮሺ ዓኣዶ ሙኪያ?» ጌይ ያኦጮ፡።

ዒዚ ማሃዎ፡- «ሂዮ፤ ኮሺ ዓኣዶ ታ ሙኬኔ» ጋዓዎ፡ 14 «ታ ኔና ያኦጫ ባኣዚ ዓኣኔ፤» ጌዔ፤።

ዒዛ፡- «ዓይጎዳይ?» ጌዔ፤።

15 ዓዲኒያሴ፡- «ካኣቲ ማዓንዳዎ ዓቲህ ታናታህንታ ዬያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ጌህ ካፒያታህ ኔ ዔራኔ፤ ጋዓንቲ ናገረና ናገረ ጎዳ ማለህ ማዕም ታና ኮይሳ ካኣቲማ ዔውቲ ታ ጌርሲም ዒንገረቲ፡። 16 ሃህ ታ ኔና ያኦጫ ፔቲ ባኣዚ ዓኣህሮ ዒዳ ኔ ታና ቦርሲሱዋጉዲ» ጌዔ፤።

ቤርሳቤሃ፡- «ኔ ያኦጫ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌዔ፤።

17 ዒዚ ዒማና፡- «ካኣቲ ሴሎሞን ኔኤም ዋይዛንዳህ ታ ዔራኔ፤ ዬያር ዓቢሻጎ ጌይንታ፡ ሹኔሜይዳ ሸይንቲ፡።

ዉዳር ናዔሎ ታኣም ዒዚ ዒንጋንዳጉዲ ዒዛ ታኣም ሸኢቄ» ጌዔ፤።

18 ዒዛ፡- «ቃራኬ! ታኣኒ ካኣቲም ኬኤዛንዳ፤» ጌዔ፤።

19 ዬካፓ ቤርሳቤሃ ዓዲኒያሴ ጌዔ ባኮ ካኣቲም ኬኤዛኒ ካኣቲ ማኣሪ ጌሌኔ፤ ካኣቲ ዒማና ዳዔ ቤዛፓ ዔቂ ቦንቾ ዔኤሊህ ሂርኪ ጌይ ዒንደ ዔኤሌሰካፓ ዳዓዎ ማሌ ካኣቲ ዳዓ ያይታ ዔኪ ሙኡሲ ዒዛኮ ማዛቆ ዛላ ዒዛ ዳይህኔ፤ 20 ዒዛ ዒማና፡- «ኔ ማዳንዳጉዲ ታኣኒ ያኦጫ ዳካ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሃዳራ ዒዳ ታና ቦርሲሲ፡።» ጌዔ፤።

ካኣቲ፡- «ዒንዳ! ታ ኔና ቦርሲሲንዳዋሴ፤ ዬይ ዓይጎዳይ?» ጌዔ፤።

21 ዒዛ፡- «ኔ ጌርሲ ዓዲኒያሴ ዓቢሻጎ ዔኮንጎ ጌዔቲ» ጌዔ፤።

22 ካኣቲ ዒማና፡- «ዒዚ ዓቢሻጎ ዔካንዳጉዲ ሌሊ ኔ ታና ዓይጋ ያኦጫይ? ዒዚ ታኣኮ ቶይዲታህሮ ካኣቲም ታ ዒዛም ሃሻንዳጉዲ ኔ ያኦጫዎይ? ሃህ ቄኤሳህ ዓቢያታሬና ዒዮዓቤናም ታ ማዳንዳ ባኣዚያ ያኦጫዎይ ኔ ዓይጋ ሃሻይ!» ጌዔ፤። 23 ዬካፓ ሴሎሞን ያኦሲ ሃይቆ! «ዓዲኒያሴ ዬያይዳኒ ማለህሮ ታ ዒዛ ዋዲባኣቲ ያኦሲ ታና ባይዛም! ጌይ ጫክቄ፡። 24 ታዓዶ፡ ዳውቲኮ ካኣቲም ያይቶይዳ ናገረና ናገረ ጎዳ ታና ዳይህ ካኣቲም ታኣኮ ደዲሹኔ፤ ዬያ ካኣቲም ታኣና ታ ዜርያናም ዒንገረ ዒ ጌዔ ባኮ ካፒ ኩንህኔ፤ ናገረና ናገረ ጎዳ ሃይቆ! ዓዲኒያሴ ሃናኣ ኬሎይዳ ሃይቃንዳ፤» ጌዔ፤።

25 ዬካፓ ዓዲኒያሴ ዋዳንዳጉዲ ካኣቲ፡ ሴሎሞን ዮዳሃ ናኣዚ ቤናያም ኪኢታ ዳካዛ ቤናያ ዳንዲ ዓዲኒያሴ ዋዳ፤።

ዓቢያታሬኮ ዳውሲንቲያና ዒዮዓቤኮዋ ሃይቦ

26 ዒማና ካኣቲ ሴሎሞን ቄኤሳህ፡ ዓቢያታሬ ኮይላ፡- «ኔ ሸይንቲ ዓጮ፡ ዓናቶቲ ዳንዳ፤ ኔና ዋዎዳንዳ ዓሲታንቲኬ፤ ጋዓንቲ ዳኤፖ ጎዳህኮ ጫክቄም ሳኣዲና ታ ዓዶ፡ ዳውቲ ቤርታ ኔኤኒ ኬዲ ሃንቲህሮ ሃህ ዒዛና ዋላ ሜታህ ቢያ ኔ ዔኬህሮ ሃህ ታ ኔና ዋዳዓኬ» ጌዔ፤።

27 ዬካፓ ሴሎሞን ዓቢያታሬ ያኦሲም ቄኤሴ ማዕ ማዳ ቢታንቶ ላኣገ ኬይሲ ዳኬኔ፤ ዬያይዳም ቄኤሳህ፡ ዔኤሊ ዛሎና ዒዛኮ ዜርያ ዛሎ ናገረና ናገረ ጎዳ ሴኤሎይዳ ኬኤዜ ባካ ቢያ ኩሜ፡።

28 ፔቲ ዛሎና ዓዲኒያሴ ናሽኪ ባጎ ዛሎና ገንህ ዓቤሴሎሜ ዒፃ፡ ዒዮዓቤ ዬያ ማዳንቲ ባኮ ቢያ ዋይዜኔ፤ ዬያር ዓፒሎና ማዞና ናገረና ናገረ ጎዳም ዲማዳ ማኣሮ ፑኒንቲ ዳንዲ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ጌሊ ጉራኖ ማሊሲ ኮሸና ባኮ ዓርቄ፡። 29 ዒዮዓቤ ዓፒሎና ማዞና ናገረና ናገረ ጎዳም ዲማዳ ማኣሮ ፑኒንቲ ዳንዳህና ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ኮራ ዓኣህ ሴሎሜን ዋይዛዎ ቤናያ ዒዛ ዳንዲ ዋዳንዳጉዲ ዓይህ ዳኬኔ፡። 30 ቤናያ ዓፒሎና ማዞና፡ ናገረና ናገረ ጎዳም ዲማዳ ማኣሮ ዳንዲ ዒዮዓቤ ኮራ፡- «ሃያ ዓፒሎና ማዞና ማኣራፓ ካኣቲ ኔና ኬሰካንዳጉዲ ዓይህኔ» ጌዔ፤።

ዒዮዓቤ ጋዓንቲ፡- «ታ ኬሰካዓ! ሃይማካ ታ ሃይቃንዳ፤!» ጌዔ፤።

ዬያር ቤናያ ማዕ ሙኪ ዒዮዓቤ ጌዔ ባኮ ካኣቲም ኬኤዜኔ፡።

31 ዬካፓ ሴሎሞን ቤናያም፡- «ዒዚ ጌዔማ ጎይያ ዋዲፓፓ ዒዛ ዲኡኬ፤ ዬያይዲ ዒዮዓቤ ጉሪ ዋዳ ዓሶ

2:5 2:5 2ሳሙ. 3:27፤ 20:10። 2:7 2:7 2ሳሙ. 17:27-29። 2:8 2:8 2ሳሙ. 16:5-13፤ 19:16-23። 2:11 2:11 2ሳሙ. 5:4-5፤ 1፡ኦሲ. ዓሃኬ 3:4። 2:12 2:12 1፡ኦሲ. ዓሃኬ 29:23። 2:17 2:17 1ካእቶ. ማ 1:3-4። 2:26 2:26 1ሳሙ. 22:20-23፤ 2ሳሙ. 15:24። 2:27 2:27 1ሳሙ. 2:27-36።

ሱቱገጥ ታኣና ታ ዓዶ ማእሮ ዓሰና ገሌሹ። 32 ታ ዓዶ፡ ደውቲ ዓራዋንጌቲ ዒዮዓቤ ዋዳ ዓሰ ሱቱገጥ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዮዓቤም ማቶ ዒንገንዳይ፤ ዒዚ ዒዛይዳገ ባሽ ማዕ፡ ላምጥ ገሌሹ ዓሲ ጉሪ ዋዳይ፤ ዔያታ ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሶ ዓይሣ፡ ዓቤኔሬንታ ዪሁዳ ፖኦሊሶ ዓይሣ፡ ዓማሳንታኩ፤ 33 ዒዮዓቤ ዩንሣ ዓሰንሣ ዋዳሢሮ ዒዛም ዓገንቲ ፑርቶ ባካ ዒዛና ዒዛ ዜርዮናይዳ ናንገና ደዲ ናንገጋ ማጥንጎ፤ ደውቲኩ ካኣቱም ያይቶይዳ ዴዓ ዓሰና ዜርዮናም ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳኩ ኮሹማ ናንገና ደማዳጥ» ገዔ።

34 ዩያሮ ቤናያ ዓይሣንቲ ጎይያና ዴንዲ ዒዮዓቤ ዋዳም ዒዛኩ ማእሮ ኮይላ ዓኣ ቦኦሎይዳ ዒዮዓቤ ደኡቲ። 35 ዩካገ ካኣቲ ሴሎሞን ዒዮዓቤ ቤዛ ቤናያ ፖኦሊሶ ዓይሣ ማሃ፤ ሃሣ ዓቢያታሬ ቤዛ ሳዶቄ ቄኤሴ ማሃ ደኡሬ።

ሺምዒኮ ሃይቦ

36 ዒማና ሃሣ ካኣቲ፡ ሴሎሞን ሺምዒ ዔኤሊሳዮ፡ «ሃይካ ዩሩሳላሜይዳ ኔ ናንገንዳ ማእሪ ማዚ ዴዔ፤ ዒኣካገ ኬሰኪ ዓንኮዋ ዴንዲ፤ 37 ካታማገ ኔ ኬሰኪ ቄድሮኦኔ ዋሮና ፒንቄ ጴዳቲ ጎኔና ኔኤኒ ሃይቃንዳይ፤ ኔኤኒ ዩያይዳቲ ኔና ኔ ኔኤሮ ዋዳይ ገዔ» ገዔ።

38 ሺምዒ ማሃዮ፡ «ካኣቲዮ! ቃራኬ፤ ታኣኒ ኔ ዓይላሣ ታ ጎዳሣ፡ ኔኤኒ ገዔሣ ጎይያ ማዳንዳይ» ጋዓዮ፡ ዩሩሳላሜይዳ ማርጌ ዋዳ ዴዔ።

39 ሃይሃ ሌዔኮ ገንጻገ ጋዓንቲ ሺምዒኮ ላምጥ ማዳ ማዳ ዓሲሰኬንሣ ማዕካ ናኣዚ፡ ዓከሹ ገይንታ ጋኣቲ ዓጮ ካኣቲሰኬያ ኮይላ ቤቲ ዴንዴይ፤ ሺምዒ ዩንሣ ዒዛኩ ማዳ ማዳዘንሣ ጋኣቲይዳ ዓኣሣ ዋይዛዮ፡ 40 ሃሮ ፔኤኮ ኮኦሪ ዔያቶ ዴንቃኒ ጋኣቲይዳ ናንገ፡ ካኣታሣ ዓከሹ ኮይላ ዴንዴይ፤ ዒኣካገ ዒ ዔያቶ ዴንቄ ማሃ ዔከ ሙኩ። 41 ሴሎሞን ዒማና ሺምዒ ዩሩሳላሜገ ጋኣቲ ዴንዲ ሙኩሣ ዋይዜ። 42 ዩያሮ ሴሎሞን ሺምዒ ዔኤሊሳዮ፡ «ዩሩሳላሜገ ኔ ኬሰኩዋጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንጎና ታ ኔና ጫኣቂሰባይ? ኬሰኪ ኔ ጴዳቲ ጋዓንቲ ጎኔና ኔኤኒ ሃይቃንዳሣ ላቲ ታኣኒ ኬኤዚባይ? ዩያ ኦ ዋላ ዔኤዒ ታ ዓይሣ ጎይያ ኔኤኒ ኩንሣንዳሣ ታኣም ጫኣቂባኣዳ? 43 ሃዳዮ ኔኤኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንጎና ጫኣቂሰካገ ጫኣቄ ጫኣቄም ዋይታዛ ካፒባኣይ? ታ ዓይሣ ዓይሣዮ ዓይገ ኔ ቦንቸባኣይ? 44 ታ ዓዳሣ፡ ደውቲ፡ ካኣታሣም ኔኤኒ ማዳ ገሮ ማዳ ኔ ዔዔራይ፤ ኔ ማዳ ገሮ ማዳሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤሮ ማቶ ኔ ገዳ ዔከ ዩዓንዳይ፤ 45 ታና ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓንጃንዳይ፤ ደውቲኩ ካኣቲማኣ ናንገና ደዲ ናንገንዳይ» ገዔ።

46 ዩካገ ዮዳሄ ናኣዚ ቤናያም ሺምዒ ዋዳንዳጉዲ ካኣቲ ከኢታ ዳካዛ፡ ቤናያ ዴንዲ ሺምዒ ዋዳይ፤ ዩያይዲ ሴሎሞን ፔኤኮ ካኣቲም ደዲሹ ዓጮ ዋይሣ።

3

ካኣቲ ሴሎሞን ዔራቶ ዴንቃኒ ሺኣቄ ሺኣጲሣ (2ዎኦሲ. ዓሃኬ 1:3-12)

1 ሴሎሞን ገብፃ ዓጮ ካኣቲ ናዎ ዔከ ካኣቲና ዋላ ዒገንቲ፤ ዒዛ ዔከ ሙካዮ ዒዛኩ ካኣቲም ማእሮንታ ገሌኩ ማእሮንታ ዩሩሳላሜ ካታሞኮዎ ዙሎ ከልቄ ዲርቄ ጋፒሳንዳያ ሃላንዳኣና ደውቲ ካታሞይዳ ገሣይ። 2 ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንጎና ገሌኩ ማእራ ሃገ ማዚንቲባኣሴ፤ ዩያሮ ዴራ ገሜሪዳ ዴንዲ ዴንዲ

ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኣሻኔ። 3 ሴሎሞን ናንገና ናንገ ጎዳ ናሽካኔ፤ ሃሣ ዒዚ ፔ ዓዳ፡ ደውቲ ዔልቃሚ ዓይሣ ባኮዎ ማዳይ፤ ያዲ ማዕቲያ ዴማ ዴማ ገሜሪዳ ቆልሞ ሹኪ ሹኪ ያኦሲም ሺኣሻኔ፤ ዑንጃዎ ዒኣካ ጩቢሳይ።

4 ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዴኤፖ ቤዛ ዓኣሣ ገባዮኦይዳታሣሮ ፔቲ ኬሊ ሴሎሞን ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኣሻኒ ዒኣካ ዴንዴይ፤ ዩያኮ ቤርታ ዩሮ ዒንጎ ቤዜሎይዳ ዒዚ ሺያ ቆልሞ ሹኪ፡ ማቸ ዒንጎ ዒንገሣ ማሃ ዒንገይ፤ 5 ዩሮ ዋንቲሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ገባዮኦይዳ ሴሎሞንም ዓውቲና ጴዳይ፤ ዒማና ያኦሲ ዒዛ፡ «ዓይጎ ታ ኔኤም ዒንገንዳጉዲ ኔኤኒ ኮዓይ?» ገይ ያኦሮ።

6 ሴሎሞን ማሃዮ፡ «ኔ ዓይላሣ፡ ታ ዓዳ፡ ደውቲ ኮሺ ዓሲ፤ ጉሙርቂንታያ፤ ሃሣ ፒዜ ዓሲ ማዕሣሮ ማርጌና ኮሺ ማዳ ኔ ዒዛም ማዳ ማዳ ናንገይ፤ ሃሮዎ ዒዛ ቤዛ ዒዛኩ ካኣቲም ያይታ ዴዓንዳያ ናይ ዒንገ ዴኤፒ፤ ሃሣ ደዲ ማዕ ጋፑዎ ናሹሞና ኔ ዒዛ ናሽኬይ፤ 7 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ታ ያኣሣሣዮ! ታኣኮ ለዓ ዳካ ማዕያ ታኣኒ ናይኬ፤ ዓሲ ዋይሣ ታኣኒ ቤቀባኣሴ፤ ጋዓንቲ ኔ ማላሣ ማዕም ታ ዓዶ ቤዛ ታኣኒ ካኣታዳይ፤ 8 ኔኤኒ ኔኤሮ ማዓንዳጉዲ ደኡሬ፡ ማርገማ ገይዲንታኒ ዳንዳዒንቲዎ ዴር ባኣካ ታኣኒ ዓኣይ፤ 9 ዩያሮ ፑርቶና ኮኩና ደማሲ፡ ኔኤኮ ዴርዎ ፒዜ ዋጌ ዋጌ ዴር ታ ዔከ ዓኣዳንዳ ዔራቶ ታኣም ዒንገይ፤ ያዲ ማዕባኣቲ ጋዓንቲ ኔኤኮ ዳልጎ ዴር ዋዲ ታ ዔከ ዓኣዳኒ ዳንዳዒንዳይ?» ገዔ።

10 ሴሎሞን ዩያ ያኦሮሣሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛዴይ፤ 11 ያኦሲ ዒዛም፡ «ኔ ማርጌ ለዔ ናንገኒ፤ ሃሣ ቆሎ ዴንቃኒና ኔ ሞርካ ባይቃንዳጉዲ ኮይቲዋንቲ ፒዜ ዋጌ ዋጌ ዓሲ ዋይሃንዶ ዔራቶ ኔ ያኦሮሣሮ፤ 12 ኔ ያኦሮ ባኮ ታኣኒ ማዳንዳይ፤ ዓይጎ ዓሲያ ሃያኮ ቤርታ ዴንቄያ፡ ሃሣ ሃገያ ዴንቃኒ ዳንዳዓ ዔራቶና ጳቂሥሣገ ባሽ ማዕያ ታ ኔኤም ዒንገንዳይ፤ 13 ዩካገ ዑሣ ኔኤኒ ያኦሮባኣ ባኣዚ ቢያ ቃሲ ታ ኔኤም ዒንገንዳይ፤ ኔ ዎዶና ዓይጎ ካኣቲያ ማዕም ዴንቄባኣ ዮርጎቹሞና ቦንቸና ታ ኔኤም ዒንገንዳይ። 14 ኔ ዓዳ፡ ደውቲ ማዳ ጎይያ ታ ጋኣ ጎይያ ኔ ሃንቲ፤ ሃሣ ዓይሣንቲ፤ ታኣኮ ዋጎና ዓይሣዮና ማዳ ኔ ኩንሣቲ ያዶሲ ለዔ ታ ኔና ናንገሻንዳይ» ገዔ።

15 ዒማና ሴሎሞን ገንዓሰካገ ጴጫዮ ያኦሲ ዓውቲና ጴዳ ዒዛና ገሰቲሣ ዔራይ፤ ዩካገ ሴሎሞን ዩሩሳላሜ ማዒ ዴንዴይ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኩ ጫኣቄም ሳኣፃና ቤርታኣ ዔቄ ማቸ ዒንጎ ዒንገዮንታ ፔቲሞና ዒንጎ ዒንገዮዎ ያኦሲም ሺኣሻኔ፤ ዩካገ ሃሣ ዒዛኩ ደንዘ ማዕ፡ ቢታንታ ዓኣ ዓሰም ቢያ ሙኡዚ ገኢገሺ።

ዔራቶና ሴሎሞን ፒዜ ዋጌ ዋጎ

16 ፔቲ ኬሊ ላምጥ ዘኣሰካ ኮኣማ ላኣሊሰኬንሣ ሴሎሞን ቤርቶ ገሌሲና ሺኣኬይ፤ 17 ዔያቶይዳገ ፔቲ ላኣሊላ፡ «ካኣቲዮ! ሃሮ ላኣሊሎና ታኣና ፔቲ ማኣሪዳ ኦ ናንገጋታዮ ዒኣካ ኦ ናንገ ማኣሮይዳ ዓቲንቄ ናይ ታኣኒ ሸዔይ፤ 18 ታኣኒ ሸዔንቲ ሃይሣሳ ኬሎና ዒዛ ሃሣ ዓቲንቄ ናይ ሸዔይ፤ ኦ ናንገ ማኣሮይዳ ኦና፡ ላምጥሣገ ዓታዘ ሜሌ ዓሲ ባኣሴ። 19 ፔቲ ኬሊ ዋንቲ ሃሮ ፔ ናዮኮ ገዳ ላሂ ሹኡሚሣሮ ናዓ ሃይቄይ፤ 20 ታኣኒ ላሂ ዓኣንቲ ዒዛ ዔቄ ታ ዴማ ታ ዓርቄ ላሂ፡ ታኣኮ ናዮ ዔከ ዒዛ ላሂ ሻኣላ ላይሣሰካገ ሃይቄ ናዮ ዔከ ሙኪ ታ ሻኣላ፡ ታ ዴማ ላይሣ። 21 ዚሮ ጉቲ ዓማ ዔቄ ናዮ ታኣኒ ዳንሣሣኒ ጋዓኣና ናዓ ሃይቄያ ማዒ ጴዳይ፤ ዒማና ኮሺ ታ ዘጋንቲ ታ ሸዔ ናዮቲዋኣሣ ታኣኒ ዔራይ» ገዔ።

22 ባጌላ ጋዓንቲ፡- «ያዲቱዋሱ! ሽምፔና ዓኣ ናዓ ታ ናዖኩ፤ ሃይቁማ ኔ ናዖኩ!» ጌዔኔ።
 ቤርታሲ ሃይሶ ገሰቴ ላኣሌላ፡- «ያዲቱዋሱ! ሃይቁማ ኔ ናዖኩ፤ ዋሎማ ታ ናዖኩ!» ጌዔኔ።
 ያዲ ጌይ ጌይ ካኣቲ ቤርታ ዔያታ ዋላ ማርማ።
 23 ዩካፓ ካኣቲ፡ ሴሎሞኔ፡- «ፔቴዛ ላሎ ናዖማ ታ ናዖኩ፤ ሃይቁማ ኔ ናዖኩ!» ጋዓኔ፤ ባጌላ ሃሃ፡- «ያዲቱዋሱ! ኔ ናዖኩ ሃይቁማ፤ ዋሎማ ታ ናዖኩ!» ጋዓኔ።
 24 ዓማና ካኣቲ ጨንቻ ዓፓር ዓሳ ዒዛም ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዓይህኔ፤ ዓሳ ዒዛም ዓፓር ዔኪ ዩዓዛ፡-
 25 «ዓካሪ ዋሎ ናዖማ ቲቁ ሄኮ ፓቂፓፓ ዔያቶ ፔቴ ፔቴህም ዛሎማ ዛሎማ ዒንጉዋቴ» ጌይ ዓሳ ዓይህኔ።
 26 ጋዓንቲ ጎኔ ናዖኮ ዒንደላ ናዖ ማጠጠንታዎ፡- «ካኣቲዮ! ሃደራ ናዖ ዋዲፖ! ዒዛም ዒንጌ!» ጌዔኔ።
 ባጎ ላኣሌላ ጋዓንቲ፡- «ታናንታ ዒዛንታም ማዖፓ! ናዓ ላምዖ ቤሲ ቲቁንቶንጎ» ጌዔኔ።
 27 ዩካፓ ሴሎሞኔ፡- «ናዖ ዋዲፖቴ! ጎኔ ዒንደላ ቤርታ ገሰቴ ላኣሌሎ ማዔህሮ ናዖ ዒዛም ዒንጉዋቴ!» ጌይ ዓይህኔ።
 28 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዩያ ካኣቲ ዋጌ ዋጎ ዋይዛዖ ሴሎሞኔ ዴር ባኣካ ማዢንታ ጌኤዞ ፒዜ ዋጋንዳ ዔራቶ ያኣሲ ዒዛም ዒንጌያታህ ዔሪ ዒጊጩ ዒዛ ቦንቹኔ።

4

ሴሎሞኔ ደኣሪ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሳ

1 ካኣቲ፡ ሴሎሞኔ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያይዳ ካኣታዳኔ፤ 2 ዓማና ዒዚ ደኣሪ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሳ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ዓሳኩ፡- ሳደቁ ናኣዚ፡ ቁኤሳህ ዓዛሪያሱ፤
 3 ዔሊሆሬፔና ዓኪያ ጌይንታ ሸሻ ናኣቶ፡ ካኣቲዋ ማኣሮይዳ ያኣፖ ባኮ ያኣፓዘንህ፤
 ዓሂሉዴ ናኣዚ፡ ዒዮሳፓጃ ጌይንታ ማዲንቲ ባኮ ዛሎ ሃይሶ ያኣፓያ፤ ሃሃ ዩያ ያኣፒ ጌሃ ባኮ ሱኡጌ ማዒ ዛጋህ፤
 4 ፖኦሊሶ ሱኡጋህ ዮዳሂ ናኣዚ ቤናያ፤ ቁኤሳ ማዒ ማዳ ሳደቁንታ ዓቢያታሬንታ፤
 5 ናኣታኣኔ ናኣዚ ዓዛሪያሱ ጌይንታ፡ ዲማ ዲማ ፓቆና ዓጮ ዋይህ ዓሳኮ ሱኡጋህ፤
 ካኣቲኮ ደንዛ ማዒ ዘራ ናኣታኣኔ ናኣዚ፡ ቁኤሳህ ዛቡዳ፤
 6 ካኣቲዋ ማኣራ ማዳ ዓሳ ሱኡጋህ ዓሂሻሬ ጌይንታህ፤ ዋልቁና ማዲሻ ዓሳ ማዲሻ ዓቢዳ ናኣዚ፡ ዓደራራ።
 7 ዩያጉዲ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ዲማ ዲማ ፓቁንቲ ዓጮ ዋይህንዳ ታጾ ላምዖ ዓሲ ዒዚ ደኣሬኔ፤ ዔያቶኮ ማዳ፡- ዔያታ ዋይህ ዓጮፓ ካኣቲንታ ካኣቲ ማኣሮ ዓሳንታ ሙዓንዳ ባኣዚ ቢያ ዔኪ ሸኢሸህኩ፤ ዔያታ ፔቴ ፔቴህ ለዔይዳ ፔቴ ዓጊ ሙይንታንዳ ሙዖ ባኣዚ ዓቲዋዖ ዔኪ ዩዓንዳያ ኮይሳ። 8 ዲማ ዲማ ፓቁንቲ ዓጮና ዩያ ዓጮ ዋይህ፡ ዩንህ ታጾ ላምዖንህኮ ሱንዖ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታዘንህኩ፡- ጌሜራ ማርጌ ዓኣ፡ ዓፕሬኤሜ ዓጮ ዋይህህ ቤንሁሬ፤
 9 ማቃጃ፡ ሻዓልበሜ፡ ቤትሸሜሽ፡ ዔሎኔንታ ቤትሃናኔ ካታዋዋ ዋይህ ቤንደቁሬ፤
 10 ዓሩቦቲና ሶኮ ካታዋና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ሄፔሬ ዓጮ ዴማ ዓኣ ዓጮ ጉቤ ዋይህህ ቤንሄሴዳ፤
 11 ዶሬ ዓጮ ዴማ ዓኣ ዓጮ ጉቤ ዋይህ፡ ፃፓቶ ጌይንታ ሴሎሞኔ ናዖ ዔኩ፡ ቤን ዓቢናዳኣቤ፤

12 ታዒናኩንታ ማጊደ ካታዋንታ፡ ቤትሻኔ ካታዋ ኮይላ ዓኣ ዓጮ ጉቤ፡ ፃርታኔ ካታዋ ኮይላ ዓኣ ዓጮና፡ ዒይዚራዔኤሌ ካታዋኮ ደኣሎ ዛላ ዓኣ ዓጮና፡ ዩያጉዲ ሃሃ ዓቤልሜሆላንታ ዮቅሜዓሜ ጌይንታ ካታዋ ሄላንዳኣና ቢያ ዋይህ፡ ዓሂሉዴ ናኣዚ ቤዓና ጎዖህ፤
 13 ጌላዓይይዳ ራሞቴ ጌይንታ ካታዋ፡ ሃሃ ዒኣካ ማናኣሴ ዜርህ ማዔያዒሬ ቶኦኮር ማዔ ጉርዶ፡ ባኣሳኣኔይዳ ዓርጎቤ ጌይንታ ዓጮ፡ ዩያጉዲ ካራ ሞኦኖ ዓንጎና ጋጋርቁንቲ ዋዲንታ ኬኤሎ ዲያና ዲርቁንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ላሂታሚ ማዓ ዴኤፖ ዴኤፖ ጉርዶ ዋይህ ቤንጌቤሬ፤
 14 ማሂናይሜ ዓጮ ዋይህ፡ ዒደ ናኣዚ፡ ዓሂናኣዳኣቤ፤
 15 ኒፕታኣሌኤሜ ዓጮ ዋይህሃ ሃሃ ሴሎሞኔ ዉዲር ናኣቶ ባኣካፓ ባሰማቶ ዔኩ፡ ዓሂማዓጃ፤
 16 ዓሴኤሪ ዓጮንታ ቤዔሎቴ ካታዋንታ ዋይህ፡ ሁሻዬ ናኣዚ፡ ቤዓና፤
 17 ዩሳኮኦሪ ዓጮ ዋይህ፡ ፓሩሂ ናኣዚ ዒዮሳፒጃ፤
 18 ቢኢኒያሜ ዓጮ ዋይህ፡ ዔላ ናኣዚ፡ ሳሚ፤
 19 ዓሞራ ዓጮ ካኣቲ ሲሆኔንታ ባኣሳኣኔ ካኣቲ ያኣጌንታ ዋይህ፡ ጌላዓይ ዓጮ ዋይህህ፡ ዑሪ ናኣዚ፡ ጌቤሬንታኩ።

ዩንህ ታጾ ላምዖ፡ ዓጮ ዋይህዘንህኮ ዑፃ ሱኡጌ ማዒ ዋይህ ፔቴ ዓሲ ዓኣኔ።

ዖርጎቹማ ማርጌ ሴሎሞኔኮ ካኣቲዋ ዋደ

20 ዩኖ ዋደና ዩሁዳንታ ዒሰራዔኤሌንታኮ ዴር ማርጌማ ባዚ ዓቶ ማኣሻላጉዲኩ፤ ዩይ ዓሳ ቢያ ሙይ ሙይ ሃሃ ዑሽኪ ዑሽኪ ቢያ ዋደ ዋዛዳኔ፤ 21 ሴሎሞኔ ዋይህ ዓጮኮ ዛጳ ዔፕራዒሴ ዋራፓ ዓርቃዖ ዴንዲ ፒሊሰጃኤሜ ዓጮ ሄላንዳኣና ጋዓዖ ዴንዲ ጌብጃ ዓጮ ዛጳ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጮ ቢያ ጋርሲም ማሃያኩ፤ ዩያ ዓጮ ዴራ ቢያ ሴሎሞኔ ዋይህ ዋደና ዒዛ ዴማ ዋርቁ ዒዛም ጊኢራ።
 22 ሴሎሞኔም ኬላ ኬላ ሙኡዚም ማዓንዳ ደንጎ ሸያ ኪሎ ማዓንዳ ቃራ ቃራ ዲኢሊ፡ ታጾ ሸያ ኪሎ ማዓንዳያ ሱንዖ ዲኢሊ ጌይንታያ፡ 23 ጋርካ ቱኪ ሙኡዚ ዲቾና ታጾ ቡዋንታ ዴንዲ ካይካ ሄንቃ ላማታሚ ጌማይንታ፤ ፔቴ ጃኤታ ማራይ፡ ሃሃ ጊንህ ሮኦቶ፡ ሞይሌ፡ ጌንዖንታ ሚዛጲ ሚዛጲ ካፒያ ኮይሳ።
 24 ሴሎሞኔ ዔፕራዒሴ ዋራፓ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ዓኣ ዓጮ ቢያ፤ ጌይ፡- ቲፕሳሂ ካታማፓ ዴንዲ ጋኣዛ ካታዋ ሄላንዳኣና ዋይህኔ፤ ዒዚ ዔፕራዒሴ ዋርኮ ዓባ ጌላ ዛላ ዓኣ ካኣቶ ዓጮ ቢያ ዋይህኔ ጌይህኩ፤ ዒዛ ዓጮ ዛጳና ካኣማ ዓጮና ቢያ ዋላ ዒ ኮሸና ናንጋኔ። 25 ዒ ካኣታዲ ናንጌ ዋደና ቢያ ዳኣኔፓ ዴንዲ ቤርሳቤ ሄላንዳኣና ዓኣ፡ ዩሁዳና ዒሰራዔኤሌ ዴራኣ ጉቤ ዓልቲሳ ባኣዚ ባኣያ ናንጋኔ፤ ፔቴ ፔቴ ማኣሮ ዓሳኮ ካራ ዔያቶር ማዔ ዋይኔንታ ቤሌሴ ሚሂንታ ዓኣህሮ ዩያ ሚዖ ሸቦ ዴማ ዓሳ ዴይ ዴይ ሃውሻኔ።
 26 ሴሎሞኔኮ ሳርጌሎ ዖይቶ ጎቻ፡ ዖይዲታሚ ሸያ ጋርካ ቱኪ ሙኡዚ ዲቾና ፓርና ዖልዚ ዖላ ታጾ ላምዖ ሸያ ፓራ ዓኣኔ፤ 27 ሴሎሞኔና ዒዛኮ ካኣቲዋ ማኣሮይዳ ሙዓ ዓሳም ቢያ ኮይሳ ሙዖ ሸኢሻ፡ ዓጮ ዋይህ፡ ታጾ ላምዖ ዓሳ ፔቴ ፔቴህ ዔያቶ ዔኪ ዩዖም ጎዖና ዓጊናና ፔቴ ባኣዚታዎ ፓጩሱዋዖ ዔኪ ዔኪ ሙካኔ።

28 ይህ ሌሊቱዋንቴ ፔቴ ፔቴ ዋይህ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶ ጎታ ፓራህና ሜሌ ሜሌ ማዶ ማዶ ሃርጎታ ባቁሎጎታዎ ዔልዓንታ ያሃንታ ዔኪ ዔኪ ዩዓኔ።

ሴሎሞንም ዒንገንገት ዔራቶ

29 ያኦሲ ሴሎሞንም ኮሺ ሄርሺሳያ ማዔ ዔራቶና ማሊ ጸቂሥህ፤ ዩያጉዲ ሃህ ሃይማዲኬ ጌይንቱዋ ዳልጊ ማሊህህ ዒንገኔ። 30 ሴሎሞን ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓአ ዓጮና ገብፃ ዓጮናይዳ ዓአ ዔር ዓሳፓ ዑህ ዓአዳ ዔራቶ ዓአያ ማዔኔ፤ 31 ዒዚ ዓሲ ቢያፓ ባሺ ዳኤፒ ዔራ ዓሲኬ፤ ዒዘራሃቁ ዓህ ዔታኔ፤ ማሆሌና ካልካሌና ዳርዓዓይዳፓአ ባሺ ዔራኬ፤ ዩያር ሱንፃ ዒዘኮ ዳግ ጌዒ ኮይሎ ዓጮ ዳር ቢያህህዎ ዋይዚንገቴ፤

32 ሴሎሞን ሃይህ ሺያ ኮኦኪንህ ማዓ ሃይሴና ፔቴ ሺያና ደንጎ ዓይኑዎ ካላሊ ፃኣፔ፤ 33 ሊባኖኦሴ ጌይንታ ዳኤፓ ማፃፓ ዳንዲ ማኣርኮ ኮጮይባ ባቃላ ሂሶጾ ጌይንታ ባኬሎ ሄላንዳኣና ዓአ ማህ ጉቤ ማሊሲ ማሊሲ ኮኦኪንህ ዒ ኬኤዘኔ፤ ዩያጉዲ ሃህ ደማ ደማ ቆልሞንታ ካፖንታ ዳዲና ጎቹንታ ሃንታ ማዢንቶንታ ሞሎንታ ዛላአ ማርጌ ባአዚ ዒ ኬኤዘኔ። 34 ዓጪ ቢያይዳ ዓአ ካአታ ሴሎሞን ዔራቶ ዋይዚ ዒዚ ዔራቶና ጌሰታ ጌኤዞ ዋይዚ ፔኤኮ ኪኢታ ዓሲ ዳካኔ።

5

ሴሎሞን ጌኤዞ ማኣር ማዢን ገኢጊሺ ባኮ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 2:1-18)

1 ዓርሴ ካአቲ ኪራሚ ዳውቴና ዋላ ላጌ ማዓ ናሽኪንቲ ናንጌኔ፤ ዓዶ፣ ዳውቴ ቤዛ ሴሎሞን ካአታዳህ ዒዚ ዋይዘያ ዳንዲ ሴሎሞንና ካአሚ ማዓንዳ ዓሲ ዳኬ። 2 ሴሎሞንና ኪራሚም፡- 3 «ታ ዓዶ፣ ዳውቴ ዒዘኮ ኮይላ ዓአ ሞርኮኮ ያሎ ዓሰና ያልቲ ያልቲ ናንጌህ ኔኤኒ ዔዔራኔ፤ ዩያ ሞርኮ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዒዛ ባሺሳንዳያ ሄላንዳኣና ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዔ ፔ ያኦዛህም ጌኤሺ ማኣር ማዢን ዳንዳዒ ባአህያ ኔኤኒ ዔራኔ፤ 4 ሃህ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛህ ታኣና ዛጲና ካአማ ዓጮና ቢያ ታ ኮሺ ናንጎንዳጉዲ ማህኔ፤ ታና ያላ ዓሲያ ባአሲ፤ 5 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ታ ዓዶ፣ ዳውቴም፡- ሄ ቤዛ ታኣኒ ካአታሳንዳ ኔኤኮ ናዓህ ታኣም ጌኤሺ ማኣር ማዢንዳኔ፤ ጌዒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዒንገኔ፤ ዩያር ሃህ ታኣኒ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛህም ጌኤዞ ማኣር ማዢን ማሌኔ፤ 6 ኔኤኒ ታኣም ሊባኖኦሴ ማፃ ቆፃንዳ ዓሲ ሊባኖኦሴ ዳኬ፤ ታ ዓሳ ዔያቶና ዋላ ማዳንዳጉዲ ታ ዓይሃንዳኔ፤ ኔ ዓሰም ኔ ዒንጎንዳጉዲ ጌዔ ባኮ ታኣኒ ጨጋንዳኔ፤ ኔ ዔራህጉዲ ታ ዓሳ ማህ ቆፃህ ኔ ዓሰጉዲ ዔራዋሴ» ጌይ ኪኢታ ዳኬ።

7 ሴሎሞን ዒዛም ዳኬ ኪኢቶ ዋይዚ ኪራሚ ማርጌና ዋዛዳ፡- «ዳውቴ ቤዛ ጌሊ ሃያ ዳልጎ ዳር ዑፃ ካአታዳንዳጉዲ ሃያጉዳ ዔራ ናይ ዒዛም ዒንጌ፣ ናንጊና ናንጎ ጎዳህም ጋላታ!» ጌዔ። 8 ዩካፓ ኪራሚ ሴሎሞንም፡- «ኔኤኒ ዳኬ ኪኢታ ታና ሃሌኔ፤ ኔ ኮዓ ባኮ ቢያ ኔኤም ታ ማዳንዳኔ፤ ሊባኖኦሴ ማፃና ዚቢቆና ገኢጊሺ ታ ኔኤም ሺኢሻንዳኔ፤ 9 ታ ዓሳ ማፃ ሊባኖኦሴፓ ባዘይዳ ኬይሳንዳኔ፤ ዔያታ ዩያ ማፃ ዋላ ቱኪ ገኢጊሺ ኔ ኮዓ ካር ሄላንዳኣና ዋኣፃ ዑፃ ዳኪ ሄሊሳንዳኔ፤ ዒኢካፓ ታ ዓሳ ማፃኮ ቱኤዞ ቡሊ ኔ ዓሰም ዒንጎንዳኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ታኣኮ ካአቱም ማኣራ ዓአ ዓሳ ሙዓንዳ ባአዚ ዳኬቴ ታኣም ቃራኬ» ጋዓ ኪኢታ ዳኬ።

4:31 4:31 ዓይኑ. 89። 4:32 4:32 ኮኦኪ. 1:1፤ 10:1፤ 25:1፤ ቢባ. ዓይ 1:1። 5:5 5:5 2ሳሙ. 7:12-13፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 17:11-12። 5:14 5:14 1ካእቶ. ማ 12:18።

10 ዩያይዲ ኪራሚ ሴሎሞንም ኮይሳ ሊባኖኦሴ ማፃና ዚቢቆና ጉቤ ዔኪ ሺኢሻኔ፤ 11 ሴሎሞንና ዒማና ኪራሚኮ ካአቱም ማኣራ ማዳ ዓሳ ሙዓንዳ ላምፃ ሺያ ቶኦኔ ማዓንዳ ዛርጌና ያይዶ ጌኤታ ሺያ ደሎዜ ኩማ ራማቲ ዛይቲ ጌኤሺ ለዓ ለዓ ዒንጎኔ።

12 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዒንጌ ጎይያና ሴሎሞንም ዔራቶ ዒንገኔ፤ ኪራሚና ሴሎሞንና ላምዓህ ዋላ ኮሺ ናንጎህር ያልዚ ዋሊ ያላኩዋኣህ ጫኣቄ።

13 ካአቲ፣ ሴሎሞን ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳፓ ናሽኩዋንቴ ዋልቄና ማዲሹ፣ ሃይህታሚ ሺያ ዓሲ ደኦሪኔ፤ 14 ዩያ ዓሰኮ ዑፃ ዓደኒራሚ ዒዚ ሱኡጌ ማህ ደኦሪኔ፤ ዩካፓ ማዳ ዓሰ ታጾ ታጾ ሺያ ማህ ሃይህ ቤሲፓቃፃ ፔቴ ፔቴ ፓቂንቴ ዓሳ ፔ ኬሊና ኬሊና ፔቴ ዓጊኒ ሊባኖኦሴይዳ ማዲ ላምፃ ዓጊኒ ፔ ማኣራ ሃውሻንዳጉዲ ዓይህኔ። 15 ሃህ ካአቲ፣ ሴሎሞን ጌሚራ ማርጌ ዓአ ዓጮሎይዳ ሹቹ ጳላንዳ ሳሊታሚ ሺያ፤ ጳላንቴ ሹጮ ኬዲ ዔኪ ሙካንዳ ላንካይታሚ ሺያ ዓሲ ኬሴኔ፤ 16 ዩያ ዓሰኮ ዑፃ ሱኡጌ ማዒ ማዳ ዛጋንዳ ሃይህ ሺያና ሃይህ ጌኤዞ ዩያ ገኢጊሺ፤ 17 ካአቲ፣ ሴሎሞን ዓይህ ጎይያና ጌኤዞ ማኣር ማዢን ዔራኤፒ ዳኤፒ ሹቹ ማዳ ዓሳ ዩያይዲ ጳሌኔ። 18 ሴሎሞንና ኪራሚናኮ ማኣር ማዢ ሃኣሞንታ ቢብሎሴ ዓሰንታ ጌኤዞ ማኣር ማዢንዳ ሹጮንታ ማፃንታ ቢያ ገኢጊሺ።

6

ሴሎሞን ጌኤዞ ማኣር ማዢን ዓርቁህ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ገብፃ ዓጫፓ ኬሰኪንቲ ያይዶ ጌኤታና ሳሊታሚ ለዔ ማዔሰካፓ፣ ሴሎሞንና ዒሰራዔኤሌይዳ ካአታዳንታ ያይዳሳ ሌዎኮ ዚፔ ጌይንታ ላምዓሳ ዓጊኖና ናንጊና ናንጎ ጎዳኮ ጌኤዞ ማኣር ሴሎሞን ማዢን ዓርቁኔ፤ 2 ጌኤዞ ማኣርኮ ጋር ያደሱማ ላሂታሚ ዋዳ፤ ዳልጉማ ላማታሚ ዋዳ፤ ሌካ ዔጳ ሃይህታሚ ዋዳኬ። 3 ጌሎ ካርኮ ዓአ ያኦዚንፃ ዳጉማ ታጾ ዋዳ፣ ዳልጉማ ጌኤዞ ማኣርኮ ጋር ዳልጉማጉዳያ ላማታሚ ዋዳኬ። 4 ጌኤዞ ማኣርኮ ጋር ዛሎና ዳልጊ፣ ዙሎ ዛሎና ኩንዔ ማዔ ፑልታ ካር ዓአኔ፤ 5 ጌኤዞ ማኣርኮ ጋር ማዢን ያኦሲም ዑህ ዓአዳ ዳማዳ ማኣር ሄሊሲ ዙሊና ዳማ ዳማ ቆልዓ ዓአያ ማኣር ሹቹና ዒዚ ማዢኔ። 6 ዩያ ማኣርኮ ዓይፃ ሳዓ ማዢንቴ ማኣር ዳልጉማ ደንጎ ዋዳ፣ ሄሊሲ ዑፃ ማዢን ማኣርኮ ዳልጉማ ላሆ ዋዳ፣ ሃይህሲ ዑፃ ማዢን ማኣርኮ ዳልጉማ ላንካይ ዋዳኬ፤ ፔቴ ፔቴ ኬኤዎኮ ጋር ዓአ ሳዓ ዳማ ዓአ ኬኤዎ ሳዓፓ ሻኣዞሲ ማዢንናኬ፤ ጌኤዞ ማኣር ዋላ ዓይህኒ ማዢን ዘንጋላ ኮጮ ባኣኮ ዓአዳዋጉዲ ጌኤዞ ማኣርኮ ኮጮ ዙላ ዒዚ ኬኤሌ ኬልቂሴ።

7 ጌኤዞ ማኣር ማዢንቴ ሹጮ ዓርሲ ኮሾናህ ሹጮ ጳሎና ቤዛኬ፤ ዩያር ጌኤዞ ማኣራ ማዢንታ ዋዶና ሙቁሃንታ ሹጮ ዓርሶ ዓንገንታ ማሌ ዓይሳ ዓንገኮዋ ዑኡሲ ዋይዚንቲባኣሴ።

8 ቤርታዲ ዓይፃ ማዢን ማኣርኮ ጌሎ ካራ ዳኦሎ ዛሊና ጌኤዞ ማኣርኮ ጎኦሰና ማዓዛ፣ ሄሊሲ ዑፃ ማዢንቴ ማኣርና ጋፒንፃ ማዢን ማኣር ኬሰኮያ ሳናጉዲ ጌዳሲ ማዢን ባአዚ ዓአኔ። 9 ዩያይዲ ሴሎሞን ጌኤዞ ማኣር ማዢ ጋፒሴኔ፤ ኬኤዎኮ ሳኮ ጋርሲና ሊባኖኦሴ ማፃፓ ኮሾና ዘንጋላና፣ ገንሃ ሃህ ዩያ ማፃፓ ዓርሲ ኮሾና

4:31 4:31 ዓይኑ. 89። 4:32 4:32 ኮኦኪ. 1:1፤ 10:1፤ 25:1፤ ቢባ. ዓይ 1:1። 5:5 5:5 2ሳሙ. 7:12-13፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 17:11-12። 5:14 5:14 1ካእቶ. ማ 12:18።

ዳልጊ ባክዚና ጳርቁ ዓኣቲ ባይዜኔ። 10 ኩቤ ማሂ ማዦና ፔቲ ፔቲ ማኣርኮ ጳጉማ ደንጎ ደንጎ ዋዳ ማዕያኑ፤ ዩንሢ ማኣርንሢ ሲዚ ዚቢቁ ዘንጋላና ዋላ ዓይሢ ማዢሴኔ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሴሎሞንም፡- 12-13 ታኣኮ ዋንጎታ ዓይሢ ያንታ ዳምቦንታ ቢያ ኔ ካፔቲ ኔ ዓዶ ደውቲም ታኣኔ ጫኦቁ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ደዲሺ ታ ዳይሣንዳኔ፤ ታ ዳር፡ ዒሰራዔኤሌ ባኣካ ማዒ ሃያ ኔኤኒ ማዦ ጌኤዦ ማኣርይዳ ታ ናንጋንዳኔ፤ ፔቲታዎ ታ ዔያቶፓ ደማዳባኩ ገዔኔ።

14 ሴሎሞን ዩያይዲ ጌኤዦ ማኣር ማዢ ኩርሴኔ።

ጌኤዦ ማኣርኮ ጋር ማዦና ጎይዎ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 3:8-14)

15 ጌኤዦ ማኣርኮ ሹጮና ማዦና ኮጫ ጋርሲና ሳዓፓ ዳንዲ ጋፓ ሳኮ ሄላንዳኣና ሊባኖኦሴ ሚዎ ዓርሲ ላሻሲ ኮሾናሢና ጳርቁ ጳርቁ ባይዘናያኑ፤ ጋርኮ ሳዓኣ ሊባኖኦሴ ሚዎ ዓርሲ ሂእሢ ኮሾናያኑ። 16 ጌኤዦ ማኣርኮ ጋራኣ፡ ጊንዎ ዛላ ዑሣ ዓኣጳ ያኦሲም ደማዳ ኬኤዎ ጌይንታ ፔቲ ቆልዓ ማዢንቴኔ፤ ዬኖ ቆልዎኮ ጋር ያዶሱማ ላማታሚ ዋዳ ማዓዛ ሳዓፓ ዳንዲ ጋፓ ሳኮ ሄላንዳኣና ሊባኖኦሴ ሚዎ ዓርሲ ላሻሲ ኮሾናሢና ማዢንቴያኑ፤ 17 ዑሣ ዓኣጳ ያኦሲም ደማዳ ማኣርኮ ቤርቶ ዛላ ያኦሲም ደማዳ ጋርሲ ዓኣኔ፤ ዬያ ጋርኮ ያዶሱማ ገይዲታሚ ዋዳኩ፤ 18 ሊባኖኦሴ ሚዎ ላሻሲ ዓርሲ ኮሾናሢና ደኡቁ ቡኒ ማሊሲ ኮሾና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ጋራ ጉቤ ሊባኖኦሴ ሚዎ ላሻሲ ዓርሲና ሚዎና ጳርቁንቴሢሮ ማኣር ማዦና ሹጮ ጴዲዎያኑ።

19 ጌኤዦ ማኣርኮ ጋራ፡ ጊንዎ ዛላ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኦቁም ሳኣዲና ጌሢንታንዳ ቆልዓ ዔያታ ማዢኔ። 20 ዬኖ ኬኤዎሎኮ ጋር ያዶሱማ ላማታሚ ዋዳ፡ ዳልጉማ ላማታሚ ዋዳ፡ ሌካ ዔጳ ላማታሚ ዋዳ ማዓዛ ጋራ ጉቤ ጌኤሺ ዋርቁና ጳርቁንቴያኑ፤ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዛ ሊባኖኦሴ ሚዎ ዓርሲ ላሻሲና ሚዎና ጳርቁ ኮሾናያኑ። 21 ሴሎሞን ጌኤዦ ማኣርኮ ጋር ዛሎ ጌኤሺ ዋርቁና ጳርቁ ኮሾኔ፤ ጌኤዦ ማኣርኮ ጋርይዳ ዋርቁና ጉቤ ጳርቁ ኮሾና ቆልዎ ጌሎ ካር ያኣዚንገይዳ ዋርቁና ኮሾና ካኒ ቢራታ ሱዲ ሚዛጲሴኔ። 22 ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳ ደማዳ ጋርይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዛንታ ጌኤዦ ማኣርኮ ጋርዋ ቢያ ዋርቁና ጳርቁ ሚዛጲሴ ዒ ኮሾኔ።

23 ፔቲ ፔቲሢኮ ጳጉማ ታጳ ዋዳ ማዕያ፡ ሪሚቲ ሚሢና ላምዎ ኪሩቤሌ ማሊሲ ማዦና ባኣዚ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳ ደማዳ ጋርይዳ ዒ ጊኢጊሼኔ። 24-25 ላምዎ ኪሩቤላ ዋላ ሄኮ ማዕያኑ፤ ፔቲ ፔቲ ኪሩቤኤሎኮ ላምዎ ጋኣሲ ዓኣኔ፤ ፔቲ ፔቲ ጋኣዘኮ ያዶሱማ ደንጎ ዋዳ ማዓዛ፡ ፔቲ ጋኣዘኮ ጋፓፓ ዳንዲ ባጎ ጋኣዘኮ ጋፓ ሄላንዳኣና ያዶሱማ ታጳ ዋዳኩ፤ 26 ሃሣ ፔቲ ፔቲ ኪሩቤኤሎኮ ሌካ ዔጳ ታጳ ዋዳኩ። 27 ኪሩቤኤሎ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳ ደማዳ ጋርይዳ ዒ ዚ ዔቁሲሴኔ፤ ዬያር ዔያቶኮ ፒሺንቴ ላምዎ ጋኣዛ ጋርኮ ሄካሰካ ዋላ ካኣማዎ ባጎ ዛላ ዛላ ዓኣ ላምዎ ጋኣዛ ዔያታ ፒሺ ዔቁ ባንዎና ኮጮ ካኣማያኑ። 28 ዩንሢ ላምዎ ኪሩቤኤሎንሢ ሲዚ ዋርቁና ጳርቁ ኮሺሴኔ።

29 ዳልጎ ጋርና ጋራ ዓኣ ቆልዎኮ ኮጮይዳ ጉቤ ኪሩቤሌና ሜኤዳ፤ ሃሣ ደኡቁ ቡኒያ ማሊሲ ማሊሲ ማዢ ሲዚ ሚዛጲሴኔ። 30 ዬያጉዲ ሃሣ ዒዚ ያኦሲም

ዑሣ ዓኣጳ ደማዳ ጋርኮ ሳዓንታ ጌኤዦ ማኣርኮ ጋር ሳዓንታ ዋርቁና ጳርቁ ኮሼኔ።

31 ሪሚቲ ዓርሲ ኮሾና ላምዎ ዋላ ካንሢ ዋዳ ካራ ያኦሲም ዑሣ ዓኣጳ ደማዳ ጋርኮ ጊኢጊሼኔ፤ ዬኖ ካርኮ ዋላ ካኣማ ደንጎ ቤሲ ዓኣያ ማዓዛ ቶኦኮ ፒዚዲ ኮሾና ባኣዚ ዓኣኔ። 32 ላምዎ ካር ዒዚ ኪሩቤሌንታ ሜኤዳንታ ደኡቁ ቢኒንታ ጊዳ ዓኣያ ማሊሲ ማዢ ማዢ ሚዛጲሴኔ፤ ዒዚ ዬያ ካርንታ ኪሩቤኤሎንታ ሜኤዳ ማሊሲ ማሊሲ ማዦና ባኮንታ ዋርቁና ጳርቁ ሚዛጲሴኔ። 33 ኬኤዎ ጌሎ ጴኤፖ ካርኮ ሪሚቲ ዓርሲ ኮሾና ያይዶ ዛላ ዋላ ካኣማያ፡ ካራ ሬኤካጉዳ ባኣዚ ኮሼኔ። 34 ላምዎ ካራ ጳንጪንታ ዓንጊና ዋላ ዓይሣና ዒዚ ኮሼኔ። 35 ዩንሢ ካርንሢ ጉቤ ዒ ዋርቁና ጳርቁ ኪሩቤሌንታ ሜኤዳንታ፤ ሃሣ ደኡቁ ቡኖም ማሊሲ ጊዳ ጊዳ ማዢ ሚዛጲሴኔ።

36 ጌኤዦ ማኣርኮ ቤርቶ ዛላ፡ ጌኤዦ ማኣራ ሙኪ ዓሲ ቡካንዳ ፔቲ ጳኣካ ዒዚ ኮሼኔ፤ ዬኖ ዓሳ ቡካ ቤዘኮ ዙሎ ሃይሣ ሺርሺ ሹቺ ጌሢ ጌሢ ኬልቁ ማዢ ያይሳዎ ፔቲ ሊባኖኦሴ ዓርሲ ላሻሲ ኮሾና ጊዳና ጊያና ኬልቁ ማዢኔ።

37 ዬይ ጌኤዦ ማኣራ ማዦና ዓርቁንቴሢ ሴሎሞን ካኣታዳንቴ ያይዳሳ ሌዎኮ ዚፔ ጌይንታ ላምዓሳ ዓጊኖናኑ። 38 ጋዓንቴ ዬይ ጌኤዦ ማኣራ ማዢንቴ ጉቤ ጋፔሢ ሴሎሞን ካኣታዳንቴ ታጳ ፔታሳ ሌዎኮ ቡሌ ጌይንታ ሳላሳ ዓጊኖና ማዢ ጋፒሳኒ ማሊንቴ፡ ዋደማናኑ፤ ሴሎሞን ዬያ ጌኤዦ ማኣር ማዢ ጋፒሴሢ ላንካይ ሌዔይዳኑ።

7

ሴሎሞን ጌኤዦ ካኣቱም ማኣር ማዢኔሢ

1 ሴሎሞን ጌኤዦ ካኣቱም ማኣር ማዢኔ፤ ዬያ ማኣር ዒዚ ታጳ ሃይሣ ሌዔይዳ ማዢ ጋፒሴኔ፤ 2-3 «ሊባኖኦሴ ዳኤሎ» ጌይንቴ ዳልጊ ማኣሪ ዒ ማዢኔ፤ ዬያ ማኣርኮ ጋር ያዶሱማ ያኤታ ዋዳ፡ ዳልጉማ ደንጊታሚ ዋዳ፡ ሌካ ዔጳ ሃይሢታሚ ዋዳ ማዓያኑ፤ ሃሣ ዬያ ማኣርኮ ሃይሣ ቤሰካ ዋላ ቤኤዚ ታጳ ደንጎ ደንጎ ደቆና ያይዲታሚ ደንጎ ቱርቱሪ ዓኣኔ፤ ዬያ ቱርቱሪይዳ ዘንጋላ ማሂ ጌሣና ሊባኖኦሴ ሚዎ ዓርሲ ላሻሲ ኮሺንቴይ ዓኣኔ፤ ዬያ ቱርቱሪ ዑፃ ሹቺና ማዢንቴ ሚሄ ጌሣ ማኣሪ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ሚሆ ጌሣ ማኣርንሢኮ ሳካ ሊባኖኦሴ ሚዎና ማዦናያኑ፤ 4 ዩንሢ ማኣርኮ ፑልቶ ካራ ዳጊዲ ማዦና ዋሊኮ ሆታ ማዕያ ሃይሣ ሃይሣ ማሂ ኮሾናያኑ፤ 5 ካርንታ ፑልቶ ካርንታኮ ዓጮይዳ ቢያ ያይዶ ዛሎ ዋላ ካንሢ ጳርቆና ላሾ ሚሢ ዓኣኔ፤ ፔቲ ፔቲ ሹጮና ማዦና ማኣርንሢኮ ዋላ ቤኤዚ ማዢንቴ ሃይሣ ሃይሣ ፑልታ ካራ ዓኣኔ።

6 «ሚርጌ ቱርቱሪ ዓኣ ማኣር» ጌይንቴ ዳልጊ ማኣሪ ሴሎሞን ሃሣ ማዢኔ፤ ዬኖ ማኣርኮ ጋር ያዶሱማ ደንጊታሚ ዋዳ፡ ዳልጉማ ሃይሢታሚ ዋዳኑ፤ ዬያ ኬኤዎኮ ቤርቶ ዛላ ሳኪና ማዢንቴ ቱርቱሪና ሬኤኪ ዓይሣና ኬሰኪ ዢባሬ ዔኮ ማኣሪ ዓኣኔ።

7 ሃሣ ጊንሣ ዒዚ ዳዒ ዋጎ ዋጋንዳ ካኣቲ ዳዓ ያይታ ጌሢንታ ማኣሪ ማዢኔ፤ ዬያ ኬኤዎኮ ሳዓፓ ዳንዲ ጋርሲና ሳኮ ሄላንዳኣና ሊባኖኦሴ ሚዎ ዓርሲ ላሻሲናና ጳርቁ ኮጮ ባይዘናያኑ፤

8 ዬኖ ማኣርኮ ጊንዎ ዛላና ዓኣ ጳኦኮይዳ ዒዚ ናንጋንዳ፡ ሹቺና ማዦና ማኣሪ ሃንጎ ማኣር ጎይዎ ማዢኔ፤

ዲዛኮ ማቸ፡ ገብጻ ካኦፕ ናዎማኦ ዩኖጉዳ ማኦሪ ዲዚ ማገፍኔ።

9 ዩያ ማኦሪ ቢያሢንታ ቢያፓ ባሽ ዳልጎ ማኦሪንታ ዓይፃፓ ዳንዲ ጋፒንፃ ሄላንዳኦና ሚዛጲ ደዲ ደዲ ሹቸና ኮሺ ማዠናያኮ፤ ዩይ ሹጫ ጳሊ ዔኮና ቤዘይዳ ዓኣንቴ ቤርቶ ዛሎንታ ገንፃ ዛሎንታ ቢያ ዓርሲ፡ ሃሣ ቃንቁ ገኢገሺ ዔከ ዩያናያኮ። 10 ማኦሪ ማዠና ዓዓርቃፃ ገሠና ሹጫ ዲኢካ ጳሎና ቤዛ ገኢገሺ ዔከ ሙኮና ዳኤፒ ዳኤፒ ሹቸኮ፤ ዩያ ዳኤፒ ሹጫኮ ፔቴ ዓርሲንቴ ሹጫ ያደሱማ ዛሎኮ ታጳ ዋዳ፤ ዛሎኮ ሃሣ ሳሊ ዋዳኮ። 11 ዩያ ዳኤፒ ሹጫ ዑይይዳ ገሣ ማዠና ሜሌ ሹቸንታ ለባኖኦሴ ሚፃ ዓርሲ ላሻሶናሢንታ ዓኣኔ። 12 ካኦፕ ማኦሪኮ ዓሳ ቡካ ጳኦኮንታ ገኤዠ ማኦሪኮ ጋራ ዓሳ ቡካ ቤዘንታ ገኤዠ ማኦሪ ገሎ ካርንታኮ ዓጮይዳ ሃይሢ ማይንቴ ሺርሺ ኬልቆና ዓርሲንቴ ሹቸና ገዳ ገንሣ ፔቴ ሺርሺ ኬልቆና ለባኖኦሴ ሚፃ ዓርሲ ላሻሶ ኮሻና ሚሢ ዓኣያኮ።

ሁራሜ ማዳንዳጉዲ ዓይሢንቴ ባኮ

13 ሴሎሞኔ ሁራሜ ገይንታ ዓሲሰኬያ ዲርሴ ካታማፓ ዔኤሊሴኔ፤ 14 ሁራሜ ሞኦኖ ዓንጎ ሹኤሺ ዲይ ኮሻ ዔራቶ ዓኣያኮ፤ ቤርታ ሃይቁ፡ ዲዛኮ ዓዳያ ዲርሴ ካታማ ሸይንቴያ ማዓዛ ዲዚያ ሞኦኖ ዓንጎ ሹኤሺ ዲይ ዔራ ዓሲኬ፤ ዲንዳ ዲዛኮ ኒፕታኦሌኤሜ ዜርፃፓ ሸይንቴያኮ፤ ሁራሜ ኮሻ ባኣዚ ኮሻ ዔራ ሃኣሚ ዓሲኬ፤ ሴሎሞኔ ዲዛ ዔኤሊሢሮ ሙከ ዲ ማዳንዳጉዲ ገይንቴ ሞኦኖ ዓንጎ ኮሺያ ማዳ ቢያ ዲዚ ማዳኔ።

ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻና ላምፃ ቱርቱር (2ፆኦሲ. ዓሃኬ 3:15-17)

15 ሁራሜ ፔቴ ፔቴ ቱርቱርኮ ዔጳ ታጳ ሳሊ ዋዳ፡ ዓንዲርሙማ ታጳ ላምፃ ዋዳ ጋራ ጉሪ ዔቴ ማዔያ ላምፃ ቱርቱሪ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻኔ። 16 ሃሣ ዲዚ ቱርቱር ዑፃ ዔቁሶያ ፔቴ ፔቴሢኮ ያደሱማ ደንጎ ዋዳ ማዓ ሙሰኩሌጉዳ ላምፃ ባኣዚ ሞኦኖ ዓንጎና ማገፍኔ። 17 ፔቴ ፔቴ ቱርቱር ዑፃ ዓኣ ሙሰኩሌ ማላ ባኮ ሚዛጲ ሳንዳጉዲ ርኦጬ ሱሲ ጎይሢ ካኒ ቢራታና ላምፃ ባኣዚ ዲ ኮሻኔ፤ ዩንሢኮ ፔቴዘ ሙሰኩሌ ማላ ባኮሎኮ ፔቴማይዳ ባገሎ ሃሣ ሙሰኩሌ ማላ ባኮኮ ባጎ ዛሎይዳ ገሣኔ። 18 ቱርቱርኮ ቶኦካ ዓኣ ሙሰኩሌ ማላ ባኮ ሚዛጲ ሳን ርኦማኣኔ ሚፃ ዓኣፓ ማሊሲ ዋሊ ቤኤዚ ላምፃ ቤሲዳ ኮሻኔ። ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሌ ማላ ባኮይዳ ዩኖጉዳ ባኣዚ ኮሻ ዲ ገሣኔ።

19 ኬሰከ ዠባር ዔኮ ኬኤፃኮ ቱርቱር ቶኦካ ዓኣ ሙሰኩሌ ማላ ባኮኮ ሌካ ዔጳ ያይደ ዋዳ ማዓዛ፡ ሱኡፖ ቡኒ ማሊሲ ኮሻናያኮ፤ 20 ዩንሢ ባኮንሢ ርኦጬ ሱዘ ማሊሲ ማዠና ካኖ ቢራቶኮ ዑፃ ማሃንቴ ቤዘይዳ ገሣንቴኔ፤ ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሌ ማላ ባኮ ዙሎ ሺርሺ ዋሊ ቤኤዚ ላምፃ ቤሰካ ኮሻና ላምፃ ጻኤታ ርኦማኣኔ ሚሢ ዓኣፒ ማላ ባኣዚ ዓኣኔ።

21 ሁራሜ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻንቴ ላምፃ ቱርቱርንሢ ገኤዠ ማኦሪ ገሎ ካርኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዔቁሴኔ፤ ገሎ ካርኮ ደኦሎ ዛሎይዳ ዔቁሶና ቱርቱራሢኮ ሱንፃ፡- «ያከኔ»* ገይንታዛ፡ ኬደ ዛሎና ዔቁሶናሢኮ ሱንፃ፡- «ቦዔዜ»† ገይንቴኔ። 22 ቱርቱርንሢኮ ቶኦኮይዳ ሱኡፖ

ቡኒ ማሊሲ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻንቴ ሙሰኩሌ ማላ ባኣዚ ዓኣኔ።

ቱርቱር ኮሻፃ ያዲዲ ማዳንቴ ጋፔኔ።

ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻና ዳልጎ ደኦሎ (2ፆኦሲ. ዓሃኬ 4:2-5)

23 ሁራሜ ዲማና ዔታዲፃ ደንጎ ዋዳ፡ ዳልጉማ ታጳ ዋዳ፡ ሺሪ ዳንዳ ዙላ ሃይሢታሚ ዋዳ ማዔ ዳልጊ ደኦሎ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻኔ። 24 ዩያ ደኦላሢኮ ዳንጎ ዳማ ደኦሎና ዋላ ዓይሢ ጉሲ ማሊሲ ሞኦኖ ዓንጎና ላምፃ ሺርሺ ማዠና ባኣዚያ ኮሻኔ። 25 ዩይ ደኦሎ ሞኦኖ ዓንጎና ታጳ ላምፃ ገማይ ማሊሲ ኮሻና ባኣዚኮ ዑፃ ዳይሃናያኮ፤ ዩንሢ ገማቶንሢ ፔ ዛሎና ዛሎና ቶኦኮ ሴካ ሺርሺ ሃይሢሢ ኬደ ዛሎ፡ ሃይሢሢ ደኦሎ ዛሎ፡ ሃይሢሢ ዓባ ኬሰካ ዛሎ፡ ሃይሢሢ ገንሣ ዓባ ገላ ዛሎ ዛፓያ ማሃ ዔቁሶናያኮ። 26 ዩያ ደኦሎኮ ዓጮ ዓንዲርሙማ ኬኤላ ዋዳ ማዓያ ማዓዛ ዩያኮ ዓጮ ቡኒ ማላያኮ፤ ገንሣ ሃሣ ዳንጋ ቤጬ ካራ ማላያኮ፤ ዩይ ደኦላሢ ያይዲታሚ ላምፃ ሺያ ደሎዜ ማዓንዳ ዋኣሢ ዓርቃያኮ።

ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻና ሚሆ ገሠ ባኮ

27 ሁራሜ ሃሣ ፔቴ ቤዛፓ ሜሌ ቤሲ ሃዲ ዔከ ዓኣዲንታኒ ዳንዳዓ ሺሺራያ፡ ሜሃ ገሠ ታጳ ባኣዚ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻኔ፤ ዩያ ፔቴ ፔቴ ባኮኮ ያደሱማ ያይደ ዋዳ፡ ዳልጉማ ያይደ ዋዳ፡ ሌካ ዔጳ ሃይሃ ዋዳ ማዓያኮ። 28 ሚሆ ገሠ ባካ ማዠናንቴሢ ያይደ ዛሎና ሃኮ ማዔያ ላሻሶ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻናያኮ፤ ፒዘ ገዔ ዓንገናኣ ዓይሢንቴያኮ። 29 ዩያ ላሻሶ ኮሻና ሞኦኖ ዓንጎይዳ ዘቢንታ ገማይንታ ከፈቤሌንታ ማሊሲ ማዠና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዘቦንታ ገማቶንታ ማሊሲ ማዠና ባኮኮ ኬደ ዛሎና ደኦሎ ዛሎናይዳ ቡኒ ዋላ ቱከ ኮሻናያ ማላ ባኣዚ ዓኣኔ፤ 30 ፔቴ ፔቴ ሚሆ ገሠ ባኮኮ ያይደ ሺራ ቶከና ቶካ ዲኢካ ሺራንዳጉዲ ሞኦኖ ዓንገና ኮሻና ሙሊሢ ዓንገያ ዓኣኔ፤ ዩያ ሚሆ ገሠ ባኮኮ ካኣማ ካር ያይዳሢዳ ማሰቶ ዋኣፃ፤ ገሠ ከኢያ ደኦላሢ ገኤቁንሢ ገሠና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ባኮንሢ ቡኒ ዋላ ቱከ ኮሻናያ ማላ ባኣዚና ሚዛጲ ሶናያኮ። 31 ዩኖ ማሰቶ ዋኣፃ ገሠ ጋባዴሎኮ ከኢያ ፔቴ ዋዳ ማዓያ ሙሊሢኮ፤ ጋባዴሎኮ ሌካ ዔጳ ፔቴ ዋዳና ዛላና ማዓያኮ፤ ዩያ ከኢያ ሚዛጲ ሳን ኮሻና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩያ ማሰቶ ዋኣፃ ገሠ ጋባደኮ ሳዓ ዔቃ ቶካ ያይደ ዛላ ዋላ ካኣሚያኮ፤ ሙሊሢቱዋሴ። 32 ሺራ ባኮኮ ሌካ ዔጳ ፔቴ ዋዳና ዛላናኮ፤ ዩና ሺራ ባካ ላሻሶ ኮሻና ሞኦኖ ዓንጎኮ ዳማ ዓኣያኮ፤ ዩያ ሺራ ባኮኮ ጋራ ዓኣ ሙሊያ ዓንጋ ዩያ ሚሆ ገሠ ባኮና ፔቴ ማሃ ካንሢ ማዠናያኮ። 33 ዩያ ሚሆ ገሠ ባኮኮ ሺራ ባካ ሳርገሎ ያይቶሲ ማላያኮ፤ ሺራ ባኮኮ ሳዛ ዓኣ ሙሊያ ዓንጎንታ ዋላ ካንሢ ካንሢ ማዠና ዓንጎንታ ዩያ ባኮ ካንቃ ባኣኣ ቢያ ሞኦኖ ዓንጎ ሹኤሺ ኮሻናያኮ። 34 ፔቴ ፔቴ ሚሆ ገሠ ባኮኮ ዋላ ካኣማ ያይደ ዛሎኮ ደኦሎ ዛሎይዳ ዛሎይዳ ዩያና ዋላ ካንሢ ፔቴ ማሃ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሻና ገኤቁሶ ባኣዚ ዓኣኔ፤ 35 ፔቴ ፔቴ ሚሆ ገሠ ባኮኮ ዓጮይዳ ዋዳኮ ዛላ ማዓያ ያደሱሞ ዓኣ ጉኡሪ ማሃ ኮሻና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ገኤቁሲ ገሠ ባኮንታ ሞኦኖ ዓንጎ ላሻሢንታ ሚሆ ገሠ ባኮና ፔቴ ማሃ ማዠናያኮ። 36 ዩንሢ ገኤቁሲ ገሠ ባኮንሢና ሞኦኖ ዓንጎ ላሻሢናኮ ባኣካ ዓኣ ጉር ቤዘይዳ

* 7:21 7:21 ያከኔ ገይፃ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡቸና «ፆኦሲ ደቃያኮ» ገይሢኮ። † 7:21 7:21 ቦዔዜ ገይፃ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና «ፆኦሲ ዋልቁና» ገይሢኮ። ‡ 7:30 7:30 ማሰቶ ዋኣፃ ገይንቴዛ፡- ማሰቲሢ ሌሊ ማሰቶያቱዋንቴ ያኦሲም ሚቹ ዲንጋኒ ሹኮ ቆልሞኮ ላሻኮ ማሰኮያኮ።

ቢያ ከሩቤሌንታ ዘቢንታ ማኔጃ ማህንታ ማሊሲ ጊዳ ጊዳ ኮሺ ማዘጋጠናና፤ ይያጉዲ ሃሣብ ማዕባብ ቢያ ቡኒ ቱኪ ኮሸና፤ ማላ ባእዚና ማዘጋጠናና። 37 ዓካሪ ይንሣ ማሆ ጌሃ፡ ታጾ ባኮንሣ ኮሸንቴሣ ይያይዲኩ። ዔያታ ኮሸንቴ ጎይ፤ ሃኮ ማዕሣር ቢያሣ ሞሊ ማላያኩ።

38 ሁራሜ ፔቴ ፔቴ ማሆ ጌሃ ባኮም ማሰቶ ሞአሣ ጌሃ ታጾ ጋባዳ ኮሸኔ፤ ይያ ጋባዳ ፔቴ ፔቴሣ ኣልጉማ ጎይዶ ሞዳ ማዕያ ሳሊ ያኔታ ደሎዜ ኩማ ሞአሣ ዓርቃያኩ።

39 ሁራሜ ማሆ ጌሃ ባኮኮ ደንጎንሣ ጌኤዢ ማኣርኮ ደኦሎ ዛላ፤ ሃንጎ ደንጎንሣ ጌኤዢ ማኣርኮ ኬዶ ዛላ ጌሣኔ፤ ሞአፆ ዓርሃያ ጋባዶጉዳ ዳልጎ ደኦላሣ ደኦሎ ዛሎኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ጌሣኔ።

ጌኤዢ ማኣርይዳ ማዲንቶ ማሆ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 4:11—5:1)

40 ሁራሜ ሸልዓንታ ታሞ ካኣሾ ባኮንታ ዓንጎ ሳኣኖ ዔቶንታ ኮሸኔ፤ ይያይዲ ካኣቲ ሴሎሞንም ዒ ማዣኒ ዓርቁ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣርይዳ ማዲንቶ ማሆ ኮሺ ጋፒሴኔ፤ ዒ ማዳ ባኮይዳፓ ዴኤፒ ዴኤፒ ጌይንታ ባካ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ባኮኩ፡-

41 ላምፆ ቱርቱራ፡ ቱርቱር ዑፃ ኮሸንቴ ሙሰኩሎ ማላ ባካ፡ ይያ ሙሰኩሎ ማላ ባኮ ካንቁ ማዘጋጠና ርኦጮ ሱዞ ማላ ባካ፡

42 ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኮ ዑፃ ርኦጮ ሱዞ ማሊሲ ኮሸና ካኖ ቢራታ፡

ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ማላ ባኮይዳ ሞሊ ቤኤዚ ያኔታ ያኔታ ሸርሺ ኮሸና ሞኦኖ ዓንጎና ኮሸንቴ ጎይዶ ያኔቶ ርኦማኣኖ ማያ ዓኣፖ ማላ ባካ፡

43 ሸራ ቶካ ዓኣ ማሆ ጌሃ ታጾ ባካ፡ ሞአፆ ማሰቶ ታጾ ጋባዳ፡

44 ሞአፆ ዓርሃያ ጋባዶጉዳ ዳልጎ ደኦላ፡ ይያ ዓንጎ ኬልቁ ዓርቃ ጌማቶ ማሊሲ ማዢና ታጾ ላምፆ ባካ፡

45 ሸልዓ፡ ታሞ ካኣሾ ባኮንታ ዓንጎ ሳኣኖ ዔቶሲንታኩ፤ ጌኤዢ ማኣርይዳ ማዳ ማዲንታንዳጉዲ ሁራሜ ይያ ቢያ ማሆ ሴሎሞንም ኮሸሣ ሞኦና ዓንገ ጌኤሸናኩ።

46 ካኣቲ፡ ሴሎሞን ይያ ቢያ ኮሸሴሣ ፎርዳኖሴ ደኦጮይዳ ሱኩቴና ፃርታናኮ ባኣካ ዓኣ ዓንጎ ሸኤሾ ቤዛኩ። 47 ሞኦኖ ዓንጎና ኮሸንቴ ይያ ማሃ ቢያ ዑሣ ባኣዳ ዲቢታሣር ሴሎሞን ይያ ዓንጎ ዴኤሠሞ ዔር ባኮይዳ ጌሣ ዛገባኣሴ፤ ይያር ዴኤሠማ ሞማዲታቴያ ዔርቱባኣሴ።

48 ጌኤዢ ማኣርይዳ ማዳ ማዲንታንዳጉዲ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ማሆ ሴሎሞን ጌኤሺ ሞርቁና ኮሸሴኔ፤ ይያታ፡- ጎይሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ሞርቁና ኮሸና ቤዛ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሸኤሾ ካሣ ጌሣንታ ሞርቁና ኮሸንቴ ሎኦዢ ጎይታ፡

49 ጎይሲም ዑሣ ዓኣዳ ዴማዳ ኬኤዮኮ ቤርቶ ዛላ ደንጋሣ ደኦሎ ዛላና ደንጋሣ ሃሣ ኬዶ ዛላና ጌሣንታ ሞርቁና ኮሸንቴ ታጾ ሻርና፡ ቡና፡ ፖዓ ባኮ ጊዳ ጌሣ ፖሲሳሣ፡ ታሞ ጋውጫ፡ 50 ዑዢ ዑሸኮ ዓንጋ፡ ዲቢንፆ ቆንቺ ቆንቺ ጌሃ ባካ፡ ዓንጎ ሳኣኖ ዔቶሴ፡ ዑንጃ ጩቢሾ ባኮንታ ጎይሲም ዑሣ ዓኣዳ ዴማዳ ማኣርኮ ካርንታ ጌኤዢ ማኣር ካርንታም ማዓ ጳንጩንታ ዓንጎንታኩ። ይያ ባካ ቢያ ሞርቁና ኮሸንቴያኩ።

51 ካኣቲ፡ ሴሎሞን ጌኤዢ ማኣር ማዢ ጋፒሰካፓ ዒዛኮ ዓዴ ደውቴ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማኣር ማዢፆም ዴማሴ ቢርንታ ሞርቆንታ፤ ይያጉዲ ማላ ማሆ ቢያ ጌኤዢ ማኣርኮ ማሆ ጌሃ ኬኤፃ ጌሣኔ።

8

ጫኣቁሞ ሳኣጂኖ ጌኤዢ ማኣር ዔኪ ሙኮናሣ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 5:2—6:2)

1 ይካፓ ሴሎሞን ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣጂኖ ደውቴ ካታሞ ማዕ፡ ጂዮኔፓ ዔኪ ሙኪ ጌኤዢ ማኣር ጌልዚ ዒሰራዔኤሌ ፃፆ ፃፆኮ ሱኡጎና ቶኦኮ ቶኦኮኮ ሱኡጎ ቢያ ዒዚ ዓኣ ቤዞ ዩሩሳላሜ ቡካንዳጉዲ ዔኤሌኔ፤ 2 ወልሾ ዴማ ዴዒ ቦንቾ ቦንቻ ቦንቺንታ ዒታኒማ ጌይንታ ላንካሳ ዓገናና ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቃ ቢያ ሴሎሞን ኮይላ ሙኪ ቡኬኔ። 3 ሱኡጋ ቢያ ሙኪ ቡካዛ፡- ቁኤሳ ጫኣቁሞ ሳኣጂኖ ሳዓፓ ዔኪ ኬዴኔ። 4 ይያ ዔኪ ጌኤዢ ማኣር ዔያታ ጌልዜኔ፤ ይያጉዲ ሃሣ ሌዊ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢና ማኣርይዳ ማዲንቶያ ጎይሲም ዴማዳ ማሆ ቢያ ዔኪ ጌኤዢ ማኣር ጌልዜኔ። 5 ዒማና ካኣቲ፡ ሴሎሞንና ዒሰራዔኤሌ ዴር ቢያሣና ጫኣቁሞ ሳኣጂኖ ቤርታ ቡኪ ማርጉማፓ ዔቁያና ፓይዲንታኒ ደንዳዑ ሞዲቢ ማራይና ባይና ጎይሲም ሸኪ ዒንጌኔ።

6 ይካፓ ቁኤሳ ጫኣቁሞ ሳኣጂኖ ኬዲ ጌኤዢ ማኣር ዔኪ ዴንዲ ጌልዛፆ ዑሣ ዓኣዳ ጎይሲም ዴማዳ ኬኤዮይዳ ጌሣንታንዳጉዲ ኮሸና ቤዛ ከሩቤኤሎኮ ጋኣዞ ዴማ ጌሣኔ። 7 ፒሸንቲ ዓኣ፡ ከሩቤኤሎ ጋኣዛ ጫኣቁሞ ሳኣጂኖና ይያ ኬዶና ዛጳሣ ማያ ጴዳሞጉዲ ዓኣቻኔ።

8 ዛጳሣ ማያ ጎይሲም ማሆ ኬዶና ደኦሎ ዛሎናይዳ ዓኣ ማያኮ ጌንፃ ጌንፃ ጌኤዢ ማኣርኮ ጋራ፡ ጎይሲም ዑሣ ዓኣዳ ዴማዳ ቤዞኮ ቤርቶ ዛላ ዔቁ ዓሲም ቢያ ፔጋዲ ጴዳኔ፤ ማላ ዛላና ዔቁ ዓሲም ጋዓንቴ ጴዳሞሴ፤ ይያ ዛጳሣ ማያ ሃላኒ ዒኢካ ዓኣኔ፤ 9 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ገብፆፓ ኬሰካኖና ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዔያቶና ሞላ ጫኣቁሞ ጫኣቃኣና ሙሴ ሲና ዴኮይዳ ጫኣቁሞ ሳኣጂኖ ጋራ ጌሣ፡ ሞጎፃኣፖና ላምፆ ዓርሲንቴ ሹጮንሣፓ ዓታዛ ሳኣጂኖ ጋራ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ።

10 ቁኤሳ ጌኤዢ ማኣርፓ ኬኬሰካማና ጌኤዢ ማኣር ዔርቱባኣንቴ ሻኣሬ ሙኪ ኩሜኔ፤ 11 ይያ ሻኣር ባኣካ ዓኣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፖዓ ጋር ኩሜሣር ቁኤሳ ጋር ጌንሣ ጌሊ ማዶሞ ማዳኒ ደንዳዒባኣሴ። 12 ሴሎሞን ዒማና፡-

«ናንገና ናንጋ ጎዳሣኖ!
ኔኤኒ ሻኣርኮ ዴሞይዳ ታ ናንጋኔ ጌዔኔ፤

13 ሃይሾ ሃሣ ታ ኔኤም፡
ኔኤኒ ናንገና ናንጋንዳ ዴኤፒ ማኣር ማዢኔ
ሃዚ ጌይ ሸኢቁኔ። »

ሴሎሞን ዴርም ኬኤዜ ባኮ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 6:3-11)

14 ዴራ ዒኢካ ዔቁ ዓኣንቴ ካኣቲ፡ ሴሎሞን ዔያቶ ባንሣ ሸራፆ ጎይሲም ዔያቶ ዓንጃንዳጉዲ ሃዚ ጌዒ ሸኢቁኔ፡- 15 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ጎይሲም ጋላቲንቶም! ዒዚ ታ ዓዴ ደውቴም ጫኣቁ

7:38 7:38 ኬሲ. ማፃ 30:17-21። 7:48 7:48 ኬሲ. ማፃ 25:23-30፤ 30:1-3። 7:49 7:49 ኬሲ. ማፃ 25:31-40። 7:51 7:51 2ሳሙ. 8:11፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 18:11። 8:1 8:1 2ሳሙ. 6:12-16፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 15:25-29። 8:2 8:2 ሌዊ. ዓከ 23:24። 8:9 8:9 ላሚ. ሞማ 10:5። 8:11 8:11 ኬሲ. ማፃ 40:34-35። 8:12 8:12 ዓይኑ. 18:11፤ 97:2።

ዳቤቤ፤ ዋይዲያ ኑ ዲዳ፤ ገዲ ቡኡዲ ዳቤባቶ ፔኤሲ ዔሬያ ማዕቴ፤ 48 ዔያቶ ዲዒ ዔኪ ዳንደና ሞርኮ ዓጫ ዓኣዎ ጉቤ ዒናገ ጎኑሞና ሃሣ ፒዙሞና፡- ኑ ዳቤቤ፤ ገይ ቡኡዲ ኔኤኒ ኑኡኮ ቤርታኣ ዓደንሣም ዒንገ፤ ሃኖ ዓጮንታ ኔኤኒ ደኦሬ ሃኖ ካታሞንታ ታኣኒያ ኔኤም ማዘ፤ ጌኤዙ ማኣር ባንሣ ዓኣገ ካር ሸርሺ ዔያታ ሸኢቁቴ፤ 49 ኔኤኒ ናንገ፡ ጫሪንጫ ዓኣዎ ሸኢጲያ ዔያቶሲ ዋይዲ ዔያቶም ዋጌ፤ 50 ዔያቶኮ ጎሞና ኔና ዔያታ ያዩሲ ማዳ ዋይዲ ዒዲያ ዓቶንጎ ገዔ፤ ዔያቶኮ ሞርካ ዔያቶ ሚጫንታዳጉዲ ማሄ፤ 51 ዔያታ ገልገ ታሞጉዲ ሚቻ፡ ገብፄ ዓጫገ ኔኤኒ ከሴ፡ ኔ ዴርኩ።

52 «ዔያታ ኔና ዔኤላ ዋደና ቢያ ኔ ዔያቶም ዋይዲንዳጉዲ ኔ ዓይላሣና ኔ ዴርና ሸኢቃ ሸኢጲያ ኔ ዓኣገ ዘገያ ማዎንጎ። 53 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኣዛሣ። ኑኡኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ገብፄ ዓጫገ ኔ ከሴ ዋደና ዓጮ ዴር ቢያሣገ ዒሰራዔኤሌ ኔ ዴሬ ማሄ ኔ ደኦሬያ ማዕሣ ኔ ዓይላሣ ሙሴ ዘሎና ኔ ከኤዜኔ።»

ሸኢጲያኮ ጋፒንጎ ሴሎሞን ጌዔ ባኮ

54 ሴሎሞን ሸኢቁ ጋፒሰካገ ኩጮ ለካ ዔቁሲ ዓኣ ጎይሣ ዓኣዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሞ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ቤርታ ጉሞቲ ዓኣሰካገ ዔቁኔ። 55 ዒማና ዒዚ ዑኡዘ ዳገዲ ዒኣካ ቡከንቲ ዓኣ ዴር ቢያሣም ያኦሲገ ዓንጅ ሙካንዳጉዲ ሃዚ ገዒ ሸኢቁ፤ 56 «ሃገ ማዓንዳ ዋዘ ዒንገ ጎይዎና ፔኤኮ ዴርሞ ኮሹሞ ዒንገ ናንገና ናንገ ጎዳሣ ጋላቲንቶም፤ ዒዛኮ ዓይላሣ፡ ሙሴ ዘሎና ዒ ከኤዜ <ሃገ ማዓንዳ፤ ገይንቲ ኮዙ ባካገ ፔቲታዎ ዓቲ ባኣዚ ባኣሴ። 57 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ኑ ያኣዛሣ ኑኡኮ ቤርታኣ ዓደንሣና ዋላ ማዕሣጉዲ ኑኡና ዋላኣ ማዎንጎ፤ ዓይጎ ዋደናኣ ማዎም ኑና ሃሸገ፡ ከኤርገ፤ 58 ኑኡኮ ቤርታኣ ዓደንሣም ዒዚ ዓይሣ ዓይሣንታ ዳሞቦንታ ዋጎንታ ካፒ ዒዚ ናሽካ ጎይዎ ኑ ናንገዳጉዲ ዒዛም ዓይሣንታዎ ዒ ማሆንጎ። 59 ታና ዒዛኮ ዓይላሣና ዒዛኮ ዴር ዒሰራዔኤሌናም ቢያ ከሌ ኮይሳ ባካ ገኢጋንዳጉዲ ሃንሣ፡ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቁ ባኮንሣ ሮኦርና ዋኣንቶና ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኣዛሣ ቤርቶ ሸኢካያ ማዎንጎ። 60 ያዲ ማዓዛ ዓጮ ዴር ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ሌሊ ያኦሲ ማዕሣና ዒዛይዳገ ዓቲም ማሌ ያኦሲባኣሣ ዔሬንዳ፤ 61 ዒንሣ ዒዛ ዴር ማዕ ዓሳ ሃሣ ዒንሣ ማዳ ጎይዎ ዒዛኮ ዋጎና ዓይሣንታ ካፒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ኑ ያኣዛሣም ጉሙርቁንታዎ ማዕቀቴ።»

ጌኤዙ ማኣራ ማዳ ዓርቃኒ ኩንሣንቲ ዳሞቦ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 7:4-10)

62 ዩካገ ካኣቲ፡ ሴሎሞን ዒዛና ዋላ ዓኣ ዴርና ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳ ሞ ዒንጎ ቆልሞ ሹኪ ሸኢሴ፤ 63 ሴሎሞን ዒማና ላማታሚ ላምዎ ሸያ ባይና ፔቲ ጭታና ላማታሚ ሸያ ማራይ ፔቲሞና ዒንጎ ዒንገሣ ማሄ ሸኢሴ፤ ዩያይዲ ካኣቲ ሴሎሞንና ዒሰራዔኤሌ ዴር ቢያሣና ጌኤዙ ማኣራ ናንገና ናንገ ጎዳ ሞ ዴማዴያ ማሄ። 64 ዩያጉዲ ሃሣ ዩኖ ከሎ ጌኤዙ ማኣራኮ ቤርቶ ዘላ ዓሳ ቡካ ቤዘኮ ሳዛ ዓኣ ቤዘ ናንገና ናንገ ጎዳ ሞ ዴማዴያ ዒዚ ማሄ፤ ሄሊሳዎ ሃሣ ጉቤ ሚቹ ዒንገይንታ ሃኣኮ ዒንገይንታ ፔቲሞና ዒንጎ ዒንገይንታ ቆልሞኮዋ ማሎ ጉቤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሞ ሸኢሸ ዒንገ፤ ዩያ ዒዚ ማዳሣ፡- ሞኦኖ ዓንጎና ኮሸና ያኦሲም ዒንጎ ባኮ

ዒንጎ ቤዘይዳ ዩይ ቢያ ሚቹንታኒና ዒንገይንታዳጉዲ ዳንዳዑዋኣሣርኩ።

65 ዒኣካ ጌኤዙ ማኣራይዳ ሴሎሞንና ዒሰራዔኤሌ ዴር ቢያሣና ላንካይ ከሌ ጉቤ ወልሾ ዴማ ዴዒ ቦንቾ ከሎ ቦንቹ ዴዔ፤ ከደ ዘሎና ሃማቲ ባንሣ ዴንዳ ጎይዎገ ዓርቃዎ ዴንዲ ደኦሎ ዘሎ ገብፄ ዓጫ ዘጸ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጫገ ሙከ ዴርኮ ሚርጉማ ሃማዴኬ ገይንቲዎያኬ፤ 66 ሳላሳ ከሎና ዓሳ ፔ ቤዘ ዩንዳንዳጉዲ ዴር ቢያ ሴሎሞን ዳኬ፤ ዒማና ዴር ቢያ ዒዛ ዓንጅ፤ ሃሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ዓይላሣ ዴውቴና ዒዛ ዴር ዒሰራዔኤሌ ዓሰናም ማዳ ኮዙ ባኮና ቢያ ዋዛዲ ዋዛዲ ፔ ማኣራ ማኣራ ዓሳ ዴንዳ።

9

ናንገና ናንገ ጎዳ ሴሎሞን ላሚ ጴዳሣ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 7:11-22)

1 ካኣቲ፡ ሴሎሞን ጌኤዙ ማኣራንታ ዒዛኮ ካኣቲም ማኣራንታ፤ ዩያጉዲ ዒ ማዳኒ ማሌ ባኮ ቢያ ማዳ ጋፒሰካገ፤ 2 ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ዒዛም ገባዎኦይዳ ጴዳ ጎይዎ ሃሣ ላሚ ጴዳ፤ 3 ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም፡- «ኔ ታና ሸኢቁ ባኮና ያኦጮ ባኮ ታኣኒ ዋይዲ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ዒኣካ ካኣሽኪንታዳጉዲ ኔኤኒ ማዘ፤ ጌኤዙ ማኣራ ታኣኒ ካገገዳ፤ 4 ጋዓንቲ ኔኤኒ ኔ ዓዴ፡ ዴውቴ ማዳ ጎይዎ ፒዙሞና ጉሙርቁንቲሣና ታኣም ማዳቴ፡ ታኣኮ ዋጎና ዳሞቦና ኔኤኒ ካፔቴ፤ ሃሣ ታኣኒ ኔና ዓይሣ ባኮዋ ቢያ ኔኤኒ ማዳ ኩንሣቴ፤ 5 ኔ ዓዴ ዴውቴም ታኣኒ ኔ ዜርዓገ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳ ናይ ታኣኒ ባይዛዓኬ፤ ገዒ ዒንገ ሃገ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ካፒ፡ ዒሰራዔኤሌይዳ ኔኤኮ ካኣቲም ዶዲ ናንገንዳጉዲ ታ ማሃንዳ። 6 ጋዓንቲ ኔናኣ ማዎም ኔኤኮ ዜርዓ ታ ዓይሣንታ ዳሞቦንታ ካገ ዒዲ ማሌ ያኦሲ ካኣሽኬቴ፤ 7 ታኣኮ ዴር ዒሰራዔኤሌ ታኣኒ ዔያቶም ዒንገ ዓጫገ ዳውሲ ባይዛንዳ፤ ታና ዔያታ ካኣሽካንዳጉዲ ታኣም ታኣኒ ዴማሴ ጌኤዙ ማኣራ ታ ሃሻንዳ፤ ዩያር ዓጮ ቢያይዳ ናንገ ዴር ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ሃይሶ ከኤዚ ከኤዚ ሚኢጫ ዓማላንዳ፤ 8 ዴኤፒ ማዒ ጴዳ ጌኤዙ ማኣራ ሻሃንቲ፡ ሻሆናሣ ኩሎና ቤሲ ማዓንዳ፤ ዩይና ዓኣዳ ዓሳ ቢያ ዩያ ዴንቃዎ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ዓጮና ሃያ ጌኤዙ ማኣራና ዓይጎር ሃያይዴይ፤ ጋዓንዳ። 9 ዩያ ገዒጋገ ገንሣ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዴር ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ገብፄ ዓጫገ ዔኪ ከሴ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዔያቶኮ ያኣዛሣ ሃሸሣርኩ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሞ ዔያታ ጉሙርቁንታዎ ማዒ ናንገ ናንጎ ሃሸ ማሌ ያኣዘ ዘገ ካኣሽኬ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ባይሲንቶ ዔያቶይዳ ዔኪ ሙከሣ ዩያርኩ» ጋዓንዳ።» ጌዔ።

ሴሎሞን ኪራሜም ዒንገ ባኮ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 8:1-2)

10 ሴሎሞን ጌኤዙ ማኣራና ዒዛኮ ካኣቲም ማኣራና ላማታሚ ሌዔናኬ ማዘ፤ ጋፒሰሣ፤ 11 ደርሴ ካኣቲ፡ ኪራሜ ዩያ ቢያ ዒ ማዘ፤ ማኣራኮ ሴሎሞንም ኮይሳ ሊባናኦሴ ሚያንታ ዚቢቆንታ ሃሣ ሚርገ ዋርቁያ ዒንገ፤ ዩይ ማዳ ቢያ ጋፒሰካገ ሴሎሞን ገሊላ ዓጮይዳ ዓኣ ላማታሚ ዳካ ዳካ ካታማሰከንሣ ኪራሜም ዒንገ፤

8:56 8:56 ላሚ. ዋማ 12:10፤ ዒያ. 21:44-45። 9:2 9:2 1ካላቶ. ማ 3:5፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 1:7። 9:5 9:5 1ካላቶ. ማ 2:4። 9:8 9:8 2ካላቶ. ማ 25:9፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:19።

12 ኪራሚ ዲማና ዳንዲ ካታሞንህ ላገኔ፤ ጋሳንቲ ዲዛ ዩይ ዋዛሲባኣሴ፤ 13 ዩይሮ ዲዛ ሴሎሞኔ ኮራ፡- «ታ ዲሻሃ! ኔ ታኣም ዲንጌ ካታማ ዩይ ዳይጎ ካታማዳይ?» ጌዔኔ፤ ሃኖ ሄላኒ ዩና ቤዛ «ካቡሌ» * ጌይንታኔ፤ 14 ኪራሚ ሴሎሞኔም ቤርታ ዳኩ ዋርቃ ያይዶ ሺያ ኪሎ ገራኣሚ ማዓያኩ።

ሴሎሞኔ ማዳ ዲማ ዲማ ማዳ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 8:3-18)

15 ጌኤዡ ማኣሮንታ ዲዛኮ ካኣቱሞ ማኣሮንታ ዩሩሳሌም ካታሞኮ ዙሎ ኬኤሎ ዲያ ማዡ ዓሲንታ ካታሚሎኮ ባባ ከሰካ ባንፃ ዓኣ ሚሎ ጌይንታ ዶኦጫዳ ቤዛ ሲንህሂ ኮሺያ፡ ዋልቄና ዓይህ ማዳ ማዳሾ ዓሲ ሴሎሞኔኮ ዓኣኔ፤ ዩያ ዓሲና ሃሃ ዲዛ ሃያሬንታ ሚጌድኔንታ ጌዜሬ ጌይንታ ካታማኣ ማዡሰኔ። 16 ዩያኮ ቤርታ ጌዜሬ ካታሞይዳ ገብፂ ካኣቲ ያልዚ ቡሊ ዲኣካ ናንጋ ካኣናኔ ዓሶ ዎዲ፡ ካታሚሎሞ ታሚና ሚቶ ፔ ዓጪ ማሂ ዔኬያኮ፤ ዩካፓ ዲዛ ፔኤኮ ናዎ ሴሎሞኔም ዲንጋኣና ጌዜሬ ካታሞ ዲዛም ዲንጌኔ፤ 17 ሴሎሞኔ ጌዜሬ ካታሞንታ ዶኦሎ ዛላ ዓኣ ቤቶሆሬንታ ገንህ ማዡሰኔ፤ 18 ሃሃ ባዕላቲንታ ዪሁዳኮ ዓሲ ናንጉዎ ደውሎይዳ ዓኣ ታማሬ ጌይንታ ካታሞንህንታ ለሚ ማዡሰኔ፤ 19 ዩያይዲ ዲዛ ዩሩሳሌምይዳ፡ ለባኖኦሴይዳ፤ ሃሃ ዲዛ ዓጪ ማዔ ዲማ ዲማ ዓጪይዳ ዲዛ ማዡኪ ኮዔ ካታማ፡- ሙያ ባኣዚ ጌሆያ፡ ፓራሂንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ጌሂንታያ ማሂ ማዡኔ። 20-21 ዋልቄና ዓይህንቲ ሴሎሞኔም ማዳ ማዳ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ዓጪ ፔ ዓጪ ማሂ ዔኬ ዎድና ዎዲዎ ያሽ ካኣናኔ ዓሶ ዜርዎኬ፤ ዩና ዜርዎ ሃኖ ሄላንዳኣና ዓይሌ ማዔ ማዳያ ዓሞራ ዓሶንታ ሂኢታ ዓሶንታ ፔርዜ ዓሶንታ ሂዋዎ ዓሶንታ ዲያቡሳ ዓሶንታኩ። 22 ሴሎሞኔ ዲሰራዔኤሌ ያጸፓ ያናኣ ካራሚ ማሂ ማዳሽባኣሴ፤ ዔያታ፡- ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ፡ ፖኦሊሴ፡ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌ፡ ያሎ ዓሶ ዓይህያ፡ ሳርጌሎ ያይቶ ዲሻ ዓሶ ቢያሂኮ ሱኡጌ፤ ሃሃ ፓራሂና ያላ ዓሶ ማዔ ማዳኔ።

23 ሴሎሞኔ ማዡ ማኣሮ ማዡንዳጉዲ ዓይህንቲ ዓሶኮ ሱኡጌ ማዔ ማዳሻንዳጉዲ ዶኦሪንቲ ዶንጎ ያኤታና ዶንጊታሚ ዓሲ ዓኣኔ።

24 ገብፂ ካኣቲ ናዎ ማዔ፡ ሴሎሞኔኮ ማቻ ዳውቲ ካታማፓ ዲዛ ፔኤሮ ዲዛም ማዡሰኔ ካኣቱሞ ማኣሮ ዳንዳሰካፓ ካታሚሎኮ ባባ ከሰካ ዛሎይዳ ዓኣ፡ ዶኦጫዳ ቤዛ ሲንህሂንቲ ጌኢጋንዳጉዲ ሴሎሞኔ ዓሶ ዓይህ ማዳሽኔ።

25 ሴሎሞኔ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዡሰኔ፡ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛይዳ ሚቶ ዲንጎ ዲንገያና ፔቱሞና ዲንጎ ዲንገያ ለዔይዳ ሃይህ ማይንቲ ሺኢሻኔ፤ ዩያና ዎላ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዑንጃያ ጩቢሻኔ፤ ዩያይዲ ሴሎሞኔ ጌኤዡ ማኣሮ ማዡሰኔ ማዳ ጋፒሴ።

26 ዩያጉዲ ሃሃ ካኣቲ፡ ሴሎሞኔ ዔይሎም ዓጪይዳ ዙቁ ባዞ † ኮይላ ዓኣ ዔላቲ ኮራ ዓኣ ዔይዮንጋብሬይዳ ዎኣህ ካኣሚሌ ኮሺኔ። 27 ካኣቲ ኪራሚ ሴሎሞኔ ዓሲና ዎላ ዩኖይዳ ማዳንዳ፡ ዎኣህ ካኣሚሌይዳ ማዳ ዔራ ዓሲ ዳኬኔ፤ 28 ዩያታ ዎኣያ ካኣሚሎ ቶጊ ያፔሬ ዓጪ ዳንዳሰካፓ ማዔ ካኣቲ፡ ሴሎሞኔ ኮራ ሙካዎ ታጸ ያይዶ

ሺያ ኪሎ ገራኣሚፓ ዑህ ማዓ ዎርቄ ዔኪ ዲዛም ሙኬኔ።

10

ሳኣባ ዓጪ ካኣቲላ ሴሎሞኔ ዛጋኒ ዩሩሳሌም ሙኬህ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 9:1-12)

1 ሳኣባ ዓጪ ካኣቲላ ሴሎሞኔም ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚንጌ፡ ዲቃህ ሄርሺሳ ዔራቶ ዛሎ ኬኤዚንታ ሃይሶ ቢያ ዎይዜኔ፤ ዩያሮ ዲዛ ሚርጌና ሚታሳ ያኦጪህ ያኦጪ ዲ ዎዚ ጌዔ ማሃቲያ ዎይዚኒ ዩሩሳሌም ሙኬኔ። 2 ዲማና ዲዛ ዲዛኮ ዶንዞ ማዓ ዲቢ ዓሲ ፔኤና ዎላ ዔኪ ጋኣሎና ሳውቃ ቲሺ ጫኣኒ፤ ሃሃ ሚርጌና ሚዛጸ ሹቶንታ ዎርቄያ ዔኪ ሙኬኔ፤ ሴሎሞኔና ዲዛ ካኣማዎ ፔ ዲኖና ያኦጪኒ ማሌ ባኮ ቢያ ያኦጪኔ፤ 3 ዲዚያ ዲዛ ያኦጪኔ ባኮ ቢያ ማሂ ኬኤዜኔ፤ ዲዛም ዲ ቡሊ ኬኤዚኒ ባሺያና ዔርቶ ዓዲ ዓኣሺንቲ ዓቲ ያኦጪህ ፔቲታዎ ባኣሴ። 4 ሳኣባ ዓጪ ካኣቲላ ዔራቶና ሴሎሞኔ ጌሰታ ጌኤዞ ዎይዜኔ፤ ሃሃ ዲዛ ማዡ፡ ዲዛኮ ካኣቱሞ ማኣሮ ማዡ ዛገኔ፤ 5 ገንህ ሃሃ ሴሎሞኔ ሙዓንዳጉዲ ካሂንቲ ሺኢካ ሙዶና ዲዛ ቢታንቶ ዲንጌ ዓሳ ናንጋ ቤዛና ዲዛኮ ካኣቱሞ ማኣራ ማዳ ዓሳ ፔ ማዳ ማዳ ዓርቄ ማዳ ጎይያና ዩያ ማዳሮ ጋዓዎ ዔያታ ማኣዓ ማኣዓሂና ዓሶም ካሃ ሺኢሺ ሙኡዛ ዓሶንታ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ያኦሲም ዲንጎ ባኮም ቢያ ዛገኔ፤ ዩያ ዲዛ ዛጋኣና ዲዛ ዎንዴ ማሌሂፓ ዑህ ዓኣዴ ዲቃህ ዲዛ ሄርሺሴ። 6 ዩካፓ ዲዛ ካኣቲ፡ ሴሎሞኔ ኮራ፡- «ኔ ማዴ ባኮና ኔ ዔራቶኮ ዳኤፑም ታ ዓጪ ዓኣዎ ታኣኒ ዎይዜህ ቢያ ጎኔኬ! 7 ጋሳንቲ ሃይካ ሙኪ ታኣኒ ታ ዓኣፒና ዛጋንዳያ ሄላንዳኣና ዩያ ኬኤዚንቲ ባኮ ጎኔኬ ታ ጌይባኣሴ፤ ዎኖና ታኣኒ ዎይዜህ ዓኣፖና ታኣኒ ዛጌሂኮ ሄካሂታዎ ማዲባኣሴ፤ ጎኔ ኔኤኮ ዔራቶና ያርጎቶሞና ታ ዓጪ ዓኣዎ ታኣኒ ዎይዜሰካፓ ዑህ ዓኣዴ ባሺኬ። 8 ኔ ቤርቶ ቢያ ዎዴ ሙኪ ሙኪ ኔኤኒ ኔ ዔራቶና ጌሰታ ጌኤዞ ዎይዜ ዓሲና ኔኤኮ ዶንዞና ዎዚ ባለቲና ዓኣዳይ! 9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኦዚህ ጋላቲንቶም! ዲዛ ኔና ዶኦሪ ዲሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማሃያና ኔኤና ዲ ዎዛዳሂ ፔጋሲ ዳዌኔ፤ ሃሃ ዲዛ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ናሽካ ናሹማ ናንገና ጋፑዎያ ማዔሂሮ ዲሎሞና ፒዜ ዎገሂና ባይቁዎያ ናንጋንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌኮ ኔና ዲ ካኣቲ ማሂ ዶኦሬኔ» ጌዔኔ።

10 ዲማና ዲዛ ዲንጋኒ ዔኪ ሙኬ ባኮ ቢያ ካኣቲ፡ ሴሎሞኔም ዲንጌኔ፤ ዲዛ ዲንጌ ባካ፡- ያይዶ ሺያ ኪሎፓ ባሻ ዎርቄ፡ ሚርጌ ዲቢ ሳውቃ ቲሺና ሚዛጸ ሹቶናኬ፤ ዲዛ ሴሎሞኔም ዲንጌ ሳውቃ ቲሹ ሚርጌማፓ ባሻያ ማዔ ሳውቃ ቲሺ ዩካፓ ገንፃ ዲዛም ዔኪ ሙኪንቲ ቤቁባኣሴ።

11 ያፔሬ ዓጪፓ ሴሎሞኔም ዎርቄ ዔኪ ሙኬ፡ ኪራሚኮ ዎኣያ ካኣሚላ ዲኢካፓ ዲቢ ዚቢቁና * ሚዛጸ ሹጮና ዔኪ ዩዔኔ። 12 ሴሎሞኔ ዩያ ዚቢቆ ሚያና ጌኤዡ ማኣሮንታ ዲዛኮ ካኣቱሞ ማኣሮንታኮ ኮጮ፡ ያኦሲ ቦንቶም ዓይናዳ ናኣቶኮ ጎኦሎንታ ፔቲ ሻሺና ዎርቄ ጎኦሎም ኮሺኔ፤ ዩይ ዚቢቆ ሚያ ዲሰራዔኤሌ ዓጪ

* 9:13 9:13 ካቡሊ ጌይዮ- ዔብሬ ዓሶ ሙኡቶና «ፓህዋ ባኣዚ» ጌይሂኬ። 9:25 9:25 ኬሲ. ማፃ 23:17፤ 34:23፤ ላሚ. ዎማ 16:16። † 9:26 9:26 ዙቁ ባዞ ጋዓዛ፡ ዙቁ ባዞኮ ኬዶ ዛሎና ዓባ ኬሰካ ባንፃ ማዓዛ «ዓቃባ» ጌይንታያ ባዞ ሳዞ ጌሊ ዓጪኬ። 10:10 10:10 ማቲ. 12:42፤ ሉቃ. 11:31። * 10:11 10:11 ዚቢቁ ጋዓዛ፡- ፔቲ ፔቲ ማፃፃፓ «ሳንዴሌ ሚህ» ጋዓኔ።

ዔኪ ሙኪ ጌልዘና ዚቢቆጋ ቢያ ባሽኬ፤ ዩማጋ ዩያጉዳ ዚቢቁ ፔቴታዎ ጳዲቤቁባኣሴ።

13 ካእቲ፡ ሴሎሞን ዲንጋ ዲንጊያይዳ ቃሲ ሳኣባ ዓጮ ካእቲላ ያኑጩ ባኮ ቢያ ዲዚ ዲዘም ዲንጌ፤ ዩካጋ ዲዛ ፔ ዓሰና ዋላ ፔ ዓጮ ማዒ ዳንዴ።

ካእቲ ሴሎሞንኮ ቆሎ ማርጉሞ (2ዮአሲ. ዓሃኬ 9:13-29)

14 ካእቲ፡ ሴሎሞን ለዓ ለዓ ላማታሚ ሃይሃ ሺያ ከሎ ማዓ ዋርቁ ዓካኔ፤ 15 ዩይ ዋርቃ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዲዘም ጨጋሢንታ ኮርማዓ ዲ ሸይዢ ዳንቃሢንታ፤ ዩያጉዳ ሃሃ ዓሬቦ ዓጮ ካእቶንታ ዲሰራዔኤሌኮ ዲማ ዲማ ፓቆና ዓጮ ዋይሃ ዓሳ ገእራ ጌዒ ጨጋሢንታ ቃሱዋንቴኬ።

16 ሴሎሞን ላምዎ ጻኤታ ዳኤፒ ዳኤፒ ገቲማ ኮሺሲ ዩያ ገቲሞ ፔቴ ፔቴሢኮ ዑያ ላንካይ ከሎ ማዓ ዋርቁና ጳርቁ ኮሺኔ። 17 ዩያጉዳ ሃሃ ሃይሃ ጻኤታ ዳካ ዳካ ገቲማ ኮሺሲ ፔቴ ፔቴ ገቲሞኮ ዑያ ላምዎ ከሎ ማዓ ዋርቁና ጳርቁ ኮሺኔ፤ ዩያቶ ቢያ «ለባኖኦሴ ዳኤሎ» ጌይንቴ፡ ዳልጎ ማኣራ ጌሢ።

18 ሃሃ ዲዚ ዳርሲ ዓቸና ፔቴ ዳኤፒ ካእታ ዳዓ ያይታ ኮሺ ጌኤሺ ዋርቁና ዑያ ጳርቁ ሚዛዲሴ፤ 19 ዩያ ካእቲሞ ያይታ ኬሰኪ ዳዓ፤ ጌይጉዲያ ላሆ ገዒ ኬሰኮ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩያ ካእታ ዳዓ ያይቶኮ ጊንጾ ዛሎ ቶካ ጉኤሪ ማሆናያኬ፤ ያይቶኮ ሚዛቆና ሻውሎ ዛሎናይዳ ኩቸ ጌሃ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ኩሎ ጌሃሢኮ ኮይላ ኮይላ ፔቴ ፔቴ ዘቢ ማሊሲ ማዦና ባኣዚ ዓቁ ዓኣኔ። 20 ፔቴ ፔቴ ገዒ ኬሰኮ ባኮኮ ላምዎ ዛሎይዳ ፔቴ ፔቴ ዘቢ ማሊሲ ማዦና ዋሊ ዑያታጾ ላምዎ ዘቢ ዓቁ ዓኣኔ። ካእቲ ዳዓ ያይታ ዩያጉዳይ ማሌ ዓይጎ ዓጨዳኣ ባኣሴ።

21 ሴሎሞን ዋደና ቢራ ዓንገ ፓሠዋያ ማዒ ዛገንታሢር ዲዚ ዑዠ ዑሸካ ዓንጋ ቢያ፤ ሃሃ «ለባኖኦሴ ዳኤሎ» ጌይንታ ዳልጎ ማኣሪይዳ ዓኣ ማሃ ቢያ ኮሺንቴሢ ጌኤሺ ዋርቁናኬ፡ ቢራ ዓንገናቲሞሴ፤ 22 ከራሜኮ ዋኣጾ ካእሚሎና ዋላ ዳኤፖ ዋኣጾ ዑያ ሃንቲ ቴርሴሴ ዳንዳ ዋኣሢ ካእሚሌ ሴሎሞንኮ ዓኣኔ፤ ዩያታ ዋኣጾ ካእሚላ ሃይሃ ለዔይዳ ፔቴና ዳንዲ ዋርቁንታ ቢራ ዓንገንታ ዳርሲ ዓቸንታ ቃኣራንታ ቲኢኪያ ዔኪ ዔኪ ሙካኔ።

23 ካእቲ፡ ሴሎሞን ሳይይዳ ዓኣ ካእቶጋ ቢያ ባሽ ያርጎቸ ሃሃ ዔራ ዓሲኬ፤ 24 ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ዲዘም ዲንጌ ዔራቶና ዲ ጌሰታ ጌኤዘ ዋይዘኒ ዲዛ ኮይላ ሙካኒ ኮዓኔ፤ 25 ዲዛ ባንሢ ሙካ ዓሳ ቢያ፡- ቢራ ዓንገ፡ ዋርቁ፡ ማኣዓ፡ ያልዚ ዓንጋሞ፡ ሳውቃ ቲሺ ፓርንታ ባቁሎንታ ዲንጋኒ ዔኪ ሙካኔ፤ ዩያ ዓሳ ዔኪ ሙካሢ ለዓ ለዓኬ።

26 ሴሎሞን ዲዛኮ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሢና ዔኪ ሙኪ ቡኩሳዛ ፔቴ ሺያና ያይዳ ጻኤታ ያልዚ ያላ ሳርጌላ ያይታና ታጾ ላምዎ ሺያ ፓርና ማዔኔ፤ ዩያቶይዳጋ ዛሎ ዲዚ ዲዛና ዋላ ዩራሳላሚይዳ ዳዓንዳጉዲ ዛሎ ገንሣ ዲማ ዲማ ካታሞይዳ ፓቂንቲ ዳዓንዳጉዲ ጌሢ፤

27 ዲዚ ካእታዲ ዋይሢ ዋደና ሹዋ ቢራ ዩራሳላሚይዳ ቃንጾጉዲ፤ ለባኖኦሴ ሚያኮሞ ማርጉማ ዩሁዳ ጌሜር ዳማ ቢያ ቢዛ ባቃላ ሻኦሶጉዲ ማዔኔ፤ 28 ሴሎሞን ፓራሢ ጌብጻና ቁቁናይዳጋ ዔኪ ዩይሲሳኔ፤ ዩያ ፓራሢ ሚኢሽና ሻንቁ ዲዘም ቁቁጋ ዔኪ ሙካሢ ዲዛኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሰኬ። 29 ዔያታ ሳርጌሎ ያይቶ ጌብጻ ዓጮጋ

ዔኪ ሙኡሳኔ፤ ዔያታ ፔቴ ፔቴ ሳርጌሎ ያይቶኮ ላሆ ጻኤታ ሹቸ ቢራ፡ ፔቴ ፔቴ ፓራሢኮ ጻኤታና ደንገታሚ ሹቸ ቢራ ጨገ ሻንቃዎ ዩያ ዔኪ ሂኢታ ዓሰና ሶኦሪያ ዓሰናኮ ካእቶም ሻንቃኔ።

11

ሴሎሞን ያኦሲም ጌኤታዳ ጌኤቱሞ

1 ሴሎሞን ሚሌ ዓጨ ዓሲ ማዔያ ማርጌ ላኣሊ ናሽኬ፤ ዩያር ዲዚ ጌብጻ ካእቲ ናዋይዳ ሂታ ዓሰጋ፡ ሞዓኣቤ ዓሰጋ፡ ዓሞኣኔ ዓሰጋ፡ ዔይኣሚ ዓሰና ሲደና ዓሰናጋ ማርጌ ላኣሊ ዔኬ። 2 ዩያቶ ሚሌ ዓጮ ላኣሎ ዲዚ ዔኬሢ ሃሃ ዲዚ ዔያቶ ናሽኬሢ፡- «ዔያቶ ካእቲ ዲንሢ ዔያታ ካእሽኪሳንዳሢር ሚሌ ዳርጋ ላኣሊ ዔኪ።» ጌዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ላኣኔሢ ዋይዘ ዓዲኬ። 3 ሴሎሞን ካእቶ ናይ ማዔያ ላንካይ ጻኤታ ላኣሊ፤ ሃሃ ገንጻዓ ማቸንሢ ማዓያ ሃይሃ ጻኤታ ላኣሊ ዔኬ፤ ዩያታ ላኣላ ሴሎሞን ያኦሲጋ ሃኪሴ፤ 4 ዲዚ ጋርቻዛ ዩያታ ላኣላ ዲዛ ሚሌ ያኦዘ ካእሽኪሴ፤ ዩያር ሴሎሞን ዲዛኮ ዓደ ዳውቴጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲዛኮ ያኦዘሢም ጉሙርቂንታያ ማዒባኣሴ። 5 ዲዚ ዲማና ሲደና ዓሰ ያኦዘሎ ማዔ፡ ዓሰታርቲንታ ሞሎኬ ጌይንታ ሻኣካያ ማዔ ዓሞኣኔ ዓሰ ያኦዘ ዘገ ካእሽኬ። 6 ዩያና ዲዚ ዳቢንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያይሴ፤ ዲዚ ፔኤኮ ዓደ፡ ዳውቴጉዲ ፒዘሞና ናንገና ናንጋ ጎዳ ካእሽካያ ማዒባኣሴ። 7 ዩራሳላሚኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዳኮ ዑያ ዓኣ፡ ሻኣካያ ማዔ፡ ኬሞሽ ጌይንታ ሞዓኣቤ ዓሰ ያኦሲና ሞሎኬ ጌይንታ ዓሞኣኔ ዓሰ ያኦዘ ዘገ ካእሽኮ ቤሲ ዲ ኮሺኔ። 8 ዩያጉዳ ሃሃ ዲዚ ሚሌ ዓጮጋ ዔኬ ላኣላ ዔያቶኮ ያኦዘም ዑንጃ ጨቢሳንዳ ቤሲያ ገእጊሽኔ።

9-10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዘሢ ላምዒ ማይንቲ ፔጋዲ ጳዲ ሴሎሞን ሚሌ ያኦዘ ካእሽኩሞጉዲ ላኣኔያ ማዔቲያ ዲዚ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይሢንቲባኣሴ፤ ዲዚ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዋይዘ ዲጃሢር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛይዳ ዳጋዴ፤ 11 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ታኣና ዋላ ኔ ጫኣቁ ጫኣቁም ዔሬዎ ሃሺ ታኣኮ ዓይሢዎም ኔ ኩንሢባኣሢር ኔኤኮ ካእቲሞ ኔኤጋ ታ ዔኪ ኔኤም ማዳ ዓሰኮ ፔቴያም ታ ዲንጋንዳኔ። 12 ያዲ ማዔቲያ ኔ ዓደ ዳውቴ ጋይቴ ጌዒ ዩያ ታ ማዳንዳሢ ኔ ዋደናቲሞንቴ ኔ ናዓ ካእታዲ ዓኣንቴኬ፤ 13 ሃሃ ኔኤኮ ናኣቶይዳጋ ካእቲሞ ቢያ ታ ዔካዓኬ፤ ታ ዓይላሢ፡ ዳውቴና ታኣር ማዓንዳጉዲ ታኣኒ ደኦሬ ዩራሳላሚ ካታሞናር ጌዒ ፔቴ ዘርሢ ታ ዲዘም ሃሻንዳኔ» ጌዔ።

ሴሎሞንይዳ ሞርኬ ማዒ ዔቁ ዓሰ

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔይኣሚ ካእቶ ማኣራጋ ማዔያ፡ ሃዳይ ጌይንታሰኬያ ሴሎሞንይዳ ሞርኬ ማሃ ዔቁሴ፤ 15 ዳውቴ ካእታዲ ዓኣዎ ዔይኣሚ ዓሰ ያላኣና ዳውቴኮ ያሎ ዓሰ ዓይሢሢ፡ ዲዮባቤ ሃይቁ ዓሰ ዳኤኣኒ ሙካዎ ዔይኣሚ ዓሰኮ ዓቲንቆ ቢያ ዋዲ ኩርሴ፤ 16 ዲዮባቤንታ ዲሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሱኡጎንታ ዔይኣሚ ዓሰኮ ዓቲንቆ ኩርሴ ዋዳንዳያ ሂላንዳኣና ላሆ ዓጊኒ ዲኣካ ዳዔ። 17 ሃዳይና ሴሎሞንኮ ዓደም ማዳ ማዳ ዳካ ዔይኣሚ ዓሰ ጌብጻ ዓጮ ዓኣሽንቲ ዳንዲ ሃይባጋ ዓቲኔ፤ ሃዳይ

10 ዓይነት ማሃድ፡- «ዓይነቶች ታክኮ ከኤሎ ናም ታ ዓደኮ ከርናፓ ባሽ ዓንዲርቃ ማዓንዳኔ! 11 ታ ዓዳ ዒንህ ሄርቁ ማታሲ ወይሄኔ፤ ታኣኒ ሃህ ዩያይዳፓ ባሽ ዒንህ ሄርቁ ወይሃንዳኔ፤ ታ ዓዳ ዒንህ ዠራፓና ጳርቁኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዒንህ ጉማራና ጳርቁ ማታሳንዳኔ!» ጌዔ» ጌኤኔ።

12 ዩካፓ «ሃይሃሳ ከሎና ዒዮርቢዓሜንታ ዳርንታ ቢያ ርቢዓሜ ሙኩዋቴ» ጌዔ ከሎና ማዒ ሙኩኔ፤ 13 ዒማና ካኣቲ፡ ርቢዓሜ ደንዛ ዒዛ ዘሪ ዘር ሃሽ ዳርም ፑርታ ሃይሴ ገሰቲህሂ ዓርቁኔ፤ 14 ዒዛኮ ላጋ ዒዛ ዘሪ ጎይዮ፡- «ታ ዓዳ ዒንህ ሄርቁ ማታሲ ወይሄኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ዩያፓ ባሽ ዒንህ ሄርቁ ማታሲ ወይሃንዳኔ፤ ታ ዓዳ ዒንህ ዠራፓና ጳርቁኔ፤ ታ ዒንህ ጋዓንቴ ጉማራና ጳርቁ ማታሳንዳኔ!» ጌዔ። 15 ዩይ ያዲ ማዔህ ሴኤሎይዳፓ ሙኩ፡ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ፡ ዓኪያ ዛሎና ናባዔ ናኣዚ ዒዮርቢዓሜ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ባካ ኩማንዳጉዲከ፤ ካኣቲ፡ ርቢዓሜ ዳርኮ ማሊያ ቦሂ ሃሽህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያይዳኒ ሜሌያታህሂርኩ።

16 ዒማና ካኣቲ፡ ርቢዓሜ ዳራ ያኣጩ ያኣጩያ ቦሂ ሃሽህ ዳራ ዔራዮ፡- «ዳውቴንታ ዒዛ ማኣር ዓሶንታ ባይቆም! ዔያታ ኑም ፔቴታያ ማዳ ባኣዚ ባኣሴ! ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቴ! ዒንህ ማኣሪ ማኣሪ ማዒ ዳንዲዋቴ! ርቢዓሜ ፔ ማሌ ጎይያ ማዳንጎ!» ጌዔ።

ዩያይዳ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ርቢዓሜም ወይዘ ዒዳ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳ። 17 ዩያር ርቢዓሜ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዳር ዑፃ ሌሊ ካኣታዳ።

18 ዩካፓ ካኣቲ፡ ርቢዓሜ ዋልቁና ማዲሾ ዓሶኮ ሱኡጋህሂ ዓደኒራሜ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ኮይላ ዳከኔ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ሹቻ ዒዛ ዲይ ዋዳ፤ ዒማና ርቢዓሜ ዑካዲ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዩራሳላሜ ዳንዳዮ ቶሊ ዓቴ። 19 ዩማፓ ዓርቃዮ ከደ ዛሎ ዓጮ ናንጋ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣቲ ዳውቴ ማኣርም ወይዘ ዒዳያ ማዔኔ።

20 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዮርቢዓሜ ጊብዔፓ ማዒ ሙኩህሂ ዔራዮ ዔያታ ሱኩ ቤዘ ዒዛ ዔኤሊሲ ዔኪ ዩዒ ካኣታህኔ፤ ዒማና ዳውቴ ፃጶም ጉሙርቁንታያ ማዒ ዓቴማ ዩሁዳ ፃጶ ሌሊኩ።

ሹማዒያ ከኤዜ ያኣሲ ማሊያ (2ያኣሲ ዓሃኩ 11:1-4)

21 ርቢዓሜ ዩራሳላሜ ሂላዮ ዩሁዳና ቢኢኒያሜ ፃጶፓ ደኣሪ ደኣሪ ከሶና ፔቴ ያኤታና ሳሊታሚ ሹያ ያልዚ ያላንዳ ጎኣባ ዓሲ ዔኪ ፔቴይዳ ሱኩሴኔ፤ ዩያ ዒ ማዳህሂ ዒሰራዔኤሌ ፃጶ ያሊ ዓጮ ቢያ ፔ ዳማ ማሃኒ ማሊኩ። 22 ጋዓንቴ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ፡ ሹማዒያም ያኣሲ፡- 23 ርቢዓሜም፤ ዩያጉዲ ሃህ ዩሁዳና ቢኢኒያሜ ፃጶ ቢያህም፡ ሃህ ሃንጎ ዳርማኣ ቢያ፡- 24 «ዒንህኮ ዒጊኖ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያላኒ ዳንዲፖቴ፤ ቢያህሂ ዒንህ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዲዋቴ፤ ዩይ ባካ ያዲ ማዔህሂ ታኣኒ ማምም ጌዔምከ ጌዒ ከኤዛንዳጉዲ ዓይሄኔ።» ዩያር ዩያታ ቢያህሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ባኮ ወይዘ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳ።

ዒዮርቢዓሜ ያኣሲ ሃሽ ሜሌ ያኣዘ ካኣሽከህሂ

25 ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ፡ ዒዮርቢዓሜ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕራኤሜ ዓጮይዳ ዓኣ ሴኬሜ ካታም ዙሎ ከልቁ ደዲሽ ዲርቁ፡ ዒኣካ ዳካ ዋዳ ዳዔኔ፤ ዩካፓ ሃህ ፔኑዔሌ ካታምኮዋ ዙሎ ከልቁ ደዲሽ ዲርቁ ኮሼኔ፤

12:16 12:16 2ሳሙ. 20:1። 12:28 12:28 ኪሲ. ማፃ 32:4። 23:15-16።

26-27 ዒማና ዒዮርቢዓሜ ፔ ዒኖና ማላዮ፡- «ታ ዳራ ዩራሳላሜ ዳንዲ ዳንዲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣርይዳ ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋያ ማዔቴ፡ ዔያታ ዩሁዳ ካኣቲ ርቢዓሜም ጉሙርቁንታያ ማዒ ዒዛ ጌንዮ ሺሪጋፓ ታና ዋዳንዳኔ፤ ካኣቲማ ጌንህ ዳውቴ ማኣር ባንህ ሹራንዳኔ» ጌዔ።

28 ዩካፓ ዒዚ ዘር ዔካዮ ላምዮ ናኣሪ ማሊሲ ዋርቁና ኮሺ ዳርም፡- «ሃያኮ ቤርታ ዒንህ ማዳ ጎይያ ያኣሲ ካኣሽካኒ ዩራሳላሜ ዳንዲያ ዓቶንጎ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቴ! ጊብዔ ዓጮፓ ዒንህ ዔኪ ከሴ ያኣዘ ሃኣዛጉዋቴ፡ ሃኣቶከ!» ጌዔ። 29 ዩካፓ ዋርቆና ኮሾና ላምዮ ናኣርንህኮ ፔቴማ ቤኤቴኤሌይዳ፡ ሃንጎማ ዳኣኔይዳ ማዢ ዔቁሴኔ፤ 30 ዳራ ዒማና ያኣዘ ማሂ ኮሾና ባኮ ዳኣኔ ዔኪ ዓኣዶዋኣና ዩያኮ ቤርታ ዋሊ ሄሊ ሄሊ ዳንዳ፤ ዩያይዳ ሜሌ ያኣዘ ካኣሽኪያና ጎሜ ማዳ፤ 31 ዩያጉዲ ሃህ ዒዮርቢዓሜ ጌሜርይዳ ካኣሽኮ ቤሲ ኮሺ፡ ሌዊ ቶኣኪ ማዒባኣ ዓሲ ዘቲ ጋዓዮ ቁኤሴ ማሂ ደኡሪ።

32 ዒዮርቢዓሜ ዒማና ዩሁዳይዳ ቦንቾ ቦንቾ ጎይያ ሳላሳ ዓጊኖኮ ታጶ ደንጋሳ ከሎ ሜሌ ያኣዘኮ ቦንቾ ከሊ ማዓንዳጉዲ ጌሄኔ፤ ዋርቆና ዒዚ ናኣር ማሊሲ ኮሺሴ ያኣዘም ቤኤቴኤሌይዳ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዒንጎ ባኣዚ ሹኢሹኔ፤ ዒኣካ ቤኤቴኤሌይዳ ካኣዢም ዒዚ ጊኢጊሹ ቤዛ ማዳንዳ ቁኤሴያ ጌሄኔ፤ 33 ቦንቾ ከሎ ማዓንዳጉዲ ዒዚ ፔኤር ጌሄ፡ ሳላሳ ዓጊኖኮ ታጶ ደንጋሳ ከሎና ቤኤቴኤሌ ዒ ዳንዳ፤ ዒኣካ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቦንቻንዳጉዲ ዒዚ ዓይሄ ጎይያና ቦንቾ ቦንቻኒ ያኣዘም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ዒንጎ ባኣዚ ዒዚ ሹኢሹኔ።

13

ዩሁዳ ዓጮፓ ሙኩ ያኣሲ ዓህሂ

1 ዒዮርቢዓሜ ዒንጎ ባኮ ዒንጎኒ ዒንጎ ቤዘ ኮይላ ዔቁ ዓኣንቴ ያኣሲ ዳከም ሙኩ፡ ፔቴ ያኣሲ ማሊህ ከኤዛ ዓሲሰከይ ዒኣካ ሙኩኔ፤ 2 ዩይ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሄ ጎይያና ዩያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘም፡- «ሃይ ኔኤኒ ዒንጎ ባኮ ሹኢሹ ቤዛህዮ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ወይዘ፡- «ዳውቴ ማኣርይዳ ዒዮሲያሴ ጌይንታ ናይ ሹይንታንዳኔ፤ ጌሜርይዳ ኮሺንቴ፡ ሜሌ ዳራ ፔ ያኣዘም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ማዳያ ማዒ ኔ ጌዳ ዒንጎ ባኮ ሹኢሹ ቁኤሶ ኔ ጌዳ ጌህ ዒዚ ሹካንዳኔ፤ ዓሶኮ ሜጌዎ ኔ ጌዳ ጌህ ዒ ሚቻንዳኔ። 3 ያኣሲ ማዳንዳ ባካ ያዲኩ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ፡ ሃይ ፃሂ ዲኡቃንዳኔ፤ ዒኣካ ዓኣ ቢዲንፃኣ ላኣሊንታንዳኔ፤ ሃያ ማሊያ ታኣና ማዒ ከኤዜህ ናንገና ናንጋ ጎዳታህ ዩይ ያዲ ማማዓማና ኔ ዔራንዳኔ» ጌዒ ያኣሲ ማሊህ ከኤዜኔ።

4 ካኣቲ፡ ዒዮርቢዓሜ ዩያ ወይዘዮ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛህ ባንህ ኩቻ ዳዊ፡- «ሃያ ዓርቁዋቴ!» ጌይ ዓይሄኔ፤ ዒማና ካኣቲኮ ኩጫ ዒማካ ማሊ ዋቢ ዓቴሂር ዒ ፒሹ ኩጮ ጌንህ ማሃኒ ዳንዳዒባኣሴ። 5 ያኣሲ ማሊያ ከኤዛህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንዮና ከኤዜ ያኣሲ ማሊያ ከኤዘንቴ ጎይያ ያኣሲ ጌዔ ማላታ ማዳንቴ፤ ዋዎይቴይ ጌዔቴ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ቤዘማና ፃሂ ዲኡቁም ቢዲንፃኣ ሳዓ ላኣሊንቴ። 6 ዩያር ካኣቲ፡

12:33 12:33 ሌዊ. ዓከ 23:33-34። 13:2 13:2 2ካኣቶ. ማ

ዲዮርቢዳሜ፡- «ሃዳራ ታኣኮ ኩጫ ዳቃንዳጉዲ ናንገር ናንገ ጎዳ ማዕ ኔ ያኦዛህ ታኣም ሺኦቁ!» ጌዲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ሺኦቁ።

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ዲማና ሺኦቃዛ ካኣተኮ ኩጫ ዳቁ፡ ቤርታኦሲ ጎይያ ማዕ። 7 ዩካገ ካኣተ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ኮይላ፡- «ሃኒ ሙኪ ታኣና ዋላ ታ ማኣሪ ጌሊ ሙጋ ባኣዚ ሙዕ፤ ታ ኔኤም ኔ ማዳ ባኮ ዛሎ ኮይሳ ባኣዚ ዲንገንዳ።» ጌዕ።

8 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኮ ዓኣ ቆሎኮ ሃካህታዎ ኔ ታኣም ዲንገያ ማዕቴያ ኔ ማኣሪ ታ ዳንዳጎዳዎሴ፤ ኔኤና ዋላ ታ ዳንዳ፤ ሙጋ ባኣዚ ሙይ ዋኣህያ ዑሽካዓኮ። 9 ፔቴታዎ ታኣኒ ዕኤቢ ሙይ ዋኣህያ ዑሽኩዋጉዲ፡ ሃሃ ታኣኒ ታ ማኣሪ ማዕ ዳንዳዎ ቤርታ ታኣኒ ሙኪ ጎይያና ዳንዳዎጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ላኣጌ።» ጌዕ። 10 ዩያር ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ሙኪ ጎይያ ሃሺ ማሊ ጎይህና ማዕ ዳንዳ።

ቤኤቴኤሌይዳ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛ ጋርቺ ዓሲ

11 ዲማና ቤኤቴኤሌይዳ ናንገያ፡ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛ ፔቴ ጋርቺ ዓሲሰኬይ ዓኣ፤ ዲዛኮ ዓቲንቆ ናኣታ ዲዛ ኮይላ ሙካዎ ዩሁዳይዳገ ሙኪ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ቤኤቴኤሌይዳ ማዳ ባኮና ካኣተ ዲዮርቢዳሜም ጌዕ ባኮ ቢያ ኬኤዜ፤ 12 ዩያቶ ናኣቶኮ ዓዳህ፡- «ሃዳዎ ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ዋሮ ጎይያ ዓኣዳይ?» ጌዒ ዕያቶ ያኦሲ፡ ዕያታ ዒ ዳንዳ ጎይያ ዳቁ፤ 13 ዩካገ ዒዚ፡- «ሃር ታኣም ኮኣሩዋቴ!» ጋዓዛ፡ ናኣታ ሃር ኮኣሪም ሃር ቶጊ፡ 14 ዩሁዳይዳገ ሙኪ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓህ ዳንዳ ጎይያ ኮሲሲ ዳንዳ፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ሻኣቢ ዳንካ ዳዒ ዓኣንቴ ሙኪ ዲዛና ካኣሚ፤

ዩይ ጋርቻህ፡- «ዩሁዳይዳገ ሙኪ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ኔናዳ?» ጌዒ ያኦሪ።

ዒዚያ፡- «ሃዮ፡ ታናኮ» ጌዕ።

15 ጋርቻህ ዲዛም፡- «ታ ማኣሪ ሙኪ ታኣና ዋላ ሙኡዚ ሙዕ» ጌዕ።

16 ዩሁዳይዳገ ሙኪ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ጋዓንቴ ማሃ፡- «ኔኤና ዋላ ዳንዳያ ዳንዳኒ ሃሃ ሙኡዚያ ሙዕኒ ታ ዳንዳዑዋሴ፤ ሃይካ ኔኤና ዋላ ሙኡዚ ሙዕ ዋኣህያ ታኣኒ ዑሽካዓኮ፤ 17 ዓይጎር ጌዕቴ ፔቴታዎ ታኣኒ ሙኡዚ ሙዕ-ዋጉዲ፤ ሃሃ ታኣኒ ሙኪ ጎይያና ማዕ ዳንዳዎጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ላኣጌ።» ጌዕ።

18 ቤኤቴኤሌይዳገ ሙኪ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋርቻህ፡- «ታኣኒያ ኔጉዲ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛያኮ፤ ታኣኒ ኔና ታ ማኣሪ ዕከ ዓኣዲ ሙኡዚ ሙኡዛንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳኮ ፔቴ ከኢታንቸ ታኣም ኬኤዜ።» ጌዕ። 19 ጋዓንቴ ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋርቻህ ዲዛ ሳኣሲ።

19 ዩያር ዩሁዳይዳገ ሙኪ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ጋርቻህና ዋላ ዳንዳ፡ ካሃኣ ሙዕ። 20 ዕያታ ሺኦሺንቴ ካሃ ሙዕ ጎይህ ዓኣንቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋርቻህም ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዛዛ፡ 21 ዩሁዳይዳገ ሙኪ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህም ዒዚ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃዚ ጋዕ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ኔ ያኦዛህ ኔና ዓይህ ዓይህያ ኔኤኒ ኩንህላኣሲ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዕ ባኮ ኔኤኒ ቦንቸባኣሲ። 22 ዒኢካ ፔቴታዎ ሙኡዚ ሙዕ ዋኣህያ ዑሽኩዋጉዲ ላኣጌ ቤዛ ገንሃ ማዕ ዳንዳ ኔ ሙዕ፤ ዩያር ኔኤኒ ዋዲንታንዳ፤ ሌዛ ኔኤኮ ኔ ዓዲንህ ዲኡቴ ቤዛ ዲኡታባኮ» ጌይ ዒላቴ ኬኤዜ።

23 ዕያታ ሙዕ ጋፔሰካገ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋርቻህ ጎይያገ ዋንዳ ዒ ማሃ ዕከ ሙኪ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህም ሃር ኮኣሪ፤ 24 ዩያር ዩሁዳገ ሙኪህ ቶጊ ዳንዳንቴ ጎይያዳ ዘቢ ዳንቃዎ ዒዛ ዋዳ፤ ሌዛ ዒዛኮ ጎይያ ላሂ ዓኣንቴ ሃራሂና ዘባሂና ሌዛ ኮይላ ዕቁ። 25 ፔቴ ፔቴ ዓሲ ዩይና ዳንዳዎ ዘባሂ ጎይያ ላሂ ዓኣ ሌዛ ኮይላ ዕቁ ዓኣንቴ ዳንቁ፤ ዩካገ ዩይ ዓሳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፡ ጋርቻህ ናንገ ቤኤቴኤሌ ካታም ሙኪ ሃይሶ ኬኤዜ።

26 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋርቻህ ዩያ ዋይዛዎ፡- «ዩይ ዓህ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓይህያ ዋይዛ ዕይያ፡ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛ ዓሲኮ! ዩያር ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛ ዘቢም ዓኣህ ዲንጌ፤ ጌይህኮ» ጌዕ። 27 ዩካገ ዩይ ጋርቻህ ፔኤኮ ናኣቶ፡- «ሃር ታኣም ኮኣሩዋቴ» ጌዕም ዕያታ ዒዛም ኮኣሩዛ፡ 28 ሃር ቶጊ ዳንዳ፤ ዲማና ዒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህኮ ጎይያ ላሂ ሌዛ ኮይላ ሃርንታ ዘባሂንታ ዕቁ ዓኣ ጎይህ ዓኣንቴ ሙኪ ዳንቁ፤ ዘባሂ ጋዓንቴ ዩያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህኮ ሌዛ ሙዕባኣሲ፤ ሃራሂያ ዕኤቢ ዋኣተባኣሲ። 29 ጋርቻህ ዲማና ሌዛ ዕከ ሃር ዑጉ ጫኣ፤ ዩካገ ዓሳ ዒዛ ዩኤከ ዲኡካንዳጉዲ ቤኤቴኤሌ ዕከ ዳንዳ። 30 ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋርቻህ ፔ ማኣር ዓሶ ዲኡጉ ቤዛ ሌዛ ዲኡኮ፤ ዲማና ዲዛንታ ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ፡- «ታ ዒሺ! ታ ዒሺ!» ጌይ ጌይ ዩኤዜ። 31 ዕያታ ዒዛ ዲኡከ ማዕሰካገ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ጋርቻህ ፔኤኮ ናኣቶም፡- «ታ ሃይቃዛ ሃይማ ዲኡጉ ዕታ ታና ዲኡኩዋቴ፤ ሌዛ ታኣኮ ዒዛ ሌዛ ኮይላ ላይሁዋቴ፤ 32 ቤኤቴኤሌይዳ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛና ሳማሪያይ ጌሜራ ጌሜራ ዓኣ ዳኮ ካታምኮ ካኣኦ ቤዛናይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህም ሃይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓህ ጌዕ ባካ ጎ፤ ኩማንዳ።» ጌዕ።

ዲዮርቢዳሜኮ ዓጮይዳ ዎዳ ደርዓህ ጌልዜ ፑርቶ ጎም

33 ዩይ ቢያ ያዲ ማዕቴያ ዲሰራዕኤሌ ካኣቴ፡ ዲዮርቢዳሜ ማዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ ሃሾ ዒፃ፤ ዲዚ ዲማና ዒ ኮሺሴ ካኣኦ ካኣሽኮ ቤዛ ማዳጉ ሌዋ ዜርህ ማዕባኣ ማኣሪገ ዓይጎ ዓሲያ ዚቲ ጋዓዎ ዶኦሪ ዶኦሪ ቁኤሲ ማዕኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ ጌልዜ፤ 34 ዩይ ጎም ዒዛ ካኣቴምኮ ባይቁያና ጋፔ ዶዒያኮዋ ካራ ማዕ።

14

ዲዮርቢዳሜ ናኣዚኮ ሃይቦ

1 ዲማና ካኣቴ፡ ዲዮርቢዳሜኮ ናኣዚ፡ ዓቢያ ሃርገንቴ ዓኣ፤ 2 ዩያር ዲዮርቢዳሜ ማቸ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ታ ላኣሌሎታህ ያኦሲ ኔና ዕራዋጉዲ ማሊ ማኣዎ ማይንቴ፡ ማሊ ላኣሊ ማሊጋጋ ታኣኒ ዲሰራዕኤሌይዳ ካኣታዳንዳህ ዛሎ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዜ ዓከያ ኮይላ ሴኤሎ ዳንዳ፤ 3 ዲዛም ታጶ ላኣዳንታ ሙኡቃ ያኣዛና ካፂሲ ካሃና ሙሊህ ላኣዳንታ ፔቴ ያቴ ዕኤሲያ ዕከ ዳንዳ፤ ናዓህ ዋዎይንታንዳቴያ ኔኤም ዒ ኬኤዛንዳ።» ጌዕ።

4 ዩያር ዲዮርቢዳሜ ማቸ ዩያ ቢያ ጌኢሺ፡ ሴኤሎይዳ ዓኣ ዓከያ ማኣሪ ዳንዳ፤ ዓከያ ዲማና ኮሺ ጋርቺ ዓኣህር ዓኣገ ዒዛኮ ዳንቁዎኮ፤ 5 ያዲ ማዕቴያ ዲዮርቢዳሜ ማቸ ፔኤኮ ሃርጋ ናዓህ ዛሎ ያኦሲ ሙካንዳህና ዒዚ ዲዛም ዋዚ ጋዓንዳቴያ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታዲ ዲዛም ኬኤዜ።

ዲዮርቢዳሜ ማቻ ዲኢካ ሙኪ ሄላዎ ማሌ ላኣሊ ማላኒ ኮዔኔ፤ 6 ጋዓንቴ ያኒሲ ማሊያ ኬኤዛሢ፤ ዓኪያ ካራ ዲዛኮ ካኣኖ ዋይዚ፡- «ጌሌ! ኔኤኒ ዲዮርቢዳሜ ማቻታሢ ታ ዔሬኔ፤ ማሌ ላኣሊ ማላኒ ኔኤኒ ዓይጋ ኮዔይ? ኔኤም ታ ኬኤዛንዳጉዲ ታና ዓይሦና ፑርታ ሃይሴ ዓኣኔ። 7 ሃሢ ዲዮርቢዳሜ ከይላ ዴንዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ጋዓ ባኮ ዲዛም ኬኤዘ፤ ዩይ ባካያዲኩ፡- «ኔኤኒ ካኣቶ ማኣሪ ዓሲቱዋንቴ ማሌ ዓሶ ባኣካፓ ታ ኔና ዶኦሪ ታ ዴር ዲሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ማሃኔ፤ 8 ካኣቱሞ ደውቴ ዜርፃፓ ዔኪ ኔኤም ታኣኒ ዲንጌኔ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ታኣም ጉቤ ዲናፓ ጉሙርቁንታያ ማዔ ታኣኮ ዓይሢያ ካፓያ፡ ሃሢ ታኣኒ ዋዛዳ ባኣዚ ቢያ ማዲ፡ ታ ዓይላሢ ደውቴጉዲ ኔ ማዒባኣሴ፤ 9 ኔኤኒ ኔኤኮ ቤርታኣ ሱኡጎ ማዔ ዓሶፓ ባሼ ፑርታ ጎሜ ማዴኔ፤ ኔኤኒ ታና ሃሺ ማሌ ያኦዛንታ ዓንገና ኮሺንቴ ባኣዚያ ዘገ ካኣሽካኒ ኮሺያና ታኣኮ ዳጎ ዔቁሴኔ፤ 10 ዩያር ሃይሾ ሃሢ ኔ ማኣርይዳ ፑርታ ባኣዚ ታ ዓጋንዳኔ፤ ኔ ማኣራፓ ዓይሌያ ማዎም ጉሪ ማዴ ማዳ ዓሲ፤ ዩያጉዲ ዓቲንቁጋዓ ባኣዚ ቢያ ዲሰራዔኤሌፓ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ቡኡራ ማቸ ባይዘጉዲ ኔ ማኣር ታ ባይዛንዳኔ። 11 ካታሞይዳ ሃይቃ ኔ ማኣር ዓሶ ጉቤ ካኒ ሙዓንዳኔ፤ ካታሞቱዋ ቤዛ ሃይቃ ዓሶ ኔኤኮ ሃሞፑራ ሙዓንዳኔ፤ ዩያ ጋዓሢ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ» ። ጌዔኔ።

12 ዓኪያ ያኒሲ ማሊያ ሃሢ ኬኤዛዎ ዲዮርቢዳሜ ማቻሞ፡- «ዓካሪ ሃሢ ኔ ማኣሪ ማዒ ዴንዴ፤ ካታሞ ኔ ጌሌላማና ናዓ ኔኤኮ ሃይቃንዳኔ፤ 13 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ያዩ ዩኤኪ ዒዛ ዴኡካንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዛሢን ዲና ዋዛዴሢ ዲዛና ሌሊታሢር ዲዮርቢዳሜ ማኣራፓ ደምቤና ዴኡታንዳሢ ኔኤኮ ዩያ ናዓሢ ሌሊኩ፤ 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ዲዮርቢዳሜ ማኣር ባይዛንዳ ካኣቲ ሃሢ ካኣታሢንዳኔ። 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ዩያር ዲሰራዔኤሌ ዋኣሢዳ ባቃሊ ጎፒንታ ፒሌጉዲ ጎጋይቃንዳኔ፤ ዓሺራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዘሎ ማሊሲ ካኣሽኮ ባኣዚ ማዢ ዲዛ ዔይታ ዳጋሴሢር ዲሰራዔኤሌ ዴር ሃያኮ ቤርታ ዲዚ ዔይቶኮ ዓዶንሢሞ ዲንጌ ማሎ ዓጩሎፓ ዔፕራዒሴ ዋር ሱኮ ዳኪ ዔይቶ ዜርቃንዳኔ፤ 16 ዲዮርቢዳሜ ጎሜ ማዴሢር፡ ሃሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሶሞ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዜሢር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ሃሻንዳኔ» ጌዔኔ።

17 ዩካፓ ዲዮርቢዳሜ ማቻ ማዒ ቲርፃ ሙኪ ፔ ማኣር ካር ሄሃላማና ናዓ ዲዛኮ ሃይቁኔ። 18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዓይላሢ ማዔ፡ ዓኪያም ኬኤዘ ጎይዎ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያዩ ዩኤኪ ናዓሢ ዴኡኤኔ።

ዲዮርቢዳሜኮ ሃይሶ

19 ካኣቲ፡ ዲዮርቢዳሜ ማዴ ማሌ ባኮ ቢያሢንታ ዲዚ ያልቴ ያሎንታ ዲዚ ዋይሢ ዋይሢያኣ ዋሚታቴያ ቢያ ባካ ዲሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሶ ኬኤዛ ማጻፈግ ያኣፒንቴ። 20 ዲዮርቢዳሜ ካኣታዲ ላማታሢ ላምዎ ሌዔ ዴዔሰካፓ ሃይቁ ዴኡቴሞ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኣዚ ናኣዳቤ ካኣታዴኔ።

ዪሁዳ ካኣቲ ርቢዳሜ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 11:5—12:15)

21 ሴሎሞንኮ ናኣዚ፡ ርቢዳሜ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኣና ሌዓ ዲዛኮ ያይዲታሚ ፔቴኬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓጩ ጉቤሢፓ ዶኦሪ ዲዚ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ጌዔ፡ ዩራሳላሚ ካታሞይዳ ናንገ ታጶ ላንካይ ሌዔ ርቢዳሜ ዋይሢኔ፤ ዲዛ ዲንዶኮ ሱንፃ ናዕማ ጌይንታያ ዓሞኣኔ ዜርሢከ።

22 ዲማና ዪሁዳ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማዴ ማዴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ፤ ቤርታ ዔይቶኮ ዓዶንሢ ማዴሢፓ ባሼ ፑርታ ባኣዚ ማዴ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጎ ዔይታ ዔቁሴኔ። 23 ዔይታ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኮ ቤሲያ ገኢጊሴኔ፤ ሃሢ ጌሜርና ዴኤፖ ሚያ ሺሶ ዴማኣ ዔይታ ካኣሽካንዳ ሹቸ ደቁ ገኢጊሸናያንታ ዓሺራኮሞ ማላሢ ማዢ ደቁኔ፤ 24 ዩያፓ ሃሢ ዑሣ ዓኣዴ ፑርታ ማዓሢ ዓይሳዳይ ጌዔ፡- ዩይ ዴራ ካኣሽካ ቤዘይዳ ዓቲንቁጋ ዳሃ ዓቲንቁንታ ዘኣሰካ ኮኣማ ላኣሊያ ካኣቸር ጌሦናይ ዓኣኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዋንዴ ቤርታ ዓጩሎ ጌላኒ ሙካኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔይቶኮ ቤርታፓ ደውሲ ባይዜ ዴራ ማዴ ቦርሲሳ ማዴ ቢያ ዪሁዳ ዴራኣ ማዴያ ማዔኔ።

25 ርቢዳሜ ካኣታዴንቴ ዶንጋሳ ሌዎና ጊብፄ ካኣቲ ሺሻቁ ዩራሳላሚ ያሊ፡ 26 ጌኤዢ ማኣርና ካኣቱሞ ማኣርናይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ፤ ሃሢ ሴሎሞን ዋርቆና ኮሺሴ ገቲሞሞ ቡሪ ዔኪ ዴንዴኔ፤ 27 ዩያ ዔውቴሢኮ ቤዛ ካኣቲ፡ ርቢዳሜ ገቲማ ሞኣና ዓንገና ኮሺሴ ካኣቱሞ ማኣር ካፓ ዓሶኮ ሱኡጎም ካፓንዳጉዲ ዲንጌኔ፤ 28 ዲማና ካኣቲ ጌኤዢ ማኣሪ ሙኪ ጌላማና ጌላማና ጌኤዢ ማኣር ካፓ ዓሳ ገቲሞ ዓርቁ ሙኪ ሞኣኪ ዔካኔ፤ ዲዚ ዴንዳዛ ካፓ ዓሳ ገቲሞ ገንሣ ማሢ ዔይታ ካፖ ካፓ ኬኤይይዳ ጌሣኔ።

29 ካኣቲ፡ ርቢዳሜ ማዴ ማሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማጻፈግ ያኣፒንቴ፤ 30 ዲማና ቢያ ዋዴ ርቢዳሜና ዲዮርቢዳሜና ዋላ ጋፑዋ ያልዚ ያልቴ ናንጋኔ፤ 31 ዩካፓ ርቢዳሜ ሃይቁ፡ ደውቴ ካታሞይዳ ካኣታ ዴኡታ ቤዛ ዴኡቴኔ፤ ዲዛ ቤዘይዳ ዲዛኮ ናኣዚ ዓቢያ ካኣታዴኔ። ርቢዳሜኮ ዲንዶ ሱንፃ ናዕማ ጌይንታያ ዓሞኣኔ ዜርሢከ።

15

ዪሁዳ ካኣቲ ዓቢያ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 13:1—14:1)

1 ዲዮርቢዳሜ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኣታዴንቴ ታጶ ሳላሳ ሌዎና ዓቢያ ዪሁዳይዳ ካኣታዴኔ፤ 2 ዲዚ ዲማና ዩራሳላሚይዳ ናንገ ሃይሦ ሌዔ ካኣታዴኔ፤ ዲንዳ ዲዛኮ ማዕካ ጌይንታያ ዓቤሴሎሜ ናይኬ፤ 3 ዓቢያ ዲዛኮ ቤርታኣ ማዓሢ ደውቴጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲዛኮ ያኦዛሢም ጉቤ ዲኔፓ ጉሙርቁንታያ ማዒያ ሃሺ ዲዛኮ ዓዴ፡ ርቢዳሜ ማዴ ጎሞ ቢያ ማዴሢ ዓርቁኔ። 4 ያዲ ማዔቴያ ዲዛኮ ገንፃፓ ዩራሳላሚይዳ ካኣታዴንዳጉዲና ዩራሳላሚ ኮሺ ማሢ ካፓንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ደውቴር ጌዒ ዓቲንቁ ናይ ዓቢያም ዲንጌኔ፤ 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያይዴሢ ደውቴ ሂኢታ ዓሢ፡ ያዕራም ማዴ ጌሮ ማዴ ጎማፓ ዓታዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛዳ ባኣዚ ዲ ማዴሢር፤ ሃሢ ዓይሢያዎ ዲዛኮ ደዲሺ ካፒሢርኩ። 6 ዓቢያ ካኣታዲ ዓኣ ዋዶና ቢያ ርብዓሜና ዲዮርቢዳሜና

14:10 14:10 1ካእቶ. ማ 15:29። 14:23 14:23 2ካእቶ. ማ 17:9-10። 14:24 14:24 ላሚ. ዋማ 23:17። 14:26 14:26 1ካእቶ. ማ 10:16-17፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 9:15-16። 15:4 15:4 1ካእቶ. ማ 11:36። 15:5 15:5 2ሳሙ. 11:1-27።

ዋሊ ያለ ያለ ጋፑዋዎ ዳዕኔ፤ 7 ባቢያ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዩሁዳ ካላቶኮ ሃይሳ ጻኢገንታ ማጻፈግ ያጸገንታ ጻኢገንታ ዓኣኔ። 8 ዩካፓ ባቢያ ሃይቁ፣ ዳውቲ ካታማ ዱኡቲ፤ ባዛ ቤዛ ባዛኮ ናኣዚ፣ ዓኣሳ ካኣታዳ።

ዩሁዳ ካኣታ ዓኣሳ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 15:16—16:6)

9 ባዮርቢዓሜ ባሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንቲ ለማታማሳ ሌዎና ዓኣሳ ዩሁዳይዳ ካኣታዳ፤ 10 ባዚ ባማና ዩሩሳላሜይዳ ናገሊ ያይዲታሚ ፔቲ ለዔ ዩሁዳ ዓጮ ዎይሃ፤ ዓሃ ባዛኮ ማዕካ ጌይንታ ባቤሌሎሚ ናዎኬ። 11 ዓኣሳ ባዛኮ ቤርታኣ ማዓሢ ዳውቲ ማዳ ጎይዎ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ዎዛሳ ማዳ ማዳ። 12 ካኣቲ፣ ዓኣሳ ዓይሁዳ ማዓባኣ ዳራ ካኣሽካ ቤዛይዳ ካኣቲር ጌሃና ዓቲንቆና ላሃ ዓቲንቆንታ ላኣሎና ላሃ ላኣሎንታ ቢያ ዓጫፓ ዳውሲ ባይዜ፤ ባዛኮ ቤርታ ካኣታዳ ካኣታ ኮሼ፣ ሜሌ ያኦዘኮ ማላሢ ቢያ ቱጊ ቱጊ ላኣሌ። 13 ባዛኮ ዓሃ ማዕካ ዓሼራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዘሎ ማላ፣ ሻኣካ ባኮ ማዘሢር ጌኤሽ ማዓጸፓ ባዛ ባ ኬይሴ፤ ባዛ ማዘፍ ያኦዘኮ ማላሢያ ማንሢ ቁድርኦኔ ደኦይይዳ ታሚና ሚቱ። 14 ዓኣሳ ጌሚርይዳ ዓይሁዳ ማዓባኣ ዓሳ ካኣቲ ካኣሽካ ቤዛ ቢያ ባይዘባኣያ ማዓቲያ ባዚ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ናገሊና ናገጋ ጎዳም ጉሙርቁንታያ ማዓ ናገጌ። 15 ባዛኮ ዓዴ ያኦሲም ዲማዳያ ማዓንዳጉዲ ማሃ ባኮና ባዚ ፔኤር ዎርቆና ቢር ባንጎና ኮሺሲ ያኦሲ ማዳ ማዳንዳጉዲ ገኢጊሼ ያኦሲም ዲማዳ ባኮ ቢያ ጌኤዮ ማኣራ ጌሃ።

16 ዩሁዳ ካኣቲ ዓኣሳና ባሰራዔኤሌ ካኣቲ ባዕሻና ዓጮ ዎይሃ ዎደና ቢያ ዎሊ ያሌ ጎይሃ ናገጌ። 17 ባዕሻ ዩሁዳ ያለኒ ሙኪ ዱንኪ ዴዓዎ ራኣማ ካታሞኮ ዙሎ ደዲሺ ኬልቁ ዲርቁሲሢ ሳርቁ፤ ዩያ ባዚ ማዳሢ ዩሁዳ ዓጮ ያኦሲያ ጌሉዎጉዲ፣ ሃሃ ባዚካፓ ያኦሲያ ኬሰኩዎጉዲ ላኣጋኒ። 18 ዩያር ካኣቲ፣ ዓኣሳ ጌኤዮ ማኣርና ካኣቲም ማኣርናይዳ ቡሪንቱዎዎ ዓቲ ዎርቆና ቢር ዓንጎና ኬሲ ዴማሰቆይዳ ናገጋ ያብሪዎኦኔ ናኣዚ ሄዘዮኔኮ ናኣዚ ናዎ ማዓሢ፣ ሶኦሪያ ካኣቲ፣ ቤንሃዳዳም ባንጋንዳጉዲ ባዛኮ ደንዞ ዑፃ ዳኬ፤ ዩያ ባዚ ዳኬ ባኮና ሂዚ ጋዓ ከኢታኣ ዎላ ዳኬ። 19 «ታ ዓደና ኔ ዓደና ማዳ ጎይዎ ኦኤኒያ ዎላ ኮሺ ናገጋኒ ጫኣቆም፤ ሃያ ታ ኔኤም ዳኬ ቢርና ዎርቆና ታኣኒ ኔኤም ባዒንጌ፤ ዩያር ባሰራዔኤሌ ካኣቲ፣ ባዕሻ ፔኤኮ ፖኦሊሶታ ዓጫፓ ኬሳንዳጉዲ ኔኤኒ ታና ማኣዲ ቤርታ ኔ ባዛና ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሻንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃ።»

20 ካኣቲ፣ ቤንሃዳዳ ዓኣሳ ኬኤዜ ባኮ ዎይዛዎ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዓይሃ ዓሰና ፖኦሊሶና ዳኪ ባሰራዔኤሌይዳ ዓኣ ካታሞ ያሌ፤ ዩያታ ባማና ባዮንታ ዳኣኔንታ ባቤልቲማዕካ ጌይንታ ካታሞንታ ጌላላ ባዘ ጌይንታ ካታሞንታ፤ ሃሃ ጌላላ ባዘ ኮይላ ዓኣ ዓጮንታ ኒፕታኣሌኤሜ ዓጮዎ ቢያ ያሊ ሳርቁ። 21 ካኣቲ፣ ባዕሻ ዩያ ባኮ ቢያ ዎይዛዎ ራኣማ ካታሞ ዙሎ ደዲሺ ኬልቁ ዲርቁዎ ሃሽ ቲርዓ ዳንዳ።

22 ባዕሻ ራኣማ ካታሞ ዙሎ ኬልቃኒ ቡኩሴ ሹጮና ሚያና ባዚካፓ ዓኣኒ ዳሬ ፔቲታዎ ዓቲዎዎ ሙካንዳጉዲ ዩሁዳ ዓጮ ቢያ ካኣቲ ዓኣሳ ከኢታ ዳኬ፤ ካኣቲ ዓኣሳ ባዚካ ዓኣ ሹጮና ሚያና ቢያ ዓኪ ሚዳጸንታ ቢኣኒያሚ ዓጮይዳ ዓኣ ገባባኔ ካታሞንታኮ ዙሎ ደዲሺ ኬልቁ።

23 ካኣቲ፣ ዓኣሳ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ፤ ያልዚ ባዚ ጫርቁ ያሊ ባሼ ባሼ ያንታ ዙሎ ደዲሺ ደዲሺ ባ ኬልቁ ካታሞንታኮ ሃይሳ ቢያ ዩሁዳ ዓጮኮ ካኣቶ ሃይሳ ጻኢገንታ ማጻፈግ ጻኢገንታ ዓኣኔ፤ ካኣቲ ዓኣሳ ጋርቻዛ ቶኪ ባዛኮ ሃርጋዎ ቶኮ ዎቢሼ። 24 ዩካፓ ባዚ ሃይቁ፣ ዳውቲ ካታሞይዳ ካኣታ ዱኡታ ቤዛ ዱኡቲም ባዛ ቤዛ ባዛኮ ናኣዚ ባዮሳፕጻ ካኣታዳ።

ባሰራዔኤሌ ካኣቲ ናኣዳቤ

25 ዓኣሳ ዩሁዳይዳ ካኣታዳንቲ ለምዓሳ ሌዎና ባዮርቢዓሜ ናኣዚ፣ ናኣዳቤ ባሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳ ለምዎ ሌዔ ዎይሃ፤ 26 ባዚያ ሃሃ ባዛኮ ቤርታ ዓዴ ማዳ ጎይዎ ጎሚ ማዳ ባሰራዔኤሌ ዳርዎ ጎሚይዳ ዓኪ ጌልዜ።

27 ዩሳኮኦሪ ያጺ ማዓሢ፣ ዓኪያ ናኣዚ፣ ባዕሻ ናኣዳቤይዳ ፑርቱሞና ዔቃዎ ባዚ ዎዳ፤ ባማና ናኣዳቤና ባዛኮ ፖኦሊሶና ፒሊሰጻኤሜ ዓጮይዳ ዓኣ፣ ጌባቶኦኔ ካታሞ ማንገሢዳ ዓኣንቲ። 28 ዩይ ያዲ ማዓሢ ዩሁዳ ካኣቲ፣ ዓኣሳ ካኣታዳንቲ ሃይሃሳ ሌዎና፤ ዩያይዲ ባዕሻ ናኣዳቤ ቤዛ ጌሊ ባሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳ። 29 ባማና ባዚ ኔጉዎዎ ባዮርቢዓሜ ማኣር ዓሰ ቢያ ዎዲ ጋፒሲሢ ሳርቁ፤ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ዓይላሢ፣ ሴኤሎይዳ ሾይንቲሢ፣ ዓኪያ ዛሎና ናገሊና ናገጋ ጎዳ ኬኤዜ ጎይዎ ባዮርቢዓሜ ማኣር ዓሰ ቢያ ዎዲንቲ፤ ሹምፔና ዓቲ ዓሲ ፔቲታዎ ባኣሴ። 30 ዩይ ያዲ ማዓሢ ባዮርቢዓሜ ፔኤር ማዳ ጎሞና ባሰራዔኤሌ ዳርዎ ጎሚ ማዳሺ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ማዓ ባሰራዔኤሌ ያኣዛሢኮ ዳጎ ዔቁሴሢሃርቲ።

31 ናኣዳቤ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ባሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሳ ጻኢገንታ ማጻፈግ ጻኢገንታ። 32 ዩሁዳ ካኣቲ፣ ዓኣሳንታ ባሰራዔኤሌ ካኣቲ ባዕሻንታ ዓጮ ዎይሃ ዎደና ዎሊ ያሌ ጎይሃ ናገጌ።

ባሰራዔኤሌ ካኣቲ ባዕሻ

33 ዓኣሳ ዩሁዳይዳ ካኣታዳንቲ ሃይሃሳ ሌዎና ዓኪያ ናኣዚ ባዕሻ ባሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ካኣታዳ፤ ባዚያ ቲርዓይዳ ናገሊ ለማታሚ ያይደ ሌዔ ባሰራዔኤሌ ዓጮ ዎይሃ። 34 ባዛኮ ቤርታ ካኣታዳ ካኣቲ ባዮርቢዓሜጉዲ ባዕሻኣ ፔኤር ጎሚ ማዳ፤ ሃሃ ባሰራዔኤሌ ዳርዎ ጎሚይዳ ዓኪ ጌልዚ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ያዩሴ።

16

1 ሃናኒ ናኣዚ፣ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ፣ ዓዩ ዛሎና ናገሊና ናገጋ ጎዳ ባዕሻም ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ። 2 «ታኣኒ ኔና ሳዎ ሲላላፓ ዔኪ ታ ዳር፣ ባሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ማሃ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ባዮርቢዓሜጉዲ ጎሚ ማዳ፤ ታ ዳርዎ ዓኪ ኔ ጎሚይዳ ጌልዜ፤ ዔያቶኮ ጎሞ ሚርጉማ ታኣኮ ዳጎ ዔቁሴ፤ 3 ዩያር ባዮርቢዓሜ ታኣኒ ባይዜሢጉዲ ኔናንታ ኔ ማኣር ዓሰንታ ታ ባይዘንዳ። 4 ካታሞይዳ ካታሞይዳ ኔኤኮ ሃይቃንዳ ማኣር ዓሰ ካኒ ሙዓንዳ፤ ካታሞቱዎ ቤዛይዳ ሃይቃንዳ ዓሰ ሃምፑራ ሙዓንዳ።»

5 ባዕሻ ማዳ ሜሌ ባኮና ጫርቁ ባዚ ማዳ ባካ ቢያ ባሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሳ ጻኢገንታ ማጻፈግ ጻኢገንታ፤ 6 ዩካፓ ባዕሻ ሃይቁ ቲርዓይዳ ዱኡቲ፤ ባዛ ቤዛ ባዛኮ ናኣዚ፣ ዔኤላ ካኣታዳ።

7 ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ፣ ዓዩ ዛሎና ናገሊና ናገጋ ጎዳ ባዕሻንታ ባዛኮ ማኣር ዓሰንታም ማዓንዳ ባኮ ኬኤዜሢ ባዕሻ ማዳ ጎሞና ናገሊና ናገጋ ጎዳ ያዩሴሢሃርቲ፤ ባዕሻ

ናገረና ናገጋ ጎዳ ደጋሴህ ሲዛኩ ቤርታ ካኦታጅ ካኦታ ማጅ ጎይያ ሲ ማጅ ፑርቶ ማጅሮ ሌሊቱዋንቴ ሲዮርቢዳሚ ማኦር ዓሶዋ ቢያ ያዲሴህሮንታ ዋላኩ።

ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ዓኤላ

8 ዓኦሳ ዩሁዳይዳ ካኦታጅንቴ ለማታሚ ላሃሳ ሌዖና ባዕሻ ናኦዚ ዓኤላ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታጅ፤ ዲዚ ዲማና ቲርፃይዳ ናገጊ ለምዖ ሌዔ ዲሰራዔኤሌ ዋይህ። 9 ሳርጌሎና ያለ ዓሶ ሄካሂኩ ሱኡጌ ማዔህ፤ ዘምሪ ጌይንታህ ካኦታም ዋይዞ ዲዲ ካኦታ ዑፃ ዓቁኔ፤ ፔቲ ኬሊ ዓኤላ ቲርፃ ካታዎይዳ ካኦታም ማኦር ማጅ ዓሶኩ ሱኡጋህ፤ ዓርፃ ጌይንታ ደንዛህ ማኦር ማርጌ ዑሽኪ ማሂንቴ። 10 ዲማና ዘምሪ ቃኦፃ ጋሮ ጌላዖ ዓኤላ ዋጅ፤ ዩያይዳ ዲዚ ዓኤላ ቤዛ ካኦታጅ፤ ዩይ ያዲ ማዔህ ዩሁዳ ካኦታ፤ ዓኦሳ ካኦታጅንቴ ለማታሚ ለንካሳ ሌዖና።

11 ዘምሪ ካኦታጅዖ ባዕሻ ማኦር ዓሶ ጉቤ ዋጅ፤ ባዕሻኩ ዓገረና ላኅ ማዔ ዓቲንቆዋ ቢያ ዋጅ። 12 ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ፤ ዲዩ ዛሎና ባዕሻም ናገረና ናገጋ ጎዳ ኬኤዛ ጎይያ ዘምሪ ባዕሻ ማኦር ዓሶ ጉቤ ዋጅ ጋፒሴ። 13 ዩይ ያዲ ማዔህ ባዕሻና ናኦዚ ዓኤላና ማሌ ያኦዞ ካኦታ፤ ሃሃ ዲሰራዔኤሌ ዳርዋ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዚ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዞሂኩ ደኅ ዓቁሴህሮኩ። 14 ዓኤላ ማጅ ማሌ ባካ ቢያ ዲሰራዔኤሌኩ ካኦታ ሃይሳ ፃኦፒንታ ማፃኦፓ ፃኦፒንቴ።

ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ዘምሪ

15 ዓኦሳ ዩሁዳይዳ ካኦታጅንቴ ለማታሚ ለንካሳ ሌዖና ዘምሪ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታጅ፤ ዲዚያ ቲርፃይዳ ዳዒ ዲሰራዔኤሌይዳ ለንካይ ኬሊ ሌሊ ካኦታጅ፤ ዲማና ዲሰራዔኤሌኩ ፖኦሊሳ ፒሊሰጻኤሚይዳ ዓኦ ጌቤቶኔ ካታም ማንገሂዳ ዓኦ። 16 ዘምሪ ካኦታ ዑፃ ፑርቲ ዓቁ ካኦታ ዋጅህ ዲሰራዔኤሌኩ ፖኦሊሳ ዋይዛዖ ቤዘማና ዔያቶኩ ሱኡጋህ፤ ዖምሪ ካኦታህ። 17 ዩካፓ ዖምሪና ፖኦሊሳና ጌቤቶኔ ካታም ማንገሂ ዮሽ ዳንዲ ቲርፃ ካታም ማንገህ፤ 18 ካታሚላ ዓርቁንቴህ ዘምሪ ዳንቃዖ ካኦታም ማኦርኩ ጋራ ኬልቁ ደዲሽ ማኦና ኬኤዖ ጌሊ ካኦታም ማኦርይዳ ታሚ ዓገ፤ ዩያ ታዋና ሙይንቴ ሃይቁ። 19 ዩይ ያዲ ማዔህ ዲዚ ማጅ ጎሞና ናገረና ናገጋ ጎዳ ያዲሴህሮኩ፤ ዲዚ ፔኤር ማጅ ጎሞና፤ ሃሃ ዲሰራዔኤሌ ዓሶዋ ጎሞይዳ ዔኪ ጌልዚያና ዲዛኩ ቤርታ ካኦታጅ ዲዮርቢዳሚጉዲ ዲዚያ ናገረና ናገጋ ጎዳ ደጋሴ። 20 ዘምሪ ማጅ ማሌ ባኩ ቢያህና ዲዚ ማጅ ጌና ማጅ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኩ ካኦታ ሃይሳ ፃኦፒንታ ማፃኦፓ ፃኦፒንቴ።

ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ዖምሪ

21 ዲማና ዲሰራዔኤሌ ዳራ ለምዖ ፓቁንቴ፤ ፔቲ ዛሎ ዓሳ ቲቢኒ ጌይንታ ገናቴ ናኦዚ ካኦታህኒ ኩዓዛ፤ ሃንጎዋታ ጋዓንቴ ዖምሪ ናሽካያ ማዔ። 22 ጋፒንጎይዳ ዖምሪ ናሽካ ዓሳ ባሽህሮ ቲቢኒ ዋጅንቴም ዖምሪ ካኦታጅ፤ 23 ዓኦሳ ዩሁዳይዳ ካኦታጅንቴ ሃይህታሚ ፔታሳ ሌዖና ዖምሪ ዩያይዳ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታጅ ታጾ ለምዖ ሌዔ ዋይህ፤ ዲዚ ቤርታሳ ላሆ ሌዖንህ ቲርፃይዳ ናገጊ ዋይህ፤ 24 ዩካፓ ዲዚ ሽሜሬ ጌይንታ ዓሲሰኬያፓ ሳማሪያ ጌሜር ለንካይታሚ ኪሎ ገራኦሚ ማዓ ሹቺ ቢራና ሻንቁ፤ ዖምሪ ዲማና ጌሜርኩ ዓጮ

ደዲሽ ኬልቁሰካፓ ካታሚ ማኦ፤ ካታሚሎኩ ሱንዖ ቤርታ ዩና ጌሜርኩ ዓደ ሱንዖና «ሳማሪያ» ጌይ ጌህ።

25 ዖምሪ ዲዛኩ ቤርታ ካኦታጅ ካኦታፓ ባሽ ጎሜ ማጅ ናገረና ናገጋ ጎዳ ያዲሴ። 26 ዲዚ ፔኤር ማጅ ጎሞና፤ ሃሃ ዲሰራዔኤሌያ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዚ ማሌ ካኦሽ ካኦሽኪሴህሮኩ ዲዛኩ ቤርታ ካኦታጅ ዲዮርቢዳሚጉዲ ዲዚያ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዞሂኩ ደኅ ዓቁሴ። 27 ዖምሪ ማጅ ማሌ ባካ ቢያ፤ ሃሃ ዲዚ ጫርቁ ማጅ ማጅ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኩ ካኦታ ሃይሳ ፃኦፒንታ ማፃኦፓ ፃኦፒንቴ። 28 ዩካፓ ዖምሪ ሃይቁ ሳማሪያይዳ ደኡቴ፤ ዲዛ ቤዛ ዲዛኩ ናኦዚ ዓካዓቤ ካኦታጅ።

ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ዓክዓቤ

29 ዓኦሳ ዩሁዳይዳ ካኦታጅንቴ ሃይህታሚ ሳላሳ ሌዖና ዖምሪ ናኦዚ፤ ዓክዓቤ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታጅ፤ ዲዚ ዲማና ሳማሪያይዳ ናገጊ ለማታሚ ለምዖ ሌዔ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ዋይህ። 30 ዓክዓቤ ዲዛኩ ቤርታ ካኦታጅ ካኦታፓ ቢያ ባሽ ፑርታ ጎሜ ማጅ ናገረና ናገጋ ጎዳ ያዲሴ። 31 ዓክዓቤ ዲማና ካኦታ ዲዮርቢዳሚ ማጅ ጎሞ ሽሌዔ ባኦዚ ማሂ ዘገ ዲዚያ ፔኤር ዩያ ጎሞ ማጅ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ሲደና ካኦታ፤ ዓቲቤዓሌኩ ናዎ ዔልዛቤሎ ዔኬ፤ ሃሃ ባዓኦሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞዋ ዘገ ካኦሽኬ፤ 32 ዲዚ ዲማና ሳማሪያይዳ ባዓኦሌም ደማጅ ማኦር ማኦ፤ ዲንጎ ባኦዚ ሽኢሾ ቤሲያ ገኢገሺ፤ 33 ዓሽራ ጌይንታ ያኦዞሎ ማላ ባኦዚያ ማኦ ደቁ፤ ዲዛኩ ቤርታ ካኦታጅ፤ ዲሰራዔኤሌ ካኦታፓ ባሽ ጎሜ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዞህ ደጋሳዖ ዲ ማጅ። 34 ዓክዓቤ ካኦታጅ ዓኦ ዋደና ቤኤቴኤሌይዳ ሾይንቴያ ሂዔሌ ጌይንታ ዓሲሰኬይ ዲዮርኩ ካታም ገንህ ማኦ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ኔዊ ናኦዚ፤ ዲያሱ ዛሎና ቤርታጅ ኬኤዛ ጎይያ ሂዔሌ ዲዮርኩ ማኦኒ ቤርታሳ ሹጮ ደቃማና ዲዛኩ ቶይደ ናዓህ ዓቢራሚ ሃይቁ፤ ዩካፓ ዲዚ ካታሚሎኩ ጌሎ ካር ኮሻኦና ጋፒንዖ ናዓህ፤ ሴጉቤ ሃይቁ።

17

ሉማ ሙካንዳያ ማዒያ ዔኤሊያሴ ኬኤዚህ

1 ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ዓኦ፤ ቲሲቤይዳ ሾይንቴያ፤ ዔኤሊያሴ ጌይንታ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዛ ፔቲ ዓሲሰኬይ ካኦታ ዓክዓቤ ኮይላ፡- «ታኦኒ ካኦሽካ፤ ናገረና ባይቁዋ ማዔ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዞህ ሃይቆ! ታኦኒ ጌይባኦንቴ ሃይማፓ ሴካ ሙካንዳ ሌዖንህዳ ዲርዚያ ማዖም ያልኬ ጴዳንዳዋሴ» ጌዔ።

2 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዔኤሊያሴም ኬኤዛዖ፡- 3 «ሃይካፓ ዔቁ ዓባ ኬሰካ ባንዖ ዳንዳ፤ ዲኡካ ዮርዳኖሴ ዋሮኩ ዓባ ኬሰካ ባንዖይዳ ዓኦ ኬሪቴ ጌይንታ ዋሮ ደኦጫ ፑኒንቴ ዳዔ፤ 4 ኔኤኒ ዑሽካንዳ ዋኦህ ዩና ዋራፓ ኔ ዳንቃንዳ፤ ቁራካ ኔኤም ሙኡዚ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ታኦኒ ዓይህ።» ጌዔ።

5 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዲዛ ዓይህ ጎይያ ዔኤሊያሴ ዳንዲ ኬሪቴ ዋሮ ደኦጫ ዳዔ፤ 6 ዩያ ዋራፓ ዋኦህ ዑሽኬ፤ ቁራካኦ ቢያ ኬሊ ጉቴና ዲባኒና ካህንታ ዓሽኪንታ ዲዛም ዔኪ ዔኪ ሙካኔ፤ 7 ዒራ ባይቁ ዳዔህሮ ዩይ ዋራ ዳካ ጋዓዖ ሚጮ።

ዔኤሊያሴና ሲራጲታይዳ ናገጋ ዜኤር ዲንዴሎና

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ይካገግ ዓኤሊያሴም፡- 9 «ዓካሪ ሃሣ ሃይገ ዓቂ ዳግዲ ሲደናይዳ ዓኣ ሲራጸታ ካታማ ዳዔ፤ ዲኢካ ናንገ ፔቴ ዜኤሪንደሰኩና ነና ሙኡዛንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሣኔ» ጌዔ። 10 ዩያር ዓኤሊያሴ ሲራጸታ ዳግዲ፡ ካታማሎ ጌሎ ዲሮ ካሮ ሄላፆ ፔቴ ዜኤሪንደሰኩና ሃንጻሌ ሃኣካንቴ ዳንቁ፡- «ሃዳራ ታኣኒ ዑሽካንዳ ዋኣሣ ታኣም ዓከ ዩዔቴራ» ጌዔ። 11 ዒዛ ዋኣፆ ዓካኒ ዳግዳንቴ ኔጉዋፆ ገንሣ ዒዛ ዒ ዩኤሊ፡- «ሃዳራ ዳካ ላኣዳኣ ታኣም ዓከ ሙኡቴራ» ጌዔ።

12 ዒዛ ማሃፆ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሣ ሃይቆ! ታኣኮ ዲኢሎ ዓርሃ ፆቶይዳ ዓኣ ፔቴ ኩቸ ኩማንዳ ዲኢሊሰኩንሣና ዛይቶ ፆቶይዳ ዓኣ ዳካ ሪሚቲ ዛይቲሰኩንሣገ ዓቴም ፔቴታፆ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ፤ ታኣኒ ሃይካ ሙኡሣ ዳካ ሃንጻሌ ሃኣከ ማኣሪ ዳግዳፆ ዩንሣ ታኣኮ ዳኮ ዲኢሎንሣ ታኣና ታ ናፆናም ላኣዳኒኩ፤ ዩንሣ ሙዓፆ ማይ ኩኩኮ ሃይሲኩ» ጌዔ።

13 ዓኤሊያሴ ዒዛ ኮይላ፡- «ሂርጊ ማታዲፎ! ዳግዲ ሙዓ ገኢጊሼ፤ ጋዓንቴ ቤርታዲ ዩንሣ ኔኤኮ ዓኣ ዲኢሎንሣገ ዩከ ዳካ ላኣዳ ላኣዲ ታኣም ዩከ ዩዔ፤ ዓቴዘንሣ ኔኤና ኔ ናፆናም ላኣዳ፤ 14 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዒርዚ ዋርቁሳንዳፆ ሄላንዳኣና ዲኢላ ኔኤኮ ፆታፎ፡ ዛይታኣ ኔኤኮ ዛይቶ ፆታፎ ጋገግኩ» ጌይ ታኣም ከኤዜኔ» ጌዔ።

15 ዩያር ላኣሌላ ዳግዲ ዓኤሊያሴ ጌዔ ጎይፆ ማዳኔ፤ ዩያይዲ ዒዛንታ ዒዛኮ ማኣር ዓሰንታ ዓኤሊያሴንታ ማርጌ ከለም ጊዳንዳ ሙኡዚ ዳንቁ። 16 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓኤሊያሴ ዛሎና ጌዔሣጉዲ ዲኢላ ፆታፎ፡ ዛይታኣ ዛይቶ ፆታፎ ጋገግኩ።

17 ዩማፎ ዳካ ጋዓፆ ዩኖ ዜኤር ዒንዳሎኮ ዓቲንቁ ናይሰኩማ ሃርጊንቴ፤ ሃርጋሣ ፆይዲ ፆይዲ ዳግዳፆ ጋገገፆ ዋዳኔ፤ 18 ላኣሌላ ዓኤሊያሴ ኮይላ፡- «ፆኦሲ ዓሣዮ! ኔ ዓይጋ ታኣም ሃያይዳይ? ኔኤኒ ሃይካ ሙኡሣ ታኣኮ ጎም ያኦሲም ጳቂሣ ናፆ ታኣኮ ዋዲሻኒዳ?» ጌይ ያኦሮ።

19 ዓኤሊያሴ ዒማና፡- «ናፆ ኔኤኮ ሃኒ ዩከ ዩዔ» ጌዔ። ዩካፎ ናፆ ዒዛ ኮንቁ ዓኣንቴ ዒዛፎ ዩከ ዒዚ ናንገ ኩሶ ከኤዎ ከሰካፆ ዒ ላሃ ሻኣሎይዳ ላይሣ፡ 20 ዑኡዘ ፔኤኮ ዳጊዲ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሣዮ! ዓይጎር ሃኖ ዜኤር ዒንዳሎይዳ ሃያጉዳ ማቶ ኔ ዓጌይ? ዒዛ ታና ሸኣቸንሣፆና ዳኤፒ ማዶ ታኣም ማዳኔ፤ ናፆ ኔ ዒዛኮ ዓይጋ ዋዳይ?» ጌይ ሸኣቁ። 21 ዩያ ጋዓፆ ዓኤሊያሴ ናፆ ዑፆ ሃይሣ ማይንቴ ፔና ሃሺ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሣዮ! ሃዳራ ሃያ ናዓሣ ሰዩሴ!» ጌይ ሸኣቁ። 22 ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዓኤሊያሴኮ ሸኣጲፆ ዋይዜም ናዓሣ ሰዩ ዳቁ።

23 ዩካፎ ዓኤሊያሴ ኩሶ ከኤዎፎ ዳም ከኤዎ ናዓሣ ከይሴ፡ ዒንደም ዒንጋፆ፡- «ሃኣዛጌ፤ ናዓሣ ኔኤኮ ሰዩ ዳቁ!» ጌዔ።

24 ዒዛ ዒማና፡- «ጎኔ ኔኤኒ ያኦሲ ማላሣ ከኤዛያ ማዓሣንታ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ኔኤና ማዒ ከኤዛያ ማዓሣ ማይ ታኣኒ ዓሬኔ!» ጌዔ።

18

ዓኤሊያሴ ጎኔ ያኦሲ ማላሣ ከኤዛያ ማዓሣ ዓርዜሣ

1 ዩካፎ ማርጌ ዋርቁንቴ ሃይሣሳ ሌዖና ናንገና ናንገ ጎዳ ዓኤሊያሴ ኮይላ፡- «ዳግዲ ካኣቲ፡ ዓከዓቤ ቤርታ ፔጋዲ ጴዳ፤ ታኣኒ ሳይይዳ ዒርዚ ዋርቁሳንዳ» ጌዔ። 2 ዩያር ዓኤሊያሴ ዓይሣንቴ ጎይፆና ዓከዓቤ ኮራ ዳግዳኔ፤ ዒማና ሳማሪያ ዓጫ ሉማሣ ደዲ ዓይ ዓኣኔ። 3 ካኣቲ ዓከዓቤ ካኣቱም ማኣርይዳ ማዳ ዓሰኮ ሱኡጋሣ፡ ዓብዲዮ ዓኤሌኔ፤ ዩይ ዓብዲዮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒጊጫ ካኣሽካ ዓሲኩ፤ 4 ዓልዛቤላ ያኦሲ ማላፆ ከኤዛ ዓሰ ዋዲሻ ዋደና ዓብዲዮ ፔቴ ያኤታ ማዓ፡ ያኦሲ ማላፆ ከኤዛ ዓሰ ላምፆ ቤሰካ ደንገታሚ ደንገታሚ ማሃ ፎይ ዩኔ ባኣካይዳ ዓኣቸ ካሣንታ ዋኣሣንታ ዒንጊ ሙኡዜያኩ። 5 ዓከዓቤ ዓብዲዮ ኮይላ፡- «ፓራሣና ባቁሎና ኑ ዓይሳንዳያ፡ ጊዳ ማኣቲ ጎፆንቴ ኑ ዳንቃንዳያታቴ ዓልቃ ዋኣሣና ዋርዚ ዓኣ ቤሰና ሂንዳ ዳግዲ ሙሬ፤ ኩኤኒ ቆልሞ ሂዲ ዓውሳንዳያ ናንዳኔ» ጌዔ። 6 ዩያታ ዒማና ዓጫኮ ደማ ደማ ቤዘ ዳግዲ ኮዓኒ ኮይሳሣ ዋላ ጌሰቲ ገኢጊሼሰካፎ ዓከዓቤና ዓብዲዮና ፔ ካራ ካራ ዳግዳኔ።

7 ዓብዲዮ ዓኣዳ ቤዘ ዳግዲፆይዳ ዓኣፆ ዓኤሊያሴና ጎይካ ካኣሜኔ፤ ዒዚ ዓኤሊያሴ ማዓሣ ዩራፆ ሳዓ ላሃ ቦንቾ ዓኤላሣ ዓኤሌሰካፎ፡- «ታ ጎዳ፡ ዓኤሊያሴ! ጎኔ ሃይ ኔናዳ?» ጌይ ያኦሮ።

8 ዓኤሊያሴ ማሃፆ፡- «ሂዮ! ታናኩ፤ ታኣኒ ሃይካ ዓኣሣ ዳግዲ ኔ ጎዳሣም ከኤዜ» ጌዔ።

9 ዓብዲዮ ዒማና፡- «ካኣቲ፡ ዓከዓቤ ታና ዋዳንዳጉዲ ዒዛም ኔ ታና ዓኣሣ ዒንጋሣ ዓይጎ ታ ኔኤኮ ፔርቲሴይ? 10 ናንገና ባይቁም ጎዳ ማዔ ያኣዛሣ ሃይቆ! ካኣቲ ኔና ዳንቃኒ ከኢታ ዓሲ ዳከባኣ ዓጫ ባኣሴ፤ ፔቴ ዓጫኮ ሱኡጌ ኔኤኒ ዩያ ዓሣ ዓጫይዳ ባኣሣ ካኣቲም ከኤዜቴያ ካኣቲ ጎኔ ኔ ባኣያ ማዓሣ ጫጫኣቁሳ። 11 ዩያር ሃሣ ኔኤኒ ሃይካታሣ ዳግዲ ዋዲ ኔ ታና ከኤዘም ጋዓይ? 12 ታኣኒ ሃይገ ዳግዳካ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ኔና ዓርቲባኣ ቤሲ ዩከ ዳግዳቴ ታ ዋይታንዳይ? ኔኤኒ ሃይካ ዓኣሣ ዓከዓቤም ታ ከኤዛዘ ዒዚ ኔና ዳንቁባኣቲ ታና ዋዳንዳኔ፤ ናኣቶፎ ዓርቃፆ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒጊጫ ካኣሽካያታሣ ኔ ዩራሬ። 13 ሃሣ ዓልዛቤላ ያኦሲ ማላፆ ከኤዛ ዓሰ ዋዲሻ ዋደና ፔቴ ያኤታ ማዓ ያኦሲ ማላሣ ከኤዛ ዓሰ ላምፆ ቤሰካ ደንገታሚ ደንገታሚ ማሃ ፎይ ዩኔ ዩኔይዳ ታኣኒ ዓኣቸ ሙኡዜንታ ዋኣሣያ ዩያቶም ዒንጌሣ ኔኤኒ ዋይዘባኣዓዳ? 14 ዓካሪ ሃሣ ኔኤኒ ሃይካታሣ ዳግዲ ካኣቲ ዓከዓቤም ዋይቲ ታና ኔ ከኤዘም ጋዓይ? ታ ዩያይዳቴ ካኣቲ ታና ዋዳንዳኔ!» ጌዔ።

15 ዓኤሊያሴ ዒዛም፡- «ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ሃይቆ! ሃኖ ታኣኒ ታኣር ካኣቲ ቤርታ ከሰከ ጴዳንዳኔ!» ጌዔ።

16 ዩካፎ ዓብዲዮ ዳግዲ ካኣቲ ዓከዓቤም ከኤዛዘ፡ ዓከዓቤ ዓኤሊያሴና ካኣማኒ ዳግዳኔ፤ 17 ዒማና ዓከዓቤ ዓኤሊያሴ ዳንቃፆ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳ ሃያጉዳ ዳኤፎ ማቶ ዩከ ሙኡሣ፡ ሃይሾ ሃይ ኔኤኒ ሃይካኩ?» ጌዔ።

18 ዓኤሊያሴ ማሃፆ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓይሣፆ ሃሺ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዘ ማሊሲ ኮሾና ባኮ ዚገ ካኣሽከ ዒሰራዔኤሌይዳ ዳኤፎ ማቶ ዩከ ዩዔሣ ኔናንታ ኔ ዓዶ ማኣር ዓሰንታኩ፡ ታናቱዋሴ! 19 ሃሣ ኔ ዋዳንዳይ ጌዔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጉቤ ቁርሜሎሴ ዲካ ቡኩሲ ታኣና ካንሣ፤ ዓልዛቤላ ሙኡዛ፡ ያይዶ ያኤቶና ደንገታም

ባዓክላ ማሊያ ከኤዛ ዓሰገታ ያይዶ ያኤቶ ዓሸራ ማሊያ ከኤዛ ዓሰገታ ቢያሲ ዩዔ» ጌዔ።

20 ዩያር ዓክባቤ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ቢያሲና ማሊያ ያዘኩ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ቢያሲ ዩዔ። 21 ዲኢካ ዔኤሊያሴያ ሙካዎ ዳር ኮይላ፡- «ዓይዳ ሂላንዳኣና ዲንህሂ ላምዎ ማሊሂና ሴካ ሃንገ ጌይ ጌይ ናንገንዳይ? ናንገና ናንገ ጎዳ ጎኔ ያኦሲታቲ ሂንዳ ዒዛ ካኣሽኩዋቲ! ሃንጎ ባዓክላ ጎኔ ያኦሲታቲ ባዓክላ ካኣሽኩዋቲ!» ጋዓዛ፡ ዳራ ፔቲታዎ ዔኤሊ ጌይባኣሴ። 22 ሃሃ ዔኤሊያሴ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማሊያ ከኤዛ ዓሰገታ ዓቲ ዓኣሂ ታና ሌሊኬ፤ ጋዓንቲ ባዓክላ ማሊያ ከኤዛ ያይዶ ያኤታና ደንጊታሚ ዓሲ ሃይካ ዓኣኔ፤ 23 ዩያር ላምዎ ጌማይ ዔከ ሙኩዋቲ፤ ባዓክላ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ፔቲማ ዔከ ሹኪጋጋ ዓሽኮ ቲቁ ታሚ ዔኤታንዳጉዲ ሃንጂሌ ገኢጊሻዎ ዩያኮ ዑፃ ጌሃንጎ፤ ጋዓንቲ ታሚ ዔኤሃጋ፤ ዩካጋ ታኣኒ ሃሃ ዓቲ ጌማ ዔከ ዲማይዳንዳ፤ 24 ዩያይዳሰካጋግ ባዓክላ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ፔ ያኦሲሂ ሸኢቆንጎ፤ ታኣኒያ ታ ያኦሲ ሸኢቆንዳ፤ ሸኢጲዎ ዋይዚ ዩያ ዲንጎ ባኮይዳ ታሚ ከይሴሂ ጎኔ ያኦሲኬ» ጌዔ።

ዲማና ዳራ ዑኡዞ ዳጊዲ፡- «ዩና ቃራ ማሊሂኬ!» ጌዔ።

25 ዩካጋ ዔኤሊያሴ ባዓክላ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ኮይላ፡- «ዲንህሂ ሚርጌታሂር ቤርታዲጋጋ ጌማቶንሂጋጋ ፔቲ ደኦሪ ዔከ ሹካዎ ዲንህሂ ያኦሲሂ ሸኢቆዋቲ፤ ጋዓንቲ ሃንጂሌ ዳማ ታሚ ዔኤሂጋጉቲ» ጌዔ።

26 ዲማና ዔያቶም ዲንገንቲ ጌማ ዔያታ ዔከ ሹካዎ ሚቸ ዲንጎ ዲንገሂ ማሂ ገኢጊሻ ዳንዲ ዓባ ሳዛ ሂላንዳኣና ባዓክላ ዔያቶም ዋይዛንዳጉዲ ሸኢቆ። ዔያታ፡- «ባዓክላ! ሃዳራ ኦም ዋይዜቲራ!» ጌዔ ጌዔ ዲላቲ። ዔያታ ገኢጊሻ፡ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞ ኮይሎ ሸሪ ሸሪ ኮርጌ፤ ጋዓንቲ ዔያቶም ማዲንቲ ባኣዚ ባኣሴ።

27 ዓባ ሳዛ ማዓዛ ዔኤሊያሴ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዑኡዞ ዲንህሂ ዳጊዲ ሸኢቆዋቲራ! ዲዚ ያኦሲቱዋዳ? ጎዎንቲ ዲዚ ማሊ ማሊሂዳ ናንዳ፤ ሃንጎ ማዶ ዲዛኮ ዲቤ፤ ሃኮ ዓጪ ዳንዳያ ናንዳ፤ ሃንጎታቲ ዲዚ ገንዒ ዓኣናንዳ፤ ዲዛ ጳቸዋቲ!» ጌይ ጌይ ዔያቶ ባሂ ዓምሊ ዓርቁ፤ 28 ዩያር ማሊ ያኦዞ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ዑኡዞ ዳጊዲ ሸኢቆ ሸኢቆ ዔያቶኮ ዳምቦ ጎይዎ ዓጋገርና ጩንቸ ዓጋገርና ዑዎ ፔኤኮ ቲቁ ቲቁ ሱጉሃ። 29 ዓባ ሳዛጋ ሸሪጎቲያ ዳንዲ ዲባናና ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ዋዶ ሂላንዳኣና ጉሪ ሴካ ሃንገ ጳሽኪ ጳሽኪ ዔያታ ሸሪ፤ ያዲ ማዔቲያ ፔቲታዎ ዔያቶም ማዲንቲ ባኣዚ ባኣሴ፡ ዑኡሲያ ዋይዜንቲባኣሴ።

30 ዩካጋ ዔኤሊያሴ ዳር፡- «ሃኒ ታ ባንሂ ሙኩዋቲ» ጋዓዛ፡ ቢያሂ ሙከ ዲዛ ኮይላ ሱኬ፤ ዲማና ዲዚ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ሸኢሻ፡ ሻሂንቲ ቤዞ ገንሃ ኮሻዎ፤ 31 ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያኮ ቤርታ «ዲሰራዔኤሌ» ጌይ ሱንዎ ጌህ፡ ያይቆኦ ፃጰ ታጰ ላምዓሂ ሱንዎና ሱንዎና ታጰ ላምዎ ሹቸ ዔኬ፤ 32 ዩንሂ ሹጮንሂና ናንገና ናንገ ጎዳም ዲንጎ ባኣዚ ሸኢሻ ቤሲ ኮሺ፡ ኮይሎይዳ ታጰ ያይዶ ደሎዜ ማዓንዳ ዋኣሂ ዓርቃንዳ ዔቲ ቦኦኬ፤ 33 ዩካጋ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞይዳ ሃንጂሌ ገኢጊሻ ጌህ፡ ጌማያ ሹኪ ማኤሎና ማኤሎና ጋቁ ሃንጂሎ ዑፃ ጌሃዎ፡- 34 «ያይዶ ያቲና ዋኣሂ ኩንሂ ዔከ ዲንጎ ባኮና ሃንጂሎና

ዑፃ ዋሁዋቲ!» ጋዓዛ፡ ዔያታ ዋህኔ፤ ዲዚ ገንሃ፡- «ሃሃ ቃሱዋቲ!» ጌዔም፡ ዔያታ ዲማይዳ ዔከ ዋህኔ፤ ሃሃ ዲዚ፡- «ቃሱዋቲ!» ጋዓዛ፡ ዔያታኣ ዲማይዳ ዋህኔ፤

35 ጋዓንቲ ዋኣፃ ሸኦቲ ሸኦቲ ኮይላ ዓኣ ዔቶ ኩሚ።

36 ዓባ ሳዛጋ ሸሪዛ፡ ዲባናኣና ዲንጎ ባኮ ያኦሲም ሸኢሻ ዋዳ ሂላዛ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዔኤሊያሴ ዩያ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞ ባንሂ ደጪ፡- «ዓብራሃሚንታ ዩሳኦቁንታ ያይቆኦቤንታኮ ያኦሲሂዮ! ናንገና ናንገ ጎዳ! ኔኤኒ ዲሰራዔኤሌኮ ያኦሲ ማዔሂ፤ ታኣኒያ ሃሃ ኔ ዓይላሂታሂ፤ ዩያጉዲ ሃያ ቢያ ታኣኒ ማዶሂ ኔ ዓይሂ ጎይዎ ጉዳያታሂር ኔኤኒ ኔኦም ፔጋሲ ዳቁ፤ 37 ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ሃይ ዳራ ኔኤኒ ጎኔ ያኦሲ ማዔሂና ዔያቶ ኔ ባንሂ ዔከ ሙከሂያ ኔናታሂ ዔራንዳጉዲ ሃዳራ ታኣም ዋይዜ፤ ያኦሲዮ! ታ ያኦሪ ባኮ ታኣም ዲንጌ» ጌይ ሸኢቆ።

38 ናንገና ናንገ ጎዳ ዩካጋ ታሚ ዳኬ፤ ዩይ ታማ ሹኪ ዲንጎና ባኮንታ ሃንጂሎንታ ሹጮንታ ቢያ ሙዔኔ፤ ኮይሎ ሳዎ ሚቸ፤ ዲኢካ ዔቶይዳ ዓኣ ዋኣፃሂ ሚጪ ባይቁ፤

39 ዓሳ ዩያ ዛጋዎ ባሊቲና ሳዎይዳ ላሂ ዲቃቲሂና ሄርሹ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ያኦሲኬ! ጎኔ ያኦሲ ዲዛ ሌሊኬ!» ጌዔ።

40 ዲማና ዔኤሊያሴ፡- «ባዓክላኮ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ዓርቁዋቲ፤ ፔቲ ዓሲታዎ ቶሎዋጉዲ» ጌይ ዓይሃዛ ዳራ ዔያቶ ቢያ ዓርቁ፤ ዔኤሊያሴ ዔያቶ ቁሽኔ ዋር ዔከ ዳንዲ ቢያሂ ዲኢካ ዎዳ።

ሉማሂ ዎደኮ ጋፖ

41 ዩካጋ ዔኤሊያሴ ካኣቲ ዓክባቤ ኮይላ፡- «ዓካሪ ዳንዲ ሙኡዚያ ሙዒ ዋኣሂያ ዑሽኬ፤ ታኣኒ ሃሂ ዳኤፒ ዲርዘኮ ጉጉንሂ ዑኡሲ ዋይዛ፤» ጌዔ። 42 ዓክባቤ ዲማና ሙዎ ሙዒና ዋኣፃ ዑሽካኒ ዳንዳዛ፡ ዔኤሊያሴ ቁርሚሎሴ ዳኮ ኬሰኬ፤ ዲኢካ ዲዚ ፔኤኮ ቶኮ ባኣካ ቶኦኮ ዳከ ቁኡሎምቤ፤ 43 ዩካጋ ዲዛኮ ዓይላሂ ኮይላ ዲዚ፡- «ዳንዲ ሂንዳ ባዞ ባንሂ ዛጌ!» ጌዔ።

ዓይላሂ ዲማና ዳንዲ ማዒ ሙካዎ፡- «ዳዳ ባኣዚ ባኣሴ» ጌዔ፤ ዓይላሂ ላንካይ ማይንቲ ዳንዲ ዳንዲ ዛጋንዳጉዲ ዔኤሊያሴ ዲዛ ዓይህ፤

44 ላንካሶ ዲ ዳንዲ ሙካዎ፡- «ዓሲኮ ኩቸ ጋርሲጋ ባሹዋ፡ ዳካ ሻኣሪ ባዛጋ ዔቃንቲ ታ ዳንቁ፤» ጌዔ።

ዔኤሊያሴ ዩያ ዓይላሂ፡- «ካኣቲ፡ ዓክባቤ ኮይላ ዳንዲ «ዲራ ኔኤኮ ካር ቲቁዋንቲ ዑኬና ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ኔ ማኣሪ ማዒ ዳንዴ» ጌይ ከኤዜ» ጌዔ ዓይህ።

45 ዳካ ጋዓዎ ጫሪንጮ ካርሂ ሻኣሪ ሙከ ባይዜ፤ ዠባሬያ ዠባርሼም ደዲ ዲርዚ ዋዲ ዓርቁ፤ ዲማና ካኣቲ፡ ዓክባቤ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዲይዚራዔኤሌ ዳንዴ፤ 46 ናንገና ናንገ ጎዳ ዔኤሊያሴም ዳኤፒ ዎልቁ ዲንገም ዲዚ ፔኤኮ ዓፒሎ ኬርና ደዲሽ ማሪ ቲከ ዲይዚራዔኤሌ ካታም ጌሎ ካር ሂላንዳኣና ካኣቲ፡ ዓክባቤኮ ቤርታ ቤርታ ጳሽኬ።

19

ዔኤሊያሴ ሲና ዲኮይዳ

1 ዔኤሊያሴ ማዶ ባኮ ቢያ፤ ገንሃ ሃሃ ዲዚ ባዓክላ ማሊያ ከኤዛ ዓሰዎ ዎማይዲ ዎዲሹቲያ ካኣቲ፡ ዓክባቤ ዲዛኮ ማቸ ዔልዛቤሎም ከኤዜ፤ 2 ዩያር ዲዛ፡- «ኔኤኒያ ዩያ ዓሰ ማዶ ጎይዎ ታኣኒ ኔና ዚር ሃይማ

ዎድ ማደባክቱ ታ ያኑዛ ታና ባይዘዎ!» ጌዲ ዘርቁህ ከኢታ ዔኤሊያሴም ዳኬኔ። 3 ዔኤሊያሴ ይያ ዒጊጫዎ ሸምፓህ ፔኤኮ ዓይሳኒ ዒዛኮ ዓይላህና ዎላ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ቤርሳቤ ካታዎ ዳንዳኔ።

ዒኢካ ዒዚ ዒዛኮ ዓይላህ ሃሻዎ። 4 ፔቲ ኬሊ ጉቤ ሃንቲ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዳንዳኔ፤ ዩካፓ ዒዚ ፔቲ ሳሪንጋ ዳንቃዎ ሸቦ ዳማ ዳዔኔ፤ ዩካፓ ዒዚ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ማይ ታኣም ገዳንዳኔ፤ ታኣኮ ቤርታኣ ዓደንሂፓ ታኣኒ ባሻዓኬ፡ ታ ሸምፓህ ዔኬ!» ጌዲ ያኑሲ ዒዛ ዎዳንዳጉዲ ሸኢቁኔ።

5 ዒማና ዒዚ ላሃ ናካዎ ገንዔኔ፤ ዒዚ ዔሪባኣንቲ ፔቲ ያኑሲ ከኢታንቻ ሙኪ ዒዛ ካኣሚ ጴቻዎ፡- «ዔቁ ሙዔ!» ጌዔኔ፤ 6 ይያር ዔኤሊያሴ ዔቁ ኮይሎ ዛጋንቲ ሹጫ ያይዲ ሲቁሴ ሙላህ ላኣዳና ፔቲ ያቲና ዎኣህ ኬር ኬዳ ዓኣያ ዳንቁኔ፤ ዒዚ ይያ ሙዔ ዑሽኬሰካፓ ገንህ ላሃኔ፤ 7 ያኑሲ ከኢታንቻህ ገንህ ማዒ ሙካዎ፡- «ኔ ዳንዳንዳ ጎይፃ ሃኬታሂር ዔቁ ሙዔ!» ጌይ ላሚ ዔኤሊያሴ ጴቹኔ፤ 8 ዔኤሊያሴ ዔቁ ሙዔ ዎኣዎ ዑሽኬኔ፤ ይያ ሙዎ ዒ ሙዔህር ዎልቁ ዳንቁ ያኑሲም ዳማዴ ሲና ዲኮ ሄላንዳኣና ያይዲ ታሚ ርኦሪና ዎንቲና ጉቤ ሃንቲኔ፤ 9 ዒኢካ ዒዚ ሄላዎ ፔቲ ዳኔ ባኣካ ዓኣ ዔቲ ጌሊ ዎርቁኔ።

ዒማና ዒዚ ዔረዎንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ዔኤሊያሴ! ሃይካ ኔ ዓይጎዎዳይ?» ጌዲ ያኑሴኔ።

10 ዔኤሊያሴ ማሃዎ፡- «ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ያኑዛሂዮ! ኔኤኒ ሌሊ ካኣሽከንታንዳጉዲ ዒናፓ ታ ኮዓያ ማዒ ቢያ ዎዴ ኔኤም ሌሊ ታኣኒ ማዳያኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጋዓንቲ ኔኤና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁዎ ሃሽኔ፤ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዎ ሻሃኔ፤ ሃሃ ኔ ማሊያ ኬኤዛዘንህያ ቢያ ዎዴኔ፤ ሃኣዛጌ ታ ሌሊ ዓቲኔ፤ ጋዓንቲ ሃህ ዔያታ ታናኣ ዎዳኒ ኮዓኔ!» ጌዔኔ።

11 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴ ኮይላ፡- «ኔ ዓኣ ቤዛፓ ኬሰኪ ዲኮይዳ ታ ቤርታ ዔቁ» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴኮ ኮይሌና ዳንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኤፒ ዠባራ ዳኪ ጌማር ዳርዘኔ፤ ላሎዎ ፃሂሲ ዲኤሴኔ፤ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ይያ ዠባር ባኣካ ባኣሴ፤ ዠባራ ዠባርሺዎ ሃሽከካፓ ሳዓ ዓጊጴኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ይያ ሳዓ ዓጊጴዎይዳ ባኣሴ፤ 12 ይይ ሳዓ ዓጊጴሰካፓ ታሚ ዔኤቲኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ይያ ታዎ ባኣካ ባኣሴ፤ ይያ ታዎ ሄሊሳዎ ካሽካሻ ዑኡሲ ዎይዘንቲኔ።

13 ዔኤሊያሴ ይያ ካሽካሻ ዑኡዘ ዎይዘዎ ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ዳኤፖ ኮኣቶና ካንቁኔ፤ ዩካፓ ዒዚ ኬሰኪ ዳና ዔቶ ካራ ዔቁኔ፤ ዒማና፡- «ዔኤሊያሴ! ኔኤኒ ሃይካ ዓይጎዎዳይ?» ጋዓ ዑኡሲ ዎይዘንቲኔ።

14 ዔኤሊያሴ ማሃዎ፡- «ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ያኑዛሂዮ! ኔኤኒ ሌሊ ካኣሽከንታንዳጉዲ ዒናፓ ታ ኮዓያ ማዒ ቢያ ዎዴ ኔኤም ሌሊ ታኣኒ ማዳያኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጋዓንቲ ኔኤና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁዎ ሃሽኔ፤ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዎ ሻሃኔ፤ ሃሃ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛዘንህያ ቢያ ዎዴኔ፤ ሃኣዛጌ፡ ታ ሌሊ ዓቲኔ፤ ጋዓንቲ ሃህ ዔያታ ታናኣ ዎዳኒ ኮዓኔ!» ጌዔኔ።

15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ዳማሰቆ ካታዎ ኮይላ ዓኣ ዳውሎ ዳንዳኔ፤ ዒኢካ ሄላዎ ዓዛሄሌ ደኦሚ ሶኦሪያይዳ ካኣታህ፤ 16 ኒምሺ ናኣዚ፡ ዒዩዎ ደኦሚ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታህ፤ ሃሃ ዓቤልሜሆላይዳ

ሸይንቲ፡ ዮሳፓፃ ናኣዚ፡ ዔልሳዒያ ደኦሚ ኔ ቤዛ ታ ማሊህ ኬኤዛያ ማሃ። 17 ዓዛሄሌ ይያቶ ባዓኣሌ ካኣሽካ ዓሶ ዎዳንዳኔ፤ ይያፓ ቶሊ ዓቲ ዓሶ ዒዩ ዎዳንዳኔ፤ ዒዩፓ ዓቲ ዓሶ ዔልሳዒ ዎዳንዳኔ። 18 ያዲ ማዔቲያ ታኣም ጉሙርቁንታያ ማዒ፡ ባዓኣሌ ዘጊ ካኣሽከባኣያ፤ ሃሃ ባዓኣሌ ማሊሲ ማኮና ባኮዎ ሄርቁባኣ ላንካይ ሺያ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ሸምፔና ታ ዓይሳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዔልሳዒኮ ያኑሲ ማዳም ደኦሪንቲያ

19 ዔኤሊያሴ ዩካፓ ዳንዲ ዮሳፓፃ ናኣዚ፡ ዔልሳዒ ጌማይ ዎኣዲ ጎሽካንቲ ዳንቁኔ፤ ዒዛና ዎላ ታጾ ፔቲ ዎኣዳና ጎሽካ፡ ዒዛኮ ላጌ ዒማና ዒዛና ዎላ ጎሽካኔ፤ ዔልሳዒ ታጾ ላምዓሳ ዎኣዳ ጎሽካኔ፤ ይያር ዔኤሊያሴ ማኣዒ ዓኣ ኮኣቶ ኬሲ ዔኪ ዔልሳዒ ዑፃ ዓጋዎ ዒዛኮ ኮርሳ ዳንዳኔ። 20 ዒማና ዔልሳዒ ጌማቶ ሃሺ ዔኤሊያሴኮ ገንዎ ጳሽኪ ሙካዎ፡- «ሃደራ ታኣኒ ዳንዲ ታ ዓደና ታ ዒንዶና ሳራህ ሙኪፓፓ ኔ ገንዎ ዳንዳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዔኤሊያሴ፡- «ቃራኬ፡ ዳንዳኔ ታ ኔና ላኣጉዎሴ!» ጌዔኔ።

21 ዩካፓ ዔልሳዒ ዒዚ ጎሽካ ጌማቶንህ ዔኪ ሹካዎ ጌማቶ ሚኢሽ ሃንጂሌ ጳሊ ዓሽኮ ካህሰካፓ ዒዛና ዎላ ጎሽካ ዓሶም ዒንጌም ዓሳ ሙዔኔ፤ ይያይዳዎ ዒዚ ዔኤሊያሴ ገንዎ ዓኣዲ፡ ዔኤሊያሴ ማኣዲ ማኣዲ ማዳያ ማዔኔ።

20

ሳማሪያ ካታዎ ሶኦሪያ ፖኦሊሳ ማንጌህ

1 ሶኦሪያ ካኣቲ፡ ቤንሃዳዴ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ቢያ ፔቲይዳ ቡኩሴኔ፤ ሚርጌ ፓርና ሳርጌላ ያይታና ዓኣ ሃይህታሚ ላምዎ ካኣታ ሙኪ ዔያቶ ማኣዴም ቤንሃዳዴ ዒሰራዔኤሌኮ ዳኤፖ ካታዎ ሳማሪያ ማንጌ ያሌኔ። 2 ዩካፓ ካኣቲ፡ ቤንሃዳዴ ካታዎይዳ ዓኣ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ዓክዓቤም፡ «ቤንሃዳዴ፡- 3 ኔኤኮ ሹዎ ቢርንታ ዎርቆንታ ሚዛጶ ላኣሎንታ ደዶ ናኣታኣ ታኣርኬ» ጋዓኔ። ጌዲ ኬኤዛንዳጉዲ ከኢታ ዓሲ ዳኬኔ።

4 ዓክዓቤ፡- «ቤንሃዳዴ፡ ካኣቲዮ ታ ጎዳ! ኔ ጌዔህ ቃራኬ፤ ታናንታ ታኣኮ ዓኣ ባኮንታ ቢያ ኔኤርኬ» ጌዲ ኬኤዚ ዳኬኔ።

5 ዳካ ጋዓዎ ይንህ ከኢቶ ዓሶንህ ካኣቲ፡ ቤንሃዳዴ ኮይላፓ ሜሌ ከኢታ ዔኪ ዓክዓቤ ኮይላ ሙኬኔ፤ ይይ ከኢታ፡- «ኔኤኮ ሹዎ ቢርንታ ዎርቆንታ ላኣሎንታ ኔኤኮ ናኣቶንታ ታኣም ኔ ዒንጋንዳጉዲ ታ ከኢቲህ ኔ ዔራኔ፤ 6 ሃህ ኔኤኮ ካኣቲዎ ማኣርንታ ኔኤኒ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶንታኮ ማኣር ቢያ ቡራ፡ ሻንቸናቲ ዲቢ ሚኢሽ ዔካንዳ ባኣዚ ቢያ ዔኪ ሙካንዳ ታኣኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎ ታኣኒ ዳካንዳኔ፤ ዔያታ ዚር ሃይማ ዎዴ ዒኢካ ሙካንዳኔ» ጋዓያኬ።

7 ይያር ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ፔ ዓጮ ጋርቾ ቢያ ዔኤሊ፡- «ሃይ ዓህ ጌኤሲ ኮዓ ዓሲታህ ሂንዳ ዛጉዎቲ፤ ሃያኮ ቤርታ ታኣኮ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ሹዎ ቢርንታ ዎርቆንታ ታ ዒዛም ዒንጋንዳጉዲ ያኡጮም ታኣኒ፡ «ቃራኬ» ጌዔያኬ» ጌዔኔ።

8 ጋርቾ ዓሶና ዳርና ጋዓንቲ፡- «ዒዚ ጋዓ ባኮ ቢያ ዔኤሊኬ ጌይፖ፤ ዎይዚያ ዎይዚ።» ጌዔኔ።

9 ይያር ዓክዓቤ ቤንሃዳዴ ዳኬ ከኢቶ ዓሶ ኮይላ፡- «ታ ጎዳ፡ ታኣኮ ካኣታህም ዳንዲፓፓ፡ ሃያኮ ቤርታ ኔ ታና

የእጩ ባኮ ታኣኒ ቃራኩ ጌይናኦኩ፤ ጋዓንቴ ሃሣ ኔኤኒ የእጩ የእጩ፣ ታኣኒ ዔኤዓኒ ዳንዳዑቀሴ ጌዔኔ፣ ጌይ ዒዛም ከኤዙዋቴ» ጌዔኔ።

ከኢቶ ዓሰንሣ ማዒ ዴንዲ ዓክዓቤ ጌዔ ባኮ ዒዛም ከኤዙዋቴ፤ 10 በነሃዳዳ፡- «ኔኤኮ ካታሚሎ ሻሂ ኩጫ ኩጫ ዔካንዳ ፖኦሊሴ ታኣኒ ዔከ ሙከባኣቴ ታዶኦዛ ታና ባይዘም!» ጌዔ ዘርቁሣ ከኢታ ሃሣ ማሂ ዳኩኔ።

11 ካኣቴ፡ ዓክዓቤ ከኢቶ ዓሰንሣ ኮይላ፡- « ሳኔ ፖኦሊሴ ሄርሺንታኒ ኮይሳሣ ዶሎና ባሻዮኩ ጌይ ካኣቴ፡ በነሃዳዳም ከኤዙዋቴ» ጌዔኔ።

12 በነሃዳዳና ዶሎ ዒዛና ዋላ ዶላኒ ጫኦቁ ሃንጎ ካኣቶና ዔያቶኮ ዓፒሎና ማዦና ማኣርይዳ ዴዒ ዑሽካንቴ ዓክዓቤ ዳኩ ከኢታ ዔያቶ ሂሌኔ፤ ዬያር በነሃዳዳ ዬኖ ካታሚሎ ዶላኒ ጌኢጊንታንዳጉዲ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሰም ከኤዙዋቴ ዔያታ ዑካዲ ዴንዲ ዶሎር ጌኢጊንቴኔ።

13 ዒማና ፔቴ ያኦሲ ማላሣ ከኤዛሰኩይ ካኣቴ ዓክዓቤ ኮይላ ሙካዶ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ለነሃዳዳኮ ፖኦሊሴ ሚርጉሞር ዒጊጮ፣ ታኣኒ ሃኖ ዬያ ፖኦሊሴ ኔና ዶላ ባሺሲሳንዳጉዲ፤ ዬያር ኔኤኒ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሣ ዔራጎዳኔ» ጌዔኔ።

14 ዓክዓቤ፡- «ዶሎኮ ቤርታዲ ኬሰከ ዶላንዳሣ ዶናዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

የኦሲ ማላዶ ከኤዛሣ ማሃዶ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላጮኮ ዴማ ዴማ ፓቆና ቤዙ ሱኡጋ ዓይሣ ዶሎ ዶላሻ ዴጌ ማዔ ፖኦሊሳ ቤርታዲ ኬሰከ ዶሎንጎ» ጌዔኔ።

ካኣቴ ዒማና፡- «ዶሎ ቤርታዲ ዓርቃንዳሣ ዶናዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

የኦሲ ማላዶ ከኤዛሣ፡- «ኔኤኒ ዔከ ኬሲ ዶሊሴ» ጌዔኔ።

15 ዬያር ሚርጉማ ላምዶ ጭታና ሃይሣታሚ ላምዶ ማዔያ ዴማ ዴማ ፓቆና ዓጮኮ ሱኡጋ ዓይሣ ዶሎ ዶላሻ ዴጌ ዴጌ ማዔ ፖኦሊሴ ካኣቴ ዔኤሌኔ፤ ሂሊሳዶ ጊንሣ ሚርጉማ ላንካይ ሺያ ማዔያ ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ፣ ዔኤሌኔ።

16 በነሃዳዳንታ ዒዛና ዋላ ዶሎ ዶላኒ ጫኦቁ ሃይሣታሚ ላምዶ ካኣቶንታ ዔያቶኮ ዓፒሎና ማዦና ማኣርይዳ ዑሽከ ማሣንቴ ዓኣንቴ ዓባ ሳዛ ማዓኣና ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ ዴንዲ ዶሎ ዓርቁኔ፤ 17 ዒማና ዴጌ ዴጌ ማዔ ፖኦሊሳ ቤርታዲ ዶሎር ዴንዳኔ፤ በነሃዳዳ ዳኩ፡ ሙር ዓሳ፡- «ፔቴይዳ ፓቆና ዴቢ ፖኦሊሴ ሳማሪያ፣ ሃንጋ ሙካኔ» ጌዔ በነሃዳዳም ከኤዙዋቴ።

18 በነሃዳዳ ዬኖ ዓሳ፡- «ዔያታ ሙከሣ ዶልዘርታቴያ ኦኡና ዋላ ጌኢጋኒታቴያ ዓርቁ ዔያቶ ሃኒ ዔከ ዬዑዋቴ» ጌይ ዓይሣኔ።

19 ዒማና ዒሰራዔኤሌኮ ዶሎ ዓሳ ጊንፃ ማዓዛ ዴጌ ዴጌ ማዔ ፖኦሊሳ ቤርታዲ ኬሰከ ዶሌኔ፤ 20 ፔቴ ፔቴ ፖኦሊሳ ዔያቶ ዶላ ዓሰ ዓሰ ዋዴም ሶኦሪያ ዓሳ ጳሽኬኔ፤ ዬያር ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዳውሲሣ ዓርቁኔ፤ በነሃዳዳ ጋዓንቴ ፔኤኮ ፓራሣ ቶጊ ፓራሣና ዶላ ዳካ ዓሰና ዋላ ጳሽኪ ቶሌኔ፤ 21 ካኣቴ፡ ዓክዓቤ ዶሎ ቤዙ ጌሊ ሞርኮኮ ፓራሣና ሳርጌሎ ዶይቶና ዴዒ ዔኩኔ፤ ሶኦሪያ ዓሰ ኩርሲ ዋዲ ባሺኔ።

22 ዬካፓ ያኦሲ ማላዶ ከኤዛሣ ዓክዓቤ ኮይላ ሙካዶ፡- «ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቴ ሲሎ ዓጊና ሙከ ኔና ዶላንዳሣ ዴንዲ ኔኤኮ ዶላ ዓሰ ጌኢጊሴ፤ ዔራቶና ዶሎንዳ ካራ ኮዒ ጌኢጊንቴ ዴዔ» ጌዔኔ።

ሶኦሪያ ዓሰኮ ላሚ ሙከ ዶላዶ

23 ካኣቴ በነሃዳዳኮ ደንዛ ማዔ፡ ቢታንቶና ዓኣ ዓሳ ዒዛ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ያኦዛ ዴኬይዳ ዓኣ ያኦሲኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኦና ባሻኒ ዳንዳዔሣ ዬያርኬ፤ ሶኦሊዳ ኦኡኒ ዔያቶና ዋላ ዶሎቴ ዔያቶ ኦ ባሻንዳኔ፤ 24 ዬያር ሃሣ ሃይሣታሚ ካኣቶ ዔያታ ዶላ ዓሰ ዓይሣያ ማዓሰካ፣ ኬይሲ፡ ዔያቶ ቤዛ ማላ ፖኦሊሴ ዓይሣንዳ ዓሰ ዶኦሬ፤ 25 ሃያኮ ቤርታ ሃይቁ ጋፔ ዓሰጉዴያ ዴቢ ፖኦሊሴንታ ቤርታኣሲጉዴ ፓርንታ ሳርጌላ ዶይታንታ ጌኢጊሴ፤ ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ኦኡኒ ሶኦሊ ቤሲዳ ዶላ ባሻንዳኔ» ጌዔ ዘሬኔ።

ካኣቴ፡ በነሃዳዳ ዔያቶኮ ዘር ዔከ ዔያታ ጌዔ ጎይዶ ማዳኒ ማሌኔ፤ 26 ዬያር ሲሎ ዓጊና ሃላዛ ፖኦሊሴ ፔቴይዳ ዔኤሌ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዶሎር ዓፔቁ ካታሞ ዴንዳኔ፤ 27 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒማና ዔያቶም ኮይሳ ጋላንታ ዓንጋሞንታ ዔከ ዶሎር ጌኢጊንቴ ኬሰኬኔ፤ ዔያታ ዶሎ ኬሰካዶ ላምዶ ፓቁንቴ ሶኦሪያ ዓሰኮ ሆታ ቤሲ ቤሲ ዓርቁ ዴዔኔ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ፖኦሊሳ ዓጮ ባይዘ ዓኣ ሶኦሪያ ፖኦሊሴና ካንሣ ዛንዛ ላምዶ ቤሰካ ዴጲ ዴጲ ዔቁ ዋኣሪ ማላኔ።

28 ያኦሲ ማላሣ ከኤዛ ዓሰሰኩይ ካኣቴ፡ ዓክዓቤ ኮይላ ሙካዶ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዔኔ፤ ሶኦሪያ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴካ ያኦሲኬ፡ ሶኦሊ ያኦሲቱዋሴ» ጌዔኔ፤ ዬያር ታኣኒ ኔና ዑሣ ዓኣዴ ዴቤ ዶሎ ዓሰ ባሺሲሳንዳጉዲ፤ ኔናንታ ኔ ዴርንታ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳታሣ ዔራጎዳኔ» ጌዔኔ።

29 ሶኦሪያ ዓሰና ዒሰራዔኤሌ ዓሰና ሆታ ዋላ ዛጊ ዛጊ ላንካይ ኬሊ ዴዔኔ፤ ላንካሳ ኬሎና ዔያታ ዶሎ ዓርቃዛ ዬኖ ኬሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔቴ ጭታ ሺያ ቶከና ሃንቴ ዶላ ዓሰ ሶኦሪያ ዓሰ፣ ዋዴኔ። 30 ሃይባፓ ዔቴ ሶኦሪያ ዓሳ ፑኒንቴ ዓፔቁ ካታሞ ባንሣ ጳሽኬኔ፤ ዒኣካ ላምታሚ ላንካይ ሺያ ፖኦሊሴኮ ዑይይዳ ካታሞኮ ከኤሎ ዴፃ ዴዔም ዬይ ዓሳ ሃይቁኔ።

በነሃዳዳ ዒማና ቶሊ ካታሚሎ ጌላዶ ፔቴ ማኣሪኮ ጊንዶ ዛሊና ዓኣ ጋርሲዳ ጌሊ ፑኔኔ። 31 ዒዛኮ ደንዛ ማዔ፡ ቢንታንቶና ዓኣ ዓሳ ዒዛ ኮይላ ሙካዶ፡- «ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ዓሰ ሚጠንጠንቴ ማማኣራያታሣ ኦ ዋይኬኔ፤ ዬያር ኦኡኒ ኬርና ሲዬ ዓፒላ ማሪ፡ ቶኦካ ሱሲ ማሪ ዒሰራዔኤሌ ካኣቴ ኮይላ ዴንዳዶ ኔና ዒ ማኣራንዳጉዲ ኦ ሺኢቆም፤ ጎዶንቴ ዒ ኔና ዋዴዋዶ ሃሻንዳያናንዳኔ» ጌዔኔ። 32 ዬካፓ ዔያታ ኬርኖይዳ ሲዬ ዓፒላ ማሪ፡ ቶኦኮይዳኣ ሱሲ ማሪ ካኣቴ ዓክዓቤ ኮይላ ዴንዳዶ፡- «ኔ ዓይላሣ፡ በነሃዳዳ ኔ ዒዛ ማኣሪ ሸምፓሣ ኔ ዒዛኮ ዓይሳንዳጉዲ ኔና ሺኢቆኔ» ጌዔኔ።

ዬያር ዓክዓቤ ዬኖ ዓሰ ኮይላ፡- «ዒዚ ሃሣ ሃላንዳኣና ሸምፔና ዓኣኔ ጌይሣዳ? ያዲታቴ ቃራኬ፤ ማይ ዒ ታኣኮ ጌርሲጉዲከ!» ጌዔኔ።

33 ካኣቴ፡ በነሃዳዳኮ ደንዛ ዓክዓቤ፡- «ጌርሲ» ጌዔዛ ኮሺ ዔያቶም ማዔም፡- «ጎኔ በነሃዳዳ ኔኤኮ ጌርሲኬ!» ጌዔኔ።

ዓክዓቤ፡- «ዴንዲ ዒዛ ታኣም ዔከ ዬዑዋቴ!» ጌዔኔ። ዬካፓ በነሃዳዳ ሙካዛ ዓክዓቤ ዒዛ ፔኤኮ ሳርጌሎ ዶይቶይዳ ዴይሣኔ። 34 በነሃዳዳ ዓክዓቤ ኮራ፡- «ታ ዓዴ ኔ ዓዴ ኮይላ፣ ዔከ ካታሞ ታኣኒ ማሂ ኔኤም ዒንገንዳኔ፤ ታ ዓዴ ሳማሪያይዳ ማዴ ጎይዶጉዴያ ኔኤኒ ዴማሰቆይዳ ኔ ዓጮኮ ኮርሞ ቤሲ ጌኢጊሻኒ ዳንዳዔኔ» ጌዔኔ።

ዓክዓቤ ዒማና፡- «ያዲ ማዔቴ ሃሣ ኦ ዋላ ጫኦቁ ጫኦቁሞር ታ ኔና ቡሊ ዳካንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩካፓ ዓክባቤ ይያይዱ ዋላ ዒዛና ጫኣቃዎ ቡሊንቲ ደንዳንዳጉዲ ሃሽኔ።

ጾሱ ማሊሢ ኬኤዛሰኬይ ዓክባቤ ሄላንዳ ባኮ ኬኤዛሢ

35 ጾሱ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ባኣካ ማዕያ፣ ፔቲ ጾሱ ማሊሢ ኬኤዛሰኬይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይህም ፔ ላጋሢ ኮይላ፡- «ታና ጸርቁ!» ጌዔኔ፤ ጾሱ ማሊያ ኬኤዛሢ ጋዓንቲ ዒዛ ጸርቆኒ ኮይባኣሱ፤ 36 ይያር ይይ ጾሱ ማሊያ ኬኤዛሢ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ባኮ ማዲ ኩንሃ ኔ ዒይህረታ ኮይላ፣ ዲማዲ ኔ ደዳንዳማና ዘቢ ኔና ዋዳንዳኔ» ጌዔኔ፤ ጎኔ ዒ ጌዔማ ጎይዎ ይይ ዓሢ ባጋሢ ኮይላ፣ ደዳንዳማና ዘቢ ዒርቲባኣንቲ ሙኪ ዒዛ ዋዳኔ።

37 ዩካፓ ጾሱ ማሊያ ኬኤዛሢ ማሊ ዓሶ ኮይላ ደንዳ፡- «ታና ጸርቁ!» ጋዓዛ፣ ይይ ዓሢ «ዔኤዔ» ጌዒ ዋልቁና ገቲቃይዶ ዒዛ ጸርቁኔ። 38 ይይ ጾሱ ማሊያ ኬኤዛሢ ጾኪያ ዒዛ ዓረቀጉዲ ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ዓፒላና ካንቁ ዓኣቲ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ደንዳ ካርይዳ ደንዳ ጎይዎ ዔቁኔ። 39 ካኣቲ ዒዛ ኮርሳ ዓኣዳንቲ ይይ ጾሱ ማሊያ ኬኤዛሢ ካኣቲ ዔኤላዎ፡- «ካኣቲዮ! ታኣኒ ያሎ ቤዘይዳ ያልቲያይዳ ዓኣንቲ ፖኦሊሶይዳ፣ ፔቲ ዓሶ ፔቲ ሞርኬ ዲዒ ዔኪ ሙኪ ሃያ ዓሢ ካፔ፤ ጋዓንቲ ቶሎቲ ዒዛ ዛሎ ኔኤኒ ዋዳንታንዳኔ፤ ሃንጎ ሃይህታሚ ያይዶ ኪሎ ማዓ ሹቸ ቢራ ኔ ጨጋንዳኔ» ታ ኮይላ ጌዔኔ። 40 ጋዓንቲ ታኣኮ ማዶ ሚርጌም ሴካ ሃንጋ ታ ጋዓንቲ ዓሢ ታ ኮራፓ ቶሊ ደንዳኔ።

ካኣቲ ማሃዎ፡- «ኔ ጌዳ ኔ ኔኤር ዋጌህረ ኔ ጌዔማ ጎይዎ ኔ ጌዳ ማዳንታንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

41 ዩካፓ ጾሱ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢ ዓኣፖ ካር ካንቁ ዓኣ ዓፒሎ ዑኩና ዔኬኔ፤ ካኣቲ ዒማና ኔጉዋዎ ይይ ዓሢ ጾሱ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ባኣካ ዓኣ ዓሶ ታህረ ዔራኔ። 42 ይይ ጾሱ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢ ካኣቲም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታኣኒ ዋዳንታንጎ» ጌዔ ዓሢ ቶሊሲ ኔኤኒ ዳኬህረ ዒዛ ዛሎ ኔኤኒ ዋዳንታንዳኔ፤ ይያዓሢ ፖኦሊሶ ቶሊሲ ዳኬህረ ኔ ፖኦሊሳ ኩዳንዳኔ» ጌዔኔ።

43 ይያር ካኣቲ ያዩ ያዩ፣ ሃሃ ማሊ ማታዲ ማታዲ ሳማሪያይዳ ዓኣ ዒዛኮ ካኣቲም ማኣሪ ደንዳኔ።

21

ዔልዛቤላ ናኣቡቲ ዋዳሽህ

1 ናኣቡቲ ጌይንታ ፔቲ ዓሰሰኬይ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ዒይዚራዔኤሌይዳ፣ ካኣቲ ዓክባቤ ማኣር ኮይላ ዋይኔ ቱኮ ጎሺ ዓኣኔ። 2 ፔቲ ኬሊ ዓክባቤ ናኣቡቲ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ዋይኖ ቱካ ጎሽሎ ታኣም ዒንጌ፤ ዒዛ ታኣኮ ማኣር ኮይላ ታህረ ታኣኒ ዒዛይዳ ዔኤቢ ታኣኮ ቱካንዳኔ፤ ይና ጎሽሎ ዛሎ ማሊ ቃራ ቤሲ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤ ኔ ሻንቻኒ ኮዔቲ ኔ ጌዔ ባኣዚና ታ ሻንቻንዳኔ» ጌዔኔ።

3 ናኣቡቲ ማሃዎ፡- «ሃያ ዋይኖ ቱኮ ጎሽ ታኣኒ ዳካሌህ ታ ማዎንህ፣ ሃያ ጎሽ ጾሱ ታና ኔኤም ዒንጌሶ፣!» ጌዔኔ።

4 ዓክባቤ ዒማና ናኣቡቲ ይያ ጌዔህረ ዳጋዲ ፔ ማኣሪ ጌላዎ ኮጮ ባንህ ሺሪ ሻኦይዳ ላሂኔ፤ ሙኡዚ ሙዒዎዎ ዒዳኔ። 5 ይያር ማቻ ዔልዛቤላ ዒዛ ኮይላ ሙኣዎ፡- «ሃያይዲ ኔና ዳጋሴህ ዓይጎዳይ? ሙዎ ኔ ዓይጋ ዒዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

6 ዒዚ ማሃዎ፡- «ታና ዳጋሴህ ናኣቡቲ ታኣም ጌዔ ባኮኔ፤ ዒዛኮ ታኣኒ ዒ ዋይኖ ቱካ ጎሽ ሻንቻንዳኔ ሃንጎ ማሊ ጎሺ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጋዓዛ፣ «ዓይጎ ባኣዚ ማዔቲያ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ታና ዒ ዳጋሴኔ» ጌዔኔ።

7 ዔልዛቤላ ዒማና፡- «ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲታዎ ሃያይዳንዳያ ኔና ኮይሳ? ሃህ ዔቁጋፓ ዋዛዲ ካሃዋ ሙዒ ዋኣዎ ዑሽኬ፤ ናኣቡቲኮ ዋይኖ ቱኮ ጎሽሎ ታ ኔና ዔኪሳንዳኔ!» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ዒዛ ዋርቃታ ጻኣፒ ዓክባቤር ማዒያ ዒርዛ ማላቶዎ ጌዳ ዓይህኔ፤ ይያ ዒዛ ጻኣፔ ኪኢቶ ናኣቡቲ ናንጋ፣ ዒይዚራዔኤሌይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ዓጮ ጋርቸንታም ዳኬኔ። 9 ዒዛ ዳኬ ኪኢታ፡- «ፔቲ ኬሊ ዓሳ ሙኡዚ ሃሻንዳጉዲ ዳርም ኬኤዚ፣ ዳር ፔቲይዳ ቡኩሱዋቲ፤ ዩካፓ ናኣቡቲ ዔኪ ቦንቸንታ ዳጌ ቤሰካ ዳይሁዋቲ፤ 10 ይያይዳዎ ናኣቡቲ ጾኪንታ ካኣቲንታ ጫሽኬ» ጌዒ ሉኡቁ ማርካዳንዳ ላምዎ ዓሰ ሺኢሺ ማርካሴሰካ፣ ካታዎ ዙሎ ዔኪ ኬሳዎ ናኣቡቲ ሹቻ ዲይ ዋዳዎቲ» ጋዓያኬ።

11 ዒይዚራዔኤሌይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሶና ዓጮ ጋርቸና ዔልዛቤላ ዓያቶ ዓይህ ጎይዎ ማዳኔ፤ 12 ዔያታ ፔቲ ኬሊ ዓሳ ሙኡዚ ሃሻንዳጉዲ ኬኤዛዎ ዓሶ ፔቲይዳ ቡኩሴኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ናኣቡቲ ዔኪ ቦንቸንታ ዳጌ ቤሰካ ዳይህዛ፣ 13 ሉኡዙሞና ማርካዳ ላምዎ ዓሶንህ፡- «ናኣቡቲ ጾኪንታ ካኣቲንታ ጫሽኬ» ጌዒ ዳር ቤርታ ሉኡቁ ማርካዳኔ፤ ይያር ዔያታ ዒዛ ካታዎኮ ዙሎ ዔኪ ኬሰ ሹቻ ዲይ ዋዳኔ። 14 ዩካፓ ዔያታ፡- «ናኣቡቲ ኑ ዋዳኔ» ጌይ ኪኢታ ዔልዛቤሎም ዳኬኔ።

15 ዔልዛቤላ ይያ ኪኢቶ ዋዎይዛዎ ዓክባቤም፡- «ናኣቡቲ ሃይቁኔ፤ ዓካሪ ዔቁ ደንዳ፣ ጋፓ ኔኤም ዒዚ ሻንቻ ዒዳ ዋይኖ ጎሽሎ ኔኤር ማሂ ዔኬ» ጌዔኔ። 16 ይያር ዓክባቤ ናኣቡቲኮ ዋይኖ ጎሽ ፔኤር ማሂ ዔካኒ ኔጉዋዎ ደንዳኔ።

17 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቲሲቤ ዓጮ ዓሢ፣ ዔኤሊያሴም፡- 18 «ሳማሪያ ካኣቲ፣ ዓክባቤ ኮይላ ደንዳ፤ ናኣቡቲኮ ዋይኖ ጎሽ ፔኤር ማሂ ዒ ዔኪያይዳ ዓኣንቲ ዒኢካ ኔ ዒዛ ደንቃንዳኔ፤ 19 ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ሂዚ ጋዓኔ፤ ናኣቡቲ ኔ ዋዳህ ዳካዛ ዒዛኮ ዓኣ ባኮ ኔኤኒ ዳካላኒ ጋዓ?» ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ሂዚ ጋዓኔ ጌዔ፡- «ካናታ ናኣቡቲኮ ሱጉዎ ላዔ ቤዛ ዒማይዲ ኔ ሱጉዎ ላዓንዳኔ» ጌይ ኬኤዘኔ።

20 ዓክባቤ ዔኤሊያሴ ደንቃዎ፡- «ታ ሞርካሃ! ታና ኔ ደንቁ ሃሽያ?» ጌዔኔ።

ዔኤሊያሴ ዒማና፡- «ሂዮ! ታ ኔና ደንቁኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ባኣዚ ቢያ ማዳኒ ኔኡም ኔኤኒ ጎሽም ሻንቻኔ፤ 21 ይያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- ታ ኔ ጌዳ ፑርታ ደርዎ ዓጋንዳኔ፤ ኔና ታ ቤርታ ታኣኒ ሺኢሻንዳኔ፤ ኔ ማኣር ዓሶኮ ዓቲንቁ ጋዓ ባኣዚ ቢያ፣ ዓይሌያ ማዎም ጉሪ ማዳ ዓሰ ቢያ ታኣኒ ባይዛንዳኔ። 22 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዓንህህ ዔኪ ጎሽይዳ ጌልዚ፣ ታኣኮ ዳጎ ዔቁሴህረ ኔ ማኣር ዓሶ፡- ናባፄ ናኣዚ፣ ካኣቲ ዒድርቢዓሜ ማኣር ዓሶጉዲ፤ ሃሃ ዓኪያ ናኣዚ፣ ካኣቲ ባሰሻ ማኣር ዓሶጉዲ ባይሰንታም ዳዲ ዳዌ ዓሰ ታኣኒ ዒንህህ ማሃንዳኔ።

23 ሃሃ ዔልዛቤሎም ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- ሌዞ ዒዛኮ ዒይዚራዔኤሌ ካታዎይዳ ካናታ ሙዒንዳኔ።

24 ኔ ዒጊኖ ባኣካ፣ ዓይጎ ዓሰያ ማዎም ካታዎይዳ

20:36 20:36 1ካላቶ. ማ 13:24። 21:19 21:19 1ካላቶ. ማ 22:38። 21:23 21:23 2ካላቶ. ማ 9:36።

ሃይቃ ዓሰ ካኒ ሙዓንዳኔ፤ ካታዎቱዎ ቤዘይዳ ሃይቃ ዓሰ ሃምፑራ ሙዓንዳኔ» ጌዔ።

25 ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ባኣዚ ማዲሂና ፔኑዎ ጎሜም ሻንቼያ ዓክባቤጉዳ ዓሰ ፔቲታ? ባኣሴ፤ ዬያ ቢያ ዒ ማዲኒ ዳንዳዔሂ ዒዛኮ ማቻ ዔልዛቤላ ጌዔ ባኮ ኩንህሂርኬ። 26 ዓክባቤ ማዳ ቦርሲሳ ዳቢንቶ ማደፓ ቢያ ባሽ ዳኤፒ ማዔ ባካ፡- ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶም ዒንጌ ዓጮ ጌላኣና ዒዚ ዔያቶኮ ቤርታፓ ዳውሲ ባይዜ፡ ዓሞራ ዓሰ ማዳ ጎይያ ማሌ ያኣዘ ካኣሽኪያኬ።

27 ዔኤሊያሴ ዬያ ጌዒ ኬኤዚ ጋፐሰካፓ ዓክባቤ ፔኤኮ ማኣዓሂ ዳርዚ ኬሳ? ሲዬ ማኣ? ማይንቴ፤ ሙኤዚያ ሙዖ ዒዳ፤ ዬያ ሲዮ ዓፒሎ ዒዚ ዒማና ማኣዒ ላላሃ፤ ኬሰኪ ሃንታዎዎ ማሊያፓ ዔቄያና ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ቱኪ ሃንታ።

28 ዬካፓ ሃሃ ናንገና ናንገ ጎዳ ቲሲቤ ዓጮ ዓሂ ዔኤሊያሴም፡- 29 «ዓክባቤ ታ ቤርታ ፔና ዎማይዲ ላኣፒህቴያ ኔ ዛገባይ? ዒ ዬያይዳሂር ዒ ሽምፔና ዓኣንቴ ፑርቶ ደርዓሂ ታ ዒዛይዳ ዓጋዓኬ፤ ዬያ ደርዓሂ ታኣኒ ዒዛኮ ማኣር ዓሰይዳ ዓጋንዳሂ ዒዛኮ ናኣዚ ዎደና ማዓንዳኔ» ጌይ ኬኤዜ።

22

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሚኪያሴ ዓክባቤም ኬኤዜ ባኮ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 18:2-27)

1 ዬካፓ ሄሊሲ ዓኣ ሃይሂ ለዔ ጋራ ዒሰራዔኤሌና ሶኦሪያ ዓጮና ዎሊ ያሉዎ? ኮሺ ናንጌ፤ 2 ያዲ ማዔቴያ ሃይሃሳ ለዮና ዪዱዳ ካኣቲ፡ ዒዮሳፒጭ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ዓክባቤና ካኣሚ ጌሰታኒ ዳንዳ፤ 3 ዒማና ዓክባቤ ፔኤኮ ደንዘ ማዔ፡ ቢታንቶና ዓኣ ዓሰ ኮይላ፡- «ጌሊዳይዳ ዓኣ ራሞቴ ሶኦሪያ ካኣቲፓ ማሂ ዔካኒ ካራ ኮዑዎ? ኩ ዚቲዮ ጌዔሂ ዓይጎርዳይ? ራሞቴ ኩ ዓጪቱዎዳ!» ጌዔ፤ 4 ዬካፓ ዒዮሳፒጭ ኮራ፡- «ራሞቴ ያላኒ ታኣና ዎላ ኔ ዳንዳኒ ኮዓ?» ጌይ ያኦጮ።

ዒዮሳፒጭ ማሃዮ፡- «ታኣኒ ኔጉዲ፡ ታ ዳራኣ ኔ ዳርጉዲ፡ ታኣኮ ፓራሂያ ኔ ፓራሂጉዲ ኔ ጌዔቴ ያላኒ ጌኣኔያኬ፤ 5 ጋዓንቴ ቤርታዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዎዚ ጋዓቴያ ያኦጮ» ጌዔ።

6 ዬያር ዓክባቤ ያይዶ ያኤታ ማዓ ሎንሃ ኬኤዜ፤ ጋዓ ዓሰ ዔኤሊ፡- «ታኣኒ ራሞቴ ዳንዲ ያሎንደሞ ሃሽንደይ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጮ።

ዔያታ ማሃዮ፡- «ዳንዲ ያሌ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ያሎና ባሺሲሳንዳኔ» ጌዔ።

7 ዒዮሳፒጭ ጋዓንቴ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ዎዚ ጋዓቴያ ኬኤዛኒ ዳንዳዓ፡ ማሌ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዛ ዓሰ ባኣዳ?» ጌዒ ዓክባቤ ኮይላ ያኦጮ።

8 ዓክባቤ ማሃዮ፡- «ዪምላ ናኣዚ፡ ሚኪያሴ ጌይንታያ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዛሰኬይ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ታ ዒዛ ናሽኩዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒዚ ኬኤዛ ዎደና ቢያ ታ ዛላ ፑርታ ባኣዚ ኬኤዛ፤ ኮሺ ባኣዚ ኬኤዙዎሴ!» ጌዔ።

ዒዮሳፒጭ ጋዓንቴ፡- «ኔ ያዲ ጋዓንዳያ ኮይሱዎሴ!» ጌዔ።

9 ዬካፓ ዓክባቤ ካኣቱዎ ማኣርይዳ ማዳ ደንዛፓ ፔቲ ዓሰ ዔኤላዮ፡- «ሚኪያሴ ኮይ ዳንቂ ዑኬና ዔኪ ሙኬ» ጌይ ዓይህ።

10 ዒማና ላምዖ ካኣታ ካኣቱዎ ማኣዓሂ ማይንቴ ሳሚሪያ ካታዎ ጌሎ ማርሾ ካር ኮይላ ዓኣ፡ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዳ ፔኤኮ ያይደይዳ ያይደይዳ ዳዔም ሎንሃ ኬኤዛ ዓሰ ቢያ ዔያቶም ሎንሃ ኬኤዛ፤ 11 ዔያቶ ባኣካፓ ሴዳቄያሴ ጌይንታ ኬናዒና ናኣዚ ዓንገና ኮሺንቴ ጉራኒ ዔኪ ዓክባቤም፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ናንጎና ኮሺንቴ ሃንሂ ጉራኖንሂና ሶኦሪያ ዓሰ ያሊ ጋፒንሂ ባሺሂ ኔ ባሻንዳኔ» ጌዔ። 12 ሃንጎዎታኣ ዒዛ ጎይያ ጌዒ ጌዒ፡- «ራሞቴ ያሌ፤ ኔኤኒ ባሻንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ባሺሲሳንዳኔ» ጌይ ኬኤዛ።

13 ሚኪያሴ ዔኤላኒ ዳንዳ ከኢቶ ዓሂ ሚኪያሴ ኮይላ ዒማና፡- «ሃንጎ ሎንሃ ኬኤዛ ዓሰ ቢያ ዓክባቤ ያሎና ባሻንዳያታሂ ኬኤዛ፤ ዬያር ኔኤኒያ ዔያታ ጋዓማ ጎይያ ጌዔቴ ቃራኬ» ጌዔ።

14 ሚኪያሴ ጋዓንቴ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይቆ! ያኦሲ ታኣም ኬኤዜማ ታኣኒ ኬኤዛንዳኔ» ጌዔ።

15 ሚኪያሴ ሙኪ ካኣቲ፡ ዓክባቤ ቤርቶ ሺኢካዛ ካኣቲ ዒዛ ኮይላ፡- «ሚኪያሴ! ካኣቲ፡ ዒዮሳፒጭ ታኣና ራሞቴ ዳንዲ ኩ ያሎንደሞ ሃሽንደይ?» ጌይ ያኦጮ።

ሚኪያሴ ማሃዮ፡- «ዳንዲ ያሌ! ጎኔ ኔኤኒ ባሻንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና ባሺሲሳንዳኔ» ጌዔ።

16 ዓክባቤ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ታኣም ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንጎና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛኣና ጎኔ ማዓንደማ ኬኤዜቴራ!» ሂዚ ጌዒ ታ ኔኤም ዎኣዳ ማይንቴ ኬኤዛይ» ጌዔ።

17 ዬካፓ ሚኪያሴ፡- «ዒሰራዔኤሌኮ ፖኦሊሳ ጉቤ ሃንቃ ዓሰባኣ ማራይጉዲ ዳኮይዳ ዣኣሊ ዣኣሊ ዓኣያ ታኣም ዳዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ነያ ዓሰኮ ሱኤጉ ባኣሂር ፔ ማኣሪ ማኣሪ ኮሺና ማዒ ዳንደንጎ» ጋዓንቴ ታኣኒ ዎይዜ። ጌዔ።

18 ዓክባቤ ዒዮሳፒጭ ኮይላ፡- «ዒዚ ቢያ ዎዳ ታ ዛላ ፑርታ ባኣዚ ኬኤዛ፤ ኮሺ ባኣዚ ኬኤዙዎሴ» ታ ኔኤም ጌይባይ» ጌዔ።

19 ሚኪያሴ ሃይሶ ኬኤዛዮ፡- «ዓካሪ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዎይዜ! ናንገና ናንገ ጎዳ ጫሪንጮይዳ ፔኤኮ ካኣቱዎ ያይታ ዳዒ፡ ዒዛኮ ከኢታንቻኣ ሚዛቆና ሻውሎናይዳ ዔቂ ዓኣንቴ ታ ዛጌ፤ 20 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒማና ናንጎና ራሞቴ ዳንዲ ዒኢካ ሃይቃንዳጉዲ ዒዛ ዳቢሻንዳሂ ያናዳይ?» ጌዔ፤ ከኢታንቻፓ ፔቲይ ፔቲ ባኣዚ ጋዓዛ፡ ባጋሂ ማሌ ባኣዚ ኬኤዚ ኬኤዚ ዎላ ካኣሙዎ ባኣዚ ጌሰቴ፤ 21 ጋፒንይይዳ ፔቲ ዓያና ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ሺኢካዮ፡- «ታኣኒ ዳቢሻኒ ዳንዳዓ፤ ጌዔ፤ 22 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛ ኮራ፡- «ዎይቲ ኔኤኒ ዳቢሻንዳይ?» ጌዔ። ዓያናሂ፡- «ታኣኒ ዳንዲ ዓክባቤም ሎንሃ ኬኤዛ ዓሰ ቢያ ሉኡቂ ኬኤዛንዳጉዲ ማሃንዳኔ» ጋዓዛ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ያዲታቴ ዳንዲ ዳቢሻ፡ ኔኤም ጌኢጋንዳኔ» ጌዔ።

23 ሚኪያሴ ሃሃ፡- «ማዲንታንዳ ባካ ያዲኬ፤ ሃይ ኔኤም ሎንሃ ኬኤዛ ዓሰ ሉኡቃንዳጉዲ ማሃሂ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤ ዬያር ኔ ጌዳ ፑርታ ባኣዚ ሙካንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤር ዓይህያኬ!» ጌይ ኬኤዛ ጋፒሴ።

24 ዬካፓ ኬናዒና ናኣዚ፡ ሴዳቄያሴ ሚኪያሴ ባንሂ ደጫዖ ዒዛ ባዒ፡- «ዔኤዛ! ያኦሲ ዓያና ታ ኮርሳ ዳንዲ ዎይማና ኔኤም ኬኤዜይ?» ጌዔ።

2 ካላቶ ማጻሕፍት ዓይያ ካር

ለምዓሳ ካላቶ ማጻሕፍት ቤርታሳ ካላቶ ማጻሕፍት ሃይሶ ኬኤዚ ዔቂሴሰካፓ ዓርቃያ ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ለምዓ ካላቶ ዛሎ ኬኤዛኔ፤ ሃና ማጻሕፍት ለምዓ ዴኤፒ ዴኤፒ ቤሲ ፓቂንታኒ ዳንዳዓኔ፡-

1. ኪሪሰቶሴ ሾይንታንዳሢኮ ቤርታ ታዞጳሳ ዌኤቶ ሌዎኮ ሃካሰካፓ ዴንዲ ሳማሪያ ካታሞኮ ሻሂንቲያና ኪሪሰቶሴ ሾይንቶኮ ቤርታ ለንካይ ዌኤታና ለማታሚ ለምዓ ለዔ ሃላንዳኣና ጌይፍ፡- ኬዶ ዛሎ ካላቶ ሎኦሚያ ሃላንዳኣና ዓኣ ለምዓ ካላቶ ሃይሶ፤

2. ዒሰራዔኤሌ ካላቶ ጌይፍ፡- ኬዶ ዛሎ ካላቶኮ ሎኦሚያፓ ዓርቃያ ዴንዲ ኪሪሰቶሴ ሾይንታንዳሢኮ ቤርታ ደንጎ ዌኤታና ሳሊታሚ ላሃሳ ሌዎ፣ ካኣቲ ናቡካዳናያሬ ዩሩሳላሚያ ያሊ ባሺ ዓርቂ ሻሃሢ ሃላንዳኣና ካኣታጳ ዪሁዳ ካላቶ ዛሎ ሃይሶ፤

ጌዳሊያ ጎሥሢ ባብሎኔ ካኣቲ ዴማ ማዒ ዪሁዳ ዓጮ ዎይሃያ ማዔሢንታ ዪሁዳ ካኣቲ፣ ዮዓኪኔ ባብሎኔይዳ ቱኡዞ ማኣራፓ ቡሊንቲ ኬሰኬሢ ሃላ ማጻኣፒላ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዘሰካፓ ሃሻኔ፡-

ዩይ ቢያ ፑርቶ ባካ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሃላኒ ዳንዳዔሢ ሲሁዳና ዒሰራዔኤሌ ዓጮናኮ ካላቶንታ ዴርንታ ያኦሲም ጉሙርቂንቱዎያ ማዔሢሮኬ፤ ዩሩሳላሚኮ ሻሂንቲያና ዪሁዳ ዓጮ ዴር ባኣካፓ ባሺሢ ማጮፓ ዳውሲንቲያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዛሎ ኬኤዘንታ ሃይሳ ዲማዳንዳጉዲ ማሄ ባኮኮ ዴኤፖ ዴኤፖኬ፡-

ለምዓሳ ካላቶ ማጻሕፍት ጋራ ኮሺ ዔርቂያ ማዔ፣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፣ ዔኤሊያሴ ቤዛ ኬሰኬሢ ዔልሳዒኬ፡-

ማጻኣፒላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

ለምዓ ፓቂንቲ ካላቶ (1:1—17:41)

1. ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ዛሎ (1:1—8:15)
  2. ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌ ዓጮና ካላቶ (8:16—17:4)
  3. ሳማሪያኮ ሎኦሚያ (17:5-41)
- ዪሁዳ ዓጮ ካላቶ (18:1—25:30)
1. ሂዘቂያሴፓ ዴንዲ ዒዮሲያሴ ሃላንዳኣና (18:1—21:26)
  2. ዒዮሲያሴ ዎይሢ ዎይሢያ (22:1—23:30)
  3. ጋፒንሢ ማዔ ዪሁዳ ዓጮ ካላቶ (23:31—24:20)
  4. ዩሩሳላሚኮ ሎኦሚያ (25:1-30)

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴና ካኣቲ ዓካዚያሴና

1 ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ሃይቂሰካፓ ሞዓኣቤ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዎይዚ ዒፄኔ፡-

2 ዒማና ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ፣ ዓካዚያሴ ሳማሪያይዳ ካኣቱም ማኣርኮ 0-9 ኮሾና ቤዛፓ ኬዲ ሎኦሚ ሃርጊ ዓኣኔ፤ ዩያር ዒዚ፡- «ሃይ ሃርጋ ታና ዎዳንዳቲያ ዓይሳንዳቲያ ፒሊሰዌኤሚይዳ ዓኣ ዔክሮኔ ካታም ያኣዛሢ፣ ቢዔልዜቡሌ ታኣም ያኦጪ ሙኩዎቲ» ጌይ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ፡- 3 ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ

ጎዳኮ ኪኢታንቻሢ ቲሲቤ ዓጮ ዓሢ፣ ዔኤሊያሴም፡- «ዔቂጋፓ ሳማሪያ ዓጮ ካኣቲ፣ ዓካዚያሴ ዳኬ ኪኢቶ ዓሶንሢ ካኣሚኒ ዴንዴ፤ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ዔክሮኔ ካታም ያኣዛሢ፣ ቢዔልዜቡሌ ዒንሢ ያኦጪኒ ዴንዳሢ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ያኦሲ ባኣሴ ጌይዳ?» 4 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ሃይሾ፣ ሃሢ ኔ ሃይቃንዳኔ፤ ዳቃዓኬ! ኔ ላሂ ቤዛፓኣ ዔቃዓኬ! ጌዔኔ ጎ0-ዎቲ» ጌይ ዓይሢ፡-

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሢ ጎይፍ ዔኤሊያሴ ማዳኔ፤ 5 ዩካፓ ዩንሢ ኪኢቶ ዓሶንሢ ማዒ ካኣቲ ኮይላ ሙካዛ፣ ካኣቲ፡- «ዎይቲም ዒንሢ ማዒ ሙኬይ?» ጌይ ያኦጪኔ፡-

6 ዔያታ ዒዛም፡- «ፔቲ ዓሲ ጎይፍ ኦኡና ካኣሚ ኔ ባንሢ ማዒ ኦ ሙካንዳጉዲ፤ ሃሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ኔ ዛሎ ጌዔ ባኮ ኔኤም ኦ ኬኤዛንዳጉዲ ኦና ዓይሢ፤ ዒዚ ኦኡም ኬኤዜ ጎይፍ ሂዚኬ፡- «ዔክሮኔ ካታም ያኣዛሢ፣ ቢዔልዜቡሌ ያኦጪኒ ኪኢቶ ዓሶ ኔ ዳኬሢ ዓይጎርዳይ? ዒሰራዔኤሌይዳ ያኦሲ ባኣሴ ጌዳዳ? ዩያር ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ! ሃርጋፓ ኔ ፖዒንዲዎሴ! ላሂ ቤዛፓኣ ኔ ዔቃዓኬ!» ጌዔኔ፡-

7 ዩካፓ ካኣቲ፡- «ጎይፍ ዒንሢ ካኣሚ ዩያ ጌዒ ኬኤዜሢ ዎዚጉዴ ዓሲዳይ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጪኔ፡-

8 ዔያታ ማሃ፡- «ቆልሞ ጋፓኔፓ ኮሾና ማኣፖ * ማይንቲ ኬርና ቃልሾ ቱኪ ዓኣኔ» ጌዔኔ፡-

ካኣቲ ዒማና፡- «ዩይ ዔኤሊያሴዎይ!» ጌዔኔ፡-

9 ዩካፓ ካኣቲ ፔቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌሰኬያ ደንጊታሚ ዓሲና ዎላ ዴንዲ ዔኤሊያሴ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዓይሢ፣ ዔኤሊያሴ ፔቲ ጌሜሪዳ ኬሰኪ ዴዒ ዓኣንቲ ዩይ ሱኡጋሢ ዴንቃ፡- «ያኦሲ ዓሢያ! ካኣቲ ኔና ሃይካፓ ኬዲ ዒዛ ኮይላ ሙኩም ጌይ ዓይሢ፤» ጌዔኔ፡-

10 ዔኤሊያሴ ዒማና፡- «ታኣኒ ያኦሲ ዓሲ ማዔቲ ጫሪንጫፓ ታሚ ኬዲ ኔናንታ ደንጊታም ኔ ዓሶንታ ሙያንጎ!» ጋዓዛ፣ ቤዞማና ታሚ ኬዲ ዩያ፣ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሢ ደንጊታም ዓሶና ሙዔኔ፡-

11 ካኣቲ ሃሢ ለሚ ማሌ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌሰኬያ ደንጊታሚ ዓሲና ዎላ ዳኬኔ፤ ዒዚያ ዔኤሊያሴ ኮይላ ሙካ፡- «ያኦሲ ዓሢያ! ካኣቲ ኔና ሃሢ ዒዛ ኮይላ ሙኩም ጌይ ዓይሢ፤» ጌዔኔ፡-

12 ዔኤሊያሴ ጊንሢ ሃሢ፡- «ታኣኒ ያኦሲ ዓሲ ማዔቲ ታሚ ጫሪንጫፓ ኬዲ ኔናንታ ደንጊታም ኔ ዓሶንታ ሙያንጎ!» ጌዔኔ፤ ዩያር ቤዞማና ያኦሲ ታሚ ጫሪንጫፓ ኬዲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሢ ደንጊታም ዓሶና ሙዔኔ፡-

13 ሃሢ ካኣቲ ደንጊታሚ ዓሲና ዎላ ፖኦሊሴ ሱኡጌሰኬያ ዳኬኔ፤ ዩና ሃይሢኪከ፤ ዩይ ሱኡጋሢ ጋዓንቲ ጌሜሮ ኬሰካፖ ዔኤሊያሴ ኮይላ ጉምዓቲ፡- «ያኦሲ ዓሢያ! ታናንታ ታኣና ዎላ ዓኣ ዓሶንታም ሚጪንቲ ኦና ማኣሬ! ሸምፓሢ ኦኡኮ ዓይሴ! 14 ፖኦሊሶኮ ሱኡጎ ለምዓንሢና ዔያቶኮ ዓሶና ዎላ ቢያ ጫሪንጫፓ ታሚ ኬዲ ሙዔኔ፤ ታና ጋዓንቲ ሚጪንቲ ሃዳራ ማኣሬ!» ጌይ ዔኤሊያሴ ሸኢቄኔ፡-

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታንቻሢ ዔኤሊያሴ ኮይላ፡- «ዒዛና ዎላ ኬዴ፤ ፔቲታፖ ዒጊጪፖ» ጌዔኔ፡- ዩያር ዔኤሊያሴ ዩያ፣ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሢና ዎላ ካኣቲ ኮይላ ኬዳ፡- 16 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ «ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ያኦሲ ባኣያ ማሂ ዔክሮኔ ካታም ያኣዛሢ፣ ቢዔልዜቡሌ ኮይላ ያኦጪኒ ዳጉዲ ኪኢታ ዓሲ ኔ ዳኪሢሮ ሃይቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ዳቂንዲዎሴ!» ጌዔኔ፡-

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሊያሴ ዛሎና ኬኤዜ ጎይፍ ዓካዚያሴ ሃይቄኔ፤ ዒዛኮ ዓቲንቄ ናይ ባኣሢሮ ዒዛ

* 1:8 1:8 ቆልሞ ጋፓኔፓ ኮሾና ማኣፖ ጋዓዛ፡- ፔቲ ፔቲ ማጻሕፍት «ዓሢኮ 0-9 ጋፓኔና» ጋዓኔ፡- 1:8 1:8 ማቲ. 3:4፤ ማር. 1:6፡- 1:12 1:12 ሊቃ. 9:34፡-

ቤዛ ዲዛኮ ገርሲ፣ ዲዮራሚ ካክታዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕረህ ዲዮሳፒዩ ናካዚ፣ ዲዮራሚ ዪሁዳይዳ ካክታዳኔ፣ ለምዓሳ ሌዎናኩ።

18 ካክቲ፣ ዓካዚያሴ ማዴ ማሌ ባካ ቢያ ዲሰራዔኤሌኮ ካክቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃአፖይዳ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ።

2

ዔኤሊያሴ ለካ ጫሪንጮ ዔውቲዖ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ዔኤሊያሴ ዓልጎ ዠባሬና ለካ ጫሪንጮ ዔካንዳ ዎዳ ሂላዛ፣ ዔኤሊያሴና ዔልሳዒና ገልገላፓ ዔቂ ዴንዴ፤ 2 ዔያታ ዴንዳ ጎይህ ዓኣንቲ ዔኤሊያሴ ዔልሳዒ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ሃይካ ዴዔ፤ ታኣኒ ቤኤቴኤሌ ዴንዳንዳ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዓይህኔ» ገዔኔ።

ዔልሳዒ ጋዓንቲ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይቆ! ፔቲታዎ ታኣኒ ኔ ገዳፓ ዴማዳዓኩ!» ገዔኔ፤ ዩይሮ ዔያታ ዎላ ቤኤቴኤሌ ዴንዴ።

3 ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛያታዎ ዲኢካ ናንገ ዓሳ ዔልሳዒ ኮይላ ሙካዎ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃዮ ኔ ጎዳህ ኔ ኮይላፓ ዴማሲ ዔካህ ኔኤኒ ዔራ?» ገይ ያኦጮ።

ዔልሳዒ ዲማና፡- «ሂዮ፣ ታ ዔራኔ፤ ጋዓንቲ ዩያ ታኣም ኬኤዚ ሸሪፖቴ!» ገዔኔ።

4 ዩካፓ ሃህ ዔኤሊያሴ ዔልሳዒ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ሃይካ ዴዔ፤ ታኣኒ ዲያርኮ ዴንዳንዳ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዓይህኔ» ገዔኔ።

ዔልሳዒ ጋዓንቲ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይቆ! ፔቲታዎ ታኣኒ ኔ ገዳፓ ዴማዳዓኩ!» ጋዓዛ፣ ዎላ ዔያታ ዲያርኮ ዴንዴ።

5 ዩኖ ዓጮይዳ ናንገ፣ ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ ዓሳ ዔልሳዒ ኮይላ ሃህ ሙካዎ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃዮ ኔ ጎዳህ ኔ ኮይላፓ ዴማሲ ዔካህ ኔኤኒ ዔራ?» ገይ ያኦጮ።

ዔልሳዒ ዲማና፡- «ሂዮ፣ ታ ዔራኔ፤ ጋዓንቲ ዲንህ ታኣም ኬኤዚ ኬኤዚ ሸሪፖቴ» ገዔኔ።

6 ዩካፓ ዔኤሊያሴ ዔልሳዒ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ሃይካ ዴዔ፤ ታኣኒ ዮርዳኖሴ ዎር ዴንዳንዳ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዓይህኔ» ገዔኔ።

ዔልሳዒ ጋዓንቲ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይቆ! ፔቲታዎ ታ ኔ ገዳፓ ዴማዳዓኩ!» ጋዓዛ፣ ዔያታ ዎላ ጎይዖ ዴንዴ። 7 ዲማና ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ ዓሳፓ ዴንገታሚ ዓሲ ዔያቶ ገንዖ ዮርዳኖሴ ዎር ዴንዴ፤ ዔኤሊያሴና ዔልሳዒና ዎር ዓጮ ሙካዎ ዔቂ፤ ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ፣ ዴንገታሞ ዓሳንህ ጋዓንቲ ዔያቶፓ ዳካ ሃኬ ዔቂ፤

8 ዩካፓ ዔኤሊያሴ ፔኤኮ ዴኤፖ ኮኦቶ ኬሲ ዔኪ ዎኣዖ ዲዛና ጳርቂ፤ ዎኣዖ ዩማና ለምዖ ፓቂንቲም ዔኤሊያሴና ዔልሳዒና ዎር ፃኣዲ ፒንቂ፤ 9 ዲኢካ ዔኤሊያሴ ዔልሳዒ ኮራ፡- «ታ ኔ ኮይላፓ ዔውታንዳህኮ ቤርታ ታ ኔኤም ዓይሳ ዎድንድቲያ ታኣም ኬኤዜ» ገዔኔ።

ዔልሳዒ ዲማና፡- «ኔ ቤዛ ማዳያ ታና ማሃኒ ዳንዳዓ ዓያና ጳንጮ ማሂ * ታኣም ዲንገ» ገዔኔ።

10 ዔኤሊያሴ፡- «ኔኤኒ ያኦጮ ባካ ዴኤህ ባኣዚኬ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ኔ ኮይላፓ ዴማዲ ጫሪንጮ ዔውታኣና ኔ ታና ዴንቂቲ ኔኤኒ ያኦጮ ባኮ ዔካኒ ዳንዳዓ፤ ኔ ታና ዴንቂባኣቲ ኔ ዔካዓኩ» ገዔኔ።

11 ዩያ ገዒ ዔያታ ገሰቲ ገሰቲ ጎይዖ ዴንዳንቲ ታሚ ፓራ ጎቻ፣ ታሚ ሳርገላ ያይታ ዔያታ ዔራዎንቲ ባኣኮ ዔያቶኮ ገሌ ለምዓህ ዴማሴኔ፤ ዩማና ዓልጎ ዠባሬና ለካ ጫሪንጮ ዔኤሊያሴ ዔውቲ። 12 ዔልሳዒ ዩያ ቢያ ዛጋዎ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሳርገሎ ያይቶና ፓራህና ማዔ፣ ታ ዓዳህዮ! ታ ዓዳህዮ!» ገዒ ዔኤሊያሴ ባንህ ዲላቲ፤ ዩማፓ ዲዚ ዔኤሊያሴ ለሚ ዴንቂባኣሴ።

ዔልሳዒ ዲማና ሚርገና ያይህሮ ማኣዓህ ፔኤኮ ዳርዛዛ ለምዖ ቤሲ ፓቂንቲ ዳርዔ፤ 13 ዩካፓ ዲዚ ዔኤሊያሴኮ ሳዓ ኬዴ፣ ዴኤፖ ኮኦቶ ዔኪ ዴንዳዖ ዮርዳኖሴ ዎር ዓጮ ሙኪ ዔቂ። 14 ዩያ ኮኦቶና ዲዚ ዎኣዖ ጳርቂዎ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዔኤሊያሴ ያኦዛህዮ! ኔ ዎካዳይ?» ገዔኔ፤ ዩካፓ ለሚ ዎኣዖ ዲዚ ጳርቂ ዎኣዖ ፓቂንቲም ዲዚ ሶ ሱኮ ፒንቂ፤ 15 ዲያርኮፓ ሙኬ፣ ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛዛንህ ዲዛ ዛጋዎ፡- «ዔኤሊያሴም ያኦሲ ዓንገ ያያና ዎልቃ ዲልሳዒም ዲንገንቲ!» ጋዓዮ፣ ዲዛ ኮይላ ሙኪ ቦንቸ ዔኤሊህ ዔኤሊ፡- 16 «ሃይሸ! ሃይካ ዴዲ ዴዲ ዴንገታሚ ዓሲ ኦኤኮ ዓኣኔ፤ ዔያታ ዴንዳ ኔ ጎዳህ ኮያንጎ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ጎዖንቲ ዲዛ ዔኪ ፔቲ ዴካይዳ፣ ሃንጎ ዴኦቲዳ ገህያናንዳ፤» ገዔኔ።

ዔልሳዒ ጋዓንቲ፡- «ዔይዔ፣ ዔያቶ ዳኪፖቴ» ገዔኔ።

17 ዔያታ ጋዓንቲ ዲዚ ዲዖንዳህኮዎ ካራ ባይዚ ሸኢቁህሮ ዲዚ ዔኤዓዛ ዴንገታሞ ዓሳ ዴንዳ ሃይህ ኬሊ ጉቤ ኮዓዖ ዔኤሊያሴ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ 18 ዩካፓ ዲያርኮይዳ ዴዒ ዔያቶ ካፓ፣ ዔልሳዒ ኮይላ ማዒ ሙኬ፤ ዔልሳዒ ዲማና፡- «ታ ዲንህ ዴንዳፖቴ» ገይባይ?» ገዔኔ።

ዔልሳዒ ያኦሲ ዎልቆና ማዴ ዲቃህ ሄርሺሳ ባኮ

19 ዲያርኮይዳፓ ዳካ ዓሲ ዔልሳዒ ኮይላ ሙካዎ፡- «ኦ ጎዳህዮ! ኔ ዔራህጉዲ ሃና ካታሚላ ናንገም ኮሺኬ፤ ጋዓንቲ ዎኣዖ ፑርቲህሮ ኦኤኮ ላኣሎ ቡሊሲ ባሽኔ †» ገዔኔ።

20 ዩይሮ ዔልሳዒ፡- «ዓኪ ያቲዳ ሶኦጌ ሃሂ ታኣም ዔኪ ሙኩዎቴ» ገይ ዓይህዛ፣ ዲዚ ዓይህ ጎይዖ ዔያታ ዔኪ ሙኬ። 21 ዩካፓ ዲዚ ዎኣዖ ዓልቃ ቤዜሎ ዔኪ ዓኣዲ ሶኦጎ ዎኣዖይዳ ዎሃዮ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታኣኒ ሃያ ዎኣዖ ገኤሽኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ዎዳያና ዓሲ ቡሊሳያና ማዓዓኩ» ገዔኔ፤ 22 ዔልሳዒ ገዔህጉዲ ዩማፓ ዓርቃዎ ዎኣዖ ገኤሽ ማዔ፤

23 ዔልሳዒ ዲማና ዲያርኮፓ ቤኤቴኤሌ ዓኣዳንቲ ጎይዖይዳ ቤኤቴኤሌ ካታማፓ ሙኬ ሚርገና ናይ ኬሰኪ ቡኤዛ ፔኤኮ ዴገዲ፡- «ሃይ ኔ ባላህ ሃይ፣ ሃይፓ ዴንዳ ባይቂ!» ገይ ገይ ዲዛይዳ ዲላቲ።

24 ዔልሳዒ ዲማና ናኣቶ ባንህ ሸሪ ዛጋዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንዮና ዔያቶ ጋዳንቂ፤ ዩይሮ ዲቤ ገይንታ ለምዖ ዲንዴ ቦዖ ካያፓ ኬሰኪ ዩያቶ ናኣቶ ባኣካፓ ያይዲታሚ ለምዖ ናይ ዳይ ማንህኔ።

25 ዩካፓ ዔልሳዒ ቁርሚሎሴ ዲኮ ኬሰኪ፤ ዲኢካ ዳካ ዴዔሰካፓ ሳማሪያ ካታሞ ማዒ ዲ ዴንዴ።

3

ዲሰራዔኤሌ ዓሳና ሞዓኣቤ ዓሳና ዎሊ ያሌ ያሎ

2:9 2:9 ለሚ. ዎማ 21:17። * 2:9 2:9 ጳንጮ ማሂ ጋዓዛ፡- ዔልሳዒ ገዔህ ዔኤሊያሴ ማዴ ማዶ ጳንጮ ማሂ ማዳንቲዎንቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዳምቦና ቶይዶ ናኣቶም ማዳንታህጉዲ ዩያ ማዶ ዔኪ ማዳኒኬ፤ (ለሚ. ዎማ 21:17 ዛገ።) 2:12 2:12 2ካኣቶ. ማ 13:14። † 2:19 2:19 ኦኤኮ ላኣሎ ቡሊሲ ባሽኔ ጋዓዛ፡- ፔቲ ፔቲ ማፃአፓ «ሃኣኮ ኦኤኮ ዔቂሲ ዓይሳያ ማዔ» ጋዓኔ።

1 ዪሁዳ ካአቲ፡ ዲዮሳፒዩ ካአታዳጎቴ ታጾ ሳላሳ ሌዖና ዓክባቤ ናኣዚ፡ ዲዮራሜ ዲሰራዔኤሌይዳ ካአታዳጎቴ፤ ዲዚ ዲማና ሳማሪያይዳ ናገሊ ታጾ ላምዖ ሌዔ ወይህኔ፤
 2 ዩካፓ ዲዚ ጎሜ ማዲ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ያዩሴኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዲዚ ዲዛኮ ዓደና ዲጎደ፡ ዔልዛቤሎናጉዲ ፑርታ ዓሲቱዋሴ፤ ባዓኣሌ ጌይነታ ማሌ ያኦዞ ካአሽካኒ ዲዛኮ ዓዳ ኮሼ ባኮ ዲ ባይዘኔ፤
 3 ያዲ ዲ ማዳያታዖ ዲዛኮ ቤርታ ካአታዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዘ፡ ናባዩ ናኣዚ፡ ዲዮርቢዓሜ ካአሽካ ባኮ ካአሽከኔ፤ ዩያ ባይዚባኣሴ።

4 ዲማና ሞዓኣቤ ካአቲ፡ ማሻዔ ማራይ ቆላያኮ፤ ዲዚ ሌዓ ሌዓ ፔቲ ያኤታ ሺያ ዓዳ ማራናይነታ ፔቲ ያኤታ ሺያ ማራይኮ ጋፓኔ ዲሰራዔኤሌ ካአቲም ገኢራኔ፤
 5 ጋዓጎቴ ዲሰራዔኤሌኮ ካአቲ፡ ዓክባቤ ሃይቃዛ ሞዓኣቤ ካአቲ፡ ማሻዔ ዲሰራዔኤሌም ዋይዘ ዲዩኔ።
 6 ዲማና ካአቲ፡ ዲዮራሜ ዑካዲ ሳማሪያፓ ኬሰኪ ፖኦሊሶ ቢያ ፔቲይዳ ቡኩሴኔ፤
 7 ዩካፓ ዪሁዳ ካአቲ፡ ዲዮሳፒዩ ኮይላ፡ «ሞዓኣቤ ዓጮ ካአቲ ታኦም ዋይዘ ዲዩኔ፤ ታ ያላኒ ጋዓሢር ኔ ታኣና ዋላ ዲዛ ያላጎዳ?» ጋዓ ኪኢታ ዳኮኔ።

ካአቲ፡ ዲዮሳፒዩ ማሃዖ፡- «ሂዮ፡ ታ ኔና ማኣዳጎዳኔ፤ ታ ኔጉዲ፡ ታኣኮ ፖኦሊሳ ኔ ፖኦሊሶጉዲ፡ ታኣኮ ፓራሢያ ኔ ፓራሢያጉዲ ያላኒ ገኢኔያኮ፤»
 8 ጋዓጎቴ፡- «ዖሎር ዋይና ኩ ዓኣዳጎዳይ?» ጌዒ ያኦጮኖ።

ካአቲ፡ ዲዮራሜ፡- «ዔደኣሜኮ ዓሲ ናገጉዋ ቦኦሎና ጌዒ ሺሪ ኩ ዳጎዳጎዳይ» ጌዔኔ።

9 ዩያር ካአቲ፡ ዲዮራሜነታ ዪሁዳና ዔደኣሜና ዓጮ ካአቶነታ ያሎር ኬሰከኔ፤ ላጎካይ ኬሊ ዔያታ ሃነቲሰካፓ ዋኣዓ ዔያቶኮ ጋፔ፤ ዔያቶኮ ፖኦሊሶነታ ጮኣና ጮኣና ቆልሞኮዋ ፔቲታዖ ዋኣሢ ባኣያ ማዔኔ።
 10 ዩያር ካአቲ፡ ዲዮራሜ፡- «ኦና፡ ሃይሃ ካአቶ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ሞዓኣቤ ካአቲም ዓኣሢ ዲጎገጋፔኔ ባዳዔ ኦና!» ጌዒ ዲላቲኔ።

11 ዲማና ካአቲ፡ ዲዮሳፒዩ፡- «ኦኡኒ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ያኦጮሳጎዳ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ሃይካ ፔቲታዖ ባኣዓዳ?» ጌዔኔ።

ካአቲ ዲዮራሜ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎይዳፓ ፔቲሰኬይ፡- «ሚና ዔኤሊያሴ ማኣዲ ማዳ፡ ሳፓዩ ናኣዚ፡ ዔልሳዒ ጎዖሰኬይ ሃይካ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

12 ካአቲ፡ ዲዮሳፒዩ፡- «ዲዚ ጎኔ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛያኮ» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ሃይሃ ካአቶነሢ ዔልሳዒ ኮይላ ዳጎዳኔ።

13 ዲማና ዔልሳዒ ዲሰራዔኤሌ ካአቲ፡ ዲዮራሜ ኮይላ፡- «ታኣና ኔኤና ዓይጎና ካአማ ካራ ዓኣይ? ዳጎዳ ኔ ዓደጎታ ኔ ዓጎደጎታ ዠኣቻ ዠዋ ኮይላ ያኦጮ!» ጌዔኔ።

ካአቲ፡ ዲዮራሜ ማሃዖ፡- «ያዲቱዋሴ! ኦና ሃይሃ ካአቶ ሞዓኣቤ ዓጮ ካአቲም ዓኣሢ ዲጎገጋኒ ዔኤሊ ዔኪ ዩዔሢ ናገሊና ናገጋ ጎዳኮ» ጌዔኔ።

14 ዔልሳዒ፡- «ታኣኒ ዲዛም ማዳ ናገሊና ናገጋ ያኦዛሢ ሃይቆ! ኔና ማኣዳኒ ሙኬ፡ ዪሁዳ ካአቲ፡ ዲዮሳፒዩ ቦነቹ ማዓጎዳኣፓዓቲም ኔኤም ዓይጎ ባኣዚያ ማዳኒ ኮይሱዋያታጎቴኬ፤
 15 ሂንዳ ታኦም ዳጎዳ ጎኦላ ዋርቃ ዓሲ ዔኪ ዩዑዋቲ» ጌዔኔ።

ጎኦሎ ዋርቃሢ ዋርቃዛ ናገሊና ናገጋ ጎዳኮ ዋልቁ ዔልሳዒዳ ኬይም ዲዚ፡-
 16 «ናገሊና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ሂያ ዋኣዓባኣ ዛርይዳ ቢያ ዔቲ ቦኣኩዋቲ፤
 17 ዲርዘነታ ዠባሬነታ ጴዳባኣያ ማዔቲያ ሃይ ዛራ ዋኣሢ ኩማጎዳኔ፤ ዲጎሢነታ ዲጎሢኮ ቆልሞነታ ጮኣና ጮኣና ቆልሞነታ ቢያ ዑሽካጎዳ፡ ጌዳ ዋኣሢ ዲጎሢ ዳጎታጎዳኔ»

ጌዔኔ።
 18 ዩያይዲዳ ናገሊና ናገጋ ጎዳም ሹሌዔኬ፤ ዩያ ሌሊቱዋነቲ ሞዓኣቤ ዓሶዋ ያሎና ዲጎሢ ዲዚ ባሺሲሳጎዳኔ።
 19 ዙሎ ኬልቁ ዲርቆና ሚዛጾ ካታሞዋ ዔያቶኮ ያሊ ባሺ ዲጎሢ ዓርቃጎዳኔ፤ ዔያታ ቱኬ፡ ዓኣፖ ዓኣፓ ሚዖዋ ዔያቶኮ ዲጎሢ ቲቃጎዳኔ፤ ዔያቶም ዋኣዓ ዓልቃ ቤዘዋ ዲጎሢ ሲጎሢ ባይዛጎዳኔ፤ ማሎ ጎኩዋ ዔያቶኮ ዲጎሢ ሹቹ ኩሊ ፑርቲሳጎዳኔ» ጌዔኔ።

20 ዚር ጉቲሎ ያኦሲም ዲጎጎ ባኮ ዲጎጎ ዋደ ማዓኣና ዔደኣሜ ባጎዖና ዋኣሢ ጎዒ ሙካዖ ሳዖ ባይዘኔ።

21 ዲማና ሞዓኣቤ ዓሳ ቢያ ሃይሃ ካአታ ዔያቶ ያላኒ ሙኬሢ ዋይዛዖ ጋርቻይዳፓ ዳጎዳ ዳጌ ናኣቶ ሂላጎዳኣና ያልዚ ዓጎጎምና ያላ ዓሲ ቢያ ዔኤሊ ኬሲ ዓጮኮ ዛጾ ካፔኔ፤
 22 ዚር ጉቲሎ ዔያታ ጉቲ ዓማ ዔቁ ዛጋነቲ ዋኣዖይዳ ዓባ ፖዓዛ ዩይ ሱጉሢ ዔያቶም ማሌኔ፤
 23 ዩያር ዔያታ ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጌዲ፡- «ሃይ ዔዛታ ሱጉሢ! ኦ ዋርኮ ማዔ፡ ሃይሃ ካአቶኮ ፖኦሊሳ ዋሊ ጪርኪ ጪርኪ ኩርሴኔ፤ ዩያር ኦኡኒ ዳጎዳ ዔያቶ ባኮ ቡርም» ዋሊ ኮይላ ጌዔኔ።

24 ዩካፓ ዔያታ ጉርዶ ሙኪ ሂላዛ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔቁ ዔያቶ ያላዖ ዳውሲ ማሂ ዳኬኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲማና ዓጮ ጉቤ ዓርቁ ሞዓኣቤ ዓሶ ዋዲ ኩርሴኔ፤

25 ካታሞዋ ዔያቶኮ ደይሲ ባይዘኔ፤ ዔያቶኮ ማሎ ጎኩይዳና ዓኣዳዖ ፔቲ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሹቹ ሹቹ ዔኪ ጎኩ ጋራ ኬኤራሢር ጋፒጎዖ ጎኩ ዔያቶኮ ቢያ ሹቹ ሌሊ ማዔኔ፤ ዓልቃ ዋኣዖዋ ዔያታ ሲጎሢኔ፤ ሙዋ ሚዖ ዓኣፖዋ ቢያ ቲቁኔ፤ ዲማና ዓጮሎኮ ዳኤፖ ካታሞ ማዔ፡ ቁሪሃሪሴ ሌሊ ዓቲኔ፤ ሹጮና ዋሪ ያላ ዓሳ ዩናዋ ማጎገ ያሌኔ።

26 ሞዓኣቤ ዓጮ ካአቲ ያሎና ባሺጎቴሢ ዔራዖ ጮኖነቻ ዓፓር ቱኬ ላጎካይ ያኤታ ዓሲ ዔኪ ሞርካ ያሎር ዔቁ ዛሎና ቶሊ ኬሰኪ ሶኦሪያ ካአቲ ኮይላ ዓኣዳኒ ጌዔጎቴ ፔቲታዖ ዲዛም ዳጎዳዒጎቴባኣሴ።
 27 ዩያር ዲዛ ቤዛ ካአታዳኒ ዳጎዳዓ፡ ዲዛኮ ቶይዶ ናዓሢ ካታሚሎኮ ኬኤሎ ዲያይዳ ሚቹ ዲጎጎ ባኣዚ ማሂ ሞዓኣቤ ያኦሲም ዋዲ ሺኢኬኔ፤ ዩያ ዲ ማዳ ባካ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዑሰካ ጌሌሢር ማዒ ፔ ዓጮ ዳጎዳኔ።

4

ዔልሳዒ ዜኤር ዲጎዳሎ ማኣዳሢ

1 ዓኒ ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ ዓሶ ባኣካ ዓኣያታዖ ሃይቁ፡ ፔቲ ዜኤሪጎደሰኬና ዔልሳዒ ኮይላ ሙኪ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ታኣኮ ዓኒ ሃይቁያኮ! ኔ ዲዛ ዔራሢሢጉዲ ዲ ያኦሲ ዲገጫ ዓሲኬ፤ ዲዚ ቤርታ ሚኢሹ ታልዒ ዔኬ፡ ፔቲ ዓሲሰኬይ ፔኤኮ ጋሎ ዛሎ ታኣኮ ላምዖ ዓቲጎቆ ናኣቶ ዔኪ ዓይሌ ማሃኒ ኮዓኔ» ጌዒ ኬኤዘኔ።

2 ዔልሳዒ፡- «ታ ኔኤም ዓይጎ ዋዳጎዳጉዲ ኔ ኮዓይ? ኔ ማኣራ ዓይጌ ዓኣቲ ሂንዳ ታኦም ኬኤዘ» ጌዒ ዲዛ ያኦጮኖ።

ዲዛ ማሃዖ፡- «ዳካ ያቲዳ ዓኣ ሪሚቲ ዛይቲሰኬነሢፓ ዓታዛ ማሌ ዓይጌያ ባኣሴ» ጌዔኔ።

3 ዔልሳዒ ዲዛም፡- «ኔ ዓሺኖ ኮይላ ዳጎዳጋፓ ኔ ዳጎቃኒ ዳጎዳዔሢጉዳያ ያቲ ሺኢቁ ዔኬ፤
 4 ኔ ዔኬሰካፓ ኔኤና ኔ ናኣቶና ጋር ጌላዖ ካር ዲጎሢ ዑዓ ዋዲዋቲ፤ ዳኮ ያቶይዳ ዓኣ ዛይቶነሢ ዲጎሢ ዔኪ ዩዔ ያቶይዳ ዋሁዋቲ፤ ፔቲ ፔቲ ያታ ኩማዛ ሺኢሺ ሺኢሺ ጌሡዋቲ» ጌዔኔ።

5 ዩያር ላኣሌላ ፔ ማኣሪ ዳጎዳ፡ ፔ ናኣቶና ዋላ ጋር ጌሊ ካር ዔያቶ ዑዓ ዋዳኔ፤ ዩካፓ ዛይታ ዓኣ ዳኮ ያቲሎ ዔካዖ ናኣታ ዲዛም ያቶ ዔኪ ዔኪ ሙካዛ ዛይቶ ዋሂ ያቶ

ማንጻኒ ቦኦሎ ዳንዴኔ፤ ዲዚ ካዮይዳ ባልገ ዓአ ጉሲ ዳንቄኔ፤ ዲዚ ኩዳኒ ዳንዳዓሢጉዴያ ዲቢ ጉሲ ዲላሽ ማንጻ ዔኪ ሙኩኔ፤ ዩይ ዓይጎ ሳአሚታቱያ ዔሩዋዎ ጨርኪ ያታ ዓገኔ፤ 40 ዩካፓ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ሙዓንዳጉዲ ዲንጎና ዋዎ ኩኡሊ ዛጋዎ፡- «ሃያ ዋዎይዳ ዋዳ ዳኤሻ ዓአኔ!» ጌዒ ዔልሳዒ ኮይላ ዲላቲኔ፤ ሙዓኒያ ዳንዳዒባአሲ፤ 41 ዔልሳዒ ዲማና ዓሳ ዲዛም ዲኡሊ ዲንጋንዳጉዲ ያኦጪ ዔኪ ያቶይዳ ዋሃዎ፡- «ዋዎ ዲይዲይ ዋሃ» ጌይ ዓይሣኔ፤ ዲማና ዋዎይዳ ፔቲታዎ ጫንቃ ባአዚ ባአያ ማዔኔ፤

42 ፔቲ ኬሊ ሃሃ ቤዓልሻሊሻ ጌይንታ ቤሰካፓ ማኦሎ ቡር ዋደና ቤርታዲ ሺርከንቴ ዔልዓፓ ላኦዲንቴያ ለማታሚ ሙሊሢ ላኦዳና ቲሾና ዋላ ፔቲ ዓሲሰኬያ ዔኪ ዔልሳዒ ሙኩኔ፤ ዔልሳዒ ዲማና፡- «ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፤ ቡኩ ዓሳም ዲንገ፤ ዔያታ ሙዎንጎ» ጌይ ዲዛኮ ዓይላሢ ዓይሣኔ፤ 43 ዓይላሢ ጋዓንቴ፡- «ሃንሢ ጻኤታ ዓሲም ገዳንዳያ ኔኤም ማላ?» ጌዒ ያኦጪኦ፤

ዔልሳዒ፡- «ዔያታ ሙዎም ዲንገ፤ ዔያታ ሙዒ ሚሽካንዳሢ ሌሊቱዋንቴ ደምባ ዓታንዳሢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ኬኤዜኔ» ጌዔ፤ 44 ዩያር ዔልሳዒኮ ዓይላሢ ዩንሢ ዳኮ ሙዎንሢ ዓሳም ሺኢሺኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ጎይዎ ቢያሢ ሙይ ሚሽካዛ ደምባ ዓቲኔ።

5

ኒዒማኔ ጎዎ ዓሢኮ ደርዓሰካፓ ዳቄዎ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኒዒማኔ ዛሎና ሶኦሪያ ዓጮ ፖኦሊሳ ያሎና ባሻንዳጉዲ ማሃሢር ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቲ ዲዛኮ ፖኦሊሶ ሱኡጋሢ፤ ኒዒማኔ ኮሺ ናሽኪ ደንዛ ዲዛ ማሃ ዓአኔ፤ ኒዒማኔ ያዲ ያልዚና ዓርቲያ ማዔቲያ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሢ ዲዛ ዓርቂ ሜታሳያኩ። 2 ሶኦሪያ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያሌ ዋደና ዲዒ ዔኩ፤ ፔቲ ዳካ ዉዲር ናይሰኬና ዓአኔ፤ ዩና ናዔላ ኒዒማኔ ማቸም ማዶ ማዲቤቃ፤ 3 ፔቲ ኬሊ ዲዛ ዲዛኮ ዲንዶ ማዔ፤ ኒዒማኔ ማቸ ኮይላ፡- «ታ ጎዳሢ፤ ኒዒማኔ ሳማሪያይዳ ዓአ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ኮይላ ዓአዳቲ ኮሺ ማላኔ! ዩይ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዑፃ ኬሰካ ደርዓሰካፓ ዲዛ ፓሃኒ ዳንዳዓኔ!» ጌዔ፤ 4 ዩያ ኒዒማኔ ዋይዛዎ ካኣቲ ኮይላ ዳንዲ ዉዲር ናዔላ ጌዔ ባኮ ቢያ ኬኤዜኔ፤ 5 ዩያር ካኣቲ፡- «ሃያ ታኣኒ ያኣፔ ከኢቶ ዔኪ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ኮይላ ዳንዲ» ጌዒ ዳንዳጉዲ ዓይሣኔ።

ዲማና ኒዒማኔ ሃይሃ ጻኤታና ያይዲታሚ ከሎ ገራኣሜ ማዓ ሹቺ ቢራ፤ ለንካይታሚ ከሎ ገራኣሜ ማዓ ዋርቄንታ ሚርጌ ሚዛጳያ ላኦሚ ላኦሚ ማይንቶያ ታጳ ደማ ደማ ማኦዎ ጫኣኒ ዔኪ ዳንዴኔ፤ 6 ዲዚ ዔኪ ዳንዴ ከኢታ፡- «ሃይ ታ ኔኤም ያኣፔ ባካ ታኣኮ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሢ፤ ኒዒማኔ ዛሎ ኬኤዛያኩ፤ ዲዛኮ ዑፃ ኬሰኪ ዓአ ደርዓሰካፓ ኔ ዲዛ ጌኤሺ፤ ፓሃንዳጉዲ ታ ኮዓኔ» ጋዓያኩ።

7 ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ዩያ ከኢቶ ናባባዎ ዳጋና ፔኤኮ ማኦሚ ደርዜኔ፤ ዑኡዛዋ ፔኤኮ ዳገዲ፡- «ሃያ ዓሢ ታኣኒ ፓሃንዳኔ ጌዒ ሶኦሪያ ካኣቲ ዋይቲ ማሌይ? ታኣኒ ሃያ ዓሢ ሃያ ደርዓሰካፓ ፓሃንዳያኮ ዓሲ ዋዳኒና ዳቄሻኒ ዳንዳዒ ያኦሲ ታ ዓሲዛም ማሊያ? ጎኔ ሃይ ጌኤዛ ታኣና ዋላ ዲ ፑርቲሢር ኮዓያታሢ ፔጌና ዔርዛኔ!» ጌዔ።

8 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፤ ዔልሳዒ ዩያ ባኮ ቢያ ዋይዛዎ ካኣቲ ኮይላ ከኢታ ዳኪ፡- «ማኦሚ ኔኤኮ ኔ ዓይጋ ደርዜይ? ዓሢ ታ ኮይላ ዳኪ፤ ታኣኒ ዲሰራዔኤሌይዳ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ዓኣያታሢ ዲዛ ዔርዛንዳኔ!» ጌዔ።

9 ዩያር ኒዒማኔ ፓራሢ ጎቻ፤ ሳርጌሎ ያይቶ ቶጊ ዔልሳዒ ማኦሪ ጌላ ካር ሃለዎ ዔቄኔ። 10 ዔልሳዒ ዲማና ፔኤኮ ዓይላሢ ዔኤላዎ፡- «ዳንዲ ዮርዳኖሴ ዋርይዳ ለንካይ ማይንቴ ጌሊ ጌሊ ማሰቲ፤ ደርዓሰካፓ ጋፒ ኔኤኒ ጌኤሽካንዳኔ» ጌይ ዲዛም ኬኤዜ» ጌዔ። 11 ኒዒማኔ ጋዓንቴ ዳጋዲ ፔ ዓጮ ገንሢ ማዒ ዳንዳኒ ዔቄኔ፤ ዲዚ ሂዚ ጌዒ ጉንዲሜኔ፡- «ታኣኒ ማሊሢ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢ ታ ኮይላ ሙኪ ያኦሲ ታኣም ሺኢቄ፤ ሃሃ ታኣኮ ዑፃ ኬሰኪ ደርዓሢ ዓአ ቤዛ ኩጮ ጌሢ ፓሃንዳኔ ጌይኬ! 12 ዋኣሢና ማማሰቶያታቲ ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ዓአ ዋርይዳፓ ባሺ ታ ዓጮ፤ ዳማሰቆይዳ ዓአ ዓባኣናና ፓርፓሪና ባሽቲዋዓዳ? ያዲታቲ ዋንዴ ዩያቶይዳ ማሰቲ ታኣኒ ጌኤሽኩዋይ!»

13 ዲማና ኒዒማኔኮ ዓይላ ዲዛ ኮይላ ሙካዎ፡- «ኦ ጎዳሢ! ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢ ሜሌ ዳኤፒ ባአዚ ኔ ማዳንዳጉዲ ዓይሣኔ ኔ ማዳዓዳ? ሂደዎ ሃሢ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዓይሣ ጎይዎ ማሰቲ ደርዓሰካፓ ጌኤሽኪ ዳቄዎ ዋይቲ ኔኤም ዳኤዳይ?» ጌዔ። 14 ዩያር ኒዒማኔ ያኦሲ ዓሢ ዓይሣ ጎይዎ ዮርዳኖሴ ዋር ኬዲ ለንካይ ማይንቴ ጌሊ ኬሰኪ ኬሰኪ ማሰቲ፤ ደርዓሢፓኦ ጌኤሽኪ ዳቄኔ፤ ዑፃ ዲዛኮ ዳካ ናይ ዑሢጉዲ ጌኤሽኪ ዳቄኔ፤ 15 ዩካፓ ዲዚ ዲዛና ዋላ ዓአ ዓሳንታ ዋላ ያኦሲ ዓሢ ኮይላ ሙካዎ፡- «ዲሰራዔኤሌ ያኦሲፓ ዓታዛ ሜሌ ያኦሲ ባኣሢ ዓካሪ ታ ዔሬኔ፤ ዩያር ታ ጎዳሢ! ሃዳራ ሃያ ታ ኔኤም ዲንጋ ባኮ ዔኬ» ጌዔ።

16 ዔልሳዒ፡- «ታ ዲዛም ማዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ዓይጎ ባኣዚያ ታኣኒ ዔካዓኬ» ጌዔ።

ኒዒማኔ ጋዓንቴ ዲዚ ዲንጋ ባኮ ዔካንዳጉዲ ሃሾ ዓዲ ሺኢቄንቴያ ዔልሳዒ ዔኤዒባአሲ፤ 17 ኒዒማኔ ዲማና፡- «ታ ዲንጋ ባኮ ኔ ዔኮ ዲዩቲ ላምዎ ባቄሎና ዓጪ ታኣኒ ሃይፓ ጫኣኒ ዔኪ ዓአደም፤ ዓይጎር ጌዔቲ ሃይማፓ ዓርቃዎ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሌሊ ማዓንዳኣፓዓቲም ሜሌ ያኦዛም ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢና ሜሌ ዲንጊሢያ ፔቲታዎ ታኣኒ ዲንጋዓኬ፤ * 18 ዩያር ታኣኒ ታ ዓጮ ካኣቲና ዋላ ሪዋኔ ጌይንታ፤ ሶኦሪያ ዓጮ ያኦዛሢ ካኣሽኪንታ ማኦር ጌሊ ዲዛም ዚጌያ ማዔቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ዓቶም ጋዓንዳሢ ታ ጉሙርቃኔ፤ ጎኔ ዲ ታኣም ዓቶም ጋዓንዳኔ» ጌዔ።

19 ዔልሳዒ ዲዛ፡- «ኮሺ ዳንዴ!» ጌዔም ዲዚያ ሳራሢ ዳንዴኔ።

ዲዚ ዲማና ዳካ ሃኪ ዳንዳዛ፤ 20 ዔልሳዒኮ ዓይላሢ፤ ገያዜ፡- «ታ ጎዳሢ ዔኤቢ ፔቲታዎ ጨገሱዋዎ ኒዒማኔ ጉሪ ዳዳኪባይ! ዩይ ሶኦሪያ ዓሢሢ ዲዛም ዲንጌ ባኮ ዲዚ ዔኤካንዳዎ ዓቲኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ታ ዩያ ዓሢ ገንፆ ዑኩ ሩኡሪ ዳንዲ ፔቲ ባኣዚታዎ ዔኩዋ ሃሻዓ» ጌዒ ዲናና ማሌ። 21 ዩያር ዲዚ ኒዒማኔ ገንፆ ጳሽኪ ዳንዴኔ፤ ዲማና ኒዒማኔ ሺሪ ዛጋንቴ ፔቲ ዓሲ ጳሽኪ ሙካያ ጋዓዛ ዲዚ ሳርጌሎ ያይታፓ ኬዲ፡- «ዋይቲይ? ኮሺቲዋይ?» ጌዒ ያኦጪኦ።

5:14 5:14 ሉቃ. 4:27። * 5:17 5:17 ሚናዓ ዋደና፡- «ፔቲ ዓጪኮ ያኦሲ ዲዛ ዓጪሎፓ ዔኪንቴ ዓጪና ማኦና ዲንጎ ቤሲዳ ካኣሽኪንታኒ ኮይሳኔ» ጌዒ ዓሳ ጉሙርቃሢር ኒዒማኔ ዓጮ ዲሰራዔኤሌይዳፓ ጫኣኒ ዓአዳኒ ማሌኔ።

22 ጊያዜ ማሃም:- «ሙኮ ታኣኒ ኮሺ ዓኣዎ ሙከኔ፤ ታ ጎዳሚ ኮይላ ገሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕሪኔሚ ዓጮይዳ ናገጋ፤ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ባኣካፓ ላምዎ ዓሲ ዒ ዔሪባኣገቴ ሸኦቹሞ ሙከም ላኣሚ ላኣሚ ማይገቶ ላምዎ ዲማ ዲማ ማኣዎና ሃይሢታሚ ያይዶ ኪሎ ማዓ ሹቹ ቢራና ኔ ዒገገንገዳጉዲ ከኤዛም ገዒ ኔ ኮራ ታና ዳከኔ» ገዒኔ።

23 ዬያሮ ኒዒማኔ:- «ሂዳቶ ሃዳራ ታ ኔኤም ላሆ ሺያ ማዓ ሹቹ ቢራ ዒገገንገዳኔ» ገዒኔ፤ ዒዚ ገዒ ጎይማ ዬያ ቢሮ ላምዎ ቃርዒቴና ኩጎሢ፤ ሃሃ ላኣሚ ላኣሚ ማይገቶ ላምዎ ዲማ ዲማ ማኣዎ ዒዛኮ ላምዎ ዓይሌና ከዲሲ ጊያዜኮ ቤርታ ቤርታ ዳገዳገዳጉዲ ዳከኔ። 24 ዒማና ዔልሳዒ ናገጋ ገሚሮ ዔያታ ሙከ ሄላዛ፤ ጊያዜ ላምዎ ቃርዒቶጎሢ ዔኪ ፔ ማኣሪ ጌልዛዎ ኒዒማኔኮ ዓይሎ ሳራሚ ማሂ ዳከኔ። 25 ዩካፓ ዒዚ ጋሮ ጌላዛ፤ ዔልሳዒ:- «ኔ ዎካፓ ሙከይ?» ገይ ዒዛ ያኣጮኔ።

ጊያዜ:- «ዓህ! ታ ጎዳሚዮ! ዓገኮዎ ታ ዳገዳገዳዎይ» ገዒኔ።

26 ዔልሳዒ:- «ዓሢ ኔኤና ጌሰታኒ ሳርጌሎ ያይታፓ ከዳኣና ታኣኒ ዓያናና ኔ ኮይላቱዎዳ? ሚኢሹ፤ ማኣዓ፤ ዛይቶ ሪሚቶ ሚያገታ ዎይና ቱኮገዶ ጎሽገታ፤ ማራይያ ማዎም ባይ፤ ሃሃ ማዶ ማዶ ዓሲያ ዔኪዎ ኮይሳያቱዎሱ! ኔ ሃሢ ዓሢዳፓ ዔኪ ባካ ኔኤኮ ዳቢገቴከ፤ 27 ዬያሮ ኒዒማኔ ዓርቄ ደርዓሢ ኔና ዓርቃጎዳኔ፤ ኔናገታ ኔ ዜርዎገታይዳፓ ናገገና ዬይ ደርዓሢ ሺኢኩዎያ ማዓጎዳኔ!» ገዒኔ።

ጊያዜ ዒኢካፓ ከሰኪ ዳገዳገቴ ዬይ ዑፃ ከሰካ ደርዓሢ ዒዛ ዓርቄም ዒዛኮ ዑፃ ሻቹጉዲ ቦኦሬ።

6

ኪሪ ዎኣፃ ጌሌ ሄርጎ ዔልሳዒ ከሴ ጎይዎ

1 ዔልሳዒ ሱኡኔ ማዔም ማዳ፤ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዲቦ ዓሳ ዔልሳዒ ኮይላ:- «ኮ ዎላ ቡከገቶ ዳዓ ከኤፃ ኦኡም ዳከኔ፤ 2 ዬያሮ ዮርዳናሴ ዎሮ ዳገዳገገ ሚሢ ተቂ ዔካዎ ኦ ዳዓጎዳ ከኤሢ ዒኢካ ኦ ማዦም!» ገዒኔ።

ዔልሳዒ ዔያቶም:- «ቃራከ!» ገዒኔ። 3 ዒማና ዬያቶ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛዘገሢ ፔቴ ዓሲ ዔልሳዒ ዔያቶና ዎላ ዓኣዳጎዳጉዲ ያኣጮኖም ዒዚ ዓኣዳኒ ዔኤዒ፤ 4 ዎላ ዳገዳገገ፤ ዩካፓ ዮርዳናሴ ዎሮ ሄላዎ ሚያ ተቂዎ ዓርቄ፤ 5 ዬያቶይዳፓ ፔቴሰኪይ ሚያ ተቃኔ፤ ዒማና ዒ ዔሩዎገቴ ሄርጎ ኪሪ ዳኤፖ ዎኣዎይዳ ጌሌኔ፤ ዬይ ዓሢ ዒላታዎ:- «ታ ጎዳሚዮ! ታ ዎይታጎዳይ? ሄርጎ ታኣኒ ዔርጌ ዔኤያከ!» ገይ ዔልሳዒም ከኤዜኔ።

6 ዔልሳዒ ዒዛ ኮይላ:- «ዎማ ዛላ ከዳይ?» ገይ ያኣጮኔ።

ዓሢ ሄርጎ ከዳ ቤዛ ዳዎዛ ዔልሳዒ ፔቴ ሚሢ ተቂ ዔኪ ዎኣዎይዳ ዓጋዎ ሄርጎ ዎኣዎ ዑፃ ከሰኪ ዳዓጎዳጉዲ ማሄኔ፤ 7 ዩካፓ ዔልሳዒ:- «ሄርጎ ዔከ» ጋዓዛ፤ ዓሢ ሄርኪ ገይ ዔከኔ።

ሶኦሪያ ዓጮ ፖኦሊሳ ያሎና ባሺጎቴሢ

8 ዬኖ ዎዶና ሶኦሪያ ካኣቴ ዒሰራዔኤሌና ዎላ ያልቲ ያልቲ ዓኣዎ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎና ዎላ ዘርቲ ዳገኪ ዳዎጎዶ ቤሲ ደኦሬ፤ 9 ዔልሳዒ ጋዓገቴ:- «ሶኦሪያ ዓሳ ካቲ ዳዒ ኔና ካፒ ዓኣሢሮ ዬኖ ቤዜሎ ባጎሢ ዳገዳገገ» ገዒ ዒሰራዔኤሌ ካኣቴም ከኢታ ዳከኔ። 10 ዒሰራዔኤሌ ካኣቴ ዒኢካ ናገጋ ፖኦሊሶም ላቲ ከኤዜሢሢሮ ፖኦሊሳ ዔሪ ካፒሢ ዓርቄ፤ ዬኖጉዲ ሚርጌ ማይገቴ ዔያታ ማዳ።

11 ያዲ ማዲጎቴሢሮ ሶኦሪያ ካኣቴ ሚርጌና ዳጋዲ ፖኦሊሶ ሱኡጎ ዔኤላዎ:- «ኮ ባኣካፓ ዒሰራዔኤሌ ካኣቴና ዎላ ዳሚና ዒገገቴ ዓሲ ዓኣቴ ታኣም ከኤዙዎቴራ?» ገዒኔ።

12 ዬያቶ ባኣካፓ ፔቴሰኪይ:- «ካኣቴዮ፤ ኦ ባኣካፓ ዬያይዳጎዳ ዓሲ ፔቴታዎ ባኣሴ፤ ኔ ላሃ ቆልዎ ጋራ ጌሰታ ባኮ ቢያ ዓይሱዎዎ ዒሰራዔኤሌ ካኣቴም ፔጋሲ ከኤዛያ፤ ዔልሳዒ ገይጎታ፤ ያኣሲ ማሊሢ ከኤዛ ዓሲሰኪይ ዓኣኔ» ገዒኔ።

13 ሶኦሪያ ካኣቴ ዒማና:- «ዒዚ ዓኣ ቤዛ ኮዑዎቴ፤ ታኣኒ ዓሲ ዳኪ ዒዛ ዓርቄሳጎዳኔ» ገዒኔ።

ዔልሳዒ ደኦታኔይዳ ናገጋሢ ዓሲ ዒዛም ከኤዜኔ፤

14 ዬያሮ ፓርጎታ ፓራሢ ጎቻ ያይቶጎታ ገኢጊሺ ዔከ፤ ፖኦሊሴ ካኣቴ ዒኢካ ዳከኔ፤ ዔያታ ዲማ ዳጎዲ ካታሚሎ ማጎጌ። 15 ዘር ጉቴሎ ጉቴ ዓማ ዔልሳዒኮ ማዶ ማዳሰኪይ ገንዓፓ ዔቄ ማኣሮ ጋሮ ከሰካጎቴ ፓርጎታ ሳርጌላ ያይታጎታ ዔኪ ዓኣ ዲቢ ፖኦሊሴ ካታሚሎ ማጎጊ ዓኣሢ ዳጎቄ፤ ዩካፓ ዬይ ዓሢ ዔልሳዒ ኮይላ ማዒ ሙካዎ ዑኡዘ ፔኤኮ ዳገዲ:- «ታ ጎዳ! ኦ ኩዳይ! ኦ ዎዎይታጎዳይ?» ገዒኔ።

16 ዔልሳዒ ዒማና:- «ኔ ዎይታይ ዒገጠፖ፤ ዔያቶና ዎላ ሙከ ያሎ ዓሶፓ ባሼ ኦኡና ዎላ ያላኒ ገኢጊ ዓኣ ፖኦሊሳ ባሼከ» ገዒኔ። 17 ያዲ ጋዓዎ ዔልሳዒ:- «ናገገና ናገጋ ጎዳሢዮ! ሃይ ዓሢ ዳጎቃጎዳጉዲ ዓኣፖ ዒዛኮ ቡሌ!» ገዒ ሺኢቄ፤ ዒዚ ሺኢቄ ጎይዎ ዒዛም ማዶ ማዳሢኮ ዓኣፖ ናገገና ናገጋ ጎዳ ቡሌም ገሚሮ ጎኦባ፤ ዔልሳዒ ኮይሎይዳ ሚርጌ ታሚ ፓርና ሳርጌላ ያይታና ዔቄ ዓኣሢ ዒ ዳጎቄ።

18 ዒማና ሶኦሪያ ዓሳ ያሎሮ ሎኦፓ ከዲ ሙካዛ ዔልሳዒ:- «ናገገና ናገጋ ጎዳሢዮ! ሃያ ዓሶኮ ዓኣፖ ባይዜ!» ገዒ ሺኢቃዛ፤ ናገገና ናገጋ ጎዳ ዔልሳዒኮ ሺኢዲያ ዎይዚ ዓኣፖ ዓሶኮ ባይዜ። 19 ዩካፓ ዔልሳዒ ዔያቶ ባጎሢ ሙካዎ:- «ጎይዎ ዒጎሢ ዣኣሌ፤ ዒጎሢ ኮዓ ካታሚላ ሃኖቱዎሴ፤ ዒጎሢ ኮዓ ዓሢ ኮይላ ታ ዒጎሢ ዔኪ ዓኣዳጎዳ፤ ሃኒ ዬዑዎቴ» ጋዓዎ ዔኪ ዔያቶ ሳማሪያ ካታም ዳጎዳ።

20 ዔያታ ካታም ገጌላዛ ዔልሳዒ:- «ናገገና ናገጋ ጎዳሢዮ! ዔያታ ዘጋጎዳጉዲ ዓኣፖ ዔያቶኮ ቡሌ!» ገዒ ሺኢቄ፤ ናገገና ናገጋ ጎዳ ዒዛኮ ሺኢዲያ ዎይዚ ዔያቶኮ ዓኣፖ ቡላዛ ዔያታ ሳማሪያ ካታምይታሢ ዔራሬ።

21 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ካኣቴ ሶኦሪዮ ዓሶ ዳጎቃዎ:- «ታ ጎዳ! ታ ዔያቶ ዎዶም? ዎዶም ታ ዔያቶ?» ገዒ ዔልሳዒ ኮይላ ያኣጮኔ።

22 ዔልሳዒ ማሃም:- «ዔይዔ! ሃኣታ ዓታዛ ጩጎቾ ዓፓርና፤ ሃሃ ሂኢዦና ኔኤኒ ዲዒ ዔከ ፖኦሊሶታዎ ዎዳጎዳ፤ ኮይሱዎሴ፤ ዬያይዳፓ ዔያታ ሙዓጎዳ ባኣዚና ዑሽካጎዳ ባኣዚና ዒገገጋፓ ዔያቶኮ ካኣቴ ባጎሢ ማሂ ዳከ» ገዒኔ። 23 ዬያሮ ዒሰራዔኤሌ ካኣቴ ዔያቶም ሚርጌ ሙኡዚ ገኢጊሹ፤ ዔያታ ሙዒ ሚሽከሰካፓ ሶኦሪያ ካኣቴ ባጎሢ ማሂ ዔያቶ ዳከኔ፤ ዬማፓ ዓርቃዎ ሶኦሪያ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያሊያ ሃሹ።

ሳማሪያ ካታምኮ ማጎጊጎቶ

24 ዳካ ዎዳ ዳዔሰካፓ ሶኦሪያ ካኣቴ፤ ቤጎሃዳዳ ፖኦሊሶ ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ያላጎዳጉዲ ዔቄሲ፤ ሳማሪያ ካታም ዳጎዲ ማጎጊ፤ 25 ዔያታ ዬኖ ካታም ማጎጊሢሮ ሙዎ ባኣዚ ባይቄም ዳኤፒ ናይዚ ከሰካዛ ፔቴ ሃሪ ቶኦኪ

ሳሊታሚ ማዓ ሹቺ ቢራ፤ ላምዎ ያኔታ ገራላሚ ማዓ ደኦሌ ሸጊዢ ደንጎ ማዓ ሹቺ ቢራ ዔከሣ ዓርቄ።

26 ፔቲ ኬሊ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ካታሚሎኮ ኬኤሎ ዲሮ ዑፃ ሃንታንቲ ፔቲ ላኣሊሰኬና ዑኡዞ ደገዲ፡- «ካኣቲዮ፡ ሃዳራ ታና ማኣዴ!» ጌይ ዒላቲ።

27 ካኣቲ ዒዞ ኮይላ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ማኣዳኒ ጌይባኣንቲ ታኣኒ ኔና ዓይጎ ማኣዳኒ ዳንዳዔይ? ዛርጌ ታኣኮ ዓኣ ጌዔምዎ? ጨኡጸና ዎይኔ ዓኣኔ ጌይዳይ ኔ ጋዓሢ? 28 ሂንዳ ኬኤዘ፡ ማታ ኔኤኮ ዓይጎዳይ?» ጌዔ። ዒዞ ማሃዮ፡- «ቤርታኣ ዓቦ ሃና ላኣሊላ ሃኖ ኔ ናዎ ኑ ሙዓንዳይ፤ ዚሮ ታናዎ ኑ ዎላ ሙዓንዳይ» ጌዔ። 29 ዩያሮ ታናዎ ካሢ ኑ ሙዔ፤ ዚራሎ፡- «ኔ ናዎ ዔከ ሙኬ ኑ ሙዎም» ጌይ ታ ዒዞ ያኤጫዛ፡ ዒዞ ጋዓንቲ ናዎ ዓኣቲ። ጌዔ።

30 ካኣቲ ዩያ ዎይዞዎ ያዩ ፔኤኮ ማኣዳሢ ዳርዘኔ፤ ዒዞ ዩና ዓቦ ኬኤሎ ዲያ ዑፃ ኬሰኪ ዓኣሢሮ ዒዞኮ ኮይላ ዓኣ ዓሳ ማኣሢኮ ደማ ሲዩ ማኣኮ ካኣቲ ማይንቲ ዓኣሢ ዳንቄ። 31 ካኣቲ ደማና ዑኡዞ ፔኤኮ ደገዲ፡- «ሃኖ ዓባ ጌላንዳሢኮ ቤርታ ሳገጃ ናኣዚ፡ ዔልሳዒኮ ቶኣኮ ታ ቲቁሲባኣቲ ያኦሲ ታና ባይዞም!» ጌዔ። 32 ደማና ዒዞ ኔጉዎ ዔልሳዒ ዔከ ሙካንዳ ከኢታ ዓሲ ዳኬ።

ዔልሳዒ ዒዞ ዛጋኒ ሙኬ ጋርቺ ዓሲና ዎላ ፔ ማኣራ ዓኣኔ፤ ካኣቲ ዳኬ፡ ከኢቶ ዓሢ ሙካንዳሢኮ ቤርታ ዔልሳዒ ጋርቻንሢ ኮይላ፡- «ዩይ፡ ዓሶ ዎዳሢ ታና ዎዳሻኒ ፔቲ ዓሲ ዳኬ፤ ዒዞ ሃይካ ሙካማና ካሮ ዎዎዳዎቲ፤ ጋሮ ጌልዘፖቲ፤ ካኣቲ ዒዞ ገንዎ ሙኪ ሙኪኬ» ጌዔ። 33 ዩያ ጌዒ ዒ ኬኤዚ ጋፑዎንቲ ካኣቲ ዔርቲባኣ ጎይሢና ሙካዮ፡- «ሃያ ማታሢ ኑ ገዳ ዔከ ዩዔሢ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤ ሂዳዎ ማይ ኑና ዒ ማኣዳንዳይ ጌዒ ታ ዓይጎ ካፓይ?» ጌዔ።

7

1 ዔልሳዒ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዎይዘ! ዚሮ ሃይማ ዎዴ ሳማሪያይዳ ሃይሃ ከሎ ማዓ ቃራ ዛርጌ ዲኢሊ፤ ሃሣ ገንሣ ላሆ ከሎ ማዓ ዔልሳ ታጾ ፔቲ ገራላሚ ማዓ ሹቺ ቢራም ሻንቸንታንዳይ» ጌዔ።

2 ደማና ካኣቲኮ ዔርቲያ ማዔ ደንዛሰኬይ ዔልሳዒ ኮይላ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤሮ ጫሪንጮ ቡሊ፡ ሃኣኮ ዒርዘጉዲ ዎርቁሴታዎ ዩይ ፔቲታዎ ማዓኒ ዳንዳዐ-ዎያኬ!» ጌዒ ቦሂ ጌሰቲ።

ዔልሳዒ ዩያ ዓሢም፡- «ዩያ ሃኣኮ ዓኣፖና ኔኤኒ ዛጋንዳይ፤ ጋዓንቲ ዩያ ፔቲታዎ ኔ ሙዓዓኬ!» ጌዔ።

ሶኦሪያ ፖኦሊሶኮ ጸዢ

3 ዑፃ ኬሰኪ ደርዓሢና ዓርቄንቲ፡ ያይደ ዓሲሰኬንሢ ሳማሪያ ካታሞ ጌሎ ካራ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ዓሶንሢ ዎሊ ኮይላ፡- «ኑ ሃይቃንዳያ ሂላንዳኣና ሃይካ ዓይጋ ደዓይ?»

4 ኑኡኒ ካታሞ ጌሎቲያ ኑና ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ሃይካ ኑ ደዔቲያ ካታሞ ኑ ጌሎቲያ ናዮና ሃይቢፓ ኑ ዓታዓኬ፤ ዩያሮ ዔቁ ኑኡኒ ሶኦሪያ ዓሳ ዲንኪ ደዔ ቤዞ ዓኣደም፤ ዔያታ ዎዳዎ ሃሹቲ ኑ ዓታንዳይ፤ ዔያታ ኑና ዎዳቲ ዎንዴያ ኑ ዓታኑዎኣሢሮ ሃይቁኬ» ጌዔ። 5 ዩካፓ ሳዓ ሃባርቲ ዓማዛ ሶኦሪያ ፖኦሊሳ ዲንኪ ደዔ ቤዞ ዔያታ ዳንዴ፤ ጋዓንቲ ዒኣካ ዔያታ ሙካኣና ፔቲታዎ ዓሲ ባኣሴ፤ 6 ደማና ሶኦሪያ ዓሶም ፓሮና ሳርጌላ ያይታና ዔከ ሙካ ዲቢ ፖኦሊሴ ካኣኒ ማላ ዑኡሲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎይዘሴሢሮ ሶኦሪያ ዓሶም ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ሂኢታ ዓጮ ካኣቲንታ ገቢዩ ዓጮ ካኣቲንታ ዔያቶኮ

ፖኦሊሶማኣ ሚኢሹ ጨጋኒ ጌሰቲ ዔከ ያሊሳኒ ሙኬያ ማሌ። 7 ዩያሮ ዩና ዎንቶ ሶኦሪያ ዓሳ ዔያቶኮ ማኣርንታ ፓራሢንታ ሃርንታ፤ ጌይፃ ጉርዶ ቢያ ሃሺ ሺምፖ ሌሊ ዓይሳኒ ጸሸኪ ዳንዴ።

8 ዑፃ ኬሰኪ ደርዓሢና ዓርቄንቲ፡ ያይደ ዓሶንሢ ሶኦሪያ ዓሳ ዲንኪ ደዔ ቤዞ ሙኪ ሂላዎ ፔቲ ማኣሪሰኬና ጌሌ፤ ዒኣካ ዔያታ ዳንቄ ባኮ ቢያ ሙዒ ዑሽኬ፤ ዔያታ ዳንቄ ቢርንታ ዎርቆንታ ማኣዓሢንታ ዔከ ዳንዲ ዓኣቲ፤ ገንሣ ሃሣ ማዒ ሙኪ ማሌ ማኣሪሰኬና ጌሊ ዒማይዳ፤ 9 ዩካፓ ዎሊ ኮይላ፡- «ኑ ቃራ ማዳ ማዳባኣሴ! ሃያ ኮዢ ሃይሶ ዓኣቲ ዓይሳንዳያ ኮይሱዎሴ! ሃያ ኮዢ ሃይሶ ኑኡኒ ዳንዲ ኬኤዞዎ ዓሶ ካርዘቲ ኑኡኮ ዳቢንቲ ማዓንዳይ፤ ዩያሮ ኑ ሃሢ ዳንዲ ካኣቲኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎም ኬኤዘንዳይ!» ጌዔ። 10 ዩያ ጌዔሰካፓ ሶኦሪያ ዓሳ ዲንኪ ደዔ ቤዞ ሳማሪያ ካታሞ ማዒ ዳንዴ፤ ዒኣካ ዔያታ ሂላዎ ካታሞ ጌሎ ካሮ ካፓ ዓሶ ዔኤሊ፡- «ሶኦሪያ ዓሳ ዲንኪ ደዔ ቤዞ ኑ ዳንዴ፤ ጋዓንቲ ዒኣካ ኑኡኒ ዳንቄ ዓሲ ባኣሴ፤ ዎይዘንቲ ዑኡሲያ ባኣሴ፤ ፓራሢንታ ሃርንታ ቲኡቲ ዓኣኔ፤ ሳፒሎና ማዢንቲ ማኣራኣ ደቁንቲ ቤዞ ዓኣኔ፤ ሶኦሪያ ዓሳ ሃሺ ዳንዲናኣኮ» ጌዒ ኬኤዘ።

11 ካታሞ ጌሎ ካሮ ካፓ ዓሳ ዩያ ሃይሶ ዓሶም ኬኤዘሢሮ ሃይሳ ካኣቲ ማኣሮይዳ ዎይዘንቲ። 12 ደማና ሳዓ ዲሚኬ፤ ካኣቲ ላሂ ቤዞ፤ ዔቁ ዒዞኮ ደንዞ ማዒ፤ ቢታንታ ዓኣ ዓሶም፡- «ሶኦሪያ ዓሳ ማሌ ማሊያ ታዒንሢም ኬኤዞም! ዔያታ ኑኡኒ ሃይካ ናይዲንቲ ዓኣሢ ዔራ፤ ዩያሮ ዔያታ ጉርዶ ፔኤኮ ሃሺ ካያ ዳንዲ ፑኒ ካታኒ ዓኣዳ፤ ኑኡኒ ሙዎ ባኮ ኮይ ኬሰካኣና ሺምፔና ዓኣንቲ ኑና ዔያታ ዓርቄ ኑኡኮ ካታሞ ዔካንዳይ» ጌዔ።

13 ዒዞኮ ደንዞይዳፓ ፔቲሰኬይ፡- «ሃይካ ካታሞይዳ ሃይቁዎ ዓቲ ዓኣ ዓሳ ቤርታ ሃይቁ ዓሶጉዲ ሃይቢ ዓታዓኬ፤ ዩያሮ ሶኦሪያ ዓሳ ዎዎይቲቲያ ዔራኒ ዳካ ዓሲ ደኦሪ ኑኡኒ ዳኮም፤ ሃይቁዎ ቶሊ ዓቲ ፓራሢፓ ደንጎ ፓሮ ዔያታ ዔከ ዳንዴንጎ» ጌዔ። 14 ዩካፓ ዔያታ ዳካ ዓሲ ደኦሪ፤ ደማና ካኣቲ ዩንሢ ዓሶንሢ ላምዎ ሳርጌላ ያይታ ቶጊሲ ሶኦሪያ ዓሳ ፖኦሊሳ ዎዎይቲቲያ ሙራ ማዓንዳጉዲ ዓይሢ ዳኬ። 15 ዩያሮ ዓሳ ዮርዳኖሴ ዎር ሂላንዳኣና ዓኣዳ፤ ጎይይዳ ዔያታ ሶኦሪያ ዓሳ ጸሸካዎ ኬኤሪ ኬኤሪ ዓኣዳ ማኣዓሢና ዓንጋሞና ቢያ ዳንቄ፤ ዩካፓ ሙኪ ሙኪ ዩያ ቢያ ካኣቲም ኬኤዘ። 16 ዴራ ደማና ዑከና ጸሸኪ ዳንዳዎ ሶኦሪያ ዓሳ ጉርዶ ቡራሬ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ኬኤዘ ጎይፃ ሃይሃ ከሎ ማዓ ቃራ ዛርጌ ዲኢሊ፤ ሃሣ ገንሣ ላሆ ከሎ ማዓ ዔልሳ ታጾ ፔቲ ገራላሚ ማዓ ሹቺ ቢራም ሻንቸንታ።

17 ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ደማና ካታሞ ጌሎ ካሮ ካፒሳንዳጉዲ ፔቲ ዒዞኮ ደንዛሰኬያ ዓይሢም ዒ ሱኡጎቶና ካፒሰሳ፤ ዩይ ደንዛሢ ዒኣካ ዓኣንቲ ዳራ ዲርጋዎ ዒዞ ሃርቁም ዒዞ ሃይቄ፤ ዩይ ያዲ ማዒሢ ካኣቲ ዔልሳዒና ጌሰታኒ ዳንዴያና ዔልሳዒ ዩያ ዓሢም ኬኤዘ፡ ያኦሲ ማሊያ ኩሚሢሮ።

18 ዔልሳዒ ካኣቲም፡- «ዚሮ ሳማሪያ ካታሞይዳ ሃይሃ ከሎ ማዓ ቃራ ዛርጌ ዲኢሊ፤ ሃሣ ገንሣ ላሆ ከሎ ማዓ ዔልሳ ታጾ ፔቲ ገራላሚ ማዓ ሹቺ ቢራም ሻንቸንታንዳይ» ጌይ ቤርታ ኬኤዘናኣኮ፤ 19 ዩያ ዒ ጋዓኣና ካኣቲኮ ደንዛሢ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤሮ ጫሪንጮ ቡሊ ሃኣኮ ዒርዘጉዲ ዎርቁሴታዎ ዩይ ፔቲታዎ ማዓኒ ዳንዳዐ-ዎሴ!» ጌዔ። ዩያሮ ዔልሳዒ ዒዞም፡- «ዩያ

ሃኦሮ ዓላፒና ሌሊ ኔ ዛጋንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ፔቴታዎ ኔ ሙዓዓኩ» ጌዔኔ።²⁰ ዬያ ካኣቲኮ ደንዛሢ ሳሞሪያ ካታሞ ጌሎ ካራ ዴራ ሄርቁ ዋዳሢ ያኦሲ ማሊያና ከኤዚንቴ ባካ ኩሚሢርኩ።

8

ሱኔሜ ካታማ ናንጋ ላኦሌላ ቤቲ ቤዛፓ ማዕሚ

1 ናዖ ዒዘኮ ዒ ሃይባፓ ዒቁቤ፣ ሱኔሜ ካታማ ናንጋ ላኦሌሎም ዔልሳዒ ሃያኮ ቤርታ፡- «ላንካይ ለዔ ጉቤ ሃይ ዓጫ ለማዳንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሣኔ፤ ዬያር ኔ ማኦር ዓሰና ዋላ ሃይቢፓ ዓታኒ ሜሌ ቤሲ ቤቲ ዴንዳ» ጌዒ ከኤዚያኩ።² ላኦሌላ ዒማና ዔልሳዒ ዞር ዋይዚ፣ ፔማኦር ዓሰና ዋላ ፒሊሰክኤሜ ዓጮ ቤቲ ዴንዳ ላንካይ ለዔ ዴዔ።

3 ላንካዎ ለማሢ ለዓ ጋፓዛ ገንሣ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዒዛ ማዒ ሙካዖ ዒዘኮ ማኦርና ጎዡና ዒዘም ማሢ ዒንገንታንዳጉዲ ካኣቲ ኮይላ ያኦጫኒ ዴንዳ።⁴ ዒማና ዔልሳዒ ካይላሢ ገያዜና ዋላ ካኣቲ ጌሰታንቴ ዒዛ ዴንቁኔ፤ ካኣቲ ገያዜና ዋላ ጌሰታሢ ዔልሳዒ ያኦሲ ዋልቆና ማዳ፣ ዲቃሢ ሄርቪሳ ባኮ ዛሎ ዋይዚ ዔራኒኩ፤⁵ ዔልሳዒ ሃይቁ ዓሲ ዔቁሴሢ ገያዜ ካኣቲም ከኤዛኦና ላኦሌላ ሙኪ ዒዛ ያኦጫ ባኮ ካኣቲ ኮይላ ያኦጫ፤ ገያዜ ዒማና፡- «ካኣቲዮ! ላኦሌላ ሃኖኩ፤ ዔልሳዒ ሃይባፓ ዔቁሴ ናዓሢ ዒዘኮ ሃያኩ!» ጌይ ከኤዚኔ።⁶ ገያዜ ካኣቲም ከኤዚኔ ባካ ጎኔታሢ ላኦሌላ ካኣቲም ከኤዚኔ፤ ዬያር ካኣቲ ፔቴ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲሰኩያ ዔኤሊ፣ ዒዞር ማዕ ባኮ ቢያ፤ ጎዡንታ ዒዘኮ ላንካይ ለዔ ካፄ ሃኦኮንታ ቢያ ዒዘም ዒንገንታንዳጉዲ ዓይሣኔ።

ዔልሳዒና ሱኔሪያ ካኣቲ ቤንሃዳዳ

7 ሱኔሪያ ካኣቲ፣ ቤንሃዳዳ ሃርገንቴ ዓኣንቴ ዔልሳዒ ዴማሰቆ ሙኩኔ፤ ካኣቲ ዒማና ዔልሳዒ ሙኪሢ ዋይዚ።⁸ ዒዘኮ ደንዛ ባኣካፓ ፔቴ፣ ዓዛሄሌ ጎሃሢ ዔኤላዎ፡- «ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሢም ዒንጎ ባኣዚ ዔኪ ዴንዳጋፓ ታኣኒ ሃያ ደርዓሰካፓ ዳቃንዳቴያ ሃይቃንዳቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ዒዚ ያኦጫም ዒዛ ሸኦቁ» ጌዒ ዓይሣኔ።⁹ ዬያር ዓዛሄሌ ዴማሰቆዳ ዓኣ፣ ኮዡ ኮዡ ባኮ ቢያ ያይዲታሚ ጋኦሎና ጫኣኒ ዔልሳዒም ዔኪ ዴንዳ፤ ዓዛሄሌ ዴንዳ ዔልሳዒ ዴንቃዎ፡- «ኔኤኮ ናዖ ማዕ፣ ካኣቲ ቤንሃዳዳ ሃርጋፓ ዳቃንዳቴያ ሃይቃንዳቴያ ዒዘም ኔ ከኤዛንዳጉዲ ታና ያኦጫም ዒ ዴኩኔ» ጌዔኔ።

10 ዔልሳዒ ማሃዎ፡- «ቤንሃዳዳ ሃይቃንዳሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔጋሲ ታኣም ከኤዚኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ዒዘም፡- «ኔ ዳቃንዳኔ» ጌዒ ከኤዚ» ጌዔኔ፤¹¹ ዬካፓ ዔልሳዒ ዓኣፓ ካር ቱኪ ዒጊቻ ጎይሢ ዓዛሄሌ ዛጌ፤ ዬያር ዓዛሄሌ ማሊ ሜታዳ፤ ዒማና ዔልሳዒ ኔጉዋዖ ዩኤፒ ዓርቁ።¹² ዓዛሄሌ ዒዘኮይላ፡- «ታ ጎዳ፣ ዓይጋ ኔ ዩኤካይ?» ጌዒ ያኦጫ።

ዔልሳዒ ማሃዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዴርይዳ ኔ ማዳንዳ ባኮ ታ ዔራሢሮኩ፤ ኔ ዔያቶኮ ዋርዲዮ ቤዛ ታሚና ሚቻንዳኔ፤ ዶዲ ዶዲ ማዕ ዴገሢ ኔ ዔያቶኮ ቲቃንዳኔ፤ ናኣቶ ዔያቶኮ ኔኤኒ ሹቹዳ ጳዲሲ ዴኡሳንዳኔ፤ ጎጶይንዶ ማዕ ላኦሎኮዎ ኔኤኒ ጎጶ ዳርዘንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዓዛሄሌ ዒማና፡- «ታኣኒ ፔቴታዎ ማኦዳ ባኣዚ ባኣ፣ ላኦላፓ ዓሲኩ! ታኣኒ ዬያ ዓይጎ ዋልቁና ማዳይ?» ጌይ ያኦጫ።

ዔልሳዒ ዒዘም ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ሱኔሪያ ካኣቲ ማዓንዳሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ፔጋሲ ዳቁኔ» ጌዔኔ።

14 ዬካፓ ዓዛሄሌ ካኣቲ፣ ቤንሃዳዳ ኮይላ ሙካዛ፡- «ዔልሳዒ ዋዚ ጌዔይ?» ጌይ ካኣቲ ያኦጫ።

ዓዛሄሌ ዒዘም፡- «ኔኤኒ ጎኔ ዳቃንዳኔ» ጌዒ ታኣም ዒዚ ከኤዚኔ» ጌዔኔ።¹⁵ ጋዓንቴ ዚር ጉቴሎ ዓዛሄሌ ሜሲ ዓፒላ ዔኪ ዋኣሢዳ ዓጋዖ ዬያና ካኣቲ ሹኡሚ ዋዳ።

ዬካፓ ዓዛሄሌ ቤንሃዳዳ ቤዛ ጌሊ ሱኔሪያ ዓጫ ካኣታዳ።

ዩሁዳ ካኣቲ ዒዮሆራሚ (2ዮኦሲ. ዓሃኬ 21:1-20)

16 ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ናኣዚ፣ ዒዮራሚ ካኣታዳንቴ ደንጋሳ ሌዖና ዒዮሳፒፄ ናኣዚ ዒዮሆራሚ ዩሁዳይዳ ካኣታዳ፤¹⁷ ዒዚ ካኣታዳያና ለዓ ዒዘኮ ሃይሢታሚ ለምዖኩ፤ ዒዚ ዩራሳላሚይዳ ናንገ ሳሊ ለዔ ዋይሣኔ።¹⁸ ማቻ ዒዘኮ ዓክዓቤ ናይ ማዕሢር ዒዚያ ዓክዓቤ ማኦር ዓሰጉዲ ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ማዳ፣ ፑርቶ ማዳ ማዳ፤ ዳቢንቴ ማዳ ማዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ፤¹⁹ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ፔ ዓይላሢ፣ ዳውቴ ዜርዓፓ ካኣቲም ዔኪንዲዋኣያታሢ ጫኦቁሢር ዩሁዳ ባይዚኒ ኮዒባኣሴ።

20 ዒዮሆራሚ ካኣታዳ ዓኣንቴ ዔዶኦሚ ዓሳ ዩሁዳም ዋይዘ ዒፄ፤ ፔና ዳንዳዒ ካኣቲያ ካኣታሢ፤²¹ ዬያር ዒዮሆራሚ ሳርጌሎ ያይቶ ቢያ ዔኪ ያላኒ ያዒሬ ዴንዳ፤ ዒማና ዔዶኦሚ ፖኦሊሳ ዔያቶ ማንጌሢር ዲሞና ዒዘንታ ሳርጌሎ ያይቶና ያሊሳ ሱኡጎንታ ዬያ ማንጌ ዓሰኮ ገዴና ዳርዚ ዴንዳ ቶላዛ፣ ፖኦሊሳ ፔኤኮ ማኦሪ ማኦሪ ዴንዳ፤²² ዬማፓ ዓርቃዖ ዔዶኦሚ ዩሁዳ ዴማ ዋርቃ ዋይዓፓ ከሰኩኔ፤ ዒማና ሃሣ ሊቢና ካታማኣ ዩሁዳም ዋይዘ ዒፄ።

23 ዒዮሆራሚ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዩሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ያኣፒንታ ማፃኦፓይዳ ያኣፒንቴ ዓኣኔ፤²⁴ ዬካፓ ዒዮሆራሚ ሃይቁ፣ ዳውቴ ካታሞይዳ ካኣታ ዴኡታ ቤዛ ዴኡቴኔ፤ ዒዘ ቤዛ ዒዘኮ ናኣዚ፣ ዓካዚያሴ ካኣታዳ።

ዩሁዳ ካኣቲ ዓካዚያሴ (2ዮኦሲ. ዓሃኬ 22:1-6)

25 ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዓክዓቤ ናኣዚ፣ ዒዮራሚ ካኣታዳንቴ ታጶ ለምዓሳ ሌዖና ዒዮሆራሚ ናኣዚ ዓካዚያሴ ዩሁዳይዳ ካኣታዳ፤²⁶ ዒዚ ካኣታዳያና ለዓ ዒዘኮ ለማታሚ ለምዖ ለዔ ማዕያ ናይኩ፤ ዒዚ ዩራሳላሚይዳ ናንገ ፔቴ ለዔ ዋይሣኔ፤ ዒዘኮ ዒንዳ ዓታሊያ ጌይንታዖ ዓክዓቤ ናኣዚ፣ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ያሞሪኮ ናኣዚ ናይኩ።²⁷ ካኣቲ፣ ዓክዓቤኮ ዓካዚያሴ ባይሲታሢር ዓዳ ዓክዓቤ ማኦር ዓሰጉዲ ጎሚ ማዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ።

28 ሱኔሪያ ካኣቲ፣ ዓዛሄሌ ዓሳ ያላኒ ዴንዳያና ካኣቲ ዓካዚያሴ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዒዮራሚና ዋላ ማዕ ያላኒ ዴንዳ፤ ዬያቶ ለምዖ ካኣቶኮ ፖኦሊሳ ሱኔሪያ ፖኦሊሶና ዋላ ጌላዓዴ ዓጫ ራሞቴይዳ ለዔ ዓርቃዘ ዒዮራሚ ያሎይዳ ሂኢሸና ዴኡቴ ማኦሳኔ፤²⁹ ዒዮራሚ ካኣቲ ዓዛሄሌና ዋላ ራሞቴይዳ ያልቴያና ዴኡቴ ኪዖዴ ኪዖር ማይሢንታኒ ዒይዚራዔኤሌ ካታም ማዕ ዴንዳ፤ ዬያር ካኣቲ፣ ዓካዚያሴ ዒዘ ያኦጫኒ ዒኢካ ዴንዳ።

8:1 8:1 2ካላቶ. ማ 4:8-37:: 8:13 8:13 1ካላቶ. ማ 19:15:: 8:19 8:19 1ካላቶ. ማ 11:36::

9

ዲዩ ዲብራዊኤሌይዳ ደኦሚንቲ ካኦታዳህ

1 የእሱ ማሊያ ከኤዛ፣ ዔልሳዊ የእሱ ማሊያ ከኤዛ ላላ ባኣካገ ፔቲሰኬያ ዔኤላዎ፡- «ጌሌዓይዳ ዓኣ ራሞቲ ዳንዳኒ ገኢገኒ፣ ሃኖ ዛይታ ዓኣ ዎቲሎ ዔኪጋጋ፡ 2 ዓኣካ ዳንዳኒ ሄላዎ ዲዮሳፒፍ ናኣዚ፣ ኒሚሺኮ ናኣዚ ናዎ ማዔህ፣ ዲዩ ኮዔ፣ ዲዛ ዳንቃዎ ዲዛኮ ላጎ ባኣካገ ዲማሲ ቆልዓ ጌልዜ፤ 3 ዩካገ ሪሚቶ ዛይቶ ዲዛኮ ቶኦካ ዋሃ፣ ሩገገና ናገገ ጎዳ ኔና ደኦሚ ዲብራዊኤሌይዳ ካኦታህኔ» ጌዒ ከኤዜ፤ ዩዎይዳሰካገ ካር ቡሊ ኔጉዋዎ ጳሽኪ ከሰኪ ዳንዳኒ» ጌዒ።

4 ዩዎይዳ የእሱ ማሊያ ከኤዛ፣ ዳጌህ ራሞቲ ዳንዳኒ፤ 5 ዓኣካ ዲ ሄላዎ ፖኦሊሶ ሱኡጋ ዋላ ዳዒ ጌሰታንቲ ዳንቁ፡- «ታ ጎዳ፣ ታ ኔኤም ከኤዛንዳ ኪኢታ ዓኣኔ» ጌዒ።

ዲዩ ዲዛ ኮይላ፡- «ኔ ያኦም ከኤዛኒ ጋዓዎ?» ጌዒ። የእሱ ማሊያ ከኤዛህ፡- «ኔኤም ታ ከኤዛንዳኔ» ጌዒ። 6 ዩካገ ላምዎንህ ዋላ ፔቲ ከኤህ ጌላዛ የእሱ ማሊያ ከኤዛ፣ ዳጌህ ሪሚቶ ዛይቶ ዲዩ ቶኦካ ዋሃ፡- «ናገገና ናገገ ጎዳ ማዔ ዲብራዊኤሌ የኦዛህ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታ ዳር፣ ዲብራዊኤሌ ላላ ዑፃ ታ ኔና ደኦሚ ካኦታህኔ፤ 7 ዩዎይዳ ኔኤኒ ዓክዓቤ ናኣዚ፣ ኔ ጎዳ ማዔ ካኦታህ ዋዳንዳዎ ኮይሳኔ፤ ዩዎይዳ ታ ማሊያ ከኤዛ ላላንታ ማሌ ታኦም ማዳ ላላ ዔልዛቤላ ዋዳህኮ ኮሞ ታ ማሃንዳኔ፤ 8 ዓክዓቤ ማኣር ላላንታ ዲዛኮ ዜርፃ ቢያ ሃይቃንዳዎ ኮይሳኔ፤ ታኦኒ ዲዛ ማኣራገ ዓቲንቁ ማዔያ ቢያ፤ ዓይሌያ ማዎም ጉሪ ማዳ ዓቲንቁ ቢያ ባይዛንዳኔ፤ 9 ዲብራዊኤሌይዳ ካኦታዳ ናባፃ ናኣዚ፣ ዲዮርቢዓሚና ዓኪያሌ ናኣዚ፣ ባዕሻና ማኣር ታ ማዳ ጎይዎ ዓክዓቤ ማኣር ላላሞ ታ ዓማይዳንዳኔ፤ 10 ዔልዛቤላ ዲኡኪንቲያ ዲኡኪንታዓኪ፤ ዲዛኮ ለዘ ዲይዚራዊኤሌ ዓጮይዳ ካኒ ሙዓንዳኔ» ጌዒ፤ ዩዎይዳ ጌይ ጋፔሰካገ የእሱ ማሊያ ከኤዛ፣ ዳጌህ ካር ቡሊ ከኤዳገ ከሰኪ ጳሽኪ ዳንዳኒ።

11 ዲዩ ፔኤኮ ላጎ ማዔ፣ ፖኦሊሶ ሱኡጎንህ ኮይላ ሙካዛ ዔያታ፡- «ዎይቲይ ኮሺቱዎይ? ዩይ ኔ ኮይላ ሙከ ዣኣዣህ ዓይጎ ኮዓ ሳሲዳይ?» ጌዒ ያኦጮ።

ዲዩ ማሃዎ፡- «ዓህንታ ዲዚ ጌሰታ ባኮንታ ዓንህ ዔራያኬ» ጌዒ። 12 ዓያታ፡- «ዓህ! ኦዔራዋሴ፤ ዲ ኔኤም ዓይጎ ጌዔቲያ ሂንዳ ኦም ከኤዜ» ጌዒ።

ዲዩ ዲማና፡- «ናገገና ናገገ ጎዳ ሲብራዊኤሌይዳ ኔ ካኦታ ማዓንዳጉዲ ታ ኔና ደኦሚ» ጋዓ፣ ታኦም ጌዒ። ጌይ ዔያቶም ከኤዜ።

13 ኔጉዋዎ ዲዩኮ ላጎ ማዔ፣ ፖኦሊሶ ሱኡጎንህ ማኣዓህ ፔኤኮ ከሲ ከሲ ዲዩ ሄርቁ ከሰካ ቤዘይዳ ሂኦህኔ፤ ዩኖ ዲዚ ጌዒ ከሰካ ቤዘይዳ ዲዛ ዔያታ ከሲ ዔቁሳዎ ዛዩ ዋርቁኔ፤ ዑኡዘዋ ፔኤኮ ዳጊዲ፡- «ዲዩ ካኦታዳ!» ጌይ ዲላቲ።

ዲብራዊኤሌ ካኦታ ዲዮራሚያ ዎደናህ

14-15 ዩካገ ኒምሺ ናኣዚ ዲዮሳፒፍኮዋ ናኣዚ ማዔህ፣ ዲዩ ካኦታ ዲዮራሚያ ጌይ ማዳ ማዳህ ዓርቁኔ፤ ዲዮራሚያ ዩያኮ ቤርታ ሶኦሪያ ካኦታ፣ ዓዛሄሌና ዋላ ራሞቲይዳ የልቲያና ዲኡቲ ዓኣህር ዲማና ዲይዚራዊኤሌይዳ ማይህንቲ ማይህንቲ ዓኣኔ፤ ዩዎይዳ ዲዩ ዲዛኮ ላጎ ማዔ፣ ፖኦሊሶ ሱኡጎንህሚ፡- «ጎኔ ዲንህ ታኣና ዋላታቲ ዲይዚራዊኤሌይዳ ናገገ ዳርሞ ዳንዳኒ ሃይሴ ከኤዜም ዓሳ ቶላንዳህር ፔቲ ዓሲታዎ ራሞቲይዳገ ከሰኪ

ዳንዳዋጉዲ ቃዙዋቲ» ጌዒ። 16 ዩካገ ዲዩ ሳርጌሎ የይቶ ቶጊ ዲይዚራዊኤሌ ዳንዳኔ፤ ዲማና ዲዮራሚያ ሃጊ ማይህንቲ ዳቁባኣሴ፤ ዩሁዳ ካኦታ፣ ዓካዚያሴ ዲዛ ያኦጮ፤ ሙኪ ዲኦካ ዓኣኔ።

17 ዲይዚራዊኤሌ ካታሞ ዳዒ ካፖ፣ ከኤሎ ዲዩ ዑፃ ዳዒ ካገ ሳሲሰኬይ ዲዩንታ ዲዛና ዋላ ዓኣ ሳላንታ ሙኪ ዑካህ ዳንቃዎ፡- «ፖኦሊሶ የልዚር ሙካኔ!» ጌዒ ዲላቲ ከኤዜ።

ዩዎይዳ ዲዮራሚያ፡- «ፔቲ ዓሲ ጋርና ዳኪጋገ ሙካ ዓሳ ኮሺ ዓኣዎ ሙካቲ ያኦጮ» ጌዒ።

18 ዩይ ኪኢቶ ዓህ ጋራህ ቶጊ ዳንዳዎ ዲዩ ኮይላ፡- «ኮሺ ዓኣዎ ኔ ሙካቲያ ካኦታ ዔራኒ ኮዔኔ» ጌዒ ያኦጮ።

ዲዩ ማሃዎ፡- «ኮሹሞ ዛላ ኔና ያኦጮሳ ባኣዚ ዓይጎዳይ? ኔኤር ዩያ ሃሺጋገ ታ ጊንዎ ሙኬ!» ጌዒ።

ካታሚሎ ካፖ፣ ከኤሎ ዲዩ ዑፃ ዓኣ ዓህ፡- «ኪኢቶ ዓህ ዳንዳኒ ሙካ ሳሲና ዋላ ካኣሚኔ፤ ጋዓንቲ ዲ ማዒ ሙኪባኣሴ» ጌይ ከኤዜ። 19 ሃህ ሚሌ ከኢታ ዓሲ ዳካዛ ዲማ ጎይዎ ዲዩ ያኦጮ፤ ዲዩ ዩያ ኮይላኦ፡- «ኮሹሞ ዛላ ኔና ያኦጮሳ ባኣዚ ዓይጎዳይ? ኔኤር ዩያ ሃሺጋገ ታ ጊንዎ ሙኬ!» ጌዒ።

20 ካታሞ ካገ ዓህ፡- «ላሚ ዳኪንቲ ዓህ ሙካ ሳሲና ዋላ ዳንዳኒ ካኣሚኔ፤ ጋዓንቲ ዲ ማዒ ሙኪባኣሴ» ጋዓዎ፡- «ፖኦሊሶ ሱኡጋህ ሳርጌሎ የይቶ ዣኣኦሻካ ሳሲጉዲ ዲሻኔ! ዲዚ ዳዳ ዲዩ ማላኔ!» ጌዒ። 21 ዩካገ ካኦታ፣ ዲዮራሚያ፡- «ታኣኮ ሳርጌሎ የይቶ ገኢገሺዋቲ» ጌይ ሳሲ ዓይህኔ፤ ሳርጌሎ የይታ ገኢገሺንታዛ ዲዛንታ ካኦታ ዓካዚያሴንታ ፔኤኮ ሳርጌሎ የይቶ ቶጊ ዲዩና ካኣሚኒ ዳንዳኔ፤ ዔያታ ዲማና ናኣኩቲር ማዔ ጎዣ ጋራ ዲዩና ካኣሚኔ። 22 ዲዮራሚያ ዲዩ ኮይላ፡- «ዲዩ፣ ኮሺ ዓኣዎ ኔ ሙኪያ?» ጌይ ያኦጮ።

ዲዩ ማሃዎ፡- «ኔ ዲንዳ ዔልዛቤሎኮ ማሌ ያኦዛ ካኣኦና ማርሾ ማዳና ሃያይዲ ሳዎ ባይዚ ዓኣንቲ ዓይጎ ኮሹሞ ዓኣይ?» ጌዒ።

23 ዩዎይዳ ዲዮራሚያ ዑኡዘ ዳጊዲ፡- «ዓካዚያሴ! ሃይ ፑርቱሞ ማሊህኬ!» ጌይ ጌይ ሳርጌሎ የይቶ ጊንህም ማሃ ጳሽኬ። 24 ዲማና ዲዩ ሂኢሺና ዲዮራሚያ ካኣሎ ዳማ ዲኬኔ፤ ዩይ ሂኢዣ ዳንዳኒ ሳዘ ሄሌህር ዲዮራሚያ ሳርጌሎ የይቶይዳ ዓኣዎ ዲኦካ ሎኦሚ ሃይቁኔ። 25 ዩካገ ዲዩ ቤዲቃሬ ጌይንታ፣ ዲዛና ዋላ ማዳህ፡- «ለዘ ዔኪ ዳንዳኒ ናኣኩቲ ጎዣይዳ ከኤሬ፤ ታኣና ኔኤና ካኦታ ዲዮራሚያ ዓዳ፣ ዓክዓቤ ጊንዎ ኦኡኮ ሳርጌሎ የይቶ ቶጊ ዓኣዳንቲ ናገገና ናገገ ጎዳ ዓክዓቤይዳ ማዳኒ ከኤዜ ባኮ ማሊ ጳቁህ፤ 26 ናገገና ናገገ ጎዳ ጌዒ ባካ፡- «ዚገኖ ናኣኩቲንታ ዲዛኮ ናኣቶዎ ዎደናህ ታኣኒ ዛጌኔ፤ ዲዛ ሃኖ ጎዣሎይዳ ዩያ ኮሞ ታኣኒ ማሃንዳኔ» ጋዓያኬ» ጌዒ። ዩዎይዳ ዲዩ፡- «ናገገና ናገገ ጎዳ ጌዒ ባካ ኩማንዳጉዲ ዲዮራሚያ ለዘ ዔኪ ናኣኩቲ ጎዣ ከኤሬ» ጌይ ዲዛና ዋላ ማዳህ ዓይህኔ።

ዩሁዳ ካኦታ ዓካዚያሴ ዎደናህ

27 ዲማና ካኦታ፣ ዓካዚያሴ ዩያ ባኮ ቢያ ዛጋዎ ሳርጌሎ የይቶ ቶጊ ቤትሃጋኔ ካታሞ ጳሽኪ ዳንዳኔ፤ ዲዩዎ ዲዛ ጊንዎ ዳውሲ ዳውሲ፡- «ዲዛ ዎዎዳዋቲ!» ጌዒ ፖኦሊሶ ዓይህኔ፤ ዩዎይዳ ፖኦሊሶ ዓካዚያሴ ዳውሲ ዩብላዓሚ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ጉኡሬ ሴኤርይዳና ጳሽካንቲ ዲኬኔ፤

ዲዛ ጋዳገቴ ባሽገቴዎ ማታዲ ማገደ ካታዎ ዳገዲ ሄሊ፣ ዲኢካ ሃይቄጌ፤ 28 ዲዛኮ ደገዛ ማዔ፣ ቢታገታ ዓኣ ዓሳ ለዞ ዲዛኮ ሳርጌሎ ያይቶና ዔኪ ዩሩሳላማ ዳገዲዎ ዳውቴ ካታማ ካኣታ ዳኡታ ቤዛ ዳኡኬ።

29 ዓካዚያሴ ዪሁዳይዳ ካኣታዳሢ ዲሰራዔሌሌ ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ናኣዚ፣ ዲዮራማ ካኣታዳገቴ ታጶ ፔታሳ ሌዖናኬ።

ዔልዛቤሎኮ ሃይቦ

30 ዩካፓ ዲዩ ዲይዚራዔሌሌ ዳገዳጌ፤ ዔልዛቤላ ዓማና ዬያ ባኮ ዋይዛዎ ዓኣፖ ኮይሎ ቲሽኪ ሚዛጵጌ፤ ቶኦኮዋ ፔኤኮ ማኸ ካኣቲዋ ማኣሮኮ ዑፃ ዓኣ ዳጌ ቤዛ ዔቁ ፑልቶ ካሮና ሊካ ጎይዎ ዛጋጌ። 31 ዲዩ ካታዎ ጌሎ ካሮና ጌላኣና ዲዛ፡- «ዔሌዛይ፣ ዘምሪ!» ሃይ ኔኤጌ ኔ ጎዳ ዋዳሢ ሃይ! ሃይካ ኔና ዓይጌ ዔኪ ዩዔይ?» ጌይ ዲላቲ።

32 ዲማና ዲዩ ለካ ዳግ ጌይ ዛጋጋ ዑኡዞ ዳገዲ፡- «ታኣና ዋላ ማዓጊ ኮሣሢ ያናዳይ?» ጌዔ፤ ዬያሮ ፓይዲና ለምዶ፤ ገንሣ ሃሣ ሃይሃ ማዓገዳ ዓሲ ፑልቶ ካሮና ሞኦኪ ዲዛ ዛጌ፤ ዬና ዓሳ ካኣቲዋ ማኣሮይዳ ቢታገቶ ዓኣ ዓሲኬ፤ 33 ዲዩ ዔይቶም፡- «ዔልዛቤሎ ሊካ ሂዲ ኬኤራዋቲ!» ጌዔ፤ ዔይታ ዲማና ዲዛ ዔኪ ሊካ ኬኤራጌ፤ ፓራሢና ሳርጌሎ ያይቶና ዲዛ ሄርቄሢሮ ዲዛኮ ሱጉፃ ኮጮና ፓራሢናይዳ ፓሽኪገቴ።

34 ዩካፓ ዲዩ ካኣቲዋ ማኣሪ ጌሊ ሙኡዚ ሙዔ፤ ዲማና ዲዛ፡- «ዋይቲቲያ ዲዛ ካኣቲ ናይታሢሮ ዲዛ፣ ጋዳገቅገቴ ላኣሌሎ ዔኪ ዳኡኮዋቲ» ጌዔ። 35 ዲዛ ዳኡካጊ ዳገዳ ዓሳ ጋዳገቴ ቶኦኮ ማጌዎማና ቶኮገታ ኩጮገታ ማጌዎፓ ዓታዛ ማሌ ባኣዚ ዳገቁባኣሴ፤ 36 ዬያ ቢያ ዲዩም ዔይታ ኬኤዛዛ፣ ዲዩ፡- «ዬይ ቢያ ማዲገቴሢ ናገጊና ናገጋ ጎዳ ፔ ዓይላሢ፣ ቴሲቢ ዓጮ ዓሢ፣ ዔኤሊያሴ ዛሎና ቤርታ ኬኤዜ ጎይዎኬ፤ ዬይያ፡- «ዔልዛቤሎኮ ሌዞ ዲይዚራዔሌሌ ዓጮይዳ ካጊ ሙዓገዳ፤ 37 ካናታ ሙዔገቴ ዓቲ ባካ ፒፂ ላኣሎና ቡኡራጉዲ ማዓገዳ፤ ዬያሮ ያኣኒያ ዲዛ ዳማሲ ዔሪ፣ ሃና ዔልዛቤሎኬ ጋዳጊ ዳገዳዑቡሴ» ጌይገቴሢ» ጌዔ።

10

ዓክዓቤ ዜርዎ ጉቤ ዎደናሢ

1 ፓይዳ ለንካይታሚ ማዓያ፣ ዓክዓቤ ዜርሢ ሳማሪያ ካታማ ናገጋጌ፤ ዬያሮ ዲዩ ዋርቃታ ፃኣፒ ፔቲ ፔቲ ፃኣፖና ኪኢቶ ዋርቃቶ ካታዎ ዎይሣ ዓሶገታ ዔርቲ ዓጮ ጨሞገታ ዓክዓቤ ዜርዎ ዲቻ ዓሶገታም ቢያ ዳኬ፤ ፃኣፒገቴ ኪኢታ፡- 2 «ካኣቲ ዜርዎ ማዔ ዓሳ ዲንሢ ዳማ ዋርቃያኬ፤ ፓሮገታ ሳርጌሎ ያይቶገታ ያሎ ዓንጋሞገታ ዙሎ ኬልቁ ዲርቆና ካታማኣ ዲንሢሮኬ፤ ዬያሮ ሃና ኪኢቶ ዋርቃታ ዲንሢ ሄሃላዛ ኔጉዎ፣ 3 ካኣቲ ዜርዎፓ ፔቲ፣ ኮሺ ማዔያ ደኦሚ ካኣታሠዋቲ፤ ዬያ ካኣታሢ ዛላ ማዔ ዲዛም ያልቲዋቲ!» ጋዳገኬ።

4 ዬያሮ ሳማሪያ ዎይሣ ዓሳ ካራ ባይዚ ዲጊጪ፡- «ካኣቲ ዲዮራማገታ ካኣቲ ዓካዚያሴገታ ቃዛጊ ዳገዳዒባኣ፣ ዲዩ ኦኡጊ ዎዲ ባሻጊ ዳገዳዒይ?» ጌዔ። 5 ዩካፓ ካኣቲ ማኣሮ ዓሶኮ ሱኡጌሶኬያገታ ካታዎ ዎይሣሢገታ ዔርቲ ዓጮ ጨሞገታ ዓክዓቤ ዜርዎ ዲቻ ዓሶገታ ዲዩም፡- «ኦኡጊ ኔ ዓይሎኬ፤ ኔ ኦና ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዲ ኦ ኩንሣንዳ፤ ያና ኦ ካኣታሣዓኬ፤ ኔኤም ኮሺ ማዔ ባኣዚ ማማዳ» ጌዒ ኪኢታ ዳኬ።

6 ዲዩ ዔይቶም ገንሣ፡- «ዲንሢ ታኣና ዎላ ማዔ ታኣጊ ዓይሣ ባኮ ኩንሣንዳያታቲ ዚሮ ሃይማ ዎዳ ካኣቲ፣ ዓክዓቤ ዜርዎ ቢያሢኮ ቶኦኮ ቲቁ ዔኪ ታኣም ዬዑዋቲ» ጌዒ ዋርቃታ ፃኣፒ።

ለንካይታዎ ዓክዓቤ ዜርዎንሢ ዲማና ሳማሪያዳ ዔይቶ ዲቻያ፣ ዓጮይዳ ዔርቲ ጨሞ ኮይላ ናገጋጌ፤ 7 ዲዩ ፃኣፒ ዋርቃታ ዔይቶ ሄላዛ ሳማሪያ ካታዎ ሱኡጋ ለንካይታዎ ዓክዓቤ ዜርዎ ቢያ ዎዲ፣ ቶኦኮዎ ዔይቶኮ ቲቁ፣ ኮታና ኩንሢ፣ ዲይዚራዔሌሌይዳ ዓኣ ዲዩም ዳኬ።

8 ዓክዓቤ ዜርዎኮ ቶኦካ ቲቁገቴ ሙኬሢ ዲዩ ዎይዛዎ ካታዎ ጌሎ ካራ ለምዶ ቤሰካ ዎሊ ቤኤዚ ዚሮ ሄላንዳኣና ኩለገቲ ዳዓንዳጉዲ ዓይሢ፤ 9 ዚሬሎ ጉቲ ዓማ ካታዎ ጌሎ ካሮ ዲዩ ዳገዲ ዲኢካ ቡኪ ዓኣ ዓሶም፡- «ካኣቲ ዲዮራማም ጌኔ ማዲ ዎዳሢ ታናኬ፤ ዬያሮ ዲንሢ ዬያ ዛሎ ያኣጪገታዓኬ፤ ጋዳገቴ ሃያ ዓሶ ቢያ ዎዳሢ ዲንሢ ኮራ ያና ማላይ?» 10 ሃይ ቢያ ዓክዓቤ ዜርዎይዳ ሄላንዳጌ ጌዒ ናገጊና ናገጋ ጎዳ ኬኤዜ ባካ ጎኔ ማዔሢ ዔርዛ፤ ናገጊና ናገጋ ጎዳ ፔ ዓይላሢ፣ ዔኤሊያሴ ዛሎና ኬኤዜ ባኮ ማዲ ኩንሢ» ጌዔ። 11 ዩካፓ ዲዩ ዲይዚራዔሌሌይዳ ናገጋ፣ ሃንጎ ዓክዓቤ ዜርዎገታ ደገዞ ማዔ ቢታገታ ዓኣ ዓሶገታ ዲዚ ናሽካ ዲዛኮ ላገገታ ቁኤሶዎ ዓይሱዎም ቢያ ዎዳ።

ካኣቲ ዓካዚያሴ ዜርዎ ቢያ ዎደናሢ

12 ዲማና ዲዩ ዲይዚራዔሌሌይዳፓ ዔቁ ሳማሪያ ዳገዳጌ፤ ዲዚ ዳገዲቤቃ «ቆልሞ ሄንቃ ዓሶ ጉርደ» ጌይገታ ቤሲ ሄላዎ፣ 13 ሃይቁ ካኣቲ፣ ዓካዚያሴ ዲጊና ባኣካፓ ዳካ ዓሲ ዳገቁ፡- «ዲንሢ ያናንሢዳይ?» ጌዒ ያኣጮ።

14 ዔይታ ማሃዎ፡- «ኦኡጊ ዓካዚያሴ ዲጊጊኬ፤ ሃሢ ኦኡጊ ጌኤሽ፣ ዔልዛቤሎኮ ናኣቶገታ ሃንጎ ካኣቲ ማኣሮ ዓሶገታ ዛጋጊ ዲይዚራዔሌሌ ዳገዳጌ» ጌዔ። 14 ዲዩ ዲማና፡- «ሃንሢ ዓሶገሢ ዓርቁዋቲ!» ጌዒ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዓይሢ፤ ዬያሮ ፖኦሊሳ ዓርቃዛ ዲኢካ ዋኣሢ ዔቲ ዓኣገቴ ዬያ ዔቶ ኮይላ ዲዩ ዔይቶ ዎዳ። ዔይቶኮ ሚርጉማ ያይዲታሚ ለምዶ ማዓያታገቴ ፔቲ ዓሲታዎ ዓይሱዎም ዲዚ ዎዳ።

ዓክዓቤኮ ዲጊና ሃሣ ዎደናሢ

15 ዩካፓ ዲዩ ጎይዎ ዳገዳ ዓርቄ፤ ዲዚ ዳገዲቤቃ ሬካቤ ናኣዚ፣ ዲዮናኣዳኣቤና ካኣሚ፤ ዲዩ ዲዛ «ኮሺዳ?» ጌዒ ዔኤሊሰካፓ፡- «ታኣና ኔኤናኮ ማሊፃ ፔቲኬ፤ ዬያሮ ኔኤጊ ታኣና ዎላ ታ ማዲ ባኮ ማዳገዳ?» ጌይ ያኣጮ።

ዲዮናኣዳኣቤ፡- «ሂዮ፣ ታ ኔኤና ዎላ ኔ ማዲ ባኮ ማዳገዳ።» ጌዔ።

ዲዩ ዲዛ ኮራ፡- «ታ ኩጮ ዓርቁ» ጋዳዛ፣ ዲዮናኣዳኣቤ ዓርቄ፤ ዩካፓ ዲዩ ዲዛ ጎቺ ዔኪ ሳርጌሎ ያይታ ዔኪ ኬሲ ዳይሣዎ፡- 16 «ታኣና ዎላ ዳገዲጋፓ ያኡሲሮ ጌዒ ታ ማዳገዳ ባኮ ዛጌ» ጌዔ፤ ዲማና ዔይታ ሳርጌሎ ቶጊ ሳማሪያ ዳገዳ። 17 ዲኢካ ዔይታ ሄላዛ ዓክዓቤ ዜርዎ ፔቲታዎ ዓይሱዎም ዲዩ ጋፒሲ ዎዳ፤ ዬይ ያዲ ማዔሢ ናገጊና ናገጋ ጎዳ ፔ ዓይላሢ ዔኤሊያሴ ዛሎና ኬኤዜ ጎይዎኬ።

ባዓኣሌ ጌይገታ ያኣዞ ካኣሽካ ዓሶኮ ሃይቦ

* 9:31 9:31 ዘምሪ ጌይገታ ዓሢ፡- ፖኦሊሴ ሱኡጌታዎ ዔኤላ ጌይገታ ካኣታሢ ዎዳያኬ፤ 1ካኣቶ. ማ 16:8-12ይዳ ዛጌ። 9:36 9:36 1ካኣቶ. ማ 21:23። 10:11 10:11 ሆሴ. 1:4።

18 ይካገ ዲዩ ሳማሪያ ዳር ፔቲይዳ ዔኤላዎ፡- «ካአቲ፡ ዓክባቤ ባዓአሌ ጌይንታ ያኦዞ ካአሽኬህ ዳካኬ፤ ታኦኒ ጋዓንቴ ዲዛገ ባሽ ካአሽካኒ ኮዓኔ፤ 19 ይዮር ባዓአሌ ማሊዎ ከኤዛ ዓሶ ቢያ፤ ይዮጉዲ ባዓአሌ ካአሽካ ዓሶንታ ዔያቶኮ ቁኤሶዎ ቢያ ዔኤሊ ታኦም ቡኩሶዎቲ፤ ዎይቲቲያ ዔያቶገ ዓሶ ዓቲዎጉዲ፤ ታኦኒ ባዓአሌም ዳኤፒ ዲንጎ ባኣዚ ዲንጎንዳህረ ዲኢካ ሙኪባኣ ዓይጎ ዓሶያ ማዎም ዎዲንታንዳኔ» ጌዔኔ። ዲዩ ይዮይዳህ ባዓአሌ ካአሽካ ዓሶ ቢያ ዎዲኒ ጌኔ ማሊህረኩ። 20 ይካገ ዲዩ፡- «ባዓአሌ ቦንቻኒ ዳር ዔኤሊዎቲ!» ጌዲ ዓይህዛ፡ ዳሪ ዔኤሊንቲ። 21 ዲዩ ዲማና ይዮ ኪኢቶ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያ ዳካዛ፡ ባዓአሌ ካአሽካ ዓሶ ቢያ ቡኩኔ፤ ፔቲ ዓሶታዎ ዓቲዎም ቢያህ ባዓአሌኮ ጌኤዮ ማኣር ጌሊ ኩሚ ዳዔኔ፤ 22 ባዓአሌ ያኦዞም ዳማዳ ማኣዓህ ዓርቃ፡ ቁኤሳህ ባዓአሌ ካአሽካ ዓሶም ማኣዓህ ኬሲ ዲንጎንዳጉዲ ዲዩ ዓይህኔ። 23 ይካገ ዲዩ ሪካቤ ናኣዚ፡ ዲዮናኣዳኣቤና ዎላ ባዓአሌኮ ጌኤዮ ማኣሪ ጌሌኔ፤ ዲኢካ ጌላዎ ዳር ኮይላ፡- «ዓካሪ ዲንህ ሃይካ ዓኣ ዓሶ ባዓአሌ ሌሊ ካአሽካያታህ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካአሽካ ዓሶ ፔቲታዎ ባኣያ ማዔህ ዳማሲ ዔሪ ታኦም ከኤዞዎቲ» ጌዔኔ። 24 ይካገ ዲዚ ዲዮናኣዳኣቤና ዎላ ባዓአሌም ሚቺ ዲንጎ ዲንገህረ ሜሌ ዲንጎ ባኣዚያ ሺኢሺህ ዓርቁኔ፤ ይዮኮ ቤርታ ዲዩ ሳሊታሚ ፖኦሊሴ ባዓአሌኮ ጌኤዮ ማኣር ዓጮ ማንገሲ ዔቁሳዎ፡- «ሃይካ ጋራ ዓኣ ዓሶ ቢያ ዎዲዎቲ፤ ፔቲ ዓሶታዎ ቶሊሲ ዳኬ ዓሶ ይዮ ዓህ ዛሎ ዎዲንታንዳኔ!» ጌዲ ዓይህረኣኮ።

25 ዲዩ ዲንጎ ባኮ ዲንጌሰካገ ኔጉዎዎ ዙላ ካፒ ዓኣ ፖኦሊሶና ፖኦሊሶ ሱኡጎ፡- «ጌሊ ሃይካ ጋራ ዓኣ ዓሶ ጉቤ ዎዲዎቲ፤ ፔቲ ዓሶታዎ ቶሊዎጉዲ!» ጌዲ ዓይህኔ፤ ይዮር ፖኦሊሳ ፔኤኮ ጩንቾ ዓገር ቱጊ ቱጊ ጌላዎ ጋራ ዓኣ ዓሶ ቢያ ዎዲኔ፤ ሌዞዎ ቢያ ጎቺ ጎቺ ዙሎ ኬሴኔ፤ ይካገ ባዓአሌ ጌኤዮ ማኣርኮ ጋራ ዓኣ ቆልዎ ጌሊ፡ 26 ዲኢካ ዔያታ ካአሽካ ሹጮ ዳኣሶ ዙሎ ኬሲ ታሚና ሚቺኔ። 27 ይዮይዲ ባዓአሌ ካአሽካ ዓሶ «ዳማዳያ ጌኤሺኬ» ጌዲ ጉሙርቃ ሹጮ ዳኣሶንታ ማኣርንታ ሻሂኔ፤ ይዮ ባዓአሌኮ ጌኤዮ ማኣር ዔያታ ሹኤሺ ማኣሪ ማሄኔ፤ ይይ ማኣሪ ሃኖ ሄላንዳኣና ዲማዲ ማዒ ዓኣኔ። 28 ዲዩ ዲይዚራዔኤሌይዳ ዓኣ፡ ባዓአሌ ካአሽኮ ካኣዮ ባይዜህ ይዮይዲኬ፤ 29 ያዲ ማዔቲያ ዲዩ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጎዎይዳ ዔኪ ጌልዜ፡ ካአቲ፡ ዲዮርቢዓሜ ማዳ ጎዎ ማዲያ ሃሽባኣሴ፤ ዲዚ ዓይጎ ማዳይ ጌዔቲ፡- ናባጻ ናኣዚ፡ ዲዮርቢዓሜ ቤኤቲኤሌና ዳኣኔናይዳ ማዢ ዔቁሴ ናኣሪ ማላ ባኮ ካአሽኪያ ሃሽ ዓይኔ። 30 ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዩም፡- «ዓክባቤ ዜርዎይዳ ቢያ ማዳ» ታ ኔና ጌዔ ጎይዎ ማዲ ኔኤኒ ኩንህኔ፤ ይዮር ኔኤኮ ዜርዎ ዳንዲ ያይዶ ሸይጎቲ ሄላንዳኣና ዲሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳህ ታ ኔኤም ጫኣቃኔ» ጌዔኔ። 31 ዲዩ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዞህ ዎጎም ጉቤ ዲናገ ዓይህንታያ ማዒባኣሴ፤ ይዮይዳንዳህ ሃሽ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጎማ ዔኪ ጌልዜ፡ ዲዮርቢዓሜ ማዳ ፑርቶ ማዳ ማዳኔ።

ዲዩኮ ሃይሶ

32 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲማና ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓጮ ዳኪሲህ ዓርቁኔ፤ ይዮር ሶኦሪያ ካአቲ፡ ዓዛሄሌ ዲሰራዔኤሌ ያሊ ባሽ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያ ዓርቁኔ።

33 ዲዚ ዓርቁ ዓጫ፡- ዮርዳኖሴ ዎርኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎንታ ደኦሎ ዛሎና ዳንዲ ዓርኖኦኔ ዎርኮ ኬዳ ዓኣ ዓርዔኤሪ ካታሞ ሄላንዳኣናኬ፤ ይይ ቤዛ ጋኣዳንታ ርኦኤሌሌንታ ዓባ ኬሰካ ዛላ ዓኣ ሚናኣሴ ፃጸኮ ሄካህ ናንጋ፡ ጌሌዓዳንታ ባኣሳኣኔንታ ዓጮ ጋራ ማሂ ዔካያኬ።

34 ዲዩ ማዳ ሜሌ ባኮና ጫርሹሞና ዲ ያሊ ባሽ ባሽዓ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣገ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ፤ 35 ይካገ ዲዩ ሃይቁ ሳማሪያይዳ ዳኤቲኔ፤ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኣዚ፡ ዲዮዓካኣዜ ካኣታዳኔ፤ 36 ዲዩ ሳማሪያይዳ ናንገ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ላማታሚ ሳሊ ሌዔ ካኣታዲ ዎይህኔ።

11

ዪሁዳ ካአቲሎ ዓታሊያ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 22:10—23:15)

1 ካአቲ ዓካዚያሴኮ ዲንዳ፡ ዓታሊያ * ዲዞኮ ናዎ ዎደናህ ዎዎይዞዎ ዪሁዳ ካአቲ ማኣር ዓሶ ቢያ ዎዲንዳጉዲ ዓሶ ዓይህ ዎዲሹኔ። 2 ዲዛ ዎዲሹዎንቲ ዓቲህ፡ ዓካዚያሴ ናኣዚ፡ ዲዮዓሴ ሌሊኬ፤ ዲዚያ ሃንጎ ዓሶና ዎላ «ዎዲንቶም» ጌይንቲያታዎ ዓቲኔ፤ ዲማና ዲዛኮ ዓደ ጌራ፡ ካአቲ ዲዮራሜ ናኣ፡ ዪሆሻባዓ ዲዛ ዓኣቺ ዓይሴኔ፤ ይና ዲዛኮ ዓደ ጌሪላ ዲዛንታ ዲንዶ ማዒ ዲዛ ዲቻዞንታ ዔኪ ጌኤዮ ማኣርኮ ጋራ ዓኣ ቆልዎይዳ ዓኣቺህረ ዓታሊያ ዲዛ ዎዲሻኒ ዳንዳዒባኣሴ። 3 ዓታሊያ ዪሁዳይዳ ላሆ ሌዔ ካኣታዲ ዳዔኔ፤ ዲማና ዪሆሻባዓ ዲዮዓሴ ጌኤዮ ማኣርይዳ ጌህ ዛጊ ዲቺኔ።

4 ጋዓንቴ ቁኤሳህ፡ ዮዳሄ ላንካሳ ሌዎና ካኣቶ ካገ ፖኦሊሶንታ ካኣቲሞ ማኣር ካገ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎንታ ቢያ ዔኤሊሲ ጌኤዮ ማኣሪ ዔኪ ይዔኔ፤ ዲኢካ ዲዚ ማዳኒ ማሌ ባኮ ዔያታ ዲዛና ዎላ ማዳንዳጉዲ ጫኣቁሴኔ፤ ይካገ ዓካዚያሴኮ ናኣዚ፡ ዲዮዓሴ ዔያቶም ዲዚ ዳዎዎ፡ 5 ሂዚ ጌዲ ዓይህኔ፡- «ሃውሾ ኬሎና ካፖ ዲንህ ካገኣና ሃይህ ቤሲ ፓቁንቲጋገ ፔቲ ቤሰካ ፓቁንቲ ዓሳ ካኣቲሞ ማኣር ካፖንጎ፤ 6 ሜሌ ቤዛ ማሂ ፓቆና ዓሳ ሃህ ሱኡሪ ባንህ ጌሎ ካር ካፖንጎ፤ ሃይህሶ ፓቆና ዓሳ ሃንጎ ፖኦሊሶኮ ዙላ፡ ጊንህና ዓኣ ጌሎ ካር ካፖንጎ። 7 ሃውሾ ኬሎና ካፖሞ፡ ላምዎ ቤዛ ፓቁንቲ ፖኦሊሳ ጋዓንቴ ካኣቲ ዔኤቤ ሙኪ ሄሉዎጉዲ ጌኤዮ ማኣር ካፖንጎ፤ 8 ካአቲ፡ ዲዮዓሴ ዲንህ ካገኣና ጩንቾ ዓገር ዲንህኮ ቱጊ ዓርቁ ዲ ዳንዳ ቤዛ ቢያ ዲዛና ዎላ ዳንዳዎቲ፤ ዲንህ ባንህ ሙካ ዓይጎ ዓሲያ ቢያ ዎዎዲዎቲ።»

9 ያሎ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋ ዮዳሄ ዓይህ ዓይህያ ዔኪ ሃውሾ ኬሎና ካገ ፖኦሊሶንታ ካፖሞዎ ዓታ ፖኦሊሶዎ ዎላ ዔኪ ዮዳሄ ኮይላ ሙኬኔ። 10 ዮዳሄ ዲማና ጌኤዮ ማኣርይዳ ጌህ ካፒንቲ ናንጋ፡ ዎርዎንታ ጊቲሞንታ ዔኪ ያሎ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎም ዲንጌኔ፤ ይይ ዓንጋማ ካአቲ ዳውቲሲኬ። 11 ፖኦሊሶ ጩንቾ ዓገር ቱጊ ዓርቁሲ ካአቲ ካገንዳጉዲ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዞ ዛሎና ጌኤዮ ማኣርኮ ቤርቶ ዛላ ዲ ዔቁሴኔ። 12 ይዮይዳሰካገ ዲዮዓሴ ዓኣቺና ቤዞገ ኬሲ፡ ቶኦካ ቦንቾር ዓጎ ባኮ ዓጌኔ፤ ዲዚ ካኣታዳዎ ዎይህንዳ ዎጎ ፃኣፖና ዲዞም ዲንጌኔ፤ ይዮይዲ ዲዮዓሴ ካኣቲሞም

10:29 10:29 1ካላቶ. ማ 12:28-30። * 11:1 11:1 ዓታሊያ ፔቲ ፔቲ ማጻፈገ ይኖ ዓሴሎኮ ሱንዎ «ጎቶሊያ» ጋዓኔ።

ደአሚንቲ ካአታዳኔ፤ ዳራ ዲማና ኩቺ ባዲ ባዲ ዑኡዞዎ ዳጊዲ፡- «ካአቲ ናንጊና ካአታዳኔን!» ጌዔ።

13 ካአቲላ፡ ዓታሊያ ካአቶ ካፓ ፖኦሊሶንታ ዳርንታኮ ዒላቶ ዑኡዞ ዋይዞ ዳራ ቡኪንቲ ዓኣ ጌኤዢ ማኣሪ ዑኡዞ ዳጊዲ። 14 ዒኣካ ዒዛ ሙካዎ ዓኪ ካአታሦና ካአታሢ ካአቶ ካአታሦ ዳምቦ ጎይጾና ጌኤዢ ማኣሪኮ ጌሎ ካራ ዓኣ ቱርቱር ኮይላ ዔቁ ዓኣንቲ ዳንቁኔ፤ ዩይ ካአታሢ ዲማና ያሎ ፖኦሊሶ ዓይሣ ሱኡጎንታ ዛያሢ ዋርቃ ዓሳኣ ዒዛ ኮይላ ዔቁ ዓኣንቲ ዒዛ ዳንቁኔ፤ ዳራኣ ቢያ ሚርጌና ዎዛዲ ዒላሸሢና ዛዬ ዋርቃ፤ ዩያር ዓታሊያ ዲቃቲ ማኣዓሢ ፔኤኮ ዳርዚ፡- «ሃይ ታና ዒዲ ማዶና ጌኔ ማዶኪ! ጌኔ! ጌኔ!» ጌዒ ዒላቲ።

15 ጌኤዢ ማኣሪኮ ዲር ጋራ ዓሳ ዓታሊያ ዎዳንዳጉዲ ዮዳሃ ኮይባኣ፤ ዩያር ያሎ ፖኦሊሶ ሱኡጎ፡- «ሻሙሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ዔቁ ካፓ ፖኦሊሶኮ ባኣኪና ዔኪ ዒዛ ኬሱዋቲ፤ ዒዛ ጊንጾ ዳንዳጊ ጋዓ ዓሲ ዓኣቲ ዎዎዲዋቲ» ጌይ ዓይሢ። 16 ዲማና ዒዛ ዔይታ ዓርቁ ዔኪ ካአቲዎ ማኣሪ ዳንዳኔ፤ ዒኣካ «ፓራሢ ጌላ ካር» ጌይንታ ቤዘይዳ ዔይታ ዎዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃሼ ጫኣቁዎ ዮዳሃ ጊንሣ ዓካሴሢ (2ዎኦሲ. ዓሃኬ 23:16-21)

17 ቁኤሳሢ፡ ዮዳሃ ዒዛንታ ካአቲንታ ዳርንታ ያኦሲ ዳራ ማዓንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዎላ ዓሶ ጫኣቁሴ፤ ሃሣ ጊንሣ ካአቲንታ ዳርንታ ዎላ ጉሙርቃያ ማዓንዳጉዲ ዒዚ ጫኣቁሴ። 18 ዬካፓ ዳራ ባዓኣሌኮ ጌኤዢ ማኣሪ ዳንዲ ካአቲ ማኣሪ ሻሃ፤ ባዓኣሌዎ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካአሽኮ ቤዘና ዒዛ ማሊሲ ማዢና ባኮዎ ቢያ ሚንሣ፤ ማኣታኣኔ ጌይንታ፡ ባዓኣሌዎ ማዳ፡ ቁኤሴሰኬያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ቤርታ ዔይታ ዎዳኔ።

ዮዳሃ ዲማና ያኦሲ ካአሽኪንታ፡ ጌኤዢ ማኣሪ ዎላ ዓኣሢ ዓኣሢ ካፓንዳ ዓሲ ኬሲ ካፓንዳጉዲ ዓይሢ፤ 19 ዩያይዳሰካፓ ካአቲንታ ፖኦሊሶ ሱኡጎንታ ካአቲ ካፓ ፖኦሊሳሢንታ ካአቲዎ ማኣሪ ካፓ ፖኦሊሶንታ ካአቲና ዎላ ጌኤዢ ማኣሪፓ ዳንዲ ካአቲዎ ማኣሪ ሄላንዳኣና ዳንዳንዳጉዲ፤ ሃሣ ዳራኣ ቢያ ጊንጾ ሙካንዳጉዲ ዓይሢ፤ ዲማና ዲዮዓሴ ካአቲዎ ማኣሪ ካፓ ዓሳ ጌላ ዲር ካርና ጌሊ ካአቲዎ ያይቶይዳ ዳዔ። 20 ዓታሊያ ዎዳንቲሢር ዓሳ ቢያ ዎዛዳ፤ ካታዎ ዓሳኣ ሃርጋ ባኣዚ ባኣያ ማዔ።

21 ዲዮዓሴ ካአታዳኣና ለዓ ዒዛኮ ላንካይ ለዔኬ።

12

ዪሁዳ ካአቲ ዲዮዓሴ (2ዎኦሲ. ዓሃኬ 24:1-16)

1 ዲዩ ዲሰራዔኤሌይዳ ካአታዳንቲ ላንካሳ ሌዎና ዲዮዓሴ ዪሁዳይዳ ካአታዳኔ፤ ዒዚ ዩሩሳላሚይዳ ናንጊ ያይዲታሚ ለዔ ዎይሢ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዪቢያ ጌይንታያ ቤርሳቤ ካታማ ሸይንቲያኬ። 2 ቁኤሳሢ፡ ዮዳሃ ዒዛ ዘራያ፤ ሃሣ ዔርዛያ ማዔሢር ዒዚ ናንጌ ዎዶ ቢያይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳ ማዶ ማዳ፤ 3 ጋዓንቲ ጌሜራ ጌሜራ ሜሌ ያኦዞ ካአሽኮ ካአቲ ማኣሪ ሻሃንቲባኣሢር ዳራ ዒኣካ ዑንጃ ጩቢሲ ጩቢሲ ዒንጎ ባኮዎ ዒንጊ ዒንጊ ካአሽኪያ ሃሸባኣ።

4 ዲማና ዲዮዓሴ ቁኤሶ ዔኤሊ ጌኤዢ ማኣሪይዳ ዒንጊንታ ባኮና ዎላ ዒንጎያ ማሃ ሸኢሾ ሚኢሾ ቢያ ዛጊ

ዔይታ ዓርቃንዳጉዲ ዓይሢ፤ ዩይ ሚኢሻ ዒንጎ ባኮ ዒንጎዎና ዒንጊንታ ዔርቲ ሚኢሾንታ ዳራ ፔ ሸኔና ናሽኪ ዒንጋ ሚኢሾ ቢያ ጌይሢ። 5 ፔቲ ፔቲ ቁኤሳ ዔይታ ማዳ ፔ ዓሶፓ ዓሶፓ ዒንጊንታ ሚኢሾ ቢያ ዛጊ ዓርቃንዳጉዲ ቢታንቶ ዔይቶም ዒንጊንቲ፤ ዔይታ ዩያ ሚኢሾና ኮይሳ ጎይጾ ጌኤዢ ማኣሪኮ ፑርቲሢ ጊኢጊሻንዳጉዲ ዒዚ ዔይቶም ኬኤዜ።

6 ጋዓንቲ ዲዮዓሴ ካአታዳማፓ ዳንዲ ላማታሚ ሃይሣሳ ሌዎ ሄላንዳኣና ቁኤሳ ጌኤዢ ማኣሪኮ ፑርቲ ቤዘ ፔቲታዎ ኮሼ ባኣዚ ባኣሴ፤ 7 ዩያር ዲዮዓሴ ዮዳሃና ቁኤሶ ሃንጎዎቶና ፔ ባንሢ ዔኤሊ፡- «ጌኤዢ ማኣሪኮ ፑርቲ ቤዘ ዒንሢ ኮሽባኣሢ ዓይጎርዳይ? ሃይማፓ ዓርቃዎ ዒንሢ ዔካ ሚኢሾ ዒንሢ ዓርቃንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ጌኤዢ ማኣሪኮ ፑርቲ ቤዘ ኮሽንታንዳጉዲ ሚኢሾ ዔኪ ሃጊ ሸኢሾዋቲ» ጌዔ። 8 ቁኤሳ ዩያ ማሊያ «ቃራኬ» ጌዒ ጌኤዢ ማኣሪኮ ፑርቲ ቤዘ ዔይታ ኮሻጊ ጋዓዞ ሃሼ።

9 ዬካፓ ቁኤሳሢ፡ ዮዳሃ ፔቲ ሳኣዲና ዔኪ ሳኣዲናኮ ጉኡፖይዳና ያኢና ዑራሬ፤ ዩያ ሳኣዲና ጌኤዢ ማኣሪ ጌሎሢኮ ሚዛቆ ዛላ ዓኣ፡ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ኮይላ ጌሢ፤ ቢያ ኬሊ ፔ ኬሎና ኬሎና ጌሊ ካፓ ቁኤሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዛጊ ካአሽካጊ ሙካ ዳራ ዔኪ ሙኪ ዒንጋ ሚኢሾ ዔኪ ሳኣዲና ጋራ ዓጋ፤ 10 ዩይ ሳኣዲና ኩማዛ ካአቲዎ ማኣሪይዳ ያኣፓ ባኮ ያኣፓ ዓሢና ቁኤሶ ሱኡጋሢና ሙኪ ሙኪ ሚኢሾ ፓይዳዎ ቃርቂቲና ቲኪ ቲኪ ጊሣ። 11 ሚኢሻ ዎኣዲ ማዔቲያ ኮሽ ዛጊ ዔሪ ያኣፒ ዓርቁሰካፓ ጌኤዢ ማኣሪኮ ፑርቲ ቤዘ ማዲሻ ሱኡጎም ዒንጋዛ ዔይታ ሚኢሾ ዔኪ ማኣሪ ጳርቁ ኮሻ ዓሶም፡ ሹጮና ማዢ ዓሶም፡ 12 ሹጮ ዓርሳ ዓሶም፡ ፑርቲ ቤዘ ኮሽንዶ ሚጾና ሹጮና ሻንቃ ዓሶንታ፤ ዩያጉዲ ዳማ ዳማ ኮይሳ ማዶም ቢያ ጨጊንታ። 13 ጋዓንቲ ቢር ዓንጎና ኮሽንታ ዔቶ ሳኣና፡ ዲቢንጾ ዎሆ ባኮ፡ ዔቶ ሸሊዮንታ ዲንካሢንታ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ቢራ ዓንጊና ዎርቁና ማዢንታ ጌኤዢ ማኣሪ ካአቲር ማዳንቶ ባኮ ኮሽሳጊ ዩያ ሚኢሾፓ ዔኪ ጨጊንቲዎሴ። 14 ዩይ ሚኢሻ ጉቤ ጌኤዢ ማኣሪኮ ፑርቲ ቤዘ ኮሻ ዓሶና ኮሽጾም ኮይሳ ባኮኮ ሌሊ ጨጊንታ። 15 ማዶ ማዲሻንዳጉዲ ቢታንታ ዒንጊንቲ ዓሳ ጎኔ ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዔሢር ሚኢሾ ዒንጌ ዓሳ ዔይቶ ዓልቲ ያኦጪ ያኦጪ ዛጉዋሴ። 16 ዳቢንቲ ዛላና ጎሜ ዛላናር ጌዒ ጨጊንታ ሚኢሻ ጋዓንቲ ቁኤሶም ዒንጊንታያኬ፤ ጌኤዢ ማኣሪ ጌሃና ሳኣዲና ጋራ ዓጊንቲዎሴ።

ካአቲ ዓዛሃሌ ዩሩሳላሚ ካታዎ ያላጊ ዚርቁሢ

17 ዲማና ሶኦሪያ ዓጮ ካአቲ፡ ዓዛሃሌ ጋኣቲ ካታዎ ያሊ ዓርቁ፤ ዬካፓ ዩሩሳላሚ ካታዎ ያላጊ ማሊ። 18 ዪሁዳ ዓጮ ካአቲ ዲዮዓሴያ ዒዛኮ ቤርታ ካአታዳ ካአቶ ጌይጾ፡ ዲዮሳፒዳንታ ዲዮራሜንታ ዓካዚያሴንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዳማሲ ጌሢ ዒንጎና ባኮና ፔኤሲያ ቃሲ ጌኤዢ ማኣሪና ካአቲዎ ማኣሪናኮ ሜሆ ጌሃ ኬኤፃ ዓኣ ዎርቆ ቢያ ቡኩሲ ካአቲ ዓዛሃሌም ዒንጋጊ ዳኬ፤ ዓዛሃሌያ ዩያ ዔካዎ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዩሩሳላሚፓ ማሃ።

ካአቲ ዲዮዓሴኮ ሃይቦ

19 ካአቲ፡ ዲዮዓሴ ማዶ ሜሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካአቶ ሃይሳ ያኣፒንቲ ዓኣ ማፃኣፓ ያኣፒንቲ። 20-21 ዬካፓ ካአቲ፡ ዲዮዓሴኮ ደንዞ ማዔያ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዒዛ ዒዲ

ጌኔ ማድ ማዳኒ ዘርቴኔ፤ ዬያቶ ዓሰፓ ላምጋንህ ሺምዓቲ ናኣዚ ዮዛካሬና ሾሜሬ ናኣዚ ዪሆዛባዳና ሲላ ጌይንታ ቤዛ ዔኪ ዳንዳ፣ ዬሩሳላሜኮ ባባ ኬሰካ ዛሎይዳ ባኣሲ ማዝና ማኣሮይዳ ዒዛ ዎዳኔ፤ ዒማና ዒዮዓሲ ዳውቲ ካታዎይዳ ካኣታ ዱኡታ ቤዛ ዱኡቲኔ፤ ዒዛ ቤዛይዳ ዒዛኮ ናኣዚ፣ ዓሜሲያሴ ካኣታዳኔ።

13

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዒዮዓካኣዜ

1 ባዛዚያሴ ናኣዚ፣ ዒዮዓሲ ዪሆዳይዳ ካኣታዳንቲ ላማታሚ ሃይሣሳ ሌዖና ዒዮ ናኣዚ ዒዮዓካኣዜ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ዒማና ሳማሪያይዳ ናንጊ ታጳ ላንካይ ለዔ ዎይህኔ፤ 2 ዒዚያ ሃሣ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታዳ፣ ካኣቲ ዒዮርቢዓሜጉዲ ጎሜ ማዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዖዩሴኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሰዎ ዔኪ ጎሜይዳ ጌልዜኔ፤ ዒዮርቢዓሜ ማዳ ፑርቶ ማዶ ማዶ ሃሺባኣሴ። 3 ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳ ዳጋዲ ሶኦሪያ ካኣቲ ዓዛሄሌንታ ዒዛኮ ናኣዚ ቤንሃዳዳንታ ዔያቶ ዖሊ ባሻንዳጉዲ ሚርጌ ዎዴ ዓኣህ ዓኣህ ዒንጌኔ። 4 ዬካፓ ዒዮዓካኣዜ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሸኣቄኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ሶኦሪያ ካኣቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳ ማዴ ፑርቶ ባካ ዑሣ ዓኣዴ ዴኤህ ማዔህ ዛጊ ዒዮዓካኣዜኮ ሸኣዲ ዎይዜኔ። 5 ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ሶኦሪያ ዓሰ ኩሙፓ ቶሊሲ ኬሳንዳ ሱኡጌ ዔያቶ ጊኣጊሺኔ፤ ዬካፓ ዔያታ ቤርታ ናንጋ ጎይዎ ኮሺ ናንጌኔ። 6 ዬይ ቢያ ያዲ ማዔቲያ ካኣቲ፣ ዒዮርቢዓሜ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዔኪ ጎሞይዳ ጌልዜ ዳቢንቶ ማዶ ዔያታ ሃሺባኣሴ፤ ዳቢንታፓ ማዶ ዒዲ ዬያ ጎሞ ማዶ ማዶ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኣዜሎ ማሊሲ ኮሾና ባኮ ሳማሪያይዳ ካኣሺኪያ ሃሺባኣሴ።

7 ካኣቲ ዒዮዓካኣዜኮ ደንጊታሚ ፓሮና ዖሊ ዓሲ፣ ታጳ ሳርጌላ ያይታና ታጳ ሺያ ፖኦሊሴሰኬንህፓ ዓታዛ ሜሌ ያልዚ ያላጊ ጊኣጊንቲ ዎልቄ ባኣሴ፤ ዬይ ያዲ ማዔህ ዒዛኮ ሃንጎ ፖኦሊሴ ሶኦሪያ ካኣቲ ሲላሊ ማሃ ዎዲ ባይዜህርኩ።

8 ካኣቲ፣ ዒዮዓካኣዜ ማዴ ባኮና ጫርቄ ዒዚ ያሊ ባሽ ባሽያ ቢያ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ። 9 ዬካፓ ዒዮዓካኣዜ ሃይቄ ሳማሪያይዳ ዱኡቲኔ፤ ዒዛ ቤዛይዳ ዒዛኮ ናኣዚ፣ ዮዓሲ ካኣታዳኔ።

ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ዮዓሲ

10 ዪሆዳ ካኣቲ፣ ዒዮዓሲ ካኣታዳንቲ ሃይህታሚ ላንካሳ ሌዖና ዒዮዓካኣዜ ናኣዚ ዮዓሲ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ሳማሪያይዳ ናንጊ ታጳ ላሆ ለዔ ዎይህኔ። 11 ዒዚያ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዜ፣ ካኣቲ ዒዮርቢዓሜ ማዴ ፑርቶ ማዶ ማዶ ጎሜ ማዶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዖዩሴኔ። 12 ዮዓሲ ማዴ ሜሌ ማዶ ቢያ፣ ሃሣ ዪሆዳ ካኣቲ፣ ዓሜሲያሴ ዒዚ ያሊ ባሽ ባሽያኣ ዓቲዎዎ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ። 13 ዬካፓ ዮዓሲ ሃይቄ፣ ሳማሪያይዳ ዓኣ ዱኡፖ ቤዛ ዱኡቲኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ፣ ላምዓሳ ዒዮርቢዓሜ ካኣታዳኔ።

ዔልሳዒኮ ሃይሶ

14 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፣ ዔልሳዒ ሃርጊንቲም ደርዓህ ያይዲ ዎዳኒ ዑኪ ዓኣንቲ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዮዓሲ ዒዛ

ያኦሲ ሙካዎ ዑኡዛ ዳጊዲ፡- «ዓዴ! ዓዴ! ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ዎልቃህና ጊቲማህናቱዎይ!» ጌዒ ቃዩኔ።

15 ዒማና ዔልሳዒ፡- «ፔቲ ቆኦሲ ሂኢሺና ዎላ ዔኪ» ጌዒ ካኣቲ ዓይሃዛ፣ ዮዓሲ ዓይህንቲህ ጎይዎ ማዴኔ፤ 16 ዔልሳዒ፡- «ሂኢኸ ዱካኒ ጊኣጊንቲ» ጋዓዛ፣ ካኣቲ ዒዚ ዓይህ ጎይዎ ማዴኔ፤ ዬካፓ ዔልሳዒ ፔ ኩሙ ካኣቲ ኩሙ ዑፃ ጌሃዎ፡- 17 «ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ፑልቶ ካሮ ቡሌ» ጌዔኔ፤ ዬያሮ ካኣቲ ቡሌኔ፤ ሃሣ ዔልሳዒ፡- «ሂኢኸ ዱኪ!» ጌዔም ካኣቲ ዱዱካማና ዔልሳዒ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ሂኢሺኪ፤ ኔኤና ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሶኦሪያ ዓሰ ያሊ ባሻንዳኔ፤ ሶኦሪያ ዓሰ ያሊ ኔ ባሻንዳያ ሄላንዳኣና ዓፔቄ ካታሚ ኔ ዔያቶ ያላንዳኔ» ጌዔኔ።

18 ዬካፓ ዔልሳዒ ካኣቲም፡- «ዓቲ ሂኢኸ ዔኪ ዬያቶና ሳዎ ዱኪ!» ጌዔኔ፤ ዬያሮ ካኣቲ ሳዎ ሃይህ ማይንቲ ዱካዎ ሃሽኔ፤ 19 ዬይ ዔልሳዒ ዳጋሴህር ካኣቲ ኮይላ፡- «ደንጎ፤ ሃንጎ ላሆ ማይንቲ ኔ ዱኪቲ ሶኦሪያ ዓሰ ጋፒ ኔ ባሻንዳያታዎ ሃህ ጋዓንቲ ኔ ዔያቶ ሃይህ ማይንቲ ሌሊ ባሻንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ዬካፓ ዔልሳዒ ሃይቄ ዱኡቲኔ። ዬና ዎዶና ሞዓኣቤ ዓጫፓ ሙኪ ያላ ዓሳ ለዓ ለዓ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ያላጊ ሙኪ ጌላኔ። 21 ፔቲ ዓቢ ዓሲ ሃይቄም ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዱኡካንቲ ዬና ያሎ ያላ ዓሰፓ ዛላ ዓሲ ዔያቶ ያላጊ ሙካያ ዔያታ ዳንቄ ዔያታ ዱኡካ ዓሃህ ዔልሳዒ ዱኡፖ ዔቶ ጋራ ኬኤሪ ሃሺ ጳሽኬኔ፤ ዬያ ዓሃኮ ሌዛ ዔልሳዒኮ ማይያና ካካኣማዎ ቤዛና ሃይባፓ ዳቄ ዔቄኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሰና ሶኦሪያ ዓሰና ዎሊ ያሌህ

22 ዒዮዓካኣዜ ካኣታዲ ዓኣ ዎዶና ቢያ ሶኦሪያ ካኣቲ፣ ዓዛሄሌ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ያሊ ሜታሲህና ካራ ባይዜኔ፤ 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ፔ ኮሹሞና ሚጩንቲ ዔያቶ ማኣዴኔ፤ ዔያቶ ዎዲሺ ባይዚባኣሴ፤ ዬያ ዒ ማዴህ ዓብራሃሜንታ ዪሳኣቄንታ ያይቆኦቤንታ ዎላ ዒ ጫኣቄ ጫኣቄም ጳቄህ ዳር ዎሊባኣህርኩ።

24 ዬካፓ ሶኦሪያ ካኣቲ፣ ዓዛሄሌ ሃይቃዛ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ቤንሃዳዳ ካኣታዳኔ፤ 25 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፣ ዮዓሲ ቤንሃዳዳ ሃይህ ማይንቲ ያሊ ባሽ ዒዛኮ ዓዴ ዒዮዓካኣዜ ካኣታዲ ዎይህ ዎዶና ቤንሃዳዳ ያሊ ዔኪ ካታሞ ማሃ ዔኪኔ።

14

ዪሆዳ ካኣቲ ዓሜሲያሴ (2ዎኦሲ ዓሃኬ 25:1-24)

1 ዒዮዓካኣዜ ናኣዚ፣ ዮዓሲ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንቲ ላምዓሳ ሌዖና ዒዮዓሲ ናኣዚ፣ ዓሜሲያሴ ዪሆዳይዳ ካኣታዳኔ፤ 2 ዒዚ ካኣታዳኣና ለዓ ዒዛኮ ላማታሚ ደንጎኪ፤ ዒዚ ዬሩሳላሜይዳ ናንጊ ላማታሚ ታዘጳ ለዔ ዎይህኔ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዪሆዳዲና ጌይንታያ፣ ዬሩሳላሜይዳ ሾይንቲ ላኣሊኬ። 3 ዓሜሲያሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳ ማዶ ማዴኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዒዛኮ ማዶ፣ ካኣቲ ዳውቲጉዲ ዒ ማዒባኣሴ፤ ዒዚ ዳውቲጉዲ ማጎንደህ ሃሺ ፔኤኮ ዓዴ፣ ዒዮዓሲ ማዴ ጎይዎማ ማዴኔ። 4 ዒ ዎዎዴይ ጌዔቲ፡- ጌሜራ ጌሜራ ማዢንቲ ዓኣ ሜሌ ዓሰኮ ካኣኸ ማኣር ሻሂባኣሴ፤ ዬያሮ ዳራ ጌሜሮይዳ ፔ ያኣዘም ዒንጎ ባኮ ዒንጊያና ዑንጅ ጩቢሾና ሃሺባኣሴ።

13:14 13:14 2ካእቶ. ማ 2:12።

5 ዓመሲያሴ ካኦታቶ ቤዛ ጌሊ ገኢገሺ ዓርቃዎ ዒዛኮ ቤርታ ካኦታ። ዒዛኮ ዓዶ ዎጅ ቤታንታ ዓኣ ዓሶ ዎጅሼኔ፤ 6 ጋዓንቴ ዬያቶኮ ናኣቶ ዒዚ ዎጅሺባኣሴ፤ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ማጻፈግ ደዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ናኣታ ማጅ ጎሞሮ ሾዔ ዓሳ ዎጅንቶ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ፔ ማጅ ጳቢንቶ ማጅ ሌሊ ዎጅንቶ» ጌዒ ዓይህ ዓይህዎ ካፒ ኩንህኔ።

7 ዓመሲያሴ ዒማና «ሶኦጌ ዶኦቱ» ጌይንታ ቤሲዳ ታጾ ሺያ ማዓ ዔዶኦሚ ዓጮ ፖኦሊሶ ዎጅ ኩርሴኔ፤ ሃህ ሴላዒ ጌይንታ ካታማሰኩኖ ያሊ ዓርቃዎ «ዮቅቲ ዔሌ» ጌይ ሱንህ ጌህኔ፤ ሃኖ ሄላንዳኣና ዬና ካታሚላ ዒማ ሱንዮና ዔኤሊንታ።

8 ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፣ ዒዩ ናኣዚ፣ ዮዓሴ ኮይላ ዓመሲያሴ፡- «ሂንዳ ሃኒ ዬዔ ኑ ዎሊ ዛጎም!» ጌዒ ሚኤህ ዓሲ ዳኪ ያላንዳጉዲ ዔቁሴኔ፤ 9 ካኣቲ፣ ዮዓሴ ጋዓንቴ፡- «ለባኖኦሴ ዲኮይዳ ዓኣ ፔቴ ጋውዲ ዓንገህሰኩና ለባኖኦሴ ዚቢቆ ኮይላ ታ ናዓህም ኔኡኮ ዉዲሮ ናዔሎ ዒንጌ» ጌዒ ከኢታ ዳከኔ፤ ጋዓንቴ ለባኖኦሴ ዲኮይዳ ዓኣ ፔቴ ቦዎ ዒኢና ዴንዲቤቃ ቶኮና ሄርቃዛ ዬና ጋውዲላ ሃይቄኔ» ጋዓኔ።

10 «ዔኤዛይ ዓመሲያሴ! ኔኤኒ ዔዶኦሚ ዓሶ ያሎና ባሽህሮ ያቶርቁ ሺራ? ኔ ባሽ ባሽያማና ኔ ማኣራ ኔ ዴዒ ዚቲ ጌዔቴ ቃራኩ፤ ኔናንታ ኔ ዴርንታ ባይዛንዳ ባኣዚ ዓይጋ ኔ ባገህ ሺራይ?» ጌዔኔ።

11 ዓመሲያሴ ጋዓንቴ ዮዓሴ ዬያ ጌዔህ ዔኤቢኬ ጌይባኣሴ፤ ዬያሮ ካኣቲ ዮዓሴ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዔኪ ዓመሲያሴ ያላኒ ዴንዳዎ ዪሁዳይዳ ዓኣ ቤትሼሚሽ ጌይንታ ቤዛ ያሎ ዓርቄኔ፤ 12 ዒማና ዪሁዳ ዓሳ ባሽንቴኔ፤ ፖኦሊሳኣ ቢያ ጳሽኪ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዴንዳይ። 13 ዮዓሴ ዒማና ባካዚያሴኮ ናኣዚ ናዎ፣ ዓመሲያሴ ሽምፔና ዓኣንቴ ዓርቄ ዔኪ ዬሩሳላሚ ሄላኒ ዴንዳይ፤ ዒኢካ ሄሃላዎ ዔፕራኤሚ ኬኤሎ ዲያ ካራፓ ዓርቃዎ ዴንዳይ «ዎላ ካኣማ ኬኤሎ ዲያ ካሮ» ጌይንታ ቤዛ ሄላንዳኣና ያይዶ ጻኤታ ዎጅ ማዓ ኬኤሎ ዲያ ዶይሴኔ። 14 ዒኢካፓ ዒ ዴንቁ ዎርቆና ቢሮና ቢያ፤ ጌኤዦ ማኣሮይዳ ካኣዦ ካኣሽኮ ባኮ ቢያህና ካኣቱም ማኣሮይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ጫኣኒ ሳማሪያ ማዒ ዴንዳይ፤ ዓይህ ማህ ዒዚ ዲዔ ዓሶዎ ዔኪ ዴንዳይ።

15 ካኣቲ፣ ዮዓሴ ማጅ ሚሌ ባካ ቢያ፤ ዬያጉዲ ሃህ ዪሁዳ ካኣቲ፣ ዓመሲያሴ ዒዚ ያሊ ባሽ ባሽዳ ዓቱዎዎ ዒሰራዔኤሌ ካኣቶኮ ሃይሳ ጻኣፒንታ ማጻፈግ ጻኣፒንቲ ዓኣኔ። 16 ዬካፓ ዮዓሴ ሃይቄ፣ ሳማሪያይዳ ካኣታ ዲኡታ ቤዛ ዲኡቲኔ፤ ዒዛ ቤዛ ለምዓሳ ዒዮርቢዓሚ ካኣታ።

ዪሁዳ ካኣቲ ዓመሲያሴኮ ሃይሶ (2ዎኦሲ. ዓሃኬ 25:25-28)

17 ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፣ ዒዮዓካኣዜ ናኣዚ ዮዓሴ ሃይቄሰካፓ ዪሁዳ ካኣቲ ዮዓሴ ናኣዚ ዓመሲያሴ ታጾ ዶንጎ ለዔ ዴዔኔ፤ 18 ዓመሲያሴ ማጅ ሚሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ጻኣፒንታ ማጻፈግ ጻኣፒንቲ ዓኣኔ።

19 ዒማና ዓመሲያሴ ዎጅኒ ዬሩሳላሚዳ ዓሲ ዎላ ዘርቴህሮ ዒዚ ፑኒ ለከሺ ካታም ዴንዳይ፤ ዒዛኮ ሞርካ ጋዓንቴ ገንዖ ዓሲ ዳኪ ዒኢካ ዒዛ ዎጅሼኔ። 20 ዬካፓ ሌዛ ዒዛኮ ፓርና ጫኣንጎቲ ዬሩሳላሚ ሙኬኔ፤ ዳውቴ ካታማ ካኣታ ዲኡታ ቤዛ ዒዚ ዲኡቲኔ። 21 ዪሁዳ ዴራ ዒዛኮ ናኣዚ ያኦዚያ ካኣታህኔ፤ ዬያ ናዓህኮ ዒማና ሌዓ ታጾ ለሆኬ። 22 ቤርታ ያሎና ዔውቴ፣ ዔላቴ ካታም ዓዴ

ሃይቄሰካፓ ያኦዚያ ዎልቁና ያሊ ባሽ ማህ ዔካዎ ገንህ ማህ ገኢገሺ ማኤኔ።

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ለምዓሳ ዒዮርቢዓሚ

23 ዒዮዓሴ ናኣዚ፣ ዓመሲያሴ ዪሁዳይዳ ካኣታጅንቴ ታጾ ዶንጋሳ ሌዎና ዮዓሴ ናኣዚ ዒዮርቢዓሚ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታጅኔ፤ ዒዚ ሳማሪያይዳ ናንገ ያይዲታሚ ፔቴ ሌዔ ዎይህኔ። 24 ለምዓሳ ዒዮርቢዓሚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሞይዳ ዔኪ ጌልዜ፣ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታ፣ ናባጭ ናኣዚ ዒዮርቢዓሚ ማጅ ፑርቶ ማጅ ማጅያና ጎሚ ማጅ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያይሴኔ። 25 ቤርታ ዒሰራዔኤሌ ዓጪ ማዔያ ጌይ፣- ኬዶ ዛሎና ሃማቴ ባንህ ዴንዳ ዓራባ ባዛ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጮ ቢያ ያሎና ባሽ ገንህ ማህ ዔኬኔ፤ ዬይ ቢያ ያዲ ማጅንቴህ ጋትሄፔራይዳ ሸይንቴ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማጅ፣ ዓሚታዬ ናኣዚ፣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዮናኣሴ ዛሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዚህ ኬኤዜ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ ቃኣሎ ጎይዮና።

26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዴኤዎ ማታህ ማኔ፤ ዒማና ዒሰራዔኤሌይዳ ዓይሎ ማዔቴያ ዓይሎቱዎ ዓሶ ማኣዳ ዓሲ ባኣሴ። 27 ያዲ ማዔቴያ ዔያታ ናንገና ጋፒ ባይቃንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማሊህቲዎሴ፤ ዬያሮ ለምዓሳ ዒዮርቢዓሚ ዛሎና ዔያቶ ዒዚ ማኣዳ።

28 ለምዓሳ ዒዮርቢዓሚ ማጅ ሚሌ ባካ ቢያ ያሎና ዒ ባሽ ባሽ፣ ዬያጉዲ ሃህ ዪሁዳ ዓጪ ማዔ፣ ዴማሰቆንታ ሃማቴንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ማዓንዳጉዲ ዒ ማጅ ሃይሳ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣቶ ሃይሳ ጻኣፒንታ ማጻፈግ ጻኣፒንቲ ዓኣኔ። 29 ዬካፓ ለምዓሳ ዒዮርቢዓሚ ሃይቄ፣ ካኣታ ዲኡታ ቤዛ ዲኡቲኖም ዒዛ ቤዛይዳ ዒዛኮ ናኣዚ ዛካሪያሴ ካኣታ።

15

ዪሁዳ ካኣቲ ያኦዚያ (2ዎኦሲ. ዓሃኬ 26:1-23)

1 ለምዓሳ ዒዮርቢዓሚ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታጅንቴ ለማታሚ ላንካሳ ሌዎና ዓመሲያሴ ናኣዚ፣ ያኦዚያ ዪሁዳይዳ ካኣታጅኔ፤ 2 ዒዚ ካኣታጅኣና ሌዓ ዒዛኮ ታጾ ለሆኬ፤ ዒዚ ዬሩሳላሚይዳ ናንገ ዶንገታሚ ለምዎ ሌዔ ዎይህኔ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዪኮሊያ ጌይንታ ዬሩሳላሚይዳ ሸይንቴያኬ። 3 ዒዚ ዓዴ ማጅ ኮዦ ማጅ ጎይዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳ ባኣዚ ማጅ፤ 4 ጋዓንቴ ጌሜራ ጌሜራ ዓኣ ዓሳ ሚሌ ያኦዚ ካኣሽካ ማኣሮ ሻሂባኣህሮ ዴራ ጌሜሮይዳ ዒንጎ ባኮ ዒንገያና ዑንጅ ጩቢሽዎ ሃሽባኣሴ፤ 5 ዬካፓ ዑፃ ኬሰካ ዶርዓህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦዚያይዳ ዓጌኔ፤ ዒዚ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዬይ ዶርዓህ ዒዛ ሃሽባኣህሮ ዒዚ ማጅ ቢያ ሃሽ ዲማ ኬኤህዳ ፔኤሮ ናንጋኔ፤ ዒማና ካኣቲ ማዒ ዓጮ ዎይህህ ዒዛኮ ናኣዚ ዒዮዓታሚኬ።

6 ካኣቲ፣ ያኦዚያ ማጅ ሚሌ ባካ ቢያ ዪሁዳኮ ካኣቶ ሃይሳ ጻኣፒንታ ማጻፈግ ጻኣፒንቲ ዓኣኔ። 7 ዬካፓ ያኦዚያ ሃይቄ፣ ዳውቴ ካታምይዳ ዓኣ ቤርታ ዒዛኮ ዓዶንህ ዲኡፖ ቤዛ ዲኡቲኔ፤ ዒዛ ቤዛይዳ ዒዛኮ ናኣዚ፣ ዒዮዓታሚ ካኣታ።

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዛካሪያሴ

8 ጾኑዚያ ዪሁዳይዳ ካኦታዳንቴ ሃይሂታሚ ሳላሳ ሌዖና ለምዓሳ ዲዮርቢዓሚኮ ናኣዚ። ዛካሪያሴ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳንቴ፤ ዲዚ ሳማሪያይዳ ናንጊ ላሆ ዓጊኒ ወይሄን፤ 9 ዲዚያ ዲዛኮ ቤርታ ካኦታዳ ካኦታ ቢያ ማዳ ጎሞ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴን፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዔኪ ጎማ ጌልዜ፤ ናባዔ ናኣዚ፤ ካኦታ ዲዮርቢዓሚ ማዳ ባኮ ዲ ማዳን፤ 10 ሻሎሜ ጌይንታ፤ ያቤሼ ናኣዚ ጌን ማላሢና ዪብሌዓሚ ጌይንታ ቤሰካ ካኦታ ዛካሪያሴ ወዲ ዲዛ ቤዛ ካኦታዳን።

11 ካኦታ፤ ዛካሪያሴ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዲሰራዔኤሌኮ ካኦታ ሃይሳ ጻኦቲንታ ማጻኦታ ጻኦቲንታ ዓኣኔ።

12 ያዲ ማዓዖና ካኦታ ዲዩም ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዜርፃ ኔኤኮ ዴንዲ ያይዶ ሸይንታ ሄላንዳኣና ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳንዳ» ጌይ ከኤዜ ሃጊ ማዓ ዎዞ ቃኣላ ኩሜን።

ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ሻሎሜ

13 ጾኑዚያ ዪሁዳይዳ ካኦታዳንቴ ሃይሂታሚ ታዘጳሳ ሌዖና ያቤሼ ናኣዚ፤ ሻሎሜ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳንቴ፤ ዲዚ ሳማሪያይዳ ናንጊ ፔቴ ዓጊኒ ሌሊ ወይሄን።

14 ዲማና ሚናሃሚ ጌይንታ ጋዲ ናኣዚ ቲርፃይዳ ሳማሪያ ዴንዳዖ ሻሎሜ ወዲ ዲዛ ቤዛ ካኦታዳን።

15 ሻሎሜ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ፤ ሃሃ ዲዚ ማዳ ጌኖ ማዳ ሃይሳ ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ሃይሳ ጻኦቲንታ ማጻኦታ ጻኦቲንታ ዓኣኔ። 16 ሚናሃሚ ቲርፃይ ዴንዶ ዴንዲቤቃ ቲፕሳሄ ካታሞና ዲኣካ ናንጋ ዓሶና ሃሃ ከይሎይዳ ዓኣ ዓጮ ጉቤ ባይዜን፤ ዬያ ዲ ማዳሢ ዬኖ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሳ ዲዛም ኩቹ ዲንጋኒ ኮዲባኣሢርኬ፤ ዬያር ዲዚ ጎጶይንዶዋ ዓይሱዎጎ ጎጶ ዳርዚ ዳርዚ ወዳን።

ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ሚናሃሚ

17 ጾኑዚያ ዪሁዳይዳ ካኦታዳንቴ ሃይሂታሚ ታዘጳሳ ሌዖና ጋኣዴ ናኣዚ፤ ሚናሃሚ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳንቴ፤ ዲዚ ሳማሪያይዳ ናንጊ ታጶ ለዓ ወይሄን። 18 ዲዚ ዴንዲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሞይዳ ዔኪ ጌልዜ፤ ናባዔ ናኣዚ፤ ዲዮርቢዓሚ ማዳ ፑርቶ ማዳ ማዳይዖና ጎሜ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴ ናንጌን።

19 ዲማና ዓሶኦሪ ካኦታ፤ ፖሃ * ዲሰራዔኤሌ ያላኒ ሙኪ ዓጮ ጌሌን፤ ዬያር ሚናሃሚ ዲዛኮ ካኦታማ ዶዲ ዴዓንዳጉዲና ዲዛ ዲ ማማኣዳንዳጉዲ ሺኢቃኒ ሃይሂታሚ ያይዶ ሺያ ከሎ ማዓ ሹቹ ቢራ ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ቲግላት ፔሌሴሬም ሺኢሹን። 20 ሚናሃሚ ዬያ ማኢሾ ኩኩሴሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ያርጎጮ ፔቴ ፔቴሢ ዶንጊታሚ ሹቹ ቢራ ከሴ ዲንጋንዳጉዲ ዎልቃዲ ዓኪከ። ዬያር ፖሃ ያሎዎጎ ሃሺ ፔ ዓጮ ማዓ ዴንዳን።

21 ሚናሃሚ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ሃይሳ ጻኦቲንታ ማጻኦታ ጻኦቲንታ ዓኣኔ። 22 ሚናሃሚ ሃይቁ፤ ዴኡቲም ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኣዚ ፔቃህያ ካኦታዳን።

ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ፔቃህያ

23 ጾኑዚያ ዪሁዳይዳ ካኦታዳንቴ ዶንጊታሚ ሌዖና ሚናሃሚ ናኣዚ፤ ፔቃህያ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳንቴ፤ ዲዚ ሳማሪያይዳ ዴዲ ለምዖ ለዓ ወይሄን፤ 24 ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዔኪ ጎማይዳ ጌልዜ፤ ናባዔ ናኣዚ፤ ዲዮርቢዓሚ ማዳ ፑርቶ ማዳ ማዳይዖና ጎሜ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲ ያዩሴን። 25 ፔቃህያኮ ፖኦሊሶ ባኣካፓ ፓቁሄ ጌይንታ፤ ሬማሊያ ናይ ማዓያ ፖኦሊሶ ሱኡኩሰኬይ

ዶንጊታሚ ጌሌዓዴ ዓሶና ዎላ ጌን ማዳ ማዳኒ ዘርቲ፤ ሳማሪያይዳ ዓኣ ካኦታም ማኣር ጋራ ዓኣ ዎርዲዮ ጊዴና ጌሊ ፔቃህያንታ ዓርጎቤንታ ሃሪዬ ጎዖሰኬያንታ ዎላ ዎዲ ቤዛ ካኦታዳን።

26 ፔቃህያ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ሃይሳ ጻኦቲንታ ማጻኦታ ጻኦቲንታ ዓኣኔ።

ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ፓቁሄ

27 ጾኑዚያ ዪሁዳይዳ ካኦታዳንቴ ዶንጊታሚ ለምዓሳ ሌዖና ሬማሊያ ናኣዚ፤ ፓቁሄ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳንቴ፤ ዲዚ ሳማሪያይዳ ናንጊ ለማታሚ ለዓ ወይሄን። 28 ዲዚያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሞይዳ ዔኪ ጌልዜ፤ ናባዔ ናኣዚ፤ ካኦታ ዲዮርቢዓሚ ማዳሢ ጎይዖ ጎሚ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴን።

29 ዓሶኦሪ ካኦታ፤ ፖሃ፡- ዲዮን፤ ዓቤልቤትማዕካ፤ ያኖሃ፤ ቁዴሼንታ ሃይሪ ጌይንታ ካታማሰኪንሢ፤ ዬያጉዲ ጌሌዓዴንታ ጌሊላንታ ኒፕታኣሌኤሜንታኮ ዓጮ ጌሊ ዓርቁዴር ዔኪ ዓሶኦሪ ዴንዳሢ ዬይ ፓቁሄ ጎሚ ካኦታዲ ዓኣ ዎድናኪ።

30 ጾኑዚያ ናኣዚ፤ ዲዮታሚ ዪሁዳይዳ ካኦታዳ ለማታሚ ሌዖና ዔኤላ ናኣዚ ሆሴዔ ካኦታ፤ ፓቁሄይዳ ጌን ማላሢና ዔቁ ዎዳዖ ቤዛ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳን። 31 ፓቁሄ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ሃይሳ ጻኦቲንታ ዓኣ ማጻኦታ ጻኦቲንታ ዓኣኔ።

ዪሁዳ ካኦታ ዲዮታሚ (2ዖኦሲ. ዓሃኬ 27:1-9)

32 ሬማሊያ ናኣዚ፤ ፓቁሄ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳ ለምዓሳ ሌዖና ጾኑዚያ ናኣዚ ዲዮታሚ ዪሁዳይዳ ካኦታዳን፤ 33 ዲዚ ካኦታዳኣና ለዓ ዲዛኮ ለማታሚ ዶንጎኪ፤ ዲዚ ዬሩሳላሚይዳ ናንጊ ታጶ ላሆ ለዓ ወይሄን፤ ዲንዳ ዲዛኮ ዩሩሻ ጌይንታያ ፃዶቁ ናዎኪ። 34 ዲዚ ዓድ፤ ጾኑዚያጉዲ ኮሺ ማዳ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሴን፤ 35 ጋዓንቴ ጌሜራ ጌሜራ ዓኣ ሜሌ ያኦዞ ካኦታኮ ማኣር ዲዚ ባይዚባኣሴ፤ ዴራ ዲኣካ ዲንጎ ባኮ ዲንጊዖና ዐንጆ ጩቢሶዎ ሃሺባኣሴ። ዲዮታሚ ዲማና ጌኤኮ ማኣርኮ ከዶ ዛላ ዓኣ ከኤሎ ዲዖ ካር ኮሺሴን።

36 ዲዮታሚ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኦታ ሃይሳ ጻኦቲንታ ማጻኦታ ጻኦቲንታ ዓኣኔ። 37 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ሶኦሪያ ካኦታ ሬጂንና ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ፓቁሄና ዪሁዳ ያላንዳጉዲ ዳኬሢ ዬይ፤ ዲዮታሚ ዪሁዳይዳ ካኦታዲ ዓኣንቴኬ፤ 38 ዬካፓ ዲዮታሚ ሃይቁ፤ ዳውቴ ካታማ ካኦታ ዲኡታ ቤዛ ዴኡቲም ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኣዚ ዓኣኣዜ ካኦታዳን።

16

ዪሁዳ ካኦታ ዓኣኣዜ (2ዖኦሲ. ዓሃኬ 28:1-27)

1 ሬማሊያ ናኣዚ፤ ፓቁሄ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዳንቴ ታጶ ላንካሳ ሌዖና ዲዮታሚ ናኣዚ ዓኣኣዜ ዪሁዳይዳ ካኦታዳን፤ 2 ዲዚ ካኦታዳኣና ለዓ ዲዛኮ ለማታሚኬ፤ ዲዚ ዬሩሳላሚይዳ ናንጊ ታጶ ላሆ ለዓ ወይሄን፤ ዲዚያ ዲዛኮ ቤርታ ዓዴ፤ ዳውቴ ማዳ ኮኸ ማዳ ጎይዖ ማዳባኣሴ፤ ዬያይዶንደሢ ሃሺ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓ ዲዛኮ ያኦዞሢ ዎዛሱዎ ማዳ ማዳን፤ 3 ዲሰራዔኤሌ ካኦታ ማዳ ጎይዖ ፑርታ ማዳ ማዳን፤ ዲዚ ዲማና ፔኤኮ ናዖ

15:12 15:12 2ካላቶ. ማ 10:30። * 15:19 15:19 ፖሃ ጌይንታ ዓሢኮ ሱንፃ ዓሶኦሪ ዓሶ ሙኡጮና፡- «ቲግላት ፔሌሴሬ» ጌይንታኔ።

ሚሉ ያክዘሞ ሚቺ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ሹኪ ሺኢሺኔ፤ ዬያ ዒ ማዳሚ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዔያቶም «ዒንጎንዳኔ» ጌዔ ዓጩሎ ጌላኒ ቤርቲም ዴንዳኣና ናንገና ናንጎ ጎዳ ዬኖ ዓጩጋ ዳውሲ ባይዘ። ዴራ ማዳ ሻኣካ ማዳ ማዳኒ ጌዒኩ። 4 ጌሚራ ጌሚራ ማገርገቲያ፡ ሚሉ ዴራ ካኣዙ ካኣሽካ ማኣሮንታ ዴኤፒ ዴኤፒ ማዔ ሚያ ሺቦንታይዳ ዒንጎ ባኣዚ ዓካኣዜ ሺኢሺ። ዑንጂያኣ ጩቢሺኔ።

5 ዒማና ሶኦሪያ ካኣቲ፡ ሬዒኔና ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፡ ፓቁሃና ዬሩሳላሚ ያላኒ ማንጌኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዓካኣዜ ባሻሻ ዴንዳዒባኣሴ። 6 ሶኦሪያ ካኣቲ፡ ሬዒኔ ዔላቲ ካታም ያሊ ባሽ ማሃ ዔኪ ፔ ዴማ ማሃያ ዒኢካ ናንጎ ዓይሁዳ ዓሶ ኬሴኔ፤ ዬኖ ዎዶና ዔላቲይዳ ማዘ ዴዔ ዔይኦሚ ዓሳ ሃኖ ሃላንዳኣና ዒኢካ ዓኣኔ። 7 ዬያሮ ካኣቲ፡ ዓካኣዜ ዓሶኦሪ ካኣቲ ፖሃም፡- «ታኣኒ ኔኤም ጉሙርቁንቲ ማዳ ዓይሌኬ፤ ኔኤኒ ታ ኮይላ ሙኪ ታና ያላኒ ዬዔ ሶኦሪያና ዒሰራዔኤሌ ካኣቶናይዳ ጋውሴ» ጌዒ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ። 8 ዬያ ሌሊቱዋንቲ ዓካኣዜ ጌኤዙ ማኣሮና ካኣቱም ማኣሮናኮ ሚሆ ጌሃ ማኣሮይዳ ቡኩሲ ጌሃና ዎርቆንታ ቢሮንታ ዓሶኦሪ ካኣቲም ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዒንጎኒ ዳኬኔ። 9 ዓካኣዜኮ ዬያ ያኦጩያ ዔኪ ፖሃ ዴማሰቆ ዴንዲ ያሊ ዓርቁኔ፤ ካኣቲ ሬዒኔያ ዎዳኔ፤ ዒኢካ ዓኣ ዴሮ ዒዚ ዴዒ ዔኪ ቁሪ ጌይንታ ቤሲ ዴንዳኔ።

10 ካኣቲ፡ ዓካኣዜ ዒማና ዴማሰቆ ዴንዲ ካኣቲ ፖሃና ካኣማዎ ዒኢካ ሚሉ ያክዘሞ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ቤሲ ፔቲ ዴንቁኔ፤ ዬያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛሢ ማሊሲ ማዣንዳጉዳ ዬያ ማሊሲ ኮሽና ባኣዚ ገኢገሺ ቁኤሳሢ፡ ዑሪያም ዳኬኔ፤ 11 ዬያሮ ካኣቲ ዓካኣዜ ሙካንዳሂኮ ቤርታ ዑሪያ ዬኖ ማላያ ዒንጎ ቤሲ ኮሺኔ፤ 12 ዓካዚያሴ ዴማሰቆይዳ ማዓዎ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛሢ ዒማ ጎይያ ፒዜ ማዘገቲቲ ዛጋኒ ዒኢካ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎኒ ዒንጎ ቤዜሎ ጌዒ ኬሰኬኔ፤ 13 ዒዚ ዒኢካ ሚቺ ዒንጎ ቆልሞ ሹኪ፤ ሃሃ ሃኣኮ ዒንገሢያ ዒንጎኔ፤ ዬያጉዲ ዎይና ገኮሽና ዑኩ ዒንገይና ፔቱሞና ዒንጎ ባኮኮ ሱጉያ ዒኢካ ዎሃኔ። 14 ሞኦኖ ዓንጎና ኮሽናያ፡ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዴማዳ፡ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ዬኖ ዓኪ ኮሽና ዒንጎ ቤዜሎንታ ጌኤዙ ማኣሮንታኮ ባኣካ ዓኣኔ፤ ዓካኣዜ ዬያ ዒንጎ ቤዘ ሺኢሺ ዒዚ ኮሺሴ ዓኮ ዒንጎ ቤዘኮ ኪዶ ዛላ ጌሃኔ፤ 15 ዬካፓ ዒዚ ዑሪያም፡- «ሃያ ታኣኮ ኮሽና ዴኤፖ ዒንጎ ቤዛሢ ያኦሲም ጉቲና ዒንጎ ባኮ ዒንጎያ፤ ዓባ ኬዳኣና ዒንጎ ሃኣኮ ዒንገይ ዒንጎያ፤ ካኣቲንታ ዴርንታ ዛሎ ሚቺ ዒንጎ ዒንገይና ሃኣኮ ዒንገይና ዒንጎያ፤ ጎሃ ዴራ ዎይና ዑኩ ዒንገይ ዓኪ ሙካሢ ዎሃንታንዳጉዲ ማሃ፤ ዓሳ ሹካ ቆልሞኮ ሱጉያ ጉቤ ዒኢካ ዎሃ፤ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቲ ዒንጎ ቤዛ ጋዓንቲ ታኣኒ ኮዔ ባኣዚ ማዳያ ማዓንዳኔ» ጌይ ዓይሃኔ። 16 ዬያሮ ዑሪያ ካኣቲ ዒዛ ዓይሃ ጎይያ ማዳኔ።

17 ጌኤዙ ማኣሮይዳ ማዳ ማዳ፡ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቲ ሺራ ቶካ ዓኣ ባኮ ካኣቲ ዓካኣዜ ቲቁኔ፤ ላሻሲ ኮሽና ሃላሢ ማዔ ባኮም ጎኦር ዛላፓ ዓኬኔ፤ ዬያቶይዳ ጌሃንቲ ዓኣ ማሰቶ ሳኣኖ ዓኬኔ፤ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቲ ዎኣያ ዴይሃ ዶኣላሢ ዴማ ሬኤኪ ዓርቁ ዓኣ፡ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቲ ታጾ ላምዎ ጌማይ ማላ ባኮኮ ገኢራፖ ዔኪ ሺኢሺ ሹቺና ኮሽና ቤሲዳ ጌሃኔ። 18 ዓካኣዜ ዓሶኦሪ ካኣቲ ዎዛሳኒ ጌኤዙ ማኣሮይዳ ካኣቶ ያይታ ጌሃንታ ዴጌ ቤዘ

ባይዘኔ፤ ሃሃ ዬያኮ ቤርታ ካኣታ ጌኤዙ ማኣራ ጌላ ካሮዎ ዲርቁኔ።

19 ካኣቲ፡ ዓካኣዜ ማዳ ሚሉ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ያኣፒንታ ማጻኦፓ ያኣፒንቲ ዓኣኔ፤ 20 ዬካፓ ዓካኣዜ ሃይቁ፡ ዳውቴ ካታማ ካኣታ ዴኤታ ቤዛ ዴኤቴኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ፡ ሂዘቁያሴ ካኣታዳኔ።

17

ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ሆሴዔ

1 ዓካኣዜ ዪሁዳይዳ ካኣታዳንቲ ታጾ ላምዓሳ ሌያና ዔላ ናኣዚ፡ ሆሴዔ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ሳማሪያይዳ ናንገ ጋዞጾ ሌዔ ዎይሃኔ፤ 2 ዒዚ ጎሚ ማዳ ናንገና ናንጎ ጎዳ ያዪሴኔ፤ ማዔቴያ ዒዚ ማዳ ዳቢንታ ዒዛኮ ቤርታ ካኣታዳ ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ማዳሂጉዲቱሞሴ፤ 3 ዓሶኦሪ ካኣቲ፡ ሳልሚናሶሪ ዒዛ ያለም ዒ ባሽንቲ ኩቺ ዒንገ ለዓ ለዓ ዒዛም ገኢሪሢ ዓርቁኔ። 4 ጋዓንቲ ዳካ ለዔኮ ገንፃፓ ካኣቲ፡ ሆሴዔ ሶዒ ጌይንታ ገብፃ ካኣቲሰኬይ ሙኪ ዒዛ ማኣዳንዳጉዲ ያኦጩኒ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ፤ ሃሃ ለዓ ለዓ ዒዚ ዓሶኦሪ ካኣቲም ገኢራ ገኢሮዎ ሃሺኔ፤ ሳልሚናሶሪ ዬያ ዎይዛዎ ሆሴዔ ዓርቁሲ ቱኡሲ ማርካ ቱኪሴኔ።

ሳማሪያ ካኣቲኮ ደዒያ

5 ዬካፓ ካኣቲ፡ ሳልሚናሶሪ ያልዚሮ ሙኪ ዒሰራዔኤሌ ዓጩ ጌላዎ ሳማሪያ ካታም ሃይሃ ሌዔ ማንጌኔ፤ 6 ሆሴዔ ካኣታዳንቲ ታዞጾ ሌያና ሳልሚናሶሪ ያሊ ባሽ ሳማሪያ ዓርቁኔ፤ ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዴዓያ ቱኪ ዔኪ ዓሶኦሪ ዴንዳኔ፤ ዒዚ ዬያ ዓሶኮ ዛሎ ሃላሂ ካታማ፡ ዛሎ ገንሣ ጎዛኔ ዓጩ ጋራ ዓኣ ሃቦሪ ዎሮ ዓጩ፤ ዬያጉዲ ገንሣ ዓቲ ዓሶ ሚዶኔ ካታሞይዳ ካታሞይዳ ጌሃኔ።

7 ዬይ ያዲ ማዳንቲሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጎሚ ማዳ ገብፃ ካኣቲ ኩጩፓ ዔያቶ ዓውሲ ኬሲ ዔያቶም ዒዚ «ዒንጎንዳኔ» ጌዔ ዓጩሎ ባንሢ ዳኬ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛሢ ያዪሴሢሮኬ፤ ዔያታ ዎዎይቲይ ጌዔቴ፡- ሚሉ ያክዘ ዘገ ካኣሽኬኔ፤ 8 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቤርቲም ዴንዳኣና ዔያቶኮ ቤርታፓ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዳኪ ባይዘ ዴርኮ ፑርቶ ማዳ ዔያታ ማዳኔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ዔያቶ ዔርዜ ፑርቶ ማዳ ዔኪ ዔያታ ማዳያ ማዳኔ። 9 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶኮ ያኦሲ ማዔ ናንገና ናንጎ ጎዳሢ ዒፃ ባኮ ቢያ ማዳኔ፤ ዓጩ ካፓ ዓሳ ኬሰኪ ዔቃ ዴጌ ቤዘይዳፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ዴኤፖ ካታሞንታ ኮይላ ዓኣ ካታሞንታይዳ ቢያ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ጌሚራ ጌሚራ ዓይሁዴቱዎ ዓሳ ፔ ያኣዘ ካኣሽካ ቤሲ ኮሺኔ፤ 10 ዔያታ ፔቲ ፔቲ ጌሚራ ዑኩ ዴኤፖ ዴኤፖ ሚያ ሺባ ሹቺ ዳኣቦንታ ዓሽራ ጌይንታ፡ ላኣሎ ያኣዜሎ ማላሢያ ኮሽ ዳቁኔ፤ 11 ናንገና ናንጎ ጎዳ ዓጩሎይዳፓ ዳውሲ ባይዘ፡ ሚሉ ዴራ ማዳ ባኮ ቢያ ማዳ ዬይ ዴራ ፔ ያኣዘም ዒንጎ ቤዘ ቢያይዳ ዑንጂ ጩቢሴኔ፤ ዬያ ፑርቶ ማዳ ቢያሢና ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ዳጎ ዔያታ ዔቁሴኔ፤ 12 ዔያታ ሚሉ ያኣዘም ዚጉዎጉዳ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዔያቶ ዓይሃ ዎጎ ቢያ ዔያታ ሃሺኔ።

13 ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒማና ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳናም ላቲ ኬኤዛንዳ ኪኢታ ዓሲና ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲና ዳኪ፡- «ዒንሢ ማዳ ፑርቶ ማዳ ቢያ ሃሺ ማዕዎቲ፤ ታኣም ማዳያ ማዔ፡ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎና፤ ገንሣ ሃሃ

16:3 16:3 ላሚ. ዎማ 12:31። 16:5 16:5 ዒሲ. 7:1። 16:14 16:14 ኬሲ. ማፃ 27:1-2፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 4:1። 16:17 16:17 1ካኣቶ. ማ 7:23-29፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 4:2-6። 16:20 16:20 ዒሲ. 14:28።

ታ ደቁ ባኮ ዛጋ ዓሶ ዛሎና ዲንሢኮ ቤርታኦ ዓድንሢንታ ዲንሢንታም ታ ዓይሢ ምሳና ደምቦና ካፑዋቱ» ጌዔያኩ። 14 ዓይታ ጋዓንቲ ዓይሢንታኒ ኮዒባኦ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ጉሙርቁንቱዋያ ማዔ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓድንሢንታ ዋይዚ ዓይታ ማዔ፤ 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ዲንጌ ዋጎ ዔያታ ዔከባኦ፤ ዒዚ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓድንሢንታ ጫኦቄ ጫኦቄዋዋ ዔያታ ካፑባኦ፤ ዔያቶም ላቲ ኬኤዞና ባኮ ቢያ ቦሂ ሃሼኔ፤ ዔያታ ጉሪ ማዔ፤ ማሌ ያኦዞ ዚጊ ካኦሽኪያና ጉሪ ፓሠዋ ዓሶ ማዔ ዓቲኔ፤ ዔያ ዓሶኮ ፑርቶ ማደ ዔያታ ማደዋጉዲ ጌራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ዓይሢያ ሃሽ ዔያቶ ዓጮኮ ኮይላ ናንጋ፤ ማሌ ዓሳ ማደ ባኮ ቢያ ማደ። 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶ ያኦዛሢን ዓይሢያ ቢያ ዔያታ ሃሽ ፔኤኮ ያኦሶ ማሂ ዚጋኒ ናኦሪ ማላ ላምዖ ባኦዚ ምርቁና ማዢ ዔቁሴ፤ ዔያጉዲ ሃሃ ዓሽራ ጌይንታ ላኦኦ ያኦዞኦ ማሊሲያኦ ዔኤቢ ማዢ ዔቁሴ፤ ዡኦጎም ዔያታ ዚጌኔ፤ ባዓሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞ ማደያ ማዔ። 17 ዔያቶ፤ ማሌ ያኦዞም ዔያታ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ዉዲር ናኦቶንታ ሹኪ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ሺኢሼኔ፤ ሃይቁ ዓሶኮ ዔኤዡ ዔኤላ ዓሶንታ ዡዋንታ ኮይላኦ ዴንዲ ፔ ማቶ ያኦጮያ፤ ሃሃ ዡኦቻያ ማዔ፤ ዔያጉዲ ያኦሶ ዲፃ ፑርታ ማደ ቢያ ማደኒ ፔና ዓኦሢ ዲንጊያና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጎ ዔቁሴ። 18 ዔያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዑፃ ዳጋዲ ዪሁዳ ዓጮ ዓሶ ሌሊ ሃሻዖ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ፔ ቤርታፓ ሺኢሼኔ።

19 ጋዓንቲ ዪሁዳ ዓሳኦ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኦዛሢ ዔያቶ ዓይሢ ዓይሢያ ካፑባኦ፤ ዔያታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ማደ ጎይያማ ማደያ ማዔ። 20 ዔያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያ ሃሼኔ፤ ዒዛኮ ቤርታፓ ዔያቶ ሺኢሼ ፑርታ ማደ ማደ፤ ዔያቶኮ ሞርኮም ዓኦሢ ዲንጊ ማታሴ።

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዪሁዳ ዓሶፓ ደማሳዛ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናባፃ ናኦዚ፤ ዲዮርቢዓማ ደኦሚ ካኦታሢ፤ ዲማና ዲዮርቢዓማ ዔያቶ ያኦሶ ሃሽሲ ፑርታ ጎማ ማደሹ፤ 22 ዔያታ ዲዮርቢዓማ ማደ ጎይያ ጎማ ማደያ ሃሽባኦ። 23 ዔያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ፔ ቤርታፓ ሺኢሼኔ፤ ዔያ ዲ ማደንዲያታሢ ዲዛም ማደያ ማዔ፤ ዒዛ ማሊያ ኬኤዞ ዓሶ ዛሎና ላቲያኩ፤ ያዲ ማዒያና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲዒንቲ ዓሶኦሪ ዓጮ ዴንዲ ሃና ሄላንዳኦና ዲኢካ ናንጋ።

ዓሶኦሪ ዓሳ ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ሙኪ ዴዔሢ

24 ዓሶኦሪ ካኦቲ ባብሎኔይዳ፤ ኩታይዳ፤ ዓዋይዳ፤ ሃማቲይዳ፤ ሃሃ ሴፓርዋይማ ጌይንታ ካታሞይዳ ናንጋ ዓይሁዴቱዋ ዴር ዔከ ሙኪ ዴዎሲንቲ ዴንዴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቤዛ ሳማሪያ ካታሞይዳ ዴይሢ፤ ዔያር ዔያታ ዩንሢ ካታሞንሢ ዔከ ዲኢካ ናንጊሢ ዓርቄ። 25 ዔያታ ዲኢካ ሙኪ ናንጎ ዓርቃየ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽከባኦሢ ዲዚ ዞቢ ዔያቶይዳ ዴከ ዔያቶፓ ዴካ ዛላ ዓሶ ማንሢ ምደሹ፤ 26 ዲማና ዓሶኦሪ ካኦቲም፡- «ሳማሪያ ካታሞይዳ ኔ ዔከ ሙኪ ዴይሢ ዓሳ ዩና ዓጮ ያኦሶኮ ዋጎ ዔራያ ማዒባኦሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማንሢ ምደንዳ ዞቢ ዳኬ» ጋዓ ሃይሴ ዋይዚንቲ። 27 ዔያር ካኦቲ፡- «ኦኦኒ ዲዒ ዔከ ሙኪ ቄኤሶፓ ፔቲ

ዓሶ ዲኢካ ዴኩዋቲ፤ ዲኢካ ዲዚ ዴንዲ ዴዒ ዩና ዓጮ ያኦሶ ዓይሢ ዴምቦ ዩና ዓሶም ዔርዞንጎ» ጌዒ ዓይሢ። 28 ያዲ ጌይ ዓይሢንቲሢ ሳማሪያ ዴዒንቲ ዔውቲ፤ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ማዔ ቄኤሴሰኬይ ቤኤቲኤሌ ዴንዲ ዲኢካ ዴዓዖ ዴራ ምያይዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽካኒ ኮይሳቲያ ዔርዞ።

29 ሳማሪያ ሙኪ ዴዒ ዓሳ ጋዓንቲ ፔኤኮ ካኦሽኮ ባኮ ኮሺያ ሃሽ ዲዒ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጊኢጊሹ፤ ዴጌ ቤዞይዳ ዓኦ ካኦሽኮ ቤዛ ጌሢ፤ ፔቲ ፔቲ ጉርዳ ዔያታ ናንጋ ካታሞይዳ ቢያ ፔኤኮ ካኦሽኮ ባኦዚ ማዢ ዔቁሴ። 30 ዔያይዲ ባብሎኔ ዴራ ሱኮትቤፍቲ ጌይንታ ያኦዛሢ ሱንያና ካኦሽኮ ባኦዚ ማዢ፤ ዔያጉዲ ሃሃ ኩታይዳ ናንጋ ዓሳ ኔርጋሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞ ሱንያና ካኦሽኮ ባኦዚ ማዢ፤ ሃማቲይዳ ናንጋ ዓሳኦ ዲሺማ ጌይንታ ማሌ ያኦዞ ሱንያና ካኦሽኮ ባኦዚ ማዢ፤ 31 ዓዋ ዴራኦ ሃሃ ኒብሃዜና ታርታቄ ጌይንታ ያኦዞ ሱንያና ካኦሽኮ ባኦዚ ማዢ፤ ጊንሃ ሃሃ ሴፓርዋይማ ዴራ ዓዲራማሌኬና ዓናማሌኬ ጌይንታ ያኦዞም ፔኤኮ ናኦቶ ሹኪ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ሺኢሼኔ። 32 ዔይ ዓሳ ዲማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽካ። ያዲ ማዔቲያ ፔቲ ፔቲ ጉርዳፓ ማሌ ዓሳ ፔ ያኦዞ ካኦሽካ ቤዞይዳ ማደንዲያ፤ ሃሃ ዲንጎ ባኮ ዲንጋንዳ ቄኤሴያ ዴኦሪ። 33 ዔያይዲ ዔያታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽካሢ ዓርቄ፤ ፔቲ ዛሎና ጋዓንቲ ቤርታ ዔያታ ዋላ ናንጋ ዴራ ማደ ጎይያ ማሌ ያኦዞም ዚጊ ካኦሽካ።

34 ዔያ ዔያታ ሚና ማደ ባኮ ሃና ሄላንዳኦና ማደ ማደ ዓኦ፤ ዔያታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኩዋሴ፤ ሱንያ ዲሰራዔኤሌ ጌይንቲ፤ ያይቆኦኔ ናኦቶም ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ዴምቦንታ ዓይሢያንታ ዋጎንታ ካፑ ናንጋያ ማዒባኦ። 35 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶና ጫኦቄ ጫኦቄ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዒ ዓይሢ፡- «ማሌ ያኦዞ ካኦሽኪፖቲ፤ ዔያቶም ማደያ ማዒ ካኦሽካኒ ዚጊፖቲ፤ ዲንጎ ባኦዚያ ዲንጊፖቲ፤ 36 ዴኤፒ ዋልቄና ሃሃ ቢታንቶና ጌብፃ ዓጮፓ ዲንሢ ኬሴሢ፤ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሢም ዓይሢንታያ ማዕቀቲ፤ ዚጊ ካኦሽካኒና ዲንጎ ባኦዚ ዲንጋኒ ኮይሳሢ ታኦም ሌሊኩ፤ 37 ያኦፒ ታኦኒ ዲንሢም ዲንጌ ዴምቦ፤ ዓይሢያንታ ዋጎንታ ቢያ ዋይ ካፑዋቲ፤ ማሌ ያኦዞ ካኦሽኪፖቲ፤ 38 ታኦኒ ዲንሢና ጫኦቄ ጫኦቄዋ ሞሊፖቲ፤ ማሌ ያኦዞ ካኦሽኪፖቲ፤ 39 ታና፤ ዲንሢኮ ያኦዛሢ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኩዋቲ፤ ታኦኒ ዲንሢ ሞርኮ ኩጮፓ ዓውሲ ዲንሢ ዴቁሻንዳ።» 40 ጋዓንቲ ዔያታ፤ ማሌ ዴራ ዋይዞ ዲዒ ፔኤኮ ሚናኦ ማደ ማደ።

41 ዔይ ዴራ ዔያይዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽካሢ ዓርቄ፤ ፔቲ ዛሎና ጋዓንቲ ፔኤኮ ካኦሽኮ ያኦዞ ዚጊ ካኦሽካ፤ ዩና ዓሶኮ ዜርፃ ሃና ሄላንዳኦና ዔያይዲ ካኦሽካ ጎይሢ።

18

ዪሁዳ ካኦቲ ሂዚቄያሴ (2ያኦሴ ዓሃኬ 29:1-2፤ 31:1)

1 ዔላ ናኦዚ፤ ሆሴዔ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኦታዴንቲ ሃይሢሳ ሌዖና ዓካኦዜ ናኦዚ፤ ሂዚቄያሴ ዪሁዳይዳ

17:16 17:16 1ካኦቶ ማ 12:28። 17:17 17:17 ላሚ ዋማ 18:10። 17:34 17:34 ማዢ ማፃ 32:28፤ 35:10። 17:35 17:35 ኬሲ ማፃ 20:5፤ ላሚ ዋማ 5:9። 17:36 17:36 ኬሲ ማፃ 6:13።

ካእታዳኔ፤ 2 ዲ ካእታዳኔና ሌዓ ዲዛኮ ለማታሚ ደንጎኩ፤ ዲዚ ዲማና ዩሩሳላሚያዳ ናንጊ ለማታሚ ታዘጸ ሌዓ ዎይህኔ፤ ዲንዳ ዲዛኮ ዓቢያ ጌይንታያ ዛካሪያሴ ናይኩ፤ 3 ዲዛኮ ዓዳ፡ ዳውቲ ማዳ ኮዦ ማዳ ጎይያ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሴኔ። 4 ሜሌ ዳራ ፔ ያኦዞ ካእቸካ ማኣሮ ሻሂ ዲዚ ባይዜኔ፤ ሹጮ ዳኣቢ ዔቁሶናሚያ ማንህኔ፤ ዓሽራ ጌይንታ ላኦ ያኦዞ ሱንያና ማዢ ኮሸና ባኮ ቆዳ ቆዳ ማንህ ኬኤሬኔ፤ ሙሴ ሞኦኖ ዓንጎና ማዢ፡ ኔሁሽታኔ ጌይንታ ሹኦዦ ማላ ባኮዎ ማንህ ጋኦጮኔ፤ ዩማ ሄላንዳኣና ዓሰራዔኤሌ ዓሳ ዩያም ዑንጃ ጩቢሻኔ። 5 ሂዘቂያሴ ዲማና ዲሰራዔኤሌኮ ያኦሲ ማዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ጉሙርቁንታ፤ ዲዛኮ ቤርታኣ ማምዓ ዲዛኮ ጊንጻፓ ዲዛኮ ሜሌ ካእቲ ዩሁዳይዳ ካእታዳኔባኣሴ፤ 6 ሂዘቂያሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቁንታያ ማዓሂሮ ዲዛ ጎይያ ሃንቶ ሃሽ ኬሰኬ ዎይ ባኣሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይህ ዓይህያ ቢያ ሂርጊ ካፒ ዲዚ ኩንህኔ። 7 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛና ዎላ ማዓ ዲዛ ማኣዳኔ፤ ዲ ማዳ ባካ ቢያ ዲዛም ጊኢጋኔ፤ ዲ ማና ሂዘቂያሴ ዓሰራሬ ካእቲም ዎይዙዎያ ማዓ ዩያ ካእቲም ዎርቆ ዲዩኔ። 8 ሃህ ዲዚ ፒሊሰጻኤሜ ዓሰ ያሊ ባሽ ዳኮ ጉርዳፓ ዳንዲ ካታም ዳኤፖ ሄላንዳኣና፤ ጋኣዛ ካታምንታ ዲዛኮ ኮይላ ዓኣ ዓጮንታ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ናንጋ ቤዞ ቢያ ጌሊ ዓርቁኔ።

9 ሂዘቂያሴ ካእታዳንቲ ያይዳሳ ሌዎና፤ ሃህ ጊንህ ሆሴዔ ዲሰራዔኤሌይዳ ካእታዳንቲ ላንካሳ ሌዎና ዓሰራሬ ካእቲ ሳልሚናሰራ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ያላ፤ ሙኪ ሳማሪያ ካታም ማንጎኔ፤ 10 ሳማሪያ ካታም ማንጊንቲ ዓኣዎ ሃይህሳ ሌዎና ሞርኮ ኩጮ ጉቤ ጌሊ ዓዲንቲኔ፤ ዩይ ያዲ ማዓሂ ሂዘቂያሴ ዩሁዳይዳ ካእታዳንቲ ላሃሳ ሌዎና፤ ሆሴዔ ዲሰራዔኤሌይዳ ካእታዳንቲ ታዘጸሳ ሌዎናኩ። 11 ዲማና ዓሰራሬ ካእቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዲዒ ዓሰራሬ ዔኪ ዳንዳዎ ዔያቶይዳፓ ዳካ ዛላ ዓሲ ሃላህ ካታማ፤ ዛላ ዓሲ ጊንህ ጎዳኔ ዓጮ ጋራ ዓኣ ሃሰራ ዎሮ ኮይላ፤ ዓቲ ዓሰ ሜዳኔ ካታምይዳ ካታምይዳ ዳይህኔ።

12 ሳማሪያ ካታም ዳዒ ዩያይዲ ባይቁሂ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓ ዔያቶ ያኦዞሚም ዓይህንቲባኣሂሮኩ፤ ዔያታ ዎዎይቲይ ጌዔቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁም ሃሽኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛኮ ዓይላሂ ሙሴ ዛሎና ዲንጌ ዎጎ ቢያ ዓይህንቲ ካፓያ ማዓባኣሴ፤ ያኦሲኮ ቃኣሎ ዎይዛኔ፤ ሃህ ዎጎ ካፓኒያ ዔያታ ኮዓባኣሴ።

ዓሰራሬ ዓሳ ዩሩሳላሚያ ያላ፤ ዚርቁ ዚርቁዎ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 32:1-19፤ ዓሲ. 36:1-22)

13 ሂዘቂያሴ ካእታዳንቲ ታጾ ያይዳሳ ሌዎና ዓሰራሬ ካእቲ፡ ሴናክሪሜ ያልዚ ቡሊ ዙሎ ኬልቁ ዲርቆና ዩሁዳ ካታም ዓርቁኔ፤ 14 ዲማና ሂዘቂያሴ ላኪሼይዳ ዳንኪ ዳዒ ዓኣ ሴናክሪሜም፡- «ታ ዳቤኔ፤ ሃዳራ ያሊያ ሃሽ፤ ኔ ጌዔ ባኣዚ ታ ኔኤም ጨጋንዳኔ» ጌይ ኪኢታ ዳኬኔ፤ ሴናክሪሜ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ታጾ ሺያ ኪሎ ማዓ ሹቸ ቢራና ፔቲ ሺያ ኪሎ ማዓ ዎርቁ ታኣም ዳካንዳጉዲ ታ ኮዓኔ» ጌዔኔ። 15 ዩያር ሂዘቂያሴ ጌኤዦ ማኣሮና ካእቲም ማኣሮናኮ ሜሆ ጌሆ ኬኤይይዳ ዓኣ ሹጮ ቢሮንታ ዎርቆንታ ቢያ ቡኩሲ ዔኪ ዲዛም ዳኬኔ፤ 16 ሂዘቂያሴ ዲማና ጌኤዦ ማኣሮ ጌሎ ካሮ ጸርቁ ኮሸና ዎርቆንታ ዲዚ ፔኤር ጌኤዦ ማኣሮ ጌሎ ካራ ዓኣ ቱርቱር ጸርቁ ጊኢጊሼ ዎርቆ ቡጊ ቡጊ ዔኪ ሴናክሪሜም ዳኬኔ። 17 ዲ

ያዲዳቲያ ላሚ ሃህ ላኪሼፓ ያልዚ ያላንዳ ዲቢ ዓሲ ዩሩሳላሚያ ዳንዲ ሂዘቂያሴ ያሎም ጌዒ ዓሰራሬ ካእቲ ፖኦሊሶ ዓይህኔ፤ ዩና ያሎ ዓሳ ዳኤፒ ዳኤፒ ቢታንቶ ዓኣ ፖኦሊሴ ሱኤጌ ሃይህ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳያኩ፤ ዔያታ ዲማና ዩሩሳላሚያ ሃሃላዎ ኬዳና ዓኣ ቦቆላፓ ዎኣዎ ዳንዳ ጎይያ ኮይሊና ዓፒሎ ማሰኮ ቤዞ ባንህ ዔኪ ዳንዳ ጎይያይዳ ዔቁኔ፤ 18 ዩካፓ ዔያታ ሂዘቂያሴም ኪኢታ ዳኬኔ፤ ዩያር ሂዘቂያሴ ዲዛኮ ደንዛ ማዓዔ ቢታንቶ ዓኣ ሃይህ ዓሲ ዩና ዓሰራሬ ዳንዲ ካኣምም ዳኬኔ፤ ዩንህ ሃይህ ዓሰንህ፡- ካእቲም ማኣራ ዓኣ ባኮ ቢታንቶና ዎይህያ፡ ሂልቁና ኣኢ፤ ዔኤሊያቁሜንታ ካእቲም ማኣሮይዳ ያኣፖ ባኮ ያኣፓ፤ ሽቢናንታ ዳማ ዳማ ያኣፒንቲ ባኮ ጌህ ዓርቃ፡ ዓሳኣፔ ናኣዚ፤ ዮዓሃንታኩ፤ 19 ዓሰራሬ ዓሰኮ ያሎ ዓሰ ዓይህ ዓሰፓ ፔቲሰኬይ፡- «ዳንዲ ሂዘቂያሴም ሂዚ ጎዑዎቲ፤ «ዓሰራሬ ካእቲ፡ ዳኤፓህ ሂዚ ጋዓኔ፤ ኔ ዩያይዲ ጉሙርቁ ባኬላ ዓይጌንዳይ? 20 ጉሪ ዲቢ ባኣዚ ጌሰቲ ሺሪህ ያልዚ ያላሂና ዎልቁና ማዓ? ያኣኒ ኔና ማኣዳንዳኔ ጌዒዳይ ኔኤኒ ዓሰራሬም ዎይዞ ዲዩኒ ማሊ ዔቁሂ? 21 ጊብጻ ካእቲ ታና ማኣዳንዳኔ ጌዒ ኔ ማሊቲ ሜቃኒ ጸሪ ዎኦሽ ኮኣላዳ ዓሲ ኔ ማዓያኩ፤ ዩይ ሜቁም ዩያኮ ጸኣሊንግ ኩጮ ኔኤኮ ጫርጋንዳኔ፤ ዎይዞ! ጊብጻ ካእቲ ጉሙርቃ ዓሲም ቢያ ጊብጻ ካእቲ ያዲ ማዓንዳኔ» ጌይ ዓሰራሬ ካእቲ ኔና ያኣጫኔ» ሂዚ ጌዔኔ።

22 ዓሰራሬ ዓሰኮ ያሎ ዓሰ ዓይህህ ጊንህ ሃህ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓ ኔ ያኣዛሂ ኔና ማኣዳንዳኔ ጌዒ ኔ ማላ? ዩይ ያዲ ማዑዎጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳማዳ ቤዞና ዲዛም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞ ሻሂ፡- «ዩሁዳ ዓሰንታ ዩሩሳላሚያ ዓሰንታ ካእቸካ፤ ኮይሳሂ ዩሩሳላሚያ ዓኣ፤ ፔቲ ዲንጎ ቤዞማካ ሌሊኬ» ኔኤኒ ጌዔኔ። 23 ሃህ ታኣኒ ዓሰራሬ ካእቲ ሱንያና ዔቃዛ ኑ ሂንዳ ዎሊ ዛንም፤ ሳጋሪ ዳንዳዓንዳ ጌዳ ዓሲ ኔኤኮ ዓኣቲ ሂንዳ ታ ኔኤም ላምዎ ሺያ ፓሮ ዲንጎም! 24 ዓሰራሬ ዓሰኮ ያሎ ዓሰ ሱኣጎፓ ሚርጌና ላኣፓ ማዓ ዓሰናታዎ ኔኤኒ ዓርቁ ዳንዳዓዓኬ፤ «ጊብጻ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሂና ታኣም ዳካንዳኔ» ጌዒ ኔኤኒ ካፓሂ ዩያርኩ። 25 ታኣኒ ኔ ዓጮ ያሊ ባይዛኒ ሙኬህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዓምቱዎያ ኔኤም ማላ? ሃኖ ዓጩሎ ያሊ ታኣኒ ባይዛንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ታና ዓይህኔ» ጌዔኔ።

26 ዩካፓ ዩይ ዓሰራሬ ዓጮኮ ቢታንታ ዓኣ ዓህ ዳዔ ያሎ ዓሰ ዓይህህ ኮይላ፡- «ኑም ዔርታያታሂሮ ሃዳራ ሰኣሪያ ሙኡቸና ኬኤዜ፤ ካታምኮ ኬኤሎ ዲያ ዑፃ ዓኣ ዳራ ቢያ ዎይዛ፤ ዔብሪ ዓሰ ሙኡጮና ኬኤዚ።» ጌዔኔ።

27 ጋዓንቲ ዲዚ፡- «ዓሰራሬ ካእቲ ሃያ ባኮ ቢያ ዲንሂና ዲንሂ ካእቲናም ሌሊ ኬኤዛንዳጉዲ ዳኬያ ዲንሂም ማላ? ፔቲታዎ ያዲቱዎሴ፤ ዔያታኣ ዲንሂጉዲ ፔኤኮ ሺያ ሙዓንዳያና ሹኤዦ ዑሽካንዳያ ሄላንዳኣና ካራ ባይዚ ሜታዳንዳ ዓሲታሂሮ ታኣኒ ኬኤዛ ባኮ ካታምኮ ኬኤሎ ዲያ ዑፃ ዓኣ ዓሳኣ ዎይዛንዳጉዲኩ» ጌዔኔ።

28 ዩካፓ ዩይ ዓሰራሬ ዓጮኮ ቢታንታ ዓኣ ዓህ ዳዔ ቤዛፓ ዔቁ፡ ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዳዎ ዔብሪ ዓሰ ሙኡቸና ሂዚ ጌይ ኬኤዚህ ዓርቁኔ፤ «ዓሰራሬ ካእቲ ዲንሂም ጋዓ ባኮ ዎይዙዎቲ፤ 29 ሂዘቂያሴና ጌሽንቲፖቲ፤ ዲዚ ዲንሂ ዓውሳኒ ፔቲታዎ ዳንዳዑዎሴ! 30 ሂዘቂያሴ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁዎቲ፤ ዲዚ ዲንሂ ዓውሳንዳኔ፤ ኦኡኮ ካታም ዓሰራሬ ዓሰኮ ያሎ ዓሰ ኩጮ ጋሮ ጌሉዎጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቃዛንዳኔ» ጌይ ጌይ ዲንሂ ማቃ ማቁያ ዎይዚፖቲ፤ 31 ሂዘቂያሴ ጋዓ ባኮ ዎይዚፖቲ፤ ዲንሂ

ካታማገ ከሰከ ኩቸ ዲንገንዳጉዲ ዓሰኦ ላይ ካኣቲ ዲንሣ ዓይሣኔ፤ ዲንሣ ይያይደቴ ዲንሣ ሲያሣ ዲንሣከ ዋይኖ ዓጲገና ቤሌሴ ሚያኮ ዓኣገግ ሙዓንዳኔ፤ ዲንሣከ ዔቶ ዋኣግገኣ ዋኣግ ዲንሣ ዑሽካንዳኔ፤ 32 ያዲዲ ዲንሣ ማዲ ዳዓንዳሣ ዓሰኦ ካኣቲ ሙከ ዲንሣ ዓጤሎ ማማላ ዓጤ ዔከ ዓኣዲ ዲንሣ ዳይሣንዳያ ሄለንዳኣናከ፤ ዬኖ ዓጤሎይዳ ዋይኖ ዑዣ ጩኦጲ ከሽገታ ዋይኔ ጎሽገታ ቃራ ሃኣኮ ካፃ ገዳ ጎሽገ ዓኣኔ፤ ዬኖ ሳዒሎይዳ ዛይቶ ሪሚቶ ዓኣገገታ ዬያገ ዔውታ ዛይቶገታ፤ ዬያገዲ ሃሣ ዔኤሲያ ኩሚ ዓጤከ፤ ዓሰኦ ካኣቲ ዲንሣ ዓይሣማ ዲንሣ ማዳቴ ሹምፔና ዲንሣ ናንገንዳኔ፤ ሃይቆንዳዋሴ፤ ዬያሮ ሃሣ ሂዚቆንዳ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንሣ ዓውሳንዳኔ፤ ገይያና ማቂ ገይሹሣ ዔሩቀቱ፤ 33 ሂንዳ ማሎቀቱ፤ ሜሌ ዳሮኮ ዓሰኦ ካኣቲ ኩጫገ ፔኤኮ ዓጤ ዓውሴ ያኣዛ ፔቲታግ ዓኣ? 34 ሂዳግ ሃሣ ሃማቲና ዓርገዳ ካታሞናኮ ያኣዛ ዋካዳግ? ሴገርዋይሜንታ ሄናዲንታ ዲዋንታኮ ያኣዛሹ፡ ዋካዳግ? ዔያቶይዳገ ፔቲ ያኣዛሣታግ ሳማሪያ ካታሞ ታ ኩጫገ ዓውሲያ? 35 ዬያቶ ዓጤ ሲያሣከ ያኣዛ ዓሰኦ ካኣቲ ኩጫገ ዬያ ዓጤ ዓውሴ ዋይ ዓኣ? ሂዳግ ዲንሣ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ዬሩሳላሚ ዓውሳንዳኔ፤ ገይ ዋይቲ ማላይ?»

36 ዳራ ዲማና ካኣቲ ሂዚቆንዳ ዔያቶ ዓይሣ ከኣቲያታሣሮ ዔኤሲ ጎዑዋግ ዚቲ ገዔኔ፤ 37 ዬካገ ዔኤሊያቆሚንታ ሹሲንታ ዮዓሂንታ ያዪ ፔኤኮ ማኣዓሣ ዳርዘኔ፤ ዬያይዳሰካገ ዔያታ ካኣቲ፡ ሂዚቆንዳ ኮይላ ሙከ ዓሰኦ ዓጤኮ ቢታንታ ዓኣ ዓሣ ገዔ ባኮ ከኤዘኔ።

19

ካኣቲ ሂዚቆንዳ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዲሲያሴ ኮይላ ያኣጤ ባኮ (ዲሲ. 37:1-7)

1 ካኣቲ፡ ሂዚቆንዳ ዬያ ባኮ ቢያ ዋይዛግ ያዪ ፔኤኮ ማኣዓሣ ዳርዘኔ፤ ሲዬ ገቲሎያ ማይንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኪንታ ገኤኮ ማኣሪ ዳንዳኔ፤ 2 ኔጉዋግ ዲማና ዲዚ ካኣቲ ማኣሪ ሱኡገቶና ማዳ፡ ዔኤሊያቆሚንታ ካኣቲ ማኣሪ ያኣገ ባኮ ያኣገ፡ ሹሲናንታ ጫዋ ጫዋ ማዔ ቁኤሴንታ ዓሞፃ ናኣዚ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዲሲያሴ ኮይላ ዳከኔ፤ ዔያታኣ ዲማና ሲዮ ገቲሎ ማይንቲ ዓኣኔ። 3 ዲሲያሴም ዲዚ ሂዚ ጋዓ ከኣታ ዳከኔ፡- «ሃኖ ሃይ ዳኤገ ሜቶ ከሊከ፤ ኦና ቦርሲሳ ፑርታ ባኣዚ ኦገዳ ሙከኔ፤ ሹሮዎ ዋዳ ሃላዛ ባና ሃልቁ ባይቁ ላኣሊ ኦ ማዔኔ፤ 4 ናንገና ናንገ ጎዳሣ ጫሽካንዳጉዲ ዓሰኦ ካኣቲ ዲዛም ማዳ፡ ዳኤገ ሱኡገሰከያ ዳከኔ፤ ጎያንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሣ ዬያ ጫኮ ዋይዚ ዬያ ጫሽከሣዳ ሜቶ ዓገንዳያ ናንዳኔ፤ ዬያሮ ኦ ዳሮ ባኣካገ ሹምፔና ዓቲ ዓኣ ዓሰም ሃዳራ ናንገና ናንገ ጎዳ ሹኣቁ።»

5 ሂዚቆንዳ ዳከ ከኣቶ ዓሰንሣ ዲሲያሴ ኮይላ ሙከዛ፡ 6 ዲሲያሴ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡ ገዒ ዲንሣ ጎዳሣም ከኤዙዋቱ፤ ዓሰኦ ካኣቲም ማዳ ዓሳ ዲንሣ ዲ ዓውሲንዳዋሴ፤ ገዒ ታና ጫሽካንቲ ዲንሣ ዋይዜ ባኮሮ ዔያቶ ዲገጤገቲ። 7 ታኣኒ ዲዛ ዲገቶ ካራ ባይዚሳንዳ ዓያና ዳካንዳኔ፤ ሃይሴያ ዲ ዋይዛንዳኔ፤ ዬያሮ

ዲ ፔ ዓጤ ማዒ ዳንዳዛ ታ ዲኣካ ዲዛ ጩንቻ ዓገርና ዋዲሻንዳኔ።»

ዓሰኦ ዓሳ ሃሣ ሜሌ ዚርቁሣ ከኣታ ዳከሣ (ዲሲ. 37:8-20)

8 ዓሰኦ ካኣቲ ዲዚ ዳንከ ዳዔ ቤዘ፡ ላኪሹገ ሊቢና ያላኒ ዳንዳሣ ዓሰኦ ዓሰኮ ያሎ ዓሰ ዓይሣሣ ዋይዛግ ዲኣካ ዳንዳኔ። 9 ዲማና ዲቶዲያ ካኣቲ፡ ቲርቃሃ ገብፃ ዓሲ ማዔያ ያልዚ ዓሲ ዔከ ዔያቶ ያላኒ ሙከሣ ዓሰኦ ዓሳ ዋይዘኔ፤ ዬያሮ ኔጉዋግ ዓሰኦ ካኣቲ ሂዚቆንዳም ሂዚ ጋዓ ከኣታ ዋርቃታ ያኣገ ዳከኔ፡- 10 «ዪሁዳ ካኣቲዮ፡ ሂዚቆንዳ! ኔኤኒ ገሙርቃ ያኣዛሣ፡- ዬሩሳላሚ ዓሰኦ ካኣቲ ኩጫ ገር ገላባከ» ገይ ኔና ማቆገ፤ 11 ዓሰኦ ካኣቲ ዓጤ ሚርገሣ ቢያ ዋይቲ ገገሲ ባይዘቲያ ኔ ዋይዘኔ፤ ኔ ዬያ ኩጫገ ቶላንዳያ ኔኤም ማላ? 12 ታ ዓይንሣ ሚና ጎዛኔንታ ካኣራኔንታ ሪፃፔ ገይንታ ካታሞ ዳይሲ ባይዘኔ፤ ቲላሳሪይዳ ናንገ፡ ዔዳኔ ዓሰ ዔያታ ዋዳኔ፤ ዬይ ባካ ቢያ ማዲንቲያና ዔያቶኮ ያኣዘገ ፔቲታግ ዔያቶ ዓውሲያ? 13 ሂንዳ ኮሺ ማሌ፤ ሃማቲ፡ ዓርገዳ፡ ሴገርዋይሜ፡ ሄናዲንታ ዲዋ ካታሞንታኮ ካኣታ ሃሣ ዋካዳይ?»

ሂዚቆንዳ ሹኣቁ ሹኣዲያ

14 ካኣቲ፡ ሂዚቆንዳ ዬያ ያኣገንቲ ከኣቶ ዓሰንሣገ ዔከ ናባቤኔ፤ ዬካገ ዬያ ዋርቃቶ ዔከ ገኤኮ ማኣሪ ዳንዳግ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ቡሊ ገሣ፤ 15 ሂዚ ገዒ ሹኣቁ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሣዮ! ከሩቤኤሎይዳ፤ ሃሣ ገንሣ ኔኤኮ ቦንቸንቲ ካኣቲ ማዔ ያይቶይዳ ዳዒ ዓኣ ያኣዛሣ ኔና ሌሊከ፤ ዓጤ ጉቤ ካኣቶኮ ሱኡገሣ ኔናከ፤ ጫሪንቸንታ ሳዓንታ ማከሣ ኔናከ፤ 16 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኦና ሄሌ ባኮ ቢያ ሂንዳ ሃሣ ዛገ፤ ናንገና ናንገ ያኣዛሣ፡ ኔና ሴናክሪሜ ጫሽከ ዚርቃ ዚርቁግ ጉቤ ዋይዘ፤ 17 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ዓሰኦ ካኣታ ሚርገ ዳሪንታ ዓጤንታ ያሊ ባይዘሣ ጎኔከ። 18 ዬያቶ ዓሰኮ ያኣዛ ሚሣና ሹቸናይዳገ ዓርሲ፡ ዓሲ ፔ ኩቻ ማከያ፤ ያኣሲ ማዒባኣያታሣሮ ዓሰኦ ካኣታ ታሚዳ ዓገ ሚቸ ባይዘኔ። 19 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኣዛሣዮ! ኔኤኒ ሌሊ ያኣሲ ማዔሣ ጉቤ ዓጤ ካኣታ ዔራንዳጉዲ ሃሣ ኦና ዓሰኦ ካኣቲገ ዓውሴ። »

ዲሲያሴ ካኣቲ ሂዚቆንዳም ዳከ ከኣቶ (ዲሲ. 37:21-38)

20 ዬካገ ዓሞፃ ናኣዚ፡ ዲሲያሴ ካኣቲ ሂዚቆንዳም ሂዚ ጋዓ ከኣታ ዳከኔ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ሂዚ ጋዓኔ፤ <ዓሰኦ ካኣቲ፡ ሴናክሪሜ ዛሎ ኔኤኒ ሹኣቁ ሹኣዲያ ታ ዋይዘኔ፤» 21 ዲዛ ዛሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- <ፀዮኔይዳ ዓኣ ኩሙያ ዉዳሮ ናዔላ

ኔና ቦሃንዳኔ፡ ቶኣከ ኔኤኮ ዲዛ ባይዛንዳኔ፤ ኔኤኒ ዲገጤ ገንሣም ጸሽካኣና ዬሩሳላሚይዳ ዓኣ ዉዳሮ ናኣታ ኔና ሚኢጫንዳኔ።

22 ሂንዳ ማሌ፤ ኔኤኒ ጫሽከሣ ሃሣ ኔኤኒ ቦሃሣ ያናዳይ? ኔኤኒ ዑኡዘ ኔኤኮ ዳገዳይ? ያቶርሞ ዓኣገና ኔኤኒ ዛገሣ ያናዳይ? ኔኤኒ ዬያይዳሣ ገኤኮ፡ ዲሰራዔኤሌ ያኣሲዳከ።

23 ኔኤኮ ከኣቶ ዓሰ ዛሎና ገገዋ ጫሽ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔ ጫሽከኔ፤ ኔኤኒ ጫሽካግ ሂዚ ገዔኔ፡-

ታኣኮ ሳርጌሎ ያይቶንታ ዳኤፖ ዱኮ
 ለባኖኦሴኮቦ ቶኣኮ ታኣኒ ከሰከኔ፤
 ያደዘ ያደዘ ለባኖኦሴ ሚያ
 ሚዛጾ ዚቢቆቦ ታኣኒ ተቆኔ፤
 ዬኖ ቤዘኮ ጋፖ ሄላንዳኣና
 ጊንሣ ሃሣ ሚዛጾ ካኖቦ ዳንዲ ታ ሄሌኔ።
 24 ዓሲ ዓጨዳ ዔቴ ቦኦኪ ዋኣሢ ታ ዑሽኬኔ፤
 ታኣኒ ሄርቆ ኮጲዘና ገብጻ ዋር ታ ሚጨሴኔ፤
 ጌዒ ኔ ያቶርቆኔ።

25 ሴናክሬሜ! ኮሺ ማሌ፤
 ሚና ታኣኒ ማግንጎ ጌዔ ጎይያ
 ቤርታኣ ዋደና ታ ማሌ ጎይያ
 ሃሣ ሚዳንቲ ኩሜ ጎይያ
 ዙሎ ደዲሺ ዲርቆና ካታሞ ሻሃ
 ሻሃንቲ ባኣዚ ኩሎናና ኔኤኒ ማሃንዳጉዲ
 ዬያ ማዳሢ ታናታሢ ኔ ዋይዚባኣዓዳ?

26 ዬያ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሰኮ ዋልቃ ላቢ
 ዋዛ ባኣያ ማዒ ቦርሲንታንዳጉዲ
 ዬይ ዓሳ ሳባ ከሰካ ዛላፓ ሙካ ዠባርና
 ሄርቆንቲ ሃኣኮ ማዓንዳጉዲ
 ሃሣ ጊንሣ ዑጎ ዓዲ ቢኢጫዴ ባቃሊ ማዓንዳጉዲ
 ማኣሪኮ ቶኣካ ባቃሊ ማኣቲ ዔያታ ማዔኔ።

27 ታኣኒ ጋዓንቲ ኔ ዔቃሢንታ ዴዓሢንታ
 ኔኤኒ ከሰካሢንታ ጌላሢንታ
 ኔ ታና ዓዲ ማዳ ባኮቦ ታ ዔሬኔ።

28 ኔኤኒ ታና ዓዲ ማዳ ባኮና
 ኔኤኒ ያቶርቆ ያቶርማ ታ ዋያ ጌሌኔ፤
 ሲኢዳ ታ ኔኤኮ ዓንገ ዳኪ
 ዳንጋኣ ታ ኔኤኮ ቢፃላ ኩልሲ
 ኔ ሙኬ ካርና ማሂ ታ ኔና ዳካንዳኔ። »

29 ዬካፓ ካኣቲ፡ ሂዚቂያሴም ዒሲያሴ ሂዚ ጌዔኔ፡-
 «ዬይ ቢያ ማዳንቲ ኩማንዳሢኮ ማላታ ያዲ ማዓንዳኔ፤
 ሃሣኣ ሌያና ጊንፃኣሲና ጫኣሌ ማዒ ባቃሊ ሃኣኮ ዒንሢ
 ሙዓንዳኔ፤ ሃይሣሳ ሌያና ጋዓንቲ ዜርቆ ዒንሢ ጎዛፓ
 ሃኣኮ ካፂሲ ዔካንዳኔ፤ ሃሣ ጊንሣ ሙቦ ሚሢ ዓኣፒ ቱኪ
 ዓኣፓ ዒንሢ ሙዓንዳኔ፤ 30 ዪሁዳ ዜርፃፓ ሃይቁዋዮ ሳቲ
 ዜርፃ ቢያ ሳኣ ዴሚ ፃጲ ዳኪ ዑገ ዓኣፒ ዓኣፓ ሚሢ
 ማዓንዳኔ፤ 31 ዪሩሳላሚያዳ፤ ሃሣ ግዮኔ ዲካፓ ሃይቁዋዮ
 ቶሊ ሳቲ ዜርፃ ሸምፔና ዓኣያ ማዒ ናንጋንዳኔ፤ ቢያ ባኮ
 ዋይሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ ዬያይዲ ማዲ
 ኩንሡዋዮ ጊንሢም ጋዓኣኔ።»

32 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሰኦሬ ካኣቲ ዛሎ ሂዚ ጌዔኔ፡-
 «ሴናክሬሜ ሃኖ ካታሞ ፔቲታዮ ጌላዓኬ፤ ፔቲ ሂኢሺታዮ
 ሃኖ ካታማ ዒ ዲካዓኬ፤ ገቲማ ዔኪ ሙካ ፖኦሊሴያ
 ዒዛ ባንሢ ዑካዓኬ፤ ዓጨ ኩሊ ዋርዲንታ ዋርዲያና
 ዒዛ ማንገንታዓኬ። 33 ዒዚ ሃኖ ካታሚሎ ጌሎዋዮ ሙኬ
 ጎይያማና ማዒ ዴንዳንዳኔ፤ ሃያ ጋዓሢ ታና፡ ናንገና ናንጋ
 ጎዳኬ፤ 34 ታኣኒ ታ ቦንቾር ጌዒ፤ ሃሣ ታኣም ማዳ፡
 ዳውቲም ታ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎር ጌዒ ሃኖ
 ካታሚሎ ታኣኒ ታኣር ያልቲ ዓውሳንዳኔ።»

35 ዬኖ ዋንቶ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ዓሰኦሬ
 ዓሳ ያሎር ዲንኪ ዴዔ ቤዘይዳና ዓኣዳዮ ፔቲ ጻኤታና
 ሳሊታሚ ደንጎ ሺያ ፖኦሊሴ ዋዳኔ፤ ዘር ጉቲ ዓሳ
 ጊንፃፓ ጴጫንቲ ቢያሢ ሃይቆ ዓኣኔ። 36 ዬካፓ ዓሰኦሬ
 ካኣቲ፡ ሴናክሬሜ ፔ ያሎ ዓሰና ዋላ ጊንሢም ኔኔቄ ካታሞ
 ዴንዳኔ። 37 ፔቲ ከሊ ዒዚ ኒሰርኬ ጌይንታ ያኣዘ ካኣሽኮ
 ማኣሪዳ ዬያ ያኣዛሢ ዘገ ካኣሽካንቲ ዓዲራሚሌኬና
 ሳራሳሬ ጌይንታ ዒዛኮ ናይሰኬንሢ ጩንቻ ዓፓርና

ጫርጊ ዒዛ ዋዳኔ፤ ዬንሢ ናኣታ ዒማና ዓራራቲ ጌይንታ
 ዱኮ ዓጮ ፑኒ ዴንዳኔ፤ ዬያር ሴናክሬሜ ቤዘይዳ ዒዛኮ
 ናኣቶ ባኣካፓ ዓሰራዶ ጌይንታሰኬይ ካኣታዳኔ።

20

ካኣቲ ሂዚቂያሴ ሃርጌፓ ዳቂሢ
 (ዒሲ. 38:1-8፤21-22፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 32:24-26)

1 ዒማና ካኣቲ፡ ሂዚቂያሴ ዶዲ ሃርጌና ሃርጊንቲ
 ሃይቃኒ ዑኪ ዓኣንቲ ዓሞፃ ናኣዚ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፡
 ዒሲያሴ ዒዛ ያኦጫኒ ሙካዮ «ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- ኔኤኒ
 ሃያ ሃርጋፓ ፖዓዓኬ፤ ኔ ሃይቢ ዓቲንዳዋኣሢር ዔልቃሚ
 ኔኤኮ ማኣር ገኢጊሹ» ጋዓኔ። ጌይ ኬኤዜኔ።

2 ዬያር ሂዚቂያሴ ሴካ ኮጮ ባንሢ ሺሪ ሃዚ ጌዒ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሺኢቆኔ፡- 3 «ናንገና ናንጋ ጎዳሢሃ!
 ታኣኒ ኔኤም ጉሙርቆንቲ፡ ሃሣ ፒዜ ማዒ ማዳኔ፤ ጊንሣ
 ሃሣ ኔኤኒ ዋዛዳ ባኣዚ ማዳኒ ቢያ ኬሊ ታ ጳሽኬሢ
 ኔ ማላንዳጉዲ ኔና ታ ሺኢቃኔ!» ጋዓዮ፡ ዒናፓ ጎጋይቆ
 ዬኤኬኔ።

4 ዬካፓ ዒሲያሴ ካኣቲ ኮይላፓ ኬሰኪ ካኣቲሞ
 ማኣርኮ ሳዛ ዓኣ፡ ዓሳ ቡካ ቤዘና ዓኣዲዋንቲ ናንገና
 ናንጋ ጎዳ ዒሲያሴም፡- 5 «ታኣኮ ዴር ዔኪ ዓኣዳ፡
 ካኣቲ፡ ሂዚቂያሴ ኮይላ ማዒ ዴንዳፓ ሂዚ ጌዔ፤
 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ዓዶ ዳውቲ ያኣዛሢ
 ሺኢዲያ ኔኤሲ ዋይዜኔ፤ ታ ኔኤኮ ዓቢያዋ ዛጌኔ፤ ታ ኔና
 ፖዒሳንዳኔ፤ ሃይሃ ኬሊኮ ጊንፃፓ ጌኤዢ ማኣሪ ዴንዲ
 ኔ ታና ካኣሽካንዳኔ፤ 6 ታ ኔኤኮ ሌዖይዳ ታጾ ደንጎ ሌዔ
 ቃሳንዳኔ፤ ኔናንታ ሃኖ ዬሩሳላሚ ካታሚሎንታ ዓሰኦሬ
 ካኣቲ ኩጫፓ ታ ዓይሳንዳኔ፤ ታ ቦንቾር ጌዒ፤ ሃሣ ጊንሣ
 ታኣም ማዳ፡ ዳውቲም ታ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎር
 ጌዒ ካታሚሎ ዛሎ ታኣኒ ታኣር ያልቲ ካፓንዳኔ » ጌዔኔ።

7 ዬካፓ ዒሲያሴ ካኣቲም ማዳ ማዳ ዓሰ፡- «ቤሌሴ
 ሚያ ዓኣፖ ላጨሲ ገኢጊሹና ዔኪ ታኣም ዬዑዋቲ»
 ጋዓዛ፡ ዔያታ ዔኪ ዬዓዮ ሂዚቂያሴኮ ዴንጫ ኬሰኬ
 ቤዘይዳ ጌሃዛ ኪፃ ፓፂ። 8 ዒማና ካኣቲ ሂዚቂያሴ
 ዒሲያሴ ኮይላ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ፖዒሳንዳሢና
 ሃይሃ ኬሊኮ ጊንፃፓ ጌኤዢ ማኣሪ ታ ዴንዳንዳሢ ዓይሳና
 ታ ዔራንዳይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

9 ዒሲያሴ ማሃዮ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ዒንጌ
 ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ኩንሡሃንዳሢኮ ዒ ፔኤር ማላታ
 ዳዋንዳኔ፤ ኔኤኒ ሃሢ ኮዓሢ፡- ሃይ ዓቦ ጌሎ ሺባ ሄርቆ
 ጊዮ ሳኖኮ ታጾ ታኣኪሢ ቤርቲም ዴንዳንዳጉዲዎ? ታጾ
 ታኣኪሢ ጊንሢም ማዓንዳጉዲዳይ?» ጌዔኔ።

10 ሂዚቂያሴ ዒማና፡- «ሄርቆ ጊዮ ሳኖኮ ታጾ ታኣኪሢ
 ቤርቲም ሺባ ዴንዳቲ ሺሌዔኬ፤ ዬያር ታጾ ታኣኪሢ
 ጊንሢም ዔኪ ሙኡሴ» ጌዔኔ።

11 ዬያር ዒሲያሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሺኢቆም ካኣቲ፡
 ዓካኣዜ ማከርሴ ሄርቆ ጊዮ ሳኖይዳ ዓኣ ሺቦ ታጾ ታኣኪሢ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጊንሢም ማሄኔ።

ባብሎኒፓ ሙኬ ኪኢቶ ዓሳ
 (ዒሲ. 39:1-8)

12 ዬኖ ዋደና ባብሎኔ ካኣቲ፡ ባላዳኔኮ ናኣዚ፡
 ሚርዳክባላዳኔ ጎዖሢ ካኣቲ ሂዚቂያሴ ሃርጊ ዓኣሢ
 ዋይዜኔ፤ ዬያር ሚርዳክባላዳኔ ዒዛም ዒንጎ ባኣዚና
 ኪኢታ ዋርቃታና ዋላ ዳኬኔ፤ 13 ሂዚቂያሴ ዒማና ኪኢቶ
 ዓሰንሢ ዋዛና ሸኣቶንሢ ዔኬኔ፤ ዬካፓ ዒዛኮ ካኣቲሞ
 ማኣርይዳ ሚሆ ጌሃ ኬኤፃ ዓኣ ባኮ ቢያ፤ ጌይያ፡- ሹጮ

በሮንታ ዋርቆንታ ደማ ደማ ሳውቃ ደኤሾንታ ዛይቶንታ ያሎ ዓንጋሞባ ቢያ ደቄኔ፤ ካኣቱሞ ማእሮይዳ ማሆ ጌሃ ኬኤፃ ዓኣ ባኮንታ ዒ ካኣታዲ ዋይሃ ዓጮይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ፔቲታፃ ዓይሱሞፃ ደቄኔ። 14 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፤ ዒሲያሴ ካኣቲ ሂዚቁያሴ ኮይላ ሙካፃ፡- «ሃና ዓሳ ዋካፓ ሙከይ? ኔኤሞ ዔያታ ዓይኅ ኬኤዜይ?» ጌዒ ያኦጮኔ። ሂዚቁያሴ፡- «ዔያታ ሙከህሂ ባብሎኔ ጌይንታ ሃኬ ዓጪፓከ» ጌዒ።

15 ዒሲያሴ ሂዚቁያሴ ኮይላ፡- «ዔያታ ካኣቱሞ ማእሮ ዓይኅ ዛይይ?» ጌዒ ያኦጮኔ።

ሂዚቁያሴ ዒዛሞ፡- «ቢያ ባኮ ዛጌኔ፤ ማሆ ጌሃ ኬኤፃይዳ ዓኣ ባኮይዳፓ ታ ዔያቶሞ ደቄባኣ ባኣዚ ፔቲታፃ ባኣሴ» ጌዒ።

16 ዬያሮ ዒሲያሴ ካኣቲሞ፡- «ቢያ ባኮ ደንዳዓ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፤ 17 ኔ ዓደንሂ ሃይማ ሄሊሲ ኔኤኮ ካኣቱሞ ማእሮይዳ ቡኩሲ ጌሄ ባካ ቢያ ጋፒ ባብሎኔ ዓጮ ዔውታንዳ ዋዴ ሙካንዳኔ፤ ፔቲታፃ ዓታዓኬ፤ 18 ኔኤኮ ዜርፃፓ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ባብሎኔ ዲዒንቲ ዔውቲ ካኣቶ ማእሮይዳ ዓሸቲሚ ማዒ ማደ ማደንዳኔ።»

19 ሂዚቁያሴ ዒማና፡- «ኔኤኔ ኬኤዜ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣላ ቃራከ» ጌዒ። ዒዚ ዬያ ጌዒህ ዒዛ ዋዶና ማታ ሄሊንዲዋኣሂ ዔሬሂሮከ።

ካኣቲ ሂዚቁያሴኮ ካኣቱሞ ጋፒንፃ
(2ያኦሲ. ዓሃኬ 32:32-33)

20 ሂዚቁያሴ ማዴ ማሌ ባካ ቢያ፤ ዒዚ ጫርቁ ያሊ ባሽ ባሽፃንታ ዋኣፃ ዋራፓ ዔኪ ሙኡሲ ዴይሃንደ ቤሲ ዋማይዲ ኮሺሴቲያ፤ ዬያፓዲ ሃሃ ካታሞ ዔኪ ሙካኒ ሳዮኮ ዴማና ቦኣኪሲ ዒ ኮሺ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ። 21 ዬካፓ ሂዚቁያሴ ሃይቄኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ፤ ሚናኣሴ ካኣታዴ።

21

ዪሁዳ ካኣቲ ሚናኣሴ
(2ያኦሲ. ዓሃኬ 33:1-20)

1 ሚናኣሴ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ታጾ ለምዖከ፤ ዒዚ ዒማና ዬሩሳላሜይዳ ናንጊ ደንጊታሚ ደንጎ ለዔ ዋይህኔ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ሄፒፃባ ጌይንታያከ፤ 2 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦሲ ዒያቶሞ «ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ዓጮኦ ሙካኣና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታፓ ደውሲ ባይዜ፤ ማሌ ዴራ ማዳ ቦርሲሳ ማዴ ሚናኣሴ ማዴ ጎማዲያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴ። 3 ዒዛኮ ዓዴ፤ ሂዚቁያሴ ደይሲ ባይዜ ማሌ ዴሮኮ ካኣኹ ቤዞ ሚናኣሴ ጊንሃ ማዢሴ፤ ቤርታ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ፤ ዓክዓቤ ማዴ ጎይፃ ባዓኣሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞሞ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ቤሲ፤ ሃሃ ጊንሃ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዜሎኮ ማላህያ ማኹ፤ ጫሪጎጫ ዓኣ ዡኦጋሂያ ዘጊ ካኣሽከኔ። 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔና ካኣሽካንዳፓዲ ዓይህ ቤዞይዳ ጌይፃ፡- ጌኤኹ ማእሮይዳ ማሌ ዓሳ ፔ ያኦዞሞ ዒንጎ ባኮ ዓንጋ ቤዞ ማዢሴ ዔቁሴ። 5 ጌኤኹ ማእሮኮ ዓሳ ቡካ ለምፃ ቤዞይዳ ጫሪጎጫ ዡኦጋ ካኣሽካንታንዳ ቤሲ ዒዚ ጊኣጊሼኔ፤ 6 ሃሃ ዒዚ ፔኤኮ ናፃ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊሂ ማሂ ሹኪ ሺኢሼኔ፤ ዒዚ ፔኤሮ ዡኦፃ፤ ሃሃ ማርሻ ማርሻያ ማዒ ዒዛፓዲ ዡኦፃ ዓሰንታ ሃይቄ ዓሰኮ ዔኤኹ ዔኤላ ዓሰ ኮይላ ዴንዲ ዔኤቢ ያኦጪ

ዡኦፃ፤ ዬያ ባኮ ቢያ ማዲያና ጎሜ ማዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ደጎ ዒ ዔቁሴ። 7 ዒዚ ጌኤኹ ማእሮይዳ ዓሽራ ማሊሲ ኮሸና ባኮ ጌልዚ ጌህኔ፤ ዬይ ጌኤኹ ማእሮ ደውቴና ደውቴኮ ናኣዚና ማእሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ሃይ ዬሩሳላሜይዳ ዓኣ ጌኤኹ ማእሮ ታኣኒ ናንጊና ዒኣካ ካኣሽኪንታያ ማዓንዳፓዲ ታጾ ለምፃ ዒሰራዔኤሌ ፃጾ ዓጮፓ ቢያ ታ ደኦሬ ቤሲከ፤ 8 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ታኣኮ ዓይሂያ ካፔቲ፤ ሃሃ ታ ዓይላህሂ ሙሴሞ ታኣኒ ዒንጌ ዋጎ ማዲ ዔያታ ኩንሂቲ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂሞ ታኣኒ ዒንጌ፤ ሃና ዓጮኦፓ ዳኪ ታ ዔያቶ ባይዛዓከ» ጌዒ ቤርታዲ ኬኤዜያከ፤ 9 ዪሁዳ ዓሳ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቃኣሎሞ ዓይሂንታያ ማዒባኣሴ፤ ዔያታ ዋዋይቲይ ጌዔ፡- ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቤርቲሞ ሙካኣና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታፓ ደውሲ ባይዜ፤ ዴራ ማዳ ጎሞ ማዴይዳፓ ዑሃ ዓኣዴ ጎሜይዳ ሚናኣሴ ዔያቶ ዔኪ ጌልዜ።

10 ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዓይሎ፤ ዒዛ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ዛሎና ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ፤ 11 «ዪሁዳ ካኣቲ፤ ሚናኣሴ ሃያፓዴ ቦርሲሳ ማዶ ቢያ ማዴኔ፤ ዬይ ባካ ቤርታ ካኣናኔ ዓሳ ማዳሂፓ ዑሃ ዓኣዴ ፑርታከ፤ ዒዚ ያኦዞ ማሂ ኮሺ ባኮ ዛሎና ዪሁዳ ዴሮ ዒኪ ጎሜይዳ ጌልዜ፤ 12 ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ያኦዞሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዋይዛ ዓሰሞ ዋይዚ ዓርቁሳንዳ ዴኤሂ ማቶ ታኣኒ ዬሩሳላሜና ዪሁዳይዳ ሄሊሳንዳ፤ 13 ሳማሪያንታ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፤ ዓክዓቤ ዜርፃፓ ታ ማዴ ጎይፃ ዬሩሳላሜያ ታ ዒማይዳንዳኔ፤ ጋባዳ ጌኤሺ ማሰኪንቲሰካፓ ጉኡፒ ጌሂንታሂፓዲ ዬሩሳላሜ ታኣኒ ጎማፓ ጌኤሺ ጊኣጊሻንዳ። 14 ባይሰንታፓ ዓቲ፤ ታ ዴሮ ዔያቶኮ ሞርኮሞ ታኣኒ ዓኣሂ ዒንጋንዳኔ፤ ዔያታ ዲዒንታንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዓኣ ባካኣ ቡሪንታንዳ። 15 ዔያቶይዳ ዬያ ታ ማዳሂ ዓይጎሮዳይ ጌዔ፡- ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ታኣኒ ጊብፃፓ ኬሴሰካፓ ዓርቃፃ ሃይማ ሄላንዳኣና ጎሜ ማዲያና ታና ዔያታ ያዩሲ፤ ዳጎሞ ታኣኮ ዔቁሴሂሮከ።»

16 ሚናኣሴ ማዴ ባካ ዪሁዳ ዴሮ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኪሲያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሳ ጎሞ ባንሂ ዔኪ ጌልዚያ ሌሊቱሞንቲ ጌኤሺ ማዒ ሚርጌ ዓሲ ዋዲሺ ዬሩሳላሜ ካታሞኮ ሳዞ ጎይፃ ሱፐሂ ሌሊ ማህኔ።

17 ሚናኣሴ ማዴ ማሌ ባኮንታ ዒዚ ማዴ ጎማ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓዲ ያኣፒንቲ ዓኣኔ፤ 18 ዬካፓ ሚናኣሴ ሃይቄ፤ ዒዛኮ ካኣቱሞ ማእሮኮ ዲሮ ጋራ «ዑዛ ጎሞሂኮ ደማ ደማ ባኮ ቱኮ ጎኹ» ጌይንታ ቤሲዳ ዴኡቴኔ፤ ዒዛ ቤዞይዳ ዒዛኮ ናኣዚ፤ ዓሞኦኔ ካኣታዴ።

ዪሁዳ ካኣቲ ዓሞኦኔ
(2ያኦሲ. ዓሃኬ 33:21-25)

19 ዓሞኦኔ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ለምፃሚ ለምዖከ፤ ዒዚ ዬሩሳላሜይዳ ናንጊ ለምፃ ሌዔ ዋይህኔ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ማሽሌሚቶ ጌይንታያ ሃሩፃ ናይከ፤ ዒዛ ሽይንቲሂ ያፃቤ ካታማከ። 20 ዓሞኦኔያ ሃሃ ዒዛኮ ዓዴ፤ ሚናኣሴ ማዴ ጎሞፓዴና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማዶ ማዴ። 21 ዒዚ ዒዛኮ ዓዴ ማዴ ፑርቶ ማዶ ቢያ ማዴያ ማዒኔ፤ ዒዛኮ ዓዴ ዘጊ ካኣሽካ፤ ማሌ ያኦዞ ዒ ካኣሽከኔ፤ 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒዛኮ ቤርታኣ

20:16 20:16 2ካእቶ. ማ 24:13፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:10። 20:18 20:18 2ካእቶ. ማ 14:14-15፤ ዳኣኔ. 1:1-7። 21:2 21:2 ዓር. 15:4። 21:4 21:4 2ሳሙ. 7:13። 21:8 21:8 1ካእቶ. ማ 9:3-5፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 7:12-18።

ዓድንህ ያኑዛህ ዒ ሃሽኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ጎይህያናኣ ዓኣዳኒ ኮሲባኣሴ።

23 ዒዛኮ ደንዘ ማዔ፥ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ጌኔ ማለህና ዒዛይዳ ዔቁ ካኣቱሞ ማኣሮይዳ ዒዛ ዎዴኔ፤ 24 ዒማና ዪሁዳ ዴራ ዓሞኣኔ ዎዴ ዓሶ ዎዲ ባይዛዎ ዒዛኮ ናኣዚ፥ ዒዮሲያሴ ካኣታህኔ።

25 ዓሞኣኔ ማዴ ማሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ። 26 ዓሞኣኔ «ዐ-ዛኮ ደማ ደማ ባኮ ቱኮ ጎዡ» ጌይንታ ዴኡፖ ቤዛ ዴኡቴኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ፥ ዒዮሲያሴ ካኣታዴኔ።

22

ዪሁዳ ካኣቲ ዒዮሲያሴ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 34:1-2)

1 ዒዮሲያሴ ሃጊ ሳሊ ሌዔ ናይ ዓኣዎ ዪሁዳይዳ ካኣታዴኔ፤ ዒዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ሃይህታሚ ፔቲ ሌዔ ዎይህኔ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ዪዲዳ ጌይንታዎ ሶፅቃቲ ካታማ ሸይንቴሰኬያ፥ ዓዳዎ ጎሥህ ናይኬ፤ 2 ዒዮሲያሴ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓዳህ፥ ዳውቲኮ ኮዡ ማዶ ጎይዎ ማዲ፤ ሃህ ያኦሲኮ ዎጎሞ ጉቤ ዓይህንታዎ ማዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳ ማዶ ማዴኔ።

ያኦሲኮ ዎጎ ማፃኣፓ ጴዳህ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 34:8-28)

3 ዒዮሲያሴ ካኣታዴዎ ታጶ ሳላሳ ሌዎና ሚሹላሚኮ ናኣዚ ናይ፥ ዓፃሊያ ናይ ማዒ ካኣቱሞ ማኣራ ፃኣፖ ባኮ ፃኣፓ፥ ሳፓኔ ዑፃ ጌኡዡ ማኣሪ ሃዚ ጋዓ ከኢታ ዳኬኔ። 4 «ሃልቂያ ጌይንታ፥ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ኮይላ ዴንዲጋፓ ጌኡዡ ማኣሪ ጌሎ ካሮ ኮራ ዎሊ ዓኣህ ዓኣህ ዴይዳፓ ሚኢሾ ዔካንዳጉዲ ቢታንታ ዒንገንቲ ቁኤሳ ሃይማ ሃላንዳኣና ዎማዲ ሚኢሾ ቡኩሴቲያ ዒዛፓ ያኦጪ ዔሪ ዩዔ፤ 5-6 ዩና ዓሳ ጌኡዡ ማኣሮ ገንህ ገኢገሻ ሳሶኮ ሱኡጎሞ ሚኢሾ ዒንጎንጎ፤ ዩያታ ሱኡጋ ዔኬ ሚኢሾ ጌኡዡ ማኣሮኮ ደዔ ቤዛ ገኢገሻ ሳሶሞ፥ ሚዎ ዓርሲ ገኢገሻ ሳሶሞ፥ ሹጮና ኬልቂ ማዡ ሳሶንታ ሹጮ ዓርሳ ሳሶንታዎ ጨጎንጎ፤ ሃህ ገንህ ጌኡዡ ማኣሮ ማዡንዶ ላሻህ ሚዎንታ ዓርሲንቲ ሹጮንታ ዔያታ ሻንቆንጎ፤ 7 ዩና ማዶ ማዶ፥ ሱኡጋ ጉቤ ዒናፓ ጉሙርቂንታ ዓሲታህሮ ሚኢሾ ዛሎ ዩያቶ ያኦጪንዶያቱሞ።»

8 ዩካፓ ዩይ፥ ካኣቶ ማኣራ ፃኣፖ ባኮ ፃኣፓህ፥ ሳፓኔ ሃልቂያ ማኣቲ ዒዛ ዓይህ ዳኬ ከኢቶ ከኤዚኔ፤ ሃልቂያ ዒማና፡- «ያኦሲኮ ዎጎ ማፃኣፖ ጌኡዡ ማኣሮ ጋራፓ ታ ዴንቂ ዔኬኔ፥ ሃኣዛጌ» ጌዒ ሳፓኔ ማዒንጋዛ ሳፓኔ ዔካዎ ናባቤኔ፤ 9 ሳፓኔ ናባቤሰካፓ ካኣቲ ኮይላ ማዒ ዴንዳዎ፡- «ኔኤኮ ዓይላ ጌኡዡ ማኣሮይዳ ዓኣ ሚኢሾ ዔኬ ጌኡዡ ማኣሮ ገኢገሻ ማዡ ሳሶኮ ሱኡጎሞ ዒንጎኔ» ጌይ ከኤዚኔ፤ 10 ዩካፓ ሃህ ዒ ከኤዛዎ፡- «ቁኤሳህ ሃልቂያ ማፃኣፔ ዴንቂ ዔኬ ታኣሞ ዒንጎኔ፥ ሃኣዛጌ» ጋዓዎ ካኣቲሞ ዩያ ማፃኣፖ ናባቤኔ።

11 ዩይ፥ ያኦሲኮ ዎጎ ማፃኣፓ ናባቤንታኣና ካኣቲ ዎይዛዎ ያዶ ፔኤኮ ማኣሳህ ዳርዘኔ፤ 12 ዒማና ሃህ ዒ ኔጉዎዎ ቁኤሳህ ከልቂያ ማዒ፥ ሳፓኔ ናኣዚ ዓሃቃሞ፥ ሚካያ ናኣዚ ዓክቦሪሞ፥ ካኣቱሞ ማኣሮይዳ ፃኣፖ ባኮ ፃኣፓ ሳፓኔንታ ካኣቲኮ ደንዘ ማዒ ማዶ ዓሳዎንታዎ ሃዚ ጋዓ ከኢታ ዳኬኔ። 13 «ሃህ ዴንዲጋፓ ታናንታ ዪሁዳይዳ ናንጋ ዴርንታዎ ጴዳ ሃያ ማፃኣፖይዳ ዓኣ ባካ ዓይጎ

ባኣዚታቲያ ከኤዛንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦጪዎቲ፤ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓድንህ ሃያ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ዳሞቦ ካፒ ማዲባኣህሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦ-ፃ ሚርጌና ዳጋዴኔ።»

14 ዩያር ሃልቂያ፥ ዓሃቃሚ፥ ዓክቦሪ፥ ሳፓኔንታ ዓሳዎንታ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ዓኪ ማዡንቲ ጉርዳሰኬኖይዳ ናንጋ ሁልዳ ጌይንታ ያኦሲ ማለህ ከኤዛሰኬኖ ኮራ ያኦጪኔ ዴንዴኔ፤ ዒማና ሃርሃሴ ናኣዚ ናይ ማዔህ፥ ቲቁሞ ናኣዚ፥ ዒዛኮ ዓኒ ሻሉሚ ጌኡዡ ማኣሮይዳ ማይንቶ ማኣሳህ ቢታንቶና ዓርቃያኬ፤ ዔያታ ዩያ ባኮ ቢያ ዩና ያኦሲ ማሊዎ ከኤዛዘሞ ሃይሳዴኔ። 15 ዒዛ ዔያቶሞ ሃዚ ጌዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህ ሃዚ ጋዔኔ፤ ታ ኮይላ ዒንህ ዳኬ ዓሃሞ ሃዚ ጌዒ ከኤዘዎቲ። 16 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዔኔ፤ ዪሁዳ ካኣቲ ናባቤ ማፃኣፖ ጋራ ፃኣፒንቲ ጎይዎ ሃና ዓጮይዳ፤ ሃህ ገንህ ዴር ዑይዳ ፑርታ ባኣዚ ታ ዔኪ ዩዓንዳኔ። 17 ዔያታ ታና ሃሺ ማሌ ያኦዘሞ ዒንጎ ባኣዚ ሺኢሹኔ፤ ዔያታ ያኦዘ ማሃ ፔ ኩቻ ማዡ ባኮ ቢያ ጎዳ ዳጋሴኔ፤ ታኣኮ ዩይዳ ዳጋ ማዓኬ፤ 18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ ያኦጪዎቲ ጌዒ ዒንህ ዳኬ፥ ዪሁዳ ካኣቲሞ ሃዚ ጎዑዎቲ፤ ታኣኒ፥ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህ ሃዚ ጋዔኔ፤ ኔኤኒ ዩያ ማፃኣፖይዳ ጌይንቲ ባኮ ዎይዚ፥ 19 ሃና ዓጮንታ ዴርንታ ጋዳንቂንቲያ ታ ማሃንዳህ፤ ሃህ ገንህ ቤሲ ታ ዔያቶኮ ባይዛንዳኔ ጌዒ ከኤዚ ቃኣሎ ኔኤኒ ዎይዛዎ ዒኔ ዴዲ ኔና ኔ ሃርኪዴኔ፤ ማኣሳህያ ኔኤኮ ኔ ዳርዘ፥ ታ ቤርታ ዩኤኪ ኔ ሺኢቁ ሺኢዲዎ ታ ዎይዘኔ። 20 ዩያር ዩሩሳላሜይዳ ታ ዔኪ ዩዓንዳ ፑርቶ ባኮ ኔኤኒ ኔ ዓኣፒና ዛጉዎዎ ሃይቃንዳያ ሃላንዳኣና ዩይ ባካ ማዲንታዓኬ፤ ኔኤኒ ዔባ ቢያ ኮሺ ዓኣንቲ ሃይቂ ዴኡታንዳኔ።»

ከኢቶ ዓሶንህ ዩያ ሃይሶ ዔኪ ካኣቲ፥ ዒዮሲያሴ ኮራ ማዒ ዴንዴኔ።

23

ዒዮሲያሴ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኮ ካኣዡ ባይዜህ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 34:3-7፤29-33)

1 ካኣቲ፥ ዒዮሲያሴ ዪሁዳና ዩሩሳላሜናፓ ዔርቲ ዓጮ ጨሞ ቢያ ዔኤሌኔ፤ 2 ዩያታ ሙኬ ዓሳ፡- ቁኤሶንታ ያኦሲ ማሊዎ ከኤዛ ዓሶንታ ዳካፓ ዴንዲ ዴኤፒ ጌይንታ ዓሶ ሃላንዳኣናኬ፤ ዩያታ ዓሳ ጌኡዡ ማኣሪ ሙካዛ ካኣቲ ባይቂያታዎ ጌኡዡ ማኣሮይዳ ጴዳ ማፃኣፖ ጋራ ዓኣ ባኮ ቢያ ዴርሞ ናባቤኔ፤ 3 ካኣቲ ዒማና ጌኡዡ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ቱርቱር ኮራ ዔቂ ጉቤ ዒናፓ፤ ሃህ ገንህ ጉቤ ማሊዎፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ሃይህንታኒና ዓይህያንታ ዳሞቦንታ ዎጎንታ ካፓኒ ያኦሲ ቤርታ ጫኣቁሞ ገንህ ዓካሴኔ፤ ዩና ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ጫኣቁሞ ካፒ ኩንሃንዳህ ጉቤ ዒናፓ ከኤዚኔ፤ ዴራኣ ዩያ ማዲኒ ዒዛና ዎላ ጫኣቂ።

4 ዩካፓ ዒዮሲያሴ ቁኤሶ ቢያህኮ ሱኡጋህ፥ ሃልቂያንታ ዒዛ ማኣዲ ማኣዲ ማዶ ቁኤሶንታ ጌኡዡ ማኣሪ ጌሎ ካሮ ካፓ ቁኤሶንታ ዔኤሊ ባዓኣሌና ዓሺራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዘሎና፤ ዩያጉዲ ሃህ ዡኦጋህ ካኣሽኮ ባኮሞ ቢያ ጌኡዡ ማኣራፓ ከሳንዳጉዲ ዓይህኔ፤ ካኣቲ ዩያ ሚሆ ቢያ ዩሩሳላሜ ካታሞኮ ዙላ ዓኣ ቁድሮኦኔ ደኦጪይዳ ታሚና ሚቺ ዲቢንዎ ቤኤቴኤሌ ዔኪ ዓኣዴኔ። 5 ዪሁዳ ካታሞና ዩሩሳላሜኮ ኮይላ ዓኣ ቤዘናይዳ

ቢያ ጌሜራ ጌሜራ ማሌ ያዘዘም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ማዳንዳጉዲ ቤርታ ዪሁዳ ካኣታ ደኦሪ ጌህ። ቁኤሶ ቢያ ማዳጋ ስቢ ዳኬኔ፤ ባዓኣሌ ጌይንታ ማሌ ያዘዘም። ዓቦም፣ ዓገሮም፤ ዪያጉዲ ሃሣ ዓቦኮ ኮይላ ሺራ ዓጮንታ ዡኣጋሢንታም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዒንጎ ማዳ ቁኤሶ ቢያ ኬሴ። 6 ዓቪራ ጌይንታ ላኣሎ ያዘዘሎ ማሊሲ ማዡና ባኮ ጌኡዡ ማኣራጋ ቱጊ ዔኪ ካታሞኮ ዙሎ ኬሳዎ ቁድሮኦኔ ደኣጮ ዔኪ ዳንዲ ታሚና ማቼኔ፤ ዪና ባኬላ ሲላሊ ማዓንዳያ ሃላንዳኣና ጋኣጩ፤ ሃይቁ ዳሮኮ ዱኡጉይዳ ላኣሌ። 7 ዓቲንቆና ላሃ ዓቲንቆ ጌኡዡ ማኣሮይዳ ፔ ማዳ ማዳ ኬኤዎንታ ላኣላ ዓቪራ ጌይንታ ያዘዘሎም ጋሮይዳ ዳማሲዎር ጎኦቦ ዓፒሎ ሱኪ ጊኢጊቫ ኬኤዎ ቢያ ደይሴ። 8 ዒዚ ዒማና ዪሁዳ ካታሞና ዓጮ ጉቤናይዳ ጌይ፡- ገባዔይዳጋ ዓርቃዎ ቤርሳቤ ሃላንዳኣና ዓኣ ቁኤሶ ቢያ ዪራሳላሚ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዔያታ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ጉቤ ዓኣቲያ ማዔሢ ቢያ ዓሶም ዒ ኬኤዘኔ፤ ካታሚሎ ዎይህ። ዒያሱ ካታሞ ጌሎ ካር ኮይላ ማዡሲሴ ካኣሽኮ ቤዘ ዒያሲያሴ ሻሂ ደይሴ። 9 ዪያታ፡ ቁኤሳ ጌኡዡ ማኣሮይዳ ማዳሞጉዲያ ዒዚ ላኣጌኔ፤ ያዳ ማዔቲያ ዔያቶኮ ላጎ ማዔ ቁኤሶም ዒንጎንታ፡ ሙኡቆ ፃኣዛ ጌሊባኣ ካሃ ዔያታ ሙዓንዳጉዲ ጌይንቲ።

10 ካኣቲ፡ ዒያሲያሴ ሂናሚ ደኣጮይዳ «ቶፔቴ» ጌይንታ ማሌ ዓሳ ፔ ያዘዘ ካኣሽካ ቤዘ ዒኣቲ ቤሲ ማዔሢ ዓሶም ኬኤዘኔ፤ ዪያሮ «ሞሎኬ» ጌይንታ ያዘዘም ዓቲንቁ ናይያ ማዎም ዉዳሮ ናይ ሚቶ ዒንጎ ዒንጎሢ ማሂ ዒንጎ ዓይጎ ዓሲያ ባኣያ ማዓንዳጉዲ ላኣጊንቲ፤ 11 ቤርታ ዪሁዳ ካኣታ ዓቦ ካኣሽኪዎም ማዎንጎ ጌዒ ዳማሲ ጌህ። ፓራሢ ቢያ ዒያሲያሴ ዒኣካገገ ሺኢሺ ባይዘኔ፤ ዪያ ካኣዡም ጊኢጊሻና ሳርጌሎ ያይቶዎ ታሚና ማቼኔ፤ ዪይ ባካ ቢያ ዎንዴ ዳኤጉ ሱኡጋሢ ጌይንታ ናኣታንሚሴኮ ጎሃሢ ናንጎ ኬኤዎኮ ኮይላ፤ ሃሃ ጊንሃ ጌኡዡ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ዓሳ ቡካ ቤዘ ጌሎ ካራ ዓኣያኬ፤ 12 ካኣቲ፡ ዓኣኣዘ ማዡሲሴ ዎይዎ ኬኤዎኮ ዑይይዳ ዓኣ ካኣቲሞ ማኣሮይዳ ዪሁዳ ካኣታ ማዡሲሴ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ጌኡዡ ማኣሮኮ ዓሳ ቡካ ላምዎ ቤዘይዳ ካኣቲ፡ ሚናኣሴ ማዡሲሴ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዒያሲያሴ ሻሂ ደይሴ፤ ዪያ ዒንጎ ቤዘ ኮሻና ባኮ ጋኣጩ ሲላሊ ማሂ ዔኪ ዳንዲ ቁድሮኦኔ ደኣጮ ላኣሌ። 13 ዪያጉዲ ሃሣ ዪራሳላሚጋ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዒኣቲ ዱኮኮ ደኣሎ ዛላ ዓሰታሮቴ ጌይንታ ሲደና ዓሶ ያዘዘሎ፡ ኬሞሽ ጌይንታ ሞዓኣቤ ዓሶ ያዘዘንታ ሞሎኬ ጌይንታ ዓሞኣኔ ዓሶ ያዘዘም ካኣቲ ሴሎሞኔ ማዡሲሴ ሻኣካያ ማዔ ማሊሲ ኮሻና ባካ ቢያ ዒኣቲ ባኣዚ ማዔሢ ዓሶም ዒዚ ኬኤዘኔ። 14 ካኣቲ፡ ዒያሲያሴ ዒማና ሹጮና ዳኣቦና ዳኣቦ ቢያ ማንህኔ፤ ዓቪራ ጌይንታ ያዘዘሎ ማሊሲ ኮሻና ባኮዎ ቆፂ ቆፂ ኬኤሬኔ፤ ዪይ ደቁንቲ ዓኣ ቤዘ ቢያ ዓሲ ማህሢ * ሌሊ ማህኔ።

15 ዒሲራዔኤሌ ዓሶ ጎሞይዳ ዔኪ ጌልዘ፡ ናባፃ ናኣዘ፡ ዒያሮቢዓሚ ቤኤቴኤሌይዳ ማዡሲሴ ካኣዡ ቤዘ ዒያሲያሴ ሻሂ ባይዘኔ፤ ዒኣካገገ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዎ ቱጊ፡ ደቆና ሹጮዎ ቢያ ዱይ ማንህሢ ጋኣጩ ሲላሊ ማህኔ፤ ዓቪራ ማሊሲ ማዡና ባኮዎ ታሚና ማቼኔ፤ 16 ዪካገገ ዒያሲያሴ ኮይሎ ሺራ ዛጋንቲ ጌሚሮይዳ ዑዎ

ጊኢጊሻ ኮሻና ዱኡፒ ጴዳኔ፤ ዒዚ ዪያ ዱኡጉ ጋራ ዓኣ ማጌዎ ቢያ ዔኪ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ታሚና ማቼኔ፤ ዪያይዲ ዪይ፡ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዒኣቲያ ማዔሢ ዔርዘኔ፤ ዒያሲያሴ ዪያ ቢያ ማዳሢሮ ማርጌ ዎዴኮ ቤርታ ፔቴ ካኣሺ ኬሊሰኬኖና ካኣቲ ዒያሮቢዓሚ ዒንጎ ባኮ ዒንጎሢኮ ኮይላ ዔቁ ዓኣንቲ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ጌዔ ሎንሃ ዪያና ኩሜኔ፤ ካኣቲ፡ ዒያሲያሴ ሃሃ ኮይሎ ሺራ ዛጋዎ ዪያ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዘሢኮ ዱኡጉ ዳንቁ፡-

17 «ሃሴኬ ዱኡጉ ያ ዱኡፒዳይ?» ጌዒ ያኣጩ።

ዒማና ቤኤቴኤሌ ዓጮ ዓሳ፡ «ዪሁዳጋ ሙኪ ሃያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ኔኤኒ ማዳ ባካ ቢያ ኩማንዳሢ ኬኤዘ፡ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሢሲኬ» ጌዔ።

18 ዒያሲያሴ፡- «ዪና ዱኡጉ ዳዎንጎ፤ ሃሹዎፔ፤ ዒዛኮ ማጌዎ ቤዘገገ ዓገግንዳያ ኮይሱዎሴ!» ጌዔ።

ዪያሮ ዒዛንታ ሳማሪያ ካታሞይዳ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶንታኮ ማጌዎ ቱጊንቲባኣሴ።

19 ካኣቲ፡ ዒያሲያሴ ዒሲራዔኤሌ ካታሞ ጉቤሢዳ ዒሲራዔኤሌ ካኣታ ማዡሲሴ፡ ናንጊና ናንጎ ጎዳኮ ዳጎ ዔቁ፣ ማሌ ዳራ ፔ ያዘዘ ካኣሽካ ቤዘ ቢያ ሻሂ ባይዘኔ፤ ቤኤቴኤሌይዳ ዒ ማዳ ጎይዎማ ዪያቶ፡ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ቢያ ዒማይዳ። 20 ዪያ፡ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ማዳ ቁኤሶ ቢያ ዒዚ ዎዳኔ፤ ዪያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓሲኮ ማህሢ ማቼኔ። ዪያ ቢያ ዒ ማዳሰካገገ ዪራሳላሚ ማዒ ዳንዳ።

ዒያሲያሴ ዑሃ ዓኣዲዎ ቦንቾ ቦንቼሢ (2ዎኣሲ. ዓሃኬ 35:1-19)

21 ካኣቲ፡ ዒያሲያሴ ያኣሲኮ ጫኣቁሞ ማፃኣጉይዳ ፃኣፒንቲ ጎይዎ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያዘዘሢኮ ዑሃ ዓኣዲዎ ቦንቾ ቦንቻንዳጉዲ ዳሮ ዓይህኔ። 22 ዳማ ዳማ ሱኡጋ ዳሮ ዎይህ ዎዳጋ ዓርቃዎ ሃይማ ሃላንዳኣና ዒሲራዔኤሌ ካኣቶይዳ፤ ሃሃ ጊንሃ ዪሁዳ ካኣቶይዳ ዓይጎ ካኣቲ ዎዳና ማዎም ዪያጉዳ ቦንቾ ዑሃ ዓኣዲዎ ኬላ ቦንቼንቲ ቤቁባኣሴ። 23 ዒያሲያሴ ካኣታዳንቲ ታጳ ሳላሳ ሌዎና ዪይ፡ ዑሃ ዓኣዲዎ ቦንቻ ዪራሳላሚይዳ ቦንቼንቲ።

ዒያሲያሴ ማዳ ማሌ ባኮ

24 ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ፡ ሂልቁያ ጌኡዡ ማኣራገገ ዳንቁ ዔኬ ማፃኣጉ ጋራ ዓኣ ዎጎም ቢያ ዓይህንታንዳጉዲ ጌዒ ካኣቲ ዒያሲያሴ ዪራሳላሚንታ ማሌ ዪሁዳ ካታሞ ቢያሢገ ሃይቁ ዓሶኮ ዔኡዡ ዔኤላ ዓሶንታ ዡዎንታ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ማኣራ ያዘዘ ጌዒ ካኣሽካ ባኮንታ ማሌ ዓሳ ፔ ያዘዘ ካኣሽካ ማሆዎ ቢያ ዓጫገ ባይዘኔ። 25 ሙሴ ዔርዘኔ ዎጎም ዓይህንቲ ጉቤ ዒናገ፡ ጉቤ ሹምገገ፤ ሃሃ ጉቤ ዎልቃገ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ማዳይ ካኣቲ ዒያሲያሴጉዳ ዒዛኮ ቤርታኣ ማዎም ጊንፃገ ጴዲባኣሴ።

26 ዒዚ ዪያ ቢያ ማዳንቲ ካኣቲ፡ ሚናኣሴ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዛሎና ዪሁዳይዳ ናንጊና ናንጎ ጎዳኮ ዔኤቴ፡ ዒጊቻ ዳጋ ዪያ ሃላንዳኣና ሽሚባኣሴ። 27 ዪያሮ ናንጊና ናንጎ ጎዳ፡- «ዒሲራዔኤሌይዳ ታ ማዳ ባኮ ቢያ ዪሁዳይዳኣ ዒማይዳንዳኔ፤ ታ ዎዳንዳይ ጌዔቴ ዪሁዳ ዳሮ ታ ቤርታጋ ታኣኒ ሺኢሻንዳኔ፤ ታኣኒ ደኣሬ፡ ዪራሳላሚ ካታሞንታ

23:6 23:6 2ካላቶ. ማ 21:3፤ 2ዎኣሲ. ዓሃኬ 33:3። 23:10 23:10 ሌዊ. ዓከ 18:21፤ ዔር. 19:1-6፤ 32:35። 23:12 23:12 2ካላቶ. ማ 21:5፤ 2ዎኣሲ. ዓሃኬ 33:5። 23:13 23:13 1ካላቶ. ማ 11:7። * 23:14 23:14 ዓሲ ማህሢ፡- ዪይ ያዳ. ማዳንቲህ ዪና ቤዘይዳ ማሌ ያዘዘ ካኣሽካንቲዎጉዲ ማሃኒኬ። 23:15 23:15 1ካላቶ. ማ 12:33። 23:16 23:16 1ካላቶ. ማ 13:2። 23:17 23:17 1ካላቶ. ማ 13:30-32።

ሱንግ ታኣኮ ዒኢካ ካእብኪንቶንጎ ታ ጌዔ ጌኤኩ ማእርገታ ታኣኒ ሃሻንዳይ» ጌዔ።

ዒዮሲያሴኮ ካእቱም ዎደ ጋፒንዎ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 35:20—36:1)

28 ካእቱ፡ ዒዮሲያሴ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዪሁዳኮ ካእቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ፤ 29 ዒዮሲያሴ ካእታዲ ዓኣ ዎደና ኔኮ ጌይንታ ገብፃ ካእቲ ዓሶኦሬ ካእቲ ማእዳኒ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ዔኪ ዔፕራዲሴ ዎሮ ካሮ ሙኬኔ፤ ዬያሮ ካእቱ፡ ዒዮሲያሴ ሜገዶ ጌይንታ ቤሰካ ገብፃ ካእቲኮ ያሎ ዓሶ ያሊ ማሃኒ ያልዚ ዓርቃዎ ዬያ ያሎይዳ ሃይቄኔ፤ 30 ዒዛኮ ደንዘ ማዔ፡ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዒዛኮ ሌዘ ሳርጌሎ ያይቶና ጫኣኒ ዔኪ ዬሩሳላሜ ሙካዎ ካእታ ዱኤታ ቤዛ ዱኤኬ።

ዬካፓ ዪሁዳ ዓሳ ዒዮሲያሴ ናኣዚ፡ ዒዮሃዜ ደኦሚ ካእታህኔ።

ዪሁዳ ካእቲ ዒዮሃዜ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:2-4)

31 ዒዮሃዜ ዪሁዳይዳ ካእታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ለማታሚ ሃይሃኬ፤ ዒዚ ዒማና ዬሩሳላሜይዳ ናንገ ሃይሃ ዓገኒ ዎይህኔ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ሃሙፃሎ ጌይንታያ ሊቢና ካታማ ሸይንቱ፡ ዔርሚያሴ ናይኬ፤ 32 ዒዮሃዜያ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓደንህ ማዳ ጎይዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ባኣዚ ማዳ። 33 ዬያሮ ገብፃ ካእቱ፡ ኔኮ ጎዎህ ዒዮሃዜ ዬሩሳላሜይዳ ካእታዲዎጉዲ ሃማቲ ዓጮይዳ ዓኣ ሪቢላ ጎዎ ቤሰካ ቱኡሲ ማርካ ቱከ፡ ዪሁዳ ዓጮዎ ሃይሃ ሺያና ያይዶ ጃኤታ ኪሎ ማዓ ቢራ፤ ሃይህታሚ ያይዶ ኪሎ ማዓ ዎርቄ ገኢሪሸኔ። ዬማ ዒዮሃዜኮ ካእቱም ዎደ ጋፒንዎ ማዔ። 34 ገብፃ ካእቱ፡ ኔኮ ዒዮሲያሴኮ ናኣዚ ዔኤሊያቄሜ ዒዮሲያሴ ቤዘ ዪሁዳይዳ ካእታህኔ፤ ዬይ ገብፃ ካእታህ ዔኤሊያቄሜኮ ሱንግ ላኣሚ ዒዮዓቄሜ ጌይ ጌህኔ፤ ዒማና ካእቲ ኔኮ ዒዮሃዜ ዲዒ ዔኪ ገብፃ ዴንዴም ዒኢካ ዒዚ ሃይቄኔ።

ዪሁዳ ካእቲ ዒዮዓቄሜ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:5-8)

35 ካእቲ ዒዮዓቄሜ ገብፃ ካእቲ ኔኮ ያኦጮ ቢርንታ ዎርቆንታ ጨጌኔ፤ ዬያ ዴንቃኒ ዴራ ገኢራኒ ዳንዳዓህጉዴያ ገኢራ ዓሶ 0-9 ዓጌኔ።

36 ዒዮዓቄሜ ዪሁዳይዳ ካእታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ለማታሚ ደንጎኬ፤ ዒዚ ዬሩሳላሜይዳ ናንገ ታጾ ፔቲ ሌዔ ዎይህኔ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ዜቢዳ ጌይንታያ ሩማ ካታማ ሸይንቱ፡ ፔዳያ ጎዎሰኬያ ናይኬ። 37 ዒዮዓቄሜያ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓደንህ ማዳ ጎይዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማዳ ማዳ።

24

1 ዒዮዓቄሜ ካእታዲ ዓኣንቲ ባብሎኔ ካእቱ፡ ናቡካዳናዖሬ ፔ ያልዚ ዓሲና ሙኪ ዪሁዳ ዓርቄኔ፤ ዬያሮ ዒዮዓቄሜ ሃይሃ ሌዔ ዒዛም ገኢራሰካፓ ገንህ ዎይዘ ዒፃኔ፤ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዓይሎ ማዔ፡ ዒዛ ማሊዎ ከኤዘ ዓሶ ዘሎና ዪሁዳ ባይዘኒ ከኤዜህ ኩንህኒ ዪሁዳ ሙኪ ያላንዳጉዲ ባብሎኔ ዓጮ፡ ሶኦሪያ ዓጮ፡ ሞዓኣቤ ዓጮንታ ሞዓኣኔ ዓጮንታ ዒዮዓቄሜይዳ ዓቄሴኔ። 3 ዪሁዳ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታፓ ሺኢካንዳጉዲ ዬይ ባካ ቢያ ያኦሲ ዓይህ

ጎይዎማጉዴያ ማዳንቲኔ፤ ዬይ ማዳንቲህ ካእቲ፡ ሚናኣሴ ማዳ ጎሞ ዘሎናኬ። 4 ሚናኣሴ ጌኤኩ ዓሶኮ ሱጉዎ ላኣሊ፡ ዬሩሳላሜ ካታም ሱጉህ ሌሊ ማህሃረር ባሽ ዬይ ባካ ቢያ ማዳንቲኒ ዳንዳዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚናኣሴም «ዓቶንጎ» ጋዒ ከይባኣሴ።

5 ዒዮዓቄሜ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካእቶ ሃይሳ ፃኣፒንታ ማፃኣፓ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ፤ 6 ዬካፓ ዒዮዓቄሜ ሃይቄኔ፤ ዒዛ ቤዘይዳ ዒዛኮ ናኣዚ፡ ዮዓከኔ ካእታዳ።

7 ባብሎኔ ካእቲ ዔፕራዲሴ ዎራፓ ዴንዲ ገብፃኮ ከዶ ዘሎ ዓጮ ዘጾ ሄላንዳኣና ገብፃሮ ማዔ ዓጮ ቢያ ዓርቄህረ ገብፃ ካእቲንታ ዒዛኮ ያሎ ዓሶንታ ሜሌ ዓጮ ማይ ዴንዲ ያለባኣሴ፤

ዪሁዳ ካእቲ ዮዓከኔ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:9-10)

8 ዮዓከኔ ዪሁዳይዳ ካእታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ታጾ ሳሊኬ፤ ዒዚ ዒማና ዬሩሳላሜይዳ ናንገ ሃይሃ ዓገኒ ዎይህኔ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ኔሁሽታ ጌይንታኔ፤ ዒዛኮ ዓዴ ዬሩሳላሜይዳ ሸይንቱያ፡ ዔልናኣታኔ ጌይንታያኬ። 9 ዮዓከኔያ ዒዛኮ ዓዴ ማዳ ጎይዎም ቢያ ባኮ ማዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ።

10 ካእቲ ናቡካዳናዖሬኮ ያሎ ዓሶ ሱኡጋ ዔኪ ሙኪ ባብሎኔ ዓሳ ዬሩሳላሜ ያሊ ማንገ ዓርቄህ ዬይ፡ ዮዓከኔ ጎዎህ ካእታዲ ዓኣንቲኬ። 11 ዬሩሳላሜ ማንገንቲ ዓኣንቲ ናቡካዳናዖሬ ፔ ቶኦኪና ዒኢካ ሙኬኔ፤ 12 ዒማና ካእቲ ዮዓከኔ ፔኤኮ ዒንዳንታ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ዴኤፖ ዴኤፖ ሱኡጎንታ ያሎ ዓሶ ሱኡጎንታ ቢያ ዎላ ሙኪ ባብሎኔ ዓሶም ኩቸ ዒንጌኔ፤ ናቡካዳናዖሬ ካእታዴዎ ሳላሳ ሌዎና ካእቲ፡ ዮዓከኔ ዓርቄ ዔኪ ቱኬኔ፤ 13 ጌኤኩ ማእርና ካእቱም ማእርናይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ናቡካዳናዖሬ ጋፒሲ ዔኪ ባብሎኔ ዴንዳ። ቤርታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ጎይዎ ካእቲ፡ ሴሎሞኔ ያኦሲኮ ጌኤኩ ማእርም ኮሺሴ ዎርቆና ሚዛጲሶና ማሆ ጉቤ ማንህኔ። 14 ናቡካዳናዖሬ ዬሩሳላሜ ዓሲንታ ካእቲኮ ደንዘ ማዔ፡ ዴኤፖ ዴኤፖ ሱኡጎንታ ማሌ ዴኤፒ ዴኤፒ ጌይንታ ዓሲንታ ቢያ ዎላ 0-9 ታጾ ሺያ ዓሲ ዲዒ ዔኪ ዴንዳ፤ ዬያቶ ዓሶና ዎላ ኩቸና ዔኤቢ ማኸ ዔራ ዓሲንታ ዓንገ ዲዓ ዓሲንታ ቢያ ዔኪ ዴንዳ፤ ዒዚ ዬሩሳላሜይዳ ጋፒንህ ማንቆ ማዔዘንህ ሌሊ ሃሽኔ።

15 ናቡካዳናዖሬ ዮዓከኔ ዓርቄ ቱኪ ዒዛኮ ዒንዳንታ ላኣሎንታ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ሱኡጎንታ ዪሁዳይዳፓ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሶንታ ዎላ ቢያ ዔኪ ባብሎኔ ዴንዳ።

16 ባብሎኔ ካእቲ ያልዚ ያላኒ ዳንዳዓ ላንካይ ሺያ ዓቲንቄ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዓንገ ዴዓ ፔቲ ሺያ ዓሲንታ ኩቸና ዴማ ዴማ ባኣዚ ኮሻ ዓሲ ዔኪ ባብሎኔ ዓኣዳ።

17 ናቡካዳናዖሬ ዮዓከኔ ቤዛ ማታኒያ ጌይንታ ዮዓከኔኮ ዓደ ዒሾ ዪሁዳይዳ ካእታህዎ ሱንግ ዒዛኮ ሴዴቂያሴ ጌይ ጌህኔ።

ዪሁዳ ካእቲ ሴዴቂያሴ
(2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:11-12፤ ዔር. 52:1-3)

18 ሴዴቂያሴ ዪሁዳይዳ ካእታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ለማታሚ ፔቲኬ፤ ዒዚ ዬሩሳላሜይዳ ናንገ ታጾ ፔቲ ሌዔ ዎይህኔ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ሃሙፃሎ ጌይንታኔ፤ ዒዛኮ ዓዴ ሊቢና ካታማ ሸይንቱያ፡ ዔርሚያሴ ጎዎህኬ።

23:34 23:34 ዔር. 22:11-12። 23:36 23:36 ዔር. 22:18-19፤ 26:1-6፤ 35:1-9። 24:1 24:1 ዔር. 25:1-38፤ ዳኣኔ. 1:1-2። 24:12 24:12 ዔር. 22:24-30፤ 24:1-10፤ 29:1-2። 24:15 24:15 ሂዚ. 17:12። 24:17 24:17 ዔር. 37:1፤ ሂዚ. 17:13። 24:18 24:18 ዔር. 27:1-22፤ 28:1-17።

19 ዲዮባቄሜ ማዳ ጎይያ ሴዴቂያሴያ ናገገና ናገገ ጎዳ ቤርታ ፑርታ ማዳ ማዳ። 20 ዬያሮ ናገገና ናገገ ጎዳ ዬሩሳላሜና ዪሁዳ ዳሮናይዳ ዳጋዲ ፔ ቤርታፓ ዔያቶ ሺኢሼኔ፤ ሴዴቂያሴያ ሃሃ ባብሎኔ ካኣቲሞ ዋይዞ ዒዳ።

25

ዬሩሳላሜኮ ሞርኮ ኩጫ ዓዲንቲያ (2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:13-21፤ ዔር. 52:3-11)

1 ዬካፓ ናቡካዳናዖሬ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ቢያ ዔኪ ሴዴቂያሴ ካኣታዳንቴ ታዘጸሳ ሌያና ታጸሳ ዓገሮኮ ታጸ ማዓ ኬሎይዳ ዬሩሳላሜ ያላኒ ሙኬኔ፤ ዒማና ዬይ ፖኦሊሳ ካታሞኮ ዓጮ ማንገ ዲንካዖ ዓጪ ኩሊ ዋርዲ ዳዔኔ፤ 2 ሴዴቂያሴ ካኣታዳንቴ ታጸ ፔታሳ ሌያ ሄላንዳኣና ዬሩሳላሜ ካታማ ማንገንቲ ዳዔኔ፤ 3 ዒዞ ሌያኮ ያይዳሳ ዓገና ታዘጸ ኬሊ ማዓኣና ናያ ዓሶ ባሽ ደዳሢሮ ዴራ ሙያንደ ባኣዚ ባይዜ። 4 ዒማና ባብሎኔ ዓጮ ፖኦሊሳ ካታሞኮ ዙሎ ማንገ ዓኣንቴ ዪሁዳ ካኣቲኮ ፖኦሊሳ ዲማ ካታሞኮ ዙሎ ኬልቂ ዲርቆና ዲያ ዳርዛዖ ቶሊ ኬሰኪ ዳንዳ፤ ዬይ ፖኦሊሳ ላምዖ ዲያ ዋላ ካኣማ ቤዘይዳ ዓኣ ካሮና ኬሰኪ ካኣቲኮ ዲማ ዲማ ባኮ ቱኮ ጎዡ ባንሢ ዳንዳ ጎይያና ፑኒ ዳንዳ። 5 ባብሎኔ ዓጮኮ ያሎ ዓሳ ጋዓንቴ ሴዴቂያሴ ዳውሲ ዳንዲ ዒያርኮ ኮይላ ዓኣ ቦኦሎይዳ ዓርቄ፤ ሴዴቂያሴኮ ፖኦሊሳ ዒማና ዒዞ ሃሽ ጸሽኬ፤ 6 ዬያሮ ፖኦሊሳ ሴዴቂያሴ ዔኪ ሪቢላ ካታሞይዳ ዓኣ፡ ናቡካዳናዖሬ ኮይላ ዳንዳ፤ ዒኢካ ዒዞይዳ ማዲንታንዳ ባኮ ናቡካዳናዖሬ ዋጌ፤ 7 ዋዎይይ ጌዔ፡- ሴዴቂያሴኮ ዓኣፓ ዘገንቴ ናኣታ ዒዞ ቤርታ ሹኪንቴ፤ ዒዞኮ ዓኣፖ ዋቂ ኬሲ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ዒዞ ማሄ፤ ካኒ ቢራታናኣ ኩጮ ዒዞኮ ቱኪ ዔኪ ባብሎኔ ዳንዳ።

ጌኤዡ ማኣርኮ ሻሂንቲያ (ዔር. 52:12-33)

8 ናቡካዳናዖሬ ባብሎኔይዳ ካኣታዳንቴ ታጸ ታዘጸሳ ሌያና ደንጋሳ ዓገሮኮ ላንካሳ ኬሎይዳ ናቡዛርዳኣኔ ጌይንታያ ናቡካዳናዖሬ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጌሰኬይ ዬሩሳላሜ ሙኬኔ። 9 ዒዚ ዒማና ጌኤዡ ማኣርንታ ካኣቱሞ ማኣርንታ ዬሩሳላሜይዳ ናገገ፡ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሶኮ ማኣርንታ ካታሞይዳ ዓኣ ማኣር ቢያ ታሚና ሚቼ፤ 10 ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶ ዓይሃሢ ዔኪ ሙኬ፡ ባብሎኔ ፖኦሊሳ ቢያሢ ዬሩሳላሜኮ ዙላ ዓኣ ኬኤሎ ዲያ ሻሂኔ፤ 11 ዬካፓ ዬይ፡ ናቡዛርዳኣኔ ጎያሢ ካታሞይዳ ዓቲ ዓኣ ማሌ ዓሶ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ባብሎኔ ዓሶሞ ኩቹ ዒንገ ዓኣ ዓሶሞ ዔኪ ባብሎኔ ዳንዳ፤ 12 ጋዓንቴ ዒዞ ዒማና ፔቱታዖ ዔኤቢባኣ ማንቆ ዓሳ ቱኮ ባኣዚ ቱኪ፡ ጎሺያ ጎሽኪ ናገገንዳጉዲ ዪሁዳ ዓጮይዳ ሃሽ ዳንዳ።

13 ባብሎኔ ዓሳ ጌኤዡ ማኣርይዳ ዓኣ ሞኦኖ ዓንጎ ቱርቱርንታ ሺራ ቶኪ ዓኣያ፡ ማሆ ጌሃ ባኮንታ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሾና ዋኣያ ዳይሃ ዳኤፖ ደኣላሢያ ማንሃሄ፤ ዬያ ሞኦኖ ዓንጎ ቢያ ዔኪ ባብሎኔ ዳንዳ። 14 ዔያታ ዒማና ሺልዓ፡ ታሞ ካኣሾ ባካ፡ ዲቢንያ ቆንቾ ባካ፡ ቡንጅ ጌሃ ባኮንታ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሾንቴ ጌኤዡ ማኣራ ማዲንቶ ማሆንታ ዔኬ። 15 ጌኤሺ ዋርቄና ቢራ ዓንገና ኮሾንቴ ታሞ ጩቢሾ ባኮንታ ፑጮ ባኮ ፑጮ ዔቶ ሳኣናንታ ዔኪ

ዳንዳ። 16 ካኣቲ ሴሎሞኔ ጌኤዡ ማኣርሞ ኮሺሴ ላምዖ ቱርቱርንታ ሺራ ቶኮና ዓኣ ማሆ ጌሃ ባኮንታ ሞኦኖ ዳይሃ ዳኤፖ ደኣላሢያ ዳኤሆ ሞ ኣኣሢሮ ዔር ባኮና ዛገ ዔራኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ። 17 ፔቱ ፔቱ ቱርቱራ ታጸ ሳሊ ዋዳ ማዔኔ፤ ቶኣካ ሙሰኩሌ ማሊሲ ሞኦኖ ዓንገና ኮሾናይ ዓኣኔ፤ ዬያ፡ ሙሰኩሌ ማሊሲ ኮሾና ባኮኮ ዔጳ ሃይሃ ዋዳኬ፤ ዬያ ባኮኮ ዓጮ ሺርሺ ሮኦጮ ማላያ ኮሾና ባኮይዳ ሮኦማኣኔ ጌይንታ ሚያ ዓኣፖ ማላያ ኮሺ ጌሃና ባኣዚ ዓኣኔ።

ዪሁዳይዳ ናገገ ዓሳ ዲዒንቲ ባብሎኔ ዔውቴሢ (ዔር. 52:24-27)

18 ያሎ ዓሶ ዓይሃሢ፡ ናቡዛርዳኣኔ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ሴራያንታ ሴራያኮ ሄሊ ዳማ ማላ ማዳ ቄኤሳሢ ሶፖንያሴንታ ጌኤዡ ማኣር ካፓ፡ ሃይሃ ዓሲሰኬንሢያ ዋላ ቱኪ ዔኪ ዳንዳ፤ 19 ካታሞ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌ ማዔ ፔቱ ዓሲሰኬያንታ ዬማ ሄላንዳኣና ዬሮ ካታሞይዳ ካኣቲኮ ደንዘ ማዔ ዘራ ደንጎ ዓሲሰኬንሢያንታ ዬሮ ዓጮ ዳርፓ ያሎ ዓሶ ደኦሪ ደኦሪ ኬሳ፡ ፖኦሊሴ ሱኡጌሰኬያንታ ማሌ ላሂታሚ ዓሲያ ዋላ ዔኪ ዳንዳ፤ 20 ናቡዛርዳኣኔ ዬያቶ ዓሶ ቢያ ዔኪ ሃማቱ ዓጮ ጋራ ዓኣ ሪቢላ ካታማ ናገገ ባብሎኔ ካኣቲ ኮይላ ዓኣዳ፤ 21 ካኣቲ ዬያ ዓሶ ዒኢካ ጸርቂሲ ማታሲ ዋዲሼ።

ዬያይዲ ዪሁዳ ዳራ ፔ ዓጫፓ ዲዒንቲ ዔውቴ።

ጌዳሊያ ጎያሢ ዪሁዳ ዓጮ ዋይሃሢ (ዔር. 40:7-9፤ 41:1-3)

22 ባብሎኔ ካኣቲ ናቡካዳናዖሬ ሳፓኔኮ ናኣዚ ናዖ ማዔሢ፡ ዓሂቃሜ ናኣዚ፡ ጌዳሊያ ዲዒንቲ ባብሎኔ ዔውቴሞ ዓቲ ዳሮኮ ቢያ ሱኡጌ ማዔ ዪሁዳ ዓጮ ዋይሃሞ ደኦሪ። 23 ዒማና ኩጮ ዒንገባኣዖ ዓኣ ዪሁዳ ዓጮኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎንታ ፖኦሊሶንታ ባብሎኔ ካኣቲ ጌዳሊያ ደኦሪ ዓጮይዳ ሱኡጎሴሢ ዋይዘዖ ሚዳጳ ሙኪ ጌዳሊያና ካኣሜ፤ ዬያታ ያሎ ዓሶኮ ሱኡጎ፡- ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ፡ ቃሪሃ ናኣዚ ዮሃና፤ ታንሁማቱ ናኣዚ ሴራያ ጌይንታያ ኔፃፓ ካታማ ሾይንቴሢንታ ማዔካ ካታማ ሾይንቴ ዛኒያንታኬ፤ 24 ጌዳሊያ ዔያቶና ዔያቶ ፖኦሊሶና፡ « ባብሎኔ ዓጮኮ ቢታንታ ዓኣ ዓሶ ዘሎና ዒንሢዳ ሄላንዳ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ጌዒ ዒንሢዳ ዒጊጩዋጉዲ ታ ዒንሢዳ ጫኣቃ፤ ሃሮ ሳይይዳ ዳዒ ናንጉዋቱ፤ ባብሎኔ ካኣቲሞ ጊኢሩዋቱ፤ ዒንሢዳ ዬያይዳቱ ቢያ ባኣዚ ዒንሢዳ ጊኢጋንዳኔ» ጌዔ።

25 ጋዓንቴ ዬሮ ሌያኮ ላንካሳ ዓገሮኮ ካኣቲ ዜርሢ ማዔሢ፡ ዔሊሻማዔኮ ናኣዚ ናዖ ማዔሢ፡ ኔታኒያ ናኣዚ፡ ዒሰራማዔሌ ታጸ ዓሲና ዋላ ሚዳጳ ዳንዳ፤ ዒኢካ ዳንዳዖ ያልዚ ቡሊ ጌዳሊያ ዋዳ፤ ሃሃ ዒዞና ዋላ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታ ባብሎኔ ዓሶንታ ቢያ ዋዳ፤ 26 ዬያሮ ባብሎኔ ዓሶ ዒጊጩ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ያርጎጮንታ ማንቆ ማዔ ዓሶንታ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ሱኡጎንታ ዋላ ፔቱይዳ ዔቂ ጊብፃ ዓጮ ቤቴ።

ዮዓኪኔኮ ቱኡዛፓ ቡሊንቲያ (ዔር. 52:31-34)

27 ዮርማርቂቂ ዔዋልማርዳኬ ጎያ ዓሃሢ ባብሎኔይዳ ካኣታዳ ሌያና ዪሁዳ ካኣቲ፡ ዮዓኪኔ ቱኡዛፓ ቡሊ ጉሪ ሃሽ፤ ዬይ ያዲ ማዔሢ ዮዓኪኔ ቱኪ ዲዒ ዔኮናንቴ ሃይሃታሚ ላንካሳ ሌያኮ ታጸ ላምዓሳ ዓገሮ ላማታሚ

24:20 24:20 ሄዚ. 17:15። 25:1 25:1 ዔር. 21:1-10፤ 34:1-5፤ ሄዚ. 24:2። 25:4 25:4 ሄዚ. 33:21። 25:7 25:7 ሄዚ. 12:13። 25:13 25:13 1ካኣቶ. ማ 7:15-26፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 3:15-17። 25:14 25:14 1ካኣቶ. ማ 7:45፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 4:16። 25:26 25:26 ዔር. 43:5-7።

ለንካሳ ከሎናኬ። 28 ዔዋልሚርዳኬ ዒማና ዮዓኪኔም
 ኮሺ ባእዚ ማጭኔ፤ ዒ ዋዋዳይ ገዒቴ፡- ዒዛጉዲ ዲዒንቲ
 ዔውቲ ባብሎኔይዳ ናንጋ ካእቶ ቢያፓ ቦንቲንታ ጳኤፒ
 ቤሲ ዒዛም ዒንገኔ፤ 29 ዩያር ዮዓኪኔ ቱኡዘ ማኣራ
 ዓእፖ ማይንታ ማእዒሂ ለእሚ፤ ዳንዲ ዒዚ ሃይቃንዲያ
 ሄላንዳእና ካእቲ ሙዒ ሙፖ ዋላ ሙዒንዲጉዲ ዒዛም
 ዒይሂንቲ፤ 30 ዒዚ ናንገ ዋደ ቢያይዳ ቢያ ከሊ ዒይሳ
 ባእዚማእ ማፖም ኮይሳ ባእዚኮ ዒዛም ዒንገንታ ባእዚ
 ዓእኔ።

1 ያኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ሃይ ያኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃኣፖ ሳሙዔኤሌ ማፃኣፖና ካኣቶ ማፃኣፖናይዳ ኬኤዛንቲ ሃይሶ ዲማ ዲማ ጎይሢና ገንሣ ላሚ ኬኤዛኔ፤ ያኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃኣፖይዳ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ካኣታዎይሢ ሃይሶ ዛሎኮ ላምዎ ዴኤፒ ዴኤፒ ማላሢ ዓኣሢ ኬኤዛንቲኔ።

1. ዲሰራዔኤሌንታ ዩሁዳንታኮ ካኣታ ባይሰንታይዳ ኬዴያ ማዔያታቲያ ያኦሲ ዴሮም ዲንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎ ቢያ ሃሽባኣያ ካፒያ ማዔሢና ዩሁዳይዳ ናንጋ ዓሶ ዛሎና ዲዚ ፔ ዴሮም ማላ ማሊያ ማዳይዳ ፔኤሽያ ማዔሢ ዔርዛኔ፤ ሃኖ ማፃኣፖ ፃኣፔ ዓሢ ዩይ ሃይሳ ጎኔ ማዔያኮ ዓይሢ ካራ ዲዛም ማዓንዳፕዲ ዳውቲንታ ሴሎሞንታ ማዳ ዴኤፖ ዴኤፖ ማዳ፤ ሃሣ ገንሣ ዲዮሳፒዳንታ ሂዚቁያሱንታ ዲዮሱያሱንታ ዔኪ ሙኩኔ፤ ያኦሲና ዎላ ዓኣ ጫኣቁሞ ዓካሲያንታ ያኦሲም ጉሙርቁንታያ ማዔያ ዶዲሺ ዓርቁ ዴሮ ሃይሶ ባንሢ ማሊያ ዔኪ ዳካኔ።

2. ዩራሳላሚይዳ ዓኣ ጌኤዦ ማኣርይዳ ያኦሲ ካኣሽኪሢ ዎይቲ ዓርቁንቲቲያ ዔርዛኒኔ፤ ባሽ ሃሣ ካኣዦ ዎጎ ማዳ ኩንሣ፤ ቁኤሶንታ ሌዊ ዓሶንታኮ ዎላ ፔቲ ማዔ ማዳ ማዳ ዎይቲ ዓርቁንቲቲያ ዔርዛኒኔ፤ ጌኤዦ ማኣር ማዦሢ ሴሎሞኔ ማዔቲያ ጌኤዦ ማኣርንታ ካኣዦ ዎጎንታ ማዳንታኣ ጎይያ ገኢጊሽሢሢ ዳውቲ ማዔያ ዔርዛኒኔ።

ማፃኣፕላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዓዳኣሚ ዜርዎኮ ዴንዲ ካኣቲ ሳኣዮኦሌ ሄላንዳኣና (1:1—9:44)

ሳኣዮኦሌና ናኣቶናኮ ሃይሶ (10:1-14)

ዳውቲኮ ካኣታዲያ፤ ሃሣ ዩራሳላሚ ዲዚ ዓርቁሢ (11:1-9)

ዳውቲኮ ዔርቲ ፖኦሊሶ (11:10—12:40)

ጫኣቁሞ ሳኣዲኖኮ ዩራሳላሚ ዔውቲያ (13:1 — 16:43)

ጌኤዦ ማኣር ሴሎሞኔ ማዦኦዳያ ማዔሢ (17:1-27)

ዳውቲ ያሎና ባሽ ባሽያ (18:1—20:8)

ዳውቲ ዴር ፓይዴሢር ያኦሲ ዳጋዴሢ (21:1-30)

ጌኤዦ ማኣር ማዦኦ ኒጊኢጊንቶና ኒጊኢጊንቲ (22:1 — 28:21)

ጌኤዦ ማኣር ማዦኦ ዴራ ዲንጌ ባኮ (29:1-20)

ሴሎሞኔ ካኣታዴሢ (29:21-25)

ዳውቲኮ ሃይሶ (29:26-30)

ዓዳኣሚይዳፓ ዴንዲ ዓብራሃሚ ሄላንዳኣና ሾይንቲ ዓሶ ዜርዎ

(ማዢ. ማፃ 5:1-32፤ 10:1-32፤ 11:10-26)

1 ዓዳኣሚ፡- ሴቲ፡ ሴቲ ሄኖሴ፡ ሄኖሴ ቃይና ሾዔኔ፤ 2 ቃይና ሚላላዔኤሌ፡ ሚላላዔኤሌ ያሬዴ ሾዔኔ፤ ዩያታ ፔ ሱንሢና ሱንሢና ዔኤሊንታ ዴሮኮ ቤርታሳ ማፃንሢኔ።

3 ያሬዴ፡- ሄኖኬ፡ ሄኖኬ ማቶሳላ፡ ማቶሳላ ላሚሃ ሾዔኔ፤

4 ላሚሃ ኖሄ፤ ኖሄ ሴኤሚንታ ካኣሚንታ ያኣፔቲንታ ሾዔኔ።

5 ያኣፔቲያ ጎሚሬ፡ ማጎጌ፡ ማዳያ፡ ያዎኔ፡ ቱባሌ፡ ማሽኬንታ ቲራሴ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ

ፔኤኮ ሱንያና ሱንያና ዔኤሊንታ ዴሮኮ ቤርታሳ ማፃንሢኔ። 6 ጎሚሬ ናኣታ ዓሽኬናዜ፡ ሪፖቲንታ ቶጋርማንታኔ። 7 ያዎኔ ናኣታ፡ ዔሊሻ፡ ዒሰፔኔ፡ ቆጵሮሴንታ ሮዴ ዴሮንታኔ።

8 ካኣሚኮ ዓቲንቆ ናኣታ ኩሹ፡ ሚዲራይሚ፡ ፑኤዳንታ ካኣናኔንታ ማዓዛ ዩያታ ፔኤኮ ሱንያና ሱንያና ዔኤሊንታ ዴሮኮ ቤርታሳ ማፃንሢኔ፤ 9 ኩሹ ዜርዎ፡- ሳባ፡ ሃዋላ፡ ሳቢታ፡ ራዒማንታ ሳቢቲካ ጌይንታ ዴሮኬ፤ ራዒማኮ ዓቲንቆ ናኣታ፡- ሳባና ዴዳኔናኬ። 10 ኩሹ ናምሩዴ ሾዔኔ፤ ዩይ ናምሩዴ ዓጪዳ ቤርታዳ ያልዚና ዔርቲ ዓሲ ማዔ ኬሰኬኔ። 11 ጊብዳ ዜርዎ፡- ሉዲሚ፡ ዓናሚሚ፡ ሌሃሲሚ፡ ናፕቲሃሚ፡ 12 ፔትሩሲሚ፡ ካሰሉሃሚና ፒሊሰዳኤሚ ዓሶኮ ቤርታሳ ዓዲንሢ ማዔ ቁርዳሴ ዴሮኬ። 13 ካኣናኔ ናኣቶኮ ቶይዳሢ፡- ዲዳኔ፤ ጌኤዛሢ ሄቲ ማዓዛ ዩያታ ፔኤኮ ሱንያና ሱንያና ዔኤሊንታ ዴሮኮ ቤርታሳ ዓዲንሢኔ። 14 ዩያፕዲ ሃሣ ዲዚ፡ ዩይ፡ ካኣናኔ፡- ዲያሱሳ ዓሶ፡ ዓሞራ ዓሶ፡ ጌርጌሳ ዓሶ፡ 15 ሂዋዎ ዓሶ፡ ዓርቃ ዓሶ፡ ሲናዌ ዓሶ፡ 16 ዓርዎዳ ዓሶ፡ ያማራ ዓሶንታ ሃማታዌ ዓሶኮ ቤርታሳ ዓዳሢኔ።

17 ሴኤሚ ናኣታ፡- ዔላኣሚ፡ ዓሶኦሬ፡ ዓርፓክሳዴ፡ ሉዴ፡ ዓራሚ፡ ዑዳ፡ ሁሌ፡ ጌቲሬንታ ሚሽኬንታ ማዓዛ ዩያታ ፔኤኮ ሱንያና ሱንያና ዔኤሊንታ ያጸኮ ማፃንሢኔ። 18 ዓርፓክሳዴ ሹላሄ ሾዔኔ፤ ሹላሄ ዔቦሬ፡ 19 ዔቦሬ ሃሣ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዲዛ ዎዶና ዓጮ ዴራ ፓቁንቲሢር ዲዛኮ ቶይዶ ናዓሢኮ ሱንያ ፔሌጌ ጌይንቲ ጌሢንቲኔ፤ ጌኤዛሢ ሱንያ ዮቅፃኔ ጌይንቲኔ። 20 ዮቅፃኔ ዜርዎ፡- ዓልሞዳዴ፡ ሹሌፔ፡ ሃዓርማዌቲ፡ ዩራሄ፡ 21 ሃደራሚ፡ ዑዛሌ፡ ዲቅላ፡ 22 ዔባሌ፡ ዓቢማዔሌ፡ ሳባ፡ 23 ያፕሬ፡ ሃዋላንታ ዮባቤ ጌይንታ ዴሮንታኔ።

24 ሴኤሚፓ ዴንዲ ዓብራሃሚ ሄላንዳኣና ዓኣ ሾይንቶ ዜርዎ፡- ሴኤሚ፡ ዓርፓክሳዴ፡ ሹላሄ፡ 25 ዔቦሬ፡ ፔሌጌ፡ ሬዑኔ፡ 26 ሴሩጌ፡ ናኮሬ፡ ታራንታ 27 ጊንፃፓ ሱንያ ዓብራሃሚ ጌይንቲ ላኣሚንቲ ዓብራሚንታ ቢያሢኔ።

ዲሰማዔኤሌ ዜርዎ (ማዢ. ማፃ 25:12-16)

28 ዓብራሃሚ፡- ዩሳኣቁና ዲሰማዔኤሌና ሾዔኔ፤ 29 ዲሰማዔኤሌ ናኣታ ታጶ ላምዎ ያጸኮ ሱኡጌ ማዔኔ፤ ዩያታ ያጶ ዲሰማዔኤሌኮ ቶይዶ ናዓሢ ሱንያና ዔኤሊንታ ኔባዮቲ፡ ቁፃሬ፡ ዓድቤዔሌ፡ ሚብሳሚ፡ 30 ሚሽማዔ፡ ዲማ፡ ማሳ፡ ሃዳዴ፡ ቲማ፡ 31 ዩጱራ፡ ናፕሹንታ ቁድማ ጌይንታ ያጶኔ።

32 ዓብራሃሚም ኬጱራ ጌይንታ ዲዛኮ ጊንፃ ማቸሰኬና ዚምራኔ፡ ዮቅሻኔ፡ ሚዳኔ፡ ሚዲያሚ፡ ዮሽባቁና ሹሃ ጌይንታ ላሆ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። ዮቅሻኔያ ሳባና ዴዳኔ ጌይንታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 33 ሚዲያሚ ሃሣ ዔፓ፡ ዔፔሬ፡ ሃኖኬ፡ ዓቢዳዔና ዔልዳዔ ጌይንታ ዶንጎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

ዔኤሳዎ ዜርዎ (ማዢ. ማፃ 36:1-19)

34 ዓብራሃሚ ናኣዚ ዩሳኣቁ ዔኤሳዎና ያይቆኦቤና ሾዔኔ፤ 35 ዔኤሳዎ፡- ዔሊፓዜ፡ ሬዑዔኤሌ፡ ዩቡሹ፡ ያዕላሚንታ ቆራሂንታ ሾዔኔ፤ 36 ዔሊፓዜ፡ ቲማኔ፡ ያማሬ፡ ያፔ፡ ጋዕታሚ፡ ቁናዜ፡ ቲምናዔንታ ዓማሌቁ ጌይንታ ላምዎ ያጸኮ ቤርታሳ ዓዳ ማዔኔ።

37 ሬዑሴሌያ፡- ናሃቴ፣ ዛራሄ፣ ሻማናገታ ሚዛ ጌይገታ ሃጸኮ ቤርታሳ ማዓሢ ማዓኔ።

ቤርታሳ ዔደአሜ ዓጮይዳ ናገጋ ዓሶ
(ማዢ. ማፃ 36:20-30)

38-42 ቤርታሳ ዔደአሜይዳ ናገጋ ዓሳ ሴዒሬ ናኣቶ ዜርዖ ማዓዛ ዔያታ፡- ሎፃኔ፣ ሹባል ጸባዖኔ፣ ዓና፣ ዲሾኔ፣ ዔጸሬና ዲሻኔና።

ሎፃኔ ናኣታ፡- ሆሪና ሆማሚና ማዓዛ ቲሚና ሎፃኔኮ ጌርኩ።

ሹባል ናኣታ፡- ዓልዋኔ፣ ማናሃቴ፣ ዔባል ሹፒና ዖናሚና።

ጸባዖኔ ናኣታ፡- ዓያና ዓናና።

ዓና ናኣዚ ዲሾኔ።

ዲሾኔ ናኣታ፡- ሄሚዳኔ፣ ዔሽባኔ፣ ዔትራኔና ኪራኔና።

ዔፅሬ ናኣታ፡- ቢልሃኔ፣ ዛዕዋኔና ዓቃኔና።

ዲሾኔ ናኣታ፡- ዑፃና ዓራኔና።

ዔደአሜ ዓጮ ካኣቶ
(ማዢ. ማፃ 36:31-43)

43 ዒሰራዔሌ ዓጮይዳ ካኣታ ካኣታዲዋንቴ ዔደአሜ ዓጮ ሃይካፓ ደማ ፓይዲገታ ካኣቶንሢ ዋሊ ሄሊ ሄሊ ካኣታዳኔ፤ ዩንሢያ፡- ዲንሃባ ጌይገታ ካታማ ሾይገቴ ቤዖሬ ናኣዚ ቤላዔ ካኣታዳኔ፤ 44 ቤላዔ ሃይቃዛ ዒዛ ቤዛ ባሶሬ ዓጮ ዓሢ ዛራ ናኣዚ ዮባቤ ካኣታዳኔ።

45 ዮባቤ ሃይቃዛ ቲማኔ ዓጮ ዓሢ ሁሻሚ ካኣታዳኔ፤

46 ሁሻሚ ሃይቁሰካፓ ሞዓኣቤ ዓጮይዳ ሚዲያሚ ዓሶ ዖሎና ባሽ ቤዳዳ ናኣዚ፣ ሃዳዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ካኣታዲ ዳዔ ካታሚላ ዓዋ ጌይገታኔ፤ 47 ሄሊሳዖ ሃዳዳ ሃይቃዛ ማሰሬቃ ዓጮ ዓሢ ሳሚላ ካኣታዳኔ። 48 ሳሚላ ሃይቁሰካፓ ዔፕራዲሴ ዋር ዓጮ ዓኣ ሬሃቦቴይዳ ሾይገቴ ሻዑሌ ካኣታዳኔ። 49 ሻዑሌ ሃይቃዛ ዓክቦሬ ናኣዚ፣ ቤዓልሃናኔ ካኣታዳኔ፤ 50 ቤዓልሃናኔ ሃይቁሰካፓ ፓዑ ካታዋ ዓሢ፣ ሃዳዳ ካኣታዳኔ፤ ሃዳዳኮ ማቻ፣ ሚሃፃቤሎ ጌይገታዖ ዛሃቤኮ ናኣዚ ናዖ ማዓሢ ማናሬንዳ ናይኩ።

51 ሃዳዳያኣ ሃይቁኔ፤ ዩካፓ ሃሃ ዔደአሜ ዓሶኮ ሱኡሳ ማዓዘንሢ፡- ቲምናዒ፣ ዓልዋ፣ ዩቴቴ፣ 52 ዖሆሊሳማ፣ ዔላ፣ ፒና፣ 53 ቁናዜ፣ ቲማኔ፣ ሚብሳሬ፣ 54 ሚግድዔሌና ዒራሚ ጌይገታዘንሢ።

2

ዪሁዳ ዜርዖ

1 ዒሰራዔሌ ታጳ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ፡- ሮኦቤኤሌ፣ ሲሞኦኔ፣ ሌዋ፣ ዪሁዳ፣ ዪሳኮኦሬ፣ ዛብሎኦኔ፤ 2 ዳኣኔ፣ ዮሴፔ፣ ቢኢኒያሚ፣ ኒፕታኣሌኤሚ፣ ጋኣዳገታ ዓሴኤሬገታኩ።

3 ዪሁዳ ፔኤኮ ማቾ ካኣናኔ ዓጮ ላኣሌሎ፣ ባትሹይዳፓ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሢያ፡- ዔሬ፣ ዖናኔና ሹላ ጌይገታያኩ፤ ዒዛኮ ቶይዳ ናዓሢ ዔሬ ናገገና ናገጋ ጎዳም ዓይሢንቱዋ ሚርጌና ፑርታታሢሮ ናገገና ናገጋ ጎዳ ዒዛ ዋዳኔ፤ 4 ዪሁዳ ፔኤኮ ናኣዚ ማቾ ቲዕማሮፓ ፓርሴና ዛራሄ ጌይገታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዪሁዳኮ ዋሊ ዑፃ ደንጎ ናይ ዓኣኔ።

5 ፓርሴያ ሄሂርኔና ሃሙሌ ጎዖ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 6 ዒዛኮ ጌርሲ ዛራሄ ደንጎ ዓቲንቁ ናይ፡- ዘምሪ፣ ዔታኔ፣ ሄማኔ ካልኮሌና ዳርዳዔ ጎዖዘንሢ ሾዔኔ፤ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ደንጎ ናይ ዓኣኔ። 7 ዛራሄ ዜርዖፓ ፔቴይ ካርሚ ናዓሢ፤

ዓኣኔ ዖሎና ባሽ ዲዒ ዔኪ ናገገና ናገጋ ጎዳም ዲማሶና ባኮ ዉኡቁ ዔኪ ዓኣቼሢሮ ናገገና ናገጋ ጎዳ ዒሰራዔሌ ጳርይዳ ሚቶ ዓጌኔ።

8 ዔታኔ ዓዛሪያ ጌይገታ ፔቴ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

ካኣቲ ዳውቴ ማኣሮ ዓሶ

9 ሄሂርኔ ጎዖሢ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ፡- ዪራህሚዔሌ፣ ራማና ካኣሌቤ ጎዖዘንሢ ሾዔኔ፤ 10 ዓራሚ ዓምናኣዳኣቤኮ ዓዳኪ፤ ዓምናኣዳኣቤያ ዪሁዳ ናኣቶኮ ሱኡጌ ማዔ፣ ኔዓሶኔ ሾዔኔ። 11 ዩካፓ ኔዓሶኔ ሳልሞኔ፤ ሳልሞኔ ቦዔዜ ሾዔኔ። 12 ሄሊሳዖ ቦዔዜ ዓዮቤዳ ሾዓዛ፣ ዒዮቤዳ ዒሴዬ ሾዔኔ፤ 13 ዒሴዬ ላንካይ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ ዋሊ ሄሊ ሄሊ ሾይገቴ ጎይዖ ሃካፓ ሊካ ፓይዲገቴኔ፡- ዔሊዓቤ፣ ዓቢናዳኣቤ፣ ሻማ፣ 14 ናትናዔሌ ራዳዬ፣ 15 ዓፃሚና ዳውቴና። 16 ዒማና ዒሴዬ ጸሩያና ዓቢጋይሎ ጌይገታ ለምዖ ዉዲሮ ናይሰኩንሢያ ሾዔኔ፤

ዒሴዬ ናኣ፣ ጸሩያ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ፡- ዓቢሻዬ፣ ዒዮዓቤና ዓሳሄሌ ጎዖዘንሢ ሾዔኔ። 17 ሃንጎ ሃሃ ዒሴዬኮ ናኣ፣ ዓቢጋይላ ዒሰራማዔሌ ዜርዖሢ ሄቴሬም ሎዓዖ ዓማሳ ጌይገታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

ሄሂርኔ ዜርዖ

18 ሄሂርኔ ናኣዚ ካኣሌቤ፡- ዓዙባ ጌይገታ ላኣሊሰኩኖ ዔኪ ዪሪዖቴ ጎዖ ዉዲሮ ናይ ሾዔኔ፤ ዪሪዖቴ፡- ዩሹሬ፣ ሹባቤና ዓርዶኔ ጌይገታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። 19 ዓዙባ ሃይቁሰካፓ ካኣሌቤ ዔፕራታ ጌይገታ ላኣሊሰኩኖ ዔኪ ሁሬ ጌይገታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 20 ዩካፓ ሁሬ ዑሬ፤ ዑሬ ገንሣ ባፃዔሌ ጌይገታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤

21 ሄሂርኔኮ ሌዓ ላሂታሚ ማዓዛ ጌሌዓዳ ጎዖሢኮ ጌር ማኪሪኖ ዔካዖ ሱፐቤ ጌይገታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 22 ዩካፓ ሱፐቤ ያዒሬ ሾዔኔ፤ ዩይ፣ ያዒሬ ጌሌዓዳ ዓጮይዳ ዓኣ ለማታሚ ሃይሃ ካታማ ዩኖ ዋዶና ዋይሃያኩ፤ 23 ጋዓንቴ ጌሹሬና ዓራሚ ዓጮ ካኣቶና ላሂታሚ ማዓ ዳኮ ዳኮ ካታዋ ዩያ፣ ጌሌዓዳይዳፓ ዖሎና ባሽ ዓርቁኔ፤ ዩያታ፡- ያዒሬገታ ቁናቴኔገታ ጉርዶ፤ ዩያፕዲ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታዋንሢያ ቃሲ ዓርቃያኩ፤ ዒኢካ ናገጋ ዳራ ቢያ ጌሌዓዳኮ ዓዶ ማኪሬ ዜርሢኩ፤ 24 ሄሂርኔ ካኣሌቤ ጌይገታ ዓጮ፣ ዔፕራታይዳ ሃይቁሰካፓ ዓቢያ ጌይገታ ዒዛ ማቻ ዓሽሁሬ ጌይገታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዓሽሁሬ ቴቆዓ ጌይገታ ካታማ ማኪቴ።

ዪራህሚዔሌ ዜርዖ

25 ሄሂርኔኮ ናኣዚ ቶይዲ፣ ዪራህሚዔሌ ደንጎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ፡- ቤርታሳ ቶይዲሢ ራሚ፣ ሄሊሴሢ ቡና፣ ሃይሃሳሢ ዖሬኔ፣ ዖይዳሳሢ ዓፃሚ፣ ደንጋሳሢ ዓሂያ ጌይገታያኩ። 26-27 ራሚ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ፡- ማዓፃ፣ ያሚኔና ዔቁሬ ጌይገታሰኩንሢ ሾዔኔ፤ ዒማና ዪራህሚዔሌ ዓታራ ጌይገታ ፔቴ ሚሌ ላኣሊሰኩኖ ዔኪ ዖናሚ ጌይገታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 28 ዩያፕዲ ሃሃ ዖናሚ ሻማያና ያዳዔ ጌይገታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ሻማያኣ ናኣዳኣቤና ዓቢሹሬ ጌይገታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

29 ዓቢሹሬ ዒማና ዓቢሃይሎ ጌይገታ ፔቴ ላኣሊሰኩኖ ዔኪ ዓህባኔና ሞሊዳ ጌይገታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 30 ዓቢሹሬኮ ጌርሲ ናኣዳኣቤ ሴሌዳና ዓፓይሚ ጌይገታ ለምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ሴሌዳ ጋዓንቴ ፔቴታዖ ዓቲንቁ

ናይ ሾዑዋዎ ሃይቄኔ። 31 ዓገይሜ ዩሺዒ ጌይነታ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ፤ ዩካፓ ዩሺዒያ ሹሻኔ ጌይነታ ዓቲንቁ ናይ ሹሻኔ ዓህላዩ ጌይነታ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ።

32 ሻማዬኮ ጌርሲ ያዳዔ ዩቴሬና ዮናታኣኔ ጌይነታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ፤ ዩቴሬ ጋዓንቴ ዓቲንቁ ናይ ሾዑዋዎ ሃይቄኔ፤ 33 ዮናታኣኔ ፔሌቴና ዛዛ ጌይነታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ሰከኔንሢ ሾዒኔ፤ ዩንሢ ሲያ ዩራህሜዔሌ ዜርዖኩ።

34 ዔሻኔኮ ዉዲሮ ናይዳፓ ዓታዛ ዓቲንቁ ናይ ባኣሴ፤ ዒዛኮ ያሬሃዔ ጌይነታ ፔቴ ጌብፆ ዓሲታዎ ማዶ ማዳሰኬይ ዓኣኔ፤ 35 ዩያ ማዳሢም ዒዚ ፔኤኮ ዉዲሮ ናኣቶይዳፓ ፔቴዛ ማቾ ማሂ ዒንጌኔ፤ ዩካፓ ያሬሃዔ ዓታዩ ጌይነታ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ፤ 36 ዓታዩይዳፓ ዴንዲ ዔልሻማዔ ሄላንዳኣና ዋሊ ሄሊ ሄሊ ኬሰኬ ሾይነታ፡- ዒታዩ፡ ናኣታኣኔ፡ ዛባዴ፡ 37 ዔፕላሌ፡ ዖቤዴ፡ 38 ዩሁ፡ ዓዛሪያ፡ 39 ሄሊፆ፡ ዔልላሳ፡ 40 ሲሰማዬ፡ ሻሉሜ፡ 41 ዩቃምያንታ ዔልሻማዔንታኩ።

ዓቲ ሃሣ ካኣሌቤ ዜርዖ

42 ዩራህሜዔሌኮ ጌርሲ ማዔ ካኣሌቤኮ ቶይዶ ናዓሢኮ ሱንፃ ማሻዔ ጌይነታኔ፤ ዩይ ማሻዔ ዚፔ ጌይነታ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ፤ ዩካፓ ዚፔ ማሬሻኔ ሾዓዛ፡ ማሬሻኔ ሃሣ ኬብርኣኔ ሾዒኔ። 43 ኬብርኣኔ፡ ቆራሃ፡ ታፑሃ፡ ሬቄሜንታ ሹማዔ ጌይነታ ዖይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ። 44 ሹማዔያ ራሃሜ ሾዓዛ፡ ራሃሜ ዮርቄዓሜ ሾዒኔ፤ ሹማዔኮ ጌርሲ ሬቄሜ ሻማዬ ሾዒኔ፤ 45 ሻማዬ ማዖኔ ሾዓዛ፡ ማዖኔ ቤትፁሬ ሾዒኔ።

46 ካኣሌቤኮ ዔፓ ጌይነታ ሜሌ ላኣሊሰኬና ዓኣኔ፤ ዒዛይዳፓ ካኣሌቤ፡- ሃራኔ፡ ሞፃንታ ጋዜዜ ጌይነታ ሜሌ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ፤ ሃራኔ ሃሣ ጋዜዜ ጌይነታ ሜሌ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ።

47 ያህዳዩ ጌይነታ ዓሢ፡- ሬገሜ፡ ዮታሜ፡ ጌሻኔ፡ ፔሌፆ፡ ዔፓና ሻዓፔ ጌይነታ ላሆ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ።

48 ካኣሌቤኮ ማዕካ ጌይነታ ሜሌ ላኣሊሰኬና ዓኣንቴ ዒዛይዳፓ ዒ ሹቤሬና ቲርሃ ጌይነታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ፤ 49 ዩና ላኣሌላ ናንጊቤቃ ጊንፃፓ ሜሌ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ፤ ዔያቶኮ ቶይዳሢ ማድማና ጌይነታ ካታሞ ማዜ፡ ሻዓፔ ማዓዛ ላምዓሳሢ ሃሣ ማክቢና ጊቢዓ ጌይነታ ላምዎ ካታሞንሢ ማዜ፡ ሻዋኩ።

ቃሲ ሃሣ ካኣሌቤኮ ዓክሳ ጌይነታ ፔቴ ዉዲሮ ናይሰኬና ዓኣኔ።

50 ሃካፓ ለካ ዴማ ፓይዲንታዞንሢያ ካኣሌቤ ዜርዖኩ፡- ካኣሌቤ ፔኤኮ ማቾ ዔፕራታይዳፓ ሾዒ ቤርታሳ ናዓሢ ሁሬ ማዓዛ ሁሬኮ ናኣዚ፡ ቂሪያትይዓሪሜኮ ዓዴ ሾባሌኩ፤ 51 ሁሬኮ ላምዓሳ ናዓሢ፡ ሳልሞኔ ቤቴልሃሜኮ ዓዴ ማዓዛ ሃይሃሳ ናዓሢ ሃሬፔ ቤትጋኣዴሬ ዓዶኩ።

52 ቂሪያትይዓሪሜ ዓዶ፡ ሾባሌኮ ሜሌ ናይ ዓኣኔ፤ ዩያታ፡- ሄርዔቴና ሜንሆቴ ቶኦኮኮ ዛሎኩ። 53 ዩያጉዲ ሃሣ ቂሪያትይዓሪሜይዳ ናንጋ ዩትራ ዓሳ፡ ፑታ ዓሳ፡ ሹማታ ዓሶና ሚሽራዓ ዓሶ ጌይነቲ ዔኤሊንታ ዜርዖኮ ቤርታሳ ዓዳሢ ሾባሌኩ፤ ዩያቶይዳፓ ሃሣ ዮርዓና ዔሽታዖሌ ጌይነታ ቶኦካ ኬሰኬኔ።

54 ቤኤቴሌሃሜ ካታሞ ማዜ፡ ሳልሞኔ ናኣታ፡- ኔያፓ ዓሶንታ ዓፃሮት ቤቴዮዓቤንታ ሜናሃ ዓሶኮ ዛሎንታ ዮርዓ ዓሶንታኩ።

55 ቲርዓ ዓሶንታ ሹምዓ ዓሶንታ ሱካ ዓሶ ጌይነታ ቶኦኮንሢ ሃይሴ ፃኣፕሢና ጊንሣ ሃሣ ጊዳፓ ዔኪ ዲቢሺ ፃኣፕሢኮ ዔራቶ ዓኣያ፡ ያቤፆ ጌይነታ ዳካ ካታማሰከማይዳ ናንጋያኩ፤ ዔያታ ሬካቤ ዓሶኮ ዓዶ፡ ሃሜቴና ዋላ ዔፕ ዛላና ካኣሜያ ቄና ዓሶኩ።

3

ካኣቲ ዳውቴ ናኣቶ

1-3 ዳውቴ ኬብርኣኔይዳ ዓኣዖ ሾዒ ዓቲንቆ ናኣታ ዋሊ ጊንፃ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንታኔ፡-

ዒይዚራዔኤሌ ዓጮ ዓሴላ ዓሂኖዓማ ሾዒ ቶይዳሢ ሳምኖኣኔ፡

ቄርሜሎሴ ላኣሌሎ ዓብጋይሎይዳፓ ሾይነቲ ዳኣኔኤሌ፡ ጌሹሬ ካኣቲ ታልማዬ ናኣ ማዕካ ሾዒ ዓቤሴሎሜ፡

ሃጊታ ሾዒ ዓድኒያሴ፡

ዓቢፃላ ሾዒ ሹፓፂያ፡

ዔግላ ሾዒ ዩትሬዓሜንታኩ፤

4 ዩንሢ ላሆ ናኣቶ ዒ ሾዒሢ ኬብርኣኔይዳ ናንጌ ዎድናኩ፤ ዳውቴ ኬብርኣኔይዳ ናንጊ ላንካይ ሌዔና ዛላና ዓጮ ዎይሢ።

ዩካፓ ዳውቴ ዩራሳላሜይዳ ናንጊ ሃይሢታሚ ሃይሃ ሌዔ ዎይሢ፤ 5 ዩኖ ቤዛይዳኣ ዒዚ ሚርጌ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ።

ዒዛኮ ማቾ፡ ዓሚዔኤሌ ናኣ፡ ቤርሳቤ ዒዛም፡- ሹምዓ፡ ሾባቤ፡ ናኣታኔና ሴሎሞኔ ጌይነታ ዖይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ።

6 ዩንሢ ሌሊቲዋንቴ ሜሌ ዒዛኮ ታዞጳ ዓቲንቁ ናይያኣ ዓኣኔ፤ ዩያታ፡- ዩብሃሬ፡ ዔሊሹዓ፡ ዔሊፓሌፆ፡ 7 ናፓሃ፡ ኔፔጌ፡ ያፐዓ፡ 8 ዔሊሻማዔ፡ ዔሊያዳዔና ዔሊፔሌፆ ጌይነታያኩ፤ 9 ሃሣ ዩንሢዳፓ ሜሌ ሃንጎ ላኣሊና ሾዖና ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ቲዕማሮ ጌይነታ ዉዲሮ ናይሰኬናኣ ዓኣኔ።

ካኣቲ ሴሎሞኔ ዜርዖ

10 ካኣቲ፡ ሴሎሞኔኮ ሾይንቶ ዜርዖ ዋሊ ሄሌ ጎይዖ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንታኔ፤ ሴሎሞኔ፡ ርቢዓሜ፡ ዓቢያ፡ ዓኣሳ፡ ዒዮሳፕፆ፡ 11 ዒዮራሜ፡ ዓካዚያሴ፡ ዒዮዓሴ፡ 12 ዓሚሲያሴ፡ ዓዛሪያሴ፡ ዒዮዓታሜ፡ 13 ዓካኣዜ፡ ሂዚቄያሴ፡ ሚናኣሴ፡ 14 ዓሞኣኔንታ ዒዮሲያሴንታኩ፤ 15 ዒዮሲያሴኮ ናኣዚ ቶይዲ ዮሃናኔ፤ ሄሌ ጌኤዚ ዒዮዓቄሜ፤ ሃይሃሳሢ ሴዴቄያሴ ማዓዛ ዖይዳሳሢ ሻሉሜኩ፤ 16 ዒዮዓቄሜ ዒኮኒያኔና ፆዴቄያ ጌይነታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ።

ካኣቲ ዒኮኒያኔ ዜርዖ

17 ባብሎኔ ዓሳ ዖሎና ባሺ ዲዒ ዔኪ ቱኤሲ ዓሲ ማሄ ካኣቲ፡ ዮዓከኔኮ ዜርዖ ሃይማፓ ዴማ ዓኣዞንሢኩ፤ ዒዚ፡ ዮዓከኔ ላንካይ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ፤ ዔያታኣ፡- ሳላቲያሌ፡ 18 ማልኪራሜ፡ ፔዳያ፡ ሹናፃሬ፡ ዩቃሚያ፡ ሆሻማዓና ኔዳቤ ጎዖዞንሢኩ። 19 ፔዳያ ዜሬባቡሌና ሹምዒ ጌይነታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ሾዒኔ፤ ዜሬባቡሌኮ ሃሣ ሜሹላሜና ሃናኒያ ጌይነታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይና ሹሎሚቶ ጌይነታ ዉዲሮ ናይያኣ ዓኣኔ። 20 ዩያጉዲ ሃሣ ፔዳያኮ ሜሌ ዶንጎ

ዓቲንቁ ናይ ዓኣያ ማዓዛ ዔያታ፡- ሃሹባ፡ ዓሃሌ፡ ቤሬኪያ፡ ሃሳድያና ዩሻብሄሴዴ ጌይንታያኩ።

21 ሃናኒያ ፔላዲና ዩሻዕያ ጌይንታ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩሻዕያ ሬፓያ፤ ሬፓያ ዓርናኔ፤ ዓርናኔ ዓብዲዩኔ፤ ዓብዲዩኔያ ሼካኒያ ሾዔኔ። 22 ሼካኒያ ሼማዒያ፤ ሼማዒያ፡- ሃፀሹ፡ ዩጋሌ፡ ባሪያሄ፡ ኔዓሪያና ሻፓዳ ጌይንታ ድንጎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያሮ ሼካኒያኮ ዜርፃ ዋሊ ዑፃ ላሆኩ፤ 23 ኔዓሪያ፡- ዔልዮዔናዬ፡ ሂዘቁያሴንታ ዓዘሬቃሜ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 24 ዔልዮዔናዬያኣ፡- ሆዳውያ፡ ዔሊያሺቤ፡ ፔላያ፡ ዓቁቤ፡ ዮሃናኔ፡ ዴላያንታ ዓናኒ ጌይንታ ላንካይ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

4

ዪሁዳ ማእር ዜርዖ

1 ዪሁዳኮ ዜርዖ፡- ፓሬሴ፡ ሄዲርኔ፡ ካርሚ፡ ሁሪና ሸባሌናኩ። 2 ሸባሌ ሬዓያ፤ ሬዓያ ያሃቱ ሾዔኔ፤ ዬይ፡ ያሃቱ ያርዓይዳ ናንጋ ዓሶኮ ቤርታሳ ዓድንሢ ማዔ ዓሁማዬና ላሃዴ ጌይንታዘንሢ ሾዔኔ። 3-4 ሁሬ ካኣሌቤና ካኣሌቤኮ ማቾ ዔፕራታናኮ ቶይዶ ናዓሢኩ፤ ቤኤቴሌሃሜ ካታሞ ማዢዘንሢ ዒዛ ፃጸኩ፤ ዬይ፡ ሁሬ፡- ዔፃሜ፡ ፔኑዔሌና ዔዜሬ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔፃሜ፡- ዒይዚራዔኤሌ፡ ዒሻማ፡ ዔድባሽንታ ጌዶሬ ካታሞ ማዢ፡ ፓኑዔሌንታ ሁሻኔ ካታሞ ማዢ፡ ዔፃሬ ሾዔኔ፤ ዬያቶኮ ሃፀሌልፓኖ ጌይንታ ጌርሰኩና ዓኣኔ።

5 ቱቆዓኔ ካታሞ ማዢ፡ ዓሽሁሬኮ ሄላና ናዕራ ጌይንታ ላምዖ ላኣሊሰኩንሢ ዓኣኔ፤ 6 ዓሽሬ ናዕራይዳፓ፡- ዓሁዛሜ፡ ሄፔሬ፡ ቱሚኒና ዓሃሽታሬ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 7 ሃሃ ሄላ ጌይንታ ማቾይዳፓ፡- ፃሬቱ፡ ዪፅሃሬና ዔትናኔ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

8 ቆፆ ጎሮሃ ዓኑቤና ያባቤ ጌይንታ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዬይ ቆፆ ሃሩሜ ናኣዚ ዓሃርሄሌ ዜርዖ ማዔዘንሢኮ ቤርታሳ ዓድሢኩ።

9 ቆፆ ዜርዖ ባኣካ ሚርጌና ቦንቲንታ ያዕቤዳ ጌይንታ ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዓዚ ሸይንቲ ዎዶና ዒዛኮ ዒንዳ ሸይዖና ሚርጌ ሚታዳሢር ሰንዖ ዒዛኮ «ያዕቤዳ» ጌይ ጌሢኔ፤

10 ፔቲ ኩሊ ያዕቤዳ፡- «ታ ያኣዛሢዮ! ታና ዓንጄ፤ ዳልጊ ዓጪ ታኣሞ ዒንጌ፤ ፔቲታዖ ታጊዳፓ ዲማዲፓ፤ ታና ሜታሳኒ ዳንዳዓ ዓይጎሞ ፑርታ ባኣዚፓ ታና ካፔ» ጌይ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ሸኢቁሞ፡ ያኣሲያ ዒ ሸኢቁሢ፤ ጌይ ላምዖ ዎይዜኔ።

11 ሹሃኮ ጌርሲ ካሉቤ ሚሃሬ ጌይንታ ፔቲ ዓቲንቁ ናይ ሸዓዛ፡ ሚሃሬያ ዔሸቶኔ ሾዔኔ፤ 12 ዔሸቶኔ ሃሃ ቤትራፓ፡ ፓሴሃና ቱሃና ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ቱሃና ናሃሽ ጎሮ ካታሞ ማዢኔ፤ ዬንሢ ዜርዖ ሬካ ጌይንታ ዓጪዳ ናንጋኔ።

13 ቁናዚሜ ያትኒዔኤሌና ሴራያ ጌይንታ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ያትኒዔኤሌያ ሃታቱና ሚዖናታዬ ጌይንታ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 14 ሚዖናታዬ ያፕራ ሾዔኔ።

ሴራያ ዔኤቢ ኮሺሢ ሃኣማቶ ማዶና ዔርቲ ዓሳ ናንጋ ቤዞ «ሃኣሞ ድኣጮ» ጌይንታ ካታሞ ማዢ፡ ዒዮዓቤ ሾዔኔ።

15 ዪፑኔ ናኣዚ ካኣሌቤያ፡- ዒሩ፡ ዔላና ናዓሜ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔላ ቁናዜ ሾዔኔ።

16 ዪሃልዔሌ ጎሮሃ፡- ዚፔ፡ ዚፓ፡ ቲሬያና ዓሳርዔሌ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። 17-18 ዔዘራ፡- ዬቲሬ፡ ሚሬዴ፡ ዔፔሬና ያሎኔ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። ሚሬዴያኣ ቤትያ ጌይንታ፡ ጊብዳ ካኣቲ ናሞ ዔከ ማይራሞ ጌይንታ ዉዳር ናይሰኩናና ሻማዬንታ ዩሸባሄ ጌይንታ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩሸባሄ ዔሸቱሞዓ ጌይንታ ካታሞ ማዢኔ፤ ሚሬዴያ ጊንሃ ዪሁዳ ፃጸፓ ፔቲ ላኣሊ ዔከ ጌዶሬ ካታሞ ማዢ፡ ዬሬዴ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ሶኮ ካታሞ ማዢ፡ ሄቤሬና ዛኖሃ ካታሞ ማዢ ቁቲዔሌ ጎሮሃ ሾዔኔ።

19 ሆዳያ ናሃሚኮ ጌር ዔኬኔ፤ ዒዛ ዜርዖ፡- ቁዒላ ካታሞ ናንጋ ጋርሚ ቶኣኮና ዔሸቱሞዓ ካታሞ ናንጋ ማዕካቲ ቶኣኮኮ ማዖንሢኩ።

20 ሸሞኔያ፡- ዓሞኖኣኔ፡ ሪና፡ ቤንሃኔና ቲሎኔ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

ዩሸዒ፡- ዘሄቲና ቤንዘሄቲ ጌይንታ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

ሼኤላ ዜርዖ

21 ሼኤላ ዪሁዳኮ ዓቲንቁ ናኣቶይዳፓ ፔቲሢ ማዓዛ ዒዛኮ ዜርዖ ሌካኔ ካታሞ ማዢ ዔሬ፡ ማሬሻ ካታሞ ማዢ ላዕዳ፡ ቤትዓሽቤዓ ካታሞ ናንጋ ሻኣኮ ሚዛጶ ዓፒሎ ዲዓ ቶኣኮ፤ 22 ዮቁሚና ኮዜባ ካታሞይዳ ናንጋ ዴራ ሞዓኣቤ ዓጮ ላኣሌሎ ዔከ ቤኤቴሌሃሜይዳ ማዢ ዒዮዓቤና ሳራፔናኩ፤ [ዬያቶ ዓሶ ዛሎ ሃይሳ ሚናፓ ኬኤዚንቲ ዓኣያኩ] 23 ዔያታ ካኣቱሞ ማእርይዳ ዲማ ዲማ ባኣዚ ዓጪና ማዢያ ኔፃዒሚና ጌዴራ ጌይንታ ካታሞይዳ ናንጋ ማኒኩ።

ሲሞኦኔ ዜርዖ

24 ሲሞኦኔ ጎሮሃ ኔሙዔኤሌ፡ ያሚኔ፡ ያሪቤ፡ ዜራሄና ሻዑሌ ጌይንታ ድንጎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 25 ሻዑሌ፡- ሻሉሚ ሸዓዛ ሻሉሚ ሚብሳሚ ሾዔኔ፤ ሚብሳሚ ሃሃ ሚሸማዔ ሾዔኔ፤ 26 ሚሸማዔ ሃሙዔኤሌ፡ ሃሙዔኤሌ ዛኩሬ፡ ዛኩሬ ሸሞዒ ሾዔኔ፤ 27 ሸሞዒ፡- ታጶ ላሆ ዓቲንቁና ላሆ ዉዳር ናይና ሾዔኔ፤ ዒዛኮ ጌርሲንሢ ጋዓንቲ ሚርጌ ናይ ሸይባኣሴ፤ ዬያሮ ሲሞኦኔ ፃጶ ዪሁዳ ፃጶጉዲ ዲቢባኣሴ።

28 ዴንዲ ዳውቲ ካኣታዴ ዎዶ ሄላንዳኣና ሲሞኦኔ ዜርዖ ናንጌሢ፡- ቤርሳቤ፡ ሞላዳ፡ ሃዖርሹዓሌ፡ 29 ቤላሃ፡ ዔፃሜ፡ ቶላዳ፡ 30 ቤቱዔሌ፡ ሆርማ፡ ዲቅላጌ፡ 31 ቤትማርካቦቲ፡ ሆዖር ሱሲሜ፡ ቤትቢሪና ሻዕራይሜ ካታሞይዳኩ፤ 32 ዬያጉዲ ሃሃ ዔፃሜ፡ ዓይኔ፡ ሪሞኔ፡ ቶኬኔና ዓሻኔ ጌይንታ ሚሌ ድንጎ ዳካ ዳካ ካታሞሰኩንሢዳ፤ 33 ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዶይዳ ናንጌኔ፤ ዬይ ዔያታ ናንጌ ቤዞ ድኣሎ ዛሎና ዴንዲ ባዕላቲ ካታሞ ሃላኔ። ሲሞኦኔ ዜርዖ ፔኤኮ ማእር ዓሶንታ ዔያታ ናንጌ ቤዞንታ ዛሎ ፃኣፒ ጌሢሢ ያዲኩ።

34 ዲማ ዲማ ቶኣኮኮ ሱኡጋ ሃይካፓ ሊካ ፓይዲንታዘንሢኩ፡-

ሜሸባቤ፡ ያምሌኩ፡ ዓሚሲያሴ ናኣዚ ዮሻ፡

35 ዮዔሌ፡ ዮሺቢያ ናኣዚ ዒዩ፡ [ሴራያ ናኣዚ ዮሺቢያ፡ ዓሴዔሌ ናኣዚ ሴራያ፡]

36 ዔልዮዔናዬ፡ ያዕቆባ፡ ዬሸሃያ፡ ዓሳያ፡ ዓዲዔኤሌ፡ ሸሚዔኤሌ፡ ቤናያ፡

37 ሸፕዒ ናኣዚ ዚዛ፡ ዬዳያንታ ሸሞሪንታ ሸማዒያንታ ዜርሢ ማዔ ዓሎኔ ናኣዚ ሸፕዒንታኩ።

38 ይንህ ዓሳሱ ማኦር ዓሳ ማርገ ማርገ ደንዴ፤
 39 ይያር ዓያታ ፔኤኮ ቆልሞ ሃንቆ ቤሲ ኮሲ ዓያታ ናገገ
 ቤዘኮ ዓሳ ገላ ዘሎና ደንዴ ገራሪ ሃላንዳኦና ደዓ፤ ይካ
 ደኦኤኮ ዓሳ ኬሰካ ዘላ ገራሪ ካታማ ዓኣ ዘሎና ቆልሞ
 ዓያታ ሃንቃ። 40 ይና ቤዘላ ዓያቶ ዲቃህ ባኣዘባኣ ፔጌ
 ቤሲኬ፤ ዒኣካ ዓያታ ቆልማ ሃንቃንዳ ዓኣዔ ማኣቲ ዓኣ
 ቤሲ ማርገ ደንቄ፤ ቤርታ ይና ቤዘይዳ ናገገ ደራ ካኣማ
 ዓሳ ገይንታ።

41 ዪሁዳ ካኣቲ፡ ሃዚቁያሴ ካኣታዳ ዎደና ይና
 ኬኤዚገቲ ዓሳ ገራሪ ዓጮ ደንዴ ዒኣካ ናገገ ዓሳሱ
 ዓፒሎና ማዞና ማኦርገታ ማኣቶ ማኦርሞ ቢያ ሻሃ፤
 ሃህ ካኣማ ፃጸገታ ማዕና ዓሳሞ ዓይሱሞ ጋፒሲ ዎዲ
 ፔኤኮ ቆልሞም ማርገ ሃንቆ ቤሲ ደንቄሂር ዒኣካ ዓኣ
 ዓሳ ዳውሲ ዳኪ ፔኤር ዒኣካ ቤዛ ናገገሂ ዓርቄ።
 42 ሲሞኦኔ ዘርፎይዳፒ ደንጎ ጃኤታ ማዓ ዓሲ ዓይኦማ
 ዲኮ ባንሂ ደንዴ፤ ዓያቶ ሱኡጌ ማዒ ዓኪ ዓኣዳዘንሂ
 ዩሽዒ ናኣቶ ፔላዲያ፡ ኔዓሪያ፡ ሬፓያና ዑዚዔኤሌናኬ፤
 43 ዓያታ ዒኣካ ዓቲ ዓኣ ዓማሌቁ ዓሳ ዎዲ ጋፒሲ፡ ሃና
 ሃላንዳኦና ዒኣካ ናገገ።

5

ርኦቤኤሌ ዜርዎ

1 ዒሰራዔኤሌኮ ናኣዚ ቶይዲ፡ ርኦቤኤሌኮ
 ዜርዎ ሃይካፓ ደማ ፓይዲገታዘንሂኬ፤ [ርኦቤኤሌ
 ዒሰራዔኤሌኮ ናኣዚ ቶይዲታዎ ዒንደ ለጎ ዓርቁ
 ዒኣሲህሂር ቶይዲታ ዮሴፔ ናኣቶም ዒንገገቲ፤ ይያር
 ዓያቶኮ ቶይዲማ ዓያታ ዎሊ ሄሊ ሾይንቲ ጎይዎ ዓኣዲኒ
 ደንዳዒባኣሲ። 2 ሂዴቶም ቢያፓ ባሼ ደዲ ማዕሂና
 ፃጸ ቢያኮ ሱኡጌ ማዕ ዓሲ ጳዴሂ ዪሁዳ ፃጸፓኬ፤]
 3 ያይቆኦቤኮ ናኣዚ ቶይዲ፡ ርኦቤኤሌ ያይደ ዓቲንቁ
 ናይ ሾዔ፤ ዓያታ፡- ሃናኬ፡ ፓሉ፡ ሄሂርኔና ካርማ
 ገይንታያኬ። 4-6 ሾይንታፓ ማሌ ሾይንቲ ሃላንዳኦና ናገገ
 ዮዔኤሌ ዜርዎ፡- ሽሞዒያ፡ ጎገ፡ ሽሞዒ፡ ማካ፡ ሬዓያ፡
 ቤዓሌና ቤዔራናኬ፤ ዓሳኦሪ ካኣቲ ቲግላትፔሌሴሬ
 ርኦቤኤሌ ቶኦኮኮ ሱኡገሂ ማዕ ቤዔራ ዓርቁ ደዒ ዓኪ
 ዓኣዳ።

7 ማኦር ዓሳሱ ፃኣፒገቲ ሱንፃ ዘገገቲ ጎይዎና ርኦቤኤሌ
 ፃጸኮ ቶኦኮኮ ሱኡጎ ማዕዘንሂ፡- ዒዩዔኤሌንታ
 ዘካሪያሴንታ፡ 8 ዒዩዔኤሌ ዜርዎፓ ሽማዒኮ ናኣዚ ናዎ፡
 ዓዛዜ ናኣዚ ማዕ ቤላዔንታኬ፤ ይና ቶኦካ ናገገ ቤዛ
 ዓርዔኤሪና ይያኮ ኬደ ዘሎና ኔሶና ባዓልማዕኔ ዓጮ
 ሃላንዳኦናኬ፤ 9 ዓያቶኮ ገሌዓዴ ዓጮይዳ ማርገ ቆልሞ
 ዓኣሂር ዓሳ ኬሰካ ዘሎና ደንዴ ዔፕራዒሴ ዎር ሃላንዳኦና
 ፒዲ ገይ ዓኣ ዓሲ ናገገቱ ደውሎ ቢያ ዓያታ ዓርቄ።
 10 ካኣቲ ሳኦኦሌ ዎደና ርኦቤኤሌ ፃጸ ሃገራ ዓሳ ያሊ
 ቢያ ዎዲ ኩርሴ፤ ገሌዓዴኮ ዓሳ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ ይና
 ዓሳኮ ቤዘ ፔ ዓጪ ዓያታ ማሃ።

ጋኣዴ ዜርዎ

11 ጋኣዴ ፃጸ፡- ርኦቤኤሌ ፃጸ ናገገ ቤዘኮ ኬደ ዘሎና
 ዓኣ ዓጮይዳ ናገገ፤ ይይ ዓጮ ባኣሳኣኔ ዓጮ ጋራ
 ዓኣያ ማዓዛ ዓሳ ኬሰካ ዘሎና ደንዴ ሳሌካ ሄላ።
 12 ዒዩዔኤሌ ቢያፓ ባሼ ዜርዎኮ ዓደኬ፤ ሄሊሳዎ ሻፓማ
 ዒዛኮ ደማ ሄሊሲ ዓኣ ቶኦኮኮ ዓደኬ፤ ያዕናዩና ሻፓዒና
 ባኣሳኣኔይዳ ናገገ ሃንጎ ቶኦኮኮ ማዎንሂኬ፤ 13 ማሌ ዓቲ
 ይና ፃጸ ዓሲ ማዕ ዓሳ፡- ማካዔኤሌ፡ ማሹላማ፡ ሽባዒ፡

ዮራዬ፡ ያዕካኔ፡ ዚዓና ዔቤሬ ገይንታ ላንካዎ ቶኦካኣ
 ይና ዓሳና ዎላኬ፤ 14 ዓያታ ሁሪ ናኣዚ ዓቢሃይሌ ዜርዎ
 ማዓዛ ዓያቶኮ ቤርታሳ ዓደንሂ፡- ዓቢሃይሌ፡ ሁሪ፡ ያርሃ፡
 ገሌዓዴ፡ ማካዔኤሌ፡ ሽሻዬ፡ ያህደና ቡዜናኬ፤ 15 ገኒኮ
 ናኣዚ ናዓሂ፡ ዓብዲዔኤሌ ናኣዚ፡ ዓሂ ይንሂ ቢያ ቶኦኮኮ
 ሱኡገሂኬ፤ 16 ይያታ ቢያ ባኣሳኣኔና ገሌዓዴ ዓጮ ደማ
 ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞና፤ ይያጉዲ ሃህ ሳኣርኔ ዓጮይዳ
 ቆልማ ሃንቃ ቤዘ ቢያይዳ ናገገ። 17 ይይ፡ ማኦር
 ዓሳሱ ሱንፃ ፃኣፒ ዓርቆና ባካ ገኣገሺንቲሂ ዪሁዳ ካኣቲ
 ዒዮዓታማና ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዒዮርቢዓማ ዎደና።

ዓሳ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ ፃጸኮ ያሎ ዓሳ

18 ርኦቤኤሌንታ ጋኣዴንታ ዓሳ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ
 ማናኣሴ ፃጸ ሃካሂንታኮ ገቲማና ጩኦቻ ዓፓርና፤
 ይያጉዲ ዓኣዛናኣ ኮሺ ያልቲ ዔሪ ያይዲታማ ያይደ ሺያና
 ላንካይ ጃኤታና ላሂታማ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ 19 ዓያታ ሃገራ
 ፃጸ ማዕ፡- ይጮሬ፡ ናፒሺንታ ናዳቤ ዳር ያላኒ ደንዴ።
 20 ዓያታ ያኦሲ ጉሙርቁ ዒዚ ዓያቶ ማኣደንዳጉዲ
 ሺኣቄ፤ ይያር ያኦሲ ሺኣዲያ ዓያቶኮ ዎይዚ ሃገራ
 ዓሳሱንታ፡ ይያቶ ዘላ ማዒ ያላ ላገዎ ባሺሲኬ፤ 21 ይና
 ሞርኮ ኩጫፓ ደንገታማ ሺያ ጋኣሎ፡ ላምዎ ጃኤታና
 ደንገታማ ሺያ ማራይና ላምዎ ሺያ ሃሪ ዲዒ ዓያታ
 ዔኬኔ፤ ይያጉዲ ፔቲ ጃኤታ ሺያ ዓሲያኣ ዲዒ ዔኬኔ።
 22 ያላ ያኦሲር ማዕሂር ሞርኮ ዘላፓ ማርገ ዓሲ
 ዓያታ ዎዴ፤ ይካፓ ዓያታ ገንህ ፔኤር ያልዚና ባሺንቲ
 ዲዒንታንዲያ ሃላንዳኦና ይና ዓጮሎይዳ ናገገ።

ዓሳ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ ማናኣሴ ፃጸ

23 ዓሳ ኬሰካ ዘላ ዓኣ ማናኣሴ ፃጸኮ ሃካሂ ኬደ
 ዘሎና ደንዴ ባዓልሂርሞኔ ሃላኔ፤ ይካፓ ደንዴ ሴኒሬና
 ጋዓዎሂርሞኔ ዲኮ ሃላ ባኣሳኣኔ ዓጮይዳ ናገገ፤ ዓያቶኮ
 ዳራኣ ማርገ ማርገ ደንዴ፤ 24 ይያቶ ቶኦኮኮ ሱኡገ፡-
 ዔፔሬ፡ ዩሽዒ፡ ዔሊዔኤሌ፡ ዓዘሪዔኤሌ፡ ዔርሚያሴ፡
 ሆዳውያና ያህዲዔኤሌናኬ፤ ይያታ ቢያ ቶኦኮኮ ሱኡጎና
 ያሎ ሱኡጌያ ማዒ ዔርቲ ዓሳኬ።

ዓሳ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ ፃጸኮ ዲዒንቶ

25 ያዲ ማዕቴያ ዳራ ዓያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂ
 ያኣዛሂም ጉሙርቁንታያ ማዕባኣሴ፤ ዓያታ ዎይቲይ
 ጌዔቲ ያኦሲ ካኣሽኪያ ሃሺ ዓያታ ዓኣ ዓጮሎይዳፓ
 ያኦሲ ባይዜ፡ ማሌ ዳራ ካኣሽካ ያኦዘ ዘገ ካኣሽኬ፤
 26 ይያር ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ዓያቶይዳ ፑሌ፡ ሃህ ባጎ
 ሱንፃ ቲግላትፔሌሴሬ ገይንታ ዓሳኦሪ ካኣቲ ዓቁሲ
 ዓጮ ዓያቶኮ ዓይሂኔ፤ ይያይዲ ቲግላትፔሌሴሬ
 ርኦቤኤሌንታ ጋኣዴንታ ዓሳ ኬሰካ ዘሎይዳ ዓኣ ማናኣሴ
 ፃጸኮ ሃካሂ ዲዒ ዔኬ ሃላሃ፡ ሃሰሬንታ ሃራንታ፤ ይያጉዲ
 ጎዛኔ ዎር ዓጮ ዓያታ ሃና ሃላንዳኦና ናገገንዳጉዲ
 ማሃ።

6

ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጎ ማኦር ዓሳ

1 ለዎ ሃይህ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ፤ ዓያታ፡- ገርሾ፤
 ቁዓቲና ማራሪ ጎይዎኬ፤ 2 ቁዓቲ፡- ዓምራማ፡ ዪጸሃሬ፡
 ኬብርኦኔና ዑዚዔኤሌ ገይንታ ያይደ ዓቲንቁ ናይ ሾዔ።
 3 ዓምራማያ ዓኣርኔና ሙሴ ገይንታ ላምዎ ዓቲንቁና
 ማይራሞ ገይንታ ፔቲ ዉዲር ናይ ሾዔ።

ዓኣርኔ፡- ናኣዳኣቤ፣ ዓቢሁ፣ ዓላዜሪንታ ዒታማሪ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

4 ዓላዜሪ ጉንሃሴ ሾዔኔ፤ ጉንሃሴ ዓቢሹዓ፣ ዓቢሹዓ ቡቁ ሾዔኔ፤ 5 ቡቁ ዑዚ ሾዔኔ፤ 6 ዑዚ፡- ዜራህያ ሾዓዛ፣ ዜራህያ ሜራዮቲ ሾዔኔ፤ 7 ሜራዮቲ ዓማሪያ፣ ዓማሪያ ሃሃ ዓሂያቤ ሾዔኔ፤ 8 ዓሂያቤ ፃዶቁ፣ ፃዶቁ ዓሂማዓፃ ሾዔኔ፤ 9 ዓሂማዓፃ ዓዛሪያሴ፣ ዓዛሪያሴ ዮሃና ሾዔኔ፤ 10 ዮሃና ዓዛሪያሴ ሾዔኔ፤ ዓዛሪያሴ ካኣቲ፣ ሴሎሞን ዬሩሳሌምይ ማዘሴ ጌኤዡ ማኣሮይ ዳቄኤሴ ማዒ ማዳያከ። 11 ዓዛሪያሴ ዓማሪያ፣ ዓማሪያ ሃሃ ዓሂፀቤ ሾዔኔ፤ 12 ዓሂፀቤ ፃዶቁ፣ ፃዶቁ ሻሎሜ ሾዔኔ፤ 13 ሻሎሜ ሂልቁያ ሾዔኔ፤ ሂልቁያ ዓዛሪያሴ ሾዔኔ፤ 14 ዓዛሪያሴ ሴራያ፣ ሴራያ ዒዮፃዳቁ ሾዔኔ። 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዪሁዳና ዬሩሳሌምና ዳሮ ናቡካዳናፎ ያሎና ባሺ ዲዒ ዔኬም ቤሲ ባኣያ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ማሄ ዋዶና ዒዮፃዳቁያ ዬያ ዓሶና ዋላ ዲዒንቲ ዳንዳ።

ሌዊ ዜርዖ

16 ሌዊ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ፡- ጌርሾኔ፣ ቁዓቲና ሜራሪ ጎያከ፤ 17 ጌርሾኔ፡- ሊቢኒና ሺምዒና ሾዔኔ፤ 18 ቁዓቲያ፡- ዓምራሜ፣ ዪፅሃራ፣ ኩብርኣኔንታ ዑዚዔኤሌንታ ሾዔኔ፤ 19 ሜራሪ ሃሃ ማህሊና ሙሺና ሾዔኔ። ሌዊ ፃጰ ዒጊና ሾይንታ ሃይካፓ ዳማ ዓኣዘንሂከ፡-

20 ጌርሾኔ ሊቢኒ ሾዔኔ፤ ሊቢኒ ያሃቲ ሾዔኔ፤ ያሃቲ ዘማ ሾዔኔ፤ 21 ዘማ ዮዓሄ፣ ዮዓሄ ዒዶ፣ ዒዶ ዜራሄ፣ ዜራሄ ዓትራዬ ሾዔኔ።

22 ቁዓቲ ዓምናኣዳኣቤ፣ ዓምናኣዳኣቤ ቆራሄ፣ ቆራሄ ዓሲሪ ሾዔኔ፤ 23 ዓሲሪ ዔልቃና፣ ዔልቃና ዔቢያሳፕ፣ ዔቢያሳፕ ዓሲሪ ሾዔኔ፤ 24 ዓሲሪ ታሃቲ፣ ታሃቲ ዑሪዔኤሌ፣ ዑሪዔኤሌ ዑዚያ ሾዓዛ፣ ዑዚያ ሻዑሌ ሾዔኔ።

25 ዔልቃና ጎያሂ ዓማሳዬና ዓሂሞቲና ሾዔኔ፤ 26 ዓሂሞቲ ዔልቃና፣ ዔልቃና ያፓዬ፣ ያፓዬ ናሃቲ ሾዔኔ፤ 27 ናሃቲ፡- ዔሊያቤ፣ ዔሊያቤ ዪሮሃሜ፣ ዪሮሃሜያኣ ሂልቃና ሾዔኔ።

28 ሳሙዔኤሌ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዬያቶኮ ቶይዳሂ ዒዮዔኤሌ፤ ሄሌሂ ዓቢያ ጌይንታ።

29 ሜራሪ ማሂሊ፣ ማሂሊ ሊቢኒ፣ ሊቢኒ ሺምዒ፣ ሺምዒ ዑዛ ሾዔኔ፤ 30 ዑዛ ሺምዒ፣ ሺምዒ ሃጊያ፣ ሃጊያ ዓሳያ ሾዔኔ።

ጌኤዡ ማኣሮይ ያኣሲ ቦንቾም ዓይናዳ ዓሶ

31 ጫኣቁም ሳኣፃና ዬሩሳሌም ሙኬሂዳፓ ካኣቲ፣ ዳውቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣሮይ ዓይኑምና ማዳዘንሂም ሱኡጌ ማዓ ዓሲ ዶኦሬኔ፤ 32 ካኣቲ ሴሎሞን ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዡ ማኣሮ ዬሩሳሌምይ ዳ ማዡንዳሂኮ ቤርታ ዬና ዓሳ ቢያ ዋዶ ፔ ኬሎና ኬሎና ዓፒሎና ማዡንቲያ ያኣሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮይ ዓይኑም ዓይናዳያከ። 33 ዬና ቤዘይዳ ማዳ ዓሶኮ ማኣሮ ዓሳ ሃካፓ ሊካ ከኤዘንታሂጉዲከ፡-

ቁዓቲ ቶኦኮፓ፡- ቤርታዳያ ማዔ፣ ያኣሲ ቦንቾም ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶኮ ሱኡጋሂ ዒዮዔኤሌ ናኣዚ ሄማኔከ፤ ዒዛ ማኣሮ ዓሳ ሃይካፓ ዳማ ፓይዲንታ ጎይዖና ዳንዲ ያይቆኦ ሂሳኔ፤ ዔያታ፡- ሄማኔ፣ ዒዮዔኤሌ፣ ሳሙዔኤሌ፣ 34 ሂልቃና፣ ዪሮሃሜ፣ ዔሊዔኤሌ፣ ቶሃ፣ 35 ፀፒ፣ ዔልቃና፣ ማሃቲ፣ ዓማሳዬ፣ 36 ዔልቃና፣ ዒዮዔኤሌ፣ ዓዛሪያ፣ ሶፖኒያሴ፣ 37 ታሃቲ፣

ዓሲሪ፣ ዓቢያሳፕ፣ ቆሪ፣ 38 ዪፅሃራ፣ ቁዓቲ፣ ሌዊንታ ያይቆኦቤንታከ።

39 ማዛቆ ዘላ ዔቁ ማዳ ላምዓሳ፣ ዓይናዳ ዓሶ ሱኡጋሂ ዓሳኣፔከ፤ ዬያኮ ማኣሮ ዓሶ ፓይዳ ሃካፓ ዳማ ፓይዲንታ ጎይዖና ዳንዲ ሌዊ ሂሳኔ፤ ዔያታ፡- ዓሳኣፔ፣ ቤራኪያ፣ ሺምዒ፣ 40 ማካዔኤሌ፣ ባዕሴያ፣ ማልኪያ፣ 41 ዔትኒ፣ ዜራሄ፣ ዓዳያ፣ 42 ዔታኔ፣ ዚማ፣ ሺምዒ፣ 43 ያሃቲ፣ ጌርሾኔንታ ሌዊንታከ።

44 ሻውሎ ዘላ ዔቁ ማዳ፣ ሃይሃሳ ዓይናዳ ዓሶ ሱኡጋሂ ሜራሪ ናኣዚ ዔታኔከ፤ ዒዛኮ ማኣሮ ዓሶኮ ፓይዳ ሃይካፓ ዳማ ፓይዲንቲ ጎይዖና ዳንዲ ሌዊ ሂሳኔ፤ ዔያታ፡- ዔታኔ፣ ቁሺ፣ ዓብዲ፣ ማሉከ፣ 45 ሃሻቢያ፣ ዓሜሲያሴ፣ ሂልቁያ፣ 46 ዓሞፃ፣ ባኒ፣ ሼሜሪ፣ 47 ማሂሊ፣ ሙሺ፣ ሜራሪንታ ሌዊንታከ።

48 ሌዊ ዓሶ ማዔ፣ ዔያቶኮ ዒጊና ያኣሲ ዘጊ ካኣሽኮ ቤዛ ማዳንታ ማሌ ማሌ ማዳ ቢያ ማዳኔ።

ዓኣርኔ ዜርዖ

49 ዓኣርኔና ዒዛኮ ዜርዖና ዑንጅንታ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ማቺ ዒንጎ ባኮዋ ቢያ ማቺ ያኣሲም ዒንጋኔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዑሃ ዓኣዳ ጌኤዡ ማኣሮይ ዳ ካኣሽኮ ዳምቦና ያኣሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ዒንጊንታ ባኮኮ ቢያ ሱኡጋ ዔያቶከ፤ ዔያታ ዬያ ቢያ ማዳ ኩንሃሂ ያኣሲ ፔ ዓይላሂ ሙሴ ዓይሄ ጎይዖናከ። 50 ዓኣርኔ ዜርዖኮ ፓይዳ ሃካፓ ዳማ ዓኣ ጎይዖከ፤ ዔያታ፡- ዓላዜሪ፣ ጉንሃሴ፣ ዓቢሹዓ፣ 51 ቡቁ፣ ዑዚ፣ ዜራህያ፣ 52 ሜራዮቲ፣ ዓማሪያ፣ ዓሂያቤ፣ 53 ሳዶቁንታ ዓሂማዓፃንታከ።

ሌዊ ዓሳ ናንጎም ዒንጊንቲ ቤዛ

54 ዓኣርኔ ዜርዖይዳፓ ቁዓቲ ዜርዖ ሌዊ ዓሶም ዒንጊንቲ ቤዘይዳፓ ቤርታዳ ዒዛም ማዓ ቤዛ ዲማሲ ዔራኒ ዓጎ ባኮና ዔከኔ፤ 55 ዬይ ቤዛ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ከብርኣኔና ዬኖኮ ኮይሎይዳ ቆልማ ሄንቃ ቤዘዋ ቢያ ዓርቃያከ። 56 ከብርኣኔኮ ጎዡ ቤዘና ጉርዳ ጋዓንቲ ዪፔኔ ናኣዚ፣ ካኣሌቤም ጌይንቲያከ። 57-59 ዓኣርኔና ዒዛኮ ዜርዖናም ዒንጊንቲ፣ ዓሲ ዋዳ ዓሲ ዓኣሺንቲ ቶላንዳጉዲ ጌይንቲ ካታሞንሂ፡- ከብርኣኔ፣ ያቲሪ፣ ሊቢና፣ ዔሽቲሞዓ፣ ሂሌኔ፣ ዳቢሪ፣ ዓሻኔንታ ቤትሼሜሺንታ ማዓዛ ቆልማ ሄንቃ ቤዘንታ ዋላከ። 60 ቢኢኒያሜ ዓጮይዳ፡- ጌባዒ፣ ዓሌሜቲና ዓናቶቲ ጌይንታ ካታሞና ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዓኣርኔ ዜርዖም ዒንጊንቲያከ፤ ዓካሪ ዓኣርኔ ዜርዖም ቢያ ናንጊ ቤሲ ማዓያ ዋሊ ዑፃ ታጰ ሃይሃ ካታማከ። 61 ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ማናኣሴ ፃጰኮ ሄካሂ ዓጮፓ ታጰ ካታማ ሃንጎ ቁዓቲ ዜርዖም ዒዩ ዓንጊንቲም ጊሽከንቲኔ።

62 ጌርሾኔ ፃጰኮ ዲማ ዲማ ቶኦኮም፡- ዪሳኮኦሪይዳፓ፣ ዓሌኤሪይዳፓ፣ ኒፕታኣሌኤሜና ባኣሳኣኔናይዳ ዓኣ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ማናኣሴ ዓጮይዳፓ ዋሊ ዑፃ ታጰ ሃይሃ ካታማ ዒንጊንቲኔ። 63 ዬያጉዲ ሃሃ ሜራሪ ፃጰኮ ዲማ ዲማ ቶኦኮም፡- ሮኦኤሌሲዳፓ፣ ጋኣዳና ዛብሎኣኔ ዓጮናይዳፓ ዋሊ ዑፃ ታጰ ላምዖ ካታማ ዒዩና ዲማሲ ዒንጊንቲኔ። 64 ዬያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሌዊ ዓሳ ናንጋንዳ ካታሞ ዔያቶም ዒንጊኔ፤ ዬይያ ካታሞ ካታሞኮ ኮይላ ቆልማ ሄንቃ ቤዘና ዋላከ። 65 ከዳና ከኤዘንቲ ቤዛ፡- ዪሁዳይዳ፣ ሲሞኦኔና ቢኢኒያሜና ዓጮይዳ ዓኣ ካታሞዋ ሃንጎዋቶጉዲ ቢያ ዲማሲ ዔቁ ባኮና ዒንጊንቲያከ።

66 ቁዳቴ ቶኦካፓ ፔቴ ፔቴ ማኣሪ ዓሲም ዔፕሬኤሜ ዓጮይዳ ካታማና ቆልሞ ሄንቃ ቤሲና ዒንጊንጉቴ።
 67 ዩንሢያ ዔፕሬኤሜ ጌሜሮይዳ ዓኣያ፡ ዓሶ ዎጅ ዓሳ ዓኣሺንጉቴ ቶላ ካታሞንሢ፡- ሴኬሜ፡ ጌዜሬ፡
 68 ዮቅሚዓሚ፡ ቤትሆሮ፤፡ 69 ዓያሎኔና ጋትሪሞኔናኬ፤ ዩይ ካታማ ቆልሞ ሄንቃ ቤዘና ዎላኬ። 70 ዓባ ጌላ ዘሎና ዓኣ ሚናኣሴ ዓጮይዳ ሃሣ ዓኔሬና ቢልዓሚ ካታማ ኮይላ ዓኣ ቆልሞ ሄንቃ ቤዘና ዎላ ቁዳቴ ቶኦካም ዒንጊንጉቴ።

71 ጌርሾኔ ቶኦካም፡- ሃካፓ ዳማ ፓይዲንታ ካታማ ኮይላ ዓኣ ቆልሞ ሄንቃ ቤዘና ዎላ ዒንጊንጉቴያኬ፤ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ ሚናኣሴ ዓጮይዳፓ ባኣሳኣኔይዳ ዓኣ ጎላኔና ዓሰታጋጅቴና።

72 ዪሳኮኦሬ ዓጮይዳ፡- ቃዴሴ፡ ዳቤራቴ፡ 73 ራሞቴና ዓኔሜናኬ።

74 ዓሴኤሬ ዓጮይዳ፡- ማሻሌ፡ ዓብደኔ፡ 75 ሁቆቄና ሪሆቤናኬ፤

76 ኒፕታኣሌኤሜ ዓጮ ጌላላይዳ ዓኣ ቁዴሾ፡ ሃሞኔና ቁርያታይሜናኬ፤

77 ሃንጎ ሚራሪ ቶኦካም ሃካፓ ዳማ ፓይዲንታ ካታሞንሢ ኮይላ ዓኣ ቆልሞ ሄንቃ ቤዘና ዎላ ዒንጊንጉቴ፡- ዘብሎኦኔ ዓጮይዳ፡- ሪሞናና ታቦሬና፤

78 ዮርዳናሴ ዎርኮ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ዒያርኮኮ ሱካ ዓኣ ርኦቤኤሌ ዓጮ ዳውሎይዳ ዓኣ፡- ቤፆሬ፡ ያህፆ፡ 79 ቁዴሞቴና ሚፓዓቴናኬ፤

80 ጋኣዴ ዓጮ ጌሌዓዴይዳ ዓኣ ራሞቴ፡ ማሂናይሜ፡ 81 ሃሴቦኦኔና ያዕዘሬናኬ።

7

ዪሳኮኦሬ ዜርዖ

1 ዪሳኮኦሬ ያይዳ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሢያ፡- ቶላዒ፡ ፑዎ፡ ያሹቤና ሺሞርኔ ጌይንታዘንሢኬ።

2 ቶላዒ ላሆ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ፡- ዑዚ፡ ሬፓያ፡ ዪሪዔሌ፡ ያህማዬ፡ ዩብሳሚንታ ሺሙዔሌ ጌይንታያኬ፤ ዩንሢያ ቶላዒ ቶኦካ ማኣሪ ዓሶኮ ሱኡጌ፡ ጊንሣ ሃሣ ያልዘናኣ ዔርቴ ዓሲኬ፤ ዔያቶ ዜርዖኮ ሚርጉማ ካኣቴ ዳውቴ ዎድና ላማታሚ ላምዖ ሺያና ላሆ ጸኤታናኬ።

3 ዑዚ ጎሮሣ ዩዘራህያ ጌይንታ ፔቴ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያ ዩዘራህያና ዒዘኮ ያይዳ ዓቲንቁ ናኣታ፡- ሚካዔኤሌ፡ ዓብዲዩ፡ ዒዮዔኤሌንታ ዩሺያንታ ዔያቶ ማኣሪ ዓሶኮ ሱኡጎኬ። 4 ዔያቶኮ ሚርጌ ላኣሊና ናይና ዓኣሢሮ ዜርዖ ዔያቶሲ ፖኦሊሴ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓ ሃይሢታሚ ላሆ ሺያ ዓቲንቁ ኬሳኒ ዳንዳዓያኬ።

5 ዪሳኮኦሬ ያጳፓ ፖኦሊሴ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓ ሳሊታሚ ላንካይ ሺያ ዓቲንቁ ዓኣያ ማዔሢ ጻኣፕ ዓርቆና ባካ ዔርዛኔ።

ቢኢኒያሚና ዳኣኔና ዜርዖ

6 ቢኢኒያሚ ሃይሣ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ ቤላዔ፡ ቤኬሬና ዪዲዔኤሌ ጎያኬ።

7 ቤላዔ ደንጎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ፡- ዔፅቦኔ፡ ዑዚ፡ ዑዚዔኤሌ፡ ያሪሞቴና ዒሪ ጌይንታዘንሢኬ፤ ዔያታ ፔ ዜርዖኮ ሱኡጌ፡ ጊንሣ ሃሣ ያልዘናኣ ዔርቴ ፖኦሊሴኬ፤ ዔያቶ ዜርዖፓ ፖኦሊሴ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓ ላማታሚ ላምዖ ሺያና ሃይሢታሚ ያይዳ ዓቲንቁ ዓኣኔ።

8 ቤኬሬ ጎሮሣ ታዘጳ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ፡- ዘሚራ፡ ዮባሾ፡ ዔላዔዜሬ፡ ዔልዮዔናዬ፡ ያሞሪ፡ ዪሬሞቴ፡ ዓቢያ፡ ዓናቶቴና ዓላሜቴ ጌይንታያኬ።

9 ዔያቶኮ ዜርዖይዳፓ ፖኦሊሴ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓያ ማዔሞ ጻኣፕንጉቴ ዓቲንቁ ላማታሚ ሺያና ላምዖ ጸኤታታሢ ዔርቴ።

10 ዪዲዔዔኤሌ፡- ቢልሃኔ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ቢልሃኔ፡- ያዑሾ፡ ቢኢኒያሚ፡ ዔሁዳ፡ ኬናዒና፡ ዜታኔ፡ ታርሺሾንታ ዓሂሻሃሬ ጌይንታ ላንካይ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ 11 ዩያታ ፔ ቶኦካኮ ማኣሪ ዓሶ ሱኡጌ፤ ሃሣ ዔርቴ ያልዘ ዓሲኬ፤ ዔያቶ ዓሶ ዜርዖፓ ፖኦሊሴ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓ ዓቲንቁ ታጳ ላንካይ ሺያና ላምዖ ጸኤታናኬ። 12 ሹፕሚና ሁፕሚ ጎሮዘንሢ ዓሂሬ ዜርሢኬ፤ ሁሺሚ ጎሮሣ ዓሂሬ ናይኬ።

ኒፕታኣሌኤሜ ዜርዖ

13 ኒፕታኣሌኤሜ ያይዳ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ፡- ያሃዒዔኤሌ፡ ጉኒ፡ ዩፆሬና ሻሌሜ ጌይንታዘንሢኬ፤ ዔያታ ቢልሃ ዜርሢኬ።

ሚናኣሴ ዜርዖ

14 ሚናኣሴ ፔኤኮ ማቾ፡ ሶኦሪያ ዓጮ ላኣሌሎይዳፓ ዓሰሪዔኤሌና ማኪሬ ጌይንታ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ማኪሬ ጌሌዓዴ ሾዔኔ፤ 15 ዩይ ማኪሬ፡- ሁፕሚና ሹፕሚ ዜርዖፓ ፔቴ ፔቴ ላኣሊ ዔኬኔ፤ ማኪሬኮ ማዕካ ጌይንታ ጌራ ዓኣኔ፤ ጸሎፕሃዴ ጌይንታ ማኪሬ ዜርሢሰኬይ ዉዳሮ ናይ ሌሊ ሾዔኔ።

16 ማኪሬኮ ማቾ፡ ማዕካ ፔሬሾና ሾሬሾ ጌይንታ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ፔሬሾ ጌይ ሱንዖ ጌሢዛ ዒንዶ ማዕካኬ፤ ፔሬሾያ ዑላሚና ሬቁሜ ጌይንታ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። 17 ዑላሚ ባዳኔ ጌይንታ ፔቴ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሢያ ቢያ ሚናኣሴ ናኣዚኮ ናኣዚ፡ ማኪሬ ናኣዚ፡ ጌሌዓዴ ዜርዖኬ።

18 ጌሌዓዴኮ ጌራ ሃሞሌኬቴ ሃይሣ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያታ፡- ዒሾዴ፡ ዓቢዔዜሬና ማህላ ጌይንታያኬ፤ 19 ሹሚዳዔ ጎሮሣ ዓህያኔ፡ ሹኬሜ፡ ለቅሂንታ ዓኒዓሜ ጌይንታ ያይዳ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ።

ዔፕሬኤሜ ዜርዖ

20 ዔፕሬኤሜ ሹቴላሃ፤ ሹቴላሃ ቤሬዴ፡ ቤሬዴ ታሃቴ፡ ታሃቴ ዔልዓዳ፡ ዔልዓዳ ታሃቴ ሾዔኔ፤ 21 ታሃቴ ዘባዴ፡ ዘባዴ ሹቴላሃ ሾዔኔ፤ ዔፕሬኤሜ ሹቴላሃፓ ሜሌ ዔዜሬና ዔልዓዴ ጌይንታ ላምዖ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሢያ ጋኣቴይዳ ናንጋ ዓሶኮ ባይ ዉኡቃንጉ ዓርቁ ዔያቶ ዎድናኔ፤ 22 ዳዳሢ ዔያቶኮ ዔፕሬኤሜ ሚርጌ ኬሊ ዔያቶ ዘሎ ያዩ ያዩ ናንጋሢሮ ዒዘኮ ጌርሲንሢ ዒዘ ደዲሻኒ ሙኬኔ፤ 23 ዩካፓ ዔፕሬኤሜ ፔ ማቾና ላሃሞ፡ ዒዘ ጎጳዲ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያቶኮ ማኣሪ ሃሌ ሜታሢዳፓ ዔቁያና ዩያ ናዓሢኮ ሱንዖ «ቤሪዓ» * ጌይ ጌሢኔ።

24 ጊንዓፓ ዔፕሬኤሜ ሹዒራ ጌይንታ ዉዳሮ ናይ ሾዔኔ፤ ዒዘ ኬዶ ዘሎና ደኦሎ ዘሎናይዳ ዓኣ ቤትሆሬንታ ዑዜንሹዒራ ጌይንታ ካታማኣ ማዘሴኔ።

25 ዔፕሬኤሜ ሃሣ ሬፓሂ ጌይንታ ሜሌ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ፤ ዩያ ሬፓሂኮ ዜርዖ፡- ሬሾፔ፡ ቴላሃ፡ ታሃኔ፡ 26 ላዒዳኔ፡ ዓሚሁዴ፡ ዔሊሻማዔ፡ 27 ኔቁንታ ዒያሱንታኬ።

28 ዔፕሬኤሜ ዜርዖ ጉቤ ዔኪ ፔኤኮ ናንጎ ቤሲ ማሂ ዓጮ ቤኤቴኤሌና ኮይሎይዳ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞ ማዓዛ፡ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ዴንዲ ናዕራና፤ ዓባ ጌላ ዘሎና

* 7:23 7:23 ቤሪዓ ጌይዮ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና «ሜቶና (ሜታሴ)» ጌይሢኬ።

ዳንዲ ጌዜሬ ሄለያ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ጌዜሬ ኮይላ ዓአ ዳኮ ዳኮ ካታሞቀ ቢያ ዔካኔ፤ ሴኬሜንታ ዓያንታ ኮይላ ዓአ ዳኮ ዳኮ ካታሞቀ ፔጋራ ማሂ ዔካኔ።

29 ሚናኦሴ ዜርፃ፡- ቤትሻኔ፣ ታዕናኬ፣ ሚጊዶኔና ደሪና፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዩያ ካታሞኮ ኮይላ ዓአ ዳኮ ዳኮ ካታሞቀ ፔ ደማ ማሂ ዎይሣኔ።

ዬይ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ናአዚ፣ ዮሴፔ ዜርፃ ናንጌ ቤዞኬ።

ዓሴኤሬ ዜርፃ

30 ዓሴኤሬ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሢያ፡- ዩምና፣ ዩሺቀ፣ ዩሺቀና ቤሪዓ ጌይንታያኬ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ሴራሄ ጌይንታ ፔቲ ዉዲሮ ናይያኦ ሾዔኔ።

31 ቤሪዓ ሄቤሬና ማልኪዔኤሌ ጌይንታ ላምፖ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ማልኪዔኤሌ፡- ቢርዛቂ ጌይንታ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ።

32 ሄቤሬ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዔያታ፡- ያፕሌፃ፣ ሸሚሬና ሆታሜ ጎያያኬ፤ ሃሣ ፔቲ ሹዓ ጌይንታ ዉዲሮ ናይያኦ ዒ ሾዔኔ።

33 ያፕሌፃ፡- ፓሳኬ፣ ቢምሃሌና ዓሸቀቲ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ።

34 ያፕሌፃኮ ጌርሲ ሸሚሬ ጎያያያ፡- ዓሂ፣ ሮህጋ፣ ዬሁባና ዓራሜ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ።

35 ያፕሌፃ ጌርሲ ሆታሜያ፡- ያፓሄ፣ ዩምናዔ፣ ሹሌሹና ዓማሌ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ።

36 ያፓሄ ዜርፃ፡- ሱሃ፣ ሃርኔፔሬ፣ ሹዓሌ፣ ቤሪ፣ ዩምራ፣ 37 ቤፃሬ፣ ሆዴ፣ ሻማ፣ ሺልሻ፣ ዩትራኔና ቤዔራ ጌይንታያኬ።

38 ዩቴሬ ዜርፃ፡- ዩፑኔ፣ ፒሰፓና ዓራ ጌይንታያኬ፤ 39 ዑላ ዜርፃ፡- ዓራሄ፣ ሃኒዔሌና ሪፅያ ጌይንታያኬ።

40 ዩያታ ቢያ ዓሴኤሬ ዜርፃኬ፤ ዔያታ ፔ ማኦር ዓሶኮ ሱኡጌ፣ ጊንሣ ሃሣ ዔርቲ ያልዚ ዓሲ ማዔያ ዲማ ዲማ ቢታንቶ ዓአ ዓሲኬ፤ ዓሴኤሬ ዜርፃፓ ፖኦሊሴ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓ ዓቲንቄ ላምታሚ ላሆ ሺያኬ።

8

ቢኢኒያሜ ዜርፃ

1 ቢኢኒያሜ ዶንጎ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሢያ ዎሊ ሄሊ ሄሊ ሾይንቲ ጎይያና፡- ቤላዔ፣ ዓሸቤሌ፣ ዓህራሄ፣ 2 ናሃና ራፓ ጌይንታያኬ።

3 ቤላዔ ዜርፃ፡- ዓዳሬ፣ ጌራ፣ ዓቢሁዴ፣ 4 ዓቢሹዓ፣ ናዕማኔ፣ ዓሆሃ፣ 5 ጌራ፣ ሹፑፓኔና ሁራሚ ጌይንታያኬ።

6-7 ዔሁዴ ዜርፃ፡- ናዕማኔ፣ ዓሂያና ጌራ ጎያያኬ፤ ዔያታ ጌባዔይዳ ናንጌፖ ጊንፃፓ ደውሲንቲ ማናሃቲ ዳንዲ ዒኢካ ናንጌ ማኦር ዓሶ ሱኡጎኬ፤ ዩካ ዔያቶ ዔኪ ዳንዳሢ ዑዛና ዓሂሁዴኮ ዓድ፣ ጌራናኬ።

8-9 ሻሃራሚ፡- ሁሺሚና ባዕራ ጌይንታ ላምፖ ላኦሊ ዓአንቲ ዔያቶ ዓንጃኔ፤ ዩካፓ ሞዓኦሴ ዓጮይዳ ናንጊቤቃ ሆዶሾ ጌይንታ ፔቲ ላኦሊሰኬና ዔኪ ላንካይ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዩንሢያ፡- ዮባቤ፣ ዪቢያ፣ ሚሻ፣ ማልካኦሚ፣ 10 ዩዑፃ፣ ሳክያና ሚርማ ጌይንታያኬ፤ ዒዛኮ ዓቲንቄ ናኦታ ጉቤ ዒዛ ማኦር ዓሶኮ ሱኡጌ ማዔኔ።

11 ቃሲ ሃሣ ሁሻሚ ጌይንታ ማቸይዳፓ ዓሂቲቤና ዔልፓላ ጌይንታ ላምፖ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ።

12 ዔልፓላ ዔላያኦ፡- ዔቤሬ፣ ሚሹዓሚና ሹሚዴ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ሹሚዴ ያኖና ሎዴ ጌይንታ ካታማሰኬንሢና ኮይላ ዓአ ጉርዶሞ ማጌያኬ።

ጋኦቲንታ ዓያሎኔይዳ ናንጋ ቢኢኒያሜ ዓሶ

13 ቤሪዓና ሴማዓና ዓያሎኔ ካታሞይዳ ዴዔ ማኦር ዓሶኮ ሱኡጎኬ፤ ዔያታ ቤርታ ጋኦቲይዳ ናንጋ ዴር ደውሲ ኬሴኔ፤ 14 ቤሪዓ ዜርፃ፡- ዓሂዮ፣ ሻሻቄ፣ ዩራሞቲ፣ 15 ዜባድያ፣ ዓራዴ፣ ዔዴሬ፣ 16 ሚካዔኤሌ፣ ዩሸፓና ዮሃ ጌይንታያኬ።

ዩሩሳላሚይዳ ናንጌ ቢኢኒያሜ ዓሶ

17 ዔልፓላ ናኦታ፡- ዜባድያ፣ ሚሹላሚ፣ ሂዝቄ፣ ሄቤሬ፣ 18 ዩሸሚራዬ፣ ዩዝላዓና ዮባቤ ጌይንታያኬ።

19 ሸምዒ ናኦታ፡- ያቀሜ፣ ዚክሪ፣ ዛብዲ፣ 20 ዔሊዔናዬ፣ ዪልታዬ፣ ዔሊዔኤሌ፣ 21 ዓዳያ፣ ቤራያና ሸምራቲ ጌይንታያኬ።

22 ሻሻቄ ናኦታ፡- ዒሸጳኔ፣ ዔቤሬ፣ ዔሊዔኤሌ፣ 23 ዓብዶኔ፣ ዚክሪ፣ ሃናኔ፣ 24 ሃናኒያ፣ ዔላኦሚ፣ ዓንቶቲያ፣ 25 ዩፕዴያና ፓኦዔሌ ጌይንታያኬ።

26 ዩራሃሚ ናኦታ፡- ሻሞሹራዬ፣ ሹሃሪያ፣ ዓታልዓያ፣ 27 ያዕሪሺያ፣ ዔሊያና ዚክሪ ጌይንታያኬ።

28 ዩያታ ቢያ ዩሩሳላሚይዳ ናንጌ፣ ቤርታሳ ማኦር ዓሶኮ ሱኡጎንታ ዔያቶ ማኦርኮ ቶይዶ ቶይዶኬ።

ጌባፖኦኔና ዩሩሳላሚይዳ ናንጌ ቢኢኒያሜ ዓሶ

29 ዩዒዔኤሌ ጌባፖኦኔ ካታሞ ማከ ዒኢካ ዴዔኔ፤ ዒዛኮ ማቸ ማዒካ ጌይንታያ ማዓዛ፣ 30 ዒዛኮ ናኦኪ ቶይዲ ዓብዶኔ ጌይንታኔ፤ ሚሌ ዒዛኮ ዓቲንቄ ናኦታ፡- ፀሬ፣ ቂሹ፣ ባዓኦሌ፣ ኔሬ፣ ናኦዳኦቤ፣ 31 ጌዶሬ፣ ዓሂዮ፣ ዜኬሬንታ፣ 32 ሸምዓኮ ዓዶ ሚቅሎቲ ጌይንታሢንታኬ፤ ዔያቶኮ ዜርፃ ዔያቶ ቶኦኮ ማዔ ዒጊና ኮይላ ዩሩሳላሚይዳ ናንጋኔ።

ካኦቲ ሳኦፖኦሌ ማኦር ዓሶ

33 ኔሪ ቂሴ ሾዔኔ፤ ቂሴ ካኦቲ ሳኦፖኦሌ፤ ሳኦፖኦሌ፡- ዮናታኦኔ፣ ማልኪሹዓ፣ ዓቢናዳኦቤና ዔሸባዓኦሌ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ 34 ዮናታኦኔያ ሚሪባዓኦሌ፤ ሚሪባዓኦሌ * ሚካ ሾዔኔ።

35 ሚካ፡- ፒቶኔ፣ ሚሌኬ፣ ታሪዓና ዓሃዜ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ። 36 ዓሃዜ፡- ዬሆዓዳ ሾዔኔ፤ ዬሆዓዳ፡- ዓላሜቲ፣ ዓዝማዌቲንታ ዘምሪ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ ዘምሪ ሞፃ ጎያሢ ሾዔኔ፤ 37 ሞፃ፡- ቢንዓ፣ ቢንዓ ራፓ፣ ራፓ ዔልዓሳ፣ ዔልዓሳ ዓፃሌ ሾዔኔ።

38 ዓፃሌ፡- ዓዝሪቃሜ፣ ቦኬሩ፣ ዒሰማዔኤሌ፣ ሹዓሪያ፣ ዓብዲዩና ሃናኔ ጌይንታ ላሆ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ፤ 39 ዓፃሌ ጌርሲ ዔሹቄ ቶይዶ ናዓሢ ዑላሚ፣ ሄሌሢ ያዑሹ፤ ሃይሃሳሢ ዔሊፔሌፃ ጌይንታያ ዓቲንቄ ናይ ሾዔኔ።

40 ዑላሚኮ ዓቲንቄ ናኦታ ሂኢሺ ዲኪሢና ዔርቲ ያልዚ ዓሲኬ፤ ዔያቶኮ ዜርፃ ዎሊ ዑፃ ፔቲ ጌኤታና ዶንጊታሚ ናይና ናኦቶኮ ናይና ዓኦያኬ፤ ዓካሪ ሱንፃ ኬዴ ዔኤሊንቲዞንሢ ቢያ ቢኢኒያሜ ዓፃኬ።

9

ዲዒንታፓ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዴር

* 8:34 8:34 ሚሪባዓኦሌ ጌይንቲሢ፡- 2ሳሙ. 4:4ይዳ «ሚፒቦሹቲ» ጌይንቲኔ።

1 ዲሰራዊኤል ዴራ ፔ ማኦር ዓሳና ዓሳና ፃኣፒንቴኔ፤ ዩይ ሃይሳ ዲሰራዊኤል ዓሳኮ ካኣቶ ሃይሶ ማፃኣፓ ፃኣፒንቴ ዓኣኔ።

ዩሁዳ ዴራ ማዴ ጎሞ ዛሎና ማቶ ዔኪ ዲዲንቴንሣና ባብሎን ዓጮ ዓኣዴኔ፤

2 ካታሞይዳ ካታሞይዳ ዔያቶኮ ናንጎ ቤዛ ባንሣ ማዔ ቤርታሳ ዓሳ፡- ቁኤሳ፣ ለዊ ዓሳ፣ ጌኤዥ ማኦርይዳ ማዳ ዓሳንታ ሃንጎ ዲሰራዊኤል ዓሳንታኤ። 3 ዩሁዳይዳፓ፡ ቢኢኒያሜይዳፓ፡ ዔፕሬኤሜንታ ሚናኣሴንታ ፃጳፓ ዓሳ ዩሩሳላሜይዳ ናንገኒ ዴንዴኔ።

4-6 ዩሁዳ ፃጳይዳፓ ዩሩሳላሜይዳ ናንገኒ ዴንዴ ዓሳ ላሆ ጸኤታና ታዘጲታሚ ማኦር ዓሳኤ።

ዩሁዳ ናኣዚ ፓሬሴ ዜርፃ፡- ምሚሪኮ ናኣዚ ናዖ፡ ዓሚሁዴ ናኣዚ፡ ዑታዬ ሱኡጌ ማሂ ዶኦሬኔ፤ ሜሌ ሃንጎ ፓሬሴ ዜርፃ ዓሚሪና ባኒናኤ።

ዩሁዳ ናኣዚ፡ ሼኤላ ዜርፃኮ ቶይዳሢ ዓሳያ ዒዛኮ ናኣቶና ዋላ ማኦር ዓሳኮ ሱኡጋሢኤ።

ዩሁዳ ናኣዚ ዛራሄ ዜርፃ፡- ዩዑዔሌ ዔያቶኮ ሱኡጌ ማሂ።

7-8 ቢኢኒያሜ ዜርፃፓ ዩሩሳላሜይዳ ናንገኒ ዴንዴ ዓሳ ሃይካፓ ዴማ ፓይዲንታዘንሣኤ፡-

ሃሴኑዓ ናኣዚ ሆዳውያ፡ ሆዳውያ ናኣዚ ሜሹላሜ፡ ሜሹላሜ ናኣዚ ሳሉ፡ ዩርሃሜ ናኣዚ ዩብኔያ፡ ሚክሪ ናኣዚ ናዖ ዑዚ ናኣዚ ዔላ፡ ዩብኒያ ናኣዚ ሬዑኤሌ፡ ሬዑኤሌ ናኣዚ ሼፓዲያ፡ ሼፓዲያ ናኣዚ ሜሹላሜንታኤ።

9 ቢኢኒያሜ ፃጳፓ ዩሩሳላሜይዳ ናንገኒ ዴንዴ ዓሳ ዋሊ ዑፃ ታዘጲ ጸኤታና ዶንጊታሚ ላሆ ማኦር ዓሳኤ፤ ሃይካፓ ከዴ ፓይዲንቴ ዓቲንቃ ቢያ ማኦር ዓሳኮ ሱኡጎ ሱኡጎኤ።

ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ቁኤሳ

10-12 ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ቁኤሳ ሃይካፓ ዴማ ፓይዲንታዘንሣኤ፡-

ዩዳዲያ፡ ዩሆያሪቤና ያከኔ፡ ጌኤዥ ማኦርይዳ ቢታንታ ዓኣ ሂልቂያ ናኣዚ ዓዛሪያሴ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓዳንሣ፡- ሜሹላሜ፡ ፃዶቁ፡ ሜራዮ፡ቴንታ ዓሂፀብንታኤ።

ዩርሃሜ ናኣዚ ዓዳያ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓዳንሣ፡- ፓሽሁሬና ማልኪያናኤ።

ዓዲዔኤሌ ናኣዚ ማዕሳዬ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓዳንሣ፡- ያህዜራ፡ ሜሹላሜ፡ ሚሺሊሜቴንታ ዒሜሬንታኤ።

13 ማኦር ዓሳኮ ሱኡጎ ማዔ ቁኤሳ ዋሊ ዑፃ ፔቴ ሺያና ለንካይ ጸኤታና ላሂታሚኤ፤ ዩያታ ቢያ ጌኤዥ ማኦርይዳ ማዲንታ ማዳ ማዳኒ ዔራቶ ዓኣያኤ።

ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ለዊ ዓሳ

14-16 ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ለዊ ዓሳ ሃይማፓ ዴማ ፓይዲንታ ዓሳኤ፡-

ሃሹቤ ናኣዚ ሼማዲያ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓዳንሣ፡- ሜራሪ ቶኦኮይዳፓ ዓዛሪቃሜና ሃሻቢያናኤ።

ባቅባቃሬ፡ ሄሪሹንታ ጋላሌ፤ ሚካ ናኣዚ ማታኒያ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓዳንሣ፡- ዚክሪና ዓሳኣፔናኤ።

ሼማዲያ ናኣዚ ዓብዲዩ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓዳንሣ፡- ጋላሌና ዩዱታናኤ።

ኔያፓ ካታሞ ዴማ ማዔ ዓጮ ናንጋ፡ ዔልቃናኮ ናኣዚ ናዖ፡ ዓኣሳ ናኣዚ ቤሬኪያ።

ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ጌኤዥ ማኦር ካፓ ዓሳ

17 ዩሩሳላሜይዳ ናንጌ ጌኤዥ ማኦር ካፓ ዓሳ ሃኣቶኤ፡-

ሻሉሜ፡ ዓቁቤ፡ ፃልሞኔ፡ ዓሂማኔንታ ጌርሲንሣኤንታኤ፤ ዩያቶኮ ሱኡጋሢ ሻሉሜኤ፤ 18 ዴንዲ ዩና ዋዶ ሄላንዳኣና ዓባ ከሰካ ባንፆና ካኣቲ ጌላ ዲር ካር ካፓንዳፓዲ ዩያታ ዓይሣንቴኔ፤ ዔያታ ቤርታ ለዊ ዓሳ ጉርዶ ባንሣ ጌሎ ዲር ካር ካፓያኤ።

19 ዔቢያሳፔኮ ናኣዚ ናዖ፡ ቆሬ ናኣዚ ሻሉሜ ቆሬ ቶኦኮ ማዔ፡ ዒዛኮ ዒጊኖና ዋላ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓዳንሣ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዴርና ዋላ ካኣማ ማኦር ጌሎ ካር ካፓሢዲ ዔያታኣ ዓፒሎና ማዢንቴ ጌኤዥ ማኦር ጌሎ ካር ካፓኔ። 20 ቤርታ ዓላዜሬ ናኣዚ ፒንሃሴ ዔያቶኮ ሱኡጋሢኤ፤ ዒማና ናንጌና ናንጋ ጎዳኣ ዒዛና ዋላኤ።

21 ሚሹላሜያ ናኣዚ፡ ዛካሪያሴ ዓፒሎና ማዢና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዴርና ካኣማ ማኦር ጌሎ ካር ካፓያኤ።

22 ከኤያ ጌሎ ካርንታ ዲር ካርንታ ካፓንዳፓዲ ዶኦሪንቴ ዓሳ ዋሊ ዑፃ ላሞያ ጸኤታና ታጳ ላሞያ ዓሳኤ፤ ዔያታ ናንጋ ጉርዶ ጉርዶ ጎይያ ፓይዲንቴ ፃኣፒንቴኔ፤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓዳንሣ ዩና ማዳ ማዳንዳፓዲ ዓይሣሢ ካኣቲ ዳውቴና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ሳሙዔኤሌናኤ።

23 ዩና ዓሳና ዩና ዓሳኮ ናኣቶና ጌኤዥ ማኦር ጌሎ ዲር ካር ካፒያ ሃሺባኣኤ። 24 ዴማ ዴማ ባንፆና ጌይፃ፡ ከዶ ባንፃ፡ ዶኦሎ ባንፃ፡ ዓባ ከሰካ ባንፆንታ ጌላ ባንፆ ሆቶና ፔቴ ፔቴ ዲር ጋር ጌሎ ካራ ካፓ ዓሳ ዓኣኔ፤ 25 ዩያቶ ካፓ ዓሳ ዔያታ ዓኣ ጉርዶይዳ ናንጋ ዒጊና ለንካሳ ከሎና ከሎና ዋሊ ዓኣሢ ጌሊ ጌሊ ማኣዳኔ፤ 26 ያይዶ ለዊ ዓሳንሣ ካፓ ዓሳኮ ሱኡጎ ማዔ ዔያታ ጉቤ ቢታንቶ ዒንጊንቴያኤ፤ ዩያፓዲ ሃሃ ጌኤዥ ማኦርይዳ ዓኣ ቆልዖና ጋርይዳ ጌሃ ሚሆኮዋ ዔያታ ሱኡጌኤ። 27 ጌኤዥ ማኦር ካፓኒና ጉቶ ጉቶ ዲር ጋር ጌሎ ካር ቡላሢ ዔያቶ ማዔሢር ዔያታ ዋርቃሢ ጌኤዥ ማኦርኮ ዑከኤ።

ሚሌ ለዊ ዓሳ

28 ሚሌ ለዊ ዓሳ ጌኤዥ ማኦርይዳ ማዲንቶ ሚሆ ሱኡጌ ማዔ ዛጋኔ፤ ሚሆ ማዶር ከሶዋና ሃሃ ጋፒንያይዳ ማሂ ጌልዘዋና ዔያታ ፓይዲ ፓይዲ ዛጋኔ። 29 ሃንጎዋታ ሃሃ ዛሎ ማዲንቶ ሚሆንታ፡ ዲኢሎንታ፡ ዋይና ዑኩንታ፡ ሪሚቶ ዛይቶንታ፡ ዑንጆና ዴማ ዴማ ሳውቃ ዴኤሾኮዋ ቢያ ሱኡጎኤ። 30 ሳውቃ ዴኤሾ ዋላ ሲኢሪያ ጋዓንቴ ዓይሣንቴሢ ቁኤሶሞ ሌሊኤ።

31 ቆሬ ቶኦካፓ ሻሉሜኮ ቶይዶ ናዓሢ፡ ማቲቶና ናንጌና ናንጋ ጎዳሞ ዒንጊንታ ካፓ ካሢሳ ሱኡጋሢኤ፤ 32 ቁዓቲ ቶኦካ ሃሃ ጌኤዥ ማኦርሞ ማዔ ካፓ ሃውሾ ከሎና ከሎና ካሢሳ ሱኡጎኤ።

33 ዛላ ለዊ ማኦር ዓሳኮ ሱኡጋ ጌኤዥ ማኦርይዳ ዋንቴና ርኦሪና ያኦሲ ቦንቾሞ ዓይኩሞ ዓይናዳኔ፤ ዔያታ ዋንቶና ርኦርና ቢያ ማዳያ ማዔሢር ሚሌ ማዶ ቢያ ሃሺ ጌኤዥ ማኦርኮ ዲር ጋራ ዔያቶሞ ጌኢጊንቴ ቆልዖይዳ ናንጋኔ።

34 ዩንሣ ቢያ ለዊ ማኦር ዓሳኮ ሱኡጎኤ፤ ዔያቶኮ ፃጳ ፓይዲንቴ ጎይያና ሱኡጌ ማዔ ዩሩሳላሜይዳ ናንጌኔ።

ካኣቲ ሳኣያኦሌኮ ቤርታኣ ዓዳንሣና ዜርፃና (1ያሕሲ ዓሃኤ 8:29-38)

ሄሊሳዮ ሃይሃ ያሎና ዔርቲዘንሢገገ ፔቲሢ ዓሆሃ ቶኦካገገ ደደ ናኣዚ ዓላዜሬኬ፤ 13 ዒዚያ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ያሎር ገኢገኒገገገ ፆደና ፓሰጸሚሚያዳ ዳውቴና ፆላኬ፤ ዒዘ ቤዘይዳ ዔልዓ ሚርገገ ጎሽኮና ጎሽ ዓኣንቴ ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ቤርታገገ ጸሸኬ።፡፡ 14 ጋዓንቴ ዓላዜሬና ዒዛና ዓኣ ዓሳ ዩያ ጎዡ ጋራ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ቃዚ ያለ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዔያቶ ያሎና ባሽሲሴ።፡፡

15 ፔቲ ኬሊ ሃይሢታሚ ያሎና ዔርቲ ፖኦሊሳገገ ሃይሃ ፖኦሊሴ ፒሊሰጻኤሜኮ ፖኦሊሳ ራገገሚ ደኦጫ ዱንኪ ዴዒ ዓኣንቴ ዳውቴ ናንጋ፡ ዓዲላሚ ዴኖ ዔቶ ኮይላ ዓኣ ላሎ ዴንዴ፤ 16 ዳውቴ ዒማና ፆርዲዮ ማላ ገጫርይዳ ዓኣንቴ ፒሊሰጻኤሜ ፖኦሊሶኮ ዘላ ቤኤቴሌሃሚ ካታሞ ጌሊ ዓርቄ።፡፡ 17 ዳውቴ፡- «ቤኤቴሌሃሚ ጌሎ ዲር ካር ኮይላ ዓኣ ፆኣገ ዑሽኮ ፆኣሢ ዓይጌ ታኣሞ ዒንጋገዳይ?» ጌይ ዓፃዳ።፡፡ 18 ዩማና ያሎና ዔርቲ ሃይሃ ፖኦሊሳገገሢ ፒሊሰጻኤሜ ዓሳ ዓኣ ቤዘይዳና ዓኣዲ ፆኣገ ዳዮ ዔታገ ፆኣሢ ዳዮ ዳውቴሞ ዔኪ ሙከንቴ፡ ዳውቴ ዑሽካኒ ኮዒባኣሢር ፆኣገ ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሳዓ ላኣሊ፡- 19 «ታኣኒ ሃያ ፆኣገ ፔቲታዮ ዑሽካካኬ! ታኣኒ ዑሽኬያ ማዔቴ ዩንሢ፡ ፔ ሽምገሢ ዒፃ ዴንዴ ያሎና ዔርቲ ዓሶንሢኮ ሱጉዮ ዑሽከሢገገገ ዩንሢ ያሎና ዔርቲ ሃይሃ ፖኦሊሳገገሢ ጫርቂ ማዳ ባካ ዩያኮ።፡፡

20 ዒዮዓቤኮ ጌርሲ ዓቢሳ ጎሃሚ ዩንሢ፡ ያሎና ዔርቲ ሃይሃ ፖኦሊሳገገሢኮ ዑዮ ሱኡጋሢኬ፤ ዒዚ ፆርዮ ዓርቂ ሃይሃ ጻኢታ ዓሲ ፆዳሢር ዩንሢ፡ ያሎና ዔርቲ ሃይሃ ፖኦሊሳገገሢ ዔርቲያ ዒ ማዔ፤ 21 ያሎና ዔርቲ ሃይሃንሢገገገ ዳ ማዒ ዒ ፓይዲንቴባኣያ ማዔቴያ ዒ ጫርቂ ማዳ ማደና ዔያቶይዳገ ባሽ ጸንጬ ቦንቸ ዴንቁሢር ዔያቶኮ ሱኡጌ ማዒ ደንዳዔ።፡፡

22 ቃብግዔኤሌ ዓጮይዳ ዮዳሃ ናኣዚ ቤናያ ያልዚና ዔርቲ ፖኦሊሴኬ፤ ዒዚ ላሞያ፡ ሞዓኣቤ ዓጮኮ ያሎና ዔርቲ ዓሲ ፆዳሢ ሃሸዛ ማሌ ሚርገገ ጫርሹሞ ማዶ ማዳ፤ ፔቲና ሳይይዳ ዴኤፒ ሻቸ ኬዲ ሳዮ ባይዜ ኬሊሰኬኖ ዒዚ ፔቲ ዴ፤ ዔቴ ጌሊ ዘቢ ፆዳ፤ 23 ዩያጉዲ ሃሢ ኮሺ ዴኤፒ ፆርሢ ዓርቄያ፡ ዔጸ ደንጎ ፆዳ ማዔ ዓንዲሪ ገብፃ ዓሲሰኬያኣ ፆዳ፤ ዒማና ቤናያ ኩጮይዳ ኮኡሎገ ዓታዛ ማሌ ዓንጋሞ ዔኩሞ ገብፃ ዓሢ ባንሢ ሙከ ገብፃ ዓሢ ጸርቄሰካገገ ገብፃ ዓሢኮ ዘዓ ዓንዲራሽ ሚያጉዲ ማዔ ፆርዮ ሳሪ ዔኪ ዒዛና ፆዳ።፡፡ 24 ዩንሢ ሃይሢታሞንሢዳገ ፤ ፔቲሢ ማዔ፡ ቤናያ ጫርቂ ማዳ ባካ ዩያኮ፤ 25 ሃይሢታሞንሢ ባኣካገ ሚርገገና ዒዚ ያሎና ዔርቲያ ማዔቴያ ዒ ጫርቂ ማዳ ማዳ ሃይሃ ጫርቲ ፖኦሊሳገገሢገገገ ማዒባኣኬ፤ ዳውቴ ፔና ካገ ዓሶኮ ሱኡጌ ማሂ ቤናያ ደኡሬ።፡፡

26-47 ዩንሢ ያሎና ዔርቲ ሃይሢታሞንሢዳገ ማሌ ያሎና ዔርቲ ዓሶኮ ሱንፃ ሃይካገ ዴማ ፓይዲንታዘንሢኬ፡- ዒዮዓቤ ጌርሲ ዓሳሃሌ፡ ቤኤቴሌሃሚ ካታሞ ዓሢ ደደ ናኣዚ ዔልሃና፡ ሃርዴ ዓጮ ዓሢ ሻሞቴ፡ ፔሌፃ ዓጮ ዓሢ ሄሌፃ፡ ቴቆዓ ካታሞ ዓሢ ዒቁሽ ናኣዚ ዒራ፡ ዓናቶቴ ካታሞ ዓሢ ዓቢዔዜሬ፡ ሁሻ ዓጮ ዓሢ ሲቤካዩ፡

ዓሆሃ ዓጮ ዓሢ ዒላዩ፡ ኔፃገ ዓጮ ዓሢ ማሂራዩ፡ ሃሃ ኔፃገ ዓጮ ዓሢ ባዕና ናኣዚ ሄሌዴ፡ ቢኢኒያሚ ዓጮይዳ ዓኣ ገቢዓ ካታሞ ዓሢ ሪባዩ ናኣዚ ዒታዩ፡ ፐርዓቶኔ ዓጮ ዓሢ ቤናያ፡ ጋዓሽ ዓጮ ኮይላ ዓኣ ደኡጮይዳ ሸይንቴ ሁራዩ፡ ዓሪባ ዓጮ ዓሢ ዓቢዔኤሌ፡ ባሁሩሚ ዓጮ ዓሢ ዓዘማዌቴ፡ ሻዓልቦኔ ዓጮ ዓሢ ዔልያሀባ፡ ገዘኔ ዓጮ ዓሢ ሃሽሚ፡ ሃራሬ ዓጮ ዓሢ ሻጌ ናኣዚ ዮናታኣኔ፡ ሃሃ ሃራሬ ዓጮ ዓሢ ሳኮሬ ናኣዚ ዓሂዓሚ፡ ዑራ ናኣዚ ዔልገሌ፡ ማኬሬ ዓጮ ዓሢ ሂፔሬ፡ ፔሎኔ ዓጮ ዓሢ ዓሂያ፡ ቁርሚሎሴ ዓጮ ዓሢ ሄፀር፡ ዔዘባዩ ናኣዚ ናዕራዩ፡ ናኣታኣኔ ጌርሲ ዮዔሌ፡ ሃግሬ ናኣዚ ሚብሃሬ፡ ዓሞኣኔ ዓጮ ዓሢ ጻሌቁ፡ ቤዔርቲ ዓጮ ዓሢ ዒዮዓቤኮ ያሎ ዓንጋሞ ዔኪ ሃንታ ናህራዩ፡

ያቲሬ ዓጮ ዓሶንሢ ዒራና ጋሬቤና፡ ሂታ ዓሢ ሪዮኔ፡ ዓህላዩ ናኣዚ ዘባዴ፡ ሺዛ ናኣዚ ዓዲና፤ [ዩይ ዓሢ ዒዛና ፆላ ሃይሢታሚ ፖኦሊሴ ዓኣያ ማዒ ርኦቤኤሌ ፃጸገ ዔርቲ ዓሲኬ፤] ማዕካ ናኣዚ ሃና፡ ሚታኔ ዓጮ ዓሢ ዒዮሳፒዩ፡ ዓሽቴራ ዓጮ ዓሢ ዑዚያ፡ ዓርዔኤሬ ዓጮ ዓሢ ሆታሚ ናኣቶ ሻማዕና ዩዒዔኤሌና፡ ቲፃ ዓጮ ዓሢ ሸምሪ ናኣቶ ዩዲዕዔኤሌና ዮሃና፡ ማሃሞ ዓጮ ዓሢ ዔልዔኤሌ፡ ዔልናዓሚ ናኣቶ ዩሪባሄና ዮሻውያና፡ ሞዓኣቤ ዓጮ ዓሢ ዩቶማ፡ ያባ ዓጮ ዓሶንሢ፡- ዔሌዔሌ፡ ያቤዴንታ ያዕሲዔሌንታኮ።፡፡

12

ቢኢኒያሚ ፃጸገ ዳውቴ ገንፃ ሸሬ ዓሶ

1 ዳውቴ ቁሴ ናኣዚ ሳኣዮኦሌይዳገ ዓኣሽንቴ ፃቅላጌይዳ ናንጋንቴ ጉሙርቁንታያና ያልዚ ዘላ ዔራያና ማዔ ሚርገገ ፖኦሊሴ ዒዛና ፆላ ፔቲ ማዒ ዒዛ ገንፃ ሸሬ።፡፡ 2 ዔያታ ሳኣዮኦሌገዲ ቢኢኒያሚ ፃጸኬ፤ ዔያታ ሚዛቆና ሻውሎ ኩጮናኣ ቢያ ሂኢሽ ዴካኒ፡ ሃሃ ፆራ ፆራኒ ደንዳዓያኮ፤ 3-7 ዩያታ ገቢዓ ካታሞይዳ ሸይንቴ፡ ዒሽማዓ ናኣቶ ማዔ ዓሂዓዜሬና ዮዓሸናኮ ቢታንቶ ዴማ ፆርቃያኮ። ዩያ ፖሊሶኮ ሱንፃ ሃይካገ ዴማ ዓኣ ጎይፃ ፓይዲንቴ፡- ዓዘማዌቴ ናኣቶ ዩዚዔሌና ፔሌፃና፡ ዓናቶቴ ካታሞ ዓሶንሢ ቤራካና ዒዩና፡ ያሎና ዔርቲያታዮ ገንፃገ ሃይሢታሞ ዔርቲ ሱኡጎ ማዔዘንሢኮ ፔቲያ ማዔ፡ ጌባያኣኔ ካታሞ ዓሢ ዩሽማዕያ፡ ጌዴራ ካታሞ ዓሶንሢ፡- ዩርሚያ፡ ያሂዘዔኤሌ፡ ዮሃናኔንታ ዮዛባዴና፡

† 11:21 11:21 ሃይሃንሢገገገ ጋዓዘ ዘሎ፡- ፓይ. 11ይዳ ዛጌ። ፤ 11:24 11:24 ሃይሢታሞንሢዳገ ጋዓዘ ዘሎ፡- ፓይ. 11ይዳ ዛጌ።

ሃሪፔ ዓጫ ሾይንቴ፡- ዔልዑዛዬ፡ ያሪሞቴ፡ ቤዓልያ፡ ሸማሪንታ ሸጳጻጻንታ፡
ቆሬ ቶኦኮ ማዔ፡- ዔልቃና፡ ዩሺያሁ፡ ዓዛርዔሌ፡
ዮዔዜሬንታ ያሹብሳማንታ፡
ጌዶሬ ካታሞ ዓሶንሣ ጁሮሃማ ናኣቶ፡- ዮዔላና
ዜባድያና፡፡

ጋኣዴ ፃጳፓ ዳውቴ ጊንፆ ሺሬ ዓሶ

8 ዳውቴ ዓሶ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዋርዲዮ ቤዛ ዓኣንጉቴ ጋኣዴ ፃጳፓ ሙኪ ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ባኣኮ ጌሌ፡ ያሎና ዔርቴያ፤ ሃሣ ያልዚያ ያሊ ዔሬ ፖኦሊሶኮ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ ዓኣዘንሣኪ፤ ዬያታ ጊቲማና ዋርሣና ዔኪ ያሊሣና ዔርቴያኪ፤ ዔያታ ዘቢ ዒጊቻሣጉዲ ዒጊቻያ፡ ሩኡሩማኣ ጌማሪዳ ናንጋ ሹኡጌ ጳሽካሣጉዲኪ፤ 9-13 ዔያቶኮ ሱንፃ ዔያቶኮ ሱኡጋቶጉዴያ ጉዴያ ዋሊ ጊንፆ ፓይዲንቴ፡- ዔዜሬ፡ ዓብዲዩ፡ ዔሊዓቤ፡ ሚሽማና፡ ዔርሚያሴ፡ ዓታዬ፡ ዔሊዔኤሌ፡ ዮሃና፡ ዔልዛባዴ፡ ዔርሚያሴንታ ማክባናዬንታኪ፡፡

14 ጋኣዴ ፃጳ ማዔ ዬንሣ ዓሶይዳፓ ዘላ ዓሶ ሺዮ ፖኦሊሶ ዓይሣ ሱኡጋቶ ዓኣያና ጄኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣ ሱኡጋቶ ዓኣያኪ፡፡ 15 ፔቴ ኬሊ ቤርታሳ ዓገና ጃጄኤራኣና ዮርዳኖሴ ዋራ ሱካፓ ሱኮ ሄሊ ኩሚ ዓኣንጉቴ ዋርና ዔያታ ፒንቄ፤ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ጌላ ዘሎናይዳ ዓኣ ደኣጮ ጊንፆ ናንጋ ዴሮዋ ዔያታ ዳውሴ፡፡

ቢኢኒያሚና ዩሁዳ ፃጳፓ ዳውቴ ጊንፆ ሺሬ ዓሶ

16 ፔቴና ዩሁዳና ቢኢኒያሚና ፃጳፓ ኬሰኪ ዘላ ዓሶ ዳውቴ ዋርዲ ዴዒ ዓኣ ቤዘ ዴንዴ፤ 17 ዳውቴ ዬኖ ዓሶ ጎይሣ ዔካኒ ኬሰካዮ፡- «ዒንሣ ሃይካ ሙኬሣ ታና ማኣዳኒ ማዔቴ ቃራኪ፤ ዒንሣ ታ ዘላ ማዒ ታኣና ዋላ ዔቃያ ማዔቴ ታ ዒንሣ ዔካኒ ጊኢጌያኪ፤ ጋዓንጉቴ ታ ጳቤ ባኣዚ ባኣያ፡ ጌኤሺ ዓኣንጉቴ ታ ሞርኮም ዓኣሣ ዒንሣ ታና ዒንጋያ ማዔቴ ቤርታኣ ኑ ዓደንሣ ያኣዛሣ ዘገ ዋጎንጎ!» ጌዔ፡፡

18 ዬካፓ ያኦሲኮ ዓያና ያሎና ዔርቴ ሃይሣታሞ ዓሶኮ ሱኡጋሣ፡ ዓሚሲያሴ ዑፃ ኬዴም ዒዚ፡- «ዳውቴ! ኑኡኒ ኔኤሮኪ!»

ዒሴዬ ናዓሃ ዳውቴ፡ ኑኡኒ ኔኤና ዋላኪ!
ኔኤና ኔና ማኣዳ ዓሶናም ኮሹም ማዮንጎ!
ያኦሲ ኔኤና ዋላ ማዒ ኔና ማኣዳንዳ፤»

ጌዒ ዑኡዘ ፔኤሲ ዴጊዲ ዒላቴም፡ ዳውቴ ዔያቶ ዋዛና ዔኪ ፔ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌ ማሄ፡፡

ሚናኣሴ ፃጳፓ ዳውቴ ጊንፆ ሺሬ ዓሶ

19 ዳውቴ ፒሊሰጄኤሚ ዓሶና ዋላ ፔቴ ማዒ ካኣቴ፡ ሳኣዮኦሌ ያላኒ ዓኣዴ ዋደና ሚናኣሴ ፃጳፓ ዘላ ፖኦሊሴ ዳውቴ ፖኦሊሶና ዋላ ፔቴ ማዓኒ ዴንዴ፤ ዒማና ፒሊሰጄኤሚ ዓሶኮ ሱኡጋ ጋዓንጉቴ፡- «ዳውቴ ኑና ዒፂ ቤርታ ዒዛኮ ጎዳ፡ ሳኣዮኦሌ ባንሣ ሺሬ ኑና ኩርሳንዳ፤» ጌዒ ዒዛ ዒጊጮሣሪ ዋላ ጌሰታዮ ዒዚ ቲግላጌ ማዒ ዴንዳንዳጉዲ ዳኪ፤ 20 ዳውቴ ቲግላጌ ማዔሰካፓ ሚናኣሴ ፃጳፓ ዒዛ ጊንፆ ሺሬ ፔቴ ፔቴ ፖኦሊሶኮ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንጉ ጎይያኪ፡- ዓድናሄ፡ ዮዛባዴ፡ ዩዲዕዔኤሌ፡ ሚካዔኤሌ፡ ዮዛባዴ፡ ዔሊሁና ጂሊታዬናኪ፤ ዬንሣ ቢያ ሚናኣሴ ዓጮይዳ ዓኣዮ ሺዮ ዓሶኮ ሱኡጋቶ ዓኣያኪ፡፡ 21 ቢያሣ ዔርቴ ፖኦሊሴታሣሪ ያሎ ያላ ዓሶ ባኣካ ያሎ ያሊሳ ሱኡጎ ማዒ ዔያታ ማዴ፤ ዬካፓ ናንጊቤቃ ዒሰራዔኤሌኮ ያሎ ያላ ዓሶ ጉቤኮ ሱኡጌ ማዔ፡፡ 22 ቢያ ኬሊ ዓሶ ሙኪ ሙኪ ዳውቴኮ

ያሎ ዓሶ ባኣኮ ጌላሣሪ ኔጉሞ ዳውቴኮ ያሎ ዓሶ ዑሣ ዓኣዴ ዋልቃዲ ሚርጊ ሚርጊ ዓኣዴ፡፡

ዳውቴኮ ያሎ ዓሶ ሚርጉሞ

23-37 ቤርታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳውቴም ጫኣቄ ጎይያና ሳኣዮኦሌ ካኣቴም ዳውቴ ባንሣ ማሃኒ ኬብሮኦኔ ሙኪ ዓሶ፡-

ዩሁዳ ፃጳፓ፡- ጊቲማና ያልዚ ዓንጋሞ ኮይሳሣጉዴያ ዓርቄ ላሆ ሺያና ሳሊ ጄኤታ ፖኦሊሴ፡፡

ሲሞኦኔ ፃጳፓ፡- ኮይሳሣጉዴያ ዔሬያ ላንካይ ሺያና ፔቴ ጄኤታ ፖኦሊሴ፡፡

ሌዊ ፃጳፓ፡- ያይዶ ሺያና ላሆ ጄኤታ ዓሶ፤

ዓኣርኔ ዜርያ ማዔያ፡- ዮዳሄና ዋላ ዓኣ ዓሳ ሃይሣ ሺያና ላንካይ ጄኤታ ዓሶ፤

ያሎና ዔርቴያ ማዔ ፃዶቄ ዒጊናፓ፡- ላማታሚ ላምዮ ዔርቴ ሱኡጌ፤

ሳኣዮኦሌኮ ዒጊናሣ ማዔ ቢኢኒያሚ ፃጳፓ፡- ሃይሣ ሺያ ዓሶ፤

ዬያ፡ ቢኢኒያሚ ዓሶኮ ባሽሣ ዴንዲ ዬማ ሄላንዳኣና ሳኣዮኦሌም ጉሙርቄንታያ ማዒ ዓኣ ጎይሣኪ፡፡

ዔፕሬኤሚ ፃጳፓ፡- ላማታሚ ሺያና ሳሊ ጄኤታ ዓሶ ማዓዛ ቢያሣ ፔኤኮ ቶኦኮና ቶኦኮና ያልዚና ዔርቴያኪ፡፡

ዓባ ጌላ ዘሎና ዓኣ ሚናኣሴ ፃጳፓ፡- ታጳ ሳሊ ሺያ ዓሶ፤ ዳውቴ ካኣታሣጎኮ ዔያቶ ዳማሲ ዶኦርናያኪ፡፡

ዩሳኮኦሬ ፃጳፓ፡- ላምዮ ጄኤታ ዓሶ ሱኡጌ ማዓዛ፡ ዔያቶ ቢታንቶኮ ዴማ ዓኣ ዓሳ ጉቤሣ ዔያቶና ዋላኪ፤ ዬንሣ ሱኡጎንሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓይጎ ማዳኒና ዓይዲ ማዳኒ ኮይሳቴያ ዔራ ዓሶኪ፡፡

ዘብሎኦኔ ፃጳፓ፡- ጉሙርቄንታያ፡ ዓጪ ናሽካ ዓቲንቄ ያልዚም ጊኢጌያ ማዔ ዓይጎ ዓንጋሞና ማዔቴያ ያላኒ ዳንዳዓ ዶንጊታሚ ሺያ ፖኦሊሴ፤

ኒፕታኣሌኤሚ ፃጳፓ፡- ጊቲማና ዋርሣና ዓርቄያ ሃይሣታሚ ላንካይ ሺያ ፖኦሊሴ ማዓዛ፡ ፔቴ ሺያ ሱኡጌ ማዓ ዓሶና ዋላኪ፡፡

ዳኣኔ ፃጳፓ፡- ላማታሚ ሳሊ ሺያና ላሆ ጄኤታ ያልዚ ዔራ ፖኦሊሴ፤

ዓሴኤሬ ፃጳፓ፡- ያይዲታሚ ሺያ ያልዚም ጊኢጊንቴ ፖኦሊሴ፤

ዮርዳኖሴኮ ዓባ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ ሮኦኤሌ፡ ጋኣዴና ሚናኣሴና ፃጳፓ፡- ዓይጎ ዓንጋሞናታቴያ ያላኒ ዳንዳዓ ፔቴ ጄኤታና ላማታሚ ሺያ ፖኦሊሴ ዓኣ፡፡

38 ዬይ ያሎም ጊኢጊንቴያ ማዔ ፖኦሊሳ ቢያ ዳውቴ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታሣኒ ጋፒንሣ ማላሣ ጌሣ ኬብሮኦኔ ዴንዴ፤ ዓቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዬያ ማሊያ ቃራኪ ጌይ ዔኪ፤ 39 ዬያታ ቢያ ዔያቶኮ ዒጊና ዒጊና ዔያቶም ጊኢጊሽሣ ዋዛና ሙዒ ዑሽኪ ዑሽኪ ዳውቴና ዋላ ሃይሣ ኬሊ ፔኤቄ፤ 40 ዓጮኮ ኬዶ ዘሎና ዓኣ ዩሳኮኦሬ፡ ዘብሎኦኔና ኒፕታኣሌኤሚ ፃጳፓኣ ዓቲሞ ሚርጌ ዓሶ ሃሪና ጋኣሎና ባቄሎና ጌማይና ሚርጌ ሙኡዚ፡ ዲኢሊ፡ ቤሌሴ ሚያ ዓኣፓ፡ ቤሌሴ ሚያኮ ዓኣፖ ዲንቆና ላጫሣ፡ ዋይኔፓ ኮሾና ዑጉንታ ሪሚቶ ዘይቶንታ ጫኣኒ ዔኪ ሙኪ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ሹኪ ዔያታ ሙዓንዳ ሚርጌ ባይና ማራይና ዔኪ ሙኪ፤ ዬይ ቢያ ዔያቶኮ ዓጮይዳ ዓኣ ዴራ ዋዛዴ ዋዛ ዔርዛያኪ፡፡

13

ጫክቁም ሳኦኒያ ቁርያትይዓሪሚገ ዩሩሳላሚ ዔኪ ዓኦኒያ ማሎናሚ (2ሳሙ. 6:1-11)

1 ካኦኒያ ዳውቴ ሺዮና ጭኦቶ ፖኦሊሶ ዓይሃያ ማዔ ያሎ ያሊሳ ሱኡጎ ቢያሢና ዋላ ዘርቴኔ። 2 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዳርሞ ጉቤ፡- «ዒንሢ ዔኤዔያ ማዔያታቴ ሃሃ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኑ ያኦከሢ ማሊሢ ማዔያታቶ ዓቴ ኑ ዓጮ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ዳኮ ዳኮ ካታሞይዳ ናንገ ሌዋ ዓሶንታሞ ከኢታ ዓሰና ዔኤሊሢ ዳኪ ሃካ ዔያታ ሙኪ ኑኡና ዋላ ቡከንታንዳጉዲ ኑ ከኤዘሞ። 3 ሳኦኒያ ካኦኒያ ዓኦ ዋደና ዋሊንቲ ዓቴ ኑ ያኦከሢ ጫክቁም ሳኦኒያ ዳንዲ ኑ ዔኪ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ። 4 ዳራ ዒዛኮ ዩያ ማሊያጉዲ ማዳኒ ዋዛና ዔኤዔኔ።

5 ዩያር ዳውቴ ጫክቁም ሳኦኒያ ቁርያትይዓሪሚገ ዩሩሳላሚ ዔኪ ዩዒኒ ደኦሎ ዘሎና ዳንዲ ገብጻ ዓጮ ዘጰና፣ ከደ ዘሎና ሃማቴ ባንሢ ዓኦኒያ ጎይያ ሃላንዳኦና ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ዓኦ ዳር ፔቴይዳ ቡኩሴኔ። 6 ከሩቤሌ ጋኦዘይዳ ዳዔ፣ ሱንጎ ናንገና ናንገ ጎዳ ጌይንቲ ያኦከሢ ጫክቁም ሳኦኒያ ዔኪ ሙካኒ ዳውቴንታ ዳራኦ ቢያ ዪሁዳ ዓጮይዳ ባዓላ ጌይንታ ቁርያትይዓሪሚገ ካታሞ ዳንዳኔ። 7 ያኦኒያ ጫክቁም ሳኦኒያ ዓቢናዳኦኒ ማኦራፓ ከሴ ዔኪ ዓኪ ሳርጌላ ያይታይዳ ጫኦኔ፤ ዒማና ዑዛና ዓሃዮ ጎያሰከንሢ ሳርጌሎ ያይቶ ዒሻኔ፤ 8 ዳውቴንታ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ሚርጌ ሻሺና ዳንሢ ዋርቆ ጎኦሎና ፔቴ ሻሺ ዳንሢ ዋርቆ ጎኦሎ ዋርቃዎ ካራቤያ ባዒ ባዒ ጌንሢ ሃቸጉዲ ያልሶ ባኦዚያ ያልሲ ያልሲ፤ ሹሉንጎጉዳ ባኦዚያ ዋርቁ ዋርቁ ያኦኒያ ቦንቸሞ ዓይኦሞና ዒናፓ ባይዲ ባይዲ ኮርጋኔ።

9 ዩካፓ ከዳኔ ጌይንታ ሃኦኮ ሺርኮ ቆይዳ ሃላዎ ሳርጌሎ ያይቶ ጎቻ ጌማታ ዲቁንቲ ጫክቁም ሳኦኒያ ዓገሢሢረ ዑዛ ፔ ኩጮና ያኦኒያ ጫክቁም ሳኦኒያ ደዑዋጉዲ ዓርቁኔ፤ 10 ዒማና ዑዛ ጫክቁም ሳኦኒያ ካኦኒያሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳጋዳዎ ቤዘማና ዒዛ ዋዳሞ ዒኦካ ያኦኒያ ቤርታ ሃይቁኔ። 11 ናንገና ናንገ ጎዳ ዳጋዲ ዑዛ ዔሪሶኦንቲ ዋዳሢረ ዳውቴ ዳጋዳኔ፤ ዩና ቤዘላ ሃና ሃላንዳኦና «ፔሬፀ ዑዛ»* ጌይንታኔ።

12 ዩካፓ ዳውቴ ያኦኒያ ሚርጌና ዒገጫዎ፡- «ዓካሪ ሃያ ያኦኒያ ጫክቁም ሳኦኒያ ታ ማኦሪ ዋዲ ታ ዔኪ ዓኦኒያዳይ?» ጌዔኔ። 13 ዩያር ዳውቴ ጫክቁም ሳኦኒያ ዩሩሳላሚ ዔኪ ዓኦኒያ ሃሻ ጋኦቴ ካታማ ናንገ፣ ያቤድዔዳኦኒያ ማኦሪ ጌሢኔ። 14 ዩይ ጫክቁም ሳኦኒያ ዒኦካ ሃይሃ ዓገኒ ዳዔኔ፤ ዩያር ናንገና ናንገ ጎዳ ያቤድዔዳኦኒያ ማኦሪ ዓሶና ዒዛር ማዔ ባኮ ቢያ ዓንጃኔ።

14

ዳውቴ ዩሩሳላሚ ዳማዳ ማዳ (2ሳሙ. 5:11-16)

1 ዓርሴ ካኦኒያ፣ ከራሚ ዳውቴ ኮራ ከኢታ ዓሲ ዳከኔ፤ ዳውቴኮ ካኦኒያ ማኦሪ ማኦሪ ሊባናኦኒያ ሚያ ዔኪ ሃኦኒያንታ ሹጮና ማኦሪ ማኦሪ ዓሲያኦ ዩና ከኢቶ ዓሶና ዋላ ዳንዳኔ፤ 2 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌኮ ካኦኒያ

ማሢ ዒዛ ደዲሺሢና ፔኤኮ ዳር ዒሰራዔኤሌር ጌዒ ዒዛኮ ካኦኒያ ያርጎቹያ ማዔሢ ዳውቴ ዔኤኔ።

3 ዳውቴ ዩሩሳላሚ ዳማዳ ሚርጌ ላኦሊ ዔኪ ሚርጌ ዓጎንቁና ዉዲር ናይና ሹዔኔ፤ 4 ዒዚ ዩሩሳላሚ ዳማዳ ዓኦኒያ ሹዔ ዓጎንቁና ኦኦ፡- ሻሙዓ፣ ሹባቤ፣ ናኦኦኦ፣ ሴሎሞኔ፣ 5 ዩብሃሬ፣ ዔሊሹዓ፣ ዔሊፓሌዔ፣ 6 ናጋሃ፣ ኔፔጌ፣ ያፒዓ፣ 7 ዔሊሻማዓ፣ ቤዔልያዳና ዔሊፔሌቴ ጌይንታያከ።

ዳውቴ ያሎና ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ባሻሢ (2ሳሙ. 5:17-25)

8 ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያይዳ ካኦኒያሢ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ዋይዘዎ ያሊ ዓርቁ ዲዒ ዔካኒ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ዳከኔ፤ ዳውቴያ ዩያ ዋይዘዎ ዔያቶና ያልታኒ ከሰከኔ፤ 9 ዒማና ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ራፓይሚ ደኦጮ ሙኪ ያሎ ዓርቁኔ፤ 10 ዩያር ዳውቴ፡- «ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ታ ያሎንደ? ታኦኦ ኔ ዔያቶ ዓኦኒሢ ዒንገ ያሎና ባሻራሳንዳ?» ጌይ ያኦኒያ ያኦጮኔ።

ያኦኒያ ማሃዎ፡- «ሂዮ፤ ዔያቶ ያሎ! ታኦኒ ኔኤሞ ዓኦኒሢ ዒንጌሞ ኔ ዔያቶ ባሻንዳኔ» ጌዔኔ።

11 ዩያር ዳውቴ ባዓልፔራዒሚ ጌይንታ ቤዛ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ያሊ ባሻሰካፓ፡- «ሞርኮኮ ያሎ ዓሶ ዲጰጉዲ ዳርዚ ታ ዓኦኒያዳጉዲ ያኦኒያ ታና ማኦኔ» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ዩና ቤዘሎኮ ሱንጎ «ባዓልፔራዒሚ» ጌይንታኔ፤ 12 ዒማና ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ጰኮ ጰሽካዎ ፔኤኮ ካኦኒያ፣ ሚሌ ያኦኒያ ከኤሪ ዳንዳከ ዳውቴ ዩያ ሚሌ ያኦኒያ ጉቤ ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ታሚና ሚቻንዳጉዲ ዓይሢኔ።

13 ዩካፓ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ኔጉዋዎ ጌንሢ ማዒ ዩና ደኦጮሎ ያሊሢ ዓርቁኔ፤ 14 ዳውቴያ ሃሃ ያኦኒያ ዋዚ ጋዓቴ ያኦጮከ፣ ያኦኒያ ማሃዎ፡- «ዔያቶኮ ጌንዎ ዘሎና ሺሪ ሻኦኮ ኮሪና ሙኪ ያሎ፤ ሃይና ሌካ ፒዜ ከሰከ ያሊ፤ 15 ታ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኦኒያ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶኮ ያሎ ዓሶ ያሊ ባሻንዳሢረ ሻኦኮ ቶኦኮይዳ ያልዚ ዓሲ ካኦኒያ ማላ ዑኡሲ ዋይዘዎ ያሎ!» ጌዔኔ።

16 ያኦኒያ ዒዛ ዓይሢሢረ ዳውቴ ማዳ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ጌባዎኦኒያዳፓ ዳንዲ ጌዜሬ ሃላንዳኦና ያሊ ባሻ ዳውሴኔ፤ 17 ዩያር ዳውቴ ማዳ ባካ ቢያ ቤዛ ዋይዘንቲኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሚሌ ዳራ ቢያ ዳውቴ ዒገጫንዳጉዲ ዳርይዳ ዒገቹሞ ጌልዜኔ።

15

ያኦኒያ ጫክቁም ሳኦኒያ ዩሩሳላሚ ዔካኒ ገኢጎናሢ

1 ዳውቴ ናንገንዳ ማኦሪ ፔ ካታሞ፣ ዩሩሳላሚ ዳማዳ ማኦኒያ፤ ሃሃ ያኦኒያ ጫክቁም ሳኦኒያ ጌሃንደ ቤሲያ ገኢገሺ ዓፒሎና ማኦሪ ማኦሪ ዳቁኔ፤ 2 ዩካፓ ዳውቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ናንገና ዒዛሞ ማዳንዳጉዲ፣ ጌንሢ ሃሃ ጫክቁም ሳኦኒያዎ ከዳንዳጉዲ ደኦሪሢ ዔያቶ ማዔሢረ፡- «ጫክቁም ሳኦኒያ ከዳኒ ኮይሳሢ ሌዋ ዓሶሞ ሌሊከ» ጌዔኔ። 3 ዩያር ዳውቴ ያኦኒያ ጫክቁም ሳኦኒያ ገኢገሺና ቤዘ ዔኪ ዓኦኒያ ዒሰራዔኤሌ ዳር ቢያ ዩሩሳላሚ ዳማዳ ቡኩሴኔ፤ 4 ሃሊሳዎ ዓኦኒያ ዜርዮና ሌዋ ዓሶና ቡኩሴኔ፤ 5 ዒማና ሌዋ ዓሢ ቁዓቴ ቶኦካፓ ሰራዔኤሌ ጎያሢ ዒዛኮ ዒገኒ ማዔያ ፔቴ ዩኦኒያ ላማታሚ ዓሲኮ ሱኡጌ ማዒ ሙከኔ። 6 ሚራሪ ቶኦካፓ ዓሳዎ ጎያሢ ዒዛኮ ዒገኒ ማዔያ ላምዎ ዩኦኒያ ላማታሚ ዓሲኮ ሱኡጌ ማዒ ሙከኔ። 7 ጌርሾኔ ቶኦካፓ ዒዩዔኤሌ

13:5 13:5 1ሳሙ. 7:1-2። 13:6 13:6 1ሳሙ. 7:1-2። * 13:11 13:11 ፔሬፀ ዑዛ ጌይያ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ዑዛ ሚንሃና ቤዘ» ጌይሢኔ። 13:14 13:14 1ያሱሲ. ዓሃኬ 26:4-5። 15:2 15:2 ላሚ. ዋማ 10:8።

- 15 ዲዛኮ ጫአቁም ዋለፖቴ፤
ዲ ዓይህ ባኮ ዳንዲ ሺያ ሾይንቲ ሃላንዳኣና
ያኦሲ ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎ ናንጊና
ደዲሺ ካፓኔ።
- 16 ዲ ዓብራሃማና ዋላ ጫአቁ ጫአቁም ካፓኔ፤
ዪሳአቁም ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎም
ደዲሻኔ፤
- 17 ያይቆኦም ዳምቤ ማሃ ደዲሹኔ፤
ዲሰራዔኤሌማኣ ጋፒንህባኣ ጫአቁም ጫአቁኔ።
18 ዬይ ጫአቁማ፡-
«ካእናኔ ዓጮ ታ ኔኤም ዲንጋንዳኔ፤
ኔኤም ዲንጊንቴ ቤሲ ማዓንዳኔ» ጋዓያኬ።
- 19 ያዲ ጌይንቴህ ያኦሲኮ ዓሳ ፓይዶና ዳካ ዓኣንቴ
ካእናኔ ዓጮይዳ ዔያታ ሸኦቹ ማዒ ዓኣንቴኬ።
- 20 ፔቴ ዳሮ ኮራፓ ማሌ ዳሮ ባንህ
ፔቴ ዓጮይዳፓ ማሌ ዓጪ ባንህ
ሃንቲ ሃንቲ ዔያታ ማታዳኔ።
- 21 ያኦሲ ጋዓንቴ ያኦሲያ ዔያቶ ሄርቁ ዎይሃም ጌይባኣሴ፤
ዔያቶሮ ጌይ ካኣቶ ጎሬኔ።
- 22 «ታ ደኣሚ ቲሽከዞንህ ካኣሚፖቴ፤
ታ ማሊያ ከኤዛዞንህ ዮርታ ማዲፖቴ» ጌይ
ዔያቶም ላቴኔ።
- 23 ሳይይዳ ናንጋ ዳራ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዎቴ!
ዓውሲያ ዲዛኮ ከላ ከላ ከኤዙዎቴ፤
- 24 ካኣቶም ቢያ ዲዛኮ ቦንቾ ዔርዙዎቴ፤
ማሌ ዳሮም ቢያ ዲዛኮ ዳኤፖ ማዲ ከኤዙዎቴ።
- 25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኤፒኬ፤
ፑኤፒ ጋላታ ዲዛም ኮይሳኔ፤
ማሌ ካኣሽኮ ያኣዛፓ ቢያ ባሽ ዲጊጪንታንዳያ
ኮይሳኔ፤
- 26 ሃንጎ ዳራ ዚጊ ካኣሽካህ ማሌ ያኣዞከ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ጫሪንጮ ማዜ ያኦሲኬ።
- 27 ዲዛኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ባካ ቦንቾና ዳኤፑሞናኬ፤
ዲዛም ደማዳ ማኣርዎ ዎልቁና፣ ሃህ ዎዛና ዲ
ኩንህኔ።
- 28 ዲንህ ሳይይዳ ናንጋ ዳራ ቢያ!
ዲዛኮ ቦንቾንታ ዎልቆንታሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ጋላቱዎቴ።
- 29 ዲዛ ሱንዎም ኮይሳ ቦንቾ ሸኢሹዎቴ፤
ዲዛኮ ጌኤዢ ማኣር ዲንጎ ባኣዚ ዔኪ ዬዑዎቴ፤
ደማዳያ ማዔ ያኣዛህ ፔጋዲ ዳዳኣና ዲዛም ዚጊ
ካኣሽኩዎቴ።
- 30 ሳይ ዳራ ቢያ ዲዛ ቤርታ ጎይቁዎቴ!
ሳዓ ደዲሺ ማዢንቴህሮ ዓጊደንዳዎሴ።
- 31 ሳይንታ ጫሪንጮንታ ዎዛደዎቴ!
ማሌ ዳሮም ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲታህ
ዔርዙዎቴ።
- 32 ባዞንታ ዲኣካ ዓኣ ባካ ቢያ ዲላሹዎቴ!
ጎዡንታ ዬይይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ዎዛደዎቴ!
- 33 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳይይዳ ዎጋኒ ሙካንዳህሮ
ዳኤሎይዳ ዓኣ ሚፃ ዲዛም ዲላሹንጎ!

- 34 ዲዚ ኮሺታህሮ ናሹማ ዲዛኮ ናንጊና ባይቁዎኣህሮ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዎቴ!
- 35 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡-
«ኦና ዓውሳ ያኣዛህዮ!
ማሌ ዳሮ ባኣካፓ ማሃ ዔኪ ኦ ዓጮ ኦና ጌልዜ፤
ያኣዳ ማዔም ኔና ኦ ጋላታንዳጉዲ፤
ኔኤኮ ደማዳ ሱንዎ ኦ ቦንቾንዳጉዲ
ሃዳራ ኦና ዓውሴ!» ጎዑዎቴ።
- 36 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኣዛህ
ናንጊና ጋላቲንቴያ ማዎም!
ዳራ ዲማና «ዓኣማን» ጌዔኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ጋላቲኔ።

ዬራሳላማና ጌባዎኦይዳ ካኣሽኪንቴ ካኣዢ

37 ካኣቲ፣ ዳውቴ ዓሳኣፔና ዲዛኮ ዲጊና ማዔ ሌዎ ዓሶ
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫአቁም ሳኣደና ዓኣ ቤዛ ካኣሽኪንታ
ካኣዢ ዳምቦ ኩንህሲ ኩንህሲ ናንጋንዳጉዲ ሱኡጌ ማሃ
ጌህኔ፤ ዬያሮ ዔያታ ዬያ ማዲ ቢያ ከሌ ማዲ፤ 38 ዔያቶ
ማኣዳንዳጉዲ ዪዲቱ ናኣዚ ያቤድዔዳኤማና ዲዛ ቶኣኪ
ማዔያ ማሌ ላሂታሚ ሳሊ ዓሲያ ዓይህንቴኔ፤ ዲማና
ዪዲቱ ናኣዚ፣ ያቤድዔዳኤማና ሆላና ጌሎ ካሮ ካፒሳ
ሱኡጎ ማዔኔ።
39 ቁኤሳህ፣ ሳደቁና ዲዛ ዲጊና ማዔ ማሌ ቁኤሳ
ጌባዎኦይዳ ዓኣ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ያኦሲ ካኣሽኪንታ
ማኣርይዳ ካኣዢ ካኣሽኪሳ ሱኡጌ ማሃ ዳውቴ ዔያቶ
ደኦሬኔ። 40 ዬያ ዲ ማዳህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ
ዓሶም ዓይህ ዎጎ ጎይያና ቢያ ከሌ ጉቴና ዎንቴና ሚቹ
ዲንጎ ዲንጊያ ሚቹ ያኦሲም ሸኢሻንዳጉዲኬ። 41 ዲኣካ
ዔያቶና ዎላ ሃማኔንታ ዪዲቱንታ፤ ዬያጉዲ ሃህ ያኦሲኮ
ናንጊና ናንጋ ናሹም ማሊ ማሊ ቢያ ከሌ ጋላታ ዓይኔም
ዓይናዳንዳጉዲ ደኦሪንቴ ማሌ ዓሲያ ዓኣኔ፤ 42 ሃማኔና
ዪዲቱና ሹሉንጋ፣ ዑኡቱቡላህ፤ ዬያጉዲ ጋላቶ ዓይኔም
ዓይናደዎኣና ዎርቆ ዓንጋም ሱኡጌ ማዒ ዓርቃያ ማዔኔ፤
ዪዲቱ ቶኣኪ ማዔ ዓሳ ጌሎ ካሮ ካፓ ዓሶኮ ሱኡጌ
ማዔኔ።
43 ዬካፓ ዓሳ ቢያ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳኔ፤ ዳውቴያ ፔ
ማኣር ዓሶ ዓንጀኒ ፔ ማኣሪ ዳንዳኔ።

17

ናኣታኣኔ ዳውቴም ከኤዜ ባኮ
(2ሳሙ. 7:1-17)

1 ካኣቲ ዳውቴ ካኣቱም ማኣርይዳ ዓኣዎ ፔቴ ከሌ
ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ፣ ናኣታኣኔ ዔኤሊሲ፡- «ታኣኒ ሃህ
ዚቢቁና ማዢና ማኣሪዳ ናንጋኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ
ጫአቁም ሳኣደና ጋዓንቴ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ
ጌህንቴንቴዎ!» ጌዔኔ።
2 ዬያሮ ናኣታኣኔ፡- «ያኦሲ ኔኤና ዎላታህሮ ኔ ዲናና
ኔኤኒ ማሌ ባኮ ቢያ ማማዳ» ጌዔኔ።
3 ጋዓንቴ ዬና ዎንቴሎ ያኦሲ ናኣታኣኔም፡- 4 «ታ
ዓይላህ፣ ዳውቴ ኮይላ ዓኣዲጋፓ ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኒ
ናንጋንዳ ጌኤዢ ማኣር ታኣም ማዢንዳህ ኔናቱዎሴ፤
5 ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ጊብፄ ዓጮ ዓይላታፓ ታኣኒ
ከሴሰካፓ ሃና ሃላንዳኣና ታኣኒ ማኣሪዳ ናንጊ ቤቁባኣሴ፤
ቢያ ዎዳ ታኣኒ ዓፒላና ማዢና ማኣሪዳ ማዒ ፔቴ ቤዛፓ
ማሌ ቤሲ ሃንቲ ሃንቲ ናንጌኔ፤ 6 ዲሰራዔኤሌ ዳሮና
ታ ሃንቴ ዎዳ ቢያይዳ ታኣኒ ደኦሬ፣ ሱኡጎ ባኣካፓ ፔቴ

16:16 16:16 ማዢ. ማፃ 12:7፤ 26:3። 16:18 16:18 ማዢ. ማፃ 18:13። 16:22 16:22 ማዢ. ማፃ 20:3-7። 16:34 16:34 2ያሱሲ.
ዓሃኬ 5:13፤ 7:3፤ ዲዢ. 3:11፤ ዓይኔ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዔር. 33:11። 16:43 16:43 2ሳሙ. 6:19-20።

ዓሲታዎ ዚቢቁና ጌኤሽ ማኣሪ ታኣም ማዠም ጌራ ታ ዓይሢባኣሴ»

7 «ዩያሮ ሃሢ ታኣኒ፡ ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ታ ዓይላሢ ደውቲም ጋዓ ባኮ ሂዚ ጌራ ከኤዜ፡- ኔኤኒ ማራይ ሃንቃንቲ ታ ኔና ዔኪ ታ ዳሮ ዒሰራዔኤሌኮ ሱኡጌ ማሃ ጌሢኔ፤ 8 ኔ ዓኣጳ ቤዘ ቢያይዳ ታ ኔኤና ዋላ ዓኣያ ማዔኔ፤ ኔኤኮ ቤርታፓ ሞርኮ ቢያ ታኣኒ ኔኤም ያሊ ባሼኔ፤ ሃሢያ ዓጮይዳ ዓኣ ጳኤፖ ጳኤፖ ካኣታፓ ቢያ ባሼ ዔርቲ ካኣቲ ታ ኔና ማሃንዳኔ። 9-10 ታ ዳሮ፡ ዒሰራዔኤሌም ዔያታ ናንጋንዳ ቤሲ ታ ዒንጋንዳኔ፤ ዒኣካ ዔያታ ጌላዎ ኮሺ ናንጋንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ ፑርቶ ማዳ ዓሳ ቤርታኣሲጉዲ ማይ ዔያቶ ፔቲታዎ ሜታሳዓኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ታ ዔያቶ 0-9 ሱኡጌ ዶኦሪ ዋዶና ዔያታ ሜታዳ ሜቶጉዴያ ለምዓንሃ ዔያቶ ሄለዓኬ፤ ኔ ሞርካ ቢያ ኔኤም ዋርቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ። 11 ኔኤኒ ናንጌ ጋርቶ ኔኤኮ ቤርታኣ ዓዶንሢጉዲ ሃይቃዞ፡ ኔ ናኣቶ ባኣካፓ ፔቲ ታኣኒ ካኣታሃንዳኔ፤ ዒዛኮ ካኣቲም ታኣኒ ዶዲሻንዳኔ። 12 ጌኤዠ ማኣሮ ታኣም ማዠንዳሢ ዒዛኬ፤ ዒዛኮ ካኣቲማኣ ናንጌና ዶዲ ዴዓንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ 13 ታ ዒዛኮ ዓዶ ማዓንዳኔ፤ ዒዚ ታኣኮ ናዎ ማዓንዳኔ፤ ኔኤኒ ሳኦጉላ ቤዘ ካኣታዳንጉዲ ካኣቲማፓ ታኣኒ ሳኦጉላ ከይሳዎ ዒዛይዳ ማዳ ጎይዎ ታኣኮ ማኣሪዎ ኔ ናኣዚፓ ሸኢሸ። ታ ዒዛ ሃሻዓኬ። 14 ታ ዳሮና ታ ካኣቲሞናዲ ናንጌና ታ ዒዛ ዶኦራንዳኔ፤ ዒዛ ካኣቲማ ጋፑዋ ካኣታቶ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ያሕሴ ዒዛም ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ቢያ ዩያይዲ ናኣታኣኔ ደውቲም ከኤዜኔ።

ደውቲ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ጋላቲ ሸኢቁ ሸኢጲዎ
(2ሳሙ: 7:18-29)

16 ዩካፓ ካኣቲ፡ ደውቲ ዓፒሎና ማዠንቲ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ዴንዴኔ፤ ዒኣካ ዒ ዴዓዎ፡- «ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢዎ! ታኣኒ ሃያ ቢያ ኔ ታኣም ማዳኒ ኮይሳ ዓሲቱሞ፤ ታ ማኣሮ ዓሳ ዓይጎ ዓሲዳይ? 17 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢዎ! ኔ ታኣም ሃሢ 0-ህ ዓኣጳ ባኣዚ ማዳ ማዳ ከ፤ ሙካ ዋዶይዳ ከሰካንዳ ታ ዜርዎም ቢያ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣላ ታኣም ኔ ከኤዜኔ፤ ሃሃ ታና ኔ ጳኤፒ ዓሲ ማሃኔ። 18 ዓካሪ ታ ኔኤም ሃያፓ 0-ህ ዓይጎ ባኣዚ ከኤዛኒ ዳንዳዓይ? ኔኤኒ ታና ዔዔራኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ኔ ታና ባንቶ፤ 19 ዩያ ኔ ታኣም ማዳኒ፤ ሃሃ ሃካፓ ሴካ ኔኤኒ ታና ጳኤፒ ዓሲ ማሃንዳሢ ዔርካኒ ኔኤኮ ኮሺ ማሊሢ ማዔኔ፤ 20 ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዎ! ኔጉዴይ ያኣኒያ ፔቲታዎ ባኣሴ፤ ኦ ዋይዜ ጎይዎና ኔጌዳፓ ዓቲም ማሊ ያሕሴ ባኣሴ። 21 ኔ ዓሲ ኔ ዔያቶ ማሃ፤ ዓይሎማፓ ኔ ዔያቶ ከሴ፡ ዒሰራዔኤሌ ዳሮጉዳ ዳሪ ፔቲታዎ ባኣሴ፤ ኔኤኮ ዳሮ ጌብጻፓ ከሳኒ ኔ ዔያቶ ዓውሲ፤ ሃሃ ጳኤፒ ጳኤፒ ማዳ ማዳሢ ኔኤኮ ሱንፃ ዓጮ ቢያይዳ ዋይዘንቲኔ። 22 ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ናንጌና ኔ ዳሪ ኔ ማሃኔ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዎ! ኔኤኒ ዔያቶ ያኣዛሢ ማዔኔ።»

23 «ሃሢያ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢዎ! ታናንታ ታ ዜርዎንታም ኔ ከኤዜ ዋዘ ቃኣሎ ቢያ ማዳ ኩንሢ፤ ታ ማዳንዳኔ» ኔኤኒ ጌዔ ባኮ ቢያ ማዳ፤ 24 ዩያ ኔ ማዳንዳሢ ሱንፃ ኔኤኮ ዶዲ ናንጋንዳጉዲና ናንጌና ጳኤፒ ማዳ ናንጋንዳጉዲ ከ፤ ዩካፓ ዳራ፡- ቢያ ባኮ ማዠ ጎዳሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሲኮ ያኣሲከ! ጋዓንዳኔ፤ ኔ ዓይላሢ ደውቲኮ ካኣቲማኣ ኔ ቤርታ ዶዲ ናንጋያ ማዓንዳኔ።»

25 «ታ ያኣዛሢዎ! ኔ ዓይላሢ፡ ታኣም ኔኤኒ ሃያ ቢያ ፔጋሲሢሮና ዜርዎም ታኣኮ ኔ ካኣታሢ ከኤዜሢሮ ታኣኒ ኔና ጮርቁ ሸኢቃኒ ዳንዳዔኔ። 26 ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዎ! ኔኤኒ ጎኔ ያኣሲከ፤ ሃያ ዲቃሢ ሄርሸሳ ዋዘ ቃኣሎ ኔ ታኣም ጉሙርሲ ከኤዜኔ፤ 27 ቢያ ዋዳ ኔ ቤርታ ዓኣያ ማዳ ናንጋንዳጉዲ፡ ኔ ዓይላሢ ማኣሮ ኔ ዓንጃንዳጉዲ ታ ሸኢቃኔ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዎ! ኔኤኒ ኔ ዳሮ ዓንጃሢሮ ዔያታ ናንጌና ዓንጃንቲያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

18

ደውቲ ያሎና ባሼ ባሼዎ
(2ሳሙ: 8:1-18)

1 ዩካፓ ዳካ ጋዓዎ ካኣቲ፡ ደውቲ ላሚ ሃሃ ፒሊሰጻኤማ ዓሶ ያሊ ባሼኔ፤ ዔያቶ ዒ ጌኢሪሸኔ፤ ሃሃ ጋኣቲ ካታምና ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዶ ፔ ዳማ ማሃ ዔኬኔ፤ 2 ዩያጉዲ ሞዓኣቤ ዓሶም ያሊ ባሼ ፔኤም ጌኢሪሸኔ።

3 ጌንሃ ሃሃ ካኣቲ፡ ደውቲ ሶኦሪያ ዓጮይዳ ዓኣ ሃማቲ ዓጮ ኮይላ ናንጋ ያባ ካኣቲ ሃዳድዔዜሬ ያሌኔ፤ ዒዚ ዩያይዳሢ ሃዳድዔዜሬ ከዶ ዛሎና ዔፕራዒሴ ዋር ኮይሎ ዓጮ ዔካኒ ያሊሢሮኬ፤ 4 ደውቲ ዒማና ሃዳድዔዜሬፓ ፔቲ ሸያ ሳርጌላ ያይታ፡ ለንካይ ሸያ ፓሮና ላማታሚ ሸያ ቶኪና ሃንቲ ያሊ ያልዚ ዓሲ ዲዒ ዔኬኔ፤ ዒዚ፡- ፔቲጻኤታ ሳርጌላ ያይታ ጎቻንዳ ፓሮ ፔኤም ዓይሳዎ ሃንጎ ፓራሢኮ ቃዎንሢ ቲቁኔ።

5 ዳማሰቆይዳ ዓኣ ሶኦሪያ ዓሳ ያባ ካኣቲ፡ ሃዳድዔዜሬ ማኣዳኒ ያልዚ ዓሲ ዳኬም ደውቲ ዔያቶም ያሊ ላማታሚ ላምዎ ሸያ ያልዚ ዓሲ ዋዳኔ፤ 6 ዩካፓ ዒዚ ዔያቶኮ ዓጮይዳ ያሎ ዓሳ ዳንኪ ዴዓንዳ ቤሲ ጌኢሺሸኔ፤ ዳራኣ ዒዛም ጌኢራ ጨጌ ዓይሢንቲ ዋርቁኔ፤ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ቢያ ቤዘይዳ ደውቲ ያሎና ባሻንዳጉዲ ማሃኔ፤ 7 ደውቲ ሃዳድዔዜሬኮ ዶንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዔኪ ዓኣ ዋርቆና ኮሺንቲ ጌቲም ቢያ ዲዒ ዔኪ ዩራሳላሚ ዓኣዳኔ፤ 8 ዩያጉዲ ሃሃ ሃዳድዔዜሬ ዓጮ ዓኣ፡ ፀብሃጉንታ ኩኔ ካታምናይዳፓ ሚርጌ ዲቢ ሞኣና ዓንጌ ዔኬኔ፤ ሴሎሞኔ ጌንፃፓ ዩያ ሞኣና ዓንጎና ጌኤዠ ማኣሮይዳ ዓኣ ጳኤፖ ዶኦላሢንታ ቲርቲር ማሃ ዔቆሶሢንታ ዲማ ዲማ ሞኣና ዓንጎና ኮሺንታ ሜሆ ማዠሴኔ።

9 ደውቲ ያባ ካኣቲ፡ ሃዳድዔዜሬኮ ያሎ ዓሶ ዋዲ ኩርሲ ባሼሢ ሃማቲ ዓጮ ካኣቲ ቶዒ ጎዎሢ ዋይዜኔ፤ 10 ዩያኮ ቤርታ ቶዒ ሃዳድዔዜሬና ዋላ ሚርጌ ዋዳ ያልቲሢሮ ፔኤኮ ናኣዚ ዮራሚ ደውቲ ኮራ ዳኬኔ፤ ዒዚ ዳኬሢ ካኣቲ፡ ደውቲ ዋዚ ዓኣቲያ ያኣጮንዳጉዲና ዒዚ ያሎና ሃዳድዔዜሬ ባሼሢ «ማዳ ኔ ዋዛዳኔ!» ጌዒ ከኤዘምከ። ዮራሚ ዒማና ደውቲም ዋርቁና፡ ቢራ ዓንጌና ሃሃ ሞኣና ዓንጎና ኮሺንቲ ዲማ ዲማ ሜሃ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዔኪ ዩዔኔ፤ 11 ካኣቲ፡ ደውቲ ዩያ ሚሆ ዔኪ ዒዚ ቤርታ ዔይኤማፓ፡ ሞዓኣቤፓ፡ ሞኣኤፓ፡ ፒሊሰጻኤማንታ ዓማሌቁ ዳርንታፓ ዲዒ ዔኬ ዋርቆ ሚሆንታ ቢሮ ዓንጎንታ ሞኣና ዓንጎ ሚሆና ዋላ ካኣዠ ካኣሽኪንታንዳ ሜሃ ማዓንዳጉዲ ያኣሲም ዲማሴኔ።

12 ጻራያ ናኣዚ፡ ዓቢሻዬ ዔይኤማ ዓሶ ሶኣጎ ዶኦጮ ጌይንታ ቤዘ ያሊ ባሼ ዔያቶ ባኣካፓ ታጶ ሳሊ ሸያ ማዓ ያልዚ ዓሲ ዋዳኔ፤ 13 ዒዚ ዒማና ዔይኤማ ዓጮ ጉቤይዳ ያልዚ ዓሲ ዳንኪ ዴዓንዳ ቤሲ ማዠ ጌኢሺሸኔ፤ ዩና ዓጮ

ናንገ ዓሳ ካኣቲ ዳውቴም ገሊሪ ዋርቃያ ማዕኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቢያ ቤዛይዳ ዳውቴ ያሎና ባሻገዳጉዲ ማሃኔ።

14 ይያይዲ ዳውቴ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ቢያይዳ ካኣታዳኔ፤ ዳራኣ ቢያ ዋይ ሳዛ ዳማሲሢ ባኣያ፤ ፒዜ ዋጌ ዋጊሢ ዳንቁኔ። 15 ዓቢሻዬኮ ገርሲ ዲዮዓቤ ያሎ ዓሶ ዓይሣሢኔ፤ ይያጉዲ ሃሣ ዓሂሉዳ ናኣዚ፤ ዲዮሳፒፆ ፃኣፒገቲ ገሢጎታ ባኮ ሱኡጌ ማዒ ዛጋያኮ፤ 16 ዓሂፀብ ናኣዚ ሳዳቁና ዓቢያታሪ ናኣዚ ዓቤሜሌኬና ቄኤሶኬ፤ ሱሳ * ጎሣሢ ካኣቱም ማኣርይዳ ፃኣፒ ባኮ ፃኣጋያኮ፤ 17 ዮዳሄ ናኣዚ ቤናያ ዳውቴ ካፓ ፖኦሊሶኮ ሱኡጌኬ፤ ካኣቲ፤ ዳውቴኮ ዓቲገቆ ናኣታ ዓዴ ካኣታዲ ዋይሣኣና ዴኤፒ ዴኤፒ ቢታገቶ ዓኣያ ማዒ ማዳኔ።

19

ዳውቴ ዓሞኦኔ ዓሶጎታ ሶኦሪያ ዓሶጎታ ያሊ ባሽሢ (2ሳሙ. 10:1-19)

1 ዬካፓ ዓሞኦኔ ካኣቲ፤ ናዮሴ ሃይቄም ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ሃኑኔ ካኣታዳኔ፤ 2 ካኣቲ ዳውቴ፡- «ሃኑኔኮ ዓዴ፤ ናዮሴ ታኣም ማዴ ባኮሮ ቢያ ታኣኒያ ዒዛኮ ናኣዚ ሃኑኔም ዒዛና ላጌ ማዒ ማዴሢ ዛሎ ኮሺ ማዲ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ፤ ይያሮ ዳውቴ ዒዛና ዋላ ያያያ ማዒ ዔርዛኒ ከኣታ ዓሲ ዳኬኔ።

ይይ ከኣቶ ዓሳ ዒዛ ደዲሻኒ ዓሞኦኔ ዓጮ ዳንዲ ሃላዛ፤

3 ዓሞኦኔ ዓጮይዳ ቢታጎታ ዓኣ ዓሳ ካኣቲም፡- «ዳውቴ ሃንሢ ዓሶ ዳኬሢ ኔ ዓዶ ቦንቸኔ ኔኦና ዋላ ጎኔ ያያያ ማዒ ዔርዛኒ ማዒ ዔኦ ያኦ ማላ? ፔቲታዮ ያዲቱዋሴ! ዒዚ ሃንሢ ከኣቶ ዓሶ ዳኬሢ ዓጮ ኔኦኮ ያሊ ዓርቃኒ ሙሙሮምኬ» ጌዔኔ።

4 ይያሮ ሃኑኔ ዳውቴኮ ከኣቶ ዓሶ ዓርቁ ቡኡጮ ዔያቶኮ ሜኤዴኔ፤ ኬርናፓ ሊካ ዓኣ ማኣዓሢያ ዔያቶኮ ቲቂ ካላሲ ገንሣ ማሃ ዓጮ ዳኬኔ፤ 5 ይንሢ ዓሳ ፔ ማኣሪ ማዒ ዳንዲ ቦርሲጎቲኔ፤ ዳውቴ ይያ ማዲጎቲ ባኮ ዋይዛዮ ከኣታ ዓሲ ዳኪ ዔያታ ዒያርኮይዳ ዴዓንዳጉዳ፤ ሃሣ ቡኡጮ ዔያቶኮ ኬሰካንዳያ ሄላንዳኣና ማዒ ሙኩዋጉዲ ኬኤዜኔ።

6 ዓሞኦኔ ዓሳ ፔ ኩቻ ይያ ማዲ ዳውቴና ዋላ ሞርኬ ማዒ ዔራኔ፤ ይያሮ ሃይሢታሚ ያይዶ ሺያ ከሎ ማዒ ቢራ ዳኪ ሳርጌላ ያይታና ፓሮና ኬዶ ዛላ ዓኣ ሜሶፖታሚያና ሶኦሪያ ዓጮ ጋራ ዓኣ ማዒካና ያባናይዳፓ ዔኬኔ፤ 7 ይያይዲ ዔያታ ዔኬ፤ ሃይሢታሚ ላምዮ ሺያ ሳርጌላ ያይታና ካኣቲ፤ ማዒካኮ ያሎ ዓሶና ሙኪ ሜዳባ ጌይጎታ ቤዛ ኮይላ ዳንኪ ዴዔኔ፤ ዓሞኦኔ ዓሳ ፔኤኮ ካታማፓ ካታማፓ ሙኪ ያልዚሮ ገኣገጎቲኔ።

8 ዳውቴ ይያ ዋይዛዮ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ጉቤሢና ዋላ ዲዮዓቤ ዔያቶ ያላንዳጉዲ ዓይሢኔ፤ 9 ዲማና ዓሞኦኔ ዓሳ ሙኪ ዔያቶኮ ዴኤፓ ካታም ማዒ ራባ ጌሎ ካራ ቤሲ ቤሲ ዓርቁኔ፤ ሃሣ ዔያቶ ማኣዳኒ ሙኬ ካኣታ ፔጌ ማዒ ቦኦሎይዳ ቤሲ ዓርቁኔ።

10 ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ቤርቶ ዛሎና ሃሣ ገንሢና ዔያቶ ያላኒ ገኣገሢሢ ዲዮዓቤ ዳንቁኔ፤ ይያሮ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሳፓ ያሎና ዔርቲያ ዔርቲያ ማዒ ዓሶ ደኦሪ ሶኦሪያ ያሎ ዓሶኮ ሆታ ዔቁሴኔ። 11 ያሎ ዓሶኮ ዛሎ ገንሣ ዒዛ ገርሲ ዓቢሻዬ ዓይሣንዳጉዲ ማሃኔ፤ ዓቢሻዬያኣ ዬዮ ዓሶ ዓሞኦኔ ዓሶኮ ሆታ ዔቁሴኔ።

12 ዬካፓ ዲዮዓቤ ዓቢሻዬም፡- «ሶኦሪያ ዓሳ ያሎና ታና ባሻኒ ዑኬም ኔ ዳንቁቲ ታና ሙኪ ማኣዳ፤ ታኣኒያ ዓሞኦኔ ዓሳ ኔና ያሊ ባሻኒ ዑኬቲ ሙኪ ማኣንዳንዳኔ፤ 13 ዓካሪ ዒጊጪፖ ደዴ! ኑ ዳሮና ኑ ያኦሲ ካታሞና ዛሎሮ ደዲ ኑ ያልቶም፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔሢጉዲ ዬይ ማዮም» ጌዔኔ።

14 ዲዮዓቤና ዒዛኮ ያሎ ዓሶና ያሎሮ ቤርቲም ኬሰካዛ ሶኦሪያ ዓሳ ጳሽኬኔ፤ 15 ዓሞኦኔ ዓሳ ሶኦሪያ ዓሳ ጳሽኬሢ ዳንቃዮ ዓቢሻዬ ቤርታፓ ገንሢም ካታም ባንሢ ጳሽኬኔ፤ ዬካፓ ዲዮዓቤ ዬራሳላሚ ማዒ ዳንዳኔ።

16 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ያሎና ዔያቶ ባሽሢ ሶኦሪያ ዓሳ ዔራራ ዔፕራዒሴኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኣ ሶኦሪያ ዓጮ ያሎ ዓሶ ዔኪ ሙኪ ሸባኬ ዓይሢ ያሊሳንዳጉዲ ማሃኔ፤ ሸባኬ ያባ ካኣቲ፤ ሃዳድዔዜሬኮ ያሎ ዓሶ ዓይሢ ሱኡጌኬ፤ 17 ዳውቴ ይያ ዋይዛዮ ዲሰራዔኤሌኮ ያሎ ዓሶ ቡኩሲ ዔኪ ዮርዳኖሴ ዋሮና ፒጎቃዮ ያላኒ ቤሲ ዓርቁ ገኣገጎቲኔ፤ ሶኦሪያ ዓሳኣ ፔ ቤዛ ቤዛ ዓርቁ ዳውቴና ዋላ ያሎ ዴኤሴኔ። 18 ዬካፓ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሶኦሪያ ዓሶ ገንሢም ማሃ ዳውሴኔ፤ ዲማና ዳውቴጎታ ዒዛኮ ያሎ ያሎ ዓሶጎታ ላንካይ ሺያ ሳርጌላ ያይታ ዓሻ ዓሲና ያይዶታሚ ሺያ ቶኪና ሃንቲ ያላ ዓሲ፤ ይያጉዲ ሃሣ ሸባኬ ጌይጎታ ሶኦሪያ ያሎ ዓሶ ዓይሣሢያ ዋዴኔ። 19 ካኣቲ፤ ሃዳድዔዜሬ ቢታገቶ ማዮ ዋርቃ ካኣታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ያሎና ባሽሢ ዔራራ ዳውቴና ዋላ ቡኪ ዒዛም ገኣራያ ማዒኔ፤ ዬማፓ ሶኦሪያ ዓሳ ዓሞኦኔ ዓሶ ማኣዳኒ ኮዒባኣሴ።

20

ዳውቴ ራባ ካታም ያሎና ባሽ ዓርቁሢ (2ሳሙ. 12:26-31)

1 ዓኮ ሌዓ ዓርቃንዳሢኮ ቤርታ ሲሎ ዓጊናይዳ፤ ካኣታ ያልዚሮ ኬሰካ ዋዶና ዲዮዓቤ ያሎ ዓሶ ዔኪ ዳንዲ ዓሞኦኔ ዓጮ ያላኒ ራባ ካታም ማንጌኔ፤ ዳውቴ ጋዓንቲ ዬራሳላሚይዳ ዓቲኔ፤ ዲዮዓቤ ዲማና ራባ ካታም ያሊ ባይዜኔ፤ 2 ሚልኮሚ ጌይጎታ ዓሞኦኔ ዓሳ ካኣሽካ ያኦዛኮ ዴኤሠማ ሃይሢታሚ ያይዶ ከሎ ማዒ ቶኦካ ዓሳ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ይያኮ ጋርይዳ ሚዛጲ፤ ሚርጌ ዋኣኔ ኬሳ ሹቸ ዓኣኔ፤ ዳውቴ ዬዮ ቶኦካ ዓሳ ባኬሎ ዔኪ ፔ ቶኦካ ዓጌኔ፤ ሃሣ ይያጉዲ ካታሚሎይዳፓኣ ሚርጌ ባኣዚ ዳዒ ዔኬኔ፤ 3 ዒኣካ ዓኣ ዓሶዋ ዔኪ ኬሲ ማጋኣዜጎታ ባላሻጎታ ሄርጋኣ ዔያቶም ዒንጊ ማዲ ሸሴኔ፤ ዓሞኦኔይዳ ዳኮ ዳኮ ካታማ ዓኣ ዓሶዋ ቢያ ዒዚ ዲማይዳኔ። ዬካፓ ዳውቴና ዒዛኮ ያሎ ዓሳ ገንሣ ዬራሳላሚ ማዒኔ።

ፒሊሰጃኤሚ ዓሶኮ ያሎና ዔርቲ ዓሶ ያሎና ያልዚ (2ሳሙ. 21:15-22)

4 ናንጌቤቃ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጌዜሬይዳ ናንገ ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ያሎኔ፤ ዲማና ሁሻ ዓጪ ሸይጎቲ ማዒያ ሲቤካዬ ጎሣሢ ሲፓዬ ጌይጎታ ያልዚና ዔርቲ ዓሲ ዋዴኔ፤ ፒሊሰጃኤሚ ዓሳኣ ያሎና ባሽጎቲኔ፤

5 ይያ ሌሊቱዋንቲ ላሚ ሃሣ ፒሊሰጃኤሚ ዓሶ ዔያታ ያሎኔ፤ ዬዮ ያሎና ያዒሬ ናኣዚ፤ ዔልሃናኔ ጋኣቲ ዓጮ ሸይጎቲ ጎኦሊያዳኮ ገርሲ ላሂሚ ዋዴኔ፤ ይያኮ ዋርቃ ዞዮ ዓንዲርሙማ ደርዜኮ ዓንዳራሽ ሚሢጉዴያኬ።

6 ሚሊ ሃሣ ጋኣቲይዳ ያልዚ ቡሊጎቲኔ፤ ዬዮ ያሎይዳ ላምዮ ኩጮና ቶኮናይዳ ላቆ ኬኤላ ዋሊ ዑፃ ላምታሚ

* 18:16 18:16 ሱሳ ጎሣሢ ባን ሱንፃ ሴራያ ጌይጎታያኬ። 20:1 20:1 2ሳሙ. 11:1። 20:5 20:5 1ሳሙ. 17:4-7።

የይዶ ከኤላ ዓሳ ፔቴ የደሲ ዓሲሰኬይ ዓሳኔ፤ ዒዚያ ሚናክ ዋደና የሎና ዔርቴ ራፓይሚ ዓሶ ዜርፃፓፕኬ። 7 ዩይ ዓሢ ዒሲራዔኤሌ ዓሶ የላኒ ጫርቄኔ፤ ጋዓንቴ ዳውቴኮ ጌርሲ። ሻማ ናኣዚ ዮናታኣኔ ዒዛ ዋደኔ።

8 ዳውቴንታ ዒዛኮ የሎ ዓሶንታ ዋደ ዩንሢ ሃይሃ ዓሶንሢ የሎና ዔርቴያ ማዔ። ራፓይሚ ዜርፃፓፕኬ።

21

ዳውቴ ዓሶ ፓይዳሢ (2ሳሙ. 24:1-25)

1 የላሄ ዒሲራዔኤሌ ዳርይዳ ሜቶ ዔኪ ዩዓኒ ማሊሢር ዳውቴ ዳር ፓይዳንዳጉዲ ዳውቴ ዒና ጌሌኔ። 2 ዳውቴ ዒማና ዒዮዓቤና ሃንጎዋቶ የሎ ዓሶ ሱኡጎናም፡- «ዒሲራዔኤሌ ዓጮኮ ካራፓ ጋፖ ሄላንዳኣና፤ ጌይፃ፡- ዳኣኔፓ ዳንዲ ቤርሳቤ ሄላንዳኣና ዓኣዲ ዳር ፓይዳዋቴ፤ ታኣኒ ዒሲራዔኤሌ ዓጮይዳ ዓኣፒኒ ዓሲ ዓኣቴያ ዔራኒ ኮዓኔ» ጌይ ዓይሢ።

3 ዒዮዓቤ ማሃዮ፡- «ካኣቲዮ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሲራዔኤሌ ዳር ሃሢ ዓኣሢፓ ጃኤታ ጳንጩ ማሃ ኔኤም ሚርጊሾንጎ! ዔያታ ቢያ ኔ ዓይሎኬ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ዳር ፓይዳ ዳራ ጉቤ ዳቤያ ዓይጋ ማሃይ?» ጌዔ።

4 ካኣቲ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዓይሢፃ ኩማንዳጉዲ ዋልቃዲ ዒዮዓቤ ዓይሢኔ፤ ዩካፓ ዒዮዓቤ ካኣቲ ኮራፓ ኬሰኪ ዳንዲ ዳር ፓይዳኒ ዓጮ ጉቤ ሺሪ ዩሩሳላሚ ማዒ ሙኬኔ። 5 ዒዚ፡- የልዚ የላኒ ዳንዳዓ ዓሶኮ ፓይደ ቢያ ዳውቴም ኬኤዜኔ፤ ዩያታ፡- ዒሲራዔኤሌፓ ፔቴ ሚሎንና ፔቴ ጃኤታ ሺያ ዓሲ ማዓዛ፤ ዩሁዳይዳፓ ሃሃ የይዶ ጃኤታና ላንካይታሚ ሺያናኬ፤ 6 ዒማና ዒዮዓቤ ካኣቲኮ ዓይሢፃ ናሽኪ ዔኪባኣሢር ሌዋ ዓሶንታ ቢኢኒያሚ ዓሶ የጳ ፓይዲባኣሴ።

7 ያሱሲ ዩያ ማዳንቴ ባኮር ቢያ ሚርጊና ዳጋዳሢር ዒሲራዔኤሌ ዓሶይዳ ሜቶ ዔኪ ዩዔኔ። 8 ዩያር ዳውቴ ያሱሲ ኮይላ፡- «ታኣኒ ሃያይዲያና ዳኤፒ ዳኤሢ ማዔ ጎሚ ማዳኔ! ሃዳራ ታና ማኣሬ፤ ዔኤያቶ ማዶ ታ ማዳያዋይ!» ጌዔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳውቴም ያሱሲ ማሊያ ኬኤዛ፤ ጋኣዳም፡- 10 «ዳንዲ ዳውቴም ሃይሃ ባኣዚፓ ኔ ደኦራንዳጉዲ ታ ኔኤም ሺኢሾኔ፤ ታኣኒ ኔ ደኦራማ ማዳንዳኔ» ጋዓኔ» ጌይ ኬኤዜ ጌዔ።

11 ዩያር ጋኣዳ ዳውቴ ኮይላ ዳንዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ጌዔ ባኮ ቢያ ፔጋሲ ኬኤዜኔ፤ ሂዚ ጌዒ ዒዛ የኦጮኔ። 12 «ኔ ዓጮይዳ ሃይሃ ለዔ ሉማ ኬሰኬቴ ኮሽዋ? ሃንጎ ጊንሣ ሃይሃ ዓጊኒ ኔ ሞርካ ኔና ዳውሲ ሃንቴቴዳይ? ዔይዔ ጌዔቴ ሃይሃ ኬሊ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳካ ፑርታ ደርዖና ዓጮ ኔኤኮ ቢያ ኩርሳንዳ ከኢታንቾ ዳካያይዳፓ ዋማ ኔ ደኦራይ? ሂንዳ ዓካሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታ ጋዓንዳማ ዳማሲ ኬኤዜ» ጌዔ።

13 ዳውቴ ዒማና፡- «ታኣኒ ዋና ደኦራንዳቴያ ካራ ታኣም ባይቄኔ! ያዲ ማዔቴያ ዓሲ ኩቺ ጋርሲ ጌላኒ ታ ኮዑዋሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሚጩንታያታሢር ዒ ታጊዳ ኮዔ ሜቶ ዓዓጎንጎ» ጌዔ።

14 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሲራዔኤሌ ዳርይዳ ፑርታ ዋዳ ደርዖ ዔኪ ሙኬም፡ ላንካይታሚ ሺያ ዓሲ ኩዳኔ፤ 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊንሣ ሃሃ ዩሩሳላሚ ባይዛኒ ከኢታንቾ ዳኬኔ፤ ጋዓንቴ ከኢታንቾሢ ዩሩሳላሚ ባይዚያ ዓዓርቃማና ዳርይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሄሊሴ ሜታ ዒዛኮ ዋልቃ ጌሌሢር ከኢታንቾሢም፡- «ሃይማ

ሄላንዳኣና ዔያቶይዳ ሄሌ ሜታ ጊዳንዳኔ፤ ሃሾ!» ጌዔ። ከኢታንቾሢሢ ዒማና ዒያቡሳ ዓሢ የርና ጎየሢኮ ቆይዶ ዓጫ ዔቁ ዓኣኔ።

16 ከኢታንቾሢ ዩሩሳላሚ ባይዛኒ ጩንቾ ዓፓር ኩጫ ዓርቁ ሳዖኮ ዑፃ፤ ዳጌ ዠባራ ዔቁ ዓኣንቴ ዳውቴ ዳንቄኔ፤ ዩያር ዳውቴንታ ሲዮ ፓቲሎ ማይንቴ ዓኣ ዳር ሱኡጎንታ ቢያ ባሊቶ ሳዖ ሄሊሲ ዒዛም ዘጌኔ። 17 ዳውቴ ዒማና፡- «ያሱሲዮ! ዳቢንቴሢ ታናኬ፤ ዳራ ፓይዳንታንዳጉዲ ዓይሢሢያ ታናኬ፤ ዓካሪ ሃይ ዔኤቤ ዔሩዋ ዓሳ ዓይጎ ዋኦቴይ? ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢዮ! ታናንታ ታ ማኣር ዓሶንታይዳ ሜቶ ዓጌ፤ ሃያ ዳር ዑፃ ሃያ ዋዳ ደርዓሢ ኬይሲፖ» ጌዒ ሺኢቄኔ።

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቾሢ ጋኣዳም ሂዚ ጌዔ። «ዳውቴ ዒያቡሳ ዓሢ፤ የርና ቆይዶ ዳንዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ ጊኢጊሾም ኬኤዜ።» 19 ጋኣዳ ዒዛም ኬኤዜ ዓይሢፃ ኩንሣኒ ዳውቴ ዳንዳኔ፤ 20 ዩና ቆይደይዳ የርናንታ ዒዛኮ የይዶ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዛርጌ ሺርኪቤቃ ከኢታንቾሢ ዳንቃዖ ናኣታ ጳሽኪ ፑኒንቴ። 21 የርና ዒማና ዳውቴ ዔያቶ ባንሢ ሙካሢ ዛጊ ቆይደይዳፓ ዒዛ ባንሢ ኬሰኪ ሳዓ ላሂ ቦንቾ ዔኤሊሢ ዔኤሌኔ፤ 22 ዳውቴ የርና ኮይላ፡- «ፑርቶ ዋዳ ደርዓሢ ዳርይዳፓ ዔቃንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎንደ ቤሲ ታ ጊኢጊሾም ኔኤኮ ቆይዶ ታኣም ሻንቼ፤ ጩጊንታኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ኩንሢ ታ ጩጋንዳኔ» ጌዔ።

23 ዩያር የርና፡- «ካኣቲዮ! ኔኤር ዔኬ፤ ኔ ኮዔ ባኣዚ ዒኢካ ማማዳ፤ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቺ ዒንጋኒ ሃንሢ ጌማቶንሢያ ዔኬ፤ ሃያ ሃኣኮ ሺርኮ ሚያዋ ሃንጃሌ ማሃ ዔኬ፤ ሃሃ ዛርጋሢያ ሃኣኮ ዒንጊሢ ማሃ ሺኢሾ፤ ሃይሾ ቢያ ባኮ ታ ኔኤም ዒንጌኔ» ጌዔ።

24 ካኣቲ፡ ዳውቴ ጋዓንቴ፡- «ዩይ ማዓዓኬ፤ ጩጊንታኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ታ ጩጋንዳኔ። ኔ ባኣዚ ማዔያ፤ ታኣኒ ዔኤቤ ጩጊ ዔኪባኣ ባኣዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዒንጋኒ ታ ኮዑዋሴ» ጌዔ። 25 ዩካፓ ዳውቴ የርናም ዩና ቆይደኮ ላንካይ ከሎ ማዓንዳ ሞርቄ ጩጊ፡ 26 ዩና ቤዘይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ ጊኢጊሾ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሢንታ ፔቴሞና ዒንጎ ባኣዚያ ሺኢሾኔ፤ ዒዚ ዒማና ሺኢቃዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ባኮ ኬዲ ሙዓንዳ ታሚ ጫሪንጫፓ ዳኪ ሺኢጲያ ዒዛኮ ዋይዜኔ።

27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኢታንቾሢም፡- «ጩንቾ ዓራፖ ጎንጎናይዳ ዳኬ» ጋዓዛ፡ ከኢታንቾሢ ዓይሢንቴ ጎይያ ማዳኔ፤ 28 ዩያይዳም ዳውቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ሺኢጲያ ዋይዜሢ ዔሪኔ፤ ዩያር ዒያቡሳ ዓሢ፤ የርና ቆይዳ ዓኣ ዒንጎ ቤዘይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒዚ ሺኢሾኔ፤ 29 ሙሴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ማዜ፡ ዓፒሎና ማዜንቴያ ጎዳ ካኣሽኪንታ ማኣርንታ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ዩማ ሄላንዳኣና ጌባዖኦይዳ ዓኣ ካኣሽኮ ቤዛ ዓይ ዓኣኔ፤ 30 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኢታንቾሢኮ ጩንቾ ዓፓር ዳውቴ ዒጊጩሢር ዒኢካ ዳንዲ ያሱሲ ካኣሽካኒ ዳንዳዒባኣሴ።

22

1 ዩያር ዳውቴ፡- «ያሱሲኮ ጌኤዦ ማኣርንታ ዒሲራዔኤሌ ዳርኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኣ ሃይቫ ማዓንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔ።

ጌኤዡ ማእሮ ማዠን ገአጊሸንቴ ባኮ

2 ካአቴ፡ ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ናንጋ ማሌ ዓጮ ዓሳ ፔቴይዳ ቡኩሲ ማዶ ማዶሼኔ፤ ዩያቶ ዓሳጋ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጌኤዡ ማእሮ ማዠንገዳ ሹጮ ዓርሳገዳጉዳ ዓይህኔ፤ 3 ዳውቴ ዒማና ማርሾ ካርኮ ሚሰማርንጋ ማእጃጋ ጌይንጋ ጸንጨንጋ ዓንጎባ ኮሾንዶ ዲቢ ዓንገ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዳኤሠ-ሞ ዔር ባኮና ዛጊ ዔርታጊ ዳንዳዑባ ሞኦና ዓንገያኦ ዑሣ ዓኦጳ ሚርጌ ገአጊሸኔ፤ 4 ዓርሴና ሲዶና ዓጮ ዳራኦ ኮሺ ዲቢ ዚቢቄ ዔኪ ዩዓንዳጉዳ ዓይህ ዔኪ ዩይሴኔ፤ 5 ዩካጋ ዳውቴ፡ «ጋ ናኦዚ፡ ሴሎሞኔ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዠንገዳ ጌኤዡ ማእሮ ሚርጌና ሚዛጳያ ዓጮ ቢያይዳ ዔርቴያ ማዓኒ ኮይሳኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ሃገ ናይ፡ ዒናዲ ዶዲባኦያ ማዓሣር ታኦኒ ቢያ ባኮ ዒዛም ገአጊሻንዳኔ» ጌዒ ፔ ዒናና ማላዖ ዒ ሃይቃንዳሂኮ ቤርታ ማእሮ ማዠንገዳ ባኮ ሚርጌ ገአጊሸኔ።

6 ዒማና ዳውቴ ፔኤኮ ናኦዚ ሴሎሞኔ ዔኤሊሳዖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣም ጌኤሺ ማእሪ ማዠንገዳጉዳ ዓይህኔ፤ 7 ዒዚ ናኦዚም፡- «ጋ ናዓሣዮ፤ ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛሣም ጌኤሺ ማእሪ ማዠንገዳ ማሌንቴ፤ 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ኔኤኒ ሚርጌ ዓሲ ዎዳኔ፤ ሚርጌ ያልዚያ ኔ ያልቴኔ፤ ሚርጌ ሱጉሣያ ኔኤኒ ላኦላሣር ጌኤሺ ማእሪ ኔ ማዠንገዳጉዳ ታ ኮዑብሴ» ታኦም ጌዔኔ፤ 9 ያዲ ማዔቴያ ሂዚ ጋዓ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ ቃኦላ ታኦም ኬኤዜኔ፡- ታኦኒ ዒዛኮ ሞርኮ ቢያይዳጋ ሃውሺሲ ኮሹሞ ዒዛም ዒንጌም ኮሺና ዓጮ ዎይሣንዳ ዓቴንቄ ናይ ኔ ሾዓንዳኔ፤ ዒዚ ካኦታዲ ዎይሣ ዎይና ዒሰራዔኤሌ ዳርሞ ዲቃቴሣባኦ ኮሹሞ ታ ዒንጋንዳሣር ሱንፃ ዒዛኮ ሴሎሞኔ ጌይንጋንዳኔ፤ 10 ታኦም ጌኤዡ ማእሮ ማዠንገዳሣ ዒዛከ፤ ዒዚ ታኦኮ ናዖ ማዓንዳኔ፤ ታኦኒያ ዒዛኮ ዓዶ ማዓንዳኔ፤ ካአቴማኦ ዒዛኮ ዒሰራዔኤሌይዳ ዶዲ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

11 ዳውቴ ሃሣ ኬኤዛዮ፡- «ሃሣ ዓካሪ ታ ናዓሣዮ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሣ ኔኤና ዎላ ማዖንጎ፤ ዒዛም ኔኤኒ ጌኤዡ ማእሮ ማዠንገዳጉዳ ዒዚ ዒንጌ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ ቃኦሎ ካፒ ቢያ ባኮ ኔኤም ገአጊሸንጎ፤ 12 ዒሰራዔኤሌይዳ ኔና ዒ ካኦታሣኦና ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔ ያኦዛሣኮ ዎጎ ኔኤኒ ካጋንዳጉዳ ዔርቶና ጳቆሥሣ ማላሣና ዒ ኔኤም ዒንጎንጎ፤ 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞሱሴ ዛሎና ዒሰራዔኤሌም ዒንጌ ዎጎንጋ ዓይህያንጋ ቢያ ኔ ኩንሣቴ፤ ቢያ ባካ ኔኤም ገአጊንዳኔ፤ ዶዶ፡ ዒጊጨገ፤ ጫርቄ ማዳያ ማዔ። 14 ጌኤዡ ማእሮ ማዠንገዳ ማዔቴ ታኦኒ ታ ዛሎና ማእሮ ማዠንገዳ ማዓንዳ ሃይሣ ሺያና ያይዶ ጃኤታ ቶኦኔ ማዓ ዎርቄ፤ ሃይሣታሚ ያይዶ ሺያ ቶኦኔ ማዓ ሹቺ ቢራ፤ ሚርጌ ማሃይ ጌይንጋቴ ዔርቴዎ ሞኦና ዓንገንጋ ገአጊሸኔ፤ ዩያጉዳ ሃሣ ሚሣንጋ ሹቺያ ታኦኒ ገአጊሸኔ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ዩያይዳ ቃሳንዳያ ኮይሳኔ፤ 15 ኔኤኮ ሹቺ ዓርሳ ዓሲ፡ ሹጮና ማእሮ ማዠንገዳ፤ ሚያና ማዠንገዳ ዓሲ፤ ዩያጉዳ ሃሣ ዲማ ዲማ ማዶ ማዶ ዓሲያ ዓኦኔ፤ 16 ዎርቄ፡ ቢራ ዓንገ፡ ሞኦና ዓንገንጋ ማሌ ዓንጎባ ገአጊሸሣና ዔርቴ ዲማ ዲማ ማዶ ማዶ ዓሲ ኔኤኮ ዓኦኔ፤ ዩያር ሃሣ ማዶ ዓርቄ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዎላ ማዖንጎ» ጌዔኔ።

17 ዩካጋ ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሱኡጋ ቢያ ዒዛኮ ናኦዚ ሴሎሞኔ ማእዳንዳጉዳ ሂዚ ጌዒ ዓይህኔ፤ 18 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሣኮ ያኦዛሣ ሃይማ ሃላንዳኦና

ዒንሣና ዎላኬ፤ ቢያ ዛሎና ሂርጊሻ ባኦዚጋ ቢያ ካፒ ኮሹሞ ዒንሣም ዒንጌኔ፤ ሃኖ ዓጮይዳ ናንጋ ዳር ቢያ ታኦኒ ያሊ ባሺ ዓርቃንዳጉዳ ማእዳኔ፤ ዔያታ ዒንሣንጋ ናንገና ናንጋ ጎዳንጋም ዓይህንጋ ዎርቃያ ማዔኔ፤ 19 ዓካሪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኦዛሣም ጉቤ ዒናጋ፤ ሃሣ ጉቤ ሹምጋጋ ማዶዎቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጫኦቄሞ ሳኦዲኖንጋ ዒዛ ካኦሽኮ ዒዛም ዲማዳ ሚሆ ቢያ ዔኪ ሙኪ ጋራ ጌሣኒ ጌኤዡ ማእሮ ያኦሲ ቦንቾም ማዠንገዳ ዓርቄዎቴ።»

23

1 ዳውቴ ባሺንጋ ጋርቻዖ ፔኤኮ ናኦዚ፡ ሴሎሞኔ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኦታህኔ።

ሌዌ ዓሳ ማዶ

2 ካአቴ፡ ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሱኡጎንጋ ቄኤሶንጋ ሌዌ ዓሳንጋ ጉቤ ፔቴይዳ ቡኩሴኔ፤ 3 ዒዚ ዒማና ሌዌ ሃይሣታሚና ዩካጋ ዑሣ ማዔ፡ ሌዌ ዓሳ ዓቴንቆ ቢያ ገይዳኔ፤ ዎሊ ዑፃ ገይዳ ዔያቶኮ ሃይሣታሚ ሳሊ ሺያ ማዔኔ፤ 4 ካአቴ ዔያቶይዳጋ ለማታሚ ያይዶ ሺያ ማዓ ዓሲ ጌኤዡ ማእሮ ማዶ ማዳንዳጉዳ ዓይህኔ፤ ሃሣ ላሆ ሺያ ማዓ ዓሲ ዶኦሪ ቢታንቶ ዓኦ ዓሲና ዎጌ ዎጋ ዓሲ ማሂ ጌህኔ። 5 ያይዶ ሺያ ማዓ ዓሲ ጌኤዡ ማእሮ ካጋንዳጉዳ ጌህንጋቴ፤ ዓቴ ያይዶ ሺያ ዓሳ ካአቴ ዔያቶም ዒንጋ፡ ዓይኑም ዓንጎና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይናዲ ጋላታንዳጉዳ ማሆና።

6 ዳውቴ ሌዌ ዓሳ ፔኤኮ ቶኦኮና ቶኦኮና ሃይሣ ቤሲ ጋቄኔ፤ ዔያታ፡- ጌርሾኔ፡ ቄዓቴንጋ ሜራሪ ጌይንጋ ቶኦኮከ።

7 ጌርሾኔኮ ላዒዳኔና ሺምዒ ጌይንጋ ለምዖ ዓቴንቄ ናይ ዓኦኔ፤ 8 ላዒዳኔኮዎ ዩሂዔኤሌ፡ ዜታሜንጋ ዒዮዔኤሌ ጌይንጋ ሃይሣ ዓቴንቄ ናይ ዓኦኔ፤ 9 ሺምዒኮ ሹሎሞቴ፡ ሃዚዔኤሌና ሃራኔ ጌይንጋያ ሃይሣ ዓቴንቄ ናይ ዓኦኔ፤ ዩንሣ ቢያ ላዒዳኔ ዜርያ ማዔ ቶኦኮኮ ሱኡጎከ፤ 10-11 ሺምዒኮ ሌዓ ዎሊ ሄሊ ሄሊ ሾይንጋቴያ፡- ያሃቴ፡ ዚዛ፡ ዩዑሽና ቤሪያ ጌይንጋ ያይዶ ዓቴንቄ ናይ ዓኦኔ፤ ዩዑሽና ቤሪያናኮ ሚርጌ ናይ ባኦሣር ፔቴ ቶኦኪ ማዒ ገይዲንጋቴ።

12 ቄዓቴኮ ሳምራሜ፡ ዩፀሃራ፡ ኬብርኦኔና ዑዚዔኤሌ ጌይንጋ ያይዶ ዓቴንቄ ናይ ዓኦኔ፤ 13 ዒዛኮ ናኦዚ ቶይዲ ሳምራሜ ዓኦርኔና ሙሴናኮ ዓዶከ፤ ዓኦርኔና ዜርያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኮ፡ ዲማዳ ሚሆ ሱኡጌ ማዒ ካፒ ካፒ ናንጋንዳጉዳ፤ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኦሽኮ ዳምቦይዳኦ ዑንጃ ጨቢሻንዳጉዳ፤ ያኦሰማኦ ማዳያ ማዓንዳጉዳ፤ ዩያጉዳ ገንሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንፃና ዳር ዓንጃንዳጉዳ ዲማሶናያከ፤ 14 ያኦሲ ዓሲ ማዔ ሙሴኮ ናኦታ ሌዌ ዓሳና ዎላ ገይዲንጋቴ። 15 ሙሴኮ ጌርሾሜና ዔሊዔኤሪ ጌይንጋ ለምዖ ዓቴንቄ ናይ ዓኦኔ፤ 16 ጌርሾሜኮ ዓቴንቆ ናኦቶ ባኦካጋ ሱኡጋሣ ሹቡዔኤሌከ፤ 17 ዔሊዔኤሪ ሪሃቢያ ጌይንጋ ፔቴ ዓቴንቄ ናይ ሌሊ ዓኦኔ፤ ሪሃቢያኮ ጋዓንጋቴ ሚርጌ ዜርሣ ዓኦኔ።

18 ቄዓቴኮ ለምዓሳ ናኦዚ፡ ዩፀሃራኮ ዩኖ ቶኦኮ ሱኡጌ ማዒ ዎይሣ ሹሎሚቴ ጌይንጋ ፔቴ ዓቴንቄ ናይ ዓኦኔ፤ 19 ቄዓቴ ናኦዚ ኬብርኦኔኮ ቤርታሳ ናዓሣ ዩሪያ፡ ለምዓሳሣ ሳምራያ፡ ሃይሣሳሣ ያህዚዔኤሌ፡ ያይዳሳሣ

22:10 22:10 2ሳሙ. 7:1-16፤ 1ዮሱሲ. ዓሃኬ 17:1-14። 22:13 22:13 ዒያ. 1:6-9። 23:1 23:1 1ካኦቶ. ማ 1:1-40። 23:13 23:13 ኪሲ. ማ 28:1።

ዩቃምዓሜ ጌይንታያኑ። 20 ቁዓቲኮ ያይዳሳ ናዓሢ፡ ሙዚዔኤሌኮ ቶይዳሢ ሚካ፤ ሄሊሴሢ ዩቪያ ጌይንታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ።

21 ሜራሪኮ ማህለና ሙሽ ጌይንታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ማሂሊኮ ሃሃ ዓላዜሬና ቁሽ ጌይንታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ። 22 ዓላዜሬ ጋዓንቲ ዉዲሮ ናይፓ ዓታዛ ፔቲታዎ ዓቲንቁ ናይ ሾውዋዎ ሃይቄኔ፤ ዓዛኮ ዉዲሮ ናኣታ ዔያቶኮ ዓባ፡ ቁሽ ናኣቶም ሎዔኔ፤ 23 ሜራሪኮ ላምዓሳ ናኣዚ፡ ሙሽኮ፡- ማሂሊ፡ ዔዔሬና ዩሬሞቲ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ።

24 ዓካሪ ዬያታ ቢያ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና፤ ሃሃ ፔ ማኣሮና ማኣሮና ፓይዲንቲ ሌዊ ዜርዎ ማዓዛ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔ ሱንዖና ዔኤሊንታኔ። ላማታሚ ሌዔ ኩሚያ፤ ሃሃ ጊንሣ ዬካፓ ዑሣ ማዔ ፔቲ ፔቲ ሌዊ ዜርዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ማዳ ባኣዚ ዓኣያኑ።

25 ዳውቲ ዒማና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዛሢ ፔ ዳሮም ኮሹሞ ዒንጌኔ፤ ዬያ ሌለቱዋንቲ ዒ ፔ ቶኦኮና ዩሬሳላሚይዳ ናንጊና ናንጋንዳኔ፤ 26 ዬያሮ ሃካፓ ሴካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪንታ ማኣሮንታ ካኣዡ ዳምቦ ኩንሃ ማሆ ሌዊ ዓሳ ኬዲ ኬዲ ሃንታንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ። 27 ዳውቲ ጋፒንፃ ዓይሄ ዓይሄያ ጎይዖና ሌዊ ዓሳ ቢያ ላማታሚ ሌዔ ኩሚ ዓሳንታ ዬካፓ ዑሣ ዓኣዳ ዓሳ ማዳሮ ሱንዖ ያኣፒንቲ። 28 ዔያታ ማዳ ማዳ፡- ዓኣሮኔ ናኣታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣሮይዳ ማዳ ማዳ ማኣዲሢ፡ ዲሮ ጋሮንታ ኬኤዮኮ ቆልዎ ጋሮ ጌኤሽ ካፒሢ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዳ ሚሆ ጌኤሽ ካፒሢ፤ ዬያጉዲ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ማዳንታ ባኮ ማዳሢኔ። 29 ያኦሲም ዒንጊንታያ ማዒ ሽኢካ ካሃና ዲኢሎና፤ ዬያጉዲ ሃሃ ሙኑቃ ያኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳንታ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርኪንታ ዲኢሎንታ ሱኡጌ ማዒ ዛጋያ ማዓዛ፡ ጊንሣ ሃሃ ጌኤዡ ማኣሮም ዒንጊንታ ባኮ ዴኤሡሞ ዔሮ ባኮና ዛጊ፤ ዋርቄያኣ ዔራ ዓሳ ዔያቶኮ፤ 30-31 ቢያ ኬሊ ጉቲና ዒባኒና፤ ዬያጉዲ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባካ ሚቸንታ ዓይሁዶኮ ሃውሾ ኬሎንታ ዓጊና ያኤሮንታ ዲማ ዲማ ቦንቸ ኬሎንታይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲሢና ቦንቸሢ ዔያቶ ማዳከ፤ ቢያ ዋዴ ዬያ ማዳ ማዳ ሌዊ ዓሳኮ ፓይዳ ዋኣዲ ማዓኒ ኮይሳቲያ ኬሰኬ ዳምቤ ዓኣኔ፤ ሌዊ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪያ ዳምቦ ኩንሃንዳጉዲ ቢያ ዋዴም ጌሢንቲ። 32 ዬያጉዲ ሃሃ ዓፒሎና ማከንቲ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪንታ ማኣሮንታ ጌኤዡ ማኣሮንታ ዛጊ ካፒፃ ዔያቶ ማዳከ፤ ዬያ ሌለቱዋንቲ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ካኣዡ ካኣሽኪሳ፡ ዔያቶኮ ዒጊና ዓኣሮኔ ዜርዎ ማዔ ቁኤሶዋ ዔያታ ማኣዳኔ።

24

ቁኤሳ ማዳንዳጉዲ ዓይሢንቲ ባኮ

1 ዓኣሮኔ ናኣታ ማዳሮ ዲማ ዲማ ፓቁንቲ ጎይዖ ያዲከ፡- ዓኣሮኔኮ ያይዳ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዔያቶኮ ሱንዖ፡- ናኣዳኣቤ፡ ዓቢሁ፡ ዓላዜሬንታ ዒታማሬንታከ፤ 2 ናኣዳኣቤና ዓቢሁና ዓዳኮ ቤርታ ደንሢ ዓይቁ ሃይቄኔ፤ ዬያሮ ዔያቶኮ ጌርሲንሢ ዓላዜሬና ዒታማሬና ቁኤሴ ማዔኔ፤ 3 ካኣቲ፡ ዳውቲ ዓኣሮኔ ዜርዎ ዔያታ ማዳንዳ ማዳጉዴያ ጉዴያ ዲማ ዲማ ፓቁኔ፤ ዬያ ዒ ማዳሢ ዓላዜሬ ዜርሢ ማዔ፡ ሳዶቁና ዒታማሬና ዜርሢ ማዔ

ዓቤሚሌኬ ዒዛ ማኣዳምከ። 4 ዓላዜሬ ዜርዎ ባኣካፓ ዲቢ ሱኡጌ ማዓ ዓሲ ጰዴም ዒታማሬ ዜርዎ ባኣካ ሱኡጌ ማዓ ዓሲ ዳኬሢሮ ዓላዜሬ ዜርዎ ታጾ ላሆ ቤሲ ፓቁንቲ፤ ዒታማሬ ዜርዎ ጋዓንቲ ሳሊ ቤሲ ፓቁንቲ። 5 ዓላዜሬና ዒታማሬና ዜርዎይዳፓ ጌኤዡ ማኣሮኮ ቢታንቶ ዓኣ ሱኡጌንታ ያኦሲ ባኮ ማዳያኣ ዓኣያ ማዔሢሮ ማዳ ጊሽኪንቲ ዒንጊንታሢ ዒፃ ዓጊ ዲማሲሢናከ። 6 ዒፃሢ ዔካኒ ቤርታዲ ዓላዜሬና ዒታማሬና ዜርዎ ዋሊ ዓኣሢ ጌላኔ፤ ዬካፓ ሌዊ ዓሲ ማዔ፡ ያኣጉ ባኮ ያኣፓ፡ ናትናዔሌ ናኣዚ፡ ሽማዒያ ዔያቶኮ ሱንዖ ያኣፓ፤ ዒማና ካኣቲንታ ቢታንታ ዓኣ ደንዘንታ ቁኤሳሢ ሳዶቁንታ ዓቢያታሬ ናኣዚ ዓቤሚሌኬንታ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ቁኤሶና ሌዊ ማኣሮ ዓሳኮ ሱኡጋኣ ቢያ ዬያ ማርካ ማዒ ዛጋኔ።

- 7-18 ላማታሚ ያይዳ ቤሲ ማዒ ዒፃሢ ዓጊ ፓቆና ማዳ ዓሳ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ጎይዮከ፡-
  - ቤርታሳዎ ዩሆያሪቤ ዓሳም ኬሰኬኔ፤
  - ላምዓሳዎ ዩዳዒያ ዓሳም፡
  - ሃይሣሳዎ ሃሪሚ ዓሳም፡
  - ያይዳሳዎ ሴዖሪሚ ዓሳም፡
  - ደንጋሳዎ ማልኪያ ዓሳም፡
  - ላሃሳዎ ሚያሚኔ ዓሳም፡
  - ላንካሶ ሃቆፃ ዓሳም፡
  - ሳላሶ ዓቢያ ዓሳም፡
  - ታዘጳሶ ዒያሱ ዓሳም፡
  - ታጳሶ ሹካኒያ ዓሳም፡
  - ታጳ ፔታሶ ዔሊያሽቤ ዓሳም፡
  - ታጳ ላምዓሶ ያቁሚ ዓሳም፡
  - ታጳ ሃይሣሶ ሁፖ ዓሳም፡
  - ታጳ ያይዳሶ ዬሹብዓቤ ዓሳም፡
  - ታጳ ደንጋሶ ቢልጋ ዓሳም፡
  - ታጳ ላሃሶ ዒማሬ ዓሳም፡
  - ታጳ ላንካሶ ሂዚሬ ዓሳም፡
  - ታጳ ሳላሶ ሃፕዳፂ ዓሳም፡
  - ታጳ ታዘጳሶ ፔታህያ ዓሳም፡
  - ላማታማሶይዳ ዩሂዝቄሌ ዓሳም፡
  - ላማታሚ ፔታሶይዳ ያኪኔ ዓሳም፡
  - ላማታሚ ላምዓሶይዳ ጋሙሌ ዓሳም፡
  - ላማታሚ ሃይሣሶይዳ ዴላያ ዓሳም፡
  - ላማታሚ ያይዳሶይዳ ማዓዚያ ዓሳም ኬሰኬኔ።

19 ዬይ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዛሢ ዔያቶኮ ቤርታ ዓዳሢ ዓኣሮኔ ዓይሄ ጎይዮና ጌኤዡ ማኣሮ ጌሊ ዲማ ዲማ ማዳ ማዳ ጎይዮ ያዲከ።

ሃንጎ ዓቲ ሌዊ ዓሳ ሱንዖ

20 ሌዊ ዜርዎኮ ሃንጎ ዓቲ ማኣሮ ዓሶ ሱኡጎኮ ሱንዖ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንታሢጉዴያከ፡-

ሹባሌ ዓምራሚ ዜርሢከ፡ ዩህዴያ ሹባሌ ዜርሢከ፤ 21 ዩሽያ ሬሃቢያ ዜርሢከ፤ 22 ሹሎሚቲ ዩፅሃሪ ዜርሢከ፡ ያሃቲ ሹሎሚቲ ዜርሢከ፤ 23 ዩሪያ፡ ዓማሪያ፡ ያሂዚዔሌኤንታ ዩቃምዓሜንታ ኬብርኣኔ ናኣቶከ፤ ዔያቶኮ ሱንዖ ያኣፒንቲሢ ዋሊ ሄሊ ሾይንቲ ጎይዮከ።

24 ሚካኮ ዑዚዔኤሌ ዜርሢከ፡ ሻሚሬ ሚካ ዜርሢከ፤ 25 ዛካሪያሴ ሚካኮ ጌርሲ፡ ዩሽያ ዛሎና ዑዚዔኤሌ ዜርሢከ፤ 26 ማሂሊንታ ሙሽንታ ያዕዚያንታ ማራሪ ዜርሢከ፤ 27 ያዕዚያኮ፡- ሾሃሚ፡ ዛኩሬንታ ዒብሬ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ። 28-29 ማህሊኮ ዓላዜሬና ቁሽ ጌይንታ ላምዎ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤

ዓላዜሬኮ ፔቴታዎ ዓቲንቄ ናይ ባኣሴ፤ ቂሼኮ ጋዓንቲ ዪራህሜዔኤሌ ጌይንታ ፔቴ ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ።
30 ሙሽኮ ማሂሊ፣ ዔዴሬና ያሪሞቴ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ።

ዓኣሪ ዪያታ ቢያ ለዊ ዜርዖ ማዔ ማእሮ ዓሶኩ።

31 ፔቴ ፔቴ ማእሮኮ ሱኡጎንታ ጌኤዛታኣ ዒሾንሚጉዲ ዪያኮ ቤርታ ዔያቶኮ ዒጊና፣ ዓኣሮኔ ናኣታ ማዳ ጎይዖማ ፔኤኮ ማዳ ማዳጊ ዒፃሢ ዓጋኔ፤ ዒማና ካኣቲ ዳውቴንታ ሳዶቄንታ ዓቤሚሌኬንታ ቄኤሶንታ ለዊ ዓሶንታኮ ማእሮ ዓሶ ሱኡጎኣ ቢያ ማርካ ማዒ ዛጋንቲ ዲማሲ ዔር ባኮ ዔያታ ዓጋኔ።

25

ጌኤዢ ማእሮ ጎዳም ዓይናዳ ዓሶ

1 ካኣቲ፣ ዳውቴና ለዊ ዓሶኮ ሱኡጎና ሚርጌ ሻሺ ዴንሢ ዋርቆ ጎኡሎንታ ፔቴ ሻሺ ዴንሢ ዋርቆ ጎኡሎንታ ዑኡቱቡላሢናኣ ዓይናዳ ዓይናዳ ያኣሲ ማሊሢ ኬኤዛንዳጉዲ ዓሳኣፔና ሄማኔና ዪዲቱና ማእራፓ ዓሲ ደኦሪ ጌሢኔ፤ ዪያ ማዳ ማዳ ዓሶኮ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንታሢ ጉዴያኩ።

2 ዛኩሬ፣ ዮሴፔ፣ ኔታንያንታ ዓሳርዔኤሌ ጌይንታ ያይዶ ዓሳኣፔ ናኣቶኩ፤ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዓሳኣፔ ዔያቶኮ ሱኡጌ ማዓዛ ካኣቲ ዓይሢ ዋደማና ዋደማና ዪያ ማዳ ዔያታ ማዳኔ።

3 ዪዲቱኩ ላሆ ዓቲንቆ ናኣታ፡- ጌዳሊያ፣ ዪሪ፣ ያሻያ፣ ሸምዒ፣ ሃሻቢያና ማቲትያ ጌይንታያኩ፤ ዔያታ ፔቴ ሻኩና ዴንሃ ጎኡሎ ዋርቂ ዋርቂ ዔያቶኮ ዓዳሢ ዔያቶኮ ሱኡጌ ማዔም ያኣሲ ዓያና ዔያቶም ዒንጋ ዓይኑም ዋይዚሲ ዋይዚሲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይኑምና ቦንቺ ቦንቺ ጋላታኔ።

4 ሄሊሳዎ ሄማኔ ጎዶሢ ታጾ ያይዶ ዓቲንቄ ናይ ዓኣያ ማዓዛ፣ ዔያታ፡- ቡቂያ፣ ማታኒያ፣ ዑዚዔኤሌ፣ ሼቡዔኤሌ፣ ያሪሞቴ፣ ሃናኒያ፣ ሃናኒ፣ ዔሊዓታ፣ ጌዳልቲ፣ ሮማምቲዔዜሬ፣ ዮሸቤቃሻ፣ ማሎቲ፣ ሆቲሪና ማህዚዓቲንታኩ። 5 ካኣቲም ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ፣ ሄማኔም ዪንሢ ታጾ ያይዶ ዓቲንቆ ናኣቶንሚንታ ቃሲ ሃሃ ሃይሃ ዉዲሮ ናይያኣ ያኣሲ ዒንጌኔ፤ ዪያ ያኣሲ ማዳሢ ሄማኔ ዴጊዲ ቦንቺሳኒ ቤርታ ኬኤዜ ቃኣሎ ጎይዖናኩ። 6 ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኣታ ቢያ ጌኤዢ ማእሮይዳ ያኣሲ ካኣሽከንታ ካኣዢ ዳምባ ኩንሚንታኣና ዔያቶኮ ዓዴ ሱኡጌ ማዔም ዑኡቱቡላሢ ዋቻኔ፣ ጎኡሎ ዋርቂቃኔ፤ ዓሳኣፔንታ ዪዲቱንታ ሄማኔንታ ካኣቲ ቢታንቶ ዴማ ማዒ ዪያ ማዳ ማዳኔ።

7 ዪንሢ ላማታም ያይዶ ዓሶንሢ ቢያ ኮሺ ዔኤቢ ዔራያኩ፤ ዪያጉዲ ሃሃ ዔያቶኮ ዒጊናኣ ያኣሲም ዓይናዳ ዓይኑም ዔራያ ማዓዛ ፓይዳ ዔያቶኮ ዋሊ ዑፃ ላምዖ ዪኤታና ሳሊታሚ ሳሊኩ። 8 ዔያቶኮ ማዳ ማዳ ዲማሳኒ ዴጊያኣ ማዖም ጋርቺ፣ ዔርዛሢምታቴያ ዔርዖይዳ ዓኣሢም ያናኣ ፓቁዋዎ ዒፃ ዓጊንታኔ።

9 ዒፃሢ ቤርታሲ ዓሳኣፔ ዒጊናፓ ዮሴፔም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ጌርሲንሚንታኮ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

ላምዓሳ ጌዳሊያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

10 ሃይሃሳ ዛኩሬም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

11 ያይዳሳ ዪፅሬም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

12 ደንጋሳ ኔታንያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

13 ላሃሳ ቡቂያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

14 ላንካሳ ዓሳርዔኤሌም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

15 ሳላሳ ያሻዕያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

16 ታዘጳሳ ማታኒያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

17 ታጳሳ ሸምዒም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ጌርሲንሚንታኮ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

18 ታጾ ፔታሳ ዓዛርዔኤሌም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

19 ታጾ ላምዓሶ ሃሻቢያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

20 ታጾ ሃይሃሳ ሹባዔሌም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

21 ታጾ ያይዳሳ ማታትያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

22 ታጾ ደንጋሳ ያሪሞቴም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

23 ታጾ ላሃሳ ሃናኒም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

24 ታጾ ላንካሳ ዮሸቤቃሼም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

25 ታጾ ሳላሶ ሃናኒያም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

26 ታጾ ታዘጳሶ ማሎቲም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

27 ላማታማሶ ዔሊዓታም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

28 ላማታሚ ፔታሶ ሆቲሬም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

29 ላማታሚ ላምዓሳ ጌዳልቲም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

30 ላማታሚ ሃይሃሶ ማህዚያቴም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

31 ላማታሚ ያይዳሳ ሮማምቲዔዜሬም ኬሰኬኔ፤ ዒዛንታ ዒዛኮ ጌርሲንሚንታ ናኣቶንታ ፓይዳ ዋሊ ዑፃ ታጾ ላምዖኩ።

26

ጌኤዢ ማእሮ ካፓ ዓሶ

1 ጌኤዢ ማእሮ ካፓያ ማዔ ለዊ ዓሶኮ ማዳ ዓርቂንቲሢ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይዖኬ፤ ቆራሄ ቶኦኮኮ ዓሳኣፔ ማእራፓ ቆኦሬ ናኣዚ፣ ሜሱላሜኩ። 2 ዒዛኮ ላንካይ ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ፤ ዔያታ ዋሊ ሄሊ ሄሊ ሾይንቲ ጎይዖና፡- ዛካሪያሴ፣ ዪዲዕዔኤሌ፣ ዛባድያ፣ ያትኒዔኤሌ፣ 3 ዔላኣሜ፣ ዪሆሃናኔንታ ዔልዪሆዒናዬ ጌይንታኔ።

4 ሚሊ ሃሃ ሳሊ ዓቲንቄ ናይ ዒንጊ ያኣሲ ዓንጃ፣ ያቤድዔደኦሜ ጌይንታ ፔቴ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዛ ናኣታ

ዋሊ ሄሊ ሸይንቲ ጎይዖና፡- ሸማዒያ፡ ዩሆዛባዳ፡ ዮዓሄ፡ ሳካሬ፡ ናትናዔኤሌ፡ 5 ዓሚዔኤሌ፡ ዩሳኮኦሬና ፔዑሌታዬ ገይንታያኩ።

6-7 ሃሃ ሃቤድዔዶኦሚኮ ናኣዚ ቶይዲ፡ ሸማዒያኮ ላሆ ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ፤ ዩንሢ፡- ዖትኒ፡ ሬፓዔኤሌ፡ ዖቤዳ፡ ዔልዛባዳ፡ ዔሊሁና ሳማክያናኬ፤ ዔያቶኮ ደኤ፤ ዔራቶ ዓኣሢር ዔያቶ ዓዶ ማኣር ዓሶኮ ዔያታ ሱኡጎኬ።

8 ዓካሪ ዩያታ ቢያ ሃቤድዔዶኦሚ ዜርዖ ማዓዛ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ፤ ሃሃ ዔያቶኮ ዒጊና ማዶ ማዳኒ ገዳ ዔራቶ ዓኣያኬ፤ ዒዛ ዜርዖ ዋሊ ዑፃ ላሂታሚ ላምዖኩ።

9 ማሱላሚኮ ማዶ ማዳኒ ዔራቶ ዓኣ ታጾ ሳሊ ዓቲንቄ ናይንታ ገርሲንሢንታ ዓኣኔ።

10 ማራሪ ቶኦካፓ ዖይዶ ዓቲንቄ ናይ ዓኣ፡ ሆሳ ገይንታ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩያ ናኣቶኮ ሱኡጎሢ ሸምሪኬ፤ ዒዚ ቶይዶ ናዖቱዋቲያ ዓዳ ዒዛ ሱኡጎ ማሄኔ፤ ዔያታ፡- ሸምሪ፡ 11 ሂልቂያ፡ ያባልያና ዛካሪያሶ ጎዖያኬ፤ ዩያ ሆሳኮ ማኣር ዓሶይዳፓ ጌኤዢ ማኣር ካፓያ ማዔዘንሢ ዋሊ ዑፃ ታጾ ሃይሆ ዓሲኩ።

12 ጌኤዢ ማኣር ካፓ ዓሳ ፔ ማኣር ዓሶ ሱኡጎኮ ዳማ ዳማ ማዒ ፓቂንቲ ፓቂንቲ ዔያታ ሃንጎ ሌዊ ዓሶጉዲ ጌኤዢ ማኣራ ማዶ ማዶ ማዳኔ። 13 ዋዚጉዲ ዔያታ ሚርጌቲያ ፔቲ ፔቲ ማኣር ዓሳ ዋኖ ዛሎ ማርሾ ካር ካፓቲያ ዔራኒ፡ ዳጌ ማዔቲያ ጋርቺ ጎዑዋዖ ጉቤሢሚ ዒፃሢ ዓጋኔ፤ 14 ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ማርሾ ካር ካፒዮኮ ዒፃሢ ስሌሚያም ኬሰኬኔ፤ ሂሊሳዖ ቢያ ዋዳና ኮሺ ዘር ዘራ ዒዛኮ ናኣዚ ዛካሪያሶም ኬዶ ዛሎና ዓኣ ማርሾ ካር ካፓንዳጉዲ ዒፃሢ ኬሰኬኔ፤ 15 ሃቤድዔዶኦሚ ዶኦሎ ዛሎና ዓኣ ማርሾ ካር ካፓንዳጉዲ ዳማሲ ዔሮ ባካ ኬሰካዛ፡ ማሆ ጌሃ ማኣር ካፓንዳጉዲ ዒዛኮ ናኣቶም ዒፃሢ ኬሰኬኔ። 16 ሸፕሚና ሆሳናም ዓባ ጌላ ዛሎና ዓኣ ማርሾ ካርና ኬዶ ጎይዖ ዛሎና ዓኣ ሻሌኬቲ ገይንታ ማርሾ ካር ካፓንዳጉዲ ዒፃሢ ዔያቶም ኬሰኬኔ፤ ዩይ ማርሾ ካር ካፒያ ማዳ ዋሊ ሄሊ ሄሊ ፔ ዋዳና ዋዳና ፓቂንቲያኩ፤ 17 ዩያር ቢያ ኬሊ ዓባ ጌላ ዛሎና ላሆ፡ ኬዶ ዛሎና ዖይዶ፡ ዶኦሎ ዛሎናኣ ዖይዶ ካፓ ዓሲ ዔቃኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ቢያ ኬላ ዖይዶ ካፓ ዓሲ ሚሆ ጌሃ ማኣር ካፓንዳጉዲ ጎዖዛ ዔያቶይዳፓ ላምዒሢ ፔቲ ሚሆ ጌሃ ማኣር፡ ዓቲ ላምዖንሢ ሃሃ ባጎ ማኣር ካፓኔ። 18 ዓባ ጌላ ዛሎና ጎይዖ ሂሊሲ ኮሸንቲ ዓሳ ቡካ ቤዘ ኮይላ ዖይዶ ካፓ ዓሲ ጌሃዛ፡ ዩኖ ቤዜሎ ካፓ ላምዖ ዓሲ ዓኣኔ። 19 ቆራሂና ማራሪ ቶኦኮናም ማርሾ ካር ካፓንዳጉዲ ገሽከንቲሢ ያዲዲኩ።

ሃንጎ ሌዊ ዓሳ ጌኤዢ ማኣር ማዳ ማዶ

20 ሌዊ ዓሶይዳፓ ዓኪያ ጎዖሢ ጌኤዢ ማኣርኮ ሚሆ ጌሃ ማኣርንታ ዖኦሲም ዳማዳያ ማዔ ዒንጊንታ ባኮ ጌሃ ማኣርኮዋ ሱኡጎኬ፤ 21 ገርሾኔ ናኣታፓ ፔቲሢ ማዔ፡ ላዒዳኔ ፔኤኮ ናኣዚ ዩሃዔኤሌ ማኣር ዓሶንታ ዳማ ዳማ ማኣር ዓሶ ዒጊኖኮዋ ሱኡጎኬ፤ 22 ዩሃዔኤሌኮ ዓቲንቆ ናኣታ፡- ዜታሚና ገርሲ ዒዮዔኤሌናኩ። ዩንሢ ጌኤዢ ማኣርኮ ያኣፒ ዓርቆ ባኮንታ ሚሆ ጌሃ ማኣርንታኮ ሱኡጎንሢ። 23 ዩይ ያዲ ማዓዛ ዓምራሚ፡ ዩፀሃሬንታ ኬብርኦኔንታ ዑዚዔኤሌንታ ዜርዖማኣ ዔያታ ማዳንዳ ማዶ ዒንጊንቲ።

24 ሙሴ ናኣዚ ገርሾኔ ቶኦኪ ማዔ ሸቡዔኤሌ ጌኤዢ ማኣር ሚሆ ጌሃ ማኣርኮ ሱኡጎኮ ዑዖ ሱኡጎሢሢ፤

25 ዒዚያ ገርሾሚኮ ገርሲ፡ ዔሊዔኤሪ ዛሎና ሸሎሚቲኮ ዑኬ ዒጊኒኬ፤ ዩይ ዔሊዔኤሪ ሬሃቢያ፡ ሬሃቢያ ዩሻዕያ፡ ዩሻዕያ ዮራሚ፡ ዮራሚ ዚክሪ፡ ዚክሪያ ሸሎሚቲ ሸዔኔ፤ 26 ሸሎሚቲንታ ዒዛኮ ዒጊኖንታ ካኣቲ ዳውቲንታ ዒዛ ማኣር ዓሶኮ ሱኡጎንታ፡ ጊንሢ ሃሃ ዒዛ ቶኦኮኮ ዳማ ዳማ ዖሎ ዓሶ ሱኡጎ፡ ዖኦሲም ዳማዳያ ማሂዒንጎ ባኮኮዋ ሱኡጎኬ፤ 27 ዩንሢ ሱኡጎንሢ ዖሎ ዋዳና ዔያታ ዳዒ ዔካ ባኮይዳፓ ፓቂ ጌኤዢ ማኣራ ማዳንታንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዳማሳኔ። 28 ሸሎሚቲና ዒዛኮ ዒጊኖና ጌኤዢ ማኣር ማዶም ዳማዳ ባኮ ቢያ፡ ዖኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ሳሙዔኤሌንታ ካኣቲ ሳኣዖኦሌንታ ኔሪ ናኣዚ ዓቤኔሬና ያራያ ናኣዚ ዒዮዓቤ ዒንጌ ባኮንታኮ ሱኡጎ ማዔኔ።

ሃሃ ዓቲ ሌዊ ዓሳ ማዳ ማዶ

29 ዩፀሃሪ ዜርዖ ባኣካፓ ኬናንያንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ጌኤዢ ማኣራቱዋንቲ ዙላ ዓሲ ዋይሥሢና ዒሰራዔኤሌ ዳር ባኣካ ኬሰካ ዓይጎ ባኣዚ ማዔቲያ ዔያታ ዛጊ ጌሰታኒ ሱኡጎ ማዒ ጌሢንቲ።

30 ኬብርኦኔ ሃሻቢያ ዜርዖናይዳፓ ዛላ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዳዲ ዔርቲያ ማዔ፡ ፔቲ ሸያና ላንካይ ያኤታ ማዓ ሃሻቢያንታ ዒጊኖንታ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ዖኦሲ ማዳንታ ካኣቲም ማዳንታ ማዳኮዋ ቢያ ሱኡጎኬ። 31 ኬብርኦኔ ዜርዖኮ ሸይንቶ ሃይሳ ያኣፒንቲ ዓኣ ጎይዖና ሱኡጎሢ ዩሪያኬ፤ ዳውቲ ካኣታዳንቲ ዖይዲታማሳ ሌዖና ሃይሳ ያኣፒ ዓርቆ ቤዛ ዛጎንቲ ጌሊዓይይዳ ያዕዜሬ ገይንታ ቤዛ ናንጋ ማኣር ዓሶይዳፓ ዔርቲያ ማዒ ፖኦሊሴ ዳዳኔ፤ 32 ዒማና ካኣቲ ዳውቲ ዩንሢ ዒዛኮ ዒጊኖንሢዳፓ ዔርቲያ ማዒ ላምዖ ሸያና ላንካይ ያኤታ ዓሲ ሱኡጎ ማሂ ዶኦሬኔ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቲ ዳውቲ ዮርዳኖሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ገይዖ ሮኦኤሌንታ ጋኣዳንታ ሚናኣሴ ዓጮንታይዳፓ ዖኦሲ ማዳና ዓጮ ዋይሢያናኮ ቢያ ሱኡጎ ዔያቶ ማሂ ጌሢ።

27

ዳውቲ ዖሎ ዓሶኮ ሱኡጎ ደኦሬሢ

1 ሃካፓ ዳማ ዓኣዘንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ማኣር ዓሶ ሱኡጎንታ ዳማ ዳማ ቶኦኮ ዋይሢ ዓሶንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ካኣቲኮ ማዶ ማዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሶኮ ሱንፃ ዋሊ ሄሊ ያኣፒንቲ፤ ዩይያ፡- ሌዖ ጋራ ዓኣ ፔቲ ፔቲ ዓጊኖይዳ ላማታሚ ዖይዶ ሸያ ዓሲ ዋሊ ዑፃ ማዒ ማዳንዳጉዲ ፓቂንቲያ ማዓዛ ዩያ ዳማ ዳማ ፓቂንቲ ዓሶኮ ሱኡጎ ዓኣኔ።

2-15 ፔቲ ፔቲ ዓጊኖይዳ ዩያ ዋሊ ዑፃ ማሆና ዓሶኮ ሱኡጎ ማዔ ዓሶኮ ሱንፃ ሃካፓ ዳማ ፓይዲንቲሢ ጎይዖኬ፤ ቤርታሳ ዓጊኖይዳ ቤርታሲ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎ ማዔሢ ዛብዲዔኤሌ ናኣዚ ያሸብዓሚኬ፤ ዒዛ ዳማ ማዔም ዒ ዓይሢ ዋይሢ ፖኦሊሳ ላማታሚ ዖይዶ ሸያኬ፤ ዒዚያ ዩሁዳ ዒጊኖ ዛላፓ ማዔ ፓርሴ ቶኦኪኬ።

ላምዒሳ ዓጊኖና ላምዒሲ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎሢ ዓሆሃ ዓሢ ዳዳዩኬ፤ ዒዛ ዳማ ማዔም ዒ ዓይሢ ዋይሢ ፖኦሊሳ ላማታሚ ዖይዶ ሸያኬ።

ዒዛኮ ዳማ ማዒ ዓይሢሢ ሚቅሎቲ ጎዖሢኬ። ሃይሢሳ ዓጊኖና ሃይሢሲ ፓቂንቲ ፖኦሊሶኮ ሱኡጎሢ፡- ቁኤሳሢ፡ ዮዳሄ ናኣዚ ቤናያኬ፤ ዒዛ ዳማ ማዔም ዒ ዓይሢ ዋይሢ ፖኦሊሳ ላማታሚ ዖይዶ ሸያኬ፤ ዩይ ቤናያ

ሃይህታሚ ስሎና ዔርቲ ፖኦሊሶኮ 0-9 ዔርቲያ ማዔ ሱኡጌ ማዔያኩ። ዒማና ዒዛኮ ናኣዚ ዒዛኮ ዴማ ማዔ ዓይሃኔ።

ገይዲ ዓገኖና ገይዲሶ ፓቁንቴ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ፡- ዒዮዓቤ ጌርሲ ዓሳህሌኩ። ዩካፓ ዒዛ ቤዘይዳ ዒዛኮ ናኣዚ ዜባድያ ዩያ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ ማዔኔ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይሃ ፖኦሊሳ ላማታሚ ገይደ ሺያኩ።

ደንጋሳ ዓገኖና ደንጋሶ ፓቁንቴ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ፡- ዪፅሃሪ ዓህ ሽምሁቴኩ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይሃ ፖኦሊሳ ላማታሚ ገይደ ሺያኩ።

ላሃሳ ዓገኖና ላሃሶ ፓቁንቴ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ ቴቆዓ ዓህ ዒቁሼ ናኣዚ ዒራኩ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይሃ ፖኦሊሳ ላማታሚ ገይደ ሺያኩ።

ላንካሳ ዓገኖና ላንካሶ ፓቁንቴ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ፡- ዒፕሬኔሜ ፃጳፓ ፔሎ ዓህ፡ ሄሌፃኩ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይሃ ፖኦሊሳ ላማታሚ ገይደ ሺያኩ።

ሳላሳ ዓገኖና ሳላሶ ፓቁንቴ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ፡- ሁሻ ዓህ፡ ሲቤካዬኩ፤ ዒዚያ ዪሁዳ ፃጳኮ ዛራ ዜርፃፓኩ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይሃ ፖኦሊሳ ላማታሚ ገይደ ሺያኩ።

ታዘጳሳ ዓገኖና ታዘጳሶ ፓቁንቴ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ፡- ዓናቶቲ ዓህ ዓቤዔዜሬኩ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይሃ ፖኦሊሳ ላማታሚ ገይደ ሺያኩ።

ታጳሳ ዓገኖና ታጳሶ ፓቁንቴ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ፡- ዛራ ፃጳፓ ኔፆፓ ዓህ ማሂራዬኩ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይሃ ፖኦሊሳ ላማታሚ ገይደ ሺያኩ።

ታጳ ፔታሳ ዓገኖና ታጳ ፔታሶ ፓቁንቴ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ፡- ዒፕሬኔሜ ፃጳ ዓጮኮ ፐርቶኔ ዓጮ ሾይንቴ፡ ቤናያኩ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይሃ ፖኦሊሳ ላማታሚ ገይደ ሺያኩ።

ታጳ ላምዓሳ ዓገኖና ታጳ ላምዓሶ ፓቁንቴ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋህ፡- ፆትኒዔኤሌ ቶኦኪ ማዔ ኔፆፓ ዓህ፡ ሄልዳዬኩ፤ ዒዛ ዴማ ማዔም ዒ ዓይሃ ፖኦሊሳ ላማታሚ ገይደ ሺያኩ።

ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፃጳ ሱኡጎ ደኦሬህ

16-22 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ምይህ ሱኡጎ ሱንፃ ሃይካፓ ዴማ ዋሊ ጊንፆ ፓይዲንታ ጎይፆፕዲኩ፡-

ሮኦኤሌ ፃጳ ምይህህ፡- ዘክሪ ናኣዚ ዔሊዔዜሬኩ፤

ሲሞኦኔ ፃጳ፡- ማዕካ ናኣዚ ሺፓፓያ፡

ሌዊ ፃጳ፡- ቁሙዔሌ ናኣዚ ሃሻቢያ፡

ዓኣርኔ ፃጳ፡- ሳዶቁ፡

ዪሁዳ ፃጳ፡- ካኣቲ፡ ዳውቴ ጌርሲንህፓ ፔቴህ ማዔ ዔሊሁ፡

ዪሳኮኦሬ ፃጳ፡- ሚካዔኤሌ ናኣዚ ፆሞሪ፡

ዛብሎኦኔ ፃጳ፡- ዓዲዩ ናኣዚ ዩሽማዕያ፡

ኒፕታኣሌኤሜ ፃጳ፡- ዓዘሪዔሌ ናኣዚ ፆሮሞቴ፡

ዓፕሬኔሜ ፃጳ፡- ዓዛዘያ ናኣዚ ሆሴዔ፡

ዓባ ጌላ ዘሎና ዓኣ ሚናኣሴ ፃጳ፡- ፔዳያ ናኣዚ ዒዮዔሌ፡

ዓባ ኬሰካ ዘሎና ዓኣ ሚናኣሴ ፃጳ፡- ዛካሪያሴ ናኣዚ ዩዶ፡

ቢኢኒያሜ ፃጳ፡- ዓቤኔሬ ናኣዚ ፆዕሲዔኤሌ፡

ዳኣኔ ፃጳ፡- ዪሮሃሚ ናኣዚ ዓዛርዔሌ ምይህያ ማዔኔ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ታኣኔ ዒሰራዔኤሌ ዴር

ጫሪንጮ ዠኡጋህ፡- ሚርጊሻንዳኔ» ጌዒ ኬኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ፡ ካኣቲ፡ ዳውቴ ሌዓ ላማታሚ ማዔያና ዩካፓ ዴማ ማዔ ዓሳ ፓይዳ ዋደና ዋላ

ፓይዲባኣሴ፤ 24 ጃሩና ናኣዚ፡ ዒዮዓቤ ዴር ፓይዲ ጋፒሱሞፖ ጎይፃ ሃሽኔ፤ ፆኦሲ ዩያ ፓይዲፖር ዳጋዲ ዒሰራዔኤሌ ዴርይዳ ሃይቢ ሄሊሴህረ ዩይፓይዳ ካኣቲ ዳውቴ ሃይሳ ፃኣፕንታ ማዘጋባ ፃኣፕንቲባኣሴ።

ካኣቲሞ ማኣራ ዓኣ ሚሆ ዛጊ ምይህ ዓሳ

25-31 ካኣቲሞ ማኣራዒ ዓኣ ሚሆ ዛጊ ምይህያ ማዔ ዓሳኮ ሱንፃ ዋሊ ጊንፆ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይፆኩ፡-

ካኣቲሞ ማኣራዒ ሚሆ ጌሃ ማኣራኮ ሱኡጋህ ዓዲዔኤሌ ናኣዚ ዓዘማዌቴኩ፤

ካታሞይ፡ ካታሞኮ ዙሎይ፡ ዴማ ዴማ ጉርዲይ፡ ዋርዲዮ ቤዘይዳ ዓኣ ካኣቲኮ ሚሆ ጌሃ ማኣራ ሱኡጋህ፡- ዑዚያ ናኣዚ ዮናታኣኔኩ፤

ጎዡ ጎሽካ ዓሳ ሱኡጋህ፡- ካሎቤ ናኣዚ ዔዘሪኩ፤

ምይና ጎዡ ሱኡጋህ፡- ራማይዳ ሾይንቴ፡ ሽምዒኩ፤

ምይና ዑዡ ጌሃ ማኣራ ሱኡጋህ፡- ሺፓሚይዳ ሾይንቴ ዛብዲኩ፤

ደኦሎ ዛሎ ጌሚርይዳ ዓኣ ሪማቶንታ ቦኦሶ ሚፆንታ ሱኡጌ ማዔ ዛጋህ ጌዴሬይዳ ሾይንቴ ባዓልሃናኔኩ፤

ሪማቶ ዛይቶ ጌሃ ማኣራ ሱኡጌ ማዔ ዛጋህ፡- ዒዮዓሴኩ፤ ሳኣርኦኔ ቦኦሎይዳ ዓኣ ባኣቶ ሱኡጌ ማዔ ዛጋህ፡-

ሳኣርኦኔይዳ ሾይንቴ ሽፊራዬኩ፤

ደኦሎይዳ ዓኣ ባኣቶ ሱኡጌ ማዔ ዛጋህ፡- ዓድላዬ ናኣዚ ሻፓጃኩ፤

ሱኡጌ ማዔ ጋኣላህ ዛጋህ፡- ዒሰማዔኤሌይዳ ሾይንቴ ፆቢሌኩ፤

ሱኡጌ ማዔ ሃር ዛጋህ፡- ሚርኖቴይዳ ሾይንቴ ዩህዲያኩ፤ ማራቶና ዋኣርና ሱኡጌ ማዔ ዛጋህ፡- ሃግራ ዓህ ያዚኩኩ።

ዳውቴ ዘራ ዓሳ

32 ካኣቲ ዳውቴኮ ዓቤ፡ ዮናታኣኔ ዘርና ጨንጫ ሃሃ ዔራ ዓሲኩ፤ ዒዛና ሃኪሞኔ ናኣዚ ዪሃዔኤሌና ካኣቲኮ ናኣቶ ዔርዘዘንህኩ፤ 33 ዓኪፆፔሌ ካኣቲ ዘራ ደንዛህ ማዓዛ ዓርካይዳ ሾይንቴ፡ ሁሻዬ ካኣቲኮ ለጌኩ፤ 34 ዓኪፆፔሌ ሃይቁሰካፓ ዓቢያታሬና ቤናያ ናኣዚ፡ ዪሆያዳዔና ካኣቲ ዘራዘንህ ማዔኔ፤ ዒዮዓቤ ካኣቲኮ ፆሎ ዓሳ ዓይሃ ሱኡጋህ ማዔኔ።

28

ዳውቴ ጌኡዡ ማኣራ ማዡን ማሊህ

1 ካኣቲ ዳውቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ቢታ ዓቲሞፖ ዩሩሳላሚ ሙኪ ቡካንዳ፡ ዔኤሊህ ዳኪህረ ፔቴ ፔቴ ፃጳኮ ሱኡጋ፡ ዓጮይዳ ማደ ማደ ቢቶ ዓሳ፡ ዴማ ዴማ ቶኦኮኮ ሱኡጋ፡ ካኣቲንታ ዒዛኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታኮ ዓኣ ባኮና ባኣቶሞ ሱኡጌ ማዔ ዛጋ ዓሳ፤ ዩያፖ፡ ሃሃ ካኣቲሞ ማኣራኮ ደንዛ፡ ዴዲ ማዔ ስሎና ዔርቲ ዓሳ ጉቤ ሙኪ ቡኩ።

2 ዓሳ ቢያ ቡኪንቴሰካፓ ዳውቴ ዔቃፖ፡- «ዒንህ ሃይ ታ ዓሳኮ ስንታ ታ ዓጮ ዓሳ! ሂንዳ ዋይዙሞቴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኣቁሞ ሳኣፃና ጌሃንዶ ቤሲንታ ኦፆዛህኮ ቶኪ ሄርቃንዳ ማኣራያ ማዡን ማዡን ደ ጎይፆ ታኣኔ ጊኢጊሺ ማሌኔ፤ 3 ጋንጌ ያልዚና ሚርጌ ሱፑህ ታላኣሊህረ ታኣኔ ዒዛኮ ጌኡዡ ማኣራ ማዡንዳ፡ ፆኦሲ ኮዒባኣሴ፤ 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌኮ ፆኦዛህ ዪሁዳ ፃጳ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳይዳ ሱኡጌ ማሂ ደኦሬኔ፤ ሃሃ ዪሁዳ ፃጳፓ ታ ማኣራ ዓሳ፡ ታ ማኣራ ዓሳይዳፓ ታና

ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣቲ ማሂ ደኦራዎ ታ ዜርፃ ካኣቶ ማዕ ዎይሃንዳሂ ታኣም ዒ ጫኣቄ። 5 ዬያ ሌሊቱዋንቴ ዒ ታኣም ማርጌ ዓቲንቄ ናይ ዒንጌ፤ ዔያቶ ባኣካፓ ካኣቱም ዓልጋ ዳዒ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳጉዲ ታ ናኣዚ፤ ሴሎሞን ደኦራ።

6 «ቃሲ ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ኬኤዛዎ፡- ታኣም ጌኤዢ ማኣር ማዢንዳሂ ኔ ናኣዚ ሴሎሞን፤ ታ ዒዛ ታኣኮ ናይ ማሃንዳ፤ ታኣ ዒዛኮ ዓደ ማዓንዳ፤ 7 ዒዚ ሃሂ ማዳ ጎይያ ቢያ ዎይ ታ ዎጎና ታኣኮ ዓይሂያ ዛጊ ማዳ ኩንሃያ ማዔቴ ዒዛኮ ካኣቱም ናንገና ታ ዒዛም ደዲሻንዳ፤ ጌዔ።

8 «ሃሂያ ታ ዓሲዮቴ! ያሕሴ ዎይዛንቴ፤ ያሕሴ ደኦራ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኣ ዛጋንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሂ ኑና ዓይሂ ባኮ ቢያ ዛጊ ማዳ ዒንሂ ኩንሃንዳጉዲ ታ ዒንሂ ሺኢቃ፤ ዬያ ዒንሂ ማዳቴ ሃኖ ኮዢ ዓጩሎ ናንገና ዒንሂ ዓጪ ማሃንዳ፤ ሃሃ ጌንፃፓ ሙካ ሸይንቶማኣ ዒንሂ ዳካልሳኒ ዳንዳዓ።» ጌዔ።

9 ዬካፓ ደውቴ ሴሎሞን ኮራ፡- «ታ ናዓሂዮ! ያሕሴ ዓሲኮ ዒኔ ቢያ ዛጋያ፡ ማሊያዎ ቢያ ዔራሂር ኔ ዓደ ያኣዛሂ ዔራ፤ ዒዚ ኩኩ ማሊያና ኩኮ ባኮ ቢያ ዔራ፤ ዬያር ኔ ጉቤ ዒናፓ ኮሺ ማሊሂና ዒዛም ማዳንዳጉዲ ታ ኔኤም ጋዓ፤ ዒዛ ኩኮ ዓያ ማዔቴ ኔ ዒዛ ዳንቃንዳ፤ ጋዓንቴ ዒዛ ኔ ሃሽቴ ዒዚያ ኔና ናንገና ሃሻንዳ።

10 ዒዛም ኔ ጌኤዢ ማኣር ማዢንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ደኦራሂ ዋሊ፤ ደዲ ጫርቄ ዒናፓ ማዳ» ጌዔ።

11 ሄሊሳዎ ሃሃ ደውቴ ሴሎሞንም ጌኤዢ ማኣርኮ ማሆ ጌሃ ማኣር፡ ዋሊ ዑፃ ዑፃ ማዢና ኩቦ ማኣርና ጋር ቆልዎን፤ ዬያጉዲ ሃሃ ጎሞ ጌኤሾ፡ ዑሃ ዓኣዴ ጌኤዢ ማኣር ማዢንዳ ጎይያ ኬኤዚ ዒንጌ፤ 12 ዬያ ሌሊቱዋንቴ ጌኤዢ ማኣርኮ ዓሳ ቡኪንታንዳ ጸኣኮንታ ኮይላ ዓኣ ቆልዎንታ ጌኤዢ ማኣር ማሆንታ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንገንታ ባኮ ጌሃ ማኣር ቢያ ዒ ዎማይዲ ማዢን ማሊያ ዓኣ ማሊያዎ ኬኤዚ ዒንጌ። 13 ዬያጉዲ ሃሃ ደውቴ ቄኤሶና ሌዊ ዓሶና ማዳንዳ ባኮ፡ ጌኤዢ ማኣርይዳ ዔያታ ማዳንዳ ማዳና ያሕሴ ካኣቱ ማዳም ማዓ ማሆ ኮሺ ዓርቆንዳ ጎይያ ማሊያዎ ሴሎሞንም ኬኤዜ።

14 ደማ ደማ ማዳም ማዓ ማሆ ኮሺሂም ማዓንዳጉዲ ቢር ዓንጎንታ ዎርቆንታኮ ማርጌማ ዳኤሁሞ ዔር ባኮና ዎማዲ ማዓኒ ኮይላቴ ኬኤዜ፤ 15 ፔቴ ፔቴ ፖዎ ጌሃ ሻርናም ማዓ ዎርቆንታ ፖዎ ጌሃ ሻርናም ማዓ ቢር ዓንጎንታ ዳኤሁሞ ዔር ባኮና ዎማዲ ማዓኒ ኮይላቴያ ኬኤዜ። 16 ቢር ዓንጎና ኮሺንታ ሎኣኮ ያይቶም፡ ያሕሴም ዒንገንታ ደማዴ ካሃ ጌሃ ዎርቆ ጋባደንታ፤ 17 ሃይሃ ኬኤሎ ሲልጳሂንታ፡ ዔቶ ሳኣኖንታ ጉንጎላሂያኣ ኮሻኒ ዳኤሁሞ ዔር ባኮና ዎማ ጉይያ ቢራ ዓንገና ዎርቆና ኮይላቴያ ኬኤዜ፤ 18 ዬያጉዲ ዑንጃ ጩቤሾ ቤዘንታ ፔኤኮ ጋኣዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫኣቄም ሳኣዲኮ ዑፃ ፒሽ ኪራቤላ ዳዓ ሳርጌሎ ያይቶ ኮሺንታሂም ዎማጉዳ ጌኤሽ ዎርቄ ኮይላቴያ ዓኣ ማሊያ ኬኤዜ፤ 19 ካኣቲ ደውቴ ቃሲ ኬኤዛዎ፡- «ዬይ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ዒዛኮ ጌኤዢ ማኣር ዎማይዲ ማዢንዳቴያ ዳዊ ባኮንቴ ታኣኒ ፃኣፔሂኬ» ጌዔ።

20 ጋፒንፃይዳ ካኣቲ፡ ደውቴ ናኣዚ ሴሎሞንም፡- «ዓካሪ ዒኔ ኩሙሂ ማዔ፤ ደዴ፤ ማዳዎ ዑኩና ዓርቄ፤ ዓይጎ ባኣዚያ ኔና ቃዘፓ፤ ታኣኒ ዒዛም ማዳ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሂ ኔኤና ዎላኬ፤ ጌኤዢ ማኣርይዳ

ኔ ማዳ ማዳ ማዳ ኔ ጋፒንፃይዳ ሃላንዳኣና ዒ ኔኤፓ ደማዳዓኬ፤ ሃሃ ሃሻዓኬ፤ ፔቴታዎ ኔና ዒ ኬኤራዓኬ፤ 21 ጌኤዢ ማኣር ጋርይዳ ዓኣ ማዳ ማዳ ኩንሃንዳጉዲ ቄኤሶና ሌዊ ዓሶና ዓይሂንቴ፤ ሃሃ ደማ ደማ ማዳ ዳንዳዓ ዔራቶ ዓኣ ዓሳኣ ኔና ማኣዳኒ ጌኢጌ፤ ዳርና ዔያቶኮ ሱኡጋኣ ቢያ ኔኤም ዓይሂንታንዳ።» ጌዔ።

29

ጌኤዢ ማኣር ማዢንዳ ማዳ ማዳ ዒንገንቴ ባኮ

1 ዬካፓ ካኣቲ፡ ደውቴ ቡኪንቴ ዳርም ጉቤ፡- «ያሕሴ ደኦራ ታኣኮ ናዓሂ ሴሎሞን ሃጊ ዴጌ፤ ሃሃ ማዳያ ዛጊባኣያኬ፤ ሃይ ማዢንታ ማኣራ፡ ካኣቱም ማኣራቱዋንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኩ ያኣዛሂ ካኣሽኪንታ ጌኤሽ ማኣሪኬ፤ ሃይ ማዳንታንዳ ባካ ኮሺ ዴኤፒኬ፤ 2 ታኣኒ ታ ዳንዳዔሂጉዳያ ጌኤዢ ማኣር ማዢንዳ ኮይላ ባኮ ቢያ ጌኢጊሽ፤ ዬይያ፡- ዎርቆና ማዢን ባኮም ዎርቄ፡ ቢር ዓንጎና ማዢን ባኮም ቢራ ዓንገ፡ ሞኣኖ ዓንጎና ማዳ ባኮም ሞኣና ዓንገ፡ ማሌ ዓንጎና ማዳ ባኮም ማሌ ዓንገ፡ ማዳና ማዢንዳሂም ማዳ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ማሌ ኬልቆንዳ ማዳጌዳ፡ ኬልቄዳንታ ደማ ደማ ማዳጳ ሹጫንታ ማርጌ ዒብኔ ቤሪዳ ጌይንታ ሹጫዎ ታ ጌኢጊሽ። 3 ሃያ ታ ጌኢጊሽ ባኮይዳፓ ቢያ ዑሃ ያሕሴኮ ጌኤዢ ማኣርም ታኣኮ ዓኣ ዴጌ፤ ናሹሞፓ ዔቆያና ታ ባኮይዳፓ ማርጌ ቢራንታ ዎርቆንታ ታ ዒንጌ፤ 4 ዬይያ፡- ጻኤታ ሺያ ኪሎ ማዓ ያፕሪ ዎርቆንታ ያይዲታሚ ሺያ ኪሎ ማዓ ጌኤሽ ቢራ፤ ጌኤዢ ማኣርኮ ኮጮ ኬልቄ ማዢን ሹጫ ማዳጳ፤ 5 ሃኣማ ማዳ ማዳም ማዓ ባኣዚ ታ ዒንጌ፤ ዓካሪ ሃንዳ ዒንሂዳፓ ማሊሂና ናሽኪ ናንገና ናንጋ ጎዳሂም ዒንጋይ ያናደይ?» ጌዔ።

6 ዬካፓ ደማ ደማ ቶኣኮና ፃጸናኮ ሱኡጋ፡ ሺዮና ጻኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሂ ዓሳ፡ ማዳ ማዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ናሹሞና ዒንጎ ባኣዚ ዒንጌ። 7 ዬያ ዔያታ ዒንጌሂ፡- ጻኤታና ላንካይታሚ ሺያ ኪሎፓ ባሻ ዎርቄ፡ ሃይሃ ጻኤታና ያይዲታሚ ሺያ ኪሎፓ ባሻ ቢራ ዓንገ፡ ላሆ ጻኤታና ላማታሚ ሺያ ኪሎ ማዓ ሞኣና ዓንገንታ ሃይሃ ማሌኔና ያይዳ ጻኤታ ሺያ ኪሎፓ ባሻ ዓንገ፤ 8 ማዳጳ ሹጫ ዓኣ ዓሳኣ ቢያ ጌኤዢ ማኣርኮ ማሆ ጌሃ ማኣርይዳ ጌልዚ ጌሃንዳጉዲ ሌዊ ዓሂ ጌርሽ፤ ቶኣኪ ማዔ ዩሃዔኤሌም ዒንጌ። 9 ዴራ ፔ ቶኣኪና ናሽኪ ጉቤ ዒናፓ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጌ፤ ማርጌ ባኣዚ ዒንገንቴሂር ዴራ ኮሺ ዎዛዴ፤ ካኣቲ ደውቴያ ዑሃ ዓኣዴ ዎዛዴ።

7 ደውቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲ ሸኢቁ ሸኢጲያ

10 ደውቴ ዒማና ዬያ ዓሶኮ ቤርታ፡- «ኦኣኮ ቤርታኣ ዓዳሂ ዲሰራዔኤሌኮ ያሕሴ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ናኣናና ጋላቲንቴያ ማዔ፤ 11 ያሕሴዮ፤ ጫሪንጮና ሳዎናይዳ ዓኣሂ ቢያ ኔኤርኬ፤ ኔኤኒ ቢያፓ ባሽ ዴኤፒ ዎልቄና ዓኣያኬ፤ ቦንቸና ማዳጳምና ደቃሂ ሄርሽሲሂናኣ ኔኤኒ ኩሜያኬ፤ ኔ ቢያፓ ባሽ ዑሃ ዴግ ጌዔያ፤ ሃሃ ቢያ ባኮ ዑፃ ኔኤኒ ቢታንቶ ዓኣ ካኣቲኬ፤ 12 ዎርጎቹዋንታ ቦንቸንታ ቢያ ጳዳሂ ኔጊዳፓኬ፤ ኔኤኒ ኔ ደዳምና ዎልቆና ቢያ ባኣዚ ዎይሃኔ፤ ኔ ናሽኪ ዓሲ ዴኤፒ፡ ሃሃ ደዲ ማሃኒ ዳንዳዓ። 13 ኩ ያኣዛሂዮ! ኩ ኔና ጋላታ፤ ኔኤኮ ቦንቸንቴ ሱንፃዎ ኩ ሄርሻ።

14 «ታኣና ታ ዴሮና ኔኤም ኑ ዲንጋንዳ ባኣዚ ዓይጌያ ኑኡኮ ባኣሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ቢያ ባኮ ኔጊዳጋ ዔኬ ባኮኬ ኑ ዲንጋህ፤ ዓካሪ ኔኤሲታንገቲ ማሂ ኑ ኔኤም ዲንጌ፤ 15 ኑ ያኣዛሂዮ! ኔኤኒያ ኑኡኮ ቤርታኣ ዓደንሂጉዲ ኔ ቤርቶይዳ ዓዲ ዳኪንጌያና ቤሲባኣ ሸኣቲኬ፤ ሳይይዳ ናንጎ ዋዳ ኑኡኮ ሺቢጉዲኬ፤ ሃሃ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛኣ ባኣያኬ። 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሂዮ! ሃያ ቢያ ቆሎ ኑ ቡኩሴህ ኔኤኮ ዲማዴ ሱንጾም ቦንቲንገቲ ጌኤሺ ማኣሪ ማኣኒኬ፤ ያዲ ማዔቲያ ቢያህ ጴዴህ ኔጊዳጋኬ፤ ቢያ ባካ ኔኤሲኬ፤ 17 ኔኤኒ ዓሲኮ ቢያ ዓኔ ዛጊ፤ ጉሙርቁንገቲያ ማዓ ዴሬና ዋዛዲያ ማዔህ ታ ዔራጌ፤ ዬያሮ ታኣኒ ሃያ ቢያ ታ ማሊህና ናሽኪ ኔኤም ዲንጌህ ጉሙርቁንገቲህና ፒዙሞናኬ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ሃካ ኔኤኮ ቡኪንገቲ ዴራ ኔኤም ዲንጌ ባኮና ኮሺ ዋዛዴህ ታ ዴንቁ፤ 18 ኑኡኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ዓብራሃማንታ ዪሳኣቁንታ ያይቆኣቤንታኮ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂዮ! ሃይ ዴኤፖ ናሹማ ኔኤኮ ዴሮ ዓና ናንጊና ደዲ ናንጋንዳጉዲ ማሂ፤ ቢያ ዋዴ ኔኤም ዔያታ ጉሙርቁንታያ ማዓንዳጉዲ ማሂ፤ 19 ኔኤኒ ዓይህ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሃንዳጉዲና ሃያ ቢያ ታ ዒዛም ጌኤኮ ማኣሮ ማኣኒዳጉዲ ጊኣጊሼህ ማዳንዳጉዲ ታ ናዓህ ሴሎሞንም ጉቤ ዓናጋ ማዔ ዔኤዒህ ዲንጌ» ጌዔ።

20 ዬካጋ ዳውቲ ዴሮም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሂኮ ያኣዛሂ ጋላቲዎቲ!» ጋዓዛ፤ ቡኬ ዓሳ ጉቤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂኮ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂ ጋላቲ፤ ሊካ ሳዖ ባንሂ ሂርኪ ጌዒ ያኦሲንታ ካኣቲንታም ዚጊ ቦንቲ።

21 ዬሮኮ ዚሮ ጉቲሎ ሚርጌ ቆልሞ ሹኪ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ዔያታ ሺኢሼ፤ ዬካጋ ዴራ ሙዓንዳጉዲ ዲንጌ፤ ዲማና ፔቲ ሺያ ዚያ ጌማይ፤ ፔቲ ሺያ ዓዴ ማራይና ፔቲ ሺያ ማራናይ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊህ ማሂ ሹካዖ ያኦሲም ዲንጊያ ዲንጎ ቤዞ ዑፃ ጉቤ ሚቺ፤ ዋይናጋ ኮሾና ዑዠዎ ያኦሲም ዲንጊህ ማሂ ሺኢሼ፤ 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዬሮ ዓቦ ሙዒ ዑሽኪ ዑሽኪ ኮሺ ዋዛዲ ዔያታ ፔኤቁ።

ዬሮ ዓቦዎ ሴሎሞን ካኣቲ ማዔህ ዔርዚህ ማዓ ባኣዚ ላምዓሲ ማዴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንጾናኣ ደኦሚ ዔያታ ዒዛ ካኣታህ፤ ሳዶቁ ጎሚያኣ ቁኤሴ ማሂ ዔያታ ደኦሬ። 23 ዬያይዲ ሴሎሞን ዓደ ቤዛ ጌሊ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛም ደዲሼ ካኣቲም ዓልጋ ዴዔ፤ ዬካጋ ቢያ ባኣዚ ዲዛም ጊኣጊ ካኣቲ ማዔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዴራኣ ጉቤ ዲዛም ዓይሂንገቲ። 24 ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ፖኦሊሶንታ ዳውቲ ናኣታታዖ ዓቲዎ ካኣቲ ሴሎሞንም ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዓንዳህ ጫኣቁ። 25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬሮ ዓጮ ዴሮ ቢያህ ቤርታ ዴግ ዴጊዲ ሴሎሞን ቦንቲሴ፤ ዲዛኮ ቤርታ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዋይህ ካኣቶጋ ቢያ ዑህ ባሼ ዲዛ ቦንቲሴ።

ዳውቲኮ ካኣቲዎ ዋደ ሃይሶ ቃሚህና

26 ዲሴዬ ናኣዚ፤ ዳውቲ ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ካኣታዲ ዋይህ፤ 27 ዲዚ ከብርኦይዳ ዴዒ ላንካይ ለዔ፤ ዬሩሳላሜይዳ ናንጊ ሃይሂታሚ ሃይህ ለዔ፤ ዋሊ ዑፃ ያይዲታሚ ለዔ ካኣታዴ፤ 28 ዬካጋ ሚርጌ ቆሎንታ ቦንቶዎ ዴንቁሰካጋ ኮሺ ጋርቺ ሃይቁም፤ ዲዛ ቤዛ ናኣዚ ዲዛኮ ሴሎሞን ካኣታዴ፤ 29 ዓይፃጋ ዴንዲ ጋፖ ሂላንዳኣና ካኣቲ ዳውቲኮ ዓኣ ሃይሳ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ሳሙዔኤሌ፤ ናኣታኣኔንታ ጋኣዴ ጌይንታ ሃይህ ዓሳ ፃኣፔ

ሃይሶ ማፃኣጋ ፃኣፒንቲ ዓኣ። 30 ዳውቲ ዎማይዲ ፔ ዓጮ ዋይህ፤ ዋዚጉዴ ዋልቁ ዲዛኮ ዓኣቲያ፤ ዲዛንታ ዲሰራዔኤሌ ዓጮንታይዳ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ኮይሎይዳ ዓኣ ካኣቶይዳኣ ሄሌ ባኮ ዛላ ቢያ ዬንሂ ማፃኣፖንሂዳ ፃኣፒንቲ ዓኣ።

29:23 29:23 1ካኣቶ. ማ 2:12። 29:27 29:27 2ሳሙ. 5:4-5፤ 1ያሕሲ. ዓሃኬ 3:4።

2 ያኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃኣፖ ዓይያ ካሮ

ያኦሲ ዓሶ ሃይሶ ኬኤዛ ማፃኣፖ ለምዓሳ ዓርቃሢ ቤርታሳ ማፃኣፖ ሃይሶ ኬኤዛ ዓቋቤ ካራፓኬ። ዩይያ፡- ካኣት፡ ሴሎሞን ካኣታዳሰካፓ ዳንዲ ሃይቃንዲያ ሄላንዳኣና ዓኣ ሃይሴኬ፤ ዒዮርቢዓሜ ሱኡጌ ማዕም ኬዶ ዛላ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ፃጰ ዒዛኮ ዓዶ ሴሎሞን ቤዛ ጌሊ ካኣታዳ፡ ዪሁዳ ካኣት፡ ርቢዓሜም ዋይዞ ዒፃሢ ኬኤዛሰካፓ ዳንዲ ዩሩሳላሜ ካታማ ዶዔ ዋዶ ጌይያ ኪሪሰቶሴ ሾይንቶኮ ቤርታ ዶንጎ ጃኤታና ሳሊታሚ ላሃሳ ሌዎ ሄላንዳኣና ዓኣ ዶኦሎ ዛሎ ዪሁዳ ካኣቶ ሃይሶ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዛ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

- ሴሎሞን ካኣታዲ ዋይሢ ዋዶ (1:1—9:31)
  - 1. ሃጊ ዓይያ ለይያዳ ማዲንቴ ባኮ (1:1-17)
  - 2. ጌኤዡ ማኣራ ማዢንቴሢ (2:1—7:10)
  - 3. ጊንፃሳ ለይያዳ ማዲንቴ ባኮ (7:11—9:31)
- ኬዶ ዛላ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ፃጰኮ ዋይዞ ዒዲያ (10:1-19)
 ዪሁዳ ዓጮ ካኣቶ (11:1—36:12)
 ዩሩሳላሜኮ ዶዒያ (36:13-23)

ማሊ ጳቂሥሢ ዔራቶ ዳንቃኒ ሴሎሞንኮ ሺኢጲያ (1ካኣቶ. ማ 3:1-15)

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒዛኮ ያኦዛሢ ዒዛና ዋላ ዓኣያ ማዒ ኮሺ ዒዛ ዔርቴያ ማሄሢሮ ዳውቴ ናኣዚ፡ ሴሎሞን ካኣቱሞይዳ ጊኢጊንቴ ዳዔ።
- 2 ዩካፓ ሴሎሞን ዒሰራዔኤሌ ዓሶ፡ ሺዮና ጃኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣ ዓሶ፡ ዋጎ ዋጋ ዓሶ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጉቤሢንታ ዲማ ዲማ ማኣሮ ዓሶናኮ ሱኡጎ፡
- 3 ጌባዖኦይዳ ያኦሲ ካኣሽኪንታ ባኣኮ ዒዛና ዋላ ዓኣዳንዳጉዲ ዓይሣ፤ ዒኢካ ዔያታ ዓኣዳሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላሢ፡ ሙሴ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ማዢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳርና ካኣማ ዓፒሎ ማኣራ ጌባዖኦይዳ ዓኣሢሮኬ። 4 ጫኣቁሞ ሳኣፃና ጋዓንቴ ካኣት ዳውቴ ቁርያትይዓሪሜ ካታሞይዳፓ ዔኪ ሙኬ ዋዶና ዩሩሳላሜይዳ ዩያም ጊኢጊሽ ዓፒሎ ማኣሮይዳ ዓኣ።
- 5 ሆሪ ናኣዚኮ ናኣዚ ዑራ ናይ ባሰሊዔኤሌ ጎዖሢ ሞኦኖ ዓንጎይዳፓ ኮሺ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ዒኢካ ጌባዖኦይዳ ዓፒሎና ማዢንቴ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ፤ ዒኢካ ካኣት ሴሎሞንታ ዳራኣ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ካኣማኒ ኮዔ፤ 6 ካኣትያ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣራሎኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺና ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ዑፃ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ሺኢሺ፤ ዒማና ፔቴ ሺያ ቆልሞ ሹኪሲ ዒንጎ ቤዘይዳ ጉቤና ሚቺንታንዳጉዲ ዒ ማሄ።
- 7 ዩና ዋንቴሎ ያኦሲ ሴሎሜንም ፔጋዲ ጰዳዮ፡- «ታ ኔኤም ዓይጎ ዒንጋንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌይ ያኦጮ።
- 8 ዒማና ሴሎሞን ማሃዮ፡- «ታ ዓዶ ዳውቴም ኔ ዳኤፒ ኮሺ ባኣዚ ማዳ፤ ታና ዒዛ ቤዛ ሃሢ ኔ ካኣታሢ።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦሲያ! ታ ዓዶም ኔ ጉሙርሲ

1:4 1:4 2ሳሙ. 6:1-17፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 13:5-14፤ 15:25—16:1።
1:14 1:14 1ካኣቶ. ማ 4:26። 1:17 1:17 ላሚ. ዋም 17:16።

ኬኤዜ ቃኣሎ ኩንሢ፤ ሃያ ሚርጉማ ዓጪጉዲ ማዕ ዳርይዳ ኔ ታና ካኣታሢ፤ 10 ዩያር ኔኤኮ ዳር ፒዜ ዔኪ ዓኣዳኒ ታና ዳንዳዒሳ ማሊ ጳቂሥሢና ዔራቶና ታኣም ዒንጌ፤ ያዲ ማዒባኣያታቶ ጋዓንቴ ሃያ ኔኤኮ ዳኤፖ ዳር ዋዲ ታ ዔኪ ዓኣዳንዳይ?» ጌዔ።

11 ዩካፓ ያኦሲ ሴሎሞንም፡- «ኔ ኔ ቶኦኪም ያርጎቹም፡ ቆሎ፡ ኔኤኮ ሞርካ ሃይቃንዳንጉዲ፤ ሃሣ ሚርጌ ለዔ ናንጊንቴዋንቴ ኔኤኒ ዔያቶይዳ ካኣታዳንዳጉዲ ታ ማሄ፡ ታኣኮ ዳር ፒዙሞና ዔኪ ዓኣዳኒ ኔና ዳንዳዒሳ ማሊ ጳቂሥሢና ዔራቶና ኔ ያኦጮሢሮ፡ 12 ሃይሾ ኔ ታና ያኦጮ ጳቂሥሢና ዔራቶና ታ ኔኤም ዒንጋንዳ፤ ቃሲ ሃሣ ሃያኮ ቤርታ ዋያ ካኣት ማዕቴያ ዳንቁያና ሴካ ቤርቲማኣ ዳንቃኒ ዳንዳዒያይዳፓ ባሺ ያርጎቹም፡ ቆሎና ዳኤፒ ሱንሢያ ታ ኔኤም ዒንጋንዳ፤» ጌዔ።

ካኣት ሴሎሞንኮ ቢታንቶንታ ቆሎንታ (1ካኣቶ. ማ 10:26-29)

- 13 ሴሎሞን ጌባዖኦይዳ ያኦሲ ዳርና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣራ ዓኣ ባኣካፓ ዩሩሳላሜ ዓኣዳ፤ ዒዚ ፔኤኮ ናንጎ ቤዘ ዒኢካ ማሃ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳ።
- 14 ሴሎሞን ዒማና ፔቴ ሺያና ያይዶ ጃኤታ ሳርጌላ ያይታና ታጰ ላምዖ ሺያ ፓሮና ዶዲ ያላ ዓሲ ጊኢጊሻዖ ዔያቶይዳፓ ዛሎ ዩሩሳላሜይዳ፡ ዓቴ ዓሶ ሃሣ ሃንጎ ዲማ ዲማ ካታ ማናንጋንዳጉዲ ፓቂ ፓቂ ጌሣ።
- 15 ሴሎሞን ካኣታዲ ዓኣ ዋዶና ዩሩሳላሜይዳ ዋርቆና ቢሮናኮ ሚርጉማፓ ዔቂያና ዓዳ ቃንያ ማዕ፤ ሃሣ ዳኤሎ ዚቢቆ ሚርጉማኣ ዪሁዳይዳ ጌሚር ዳማ ጉቤ ቤዛ ባቃላ ቦኣቦጉዲ ፓይዲንቴ። 16 ካኣትኮ ፓራሢ ሙካሢ ጊብፃና ቁቄ ዓጮናፓኬ፤ ካኣትኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዩያ ፓራሢ ቁቄይዳፓ ሻንቃ። 17 ጊብፃይዳፓ ዔያታ ጌልዛሢ ፔቴ ሳርጌሎ ላንካይ ኪሎ ጊራኣሜ ማዕ ቢራና፤ ሃሣ ፔቴ ፓሮዋ ፔቴና ዛላና ኪሎ ጊራኣሜ ማዕ ቢራና ሻንቁኬ፤ ዩያ ባኮ ጊንሣ ዔያታ ሂኢታ ዓሶንታ ሶኦሪ ዓሶ ካኣቶም ሻንቃ።

2

ጌኤዡ ማኣሮ ማዢን ጊኢጎና ጊኢጊንቴ (1ካኣቶ. ማ 5:1-18)

- 1 ካኣት ሴሎሞን ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንጃም ጌኤዡ ማኣሮና ካኣቱም ማኣሮና ማዢን ማሌ፤ 2 ዩያር ዒዚ ኬዲ ኬዳንዳ ላንካይታሚ ሺያ ዓሲ፡ ሹቺ ጳላንዳ ሳሊታሚ ሺያ ዓሲ ኬሲ ማዳንዳጉዲ ዓይሣ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ማዶ ዛጊ ማዲሻንዳ ሃይሣ ሺያና ላሆ ጃኤታ ማዕ ዓሲ ጊኢጊሽ። 3 ዩካፓ ዒዚ ዓርሴ ካኣት፡ ኪራሜም፡- «ታ ዓዳ ዳውቴ ፔኤኮ ካኣቱም ማኣሮ ማዢ ዋዶና ሊባናኦሴ ሚያ ኔ ዳኬሣጉዲ ታኣማኣ ዳኬቴራ፤ 4 ሃሢ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ታ ያኦዛሢም ጌኤዡ ማኣሮ ማዢን ጊኢጊንቴዳ ዓኣ፤ ዩይ ጌኤዡ ማኣራ ታኣና ታ ዳርና ሳውቃ ዑንጃ ጩቢሲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦ ካኣሽካ ቤሲ፡ ዒዛም ዲማዳ ካሣዋ ቢያ ዋዶ ኦ ዒንጋ ቤሲ፡ ቢያ ኬሊ ጉቴና ዋንቴና፤ ዩያጉዲ ሃሣ ሃውሻ ኬሎ ኬሎ፡ ዓጊና ጃኤርንታ ዩያጉዲ ዲማዳ ቦንሻ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ያኦዛሢ ቦንቻ፤ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያ ዒንጎንዶ ዲማዳ ቤሲ ማዕንዳ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዩያ ናንጊና ማዲ ማዲ ናንጋንዳጉዲ ያኦሲ ዔያቶ

1:5 1:5 ኬሲ. ማ 38:1-7። 1:9 1:9 ማዢ. ማ 13:16፤ 28:14።

ዓይህን። 5 ኑ ያኑዛህ ማሌ ካእሽኮ ያኑዛፓ ቢያ ባሽ ጳኤፒ ማዕሚር ጳኤፒ ጌኤሽ ማኣሪ ማዛኒ ታ ማሌኔ። 6 ጋንገቴ ጫሪንጮን ታ ሳንገታኮ ዳልጉ ማዕዛ ፔጋራ ማሂ ዓርቃኒ ዳንዳዑቀሰ፤ ዓካሪ ጌኤሽ ማኣሪ ዓዛም ማዛኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ? ዓዛኮ ቤርታ ዑንጅ ጩቢሶ ቤሲ ማዛፓታቴም ጌኤሽ ማኣሪ ዓዛም ማዛኒ ታናህሂ ዓይጎ ዓሲዳይ? 7 ሃህ ፔቴ ባኣዚ ዲማ ዲማ ጎይህና ኮሻኒ ምርቁ፣ ቢራ ዓንገ፣ ሞኦኖ ዓንጎንታ ዲማ ዲማ ዓንጎ፣ ሸኤሽ ዲዓኒ፤ ሃህ ጮልዓንታ ዲንኪ ዞቄ ዓፒላንታ ዲፈን ዳንዳዓ ሃኣሚ ዓሲያኣ ታኣም ዳከ፤ ታ ዓዳ ዳውቴ ደኦሪ ዪሁዳና ዩሩሳላሚናይዳ ዓኣ ሃኣም ዓሲና ምላ ዓዚ ማዳንዳይ። 8 ኔኤኮ ሚያ ተቃ ዓሳ ኮሽ ጎኣባታህ ታ ዔራኔ፤ ዩዮር ለባኖኦሴይዳ፣ ለባኖኦሴ ሚያንታ ዚቢቆንታ ዳኤሎ ዚቢቆንታ ታኣም ዳከ። 9 ሚርጌ ሚህሂ ተቋያና ኔ ዓሶ ማኣዳንዳጉዲ ታ ዓሶ፣ ኔ ባንህሂ ዓሲ ታ ዳካንዳይ፤ ዩያ ታ ማዳንዳህ ታ ማዛኒ ማሌ ጌኤሽ ማኣሪ ዳልገ፤ ሃህ ኮሽ ሚዛጲ ማዓኒ ኮይሳሂርከ። 10 ኔኤኮ ማዳ ዓሶም ጋላ ማዓንዳያ ለምዖ ሚሎኔ ከሎ ማዓንዳ ዛርጌ ዲኢሊ፣ ለምዖ ሚሎኔ ከሎ ማዓንዳ ዔልዓ፣ ያይዶ ጃኤታ ሽያ ደሎዜ ማዓንዳ ምይኔ ዑሽ፤ ገንህ ሃህ ያይዶ ጃኤታ ሽያ ደሎዜ ማዓንዳ ዛይቴያኣ ታኣኒ ዳካንዳይ» ጌዔ።

11 ዩዮር ካኣቲ፣ ከራሜ ካኣቲ ሴሎሞንም ከኢታ ምርቃታ ፃኣፓ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳር ናሽካሂር ኔኤኒ ዔያቶይዳ ካኣታዳንዳጉዲ ኔና ካኣታህን፤ 12 ናንገና ናንጋ ጎዳም ጌኤሽ ማኣሪንታ ፔኤኮ ካኣቲ ማኣሪንታ ማዛኒ ሃኣማቶ ዓኣ ናይ ካኣቲ ዳውቴም ዓንጎ፣ ጫሪንጮንታ ሳንገታ ማዛ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓሲራዔኤሌ ያኑዛህ ጋላተንቶንጎ! 13 ሃይሽ ሃህ ታኣኒ ሃኣማቶ ማዳና ዔርቲያ ማዕ ሁራሚ ዓሲ ጌይንታሰኬያ ኔኤም ዳከ። 14 ዓዛኮ ዓንዳ ዳኣኔ ዜርፃ፣ ዓዳ ዓዛኮ ጂርሴ ዓጪ ዓሲከ፤ ዓዚ ምርቆ፣ ቢር ዓንጎ፣ ሞኦኖ ዓንጎ፣ ዲማ ዲማ ዓንጎ፣ ሹቸንታ ሚህንታይዳ፣ ዲማ ዲማ ባኣዚ ኮሻኒ ዳንዳዓ ዓሲከ፤ ዩያጉዲ ሃህ ዲንኪ፣ ጮልዔ፣ ዞቄንታ ሻኣክሲ ሱኮና ሸኤሞና ዲማ ዲማ ማኣ፣ ኮሽ ዔራያከ፤ ሃህ ገንህሂ ዲማ ዲማ ማሎና ዓኣ ባኣዚ ማዛ ስሴሂና ዓዛም ማዳንዳጉዲ ዓይህንቴ ጎይህና ቢያ ባኣዚ ማዳሂ ዔራያከ፤ ዩዮር ዩያ ዓህ ዲማ ዲማ ባኮ ማዳ ዔራ ኔ ዓደም ማዳ ዓሲና ምላ ማዳሽ። 15 ኔ ኑም ዳካኒ ጌዔ ዛርጋህ ዲኢሎ፣ ዔልዓ፣ ምይኖ ዑኩንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ ዳከ፤ 16 ኑኣኒያ ኔ ኮዓ ለባኖኦሴ ሚያ ቢያ ለባኖኦሴ ዲካፓ ተቋ ፔቴይዳ ቱካዖ ባዞ ሞኣይዳ ጌሃም ሞኣ፣ ዔኪ ዓዮጶ ሂላሳንዳጉዲ ዳካንዳይ፤ ዩካፓ ኔኤኒ ዩሩሳላሚ ዔኪ ዓኣዳኒ ዳንዳዓይ» ጌዔ።

ጌኤሽ ማኣሪ ማዳ ዓርቁንቴህ
(1ካኣቶ. ማ 6:1-38)

17 ካኣቲ ሴሎሞን ቤርታ ዓዛኮ ዓዳ ዳውቴ ማዳህ ጎይያ ዓሲራዔኤሌይዳ ናንጋ ማሌ ዓጮ ዓሶ ፓይዳይ፤ ዩያይዲ ፔኤኮ ዓጮ ጋርይዳ ፔቴ ጃኤታና ደንገታሚ ሃይህ ሺያና ላሆ ጃኤታ ማዓ ማሌ ዓጪ ዓሲ ዓኣህ ዔራኔ፤ 18 ዩያቶይዳ፣ ላንካይታሚ ሺያ ዓሲ ከዶ ባኮ ከዳንዳጉዲ፣ ሳሊታሚ ሺያ ዓሲ ዲኮይዳ ሹቸ

ጳላንዳጉዲ ዓይህን፤ ዩያጉዲ ሃህ ማዳ ፒዜ ማዳንታህ ዛጋንዳጉዲ ሃይህ ሺያና ላሆ ጃኤታ ዓሲ ደኦሪ።

3

1 ሴሎሞንኮ ዓዳ፣ ካኣቲ፣ ዳውቴ ጌኤሽ ማኣሪ ማዛ፣ንታንዳ ቤሲ ዩሩሳላሚይዳ ሞኦሪያ ዲካ ዩያኮ ቤርታ ገኢሺሽያከ፤ ዩና ቤዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣቲ ዳውቴም ፔጋዲ ጳዳይ፣ ዔያቡሳ ዓህ ያርናኮ ሃኣኮ ሸርኮ ቆይደከ። 2 ሴሎሞን ካኣታዳያ ያይዳሳ ሌዖኮ ለምዓሳ ዓገና ለምዓሳ ከሎና ጌኤሽ ማኣሪ ማዛ፣ ዓርቁንቴ፤ 3 ካኣቲ ሴሎሞን ማዛ፣ሴ ጌኤሽ ማኣሪኮ ጋር ያደሱማ ላሂታሚ ምዳ ማዓዛ፣ ዳልጉማ ለማታሚ ምዳከ። 4 ጌሎ ካርይዳ ዓኣ ማኣሪኮ ዳኣር ዔጶ ጃኤታና ለማታሚ ምዳ፣ ጋር ዳልጉማ ጌኤሽ ማኣሪኮ ጋር ዳልጉምጉይያ ለማታሚ ምዳከ፤ ዩይ ጋራ ጌኤሽ ምርቁና ጳርቁንቴ፤ 5 ጌኤሽ ማኣሪኮ ጳኤፖ ቆልዓ ዚቢቆና ጌኤሽ ምርቁና ጳርቁንቴያ ማዓዖ ማኤጃንታ ካኒ ቢራታኣ ማሊሽ ዑፃ ኮሽንቴ ባኣዚ ዓኣኔ፤ 6 ካኣቲ ሴሎሞን ጌኤሽ ማኣሪ ኮሽ ሚዛጲ ማዕ ሹቸና ፓርሞይሚ ዓጫፓ ሙኪ ምርቁና ኮሽ። 7 ጌኤሽ ማኣሪኮ ኮጫ፣ ሳኮኮ ጸንጋ፣ ካርኮ ዓጮ ዛሎና ዓኣ ሚያና ካርኮ ምርቁና ዓይ ጳርቁንቴ። ዩካፓ ሹጮና ማዛና ኮጮ ዑይይዳ ከሩቤሌ ጌይንታ ከኢታንቸ ማሊሽ ማዛ፣። 8 ዩያጉዲ ሃህ ዑህ ዓኣዳ ጌኤሽ ማኣሪ ጌይንታ ጋር ማዛ፣፤ ዩና ጋር ቆልዔሎኮ ያደሱማ ለማታሚ ምዳ ማዓዛ፣ ጋር ዳልጉማ ጌኤሽ ማኣሪኮ ጋር ዳልጉም ጉይያ ለማታሚ ምዳ፣ ዩያ ጋር ለማታሚ ሺያ ከሎ ማዓ ጌኤሽ ምርቁና ጳርቁ ኮሽ። 9 ምርቆ ሚሰማርኮ ዳኤህማ ደንጎ ጃኤታና ላንካይታሚ ገራኣሚ ማዓያከ፤ ዑያ ኮኮ ጋር ቆልዖ ሹጮና ማዛናህ ምርቁና ጳርቁንቴ።

10 ካኣቲ ሴሎሞን ዓዛኮ ማዳ ዓሳ ከሩቤሌሎ ማሊሽ ኮሽ ምርቁና ጳርቁንዳጉዲ፤ ዩካፓ ዑህ ዓኣዳ ጌኤሽ ማኣሪ ቆልዖ ጋራ ዔቁሳንዳጉዲ ዓይህን። 11-13 ከሩቤሌ ዑህ ዓኣዳ ጌኤሽ ማኣሪ ጌሎ ካር ሆቶይዳ ምላ ቤቂ ዔቂ ዓኣኔ፤ ፔቴ ፔቴ ከሩቤሌሎኮ ለምዖ ጋኣሲ ዓኣኔ፤ ፔቴ ፔቴ ጋኣዞኮ ያደሱማ ደንጎ ምዳከ፤ ለምዖ ጋኣዞንህ ቢያ ዛሎና ፒሽንቴያ ማዕ ቆልዖ ጋርኮ ሳዞ ምላና ካኣማኔ፤ ዓቲ ለምዖ ጋኣዞንህ ሃህ ፔቴ ፔቴህ ቢያ ዛሎና ዓኣ ኮጮ ካኣማያ ማዓዛ፣ ዩንህ ፒሽንቴ ጋኣዞንህ ዳልጉማ ለማታሚ ምዳ ማዓያከ። 14 ዑህ ዓኣዳ ዲማዳ ጋራሎም ቃራ ሚዛጲና ማሌ ዲማ ዲማ ዓፒላናይዳ፣ ጎኦሶ ዓፒላ ጌህን፤ ጎኦሶ ዓፒላ ጮልዔ፣ ዲንኪ፤ ሃህ ዞቄ ማዓዛ ዑይይዳ ከሩቤሌሎ ማሊሲ ኮሽንቴ ባኣዚ ዓኣኔ።

ሞኦኖ ዓንጎና ኮሽንቴ ለምዖ ቱርቱር
(1ካኣቶ. ማ 7:15-22)

15 ካኣቲ ሴሎሞን ፔቴ ፔቴህኮ ሌካ ዔጶ ሃይህታሚ ደንጎ ምዳ ማዓያ ለምዖ ቱርቱሪ ኮሽሲ ጌኤሽ ማኣሪኮ ቤርቶ ዛላ ሆታ ዔቁሴኔ፤ ፔቴ ፔቴ ቱርቱርኮ ቶኦኮይዳ ያደሱማ ደንጎ ምዳ ማዕ ለምዖ ሙሰኮሎ ዓኣኔ፤ 16 ሮኦጮ ሱሲ ጎይህ ካኒ ቢራታ ሞኦና ዓንገና ኮሽንቴ ፓይዳ ፔቴ ጃኤታ ማዕ ሮኦማኣኔ ሚያ ዓኣፖ ማሊሽ ኮሽንቴ ባኣዚ ዓኣኔ፤ 17 ቱርቱርንህ ደቁንቴህ ጌኤሽ ማኣሪ ጌሎ ካርኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳከ፤ ደኦሎ ዛሎና

2:6 2:6 1ካኣቶ. ማ 8:27፤ 2ያሱሲ. ዓህከ 6:18። 3:1 3:1 ማዛ. ማ 22:2። 3:8 3:8 ከሲ. ማ 26:33-34። 3:11-13 3:11-13 ከሲ. ማ 25:18-20። 3:14 3:14 ከሲ. ማ 26:31። * 3:17 3:17 ያከኔ ጌይዮ- «ያሱሲ ዔቁሳ» ጌይህከ። † 3:17 3:17 ሶዔዜ ጌይዮ- ያሱሲ ምርቁና ጌይህከ።

ዔቄ ቱርቱራሢ «ያከኔ»* ጌይንታዛ፣ ከዶ ዛሎና ዔቄሢ «ሶዔዜ»† ጌይንቱኔ።

4

ጌኤዠ ማእሮ ጋራ ማዲንቶ ሜሆ
(1ካአቶ. ማ 7:23-51)

1 ካአቱ፣ ሴሎሞን ዳልጉሞና ዶዶሎሞና ለማታሚ ዋዳ፣ ሌካ ዔጳ ታጳ ዋዳ ማዔያ ያኦሲም ዒንጎ ቤሲ ሞኦና ዓንጎና ኮሼኔ። 2 ይያጉዲ ሃሣ ሴካ ጎኦሶ ዳልጉማ ዓጫፓ ዓጮ ሃላንዳአና ታጳ ዋዳ፣ ሌካ ዔጳ ደንጎ ዋዳ ማዔ ሺሪ ዳንዳ ዙላ ጋባዳጉዳያ ደኦላ ዓንጎ ሹኤሺ ዓልቂሲ ኮሼኔ፤ ይያጉ ዙሎ ዋርቆዛ ሃይሢታሚ ዋዳ ማዔ። 3 ይያ ደኦላሢ ካርኮ ዳማ ፔቴ ፔቴ ዋዳ ማዔያይዳ ዙሎ ሺሪያ ታጳ ጌማይ ማላ ባአዚ ለምጋ ቤሲ ፓቂንቲ ዋሊ ቤቂ ዓአኔ፤ ይይ ጌማታ ደኦላሢና ዋላ ፔቴ ማሃ ኮሸናያኬ። 4 ደኦላሢ ሞኦና ዓንጋፓ ፔኤኮ ባሊቶ ሴካ ሺርሺሲ ኮሸና ታጳ ለምጋ ጌማቶ ማላ ባኮ ዑፃ ጌሢንቱኔ፤ ይንሢ ጌማቶ ማሊሲ ኮሸናዘንሢኮ ሃይሢንሢ ከዶ ዛሎ ባንሢ፣ ሃይሢንሢ ደኦሎ ዛሎ ባንሢ፣ ዛሎ ሃይሢንሢ ዓባ ከሰካሢ ባንሢ፣ ዓቲ ሃይሢንሢ ሃሣ ዓባ ጌላ ባንፆ ዛጋያኬ። 5 ይያ ደኦላሢኮ ዓንዲርሙማ ፔቴ ከኤላ ዋዳ ማዔያ፣ ካራ ሃሣ ዑሺ ዑሸኮ ዓንጊ ካራ ማላያ፣ ጊንሣ ሱኡፖ ቡኒጉዳያ ዙሎም ሺሪያኬ፤ ይይ ደኦላሢ ላሂታሚ ሺያ ደሎዜ ማዔ ዋኦሢ ዓርቃያኬ። 6 ሄሊሳዎ ዋኦሢ ማሰቶ ታጳ ጎንጊ ኮሺሲ፣ ደንጋሢ ጌኤዠ ማእሮኮ ደኦሎ ዛሎ ጎኦባ፣ ዓቲ ደንጋሢ ሃሣ ጌኤዠ ማእሮኮ ከዶ ዛሎና ጎኦባ ጌሢኔ፤ ይንሢ ጎንጎንሢ ያኦሲም ሚቺ ዒንጎር ሹከንታ ቆልሞኮ ዓሸኮ ቢያ ማሰኮያኬ፤ ዳኤፖ ደኦላሢ ዓአ ዋኦሢ ቄኤሳ ማሰታያኬ። 7 ሴሎሞን ቤርታ ጊኢጊሺ ሃሸና ማሊያ ጎይፆ ታጳ ፖራ ጌሃ ሻርና ዋርቆይዳፓ ኮሺሲ ጌኤዠ ማእሮኮ ዳኤፖ ቆልፆ ጋራ ደንጋሢ ከዶ ዛሊና፣ ደንጋሢ ደኦሎ ዛሊና ጌሢኔ።

8 ይያጉዲ ሃሣ ታጳ ዳጌ ሎኦዜ ያይታ ኮሺሲ ጌኤዠ ማእሮኮ ዳኤፖ ቆልፆ ጋራ ደንጋሢ ሻውሎ ዛላ፣ ዓቲ ደንጋሢ ሚዛቆ ዛላ ጌሢኔ፤ ይያ ሌሊቱዋንቲ ቃሲ ያኤታ ጉንጉሎዋ ዋርቆይዳፓ ኮሺሴኔ።

9 ሴሎሞን ቄኤሶኮ ማዶም ማዓንዳ ጌኤዠ ማእሮኮ ጋር ዛሎና ዓሲ ቡካ ጳኦካ፤ ይያጉዲ ሃሣ ዳኤፔ ጳኦካኦ ኮሺሴኔ፤ ይንሢ ለምጋ ጳኦኮንሢኮ ባኦካ ዓአ ካራ ሞኦና ዓንጎና ጳርቂንቲያኬ። 10 ዳኤፖ ደኦላሢ ዒማና ጌኤዠ ማእሮኮ ደኦሎ ዛላ ዓባ ከሰካ ባንፆና ጌሢንቱኔ። 11-16 ሁራሜ ቃሲ ሃሣ ያቲ፣ ታሚ ካአሾ ኩንዔንታ ዒቶ ሳኦናጎታ ኮሼኔ፤ ይያይዲ ሁራሜ ካአቲ ሴሎሞንም ኮሻኒ ጫኦቄ ጎይፆ ጌኤዠ ማእሮ ማዶም ማዓ ሜሆ ቢያ ኮሺ ጋፒሴኔ፤ ይይ ዒ ኮሺ ባካ ሃካፓ ዳማ ፔቴ ፔቴ ፓይዲንታዘንሢኮ።

ለምጋ ቱርቱሮ፣
ቱርቱሮንሢኮ ቶኦካ ዓአ ሳኦና ማላ ለምጋ ሙሰኩሎ፣
ለምጋ ሙሰኩሎንሢ ማይሊ ሚዛጲሳኒ ርኦጮ ማሊሲ ኮሺንቲ ለምጋ ካኖ ቢራቶ፣
ሙሰኩሎንሢ ማይሊ ኮሻኒ ፔቴ ፔቴ ሙሰኩሎ ዑፃ ለሚ ጳንጪ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቲ ያይዶ ያኤታ ርኦማኦኔ ዓአፖ ማላ ባኮ።

ሺራ ቶኪ ዓአ ሜሆ ጌሃ ታጳ ባኮ
ዋኦሢ ማሰቶ ታጳ ደኦላ፣
ዳኤፔ ደኦላ፣
ደኦላሢ ደዑዋጉዲ ዓርቄ ጌማቶ ማላ ታጳ ለምጋ ባኮ፣
ያታ፣ ታሞ ካአሾ ኩንዔ፣ ቃጳሢንታ ሜሌ ይያጉዲ ሜሆም
ፔ ሃኦማቶና ዒ ኮሼኔ።

ሃኦማቶና ዔርቲያ ማዔ ሁራሜ ካአቲ፣ ሴሎሞን ዒዛ ዓይሢ ጎይፆና ያኦሲኮ ጌኤዠ ማእሮ ማዶም ማዓንዳጉዲ ይያ ሜሆ ቢያ ኮሼሢ ዑጪ ጊኢጊሺ ጌሃና ሞኦና ዓንጎናኬ።

17 ካአቱ፣ ሴሎሞን ይያ ሜሆ ቢያ ኮሺሴሢ ዮርዳኖሴ ደኦጫ፣ ሱኮቲና ያራዳ ጌይንታ ቤዘ ባኦካ ዓአ ሞኦና ዓንጎ ሹኤሾ ቤዛኬ፤ 18 ይያይዲ ኮሺንቲ ባካ ኮሺ ሚርጌታሢር ይያ ባኮ ኮሺሳኒ ዔከንቲ ሞኦና ዓንጎኮ ዳኤሠማ ዋሊ ዑፃ ዋኦሢታቶዋ ያኦኒያ ዔራኒ ዳንዳዒባኦ። 19 ይያጉዲ ሃሣ ካአቲ፣ ሴሎሞን ጌኤዠ ማእሮ ማዶም ማዓንዳ ባኦዚ ዋርቆና ኮሺሴኔ፤ ይይ ባካ-ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ያኦሲም ዒንጊሢ ማዒ ሺኢሺንታ ካሃ ጌሃ ዳጌ ሎኦዠ ያይቶ፣ 20 ጌኤሺ ዋርቆፓ ኮሺንቲ ፖፆ ጌሃ ሻርናጎታ ቤርታ ማሊንቲ ጎይፆና ጌኤዠ ማእሮኮ ቤርቶ ዛላ ፖላ ፖፆ፣ 21 ቡኖ ማሊሶና ፓልማሢንታ ፖፆንታ፤ ይያጉዲ ሃሣ ዲቢንፆ ቆንቾሢንታ፣ 22 ጌኤሺ ዋርቆይዳፓ ኮሺንቲ ፖፆ ፖራሶሢንታ ዋዶሢ፤ ጉንጉላሢ፣ ጩሶ ጩቢሾሢንታ ታሞ ካአሾ ኩንዔንታ፤ ይይ ባካ ቢያ ጌኤሺ ዋርቆይዳፓ ኮሺንቲያኬ፤ ጌኤዠ ማእሮኮ ዙሎ ካርጎታ ዑሣ ዓአዴ ጌኤዠ ማእሮኮ ካርጎታ ዋርቆና ጳርቄ ኮሸናያኬ።

5

1 ካአቲ ሴሎሞን ጌኤዠ ማእሮ ማዶ ቢያ ማዶ ጋፒሴሰካፓ ዒዛኮ ዓዴ፣ ዳውቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማሴ ቢርጎታ ዋርቆንታ፤ ይያጉዲ ሃሣ ሜሌ ባኮዋ ቢያ ጌኤዠ ማእሮይዳ ዓአ ሜሆ ጌሃ ማእሮ ጌልዜኔ።

ጫኦቁሞ ሳኦፂና ጌኤዠ ማእሮ ጌልዘናሢ
(1ካአቶ. ማ 8:1-9)

2 ይካፓ ካአቲ ሴሎሞን ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኦቁሞ ሳኦፂና ዳውቲ ካታሞ ማዔ፣ ያዮኔይዳፓ ሃንጋ ጌኤዠ ማእሮ ዔኪ ሙካንዳንጉዲ ከኤዛኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ጋርቾ ዓሶና ፃጳ ፃጳንታ ማእሮ ማእሮንታኮ ሱኡጎ ቢያ ይራሳላሜይዳ ቡኩሴኔ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ላንካሳ ዓጊኖይዳ ዉልሾ ዳማ ቦንቻ ቦንቻና ካአቲ ዔኤሌ ዓሳ ቢያ ይራሳላሜይዳ ሙኪ ቡኩኔ፤ 4-5 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጋ ቢያ ፔቴይዳ ቡኪንቲ ዋዶና ሌዊ ዓሳ ጫኦቁሞ ሳኦፂና ከዲ ጌኤዠ ማእሮ ዔኪ ይዔኔ፤ ይያጉዲ ሃሣ ቄኤሶንታ ሌዊ ዓሶንታ ዓፒሎና ማዢንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካአሽኪንታ ማእሮና ጋርይዳ ዓአ ያኦሲ ማዶም ዲማዶ ሚሆም ቢያ ጌኤዠ ማእሮና ዔኪ ይዔኔ። 6 ዒማና ካአቲ ሴሎሞንንታ ዳርጎታ ቢያ ጫኦቁሞ ሳኦፂናኮ ቤርቶ ዛላ ሙኪ ቡኩኔ፤ ሚርጉማፓ ዔቆያና ፓይዲንታኒ ዳንዳዑዋ ዲቢ ማራይንታ ባይንታ ዒንጎ ባኦዚ ማሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔይታ ሺኢሹኔ።። 7 ቄኤሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጫኦቁሞ ሳኦፂና ጌኤዠ ማእሮ ዔኪ ጌላፆ ዑሣ ዓአዴ ዲማዶ ጋርይዳ ዓአ ከራቤሌ ጋኦዘ ዳማ ጌሢኔ። 8 ዒማና ፒሺንቲ ዓአ ከራቤሌኮ ጋኦዘ ጫኦቁሞ ሳኦፂናንታ

4:1 4:1 ከሲ. ማፃ 27:1-2። 4:6 4:6 ከሲ. ማፃ 30:17-20። 4:7 4:7 ከሲ. ማፃ 25:31-40። 4:8 4:8 ከሲ. ማፃ 25:23-30። 5:1 5:1 2ሳሙ. 8:11፤ 1ዮሱሲ. ዓሃኬ 18:11። 5:2 5:2 2ሳሙ. 6:12-15፤ 1ዮሱሲ. ዓሃኬ 15:25-28።

ሳኦዲኖ ከደና ዘጸሃሂ ሚያንታ ካንቁ ዓኣቲኔ። 9 ዘጸሃሂ ሚያ ኮሺ ያደሲታሂሮ ዑሃ ዓኣጳ ደማጳ ጋርኮ ቤርቶ ዛላ ዔቁ ዓይጎ ዓሲያማያም ደንቃኒ ደንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ሜሌ ዛላና ዔቁ ዓሲ ፔቲታ? ደንቃኒ ደንዳዓውቀሱ፤ ዩንሂ ዛጸ ሚያንሂ ሃኖ ሃላንዳኣና ዒኢካ ዓኣኔ። 10 ዩያ ጫክቁሞ ሳኦዲኖ ጋራ ዒሲራዔኤሌ ዴራ ገብጻይዳፓ ከሰከንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶና ዋላ ጫክቁሞ ጫክቁያና ሙሴ ሲና ዲኮይዳ ጫክቁሞ ሳኦዲኖ ጋራ ገሂሂ ላምፖ ሹጮ ዓርሶናዘንሂዳፓ ዓታዛ ሳኦዲኖ ጋራ ሜሌ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ።

ያሕሲኮ ቦንቻ ፔጋዲ ጴዳሂ

11 ቄኤሳ ጌኤዮ ማኣራፓ ከሰከኔ፤ ዩያታ ቄኤሳ ቢያ ዔያቶ ማደንጎ ጎዳና ከሎ ማዒባኣቲያ ቢያሂ ፔና ጌኤሺ ናንገና ናንጋ ጎዳም ደማሴ። 12 ያሕሲ ቦንቻም ዓይኑም ዓይናዳ ለዊ ዓሳ ቢያሂ፤ ዓሳኣፔ፤ ሃማኔንታ ዩዳታኔንታ፤ ዔያቶኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዒጊኖንታ ቢያ ሚዛጲ ሻኣዣ ማኣያ ማይንቴ ዓኣኔ፤ ለዊ ዓሳ ዒማና ዑኡቲቡሎንታ ፔቲ ሻሺ ደንሂሂ ዋርቆ ጎኦሎዋ ዔኪ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘኮ ዓባ ከሰካ ዛሎና ዔቁ ዓኣኔ። 13-14 ዔያቶና ዋላ ዛዩ ዋርቃ ጻኤታና ላማታሚ ማዓ ቄኤሴ ዓኣኔ፤ ዩያታ ያሕሲ ቦንቻም ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳ ዛያሂንታ ዑኡቲቡላሂንታ ፔቲ ሻዣ ደንሂሂ ዋርቆ ጎኦሎንታ ሜሌ ባኮዋ ያልሲ ያልሲ ሂዚ ጌዒ ዓይናዲ ፔቲ ዑኡሲና ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላታ።

«ዒዚ ኮሺታሂሮ፤ ናሹማኣ ዒዛኮ ናንገና ጋፑዋያታሂሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዋቲ።»

ዒማና ዔርቲባኣንቴ ያሕሲኮ ቦንቻ ፔጋሲ ዳዋ፤ ዓኣፒዳ ደዱካ ፖዒ ፖዓ ሻኣሬ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዮ ማኣሮ ከሚሂሮ ቄኤሳ ካኣዣ ማዳ ማዳኒ ደንዳዒባኣሴ።

6

ሴሎሞኔ ዳርም ከኤዜ ባኮ (1ካኣቶ. ማ 8:12-21)

1 ዩካፓ ካኣቲ ሴሎሞኔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታኣኒ ዲም ጌዔ ሻኣሬ ባኣካ ናንጋ» ኔኤኒ ጌዔኔ፤

2 ሃይሾ ዲቃሂ ሄርሺሳ ሚዛጲ ጌኤሺ ማኣሪ ታ ኔኤም ማዣፎ፤

ዩይ ጌኤዮ ማኣሪ ኔኤኒ ዒኢካ ናኣናና ናንጋ ቤሲ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

3 ዒማና ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ዒኢካ ዔቁ ዓኣኔ፤ ካኣቲ ሴሎሞኔ ዩያ ዓሶ ባንሂ ሺሪ ያሕሲኮ ዓንጃ ዔያቶም ማዓንዳጉዲ ሂዚ ጌዒ ሺኢቄ፡- 4 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሲራዔኤሌ ያኣዛሂ ጋላቲንቶንጎ! ዒዚ ታ ዓደ፤ ደውቲም ጉሙርሲ ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ዒ ኩንሂኔ፤ ዒዚ ጉሙርሴ ቃኣላ ሂዚ ጋዓያኩ፡- 5 ታኣኮ ዳር ገብጻይዳፓ ታ ከሴ ከላፓ ዓርቃዎ ደንዲ ሃኖ ሃላንዳኣና ታኣኒ ካኣሽኪንታንዳ ጌኤሺ ማኣሪ ማዣንታንዳ ቤሲ ዒሲራዔኤሌ ዓጮ ጉቤሂዳፓ ፔቲ ካታማታዎ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ታኣኮ ዳር ዒሲራዔኤሌ ዓርናዲ ዔኪ ዓኣዳንዳ ዓይጎ ዓሲያኣ ታ ደኦሪባኣሴ፤ 6 ሃሂ ጋዓንቴ ታና ካኣሽኮንዳ

ቤሲ ማዓንዳጉዲ ዩሩሳላሚ፤ ታኣኮ ዳር ዓርና ማዒ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ኔና፤ ደውቲ ታ ደኦሪኔ።»

7 ሄሊሃዎ ሃሃ ካኣቲ ሴሎሞኔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሲራዔኤሌ ያኣዛሂ ካኣሽኪንታንዳ ጌኤሺ ማኣሪ ታ ዓደ ደውቲ ማዣኒ ማሌኔ፤ 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዒዛም፡- ታኣም ጌኤሺ ማኣሪ ማዣኒ ማሊፃ ኔኤኮ ቃራኩ፤ 9 ያዲ ማዔቲያ ታኣም ጌኤዮ ማኣሪ ማዣንዳሂ ኔ ሾዔ ኔኤኮ ናኣዚኩ፤ ኔናቲዋሴ» ጌዔኔ።

10 ሃሃ ሴሎሞኔ፡- «ሃይሾ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርሲ ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ኩንሂኔ፤ ዩያር ታኣኒ ታ ዓደ ቤዛ ጌሊ ዒሲራዔኤሌ ዳኣ ካኣታዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሲራዔኤሌ ያኣዛሂ ካኣሽኪንታንዳ ጌኤዮ ማኣሪ ታ ማዣፎ፤ 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሲራዔኤሌ ዳርና ዋላ ጫክቁ ጫክቁማ ዓኣ ሳኦዲኖ ጌኤዮ ማኣሪ ደዳ ታ ጌልዚ ጌሂኔ» ጌዔኔ።

ሴሎሞኔ ያሕሲ ሺኢቁ ሺኢጲያ (1ካኣቶ. ማ 8:22-53)

12-13 ዩካፓ ካኣቲ ሴሎሞኔ ዒሲራዔኤሌ ዴራ ዓኣ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘኮ ቤርቶ ዛሎ ጸኣኮይዳ ዓኣ ዴጊሲ ኮሾና ባኮ ዑዎ ከሰኪ ዔቄኔ። ዳልጉሞና ያደሱሞና ደንጎ ዋዳ፤ ለካ ዔጳ ሃይሃ ዋዳ ማዔ ዩኖ ዴጌ ባከሎ ሞኣና ዓንገና ዒዚ ኮሺሲ ዩካ ጸኣካ ደቁሺያኩ፤ ዒዚ ዴራ ቢያ ዒዛ ዛጋኒ ደንዳዓ ዩኖ ዴጌ ባከሎይዳ ጉምዓታዎ ኩጮ ለካ ጫሪንጮ ባንሂ ዴጊዲ፡- 14 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሲራዔኤሌ ያሕሲዮ! ጫሪንጮይዳ ማዔቶም ሳይደና ቢያ ኔናጉዳ ያሕሲ ፔቲታዎ ባኣሲ፤ ኔኤኒ ኔኤኮ ዳርና ዋላ ጫክቁ ጫክቁም ካፓኔ፤ ጉቤ ዓናፓ ኔኤም ዓይሂንታ ዓሶ ናንገና ጋፑዋ ናሹሞና ኔ ናሽካኔ። 15 ታ ዓደ፤ ደውቲም ኔ ጉሙርሲ ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ኔ ደዲሼኔ፤ ኔ ከኤዜ ፔቲ ፔቲ ዋዘ ቃኣላ ሃይሾ ሃኖ ኩሜኔ፤ 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሲራዔኤሌ ያኣዛሂዮ! ታ ዓደ ደውቲም፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ዋጎ ዛጊ ካፔሂጉዲ ኔኤኮ ናኣታኣ ካፔቶ ኔ ዜርዖይዳፓ ዒሲራዔኤሌይዳ ካኣታዲ ዳዓንዳ ዓሲ ቢያ ዋዳ ባይቃዓኩ» ጌዒ ኔ ጫክቁ ጫክቁም ሃሂ ኔ ደዲሻንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ፤ 17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሲራዔኤሌ ያኣዛሂዮ! ኔ ዓይላሂ ደውቲም ኔ ጉሙርሲ ከኤዜ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ቢያ ዓካሪ ኩንሂሃም» ጌዔኔ።

18 ሃሃ ዒዚ፡- «ጎኔ ጌሰቶያታቲ ያሕሲ ዓሲና ዋላ ሃይካ ሳዓይዳ ናንጋንዳኖ? ጫሪንጮ ማዔቶም ጫሪንጮኮ ዑዎ ዓኣ ጫሪንጮ ኔና ጋራ ማሂ ዓርቃኒ ደንዳዓውቀሱ፤ ታኣኒ ማዣፎ ማኣራሎንሂ ዋዚ ዳካንዳይ? 19 ያዲ ማዔቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሂዮ! ታኣኒ ኔ ዓይሌኩ፤ ታና ኔ ዓይላሂንታ ታ ሺኢቃ ሺኢጲያንታ ሂንዳ ዛጌ፤ ታ ኔና ሺኢቁ ዔኤላ ዔኤሊያዎ ዋይዜ። 20 ታ ሱንፃ ካኣሽኪንታንዳ ኔኤኒ ጌዔ ሃያ ጌኤዮ ማኣሪ ባንሂ ሮኦርንታ ዒሲኖንታ ዛጌ፤ ታኣኒ ኔኤኮ ዓይላሂ ሃኖ ጌኤዮ ማኣሪ ባንሂ ዛጊ ሺኢቃ ሺኢጲያዎ ታኣም ዋይዜ፤ 21 ታና ኔ ዓይላሂታቲያ ኔኤኮ ዳር ማዔ ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ዓኣፖ ካሮ ሃኖ ቤዛ ባንሂ ሺርሺ ሺኢቃኣና ሺኢጲያ ኩኤሲ ዋይዜ፤ ኔኤኒ ናንጋ፤ ጫሪንጮ ዓኣጳ ኑም ዋይዜ፤ ዓቶንጎ ጌዔ።

5:10 5:10 ላሚ. ሞማ 10:5። 5:13-14 5:13-14 1ያሕሲ. ዓሃኬ 16:34፤ 2ያሕሲ. ዓሃኬ 7:3፤ ዒዝ. 3:11፤ ዓይኦ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዔ.ር. 33:11። 5:13-14 5:13-14 ከሲ. ማፃ 40:34-35። 6:9 6:9 2ሳሙ. 7:1-13፤ 1ያሕሲ. ዓሃኬ 17:1-12። 6:16 6:16 1ካኣቶ. ማ 2:4። 6:18 6:18 2ያሕሲ. ዓሃኬ 2:6። 6:20 6:20 ላሚ. ሞማ 12:11።

22 «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ላጋሢኮ ዔኤቢ ፑርቲሴያ ማዔም ዋጌና ዓርቁገቲ ሃያ ጌኤኮ ማኣርይዳ ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዛ ባንሢ ሙኪ ሲ ደቢባኣያ ማዔያ ጫኣቆንጎ ጌይንታ ዋደና። 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ! ኔኤኒ ጫሪንጫ ዓኣዎ ዋይዘ፤ ኔኤኮ ዓይሎም ዋጌ፤ ደቢንቲ ማዔሢ ፔ ደቢንቶ ጎይያ ዋጊንታንዳጉዳ፤ ጌኤኮሢ ጌኤሺ ማዔ ኬሰካንዳጉዳ ማዔ።

24 «ኔኤኮ ዳራ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጎሜ ማዔ ኔና ያዩሴያር ማሌ ዓሲ ዔያቶ ያሊ ባሽም ዔያታ ዒናፓ ያዩ ኔ ባንሢ ማዔ ሃያ ጌኤኮ ማኣር ባንሢ ሙኪጋፓ ኔ ዔያቶ ማኣራንዳጉዳ ፔ ቶኦኮ ሂርኪዳ ሹሌዑሞና ኔና ሺኢቆቶ። 25 ኔኤኒ ጫሪንጫ ዓኣዎ ሺኢሾ ዔያቶኮ ዋይዘ፤ ኔኤኮ ዳሪኮ ጎሞ ዓቶም ጌዒ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢና ዔያቶናም ኔ ዒንጌ ዓጩሎ ማሂ ዔያቶ ጌልዘ።

26 «ዳራ ኔኤኮ ደቢንቲ ኔና ያዩሴያር ጌዒ ዒርዚ ዔያቶም ዋርቁዋጉዳ ኔ ላኣኔ ዋደና ዔያታ ማዔ ደቢንቶ ፔኤሲ ዔሪ፤ ሃኖ ጌኤኮ ማኣር ባንሢ ዛጊ፤ ሹሌዑሞና ኔና ሺኢቆቶ። 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ! ጫሪንጫ ዓኣዎ ዔያቶኮ ሺኢሾ ዋይዘ፤ ኔኤኮ ዓይሎ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ጎሞ ዓቶንጎ ጌዔ፤ ፒዘ ማዔ ባኣዚ ዔያታ ማዳንዳጉዳ ዔያቶ ዔርዘ፤ ያኦሲያ! ዔያቶ ዳኔ ማዔ ዓታንዳጉዳ ኔ ዳሪም ኔ ዒንጌ ሃኖ ዓጩሎይዳ ዒርዚ ዋርቁሴ።

28 «ዓጩሎይዳ ናይዘንታ ዳማ ዳማ ማቶንታ፤ ሃኣኮ ሂርቁ ዋዳ ዠባሪንታ ዓቢሢንታ ሙኬያ ማዔም፤ ጊንሢ ኔኤኮ ዳሪ ዋርቁኤ ያላኒ ማንጌያ ማዔም፤ ሃሃ ኔኤኮ ዳሪይዳ ዳማ ዳማ ደርዖንታ ማታሳ ሃርጌንታ ኬዳያ ማዔም። 29 ዩያጉዳ ኔ ዳሪ ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳ ዒኔ ሜንሢ ያዩሳ ባኣዚ ሄሌም ኩጮ ዔያታ ሃኖ ጌኤኮ ማኣር ባንሢ ማሂ ኔና ሺኢቆቶ። 30 ሺኢሾ ዔያቶኮ ዋይዘ፤ ኔ ናንጋ ጫሪንጫ ዓኣዎ ሺኢሾ ዔያቶኮ ዋይዘ ጎሞ ዔያቶኮ ዓቶም ጌዔ፤ ዓሲኮ ዒኔና ጋሪይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ዛጊ ዒራሢ ኔና ሌሊኬ፤ ዩያሪ ፔቴ ፔቴ ዓሰም ማዔማጉዳ ኮይሳ ባኮ ዒንጌ። 31 ኔኤኮ ዳራ ኔ ዓደንሢም ዔያቶ ዓጪ ማሂ ኔ ዒንጌ ሳዓ ናንጋ ዋደና ቢያ ኔኤም ዓይሢንታያ ማዔ ኔና ቦንቻንዳጉዳ ዩያ ማዔ።

32 «ሃኬ ዓጪዳ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔባኣ ዓሲ ኔኤኮ ሱንፃ ዳኤፑሞና ኔ ዳሪም ኔ ማዔ ዳቃሢ ሂርሺሳ ባኮና ቢያ ዋይዘ ሃያ ጌኤኮ ማኣርይዳ ኔና ካኣሽካኒ፤ ሃሃ ሺኢቃኒ ሙኬቶ። 33 ኔኤኒ ዩያ ዓሢኮ ሺኢሾ ዋይዘ፤ ኔኤኮ ዳራ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማዳሢጉዳ ዓጩይዳ ዓኣ ዳሪ ቢያ ኔና ዔሪ ኔኤም ዓይሢንታያ ማዳንዳጉዳ ጫሪንጫ ዓኣዎ ዩያ ዓሢኮ ሺኢሾ ዋይዘ፤ ኔ ዒዛም ማዳንዳጉዳ ዒ ኔና ሺኢቃ ባኮ ቢያ ዒዛም ኩንሢ፤ ዩይ ያዳ ማዓኣና ሃይ ታ ኔኤም ማኤ ጌኤኮ ማኣራ ኔ ሱንፃ ካኣሽካንታ ቤሲ ማዔሢ ዩይ ዓሳ ዔራንዳኔ።

34 «ዔያታ ፔኤኮ ሞርኮ ያላኒ ኬሰኮም ኔኤኮ ዳሪ ኔ ዓይሢ ዋደና ሞካ ዓኣዎ ማም ሃኖ ኔ ደኦሪ ካታሜሎና ታ ኔኤም ማኤ ሃኖ ጌኤኮ ማኣርና ባንሢ ሺሪ ዔያታ ኔና ሺኢቆቶ። 35 ዔያቶኮ ሺኢሾ ዋይዘ፤ ኔኤኒ ጫሪንጫ ዓኣዎ ዔያታ ፔ ዛሎ ሺኢቃ ሺኢሾ ዋይዘ ያሎና ዔያቶ ባሺሲሴ።

36 «ዓሲ ደቢንቲ ዓቲዋኣያታሢር ኔኤኮ ዳራ ጎሜ ማዔ ኔና ያዩሴያ ማዔም ኔኤኒ ዳጋዳ ሞርካ ዔያቶ ያሊ ባሺ ዳዒ ዔኪ ማሌ ዓጪ ዓኣዳንዳጉዳ ማሂቴ ዩይ

ዓጪ ዋዚ ሃኬታቴያ። 37 ዔያታ ዳዒንቲ ዓሲ ማዔ ዓኣ ዓጩሎይዳ ዓኣዎ፡- ኑ ጎሜ ማዔኔ፤ ኑ ዳቤኔ፤ ዋይዘያ ኑ ዒፄኔ። ጌዒ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡፄቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ! ዔያቶኮ ሺኢሾ ዋይዘ፤ 38 ዔያቶ ዳዒ ዔኪ ዓኣዳ፤ ዔያቶኮ ሞርኮ ዓጪ ዓኣዎ ጉቤ ዒናፓ ጎኑሞና ፒዘ ማሊሢና ዔያታ፡- ኑ ዳቤያኣዋይ። ጌዒ ኔኤኒ ኑኡኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ዒንጌ ሃኖ ዓጩሎ ባንሢ፤ ሃሃ ጊንሢ ኔኤኒ ደኦሪ ሃኖ ካታሜሎና ታኣኒ ኔኤም ማኤ ሃኖ ጌኤኮ ማኣርና ባንሢ ሺሪ ሺኢቆቶ። 39 ዔያቶኮ ሺኢሾ ዋይዘ፤ ኔ ናንጋ ጫሪንጫ ዓኣዎ ዔያቶኮ ሺኢሾ ዋይዘ ዔያቶ ማኣራ፤ ኔኤኮ ዳሪኮ ጎሞ ቢያ ዓቶም ጌዔ።

40 «ታ ያኣዛሢያ! ሃሢ ኑ ባንሢ ዛጌ! ሃኖ ቤዛይዳ ኑ ሺኢቃ ሺኢሾ ቢያ ዋይዘ፤ 41 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢያ! ሃሢ ዔቁ ኔኤኮ ዋልቆኮ ማላታ ማዔ ጫኣቁ ሳኣፂናና ዋላ ሃያ ጌኤኮ ማኣር ጌሌ፤ ዒኢካ ጋራ ናኣናና ናንጌ፤ ቁኤሳ ማዳ ባኮና ቢያ ዔያቶ ዓንጃ፤ ኔኤኮ ዳራ ኔ ኩሹሞና ዋዛደንጎ፤ 42 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢያ! ኔኤኒ ደኦሜ ካኣታሢ ሃሺፓ፤ ኔ ዓይላሢ ዳውቴ ኔ ናሽኬ ናሹሞ ማሊ ጸቁሢ» ጌዒ ሺኢቆኔ።

7

ጌኤኮ ማኣራ ማደ ዓርቃኒ ኩንሢንቲ ዳምቦ (1ካኣቶ. ማ 8:62-66)

1 ካኣቲ ሴሎሞኔ ሺኢሾ ዋይዘ ጋጋፓማና ኔጉሞፃ ታሚ ጫሪንጫፓ ኬዳ ሚቺ ዒንጋኒ ሺኢሾና ባኮንታ ማሌ ሺኢሾና ባኮሞ ሙዔኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ፔጋሲ ዔርዛ ዓኣፒዳ ዳዳካ ፖዒያ ጌኤኮ ማኣር ኩሜኔ፤ 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻና ጌኤኮ ማኣራ ኩሜሢር ቁኤሳ ጌኤኮ ማኣራ ጌላኒ ዳንዳዒባኣሴ። 3 ታማ ጫሪንጫፓ ኬዳሢ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ጌኤኮ ማኣርይዳ ሙኬሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዛጋያ ባሊቶ ሳዎ ሄሊሲ ዘጊ፡-

«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ጎዳኬ፤ ዒዛኮ ናሹማ ናኣናና ናንጋያኬ!»

ጌዔኔ፤ ያኦሲያ ጋላታኔ። 4 ዩካፓ ካኣቲ ሴሎሞኔንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዳሪ ቢያሢንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ሺኢሾኔ፤ 5 ሴሎሞኔ ዒማና ለማታሚ ለምፃ ሺያ ባይና ፄኤታና ለማታሚ ሺያ ማራይ ፔቱሞና ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሺኢሾኔ፤ ዩያይዳ ካኣቲ ሴሎሞኔንታ ዒሰራዔኤሌ ዳሪ ቢያሢንታ ጌኤኮ ማኣር ያኦሲም ዳማዳያ ማሂ። 6 ቁኤሳ ዔያቶም ጊኢጊሾና ቤዛ ዔቁኔ፤ ዔያቶኮ ቤርቶ ዛላ ሌዊ ዓሳ ዔቁ ካኣቲ ዳውቴ ቤርታ ኮሺሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቻም ዓይኑም ዓይናዳ ዓንጋሞና፡- « ናሹማ ዒዛኮ ናንጊና ናንጋያኬ ያኦሲ ጋላቱዋቴ» ጌይ ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታኔ፤ ቁኤሳ ዛያሢ ዋርቃኣና ዳራ ጉቤ ዔቁ ዓኣኔ።

7 ዩያጉዳ ሃሃ ዩኖ ኬሎ ሴሎሞኔ ጌኤኮ ማኣርኮ ቤርቶ ዛላ ዓሳ ቡካ ጸኦኮኮ ሳዛ ዓኣ ቤዘ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዳማሴኔ፤ ሄሊሳዎ ሃሃ ጉቤ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያ፤ ሃኣኮ ዒንጊያ፤ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንጊያንታ ቆልሞኮሞ ማሎ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሺኢሾ ዩኖ ቤዛ ሺኢሾኔ፤ ዩያ ዒዚ ማዳሢ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዛይዳ ዩይ ቢያ ጌሢንታኒ ዳንዳዒ-ዋኣሢርኬ።

6:42 6:42 ዓይኑ. 132:8-10። 7:1 7:1 ለዊ. ዓኬ 9:23-24። 7:3 7:3 1ያሕሲ. ዓሃኬ 16:34፤ 2ያሕሲ. ዓሃኬ 5:13፤ ዒዚ. 3:11፤ ዓይኑ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዓር. 33:11።

8 ዲኢካ ጌኤዥ ማኣሮይዳ ሴሎሞንነታ ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ቢያሢነታ ላንካይ ኬሊ ጉቤ ወልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቾ ቦንቾ ቦንቾኔ፤ ኬዳ ዛሎና ሃማቲ ባንሢ ዳንዳ ጎይፆፓ ዓርቃፆ ዳንዲ ደኦሎ ዛሊና ገብፂ ዓጮ ዛጶ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጫፓ ሙኬ ዳሮኮ ሚርጉማ ሃማዲኬ ጌይንቱዋኣያኮ። 9 ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዞ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማሶ ዳምቦ ኩንሣኒ ላንካይ ኬሊ ዔያታ ዳዔኔ፤ ሃሣ ገንሣ ላንካይ ኬሊ ቦንቾ ቦንቾ ጌዔሰካፓ ሳላሳ ኬሎና ጋፒሲሢ ዳምቤ ኩንሣ ላንካይ ቦንቾ ጋፒሴኔ፤ 10 ዘር ጉቱሎ ጌይፆ፡- ላንካሳ ዓገሮኮ ላማታሚ ሃይሣሳ ኬሎና ሳሳ ፔ ቤዞ ቤዞ ዳንዳንዳጉዲ ዳሮ ቢያ ሴሎሞን ዳኮኔ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ፔ ዳሮ ዲሰራዔኤሌም፤ ሃሣ ፔ ዓይላሢ ዳሙቲና ሴሎሞንናም ዲንጌ ዓንጀሮ ዳራ ዋዛዲ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳኔ።

ያሕሲ ሴሎሞንም ላሚ ፔጋዲ ጴዳሢ
(1ካኣቶ. ማ 9:1-9)

11 ካኣቲ ሴሎሞን ጌኤዥ ማኣሮና ፔ ካኣቱም ማኣሮና ማዳ ቢያ ማሌ ጎይፆ ማቲ ባኣዚ ባኣንቲ ጋፒሴሰካፓ፡ 12 ናንገና ናንጎ ጎዳ ፔቲ ኬሊ ዋንታ ሴሎሞንም ፔጋዲ ጴዳፆ፡- «ኔኤኮ ሺኢጲያ ታ ዋይዘኔ፤ ሃይ ጌኤዥ ማኣራ ታኣም ዲንጎ ባኣዚ ሺኢሾ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ታ ደኦራኔ፤ 13 ዲርዚ ዋርቁዋጉዲ ታ ላኣጎ ዋደና፤ ሃሣ ሃኣኮ ዓቢፆ ሙዓንዳጉዲ ታ ዳኬ ዋደና፤ ታ ዳሮይዳ ዲማ ዲማ ደርፆ ታ ኬይሴ ዋደናኣ ቢያ፡ 14 ታ ዳራ ማዳ ፑርቶ ባኮይዳፓ ሃኪ ያዩሢና ታና ሺኢቁቶ ጫሪንጫ ዓኣፆ ታ ዋይዘንዳኔ፤ ጎምዋ ታ ዔያቶኮ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ዓጮ ዔያቶኮ ታ ገንሣ ማለሻንዳኔ፤ 15 ሃያ ጌኤዥ ማኣሮ ታ ካፓንዳኔ፤ ሃያ ጌኤዥ ማኣሮይዳ ሺኢቁንታ ሺኢጲያ ቢያ ታ ዋይዘንዳኔ፤ 16 ታኣኮ ሱንፃ ናንገና ዲኢካ ካኣሽከንታንዳጉዲ ሃያ ጌኤዥ ማኣሮ ታ ደኦሪ ታኣም ዲማሴኔ፤ ታኣኮ ዓዳ ጋራ ጌሣ ቢያ ዋዳ ታ ካፓንዳኔ። 17 ኔ ዓዳ፡ ዳውቲ ማዳ ጎይፆ ቢያ ጉሙርቁንቲ ታኣም ኔ ማዳቶ፤ ታኣኮ ዋጎና ዳምቦና ካፒ ዓይሢፆዋ ታኣኮ ኔ ኩንሣቶ፡ 18 ኔኤኮ ዓዳ፡ ዳውቲም፡- «ኔኤኮ ዘርፆ ባኣካፓ ዲሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳ ዓሲ ባይቃዓኬ» ጌዒ ታ ዲዛም ጉሙርሲ ኬኤዜ ቃኣሎ ጎይፆና ካኣቱም ታኣኔ ኔኤሲ ደዲሻንዳኔ፤ 19 ጋዓንቲ ኔኤና ኔ ዳሮና ታኣኔ ዲንሢም ዲንጌ ዋጎና ዓይሢፆና ካፒ ኩንሣባኣቲ፡ ማሌ ያኦዞ ዲንሢ ካኣሽከ ዩያቶም ዘገቱ፡ 20 ታኣኔ ዲንሢም ዲንጌ ዓጮሎይዳፓ ዳውሲንቲ ዓኣዲ ባይቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ ታ ካኣሽከንታ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ታኣም ታኣኔ ዲማሴ፡ ሃሮ ጌኤዥ ማኣራሎ ታ ሃሻንዳኔ፤ ማሌ ዳራ ቢያ ማኣራ ማራ ቤሲ ዲዛ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

21 ሃሣ ናንገና ናንጎ ጎዳ፡- «ሃያ ጌኤዥ ማኣሮኮ ሃሣ ዳግ ጌዔ ቦንቾ ዓኣኔ፤ ዩናና ጋዓንቲ ጌኤዥ ማኣሮኮ ኮርሳ ዳንዳ ዓሲ ቢያ ዲቃቲ ሄርሽሢና «ናንገና ናንጎ ጎዳ ሃሮ ሳዔሎና ሃሮ ጌኤዥ ማኣሮናይዳ ዓይጎሮ ሃያጉዳ ባኣዚ ማዳይ።» ጌይ ያኦጫንዳኔ፤ 22 ዓሳ ገንሣ ማሢ፡- «ሃይ ባይሲንታ ቢያ ዔያቶ ሄላሢ ገብፂፓ ዔያቶ ዔኪ ኬሴ፡ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዔያቶ ዓደንሢኮ ያኦዛሢ ዔያታ ሃሺ ማሌ ያኦዞ ካኣሽከ ዩያም ዘገሢሮኬ» ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

8

ሴሎሞን ማዳያ ማሌ ማዳ
(1ካኣቶ. ማ 9:10-28)

1 ሴሎሞን ጌኤዥ ማኣሮና ካኣቱም ማኣሮና ማዢ ጋፒሳንዳኣና ላማታሚ ሌዔ ማዔኔ፤ 2 ገንሣ ሃሣ ካኣቲ ኪራሚ ሴሎሞንም ዲንጌ ካታም ገንሣ ዓካሲ ማዢ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዲኢካ ጌልዚ ዳይሢኔ። 3 ዓዚ ሃማቲና ያባ ዓጮናኮ ዳማ ዋርቃ ዓጮ ያሊ ፔ ዳማ ዋይሢኔ። 4 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣ ታፅሞሬ ካታምና ሃማቲይዳ ዓኣ ያሎ ዓሶኮ ጋሎንታ ዓንጋሞንታ ጌሃ ካታም ቢያ ማዢ ደዲሾኔ፤ 5 ዩያጉዲ ሃሣ ሴሎሞን ኬዳ ዛሎ ቤትሆሬና ደኦሎ ዛሎ ቤትሆሬናይዳ ዓንገና ዋዲንታ ጌሎ ካራ ዓኣያ፡ ዙሎ ኬልቁ ዲርቆና ካታማሰከንሢ ገንሣ ደዲሾ ማዢኔ፤ 6 ገንሣ ሃሣ ባዕላቲ ካታምንታ ያሎ ዓሶኮ ጋሎንታ ዓንጋሞንታ ጌሃንዶ ካታማኣ፡ ፓራሢንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ጌሃንዶ ካታማኣ፤ ዩያይዲ ሴሎሞን ዩራሳላሚንታ ለባናኦሴንታይዳ ዲ ዋይሢ ዓጮ ጋራ ቢያ ማዢ ማሌ ባኮ ቢያ ማዢ ጋፒሴኔ። 7-8 ሴሎሞን ዋልቁ ማዳ ማዳንዳጉዲ ዔኬ ካኣና ናሲ ዓኣኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶኮ ዓጮ ፔ ዓጪ ማሢ ዓርቁ ዋደና ዩያቶ ዋዲም ሃሽኔ፤ ዩያታ ሃሮ ሄላንዳኣና ዓይሌ ማዒ ማዳ ማዳ፡- ሂኢታ ዓሶ፡ ዓምራ ዓሶ፡ ፔርዛ ዓሶ፡ ሂዋዋ ዓሶንታ ዲያቡሳ ዓሶንታኬ፤ 9 ሴሎሞን ዲሰራዔኤሌ ዜርፆፓ ዓይጎ ዓሲያ ካራሚ ማሢ ማዲሽባኣሴ፤ ዲማና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ፡- ፖኦሊሴ፡ ያሎ ዓሶኮ ሱኡጌ፡ ሳርጌሎ ያይቶ ዲሺ ዔኪ ዓኣዳ ዓሶኮ ሱኡጌ፤ ሃሣ ፓራሢና ያላ ዓሲ ማዒ ማዳ። 10 ሴሎሞን ማዢ ዲማ ዲማ ባኮ ዋልቁና ማዳንዳጉዲ ጌይንቲ ዓይሎኮ ሱኡጌ ማዒ ላምፆ ያኤታና ደንገታሚ ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ደኦሪንቲኔ።

11 ሴሎሞን ዲማና፡- «ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ጫኣቁም ሳኣጻና ጌሢንቲ ቤዛ ቢያ ዲማዳ ቤሲታሢሮ ታኣኮ ማቻ፡ ገብፂ ዓጮ ዓሴላ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ዳውቲኮ ካኣቱም ማኣሮይዳ ናንጎኒ ኮይሱሞሴ» ጌዒ ገብፂ ካኣቲ ናዎ፡ ዲዛኮ ማቻ ዳውቲ ካታማፓ ኬሲ ዲዛ ማዢሴ ማሌ ማኣራዳ ናንጎንዳጉዲ ዳኮኔ።

12 ሴሎሞን ጌኤዥ ማኣሮኮ ቤርታ ሆታ ኮሼ፡ ያሕሲም ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዞ ዑፃ ሚቹ ዲንጎ ዲንገይ ናንገና ናንጎ ጎዳም ሺኢሾኔ፤ 13 ሙሴ ዔርዜ ዋጋ ዓይሢ ጎይፆና ፔቲ ፔቲ ቦንቾ ኬሎና ጌይፆ፡- ሃውሾ ኬሎና ኬሎና፡ ዓገሮ ያኤራ ያኤራ፡ ለዓ ለዓ ቦንቾንታ ሃይሃ ቦንቾ ኬሎንሢዳ ዩንሢያ፡- ሙኡቆ ፆኣዛ ጌለባኣ ካሃ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ፡ ሃኣካ ካፆም ማኣሎ ቡሪፆ ቦንቾንታ ወልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቾ ኬሎንታይዳ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲንጎ ባኣዚ ሺኢሾኔ። 14 ዲዛኮ ዓዳ ዳውቲ ኬሴ ዳምቦ ጎይፆጉይያ ቁኤሶ ዔያታ ማዳ ቤዛ ቤዛ፡ ሃሣ ሌዊ ዓሳ ያሕሲ ጋላቶ ዓይኡም ዓይናዲ ዓይናዲ ቁኤሶ ማኣዳንዳጉዲ ገኢጊሼኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ያሕሲ ዓሢ፡ ዳውቲ ዓይሢ ጎይፆ ጌኤዥ ማኣሮ ካፓ ዓሳ ፔቲ ፔቲ ዲሮኮ ጋሮ ጌሎ ካሮ ካፒያ ኬላ ኬላ ካፓንዳጉዲ ፓቂ ፓቂ ጌሢኔ። 15 ዔያታ ካኣቱም ማኣሮኮ ማሆ ጌሃ ማኣሮንታ ማሌ ባኮ ዛሎም ካኣቲ ዳውቲ ቁኤሶንታ ሌዊ ዓሶንታም ዓይሢ ጎይፆና ፔቲ ባኣዚታፆ ፓጪሱም ቢያ ባኮ ኮይሳሢጉዲ ገኢጊሼኔ።

7:18 7:18 1ካኣቶ. ማ 2:4። 8:13 8:13 ኬሲ. ማፆ 23:14-17፤ 34:22-23፤ ፓይ. ማፆ 28:9፤ 29:39፤ ላሚ. ዋማ 16:16።

16 ዲማና ሴሎሞን ማዳኒ ማሌ ማሊፃ ቢያ፣ ጌይፃ፡- ጌኤዡ ማኣሮኮ ዓይፃ ሹጮ ደቂፃይዳፓ ዓርቃፃ ዳንዲ ጋፒንፃ ሄላንዳኣና ማዳ ቢያ ኮሺና ማዲንቴ።

17 ዬካፓ ሴሎሞን ዔደአሜ ዓጮይዳ ባዛ ዓጫ ዓኣ፣ ዔፂዮንጋቤሬና ዔላቴ ጌይንጋ ቤዘ ዓኣዳ። 18 ዲማና ካኣቲ ኪራሜ፡- ኮሺ ዔራ ማዔ ዋኣፃ ካኣሚሎ ዒሻዘንሢና ዔያቶኮ ሱኡጋ ዔኪ ሃንጋ ዋኣፃ ካኣሚሎዋ ሴሎሞን ዳኬ፤ ዔያታ ሴሎሞን ኮዋኣፃ ካኣሚሎ ማዳ ዓሶ ሱኡጋና ዋላ ምገሬ ጌይንጋ ዓጮ ሙኬ፤ ዒኢካፓ ታጾ ደንጎ ሺያ ኪሎ ማዓ ዋርቁ ዔኪ ሙኪ ካኣቲ ሴሎሞን ማዲንጌ።

9

ሳኣባ ዓጮ ካኣቲላ ሴሎሞን ዘጋነ ዳንዴሢ (1ካኣቶ. ማ 10:1-13)

1 ሳኣባ ዓጮ ካኣቲላ ካኣቲ ሴሎሞን ዲቃሢ ሄርሺሳ ዔራቶ ዘሎ ኬኤዘንጋ ሃይሶ ቢያ ዋይዜ፤ ዬያሮ ዒዛ ሚርጌና ሜታሳ ምጫሢ ምጫ ዒ ዋዚ ጌይ ማሃቴያ ዋይዘኒ ዬራሳላሜ ሙኬ፤ ዒዛ ዬራሳላሜ ሙካኣና ሚርጌ ዒዘኮ ደንዛ ማዓ ዲቢ ዓሲ ዋላ ዔኪ፣ ሳውቃ ቲሺንጋ ዳኤሻንጋ ሚርጌና ሚዛጳ ሹቸንጋ ኮሺ ሚርጌ ዋርቁፃ ጋኣሎና ጫኣኒኬ፤ ሴሎሞንና ዒዛ ካኣማፃ ፔ ዒሮና ምጫኒ ማሌ ባኮ ቢያ ምጫ፤ 2 ዒዚያ ዒዛ ምጫ ባኮ ቢያ ማሃ ኬኤዘንጋ፤ ዒዛም ዒ ቡሊ ኬኤዘኒ ባሺያና ዔርቶ ዒዲ ዓኣሺንጋ፤ ዓቲ ምጫሢ ፔቲታፃ ባኣሲ። 3 ሳኣባ ዓጮ ካኣቲላ ሴሎሞን ዔራቶና ጌሰታ ጌኤዘ ዋይዜ፤ ሃሃ ዒዚ ማዜ፣ ዒዛኮ ካኣቲሞ ማኣሮዋ ዘጌ፤ 4 ገንሣ ሃሃ ሴሎሞን ሙዓንዳጉዲ ካሢንጋ ሺኢካ ሙዓ፣ ዒዚ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሳ ናንጋ ቤዘና ዒዛኮ ካኣቲሞ ማኣራ ማዳ ዓሳ ፔ ማዳ ማዳ ዓርቁ ማዳ ጎይፃንጋ ዬያ ማዳሮና ሙፃ ሙኡዚፃሮዋ ዓሳ ማኣዓ ማኣዓሢንጋ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ምጫም ዒንጎ ባኮዋ ቢያ ዘጌ፤ ዬያ ዒዛ ዘጋኣና ዒዛ ምንዴ ማሌሢፓ ዐሣ ዓኣዳ ዲቃሢ ዒዘ ሄርሺሴ።

5 ዬካፓ ዒዛ ካኣቲ ሴሎሞን ኮራ፡- «ኔ ማዳ ባኮና ኔ ዔራቶኮ ዳኤቸሞ ታ ዓጫ ዓኣፃ ታ ዋይዜሢ ቢያ ጎኔኬ! 6 ጋዓንጌ ሃይካ ሙኪ ታኣኒ ታ ዓኣፒና ዘጋንዳፃ ሄላንዳኣና ዬያ ኬኤዘንጋ ባኮ ጎኔኬ ታ ጌይባኣሴ፤ ዋሮና ታ ዋይዜሢ ዓኣፓና ታ ዘጌሢኮ ሃካሢታፃ ማዓባኣሴ፤ ጎኔ ኔኡኮ ዔራቶና ምጫ፤ 7 ኔ ቤርቶ ቢያ ምዳ ሙኪ ሙኪ ኔኤኒ ዔራቶና ጌሰታ ጌኤዘ ዋይዘ ዓሶና ኔኤኮ ደንዘና ዋዚ ባለቲና ዓኣፃዳይ! 8 ናንጎና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ምጫሢ ጋላቲንቶም! ዒዚ ኔና ደኡሪ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣቲ ማሃኒ ዒዘኮ ኮሺ ማሊሢ ማዔሢሮ ጋላታ ዒዛ ሄሎም፤ ሃሃ ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ናሽካ ናሹማ ናንጎና ጋፑዋፃ ማዔሢሮ ፂሎሞና ፒዜ ምገሢና ባይቁዋፃ ናንጋንዳጉዲ ኔ ማሆም ዒሰራዔኤሌኮ ኔና ዒ ካኣቲ ማሃ ደኡሬ።» ጌዔ።

9 ዲማና ዒንጋኒ ዔኪ ሙኬ ባኮ ቢያ ካኣቲ ሴሎሞን ማዲ ዒዛ ዒንጌ፤ ዒዛ ዒንጌ ባካ፡- ያይዶ ሺያ ኪሎፓ ባሺ ማዓ ዋርቁ፣ ሚርጌ ዲቢ ሳውቃ ቲሺንጋ ዳኤሻንጋ ሚዛጳ ሹቸንጋኬ፤ ዒዛ ሴሎሞን ማዲንጌ ሳውቃ ቲዡ ሚርጌጉማፓ ባሻፃ ማዔ ሳውቃ ቲሺ ዬያኮ ቤርታ ዒዘም ዔኪ ሙኪንጋቲ ቤቁባኣሴ።

10 ምገሬ ዓጫፓ ሴሎሞን ምርቆ ዔኪ ሙኬ ካኣቲ ኪራሜና ካኣቲ ሴሎሞንና ኮ ዓሳ ዒኢካፓ ዲቢ ዳኤሌሎ ዚቢቆንጋ ሚዛጳ ሹቸንጋ ዔኪ ዬዔ፤ 11 ሴሎሞን ዬያ ዳኤሌሎ ዚቢቆና ጌኤዡ ማኣሮንጋ ዒዘኮ ካኣቲሞ ማኣሮኮዋ ጌፃ ሳሮ፣ ምጫ ሰንቸም ዓይናዳ ናኣቶኮ ጎኡሎንጋ ፔቲ ሻሺና ዋርቆ ጎኡሎዋ ኮሺ፤ ዬያጉዳ ዳኤሌሎ ዚቢቆና ኮሻና ዓይኑም ዓንጋሞጉዳፃ ሃያኮ ቤርታ ዪሁዳ ዓጫ ፔቲታፃ ዳዲ ቤቁባኣሴ።

12 ሳኣባ ዓጮ ካኣቲላ ኮዔ ባኮንጋ ምጫ ባኮዋ ቢያ ካኣቲ ሴሎሞን ዒዘም ዒንጌ፤ ዬይ ዒዚ ዒንጌ ባካ ዒዘ ዔኪ ሙኬ ባኮይዳፓ ቢያ ባሺኬ፤ ዬካፓ ዒዘ ፔ ዓሶና ዋላ ፔ ዓጮ ማዲ ዳንዴ።

ካኣቲ ሴሎሞን ስሎ ሚርጌጉም (1ካኣቶ. ማ 10:14-25)

13 ካኣቲ ሴሎሞን ለዓ ለዓ ለማታሚ ሃይሃ ሺያ ኪሎ ማዓ ዋርቁ ዔካ፤ 14 ዬይ ዋርቃ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዒዘም ጫጋሢንጋ ኮርማፃ ቃሲ ዒዚ ዳንቃሢንጋ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዓራቦ ዓጮ ካኣቶንጋ ዒሰራዔኤሌኮ ዲማ ዲማ ፓቆና ዓጮ ምይሣ ዓሳ ገኢራ ጌዒ ጫጋሢንጋ ቃሲ-ምንጌ።

15 ሴሎሞን ለምፃ ጌኤፒ ዳኤፒ ጌቲማ ኮሺሲ፣ ዬያ ጌቲማ ፔቲ ፔቲሢኮ ዐ-ፃ ለንካይ ኪሎ ማዓ ዋርቁና ጳርቁ ኮሺ። 16 ዬያጉዲ ሃሃ ሃይሃ ጌኤፓ ዳካ ዳካ ጌቲማ ኮሺሲ ፔቲ ፔቲ ጌቲሞኮ ዐ-ፃ ሃይሃ ኪሎ ማዓ ዋርቁና ጳርቁ ኮሺ፤ ዬያቶ ቢያ «ለባሮኦሴ ዳኤሎ» ጌይንጋ ዳልጎ ማኣራ ጌሢ።

17 ሃሃ ዒዚ ዳርሲ ዓቸና ፔቲ ዳኤፒ ካኣታ ዳዓ ያይታ ኮሺ ዋርቁና ዐ-ፃ ጳርቁ ሚዛጳሴ። 18-19 ዬያ ካኣቲሞ ያይቶ ኬሰኪ ዳዒ ለሆ ጌዲጉዲ ጌዒ ኬሰኮ ባኣዚ ዓኣ፤ ዬያ ፔቲ ፔቲ ጌደኮ ዓጫ ዓጫ ለምፃ ዋሊ ዐ-ፃ ታጾ ለምፃ ዘቢ ኮሺንጌ፤ ዬያ ካኣታ ዳዓ ያይቶኮ ቶኪ ጌሃ ዋርቁና ኮሺንጌ ባኣዚ ዓኣ፤ ያይቶኮ ሚዛቆ ዘሎና ሻውሎ ዘሎናይዳ ኮቸ ጌሃ ቤሲ ዓኣ፤ ኮሎ ጌሃሢኮ ኮይላ ኮይላ ፔቲ ፔቲ ዘቢ ማሊሲ ማዡና ባኣዚ ዔቂ ዓኣ፤ ማሌ ዓይጎ ዓጫ ካኣቲኮዋ ዬያ ማላ ካኣታ ዳዓ ያይታ ፔቲታፃ ባኣሴ።

20 ካኣቲ ሴሎሞን ዐ-ፓ ዐ-ሸካ ዓንጎንጋ «ለባሮኦሴ ዳኤሎ» ጌይንጋ ዳኤፓ ማኣሮይዳ ዓኣ ማሃ ቢያ ጌኤሺ ዋርቁይዳፓ ኮሺንጌያኬ፤ ካኣቲ ሴሎሞን ዋዶና ቢራ ዐ-ሣ ዓኣዳ ሚርጌሢሮ ዔኤቢ ጉሪ ባኣዚ ማዔ፤ 21 ካኣቲ ኪራሜም ማዳ ዓሳ ዒሻ ዋኣፃ ካኣሚሎና ዋላ ዳኤፓ ዋኣፃ ዐ-ፃ ሃንጋ ቴርሴሴ ዳንዳ ዋኣሢ ካኣሚሎ ሴሎሞን ዓኣ፤ ዬያታ ዋኣፃ ካኣሚላ ሃይሃ ለዔይዳ ፔቲና ዳንዲ ዋርቁንጋ ቢራ ዓንጎንጋ ዳርሲ ዓቸንጋ ቃኣራንጋ ቲኢኪንጋ ዔኪ ዒዘም ሙካ።

22 ካኣቲ ሴሎሞን ሳይይዳ ዓኣ ካኣታፓ ቢያ ባሺ ምርጎቸ፤ ሃሃ ዔራ ዓሲኬ፤ 23 ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ምጫ ዒዘም ዒንጌ ዔራቶና ዒ ጌሰታ ጌኤዘ ዋይዘኒ ዒዘ ኮይላ ሙካኒ ኮዓ፤ 24 ዒዘ ባንሢ ሙካ ዓሳ ቢያ ቢራ ዓንጎ፣ ዋርቁ፣ ማኣዓ፣ ያልዚ ዓንጋሞ፣ ሳውቃ ቲሺንጋ ዳኤሻንጋ፣ ፓርንጋ ባቁሎንጋ ዒንጋኒ ዔኪ ሙካ፤ ዬይ ዓሳ ዔኪ ሙካሢ ለዓ ለዓኬ።

25 ሴሎሞን ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሢናም ያይዶ ሺያ ባርታ፣ ዬያጉዲ ሃሃ ታጾ ለምፃ ሺያ ፓር ዒሻ ዓሲያ ዓኣ፤ ዬያቶይዳፓ ዘሎ ዒዚ ዒዘና ዋላ ዬራሳላሜይዳ ዳዓንዳጉዲ፣ ዘሎ ገንሣ ዲማ ዲማ ካታሞይዳ ፓቂንጋ

ዳዓንዳጉዲ ገሠህ። 26 ሴሎሞን ዔፕራሚያን ወራጅ ፕሊሰጻኔሜ ዓጮና ዳንዲ ገብጻ ዓጮ ዛጸ ሄላንዳኣና ዓኣ ካኣቶ ቢያ ፔኤም ገኢሪሻኔ፤ 27 ዒዚ ካኣታዲ ዋይህ ዋደና ዩሩሳላሜይዳ ዓንጎ ቢሩ ቃንግጉዲ፤ ለባሮኦሴ ሚያኮዋ ሚርጉማ ዪሁዳ ገሜሮ ዳማ ቢያ ቤዛ ባቃላ ቦኦባጉዲ ማዕኔ። 28 ሴሎሞንም ገብጻና ሜሌ ዓጮናገ ቢያ ፓራህ ዔኪ ሙኮኔ።

ሴሎሞን ዋይህ ዋደ ሃይሳ ቃሚህና (1ካአቶ. ማ 11:41-43)

29 ሴሎሞን ካኣታዲ ዋይህ ዋደኮ ሜሌ ሃይሳ ዓይፃገ ዳንዲ ጋፕ ሄላንዳኣና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ናኣታኣኔ ያኣፔ ሃይሶይዳ፣ ሴኤሎ ዓጮይዳ ሾይንቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓኪያ ኬኤዜ ያኦሲ ማሊያይዳ፣ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዒዮርቢዓሜ ካኣታዳ ዋደና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒደም ያኦሲ ፔጋሲ ዳጭ ባካ ያኣፕንቲ ዓኣህዲ ያኣፕንቲ ዓኣኔ። 30 ሴሎሞን ናንጎ ቤዞ ዩሩሳላሜይዳ ማሂ ጉቤ ዒሰራዔኤሌይዳ ያይዲታሚ ሌዔ ካኣታዳ። 31 ዩካገ ዒዚ ሃይቂ ፔ ዓደ ዳውቲ ካታማ ዲኡቲም ቤዞይዳ ዒዛኮ ናኣዚ ርቢዓሜ ካኣታዳ።

10

ኬደ ዛሎይዳ ናንጎ ዒሰራዔኤሌ ያጸኮ ዋይዞ ዒዶ (1ካአቶ. ማ 12:1-20)

1 ርቢዓሜ ካኣታህኒ ኮዓ ኬደ ዛሎይዳ ናንጎ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሴኬሜይዳ ቡከንቲ ዒዛ ካገህረ ርቢዓሜ ዒኢካ ዳንዳ። 2 ካኣቲ፣ ሴሎሞንሮ ፑኒ ገብጻ ዓጮ ዳንዲ ዒኢካ ዓኣ ናባጻ ናኣዚ ዒዮርቢዓሜ ዩያ ዋይዚ ማዒ ሙኩኔ፤ 3 ዒማና ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ኬደ ዛሎይዳ ናንጎ ያጸ ከኢታ ዳኪ ዒዛ ዔኤሊሳዶ ዒዛና ዋላ ርቢዓሜ ኮራ ሙኪ። 4 «ኔ ዓዳ፣ ሴሎሞን ኦና ሄርቂ ዋይህ ሜታሴኔ፤ ሃህ ኔኤኒ ዩያ ኦም ሹሌዒሲ ናንጎ ኦኡኮ ኔ ገኢገሹቲ ኔኤም ኦ ዋርቃንዳኔ» ገዔ።

5 ርቢዓሜ ዔያቶም፡- «ሃህ ዳንዲጋገ ሃይህሳ ኬሎና ማዒ ሙኩዋቲ» ጋዓዛ፣ ዳራ ዳንዳ።

6 ዩካገ ካኣቲ፣ ርቢዓሜ ዒዛኮ ዓደ ሴሎሞን ዞራ ደንዞ ፔቲይዳ ዔኤሊ፡- «ታኣኒ ዳሮም ዋዚ ገይ ኬኤዛንዳቲያ ዒንህ ታኣም ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣ?» ገዒ ያኦጮኔ።

7 ደንዞ ማሃ፡- «ኔኤኒ ዳሮም ኮሺ ማዳያ ማዒ፣ ሃህ ዔያታ ያኦጮ ባኮኮ ገኢጋ ማሂህ ኔ ማሄቲ ዔያታ ቢያ ዋዳ ጉሙርቂንቲ ኔኤም ዋርቃያ ማዓንዳኔ» ገዔ።

8 ርቢዓሜ ጋዓንቲ ደንዞ ዞሬ ዞር ቦሂ ዒዛና ዋላ ዲጮ፣ ዒዛኮ ላጌ ማዒ ዒዛ ዞራ ዳጌዞንህ ኮይላ ዳንዲ፡- 9 «ታ ዋዳንዳቲያ ዒንህ ታኣም ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣ? ዋይህያ ሹኤሌዒሲ ዋይህንዳጉዲ ታና ያኦጮ ዳሮም ታ ዋዚ ገዒ ማሆንደይ?» ገይ ያኦጮኔ።

10 ዔያታ ማሃ፡- «ዔያቶም ታኣኮ ኬኤሎ ናዎም ታ ዓደኮ ኬርናገ ባሺ ዓንዲርቃያ ማዓንዳኔ! 11 ታ ዓዳ ዒንህ ሄርቂ ሜታሴ ዋይህኔ፤ ታኣኒ ሃህ ዩያይዳገ ባሺ ዒንህ ሄርቂ ዋይህንዳኔ፤ ታ ዓዳ ዒንህ ዠራገና ጳርቂኔ፤ ታ ጋዓንቲ ዒንህ ጉማራና ጳርቂ ሜታሳንዳኔ!» ሂዚ ገዔ» ገኤ።

12 ዩካገ ሃይህሳ ኬሎና ዒዮርቢዓሜንታ ዳሮንታ ቢያ ርቢዓሜ «ሙኩዋቲ» ገዔ ኬሎና ማዒ ሙኩኔ፤

13 ዒማና ካኣቲ፣ ርቢዓሜ ጋርቾ ደንዞ ዒዛ ዞሬ ዞር ሃሺ ዳሮም ፑርታ ሃይሴ ገሰቲህ ዓርቂኔ፤ 14 ዒዛኮ

ላጋ ዒዛ ዞሬ ጎይያ፡- «ታ ዓዳ ዒንህ ሄርቂ ሜታሴ ዋይህኔ፤ ጋዓንቲ ታ ዩያገ ባሺ ዒንህ ሄርቂ ሜታሴ ዋይህንዳኔ፤ ታ ዓዳ ዒንህ ዠራገና ጳርቂኔ፤ ታ ዒንህ ጋዓንቲ ጉማራና ጳርቂ ሜታሳንዳኔ!» ገዔ። 15 ዩይ ያዲ ማዒህ ሴኤሎይዳገ ሙኩኔ፣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓኪያ ዛሎና ናባጻ ናኣዚ ዒዮርቢዓሜ ዛሎ ናንገና ናንጎ ጎዳ ኬኤዜ ባካ ኮማንዳጉዲከ፤ ካኣቲ ርቢዓሜ ዳሮኮ ማሊያ ቦሂ ሃሺህ ያኦሲ ዩያይዳኒ ማሊያታሂሮከ።

16 ዒማና ካኣቲ ርቢዓሜ ዳራ ያኦጮ ያኦጮ ቦሂ ሃሺህ ዳራ ዔራዶ፡- «ዳውቲንታ ማኣር ዓሰንታ ማይ ኦም ዓይጎዋዳንዳይ? ዔያታ ኦም ፔቲታዎ ማዳ ባኣዚ ባኣሴ! ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቲ! ዒንህ ማኣሪ ማኣሪ ማዒ ዳንዳዋቲ! ርቢዓሜ ፔ ማሊያ ጎይያ ማደንጎ!» ገዔ።

ዩያይዲ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ርቢዓሜም ዋይዞ ዒዳ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ማዒ ዳንዳ።

17 ዩያር ርቢዓሜ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዳሮ ዑፃ ሌሊ ካኣታዳ።

18 ዩካገ ካኣቲ ርቢዓሜ ዋልቂና ማዲሾ ዓሰኮ ሱኡጋህ፣ ዓደኒራሜ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ኮይላ ዳኬኔ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ሹቻ ዒዛ ዳይ ዋዳኔ፤ ዒማና ርቢዓሜ ዑካዲ ሳርጌሎ ያይቶ ቶገ ዩሩሳላሜ ዳንዳዎ ቶሊ ዓቲ።

19 ዒማገ ዓርቃዎ ኬደ ዛሎ ዓጮ ናንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣቲ ዳውቲ ማኣሮም ዋይዞ ዒዳያ ማዕኔ።

11

ሹማዒያ ኬኤዜ ያኦሲ ማሊያ (1ካአቶ. ማ 12:21-24)

1 ርቢዓሜ ዩሩሳላሜ ሄላዎ ዪሁዳና ቢኢኒያሜና ያጸገ ደኦሪ ደኦሪ ኬሶና ፔቲ ጻኤታና ሳሊታሚ ሺያ ያልዚ ያላንዳ ጎኦባ ዓሲ ዔኪ ፔቲይዳ ቡኩሴኔ፤ ዩያ ዒ ማዳህ ዒሰራዔኤሌ ያጸ ያሊ ዓጮ ቢያ ፔ ዳማ ማሃኒ ማሊከ። 2 ጋዓንቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሹማዒያም ያኦሲ፡- 3 «ርቢዓሜም፣ ዩያጉዲ ዪሁዳና ቢኢኒያሜ ያጸ ቢያህም፤ ሃህ ሃንጎ ዳሮማኣ ቢያ፣ 4 ዒንህኮ ዒገና ዔኣሪ ዔኣሪ ዩያሌ ዓሶ ያላኒ ዳንዲፖቲ፤ ቢያህ ዒንህ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳዋቲ፤ ዩይ ባካ ያዲ ማዒህ ታኣኒ ማዎንጎ ገዔምከ» ። ገይ ኬኤዛንዳጉዲ ዓይህኔ። ዩያር ዩያታ ቢያህ ናንገና ናንጎ ጎዳ ገዔ ባኮ ዋይዚ፣ ዒዮርቢዓሜ ያሊያ ሃሺ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳ።

ርቢዓሜ ካታም ኬልቂ ደዲሺ ዲርቂህ

5 ርቢዓሜ ዩሩሳላሜይዳ ናንገ ሱንፃ ሃካገ ዳማ ፓይዲንታ ዪሁዳና ቢኢኒያሜ ካታምም ደዲ ኬኤሌ ኮሺኔ፤ ዩንህ ካታምንህ፡- 6 ቤኤቲሌሃሜ፣ ዔፃሜ፣ ቲቆዓ፣ 7 ቤተፁራ፣ ሶኮ፣ ዓደላሜ፣ 8 ጋኣቲ፣ ማራሻ፣ ዚፔ፣ 9 ዓደራይሜ፣ ላኪሹ፣ ዓዜቃ፣ 10 ያርዓ፣ ዓያሎንታ ኬብርኦኔንታከ። 11 ርቢዓሜ ዩንህ ካታምንህ ደዲሺ ኬልቂ ዲርቂኔ፤ ፔቲ ፔቲ ካታምም ፔቲ ፔቲ ሱኡጌ ደኦሪኔ፤ ሃህ ፔቲ ፔቲዞንህዳ ሃኣኮ፣ ሪሚታገ ኮሾ ዛይቶንታ ዋይና ዑኩንታ፣ 12 ዩያጉዲ ሃህ ገቲማና ዋርህና ቡኩሴኔ፤ ዩያይዲ ዪሁዳና ቢኢኒያሜ ዓጮ ፔ ዳማ ማሃኔ።

ቁኤሶና ሌዊ ዓሶናኮ ዒሰራዔኤሌይዳገ ዪሁዳ ሙኪያ

13 ቁኤሶና ሌዊ ዓሶና ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳገ ደኦሎ ዛሎና ዓኣ ዪሁዳ ዓጮ ሙኩኔ፤ 14 ዒሰራዔኤሌ

ካአቲ ዲዮርቢዓሚና ዲዛ ቤዛ ጌሊ ካአታፎ፡ ዲዛኮ ዜርፃ ለዊ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቁኔሴ ማዒ ማዳንዳጉዲ ዓይሢንቲባአሢሮ ለዊ ዓሳ ዪሁዳና ዬሩሳላሚና ዔያታ ሙኪሢ ቆልሞ ሄንቆ ቤዛና ማሌ ባኮ ቢያ ሃሺኬ። 15 ዲዮርቢዓሚ ጌሜራ ጌሜራ ማሌ ዓሳ ፔ ያኦዞ ካአሽካ ቤዛ ማዳንዳያ፡ ሃሣ ፃላሃና ዲዚ ፔኤም ጌማቶ ማሊሲ ኮሼ ማሌ ያኦዞናም ዘገ ካአሽካንዳ ፔ ቁኔሴ ዶኦሪናአኮኬ። 16 ዪያፓ ዔቁያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ያኦዞሢ ፒዜ ማዔ ዓያናና ካአሽካን ኮዓ ዓሲ ዲሰራዔኤሌ ፃጶ ቢያይዳፓ ኬሰኬ ማርጌ ዴሬ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓደንሢ ያኦዞሢም ዲንጎ ባአዚ ሺኦሻጊ ለዊ ዓሳ ገንፆ ዬሩሳላሚ ሙኪኬ። 17 ዪይ ማዳ ዪሁዳ ካአቲ ዶዲሼኔ፤ ሃይሣ ለዔ ጉቤ ሴሎሞኔኮ ናአዚ ርቢዓሚ ዔያታ ማኦዴ፤ ዔያታ ካአቲ ዳውቴና ሴሎሞኔና ማዴ ጎይፆ ማዲ ኮሺና ናንጌ።

ርቢዓሚ ማኦር ዓሳ

18 ርቢዓሚ ማሃላቲ ጌይንታ ላኦሊሰኬና ዔኬኔ፤ ዲዛኮ ዓዴ ያሪሞቲ ጌይንታያ ዳውቴኮ ናይ ማዓዛ፡ ዲንዳ ዲዛኮ ዓቢጋይሎ ጌይንታያ ዲሴዬኮ ናአዚ ናፆ ዔኤሊዓቤ ናዎኬ፤ 19 ማሃላቲ ዪዑሼ፡ ሽማሪያና ዘሃሚ ጌይንታ ሃይሣ ዓቲንቁ ርቢዓሚም ሾዔኔ፤ 20 ዪካፓ ናንገሴቃ ርቢዓሚ ማዕካ ጌይንታ ዓቤሴሎሚ ናዎኬ፡ ዓቢያ፡ ዓታዬ፡ ዚዛና ሽሎሚቲ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። 21 ርቢዓሚኮ ዎሊ ዑፃ ታጶ ሳሊ ላኦሊና ላሂታሚ ገንፃኦ ማቸንሢ ማዓ ላኦሊያ ዓኦኔ፤ ዔያቶይዳፓ ለማታሚ ሳሊ ዓቲንቁና ላሂታሚ ዉዲር ናይ ዒ ሾዔኔ፤ ዲዚ ፔኤኮ ላኦሎና ገንፃኦ ማቸንሢ ቢያሢዳፓ ማዕካ ጋዓዞ፡ ዓቤሴሎሚ ናዎ ባሽ ናሽካኔ፤ 22 ዪያጉዲ ሃሣ ፔኤኮ ናኦቶይዳፓ ቢያ ማዕካይዳፓ ሾይንቲ ዓቢያ ጎሥሢ ባሽ ዒ ናሽካኔ፤ ዪያር ዲዚ ፔ ቤዛ ናአዚ ዓቢያ ካአታዳንዳጉዲ ማሊሢሮ ዲዛ ጌርሲንሢኮ ሱኡጌ ማሂ ዲዛ ዶኦሪኔ፤ 23 ርቢዓሚ ዔራቶና ፔኤኮ ዓቲንቆ ናኦቶ ሱኡጌ ማሂሢና፡ ኬልቁዲርቆና ዪሁዳና ቢኢኒያሚ ካታሞ ቢያይዳ ሱኡጌ ማሂ ዶኦሪኔ፤ ዪካፓ ዔያቶም ኮይሳ ባአዚ ቢያ ማርጌና ዲንጌ፤ ማርጌ ላኦሊያ ዔያታ ዔካንዳጉዲ ማሂኔ።

12

ጊብፃ ዓጮ ካአቲ ዪሁዳ ዓጮ ያለሢ (1ካአቶ. ማ 14:25-28)

1 ርቢዓሚ ካአቲሞና ዔርቲ ዶዴሰካፓ ዲዛንታ ዲሰራዔኤሌ ዴራኦ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ሃሼኔ፤ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳም ዔያቶኮ ዓኦ ጉሙርቁንቲፆ ዔያታ ፓጠሴሢሮ ርቢዓሚ ካአታዴ ዶንጋሳ ሌያና ጊብፃ ካአቲ ሺሻቁ ዬሩሳላሚ ያሌ። 3 ዲዚ ዓሚና ፔቲ ሺያና ለምፆ ፃኤታ ሳርጌላ ያይታ፡ ላሂታሚ ሺያ ፓራሢና ያላ ዓሲንታ ሃሣ ሚርጉማ ፓይዲንቲሞ ፖኦሊሴ ዔኪ ዬሩሳላሚ ያሌ፤ ዪያ ሺሻቁኮ ያላ ዓሶ ባአካ ሊቢያ ዓሲ፡ ሱካ ዓሲንታ ዲቶጲያ * ዓሲያኦ ዓኦኔ፤ 4 ካአቲ፡ ሺሻቁ ኬልቁ ዲርቆና ዪሁዳ ካታሞ ያሊ፡ ዴንዲ ዬሩሳላሚ ሄላንዳኦና ዓርቁኔ።

5 ዪካፓ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሽማዒያ ሺሻቁ ዲጊጠ ዬሩሳላሚይዳ ዎሊ ዑፃ ቡኪንቲ ዓኦ ካአቲ ርቢዓሚና

ዪሁዳ ዓሶ ሱኡጎ ኮይላ ዴንዲ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዛፆ ታና ዲንሢ ሃሽሢሮ ታ ዲንሢ ሺሻቁ ኩጫ ሃሽኔ፡ ጋዔኔ» ጌዔኔ።

6 ካአቲ ርቢዓሚና ዪሁዳ ዓሶኮ ሱኡጋ ዔያታ ጎሞ ማዲ ዳቤሢ ዔራሚሮ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዴ ባካ ቢያ ፒዜኬ» ጌዔኔ።

7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሚና ዔያታ ፔና ሂርኪዴሢ ዘፓፆ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ሽማዒያ ላሚ ገንሣ፡- «ሃሣ ዔያታ ፔኤኮ ዳቢንቶ ዔሪ ፔ ቶኦኮ ሂርኪዴሢሮ ታ ዔያቶ ባይዛዓኬ፤ ሺሻቁ ዔያቶ ያላ ዎዶና ዑኬና ዓውሲ ታ ዔያቶ ዳቁሻንዳኔ፤ ዬሩሳላሚይዳ ዳጎና ታ ማዲ ማሌ ባኮ ቢያ ማዳዓኬ፤ 8 ያዲ ማዔቲያ ታ ዎይሣሢና ሳፆ ካአታ ዎይሣሢናኮ ባአካ ዓኦ ዲሙሞ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ሺሻቁ ያሎና ዔያቶ ባሺ ዎይሣንዳኔ» ጌዔኔ።

9 ዪያር ካአቲ ሺሻቁ ያሎና ባሺ ዬሩሳላሚ ጌሊ፡ ጌኤኮ ማኦርና ካአቲሞ ማኦርናይዳ ዓኦ ባኮ ቢያ፤ ሃሣ ካአቲ ሴሎሞኔ ዎርቆይዳፓ ኮሺሴ ጌቲማኦ ዓቲሞንቲ ቡሪ ዔኬኔ። 10 ካአቲ ርቢዓሚ ሺሻቁ ዔኬ ጌቲሞ ቤዛ ማሌ ጌቲማ ሞኦና ዓንገና ኮሺሴ ካአቲሞ ማኦር ዲር ካር ካፓ ዓሶኮ ሱኡጋ ጌሣንዳጉዲ ዲንጌ። 11 ካአቲ ጌኤኮ ማኦር ሙካ ዎዶና ዎዶና ዪንሢ ካፓዞንሢ ዪንሢ ጌቲሞንሢ ዓርቁ ካአቲና ዎላ ሃንታኔ፤ ካአቲ ዴንዴሰካፓ ማሂ ካፓዞንሢ ዔያቶኮ ቆልፆ ጋራ ጌሣኔ፤ 12 ዲሚና ካአቲ ርቢዓሚ ፔኤኮ ዳቢንቶ ዔሪ ፔና ሂርኪዴሢሮ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጎሪንታ ጋፒንሢ ማቶ ሄሊሲባኦሴ፤ ዎዎይቲይ ጌዔቲ ዪሁዳ ዓጮ ቢያይዳ ኮሺ ባአዚ ማዔኔ።

ርቢዓሚ ካአቲሞ ዎዶ ሃይሳ ቃሚሢና

13 ርቢዓሚ ናንጎ ቤዛ ፔኤኮ ያኦሲ ካአሽኪንታኒ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤሢ ባአካፓ ዶኦሪ ዬሩሳላሚ ካታማ ማሂ ታጶ ላንካይ ለዔ ዎይሣኔ፤ ፔኤኮ ካአቲሞ ቢታንቶዎ ዶዲሼኔ፤ ዲዚ ካአታዳ ዎዶና ሌዓ ዲዛኮ ያይዲታሚ ፔቲ ለዔኬ፤ ርቢዓሚኮ ዲንዳና ርዕማ ጌይንታያ ዓሞኦኔ ዓጮ ሾይንቲ ዓሲኬ፤ 14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባአዚ ዔራኒ ርቢዓሚ ኮዒባአሢሮ ፑርታ ባአዚ ማዴ፤

15 ካአቲ ርቢዓሚ ማዴ ባካ ቢያ ዓይፃፓ ጋፖ ሄላንዳኦና፤ ዪያጉዲ ሃሣ ዲዛ ማኦር ዓሶኮ ሃይሳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሽማዒያና ዲዶ ሃይሶና ማፃኦፓ ፃኦፒንቲ ዓኦኔ፤ ዲሚና ርቢዓሚና ዲዮርቢዓሚና ጋፑሞ ያልዚ ቢያ ዎዶ ያልታኔ፤ 16 ዪካፓ ርቢዓሚ ሃይቁ ዳውቴ ካታማ ዓኦ ካአታ ዲኡታ ቤዛ ዴኡቲኔ፤ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናአዚ ዓቢያ ካአታዴ።

13

ዓቢያ ዲዮርቢዓሚ ያለሢ (1ካአቶ. ማ 15:1-8)

1 ዲዮርቢዓሚ ዲሰራዔኤሌይዳ ካአታዴንቲ ታጶ ሳላሳ ሌያና ዓቢያ ዪሁዳይዳ ካአታዴኔ፤ 2 ዲዚ ዬሩሳላሚይዳ ዴዒ ሃይሣ ለዔ ካአታዴኔ፤ ዲንዳ ዲዛኮ ሚካያ ጎሞዛ ጊቢዓ ካታማ ሾይንቲያ ዑራዔኤሌ ናዎኬ።

ዓቢያና ዲዮርቢዓሚና ባአካ ዴኤፒ ያልዚ ኬሰኬ፤ 3 ዲሚና ዓቢያ ያይዶ ፃኤታ ሺያ ያላ ዓሲና ኬሰካዛ፡ ዲዮርቢዓሚ ሃሣ ሳሊ ፃኤታ ሺያ ፖኦሊሴ ዔኪ ዎሊ ያሎ ዓርቁኔ።

11:15 11:15 1ካአቶ. ማ 12:31። * 12:3 12:3 ዲቶጲያ ጋዓዞ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮ ማፃኦፓ «ኩሼ» ጋዔኔ፤ ዪና ዓጮ ጊብፃ ዓጮኮ ዶኦሎኬ፤ ዪና ቤዛ ሃሢ ዓኦ ዲቶጲያንታ ሱዳኔንታኮ ዛላ ዓጠ ፔ ጋራ ማሃኔ። 12:9 12:9 1ካአቶ. ማ 10:16-17፤ 2ያሕሲ. ዓሃኬ 9:15-16።

4 ዩካፓ ገሜራ ሚርጌ ዓሳ ዔፕራሜ ዓጮይዳ ዓሳ ያማራይሜ ገይንታ ደካ ከሰከ ዔቄኔ፤ ዒዚ ፔኤኮ ሀኡዞ ደገዲ ዒዮርቢዓሚና ዒሰራዔኤሌ ዓሰናም ጉቤ ዒላታዮ፡- «ኮሺ ዋይዙዋቱ! 5 ዳውቴና ዒዛኮ ዜርዮና ዒሰራዔኤሌይዳ ናኣናና ካኣታዳያ ማዒያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ዳውቴና ዋላ ዓገጹዋ ጫኦቁሞ ጫኦቁሢ ዒንሢ ዔሩዋዓዳ? 6 ሂዳያ ሃይ ሴሎሞኔ ካራማሢ፣ ናባዔ ናኣዚ፣ ዒዮርቢዓሚ ፔ ጎዳሢ ሴሎሞኔም ዋይዞ ዒዔንቴሞ፤ 7 ዬያ ሌሊቱዋንቴ ናንገቤቃ ዒዮርቢዓሚ ናንገም ማሉዋ ፑርታ ዓሲ ቡኩሴኔ፤ ዬይ ዓሳ ሃገ ናይ ዓኣያ፣ ሃሃ ዒናዲባኣያ ማዒ ዔያቶ ቃዛኒ ዳንዳዒባኣ ርቢዓሚኮ ካራ ባይዜኔ። 8 ሃሢ ዒንሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳውቴ ዜርዮም ዒንጌ ካኣቱሞ ቢታንቶ ባይዛኒ ማሌኔ፤ ዒንሢኮ ዬይ ማሊያ ጋፒንሢ ሄላንዳጉዲ ሚርጌ ያልዚ ዓሲ ዒንሢ ገኢገሽኔ፤ ዒንሢኮ ካኣሽኮ ባኣዚ ማዓንዳጉዲ ዒዮርቢዓሚ ዋርቁና ኮሺሴ፣ ናኣሮ ማላ ባኮ ዒንሢ ዔከ ሙኩኔ። 9 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቁኤሴ ማዔ ዓኣሮኔ ዜርዮና ለዊ ዓሰና ዒንሢ ዳውሴኔ፤ ዬያቶ ቤዛ ማሌ ዴራ ማዳ ጎይያ ዒንሢም ቁኤሴ ዒንሢ ደኦራኔ፤ ፔቴ ዚያ ገማይ ሃንጎ ላንካይ ማራይ ዔከ ዒንሢ ኮራ ሙካ ዓይጎ ዓሲያ ያኦሰቱዋ ዒንሢኮ ማሌ ያኦዞም ቁኤሴ ማሂ ዒንሢ ደደኦራኔ።

10 «ኦኡኒ ጋዓንቴ ሃሢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዞሢ ካኣሽካኔ፤ ዒዛ ሃሽ ኦ ሸኢካባከ፤ ዓኣሮኔ ዜርዮ ማዔ ቁኤሳ ያኦዞሢ ማዳያ ሃሽባኣሴ፤ ለዊ ዓሳኣ ቤርታ ማዳ ጎይያ ቁኤሶ ማኣዳንዳኔ፤ 11 ቢያ ከላ ጉቴና ዋንቴና ሳውማ ኮሺ ማዔ ዑንጅና ቆልሞ ሚቹ ዒንጎ ዒንገያዋ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሸኢካኔ፤ ዳምቦ ጎይያና ገኤሽና ጋባደይዳ ካሃ ዒንጎ ዒንገያዋ ሸኢካኔ፤ ዔያታ ቢያ ከላ ዋንቶ ዋንቶ ዋርቃፓ ኮሺንቴ፣ ፖሃ ገሃ ሻርና ዑፃ ዓኣ ፖሃ ፖሃሢ፤ ኦኡኒ ያኦሲኮ ዓይሢያ ማዳ ኩንሣኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ያኦሲ ሃሽኔ። 12 ኦኡኒ ሱኡጋሢ ፔኤር ዒዛ ያኦዞሢ፤ ዒዛኮ ቁኤሳ ዛዮ ዋርቃኒ ገኢገሽቴ ሃይካ ኦኡና ዋላ ዓኣኔ፤ ዔያታ ዛያሢ ዋርቆ ዓርቃዛ ኦኡኒ ዒንሢ ያሊያ ዓርቃንዳኔ፤ ዬያሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቱ! ፔቴታዎ ዒንሢ ያሎና ባሻኒ ኦና ዳንዳዒዋኣሢሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ያኦዞሢና ያልቴፖቱ!» ገዔኔ።

13 ዒማና ዒዮርቢዓሚ ፔኤኮ ያሎ ዓሰኮ ዛሎ ዪሁዳ ያሎ ዓሰኮ ገንጃ ዛሊና ካቲ ያላንዳጉዲ ዳካዎ ዓቲ ዓሰ ሃሃ ዪሁዳ ያሎ ዓሰኮ ቤርቲና ሙከ ያሎ ዓርቃንዳጉዲ ዓይሢ። 14 ዪሁዳ ዓሳ ኮይሎ ዛገ ዔያታ ማንገሽቴሢ ዴንቃዎ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዒላቴኔ፤ ቁኤሳኣ ዛዬ ዋርቁኔ፤ 15 ዪሁዳ ዓሳ ዑኡዞ ደገዲ ዒላቴኔ፤ ዩካፓ ካኣቲ ዓሲያ ዔያቶ ዔከ ከሰከም ዔያታ ያሌኔ፤ ያኦሲ ዒማና ዒዮርቢዓሚንታ ዒሰራዔኤሌኮ ያሎ ዓሰዋ ያሊ ባሽኔ፤ 16 ዬያሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዪሁዳ ዓሰ ቤርታፓ ጳሽከኔ፤ ያኦሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዪሁዳ ዴሮም ዓኣሢ ዒንጌኔ፤ 17 ዓሲያና ዒዛኮ ያሎ ዓሰና ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ያሎና ባሺ ዲቢ ዓሲ ዋዳኔ፤ ዬና ያሎና ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሶፓ ደኦራንቴያ ደንጎ ያኤታ ሺያ ፖኦሊሴ ሃይቁኔ። 18 ዪሁዳ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ያኦዞሢና ጉሙርቁንቴሢሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ያሊ ባሽኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋዓንቴ ቦርሲንቴኔ።

19 ዓሲያ ዒዮርቢዓሚኮ ያሎ ዓሰ ዒማና ዳውሴኔ፤ ዒዮርቢዓሚ ካታሞይዳ፡- ቤኤቴኤሌ፣ ዪሻናንታ ዔፕሮኔንታ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ጉርደና ዋላ ያሊ ባሺ

ዒ ዓርቁኔ፤ 20 ዒማፓ ዒዮርቢዓሚ ዓሲያ ካኣታዲ ዓኣ ዋደና ዋልቁ ዴንቁ ዔቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋፒንጃይዳ ዒዮርቢዓሚ ዋዳኔ።

21 ዓሲያ ጋዓንቴ ኮሺ ደዲ ደዲ ዓኣዳኔ፤ ታጳ ያይደ ላኣሊ ዔከ ለማታሚ ለምዎ ዓቲንቁ ናይና ታጳ ላሆ ዉዲሮ ናይ ሾዔኔ፤ 22 ካኣቲ ዓሲያኮ ሃንጎ ዓቲ ሃይሶንታ ዒዚ ገሰቴ ገኤዞንታ ማዳ ማዳኣ ቢያ ያኦሲ ማሊያ ከኤዞ ዒደ ያኣፔ ማዳኣፖይዳ ያኣፒንቴ ዓኣኔ።

14

ዪሁዳ ካኣቲ ዓኣሳ ዒቶጲያ ዓሰ ያሎና ባሽሢ

1 ካኣቲ ዓሲያ ሃይቁ፣ ዳውቴ ካታማ ካኣታ ደኡታ ቤዛ ደኡቴኔ፤ ዩካፓ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ዓኣሳ ካኣታዳኔ፤ ዒ ካኣታዳ ዋደና ዓጫ ታጳ ለዔ ኮሺ ናንጌኔ። 2 ዓኣሳ ዒማና ኮሺ፣ ሃሃ ፒዜ ማዔ ባኣዚ ማዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ፣ ፔኤኮ ያኦዞሢ ዋዛሴኔ፤ 3 ዒ ዋዎይይ ጌዔቴ ማሌ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛና ገማርይዳ ዓኣ ማሌ ዓሳ ፔ ያኦዞ ካኣሽካ ቤዞ ቢያ ባይዜኔ፤ ካኣሽካኒ ኮሾና ዳኣሶ ሹጮ ማንሢኔ፤ ዓሽራ ገይንታ ላኣሎ ያኦዞሎኮዋ ማሊሲ ማኮና ባኮ ቲቁ ቲቁ ከኤራኔ፤ 4 ዓኣሳ ዪሁዳ ዴሮ ዔያታ ፔኤኮ ቤርታኣ ዓደንሢኮ ጎዳ ማዔ ያኦዞሢ ማሊያ ማዳ ኩንሣንዳጉዲ፣ ዒዛኮ ዋንጎንታ ዓይሢያንታ ካፓንዳጉዲ ዓይሢኔ፤ 5 ማሌ ዓሳ ፔ ያኦዞ ዚገ ካኣሽካ ቤዛና ዑንጅ ጩባሻ ቤዞ ዪሁዳ ካታማፓ ቢያ ባይዜሢሢ ዒ ካኣታዳ ዋደና ሳዓ ኮሺ ማዔኔ፤ 6 ሃሃ ዪሁዳ ካታሞኮዋ ዋርዲያ ቤሲ ኮሽኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሳዩ ኮሺ ማሂሢሢ ሚርጌ ለዔ ያልዚ ባኣያ ማዔኔ፤ 7 ዓኣሳ ዪሁዳ ዴሮም፡- «ሹጮና ማኮና ማኣሮንታ ዙሎ ከልቁ ዲርቆና ዲያንታ ዓንጎና ጋጋርቁ ዋዳ ዲሮ ካሮንታ ማኮ ካታሞ ኦኡኮ ኦ ዋርዲ ገኢገሽግ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዞሢኮ ማሊያ ኦ ማዳ ኩንሣሢሢ ሳዔላ ኦ ኩጮ ጋራ ዓኣኔ፤ ናንገና ናንገና ጎዳ ኦና ካፔኔ፤ ቢያ ዛሎና ሂርገሻ ባኣዚ ባኣያ ማሂ ሃውሾ ኦም ዒንጌኔ» ገዔኔ፤ ዬና ኔ ያኦዞ ዲርቁ ዋርዲ ዬኔ፤ ሃሃ ያርገጩኔ። 8 ካኣቲ ዓኣሳኮ ዴኤፒ ዴኤፒ ገቲማና ዋርሢና ዓርቁ ሃይሃ ያኤታ ሺያ ያልዚ ዓሲ ዪሁዳ፡ ዳካ ዳካ ገቲማና ሂኢሺና ዓርቁ ለምዎ ያኤታና ሳሊታሚ ሺያ ያልዚ ዓሲ ቢኢኒያሚይዳፓ ዓኣኔ፤ ዬያታ ቢያ ያሎ ዛሎ ኮሺ ዔራፊ ዔርቲ ፖኦሊሴኔ፤

9 ዛራሄ ገይንታ ዒቶጲያ ዓሲሰከይ ፔቴ ማሎኔ ፖኦሊሴና ሃይሃ ያኤታ ሳርጌላ ያይታና ዔከ ዪሁዳ ያሊ ዓርቃኒ ማሬሻ ገይንታ ቤዞ ሙኩኔ፤ 10 ዬያሮ ዓኣሳ ዔያቶ ያላኒ ከሰካዎ ለምዓሢ ዋላ ያልቶሮ ማሬሻ ኮይላ ዓኣ ያፓታ ደኡጫ ቤሲ ቤሲ ዓርቁ ገኢጌኔ፤ 11 ዒማና ዓኣሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ፔ ያኦዞሢ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ያሎ ዓሰ ሚርጌሢ ማዔቴያ ዳኮ ዓሰ ማኣዳኒ ኔ ዳንዳዒኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዞሢዮ! ኔና ኦ ጉሙርቃሢሢ ሃያ ዲሶ ያሎ ዓሰና ኦ ያልታኒ ሙኩኔ፣ ኦና ማኣዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ፣ ኔ ኦኡኮ ያኦዞሢከ፤ ኔና ባሻኒ ያኦሢያ ዳንዳዒዋሴ» ገይ ሸኢቁኔ።

12 ዒቶጲያ ዓሳ ያሎና ባሽኒንታንዳጉዲ ዓኣሳንታ ያሎ ዓሰዋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣዳኔ፤ ዬያሮ ዒቶጲያ ዓሳ ባሽንቴ ጳሽከኔ። 13 ዒማና ዓኣሳንታ ዒዛኮ ያሎ ዓሰንታ ዔያቶ ዴንዲ ጌራሬ ሄላንዳኣና ዳውሴኔ፤ ዬና ከሎ ዒቶጲያኮ ያሎ ዓሰይዳፓ ሚርጌ ዓሲ ሃይቁሢሢ ያሎ ዓሳ ለሚ ደዲ ዔቁ ያላኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዬያይዲ ናንገና ናንጋ ጎዳና ዒዛኮ ያሎ ዓሰና ዔያቶ ያሌም ዒቶጲያ ዓሳ

ባሽንጥቲ፤ ካአተ ዓኣሳኩ ያሎ ዓሳ ማርጌ ባአዚ ዲዒ ዒኤኔ፤ 14 ዩኖ ዓጮ ኮይላ ዓኣ ዴራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ባኮ ዛገ ማርጌ ዲቃቲ፤ ዓኣሳኩ ያሎ ዓሳ ጌራራና ኮይሎይዳ ዓኣ ካታሞ ቢያ ባይዘኔ፤ ካታሞ ቢያይዳጋ ማርጌ ባአዚ ቡሪ ዲዒ ዒኤኔ፤ 15 ዩያጉዲ ፔቲ ፔቲ ሞኦሢዳ ያልዚ ቡሊ ማርጌ ማራይ፣ ዋኦሪጎታ ጋኦሎጎታ ዲዒኔ፤ ዩካገ ማዒ ዩራሳላሚ ዴንዴ።

15

ካአተ ዓኣሳ ማዲ ኮሺ ባኮ

1 ዩካገ ያኦሲኮ ዓያና ያዴዴ ናአዚ፣ ዓዛሪያሴይዳ ኬዴ፤ 2 ዓዛሪያሴ ዒማና ካአተ ዓኣሳና ካአማኒ ሙካዮ፡- «ካአተዮ ዓኣሳ፣ ሂንዳ ዋይዘ! ዒንሢ ዪሁዳና ቢኢኒያሚና ዴራ ዋይዘዋቲ! ዒንሢ ያኦሲና ዓኣ ዋደና ዒዚያ ዒንሢና ዋላ ማዓንዳ፤ ዒንሢ ዒዛ ኮዔቲ ዴንቃንዳ፤ ዒንሢ ዒዛ ሃሹቲ ጋዓንቲ ዒዚያ ዒንሢ ሃሻንዳ፤ 3 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ማርጌ ዋዴ ጎኔ ያኦሲ ባአያ፣ ሃሃ ዒያቶ ዔርዘ ቄኤሴና ዋጌያኣ ባአያ ማዒ ናንጌ፤ 4 ማታ ዔያቶ ሄላ ዋደና ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ዓኣሢ ዓኣፖ ካር ማሂ ዒዛ ዔያታ ኮዓዖ ዴንቄ፤ 5 ዩኖ ዋደና ቢያ ቤዘይዳ ዛሎና ዲቃሃ ባአዚና ዓኣሢሮ ኮሺና ሶኦፒ ኬሰከ ጌላይ ዓይጎ ዓሲያ ባአሴ፤ 6 ያኦሲ ዴርይዳ ዲቃቲሢና ማቶና ሄሊሳሢሮ ፔቲ ዓጮ ባጎ ዓጮ፣ ፔቲ ካታማ ማሌ ካታሞ ያሊ ያሊ ባይዘ። 7 ዒንሢ ጋዓንቲ ዴዱዋቲ፤ ሂርጊፖቲ፤ ዒንሢ ማዳ ኮዡ ማዳ ዛሎ ዒንሢ ዴንቃንዳ።» ጌዔ።

8 ዓኣሳ ያዴዴ ናአዚ፣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓዛሪያሴ ኬኤዘ ያኦሲ ማሊያ ዋይዘዛ ዒና ዒዛኮ ደዴ። ዒ ዒማና ዪሁዳና ቢኢኒያሚና ዓጮይዳ፣ ዩያጉዲ ሃሃ ዒዚ ያሎና ባሺ ዲዒ ዓርቄ ጌማራ ማርጌ ዓኣ ዔፕሬኤሚ ዓጮ ካታማ ዓኣ ሻኣካ ባኮ ቢያ ባይዘኔ፤ ጌኤዢ ማኣርኮ ዲር ጋራ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሺኢሻኒ ደቁንቲ ቤዘዋ ዓካሴ።

9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒዛኮ ያኦዛሢ ዓኣሳና ዋላ ዓኣሢ ዔያታ ዛጌሢሮ ዔፕሬኤሚ ያደገ፣ ማናኦሴና ሲሞኦኔና ያደገ ማዒ ማርጌ ዓሲ ዓኣሳ ባንሢ ሙኪ ዒዛ ዓጮ ናንጌ፤ ዓኣሳ ዩያ ዓሶ ቢያ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ጉቤ ዪሁዳና ቢኢኒያሚና ዴራ ዩራሳላሚ ሙካንዳጉዲ ዔኤሊሢ ዳኬ፤ 10 ዩኖር ዔያታ ዓኣሳ ካአታጴ ታጲ ደንጎሳ ሌዮኮ ሃይሃሳ ዓገናና ዩራሳላሚ ዩራሳላሚ፤ 11 ዒማና ዔያታ ዔከ ሙከ፣ ዲያና ባካገ ዩኖ ዓሶ ለንካይ ጸኤታ ጌማይና ለንካይ ሺያ ማራይ ያኦሲም ማቲ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ሺኢሻኔ፤ 12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ያኦዛሢ ጎኔ ዒኔ፣ ጎኔ ሺሞጋጋ ካአሸካኒ ዋላ ጌኢ ጫኣቄ፤ 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ካአሸኩዋይ ዓይጎ ዴጌታቲያ ጋርቲ፣ ዓቲንቄታቲያ ላኣሊ ዋደንታንዳያ ማዒሢ ዔያታ ዋላ ጫኣቄ ጫኣቄዋና ዔርዘኔ፤ 14 ዩያ ዔያታ ጫኣቄ ጫኣቄሞ ካገንዳያ ማዒያ ዔርዘር ዑኡዘ ፔኤኮ ዴጌዲ ዒላሸሢና ፖርዘንታ ዛዩያኣ ዋርቄ ዋርቄ ናንገና ናንጋ ጎዳም ጫኣቄ። 15 ዪሁዳ ዓሳ ቢያ ዒማና ጎኔ ዒናጋ ዩያ ጫኣቄሞ ጫኣቄሢ ዋዛዴ፤ ያኦሲ ዔያታ ማርጌና ኮዒ፤ ዒዚያ ዔያቶም ጴዴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶና ዋላ ማዒ ዔያቶ ዓጮኮ ቢያ ዛሎና ሂርጊሻ ባአዚ ባኣያ ኮሺ ማሂ።

16 ካአተ ዓኣሳ ዒዛኮ ዓሃ፣ ማዕካ ዓሹራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዘሎኮ ሻኣካ ማላቶ ደቄሢሮ ጌኤሻታጋ ዒዘ ዒ ኬይሴ፤ ዩያ ማላቶ ማንሢ ጋኦጮ፤ ዩያ ማቄዖ

ቄድሮኦኔ ደኦጮ ማቲ፤ 17 ዓኣሳ ዓጮይዳ ዓኣ ማሊ ዓሳ ካአሽካ ቤዘ ጉቤ ባይዘባኣቶዋ ዒዛኮ ናንጎ ጋፓ ሄላንዳና ናንገና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቄንታያ ማዒ፤ 18 ዒዛኮ ዓዴ፣ ዓቢያ ያኦሲም ዴማዴያ ማዓንዳጉዲ ማሂ ማሆ ቢያ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓኣሳ ፔኤሮ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዴማዴያ ማሂ ዋርቄና ቢርናይዳጋ ኮሺንቲ ማሆ ጉቤ ጌኤዢ ማኣርይዳ ጌሢ፤ 19 ዓኣሳ ካአታጲ ዴዒ ሃይሢታሚ ደንጎሳ ሌዖ ሄላንዳና ዓጮሎይዳ ያልዚ ባኣሴ።

16

ዪሁዳ ዓሶና ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ዋሊ ያሌሢ

(1ካኣቶ. ማ 15:17-22)

1 ዓኣሳ ዪሁዳይዳ ካአታጴንቲ ሃይሢታሚ ላሃሳ ሌያና፣ ዒሰራዔኤሌ ካአተ ባዕሻ ዪሁዳ ያላኒ ኬሰከ ዪሁዳ ባንሢ ያኦሲያ ጌሎዋጉዲና ኬሰኩዋጉዲ ማሂ ራኦማይዳ ዋርዲሢ ዓርቄ፤ 2 ዩኖር ዓኣሳ ጌኤዢ ማኣርና ካአቲሞ ማኣርኮ ማሆ ጌሃ ማኣራጋ ቢር ዓንጎና ዋርቄና ኬሲ ዴማሰቆይዳ ናንጋ ሶኦሪያ ካአተ ቤንሃዳዴም ዒንጋንዳጉዲ ዳኬ፤ ዩያ ዒንጎም ዳኮና ባኮና ዋላ ሂዚ ጋዓ ኪኢታኣ ዓኣ፤- 3 «ኔ ዓደና ታ ዓደና ማዴ ጎይያ ኑ ዋላ ፑርቲንዲ ሞኦሢሢ ጫኣቆም፤ ሃያ ቢር ዓንጎና ዋርቄና ታ ኔኤም ዳኬሢ ኔኤም ዒንጎም ጌይኬ፤ ዩኖር ዒሰራዔኤሌ ካአተ ባዕሻ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ታ ዓጮጋ ኬሳንዳጉዲ ኔ ታና ማኣዲ ማና ቤርታ ኔ ዒዛና ዋላ ጫኣቄ ጫኣቄ ሃሻንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃ።»

4 ካአተ ቤንሃዳዴ ዓኣሳ ዒዛ ያኦጮ ማሊያ ኮሺኬ ጌይ ዔካዖ ያሎ ዓሶ ዓይሃዘንሢና ያሎ ዓሶና ዳኪ ዒሰራዔኤሌ ካታሞ ያሊሴ፤ ዩኖር ያሎ ዓሳ፡- ዒዮ፤ ዳኣኔንታ ዓቤልቤት ማዕካ ጌይንታ ካታሞንሢና ኒፕታኣሌኤሚ ዓጮይዳ ጋሎንታ ያሎ ዓንጋሞዋ ጌሃ ካታሞ ቢያ ያሊ ባሺ ዓርቄ፤ 5 ካአተ ባዕሻ ዩያ ዋይዘዖ ራኦማይዳ ዋርዲዮ ኮሺያ ዓርቄሢ ሃሹ፤ 6 ዩካገ ካአተ ዓኣሳ ዓሶ ዪሁዳይዳ ቢያ ቡኩሲ፣ ካአተ ባዕሻ ራኦማይዳ ዋርዲና ጌኢሺሹ ሹጮንታ ማያንታ ቢያ ዒኢካገ ዔከ ሙካንዳጉዲ ዓይሢ፤ ዩኖር ዓሳ ሹጮና ማያና ቢያ ራኦማይዳ ዔከ ሙከ ጌባዕኔና ማደጳ ካታሞናኮ ዙሎ ዋርዴ።

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሃናኒ

7 ዒማና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሃናኒ ካአተ ዓኣሳ ኮይላ ሙካዮ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ኔ ያኦዛሢና ጉሙርቄንቲያ ሃሺ ሶኦሪያ ካአተ ኔ ጉሙርቄሢሮ ዒሰራዔኤሌኮ ያሎ ዓሳ ኔ ኩጮጋ ቶሌ፤ 8 ዒቶጲያና ሊቢያ ዓሶናኮ ማርጌ ያላ ዓሲንታ ሳርጌላ ያይታንታ ፓርና ያላ ዓሲንታ ባኣዓዳ፤ ዒማና ኔኤኒ ያኦሲ ጉሙርቄሢሮ ያሎና ኔ ባሻንዳጉዲ ያኦሲ ኔና ማኣዴ። 9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ጉቤ ኮሺ ዛጋዖ ጉቤ ዒኔና ዒዛ ጉሙርቃዘንሢም ቢያ ዴዲሞ ዒንጋኔ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ዔኤያቶ ማዴ ማዴሢሮ ሃካገ ሴካ ያልዚ ኔኤጋ ሺኢካዓኬ» ጌዔ፤ 10 ዩይ ጌኤዛ ዓኣሳ ኮሺ ዴጋሴሢሮ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ካኒ ቢራታና ቱኪ ቱኤሲ ማኣሪ ጌልዘ፤ ዩማ ኬላጋ ዓርቃዖ ካአተ ዓኣሳ ዴር ባኣካገ ፔቲ ፔቲ ዓሶ ማጠንቀቀዎ ማታሲሢ ዓርቄ።

ዓኣሳ ካአቲሞኮ ጋፒንዖ

(1ካኣቶ. ማ 15:23-24)

11 ዓኣሳ ካኣታዳሚዳፓ ዳንዲ ጋፖ ሃላንዳኣና ማዲንቲ ባካ ቢያ ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌ ካኣቶ ሃይሶ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ፤ 12 ካኣቲ ዓኣሳ ካኣታዳንቲ ሃይሃታሚ ታዞጳሶ ሌዖና ቶኪ ዒዛኮ ኮሺ ሃርጌኔ፤ ዪያይዲ ሃርጌንታዎ ዳኤሻ ዔራ ዓሶይዳፓዓቲም ያኣሲ ዒዛ ማኣዳንዳፖዲ ዒ ኮሲባኣሴ፤ 13 ዓኣሳ ካኣታዳዎ ያይዲታሚ ፔታሳ ሌዖና ሃይቄኔ። 14 ዒማና ሌዛ ዒዛኮ ዲማ ሳውቃ ቲሺንታ ዳኤሻናኣ ቲሸኪንቲ ዒዚ ቤርታ ፔኤር ዳውቲ ካታማ ላሌ ዓርሲ ኮሺ ዲኡፒ ዔቲይዳ ፔኡቲኔ፤ ዒዛ ቦንቸር ዓሳ ሚርጌ ሃንዲሌ ኩሊ ታሚ ዔኤሂ ዳኤፒ ዩኤፒ ዩኤኮኔ።

17

ዒዮሳፒፃ ዪሁዳይዳ ካኣታዳሚ

1 ዒዮሳፒፃ ዓድ፣ ዓኣሳ ቤዛ ጌሊ ካኣታዳኔ፤ ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ያላ፤ ሞልቄ ዳንቄኔ፤ 2 ዙላ ከልቄ ዲርቄንቲ ዪሁዳ ካታምና ዙላ ዙላ ዓኣ ቤዛ ቢያ፣ ዩያፕዲ ሃሃ ዒዛኮ ዓዳ ካኣቲ ዓኣሳ ለዮና ባሺ ዓርቄ ዒፕሬኤሚ ዓጫ ዓኣ ካታማኣ ዓቲዋንቲ ፖኦሊሴ ዳይሃኔ፤ 3 ዒዮሳፒፃ ዒዛኮ ዓዳ ፔ ካኣቲም ዎዶኮ ዓይይዳ ማዳ ጎይዎ ዳውቲ ማዳ ኮዦ ማዶ ማዳሂር ሃሃ ባዓኣሌ ጌይንታ ሜሌ ያኦዞ ካኣሸኪባኣሂር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓንጃኔ፤ 4 ዒዮሳፒፃ ፔ ዓዶ ያኦዞሂም ማዳኔ፤ ዓይሂዎዎ ካፔኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ማዳ ጎይዎ ፑርቶ ማዶ ፔቲታዎ ማዲባኣሴ፤ 5 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዮሳፒፃኮ ካኣቲማ ደዳንዳፖዲ ማሃኔ፤ ዪሁዳ ዳራ ቢያ ዲማ ዲማ ዒዛም ዒንጎ ባኣዚ ዔኪ ሙካሂር ዒዚ ኮሺ ያርጎጠ ቦንቸንታዎ ማዓኔ፤ 6 ዒዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጎኔ ዒናፓ ማዳኔ፤ ዩያ ሌሊቲዋንቲ ጌሜራ ጌሜራ ዓኣ ሜሌ ዓሳ ካኣሸካ ቤዛና ዪሁዳይዳ ዓኣ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዞሎ ማላቶ ቢያ ባይዘኔ።

7 ዒዮሳፒፃ ካኣታዳንቲ ሃይሃሳ ሌዖና፡- ቤንሃይሌ፣ ያብዲዩ፣ ዛካሪያሴ፣ ናትናዔኤሌና ሚኪያሴ ጌይንታ ዒዛኮ ደንዞ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዪሁዳ ካታም ዓሶ ዔርዛንዳፕዲ ዳኤኔ። 8 ዩንሂና ዎላ ታዞጳ ሌዎ ዓሰና ላምዎ ቄኤሴሰኮንሂያ ዓኣኔ፤ ሌዎ ዓሳ፡- ሸማዒያ፣ ኔታንያ፣ ዜባዲያ፣ ዓሳሂና፣ ሸሚራሞቲ፣ ዪሆናታኔ፣ ያዲያ፣ ያብያንታ ሃባዲያንታ ማዓዛ ቄኤሰንሂ ዔልሻማዔና ዪሆራሚናኮ፤ 9 ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ማፃኣፖ ዓርቄ፣ ዪሁዳ ካታም ቢያ ዳንዲ ዳንዲ ዳር ቢያ ዔርዘኔ።

ዒዮሳፒፃኮ ዳኤፕማ ዔርቲሂ

10 ዪሁዳ ዓጮኮ ኮይላ ኮይላ ዓኣ ዓጮ ካኣታ ዒዮሳፒፃ ያሎዎፕዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶይዳ ዒጊቸም ጌልዘኔ፤ 11 ፒሊሰጃኤሚ ዓሶይዳፓ ፔቲ ፔቲሂ ሚርጌ ቢራና ሜሌ ዒንጊሂያ ካኣቲ ዒዮሳፒፃም ዒንጋዞ ፔቲ ፔቲ ዓራቦ ዓሳ ጊንሂ ላንካይ ሺያና ላንካይ ጃኤታ ዓዳ ማራይ፣ ሃሃ ላንካይ ሺያና ላንካይ ጃኤታ ኮላይ ዔኪ ሙኤኔ። 12-13 ዩያር ዒዮሳፒፃ ሌዓ ሌዓ ሌካ ኮሺ ዳጊ ዳጊ ዓኣዳኔ፤ ዪሁዳ ዓጮ ጉቤይዳ ዎርዲዬ ቤሲንታ ሚርጌ ዲቢ ጋላና ያልዚ ዓንጋሞና ቡኩሲ ጌሃንዶ ካታማኣ ማዘኔ።

ዩራሳላሚይዳ ያልዚና ዲማ ዔራቶ ዓኣ ያልዚ ዓሲ ዒ ጌሃኔ፤ 14 ዪሁዳ ፃጳፓ ኬሶና ፖኦሊሶኮ ዓይሃሂ ዓዲና ጌይንታሂኔ፤ ዒዛኮ ዳማ ሃይሃ ጃኤታ ሺያ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ 15 ዒዛ ሄሊሳዎ ላምዓሳ ዳማሂ ዩሆሃናኔ ጌይንታሂኔ፤ ዒዛኮ ዳማ ላምዎ ጃኤታና ሳሊታሚ ሺያ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ 16 ዩሆሃናኔ ሄሊሳዎ ሃይሃሳ ዳማሂ

ማዒ ያሎ ዓሶ ዓይሃሂ ዚኪሪ ናኣዚ ዓማሰያኔ፤ ዒዛኮ ዳማ ላምዎ ጃኤታ ሺያ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ ዒዚ ፔኤር ናሽኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዶም ፔና ዲማሴ ያልዚ ሱኡጌኔ፤ 17 ቢኢኒያሚ ፃጳፓ ኬሰኬ ፖኦሊሶ ዓይሃ ሱኡጌሂ ዔሊያዳዔ ጌይንታዎ ዒዛና ቤቃ ዓሲባኣ ዔርቲ ፖኦሊሴኔ፤ ዒዛኮ ዳማ ጊቲማና ሂኢሺና ዓርቄ ላምዎ ጃኤታ ሺያ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ 18 ዒዛ ሄሊሳዎ ዒዛኮ ዳማ ላምዓሳዎ ማዓሂ ዩሆዛባዳ ጌይንታ ያሎ ዓሶ ዓይሃሂኔ፤ ዒዛ ዳማ ያልዘም ጊኢጌያ ፔቲ ጃኤታና ሳሊታሚ ሺያ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ 19 ዩንሂ ፖኦሊሳ ቢያ ካኣቲ ዒዮሳፒፃም ዩራሳላሚይዳ ማዳያ ማዓዛ፣ ካኣቲ ቃሲ ሃሃ ሚሌ ዙላ ከልቄ ዲርቄንቲ ካታማይዳ ዲማ ፖኦሊሴያኣ ጌሃኔ።

18

ያሕሴ ማሊዎ ኬኤዛ ሚኪያሴ ካኣቲ ዓክዓቤም ኬኤዜ ባኮ

(1ካኣቶ. ማ 22:1-28)

1 ዪሁዳ ካኣቲ ዒዮሳፒፃ ቆሎና ያርጎጠ ዔርቲያ ማዔ ዎዶና ዒዛና ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዓክዓቤ ማኣር ዓሶና ዎላ ዔፒና ዒጊንቲኔ። 2 ዳካ ለዔኮ ጊንፃፓ ዒዮሳፒፃ ዓክዓቤ ማኣሪ ሳማሪያ ካታም ሸኦቸም ዳንዴ፤ ዒማና ዓክዓቤ ዒዮሳፒፃንታ ዒዛና ዎላ ዓኣ ዓሶንታ ቦንቸ ሚርጌ ማራይና ባይና ሹኪ ዳኤፒ ሙኡዚ ጊኢጊሼኔ፤ ዩካፓ ዓክዓቤ ጌሌዓይይዳ ዓኣ ራሞቲ ካታም ዒዛና ዎላ ያላንዳፕዲ ዒዮሳፒፃ ሺኢቃዎ፡- 3 «ራሞቲ ኔ ታኣና ዎላ ዳንዲ ያልቲቲራ» ጌይ ያኦጩኔ።

ዒዮሳፒፃ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ጌዔያታቲ ታናኣ ማዎም ታ ያሎ ዓሳ ጊኢጌያኮ፤ ኔና ማኣዳኒ ኑ ያላንዳኔ፤ 4 ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዚ ጋዓቲያ ኑ ያኦጩም» ጌዔኔ።

5 ዩያር ዓክዓቤ ፓይዳ ያይዶ ጃኤታ ማዔ፣ ዒዛም ሎንሃ ኬኤዛ ዓሶ ዔኤሊ፡- «ታኣኒ ራሞቲ ዳንዲ ያሎንደሞ፣ ሃሽንደይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ዔያታኣ፡- «ዳንዲ ያሌ፣ ያኦሲ ኔና ባሺሲሳንዳኔ» ጌዔኔ።

6 ዒዮሳፒፃ ጋዓንቲ፡- «ዒዛ ዛሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዚ ጋዓቲያ ኑ ያኦጩንዳ፣ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዛ ዓሲ ሜሌ ባኣዳዎ?» ጌዒ ያኦጩኔ፤

7 ዓክዓቤ ማሃዎ፡- «ዪምላ ጎዎሂ ናይ ሚኪያሴ ጌይንታዎ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዛሰኬይ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ታ ዒዛ ናሽኩዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዒዚ ቢያ ዎዶ ታ ዛላ ፑርታ ሎንሃ ኬኤዛፓዓቲም ኮሺ ኬኤዛኒ ኮዑዎሴ» ጌዔኔ።

ዒዮሳፒፃ፡- «ኔ ዩያ ጌይፖ!» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ካኣቲ ዓክዓቤ ዒዛኮ ደንዞ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፔቲያ ዔኤላዎ፡- «ሚኪያሴ ኮይ ዳንቄ፣ ዑኩ ሙኡሴ» ጌይ ዓይሃኔ።

9 ዒማና ላምዎ ካኣታ ካኣቲም ዓፒሎ ማይንቲ ሳማሪያ ጌሎ ካርኮ ዙሎ ዛላ ዓኣ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይዳ ፔኤኮ ካኣቲም ያይታ ያይታ ዳዔኔ፤ ዔያቶም ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሳኣ ቢያ ዔያቶኮ ቤርታ ማዒ ሎንሃ ኬኤዛኔ፤ 10 ዔያቶይዳፓ ፔቲ፣ ኬናዒና ናኣዚ ሴዴቋያሴ ዓንጊ ጉራኒ ኮሺ ዓክዓቤም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላንሂ ጉራናንሂና ሶኦሪያ ዓሶ ያሊ ጉቤ ኔ ባሻንዳኔ» ጋዓኔ። ጌዔኔ። 11 ሃንጎ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛ ዓሳ ዒ ጌዔ ጎይዎማ፡- «ራሞቲ ዳንዲ ያሌ፤ ኔኤኒ ባሻንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ባሻንዳኔ» ጌዔኔ።

12 ሚኪያሴ ዔኤላኒ ዴንዴ ኪኢቶ ዓሢ ዒማና ሚኪያሴም፡- «ሃንጎ ያሕሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ቢያ ካኣቲ ዓክዓቤ ያሎና ባሻገዳሢ ዔርዛ ሎንሦ ኬኤዜኔ፤ ዩያር ኔኤኒ ዒማጉዲ ኬኤዜቲ ኔኤም ኮሺኬ» ጌዔኔ።

13 ሚኪያሴ ጋዓንቴ፡- «ናገረና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ያሕሲ ታኣም ፔጋሲ ኬኤዛ ቃኣላ ሌሊ ታ ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

14 ዩካፓ ሚኪያሴ ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ቤርቶ ሺኢካዛ ካኣቲ፡- «ሚኪያሴ! ካኣቲ ዒያሳጥጭና ታኣና ዴንዲ ራሞቲ ያሎንደሞ ሃሾንደ?» ጌዔ ያኦጩኔ።

ሚኪያሴ ማሃያ፡- «የሌ! ጎኔ ኔኤኒ ባሻገዳኔ፤ ያሕሲ ኔና ባሻገንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ዓክዓቤ ዒማና፡- «ኔኤኒ ታኣም ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንጎና ያሕሲ ማሊሢ ኬኤዛኣና ጎኔ ማዓንደማ ኬኤዜቲራ!» ሂዚ ጌዔ ታ ኔኤም ዋኣዴ ማይንቴ ኬኤዛይ?» ጌዔኔ።

16 ሚኪያሴ ማሃያ፡- «ዒሰራዔኤሌኮ ያሎ ዓሳ ጉቤ ሄንቃ ዓሲባኣ ማራይጉዲ ገማርይዳ ዜርቁንቴ ዓኣንቴ ታ ዛጋኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡ ሂያ ዓሶኮ ሱኡጌ ባኣኦ፤ ዩያር ፔ ማኣሪ ማኣሪ ኮሺ ማዒ ዴንደንጎ ጌዔኔ» ጌኤኔ።

17 ዓክዓቤ ዒያሳጥጭ ኮይላ፡- «ዒዚ ቢያ ዋዴ ታ ዛላ ፑርታፓዓቲም ኮሺ ባኣዚ ኬኤዚ ቤቁባኣኦ ታ ኔኤም ጌይባይ?» ጌዔኔ።

18 ሚኪያሴ ዒ ኬኤዛ ያሕሲ ማሊያ ኬኤዛያ፡- «ዓካሪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓሢ ዋይዜ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጫ ፔኤኮ ካኣቲም ያይቶይዳ ዴዒ ኪኢታንቻ ቢያሢ ዒዛኮ ሚዛቆና ሻውሎናይዳ ዔቁ ዓኣንቴ ታ ዛጋኔ፤

19 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡ «ዓክዓቤ ራሞቲ ዓኣዲ ዒኢካ ሃይቃንደጉዲ ዴንዲ ዳቢሻኒ ዳንደዓንደይ ያናደይ?» ጌይ ያኦጩዛ፡ ኪኢታንቻ ባኣካፓ ፔቲይ ፔቲ ባኣዚ፤ ባጋሢ ሃሃ ማሌ ባኣዚ ፔጋሲ ኬኤዛያ ማዒ ዴማ ዴማ ባኣዚ ኬኤዜኔ፤ 20 ጋፒንጎይዳ ፔቲ ኪኢታንቻሰኬይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢካያ፡- «ታ ዒዛ ዳቢሻኒ ዳንደዓኔ» ጋዓዛ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃያ፡ «ዋዲ ኔ ዒዛ ዳቢሻኒ ዳንደዓንደይ?» ጌዔኔ፤ 21 ኪኢታንቻሢ ዒማና፡- «ታ ዴንዲጋፓ ዓክዓቤም ያሕሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ቢያ ሌኡቁሳንዳኔ» ጌዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ሂዴቶ ዴንደ ዒዛ ዳቢሻኒ፤ ኔኤም ጌኢጋንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ዩካፓ ሚኪያሴ፡- «ዓካሪ ኔኤም ማሊንቴ ባካ ያዲኬ! ሃኣታ ኔኤም ያሕሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ሉኡቁ ኬኤዛንደጉዲ ማጫሢ ናንገና ናንጋ ጎዳከ፤ ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔ ዑፃ ሜቶ ዔኪ ሙካኒ ፔኤር ማሌኔ» ጌዔኔ።

23 ዒማና ኬናዒና ናኣዚ፡ ሴዴቁያሴ ሚኪያሴ ባንሢ ደጫያ ባዒጋፓ፡- «ዔኤካ! ያሕሲ ዓያና ታ ኮርሳ ዴንዲ ዋይማና ኔኤም ኬኤዜይ?» ጌዔኔ።

24 ሚኪያሴ ዒዛም፡- «ኔኤኒ ኮጮኮ ዙሌና ዓኣ ቆልዖ ጋር ዴንዲ ፑኔ ኬሎና ዩያ ኔ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ። 25 ዒማና ካኣቲ ዓክዓቤ ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ዓይሣሢ ፔቲሢ፡- «ሚኪያሴ ዓርቁ ካታም ዋይሣ ዓሞኣኔና ካኣቲ ናኣዚ ያዓሽና ኮይላ ዔኪ ዴንዴ፤ 26 ታኣኒ ያላፓ ኮሺና ዩዓንደያ ሄላንዳኣና ቱኡዞ ማኣር ጌልዚ፤ ዒዛም ሜልዚ ካሣና ዋኣሢና ሌሊ ዒንገ ዒንገ ዴይሣንደጉዲ ታኣኒ ዓይሣኔ ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜ» ጌይ ዓይሣኔ። 27 ሚኪያሴ፡- «ኔኤኒ ያላፓ ኮሺና ማዔያታቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ዛሎና ኬኤዚባኣኦ ጌይሢኬ!» ጌዔኔ። ሃሃ ገንሣ ዑኡዞ ፔኤኮ ዴገዲ፡- «ሃይካ ዓኣ ራሶ ቢያ ታ ኬኤዜ ባኮ ቢያ ዒና ዔኪ ዋይዙዋቲ!» ጌዔኔ።

ዓክዓቤኮ ሃይሶ
(1ካኣቶ ማ 22:29-35)

28 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዓክዓቤና ዪሁዳ ካኣቲ ዒያሳጥጭ ጌሌዓዴ ዓጮይዳ ዓኣ ራሞቲ ያላኒ ዴንዴኔ፤ 29 ዓክዓቤ ዒያሳጥጭ ኮይላ፡- «የሎር ኑ ዴንደኣና ታኣኒ ዴማ ዓሲ ማላኒ ሜሌ ማኣያ ማይንታንዳኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ኔኤኮ ካኣቲም ማኣዓሢ ማይንቴ» ጌዔኔ፤ ዩያይዲ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ዓክዓቤ ሜሌ ማኣያ ማይንቴ ፔኑም ዓኣቲ ያሎር ዴንዴኔ።

30 ዒማና ሶኦሪያ ካኣቲ፡- «ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ዛገ ዴማሲ ዴኩዋቲ፤ ሜሌ ዓይጎ ዓሲያኣ ዴኪፖቲ» ጌዒ ሳርጌሎ ያይቶ ዒሻ ዓሶ ዓይሣ ዓሶም ኬኤዜኔ። 31 ዩያር ካኣቲ ዒያሳጥጭ ዔያታ ዴንቃዖ ዔያቶም ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ማሊሢር ዒዛ ዴካኒ ማንጌኔ፤ ጋዓንቴ ዒያሳጥጭ ዒላቲኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ ዔያቶ ኩጫፓ ዓይሲ ዒዛ ዳቁሽኔ፤ ዩያር ዔያታ ዒዛ ዴኩዋዖ ሃሽኔ። 32 ሳርጌሎ ያይቶ ዒሻ ዓሶ ዓይሣዞንሢ ዒያሳጥጭ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲቱዋኣሢ ዔራዖ ዒዛ ዴውሲያ ሃሽኔ፤ 33 ዒማና ፔቲ ሶኦሪያ ፖኦሊሴሰኬይ ማሊባኣያ ሂኢዦና ዴካዛ ያሎር ማኣያና ዓንጎኮ ካኣማ ካርና ጌሊ ዓክዓቤ ዓይዴኔ፤ ዩያር ካኣቲ ዓክዓቤ ሳርጌሎ ያይቶ ዒሻሢ ኮይላ፡- «ታ ዴኡቲኔ! ሳርጌሎ ያይቶ ያሎ ቤዛፓ ማሢ ዔኪ ኬሰ!» ጌይ ዓይሣኔ። 34 ያላ ደዳዛ ካኣቲ፡ ዓክዓቤ ሶኦሪያ ዓሶኮ ሆታ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ጌኤቁንቴ ዴዒ ዓኣያ ዴንዲ ዓባ ጌላኣና ሃይቁኔ።

19

ያሕሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒያ ዒያሳጥጭ ጎሪሢ

1 ዪሁዳ ካኣቲ፡ ዒያሳጥጭ ዩራሳላሚይዳ ዓኣ ካኣቲም ማኣር ኮሺና ማዒ ሙከኔ፤ 2 ዒማና ሃናኒ ናኣዚ፡ ዒያ ጎዖ ያሕሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ካኣቲ ዒያሳጥጭ ሙከ ካኣማያ፡- «ኔኤኒ ፑርቶ ዓሶ ማኣዴሢና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒያ ዓሶና ዋላ ፔቲ ማዒያ ኔኤም ኮሺ ማላ? ሃይ ኔ ማዴ ፑርቶ ባካ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጎ ኔ ዑፃ ዔኪ ዩዔኔ፤ 3 ዩይ ያዲ ማዔቲያ ፔቲ ፔቲ ኮሺ ባኣዚ ኔ ማዴኔ፤ ዩይ ዓይጎዳይ ጌዔቲ ዴራ ካኣሽካ፡ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዜሎ ማላሢ ቢያ ዓጫፓ ኔ ባይዜኔ፤ ያሕሲኮዋ ማሊያ ዴማሲ ዔሪ ኩንሣኒ ኔኤኒ ላቢ ማዴኔ» ጌዔኔ።

ዒያሳጥጭ ማዲ ገኢገሺ ባኮ

4 ካኣቲ ዒያሳጥጭ ዋዚ ዩራሳላሚይዳ ናንጋያ ማዔቲያ ዴር ፔኤኮ ቤርታኣ ዓዶንሢኮ ያኦዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ማሃኒ ደኡሎ ዛሎና ቤርሳቤፓ ዓርቃዖ ዴንዲ ኬዶ ዛሎኮ ጌሜራ ሚርጌ ዓኣ ዔፕራሜ ዓጮ ጋፖ ሄላንዳኣና ሃንቴ ሃንቴ ቢያ ዋዴ ዴር ዞሪ ማሄኔ፤ 5 ዒዚ ዙሎ ኬልቁ ዴርቁ ዋርዲዮና ዪሁዳ ካታም ቢያሢዳ ሱኡጌ ደኡራዖ፤ 6 ዔያቶም፡- «ዒንሢ ዋጌ ዋጋ ዋዶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢና ዋላ ማዔሢ ዔሪ ኮሺ ዛገ ዋጉዋቲ፤ ዒንሢ ዋጋሢ ዓሲምቱዋንቴ ያኦሲምታሢር፤ 7 ፐዜ ዋገሢ ሃሽሢ፡ ፔቲሢ ዛላ ማዒ ማኣዲ ጌሰቲሢ፡ ዴማና ሚኢሽ ዔኪሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኦዛሢ ኮይላ ዩይ ማዕቀያታሢር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫ ፐዜ ዋጌ ዋጉዋቲ» ጌይ ዓይሣኔ።

8 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋጎ ዑሣ ዓኣዳያኮ፡ ገንሣ ሃሃ ካታም ናንጋ ዓሶ ባኣካ ማዢንታ ዋጌና ጌሰቲንታንዳ ጌኤሲ ቢያ ሱኡጌ ማዒ ጌሰታንደጉዲ ሌዊ ዓሶንታ

ቁኔሶንታ ዓጮ ጨማጥአ ፔቲ ፔቲ ዔርቲያ ማዕ ዓሶ ዩሩሳላሜይዳ ካኣቲ ዒዮሳጥፄ ደኦሬኔ፤ ዔያታ ዩሩሳላሜይዳ ደዔኔ። 9 ዩካፓ ዒዚ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ዓይህኔ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒጊጩ ዒዛም ጉሙርቁንታያ ማዕ ፒዜ ዒኔና ማደ ማደቀቲ፤ 10 ዒንህ ዓጮይዳ ዓኣ ዒንህ ዓሶ ማዕ ዒጊኖ ቢያ ዋኖ ካታማጥአ ማገም ዓሲ ዋዲ፡ ዋጌ ዓይሁዋ ባኣዚ ማዲ፡ ዓይህንቲ ዋጎ ማዲ ኩንሁዋገ ሃሺህና ዓርቁንቲ ዒንህ ከይላ ሸኢኩቲ ጎሜ ማዲ ዔያታ ናገረና ናገጋ ጎዳ ያዩሱዋቲዲ፡ ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ጎሪንታኣ ዒንህንታ ዒንህ ጌርሲንህንታይዳ ሙኩዋጉዲ ላቲ ዔያቶም ኬኤዙዋቲ፤ ዩያ ዒንህ ማደቲ ደቢንቲ ዒንህን ማዕዓኩ። 11 ያሱሲ ባኣዚ ዛላ ቢያ ዋጋኒ ቢታንታ ዓኣህ ቁኔሶ ቢያኮ ዑፃህ፡ ዓማሪያኩ፤ ዓጮ ካኣቶ ዛላ ባኣዚ ቢያ ዋጋኒ ቢታንታ ዓኣህ ዩሁዳ ዓጮ ዋይህ፡ ዒሰማዔኤሌ ናኣዚ፤ ዜባዲያኩ፤ ለዋ ዓሳ ዒንህ ባኣካ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ ማዕ ማደንዳኔ፤ ዒጊጩዋግ ጫርቁ ማደቀቲ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ኮሺ ማደ ማደ ዓሶና ዋላ ማገንጎ!»

20

ዔደኣሜ ዓሶ ያሎና ያሎ

1 ዩካፓ ዓሞኦኔና ሞዓኣቤናኮ ያሎ ዓሳ ዔያቶና ዋላ ያልዚ ያላኒ ጫኣቁ፡ ዔያቶኮ ላጎ ሜዑና ዓሶና ዋላ ዒዮሳጥፄ ዓጮ ዩሁዳ ያላኒ ሙኩኔ፤ 2 ዒማና ዓሲ ሙኩ ካኣቲ፡ ዒዮሳጥፄም፡- «ኔናንታ ኔ ዓጮንታ ያላኒ ኮሺ ዲቢ ያልዚ ዓሲ ሶኦጎ ባዘኮ ሶንጌኖ ሱካ ዓኣ ዔደኣሜይዳፓ ሙኩኔ፤ ሃይሾ ዔያታ ሙኩ ሃፄያንታማሪ ሄሌኔ» ጌዒ ኬኤዜኔ፤ [ሃፄያንታማሪኮ ባጎ ሱንፃ ዔንጌዲ ጌይንታኔ፤] 3 ዩያር ዒዮሳጥፄ ሚርጌና ዒጊጩህረ ናገረና ናገጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ፔጋሲ ዔርዛንዳጉዲ ሸኢቁኔ፤ ዩካፓ ዓጮይዳ ዓኣ ዴር ቢያ ሙኩዚ ሃሻንዳጉዲ ዓይህኔ፤ 4 ዒማና ዩሁዳ ካታዋ ቢያህዳፓ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ያኣጫኒ ዴር ዑካዲ ዩሩሳላሜ ሙኩኔ። 5 ዔያታ ሙካገ ዩሩሳላሜይዳ ናገጋ ዓሶና ዋላ ፔቲይዳ ጌኤዮ ማኣርኮ ዓከ ጊኢጊሾና ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ቡኩኔ፤ ዒማና ካኣቲ ዒዮሳጥፄያ ሙኩ ዴር ቤርታ ዔቁ፤ 6 ዑኡዘ ፔኤኮ ዴጊዲ፡- «ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንህ ያኣዛህ ማዕ ናገረና ናገጋ ጎዳህዮ! ጫሪንጫ ዓኣጾ ዓጮ ካኣቶ ቢያ ዋይህህ ኔናኩ፤ ዋልቁና ቢታንቶና ቢያ ኔ ኩጫኩ፤ ኔና ቃዛኒ ዳንዳዓይ ያኦኒያ ባኣሲ፤ 7 ኔ ኦኡኮ ያኦሲኩ፤ ኔኤኮ ዴራ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃያ ዓጮ ጌሌ ዋደና ቤርታ ሃይካ ናገጋ ሜሌ ዴር ኬሲ፡ ኔ ላጋህህ ዓብራሃሜ ዜርፆም ናገረና ዔያቶ ዓጩ ማህ ዒንጌህ ኔናኩ፤ 8 ኔኤኮ ዴራ ሃኖ ዓጮይዳ ሃኖ ሄላንዳኣና ናገጌኔ፤ ሃህ ኔ ቦንቾም ጌኤሺ ማኣሪያ ማዜኔ፤ ዩያ ዔያታ ማደህ፡- 9 ኦና ኔ ሜታሳኒ ያልዚ፡ ዴማ ዴማ ፑርታ ደርፆታቲያ ናይዚ፤ ዩያጉዴ ሜቶ ኦ ጊዳ ኔ ዔከ ዩዔቲ ኔ ሱንፃ ካኣሸከንታ፡ ሃኖ ጌኤዮ ማኣር ቤርታ ኦ ሙኩ ዔቁ ኦ ሜታህዳፓ ኦና ኔ ዓውሳንዳጉዲ ኔና ኦ ሸኢቃንዳኔ፤ ኔኤኒያ ኦኡኮ ሸኢጲያ ዋይዚ ኦና ዓውሳንዳኔ» ጌዒኩ።

10 «ሃይሾ ሃህ ዓሞኦኔንታ ሞዓኣቤንታ ዔደኣሜንታ ዴራ ኦና ያሌኔ፤ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንህ ጊብፄ ዓጫፓ ኬሰኩ ዋደና ዩያቶ ዴር ዓጮ ጌላንዳጉዲ ኔ ኮሪባኣሲ፤ ኦ ዓደንህ ዔያቶ ዓጮ ሸሪ ኮርሳ ዓኣዴያፓዓቲም ዔያቶ

ያሊ ባይዚባኣሲ፤ 11 ኦ ዔያቶም ማደ ኮዮ ማደ ዛሎ ዔያታ ኦም ዒንጋህ ሃያኩ፤ ኔ ኦ ዓጩ ማህ ዒንጌ ሳዓፓ ዳውሲ ኦና ዔያታ ኬሳኒ ሙኩኔ፤ 12 ኦ ያኣዛህዮ! ኦና ያላኒ ሙኩ ሃያ ዲቦ ያሎ ዓሶ ቢያ ቃዛኒ ኦ ዳንዳዓ-ዋኣህረ ኔኤኒ ዔያቶ ፑርታና ዋጌ፤ ኦኡኒ ኔ ኦና ማኣዳንዳጉዲ ኔ ባንህ ዛጊፓ ዓታዛ ዓይጎዋ ኦ ማዲኒ ዳንዳዓ-ዋሶ» ጌዒኔ።

13 ዒማና ዩሁዳ ዓሳ ቢያ ፔኤኮ ናኣቶንታ ላኣሎንታ ዋላ ጌኤዮ ማኣርኮ ቤርታ ዔቁ ዓኣኔ፤ 14 ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ዓያና ዴርና ዋላ ዓኣ ፔቲ ለዋ ዓሲሰኬያ ዑፃ ኬዴኔ፤ ዩይ ለዋ ዓህ ያሃዚዔኤሌ ጌይንታያ ዛካሪያቤ ናይኩ፤ ዒዚ ዓሳኣፔ ቶኣከ ማዓዛ ማታኒያና ዩዒዔኤሌና ቤናያ ዛሎና፡ ሃህ ጊንህ ዒ ዓሳኣፔ ዜርህኩ፤ 15 ያሃዚዔኤሌ፡- «ካኣቲዮ! ዒንህ ሃይ ዩሁዳንታ ዩሩሳላሜንታ ዴራ ቢያ ዋይዙዋቲ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ሃጊ ማዓ ዋዛ ቲቁፖቲ፤ ሃያ ዲቦ ያሎ ዓሶ ያላኒ ዒጊጩፖቲ፤ ያሎ ያኦሲ ያላንዳኔ፤ ዒንህ ያላዓኩ፤ 16 ዩያር ዚር ዔያታ ዊፄ ኮይሌና ዋላ ካኣሚ ዴንዳ ካር ሙካኣና ዔያቶ ያሎዋቲ፤ ዩሩዔኤሌ ኮይላ ዓኣ ዓሲ ናገጉዋ ዳውሎ ዓጮ ዔከ ዴንዳ ደኣጮኮ ጋፖይዳ ዒንህ ዔያቶ ዴንቃንዳኔ። 17 ዩያ ያሎ ያላንዳህ ዒንህቲዋሶ፤ ቤሲ ሌሊ ዓርቁፓፓ ካፑዋቲ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንህ ባሺሳንቲ ዒንህ ዛጋንዳኔ፤ ዩሁዳና ዩሩሳላሜ ዓሲዮቲ! ዓልቲዋግ ሃህ ዒጊጩዋግ ዚር ዴንዳ ያሎዋቲ፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንህና ዋላ ማዓንዳኔ!» ጌዒኔ።

18 ዩካፓ ካኣቲ ዒዮሳጥፄና ዒዛና ዋላ ዓኣ ዩሁዳና ዩሩሳላሜይዳ ናገጋ ዓሳ ቢያ ባሊቶ ሳፆ ሄሊሲ ናገረና ናገጋ ጎዳም ዚጌኔ፤ 19 ዒማና ቁዓቲና ቆራሄ ቶኦኮ ማዕ፡ ለዋ ዓሳ ዔቁ ዑኡዘ ፔኤኮ ዴጊዲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህ ጋላቲ።

20 ዴር ዚር ጉቲሎ ጉቲ ዓማ ዔቁ ቲቆዓ ጌይንታ ቤሲሰኬዮኮ ኮይላ ዓኣ ዓሲ ናገጉዋ ዳውሎ ዴንዳኔ፤ ዩያ ጎይያ ዔያታ ዓኣዲያይዳ ዓኣንቲ ዒዮሳጥፄ ዔያቶም፡- «ዒንህ ዩሁዳና ዩሩሳላሜና ዓሳ! ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ዒንህን ያኣዛህ ጉሙርቁዋቲ፤ ዒዚ ዒንህም ዋልቁ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዛ ማሊያ ኬኤዛዘንህ ዒንህም ኬኤዛ ባኮዋ ጉሙርቁዋቲ፤ ዒንህም ጊኢጋንዳኔ» ጌዒኔ። 21 ካኣቲ ዒዮሳጥፄ ዴርና ዋላ ዘርቲሰካፓ ናገረና ናገጋ ጎዳ ቦንቾም ዓይናዳ ዓሳ ዴማዴ ቦንቾ ኬሎና ማይንታ ማኣዓህ ማይንቲ፡- «ዒዛኮ ናሹማ ናገረና ናገጋያታህረ ያኦሲ ጋላቲዋቲ!» ጌዒ ዓይናዲ ዓይናዲ ያሎ ዓሶኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳንዳጉዲ ዓይህኔ።

22 ዓይናዳ ዓሳ ዓይኩም ዓርቃኣና ዔያቶ ያላኒ ሙኩ ዓሶይዳ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዔርቲባኣ ያልዚ ቡሌም ዓሳ ባሺንቲ፤ 23 ዒማና ዓሞኦኔ ዓሶና ሞዓኣቤ ዓሶና ዔደኣሜ ዓሶኮ ያሎ ዓሶ ያሊ ዋዲ ኩርሴኔ፤ ዩካፓ ጊንህ ዋሊዳ ጌሊ ዋሊም ሚጩንቲዋግ ዋሊ ዋዲ ኩርሴኔ፤ 24 ዩሁዳኮ ያሎ ዓሳ ዓሲ ናገጉዋ ዳውላ ጴዳ ዴጌ ቤዘ ሙኩ ዔያቶኮ ሞርካ ዓኣ ባንፆ ዛጋንቲ ዔያቶኮ ሞርካ ቢያጋፒ ሌሲ ሌሊ ዓኣኔ፤ ፔቲታፆ ቶሊ ሸምፔና ዓቲ ዓሲ ባኣሲ።

25 ዩካፓ ዒዮሳጥፄና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ሞርኮኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዴዒ ዔካኒ ዴንዳ፡- ሚርጌ ባይ፡ ጋላንታ ያልዚ ዓንጋምንታ ማኣጾንታ ሻንቾናቲ ሚርጌ ሚኢሸ ኬሳንዳ ሜሌ ባኣዚ ዲቢ ዴንቁኔ፤ ዩያ ባኮ ዔያታ ቡኩሳኒ ሃይህ ኬሊ ጉቤ ኩርሴኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዴዔ ባካ ኮሺ ሚርጌታህረ ቢያ ዔካኒ ዳንዳዒባኣሲ፤ 26 ያይዳሳ ኬሎ

20:7 20:7 ዓሲ. 41:8፤ ያይ. 2:23። 20:10 20:10 ላሚ. ዋማ 2:4-19። 20:15 20:15 ላሚ. ዋማ 20:1-4። 20:17 20:17 ኬሲ. ማፃ 14:13-14።

ሃኖ ሄላንዳኦስ «ዓንጀ ደኦቹ» ጌይንታ ቤዛ ቡኪንቴኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ማዳ ሳኩ ዛሎዋ ቢያ ዔያታ ጋላቴኔ፤ ዬና ደኦጮላ «ዓንጀ» ጌይንታ ዔኤሊንቴህ ዬያሮኬ። 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሞርኮ ዔያቶ ባሽሴህረ ዒዮሳፒዳ ዪሁዳንታ ዬሩሳላሜ ዓሶ ቢያ ዔኪ ዋዛና ዬሩሳላሜ ማዒ ዳንዳ። 28 ዔያታ ዬሩሳላሜ ሄላዎ ዛዬና ቩሎንጎና ማርጌ ቫዥ ዳንህህ ዋርቆ ጎኦሎዋ ዋርቂ ዋርቂ ዋሊ ጊንዎ ጎዒ ጌኤዥ ማኦሪ ዳንዳ። 29 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌኮ ሞርኮ ዋማይዲ ያሊ ባሽቴያ ዋይዜ ካኦታ ቢያ ዒጊጩ ካራ ባይዜ። 30 ዬያሮ ዒዮሳፒዳ ዓጮ ያልዚ ባኦያ ዋይህኔ፤ ያኦሲ ቢያ ዛሎና ያልዚ፣ ዒዛ ሃውሲሴ።

ዒዮሳፒዳ ካኦታ ጋፒንዎ (1ካኦቶ ማ 22:41-50)

31 ዒዮሳፒዳ ዪሁዳይዳ ካኦታዳህ ለዓ ዒዛኮ ሃይህታሚ ደንጎ ማዓኦናኬ፤ ዒዚ ዬሩሳላሜይዳ ናንጊ ለማታሚ ደንጎ ለዔ ዋይህኔ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዓዙባ ጌይንታያ ቩሊህ ናይኬ፤ 32 ዒዮሳፒዳ ዒዛኮ ዓዶ፣ ዓኦሳታዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኮሺ ማዔ ባኦዚ ቢያ ማዳ፤ 33 ጋዓንቲ ጌማርይዳ ዓኦ ማሌ ዓሳ ፔ ያኦዙ ካኦሽካ ቤዛ ባይዚባኦሴ፤ ዳራ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓዶንህ ያኦዛህ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህ ጉቤ ዒናፒ ሃጊ ማዒባኦሴ።

34 ዒዮሳፒዳ ካኦታዳሰካፒ ዓርቃዎ ዳንዲ ጋፖ ሄላንዳኦስ ማዳ ማሌ ባካ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ካኦቶ ሃይሳ ያኦፒንቲ ዓኦ፣ ሃናኒ ናኦዚ ዒዩ ያኦፒ ማዓኦ፣ ያኦፒንቲ ዓኦ።

35 ካኦቲ ዒዮሳፒዳ ማርጌ ፑርታ ማዳ ማዳ ዒሰራዔኤሌ ካኦቲ ዓካዚያሴና ዋላ ፔቱሞ ጌኤሲ ጌሰቲ ቱኬ፤ 36 ዔያታ ለምዓህ ዋላ ዔያዮንጋብሪ ጌይንታ ባዞ ዓጮ ዋኦ ያኦሚላ ዔቃ ቤዘይዳ ዳኤፖ ባዞ ቲቂ ዳንዳንዳ ዋኦህ ካኦሚሌ ዋላ ጊኦሊሽኔ፤ 37 ጋዓንቲ ማሪሻይዳ ሸይንቲ፣ ደዳዎ ናኦዚ፣ ዔሌዔኬሪ ዒዮሳፒዳ። «ዓካዚያሴና ዋላ ፔቱሞ ጌኤዞ ጌሰቲ ዒንህ ቱኬህረ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኒ ማዳ ባኮ ቢያ ባይዛንዳ፤» ገዒ ያኦሲ ማሊህ ኬኤዜ፤ ጌይንቲ ጎይዎ ዔያቶኮ ዋኦ ያኦሚላ ቢያ ማቆ፤ ፔቲታዎ ባዞ ዑፃ ሃንቲ ማዳኒ ዳንዳዒባኦሴ።

21

1 ዩካፒ ዒዮሳፒዳ ሃይቁ፣ ዳውቴ ካታማ ካኦታ ደኤታ ቤዛ ደኤቱኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኦዚ ዒዮራሜ ካኦታዳ።

ዪሁዳ ካኦቲ ዒዮራሜ (2ካኦቶ ማ 8:17-24)

2 ዪሁዳ ካኦቲ፣ ዒዮሳፒዳ ናኦዚ ዒዮራሜኮ ለሆ ጌርሲንህ ዓኦኔ፤ ዬያታ፡- ዓዛሪያሴ፣ ዪሂዔኤሌ፣ ዛካሪያሴ፣ ዓዛሪያሴ፣ ሚካዔኤሌንታ ሸፓዲያንታኬ። 3 ዔያቶኮ ዓዳ ዔያቶም ማርጌ ዋርቂንታ ቢራንታ፤ ዬያቱዲ ሻንቶቴ ማርጌ ማኦሽ ኬሳንዳ ደማደማ ባኦዚ ዒንጌኔ፤ ሃህ ዙላ ኬልቂ ዲርቂንቲ ዪሁዳ ካታሞ ፔቲ ፔቲህዳ ፔቲ ናይ ሱኡጌ ማሂ ደኦሪ ደኦሪ ጌህኔ፤ ዒዮራሜ ቶይዶ ናዓህ ማዔህረ ዓዳ ፔ ቤዛ ዒዛ ካኦታህኔ፤ 4 ዒዮራሜ ፔኤኮ ካኦታም ደዲሺ ዳዔሰካፒ ዒዛኮ ጌርሲንህ ቢያ፤ ዬያቱዲ ፔቲ ፔቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኦካ ቢታንታ ዓኦ ዓሲያኦ ዋዳ።

5 ዒዮራሜ ዒዮራሜ ሃይህታሚ ለምዎ ለዔና ካኦታዳ፤ ዒዚ ዬሩሳላሜይዳ ናንጊ ሳሊ ለዔ ዋይህኔ፤ 6 ጋዓንቲ ዒ ካካዓቤኮ ወዲር ናኦቶፒ ፔቲ ዔካዎ ካኦቲ ዓካዓቤንታ ማሌ ዒሰራዔኤሌ ካኦታ ማዳ ፑርቶ ማዳ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይህዎ ሃሽ ጎማዳ፤ 7 ያዲ ማዔቴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳውቴ ዜርዓ ካኦታዲ ደዑዋጉዲ ባይዚኒ ኮሳባኦሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያይዳህ ቤርታ ዳውቴና ዋላ ጮኦቂህሮኬ፤ ሃህ ጊንህ ዳውቴኮ ዜርዓ ካኦታዲ ካኦታዲ ናንጋንዳያታህ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዳውቴም ዒንጌህሮኬ።

8 ዒዮራሜ ካኦታዲ ዓኦ ዋዶና ዔዶኦሚ ዪሁዳም ዋይዞ ዒዳ ፔኤር ፔና ዳንዳዒ ካኦቲ ካኦታህኔ፤ 9 ዬያሮ ዒዮራሜ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ሱኡጎና ሳርጌሎ ያይቶና ዔኪ ዳንዲ ዔዶኦሚ ዓጮ ያላኒ ዳንዲ ጌሊ ዓርቂ፤ ዒዮና ዔዶኦሚኮ ያሎ ዓሳ ዔያቶ ማንጌ፤ ጋዓንቲ ዒዮራሜና ያሎ ዓሶና ዬያ ማንጌ ዓሶ ያሊ ቶሊ ኬሰኪ ዳንዳ፤ 10 ካኦቲ ዒዮራሜ ዒዛኮ ቤርታኦ ዓዶንህኮ ያኦዛህ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሽህረ ዬማፒ ዓርቃዎ ዔዶኦሚ ዪሁዳ ዳማፒ ኬሰኪ ፔ ካኦቲ ደኦሚ ዳዔ፤ ዒዮና ሃህ ሊቢና ካታማኦ ዪሁዳም ዋይዞ ዒዳ፤ 11 ዒዮራሜ ማዳ ባካ ዬያ ለሊቱዋንቲ ዪሁዳ ዓጮኮ ጌማርይዳ ጌማርይዳ ማሌ ዳራ ፔ ያኦዙ ካኦሽካ ካኦዥ ቤዛ ማፔኔ፤ ሃህ ዪሁዳንታ ዬሩሳላሜንታ ዳር ጎማይዳ ዔኪ ጌልዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሴ።

12 ዩካፒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ሂዚ ጋዓ ኪኤታ ያኦፒ ዒዮራሜም ዳኬ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ዓዶ ዳውቴ ያኦዛህ ሂዚ ጋዓ፤ «ኔ ዓዳ ዒዮሳፒዳ ማዳ ጎይዎ፤ ጊንህ ሃህ ኔ ማዔ፣ ዓኦሳ ማዳ ኮዥ ማዳ ጎይዎ ኔ ማዳባኦሴ፤ 13 ጋዓንቲ ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌ ካኦታ ማዳ ፑርቶ ማዳ ጎይዎ ማዳ ዓዳ ኔ ዓዶ ዓካዓቤንታ ዒዛ ቤዛ ካኦታዳ ካኦታ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቂንቱዋጉዲ ማዳ ጎይዎ ቢያ ኔኤኒያ ዪሁዳንታ ዬሩሳላሜንታ ዳር ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቂንቱዋጉዲ ማህኔ፤ ዬያ ለሊቱዋንቲ ኔ ጊዳፒ ኮሺ ማዔ፣ ኔ ዓዶ ማኦሪ ሸይንቲ ኔ ጌርሲንህ ኔ ዋዳ፤ 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኒ ዳር፣ ኔኤኒ ናኦቶንቲ ለኦሎንታይዳ ፑርታ ማቶ ዓጋንዳ፤ ኔኤኒ ካኦካ ባካ ቢያ ባይቃንዳ፤ 15 ኔኤኒያ ኔኤኒ ሩቁንቶይዳ ጌላንዳ ፑርታ ደርዖና ሩቁንታ ጎቹንቲ ዙላ ኬሰካንዳያ ሄላንዳኦስ ኬላ ኬላ ቃሲንቲ ዳንዳያና ኔ ማታዳንዳ።»

16 ባዞ ዓጮይዳ ናንጋ ዒቶጶዮ ዓሶ ኮይላ ፒሊሰዳሜ ዓሶንታ ዓሪቤ ዓሶንታ ናንጋ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያቶ ዒዮራሜይዳ ሞርኬ ማሂ ዔቂሴ፤ 17 ዬያሮ ዬና ዓሳ ዪሁዳ ዓጮ ያላኒ ሙኪ ጌሊ ዓርቃዎ ካኦቱም ማኦር ቡሪኔ፤ ዒዮራሜኮ ጋፒንህ ዓካዚያሴ ጎዶሰኬማ ሃሻዎ ዒዛኮ ለኦሎንታ ዓቲንቆ ናኦቶንታ ቢያ ቱኪ ዔኪ ዳንዳ።

18 ዬያ ቢያ ባኮኮ ጊንዳፒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፖዓኒ ዳንዳዐዋ ሩቁንቲ ደርዖ ካኦቲ፣ ዒዮራሜይዳ ዓጌ፤ 19 ዬይ ደርዓህ ለምዎ ለዔ ማዓያ ደዲ ደዲ ዓኦዳህረ ሩቁንታ ዙሊም ጎቹንቲ ኬሰኬም ዒዚ ማታሳ ሃርጌና ሃይቁ፤ ዒዚ ደኤኪንታ ዓሶ ዳራ ዒዛኮ ቤርታኦ ዓዶንህሚም ማዳንታ ጎይዎ ዒዛ ስንቶ ሃንዲሌ ኩሊ ታሚ ዔኤህዓኦሴ።

20 ዒዮራሜኮ ለዓ ሃይህታሚ ለምዎ ማዓኦናኬ ዒዚ ካኦታዳህ፤ ዒዚ ዬሩሳላሜይዳ ናንጊ ሳሊ ለዔ ዋይህኔ፤ ዒዚ ሃይቃዛ ያኦኒያ ዒዛ ዛሎ ያዩባኦሴ፤ ዓሳ ዒዛ

ደውቱ ካታማ ዱኡኬኔ፤ ጋዓንቲ ዒዚ ካኣታ ዱኡታ ቤዛ ዱኡቲባኣሴ።

23

ካኣቲሎ ዓታሊያ ዒዲ ማደና ማደ
(2ካኣቶ. ማ 11:4-16)

22

ዪሁዳ ካኣቲ ዓካዚያሴ
(2ካኣቶ. ማ 8:25-29፤ 9:21-28)

1 ባሬቦ ዓሶና ዒያቶና ዋላ ዓኣ ዓሳ ያሎሮ ሙካዖ ጉርዶ ያሊ ዳኮ ናዖ ዓካዚያሴ ጌይንታማ ሃሻዖ ካኣቲ ዒዮራሜኮ ባቲንቆ ናኣቶ ቢያ ዋዳኔ፤ ዪያሮ ዪሩሳላሜ ዳራ ዓካዚያሴ ዓዶ ቤዛ ካኣታህኔ፤ 2-3 ዓካዚያሴ ለዓ ላማታሚ ላምዖ ማዓኣና ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ዪሩሳላሜ ዳራ ናንጊ ፔቲ ለዒ ዋይህኔ፤ ካኣቲ ዓክባቤኮ ናዎ፣ ዒሰራዒሌ ካኣቲ ያምሪኮ ናኣዚ ናዎ ማዕ ዓታሊያ ጌይንታ ዒዛኮ ዒንዳ ፑርታ ማደ ዒ ማዳንዳጉዳ ዘራህሮ ዒዚ ካኣቲ ዓክባቤ ማደ ፑርቶ ማደ ጎይዖ ማዳኔ፤ 4 ዒዛኮ ዓዴ ሃይቀሰካፓ ዓክባቤ ማኣሪ ዓሲ ማዕ ዓሳ ዒዛ ባይሰንታ ባንህ ዘራያታህሮ ዒያቶጉዳ ጎሜ ማደ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዚ ያዩሴኔ፤ 5 ዒያቶ ዘር ዒኪ ሶኦሪያ ካኣቲ ዓዛሄሌ ያላኒ ዒሰራዒሌ ካኣቲ ዒዮራሜ ዳንዳና ዒዚ ዋላ ያሎሮ ዳንዳኔ፤ ዒማና ያላ ጌሌዓይይዳ ዓኣ ራሞቲ ኮይላ ያለንቲያታህሮ ያሎይዳ ዒዮራሜ ማኣሳኔኔ፤ 6 ዪያሮ ዒዮራሜ ማይህንታኒ ማዒ ጊንህ ዒይዚራዒሌ ካታም ዳንዳኔ፤ ዒማና ዓካዚያሴ ዒዮራሜ ያኦጫኒ ዒኣካ ዓኣዳኔ።

7 ዓካዚያሴ ዒዮራሜ ያኦጫኒ ዳንዳህ ዪማ ዒ ዳንዳ ቤዛ ዒዛኮ ባይቆ ኬሎ ማዓንዳጉዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህህሮኬ፤ ዓካዚያሴ ዒኣካ ዳንዳ ዓኣንቲ ኒምሺ ናኣዚ ዒዩ ሙኬህሮ ዓካዚያሴንታ ዒዮራሜንታ ዒዛ ጎይህ ሞኦኪ ዔካኒ ኬሰኬኔ፤ ዪይ ዒዩ ዓክባቤ ዜርዖ ካኣታዳ ካኣታዳ ናንጉዋጉዳ ባይዘም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኦ ማዕ ዓሲ ከርዖ ካኣቲሞይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓጌ ዋጎ ኩንህይይዳ ዓኣዖ ዓካዚያሴና ዋላ ሙኬ፣ ዪሁዳ ሱኡጎንታ ዓካዚያሴኮ ዒጊሮ ቢያ ዒኣካ ዳንቁ ቢያህ ዋዳኔ። 9 ዪካፓ ዓካዚያሴ ኮዒ ዳንዳኔ፤ ዒዛ ዓሳ ሳማሪያይዳ ፑኒንቲ ዓኣንቲ ዳንቁ ዓርቃዎ፣ ዒዩ ኮይላ ዒኪ ሙኪ ዋዳኔ፤ ዒያታ ዒዛ ዱኡኩዋዖ ሃሻኒ ጌዔዖ ፔኤም ዳንዳዒንቲ ጎይዖ ጎዳም ዓይህንቲ ማዳ፣ ዒዛኮ ማዖ፣ ካኣቲ ዒዮሳገግ ቦንቺ ለዘ ዒዛኮ ዱኡኬኔ።

ዓካዚያሴ ማኣሮ ዓሶይዳ ካኣቲ ማዓኒ ዳንዳዓ ዓሲ ፔቲታዖ ዓቲባኣሴ።

ዪሁዳይዳ ካኣታዳ ዓታሊያ ጎዖዘ
(2ካኣቶ. ማ 11:1-3)

10 ካኣቲ፣ ዓካዚያሴኮ ዒንዳ ዓታሊያ ፔኤኮ ናዓ ሃይቁህ ዋይዜሰካፓ ኔጉዋዖ ዪሁዳ ካኣቲ ማኣሮ ዓሳ ጉቤ ዋዲንታንዳጉዳ ዓይህኔ። 11 ዓካዚያሴኮ ዪሆያዳዔ ጌይንታ ቁኤሴሰኬያም ለዒ ዪሆሺባዖ ጌይንታ ጌርሰኬና ዓኣኔ፤ ዒዛ ዓካዚያሴኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ባኣካፓ ፔቲ ዒዮሳሴ ጎዖሰኬማ ሱኡጋ ዋዲኒ ዑኬንቲ ዳሜና ቶሊሲ ዒኪ ዒማንታ ዒማ ዲቻ ዓሶማንታ ጌኤኮ ማኣሮ ኮይላ ዓኣ ቆልዓይዳ ዓኣቸኔ፤ ዪያይዳ ዓኣቸ ዓታሊያ ዒዛ ዋዲዋንቲ ዓይሴኔ፤ 12 ዓታሊያ ካኣታዳ ዓኣ ዋዶና ዒዮሳሴ ጌኤኮ ማኣሮይዳ ላሆ ለዒ ዓኣሺንቲ ናንጌኔ።

1 ላንካሳ ሌዖና ቁኤሳህ፣ ዮዳሄ ፔቲ ባኣዚ ማዳኒ ማሌኔ፤ ዪያሮ ዒዚ ያሎ ዓሶኮ ሱኡጌ ማዕ ዳንጎሰኬንህህና ዋላ ጊኢጊ ጫኣቄኔ፤ ዪያታ ያሎ ዓሶ ሱኡጋ፡- ዪርሃሜ ናኣዚ ዓዛሪያሴ፣ ዪሆሃናኔ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ፣ ያቤዳ ናኣዚ ዓዛሪያሴ፣ ዓዳያ ናኣዚ ማዕሴያንታ ዚክሪ ናኣዚ ዒልሳፓጃንታኔ፤ 2 ዪያታ ዳንጎ ፖኦሊሶ ሱኡጋ ዪሁዳ ካታም ቢያ ዳንዳ ለዊ ዓሶና ዳማ ዳማ ቶኦኮኮ ሱኡጎና ቢያ ዒኪ ዪሩሳላሜ ሙኬኔ።

3 ዪይ ዓሳ ቢያ ፔቱሞና ጌኤኮ ማኣሮይዳ ቡኪ ካኣቲ ናኣዚ ዒዮሳሴና ዋላ ማዓኒ ጊኢጊ ጫኣቄኔ፤ ዒማና ቁኤሳህ ዮዳሄ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳውቲም ሕ ናኣታ ካኣታዳ ካኣታዳ ናንጋንዳኔ» ጌዒ ጫኣቁ ጎይዖና ሃህ ካኣታዳንዳዖ ኮይሳህ ዒዮሳሴኬ፤ 4 ሃህ ኦ ማዳንዳያ ኮይሳህ ያዲኬ፤ ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ሃውሾ ኬሎ ማደ ማዳኒ ሙካዖ ሃይህ ቤሲ ማዒ ፓቁንቶንጎ፤ ዒያቶይዳፓ ፔቲ ቤዛ ፓቆና ዓሳ ጌኤኮ ማኣሮ ጌሎ ካሮ ካፖንጎ፤ 5 ላሚ ሃህ ፓቆና ዓሳ ጌኤኮ ማኣሮ ካፖንጎ፤ ጋፒንፖ ሃይህሶ ፓቆና ዓሳ ማኣሮ ዓይዖ ደቆና ካሮ ጌይንታዘ ካፖንጎ፤ ዳራ ቢያ ጌኤኮ ማኣሮይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ቡኪንቶንጎ፤ 6 ማደ ማደ ቁኤሶና ለዊ ዓሶናፓ ዓቲም ማሌ ዓይጎ ዓሲያ ጌኤኮ ማኣሮ ጌላንዳያ ኮይሶሞሴ፤ ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዳማዳያታህሮ ጌላኒ ዳንዳዓኔ፤ ዓቲ ሃንጎ ዓሳ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይህዖ ኩንህ ጌኤኮ ማኣሮኮ ዙላ ማዖንጎ። 7 ለዊ ዓሳ ፔኤኮ ጩንቸ ዓፓሮ ቱጊ ዓርቁ ካኣቲ ኮይላ ዓቁ ካኣቲ ካፖንጎ፤ ካኣቲ ዓኣዳ ቤዘ ቢያ ዋላ ዳንዳንጎ፤ ጌኤኮ ማኣሮ ጌላኒ ኮዓ ዓይጎ ዓሲያ ቢያ ዋዎደንጎ» ጌዔኔ።

8 ዪያሮ ለዊ ዓሶንታ ዪሁዳ ዓሶንታ ቁኤሳህ፣ ዮዳሄ ዓይህ ባኮ ቢያ ኩንህኔ፤ ዮዳሄ ዒማና ፔኤኮ ማደ ማደ ሃውሾ ኬሎና ጉሪ ማዕ ለዊ ዓሶ ፔ ማኣሮ ዳኪባኣሴ፤ ፖኦሊሴ ማዒ ካፓ ዓሶንታ ካፒ ፔ ኬሎ ጋፒሴዖ ዓኣ ዓሳኣ ዒኣካታህሮ ፖኦሊሶ ዓይህ ዓሶኮ ጊዳ ዓሲ ዓኣኔ፤ 9 ዒማና ዮዳሄ ጌኤኮ ማኣሮይዳ ጌህንቲም ዓኣ ካኣቲ ዳውቲኮ ዋርዖና ጊቲሞና ዒኪ ፖኦሊሶ ሱኡጎንታ ዓንጌኔ፤ 10 ጩንቸ ዓፓሮ ቱጊ ዓርቁ ዓኣ ፖኦሊሳ ቢያ ካኣቲ ዒኤቢ ሄሎዋጉዳ ካፖም ያኦሲም ዓንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘ ዛሊና ጌኤኮ ማኣሮኮ ሆታ ዋሊ ጊንፖ ዒቁሴኔ። 11 ዪካፓ ዒዮሳሴ ዓኣ ቤዛፓ ኬሰኪ ካኣቶኮ ቶኦካ ዓሳ ባኮ ዓጌኔ፤ ዒዚ ካኣታዳዖ ዛጊ ዋይህንዳ ዋጎ ፃኣፖናዖ ዒዛም ዒንጌኔ፤ ዪያይዳ ቁኤሳህ፣ ዮዳሄንታ ናኣቶንታ ዒዮሳሴ ደኦሚ ካኣታህኔ፤ ዒማና ዳራ ዑኡዘ ዳጊዳ፡- «ካኣቲ ናንጊና ካኣታደንጎ!» ጌዒ ፔኤኮ ዋዘ ዒርዘኔ።

12 ዓታሊያ ዳራ ካኣቲም ዒላሺ ዒላሺዖና ዒላቶ ዋይዘዖ ዳራ ቡኬ፣ ጌኤኮ ማኣሮ ሩኡሪና ሙኬኔ። 13 ዒኣካ ዒዛ ሙኪ ሄሊ ዓኮ ካኣታህ ዳምቦ ጎይዖና ካኣቶም ኮይሳ፣ ጌኤኮ ማኣሮኮ ጌሎ ካራ ዓኣ ቱርቱር ኮይላ ዒዛኮ ኮርይዳ ፖኦሊሶ ሱኡጎና ዘያህ ዋርቃ ዓሶና ዒቁ ዓኣንቲ ዳንቁኔ፤ ዳራ ቢያ ዒናፓ ዋዛዲ ዒላሻኔ፤ ዘያህ ዋርቃ ዓሳኣ ዘያህ ዋርቃኔ፤ ጌኤኮ ማኣሮይዳ ዓይናዳ ዓሳ ፔኤኮ ዓይኑም ዓንጎ ዋርቁ ዋርቁ ዪያ ቦንቸ ዳምቦ ኩንህሳኔ፤ ዪያሮ ዓታሊያ ዲቃቲ ማኣሳህ ፔኤኮ ዳርዛዖ፡- «ሃይ ታና ዒዲ ማደ ጌኔ ማደኬ! ጌኬ!» ጌይ ዒላቲኔ።

14 ጌኤዠ ማእሮ ዲሮ ጋራ ዓሳ ዓታሊያ ዎዳንዳጉዲ ዮዳሄ ኮይባኣሴ፤ ዬያሮ ፖኦሊሶ ሱኡጎ ዔኤላዎ፡- «ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ዎሊ ጊንዖ ዔቂ ካፓ ፖኦሊሶ ባኣከና ዔኪ ኬሱዋቲ፤ ዒዞ ዓውሳኒ ማላ ዓሲ ጰዴቲ ዎዎዲዋቲ» ጌሲ ዓይሄኔ።

15 ዔያታ ዒዞ ዲውቸዲ ዓርቂ ካኣቱሞ ማእሮ ዔኪ ዴንዲ ዒኣካ «ፓራሢ ጌላ ካሮ» ጌይንታ ቤዘይዳ ዎዳኔ።

ዮዳሄ ጊንሣ ኮሼ ባኮ
(2ካኣቶ. ማ 11:17-20)

16 ቁኤሳሢ፡ ዮዳሄ ፔኤሮ፤ ሃሣ ጊንሣ ካኣቲ ዒዮዓሴንታ ዴሮንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሬ ማዔሣ ላሚ ጊንሣ ዓካሲ ጫኣቁሴ፤ 17 ዬካፓ ቢያሢ ፔቱሞና ዴንዲ ባዓኣሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኮ ማእሮ ሻሄኔ፤ ዬያ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ያኦዞ ማሊሲ ኮሽና ባኮዎ ቢያ ማንሣኔ፤ ማኣታኣኔ ጌይንታ ዬያ ያኦዞኮ ቁኤሳሢያ ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘኮ ቤርታ ዎዳኔ።

18 ዮዳሄ ቁኤሶንታ ለዊ ዓሶንታ ጌኤዠ ማእሮይዳ ማዳ ማዳኮ ሱኡጌ ማሄኔ፤ ዬያቶኮ ማዳ ካኣቲ፡ ዳውቲ ዔያቶ ማዳም ዓይሄ ባኮ ማዲሢና ሙሴ ዎጎ ጎይዖና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንታ ባኮ ሚቸሢኬ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዳውቲ ዓይሄ ጎይዖና ዓይዎሞ ዓይናዲሢና ቦንቾ ኬሊ ዳምቤ ኩንሢሲሢ ዔያቶም ዒንጊንቲ ማዳኬ፤ 19 ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ፔና ጌኤሽባኣ ዓሲ ጌኤዠ ማእሮ ጌሉዋጉዲ ጌኤዠ ማእሮ ጌሎ ካሮ ካሮ ካፓንዳ ዓሲ ዮዳሄ ጌሣኔ።

20 ፖኦሊሶ ሱኡጋ፡ ዔርቲ ዓጮ ጨማ፡ ካኣቲ ዒንጌ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ሃንጎ ዴራ ጉቤ ዮዳሄና ዎላ ጌኤዠ ማእሮ፤ ዴንዲ ካኣቱሞ ማእሮ ሃላንዳኣና ዓኣዳኔ፤ ዔያታ ዒማና ካኣቱሞ ማእሮ ጌሎ ዴኤፖ ካሮና ጌሌም ካኣቲ ፔኤኮ ካኣቱሞ ያይታ ዴዔኔ፤ 21 ዴራ ቢያ ዴኤፔ ዎዞ ዎዞዳኔ፤ ዓታሊያ ዎዲንቲሢሮ ካታሞይዳ ማታ ባኣያ ኮሺ ማዔኔ።

24

ዪሁዳ ካኣቲ ዒዮዓሴ
(2ካኣቶ. ማ 12:1-16)

1 ዒዮዓሴ ላንካይ ሌዔ ማዔያ ዳካ ናይ ዓኣዎ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ዬሩሳላሚይዳ ናንጊ ያይዲታሚ ለዔ ዎይሄኔ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ዪቢያ ጌይንታያ ቤርሳቤ ካታማ ሾይንቲያኬ፤ 2 ቁኤሳሢ ዮዳሄ ሽምፔና ዓኣ ዎዶና ቢያ ዒዮዓሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዞሳ ማዳ ማዳኔ፤ 3 ካኣቲ፡ ዒዮዓሴ ዔካንዳጉዲ ላምዎ ላኣሊ ዮዳሄ ዴኦሬም ዔኪ ዬንሢ ላኣሎ፤ ዓቲንቁ ናይና ዉዱሮ ናይያኣ ሾዔኔ።

4 ዒዮዓሴ ካኣታዳሰካፓ ዳካ ጋዓዎ ጌኤዠ ማእሮ ዓካሲ ማዞኒ ማሌኔ፤ 5 ዬያሮ ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ፔቲይዳ ዔኤላዎ፡- «ዪሁዳ ካታሞ ቢያ ዴንዲ ያኦዞሢ ማእሮ ለዓ ለዓ ዓካሲ ማዞንዳያ ጊዳ ሚኢሾ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ቢያሣፓ ዑኩና ኬሲሱዋቲ» ጌሲ ዓይሄኔ፤ ለዊ ዓሳ ጋዓንቲ ዬያ ቦሃዎ ማሊያ ሃሺ ናጌኔ፤ 6 ዒማና ካኣቲ፡ ዒዮዓሴ ለዊ ዓሶኮ ሱኡጋሢ ዮዳሄ ዔኤላዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይላሢ፡ ሙሴ ያኦሲ ካኣሽከንታ ዓፒሎና ማዞንቲ ማእሮይዳ ማዲንቶ ባኮኮ ማዓንዳያ ሚኢሾ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጊኢራንዳጉዲ ዓይሣሢ ለዊ ዓሳ ዪሁዳና ዬሩሳላሚ ዴሮናፓ ኬሲሲ ዔኪ ዬዓንዳጉዲ ዓይጋ ኔ ዔያቶም ኬኤዙሞ ሃሽይ?» ጌዔኔ።

7 ዬሮ ዓታሊያ ጌይንታ ፑርቶ ላኣሌሎኮ ዓሳ ጌኤዠ ማእሮ ፑርቲሴኔ፤ ጌኤዠ ማእሮ ማዲንቶ፡ ያኦሲም ዴማዴ ሚሆዎ ዓቲሞዎ ዔኪ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዞ ካኣሽኮያ ማሄኔ።

8 ካኣቲ፡ ዒዮዓሴ፡- «ሚኢሾ ዔኮንዳ ሳኣዲኔ ኮሺ ጌኤዠ ማእሮ ጌሎ ዲሮ ካራ ዙሊና ጌሡዋቲ» ጌሲ ለዊ ዓሶ ዓይሄኔ፤ 9 ዬካፓ ለዊ ዓሳ ዬሩሳላሚና ዪሁዳ ዓጮ ቢያሢዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይላሢ፡ ሙሴ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ፔቲ ጌሲ ዒሰራዔኤሌ ዴሮፓ ኬሲሲ ዔካንዳጉዲ ዓይሄ ጊኢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔኪ ዬዓዳንዳጉዲ ዓይሥሢ ዳኬኔ፤ 10 ዬይ ዓይሣዓ ዴሮና ዴሮኮ ሱኡጎና ቢያ ዎዞሴሢሮ ሚኢሾ ዔኪ ሙኪ ሳኣዲና ዓጊ ኩንሣኔ። 11 ዬያሮ ለዊ ዓሳ ሳኣዲና ዔኪ ዔኪ ካኣቲ ቢታንቶ ዒንጌ ሱኡጎም ቢያ ኬሊ ዒንጋኔ። ዬይ ሚኢሾ ሳኣዲና ኩማማና ኩማማና ጌኤዠ ማእሮ ያኣፖ ባኮ ያኣፓሢና ቁኤሶ ሱኡጋሢ ዴኦሬ ጌሣም ዎላ ማዳ ዓሢና ሚኢሾ ዔኬሰካፓ ማሃ ጊንሣ ሳኣዲና ቤዛ ጌሣኔ፤ ዬያይዲ ዔያታ ሚርጌ ሚኢሾ ቡኩሴኔ።

12 ካኣቲና ቁኤሳሢ ዮዳሄና ሚኢሾ ዔካዎ ጌኤዠ ማእሮ ዓካሳኒ ማዞኒ ሱኡጎም ዒንጋኔ፤ ዬያታ ሱኡጋ ዬያ ሚኢሾና ጌኤዠ ማእሮ ሹጮና ኮሻ ዓሶ፡ ሚዖና ማዞኒ ኮሻ ዓሶንታ ዴማ ዴማ ዓንጎና ኮሻ ዓሶዎ ዔኪ ማዲሻኔ፤ 13 ዬይ ማዳ ዓሳ ዴዲ ማዲ ጌኤዠ ማእሮ ቤርታኣሲ ጎይዖማ ጊንሣ ዓካሲ ኮሺኔ። 14 ዬይ ማዳ ጋፔሰካፓ ዓቲ ሚኢሾ ካኣቲ ዒዮዓሴና ቁኤሳሢ ዮዳሄናም ዒንጌኔ፤ ዔያታ ዬያ ዓቲሢና ጌኤዠ ማእሮይዳ ማዳ ማዲንቶ ሚሆና ዒንጎ ባካ ዒንጊንታንዳጉዲ ዔቶ ሳኣኖንታ ዴማ ዴማ ባኣዚያኣ ሻንቁኔ።

ዮዳሄ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዖፓ ዔባ ላኣሚንቲሢ

ዮዳሄ ሽምፔና ዓኣ ዎዶና ቢያ ኬሊ ጌኤዠ ማእሮይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባካ ዒንጊንታኔ፤ 15 ዮዳሄ ጊዳንዳያ ሃላንዳኣና ጋርቺ ለዓ ዒዛኮ ያኤታና ሃይሣታሚ ማዓዛ ሃይቁኔ፤ 16 ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዴሮፓ፤ ሃሣ ጊንሣ ያኦሲንታ ጌኤዠ ማእሮንታም ማዳ ማዳ ዛሎሮ ዳውቲ ካታማ ዓኣ ካኣታ ዴኡታ ቤዛ ዓሳ ዒዞ ዴኡኬኔ።

17 ዮዳሄ ሃይቁሰካፓ ጋዓንቲ ዪሁዳ ዓሶ ሱኡጋ ካኣቲ፡ ዒዮዓሴ ኮይላ ሙካዎ ዳዲ ባዒ ዔያታ ኮዓ ማሊያ ኬኤዘኔ፤ ዒዚያ ዔያቶ ሃይሶና ዎላ ጊኢጌኔ፤ 18 ዬያሮ ዴራ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ያኦዞሢ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዠ ማእሮይዳ ዘጊዖ ሃሺ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዞሎ ማሊሲ ማዞና ባኮንታ ማሌ ያኦዞማኣ ዘጊ ካኣሽከሢ ዓርቁኔ። ዴራ ዬያ ጎሞ ማዳሢሮ ያኦሲ ዪሁዳና ዬሩሳላሚናይዳ ዳጋዲ ዔቁኔ። 19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ባንሢ ማዓንዳጉዲ ዴሮም ላቲ ኬኤዘንዳ፡ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ዳኬኔ፤ ዬይ ዓሳ ኬኤዛዛ ዴራ ዔያቶሲ ዎይዚባኣሴ፤ 20 ዬካፓ ያኦሲኮ ዓያና ቁኤሳሢ፡ ዮዳሄ ናኣዚ ዛካሪያሴይዳ ኬዳኔ፤ ዬያሮ ዒዚ ዴራ ዒዛ ዴንቃንዳ ዴጌ ቤሲዳ ኬሰኪ ዔቃዎ፡- «ያኦሲ ታኣኮ ዓይሣዓ ዴንሢ ዓይጎሮ ኩንሣ ሃሻይ? ዒንሣዳ ዒንሣሮ ዒንሣሢ ባይሰንታ ዓይጎሮ ዔኪ ሙካይ?» ጌይ ዒንሣሢ ያኦጫኔ፤ ዓካሪ ሃሢ ዒንሣሢ ዒዞ ሃሽሢሮ ዒዚያ ዒንሣሢ ሃሽኔ!» ጌዔኔ። 21 ዴራ ዒማና ዎላ ጫኣቁ ዔቁ፡ ካኣቲያ ዔያቶ ዓይሣም ጌኤዠ ማእሮይዳ ዴራ ቡካ ጰኦዞይዳ ሹቻ ዴይ ዛካሪያሴ ዎዳኔ። 22 ካኣቲ፡ ዒዮዓሴ ዛካሪያሴኮ ዓዴ ዮዳሄ ዒዛም ማዳ ኮዞ ማዳ ማሉሞ?

24:6 24:6 ኬሲ. ማ9 30:11-16። 24:21 24:21 ማቲ. 23:35፤ ሉቃ. 11:51።

ዛካሪያሴ ወዲሼኔ፤ ዛካሪያሴ ሃይቃኒ ሳዛ ጋሽኪቤቃ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ሃያ ገዮ ማዶ ኔኤኮ ዛጊ ኔ ጊዳ ፑርታ ማቶ ዓገም!» ጌዔኔ።

ዲዮዓሴኮ ካኣታቶ ጋጉገያ

23 ዬኖ ሌዎኮ ሲላ ዓገሊ ማዓኣና ሶኦሪያ ዓጮ ያሎ ዓሳ ዪሁዳና ዬሩሳላሜ ዓጮና ያሊ ሱኡጎ ቢያ ወደኔ፤ ዑሣ ዓኣጳ ሚርጌ ባኣዚያ ዲዒ ዔኪ ደማሰቆ ማዒ ደንዴ፤ 24 ዲማና ሶኦሪያ ዓሶኮ ያሎ ዓሶንሣ ደካኬ፤ ጋዓንቴ ሚርጌ ዲቢ ማዔ ዪሁዳኮ ያሎ ዓሶ ባሻገዳጉዲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዓይሣ፤ ዬይ ያዲ ማዔሣ ዪሁዳ ዓሳ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ያኦዛሣ ማዔ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሃሽሣርኬ፤ ያዲ ማዒያና ዲዮዓሴይዳ ፒዜ ዋጌ ዋጊንቴ። 25 ዲዚ ዲማና ያሎይዳ ማኣሳኒ ከፃዴ፤ ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ማዒ ደንዳዛ ዲዛኮ ደንዛ ማዒ ዓኣ፡ ዲዚ ቢታንቶ ዲንጌ ዓሶጋ ዛላ ዓሲ ዋላ ጌኔ ማዳኒ ማሊ ቁኤሳሣ ዮዳሃ ናኣዚ ሱጉዎ ማሃሣር ሻኣላ ላሃ ዓኣንቴ ዲዛ ወደኔ፤ ዲዚ ዳውቴ ካታማ ዲኡቴ፤ ጋዓንቴ ካኣታ ዲኡታ ቤዛ ዲኡቴባኣ። 26 ዬያይዲ ጌኔ ማሊሣና ካኣቲ ወደ ዓሳ ሸምዓቶ ጌይንታ ዓሞኣይዳ ሸይንቴ ዓሲሰኬና ናኣዚ ዛባደና ሸምዕቶ ጌይንታ ሞዓኣይዳ ሸይንቴሰኬና ናኣዚ ዪሆዛባደና። 27 ዲዮዓሴ ናኣቶ ሃይሶንታ ዲዮዓሴም ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማሊ ያንታ ዲዮዓሴ ጌኤዮ ማኣር ወዲ ዓካሲ ማገፍቴያ ካኣቶ ሃይሳ ያኣፒንቴ ዓኣ ማዓኣጋ ያኣፒንቴ ዓኣ፤ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኣዚ ዓሚሲያሴ ካኣታደኔ።

25

ዪሁዳ ካኣቲ ዓሚሲያሴ (2ካኣቶ. ማ 14:2-6)

1 ዓሚሲያሴኮ ለዓ ለማታሚ ደንጎ ማዓዛ ካኣታደኔ፤ ዲዚ ዬሩሳላሜይዳ ናገሊ ለማታሚ ታዘጳ ለዔ ወይሣ፤ ዲዛኮ ዲንዳ ዪሆዓዲኖ ጌይንታያ ዬሩሳላሜይዳ ሸይንቴያኬ፤ 2 ዓሚሲያሴ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዋዛሳ ባኣዚ ማዴ፤ ጋዓንቴ ፔቴ ፔቴና ዲ ማዳ ባኮ ዲናጋ ማዲዋሴ፤ 3 ዲዚ ካኣቱሞ ፔኤኮ ደዲሺ ደዔሰካጋ ኔጉዋዎ ዲዛኮ ዓዶ ወደ፡ ቢታንቶና ዓኣ ዓሶ ጉቤ ወደኔ፤ 4 ጋዓንቴ ዬያ ዓሶኮ ናኣቶ ወዲባኣ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሙሴ ዛሎና ዲንጌ ዋጎይዳ፡- «ሾዔ ዓሳ ናኣታ ማዴ ዳቢንቴና፤ ናኣታ ገንሣ ሾዔ ዓሳ ማዴ ዳቢንቴና ወዲንቶጋ። ዓሲ ወዲንታኒ ኮይሳሣ ፔኤር ማዴ ዳቢንቴና ሌሊኬ» ጌይ ኬኤዜ ቃኣሎ ቦንቸኬ።

ዔደኣሚ ዓሶ ያሎናሣ (2ካኣቶ. ማ 14:7)

5 ካኣቲ ዓሚሲያሴ ዪሁዳንታ ቢኣኒያሚንታ ያጳ ማዔ ዓቲንቆ ቢያ ቶኦኮና ቶኦኮና ጋቁ፡ ጋቆና ዓሶም ሺያ ዓሲ ዓይሣያና ጃኤታ ዓሲ ዓይሣ ሱኡጌ ደኦሪ ጌሣ፤ ዬያ ጋቆና ዓሶኮ ለዓ ለማታሚና ዬያጋ ዑሣ ማዔ ዓቲንቆ ቢያ ማዓዛ ሚርጌማ ዔያቶኮ ሃይሣ ጃኤታ ሺያኬ፤ ዔያታ ያልዘም ጊኣገንቴያ፡ ዋርሣና ገቲማና ዓርቆ ጎይሣ ዔሬያ ዔርቴ ፖኦሊሴኬ፤ 6 ዓሚሲያሴ ሃሣ ሃይሣ ሺያና ያይዶ ጃኤታ ከሎ ማዓ ሹቹ ቢራና ዲሰራዔኤሌ ያጳጋ ጃኤታ ሺያ ፖኦሊሴ ሻንቁ፤ 7 ጋዓንቴ ፔቴ ያኦሲ ማሊሣ ኬኤዛሰኬይ ዓሚሲያሴ ኮይላ ሙኪ፡- «ሃኣቶ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሴ ዔኪ ያሎ ኬሰኪጋ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ማዔ ዔፕሬኤማ

ዓሶጋ ዓይጎ ዓሲናኣ ወላቱዋሴ፤ 8 ኔኤኒ ሃያ ያላ ያሎና ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ ታና ማኣዳንዳኔ ጌዒ ኔ ማላኣ ናንዳኔ፤ ጋዓንቴ ባሻያና ባሻንቴያ ኔና ማሃሣ ያኦሲ ሌሊኬ፤ ዬያር ሃሣ ዲዚ ኔ ሞርካ ኔና ባሻንዳጉዲ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

9 ዓሚሲያሴ ያኦሲ ማሊ ያ ኬኤዛሣ ኮይላ፡- «ቤርታዲ ታ ጨጌ ሚኣሻሻ? ዬያ ቢያ ታ ዋዎዳንዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

የኦሲ ማሊ ያ ኬኤዛሣ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ዬያ ሚኣሻገጋ ባሻ ኔኤም ዲንጋኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ። 10 ዬያር ዓሚሲያሴ ሻንቁ ዔኮና ፖኦሊሶ ፔኤኮ ናገጋ ቤዛ ቤዛ ዓኣዳንዳጉዲ ዳኬም፡ ዔያታ ዪሁዳ ዳርይዳ ሚርጌና ዳጋዲ ጎሪንቴ ፔኤኮ ናገጎ ቤዛ ዓኣዳኔ።

11 ዬካጋ ዓሚሲያሴ ጮርቁ ዔቁ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዔኪ ሶኦጌ ደኦቹ ደንዴ፤ ዲኣካ ዲዛኮ ፖኦሊሳ ዔደኦሚ ያሎ ዓሶ ያሊ ታጳ ሺያ ፖኦሊሴ ወደኔ፤ 12 ዲማና ማሌ ታጳ ሺያ ፖኦሊሴያኣ ዲዒ ዔኬ፤ ዬያቶ ቱኪ ዔኪ ሴላዔ ጌይንታ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ማጎ ቶኦኮ ዔኪ ኬሳዎ ሃዒ ዳኬ፤ ቢያሣ ማጎኮ ደማ ዓኣ ላላ ኬዲ ጳዲንቴ ሃይቁ ጋጌ።

13 ዓሚሲያሴ ዲዛና ዋላ ያሎ ዓኣዳንዳጉዲ ኮዒባኣ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ ሳማሪያና ቤትሆርኔ ባኣካ ዓኣ ዪሁዳ ካታሞ ያላዎ ሃይሣ ሺያ ዓሲ ወደ፡ ዑሣ ዓኣጳ ሚርጌ ባኣዚ ዲዒ ዔኬ።

14 ዓሚሲያሴ ዔደኦሚ ዓሶ ያሎና ባሻ ማዓዎ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ማሌ ያኦዛ ዔኪ ሙኬ፤ ዬያ ካኣሽኮ ያኦዛ ማሃ ዔቁሲ ዚጊ ዬያቶ ካኣሽኬ፤ ዑንጃያ ጩቢሼኔ፤ 15 ዬይ ባካ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዳጋሴም ጎዳ ፔ ማሊ ያ ኬኤዛ ዓሲ ዓሚሲያሴ ኮይላ ዳኬ፤ ዬይ ዓሣ ዓሚሲያሴ ኮራ፡ «ፔ ዓሶ ኔ ኩጫጋ ዓውሳኒ ዳንዳዒባኣ ማሌ ያኦዛ ዓይጋ ኔ ዚጊ ካኣሻካይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

16 ዬይ ጌኤዛ ጋፒሱዋንቴ ዓሚሲያሴ፡- «ሃሣ ካኣቲኮ ዞራ ደንዛ ማሃ ዓይዲ ኔና ኑ ደኦሬዎ? ዬያ ጌኤዛ ሴካ ሃሽ፤ ሃንጎ ታ ኔና ወዲንዳኔ!» ጌዔኔ።

ዬይ ያኦሲ ማሊ ያ ኬኤዛሣ ጌሰታ ጌኤዛ ዳካር ሃሽሰካጋ፡- «ሃያ ቢያ ኔ ማዴሣ፤ ሃሣ ታ ዘርዋ ወይዘ ኔ ዒፃሣ ያኦሲ ኔና ባይዛኒ ማሊሣርታሣ ዓኣሪ ታ ዔሬኔ» ጌዔኔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ያሎና ያልዚ (2ካኣቶ. ማ 14:8-20)

17 ዬካጋ ካኣቲ ዓሚሲያሴና ዲዛኮ ደንዛ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ጌኔ ማዶ ማዳኒ ዘርቴ፤ ዓሚሲያሴ ዲማና ዲዩኮ ናኣዚ ናዎ፡ ዲዮዓካኣዜ ናኣዚ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ዮዓሴም፡- «ሂንዳ ሃኒ ሙኬ ኑ ዋሊ ዛገም!» ጌዒ ከኢታ ዳኪ ያልዘም ዔቁሴ፤ 18 ካኣቲ፡ ዮዓሴ ጋዓንቴ፡- «ለባኖኦሴ ዲኮይዳ ዓኣ ፔቴ ጋውዲ ዓንገሣሰኬና ለባኖኦሴ ዚቢቆ ኮይላ፡ ታ ናዓሣም ኔኤኮ ዉዲር ናዔሎ ዲንጌ» ጌይ ከኢታ ዳኬ፤ ጋዓንቴ ለባኖኦሴ ዲኮይዳ ዓኣ ፔቴ ቦዎ ዲኣና ደንዳይቃ ቶከና ሄርቃዛ ዬና ጋውዲላ ሃይቁ። 19 «ዔኤዛይ ዓሚሲያሴ! ኔኤኒ ዔደኦሚ ዓሶ ያሎና ባሻሣር ያቶርቁ ሺራ? ኔ ባሻ ባሻያማና ኔ ማኣራ ኔ ዳዒ ዚቲ ጌዔቴ ቃራኬ፤ ኔናንታ ኔ ዳርንታ ባይዛንዳ ባኣዚ ዓይጋ ኔ ዓገሣ ሺራይ?» ጌዔኔ።

20 ዓሚሲያሴ ጋዓንቴ ዮዓሴ ዬያ ጌዔሣ ዔኤቢኬ ጌይባኣ፤ ዬይ ያዲ ማዔሣ ዓሚሲያሴ ዔደኦሚ ዓሶ ያኦዛሣ ካኣሽኬሣር ዒ ያሎና ባሻንታንዳጉዲ ያኦሲ

ጌዔህሮኬ፤ 21 ዩያር ካኣቲ ዮዓሴ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዔኪ ዓሜሲያሴ ያላኒ ዳንዳዎ ዪሁዳይዳ ዓኣ ቤተሾሜሽ ጌይንታ ቤዛ ያሎ ዓርቁኔ፤ 22 ዒማና ዪሁዳ ዓሳ ባሽንቲኔ፤ ፖኦሊሳኣ ቢያ ጳሽኪ ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዳንዳኔ። 23 ዮዓሴ ዒማና ዓካዚያሴኮ ናኣዚ ናዎ፣ ዓሜሲያሴ ሾሞፔና ዓኣንቲ ዓርቁ ዔኪ ዩሩሳላሜ ሄላኒ ዳንዳኔ፤ ዒኢካ ሄሄላዎ ዔፕሪኤሜ ኬኤሎ ዲያ ካራፓ ዓርቃዎ ዳንዳ «ዋላ ካኣማ ኬኤሎ ዲያ ካር» ጌይንታ ቤዛ ሄላንዳኣና ያደሱማ ያይዶ ጸኤታ ዋዳ ማዓ ኬኤሎ ዲያ ደይሴኔ። 24 ዒኢካፓ ዒ ዳንቁ ዋርቆንታ ቢርንታ ቢያ፣ ያቤድዔዶኦሜ ዓሳ ካፓ ጌኤዮ ማኣሮይዳ ካኣዮ ካኣሽኮ ባኮ ቢያህንታ ካኣቱሞ ማኣሮይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ጫኣኒ ሳማሪያ ማዒ ዳንዳኔ፤ ዓይህ ማህ ዒዚ ዲዔ ዓሶሞ ዔኪ ዓኣዳኔ።

25 ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ፣ ዒዮዓካኣዜ ናኣዚ፣ ዮዓሴ ሃይቁሰካፓ ዪሁዳ ካኣቲ ዮዓሴ ናኣዚ ዓሜሲያሴ ታጳ ደንጎ ሌዔ ዳዔኔ፤ 26 ዓሜሲያሴ ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዪሁዳ ካኣቶንታ ዒሰራዔኤሌ ካኣቶ ሃይሳ ጻኣፕንታ ማጻኣፓ ጻኣፕንቲ ዓኣኔ። 27 ዓሜሲያሴ ናንገና ናንጎ ጎዳሞ ዓይህንቲዎ ዒፄ ዋዳፓ ዓርቃዎ ዒዛ ዋዳኒ ዩሩሳላሜይዳ ዓሳ ሞላ ዘርቱህሮ ዒዚ ፑኒ ላኪሽ ካታሞ ዳንዳኔ፤ ዒዛኮ ዘርካ ጎዓንቲ ጊንዎ ዓሳ ዳኪ ዒኢካ ዒዛ ሞዲሾኔ፤ 28 ዩካፓ ሌዛ ዒዛኮ ፓርና ጫኣኒንቲ ዩሩሳላሜ ሙኬኔ፤ ጋፒንዶይዳ ዳውቴ ካታማ ካኣታ ዱኡታ ቤዛ ዒ ዱኡቴኔ።

26

ዪሁዳ ካኣቲ ያዚያ (2ካኣቶ. ማ 14:21-22፤ 15:1-7)

1 ዪሁዳ ዳራ ቢያህ ታጳ ላሆ ሌዔ ማዔ፣ ዓሜሲያሴ ናኣዚ፣ ያዚያ ዓደ ቤዛ ካኣታዳንዳጉዲ ደኦሜኔ። 2 [ያዚያ ዔላቴ ካታሞ ያሊ ጊንህ ማህ ዓርቁ ዓካሲ ማዜህ ዓዳ ዓሜሲያሴ ሃይቁሰካፓኩ።]

3 ያዚያ ታጳ ላሆ ሌዔ ማዓኣና ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ዩሩሳላሜይዳ ናንጊ ደንጊታሚ ላምዎ ሌዔ ዋይህኔ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዪኮሊያ ጌይንታዎ ዩሩሳላሜይዳ ሾይንቲያኩ። 4 ያዚያ ዒዛኮ ዓዳ ማዳ ጎይዎ ኮሺ ማዳ ማዳ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዋዛሴኔ፤ 5 ያሕሴ ባኣዚ ዛላ ዒዛ ዘራ፣ ዛካሪያሴ ሾሞፔና ዓኣ ዋደማና ያዚያ ያሕሴም ጉሙርቁንቲ ማዳኔ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ያኣዛህ ዒዛ ዓንጃኔ።

6 ዒማና ያዚያ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ያሊ ጋኣቲ፣ ያብኔንታ ዓሽዶዳ ካታሞንታኮ ኬኤሎ ዲያ ሻሄኔ፤ ዓሽዶዳ ኮይሎይዳ፣ ሃህ ጊንህ ፒሊሰጻኤሜ ዓጮይዳ ዙላ ኬልቁንቲ ዲርቁንቲ ካታማኣ ማዜኔ። 7 ዒዚ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶንታ ጉርባዔሌይዳ ናንጎ ዓሪቦ ዓሶንታ ሜዑና ዓሶንታ ያሊ ባሻንዳጉዲ ያሕሴ ማኣዳኔ። 8 ዓሞኦኔ ዓሳኣ ዒዛሞ ጊኢሬኔ፤ ዒዚ ዑሃ ዓኣዳ ዋልቃዲ ዋልቃዲ ዳንዳህሮ ዒዛኮ ሱንጻ ጊብፄ ዓጮ ሄላንዳኣና ዋይዚንቲኔ።

9 ያዚያ ኬኤሎ ዲያ ዋላ ካኣማ ካርንታ ደኦጮ ኬኤሎ ዲር ካርንታ ኬኤሎ ዲያ ቃሳዲ ሺራህዳ ዒኢካ ዔቁ ካፖንዶ ሹቺ ማኣሪ ማዜ ዩሩሳላሜኮ ዋርዲዮ ማዓ ኬኤሎ ዲያ ደዲሾኔ፤ 10 ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ጌሚር ዳማ ዓኣ ቦኦሎይዳ ሚርጌ ባይ ዒዛኮ ዓኣህሮ ካታሞኮ ዙላ ቦኦሎይዳ ዔቁ ካፖ ዳጌ ቤሲ ሹቺና ማዜኔ፤ ሚርጌ

ቦቆሊያኣ ቦኦኬኔ፤ ዒዚ ጎሺ ጎሽኪህ ናሽካህሮ ጌሜራዳ ዓጮንታ ማሊ ማዔ ዓጮንታይዳ ዎይኔ ቱካ ዓሲና ጎሺ ጎሽካ ዓሲያኣ ዒዛኮ ዓኣኔ።

11 ያዚያኮ ያልዚሞ ጊኢጊንቲያ ዲቢ ያልዚ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩያ ዓሶኮ ሱንጻ ካኣቱሞ ማኣራ ጻኣፖ ባኮ ጻኣፓ ዩዒዔኤሌና ማዕሴያና ጻኣፓኔ፤ ዔያቶኮ ሱኡጋህ ካኣቱሞ ማኣሮይዳ ማዳ ዓሶ ባኣካ ዓኣ ሃናኒያኩ። 12 ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ሱኡጋ ላምዎ ሺያና ላሆ ጸኤታ ማዓዱ ማዳ ማቶኦኮ ሱኡጌ ማዔያኩ፤ 13 ዩያቶኮ ዳማ ካኣቲኮ ሞርኮ ያሊ ቃዛኒ ጊዳ ዔራቶ ዓኣ ሃይህ ጸኤታና ላንካይ ሺያና ደንጎ ጸኤታ ዔርቁ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ 14 ያዚያ ዒዛኮ ያሎ ዓሶም ቢያ ጊቲማንታ ዋርህንታ ያሎር ቶኦኮና ዳደናይዳ ዓሳ ባኮንታ ሂኢሽንታ ቆኦሲንታ ዎራንታ ዎራ ሹቺያ ጊኢጊሺ ዒንጌኔ፤ 15 ካኣቲ ያዚያ ዩሩሳላሜይዳ ሃኣሚ ማዔ ዓሶ- ጊዒ ዳዒ ካፓኒ ሹጮና ዳጊዲ ማዞ ቤዛንታ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲያ ዋላ ካኣማ ካርይዳ ሂኢሽንታ ዳኤፒ ዳኤፒ ሹቺ ዎራኒና ዱካኒያ ዳንዳዓ ዓንጎሞ ኮሺሴኔ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒዛ ማኣዳህሮ ኮሺ ዒኢኒ ደዳኔ፤ ዑሃ ዓኣዳ ዋልቃዳያ ማዔኔ፤ ሱንጻኣ ዒዛኮ ቢያ ቤዛ ዋይዚንቲኔ።

ያዚያ ሄርሺንቶና ፔ ጊዳ ዔኪ ሙኬ ሜታህ

16 ካኣቲ ያዚያ ካኣቱሞ ደዲሻዎ ያቶርቁኔ፤ ዩይ ያቶርሙማ ዒዛ ዔኪ ሎንህኔ፤ ዒዚ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዑንጅ ጩቢሾ ቤዛ ጩቢሻኒ ጌኤዮ ማኣሪ ጫርቁ ጌሊ ያሕሴ ያዩሴኔ፤ 17 ዓማና ቁኤሳህ፣ ዓዛሪያሴንታ ዒዛና ዋላ ዒናፓ ደዲ ማዳ ሳሊታሚ ቁኤሴ ዩያ ማዳር ዒዛ ጎራኒ ካኣቲ ጊንዎ ጌኤዮ ማኣሪ ጌሌኔ። 18 ዔያታ ዒዛ ኮራ፡- «ያዚያ! ኔኤኒ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዑንጅ ጩቢሻኒ ኮይሱሞሴ፤ ዩያ ማዳኒ ጌህንቲህ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማዳ ዓኣሮኔ ዜርዎ ማዔ ቁኤሶ ሌሊኬ፤ ዩያር ሃያ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዲማዳ ቤዛፓ ኬሰኬ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ያኣዛህ ኔኤኒ ያዩሴኔ፤ ሃይ ኔኤኮ ማዳ ያሕሴዳፓ ቦንቾ ኔኤም ጳዲሳያቱሞሴ» ጌዔኔ።

19 ያዚያ ዑንጅ ጩቢሻኒ ጩቢሾ ባኮ ዓርቁ ጌኤዮ ማኣሮ ጋርይዳ ጩቢሾ ባኮ ጩቢሾ ቤዛ ኮይላ ዔቁ ዓኣዎ ቁኤሶይዳ ዳጋዲ ጎሪንቲኔ፤ ዒማና ኔጉሞዎ ዒዛኮ ባሊቶይዳ ዑፃ ኬሰካ ደርዓህ ኬሰኪ ጳዳኔ፤ 20 ዩያር ዓዛሪያሴንታ ሜሌ ቁኤሶንታ ኮሺ ዲቃታዎ ካኣቲኮ ባሊቶ ጊኹ ጌይ ዛጌኔ፤ ጌኤዮ ማኣራፓኣ ዒዛ ዑካሲ ኬሴኔ፤ ዒዚያ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒዛይዳ ሜቶ ዓጌህ ዔሪ ኬሰካኒ ሩኡሬኔ።

21 ካኣቲ ያዚያ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ዩይ ዑፃ ኬሰካ ደርዓህ ዒዛ ሃሽባኣሴ፤ ዩያር ዒዚ ዲማ ኬኤህዳ ናንጌኔ፤ ዩካፓ ማይ ጌኤዮ ማኣሪ ጌላኒ ዒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዒዛኮ ናኣዚ ዒዮዓታሜ ካኣቱሞ ማኣሮይዳ ሱኡጌ ማዒ ዓጮ ዎይህኔ።

22 ካኣቲ ያዚያ ካኣታዳ ዎደና ማዳ ሜሌ ባካ ቢያ ዓሞፄ ናኣዚ፣ ያሕሴ ማሊያ ኬኤዛህ፣ ዒሲያሴ ጻኣፔ ሃይሶይዳ ዓኣኔ። 23 ዩካፓ ያዚያ ሃይቁ፣ ካኣታ ዱኡታ ቤዛ ኮይላ ዓኣ ቤሰካ ዱኡቴኔ፤ ዒዚ ካኣታ ዱኡታ ቤዛ ዱኡቲባኣህ ዑፃ ኬሰካ ደርዓህ ዒዛ ዓርቁህሮኬ፤ ዒዛ ቤዛይዳ ዒዛኮ ናኣዚ ዒዮዓታሜ ካኣታዳኔ።

27

ዪሁዳ ካኣቲ ዒዮዓታሜ (2ካኣቶ. ማ 15:32-38)

1 ዲዮዓታሚኮ ሌዓ ለማታሚ ደንጎ ማዓኣና ካኣታዳኔ፤ ዲዚ ዩሩሳላሚይዳ ናንጊ ታጾ ላሆ ሌዔ ወይሄኔ፤ ዲዛኮ ዲዛኮ ዩሩሻ ገይነታያ ሳድቄ ናዎኬ። 2 ዲዮዓታሚ ዓዴ ማዳ ጎይያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ባኣዚ ማዳኔ፤ ዓዴ ገኤኩ ማኣርይዳ ዑንጃ ጨቢሺ ማዳ ጎሞ ማዳባኣሴ፤ ዳራ ጋዓንቴ ጎሞ ማዳያ ሃሽ ዓዴኔ።

3 ዲዮዓታሚ ገኤኩ ማኣርኮ ከደ ዛሎ ካሮ ለሚ ዓካሲ ኮሼኔ፤ ሃሃ ገንሃ ያፔሌ ገይነታ ገሜራዳ ቤዞ ዙሎ ከልቁ ዲርቁ ሚርጌ ማዳ ማዳኔ፤ 4 ዩያጉዲ ሃሃ ዩሁዳ ዓጫ ገሜራ ዓኣ ካታሞ፡ ዴኤሎ ካያ ሚርጌ ዓኣ ቤዞኩዋ ዋርዲያነታ ከኤሌ ዲሂያ ኮሼኔ። 5 ዲዚ ዲማና ዓሞኣኔ ካኣቲነታ ስሎ ዓሶዋ ያሊ ባሼኔ፤ ዩያሮ ዓሞኣኔ ዓሳ ሃይሃ ሌዔ ጉቤ ሌዓ ሌዓ ሃይሃ ሺያና ያይደ ያኤታ ኪሎ ማዓ ሹቹ ቢራ፤ ፔቲ ሚሎኔ ኪሎ ማዓ ዛርጌና ፔቲ ሚሎኔ ኪሎ ማዓ ዔልዓኣ ገኢሬኔ። 6 ዲዮዓታሚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዓ ፔኤኮ ያኣዛሚ ጉሙርቁንታያ ማዓሚር ዋልቁ ዴንቁ ደዲ ደዲ ዓኣዳኔ። 7 ዲዮዓታሚ ካኣታዳ ዋደና ማዳንቴ ሜሌ ባካ ቢያ፡ ዲ ያሌ ያሎንታ ዲ ወይሄ ወይሄያ ቢያ ዲሰራዔኤሌነታ ዩሁዳነታ ካኣቶ ሃይሳ ያኣፒንታ ማዓኣፓ ያኣፒንታ፤ 8 ዲዮዓታሚ ካኣታዳኣና ሌዓ ዲዛኮ ለማታሚ ደንጎኬ፤ ዲዚ ዩሩሳላሚይዳ ናንጊ ታጾ ላሆ ሌዔ ወይሄኔ፤ 9 ዩካፓ ዲዚ ሃይቁ፡ ደውቲ ካታሚ ደኡቲ፤ ዲዛ ቤዛ ዲዛኮ ናኣዚ ዓካኣዜ ካኣታዳኔ።

28

ዩሁዳ ካኣቲ ዓካኣዜ (2ካኣቶ. ማ 16:1-4)

1 ዓካኣዜ ሌዓ ዲዛኮ ለማታሚ ማዓኣና ካኣታዳኔ፤ ዲዚ ዩሩሳላሚይዳ ናንጊ ታጾ ላሆ ሌዔ ወይሄኔ፤ ዲዛኮ ማዓ፡ ደውቲ ማዳ ኮዞ ማዳ ማዳያ ሃሽ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሳ ባኣዚ ማዳኔ፤ 2 ዲዚ ዲሰራዔኤሌ ካኣታሚዳ ፑርቶ ማዳ ማዳኔ፤ ባዓኣሌ ገይነታ ያኣዞ ማላ ባኣዚ ዓንገ ሸኤሺ ኮሼኔ፤ 3 ሄሮሚ ደኣጮይዳ ዑንጃ ጨቢሺ፤ ቤርታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጮ ሃጊ ገላኣና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲኣካፓ ደውሲ ከሴ ዴራ ማዳ ሻኣካ ማዳ ማዳ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ሚቹ ዲንጎ ዲንገሚ ማሂ ሜሌ ያኣዞ ሸኢሺ። 4 ገሜሮ ዑያይዳ ዓኣ፡ ሜሌ ዓሳ ፔ ያኣዞ ካኣሸካ ቤዞይዳ፤ ገንሃ ሃሃ ሚሂኮ ሸቢዳ ሸቢዳ ዲንጎ ዲንገሚ ዩያ ያኣዞ ዲንገኔ፤ ዑንጃያ ጨቢሺ።

ሶኦሪያና ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዓካኣዜ ያሌሃ (2ካኣቶ. ማ 16:5)

5-6 ካኣቲ ዓካኣዜ ጎሜ ማዳሂር ሶኦሪያ ካኣቲ ያሎና ዲዛ ባሻንዳጉዲ፤ ሃሃ ሚርጌ ዓይሁዳ ዓሲያኣ ቱኪ ዔኪ ዴማሰቆ ዴንዳንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሄኔ፤ ዩያጉዲ ገንሃ ሪማሊያ ናኣዚ፡ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲ ፓቁሄ ዓካኣዜ ያሊ ባሻንዳጉዲና ያሎና ኮሺ ዔርቲያ ማዓ ዩሁዳ ፖኦሊሳፓ ፔቲ ከሊ ያኤታና ለማታሚ ሺያ ዋዳንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሄኔ፤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ያኣዛሚ ማዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ማዳሺሂ ዩሁዳ ዓሳ ዲዛ ሃሽሂርኬ። 7 ዲማና ዚክሪ ገይነታ ፔቲ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሴሰኪይ ካኣቲ ዓካኣዜኮ ናኣዚ፡ ማዕሴያነታ ካኣቲ ማኣር ዓሶ ሱኡጌ ማዓ ወይሃ ዓከራቃሚነታ ካኣቲኮ ዴማ ሄሊሲ ቢታንቶ ዓኣ ሂልቃናኣ ዋዳኔ፤ 8 ዩያ ሌሊቲዋንቴ ዓይሁዳ ዓሳ ዔያቶኮ ዲጊኒ

ማዓቲያ ዲሰራዔኤሌ ፖኦሊሳ ለምዖ ያኤታ ሺያ ናይነታ ላኣሊነታ ቱኪ ዔኪ ሚርጌ ባኣዚያ ዋላ ዲዒ ሳማሪያ ዴንዳኔ።

ያሕሴ ማሊያ ከኤዛ ያዴዳ

9 ያሕሴ ማሊያ ከኤዛ፡ ያዴዳ ገይነታ ዓሲሰኪይ ሳማሪያ ካታሚ ናንጋ፤ ዲሰራዔኤሌኮ ያሎ ዓሳ ዓይሁዳ ዓሶ ቱኪ ዔኪ ሳማሪያ ካታሞ ገሊያይዳ ዓኣንቴ ዲዚ ዔያቶ ባንሂ ከሰካዖ፡- «ዲንሂኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ያኣዛሚ ማዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩሁዳ ዴርይዳ ዳጋዳሂር ዲንሂ ዔያቶ ያሎና ባሻንዳጉዲ ማሄኔ፤ ዲንሂ ጋዓንቴ ዓይሁዳ ዓሶ ሚጠንቱዋዎ ዋዳ ኩርሴኔ፤ 10 ዩይ ዲንሂሞ ገደ ዲዓዛ ዩሩሳላሚነታ ዩሁዳ ዓጮንታኮ ዓቲንቆና ላኣሎና ቢያ ዲንሂ ዓይሌ ማሂ ዔካኒ ማሌኔ፤ ዲንሂ ዩያይዲያና ዔያቶጉዲ ጎሜ ማዳ ዲንሂኮ ያኣዛሚ ማዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያዩሲባኣዓዳ? 11 ሃሂ ዋይዙዋቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ዲንሂዳ ዔኤቲሂር ሃኣቶ ዲንሂ ቱኪ ዔኪ ዩዔ፡ ዲንሂኮ ዲሸንሂነታ ገርንሂነታ ዔያታ ናንጋ ቤዞ ዓኣዳንዳጉዲ ሃሽዋቲ» ገዔኔ።

12 ዩያጉዲ ሃሃ ዩሆሃናኔ ናኣዚ ዓዛሪያሴ፡ ሚሸሌሞቲ ናኣዚ ቤሪኪያ፡ ሻሉሜ ናኣዚ ዩሂዘቁያነታ ሃድላዬ ናኣዚ ዓማሳ ገይነታ ዔርቲ ያይደ ዔፕሬሜ ዓጮ ወይሃ ሱኡጌሰኪነሂ ዩይ ያሎ ዓሳ ማዳ ማዳ ዲዒ ማከኔ፤ 13 ዔያታ ዲማና፡- «ሃኣቶ ቱኡዞ ዓሶ ሃይካ ዔኪ ዩይፖቲ! ሃያኮ ቤርታ ጎሜ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑ ያዩሴሂር ዲዛኮ ጎሪነታ ኑና ሄሌኔ፤ ሃሃ ዳቢንቲዳ ዳቢንቲ ኑ ማዳንዳጉዲ ዲንሂ ኮዓ?» ገዔኔ። 14 ዩያሮ ያሎ ዓሳ ቱኡዞ ዓሶንታ ዲዒ ዔኪ ሙኮና ባኮዋ ዴርና ዔያቶኮ ሱኡጌና ማዳንጌ። 15 ዩካፓ ዩንሂ ያይደ ዓሶንሂ ቱኡዞ ዓሶም ዲዒ ዔኪ ሙኮና ባካፓ ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ዲንጎንዳጉዲ ዓይሂንቲ፤ ዩያሮ ዩንሂ ዓሳ ካሎ ማዓ ቱኡዞ ዓሶም ማኣዎንታ ዴርሲነታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ገዳ ሙኡዚነታ ዋኣሂያ ዲንጌ፤ ዔያቶኮ ኪያይዳኣ ሪሚቶ ዛይቶ ዋሂ ዔያቶ ማኣዴ፤ ቶኪና ሃንታኒ ዳንዳዒባኣ ላቤ ዓሶ ሃሪ ቶጊሴኔ፤ ዩካፓ ቱኡዞ ዓሶ ቢያ ዩሁዳይዳ ማኤዳ ዲቢ ዓኣ፡ ዲያርኮ ካታሞ ገንሃ ዔኪ ዓኣዳዛ ዩንሂ ዓሳ ፔ ናንጋ ካታሞ ሳማሪያ ማዓ ሙከኔ።

ዓካኣዜ ዓሶኦሪ ካኣቲ ዲዛ ማኣዳንዳጉዲ ሸኢቁሂ (2ካኣቶ. ማ 16:7-9)

16-17 ዔዶኦሚ ዓሳ ዩሁዳ ዓጮ ለሚ ገንሃ ገሊ ዓርቁ ሚርጌ ዓሲ ዲዒ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዩያሮ ካኣቲ ዓካኣዜ ዲዛ ማኣዳንዳጉዲ ዓሶኦሪ ካኣቲ፡ ቲግላት ፔሌሴሪ ሸኢቁኔ። 18 ዲማና ፒሊሰዳሜ ዓሳ ዓባ ገላ ዛላ ዓኣ ገሜሮ ዴሞንታ ደኣሎ ዛሎይዳ ዓኣ ዩሁዳኮ ዳኮ ዳኮ ካታሞ ገሊ ዓርቁ፤ ዩንሂ ካታሚ፡- ቤትሸሚሹ፡ ዓያሎኔ፡ ገዴርቲ፡ ሶኮ፡ ቲሚናንታ ገምዞ ገይነታ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ጉርዶንታ ያሊ ባሽ ዓርቁ ዲኣካ ናንጌ። 19 ዩሁዳ ካኣቲ፡ ዓካኣዜ ዓጮይዳ ፑርታ ማዳ ማዳሂር ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁንቲዋ ፓጠሴሂር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩሁዳ ዓጮይዳ ማቶ ዔኪ ዩዔኔ። 20 ዓሶኦሪ ካኣቲ፡ ዓካኣዜ ማኣዶ ዲዒ ዲዛም ማቶ ማከኔ፤ 21 ዩያሮ ዓካኣዜ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ገኤኩ ማኣራፓ፡ ካኣቲ ማኣርነታ ዴር ሱኡጌነታ ሚርጌ ዋርቁ ዔኪ ዩያ ካኣቲ ገሻኒ ዳከኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ዲዛ ማኣዳ ባኣዚ ባኣሴ።

ዓካኣዜ ማዳ ጎሞ

22 ዓካአዜ ማታ ዒዛይዳ ዑሣ ዓኣጳ ዲቢ ዲቢ ዓኣጳሚር ፔቶ ጎሜ ማዲሢና ናንገና ናንገ ጎዳ ያዩሴ።
 23 ዓካአዜ ሶኦሪያ ዓሳ ባሻገዳጉዲ ዔያቶ ማኣዳ፣ ሶኦሪያ ዓሳ ያኦዛሚም ዒንጎ ባኣዚ ሺኢሹ፤ ዬያ ዒ ማዲሢ፡- «ሶኦሪያ ዓሳ ያኦዛ ሶኦሪያ ዓሳ ማኣዳ፤ ታኣኒ ዒንጎ ባኣዚ ዒንገቴ ታናኣ ማኣዳጎዳ፤» ጌይ ማሊከ፤ ዬይ ማዳ ዒዛና ዒዛኮ ዓጮናይዳ ባይሲንታ ዔኪ ዬዔ፤
 24 ቃሲ ሃሣ ዓካአዜ ጌኡዞ ማኣሮኮ ማሆ ቢያ ዔኪ ከሲ ማንሣያ ጌኡዞ ማኣሮ ካሮ ዋዳ፤ ዬሩሳላሜይዳ ዲማ ዲማ ቤሰካ ማሌ ያኦዛም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ቤሲ ኮሼ፤ 25 ዪሁዳ ካታም ቢያሢዳ ዓኣ ማሌ ያኦዛም ዑንጆ ጨቢሾ ቤዞ ጌማርይዳ ኮሼ፤ ዬያይዲ ዓካአዜ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ያኦዛሚ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጎሪንቶ ፔ ጊዳ ዔኪ ሙከ።

26 ዓካአዜ ካኣታዳማገ ዓርቃያ ጋፖ ሄላንዳኣና ማዲንቲ ማሌ ባካ ቢያ ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌ ካኣቶናኮ ሃይሳ ጻኣፒንታ ማጻኣገ ጻኣፒንቲ ዓኣ፤ 27 ዬካገ ካኣቲ ዓካአዜ ሃይቁ፣ ዬሩሳላሜይዳ ዲኡቲ፤ ጋግንቲ ካኣታ ዲኡታ ቤዛ ዲኡቲባኣሴ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ሂዚቁያሴ ካኣታዳ።

29

ዪሁዳ ካኣቲ ሂዚቁያሴ (2ካኣቶ ማ 18:1-3)

1 ሂዚቁያሴኮ ለዓ ላማታሚ ደንጎ ለዔ ማዓኣና ካኣታዳ፤ ዒዚ ዬሩሳላሜይዳ ናንገ ላማታሚ ታዘጸ ለዔ ዋይሣ፤ ዒዛኮ ዒንዳ ዓቢያ ጌይንታያ ዛካሪያሴ ናዋከ፤
 2 ዒዛኮ ማዔ፣ ዳውቲ ማዳ ጎይያ ሂዚቁያሴ ኮሺ ማዳ ማዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋዛሴ።

ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጌኡዞ ማኣሮ ገንሣ ጌኡሻናሢ

3 ሂዚቁያሴ ካኣታዳ ሌዮኮ ቤርታሳ ዓገኖና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጌኡዞ ማኣሮ ካሮ ቡሊ ከኤያ ገንሣ ዓካሲ ዒዚ ኮሼ፤ 4 ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ዓባ ከሰካ ዛሎና ዓኣ ጌኡዞ ማኣሮይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ዒ ቡኩሲ፡- 5 «ዒንሣ ለዊ ዓሳ! ዒንሣ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲማሲ፤ ሃሣ ገንሣ ዒንሣኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ያኦዛሚ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጌኡዞ ማኣሮ ጌኡሻንዳያ ኮይሳ፤ ጌኡዞ ማኣሮ ዒኢሴ ባኮ ቢያ ጌኡዞ ማኣራገ ባይዛንዳያ ዒንሣም ኮይሳ። 6 ኡኡኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛሚም ጉሙርቁንቲያ ፓጨሲ ዒዛ ያዩሴ፤ ዒዛ ሃሺ፣ ዒ ናንገ ማኣሮ ማዔ ቤዛገ ፔ ዓኣፖ ካሮ ዔያታ ሸርሼ፤ 7 ጌኡዞ ማኣሮ ካሮም ቢያ ዔያታ ዋዳ፤ ፖዋ ዔያታ ባይዘ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሚኮ ጌኡዞ ማኣሮይዳ ዑንጆ ጨቢሾንታ ዒንጎ ባኮ ሺኢሹዋ ሃሼ፤ 8 ዬያሮ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዳጋ ዪሁዳና ዬሩሳላሜይዳ ሙከ፤ ዔያቶይዳ ሄሌ ባይሲንታ ቢያሢ ዒገቻያና ዲቃሣያ ማዔ፤ ዒንሣ ዬያ ቢያ ኮሺ ዔራ፤ 9 ኦ ዓደንሣ ያልዚና ሃይቁ፤ ኡኡኮ ላኣሎና ናኣቶና ቲኡሲ ዓሲ ማሲ ዲዒንቲ ዔውቲ።

10 «ማይ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዳጋ ኦና ሄሉዋጉዲ ሃሣ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሚና ዋላ ጫኣቃኒ ማሌ፤ 11 ታ ናይዮቲ! ዒዛኮ ቤርታ ዔቁ ዒዛም ዒንሣ ማዲንዳጉዲና ዒዛም ማዳ ዓሲ ዒንሣ ማዓንዳጉዲ፤ ዒንጎ ባኮም ዒንጎንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሣ ደኡሬሢር ዓካሪ ቤልጻዲፖቲ» ጌዔ።

12-14 ዬያ ማዳ ማዲንዳጉዲ ጌይንቲ ዓሳ ሃካገ ዳማ ሱንፃ ፓይዲንቲ ሌዊ ዓሶከ፡-
 ቁዓቲ ቶኦካገ፡- ዓማሳዬ ናኣዚ ማሃቴና ዓዛሪያሴ ናኣዚ ዒዩዔኤሌ፤

ሜራሪ ቶኦካገ፡- ዓብዲ ናኣዚ ቁሼና ዪሃልዔኤሌ ናኣዚ ዓዛሪያሴ፤
 ጌርሾኔ ቶኦካገ፡- ዘማ ናኣዚ ዮዓሃና ዮዓሃ ናኣዚ ዔዔ፤
 ዔሊፃገኔ ቶኦካገ፡- ሸምሪና ዪዒዔኤሌና፤
 ዓሳኣፔ ቶኦካገ፡- ዛካሪያሴና ማታኒያና፤
 ሃማኔ ቶኦካገ፡- ዪሂዔኤሌና ሸምዒና፤
 ዪዲቲኔ ቶኦካገ፡- ሸማዒያና ዑዚዔኤሌናከ።

15 ዬያታ ዓሳ ሌዊ ዓሶ ማዔ፣ ፔ ዒጊኖ ቡኩሲ ቢያሢ ጎዳ ዋጎ ጎይያና ፔና ጌኡሹ፤ ዬካገ ካኣቲ ዓይሣ ጎይያና ሌዊ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋጎ ጎይያና ጌኡዞ ማኣሮ ገንሣ ጌኡሹ፤ 16 ዒማና ቁኤሳ ጌኡዞ ማኣሮ ጌኡሻኒ ጋሮ ጌሌ፤ ዳምቦ ጎይያና ጌኡሸኪባኣ ባኮ ቢያ ጌኡዞ ማኣሮይዳ ዓሳ ቡካ ቤዞ ዔኪ ከሴ፤ ዬካገ ሌዊ ዓሳ ዬያ ባኮ ካታማሎኮ ዙላ ዔኪ ከሲ ቁድሮኣኔ ደኡጫ ከኤሬ።

17 ዬይ ጌኡሺያ ማዳ ቤርታሳ ዓገኖኮ ጻኤራገ ዓርቃያ ሳላሳ ከሎና ጌኡዞ ማኣራ ጌሎ ካራ ዓኣ ቆልፖንታ ቢያ ጌኡሸኪ ጋፔ፤ ዬካገ ጌኡዞ ማኣሮይዳ ካኣዞ ዳምቦ ገኢገሻኒ ሄሊ ዓኣ ሳላሳ ከሎይዳ፤ ጌይ፡- ዒጊና ጻኤሬንቲ ታጾ ላሃሳ ከሎ ሄላንዳኣና ዔያታ ማዳ።

ጌኡዞ ማኣራ ላሚ ገንሣ ያኦሲም ዲማዳያ ማዔሢ
 18 ሌዊ ዓሳ ማዲንቲ ማዳ ዛሎ ካኣቲ ሂዚቁያሴም፡- «ሚቶ ዒንጎ ባኮ ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ ቤዞንታ ያኦሲም ዲማዳ ካሃ ጌሃ ዳጌ ሎኡዞ ያይቶንታ፤ ዬያቶና ዋላ ማዲንቶ ማሌ ማሆንታ ጌኡዞ ማኣሮ ዳምቦ ጎይያና ቢያ ኦ ጌኡሹ፤ 19 ዬያጉዲ ካኣቲ ዓካአዜ ናንገና ናንገ ጎዳም ጉሙርቁንቲያ ማዒ ናንጌ ሌያይዳ ጌኡዞ ማኣራገ ዔኬ ማሆ ቢያ ገንሣ ማሃ ዔኪ ሙከ ያኦሲም ዲማዳያ ኦ ማሃ፤ ዬይ ማሃ ጉቤ ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ፤» ጌዒ ከኤዘ።

20 ዚሮ ጉቲሎ ጉቲ ዓማ ካኣቲ ሂዚቁያሴ ካታዋኮ ቢቶ ማዓ ዓሶ ቡኩሲ ዔያቶና ዋላ ጌኡዞ ማኣራ ዳንዳ፤ 21 ዔያታ ካኣቲ ማኣሮ ዓሶንታ ዪሁዳ ዳርንታኮ ጎሞ ጌኡሻንዳጉዲ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ጌኡዞ ማኣሮ ጌኡሺያ ዳምቦም ዒንገሢ ማዒ ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንገንታንዳጉዲ ላንካይ ዚያ ጌማይ፣ ላንካይ ዓዴ ማራይ፣ ላንካይ ማራናይ ዓዴና ላንካይ ዳካ ኮላናይና ዔኪ ሙከ፤ ካኣቲ ዓኣሮኔ ዜርያ ማዔ ቁኤሳ ዬያ ቆልሞ ያኦሲም ዒንጎ ቤዞይዳ ዒንገሢ ማሃ ሹኪ ሸኢሻንዳጉዲ ዓይሣ፤ 22 ዬያሮ ቁኤሳ ቤርታዲ ዚዮ ጌማቶ፣ ሄሊሳያ ዓደ ማራቶ፣ ጋፒንይይዳ ማራናኣቶ ሹኪ ፔቲ ፔቲ ቆልሞኮ ሱጉያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞይዳ ፑጨ፤ 23 ዬካገ ካኣቲንታ ቡኪንቲ ዓኣ ዓሶንታም ዋናቶንሢ ሸኢሻዛ ዓሳ ኩጮ ዬንሢ ዑፃ ጌሣ። 24 ካኣቲ ዒሰራዔኤሌ ዳር ጉቤሢ ዛሎ ሚቶ ዒንጎ ዒንገያና ጎሞ ጌኡሻኒ ዒንጎ ዒንገያም ማዓንዳ ባኮ ዒንጎንዳጉዲ ዓይሣሢር ቁኤሳ ዓይሣንቲ ጎይያ ዋናቶንሢ ሹኪ ሱጉያ ዒንገሢ ማሃ ዒንጎ ባኮ ሸኢሻ ቤዞይዳ ዋሃ።

25 ካኣቲ ሂዚቁያሴ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ጋኣዳና ናኣታኔ ዛሎና ካኣቲ ዳውቲም ከኤዘሢሢንታ ዳውቲ ማዲ ኩንሣ ዓይሣያ ጎይያ ማዲ ዲቦ ሻዞና ዋርቆ ጎኡሎንታ ሂቻሢንታ ፔቲ ሻዞና ዋርቆ ጎኡሎዋ ዋርቁ ዔራ ሌዊ ዓሶ ጌኡዞ

ማእራ ማዳንዳጉዲ ገሠነ፤ 26 ይዘረ ለዊ ዓሳ ይዘረ ደውተ ማዳሻ ዓይነቱም ባንገሞ ዔኪ፣ ቁኔሳ ዛዬ ዔኪ ዒኢካ ጌኡዠ ማእረ ጋራ ዔቁኔ፤ 27 ዒማና ካኣተ ሂዘቁያሴ ማቺ ዒንጎ ባኮ ናንገና ናንጎ ጎዳም ሸኢሸ ሴዘይዳ ዒንጎንዳጉዲ ዓይሠነ፤ ዒንገይ ዓርቃኣና ዴራ ጋላታ ዓይነቱም ዓይናዳ፤ ዓይነቱም ዓይናዳ ዓሳ ዛዬ ዋርቁ፤ ሃሣ ደውተኮ ዓይነቱም ባንገሞ ዋርቁ ዋርቁ ዓይናዳሢ ዓርቁኔ፤ 28 ዒኢካ ዓኣ ዴራ ቢያ ዋሊ ዑፃ ያኦሲም ዘጌኔ፤ ዒንጎ ባካ ቢያ ጋፒ ማቺንታንዳያ ሃላንዳኣና ዓይነቱም ዓይናዳ ዓሳ ዓይናዳ፤ 29 ዒንጎ ባኮ ያኦሲም ዒንገገ ጋፒሰካፓ ካኣተ ሂዘቁያሴንታ ዒኢካ ዓኣ ዴራ ቢያ ጉምዓቲ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዘጌኔ። 30 ካኣተንታ ዴሮኮ ሱኡጎ ቢያሢንታ ደውተና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳኣፔና ከሴ ጋላቶ ዓይነቱም ያኦሲ ቦንቾም ዓይናዳንዳጉዲ ለዊ ዓሳ ዓይሠነ፤ ይዘረ ቢያሢ ጉምዓቲ ዘገይይዳ ዓኣፃ ዴኤፒ ዋዛና ዓይናዳ።

31 ካኣተ፣ ሂዘቁያሴ ዴሮ ኮይላ፡- «ዓካሪ ዒንሢ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዒንሢ ዴማሴሢረ ናንገና ናንጎ ጎዳም ጋላታ ሸኢሸኒ ዒንሢ ዒንጎ ባኮ ቢያ ያኦሲኮ ጌኡዠ ማእሪ ዔኪ ሙኩዋቲ!» ጌዔኔ፤ ዔይታ ካኣተ ዔይቶ ዓይሠ ጎይቻ ማዳኔ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ሸኔና ማቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማዓንዳ ቆልሞ ዔኪ ሙኩኔ፤ 32 ይያይዲ ዴራ ናንገና ናንጎ ጎዳም ማቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማዓንዳጉዲ ዔኪ ሙኩ ቆልሞኮ ማርጉማ ላንካይታሚ ዚያ ጌማይ፣ ፔቴ ጌኤታ ዓዴ ማራይና ላምፃ ጌኤታ ዓዴ ማራይናኮ፤ 33 ሃሣ ገንሣ ፔቴሞና ዒንጎ ዒንገይቻም ዴማሶና ቆልሞኮ ዲቡማ ላሆ ጌኤታ ዚያ ጌማይና ሃይሣ ሸያ ዓዴ ማራይናኮ፤ 34 ይያ ቢያ ቆልሞ ቲቁ ሹካኒ ገዳ ቁኤሴ ባኣሢረ ማዳጋፓንዳያ ሃላንዳኣና፤ ሃሣ ደምቦ ጎይቻና ጌኤሸኬ ቁኤሴ ጴዳንዳያ ሃላንዳኣና ለዊ ዓሳ ዔይቶ ማኣዳኔ፤ ዋጋ ዓይሠ ጎይቻና ደምቦና ጌኤሸኪያ ዛሎኮ ቁኤሳፓ ባሽ ለዊ ዓሳ ቢያ ዋዴ ገኢጌያኮ። 35 ማቺ ዒንጎ ዒንገይቻን ፔቴሞና ዒንጎ ዒንገይኮ ማሎንታ ዑኩ ዒንገይቻን ዒንገይቲሢ ኮሺ ዲቤኔ።

ይያይዲ ጌኡዠ ማእረይዳ ማዳንታ ካኣኩ ደምባ ገንሣ ዓርቁንቲ፤ 36 ካኣተ ሂዘቁያሴና ዴሮና ይይ ቢያ ዑኩና ማዳንታንዳጉዲ ያኦሲ ዔይቶ ማኣዳሢረ ኮሺ ዋዛዳ።

30

ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቻኒ ገኢገንቶናሢ

1-3 ዋጎ ጎይቻ ፔና ጌኤሸ፣ ገዳ ቁኤሴ ባኣሢረ፤ ሃሣ ዩሩሳላሜይዳ ማርጌ ዴሬ ቡኪባኣሢረ ዴራ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ቤርታ ማዳንታ ጎይቻ ቤርታሳ ዓገሮና ቦንቻኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ይዘረ ካኣተ ሂዘቁያሴንታ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ዩሩሳላሜ ዴሮንታ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ላምዓሳ ዓገሮና ቦንቻኒ ዋላ ጌሰቲ ዔቁሴኔ፤ ያዲ ማዔሢረ ካኣተ ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳ ዴሮ ጉቤሢሞ፤ ይያጉዲ ገንሣ ዔፕሬኤማንታ ሚናኣሴ ዴሮንታ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ቦንቻኒ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ጌኡዠ ማእሪ ሙካንዳጉዲ ከኢታ ዋርቃታ ዳኮኔ፤ 4 ካኣተንታ ዴሮንታ ይያ ማሊያና ዋዛዳ። 5 ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ማርጌ ዋዴይዳ ዲቢ ዓሲ ሙኪ ቦንቾ ቤቁባኣሢረ ከደ ዛሊና

ዳኣኔፓ ዓርቃያ ደኡሎ ዛሊና ዴንዲ ቤርሳቤ ሃላንዳኣና ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ቤርታ ቡኪንታ ቡኪንቶይዳፓ ቢያ ባሽ ዋጎ ጎይቻ ማርጌና ሙኪ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቻንዳጉዲ ዔይታ ዔኤሊሢ ዳኮኔ። 6 ካኣተንታ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዓይሠ ዓይሠያና ከኢቶ ዓሳ ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤ ዓኣዳ።

ዔይታ ዔኪ ዓኣዳ ከኢታ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ዓሶኦሬ ካኣተ ዲዒይይዳፓ ዓቴ ዓሶ፣ ዒንሢ ባንሢ ዒዚ ማዓንዳጉዲ ዓሰራሃማንታ ዪሳኣቁንታ ያይቆኔቤንታኮ ያኦሲ ባንሢ ማዑዋቲ፤ 7 ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዔይቶኮ ያኣዛሢም ጉሙርቁንቲባኣ ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓደንሢንታ ዒንሢ ዒገሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሶጉዲ ማዒፖቴ፤ ዒንሢ ዔራሢጉዲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዔይቶ ባይሰንታም ዓኣሢ ዒንጌኔ፤ 8 ናንገና ናንጎ ጎዳም ዓይሢንታያ ማዓንዳጉዳጉዳጉዳ ዔይቶጉዲ ዒና ባይቁ ደጩያ ማዒፖቴ፤ ዒንሢ ያኦሲም ዋርቃያ ማዑዋቲ፤ ናንገና ዒዛር ማሢ ዒ ዴማሴ፣ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ጌኡዠ ማእሪ ሙኩዋቲ፤ ሃካፓ ሴካ ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ዳጎ ዒንሢ ሃሉዋጉዲ ዒዛ ሌሊ ካኣሸኩዋቲ፤ 9 ዒንሢ ናንገና ናንጎ ጎዳ ባንሢ ማዔቴ ይያታ፣ ዒንሢኮ ናኣቶንታ ዒገሮንታ ዲዒ ዔኬ ዓሳ ዔይቶም ሚጩንቲ ዔይታ ናንጎ ቤዘ ማዒ ሙካንዳጉዲ ዳካንዳኔ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ኮሺ፤ ሃሣ ዓቶም ጋዓያ ማዔሢረ ዒንሢ ዒዛ ባንሢ ማዔቴ ዒዚ ዒንሢ ዳካንዳኔ» ጋዓኮ።

10 ከኢቶ ዓሶንሢ ዔፕሬኤማንታ ሚናኣሴ ያጶ ዓጮይዳ ዓኣ ካታም ቢያ፤ ዴንዲ ዛሰሎኦኔ ያጶ ዓጮኮ ከደ ዛሎ ሃላንዳኣና ዓኣዳ፤ ይይ ዓሳ ጋዓንቲ ዔይቶ ቦሢ ሚኢጩኔ፤ 11 ጋዓንቲ ናንገና ናንጎ ጎዳም ሸሌዒ ዩሩሳላሜ ሙካኒ ዔኤዔ ዓሲ ዓሴኤሬፓ፣ ሚናኣሴንታ ዛሰሎኦኔንታ ያጶፓ ፔቴ ፔቴ ዓኣኔ፤ 12 ዪሁዳ ዴሮም ናንገና ናንጎ ጎዳ ማርጌ ባኣዚ ማዳሢረ ካኣተንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ዓይሠ ዓይሠያ ዔኤዒ ኩንሣኒ ፔቴ ማሊሢና ዔኤዓንዳጉዲ ያኦሲ ዪሁዳ ዴሮ ዔቁሴኔ።

ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቻንቲሢ

13 ላምዓሳ ዓገሮና ላኣደ ሙዒ ቦንቾ ከሎ ቦንቻኒ ማርጌ ዴሬ ዩሩሳላሜይዳ ቡኮኔ፤ 14 ዩሩሳላሜይዳ ማሌ ያኣዘም ዒንጎ ባኮ ዒንጎኒና ዑንጀዋ ገዳ ጌሢ ጩቢሸ ባኮ ቢያ ዔኪ ቁድሮኦኔ ደኣጫ ዓሳ ከኤሬኔ፤ 15 ላምዓሳ ዓገሮ ያኤሬንቲ ታጶ ያይዳሳ ከሎና ማራናኣቶ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎም ዔይታ ሹኮኔ፤ ዒማና ደምቦ ጎይቻና ፔና ጌኤሸባኣ ለዊ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ኮሺ ቦርሰንቲ፤ ይዘረ ዔይታ ፔና ናንገና ናንጎ ጎዳም ዴማሴሰካፓ ጌኡዠ ማእረይዳ ማቺ ዒንጎ ባኮ ያኦሲም ዒንጎኒ ዳንዳዒኔ። 16 ያኦሲ ዓሢ፣ ሙሴ ዓይሠ ደምቦ ጎይቻይያ ጌኡዠ ማእረይዳ ዔይቶ ማዳንጎ ጎይቻ ቤዛ ዔይታ ዔቁኔ፤ ለዊ ዓሳኣ ዒንጎና ባኮኮ ሱጉያ ቁኤሶም ዔኪ ሸኢሸዛ፣ ቁኤሳ ይያ ሱጉያ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዑፃ ፑጩኔ፤ 17 ዴሮ ባኣካ ማርጌ ዓሲ ዋጎ ጎይቻና ፔና ጌኤሸባኣያ ማዔሢረ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎም ማዓ ማራቶ ሹካኒ ዔይታ ዳንዳዑዋያ ማዔኔ፤ ይዘረ ለዊ ዓሳ ዔይቶ ዛሎ ማራናኣቶ ሹኪ ናንገና ናንጎ ጎዳም ሸኢሸኔ፤ 18 ሃሣ ገንሣ ዔፕሬኤማንታ፣ ሚናኣሴፓ፣ ዪሳኮኤሬንታ ዛሰሎኦኔንታ ያጶፓ ሙኩ ማርጌ ዓሲ ዋጎ ጎይቻና ፔና ጌኤሸባኣታያ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ሙዔኔ፣ ጋዓንቲ ኮይሳሢ ጎይቻ ቦንቾባኣሴ፤ ይዘረ ካኣተ፣ ሂዘቁያሴ ዔይቶ ዛሎ፡- 19 «ዔይቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ያኣዛሢ ማዔ

ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ዋዚ ሃይ ዓሳ ዋጎ ጎይዖና ፔና ጌኤሽባኣያ ማዕቲያ ሃኣዛጌ ዔያታ ሃሢ ጉቤ ዒኔገ ኔና ካኣሽካኔ፤ ዩያር ኔ ኮሹሞና ዓቶንጎ ዔያቶም ጌዔ፤» ጌይ ሸኢቄኔ፤ 20 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚቄያሴኮ ሸኢጲዖ ዋይዚ ዓቶም ጌዔኔ፤ ፔቲታዖ ሜቶ ዓሶይዳ ሂሊሲባኣሴ። 21 ዒማና ዩሩሳላሜይዳ ቡኪንቴ ዴራ ለንካይ ኬሊ ጉቤ ላኣዶ ሙዒ ቦንቾ ቦንቾ ዴኤፒ ዋዛና ቦንቾኔ፤ ለዊ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ቢያ ኬሊ ዓይኑሞ ዓንጋሞ ዋርቂ ዋርቂ ዓይናዲሢና ያኣሲ ጋላቲኔ፤ 22 ሂዚቄያሴያ ለዊ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኮ ካኣኮ ዳምቦ ከንሢሲያ ዔራቶና ማዳሢሮ ዔያቶ ጋላቲኔ።

ዒማና ዴራ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓድንሢ ያኣዛሢ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቾ ለንካይ ኬሊ ፔቲሞና ዒንጎ ዒንገያ ዒንገ ማዔሰካገ። 23 ቃሲ ገንሣ ለንካይ ኬሊ ቦንቻኒ ፔቲሞና ዋላ ጌሰቲ ዔቂሲ ቦንቾ ዋዛና ቦንቾኔ። 24 ካኣቲ ሂዚቄያሴ ዒማና ፔቲ ሸያ ዚያ ጌማይ፣ ለንካይ ሸያ ማራይና ዋኣሪና፤ ሃሣ ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ፔቲ ሸያ ዚያ ጌማይ፣ ታጶ ሸያ ማራይና ዋኣሪና ዴራ ሹኪ ሙዒንዳጉዲ ዒንገኔ፤ ገይዳ ዑሣ ዓኣዳ ሚርጌ ቁኤሴያኣ ዋጎ ጎይዖና ፔና ናንገና ናንገ ጎዳ ሚማሴኔ፤ 25 ዩያር ዩሁዳ ዴራ፣ ቁኤሳ፣ ለዊ ዓሳ፣ ኬዶ ዛሎ ዓጫገ ሙኬ ዓሳ፣ ዒሰራዔኤሌንታ ዩሁዳ ዓጮንታይዳ ሙኬ ዓሲ ማዒ ናንገ ዴራ ቢያ ኮሺ ዋዛዴ። 26 ዳውቲ ናኣዚ ሴሎሞኔ ዋዳገ ዓርቂ ዒማ ሃላንዳኣና ዩያጉዳ ቦንቾ ዩሩሳላሜይዳ ቦንቾንቲ ቤቂባኣሢሮ ዩሩሳላሜ ካታሞ ዴራ ኮሺ ዋዛዴ። 27 ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ዔቂ ያኣሲኮ ዓንጃ ዴርሞ ማዓንዳጉዲ ሸኢቄኔ፤ ያኣሲያኣ ዒዚ ናንገ፣ ፔኤም ደማዴ ማኣሮ፣ ጫሪንጮይዳ ዓኣያ ሸኢጲዖ ዔያቶኮ ዋይዜኔ።

31

ካኣቲ ሂዚቄያሴ ያኣሲ ባኣዚ ማዳ ማዳ ዓካሴሢ

1 ቦንቾ ኬላ ጋፔሰካገ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዩሁዳ ካታሞ ጉቤ ዓኣዲ ሹጮና ማላ ያኣዘ ማሊሲ ኮሸና ዴኣሶ ማንሣኔ፤ ዓሸራ ጌይንታ ላኣሎ ያኣዜሎ ሱንዖና ማኸና ባኮዋ ቲቂ ኬኤሬኔ፤ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ማላ ዓሳ ዘገገ ፔ ያኣዘ ካኣሽካ ቤዘዋ ደይሲ ባይዜኔ፤ ዩያጉዲ ዩሁዳ፣ ቢኢኒያሜንታ ዓፕሬኤሚንታ ሚናኣሴንታ ዓጫ ዓኣ ማላ ያኣዘም ዚጎ ቤዘና ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዋ ሻሂኔ፤ ዩካገ ዔያታ ናንገ ቤዘ ቤዘ ማዒ ዴንዴ።

2 ካኣቲ ሂዚቄያሴ ቁኤሶና ለዊ ዓሳ ፔቲሞና ማዳ ማዳንዳ ዳምቦ ገንሣ ገኢገሸኔ፤ ዩያ ፔቲሞና ማዳ ማዳንዳ ፔቲ ፔቲ ቁኤሶና ለዊ ዓሶናኮ ደማ ማዳ ዓኣኔ፤ ዩይ ማዳ፡- ሚቺ ዒንጎ ዒንገያንታ ፔቲሞና ዒንጎ ዒንገያንታ ጌኤኸ ማኣሮይዳ ማዳንታ ካኣኮ ዳምቦ ከንሢሲሢሢንታ ጌኤኸ ማኣሮይዳ ማላ ደማ ደማ ገቆና ቤዘይዳ ጋላቲሢና ሂርሺሢ ዓይኑሞ ዓይናዲሢንታኬ፤ 3 ቢያ ዋዳ ጉቲና ዒባኒና ሚቺ ዒንጎ ዒንገያም፣ ሃውሾ ኬሎ ዳምቦም፣ ዓገሮ ዩኤሮንታ ያኣሲ ዋጋ ዓይሣ ማላ ቦንቾ ኬሎም ዒንገንታ ዒንገያኮ ካኣቲ ሂዚቄያሴ ፔ ቆሎ ማዔ ማራቶና ባኣቶናገ ዒንገኔ።

4 ቃሲ ሃሣ ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ቢያ ኬላ ያኣሲኮ ዋጋ ማዳም ጋዓሢጉዲ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዔያቶም ዒንገኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ዩሩሳላሜ ዴራ ዔኪ ሙካንዳንጉዲ ካኣቲ ዓሶ ዓይሣኔ፤ 5 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዩያ ካኣቲ ዓይሢያ

ዋዋይዘዖ ዔያቶኮ ሃኣኮንታ ዋይሮ ዑኸንታ ሪሚታገ ኮሽ ዛይቶንታ ዔኤዘና ማላ ዔያቶኮ ጎኸይዳገ ቢያ ቤርቶ ዒንገሢ ማሃ ሸኢጲኔ፤ ዔያቶኮ ዓኣ ቆሎይዳገ ቢያ ኮሺ ማዔ ባኮኮ ታጶይዳገ ፔቲማ ኬሲ ኬሲ ዔያታ ዒንገኔ፤ 6 ዩሁዳ ካታማ ናንገ ዴራ ቢያ ዔያቶኮ ባኣቶና ማራቶናኮ ታጶይዳገ ፔቲ ኬሲ ኬሲ ዒንገኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛሢ ማዔ ዔያታ ደማሴ ዒንገያ ዔኪ ሙኪ ቡኩሴኔ፤ 7 ዩያ ዔያታ ዒንገ ባኮ ዔኪ ሙኮ ዓርቂሢ ማኣላ ቡሪንታ ሃይሣሳ ዓገኖና ማዓዛ ጋፑዋዖ ያይዶ ዓገኒ ኩሙሢ ዔኪ ሙኪ ሙኪ ቡኩሲ ለንካሳ ዓገኖና ጋፒሴኔ፤ 8 ዩካገ ካኣቲ ሂዚቄያሴና ዒዛኮ ደንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ሙኪ ዩያ ሚርጌ ዔኪ ሙኪ ቡኩሶና ባኮ ዛጌ ዋዳና ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላቲኔ፤ ሃሣ ዒዛኮ ዒገሮ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶዋ ዔያታ ዓንጃ። 9 ካኣቲ ዴርይዳገ ዒንገንቲ ቡኩሶና ባኮ ዛሎ ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ያኣጮኔ፤ 10 ዒማና ሳዳቂ ዜርሢ ማዔ፣ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሢ፣ ዓዛሪያሴ ካኣቲሞ፡- «ዴራ ታጶሢዳገ ፔቲማ ናንገና ናንገ ጎዳ ማኣሪ ዔኪ ሙኮ ዓርቂማገ ሃንጋ ሃሢ ኑኡም ገዳ ሙኡዚ ዓኣኔ፤ ዩያ ሌሊቲዋንቲ ኑኡም ገዲያኣ ሚርጌ ዓቲኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴር ዓንጃሢሮ ሃሢ ሃያ ቢያ ሚርጌና ኑ ዴንቄ» ጌዔ።

11 ዩያር ካኣቲ ሂዚቄያሴ ጌኤኸ ማኣሮ ዓጫ ማሃ ጌሃንዶ ማኣሪ ማኸንቲ፤ 12 ዩይ ታጶይዳገ ፔቲማ ዒንጎሢንታ ማላ ዒንጎ ባኮዋ ቢያ ዒኢካ ዛገ ጌሢንታንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ ሃሣ ገንሣ ኮናኒያ ጎዖ ለዊ ዓሢ ሚሆ ጌሃ ማኣሮኮ ሱኡጌ ማዒ ደኣሪንታዛ ዒዛኮ ጌርሲ ሸምዒ ዒዛ ማኣዳያ ማዒ ደኣሪንቲኔ፤ 13 ዔያቶኮ ዴማ ማዒ ማዳንዳጉዲ፡- ዩሃዔኤሌ፣ ዓዛዘያ፣ ናሃቲ፣ ዓሳሄሌ፣ ዩሪሞቲ፣ ዮዛባዴ፣ ዔሊዔኤሌ፣ ዩሰማሲያ፣ ማሃቲና ቤናገ ጌይንታ ታጶ ለዊ ዓሲ ጌሢንቲኔ። ዩያቶ ቢያ ደኣሪሢ ካኣቲ ሂዚቄያሴና ቁኤሶኮ ዑፃሢ ማዔ ዓዛሪያሴናኬ፤ 14 ጌኤኸ ማኣሮኮ ዓሳ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ካር ካገ ዓሶኮ ሱኡጋሢ ማዔ ለዊ ዓሢ ዩሚና ናኣዚ፣ ቆሬማ ናንገና ናንገ ጎዳም ዓሳ ፔ ማላሢና ናሽኪ ዒንገ ዒንገያ ቢያ ዔካንዳጉዲና ገቂገቂ ገሸካንዳጉዲ ሱኡጌ ማሃ ዔያታ ደኣሪኔ። 15 ቁኤሳ ናንገ ማላ ካታሞይዳ ቆሬማም ጉሙርቂንታያ ማዒ ዒዛ ማኣዳዘንሢ፡- ዔይኔ፣ ሚንያሚኔ፣ ዒያሱ፣ ሸማዒያ፣ ዓማሪያንታ ሸካኒያ ጌይንታዘንሢኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ማዳ ጎይዖና ሙዖ ዔያቶኮ ዒገሮ ማዔ ለዊ ዓሶም ፒዜና ገሸካኔ። 16 ቃሲ ሃሣ ደማ ደማ ኬላ ኬላ ዔያቶም ማዳንጎ ጎዖና ባኮ ማዳኒ ጌኤኸ ማኣሪ ጌላ፣ ለዓ ሃይሃና ዩካገ ዑሣ ማዔ ዓቲንቆም ማዳም ጌሃናሢጉዴያ ጉዴያ ዔያቶም ሃላ ባኮ ባኮ ዒንገኔ፤ 17 ቁኤሳ ማዳንዳጉዲ ጌይንቲሢ ፔ ቶኣኮና ቶኣኮና ማዓዛ ለዓ ለማታሚና ዩካገ ዑሣ ማዔ ለዊ ዓሶ ማዳ ጋዓንቲ ዔያታ ማዳ ማዳ ጎይዖጉዴያ ማዓኔ፤ 18 ዩንሢ ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ያኣሲም ደማዴ ማዳ ማዳኒ ዋማ ዋዳና ማዔቶዋ ገኢጌያ ማዓኒ ኮይሳሢሮ ዔያታ ያኣፒንታኣና ዔያቶኮ ላኣላ፣ ናኣቶንታ ዔያቶኮ ዴማ ማዒ ዋርቃ ዓሶንታ ቢያ ዋላኬ፤ 19 ዓኣሮኔ ዜርዖም ጌይንቲ ካታሞና ካታሞኮ ኮይላ ቆልማ ሄንቃ ቤዘናይዳ ናንገ ቁኤሶ ባኣኮይዳ ቁኤሶ ማኣሮ ዓሶና ለዊ ዓሶ ያጶኮ ሱንዖ ያኣፒንቲ ዓኣ ቤዘይዳ ያኣፒንቲ ዓቲንቆም ቢያ ሙዖ ገሸካንዳጉዲ ደኣሮና ዓሲ ዓኣኔ።

20 ካኣቲ ሂዚቄያሴ ዩሁዳ ዓጫ ጉቤይዳ ኮሺ ማዔ ባኣዚና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒዛኮ ያኣዛሢ ዋዛሳ ባኣዚ ቢያ ማዳኔ፤ 21 ያኣሲኮ ጌኤኸ ማኣሮይዳ

31:3 31:3 ገይ. ማፃ 28:1—29:30። 31:5 31:5 ገይ. ማፃ 18:12-13፤21።

ማደሚታቱያ ሃሣ ያኦሲኮ ዎጎና ዓይሚያና ኩንሣሂ ዒ ማደግ ባካ ቢያ ጎኔ ዒናፓ ፔ ያኦሚሞ ጉሙርቁንታያ ማዕሚር ዒዛም ቢያ ባካ ገኢጌኔ።

32

ዓሳኦሪ ዓሳ ዩሩሳላሜ ያላሂ ዚርቁሣ

(2ካአቶ. ማ 18:13-37፤ 19:14-19፤35-37፤ ዒሲ. 36:1-22፤ 37:8-38)

1 ካአቲ ሂዚቁያሴ ናንገና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቁንታ ሚርጌ ባካዚ ማደሰካፓ ዓሳኦሪ ካአቲ ሴናክሪሜ ዪሁዳ ዓጮ ያላሂ ኬሰኬኔ፤ ዒማና ዒዚ ያሎና ባሻንዳሣ ጉሙርቁ ኬልቁ ዲርቆና ካታሞ ማንጋያ ዒዛኮ ያሎ ዓሳ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲር ደይሲ ጌላንዳጉዲ ዓይሣ።

2 ሴናክሪሜ ዩያይዲ ዩሩሳላሜ ያላሂ ማሌሣ ካአቲ ሂዚቁያሴ ዔራያ፡ 3-4 ዒዛና ዒዛኮ ደንዝ ማዕ ቢታንታ ዓአ ዓሳ ካታሜሎኮ ዙላ ዓአ ዓልቃ ዋአያና ደሞሣ ዋአያ ዔኪ ዎቶ ጎይያ ዲርቁ ባይዛሂ ዘርቁ፤ ዩያር ዔያታ ዒዛ ማአዴ፤ ዩያ ዔያታ ማደሣ ዓሳኦሪ ዓሳ ዩሩሳላሜ ባንሣ ሙካፖ ፔቲታያ ዋአሣ ዳንቁዎጉዲ ጌይኬ፤ ዩያር ቢታንታ ዓአ ዓሳ ሚርጌ ዴሬ ዔኪ ዳንዲ ዓልቃ ዋአያይዳፓ ዋአሣ ዎቲዎጉዲ ማሂ ዩንሣ ዓልቃ ዋአያንሣ ቢያ ሲንሣ ባይዜ።

5 ካአቲ ሂዚቁያሴ ዲር ዓካሲ ዑያይዳ ካፖንዳ ማአሪ ሹቹና ማዢ ዲርኮ ዙሎ ዛሎና ሜሌ ዲርሲ ኮሺሣና ካታሞ ካፖንዳ ቤዘ ደዲሹ፤ ገንሣ ሃሣ ሚና ቤርታ ዩሩሳላሜኮ ዓባ ኬሰካ ባንያና ዓአ ባኦሲንቲ ቤዘይዳ ኮሻና ካፖ ቤዘዎ ዓካሴ፤ ሚርጌ ዎርሣንታ ገቲማንታኦ ኮሻ።

6 ካታሜሎይዳ ናንጋ ዓቲንቆ ቢያ ያሎ ዓሳ ሱኡጎ ቢታንቶኮ ዴማ ዔያታ ማዓንዳጉዲ ማሃያ ካታሞ ዲርኮ ጌሎ ካራ ዓአ ፔጎ ጸኦካ ቡኩሴ፤ ዩካፓ፡- 7 «ደዲ ዒኔና ኩሙሣ ማዑዎቲ፤ ዓሳኦሪ ካአቲታቶዎ ዒዚ ዔኪ ያላሳ ያሎ ዓሳዎ ዒገጪፖ፤ ዒዛና ዎላ ዓአ ዎልቃፓ ዑሣ ዓአዴ ኦኡና ዎላ ዓአ ዎልቃ ባሻያኬ፤ 8 ዒዛና ዓአ ዎልቃ ዓሲ ዎልቁኬ፤ ኦኡና ዎላ ማዒ ኦና ማአዳሣና ኦ ዛሎ ያልታሣ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ያኦሚኬ»

ጌዒ ደዲሻዛ፡ ዴራ ካአቲ ዩያ ኬኤዜ ሃይሶና ደዴ።

9 ዩካፓ ዳካ ዎርቃያ ካአቲ ሴናክሪሜና ያሎ ዓሳና ሃገ ላኪሽ ጌይንታ ቤዘ ዓአፖ ሂዚቁያሴና ዩሩሳላሜናይዳ ዓአ ዪሁዳ ዴርሞ፡- 10 «ታኦሂ ዓሳኦሪ ካአቲ ሴናክሪሜ፡ ታኦኮ ያሎ ዓሳና ታ ማንገሴ ዩሩሳላሜይዳ ዒንሣ ዴዒ ማሌሣ ያና ዒንሣ ጉሙርቁታቶዎ ዔራኒ ታ ኮዓ፤ 11 ሂዚቁያሴ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኦ ያኦሚኬ ዓሳኦሪ ዓሳ ኩሙፓ ኦና ዓውሳንዳ፤ ዒንሣም ጋዓኔ፤ ጋዓንቲ ዒዚ ሂዚ ጋዓ ሃይሴና ዒንሣ ጌሺ ጌሺ ናዮና ዎአያ ዴኤሶና ዒንሣ ኩዳንዳጉዲ ዒንሣ ዒ ማሃሂኬ፤ 12 ሃያኮ ቤርታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማደግ ዲማዴ ዒዛ ካአሽኮ ቤዘና ዒዛም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዎ ሻሣሣ፡ ሃሣ ዪሁዳና ዩሩሳላሜና ዴራ ፔቲ ያኦሲም ዒንጎ ቤሰካ ሌሊ ዑንጅ ጨቢሺ ጨቢሺ ናንጋንዳጉዲ ማሃሣያ ሂዚቁያሴኬ፤ 13 ታኦኮ ቤርታኦ ዓደንሣንታ ታናንታ ሜሌ ዓጮ ዴርይዳ ኦ ማዴ ባኮ ዒንሣ ዔሩዎዳ? ዩያ ሜሌ ዴርይዳፓ ፔኤኮ ዴር ዓሳኦሪ ካአቲ ኩሙፓ ዳቁሺ ዓይሴይ ዔያቶኮ ካአሽኮ ያኦሚኬ ፔቲታያ ዓአ? 14 ታ ዓደንሣ ባይዜ፡ ዩያ ዓጮኮ ካአሽኮ ያኦሚኬ ዳቁሺ ዓይሴ ዓጪ ዓአ? ዓካሪ ዒንሣ ያኦሚኬ ታ ኩሙፓ ዒንሣ ዎቲቲ ዓውሳኒ ዳንዳዓንዳይ? 15 ዩያር ሂዚቁያሴ ዒንሣ ዩያ ጌይ ጌሾፓ! ዳቢንቲ ባንሣያ ዔኪ ዓአደፓ! ፔቲታያ ዒዛሲ ጉሙርቁፖ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዎኖ ዴርዎ ማያም ዔያታ ካአሽካ ሜሌ

ያኦሚኬ ፔኤኮ ዴር ዓሳኦሪ ዓጮ ካአቶ ኩሙፓ ዳቁሺይ ባኦሲ፤ ዓካሪ ሃሣ ዒንሣ ያኦሚኬ ዒንሣ ዳቁሺንዳዎሣ ዒንሣም ዔርቁያ ማያንጎ» ጋዓ ኪኢታ ዳኬ።

16 ዩያ ሌሊቱዎንቲ ዓሳኦሪ ዓሳኮ ቢታንታ ዓአ ዓሳኦ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦሚኬ ዒዛም ማደግ ዓይላሣ ሂዚቁያሴናይዳ ዩያፓ ባሽ ፑርታ ባኦዚ ጌዒ ጌሰቲ፤ 17 ዩያ ዓሳኦሪ ካአቲ ያኦሚኬ ዎርቃ፡- «ሜሌ ዴርኮ ካአሽኮ ያኦሚኬ ታ ኩሙፓ ፔኤኮ ዴር ዓውሳኒባኦኬ፤ ሃሣ ሂዚቁያሴ ያኦሚኬ ፔ ዴር ታ ኩሙፓ ፔቲታያ ዓውሳኒ ዳንዳዑዎአኬ» ጋዓ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰሪዔኤሌ ያኦሚኬ ቦሃያኬ፤ 18 ዩያ ሂርሸንቶ ሃይሶ ዓሳኦሪ ዓሳኮ ቢታ ዔብሪ ዓሳ ሙኡቹና ኬኤሎ ዲያ ዑያ ዓአ ዩሩሳላሜ ዓሳም ዑኡዞ ዴገዲ ኬኤዜ፤ ዩያ ዔያታ ማደሣ ዴራ ዒገጪ ካራ ባይዜም ዔያታ ካታሞ ሜታ ባኦያ ጌሊ ዓርቃኒ ማሊኬ።

19 ዓሲ ኩቹና ኮሺንቲ ሚሌ ዴራ ካአሽካ ያኦሚኬ ዑያ ሜርቁ ዔያታ ጌሰታ ጎይያ ዩሩሳላሜ ያኦሲዳኦ ጌሰቲ።

20 ዩካፓ ካአቲ ሂዚቁያሴና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ፡ ዓዎፃ ናኦዚ ዒሲያሴና ያኦሲ ሸኢቁ፤ ዔያቶ ማአዳንዳጉዲ ደዲሺ ዒዛ ባንሣ ዔያታ ዒላቲ፤ 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒማና ኪኢታንታሣ ዳኪ ዓሳኦሪኮ ፖኦሊሶና ያሎ ዓሳዎ ዓይሣ ሱኡጎ ባይዜ፤ ዩያር ዓሳኦሪ ካአቲ ቦርሲንቲ ፔ ዓጮ ማዕ፤ ዒኦካ ፔቲ ኬሊ ዒ ፔኤኮ ካአሽኮ ያኦሚኬ ዘገ ካአሽኮ ቤዘ ዓአንቲ ዒዛኮ ሾዮና ናኦታ ጨንቻ ዓፓርና ዒዛ ዎዴ።

22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያይዲ ካአቲ ሂዚቁያሴና ዩሩሳላሜ ዴር ዓሳኦሪ ካአቲ ሴናክሪሜና ሜሌ ዔያቶኮ ዎርኮ ኩሙፓ ኬሰ ዓውሴ፤ ዩካፓ ዔያቶኮ ዓሸኖ ማዕ ዴርና ቢያ ዎላ ኮሺ ናንገሴ፤ 23 ሚርጌ ዴራ ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማደግ ዒንጎ ባኦዚ፡ ዩያጉዲ ሃሣ ካአቲ ሂዚቁያሴማኦ ዒንጎ ባኦዚ ዔኪ ዩሩሳላሜ ሙኬ፤ ዩማፓ ዓርቃያ ዴራ ቢያ ሂዚቁያሴ ዴገዲ ቦንቹ ዘገሣ ዓርቁ።

ሂዚቁያሴኮ ሃርገንቲያና ዒዛኮ ሃርሸንቶና (2ካአቶ. ማ 2:1-3፤12-19፤ ዒሲ. 38:1-3፤ 39:1-8)

24 ዩኖ ዎደና ካአቲ ሂዚቁያሴ ሃርገንቲ ሃይቃኒ ዑካፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሸኢቃዛ፡ ዒዚ ዒዛ ዓውሳንዳሣ ማላታና ዳዌ፤ 25 ያዲ ማዕቲያ ሂዚቁያሴኮ ዒና ያቶርሙሞና ኩሜሣር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ሚጨንቲ ማዴ ባኮር ቢያ ኮይሳሣጉዲ ጋላቲባኦ፤ ዩያር ዒዛንታ ዪሁዳና ዩሩሳላሜናይዳ ደዲ ሜታ ሃሌ። 26 ጋዓንቲ ጋፒንያይዳ ሂዚቁያሴንታ ዩሩሳላሜ ዴራ ፔና ሸሌዒሲሣና ዔያታ ፔ ቶኦኮ ሃርኪዳሣር ሂዚቁያሴ ሃይቃንዳያ ሃላንዳኦና ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዴር ሜታሲባኦ።

ሂዚቁያሴኮ ያርጎቹዎና ዔርቲ ዓሲ ማዒያና

27 ካአቲ ሂዚቁያሴ ሚርጌና ያርጎጨ፤ ዴራኦ ቢያ ዒዛ ቦንቹ፤ ዒዚ ዒዛኮ ዎርቃ፡ ቢራ፡ ሚዛጶ ሹጫ፡ ሳውቃ ዴኤሻ፡ ገቲሞንታ ሚሌ ዴዳዎያ ማዕ ባኮ ጌሃንዳ ሚሃ ማአሪያ ማዢ፤ 28 ቃሲ ሃሣ ዒዛኮ ሃኦኮና ዎይኖ ዑኩና ሪሚቶ ዛይቶና ጌሃንዳ ሚሃ ማአሪንታ ባኦቶና ማራቶናኮዎ ባርታ ዲርቁ፤ 29 ዩያ ሌሊቱዎንቲ ያኦሲ ዒዛም ሚርጌ ባይና ማራይ ቆሎንታ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ሚሌ ሚርጌ ባኦዚ ዒንጌሣር ሚርጌ ካታማ ዒ ማዢ፤ 30 ኬደ ዛሎና ዓአ ገዮኦኮ ዓልቃ ዎአፃ ኬሰካ ካር ቃዚ፡ ዎአያ ዳዎና ዔኪ፡ ዩሩሳላሜኮ ዓባ ጌላ ባንያና ሳዎ ዴሚና ዎታንዳጉዲ ማሃሣ ሂዚቁያሴኬ፤ ሂዚቁያሴ ማዴ ሜሌ

ባካ ቢያ ዒዛም ገለገኔ፤ 31 ጋዓንቴ ዓጮይዳ ያኑሲ ዋልቁና ማደንታ ዓኩ ባኩ ዛሎ ያኑጫንዳጉዲ ባብሎኔ ዓጮኩ ሱኡጋ ዳኬ ኪኢቶ ዓሳ ሙኪ ዓኣንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዘቁያሴኮ ዒና ዛጋኒ ዒዛ ሃሼኔ።

ሂዘቁያሴ ካኣቱሞኮ ጋፒንፃ
(2ካኣቶ. ማ 20:20-21)

32 ካኣቱ ሂዘቁያሴ ማደ ማሌ ባካ ቢያ፡ ያኑሲ ዛሎ ዒዛኮ ዓኣ ሚጪንታ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሞፃ ናኣዚ ዒሲያሴም ያኑሲ ፔጋሲ ዳዌ ባካ ፃኣፒንቴ ማፃኣፖና ዪሁዳና ዒሲራዔኤሌ ዓሳናኮ ሃይሳ ፃኣፒንቴ ማፃኣፓ ፃኣፒንቴ ዓኣኔ። 33 ሂዘቁያሴ ሃይቁ፡ ኬደ ዛሎና ዳውቴ ናኣታ ደኡታ ካኣቶ ደኡታ ቤዛ ደኡቱኔ፤ ዒማና ዪሁዳንታ ዪራሳላሜ ዳሮንታ ቢያ ዳኤፒ ቦንቸና ዒዛ ደኡኬኔ፤ ዪካፓ ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ሚናኣሴ ካኣታዳኔ።

33

ዪሁዳ ካኣቱ ሚናኣሴ
(2ካኣቶ. ማ 21:1-9)

1 ሚናኣሴ ዪሁዳ ዓጮይዳ ካታዳኣና ሌዓ ዒዛኮ ታጳ ለምጋኔ፤ ዒዚ ዪራሳላሜይዳ ዳዒ ደንጊታሚ ደንጎ ሌዔ ዋይህኔ፤ 2 ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶም ዒንጎና ዓጮሎ ጌላ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታፓ ዳውሲ ኬሴ ማሌ ዳሮኮ ሻኣካ ማደ ማደህና ሚናኣሴ ማደ ጎማ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ፤ 3 ሚናኣሴ ዒዛኮ ዓዳ ሂዘቁያሴ ሻሂ፡ ማሌ ዓሳ ዘገ ካኣሽካ ቤዛ ገንህ ኮሼኔ፤ ዪይያኣ፡ ባዓኣሌ ጌይንታ ማሌ ያኦዞም ዒንጎ ቤዛንታ፤ ሃህ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዞሎኮ ማላቶ ደቁኔ፤ ገንህ ጫሪንጮ ዠኦጋህሂ ዘገ ካኣሽከኔ፤ 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ናንገና ካኣሽከንታንዳጉዲ ዓይህ ቤዛ ጌይ፡ ዪራሳላሜ ጌኤዠ ማኣሮይዳ ማሌ ዓሳ ፔ ያኦዞም ዒንጋ ቤሲ ኮሼኔ፤ 5 ጌኤዠ ማኣሮኮ ዓሳ ቡካ ለምጋ ጳኦኮይዳ ጫሪንጮ ዠኦጋህሂም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎንደ ቤሲ ኮሼኔ፤ 6 ዪያ ሌሊቱዋንቴ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ሂኖሜ ደኡጮይዳ ሚቸ ዒንጎ ዒንገህሂ ማሂ ሺኢሼኔ፤ ዒ ፔኤሮ ጫኣቃያ ማርሻ ዓሲ ማዒ ዠምና ጎርሞይቶና ኮራ ዠኦቻያ ማዔኔ፤ ዪያ ቢያና ዳኤፒ ጎማ ማደህሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒ ደጎሴኔ። 7 ጌኤዠ ማኣሮ ጋርይዳ ማሌ ያኦዞኮ ማላሂ ደቁኔ፤ ዪይ ጌኤዠ ማኣሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳውቴና ዒዛኮ ናኣዚ ሴሎሞኔና፡- «ሃይ ዪራሳላሜይዳ ዓኣ ጌኤዠ ማኣሮ ታ ሱንፃ ዔኤሊንታንዳጉዲ ታጳ ለምጋ ዒሲራዔኤሌ ፃጳ ዓጫፓ ቢያ ታ ደኡሬ ታኣም ደማደ ቤሲከ፤ 8 ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ሙሴ ዛሎና ታ ዔያቶ ዓይህ ታኣኮ ዋጎንታ ዳምቦንታ ሃህ ታኣኮ ዓይህፃዋ ቢያ ዘገ ዔያታ ካፔያታቶ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂም ዒንጌ ዓጫፓ ለሚ ታ ዔያቶ ዳውሲንቴ ኬሰካንዳጉዲ ማሂንደሞሴ» ጌዔህከ። 9 ዒሲራዔኤሌ ናኣታ ዔያቶም ዒንጎና ዓጮሎ ጌላ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ቤርታፓ ዳውሴ ዳራ ማዳህዳፓ ባሼ ፑርታ ጎማ ማደንዳጉዲ ዪሁዳንታ ዪራሳላሜንታ ዳሮ ሚናኣሴ ዔኪ ጎማይዳ ጌልከኔ።

ሚናኣሴ ፔ ማደ ጎሞ ዔሪ ያዩህ

10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒማና ሚናኣሴና ዳሮናም ደዲሺ ላቲ ኬኤዘማኣ ዔያታ ዋይዞ ዒዩኔ፤ 11 ዪያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሶኦሪኮ ለሎ ዓሳ ዪሁዳ ኬሰኪ ያላንዳጉዲ ማሂኔ፤

ዪይ ያሎ ዓሳ ሚናኣሴ ዳዒ ዒዛኮ ሲኢደይዳ ዓንገ ኪራ ዓኣህ፡ ካኒ ቢራታና ቱኪ ዔኪ ባብሎኔ ዓኣዳኔ። 12 ዒኢካ ሚናኣሴ ሜታዳፃ ፔ ቶኦኮ ሄርኪዲ ሼሌዑሞና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዞህ ባንሂ ማዔኔ፤ ያኦሲ ዒዛ ማኣዳንዳጉዲያኣ ዒ ሺኢቄኔ፤ 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሚናኣሴኮ ሺኢዲያ ዋይዚ፡ ዒ ለሚ ገንህ ዪራሳላሜ ማዒ ዋይህንዳጉዲ ማሂኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎኔ ያኦሲ ማዔህ ዪያና ሚናኣሴ ዔራኔ።

14 ዪካፓ ሚናኣሴ ዳውቴ ካታሞኮ ዓባ ኬሰካ ባንፃና ዓኣ፡ ዙሎ ኬልቁ ዲርቆ ዲር ሌካ ዳገዲ ያደሲ ዲርቄኔ፤ ዪይ ኬኤሎ ዲራ ደኦጫዳ ቤዞ፡ ገዮኔ ዋኣፃ ዓልቃህኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ጌዒ ኬደ ዛሎኮ ዳንዲ ሞላህ ኬኤሎ ዲር ካር ሄላንዳኣና ማዓዛ ካታሞኮ ኮይላ ዓኣ ያፔሌ ጌይንታ ቤዞ ገዳ ቃሳኔ፤ ዪያጉዲ ሃህ ሚናኣሴ ኬልቁ ዲርቁ ዪሁዳኮ ፔቴ ፔቴ ካታሞም ቢያ ፔቴ ፔቴ ያሎ ዓሶ ዓይህ ሱኡጌ ጌህኔ። 15 ዒማና ሚናኣሴ ማሌ ያኦዞና ዒዚ ፔኤሮ ጌኤዠ ማኣሮይዳ ደቁ ካኣሽኮ ባኮ ማላሂ ጌኤዠ ማኣራፓ ሺኢሺ ኬሴኔ፤ ዪያጉዲ ሃህ ዪራሳላሜይዳ ጌኤዠ ማኣሮ ማኣሮ ጌሚርና ማሌ ቤዘይዳ ዓኣ ያኦዞም ዒንጎ ቤዛ ቢያ ደይሲ ባይዚ ዪያ ቢያ ዔኪ ካታሞኮ ዙላ ኬሲ ኬኤራኔ፤ 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማደንገ ካኣሽከንታ ቤዛ ገንህ ዓካሲ ዒኢካ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንገይንታ ጋላታ ዒንገህሂያ ሺኢሼኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሲራዔኤሌ ያኦዞህ ካኣሽካንዳጉዲ ዪሁዳ ዳሮ ጉቤ ዒ ዓይህኔ። 17 ዋዚ ዒማና ዳራ ደማ ደማ ካኣሽኮ ቤዘይዳ ዒንጎ ባኮ ዒንገይ ሃሽባኣቶም ዔያታ ዒንጋ ባኮ ሺኢሻሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲም ሌሊከ።

ሚናኣሴ ካኣቱሞኮ ጋፒንፃ
(2ካኣቶ. ማ 21:17-18)

18 ሚናኣሴ ማደ ማሌ ባካ ቢያ፡ ዒ ፔኤኮ ያኦዞህ ሺኢቄ ሺኢዲያ፡ ያኦሲ ማላሂ ኬኤዛ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሲራዔኤሌ ያኦዞህ ሱንፃና ዒዛም ኬኤዜ ሃይሳኣ ዓቱሞፃ ዒሲራዔኤሌ ካኣቶ ሃይሶ ማፃኣፓ ፃኣፒንቴ ዓኣኔ፤ 19 ካኣቱ ሚናኣሴ ያኦሲ ሺኢቄ ሺኢዲያ፡ ያኦሲ ዒዛኮ ሺኢዲያ ዋይዚ ማሂኔ፤ ዒዚ ፔ ዳቢንቶ ዔሪ ያንዳሂኮ ቤርታ ዒ ማደ ጎማ ቢያ፡ ጌይ፡- ዒ ዳማ ዳማ ማደ ፑርቶ ማዳ፡ ዒዚ ፔ ቶኦከና ኮሼ ማሌ ዓሳ ካኣሽካ ቤዛንታ ዓሽራ ጌይንታ ላኣሎ ያኦዞሎ ማላቶንታ፡ ዒዚ ካኣሽካ ማሌ ባካ ቢያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ሃይሶ ማፃኣፓ ፃኣፒንቴ ዓኣኔ። 20 ጋፒንፃ ዒዚ ሃይቁ፡ ዒዛኮ ካኣቱሞ ማኣሮ ዓጫ ዓኣ ቤዛ ደኡቱም ዒዛ ቤዛ ዒዛኮ ናኣዚ ዓሞኦኔ ካኣታዳኔ።

ዪሁዳ ካኣቱ ዓሞኦኔ
(2ካኣቶ. ማ 21:19-26)

21 ዓሞኦኔኮ ለዓ ለማታሚ ለምጋ ማዓዛ ዪሁዳይዳ ካኣታዳኔ፤ ዒዚ ዪራሳላሜይዳ ናንገሊ ለምጋ ለዔ ዋይህኔ፤ 22 ዒዚ ፔ ዓደ ሚናኣሴጉዲ ጎማ ማደ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴኔ፤ ዒዛኮ ዓዳ ካኣሽካ ማሌ ያኦዞ ካኣሽከኔ፤ ዔያቶም ዒንጎ ባኣዚያ ሺኢሼኔ። 23 ዓዳ ዒዛኮ ማደ ጎይያ ቢያ ፔና ሂርኪዲ ሼሌዑሞና ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ማዒ ሃሽ ዓደይዳፓ ባሼ ጎማ ማደኔ።

24 ዓሞኦኔኮ ደንዞ ማዔ፡ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ዒዛም ዋይዞ ዒዩ ዒዛኮ ካኣቱሞ ማኣሮ ዒዛ ዋደኔ፤ 25 ዪሁዳ ዳራ ዒማና ዓሞኦኔ ዋደ ዓሶ ዋደ ዒዛ ቤዛ ናኣዚ ዒዛኮ ዒዮሲያሴ ካኣታህኔ።

34

ዪሁዳ ካአቲ ዒዮሲያሴ (2ካአቶ. ማ 22:1-2)

1 ዒዮሲያሴ ዪሁዳይዳ ካአታዳ ዎደና ለዓ ዒዛኮ ሳሊኬ፤ ዒዚ ዪሩሳላሜይዳ ናገሊ ሃይሂታሚ ፔቲ ለዒ ዎይሂ። 2 ዒዮሲያሴ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ዎዛሳ ባአዚ ማዳኔ፤ ዒዛኮ ማዔ፤ ካአቲ ዳውቲ ማዳ ኮዦ ማዶ ማላቶጉዲ ማዳ ያኦሲኮ ዎጎ ቢያ ዛገ ካፔ።

ዒዮሲያሴ ሜሌ ያኦዞ ካአሽኮ ቤዘ ባይዜህ

3 ዒዮሲያሴ ካአታዳ ሳላሳ ሌዎና ሃገ ናይ ዓአዎ ዒዛኮ ማዎ፤ ዳውቲ ያኦዞህ ካአሽኮህ ሳርቄ፤ ያይዶ ለዒኮ ገንፃ ሜሌ ዓሳ ፔ ያኦዞ ካአሽካ ቤዘ፤ ዓሹራ ጌይንታ ላአሎ ያኦዞ ማላቶንታ ሜሌ ካአሽኮ ያኦዞ ቢያ ዪሩሳላሜና ዪሁዳናይዳገ ባይዜህ ሳርቄ፤ 4 ባዓአሌ ጌይንታ ያኦዞም ዒንገ ካአሽኮ ቤዘንታ ዬያ ኮራ ዓአ ዐንጅ ጩቢሾ ቤዘዎ ዒ ዓይህም ዒዛ ዓሳ ሜንህ፤ ዓሹራ ጌይንታ ላአሎ ያኦዞ ማላህና ሜሌ ካአሽኮ ያኦዞ ቢያ ሲላሊ ማዓንዳአና ሜንህ ጋአጩኔ፤ ዬካገ ዬያ ሲላሌ ዔኪ ዬያ ካአሽኮ ባኮም ሚቹ ዒንጎ ዒንገያ ሺኢሻ ዓሳኮ ዱኡጉ ዐ-ፃ ላአሌ፤ 5 ዒዮሲያሴ ሜሌ ዓሳ ቄኤሶኮ ሚጌዎ ቢያ ዔያታ ዚገ ካአሽካ ሜሌ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘይዳ ሚቹ፤ ዬያ ቢያ ማዳዎና ዪሁዳና ዪሩሳላሜና ላሚ ገንህ ዳምቦና ጌኤሽካንዳጉዲ ማህ፤ 6 ኬዶ ዛሎና ዴንዲ ኒፕታአሌኤሜ ሄላንዳአና ዓአ ሚናአሴ፤ ዔፕሬኤሜና ሲሞኦኔና ዓጮይዳ ዓአ ካታም፤ ዬያጉዲ ሃህ ዒ ባይዜ ጉርዶይዳ ዓሳ ማ ጎይዎ ማዳ። 7 ዬያ ሌሊቱዎንቲ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉቤይዳ ዓአ ሜሌ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘንታ ዓሹራኮ ማላቶዎ ቢያ ሜንህ፤ ካአዦም ኮሾና ሜሌ ያኦዞም ሲላሊ ማዓንዳያ ሄላንዳአና ጋአጩኔ፤ ዐንጅ ጩቢሾ ቤዘንታ ሜሌ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘዎ ሜንህ ኬኤሬ፤ ዬያይዳሰካገ ዒ ዪሩሳላሜ ማዒ ዴንዳ።

ያኦሲኮ ዎጎ ማፃኦገ ደዳህ (2ካአቶ. ማ 22:3-20)

8 ዒዮሲያሴ ካአታዳንቲ ታጳ ሳላሳ ሌዎና ሜሌ ዓሳኮ ካአዦ ባይዜ፤ ዓጩሎንታ ጌኤዦ ማኦርንታ ጌኤሾሰካገ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ማዔ ያኦዞህኮ ዬያ ጌኤዦ ማኦር ዓካሲ ኮሻንዳጉዲ ዓፃሊያ ናአዚ ሳገኔና ዪሩሳላሜ ካታም ዎይህም ማዔ ማዕሴያና ዒዮዓሃዜ ናአዚ ካታምኮ ፃኦገህ ዮዓሄና ዳኬ፤ 9 ጌኤዦ ማኦር ካገ ሌዎ ዓሳ ጌኤዦ ማኦርይዳ ቡኩሴ ሚኢሻ ጉቤ ቄኤሶ ቢያህኮ ዐ-ፃህ ሂልቄያም ዒንገንቲ፤ ዬይ ሚኢሻ ቡኩሴንቲህ ዔፕሬኤሜይዳገ፤ ሚናአሴና ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዴርናገ፤ ዬያጉዲ ሃህ ዪሁዳይዳገ፤ ቢኢኒያሜና ዪሩሳላሜ ዴርናገ፤ 10 ዬይ ሚኢሻ ጌኤዦ ማኦር ዓካሲ ኮሻሳ ሱኡጎ ማዔ ዬንህ ሃይህ ዓሰንህም ዒንገንቲ፤ ዔያታ ሃህ ፔ ዛሎና ዬያ ሚኢሾ ማዶ ማዳ ዓሰና፤ 11 ዪሁዳ ካአታ ሻሂሴ ሹጮና ማዦና ማኦር ማዦም ማዓንዳ ሹቹና ሚህና ሻንቃንዳጉዲ ሚያና ማኦር ማዦ ዓሰና ሹጮና ማዦ ዓሰም ዒንገ፤ 12 ዬያ ማኦር ሚያና ማዦ ዓሰና ሹጮና ማዦ ዓሳ ማዶ ጉሙርቄንታያ ማዒ ማዳ፤ ዬያ ዓሰ ዛገ ማዳሻህ ሜራሪ ቶኦካገ፤- ያሃቲና ያባዲያና፤ ቄዓቲ ቶኦካገ ዛካሪያሴና ሚሹላሜ ጌይንታ ያይዶ ሌዎ

ዓሲኬ፤ [ሌዎ ዓሳ ቢያ ዓይኑም ዓንጋምና ዓይናዳ ኮሻ ዔራቶ ዓአ ዓሲኬ፤] 13 ሃንጎ ሌዎ ዓሳ ሚሆ ኬዳዘንህና ዲማዲማ ማዶም ጌህንቲ ማዳ ዓሰኮ ሱኡጎና ዛገ ማዳሻ ዓሰ ማዓዛ፤ ዛላ ገንህ ዔኤቢ ፃኦገያና ጌኤዦ ማኦር ካገያና።

14 ዒንገንቲ ሚኢሾ ጌህ ማኦራገ ኬሳ ዎደና ቄኤሶ ቢያኮ ዐ-ፃህ ሂልቄያ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ሙሴም ዒንገ ያኦሲኮ ዎጎ ማፃኦገ ዴንቄ፤ 15 ዒዚ ዒማና ዔቦ ፃኦገ፤ ሳገኔም፡- «ናገሊና ናገጋ ጎዳኮ ዎጎ ማፃኦገ ሃይካ ጌኤዦ ማኦራ ታ ዴንቄ» ጌይ ማፃኦገህ ዒንገ፤ 16 ሳገኔ ማፃኦገህ ዔካዎ ካአቲም፡- «ኔ ኑና ዓይህ ባኮ ቢያ ኑ ማዳ፤ 17 ጌኤዦ ማኦርይዳ ጌህንቲ ዓአ ሚኢሾ ኑ ዔኪ ማዶ ማዳ ዓሰና ዔያቶ ዛገ ማዳሻ ዓሰም ዒንገ፤» ጌዔ፤ 18 ሃህ ዒ ኬኤዛዎ፡- «ሂልቄያ ታኦም ዒንገ ማፃኦገህ ሃይሾ ታ ኩጫ ዓአ፤» ጌዒ፤ ማፃኦገህ ካአቲም ናባቤ።

19 ካአቲ ዒማና ማፃኦገ ዒዛም ናባቢንታህ ዎይዘዎ ያዪ ፔኤኮ ማኦላህ ዳርዘ፤ 20 ዬካገ ሂልቄያም፡ ሳገኔ ናአዚ ዓሃቃም፡ ሚኪያሴ ናአዚ ዓብደንም፡ ካአቶ ማኦርኮ ፃኦገህ ሳገኔና ካአቲም ማዳያ ማዔ ዓሳያም ካአቲ ሂዚ ጌዒ ዓይህ፡- 21 «ዴንዲጋገ ታኦና፤ ዬያጉዲ ሃህ ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳይዳ ዓቲ ዓሰ ዛሎ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ያኦጩዎቲ፤ ሃና ማፃኦገይዳ ዓአ ባኮዎ ዔራዎቲ፤ ኑኤኮ ቤርታኦ ዓዶንህ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ቃኦም ዓይህንቲዎ ዒፃህር፤ ሃይ ማፃኦገ ዔያቶ ማዶንጎ ጋዓ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዳ ኩንህባኦህር ናገሊና ናገጋ ጎዳኮ ዳጋ ኑ ገዳ ኬዳ።»

22 ዬያር ሂልቄያና ዬዮ ዓሰና ካአቲ ዔያቶ ዓይህ ጎይዎ ዪሩሳላሜ ካታም ጉርዶኮ ፔቲዘይዳ ናገጋ ሁልዳ ጌይንታ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛዞ ኮራ ዴንዲ ዔያቶ ዳኮና ባኮ ዛሎ ያኦጩኔ፤ ዬዮ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛዞኮ ዓናህ ሻሎ ጌይንታ ቲቅዎ ናይ፤ ሃርሃሴኮ ናአዚ ናይ ማዓዛ ዒዚ ጌኤዦ ማኦርይዳ ማይንቶ ማኦላህ ካገ ሱኡጋህኬ፤ ዬንህ ኪኢቶና ሙኬ ዓሰንህ ዬዮ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዛዞም ዔቦ ገይዲ ገይዲ ኬኤዘ፤ 23 ዒዛ ማሃዎ፡- «ታ ባንህ ዒንህ ዳኬ ካአቲ ኮይላ ማዒ ዓአዲጋገ፡ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ጌዔ ባኮ ካአቲም ኬኤዙዎቲ» ጌዔ፤ 24 ዬይ ያኦሲ ኬኤዘ ባካ፡- «ዪሁዳ ካአቲም ናባቢንቲ ማፃኦገይዳ ዓአ ጎዳም ዪሩሳላሜና ዴርናይዳ ቢያ ታ ሂላሳንዳ፤ 25 ዔያታ ታና ሃሽ ሜሌ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ፤ ዬይ ዔያታ ማዳ ዳቢንታ ዳጎ ታኦኮ ዔቄሴ፤ ዓካሪ ዪሩሳላሜይዳ ታኦኮ ዔቄ ዳጋ ማዳንቲ ኩማንዳገኦቲም ሽሚንዳዎሴ፤ 26 ዬያር ታኦኮ ናገሊና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዞህ ካአቲም ሂዚ ጋዓ፡- «ኤኤ ኬዩ ማፃኦገይዳ ኬኤዘንቲ ቃኦም ዎይዘ፤ 27 ታኦኮ ዪሩሳላሜና ዒዘኮ ዴርዎ ዎዲ ባይዘንዳቲያ ነ ዎይዘ ዎደና ኑ ቶኦኮ ሃርኪዲ ያዩ፤ ማኦላህ ኤኤኮ ዳርዘ፤ ዬኤኪ ጎም ኤኤኮ ኔ ቡኡዳ፤ ዬያር ታ ኤኤኮ ሺኢሲዎ ዎይዘ። 28 ዓካሪ ኤኤኮ ሽምፔና ዓአንቲ ታኦኮ ዪሩሳላሜይዳ ማቶ ሂላሳካ፤ ኔ ኮሻና ሃይቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤» ጋዓ ነ ጎዐዎቲ» ጋዓኮ።

ዬያር ዬንህ ኪኢቶ ዓሰንህ ዬያ ኪኢቶ ዎይዘ ካአቲ ዒዮሲያሴ ባንህ ማዔ።

ዒዮሲያሴ ናገሊና ናገጋ ጎዳም ዓይህንታኒ ጫኦቄህ (2ካአቶ. ማ 23:1-20)

29 ካአቲ ዒዮሲያሴ ዪሁዳና ዪሩሳላሜናኮ ዔርቲ ጋርቾ ቢያ ዔኤሊሲ ፔቲይዳ ቡኩሴ፤ 30 ዬያ ዔኤሊንቲ

ዓሶንታ ካክትንታ ቁኔሶ፡ ለወ ዓሶ፤ ሃንጎ ዳሮ ገይዳ፡-
 ያርጎጮንታ ማንቆንታ ቢያ ዋላ ዔኪ ጌኤዡ ማኣሪ
 ዓኣዳኔ፤ ዒኣካ ቤርታ ባይቁዖ ጳዳ፡ ዳራ ናንገና ናንጋ
 ጎዳና ዋላ ጫኣቁ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ባኮ ጉቤ ዳሮም
 ካኣት ናባቤኔ፤ 31 ካኣት ዒማና ቱርቱራሂ ኮይላ ዔቃዖ
 ጉቤ ዒኔና ማለሂና ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎይዖ ሃንታኒና
 ዓይሂዖ ዒዛኮ ካፓኒ፤ ሃሃ ዬያ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ
 ጫኣቁም ዓይሂንቲ ኩንሃኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ
 ዬያ ጫኣቁም ገንሃ ዓካሴ። 32 ዬካፓ ቢኢኒያሜ ዳሮና
 ዬሩሳላሜ ሙኬ ሃንጎ ዓሳ ቢያ ፆኦሲና ጫኣቁ ጫኣቁም
 ካፓንዳጉዲ ጫኣቁሴ፤ ዬያይዲ ዬሩሳላሜ ዳራ ዔያቶኮ
 ቤርታኣ ዓደንሂኮ ፆኦሃሂና ዋላ ዔያታ ጫኣቁ ጫኣቁም
 ዔያቶ ማዳንዳጉዲ ጋዓ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዲ ኩንሃኔ፤
 33 ካኣት ዒዮሲያሴ ዒሰራዔኤሌ ዓጫ ዓኣ ሻኣካ፡
 ካኣሽኮ ባኮ ቢያ ባይዚ ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ
 ዔያቶኮ ፆኦሃሂና ማዳንዳጉዲ ማሄኔ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቲ
 ዒ ካኣታዲ ዓኣ ዋደና ቢያ ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ
 ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ፆኦሃሂ ሃሽ ሺኢከባኣሴ።

35

ዒዮሲያሴ ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎ ቦንቾሂ (2ካኣቶ. ማ 23:21-23)

1 ካኣት ዒዮሲያሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቾም ዑሃ
 ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎ ዬሩሳላሜይዳ ቦንቾኔ፤ ቤርታሳ ዓገና
 ጸኤሬንቲ ታጳ ያይዳሳ ኬሎና ዳራ ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ
 ኬሎም ሹኮ ማራቶ ሹኬኔ፤ 2 ቁኔሳ ጌኤዡ ማኣሮይዳ
 ማዳ ማዳ ኮይሳሂጉዲ ኬላ ኬላ ማዳም ካኣት ዔያቶ
 ደዲሹኔ፤ 3 ዬያጉዲ ሃሃ ፔና ናንገና ናንጋ ጎዳም ደማሴ፡
 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጉቤሂኮ ዔርዛዘንሂ ማዔ ለወ
 ዓሶም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳም ደማዳ ጫኣቁም ሳኣጳ፤
 ደውቲ ናኣዚ ካኣት ሴሎምኔ ማከሴ ጌኤዡ ማኣሮይዳ
 ገሠዋቲ፤ ሃካፓ ሴካ ዒንሂያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ
 ዒንሂኮ ፆኦሃሂና ዒዛኮ ዳሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም
 ማዳንዳጎታቲም ጫኣቁም ሳኣጳ፤ ዒንሂኮ ጌኤታ ኬዲ
 ፔቲ ቤዛፓ ሜሌ ቤሲ ዔኪ ዓኣዳንዳያ ኮይሱዋሴ፤
 4 ካኣት ደውቲና ዒዛኮ ናኣዚ፡ ካኣት ሴሎምኔ ዒንሂ
 ዓይሂ ጎይዖና ቶኦኮና ቶኦኮና ማዒ ጌኤዡ ማኣሮይዳ
 ዒንሂኮ ማዳ ቤዛ ቤዛ ዓርቁዋቲ፤ 5 ዒንሂ ለወ
 ዓሳ፡- ፔቲ ፔቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማኣሮ ማኣሮ ማኣዲ
 ፓቁንቲ ፓቁንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳም ደማዳ ቤዛይዳ
 ዒንሂ ቤዛ ቤዛ ዒንሂ ገኢገሹዋቲ። 6 ዒንሂኮ ዒገና
 ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዛሎና
 ዒንጌ ዳምቦ ዛገ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዋጎ ጎይዖና ዒንሂ
 ቶኦኮ ጌኤሺጋፓ ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎም ሹኮ ማራቶ
 ሹኩዋቲ» ገይ ዓይሂኔ።

7 ካኣት ዒዮሲያሴ ዒማና ዬሮ ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ
 ኬሎይዳ ሙኬ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንገሂ ማሂ
 ሺኢሻንዳጉዲ ፔ ቆሎ ማዔ ባኣቶይዳ፤ ዬያጉዲ
 ሃሃ ማራቶና ዋኣሮና ሃይሂታሚ ሺያ ዓዳ ማራናይና
 ኮላናይና፡ ሃይሂ ሺያ ዚያ ገማይ ዒንገኔ፤ 8 ካኣትኮ
 ደንዝ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳም
 ዒንጎያ ማሂ ሺኢሻ ቆልም ዔያታ ፔ ሹኔና ናሽኪ ፆኦሲ
 ጉሙርቃ ዓሶም፡ ቁኔሶና ለወ ዓሶናም ዒንገኔ፤ ሃሃ
 ጌኤዡ ማኣሮኮ ሱኡጎ ማዔ ቁኔሶ ቢያኮ ዑፃሂ ሂልቁያ፡

ዛካሪያሴንታ ዩሂዔኤሌንታ ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎና
 ዒንጎ ዒንገሂ ማሂ ሺኢሻንዳ ላምዖ ሺያና ላሆ ጸኤታ
 ማራናይ ዓዳና ኮላናይና፤ ሃይሂ ጸኤታ ዚያ ገማይና
 ቁኔሶም ዒንገኔ። 9 ለወ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዔ ኮናኒያና
 ዒዛኮ ገርሲንሂ ሹማዒያና ኔታኒዔኤሌና፤ ዬያጉዲ
 ሃሃ ሃሻቢያ፡ ዩዒዔኤሌንታ ዮዛባዳንታ ለወ ዓሳ ዑሃ
 ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎና ዒንገያ ማሂ ሺኢሻንዳ ደንጎ ሺያ
 ማራናይ ዓዳና ኮላናይና፤ ዬያጉዲ ሃሃ ደንጎ ጸኤታ ዚያ
 ገማይ ዒንገኔ።

10 ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎም ማዓ ባካ ገኢገንቲሰካፓ
 ቁኔሶና ለወ ዓሶና ካኣት ዓይሂ ጎይዖ ዔያታ ፔኤኮ
 ማዳ ቤዛ ቤዛ ዓርቁኔ፤ 11 ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎም
 ሹከንቲ ማራናኣቶ ዓዳና ኮላናኣቶኮ ዒልዖ ለወ ዓሳ
 ሹከ ኬሳዛ፡ ቁኔሳ ሱጉዖ ፆኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሻሂ
 ዑፃ ፑጩኔ፤ 12 ሚቹ ዒንጎ ዒንገያም ዒንገንቲ ቆልም
 ማኣሮ ዓሶና ዓሶና ፓቁንቲ ዳሮም ዔያታ ገሽኬኔ፤ ዬያ
 ዔያታ ማዳሂ ሙሴ ዔርዜ ዋጎይዳ ዓይሂንቲ ጎይዖና
 ዒንጎ ዒንገያ ዓሳ ሺኢሻንዳጉዲኬ፤ ዚያ ገማቶም ዔያታ
 ዒማይዳ፤ 13 ለወ ዓሳ ዋጎ ዓይሂ ጎይዖና ዑሃ ዓኣዲዖ
 ቦንቾ ኬሎና ዒንገንታ ባኮ ታሚዳ ሚቹኔ፤ ፆኦሲም
 ደማዳ ዒንገያ ዳኤፒ ዖቲና፡ ሳኣሚ ዖቲና ዳካ ዖቲናይዳ
 ካሂ ቤዛማና ዳሮም ገሽኬኔ፤ 14 ዬካፓ ለወ ዓሳ ፔኤም፡
 ሃሃ ዓኣሮኔ ዜርዖ ማዔ ቁኔሶም ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ
 ኬሎ ዒንጎ ዒንገያ ገኢገሹኔ፤ ዓይጎር ገዔቲ ቁኔሳ ሚቹ
 ዒንጎ ዒንገያና ማሎና ጉቤ ዳንዲ ሳዓ ዓማንዳኣና ሚቹ
 ዒንጎሂርኬ፤ 15 ሃካፓ ዳማ ሱንፃ ፆኦሲንቲ ዓኣ ለወ
 ዓሂ ዓሳኣፔ ቶኦኪ ማዔ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቾም
 ዓይኑም ዓይናዳዘንሂ ካኣት ደውቲ ዓይሂ ዳምቦ ጎይዖ
 ዔያታ ማዳንዳጉዲ ገሃና ቤዛ ዓኣኔ፤ ዬንሂያ፡- ዓሳኣፔ፡
 ሃማኔንታ ካኣትም ፆኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ ዩዲታኔንታኬ፤
 ሃንጎ ለወ ዓሳ ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎም ዒንጎ ዒንገያ
 ዔያቶም ገኢገሻያ ማዔሂር ጌኤዡ ማኣሮ ካር ካፓ ዓሳ
 ዔያታ ካፓ ቤዛፓ ሺኢኩዋሴ፤ 16 ዬያይዲ ናንገና ናንጋ
 ጎዳ ካኣሽኮ ካኣኩ ዳምቦና ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎና
 ሚቹ ዒንጎ ዒንገያ ዒንጎ ቤዛይዳ ሺኢሻያ ማዳ ቢያ
 ካኣት ዒዮሲያሴ ዓይሂ ጎይዖ ዬሮ ኬሎ ማዳንቲ።
 17 ዒማና ዒኢካ ዓኣ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ዑሃ ዓኣዲዖ
 ቦንቾ ኬሎ ቦንቾኔ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ላንካይ ኬሊ ላኣደ
 ሙዒ ቦንቾ ቦንቾም ቦንቾኔ፤ 18 ፆኦሲ ማሊዖ ኬኤዛ
 ሳሙዔኤሌ ዋደፓ ዓርቃዖ ዑሃ ዓኣዲዖ ኬላ ዬያይዲ
 ቦንቾንቲ ቤቁባኣሴ፤ ካኣት ዒዮሲያሴ፡ ቁኔሳ፡ ለወ ዓሳ፡
 ዒሰራዔኤሌንታ ዩሁዳንታ ዬሩሳላሜንታይዳ ናንጋ ዳሮና
 ዑሃ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎ ቦንቾሂጉዲ ዬያኮ ቤርታ
 ካኣታዳ ካኣቶይዳ ቦንቾ ካኣት ፔቲታዖ ባኣሴ፤ 19 ዬይ
 ቦንቾ ኬላ ቦንቾንቲሂ ዒዮሲያሴ ካኣታዳንቲ ታጳ ሳላሳ
 ሌዖናኬ።

ዒዮሲያሴ ካኣትምኮ ጋፓ (2ካኣቶ. ማ 23:28-30)

20 ካኣት ዒዮሲያሴ ጌኤዡ ማኣሮም ዬያ ቢያ ገኢገሽ
 ደዲሹሰካፓ ገብጸ ካኣት ኒካዑ ዔፕራዒሴ ዋር ዓጫ ዓኣ
 ካርካሚሹ ገይንታ ቤዛ ያላኒ ያሎ ዓሶ ዔኪ ሙካዛ፡
 ዒዮሲያሴ ዒማና ዔያቶ ያሊ ማሃኒ ኬሰኬኔ፤ 21 ኒካዑ
 ጋዓንቲ ዒዮሲያሴም፡- «ዩሁዳ ካኣትዮ! ኔኤና ታኣና

ዑራሳንዳ ዓይነ ባክዚያ ባክሲ! ታኣኒ ሙከራ ታኣኑ ሞርኮ ያላኒ ማዕንዳገግግግ ንና ያላኒቱዋሴ፤ ታኣኒ ታ ሞርኮ ሩኡሪና ያላንዳገግግግ ያክሲ ታና ዓይህን፤ ያክሲ ታኣና ዋላታህሮ ኔ ታና ማኪባኣቱ ቃራኬ፤ ኔ ዓይቶ ጋዓንቴ ያክሲ ኔና ባይዘንዳኣኬ!» ጋዓ ከኢታ ዓይሲያሴም ዳኬኔ፤ 22 ዓይሲያሴ ጋዓንቴ ያሎ ዓይና ዓርቃኒ ቱኡቲ ዓይቱ፤ ያክሲ ካኣቲ ኒካዑ ዛሎና ኬኤዜህ ዓይ ዋይዘኒ ኮሲባኣሴ፤ ካኣቱም ማኣዓህ ላኣሚ ማሌ ዓሲ ማሊ ማጌዶይዳ ዓኣ ቦኣላ ያልታኒ ዓኣዴኔ።

23 ዓመና ያላ ኮሺ ዶዳዛ ካኣቲ ዓይሲያሴ ገብፃ ዓጮ ፖኦሊሳ ሃኢሺና ዳኬኔ፤ ዩያሮ ዓይ ዜጅ ኮከ ያሎ ዓሶ ዓይህ ዓሶም፡- «ታና ዳኪ ማኣሳንሆናህሮ ያሎ ቤዛገ ታና ኬሱዋቱ!» ጌዔኔ፤ 24 ዓይታ ዓመና ዓይዘኮ ሳርጌሎ ያይታገ ዓይዘ ኬይሲ ዓይኣካ ዓኣ ማሌ ሳርጌላ ያይታይዳ ዳይህ ዩሩሳላሚ ዔኪ ዳይዳዛ ዓይኣካ ዓይ ሃይቁ፤ ካኣታ ዳኤታ ቤዛ ዳኤቱኔ፤ ዩሁዳና ዩሩሳላሚና ዳራ ቢያ ዓይዘ ዩኤኬኔ።

25 ዓመና ያክሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔርሚያሴ ካኣቲ ዓይሲያሴ ሚጠንገቲ ቃይኔ፤ ዩያሮ ቃዮ ቃያ ላኣሎንታ ዓቲንቆንታ ዓይሲያሴ ማሊ ዩኤካ ዎዶና ዩሮ ዔርሚያሴ ቃይ ቃይሎና ቃይ ዩኤኪያ ዓይሲያሴ ሌላ ዓጮይዳ ዔርቲያ ማዔኔ፤ ዩይ ቃያህ ዓይሲያሴ ሌላ ዓሶኮ ማታህ ዩኤገ ማዓገገይዳ ያኣገገገቲ ዓኣኔ።

26 ዓይሲያሴ ማዴ ማሌ ባካ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዛሎ ዓይዘኮ ዓኣ ዴኤገ ናሹማ፤ ያክሲ ዎጎም ዓኣ ዔኤላ ዓይህንገቲ፤ 27 ዓይያገ ጋገ ሄላንዳኣና ዓይዘ ሃይሳ ዓቲዋዮ ዓይሲያሴ ሌላ ዩሁዳናኮ ካኣቶ ሃይሶ ማዓገገይዳ ያኣገገገቲ ዓኣኔ።

36

ዩሁዳ ካኣቲ ዓይሲያሴ (2ካኣቶ. ማ 23:30-35)

1 ዩሁዳ ዓሳ ዓይሲያሴ ናኣዚ ዓይሲያሴ ዶኦሪ ዓዶ ቤዛ ዩሩሳላሚይዳ ካኣታህን፤ 2 ዓይሲያሴ ዩሁዳይዳ ካኣታዳኣና ሌዓ ዓይዘኮ ለማታሚ ሃይህኬ፤ ዓይዘ ዩሩሳላሚይዳ ናንገ ሃይህ ሳንገ ዎይህኔ። 3 ዩካገ ገብፃ ካኣቲ ኒካዑ ዓይሲያሴ ካኣቱማገ ኬይሲ ቱኡሲ ዓሲ ማህ ዔኪ ዓኣዴኔ፤ ዓመና ዓይዘ ዩሁዳ ዓሳ ሃይህ ሺያና ያይዶ ያኤታ ከሎ ማዓ ቢራና ሃይህታሚ ያይዶ ከሎ ማዓ ዎርቁና ገኢራንዳገግግ ገኢራ ሳንጌ። 4 ገንህ ኒካዑ ዓይሲያሴኮ ገርሲ ዔሊያቁሚ ዩሁዳና ዩሩሳላሚይዳ ካኣታህ ሱንያ ዓይዘኮ ዓይሲያሴ ገይ ላኣሚ ጌህን፤ ጋዓንቴ ዓይሲያሴ ዓይዘ ቱኡሲ ዓሲ ማህ ገብፃ ዔኪ ዓኣዴኔ።

ዩሁዳ ካኣቲ ዓይሲያሴ (2ካኣቶ. ማ 23:36—24:7)

5 ዓይሲያሴ ዩሁዳይዳ ካኣታዳኣና ሌዓ ዓይዘኮ ለማታሚ ዶንጎኬ፤ ዓይዘ ዩሩሳላሚይዳ ናንገ ታጾ ፔቲ ሌዔ ዎይህኔ፤ ዓይዘ ጎሚ ማዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዓይዘኮ ያኣዛህ ያይሴኔ፤ 6 ዩካገ ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ዩሁዳ ዓጮ ያላኒ ኬሰኬኔ፤ ዓይዘ ዓይሲያሴ ያሎና ባሺ ሞኣና ዓንገገ ስሾና ካኒ ቢራታና ቱኪ ዔኪ ባብሎኔ ዓጮ ዓኣዴኔ። 7 ናብካዳናያኦሬ ዓመና ገኤኮ ማኣርኮ ማሆ ቡሪ ዔኪ ባብሎኔይዳ ፔኤኮ ያኣዘ

ካኣሽኮ ማኣራ ጌህን፤ 8 ካኣቲ ዓይሲያሴ ማዴ ባካ ቢያ፤ ሻኣካያ ማዔ ዓይዘኮ ማዶና ዓይ ማዴ ፑርቶ ባካ ቢያ፤ ዓይሲያሴ ሌላ ዩሁዳ ካኣቶና ሃይሶ ማዓገገግ ያኣገገገቲ ዓኣኔ፤ ዓይዘ ቤዛ ናኣዚ ዓይዘኮ ዩሳኪኔ ካኣታዴኔ።

ዩሁዳ ካኣቲ ዮዓኪኔ (2ካኣቶ. ማ 24:8-17)

9 ዮዓኪኔ ዩሁዳይዳ ካኣታዳኣና ሌዓ ዓይዘኮ ታጾ ሳሊኬ፤ ዓይዘ ዩሩሳላሚይዳ ናንገ ሃይህ ሳንገና ታጾ ኬሊና ዎይህኔ፤ ዩካገ ዓይዘ ጎሚ ማዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያይሴኔ። 10 ሲሎ ዓገና ሄላዘ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ዮዓኪኔ ቱኡሲ ዓሲ ማህ ባብሎኔ ዔኪ ዓኣዴኔ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ገኤኮ ማኣርኮ ማሆ ቡሪ ዔኪ ዳንዴኔ፤ ዩካገ ዮዓኪኔኮ ገርሲ * ሴዴቁያሴ ዩሁዳና ዩሩሳላሚይዳ ዓይ ካኣታህን።

ዩሁዳ ካኣቲ ሴዴቁያሴ (2ካኣቶ. ማ 24:18-20፤ ዔር. 52:1-3)

11 ሴዴቁያሴ ዩሁዳይዳ ካኣታዳኣና ሌዓ ዓይዘኮ ለማታሚ ፔቲኬ፤ ዓይዘ ዩሩሳላሚይዳ ናንገ ታጾ ፔቲ ሌዔ ዎይህኔ፤ 12 ዓይዘ ጎሚ ማዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዓይዘኮ ያኣኪ ያይሴኔ፤ ሃህ ያኣኪ ማሊያ ኬኤዛ ዔርሚያሴ ማኣ ሸሌዑ ሞና ዎይዘባኣሴ።

ዩሩሳላሚኮ ዶዳዳ (2ካኣቶ. ማ 25:1-2፤ ዔር. 52:3-11)

13 ሴዴቁያሴ ዓይዘኮ ጉሙርቁንታ ማዓገገይዳ ያኣኪ ሱንያና ጫኣቂሴ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬም ዎይዘ ዓይዘኮ ዓይዘ ጎሚ ቡኤዒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዓይሲያሴ ያኣዛህ ባንህ ማዔዎ ሃሺ ዓይ ዶዳዳ ዓይዘኮ ዓይዘ። 14 ቃሲ ሃህ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዳራኣ ማሌ ያኣዘ ካኣሽኪያና ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ማሌ ዳርኮ ፑርቶ ማዶ ማላ ዔኪኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ዳማሴ ገኤኮ ማኣር ዔያታ ዓይሴኔ፤ 15 ያዳ ማዔቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓይህህ ያኣዛህ ፔ ዳርና ፔኤኮ ገኤኮ ማኣርና ባይሲንታገ ዓይሳኒ ኮሚህሮ ዔያቶም ላቲ ኬኤዘም ዓይዘ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዳኪያ ሃሺባኣሴ። 16 ዓይሲያሴ ዳራ ጋዓንቴ ያኣኪኮ ከኢቶ ዓሶይዳ ዓማሌኔ፤ ዓይዘ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶዎ ሲሃ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣሎዎ ዳካ ባኣዚ ማህን፤ ዩያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ዳርይዳ ኬዴኔ፤ ዓይዘኮ ዳኤገ ዳጋገ ቶላኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ።

17 ዩያሮ ባብሎኔ ካኣቲ ዔያቶ ያላንዳገግግ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማህም፤ ገኤኮ ማኣርይዳ ዓኣ ዓሶዎ ዓይሱዎዮ ዩሁዳይዳ ዓኣ ዳጌ ዓቲንቆ ቢያ ጩንቻ ዓገርና ካኣቲ ዎዲ ኩርሴኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ናብካዳናያኦሬም ዓኣህ ዓይህህሮ ዳጌህንታ ጋርቾ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ያናኣ ዳማሱዎ ጉቤህ ሚጠንገቲህ ባኣናና ዎዲ ባይዘኔ።

18 ዩያ ሌሊቱዋንቴ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ገኤኮ ማኣርሲንታ ካኣቲንታ ካኣቲኮ ዶንዘ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሶኮ ቆሎ ቢያ ዲዒ ዔኪ ባብሎኔ ዳንዴኔ፤ 19 ሃህ ገኤኮ ማኣር፤ ዩሩሳላሚ ካታም፤ ሹጮና ማኡና ካኣቱም ማኣርንታ ዓኣ ቆሎዎ ሚቼኔ፤ ካታምኮ ኬኤሎ ዲርዎ ዳይሴኔ፤ 20 ጩንቻ ዓገርና ዎዲንቱዎዮ ቶሊ ዓቲዘንህ

36:4 36:4 ዔር. 22:11-12። 36:5 36:5 ዔር. 22:18-19፤ 26:1-6፤ 35:1-19። 36:6 36:6 ዔር. 25:1-38፤ 36:1-32፤ 45:1-5፤ ዳኣ. 1:1-2። * 36:10 36:10 ገርሲ ጋዓዛ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኤሙ ማዓገገይዳ ዓይ ዓሽ ሃንጎ ዓይ ገኤዚ ማዓኒያ ዳንዳዓያኪ። 36:10 36:10 ዔር. 22:24-30፤ 24:1-10፤ 29:1-2፤ 37:1፤ ሂዚ. 17:12-13። 36:11 36:11 ዔር. 27:1-22፤ 28:1-17። 36:13 36:13 ሂዚ. 17:15። 36:17 36:17 ዔር. 21:1-10፤ 34:1-5።

ቢያ ዲዒ ዔኪ ባብሎኔ ዒ ዓኣዳኔ፤ ዩይ ዔኪ ዓኣዶና ዓሳ፡- ፓርሴ ካኣቲ ካኣታጅ ዎዶ ሄላንዳኣና ዒኢካ ባብሎኔ ዓጫ ካራሚ ማዒ ካኣቲ ናብካዳናዎኦሬና ዒዛኮ ዜርዎናም ማዳኔ። 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊዎ ኬኤዛ ዔርሚያሴ ዛሎና ቤርታ፡- «ዴራ ታኣኮ ሃውሾ ኬሎ ቦንቹባኣሢጉዴያ ዓጩላ ላንካይታሚ ለዔ ዓሲ ናንጉዎያ ጉሪ ዓጪ ማዒ ናንጋንዳሢሮ ሃውሾ ኬሊ ዒዛ ዴንቃንዳኔ» ጌይ ኬኤዜ ሎንሣ ቃኣላ ዩያይዲ ኩሜኔ።

ካኣቲ ቁኢሮሴ ዓይሁዶ ዓሳ ዲዒንታፓ ማዓንዳጉዲ ዓይሣሢ

(ዒዝ. 1:1-4)

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊዎ ኬኤዛሢ፣ ዔርሚያሴ ዛሎና ቤርታ ኬኤዜ ሎንሣ ቁኢሮሴ ፓርሴ ካኣቲ ማዒ ካኣታጅ ቤርታሳ ሌዎና ኩሜኔ፤ ሃይካፓ ዴማ ዓኣ ዓይሣዎ ኬሳንዳጉዲና ዒ ካኣታጅ ዎይሣ ዓጩ ቢያ ፃኣፒ ዳኪ ጳግ ጌዔ ዑኡሲና ዴሮም ናባቢንቲ ኬኤዚንታንዳጉዲ ማሃኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቁኢሮሴ ዔቁሴኔ።

23 ዩያ ፃኣፒንቲ ባኮኮ ማሊዎ፡- «ሃይ ፓርሴ ካኣቲ ቁኢሮሴ ዓይሣሢኬ፤ ጫሪንጮ ጎዳ ማዔ ዎኦዛሢ ዓጩ ቢያ ታና ዎይሣያ ማሄኔ፤ ዪሁዳ ዓጩይዳ ዓኣ ዩሩሳላሚ ካታማ ዒዛ ቦንቹም ጌኤሺ ማኣሪ ማዣንዳጉዲ ታና ዒ ዓይሣኔ፤ ዩያሮ ዎኦሲ ዓሲ ማዔ ዓሳ ዒንሢ ቢያ ዩሩሳላሚ ዓኣዲዎቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ዎኦዛሢ ዒንሢና ዎላ ማዎንጎ» ጋዒያኬ።

ዒዘራ ማጻሕፍት ዒይያ ካር

ዒዘራ ማጻሕፍት ያኦሲ ዓሳ ሃይሶ ኬኤዛ ላምዖ ማጻሕፍትን ሄሌያ ማዓዖ፣ ኬኤዛ ሃይሳ ዳውሲንቴ ደንዲ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሳኮ ዛላ ዓሲ ባብሎኔ ዓጫፓ ማዕሢና ዩሩሳሌም ደዳ ዓሲኮ ናንጊንታ ያኦሲ ካኣሽኪሢንታ ዛላ ጊንሣ ዓኣሰና ማዕሢኬ፤ ዩይ ሃይሳ ፓቁንቴሢ ሃካፓ ደማ ዓኣ ጎይያኬ፡-

1. ባብሎኔይዳ ዳውሲንቴ ደንዲ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሳ፣ ካኣቴ ቁኢሮሴ ዓይሣም ቤርታዲ ማዕ ዓሳ
2. ጌኤዡ ማኣር ጊንሣ ዓኣሰ ማዶ ዓርቆናሢና ያኦሲ ካኣሽኪያ ዩሩሳሌም ደዳ ዓርቆናሢ
3. ሚርጌ ለዔኮ ጊንፃፓ ያኦሲኮ ዋጎ ዔራ፣ ዒዘራ ዓይሁዶ ዓሳ ዩሩሳሌም ዓከ ሙኬሢ፤ ዩይ ዒዘራ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦሲም ማዶ ማዶ ቤርታኣሲጉዲ ማሃኒና ዴራ ፔኤኮ ፔቱሞና ናንጋ ናንጎዋ ጊንሣ ደዳሻንዳጉዲ ማኣዴ፡፡

ማጻሕፍቱ ደማ ደማ ዓርቁ ባኮ

- ደዒንታፓ ቤርታሲ ማዕ ዓሳ (1:1—2:70)
- ጌኤዡ ማኣር ዓኣሰናሢንታ ማዶማኣ ጊኢጊሾናሢ (3:1—6:22)
- ዒዘራና ዋላ ደዒንታፓ ማዕ ዓሳ (7:1—10:44)

ዓይሁዶ ዓሳ ፔ ዓጮ ማዓንዳጉዲ ቁኢሮሴ ዓይሣሢ
1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ኮኤዛ ዔርሚያሴ ዛሎና ቤርታ ኬኤዜ ሎንሦ ቃኦሎ ፓርሴ ዓሢ ቁኢሮሴ ካኣታዳ ቤርታሳ ለዖና ጌይንቴሢጉዲ ማዲ ኩንሣ፤ ዋዎደይ ጌዔቴ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቁኢሮሴ ፔኤር ዓቁሲ ሃካፓ ደማ ዓኣ ዓይሣያ ያኣፒሲ ዓጮ ቢያይዳ ናባቢሴ፡፡

2 ፓርሴ ካኣቴ ያኣፒ ዓይሣ ባካ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ጫሪንጮኮ ያኣዛሢ ዓጮ ቢያ ታኣኒ ዋይሣንዳጉዲ ማሃ፤ ዒዘ ፔ ካኣሽኪንታንዳ ጌኤሽ ማኣሪ ዩሁዳ ዓጮኮ ዩሩሳሌም ደዳ ታኣኒ ማዡንዳጉዲ ታና ዓይሣ፡፡

3 ዓኣሪ ዓንሣ ባኣካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሬ ማዕ ዓሲ ጉቤ ያኦሲ ዓዛና ዋላ ማዖንጎ! ዩሁዳይዳ ዓኣ ዩሩሳሌም ደንዲ፣፡፡ ዒኢካ ናንጋ ያኣዛሢም፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢም ጌኤሽ ማኣሪ ማዡንጎ፡፡ 4 ያኦሲ ደርታዖ ዳውሲንቴ ደንዲ ዓኣዘንሣ ፔ ዓጮ ማዕ ዋዶና ዔያቶና ዋላ ናንጌ ዓሳ ቢራንታ ዋርቁንታ ዓይጎ ማሃታቶ ጫኣና ጫኣና ቆልሞዋ ማዖም ዒንጊ ማኣዶንጎ፤ ዩይ ባካ ዩሩሳሌም ደዳ ዓኣ ጌኤዡ ማኣርም ፔ ሽኔና ዔያታ ዒንጋሢዳ ቃሲሢ ማዖንጎ» ጋዓያኬ፡፡

5 ዩካፓ ዩሁዳና ቢኢኒያሚና ያጸኮ ሱኡጎንታ ቁኤሶንታ ሊዋ ዓሳንታ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ያኦሲ ዔቁሴ ሜሌ ዓሲ ቢያ ማዕ ደንዳኒና ዩሩሳሌም ደዳ ዓኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዡ ማኣር ጊንሣ ዓኣሰ ማዡኒ ጊኢጊንቴ፡፡ 6 ዔያቶኮ ዓሺና ቢራ ዓንጊና ዋርቁናይዳፓ ኮሺንቴ ማሃ፡ ጋላም ማዓንዳ ሚኢሽንታ ዔኤቢ ጫኣናንዳ ቆልሞንታ ሜሌ ኮይሳያ ማዕ ዒንጊንታ ባኣዛና ጌኤዡ ማኣርይዳ ዒንጊሣ ማዕ ሽኢካ ባኣዛ ቢያ ዒንጊ ዔያቶ ማኣዴ፡፡

7 ዩያ ለሌቱዋንቴ ሚና ቤርታ ካኣቴ ናብካዳናዶኦሪ ዩሩሳሌም ደዳ ዓኣ ጌኤዡ ማኣራፓ ቡሪ ዔከ ፔኤኮ ካኣሽኮ ያኣዘ ማኣራ ጌሣ ዑኩ ዑሽኮ ዓንጎንታ ጌኤዡ

ማኣር ሚሆዋ ማሃ ቁኢሮሴ ዔያቶም ዒንጌ፡፡ 8 ዩንሣ ደማደ ጌኤዡ ማኣር ሚሆንሣ ማትራዳቴ ጌይንታ ጌኤዡ ማኣር ሚሆ ጌሦ ኬኤዖኮ ሱኡጋሢና ፓይዲሲ ዩሁዳ ዓጮ ዋይሣ ሽሽባፃሬም ቁኢሮሴ ዒንጌ፤ 9-10 ዩያ ሚሆኮ ፓይዳ ሃካፓ ደማ ዓኣ ጎይያኬ፡-

ዒንጎ ባኮ ዔኮያ ማዓንዳ ዋርቁፓ ኮሺንቴ ሳኣኔ ሃይሣታሚ

ዒንጎ ባኮ ዔኮያ ማዓንዳ ቢራ ዓንጊዳፓ ኮሺንቴ ሳኣኔ ፔቴ ሽያ

ደማ ደማ ዓፓር ላማታሚ ታዙጳ

ዋርቁይዳፓ ኮሺንቴ ዔቴ ሳኣኔ ሃይሣታሚ

ቢራ ዓንጊዳፓ ኮሺንቴ ዔቴ ሳኣኔ ያይዳ ጌኤታና ታጳ

ሚሌ ሃሣ ደማ ደማ ሚሃ ፔቴ ሽያ

11 ሽሽባፃሬ ሃንጎ ደዒንታፓ ማዕ ዓሳና ዋላ ባብሎኔፓ ዩሩሳሌም ማዕ ዋዶና ዔከ ሙኬ ቢሮ ዓንጎና ዋርቆናይዳፓ ኮሺንቴ ሚሆንታ ሚሌ ሚሆኮዋ ሚርጉማ ደንጎ ሽያና ያይዳ ጌኤታናኬ፡፡

2

ደዒንቶይዳፓ ፔ ዓጮ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ (ኔሄ. 7:4-73)

1 ባብሎኔ ካኣቴ ናብካዳናዶኦሪ ደዒ ዔከ ባብሎኔ ዓኣዴ ዓሳይዳፓ ፔኤኮ ካታሞ ካታሞ፡ ዩሩሳሌምና ዩሁዳና ማዕ ሙኬ ዓሳኮ ፓይዳ ያዲኬ፡- 2 ዩያቶ ደዒንታፓ ማዕ ዓሳኮ ሱኡጎ ማዕ ዔከ ሙኬ ዓሳ ዜሪባቡሌ፡ ዒያሱ፡ ኔሃሚያ፡ ቤራያ፡ ሬዔላያ፡ ሚርዴኪዮሴ፡ ቢልሻኔ፡ ሚሰፓሬ፡ ቢግዋዬ፡ ሬሁሚንታ ቤዓና ጌይንታዘንሣ፡፡ ፔቴ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቶኣካፓ ቡኪንቴ ዓጮ ባንሣ ማዕ ዓሳኮ ፓይዳ ሃካፓ ደማ ዓኣ ጎይያኬ፡-

3-20 ፓርዖሽ ያጸፓ ላምዖ ሽያና ጌኤታና ላንካይታሚ ላምዖ ዓሲ

ሽፓደያ ያጸፓ ሃይሣ ጌኤታና ላንካይታሚ ላምዖ ዓሲ

ዓራሄ ያጸፓ ላንካይ ጌኤታና ላንካይታሚ ደንጎ ዓሲ

ፓሃትሞዓኣቤ ያጸፓ ዒያሱና ዒዮዓቤና ዜርፃፓ ላምዖ ሽያና ሳሊ ጌኤታና ታጳ ላምዖ ዓሲ

ዔላኣሜ ያጸፓ ፔቴ ሽያና ላምዖ ጌኤታና ደንጊታሚ ያይዳ ዓሲ

ዛቱ ያጸፓ ታዘጳ ጌኤታና ያይዳታሚ ደንጎ ዓሲ

ዛካዬ ያጸፓ ላንካይ ጌኤታና ላሂታሚ ዓሲ

ባኒ ያጸፓ ላሆ ጌኤታና ያይዳታሚ ላምዖ ዓሲ

ቤባዬ ያጸፓ ላሆ ጌኤታና ላማታሚ ሃይሣ ዓሲ

ዓዘጋኣዴ ያጸፓ ሽያና ላምዖ ጌኤታና ላማታሚ ላምዖ ዓሲ

ዓደኒቃሚ ያጸፓ ላሆ ጌኤታና ላሂታሚ ላሆ ዓሲ

ቢግዋዬ ያጸፓ ላምዖ ሽያና ደንጊታሚ ላሆ ዓሲ

ዓዲኔ ያጸፓ ያይዳ ጌኤታና ደንጊታሚ ያይዳ ዓሲ

ሂዚቁያሴ ዛሎና ዓጼሬ ያጸፓ ታዘጳታሚ ሳሊ ዓሲ

ቤዓዬ ያጸፓ ሃይሣ ጌኤታና ላማታሚ ሃይሣ ዓሲ

ዮራ ያጸፓ ጌኤታና ታጳ ላምዖ ዓሲ

ሃሹሜ ያጸፓ ላምዖ ጌኤታና ላማታሚ ሃይሣ ዓሲ

ጊባሬ ያጸፓ ታዘጳታሚ ደንጎ ዓሲ

21-35 ዩያ ደዒንታፓ ማዕ ዓሳ ባኣካፓ ደማና ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ሃካፓ ደማ ዓኣ ካታሞይዳ ናንጌ ዓሳኮ ፓይዳ ያዲኬ፡-

በኤቴሌሄሜይዳ ሾይንቴ ዓሳ ዌኤታና ለማታሚ ሃይህ
 ኔጾፓይዳ ሾይንቴ ዓሳ ደንጊታሚ ላሆ
 ዓናቶቴይዳ ሾይንቴ ዓሳ ዌኤታና ለማታሚ ሳለ
 ዓዘማዌቴይዳ ሾይንቴ ዓሳ ያይዲታሚ ላምዎ
 ቁርያትይዳሪሚ፣ ከፕራና ቤዔርቴናይዳ ሾይንቴ ዓሳ
 ለንካይ ዌኤታና ያይዲታሚ ሃይህ
 ራማና ገባዔናይዳ ሾይንቴ ዓሳ ላሆ ዌኤታና ለማታሚ
 ፔቴ

ሚክማሴይዳ ሾይንቴ ዓሳ ዌኤታና ለማታሚ ላምዎ
 በኤቴኤሌና ዓይናይዳ ሾይንቴ ዓሳ ላምዎ ዌኤታና
 ለማታሚ ሃይህ

ኔቦይዳ ሾይንቴ ዓሳ ደንጊታሚ ላምዎ
 ማግቢሼይዳ ሾይንቴ ዓሳ ዌኤታና ደንጊታሚ ላሆ
 ባሳ ዔላኣሜይዳ ሾይንቴ ዓሳ ፔቴ ሺያና ላምዎ ዌኤታና
 ደንጊታሚ ያይዲ

ሃሪሜይዳ ሾይንቴ ዓሳ ሃይህ ዌኤታና ለማታሚ
 ሎዴ፣ ሃዲዴና ያናይዳ ሾይንቴ ዓሳ ለንካይ ዌኤታና
 ለማታሚ ደንጊ

ዒያርኮይዳ ሾይንቴ ዓሳ ሃይህ ዌኤታና ያይዲታሚ
 ደንጊ

ሴናይዳ ሾይንቴ ዓሳ ሃይህ ሺያና ላሆ ዌኤታና
 ሃይህታሚ

36-39 ሃካፓ ደማ ሃሃዲ ዲቲታሚ ማዔ ቁኤሶ ማኣር ዓሶ
 ፓይዳ ከኤዛኔ፡-

ዒያሱ ዜርፃህ፣ ዪዳዒያ ማኣር ዓሶፓ ታዘጳ ዌኤታና
 ለንካይታሚ ሃይህ

ዒሜሪ ማኣር ዓሶፓ ፔቴ ሺያና ደንጊታሚ ላምዎ
 ፓሽሁራ ማኣር ዓሶፓ ፔቴ ሺያና ላምዎ ዌኤታና
 ያይዲታሚ ለንካይ

ሃሪሜ ማኣር ዓሶፓ ፔቴ ሺያና ታጳ ለንካይ ዓሶ
 40-42 ዲቲታሚ ቤዛፓ ማዔ ሌዌ ማኣር ዓሶኮ ፓይዳ
 ሃካፓ ደማ ዓኣ ጎይጎኤ፡-

ሆዳውያ ዜርፃ ማዔ ዒያሱንታ ቃድሚዔሌንታ ማኣር
 ዓሳ ለንካይታሚ ያይዲ

ዓሳኣፔ ዜርፃ ማዔ፣ ጌኤዢ ማኣርይዳ ያኣሲ ቦንቾ
 ዓይኡሞ ዓይናዳ ዓሶኮ ሚርጉማ ፔቴ ዌኤታና ለማታሚ
 ሳለ

ጌኤዢ ማኣር ካፓ ሻሉሜ፣ ዓፄሬ፣ ፃለሞኔ፣
 ዓቁቤ፣ ሃዲፃንታ ሾባዬ ዜርፃፓ ፔቴ ዌኤታና ሃይህታሚ
 ታዘጳ

43-54 ዲቲታሚ ማዔ፣ ጌኤዢ ማኣር ማዳም ከሶና
 ቶኦካ ሃካፓ ደማ ዓኣ ዓሶኤ፡-

ዒሃ፣ ሃሱፓ፣ ፃባዎቴ፣
 ቁርሴ፣ ሲዓሃ፣ ፓዶኔ፣
 ሌባና፣ ሃጋባ፣ ዓቁቤ፣
 ሃጋባ፣ ሻሞላዬ፣ ሃናኔ፣
 ጌዳሌ፣ ጋሃሬ፣ ሬዓያ፣
 ሬዒኔ፣ ኔቆዳ፣ ጋዛሜ፣
 ዑዛ፣ ፓሴሄ፣ ቤሳዬ፣
 ዓሲና፣ ሜዑኒሜ፣ ኔፕሲሜ፣
 ባቅቡቁ፣ ሃቁፓ፣ ሃርሁሬ፣
 ባዲሉቴ፣ ሜሂዳ፣ ሃርሻ፣
 ባርቆሴ፣ ሲሳራ፣ ቴማሄ፣
 ኔዲሃና ሃዲፓናኤ።

55-57 ሴሎሞንም ማዳ ዓሶ ፃጳታዎ ዲቲታሚ ማዔ
 ቶኦካ፡-

ሶፃዬ፣ ሃሶፔሬቴ፣ ፔሩዳ፣
 ያዕላ፣ ዳርቆኔ፣ ጌዳሌ፣
 ሺፓዲያ፣ ሃዲሌ፣ ፖኤሬቴ፣
 ሃዲባይሜና ዓሚ ጌይንታዘንሂኤ።

58 ጌኤዢ ማኣር ማዳም ከሶና ፃጳና ሴሎሞንም ማዳ
 ዓሶ ዜርፃ ዋሊ ዑፃ ሃይህ ዌኤታና ታዘጳታሚ ላምዎ
 ዓሲኤ።

59-60 ቴልሜላሄ፣ ቴልሃርሻ፣ ከሩቤ፣ ዓዳኔና ዒሜሪ
 ጌይንታ ካታሞንሂዲፓ ማዔ ሙኬ ዓሲ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ
 ዔያቶኮ ዜርፃ ዒሰራዔኤሌ ቶኦካፓ ማዔ፣ ፒዚሲ
 ከኤዛኒ ዔያታ ደንዳዒባኣሴ። ሜሌ ሃሃ ዴላያንታ
 ያቢያንታ ኔቆዳ ፃጳ ቶኦካፓ ማዔ ሙኬ ላሆ ዌኤታና
 ደንጊታሚ ላምዎ ዓሲያኣ ዓኣኔ፤

61-62 ሃካፓ ደማ ቁኤሶ ፃጳ ማዔ ዘንሂ ሃባያ፣
 ሃቆፃና ባርዚላዬና ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ያናንሂታቴያ
 ዔርቴባኣሂር ዔያታ ቁኤሴ ማዔ ማዳኒ ደንዳዒባኣሴ።
 [ባርዚላዬ ጎሮሂ ጌሌዓዴይዳ ሾይንቴ ባርዚላዬ ፃጳፓ
 ፔቴ ላኣሊ ዔካዎ ዬኖ ሱንያና ዔኤሊንቴ።] 63 ዑሪሜና
 ቱሚሜ ጎሮ ባኮንሂና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይጎ ጋዓቴያ
 ያኣጫኒ ደንዳዒ ቁኤሴ ከሰካንዲያ ሄላንዳኣና ያኣሲም
 ሺኢሺንታ ደማዳ ሙዎ ዔያታ ሙዑዋጉዲ ዓጮ ዎይህ
 ዓሂ ዔያቶ ላኣኔ።

64-67 ዓካሪ ዬያ ጎይያና ዲቲታሚ ማዔ ዓሶኮ
 ሚርጉማ ዋሊ ዑፃ ያይዲታሚ ላምዎ ሺያና ሃይህ ዌኤታና
 ለሂታሚናኤ።

ዬያ ዓሶፓ ማዳ ማዳ ዓቲንቆና ላኣሎናኮ ሚርጉማ
 ለንካይ ሺያና ሃይህ ዌኤታና ሃይህታሚ ለንካይ ማዓዛ፣
 ዓቲንቆና ላኣሎና ማዳ ያኣሲ ቦንቾም ዓይኡሞ ዓይናዳ
 ዓሳ ዋሊ ዑፃ ላምዎ ዌኤታኤ።

ዬያ ዲቲታሚ ማዔ ዓሶኮ፡- ለንካይ ዌኤታና
 ሃይህታሚ ላሆ ፓራ፣ ላምዎ ዌኤታና ያይዲታሚ ደንጊ
 ባቁሎ፣ ያይዲ ዌኤታና ሃይህታሚ ደንጊ ጋኣሎንታ ላሆ
 ሺያና ለንካይ ዌኤታና ለማታሚ ሃራንታ ዓኣኔ።

68 ዬና ዲቲታሚ ዓሳ ዲቲታሚ ማዔ ዬሩሳላሜይዳ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣራ ዓኣ ቤዛ ሄላዛ ፔቴ
 ፔቴ ማኣር ዓሶኮ ሱኡጋ ጌኤዢ ማኣራ ቤርታ ዓኣ ቤዛ
 ማዓንዳጉዲ ላሚ ጊንህ ማዢያም ማዓንዳፓ ፔ ሺኔና
 ዒንጎ ባኣዚ ዔኪ ሺኢሺኔ። 69 ዔያታ ጌኤዢ ማኣር ማዳ
 ማዳንደ ባኣዚ ደንዳዒ ጎይያና ከሲ ቡኩሴ ዒንጊያ ዋሊ
 ዑፃ ማሆዛ ደንጊ ዌኤታ ከሎ ዎርቁ፣ ላምዎ ሺያና ለንካይ
 ዌኤታና ሳሊታሚ ላሆ ከሎ ቤራ ማዔኔ፤ ቁኤሶም ማዓያ
 ዌኤታ ማኣዎ ዔያታ ዒንጊኔ።

70 ቁኤሶንታ ሌዌ ዓሶንታ ዴርይዲፓኣ ፔቴ ፔቴ
 ዓሳ ዬሩሳላሜና ኮይሎናይዳ ዲንኪ ዴዔኔ፤ ጊንህ ሃሃ
 ዓይኡሞ ዓይናዳ ዓሳ፣ ጌኤዢ ማኣር ካፓ ዓሶንታ ጌኤዢ
 ማኣር ሹጮና ማዢንዳጉዲ ጌይንቴ ማዳ ዓሶንታ ኮይላ
 ኮይላ ዓኣ ካታማ ዴዔኔ፤ ዔያጉዲ ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ
 ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ናንጌ ካታማ ዴዔኔ።

3

ያኣሲ ካኣሽኪያ ደምባ ጊንህ ዓርቁንቴህ
 1 ለንካሳ ዓጊናና ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ፔኤኮ
 ዴዒኒ ዓርቁ ካታማ ካታማ ጊኢጊንቴ ዴዔሰካፓ ቢያሂ
 ዬሩሳላሜይዳ ቡኪንቴኔ፤ 2 ዓማና ዒያዳዴቁ ናኣዚ ዒያሱ
 ዒዛኮ ዒጊኖ ማዔ ቁኤሶንታ ሳላቴያሌ ናኣዚ ዜራባቡሌያ

«ዓህመታ» ጌይነታ ካታማይዳ ፔቴ ቢራና ጌይነታያ ማሪንቴ ባኣዚዳ ጴጥሮ፤ ዩሮ ጋራ ጻኣፒንቴ ባካ፡-

3 «ቂኢሮሴ ካኣታጳ ቤርታሳ ለዖና ዩራሳላሚይዳ ዓኣ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ያኣሲም ሚቺ ዒንጎ ዒንጊጾንታ ማሌ ዲማ ዲማ ዒንጊጻ ዒንጊንታንዳጉዲ ጌኤዢ ማኣራ ጊንሣ ማዢንታንዳጉዲ ዒይሣኔ፤ ዩያ ጌኤዢ ማኣሮኮ ያደሱማ ላሂታሚ ዋዳ፤ ጋሮ ዳልጉማኣ ላሂታሚ ዋዳ ማዓንዳያ ኮይሳኔ። 4 ዲራ ሃይሣ ሸርሺ ሹቻ ኬልቂ ዲርቆና ዩያ ኬኤሎ ዲያኮ ቶኣካ ፔቴ ሸርሺ ጫርጊ ዲርቆና ሚሢ ዲርሲ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ዩያ ማዳም ቢያ ኮይሳ ሚኢሻ ካኣቱም ማኣራ ሚኢሻ ጌሃ ኬኤፃጋ ዒንጊንታንጎ። 5 ዩያጉዲ ሃሣ ሃያኮ ቤርታ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ዩራሳላሚይዳ ዓኣ ጌኤዢ ማኣራጋ ዲዒ ኬሴ ዋርቆና ቢሮ ዓንጎናይዳጋ ኮሸንቴ፤ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማዲንቶ ሚሃ ጊንሣ ማዒ ዩራሳላሚይዳ ማዢንታ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ኮይሳ ቤዛ ጌሢንቶንጎ» ጋዓክ።

6 ዩያሮ ዳኣሪዮሴ ሃካጋ ደማ ዓኣ ከኢቶ፡- «ዔፕራዒሴኮ ዓባ ኬሰካ ባንዖና ዓኣ ዓጮ ዋይሣ ታቴናዬና ሸታርቦዝናዬናም፡ ዔፕራዒሴኮ ዓባ ጌላ ባንዖይዳ ዒንሣና ዋላ ዓኣዘንሣም ቢያ፤ ጌኤዢ ማኣሮ ባንሣ ዑኪፖቴ፤ 7 ማዳ ማዲንቱዋጉዲ ዲቂዖዋ ሃሹዋቴ፤ ዪሁዳ ዓጮ ዋይሣሣና ዓይሁዳ ዓሶኮ ሱኡጎና ያኣሲኮ ጌኤዢ ማኣሮ ሚና ቤርታ ዓኣ ቤዘይዳ ጊንሣ ማዢንታ። 8 ሃይማና ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ኮሺ ዒንሣ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ታ ዒንሣ ዓይሣኔ። ዩያሮ ዩያ ማዳ ማዲሻንዳ ሚኢሻ ቢያ ዔፕራዒሴኮ ዓባ ኬሰካ ባንዖና ዓኣ ዓጫጋ ካኣቲኮ ጊኢሮ ማዒ ቡኩሶና ሚኢሻጋ ዑኬና ኬሰንቴ ዔያቶም ዒንጊንታንጎ፤ ማዳ ዲቂንቲ ዔቃንዳያ ኮይሱዋሴ። 9 ቃሲ ሃሣ ዩራሳላሚይዳ ዓኣ ቁኤሳ ዒንሣም ኬኤዛ ጎይፆ ኬላ ኬላ ጫሪንጫ ናንጋ ያኣዘሣም ዔያታ ዒንጋ ዒንጊጾም ኮዓ ዚዮ ጌማታ፡ ማራቶ ዓዳ፤ ማራናኣቶ ዓዳ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዒንጊጾም ማዓ ዛርጋሢ፡ ሶኦጋ፡ ዋይና ዑኩንታ ሪሚታጋ ኮሾ ዛይቶዋ ቢያ ዔያቶም ዒንጉዋቴ። 10 ዩይ ቢያ ያዲ ማዲንታኒ ኮይሳሣ ጫሪንጫ ያኣዘሣ ዋዛና ዔካ ዒንጊጾ ቢያ ሸኢሸሣና ታኣና ታ ናኣቶና ሸምጋሣም ዔያታ ሸኢቃንዳጉዲኬ፤ 11 ዩያ ሌሊቱዋንቴ ማሌ ታ ዔርዘን ኮዓ ባኣዚ ዓይጎዳይ ጌዔቴ፡ ሃያ ታ ዓይሣፆ ዔኩዋኣያና ዋይዙዋይ ዓይጎ ዓሲታቶዋ ዒዛኮ ማራቴ ቱርቱራጋ ፔቴ ቱጊንቲ ዓርሲ ዓጪሴሰካጋ ጫርጊ ዒዛ ሱዖንጎ፤ ዩካጋ ማኣራ ዒዛኮ ሻሂንቲ ቡኡራ ላኣሎ ቤሲ ማዖንጎ። 12 ሃያ ዓይሣፆ ዋይዘ ዒዒ ዩራሳላሚይዳ ዓኣ ያኣሲኮ ጌኤዢ ማኣራ ሻሂን ማላ ዓይጎ ካኣቲ ማዔቲያ ዳይ ዒዛኮ ሱንፃ ዔኤሊንታ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ደኡሬ ያኣዘሣ ዩያ ባይዘንጎ፤ ሃያ ከኢቶ ዓይሣፆ ዳኬሣ ታና፡ ዳኣሪዮሴ ማዒሣሮ ጉቤ ባካ ማዲንቲ ኩማንዳያ ኮይሳኔ» ጌይ ዳኬኔ።

ጌኤዢ ማኣራ ማዢንታ ጋፔሣሮ ቦንቾና ቦንቾ

13 ዩካጋ ዓጮ ዋይሣ ታቴናዬንታ ሸታርቦዝናዬንታ ዔያቶና ዋላ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ካኣቲ ዔያቶ ዓይሣ ጎይፆና ቢያ ባኮ ማዲ ኩንሣኔ። 14 ዓይሁዳ ዓሶኮ ሱኡጎንታ ያኣሲ ማሊፆ ኬኤዛ ሃጌና ዛካሪያሴና ዔያቶ ደዲሺ ደዲሺ ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ዑካሴኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ያኣዘሣ ማሊፆጉዲ ፓርሴ ካኣታ ቂኢሮሴንታ ዳኣሪዮሴንታ ዓርፃክሲሴንታ ዓይሣ ጎይፆ ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ማዲ ጋፔሴኔ፤ 15 ዩያ ጌኤዢ ማኣሮ ዔያታ ማዢ ጋፔሴሣ ዳኣሪዮሴ ካኣታጳንቴ ላሃሳ ሌዖኮ ዓዳሬ ጌይነታ ዓጊና

ፃኤሪም ሃይሣሳ ኬሎናኬ። 16 ዩካጋ ዒሰራዔኤሌ ዳራ፡ ቁኤሶንታ ሌዊ ዓሶንታ፤ ዩያጉዲ ዲዒንቶጋ ማዒ ሃንጎ ዓሳ ቢያ ጌኤዢ ማኣራ ማዢንታ ጋፔሣሮ ቦንቾ ኬሊ ዋዛና ቦንቾኔ። 17 ዔያታ ዒማና ቢያ ዩያ ቦንቾ ኬሎም ማዓያ ፔቴ ፃኤታ ዚያ ጌማይ፡ ላምፆ ፃኤታ ዓዳ ማራይ፡ ያይዶ ፃኤታ ማራናይ ዓዳ ዒንጎ ዒንጊሣ ማሂ ሸኢሸኔ፤ ሃሣ ጎሜ ጌኤሸሣ ዛላ ዒንጎ ዒንጊሣ ማዓ ታጳ ላምፆ ኮላይ ፔቴ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፃጳ ሱንፆና ሸኢሸኔ። 18 ዩካጋ ሙሴኮ ዓሶዎይሣ ዋጋ ጻኣፒንቴ ጎይፆ ዩራሳላሚይዳ ማዢንታ ጌኤዢ ማኣሮ ማዳም ቁኤሶና ሌዊ ዓሶና ዔያታ ፔ ቤዛ ቤዛ ማሂ ጊኢሊሸኔ።

ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ

19 ዲዒንታጋ ማዒ ዓሳ ቤርታሳ ዓጊኖኮ ታጳ ያይዳሳ ኬሎና ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ቦንቾኔ። 20 ዒማና ቁኤሶና ሌዊ ዓሶና ቢያ ዋጎ ጎይፆ ዳምቦና ፔ ቶኣኮ ጌኤሸኔ፤ ሃሣ ሌዊ ዓሳኣ ቦንቾ ኬሎይዳ ዲዒንታጋ ማዒ ዳሮና ቁኤሶናም፤ ዩያጉዲ ሃሣ ፔ ቶኣኮም ዔያታ ሸኢሸ ቆልሞዋ ሹኬኔ። 21 ዒንጎ ዒንጊጾዋ ቢያ ዲዒንታጋ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዩሮ ዓጫይዳ ናንጋ ማሌ ዓሶ ዳምቦ ሃሺ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ያኣዘሣ ካኣሸካ ዓሳኣ ቢያ ሙዔኔ። 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤሮ ዓሶኦሬ ካኣቲ ዔያቶ ናሽካንዳጉዲና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ያኣዘሣ ጋላቲንታ ጌኤዢ ማኣሮ ጊንሣ ዔያታ ማዢንዳጉዲ ማዳና ቢያ ዔያቶ ዒ ማኣዳንዳጉዲ ማሂሣሮ ላኣዳ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ ላንካይ ኬሊ ኩሙሣ ዳኤፒ ዋዛና ዔያታ ቦንቾኔ።

7

ዒዘራ ዩራሳላሚ ሙኬሣ

1 ዩካጋ ሚርጌ ሌዔ ዳዓፆ ዓርፃክሲሴ ፓርሴ ካኣቲ ማዒ ዋዳና ዒዘራ ጌይነታ ፔቴ ዓሲሰኬይ ዒኢካ ናንጋኔ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓዳንሣ ሸይንቶ ፃጳ ዳንዲ ዳኤፓሣ፡ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሣ፡ ዓኣሮኔ ሄላንዳኣና ፓይዲንታዛ ሃካጋ ዳማ ዓኣ ጎይፆኬ፤ ዩይያ፡- ዒዘራ ሴራና ናይ ማዓዛ፡ ሴራና ዓዛሪያ ናይ፡ ዓዛሪያ ሂልቂያ ናይ፡ ሂልቂያ ሻሎሜ ናይ፡ 2 ሻሎሜ ሳይቂ ናይ፡ ሳይቂ ዓሂፀቤ ናይ፡ ዓሂፀቤ ዓማሪያ ናይ፡ 3 ዓማሪያ ዓዛሪያ ናይ፡ ዓዛሪያ ማራዮቴ ናይ፡ ማራዮቴ ዜራህያ ናይ፡ 4 ዜራህያ ዑዚ ናይ፡ ዑዚ ቡቂ ናይ፡ 5 ቡቂ ዓቢሹዓ ናይ፡ ዓቢሹዓ ፒንሃሴ ናይ፡ ፒንሃሴ ዓላዜሬ ናይ፡ ዓላዜሬ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሣ ዓኣሮኔ ናይኬ። 6 ዩይ፡ ዒዘራ ባብሎኔይዳጋ ዩራሳላሚ ሙኬኔ፤ ዒዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ያኣዘሣ ሙሴም ዒንጌ ዋጎ ኮሺ ዔራያኬ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ያኣሲኮ ዋልቃ ዒዛና ዋላ ዓኣሣሮ ዒዚ ያኣጮ ባኮ ቢያ ካኣቲ ዒዛም ዒንጌኔ። 7 ዩያጉዲ ሃሣ ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ካኣታጳንቴ ላንካሳ ሌዖና ዒሰራዔኤሌ ናኣቶ ባኣካጋ ቁኤሳ፡ ሌዊ ዓሳ፡ ዓይኦም ዓይናዳ ዓሳ፡ ጌኤዢ ማኣሮ ካሮ ካጋ ዓሶንታ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማዳ ዓሳኣ ዒዘራና ዋላ ዩራሳላሚ ሙኬኔ። 8 ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ካኣታጳ ላንካሳ ሌዖኮ ዳንጋሳ ዓጊኖና ዒዘራ ዩራሳላሚ ሙኬኔ። 9 ያኣሲኮ ዳኤፖ ዋልቃ ዒዛይዳ ዓኣሣሮ ባብሎኔይዳጋ ቤርታሳ ዓጊኖኮ ቤርታሳ ኬሎና ዔቂ ዩራሳላሚ ዳንጋሳ ዓጊኖኮ ዓይይይዳ ሄሌኔ። 10 ዒዘራ ናንጌ ዋዳ ቢያይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዋጎ ናባቢሣና ዩያ ናባቢሣ ማዳይዳ

ፔኤሽህና፤ ዩያጉዲ ሃሃናንገናናንገ ጎዳኮ ዓይህያንታ ምጎንታ ዳምቦንታ ዒሰራዔኤሌ ዳር ጉቤህም ዔርዘ ዔርዘ ማደይዳ ፔኤሻያኩ።

ካአተ ዓርፃክሰሴ ዒዘራም ፃአፒ ዒንጌ ኪኢቶ

11 ናንገናናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ዒንጌ ምጎንታ ዓይህያንታ ቢያ ኮሺ ዔራያ ማዔ፣ ቁኤሳህ ዒዘራም ካአተ ዓርፃክሰሴ ፃአፒ ዒንጌ ዋርቃታ ሃካፓ ዳማ ዓአህኪ፤ ዩይያ፡-

12 «ካአቶኮ ካአተ ዓርፃኪሴይዳፓ ጫሪንጮ ያእዛህኮ ምጎናባቢ ዔሪያና ዳኤፒ ዔራ ማዔ ቁኤሳህ፡ ዒዘራ ኔ ኮሺዳ?»

13 «ታኣኒ ዋይህ ካአቱም ዓጮ ጋራ ዓአያ፤ ሃህ ኔኤና ዋላ ዩሩሳላሜ ማዔ ዓአዳኒ ኮዓ ዒሰራዔኤሌ ዓሰንታ ቁኤሶንታ ለዊ ዓሳኣ ቢያ ማዔ ዳንዳንዳጉዲ ታ ዓይህኔ፤ 14 ታኣኮ ላንካዎ ደንዘና ዋላ ዔኤዒ ጌሰቲ ኑ ዔቁሴ ጎይያና ኔ ኩጫ ዓአ ያኦሲ ምጎና ዓይህያና ማደይዳ ፔኤቃህ ዛገ ዛገ ዩሩሳላሜና ዩሁዳናይዳ ማደንታ ባኮ ኔ ዛጋንዳጉዲ ታ ኔና ዳኪኔ። 15 ቃሲ ሃህ ዩሩሳላሜይዳ ጌኤሽ ማእሪ ማዘኸንቲ፡ ዒሰራዔኤሌ ያእዛህም ታኣና ታኣኮ ደንዘና ኑ ኑ ሽኔና ናሽኪ ዒንጌ ቢርና ዋርቆና ዔኪ ዳንዳ። 16 ዩያ ለሊቱዋንቲ ኔኤኒ ኔኤሮ ባብሎኔ ዓጫፓ ቡኩሴ ዋርቆና ቢርና፡ ዒሰራዔኤሌኮ ዳርንታ ዔያቶኮ ቁኤሳኣ ዓቱዋዎ ዩሩሳላሜይዳ ማዘኸንቲ ዔያቶኮ ያእዛህ ጌኤኸ ማእራ ዔያታ ሽኢሻኒ ኮዓ ዒንገያ ቢያ ዔኪ ዳንዳ። 17 ዩያ ሚኢሾ ዛገ ማደ ማደንዳጉዲ ማህ፤ ጌማይ ዚያ፡ ዳኤፖ ዓዶ ማራቶንታ ማራናኣቶንታ፡ ዒንገያም ማዓ ሃኣኮንታ ዋይና ዑኸዋ ሃሹዋዎ ዩሩሳላሜይዳ ማዘኸንቲ ዒንህ ያእዛህኮ ጌኤኸ ማእሮይዳ ዓአ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዒንገንታ ዒንገያ ቢያ ሻንቁ። 18 ዩካፓ ዓታ ቢርና ዋርቆና ዒንህኮ ያእዛህ ማሊያጉዳና ኔኤና ኔ ዓሰና ዒንህ ኮዓ ባኣዚ ማደዋቲ። 19 ጌኤኸ ማእሮይዳ ማደንዳጉዲ ዒንገንቲ ዳማዳ ሜሆ ዩሩሳላሜይዳ ካአሽኪንታ ያእዛህም ኔ ሽኢሻንዳ። 20 ሃህ ጌኤኸ ማእሮይዳ ማደንታኒ ኔኤም ኮይሳ ሜሌ ባኮ ቢያ ካአቱም ማእሮኮ ሜሆ ጌሃ ማእራፓ ኔ ዔካኒ ዳንዳዔ።

21 «ዔፕራዒሴኮ ዓባ ጌላ ባንያና ዓአ ዓጮኮ ቢታንታ ዓአ ዓሳ ቢያ ጫሪንጮ ያኦሲ ዒንጌ ምጎና ዓይህያ ኮሺ ዔራ ቁኤሳህ ዒዘራ ዒዛም ኮይሳ ባኮ ያእጫህ ጉቤ ዒንህ ኩንሃንዳጉዲ ታኣኒ ዓርፃክሰሴ ዓይህኔ። 22 ዩይያ፡- ሃይህ ሺያና ያይዶ ጃኤታ ኪሎ ማዓ ቢራ፡ ታጳ ሺያ ኪሎ ማዓ ዛርጌ፡ ላምዎ ሺያ ደሎዜ ማዓ ዋይኔ ዑሽ፡ ላምዎ ሺያ ደሎዜ ማዓ ሪማቲ ዛይቲንታ ሶኦጌያ ዒዛም ኮይሳህጉዳያ ዒንጉዋቲ። 23 ጫሪንጮ ያእዛህኮ ጌኤኸ ማእሮ ማደም ኮዓ ባኮ ቢያ ዒንጋንዳያ ዒንህ ኮይሳያታህ ዋሊፖቲ፤ ዒዚ ታናንታ ታኣኮ ገንፃ ኬሰካንዳ ካአቶ ዑይይዳ ማቶ ዔኪ ዩዑዋጉዲ። 24 ዩያጉዲ ሃህ ቁኤሳ፡ ለዊ ዓሳ፡ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳ፡ ጌኤኸ ማእሮኮ ካር ካፓ ዓሰንታ፤ ጉቤና ጌኤኸ ማእሮ ዛላ ማዓ ዓይጎ ማደዋ ማደ ዓሰይዳፓ ቢያ ጌኤራ ዒንህ ዔካንዳያ ኮይሱዋሴ።

25 «ኔኤኒ ዒዘራ! ኔ ያእዛህ ኔኤም ዒንጌ ዔራቶጉዳያና ያእዛህ ምጎና ዋይህንዳ ዓሰ፡ ዔፕራዒሴኮ ዓባ ጌላ ባንያና ዓአ ዓጮ ዓሰ ዋይህንዳ ዓሰና ጌኤሲያ ዔያቶም ጌሰታንዳ ዓሰ ደኦሪ፤ ሃህ ዔሩዋ ዓሰማኣ ቢያ ኔ ያእዛህኮ ምጎ ዔርዘ፤ 26 ዩካፓ ያኦሲ ምጎም ማዔቲ ካአቲ ምጎም ዓይህንቱዋ ዓይጎ ዓሲያኣ ዓአቲ ኮሺ

ዛገንቲ ሃይቃንዳጉዲ ሃንጎ ዓጫፓ ዳውሲንታንዳጉዲ ሃንጎ ዒዛኮ ዓአ ባካ ዓርቁ ዔኪንታዳጉዲ ዔይዔ ጌዔቲ ቱኤሲና ዋጊንቶንጎ» ጋዓያኩ።

ዒዘራ ያኦሲ ጋላቲህ

27 ዒማና ዒዘራ፡- «ናንገናናንገ ጎዳ ማዔ ኑ ዓይንህ ያእዛህ ጋላቲንቶንጎ! ዩሩሳላሜይዳ ማዘኸንታ ያኦሲ ማእሮ ካአቲ ቦንቻንዳጉዲ ማህህ ዒዛኬ፤ 28 ያኦሲ ጌዔህሮ ካአቲንታ ዒዛኮ ደንዘንታ ሃህ ቢታንታ ዓአ ዓሳ ታና ናሽኬኔ፤ ናንገናናንገ ጎዳ ማዔ ታ ያእዛህ ታና ደዲሽህሮ ዒሰራዔኤሌ ሃጳኮ ሱኡጋፓ ሚርጌህ ታኣና ዋላ ቡኪ ዩሩሳላሜ ሙካንዳጉዲ ዘሪ ታኣኒ ዔያቶ ዔኤዒሳንዳጉዲ ታና ማህኔ» ጌይ ያኦሲ ጋላቲኔ።

8

ዒዘራና ዋላ ዲዒንቶ ቤዛፓ ማዔ ዓሰ

1 ካአቲ ዓርፃክሰሴ ዋይና ባብሎኔ ዓጫፓ ታኣና ዋላ ኬሰኬ ፔቲ ፔቲ ማእሮ ዓሰኮ ሱኡጎና ዔያቶና ዋላ ፃአፒንቲ ዓሳ ሃካፓ ሊካ ዓአ ዓሰኩ፡-

2-14 ፒንሃሴ ቶኦካፓ ጌርሾሜ፡ ዒታማሪ ቶኦካፓ ዳኣኔኤሌ

ዳውቲ ቶኦካፓ ሽካኒያ ናኣዚ ሃፀሾ

ፓርዎሾ ቶኦካፓ ዛካሪያሴ ማዓዛ፡ ዒዛ ማእሮ ዓሰ

ዛላፓ ማዔያ ጃኤታና ደንጊታሚ ማዓ ዓቲንቁ ፃአፒንቲ፤

ፓሃቶም ዓአሴ ቶኦካፓ ዜራሄ ናኣዚ ዔልዩሆናዬ ላምዎ ጃኤታ ዓቲንቁና ዋላ

ዛቲ ቶኦካፓ ያሃዚ ዔኤሌ ናኣዚ ሽካኒያ ሃይህ ጃኤታ ዓቲንቁና ዋላ

ዓዲኔ ቶኦካፓ ዮናታኣኔ ናኣዚ ዔቤዳ ደንጊታሚ ዓቲንቁና ዋላ

ዔላኣሜ ቶኦካፓ ዓታሊያ ናኣዚ ዩሻዕያ ላንካይታሚ ዓቲንቁና ዋላ

ሽፓዒያ ቶኦካፓ ሚካዔኤሌ ናኣዚ ዛባዲያ ሳሊታሚ ዓቲንቁና ዋላ

ዒዮዓቤ ቶኦካፓ ዩሂዔኤሌ ናኣዚ ዓብዲዮ ላምዎ ጃኤታና ታጳ ሳሊ ዓቲንቁና ዋላ

ባኒ ቶኦካፓ ዮሲፒያ ናኣዚ ሽሎሚቲ ጃኤታና ላሂታሚ ዓቲንቁና ዋላ

ቤባዬ ቶኦካፓ ቤባዬ ናኣዚ ዛካሪያሴ ላማታሚ ሳሊ ዓቲንቁና ዋላ

ዓዘጋኣዴ ቶኦካፓ ሃቃፃኔ ናኣዚ ዮሃናኔ ጃኤታና ታጳ ዓቲንቁና ዋላ

ዓደኒቃሜ ቶኦካፓ ዔሊፒሌፃ፡ ዩዔኤሌንታ ሽማዒያንታ ላሂታሚ ዓቲንቁና ዋላ፤ ዔያታ ጊንፃዲ ማዔ ሙኬኔ።

ቢገዋዬ ቶኦካፓ ዑታዬና ዛኩራና ላንካይታሚ ዓቲንቁና ዋላ ማዔኔ።

ዒዘራ ጌኤኸ ማእሮይዳ ማደንዳ ለዊ ዓሰ ዳንቁህ

15 ታኣኒ ዒማና ዓሃዋ ካታም ባንህ ዋታ ዋር ዓጫ ዓሰ ጉቤ ቡኩሴኔ፤ ዒኢካ ሃይህ ኬሊ ኑ ዳንኪ ዳዔኔ፤ ዩያ ዓሰ ባኣካ ቁኤሶፓ ዓታዛ ለዊ ዓሰ ባኣህ ታ ዔሪኔ፤

16 ዩያሮ ዔሊዔዜሬ፡ ዓሪዔኤሌ፡ ሽማዒያ፡ ዔልናኣታኔ፡ ያሪቤ፡ ዔልናኣታኣኔ፡ ናኣታኣኔ፡ ዛካሪያሴንታ ሜሹላሜ ጌይንታ ታዘጳ ሱኡጎንህንታ፤ ዩያጉዲ ሃህ ዮያሪቤና ዔልናኣታኔ ጌይንታ ላምዎ ዔርዘዘንህ ዔያቶ ባንህ ታ ዳኪኔ። 17 ዔያቶ ታኣኒ ካሲፒያይዳ ናንገ ዳርኮ ሱኡጋህ ማዔ፡ ዒዶ ባንህ ዳኪ ዒዶና ጌኤኸ ማእሮይዳ ዒዛ

ማእዲ ማዳዘንህ ጌኤዮ ማእራ ማዳንዳ ዓሲ ኑሞ ዔያታ ዳካንዳጉዲ ኬኤዞም ታ ዔርዘኔ። 18 የኦሲኮ ዳኤግ ዋልቃ ኑኡና ዋላታህረ ዔያታ ኮሺ ዔራያ ማዔ፣ ማሂሊ ቶኦኪ ሸሬቢያ ጎዖ ለዋ ዓህ ኑሞ ዳከኔ፤ ዒዚ ዒማና ዋሊ ዑፃ ታጳ ሳሊ ማዓ ባቲንቄ ፔኤኮ ናኦቶና ጌርሲንህና ዔኪ ኑኮራ ሙከኔ። 19 ዩያጉዲ ሃሃ ማራሪ ቶኦካገገ ማዔ ሃሻቢያና ዩሻዒያ ጌይንታ ዓሲ ገይዳ ለማታሚ ማዓ፣ ዔያቶኮ ዒጊኖና ዋላ ዔያታ ኑሞ ዳከኔ። 20 ቃሲ ሃሃ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓደንህ ለዋ ዓሶ ማእዳንዳጉዲ ካኦቲ ዳውቴና ዒዛኮ ደንዛ ደኦሬ፣ ሚርጉማ ለምዖ ጄኤታና ለማታሚ ማዓ ዓሲ ጌኤዮ ማእራ ማዳ ዓሶከ፤ ዔያታኦ ፔኤኮ ሱንዖና ሱንዖና ፃኦፒንቴ።

ዒዘራ ዳር ሙኡዚ ሃሺ ሸኢቃንዳጉዲ ዓይህህ

21 የኦሲ ኑ ዓኦዳ ጎይዖ ኮሻንዳጉዲና ኑናንታ ኑ ናኦቶንታም፤ ዩያጉዲ ሃሃ ኑ ባኮ ቢያ ዒ ካገገዳጉዲ ዒዛኮ ቤርታ ኑ ቶኦኮ ሂርኪዲ ሸኢቃን ዒኦካ ዓሃዋ ዋር ዓጫ ሙዖ ሃሺ ሸኢቆ ሸኢጲዖ ሸኢቃንዳጉዲ ታ ዓይህኔ። 22 ፔቴና ካኦቲ ዓርጄክሲሴም ታ ኬኤዛዖ፡- «ኑ የኦዛህ ዒዛ ጉሙርቃዘንህ ቢያ ዓንጃኔ፤ ዒዛ ሃሻዘንህዳ ጋዓንቴ ዳዲ ሜቶ ዓጋኔ» ጌዔህረ ጎይዖኦ ኑና ማታሳንዳ ሞርካገገ ካገገዳጉዲ ፖኦሊሴንታ ፓራህና ያላ ዓሲንታ ዒንጎም ካኦቲ ታኦኒ ያኦጩዖታቶ ሂኤዶ ኑ ቦርሲንቴያ ናንዳ። 23 ዩያር ያኦሲ ኑና ፔኤር ካገገዳጉዲ ሙኡዚ ሃሺህ ዳምቤ ኩንህ፣ ሙኡዚ ሃሺ ሸኢቆ ሸኢጲህያ ኑ ሸኢቆም ዒዚ ኑ ሸኢጲዖ ዋይዘኔ።

ጌኤዮ ማእረም ዒንገንቴ ባኮ

24 ዒማና ሱኡጎ ማዔ ቄኤሶንህ ባኦካገ ሸሬቢያ፣ ሃሻቢያንታ ማሌ ታጳ ዓሲያኦ ታ ደኦሬኔ፤ 25 ዩካገ ካኦቲንታ ዒዛ ዘራ ዓሶንታ ሃሃ ደንዘንታ፤ ዩያጉዲ ዒኦካ ዓኦ ዒሲራዔኤሌ ዓሳኦ ጌኤዮ ማእረ ማዦም ማዓንዳጉዲ ዒንጌ ቢርንታ ዋርቆንታ ማሌ ጌኤዮ ማእረዔዳ ማዳንቶ ማሆዋ ጉቤ ዔቦኮ ዳኤሁሞ ዔር ባኮና ዛጊ ዔሪ ዩንህ ቄኤሶንህም ታ ዒንጌ።

26-27 ታኦኒ ዒንጌ ጌኤዮ ማእረ ባካ ሃካገ ዳማ ዓኦ ጎይዖከ፡-

ለማታሚ ለምዖ ሺያ ኪሎ ማዓ ቢራ ሃይሃ ሺያና ያይዶ ጄኤታ ኪሎ ማዓ ቢራ ዓንገና ኮሾና ማህ

ሃይሃ ሺያና ያይዶ ጄኤታ ኪሎ ማዓ ዋርቄ ሳሊ ኪሎና ያይዶ ጄኤታ ጌራኦማና ማዓ ዋርቄና ኮሺንቴ ለማታሚ ዔቴ ሳኦኔ

ዋርቆና ኮሺንቴ ዔቶ ሳኦና ዋላ ሂኮ ማዔያ ጌኤሺ ሞኦና ዓንገና ኮሺንቴ ለምዖ ዔቴ ሳኦኔ።

28 ዩካገ ታ ዔያቶም፡- «ዓካሪ ዒንህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንህኮ ቤርታኦ ዓደንህ የኦዛህም ዳማዳያከ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓሳ ፔ ሸኔና ሸኢሸ፡ ዒንገህ ማዔ ዒንገንቴ ቢርና ዋርቆናደገገ ኮሺንቴ ማሃ ቢያ ዒዛም ዳማዳያከ። 29 ዩያ ጌኤዮ ማእሪ ሂላንዳኦና ዛጊ ካፑዋቴ፤ ዒኦካ ቄኤሶም ጌይንቴ ቆልዖ ጋራ ሃንህ ቢያ ዳማዳ ማሆንህ ዳኤሁሞ ዔር ባኮና ዔሪ ቄኤሶና ለዋ ዓሶናኮ ሱኡጎና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዩራሳላሚደዳ ዓኦ ዳር ሱኡጎም ዒንገዋቴ» ጌዔኔ። 30 ዩያር ቄኤሶና ለዋ ዓሶና ቢርንታ ዋርቆንታ፤ ሃንጎ ማሆ፣ ያኦሲም ዳማዳህ ዩራሳላሚደዳ ጌኤዮ ማእራ ጌህኒ ዔከኔ።

ዳርኮ ዩራሳላሚ ማዔያ

31 ኑ ዒማና ዓሃዋ ዋር ዓጫገ ዔቄ ዩራሳላሚ ዳንዲዖ ዓርቄህ ቤርታሳ ዓገና ጄኤሬ ታጳ ደንጋሳ ኬሎናከ፤ ኑ

ዓኦዳ ዋደና ኑ ያኦዛህ ኑኡና ዋላታህረ ካቲ ዳዒ ኑና ያላ ዓሶይዳገ ዒ ኑና ካፔ። 32 ዩካገ ዩራሳላሚ ኑ ሂላዖ ዒኦካ ሃይሃ ኬሊ ሃውሺ ኑ ዳዔኔ፤ 33 ያይዳሳ ኬሎና ጌኤዮ ማእሪ ኑ ዳንዳ፤ ዒማና ዩያ ቢርንታ ዋርቆንታ ዳማዳ ማሆ ቢያ ዳኤሁሞ ዔር ባኮና ዛጊ ዑሪያ ናኦከ፣ ቄኤሳህ ማሪሞቴም ኑ ዒንጌ፤ ዒማና ፒንሃሴ ናኦከ፣ ዔልዓዛሪና ዩያጉዲ ሃሃ ያዛባዳ ጌይንታ ዒያሱ ናኦከና ኖዒዲያ ጌይንታ ቢኦኦ ናኦከያኦ ዒዛና ዋላ ዓኦኔ። 34 ቢያ ባካ ዒማ ኬሎና ፓይዲንቴ ዳኤሁሞ ዔር ባኮናኦ ዛገንቴ ዔርቴ ፒዜ ማዔ ጎይህና ፃኦፒንቴ።

35 ዩካገ ዩያታ ዲዒንቴ ቤዛገ ማዔ ዳራ ቢያ ዒሲራዔኤሌ ያኦዛህም ማቶ ዒንጎ ዒንገህ ማዓ ባኦከ ቢያ ዔኪ ሙከኔ፤ ዩያይዲ ዒሲራዔኤሌ ዳር ጉቤህ ሱንዖና ታጳ ለምዖ ዚያ ገማይ፣ ታዘጲታሚ ላሆ ዓዳ ማራይና ላንካይታሚ ላንካይ ዓዳ ማራይና ሸኢሸኔ፤ ሃሃ ጎም ጌኤሸዖ ዛሎኮ ታጳ ለምዖ ኮላይ ሸኢሸኔ፤ ዩይ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳም ማቶ ሸኢሸ ዒንገህ ማዔኔ። 36 ካኦቲ ዔያቶም ፃኦፒ ዒንጌ ባኮ ዔፕራዒሴኮ ዓሳ ጌላ ባንዖይዳ ዓኦ ዓጮ ዋይህ ዓሶና ቢታንታ ዓኦ ዓሶናም ዔያታ ዒንጌ፤ ዔያታ ዳርንታ ያኦሲ ማእረ ማዳንታ ማእዲ ፔቴሞ ዔርዘኔ።

9

ዓይሁዳቱዋ ላኦሎ ዔኮናህ ዒዘራ ዔራህ

1 ዩይ ባካ ጋፔሰካገ ዒሲራዔኤሌ ዳር ሱኡጎኮ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ታኮይላ ሙካዖ፡- «ዳርንታ ቄኤሶንታ ለዋ ዓሳኦ ዓቱዋዖ ዔያቶኮ ዓሺኖይዳ ዓኦ ዓሞኦኔ፣ ሞዓኦከንታ ጊብጃንታይዳ ናንጋዘንህና ዩያጉዲ ሃሃ ካኦናኔ ዓሶንታ ሂኤታ ዓሶንታ ፔርዜ ዓሶንታ ዒያቡሳ ዓሶንታ ለምራ ዓሶንታኮ ዒኦቲ ማዳገ ፔና ዔያታ ካፒባኦሴ፤ ዩያ ማሌ ዓሳ ማዳ ሸኦካ ማዳ ቢያ ዔያታ ማዳ። 2 ዔያታ ዩያ ዓሶ ቶኦካገ ፔኤር ላኦሊ ዔከ፣ ሃሃ ዔያቶኮ ናኦቶዋ ዔያቶይዳገ ዔከሴኔ፤ ዳማዳ ዜርዖ ማሌ ዓሺኖ ዓጮ ዓሶና ዋላ ዔያታ ሲኦሬኔ፤ ዩያ ጊቴቃይዳ ማዳኮ ቤርታዳ ዓሳ ሱኡጎና ቢታንታ ዓኦ ዓሶናከ» ጌይ ታኦም ኬኤዘኔ። 3 ታኦኒ ዩያ ዋይዛዖ ዲቃቲ፣ ታኦኮ ማኦሃሂንታ ዳኤግ ኮኦቶዋ ዳርዘኔ፤ ሃሃ ታኦኮ ቶኦኮንታ ቡኤጮ ጋገኖዋ ቡኤጫ ማርጌና ያዩ ታ ዳዔኔ፤ 4 ዒሲራዔኤሌ ያኦኦህ ዲዒገንታ ማዔ ዓሳ ማዳ ጎም ዛሎ ኬኤዘ ቃኦሎ ዋይዘዘንህ ቢያ ዒጊቹሞገ ዔቄያና ዲቃቲ ታ ኮይላ ሙከ ቡከኔ፤ ታኦኒያ ሳዓ ዒባናኦና ያኦሲም ዒንጎ ዒንገዖ ሸኢካ ዋዶ ሂላንዳኦና ማርጌና ያዩ ዲቃቲ ፔኤቄ፤

5 ዩይ ዒባናኦና ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሸኢሸ ዋዶ ሂላዘ ታኦኒ ያዩ ዳዔ ቤዛገ ዔቄኔ፤ ታኦኮ ታ ዳርዘ ማኦሃሂያ ማይንቴ፣ ጉኡዦና ጉምዓቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛህ ባንህ ኩጮ ዔቄሳዖ ሂዚ ጌይ ታ ሸኢቄ፡- 6 «ታ ያኦዛህዮ! ኑኡኮ ጎማ ኑኡገ ዑህ ዓኦዳህረና ኑኡኮ ዳቢንታ ጫሪንጮ ሂላህረ ታ ዓኦገ ካር ለካ ታ ያኦዛህ፣ ኔ ባንህ ማሃኒ ታና ቦርሳኔ፤ ሃሃ ታ ዒጊጫ። 7 ኑኡኮ ቤርታኦ ዓደንህገገ ዓርቃዖ ሙከ ሃኖ ሂላንዳኦና ኑኡኒ ኔኦኮ ዳራ ዳኤገ ዳቢንቴ ማዳ፤ ኑኡኮ ጎም ማርገሞገ ዔቄያና ኑና ኔ ዳርንታ ካኦቶንታ ቄኤሶንታ ማሌ ዓጮ ካኦቶ ኩጫ ኑ ሎኦማኔ፤ ዩያር ኑኡኒ ጩንቶ ዓገርና ሃይቄ፣ ኑኡኮ ቆላኦ ቡሪንቴ፤ ሃሃ ቱኡቲ ኑ ዲዒንቲያ ዔውቴ፤ ሃኦዛጌ፣ ሃህ ኑ ዓኦ ጎይዖ ጋፔንህ ሂላንዳኦና ዳውሲንቴ። 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኦዛህዮ! ዓኦገ ኑኡኮ ኔ ቡሌኔ፤ ሃህ ዳካ ዋዳም ኔ ቤርታ ኑ ቦንቸንቴ

ደንቁ፣ ኑ ገዳጥ ዘላ ዓሲ ዓይሎ ምዕባራጥ ከሰከ ሃኖ ደማዳ ዓጩሎይዳ ኮሸና ናገገዳጉዲ ኔ ማህኔ፤ ዋዚ ኑ ዓይሎ ማዕቲያ ዓከ። ላኦሚንቲ ናገገ ኔ ኑም ዓንገጌ።
 9 ኑኡኒ ዓይሎኩ፤ ጋዓንቲ ዓይሎ ማዕ ዓኡካ ዓታገዳጉዲ ኔ ኮላባኣሲ፤ ኔኡኒ ገርሴ ካኣታ ኑም ማጩንታገዳጉዲና ኑናገጋ ዓይሎታገ ከሰከ ማና ቤርታ ሻሂንቲ ኔኡኮ ገኤኸ ማኣሮ ገንሣ ላሚ ኑ ማኸንገዳጉዲ። ሃሣ ሃይካ ዪሁዳና ዪሩሳላሜናይዳ ኮሸና ኑ ናገገንገዳጉዲ ኔ ማህኔ።

10 «ጋዓንቲ ኑ ያኦዛሂዮ! ሃኖ ሄላንዳኣና ማዕ ባኮር ቢያ ኑ ዋዚ ጋዓንዳይ? ሃሣያ ኑ ኔኡኮ ዓይሂያ ላሚ ዋይዞ ዓይኔ፤ 11 ዪንሣ ዓይሂያንሣ ኔኡኮ ማዶ ማዳ፣ ኔ ማሊያ ከኤዛዞንሣ ዛሎና ከኤዚንቲዞንሣኩ፤ ኔ ማሊያ ከኤዛዞንሣ ሃያኮ ቤርታ፡- «ዒንሣ ጌሊ ዳካላንዳ ዓጩላ ዓኡቲ ባካገ ቢያ ጌኤሽቱዋሴ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዓኡካ ናገገ ዳራ ዓይፃገ ገፖ ሄላንዳኣና ሻኣካ ማዶና ቢያ ዓጩሎ ከንሣኔ። 12 ዪያር ዓንሣኪ ወዲር ናኣቶ ዔያቶኮ ዓቲንቆ ናኣቶም ዓንገገፖቲ፤ ገንሣ ዓንሣኪ ዓቲንቆ ናኣቶ ዔያቶኮ ወዲር ናኣቶ ዔከሲፖቲ፤ ዓይጎ ዋዶና ማዕም ዓጩሎይዳገ ኮሸ ባኣዚ ዓንሣ ሙዒ፣ ዓንሣኪ ናኣቶም ናገገና ማዕ ቤሲ ማሂ ዳካልሳኒ ዓይጎ ዋዶና ዔያቶና ዋላ ገኡጊ ጫኣቁፖቲ፤ ጌይ ኑም ከኤዜኔ። 13 ኑና ሄሌ ማታሂ ኑኡኮ ፑርቶ ማዶና ኑ ዳቢንቶና ዛላናኩ፤ ጋዓንቲ ኔኡኒ፣ ኑ ያኦዛሂ ኑና ማታሴ ማታ ኑ ዔካኒ ኮይሳሂገ ዳካኩ፤ ዪያ ሌሊቱዋንቲ ባይሲንታገ ኑ ቶሊ ሽምፔና ኑ ናገገንገዳጉዲ ኔ ማህኔ ኑ ዔራኔ። 14 ዓካሪ ዋዲ ገንሣ ኑ ኔ ዓይሂያ ሃሺ ሃንሣ ዋይዞ ዓይ ዳሮንሣና ዋሊ ኑ ዔኮንዶይ? ኑኡኒ ዪያ ማዶቶ ኔ ዳጋዲ ጋፒንሣ ሄላንዳኣና ኑና ኔ ባይዛንዳኔ፤ ፔቲ ዓሲታዎ ሽምፔና ኔ ዓይሳካኩ። 15 ናገገና ናገገ ጎዳ ማዕ ዓሲራዔኤሌ ያኦዛሂዮ! ኔኡኒ ጎኦምና ዋጋያኩ፤ ጋዓንቲ ባይሲንታገ ኑ ቶሊ ሽምፔና ዓታገዳጉዲ ኔ ማህኔ፤ ዓካሪ ኑኡኒ ኑኡኮ ጎም ኑ ቤርታ ቡኡፃኔ፤ ኑኡኒ ኔ ቤርቶ ሸኢካኒ ዳንዳዓ ዓሲቱዋሴ።»

10

ሜሌ ዓሶና ዋሊ ዔኩዋጉዲ ላኣጋኒ ከሲንቲ ዋጌ

1 ዒዘራ ጌኤኸ ማኣሮኮ ቤርቶ ዘላ ያኦሲ ሸኢቃኒ ጉምዓታዎ ዪኤኪ ዪኤኪ ማዲንቲ ጎም ቢያ ያኦሲም ቡኡፃ ዋዶና ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ናኣታኣ ዓቲዋዎ ገይዳ ሚርጌ ማዕ ዓሲራዔኤሌ ዓሲ ፔቱምና ዓዛ ኮይላ ሙኪ ቡኪ ዓኔ ማቂ ዪኤካኔ። 2 ዓሚና ዔላኣሜ ቶኦካገ ዪሂዔኤሌ ናኣዚ ሸካኒያ ዒዘራም፡- «ጎኔ ኑኡኒ ኑ ዓሸዮይዳ ዓኣ ሜሌ ዓሶይዳገ ላኣሎ ዔኪያና ያኦሲዳ ኑኡኮ ዓኣ ጉሙርቁንቲዎ ኑ ገጩሴኔ፤ ዪይ ቢያ ማዕቲያ ሃሂ ዓሲራዔኤሌ ዓሶም ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ዓኣኔ። 3 ሃሂ ዪንሣ ሜሌ ዓሶይዳገ ኑ ዔከ ላኣሎ ዔያቶኮ ናኣቶና ዋላ ዓንጀንዳያ ኑና ኮይሳሂ ኑ ያኦዛሂም ኑ ጫኣቆም፤ ኔናንታ ኑ ያኦዛሂኮ ዋጎ ሶንቻ ሜሌ ዓሶንታ ኑና ዘራ ዘር ቢያ ኑ ማዲ ከንሣንዳኔ፤ ሃሣ ያኦሲኮ ዋጋኣ ዓይሣሂ ቢያ ኑ ማዲ ከንሣንዳኔ፤ 4 ዪያ ቢያ ማዲሲ ኑና ከንሣሳንዳሂ ኔናታሂር ዔቁ፤ ኑኡኒ ኔና ማኣዳንዳኔ፤ ዒገጩፖ፣ ዶዶ» ጌዔኔ።

5 ዪያር ዒዘራ ቁኤሶንታ ሌዊ ዓሶንታ ሃሣ ዳሮኮ ሱኡጋ ዪይ ሸካኒያ ሸኢሸ ማሊያ ዔኬያ ማዕያ ጫኣቆሴሰካገ ማዶ ዓርቁኔ። 6 ዪካገ ዒዘራ ጌኤኸ ማኣሮኮ ቤርቶ ዘላ ዓኣ ቤዛገ ዔቁ ዔሊያሸቤ ናኣዚ ዮሃናኔ ናገገ ቆልዖንሣ

ጋር ጌሌኔ፤ ዲዒንቲዞንሣ ጉሙርቁንቲዎ ገጩሴሂና ማዶ ዳቢንቶና ቢያ ዓይ ያይ ያይ ዪኖ ዋንቶ ዒኣካ ዋርቁኔ፤ ዒሚና ዒ ካሣንታ ዋኣሂያ ካኣሚባኣሴ።

7 ዲዒንቶይዳገ ማዕዞንሣ ቢያ ዪሩሳላሜይዳ ቡከንታገዳጉዲ ዪሩሳላሜና ዪሁዳ ዓጩናይዳ ቢያ ከኤዚንቲኔ። 8 ዪይ ቢያ ዳር ሱኡጋ ዘሬ ዘርና ዓይሂያና ማዲንቲያኩ፤ ሃይሃ ከሌዳ ዪያ ቡከንቶ ሙካኒ ዳንዳዒባኣ ዓይጎ ዓሲያ ዓኣቶ ዒዛኮ ዓኣ ባካ ቢያ ዓርቁንቲ ዔሙታገዳጉዲና ዲዒንታገ ማዕ ዓሶኮ ፔቱማገ ከሰካንዳጉዲ ከኤዚንቲኔ። 9 ዪይ ዔኤሊያ ዳኪንቲሂዳገ ሃይሃ ከሌዳ ዪሁዳና ቢኢኒያሜ ዓጩናይዳ ናገገ ዓሳ ቢያ ታዘጳሳ ዓገና ዪኤሬ ላማታማሶ ዓሶና ዪሩሳላሜ ሙኪ ጌኤኸ ማኣሮኮ ዓሳ ቡካ ጸኣካ ቡከንቲኔ፤ ዒሚና ኮሸ ፑኤፒ ዒርዚ ዋርቃኔ፤ ያዲታቶዎ ቡከንቲላ ኮሸ ኮይሳያታሂር ፔቲ ፔቲ ዓሳ ጩኢኸና ጎጋይቁ ጎጋይቁ ዋይዛኔ።

10 ቁኤሳሂ ዒዘራ ዔቃዎ፡- «ዒንሣ ዒንሣኪ ጉሙርቁንቲዎ ገጩሴ ጴዳኔ፤ ሜሌ ዓሶይዳገ ላኣሎ ዒንሣ ዔኬሂር ዒሰራዔኤሌይዳ ዳቢንቲኮ ጋሌ ዒንሣ ዔኪ ዪዔኔ። 11 ዓካሪ ሃካገ ሴካ ናገገና ናገገ ጎዳ ማዕ ዒንሣኪ ቤርታኣ ዳደንሣ ያኦዛሂ ቤርታ ዒንሣኪ ጎም ቢያ ቡኡፃዎቲ፤ ዒዛ ዋዛሳ ባኣዚ ቢያ ማዲዎቲ፤ ኑ ዓጩይዳ ናገገ ሜሌ ዓሶይዳገ ቢያ ዳደንዳዎቲ፤ ዒንሣ ዔኬ፤ ሜሌ ዓሶ ማዕ ላኣሎ ከሱዋቲ» ጌዔኔ።

12 ዪያር ዪይ ቡከንቲ ዓሳ ዳግ ጌዔ ዑኡሲና፡- «ኔኡኒ ጋዓ ባኮ ቢያ ኑኡኒ ማዳንዳኔ!» ጌዔኔ። 13 ላሚ ሃሣ ከኤዛዮ፡- «ሃሂ ሃይካ ቡከ ዳራ ሚርጌኩ፤ ዪያይዳ ሃሂ ዳኤፒ ዒርዚያ ዋርቁ ዋርቁኩ፤ ሃይካ ማኣሪባኣ ቤሰካ ዔቃኒ ኑ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዪያ ጎምና ቱርጲንቲ ዓሳ ኑ ሚርጌታሂር ሃያ ባኮ ቢያ ፔቲና ላምዎ ከሊናይዳ ማዲ ጋፒሳኒ ኑም ዳንዳዒንቲዋሴ። 14 ዪያር ኑኡኮ ሱኡጋ ሃይካ ዪሩሳላሜይዳ ዪኖ ጌኤዜሎ ኮሸ ዛገ ጌሰቶንጎ፤ ዪካገ ሜሌ ዓሶ ማዕ ላኣሎ ዔኬ ዓሶ ቢያ ፔቲ ፔቲሂም ዓይሂንታ ከሎማና ዒ ናገገ ካታም ሱኡጎና ዋጎ ዋጋ ዓሶና ዋላ ሙኪ ሙኪ ፔገዳ ዓጎና ባኮ ዔኮንጎ፤ ያኦሲ ዳጋዳ ባኮ ዛሎ ኑ ዪያይዳቲ ጎሪንታ ሸማንዳኔ» ጌዔኔ። 15 ዪይ ከኤዚንቲ ዋዶና ሜሹላሜና ሌዊ ዓሂ ሻቤታይና ዔያቶኮ ማሊያ ቃራኩ ጌዔ፣ ዓሳሄሌ ናኣዚ ዮናታኣኔና ቲቁዋ ናኣዚ ያህዜያገ ዓታዛ ሜሌ ዒዳ ማኬ ዓሲ ባኣሴ።

16 ዲዒንታገ ማዕ ዓሳ ቢያ ዪኖ ማሊያሎና ዔኤዒ ገኡጌኔ፤ ዪያር ቁኤሳሂ፣ ዒዘራ ቶኦኮ ቶኦኮ ሱኡጎ ባኣካገ ከሴ ማዲሻንዳ ዓሲ ዶኦሪ ሱንዎ ዋሊ ሄሊሲ ያኣፒ ጌሂኔ፤ ዔያታ ታጳሳ ዓገና ዪኤሬ፣ ቤርታሳ ዓሶና ሜሌ ላኣሎ ዔኬ ዓሶ ሃይሶ ጌሰቲሂ ዓርቁኔ። 17 ዪካገ ሄሊሴ ዓገናኮ ቤርታሳ ከሎ ሜሌ ላኣሎ ዔኬ ዓሶ ሃይሶ ጉቤ ጌሰቲ ጋፒሴኔ።

ሜሌ ዓሶ ዜርዎገ ላኣሎ ዔኬ ዓሶ ሱንዎ

18 ሜሌ ዓሶ ዜርዎገ ላኣሎ ዔኬ ዓሶኮ ሱንዎ ሃካገ ዳማ ዓኣ ጎይዎኩ፡-

ፔኤኮ ቶኦኮና ቶኦኮና ያኣፒንቲ ቁኤሶ

ዒዮጴዳቂ ናኣቶ ማዕ ዒያሱና ዒዛኮ ጌርሲንሂ ቶኦካገ ከሰከዞንሣ፡- ማዕሴያ፣ ዔሊዔዜሬ፣ ያሪቤና ጌዳሊያና፤ 19 ዔያታ ፔኤኮ ላኣሎ ዓንጀ ዳካኒ ጫኣቆሰካገ ዔያቶኮ ጎም ጌኤሽዎም ማዕ ፔቲ ዓዳ ማራይ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሂ ማሂ ሸኢሸኔ።

20 ዒሚሬ ቶኦካገ፡- ሃናኒና ዜባድያና

21 ሃሪሜ ቶኦካፓ፡- ማዕሴያሄ፡ ዔሊያሴ፡ ሸማዒያ፡
ዩሂዔኤሌንታ ዑዚያንታ፤

22 ፓሽሁራ ቶኦካፓ፡- ዔልዮዔናዬ፡ ማዕሴያ፡
ዒሰማዔኤሌ፡ ናትናዔኤሌ፡ ዮዛባዳና ዔልዓሳና፤

23 ሌዊ ዓሶ ፃጳፓ፡-
ዮዛባዳ፡ ሸምዒ፡ ቄሊፃ ጌይንታ ቄላያ፡ ፔታህያ፡
ዪሁዳና ዔሊዔኤሪና፤

24 ጸኦሲ ቦንቸም ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶ ፃጳፓ፡-
ዔሊያሸቤ

ጌኤዡ ማኦር ካፓ ዓሶ ፃጳፓ

ሻሉሜ፡ ዔሌሚና ዑሪና፤

25 ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ፡-

ፓርጾሽ ቶኦካፓ፡- ራሚያ፡ ዪዚያ፡ ማልኪያ፡ ሚያሚኔ፡
ዓላዜራ፡ ማልኪያና ቤናያና፤

26 ዔላኦሚ ቶኦካፓ፡- ማታኒያ፡ ዛካሪያሴ፡ ዩሂዔኤሌ፡
ዓብዲ፡ ዬራሞቴና ዔሊያና፤

27 ዛቱ ቶኦካፓ፡- ዔልዮዔናዬ፡ ዔሊያሸቤ፡ ማታኒያ፡
ዬራሞቴ፡ ዜባዳና ዓዚዛና፤

28 ቤባዬ ቶኦካፓ፡- ዮሆናኔ፡ ሃናኒያ፡ ዛባዬና ዓትላዬና፤

29 ባኒ ቶኦካፓ፡- ሜሹላሜ፡ ማሉኬ፡ ዓዳያ፡ ያሹቤ፡
ሸዓሌና ዬራሞቴና፤

30 ፓሃቸምዓኦኤ ቶኦካፓ፡- ዓድና፡ ኬላሌ፡ ቤናያ፡
ማዕሴያ፡ ማታኒያ፡ ቤፃልዔኤሌ፡ ቤኑዬና ሚናኦና፤

31-32 ሃሪሜ ቶኦካፓ፡- ዔሊዔኤሪ፡ ዪሸያ፡ ማልኪያ፡
ሸማዒያ፡ ሲሞኦኔ፡ ቢኢኒያሜ፡ ማሉኬና ሸማሪያና፤

33 ሃሹሚ ቶኦካፓ፡- ማታናዬ፡ ማታታ፡ ዛባዳ፡
ዔሊፔሌ፡ ዬራማዬ፡ ሚናኦና ሸምዒና፤

34-37 ባኒ ቶኦካፓ፡- ሜዕዳዬ፡ ዓምራሜ፡ ዑዔኤሌ፡
ቤናያ፡ ቤድያ፡ ኬሉሂ፡ ዋኒያ፡ ሜራሞቴ፡ ዔሊያሸቤ፡
ማታኒያ፡ ማትናዬና ያዕሱና፤

38-42 ቢኑዬ ቶኦካፓ፡- ሸምዒ፡ ሸሌምያ፡ ናኦታኒ፡
ዓዳያ፡ ማክናዳባዬ፡ ሸሻዬ፡ ሻራዬ፡ ዓዛርዔኤሌ፡
ሸሌሚያ፡ ሸማሪያ፡ ሻሉሜ፡ ዓማሪያና ዮሴፔና፤

43 ኔቦ ቶኦካፓ፡- ዬዒዔኤሌ፡ ማቴቴያ፡ ዛባዳ፡ ዜቤና፡
ያዳዬ፡ ዒዩዔኤሌና ቤናያና፤

44 ዬይ ዓሳ ቢያ ሜሌ ፃጳፓ ላኦሎ ዔኬ ዓሶኬ፤ ዔያታ
ዔኬ ሜሌ ፃጳ ላኦሎ ቢያ ዓንጂ ዔያቶኮ ናኦቶና ዋላ
ዳኬ።

ኔሃሚያ ማጻሕፍት ዓይያ ካር

ኔሃሚያ ማጻሕፍት ሃይሆ ቤሲ ፓቂንታኒ ዳንዳዓኔ፡-

1. ዪሁዳ ዓጮ ዋይሃንዳጉዲ ፓርሴ ካኦት ዳኤ፡ ኔሃሚያ ሱኡጋቶና ዩሩሳላሜ ካታሞኮ ዲሩ ዓካሲ ኮሺንጉ ሃይሴ ኬኤዛያኤ፤ ዩያ ሌሊቱዋንጉ ኔሃሚያ ዓሶኮ ዋላ ናንጎ ናንጎና ካኦኸና ጊንሣ ዓካሴሣ
2. ያኦሲኮ ዋጎ ማጻሕፍት ዲዘራ ናባቤሣና ዳራ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡጻሣ
3. ኔሃሚያ ዪሁዳ ዓጮ ዋይሃያ ማዒ ማዳ ሜሌ ማዳዋ ኬኤዛ።።

ማጻሕፍቱሎዳ ዳኤ፤ ማዒ ዳዳ ባካ ኔሃሚያ ያኦሲ ደዲ ጉሙርቁ ጉሙርቁሣንታ ዲዘ ሺኤቁ ሺኤጲሣንታ ሃይሴኤ።።

ማጻሕፍቱ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ኔሃሚያኮ ዩሩሳላሜ ማዒያ (1:1—2:20)

ዩሩሳላሜ ካታሞ ዲሮ ዓካሶናሣ (3:1—7:73)

ዲዘራ ያኦሲኮ ዋጎ ናባቤሣና ዳራ ዋጎም ዓይሣንታኒ ጊንሣ ጫኦቁሣ (8:1—10:39)

ኔሃሚያ ማዳ ሜሌ ባኮ (11:1—13:31)

ኔሃሚያ ዩሩሳላሜ ዛሎ ያዩ ማሌ ማሊያ

1 ሃካሊያ ናኦዚ፡ ኔሃሚያ ኬኤዜ ባካ ያዲኤ፡-

ዓርጸክሲሴ ፓሪሴይዳ ካኦታዳንጉ ላማታማሳ ሌዖኮ ከሰለዎ ገይንታ ዓጊኖና ታኦኒ፡ ኔሃሚያ ዳኤ፤ ካታሞ ሱኡሳይዳ ዓኦኔ። 2 ዓማና ታ ገርሲንሣዲ፤ ፔቴ ሃናኒ ጎሣሣ ሜሌ ዓሲና ዋላ ዪሁዳ ዓጫፓ ታ ኮራ ሙኤኔ፤ ዩሩሳላሜንታ ዲዒንጉ ባብሎኔ ዔውቱዋዎ ዓቲ ዓኦ ዓይሁዳ ዓሶንታ ዋዚ ዓኦቲ ታኦኒ ዔያቶ ያኦጮኔ። 3 ዩያሮ ዔያታ፡- «ዲዒንጉ ባብሎኔ ዔውቱዋዎ ዓቲ ዓኦ ዓይሁዳ ዓሳ ዳኤ፤ ማቶና ዳውሲንጉናይዳ ዓኦኔ፤ ሃሣ ዩሩሳላሜኮዋ ዲራ ሻሂንጉ ደዒ፡ ማርሾ ካራኦ ታሚና ሚቸንጉጉ» ገይ ታኦም ኬኤዜ። 4 ታኦኒ ዩያ ቢያ ዋይዛዎ ዳዒ ዩኤኮኔ።።

ሚርጌ ኬሊያኦ ሙኡዚ ሃሺ ያዩ ታ ዳዔኔ፤ ዩካፓ ያኦሲ ታ ሂዚ ገይ ሺኤቁ፡- 5 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጫሪንጮ ያኦዛሣዮ! ኔኤኒ ዳኤ፤ ገይ ኩኤኒ ዓጊቸሞና ኔ ቤርታ ዔቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ኔና ናሽካዘንሣንታ ኔኤኮ ዓይሣያ ካፓዘንሣንታ ዋላ ቢያ ጫኦቃ ጫኦቁም ኔ ካፓኔ። 6 ያኦሲኮ! ኔኤኮ ዓይሎ፡ ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ዳቂንቶሮ ሮኦሮና ዋንቶና ታ ሺኤቃ ሺኤጲያ ዋይዜ፤ ታኦም ማሌ፤ ኩኤኒ፡ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ማዳ ጎሞ ታኦኒ ቡኡጻ፤ ጎኔና ታናንታ ታኦኮ ቤርታኦ ዓድንሣንታ ኩ ዳቤ። 7 ኔኤም ዋይዛ ዓይ ዓይ ኔኤኮ ዓይሣያዎ ቢያ ኩ ሄርቁ፤ ኔኤኮ ዓይሣ፤ ሙሴ ዛሎና ኔ ኩም ዓንጌ ዋጎና ዳሞና ኩ ካፒባኦሴ። 8-9 ዒንሣ ዒሰራዔኤሌ ዳራ፡ ታ ጊንጾ ጉሙርቁሣና ዓንሣ ሃንጉባኦጉ ሜሌ ዳር ባኦካ ታ ዒንሣ ዜርቃንዳኔ፤ ጋዓንጉ ዒንሣ ሃንጋ ታ ባንሣ ማዒ፡ ታ ዒንሣ ዓይሣ ባኮ ማዲ ዒንሣ ኩንሣቶ ዳንዲ ዓጮኮ ጋፓ ሄላንዳኦና ዋዚ ዒንሣ ዜርቁንጉና ማዔጉ ታኦኒ ካኦሽኪንታኒ ደኦሪ ቤዘ ላሚ ታ ዒንሣ ቡኡሲ ዔኪ ሙካንዳኔ» ገይ ኔኤኒ ሙሴም ኬኤዜ ቃኦሎ ኔኤሲ ማሌ።።

10 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ሃኦታ ኔኤኮ ዓይሎኤ፡ ኔ ዳርኮ፤ ሃያኮ ቤርታ ኔኤኮ ዳኤ፤ ፓላቆና ደደ ኩጮና ዓውሲ ኔ ዔያቶ ዳቂሽ። 11 ሃሣያ ኔ ታ ሺኤጲያ ዋይዜ፤ ሃሣ ኔና ባንቻኒ ናሽካ ሜሌ ኔ ዓይሎኮዋ ሺኤጲያዎ ዋይዜ፤ ሃና ታኦኒ ማዲ ማሌ ማሊያ ጊኤጋንዳጉዲ፡ ሃሣ ካኦቲኮዋ ዒና ሚጫንታንዳጉዲ ማሂ ታና ማኦዳ።።»

ታኦኒ ዒማና ካኦቲም ዋይሮ ዑኸ ሺኤሺ ዒንጋሣኤ።።

2

ኔሃሚያ ዩሩሳላሜ ዓኦዳሣ

1 ዓርጸክሲሴ ካኦታዳንጉ ላማታማሳ ሌዖና ኒሳኦኔ ገይንታ ዓጊኖኮ ፔቴ ዓቢና ታኦኒ ካኦቲም ዋይሮ ዑኸ ዒንጋኔ፤ ዩኖ ዓባፓ ዓታዛ ቤርታ ታኦኒ ያይም ካኦቲ ታና ዳንቁ ቤቁባኦሴ። 2 ዩያሮ ካኦቲ፡- «ፔቴ ሜታ ኔና ሄሌም ማዓንዳኦቲም ኔ ሃርጊባኦንጉ ዋዲ ዓኦ፤ ካራ ኔኤኮ ያዩሣና ሃያይዲ ቱኡቲይ?» ገይ ታና ያኦጮኔ።።

ታኦኒ ዒማና ሚርጌና ዒጊጫዎ፡ 3 «ካኦቲዮ፡ ናኦናና ካኦታዳ ጎይሣ ናንጌ! ታኦኮ ቤርታኦ ዓድንሣ ዳኤ፤ ካታማ ደዒ ሻሂንጉ ዓቲም፡ ሃሣ ዲሮ ካራኦ ታሚና ሚቸንጉ ባይቁም ዋይቲ ታ ያዩዎ ዓታንዳይ?» ገዔኔ።።

4 ዩካፓ ካኦቲ፡- «ያዲ ማዔጉ ሃሣ ታኦኒ ኔኤም ዓይጎ ዋይንደይ?» ገይ ታና ያኦጮዛ፡ ታኦኒያ ጫሪንጮ ያኦዛሣ ሺኤቁሰካፓ፡- 5 ካኦቲ ኮይላ «ካኦቲዮ! ኔ ታና ባንቻያ ማዔጉ፤ ሃሣ ታ ያኦጮዎ ኔ ዋይዛቶ ታኦኮ ቤርታኦ ዓድንሣ ዳኤ፤ ካኦቲ፡ ዪሁዳይዳ ዓኦ ዩሩሳላሜ ካታሞ ታኦኒ ዳንዲ ካታሜሎ ጊንሣ ማከንዳጉዲ ታና ዳኤጉጉ» ገዔኔ።።

6 ዒማና ገይሻ ካኦቲኮ ኮይላ ዳዒ ዓኦኔ፤ ካኦቲያ ዩያ ታኦኮ ያኦጮዎ ዋይዛዎ፡- «ዓኦ፤ ኬሊዳ ኔ ዳንዲ ሄላንዳይ? ዓይዲ ኔ ማዓንዳይ?» ገይ ታና ያኦጮኔ፤ ታኦኒያ ዳንዲ ሄላንዳ ዋይሮ ሃሣ ዓይዲ ማዓንዳጉ ዩኤዜ።።

7 ሄሊሳዎ ሃሣ ዒኦና ገዒ ታኦኒ ዪሁዳ ዓጮ ዓኦዳንዳጉዲ ዔፕራዒሴ ዋርኮ ዓባ ገላ ባንዮና ዓኦ ዓጮ ዋይሣዘንሣም ካኦቲ ዓኦዳም ገዔያ ማዒ ዓርዘ ዋርቃታ ዒንጋንዳጉዲ ካኦቲ ታኦኒ ሺኤቁ፤ 8 ዩያጉዲ ሃሣ ገይኸ ማኦር ዲሮ ካርንታ ካታሞ ገሎ ካርንታ፤ ሃሣ ታኦኒ ሃውሻንዳ ማኦር ካፓ ቤዘዋ ማከም ማዓንዳያ ሚሣ ቆዳሳንዳጉዲ ጋዓ ዋርቃታ ዓሳኦ፤ ጎዎ፡ ካኦቲኮ ዳኤሎ ካዮ ካፓሣም ዒንጎንደያ ታኦኒ ያኦጮኔ፤ ዩያ ያኦሲ ፔ ሚጫንቶና ታና ማኦዳሣር ካኦቲ፡ ታኦኒ ያኦጮ ባኮ ቢያ ታኦም ዒንጌ።።

9 ያሎ ዓሶ ዓይሣ ዓሲና ፓራሣና ያላ ዓሲ ታኦና ዋላ ዓኦዳንዳጉዲ ዒማና ካኦቲ ዳኤ፤ ዩካፓ ታኦኒ ዔፕራዒሴ ዋርኮ ዓባ ኬሰካ ባንጻ ዓኦ ዓጮ ዓኦዳኒ ኬሰከ፤ ዒኦካ ታ ሄሃላዎ ያኦ፤ ገይ ዩኤ ዋርቃቶ ዓጮ ዋይሣዘንሣም ዒንጌ፤ 10 ጋዓንጉ ዒሰራዔኤሌ ዳር ዓውሳኒ ኮሺ ባኦዚ ማዳ ዓሲ ሙኤሣ ቤተሆር፤ ካታማ ናንጋ ሴንባላጻና ዓሞኦ ዓጮኮ ቤቲ ማዒ ዋይሣ ያቢያና ዋይዛዎ ሚርጌና ዳጋዳ።።

11 ያዲ ማዔጉ ታኦኒ ዩሩሳላሜ ዓኦዳ ዒኦካ ሃይሣ ኬሊ ፔኤቁ፤ 12 ዒማና ታኦኒ ዩሩሳላሜም ማዳንዳ ማዳ ቢያ ያኦሲ ታኦም ፔጋሲ ዳዩ ዓኦሽንጉ ባኮ ያኦማኦ ኬኤዘዋዎ ታ ዳዔኔ፤ ዩካፓ ዳካ ታ ላጌና ዋላ ሳዓ ዓሚ

1:8-9 ለዊ. ዓከ 26:33፤ ላሚ. ዋማ 30:1-5። 2:3 2:3 2ካኦቶ. ማ 25:8-10፤ 2ያኦሲ. ዓሃከ 36:19፤ ዔር. 52:12-14።

ገደሚሽ ማዓዛ ዔቁ ፔቲ ቤሲ ታ ዳንዳይ፤ ኑ ኮይላ ዓላ ጫኣና ጫኣና ቆልሞማ ታኣኒ ቶጌ ሃሮማ ሌሊኬ፤ 13 ደኣጮ ዲሮ ካርና ታኣኒ ከሰኪ ቃራሢ ዋኣ፤ ካር ጌይነታ ቤዘይዳና ጌላ ደኣሎ ዘሎይዳ ዓላ ቡኡር ላኣሎ ቤዘ ጌይነታዞ ታ ዳንዳይ፤ ዲማና ሳዓ ሃጊ ዲሚኬ፤ ታ ዲኣና ዓላዳኣና ካታሞኮ ሻሃንቲ ዲሮ ካርነታ ታማ ሚቶ ኩርሴ ጌሎ ካርዋ ታ ዘጌኔ። 14 ሄሊሳ፤ ካታሞኮ ዓባ ከሰካ ባንጾና ጌይ ከዶ ዘሎና ዓላ «ዓልቃ ዋኣ፤ ካር» ጌይነታ ቤዘና ጌይ ካኣቲ ቦቆሎ ባንሢ ታ ዳንዳይ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ቶጌ ሃራ ዶዔ ባኮኮ ኩሎ ጌዳና ዓላደንዶ ጎይሢ ዳንቃኒ ዳንዳዒ ባኣሴ። 15 ዬያሮ ዬኖ ዋንቴሎ ቁድሮኦኔ ዋሮ ታኣኒ ከዲ፤ ዲሮ ዘገ ዘገ ዲኣና ዓላዳይ፤ ጋፒንጾይዳ ጊንሣ ታ ሙኬ ጎይጾማና ማዒ ደኣጮ ዲሮ ካር ዘሎና ካታሞ ታኣኒ ጌሌኔ።

16 ዲማና ዓጮይዳ ቢታንታ ዓላ ዓሳይዳ፤ ታ ዋካ ዓላቲያ፤ ሃሃ ታ ዓይጎ ማዳቲያ ዔሬይ ያኣኒያ ባኣሴ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቲ ታኣኮ ላጎ ማዔ ዓይሁዶ ዓሳሞ ጌይ፤ ቁኤሶንታ ሱኡጎንታ ቢታንታ ዓላ ዓሳንታ፤ ሃሃ ማዳ ማዳ ሃንጎ ሳሳ፤ ፔቲ ዓሳሞታዎ ዓይጎዎ ታ ከኤዚ ባኣሴ። 17 ዬካፓ ጋዓንቲ ታኣኒ ዔያቶም፡- «ሂንዳ ዓካሪ ዓላ ማታሢ ቢያ ዘጉዋቲ! ዬሩሳላሚ ካታማ ሻሃንቲም ዶዔ ባካ ኩሊንቲኔ፤ ዲዘኮ ጌሎ ካራኣ ታሚና ሚቶንቲ ባይቁኔ፤ ዬያሮ ሃሢ ኑ ዔቁጋፓ ካታሚሎኮ ዲሮ ኮሾም፤ ኑና ሄሌ ደውሲንቶዎ ኑ ባይዘም» ጌዔ። 18 ሃሃ ሄሊሳ፤ ያኣሲ ታኣና ዋላታሢንታ ዎማይዳ ዲ ታና ማኣዳቲያ፤ ዬያጉዲ ካኣቲ ታኣም ከኤዜ ባኮዎ ቢያ ታ ዔያቶም ፔጋሲ ከኤዜኔ።

ዬካፓ ዔያታ፡- «ጊንሣ ማዞ ኑ ዓርቃንዳይ!» ጌዒ፤ ዬያ ኮዞ ማዳ ማዳኒ ጊኣጌኔ።

19 ጋዓንቲ ቤትሆርኔ ዓሢ ሴንባላጭንታ ዓሞኣኔ ዓሢ ያቢያንታ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ጌሼሜ ጌይነታ ፔቲ ዓሬቤ ዓሳሰኮይ ዬያ ኑ ማዳኒ ዓርቁ ማሊያ ዎይዘ፤ ቦሃ ሚኢጪ ሚኢጪ፡- «ሃይ ዓንሣ ማዳ ባካ ዓይጎ ባኣዚዳይ? ዓንሣ ካኣቲም ዎይዚ ዲፍኒ ኮዓም?» ጌይ ኑና ያኣጮኦ።

20 ታኣኒ ዲማና፡- «ጫሪንጮ ያኣዛሢ ማዳ ኑኡኮ ጊኣጊሻኒ ዲ ኑና ማኣዳንዳይ፤ ኑ ዲዘኮ ዓይሎኬ፤ ዬያሮ ማዳ ኑ ዓርቃንዳይ፤ ዓንሣ ጋዓንቲ ዬሩሳላሚ፤ ዓይጎ ባኣዚ ዓካኒያ ማም ሃይሴ ዓንሣ ዘላ ከኤዚንታንዳይ ባኣያ ማዓንዳይ» ጌይ ዔያቶም ማሄኔ።

3

ዬሩሳላሚ ካታሞኮ ዲራ ጊንሣ ኮሺንቲሢ

1 ካታሞኮ ዲራ ጊንሣ ኮሺንቲሢ ዬያይዲኬ፡- ቁኤሶ ቢያኮ ቡፃሢ፤ ዔሊያሺቤና ዲዛና ዎላ ማዳ ላጎ ማዔ ቁኤሳ «ማራቶ ካር» ጌይነታ ዲሮ ካር ጊንሣ ኮሺ ያኣሲም ዲማዴያ ማሄኔ፤ ካርዋ ኮሺኔ፤ ዲሮዋ «ጭታ» ጌይነታ ሹጮ ሴኤሎና «ሃናኒ ዔኤሎ» ጌይነታ ሹጮ ሴኤሎ ሄላንዳኣና ያኣሲም ዲማዴያ ዔያታ ማሄኔ።

2 ዲያርኮ ዓሳ ዬኖ ቤዘ ሄሊሲ ዓላ ቤዘ ኮሻዛ፤ ዜኩሬ ጌይነታሢ ዲምሪ ናኣዚ ዲዘይዳ፤ ሄሌ ቤዘ ኮሺኔ።

3 ሃሰና ዓቶኡኮ ማዔ ዓሳ ሞላሢ ዲሮ ካር ጌይነታ ቤዘ ኮሺኔ፤ ዔያታ ቱርቱርዎ ኮሺኔ፤ ካራኣ ኮሺኔ፤ ዬያ ካር ዎድንዶ ጋጋርሲና ዎድንዶ ቁልፔያ ጊኣጊሹኔ።

4 ዬካፓ ሄሊሳ ቤዘ ሃቆጭኮ ናኣዚ ናፖ፤ ቡሪያ ናኣዚ ማሪሞቲ ኮሺኔ።

ሃሃ ሄሊሲ ዓላ ቤዘ ማሺዛቤሎኮ ናኣዚ ናፖ፤ ቤራኪያ ናኣዚ ማሹላሚ ኮሺኔ፤ ዲዘይዳ፤ ሄሌ ዓላ ቤዘ ቤዓና ናኣዚ ሳዶቁ ኮሺኔ።

5 ሃሃ ሄሊ ዓላ ቤዘ ቱቆዓ ካታሞ ዓሳ ኮሺኔ፤ ጋዓንቲ ዲማና ካታሞኮ ሱኡጋ ዔያቶ ዓይሢ ማዳሻ ዓሳ ዓይሢ ባኮ ማዳ፤ ዔያኔ።

6 ፓሳሄ ናኣዚ ዮዳሄና ቤሶዲያ ናኣዚ ማሹላሚና ዪሻናኔ ዲሮ ካር ኮሺኔ፤ ዬካፓ ዔያታ ቱርቱር ደቁኔ፤ ካርዋ ኮሺኔ፤ ዬያ ካር ዎድንዶ ቁልፔንታ ጋጋርሲያ ጊኣጊሹኔ።

7 ዬካፓ ሄሊሲ ዓላ ቤዘ ጌባጾኣይዳ ሾይንቲ ዓሢ ማላጫ፤ ማርኖቲይዳ ሾይንቲ ያዶኔ፤ ጌባጾኣይንታ ሚጫንታ ዓጮ ዓሳ ዔፕራጫሴኮ ዓባ ጌላ ባንጾ ዓጮ ዎይሢ ሃሢ ናንጋ ማኣር ሄላንዳኣና ዓላ ቤዘ ኮሺኔ።

8 ሃሃ ሄሊ ዓላ ቤዘ ዎርቆ ሹኤሺ ኮሻ፤ ሃርሃያ ናኣዚ ቡዚዔኤላ ኮሺኔ።

ዬኖ ቤዘ ሄሊ ዓላ ቤዘ ሳውቃ ቲዞ ኮሻ፤ ሃናኒያ ኮሺኔ፤ ዬኖ ዓሳ ዬሩሳላሚኮ «ዳልጎ ዲሮ» ጌይነታ ቤዘ ሄላንዳኣና ዓላ ቤዘ ቢያ ጊኣጊሹኔ።

9 ዬካፓ ሄሊ ዓላ ቤዘ ዬሩሳላሚኮ ዘሎ ዓጮ ዎይሢ፤ ሁራ ናኣዚ ሬፓያ ኮሺኔ።

10 ሃሃ ሄሊ ዓላ ቤዘ ሃራማፔ ናኣዚ ዬዳያ ፔ ማኣርኮ ሆታ ዓላ ቤዘ ኮሺኔ።

ዬኖ ሄሊ ዓላ ቤዘ ሃሻቤኒያ ናኣዚ ሃቱሹ ኮሺኔ።

11 ዬካፓ ሄሊ ዓላ ቤዘ ሃሪሚ ናኣዚ ማልኪያና ፓሃትሞዓኣቤ ናኣዚ ሃሹቤና «ታሞ ጂኤሎ ከኤሎ» ጌይነታ ዳጌ ቤዘ ኮሺኔ።

12 ዬኖይዳ፤ ሄሊ ዓላ ቤዘ ዬሩሳላሚ ካታሞኮ ዘሎ ዓጮ ዎይሢ፤ ሃሎሄሹ ናኣዚ ሻሎሚ ኮሺኔ፤ ዲማና ዲዘኮ ዉዲሮ ናኣታኣ ዲዛ ማዳና ማኣዳኔ።

13 ሄሊሳ፤ ሃኑኔና ዘኖሃናይዳ ናንጋ ዓሳ ዎሊ ቡፃ ደኣጮ ዲሮ ካር ዓካሲ ኮሺኔ፤ ዬያ ዲሮ ካር ኮሺ፤ ዬያ ዎድንዶ ቁልፔና ጋጋርዘዎ ጊኣጊሹኔ፤ ዳንዲ ቡኡር ላኣሎ ቤዘ ሄላንዳኣና ያዶሱማ ፔቲ ሺያ ዎዳ ማዓንዳ ከኤሎ ዲያ ጊንሣ ዔያታ ኮሺኔ።

14 ዬካፓ ዬያ ቡኡር ላኣሎ ቤዘ ጌሎ ዲሮ ካር ቤትሃካሪሚ ዓጮ ዎይሢ፤ ሬካቤ ናኣዚ ማልኪያ ጊንሣ ኮሺኔ፤ ካርኮ ቁልፖንታ ጋጋርዘዎ ጊኣጊሹኔ።

15 ዬኖይዳ፤ ሄሊ ዓላ ቤዘ ሚጫ ዓጮ ዎይሢ፤ ኮልሆኬ ናኣዚ ሻሎሚ ዎኣፃ ዓልቃ ዲሮ ካር ጊንሣ ኮሺኔ፤ ዬያ ካርኮዎ ካራ ኮሺ ዎድንዶ ቁልፖንታ ጋጋርዘንታ ጊኣጊሹኔ፤ ዲማና ሹላሃኮ ቦቆሎ ዲያ ባንጾና ካኣቱሞ ማኣርኮ ሚያ ቱኮ ቤዘ፤ ዓርቁ ዳውቲ ካታሞፓ ሊካ ከዶ ሳኖጉዳ ቤዘ ሄላንዳኣና ዓላ ቤዘዎ ኮሺኔ።

16 ሄሊሳ፤ ሃሃ ቤትፀራ ዓጮኮ ዘሎ ዎይሢ፤ ዓዘቡቁ ናኣዚ ኔሃሚያ ዳንዲ ዳውቲ ዲኡፖ ሄላንዳኣና፤ ቦቆሎ ካር ሄላንዳኣና፤ ጊንሣ ሃሃ ያሎና ዔርቲ ጎኡባ ዓሳ ዲንኪ ዳዓ ቤዘ ሄላንዳኣና ዓላ ቤዘ ኮሺኔ።

ዲሮ ማዳ ማዳ ሌዊ ዓሳ

17 ዲሮ ማዳ ማዳ ሌዊ ዓሳኮ ሱንፃ ሃካፓ ዳማ ዓላ ጎይጾኩ፡-

ባኒ ናኣዚ ሬሁሚ ዲዘይዳ፤ ሄሌ ቤዘ ኮሺኔ።

ቁራላ ዓጮኮ ዘሎ ዓጮ ዎይሢ ሃሻቢያ ፔ ዓጮ ማዳያ ማሃ ሄሊ ዓላ ቤዘ ኮሺኔ።

18 ዬካፓ ሄሊ ዓላ ቤዘ ሃሃ ቁራላ ዓጮኮ ባጎ ዘሎ ዎይሢ፤ ሃናዳዳ ናኣዚ ባዎ ኮሺኔ።

19 ሄሊ ዓሳ ቤዛ ገንሣ ሚዳጳ ዓጮ ወይሆነ፡ ዒያሱ ናኣዚ ዔዘሬ ያሎ ዓንጋሞ ገሦ ማኣሮኮ ሆታ ዓሳ ቤዛ ዴንዲ ዲራ ቃሳዲ ማዓ ካሮ ሄላንዳኣና ኮሼኔ።

20 ዬናይዳፓ ሄሊ ዓሳ ቤዛ ዛባዬ ናኣዚ ባሩከሚ ዴንዲ ቁኤሶ ቢያሣኮ ዑፃሣ፡ ዔሊያሺቤ ማኣሮ ጌሎ ካሮ ሄላንዳኣና ኮሼኔ።

21 ገንሣ ሃሣ ሃቆፃ ናኣዚ ናፆ፡ ዑሪያ ናኣዚ ሚሬሞቲ ዴንዲ ዔሊያሺቤ ማኣሮ ጋፓ ሄላንዳኣና ዓሳ ቤዛ ኮሼኔ።

ዲሮ ማደ ማዳ ቁኤሶ

22 ዬናይዳፓ ሄሊ ዓሳ ዲሮ ኮሼ ቁኤሶኮ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ ዓሳ ጎይፆኬ፡-

ዬሩሳላሚ ካታሞ ኮይሎይዳ ዓሳ ቁኤሳ ዩካፓ ሄሊ ዓሳ ቤዛ ኮሼኔ።

23 ሃሣ ዔያቶ ሄሊሳፆ ቢኢኒያሚና ሃሹቤና ዔያቶኮ ናንጎ ማኣሮኮ ሆታ ዓሳ ቤዛ ኮሼኔ።

ዬና ሄሊሳፆ ዓናኒያ ናኣዚ ናፆ፡ ሚዕሴያ ናኣዚ ዓዛሪያ ፔ ማኣሮ ኮይላ ዓሳ ቤዛ ኮሼኔ።

24 ሄሊሳፆ ሄናዳዴ ናኣዚ ቤኑዬ ዓዛሪያሴ ማኣራፓ ዓርቃፆ ዴንዲ ዲሮኮ ካኣሞ ካሮ ሄላንዳኣና ዓሳ ቤዛ ኮሼኔ።

25-26 ዬካፓ ዑዛዬ ናኣዚ ፓላሌ ዲራ ካኣማ ካሮና ካኣቱሞ ማኣሮ ካፖ ቤዛ ኮይላ ዓሳ ኬዴና ዴዒ ካኣቱሞ ማኣሮ ካፖ ዴጌ ኬኤሎ ዲፃፓ ዓርቃፆ ዓሳ ቤዛ ቢያ ኮሼኔ።

ሄሊሳፆ ፓርፆሽ ናኣዚ ፔዳያ ዋኣፆ ዲሮ ካሮ ኮይላ ዓባ ኬሰካ ባንፆ ባንሣ ዴንዲ ቤዛንታ ጌኤዢ ማኣሮ ካፖ ዴጌ ኬኤሎ ጌይፆ፡ ጌኤዢ ማኣሮ ማደ ማዳ ዓሳ ናንጎ ካታሚሎኮ ፔቲዞ ማዔ «ፆፔሌ» ጌይንታ ቤዛ ኮይላ ዓሳ ቤዛ ኮሼኔ።

ዬያ ማደ ማዳ ሚሌ ዓሳ

27 ገንሣ ሃሣ ቲቆዓ ዓጮ ዓሳ ዒዛ ሄሊ ዓሳ ጌኤዢ ማኣሮ ካፖሞ ላሚ ማዢንቲ ዴጌ ኬኤሎ ቤዛኮ ሆታፓ ዓርቃፆ ዴንዲ ፆፔሌኮ ኮይላ ዓሳ ኬኤሎ ዲፆ ሄላንዳኣና ዓሳ ቤዛ ኮሼኔ።

28 ሃንጎ ዓቲ ቁኤሳ ፔኤኮ ናንጎ ማኣሮ ማኣሮኮ ሆታ ዓሳ ቤዛፓ ዓርቃፆ ፓራሣ ዲሮ ካሮኮ ኬዶ ዛሊና ዓሳ ቤዛ ሄላንዳኣና ኮሼኔ።

29 ዒሚሬ ናኣዚ ሳዶቄ ዒዚ ናንጎ ማኣሮኮ ሆታ ዓሳ ቤዛ ኮሻኣና ዓባ ኬሰካ ባንፆ ዲሮ ካሮ ካፓሣ፡ ሹካኒያ ናኣዚ ሹማዒያ ዒዛፓ ሄሊ ዓሳ ቤዛ ኮሼኔ።

30 ሄሊሳፆ ሹሌሚያ ናኣዚ ሃናኒያና ፃላፔ ጎሥሣኮ ላሃሳ ናይ ሃኑኔ ጎሥሰኬይ ላሚ ሃሣ ዔያቶ ሄላ ገንፆ ኮሼኔ።

ሃሣ ቤራኪያ ናኣዚ፡ ሚሹላሚያኣ ፔ ማኣሮኮ ሆታ ዓሳ ቤዛ ኮሼኔ።

31 ሄሊ ቤዛ ሃሣ ዋርቆ ሹኤሺ ኮሻ፡ ማልኪያ ዲሮ ካራ ዋላ ካኣማ ካሮኮ ኬዶ ዛሊና ዓባ ኬሰካ ባንፆኮ ጋፓፓ ዴንዲ ቢያ ባኮ ዴዒ ዛጎ ዴጌ ኬኤሎ ዲፆ ዛሊና ጌኤዢ ማኣሮኮ ማደ ማዳ ዓሳና ኮርሞ ኮርማ ዓሳሞ ማዓ ቤዛ ሄላንዳኣና ዓሳ ቤዛ ኮሼኔ።

32 ዬካፓ ዋርቆ ሹኤሺ ኮሻ ዓሳንታ ኮርሞ ኮርማ ዓሳኣ ዲራ ካኣማ ካራፓ ዓርቃፆ ዴንዲ ማራቶ ዲሮ ካሮ ሄላንዳኣና ዓሳ ጋፔንፆ ቤዛ ሄላንዳኣና ዓሳሣ ኮሼኔ።

4

ኔሃሚያ ማደ ማዳ ዋጉዲ ማኮናሣ ቢያ ባሽሣ

1 ኬኤሎ ዲሮ ኑ ማዢፆ ዓርቁሣ ዋይዛፆ ሴንባላፃ ሚርጌና ዳጎዲ፡ ጎሪንቲ ኑና ቦሃ ጌሰቲሣ ዓርቁኔ። 2 ዒማና

ዒዛኮ ላጎና ሳሚሪያ ፖኦሊሶና ቤርታ፡- «ሃንሣ ላቤ ዓይሁዶ ዓሳንሣ ዓይጎ ማዳኒ ማሌይ? ካታሚሎ ገንሣ ላሚ ማዢኒ ዔያታ ማሌሞ? ያኦሲሞ ዒንጎ ባኮ ዔያታ ሃሣ ዒንጎንዳ? ማዶሞ ዔያታ ፔቲ ኬሊዳ ማዳ ጋፓሳኒ ዳንዳዓያ ዔያቶሞ ማላ? ኬኤሎ ዲርቆንዶ ሹጮ ሚቹ ደይሲ ኩሎና ቡኡር ባኣካፓ ኬሲ ዔያታ ዔካኒ ዳንዳዓንዳና?» ጌይ ቦሃ ጌሰቲኔ።

3 ሃሣ ዒዛ ኮይላ ዔቁ ዓሳ ያቢያ ፔ ዛሎና፡- «ዔያታ ዋዚጉዴ ኬኤሎ ዲርሲ ኮሻኒ ዳንዳዓይ? ዔያቶኮ ኬኤሎ ዲፆ ዑፆ ዉኡካ ኬሰኬቴ ደዓኒ ዳንዳዓኔ!» ጌይ ቶኦቹ ጌሰቲኔ።

4 ዬያር ታኣኒ፡- «ኑ ያኦሲዮ! ዔያታ ኑና ዋዚ ቶኦቻቲያ ሂንዳ ዛጌ፤ ሃይ ጫዢ ዔያቶ ቶኦካ ማፆሞ፤ ዔያቶኮ ዓሳ ቆላ ቢያ ቡራንቴሞ ሚሌ ዓጪዳ ዔያታ ዳኪንቴ ዓሲ ማፆሞ፤ 5 ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማደ ዔያቶሞ ዓቶንጎ ጌይፆ፤ ኑኡኒ ሻሃንቴሣ ኮሼሣር ጫሺና ዔያታ ኑና ቦርሲሴኔ፡ ዳቢንቶ ዔያቶኮ ዋሊፖ» ጌይ ሺኢቄኔ።

6 ኑኡኒ ዒማና ኬኤሎ ዲሮ ገንሣ ኮሺፆ ማደ ሃሺባኣሴ፤ ዴራ ማደ ደዲ ማዳሣር ማዳ ሩኡሪና ዲሮኮ ሃካሣዳ ሄሌኔ።

7 ሴንባላፃ፡ ያቢያ፡ ዓሬቦ ዓሳ፡ ዓሞኦኔ ዓሳ፡ ዓሽዶዴ ዴራኣ ዓቲሞፆ ዬሩሳላሚ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲሮ ላሚ ገንሣ ኑ ማዢፆና ኮሺ ማደ ኑ ማዳሣር ሃሣ ኬኤሎ ዲሮ ባኣካ ዋላ ካኣሚባኣ ቤዛ ዲርቁንቴሣ ዋይዛፆ ኮሺ ዳጋዴኔ፤

8 ዬያር ዔያታ ዋላ ፔቲ ማዒ ዬሩሳላሚ ሙካኒና ማንጊ ያሊ ኑጊዳ ሚቶ ማዢኒ ዋላ ጌኔ ጌኤሲ ጌሰቲኔ፤ 9 ኑኡኒ ጋዓንቴ ኑ ያኦካሣ ሺኢቄኔ፤ ዔያቶሞ ቃዛኒ ዋንቶና ሮኦርና ቢያ ካፓ ዓሲያ ኑኡኒ ኬሴኔ።

10 ዒማና ዩሁዳ ዴራ፡- «ኬዳ ኑና ላቢሲ ላቢሲኔ፤

ሃጊ ዔቁሳኒ ኮይሳ ደዔ ባኮ ኩላ ሚርጌኬ፤ ኑኡኒ ኬኤሎ ዲሮ ኮሻኒ ዳንዳዓ-ሞሴ» ጌዔኔ።

11 ኑ ሞርካ፡- «ኑኡኒ ዔያቶ ባኣኮ ጌሊ ዔያቶ ዋደንዳኣና ሃሣ ማዶሞ ኑ ዔያቶኮ ዔቁሳንዳኣና ዔያታ ኑና ዔራንዲሞሴ፡ ዴንቁንዲሞሴ» ጌዔኔ። 12 ጋዓንቴ ኑ ሞርካ ባኣካ ናንጎ ዓይሁዶ ዓሳ ታጾ ማይንቲ ሙኪ ሙኪ ኑ ሞርካ ዋሚይዲ ኑና ማንጋኒ ዋላ ጫኣቄቲያ ፔጋሲ፡ ላቲሣና ኑሞ ኬኤዜኔ። 13 ዬያር ኑኡኮ ዴር ባኣካፓ ጨንቻ ዓፓርንታ ዋርሣንታ ሂኢሸንታ ዓርቁ ዓሲ ዓሶኮ ቶኦካፓ ቶኦካፓ ኑኡኒ ጌኢሺሽ ማዳ ጋፔባኣ ቤዛ ቢያይዳ ኬኤሎ ዲሮኮ ዙሎ ዛሊና ዋርዲ ዋርዲ ዴዓንዳጉዲ ታ ማሄኔ።

14 ዒማና ዴራ ካራ ባይዜሣ ታ ዛጌሣር ዔያቶንታ ዔያቶኮ ሱኡጎንታ ሚሌ ቢታንታ ዓሳ ዓሶ ኮይላ ቢያ፡- «ኑ ሞርካር ዒጊጨፖቲ፤ ዋዚጉዴ ዴኤፔ፤ ሃሣ ዴኤፔሞ ቦንቻ ዒጊቻ ያኦሲ ኑኡኮ ዓኣሣ፤ ገንሣ ሃሣ ዒዚ ዒንሣኮ ዒጊናር፤ ዒንሣኮ ናኣቶንታ ላኣሎንታ፤ ዒንሣኮ ማኣራ ዓሳ ባኮ ዛሎሮሞ ያልታንዳሣ ዔሩሞቲ» ታኣኒ ጌዔኔ።

15 ኑኡኮ ሞርካ ዔያታ ኑና ማንጊ ያላኒ ጫኣቄ ጫኣቄፆ ኑ ዔራሣ ዋይዜኔ፤ ያኦሲ ዔያቶኮ ማሊፆ ጉሪ ማሄሣ ዔያታ ዔራኔ፤ ዬካፓ ኑኡኒ ቢያሣ ኬኤሎ ዲሮ ገንሣ ኮሺፆ ዓርቁኔ።

16 ዬማ ኬላፓ ዓርቃፆ ታኣኒ ጌኢሺሽ ዓሳ ዛላ ማደ ማዳኣና ዛላ ያሎ ማኣዓሣ ማይንቲ፡ ዋርሣንታ ጌቲማንታ ዓርቁ፤ ሃሣ ሂኢዢሞ ዓኣሣ ዋርዲዮ ካፓንዳጉዲ ታኣኒ ማሄኔ፤ ኑኡኮ ሱኡጋኣ ዒማና ዴር ጉቤ ዒናፓ ማኣዳኔ፤ 17 ኬኤሎ ዲፆ ኮሻ ዓሶ ቢያ ዔያታ ደዲሻኔ፤ ሚሌ ዓታዛ ኬዶ ኬዳ ዓሳኣ ዓቲሞፆ ፔቲ ኩጮና ማደ ማዳፆ፡ ባጎ

ኩጮና ያሎ ዓገገሞ ዓርቁ ያላረ ገለገረታቸው። 18 ሹጮና ማእረ ማዛ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጨንቆች ዓገገ ጌርና ቴኦቲ ማዳኔ፤ ዛያሚ ዋርቃሚያ ታ ኮይላገ ሸኢኩዋሴ። 19 ዳርና ዔያቶኮ ሱኡጎና ቢታገታ ዓኣ ዓሰናም ታኣኒ፡- «ኬኤሎ ዲሮ ማዳ ዳኤ፤ ሃሃ ኮሺ ዳልገ ማዔም ኑ ዋሊዳገ ሃከሢሮ ፔቴይ ባገሢና ካኣማኒ ዳጎዳዑዋሴ። 20 ዲንሢ ዛያ ዋርቁገታሢ ዋይዜ ዋደና ሃገገ ታ ባንሢ ሙኪ ቡከንቱዋቴ፤ ኑ ያኣዛሢ ኑ ዛሎ ያልታጎዳኔ» ጌዔኔ፤ 21 ዬያር ቢያ ኬላ ጉቴ ዓማገ ዳጎዳ ሳዓ ሃባርቲ ዉጫሢ ኬሰካጎዳያ ሄላጎዳኣና ዛላ ማዳ ማዳኣና ዛላ ያሎ ዓገገሞ ዓርቁ ዔቁ ካፖ ካገጌ።

22 ዲማና ታኣኒ ማዳ ማዳሻ ሱኡጎም፡- «ዋንቶ ዋንቶ ካታሞ ካገጌ፤ ሮኦር ገንሢ ኑኡኮ ማዳ ሂርገባኣያ ማዳኒ ዳጎዳዓጎዳጉዲ ዲንሢታቴያ ዲንሢ ማኣዳ ዓሳ ዋንቶ ዋንቶ ዬሩሳላሚያ ዳዑዋቴ» ጌዔኔ። 23 ታና ማዔቴያ ታኣና ማዳ ታላጋ፤ ታኣም ማዳዞንሢታ ታና ካገገዞንሢታ ኑኡኒ ቢያሢ ዋንቶታቴያ ማይገታ ማኣዓሢ ኑ ኬሰዋሴ፤ ዬያጉዲ ኑኡኒ ዋኣያ ዲዓኣናታያ ዓገገሞ ኑ ኩጫገ ኑኡኒ ዳማሲ ጌሡዋሴ።

5

ማንቆ ዓሳ ሄሌ ሜታሢ

1 ናገገቤቃ ዳርገ ሚርጌሢ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ዔያቶኮ ቢገሮ ማዔ ዓይሁዶ ዓሳ ዲዲሢና ዲላቴኔ። 2 ዔያቶገ ፔቴ ፔቴዞንሢ፡- «ሚርጌ ናይ ኑኡኮ ዓኣሢሮ ኑኡኮ ሸምገሢ ዓይሳኒ ዳጎዳዓ ሃኣኮ ኑ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

3 ዛላ ሃሃ፡- «ሚርጌና ኑ ናይዳሢሮ ናያገ ኑ ሸምገሢ ዓይሳኒ ጌዒ ኑኡኮ ጎዞንታ፤ ኑ ቴኬ ዋይኖንታ ኑኡኮ ማኣሮዋ ቢያ ኑ ዓይሢሳንዳያ ሄላጎዳኣና ኑና ማሄኔ» ጌዔኔ።

4 ሃጎጎ ዛሎ ዓሳ ሃሃ፡- «ኑኡኮ ጎዞና ዋይኖ ዛሎናር ካኣቲ ገኢሮ ኑና ያኡጫሢሮ ኑ ጨጋጎዳ ቢራ ኑ ታልዔኔ፤ 5 ኑኡኮ ዜርፃ ዔያቶና ፔቴኬ፤ ኑ ናኣታ ዔያቶ ናኣቶይዳገ ዲማዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ያዲ ማዔቴያ ኑኡኮ ናኣቶ ዓይሌ ማሂ ዔያቶም ዲንገኒ ዓቲዋ ባኣዚ ማዔኔ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቲ ኑኡኮ ዉዲሮ ናኣቶይዳገ ፔቴ ፔቴዞንሢ ዓይሌ ማዒ ሻንቲንቲ፤ ሃሃ ጎዞና ዋይኖ ቱኮ ቤዞና ኑኡኮ ዓውቴሢሮ ኑና ዛጋ ዓሲ ባኣያ፤ ካራ ባይቁ ዓሲ ኑ ማዔኔ» ጌይ ዲላቴኔ።

6 ታኣኒ ዲማና ዬያ ጌኤዞ ዋይዞያ ዳጋዴኔ፤ 7 ታኣኒ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ታ ዲኖና ማላያ ዳርኮ ሱኡጎ ማዔ ቢታገታ ዓኣ ዓሰ፡- «ዲንሢ ዲንሢኮ ቢገሮ ሜታሲ፤ ማኢሸያ ሸይቲና ጨገሻ!» ጌይ ጎሪኔ።

ዬያ ዔያቶኮ ሜቶ ሸሌዲሶንዶ ጎይሢ ዳጎቃኒ ዳር ፔቴይዳ ታኣኒ ቡኩሲ፡- 8 «ሜሌ ዳርም ሻንቲንቲ ዓይሁዶ ማዔ ኑ ቢገሮ ዛሎ ዬያ ዔያታ ሻንቲንቲ ቤዛገ ዔያቶ ኬሳኒ ማለሢና ኑም ዳጎዳዒንታ ባኣዚ ቢያ ኑ ማዳኔ፤ ዲንሢ ሃሢ ሃይሾ ዲንሢኮ ቢገሮ ማዔ ዓይሁዶ ዓሰ ዔያቶኮ ዜርፃ ማዔ፤ ዲንሢም ዔያታ ፔና ዓይሌ ማሂ ሻንቲንቲዳጉዲ ማሂ ማሂ ዲንሢ ዓኣኔ!» ጌይ ታ ዔያቶ ጎሪም ዬይ ሱኡገ ጎንጎዶ ጎይሢ ባይዚ ዚቲ ጌዔኔ።

9 ታኣኒ ሃሃ ኬኤዞ፡- «ዲንሢ ማዳ ባካ ፒዜቱዋሴ! ያኣሲ ዓሲጨሢና ፒዜ ማዔ ባኣዚ ማዳኒ ዲንሢ ኮይሳኔ፤ ዋንዳ ዲንሢ ሂዳያታቴ ሜሌ ዓሰ ማዔ ኑኡኮ ሞርካ ኑና ቦሂ ጌሰታጎዳ ባኣዚ ባኣያናጎዳጎቴኬ። 10 ዳራ ታገዳገ ማኢሸ ማዔቴያ ሃኣኮ ታልዓጎዳጉዲ ታ ዓይሢኔ፤

ታኣና ዋላ ማዳ ታ ላጎና ታኣም ማዳ ዓሳኣ ዬሮ ጎይያ ማዳጎዳጉዲ ታ ዓይሢኔ፤ ዓካሪ፡- «ዲንሢ ታልዔ ጋሎ ኑም ጨገዋቴ» ጌይ ዔያቶ ያኡጨፃ ዓቶንጎ፤ 11 ሚኢሸታቶዋ ሃኣኮ፤ ሃሃ ዋይኖና ሪሚቶ ዛይቶ ማዔቶዋ ዲንሢ ዔያቶም ታልዔሢኮ ቢያ ሸይያ ሃሹዋቴ፤ ዔያቶኮ ጎዞንታ ዋይኖ ሚያጎታ ገንሢ ዔያቶኮ ሪሚቶ ዛይቶንታ ማኣሮንታ ቢያ ሃሢ ቤዛ ዔያቶም ማሁዋቴ» ጌዔኔ።

12 ዲማና ሱኡገ ማሃ፡- «ኔ ኑና ዓይሢ ጎይያ ኑ ማዳጎዳኔ፤ ዔያቶኮ ዔከንቲ ቆሎና ዔሶ ቢያ ኑ ዔያቶም ማሃጎዳኔ፤ ዔያታ ታልዔ ጋሎዋ ኑኡኮ «ጨገዋቴ» ጌይ ኑ ዔያቶ ያኡጫዓኬ» ጌዔኔ።

ዬያር ታኣኒ ቁኤሶ ጋር ባንሢ ዔኤላያ ሱኡገ ጨኣቁ ጨኣቁም ማዲ ኩንሃንዳጉዲ ጨኣቁሲሴ። 13 ዲማና ታኣኒ ማኣዒ ዓኣ ማኣዓሢ ኬሲ ሃርገ፡- «ዲንሢዳገ ዓይሳ ዓሲያኣ ጨኣቁ ጨኣቁም ሃሹቶ ያኣሲ ዲዛ ሃይሚዶንጎ፤ ዲዛኮ ማኣሮንታ ዓኣ ባኮንታ ቢያ ዔከ ኩቺ ጉሪ ዓይሶንጎ» ጌዔኔ።

ዲማና ዬሮ ቤዞይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ፔቴ ዑኡሲና «ዓኣሜን!» ጌዒ ናገገና ናገገ ጎዳ ጋላቴኔ፤ ሱኡገኣ ዔያታ ጨኣቁ ጨኣቁም ማዲ ኩንሢኔ።

ኔሃሚያ «ታ ዳቆ» ጌይባኣያ ማዔሢ

14 ዓርፃክሲሴ ካኣታዳጎቴ ለማታማሳ ለዓገገ ዓርቃያ ሃይሢታሚ ለምያ ለዔ ሄላጎዳኣና ታኣኒ ዪሁዳ ዓጮ ዋይሢሢ ማዔንቲ ታጾ ለምያ ለዐይዳ ታኣኮ ቢገሮ ማዔቴያ ሃሃ ታኣኒ ታ ቶኣከና ፔቴ ዓጨ ዋይሢ ዓሲም ኮይሳ ሙኡዚ ኑ ሙይባኣሴ። 15 ታኣኮ ቤርታ ዓሰ ዋይሢያ ማዒ ደኣሪንቲ ዓሳ ቢያ ዳርም ዳኤሢ ኬዲ ማዒ ኬላ ኬላ ሙኡዚና ዑሸናም ዛላ ኪሎ ማዓጎዳ ሹቺ ቢራ ዓሰ ጨገሻኔ፤ ሃሃ ዬያ ዋይሢ ዓሰኮ ማዳ ዓሳታያ ዳር ዑይዳ ቢቲ ማዒ ዓሰኮ ካራ ባይዘኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ ያኣሲ ዲጊጫያታሢሮ ዬያጉዳ ባኣዚ ማዲባኣሴ። 16 ታኣኮ ዓኣ ቆሎ ቢያ ዬሩሳላሚኮ ኬኤሎ ዲሮ ገንሢ ኮሺያ ማዳይዳ ታ ፔኤሽያገታቴም ታ ታኣኮ ዓይጎ ቆሎዋ ቡኩሲባኣሴ፤ ታ ዓይላኣ ቢያ ታኣና ዋላ ማዳያ ማዔኔ፤ 17 ዓሺኖ ዓጨገ ታ ኮይላ ሙካ ሜሌ ዳራ ዓታዛ፤ ቢያ ኬሊ ታኣና ዋላ ሙዓ ዓይሁዶና ዔያቶኮ ሱኡጎናኮ ገይዳ ጃኤታና ደንገታሚናኬ። 18 ቢያ ኬሊ ፔቴ ጌማይ፡ ላሆ ቃራ ቃራ ማራይና ሚርጌ ኮይዳኣ ሹኪ ሙዓ ታኣም ገኢገንታኔ፤ ሃሃ ገንሢ ታጾ ኬሊዳ ፔቴና ዋይኔ ዑሸ ታ ዔያቶም ገኢገሻኔ፤ ጋዓንቲ ዳርይዳ ዓገንቲ ዳኤያ ኬዶ ታ ዔራሢሮ ዓጨ ዋይሢ ዓሲም ኮይሳ ፔኤሽም ጨጎ ባኮ ታ ያኣጨባኣሴ።

19 ታ ያኣዛሢ፡- ሃያ ዳርም ታ ማዳ ፒዙዋ ማዳ ቢያ ማሊጋገ ኮሺ ባኣዚ ታኣም ማዳ።

6

ኔሃሚያዳ ማዳንቲ ሜሌ ጌኔ ማዳ

1 ሴንባላፃ፡ ያቢያ፡ ዓራቦ ዓጮ ዓሢ ጌሸሜንታ ሜሌ ኑኡኮ ሞርኮንታ ኬኤሎ ዲሮ ታኣኒ ኮሺ ጋፒሴሢና ኮሺንቲዋ ዓቲ ቤሲ ባኣሢያ ዋይዜኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ኬኤሎ ዲሮኮ ጌሎ ካር ዋደጎዳሢ ታኣኒ ዓኣሢባኣሴ። 2 ዬያገ ዔቁያና ሴንባላፃና ጌሸሚና ያኣና ጌይንታ ቦኣላ ዓኣ ጉርዳገ ፔቴዞይዳ ኑ ካኣማጎዳጉዲ ኪኢታ ታኣም ዳኬኔ፤ ዬያ ዔያታ ማዳሢ ታገዳ ፑርታ ማዳኒ ጌኔ ማለሢናኬ። 3 ታኣኒ ማሃ፡- «ታና ዑካሳ ማዳ ዓኣሢሮ

5:7 5:7 ኬሲ. ማፃ 22:25፤ ለዊ. ዓኬ 25:35-37፤ ለሚ. ዋማ 23:19-20።

ማድረግ ሲሆን ዓላ ሴዛ ወታኒ ታኣኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ሲሆን ኮራ ታ ሙካኒ ጌራ ዓይጎር ማድ ታ ዔቁሳንዳይ?» ጌራ።
4 ዓማጉዳ ከኢታ ዋሊ ገንጾ ያይዲ ማይንቲ ዔያታ ታኣም ዳካዛ፣ ታኣኒያ ዓዳ ቤርታ ታ ከኤዜ ጎይጾም ዔያቶም ማሃኔ።

5 ዩካፓ ደንጋሶ ሴንባላጭ ፔኤኮ ማድ ዓሳይዳፓ ፔቲህ ከኢቶና ታኣም ዳኬ፤ ሲዚ ጌዳ ፔ ማላቶ ዓይህባኣ፣ ያሺያ ያሺባኣ፣ ዳኬ ከኢታ ሃዚ ጋዓያኩ።

6 «ኔናንታ ኔኤኮ ሲገኖ ማዔ ዓይሁድ ዓሳንታ ፑርቱምና ዋይዚ ዓዳኒ ማላህና ከኤሎ ዲር ሲሆን ኮሻህ ዩያርታህ ኩኩ ሳሺኖ ማዔ ዳራ ደንኪ ጌሳታ፤ ዩይ ጎኔ ማዔህ ጌሼሚያ ዔሬሬ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቲ ኔኤኒ ኔኤር ካኣታዳኒ ማላህና፣ 7 ዩሁዳ ዓጮ ካኣቲ ኔ ማዔህ ዩሩላሚያዳ ከኤዚንታንዳጉዲ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ኔ ደኦሬህ ቃሲ ጌሼሚያ ታኣም ከኤዜ፤ ዩያ ሃይሶ ካኣቲ ዋይዛንዳህያ ዔርቲያኩ፤ ዩያር ኔኤና ታኣና ኩ ዋላ ካኣሚ ዩያ ባኮ ዛሎ ጌሰቲቲ ኮሺኬ» ጋዓያኩ። 8 ታኣኒ ሲማና ማሃ፣ «ዩይ ኔ ጋዓ ባካ ቢያ ፔቲታ፣ ጎኔቱዋ፣ ሃሃ ኔኤኒ ኔኤር ከሴ ሃይሴኬ» ጌራ።

9 ዩያይዲ ማድ ኩ ዔቁሳንዳጉዲ ማሃኒ ኦና ዔያታ ሲገታኒ ማላኔ፤ ዩያር ታኣኒ፡- «ያኣዛህዮ! ሃዳራ ታና ደዲሺ!» ጌይ ሺኢቄ።

10 ሲማና ፔ ማኣራፓ ከሰኩዋጉዲ ካራ ዑፃ ዋዲንቲ ዓኣ ሚሃፃቤሎኮ ናኣዚ ና፣ ዳላያ ናኣዚ ሸማዒያ ኮይላ ታ ዓኣዳኔ፤ ሲዚ ታኣም፡- «ዔያታ ኔና ዋዳኒ ዲሚና ሙካንዳህሮ ኩ ዋላ ያኦሲኮ ጌኤዮ ማኣሪ ጌሊ፡ ካር ዋዳ፣ ዓኣሺንታንዳኔ» ጌራ።

11 ታኣኒ ጋዓንቲ፡- «ታጉዳ ዓሲ ፑኒ ዓኣሺንቲዋሴ፤ ታኣኒ ጌኤዮ ማኣሪ ጌሊ ዓኣሺንቲ ታ ሸምፓህህ ዓይሳኒ ኮይሳኔ ጌይ ኔ ማላ? ፔቲታ፣ ዩያ ታ ማድዓከ» ጌራ።

12 ዩካፓ ዩያ ባኮ ታ ማላንቲ ሲዚ ዩያጉዳ ሉኡዙምና ታኣም ላቲ ከኤዛንዳጉዲ ያቢያና ሴንባላጭ ማኢሺና ዒዛ ጌሼያ ማዓንዳፓ ዓቲም ሸማዒያ ያኦሲፓ ዳከንቲያ፣ ያኦሲ ማላህ ከኤዛያቱዋኣህ ታ ዔሬሬ። 13 ጎኔና ዒ ዩያ ባኮ ማዲያና ታና ዳቢሺ፣ ታ ዑፃ ፑርታ ሃይሴ ጌሰቲህና ሲገቹ ሲገቹ ሱንጾ ታኣኮ ፑርቲሲ ታና ቦርሲሳኒ ዳሚና ማኢሺ ዔኬ።

14 ዩያር ታኣኒያ፡- «ያኦሲኮ! ያቢያና ሴንባላጭ ማድ ባኮ ቢያ ኔ ዛጌ፤ ዔያቶይዳ ዋጌ፤ ኖዓዲያ ጌይንታ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ላኣሌሎንታ ማሌ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ታና ሲገታኒ ማድ ባኮ ቢያ ማሌ» ጌይ ሺኢቄ።

ከኤሎ ዲር ኮሺያኮ ፲፭

15 ማድ ዓርቁንቲህዳፓ ደንገታሚ ላምዓሳ ከሊኮ ገንጾንኬ፤ ዔሉሌ ጌይንታ ዓገና ጃኤሬንቲ ላማታሚ ደንጋሳ ከሎና ዲር ማድ ጉቤ ማዲንቲ ጋፔ፤ 16 ኩኩ ሳሺኖይዳ ናንጋ ማሌ ዳር ማዔ ኩ ሞርካ ዩያ ዋይዛ፣ ማድ ኮሺ ዲቃህ ሄርሺሳ ማድ ማዔህ ዔሬሬ፤ ሃሃ ዩይ ማድ ያኦሲ ማኣዳም ማዲንቲያ ማዔህያ ዔሬህሮ ማርገና ሲገጩ፤ ማይ ሄርሺንታኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣ።

17 ሲማና ዓይሁድ ዓሳኮ ሱኡጋ ያቢያም ማርገና ከኢታ ፃኣፒ ፃኣፒ ዳካ፤ ሲዚያ ዔያቶም ማሃ ፃኣፓ።

18 ዓራሃ ናኣዚ ሸካኒያ ያቢያኮ ባይሲታህሮ ዓይሁድ ዳርኮ ማርገህህ ዒዛና ዋላ ሳሌ ሳላዴያ ዓኣኔ፤ ገንህ ሃሃ ሆና፤ ጌይንታ ዒዛኮ ዓቲንቆ ናዓህ ቤሬኪያኮ ናኣዚ ማሸላማኮ ዉዳር ናይ ዔኬ። 19 ሃሃ ዳራ ሲማና ያቢያ ማድ ኮኮ ባኮ ሄርሺ ዳጊዲ ታ ቤርታ ማዔቲያ ከከኤዛ፤

ታ ጋዓ ባኮ ቢያ ዒዛም ዔያታ ከኤዛ፤ ዩያር ዒዚ ታና ሲገታኒ ከኢቶ ፃኣፒ ዳከፓ ገንህም ጌይባኣ።

7

1 ዩያይዲ ከኤሎ ዲር ኮሺንቲ ጋፔ፤ ዩያ ዲርኮ ካራ ቢያ ቤዛ ገኢጌ፤ ዩካፓ ጌኤዮ ማኣሪ ካፓ ዓሳ፣ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳንታ ማሌ ሌዋ ዓሳንታም ማድ ማድ ቤዛ ሲገንቲ። 2 ታኣኒ ዩሩሳላሚ ካታም ዋይህንዳጉዲ ላምዓ ዓሲ ደኦሬ፤ ዩንህያ፡- ታ ጌርሲ፣ ሃናኒና ሞርዲኖ ቤዘኮ ሱኡጋህ ሃናኒያናኬ፤ ሃናኒያ ያኦሲ ሲገቹምና ፒዙምናኮ ዒዛና ቤቃ ዓሲ ባኣያኩ። 3 ሲማና ታ ዔያቶ ዓይህህ ዩሩሳላሚ ካታምኮ ዲር ካር ጉቲ ዓባ ያርቁ፣ ዋልዒ ሚቹዋንቲ ቡሉዋጉዲ ጌይኬ፤ ሃሃ ዒባኖ ዓባ ጌሌሰካፓ ካር ካፓ ዓሳ ፔ ማኣሪ ዓኣዳንዳህኮ ቤርታ ዲር ካር ጋጋርቁ፣ ሃሃ ቁልፒ ዋዳንዳጉዲ ታ ዓይህ። ዩያጉዲ ሃሃ ዔያታ ፔኤር ዩሩሳላሚያ ናንጋ ዳር ባኣካፓ ካፓ ዓሲ ደኦሬ፤ ሃሃ ዩያቶይዳፓ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዛላ ቤሲኮ ሱኡጌ ማሃ ጌህንዳጉዲ፣ ዓቲ ዓሳ ሃሃ ፔኤኮ ማኣሪ ካራ ካራ ዔቁ ካፓንዳጉዲ ላቲ ታ ዔያቶም ከኤዜ።

ዲዒንታፓ ማዔ ዓሳኮ ሱንጾ

4 ዩሩሳላሚ ዳኤፒና ዳልገ ካታማ ማዔ፤ ጋዓንቲ ዒዛይዳ ናንጋ ዳርኮ ፓይዳ ዳካኬ፣ ሃገ ማርገና ማኣሪ ማዘንቲባኣ። 5 ያኦሲ ዳርና ዔያቶኮ ሱኡጎ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ታ ቡኩሳንዳጉዲና ዔያቶ ማኣሪ ዓሳኮ ሸይንቶ ዜርዮ ፃኣፓና ጎይጾ ታ ዛጋንዳጉዲ ታና ማሊሴ፤ ሲማና ቤርታዲ ዲዒንታፓ ማዔ ዓሳኮ ዜርዮ ዋሊ ሄሊሲ ፃኣፓና ታ ዳንቁ፤ ዩይ ታ ዳንቁህ ሃካፓ ዳማ ዓኣ ጎይጾኩ።

6 ዲዒንታይዳፓ ማርገና ዓሲ ባብሎኔ ዓጮፓ ዔቁ፣ ዩሩሳላሚና ዩሁዳ ዓጮና ባንህህ ማዔ ማዒ ፔቲ ፔቲህ ፔኤኮ ካታም ካታም ጌሊ፤ ዩኖ ዋዳና ናብካዳናያሬ ዲዒ ዔኪ ዓኣዳሰካፓ ዓርቃ፣ ዩኖ ዓሳኮ ማኣሪ ዓሳ ባብሎኔ ዓጮይዳ ናንጋ። 7 ዲዒንታፓ ዔያታ ማዔ ዋዳና ዔያቶኮ ሱኡጎ ማዔ ዓሳ፡- ዜሬባቡሉ፣ ዲያሱ፣ ኔሃሚያ፣ ዓዛሪያ፣ ሬዓሚያ፣ ናሃማኒ፣ ማርዴኪኖሴ፣ ቤልሻ፣ ማሰገሬ፣ ቢግዋዬ፣ ኔሁሜንታ ቤዓናንታ።

8-25 ዲዒንታፓ ማዔ ዓሳኮ ፔቲ ፔቲ ቶኣካፓ ከሰኪ ከሰኪ ፃኣፒንቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቶኣኮና ሸይንቶ ዜርዮ ማርገኞ ፓይዳ ሃካፓ ዳማ ዓኣ ጎይጾኩ፡- ፓርዮሽ ቶኣካፓ ፃኣፒንቲ ዓሳ ላምዓ ሺያና ጃኤታና ላንካይታሚ ላምዓ ዓሲ ሸፓዲያ ቶኣካፓ ሃይህ ጃኤታና ላንካይታሚ ላምዓ ዓሲ ዓራሃ ቶኣካፓ ላሆ ጃኤታና ደንገታሚ ላምዓ ዓሲ ዲያሱና ዲያባና ቶኣካፓ ማዔ ፓሃትምዓኣቤ ቶኣካፓ ላምዓ ሺያና ሳሊ ጃኤታና ታጾ ሳሊ ዓሲ ዔላኣሚ ቶኣካፓ ፔቲ ሺያና ላምዓ ጃኤታና ደንገታሚ ያይዳ ዓሲ ዛቲ ቶኣካፓ ሳሊ ጃኤታና ያይዳታሚ ደንጎ ዓሲ ዛካዬ ቶኣካፓ ላንካይ ጃኤታና ላሃታሚ ዓሲ ቢኩዬ ቶኣካፓ ላሆ ጃኤታና ያይዳታሚ ሳሊ ዓሲ ቤባዬ ቶኣካፓ ላሆ ጃኤታና ላማታሚ ሳሊ ዓሲ ዓዛጋኣዳ ቶኣካፓ ላምዓ ሺያና ሃይህ ጃኤታና ላማታሚ ላምዓ ዓሲ ዓዲቃሚ ቶኣካፓ ላሆ ጃኤታና ላሃታሚ ላንካይ ዓሲ ቢግዋዬ ቶኣካፓ ላምዓ ሺያና ላሃታሚ ላንካይ ዓሲ ዓዲኔ ቶኣካፓ ላሆ ጃኤታና ደንገታሚ ደንጎ ዓሲ ሂዘቁያሴ ጌይንታ ዓጃሬ ቶኣካፓ ታዘጲታሚ ሳሊ ዓሲ

ሃሹሜ ቶኦካፓ ሃይሃ ጸኤታና ለማታሚ ሳሊ ዓሲ
 ቤፃዬ ቶኦካፓ ሃይሃ ጸኤታና ለማታሚ ያይዶ ዓሲ
 ሃሪፔ ቶኦካፓ ጸኤታና ታጾ ለምፃ ዓሲ
 ገባጾኦኔ ቶኦካፓ ታዘጸታሚ ደንጎ ዓሲ ፃኦፒንቴኔ።
 26-38 ሃካፓ ደማ ዓኣ ካታሞንሢዳ ናንጋ ቤርታኣ
 ዓደንሢ ደሲንታፓ ማዕዘንሢ።-
 ቤቴልሃሚና ኔፓፓናይዳ ጸኤታና ሳሊታሚ ሳሊ ዓሲ
 ናንገኔ።
 ዓናቶቴይዳ ጸኤታና ለማታሚ ሳሊ ዓሲ
 ቤትዓዝማዌቴይዳ ያይዲታሚ ለምፃ ዓሲ
 ቂርያትይዳሪሚይዳ፡ ኬፒራና ቤዔርቴናይዳ ለንካይ
 ጸኤታና ያይዲታሚ ሃይሃ ዓሲ
 ራማና ገባዔናይዳ ለሆ ጸኤታና ለማታሚ ፔቴ ዓሲ
 ሚክማሴይዳ ጸኤታና ለማታሚ ለምፃ ዓሲ
 ቤትዔሌና ዓይናይዳ ጸኤታና ለማታሚ ሃይሃ ዓሲ
 ለምፃ ሳ ኔቦይዳ ደንገታሚ ለምፃ ዓሲ
 ለምፃ ሳ ዔላኣሜይዳ ፔቴ ሺያና ለምፃ ጸኤታና ደንገታሚ
 ያይዶ ዓሲ
 ሃሪሚይዳ ሃይሃ ጸኤታና ለማታሚ ዓሲ
 ዒያርኮይዳ ሃይሃ ጸኤታና ያይዲታሚ ደንጎ ዓሲ
 ሎዴ፡ ሃዲዴና ያናይዳ ለንካይ ጸኤታና ለማታሚ ፔቴ
 ዓሲ
 ሴናዓይዳ ሃይሃ ሺያና ታዘጾ ጸኤታና ሃይሢታሚ ዓሲ
 ናንገኔ።።
 39-42 ደሲንቶይዳፓ ማዕ ዌኤሶ ቶኦካ ሃይፓ ደማ
 ፓይዲንታ ጎይጾኩ።-
 ዒያሱ ቶኦኩ ማዕ ዌዳዒያ ቶኦካፓ ታዘጾ ጸኤታና
 ለንካይታሚ ሃይሃ ዓሲ
 ዒሚሬ ቶኦካፓ ፔቴ ሺያና ደንገታሚ ለምፃ ዓሲ
 ፓሽሁሬ ቶኦካፓ ፔቴ ሺያና ለምፃ ጸኤታና ያይዲታሚ
 ለንካይ ዓሲ
 ሃሪሚ ቶኦካፓ ፔቴ ሺያና ታጾ ለንካይ ዓሲ ማዕኔ።።
 43-45 ደሲንታፓ ማዕ ሌዊ ዓሶ ቶኦካ፡-
 ሆዳውያ ቶኦኩ ማዕ ዒያሱና ቃድሚዔሌና ቶኦካፓ
 ለንካይታሚ ያይዶ ዓሲ
 ዓሳኣፔ ቶኦኩ ማዕ ጌኤዡ ማኣርይዳ ዓይኑሞ ዓይናዳ
 ዓሶ ቶኦካፓ ጸኤታና ያይዲታሚ ሳሊ ዓሲ
 ሻሉሜ፡ ዓዌሬ፡ ፃለሞኔ፡ ዓቁቤ፡ ሃደፃና ሾባዬና ቶኦኩ
 ማዕ ጌኤዡ ማኣር ካፓ ዓሶ ቶኦካፓ ጸኤታና ሃይሢታሚ
 ሳሊ ዓሲ ማዕኔ።።
 46-56 ደሲንታፓ ማዕ ጌኤዡ ማኣርይዳ ማዳ ዓሶ
 ቶኦካ፡-
 ዌሃ፡ ሃሱፓ፡ ፃባጾቴ፡
 ቂርሴ፡ ሲዓ፡ ፓዶኔ፡
 ሌባና፡ ሃጋባ፡ ሻልማዬ፡
 ሃናኔ፡ ገዴሌ፡ ጋሃሬ፡
 ሬዓያ፡ ሬዌኔ፡ ኔቆዳ፡
 ጋዛሚ፡ ዑዛ፡ ፓሴሃ፡
 ቤሳዬ፡ ሚዑኒሚ፡ ኔፓሺሲሚ፡
 ባቅቡቄ፡ ሃቁፓ፡ ሃርሁሬ፡
 ባፅሊቴ፡ ሚሃዳ፡ ሃርሻ፡
 ባርቆሴ፡ ሲሴራ፡ ቴማሃ፡
 ኔፅሃና ሃደፓናኩ።።
 57-59 ደሲንቶይዳፓ ማዕ ሴሎሞኔም ማዳ ዓሶኩ
 ቶኦካ፡-
 ሶፃዬ፡ ሶፔሬቴ፡ ፔሪዳ፡
 ያዕላ፡ ዳርቆኔ፡ ገዴሌ፡

ሺፓደያ፡ ሃደሌ፡ ፖኬሬቴ፡
 ሃደባይሚና ዓሞኦኔናኩ።።
 60 ደሲንቶይዳፓ ማዕ ጌኤዡ ማኣርይዳ ማዳ ዓሶና
 ሴሎሞኔም ማዳ ዓሶ ዜርጾኩ ሚርጉማ ሃይሃ ጸኤታና
 ታዘጸታሚ ለምፃ ዓሲኩ።።
 61-62 ቴልሚላሃ፡ ቴልሃሪሻ፡ ኬሩቤ፡ ዓዶኔና ዒሚሬ
 ገይንታ ካታሞ ዙሎ ጉርዳፓ ማዕዘንሢ፡- ዴላያ፡ ያቢያና
 ኔቆዳ ቶኦኩኩ ሚርጉማ ለሆ ጸኤታና ያይዲታሚ ለምፃኩ፤
 ያዲ ማዕቴያ ዌንሢ ሲያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዜርጾ ማዕሢ
 ዔርዘኒ ደንዳዒ ሳ ባኣዚ ዔያቶኩ ባኣሴ።።
 63-64 ሃካፓ ሊካ ደማ ዓኣ ቁኤሶ ቶኦካ ዔያቶኩ ቤርታኣ
 ዓደንሢ ሾይንቶ ዜርጾ ጎናሲ ዔራኒ ደንዳዒ ባኣሴ፤
 ዌንሢያ፡- ሆባዬ፡ ሃቆፃና ባርዚላዬናኩ፤ ቁኤሶ ቶኦኩ
 ማዕ ባርዚላዬኩ ቤርታኣ ዓዳሢ ጌሌዓዴ ሾይንቲ
 ማዕ ባርዚላዬ ቶኦካፓ ፔቴ ላኣሊሰኬና ዔኬኔ፤
 ዌያይዳፓ ዔቁያና ባይሲ ቶኦኩ ዳካሊ ዒ ናንገኔ፤ ዌይ
 ዓሳ ዔያቶኩ ቤርታኣ ዓደንሢኩ ሾይንቶ ዜርጾ ጎናሲ
 ዔራኒ ደንዳዒ ባኣሢሪ ቁኤሴ ማዕ ዔያታ ማዳንዳጉዲ
 ዓይሢንቲ ባኣሴ።። 65 ዌያር ዌሁዳ ዓጮ ዎይሃሢ ያኣሲ
 ማሊያ ደማሲ ዔርዘ ባኩና ማዳ ቁኤሴ ኬሰካንዳያ
 ሄላንዳኣና ያኣሲም ዒንገሢ ማዕ ዒንጎ ባኩይዳፓ ዔያታ
 ሙዓኒ ደንዳዒ-ዎያ ማዕሢ ዔያቶም ኬኤዜኔ።።
 66-69 ደሲንቶይዳፓ ማዕ ዴርኩ ሚርጉማ ዎሊ ዑፃ
 ያይዲታሚ ለምፃ ሺያና ሃይሃ ጸኤታና ላሂታሚናኩ
 ዓቲንቆና ላኣሎ ካራሞናኩ ፓይዳ ለንካይ ሺያና ሃይሃ
 ጸኤታና ሃይሢታሚ ለንካይኩ፤
 ያኣሲ ቦንቸም ዓይኑሞ ዓይናዳ ዓቲንቆና ላኣሎናኩ ፓይዳ
 ለምፃ ጸኤታና ያይዲታሚ ደንጎ
 ዔያቶኩ ፓራሢ ሚርጉማ ለንካይ ጸኤታና ሃይሢታሚ ለሆ
 ባቁሎ ሚርጉማ ለምፃ ጸኤታና ያይዲታሚ ደንጎ
 ጋኣላሢ ሚርጉማ ያይዶ ጸኤታና ሃይሢታሚ ደንጎ
 ሃር ሚርጉማ ለሆ ሺያና ለንካይ ጸኤታና ለማታሚናኩ።።
 70-72 ፔቴ ፔቴ ማኣር ዓሶኩ ሱኡጋ ጌኤዡ ማኣር ገንሣ
 ማኩኒ ማኣዳያ ደማ ደማ ባኣዚ ማዳኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴ
 ፔቴዘንሢ፡-
 ዓጮ ዎይሃሢ ሳሊ ከሎ ማዕ ዎርቁ፡ ደንገታሚ ዔቴ
 ሳኣኔ፡ ደንጎ ጸኤታና ሃይሢታሚ ቁኤሳ ማኣዓ
 ማኣዓ ሚሆ ጌሃ ማኣራ ዒንገኔ።።
 ደማ ደማ ቶኦኩ ሱኡጋ፡- ጸኤታና ላሂታሚ ሳሊ ከሎ ማዕ
 ዎርቁ፡ ፔቴ ሺያና ለምፃ ጸኤታና ደንገታሚ ማዕ
 ሹቺ ቢራ ዒንገኔ።።
 ሃንጎ ዓቴ ዴራ ጸኤታና ላሂታሚ ሳሊ ከሎ ማዕ ዎርቁ፡ ፔቴ
 ሺያና ፔቴ ጸኤታና ከሎ ማዕ ሹቺ ቢራና ላሂታሚ
 ለንካይ ቁኤሴ ማኣዳና ዒንገኔ።።
 73 ዌያይዲዳ፡- ቁኤሳ፡ ሌዊ ዓሳ፡ ጌኤዡ ማኣር ካፓ ዓሳ፡
 ዓይኑሞ ዓይናዳ ዓሳ፡ ጌኤዡ ማኣርይዳ ማዳ ማዳ ዓሶንታ
 ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔ ካታማ ካታማ ደንገኪ ዴዔኔ።።

8

ዒዝራ ያኣሲ ዎጎ ደርሞ ናባቤሢ
 1 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ለንካጎ ዓገናና ፔኤኮ ካታማ
 ካታማ ጋፒ ዌዔኔ፤ ዌሮ ዓገናኩ ዓይያ ዓሰና ዌራጎላሚይዳ
 ዎኣዩ ካር ገይንታ ዓሳ ቡካ ጸኣኩ ጋር ዛሎና ዴራ
 ቢያ ፔቴይዳ ቡኪንቴኔ፤ ያኣሲ ሙሴ ዛሎና ዒሰራዔኤሌ
 ዴርሞ ዒንገፔ ዎጎ ናባቤ ዔራያ ማዕ፡ ቁኤሳሢ ዒዝራ
 ዎጎኩ ማፃኣፖ ዔያቶም ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዔያታ

7:65 7:65 ኬሲ. ማፃ 28:30፤ ላሚ. ዎማ 33:8። 7:73 7:73 1ፆኣሲ. ዓሃኬ 9:2፤ ኔሃ. 11:3።

የእጩኔ። 2 ይደር ቁኔሳህን ዲዘራ ለንካሳ ዓገር ጸኔራ ለቤታሳ ከሎና ማሊ ጸቁህ ዲና ዓካሊ ዳንዳዓ ደር ቢያ፡ ለአሎንታ ዓቲንቆንታ ናኦንታ ጋርቻኦ ዓቲዎን ቡከንቲ ዓኦ ቤዘ ዎን ማጻኦ ማከ ሙከኔ፤ 3 ይደር ዓሳ ቡካ ጸኦከይዳ ዲዘራ ዲር ካር ኮይላ ዓቃዎ ጉቲ ዓሚፓ ዳንዳዓ ዓሳ ሳዛ ሄላንዳኦና ዎን ማጻኦ ጳጳ ጌዔ ዑኩሲና ዳርዎ ናባቤኔ፤ ዳራ ቢያ ዲማና ዲናፓ ዋይዘኔ።

4 ዲዘራ ይደር ባኮም ገኢ ጋንዳጉዲ ሚህና ኮሾና ዳጌ ቤሲዳ ዓቁኔ፤ ዲማና ዲዘኮ ሚዛቆ ዛላ ዓቁ ዓሳ፡ ማቲታ፡ ሾማዔ፡ ዓያና፡ ዑሪያ፡ ሂልቂያና ሚዕሴና ማዓዛ ሻውሎ ዛላ ሃሃ፡- ፔዳያ፡ ሚሻዔኤሌ፡ ማልኪያ፡ ሃሹማ፡ ሃሽባዳናሃ፡ ዛካሪያሴንታ ሚሹላማንታኔ።

5 ዲዘራ ዳርይዳፓ ዳጌዲ ኮሾና ቤዘይዳ ዓቃዛ ቢያህ ዲዛ ገዥ ጌይ ዛጌኔ፤ ዲዘራ ዲማና ዎን ማጻኦ ሁላዛ፡ ዳራ ቢያ ዳዔ ቤዛፓ ዓቁኔ፤ 6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዳኔጌፓ ያኦዛህ ዲዘራ ጋላቲኔ፤ ዳራኦ ቢያ ዲማና ኩጮ ሌካ ጫሪንጮ ባንህ ዓቁሳዎ፡- «ዓኦሚን! ዓኦሚን!» ጌዔኔ፡ ባሊቶና ሳዎ ሄሊሲያ ያኦሲም ዘጌኔ።

7 ይካፓ ሳሳ ቤታ ዓኦ ቤዘ ዓቁኔ፤ ሄሊሳዎ ሃሃ ሃካፓ ሊካ ሰንፃ ፓይዲንታ ሌዊ ዓሳ ዎን ማጻኦፓኮ ቡሊዎ ዓሰም ቡሊ ቡሊ ከኤዘኔ፤ ይንህያ፡- ዲያሱ፡ ባሊ፡ ሾሪቢያ፡ ያሚኔ፡ ዓቁቤ፡ ሻቤታዬ፡ ሆዲያ፡ ሚዕሴያ፡ ቁሊ፡ ዓዛሪያሴ፡ ዮዛባዳ፡ ሃናኒታ ፔላያንታኔ። 8 ዓያፓ ዳርዎ ያኦሲኮ ዎን ማጻኦ ስባባዎ፡ ይይ ናባቢንቲህ ዳርዎ ዓርታንዳጉዲ ቡሊ ቡሊ ከኤዘኔ።

9 ዳራ ይደር ዎን ቃኦሎ ዋይዘ ዎድና ዲና ሚቂ ዩኤከኔ፤ ይደር ዓጮ ዎይሃ፡ ኔሃሚያንታ ዎን ኮሺ ዓራ ቁኔሳህን ዲዘራንታ ዳር ዓርዛ ሌዊ ዓሰንታ፡- «ሃናኦ ከላ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንህ ያኦዛህም ዳማዳ ከሊታህረ ያዩ ዲንህ ዩኤካንዳያ ኮይሱቡሶ» ጌዔኔ። 10 ዲማና ኔሃሚያ፡- «ዓካሪ ሃህ ዲንህ ማኦ ማኦ ዓኦዲጋፓ ዲንህኮ ዓኦ ኮኮ ሙዎ ሙይ ዑኮቀ ዑሽኩቀቲ፤ ፔቲታዎ ዓኤቢ ባኦዘንህማኦ ፓቂ ዳኩቀቲ፤ ሃናኦ ከላ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኦዛህም ዳማዳ ከሊከ፤ ይደር ያዩፖቲ፡ ያኦሲኮ ዎዛ ዲንህኮ ዎልቆከ» ጌዔኔ።

11 ይደር ያኦሲም ዳማዳ ከሎና ዳራ ያያንዳያ ኮይሱቀኦህ ሌዊ ዓሳ ዳርዎ ከኤዘህና ዳርኮ ዲላቶ ዘቲዳኔ፤ 12 ይደር ዳራ ቢያ ዓያቶም ናባቢንቲ ቃኦሎ ዲና ዓኤህረ ፔ ማኦ ማኦ ዳንዳ ሙይ ዑሽኪ ዑሽኪ ሚርጌና ዎዛዳኔ፤ ሃሃ ዓያቶኮ ዓኦ ሙዎ ዋ ባኦ ዓሰና ዎላ ገሽቲ ገሽቲ ሙዔኔ፤

ወልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቲንቲ ቦንቻ

13 ይካፓ ዘሮ ጉቲሎ ቶኦኮ ቶኦኮኮ ሱኡጋ ቁኤሶና ሌዊ ዓሰና ዎላ ፔቲይዳ ዎን ማጻኦ ከኤዘ ባኮ ዓራኒ ዲዘራ ኮይላ ዓኦዳኔ። 14 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዎን ናባባ ዎድና ለንካሳ ዓገሮይዳ ውልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቻ ከሊ ማዒ ቦንቲንታንዳጉዲ ዓይህንቲያታህ ያኦሲ ሙሴ ዛሎና ዓይህ ዎንይዳ ያኦፒንቲ ዓኦያታህ ዳንቁኔ። 15 ይደር ሃካፓ ዳማ ከኤዘንታ ዳምቦ ገኢገሺ ዩራሳላሚ ካታዎና ጉርድ ቢያህም ዳከኔ፤ ይይ ዳምባ፡- «ሌካ ጌሚር ከሰኪ ዛይቶ ሪሚቶኮ ዋርቂ ካኦፖንታ ባርሴኔቲ ጌይንታ ሚያንታ ሚኦጸንታ ሃንጎ ሚያኮዋ ዋርቂ ካኦፖ ቲቂ ዓከ ዩዑቀቲ፤ ዎን ማጻኦ ያኦኦኦ ያኦፒንቲ ዳምቦ ጎይዎ ወልሻ ወልሻቀቲ» ጋዓያኔ።

16 ይካፓ ዳራ ሚያኮ ዎድ ካኦፖ ቆፂ ቆፂ ዓከ ሙኪ ፔኤኮ ናንጋ ጉቦ ጋራ፡ ማኦኮ ያኦዘንዎይዳ፡

ጌኤዢ ማኦኮ ዓሳ ቡካ ጳኦኮና ዎኦፓ ካር ጌይንታ ጳኦኮናይዳ፤ ይደር ሃሃ ዔፕራኤሚ ጳኦኮይዳኦ ወልሾኔ፤ 17 ዲዒንታፓ ማዒ ሙከ ዓሳ ቢያ ወልሾ ወልሾ ወልሾ ዳማ ዳዔኔ፤ ይይ ኔዊ ናኦዘ ዲያሱ ዎዳፓ ሃንጋ ኮይሪ ማዲንቲያከ፤ ይይ ይደር ፔቲ ፔቲህ ኮሺ ዎዛሴኔ። 18 ቦንቻ ከላ ቦንቲንቶ ዓርቂሳካፓ ዳንዳ ጋፓ ከሎ ሄላንዳኦና ዲዘራ ከላ ከላ ያኦሲኮ ዎን ማጻኦፓፓ ፔቲ ፔቲ ቤሲ ናባባኔ፤ ይደር ቦንቻ ከሎ ለንካይ ከሊ ጉቤ ዓያፓ ቦንቲኔ፤ ይካፓ ሳሳካ ከሎና ዎን ዓይህ ጎይዎ ቦንቻ ከሎ ጋፖና ዳማዳ ቡከንቲ ቡከንቲኔ።

9

ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጎም ቡኡጸህ

1 ይደር ዓገሮኮ ለማታሚ ያይዳሳ ዓባና ዲሰራዔኤሌ ዳራ ፔቲይዳ ቡከንቲኔ፤ ዓያፓ ዲማና ፔኤኮ ጎም ዛሎ ዳቤያ ማዒ ዓርዘኒ ሲዬ ፓቲሌ ማይንቲ፡ ፔኤኮ ቶኦኮይዳ ዓጪ ዎሃ፡ ሙዎ ሃሾ ዳምቦዎ ኩንህኔ፤ 2 ዓያፓ ፔና ሚሌ ዳርይዳፓ ዳማሴኔ፤ ይደር ዳሰካፓ ቢያህ ዳዔ ቤዛፓ ዓቃዎ ዓያቶና ዓያቶኮ ቤታኦ ዳደንህና ማዳ ጎም ቢያ ቡኡጸኔ። 3 ዓያፓ ዓቁ ቤዘማካ ዓኦንቲ ሃይሃ ሳኦቲ ጉቤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዓያቶ ያኦዛህኮ ዎን ማጻኦፓ ዓያቶም ናባቢንቲኔ፤ ገንህ ሃሃ ዲማ ዓያፓ ኔጌማጉዳያ ኔጌ ፔኤኮ ጎም ቡኡጸ ቡኡጸ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ፔ ያኦዛህም ዘጌኔ።

4 ዲኦካ ሌዊ ዓሰም ዓቆንድ ዳጌ ቤሲ ኮሾና ዓኦኦ፤ ይደር ቤዘይዳ፡- ዲያሱ፡ ባሊ፡ ቃድሚዔኤሌ፡ ሾባኒያ፡ ቡኒ፡ ሾሪቢያ፡ ባኒንታ ከናኒንታ ዓቃዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዓያቶኮ ያኦዛህ ዳግ ጌዔ ዑኩሲና ሺኦቁኔ።

5 ሃሃ ዲያሱ፡ ቃድሚዔኤሌ፡ ባሊ፡ ሃሻቤኒያ፡ ሾሪቢያ፡ ሆዲያ፡ ሾባኒያንታ ፔታህያ ጌይንታ ሌዊ ዓሰንህ፡- «ዲንህ ዓቁጋፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንህኮ ያኦዛህ ጋላቲዎቲ፤

ጋላታና ዓንጃኮ ቢያ ዑሃ ዲ ዳግ ዳጌ ጎዎንጎ! ጎውቀቲ» ጌዔኔ።

ቡኡጸ ሸኢጸህ

6 ይካፓ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ሂዚ ጌይ ሸኢቁኔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔኤኒ ሌሊ ያኦሲከ፤ ጫሪንጮንታ

ጫሪንጮኮ ጫሪንጮ ዡኦጋህንታ ሳዎና ዲኦካ ዓኦ ባኮ ቢያ ባዘንታ ይደር ዳኦ ባኮ ቢያ ኔ ማከኔ፤ ቢያህም ሾምፔ ኔ ዲንጌኔ፤ ጫሪንጮ ማከንታ ኔኤም ዘጋኔ።

7 ባብሎኔይዳ ዑሪ ጌይንታ ካታሚሎይዳፓ ዓብራሚ ደኦሪ ሃይካ ዓከ ሙከህ ሱንዎ ዲዘኮ ሳብራሃሜ ጌይ ጌህህ ኔኤኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያኦሲከ።

8 ዲዘራ ኔኤም ጉሙርቂንቲያ ማዔህ ኔ ዛጌ ዲዛና ዎላ ኔ ጫኦቁኔ፤ ካኦኔ ዓሳ፡ ሂኦታ ዓሳ፡ ዓምራ ዓሳ፡ ፔርዛ ዓሳ፡ ዲያሱሳ ዓሰንታ ጌርጌሳ ዓሰንታ ናንጋ ካኦኔ ዓጮ ዲዘኮ ዜርዎም ናንጌ ዓጪ ማሃ ዲንጋኒ ኔ ዲዘም ጫኦቁኔ፤

8:15 8:15 ሌዊ. ዓከ 23:33-36፤39-43፤ ላሚ. ዎማ 16:13-15። 9:7 9:7 ማከ. ማፃ 11:31—12:1፤ 17:5። 9:8 9:8 ማከ. ማፃ 15:18-21።

ኔኤኒ ጉሙርቁንታታሂር
ኔ ጫክቁም ኔኤኒ ዶዲ ካፕኔ።»

- 9 «ኔኤኒ ኩኩኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ገብጻይዳ
ሄሌ ማታሂዛ ላገኔ፤
ሃሃ ዘቁ ባዘ ኮይላ ዓኣዖ
ዔያቶ ኔ ማኣዶም ዔያታ ኔና ሸኢቁሂ ኔ ዋይዜኔ።
- 10 ገብጻ ካኣቲዳ
ዒዛኮ ቢታንታ ዓኣ ዓሶና ዓጮናይዳ
ናንጋ ዴሮ ቢያይዳ
ዲቃህያ ማዔ ኔ ዋልቆና ማዲንታ ባኮ ፔጋሲ ኔ
ዳቄ።
ዔያ ኔ ማዳህሂ ዔያታ ኩኩኮ ቤርታኣ ዓደንሂ
ዋማይዲ ሄርቁ ዋይሂቴያ ኔ ዛገሂርኬ፤
ዔያ ኔ ማዲያና ሃሮ ሄላንዳኣና
ዳኤፑማ ኔኤኮ ዔርቲያ ማዔ።
- 11 ባዘ ዋኣዖ ኔ ዔያቶኮ ቤርታ ላምዖ ፓቁም
ዔያታ ጻኣዲ ሳዓና ፒንቁ፤
ሹቹ ባዘ ዋኣዖይዳ ኬኤሪንታሂጉዲ
ዔያቶ ደውሳዘንሂ
ባዘ ዋኣዖ ዔቶይዳ ዔኪ ኔ ዓገኔ።
- 12 ሮኦር ኔ ዔያቶ ፒዝ ጌይ ዔቁ ሻኣሬና ካኣሌሄኔ፤
ዋንቶ ጎይዖ ዔያቶኮ ኔ ፒዝ ጌዒ ዔቁ ታሚና ፖዔ፤
- 13 ጫሪንጫፓ ሲና ዲኮይዳ ኔ ኮዲ
ዴሮና ኔኤኮ ኔ ጌሰቴ፤
ፒዜ ማዔ ዋጎና ደምቦና
ኮሺ ማዔ ደምቦና ዓይሂያና ኔ ዔያቶም ዒንገኔ።
- 14 ኔኤኮ ዲማዳ ሃውሽ ኬሌ ዔያቶ ኔ ዔርቲኔ፤
ኔ ዓይላሂ ሙሴ ዛሎና
ኔ ዓይሂያ፡ ኔ ደምቦንታ ኔኤኮ ዋጎንታ ኔ ዔያቶም
ዒንገኔ።»
- 15 «ዔያታ ናይዳዛ ጫሪንጫፓ ሙኡዚ ኔ ዔያቶም
ዒንገኔ፤
ዔኤታ ዳኤቢንታዛ ላላፓ ዋኣሂ ኔ ዔያቶም ኬሴ፤
ኔ ዔያቶም ዒንገኒ ጫክቁ ዓጮ
ዔያታ ፔ ዳማ ማሃንዳጉዲ ኔ ዔያቶ ዓይሄ።
- 16 ጋዓንቴ ኩኩኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ዖቶርቃያና ዋይዚ ዒዖ
ዓሲ ማዔ፤
ኔ ዋጎና ናንጊያዎ ዔያታ ዒጻ፤
- 17 ዔያታ ዓይሂንታያ ማዒባኣሴ።
ኔ ዋልቆና ኔ ዔያቶ ባኣካ ማዳ ባኮ ቢያ ዔያታ ዋሌ፤
ዋይዘ ዒዲ ዶዳያ ማዒ
ገብጻ ዓይሉም ባንሂ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳንዳ
ሱኡጌ ዔያታ ዶኦሬ።
ኔኤኒ ጋዓንቴ ናሹም ኩሜያ
ዳጋዲኒ ሩኡሩዋያ ዓቶም ጋዓያ
ኮሺ፡ ሃሃ ዓቶም ጋዓ ያኣሲ ማዔሂር ዔያቶ ኔ
ሃሸባኣሴ።
- 18 ናኣሪ ማሊሲ ካኣሸኮ ባኣዚ ፔኤም ዔያታ ኮሺ
ገብጻ ዓጫፓ ዔኪ ኩና ኬሴ ጎዳ ሃያኬ። ጌዔ፤

ዔያ ሌሊቱዋንቴ ዳኤሂ ጫሺ ኔና ዔያታ ጫሸኬ፤

- 19 ጋዓንቴ ማኣሪዓ ኔኤኮ ዳኤፒታሂር
ዔያ ዓሳ ናንጉዋ ደውሎይዳ
ዔያታ ባይቃንዳጉዲ ኔ ዔያቶ ሃሸባኣሴ፤
ሮኦርና ዋንቶና ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳንዳ
ሻኣር ሃሃ ገንሂ ታሞ ፖፖ ኔ ዔያቶፓ ሸኢሸባኣሴ።
- 20 ዔያቶ ዔርቲያ ኔኤኮ ሚጫንታ ዓያና ኔ ዔያቶም
ዒንገኔ፤
ዔያታ ሙዓንዳ ማና፡ ሃሃ ዔያታ ዑሽካንዳ ዋኣሂያ
ኔ ዔያቶም ዒንገኔ።
- 21 ዖይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ዓሳ ናንጉዋ ደውላ ዔያታ
ሃንታኣና ኔ ዔያቶ ማኣዳ፤
ዔያቶም ኮይሳ ዓይሳ ባኣዚያ ቢያ ኔ ዔያቶ
ላኣሸባኣሴ፤
ማኣሂሂ ዔያቶኮ ዳርዒ ጋፒባኣሴ፤
ቶካኣ ዔያቶኮ ኪዲባኣሴ።»
- 22 «ዔያታ ማሌ ዳር ዓጮንታ ካኣቶንታ ዖሊ ባሺ
ዔያቶ ሳዖኮ ዛጸ ማዓ ዓጮ ዓርቃንዳጉዲ ኔ ማሄ፤
ሃሴቦኣኔ ካኣቲ ሲሆን ዓጮ
ባኣሳኣኔ ካኣቲ ዓገ ዓጮዋ ዖሊ ዔያታ ዓርቁ፤
- 23 ሚርጉማ ጫሪንጫፓ ዉጫሂጉዲ ማዔ ናይ ዔያቶም ኔ
ዒንገኔ፤
ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂም ዒንገኒ ኔ ጫክቁ ዓጮ
ዖሎና ዔያታ ባሺ ዓርቃንዳጉዲ ኔ ማሄ።
- 24 ናኣታ ዔያቶኮ ዖሎና ባሺ ካኣና ኔ ዓጮ ዓርቁ፤
ዔያቶኮ ቤርታ ማዒ ዒኣካ ናንጋ ዴሮ ዖሎና ኔ ባሺ፤
ካኣቶንታ ዔያ ካኣና ኔ ዓጮ ዴሮናይዳ
ዔያታ ኮዔ ባኣዚ ቢያ ማዳንዳጉዲ ዋልቁ ኔ
ዔያቶም ዒንገኔ።
- 25 ኬልቁ ዲርቆና ካታሞና
ዔያ ማሎ ዓጮሎ
ኮሺ ባኣዚና ቢያ ኩሜ ማኣር
ቦኦኪንቴ ዋኣዖ ዔያቶንታ ዋይሮ ቱኮ ቤዘንታ
ሪሚቶንታ ማሌ ዓኣፖ ዓኣፓ ሚርጌ ሚያዎ
ቢያ ዔያታ ዔኬ፤
ሙዒ ሚሸኪ ዑያ ፔኤኮ ዔያታ ዲጫሴ፤
ኔ ኮሹሞና ኔ ዔያቶም ዒንገኒ ባኮና ቢያ ዔያታ
ዋዛዳ።»
- 26 «ጋዓንቴ ኔ ዳራ ኔኤም ዋይዘ ዒዲ
ኔ ቃኣሎም ዓይሂንታያዎ ዒዲ፤
ኔ ዋጎም ዔያታ ዋይዘ ዒዲ ዙሎ ፔኤኮ ሸርሹ፤
ኔ ባንሂ ዔያታ ማዓንዳጉዲ ላቲ
ዔያቶ ዔርቲ ኔ ማሊያ ኬኤዛዘንሂ ዔያታ ዋዳ፤
ሃሃ ቢያ ዋዳ ኔና ዔያታ ፑርታ ጫሺ ጫሸኬ፤
- 27 ዔያር ሞርካ ዖሎና ዔያቶ ባሺ
ዔያቶ ዋይሂንዳጉዲ ዓኣሂ ኔ ዔያቶ ዒንገኔ፤
ሞርካ ዔያቶ ሄርቁ ዋይሂ።
ዔያቶ ማቴ ዋዶና ማኣዶ ዳንቃኒ
ኔ ባንሂ ዔያታ ዒላቴ፤
ኔኤኒያ ጫሪንጫፓ ዓኣዖ ዔያቶም ዋይዜ፤

9:9 9:9 ኬሲ. ማጻ 3:7፤ 14:10-12። 9:10 9:10 ኬሲ. ማጻ 7:8—12:32። 9:11 9:11 ኬሲ. ማጻ 14:21-29፤ 15:4-5። 9:12 9:12 ኬሲ. ማጻ 13:21-22። 9:14 9:14 ኬሲ. ማጻ 19:18—23:33። 9:15 9:15 ኬሲ. ማጻ 16:4-15፤ 17:1-7፤ ላሚ. ዋማ 1:21። 9:16 9:16 ፓይ. ማጻ 14:1-4፤ ላሚ. ዋማ 1:26-33። 9:17 9:17 ኬሲ. ማጻ 34:6፤ ፓይ. ማጻ 14:18። 9:18 9:18 ኬሲ. ማጻ 32:1-4። 9:22 9:22 ፓይ. ማጻ 21:21-35። 9:23 9:23 ማገ። ማጻ 15:5፤ 22:17፤ ዒያ. 3:14-17። 9:24 9:24 ዒያ. 11:23። 9:25 9:25 ላሚ. ዋማ 6:10-11።

ኔኤኮ ጳጳሮች ማክሪያይዳፓ ዔቁያና
 ዔቁያቶ ሞርካፓ ዔቁያቶ ዓውሳንዳ ሱኡጌ ኔ ዔቁያቶም ዳከኔ።
 28 ጋዓንቴ ኮሺ ዔቁያቶም ማዔ ዎዶና
 ገንሣ ዔቁያታ ጎሜ ማዳኔ፤
 ዩያር ያሎና ዔቁያቶ ባሻንዳ ሞርኮም ኔ ዔቁያቶ ሃሺኔ፤
 ሞርካኦ ዔቁያቶ ዎይሄኔ፤
 ኔ ዔቁያቶ ማክዳንዳጉዲ
 ገንሣ ኔና ዔቁያታ ያኑጩ ዎዶና
 ኔኤኒ ጫሪንጫ ዓኣዎ ዔቁያቶም ዎይዜኔ፤
 ኔኤኮ ሚጩንቶ ጳጳሪያማፓ ዔቁያና
 ቢያ ዎዶ ኔ ዔቁያቶ ዓውሴኔ።
 29 ዔቁያታ ኔ ዎጎ ባንሣ ማዓንዳጉዲ
 ኔ ዔቁያቶም ላቴኔ፤
 ጋዓንቴ ዔቁያታ ፔ ያቶርሙሞና ዓይሣይ ኔኤሲ ቦሃኔ፤
 ማዲ ዔቁያታ ኩንሣቶ ሸምፔ ዔቁያቶም ዒንጋንዳ
 ኔ ዎጎ ዳቢ ጎሜ ዔቁያታ ማዳኔ።
 ዒኔ ባይቁሣና ዓኣፓ ካሮ ዔቁያታ ፔኤኮ ሸርሸኔ፤
 ዎይዚ ዒፃያ ማዒ ዶዲያና ዎይዙሞኣያ ማዔኔ።
 30 ሚርጌ ለዔ ኔ ዔቁያቶ ገቢኔ፤
 ዔቁያቶ ዔርዘንዳጉዲ ኔ ማሊያ ከኤዛዘንሣ
 ኔኤኮ ዓያኖና ኔ ዔቁያቶም ዔቁሴኔ፤
 ጋዓንቴ ዔቁያታ ኔኤም ዎይዚባኣሴ፤
 ዩያር ዔቁያቶን ዓሺኖ ማዔ ሜሌ ዳራ ያሎና ዔቁያቶ
 ባሻንዳጉዲ
 ዓኣሣ ኔ ዔቁያቶ ዒንጌኔ።
 31 ገንሣ ኔኤኮ ማክሪያ ጳጳሪያማፓ ዔቁያና
 ኔ ዔቁያቶ ሃሸባኣሴ፤
 ኔኤኒ ኮሺ፣ ሃሃ ዓቶም ጋዓ ያኑሲታሣሮ
 ኔ ዔቁያቶ ባይዚባኣሴ።
 32 «ኔኤኮ ጫኦቁሞንታ ናንገና ናንጋ ናሹሞ ካፓ
 ጳጳሪ ዎልቆና ዒገቻ ኔ ያኦዛሣሮ!
 ኑጊዳ፣ ኔ ካኦቶይዳ፣ ኔ ሱኡጎይዳ፣
 ኔ ቁኤሶይዳ፣ ኔ ማሊያ ኩም ከኤዛዘንሣዳ፣
 ኔኤኮ ቤርታኦ ማዕንሣንታ ዩያጉዲ ኔ ዳሮ ጉቤሣዳ
 ዓሶኦሪ ካኦቶይዳፓ ዳንዲ ሃኖ ሄላንዳኣና
 ኑና ሄሌ ሜታሣ ቢያ ማሌ።
 33 ኔ ኑጊዳ ዎጋጌ ማሊ ማዳ ባካ ፒዜኮ፤
 ኩኡጌ ዳቢንቴ ማዳያ ማዔቴያ ኔኤኒ ኔኤኮ
 ጉሙርቁንቴያና ዶዴ ቤዛኮ።
 34 ኩኡኮ ቤርታኦ ዓድንሣንታ ካኦቶንታ
 ኩኡኮ ሱኡጎንታ ቁኤሶንታ
 ኔ ዎጎ ዔቁያታ ካፒባኣሴ፤
 ኔ ዔቁያቶ ዓይሣ ዓይሣያንታ ላቴያዎ ዔቁያታ
 ዎይዚባኣሴ።
 35 ዔቁያቶን ካኦቶና ኔ ዔቁያቶም ዒንጌ ዓንጅና
 ኔ ዔቁያቶም ዒንጌ ዳልጎና ማሎ ዓጮናይዳ
 ዔቁያታ ዎዛዲ ናንጋ ዎዶናታያ
 ኔና ዔቁያታ ካኦሸከባኣሴ፤
 ዔቁያቶን ጎማፓኦ ዔቁያታ ማዒባኣሴ።
 36 ዩያር ኔኤኒ ኩ ዓድንሣንታ ዓኣፓ ዔቁያታ ሙዓንዳጉዲና
 ኮሺ ባኣዚና ዔቁያታ ዎዛዳንዳጉዲ
 ኔ ዔቁያቶም ዒንጌ ሳዔሎይዳ
 ሃይሸ፣ ኩ ሃኖ ካራሚ ማዔኔ።
 37 ኩ ጎሜ ማዳሣሮ ኔ ያዩ
 ኩና ዎይሣንዳጉዲ ኔ ማሄ
 ኔኤኒ ዔቁሴ ካኦቶም

ዓጩሎኮ ዓንጅ ዔቁያቶም ኩ ገኢሪያይዳኮ፤
 ዔቁያታ ኩኡና ኩ ቆልሞናይዳ
 ዔቁያቶም ኮሸኮ ባኣዚ ቢያ ማዲ ኩንሣኔ፤
 ዩያይዳፓ ዔቁያና ኩ ጳጳሪ ሜቶይዳኮ።»
ዳራ ገኢገ ዎላ ቱኮ ባኮ
 38 ማዲንቴ ባኮ ቢያ ኩኡኒ ዔኤዔያ ማዒያ ያኣፒ
 ጌሣኒ ኩ ጌሰቴኔ፤ ዩኖ ኩኡኮ ያኣፒ ጌሃናዘይዳ ኩኡኮ
 ሱኡጎንታ ሌዊ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ፔኤኮ ዲማሲ ዔርዘ
 ማላቶ ዓይሣኔ።

10

1 ዲማሲ ዔርዘ ባኮ ዓይሣ ዓሳ ሃካሊያ ናኣዚ ዓጮ
 ዎይሣሣ ኔህሚያ፣ ሴዴቁያሴ፤

2-8 ቁኤሶ ያጳፓ፡-
 ሴራያ፣ ዓዛሪያ፣ ዔርሚያሴ፣
 ፓሽሁራ፣ ዓማሪያ፣ ማልኪያ፣
 ሃፀሹ፣ ሸባኒያ፣ ማሉኮ፣
 ሃሪሜ፣ ሜራሞቴ፣ ዓብዲዩ፣
 ዳኣኔኤሌ፣ ጌኦቶኔ፣ ባሩኮ፣
 ሚሹላሜ፣ ዓቢያ፣ ሚያሚኔ፣
 ሚዓዝያ፣ ቢልጋዬና ሸማዒያናኮ።
 9-13 ሌዊ ዓሶ ያጳፓ፡-
 ዓዛኒያ ናኣዚ ዒያሶ፣
 ሄናዲዴ ናኣዚ ቶኦኮ ማዔሣ ቢኑዬ፣
 ቃድሚዔኤሌ፣ ሸባኒያ፣ ሆዲያ፣
 ቁሊ፣ ፔላያ፣ ሃናኒ፣
 ሚካ፣ ሬሆቤ፣ ሃሻቢያ፣
 ዛኩራ፣ ሸሬቢያ፣ ሸባኒያ፣
 ሆዲያ፣ ባኒንታ ቤኒኩንታኮ።
 14-27 ዳርኮ ሱኡጎ ያጳፓ፡-
 ፓርያሽ፣ ፓሃትሞዓኣሴ፣
 ዔላኦሚ፣ ዛቴ፣ ባኒ፣
 ቡኒ፣ ዓዘጋኣዴ፣ ቤባዬ፣
 ዓድኒያ፣ ቢግዎዬ፣ ዓዲኔ፣
 ዓፄሬ፣ ሂዚቁያሴ፣ ዓዙሬ፣
 ሆዲያ፣ ሃሹሜ፣ ቤፃዬ፣
 ሃሪፔ፣ ዓናቶቴ፣ ኔባዬ፣
 ማግፒዓሽ፣ ሜሹላሜ፣ ሄዚሬ፣
 ሚሸዛቤሌ፣ ያዶቁ፣ ያዲዓ፣
 ፔላዲያ፣ ሃናኒ፣ ዓናያ፣
 ሆሴዔ፣ ሃናኒያ፣ ሃሹቤ፣
 ሃሎሄሽ፣ ፒሊሃ፣ ሾቤቁ፣
 ሬሁሜ፣ ሃሻቢና፣ ማዕሴያ፣
 ዓኪያ፣ ሃናኒ፣ ዓናኒ፣
 ማሉኮ፣ ሃሪሚና ቤዓናኮ።

ገኢገ ዎላ ቱኮና ባኮ
 28 ዓቶ ሃንጎ ዓሳ፣ ቁኤሳ፣ ሌዊ ዓሳ፣ ጌኤዢ ማኣሮ ካፓ
 ዓሳ፣ ጌኤዢ ማኣራ ያኦሲ ቦንቾም ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳ፣
 ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማዳ ዓሳ፣ ያኦሲ ዎጎም ዓይሣንታያ
 ማዔ ኩ ዓሸኖይዳ ናንጋ ሜሌ ዓጮ ዳይይዳፓ ፔና ዲማሴ
 ዓሳ ፔኤኮ ላኦኦንታ ዓቲንቆንታ ዉዲሮ ናኦቶንታ ዎላ፣
 29 ዩያታ ቢያ ፔኤኮ ጌርሲንሣ ማዔ ሱኡጎና ዎላ ፔቴ
 ማዒ ያኦሲ ዓይላሣ ሙሴ ዛሎና ዒንገንቴ ናንገና ናንጋ
 ጎዳ ማዔ ኩ ያኦዛሣኮ ዓይሣያም፣ ዎጎና ዳምቦናም ቢያ

9:28 9:28 ሱኡጎ. ማፃ 2:11-16። 9:29 9:29 ሌዊ. ዓከ 18:5። 9:30 9:30 2ካኣቶ. ማ 17:13-18፤ 2ያኦሲ. ዓሃኮ 36:15-16። 9:32 9:32 2ካኣቶ. ማ 15:19፤29፤ 17:3-6፤ ዒዚ. 4:2፤ 10።

11

ባይሆንታዎ መግዛት «ባይሆንታዎባክት ኑና ባይዘም!» ጌይ ጫክቄ።

30 ኑና ባሽኖይዳ ዓላ ማሌ ዳሮም ኑኡኮ ወደሮ ናኣቶ ዒያቶብ ዓቲንቆ ናኣቶም ኑና ማሌን ማህረና ዒያቶብ ወደሮ ናኣቶ ኑኡኮ ዓቲንቆ ናኣቶም ኑና ካከታዎአሂያ ጫክቄ።

31 ማሌ ዓጮ ዳሮ ሃውሾ ከሎና ማዕቲያ ማሌ ቦንቶ ከሎና ሃኣከቶ ማያም ማሌ ኮርሞም ማዓ ባኣዚ ዒኪ ሙከቲ ዒያቶይዳፓ ኑ ሻንቃዓ።

ሃሃ ላንካሳ ሌዖይዳ ሌዖይዳ ኑ ጎሽካ ሳዖ ጎሽኩዎዖ ሃሻንዳይ፤ ኑ ሳሲም ታልዔ ጋሌ ዓኣቲያ ዒዞ ሌዖይዳ ኑ ሃሻንዳይ።

32 ሌዓ ሌዓ ጌኤዢ ማኣሮ ማደም ማዓንዳያ ኑኡኒ ፔቲ ፔቲሂ ኑኡኮ ዓኣ ቢራፓ ሃይሃ ኩቲፓ ፔቲማ ዒኪ ሙከ ኑ ሲንገንዳይ።

33 ዩያጉዲ ሃሃ ጌኤዢ ማኣሮ ማደም ሃካፓ ለካ ዓኣ ባኮ ኑ ኩንሂ ሸኢሻንዳይ፡- ዩይ ባካ ያኣሲም ዳማይ ካሃ፡ ቢያ ከላ ከላ ሲንገኒ ኮይሳ ሃኣኮ ሲንገይ፡ ሚቺ ሲንጎ ሲንገይም ማዓ ቆልሞ፡ ሃውሾ ከሎንታ ሳገሮ ዌኤሮንታ ማሌ ቦንቶ ከሎም ሸኢሻ ባኮ፡ ያኣሲም ዳማይ ሲንገይ ማሌሂ ቢያ፡ ዒሰራዒኤሌ ዓሰሶ ጎሞ ጌኤሻኒ ሲንገንታኒ ኮይሳሂና ጌኤዢ ማኣሮ ማደም ኮይሳ ማሌ ባኮ ቢያ ኑ ፓጨሳዓከ።

34 ሞሳይ ሚቺ ሲንጎ ባኮ ዛሎኮ ያኣፒንቲ ጎይዖና ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዕ ኑ ያኣዛሂም ሲንገንታ ባኮ ሚቸንደ ሃንዲሎ ሞኖ ቶኣካ ሲንገኒ ኮይሳቲያ ኑኡኒ፡ ዳራ፡ ቁኤሶንታ ሌዊ ዓሰንታ ሌዓ ሌዓ ዒዖ ሳገሂና ኑ ዳማሳንዳይ።

35 ማኣሎ ኑኡኮ ኑ ቡራኣና ዳማ ዳማ ሚያኮ ዓኣፖ ኑ ማንግ ሳገሂና ቤርታ ካዌ ቲሻሂ ጌኤዢ ማኣሮ ዒኪ ሙከ ሙከ ኑ ሲንገንዳይ።

36 ኑኡኒ ፔቲ ፔቲሂ ሸዓ ዓቲንቆ ናኣቶብ ቶይዳ ዒኪ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማዳ ቁኤሳሂም ሸኢሻሂና ሞጋ ዓይሂ ጎይዖ ያኣሲም ዳማይ፤ ኑ ማሃንዳይ፤ ሃሃ ኑኡኮ ባኣቶና ማራቶና ሞኣሮይዳፓ ሸይንታ ናኣሮንታ ማራናኣቶንታ ሞናናኣቶንታ ቤርታሳዛንሂ ቢያ ያኣሲም ኑ ዳማሳንዳይ።

37 ኑኡኒ ቡኩሴ ሃኣኮኮ ቤርቶ ዲኢሎ ዒኪ ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ቁኤሳሂም ኑ ሲንገንዳይ፤ ማሌ ሃሃ ሞይና ዑዝ፡ ዛይቶ ሪሚቶንታ ዩያጉዳ ባኮ ዓኣፖኮ ቢያ ቤርቶ ያኣሲም ሲንገኒ ኑ ሸኢሻንዳይ።

ኑኡኮ ጎዥ ዛሎ ገኢሮ ገኢሪሻ ሌዊ ዓሰም ኑኡኮ ጎዥ ካይሳ ሃኣኮይዳፓ ታጳኮ ፔቲ ኩቲ ኑ ሲንገንዳይ።

38 ታጳፓ ፔቲማ ሲንገንታ ሞደና ሸይንታ ዓኣሮይ ያጳፓ ማዕ ቁኤሳ ሌዊ ዓሰና ሞላከ፤ ጌኤዢ ማኣሮ ማደም ሌዊ ዓሳ ታጳፓ ፔቲማ ቡኩሲሳሂኮ ገንሂ ታጳሂኮ ፔቲማ ከሲ ከሲ ጌኤዢ ማኣሮኮ ማህፓ ጌሃ ማኣሮ ጌልዛንዳይ።

39 ዒሰራዒኤሌ ዳሮንታ ሌዊ ዓሰንታ ሃኣኮይዳፓ፡ ሞይና ዑዝና ሪሚቶ ዛይቶናይዳፓ ቡኩሶና ሲንገይ ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ማደንቶ ማሃ ጌሂንታ ቤዞ፡ ዒኡካ ማዳ ቁኤሶንታ ካፓ ዓሰንታ ዓይኩም ዓይናዳ ዓሳኣ ዳይ ሃውሻ ቤዞ ማዕ ማህፓ ጌሃ ማኣሮ ዒኪ ዩዓንዳያ ኮይሳ።

ኑ ያኣዛሂኮ ማኣሮ ፔቲታዖ ኑኡኒ ሞላዓከ።

ዩራሳላሚይዳ ናንጎ ዳሮ

1 ሱኡጋ ፔኤኮ ናንጎ ቤዞ ዩራሳላሚይዳ ማህይ፤ ሃንጎ ዓቲ ዳሮ ባኣካፓ ታጳ ማኣሪ ዓሲዳፓ ፔቲማ ያኣሲም ዳማይ ዩራሳላሚ ካታሞይዳ ናንጎንዳጉዲ ዒዖ ሳገሂና ደኑሪንቲ፤ ሃንጎ ዓቲ ዳራ ጋዓንቲ ማሌ ጉርደና ካታሞናይዳ ቢያ ናንጎ ፔኤኮ ማህይ። 2 ዳራ ዒማና ዩራሳላሚይዳ ፔ ማሊሂና ናሽኪ ናንገኒ ማሊዖ ዓኣ ዓሰ ቢያ ጋላቲ። 3 ገንሂ ሃሃ ማሌ ጉርደና ካታሞናይዳ ናንጎ ዒሰራዒኤሌ ዳራ ቁኤሶንታ ሌዊ ዓሰንታ ጌኤዢ ማኣሮ ማዳ ዓሰንታ ስሎሞንም ማደ ማዳ ዓሰ ዜርዖንታ ፔኤኮ ጉርደኣ ጉርዳ ዒያቶብ ዓኣ ቤዞ ናንጌ።

ዩራሳላሚይዳ ናንጎ ዩሁዳ ዓጮ ሱኡጎኮ ሱንግ ሃካፓ ዳማ ዓኣ ጎይዖከ፤

4 ዩሁዳ ዜርዖ ዓሳ፡-

ዛካሪያሴ ናኣዚ ናዖ ማዕ፡ ዑዚያ ናኣዚ ዓታዖ፤ ማሌ ዒዛኮ ቤርታኣ ማዖንሂ ማዕ ዩሁዳ ናኣዚ ፓሪሴ ዜርዖ ማዕዘንሂ ዓማሪያ፡ ሹፓዲያንታ ማሃለሌዒሌንታከ።

5 ኮልሆዜኮ ናኣዚ ናዖ ባሩከ ናኣዚ ማዕሴያ፤ ማሌ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ማዕ ዩሁዳ ናኣዚ ሹኤላ ዜርዖንሂ ሃዛያ፡ ዓዳያ፡ ዮያሪቤንታ ዛካሪያሴንታከ።

6 ፓርሴ ዜርዖ ባኣካፓ ያልዚና ዔርቲያ ማዕ ያይዳ ዌኤታና ላሂታሚ ሳሊ ዓሲ ዩራሳላሚይዳ ናንጌ።

7 ቢኢኒያሜ ዜርዖ ዓሳ፡-

ዮዳሂኮ ናኣዚ ናዖ ማሹላሜ ናኣዚ ሳሉ፤ ዒዛኮ ቤርታሳ ማዖንሂ፡- ፔዳያ፡ ቆላያ፡ ማዕሴያ፡ ዒቲዔኤሌንታ ሻዒያንታከ። 8 ሳሉኮ ዑከ ዒገሮ ማዕ ዓሳ፡-

ጋባዬና ሳላዬና፤ ዒያታ ሞላ ዑፓ ታዞጳ ዌኤታና ላማታሚ ሳሊ ማዓ ቢኢኒያሜ ዓሲ ዩራሳላሚይዳ ናንጌ። 9 ዚኪሪ ናኣዚ ዒዩዒኤሌ ዒያቶብ ሱኡጋሂ ማዓዛ፡ ሃሴኑ ዓኣዚ ዩሁዳ ዒዛኮ ዳማ ላምዓሳሂ ማዓ ቢታንቶ ዓኣያከ።

10 ቁኤሳ፡-

ዮያሪቤ ናኣዚ፡ ያከኔ ናኣዚ፡ ዩዳዒያ፤ 11 ማሹላሜኮ ናኣዚ ናዖ ሂልቂያ ናኣዚ ሴራያ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ያደቂ፤ ማራዮቲንታ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፓሂ ማዕ ዓሂፀቤንታከ። 12 ዩኖ ቶኣኮይዳፓ ሞላ ዑፓ ሳሊ ዌኤታና ላማታሚ ላምዖ ዓሲ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ማዳ።

ፔላሊያኮ ናኣዚ ናዖ ዬርሆሜ ናኣዚ ዓዳያ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ማዖንሂ ዓሞዌ፤ ዛካሪያሴ፡ ፓሽሁራንታ ማልኪያንታከ። 13 ዩኖ ቶኣኮይዳፓ ሞላ ዑፓ ላምዖ ዌኤታና ያይዲታሚ ላምዖ ዓሲ ዒያቶብ ማኣሮ ዓሰ ሱኡጎከ።

ዓህዛዬኮ ናኣዚ ናዖ ማዕ ዓዛርዒኤሌ ናኣዚ ዓማሽሳዬ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ማዖንሂ ማሹላሞቲና ዒማራናከ። 14 ዒዛኮ ጌርሲንሂ ደኑሪንታኣና ዒርቲ ፖኤሊሴ ማዕ ዓሰንሂኮ ሚርጉማ ዌኤታና ላማታሚ ሳሊከ፤ ዒያቶብ ሱኡጋሂ ሃጌዶላሜ ናኣዚ ዛብደዒኤሌከ።

15 ሌዊ ዓሳ፡-

10:30 10:30 ከሲ. ማጻ 34:16፤ ላሚ. ሞግ 7:3። 10:31 10:31 ከሲ. ማጻ 23:10-11፤ ሌዊ. ዓከ 25:1-7፤ ላሚ. ሞግ 15:1-2። 10:32 10:32 ከሲ. ማጻ 30:11-16። 10:35 10:35 ከሲ. ማጻ 23:19፤ 34:26፤ ላሚ. ሞግ 26:2። 10:36 10:36 ከሲ. ማጻ 13:2። 10:37 10:37 ፓይ. ማጻ 18:21። 10:38 10:38 ፓይ. ማጻ 18:26። 11:3 11:3 ኔሂ. 7:73።

ዓዘሪቃሚኮናኣዚ ሃሹቤ ናዖ ሹማዒያ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ማዖንህ ሃሻቢያንታ ቡኒንታኩ።

16 ሻቤታዬና ዮዛባዳ ጌይንታ ለዊ ዓሶኮ ሱኡጋ ጌኤዡ ማኣራቱዋንቱ ዙላ ማዲንታ ባኮኮ ቢያ ሱኡጎንህኒ።

17 ዓሳኣፔ ዜርዖ ዒጊናፓ ሾይንቱ ዛብዲኮ ናዖ ሚካ ናኣዚ ማታኒያ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ጋላቶ ሺኢጲያ ሺኢቁ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶኮ ሱኡጋህኒ፤ ባቅቡቁ ጎዖህ ማታኒያኮ ዴማ ማዒ ማዲያኩ፤

ሜሌህ ሃሃ ዪዲቱኔ ዜርዖፓ ሾይንቱ ጋላሌኮ ናዖ ሻሙዓ ናኣዚ ዓብዳኩ፤

18 ለዊ ዓሶ ዒጊናፓ ዋሊ ዑፃ ላምዖ ያኤታና ሳሊታሚ ዖይዶ ዓሲ ያኦሲም ዲማዴ ካታሚሎ ዩሩሳላሚይዳ ናንጋኔ።

19 ጌኤዡ ማኣሮ ካፓ ዓሳ፡-

ዓቁቤ፡ ፃልሞንታ ዒያቶኮ ዒጊና ዋሊ ዑፃ ያኤታና ለንካይታሚ ላምዖኩ።

20 ዓቱ ዒሰራዔኤሌ ዴርንታ ቁኤሶንታ ለዊ ዓሳኣ ዓቱዋዖ ዓኣ ዒያቶኮ ዓጮ ዓርቁ ጎይህ ማዒ ሃንጎ ዪሁዳ ካታሞይዳ ናንጋኔ። 21 ጌኤዡ ማኣሮይዳ ማዳ ዓሳ ዩሩሳላሚ ካታሞኮ ፔቱ ዛላ ዖፔሌ ጌይንታ ጌሜራ ናንጋኔ፤ ዲሃና ጊሸፓ ጌይንታ ዓሳ ዒያቶ ዛጊ ማዶ ማዲሻኔ።

22 ዩሩሳላሚይዳ ናንጋ ለዊ ዓሶ ሱኡጋህ ሃሻቢያኮ ናኣዚ ባኒ ናዖ ዑዚኩ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓዲንህ ማታኒያንታ ሚካንታኩ፤ ዒዚ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶ ሱኡጋህ ዓሳኣፔ ዜርህኒ። 23 ቢያ ከላ ከላ ዓይናዲንታ ዓይኑም ዋሊ ሄሊ ሄሊ ማዓንዳጉዲ ካኣቲ ዓይህ ዓይህህ ዓኣኔ።

24 ዪሁዳ ፃጳፓ ዛራሄ ቶኦኪ ማዔ ሜሹዛቤሌ ናኣዚ ፔታህያ ዒሰራዔኤሌ ዴር ዛሎ ፓርሴ ካኣቲ ጌህም ጌሰታ ዓሲኩ።

ሃንጎ ጉርዶና ካታሞናይዳ ናንጋ ዴር

25 ዴርይዳፓ ሚርጌህ ናንጋህ ጎዡኮ ዑኩ ዓኣ ጉርዶይዳኩ፤ ዩያር ዪሁዳ ዜርዖ ማዔዘንህዲፓ ፔቱ ፔቱዘንህ ዓርባዳ ካታሞና ኮይላ ዓኣ ጉርዶናይዳ፤ ጊቤና ዪቁብዒዔኤሌ ጌይንታ ካታሞንህና ኮራ ዓኣ ጉርዶናይዳ ናንጋኔ፤ 26 ዩያጉዲ ሃሃ ዒያሱ፡ ሞላዳ፡ ቤትጳሌፃና 27 ሃፃርሹዓሌ ጌይንታ ካታሞንህዲ ናንጋኔ፤ ዩያ ለሊቱዋንቱ ቤርሳቤና ኮርይዳ ዓኣ ጉርዳ ዒያቶኮ ናንጎ ቤዘኩ፤ 28 ዲቅላጌ ካታሞ፡ ሚኮናና ኮርይዳ ዓኣ ጉርዶ፡ 29 ዒንጋሞኔ፡ ዲሪዓ፡ ያርሙ፡ 30 ዛናሃንታ ዓዲላሚንታ ጌይንታ ዩንህ ካታሞንህና ኮይላ ዓኣ ጉርዶናይዳ ናንጋኔ፤ ሃሃ ላኪሼና ኮይሎይዳ ዓኣ ጎዡ ቤዘ፡ ዓዜቃና ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዳ ቢያ ዒያቶኮ ናንጎ ቤዘኩ፤ ዩያይዲ ዪሁዳ ዴርኮ ናንጎ ቤዘ ደኦሎ ዛሎና ቤርሳቤፓ ከዶ ዛሎና ሄናሚ ዶኦጫ ማሃዛ ዓኣ ቤዘ ጋርይዳኩ።

31 ቢኢኒያሜ ዴር ናንጋ ቤዛ ሃሃ፡- ጌባዔ፡ ሚክማሴ፡ ዓዩ፡ ቤኤቱኤሌና ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዶይዳኩ፤ 32 ጊንህ ሃሃ ዓናቶ፡ ናቤ፡ ዓናኒያ፡ 33 ሃፃሬ፡ ራማ፡ ጊታይሜ፡ 34 ሃዲዳ፡ ያቦዒሜ፡ ኔባላፃ፡ 35 ሎዳና፡ ያና፤ ዩያጉዲ ሃሃ «ጊታህ ዶኦጫ» ጌይንታ ቤዛ ቢያ ዒያቶኮ ናንጎ ቤዘኩ። 36 ዪሁዳ ዓጮይዳ ናንጋ ለዊ ዓሶ ባኣካፓ ፔቱ ፔቱዘንህ ቢኢኒያሜ ዴርና ዋላ ናንጋንዳጉዲ ማሆናኔ።

* 12:12-21 12:12-21 ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮ ማጻሕፍት ዓና ቤዛ ሱንህ ዓሲኮ ባኣሴ።

12

ቁኤሶና ለዊ ዓሶናኮ ሱንፃ

1 ሳላቲያሌ ናኣዚ፡ ዜሬባቡሌና ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃህ ዒያሱና ዋላ ዲዒንታፓ ማዔ ቁኤሶና ለዊ ዓሶናኮ ሱንፃ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይያኩ፤

2-7 ቁኤሳ፡-

ሴራያ፡ ዔርሚያሴ፡ ዒዘራ፡
ዓማሪያ፡ ማሉኩ፡ ሃፀሹ፡
ሹካኒያ፡ ሬሁሜ፡ ሜሪሞቱ፡
ዒዶ፡ ጌኔቶኔ፡ ዓቢያ፡
ሚያሚኔ፡ ማዓዲያ፡ ቢልጋ፡
ሹማዒያ፡ ዮያሪቤ፡ ዪዳዒያ፡
ሳሉ፡ ዓሞኩ፡ ሂልቁያንታ ዪዳዒያንታኩ።

ዩንህ ቁኤሶንህ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃህ፡ ዒያሱ ዋዶና ዒያቶኮ ዒጊኖ ቁኤሶኮ ሱኡጎ ማዔዘንህኩ።

8 ለዊ ዓሳ፤

ያኦሲ ቦንቾም ጋላቶ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዔ ለዊ ዓሳ፡- ዒያሱ፡ ቢኦዩ፡ ቃድሚዔኤሌ፡ ሹሬቢያ፡ ዪሁዳንታ ማታኒያንታኩ።

9 ባቅቡቁያ፡ ዑኖንታ ሃንጎ ዒያቶኮ ጌርሲንህ ማዓ ለዊ ዓሲንታ ዒያቶና ዋላ ዋሊ ዓኣህ ዓኣህ ዓይኑም ዓይናዳኔ።

ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃህ ዒያሱ ዜርዖ

10 ዒያሱ ዮያቁሜ ሾዓዛ ዮያቁሜ ዔሊያሺቤ፡ ዔሊያሺቤ ዮያዳዔ ሾዔኔ፤ 11 ዮያዳዔ ዮናታኣኔ ሾዔኔ፤ ዮናታኣኔ ያዱዓ ሾዔኔ።

ቁኤሶ ቶኦኮኮ ሱኡጎ

12-21 ዮያቁሜ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃህ ማዒ ዓኣ ዋዶና ሃካፓ ዴማ ዓኣ ቁኤሳ ቁኤሶ ቶኦኮኮ ሱኡጎንህኩ፡-

ሴራያ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ሚራያ
ዔርሚያሴ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ሃናኒያ
ዒዘራ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ሜሹላሚ
ዓማሪያ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ዩሆሃናኔ
ሜሉኪ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ዮናታኣኔ
ሹካኒያ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ዮሴፔ
ሃሪሜ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ዒዲና
ሜራዮቱ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ሂልቃዬ
ዒዶ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ዛካሪያሴ
ጌኔቶኔ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ሜሹላሚ
ዓቢያ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ዚኪሪ
ሚንያሚኔ*
ሞዓዲያ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ፒልፃዬ
ቢልጋ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ሻሙዓ
ሹማዒያ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ዮሆናታኣኔ
ዮያሪቤ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ማትናዬ
ዪዳዒያ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ዑዚ
ሳላዬ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ቃላዬ
ዓሞቁ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ዔቤሬ
ሂልቁያ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ሃሻቢያ
ዪዳዒያ ቶኦኮኮ ቁኤሳህ ናቲናዔኤሌኩ።

ቁኤሶና ለዊ ማኣሮ ዓሶናኮ ሱንፃ ፃኣፒንቲ ዓኣ ማዘጋቦ

22 ዔሊያሺቤ፡ ዮያዳዔ፡ ዮናታኣኔና ያዱዓ ጌይንታ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃ ማዔዘንህ ዓኣ ዋዶና ለዊ ዓሶንታ ቁኤሶ ማኣሮ ዓሶንታኮ ሱኡጋ ዲማዲ ዔርታንዳ ፃኣፖና

ባኣዚ ገእገእኸንቴኔ፤ ዬና ገእገእኸ ፃኣፖናዛ ዳኣሪዮሴ ፓርሴ ዓጮይዳ ካኣታዲ ዓኣ ዎደናኬ።

23 ጋዓንቴ ለዊ ማኣር ዓሶኮ ሱኡጋ ፔጌና ፃኣፒንቴ ዔርቴሢ ዔሌያሽቤኮ ናኣዚ ናዎ ማዔ ዮናታኣኔ ሽምፔና ዓኣ ዎደማና ሌሊኬ።

ጌኡዞ ማኣር ማደ ፓቂ ዒንጎና ጎይዎ

24 ለዊ ዓሳ፡- ሃሻቢያ፡ ሽሬቢያ፡ ዒያሱ፡ ቢኩዬንታ ቃድሚዔኤሌንታ ሱኡጋቶና ላምዎ ቤሲ ፓቂንቴኔ። ዬንሢ ላምዎ ፓቂንቴዞንሢ ያኦሲ ዓሢ ማዔ፡ ካኣቲ ዳውቴ ዓይሢ ዳምቦ ጎይዎና ዎለም ዓኣሢ ዓኣሢ ያኦሲ ቦንቾም ጋላቶ ዓይኑም ዓይናዲ ያኦሲ ዔያታ ጋላታኔ።

25 ጌኡዞ ማኣርኮ ከኤሎ ዲዎ ካር ኮይላ ማዞንቴ ማሆ ጌሃ ማኣር ካፓዞንሢ፡- ማታኒያ፡ ባቅቡቂያ፡ ያባዲያ፡ ማሽላሚ፡ ፃልሞኔና ዓቁቤ ጌይንታዞንሢ።

26 ዬንሢ ዒዮጌዳቂኮ ናኣዚ ናዎ ማዔ ዒያሱ ናኣዚ ዮያቂሚ፡ ዓጮ ዎይሢ ኔሃሚያንታ ዎጎ ዛሎ ኮሺ ዔራ ቂኤሳሢ ዒዞራ ዓኣ ዎደና ማደም ጌሃናዞንሢ።

ዬሩሳላሚ ካታሞኮ ከኤሎ ዲዎ ኮሺንቴሢር ቦንቾንቴ ቦንቾ

27 ዬሩሳላሚ ካታሞኮ ዲዎ ኮሺ ጋፒሶናሢር ቦንቾንቴ ዓቦና ለዊ ዓሳ ሂቾንታ ሚርጌ ሻዞ ዳንሢ ዎርቆ ጎኦሎና ፔቴ ሻዞ ዳንሢ ዎርቆ ጎኦሎና ዎርቂ ዎርቂ ቦንቾንዳጉዲ ዔያታ ናንጋ ቤዛፓ ኮይንቴ ሙኬኔ።

28 ዬና ቦንቾ ከሎ ቦንቾኒ ለዊ ማኣር ዓሶፓ ያኦሲ ቦንቾም ዓይኑም ዓይናዳዞንሢ ቢያ ዲንኪ ዳዒ ዓኣ ቤዞ ዬሩሳላሚ ኮይሎና ኔዎፓ ጌይንታ ቤዞናኮ ዳኮ ዳኮ ካታማፓ፡ 29 ቢቲጊልጋሌ፡ ጌባዔንታ ዓዞማዊቴንታፓ ቡኪንቴ ሙኬኔ፤ 30 ዒማና ቂኤሶና ለዊ ዓሶና ፔ ዛሎንታ ዳር ዛሎንታ ካታማሎኮ ጌሎ ካርንታ ዲርንታኮ ጌኤሺዎ ዳምቦ ማዲ ኩንሢ።

31 ታኣኒ፡ ኔሃሚያ ሹጮ ከኤሎ ዲዎ ዑዎ ዪሁዳ ዓሶኮ ሱኡጎ ከሴሰካፓ ዓይናዳ ዓሶ ላምዎ ዳኤፒ ዳኤፒ ቤሲ ፓቂ ያኦሲ ቦንቾም ጋላታ ዓይኑም ዓይናዳንዳጉዲ ማሄኔ፤

ቤርታሲ ታኣኒ ከሴ ዓሳ ከኤሎ ዲዎ ዑዎና ጌይ ሚዛቆ ዛላ ዓኣ ቡኡር ላኦሎ ቤዞ ባንዎና ዳንዳኔ፤

32 ዬካፓ ሆሻዒያና ዓይሁዳ ዓሶኮ ሱኡጎና ዔያቶ ጊንዎ ዓኣዳኔ። 33-35 ሃሢ ዓዛሪያ፡ ዒዞራ፡ ማሽላሚ፡ ዪሁዳ፡ ቢኢኒያሚ፡ ሽማዒያንታ ዔርሚያሴ ጌይንታ ቂኤሶንሢ ዎሊ ጊንዎ ዒኢና ዓኣዳኔ፤ ሄሊሳዎ ዲንኮ ዎርቃ ዳካ ቂኤሶንታ፤ ዬያጉዲ ሃሢ ዛካሪያሴ ጌይንታ ዮናታኣኔ ናኣዚ፡ ሽማዒያ ናኣዚ፡ ማታኒያ ናኣዚ፡ ሚኪያ ናኣዚ፡ ዛኩራ ናኣዚ፡ ዓሳኣፕ ናኣዚ ዳንዳኔ። 36 ዒዛቶኦኮ ማዔ፡- ሽማዒያ፡ ዓዛርዔኤሌ፡ ሚሌላዬ፡ ጊሌላዬ፡ ማዔዬ፡ ናትናዔኤሌ፡ ዪሁዳንታ ሃናኒንታ ያኦሲ ዓሢ ዳውቴ ያኦሲ ቦንቾም ዓይናዳ ዓይኑም ዓንጋም ቢያ ከዲ ዒዛ ጊንዎ ዓኣዳኔ፤ ዬና ዎሊ ጊንዎ ዓኣዳ ዓሶ ዔኪ ዓኣዳሢ ዎጎ ኮሺ ዔራ፡ ቂኤሳሢ፡ ዒዞራኬ። 37 ዬካፓ ዔያታ ዓልቃ ዎኣፃ ዓኣ ካር ሄላዎ ለካ ዳውቴ ካታም ባንሢ ዓኣዳ፡ ከኤሎ ዲዎ ዑዎ ዓኣ ሳኖጉዳ ቤዞና ከሰኪ፡ ዳውቴኮ ካኣቲም ማኣር ኮርሳ ጌይ ካታማሎኮ ዓባ ከሰኪ ባንዎይዳ ዓኣ ዎኣዎ ዲር ካር ዳንዳኔ።

38 ላምዓሲ ታኣኒ ከሴ ያኦሲ ቦንቾም ዓይናዳ ዓሳ ዎሊ ጊንዎ ሹጮና ኮሻና ዲዎኮ ቶኦኮማ ዓርቃዎ ሻውሎ ባንዎ ዓኣዳኔ፤ ታኣኒያ ዒማና ዳርኮ ሄካሢና ዎላ ዬና ዓሶ

ጊንዎ ዓኣዳኔ፤ ታም ዒኢሎ ኮጮ ጌይንታ ሹጮና ኮሻናሢ ኮይሊና ጌይ ዳልጎ ከኤሎ ዲዎ ካር ኦ ሄሌኔ። 39 ዒኢና ጌይ ዔፕሬኤሚ ዲር ካር፡ ዪሻና ዲር ካር፤ ጊንሢ ሃሢ ዎላሢ ዲር ካር ጌይንታ ቤዞና ሃናኒዔኤሌ ከኤሎ ዲር፡ ዔኤቶ ከኤሎ ዲርና ማራቶ ዲር ካር ጌይንታ ቤዞ ኦ ሙኬኔ፤ ዬና ኦ ዎሊ ዑዎ ዓኣዳ ዓሳ ሃንቴዎ ጋፒ ዔቂሢ ጌኡዞ ማኣርኮ ዑኬ ዓኣ፡ «ካፓ ዓሶ ዲር ካር» ጌይንታ ቤዞ ሄላዎኬ።

40 ዬያይዲ ላምዎ ቤዞ ፓቂንቴ ዓሳ ዎሊ ጊንዎ ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኑምና ጋላቲ ጋላቲ ጌኡዞ ማኣር ኮይሎ ሄሌኔ፤ ታኣና ዎላ ዓኣ ሱኡጎና ቃሲ ሃሢ፡

41 ሃካፓ ዳማ ዲንካሢ ዎርቃ ቂኤሴያ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ቂኤሶንሢ፡- ዔኤሊያቂሚ፡ ሚዕሴያ፡ ሚንያሚ፡ ማካያ፡ ዔልዮዒናዬ፡ ዛካሪያሴና ሃናኒያናኬ፤ 42 ዔያቶ ጊንዎ ሃሢ፡- ሚዕሴያ፡ ሽማዒያ፡ ዔልዓዛራ፡ ዑዞ፡ ዪሆሃናኔ፡ ማልኪያ፡ ዔላኣሚንታ ዔኤሪንታ ዓኣዳኔ፤ ኦ ዔቂ ዓኣንቴ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳ ዪዞራህያ ጎሆሢ ዔያቶ ጌይሳዛ ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዲ ያኦሲ ቦንቾም ዔያታ ዓይናዳኔ።

43 ዬና ዓቦና ያኦሲም ሚቺ ዒንጎ ባኣዚ ሚርጌ ዒንጊንቴኔ፤ ዳር ያኦሲ ዎዛሴሢር ዳኤፒ ዎዛ ዳራ ዎዛዳኔ፤ ላኣሎንታ ዓቲንቆንታ ዎላ ዎዛዳኔ፤ ዔያታ ዒማና ዬሩሳላሚይዳ ዓኣዎ ዒላሽ ዒላሽዎ ሃኬ ዎይዚንቴኔ።

ጌኡዞ ማኣር ማደም ዒንጊንቴ ባኮ

44 ዒማና ጌኡዞ ማኣር ማደም ዒንጊንቴ ባኮ፤ ዬያጉዲ ታዳፓ ፔቴ ዒንጊንታ ዒንጊዬ፡ ለዓ ለዓ ካፃ ሃኣኮና ዓኣፒ ዓኣፓ ሚዎ ዓኣፖ ቡኩሲ ጌሃ ዲማ ዲማ ቆልዎ ካፓንዳ ሱኡጌ ደኦሪንቴኔ፤ ዬንሢ ዓሳ ዲማ ዲማ ካታም ኮይላ ዓኣ ጎዞይዳፓ ዎጋ ዓይሢ ጎይዎና ቂኤሶንታ ለዊ ቦይንታም ዒንጊንታ ባኮ ቢያ ቡኩሳኒ ዔያቶ ኮይሳያኬ፤ ዪሁዳ ዳራ ጉቤ ቂኤሶንታ ለዊ ዓሶንታ ማዲ ባኮና ኮሺ ዎዛዳኔ። 45 ዓይጎር ጌዔቴ ዔያታ ያኦሲ ዓይሢ ጎይዎና ማዲንቴ ኩማኒ ኮይሳ ዳምቦንታ ጌኤሺዎ ዳምቦዎ ኩንሢሢርኬ፤ ጌኡዞ ማኣርይዳ ያኦሲ ቦንቾም ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶንታ ጌኡዞ ማኣር ካፓ ዓሳ ዳውቴና ናኣዚ ሴሎሞኔና ከሴ ዳምቦ ጎይዎ ዔያቶ ኮይሳ ማደ ማዲ ኩንሢ። 46 ካኣቲ ዳውቴና ያኦሲ ቦንቾም ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶኮ ሱኡጋሢ ዓሳኣፔና ዎዳፓ ዓርቃዎ ያኦሲ ሄርሺሢ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶና ጋላቶ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶናኮ ዓርና ማዔ ዓሲ ዓኣኔ። 47 ዜሬባቡሌና ኔሃሚያና ዎደይዳ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጉቤ ጌኡዞ ማኣርይዳ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶንታ ጌኡዞ ማኣር ካፓ ዓሶንታም ከላ ከላ ዒንጎ ባኮ ዒንጋኔ፤ ሃሢ ለዊ ዓሳኣ ዓኣርኔ ሽይንቶ ማዔዞንሢም ዔያቶ ሄላ ዛሎ ዒንጋኔ።

13

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሚሌ ዳራፓ ዲማዳሢ

1 ሙሴ ማፃኣፓ ዳግ ጌዔ ዑኡሰና ዔያቶም ናባቢንታሢ ዳራ ዎይዛኣና፡- «ዎዓኣቤ ዓሶንታ ዓሞኣኔ ዓሶንታ ያኦሲ ዳርና ዎላ ናኣና ሲኢሪንቶፓ» ጋዓ ቤሲ ሄሌኔ። 2 ዬይ ሂዚ ጌይ ዓይሢንቴሢ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ቤርታ ጊብፃፓ ከሰኪ ዎደና ጎይዎ ዓኣንቴ ሞዓኣቤንታ ዓሞኣኔ ዓሶንታ ሙዎና ዎኣዎና ዔያቶ ላኣጌሢርኬ፤ ዬያ ሌሊቱዎንቴ ዒሰራዔኤሌ ዳር ዔያቶም ጋዳንቃንዳጉዲ ባኣላኣሚ ጎሆሢም ዔያታ ሚኢሽ ዒንጌኔ፤ ያኦሲ ጋዓንቴ ጋዳም ዓንጅ ባንሢ ሸርሸኔ። 3 ዬያ ናባቢንቴሢ ዒሰራዔኤሌ

ዳራ ዲሞና ምድባዎ ማለፊ ዳር ማዕ ዓሶ ዔያቶ ባኣካፓ ዲማሲ ኬሴኔ።

ኔህሚያ ገንሣ ዓካሲ ማዳ ባኮ

4 ጌኤዥ ማኣርኮ ማሆ ጌሦ ማኣር ሱኡጋሣ ማዕ። ቁኤሳሣ፤ ዔሊያሽቤ ያደሲ ዎዴ ያቢያ ጎሮሣና ዎላ ፔቲ ማዕ ናንጌኔ፤ 5 ዬያር ያኣሲም ዒንጎ ሃኣኮ ዒንገገ፤ ዑንጅ፤ ጌኤዥ ማኣርም ዲማዴ ማሃ፤ ሃኣካ፤ ዎይኖ ዑዣ፤ ሪሚቶ ዛይታፓኣ ዔኪ ዔኪ ለዊ ዓሶም፤ ሃሣ ጌኤዥ ማኣርይዳ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶንታ ካፖ ካፓ ዓሶንታም ዒንገገንታ ታጳሣፓ ፔቲ ዒንገገንታ ቁኤሶም ዒንገገንታ ዒንገገንታ ቢያ ጌሣንታንዳጉዲ ማለንቲ ማዢንቲ ዴኤፖ ቆልዎ ያቢያ ፔ ማኣሪ ማሃ ናንጋንዳጉዲ ዔሊያሽቤ ዓይሣ። 6 ዬይ ቢያ ማዳንቲ ዎደና ታኣኒ ዬሩሳላሚይዳ ባኣሴ፤ ዓርጃክሲቤ ባብሎኔይዳ ካኣታዳንቲ ሃይሣታሚ ለምዓሳ ሌያና ታኣኒ ባብሎኔ ማዕ ዓኣዴ፤ ዬካፓ ዳካ ዎዴም ካኣቲ ታኣኒ ያኡጪ። 7 ገንሣ ታ ዬሩሳላሚ ማዕ ሙኬኔ፤ ዒኣካ ታ ሄላዎ ዔሊያሽቤ ያቢያም ጌኤዥ ማኣርኮ ዲር ጋራ ፔቲ ናንጎ ቆልዓ ዒንገገያ ማዕሣ ዎይዜ፤ 8 ዬያር ዳጋና ታ ዔቆ ያቢያኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ቆልዎ ጋራፓ ኬሲ ኬሲ ዢቤ፤ 9 ቆልዎ ጋርጎሣ ዎጎ ጎይያ ዳምና ጌኤዥካንዳጉዲ፤ ሃሣ ጌኤዥ ማኣርኮ ዲማዴ ማሆንታ ሃኣኮ ዒንገገንታ ዑንጅንታ ዒኣካ ማሃ ጌሣንታንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሣ።

10 ዬያጉዲ ሃሣ ጌኤዥ ማኣርይዳ ያኣሲ ቦንቾም ዓይኑም ማዳ ማዳ ዓሶንታ ሃንጎ ለዊ ዓሳ ዬሩሳላሚ ሃሽ ኬሰኪ ፔኤኮ ፔኤኮ ጎዣ ጌሌሣ ታ ዔሬ፤ ዬይ ያዲ ማዕሣ ዳራ ያኣሲም ዓይናዳ ዓሶና ለዊ ዓሶናም ዔያቶ ዎይሣንዳ ገዳ ባኣኪ ዒንገገ-ዎኣሣርኬ። 11 ጌኤዥ ማኣሪ ዬያ ሄላንዳኣና ቁል ጌይ ዛገንቲሣር ቢታንታ ዓኣ ዓሶ ታኣኒ ጎሬ፤ ለዊ ዓሶንታ ያኣሲ ቦንቾም ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶና ጌኤዥ ማኣሪ ገንሣ ማሃ ዔኪ ሙኪሣና ማዳ ገንሣ ታ ዓይሣ፤ 12 ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ገንሣ ሃኣኮንታ ዎይኖ ዑዣንታ ሪሚታፓ ኮሾ ዛይቶዎ ኮይሳሣጉዲ ታጳፓ ፔቲ ኬሲ ኬሲ ጌኤዥ ማኣርኮ ማሆ ጌሦ ማኣሪ ዔኪ ሙኪሣርቁ፤ 13 ማሆ ጌሦ ማኣርይዳ ቁኤሳሣ፤ ሸሌሚያንታ ዎጎ ኮሽ ዔራ ሳደቁንታ ለዊ ዓሣ ፔዳያንታ ታኣኒ ሱኡጌ ማሃ ደኡሬ፤ ማታኒያኮ ናኣኪ ናዎ ማዕ ዛኩሬ ናኣኪ ሃና፤ ዔያቶ ማኣዲ ማዳሣኬ፤ ዬንሣ ዓሳ ዔያቶና ዎላ ማዳ ማዳ ላጎም ኮይሳ ባኮ ገሽኪሣና ጉሙርቁንታያከ።

14 ታ ያኣዛሣ፤ ኔኤኮ ጌኤዥ ማኣርና ዒኣካ ማዳንታ ባኮ ፒዚሳኒ ጌይ ዬንሣ ቢያ ጉሙርቁንታያ ማዕ ታ ማዳሣ ማሊጋፓ ኮሽ ባኣኪ ታኣም ማዳ።

15 ዬንሣ ኬላ ዪሁዳይዳ ናንጋ ዳራ ሃውሾ ኬሎና፡- ዎይኖ ዓኣፖ ጩኡጳያ፤ ሃኣኮ፡ ዎይኔ ዑሽ፡ ሶኖና ዎላ ዓኣ ዎይና፡ ቤሌሴ ዓኣፓ፤ ዬያጉዲ ማሌ ባኣኪ ቢያ ፔኤኮ ሃርና ጩኣና ታ ዳንቁ፤ ዬያ ባኮ ቢያ ሃውሾ ኬሎና ዬሩሳላሚ ዔኪ ሙኪ ሻንቾዎጉዲ ላቲታ ዔያቶም ኬኤዜ። 16 ዬያ ሌሊቱዎንቲ ዬሩሳላሚይዳ ናንጋ ግርሴ ዓሳ ሞሎንታ ማሌ ዲማ ዲማ ኮርም ባኣኪ ሃውሾ ኬሎና ካታሚሎ ጌልዚ ጌልዚ ዪሁዳ ዳርም ሻንቾ፤ 17 ታኣኒ ዲሞና ዪሁዳኮ ሱኡጎ፡- «ዒንሣ ማዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዛፑዎቲ! ዒንሣ ሃውሾ ኬሎ ዒኣሲ ዒኣሲኬ፤ 18 ኑ ያኣዛሣ ኡኡና ካታሚሎናይዳ ሃያ ባይሲንቶ ዔኪ ሙኬሣ

ዒንሣኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ዬያ ፑርቱም ማዳሣርቱዎዳዳ? ሃሣ ዒንሣ ሃውሾ ኬሎ ቦንቾዎኣሣር ያኣሲኮ ዳጎ ዒንሣ ዒሰራዔኤሌይዳ ዔቁሳንዳ።» ጌይ ጎሬ።

19 ዬካፓ ሃውሾ ኬላ ቦንቾንቶ ዓርቃኒ ዑኪ ሳዓ ሃባርታዛ ካታሚሎ ጌሎ ዲር ካራ ዎዲንታንዳጉዲና ሃውሾ ኬላ ቦንቾንቲ ጋፑዎንቲ ካር ዔያታ ቡሉዎጉዲ ታ ዔያቶ ዓይሣ፤ ሃሣ ሃውሾ ኬሎና ሃንጋ ካታሚሎ ባንሣ ዓይጎ ባኣኪያ ኬዲንቲ ጌሉዎጉዲ ዛጎም ጌይ ታኣኮ ዓይሎፓ ፔቲ ፔቲዘንሣ ካታም ጌሎ ዲር ካራ ካራ ታ ዔቁሴ። 20 ዲማ ዲማ ኮርም ባኮ ሻንቾኒ ሽኢሻ ኮርም ኮርም ዓሳ ፔቲ ኬሊና ለምዎ ኬሊናጉዴያ ሃውሾ ኬላ ዚርኬ ጋዓዎ ዓርቦ ዒባኖ ካታሚሎ ጌሎ ዲር ዙላ ዎርቁ፤ 21 ዬያቶ ታኣኒ፡- «ሚኢሪ ጌላኒ ማሊ ዒንሣኮ ዬካ ዎርቁዓ ዒንሣ ማኣዳያቱዎሴ፤ ዬኖ ማዳ ዒንሣ ሃሹዎኣያ ማዕቲ ዒንሣዳ ዎልቁና ፔቲ ባኣኪ ታ ማዳንዳ።» ጌይ ላቲ ኬኤዜ፤ ዬማፓ ዓርቃዎ ዔያታ ሃውሾ ኬሎና ሙኪያ ሃሽ። 22 ለዊ ዓሳ ዎጎ ጎይያና ፔና ጌኤሽ ሃውሾ ኬላ ያኣሲም ዲማዳያና ካፒንቲያ ማዕሣ ዔርዘኒ ኬኤሎ ዲር ካር ኮሽ ዛጋንዳጉዲ ታ ዔያቶ ዓይሣ።

ያኣሲዮ! ሃያር ቢያ ኔታኣም ማላንዳጉዲና ኔኤኮ ዴኤፖ ናሹምና ኔ ታና ዓውሳንዳጉዲ ታ ኔና ሽኢቃ።

23 ዬኖ ዎደና ሃሣ ዓይሁዴ ዳርይዳፓ ሚርጌሣ፡- ዓሽደዴ፡ ዓሞኦንታ ሞዓኣቤ ዓጮ ዉዲር ናኣቶይዳፓ ዔኬሣ ያኡጪ ታ ዔሬ፤ 24 ዬያቶ ሃካሣኮ ናኣታ ዓሽደዴ ሙኡቸና ማሌ ፔቲ ፔቲ ሙኡቸና ጌሰታ፤ ፔኤኮ ዓይሁዴ ሙኡጮና ዔያታ ጌሰታኒ ዳንዳዒባኣሴ። 25 ዬያ ዓሶ ታ ጎሬ፤ ገንሣ ሃሣ ጋዳንቁ፡ ጳርቁያ ጳርቁ ቶኣኮ ጋፓኖ ታ ዔያቶኮ ቱጌ፤ ዬካፓ ዔያቶ ማዕቲያ ዔያቶኮ ናኣታ ማሌ ዓሶና ዎሊ ዔኩዎጉዲ ያኣሲ ሱንጎና ታ ዔያቶ ጫኣቁሴ። 26 ታ ዔያቶም ኬኤዛዎ፡- «ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ሴሎሞንታዎ ጎሚ ማዳንዳጉዲ ማሃዘንሣ ዬያጉዴ ማሌ ዓጮ ዉዲር ናኣቶቱዎዳዳ? ካኣቲ ሴሎሞን ማሌ ዓጮ ካኣታፓ ቢያ ባሽ ዓሲኬ። ያኣሲ ዒዛ ናሽኪ ፔኤኮ ዳር ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታሣ፤ ዒዚ ጋዓንቲ ማሌ ዓጮ ላኣሎ ዛሎና ጎሚ ማዳ፡ ዬያጉዴ ጎሚይዳ ሎኣሚ። 27 ዓካሪ ኡኡኒያ ዒንሣ ማዳ ጎይያ ማሌ ዓጮ ዉዲር ናኣቶ ዔኪ ያኣሲ ዓይሣያኮ ዑሣ ዓኣዲ ዳቢንታኒ ኦም ኮይሳዳ?» ጌዔ።

28 ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃሣ፡ ዔሊያሽቤ ናኣቶፓ ፔቲሣ ዮያዳዔኬ፤ ጋዓንቲ ዒዛ ናኣቶይዳፓ ፔቲ ቤትሆርኔ ካታማ ናንጋሣ ሴንባላጻኮ ዉዲር ናይ ዔኬ፤ ዬያር ዬሩሳላሚ ሃሽሲ ዮያዳዔ ታ ኬሲ ዳኬ።

29 ታ ያኣዛሣ! ሃይ ዳራ ቁኤሶንታ ቁኤሶ ዳምቦንታ ኔኤኒ ቁኤሶና ለዊ ዓሶና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁም ዎማይዲ ዒኣሴቲያ ዛጌ!

30 ዬካፓ ዳራ ቢያ ማሌ ዓጮ ዳርኮ ዒኣቲ ማዳፓ ፔና ጌኤሻንዳጉዲ ታ ማሃ፤ ቁኤሶንታ ለዊ ዓሶንታ ፔቲ ፔቲሣ ፔ ማዳ ማዳ ዔር ማዳንዳጉዲ ዳምቤ ቢያ ታ ገኢሺ። 31 ሚቹ ዒንጎ ዒንገገ ሚቹንደ ሃንጻሎ ጌይንቲ ዎደና ቢያ ሽኢሻንደ ጎይሣያ ታኣኒ ገኢሺ፤ ገንሣ ሃሣ ዳራ ቡኩሳ ሃኣኮይዳፓ ቢያ ሃኣኮፓኣ ማዎም ዓኣፒ ዓኣፓ ባኮይዳፓኣ ቤርታ ካጻሣ ዎማይዲ ዔያታ ዒንጋንዳቲያ ታ ገኢሺ።

ታ ያክዛህሉ! ዬያ ቢያ ማሌ፤ ኔ ሚጨገጥኦ ኮሺ
ባኣዚያ ታኣሞ ማዳ።

ዓለተኛ ማግኔግ ዓይያ ካር

ዓለተኛ ማግኔግ ይህ ከኤዘንታ ዲማ ዲማ ማዲንቲ ባካ ፓርሴ ካኦቲ ባርጎ ዎዶና ናንጋ ቤዘይዳ ማዲንቲ ባካዚ ማዓዛ፣ ባሽ ሃይሳ ዶዲሺ ከኤዘንቲህ ደኔ፣ ጫርሹዎና፣ ሃሃ ፔ ዴር ዲና፣ ስሽካያ ማዲያና ፔኤኮ ዴር ሞርካ ባይዘዎጉዲ ዓውሴ፣ ዓለተኛ ጌይንታ ፔቲ ዓይሁዳ ላኦሊታጎ ጎኦ ባርቲያ ማዲሰኬኖ ዛላኬ። «ፑሪሜ» ጌይንቲም ዓርቲያ ማዲ ቦንቾ ዓይሁዳ ዓሳ ቦንቻያ ዓኣኔ፣ ማግኔግ ዴ ስንቲሎኮ ዓይያና ዓይሳር ቦንቻንታያታቲያ ኮሺ ከኤዛኔ።

ማግኔግ ዲማ ዲማ ዓርቲ ባኮ

- ዓለተኛ ጌይሾ ማዲያ (1:1—2:23)
- ሃማ ዓይሁዳ ባይዛኒ ማሌህ (3:1-15)
- ዓለተኛ ዓይያቶ ማኦዶም ማርዴኪኖሴ ጎኦጩህ (4:1-17)
- ማርዴኪኖሴኮ ቦንቻንቶ (5:1—6:14)
- ሃማ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንቲህ (7:1-10)
- ዓይሁዳ ዓሳ ፔጊዳ ሙኬ ሞርኮ ጎሊ ባይዘህ (8:1—9:19)
- ፑሪሜ ጌይንታ ቦንቾ ቦንቻያ (9:20-32)
- ዓርቲክሲሴና ማርዴኪኖሴኮ ደኔ፣ፑ (10:1-3)

ጌይሾ ዓለዲና ጌይንታዛ ካኦቲ ዓርቲክሲሴም ዎይዘ ዓይህ

1 ዴና ዎዶና ካኦቲ ያሪኪሲሴ ሂንዴ ዓጫፓ ዴንዲ ዲቶጲያ ሄላንዳኣና ዓኣ ያኤታና ላማታሚ ላንካይ ማዓ ዓጪ ዎይህያኬ። 2 ዲማና ካኦቲ ዓርቲክሲሴ ሱኡሳ ጌይንታ ቤዛ ዓኣ ካኦቲ ማኦሪ ናንጋኔ።

3 ዓዚ ካኦቲ ያይንቲ ሃይህሳ ሌያና ዲዛኮ ደንዘ ማዲ ቢታንታ ዓኣ ዓሳንታ ዲማ ዲማ ዓጮ ዎይህ ዓሳንታም ቢያ ደኔ፣ ሙኤዚና ዑሽና ከሌ ዲ ጊኦሊሽኔ፣ ዴያ ሙያ ከሌና ፓርሴና ማዲና ዓጮና ጎሎ ዓሳ ዓይህ ዓሳ፣ ዲማ ዲማ ሱኡሳንታ ዲማ ዲማ ዓጮ ዎይህ ዓሳንታ ሙኤኔ።

4 ካኦቲ ዴያይዲ ላሆ ዓጊኒ ሄላንዳኣና ዲዛ ካኦቲ ጋራ ዓኣ ቆሎ ማርጉሞንታ ካኦቲ ሞና ዲ ቦንቻንታ ቦንቻዎ ፔጋሲ ዳዌ።

5 ዴካፓ ሃሃ ካኦቲ ዲ ካኦቲ ዴ ዴ ዓኣ ካታሜሎ ሱኡሳይዳ ናንጋ ዓሳም ቢያ፣ ጌይያ፡- ዎርጎጮንታ ማንቆንታም ቢያ ማሌ ሙኤዘንታ ዑሽንታ ከሌ ጊኦሊሽኔ፣ ካኦቲ ማኦሪኮ ቲኤያ ጋራ ዲማ ዲማ ቲኮና ሚህህ ዓኣንቲ ዲኣካ ዴና ሙዓ ጊኦሊሽንቲኔ፣ ዴይ ሙዓ ላንካይ ከሌ ሄላንዳኣና ሙይንቲ ጎይህ ዴዔኔ። 6 ዴና ዲማ ዲማ ሚያ ቲኮና ቤዘላ ቦኦሬ ፑኤታ ጉኤዲሲ ሱኪ ኮሽና ዲንኪ ጎኦ ባፒላና ሚዛጲሲ ጎኦ ባናያኬ፣ ጎኦ ባፒላ ጮልዔ ፓቲሌና ኮሽንቲያኬ፣ ሃሃ ሹቺ ቢራ ዓንጊና ሱህ ጉኤሪ ኮሻያ ሚዛጲ ሹቺና ጊኦሊሽና ቲርቲሪዳ ሱዲንቲ ዓኣኔ፣ ዎርቄና ቢራ ዓንጊና፣ ኮሽና ቃሚህ ሻኦላ ቦኦሪና ዙቄና፣ ጪኢጩ ቡኒ ማላያንታ ዲንኪንታ ፖፖዓ ሚዛጲ ሹጮ ሂኣህ ጊኦሊሽና ሳይዳ ጌህንቲ ጌህንቲ ዓኣኔ። 7 ዴያጉዲ ሃሃ ዎርቄ ዓንጊና ኮሽንቲያ ዎሊ ማሉዎ፣ ዲማ ዲማ ዑሽ ዑሽኮ ዓንጊና ዑኸ ዓሳም ዲንጊንታኔ፣ ካኦቲ ዲማና ፔ ኮሹዎና ዎይና ዑኸ ዑህ

ዓኣህ ጊኦሊሽህሮ ዎይና ዑኸ ኮሺ ዲቢኬ፣ 8 ዓሳ ፔ ዲምቦ ዲምቦ ጎይያ ኮዔህጉዴያ ዑሽካንዳጉዲ ካኦቲ ማኦሪ ማዲ ዓሳም ካኦቲ ከኤዚ ዓይህኔ።

9 ዴይ ዴያይዲ ማዲንታኣና ጌይሻ፣ ዓለዲና ካኦቲ ማኦሪ ዲላሎም ሙኤዘንታ ዑሽንታ ጊኦሊሽኔ።

10 ሙያና ዑኸና ዓርቲክሲሴ ላንካሳ ከሌና ካኦቲ፣ ዓርቲክሲሴ ዎይና ዑኸ ዑሽኪ ሚሽኪ ዎዛዳያ ሚሁማኔ፣ ቢዘታ፣ ሃርቦና፣ ቢግታ፣ ዓባግታ፣ ዜታሬንታ ካርካሲንታ ዓሽቲንቲ ካኦቲ ማኦሪ ማዲያታንቲ ዴያቶ ላንካዎንህ ዴኤሊ፡- 11 «ጌይሻ፣ ዓለዲና ካኦቲ ማኦሪ ማኦሪ ማይንቲ፣ ሃሃ ቦንቻር ዓሳ ባኮዎ ቶኣካ ዓጊንቲ ሃይካ ዴዓንዳጉዲ ከኤዘዎቲ» ጌይኔ፣ ካኦቲ ዴያይዲ ጌይሻ፣ ዓለዲና ሚርጌና ሚዛጲ ታህሮ ዲዛኮ ደንዘ ማዲ ቢታንታ ዓኣ ዓሳንታ ሹኦጮንታ ቢያ ዲዘ ዛጋንዳጉዲ ጌይኬ። 12 ጋዓንቲ ዴያታ ዴያ ካኦቲን ዓይህሃ ዲዘም ከኤዘዛ፣ ዲዛ ካኦቲ ቤርቶ ሙኪያ ዲዩኔ፣ ዴይ ካኦቲ ሚርጌና ዳጋሴ።

13 ጌይሲ ዎጌና ዲምቤና ጌሰቲ ከንሃ ጎይህ ዴራያ ማዲ ዓሳ ያኦጪህ ካኦቲን ዓርቲክሴ ማዲኔ፣ ዴያር ዴና ዎዶ ባኮ ዛሎ ፐዚሲ ዴራ ዓሳና ዎላ ዲ ዲማና ዘርታኒ ዓሳ ዴኤሊ ዴኪ ዴዔኔ። 14 ዴያታ ቢያ ዎዶ ዲዘ ዘራኒ ዳንዳዓ ዓሳ፡- ካርሽና፣ ሹታሬ፣ ዲዲማታ፣ ታርሺሽ፣ ማሪሴ፣ ማርሴናንታ ማሙካኔ ጌይንታ ዲ ካኦቲ ዎይህ ዓጮይዳ ደኔ፣ ቢታንቶ ዓኣያ፣ ፓርሴና ማዲና ዓጮይዳ ሱኡጌ ማዲ ማዲ ላንካይ ዓሲኬ። 15 ካኦቲ ዴያቶ ዘራ ዓሳ ኮይላ፡- «ታኣኒ ካኦቲ፣ ዓርቲክሲሴ ጌይሾ ዓለዲና ሃይካ ዴኪ ዴዓንዳጉዲ ታኣኮ ማዲ ማዲ ዓሳ፣ ታኣኒ ዓይህ ዳካዛ ዲዘ ዲዩ ዓቲኔ፣ ሂንዳ ታኣም ከኤዘዎቲ፣ ዲዘ ታኣኒ ዎዶቲ ኮሺኬ ጋዓይ ዎጋ?» ጌይ ያኦጪኔ።

16 ዴካፓ ዘራ ዓሳ፣ ፔቲህ፣ ማሙካኔ ካኦቲንታ ዴኤ፣ ቢታንታ ዓኣ ዓሳንታ ቤርታ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ጎኔኔ፣ ጌይሻ ዓለዲና ቦርሲሴህ ካኦቲ ሌሊቱዎንቲ ዲዛኮ ደንዘ ማዲና ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያከ፣ ዴያ ሌሊቱዎንቲ ካኦቲ ዎይህ ዓጮይዳ ዓኣ ዓቲንቆዎ ቢያ ዲዘ ዳውሲሴኔ። 17 ማይ ሃካፓ ሴካ ካኦቲ ዎይህ ዓጮይዳ ዓኣ ዓይሳ ላኦሊያ ጌይሻ ዓለዲና ማዲ ባኮ ቢያ ዎይዘያ ዓኒ ቦሂህ ዓርቲክሴኔ፣ ዴያታ ዓኒህህ ኮራ፡- «ካኦቲ ዓርቲክሴ ጌይሾ፣ ዓለዲና ዲዘ ኮይላ ሙኸም ዴኤሌያኣና ዲዘ ዎይዘ ዲዩ ዓቲባኣዳ?» ጋዓንዳኔ። 18 ፓርሴና ማዲና ካኦቲ ማዲና ዓኣ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ሳኮ ላኣላ ዴያ ጌይሻ ማዲ ቦርሲሳ ማዲ ዎይዘያ ሃሃ ባኮ ጌሎዎንቲ ዓኒህህ ዑፃ ዎቶርሙ ማርቃንዳኔ፣ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ዓኣ ላኣላ ዓኒህህ ቦንቻ ሃሻንዳኔ፣ ማይ ዓኒህህና ላኣሎና ዎላ ዑራ ሌሊዎይ። 19 ካኦቲዮ! ዓካሪ ኔኤኒ ዴኤዓያ ማዲቲ ጌይሻ ዓለዲና ሃካፓ ሴካ ኔ ቤርቶ ፔቲታጎ ሺኢኩዎጉዲ ላኣጋ ከኢታ ከሴ፣ ዴይ ፔቲታጎ ላኣሚንቲዎ ዲዲ ናኣና ዴዓንዳጉዲ ፓርሴና ማዲና ካኦቲ ማዲ ዎይዳ ያኣፒንታንዳጉዲ ዓይህ፣ ዓለዲና ካኦቲ ማኦሪ ቦንቻ ዲዘ፣ ዴይ ማሌ ዲዘ፣ ባሽ ማዲ ላኣሊም ዲንጌ። 20 ኔኤኒ ከሴ ዳኬ ዓይህያ ኔኤኒ ሚርጌና ደኔ፣ ማዲ ዎይህ ዓጮ ቢያይዳ ፔቲና ከኤዘንታዛ ፔቲ ፔቲ ላኣላ ፔኤኮ ዓኒ ዎርሳቺ ማዲታቲያ ማንቆታቲያ ቦንቻ ናንጋንዳኔ።»

21 ካኦቲንታ ዲዘኮ ደንዘ ማዲ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዴና ጌይዘ ዎዛና ዴኬኔ፣ ዴያ ማሙካኔ ከኤዘ ሃይሶ ካኦቲ ዎይዘ ዴኪ ማዲ ዴኤሽኔ። 22 ዴያር ካኦቲ፡- «ፔቲ ፔቲ ማኦሪ ዓኒ ማዲ ዓኣህ ፔ ማኦሪ ዴዳ

ቢታንቶ ዓላ ዓሲ ማዕ ጌሰታኒ ደንዳዓያ ማዎም!» ጋዓ ዓይሥህ ከሲ ደማ ደማ ሙኡጮና፤ ሃሣ ሙኡጮ ፃኣፖ ዳምቦናኣ ገኢጊሺንቲ ዒዛ ዓጮ ቢያ ሄላንዳጉዲ ዳኤኔ።

2

ዓለተኛ ጌኤሾ ማዕዳ

1 ዳካ ዎርቁም ካኣቲኮ ዳጋ ማዕሰካ፡ ጌኤሻ ዓሰዳና ማዳ ባኮና ዒዛይዳ ከሲንቲ ዓይህያ ዎጎ ካኣቲ ማለህ ዓርቁኔ። 2 ይያሮ ካኣቲኮ ደንዘ ማዕ ዒዛ ዘራ ዓሳ ሂዚ ጋዓ ማለህ ዒዛም ሺኢሾኔ፡- «ሚዛጸ፡ ኩሙህ ወደሮ ናይ ኔኤም ኮይንቲቲ ቃራከ፤ 3 ኔኤኒ ካኣታዲ ዎይህ ዓጮ ጋርይዳ ዓጫ ዓጫ ሱኡጌ ማዕ ዓሲ ደኦሪንቲም ሚዛጸ ወደሮ ናይ ዔያታ ደኦሪ ዔከ ዔከ ኔኤኒ ካኣታቲ ዳዔ ካታም፡ ሱኡሳይዳ ኔኤም ጌዒ ደማሲ ጌሃ ላኣላ ናንጋ ቤዘ ዔከ ሙኩንጎ፤ ይያቶ ላኣሎ ቢታንቶና ዎይህንዳጉዲ ኔኤኒ ደኦሪ፡ ዓሽቲንቁ ማዳ፡ ሄጋዬ ዛጊ ካፖንጎ፤ ዔያታ ኮሺ ሚዛጸንዳጉዲ ቶኦኮ ዔያቶኮ ዛጊ ደማ ደማ ባኣዚ ዔያቶም ማዲንቶንጎ። 4 ዔያቶ ባኣካፓ ዑህ ዓኣዳ ኔኤኒ ናሽካዘ ደኦሪጋፓ ዓሰዳና ቤዛ ጌኤሾ ማሄ» ጌዔኔ።

ይይ ዘራ ኮሺ ማዕህህ ዛጊ፡ ካኣቲ ዔካዎ ዒማይዳ።

5 ዒማና ሱኡሳ ካታዎይዳ ናንጋያ፡ ሚርዳኪዮሴ ጌይንታ ዓይሁዳ ዓሲሰከይ ዓኣኔ፤ ዒዚ ያዒሬ ናይ ማዕያ ቢኢኒያሚ ፃጸኮ ቁኢሴና ሸምዒና ዜርህከ። 6 ባብሎኔ ካኣቲ፡ ናብካዳናዎኦሬ ዪሁዳ ካኣቲ ዒኮኒያኒንታ ሚሌ ዲቢ ዓሲንታ ዎላ ዩራሳላሚፓ ዲዒ ዔከ ዳንዴያና ይያቶ ዓሰ ባኣካ ዒዚ፡ ይይ ሚርዳኪዮሴ ዓኣኔ። 7 ዒዚ ዔብሬ ዓሰ ሙኡጮና ሃዳሳ ጌይንታያ ዒዛኮ ዓደ ጌኤዚ ናይ ዓሰቲሮ ጌይንታሰከና ዜኤሬ ናይታንቲ ዲቻኔ፤ ዒዛኮ ማላህና ዔጸና ኮሺ ሚዛጸ ወደሮ ናይከ፤ ዒዛ ሾዔ ዓሳ ሃይቁማፓ ዓርቃዎ ሚርዳኪዮሴ ዒዛ ፔ ማኣራ ፔ ናይ ማሃ ዛጊ ዲቹኔ።

8 ካኣቲ ወደሮ ናኣቶ ኮዒዎ ከኢቶ ዳካኣና ዔከ ሙኩና ወደሮ ናኣቶ ባኣካፓ ፔቲዛ ዬሮ ዓሰቲሮከ፤ ዒዛ ዒማና ካኣቲም ማኣሪ ዔውቲ ዳንዲ ሚዛጸ ላኣሎ ደማሲ ናንጊሾ ቤዘይዳ ዓኣ ላኣሎኮ ሱኡጌ ማዕ ዎይህ፡ ሄጋዬ ዛጊ ዒዛ ቆላንዳጉዲ ዒንጊንቲኔ። 9 ዓሰቲራ ሄጋዬ ኮሺ ዎዛሳያ ማዕኔ፤ ዒዛ ቤርታ ዒዛ ቦንቸንታ ዓሲ ማዕ ጴዳኔ፤ ይያሮ ዒዚ ኔኩዎዎ ቃራ ሙኡዚ ዒዛም ዒንጊንታንዳጉዲ፡ ሃሣ ዒዛኮ ዑፃ ደማ ደማ ቲሽኮ ባኣዚና ቲሽከንቲ ገኢጌም ሚዛጸ ማዕ ዒዛ ዳዓንዳጉዲ ዓይህኔ፤ ካኣቲም ደኦሪ ጌሃና ላኣላ ናንጋ ማኣሮፓ ዑህ ዓኣዳ ቃራ ማኣሪ ደኦሪ ዒንጊ ካኣቲም ማኣሮይዳ ማዳም ደማሲ ከሶና ላኣሎፓ ላንካይ ላኣላ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ደኦሪ ዒንጌኔ።

10 ሚርዳኪዮሴ ቤርታ ዓሰቲሮም ከኤዚ ሃሾህሮ ዒዛ ዓይሁዳ ዓሲ ማዕያ ዓሲም ከኤዙዎዎ ዓኣቲ ዓርቁኔ፤ 11 ዓሰቲራ ዎዚ ዓኣቲያ፡ ዒዛም ዓይጌ ማዲንታንዳጉዲ ዎይዚ ዔራኒ ቢያ ከሊ ደኦሪንቲ ላኣላ ናንጋ ከኤዎኮ ጸኣኮና ሴካ ሃንጋ ሚርዳኪዮሴ ሃንታኔ።

12 ዬና ደኦሪ ጌሃ ላኣላ ካኣቲ ኮራ ሺኢካንዳህኮ ቤርታ ቃራ ባኣዚ ዔያቶም ማዲንቲ ማዲንቲ ፔቲ ለዔ ጉቤ ዳዓኔ፤ ይይ ያዲ ማዲንታህ ዑፃ ዔያቶኮ ሚዛጸ ገኢጋንዳጉዲከ፤ ይያሮ ቤርታሳ ላሆ ዓጊኖ ከርቤና ዛይቲ ጌይንታ ቲሽና ቲሽኮኔ፤ ሃሣ ዓቲ ላሆ ዓጊኖ

ባላሳሚ ጌይንታ ቃራ ቲሽና ዔያቶ ቲሽኮኔ፤ ይካፓ ፔቲ ፔቲ ወደራህ ከሊና ከሊና ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ኮይሎ ዔከ ጌልዘኔ። 13 ደኦሪንቲ ላኣላ ናንጋ ማኣሮይዳፓ ከሰከ ካኣቲ ኮይላ ዳንዳኣና ዒዛ ማኣዒ ኮዔ ማኣዓ ዒንጊንታኔ። 14 ይካፓ ዒዛ ዒገኖ ካኣቲና ዎላ ዎርቃዛ ዚሮ ጉቲ ጊንህ ዔከ ሙከ ደኦሪንቲ ላኣላ ናንጋ ከኤዎፓ ፔቲ ከኤህ ጌልዘኔ፤ ዒኢካ ይያ ካኣቲ ላኣሎኮ ሱኡጌ ማዕ ዎይህ፡ ዓሽቲማህ፡ ሻዕሼጋዜ ዔያቶ ዛጋያ ማዕም ዳዓኔ፤ ካኣቲ ይያ ላኣሎ ናሽከ፡ ሱንዎ ዔኤሊ ዔከ ሙከባኣ ላኣሊ ላሚ ካኣቲ ኮይላ ሙኩዎሴ።

15 ይያይደ ጎይዎና ዓሰቲራ ካኣቲ ኮራ ጌላ ከላ ሄሌኔ፤ ዬና ዓሰቲራ ዓቢሃይሌ ናይ፡ ሃሣ ዒዛ ፔ ናይ ማሃ ዲቻ ሚርዳኪዮሴኮ ዓደ ጌኤዚ ናይ ማዕያከ፤ ዒዛ ዛጋ ዓሰ ቤርታ ቢያ ቦንቸንታ ዓሲ ማዕ ጴዳኔ። ዒዛ ካኣቲ ኮይላ ጌላኒ ከላ ሄላዛ ዒዛ ማኣዒህ ደኦሪንቲ ሚዛጸ ላኣሎ ሱኡጋህ፡ ዓሽቲንቁ ማዳ፡ ሄጋዬ ማኣዓንዳጉዲ ዘሬ ማኣዓህከ፤ ዒዛ ያኦጮ ማኣዎቹዎሴ። 16 ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ካኣታዳንቲ ላንካሳ ሌዎኮ ቲቤቲ ጌይንታ ታዘጸሳ ዓጊኖና ዓሰቲሮ ካኣቲ ኮይላ ዓሳ ዔከ ጌልዘኔ። 17 ካኣቲ ዒማና ሃንጎ ወደራህዳፓ ቢያ ዒዛ ባሽ ናሽከኔ፤ ዒዛ ሃንጎዎቶይዳፓ ቢያ ባሽ ካኣቲ ቤርታ ቦንቸንታያ ማዕ ጴዳኔ፤ ይያሮ ካኣቲ ዒዛኮ ቶኦካ ካኣቲም ማኣራ ቦንቸ ዓሳ ባኮ ዔከ ዓጋዎ ዓሰዳና ቤዛ ዒዛ ጌኤሾ ማህኔ። 18 ይካፓ ካኣቲ ዓሰቲሮ ቦንቸ ዳኤፒ ሙኡዚና ዑሽና ገኢጊሺሳዎ ዒዛኮ ደንዘ ማዕ ቢታንታ ዓኣ ዓሰና ደማ ደማ ፓቆና ዓጮ ዎይህ ዓሰና ቢያ ዔኤሌኔ፤ ዒዚ ካኣታዲ ዎይህ ዓጮ ጋራ ዓኣ ዓጮ ቢያይዳ ዎዛ ቦንቸ ዓሳ ቦንቸንዳጉዲ ከኢታ ዳኤኔ፤ ዒዚ ፔኤኮ ዓኣ ባካፓ ኮሹሞና ዒንጎ ዒንጊህያ ዓሰም ዒንጌኔ።

ሚርዳኪዮሴ ካኣቲ ሸምፖ ዓውሴህ

19 ኩሙዎ ወደሮ ናኣቶ ካኣቲ ማኣሪ ላምዓሶ ዔኤሊ ቡኩሶዎኣና ሚርዳኪዮሴ ካኣቲ ማኣሮ ካሮ ጸኣኮይዳ ፔቲ ሱኡጋቶ ማዳ ዒንጊንቲም ደኦሪንቲ ዳዒ ዓኣኔ። 20 ዓሰቲራ ይያ ሄላንዳኣና ዒዛ ዓይሁዳ ዓሲታህ ከኤዙዎዎ ዓኣቲ ዓኣኔ፤ ሚርዳኪዮሴ ዒዛም ይያ ዒዛ ዓሲም ከኤዙዎጉዲ ላቲናኣኮከ፤ ዒዛ ናይ ዓኣዎ ዒዛ ማኣራ ዲጫኣና ቢያ ባኣዚና ዓይህንታህጉዲ ዒማናኣ ዒዛም ዓይህንቲኔ።

21 ሚርዳኪዮሴ ካኣቲም ማኣሮ ካራ ዳዒ ዓኣንቲ ካኣቲ ዎርቃ ከኤዎ ጌሎ ካሮ ካፓ፡ ቢግታኔንታ ቲሬሼ ጌይንታ ላምዎ ዓሲሰከንህ ካኣቲም ማኣራ ዓሽቲንቁ ማዳ ማዳያታዎ ካኣቲ ዓርፃክሲሴ ዒዳ ዎዳኒ ዎላ ዘርቲኔ። 22 ሚርዳኪዮሴ ይያ ጌሮ ማሊዎ ዔራዎ ጌኤሾ ዓሰቲሮም ከኤዘኔ፤ ዒማና ዓሰቲራ ይያ ሃይሶ ሚርዳኪዮሴፓ ዎይዘህ ፔጋሲ ካኣቲም ከኤዘኔ። 23 ይካፓ ይያ ሃይሶኮ ጎኑማ ዛጊንታዛ ይይ ባካ ጎኔ ማዕ ጴዳኔ፤ ይያሮ ይያታ ላምዎ ፑርቶ ዓሳ ሱዳንቲ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንቲም ዎዲንቲኔ፤ ይይ ባካ ካኣቲ ዛሎ ሃይሶ ፃኣፒ ጌሃ ቤዛ ፃኣፒንቲ ዳዓንዳጉዲ ካኣቲ ዓይህኔ።

3

ሃማ ዓይሁዳ ዓሰ ባይዛኒ ማሌ ጌሮ ማሊዎ

1 ይካገሉ ካላት ዓርጻክሲሴ ሃሜዳታ ናኣዚ ዓጋጌ ዓሲ * ማዕረግ፤ ሃማ ሃንጎ ቢታንታ ዓኣ ዓሳይዳገ ቢያ ዑሣ ቢያሣ ዓይሣያ ማሂ ደኣሬኔ። 2 ካላት ፔ ዓጮይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጉምዓቲ ሃማም ዘገ ቦንቾ ዔኤሊሣ ዔኤላንዳጉዲ ዓይሣኔ፤ ዩያሮ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዓይሣንጉጉ ጎይፆ ማዳኔ፤ ዩያይዳኒ ሜርዳኪዮሴ ሌሊ ዒዳኔ። 3 ካላቱም ማኣራ ማዳ ቢታንታና ዓኣ ዓሳ ሜርዳኪዮሴ ኮይላ፡- «ካላት ዓይሣ ዓይሣያ ነኔኒ ዓይጎር ዒዳይ?» ጌዒ ጌዒ፤ 4 ቢያ ከሊ ዒዚ ፔ ማሊፆ ላኣማንዳጉዲ ዒዛ ዘራኔ፤ ዒዚ ጋዓንጉ ዔያቶም ዋይዞ ዒዳኔ፤ ዩያ ሌሊቱዋንጉጉ ዒዚ፡- «ታኣኒ ዓይሣዳ ዓሲ ማዕረግ ሃማም ታ ዚጋንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዒ ጋፒ ከኤዜሣሮ ዩና ዘራ ዓሳ፡- «ሜርዳኪዮሴኮ ሃያ ያቶርሙዋ ዋዲ ዛገ ገቦንዳይ?» ጌይ ሃይሶ ዴኤፒሲ ሃማም ከኤዜኔ። 5 ሜርዳኪዮሴ ዒዛም ጉምዓቲ ዘገባኣሣ ሃማ ዋይዞ ዓሳ ገዳጋዳ። 6 ሃሣ ሜርዳኪዮሴ ዓይሣዳ ዓሲ ማዕረግ ዓሪ «ዋዳንዳይ» ጌይ ማላፆ ሜርዳኪዮሴ ሌሊ ዋዲፆ ዓኤቢ ማይንዳዋኣሣ ማሊ ዓኤኔ፤ ዩያሮ ጉቤና ፓርሴ ካላቱም ዓጮይዳ ዓኣ ሜርዳኪዮሴ ዒገኖ፤ ዓይሣዳ ዓሶ ቢያ ዋዳንዳ ካራ ኮዔኔ።

7 ዓርጻክሲሴ ካላታዳንጉጉ ታጾ ላምዓሳ ሌዎኮ ኒሳኔ ጌይንታ ቤርታሳ ዓገኖና «ፑሪሜ» ጎም ዲማሲ ዓራኒ ዓሳ ባካ ዓገንቶ ዓርቃንዳጉዲ፤ ሃሣ ዓይሣዳ ዓሶ ባይዛኒ ማሎና ማሊፆ ኩንሣንዳሣ ሃማ ዓገኖና ከሎና ገኢጋንዳጉ ዓሳ ዒዳ ዓጋንዳጉዲ ሃማ ዓይሣኔ፤ ዩና ዒዳላ ዓዳሪ ጌይንታ ታጾ ላምዓሳ ዓገኖኮ ታጾ ሃይሣሳ ከሎና ማዕረግ ዓርዜም ዒማና ማዕንዳጉዲ ጌሰቲ ዔቁሲንጉጉ።

8 ዩያሮ ሃማ ካላት ዓርጻክሲሴም፡- «ኔኤኒ ካላታዲ ዋይሣ ዓጮይዳ ዲማ ዲማ ዓጮ ዜርቁንጉጉናጎጎ ፔቴ ፆጲ ዴሬ ዓኣኔ፤ ዩና ዴርኮ ማሊ ዓሶጎ ዲማ ጌ ዓኣያኮ፤ ዩና ሌሊቱዋንጉጉ ኔና ካላታሣኮ ዋጎም ዔያታ ዓይሣንጉጉ ማዕኔ፤ ዩያሮ ዩያጉዳ ዴር ዘቲ ጌይ ኔኤኒ ዛጌቴ ኔኤም ፑርታንዳይ፤ ገኢጋዓኮ፤ 9 ካላትዮ! ኔኤኒ ዔኤዓጉቴ ዩና ዴራ ሃይቃንዳጉዲ ዋገሳንዳ ዓይሣሣ ከኢታ ከሰኮንጎ፤ ኔኤኒ ዩያይዳቴ ታኣኒ ኔ ካላታዲ ዋይሣ ዓጮይዳ ማዳንታ ባኮ ማዳገንዳ ሃይሣ ዩኤታና ያይዲታሚ ሺያ ከሎ ማዓ ሹቹ ቢራ ገኢራሽ ጌልዛኒ ጫኣቃኔ» ጌዔኔ።

10 ዩያሮ ካላት ዒዚ ዓይሣያ ከሴያ ማዕረግ ዔርዛ ዒዛኮ ከኤሎ ዠራሣ ማላታ ማዕ ከሶና ዓይሣያይዳ ጳርቁንታንዳጉዲ ዓጋጌ ዓሣ፤ ሃማዳታ ናኣዚ፤ ዓይሣዳ ሞርካሣ፤ ሃማም ዒንጌኔ። 11 ካላት ዒማና፡- «ሚኢሾ ታ ኮዑዋሴ፤ ጋዓንጉ ዴር ናሽኬ ባኣዚ ማማዳ» ጌይ ዓይሣኔ።

12 ዩያሮ ቤርታሳ ዓገኖኮ ታጾ ሃይሣሳ ከሎና ካላትኮ ፆኣጉ ባኮ ፆኣጉ ዓሶ ሃማ ዔኤሊ ዔከ ሙከኔ፤ ዩካገ ዩያታ ዓሳ ሃማኮ ዓይሣያ ቢያ ዲማ ዲማ ፓቁንጉጉ ዓጮይዳ ፆኣጉ ፒዳሎና ዲማ ዲማ ዴር ሙኤጮና ዓጮ ዋይሣ ዋይሣ ዓሶም፤ ሃሣ ቢታንታ ዓኣ ሱኡጎም ሱኡጎም ፆኣጉ። ዩይ ፆኣጉንጉ ዓይሣያ ካላት ዓርጻክሲሴ ሱንጎና ፆኣጉንጉ ዒዛኮ ዠራሣ ማላታ ማሂ ገዳ ጳርቁንጉጉ ዳከንጉጉ። 13 ዩያ ፆኣጉንጉ ከኢቶ ጳሺ ሩኡሪና ጳሽካ ዓሳ ካላት ዋይሣ ዓጮ ጉቤሣ ሄሊሳንዳጉዲ ዓይሣንጉጉም ዔከ ዴንዴኔ፤ ዩና ዓይሣያ ከኢቱሎይዳ፡- «ዓዳሪ ጌይንታ

ታጾ ላምዓሳ ዓገኖኮ ታጾ ሃይሣሳ ከሎና ዓይሣዳ ዓሲ ጌይንታያ ቢያ፤ ዴጌ፤ ጋርቹ፤ ላኣሊንታ ናይንታ ዓይሱዋፆ ዋዲ ጋፒሲ ባይዙዋቴ!» ጋዓያ ዓኣኔ፤ ሃሣ፡- «ዔያቶኮ ዓኣ ባካኣ ቢያ ቡሪንቶንጎ!» ጋዓ ዓይሣሣ ዓኣኔ። 14 ዩና ጌይንጉ ከሌላ ሄላዛ ዓሲ ቢያ ገኢገንጉ ካገኒ ፆኣጉዳኮና ከኢቶ ዛጎም ጳኦኮይዳ ጌሣንታንዳጉዲ ካላት ዋይሣ ዓጮ ቢያ ዓይሣኔ።

15 ካላት ዓይሣም ዩና ከኢቱላ ካላት ካላታዲ ዴዒ ዓኣ ካታም ሱኡሳይዳ ዓሲ ቢያ ዛጋንዳጉዲ ጌሣንጉጉ፤ ጳኦ ጳሽካ ሩኡር ዓሳኣ ካላት ዓጮ ቢያ ዩና ከኢቶ ሄሊሴ፤ ዩና ዩና ካላት ካላታዲ ዓኣ ሱኡሳ ካታማ ጎይሣ ባይዚ ዓኣንጉ ካላትና ሃማና ፔቴ ቤሰካ ዴዒ ዋይኔ ዑሺ ዑሽካኔ።

4

ዓለተኛ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ሜርዳኪዮሴ ያኦጮሣ

1 ሜርዳኪዮሴ ዩና ማዳንጉጉ ባኮ ቢያ ዋይዞ ያይ ፔኤኮ ማኣዳሣ ዳርዜኔ፤ ዩካገ ሲዩ ፓቲሌ ማይንጉ ቶኦካ ፔኤኮ ዲቢንሣ ዋሂ ዑኡዞ ዳገዲ ዒላቲ፤ ዒናገ ዩኤከ ዩኤከ ካታም ጌሊኔ። 2 ዓይጎ ዓሲያኣ ማም ሲዩ ፓቲሌ ማኣዳ ካላቱም ማኣሪ ጌላዋጉዲ ላኣጋ ዋጌ ዓኣሣሮ ካላቱም ማኣሮኮ ካሮ ሙከ ሄላፆ ጋር ጌላኒ ዒ ዳንዳዒባኣኔ። 3 ካላትኮ ዓይሣያ ከኢታ ሄሌ ዓጮ ቢያሣዳ ዓኣ ዓይሣዳ ዓሳ ዴኤፒ ያይሣ ያይኔ፤ ዔያታ ሙኡዚ ሙውዋፆ ሃሺ፤ ዑኡዞ ፔኤኮ ዳገዲ ዩኤፒ ዓርቁኔ፤ ባሽ ዓሳ ሲዩ ፓቲሌ ማኣዳ፤ ቶኦካ ፔኤኮ ዲቢንሣ ዋሂ ዴዔኔ።

4 ዓለተኛም ማዳ ላኣሎንታ ዒዛ ካገ ዓሽቲም ዓቲንቃኣ ሜርዳኪዮሴ ዩና ማዳ ባኮ ቢያ ሙከ ዓለተኛም ከኤዛዛ፤ ዓለተኛ ዒናገ ያይኔ፤ ሜርዳኪዮሴ ሲዩ ፓቲሌ ማይንጉሣ ሃሺ ማሊ ማኣፆ ማይንታንዳጉዲ ማኣፆ ዒዛ ዳከኔ፤ ዒዚ ጋዓንጉ ዩና ዒዳኔ። 5 ዩካገ ዒዛ ካላቱም ማኣራ ዓሽቲንቁ ማዳ ዓሶ ባኣካገ ዒዛም ሌሊ ባሽ ማዳንዳጉዲ ካላት ዓይሣ፤ ሃታኬ ጎምሣ ዔኤሊ ዔከ ሙከፆ ሜርዳኪዮሴ ኮይላ ዋዋይቴያ ያኦጮም ዳከኔ። 6 ሃታኬ ዒማና ካላቱም ማኣሪ ጌሎ ካሮ ኮይላ ዓኣ ዴራ ቡካ ቤዞ ሜርዳኪዮሴ ባንሣ ሙከኔ። 7 ዩና ሜርዳኪዮሴ ዒዛይዳ ማዳንጉጉ ባኮ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ከኤዜኔ፤ ሃማ ዓይሣዳ ዓሳ ቢያ ዒዛም ሃይቃያ ማዕኔ ካላቱም ማኣሮኮ ማሆ ጌሃ ከኤፆ ዋማጉዴ ሚኢሽ ዔከ ጌልዛንዳጉዳ ካላትም ጫኣቁሣ ገዳ ከኤዜኔ። 8 ዓይሣዳ ዓሶ ኩርሳኒ ሱኡሳ ካታምይዳ ፆኣጉንጉ ጌሃናሣገ ዔከ ፆኣጉና ሃታኬም ዒዚ ዒንጌኔ፤ ዩይ ካላት ከሴ ዓይሣያ ከኢታገ ዔከ ፆኣጉናሣ ዓለተኛም ዒዚ ዒንጎንዳጉዲና ማዳንጉጉ ባኮ ቢያ ዒዛም ከኤዛንዳጉዲ፤ ዩናጉዲ ሃሣ ዒዛ ካላት ኮይላ ጌሊ ዒዛኮ ዴር ካላት ማኣራንዳጉዲ ሺኢቆም ጌይ ከኤዛንዳጉዲ ሃዳርሴ። 9 ሜርዳኪዮሴ ጌዔ ባኮ ቢያ ሃታኬ ማዳ ኩንሣኔ፤ 10 ዓለተኛ ገንሣ ሃሣ ሜርዳኪዮሴም ሃታኬ ዑፆ፡- 11 «ኔኤኒ ዔራሣጉዴያ ዓቲንቁያ ማም ላኣሊ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዔኤሊንጉጉዋፆ ካላቱም ማኣሮኮ ሳዛ ዓኣ ዴራ ቡካ ቤዞ ጌላኒና ካላት ዛጋኒ ማሌቴ ዋዋዳኔ፤ ዋጋ ያኣዴ ማዕረግ ካላት ዘራ ዓሶገ ዓርቃፆ ዴንዲ ዴር ሄላንዳኣና ያኦኒያ ዩና ዔራያኮ፤

* 3:1 3:1 ዓጋጌ ዓሲ፡- ዩይ ዓጋጌ ጎምሣ ዓማሌቁ ዓሶ ካላትከ፤ ዩና ዓሣ ፆጲ ሚናንካገ ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ዋላ ሞርኬ ማሪ ናንጋያከ፤ ያኦሲ ማሊ ከኤዛ ሳሙዔኤሌ ዩና ካላታሣ ዋዴያ ማዕረግ ሞርኮ ማዕፆ ዜርሣ ዛላና ማዕንዳኣገዳጉም ሜርዳኪዮሴ ዒዳ ሌሊ ማዳናጉዋሴ (1ሳሙ. 15:33።)

ዎጎ ጎይዖና ሃይቁዎ ዓታጎዳሢ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዒኢካ ጌላዛ ካኣቲ ፔኤኮ ዋርቆ ኮኦሎ ባንሢ ሎይሴ ዓሰማ ሌሊኬ፤ ታኣኒ ካኣቲ ኮይላ ጌላኒ ዔኤሊንቴንቴ ሃይሢታሚ ኬሊፓ ዑሣ ዓኣዴኔ» ጌይ ከኢታ ማሃ ዳኬኔ።

12 ማርዴኪዮሴ ዓስተር ከኢቶ ዔኬሰካፓ፤ 13 ጊንሣ፡- «ኔኤኒ ካኣቲሞ ማኣርይዳ ናንጋኒ ዳንዳዒያና ማሌ ዓይሁዶ ዓሳ ጋፔም ኔኤኒ ቶሊ ዓታጎዳያ ኔኤም ማሎፓ፤ 14 ሃያጉዴ ባኣዚ ሙካኣና ቦሂ ኔኤኒ ዘቲ ጌዔቴ ዓይሁዶ ዓሰም ማሌ ቤሰካፓ ማኣዳ ሙኪ ዓታዓኬ፤ ዔያታ ደቃጎዳሢ ዓርቴያኬ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ፤ ኔ ዓዶ ማኣርኮዎ ሱንፃ ባይቃንዳኔ፤ ጎዎንቴ ሂንዳ ማሌ፤ ኔኤኒ ጌኤሾ ማዓሢ ሃያ ማቶይዳ ኦኡኒ ጌላኣና ኦና ማኣዶም ማዳናቴያ ዎ ዔሬይ?» ጋዓ ላቲሢ ከኢታ ዳኬኔ።

15 ዓማና ዓስተራ ማርዴኪዮሴም፡- 16 «ዳንዳ ሱኡሳይዳ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሰ ፔቴይዳ ቡኩሴ፤ ዋለም ከኤዚጋፓ ሙኡዚ ሃሻዎ ታኣም ሸኢቁዋቴ፤ ዳንዳ ሃይሃ ሮኦሪና ዋንቴና ማዓንዳኣና ዓይጎ ሙኡዚያ ሙይፖቴ፤ ዓይጎ ዑሽያ ዑሽኪፖቴ፤ ታናንታ ታኣም ማዳ ላኣሎንታ ኦዋ ዒማይዳንዳኔ፤ ዩካፓ ዓካሪ ዋጋ ዓይሁዋያ ማዔቴያ ጫርቁ ካኣቲ ኮይላ ታ ጌላንዳኔ፤ ታ ዩያይዳያና ሃይቁቴያ ሃይቁንቶንጎ!» ጌይ ከኢቲኔ።

17 ዩያር ማርዴኪዮሴ ዳንዳ ዓስተራ ጌዔ ባኮ ቢያ ማዳኔ።

5

ዓስተራ ካኣቲንታ ሃማንታ ሙኡዚር ዔኤሌሢ

1 ዓስተራ ሙዎ ሃሽማፓ ሃይሣሳ ከሎና ካኣቶ ማኣር ማኣዓሢ ማይንቴ ካኣቲሞ ያይታ ዓኣ ከኤያኮ ቤርቶ ዘላ፤ ካኣቲሞ ማኣር ሳዛ፤ ዓሳ ቡካ ቤዛ ጌሊ ዓቁኔ፤ ዓማና ካኣቲ ዩና ከኤያ ጌሎ ካርና ፒዜ ጊኢጊሺ ጌሃና ካኣቲሞ ያይታ ዳዒ ዓኣኔ። 2 ዓስተራ ዩና ከኤያኮ ዙላ ሙኪ ዓቁሢ ካኣቲ ዳንቃዎ ዒዛ ቦንቸንታ ዓሲ ማዒ ዒዛም ጴዳሢር ዋርቆ ኮኦሎ ዒዛ ባንሢ ሎይሴኔ፤ ዩያር ዒዛ ባንሢ ደጪ ዋርቆ ኮኦሎኮ ቤርቶ ካኣሚኔ። 3 ካኣቲ ዒዛ ኮይላ፡- «ዓስተራ፤ ኔ ዓይጋ ሙኬይ? ኔ ኮዓ ባኮ ታኣም ከኤዜ፤ ታ ካኣታዳ ዋይሣ ዓጮኮ ሄካሢታቴያ ታ ኔኤም ዓንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

4 ዓስተራ፡- «ካኣቲዮ! ኔኤኒ ዔኤዓያታቴ ሃኖ ዒባኒ ታኣኒ ጊኢጊሻንዳ ካዋሢ ሙዓኒ ኔናንታ ሃማንታ ሙኬቴ ታኣም ቃራኬ» ጌዔኔ። 5 ዩካፓ ካኣቲ ዑካዳ ሃማ ዔኤሊሳዎ ዓስተራ ጊኢጊሺ ካዋሢር ዳንዳኒ ዔያቶ ኮይሳሢ ከኤዜኔ፤ ዩያር ካኣቲና ሃማና ዓስተራ ጊኢጊሺ ሙዎ ቤዛ ዳንዳኔ። 6 ዒኢካ ዔያታ ዋይና ዑኩ ዑሽኪቤቃ ካኣቲ ዓስተር ኮራ፡- «ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ኔ ኮዔ ባኣዚ ታና ያኦጮ፤ ታ ኩንሣንዳኔ፤ ታ ካኣታዳ ዋይሣ ዓጮኮ ሄካሢያ ማዎም ኔ ያኦጮቴ ታ ዒንጋንዳሢ ዔርቴያኬ!» ጌዔኔ።

7-8 ዓስተራ ዒዛም ማሃዎ፡- «ኔና ቦንቸንቴ ካኣታሢ ቤርታ ታኣኒ ቦንቸንታ ዓሲ ማዓም ያኦጮ ባኣዚ ቢያ ኔ ኩንሣኒ ዳንዳዓያ ማዔቴ ዚር ጊንሣ ታኣኒ ጊኢጊሻንዳ ካዋሢዳ ኔናንታ ሃማንታ ሙካንዳጉዳ ታ ዒንሢ ቦንቸ ሸኢቃኔ፤ ዒማና ታኣኒ ኮዓ ባካ ዓይጎታቴያ ፔጋሲ ኔኤም ከኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

ሃማ ማርዴኪዮሴ ዋዳኒ ማሊ ጊኢጊንቴሢ

9 ሃማ ዩያ ሙዎና ዑኩናፓ ከሰኪ ዳንዳኣና ዒናፓ ዋዛዳ ዋዛዳ ዳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ካኣቲሞ ማኣር ጌሎ ካር ኮይላ ማርዴኪዮሴ ዳይ ዓኣንቴ ዳንቁኔ፤ ዒዚ ዒኣና ዳንዳኣና ዳዔ ቤዛፓ ዔቁ ማርዴኪዮሴ ዒዛ ቦንቸባኣሢ ዛጋዎ ዒናፓ ዳጋዳኔ፤ 10 ጋዓንቴ ዒዚ ዩያ ዳጎ ማታዳ ጊቢ ፔ ማኣሪ ዳንዳ ሄሌኔ፤ ዩካፓ ዒዛኮ ላጎ ዒዛ ማኣሪ ሙኮም ዔኤሊሳዎ ዒዛኮ ማቻ፤ ዜሬሻ ዔያቶና ዋላ ዳዓንዳጉዳ ዓይሢኔ። 11 ዒዚ ዒማና ዒዛኮ ያርጎቹሞንታ ናኣቶንታኮ ዳቡሞ፤ ሃሣ ካኣቲ ዒዛም ቢታንቶ ዳጊዳ ዒንጌ ጎይዎንታ፤ ማሌ ቢታንታ ዓኣ ዓሰፓ ዒ ባሽ ማዒያ ያቶርሙሞና ሄርሺ ሄርሺ ዩያ ዓሰም ከኤዜኔ፤ 12 ሃሣ ዒ ቃሲ ከኤዛዎ፡- «ዩያ ሌሊቱዋንቴ ጌኤሻ፤ ዓስተራ ጊኢጊሺ ሙዎይዳ ካኣቲና ታኣና ሌሊ ዒዛ ዔኤሌኔ፤ ማሌ ዓይጎ ዓሲያኣ ዔኤሊባኣሴ፤ ዚር ጊንሣ ሃሣ ዒዛ ሙኡዚ ሙዎም ኦና ዔኤሌኔ፤ 13 ጋዓንቴ ዩይ ዓይሁዶ ዓሢ፤ ማርዴኪዮሴ ካኣቲሞ ማኣር ጌሎ ካር ኮራ ዳዒ ዓኣንቴ ታ ዛጋዛ ሃይ ታኣኮ ቦንቸና ዳኤፔሞና ዔኤቢ ታኣም ማሎ ዒዳኔ» ጌዔኔ።

14 ዩያር ማቻንታ ዒዛኮ ላጎንታ ቢያ፡- «ያደሱማ ደንጊታሚ ዋዳ ማዔ፤ ዓሲ ሱሎንዶ ሚሢ ጊኢጊሺጋፓ ዚር ጉቴ ማርዴኪዮሴ ሱፃኒ ካኣቲ ያኦጮኒ ኔ ዳንዳዓኔ፤ ዩካፓ ዓካሪ ዋዛና ሙዎ ቤዛ ዓኣዴቴራ» ጋዓ ማሊሢ ሸኢሸኔ። ዩይ ዘራ ሃማም ኮሺ ማዓሢ ዒዚ ዛጊ ዔኪ ሱዎንዶ ሚያ ጊኢጊሸኔ።

6

ካኣቲ ዓርዳክሲሴ ማርዴኪዮሴ ሱኡጌ ማሃ ደኦሪሢ

1 ዩና ዋንቴሎ ካኣቲኮ ማሊሢታዎ ጊንዎ ባይዜሢር ካኣቲሞ ማኣራ ፃኣፒ ፃኣፒ ጌሃና ሃይሶ ዓሳ ዒዛም ናባባንዳጉዳ ዓሰ ዒዚ ዓይሢኔ። 2 ናባባንቴ ሃይሶ ባኣካ ካኣቲ ናንጋ ከኤያ ካፓ፤ ቢግታኔና ቴሬሽ ጌይንታ ዓሽቴንቁ ካኣቲ ማኣራ ማዳ ለምዎ ዓሰንሢ ካኣቲ ዋዳኒ ማሌ ጌኖ ማሊያ ማርዴኪዮሴ ዔሪ ከኤዚ ቶሊሴ ሃይሴ ጴዳኔ። 3 ዩያር ካኣቲ፡- «ሂዳዎ ማርዴኪዮሴ ዩያ ማዳሢር ኦ ዒዛም ዓይጎ ቦንቸ ዒንጊ ዳኤፒሴይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ዒዛም ማዳ ዓሳ፡- «ዒዛም ማዳንቴ ባኣዚ ፔቴታዎ ባኣሴ» ጌዔኔ።

4 ካኣቲ ጊንሣ፡- «ካኣቲሞ ማኣርይዳ ታኣኒ ዒንጌ ቢታንቶና ዓኣ ዓሰፓ ሃካ ዓሲ ዓኣ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ሃማ ዒማና ዒኢኒ ጊኢጊሺ፤ ሱዎ ማዎይዳ ማርዴኪዮሴ ሱፃኒ ካኣቲ ያኦጮር ካኣቲሞ ማኣርይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ጌሎ ጌላኔ፤ 5 ዩያር ካኣቲም ማዳ ዓሳ፡- «ሃይሾ ሃማ ኔና ዔኤቢ ያኦጮኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

ካኣቲ ዔያቶም፡- «ሃኒ ጌሌ፤ ጎሙዋቴ» ጌዔኔ።

6 ሃማ ካኣቲ ኮይላ ጋር ጌላዛ፤ ካኣቲ ዒዛ ኮራ፡- «ታኣኒ ዳኤፒሲ ቦንቸሳኒ ኮዔ ፔቴ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩያ ዓሢም ታ ዓይጎ ማዳቴ ቃራዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ሃማ፡- «ካኣቲ ታና ቦንቸሳንዳሰካይ! ማሌ ዓይጎ ዓሲ ዓኣዎ?» ጌይ ፔ ዒናና ማሌኔ።

7-8 ዩያር ካኣቲም፡- «ዩያጉዴ ዓሢም ካኣቲሞ ማኣሪ ኔኤኒ ማኣዔዘንሢ ዔኪ ዩዓንዳጉዳ ዓይሢ፤ ኔኤኒ ቶጌ ፓራሢኮ ቶኣካ ካኣቲሞ ቦንቸም ዓጎ ማላቶ ዓሰ ባጊሲሴ፤ 9 ዳኤፖ ሱኡጋፓ ፔቴ ዓሲ ዔኤሊሲ ዔኪ ሙኡሴ፤ ዩይ ዓሢ ካኣቲሞ ማኣዓሢ ዒዛ ማይሴ፤ ጊኢጊሻና ፓራሢያ ቶጊሲ ዒዛኮ ቤርታ ቤርታ ካታሞይዳ ዓሳ ቡካ ጰኦኮ ከሰኮንጎ፤ ለምዓሢ ዋላ ዳንዳኣና ዩይ ፓራሢኮ ቤርታ

ዓለዳ ሱኩጋህ፡- «ካዲት ለንቸሳኒ ኮዔ ዓህ ጎኑቢሽ ጎይዎ ዛጉዋቲ!» ጌይ ጌይ ዒላቶንጎ» ጌዔ።

10 ካዲት ዓማና ሃማም፡- «ቃራኬ፣ ሂንዳ ዑካዲ ሩኡሬ፣ ካዲቱም ማእዓህንታ ፓራህንታ ገኢሊሽ። ዬያ ኔ ሃህ ለንቸሳኒ ዳኤፒሴ ጎይዎም ዓይሁዶ ዓህ ማርዳኪዮሴም ማዳ፤ ዒዚ ሃህ ካዲቱም ማእሪ ጌሎ ካሮ ኮይላ ዳዒ ዓአህረ ኔ ሃህ ታኣም ኬኤዜ ባካፓ ፔቲታዎ ዓይሱዋዎ ቢያ ፓፒሲ ዒዛም ማዳ» ጌይ ዓይህ።

11 ዬያሮ ሃማ ካዲቱም ማእዓህንታ ፓራህንታ ገኢሊሽሰካፓ ማእዓህ ማርዳኪዮሴ ማይሴ፣ ፓራህንታ ቶጊሴ፤ ማርዳኪዮሴ ፓራህንታ ቶጋዛ ሃማ ዒዛኮ ቤርታ ቤርታ ዓአዲ፡- «ካዲት ለንቸሳኒ ኮዔ ዓህ ጎኑቢሽ ጎይዎ ዛጉዋቲ!» ጌይ ጌይ ዔኪ ሃንቴ።

12 ዬካፓ ገንህ ሃህ ማርዳኪዮሴ ካዲቱም ማእሪ ጌሎ ካሮ ሙካዛ፣ ሃማ ዑህ ዓአዳ ለርሲንቴህረ ፔ ዓአፖ ካሮ ዓፒላና ጉኡሊንቴ ዑካዲ ፔ ማእሪ ዳንዳ።

13 ዒኢካ ዳንዳዎ ዒዛኮ ማቸና ላጎናም ዒዛይዳ ማዲንቴ ለርሲሳ ባኮ ቢያ ኬኤዜ፤ ዒዛኮ ማቸንታ ጨንጮ ማዔ ዒዛ ዞራ ላጎንህንታ፡- «ማይ ኔ ኩቻ ኔኤኒ ኔኤኮ ቢታንቶ ማርዳኪዮሴም ዒንጋኒ ዑኬ፤ ዒዚ ዓይሁዳ ዓሲ ማዔህረ ኔ ዒዛ ቃዛዓኬ፤ ኔና ዒ ባሽ ዓቱዋሴ!» ጌዔ።

ሃማ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቴህ

14 ዔያታ ዬያ ጌሰታ ጎይህ ዓአንቴ ካዲቱም ማእሪ ዓሽቲንቁ ማዳ ዓሳ ሙኪ ዓሰቲራ ዔኤሌ ሙዎ ቤዛ ዑኬና ሃማ ዔኪ ዳንዳ።

7

1 ዬያሮ ካዲትንታ ሃማንታ ለምዓሲ ዓሰቲሮና ዋላ ሙይ ዑሽካኒ ዳንዳ፤ 2 ዔያታ ዋይሮ ዑኩ ዑሽካንቴ ካዲት፡- «ዓሰቲራ! ኔ ዓይጎ ኮዓቲያ ታኣም ኬኤዜ፤ ኔ ኮዔ ባአዚ ቢያ ታ ኔኤም ማዳንዳ፤ ታኣኒ ካዲታዲ ዋይህ ዓጮኮ ሃካህታቲያ ታ ኔኤም ዒንጋንዳ።» ጌይ ሃህ ያኦጮ።

3 ዓሰቲራ ዓማና፡- «ካዲቱዮ! ኔ ቤርታ ታኣኒ ለንቸንታ ዓሲ ማዒ ጳዳያ ማዔም ሽሌዑምና ታ ያኦጮ ያኦጮ፤ ኔኤኒ ዓካኒ ዓኤዔቲ ታኣኒ ሃህ ኮዓህ ታናንታ ታ ዳርንታ ሽምፔና ቶሊ ዓቲ ኔ ናንጋዳንጉዲኬ፤ 4 ሃይሾ ታናንታ ታ ዳርንታ ዋዲ ፓፒሲ ባይዚህም ኑ ሻንቸንቴ፤ ኔ ዓይሌ ማዓኒ ሻንቸንቴያቲቲ ታ ዚቲ ጋዓኒ ዳንዳዳያታንቴኬ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዋንዴ ዬያንዴ ባአዚታቲ ታኣኒ ካዲት ሜታሲንዳዋኣያታንቴኬ!» ጌዔ።

5 ዬካፓ ካዲት ዓርዳክሲሴ፡- «ዬያይዳኒ ጫርቃህ ዋዚጉዳ ዓሲዳይ! ሃህ ዬይ ዓህ ዋካ ዓአይ?» ጌይ ጌኤሾ፣ ዓሰቲሮ ያኦጮ።

6 ዓሰቲራ፡- «ኦኡኮ ሞርኬ ማዒ ኑ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊህ ሃያ ፑርቶ ዓህ፣ ሃማኬ!» ጌዔ።

ሃማ ዓማና ዋኦቶንዶ ጎይህ ባይዚ ዲቃታዎ፡- ካዲቲና ጌኤሾናኮ ዓአፓ ዓአፓ ዛጊህ ዓርቄ፤ 7 ካዲት ዒናፓ ደጋዲ ሙዎ ሃሽ ዔቃዎ ዓአ ኬኤያፓ ዙሎ ኬሰኪ ካዲቱም ማእሪ ካራ ቱኮና ሚዎ ባአኮ ዳንዳ፤ ሃማ ዬያይዳህረ ካዲት ዒዛይዳ ሜቶ ዓጋኒ ጋፒ ዔቄህ ዒዚ ዔራዎ ዒዛ ሽምፖ ዓሰቲራ ዓውሳንዳጉዲ ሽኢቃኒ ገንህም ጋራ ዓቲ። 8 ዒዚ ዓማና ዓሰቲራ ዒዛ ማእዳንዳጉዲ ጌይ ዒዛ ዳዒ ዓአ፣ ቃሚዎ ሻኦሎይዳ ባለቲና ሎኦሜ፤ ቱኮና ሚዎ ዓአ ቤዛፓ ካዲት ማዒ ጋሮ ጌላንቴ ሃማ ዬያይዳ ዓአህ ዛጋዎ ዑህ ዓአዳ ዳጋዲ፡- «ሃይ ዓህ ሃይሾ ታኣኮ

ካዲቱም ማእሪይዳ ታ ቤርታ ጌኤሾ ዓርቃኒ ኮዓ!» ጌዔ።

ካዲት ዬማ ጋጋዓማና ዓሽቲሚ ማዒ ካዲት ማእሪ ማዳ ዓሳ ሃማኮ ዓአፖ ካሮ ዓፒላና ካንቁ ዓአቼ። 9 ዬያቶ ባአካፓ ፔቲ ሃርቦና ጎሆህ፡- «ካዲቱዮ! ዬያ ሌሊቱዋንቴ ሃይ ሃማ፣ ኔና ሃይቢፓ ዓውሴ ማርዳኪዮሴ ሱዲ ዋዲኒ ገኢሊሽ ሚህ ዒዛኮ ካራ ደቁንቴ ዓአ፤ ዬያ ገኢሊሾና ሚዎህኮ ያደሱማ ደንገታሚ ዋዲኬ» ጌይ ኬኤዜ።

ዬያሮ ካዲት፡- «ሃማ ዔኪ ዳንዳ ዒዛ ሚዎ ሱጹዋቲ!» ጌይ ዓይህ።

10 ሃማ ማርዳኪዮሴ ሱዳኒ ገኢሊሽ ሚዎይዳ ዓሳ ዒዛ ዔኪ ዳንዳ ሱዳ፤ ዬካፓ ካዲትኮ ደጋ ማዔ።

8

ዓይሁዳ ፔኤኮ ሞርኮ ያላንዳጉዲ ኬኤዚንቴህ

1 ካዲት ዓርዳክሲሴ ዓይሁዳ ሞርካህ፣ ሃማኮ ቆሎ ቢያ ዓሚ ኬሎና ዓሰቲሮም ዒንገኔ፤ ዓሰቲራኣ ማርዳኪዮሴ ዒዛኮ ዑኬ ዓጊኒ ማዔህ ካዲቱም ኬኤዜ፤ ዬማፓ ዓርቃዎ ማርዳኪዮሴ ካዲት ቤርቶ ኬሰካንዳጉዲ ዓይህንቴ፤ 2 ካዲት ፔኤኮ ዓዛሮ ማርዳኪዮሴ ማላታ ዓአ ዠኢራህ፣ ሃማ ኬኤላፓ ኬሰሲ ዔኬህ ማርዳኪዮሴም ዒንገኔ፤ ዓሰቲራኣ ሃማሮ ማዔ ባኮ ቢያ ማርዳኪዮሴ ሱኡጌ ማዒ ቆላንዳጉዲ ደኦሬ።

3 ሃህ ገንህ ዓሰቲራ ካዲትኮ ቶካ ሎኦሚ ዬኤኪ ዬኤኪ ሽኢቄ፤ ዒዛ ሽኢቄህ፡- ዓጋጌ ዜርዎ ማዔህ፣ ሃማ ዓይሁዳ ማዳኒ ማሌ ፑርቶ ጌሮ ላኣጊሳኒ ፔቲ ባአዚ ካዲት ማዳንዳጉዲኬ። 4 ዓማና ካዲት ዒዛም ፔኤኮ ዋርቆ ኮኡሎ ዳቄ፤ ዬያሮ ዒዛ ዒዛኮ ቤርታ ዔቃዎ፡- 5 «ካዲቱዮ! ኔና ዋዛሳያ ማዒ ጳዳቴ፤ ሃህ ታኣማኣ ኔኤኒ ማላያ ማዔቲ ታ ኔኤም ሽኢሻ ማሊያ ፒዜ ማዒ ጳዳቴ ታ ኔና ሽኢቃ ባአዚ ዓአ፤ ዬይ ዓይጎዳይ ጌዔቲ ኔ ካዲታዲ ዋይህ ዓጮይዳ ቢያ ናንጋ ዓይሁዳ ዓሳ ጉቤ ባይዛንዳጉዲ ዓጋጌ ዜርዎህ፣ ሃማዳታ ናኣዚ፣ ሃማ ዓይህ ዳኬ ዓይህዎ ላኣጊሻ ከኢታ ኔ ኬሲ ዳካንዳጉዲኬ። 6 ዬያጉዳ ባይሰንታ ታ ዳሮ ሃላኣና፣ ገንህ ሃህ ታ ዒጊና ዋዲንታኣና ዋዲ ታ ገባንዳይ?» ጌዔ።

7 ዬካፓ ካዲት ዓርዳክሲሴ ጌኤሾ ዓሰቲሮና ዓይሁዳ ዓህ ማርዳኪዮሴናም፡- «ሃማ ዓይሁዳ ዓሰም ማዳ ጌሮ ማዳ ዛሎሮ ሚዎይዳ ታ ዒዛ ሱዳሲ ዒዛኮ ዓአ ቆሎዋ ቢያ ዓሰቲሮም ታ ዒንገኔ፤ 8 ሃህሃያ ማዎም ካዲት ሱንዶና ያኣፒንቴ ባአዚና ዠኢራህ ማላቶ ጊዳ ዓይህና ከኢታ ማዳይዳ ፔኤቁዎ ዓቱዋኣህረ ዒንህም ሃህ ኮሽ ማዒ ጳዳ ጎይዎም ማሌ ከኢታ ካዲት ሱንዶና ያኣፒ፣ ዠኢራህ ማላቶ ጊዳ ዓይሁዋቲ» ጌዔ።

9 ማርዳኪዮሴ ዒማና ካዲትኮ ያኣፖ ባኮ ያኣፓ ዓሰ ቢያ ዔኤሊሲ ዓይሁዳ ዓሰም፤ ሃህ ገንህ ሂንዳ ዓጫፓ ዳንዳ ዒቶጲያ ሃላንዳኣና ዓአ ያኤታና ለማታሚ ላንካይ ማዒ ዓጮ ዋይህ ዓሰንታ ዳማ ዳማ ቢታንታ ዓአ ዓሰንታም ዳከንታንዳ ከኢታ ያኣፒሴ፤ ዬና ከኢታ፡- ፔቲ ፔቲ ዓጮኮ ሙኡጮና፣ ሃህ ያኣፒንታ ጎይዎና፤ ዬያጉዲ ገንህ ዓይሁዳ ዓሰ ሙኡጮናኣ ያኣፖ ጎይዎጉዳያ ያኣፒንቴ፤ ዬይ ያኣዳ ማዳንቴህ ሲዋኔ ጌይንታ ሃይህሳ ዓጊና ያኤሬንቴ ለማታሚ ሃይህሳ ኬሎናኬ። 10 ማርዳኪዮሴ ዬያ ከኢቶ ቢያ ካዲት ዓርዳክሲሴ ሱንዶና ያኣፒሲ ካዲት ማእራፓ ኬሰኬ ከኢታ ማዒ ዔርዛ ማላቶ ጊዳ ዓይህ፤ ዬይ ከኢቶ ዋርቃታ ካዲቱም ማእሪይዳ ዛጊ

ሙሉ ዲቶና ሩሎ ጳጳስ ነገሩ ተገደ ጳጳስ ዓሳ ዑፃ ዳኪንቴኔ።

11 ዬና ካኦቴ ማኣራገ ከሰከ ከኢቲላ ዓይሁድ ዓሳ ናገገ ካታሞይቲ ቢያ ቡኪንቴ ፔገዳ ሙካ ባኮ ያለ ማሃኒ ዳንዳዓሳ ቢታንቶ ዔያቶም ዒንገያኬ፤ ዬይ ቢታንታ ዓይጎ ፃጸጋ ማም ዓጪጋ ዔያቶኮ ላኦነታ ናኦቶንታ ባይዛኒ ሙካ ያልዚ ዓሳ ዔያታ ያለ ባይዛንዳጉዲ፤ ዎዲያ ጋፐሳንዳጉዲ፤ ገንሣ ሃሣ ዔያቶ ሞርኮኮ ዓኣ ባኮዎ ዲዒ ዔካንዳጉዲ ዒንገንቴያኬ። 12 ዬይ ካኦቴ ዓይሣያ ማዔ ዓይሣያ ዓዳሬ ጌይንታ ታጸ ላሞዓሳ ዓገሮኮ ታጸ ሃይሣሳ ኬሎና፤ ጌይያ፡- ዓይሁድ ዎዲንታንዳጉዲ ጌይንቴ ከሎ ፓርሴ ዓጮ ካኦቴ ካኦታዲ ዎይሣ ዓጮ ጉቤሣዳ ፔገና ከኤዚንቴም ማዲይዳ ፔኤቃንዳጉዲ ዓይሣንቴኔ። 13 ዬይ ዓይሣያ ቢያ ዓጮይዳ ዎጌ ማዒ ደርም ከኤዚንቴም ዓይጎ ዓሲያ ማም ቢያ ዔራንዳጉዲ ማዲንቴኔ፤ ዔባ ቢያ ያኣዳ ማዔሣር ዬና ከሌላ ሄላዛ ዓይሁድ ዓሳ ፔ ሞርኮ ኮሚ ኮይሳ ባኣዚ ማዲንዳጉዲ ዔያቶም ገኢጋያ ማዔኔ። 14 ፓራሣ ቶጌ ዓሳ ዒማና ካኦቴ ዓይሣያም ዬያ ከኢቶ ዔኪ ፓራሣ ቶጋራ ጳጳስኬ፤ ዬይ ካኦቴ ዓይሣ ዓይሣያ ካኦቴ ካኦታዲ ዴዒ ዓኣ ካታሞ፡ ሱኡሳይዳኣ ደርም ፔገና ከኤዚንቴኔ።

15 ማርዳኪኮሴያ ዒማና ጮልዔና ቦኣሬ ማዔ ካኦቴም ማኣራ ማይንቶ ማኣያ ማይንቴ፡ ጋላፒ ዴኤፒ ኮኦቴ ጌዳ ማይንቴ፤ ሃሣ ማርጌ ማዛጳያ ቦንቸር ቶኦካ ዓሳ ባኮ ዎርቁና ኮሾናያ ዓገ ካኦቴም ማኣራገ ዓሳ ፔጎ ከሰከኔ፤ ዬያር ሱኡሳ ካታሞይዳ ዒላሸሣና ዎዛፓ ዔቁያና ዴግ ጌዔ ዑኡሲ ዎይዚንቴኔ። 16 ዬይ ዓይሁድ ዓሳም ኮሹሞና ዎዛና፤ ገንሣ ሃሣ ቦንቸር ማዔኔ። 17 ዒማና ዓይጎ ዓጪዳኣ ማም ካታሞይዳ ዬይ ካኦቴ ከኢታ ናባቢንቴ ቤዛ ቢያይዳ ዓይሁድ ዓሳም ዴኤፒ ኮሹሞና ዎዛና ማዔኔ፤ ዬያይዳፓ ዔቁያና ዓሳ ዓይሁድ ዓሳ ዒገጪ ማሌ ደር ማዔ ዓሳፓ ማርጌ ዓሲ ዓይሁድ ካኦፎይዳ ጌሌኔ።

9

ዓይሁድ ፔኤኮ ሞርኮ ዎዲ ባይዘሣ

1 ዓዳሬ ጌይንታ ዓገኤሎኮ ታጸ ሃይሣሳ ከላ ሄሌኔ፤ ዬና ከላ ዓይሁድኮ ሞርኮ ማዔ ዓሳ ቢያ ዓይሁድ ዓሳ ፔ ዴማ ጌልዛንዳጉዲ ካኦቴ ዓይሣ ዓይሣያ ከንሣኒ ገኢገንቴ ከሎኬ፤ ጋዓንቴ ዬይ ሃይሳ ገንሣ ሸርቴ ዓይሁድ ዓሳ ዔያቶ ያለ ባሽ ከሌ ማዔኔ። 2 ካኦቴ ካኦታዲ ዎይሣ ዓጮ ካታሞይዳ ካታሞይዳ ዓይሁድ ዓሳ ፔኤኮ ናገጎ ጉርዶይዳ ቢያ ዔያቶ ባይዛኒ ኮዓ ዓይጎ ዓሲዳኣ ያልዚ ቡላኒ ዳንዳዓ ጎይሣና ገኢገንቴ ዴዔኔ፤ ቢያ ቤዛ ናገገ ዴራ ጉቤ ዔያቶ ዒገጪሣሣር ዓይጎ ዓሲያኣ ዔያቶ ያላኒ ጫርቁባኣሴ። 3 ዬያ ሌሊቱዎንቴ ዓጮ ዓጮ ዎይሣ ዓሳንታ ዴማ ዴማ ሱኡሳንታ ካኦቴ ዶኦሪ ፔ ማዲም ጌሣ ዓሳኣ ጉቤ ዓይሁድ ማኣዴኔ፤ ዬያ ዔያታ ማዲሣ ማርዳኪኮሴ ዒገጪኬ። 4 ማርዳኪኮሴ ካኦቴ ካኦታዲ ዎይሣ ዓጮይዳ ካኦቴም ማኣራ ዴኤፒ ቢታንቶ ዒንገንቴ ዓሲ ማዔሣና ዎልቃዲያ ዶዲ ዶዲ ዴንዴሣ ዔርቴኔ። 5 ዬያር ዓይሁድ ዓሳ ፔ ሞርኮ ኮዔ ባኣዚ ማዲኒ ዳንዳዔኔ፤ ጩንቸ ዓፓርናኣ ዓሳ ዎዲ ዎዲ ኩርሴኔ።

6 ዔያታ ዒማና ካኦቴ ካኦታዲ ዴዔ፡ ሱኡሳ ካታሞይዳ ሌሊ ዶንጎ ዪኤታ ዓሲ ዎዲ ኩርሴኔ። 7-10 ዬያ ዎዲንቴ ዓሳ ባኣካ፡ ፓርሻንዳታ፡ ዳልፖኔ፡ ዓሳፓታ፡ ፓራታ፡

ዓዳሊያ፡ ዓራዳታ፡ ፓርሻንታ፡ ዓራሳዬ፡ ዓራዳዬንታ ዎይዛታ ጌይንታ ሃሜዳታ ናኣዚ ዓይሁድኮ ሞርካሣ ማዔ ሃማ ናኣታኣ ዓኣኔ፤ ዓይሁድ ዓሳ ዬያ ቢያ ማዲያ ጋዓንቴ ዓሳኮ ዓኣ ባኮ ቡሪባኣሴ።

11 ዬና ከሎ ዎዲንቴ ዓሳኮ ማርጌም ዎኣዴታቴያ ካኦቴም ዒማና ከኤዚንቴኔ። 12 ዬያር ጌኤሾ፡ ዓሳቴርም ካኦቴ፡- «ሃይሾ ዓይሁድ ዓሳ ታኣኒ ካኦታዲ ዴዔ ካታሞ፡ ሱኡሳይዳ ሌሊ ዎዲ ዓሳኮ ማርጌም ሃማኮ ታጸ ዓቲንቆ ናኦቶ ጌዳ ቃሶዛ ዶንጎ ዪኤታ ሄሌኔ፤ ዴማ ዴማ ዓጮ ዔያታ ዎዲ ዓሳ ዬያቶይዳፓ ዑሣ ዓኣዴ ባሹዎ ዓታዓኬ፤ ሂንዳ ሃሣ ማሌ ኔ ዓይጎ ባኣዚ ኮዓይ? ኔኤም ታ ኩንሣንዳኔ፤ ኔ ኮዓ ባኮ ታኣም ከኤዜ፡ ታ ዒንገንዳኔ!» ጌዔኔ።

13 ዓሳቴራ ዒማና፡- «ኔና፡ ካኦቴ ዎዛሳያ ማዒ ዴዳያታቶ ሱኡሳ ካታሞይዳ ናገገ ዓይሁድ ሃና ማዴማጉዲ ዚርዎ ዒማይደም ዔያቶ ሂንዳ ዓይሣ፤ ሃሣ ሃማኮ ታጸ ዓቲንቆ ናኦቶ ሌዛ ማሣዳ ሱዳንታንዳጉዲ ዓይሣ» ጌዔኔ። 14 ዬይ ቢያ ማዲንታንዳጉዲ ካኦቴ ዓይሣኔ፤ ሱኡሳ ካታሞይዳ ላሚ ሃሣ ከኢታ ዳኪንቴኔ፤ ሃማኮ ታጸ ዓቲንቆ ናኦቶ ሌዛ ዓሲ ቢያ ዴንቃንዳጉዲ ፔገኣ ሱዳንቴኔ። 15 ዬያር ዓዳሬ ጌይንታ ዓገኤሎኮ ታጸ ያይዳሳ ከሎና ሱኡሳይዳ ናገገ ዓይሁድ ሃሣ ዎላ ቡኪንቴ ያልዘም ገኢገንታ ቃሲ ሃይሣ ዪኤታ ዓሲ ዎዲኔ፤ ያዲ ዔያታ ማዴቴያ ዓሳኮ ዓኣ ባኮ ሃሣኣ ዔያታ ቡሪባኣሴ።

16 ዬያይዳ ካኦቴ ዎይሣ ዓጮ ጋራ ዓኣ ዓይሁድ ቢያ ፔቱሞና ዎልቆ ፔኤኮ ዶዲሽ ዔቁ ዔያቶ ባንሣ ሙካ ሞርኮ ፔኤኮ ያሌኔ፤ ዔያቶ ዔያ ዓሳፓ ላንካይታሚ ዶንጎ ሽያ ዓሲ ዎዲ፡ ዔያቶኮ ሞርኮ ኩጫፓ ፔና ዓይሴኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ፔቱታዎ ዔያታ ዓሲኮ ዓኣ ባኣዚ ቡሪባኣሴ።

17 ዬይ ያዲ ማዲንቴሣ ዓዳሬ ጌይንታ ዓገሮኮ ታጸ ሃይሣሳ ከሎናኬ፤ ሄሊሴ ታጸ ያይዳሳ ከሎና ጋዓንቴ ፔቱታዎ ዓሲ ዎዲም ዎዛ ከሌ ማሂ ቦንቸ ዔያታ ፔኤቁኔ።

18 ሱኡሳ ካታሞይዳ ናገገ ዓይሁድ ጋዓንቴ ታጸ ሃይሣሳ ከሎንታ ታጸ ያይዳሳ ከሎንታይዳ ቢያ ዓሲ ዎዲ ፔኤቃዎ ታጸ ዶንጋሳ ከሎና ሃውሽሣር ዬና ታጸ ዶንጋሳ ከሎና ዎዛዲ ቦንቸ ፔኤቁኔ። 19 ማሌ ዳኮ ዳኮ ካታሞይዳ ናገገ ዓይሁድ ዓዳሬ ዓገሮኮ ታጸ ያይዳሳ ከሎ ዎዛዲ ቦንቸ ከሌ ማሂ ሙኡዚ ሙዒ፡ ዑሽያ ዑሽኪ፤ ገንሣ ሃሣ ዎላም ሙዎ ባኣዚያ ዒንገ ዒንገ ቦንቸኔ።

ፑሪማ ጎዎ ቦንቸ ከሎ

20 ማርዳኪኮሴ ዬያ ማዲንቴ ሃይሶ ቢያ ፃኣፒ ፓርሴ ዓጮ ካኦቴ ዎይሣ ዓጮ ቢያይዳ ዑኬያ ማም ሃኬይዳ ናገገ ዓይሁድ ዓሳም ከኢታ ሞርቃታ ዳኬኔ። 21 ሌዓ ሌዓ ዓዳሬ ዓገሮኮ ታጸ ያይዳሳ ከሎና ታጸ ዶንጋሳ ከሎ ዎዛዲ ቦንቸንዳጉዲ ዔያቶም ዒዚ ከኤዜኔ። 22 ዬንሣ ከሎንሣ ዓይሁድ ዓሳ ያልቴ፡ ፔ ሞርኮ ኩጫፓ ዓቲ ሃውሾ ዴንቁ ከሌኬ፤ ዔያቶኮ ያዩያንታ ሃገኣ ዎዛ ባኣ ዓሲ ማዒ ዔያታ ዴዔሣፓ ዎዛዴ ዓገና ዒዛይዳኬ፤ ዬንሣ ከሎንሣ ዔያታ ቦንቸ ሙኡዚያ ሙዒ፡ ዑሽያ ዑሽኪ ዑሽኪ ዎዛዲ፤ ሃሣ ገንሣ ዎላም ሙዎ ባኣዚ ዒንገ ዒንገ፤ ማንቆ ዓሳማኣ ዔኤቢ ዒንገንዳጉዲ ዔያቶም ከኤዚንቴኔ። 23 ዬያር ዓይሁድ ዓሳ ማርዳኪኮሴ ዔያቶ ዓይሣ ዓይሣያ ዔኬኔ፤ ዬያይዳ ዔርቴ ቦንቸዎ ሌዓ ሌዓ ቦንቸኒ ዔኤዔኔ።

ዲዮቤ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ዲዮቤ ማፃኣፖይዳ ኑ ዛጋ ሃይሳ ጳጳሳ ማፍቶና ባይሰገታና ሄሌ ፔቲ ኮሺ ዓሲሰኬያ ዛላ ከኤዛያኬ፤ ዩይ ዓሢ ፔኤኮ ናኣቶና ቆሎ ቢያናፓ ዓቲያ ማዕያ ሌሊቱዋንቲ ቶኦሶ ከሢና ማታዳኔ፤ ካላሊ ጎይሢ ሃይሃ ፓቂ ፓቂ ጌሰቶና ጌኤሲና ዲዮቤንታ ዲዛኮ ላጎንታ ዩይ ማታ ዔያቶ ማሊሼሢ ከኤዛኔ፤ ጋፒንፃ ያኦሲ ፔኤር ዲዮቤም ፔጋዲ ጴዴኔ።

ዲዮቤኮ ላጎንሢ ዲማና ዲዮቤይዳ ሄሌ ማቶ ዛሎ ጌሰቲ ሃይሳ ያኦሲ ካኣሽካኔ ጋዓ ዓሳ ጌሰታ ዔርቲ ማሊያ ጎይያኬ፤ ዩይር ዔያታ፡- «ያኦሲ ኮሺ ዓሲም ኮሺ ባኣዚ ዲንጋፖ ፑርታ ዓሲ ማታሳኔ፤ ዩይ ጎይያና ዩይ ቢያ ማታ ዲዮቤ ሄሊሢ ዲ ጎማ ማዕሢር ናንዳኔ» ጋዓኔ፤ ጋዓንቲ ዲዮቤ ያሎ፡ ሃሃ ኮሺ ዓሲያኣ ማዕሢር ዩይጉዴ ዴኤሢ ማታ ዲዛም ኮይሳያቱዋንቲኬ፤ ባሺ ዔርቲዋያ ዓኣቶሢ ማዕ ባካ ዲዛጉዴ ኮሺ ዓሲዳ ዩይጉዴ ዴኤያ ማታ ሄሊያኬ፤ ዋዚ ዲዮቤኮ ያኦሲ ጉሙርቂፃ ዓገፂባኣያታቲያ ያኦሲ ፔዜ ዋጌ ዋጌ ዩይይዳፓ ዲዛ ኬሲ ቤርታ ዲ ዓኣ ጎይያ ዲዛ ማሃንዳጉዲ ያኦሲ ዶዲ ያኦጪሢዳፓ ዲ ገንሢም ጌይባኣሴ።

ዲዮቤ ያኦጪፍ ባኮ ዛሎ ቢያ ያኦሲ ፓይዲ ፓይዲ ማሃባኣቲያ ዲዮቤኮ ዲዛ ጉሙርቂፃ ዶዲ ሄርሺ ሄርሺ ፔኤኮ ያኦሱም ዋልቆና ቢታንቶና ዲቃሢ ሄርሺሳያ ማዓ ካላሊ ጎይሢና ፔጋሲ ዔርዜኔ፤ ዩይጋፓ ዲዮቤ ያኦሲ ዴኤፒ፡ ሃሃ ቢታንቶ ዓኣያ ማዕሢር ዔርቲ ማርጌ ጎሪንቲ ጎሪንቲሢር ዳቢንቶ ዔሪ ጎም ፔኤኮ ቡኤዳኔ።

ጋፒንፃይዳ ካላሊቱዋ ጎይሢና ያኣፒንቲ ባካ፡- ዲዮቤ ማና ቤርታ ዓኣ ጎይያ ማዕሢር ቆሎዋ ቤርታኣሰካፓ ባሺ ዴንቁሢኬ፤ ዩይር ዲዮቤኮ ላጎንሢ ዲዛይዳ ሄሌ ማታሢ ዓይጎ ዛላናታቲያ ዔያቶም ዔርቲባኣሢር ያኦሲ ዔያቶ ኮሺ ዶዲና ጎሪኔ፤ ማሌ ያኦዞ ካኣሽካ ዓሶ ማሊያይዳፓ ያኦሲ ባሺ ማዕሢር ዔርቲ ዲማና ዲዮቤ ሌሊኬ።

ማፃኣፒላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

ዲዮቤ ቆልሞንታ ማኣር ዓሶንታ ባይዚ ፔኤርዋ ሃርጌሢ (1:1—2:13)

- ዲዮቤ ፔኤኮ ሾይንቲ ከሎ ጋዳንቁሢ (3:1-26)
- ቤርታሲ ጌሰቲንቲ ጌኤዞ (4:1—14:22)
- ላምዓሲ ጌሰቲንቲ ጌኤዞ (15:1—21:34)
- ሃይሢሲ ጌሰቶና ጌኤዞ (22:1—26:14)
- ዲዮቤኮ ጋፒንፃ ሃይሶ (27:1—30:31)
- ዲዮቤ ፔኤኮ ዳቢንቲ ባኣሢ ዔርዚ ከኤዜሢ (31:1-40)
- ዔሊሁ ጎምሢ ጌሰቲ ጌኤዞ (32:1—37:24)
- ያኦሲ ቤርታሲ ጌሰቲ ጌኤዞ (38:1—39:30)
- ያኦሲ ላምዓሲ ጌሰቲ ጌኤዞና ዲዮቤኮ ማሃያ (40:1—42:6)
- ያኦሲ ዲዮቤኮ ናንጎንታ ቆሎንታ ማኣር ዓሶንታ ገንሢ ዓንጃሢ (42:7-17)

ፃላሃ ዲዮቤ ዋይታቲያ ዛጋኒ ጌሼሢ

1 ያኦፃ ጌይንታ ዓጫ ናንጋ፡ ፔቲ ዲዮቤ ጎፖ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሢ ፑርታ ባኣዚፓ ቢያ ሃኪ ያኦሲ ዲጊጫይ፡ ደንኪሳ ባኣዚ ባኣያ፡ ፔዜ ዓሲኬ። 2 ዲዛኮ ላንካይ ዓቲንቁና ሃይሃ ዉዲር ናይና ዓኣኔ። 3 ቆሎ ዛሎናታቲያ፡- ላንካይ ሺያ ማራይ፡ ሃይሃ ሺያ ጋኣሎ፡ ዶንጎ ያኤታ ዋኣፃ ጌማይና ዶንጎ ያኤታ ሃራያ ዲዛኮ ዓኣኔ፤ ዩይጉዲ ሃሃ ዲዛኮ ማዶ ማዶ ማርጌ ዓሲያኣ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሢ ዓባ ኬሰካ ባንያና ዓኣ ዓጫ ናንጋ ዓሶይዳፓ ቢያ ዲዛጉዴ ያርጎቹንታ ዴኤፒ ዓሲያ ባኣያኬ።

4 ዩኖ ዋይና ዲዛኮ ዓቲንቆ ናኣታ ፔቲ ፔቲሢ ፔ ማኣራ ማኣራ ሙኡዚ ገኢገሺ ዋሊ ዑፃ ቡኪንቲ ዋዛዳኔ፤ ዲማና ዔያቶኮ ሃይሃ ጌርንሢያኣ ዔያታ ዔኤሊሲ ዔኤሊሲ ዔያቶና ዋላ ሙይ ዑሽካኔ። 5 ዩይ ሙፖ ከላ ጋፔሰካፓ ዲዮቤ ጉቶማ ከሰኪ ፔቲ ፔቲ ዲዛኮ ናኣቶ ዔኤሊሲ ዔኪ ሙኪ ዔያቶኮ ሱንያና ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ሺኢሻኔ፤ ዩይ ዲ ማዳሢ «ጎፖንቲ ታኣኮ ናኣታፓ ያኦሲ ጫሽኪ ዳቤይ ናንዳኔ!» ጋዓ ዲጊቹምና ፔኤኮ ናኣቶ ጎማፓ ጌኤሻኒ ጌይኬ፤ ዲዮቤ ዩይ ዳምቦ ሃሹዋፖ ቢያ ዋይ ማዲ ኩንሢኔ።

6 ፔቲ ዓቢና ጫሪንጮ ከኢታንቻ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢካኣና ፃላሃያኣ ዔያቶና ዋላ ሺኢኬኔ። 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲማና ፃላሃሢ ኮይላ፡- «ዓንካፓ ኔ ሙኡይ?» ጌይ ያኦጪኔ።

ፃላሃሢ ማሃፖ፡- «ዓጫ ማዕ ካርና ቢያ ሴካ ሃንጋ ታ ሃንቲኔ» ጌዔኔ።

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ታ ዓይላሢ ዲዮቤ ኮሺ ኔ ዛገያ? ዲዛጉዴ ጉሙርቂንታያና ኮሺ ዓሲና ሳይይዳ ባኣሴ፤ ዲዚ ፑርታ ባኣዚ ቢያይዳፓ ሃኪ፡ ታና ዲጊጫ ፔዜ ዓሲኬ» ጌዔኔ።

9 ፃላሃ ገንሢ፡- «ዲዮቤ ኔና፡ ያኦሲ ዲጊጫሢ ጉሪ ኔኤም ማላ? 10 ዒዚ ኔና ዲጊጫሢ ዲዛንታ ናኣቶንታ ሃሃ ዲዛኮ ዓኣ ባኮዋ ቢያ ኮሺና ኔ ዲዛም ካፒ፡ ገንሢ ዲ ማዶ ባኮዋ ቢያ ኔ ዲዛም ዓንጃሢርና ማርጌ ባይ ቆሎዋ ኔ ዲዛም ዲንጌሢርቱዋዓዳ? 11 ጋዓንቲ ኔ ኩጮና ኔ ካኣሚ ዲዛኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ባይዜቲ ኔና ዲዚ ዲጊጫዋፖ ጫሽካንዳኔ» ጌዔኔ።

12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፃላሃሢም፡- «ዔኤዔ፤ ያኣዳ ማዕቲ ዲዮቤይዳ ሌሊ ፔቲ ማቶዋ ሄሊሲፖ፡ ጋዓንቲ ዲዛኮ ዓኣ ቆሎ ቢያይዳ ኔ ኮዔ ባኣዚ ማዳኒ ዳንዳዓኔ» ጋዓዛ፡ ፃላሃሢ ያኦሲ ቤርታፓ ከሰኪ ዴንዴኔ።

ዲዮቤኮ ናኣታ ሃይቁሢና ቆላኣ ቢያ ጋፔሢ

13 ዩካፓ ፔቲ ከሊ ዲዮቤኮ ናኣታ ዔያቶኮ ቶይዲ ማኣራ ቡኪንቲ ሙኡዚ ሙይ፡ ዋይኔ ዑሺያ ዑሽኪ ዋዛዳኔ። 14 ዩኖ ከሎና ፔቲ ከኢታ ዓሲ ጳሽኪ ጳሽኪ ዲዮቤ ኮራ ሙካፖ፡- «ኦኡኒ ጌማቶ ዋኣፃ ጎሽካንቲ፡ ሃራ ዲማና ኦ ኮራ ሄንቃኔ፤ 15 ኦ ማሊያ ማሊባኣንቲ ሳኣባ ዓጪ ዓሲ ሙኪ ኦና ያላፖ ቢያ ባኮ ዔኬኔ፤ ሃሃ ኔኤኮ ዓይሎዋ ጩንቻ ዓፓርና ዋዳም፡ ዔያቶ ባኣካፓ ታኣኒ ሌሊ ቶሊ ዩይ ባኮ ኔኤም ከኤዛኒ ሙኡኔ» ጌዔኔ።

16 ዩይ ከኢቶ ዓሢ ሃይሶ ሃጊ ከኤዚ ጋፑዋንቲ ማሌ ከኢታ ዓሲ ጳሽኪ ሙካፖ፡- «ኔኤኮ ማራቶና ሄንቃ ዓሶና ጉቤ ጉጉንሢ ጫሪንጫፓ ዴኪ ዋዳም፡ ዩይቶይዳፓ ታኣኒ ሌሊ ቶሊ ዩይ ባኮ ኔኤም ከኤዛኒ ሙኡኔ» ጌዔኔ።

17 ዩይያኣ ከኤዚ ጋፑዋንቲ ማሌ ከኢታ ዓሲ ሙካፖ፡- «ካላዳ ዓጮ ዓሲታፖ ቡራ ዓሳ ሃይሃ ቤሲ ፓቂንቲ ኦ ዔሪባኣንቲ ኦና ያሊ፡ ኔኤኮ ጋኣላሢ ቢያ ዔካፖ፡ ኔኤኮ

ዓይሎብ ቢያ ጩንቸ ዓገርና ወዳም ታኣኒ ሌሊ ቶሊ ዬያ ባኮ ኔኤም ኬኤዛኒ ሙኩኔ» ጌዔኔ።

18 ዬይ ኪኢቶ ዓሢያ ሃጊ ኬኤዛ ጋፑዋንቲ ማሌ ኪኢታ ዓሲ ሙካዎ፡- «ናኣታ ኔኤኮ ዔያቶኮ ቶይዲ ማኦራ ቡኪንቲ ሙዎ ሙይ፡ ዋይና ዑዝባ ዑሽኪ ዋዛዳንቲ፡ 19 ዓሲ ናንጉዋ ዳውላፓ ዔሩዋንቲ ዓልጋ ሙካዎ ማኦራ ጉቤ ዳይሳዛ ማኦራ ዔያቶ ዑፃ ደዔሢር ዔያታ ሃይቄኔ፤ ታኣኒ ሌሊ ዔያቶ ባኣካፓ ቶሊ ዬያ ባኮ ኔኤም ኬኤዛኒ ሙኩኔ» ጌዔኔ።

20 ዬያ ቢያ ባኮኮ ጊንፃፓ ዲዮቤ ዔቃዎ ዎደሢና ፔኤኮ ማኦራሢ ዳርዘ፡ ቶኦኮዋ ፔኤኮ ጉኡሊንቲ፤ ባሊቶናኣ ሳዎ ሄሊሲ ዚጋዎ፡- 21 «ታ ዓንደ ጎጳፓ ካሎ ታ ሾይንቲ፤ ሃይቃዎዋ ካሎ ታ ዓኣደንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ዒንጌኔ፤ ዒዚ ሃሣ ማሃ ዔኬኔ፤ ዬያር ዒዛ ሱንፃ ጋላቲንቲያ ማዎንጎ!» ጌዔኔ።

22 ዬያ ቢያና ዲዮቤ ዳቢንቲ ጎሜ ማዲባኣሴ፤ ያኦሲዳኣ ፑርታ ባኣዚ ጌሰቲባኣሴ።

2

ፃላሄ ዲዮቤ ዛጋኒ ለሚ ጌሼሢ

1 ማሌ ዓቢና ሃሣ ጩሪንጮ ኪኢታንቻ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢካዛ፡ ፃላሄያኣ ዔያቶና ዋላ ሺኢኬኔ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፃላሃሢ ኮይላ፡- «ዓንካፓ ኔ ሙኩይ?» ጌይ ያኦጩኔ።

ፃላሃሢ ማሃዎ፡- «ዓጫ ማዔ ካሮና ቢያ ሴካ ሃንጋ ታ ሃንቲኔ» ጌዔኔ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፃላሃሢ፡- «ታ ዓይላሢ፡ ዲዮቤ ኮሺ ኔ ዛጊያ? ዒዛጉይ ጉሙርቁንታዎና ኮሺ ዓሲ ሳይይዳ ባኣሴ፤ ዒዚ ፑርታ ባኣዚ ቢያፓ ሃኪ፡ ታና ዓጊጫ ፒዜ ዓሲኬ፤ ዒዛ ኔ ባይዛንዳጉዲ ታ ኔና ዓይሃም ኔ ታና ዒዛይዳ ዔቁሴሢ ጉሪኬ፤ ሃኣዛጌ፤ ዲዮቤ ሃሢያ ጉሙርቁንቲያና ደዴ ጎይሃኬ» ጌዔኔ።

4 ዬካፓ ፃላሃሢ፡- «ዓሲ ታልዔ ባኣዚ፤ ጊንሃ ሃሃ ኮሺ ባኣዚ ማዴ ዛላ ማሃ ዔኤቤ ዒንጋሢጉዲ ዓሲ ፔኤኮ ሸምፓሢ ዓይሳኒ ጋዓዎ ዓኣ ባኮ ቢያ ዒዒንጋሰካይ።

5 ጋዓንቲ ሃሢ ኔኤኒ ኔ ኩጮና ዒዛኮ ዑዎ ካኣሚ ፔቲ ሜቶ ዒዛይዳ ሄሊሴቲ ጎኔና ኔና ዒ ዒጊጩዋዎ ጫሽካንዳኔ!» ጌዔኔ።

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊንሃ፡- «ኮሺኬ፤ ዎዲ ዒዛ ዎዲ፡ ጋዓንቲ ኔ ኮዔ ባኣዚ ዒዛይዳ ማዲኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ።

7 ዬካፓ ፃላሄ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታፓ ኬሰኪ ዲዮቤኮ ቶኦኮ ጋፓናፓ ዳንዲ ቶኮ ፀንጎ ሄላንዳኣና ቶኦሶ ኪሢና ሜታዳንዳጉዲ ደርዎ ዓገኔ። 8 ዬያይዳፓ ዔቁያና ዲዮቤ ፔኤኮ ዴማ ቢዲንሢ ኩሊ ዑፃ ዴይ፡ ዑዎ ፔኤኮ ቦኦቆ ሜቁሢና ዋኣጩሢ ዓርቄ።

9 ዒማና ማቻ ዒዛኮ ዒዛ ኮራ፡- «ሃይማ ሄላንዳኣና ኔኤኮ ያኦሲዳ ዓኣ ጉሙርቁፃ ደዴ ጎይሃዳ? ሃያይዳፓ ያኦሲ ጉሙርቁፃ ሃሽጋፓ ሃይቁ!» ጌዔኔ።

10 ዲዮቤ ዒዛም፡- «ዎይቲ ኔኤኒ ዔኤኦ ላኣሊ ጌኤሲ ጌሰታይ? ያኦሲ ኦም ኮሺ ባኣዚ ዒንጋኣና ዋዛና ኦ ዔካኔ፤ ሃሢ ሜቶ ኦም ዒ ዔኪ ሙካዛ ዒዛይዳ ጉንዲማንዳያ ኦም ኮይሳ?» ጌዔኔ።

ዲዮቤይዳ ዋዚ ዬያ ቢያ ሜታሢና ዋኣዪፃ ሄሊቴያ ያኦሲ ዑፃ ፑርታ ጌሰቲ ዒ ጎሜ ማዲባኣሴ።

ዲዮቤኮ ሃይሃ ላጎንሢ ዒዛ ያኦጫኒ ሙኩሢ

11 ቲማኔ ዓጫ ዓሢ ዔልፓዜንታ ሹሃ ዓጫ ዓሢ ቢልዳደና ናዒማ ዓጫ ዓሢ ያፓሪና፤ ዬንሢ ሃይሃንሢ ዲዮቤኮ ላጎንሢ። ዔያታ ዲዮቤይዳ ሄሊ ዋኣዪፃ ሜታሢ ዋይዛዎ ዒዛ ዛሎ ዔያታ ዎይያ ማዔሢና ዒዛ ደዲሻኒ ፔኤኮ ዓጫፓ ዓጫፓ ዋሊ ዔኤሊ ዔኪ ዋላ ዲዮቤ ኮይላ ሙኩኔ። 12 ዔያታ ሙኮ ሙኪ ሃጊ ሃኬ ዓኣዎ ዲዮቤ ዳንቄኔ፤ ጋዓንቲ ዬይ ዒዛታሢ ቤዘና ዲማሲ ዔራኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ። ጊንፃፓ ዒዛ ማዔሢ ዔራዎ ዎዪ ፔኤኮ ማኦራሢ ዔያታ ዳርዘኔ፤ ሲላሊያ ሌካ ጫሪንጮ ባንሢ ላኣሊ ላኣሊ፡ ጊንሃ ፔኤኮ ቶኦኮይዳ ሲላሎ ዋሃ ዋሃ ዒላቲ ዬኤከሢ ዓርቄ። 13 ዒዛና ዋላ ዔያታ ላንካይ ሮኦሪና ላንካይ ዋንቲና ሳዒይዳ ዴዔኔ፤ ዒዛኮ ዋኣዪፃ ዴኤሢ ማዔሢያ ዔያታ ዔሬኔ፤ ዬያር ዔያቶይዳፓ ፔቲ ባኣዚያ ዒዛም ጌዔይ ባኣሴ።

3

ዲዮቤ ፔ ሾይንቲ ኬሎ ጋዳንቄሢ

ዲዮቤ
1 ዬካፓ ዲዮቤ ጌሰቲዎ ዓርቃዎ ፔ ሾይንቲ ኬሎ ሂዚ ጌይ ጋዳንቄኔ፡-

2-3 «ታ ዒንደኮ ዑፃ ታ ዓቲ ዋንቲላ ታ ሾይንቲ ኬሌላኣ ጋዳንቄንቲያ ማዎም!

4 ዬና ኬሌላ ዲሚ ባንሢ ላኣሚንቶም፤ ጫሪንጮ ያኣዛሢ ዒዛም ማሎፓ፤ ፖዒ ፔቲታዎ ዒዛይዳ ጴደፓ።

5 ቃኣዮና ሻኔ ዲሚና ዒዛ ካንቄቲያ ማዎም፤ ዒዛ ኬሌሎኮ ፖዒ ሻኔ ዲሚና ካንቄንቲያ ማዎም፤

6 ዬና ኬሌሎ ሻኔ ዲሚ ካንቆንጎ፤ ሌዎ ጋራ ዓኣ ኬሎና ዋላ ፓይዲንቶፓ፤ ዓጊኖ ባኣኮዋ ጌሊ ዒዛ ዓዲንቶፓ።

7 ዬና ኬላ ዓሲ ሾይንቲዋ ኬሊ ማዎንጎ፤ ዋዛ ዑኡሲያ ዒዛይዳ ዋይዚንቶፓ።

8 ሌዋታኔ* ጌይንታ ቦዎ ጴቻኒ ዳንዳዓዘንሢና ኬሎ ጋዳንቃ ማርሾ ዓሳ ዬና ኬሎ ጋዳንቆንጎ።

9 ዬና ዋንቶኮ ካሪዎ ዦኦጋሢ ዲሞንጎ፤ ፖዒኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛኣ ዒኣካ ጴደፓ፤ ካሪሢ ዓቢያ ዒዛይዳ ያርቆፓ።

10 ዬና ዋንቲላ ታኣኒ ታ ዒንደ ጎጳፓ ኬሰኩዋጉዲ ሃሣ ሜቶዋ ታ ዓኣፓፓ ዓኣቻኒ ሾይዎ ካሮ ታ ጊዳ ዎዲባኣሢ ጋዳንቄንቲያ ማዎንጎ።»

11 «ዋንዴ ታ ዒንደ ጎጳ ዓኣዎ ሃሣ ዒንደ ጎጳፓ ታ ኬኬሰካዎ ሃይቄቲ ዓይጎ?

12 ታ ዒንዳ ፔ ጉባዛ ዓይጋ ታና ጎዴይ? ዓይጋ ታና ዒዛ ፔ ዳንፃ ዳንሢሢይ?

13 ዒማና ታ ሄኤዶ ሃይቄ ላሄያታቶ ሄኤዶ ታ ሃውሼያ ናንዳንቲኬ።

14 ሃሢ ሻሃንቲ ዓኣ ቤዞ ፔኤም ጌዒ ኮሺ ዓጫ ካኣቶንታ ዔያቶኮ ዘራ ዓሳንታ ዋላ ሄኤዶ ታ ላሃ ሃውሹ ዳንቄያ ናንዳንቲኬ።

15 ፔኤኮ ማኦራ ዎርቄና ቢራና ኩንሢ ሱኡጎና ዋላ ታ ሄኤዶ ላሄያ ናንዳንቲኬ፤

16 ሃጊ ዓጊኒ ሄሊባኣንቲ ሾይንቲ ዲኡቲያ ፖዒያ ፔቲታዎ ዛጊባኣ ናይጉዲ ታ ማዔቲ ዓይጎ?

17 ፑርታ ዓሲ ዲኡኪንቲና ፔኤኮ ፑርቶ ማዲ ሃሻኔ፤

* 3:8 3:8 ሌዋታኔ ጌይዎ፡- ሚናኣ ዎዴና ዓኣኔ ጌይንታዎ ጉርጉር ማላ ዴኢፒ ቦዎኬ። 3:9 3:9 ዔ.ር. 20:14-18።

- ማደ ማደ ላቤ ዓሳኣ ዱኡፖይዳ ሃውሻኔ።
- 18 ቱኡዞ ዓሳታዎ ዒኡካ ኮሹሞ ዳንቃኔ፤
ዒያቶ ማደሻ ዓሳ ጎሪንታፓ ዒያታ ዳቃኔ።
- 19 ዳኮንታ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሳንታ ዒኡካ ፔቲይዳ ዓኣኔ፤
ሃሃ ካራማኣ ዒኡካ ዒያቶ ዋይሃ ዓሳ ዓይላታፓ
ኬሰካኔ።»
- 20 «ዋኣደሃዳ ዓኣዞንሃም ፖራ
ናንጋ ጫንቄ ያደሃና ኩሜ ዓሳሞ
ሹምፔ ዓይጋ ዒንገንታይ?
- 21 ደቢ ቆሎፓ ባሽ
ሃይቢ ኮራ ዳንቁዋኣዞንሃም
ሹምፔ ዓይጋ ዒንገንታይ?
- 22 ዱኡኪንታ ዋደና ዋዛዳዞንሃም
ሹምፓ ዓይጋ ዒንገንታይ?
- 23 ጎይፃ ባይቁሃም
ያኦሲ ካራ ዋደ ዓሃም
ፖራ ዓይጋ ዒንገንታይ?
- 24 ሙዎ ሙዎንዶ ቤዞ ታ ያደሃና ሜታዳኔ፤
ዒላታ ታኣኮ ዓልቁ ጋፑዋ ዋኣሃጉዲኬ።
- 25 ታ ዒገጩ ባካ ታ ኮይላ ሙኬኔ፤
ዓልቲ ታ ማሌ ባካ ታና ሄሌኔ።
- 26 ኮሹሞና ሃውሽሃና ታኣኮ ባኣሴ፤
ታ ሜቶኮዋ ጋፒንሃ ባኣሴ።»

ቤርታሲ ጌሰቲንቴ ጌኤዞ

4

(4:1—14:22)

- ዒልፓዞ
- 1 ቱማኔ ዓጮ ዓሃ ዒልፓዞ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡-
- 2 «ዒዮቤ! ፔቲ ዓሲ ጫርቁ ኔኤም ኬኤዜቲ
ገቢ ኔ ዋይዛንዳ?
ጋዓንቴ ኬኤዚሃዳፓ ያኦኒ ገንሃም ጋዓንዳይ?
- 3 ሚርጌ ዓሲ ኔ ዒርዘኔ፤
ላቤ ኩጮዋ ኔ ደዲሸኔ።
- 4 ኔ ጌኤዞ ዱቁንታ ዓሳሞ ማኣዳኔ፤
ጎይቃ ጉኡዮዋ ኔ ደዲሸኔ።
- 5 ሃሃ ሚታ ኔና ሄሌሃሪ
ሃገ ማዓ ዋዛ ባኣ ዓሲ ኔ ማዒኔ፤
ሚታ ኔኤኮ ዳኤፃሃሪ
ሃጋኣ ማዓ ዋዞ ኔ ቲቄኔ።
- 6 ያኦሲ ዒገቹማ ኔኤኮ ጌኤቁንቶ ባኮ
ፒዜ ጎይፃ ኔኤኮ
ሃገ ማዓ ዋዞቱዋዓዳ?
- 7 ጌኤሺ ዓሲታንቴ ያኦሲ ፑርታ ሜቶ ዓጌ ዓሲ
ፂሎ ዓሲታንቴ ያኦሲ ባይዜ ዓሲ
ዓኣቲ ሂንዳ ማሌ።
- 8 ታ ዒራ ጎይፃና
ፑርቱሞ ጎሽካዞንሃና ሜቶ ዜርቃዞንሃና
ገንሃ ዒንሃ ዒካኔ።
- 9 ዒያታ ያኦሲ ዑኡዞና ባይቃኔ፤
ዒዛኮ ዳጎ ዋኣፃ ጉዳሃና ሙይንታኔ።
- 10 ፑርቶ ዓሳ ዓዳ ዘቢጉዲ ጉዳኔ፤
ዑኡዞዋ ፔኤኮ ዒያታ ዳገዲ ዒላታኔ፤
ያኦሲ ዒያቶኮ ጋዓንቴ ዓጮ ማንሃኔ።
- 11 ዘቢ ኬሚ ሙዓ ባኣዚ ባይዛፃ
ሃይቃሃጉዲ ዒያታ ሃይቃኔ፤

ዘቤሎኮ ናኣታ ዣኣላሃጉዲ ዒያቶ ናኣታኣ
ዣኣላኔ።»

- 12 «ፔቲ ዓቢና ዓኣሽንቴ ከኢታ ታና ሄሌኔ፤
ዩያ ከኢቶ ካሽካሽና ታ ዋይዜኔ።
- 13 ዓሳ ዳኤፒ ገንዓ ዓርቁ
ሜታሲ ዳማ ባልባሃ ዋደና
- 14 ዒገቹሞና ጎይቁሃና ታና ዓርቁኔ፤
ታኣኮ ሜጌፃ ቢያ ጎቃይሴኔ።
- 15 ዢባሬ ታ ቤርቲና ዢባርሺ ዓኣዳኔ፤
ዲቃቲሃና ቶኦኮ ጋማ ታኣኮ ጋማሽኬኔ።
- 16 ዒኡካ ፔቲ ባኣዚ ዒቁ ዓኣንቴ ታ ዛጌኔ፤
ገዡ ጌይ ታ ዛጌቲያ
ዓይጎሞ ዒራኒ ታ ዳንዳዒባኣሴ።
ዒማና ዒዌ ቤሰካፓ
ሂዚ ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዜኔ፡-
- 17 «ያኦሲ ቤርቲዳ
ፂሎ ማዒ ደዳኒ ዳንዳዓ ዓሲ ዓኣ?
ሃሃ ማጌሃ ቤርቶይዳ
ጌኤሺ ማዓንዳ ዓሲ ደዳንዳኣ ናንዳ?
18 ያኦሲ ፔኤኮ ማዳዞንሃ ጉሙርቁዋያ ማዒቲ
ዒዛኮ ከኢታንቶይዳታዎ ዳቢንቴ ዒ ዳንቃቲ
- 19 ዓካሪ ራዒ ሙዑዋንቴ ሻሂንታዞንሃ
ፃፀ ዒያቶኮ ዓጪና
ዢኤጩ ዓጪና ኮሽንቴ ማኣሪዳ ናንጋዞንሃ
ዋይቲ ዒ ጉሙርቃንዳይ?
- 20 ዋንቴና ጉቲናኮ ባኣካ ዒያታ ሜቃኔ፤
ዒርቱዋንቴ ናንገና ዒያታ ባይቁ ዋለንታኔ።
- 21 ፃውና ቲገንቴ ዓፒሎና ኮሸና ማኣሪጉዲ
ዒራቶ ባኣያ ዒያታ ሃይቃኔ።»

5

- 1 «ዒዮቤ! ማሂ ኔኤም ኬኤዞንዳ ዓሲ ኔ ዳንቁቲ
ሂንዳ ዒኤላንቴ፤
ኔና ማኣዳንዳጉዲ
ያኦሲ ከኢታንቶፓ ዋያ ባንሃ ኔ ዛጋይ?
- 2 ዒኤያ ዓሲ ዳጋ ዋዋዳኔ፤
ቁኢሩሞዋ ዒኔባኣ ዓሲ ባባይዛኔ።
- 3 ዒኤያ ዓሲ ፃፂ ዳኪ ናንጋንቴ ታ ዛጌኔ፤
ያኦሲ ጎሪንቲና ማኣራ ዒዛኮ ዒራዋንቴ ሻሂንቴኔ።
- 4 ናኣታ ዒዛኮ ኮሺ ናንገ ዳንቃዓኬ፤
ዓሳ ቡካ ጸኣኮይዳ ዒያቶ ዛሎ ጌሰታንዳ ዓሲ
ዒያታ ዳንቁንዳዋኣሃሪ ፑርታ ባኣዚ ዒያቶ ሄላኔ።
- 5 ዒዛኮ ሃኣኮ ናይዳንቴ ዓሲ ሙዓኔ፤
ዓንገፃ ባኣካ ባቃሌ ሃኣኮታዎ ዒዛም
ሃሽንዳዋኣሴ፤
ዳኤቢንቴ ዓሳኣ ዒዛኮ ቆሎ ዒካኒ ዓፃዳኔ።
- 6 ሚታ ዓጪዳፓ ኬሰኩዋኣሴ፤
ሚታ ሃሃ ሳዓይዳፓ ባቃሉዋኣሴ።
- 7 ታሚ ቁንሃዳፓ ፂንቁ ዓኣዳሃጉዲ
ዓሲያኣ ሜቶም ሾይንታኔ።»
- 8 «ዋንዳ ታኣኒ ኔናታቲ ያኦሲ ባንሃ ሺኢኪ
ሚታሃ ታኣኮ ቢያ ዒዛም ታ ኬኤዜያ ናንዳኔ።
- 9 ዒዚ ፓይዲንቴዋያ ማዒ ዒዛ ዋልቆና ማዳንታ ማደ
ሃይማኬ ጌይ ዒርቱዋ ዳኤፒ ባኣዚ ማዳኔ።

- 10 ሳይሆን ዲርዲር ወርቅሳኔ፤ ጎዥዋ ዋክሂና ሎጪሳኔ።
- 11 ቶኦቹንቴዘንሂ ሰንቸሲ ጳጊዳኔ፤ ያዬዘንሂያ ደዲሺ ዋዛሳኔ።
12 ዔያቶኮ ማዳ ጊኢጉዋጉዲ ጌኖ ዓሶኮ ማሊያ ጉሪ ማሃኔ።
- 13 ዔሮ ዓሶ ዔያቶኮ ጌና ፒሮጉዲ ዓርቃንዳጉዲ ዒ ማሃኔ፤ ጌኖ ዓሶኮ ማሊያኦ ሩኡሪና ባይቃኔ።
- 14 ሮኦራ ዔያቶም ዳሚ ማዓኔ፤ ሃጊ ዓባ ሳዛ ዓኣንቴ፣ ዋንቶ ዲሞይዳ ዓኣያጉዲ ዔያታ ዲቃዳኔ።
- 15 ማንቆ ዓሶ ዔያቶ ሞርኮኮ ጩንቾ ዓፓራፓ ያኦሲ ዓውሳኔ፤ ማታዳ ዓሶዋ ሄርቂ ማታሳ ዓሶ ደማፓ ዒ ኬሳኔ።
- 16 ማንቆ ዓሶም ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዒንጋኔ፤ ዋይዚ ዒጻሂያ ዒዚ ዓጪፓ ጋፒሲ ባይዛኔ።»
- 17 «ያኦሲ ዘሪ ጎራ ዓሲ ዓንጂንቴያኮ! ዬያሮ ዳኤፖ ያኣዛሂኮ ጎሮ ሰሂፖ።
- 18 ያኦሲ ኔና ማንሄቶ ማሃ ዒ ኔና ኮኦላኔ፤ ፔቴ ኩጮና ኔና ዒ ማንሄቶ ባጎ ኩጮና ኔና ፓህኔ።
- 19 ባይዛ ማቶ ላሆይዳፓ ዒ ኔና ዓውሳንዳኔ፤ ላንካሳሂናኦ ዓይጎ ማታኦ ኔና ሄላዓኮ።
- 20 ናዮ ዋደና ሸምፔና ኔና ዒ ጌህኔ፤ ያሎ ዋደናኦ ሃይቢፓ ኔና ዒ ዓውሳኔ።
- 21 ያኦሲ ፑርታ ዒንዲርሲዳፓ ኔና ካፓኔ፤ ባይሲንታ ሙኩቴያ ኔና ዒጊጫዓኮ።
- 22 ፑርታ ያልዚና ናይዚና ሙኩ ዋደና ኔኤኒ ማሚኢ ጫንዳኔ፤ ካዮ ሰዎዋ ኔና ዒጊጫዓኮ።
- 23 ኔ ጎሽካ ጎዣ ሹቹ ማዒ ኔና ማታሳዓኮ፤ ካዮ ሰዎና ዋላ ኔ ኮሺና ናንጋንዳኔ።
- 24 ማኣርይዳ ኔኤኮ ኮሹዋ ኩማንዳሂ ኔና ዔራንዳኔ፤ ማራቶኮ ባርቶ ኔና ዘጋኦና ቢያሂ ኮሺ ዓኣንቴ ኔና ዳንቃንዳኔ።
- 25 ኔኤኮ ሸይንታ ማርጋንዳሂያ ኔና ዔራንዳኔ፤ ዜርፃ ኔኤኮ ሰኦ ማኣቶጉዲ ማርጋንዳኔ።
- 26 ዘርጎ ተሻሂ ካፃንዳኦና ጎዣ ኔጋሂጉዲ ኔኤኒያ ጋርቻንዳያ ሄላንዳኦና ማርጌ ለዔ ናንጋንዳኔ።
- 27 ኦኤኒ ዬይ ቢያ ጎኔ ማዔሂ ዘጊ ዔሬኔ፤ ዬያሮ ኔኤኒ ማሊ ጳቂሂጋፓ ማዳይዳ ፔኤሹ።»

6

- ዒዮቤ
- 1 ዬካፓ ዒዮቤ ሂዚ ጌይ ማሃኔ፡-
- 2 «ያዪፃ ታኣኮ ዳኤሡዋ ዔሮ ባኮይዳ ጌሂንቴያታቴ ዓይጎ! ማታሂያ ቢያ ታኣኮ ዳኤሡዋ ዔሮ ባኮና ዘጊንቴያታቴ ዓይጎ!
- 3 ባዞ ማኣሻሎይዳፓ ባሽ ዳኤፃንዳንቴኮ። ዬያሮ ዳንዳዒፃ ፓጩ ታኣኮ ጌኤዛ ኔና ዲቃሂ ሄርሺሳንዳያ ኮይሱዋሴ።
- 4 ቢያ ባኮ ዳንዳዒ ጎዳሂ ፔ ሂኢኮና ታና ዲኮኔ፤

- ዬያ ሂኢኮኮ ዳኦና ዑያ ታኣኮ ዓኣዲ ሃሽኔ፤ ያኦሲኮ ዲቃሂያ ማዔ ባይዛ ባካ ኮይሎ ታኣኮ ማንጌኔ።
- 5 ከርሞሌ ማኣቲ ዋዲ ዳንቄቴ ጌማይያኦ ያሃ ዳንቄቴ ጉዲዋሴ፤
- 6 ሶኦጌ ዋሂንቴባኦ፣ ዓኣፀዋ ካህ ሙይንታ? ጳኡላኮ ሃሎ ዋኣፃ ዓኣፃ?
- 7 ታኣኒ ታ ዘሎና ዬያጉዳ ሙያ ሻሻኣከንታኔ፤ ታ ሙዔታቴያ ታኣም ኮሸኩዋሴ።»
- 8 «ያኦሲ ታ ኮዓ ባኮ ታኣም ዒንጋቴ ዓይጎ! ታኣኮ ሸኢጲያዋ ዒ ዋይዛቴ ዓይጎ!
- 9 ሃያ ቢያይዳፓ ዒ ታና ዋዳቴ ኮሸቱዋኣዳዳ? ፔ ኩጮ ዔቂሲ ዒ ታና ባይዜቴ! ዬይ ታኣም ደዲሂ ዒንጋንዳንቴኮ።
- 10 ባይዲ ማዔቴያ ዲማዳ ያኣዛሂኮ ቃኦሎ ታ ሃሺባኣሂር ዋዚ ታኣኮ ማታሂ ማርጌቴያ ዋዛና ታ ኮኦማንዳንቴኮ።
- 11 ሸምፔና ናንጋኒ ታና ማሃ ዓይጎ ደዲሞ ታኣኮ ዓኣይ? ሃጊ ማዓ ዋዛ ታኣኮ ባኣያ ማዔቴ ታ ዓይጋ ናንጋይ?
- 12 ታኣኒ ሹቹጉዲ ደዳያዳ? ታኣኮ ዑፃኦ ሞኦና ዓንጊጉዲ ጪኢሊዳ?
- 13 ታኣኒ ታና ማኣዳኒ ዋልቄ ታኣኮ ፔቴታፖ ባኣሴ፤ ታኣኮ ዓኣ ዋልቃ ቢያ ዔውቴኔ።»
- 14 «ፔ ላጋሂም ዓኣ ጉሙርቂንቴያ ፓጪሳ ዓሲ ያኦሲ ዒጊቹም ሃሽ ዓሲኮ።
- 15 ታ ላጎሂ ጋዓንቴ ዲጲ ዳንዴሰካፓ ማጫያና ጉሙርሱዋኦ ዋርጉዲ ጌሻያኮ።
- 16 ዋርይዳ ባርጎ ዋደና ሻጫ ኩሊንታኔ።
- 17 ያጎና ጋዓንቴ ዓልቂ ዳንዲ ባይቃኔ፤ ዋራኦ ማጪ ጉሪ ማዓኔ።
- 18 ጫኦና ጫኦና ቆልሞ ዒሺ ዒሺ ጎይያ ዓኣዳ ዓሳ ጎይፃፓ ኬሰከ ዋኣፃ ኮይያ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ጌሊ ዒኢካ ሃይቃኔ።
- 19 ቄማ ዓጫፓ ሃንቴያ ዳንዳ ዓሳ ዋኣሂ ኮዓኔ፤ ሳኣባ ዓጮኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳኦ ዋኣሂ ዳንቃኒ ሃጋኦ ዋዛ ጌህኔ።
- 20 ዔያታ ጉሙርቄ ዋራ ማጪ ጳዳዛ ሃጋኦ ዋዛ ዔያታ ቲቃኔ፤ ዒኢካ ቤዞ ሄላፖ ዔያታ ዳደጋዳኔ።
- 21 ዒንሂ ሃሂ ታኣም ዬንሂ ማጩ ዋርንሂጉዲኮ፤ ታና ሄሌ ማታሂ ዘጊ ዒጊቹምና ጊንሂም ዒንሂ ደጩኔ።
- 22 ዔዛታ ሃያ፣ ዬያ ታኣም ዒንጉዋቴ፤ ሃሂ ጊንሂ ዒንሂኮ ቆሎና ታና ዓውሱዋቴ ታ ዒንሂ ጌይያ?
- 23 ታ ሞርኮ ኩጫፓ ታና ዓውሱዋቴ፤ ታና ሄርቂ ዋይሂ ዓሶ ኩጫፓኦ ታና ዓውሱዋቴ ታ ዒንሂ ጌይያ?»
- 24 «ዒንሂ ታና ዔርዙዋቴ፣ ታ ዘቲ ጋዓንዳኔ፤ ዳቢንቶዋ ታኣኮ ታኣም ኬኤዙዋቴ።
- 25 ጎኔ ሃይሴ ጫንቹታቴያ ዔውታያኮ፤ ዒንሂኮ ሰሂፖ ጌኤዛ ጋዓንቴ ፔቴታፖ ፓሡዋያኮ።
- 26 ዒንሂ ታ ጌኤዞ ዘጋሂ ጉሪ ዢባሬ ማሂኔ፤

5:13 5:13 1ቆሮ. 3:19። 5:17 5:17 ኮኦኪ. 3:11፤ ዔብ. 12:5-6። 5:18 5:18 ሆሴ. 6:1።

ሂንዳ ታና፡ ሃገላ ዋዛ ተቆሚሞ ዓይጎ ማሂ ዲንሢ
 ከኤዛኒ ኮዓይ?
 27 ዘኤሮ ናኣቶይዳ ዲፃ ዲንሢ ዓጋኔ፤
 ዲንሢኮ ላጎ ዲንሢ ሻንቻኒ ሻንቻንዶ ባኮ ዛሎ ማርማኔ!
 28 ሃዳራቲ ታኣኮ ዓኣፖ ካሮ ዛጉዋቲ፤
 ዲንሢ ቤርታ ታ ሉኡቃ?
 29 ዳቢንቲ ዲንሢኮ ማዑዋጉዲ ሃሹዋቲ፤
 ሃሢ ሃሹዋቲ፤ ታኣኒ ፒዜኬ።።
 30 ጎኔና ታ ዲንዲርዛ ዳቢንቲ ዓኣ?
 ታ ዳንጋ ጌኖ ማሊያ ዲማሲ ዔራኒ ዳንዳዑዋኣዓዳ?»

7

1 «ዓሲኮ ናንጊ ሳይይዳ ዶዲ ማሹምቦቲዋኣዓዳ?
 ከላ ዔይቶኮ ማዶ ማዶም ዓጊኒና ጨጎ ከሎ
 ጉዲቲዋኣዓዳ?
 2 ዔይታ ሺቢ ዳንካ ሃውሻኒ ኮዓ ማዶ ማዶ ዓሲና
 ማዶሢ ዛሎ ጨጎ ማዶሺ ዔካኒ ካፓ ማዳደዛንሢጉዲ
 ቲዋኣዓዳ?
 3 ታኣኒ ላቤ ዓጊና ታና ማኣዲዋኣያ ማዔኔ፤
 ታኣኮ ሜታሢ ዲባናንሢ ታኣም ዋኣደሢ ዋንታ
 ማዔኔ።።
 4 ታኣኒ ላሃ ዋዶና
 ዓይዶ ካሪም ታ ዔቃንዳይ ጋዓኔ፤
 ጋዓንቲ ዋንታ ታኣም ዶዶቃኔ፤
 ካራንዳያ ሃላንዳኣና ጉሪ ሺሪ ሺሪ ታ ላሃኔ።።
 5 ዑፃ ታኣኮ ቢያ ዛኣሌ ኩሜኔ፤
 ዓሸካ ታኣኮ ጎኔኔ ዲልዲ ሌሊ ማዔኔ፤
 ዳኡቁያኣ ጊኢሸኬኔ።።
 6 ታኣኮ ናንጎ ሌዓ ሃርፖኮ ሞኮኬይዳፓ ባሽ ሩኡራኔ፤
 ፔቲታፃ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ባኣያ ማዲ ጋፒንፃ ሃላኔ።።
 7 ጾኦሲኖ! ታኣኮ ሽምፓሢ ዑኡሲ ዔከሢፓ ቃሚቁሢ
 ማሊ፤
 ሃካፓ ሴካ ፔቲታፃ ኮሺ ባኣዚ ታ ዛጋዓከ።።»
 8 «ሃሢ ታና ዛጋሢ ላሚ ዛጋዓከ፤
 ኮዔቲያ ዲ ታና ዳንቃኒ ዳንዳዑዋሴ።።
 9 ሻኣሪ ላኣሊንቲ ባይቃሢጉዲ
 ሃይቁ ዳኡከንታ ዓሲ ማዲ ጊንሢ ሙኩዋሴ፤
 10 ጊንሢ ሃሃ ፔ ማኣሪያ ማዑዋሴ፤
 ዲዛ ዔሪ ዓሳኣ ቢያ ዲዛ ዋላኔ።።
 11 ማይ ሃካፓ ሴካ ታኣኒ ዚቲ ጋዓከ!
 ታኣኮ ዓያኖ ዋኣደይዳፓ ዔቁያና ታ ከኤዛኔ፤
 ሽምፓሢ ታኣኮ ሜታዳሢር ታ ጉንዲማኔ።።»
 12 «ሃያይዲ ኔ ታና ካፖ ዓሲ ማዓንዳጉዲ ማሃሢ
 ታኣኒ ባዚዳ? ሃሃ ባዛ ናንጋ ዳኤፖ ቦዶዳ?
 13 ታኣኮ ሻኣላ ታና ዶዲሻኔ፤
 ታኣኮ ላሆ ቤዛኣ ሃርጋሢ ዳንዳዲሳኔ፤
 ጌይ ታ ማላኔ።።
 14 ኔኤኒ ጋዓንቲ ዓውቲና ታና ዲታቻኔ፤
 ባልባቲሢናኣ ኔ ታና ዲቃሢ።።
 15 ሃያ ዋኣደያ ዲቤ ዑፃ ከዲ ሃንቲፃፓ
 ሱጊንቲ ታ ሃይቃኒ ኮዓኔ።።
 16 ሃጊ ማዓ ዋዛ ታ ቲቁኔ፤ ናንጋኒያ ታ ኮዑዋሴ፤
 ታኣኮ ናንጎ ዋዳ ቃሚሢታሢር ታና ሃሹ።።»
 17 «ሃኣዲኬ ኔ ጋዓኒና
 ዔይቶ ዛሎ ኔ ማላንዳጉዲ ዓሲ ዓይጎ ባኣዚዳይ?»

18 ጉቲ ጉቲ ኔ ዔይቶ ማሂ ዛጋንዳጉዲ
 ሃሃ ቢያ ዋዳ ዋይታቲያ ዛጋንዳጉዲ ዓሲንሢ ዓይጎ
 ባኣዚዳይ?
 19 ጨጮ ታ ዔኤዳንዳኣናታፃ
 ዳካ ዋዳ ኔ ታና ሃሹዋዳዳ?
 20 ኔኤኒ ዓሲ ሙሪ ዛጋ ጾኣዛሢ፤
 ታኣኒ ጎሜ ማዶሢር ኔኤም ዓይጌ ፑርቲይ?
 ታጊዳ ኔ ቲፕ ጌይ ዓይጋ ዔቁይ?
 ያዲ ማዓንዳኣና ታ ኔኤም ከዲ ማዲያ?
 21 ጎሞ ኔ ታኣኮ ፔቲታፃ ዓቶም ጎውዋዳዳ?
 ታ ማዶ ዳቢንቶ ኔ ታኣኮ ባይዙዋዳዳ?
 ዳኡከንቲፃ ታኣኮ ሃላኔ፤
 ሃካፓ ሴካ ኔ ታና ኮዔይታቲያ ታ ጾዳዓከ።።»

8

ቢልዳዳ
 1 ሹሃ ዓጮ ዓሢ፡ ቢልዳዳ ሃዚ ጌይ ማሃኔ፡-
 2 ኔኤኮ ዲንዲርዛፓ ከሰካ ሃይጎ ዓልጎ ዠባራጉዲኬ፤
 ዋማ ሃላንዳኣና ዬማይዲ ኔ ጌሰታንዳይ?
 3 ጾኦሲ ፔቲታፃ ዋጌ ዋቢሱዋሴ፤
 ቢያሢ ዳንዳዓ ጎዳሢ ቢያ ዋዳ ፒዜ ባኣዚ ማዳኔ።።
 4 ናኣታ ኔኤኮ ጾኦሲም ዳቤያ ማዔቲ
 ዔይታ ዔይቶም ኮይጎ ሜቶ ዔኬኔ ጌይሢኬ።።
 5 ጋዓንቲ ጾኦሲ ባንሢ ኔ ማዔቲ
 ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳ ኔ ሸኣቁቲ
 6 ፒዜ ሃሃ ኔ ጌኤሺ ማዔቲ
 ዲዚ ዑኩና ኔና
 ኔኤም ኮይጎ ቤዞ ጊንሢ ማሃንዳኔ።።
 7 ዓይፃ ኔኤኮ ዳካ ማሊ ጾዴቲያ
 ሴካ ቤርታኣ ናንጋ ኔኤኮ ዑሣ ዓኣዳ ማዓንዳኔ።።
 8 «ሂንዳ ቤርታኣ ሸይንቶ ጾኦጮ፤
 ሃሃ ቤርታኣ ዓድንሢ ማዶ ጎይፃዋ ዛጌ።።
 9 ሌዓ ኦኡኮ ሃጊ ዳካታሢር ፔቲ ባኣዚታዎ ኦ ዔሩዋሴ፤
 ናንጎ ሌዓ ኦኡኮ ሺቢጉዲ ቤዛፓ ዳንዳያኬ።።
 10 ዔይታ ኔኤም ዔርዛሢና ከኤዛሢ
 ዔይታ ማሊ ጾቁሢፓ ዔከቲዋዳዳ?
 11 ጎኔና ጮሪ ማዲባኣ ቤሲዳ ማጮሪ ከሰካ?
 ዋኣሢባኣ ቤሲዳ ሃሃ ፒሌ ከሰከ ዑጋ?
 12 ያዲ ማዲባኣቶ ዑጊ ጲሺንታንዳሢኮ ቤርታ
 ሜሌ ባቃላ ባኮፓ ቢያ ቤርታዲ ሜላኔ።።
 13 ጾኦሲ ዋላ ዓሲኮ ቢያ ጋፒንፃ ዲማጉዲኬ፤
 ሃሃ ጾኦሲ ባኣሴ ጋዓ ዓሰኮ ሃጊ ማዓ ዋዛ ቲቁንታኔ።።
 14 ዔይታ ሻንጌ ፓቲሌጉዲ ዳዳ ባኣዚና ጉሙርቁንታኔ፤
 ሃጋ ማዓ ዋዛ ዔይታ ጌሃ ባኣዚ ዓኣታቲያ ቤዞና
 ባይቃኔ።።
 15 ሻንጎ ፓቲሎይዳ ዔይታ ጌኤቁንቲቲ ዶዲ ዔይታ
 ዔቃዓከ፤
 ዬያ ሻንጎ ፓቲሎ ዔይታ ዓርቁቲ ዳዳዳንዳኔ።።»
 16 «ሆኦሪ ዓቢና ከሰከ ጎሺዳ ዲባሢጉዲ
 ፑርታ ዓሲ ዲማዲ ሚርጋኔ።።
 17 ፃፃ ዔይቶኮ ከኤላ ሹቺ ዑሰካ ማርታኔ፤
 ሃሃ ዳኤፖ ሹጮ ዑፃኣ ዓዓርቁንታኔ።።
 18 ፔቲ ዓሲ ዓኣ ቤዛፓ ዔይቶ ቲጌቲ
 ቤርታ ዓኣ ቤዛ ዔይቶኮ ዔርቁዋሴ።።
 19 ጎሞ ዓሰኮ ዋዛ ያዲ ማዓኔ፤

ሜሌ ዓሲ ዔያቶ ቤዛ ዔካኔ።»

- 20 «የኦሲ ኮዥ ዓሶ ከኤሩዋሴ፤
ሃሣ ፑርቶ ዓሶዋ ማኦዳዋሴ።»
- 21 ዬያር ኔኤኒያ ዋዛና ሚኦጫንዳጉዲና
ዒላሻንዳጉዲያኦ ኔና ማሃንዳኔ።»
- 22 ኔና ዒፃ ዓሳ ጋዓንቴ ቦርሲንታንዳኔ፤
ፑርቶ ዓሶኮዋ ማኦራ ባይቃንዳኔ።»

9

ዒዮቤ

- 1 ዒዮቤ ሂዚ ጌዔ ማሃኔ፡-
- 2 «ሂዮ! ዬይ ቢያ ጎኔታሂ ታ ዔራራ፤
ጋዓንቴ ዓሲ የኦሲ ቤርቲዳ
ዋይቲ ጌኤሽ ማዓኒ ዳንዳዓይ?
- 3 ዒዛና ዋላ ማርማኒ ዳንዳዓሂ የናዳይ?
ዒዚ ፔቲ ሺያ የኦጪሂ የኦጪቶ
ዒንሂዳፓ ፔቲማታዎ ማሃኒ ዳንዳዓ ዓሲ ባኦ።»
- 4 የኦሲ ዔር፡ ሃሣ ዋልቁና ዓኦያኮ፤
የናዳይ ዒዛ ቃዛኒ ጌይ ባሽንቲባኦይ?
- 5 ዔርቲባኦንቴ ዲኮ ዒ ዓዓጊሃኔ፤
ፔኤኮ ዳጎና ዒ ደሳሳኔ።»
- 6 የኦሲ ሳዖ ዓኦ ቤዛፓ ጎቃይሳኔ፤
ሃሣ ሳዖኮ ቱርቲሮዋ ዒ ሪቁንሃኔ።»
- 7 ዓባ የርቁዋጉዲ ዒ ማሃኒ ዳንዳዓኔ፤
ዡኦጋሂያ ፖዑዋጉዲ ዒ ማሃኔ።»
- 8 የኦሲያ ዒዛ ማኦዳዋንቴ ጫሪንጮ ዒ ቡሊ ዳሬኔ፤
ዒዚ ባዘ ጉዳሂዳ ሃሃንታኔ።»
- 9 ዛኦፖንታ ፑንጫሮንታ
ዬያጉዲ ሃንጎ ዡኦጎዋ ቢያ
ቡኪሲ ጫሪንጫ ጌሂሂ ዒዛ የኦሲኮ።»
- 10 ዒ ማዳ ዲቃሂ ሄርሺሳ ባኮ
ኮሺ ማሂ ዛጊ ኑ ጳቁሃኒ ዳንዳዑዋሴ፤
ፔ ዋልቁና ዒ ማዳ ኩንሃ ዓኮ ባኮ
ኑ ፓይዳኒ ዳንዳዑዋሴ።»
- 11 «የኦሲ ታ ኮይሌና ዓኦዳቲ ታ ዒዛ ዳንቃዓኮ፤
ዒ ታ ባንሂ ዑኮቴያ ዒዛ ማዔሂ ታ ዲማሲ
ዔሪንዳዋሴ፤»
- 12 ዒ ኮዔ ባኦዚ ዔኮቴ የኦኒያ ዒዛ ላኦጉዋሴ፤
ሃያ ኔ ዓይጋ ሂዳይ? ጌይ
ጫርቁ ዒዛ የኦጫይ ባኦ።»
- 13 የኦሲ ዳጋዴቶ ማዑዋሴ፤
ሬዓቤ ጌይንታ ባዘ ቦዖ ማኦዳ ቦዓታዖ
ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ጉምዓታኔ።»
- 14 ዓካሪ ታ ዒዛም ማሂ ከኤዛኒ ዋዲ ዳንዳዓንዳይ?
ዒዛና ዋላ ማርማኒ ዓይጎ ዑኡሲ ታ ዳንቃንዳይ?
- 15 ጌኤሽ ማዒ ታ ጳዴቲታዖ
ዋጎ ዋጋ ጎዳሂ ታና ማኦራንዳጉዲ
ታ ዒዛ ሺኦቃንዳፓዓቲም
ማሂ ታ ዒዛም ከኤዛኒ ጫርቁዋሴ።»
- 16 ዒዛኮ ሰንገዖ ታ ዔኤሌም ማሂ ታኦም ዒ ከኤዜቲታዖ
ጌኤዛ ታኦኮ ዒ ዋይዛንዳኔ ጌይ ታ ጉሙርቁዋሴ።»
- 17 ዓልጎ ዡባሮና ታና ዒ ማንሃኔ፤
ታ ዋኦቲ ባኦዚ ባኦንቴ ኪዖ ታኦኮ ዒ ዳልጊሻኔ።»
- 18 ዑኡሲ ዔኮምታዖ ዳካ ታኦም ቤሲ ዒንጉዋሴ፤
ሺምፓሂ ታኦኮ ሜቶና ዒ ኩንሃኔ።»

- 19 ታኦኮ ዓኦ ዋልቁና ማሹምቦ ታ ዒዛ ዓርቆም ጎዑዋጉዲ
ዋልቁና ዒዛ ዓርቁ ቃዛይ ባኦ።፤
ምኦቲ ታ ዒዛ ላሃንዳኔ ጎዑዋጉዲ
ዋጎ ዓሶ ቤርቶ ዒዛ ሺኦሻኒ ዳንዳዓ ዓሲ ባኦ።»
- 20 ታኦኒ ጌኤሽ ሃሣ ጎኔ ዓሲኮ፤
ጋዓንቴ ጌኤዛ ታኦኮ ታና ዳቢንቴያ ማሃኔ፤
ታ ጋዓ ባካ ቢያ ታ ዑፃ ዋጋኔ።»
- 21 ዋዚ ታ ዒሎታቴያ
ታ ዛሎ ታ ማሎዋሴ፤
ታ ሺምፓሂያ ታኦኒ ሻኦኪንታኔ።»
- 22 የኦሲ ዒላሂንታ ዳቢንቴሂንታ ዋላ ባይዛሂር
<ፔቲታዖ ዲሙሞ ባኦ።>
ታ ጌዔሂ ዬያርኮ።»
- 23 ዓሲ ፔቲ ባኦዚና ቤዛ ሃይቁቲ
የኦሲ ዬያ ጌኤዥ ዓሂኮ ሜቶ ሚኦጪ ዓዓማላኔ።»
- 24 ሳዓ ፑርቶ ዓሶ ኩጫ ዓኦሂ ዒንጊንታዛ
ዒዚ ዋጎ ዋጋ ዓሶኮ ዓኦፖ ካንቃኔ፤
ዓካሪ ዬያ ቢያ ማዳሂ የኦሲቲዋቲ
ሃንጎ የናዳይ?»
- 25 «ታኦኮ ናንጎ ሌዓ ጳሽካ ዓሲዳፓ ባሽ ሩኡራኔ፤
ፔቲታዖ ዋዛ ታ ዳንቁዋንቴ ዓኦዳኔ።»
- 26 ዔያታ ማጫሬና ኮሺንቴ ዋኦዖና ፒንቆ ጎንጎጉዲ
ጳሽካኔ፤
ሃሣ ዓርቁ ዔካ ኮኦኬጉዲያኦ ሩኡራኔ።»
- 27 ታ ሜታሂ ከኤዚ ሺሪዖ ታ ዋሎም
ዓኦፖ ካሮዋ ታኦኒ ቱኪዖ ሃሺ ሙሰታንዳኔ ጋዓዛ።»
- 28 የኦሲ ጌኤሽ ማሂ ታና ፓይዳንዳዋሂ ታ ዔራሂር
ሜቶና ዋኦዳሂና ታና ሂላንዳኔ ጌይ ታ ዒጊጫኔ።»
- 29 ዓካሪ ዳቢንቴያ ማዒ ታ ፓይዳንቴቲ
ጉሪ ታኦኮ ላቢፃ ዓይጎርዳይ?
- 30 ዑዖ ታኦኮ ታ ሳኦሙናና ማሰቴቲ
ኩጫዋ ታኦኮ ታ የንድዳና ጌኤሹቴ፤
- 31 ዬይ ቢያ ማዳንቴቲያ
ኔ ታና ዔኪ ቶርጴይዳ ከኤራኔ፤
ታኦኮ ማኦዳሂታዖ ታና ሻኦኪንታኔ።»
- 32 ዒዚ ታጉዲ ዓሲቲዋኦሂር
ዋጎ ዋጋ ዓሶ ኮይላ ኑ ዋላ ዳንዲ
ምኦቶም ታ ዒዛ ጋዓኒ ዳንዳዑዋሴ።»
- 33-34 ታኦኮ ዙላፓ የኦሲ ፔ ኮኦሎ ዔቁሳንዳጉዲና
ዒዛኮ ዓውካራ ታና ዒጊቹዋጉዲ
ፔኤኮ ኩጫ ኑና ለምዓሂ ዑፃ ጌሃ ሱኡጌ ጳዳቲ
ዓይጎ!
- 35 ታኦኒ ዓሳ ታና ማላ ጎይዖጉዲ ማዒባኦሂር
ታ ዒዛ ዒጊጫጭዋዖ ከኤዜያ ናንዳንቴኮ።»

10

- 1 «ናንጊ ታና ዒሃኔ፤
ታ ሃሂ ናንጋ ጫንጮ ናንጎ
ፔጌና ታ ዋይዚሲ ከኤዛኔ።»
- 2 የኦሲ ታ ሂዚ ጋዓንዳኔ፡-
ኔ ታና ዓርቁ ባካ ዓይጎናታቴያ
ፔጋሲ ታኦም ዳዳዋንዳፓዓቲም
ዳቢንቴያኮ ጌይ ዋዋጊፖ!
- 3 ሃያይዲ ኔ ዒዛ ሜታሳሂ ኮይሳያዳ?
ኔኤኒ ኔ ኩጫና ማገፔ ዓሂ ቶኦቻኒ ኔኤም ኮይሳ?

- ፑርቶ ዓሰኮ ጌሮ ማለፍ ነና ዋዛሳ?
- 4 ኔ ዓኣፓ ዓሰሲ ዓኣፒጉዲዳ?
ኔ ዛጋሢ ዓሰሲ ዛጋ ጎይሢዳ?
- 5 ኔ ኬላ ዓሰሲ ኬላጉዲያዳ?
ሃሃ ለዓ ኔኤኮ ዓሰሲ ለዓጉዲ ቃሚሢዳ?
- 6 ታ ዳቢንቶ ኔ ዛጋሢ፤
ጎሞዋ ኔ ታኣኮ ኮጲሳሢ ዓይጎርዲይ?
- 7 ታኣኒ ዳቢንቲ ባኣያ ማዕሢና ኔ ኩጫፓኣ ታና
ጎኣኒያ ዳቂሻኒ ዳንዳዑዋኣሢ ኔ ዔራኔ።»
- 8 «ጨገቸንታ ማሎንታ ዒንገሊ ታና ኮሼሢ ኔ ኩጫኬ፤
ዓካሪ ሃሢ ዩንሢ ኔ ኩጫንሢ ገንሢ ታና ሻሃንዳ?
- 9 ዓጨና ኮሸና ማሃጉዲ ዓጨፓ ኔ ታና ኮሼሢ ማሎ፤
ሂዳጎ ሃሢ ገንሢ ኔ ታና ሲላሊ ማሃ ጋኣጫኒዳ?
- 10 ዓዳ ዲኣቂጉዲ ዋኣዲሲ
ሚቄ ዲኣቂ ጉዳያኣ ኔ ታና ሚቄሴኔ።
- 11 ዑጾ ኔ ታኣኮ ዒልዒና ዓሸኪና ማሃ ካንቄኔ፤
ሚጌሢና ሻሸና ማሃያ ካንሢ ኔ ኮሼኔ።
- 12 ሸምፔንታ ናንገና ናንጋ ናሹሞዋ ኔ ታኣም ዒንገኔ፤
ኔኤኮ ካፒግኣ ዓያሮ ታኣኮ ደዲሼኔ።
- 13 ሃይሾ ዩያ ባኮ ኔ ዒና ኔ ዓኣቸ ዓርቄኔ፤
ኔኤኮ ማሊፍ ዩያ ማዕሢ ታ ዔራኔ።
- 14 ዳቢንቲ ታ ማዳቴ ኔ ታና ዛዛጋኔ፤
ታኣኮ ጎሞሮዋ ኔ ፑርታና ዋጉዋጎ ሃሻዓኬ።
- 15 ጎሚ ታ ማዳቴ ቤዘና ማቶይዳ ታ ሎኦማኔ፤
ኮሺ ባኣዚ ታ ማዳቴያ ታ ጋላቴንቱዋሴ፤
ኮሺ ታኣኒ ሚታዳም
ቦርሲንቲ ታና ሄሌኔ።
- 16 ዒና ታኣኮ ገንሢ ደዳያ ማዕቲ
ዘቢጉዲ ኔ ታና ኬሚ ዓርቄኔ፤
ታና ባይዘኒ ኔ ዋልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮ
ላሚ ላሚ ኔ ማዳኔ።
- 17 ታ ገዳ ማርካዳንዳ ዓሰሲ
ቢያ ዋዳና ኔ ዳንቃኔ፤
ታ ገዳ ኔ ዳጋዳ ዳጋ
ቃሲንቲ ቃሲንቲ ዓኣዳኔ፤
ኔ ታና ጎላኒ ቢያ ኬሊ ዓከ ዓከ ማሊሢ
ጎልዚ ዓሰጉዲ ኔ ዳካኔ።»
- 18 «ጎላሲዮ! ዓይጋ ኔ ታኣኒ ሸይንታንዳጉዲ ማሄይ?
ጎኣኒያ ታና ዛገባኣንቲ ታ ሃይቄያ ማዕቲ
ኮሺታንቲኬ!
- 19 ማዢንቲ ባኣያ ታ ዓታኣባሽ፤
ዒንድ ጎጳፓ ኬኬሰካጎ ደኡፒ ባንሢ ታ ዔውቴት
ቃራታጎኬ።
- 20 ታ ናንጎ ዋዳ ቃሚሢቱዋዓዳ?
ዩማ ቃሚያ ዋደማካ ዳካታዋ ታ ዋዛዳንዳጉዲ
ሃዳራ ታና ሃሹቴራ!
- 21 ዩያ ኔ ሃሻንዳሢ ላሚ ታ ማዕኡዋ ቤዘ፣ ሃይቢ ሸቢና
ሻኔያ ማዕ ዓጮ ታ ዳንዳንዳሢኮ ቤርታኬ።
- 22 ታ ዳንዳ ቤዘ ዳሚኮ ሸቢና ዣሎና ኩሚ ሳዓኬ፤
ዩካ ዓኣ ፖዓኣ ዳሞጉዳያኬ።»

11

ጾጋሪ
1 ናሶማታ ዓጮ ዓሢ ጾጋሪ ሂዚ ጌዔኔ፡-
2 «ሃያ ቢያ ጉሪ ጌይንቲ ባኮኮ ማሃ ኬኤዘይ ባኣዓዳ?

- ፔቲ ዓሰ ሃያጉዳ ጋፑዋ ባኣዚ ጌሰቲሢና ፒዜ ማዓኒ
ዳንዳዓ?
- 3 ዒዮቤ! ጉሪ ኔ ጌሰቲ ባኮኮ ማሃ ኔኤም ኬኤዘንዶ ባኣዚ
ባኣያ ማላ?
ሃያይዲ ኔ ቶኦቸ ጌሰታዛ ኔና ጎራንዳ ዓሰሲ ባኣያ ኔኤም
ማላ?
- 4 ኔኤኒ ኔ ማሊያና፡- ታኣኒ ፒዜኬ፣ ጋዓኔ፤
ጎኣሲማኣ ኔኤኒ፡- ታ ኔ ቤርታ ጌኤሺኬ፣ ጋዓኔ።
- 5 ጎኣሲ ኔኤም ማሃ
ፒዜ ማዕ ባኮ ኬኤዛቲ ዓይጎ!
- 6 ዔራቶኮ ጎይሢ ሚርጌታሢር
ዔራቶኮ ዓኣሺንቲ ባኮ ኔና ጎኣሲ ዔርዜቲ ዓይጎ!
ዓካሪ ጎኣሲ ኔና ማቶይዳ ዓንሢ
ኔኤም ኮይሳሢዳፓ ዳከሲ ማዕሢ ዔራ።»
- 7 «ጎኣሲ ዓኣቸ ዓርቄ ባኮ ኔ ዔራኒ ዳንዳዓ?
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢ ሞዚዒታቲያ
ማርማሪ ዔራኒ ኔ ዳንዳዓ?
- 8 ዒዛኮ ዳኤፑማ ጫሪንጮኮ ዑሣኬ፤
ኔ ዒዛ ዋዳኒ ዳንዳዓይ?
ሊካ ዔቲማ ዒዛኮ ዳኤፖ ዔታፓ ዳማኬ፤ ኔ ዓይጎ
ዔራይ?
- 9 ጎኣሲኮ ዳኤፑማ ሳጎይዳፓ ባሽ ጎዶቃኔ፤
ዳኤፖ ባዘ ዋኣፓፓ ባሽ ዳልጋኔ።
- 10 ጎኣሲ ሙከ ቱኬቲ
ዋጎ ዋጋ ዓሰ ቤርቶዋ ሸኢሹቲ
ጎ ዒዛ ላኣጋንዳይ?
- 11 ጎኣሲ ፓሡዋ ዓሰ ዔዔራኔ፤
ዳቢንቲ ዒ ዳንቄ ዋደና ዚቲ ጌይ ዛጉዋሴ።
- 12 ዔኤያ ዓሰሲ ዔራ ማዓያይዳፓ
ኪርሞሌ ዓሰሲ ማዒ ሸይንታቲ ሸሌዔኬ።»
- 13 «ጋዓንቲ፣ ዒሮ ኔኤኮ ኔ ፒዜ ማሃቲ
ሃሃ ኩጫ ኔኤሲ ኔ ዔቂሲ ጎኣሲ ሸኢቄቲ
- 14 ጎሞ ኔገዳፓ ኔ ሃኪሴቲ
ፑርታ ባኣዚያ ኔ ማኣራፓ ኔ ባይዜቲ
- 15 ዩማ ዋደና ኔ ዳግ ጌዒ
ቦርሲንቲባኣያ ቢያ ባኣዚ ኔ ዛጋንዳኔ፤
ሃሃ ዒገቸሞ ባኣያ ደዲ ኔ ዔቃኒ ዳንዳዓኔ።
- 16 ማቶ ኔኤኮ ኔ ቢያ ዋላንዳኔ፤
ኔ ማሊ ጳቂሃንዳሢ ኩሚ ዓኣዳ
ዲጳጉዲ ሌሊኬ።
- 17 ናንጋ ኔኤኮ ዓቢ ዳኤሲ ፖዒፓ ባሽ ፖዓንዳኔ፤
ዲማ ገንሢ ሃሃ ጉታኣ ፖዒጉዲ ማዓንዳኔ።
- 18 ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ኔኤኮ ዓኣሢር ጉሙርቄ ናንጋንዳኔ፤
ጎኣሲ ኔና ካፓያታሢር ሂርጋባኣያ ሃውሺ ኔ
ናንጋንዳኔ።
- 19 ጎናኣ ዒገጨዋጎ ኔ ላሃንዳኔ፤
ሚርጌ ዓሰ ኔ ቤርታ ቦንቸንቲ ዳንቃኒ ኮዓንዳኔ።
- 20 ፑርቶ ዓሰኮ ዓኣፓ ባይቃንዳኔ፤
ዔያታ ቶላንዳ ጎይፍ ዔያቶኮ ቢያ ዲርቄንቲያ
ማዓንዳኔ፤
ዔያቶኮ ጋፒንግኣ ሃይቢኬ።»

12

ዒዮቤ
1 ዩካፓ ዒዮቤ ሂዚ ጌይ ማሃኔ፡-
2 «ጎኔኬ ዒንሢ ኮሺ ጨንጫኬ፤

ዒንሢ ሃይቃኣና ዔራቶ ዒንሢና ዋላ ሃይቃያ
 ዒንሢሞ ማለኔ!
 3 ያዲ ማዕቲያ
 ታኣኮ ዒንሢጉዲ ማሊ ጳቂሣ ዒኔ ዓኣያኮ፤
 ፔቲታዎ ዒንሢዲፓ ዓይጎናኣ ታ ዳኩዋያኮ፤
 ዒንሢ ኬኤዛ ባኮ ዓሲ ቢያ ዔራያኮ።
 4 ያኦሲ ታኣኒ ዔኤሌም ማሂ ታኣም ዒ ኬኤዜ ዋዴ ዓኣኔ፤
 ሃሂ ታኣኒ ታ ላጎና ማኢጨንታያ ማዕኔ፤
 ዳቢንቲ ባኣያ ታኣኒ ፒዜ ዓሲታዎ ዓሲ ቢያኮ
 ዓማሎ ባኣዚ ታ ማዕኔ።
 5 ማታ ሄለባኣ ዓሲ ኮርካ
 ማታዳ ዓሲኮ ማቶ ቶኦቹሢ ሹሌዔኮ።
 ጋዒንቲ ሎኦማኒ ጋኣዲንታ ዓሂ ዒንሢ ሂሂዓኔ።
 6 ፔኤኮ ዋልቆ ያኦሲ ማሂ ፓይዳ
 ዉዘንታ ያኦሲ ሃሹ ዓሳንታታዎ ኮሸና ናንጋኔ። »
 7 «ሂንዳ ቆልዎ ያኦጮ ኔና ዔርዛንዳኔ፤
 ጫሪንጮ ካፖዋ ያኦጮ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ።
 8 ሳዎም ኬኤዜ፣ ኔና ዔርዛንዳኔ፤
 ባዘ ሞላሂያ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ።
 9 ዬያቶ ቢያሂፓ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኩጫ
 ዬያ ማዜሂ ዔራዋይ ያናዳይ?
 10 ሹምፓ ዓኣ ማዜንታ ቢያ
 ሃሂ ፔቲ ፔቲ ዓሳኮዋ ሹምፓሂ
 ያኦሲ ቢታንቶ ዳማኮ።
 11 ዒንዲርሲ ዓኣሂ ካሃ ዲማሲ ዔራሂጉዲ
 ዋይዚያኣ ዋዚ ጌይ ጌሰቲንቲቲ ዔሪ ዲማሳኔ።»
 12 «ዔራቶ ጋርቻቶና
 ማሊ ጳቂሥሂያ ማርጌ ለዔ ናንገሂፓ ጳዳኔ።
 13 ዔራቶና ዋልቁና ያኦሲኮ ዓኣኔ፤
 ዘርና ማሊ ጳቂሥሂና ጳዳሂ ያኦሲ ኮራፓኮ።
 14 ያኦሲ ሻሄሂ ገንሃ ማሂ ኮሻኒ ያኦሲ ዳንዳዑዋሴ፤
 ያኦሲ ቱኬሂ ያኦሲ ቡላኒ ዳንዳዑዋሴ፤
 15 ያኦሲ ዒርዚ ላኣጌቲ ሳዓ ቦኦሪ ማላኔ፤
 ዒር ዒ ላኣሊ ሃሹቲ ጋዒንቲ ዓጫ ዲጲና ባይቃኔ።
 16 ያኦሲ ደዲ ሃሃ ያልዘናኣ ባሻያኮ፤
 ጌሽንታሂታቲያ ጌሻሂ
 ላምዓሂ ዒዛ ቢታንቶ ዳማኮ።
 17 ዒዚ ዘራ ዓሳ ዔራቶ ላኣጋኔ፤
 ዳር ሱኡጎዋ ዔኤያ ማሃኔ።
 18 ዒዚ ካኣቶ ካኣቱም ዓልጋፓ ኬይሳኔ፤
 ገልዳማ ሌሊ ቱኮ፣ ቱኡሲ ዓሲ ዔያቶ ዒ ማሃኔ።
 19 ቁኤሶ ቢታንታፓ ኬይሲ ዒ ዳውሳኔ፤
 ቢታንታ ዓኣ ዓሳዋ ቢቲ ማዒ ያይዲፓ ኬይሳኔ።
 20 ዔርቲ ጉሙርቁንታ ዓሳ ዚቲዳኔ፤
 ጋርቻ ዓሳይዲፓ ማሊ ጳቂሣ ዒና ዔካኔ።
 21 ያሎ ዓሳ ዓይሃ ዓሳዋ ቦርሲሳኔ፤
 ዋልቆ ዓሳኮዋ ዋልቆ ባይዛኔ።
 22 ዲሚዳ ዓኣቹንቲ ባኮዋ ፔጋሳኔ፤
 ሻኔ ዲሞዋ ፖዒ ባንሂ ላኣማኔ።
 23 ካኣቶ ዋልቁ ዓኣያ፣ ዔርቲያ ማሃኔ፤
 ጋዒንቲ ገንሃ ዔያቶ ዒ ባሺ ባይዜኔ፤
 ዳር ዒ ዲቢሻኔ፤ ዜርቁያኣ ባይዛኔ።
 24 ሱኡጎኮ ማሊ ጳቂሂያ ፓጫንዳጉዲና
 ጎይሂባኣ ዳውሎ ቦኦሪዳ ዣኣሊ ሃንታንዳጉዲ
 ማሃኔ።
 25 ፖዒ ባይዚ ዲሚዳ ዲቁንታንዳጉዲና
 ማሂንቲ ዓሲጉዲ ጋኣዲንታንዳጉዲያኣ ዒ
 ማሃኔ።»

13

1 «ሃይሹ፤ ሃያ ቢያ ታኣኮ ዓኣፓ ዘገናኣኮኮ፤
 ዋያኣ ታኣኮ ዋይዚ ዒና ዔኮኔ።
 2 ዒንሢ ዔራሂጉዲ ታኣኒያ ዔዔራኔ፤
 ፔቲታዎ ታ ዒንሢዲፓ ዳካያቱዋሴ።
 3 ጋዒንቲ ታኣኮ ጌኤዛ ዳኤፖ ያኣዛሂናኮ፤
 ታ ዒዛና ማርማኔ።
 4 ዒንሢ ጋዒንቲ ሉኡዙሞና ኩሜያኮ፤
 ዒንሢ ዳኤሻ ዔራያታዎ
 ያናኣ ዓውሳኒ ዳንዳዑዋ ዓሲጉዲኮ።
 5 ሃያይዲፓ ዚቲ ዒንሢ ጌዔያታቲ
 ዒንሢ ዔራ ማዒ ዳዳንዳያታዎኮ!»
 6 «ታኣኒ ማርማ ማርማሂ ዋይዘዋቲ፤
 ታና ሄለም ታኣኒ ሞኦታ ሞኦቶ ዚቲ ጌይ ዋይዘዋቲ።
 7 ዓይጎር ዒንሢ ያኦሲ ሱንዮና ሉኡዙሞ ጌሰታይ?
 ያኦሲ ጌሽሂና ዒንሢ ዒዛ ዋዛሳያ ማላ?
 8 ሃንጎ ዒዛ ዘላ ዒንሢ ማዒ ማላ?
 ዒዛኮ ታርዜ ማዒ ዒንሢ ዔቃ?
 9 ዒዚ ዒንሢ ባኮ ዘጋያ ማዕቲ
 ዒንሢዲፓ ፔቲ ባኣዚታዎ ኮሺ ዒ ዳንቃንዳኣሲንታኔ?
 ዓሳ ዒንሢ ዔኤያሳሂጉዲ
 ዒዛ ዒንሢ ዔኤያሳንዳያ ዒንሢም ማላ?
 10 ዳማና ዓኣሽንቲ ዓሲ ዒንሢ ዲማሳያ ማዕቲ
 ጎኔና ያኦሲ ዒንሢ ጎራንዳኔ።
 11 ዒዛኮ ቦንቻ ዒንሢ ዒገቹዋዳ?
 ዒዛኮ ዳኤቸማ ዒንሢ ዲቃሡዋዳ?
 12 ዒንሢ ኮኣኪንሃና ጌሰታ ጌኤዛ ፓሡዋያ
 ዲቢንሂጉዲኮ፤
 ዒንሢኮ ማርማሂያ ዓጨዲፓ ኮሸና ማሄጉዲ
 ሃይቃያኮ።
 13 ሂንዳ ዚቲ ጎዑዋቲ፤
 ታኣኒያ ጌሰቶም ታኣም ቤሲ ጌሡዋቲ፤
 ዬካፓ ማዓ ባኣዚ ማዎንጎ። »
 14 «ታኣኒ ዓጮ ዳይ ማታዲ ናንጋሂ ዓይጎርዳዎ?
 ታኣኮ ዬያይዲፓ ታሹምፓሂ ባይዚ ማዕኔ።
 15 ያኦሲ ታና ዋዴያታቲያ
 ዒዛ ጉሙርቁያ ታ ሃሻዓኮ፤
 ያዲ ማዕቲያ ታ ዓኣ ጎይዎ ዒዛም ኬኤዛንዳኔ።
 16 ጎሜና ዓኣ ዓሲ ያኦሲ ቤርቶ ሺኣካኒ ዳንዳዑዋኣሂር
 ጎዎንቲ ሃይ ታኣኮ ጫርሹማ ዳቁንታ ካራ ማዒ
 ዳንዳዳኔ።
 17 ሂንዳ ታ ኬኤዛ ባኮ ዒና ዔኮዋቲ፤
 ታ ሺኣሻ ማርካቶዋ ኮሺ ዋይዘዋቲ።
 18 ጌኤዛ ታኣኮ ኮይሳ ጎይዎ ዔኮ ታ ሺኣሹኔ፤
 ታኣም ዋገንታንዳሂያ ታ ጉሙርቃኔ።
 19 ታና ዋጎና ዓይሂሳ ዓሲ ዓኣያ ማዕቲ
 ታ ማርሙዋዎ ዚቲ ጌይ ሃይቃንዳኔ።
 20 ያኦሲዮ! ኔ ቤርታፓ ታ ዓኣሽንቲዋጉዲ
 ሃንሂ ላምዎ ባኮንሂ ታኣም ማዳ፤
 21 ዬንሂያ፡- ኔኤኮ ማታሳ ኩጮ ታጊዲፓ ዔቁሴ፤
 ኔኤኮ ዒገቻያ ማዕ ዳኤቸሞና ታና ዲቃሂፖ።»
 22 «ያኦሲዮ! ቤርታዲ ኔ ኬኤዜ፤
 ታ ኔኤኒ ኬኤዜ ባኮኮ ማሂያ ኬኤዛንዳኔ፤
 ሃንጎ ቤርታዲ ታ ኬኤዜም
 ኔኤኒ ታ ኬኤዜ ባኮኮ ማሂ ታኣም ኬኤዜ።
 23 ታ ማዳ ዳቢንቶና ጎሞና ዋማጉዴያዳይ?

- ሂንዳ ታ ዳቢንቶና ጎሞና ታኦም ከኤዜ።
- 24 ዓይነር ታጊዳገ ኔ ሃካይ?
ሃሃ ዓይነር ታና ኔኤኮ ሞርኬ ማሂ ኔ ዛጋይ?
- 25 ዠባሬ ዲኢኒሻ ሞላሺና ማልዚ ጎቦናጉዲ
ዓይጋ ዓጊቹ ኔ ታና ዳውሳይ?»
- 26 «ኔ ታ 0-፱ ዳቢንቲኬ ጌዲ ኮሺ ጫንቹ ባኣዚ ፱ኣፔ፤
ናይ ዓኣዖ ታ ዳቢንቲ ዳቢንቶታዖ ኔ ዓይሲባኣሴ፤
- 27 ቶኮ ኔ ታኣኮ ዲጌና ቱኬ፤
ፔቴ ፔቴ ታ ሃንታ ሃንቲዖ ኔ ታኣኮ ፓይዳ፤
ታ ሄርቁ ኮጲዞቁ ኔ ዛጋ፤።
- 28 ዬያር ታኣኒ ሞዔ ባኣዚ ማዔ ዓታ፤
ቢላ ሙዔ ማኣዖጉዲያኣ ታኣኒ ባይቃ፤።»

14

- 1 «ዓሲኮ ናንጎ ለዖማ ቃሚሂኬ፤
ያዲታቴያ ማታ ኮሚያኬ።
- 2 ቡኒጉዲ ጴዳዖ ቤዘማና ዲኢና፤
ሺቢጉዲ ሚርጌ ኔጉሞ፣ ቤዛፓ ዑኬና ሺራ፤።
- 3 ዓካሪ ዬያጉዳ ዓሂ ኔ ኮጲሲ ሺራንዳያዳ?
ኔ ቤርቶ ሞጌም ኔ ሺኢሻንዳያዳ?
- 4 ዒኢቲ ባኣዚፓ ጌኤሺ ባኣዚ ዳንቃኒ ዳንዳዓ
ዓይጎ ዓሲያኣ ባኣሴ።
- 5 ዓሲኮ ናንጊ ለዔ ዔርቲ ጌሂንቲያኬ፤
ናንጋ ዓጊናኣ ኔ ቤርታ ፓይዲንቲያኬ፤
ኔ ናንጋንዳጉዲ ጌህማፓ ዑሃ ዓኣዳይ ባኣሴ።
- 6 ሚኢሸም ጌይ ማዳሂ ማዳ ከሎ ጋፒሲ ሃውሻሂጉዲ
ዓሲያ ፔኤኮ ላቢያ ሞይይዳ ሞዳዳንዳጉዲ ጊቢ
ዳንዳዔ።»
- 7 «ቲቁንቲ ሚሂ ዲርሚኮታዖ
ሃጋ ማዓንዳ ሞዛ ዓኣ፤
ሞይቲ ጌዔቲ ላሚ ቶሻኒና
ካኣፒ ከሳኒ ዳንዳዓሂርኬ።።
- 8 ሞዚ ፱ጳ ሳዖ ዳማ ጋርቹቲያ፤
ሃሃ ዲርማ ዓጮ ዳማ ሞዔቲያ
- 9 ሳዓ ሞዒ ዳንቁቲ ጊንሃ ቶሻ፤
ሃጊ ቱቱኮና ሚሂጉዲ ካኣፒ ከሳ፤።
- 10 ዓሲ ጋዓንቲ ሃይቃዖ ባኣያ ማዓ፤
ዒ ሃይቁሰካፓ ማይ ዓንካዳይ?»
- 11 «ዳዔ ሞኣሂ ሱኡሌና ዔቁ ጋፓሂጉዲ
ሞርዚ ሞኣሂያ ሚጫሂጉዲ
- 12 ዬያጉዲ ዓሲያኣ ሃይቁሰካፓ ጊንሃ ማዑሞሴ፤
ጫሪንጫኣ ባይቃንዳያ ሄላንዳኣና ጴጩሞሴ፤
ጊንዓሰካፓኣ ዔቁሞሴ።»
- 13 «ሄኤዶ ኔ ታና ዲኡፓ ዓኣቹያታቶ!
ዳጋ ኔኤኮ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ኔ ታና ዓኣቹያታቶ!
ከሊ ኔ ታኣም ማንሂ ማሌያታቴ ዓይጎ!
- 14 ዓሲ ሃይቁሰካፓ ጊንሃ
ሺምፔና ናንጋኒ ዳንዳዓ?
ጊንሃ ታና ዓካሲ ኮሻንዶ ሞዳ ሄላንዳኣና
ሃያ ታኣኮ ማሹሞባሂ ናንጎኮ ጋፒንዖ
ጊቢ ታ ካፓንዳ፤።
- 15 ዬኖ ሞዶና ኔ ታና ዔኤላንዳ፤
ታኣኒያ ኔኤም ዬሃንዳ፤
ኔኤኮ ማከንቲ ማዔሂ፣ ታና ኔ ዛጋኒ ጳቁሃንዳ፤።

- 16 ሃሂ ኔ ታኣኮ ሃንቲዖ ቢያ ዛጋ፤
ጋዓንቲ ጎሞ ኔ ታኣኮ ዓርቁሞሴ።»
- 17 «ዔኤቢ ጋርካ ቱከንቲ ከኤሪንታ ቡኡራጉዲ
ዳቢንቶ ቢያ ታኣኮ ኔ ሺኢሻንዳ፤
ጎሞ ታኣኮ ኔ ባይዛንዳ፤።
- 18 ሃኖ ዓጮይዳ ጋዓንቲ
ዲኬ ዲኢሞ ደዓሂጉዲ
ዴኤፖ ሹጫ ቤዛፓ ቡምባላሂጉዲ
- 19 ሞኣሂ ሹቹ ቦኣኪ ቦኣኪ ኩርሳሂጉዲ፤
ሃሃ ዴኤፒ ዒርዚያ ሳዖ ዛራሂጉዲ
ኔኤኒያ ላቤ ዓሲኮ ዬያጉዲ ሃጊ ማዓንዳ ሞዛ
ባይዛ፤።
- 20 ኔኤኮ ሞልቃ ናንጊና ዒዛይዳ ደዳ፤
ዒዚያ ባኣያ ማዓ፤
ዒዛኮ ማላሂ ኔ ላኣሚ ኔ ቤርታፓ ባይዛ፤።
- 21 ዒዛኮ ናኣታ ቦንቾ ዳንቁቲያ ዒ ዔሩሞሴ፤
ዔያታ ዳውሲንቲቲያ ዒ ዳንቁሞሴ።።
- 22 ዒዛም ዒዛ 0-፱ ሚታሂ ዔርታ፤
ዒዚ ፔ ቶኣኮ ሚታሂር ሌሊ ዬኤካ፤።»

ለምዓሲ ጌሰቲንቲ ጌኤዘ

15

(15:1—21:34)

- ዔልፓዜ
- 1 ቲሚና ዓጮ ዓሂ፣ ዔልፓዜ ሂዚ ጌይ ማሄ፤-
- 2 «ሂንዳ ማሌ፤ ዔራ ዓሲ
ዠባሬጉዲ ዓርቁንቲ ሞ ባኣዚ ጌሰታ?
ዓሳ ከሰካ ባንዖ ዠባርጉዲ ጉሪ ማሊሂ ዓኣያ ማዓኒ
ኮይሳ?
- 3 ዔራ ዓሲ ዔኤቢ ፓሁሞ ጌኤሲና
ማኣዳ ባኣዚባኣ ሃይሴና ማርሚ ሺራ?
- 4 ሂዳያ ማዔቲ ዖኣሲ ዓጊቹሞ ኔኤኒ ሃሺኔ ጌይሂኬ፤
ሃሃ ማሌ ዓሰሞ ዖኣሲ ካኣሽኩሞጉዲ ኔ ማሃያኬ።።
- 5 ኔ ዳቢንቲያ ማዔሂ ኔኤኮ ጌኤዛፓ ዔርታ፤
ጋዓንቲ ጨንጨሞ ሃይሴና ዬያ ዓኣቹ ካንቃኒ ኔ
ማላ፤።
- 6 ኔ ጊዳ ሞጋሂ ኔ ዒንዲርዘ ማዓንዳፓዓቲ ሞ ታናቱሞሴ፤
ኔ ጌኤዛ ኔና ፔጋሲ ዔርዛ፤። »
- 7 «ዓሲኮ ቤርታ ሾይንቲሂ ኔናዳ?
ዲካ ማከንታንዳሂኮሞ ቤርታ ኔ ሾይንቲናኣኮዳ?
- 8 ዖኣሲኮ ዓኣሽንቲ ባኮ ኔ ሞይዚናኣኮዳ?
ዓሲ ዔራ ባኣዚ ቢያ ዔራሂ
ኔና ሌሊ ኔኤም ማላ?
- 9 ኔ ዔራሂዳፓ ዲማ ኔ ዔራ ባካ ዓይጎዳይ?
ኮጊዳፓ ዓኣሽንቲ ኔኤም ፔጋዴ ዓይጎ ዔራቶ ዓኣይ?
- 10 ሾይንቶና ኔ ዓዶይዳፓ ባሻያ
ቶኣካ ቡኡቁ ጋርቻ
ማሊያና ኑኡና ሞላኬ።።»
- 11 «ኮ ዛሎና ኔኤም ከኤዘንታ
ዖኣሲዳፓ ኔኤም ዒንጊንታ ደዳማ ኔኤም ጊዳዓዳ?
- 12 ዒና ኔኤኮ ማሌ ቤሲ ዓይጋ ዓኣዳይ?
ሃሃ ኔ ጎሪንቲ ዓይጋ ዓኣፖ ኔኤኮ ከሳይ?
- 13 ዖኣሲ 0-፱ ኔ ዳጋዳንዳጉዲ
ሃያጉዳ ባኣዚ ኔ ዳንጋፓ ከሰካንዳጉዲ
ኔና ማሄሂ ዓይጌንዳይ?»

- 14 «ዲቢ ጌኤሽ ማዓሲ ዳንዳዓ?
ዲቢ ሸዔ ዳሲያኣ ዓሎ ማዓሲ ዳንዳዓ?
- 15 ያኦሲ ፔኤኮ ከኢታንቸታፖ ጉሙርቁዋሴ፤
ጫሪንጫታፖ ዲዛ ቤርታ ጌኤሽቱዋሴ፤
- 16 ዳካሪ ፑርቱሞ ዋኣሢጉዲ ዑሽካያ
ዲሣያና ዲኢቲ ዳሲ
ዋዲ ጉሙርቁንታንዳይ?»
- 17 «ዲዮቤ! ሂንዳ ዋይዜ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳይ፤
ታኣኒ ዔራ ባኮ ቢያ ኔና ዔርዛንዳይ።
- 18 ዔር ዓሳ ፔ ዓደንሢዳፓ ዔኬሢ
ዳኣቸዋፖ ዔያታ ታኣም ኬኤዜ ባኮ ታ ኔኤም
ኬኤዛይ።
- 19 ዳጩላ ዔያቶም ሌሊ ዲንጊንቴይ፤
ሜሌ ዳጩ ዳሲ ዔያቶ ባኣካ ዔያቶና ዋላ
ሲኢሪንቴባኣሴ።»
- 20 «ዳሲ ሄርቁ ዋይሢ ርንጌ ፑርታ ዳሲ
ዲ ዳኣ ዋደማና ሜታ ዲዛይዳፓ ሸኢኩዋሴ፤
- 21 ዲዛኮ ዋዮይዳ ዲቃሣ ሃይሴ ቢያ ዋዴ ዋይዚንታይ፤
ታ ኮሽ ርንጋይ» ጌዲ ማላ ዋደና ሱላ ዲዛይዳ ሜቶ
ዳጋይ።
- 22 ጩንቸ ዳፓርና ዋዳ ዳሳ ዲዛ ካፓሢር
ዲማፓ ቶላኒ ሃጊ ማዓ ዋዛ ዲዛኮ ባኣሴ።
- 23 ዲዛኮ ዳሽካ ሃምፑራሢኮ ሙኡዚ ማዓይ፤
ዬይ ዳሢ ዲማ ዲዛም ዑኬሢ ዔራይ።
- 24 ማሊ ሜታዲሢና ያዲሢና ዲዛ ዲጊቻይ፤
ያላኒ ጊኢኔ ካኣቶጉዲ ዲዛይዳ ዔያታ ዋልቃዳይ።»
- 25 «ዋይቲ ጌዔቲ ዬይ ዳሢ ያኦሲዳ ሻሎ ፔኤኮ ዳዌይ፤
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢ ዲ ሄርቁይ።
- 26 ዳንዲሪና ደዲ ጊቲማ ዳርቁ
ያኦሲ ቃዛኒ ዲ ኬሰኬይ።
- 27 ዳኣፖ ካራ ዲዛኮ ሃኣሴና ካንቁንቴይ፤
ኬርና ዲዛኮ ዳንዲርሙሞና ሙሊንቴይ።»
- 28 «ዬይ ዳሢ ርንጋ ካታማ
ያልዚና ሻሂንታንዳይ፤
ዲ ርንጋ ማኣራኣ ባዓ ማዓይ።
- 29 ያርጎቸሞና ዲ ሚርጌ ዋዴ ርንጋዓኬ፤
ቆላ ዲዛኮ ዲዛና ዋላ ኔጋዓኬ፤
ዲዛኮ ዳኣ ባካ ሳያይዳ ዳልጋዓኬ።
- 30 ዲማዳፓ ዲ ቶላኒ ዳንደዑዋሴ፤
ካኣፓ ታሚና ሚጩያ፤
ያኦሲኮ ዑኡዛኣ ዲዛ ጊልፒ ባይዜያ ማዓንዳይ።
- 31 ጉሪ ባኣዚ ጉሙርቁ ፔና ጌሾፓ፤
ዬያይዲያና ዲ ጉሪ ማዲ ዳታይ።
- 32 ዋዴ ሄለባኣንቴ ሹላያና
ካኣፓኣ ዋርቁሞ ሚሢ ዲ ማዓይ።
- 33 ሃጊ ካባዳኣንቴ ሶያፓ ዳኣፖ ፔኤኮ ዲኢኒሻ ዋይኔ
ሚሢጉዲ፤
ሃሣ ጊንሣ ቡናኣ ዲኢና ዛይቶ ሪሚቶ ዲ ማዓይ።»
- 34 «ያኦሲ ዲጊጩዋ ዳሶኮ
ዜርሢ ኬሰካዓኬ፤
ዴሚና ዔኮና ባኮና ማኡና ማኣርዋ ታሚ
ሙዓንዳይ።
- 35 ዬያጉዴ ዳሳ ፑርቱሞ ማሊ ቱካይ፤

ጌኔ ማደዋ ማዲ ኩንሣይ፤
ዲና ዔያቶሲ ጌሽሢ ማሊሢና ኩሜያኮ።»

16

- ዲዮቤ
- 1 ዬካፓ ዲዮቤ ሃዚ ጌይ ማሄይ፡-
- 2 «ሃያ ማላ ሃይሴ ሚርጌ ዋዴ ታ ዋይዜይ፤
ዲንሢ ታና ደዲሻያ ማሊ ያዲሢዳ ያዲሢ ታኣም
ቃሴይ።
- 3 ሃያ ዲንሢኮ ፓሡዋ ጌኤዛኮ ጋፒንሢ ባኣያዳ?
ሃያይዲ ዲንሢ ታኣና ማርማንዳጉዲ
ዲንሢ ማሄሢ ዳይጎዳይ?
- 4 ዲንሢ ታ ቤዛ ማዔም
ታ ዋንዴ ዲንሢ ቤዛ ማዔያታቲ
ቦሃሢና ቶኦኮ ታኣኮ ታ ዳጊሢ ዳጊሢ፤
ሃሢ ዲንሢ ጋዓ ባኮ ቢያ
ዲንሢዳ ሚዛጲሲ ጌሰታኒ ታ ዳንዳዔያ
ርንዳንቴይ።
- 5 ዬያጉዲ ሃሣ ታ ዲንሢ ዘሬያና
ዲንሢ ደዲሻኒ ታ ሚርጌ ባኣዚ ጌሰታኒ ዳንዳዔያ
ርንዳንቴይ።»
- 6 «ጋዓንቴ ሚርጌ ታ ጌሰቲታቶዋ ሃርጋ ታኣኮ
ሸሌዲንዲዋሴ፤
ዘቲ ጌይ ታ ጊቤቲያ ዋኣዪያ ታኣኮ ጋፒንዲዋሴ።
- 7 ያኦሲዮ! ዳካሪ ኔ ታና ላቢሴይ፤
ታኣኮ ማኣር ዳሶዋ ቢያ ኔ ባይዜይ።
- 8 ዑያኮ ታኣኮ ጉርሚያ ማርካ ማዔይ፤
ሚጌያ ጴዲ ያኦፒዳኣ «ኔ ጎሜ ዳሲኬ» ጌይ ታጊዳ
ማርካዳይ።
- 9 ያኦሲ ዳጋዲ ዑያ ታኣኮ ቲቁይ፤
ታና ዲዲያና ዳጩ ፔኤኮ ዲ ዳዔይ፤
ታኣኮ ሞርካሢ ፔ ዳኣፖና ታና ጎዜይ።
- 10 ዳሳ ታ ኮይላ ቡኪ ታና ሚኢጫይ፤
ቦሃ ቦሃ ባዲያ ታና ባዓይ።
- 11 ያኦሲ ፑርቶ ዳሶም ታና ዳኣሢ ዲንጌይ፤
ዋይዘ ዲያ ዳሶ ኩጫ ታና ኬኤሬይ።
- 12 ኮሽ ታ ርንጋንቴ
ዲዚ ፔ ዳጎና ታና ሜንሣይ፤
ባቃኖ ታኣኮ ዲዲ ዳርቁ ታና ጋኣጩይ፤
ታና ዲ ባይዛኒ ታጊዳ ዔቁይ።
- 13 ዲዛኮ ሂኢኦ ዳሳ ታና ማንጌይ፤
ሚጩንቴዋፖ ጳላሢ ታኣኮ ዔያታ ዲኡዜይ፤
ጩሾዋ ታኣኮ ዔያታ ሳዓ ላኣሌይ፤
- 14 ላሚ ላሚ ዲ ታና ዲኤይ፤
ደዲ ያልዚ ዳሲ ማዲ ኮኣሚ ታጊዳ ዲ ሙኤይ።
- 15 ታኣኮ ያዲያ ሚርጌሢር ሲዬ ማኣያ ታ ማይንቴይ፤
ባሽንቴ ታኣኒ ሲላሊዳ ሎኦሜይ።
- 16 ሚርጌና ታ ዬኤኬሢር ዳኣፖ ካራ ታኣኮ ዘቁይ፤
ሻኔ ዲሚ ዳኣፖ ዴምዔራሢ ታኣኮ ካንቁ ዳርቁይ።
- 17 ዬይ ቢያ ማዔቲያ ታ ማዴ ዳቢንቴ ባኣሴ፤
ያኦሲ ታ ሸኢቃሢያ
ጌኤሽ ዲናናኬ።»
- 18 «ሳዔሌ! ታጊዳ ሄሌ ጌኖ ማዴ ካንቁፖ!
ታኣኮ ሃደር ዲላታ ሹኡሚንቴ ዳታንዳጉዲ ማሃፖ!
- 19 ዳካሪ ታኣም ማርካዳንዳያና

ታርዘ ታኣኮ ማዓንዳሢ ጫሪንጮይዳ ዓኣኔ።
 20 ታኣኮ ላጋ ቶኦቹ ታና ዛጋኔ፤
 ታ ጋዓንቲ ሌካ ያኦሲ ባንሢ ዒላታኔ።
 21 ፔቲ ዓሲና ባጊና ጌሰቲ ቡኩሳይ ዓኣሢጉዲ ቢያ
 ያኦሲና ዓሲና ጌሰቲ
 ቡኩሳይ ዓኣቶ ዓይን ጎጥንዶይ!
 22 ታ ናንጎ ሌዖኮ ጋፒንግ ሄሊ ሄሊኬ፤
 ማዒ ታ ሙኪንዲዋ ቤሲ ዓኣዳኒኬ፤
 ዳካ ዋዴ ሌሊ ታኣኮ ዓቲኔ።»

17

1 «ዑኡዞ ዔካኒ ታኣኒ ባሽንቲ
 ናንጎ ዋዳ ታኣኮ ጋፒኒ ዑኩኔ፤
 ዓካሪ ዲኡፒ ታና ካፔኔ።
 2 ታና ቦሃ ዓሳ ማንጌኔ፤
 ዓኣፓ ታኣኮ ዔያታ ታና ዒፃሢ ዛጋኔ።
 3 ያኦሲዮ! ኔጊዳፓ ዓታዛ
 ማሌ ታኣም ዔቆያ ባኣሴ፤
 ኔኤኒ ኔኤር ታኣም ዋኣሴ ማዔ።
 4 ዔያታ ማሊ ጳቂሡዋጉዲ
 ዒኖ ኔ ዔያቶኮ ዓርቆኔ፤
 ዴያር ዔያታ ባሻንዳጉዲ ማሂፖ።
 5 ማኢሽ ዴንቃኒ ጌዒ
 ፔ ላጋሢ ዓኣሢ ዒንጋ ዓሲ
 ዒ ማዴ ጌና ናኣቶ ሄላኔ።
 6 ያኦሲ ታና ዓሲ ዓማላንዳጉዲ ማሄኔ፤
 ዓሳ ፔኤኮ ጩጮ ዒዛኮ ቤርታ ጩታ ዓሲጉዲ ታ
 ማዔኔ።
 7 ታኣኮ ያዩፃፓ ዔቆያና ዓኣፓ ታኣኮ ዴይ ዓቲኔ፤
 ዑፃ ታኣኮ ጉቤ ሺቢጉዲ ማዔኔ።
 8 ፔና ጎኔ ዓሲኬ ጋዓ ዓሳ ሃያ ባኮና ዲቃቲኔ፤
 ጌኤዮ ዓሳኣ ያኦሲ ጉሙርቁዋ ዓሲይዳ ዳጋዴኔ።
 9 ያዲ ማዔቲያ ያሎ ዓሳ ጎኑዋ ጎይፃፓ ሺኢኩዋሴ፤
 ጌኤዮንሢያ ደዲዋይዳ ደዲዋ ቃሳኔ።
 10 ዒንሢ ቢያሢ ላሚ ሙኪ ታ ቤርታ ማርሜቶ
 ዒንሢ ባኣኮይዳፓ ፔቲታፖ ማሊ ጳቂሢ ዓሲ ታ
 ዴንቃዓኬ።»
 11 «ታኣኮ ናንጎ ዋዳ ጋፔኔ፤
 ታ ቱኬ ቱኡዞና ታኣኮ ዒና ማሊያና ጉሪ ማዒ ዓቲኔ።
 12 ሃኣታ ዓሳ ዲዋ «ርኦሪኬ» ጋዓኔ፤
 ርኦር ሃሃ «ዲማኒ ዑኩኔ» ጋዓኔ።
 13 ሃካፓ ሴካ ታኣኮ ዓኣማ
 ሃይቁ ዲኡኪንቲሢ ሌሊኬ፤
 ዒኣካ ዲዋይዳ ሻኣሎ ታኣኮ ታ ሃኣሃንዳኔ።
 14 ዩካፓ ዲኡፖ፡- «ዓዴ» ጌይ ታ ዔኤላንዳኔ፤
 ታና ሙዓ ዛኣሎ፡- ታ ዒንዴ፤ ታ ጌር፡ ታ ጋዓንዳኔ።
 15 ዓካሪ ዓይጎ ሃጊ ማዓ ዋዛ ታኣኮ ዓኣይ?
 ታኣኮ ሃጊ ማዓ ዋዛ ያ ታኣም ዴንቃንዳይ?
 16 ታኣኒ ሊካ ሃይቁ ዓሳ ዓኣ ቤዞ ኬዳኣና
 ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ታኣና ዋላ ኬዳንዳ?
 ሃሃ ታኣና ዋላ ዲኡፓ ኑ ጌላንዳ?»

18

ቢልዳዴ

1 ሹሃ ዓጮ ዓሢ፡ ቢልዳዴ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡-
 2 «ዔዞ ዒዮቤ! ዓይጎር ሃያጉዴ ጌኤሲ ኔ ሚርጊሻይ?

ሂንዳ ኮሺ ዋይዜ፤ ኑዋ ጌሰቶም።
 3 ዓይጎር ኔ ኑና ቆልሞ ማሂ ፓይዳይ?
 ሃሃ ዓይጋ ኔ ኑና ዋይዚ ባይቆያ
 ማሉዋ ዓሲ ማሂ ዛጋይ?
 4 ኔኤኒ ዳጋዴቲ ኔና ኔ ባይዛንዳፓ ዓቲዋም
 ኔ ዳጎና ሳዓ ዓጊፃዓኬ፤
 ጊንሣ ሃሃ ላላኣ ዓኣ ቤዛፓ ደጫዓኬ።»

5 «ጎሞ ዓሶኮ ፖዓ ባይቃንዳኔ፤
 ታማ ዔኤታሢያ ላሚ ዴዳዓኬ።
 6 ዔያቶኮ ማኣርይዳ ዓኣ ፖዓ ሃይቃንዳኔ፤
 ዩይ ፖዓ ዲማንዳኔ።
 7 ዔያታ ደዲ ሄርቁ ታኣኪ ሃንታ ሃንቲፃ
 ኬዲ ኬዲ ሙካንዳኔ፤
 ዔያቶኮ ጌና ቱኡዛኣ ዔያቶ ዔኪ ኬኤራንዳኔ።
 8 ፔ ሃንቲያና ዔያታ ፒርይዳ ጌላንዳኔ፤
 ዔያቶኮ ቶካኣ ሱዞና ቡኡዲንታንዳኔ።
 9 ቡኡደ ፒራሢ ዔያቶኮ ቶኮ ዓርቃንዳኔ፤
 ደንቁ ዓርቃ ፒራሢያ ካራ ባይዚ ዔያቶ ዓርቃንዳኔ።
 10 ሳይይዳ ዔያቶም ቡኡደ ፒራ ፒሪንቲኔ፤
 ጎይይዳ ዔያቶም ፒራ ጊኣጊንቲኔ።»

11 «ኮይሎ ዔያቶኮ ዒጊቻ ባኣዚ ማንጌኔ፤
 ጊንፃ ዓኣዲ ዓኣዲ ዩይ ዔያቶ ዳውሳኔ።
 12 ዋልቃ ዔያቶኮ ናዮና ጋፔኔ፤
 ባይዛ ባካ ዔያቶ ባይዛኒ ጊኣጌኔ።
 13 ደርዓሢ ዑፃ ዔያቶኮ ያኦፒሴኔ፤
 ሃይቢ ጋፒንሢ ዔያቶ ዔካንዳኔ።
 14 ሂርጋባኣያ ጉሙርቁ ናንጋ ማኣራፓ
 ዔያታ ዳውሲንታንዳኔ፤
 ዓሲ ቢያ ዋይሃያ ማዔ ሃይቢ ባንሢ ዔያታ
 ዔውታኔ።
 15 ዔያቶኮ ማኣርይዳ ዓይጎ ባኣዚያ ዔያቶም ዓታዓኬ፤
 ዔያታ ናንጋ ማኣርይዳ ታሚ ሙርቁንሢ
 ዋሂንታንዳኔ።
 16 ፃጳ ካራፓ ማላያ፤
 ካኣፖ ዒላዢኣ ዲኣና ሚሢጉዲ ዔያታ ማዓንዳኔ።
 17 ሳይይዳ ዔያቶ ማሊ ጳቂሢንዳ ዓሲ ዴዲንዲዋሴ።
 ዔያቶኮ ዔርቲ ሱንፃ ዓጫፓ ባይቃንዳኔ።
 18 ፖዓፓ ዲዋ ባንሢ ዔያታ ዳውሲንታንዳኔ፤
 ዓሳ ናንጋ ዓጫፓኣ ዔያታ ባይቃንዳኔ።
 19 ዔያቶኮ ዒጊና ባኣኮይዳ ዔያቶ ዳካላያ ማዓ
 ሸይንቲ ዔያቶም ዴዳዓኬ፤
 ዔያቶኮ ማኣርይዳ ዜርሢ ዓታዓኬ።
 20 ዓባ ጌላ ዛሎንታ ኬሰካ ባንፃንታይዳ ዓኣ ዓሳ
 ዔያቶይዳ ሄሌ ሜታሢና ዒጊጩ ጎጋይቁኔ።
 21 ዓይዲ ማዔቲያ ፑርታ ዓሲኮ ጋፒንግ ያዲኬ፤
 ያኦሲ ዒጊጩዋ ዓሲያ ሄላማ ዩማኬ።»

19

ዒዮቤ

1 ዩካፓ ዒዮቤ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡-
 2 «ዒንሢ ዓይዲ ሄላንዳኣና ታና ሜታሳይ?
 ሃሃ ዓይዲ ሄላንዳኣና ጌኤዞና ዒኖ ታኣኮ ዒንሢ
 ዲኡዛይ?
 3 ሃይሾ ዒንሢ ታጳ ማይንቲ ታና ጫሽካኔ፤
 ቦርሲንቲዋፖ ታና ዒንሢ ቶኦቻኔ።»

- 4 ጎኔና ታዳቢንቴያ ማዕቴ
ዳቢንታ ማታሳንዳሚ ታና ሌሊኩ።
- 5 ጎኔና ዒንሚ ዒንሚ ቶኦኮ ጃግ ጳጊዳኔ፤
ታኦኮ ማቶይዳ ጌሊ፡፡
ታኦኮ ዳቤም ያኦሲ ታጊዳ ዓጌያኮ ጌይ
ዴያ ባኮ ማርካ ማሂ ዓኪ ታና ዒንሚ ሞኦታ።።
- 6 ጋዓንቴ ሃይ ማታሚ ታና ሄሌሚና
ቡኡዳሚ ሱዘይዳ ታና ኬኤሬሚ
ያኦሲ ታሚ ዒንሚ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓ።።
- 7 ታ ማታዳኔ ጌይ ዒላቴያታቶ
ታኦሲ ዋይዛ ዓሲ ታ ዳንቁባኦ፤፤
ዑኡዘ ታ ጳጊዳ ዒላቴቶ
ፒዜ ዋጌ ታ ዳንቁባኦ።።
- 8 ጎይያ ታኦኮ ቢያ ያኦሲ ዲርቁሚር
ታ ኬሰካንዳ ጎይሚ ባኦ፤፤
ታ ዓኦዳ ጎይያ ዳሚና ዒ ካንቄ።።
- 9 ቦንቸዋ ታኦኮ ቶኦካፓ ጉሲ ታና ቦርሲሴ።።
- 10 ዑያ ታኦኮ ቢያ ዛሎና ዳይ ዳይ
ጋፒሲ ሸኦሌ፤፤
ታኦኮ ሃጊ ማዓ ዋዘ ፃጳፓ ቱጊንቴ ዶዓ
ሚሚጉዲ ዒ ማሂ።።
- 11 ያኦሲኮ ዳጋ ታጊዳ ታሚጉዲ ዔኤቴ፤፤
ዳዳ ሞርኬጉዲ ታና ዒ ፓይዳ።።
- 12 ታና ባይዘኒ ፔኦኮ ያላ ዓሲ ዳኮ፤፤
ዔያታ ታ ማኦርኮ ዙሎ
ዋርዲ ዳዒ ታና ማንጌ።።።
- 13 «ያኦሲ ታ ጌርሲንሚ ታ ኮራፓ ሃኪሴ፤፤
ታና ዔራ ዓሳ ቢያ ፃንጎ ማሂ ታና ዛጌ።።
- 14 ታኦኮ ዒጊና ታጊዳፓ ዳሚዳ፤፤
ታኦኮ ላጋኦ ታና ዋሌ።።።
- 15 ታ ማኦራ ሸኦቸንሚ ታ ዔኬ ዓሳ
ቢያ ታና ዋሌ፤፤
ታኦኮ ማዶ ማዳ ላኦላ ቢያ ሙፒ ዓሲ ማሂ ታና
ፓይዳ።።
- 16 ታኦኮ ዓይላሚ ታ ዔኤላዛ ታኦም ዩሁዋሴ፤፤
ሃዳራ ታና ማኦዳቴራ ጌይ ታ ዒዛ ሸኦቃዛታፖ
ዒ ታኦም ዔኤዑዋሴ።።
- 17 ታ ማቻ ታኦኮ ካሶ ዒዳ፤፤
ታኦኮ ጌርሲንሚያ ታና ሻኦኪንቴ።።
- 18 ዳኮ ናኦታታፖ ታና ቶቶቻ፤፤
ታና ዔያታ ዛጋ ዋደናኦ ቦሶሃ።።
- 19 ታኦኮ ዑኬ ላጋ ታና ሻኦኪንቴ፤፤
ሚርጌና ታና ሸካ ዓሳኦ
ታኦኮ ሞርኬ ማዒ ዔቄ።።።
- 20 ዓሸካ ታኦኮ ጋፒ ዒልዓ ማጌያይዳ ፓዳ፤፤
ታኦኮ ጉቤና ጋፒፖ ዳካር ዓቴ።።።
- 21 «ታ ላጎንሚዮቴ! ያኦሲ ኩጫ ታና ጳርቁሚር
ዒንሚ ታኦም ያዩ፡፡ ሚጪንቴዋቴ!
- 22 ያኦሲ ታና ዳውሳሚጉዲ
ዒንሚያ ሃሃ ታና ዓይጋ ዳውሳይ?
ሃያ ሄላንዳኦና ዒንሚ ታና ማታሴሚ ጊዳኦዋይ?»
- 23 «ሃይማ ሄላንዳኦና ታ ጌሰቴ ባኮ ማሊ ጳቂሃያና
ማፃኦፔይዳኦ ፃኦፓ ዓሲ ጳዳቴ
ዋዚ ታና ዋዛሳንዳፖ ዓቴይ!
- 24 ዓንጊና፤ ሃሃ ዒርሳሴ ጌይንታ ባኮና ፃኦፒንቴቴ

- ዩያጉዲ ሹቸዳ ቆኦቂንቴ
ናንጊና ናንጋንዳጉዲ ጌሃናቴ ዋዚ ታና ዋዛሳንዳይ!
- 25 ጋዓንቴ ታና ዓውሳሚ ባይቁዋያ ማዕሚና
ጋፒንፖ ዋደና ታና ዓውሳኒ
ሳይዳ ዒ ዔቃንዳሚ ታ ዔራ።።
- 26 ዒልዓ ታኦኮ ሙይንቴ ጋፒቴያ
ዓሸካፓ ታ ዳሚዳ
ያኦሲ ዛጋንዳሚ ታ ዔራ።።
- 27 ዒዚያ ታኦኮ ታኦር ዒዛ ዛጋንዳሚ፤፤
ታ ዓኦፓ ዒዛ ዛጋንዳ፤፤ ማሌቱዋሴ፤፤
ታኦኮ ዒና ዩኖ ኬሌሎ ሚርጌና ጳቂሃ።።።
- 28 «ታ ላጎንሚ! ማቶ ማጌሚ ዒዛታሚር
ኡ ዒዛ ዳውሶም ዓይጎር ዒንሚ ጋዓይ?
- 29 ያኦሲኮ ዳጋ ጩንቻ ዓፓርና ማቶና ዔኪ ሙካሚር
ጩንቻ ዓፓራ ዒንሚ ዋደዋጉዲ ዔራዋቴ።።።
ያኦሲ ዋጋ ዋጌ ዓኦሚያ ዔራዋቴ።።።

20

- ያፓራ
- 1 ናዕማታ ዓጮ ዓሚ ያፓራ ሂዚ ጌይ ማሂ።።
- 2 «ዒዮቤ! ታ ዒና ታና ዳጋሲ ኔኤም ኬኤዛንዳጉዲ ታና
ማሂ፤፤
ዩያርኬ ኔጉዋፖ ታ ኔኤም ኬኤዛኒ ራኡሬሚ።።
- 3 ታኦኮ ዋይዛሚ ታና ዳውሲሳ ጎርኬ፤፤
ማሊ ጳቂሚያ ዔራታ ታኦኮ
ማሂ ኔኤም ኬኤዛንዳጉዲ ታና ሂዓ።።።
- 4 «ዓሲ ሳይዳ ዳዳሚዳፓ ዓርቃፖ
ሚናፓ ሃይማዒታሚ ኔ ዔራ።።።
- 5 ፑርታ ዓሲኮ ሄርሺንቴ ዳካ ዋደምኬ፤፤
ያኦሲ ሃሻ ዓሶኮዋ ዋዛ ባይቃሚ ዓኦፒ
ጊኦ ጳማጉዳያና።።።
- 6 ፑርታ ዓሲ ዋዚ ያቶርሙሞና
ጫሪንጮ ሄላንዳኦና ጃግ ጌዔቴያ
ሃሃ ቶኦካ ዒዛኮ ሻኦር ሄሌቴያ
- 7 ዒዚ ፔኦኮ ሸፖጉዲ ጋፒ ዑጪንታንዳ፤፤
ዒዛ ቤርታ ዛጌ ዓሳ ዒ ዋካ ዓኦይ?» ጋዓንዳ።።
- 8 ዓውቴጉዲ ፒው ጌይ ባይቃንዳሚር ዒ ዳዳካ፤፤
ጊንዒ ዓኦንቴ ዳዳ ባኦኪጉዲ ዒ ባይቃንዳ።።
- 9 ዒ ናንጋ ቤዛፓ ቤሲ ባይቃንዳሚር
ፔቴና ዒዛ ዛጌ ዓሲ ላሚ ዒዛ ዛጋካ።።
- 10 ናኦታ ዒዛኮ ሸኦቂ ሸኦቂ
ዳዳ ማንቆ ዓሶይዳፓ ጌኔና ቡሪ ዔኬ ሚኦሸ
ጪጋንዳ።።።
- 11 ዋልቆና ዓኦ ዒዛኮ ዳጋቶ ዑፖ
ዳካ ዋደኮ ጊንፃፓ ዓጪ ማዓንዳ።።።
- 12 «ዋዚ ዒዛኮ ፑርቱማ ዳንጎይዳ ሙኡዚጉዲ
ዒዛም ዓኦፃቴያ
ዒንዲርዘና ዒ ጊኦጊሸቴያ
- 13 ጋፒዋጉዲ ፔ ዳንጋ ዓርቁ
ጮንቁ ጮንቁ ዒ ኔጌቴያ
- 14 ዒዛኮ ጎጾ ጋራ ጋዓንቴ ዩይ ጫንቃንዳ፤፤
ዳዳ ሸኦሺኮ ዋዳ ዳኦጉዲ ማዓንዳ።።።
- 15 ፑርታ ዓሲ ዓሲኮ ሙዔ ባኮ ዋልቆና ማሃንዳ፤፤
ዒዛኮ ጎጾ ጋራ ዓኦ ባኮ ቢያ ያኦሲ ዒዛ
ጮኦሻንዳ።።።
- 16 ፑርታ ዓሲ ሙዓ ባካ ቢያ ዒዛ ዋዳ ዳኦኒ ማዓንዳ፤፤
ያዳ ማዒ ዒዛ ዋዳንዳ።።።
- 17 ሪሚታፓ ኮሾ ዛይታ ዲጲጉዲ ዋታሚ

- ዔኤዘና ደኢቆና ዋርዚ ዋኣሢጉዲ ጎዓሢ ዛጉዋዎ ዒ ሃይቃንዳኔ።
- 18 ዒ ዛ ለቢዎኮ ዓኣፖ ማሌም ዒ ዚ ዒንጋንዳፓ ዓቴም ዒ ሙይንዲዋሴ፤ ኮርሚ ዒ ዳንቄ ቆሎና ዋዛዲንዲዋሴ።
- 19 ዬይ ማዓንዳሢ ማንቆ ዓሶ ዒ ሄርቄሢርና ዓሳ ማገፍ ማእርዋ ጌኖ ማሊዎና ዒ ቡሪ ዔኤሢርኬ።
- 20 ጎጋይቄዓ ዒ ዛ ሃውሾ ባሽኔ፤ ዒ ቡኩሴ ባካኣ ዒ ዛ ዓውሳኒ ዳንደዑዋሴ።
- 21 ዒ ዛኮ ቡኩሶና ባካ ቢያ ዓቴዋዎ ጋፓንዳሢር ዒ ዛ ፔኤሻንዲ ሙኤዚታዎ ዒ ዳንቃዓኬ።
- 22 ዋዚ ዒ ያርጎጨቴያ ዳጋሳ ባኣዚ ዒ ዛ ሄላንዳኔ፤ ሚርጌ ሜታ ዒ ዛ ሄላንዳኔ፤ ሜቶና ዋኣዪሢና ዒ ዛም ሚርጋንዳኔ።
- 23 ለሙይ ታ ሚሸካንዳኔ፤ ዒ ጋዓኣና ያኦሲ ፔኤኮ ዳኤፖ ዳጎ ዒ ዛይዳ ኬይሳንዳኔ፤ ባይዛ ፑርቶ ባኮዋ ዒ ዛይዳ ዋርቄሳንዳኔ።
- 24 ዓንጎ ጨንቾ ዓፓርፓ ዒ ቶሌቲ ዋኦኖ ዓንጎ ሂኢኸና ዒ ደኡታንዳኔ፤
- 25 ሂኢኸ ዒ ዛኮ ገደና ሶፒ ኬሰካንዳኔ፤ ሂኢኸኮ ቤርቶ ፖዓሢ ማዮ ዒ ዛኮ ደኡኤዚ ዒ ኣዳንዳኔ፤ ዳኤፒ ዒ ጊቶምና ዒና ዒ ዛኮ ደቃታንዳኔ።
- 26 ዒ ቡኩሴ ቆላ ቢያ ሻኔ ዳዋይዳ ጋፓንዳኔ፤ ዓሲ ዔኤሢርካ ታሚ ዒ ዛ ሙዓንዳኔ፤ ዒ ዛኮ ማእርይዳ ዓቴ ባኮዋ ቢያ ላይ ባይዛንዳኔ።
- 27 ዒ ማዳ ጎም ቢያ ጨሪንጨ ፔጋሲ ዳዋንዳኔ፤ ሳዓኣ ዒ ዛኮ ሞርኬ ማዒ ዔቃንዳኔ።
- 28 ያኦሲኮ ዳጎ ኬሎና ዒ ዛኮ ማእራ ዓኣ ባካ ቢያ ደጸና ዔውታንዳኔ።
- 29 ዋይዛ ዒ ዔ ዓሶም ያኦሲ ማሊ ጌሢ ባካ ፑርቶ ዓሶማኣ ዒንጎንደ ባካ ዬያኬ።»

21

- ዲዮቤ
- 1 ዲዮቤ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡-
- 2 «ሂንዳ ታኣኮ ጌኤዛ ኮሺ ዋይዙዋቴ፤ ዒንሢ ያዲዳቶ ታና ዒንሢ ደዲሺያ ማዒ ዒንሢም ፓይዲንታንዳኔ።»
- 3 ሂንዳ ታ ጌሰታንዳጉዲ ፔቴና ቤሲ ታኣም ሃሹዋቴ፤ ዬካፓ ዒንሢ ኮዔሢጉዲ ቦሃኒ ዳንዳዓኔ።»
- 4 «ታኣኒ ቆፃሢ ዓሲቲዋንቴ ያኦሲኬ፤ ባካሪ ሃሢ ጊቢ ዳንዳዒያ ታኣኒ ሃሹቴ ዓይጌ ዓኣይ?»
- 5 ሂንዳ ታ ባንሢ ዛጉዋቴ፤ ጌሰታኒ ዒንሢ ባሻንዳያ ሄላንዳኣና ታኣኮ ጊታ ዒንሢኮ ዑሰካ ጌላንዳኔ።
- 6 ታ ማላዛታዎ ታና ደቃሣኔ፤ ዑዎ ታኣኮ ዒ ጊቶምና ጎጋይቄሳኔ። »
- 7 «ፑርቶ ዓሶኮ ሌዓ ያደቁ፣ ቆላኣ ሚርጊ ዓይጎር ዔይታ ሳዓ ናንጋይ?»
- 8 ዔይቶኮ ናኣቶና ናኣቶኮ ናኣቶና ደጪ ኮሺና ናንጋሢ ዓይጋ ዔይታ ዛጋይ?»
- 9 ፔቴታዎ ሄርጋባኣያ ኮሺና ዔይታ ናንጋኔ፤

- ያኦሲኮ ባይዛ ፑርቶ ባካ ዔይቶ ሄሊ ቤቄባኣሴ፤
- 10 ባኣታ ዔይቶኮ ፔቴታዎ ሜታባኣያ ቆለንታኔ፤ ዒንደ ባኣታ ዔይቶኮ ዓጊሱዋዎ ሾዓኔ።
- 11 ናኣቶ ዔይታ ፔኤኮ ማራይጉዲ ሄንቃኔ፤ ዓኣሎ ናኣታኣ ዔይቶኮ ማራይጉዲ ዊካኔ።
- 12 ካራቤ ዔይታ ባዒ ባዒ ጎኦኣኣ ዋርቄ ዋርቄ ዲንኮዋ ዋርቄ ዋዛና ዔይታ ኮርጋኔ።
- 13 ዔይታ ፔኤኮ ናንጎ ሌዎ ኮሹሞና ሃሢ ዋዛና ጋፒሳኔ፤ ዋኣዪሢርካ ሃያ ሳይዳፓ ሃይቢና ዔይታ ደማዳኔ።»
- 14 «ዬይ ያዲታንቴ ያኦሲ ዔይታ፡- ሉ ኮይላፓ ሃኬ፤ ጎይዎ ዔኤኮ ኑ ዔራኒ ኮዑዋሴ። ጋዓኔ።»
- 15 ዬያጉዲ ሃሢ፡- ሉ ዒ ዛ ካኣሸካንዳጉዲ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢ ዒ ያናደይ? ዒ ዛ ሸኢቄዓ ኑና ዓይጎ ማኣደይ? ጋዓኔ።
- 16 ዬያ ዔይታ ጋዓሢ፡- ዔይቶኮ ኩጨ ዓኣ ቆላ ቢያ ዔይቶ ለቢሢና ጴዴያ ዔይቶም ማላሢርኬ፤ ታ ጋዓንቴ ፑርቶ ዓሶኮ ማሊዎ ዔካዓኬ።»
- 17 «ጌኤዛ ጋሳ ፑርቶ ዓሶኮ ፖዒ ባይቄ ቤቄያ? ሃሢ ባይዛ ባኣዚ ዔይቶይዳ ኬዲ ዔራ? ያኦሲ ዔይቶ ፔ ዳጎና ሜታሲ ቤቄያ?»
- 18 ዔይታ ጎቦጉዲ ከባሬና ዔውቴ ዋይ ሲላሊጉዲ ዓልጎና ፒዊንቴ ዋይ ዓኣ?»
- 19 «ዒንሢ፡- ያኦሲ ዓደንሢ ዳቢንቶር ዔይቶኮ ናኣቶ ሜታሳኔ። ጋዓኔ፤ ሂንዳ ያኦሲ ጎም ዓሶ ሆቴና ዔይቶ ሜታሶንጎ፤ ያዲ ማዔይታቴ ዳቢንቴያ ማዔሢ ዔይታ ዔራኒ ዳንዳዓኔ።»
- 20 ጎም ዓሳ ዔይታ ፔኤር ማዳ ዳቢንቶር ሜቶ ዔይታ ዔኮንጎ፤ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢ ፔ ዳጎ ዔይቶይዳ ኬይሶንጎ፤
- 21 ዓሲ ሃይቄሰካፓ ፔ ናኣቶ ዛሎ ዓይጎ ማላ ባኣዚ ዓኣይ?»
- 22 ያኦሲ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሶይዳታዎ ዋዎጋኔ፤ ባካሪ ዓሲ ዒ ዛ ዋጌ ዋጊሢ ዔራቶ ዔርዛኒ ዳንዳዓ?»
- 23 «ፔቴ ፔቴ ዓሳ ናንጎ ጋፖ ሄላንዳኣና ፔቴታዎ ሜታ ዔይቶ ሄሎዋንቴ ደዲ፣ ሃሢ ኮሺ ማዒ
- 24 ዑዎኣ ዔይቶኮ ዓንዲርቄ ጎይሢ ዓኣንቴ ሜጌዓ ዔይቶኮ ሶሬና ኩሙሢ ዓኣ ጎይሢ ዓኣንቴ ሃይቃኔ።»
- 25 ዛላ ጋዓንቴ ደዲ ያዪሢ ዔይቶፓ ደማዳዋንቴ ሜቶና ቁራይኒንቴ ጎይሢ ኮሺ ባኣዚ ዳንቄዋዎ ሃይቃኔ።»
- 26 ቢያሢ ደኡኪንታዎ ዓጪ ማዓኔ፤ ዛኣሌያ ዔይቶኮ ዑዎ ባይዛኔ።»
- 27 «ሃሢ ታና ሜታሳኒ ማላሢና ዒንሢ ዒኖና ዒንሢ ማሌ ጌኖ ማሊዎ ታ ዔራኔ።»
- 28 ዒንሢ፡- «ዬያ ዳኤፖ ዓሢኮ ማእራ ዋካ ዓኣይ? ፑርቶ ዓሢኮ ናንጎ ቤዛ ዓንካዳይ?» ጋዓኔ።
- 29 ጎይዎ ሃንታ ዓሶ ዒንሢ ያኦሲ ባኣዳዳ? ዔይታ ኬኤዜ ማርካቶ ዒንሢ ዔኮዋዓዳ?»
- 30 ዔይታ፡- «ባይዛ ባካ ሙካኣና ፑርቶ ዓሶ ሜታ ሄሎዋሴ፤

- የአሲኮ ዳጋ ፔጋዲ ጴዳ ዋዶና ዔያታ ቶቶላኔ ጌዔኔ።
- 31 ፑርቶ ዓሢ ፑርቶ ማዳሢ ዛሎ ሕ ፑርታኬ ጋዓንዳሢ ያናዳይ?
- ዒዛኮ ፑርቶ ማዶሮ ዒዛይዳ ማቶ ያ ዓጋንዳይ?
- 32 ዒ ሃይቄሰካፓ ሌዛ ዒዛኮ ዲኡፖ ቤዞ ዔውታኔ፤ ዩካፓ ዲኡፓ ዒዛኮ ካፒንጎታኔ፤
- 33 ዒዚ ዲኡከንጎታኔና ዒዛ ዑፃ ማሆ ዓጫ ዒዛ ዴኤፃዓኬ፤
- ዓሳ ዒዛኮ ጊንፆ ሙካንዳኔ፤
- ሃሃ ኮሺ ማርጌ ዴሬ ቤርታ ዒዛኮ ዓኣዳንዳኔ።»
- 34 «ዓካሪ ዒንሢ ጉሪ ማዔ ሃይሴና ዓይጋ ታና ደዲሻኒ ኮዓይ?
- ዒንሢ ታኣሞ ማሃ ኬኤዛ ባካ ቢያ ሉኡዚኬ።»

ሃይሣሲ ጌሰቲንቴ ጌኤዞ

22

(22:1—26:14)

- ዔልፓዜ
- 1 ቲሚና ዓጮ ዓሢ፡ ዔልፓዜ ሂዚ ጌይ ማሃኔ፡-
- 2 «ዓሲ ያኦሲ ማኣዳ ባኣዚ ዓኣ? ማሌ ዓታዛ ዒ ዔራ ማዔታቶዋ ፔኤሞ ማዓንዳፓዓቲሞ
- የኦሲሞ ማዓንቲዋሴ።።
- 3 ኔኤኮ ኮኩ ማዳ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢሞ ዓይጎ ማኣዳይ?
- ኔኤኮ ፒዜ ናንጋ ዒዛሞ ዓይጎ ዋኦታይ?
- 4 ዓካሪ ኔጊዳ ዋጌሢና ሃያይዲ ኔና ጎሪሢ
- ኔኤኒ ያኦሲኮ ለጌ ማዔሢሮዳ?
- 5 ሃይ ቢያ ጌና ኔና ሃሌሢ ፑርቲማ ኔኤኮ ዲቤሢሮ ጎማኣ ኔኤኮ ኩዲዋኣያ ማርጌታሢሮቲዋዓዳ?
- 6 ኔኤኮ ጌርሲንሢ ዋኦቲ ባኣዚ ባኣንቲ ዓይሢ ባኣዚ ማሃ ዔያቶ ባኮ ኔ ዔኬኔ፤
- ዛሎ ዓሳኮ ማኣዓሢ ጉሲ ካሎ ኔ ዔያቶ ዓይሴኔ።።
- 7 ናይዲ ዴኤቢንቲ ላቤዘንሢ ካሃንጎታ ዋኣሢንጎታ ኔ ላኣጌኔ።።
- 8 ሳዔላ ዋልቄና ዓኣ ዓሶ ቆሎ ዳካ ዓሲኮ ሌሊ ዴኔ ማዔኔ።።
- 9 ዜኤርይንዶ ኩቺ ጉሪ ኔ ዳኬኔ፤ ዜኤር ናኣቶኮዋ ዔያቶ ዋይሢ ባኮ ኔ ባይዜኔ።።
- 10 ዩያር ኮይላ ኔኤኮ ፒሮና ማንጊንጎታኔ፤ ዔርቲባኣ ማታኣ ኔና ዲቃሃንዳኔ፤
- 11 ዛጋኒ ኔና ባሻንዳያ ሃላንዳኣና ዲሚ ኔና ዓርቄኔ፤ ዲጲ ዋኣሢያ ኔና ዔኤዴኔ።።»
- 12 «የኦሲ ዴግ ጌዔ ጫሪንጮይዳ ናንጋያቲዋዓዳ? ኩኦጋሢ ዋዚ ዴግ ጌዔ ቤሰካ ዓኣያ ማዔቴያ ዒዚ ዔያቶኮ ዑፃ ማዒ ዔያቶ ዛጋኔ።።
- 13 ኔኤኒ ጋዓንጎታ፡- «የኦሲ ዓይጎ ዔራይ?
- ሻኔ ዲሞኮ ሶ ሱካ ዔቂ ዋዲ ኩጊዳ ዋጋኒ ዳንዳዓይ?
- 14 ጫሪንጮኮ ዑፃ ዒ ሃንጎታኣና ሻኔ ዲማ ዒዛ ዓኣቻሢሮ ዒ ዛጋኒ ዳንዳዐ-ዋሴ» ጋዓኔ።።»
- 15 «ጎሞ ዓሳ ሃንጎታ

- ሚናኣ ጎይፆ ኔ ሃንጎታ?
- 16 ዔያታ ዋዳ ዔያቶኮ ሃሉዋንጎታ ኩዴኔ፤ ዲጲ ዋኣሢናኣ ፒዌንቲ ባይቄኔ።።
- 17 ዔያታ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢ፡- ሕ ኮይላፓ ሃኬ፤ ኔ ኦሞ ዓይጎ ማዳኒ ዳንዳዓይ? ጌዔኔ።።
- 18 ጋዓንጎታ ማኣሮ ዔያቶኮ ያርጎቹሞና ኩንሃሢ ያኦሲኬ።። ዩያር ታኣኒ ፑርቶ ዓሶኮ ማሊያ ዔኩዋሴ።።
- 19 ፑርቶ ዓሳ ማታዳሢ ዛጊ ዛጊ ኮኩ ዓሳ ዋዛዳኔ፤ ፒዜ ዓሳ ሂዚ ጌይ ጌይ ዔያቶ ማኣጫኔ፡-
- 20 ጎኔ፡ ኦኡኮ ሞርካ ባይቄኔ፤ ዔያቶኮ ዓኣ ባካ ቢያ ታሚና ማጫ ጋፔኔ።።»
- 21 «ዩያር ዒዮቤ፡ ኔና ያኦሲሞ ዋይሢ፤ ኔኤኮ ዒዛና ዋላ ኮሹሞ ዓኣያ ማፆንጎ፤ ኔ ያዲ ዴቲ ኮሺ ባኣዚ ዴንቃንዳኔ።።
- 22 ያኦሲ ኔና ዔርዛ ዔርዚያ ዋይዜ፤ ዒዛኮ ቃኣሎዋ ዒና ዔኬኔ።።
- 23 ኔ ቶኦኮ ኔኤኒ ቢያሢ ዳንዳዓ ጎዳ ባንሢ ማሃቶ ኔኤኒ ቤርታኣሲ ጎይፆ ማዓንዳኔ፤ ኔ ማኣራፓ ፑርቶ ማዶ ባይዜ።።
- 24 ዋርቆ ሲላሎይዳ ኬኤሬ፤ ያፔሪ ዓጮ ዋርቆዋ ዋርዚ ሹቺጉዲ ዲይ ዳኬ፤
- 25 ዩኖ ዋዶና ቢያሢ ዳንዳዓ ጎዳሢ ኔኤሞ ዋርቄና ጌኤሺ ቢራና ማዓንዳኔ።።
- 26 ቢያሢ ዳንዳዓ ጎዳሢ ኔ ዋዛዳንዳኔ፤ ዒዛ ኔ ጉሙርቂ ናንጎዳኔ።።
- 27 ዒዛ ኔ ሺኢቃ ዋዶና ኔ ሺኢቄ ባካ ቢያ ኔኤሞ ማዳንጎታዳሢና ናኣሶ ኔኤኮ ኔ ጫጋንዳኔ።።
- 28 ማሊያ ቢያ ኔኤኮ ጌኢጋንዳኔ፤ ጎይፃኣ ቢያ ኔኤኮ ፖዒ ማዓንዳኔ።።
- 29 ያኦሲ ያቶርቃ ዓሶ ዳውሲጎንዳኔ፤ ሹሌዔ ዓሶ ጋዓንጎታ ዓውሳንዳኔ።።
- 30 ኔኤኒ ዋንዴ ዒሎ ማዔያታቲ ያኦሲ ኔ ዛሎሮ ጌይ ፑርቶ ዓሶ ዓውሳንዳኔ።።»

23

ዒዮቤ

- 1 ዒዮቤ ሂዚ ጌይ ማሃኔ፡-
- 2 «ሃሢያ ታኣኮ ያዩፃ ጫንቺኬ፤ ማታዲ ማታዲ ታ ዒላቲቲያ ያኦሲኮ ኩጫ ታጊዳ ዴኤፃ ዴኤፃ ዓኣኔ።።
- 3 ዒዚ ጴዳ ቤዞ ዋንዴ ታ ዔራያታቶ ዋዚ ታኣሞ ኮሻካንዳይ? ዒዚ ናንጋ ቤዞ ታ ሃሉቶ ዋዚ ታ ዋዛዳንዳይ?
- 4 ታኣኮ ዓኣ ማቶ ታ ዒዛሞ ኬኤዘንዳንጎታ፤ ታ ዒዛ ሞኦታ ሞኦቶዋ ፓይዲ ፓይዲ ታ ዒዛሞ ሺኢሻንዳንጎታኔ።።
- 5 ዋዚ ጌይ ዒ ታኣሞ ማሃቲያ ሃሃ ዒ ታኣሞ ዋዚ ጋዓቲያ ታ ዔራንዳንጎታኔ።።
- 6 ጎፆንጎታ ያኦሲ ፔኤኮ ዴኤፖ ዋልቆና ታና ሞኦታንዳኖ? ታ ሺኢቃ ባኮ ታኣሞ ዒ ዋይዛንዳፓዓቲሞ ዩያ ዒ ማዳዓኬ።።
- 7 ዒኢካ ፒዜ ዓሲ ዒዛና ሞኦታንዳኔ፤ ታኣኮ ጌኤዞ ጌሰታ ያኦዛሢ ናንጊና ታና ማታ ባኣያ ማሃ ኬሳንዳኔ።።»

22:3 22:3 ዒዮ. 35:6-8።

- 8 «ጋዓንቴ ዓባ ኬስካ ባንያ ታ ዓኣዴቴያ
 ዒ ዩካ ባኣሴ፤
 ገንሣ ዓባ ጌላ ባንያ ታ ማዔቴያ
 ዒ ዘ ዴንቃኒ ታ ዳንዳዒ ባኣሴ።»
- 9 ዒ ዘ ኬዶ ዘሎና ማዶ ፔኤኮ ማዳኔ፤
 ጋዓንቴ ታ ዒ ዘ ዴንቁባኣሴ፤
 ዳኦ ዘሎ ታ ሸሬቴያ
 ዒ ዘ ዴንቃኒ ታ ዳንዳዒ ባኣሴ።»
- 10 ዒ ታኣኮ ሄያ ቢያ ዔራኔ፤
 ዒ ታና ዎይታቴ ዘጌቶዎ
 ዎርቁጉዲ ጌኤሽ ማዔሣ ዴንቃዳኔ።»
- 11 ቶካ ታኣኮ ዒ ዘ ናሽካ ጎይያ ዓኣዳኔ፤
 ሻውላ ሚዛቁ፣ ሴካ ሃንጋ ታ ጎዑዎሴ።»
- 12 ቢያ ዎዴ ዒ ዘኮ ዓይሣያ ታ ካፓኔ፤
 ቃኣሎዎ ታ ዒ ዘኮ ዒና ካፒ ዓኣኔ።»
- 13 «የኦሲ ላኣሚንቴዎሴ፤
 ዒ ዘሞ ዎይዚ ዒ ያይ ባኣሴ፤
 ዒ ናሽኬ ባኣዚ ቢያ ማዳኔ።»
- 14 ታኣሞ ዒ ማሌ ባኮ ቢያ ማዳ ኩንሣንዳኔ፤
 ዩያጉዴ ሚርጌ ማላሣ ዒ ዘኮ ዓኣኔ።»
- 15 ዩያር ዒ ዘ ቤርታ ዔቁፃ ኮሽ ታና ዒ ጊታኔ፤
 ዩያ ታ ማላየ ጎጎጋይቃኔ።»
- 16 የኦሲ ታኣኮ ዒና ባይዜኔ፤
 ቢያ ባኮ ዳንዳዒ ጎዳ ታና ዲቃሣኔ።»
- 17 ዎዚ ሻኔ ዲማ ዓኣፖ ታኣኮ ዓርቁቴያ
 ዲሞኮ ዎልቃዲያ ጌሰቲያ ታና ባሽባኣሴ።»

24

- 1 «የኦሲ ዎጎ ዎጋ ዎዶ ዓይጎር ማንሡዎይ?
 ዒ ዘኮ ማዳዘንሣ ዩያ ዎጎ ቃኣሎ
 ዓይዲ ሄላንዳኣና ካፓይ?»
- 2 «ፑርቶ ዓሳ ፔ ቤዞ ዳልገሻኒ ዛጳ ሻሃኔ፤
 ማራቶ ቡሪ ዔኪ ዔኪ ፔ ቆልሞና ዎላ
 ሲኢሪ ሲኢሪ ሄንቃኔ።»
- 3 ዜኤር ናኣቶኮ ሃር ዔያታ ቡሪ ዔካኔ፤
 ዜኤር ዒንዴሎኮ ቆሎ ማዔ ጌሜ
 ዔኤቢኮ ዓይሣ ማሃ ዔካኔ።»
- 4 ማንቆ ዓሶ ሻኣኪንቴሣና ጎይፃፓ ዔያታ ዳውሳኔ፤
 ዔያቶኮ ቤርታፓ ጳሽኪ ዓኣሽንታንዳጉዲ ማሃኔ።»
- 5 «ማንቆ ዓሳ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ
 ዓኣ ኪርሞሌጉዲ
 ፔኤኮ ናኣቶሞ ሙኤዚ ኮዓኒ ኬሰኪ ሜታዲ
 ሃንታኔ፤»
- 6 ዔያታ ቆልማ ሙዓ ባኮ ፔኤር ሙዓኒ ፔኤም
 ቡኩሳንዳኔ፤
 ፑርቶ ዓሶር ማዔ ዎይና ጎዣፓ
 ዔያታ ዘንጋንዳኔ።»
- 7 ዔያታ ዎንቶ ጉቤ ካሎ ላሂ ዎርቃኔ፤
 ጨኢዦር ዔያታ ማይንታ ማኣዓ ዔያቶኮ ባኣሴ።»
- 8 ዲኮይዳ ዎርቃ ዒርና ዑፃ ዔያቶኮ ዎዓኔ፤
 ማኣሪ ዔያታ ባይዚ ዴኤፖ ሹጮ ባንሣ ደጪ
 ዎርቃኔ።»
- 9 «ፑርቶ ዓሳ ዓዴባኣ ዜኤር ናኣታ ዔያቶሞ ማዳያ
 ማዓንዳጉዲ
 ዒንዳንሣኮ ዳንፃፓ ናኣቶ ቡሪ ዔካኔ፤
 ሜታዲ ዓሲኮዎ ናየ ጋሌ ጨጎያኮ ዓይሣ ባኣዚ ማሃ
 ዔካኔ።»

- 10 ማንቆ ዓሳ ፔቴታያ ማኣዓ ባኣንቴ
 ማዶይዳ ካሎ ኬስካኔ፤
 ማኣሎ ቡር ዎዶና ናኣር ኬዲ ኬዲ፤
 ሃሣ ባሲ ባሲ ዔያታ ፔኤር ናናይዲንታኔ።»
- 11 ፑርቶ ዓሶኮ ዔሶ ቱኮ ጎዦይዳ
 ሪሚቶ ዓኣፓፓ ኮሽ ዘይቶ ዔያታ ኬሳኔ፤
 ዎይና ካፃ ሶያፓ ዔኪ ዑዦ ዔያታ ኮሻኔ፤
 ጋዓንቴ ዔያታ ዴኤቢንታኔ።»
- 12 ካታማ ካታማ ሃይቃኒ
 ሳዞ ጋሽካ ዓሳ ዚኢሊንታኔ፤
 ሜቁ ዓሳኣ ማኣዶ የኤጨሣና ዒላታኔ፤
 የኦሲ ጋዓንቴ ዔያቶይዳ ማዳንቴ ጌና ዘገባኣሴ።»
- 13 «ፖዒ ዒፃ ዓሲ ዓኣኔ፤
 ፖዒ ዓይጎ ማዔቴያ ዔያታ ዔራዎኣሣር
 ፖኮ ጎይያ ዔያታ ሃንቴዎሴ።»
- 14 ዓሲ ዎዳ ዓሲ ሃጊ ዲሚ ዓኣንቴ ሚኢሪ ዔቁ
 ማንቆ ዓሶንታ ሜታዲ ዓሶንታ ዎዳኔ፤
 ዲሚ ዓኣንቴ ወሱሞይዳኣ ኬስካኔ።»
- 15 ዘኣሰካ ኮኣማ ዓሲ ሳዓ ዓማንዳማ ካፓኔ፤
 ዓይጎ ዓሲያ ዘጉዋጉዲ
 ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ካንቃኔ።»
- 16 ወሲ ዲሚና ማኣሪ ቦኣኪ ወኡቃኒ ጌላኔ፤
 ሮኦር ጋዓንቴ ዓኣሽንቴ ፔኤቃኔ።»
 ፖዒያኣ ዔያታ ዒዒፃኔ።»
- 17 ዲሚና ሜቶ ማገሣሣ ዔያቶ ዎዛሳሣር
 ቢያሣሞ ሻኔ ዲማ ካሪያ ማዓኔ።» ጌዒ ማሃኔ።»

[ዩካፓ ያፓራ:-]

- 18 «ፑርቶ ዓሳ ዲጲ ዎኣሣና ፒፃንቴ ዔውታንዳኔ፤
 ዔያቶኮ ዓጫ ጋዳንቁንቴያ ማዓንዳኔ፤
 ዔሶ ቱኮ ቤዞ ዔያቶኮ ካኣማ ዓሲ ባኣሴ።»
- 19 ሻቶ ያይዲና ዓልቁም ዎኣፃኣ ሚጪ ባይቃሣጉዲ
 ጎሞ ዓሳ ሃይቁ፣ ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ዴንዲ ባይቃንዳኔ።»
- 20 ዓሲ ቢያ ዔያቶ ዎላንዳኔ፤
 ዔያቶ ዒንዳንሣታያ ማሊ ጳቁሣንዳኔዎሴ፤
 ዓሽኮ ዔያቶኮ ዛኣሌ ሙዓንዳኔ፤
 ዔያቶኮ ፑርቱሞ ማዳ
 ደዔ ሚሣጉዲ ሚቁ ዓታንዳኔ።»
- 21 ዩይ ቢያ ዔያቶ ሄሌሣ
 ዔያታ:- ናኣታባኣ ዘኣካሣ ላኣሎ ቡሪያና
 ዜኤር ዒንዳንሣ ማዔ ላኣሎም
 ፔቴታያ ሚጪንቴባኣሣርኬ።»
- 22 የኦሲ ጋዓንቴ ፔ ዎልቆና
 ቢታንቶይዳ ዓኣ ዓሶ ባይዘንዳኔ፤
 ሃሣ ዒ ደጋዲ ዔቁ ዎዶና
 ፑርቶ ዓሳ ሹምፔና ዓታዓኬ።»
- 23 ዔያታ ኮሽና ናንጋንዳጉዲ የኦሲ ዓይሣቴያ
 ዔያታ ዓኣዳ ጎይያ ቢያ ኮሽ ዒ ዛጋኔ።»
- 24 ፑርቶ ዓሳ ዳካ ዎዴም የርጎጫኔ፤
 ጋዓንቴ ቤዞማና ሆኦሪጉዲ ሹሊ ባይቃኔ፤
 ሃኣኮኮዎ ቶኦኪጉዲ ዔያታ ታይዚንታኔ።»
- 25 «ዩይ ያዲ ማዓኒ ዳንዳዑዎሴ» ጋዓ ዓሲ ዓኣ?
 ታ ጌዔ ባካ «ሉኡዚኬ» ጋዓ ዓሲ ዓኣ?» ጌይ ማሃኔ።»

25

ቢልዳዴ

- 1 ሹሃ ዓጮ ዓሣ፣ ቢልዳዴ፡-
- 2 «ቢታንቶንታ ዒጊጨንታያ ማዒሣንታ የኦሲርኬ፤»

ማዘኘንታ ቢያ ዲጊቸሞና ዲዛም ዋርቃያኩ።
 2 ዲዛ ገሌኮ ጫሪንጮ ካኣቱሞ ኮሹሞና ካጋኑ።
 3 ዲዛኮ ስላ ዳሶ ሚርጉማ ገይዲባኣያኩ፤
 ስላኮ ጉግ ሄሎዋ ቤሲያኣ ባኣሴ።
 4 ዳሲ ስላኮ ቤርቲዳ ዋይቲ ዲሎ ማዳኒ ዳንዳዳይ?
 ዳሲ ማዳኒ ማዘኘንታ?
 «ታ ጌኤሽኩ» ጌይ ሄርሽንታኒ ዳንዳዳ ዳሲ ዳኣ?
 5 ዴያሮ ስላኣሢ ቤርታ
 ዳጊኖ ጉግታ ጌኤሽኪ ጉግታዎሴ፤
 ዠኦጋሢያ ዲዛ ቤርታ ጌኤሽቱዎሴ።
 6 ዳካሪ፡- ፀርቃሌና ዛኣሌናጉዲ ማዳ ዳሲንሢ
 ዋማጉዲ ዳካንዳያ ናንዳይ?» ጌዴኔ።

26

ዲዮቤ

1 ዴካፓ ዲዮቤ፡-
 2 «ዴያ ኔኤኒ ጌሰቲያና
 ላቤሢ ማኣዴያ ኔኤም ማላ?
 ኩጫ ላቤሢ ደዲሹጉዲ ኔኤም ጋዳ?
 3 ዴራታ ገጠሚም ዳይጎ ዞር ኔ ዞሬይ
 ዳይጎ ባኣዚ ኔ ዲዛ ዴርዜይ!
 4 ዳካሪ ሃያ ኔ ጌሰታንዳጉዲ ኔና ማኣዴሢ ያናዳይ?
 ኔና ማሊሲ ዴቁሴሢያ ያ ዳያናዳይ?» ጌዴኔ።

[ቢልዳዴ]

5 «ሃይቁ ዳሶኮ ሹምፓሢ
 ዴኤፖ ባዘኮ ዴማ ዳኣዎ
 ሚርጌና ዲጊጠሢሢ ዳኣኔ።
 6 ሃይቁ ዳሳ ናንጋ ዳጫ
 ስላኮ ቤርታ ፔጋኣኩ፤
 ዳይጎ ባኣዚያ ዴያ ዳኣቻኒ ዳንዳዳ-ዎሴ።
 7 ስላኮ ኬዶ ዛሎ ጫሪንጮ
 ጉር ዠባርይዳ ሂኣሢኔ፤
 ዴያጉዲ ሃሣ ሳዎዋ ዠባራ ሱዳኔ።
 8 ሻኣራ ዋኣሢ ዳርቃንዳጉዲ ስላኮ ማሄኔ፤
 ዴይ ዋኣዳ ዴኤዲ ሻኣራ ዳርዘዎሴ።
 9 ዲዚ ዳጊኖኮ ጉግ ሻኣራና ዳኣቻኔ።
 10 ጉግና ዴሞና ዴማሳኒ
 ዴኤፖ ባዘ ዋኣዎኮ ቤርቶይዳ
 ጫሪንጮና ሳዎና ካኣማያ ማላ ቤዞዋ ዛጲ ማሢ
 ሂኣሢኔ።
 11 ዲዚ ዴያቶ ጎራ ዎደና
 ጫሪንጮኮ ቱርቱራ ዲቃቲያና ዳጊጻኔ።
 12 ፔ ዎልቆና ባዘ ዲ ዚቲዳኔ፤
 ፔኤኮ ዴራቶናኣ ሪዳቤ ጌይንታ
 ዴኤፖ ቦዳሢ ዎዲ ባይዛኔ።
 13 ፔኤኮ ዑኡዞና ዲ ጫሪንጮ ጌኤሻኔ፤
 ፔ ኩጮና ዳርቢንታ ሹኣዞሢያ ጫርጋኔ።
 14 ዴይ ቢያ ስላኮ ማዳ ባኮፓ ዳኮንሢኔ፤
 ኑ ዎይዛሢ ዲዛኮ ካሽካሽያ ሌሊኩ፤
 ዲዛኮ ዎልቆ ጉጉንሢያ ስላኒ ማሊ ጳቂሢ
 ዳንዳዳይ?» ጌይ ማሄኔ።

ዲዮቤኮ ጋፒንዎ ሃይሶ

27

(27:1—30:31)

ዲዮቤ

1 ዲዮቤ ቃሲ ኬኤዛዎ ሂዚ ጌዴኔ፡-

2 «ፒዜ ዎጌ ዎጊሢ ዲዲ
 ናንጎ ታኣኮ ጫንቲ ማሃ
 ቢያ ባኮ ዳንዳዳ ስላኮ ሃይቆ!
 3 ሹምፓሢኮ ዑኡሲ ታኣም ስላኮ ዲንጌም
 ታ ዳኣ ዎደማና
 4 ፔቲታዎ ፑርታ ባኣዚ ታ ዳንጋፓ ኬሰካዳ፤
 ታ ዲንዲርዞና ሉኡዞም ታ ጌሰታዳ።
 5 ዲንሢ ጌዴ ባኮ ቢያ ፒዜኬ ጌይ
 ፔቲታዎ ታኣኒ ዴካዳ፤
 ታኣኒ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ጎኑሞና ደዲያ ታ ሃሻዳ።
 6 « ታ ፒዜኬ» ጌይ ያይዳፓ ዎይቲያ ጌንሢም ታ ጋዳዳ፤
 ታ ናንጋ ዎደይዳ ቢያ ታ ዲና ታና
 «ዴያ ቢያና ኔ ዳቤኔ» ጎዑዎሴ።»
 7 «ታና ዲያ ዳሶና ማካ ዳሳኣ ቢያ
 ጌኔ ዳሶና ዴኤቢ ዎይዚ ዲያ ዳሲጉዲ
 ዴያቶም ዳጊንታ ማቶ ዴኮንጎ።
 8 ስላኮ ሹምፓሢ ዴያቶኮ ዳሽካፓ ዴማሲ
 ናንጎ ዴያቶኮ ቃሚሢ ዎደና
 ስላኮ ዎላ ዳሶኮ ዳይጎ ሃጊ ማዳ ዎዛ ዳኣይ?
 9 ማታ ዴያቶ ሄሌ ዎደና
 ስላኮ ዴያቶኮ ዲላቶ ዎይዛንዳ?
 10 ቢያ ባኮ ዳንዳዳ ጎዳሢና ዴያታ ዎዛዳ?
 ቢያ ዎዴ ስላኮ ሱንዎ ዴያታ ዴኤላ?»
 11 «ስላኮ ዎልቃ ዎዚጉዲ ዴኤፒታቲያ
 ታ ዲንሢ ዴርዘንዳኔ፤
 ቢያ ባኮ ዳንዳዳ ጎዳ ማሌ ባኮ ፔጋሲ ታ ዲንሢም
 ኬኤዛንዳኔ፤
 12 ዲንሢ ዴያ ቢያ ዴዴራያኩ፤
 ዳካሪ ሃያ ማዑዎ ባኮ ዳይጋ ዲንሢ ጌሰታይ?»
 ጌዴኔ።

[ያፓሬ]

13 «ቢያ ባኮ ዳንዳዳ ጎዳ
 ፑርቶ ዳሶና ጌና ዳሶ ዎጋሢ ዴያ ጎይያኬ፤
 14 ናኣታ ዴያቶኮ ሚርጌቲያ ዎልዚና ጋፓንዳኔ፤
 ዜርፃ ዴያቶኮ ሙኤዚ ባይዚ ናይዲንታንዳኔ።
 15 ዴያይዳፓ ዳቲዞንሢ ሃርጌና ጋፓንዳኔ፤
 ዜኤርይንዶ ማዴዞንሢያ ዴያቶ ዴኤካዳኩ።
 16 ፑርቶ ዳሶኮ ማኣሻላጉዲ ገይዲባኣ
 ሚኤሹንታ ማኣዎንታ ዳኣያ ማዳኒ ዳንዳዳኔ፤
 17 ጋዳንቲ ፑርቶ ዳሳ ቡኩሴ ማኣዳሢ
 ዲሎ ዳሳ ማይንታንዳኔ፤
 ዴያታ ቡኩሴ ቆሎዎ ጌኤዞ ዳሳ ጊሽቲ ዴካንዳኔ።
 18 ዴያታ ማዞ ማኣራ ሻንጌ ፓቲሌና ማዞናያ
 ጎሽ ዉዲጉዲያኣ ሻኣሂንታንዳኔ።
 19 ፑርቶ ዳሳ ጋፒንሢ ዎርጎቹ ማዳ ሻኣሎይዳ ላሃንዳኔ፤
 ጌንዳሰካፓ ዴያታ ጴጫኣና ጋዳንቲ
 ቆላ ቢያ ዴያቶኮ ባይቃንዳኔ።
 20 ዲቃቲሢ ዲጲጉዲ ዴርዎንቲ ዴያቶ ሄላንዳኔ፤
 ዎንቶና ዳላጎ ዠባሪ ዴያቶ ዴካንዳኔ።
 21 ዳባ ኬሰካ ባንዎ ዠባሪ
 ዴያታ ናንጋ ቤዛፓ ፒዲ ዴኪ ዳኣዲ ዴያቶ
 ባይዛንዳኔ፤
 22 ጳሽኪ ዴያታ ቶላኒ ማላ ዎደና
 ፔቲታዎ ሚጠንቲሢ ባኣያና ዠባሪ ዴያቶይዳ
 ደዳንዳኔ።

23 ዩይ ዠባራ ቶኦቲሂና ኩጮ ፔኤሲ ባዒ ባዒ
ሃሃ ሱኡሩንሂናኣ ዔያቶ ዒጊቻንዳኔ።»

28

ዔራቶ ጋዳይሲሂና ጌሰቶና ካላላ

- 1 «ቢሮ ዓንጎ ከሳኒ ማዒዲኔ ጌይንታ ባካ ቦኦኪንታናንታ
ዎርቄ ሸኤሾ ቤሲያ ዓኣኔ።
- 2 ዓንጊ ሳዓይዳፓ ቦኦኪንቲ ጴዳኔ፤
ማዳኣቤ ጌይንታ ባካኣ ሹቸዳፓ ሸኤሸንታኔ።
- 3 ዓሳ ዲሞይዳ ዓኣ ባኩ ፔጋሲ ከሳኔ፤
ዳንዲ ሳዖኮ ዳሞ ሄሊ ሻኔ ዲሞይዳ ዓኣ
ማዒዲኖ ሹጮ ኮዓኔ።
- 4 ዓሲ ናንጋ ቤዛፓ ሃኪ ዳንዲ
ዓሲ ሄሊ ቤቁባኣ ቤሲ ሄላኔ።
ዒኣካ ኮሺ ዔታዳ ዔቴ ቦኦካኔ፤
ሱሲዳኣ ሹላሊ ሹላሊ ዓሲዳፓ ዲማዲ ፔኤኮ
ማዳኔ።
- 5 ሳዓ ሙኡዚም ማዓ ሃኣኮ ባቃልሳኔ፤
ዒዞኮ ጋራ ጋዓንቲ ታሚና ዓልቁ ባይቃኔ።
- 6 ሴኔፔሪ ጌይንታ ቦንቸንታ ሹጮ
ዒዞይዳ ዓኣ ሹጮ ባኣካፓ ጴዳኔ፤
ዒኣካ ዓኣ ዓጮይዳፓኣ ዎርቄ ጴዳኔ።
- 7 ዩያ ማዒዲኖ ባንሂ ዔኪ ዓኣዳ ጎይቦ
ኪላንቄያ ዔሩዋሴ፤
ሃምፑራኣ ዳንቁዋሴ።
- 8 ፑርቶ ቦዓ ዩያ ባንሂ ዓኣዲያ ዓኣዲዋሴ፤
ዘቢያ ዒኣኦ ሃንቲዋሴ።»
- 9 «ዓሲ ሳዖ ቦኦካኣና ፔ ኩጮና ዓጠፎ ሹጮ ቡጋኔ፤
ዲኮዋ ማዢንቶ ፃጳፓ ደይሳኔ።
- 10 ላሎ ቆኦቂ ከሰኮ ጎይሂ ኮሻኔ፤
ቦንቸንታያ ማዔ ማዒዲና ከሰካ ሹጮዋ ዒኣፓ
ዳንቃኔ።
- 11 ዋኣሂ ዩያ ማዒዲኖ ባንሂ ዋቱዋጉዲ
ዎራ ዔቃ ካሮ ዲርቁ ቃዛኔ፤
ሳዖ ዳማ ዓኣቸንቲ ዓኣ ቆሎዋ ዳንቃኔ።
- 12 ዓካሪ፦ ዔራቶ ባንካፓ ጴዳይ?
ማሊ ጳቂሥሂኮዋ ቤዛ ባንካዳይ?»
- 13 «ዔራቶ ሹምፓ ዓኣ ማዢንታ ናንጋ ሳዖይዳ ጴዳዋሴ፤
ዒዛ ዋኣዲም ሻንቸንታቲያ ዔራይ ባኣሴ።
- 14 ዳኤፖ ባዞንታ ዳልጎ ዋኣዖንታ
ዔራቶ ኦ ኮራ ባኣሴ። ጋዓኔ።
- 15 ዔራቶ ጌኤሽ ዎርቁና ሻንቄንቲዋሴ፤
ዒዛ፦ ሻኣዳ ቢራ ዔካንዳኔ። ጌይንቲዋሴ።
- 16 ዔራቶ፦ ዖፔሪ ጌይንታ ዎርቆንታ ሜሪጊዳንታ
ሴንፔሪ ጌይንታ ሚዛጶ ሹጮፓኣ ባሽ
ቦንቸንታያኔ።
- 17 ዎርቁንታ ጌኤሽ ለማሌኤሽያ ዒዞና ቤቃያቲዋሴ፤
ዎርቁፓ ኮሻና ፓልሞናኣ ላኣሚንታያቲዋሴ።
- 18 ዔራቶ ኪቤና ዓልማዞ ጌይንታ ባኩፓ ቢያ ባሽኩ፤
ዘቁ ሚዛጶ ሹጮፓኣ ዑሃ ባሻያኔ።
- 19 «ቶጳዚዮኔ» ጌይንታ ዒቶጲያኮ ሚዛጶ ሹጮ ዒዞ
ሄላዋሴ፤
ኮሺ ጌኤሽ ማዔ ዎርቁና ማላቲንቲዋሴ።
- 20 ሂዳቶ፦ ዔራቶ ባንካፓ ሙካይ?

- ማሊ ጳቂሥሂያ ዎካፓ ጴዳይ?»
- 21 «ሹምፓ ዓኣ ማዢንቲ ቢያፓ ዒዛ ዓኣሸንቲያኔ፤
ጮሪንጮ ባራና ካፓታዖ ኮይ ዳንቁዋያኔ።
- 22 ባይሲንታና ሃይቢና፦
«ኦ ዒዞ ዘሎ ዔራሂ
ከኤዚንታ ሃይሴና ሌሊኬ» ጋዓኔ።»
- 23 «ዔራቶ ባንሂ ዔኪ ዓኣዳ ጎይቦና
ዒዛ ናንጋ ቤዞዋ ዖኦሲ ሌሊ ዔራኔ።
- 24 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዖኦሲ ሳዖኮ ጋፖ ሄላንዳኣና ቢያ ዛጋኔ፤
ጮሪንጮኮዋ ዳማ ዓኣ ባኮ ቢያ ዳንቃኔ።
- 25 ዢባርኮዋ ዎልቆ ዒ ማዢ ዎዶና
ዳልጎ ባዞ ዋኣዖዋ ዒ ማኬ ዎዶና
- 26 ዒሮና ጉጉንቦናም
ዳምቦ ዒ ጊኢጊሹ ዎዶና
- 27 ዖኦሲ ዔራቶ ዛጌኔ፤
ቦንቸሲ ዳጊሴኔ፤
ማሂ ማሂያ ዛጊያ ደዲሹኔ።»
- 28 «ዒማና ዖኦሲ ዓሲም፦
«ዓካሪ ዔራቶ ጌይሂ ዖኦሲ ዒጊጩሂኔ፤
ማሊ ጳቂሥሂ ጌይሂያ ፑርቲምፓ ሃኪሂኔ» »
ጌዔኔ።

29

ዒዮቤኮ ጋፒንቦ ሃይሶ

- 1 ዒዮቤ ከኤዞዖ፦
- 2 «ታኣኮ ሃሃኣ ናንጋ
ዖኦሲ ታና ቤርታ ካፓ ዎዶጉዲ ማዔቴ
ዎዚ ታና ዎዛሳንዳይ!
- 3 ዩያ ዎዶና ዲማ ታ ዓኣዳኣና
ዖኦሲ ፔኤኮፖ ዖኦሲ ፖዔም
ፖዒዳ ታ ሃንታኔ።
- 4 ዖኦሲ ታኣና ታ ማኣሮ ዓሶና ካፓ
ታኣኮ ዳጋቶ ዎዶጉዲ ታቴ
ታ ዓይጎ ጋዓንዳይ!
- 5 ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳ ሃጊ ታጊዳፓ ዲማዲ ባኣሂሮ
ናኣታ ታኣኮ ቢያ ኮይላ ዓኣኔ።
- 6 ቶኮ ታኣኮ ታ ዲኢቁና ማሰታንዳያ ሄላንዳኣና
ሚርጌ ዲኢቁ ታ ዳንቃኔ።
ታኣኮ ሪሚቶ ሚፃ ሃኣቾ ሳዖይዳ ቱኪንቲንቲታዖ
ዲጲጉዲ ዎታ ሚርጌ ዛይቲ ታ ዔካኔ።
- 7 ካታማ ዓሳ ቡኪንታ ጳኦኮ ታ ዓኣዲ
ዎጎ ዎጋ ቤዛ ዳዔ ዎዶና
- 8 ዳጌሂ ታና ዛጋዖ ቦንቸና ታ ቤርታፓ ሽሸኢካኔ፤
ጋርቾ ዓሳኣ ታና ቦንቸ ዳዔ ቤዛፓ ዔቃኔ።
- 9 ዳርም ጌሰቲ ጌሰቲ ዓኣ ሱኡጋኣ ታና ዛጋኣና
ኩጮና ፔኤኮ ዳንጎ ዓርቁ ዚቲዮ ጋዓኔ።
- 10 ዓጮኮ ቢቶ ማዔ ዓሳ ታ ዓኣ ቤዞይዳ ዚቲ ጋዓኔ፤
ዒንዲርዛ ዔያቶኮ ቱኡቲ ጌሰታኒ ዔያቶ ባሻኔ።»
- 11 «ዎይዜ ዓሲ ቢያ ታና ሄርሻኔ፤
ዛጌሂያ ቢያ ታና ጋላታኔ።
- 12 ዩይ ያዲ ማዔሂ፦
ማንቆ ዓሶኮ ዒላቶ ታ ዎይዚ ዓውሳያና
ዜኤሮ ናኣቶዋ ታ ማኣዳሂሮኔ።
- 13 ሃይቃኒ ዑኪ ዓኣ ዓሶ ታ ማኣዳሂሮ
ዔያታ ታና ዓንጃኔ፤

ዘኤር ዒንድ ማዕ ላኦቶ ታ ማኣዳሢር
 ዋዛና ዔያታ ያኦሲ ቦንቸም ዓይኑም ዓይናዳኔ።
 14 ዒላም ዓዳ ማኣያጉዲ ታ ማይንጉኔ፤
 ፒዜ ዋጌያ ዓዳ ዳኤፒ ኮኦቴጉዲ
 ቃሲ ታ ማይንጉኔ፤ ቆኦቤጉዲያኦ ቶኦካ ታ ዓጌ።።
 15 ዓኣፓ ባይቄሢም ዓኣፒ
 ዋቦ ዓሶኮዋ ታኣኒ ቶኪኬ።።
 16 ማንቆ ዓሶኮ ታኣኒ ዓድ፤
 ታ ዔሩዋ ዓሶማኦ ታኣኒ ታርገፍኬ።።
 17 ጌናሢኮ ባንጋሎ ታ ማንሣኔ፤
 ሙዓኒ ዒ ዓርቄሢ ዳንጋፓ ታ ኬይሲሴ።።።
 18 « ታኣኮ ናንጎ ለዓ ማኣሻላጉዲ ማርጌም
 ታ ማኣራ ቦንቸና ዓኣያ ታ ሃይቃንዳኔ» ታ ጌዔ።።
 19 ጻጸ ታኣኮ ቢያ ዋዳ ዋኣሢ ዳንቃያና
 ካኣፓኦ ያልካዳ ማሢጉዲኬ።።
 20 ቢያ ዋዳ ቦንቸንጉቴ ጎይሣ ታ ናንጋ፤፤
 ዋልቃኦ ታኣኮ ቢያ ዋዳ ዓኪ ማዓ።።
 21 ዓሳ ታኣም ዋይዚ ዚቲ ጋዓ፤፤
 ታ ዘር ዚቲ ጌይ ዒናፓ ዔያታ ዋይዛኔ።።
 22 ጌኤዛ ታኣኲ ዔያቶኮ ዳኤቦ ዛኣራያታሢር
 ታ ጌሰቴሰካፓ ማሌ ጌሰታ ዓሲ ባኣሴ።።
 23 ጎሽካ ዓሲ ለዔ ዓርዚ ዳንቃኒ ኮሣሢጉዲ
 ዔያታ ታ ጌኤዘ ዋይዛኒ ዳንጎ ፔኤሲ ሃሺ ካፓ።።
 24 ታ ዓኣፖ ካር ፖዒሲ ታኣኒ ሙሰታዛ
 ካርቲ ዓኣፖ ካር ዔያቶኮ ቡለንጉቴ ፖዓ።።
 25 ታኣኒ ታ ኮዔሢ ጎይፖ ዔያቶኮ ዋይሣ፤፤
 ለዔ ዓሶ ፔኤኮ ዓኪ ዓኣዳ ካኣቴጉዲ
 ታ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳ፤፤
 ዔያታ ም ዋድናኦ ታ ዔያቶ ደዲሻ።።።

30

1 «ሃሢ ጋዓንጉ ታጊዳፓ ናንጎና ሃቶ ማዕ ዓሳ ታና
 ማኢጫ፤፤
 ዔያቶኮ ዓድንሢ ታኣኮ ማራቶ ሃንቃ
 ካናቶና ዋላታፖ ሶኦፓኒ ኮይሱዋ ዓሲኬ።።
 2 ዋልቃ ላቤያና ዑፃ ዔያቶኮ ያኦፔያ ማዕሢር
 ታና ዔያታ ዓይጎዋ ማኣዲዋሴ።።
 3 ማታሢና ናኖና ማርጌሢር
 ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ዔያታ ዓኣዲ ዓኣዲ
 ማሢኮ ጻጸ ኮይ ኮይ ዳዓ።።
 4 ደውሎይዳ ሶኦፔ ሶኦፔ ጋዓ
 ደማ ደማ ዒላኩ ዔያታ ማንፃ፤፤
 ዓኣፀዋያ ማዕ ሳሪንጎ ጻጸ ዔያታ ሙዓ።።
 5 ዓሲ ዉሲ ዒላቲ ዒላቲ ደውሳሢጉዲ
 ዔያቶኮ ሃንጎ ዓሶ ባኣካፓ ደውሲ ደውሶ፤፤
 6 ዔያታ ናሽኪባኦ ፔኤኮ ናንጎ ቤዘ ዳኖ ዔቶና
 ማጎ ዳማ ቆኦፓዳ ዔቶይዳ ማሣ።።
 7 ሃሣ ዔያታ ካያ ሃንጉ ሃንጉ ሃራጉዲ ጫኣጋ፤፤
 ጊንሣ ቶሾ ዳማኦ ደጪ ደጪ ዋርቃ።።
 8 ዠራፓና ጳርቄንጉ ጳርቄንጉ ዓጫፓ ዔያታ
 ደውሲንጉሢር
 ሱንሢ ባይቄ፤ ማላሢባኣያ ማዒ ዔያታ ናንጌ።።።
 9 «ታኣኒ ዔያቶኮ ማኢጪ ዓማሎ ባኣዚ ማዕ።።
 10 ሻኣኪንጉ ታ ኮይላፓ ዔያታ ሺኣካ፤፤
 ፔቲታፖ ቦርሲንጉባኣያ ታ ቤርታ ዔያታ ጩታ።።
 11 ያኦሲ ዋልቆ ታኣኮ ላቢሲ ታና ደውሲሴሢር
 ዔያታ ቢፃላ ቶሌ ፓርጉዲ
 ታ ዑፃ ዒኪ ሺራ።።

12 ጎሪ ዲቸቦኦ ናኣታ ታና ማንጌ፤፤
 ቶኮ ታኣኮ ዔያታ ኮሪ ኬኤሪ
 ማቶ ታና ሄለሳኒ ጊኣጊንጉ።።
 13 ታ ሃንታ ጎይፖ ዲርቄ
 ታና ባይዛኒ ዔያታ ኮዓ፤፤
 ዬያ ማዲፖ ቃዛ ባኣዚያ ዔያቶ ባኣሴ።።
 14 ዲጲ ዑሪ ጌላሢጉዲ
 ኬኤሎ ዲፖ ታኣኮ ዔያታ ዳርዚ ጌሌ፤፤
 ቢያ ባኮ ማንሢ ባይዚ ባይዚ ታጊዳ ዔያታ ሙኬ።።
 15 ማርጌና ታ ዲቃቴ፤፤
 ቦንቸ ታኣኮ ዠባሪ ዠባርሻያጉዲ ማዒ ዓኣዳ፤፤
 ታኣኮ ዳቂንቶኮዋ ሃጊ ማዓ ዋዛ
 ሊኢሎጉዲ ላኣለንጉ ባይቄ።።።
 16 «ማታሢ ታኣኮ ኮሺ ማርጌሢር
 ሽምፓሢ ታኣኮ ሃይቃኒ ዑኪ ማታዳ።።
 17 ዋንቶ ዋንቶ ደዲ ሃርጌ
 ማጌፖ ታኣኮ ጋኣጫ፤፤
 ማታሢያ ታኣኮ ታና ሃውሺሱዋሴ።።
 18 ሃርጋ ታኣኮ ያይዳሢር
 ዓፒላ ታኣኮ ጉርሚ ፑርቲ፤፤
 ሆሌ ዓርቃ ማኣያጉዲ ታና ጩኤሊ ዓርቄ።።
 19 ያኦሲ ታና ዳቃላ ዠቢ ኬኤሪሢር
 ሲላለና ዲቢንሢና ታ ማላ።።።
 20 «ታ ያኣዛሢያ! ታ ኔ ባንሢ ዒላቴ፤፤
 ኔ ታኣም ጋዓንጉ ማሢባኣሴ፤፤
 ዔቂ ታ ኔና ሺኣቄ፤፤
 ጋዓንጉ ኔ ታኣም ዋይዚባኣሴ።።
 21 ኮሺ ኔ ታኣም ደዳ፤፤
 ኔኤኮ ዳኤፖ ዋልቆና ኔ ታና ደውሴ።።
 22 ዠባሪ ዔቂሲ ዔካንዳጉዲ ኔ ታና ማሣ፤፤
 ዓልጎ ዠባሪናኦ ኔ ታና ቡምባልሴ።።
 23 ዓሲ ቢያም ዓቲዋያ ማዕ ሃይቢም
 ኔ ታና ዓኣሢ ዒንጋንዳሢ ታ ኔና ዔሬ።።
 24 ሎኦሚ ማቂ ዓሲ ማታዲ ማኣደር
 ኩጮ ፔኤሲ ዔቂሲ ዒላታዛ
 ደዳ ዓሲ ዓኣ?
 25 ታኣኒ ማታዳ ዓሶ ዬኤኪባኣዓዳ?
 ማንቆ ዓሶዋ ማጪንጉ ታኣኒ ማኣዲባዓዳ?
 26 ኮሺ ባኣዚ ዳንቃንዳኔ ጌይ ታ ማላዛ
 ፑርታ ባኣዚ ታና ሄሌ፤፤
 ፖዒ ታኣም ኬሰካንዳኔ ጌይ ታ ካፔንጉቴ
 ርኦራ ታኣም ደማ።።
 27 ማሊያና ታ ማታዳ፤፤
 ኮሹዋ ታ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤፤
 ኬላ ኬላ ዋኣዪፃ ታኣኮ ማርጌ ማርጌ ዓኣዳ።።
 28 ዑፃ ታኣኮ ዓቢ ማቸምቱዋንጉቴ
 ያዪያና ካርቲ፤፤
 ዓሳ ቡኪንታ ጸኦኮይዳኦ ዔቂ ማኣደ ታ ያኦጫ።።
 29 ዓሲዳፓ ደማዲ ዉኤኮኮ ታ ጌርሲ ማዕ።።
 ቲኤቲኮዋ ታ ላጌ ማዕ።።
 30 ታኣኮ ካርቲ ዑፃ ጎኦጊ ጎኦጊ ኬዳ፤፤
 ዑፃ ታኣኮ ቆሃና ዔኤታ።።
 31 ዋዛ ታኣኮ ታ ፔጋሲ ዔርዛ
 ፔቲ ሻኦና ዋርቆ ጎኦሎና ዳንካሢና
 ሃሢ ታኣኮ ያዪፖ ታ ቃዪ ዋይዚሳ ዓንጋም ማዕ።።።

31

- 1 «ሚዛጸ ዉዲሮ ናይና ላሃኒ ታና ሱኡካሱዋጉዲ ታ ዓኣፖና <ዛጋዓ> ጌይ ታ ጫኣቄኔ።
- 2 ዬያ ዛሎ ያኡሲ ሎፓ ታኣም ዓይጎ ዒንጌይ? ጫሪንጫ ዓኣ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኡዛሚዳፓ ታኣም ጎዖና ባካ ዓይጎዳይ?
- 3 ቸርቶ ዓሰይዳ ዲማ ዲማ ሜታ ዳቢንቲ ዓሰይዳኣ ባይሲንታ ሄላሚ ዔርቲያቱዋዓዳ?
- 4 ያኡሲ ታ ማዳ ባኮ ቢያ ዛጉዋዓዳ? ሃሃ ታ ሃንቲ ሃንቲያዋ ዒ ፓይዲዋዓዳ?»
- 5 «ሉኡዚ ባኣዚ ታኣኒ ጌሰቲባኣያታሚ ዓሲያ ታኣኒ ጌሸባኣያታሚ ታኣኒ ጫኣቃኔ፤
- 6 ዬይ ጎኔ ማዒያ፡- ያኡሲ ዴኤሠሞ ዔር ባኮ ፒዜሚዳ ጌሚ ታና ዛጎንጎ፤ ታኣኮ ዲሎዋና ደዲያዋ ዔርጎን።
- 7 ፒዜ ጎይፃፓ ታ ከሰከያ ማዒያ ዓኣፓ ታኣኮ ዛጌሚ ቢያ ዒና ታኣኮ ዓፃዴያ ማዒያ ሃሃ ኩጫኣ ታኣኮ ጎሜና ከንቄያ ማዒያ።
- 8 ታ ጎሸኬ ሃኣኮ ሜሌ ዓሲ ሙዖንጎ፤ ታ ባቃላ ቢያ ቱጊንቲ ባይቆንጎ።
- 9 ዒና ታኣኮ ሜሌ ላኣሊ ናሹዋና ዲዒንቲ ዔውቲያ ማዒያ ታኣኮ ዓሸናሚ ማቾ ዴንቃኒ ዒዛኮ ካራ ካቲ ታ ዴዔያ ማዒያ
- 10 ታ ማቻ ሜሌ ዓሲም ዋንሚ ዋዲያ ማዒ ማዲንጎ፤ ሃሃ ዒዛ ሜሌ ዓቲንቄና ላሆንጎ።
- 11 ዬይ ማዳ ዋጌና ዓይሚሳያታሚር ዴኤፒ ዳቢንቲከ።
- 12 ዬይ ጎማ ታሚጉዲ ሚቹ ባይዛያታሚር ታኣኒ ዬያ ማዳያ ማዒያ ታኣኮ ቆልዋ ቢያ ዬይ ጋፒሴያ ናንዳኔ።»
- 13 «ታኣኮ ማዳ ማዳ ዓቲንቆና ላኣሎና ታ ዔያቶም ጌሰታንዳጉዲ ታኣም ዔያታ ከኤዜንቲ ታ ቶኦቹያ ማዒያ
- 14 ያኡሲ ፔኤኮ ዳጎና ታና ዋጋኒ ዔቄ ዋደና ዓይጌ ታኣም ኮሸካንዳይ? ዋጎና ታና ዒ ያኣጫ ዋደና ታና ያኡጮ ያኡጪያዎ ዋዚ ጌይ ታ ማሃንዳይ?
- 15 ዒንደ ጎጳይዳ ታና ማዜሚ ታኣኮ ማዳ ዓሰዋ ማዜሚቱዋዓዳ? ኑና ቢያሚ ኑ ዒንደንሚ ጎጳይዳ ጎጳይዳ ማዜሚ ዒዛ ቱዋዓዳ?»
- 16 «ማንቆ ዓሳ ሸኢቃ ባኮ ላኣጊ ታ ዔሩዋሴ፤ ዜኤሮ ዒንደንሚያ ደዲሸሚዳፓ ጊንሚም ጌይ ታ ዔሩዋሴ፤
- 17 ዜኤሮ ናኣታ ጉሪ ዋርቃንቲ ታ ታኣር ሙይ ዋርቄ ዋዴ ባኣሴ።
- 18 ታኣኮ ዴጋቶ ዋደይዳፓ ዓርቃዎ ታ ዔያቶኮ ዓደ ማዒ ናንጌኔ፤ ታ ናንጎ ዋደ ቢያይዳ ዜኤሮ ዒንደንሚ ታ ማኣዴ።
- 19 ሜታዳ ዓሳ ማኣያ ባኣዚ ባይዚ፣ ካላዲ፤ ሃሃ ጪኢሸና ዔያታ ሜታዳንቲ ታ ዛጊ
- 20 ታኣኮ ማራቶ ጋፓናና ኮሸንቲ ማኣዒሚ ታ ዔያቶም ዒንጉዋዎ ዓቲ ዋዴ ባኣሴ።

- 21 ዓሳ ቡካ ጳኣካ ታኣኒ ዔርቲያኬ ጌዒ ዜኤሮ ናኣቶ ታ ኩጮና ታኣኒ ሌኤቄንሚያ ማዒያ
- 22 ሻላ ታኣኮ ጌኤታፓ ከሰከንጎ፤ ካኣላሚዳፓኣ ሸኣሊንቲ ኬደንጎ።
- 23 ዬያ ታ ማዳሚ ያኡሲኮ ጎሪንቶ ታ ዒጊጫሚርና ዒዛኮ ዲቃሃ ዴኤፑዋር ዒዛ ቤርታ ዔቃኒ ታ ዳንዳዐ-ዋሚርከ።»
- 24 «ታኣኒ ታ ቆሎና ጉሙርቄንቲ ቤቄባኣሴ፤ ጊንሚ ጌኤሸ ዋርቄያ ታኣኮ ጌኤቄንቶያ ታ ማሃባኣሴ።
- 25 ታኣኮ ቆላ ሚርጌኔ፤ ያርጎቹዋንታ ሚርጌ ሚኢሸንታ ታ ዴንቄኔ። ጌይ ታ ዋዛዲ ቤቄባኣሴ።
- 26 ዓባኮ ፖዒያ ሚዛጸዋ ዓጊኖኮዋ ያይዲ ፖዒያ ታኣኒ ዛጊ
- 27 ዒና ታኣኮ ጋርሲና ዬያቶና ዲዒንቲባኣሴ፤ ታ ኩጮዋ ታኣኒ ፒሺ ሄርቄሚና ቦንቾ ታ ዔያቶም ዒንጊባኣሴ።
- 28 ዬያ ማዲያ ሎ ዐ-ፃ ዓኣ ጎዳም ጉሙርቄንቲዋያ ማዒሚታሚር ዬንሚ ማዲያ ሃይቢ ዔኪ ሙካ ጎሜከ።»
- 29 «ታና ዒያ ዓሳ ሎኦሚሚር ታ ዋዛዲ ባኣሴ፤ ቸርታ ባኣዚያ ዔያቶ ሄላዛ ታ ኮኦሚባኣሴ፤
- 30 ታ ሞርካ ባይቆም ጌይ ጋዳንቄሚና ፔቲታዎ ታ ጎሜ ማዲባኣሴ።
- 31 ቢያ ዋዴ ሸኣቹ ታ ዔካያ ማዒሚ ታኣኮ ማዳ ዓሳ ታኣም ማርካዳኔ።
- 32 ጎይሚ ዴንዳንቲ ሳዓ ዓሚ ዓሲ ዙልካ ዋርቄዋጉዲ ታ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲ ታ ዔያቶ ዋይሃኔ። »
- 33 «ዳቢንቲ ታ ጋራ ታኣኒ ዲኡኪባኣሴ፤ ሚሌ ዓሰጉዲ ታ ጎሜ ታ ዓኣቹባኣሴ።
- 34 ዴርኮ ሚርጉማ ታና ዒጊቹዋ ታ ማኣር ዓሰኮዋ ቶኦቹፃ ታና ዲቃሚም ታ ማኣርይዳ ዳንጋ ባይቄ ታ ዓኣሸንቲ ዋዴ ባኣሴ።»
- 35 «ታኣም ዋይዛ ዓሲ ታ ዴንቃቶ ዓይጎ! ታኣኒ ጎኔ ጋዒኔ፤ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ታኣም ማሆንጎ! ታና ዋጎና ዓይሚሳሚ፡- ዒ ዓይሚሳ ባኮ ፓይዲ ፓይዲ ሸኢሸም ታ ዛጋቲ ዓይጎ!
- 36 ታኣም ዒንጎና ባኣዚጉዲ ጌኤታ ታ ጌሃንዳንቲከ፤ ቦንቾቹ ቶኦካ ዓሳ ባኮጉዲያኣ ቶኦካ ታ ዓጌያ ናንዳኔ።
- 37 ቢታንቶ ዓኣ ዓሰጉዲ ያኡሲ ቤርቶይዳ ታ ጫርቄ ዔቄ ታ ማዳ ባኮ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ከኤዛንዳንቲከ።»
- 38 «ዓሲኮ ጎሺ ታኣኒ ጩቦና ቡሪ ዔኪ ጎሸከያ ማዒያ።
- 39 ዬኖ ጎዢይዳ ባቃሌ ሃኣኮ ዔኤቢ ጪጉዋዎ ቡኪሲ ዔኪ ታ ሙዒ ዔያቶ ያዩሴያ ማዒያ።
- 40 ዬኖ ጎዢሎይዳ ዛርጋሚ ዛሎ ዓንጊሚ፤ ዔልዓሚ ቤዙ ሆኦሪ ባቃሎንጎ!» ጌዔኔ።

ዬያይዲ ዒኖቤኮ ጌኤዛ ጋፔኔ።
ዔሊሁ ጎዖሚ ጌሰቲ ጌኤዘ
32
 (32:1—37:24)

1 ዲዮቤ፡- «ታኣኒ ደሎ ዓሲኬ» ጌታ ፔ ማሊዮና ደዳሚሮ ሃይሃዎ ዓሳንህ ጌኤዞ ሃሼኔ። 2 ዲዮቤ ፔና ደሎ ማሃ፣ ያኦሲ ደብንቴያ ማሃ ፓይዳሚሮ ራሜ ዜርፃፓ ማዔ ቡዛ ዓሲ ማዔ ባርኬሌ ናኣዚ፣ ዔሊሁ ሚርጌና ደጋጅ። 3 ዲዮቤኮ ላጎንህ ዲዮቤ ዔያቶ ያኦጫህኮ ኮይሳህጉዲ ማሃ ኬኤዚ ዲዛ ላህኒ ዳንዳዒባኣ። ዲዮቤ ደብንቴያ ሌሊ ማሃ ፓይዳሚሮ ዔሊሁ ሃሃ ሚርጌና ደጋጅ። 4 ዔሊሁ ሃንጎቶይዳፓ ናኣቶ ማዔህሮ ቢያህ ዲዮቤም ኬኤዚ ጋፒሳንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ጌሰታንዳ ዎዶ ገቢ ዘቲ ጌይ ካፔ። 5 ሃይሃዎ ዓሳ ዲዮቤ ያኦጫህኮ ኮይሳህጉዲ ማሃ ኬኤዚ ዳንዳዒባኣህ ዒ ዛጋፓ ሚርጌና ደጋጅ።

6 ዩካፓ ዔሊሁ፡-
«ታኣኒ ዲንህዳፓ ጌኤዛታያኬ፤
ዲንህ ጋዓንጉ ጋርቸኬ፤
ዩያር ታ ማሊያ ታ ዲንህም ኬኤዚ ዲጊጩ።»

7 ጋርቻ ቤርታዲ ጌሰቶንጎ፤
ዔያታ ናንጌ ያዶዞ ሌያይዳ ዳንቄ ዔራቶ
ዲዛ ዔርዘንጎ ታ ጌዔ።

8 ጋዓንጉ ዓሲ ጋርካ ማዔ ዔራቶ ዲንጋህ
ዳኤፖ ያኦዛህኮ ሸምፖ ዲንጋ ዑኡዞኬ።

9 ዓሲ ዔራ ማሃህ ጋርቻቶቱቀሴ፤
ፒዜ ባኣዚ ማሊ ጳቂሃኒያ ማኣዳህ
ሚርጌ ለዔ ናንጊህቱቀሴ።»

10 «ዩያር ታኣኒያ ታ ማሊያ ዲንህም ኬኤዞም፤
ዲንህያ ዲንህ ዋይዙቀ።»

11 ዲንህ ጌሰታ ዎዶና
ታ ገቢ ዲንህሲ ዘቲ ጌይ ዋይዜ፤
ዔራቲ ጌሰቶ ጎይያ ዲንህ ኮዓኣናኣ
ታ ዲንህሲ ዋይዜ።

12 ዲናፓ ታ ዲንህሲ ዋይዜ፤
ጋዓንጉ ያኣኒያ ዲዮቤ ጌሰቲ ማሃኒ ዳንዳዔይ
ባኣሴ፤
ዲንህዳፓ ዒ ጌሰቲ ጌኤዞም ጌዳያ ማሃ
ዲዞም ኬኤዜ ዓሲ ባኣሴ።

13 ዲዮቤም ጌዳያ ማሃ ኬኤዚ ዳንዳዔይ
ያኦሲዳፓዓቱም ዓሲቱዎሂሮ
ዲንህ «ዔራቶ ኑ ዳንቄ» ጌይ ጉሪ ሄርሺንጉፖ።

14 ዲዮቤ ማርሜህ ዲንህና ማዓንዳፓዓቱም
ታኣናቱቀሴ፤
ታኣኒ ዲንህ ጌሰቲ ጎይያ ዲዞም ማሃ ኬኤዛዓኬ።»

15 «ዩያ ዒ ጌዔህሮ ዔያታ ዲቃቲ
ጎያንዳ ጎይህ ባይዜህሮ
ፔቲታያ ዔኤቢ ጋዓኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ።»

16 ማይ ሃይሸ ዔያታ ጎያንዳ ባኣዚ ባይዚ ዘቲ ጌይ ዔቄ፤
ዓካሪ ዔያታ ዘቲ ጌዔ።
ታኣኒያ ገቢ ዘቲ ጌይ ካፓንዳያ ኮይሳ?

17 ያዲቱቀሴ! ታ ዘሎና ማሃ ታ ዲዞም ኬኤዛንዳ፤
ታኣኮ ዓኣ ማሊያቀ ታ ዲዞም ፔጋሲ ኬኤዛንዳ።

18 ሚርጌ ታ ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣህሮ
ማይ ታኣኒ ዘቲ ጋዓኒ ዳንዳዒባኣሴ።

19 ጎጳ ታኣኮ ዲኡቃኒ ዑኮ
ሺሜ ዎይና ዑዙ ዋሆና ሱርባጉዲ ጋኣቤ።

20 ታ ጌሰቲም ዩይ ጋፖንጎ፤
ታ ዳንጎና ማሃ ታ ዲዞም ኬኤዛንዳ ኮይሳ።

21 ሃያ ጌኤዞና ያ ዛላ ማዔያኣ ታ ጌሰታዓ፤
ሃሃ ያናኣ ታ ጋዳይሳዓኬ።

22 ታኣም ዓሲ ጋዳይሲህ ማዕቀሴ፤
ዩያ ታ ማዳያታቲ
ታና ማገፍህ ዑኮና ባባይዛንዳ።»

33

1 «ዔኤዞ ዲዮቤ! ታ ኔኤም ኬኤዛህ ዋይዜ፤
ታ ኔኤም ጋዓ ባኮቀ ኮሺ ዒና ዔኬ።»

2 ታ ኔኤም ማሃ ኬኤዚ ገኢጊንጉ፤
ዲንዲርዘኣ ታኣኮ ጌሰታኒ።

3 ታ ጋዓ ባካ ዲዮኮ ታኣኮ ፒዙም ዔርዘ፤
ዲንዲርዘኣ ታኣኮ ጎኡም ጌሰታ።

4 ታና ማገፍህ ያኦሲ ዓያናኬ፤
ሸምፖ ታኣም ዲንጌህ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳኮ
ዑኡዞኬ።»

5 «ኔ ዳንዳዓያ ማዔቲ ታ ጋዓ ሃይሶ ማሃ ታኣም ኬኤዜ፤
ማርማህ ገኢጊሺ ዔቄ ታኣና ማርሜ።»

6 ኔናጎታ ታናጎታ ያኦሲ ቤርታ ኑ ሂኮኬ፤
ላምዓህ ኑ ማገፍንጉህ ዓጪዳፓኬ።

7 ዩያር ኔ ታና ዲጊጩንዳያ ኮይሱቀሴ፤
ታኣኒ ኔኤና ማርሚያና ኔኤም ጌኤታዳያ ማዓኒ
ኮዑቀሴ።»

8 «ጎኔኬ፤ ኔ ኬኤዜ ባኮ ቢያ ታ ዋይዜ፤
ኔ ዲንዲርዘፓ ኬሰኬ ባኮቀ ታ ዔኬ።»

9 ኔኤኒ ኬኤዛያ፡- «ደብንጉና ዔኤቢያ ታኣኮ ባኣያ፡
ታ ጌኤሺ ዓሲኬ፤
ፔቲታያ ታ ጎሜ ማዲባኣያ ደሎ ዓሲኬ፤

10 ጋዓንጉ ያኦሲ ታና ሜታሳኒ
ታ ጋዓ ባኣዚ ዋይዚ ኮዓኔ፤
ዳዳ ፔኤኮ ሞርኬጉዲ ታና ማሃ።»

11 ቶኮ ታኣኮ ዲፃና ዓይሃ፤
ታ ዓኣዳ ጎይያዳ ቢያ ዒ ታና ዛጋ። ኔ ጌዔ።»

12 «ዔኤዞ ዲዮቤ! ዩይ ሃይሳ ኔኤኮ ደብንጉ ማዔህ
ታ ኔና ዔርዘኒ ኮዓኔ፤
ያኦሲ ዓሲዳፓ ቢያ ባሺኬ።»

13 ዓካሪ፡- «ያኦሲ ዓሲ ሃይሴ ዋይዙቀሴ» ጌይ
ዓይጋ ኔ ያኦሲዳ ደጋዳይ?

14 ዓሲ ማሊ ጳቂህቀፓዓቱም
ያኦሲ ዲማ ዲማ ጎይህና ኬኤዛ።

15 ዋንታ ዓሲ ፔኤኮ ሻኦሎይዳ ላሂ
ዳኤፒ ገንጎይዳ ዓኣንጉ።
ያኦሲ ዓውቲና ፔ ዳቀ ባኣዚና ኬኤዛ።

16 ዔማና ዓሳ ዲዛኮ ቃኣሎ ዋይዛንዳጉዲ ዒ ማሃ፤
ዔያቶም ኬኤዛ ላቲያና ዔያቶ ዲቃህ።

17 ዩያይዲ ዓሳ ጎሜ ማዲህዳፓ ካፒንታንዳጉዲ ማሃ፤
ያቶርሙቀዎ ዔያቶይዳፓ ባይዛ።

18 ሸምፓህ ዔያቶኮ ባይሲንታፓ ዒ ካፓ፤
ዲማ ዲማ ዎዳ ደርፖፓኣ ዓውሳ።

19 ገንህ ሃሃ ዓሳኮ ሜጌያ ጋሪ ጋፑዎ ደርዓ ጌሌም
ሻኦሎይዳ ላሂ ሜታዳንዳጉዲ ማሃ።

20 ዩያይዲ ሃርገንጉ ዓሲ ሙኡዚ ዳንጋ ጌሁቀጉዲ
ዒሃ፤
ዓኣህ ሙኡዚታያ ዲዛ ዲዒሃ።

21 ዑፃ ዲዛኮ ያኦሲ ላይታ፤
ዓንዲርሙማ ባይቄ ሜጌያ ጳዳ።»

22 ናንጋ ዒዛኮ ጋፒ ሸምፓሚያ ዒዛኮ ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ኬዳኒ ዑኬኔ።»

23 «ዓሲም ፒዜ ጎይሢ ዳቀያ ሸያና ፓይዲንታ ያኦሲ ከኢታንቸፓ ፔቴይ ዒዛ ባንሢ ሙኪ ዒዛ ማኦዳንዳያ ናንዳኔ፤

24 ከኢታንቸሢ ዒዛ ሚጪንቲ፡- ታ ዒዛ ዓይሳንዳ ጎይሢ ዳንቄሢ ሲ ዳኡከንቱቀጉዲ ዒዛ ሃሼ! ጌዒ ሃይቤ ዓይሣንዳ።

25 ዬያሮ ዑፃ ዒዛኮ ገንሣ ናይ ዑሢ ማዓንዳኔ፤ ዑፃ ዒዛኮ ቤርታ ዴጌ ዓኣሢጉዲ ማዓንዳኔ።

26 ዒማና ዒ ያኦሲ ሸኢቃንዳኔ፤ ሸኢጲያቀ ያኦሲ ዒዛኮ ቀይዛንዳኔ፤ ዒዚያ ያኦሲኮ ዓኣፖ ካሮ ዛጊ ዎዛዳንዳኔ፤ ያኦሲያ ዒዛኮ ደሎቀ ዛሎ ዒዛም ማዓ ባኣዚ ጪጋንዳኔ።

27 ዬያሮ ዒዚ ዓሶ ቤርታ፡- ታ ጎሚ ማዳኔ፤ ፒዜ ባኮቀ ታ ዎቢሣኔ፤ ያኦሲ ጋዓንቲ ታኣም ታኣኮ ዳቢንቶጉዳያ ሜቶ ዒንገባኣሴ።

28 ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ኬዳሢፓ ዒ ታና ዓውሴኔ፤ ዓካሪ ሃሢ ሸምፔና ዓኣያ ማዒ ፖዒ ታ ዛጋኔ ጌይ ዓይናዳንዳኔ።»

29 «ሃሢ ያኦሲ ዬያ ባኮ ቢያ ዓሲም ማሂ ማሂ ማዳኔ።

30 ናንገኮ ፖዒ ዛጋንዳጉዲ ሸምፓሚ ዳኡፓፓ ዒዛኮ ማሃኔ።»

31 «ዒኤዞ ዒዮቤ! ታ ኔኤም ኬኤዛሢ ኮሺ ዎይዜ፤ ሂንዳ ኔ ዚቲ ጌዔ፤ ታ ኔኤም ኬኤዞም።

32 ኔ ጋዓ ባኣዚ ዓኣቶ ማሂ ታኣም ኬኤዜ፤ ታ ኔና ዓይላቶፓ ኬሳኒ ኮዓሢሮ ኔ ጌሰቲ።

33 ሃንጎ ዚቲ ጌይ ታ ጋዓሢ ዎይዜ፤ ታ ኔና ዔራቶ ዔርዛንዳኔ» ጌዔኔ።

34

1 ዔሊሁ ገንሣ ጌሰታዮ፡-
2 «ዒንሢ ሃይ ዔሮ ዓሳ ታ ጋዓሢ ዎይዞቀቴ፤ ዒንሢ ሃይ ጪንጮ ዓሳ ታኣሲ ዒናፓ ዎይዞቀቴ።
3 ሙኡዚ ዎማዲታቴያ ዒንዲርሲዳ ዔርታሢጉዲ ጌኤሲ ጌሰቶ ጎይሢያ ዎይዚዳ ዳማዲ ዔርታኔ።
4 ፒዜ ማዔ ባኣዚ ኮሺ ኑ ዛጊ ደኦሮም፤ ኮሺ ማዔ ባኣዚያ ዎላ ኑ ዔሮም።
5 ዒዮቤ፡- ታኣኒ ጌኤሸኬ፤ ያኦሲ ጋዓንቲ ፒዜ ዎጊሢ ታኣም ዒጻኔ።
6 ታኣኒ ጎኔ ዓሲታዮ ሉኡዚ ዓሲ ማዒ ፓይዲንቲ። ፔቴታዮ ዳቢንቲ ታኣኮ ባኣንቲ ፓፀቀ ከሢና ታ ሜታዳኔ» ጌዔኔ።።»

7 «ዒዮቤጉዲ ያኦሲዳ ለቂ ጌሰታ ዓሲ ጎዮንቲ ጴዳንዳኣሲንታኔ?»

8 ዒዛኮ ላጎንሢ ፑርታ ማዳያኬ፤ ዒ ፔኤቃሢያ ፑርቶ ማዳዞንሢናኬ።

9 ጆኦሲ ዎዛሲሢ

10 «ሂንዳ ዒንሢ ማሊ ጳቄሢያ ማዔ ዓሳ ዎይዞቀቴ! ያኦሲ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ዳቢንቲያ ማዳኒ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳፓ ሃኮም!

11 ያኦሲ ዓሲም ዓሢ ማዳማ ጉዳያ ጪጋኔ፤ ዒ ሃንቲማ ጎይዮቀ ኮይሳሢጉዳያ ማዳኔ።

12 ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሢ ፔቴታዮ ፑርታ ባኣዚ ማዳኖሴ፤ ዎጊዳኣ ዒ ዎጌ ዎቢሱዎሴ።

13 ዓጮ ያኦሲ ዎይሣንዳጉዲ ያኦሲም ሃዳራና ዒንጌ ዓሲ ባኣሴ፤ ዓጮ ዑያይዳ ዒዛ ሱኡጌ ማሂ ደኦሬ ዓሲያ ባኣሴ።

14 ያኦሲ ፔኤኮ ዓያኖንታ ዑኡዞቀ ፔ ባንሢ ማሃኒ ማላቲ፤

15 ዓሲ ዜርሢ ፔቴና ቢያ ባይቄያናንዳኔ፤ ገንሣ ዓጮ ባንሢያ ማዔያ ናንዳኔ።

16 ኔ ማሊ ጳቄሢያታቴ ሃያ ዎይዜ፤ ታ ጌኤዞቀ ዒናፓ ዎይዜ።

17 ፒዜ ዎጌ ዒፃያ ዎይሢኒ ዳንዳዓ? ደላሢና ዴኤፖ ያኣዛሢና ኔኤኒ ዳቢንቲያኬ ጋዓኒ ዳንዳዓ?

18 ካኣቲ ኮይላ፡- ኔ ፓሡዎያኬ ፖኦሊሶ ዓይሢ ሱኡጎዎ፡- «ዒንሢ ፑርታኬ» ዔያቶ ጋዓይ ያናዳይ?

19 ቢያሢ ማገፍሢ ያኦሲታሢሮ ዒዚ ፖኦሊሶ ሱኡጎ ዛላ ሌሊ ዔቃዓኬ፤ ያርጎጫሢ ማንቃሢፓ ዳማሳዓኬ።

20 ሳዓ ጊዳሚሺ ማዓዛ ዓሲ ቤዛ ሃይቃኒ ዳንዳዓኔ፤ ዒዚ ጎጋይቃንቲ ሸምፓሢ ዒዛኮ ኬሰካኔ፤ ዎልቆና ዓኣ ዓሳ ዓሲ ዔያቶ ፔ ኩቻ ካኣሙዎንቲ ባይቃንዳኔ።

21 ያኦሲ ዓሲኮ ቢያ ሃንቲዮ ፓይዲ ዛጋኔ። ፔቴ ፔቴሢኮ ሃንቲዮቀ ዒ ካፓኔ።

22 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዓኣሸንታ ቤሲ፤ ሻኔ ዳሚያኣ ፔቴታዮ ባኣሴ።

23 ያኦሲ ዓሲ ዎጌም ፔ ቤርቶ ሸኢሻኒ ሸኢካንዳ ኬሊ ጌሡዎሴ።

24 ዎይሢ ዓሶ ቢታንታፓ ኬይሲ ዔያቶ ቤዛ ሚሌ ጌሢኒ ዔሮንድ ጎይሢያ ያኦሪ ዛጋኒ ዒዛ ኮይሱዎሴ።

25 ዬያሮ ማዳ ዔያቶሲ ዔሪ ፔቴ ዎንቲና ቢታንታፓ ዒ ኬይሲ ባይዛኔ።

26 ዔያታ ማዳ ዎይዞ ዒያ ዛሎሮ ጎም ዓሶ ዓሲ ቤርታ ዒ ሜታሳንዳኔ።

27 ዬያ ዔያቶይዳ ዒ ማዳሢ ዒዛ ገንዮ ሃንቲዮ ዔያታ ሃሼሢሮና ዒዛኮ ዓይሢያዎ ዔያታ ቶኦቹሢሮኬ።

28 ማንቆ ዓሶ ዔያታ ሄርቄሢና ያኦሲ ባንሢ ዒላታንዳጉዲ ማሃኔ፤ ያኦሲያ ማንቆ ዓሶኮ ዒላቶ ዎይዜ።።»

29-30 «ያኦሲ ጉሙርቁዎያ ፔኤኮ ዳሮም ዔቴ ቦኣካ ካኣታ ካኣታዳዛ ያኦሲ ዚቲ ጌይ ዛጌቲ ዳራ ዓይጎ ዎኦታኒ ዳንዳዓይ?»

31 «ዓሲ ያኦሲም ሂዚ ጌዔቴ ኮሺኬ፡- ታኣኒ ዳቢንቲያኬ፤ ጋዓንቲ ሃካፓ ሴካ ታኣኒ ዳቢንታዓኬ፤

- 32 ታኣኒ ማዳ ጎማ ዋናታቲያ ታና ዔርዘ፤
ታ ደቤያ ማዔቲ ማይ ላሚ ታኣኒ ማዳባኬ
ጌዔ ዓሲ ዓኣ?
- 33 ዓከሪ ኔኤኒ ጾኦሲ ማከ ጌሰቲያ ሃሾ ዒጻ፤
ዬያሮ ዒዚ ኔና ማታሴ ጎይሃ ዳዓንዳጉዲ ኔ ኮዓ?
ዬያ ዛሎ ዔራሚ ኔናኬ፣ ታናቲዋሴ፤
ሂንዳ ኔ ጋዓ ባኮ ማሂ ታኣም ኬኤዜ።»
- 34 «ታኣም ዋይዛ ዓሳ ሂዚ ታኣም ጋዓ፤
ጳቂሂ ማላ ዓሳኣ ሂዚ ጋዓ፡-
35 ሲዮቤ ኬኤዛሂ ዔሩዋዎኬ፤
ዒዛኮ ሃይሳኣ ካኣፒኬ»
- 36 ፑርቶ ዓሶጉዲ ዒ ማሂ ኬኤዛሂሮ
ዒ ጋፒንጾ ሂላንዳኣና ዋይታቲያ ዛገንታቲ ዓይጎ!
- 37 ዒ ጎሜይዳ ጎሜ ቃሳ፤
ኑ ባኣኮይዳታዎ ለሂሂና ኩቹ ዒ ባዓ፤
ጾኦሲ ዑይይዳ ማከሂ ጌኤሲ ዒ ጌሰታ።»

35

- 1 ዔሊሁ ሃሃ ጌሰታዎ፡-
- 2 «ዔዛ ዲዮቤ! ኔኤኒ ጾኦሲ ቤርታ ታኣኒ ዓሎኬ ጌይፃ
ኔኤኮ ፒዜዳ?
- 3 ጎሜ ታ ማዳ ባኣቲ ታና ዓይጎ ማኣዳንዳይ?
ሃሃ ዓይጎ ታ ዳንቃንዳይ?
ጌይ ጾኦሲ ኔ ጾኦጫያ ናንዳ።
- 4 ሃሂ ታኣኒ ኔናንታ ኔኤና ዋላ ዓኣ
ኔኤኮ ላጎም ማሂ ታ ኬኤዛንዳ። »
- 5 «ሌካ ዳግ ጌይ ጫሪንጫ ባንሂ ዛጌ፤
ሌካ ዑፃ ኔኤኮ ዓኣ ሻኣሮ ኮሺ ማሊ ዛጌ።
- 6 ጎሜ ኔ ማዳቲ ጾኦሲ ኔ ዓይጎ ዋኦታንዳይ?
ዳቢንቲ ኔ ሚርገሽቲያ ዒዛ ኔ ዋዳንዳይ?
- 7 ዓሎ ኔ ማዔቲ ዒዛም ኔ ዓይጎ ዓንጋንዳይ?
ዒዚ ኔጊዳፓ ዓይጎዋ ኮዑዋሴ።
- 8 ጎሜ ኔ ማዳቲ ኔ ፑርቲሳንዳሂ ኔናጉዳ ዓሲኬ፤
ኮሺ ማዳ ኔ ማዳቲ ዓሲ ኔ ፓሃንዳ።
- 9 ሂርቂ ዋይሥሂ ሚርጋዛ ዓሲ ዒዒላታ፤
ዔያቶይዳ ዋልቃዳሂ ኩጫፓ ዔያቶ ዓውሳንዳያ
ዳንቃኒ
ኔና ዓውሴ ጌይ ዒላታ።
- 10 ጋዓንቲ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ዓሲታዎ፡-
«ዋዛ ዓይኑም ዳሞና ኑ ዓይናዳንዳጉዲ ማሃ፡
ኑናኣ ማኬ ጾኣዛሂ ዓንካ ዓኣይ?» ጌይ ጾኦጫይ
ባኣሴ።
- 11 ቆልሞይዳፓ ባሺ ማሂ ኑና ዔርዘሂ
ካፖይዳፓኣ ዑሃ ዓኣዳ ዔር ኑና ማሃሂ ዒዛኬ።
- 12 ዔያታ ዒላታ፤
ዒዚ ጋዓንቲ፡- ዔያታ ጾቶቃያና ፑርታ ማዔሂሮ
ማሂ ዔያቶም ዒ ኬኤዙዋሴ።
- 13 ጎኔና ጾኦሲ ዒናፓ ማዒባኣ ዒላቲ ዋይዙዋሴ፤
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳሂ ዬያ ዛጋያቲዋሴ።»
- 14 «ዋዚ ታኣኒ ጾኦሲ ዛጋዓ» ኔ ጌዔቲያ
ኔ ሃይሳ ዒዛ ቤርታታሂሮ
ኔ ዒዛ ገቢ ዳንዳዒ ካፓንዳያ ኮይሳ።
- 15 ጾኦሲ ዓሲ ዳጋዲ ጎሩዋያ
ሃሃ ዓሲኮ ጎሜያ ቁል ጌይ ሃሻያ ኔኤም ማላ?
- 16 ዔዛ ዲዮቤ! ኔ ጉሪ ሃይሴ ሚርገሻ፤
ዔራቶ ባኣያ ጉሪ ዑኡሲና ኔ ጌሰቲ ሺራ።»

36

- 1 ዔሊሁ ሃሃ ጌሰታዎ፡-
- 2 «ጾኦሲ ዛላ ባኣዚ ታ ኬኤዛንዳ ሃጊ ማሌ ባኣዚ ዓኣሂሮ
ቡሊ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳጉዲ ዳካ ገቢ ዋይዜ።
- 3 ታኣኒ ዔራ ዔራታ ሃያኬ ጌይንቲዋኣያኬ፤
ታና ማኬ ጾኣዛሂ ዓሎ ማዔሂ ታ ኔኤም
ኬኤዛንዳ።
- 4 ጌኤዛ ታኣኮ ሉኤዘቲዋኣሂ ጎናሲ ዔራ፤
ኔኤና ዋላ ጌሰታሂ፣ ታኣኒ ኩሙሂ ዔራቶና
ዓኣያታሂ ዔራ።»
- 5 «ጎኔና ጾኦሲ ዳኤፒኬ፤
ጾናኣ ዒ ቶኦቹዋኣያኬ፤
ቢያ ባኮ ዒ ማሊ ጳቂሂያኬ።
- 6 ዒዚ ፑርቶ ዓሶ ሺምፔና ጌሡዋኣሴ፤
ሂርቂንቲ ፑርቃ ዓሶም ጋዓንቲ ዒ ፒዜ ዋጋ።
- 7 ጾኦሲ ኮዥ ዓሶ ካፓ፤
ካኣቶጉዲ ካኣቲዋ ዓልጎይዳ ዔያቶ ዒ ዳይሃ፤
ናንገና ዒ ዔያቶ ዳግ ዳገዳ።
- 8 ጋዓንቲ ዓሲ ካኒ ቤራታና ቱኤቲቲ
ሃንጎ ሃሃ ማቶ ፒሮና ዓዳንቲቲ
- 9 ዔያታ ፔኤኮ ጾቶርሙሞና ማዳ ጎም
ፔጋሲ ዳዋ።
- 10 ዔያታ ዘር ዋይዛንዳጉዲ ዋዮ ዔያቶኮ ዒ ቡላ፤
ዔያታ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳፓ ማዒ ጎም ቡኤፃንዳጉዲ
ዳይሃ።
- 11 ጾኦሲም ዔያታ ዓይሂንቲ ዒዛም ዔያታ ማዳቲ
ዔያታ ናንጋኒ ዓኣ ዋዶ ጾርጎቹሞና ዋዛና ናንገ
ዓኣሃንዳ።
- 12 ዒዛም ዔያታ ዋይዚባኣቲ ጩንቻ ዓፓሮና ዔያታ
ባይቃንዳ፤
ዔኤቤ ዔሪባኣ ጎይሃ ዓኣፃ ዔያታ ሃይቃንዳ።»
- 13 «ፔኤኮ ዒናና «ጾኦሲ ኑ ዔሩዋሴ» ጋዓ ዓሳ
ቢያ ዋዳ ዋዛዳሂባኣ ናንገ ናጋ፤
ዔያታ ማቶይዳ ጌሌቲታ? ማኣሪንቲሂ ዳንቃኒ ዒዛ
ሺኣቁዋኣሴ።
- 14 ዘኣሰካ ኮኣሚያና ቦርሲሳ ናንገ ዔያታ ናንጋሂሮ
ሃጊ ዳጌ ዓኣፃ ዔያታ ሃይቂ ባይቃንዳ።
- 15 ጾኦሲ ዋኣዪንቲሂዳ ዓኣ ዓሶ ዋኣዪያፓ ዓውሳ።
ዔያቶ ሄሌ ማታሂና ዔያቶ ዒ ጨገጨሳ።»
- 16 «ሃሂ ጾኦሲ ማላ ማሊፃ
ማቶይዳፓ ኔና ኬሲ
ድኦሪንቲያ ማዔ ሙዮ ባንሂ ኔና ዔኪ ዓኣዳኒኬ።
- 17 ሃሂ ዳቢንቲ ዓሲም ዋጊንታ ዋጌ ኔጊዳ ዋጊንቲሂሮ
ኔኤም ኮይሳ ማቶ ኔ ዔኪሂዳኬ።
- 18 ዓይጎ ዓሲያ ቆሎ ሚርጉሞና ኔና ዳቢሱዋጉዲ
ዳሚና ዒንጎ ሚኢሺና ኔና ጌሹዋጉዲ ኔና ዔራ።
- 19 ኔኤኮ ቆሎና ቢታንቶና ዋዚዒ ዳጌ ማዔቲያ
ዋኣዪሂዳፓ ኔና ዬይ ዓውሱዋኣሴ።
- 20 ዳራ ፔኤኮ ዓኣ ቤዛፓ ባይቃንዳ
ዳሞ ዋዳ ሙካንዳጉዲ ኮዒፖ።
- 21 ፑርታ ባኣዚ ኔ ማዳሂዳፓ ማታዲ ኔኤኮ ዋኣዪንቲፃ
ኮሺኬ፤
ላሚ ገንሃ ፑርታ ባኣዚ ኔ ማዳዋጉዲ ኮሺ ኔና
ዔራ።
- 22 ጾኦሲኮ ዋልቃ ዋዚጉዲ ዳኤፒታቲ ማሊ ጳቂሂ፤

- ዓርዘያገ ቢያ ዓዚ ባሽ ዓርዘያኩ።
- 23 ሃያይዳ፣ ገይ ዓዛ ዓይሣይ
ገርታ ማዶኔ ማዳኔ፣ ገይያኣ ዓዛ ጎራንዳይ ያናዳይ?
- 24 ዓሳ ቢያ ዋዴ ዓይ ማዶ ማዶ
ዓይኑምና ዓዛ ገላታሣጉዲ
ኔኤኒያ ዓዛከ ማዶ ዓይኑምና ገላቱ።
- 25 ያኦሲኮ ማዶ ዓሲ ዜርሣ ቢያ ዛጌ፤
ዓሳ ሃኬና ዬያ ዳንቃ።
- 26 ዓዛከ ጳጳፍገም ያኦጢ ኑ ዔራኒ ዳንዳዑጠኣሲ፤
ዓ ናንጋ ዋዳኣ ሃይማዳኬ ገይ ገይዲ
ዓርታያቱጠኣሲ።»
- 27 «ያኦሲ ባዘ ዋኣያ ሱኡሌና ሌካ ዔቁሳ፤
ጫሪንጫገ ዓርዘ ማሂያ ዋርቁሳ።
- 28 ሻኦርይዳገ ዓራ ዲ ጳጉዲ ዋታ፤
ዓሶ ዑይዳኣ ማርጌና ዋርቃ።
- 29 ያዲ ማዔቲያ ያኦሲ ሻኦር ዋማይዲ ላይሣቴያ
ሃሣ ጉጉንያና ማዒ ዋማይዲ ጌሰታቴያ
ያኦሲ ዔራኒ ዳንዳዳይ?
- 30 ያኦሲ ዔቶ ባዘ ካንቁ
ዜኤሊንያዎ ጫሪንጫ ቢያ ዳካ ጎይያ ዛጌ።
- 31 ዬያይዲ ያኦሲ ዳር ዋይሣ፤
ሙኡዚያ ማርጌና ዔያቶም ዓ ገኢጊሻ።
- 32 ዜኤሊንያ ፔ ኩጮና ዓ ዓርቃ፤
ገይንቲ ጊንያ ባንሣ ዓኣዳንዳጉዲያኣ ዓይሣ።
- 33 ጉጉንሣ ዳኤፒ ዓርዘ ዬዓሣ ዓርዘ፤
ቆልሞዎ ዠኢገ ዓርዘ ሙካሣ ዔዔራ።»

37

- 1 «ዠኢገ ዓር ዋልቆና ዓና ታኣኮ ዲቃቴ፤
ዓጊቹምናኣ ጎይቄ።
- 2 ዓዛከ ዳንጋገ ኬሰካ ዑኡዘ ዋይዙዋቴ፤
ጉጉንያጉዲ ጉጉንሣ ቃኣሎ ዓዛሲ ዋይዙዋቴ።
- 3 ዜኤሊንያ ጫሪንጫ ዳሞ ቢያ ዳካ፤
ሳያኮ ጋገ ሃላንዳኣና ዳኪ ሃሊሳ።
- 4 ዬካገ ፔኤኮ ዋልቆ ዑኡዘ ዓ ጉኡሚሳ፤
ዓጊቻ ዑኡዘዎ ጉጉንሣጉዲ ማሂ ዋይዚሳ፤
ዜኤሊንያ ዓዛከ ላሚ ላሚ ዜኤሊንሣ።
ዲቃሣያ ማዔ ዑኡዘና ዓ ጉጉንሣ፤
ዑኡዘ ዓ ዋይዚሳ ዋዳና ዜኤሊንያ ዓዚ ላኣጉዋሴ።
- 5 ያኦሲ ዲቃሣ ሄርሺሳያ ማዔ ዑኡዘና ጉጉንሣ፤
ኑ ዔራኒ ዳንዳዑጠ ዳኤፒ ዳኤፒ ባኣዚ ዓ ማዳ።
- 6 ሻቹ ሳያይዳ ዓ ኬይሳ፤
ዳኤፒ ዓርዘያኣ ዋርቃንዳጉዲ ዓይሣ።
- 7 ዓ ማዠ ዓሳ ዓዛ ማዶ ዔራንዳጉዲ
ዓሲ ቢያ ፔ ማዶ ሃሻንዳጉዲ ዓ ማሃ።
- 8 ዓማና ካዮ ቦዓ
ዓኣሺንቲ ፔኤኮ ዓኣሺንቶ ቤዘ ገላ፤
ዔያታ ፔኤኮ ዔታኣ ዔታ ዓኣሺንታ።
- 9 ዳኤፒ ዠባሬ ዳኡሎ ዛላገ ዔቃ፤
ሺሜ ዠባሬያ ኬዶ ዛላገ ሙካ።
- 10 ያኦሲ ዑኡዘ ዋኣያ ሺሚሻ፤
ሻቹ ማሂያኣ ላኣማ።
- 11 ሻኦር ዋኣሣ ዓርቃንዳጉዲ ዓ ማሃ፤
ዬያ ባኣካ ዜኤሊንሣያ ዜኤሊንሣ።
- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣም ሻኦር ዓጮ ቢያ ሺራ፤
ዓ ዓይሣ ባኮዎ ማዲ ኩንሣኒ ዔያታ ሃንታ።
- 13 ያኦሲ ዓርዘ ዋርቁሻሣ፡-
ሳያ ሎጪሳ፤

- ዓሶ ሜታሳኒ
ሃንጎ ፔ ናሹሞ ቤኤዛኒኩ።»
- 14 «ዔዘ ዓዮቤ! ሂንዳ ሊኢጊ ዋይዜ፤
ያኦሲ ማዶ ዲቃሣ ሄርሺሳ ማዶ
ዓና ዔኪ ጳቁሣ።
- 15 ያኦሲ ሻኦር ዋማይዲ ገይዲ ዛጋቴያ
ዜኤሊንያዎ ዋማይዲ ዜኤሊንሣሳቴያ ኔ ዔራ?
- 16 ሻኦር ሌካ ዠባር ዑፃ ዓ ማሃሣና
ቢያ ባኮ ዔራ ያኦሲኮ ዲቃሣ ሄርሺሳ ማዶ ኔ ዔራ?
- 17 ጫሪንጫ ሞኣና ዓንጊጉዲ ደዴ ዋዳና
ኔኤኒ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዠባር ያይዶና
ዓልቃንዳ።
- 18 ያኦሲ ጫሪንጫ ዓልቁ ለማሌኤሹጉዲ ቡሊ ዳጊዲ
ሂኢሣቴ
ኔ ዓዛከ ኮራ ማዒ ማኣዳኒ ዳንዳዳ?
- 19 ኑኡኮ ዓና ዳሚ ማዔም
ኑኡኮ ሜቶ ኑ ሺኢሻኒ ዳንዳዑጠኣሣር
ያኦሲም ዓይሳ ኑ ኬኤዛኒ ኮይሳቴያ ኔ ኑም ኬኤዜ፤
- 20 ያኦሲም ኬኤዛንዳኒ ገዒ ያኦጢሣና
ዓ ታና ባይዛንዳጉዲ ዓይጋ ታ ዓዛ ዔቁሳይ?»
- 21 «ዠባር ሻኦር ጫሪንጫገ ዳኪ ፖዒሴ ዋዳና
ያኦሲ ዓሶ ጊቸገ ገይ ዛጋኒ ዳንዳዑጠኣሲ።
- 22 ኬዶ ዛላገ ዋርቁጉዲ ገኤሺ ፖዔ ሙካንዳ፤
ያኦሲያ ዲቃሣ ሄርሺሳ ዳኤፒምና ፔጋዲ
ዳዳንዳ።
- 23 ያኦሲ ዛጊንታኒ ዳንዳዳያቱዋሴ፤
ቢታንታ ዓዛከ ዳኤፒኩ፤
ዓዚ ፒዜ ዋጋያኩ፣ ዓዚ ያናኣ ሄርቁ ዋይሠዋኣሴ።
- 24 ፔ ማሊያና ኑ ዔራኬ፣ ጋዓዘንሣ ዓ ቦሃሣር
ዓሲ ቢያ ዓዛ ዓጊጫ።»

38

- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓዮቤም ማሂ ኬኤዜ ባኮ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓልጎ ዠባሬና ማዒ ዓዮቤም ሂዚ
ጌዔ፡-
- ናንጊና ናንጋ ጎዳ
- 2 «ሃይ ዔራቶባኣያ ጌሰቲንታ ጌኤሲና
ታኣኮ ዘር ሺሊዒሲ ዛጋሣ ዓ ያናዳይ?
- 3 ሂንዳ ታ ቤርታ ዓቲንቁ ማዒ ቱኡቲ ዔቁ፤
ታ ኔና ያኦጫንዳ፤ ታኣም ማሂ ኬኤዜ።
- 4 ጎያንቲ ታኣኒ ሳያ ማዠኣና
ኔኤኒ ዓኢካ ዓኣ?
ኔኤኒ ዔራያ ሃሣ ጳቁሣያ ማዔቴ ሂንዳ ታኣም
ኬኤዜ።
- 5 ሳዓ ዬማዲ ማያንጎ ጌዔሣ ያናዳይ?
ዓዛከ ዳልጉምና ያዶሱምና ዔራኒ
ዋርቆ ሱዞ ዓርቁሣ ያናታቴያ ኔ ዔራ?
- 6 ሳያኮ ቱርቱር ዳዲሺ ዓርቁ ዋልቃ ዓይገንዳዳይ?
ሳያ ማዠኒ ቦኣኮልቁሣያ ያናዳይ?
- 7 ካሪያ ዠኦጋሣ ፔቱምና ዓይናዳኣና
ኪኢታንቻ ቢያ ዓላሻኣና ኔኤኒ ዓንካዳይ?»
- 8 «ባዛ ሳያ ዳማገ ዲኡቁ ኬሰኬ ዋዳና
ዑርቲ ካር ዋዳሣ ያናዳይ?
- 9 ባዘ ሻኦርና ካንቁሣ
ሻኔ ዳሞናኣ ካንቁ ባይዜሣ ታናኩ።

- 10 ባዛ ማዓንዳ ዛጰ ኮሼህ
ካራና ቤሲና ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሄህ ታናኬ።
- 11 ሃይማ ሄላንዳኣና ሙኬ!
ሃይማፓ ዑሣ ዓኣዲፖ! ኔኤኮ ጳኤፖ ጉዳህ ዠባራ
ሃይማካ ዔቆም! ገዔህ ታናኬ።
- 12 ዔዞ ዒዮቤ!
ኔ ናንጌ ዎደይዳ ቢያ ፔቴታዎ ሳዓ ካራንዳጉዲ
ዓይህ ቤቁያ?
ሳዎ ካሪዎኮ ጌኤሽካ ቤዞ ኔ ጌህያ?
- 13 ዬይ ካሪዎ ሳዎም ፖዓንዳጉዲ
ፑርቶ ዓሶዎ ዓኣሽንጌ ቤዛፓ ፔጋሲ ዳዎንዳጉዲ
ኔኤኒ ዓይህ ቤቁያ?
- 14 ሳዎ ካሪዎ ፖዓ ጌሚሮና ደኡጮና
ጳንጪንጌ ዓፒላጉዲ ማዒ ጳዳንዳጉዲ ማሃኔ።
ዠኢጤ ዓጪና ቆኦቁ ኮሾና ማላታጉዲ ማሄያኣ
ጳኤፒሲ ዳዎኔ።
- 15 ፑርቶ ዓሳ ፖዒ ዴንቁዎጉዲ ላኣገንጌ፤
ዎይዞ ዒዲሲ ጌኤታሳ ቃሳ ዔያቶኮ ማቁኔ።።።
- 16 «ለካ ባዞ ዎኣዎ ዔቶ ኔኤኒ ኬዲያ?
ጳኤፖ ዎኣዎኮ ዴማ ዓኣ ሳዓ ኔ ሃንጉ ቤቁያ?
- 17 ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ማዔ ዴሞ ዓጮኮ
ጌሎ ካራ ኔኤም ፔጋዲ ጳዳም ኔ ዛገያ?
- 18 ሳዓ ዎዞዒ ጳኤፒታቴያ ኔ ዔራኒ ዳንዳዓ?
ሂንዳ ዬያ ቢያ ዔራያ ማዔቴ ታኣም ኬኤዞ። »

- 19 «ፖዎ ባንህ ዔኪ ዓኣዳ ሳይፃ
ሃሃ ዴማኣ ዓንካ ናንጋቴ ኔ ዔራ?
- 20 ፖዎንታ ዴሞንታ ፔ ቤዞ ቤዞ ዔኪ ኔ ዓኣዳኒ ዳንዳዓ?
ዔያቶኮ ናንጎ ቤዞ ዔኪ ዓኣዳ ሳይፃ ኔ ዔራ?
- 21 ሳዓ ማዠንጌ ዎደና ኔኤኒ ሾይንጌ ዓኣህረ
ሳኔኬ ኔኤኒ ዔራኔ!
ሚርጌ ለዔያ ኔኤኒ ናንጌያኬ!»
- 22 «ሻጮ ጌሃ ማኣሮ ኔኤኒ ጌሊያ?
ገንሃ ሃሃ ቡኩሲ ጌሃና ሻጮ ኔኤኒ ዛገያ?
- 23 ዬያ ሻጮ ያልዚ ያልታኒ
ሜቶ ዎዴም ታኣኒ ጌህያኬ።
- 24 ፖዒ ዳኪንታ ቤዞ ዎካፓዳይ?
ሃሃ ገንሃ ያይዲ ዠባሬ ሳዎ ባንህ ዳኪንታህ
ዓንካፓዳይ?»
- 25 «ዒሮም ኬደንደ ሳይፃ ገኢገሼህ
ጉጉንዎና ዎላ ዓኣ ዠኢፖ ዒሮም
ሳይፃ ኮሼህ ያናዳይ?
- 26 ዬያጉዲ ያኦኒያባኣ ሳይፃ
ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ቦኦላ
- 27 ዒርዚ ዎርቁሻህ ያናዳይ?
ካዮና ጉሮ ሳዎና ሎጪ
ሳዓ ማኣቴ ባቃልሳንዳጉዲ ማሃህ ያናዳይ?
- 28 ዒሮንታ ያልኮንታ
ማዠህ ያናዳይ?
- 29 ጳኤፖ ሻጮንታ ዳኮንታ
ማዠ ኬሳህ ያናዳይ?
- 30 ጪኢዠ ዎኣዎ ሹቺጉዲ ደዲሻኔ፤
ጳኤፖ ዎኣዎኮ ዴሞ ሻቺጉዲ ደዲሻኔ።።።»
- 31 «ፑንጫሮ ዠኦጎ ፔቴይዳ ኔ ቱካኒ ዳንዳዓ?

- ዛኣፖ ዠኦጎህያ ጋህንጌ ዓኣ ሱዞ ዴኡዛኒ ኔ
ዳንዳዓ?
- 32 ዠኦጎህ ቢያ ፔ ዎደና ዎደና ኔ ኬሳኒ ዳንዳዓ?
ዠኦጎኮ ዓኒና ማቶና ዎላ ኔ ዔኪ ዓኣዳኒ ዳንዳዓ?
- 33 ጫሪንጫ ዎዚጉዴ ዳምቤና ዎርቃያታቴ ኔ ዔራ?
ዬይ ዳምባ ሳይፃ ዳንዳዓ?»
- 34 «ሚርጌ ዒርዚ ኔኤም ዎርቁሳንዳጉዲ
ሻኣሮ ኔኤኒ ዓይህኒ ዳንዳዓ?
- 35 ዜኤሊንፃ ኔ ዓይህህና ዜኤሊንህ?
ዔያታ፡- ሃይሾ ኦ ሙኬኔ ኔ ኮይላ ጋዓ?
- 36 ዒሮ ማቶ ዒርዚ ዎርቃኒ ጋዓኣና ያኦላንዳጉዲና
ኮይዳኣ ቁኢቃንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዛህ ያናዳይ?
- 37-38 ፔ ዔራቶና ሻኣሪ ፓይዳኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ?
ኩሊንጌ ዓጫ ዎዒ ቶርጴ ማዓንዳጉዲ
ዴዔ ቤዞ ጫሪንጫፓ ዎኣዎ ሊካ ላኣላህ ያናዳይ?
- 39 ካዮይዳ ካቴ ላሂ ዓኣንጌ
ዒንዴ ዘቢም ኬሞ ኔኤኒ ኬማ?
ዒዞኮ ናይዴ ናኣቶ ሙኡዛኒ ኔ ዳንዳዓ?
- 40 ዔያታ ዴና ቆኦፖይዳ ካፒ ዳዓኔ፤
ዴኤሎ ካዮ ባኣካኣ ላሃኔ።
- 41 ናኣታ ዒዞኮ ሙኡዚ ባይዚ ሜታዲ
ታ ባንህ ዔያታ ዒላታኣና
ቁራኬሎም ሙኡዚ ዒንጋህ ያናዳይ?»

39

- 1 «ሹኡጌ ሾዓ ዎዴ ኔ ዔራ?
ዎሻ ባኒ ሾዓንጌ ኔ ዛገ ቤቁያ?
- 2 ዎዚጉዴ ዎዴ ዒዞ ካኣሽኪ ዴዓቴ
ሃሃ ዓይዴ ሾዓቴያ ኔ ዔራ?
- 3 ጉምዓቴ ባኒ ናዎ ዒዞ ሾዓህ
ዓይዲታቴያ ኔ ዔራ?
- 4 ናኣታ ዒዞኮ ካያ ዴጪ ደዳኔ፤
ኬሰኪ ዓኣዳሰካፓ ላሚ ገንሃ ፔ ዒንደ ባንህ
ማዑዎኣኦ።።።»
- 5 «ሚርዳህ ፔ ሸኔጉዴያ ናንጋንዳጉዲ ማሃህ ያናዳይ?
ቱኡዛፓ ዔያቶ ቡሉህያ ያናዳይ?
- 6 ዓሳ ናንጉዎ ዳውሎ ሃንቆ ቤሲ ማሂታ ዔያቶም ዒንጌኔ፤
ሶኦጋ ዓኣ ቦኦላ ታ ዔያቶ ናንገሼኔ።
- 7 ዠላ ዑኡሲባኣ ካታማፓ ሃኪ ዔያታ ናንጋኔ፤
ገንፃ ዔቁ ዒላቴ ዒላቴ ዒሻ ዓሲ ዔያታ
ናሽኩዎኣኦ።።።
- 8 ዔያታ ዴኮይዳ ሃንቃኔ፤
ዒኢካ ዔያታ ሃንቃንዳ ዓኣዔ ማኣቴ ኮዓኔ። »
- 9 «ካዮይዳ ናንጋ ማኤኒ
ኔና ማኣዲ ዔኤቢ ማዳያ ማዓንዳ?
ኔኤኮ ባርቶ ጋራ ዎርቃኒያ ዳንዳዓ?
- 10 ማኤኒ ኔኤኒ ዎኣፃም ካደ ሳቺ
ሳሽካንዳጉዲ ኔ ማሃኒ ዳንዳዓ?
- 11 ዒዞኮ ጳኤፖ ደዲሞሮ ኔ ዒዞ ጉሙርቃ?
ዴኤፃ ማደ ዒዞም ኔኤኒ ሃሻንዳ?
- 12 ሃኣኮ ኔኤም ዒ ጮኦራንዳያና
ሺርኮ ቆይደ ዔኪ ኔኤም ሙካንዳኔ ጌይ ኔ
ጉሙርቃ?»

- 13 «ቱኡቴ ፔኤኮ ጋአዘ ዑኩና ዔቁሳኔ፤ ጋዓንቴ ዒዛ ቦኣኮጉዲ ባራኑዋኣሴ።
- 14 ቱኡቴ ጰኡላ ሳዓይዳ ጰኡላኔ፤ ሳዖ ዳማ ዳዒ ያይዳንዳጉዲ ጌሣኔ።
- 15 «ዒኣና ዓኣዳ ባኣዚ ቶኪና ሄርቁ ዋዳንዳኔ፤ ካይዚ ቦዖዎ ሄርቁ ጋኣጫንዳኔ» ጌይ ዒዛ ማሉዋኣሴ።
- 16 ናኣታ ዒዛርቱዋኣያጉዲ ሚጨንቱዋኣያ ዒዛ ማዓኔ፤ ለቢፃ ዒዛኮ ጉሪ ዓቴቴያ ዬይ ዒዛኮ ዔኤቢቱዋኣሴ።
- 17 ዬያይዲ ዔራቶ ዒዛ ለኣጌሣና ዔኤያ ዒዛ ማሃሣ ታናኬ።
- 18 ዒዛ ዔቁ ጳሺ ጳሽካ ዎደና ጋዓንቴ ፓሮንታ ፓራሣ ቶጋ ዓሶንታ ሄሌሎ ዓርቃኒ ማሉቴ ዒዛ ዔያቶ ሚሚኢጫኔ።»
- 19 «ዔዛ ዒዮቤ! ፓራሣም ዎልቆ ዒንጌሣ ያደዘ ጋኣሳሣና ዔያቶ ፓልሚሴሣ ኔናዳ?
- 20 ዓቢሣጉዲ ኮኣሚ ኮኣሚ ኩኡኪ ጫኣጊያና ዓሶ ዔያታ ዲቃሣንዳጉዲ ማሃሣ ኔናዳ?
- 21 ፓራሣ ያሎ ቤዘ ቶጊ ዓኣደዋኣና ፔኤኮ ዎልቆ ጉሙርቁ ካኣናዲ ታኣካኔ።
- 22 ዒጊቹም ጎዖ ባኣዚ ፔቴታዖ ዔያታ ዔሩዋኣሴ፤ ዓይጎ ባኣዚያ ዔያቶ ዲቃሣዋኣሴ፤ ዔያቶም ጨንቻ ዓፓሮ ቱጎናቴያ ጊንሣም ዔያታ ማዑዋኣሴ።
- 23 ዔያቶ ቶጊ ዓኣ ያሎ ዓሳ ዓርቁ ዓንጋማ ዓቦይዳ ፖዒ ፖዒ ዎላ ካኣሚያ ዲይንቴ ያኣላንቴ ዎይዘንታኔ።
- 24 ዲንካሣ ዎርቁንታኣና ዔያቶ ዎዛሳዛ ጫርሹዎና ሃሣ ዳጋይ ያሎ ቤዘ ዠኡዠኔ።
- 25 ዲንካሣ ዎርቁንታኣና ዎርቁንታኣና ዎዛና ዔያታ ያኣላኔ፤ ሃኬ ዓኣዖ ዳሃና ዔያታ ያሎ ዔራኔ፤ ያሎ ዓሶ ዓይሣ ዓሳ ዓይሣ ዓይሣፃና ያሎ ዓሶኮ ሄርሺንቶ ጌኤዘ ዔያታ ዎይዛኔ።
- 26 ጎኔና ያላ ባራናሣ ጋኣዘ ፔኤኮ ዔቁሲ ዳኣሎ ዛሎ ባንሣ ባራናሣ ኔ ዔራቶናዳ?
- 27 ኮኣኬ ሌካ ኬሰኪ ባራናሣና ዳጌ ቤሲዳ ፔኤኮ ማኣሮ ማዠሣ ኔ ዓይሣምዳ?
- 28 ኮኣኬ ፑኡፒ ሹቺ ባኣካ ናንጋኔ፤ ዒኣካ ማኣሮዎ ፔኤኮ ማዠኔ። ዬይ ፑኡፖ ሹጫ ዔኤቢዳፓ ዲርቁ ዒዛ ቃዛያ ማዓኔ።
- 29 ዒኣካ ዓኣዖ ዒ ዓርቁ ዔካንዳ ባኣዚ ዛጋኔ፤ ዓኣፓ ዒዛኮ ሃኬ ዓኣ ባኣዚ ዳንቃኔ።
- 30 ኮኣኬ ዬያይዲ ሃይቁ ባኣዚ ኮይላ ቡካኔ፤ ዔያቶኮ ናኣታኣ ዬያ ባኮኮ ሱኮዖ ዑሽካኔ።»

40

- 1 ሄሊሳዖ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዮቤም፡-
  - 2 «ዔዛ ዒዮቤ! ሂንዳ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኣዛሣ፡ ታኣና ታና፡ ያኣሲና ዎላ ማርማሣ ኔናታሣሮ ሂንዳ ማሃ ታኣም ኬኤዜ» ጌዔኔ።
- ዒዮቤ

- 3 ዬካፓ ዒዮቤ፡-
- 4 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ታኣኒ ፓሡዎያ ላኣፓ ዓሲኬ፤ ሃካፓ ሴካ ታ ዳንጎ ታ ኩጮና ታ ዓርቁ ዚቲ ጋዓንዳኣፓዓቴም ማሃ ታ ኔኤም ኬኤዛ ባኣዚ ባኣሴ።
- 5 ፔቴና ሃሣ ጊንሣ ለሚያኣ ታ ጌሰቴኔ፤ ሃካፓ ሴካ ፔቴታዖ ታ ጌሰታዓኬ» ጌዔኔ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓልጎ ዠባሬና ማዒ ዒዮቤም ሂዚ ጌዔኔ፡-
- ናንጊና ናንጋ ጎዳ
- 7 «ዔቁጋፓ ኬርና ኔኤኮ ዓቲንቁ ማይ ቱኡቴ፤ ታ ኔና ያኣጫንዳኔ፤ ታኣም ማሃ ኬኤዜ።
- 8 ታና ኔኤኒ ዳቢንቴ ዎጋያ ማሃ ጌሰቴ ጌሰቴ ኔና ኔኤኒ ጌኤሺ ማሃኒ ማላ?
- 9 ዓካሪ ዎልቃ ኔኤኮ ታ ዎልቆጉዳያ ደዲዳ? ሃሣ ዑኡዛ ኔኤኮ ታ ዑኡዛጉዳያ ዎልቃዳያዳ?
- 10 ያዲ ማዔያታቴ ኔ ቶኣኮ ዒጊቻያ ማሃ ቦንቺሴ፤ ቦንቻና ዳኤፑዎና ኔ ዔኬ።
- 11 ያቶርቃ ዓሶ ዛጊ ዔያቶ ቦርሲሴ፤ ኔኤኮ ዳጎዎ ዔያቶ ዑፃ ጮኣሽኬ።
- 12 ቢያሣ ኮሺ ዛጊ ዔያቶ ቦርሲሴ፤ ፑርቶ ዓሶ ዔያታ ዓኣ ቤዛ ዓኣንቴ ባይዜ።
- 13 ዓጨ ዔያቶ ዑፃ ማሃ ቢያሣ ፔቴይዳ ዲኡኬ።
- 14 ዬካፓ ታኣኒ ታ ዛሎና ኔኤኒ ኔ ዎልቁና ያሊ ባሻያ ማዔሣ ማርካዳንዳኔ።»
- 15 «ታኣኒ ኔናንታ ሃይላሻሣንታ ማዠኔ፤ ሃይላሻሣ ጌማይጉዲ ማኣቲ ሄንቃኔ።
- 16 ዒዛኮ ጊኢሮይዳ ዓኣ ደዲዎና ጎጳ ጋራ ዓኣ ሻዠ ደዲዎዎ ዛጊ።
- 17 ዑንካ ዒዛኮ ዚቢቁ ሚሣጉዲ ፒዝ ጌዔያኬ፤ ጉባዘ ሻዠ ዒዛኮ ዓንዲሪ ሃሣ ደዲኬ።
- 18 ሚጌፃ ዒዛኮ ሞኣና ዓንጊጉዲኬ፤ ሃሣ ዓንጊ ኮኣሎጉዲያኣ ደዲኬ።»
- 19 «ታ ማዠ ማዠንቶይዳፓ ቢያ ዒ ዎልቁና ዓኣያኬ፤ ታጊዳፓዓቴም ዒዛ ባሻይ ባኣሴ።
- 20 ካዮ ቦዓ ያካ ዲካ ዒዛም ሄንቆ ማኣቶ ባቃልሳኔ።
- 21 ሚሣ ሺቢና ማጫሬና ባኣካ ሃሣ ጫሮ ባኣካኣ ዒ ላሃኔ።
- 22 ሺባ ዓኣ ሚፃ ፔ ሺቦና ዒዛ ዓኣቻኔ፤ ዎሮ ዓጫ ባቃላ ዓሃያ ጌይንታ ሚፃኣ ዒዛ ዓኣቻኔ።
- 23 ዎሮይዳ ዎኣዖ ኩሙፃ ዒዛ ፔቴታዖ ዲቃሣዋኣሴ፤ ዮርዳኖሴ ዎራታዖ ዓጮ ኬሰኪ ሄላንዳኣና ኩሜቴያ ዒዚ ዒጉጨዋኣሴ።
- 24 ዓኣፖ ዒዛኮ ዎዲ ሲኢደዎ ዒዛኮ ዑሪ ዒዛ ዓርቃኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ?»

41

- 1 «ሌዎታኔ ጌይንታ ባዘ ቦዓሣ ዓንጊ ከሬና ባዛፓ ኔ ዓርቃኒ ዳንዳዓ? ዒንዲርዘ ሱሲና ኔ ዒዛኮ ቱካንዳ?
- 2 ዒዛኮ ሲኢደይዳ ዲንደ ዓኣሣ

ባንጋሎቹ ዓዛኮ ዓንገ ኪሬና ጫርገ ዓርቃኒ ኔ ዳንዳዓ?
 3 ዓዛ ማእሪ ሃሻንዳጉዲ ዒ ኔና ሺኢቃንዳ?
 ኮሺ ዑኡሲና ዒ ኔና ሺኢቃዳ?
 4 ናንገና ዓይሌ ማዒ ኔኤም ማዳኒ ኔኤና ዋላ ዒ ጌሰተ ገኢጋንዳ?
 5 ካፒጉዲ ዒዛ ኔ ቱገ ገህሂ ዉዲር ናኣቶ ኔኤኮ ዓማልሳንዳጉዲ ቃዛኒ ዳንዳዓ?
 6 ሞላህ ኮርማ ዓሳ ዒዛ ባሺ ዔካንዳኔ ጌይ ዋላ ማንዲንታ? ተቂያ ዋለና ዒዛ ዔያታ ገሸታ?
 7 ኔ ኮዔ ካራና ዒልፃ ዒዛኮ ጫርገ ዑራኒና ቶኦኮዋ ዒዛኮ ኔ ዓጩ ዓንገና ጫርገ ዑራኒ ዳንዳዓ?
 8 ሃንዳ ዳንዳዓቱ ኩጩና ዒዛ ካኣሜ፤ ኔ ዒዛ ዓርቃኒ ማዲ ሺሬ ባኮ ፔቲታፃ ዋላዓኬ፤ ለሚ ዒዛ ኔ ዓርቃኒያ ኮዓዓኬ።»

9 «ለዋታኔ ዓርቁ ቃዛኒ ማዲንታ ባኣዚ ቢያ ጉሪኬ፤ ዒዛ ዛገህ ቢያ ዒገቸሞና ጎጋይቃ።
 10 ዒዛይዳ ፑርታ ባኣዚ ማዲህ ዬያይዲ ሜታያ ማዔቲ ዓካሪ ታኣም ዋይዚ ዒፃኒ ጫርቃንዳይ ያናዳይ?
 11 ጫሪንጮኮ ደማ ዓኣ ባካ ቢያ ታኣርኬ፤ ዓካሪ ታ ማሃንዳጉዲ ታኣም ታልዔህ ያናዳይ?»

12 «ለዋታኔኮ ቶኮንታ ደዶ ዋልቆንታ ሚዛጳ ዑፃ ዛሎ ታ ኬኤዙዋፃ ሃሻዓኬ።
 13 ዒዛኮ ደዶ ዒልፃ ሹካኒ ሃሃ ባንጋሎቹ ዓዛኮ ሹኣላኒ ያ ዳንዳዓይ?
 14 ኮሺ ዒገቻ ዓጫ ዓኣ ዳንጎ ዒዛኮ ቡሊ ባንጋሎቹ ዓዛኮ ሹኣካኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ?
 15 ዒዛኮ ገኢር ዒልፃ ዋሊ ሄሊሲ ጌሃና ገቲማጉዲኬ፤ ኮሺ ዋሊ ዓርቁያ ማዔህር ዓንገጉዲ ደዳያኬ።
 16 ፔቲይ ማሌህና ዋላ ዳዳዳያታህር ዔያቶኮ ባኣኪና ዠባሬታዋ ዓኣዳኒ ዳንዳዑዋኣሴ።
 17 ቢያህህ ዋላ ዓርቁንቲያታህር ዓይጎ ባኣዚያ ፔቲታፃ ዔያቶ ዲማሳኒ ዳንዳዑዋኣሴ።
 18 ዒዚ ፒኢዘጋ ዋደና ፖዒ ዜኤሊንህ ጴዳኔ፤ ዓኣፓ ዒዛኮ ያርቁ ዓቢጉዲ ፖዓኔ።
 19 ዳንጋፓ ዒዛኮ ታሚ ሎሰታ ኬሰካኔ፤ ታሚ ቁንህያ ያንቁ ጴዳኔ።
 20 ዲሰቲ ዳይሃና ናኣቦይዳ ሻርሻ ጩባህጉዲ ሲኢዳፓ ዒዛኮ ጩቢ ኬሰከ ጴዳኔ።
 21 ዒዛኮ ዑኡዙ ያይዲማ ቃኣጫ ዔዔኤህኔ፤ ታሚ ሎሰታ ዒዛኮ ዳንጋፓ ኬሰካኔ።
 22 ዒዛኮ ደዔ ባቃና ዋልቁና ዓኣያኬ፤ ዓኣፖ ካራኣ ዒዛኮ ሚርገና ዒገቻያኬ።
 23 ዓሸካ ዒዛኮ ዋሊ ዑፃ ናቲንቲያ ዳዶታህር ዑፃ ዒዛኮ ዓንገጉዲ ደዳኔ።
 24 ዒና ዒዛኮ ሹቸጉዲኬ፤ ደዳማኣ ዋንህ ሹቸጉዲኬ።
 25 ዬይ ቦዓህ ዔቃ ዋደና ዋልቆ ዓሳታፃ ዒገጩ ጎጎይቃ።
 26 ዓይጎጉዳ ጩንቻ ዓፓርንታ ዋርህንታ

ሂኢሸንታ ጫርጎ ባኣዚያ ዔኤቢ ዒዛ ዋኦቱዋሴ።
 27 ዒዚ ዓንጎ ማኣቲጉዲ ማንህኔ፤ ሞኦኖ ዓንጎዋ ሙርዔ ሚህጉዲ ጋኣጫኔ።
 28 ሂኢሸ ዲኮናቲታፃ ዒገጩ ዒ ጳሽኩዋኣሴ፤ ዋራ ሹቸ፤ ዒዛ ኮይላ ጎቦጉዲኬ።
 29 ኮኦሎ ዒዚ ዓዳ ማኣቲ ማሃ ዘጋኔ፤ ዓሳ ዒዛ ዋርፃና ደርባኣና ዒ ቦሃ ሚሚኢጫኔ።
 30 ደቃሎይዳ ዒ ኮላዳኣና ዓጩ ማዔ ዒልፃ ዒዛኮ ሳፃ ማራሻጉዲ ጳላኔ።
 31 ባዞ ዋኣያዋ ፔንታ ዋኣሁጉዲ ቡርቁሻኔ፤ ያቲ ጋርካ ፔንታ ዛይቲጉዲያኣ ዒ ቡርቁሻኔ።
 32 ዒዚ ዓኣዳ ጎይፃ ፖፖዓኔ፤ ባዞ ዋኣያዋ ዒ ዲባሳኔ።
 33 ዒዚ ዒገቸሞ ዔራዋ ማዠንጉቲታህር ዓጩ ዒዛ ማላ ማዠንጉቲ ፔቲታፃ ባኣሴ።
 34 ሚርገና ደኤፖ ማዔ ማዠንጉቲታፃ ዒ ቦሃኔ፤ ዒዚ ካዮ ቦፃ ቢያኮ ዑፃ ካኣቲኬ።»

42

1 ዬካፓ ዒዮቤ ናንገና ናንጎ ጎዳም ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡- ዒዮቤ
 2 «ናንገና ናንጎ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ቢያ ባኣዚ ማዳኒ ዳንዳዓህ ታ ዔራኔ፤ ኔ ማሊያ ዲቁሳኒ ዳንዳዓይ ባኣሴ።
 3 ታኣኒ ዔራ ባካ ኮሺ ዳካታንቲ ዓይጎር ታ ሚርገጌ ጌሰታቲያ ኔ ታና ያኦጩኔ፤ ጎኔና ታ ዔራዋ ባኣዚንታ ሚርገና ዲቃህ ሄርሺሳ ባኣዚ ታ ጌሰቲኔ።
 4 ለዋይዚጋፓ ታ ያኦጩህ ማሃ ታኣም ኬኤዙ ኔ ታና ጌዔኔ፤
 5 ታ ሃኖ ሄላንዳኣና ኔ ዛሎ ዔራህ ዓሳ ታኣም ኬኤዙ ባኮ ዋይዚህና ሌሊኬ፤ ሃህ ጋዓንቲ ታ ዓኣፒና ታ ኔና ዛጌኔ።
 6 ዬያር ታ ጌሰቲ ባካ ታና ዒገቸህር ዲቢንህና ሲላሊናዳይዳ ደዒ ታ ቡኡፃኔ።»

ጋፒህሂ
 7 ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒዮቤና ዋላ ዬንህ ባኮ ጌሰቲሰካፓ ቲሚና ዓጩ ዓህ ዔሊፓዜ ኮይላ፡- «ዒንህ ታ ዓይላህ፤ ዒዮቤጉዲ ታ ዛሎ ፒዜ ባኣዚ ጌሰቲባኣህር ታኣኒ ኔናንታ ለምፃ ኔ ላጎንህንታይዳ ዳጋይኔ። 8 ዬያር ሃህ ላንካይ ዚያ ጌማይና ላንካይ ዓዳ ማራይና ዔኪጋፓ ታ ዓይላህ ዒዮቤ ኮራ ዓኣዳዋኣቲ፤ ዒኣካ ዒንህኮ ጎሞ ዛሎ ሚቸ ዒንጎ ዒንገህ ማሃ ሺኢሹዋቲ፤ ታ ዓይላህ፤ ዒዮቤያ ዒንህም ሺኢቃንዳኔ፤ ታኣኒ ዒዛኮ ሺኢዲያ ዋይዛንዳኔ፤ ዒንህ ዳቢንቶጉዳያ ዒንህዳ ሜቶ ታ ዓጋዓኬ፤ ዒንህ ዒዮቤጉዲ ታ ዛሎ ፒዜ ማዔ ባኣዚ ኬኤዚባኣሴ» ጌዔኔ።
 9 ዬካፓ ቲሚና ዓጩ ዓህ ዔሊፓዜንታ ሹሃዋ ዓጩ ዓህ ቢልዳይንታ ናዕማታ ዓጩ ዓህ ያፓራንታ ዳንዲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዔያቶ ዓይህ ጎይፃ ማዳም፡ ያኣሲ ዒዮቤኮ ሺኢዲያ ዋይዜኔ።
 10 ዒዮቤ ሃይሃ ዒዛኮ ላጎንህም ሺኢቁሰካፓ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒዛ ገንህ ያርጎቸኔ፤ ቤርታ ዒዛኮ ዓኣ ባኮይዳፓ ባሺ ጳንጩ ማሃ ዒዛም ዓንጌኔ። 11 ዒማና ዒዮቤኮ ጌርሲንህንታ ጌርንህንታ ቤርታ ዒዛ ዔራ ዓሳኣ ቢያ ዒዛ ያኦጩኒ ሙኬኔ፤ ዬያታ ዒዛኮ ማኣርይዳ ዒዛና ዋላ ሙኡዚ ሙዒ ዒዛይዳ ናንገና ናንጎ ጎዳ ሄሊሴ ደዶ

ሜታሢ ዛሎ የያያ ማዕሢ ሴርዚ ዲዛ ደዲሼኔ፤ ዩካፓ ፔቴ ፔቴሢ ሲራና ዎርቁናፓ ኮሾና ዠኢሮ ዲዛሞ ዲንጌኔ።

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዮቤኮ ጋፒንዖ ናንጎ ቤርታኦስካፓ ዑሣ ዓኣሢ ዓንጄኔ፤ ዩያሮ ዲዮቤኮ ታጶ የይዶ ሺያ ማራይ፣ ላሆ ሺያ ጋኦላ፣ ፔቴ ሺያ ዋኦፃ ጌማይ፤ ሃሣ ፔቴ ሺያ ዲንዴ ሃሬያ ዓኣያ ማዕኔ። 13 ዩያጉዲ ሃሣ ላንካይ ዓቲንቁና ሃይሦ ወዲሮ ናይና ዲ ጊንሣ ሾዔኔ። 14 ዲዛኮ ወዲሮ ናኦቶፓ ቤርታሳዜሎኮ ሱንዖ ዪሚማ፣ ላሞዓሳዜሎኮ ቁፃዓ፣ ሃይሣሳዜሎኮ ቁሬንሃፑኬ ጌይ ዲ ጌሢኔ። 15 ዲዮቤ ወዲሮ ናኦቶጉዲ ሚዛጵሞና ዲያቶ ቤቃ ላኦሊ ዓጨዳ ባኣያ ማዕኔ፤ ዔያቶኮ ዓዴ ዔያቶንታ ጌርሲንሢንታሞ ቢያ ፔ ሳዖ ፓቁ ፓቁ ዲንጌኔ።

16 ዩካፓ ዲዮቤ ጭታና የይዲታሚ ሌዔ ናንጌኔ፤ ናኦቶኮ ናኦቶ፣ ዴንዲ የይዶ ሾይንቲ ሄላንዳኦና ዛጋኒ ዳንዳዔኔ። 17 ሚርጌ ሌዔ ናንጊ ጋርቹሰካፓ ዲ ሃይቁኔ።

ዓይነት ማጻፈግ ዓይነት ካር

ሃና ዓይነት ማጻፈግ ጌኤዥ ማጻፈግ ጋራ ዓላ ማጻፈግ ይደገብ ዚያ ዲቢ ዓይነት ዓላ ዳልጊ ማጻፈግ። ይይ ሚርጌ ዓይነት ፔቴ ዓሲ ፔኤር፣ ጊንሣ ሃሣ ፔቴሞና ዓይነት ሃሣ ናባባያኩ።

ሃና ማጻፈግ ጋራ ጸኤታና ደንጊንታሚና ዓይነት ዓላኔ። ይይ ዓይነት ባሽሣ ጸኤታሣ ካኣቲ ዳውቴኩ። ይይ ዓይነት ዋላ ቡኩሲ ጊኢጊሻኒ ሚርጌ ዋይ ዔኬያ ማዓዛ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ያኦሲ ካኣሽካ ዳምቦኮ ይይ ኮሺ ኮይሳያ ማዔኔ። ይይ ዓይነት ፔቴ ፔቴ ዓይነት ምዚጉዳ ዓንጋሞና፣ ሃሣ ምዚም ዓይነት ገንታላይ፣ ዓይነት ዓይነት ዓላኮ ሱኡጋሣም ይይ ፔኤር ዔርዘኔ። ኮኦከንሣና ዓይነት ማጻፈግ ዓይነት ያይደና ያይዲታሚ ደንገናይዳ ዛጋኒ ዳንዳዓኔ። ይይቶ ዓይነት ያኦሲ ሄርሺሣ፣ ጋላቲሣ፣ ጉሙርቁሣ፣ ሃጊ ማዓ ዋዛ ጌሥሣ፣ ዳቢንቲ ማዲንቲ ጎሜ ዛላ ያዩሣ፣ ያኦሲኮ ጉሙርቁንታያ ማዒያንታ ዒ ማኣዳ ማኣዲያንታ፣ ይይጉዳ ዳኤፒ ዳኤፒ ማዔ ጌኤዥ ማጻፈግ ማሊያ ዓላያ ማዔኔ።

ይይ ዓይነት ጸኤታ ማሊያ ዓሲ ያኦሲ ዒናፒ ጉሙርቁንታላይ፤ ይይ ዓይነት ጸኤታ ዓላ ያኦሲ ጋላቲሣና፣ ጊንሣ ሃሣ ፔኤኮ ሜታሣያ ዒዛም ኬኤዚሣና ዔያቶኮ ዒና ማሊያ ፔጋሲ ዔርዘኔ።

ሚናና ዋደና ዒሰራዔኤሌ ዓላ ይይ ዓይነት ዳማ ዳማ ጎይሣና ማዶይዳ ፔኤሻኔ፤ ይይያ፡-

1. ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 105ይዳ ዓይነት ጎይያ ያኦሲ ጋላታኒ፤
2. ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 13ይዳ ዓይነት ጎይያ ያዩሣ ዔርዘኒ፤
3. ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 1ይዳ ዓይነት ጎይያ ዳማ ዳማ ባኣዚ ዔርዘኒ፤
4. ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 72ይዳ ዓይነት ጎይያ ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ፒዙሞና ዋጋንዳጉዲ ሸኢጲሣር፤
5. ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 47ይዳ ዓይነት ጎይያ ያኦሲኮ ቢታንታ ዒ ማዜ ባኮ ቢያኮ 0-9 ማዔሣ ዔርዘኒ፤
6. ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 122ይዳ ዓይነት ጎይያ ዩራሳላሜ ናሽካያ ማዒያ ዔርዘኒ፤
7. ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 126ይዳ ዓይነት ጎይያ ቦንቾ ኬሊያኣ ቦንቾኒኩ።

ጎኔና ሚርጌ ዓይነት ማሊያ ፔቴ ማሊሣዳፒ 0-ሣ ማዓኒ ዳንዳዓኔ። ኑ ጎዳ ይሱሰ ኪሪሰቶሴ ቃኣሎ ኬኤዜያና፣ ጊንሣ ሃሣ ዳማ ዳማ ባኮ ዔርዘኔና ዓይነት ማጻፈግ ዔከ ዔከ ሚርጌ ባኣዚ ኬኤዜኔ። ዓኮ ጫኣቁም ማጻፈግ ጸኤታ ዓላኣ ሚርጌ ቤሰካ ይይ ዓይነት ዔከ ዔከ ጸኤታ። ይይ ሌሊቱምንቲ ቤርታዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዔከ ዓላኣ ያኦሲ ይሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ማዶ ኮዥ ባኮ ይይ ዓይነት ጸኤታ ኬኤዚ ኬኤዚ ያኦሲ ካኣሽኩ። ይይኮ ኮኦከንሣ ማዒያ ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 118ኮ ፓይዳ 22ይዳ ዓላ ማሊያ ዓኮ ጫኣቁም ማጻፈግ ይደገብ ማይንቲ ጸኤታንቲያኩ።

ማጻፈግ ዳማ ዳማ ዓርቁ ባኮ
ዓይነት ማጻፈግ ዳካ ዳካ ቤሲ ደንጎ ፓቂንታኔ፤ ይይቶይዳፒ ባሽዘንሣ ጌይያ ቤርታሶና ላምዓሶ ማዒ

ፓቂንቲ ማሊያ ጸኤታ ካኣቲ ዳውቴኩ። ሃይሣሶ ማዒ ፓቂንቲ ዓይነት ጸኤታ ዓላኣ፣ ሃንጎ ቆሪኬ ጌይንታኔ።

ዓይነት 120—134 ሄላንዳኣና ዓላ ዓይነት ቦንቾ ኬሊ ቦንቾንታኣና ዓይነት ዓይነት ማጻፈግ። ሃካፓ ዳማ ዓይነት ማጻፈግ ዳካ ዳካ ደንጎ ቤሲ ፓቂንቲ ጎይያ ኬኤዚንታኔ፡-

- ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 1—41
- ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 42—72
- ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 73—89
- ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 90—106
- ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 107—150

ቤርታሶ ፓቂያ

1

(ዓይነት ማጻፈግ ገላይ. 1—41)

- ኮሺ ዓሲና ፑርታ ዓሲናኮ ናንጊ
- 1 ፑርቶ ዓሶ ዘር ዋይዙዋኣሣ
ጎሞ ዓሳ ሃንታ ጎይያ ሃንቱዋኣሣ
ያኦሲ ባኮ ቦሃ ዓሶና ፔቴ ማዒባኣሣ ዓንጂንቲያኩ።
- 2 ይይ ጉዳ ዓሣ
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዋጎና ዋዛዳኔ፤
ይይ ዋጎዋ ዋንቶና ርኦርና ፔ ዒናና ማላኔ።
- 3 ዒዚ፡-
ዋደና ዋደና ዓኣፒ ዓኣፓያ
ዒላዣኣ ዲኢቱዋያ
ዓልቃ ዋኣሣ ዓሽካ ቱከንቲ ሚሣጉዲ ማዓኔ፤
ዒዚ ማዶ ባካኣ ቢያ ዒዛም ጊኢጋኔ።
- 4 ፑርቶ ማዶ ዓሳ ጋዓንቲ ያዲቱዋሴ፤
ዢባሪ ፒዒ ዔከ ዓኣዳ ዲልባጉዲኩ።
- 5 ይይ ፑር ፑርቶ ማዶ ዓሳ
ያኦሲ ዋጎ ዋጋ ኬሎና ቶላዓኩ፤
ጎሞ ዓሳኣ ጸሎ ዓሶ ባኣካ ጸዳዓኩ።
- 6 ጸሎ ዓሳ ሃንታ ጎይያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔራኔ፤
ፑርቶ ማዶ ዓሶ ጎይያ ጋዓንቲ ባይሲንታ ባንሣ ዔከ
ዓኣዳያኩ።

2

- ያኦሲ ደኣሚ ካኣታሣ ካኣቲ
- 1 ዳራ ዓይጎር ጉንዲማይ?
ዓሳኣ ጌኔ ማዶኒ ዓይጋ ዘርታይ?
- 2 ዓጮ ካኣታ ዔቁኔ፤
ዔያቶ ዋይሣ ዓሳኣ ናንጊና ናንጋ ጎዳና
ዒዚ ደኣሚ ካኣታሣ ካኣቲናም ጌኔ ማዶኒ
ሂዚ ጌይ ዘርቲኔ፡-
- 3 «ኑና ዔያታ ቱኩ ዓንጎ ዲያ ቶካፓ ኑ ቲቆም፤
ሱዘዋ ዲኡዚ ኑኡኒ ኬኤርም» ጌዔኔ።
- 4 ጫሪንጫ፡ ካኣቱም ቤዛ ዳዔሣ ዔያቶ ሚኢጫኔ፤
ይይ ዔያቶኮ ፓሡዋ ማሊያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ቶኣቻኔ።
- 5 ሃካፓ ሴካ ዒዚ ፔ ዳጎና ዔያቶ ጎራንዳኔ፤
ታሞጉዳ ዳጎና ዔያቶ ዒዚ ዒጊቻንዳኔ።
- 6 «ታኣኮ ዳማዳ ዒዮኔ ዲኮይዳ
ታኣኒ ደኣሚ ካኣቲ ታ ካኣታሣኔ» ጋዓንዳኔ።

- 7 «ናገረና ናገጋ ጎዳ ጌዔ ባኮ ዒላቲ ታ ኬኤዛንዳኔ፤
ዒዚ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡-
ኔኤኔ ታኣኮ ናዓሂኬ፤
ታ ኔና ሃኖ ሸዔኔ፤
- 8 ታና ሸኢቁ፤ ዳራ ቢያ
ኔ ቢታንቶ ዳማ ዋርቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤
ዓጪ ማዔ ካራና ቢያ ኔ ዳኔ ማዓንዳኔ።
- 9 ዓገገ ኮኦሎና ኔ ዔያቶ ጳርቃንዳኔ፤
ዓጪና ማዢንቴ ማሃንዳኔ ኔ ዔያቶ ጋኦጫንዳኔ» ።
ጌዔኔ።
- 10 ዒንሂ፡ ካኣታ ማሊ ጳቂሁዋቲ፤
ዒንሂ፡ ዓጮ ዋይሃ ዓሳ ዒንሂና ዔሩዋቲ።
- 11 ናገረና ናገጋ ጎዳም ዒጊቹሞና ማዲዋቲ፤
ጎጋይቁ ጎጋይቁያኣ ዒዛ ቢታንቶ ዳማ ዋርቁዋቲ።
- 12 ዳጋ ዒዛኮ ዔኤታንዳሂኮ ቤርታ
ዒንሂያ ዒ ባይዙዋንቴ ቤርታ
ጎጋይቁ ጎጋይቁ ናዓሂም ዳዲ ባዑዋቲ፤
ዒዛ ጉኖ ካይዚ ማሃዘንሂ ቢያ ዓንጃንቴያኬ።

3

ዳውቲ ፔ ናኣዚ ዓብሴሎሜፓ ቶላኒ ጳሽኬያና
ዓይናዳ ዓይኑም

- ማኣደር ጉቲና ሸኢቁንቴ ሸኢጲሂ
- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳሂኖ! ሞርካ ታኣኮ ዋዚ ሚርጌዎ!
ዓኣፒኒ ዓሲ ታ ዑፃ ፑርቲሞና ዔቁዎ!
- 2 ማርጌ ዓሳ፡- «ጸኦሲ ዒዛ ዓውሲንዳዋሴ» ጌይ ጌይ
ታ ዛሎ ጌሰታኔ።
- 3 ናገረና ናገጋ ጎዳሂኖ! ኔኤኔ ታኣኮ ገቲማሂኬ፤
ታ ባሻንዳጉዲ ማሂ ቦንቾ ታኣም ዒንጌሂ ኔናኬ።
- 4 ታኣኒ ዑኡዞ ዳገዲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ባንሂ ዒላታኔ፤
ዒዚያኣ ፔኤኮ ዳማዳ ዳኮ ዑፃ ማዒ ታ ዒላቶ
ዋይዛኔ።
- 5 ታ ላሃኔ፡ ጊንዓኔ፤
ናገረና ናገጋ ጎዳ ዋንቶ ቢያ ታና ካፔሂር
ጊንዓሰካፓኣ ጊንሂ ታኣኒ ጳጫኔ።
- 6 ዓጮ ታኣኮ ማንገ ሳኣ
ፓይዲንቴዋ ታ ሞርኮ ታኣኒ ዒጊጩዋሴ።
- 7 ናገረና ናገጋ ጎዳሂኖ! ዔቁ!
ታ ጸኦዛሂኖ! ሙኪ ታና ዓውሴ!
ታ ሞርኮኮ ባንጋሎ ማንሂ፤
ዓጮዋ ዔያቶኮ ኬይሴ።
- 8 ዓሲ ዓውሳይ ናገረና ናገጋ ጎዳኬ፤
ጸኦሲኖ! ዓንጃ ኔኤሲ ኔ ዳርሞ ማዖንጎ።

4

ዓይነት ስኡጋሂ ዓይሃ ጎይያና ጎኦላና ዓይናዲንታ
ዳውቲ ዓይኑም

- ጸኦሲ ጉሙርቁ ሸኢቁንታ ሸኢጲሂ
- 1 ታኣኮ ዓሎ ጸኦዛሂኖ!
ታኣኒ ዔኤላ ዋደና ታኣም ዩሂ፤

- ሚርጌና ታ ዋኣያ ዋኣዪፓ ታና ሃውሺሴ፤
ታና ማኣሬ፡ ሸኢጲፓዋ ታኣሲ ዋይዜ።
- 2 ዒንሂ፡ ሃይ ዓሳ
ዋማ ሄላንዳኣና ታና ዒንሂ ቶኦቻይ?
ዓይዳ ሄላንዳኣና ፓሁዋ ባኣዚ ዒንሂ ናሽካይ?
ዋማ ሄላንዳኣናዳዖ ሉኡዙሞ ዒንሂ ኮዓሂ?
- 3 ናገረና ናገጋ ጎዳ ጉሙርቁንታ ዓሶ ፔኤም ማሂ ደኦሬሂ
ዔሩዋቲ፤
ዩያር ታኣኒ ዒዛ ሸኢቃ ዋደና ዒዚ ታኣም ዋይዛኔ።
- 4 ዋዚ ዒንሂ ዳጋይቲያ ጎሜ ማዲፖቲ፤
ዒንሂ ላሃ ቤዛ ዓኣዖ ዚቲ ጌይ
ዒኖ ዒንሂኮ ኮሺ ማሂ ዛጉዋቲ።
- 5 ናገረና ናገጋ ጎዳም
ፒዜ ማዔ ዒንጎ ባኣዚ ሸኢሹዋቲ፤
ዒዛ ጉሙርቁዋቲ።

- 6 «ዓይጌ ኑና ኮሺ ባኣዚ ዳዋንዳይ?»
ጋዓ ዓሳ ሚርጌኬ፤
ናገረና ናገጋ ጎዳሂኖ!
ኔ ዓኣፖ ካር ፖዓ ኑኡም ፖፖንጎ *
- 7 ማሌ ዓሳ ሃኣኮንታ ዋይኖ ዓኣፖዋ ዳንቃዖ ዋዛዳ ዋዛፓ
ኔኤኔ ታ ዒኖ ዋዛሴሂ ባሽኬ።
- 8 ናገረና ናገጋ ጎዳሂኖ!
ኮሺ ናገጌ ታና ናገጌሻሂ ኔናታሂር
ሂርጋ ባኣያ ታ ላሃኔ፡ ጊንዒያ ታ ጊንዓኔ።

5

ዓይነት ስኡጋሂ ዓይሃ ጎይያና ሹሉንጎና ዓይናዲንታ
ዳውቲ ዓይኑም

- ጸኦሲ ማኣዳንዳጉዲ ሸኢቁንታ ሸኢጲሂ
- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳሂኖ! ታ ዑኡዞ ዋይዜ፤
ጋርሲና ታ ዚኢሊንቴ ጋዓ ባኮ ዔኬ።
- 2 ታ ካኣቲኖ፡ ታኣኮ ጸኦዛሂኖ!
ታ ኔና ሸኢቃሂር
ታና ኔ ማኣዳንዳጉዲ ታ ዒላታ ዒላቶ ዋይዜ።
- 3 ናገረና ናገጋ ጎዳሂኖ!
ጉቶ ጉቶ ታ ሸኢቃ ሸኢጲፓ ዋይዜ፤
ኔኤኔ ታኣም ዋዚ ጋዓቲያ ጉሙርቁ ታ ካፓኔ።
- 4 ኔኤኔ ፑርታ ማደና ዋዛዳ ጸኦሲቲዋሴ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሳኣ ኔኤና ዋላ ናንጉዋሴ።
- 5 ጸቶርቃ ዓሳ ኔ ቤርታ ዔቁዋሴ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሶዋ ቢያ ኔኤኒ ዒፃኔ።
- 6 ሉኡዙሞ ጌሰታ ዓሶ ቢያ ኔ ባይዛኔ፤
ዓሲ ዋዳ ዓሶንታ ጌሻ ዓሶዋ ኔኤኒ ሻኣኪንታኔ።
- 7 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔኤኮ ዳኤፖ ማኣሪያና ኔ ማኣሪ ጌላንዳኔ፤
ኔኤም ዳማዳ ጌኤዢ ማኣር ባንሂያ ቦንቾና ታ
ዚጋንዳኔ።

2:7 2:7 ዳኪ. ማዳ 13:33፤ ዓብ. 1:5፤ 5:5። 2:9 2:9 ዮሃ. ዮፔዳ 2:26-27፤ 12:5፤ 19:15። 3:8 3:8 2ሳሙ. 15:13—17:22። 4:4
4:4 ላፕ. 4:26። * 4:6 4:6 ኔ ዓኣፖ ካር ፖዓ ኑኡም ፖፖንጎ ጋዓዙ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጸኦሲፓ ዓንጃ ዳንቃኒ ኮዓዖ ሂዚ ጌይ ሸኢቃ ሸኢጲሂኬ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳህሃ! ታኣኮ ሚርጌ ሞርኬ ዓኣህረ
ኔ ሂሉሞና ኔኤኒ ታና ዔኪ ዓኣዳ፤
ኔ ጎይዎታ ኔኤኒ ታኣም ኮሼ።

9 ዔይታ ጌሰታ ጌኤዘይ ደ ጎኑሞ ባኣሴ፤
ማሊያ ዔይቶሲ ደ ጌኔ ኩሚያኬ፤
ቆርጫ ዔይቶሲ ሲንህንቲባኣ ደኡ፤ ጌቴጉዲኬ፤
ዳንጋ ዔይቶሲያኣ ዓሲ ጌሻያኬ።

10 ያኣሲዮ! ዔይቶ ዒንህ ደቢንቴያኬ ጌዔ፤
ጌኖ ማዳ ዔይቶሲ ዔይቶ ባይዘንጎ፤
ዔይቶኮ ጎማ ሚርጌህረ ዔይቶ ባይዘ።

11 ኔና ፑኖ ካኖ ማሃዘንህ ሲያ ዎዛደንጎ፤
ናንገና ዔይታ ዒላሽንጎ፤
ሱንፆ ኔኤኮ ናሽባ ዓሳ ሲያ ዒናፓ ዎዛዳንዳጉዲ
ኔኤኒ ዔይቶኮ ጌቲማ ማዒ ካፔ።

12 ናንገና ናንገ ጎዳህሃ! ኔኤኒ ሂሉ ዓሳ ዓንጃ፤
ኔኤኮ ሚጠንቲያና ጌቲማ ማዒ ኔ ዔይቶ ዓውሳ።

6

ዓይነቱ ሱኡጋህ ዓይህ ጎይዎና ሳሊ ሻሺ ጎኣላና
ዓይናዲንታ ደውቴ ዓይነቱ

ማቶ ዎደና ሺኢቁንታ ሺኢጲህ

1 ናንገና ናንገ ጎዳህሃ! ኔ ዳጎና ታና ጎሪፖ፤
ኔኤኮ ታሞጉዴ ዳጎና ታገዳ ማቶ ዓገፖ።

2 ናንገና ናንገ ጎዳህሃ! ታኣኒ ላኣፓታህረ ታና ሚጠንቲ፤
ማጌፆ ታኣኮ ኮልኮልቁህረ ሃዳራ ታና ዓውሴ።

3 ናንገና ናንገ ጎዳህሃ!
ሺማፓህ ታኣኮ ጉቤ ካራ ባይዘ ማታዳ፤
ኔኤኒ ማኣዲሞ ደዓህ ዎማ ሃላንዳኣናዳይ?

4 ናንገና ናንገ ጎዳህሃ! ገንህ ማዒ ታና ዓውሴ፤
ኔኤኮ ናንገና ናንገ ናሹሞና ታና ፓህ።

5 ሃይቁ ዓሳይዳፓ ኔና ማሊ ጸቁሃይ ባኣሴ፤
ደኡከንቴ ቤዛ ዓኣፆ ኔና ጋላታይ ያናዳይ?

6 ያዩያ ሚርጌያፓ ዔቁያና ታኣኒ ላቤ፤
ዩኤፓ ታኣኮ ሚርጌህረ ዎንቶ ሻኣላ ታኣኮ ዎዓ፤
ኬራኣ ታኣኮ ማሰከንታ።

7 ታ ሞርኮኮ ማከፃፓ ዔቁያና
ሚርጌ ታ ዩኤኬህረ ዓኣፓ ታኣኮ ዳይ ዔቴ፤
ዳንቃኒያ ታኣኒ ዳንዳውሞ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ዩኤፖ ዒላቶ ታኣኮ ዎይዘህረ
ዒንህ ፑርቶ ማዳ ዓሳ ታ ኮራፓ ባይቁዎቴ!

9 ናንገና ናንገ ጎዳ ሺኢጲያ ታኣኮ ዎይዘ፤
ታ ሺኢቁ ሺኢጲያ ዎዒ ዔኬ።

10 ሞርካ ታኣኮ ሲያ ቦርሲንታንዳ፤
ማሊባኣ ደውሲንቲ ገንህሞ ዔይታ ጳሽካንዳ።

7

ደውቴ ቢኢኒያሚ ዓህ ኩዛ ዛሎ ያኣሲም ዓይናዳ
ዓይነቱ

ፒዚ ዎጌ ዎገንታንዳጉዲ ሺኢቁንቴ ሺኢጲህ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛህሃ!

ኔኤኒ ታኣኮ ዓኣሽንቲ ቶሎ ካያህኬ፤
ታና ደውሳ ዓሳ ቢያህፓ ማኣዲ ዓውሴ።

2 ኔኤኒ ዩያይዲባኣያ ማዔቴ
ዔይታ ታና ዓዳ ዘቢጉዲ ሾኦላንዳ፤
ዓውሳ ዓሲባኣ ቤሰካ ዳርዚ ታና ዔይታ ላኣላንዳ።

3-4 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛህሃ!
ፔቴ ዓሲምታዎ ፑርታ ባኣዚ ታ ማዳቴ
ታ ላጋህ ታኣም ማዳ ኮኩ ባኮ ዛሎ ፑርታ ማዲ ታ
ማህቴ
ታ ሞርካህ ዘቲ ጋዓፆ ታኣኒ ቡሬያ ማዔቴ
ዩያ ባኮ ቢያይዳፓ ፔቴማታዎ ታ ማዳያታቴ።

5 ታ ሞርካህ ደውሲ ታና ዓርቆንጎ!
ሲላሎይዳ ኮላሲ ቦንቾ ታኣኮ ባይዘንጎ፤
ዒዚ ታና ዎዎደንጎ።

6 ናንገና ናንገ ጎዳህሃ! ኔ ዳጎና ዔቁ፤
ታ ሞርኮኮ ዳጎ ኔኤኒ ባይዘ፤
ዎጋ ፒዜ ማዓንዳጉዲ ኔኤኒ ዓይህ ጎይዎና
ታና ማኣዲኒ ዔቁ።

7 ማሌ ዳር ኔ ባንህ ቡኩሲ
ዑፃ ዔይቶኮ ካኣቲ ማዒ ዎይህ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ማሌ ዳር ዑፃ ዎጋ፤
ናንገና ናንገ ጎዳህሃ! ታ ሂሉሞጉዴያ ታኣም ዎጌ፤
ዳኤፖ ያኣዛህሃ! ታ ፒዙሞጉዴያ ታኣም ዒንጌ።

9 ዓሲኮ ዒኔና ማሊህና ዛጋ ሂሉ ያኣዛህሃ!
ፑርቶ ዓሳኮ ዎይዘ ዒደያ ባይዘ፤
ሂሉ ዓሳ ጋዓንቴ ኔኤኒ ካፔ።

10 ታኣኮ ጌቲማህ፣ ዳኤፖ ያኣዛህኬ፤
ዒኖ ፒዜ ዓሳ ዒዚ ዓውሳ።

11 ያኣሲ ሂሉ ዎጌ ዎጋያኬ፤
ዳጎዎ ፔኤሲ ኬላ ኬላ ፔጋሲ ዳዎያኬ።

12 ዓሲ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡደ ሃሹዎያ ማዔቴ
ዒዚ ጨንቾ ዓፓር ፔኤሲ ዎርቃ፤
ሂኢዎ ፔኤኮ ዓኣህ።

13 ዒዚ ፔኤኮ ዎዳ ያሎ ዓንጋሞ ኮሻ፤
ታሚጉዲ ዔኤታ ሂኢዎ ገኢጊሻ።

14 ፑርቱሞ ማሊ ማሊ ዓኣ ዓሲ
ጌኔ ማዳ ጎዳዲ፣ ሉኡዙሞ ሾዓ።

15 ማሌ ዓሲም ኬሴ ዔቴ ቦኦካ ዓሲ
ዩያ ዒ ቦኦኬ ዔታ ፔኤር ጌላ።

16 ዒዚ ማዳ ጌኖ ማዳ ዒዛም ማዓ፤
ዒ ማዳ ፑርቶ ባካ ዒዛ ቶኦካ ኬዳ።

17 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ሂሉሞር ታ ዒዛ ጋላታንዳ፤
ዳኤፖ ያኣዛህ ሱንፆ ቦንቾ ጋላታ ዓይነቱ ታ
ዓይናዳንዳ።

8

ዓይነቱ ሱኡጋህ ዓይህ ጎይዎና ሹሉንጎና ዓይናዲንታ
ደውቴ ዓይነቱ

ያኣሲ ዳኤፑሞና ዓሲኮዎ ቦንቾ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛህሃ!
ሱንፆ ኔኤኮ ሳፆ ቢያይዳ ዳኤፒ ዔርቴያኬ።

5:9 5:9 ሮሜ 3:13። 6:1 6:1 ዓይነ. 38:1። 6:8 6:8 ማቴ. 7:23፤ ሉቃ. 13:27። 7:9 7:9 ዮሃ. ያፔጳ 2:23።

- ኔኤኮ ቦንቻኦ ጫሪንጮኮ 0-9 ማዒ ዳጌጌ።
- 2 ኔ ሞርኮኮ ዳንጎ ባይዛኒ ዳኮ ናኦቶንታ ዳንፆ ዳንቃ ናኦቶንታ ኔና ጋላታንዳጉዲ ኔ ማሄ።።
- 3 ኔ ማዜ ጫሪንጮ ታ ዛጋኦና ፔ ቤዛ ቤዛ ኔኤኒ ጌሣ ዓገሎንታ ዡኦጋሢንታ ታ ዛጋኦና
- 4 ኔ ማሊ ጳቂሣንዳጉዲ ዓሲንሣ ዓይጎ ባኦዚዳይ? ሃሣ ኔ ዓይቶ ዛሎ ማላንዳጉዲ ዓሲ ዓይጌንዳይ?
- 5 ከኢታንቻ ዓኦ ጎይፆፐ ዳካሮ ኔ ዓይቶ ኬይሴቴያ ቦንቻና ዳኤፑሞና ኔ ዓይቶም ዒንጌጌ።
- 6 ኔ ማዜ ባኮኮ ቢያ 0-9 ማሄ ዓይቶ ኔኤኒ ደኦሬጌ፤ ቢያ ባኮ ዓይታ ዎይሣንዳጉዲ ኔኤኒ ማሄ።።
- 7 ማራቶንታ ባኦቶንታ፣ ካዮ ቦፆ ዓይሱሞ
- 8 ጫሪንጮ ካፖንታ ባዞ ሞላሢንታ ባዞ ዎኦፆ ደማ ናንጋ ባኮ ቢያ ዓይታ ዎይሣንዳጉዲ ኔኤኒ ማሄ።።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ኦ ያኦዛሢዮ! ሱንፆ ኔኤኮ ሳፆ ቢያይዳ ዳኤፔ ዔርቴያኬ።።

9

- ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይፆና «ናኦዚ ሃይቦና» ጌይ ዓይናደ ዳውቴ ዓይነት
- ፒዜ ዎጋያ ማዒ ያኦሲም ሺኢካ ጋላታ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ጉቤ ዒናፓ ታ ኔና ጋላታ፤ ኔኤኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማደ ዛሎ ቢያ ታኦኒ ኬኤዛ።።
  - 2 ኔኤና ዓኤቢ ታኦም ኮሽካሢር ታ ዎዛዳ፤ ዳኤፖ ያኦዛሢዮ! ኔ ሱንፆ ጋላታ ዓይነትና ታ ሄርሻ።።
  - 3 ኔኤኒ ፔጋዲ ደዳኦና ታ ሞርካ ጊንሢም ማዒንዳ፤ ዳቂንቴ ሎኦሚ ኔ ቤርታፓ ዓይታ ባይቃንዳ።።
  - 4 ኔኤኮ ካኦቱሞ ያይቶይዳ ኔኤኒ ዳዒ ፒዜ ዎጌ ዎጋያኬ፤ ታ ጌኤዞዎ ጌሰቴ ፒዜና ኔ ታኦም ዎጋንዳ።።
  - 5 ማሌ ዳር ኔኤኒ ጎሬጌ፤ ፑርቶ ማዳ ዓሰዎ ኔ ባይዜ፤ ሱንፆዎ ኔ ዓይቶኮ ናንጊና ዲርካቸ ባይዜ።።
  - 6 ሞርካ ኦኤኮ ናንጊና ባይቄ፤ ካታሞዎ ኔ ዓይቶኮ ደይሲ ጋፒሴ፤ ማሊ ዓይቶ ጳቂሣ ባኦዚ ባኦያ ማዒ ባይቄ።።
  - 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዒንቴ ካኦታዲ ናኦናና ናንጋ፤ ካኦቱሞ ያይቶዎ ዒኢካ ዳዒ ዎጋኒ ዒዚ ጊኢጊሺ።።
  - 8 ዓጮም ዒዚ ጂሎሞና ዎጋንዳ፤ ማሌ ዳርዎ ፒዞሞና ዒ ዎይሣንዳ።።
  - 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሄርቂንቴ ዎርቃ ዓሰም ፑኖ ካይዚኬ፤ ማታሢ ዎደና ዳጌ ቤዞ ማዒ ዒዚ ማኦዳ።።
  - 10 ሱንፆ ኔኤኮ ዔራ ዓሳ ኔና ጉሙርቃ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔና ኮዓ ዓሰዎ ኔ ሃሹዎሴ።።

- 11 ጂዮኔይዳ ናንጋ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ ዓይነትም ዓይናደዎቴ! ዒዛኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማደዎ ዳር ባኦካ ኬኤዞፕቴ!
- 12 ሱንፆ ማሃሢ ዓይቶም ማሌ፤ ሄርቂንቴ ዎርቃ ዓሰኮ ዒላቶ ዒዚ ዎሊባኦ።።
- 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታኦኮ ሞርካ ታና ማታሳ ማቶ ዛጌ! ታኦም ሚጠንቴ! ሃይቦ ቤዛፓኦ ዔኪ ታና ማሄ።።
- 14 ዩያ ኔኤኒ ታኦም ማደቴ ጂዮኔይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ዳጊዲ ታ ኔና ጋላታንዳ፤ ኔኤኒ ታና ዓይሴሢርዎ ታ ዎዛዳንዳ።።
- 15 ማሌ ዳራ ፔ ቦኦኬ ዔታ ፔኤር ሎኦሚ፤ ዔይታ ዓኦቸ ፒሬ ፒራሢዳ ቶካ ዔይቶኮ ዓዲንቴ።።
- 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፒዜ ዎጊሢና ዔርቴያኬ፤ ፑርቶ ማዳ ዓሳ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳ ፒራሢና ዓዲንቴ።።
- 17 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ሃይቄ ዓሰ ዓጮ ዳንዳንዳ፤ ያኦሲ ዎሊ ሃሻ ዓሳኦ ቢያ ዒማዒ ማዒንዳ።።
- 18 ማታዳ ዓሳ ጋዒንቴ ቢያ ዎደ ዎሊንቴንዲዎሴ፤ ማንቆ ዓሰኮ ሃጊ ማዒ ዎዛኦ ናንጊና ጉሪ ማዒ ዓቱዎሴ።።
- 19 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዓሲ ፔ ደዲሞና ኔጊዳፓ 0-ሣ ዎልቃዳንጉዲ ማሃፖ፤ ኔኤኒ ዔቄ፣ ማሌ ዳር 0-9 ኔ ዎጌ።።
- 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዲቃሢ ባኦዚ ዔይቶ 0-9 ኬይሴ፤ ዔይታ ዓሲ ማዒ ማዢንቴሢያ ኔኤኒ ዔይቶ ዔርዜ።።

10

- ፒዜ ዎጌ ዎጊንታንዳጉዲ ሺኢቂንቴ ሺኢጲሢ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዓይጎር ኔኤኒ ሃያይዲ ሃኪ ዔቄይ? ማታሢ ዎደና ዓይጋ ኔ ዓኦሽንታይ?
  - 2 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ያቶርቃ፤ ማንቆ ዓሰዎ ዔይታ ዳውሳ፤ ማሌ ዓሰም ዔይታ ፒራ ፒራሢዳ ፔኤር ዓዲንቶንጎ።።
  - 3 ፑርቶ ዓሳ ፔኤኮ ፑርቶ ዓፁሞና ሄርሺንታ፤ ዔኤቢ ጊዳጌ ጎ0-ዎ ጎጋይቄ ሺራ ዓሰ ዔይታ ዓንጃ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔይታ ጫጫሽካ።።
  - 4 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ያኦሲ ዔኤቢኬ ጎ0-ዎሴ፤ ዔይታ ፔ ያቶርሙሞና ያኦሲ ባኦሴ ጌይ ማላ።።
  - 5 ፑርቶ ዓሰም ዔኤቢ ቢያ ዎደ ጊኢጋ፤ ያኦሲ ዎጎ ዔይታ ዔራኒ ዳንዳ0-ዎሴ፤ ዩያር ዒዚ ፔ ሞርኮ ሚሚኢጫ።።
  - 6 ዔይታ ፔ ማሊያና፡- «ኦና ዓጊሣንዳይ ባኦሴ፤ ዓይጎ ማታኦ ባኦያ ቢያ ዎደ ኦ ዎዛዳንዳ።።» ጋዒ።።
  - 7 ዔይታ ጌሰታ ጌኤዞይዳ ጋዳማንታ ሎኤዞሞንታ ዚርቂሢያ ኮሚያኬ፤

8:2 8:2 ማቲ. 21:16። 8:4 8:4 ዒዮ. 7:17-18፤ ዓይኮ. 144:3፤ ዔብ. 2:6-8። 8:6 8:6 1ቆር. 15:27፤ ዓፕ. 1:22፤ ዔብ. 2:8። 10:7 10:7 ሮሜ 3:14።

- ጌኔ ባላዘንታ ፑርቱምዋ ዔያቶ ዳንጋኬ።
- 8 ጉርደኮ ጎይያ ዓጫ ካቲ ዔያታ ዳዓኔ፤
ዲሎ ዓሰዋ ወቱንቃ ካርካ ዔያታ ዋዳኔ፤
ዓኣፓ ዔያቶኮ ማንቆ ዓሰ ፑርቱምና ዘጋኔ።
- 9 ካይዚዳ ናንጋ ዘቢጉዲ ዓኣሽንቲ ዔያታ ዳዓኔ፤
ማንቆ ዓሰ ዓርቃኒ ዒኢካ ካታኔ፤
ዔያቶኮ ፒራሢና ዓይሢ ጎቺ ዔያታ ዔካኔ።

- 10 ማንቆ ዓሰ ጳርቂ ዔያታ ኬኤራኔ፤
ማኣዳይ ባኣ ላቤ ዓሳ
ዔያቶ ኩጮ ጋር ጌሊ ሎኦሚ ዓታኔ።
- 11 ፑርታ ማዳ ዓሲ ፔ ዒኖና፡-
«የኦሲ ታና ዋሌኔ፤
ዓኣፖ ካር ፔኤኮ ካንቂ ታና ዳንቁዋሴ!» ጋዓኔ።

- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ ዔቁ!
የኦዛሢዮ ኔኤኮ ዋልቆ ኩጮ ዔቁሴ!
ሄርቁንቲ ዋርቃ ዓሰ ዋሊፖ።
- 13 ፑርቶ ማዳ ዓሳ
የኦሲ 0-9 ዓይጋ ፑርታ ጌሰታይ?
ፔ ዒኖና፡-
«ታ ማዳ ባኮር ዒ ታጊዳ ሜቶ ዓጋዓኬ» ዓይጋ
ጋዓይ?

- 14 የኦሲዮ! ኔኤኒ ጋዓንቲ ሜቶና ዋኦኖና ዘጊ
ዬያ ሹሌዒሶንዶ ጎይሢ ጊኢጊሻኔ፤
ሜታዳ ዓሳ ፔና ኔኤም ሃሻኔ፤
ዜኤር ናኣቶዋ ኔኤኒ ማኣዳኔ።
- 15 ጎሞ ዓሰንታ ፑርቶ ዓሰንታኮ ዋልቆ ላቢሴ፤
ሃካፓ ሴካ ፑርታ ባኣዚ ዔያታ ማዳዋጉዲ
ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳር ሜቶ ዔያቶይዳ ዓጌ።

- 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲ ማዒ ናኣናና ናንጋኔ፤
ሜሌ የኦዛም ዘጋ ሜሌ ዴራ ጋዓንቲ
ሳይይዳፓ ጋፒ ባይቃንዳኔ።
- 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ኔኤኒ ማንቆ ዓሰኮ ሽኢጲያ ዋይዛኔ፤
ዔያታ ሽኢቃ ሽኢጲያ ዋይዚ ኔ ዔያቶ ደዲሻኔ።
- 18 ሳይይዳ ዓሲ ማዒ ማዢንቲ ዓሲ
ሜሌ ዓሰ ዲቃሡዋጉዲ
ዜኤር ናኣቶንታ ሄርቁንቲ ዋርቃ ዓሰንታ ዘሎ
ኔኤኒ ሞኦታኔ።

11

- ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያና ዓይናዲንታ ዳውቲ
ዓይነት
የኦሲ ጉሙርቂሢ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ፑኖ ካያሢኬ፤
ዓካሪ ዒንሢ ታኣኮ ሹምፔሎ
«ካፒጉዲ ዱኮ ባንሢ ባራኒ ዓኣሽንቲ» ዓይጎር
ጋዓዖ?
- 2 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ሃይሾ ቆኦዘ ፔኤኮ ዳንሢኔ፤
ዒና ፒዜ ማዒዘንሢ ዲሞና ዔያታ ዱካኒ
ሂኢዢ ዔያታ ዓኣሢኔ።
- 3 ፃጲ ማዒ ባካ ደዓዛ
ዲሎ ዓሲ ዓይጎ ዋኦታኒ ዳንዳዓይ?

- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዱሚዳ ማኣራ ዓኣኔ፤
ካኣቱም ያይታ ዒዛኮ ጫሪንጮይዳኬ፤
ዒዚ ዓሰ ቢያ ዘጋኔ፤
ጊዢ ጌይ ዘጊያና
ዓሳ ዓይጎ ማዳቲያ ዓኣፓ ዒዛኮ ዳንቃኔ።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ዲሎ ዓሰንታ ጎሞ ዓሰዋ ዋይታቲያ ዘጋኔ፤
ፑርቱም ናሽካ ዓሰ ጋዓንቲ ዒዚ ዒዒፃኔ።
- 6 ዒዚ ፑርቶ ማዳ ዓሰ 0-9
ታሚ ቁንሢና ሙርቁንሢና ኬይሳኔ፤
ዔያቶም ዓጊንቲ ባካ ታሚጉዲ ሹሹኤላ ዢባሬኬ።
- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሎ ማዒሢር ዲሎ ማዳ ዒ ናሽካኔ፤
ፒዜ ማዳ ማዳ ዓሲ ቢያ ዒዛኮ ዓኣፖ ካር
ዘጋንዳኔ።

12

- ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያ ሳሊ ሻሽና ዳንሢ
ጎኦላና ዓይናዲንታ ዳውቲ ዓይነት
ማኣዶ ዳንቃኒ ሽኢቁንቲ ሽኢጲሢ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ዓሰ ባኣካ ፔቲታ? ጉሙርቁንታ ዓሲ ዴዳዋሴ።
- 2 ዋሊም ዔያታ ሉሉቃኔ፤
ላምዖ ዒኔና ማዒ ዋሊ ጌሺ ዔያታ ጌሰታኔ።
- 3 ጌሺሢ ጌሻ ዳንጋንታ ሃይሴ ሚርጊሻ ዒንዲርሲያ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባይዘንጎ!
- 4 ዔያታ፡- «ኦኡኒ ጌሰቲዖና ኮዔ ባኣዚ ዳንቃንዳኔ፤
ሹኔ ጌዔ ጎይሢያኣ ኦኡኒ ጌሰታንዳኔ፤
ላኣጋኒ ኦና ዳንዳዓሢ ያናዳይ?» ጋዓኔ።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ
«ሜታዳ ዓሳ ካራ ባይዜኔ፤
ዳውሰንቲ ዓሳኣ ሜታሢ ዲቡሞፓ ዔቁያና
ዚኢሊንታኔ፤
ዬያር ዔያቶ ሄላ ባካፓ ጎኦቢ ቃዛኒ ታ ዔቃንዳኔ» ጋዓኔ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ቃኣላ
ጉሙርቁንታያኔ፤
ናኣቦ ታሚዳ ላንካይ ማይንቲ ሹኤሾና ቢራ
ዓንጊጉዲ ጌኤሽኬ።

- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ኔኤኒ ቢያ ዋዳ ኦና ካፔ፤
ፑርታ ማዒ ሃያ ዋዳ ዓሰይዳፓ ኔ ኦና ዓውሴ።
- 8 ፑርታ ማዳሢ ዓሲ ጋላቲሳ ዋይይዳ
ፑርቶ ማዳ ዓሳ ያቶርቂ ታኣካኔ።

13

- ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያና ዓይናዲንታ ዳውቲ
ዓይነት
ማኣዶ ዳንቃኒ ሽኢቁንቲ ሽኢጲሢ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ዋሚ ሄላንዳኣና ኔኤኒ ታና ዋላይ?
ናኣናና ጋፒ ኔ ታና ዋላንዳ?
ዋሚ ሄላንዳኣና ታ ዓኣፓፓ ኔኤኒ ኔና ሽርሻይ?
- 2 ታ ማሊዮና ታኣኒ ሞኦቲንታሢ

ታ ዲኖና ርኦር ጉቤ ታኣኒ የያህ
ዓይዲ ሄላንዳኦናዳይ?
ዓይዲ ሄላንዳኦና ታ ሞርካህ
ታና ባሺ ናንጋንዳይ?

3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ታ ያኦህህዮ!
ሃዳራ ታና ዘጌ፥ ታ ጋዓ ባኮ ዋይዜ፤
ሃይቆያ ማዕ ገንዒ ታ ዓቱዋጉዲ
ደዲሞ ታኦም ዒንጌ።

4 ታ ሞርካ፡- «ኮ ዒዛ ባሺኔ» ጌይ ሄርሺንታንዳጉዲ
ታ ሎኦሚያና ዔያቶ ዋዛሲ።

5 ታኣኒ ኔኤኮ ጋፑዋ ናሹሞ ጉሙርቃኔ፤
ዒና ታኣኮ ኔ ዓውሱህረ ዋዛዳኔ።

6 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!
ኔኤኒ ታኦም ኮሺ ባኦዚ ማዳህረ
ኔ ቦንቾም ታ ዓይናዳኔ።

14

ዓይነት ሱኡጋህህ ዓይህ ጎይያና ዓይናዳንታ ደውቴ
ዓይነት ሞ

ዓሲኮ ፑርቱሞ
(ዓይነት 53)

1 ዔኤዮ ዓሳ ፔ ዲኖና፡- «ያኦሲ ባኦሴ» ጋዓኔ፤
ዩያጉዴ ዓሳ ማኦሳኔ ዓሲኬ፤
ዔያታ ሻኦካ ማዶ ማዳኔ፤
ዔያቶ ባኦኮይዳ ኮሺ ባኦዚ ማዳ ዓሲ ፔቴታዎ
ባኦሴ።

2 ማሊ ጳቂህ ዓሲንታ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮዓ ዓሲያኦ ዓኦቶ ዴንቃኒ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጫፓ ሊካ ዓሶ ዘጌኔ።

3 ጋዓንቴ ዓሳ ቢያህ ዣኦላኔ፤
ጉቤህ ፔቴ ማዕ ፑርቱኔ፤
ዔያቶይዳፓ ፔቴ ዓሲታዎ ኮሺ ማዳይ ባኦሴ።

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ያኦሲ ዔሪ ሺኦቁሞ ዓሶኮ
ታኣኮ ዴር ዓዳ ካህጉዲ ሙዓ
ፑርቶ ማዳ ዓሶኮ ማሊ ጳቂህ ዔኔ ባኦዳዳ?» ጋዓኔ።

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ደሎ ዓሶ ባኦካ ዓኦህረ
ዔያታ ዓኦ ቤዛ ዓኦያ ዲቃቲ ጋፔኔ።

6 ዒንህህ ማንቆ ዓሶኮ ማሊ ያዳቃኒ ማሊያታቴያ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ጌቲ ማህኔ።

7 ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዳቂንታ ዩየኔይዳፓ ሙካቲ ዓይጎ!
ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዴሮኮ ዲዒንቴ ባኮ ማሃ ዎዶና
ያይቆኦኔ ዋዛዳንዳኔ፤
ዒሰራዔኤሌ ዴራኦ ዒላሻንዳኔ።

15

ደውቴ ዓይነት ሞ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሲዳፓ ኮዓ ባኦዚ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!
ኔኤኮ ጌኤኮ ማኦሪ ጌላኒ ያኦኒ ዳንዳዳይ?
ኔኤኮ ዲማዴ ዲኮይዳ

ናንጋኒ ዳንዳዳህ የናዳይ?

2 ሃይ ፓጩኔ ጌይሳ ባኦዚ ባኦ ዓሲ
ደሎ ማዶ ማዳ ዓሲ
ዒናፓ ጎኔ ማዕ ባኦዚ ጌሶታ ዓሲ፥

3 ጌሶታ ጌኤዞና ዓሲ ጌሹሞ ዓሲ
ፔ ላጎሞ ፑርታ ባኦዚ ማዶሞ ዓሲ
ፔ ዓሺኖ ደንኩሞ ዓሲ፥

4 ፑርቶ ማዳ ዓሶኮ ማሊ ያዳኩሞ ዓሲ
ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይህንታ ዓሶ ጋዓንቴ ቦንቻ
ዓሲ
ዎዚ ዴኤያያ ማዕታቴያ ጫኦቄ ጫኦቁሞ ማዳ ኩንህ
ዓሲ፥

5 ሚኤሾ ፔኤሲ ሾይቹና ዔካኒ ታልዑሞ ዓሲ
ደሎ ዓሶ ማቶይዳ ዳጋኒ ዴማና ሚኤሾ ዔኩሞ ዓሲ
ያኦዴ ማዕ ዓሲ ፔቴታዎ ዓገፃዓኬ፤
ኮሺ ናንገ ናንጋንዳኔ።

16

ደውቴ ካላሎ

ያኦሲ ጉሙርቁ ሺኦቁንቴ ሺኦሲህ

1 ያኦሲዮ!
ታኣኒ ኔና ጉሙርቃህረ ታና ካፔ።
2 ናንገና ናንጋ ጎዳም ታኣኒ፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ጎዳኬ፤
ኔኤፓ ዓታዛ ኮሺ ባኦዚ ታኦም ባኦሴ» ጌዔኔ።

3 ያኦሲም ዲማዴያ ማዕ ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ
ቦንቹንቴያኬ፤ ታኣኒያኦ ዔያቶ ዘጋዎ ዋዛዳኔ።

4 ማሌ ያኦዞ ካኦሻካ ዓሶ
ሚርጌ ያዩሳ ባኦዚ ሄላንዳኔ፤
ታኣኒ ዩያጉዴ ማሌ ያኦዞ ሹኪ ዑሻዓኬ፤
ዩያቶም ታኣኒ ዚጊያኦ ካኦሻካዓኬ።

5 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ታኣኮ ዴናህንታ ዑኩህረ ኔናኬ፤
ታ ዘላ ባኦዚ ቢያ ኔ ኩጮ ጋራኬ።

6 ታኦም ዴና ፓቃኒ ዓገንቴ ሱዛ ኮሺ ቤሰካ ኬዴኔ፤
ጎኔና ታና ዎዛሳ ኮሺ ዴኔ ታና ሄሌኔ።

7 ታና ዘራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣኒ ጋላታኔ፤
ዎንቶ ማዕቲያ ዒና ታኣኮ ፒዜ ማዕ ባኦዚ ታና
ዔርዛኔ።

8 ቢያ ዎዴ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታሳኔ፤
ዒዚ ታኣኮ ሚዛቆ ዘሊናታህረ ታኣኒ ዓገፃዓኬ።

9 ዩያሮ ዒና ታኣኮ ኮሺ ዋዛዳኔ፤
ዑፃኦ ታኣኮ ሂርጋ ባኦያ ሃውሻኔ።

10 ኔኤኒ ሺምፓህ ታኣኮ ዲኡፖ ዔታ ሃሺንዲሞሴ፤
ኔኤም ዲማዴህያኦ ኔኤኒ ዎዒሲንዲሞሴ።

11 ኔኤኒ ናንገ ጎይህ ታና ዳዎንዳኔ፤
ኔ ኮራ ሚርጌ ዎዛ ኩሚያኬ፤
ኔኤኮ ሚዛቆ ዘላ ናንገና ሃውሺህያኦ ዓኦኔ።

14:3 14:3 ሮማ 3:10-12።

16:10 16:10 ዳኪ ማዶ 13:35።

16:11 16:11 ዳኪ ማዶ 2:25-28።

17

ደውቲ ሺኢጲያ
 ጌኤሺ ዓሲኮ ሺኢጲህ
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂያ!
 ፒዜ ዋጌ ታኣም ዋጊንታጎዳጉዲ
 ታ ሺኢቃ ሺኢጲያ ዋይዜ፤
 ዒላቶዋ ታኣኮ ዒና ዔኬ፤
 ጌሺህናቱዋንቴ ጎኔና ታ ኔና ሺኢቃህ ዋይዜ።
 2 ዓኣፓ ኔኤኮ ታ ፒዙዋ ዴንቃኒ ዳጎዳዓሂሮ
 ኔኤኒ ሌሊ ታኣም ዋጋኒ ዳጎዳዓኔ።
 3 ዒኖ ኔ ታኣኮ ዛጌያታቱያ
 ዋንቶ ኔ ታና ሙኪ ያኑጩቱያ
 ታ ዋይታቱ ኔኤኒ ዛጌቱያ
 ፑርቱዋ ታኣፓ ኔኤኒ ዴንቃዓኬ፤
 ዳንጋ ታኣኮ ዳቢንታያቱዋሴ።
 4 ዓሳ ማዳ ጎይታዋንቴ
 ኔኤኒ ከኤዛ ቃኣሎ ጎይታና
 ዋይዘ ዒፃ ዓሳ ሃንታ ጎይታ
 ታኣኒ ታና ካፔኔ።
 5 ቢያ ዋይ ኔ ጎይታ ሃንታኔ፤
 ቶካ ታኣኮ ኔ ጎይታ ከሰኪ ዣኣለባኣሴ።
 6 ያኢሲያ!
 ሺኢጲያ ኔ ታኣኮ ዋይዛሂሮ
 ኔና ታኣኒ ሺኢቃኔ፤
 ዋዮ ኔኤሲ ታ ባንሂ ማሄ፤
 ታኣኒ ጋዓ ባኮ ዋይዜ።
 7 ፔ ሞርኮፓ ቶላኒ ኔና ፑኖ ካይዚ ማሃዘንሂ
 ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጮና ዓውሳ ያኑዛሂያ!
 ናንጊና ናንጋ ናሹዋ ኔኤሲ ዲቃሂ ሄርሺሳ ጎይሂና
 ፔጋሲ ዳዋ።
 8 ዓኣፒኮ ጨልሼ ካፖማጉዲ ታና ካፔ፤
 ኔኤኮ ጋኣዘ ዴማ ታና ዓኣቹ።
 9 ታና ሜታሳ ፑርቶንሂዳፓ
 ዋዳኒ ታና ማንጌ ታኣኮ ሞርካፓ ታና ዓኣቹ።
 10 ሚጨንቱዋያ ማዒ ዒኖ ዔያታ ፔኤሲ ዋዲ ሃሽኔ፤
 ዳንጋ ዔያቶሲ ያቶርሙዋ ጌሰታኔ።
 11 ዳውሲ ዔያታ ታና ሄሌኔ፣ ማንጊያኣ ማንጌኔ፤
 ዋዲ ሳዓ ዔያታ ታና ሚጫኒ ጎዚ ዔቄኔ።
 12 ዔያታ ዓርቂ ዔካኒ ኮዓ ዘቢጉዲ
 ዓኣሺንቲ ካቲ ዴዔ ሃጊ ዔቃ ዘቢጉዲኬ።
 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂያ! ዔቄ ዔያቶ ዓርቂ ዓጌቲራ፤
 ኔኤኮ ጨንቆ ዓፓሮና ፑርቶ ዓሶፓ ታና ዓውሴ።
 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂያ!
 ዔያታ ናንጋ ናንጋ ሃያ ዓጮ ባኣዚም ሌሊ ማዔ
 ዓሶ ኩጫፓ ታና ዓውሴ።
 ኔኤኒ ናሽካ ዓሶም ሙኡዚ ዒንጌ፤
 ናኣታ ዔያቶኮ ሚርጎንጎ፤
 ናኣቶኮ ናኣቶም ማዓንዳ ሙኡዚ ዔያቶም ዒንጌ።
 15 ታኣኒ ዲሎዋና ዓኣፖ ካሮ ኔኤኮ ዛጋንዳኔ፤
 ጊንዓሂፓ ታኣኒ ዴጫዮ ኔኤኮ ዓውካሮ ዛጊ
 ዋዛዳንዳኔ።

18

ዓይነት ሱኡጋሂ ዓይሂ ጎይታና ዓይናዲንታ
 ያኢሲ ዓይላሂ ደውቲ ዓይነት፤ ያኢሲ ሳኣያኤሌና
 ዒዛኮ ሞርኮናይዳፓ ዒዛ ቶሊሴያና ያኢሲ ቦንቾም
 ዓይናዲንቲያኬ።
 ዳውቲ ባሽሂ ዴንቃዮ ዓይናዴ ዓይነት
 (2ሳሙ. 22:1-51)
 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂያ!
 ታኣም ዋልቄ ዒንጋሂ ኔናታሂሮ ታ ኔና ናሽካኔ።
 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ላላሂ
 ታኣኮ ዲካሂንታ ታና ዓውሳሂያኬ፤
 ታ ያኣዛሂ ታኣኮ ዓኣሺንቶ ካያሂኬ፤
 ዒዚ ታኣኮ ጊቲማሂና ጉራናሂኬ።
 3 ጋላታ ኮይሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኒ ሺኢቃኔ፤
 ዒዚ ታ ሞርኮይዳፓ ታና ዓውሳኔ።
 4 ሃይቢ ካራ ባይዚ ታና ሜታሴኔ፤
 ባይሲንታ ዲጲያ ታና ዴኡኬኔ።
 5 ዴኡፒ ሱሲ ታና ማሬኔ፤
 ሃይቢ ፒሮጉዲ ታኣም ፒሪንቲኔ።
 6 ታኣኒ ሜታዴ ዋዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤሌኔ፤
 ታና ዒ ማኣዳንዳጉዲ ታ ያኢሲ ታኣኒ ሺኢቄኔ፤
 ዒዚያ ፔኤኮ ጌኤኮ ማኣራ ዓኣዮ ዑኡዘ ታኣሲ ዋይዜኔ፤
 ታኣኮ ዒላቶዋ ዒዚ ዒና ዔኬኔ።
 7 ሳዓ ዘምባሪ ጎጋይቄኔ፤
 ዲኮኮዋ ያጳ ዓጊዳያና ኮሬኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳጋዴሂሮ ዔያታ ዓጊዳኔ።
 8 ዒዛኮ ሲኢዳፓ ዳጎ ጨባ ከሰኬኔ፤
 ዳንጋፓ ዒዛኮ ሙሙዓ ታሚ ሎሰቶና
 ሚሚቻ ቄንሂያኣ ከሰኬኔ።
 9 ጫሪንጮ ዳርዚ ሊካ ዒ ኬዴኔ፤
 ዒዛኮ ቶኮ ዴማ ዲም ጌዔ ሻኣሬ ዓኣኔ።
 10 ዒዚ ከሩቤኤሎ ዑፃ ዴይ ባራኔኔ፤
 ዢባሮ ጋኣዘና ባራኒ ሌካ ዒ ከሰኬኔ።
 11 ፔና ዒዚ ዲሞና ዓኣቹኔ፤
 ካርሂ ሻኣራኣ ዒዛ ካንቄ ዓኣኔ።
 12 ዒዛኮ ዓኣ ፖፖፓ ዔቄያና ሻቹንታ ታሚ ፖዒንታ
 ዲም ጌዔ ሻኣሮ ባኣኪና ሶፒ ከሰኬኔ።
 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጫፓ ጉጉንሂኔ፤
 ዴኤፖ ያኣዛሂ ዑኡዘ ፔኤሲ ማኣሚሴኔ።
 14 ዒዚ ሂኢኮ ፔኤሲና ዴኪ ሞርኮ ላኣሊሼኔ፤
 ጉጉንቻ ሚርጊሺ ካራ ባይዚ ዔያቶ ዳውሴኔ።
 15 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂያ!
 ኔኤኒ ኔኤኮ ሞርኮ ጎራ ዋዶና
 ዳጎ ዑኡዘ ኔኤኮ ኔ ዋይዚሴ ዋዶና
 ዴኤፖ ባዛኮ ዴማ ፔጋዲ ዴዴኔ፤
 ሳዮኮዋ ማዢንቶ ዓይያ ካራ ፔጋ ከሰኬኔ።
 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሎኣፓ ኩጮ ዴኪ ታና ዓርቄኔ፤
 ሚርጌና ዔቲ ማዔ ዋኣፖፓ ጎቹ ታና ዒ ኬሴኔ።
 17 ታጊዳፓ ዋልቆና ባሽ ማዔ ታ ሞርኮፓ
 ታና ዒዚ ዓውሴኔ፤
 ታና ዒፃ ዓሶ ቢያሂ ኩጫፓ
 ዒዚ ታና ዓይሴኔ።

18 ዓይነቱ ታክኒ ማታዳ ዋደና ታክኮ ሞርኬ ማዒ ዓቁኔ፤
ናንገናናንገ ጎዳ ጋዓንቴ ታና ካፔኔ።

19 ዓይነቱ ታና ዳልገ ሴሲ ኬሴኔ፤
ዓይነቱ ታክኒ ዋዛሴሚሮ ዓይነቱ ታና ዓውሴኔ።

20 ናንገናናንገ ጎዳ ታክም ታ ያሉሞጉዲ ጨጋንዳኔ፤
ታ ጌኤሹሞጉዲያኦ ማሂ ታክም ዓይነታንዳኔ።

21 ናንገናናንገ ጎዳኮ ጎይያ ታ ሃንቴኔ፤
ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ
ታ ዓኣፖ ካር ታ ያኣዛሚ ቤርታፓ ሺርሺባኣሴ።

22 ዓይነቱ ዋጎ ቢያ ታክኒ ማዲ ኩንሣኔ፤
ዳምቦታ ታ ዓይነቱ ቦንቺያ ሃሺባኣሴ።

23 ዓይነቱ ታና ዛጌ ጎይያ ታክኒ ያሉኬ፤
ጎሜይዳፓ ታና ታክኒ ካፔኔ።

24 ናንገናናንገ ጎዳ ታክኮ ያሉሞጉዲያ
ኩጫኦ ታክኮ ጌኤሺ ማዒሚጉዲያ
ታክም ኮይሳ ባኮ ዓይነቱ ጨጌኔ።

25 ናንገናናንገ ጎዳሚያ! ኔኤም ጉሙርቁንታዞም
ኔኤኒያኦ ጉሙርቁንታያኮ፤
ጎኔ ዓሲ ማዒሚሚም ኔኤኒያኦ ጎኔ ማዒያኮ።

26 ጌኤሹ ዓሲም ኔኤኒ ጌኤሺኬ፤
ዋቦ ዓሲም ጋዓንቴ ዓይነቱም ኮይሳሚ ኔ ዓይነታኔ።

27 ዓይነቱ ሸሌዔ ዓሲ ኔኤኒ ዓውሳኔ፤
ያቶርቃዞንሚ ጋዓንቴ ኔኤኒ ዳውሲሳኔ።

28 ናንገናናንገ ጎዳሚያ! ታክኮ ኔኤኒ ፖዓሚኬ፤
ታ ያኣዛሚያ! ዳም ታክኮ ኔ ፖዓሚኔ።

29 ኔ ዋልቆና ያሎ ያላ ዓሲ ባሺ ታክኒ ሂርቁኔ፤
ኔ ዋልቆና ኬኤሎ ዲሮና ጸሊ ታ ጌሴኔ።

30 ያኦሲ ጎይያ ሃይማ ፓጩኔ ጌይሳ ባኣዚ ባኣያ ፒዜኬ!
ቃኣላኦ ዓይነቱ ጌኤሺኬ!
ዓይነቱ ካናዳ ዓሲም ዓይነቱ ጌቲማሚኬ።

31 ናንገናናንገ ጎዳፓ ዓታዛ ያናዳይ ያኦሲ?
ዓይነቱ ዳፓ ዓታዛ ላላ ማዒሚ ያናዳይ?

32 ታክም ደደሞ ዓይነታሚንታ
ጎይያም ታክኮ ፒዚሳሚ ያኦሲኬ።

33 ዓይነቱ ቶኮ ታክኮ ዋሾ ቶኩጉዲ ደዲሻኔ፤
ጌሜሮይዳ ሂርጋ ባኣያ ታና ዓይነቱ ዓቁሳኔ።

34 ኩጫ ታክኮ ዓይነቱ ያልዚ ያሎንዳ ጎይሚ ዓይነቱ፤
ኩጫ ታክኮ ሞኦኖ ዓንጎ ቆኦዞ ጎቻንዳጉዲ ዓይነቱ
ደዲሻኔ።

35 ኔኤኮ ባሺያ ጌቲም ኔኤኒ ታክም ዓይነቱ፤
ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጫኦ ታና ካፓኔ፤
ኔኤኒ ታና ማኣዳኒ ሙኪ ዳኤፒ ማዳ ማዳኔ።

36 ታ ሃንታንዳ ጎይያ ኔኤኒ ታክም ዳልገሼኔ፤
ቶካኦ ታክኮ ዲቁንቴባኣሴ።

37 ሞርኮ ታክኮ ታክኒ ዳከ ዓርቁኔ፤
ጋፒሲ ባይዞም ጌንሚም ታክኒ ማዒባኣሴ።

38 ላሚ ጌንሚ ዓይነቱ ዓቁቆጉዲ ታክኒ ዓይነቱ ጋኣጩኔ፤
ዓይነቱ ታክኮ ቶኮ ዳማኦ ሎኦሚኔ።

39 ያላንዳጉዲ ዋልቁ ኔኤኒ ታክም ዓይነቱ፤
ታ ሞርኮ ታ ቶኮ ዳማ ኔኤኒ ጉምዓሚኔ።

40 ታ ሞርካ ጌንሚም ባሺንቴ ጸሽካንዳጉዲ ኔ ማሃኔ፤

ታክኒያ ታና ዓይነቱ ጋፒሲ ባይዜኔ።

41 ዓይነቱ ማኣዳ ዓሲ ኮይ ዓይነቱ ዓላቴኔ፤
ጋዓንቴ ዓይነቱ ዳንቁባኣሴ፤
ናንገናናንገ ጎዳ ባንሚ ዓይነቱ ዓላቴኔ፤
ዓይነቱ ጋዓንቴ ዓይነቱም ዋይዚባኣሴ።

42 ዠባሪ ፒዒ ዓይነቱ ዓኣዳ ሲላሊ ማዒሚያ ሄላንዳኦ
ታክኒ ዓይነቱ ጋኣጩኔ፤
ጎይሚ ዓኣ ደቃሌጉዲ ታ ዓይነቱ ሂርቁኔ።

43 ዋይዞ ዓይነቱ ዳርይዳፓ ኔኤኒ ታና ዓውሴኔ፤
ዳር ዑፃ ኔ ታና ደኦሬኔ፤
ታክኒ ዓይነቱ ዳሪ ታ ቢታንቶ ዳማ ዋርቃኔ።

44 ፃንጎ ማዒ ዓሳ ታክም ዚጋኔ፤
ታ ማዳ ባኮ ዋዋይዞ ታክም ዓይነቱ ዓይሚንታኔ።

45 ዓይነቱ ሞርካ ካራ ዓይነቱ ባይዛኔ፤
ፔኤኮ ዋርዲኖ ቤዛፓ ጎይቁ ጎይቁ ኬሰኪ
ሙካኔ።

46 ናንገናናንገ ጎዳ ባይቁዋያኮ!
ታ ያኣዛሚ፣ ታክኮ ላላሚ ቦንቺንቶንጎ!
ታና ዓውሴ ዋልቆ ያኣዛሚ ዳግ ዳግ ጎፖንጎ።

47 ዓይነቱ ታ ሞርኮ ኮሚ ኮፃኔ፤
ዳርቁ ታ ዳማ ማሂ ታክም ዓይነቱ ዋይሃኔ።

48 ዓይነቱ ታክኮ ሞርካፓ ታና ዓውሳኔ፤
ታ ሞርኮኮ ዑፃ ማሂ ኔኤኒ ታና ዳገሳኔ፤
ጎርቲኖ ማዳ ዓሲይዳፓ ኔ ታና ዓውሳኔ።

49 ናንገናናንገ ጎዳሚያ! ዴያር ዳር ባኣካ
ታክኒ ኔና ጋላታኔ፣ ሱንፖም ታ ኔኤኮ ዓይነቱምና
ሂርቁኔ።

50 ዓይነቱ ካኦታሚ ካኦቲም ዳኤፒ ባሺሚ ዓይነታንዳኔ፤
ዓይነቱ ፔኤሮ ደኦሚ ካኦቲም ናንገናናንገ ፔኤሲ ዓይነቱ
ቤኤዛንዳኔ፤
ዳውቴና ዜርፖናም ናንገናናንገ ዴያ ዓይነቱ ማዳንዳኔ።

19

ዓይነቱ ሱኤጋሚ ዓይሚ ጎይያና ዓይነቱ ዳውቴ
ዓይነቱም

ማከንታ ቢያ ያኦሲኮ ቦንቺ ፔጋሲ ዓርዛያ ማዒያ

1 ጫሪንጫ ያኦሲኮ ቦንቺ ኬኤዛኔ፤
ጎዳፓ ሌካ ዳጌ ቤዛኦ ዓይነቱ ማዳ ዓላቴ ዋይዚሳኔ።

2 ፔቴ ኬላ ሜሌ ኬሎም ዴያ ኬኤዛኔ፤
ዋንታኦ ሄላ ዋንቶም ዓራቶ ዓይነቱ ሃይሳታኔ።

3 ዓይነቱ ጌሰታ ሃይሴንታ ሙኤቺያ ባኣሴ፤
ዓይነቱ ዑኤሲያ ዋይዚንቱዋሴ።

4 ያኣዳ ማዒያ ዓይነቱ ኪኢታ ዓሜ ቢያ ሄላኔ፤
ጎዳ ማዒ ካር ሄላንዳኦና ዋይዚንታኔ፤

ያኦሲ ጫሪንጫ ዳር ዓሲም ማኣሪ ማከፎ።

5 ዑኤቱም ማርካፓ ዑኤታ ኬሰካሚጉዲ
ዓይነቱ ጌኤሺ ማዒ ያርቃኔ፤
ጸሺ ጸሽካ ዓሲ ሄሌሎ ጸሽካኒ ዋዛዳሚጉዲ
ዋዛዳኔ።

6 ዓባ ያርቃሚ ጫሪንጫ ዓይነቱ ካራፓኬ፤
ሺሪ ዴያጉ ጌላሚ ባጎ ዛሎ ጋፓይዳኬ፤
ዴያኮ ራኤጶ ያይዳፓ ቶሊ ዓታኒ ዳንዳዓይ ባኣሴ።

ናንገናናንገ ጎዳኮ ዋጎ

- 7 ናንገና ናንገ ጎዳ ዋጎኮ
ሃይማ ፓጩኔ ጌይሳ ባአዚ ባአያኮ፤
ሸምፔ ማሂ ገንሣ ዓካሳ፤
ዓይሣፃ ዓዛኮ ጉሙርቁንታያኮ፤
ዓኤዮ ዓሶ ዓራ ማሃኔ።
- 8 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዋገ ፒዜኮ፤
ዓሲኮ ዓና ዋዛሳ፤
ዓይሣፃ ዓዛኮ ጌኤሽኮ፤
ዓሲኮ ዓአፒማአ ፖራ ማዓኔ።
- 9 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓጊጩሣ
ናንገና ናንገ ጌኤሹሞኮ፤
ዓ ዋገ ዋጊፃ ፔቴ ፔቴሣ ጎኔ፥ ሃሣ ደሎኮ።
- 10 ዬይ ዓ ዋገ ዋገ ጌኤሽ ዋርቁገ ባሽ ዋአጌ ከሳያኮ፤
ዓኤሲ ያሎሊዳገ ባሽ ዓአፃያኮ።
- 11 ኔኤም ማዳሣ ዬይ ዋገ ዘራኔ፤
ዬያ ካፒሣና ዳኤፒ ባአዚ ዓዚ ዳንቃ።
- 12 ፔ ዳቢንቲ ዳንቃ ዓሲ ባአሴ፤
ናንገና ናንገ ጎዳሣ፤
ታአኮ ዓአሽንቲ ዳቢንቲ ታና ጌኤሹ።
- 13 ታአኒ ኔኤኮ ዓይላሣ ጫርቁ ማዳ ጎሞይዳገ ታና ካፔ፤
ዬይ ጎማ ታና ቆለዋጉዳ ኔኤኒ ታና ማአዳ።
ኔኤኒ ያዳዳያታቴ ታአኒ ዳቢንቲ ባአያ ማዓንዳ፤
ዳኤፖ ዳቢንቲዳገአ ታአኒ ጌኤሽካንዳ።
- 14 ታአኮ ላላሣንታ ታና ዓውሳ ናንገና ናንገ ጎዳሣ፤
ታአኮ ጌኤዘንታ ዓሮ ማሊያንታ ኔኤም ኮሽካፃ
ማፖንጎ።

20

- ዓይኑም ሱኡጋሣ ዓይሣ ጎይፆና ዓይናዲንታ ዳውቴ
ዓይኑም
ባሽሣ ዳንቃኒ ሸኢቁንቲ ሸኢሲሣ
- 1 ኔኤኒ ማታዳአና ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤኮ ሸኢሲያ
ዋይዘንጎ!
ያይቆኑይ ያኦዛሣ ኔና ካፖንጎ!
  - 2 ፔኤኮ ጌኤዠ ማአራገ ማአዳ ኔኤም ዓ ዳኮንጎ፤
ዲዮኔ ዳካፓ ኔና ዓ ማአዳንጎ።
  - 3 ኔ ዓዛም ዓንገ ባኮ ቢያ ኔኤኮ ዓ ዳኮንጎ፤
ኔ ማቸ ዓንገ ባኮናአ ዓዚ ዋዛዳንጎ።
  - 4 ኔ ዓና ዓፃዲ ማላ ባኮ ኔኤም ዓዚ ዓንጎንጎ፤
ማሊያ ኔኤኮ ቢያ ዓ ኩንሦንጎ።
  - 5 ኔኤኮ ባሽፆና ኦኤኒ ዋዛዳ፤
ኦ ያኦዛሣ ሱንፆና ባንዲር ዳጊዳ ኦ ዓርቃ፤
ናንገና ናንገ ጎዳ ኔ ሸኢቃ ባኮ ቢያ ኔኤም
ኩንሦንጎ።
  - 6 ናንገና ናንገ ጎዳ ደአሚ ካአታሣ ካአቲ
ዓዚ ማአዳንዳሣ ታአኒ ዓራ፤
ዓዛኮ ሚዛቆ ኩጮና ዓዛ ኔኤኒ ባሽሲ
ኔኤም ዳማዳ፥ ጫሪጎጫፓ ሸኢሲያ ኔ ዓዛኮ
ዋይዘንዳ።
  - 7 ፔቴ ፔቴ ያሎ ዓሳ ፔኤኮ ያሎ ሳርጌሎ ያይቶና
ዓቲ ዓሳ ሃሣ ፔኤኮ ፓራሣና ሄርሸንታ፤
ኦኤኒ ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዓ
ኦ ያኦዛሣ ዋልቆ ጉሙርቃ።

- 8 ዔያታ ዳቁንቲ ሎአማንዳ፤
ኦኤኒ ጋዓንቲ ዔቃንዳ፤ ደዲያአ ኦ ዓታንዳ።
- 9 ናንገና ናንገ ጎዳሣ፤
ካአታሣ ዓዛኮ ሞርኮ ኩጫፓ ዓውሴ፤
ኦኤኒያአ ኔና ዔኤላ ዋደና ኦኤም ዋይዜ።

21

- ዓይኑም ሱኡጋሣ ዓይሣ ጎይፆና ዓይናዲንታ ዳውቴ
ዓይኑም
ባሽ ባሽሣር ጋላቲንቲ ጋላታ
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳሣ፤
ዋልቆ ኔ ዓዛም ዓንገሣር ካአቲ ዋዛዳ፤
ኔ ዓዛ ባሽሴሣር ሚርጌና ዓዚ ዋዛዳ።
  - 2 ዓዛኮ ዓና ማሌ ባኮ ኔ ዓዛም ዓንገ፤
ዓዚ ኔና ሸኢቁ ባኮ ኔ ዓዛ ላአገባአሴ።
  - 3 ሚርጌ ዓንጅ ኔ ዓዛም ዓንገ ሸኦቸንሣ ዓኮኔ፤
ዓዛኮ ቶአኮይዳ ጌኤሽ ዋርቁና ኮሽንቲ ቦንቾ ባኮ
ኔ ዓጌ።
  - 4 ናንገ ዓዛም ኔኤኒ ዓንገንዳጉዳ ዓዚ ኔና ሸኢቁ፤
ኔኤኒ ዓዛም ያደሲ ለዔንታ
ጋፑዋ ናንገያአ ዓንጌ።
  - 5 ኔ ዓዛ ባሽሴሣር ቦንቾ ዓዛኮ ዳኤፒ ማዓ፤
ቦንቾንታ ዳኤፑሞንታ ኔኤኒ ዓዛም ዓንጌ።
  - 6 ናንገና ጋፑዋ ዓንጅ ኔ ዓዛም ዓንጌ፤
ኔኤኒ ዓዛና ዋላ ማዓፆና ዓዛ ኔኤኒ ዋዛሳ።
  - 7 ካአታሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ጉሙርቃ፤
ዳኤፖ ያኦዛሣ ጋፑዋ ሸኡሞና
ዓዛ ናሽኬሣር ዓዚ ዓገፃንዳሞሴ።
  - 8 ኔ ኩጫ ኔኤኮ ሞርኮ ቢያ
ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጫ ኔና ዓዛም ሰያ ቢያ ዓርቃንዳ።
  - 9 ፔጋዲ ኔኤኒ ዳዳ ዋደና ናአቦፓ ኬሰካ
ታሚ ላአፀሚጉዳ ኔ ዔያቶ ሚቻንዳ፤
ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዳጎ ሸኤላአ ዔያቶ ጋውላንዳ፤
ታማአ ዔያቶ ሙዓንዳ።
  - 10 ዜርያ ኔኤኒ ዔያቶኮ ሳይይዳገ ባይዘንዳ፤
ሚሌ ዳር ባአካፓ ዳማሲ ኔ ዔያቶ ዋዳ
ኩርሳንዳ።
  - 11 ኔኤም ፑርታ ማዳኒ ዔያታ ማሌያታቴያ
ጌኔ ማሊሣያአ ማሊ ቱኬቴያ ዔያቶም ገኢጋዓኮ።
  - 12 ዔያታ ሙኬ ጎይፆና ማሂ ኔኤኒ ዔያቶ ጳሻንዳ፤
ኔኤኮ ሂኢዠናአ ዔያቶ ኔ ዳካንዳ።
  - 13 ናንገና ናንገ ጎዳሣ፤
ኔኤኒ ኔ ደዲሞና ዳግ ዳገ ጌዔ፤
ዋልቆ ኔኤኮ ኦኤኒ ሄርሻ፤ ዓይናዲያ ኦ ዓይናዳ።

22

- ዓይኑም ሱኡጋሣ ዓይሣ ጎይፆና ካሪያ ዋልቁ ዛላ
ዓይናዲንታ ዳውቴ ዓይኑም
ያይሣ ዓላቲና ጋላታ ዓይኑምና
- 1 ታ ያኦዛሣ፤ ታ ያኦዛሣ፤ ኔ ታና ዓይጋ ሃሽይ፤
ኔኤኒ ታና ዓውሲያ ሃሽ ሃኬሣ ዓይጎርዳይ፤

- 2 ታኦክ ዚሊሊንቲዎ ዑኡዘይዳፓ ዓይጋ ኔ ሃኬይ?
2 ታ ያኦክሃሃዮ! ርኦር ታ ኔ ባንሢ ዒላታኔ፤
ኔኤኒ ጋዓንቲ ታኦም ዋይዙዋሴ፤
ዋንቶዋ ታ ዔኤሊንታኔ፥ ሃውሺያ ታኦክ ባኣሴ።
- 3 ኔኤኒ ጋዓንቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኔና ጋላታያ
ኔኤከ ካኣቲዋ ያይቶይዳ ዴዒ ዋይህ ዴማዴ
ያኦሲኬ።
- 4 ኦኡኮ ቤርታኣ ዓድንሢ ኔና ጉሙርቄኔ፤
ዔያታ ኔና ጉሙርቄዋ ኔኤኒያ ዔያቶ ዓውሴኔ።
- 5 ኔ ማኣዳንዳጉዲ ዔያታ ኔ ባንሢ ዒላቲ ዋድና
ኔኤኒ ዔያቶ ዓውሴኔ፤
ዔያታ ኔና ጉሙርቄሢር ኔ ዔያቶ ቦርሲሲባኣሴ።
- 6 ታኣኒ ጋዓንቲ ዓሲዳፓ ቢያ ላኣፓ፥ ዛኣሌ ማዔያኬ፤
ዓሳ ታና ማኣጫኔ፥ ዓሲ ባኣካ ታኣኒ ቶኦቲንቲያኬ።
- 7 ታና ዛጋ ዓሳ ቢያ ቦሃ ሺራኔ፤
ዔያታ ቶኦኮ ፔኤሲ ዓገሢ ዓገሢ
ሂዚ ጌዒ ታና ማኣጫኔ፡-
- 8 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓውሳንዳኔ ጌዒ
ዒዚ ጎዳ ጉሙርቄኔ፤
ሂንዳ ዒዚ ዒዛ ናሽካያታቲ ዓውሶንጎ» ጋዓኔ።
- 9 ኮሺና ታ ሾይንታንዳጉዲ ማህሢ ኔናኬ፤
ናይ ማዔ፥ ታ ዒንደኮ ዳንዎ ታ ዳንቃንቲያ
ታ ጉሙርቄሢ ኔናኬ።
- 10 ታ ዒንዳ ጎጳፓ ኬሰካዎ ኔ ዑፃ ታ ሃሽንቲኔ፤
ታ ዒንዳ ታና ሾዔማፓ ዓርቃዎ ታኦክ ኔ ያኦክሃሃኬ።
- 11 ታና ማታ ሂላኒ ዑኬሢር፥ ሃሃ ታና ማኣዳያኣ ባኣሢር
ሃዳራ ኔኤኒ ታ ኮራፓ ሃኪፖ!
- 12 ማርጌ ሞርካ ዓዳ ዴዋ ጌማይጉዲ ታና ማንጌኔ፤
ዋልቆና ዓኣ ባኣሳኔ ዓጮ ዚዮ ጌማቶጉዲ ማንጌ ታና
ዔቄኔ።
- 13 ኬሚ ዋዲ ሾኦሊ ሙዓንዳ ዘቢ ጉዳሢጉዲ
ዳንጎ ፔኤኮ ዔያታ ታ ዑፃ ሻዔኔ።
- 14 ዋልቃ ታኦክ ላቢ ዓዳ ዋኣሢ ማዔኔ፤
ማጌፃኣ ታኦክ ቢያ ጨገጫፓ ኮልኮልቄኔ፤
ጋርይዳ ዒና ታኦክ ሾፒጉዲ ዓልቄኔ።
- 15 ዋልቃ ታኦክ ሃይቄ ቦኣቆ ማቄሢጉዲ ደዴኔ፤
ዒንዲርዘ ታኦክ ፃኣዲ ሆንጎላሢ ዓዲንቲኔ፤
ኔኤኒ ታና ሃይቄ ዓሲጉዲ ሲላሎይዳ ሃሽኔ።
- 16 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ካኒ ቡኪ ማንጋሢጉዲ ታና ማንጌኔ፤
ዘባ ታኦክ ኩጮንታ ቶኮንታ ፔ ፀንጎና ፃጴኔ።
- 17 ማጌፃ ቢያ ታኦክ ፓይዲንታያ ማዒ ፔጋዲ ጴዴኔ፤
ታ ሞርካ ታና ጌኾ ጌዒ ቶኦቲሢር ዛጌኔ።
- 18 ዓፒሎ ዔያታ ታኦክ ጌሽቲ ዔኬኔ፤
ታኦክ ያደዘ ዓፒሎይዳኣ ዴማሲ ዔር ባኮ ዓጌኔ።
- 19 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታ ኮራፓ ሃኪፖ፤
ታና ማኣዳሢዮ! ታና ማኣዳኒ ዑካዴ።
- 20 ሸምፓሢ ታኦክ ጨንቾ ዓፓርና
ዔያቶ ካናቶ ዋልቆናፓ ዓውሴ።
- 21 ዘቦ ዳንጋፓ ታና ዓይሴ፤

- ጫርጋ ማኤኖ ጉራናፓ ታና ካፔ።
- 22 ኔ ሱንዎኮ ዴኤፑዋ ታ ዒጊኖም ታ ኬኤዘንዳኔ፤
ዔያታ ቡኪንቲ ቤዛ ታ ኔና ጋላታንዳኔ።
- 23 ዒንሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒጊጫ ዓሳ ጋላቲዋቲ!
ዒንሢ ያይቆኦኤ ዜርፃ ቢያ ዒዛ ቦንቹዋቲ!
ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዜርፃ ቢያ ዒጊቹምና ዒዛ ዴግ
ዴጊዲዋቲ!
- 24 ዒዚ ሂርቄንቲ ዋርቃ ዓሶኮ ማቶ ቶኦቲባኣሴ፤
ዔያ ዔያቶኮ ዒ ዘገ ሻኣኪንቲባኣሴ፤
ፔኤኮ ዓኣፖ ካርዋ ዔያቶይዳፓ ዒ ሸርሸባኣሴ፤
ጋዓንቲ ፔና ማኣዳንዳጉዲ ዒላታ ዒላቶ ዋይዜኔ።
- 25 ኔኤኒ ማዴ ኮዮ ማዳር
ማርጌ ኔ ዴራ ቡኬ ቤዛ ታ ኔና ጋላታንዳኔ፤
ኔና ዒጊጫ ዓሶ ቤርታ ታ ዔቄ
ታኣኒ ናኣቤ ናኣቦ ኩንሃንዳኔ።
- 26 ማንቆ ዓሳ ማሽካንዳያ ሂላንዳኣና ሙዓኔ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮዓዘንሢ ዒዛ ጋላታኔ፤
ዒና ዔያቶኮ ዔያታ ናንጋ ዋድ ቢያይዳ ዋዛዳኔ።
- 27 ዓጮኮ ጋፓ ሂላንዳኣና ዓኣ ዓሳ ቢያ ማሊ ጳቂሥሢና
ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ማዔኔ፤
ዓጮይዳ ዓኣ ዴራ ቢያ ዒዛም ዚጋንዳኔ።
- 28 ቢታንቶ ቢያ ኔኤርኬ፤
ዴሬ ቢያ ኔኤም ዋርቃኔ።
- 29 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ማርጌ ቆሎ ዓኣ ዓሳ ቢያ ኔኤም
ዚጋንዳኔ፤
ሃይቄ ዴኡታኒ ዑኪ ዓኣሢያ ቢያ ሙኪ ኔ ቤርታ
ጉምዓታንዳኔ።
- 30 ሙካንዳ ሾይንታ ዒዛም ማዳንዳኔ፤
ሴካ ቤርታኣ ሾይንቶማኣ ያኦሲ ባኣዚ
ኬኤዚንታንዳኔ።
- 31 ሃገ ሾይንቲባኣ ዴሬም
ዔያታ ዒዛኮ ዒሎም ማዴ
«ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴር ፔኤሲ ዓውሴኔ» ጌዒ ጌዒ
ኬኤዘንዳኔ።

23

- ዳውቲ ዓይኑም
- ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ሄንቃያ ማዒያ
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ሄንቃሢኔ፤
ፔቲታዎ ታኦም ፓጫ ባኣዚ ባኣሴ።
- 2 ዒዚ ታና ዋሻሌ ቤሰካ ቃኣቲሳኔ፤
ኮሺ ማዔ ዋታ ዋርዚ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳኔ።
- 3 ናንጎ ዒ ታኦክ ዓኪ ማሃኔ፤
ፔ ሱንዎር ጌዒ ዒሎ ጎይሢ ታና ዔኪ ዓኣዳኔ።
- 4 ሻኔ ዴሚ ማዔ ደኦቲናታዎ ታ ዓኣዴታቲያ
ኔኤኒ ታናና ዋላ ማዔሢር ዓይጎ ፑርታ ባኣዚ ታ
ዒጊጫዓኬ።
ኔኤኮ ኮኣላ ታና ደዲሻኔ።
- 5 ታ ሞርካ ዘጋንቲ ሙኡዚ ኔ ታኣም ጌኣጊሻኔ፤
ቶኦኮ ኔ ታኦክ ዛይቶ ቲዮና ቲሽካኔ፤

22:7 22:7 ማቲ. 27:39፤ ማር. 15:29፤ ሉቃ. 23:35። 22:8 22:8 ማቲ. 27:43። 22:18 22:18 ማቲ. 27:35፤ ማር. 15:24፤ ሉቃ. 23:34፤ ዮሀ. 19:24። 22:22 22:22 ዔ.ብ. 2:12። 23:2 23:2 ዮሀ. ያፔ. 7:17።

ታኦኩ ዑዑር ዓንጎ፣ ዑዑር ኩሚ ላኦሊንታ።
6 ታ ናንጎ ዋዶ ቢያይዳ ኩሹሞና ናሹሞና ዓኣያ ማዓንዳ፤
ናንገና ናንጎ ጎዳ ማኦራ ቢያ ዋዶ ታ ናንጎንዳ።

24

ደውቲ ዓይነት

- ጳጳሪ ካኦታህ
- 1 ሳጎንታ ዓኣኣ ዓኣ ባካ ቢያ
ዓጮንታ ጋርይዳ ዓኣ ባካ ቢያ
ናንገና ናንጎ ጎዳርኩ።
- 2 ዓዚ ሳጎ ባዙ ዑፃ ማገፍ፤
ዬያ ዋኦፃ ዑፃይዳ ዶዲሺ ዲይህህህያ ዓዛኩ።
- 3 ሌካ ናንገና ናንጎ ጎዳኩ ዲኩ ጎኦኒ ኬሰካንዳይ?
ዓዛኩ ዲማዳ ቤዘይዳ ፆ ዓፆንዳይ?
- 4 ዬያ ማዳኒ ዳንዳዓህ
ጌኤሺ ኩቸና ፒዜ ዓኔና ዓኣያ
ሜሌ ጎኦዙ ካኣሽኩዋያ
ሉኡዙሞና ጫኦቁዋዘንህኩ።
- 5 ዬይ ዓሳ
ናንገና ናንጎ ጎዳይዳጋ ዓንጆ
ዳቂሻያ ማዔ ፔ ጎኦዛህዳጋ ማኦዳዋ ዳንቃንዳ።
- 6 ናንገና ናንጎ ጎዳ ባንህ ዑካንዳዘንህና
ያይቆኦ ጎኦዛህ ኩዓንዳዘንህ
ዬንህጉዳ ዓሳንህኩ።
- 7 ዓንህ ዳኤጎ ዓሳ ጌሎ ካር ቡሉዋቲ፤
ናንገና ናንጎ ጌሎ ካራ ቡሉንቶንጎ፤
ቦንቸንቴ ካኦታህያ ጌሎንጎ።
- 8 ዬይ ቦንቸንታ ካኦቲ ያናዳይ?
ናንገና ናንጎ ጎዳኩ፤
ዓዚ ዶዳህና ጎሎናኣ ዔርቴህኩ።
- 9 ዓንህ ዳኤጎ ዓሳ ጌሎ ካር ቡሉዋቲ፤
ናንገና ናንጎ ጌሎ ካራኣ ቡሉንቶንጎ፤
ቦንቸንታ ካኦታህያ ጌሎንጎ።
- 10 ዬይ ቦንቸንታ ካኦታህ ያናዳይ?
ዬይ ቦንቸንታ ካኦቲ
ቢያ ባኩ ዋይህ ጎዳህኩ።

25

ደውቲ ዓይነት

- ሜቶ ዋዳና ሸኢቁንቴ ሸኢጲህ
- 1 ናንገና ናንጎ ጎዳህዮ!
ታኦኩ ዓኣ ማሊያ ታ ኔኤም ሸኢሻ፤
- 2 ታ ጎኦዛህዮ! ታኦኒ ኔና ጉሙርቃ፤
ታ ሞርካ ታና ባሻንዳጉዲ ማህ ታና ቦርሲሲጎ።
- 3 ኔና ጉሙርቃዘንህ ቦርሲንቱዋሴ፤
ቦርሲንታዘንህ
ኔኤም ዋይዘ ዓኣፆር ሩኡራዘንህኩ።
- 4 ናንገና ናንጎ ጎዳህዮ! ኔ ኩጲዘ ታና ዔርዜ፤
ኔ ጎይፆዋ ኔኤኒ ታና ዳቁ።
- 5 ኔኤኒ ታና ዓውሳ ጎኦዛህኩ፤
ኔኤኩ ጎኦዋ ገንፎ ሃንቲ ናንጎንዳጉዲ ታና ዔርዜ፤
ታኦኒ ቢያ ዋዳ ጉሙርቃህ ኔናኩ።

24:1 24:1 1ቆር. 10:26። 24:4 24:4 ማጥ. 5:8።

- 6 ናንገና ናንጎ ጎዳህዮ!
ሚናጋ ዓርቃፆ ኔ ዳቁ
ሚጨንቲፆንታ ናንገና ናንጎ ናሹሞዋ ማሌ።
- 7 ታኦኒ ዳጌ ዓኣያ ማዳ ጎሞ
ዳቢንቶዋ ታኦኩ ማሊጎ፤
ናንገና ናንጎ ጎዳህዮ! ኔኤኩ ኩሹማ
ሚርጌ ጎይፆ፣ ኔ ሚጨንቲፆጉዲያኣ ታኦም ማሌ።
- 8 ጎኦሲ ኩሽ፣ ሃሃ ፒዜ ማዔህር
ጎሞ ዓሳ ዓኣዳኒ ኩይሳ ጎይፆ
ዓዚ ዔርዜ።
- 9 ሸሌዔ ማዔዘንህ ፒዜ ጎይህ ዓ ኔኩ ዓኣዳ፤
ጎይፆዋ ዔያቶ ዓ ዔርዜ።
- 10 ዓዛኩ ጫኦቁሞና ዳምቦና ካጋዘንህም
ጎይፆ ቢያ ናሹሞና ጉሙርቁንቲህናኩ።
- 11 ናንገና ናንጎ ጎዳህዮ! ጎማ ታኦኩ ዳኤገታህር
ኔኤኩ ሱንፆ ቦንቸር ጌዒጋጋ ዓቶንጎ ታኦም ጌዔ።
- 12 ናንገና ናንጎ ጎዳ ዓገጫህ ያናዳይ?
ዔያታ ሃንታኒ ኩይሳ ጎይፆ ዶኦራንዳጉዲ ዓዚ ዔያቶ
ዔርዜ።
- 13 ዬይ ዓሳ ዋዶ ቢያ ጎርጎቹሞና ናንጎንዳ፤
ዔያቶኩ ናኦታኣ ሳጎ ዔካንዳ።
- 14 ናንገና ናንጎ ጎዳ ዓዛኩም ዓይህንታዘንህኩ ቢያ
ላጌኩ፤
ዔያቶም ዓዚ ጫኦቁ ጫኦቁሞዋ ዶዲሻ።

- 15 ዓዚ ታና ፒራህዳጋ ቢያ ዓውሴህር
ቢያ ዋዳ ታ ዓዛ ባንህ ዛጋ።
- 16 ታኦኒ ታኦር ሌሊ ማዒ ማታዳያ ማዔህር
ታ ጎኦዛህዮ! ኔ ሃንጎ ታ ባንህ ማዔ፤
ታኦም ኩሽ ባኣዚያ ማዳ።
- 17 ታኦኩ ዓኣ ማታህ ሚርጌኩ፤
ዋኣዲፆጋኣ ታና ሃውሽሴ።
- 18 ታኦኩ ዋኣዲፆንታ ማታህንታ ኔ ዛጌ፤
ጎሞዋ ቢያ ኔ ታኦም ዓቶም ጌዔ።
- 19 ሞርካ ታኦኩ ዋሚጉዲ ሚርጌቴያ
ዔያታ ታና ዋሚጉዲ ዓፆቴያ
ኔኤኒ ሃንዳ ዛጌ።
- 20 ሸምጋህ ታኦኩ ካፔ፣ ታና ዓውሴ፤
ኔና ታኦኒ ታኦኩ ፑና ካያህ ማህህር
ታና ቦርሲሲጎ።
- 21 ታኦኒ ኔና ሃገ ማዓ ዋዛ ማህ ጌህህር
ዲሎሞንታ ፒዙሞንታ ታና ካጋንዳጉዲ ማህ።

26

ደውቲ ዓይነት

- ጌኤሺ ዓሲ ሸኢጲህ
- 1 ናንገና ናንጎ ጎዳህዮ! ፒዙሞና ሴካ ሃንጎ ዓገጸዋፆ
ኔና ጉሙርቁ ታ ናንጌህር ታኦም ዋጌ።
- 2 ናንገና ናንጎ ጎዳህዮ! ታ ዓኣ ሞማዲታቴያ ዓገህ ዛጌ፤
ታኦኒ ሱኡካዳ ሱኡኩንታ ታኦኩ ማሊያዋ ዛገ ዔሬ።
- 3 ኔኤኩ ጋፑዋ ናሹማ ታ ዓኣጋጋ ባይቁዋሴ፤

ቢያ ዋዳ ታና ዓኪ ዓኣዳሚ ኔኤኮ ጉሙርቂንጉታዎኩ።

- 4 ጌሻ ዓሰና ዋላ ታኣኒ ለጋቲባኣሴ፤
ፔና ጌኤሽ ማሃ ዓሰና ዋላ ታ ሶኦሪባኣሴ።
- 5 ፑርቶ ማዳ ዓሰኮ ቡኪንቶ ታኣኒ ዒጻኔ፤
ዬያ ዓሰና ዋላ ታ ዳዓኒያ ናሽኩዋሴ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ!
ታኣኒ ጌኤሽ ማዕሚ ዔርዘኒ
ኩጮ ታኣኮ ታኣኒ ማሰታኔ፤
ዒንጎ ባኮ ኔኤሞ ሽኢሾ ቤዘኮ
ዓጮ ታ ሺሪ ሺሪ ኔና ካኣሽካኔ።
- 7 ጋላታ ዓይኑም ዓይናዲ ዓይናዲ
ኔ ዋልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮ ቢያ ታ ኬኤዛኔ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ!
ኔኤኒ ናንጋ ማኣሮና
ቦንቻኣ ኔኤኮ ጴዳ ቤዘ ታ ናሽካኔ።
- 9 ሸምፓሚ ታኣኮ ሱቱዎ ላኣላ ዓሰሲና ዋላ ዔኪፖ፤
ናንጎዋ ታኣኮ ዓሰ ዋዳ ዓሰና ዋላ ባይዚፖ።
- 10 ዬያቶኮ ኩጫ ጌኔ ማዶ ማዳኒ ዔቁያ
ሚዛቆ ኩጫኣ ዔያቶኮ ዳሜና ዒንጎ ሚኢሽ
ቡኩሳያኩ።
- 11 ታኣኒ ታ ዛሎና ፓጩ ባኣዚባኣ ፒዜ ናንጊ ናንጋኔ፤
ታና ሚጩንጉቴ፣ ዓውሲያ ዓውሲ!
- 12 ቶካ ታኣኮ ባኣሲንጉ ጊኢኔ ቤሲዳ ዔቁኔ፤
ሚርጌ ቡኩ ኔ ዓሰ ባኣካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ
ጋላታኔ።

27

ዳውቲ ዓይኑም

- ጋላታ ሽኢጲሚ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ
ፖዓሚና ጴኤሻሚናታሚሮ ያናኣ ታ ዒጊጩዋሴ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ናንጎኮ
ሺባሚታሚሮ ያኣኒያ ታና ዒጊቹዋሴ።
- 2 ፑርቶ ማዳ ዓሰ ባሺ ታና ዋዳኒ ማላኔ፤
ጋዓንጉ ፔኤሮ ዔያታ ዳቂንጉ ሎኦማኔ።
- 3 ሚርጌ ያላ ዓሰ ታና ማንጌታቴያ ታኣኒ ዒጊጩዋሴ፤
ታኣኮ ሞርካ ታና ያሌታቴያ
ታኣኒ ያኦሲ ጉሙርቂያ ሃሻዓኩ።
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኒ ፔቲ ባኣዚ ሽኢቃኔ፤
ዬና ታ ሽኢቃዛ
ታ ናንጎ ዋዶ ቢያይዳ ያኦሲ ማኣራ ናንጋኒ
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዳቃሚ ሄርሺሳያ ማዒያዋ ዛጋኒ
ዒዛኮ ጌኤሽ ማኣሮይዳኣ ሽኢቃኒ ዳንዳዓንዳጉዲኩ።
- 5 ሜታሚ ኬሎና ዒዚ ታና ፔ ሺቦ ዳማ ዓኣቻኔ፤
ዬያ ዒዛ ማኣሮኮ ጋርይዳ ታና ዒ ጌልዚ ጌሃኔ፤
ላሌ ሹቹዳኣ ጴጌዲ ታና ዔቁሳኔ።
- 6 ሃሚ ታ ኮርይዳ ዓኣ ታ ሞርኮ 0-፩
ታኣኒ ታና ጴግ ጴጌዳኔ፤

- ዋዛና ታ ዒላሽ ዒላሽ
ዒዛኮ ጌኤሽ ማኣሮይዳ ዒንጎ ዒንጊሚ ታ
ሽኢሻንዳኔ፤
ዓይናዲ ዓይናዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታንዳኔ።
- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ!
0-ኡዘ ታኣኒ ጴጌዲ ዒላታኣና ኔኤኒ ዋይዜ!
ማኣሪያ ታና ማኣራ፤ ሽኢጲያዋ ታኣኮ ዋይዜ!
- 8 ዒና ታና «ዒዛኮ ዓኣፖ ካሮ ኮዔ» ጌዔኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ታኣኒ ኔኤኮ ዓኣፖ ካሮ ኮዔ።
- 9 ኔኤኮ ዓኣፖ ካሮ ታጊዳፓ ማሃፖ፤
ዳጋዲ ኔ ዓይላሚ፣ ታና ኔኤፓ ሃኪሲፖ፤
ዋይቴቴያ ኔኤኒ ታኣኮ ማኣዳሚኩ፤
ታና ዓውሳ ታ ያኣዛሚዮ!
ታና ኬኤሪፖ፣ ሃሺያ ሃሺፖ።
- 10 ታ ዓድና ታ ዒንድና ታና ሃሺቴያ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ቶኦኮ ዛጋንዳኔ።
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ጎይያ ኔኤሲ ታና ዔርዘኔ፤
ታኣኮ ሚርጌ ሞርኬ ዓኣሚሮ ኮሺ ጎይሚና ታና ዔኪ
ዓኣዴ።
- 12 ሉኡዙሞና ማርካዳ ዓሰ ፑርቶም ጌሰቲ ጌሰቲ ታ 0-፩
ዔቁሚሮ
ታ ሞርካ ኮዓ ጎይያ ዓኣሚ ታና ኔ ዔያቶም ዒንጊፖ።
- 13 ሸምፓሚና ዓኣ ዓሰ ናንጋ ሰዔሎይዳ ታ ዓኣ ዋዶና
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኮሹሞ ታ ዛጋንዳሚ ጉሙርቃኔ።
- 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁ፤
ዶዴ፣ ዋዛ ተቂፖ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁ።

28

ዳውቲ ዓይኑም

- ማኣዶ ዳንቃኒ ሽኢቁንጉ ሽኢጲሚ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሚዮ! ኔ ባንሚ ታ ዒላታኔ፤
ታኣኮ ላላሚዮ፣ ዋይዜያ ታኣም ዋይዚባኣያ ማዒፖ፤
ኔኤኒ ታኣም ዘቲዮ ጌዔያታቴ
ዔቴይዳ ዲኡኪንጉት ዓሲ ታኣኒ ማዓንዳኔ።
- 2 ማኣዶሮ ኔ ባንሚ ታ ዒላታ ዋዶና
ኔኤኮ ዳማዴ ጌኤሽ ማኣሮ ባንሚ
ኩጮ ታኣኮ ታ ዔቁሳኣና
ሽኢጲያ ታኣኮ ዋይዜ።
- 3 ዔያቶኮ ዒና ጋራ ጌኔ ባኣዚ ዓኣታንጉ
ፔ ላጎና ዋላ ኮሺ ጌሰታ ፑርቶ ማዳ ዓሰና
ዋይዘ ዒ፩ ዓሰና ዋላ ጎቹ ታና ዔኪ ዓኣዲፖ።
- 4 ዔያቶኮ ማዶ ጉዳያ
ዔያታ ማዴ ፑርቶም ጉዳያ
ዔያቶም ጩጌ፤
ዔያታ ማዴሚ ጉዳያ ዔያቶም ማሃ ዒንጌ።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያታ ዔኤቢኩ ጎ0-ዋሚሮ
ዒዚ ማዴ ማዶም ዔያታ ማሉዋሚሮ
ዒዚ ዔያቶ ሻሃንዳኔ፤
ጊንሃ ማሃያ ዒ ዔያቶ ኮሻዓኩ።
- 6 ታኣኮ ሽኢጲያ ዒዚ ዋይዜሚሮ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጂንጉቴያ ማዶንጎ።

7 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣኮ ወልቃሢና ገቲማሢናኩ፤
 ዒና ታኣኮ ዒዛ ገሙርቃኔ፤
 ዒዚያ ታና ማኣዳኔ፤
 ዒና ታኣኮ ኮሺ ዋዛዳኔ፤ ዓይነት ጎዳ ታ ኣዛ
 ጋላታንዳኔ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ዳርኮ ወልቃሢኩ፤
 ዒዚ ደኣሚ ካኣታሢሚ ጎዳ ዳቁንታ ማዓ ዳጌ
 ዳካሢኩ።
 9 ዳር ኔኤኮ ዓውሱ!
 ኔኤር ማዓ ዓሰዋ ዓንጃ፤ ዓይነት ሢንቃሢ ኔና ማዓ፤
 ናንገና ዓይነት ቶኣኮ ዛጋያ ማዓ።

29

ዳውቲ ዓይነት
 ናንገና ናንገ ጎዳ ዑኡዘኮ ወልቆ
 1 ዒንሢ ምላሲ ከኢታንታ! ናንገና ናንገ ጎዳ ማዓ ዒንጉዋቲ፤
 ቦንቸና ደዳሞና ዒዛርኩ ጎዑዋቲ።
 2 ዒዛኮ ሱንጾም ኮይሳ ቦንቸ ዒንጉዋቲ፤
 ዒዛኮ ደማዳ ዳኤቸሞርዋ ዒዛም ዚጉዋቲ።
 3 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዑኡዘ ዋኣጾ ዑፃ ማኣማኔ፤
 ቦንቸንታ ምላሢያ ጉጉንሣኔ፤
 ናንገና ናንገ ጎዳ ዳኤቸ ዋኣጾ ዑፃ ጉኡማኔ።
 4 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዑኡዘ ወልቆና ዓኣያኩ፤
 ዒዛኮ ዑኡዘ ዳኤቲ ዲቃሣያኩ።
 5 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዑኡዘ ዳኤሎ ዚቢቆ ማንሣኔ፤
 ዑኡዘ ዒዛኮ ለባኖኦሴ ማዓ ሸኦላኔ።
 6 ለባኖኦሴ ዳኮ ማርሶ ዳንቁ ናኣሪጉዲ
 ሲሪኖኔ ዳኮዋ ሶሶ ናይጉዲ
 ዋዛሲ ያከሳኔ።
 7 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዑኡዘ
 ታሚ ሎሰቶጉዲ ፖሳኔ።
 8 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዑኡዘ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ሳገሣኔ፤
 ቃዳሴኮዋ ዓሳ ናንጉዋ ሳጾ ጎቃይሳኔ።
 9 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዑኡዘ ደቆዘ ሸይዛኔ፤
 ማዓዎ ዋላዞ ዲኢኒሻኔ፤
 ዒዛኮ ደማዳ ቤዘይዳ ዓኣዘንሢ ዑኡዘ ዒዛሲ
 ዋይዘ፡-
 «ቦንቸ ምላሲ ማዓንጎ!» ጋሳኔ።
 10 ናንገና ናንገ ጎዳ ዳኤቸ ዋኣጾ ወይሣሢኩ፤
 ዒዚ ናንገና ካኣታዲ ዬያ ዑፃ ዳሳኔ።
 11 ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ዳር ሞዋልቁ ዒንጋኔ፤
 ዒዚ ዳር ፔኤሲ ኮሹሞና ዓንጃኔ።

30

ጌኤዞ ማኣር ዓንጃ ማዳም ገኢገሽ ከሎ ዓይነት
ዳውቲ ዓይነት
 ጋላታ ሸኢሲሢ
 1 ናንገና ናንገ ጎዳሢሢ! ሂርኩ ቤዘገ ኔ ታና ዓቁሴሢሢ
 ታ ሞርካ ታኣኮ ማዓና ወዛዳንዳጉዲ ኔ ማሂባኣሢሢ
 ታ ኔና ዳግ ዳገዳኔ።
 2 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዓ ምላሢሢ!

ኔ ታና ማኣዳንዳጉዲ ታ ኔና ዓኤሌም
 ኔኤሲያ ታና ፓሢኔ።
 3 ናንገና ናንገ ጎዳሢሢ! ሸምፓሢ ታኣኮ ሄለንቱዋያ ማዓ
 ዳሞ ዓታፓ ኔኤሲ ከሴኔ፤
 ለካ ዳኤቸ ዓቶ ከዲያይዳፓ ኔ ታና ካፔኔ።

4 ዒንሢ ዒዛም ገሙርቁንታያ ማዓ ማዳዘንሢ ሲያ
 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይነት ጋላቱዋቲ!
 ዒዛኮ ደማዳ ሱንጾም ኣጋላታ ሸኢሹዋቲ።
 5 ዒዚ ዳጋዳሢ ቃሚሢ ወይምኩ፤
 ኮሹማ ዒዛኮ ጋሳንቲ ናንገና ናንገያኩ፤
 ዋንቶ ዬኤኩ ጎይሣ ወርቁንቲያ
 ጉቶ ወወዛዳንታኔ።

6 ታና ገሙርሳ ዓሢ ታኣኢ ዓራሢሢ
 «ፔቲታጾ ታ ባሺንታኣኩ» ጌዓኔ።
 7 ናንገና ናንገ ጎዳሢሢ! ኔ ዳኤቸሞና ዳካ ታኣሲ ደዳኔ፤
 ኔኤኮ ዓኣፖ ካር ታ ገዳፓ ኔ ማሄ ወደና ዒና ታኣኮ
 ዲቃቲኔ፤

8 ናንገና ናንገ ጎዳሢሢ! ኔና ታ ዓኤላኔ፤
 ኔ ባንሢ ሂዚ ጌዒያ ታ ሸኢቁኔ፡-
 9 ታኣኮ ዳኤከንቲያና ሃይቦና ዓይጎ ኔና ማኣዳንዳይ?
 ዓጨ ኔና ጋላታ?
 ኔኤሲ ገሙርቁንታያ ማዓሢ ዓጨ ከኤዘንዳ?
 10 ናንገና ናንገ ጎዳሢሢ! ታኣም ወይዘ፤ ታና ማዓሢኩ፤
 ናንገና ናንገ ጎዳሢሢ! ታና ማኣዳሢ ኔና ማዓ።

11 ወይያ ኔኤሲ ታኣኮ ወዛና ላኣማኔ፤
 ሲኖ ፓቲሎ ኔኤሲ ታኣኮ ጉሲ
 ፓልሞ ኔ ታና ማይሴኔ።
 12 ዬያሮ ታኣኢ ዚቲ ጋሳኣኩ፤
 ጋላታ ዓይነት ኔኤም ታ ዓይናዳንዳኔ፤
 ናንገና ናንገ ጎዳሢሢ! ኔኤሲ ታ ምላሢኩ፤
 ዬያሮ ናንገና ታኣኢ ኔና ጋላታንዳኔ።

31

ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይጾና ዓይናዳንታ ዳውቲ
ዓይነት
 ማዓ ወደና ምላሲ ገሙርቁ ሸኢቁንታ ሸኢሲሢ
 1 ናንገና ናንገ ጎዳሢሢ!
 ኔኤሲ ታኣኮ ፑኖ ካያሢ ማዓንዳጉዲ
 ታ ኔ ባንሢ ሙኬኔ፤
 ዬያሮ ታና ቦርሲሲፖ፤
 ኔኤኮ ያሎሞና ታና ዓውሴ።
 2 ዋኖ ኔኤኮ ታ ባንሢ ማሂ ታኣም ወይዘ፤
 ዑካዲ ሙኪ ታና ዓውሴ፤
 ታኣኮ ጌኤቁንቲ ዓቆ ላላሢ ማዓ፤
 ታና ዓውሳኒ ታኣኮ ደደ ዋርዲኖ ቤዛሢያ ማዓ።
 3 ኔኤሲ ታኣኮ ዓኣሸንቶ ዋርዲኖ ቤዛሢኩ፤
 ኔኤኮ ሱንጾ ጌዒፓፓ ታና ዓከ ዓኣዳ፤
 ታኣኢ ዓኣዳንዳ ጎይጾም ኔ ታና ቤኤዘ።
 4 ኔኤሲ ታኣኮ ፑኖ ካያሢ ማዓሢሢ
 ታ ሞርካ ታኣም ዓኣቺ ፒሬ ፒራሢዳፓ ታና ኔ ቶሊሴ።
 5 ጎኡም ምላሲ ማዓ ናንገና ናንገ ጎዳሢሢ!

ታኣኮ ሽምጋህ ታ ኔኤም ሃሼኔ፤
ታና ኔኤኒ ዓውሴ።

6 ዓኤቢ ገሠብ ማዕ ማሌ ያኦዘም
ዚጋዘንህ ቢያ ኔኤኒ ዓዓፍኔ፤
ታኣኒ ጋዓንቴ ኔና ጉሙርቃኔ።

7 ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹማ ታና ዋዋዛሳኔ፤
ሚርጌናኣ ታ ዋዛዳኔ፤
ሚታህ ኔ ታኣኮ ዛጌ፣ ዋኣዪዎዎ ታኣኮ ኔ ዓራኔ።

8 ሞርኮም ዓኣህ ኔ ታና ዓንገባኣሴ፤
ጋዓንቴ ኔኤኒ ታኣም ዳልጊ ጎይህ ጲሼኔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ታኣኒ ሜቶይዳታህር
ታና ሚጠንቴ፤

ዓኣገ ታኣኮ ያዪያና ላቤኔ፤
ሽምጋህንታ ዑዮንታ ታኣኮ ደጩኔ።

10 ታኣኮ ናንጋ ሜቶና፣ ለዓኣ ታኣኮ ዚኢሊንቴህና ጋፔኔ፤
ሚታ ታኣኮ ሚርጌህር ዋልቁ ታኣኮ ባይቁኔ፤
ሚጌፃኣ ታኣኮ ላቤኔ።

11 ታኣኒ ታኣኮ ሞርኮም ሚኢቸ
ታኣኮ ዓሽኖማኣ ዲቃህያ
ታና ዓራ ዓሶም ታኣኒ ዓጊቻያ
ጎይፃ ታና ዓይታ ዳንቃዎ ታ ጋይቴ ዓዓኣሽንታኔ።

12 ዓዳ ሃይቁ ዓሰጉዲ ታኣኒ ዋለንቴኔ፤
ሃይቁም ከኤሮና ቦኦቆና ያቴናጉዲ ታ ማዕኔ።

13 ሚርጌ ዓሰ ካሽካሻንቴ ታኣኒ ዋይዜኔ፤
ጉቤ ባንዮና ዓጊቻያ ማዕኔ፤
ታና ባይዛኒ ዓይታ ዋለና ጌሰታኔ፤
ዋዳኒያ ዋላ ዓይታ ዘርታኔ።

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔኤኒ ታኣኮ ያኦዘህኔ፤
ታኣኒ ኔና ጉሙርቃኔ።

15 ታኣኒ ቢያ ዋዳ ኔ ኩጫኔ፤
ታኣኮ ሞርኮና ዓዳ ታና ዳውሳዘንህናገ ቢያ ታና
ዓውሴ።

16 ኔኤኮ ዓይላህ፣ ታና ጌኤሽ ዓኣፒ ካራና ዛጌ፤
ኔኤኮ ጋፑዋ ናሹሞና ታና ዓውሴ።

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ!
ታኣኒ ኔና ዓኤላ ዋዳና ኔ ታና ቦርሲሲፖ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ቦርሲንቶንጎ፤
ዓይታ ዓጊጸዋያ ማዕ ሊክ ዲሞ ዓይታ ሎኦምንጎ።

18 ዓላህዳ ዓይታ ሆኦሊንቴህና ያቶርሙሞና ጌሰታህር
ዓይቶኮ ሉኦቃ ዳንጎ ዚቴዳ።

19 ኔ ዳማ ዓታኒ ኔ ባንህ ዑካዘንህም
ዓሶ ቢያ ቤርታ ኔ ዓንጋ
ኔና ዓጊጫዘንህም ኔ ጊኢሊሽ ኮሹማ
ዋዚ ዳኤገይ!

20 ዓሳ ዓይቶ ባይዛኒ ዘርታህዳገ ኔ ማኣር ዳማ ኔ ዓይቶ
ዓኣቹኔ፤
ሚርማህዳገ ዓይቶ ዓውሳኒ ኔ ከኤያ ጋር ኔ ዓይቶ
ጌልዜኔ።

21 ማንጊንቴ ካታሜሎ ጋራ ታኣኒ ዓኣንቴ
ዲቃህ ሄርሺሳ ናሹሞ ኔኤኒ ታና ዳዌኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጂንቶንጎ!

22 ታኣኒ ሚርጌና ዲቃቴህር
ኔ ዓኣገገ ኔ ታና ጋፒ ሂዔያ ታኣም ማሌኔ፤
ጋዓንቴ ታ ኔ ባንህ ማኣዳህ ኮዒ ዒላታዛ
ዒላቶ ኔ ታኣሲ ዋይዜኔ።

23 ዓንህ ዒዛም ዲማዳ ዓሳ ቢያ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናሽኩዋቴ፤
ዒዚ ጉሙርቁንታዘንህ ካፓኔ፤
ያቶርቃዘንህም ጋዓንቴ ሜቶ ዒ ዓጋኔ።

24 ዓንህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃጋኣ ዋዛ ማህ ጌህ ዓሳ ቢያ
ዒጊጠረፖቴ፤ ዒናኣ ዓንህኒ ደደንጎ።

32

ዳውቴ ከኤዚ ዔርዜ ባኮ

ጎሚ ቡኡዲ ማኣሪንቴህ
1 ጎሞ ዓቶም ጌይንቴዘንህና
ዳቢንቶዎ ካንቆና ዓሳ
ዓንጂንቴያኩ።
2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጎሞ ዒዛኮ ዓርቁባኣህ
ሉኡዙሞ ሉኡቁዎ ዓሲያ ዓንጂንቴያኩ።
3 ጎሞ ታኣኮ ታኣኒ ቡኡጸዋዎ ሃሼ ዋዳና
ርኦር ጉቤ ታኣኒ ዚኢሊንገህር ዑፃ ታኣኮ ላቤኔ።
4 ርኦርና ዋንቶና ኔ ታና ኮሽ ሚታሴኔ፤
ሎጪ ባኣዚኮ ሎጩማ ያጎህና ማላህጉዲ
ዋልቃ ታኣኮ ጋፒ ባይቁኔ።

5 ጎሞ ታኣኮ ታኣኒ ኔኤም ቡኡዳኔ፤
ዳቢንቶዎ ታኣኮ ታኣኒ ዓኣቸባኣሴ፤
ጎሞ ታኣኮ ቢያ ኔኤም ታ ቡኡዳኒ ማሌኔ፤
ኔኤኒያ ጎሞ ታኣኮ ቢያ ዓቶም ጌዔኔ።

6 ዬያር ያሎ ዓሰ ቢያ ሜቶ ዋዳና ኔና ሽኢቆንጎ፤
ዋልቁና ዓኣ ደዲ ዲጲ ኩሚ ሙካ ዋዳና
ዬይ ዲጲ ዒዛ ዓኤቢ ዋኦታዓኩ።

7 ኔኤኒ ታኣኮ ፑና ካያህኔ፤
ሚታሰካፓ ኔ ታና ካፓንዳኔ፤
ኔኤኒ ታና ዓውሴህር ዒላቴ ዋዛና ታኣኒ ዓይናዳኔ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ታኣኒ ኔና ዔርዛንዳኔ፤
ኔኤኒ ሃንታንዳ ጎይፃዎ ታ ኔና ዳዋንዳኔ፤
ታ ኔና ዘራንዳኔ፣ ካፒያ ካፓንዳኔ» ጌዔኔ።

9 ዓይቶ ዓርቁ ቃዛኒ፣ ቢፃልቂያ ጫኣናኒ
ጎቹ ዓኣዶ ፓርና ባቁሎናጉዲ
ጊኢጉዋያ ማዒፖቴ።
ፓርና ባቁሎና ዓንህ ዬያይዲባኣቴ
ዓንህ ባንህ ዑካዓኩ።

10 ጎሞ ዓሶኮ ሚታህ ሚርጌኩ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃ ዓሳ ጋዓንቴ
ዒዛኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ካንቁንታንዳኔ።

11 ያሎ ዓሲዮቴ! ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዋዛዲዋቴ፤
ዒና ፒዜዘንህዮቴ! ዒላሹዋቴ።

33

ጋላታ ዓይኩሞ

ካራ ባይቁ ማላዘንህህ ዲ ዓውሳኔ።

- 19 ዲሎ ዓሰኮ ማታ ማርጌኬ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዬያ ቢያይዳፓ ዔያቶ
ዓውሳኔ።
- 20 ዔያቶኮ ማጌያ ቢያ ዲ ካፓሂሮ
ዬያቶይዳፓ ፔቲ ማጌሂታፖ ማቁዋሴ።
- 21 ፑርቶ ማዳ ዓሰ ፑርቱማ ዋዳኔ፤
ኮዦ ዓሰ ዲፃ ዓሰ ማቶ ዘጋንዳኔ።
- 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዘም ማዳዘንሂኮ ሸምፓሂ
ዓውሳኔ፤
ዲዘ ጉሙርቃ ዓሰ ፑርታ ባኣዚ ሄላዓኬ።

35

ዳውቲ ዓይኑም

- ማታዳ ዓሰ ሸኢቁ ሸኢጲሂ
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሂሮ! ታና ዲፂ ማካ ዓሰ ኔ ማኬ፤
ታና ያላ ዓሰዋ ኔኤኒ ያሌ።
- 2 ኔኤኮ ያሎ ዓንጋሞንታ ገቲሞንታ ዓርቄ፤
ሙኪያ ታና ማእዳ።
- 3 ዲፂ ታና ዳውሳ ዓሰዋ
ኔኤኮ ዋርዶንታ ጨንቶ ሳፓሮንታ ቱገ
«ታኣኒ ኔና ዓውሳሂኒ» ጌዲ ጎናሲ ኬኤዜ።
- 4 ታና ዋዳኒ ኮዓዘንሂም ቢያ
ቦርሲንቲና ዳውሲንቲና ማዶንጎ!
ታኣም ፑርታ ማዳኒ ዋሊና ዘርታዘንሂ ቢያ
ዳውሲንቲ ገንሂም ማዶንጎ!
- 5 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ዔያቶ ዳውሳኣና
ዠባሬ ፒዳ ዔኪ ዓኣዳ ዲባጉዲ ዔያታ ማዶንጎ!
- 6 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ዔያቶ ዳውሳኣና
ጎይፃ ዔያቶሲ ዳሜያና ሃሊያና ማዶንጎ!
- 7 ታኣኒ ዔኤቢ ፑርቲሴ ባኣዚ ባኣንቲ
ፒሮ ዔያታ ታኣም ዓኣቲ ፒሬኔ፤
ታና ሎንሂኒ ዔቲያ ቦኦኬ።
- 8 ዔያታ ማሊባኣ ባይሲንታ ዔያቶ ሄሎም፤
ዔያታ ዓኣቲ ፒራሂ ዔያቶ ዓርቆም፤
ዔያታ ቦኦኬ ዔቶይዳ ፔኤሮ ሎኦሞንጎ!
- 9 ሸምፔላ ታኣኮ ናንገና ናንጋ ጎዳሂና ዋዳዳኔ፤
ዲዚ ዓውሴሂሮ ማርጌና ዋዳዳኔ።
- 10 ናንገና ናንጋ ጎዳሂሮ! ኔኤኒ ማጌ ታኣኮ ዑፃ፡-
«ሄርቁንቲ ዋርቃ ዓሰ ሄርቃ ዓሰይዳፓ ዓውሳያ
ማንቆ ዓሰንታ ማታዳ ዓሰንታ ቡራ ዓሰይዳፓ ካፓያ
ኔጉዳያ ያኦኒ ዓኣዳ?» ጋዓኔ።
- 11 ፑርቶ ዓሰ
ታኣኒ ማዳባኣ ዳቢንቲሮ ዋጌና ታና ዓይሂሴኔ፤
ታኣኒ ዔራዋ ባኣዚ ሎኡዙሞና ታ ዑፃ ማርካዳኔ።
- 12 ታኣኒ ኮሺ ማዳሂ ዘሎ ፑርታ ታኣም ዔያታ ማሄኔ፤
ታና ታኣሮ ሌሊ ማሂ ዔያታ ሃሸኔ።
- 13 ታኣኒ ጋዓንቲ ዔያታ ሃርገንቲ ዋዳና ሲዬ ፓቲሌ
ማይንቲኔ፤
ታኣኮ ዑፃዋ ሙፃ ሃሾ ዳምቦና ታ ያኦፒሴኔ፤

- ታኣኒ ሸኢቁ ሸኢጲፃ ዋይዘንቱዋያ ማዲ ዓቲኔ።
- 14 ታኣኒ ያዬ ያዬፃ
ታኣኮ ላጌም ገንሂ ሃሂ ጌርሲም ያያያጉዲኬ፤
ዲንዳ ሃይቁ ዓሰ ያያሂጉዲ
ታኣኒ ሱሊ ዳዒ ዬኤኬ።
- 15 ታኣኒ ዲቁንቲ ዋዳና ዔያታ ዋዳና ቡኬኔ፤
ታኣኒ ዔራዋ ጌኔ ማዳ ዓሰ ሙኪ
ታና ማእጨፃ ጋፒ ዲፃኔ።
- 16 ፑርቶ ማዳ ዓሰ ማዳ ጎይፃ
ፑርቱሞና ታና ማእጨ
ሃኣሚያ ታኣም ዔያታ ዳዔኔ።
- 17 ናንገና ናንጋ ጎዳሂሮ!
ዋማ ሄላንዳኣና ዚቲሮ ጌይ ኔ ታና ዘጋይ?
ዔያቶኮ ፑርቶ ማዳፓ ታና ዓውሴ፤
ሃንሂ ዘቦጉዲ ቁኢሮንሂዳፓ ኔ ታና ካፔ!
- 18 ማርጌ ቡኬ ኔ ዳሮ ባኣካ ታኣኒ ኔና ጋላታንዳኔ፤
ዬያ ቡኬ ዓሰ ቤርታ ታ ኔና ቦንቻንዳኔ።
- 19 ዔኤቢ ማዳንቲ ባኣዚ ባኣንቲ ታና ዲፃ ታ ሞርካ
ታ ማቶ ዘገ ዋዳዳንዳጉዲ ማሂፖ፤
ዔያታ ታና ዓኣፒ ዋዳ ዓማሊ ሸራንዳጉዲ ሃሺፖ።
- 20 ዔያታ ጌሰታ ጌኤዛ ሞርኬ ጌሰታንዳ ጌኤሲኬ፤
ኮሺ ዓሰ ዑሰካ ጌኔ ማሊሂ ማሊ ዔያታ ቱካኔ።
- 21 «ሂሮ! ቃራ!
ኦኡኒ ኦ ቶኦኪና ኔ ማዳሂ ዘጌኔ!»
ጌዲ ጌዲ ዲላቲና ቶኦኪ ዔያታ ታኣኮ ባይዜ።
- 22 ናንገና ናንጋ ጎዳሂሮ!
ኔኤኒ ዬያ ዘጌኔ፤
ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳሂሮ!
ኔኤኒ ዚቲሮ ጌዲፖ! ታ ኮራፓኣ ሃኪፖ!
- 23 ታኣኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂሮ!
ታ ዘሎ ኔኤኒ ሞኦቲንቲ፤
ዋጊያ ታኣም ዋጌ።
- 24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛሂሮ!
ኔኤኮ ዲሎሞጉዳያ
ጎኦሞና ታኣም ዋጌ፤
ታ ሞርካ ታ ማቶና ዋዳዳንዳጉዲ ማሂፖ።
- 25 «ሂሮ! ቃራ! ኦ ማሊያጉዲ ማዔኔ!» ጌዲ ዔያታ
ማላንዳጉዲ
ገንሂ ሃሂ «ኦኡኒ ዲዘ ባሸያንቲ!» ኔኤኒ ዔያቶ
ጌይሲፖ።
- 26 ታና ሄሌ ማታሂና ዋዳዳ ቶኦቲሂና ዘጋ ዓሰ ቢያ
ቦርሲንቶንጎ፣ ዔርቶ ዲፂ ካራ ዔያቶም ባይቆንጎ፤
ታ ዑፃ ፔና ዳግ ዳገዳዘንሂ ቢያ
ቦርሲንቲ ዳውሲንቶንጎ።
- 27 ታኣኮ ባሸፃ ዋዳሰ ዓሰ ቢያ ዋዳዳንጎ፤
«ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኤፒኬ!
ዲዘም ማዳ ዓይላሂም ዔባ ቢያ ገኢጋዛ
ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዋዋዛሳኔ!» ጎዶንጎ።
- 28 ታኣኮ ዳንጋ ሮኦሮ ጉቤ
ኔኤኮ ዲሎሞና ጋላቶና ዘላ ኬኤዛኔ።

36

ዓይነት ስራጋህ ዓይህ ጎይዖና ዓይናዲንታ ያኑሲ
ዓይህህ ዳውቱ ዓይነት

- ጎሞ ዓሰኮ ፑርቱሞና ያኑሲ ኮሞ ኮሹሞ
- 1 ፑርታ ባኣዚ ማዳ ዓሲ ፔ ዒናና ዬያ ፑርቱሞ ማላኔ፤
ያኑሲ ዒጊጩዋሴ፣ ቦንቹያ ቦንቹዋሴ።
- 2 ፑርቶ ማዳ ዓህ ዒዛኮ ፑርቱማ ሳልማሳህሮ
ፔኤኮ ጎሞ ዛጋኒታቱያ ዒፃኒ ኮቡሞሴ።
- 3 ጌኤዛ ዒዛኮ ጌኔ ማሊህና ሉኡዙሞና ኩሜያኬ፤
ማሊ ጳቂሥህና ኮሺ ባኣዚ ማዳህያ ዒዛ ባሽኔ።
- 4 ላሃ ቤዛ ዓኣዖ ጌኔ ባኣዚ ማሊ ቱካኔ፤
ፔና ዒ ፑርታ ጎይህ ዔኪ ዓኣዳኔ፤
ፑርቱሞ ባኮሞ ፔ ኮራፓ ሃኪሱሞሴ።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ!
ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹማ ጫሪንጮ
ጎኑማኣ ኔኤኮ ሻኣሮ ዳንዲ ሄላኔ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ!
ዓሰንታ ቆልሞንታ ማቶይዳፓ ኔኤኒ ዓውሳኔ፤
- ፂሉማ ኔኤሲ ዓዳ ዲኮጉዲ ኮሺ ዳግ ጌዔያኬ፤
ኔኤኮ ዋጋ ባዚ ዔታዳጉዲ ዔታዳያኬ።
- 7 ያኣዛህዮ!
ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹማ ዋዚ ቦንቹንታያዳይ!
ዓሰ ኔኤኒ ካፓህሮ ኔ ዳማ ካፒንቲ ዳዓኔ።
- 8 ኔ ማኣራ ጊዲ ዑህ ዓኣዳ ሙኡዚ ዔያታ ሙዓኔ፤
ኔኤኮ ዋዛሳ ዋራፓ ዋኣዖ ዔያቶ ኔ ዑሻኔ።
- 9 ኔኤኒ ናንጊኮ ቢያ ዓልቃ ካራኬ፤
ኔኤኮ ፖዓ ፖዓህሮ ኑ ዛጋኔ።
- 10 ኔና ዔራዞንህም ናንጊና ናንጋ ናሹማ ኔኤኮ ጋፖፓ፤
ዓውሲያኣ ኔኤኮ ዒና ፒዜዞንህም ጋፑሞያ ማዖንጎ።
- 11 ያቶርቃ ዓሰኮ ቶካ ታና ሄርቃንዳጉዲ
ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዋልቃዲ ታና ዳውሳንዳጉዲ
ታና ሃሺፖ።
- 12 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዋማይዲ ሎኦሚ ላሄቱያ ዛጌ!
ዔያታ ኬኤሪንቱኔ፣ ዔቃኒያ ያፓ ዳንዳዑሞሴ።

37

- ዳውቱ ዓይነት
- ፑርቶ ዓሰንታ ኮዥ ዓሰሞ ካፒ ዓኣ ባኣዚ
- 1 ፑርቶ ማዳ ዓሰ ዛጊ ዳጋዲፖ፤
ጎሞ ማዳ ዓሰሲ ዛጊ «ዔያቶም ዬይ ዓይጋ ማዔይ!»
ጌይ ማሊፖ።
- 2 ዔያታ ማኣቲጉዲ ዑኬና ማላንዳኔ፤
ዋላሺጉዲያኣ ሹሊ ዲኣናንዳኔ።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቂ ኮሺ ባኣዚ ማዳ፤
ዓጮይዳ ኮሺና ኔኤኒ ናንጋንዳኔ።
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዋዛዳ፤
ዒዚያ ኔኤኮ ዒና ኮዓ ባኮ ዒንጋንዳኔ።
- 5 ዒዚ ኔና ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ
ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሃዳርሲ ኔና ዒንጌ፤
ዒዛ ጉሙርቂ፣ ዒዚ ኔና ማኣዳንዳኔ።
- 6 ዒዚ ፂሉሞ ኔኤኮ ፖዓጉዲ
ኔኤሞ ዋጊንታ ሞጎሞ

ዓቢ ዲኡሲጉዲ ፖዒሳንዳኔ።

- 7 ጊቢ ዳንዳዒህና ደዲ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዳ ባኮ ዛጋኒ ካፒ፤
ሜሌ ዓሰኮ ፑርቶ ማሊያ ዔያቶም ጊኢጌያ ማዔቲያ
ሮኦጋዲፖ።
- 8 ዳጋ ፑርታ ባኣዚዳ ሄሊሳህሮ
ዳጋይዳፓ ኔና ማሄ፣ ሮኦጋዲህዳፓኣ ካፒንቱ።
- 9 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዋዲንታንዳኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃዞንህ ጋዓንቲ ሳዖ
ዔካንዳኔ።
- 10 ዳካ ዋደሞ ማዓንዳፓዓቱሞ
ፑርቶ ማዳ ዓሳ ሩኡሪና ባይቃንዳኔ፤
ኔኤኒ ዔያቶ ኮዔያታቱያ ዳንቃዓኬ።
- 11 ዒና ሹሌዔዞንህ ዓጮ ዔካንዳኔ፤
ዖርጎቹሞና ኮሹሞና ዳንቂ ዔያታ ዋዛዳንዳኔ።
- 12 ፑርቶ ማዳ ዓህ ኮዥህ ባይዛኒ
ሜሌ ዓሰ ፑርቱሞና ዒዛ ዑፃ ዔቂሳኔ፤
ዒዛ ዒፃህና ሃኣሚ ዳዓኔ።
- 13 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ባይቃንዳ ኬላ ዑኬህ ዔራህሮ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ሚኢጫኔ።
- 14 ፑርቶ ማዳ ዓሳ
ማንቆ ዓሰንታ ማታዳ ዓሰሞ ዋዳኒ
ኮዥ ማዳ ማዳዞንህያ ሹካኒ
ፔኤኮ ጩንቾ ዓፓሮ ቱጋኔ፤
ሂኢዥሞ ፔኤኮ ጊኢጊሻኔ።
- 15 ጋዓንቲ ዔያቶኮ ጩንቾ ዓፓራ
ዔያቶ ሳዞ ማዒ ጫርጋንዳኔ፤
ሂኢዥኣ ዔያቶሲ ሜቃንዳኔ።
- 16 ፑርታ ማዳ ዓሲኮ ሚርጌ ቆሎይዳፓ
ኮሺ ዓሲኮ ዳኮ ቆሎንህ ባሽኬ።
- 17 ፑርቶ ማዳ ዓሰኮ ቃሳ ማቃንዳኔ፤
ፂሎ ዓሰ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደዲሻንዳኔ።
- 18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፂሎ ዓሳ ናንጋንዳ ዋደ ዔዔራኔ፤
ዳና ዔያቶሲ ዔያቶም ማዒ ቢያ ዋደ ናንጋንዳኔ።
- 19 ፑርታ ኬሊ ሙኬቲ ሜታ ዔያቶ ሄላዓኬ፤
ሉማህ ዋደና ሙኡዚ ዳንቂ ዔያታ ሚሽካንዳኔ።
- 20 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ጋዓንቲ ባይቃንዳኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሞርካ ቡኒጉዲ ዲኣናንዳኔ፤
ዓዳ ጩቢ ባይቃህጉዲ ዓኣፓፓ ባይቃንዳኔ።
- 21 ጎሜ ማዳ ዓሲ ዓሲዳፓ ታታልዓኔ፤
ጋዓንቲ ማሄ ዬያ ጩጉሞሴ፤
ፂሎ ዓሲ ጋዓንቲ ሚጩንታኔ፤
ማህያኣ ዒንጋኔ።
- 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጃ ዓሳ ሳዖ ዔካንዳኔ፤
ዒዚ ጋዳንቂ ዓሳ ጋዓንቲ ባይቃንዳኔ።
- 23 ዓሲኮ ናንጊ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛዳን ማዔቲ
ዒዚ ዬያ ዓህኮ ናንጋ ፒዜ ማዒ ያ ጎናሳኔ።
- 24 ዬይ ዓህ ዲቂንቱቲያ ሎኦማዓኬ፤

- ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ኩጮና ከኤሊንቂ ዒዛ
ዓርቃንዳኔ።
- 25 ደጋቶይዳገ ጋርቻንዳያ ሄላንዳእና ታ ናንጌ፤
ዬያይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ዓሲ ሃሼም
ናኣታ ዒዛኮ ሙኡዚ ባይዚ ሺኢቃንቴ
ፔቴታፆ ታኣኒ ዛገባኣሴ።
- 26 ኮሺ ዓሲ ቢያ ምዳና ዓሲም ዔኤቢ ጉሪ ዒዒንጋ፤
ዒዛኮ ናኣታኣ ዓንጀንቴያ ማዓንዳኔ።
- 27 ፑርታ ማዳገ ሃኬ፥ ኮሺ ባኣዚ ማዳ፤
ናንገና ኔኤኒ ናንጋንዳኔ።
- 28 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፒዜ ምጌ ናሽካ፤
ዒዛም ጉሙርቂንታዘንሣ ዒ ሃሹዋሴ፤
ናንገና ዔያቶ ዒ ካገ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሶኮ ዜርፃ ጋዓንቴ ባይቃንዳኔ።
- 29 ሳዓ ዲሎ ዓሶም ዓታንዳኔ፤
ዒዛይዳ ዔያታ ናንገና ናንጋንዳኔ።
- 30 ዲሎ ዓሲ ፔ ዳንጋገ ዔራቶ ከሳ፤
ዒንዲርዘ ዒዛኮ ፒዙሞ ጌሰታ።
- 31 ዒዛ ምዛሣኮ ምጋ ዒዛኮ ዒናኣኬ፤
ቶካ ዒዛኮ ቡኡዲንቴዋሴ።
- 32 ፑርታ ማዳ ዓሲ ዲላሣ ካታ፤
ምዳኒያ ዒዛ ዒ ኮዓ።
- 33 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ
ዒዛኮ ሞርኮም ዓኣሣ ዒንገንዲዋሴ፤
ዓሲ ቡካ ቤዘይዳ ሞኦቶና ዓሳ ዒዛ ላሣንዲዋሴ።
- 34 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማእር ካራ ዳዔ፤
ጎይፆም ዒዛሲ ካፔ፤
ዒዚ ሳፆ ኔኤም ዳካልሲ ኔና ቦንቸሳንዳኔ፤
ፑርቶ ዓሳ ባይቃንቴ ኔ ዛጋንዳኔ።
- 35 ፑርታ ማዳያና ቂኢር ዓሲሰኬይ
ዓዳ ሊባኖኦሴ ሚፆጉዲ ሞርቂ ዓኣንቴ ታ ዛጌ፤
- 36 ገንሣ ሃሣ ማሌ ዓቢና ዒኢና ታ ዓኣዳንቴ
ዒኢካ ዬይ ሚፃሣ ባኣሴ፤
ኮዒያ ታ ዒዛ ዴንቂባኣሴ።
- 37 ኮሺ ማዔ ዓሣና ፒዜ ማዔሣያ ዒናገ ዛጌ፤
ኮሺ ማዔ ዓሲኮ ሃገ ማዓ ምዛ ዓኣ።
- 38 ጎሞ ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ጋፒ ሃይቃንዳኔ፤
ዜርፃኣ ዔያቶሲ ባይቃንዳኔ።
- 39 ዲሎ ዓሲኮ ዳቂንታ ሙካንዳሣ ናንገና ናንጋ ጎዳገኬ፤
ሚታሣ ምዳና ፑኖ ካያሣ ዔያቶኮ ዒዛኬ።
- 40 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማኣዳኔ፥ ዓውሲያ ዓውሳ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሶ ኩጮገ ዔያቶ ዒ ከሳንዳኔ፤
ዔያታ ዒዛ ፔኤኮ ፑኖ ካያሣ ማሃሣር
ዒዚ ዔያቶ ዓውሳንዳኔ።

38

ዓይሁደኮ ሃውሾ ከሎ ማሊ ጳቂሣ ዓይናደ ዳውቴ
ዓይኑም
ሜቶ ምዳና ሺኢቂንታ ሺኢጲሣ

- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሣኖ! ኔ ዳጎና ታና ጎሪገ፤
ኔኤኮ ዴኤገ ዳጎና ታገዳ ሜቶ ዓገገ።
- 2 ኔ ሂኢዦና ኔ ታና ዴኬ፤
ኔኤኮ ደዶ ኩጮና ኔ ታና ጳርቂ።
- 3 ኔኤኒ ጎሪንቴሣር ዑፃ ታኣኮ ኮሺቱዋሴ።
ታ ጎማገ ዔቂያና ዒቢሊ ታኣኮ ባኣሴ።
- 4 ዳቢንታ ታኣሲ ታና ዴኤፃያኬ፤
ዬይ ታኣኒ ከዳኒ ዳንዳዓሣገ ዑሣኬ።
- 5 ታኣኮ ዔኤያቶና ታ ማዳ ዳቢንቶር
ከፃ ታኣኮ ገኢሸኪ ዛዓ።
- 6 ታኣኒ ገኢራገ ምቤ፤ ሚርጌና ታ ኩንቴ ሃንቴ፤
ከሎ ቢያ ፆዩሣና ታ ፔኤቂ።
- 7 ገኢራ ታኣኮ ታሚጉዲ ዔኤቴ፤
ዑሰካኣ ታኣኮ ኮሽኩዋሴ።
- 8 ሚርጌና ታ ላቤ፤ ጋፒ ታኣኒ ሺኢቴ፤
ዒና ታኣኮ ሚታዳያታሣር ታ ዚኢሊንታ።
- 9 ናንገና ናንጋ ታ ጎዳሣኖ! ታኣኒ ኮዓ ባኮ ቢያ ኔ ዔራ፤
ታኣኮ ዚኢሊንታፃ ኔኤም ዓኣሺንቴያቱዋሴ።
- 10 ሳዛ ታኣኮ ዑኮ ዑኮ ዳዓ፤ ቆሳኣ ታኣኮ ጌላ፤
ዓኣገ ታኣኮ ዛጎ ዒፃ።
- 11 ታኣኮ ዒገኖንታ ላጎንታ ከፆ ታኣኮ ሻኣከንቴ፤
ታ ዒገና ታ ኮራገ ሃኬ።
- 12 ታ ሺምገሣ ባይዛኒ ኮዓዘንሣ ፒር ታኣም ፒራ፤
ፑርታና ታና ሚታሳኒ ማላዘንሣያ ባይዛኒ ታኣም
ዚርቃ፤
ርኦር ጉቤ ታና ባይዛኒ ጌ፤ ማላሣ ሱካ።
- 13 ታኣኒ ሞይዚ ባይቂያ
ጌሰታኒያ ዳንዳዑዋያ
ዳንጋ ባይቂ ዓሲጉዲኬ።
- 14 ጎኔና ሞይዚ ባይቂ ዓሲና
ዳንጋ ቡሊንቴ ጌሰቱዋ ዓሲጉዲ ታ ማዔ።
- 15 ናንገና ናንጋ ጎዳሣኖ! ኔና ታ ጉሙርቃ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ምዛሣኖ! ኔ ታኣም ማሃ
ከኤዛንዳኔ።
- 16 «ሞርካ ታኣኮ ቶኦቹ ታና ዛጋንዳጉዲና
ቶካ ታኣኮ ሃሊፆም ፔና ዔያታ ጎኦሊሣንዳጉዲ
ማዲገ!»
ጌዒ ታ ኔና ሺኢቃ።
- 17 ሎኦማኒ ታ ዑኬ፤
ታኣኮ ሞኣዩይዳገ ፔቴታፆ ታ ከሰኪባኣሴ።
- 18 ዳቢንቶ ታኣኮ ታ ቡኡፃ፤
ጎማ ታኣኮ ታና ሚታሴ።
- 19 ታኣኮ ደዶ ሞርካ ሚርጌኬ፤
ታ ዔኤቢ ሞኦቱባኣንቴ ታና ዒፃዘንሣኮ ገይዲ
ባኣሴ።
- 20 ታኣኒ ኮሺ ማዳ ማዳሣር
ዬያ ኮዦ ማዳ ዛሎ ፑርታ ታኣም ማዲ ማሃ ዓሳ
ታኣኮ ሞርኬ ማዒ ዔቂ።
- 21 ናንገና ናንጋ ጎዳሣኖ! ታና ሃሺገ፤
ታ ምዛሣኖ! ታ ኮራገ ሃከገ።
- 22 ታ ዴኤሻሣ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳሣኖ!

ታና ዑካዲ ማኣዳ።

39

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይዖና ዓይታሜ ዛሎ
ዓይናዲንቲ ዳውቲ ዓይነት

ዓሲ ሜታ ሄላዛ ዓልቃሚጉዲ ሸኢቃ ሸኢጲህ

1 ታኣኒ፡- «ታ ማድንታ ዒንዲርዘዋ ጎሜፓ ካፓንዳኔ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሳ ታ ኮራ ዓኣ ዎደና ዳንጎ ታኣኮ ታ
ቢፃልቃንዳኔ»

ጌዒ ታ ጫኣቄ።

2 ዳንጋ ባይቄ ዓሲጉዲ ዘቲ ታ ጌዔ፤

ኮሺ ባኣዚ ጌሰታኒታዖ ዳንጎ ታኣሲ ታ ዓርቄ፤

ዬይ ያዲ ማዔታቲያ ሜታህ ታኣኮ ሃቺም ሚርጌ።

3 ዒና ታኣኮ ጋራ ያይዳ፤

ማሊያ ታ ማሊህረ ዬይ ታማ ዓኤቲ፤

ዬካፓ ዳንጎ ቡሊ ሂዚ ጌይ ታ ኬኤዜ።

4 «ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!

ናንጎኮ ታኣኮ ጋፒንዖ ሌዖኮ ፓይዶ ታና ዓርቄ፤

ታኣኒ ዓኣዳያና ባይቃያ ማዔህ ታ ዓርም።»

5 «ሃይሾ ታኣኒ ናንጋንዳ ዎዶ ኬኤላና ዋርቄ ኔ ዛጊ ሃሽ፤
ታኣኒ ናንጋ ሌዓ ኔ ቤርታ ዓኤቢ ማዒ
ፓይዳንቲዎሴ፤

ጎኔና ዓሲኮ ናንገሊ ቢያ ዓዳ ሱኡሌጉዳያኮ።

6 ዓሲ ናንገሊ ሸቢዳፓ ዲማቲዎሴ፤

ጉሪ ላቢንታ፤ ቆሎዎ ቡኩሳ፤

ጋዓንቲ ዬይ ቆላ ያኦም ማዓንዳቲያ ዓራዎሴ።»

7 «ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!

ሂዳቲ ታኣኮ ሃጊ ማዓ ዎዛህ ዖናዳይ?

ናንገና ናንጋ ጎዳቲዎዳ?

8 ታኣኮ ጎማፓ ቢያ ታና ዓውሴ፤

ዔቦ ዔራዎ ዓሶም ሚኢቺ ታና ማሂፓ።

9 ሃያ ቢያ ማዳህ ኔናታህረ

ታኣኒ ዘቲዮ ጋዓንዳ፤

ዳንጎዎ ታኣኮ ታ ቡላዓኮ።

10 ቃሶ ኔኤኮ ታ ዑፃፓ ዔቄሴ፤

ኩጫ ኔኤኮ ታና ጳርቄህረ ሚርጌና ታ ላቤ።

11 ዓሶ ዔያቶኮ ጎሞ ዛሎሮ ሜታሳኒ፤ ኔ ዔያቶ ጎራ፤

ቆሎዎ ኔ ዔያቶኮ ቢሎና ባይዛ፤

ጎኔና ዓሲኮ ናንገሊ ሱኡሌይዳፓ ባሽቲዎሴ።»

12 «ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!

ሸኢጲያ ታኣኮ ዎይዜ፤ ዒላቶዎ ዔኮ፤

ታ ዬኤካኣና ዑኩና ታና ማኣዳ፤

ዳካ ዎዳም ታ ኔኤኮ ሾኦቺኮ፤

ታኣኒ ታኣኮ ቤርታኣ ዓድንህጉዲ ቤሲባኣያ ማዒ
ናንጌያኮ።

13 ሃይቄ ታኣኒ ማዕ-ዎ ቤዛ ዓኣዳንዳህኮ ቤርታ

ሃዳራ ታ ዎዛዳንዳጉዲ ዳካ ታኣም ጌዔቲራ።»

40

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይዖና ዓይናዲንታ ዳውቲ
ዓይነት

ጋላታ ዓይነት

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ማኣዳንዳጉዲ ገቢ ዳንዳዒ ታ
ካፔ፤

ዒዚያ ታ ባንህ ሸሪ፤ ሸኢጲያ ታኣኮ ዎይዜ።

2 ዓገፃ ጫሪና ቶኦጾ ማዔ

ሃሊፃ ዔታፓ ዒ ታና ኬሴ፤

ቶኮ ታኣኮ ላሎ ሹጮ ዑፃ ዔቄሲ

ዶዲ ታ ዔቃንዳ ቤሲ ዒ ታኣም ዒንጌ።

3 ታ ዳንጎይዳ ዓከ ዓይነት

ኑ ያኦዛህም ጋላታ ዓይነት ታኣም ዒ ዒንጌ፤

ዬያ ሚርጌ ዓሳ ዒገጫ ዛጊ

ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃንዳ።

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሌሊ ጉሙርቃዘንህ

ሚሌ ያኦዛ ካኣሽኪር ሸራዎዘንህ

ዬያ ሚሌ ያኦዛ ገንዖ ሃንታ

ዎይዜ ዒፃ ዓሶና ዎላ ፔቲ ማዕ-ዎዘንህ

ዓንጂንቲያኮ።

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛህዮ!

ኔኤኒ ሚርጌና ዲቃህ ሄርሺባ ባኣዚ ኑም ማዳ፤

ያኦኒያ ኔኤና ቤቃይ ባኣሴ፤

ኔኤኒ ኑም ማሌ ኮኩ ባኮ

ያኦኒያ ፓይዲ ዔራኒ ዳንዳዕ-ዎሴ፤

ኬኤዛኒና ሃይሳዳኒ ታ ዓርቄታቲያ

ፓይዳ ታኣም ዔርቲዎያ ማዓንዳ።

6 ኔኤኒ ሚቺ ዒንጎ ዒንገያንታ ሚሌ ዒንገያዎ ኮዑ-ዎሴ፤

ቆልማ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቺንታንዳጉዲ

ገንህ ሃህ ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንገንታ ዒንገያኣ

ኔኤም ዒንገንታንዳጉዲ ኔ ኮዑ-ዎሴ፤

ዬያ ማዳንዶ ቤዛ ዓይህዮ ኔኤኮ ዎይዜ

ኔኤም ታ ማዳንዳጉዲ ኔ ታና ማሂ።

7 ዬያሮ ታኣኒ፡- «ዎጎ ማፃኣፖይዳ ታ ዛሎ ፃኣፒንቲ ጎይዖና

ሃይሾ ታኣኒ ሙኬ።

8 ታ ያኦዛህዮ! ማሊያ ኔኤሲ ማዲ ኩንህኒ ታ ኮዓ፤

ዎጋኣ ኔኤኮ ታ ዒኖይዳኮ» ጌዔ።

9 ዴኤፖ ቡኪንቶ ቤዛ ፒዜ ባኣዚ ታ ኬኤዜ፤

ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔኤኒ ዔራህጉዲ

ታ ኬኤዛ ባኮ ኬኤዚያ ሃሻዓኮ።

10 ኮሹዎ ኔኤሲ ታ ዒና ታ ዓኣቻዓኮ፤

ኔኤኒ ጉሙርቄንታያና ዓውሳያ ማዔህ ታ ኬኤዜ፤

ዬያ ዴኤፖ ቡኪንቶ ቤዛ ኔኤኮ ናንገና ናንጋ

ናሹዎንታ ጎኑዎንታ ታ ዓኣቺባኣሴ።

11 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔ ማኣሪዖ ታገዳፓ ሃኪሲፖ፤

ኔኤኮ ናሹዎንታ ናንገና ናንጋ ጉሙርቄንቲፃኣ

ናንገና ታና ካፖንጎ።

12 ሚርጌ ሜታ ታና ዎኣዪሳ፤

ዳቢንታ ታኣኮ ሚርጌህረ ዛጋኒ ታ ዳንዳዕ-ዎሴ፤

ዬይ ታኣኮ ቶኦኮ ጋፓናፓ ባሻያኮ፤

ዬያሮ ታ ዒና ታና ዒፃ ሃሽ።

13 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ሃዳራ ታና ዓውሴ፤

ያኦዛህዮ! ዑካዲ ታና ማኣዳ።

14 ታና ዎዳኒ ኮዓ ዓሳ ቢያ ቦርሲንቶንጎ፤

ዔርቶ ዒፃ ካራ ዔያቶም ባይቆንጎ፤

ታና ፑርታ ባኣዚ ሄላንዳጉዲ ማላዘንህም ቢያ

15 ታ ሎኦሚሂር፡- «ሂድ! ማዳ!» ጋዓዛንህ ፔኤር ቦርሲንቲና ዲቃቶንጎ፡፡

16 ኔና ኮዓዛንህ ጋዓንቲ ቢያ ዋዛደንጎ፤ ኮሺ ዑህ ዓኣዴያ ዋዛደንጎ፤ ቢያ ዋዴ ኔ ዓውሲያ ናሽካዛንህ «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒኬ!» ጎዳንጎ፡፡
17 ታ ያኦዛሂዮ! ታኣኒ ሜታዴ ዓሲኬ፤ ጋዓንቲ ኔኤኒ ታና ዋሊባኣኬ፤ ኔኤኒ ታኣኦ ማኣዳሂና ዓውሳሂ ማዔ ጎይዮና ሃሂያ ዑኩና ታና ማኣዳ፡፡

41

ዓይነቱ ሎኦሚሂር ጋዓህ ጎይዮና ዓይናዲንታ ዳውቲ ዓይነቱ
ዓሲ ሃርጊንታዮ ሺኢቃ ሺኢጲሂ
1 ማንቆ ዓሶ ማኣዳ ዓሳ ዓንጃንቲያኬ፤ ዔያታ ሜታዴ ዓሶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማኣዳ፡፡
2 ዒዚ ዔያቶ ካፓኔ፤ ሺምፔናኣ ጌሃኔ፤ ሳይዳ ዔያቶ ዓንጃኔ፤ ዔያቶኮ ሞርኮማኣ ዓኣሂ ዒንጉዋሴ፡፡
3 ሃርጊንቲ ዔያታ ላሃዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማይሃኔ፤ ፓሂያ ዔያቶ ፓሃኔ፡፡
4 ታኣኒያ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታ ዳቤሂር ታና ሚጠንቲ ማኣሬ፤ ሃርጎይዳፓኣ ታና ፖዒሴ» ጌዔ፡፡
5 ታ ሞርካ ታ ዑፃ ፑርቱሞ ጌሰታዮ፡- «ዓይዲ ዒዚ ሃይቃንዳይ? ሱንፃ ዒዛኮ ሳይዳፓ ዋሊንታንዳሂ ዓይዲ ናንዳይ» ጋዓ፡፡
6 ታና ዔያታ ያኦሚሂ ሙካሂ ዒናፓቱዋሴ፤ ታ ዑፃ ፑርታ ባኣዚ ጌሰታኔ፤ ዳማ ዳማ ቤዛ ሃንቲ ሃንቲ ሱንፃ ዔያታ ታኣኦ ፑርቲሳ፡፡
7 ሞርካ ታኣኦ ዋላ ፔቲ ማዒጋፓ ታ ዑፃ ካሽካሻ፤ ፑርታ ታና ሃላንዳጉዲ ፑርቱሞ ማላ፡፡
8 ዔያታ ማላዮ፡- «ዒዚ ሃርጊንቲ ሃይቃኒ ዑኩኔ፤ ማይ ላሄ ቤዛፓ ዒዚ ዔቃዓኬ» ጋዓ፡፡
9 ታኣኦ ካሦ ታኣና ዋላ ሙዔሂ ታ ጉሙርቃ ዑኩ ማዔ ላጋሂ ዔይያ ዓቱዋዮ ሞርኬ ማዒ ታ ጌዳ ዔቄ፡፡
10 ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ጋዓንቲ ታና ሚጠንቲ፤ ታ ሞርኮ ኮሜ ታ ኮፃንዳጉዲ ታና ፓሂ፡፡
11 ታ ሞርካ ታና ባሽዮና ዋዛዲ ዴዒንዳዋሴ፤ ዔያና ኔኤኒ ታና ናሽካያ ማዔሂ ታ ዔሬ፡፡
12 ታኣኦ ዲሎሞር ኬልቂ ኔ ታና ዓርቄ፤ ናንገና ኔ ኮራ ኔኤኒ ታና ናንገሻንዳ፡፡
13 ናንገና ናንገ ሃላንዳኣና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂ ጋላቲንቶንጎ!

ዓኣሚንጎ! ዓኣሚንጎ!
ለምዓሳ ፓቂዮ

42

(ዓይኑ ማጻ ዓይ. 42—72)
ዓይነቱ ሎኦሚሂር ጋዓህ ጎይዮና ቆሬ ናኣታ ኬኤዚ ዔርዜ ባኮ
ዒፂ ዳውሶ ዋዴና ሺኢቆ ሺኢጲሂ
1 ርኦቶ ዴኤቢንቲ ዓልቃ ዋኣሂ ዴንቃኒ ኮዓሂጉዲ ያኦሲዮ! ታ ሺምፓሂያ ኔና ዴንቃኒ ዴኤቢንቲ ኮዓ፡፡
2 ታ ሺምፓሂያ ያኦሲ፤ ናንገና ባይቁዋ ያኦዛሂ ዴኤቤኔ፤ ዓይዲ ታኣኒ ሄሊ ያኦሲኮ ዓኣፖ ካር ዛጋንዳይ?
3 ዓሳ ቢያ፡- «ያኦዛሂ ኔኤኦ ዋካዳዮ?» ጋዓ ዋዶና ዓሰፃ ታኣኦ ርኦርንታ ዋንቶ ሙኡዚ ማዔ፡፡
4 ታኣኒ ዓሶኮ ዓርና ማዒ ሚርጌ ዓሶና ዋላ ያኦሲ ማኣሬ ዴንዳ፤ ቦንቾ ኬሎ ቦንቾ ዓሳ ዓይነቱና ዒላሺሂና ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላታ፤ ዔያ ታኣኒ ሚናኣ ናንጎ ማላዛ ዒና ታኣኦ ያዩሂና ዋኣፃ፡፡
5 ታኣኒ ዓይጎር ዋዛ ቲቃንዳይ? ዓይጌንዴር ታ ሜታዳንዳይ? ታኣኒ ያኦሲ ጉሙርቃ፤ ዒዚ ታና ማኣዳሂርዋ ታ ጋላታ፡፡
6 ታ ያኦዛሂዮ! ታ ዋዛ ቲቄ፤ ሺምፔላ ታኣኦ ያዩ፤ ዔያር ዮርዳኖሴንታ ዓርሞኒዔሜ ዓጮይዳ ዓኣ ሚዛሬ ዴካ ዴዒ ታ ኔና ማላ፡፡
7 ኔኤኦ ሶኦሪንታ ዋኣዮኮ ጉኡሚፃፓ ዔቄያና ፔቲ ቁልባ ባጎ ቁልቦ ዔኤላ፤ ኔኤኦ ዋኣዮ ጉዳሂ ዠባራ ዴኡኪ ታና ባይዜ፡፡
8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ማኣሬዮ ሮኦራ ዳካ፤ ዋንቶ ታ ዒዛም ዓይናዳ ዓይነቱ ታኣኦ ዓኣ፤ ታ ናንጎኮ ያኦዛሂያ ታ ሺኢቃ፡፡
9 ታኣኒ ታ ያኦዛሂ፤ ታኣኦ ላላሂም፡- «ኔኤኒ ታና ዓይጋ ዋሌይ? ሞርካ ታና ዋኣዩሴም ዓይጋ ታ ያዩ ሃንታዮ?» ጋዓንዳ፡፡
10 ሞርካ ታኣኦ ቢያ ዋዶ፡- «ያኦዛሂ ኔኤኦ ዋካ ዓኣዮ?» ጌዒ ቶኦቻ ዋዶና ሜጌፃኣ ታኣኦ ዓቱዋዮ ቆፃ፡፡
11 ታኣኦ ሺምፔሌ ዓይጋ ኔ ያያይ? ዓይጋ ኔኤኒ ሻሊንታይ? ጉሙርቁዮ ዋዛ ኔኤኦ ያኦዛሂዳ ማሂ፤ ታና ዓውሳያ ማዔ ታ ያኦዛሂ ሃጋኣ ታኣኒ ጋላታንዳ፡፡

43

ዒፂ ዳውሶ ዋዴና ሺኢቆ ሺኢጲሂ
1 ያኦሲዮ! ታኣም ዋጌ፤ ኔና ጉሙርቁዮ ሜሌ ዴርና ዋላ ታ ዛሎ ሞኦቲንቲ፤ ፑርቶ ማዳ ዓሶና ጌሻ ዓሶናይዳፓ ታና ዓውሴ፡፡

41:9 41:9 ማቲ. 26:23፤ ማር. 14:18፤ ሉቃ. 22:21፤ ዮሃ. 13:18፡፡ 41:13 41:13 ዓይኑ. 106:48፡፡

- 2 ታ ያከዛሂዮ! ኔኤኒ ታኣኮ ዶዶ ዋርዲያሂኬ፤
ኔኤኒ ታና ዓይጋ ሃሻይ?
ሞርካ ታና ዓይጋ ሮኦጋሲ ያደሳይ?
- 3 ኔኤኮ ፖዎና ጎኑሞና ታኣሞ ዳኬ፤
ዔያታ ታና ዔኪ ኔኤኮ ዲማዳ ዲኮ
ኔኤኮ ዋርቆ ማእሮዋ ታና ሄሊሶጎ።
- 4 ታኣኒ ያኦሲሞ ዒጎጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዞ ዓኣዳጎዳኔ፤
ሃይማ ፓጩኔ ጌይሱዎ ዋዛሳ ያኦዛሂ ባጎሂ ታ
ዳጎዳጎዳኔ፤
ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛሂዮ!
ሚርጌ ሻዡ ዳጎሃ ጎኦሎ ዋርቁ ዋርቁ ታ ኔና
ጋላታጎዳኔ።
- 5 ታኣኮ ሹሞፔሌ ዓይጋ ኔ ያያይ?
ዓይጋ ኔኤኒ ሻለጎታይ?
ጉሙርቁዎ ዋዛ ኔኤኮ ያኦዛሂዳ ማሄ፤
ታና ዓውሳሂ ማዔ ያኦዛሂ ሃጊ ታ ጋላታጎዳኔ።

44

- ዓይነቱ ሱኡጋሂ ዓይሃ ጎይዎና ቆሬ ናኣታ ኬኤዚ ዔርዜ ባኮ
ማኣዶ ኮዒ ሺኢቆና ሺኢጲሂ
- 1 ያኦሲዮ!
ሚናኣ ዋዶና ኔኤኒ ማዳ ባኮ ቢያ
ኦኡኒ ኦ ዋዮና ዋይዜኔ፤
ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደጎሂ ዔያቶ ዋዶና
ኔኤኒ ዔያቶም ማዳ ዲቃሃ ባኮ ባኮ ኦም ኬኤዜኔ።
  - 2 ሚናኣ ዋዶና ኔኤኒ ማዳ ባኮ ቢያ
ኦ ዓደጎሂ ኦም ኬኤዜኔ፤
ዬይያ፡- ኦ ዓደጎሂ ቤዞ ጌልዛኒ
ሜሌ ዳር ኔኤኒ ዳውሴኔ፤
ዔያቶ ጌኢጊሺ ዳይህኒ ቤርታ ዒኢካ ናጎጎ ዓሶ ኔ
ባይዜኔ።
  - 3 ዓጩሎ ዔያታ ዓርቁሂ ዔያቶኮ ጩጎቾ ዓፓሮና
ያሊቱዋሴ፤
ባሺ ዔያታ ዔኬሂያ ዔያቶ ዋልቁናቱዋሴ፤
ዬያ ቢያ ዔያታ ማዳሂ ኔኤኒ ዔያቶ ናሽኬሂሮና
ዔያቶና ዋላ ማዒ ኔኤኮ ዋልቆና ዶዶሞና
ዔያቶ ኔ ማኣዳሂሮኬ።
  - 4 ኔኤኒ ታኣኮ ካኣቲኬ፤
ጊጎሃ ሃሃ ኔ ታኣኮ ያኦዛሂኬ፤
ያይቆኦዜ ዜርዎ ማዔ ኔ ዳራ
ባሻጎዳጉዲ ማዳሂ ኔናኬ።
  - 5 ኔ ኦና ማኣዳም ኦ ሞርኮ ኦ ባሻኔ፤
ኦ ዑፃ ዔቃ ዓሶ ኔ ሱጎዎና ኦ ዳውሲሳኔ።
  - 6 ታኣኒ ታኣኮ ሂኢዡ ጉሙርቁዋሴ፤
ታኣኮ ጩጎቾ ዓፓራኣ ታና ዓውሱዋሴ።
  - 7 ኦ ሞርካፓ ኦና ዓውሳጎዳሂ ኔናኬ፤
ኦና ዒፃ ዓሶ ቦርሲሳጎዳሂ ኔናኬ።
  - 8 ያኦሲዮ! ኔኤና ኦ ሄርሺጎታኔ፤
ሱጎዎ ኦ ኔኤኮ ናጎጎና ጋላታኔ።
  - 9 ሃሂ ጋዓጎቲ ኔ ኦና ኬኤሬኔ፣ ቦርሲሲያ ቦርሲሴኔ፤
ኦኡኮ ያሎ ዓሶና ዋላ
ኔኤኒ ኬሰኪዎዋ ሃሽኔ።

44:22 44:22 ሮሜ 8:36።

- 10 ኦኡኮ ሞርኮ ቤርታፓ ዓኣሺጎቲ ጳሽካጎዳጉዲ ኔ ኦና
ማሄኔ፤
ኦ ሞርካኣ ኦኡኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ቡሬኔ።
- 11 ኔ ኦና ሹኪጎታ ማራይጉዲ ማሄኔ፤
ሚሌ ዳር ዓጫ ኔ ኦና ዜርቁኔ።
- 12 ዳር ኔኤኮ ኔ ዳካ ሚኢሺም ሻጎቼኔ፤
ዬያ ኔ ሻጎቼዎና ቃሲ ዳጎቁ ባኣዚ ባኣሴ።
- 13 ኦኡኮ ዓሺና ኦና ጫሽካጎዳጉዲ
ኦ ኮርይዳ ዓኣ ዓሶማኣ ኦ ሚኢቹ
ሃሃ ዓማሊ ባኣዚ ማዓጎዳጉዲ ኔ ማዳኔ።
- 14 ዳሬ ኦ ዛላ ጌሰቲ ዓማላያ
ቶኦቹሂና ቶኦኮዋ ፔኤኮ ዓጊሃጎዳጉዲ ኔ ማዳኔ።
- 15 ቢያ ኬላ ዓኣፖ ካራ ታኣኮ ዳውሲጎቲናኬ፤
ቢያ ባኣዚና ታ ቦርሲጎታያ ማዔኔ።
- 16 ታኣኒ ያዲ ማዔሂ
ሞርካ ታኣኮ ኮም ኮፃ ዋዶና
ሜሌ ዓሳ ቁኤዲ ታና ቶኦቻሂ ዋይዜሂሮኬ።
- 17 ዬይ ቢያ ኦና ሄሌሂ
ኔና ኦ ዋሊባኣጎቲ፣ ኔኤኮ ጫኣቁም ኦ ሃሺ
ሻሂባኣጎቲኬ።
- 18 ዒና ኦኡኮ ኔኤም ጉሙርቁጎታ ጎይሃ ዓኣጎቲኬ፤
ቶካኣ ኦኡኮ ኔ ጎይፃፓ ኬሰኪባኣሴ።
- 19 ኔኤኒ ጋዓጎቲ ቦዓ ፔኤቃ ቤዛ ሜጎሂ ኦና ኬኤሬኔ፤
ሻኔ ዲሚና ኔ ኦና ባይዜኔ።
- 20 ኦ ያኦዛሂኮ ሱጎዎ ኦ ዋሊ
ኩጮዋ ሜሌ ያኦዞ ባጎሂ ዔቁሴያ ኦ ማዔቲ።
- 21 ኦ ያኦዛሂ ዬያ ዔራዋዓዳ?
ዒዚ ዒናይዳ ዓኣ ባኣዚ ዔዔራያኬ።
- 22 ጋዓጎቲ ኔ ዛሎ ኬላ ኬላ ኦ ሃይቁዎ ዓቲ ዓቲ ዓኣኔ፤
ሹኪጎታ ማራይጉዲያ ኦ ፓይዳጎቲኔ።
- 23 ናጎጎና ናጎጎ ጎዳሂዮ! ዔቁ! ዓይጋ ኔ ጊጎዓይ?
ዔቁ! ናጎጎና ኦና ኔ ኬኤሬ ሃሺፖ!
24 ኔኤኮ ዓኣፖ ካር ኦ ጊዳፓ ኔ ዓይጋ ሺርሻይ?
ኦኡኮ ሜታዲዎና ሄርቁጎቲ ዋይዎዋ ዓይጋ ኔ ዋላይ?
- 25 ሳዎ ኬዲ ሄላኒ ዑኪ ኦ ኩጎቲኔ፤
ዒኢካ ኦ ሎኦሚ ላሄኔ።
- 26 ዔቁጋፓ ኦና ማኣዳኒ ሙኬ!
ኔኤኮ ናጎጎና ናጎጎ ናሹሞሮ ጌይጋፓ
ጊጎሃ ማሄ ኦና ሻጎቁ ዔኪ ዓውሴ!

45

- ዓይነቱ ሱኡጋሂ ዓይሃ ጎይዎና ዛዬና ዓይናዳጎቲ ቆሬ ናኣታ ዔርዜ ባኮ
ናሹሞ ዛላ ካላሊ
- 1 ዒና ታኣኮ ኮሺ ማሊሂ ኬሳኔ፤
ታኣኒ ጌኢጊሺ ካላሎ ካኣቲም ዋይዚሳጎዳኔ፤
ዳጎጋ ታኣኮ ዔር ዓሲ ዓርቁ ያኣፓ ቢዒሬጉዲኬ።
  - 2 ሚዛጰማ ኔኤሲ ዓሲዳፓ ቢያ ባሻኬ፤
ኔኤኒ ጌሰታ ጌኤዛኣ ሄርሺሳያኬ፤
ዬያር ናጎጎና ናጎጎ ጎዳ ኔና ዓጎጃኔ።
  - 3 ቦጎቾና ዲቃሥሂና ኩሜ ዋልቆ ካኣቲዮ

ጩንቸ ዓፓር ኔኤሲ ቱኩ።

- 4 ጎኑሞንታ ፒዜ ዋጌንታ ደሎሞንታ ዛላ ኔኤኮ ዲቃሣ ፑኡፑሞና ባሻኒ ቱኡቲ ኬሰኬ፤ ሚዛቆ ኩጫ ኔኤኮ ዲቃሣ ዓኮ ባኮ ማደንጎ።
- 5 ሂኢዡ ኔኤሲ ዋርቁንቴያኬ፤ ኔ ሞርኮኮ ሳዛ ዲካንዳ፤
- ዓጮ ካኣታ ባሽንቲ ኔ ቢታንቶ ዴማ ሎኦማንዳ።
- 6 ያኦዛሣሩ! ኔኤኮ ካኣቱሞ ያይታ ናንገና ናንጋ፤ ካኣቱሞ ኔኤሲ ፒዡሞና ኔ ያይሣያኬ።
- 7 ዲሎሞ ኔኤኒ ናሽካ፤ ዋይዚ ዲዲሣ ኔኤኒ ናሽኩሞሴ፤ ዬያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛሣ ኔና ዶኦሬ፤ ኔ ላጎይዳፓ ባሽ ቶኦኮ ኔኤኮ ዋዛ ዛይቴና ዲ ቲሽኬ።
- 8 ኬርቤንታ ዲሬቴንታ ቢሬጉዴንታፓ ኮሽንቲ ሳውቃ ባካ ኔኤኮ ካኣቱሞ ዓፒሎይዳ ፑኡኪንቴ፤ ዳርዘ ዓጮና ሚዛጲሶና ካኣቱሞ ማኣራ ሚርጌ ሻዡ ዴንሣ ዋርቆ ጎኡሎ ዋርቆዛ ኔና ዋዛሳ።
- 9 ኔኤኮ ካኣቱሞ ማኣራ ዓኣ ዉዲር ናኣቶ ባኣካ ካኣቶ ናኣቶ ማዕ ዉዲራሣ ዓኣ፤ ጌኤሻ ጌኤሻ ዋርቆና ሚዛጲሶና ሚዛጲ ዓፒላ ማይንቲ ኔኤኮ ካኣቱሞ ያይቶኮ ሚዛቆ ዛላ ዓቄ።
- 10 ኔኤኒ ታ ናዔሌ! ታኣኒ ኔኤሞ ጋዓ ባኮ ዋይዜ፣ ሃይሶዋ ታኣኮ ዲናፓ ዋይዜ፤ ኔኤኮ ዓዶ ማኣርንታ ዴርንታ ዋሊ ሃሹ።
- 11 ሚዛጲማ ኔኤኮ ካኣቲ ዲና ባይዜ፤ ጋዓንቲ ዲዚ ኔኤኮ ጎደታሣር ዲዛ ቦንቼ።
- 12 ዲሮሴኮ ዉዲር ናኣታ ዲንጎ ባኣዚ ኔኤሞ ዔኪ ዬዓ፤ ያርጎጮ ዓሳኣ ቃይሽ ኔና ሽራ፤
- 13 ካኣቲኮ ናኣ ቶኦካፓ ቶኮ ሄሊ ፓልሚ ዑኡቱሞ ማኣራ ዓኣ፤ ማኣዓሣያ ዲዘኮ ዋርቆ ሌሊኬ።
- 14 ዲዛ ፔኤኮ ሚዛጲ ማኣዓሣ ማኣዒ ካኣቲ ኮራ ዔውቲ ዓኣዳ፤ ዲዘኮ ዔርጎና ዉዲራሣያኣ ዲዘ ጎኦቢሣ።
- 15 ኮሽ ዋዛዲ ዋዛዲ ካኣቲ ማኣሪ ዋላ ዔያታ ጌላንዳ።
- 16 ዓቲንቆ ናኣታ ኔኤኮ ዓደንሣ ቤዘ ካኣቱሞ ጌላንዳ፤ ዋይሣንዳ ዓሶ ማሃ ዓጮ ቢያይዳ ኔ ዔያቶ ዶኦራንዳ።
- 17 ሱንፆ ታ ኔኤኮ ሸይንቶ ቢያሣሞ ማላታ ማሃንዳ፤ ዬያር ዴሬ ናኣናና ኔና ሄርሼ ጎይሣ ናንጋንዳ።

46

ዓይነቱ ሱኡጋሣ ዓይሣ ጎይያና ዓላሞዜሃ ዓይናዲንታ ቆሬ ናኣቶ ዓይነቱ ስኡሲኮ ኦኡና ዋላ ማዒያ

- 1 ያኦሲ ኦኡኮ ፑኖ ካያሣና ዋልቃሣናኬ፤ ኦና ሄላ ሜታሣና ቢያ ኦኡኮ ዑኬ ማዒ ማኣዳሣኬ።
- 2 ዬያር ሳዓ ዓገጃቲታያ ዲካኣ ዔቶ ባዛ ዔኤዲንቴቲያ ኦ ዲጊጩሞሴ።

45:7 45:7 ዔ.ብ. 1:8-9።

- 3 ባዛ ዋኣፃ ጉኡሚ ዓገጃቲያ ዲካ ዬያ ዋኣፃ ኩሚፃፓ ዔቄያና ዓገጃቲያ ኦኡኒ ዲቃታዓኬ።
- 4 ያኦሲኮ ካታሞ ዴኤፖ ያኦዛሣኮ ዲማዴ ማኣር ዋዛሳያ ማዕ ዋታ ዋኣሣ ዓኣ፤
- 5 ያኦሲ ዬኖ ካታሚሎ ባኣካኬ፤ ዲዛ ዓገጃያ ዓገጃዓኬ፤ ጉቶ ዓማ ዲዘ ዲ ማኣዳንዳ።
- 6 ዴሬ ዋኣቶንዶ ካራ ባይዜ፤ ካኣታኣ ሎኦሜ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዑኡዘ ፔኤሲ ዋይዚሴ ዋዶና ሳዓ ዓልቃ።
- 7 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ኦኡና ዋላኬ፤ ያይቆኦቤ ያኦዛሣ ኦኡኮ ፑኖ ካያሣኬ።
- 8 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማደ ሳይደኣ ዲ ማዴ ዓኮ ባኮ ዛጋኒ ሃኒ ሙኩሞ።
- 9 ዓይፃፓ ዴንዲ ጋፓ ሄላንዳኣና ሳዓፓ ያልዚ ዲ ባይዛንዳ፤ ሂኢዡ ሚንሣንዳ፤ ዋርቆ ዋጋጫንዳ፤ ገቲሞዋ ታሚና ሚቻንዳ።
- 10 ሃውሹሞ፣ ታኣኒ ያኦሲ ማዒሣ ዔራሞ፤ ታኣኒ ዴር ቢያ ባኣካ ዴግ ዴገ ጋዓንዳ፤ ሳዓ ዑፃኣ ታኣኒ ፑኡፒ ዴዳንዳ።
- 11 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ኦኡና ዋላኬ፤ ያይቆኦቤኮ ያኦዛሣ ኦኡኮ ፑኖ ካያሣኬ።

47

ዓይነቱ ሱኡጋሣ ዓይሣ ጎይያና ዓይናዲንታ ቆሬ ናኣቶ ዓይነቱ ስኡሲ ዓጮኮ ቢያ ካኣቲ ማዒሣ

- 1 ዴሬዮቴ ቢያ ኩጮ ዲንሣኮ ባዑሞ፤ ዑኡዘዋ ዲንሣኮ ዴገዲ ያኦሲም ዲላሹሞ፤
- 2 ዓጮ ቢያይዳ ዴኤፒ ማዕ ካኣታሣ ዴኤፒ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲጊቻያኬ።
- 3 ዲዚ ዴር ኦ ቢታንቶ ዴማ ማሃ፤ ካኣታ ኦ ዴማ ማዒ ዋርቃንዳጉዲ ማዴ።
- 4 ዲዚ ናሽካ ያይቆኦቤም ቦንቸ ማዕ ኦኡኮ ዴኤሎሞ ዲዚ ኦም ዶኦሬ።
- 5 ዓሳ ዲላሻኣና፣ ዛያሣያኣ ዋርቃኣና ያኦሲ ፔ ካኣቱሞ ያይቶ ቤዘ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሌካ ዲ ዴዓ ቤዘ ኬሰኬ።
- 6 ዓይናዲሞ፣ ኦ ያኦዛሣም ዓይናዲሞ፤ ዓይናዲሞ፣ ኦ ካኣቲሞ ዓይናዲሞ፤
- 7 ኦ ያኦዛሣ ዓጮ ቢያኮ ካኣቲኬ፤ ዬያር ጋላታ ዓይነቱም ዲዘም ዓይናዲሞ፤
- 8 ያኦሲ ፔኤኮ ዲማዴ ካኣቱሞ ያይታ ዴዔ፤ ዓጮ ዴርዋ ዋይሣሣ ዲዘኬ።
- 9 ዓብራሃሚ ያኦዛሣ ዴርና ዋላ ዓጮ ዴርኮ ሱኡጋ ቡኪንቴ፤ ዓጮ ካኣታኣ ዲዘርኬ፤

ዓዚያ ኮሺ ዴግ ዴገ ጌዔያኩ።

48

ቆሪ ናኣቶ ዓይነት

- ጾኦሲ ካታም ማዕ ደዮኔ
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳ ዴኤፒኩ፤
ኩ ጾኦሲ ካታም ደዮኔ፤ ዓዚያ ደዮኔ ደካ
ዴገ ጌዔ ጋላታ ዓዚያ ጋላቲንታንዳያ ኮይሳኔ።
- 2 ዓጮ ቢያኮ ዋዛ ማዕ
ኬደ ባንዶና ሃኬና ጳዳ ዴገ ቤዘይዳ ማዘጳ ደዮኔ
ደካ
ዴኤፖ ካኣታህ ካታምኩ።
- 3 ጾኦሲ ዓዚያ ማዕ ደዮኔ ጋራ ማዕ
ዓዚያ ጌቲማህ ማዕ ደዮኔ ማርካሳኔ።
- 4 ካኣታ ዋላ ቡኪንቲ ሙኩኔ፤
ዓይነት ዋላ 0-ፀ ጾኦሮ ጎዔኔ።
- 5 ጋዓንቲ ዓይነት ዩኖ ካታማሎ ዛጋዖ ዲቃቲኔ፤
ዓገጠጠ ዳሽኩኔ።
- 6 ሾይቺ ዓርቁ ላኣለጉዲ
ዓኣካ ጎጋይቁ ዓይነት ዚኪንቲኔ።
- 7 ዓባ ኬሰካ ባንዶ ዠባራ
ቲርሴሴ ዓጮኮ ዋኣዖ ካኣሚሎ ማንህህጉዲ
ኔኔኒያ ዓይነት ዋልቆ ላቢሲ ጎቃይሴኔ።
- 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ባኮ ኩ ዋይዜህጉዲ
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳህ ካታማ ዩኖ ጎይዖ ማዓንቲ
ኩ ዓኣፒና ኩ ዛጌኔ፤
ዓዚ ዩኖ ካታማሎ
ናንገና ደዲሺ ዴይህንዳኔ።
- 9 ጾኦሲዮ! ኩኔኒ ኔኔኮ ጌኤኮ ማኣርይዳ ማዕ
ኔኔኮ ማኣርይዳ ኩ ማላኔ።
- 10 ጾኦሲዮ! ኔና ጋላቲፀ ዓጮ ማዕ ካርና ሄሌህጉዲ
ሱንፀኣ ኔኔኮ ዓይነት ጎይዖ ማዕኔ።
- 11 ኔኔኒ ፒዜ ዋጋያ ማዕህር
ደዮኔይዳ ናንገ ዴራ ዋዛዳኔ፤
ዴሁዳ ካታማ ናንገ ዓሰዋ ዋዛሳኔ።
- 12 ዋላ ገንዖ ኬሰኪ ደዮኔ ሽሩዋቲ፤
ዓዚ ዴዒ ካፖ ሴኤሎዋ ፓይዲዋቲ።
- 13 ዓንህ ሙካ ሾይንቶም ኬኤዛኒ
ዓዚያ ደደ ኬኤሎ ዲያዋ ማላ ጳቂሁዋቲ፤
ዋርዲዮ ቤዘዋ ዛጉዋቲ።
- 14 ዓንህ ዓይነትም ኬኤዛንዳህ፡- «ጾኦሲ ያዲኬ፤
ኩ ጾኦሲ ናንገና ናንጋያኩ፤
ሴካ ቤርቲማኣ ዓይ ኩና ዓይኪ ዓኣዳንዳኔ» ጌዒኩ።

49

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይነት ጎይዖና ዓይነት ቆሪ ናኣቶ

- ዓይነት
- ቆሎ ጉሙርቁህ ዓይነት ማዕ ደዮኔ
- 1 ዓሳ ቢያህ ዋይዘዋቲ!
ዓጮይዳ ናንገ ዴራ ቢያ ዋይዘዋቲ!
- 2 ዓንህ ሂርኬ ዓሰንታ ዴገ ዓሰንታ
ደርጎጮንታ ማንቆንታ
ሃያ ዋይዘዋቲ።

- 3 ዳንጋ ታኣኮ ዓራቶ ጌኤሲ ጌሰታኔ፤
ታኣኮ ዓራ ማላፀኣ ማላ ጳቂሁህ ዓርቁኔ።
- 4 ዋዮ ታኣሲ ታኣኒ ኮኣኪንህ ባንህ ማሃንዳኔ፤
ታኣኮ ዓኣቺዎ ማርጌ ሻኩ ዴንህ ዋርቆ ጎኡሎ
ዋርቁ ታ ፔጋሳንዳኔ።
- 5 ፑርታ ኬላ ሙኩም ፑርቶ ዓሳ ታና ማንጋኣና
ታኣኒ ዓይጋ ዓገጠጠ?
- 6 ዩያጉዲ ሃህ ፔኤኮ ቆሎ ጉሙርቁዘንህና
ፔ ደርጎቹምና ሂርሺንታ ፑርቶ ዓሳ
ታና ማንጌቲያ ዓይጋ ታ ዓገጠጠ?
- 7 ማላህኮ ሽምጋህ ማህ ሻንቁ ዓውሳኒ ዳንዳዓ ዓሲ
ገንህ ሃህ ዩያ ማህ ዩያ ማህ ማህ ጾኦሲም ጨጋኒ
ዳንዳዓ ዓሲ
ፔቲታዖ ባኣሴ።
- 8 ዓሲኮ ሽምጌ ዛላ ማህ ማህ ማርጌ ማዕኔ፤
ዋዘጉዳ ማርጌ ማህ ማህ ማህ ጌዲዋሴ።
- 9 ሃይቁዋጉዲ፤ ዴኡኪንቲዋጉዲ
ናንገና ናንጋያ ማህ
ዋዘጉዳ ማርጌ ማህ ማህ ማህ ጌዲዋሴ።
- 10 ዓራ ዓሳ ሃይቃያ ማዕህር ዓርቲያኩ፤
ዩይ ዓራ ዓሳ ዓይነትና ቤልዖ ዓሰና ዋላ ሂኮ ሃይቃኔ፤
ዩያ ቢያ ቆሎ ፔኤኮ ሃሺ ዴንዳኔ።
- 11 ማርጌ ዴኖም ዓይነት ፔ ሱንህ ሱንህ ጌህ ዓይነትና
ዩያቶኮ ዴኡፓ ናንገና ናንጎ ማኣር
ሾይንታ ሾይንቲ ሂላንዳኣና
ዩይ ዩያቶኮ ናንጎ ቤዘ ማዓንዳኔ።
- 12 ዓሲ ፔኤኮ ቆሎና ቦንቺንቲ ጎይህ ጋፒንህ ሄሎዋሴ፤
ጳዳ ባይቃ ቆልሞ ማላኔ።
- 13 ዩይ ፔና ጉሙርቁ ዩኤዮ ዓሰና
ዩያ ታጋ ባኮ ዋይዚ ዩካ ዓሰናኮ
ጋፒንዮ ካርኩ።
- 14 ማራይጉዲ ሳዓ ዴይም ዩያ ታገኢያኩ፤
ሃይቢ ዩያቶ ማራይ ሃንቆህጉዲ ሃንቃንዳኔ፤
ፒዜ ዓሳ ጉቲና ዩያቶ ዋይህንዳኔ፤
ፔኤኮ ቦንቺንቲ ማኣራፓ ሃኪ ሳዖ ዴማ ዩያ
ዋዓንዳኔ።
- 15 ጾኦሲ ጋዓንቲ ሽምጋህ ታኣኮ ሳዖ ዴማ
ማህ ሻንቁ ዩካንዳኔ፤
ጎኔና ዓዚ ቤርታ ታኣኒ ዓርቲያኩ።
- 16 ዓሲ ደርጎቹ ማዓዛ
ደርጎቹማኣ ማርጌ ማርጌ ዓኣዳዛ
ዓዚ ዓገጠጠ።
- 17 ዓዚ ሃይቁ ዋደና ዩኪ ዓኣዳንዳ ፔቲ ባኣዚታዖ ባኣሴ፤
ዩይ ቆላ ዓዛና ዋላ ዴኡቲንዲዋሴ።
- 18 ዓሲ ፔኤኮ ናንገ ዋደማና ዋዛዴያታቲያ
ቢያ ባካ ዓዚያ ጌኢጌህር ዓይ ጋላቲንታያ ማዕቲያ።
- 19 ሃይቁ ላሚ ዓይ ፖዒ ዛጉዋ ቤሲ
ፔኤኮ ቤርታኣ ዓደንህ ባንህ
ዓዚ ዓኣዳንዳኔ።
- 20 ማላ ጳቂሁህ ባኣ ደርጎቹ ዓሲ
ካይዚ ቦጉዲ ጉሪ ሃይቁ ባይቃያኩ።

50

ዓሳኦፍ ዓይነት

- የኦሲ ዋዛሳ ጎኔ ካኦሺ
- 1 ደኤፖ የአዛሚ ማዕድና ስንገና ስንገ ጎዳ ከኤዛኔ፤
ዓባ ከሰካ ካራፓ ዳንዲ ጌላ ካሮ ሄላንዳኦና
ሳያይዳ ዓኣ ዓሶ ቢያ ዒዚ ዔኤላኔ።
- 2 የኦሲ ሚርጌና ሚዛጸያ ማዕድ
ጁኮኔ ካታማፓ ሸኤሪ ፖዓኔ።
- 3 ኑ የኦሲ ሙካንዳኔ፣ ዘቲ ጋዓባኔ፤
ዒዛኮ ቤርታ ዓኤታ ታሚ ዓኣኔ፤
ኮሮይዳኣ ዋልቁና ዓኣ ዓልጎ ዠባሬ ዓኣኔ።
- 4 ዒዚ ፔ ዳሮ ዋጋ ዋዶና
ጫሪንጮንታ ሳያንታ ማርካ ማሂ ዔኤላንዳኔ።
- 5 «ዒንጎ ባኮ ታኣም ሸኤሺያና ታኣና ዋላ ጫክቁ ዓሶ
ታኣም ጉሙርቁንታያ ማዕድ ታ ዓሶ
ታ ቤርታ ቡኩሱዋቲ» ጋዓኔ።
- 6 የኦሲ ፔኤሮ ዋጋያ ማዕሚር
ጫሪንጮ ዒዛኮ ዳጊ ጌዔ ዲሎም ከኤዛኔ።
- 7 «ዒሰራዒኤሌ! ታ ኔ ዑፃ ማርካዶም፤
ዒንሚ ታ ዳራ! ዋይዘዋቲ ታ ከኤዛም፤
ታኣኒ ስንገና ስንገ ጎዳ ማዕድ ኔ የአዛሚኬ።
- 8 ኔኤኒ ታኣም ዒንገ ዒንጊያሮ ታ ኔና ቦሁዋሴ፤
ቢያ ዋዳ ሚቹ ኔ ዒንገ ዒንጊያ ታ ቤርታ ደዳኔ።
- 9 ታኣኒ ጋዓንቲ ኔኤኮ ሞኦፃፓ ዚኮ ጌማቶ
ኔኤኮ ባርታፓ ኮላቶ ኮዑዋሴ።
- 10 ካኮ ቦዓ ቢያ
ዳካ ሄንቃ፣ ሺያና ፓይዲንታ ቆልማ ታኣርኬ።
- 11 ጫሪንጮ ካፖ ቢያ ታኣኒ ዔራኔ፤
ዓሳ ስንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣ ቦዓኣ ታኣርኬ።
- 12 ሳያንታ ዒኢካ ዓኣ ባካ ቢያ ታኣርታሚር
ዔያታ ናይዲንቲቲያ ታ ኔኤም ከኤዘዋሴ።
- 13 ታኣኒ ዚኮ ጌማቶኮ ዓሸኮ ሙዓ?
ኮላቶ ሱጉያዋኣ ታኣኒ ዑሸካ?
- 14 የኦሲም ጋላታ ዒንጊሚ ሸኤሺ፤
ናኣቦዋ ኔኤኮ ዳኤፖ የአዛሚም ዒንጌ።
- 15 ሜታ ኔና ሄሌ ዋዶና ታና ዔኤሌ፤
ታኣኒ ኔና ዓውሳንዳኔ፤
ዬካፓ ኔ ታና ጋላታንዳኔ» ጋዓኔ።
- 16 ጎሞሲም ጋዓንቲ የኦሲ፡-
«ኔኤኒ ታኣኮ ዋጎ ናባባኒ
ታኣኮ ጫክቁም ኔ ዳንጎና ከኤዛኒ
ዓይጎ ዔራቶ ኔኤኮ ዓኣይ?
- 17 ጎሪ ታ ኔና ዘራ ዘሮ ኔ ዒፃኔ፤
ቃኣሎ ታኣሲ ጊንሚም ከኤራኔ።
- 18 ዉሲ ዓሲ ኔ ዳንቃያ ዋላ ጳሽካኔ፤
ዘኣዛ ኮኦማ ዓሶና ዋላ ፔቲ ኔ ማዓኔ።»
- 19 «ኔ ዳንጋ ፑርታ ባኣዚ ጌሰታንዳጉዲ ኔ ሃሻኔ፤
ጌኤዛ ኔኤኮ ቢያ ጌሸሚ ሌሊኬ።
- 20 ዳዒጋፓ ኔኤኒ ኔ ጌርሲ ደንካኔ፤
ኔ ዒንዶ ናያኮዋ ሱንፃ ፑርቲሳኔ።
- 21 ዬያ ኔ ማዳንቲያ ታኣኒ ዚቲኮ ጌዔኔ፤
ዬያር ታኣኒ ኔጉዲ ማዕድ ኔኤም ማላኔ፤
ሃሚ ጋዓንቲ ፔጌና ታ ኔና ጎሪ ዘራኔ። »

51:1 51:1 2ሳሙ. 12:1-15። 51:4 51:4 ሮሜ 3:4።

- 22 «ዒንሚ ታና ቶኦቻ ዓሳ ቢያ ሃያ ዒና ዔኪ ዋይዘዋቲ፤
ሃንጎ ታ ዒንሚ ባይዛንዳኔ፤
ዒንሚ ዓውሳንዳኦኣ ባኣሴ።
- 23 ታኣም ጋላታ ዒንጊሚ ሸኤሺሚ ታና ቦንቻኔ፤
ጎይፃ ፔኤሲ ፒዚሳሚም
የኦሲኮ ዓውሲያ ታኣኒ ቤኤዛንዳኔ» ጋዓኔ።

51

- ዓይነት ሱኡጋሚ ዓይሚ ጎይያና ዓይናዲንታ ዳውቲ
ዓይነት፤ ዳውቲ ቤርሳቤሄ ዒኢሴያና የኦሲ ማሊያ
ከኤዛ ናኣታኔ ሙኪ ዒዛ ጎራኔ።
ማኣሪንታኒ ሸኤረታኔ ሸኤሪሚ
- 1 የኦሲኮ! ኔኤኮ ኮሹሞጉዳያ ታና ማኣሬ፤
ኔኤኮ ሚጪንቲያ ሚርጌዋና
ዳቢንቶ ታኣኮ ዓቶም ጌዔኔ።
- 2 ዳቢንቶ ታኣኮ ጋፒሲ ማሰኬ፤
ታ ጎማፓ ታና ጌኤሾ።
- 3 ታኣኒ ታኣኮ ዳቢንቶ ዔራኔ፤
ቢያ ዋዳ ጎማ ታኣሲ ታ ቤርታ ታኣም ደዳኔ።
- 4 ታኣኒ ዋይዘ ዒፃሚ ኔኤምኬ፤
ታ ኔ ቤርታ ፑርታ ባኣዚ ማዳኔ፤
ኔኤኒ ዒፃ ባኮ ታ ማዳኔ፤
ዬያር ኔኤኒ ታኣም ዋጌ ዋጊያና
ሜታሚያ ሄሊሴሚ ፒዜኬ።
- 5 ታ ዒንዳ ታና ጎጳዳማፓ ታኣኒ ጎማናኬ፤
ሸይቲማፓ ዓርቃያ ታ ዳቢንቲያኬ።
- 6 ኔኤኒ ፒዜ ማዒሚና ጎኩሞና ናሽካሚር
ኔ ዔራቶኮ ዓኣሸንቲ ባኮ ታና ዔርዜ።
- 7 ሂሶጴ ዒላዠና ታና ኮርዳ፤
ታኣኒያ ጌኤሸካንዳኔ፤
ታና ማሰኬ፣ ሻቹዳፓ ባሼ ታኣኒ ቦኦራንዳኔ።
- 8 ዋዛ ዑኡሲ ኔ ታና ዋይዘሴ፤
ኔ ታኣኮ ሜንሚ ሜጌፃ ዋዛዳንዳኔ።
- 9 ታኣኮ ጎሞ ዘጊ፤
ዳቢንቶዋ ታኣም ዓቶም ጌዔ።
- 10 ታ የአዛሚኮ! ጌኤሺ ዒና ታኣም ዒንጌ፤
ፒዜ ማዕድ ዓያና ጋራ ታኣኮ ጌሚ።
- 11 ኔ ቤርታፓ ታና ሸኤሺ፤
ኔኤኮ ዲማዳ ዓያኖዋ ታጊዳፓ ዔኪፖ።
- 12 ኔኤኒ ታና ዓውሴ ዋዶና ዒንጌ ዋዛጉዳ ዋዛ ታኣም
ዒንጌ፤
ዓይሚንታያ ማዓንዳጉዲ ታና ማኣዳ።
- 13 ዬካፓ ታኣኒ ዓይሚያ ኔኤኮ ካፑዋ ዓሶ ዔርዛንዳኔ፤
ጎሞ ዓሳኣ ኔ ባንሚ ማዓንዳኔ።
- 14 ታኣኮ ዳኤሻሚ ማዕድ ታ የአዛሚኮ!
ዓሲ ዋዳሚዳፓ ታና ኔ ካፒ፤
ኔኤኒ ዓውሳያ ማዕሚር ጋላታ ዓይነትም ታ ዓይናዳኔ።
- 15 ናንገና ስንገ ጎዳሚኮ! ዳንጎ ታኣኮ ቡሌ፤
ታኣኒያ ኔና ጋላታንዳኔ።
- 16 ዋንዳ ኔ ዒንጎ ባኣዚ ናሽካያ ማዕቲ

ታኣኒ ኔኤም ዒንገይና ናንዳኔ፤
 መቼ ዒንገላን ዒንገይና ኔና ምዛሱዎሴ።
 17 ያኦሲም ዒንገይናን ዒንገይናን ማቆ ዒኔኔ፤
 ማቆና ሂርኪ ጌዔ ዒና ዒዚ ቦሁዎሴ።

18 ያኦሲም!
 ዓየኔ ማኣዳኒ፣ ዩሩሳላሜኮዋ ከኤሎ ዲያ ኮሻኒ
 ሃዳራ ኔኤኒ ጌዔህጉዲ ማግንጎ።

19 ዩማ ዎደና ፒዜ ዒንገላን ዒንገይናን
 መቼ ዒንገላን ዒንገይናን ኔኤኒ ምዛዳንዳኔ፤
 ኩኤኒያ ኔኤም ዒንገላን ባኮ ዒንገላን ቤዛ ዚዮ ጌማቶ
 ሺኢሻንዳኔ።

52

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይያና ዔራቶና ካላለንታ
 ደውቴ ካላሎ፤ ዔደኦሚ ዓህ ደይቁ ሳኦኦሎ ኮራ ሙኪ፣
 «ደውቴ ዓቤሜሌኬ ማኣሪ ሙኬ» ጌይ ከኤዜያና
 ዓይናዲንቲያኔ።

ያኦሲኮ ምጎና ኮሹዎና
 1 ዔዛ ዎልቆሶ ፑርቱሞና ዓይጋ ኔ ጨኢዲንታይ?
 ያኦሲ ዓኣጋ ኔኤኒ ቶኦቸንቲያታ?
 ቢያ ዎደ ዎይቲ ኔ ያቶርቃይ?

2 ኔኤኒ ጌሺህ ታኣኮ ማዶኬ ጌዒ ዓርቁሃ
 ዳንጋ ኔኤኮ ዓጩ ሺጊሬጉዲ ባይሲንታ ሱኪ ሺራ።።

3 ኮሹዎይዳጋ ባሺ ፑርቱሞ
 ጎኑሞይዳጋ ሉኡዙሞ ባሺ ኔኤኒ ደኦራ።።

4 ኔኤኒ ዓሶ ጌሻ ዓህ
 ዓሲ ማኣሳንሃንዶ ጎይህ ጌሰታኒ ናሽካ።።

5 ዩያር ያኦሲ ኔና ጋፒ ባይዛንዳኔ፤
 ኔ ማኣራጋ ከሲ ኔና ዒዚ ደውሳንዳኔ፤
 ዓሳ ናንጋ ሳዓጋ ኔና ቱጊ ከኤራንዳኔ።።

6 ዓሎ ዓሳ ዩያ ዛጊ ዒጊጨንዳኔ፤
 ሚኢቹያ ሂዚ ጌዒ ዔይታ ሚኢጨንዳኔ።።

7 «ያኦሲ ፔኤኮ ጊቲማጉዲ ማህባኣ
 ፔ ቆሎ ሚርጉሞና ሂርሺንቲ
 ፔ ፑርቱሞና ኣ ደዴ
 ሃያ ዓህ ዛጉዎቴ።»

8 ታኣኒ ጋዓንቲ ያኦሲ ማኣሮይዳ
 ሞርቁ ዓኣ ዛይቶ ሪሚቶጉዲኔ፤
 ዒዛኮ ጋፑዎ ናሹዎ
 ናኣናና ታ ጉሙርቁ ጎይህ ናንጋንዳኔ።።

9 ያኦሲዮ!
 ኔኤኒ ማዳ ኮዦ ባኮር ቢያ ናንጊና ታ ኔና ጋላታ።።
 ሱንፃ ኔኤኮ ኮሺታህረ ኔ ሱንፃ ታ ሃጋኣ ምዛ ማሃኔ፤
 ኔኤም ደማዳ ዓሶ ባኣካ ታ ኔና ጋላታ።።

53

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይያና ዔራቶና ካላለንቲ
 ደውቴ ዓይነት
 ዓሲኮ ፑርቱሞ

1 ዔኤያ ዓሲ ፔ ዒናና «ያኦሲ ባኣሴ» ጋዓኔ፤
 ዩያታ ፑርታ ዓሲኔ፤
 ማዳ ዔይቶኮ ሻኣካያኔ፤
 ዔይቶ ባኣካ ፔቲታዎ ኮሺ ማዳይ ባኣሴ።።

2 ማሊ ጳቂህ ዓሲና ያኦሲ ኮዓ ዓሲያ ዓኣቴ ዛጋኒ
 ዒዚ ጨሪንጨጋ ዓሶ ዛጌ።።

3 ጋዓንቲ ቢያህ ዣኣኤኔ፤
 ዔይታ ፔቲ ማዒያ ፑርቱ፤
 ዔይቶይዳ ፔቲታዎ ኮሺ ባኣዚ ማዳይ ባኣሴ።።

4 ዓሲ ካህ ሙዓህጉዲ ዴር ታኣኮ ሙዓ ዓሳ
 ታና ዔኤሊ ዔሩዎ ዓሳ
 ዩያታ ፑርቶ ማዳ ዓሳ
 ፔቲታዎ ዔኤቢ ዛጊ ዔሩዎዳ?

5 ያኦሲ ፔ ዴር ሞርኮ ማንህህረ
 ሞና ዎደጋኣ ባሺ ዒጊቹሞ ዔይታ ዓርቁኔ፤
 ዒዚ ዔይቶ ዒይህረ ጋፒ ዔይታ ቦርሲንታንዳኔ።።

6 ዓየኔይዳጋ ዒሰራዔኤሎም ዳቁንታ ዩዓያታቴ ዓይጎ!
 ያኦሲ ፔ ዴርኮ ደዒንቲ ባኮ ማሃ ዎደና
 ያይቆኦቤ ናኣታ ምዛዳንዳኔ፤
 ዒሰራዔኤሎ ዴራኣ ኮሺ ምዛዳንዳኔ።።

54

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይያና ጎኦላና ዓይናዲንታ
 ደውቴ ዓይነት፤ ዜጋ ዓሳ ሳኦኦሎ ኮራ ሙኪ፣ «ደውቴ
 ፑኒ ኮራ ዓኣኔ» ጌዒ ከኤዜያና ዓይናዲንቲያኔ።።

ሞርኮ ኩጨጋ ዓታኒ ሺኢቁንቲ ሺኢዲህ
 1 ያኦሲዮ! ኔ ሱንፃና ታና ዓውሴ፤
 ኔ ዎልቆና ታኣም ዎጌ።።

2 ያኦሲዮ! ሺኢዲያ ታኣኮ ዎይዜ!
 ታኣኒ ጋዓ ባኮዎ ዒና ዔኔ።።

3 ፃንጎ ዓሳ ታኣም ዔቁኔ፤
 ጌኔ ማዳ ዓሳ ሺምጋህ ታኣኮ ዳህ ሃንታ፤።
 ያኦሲ ዔይታ ዔኤቢኬ ጎዑዎሴ።።

4 ጋዓንቲ ያኦሲ ታና ማኣዳህኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ታና ከኤሊንቁ ዓርቁኔ።።

5 ዔይቶኮ ጌና ማዳ ታና ሞርኮም ማህ፤
 ዔይቶ ባይዚ፣ ኔኤኒ ጉሙርቁንታያ ማዒያ ዳቁ።።

6 ኔኤም ዒንገላ ባኣዚ ታ ሺኔና ታ ዒንጋንዳኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ!
 ዩይ ኮይሳያ ማዒያ ታ ኔና ጋላታ።።

7 ታ ማታጋ ቢያ ኔ ታና ዓውሴ፤።
 ታ ሞርኮኮ ሎኦሚያ ታ ዛጌ።።

55

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይያና ጎኦላና ዓይናዲንታ
 ደውቴ ከኤዚ ዔርዜ ባኮ
 ላጌ ዔይ ዓሲ ሺኢቁ ሺኢዲህ

1 ያኦሲዮ! ሺኢዲያ ታኣሲ ዎይዜ፤
 ታ ኔና ሺኢቃ ሺኢዲያ ቶኦዛዲግ!
 2 ታ ባንህ ዛጌ፣ ዎይዚያ ታኣም ማህ፤
 ጋርሲና ታኣኒ ዲቃቴ፣ ዓጊዲያ ዓጊዳ።።

3 ታ ሞርካ ታኣም ዚርቃህረ ታ ዒጊጨኔ፤
 ፑርቶ ሂርቁ ዎይህፃ ታና ሺኢቹኔ፤
 ዔይታ ፑርታ ማቶ ታ ጊዳ ዔኪ ሙኣኔ፤
 ዒዲ ዳጋና ታና ዔይታ ዛጋ።።

- 4 ዓር ታኣኮ ታና ማሊሢና ዋአደሳኔ፤
ታኣኒ ሃይቁኔ ጌይሲ ታና ዓጊቸ ዓርቁኔ።
- 5 ዓጊቸሞና ዲቃቲሢና ታ ዓርቁኔ፤
ዑፃ ታኣኮ ማዕ ካራና ዲቃታኔ።
- 6 ዶኦሌጉዲ ጋኣሲ ታኣኮ ዓኣቴ ዓይጎ!
ባራኒ ዳንዲ ታ ሃውሼያ ናንዳኔ።
- 7 ሄኤዶ ቤቲ ታኣኒ ሃኬ ዓኣዳቴ
ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ታ ናንጋንዳቴኬ።
- 8 ዓልጋሢ ዠባሮና ዠኢፖናፓ ታ ጸሸኪ
ሩኡሪና ታ ማኣሮ ባንሢ ታ ሄሌያ ናንዳኔ።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ካታሜሎይዳ ጌኔ ማደና ዣሎና ታ ዛጋሢሮ
ዲቃሢ ካራ ዔያቶኮ ባይዜ፤
ጌሰታ ሙኡጮዋ ዔያቶሲ ሲኢሬ።
- 10 ዓዛ ማቶና ባይሲንታና ኩሜ ካታማኬ፤
ፑርቶ ዓሳ ዋንቶንታ ሮኦርንታ ዒዘኮ ኬኤሎ ዲያ
ዑፃ ሃንታኔ።
- 11 ባይሲንታ ዒዘይዳ ዓኣኔ፤
ጌኔ ማደና ጌሺሢና ዓሳ ቡካ ጸኣካፓ ዒዘኮ
ባይቁዋሴ።
- 12 ታና ጫሽካሢ ታ ሞርካሢቱዋሴ፤
ዋንዴ ዩያታቴ ጊቢ ታ ዳንዳዔያ ናንዳኔ፤
ታ ዑፃ ዖቶርቃሢያ ዒዛቱዋሴ፤
ዒዛታቴ ቤርታፓ ታ ዒዛኮ ዓኣሽንቴያ ናንዳኔ።
- 13 ጋዓንቴ ዩያ ማዳሢ ታ ኔና ጉሙርቃ
ታኣኮ ላጋሢና፣ ዓጊናሢ ማዕ ኔናኬ።
- 14 ኦኡኒ ዖኦሲ ማኣራ ዳሮ ባኣካ ዋላ ሃንቴኔ፤
ዋዛሳ ናሹሞዋ ኦኡኮ ዓኣኔ።
- 15 ዓር ዔያቶኮ ፑርቱሞ ቡኬ ቤሲታሢሮ
ታ ሞርኮይዳ ዔያታ ዔሩዋንቴ ሃይቢ ዩያንጎ!
ሳዛና ዓኣዖዋ ዲኡኪንቶንጎ!
- 16 ታኣኒ ጋዓንቴ ዖኦሲ ባንሢ ዒላታኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ታና ዓውሳኔ።
- 17 ዋንቶንታ ጉቶንታ ሮኦርንታ
ታኣኒ ዔኤሊንታኔ፣ ዘኢሊንቴያ ታ ዘኢሊንታኔ፤
ዑኡዘዋ ዒ ታኣኮ ዋይዛኔ።
- 18 ታና ማኪ ዔቁ ዓሳ ሚርጌኬ፤
ታኣም ማሎና ዖላፓ ሸምፓሢ ታኣኮ ዒዛ
ማሃ ሻንቁ ዔኪ ዓውሳንዳኔ።
- 19 ዔያታ ፔኤኮ ሃንቴያ ላኣሚባኣሴ፤
ዖኦሲያ ዔያታ ዓጊጩዋሴ፤
ሚናፓ ዓርቃያ ፔኤኮ ካኣቱሞይዳ ዓኣ ዖኣዛሢ
ዋይዚ ዔያቶ ዒ ዳውሲሳንዳኔ።
- 20 ታኣኒ ዒዛ ታ ላጌኬ ጋዓ ዓሢ
ፔ ላጎ ጸርቃኒ ፔ ኩሎ ዔቁሴኔ፤
ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁሞዋ ሃሽኔ።
- 21 ዳንጋ ዒዛኮ ዖይሲዳፓ ባሽ ሸኢታኔ፤
ዓር ጋዓንቴ ዒዛኮ ዖልዚ ማላኔ፤
ዑኡዘ ዒዛኮ ዛይቴይዳፓ ባሽ ኮሽካኔ፤
ጋዓንቴ ቱጊንቴ ጩንቻ ዓፓሮጉዲኬ።
- 22 ኔና ዴኤፃ ባኮ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሃሽ፤
ዒዛ ኔ ቶኦኮ ዛጊ ዓርቃንዳኔ፤

- ዒዚ ኮዠ ዓሶ
ፔቲታ? ማታዳንዳጉዲ ማቶም ዓኣሢ ዒንጉዋሴ።
- 23 ዖኦሲዮ! ኔኤኒ ጋዓንቴ ፑርቶ ዓሶ
ባይሲንታ ዔቴይዳ ኬኤራንዳኔ፤
ዩያታ ዓሶ ዋዳ ዓሶና ጌሻ ዓሳ
ዔያታ ናንጋኒ ኮይሳ ሌዖኮ ሃካሢታ? ናንጋዓኬ፤
ታኣኒ ጋዓንቴ ኔና ጉሙርቃኔ።

56

- «ዶኦሌላ ሃኬ ዓኣ ሻኣባይዳ» ጌይንቴ ዓይነት
ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያ ካላሊንቴ ዳውቴ ካላሎ
(ፒሊሰጃኤሜ ዓሳ ጌኤቴይዳ ዳውቴ ዓርቁያና ዒ
ካላሌያኬ።)
- ዖኦሲ ጉሙርቁ ሸኢቁንታ ሸኢሲሢሢ
1 ዖኦሲዮ! ዓሳ ታና ዋኣደሳሢና
ሞርካኣ ታኣኮ ታና ቢያ ዋዴ ዳውሳሢናሮ
ታኣም ሚጩንቴ።
- 2 ዖቶርሙሞና ታና ዖላ ዓሳ ሚርጌኬ፤
ሞርካ ታኣኮ ሮኦር ጉቤ ታ ዑፃ ዔቁኔ።
- 3 ታና ዓጊቻ ዋዶና
ታኣኮ ጉሙርቁያ ታ ኔጊዳ ማሃኔ።
- 4 ታኣኒ ዖኦሲ ጉሙርቃሢሮ ዓጊጫዓ፤
ታኣም ዒንጊንቴ ሃጊ ማዓ ዋዘሮ ዒዛ ታ ጋላታኔ፤
ታኣኒ ዒዛ ጉሙርቃሢሮ
ዔዘ ዓሲ ታና ዋዳንዳይ?
- 5 ሞርካ ታኣኮ ሮኦር ጉቤ
ታ ዳቢንቴቴ ዓርቃኒ ኮዒ ሃንታኔ፤
ቢያ ዋዴ ታና ባይዛኒ ዋላ ዘርታኔ።
- 6 ቡኪንቴ ታና ዔያታ ካታኔ፤
ሃያ ቢያ ዔያታ ታኣኮ ኮጲሳኔ፤
ሸምፓሢ ታኣኮ ባይዛኒ ኮዓኔ።
- 7 ዖኦሲዮ! ዋይቴቴያ ዔያታ ቶሊ ዓቱዋጉዲ ማዳ!
ያቶ ዳሮ ኔኤኮ ጎሪንቶና ዳውሲሴ።
- 8 ቃያሢ ታኣኮ ፃኣፒ ዓርቁ፤
ዓቢያዋ ኔ ዶሎዘይዳ ቃዳ፤
ቢያሢ ፃኣፒ ዓርቆ ቤዛ ዓርቁንቴያቱዋዳ?
- 9 ኔ ባንሢ ታኣኒ ዔኤሊንታ ኬሎና
ሞርካ ታኣኮ ጊንሢም ማዓኔ፤
ዩያና ዖኦሲ ታኣኮ ኮራ ማዕሢ ታ ዔራኔ።
- 10 ዩይ ታኣና ዋላ ማዕ ዖኣዛሢ
ቃኣሎ ታ ዒዛኮ ጋላታሢና ቦንቻ ዖኣዛሢ።
- 11 ታኣኒ ዒዛ ጉሙርቃሢሮ ዓጊጫዓ፤
ዓሲ ታና ዓይጎ ዋዳንዳይ?
- 12 ዖኦሲዮ!
ኔኤም ታኣኒ ናኣቤ ናኣቢ ዓኣኔ፤
ዩይያ ጋላታ ታ ኔኤም ሸኢሻያኬ።
- 13 ሃይቢዳፓ ኔኤኒ ታና ዓውሴኔ፤
ዲቁንቴ ታኣኒ ሎኣሙዋጉዲ ኔ ታና ማኣዴኔ፤
ዩያሮ ሸምፓና ዓኣ ዓሶ ዑፃ ፖዓ ፖይዳ
ዖኦሲ ቤርታ ታኣኒ ሃንታኔ።

57

«ባይዘፖ» ጌይንታ ዓይነትና ዓይነት ሱኡጋህ
ዓይህ ጎይያ ካላለንቴ ዳውቴ ካላሊ (ዳውቴ ሳኦጎኦሌ
ቤርታፓ ፑኒ ዴኖ ዔቶ ጌሌያና ዓይናዳያኩ።)

የኦሲ ማኦዳጎዳጉዲ ሺኢቁንቴ ሺኢጲህ
1 የኦሲዮ! ታኦም ሚጠንቴ፣ ታና ማኦሬ፤
ታ ሸምፓህኮ ፑኖ ካያህ ኔናኩ፤
ሜቶ ዲጳ ዓኦዳጎዳጎ ሄላጎዳኦና
ኔኤኮ ጋኦዘ ዴሞ ታኦኒ ጌላጎዳኔ።

2 ታኦም ማሌ ባኮ ማዲ ኩንህ የኦዘህ
ዒዛ ዴኤፓህ ባንህ ታኦኒ ዒላታኔ።

3 የኦሲ ፔ ሚጠንቴያና ጉሙርቁንቴያ
ጫሪንጫፓ ዳኪ ታና ዓውሳጎዳኔ፤
ታና ሚታሳ ዓሶ ዒዚ ዳውሲሳጎዳኔ።

4 ሸምፔላ ታኦኮ ዘቢና ማንጊንቴ፤
ሸኦሊ ታና ሙዓ ቦያ ባኦካ ታ ኩዴኔ፤
ዓጫ ዔያቶኮ ፑርህና ሂኢሸናጉዲ
ዒንዲርዘኦ ዔያቶሲ ፑርቁንቴ ጩንቻ ዓፓርኩ።

5 የኦሲዮ!
ሌካ ጫሪንጫኮ ዑፃ ዴግ ዴጊ ጌዔ፤
ቦንቻ ኔኤሲ ሳያ ቢያይዳ ኩሞንጎ።

6 ሞርካ ታኦኮ ታና ዓይህኒ ፒር ታኦም ፒሬኔ፤
ታና ጉቤና ፑቢሳ ፑዛ ተቁህ ታና ሄሌኔ፤
ዔያታ ታኦኮ ጎይያይዳ ዔቴ ቦኦኬኔ፤
ጋዓንቴ ዬያ ዔቶይዳ ፔኤር ዔያታ ሎኦሜኔ።

7 የኦዘህዮ! ዒና ታኦኮ ደዲኩ፤
ካላሊያ ካላሊ ታኦኒ ዓይናዳኔ።

8 ታኦኮ ሸምፔሌ ጴጩ!
ጎኦሎንታ ሃንጎ ዓይኑሞ ዓንጋሞንታ ዔቁሞቴ!
ታኦኒያ ሚኢሪ ዔቃጎዳኔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ዴር ባኦካ ታ ኔና ጋላታጎዳኔ፤
ታ ዴር ባኦካ ታ ኔኤም ጋላታ ዓይኑሞ
ዓይናዳጎዳኔ።

10 ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹማ ጫሪንጫ ሄላያኩ፤
ጉሙርቁንቴያኦ ሻኦር ሄላኔ።

11 የኦሲዮ! ጫሪንጫኮ ዑፃ ዴግ ዴጊ ጌዔ፤
ቦንቻ ኔኤኮ ሳያ ቢያይዳ ማፖንጎ።

58

«ባይዘፖ» ጌይንታ ዓይነትና ዓይነት ሱኡጋህ
ዓይህ ጎይያ ካላለንቴ ዳውቴ ካላሊ

የኦሲ ፑርቶ ዓሶ ፑጋንዳጉዲ ሺኢቁንቴ ሺኢጲህ
1 ዒንህ ሞይህ ዓሳ!
ፒዜ ዒንህ ጌሰታ?

ዓሶም ጎኑሞና ሂኮ ዒንህ ፑጋ?

2 ዬያ ዒንህ ሃሺ ዒኖና ዒንህ ፑርታ ባኦዚ ማሊ ቱካኔ፤
ሳያይዳ ዒንህ ማዳ ባካ ቢያ ፑርታ ሌሊኩ።

3 ፑርቶ ዓሳ ዒንዳ ጎጳ ዓኦያ ዣኦሌያኩ፤
ሸይንቴማፓ ዓርቃያ ዳባኔ፣ ሉኡዙሞሞ ዔያታ
ጌሰታኔ።

57:11 57:11 1ሳሙ. 22:1፤ 24:3። 59:1 59:1 1ሳሙ. 19:11።

4 ዔያታ ሸኦሺጉዲ ዳኦኒናኩ፤
ሞይዚ ባይቁ ጎፖ ሸኦሺ ጉዴያኩ።

5 ጎፖ ሸኦዣ ሞኖ ፔኤሲ ቱጫህ
ሸኦዣ ማርሻ ዓሶንታ ሳጎ ዓሶንታኮ ዑኡዘ ሞይዘ
ዒዲኩ።

6 የኦሲዮ! ዬያቶ ዘቦጉዴ ፑርቶ ዓሶንህኮ ዓጮ ሚንህ፤
ባንጋሎሞ ዔያቶሲ ሸኦሌ።

7 ላኦሊንታያ ጋፓ ሞኦህጉዲ ዔያታ ባይቆንጎ!
ሂኢዣ ዔያታ ዲካዛ ዳዳቦንጎ!

8 ሃንታያ ማኦሸኪ ጋፓ ዳኦዴጉዲ
ጊንህ ሃህ ፖሲ ዘጉሞ፣ ቡሊህጉዲ
ዔያታ ማፖንጎ!

9 ዔያታ ዔርቲባኦንቴ ዓንጊህጉዲ
ቱጊንቴ ኬኤሪንታጎዳኔ፤
የኦሲ ፔኤኮ ዴኦፖ ዳጎና
ሸምፔና ዓኦንቴ ዜርቁ ዔያቶ ባይዘንዳኔ።

10 ጎሞ ዓሶኮ ኮማ ኮዲንታኦና ዘጋያ
ዲሎ ዓሳ ሞዛዳኔ፤
ዔያታ ቶኮ ፔኤሲ ፑርቶ ዓሶ ሱጉያና ማሰታኔ።

11 ዬኖ ሞዳና ዓሳ፡- «ዲሎ ዓሳ
ፔኤኮ ኮዣ ማዳ ዘሎ ዒንጎ ባኮ ዔኬኔ፤
ሳያይዳ ፑጋ የኦሲ ጎኔና ዓኦኔ» ጋዓጎዳኔ።

59

«ባይዘፖ» ጌይንታ ዓይነትና ዓይነት ሱኡጋህ
ዓይህ ጎይያ ካላለንቴ ዳውቴ ካላሊ (ዳውቴ ሞዳኒ
ማኦር ዒዛኮ ማንጋንዳጉዲ ሳኦጎኦሌ ዓሶ ዳኬያና ዒ
ዓይናዳያኩ።)

የኦሲ ካፓንዳጉዲ ሺኢቁንቴ ሺኢጲህ
1 የኦሲዮ! ታኦኮ ሞርኮይፓ ታና ዓውሴ፤
ታና ማኦሳጎህኒ ዔቁ ዓሶይዳፓ ካፔ።

2 ፑርቶ ማዳ ዓሶይዳፓ ሄሊ ታና ዓይሴ፤
ዓሶ ሞዳ ዓሶይዳፓኦ ታና ዓውሴ።

3 ዔያታ ታና ካቲ ዓኦ ጎይያ ዘጌ!
የኦሲዮ! ሚጠንቴሞ ዓሳ
ታ ዳቤ ባኦዚንታ ጎሚያ ታኦኮ ባኦንቴ
ታ ዑፃ ቡኪ ዔያታ ዘርቴኔ።

4 ዔያታ ታ ዳቤ ባኦዚ ባኦንቴ ታና ማኦሳጎህኒ ጊኢጊንቴኔ፤
ኔኤኒ ዬያ ዘጊጋፓ ዔቁ ታና ማኦዴ።

5 ኔኤኒ ቢያ ባኮ ሞይህ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ
የኦዘህኩ፤
ሚሌ ዴርይዳ ሜቶ ዓጋኒ ኬሰኩ፤
ዔያታ ፔኤኮ ጌኖ ማዳና ማዳ ባኮርሞ
ሚጠንቴሞ ሜቶ ዔያቶይዳ ኬኤሬ።

6 ካታሞይዳ ዔያታ ዓዳ ካኒጉዲ
ቦጩ ሃንቴ ሺራኦ ሺራ ፔኤቁ ዒባኒ ማዓንዳኔ።

7 ዳንጋፓ ዔያቶኮ ኬሰካ ባኮ ኔኤኒ ሞይዜ፤
ዳንጋ ዔያቶኮ ጩንቻ ዓፓር ዓኦኔ፤
ዔያታ፡- «የኦኒያ ኦኤሲ ሞይዙሞሌ» ጋዓኔ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ!

- ኔኤኒ ጋዓንቴ ዓይነቱ ሚሚኤጫኔ፤
ሚላ ደር ቢያ ቶኦቹ ኔ ዛጋኔ።
- 9 ታኣኮ ደዲማሂዮ! ታና ኔ ካፔ፤
የኦዛሂዮ! ኔኤኒ ታኣኮ ፑኖ ካያሂኬ።
- 10 የኦሲ ፔ ማኦሪያና ታኣና ካኣማንዳኔ፤
ታ ጎዳሂ ታ ሞርኮኮ ሎኦሚያ ታና ዳዋንዳኔ።
- 11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ገቲማሂዮ!
ታኣኮ ዓገና ኔኤኒ ኮሜ ኮፃያ ማዔሂ ሞሉዋጉዲ
ዓይነቱ ሞዲፖ፤
ጋዓንቴ ኔኤኮ ዋልቆና ዓይነቱ ዜርቁ፣ ሃሃ ዳውሲሴ።
- 12 ፔኤኮ ዓይነቱ ዳንጋፓ ኬሳ ጎሞር
ፔ ሙሱርና ዓይነቱ ጌሰታ ዑኤዘር
ዓይነቱ ጋዳንቁ ለኡቃሂር
ፔ የቶርሙሞና ዓይነቱ ጎጎ።
- 13 ኔኤኮ ዳጎና ዓይነቱ ባይዜ፤
ዓይነቱ ጋጋፒሴ፤
ያዲ ማዓዛ የኦሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዋይሃያ ማዔሂ
ዓጫኮ ጋፖ ሃላንዳኣና ዓርቲያ ማዓንዳኔ።
- 14 ታኣኮ ሞርካ ጉሪ ካታሞይዳ
ካነጉዲ ቦጪ ሃንቴ ሺራኣ ሺራ
ዒባኒ ማዒ ሙካኔ።
- 15 ሙያ ባይዚ ዓይነቱ ጳሽኪ ሺራኔ፤
ዓይነቱ ሚሽኪባኣያታቴ ጉሪ ቦጪ ሺራኔ።
- 16 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔኤኮ ዋልቆ ዛሎ ዓይነቱ ዳንዳኔ፤
ኔኤኒ ታኣኮ ፑኖ ካያሂኬ፤
ታና ሜቴ ኬሎ ኔ ታኣኮ ዳካሂኬ።
- 17 የኦዛሂዮ! ኔ ታኣኮ ደዲማሂዮ፤
ኔኤኒ ታኣኮ ፑኖ ካያሂኬ፤
ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ናሹሞ ኔ ታና ቤኤዛኔ፤
ዬያር ጋላታ ዓይነቱ ታ ኔኤሞ ሺኣሻኔ።

60

ዓይነቱ ሱኡጋሂ ዓይሃ ጎይያና «ሳሌ ቡኒ» ጌይንታ ዓይነቱና ዓይነቱ ዳውቴ ካላሊ (ኬደ ዛሎኮ ዓባ ጌላ ባንፃ ዓኣ ሜሴፖታሚያና ሶኦሪያ ዓጫኮ ሳዘይዳ ናንጋ ዓራማ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ የሌያና፣ ገንሃ ሃሃ ዒዮዓኣቤያ ሶኦጎ ደኡጫይዳ ታጾ ላምያ ሺያ ማዓ ዓይነቱና ዓሰ ዋይያና ዓሰ ዓርዛኒ ዳውቴ ካላሊ ካላሊኬ።)

የኦሲ ዓውሳያ ማዒያ ዓርዛ ሺኣጲሂ
1 የኦሲዮ! ኔ ኦና ኬኤሬኔ፣ ማንሂያ ጋኣጫኔ፤
ኔ ኦና ጎሬኔ፤
ሃሂ ጋዓንቴ ማሂ ኦና ኮሹ።
2 ሳዔሎ ኔ ዓገሂ ፃሂሲ ዳርዜኔ፤
ሴካ ሃንጋ ዒዛ ጋዓሂር ዒዘ ኮኦ።
3 ኔኤኮ ደር ሜቶ ኔ ዳዌኔ፤
ማሃ ዋይኔ ዑሽ
ኦ-ሽካንዳጉዲ ኔ ዒንጌኔ።
4 ፔኤኮ ሞርኮ ባንጋፓ ቶሊ ዓታንዳጉዲ
ኔና ዒገጫዘንሂ ዳንቁ ፔና ካፓንዳጉዲ
ማላታ ማሂ ኔ ዓይነቱ ማንጌኔ።
5 ኔ ናሽካ ደራ ዳቃንዳጉዲ
ሚዛቆ ኩጮና ኦና ማኣዴ፣ ማሂያ ኦም ኬኤዜ።

60:12 60:12 2ሳሙ. 8:13፤ 1የኦሲ. 9ሃኬ 18:12።

- 6 የኦሲ ፔ ናንጋ ደዲማሂ ማኦሪፓ ኬኤዛዮ፡-
«ታኣኒ ዋዛና ሴኬሜ ሳዖ ገሽካንዳኔ፤
ሱኮቴ ደኡጫዋ ፓቃንዳኔ።
- 7 ጌሌዓይነታ ሚናኣሴ ዓጫንታ ታኣርኬ፤
ዔፕሬኤሜ የሎር ታኣኮ ቶኦካ ዓሳ ዓንጎኬ፤
ዪሁዳ ታኣኮ ካኣቱሞ ዋልቆኮ ማላታኬ።
- 8 ሞዓኣቤ ታኣኮ ዑያ ማሰቶ ጎንጎኬ፤
ዔደኦሚ ታኣር ማዒያ ዓርዛኒ ዳርዘ ታኣሲ
ዒኣካ ታ ጌሃንዳኔ፤
ፒሊሰፃኤሜ ዓሳኣ ታ ደማ ዋርቃንዳኔ» ጌዔኔ።
- 9 ኬልቁ ደርቁንቴ ካታሚሎ የ ታና ዔኪ ዓኣዳንዳይ?
ደንዲ ዔደሚያሴ ሃላኒ የ ታና ካኣሌሃንዳይ?
- 10 የኦሲዮ! ኦና ኬኤሬሂ ኔናኬ፤
ኦኡኮ የሎ ዓሰና ዋላ ኬሰኪያ ኔ ሃሽኔ።
- 11 ዓሲ ዓሲ ማኣዳሂ ዔኤቢ ፓሁሞያኬ፤
ዬያር ሞርኮ ኦኡኮ ኦ ባሻንዳጉዲ ኔ ኦና ማኣዴ።
- 12 የኦሲ ኦኡና ዋላ ማዔያታቴ ኦ ባሻንዳኔ፤
ዒዚ ሞርኮ ኦኡኮ ዳውሲሳንዳኔ።

61

ዓይነቱ ሱኡጋሂ ዓይሃ ጎይያ ጎኦላና ዓይነቱንታ ዳውቴ ዓይነቱ ሜቶፓ ቶሊ ኬሰካኒ ሺኣቁንቴ ሺኣጲሂ
1 የኦሲዮ! ዒላቶ ታኣኮ ዒናፓ ዋይዜ፤
ሺኣጲያዋ ታኣኮ ዔኬ።
2 ዒና ታኣኮ ደጩ ዋደና
ሳዖኮ ጋፓ ዓኣየ ታኣኒ ኔና ዔኤላኔ፤
ታ ገዳፓ ባሽ ዳግ ጌዔ ላላሂ ባንሂ
ዔኪ ታና ዓኣዴ።
3 ኔኤኒ ታኣኮ ፑኖ ካያሂኬ፤
ታ ሞርካፓ ታ ዓኣሽንታ ደዲ ኬኤሌ ኔ ታኣኮ ማዔኔ።
4 ኔ ማኣርይዳ ናንገና ታ ናንጎም፤
ኔ ጋኣዘ ሺቦ ደማ ታኣኒ ዔቆም።
5 የኦሲዮ ናኣቦ ኔ ታኣሲ ዋይዜኔ፤
ኔኤኮ ሱንፃ ዒገጫ ዓሰም ኔ ገኣገሹ ዓንጆ
ታኣማኣ ኔ ዒንጌኔ።
6 ካኣቲ ናንጎይዳ ሚርጌ ሌዔ ቃሴ፤
ሚርጌ ዋዴ ዒዛ ናንገሺ!
7 ኔ ቤርታ ናንገና ዒ ካኣታደንጎ፤
ዒዛ ካፓንዳጉዲ ኔኤኮ ማኦሪያንታ ጉሙርቁንቴያዋ
ዒዛም ገኣገሹ።
8 ኬላ ኬላ ኔኤሞ ታ ናኣቤ ናኣቦ ሺኣሽሂና
ቢያ ዋዴ ጋላታ ዓይነቱ ታ ኔኤሞ ዓይነቱ ዳንዳኔ።

62

ዓይነቱ ሱኡጋሂ ዓይሃ ጎይያና ዔደታኣሜ ዛሎ ዓይነቱንቴ ዳውቴ ዓይነቱ የኦሲ ሌሊ ጉሙርቁሂ
1 ሽምፓሂ ታኣኮ ሃውሹ ደንቃሂ የኦሲና ሌሊኬ፤
ዳቁንታ ታኣም ሙካሂ ዒዛይዳፓኬ።

- 2 ታኦኩ ላሎ ሹጫሢና ጳጳሻሢ ሲዛ ሌሊኩ፤
ታኦኩ ፑኖ ካያሢና ሲዛኩ፤
ፔቴታዎ ታ ሳጊጻካ።
- 3 ዓሲ ሲንሢ ማኣሳንሢሢ ሳይዲ ሄላንዳኣናዳይ?
ሃያ ዠኢፔ ኮጫና ሳጊጻ ዲሮ
ሲንሢ ሲያሢ ሃሲ ደይሳኒ ኮዓ?
- 4 ዔያታ ኮሳሢ ሲዛ ሰንቻፓ ሸኢሻኒ ማዔሢሮ
ሲዛይዳ ሉኡዙሞ ጌሰታኒ ዔያታ ናሸካ፤፤
ዔያታ ዳንጎና ሲዛ ሳንጃ፤፤
ሲኖና ጋሳንቴ ሲዛ ጋጋዳንቃ።
- 5 ታኦኩ ሹምፔሌ ሃውሺጋፓ ያኦሲ ሌሊ ካፔ፤
ታኦኩ ሃጊ ማዓ ዎዛ ሙካሢ ሲዛይዳፓኩ።
- 6 ታኦኩ ላሎ ሹጫሢና ጳጳሻሢ ሲዛ ሌሊኩ፤
ፑኖ ካያሢና ታኦኩ ሲዛኩ፤
ታኦኒ ሳጊጻካ።
- 7 ታኦኩ ዳቁንቶና ሰንቻና ያኦሲናኩ፤
ደደ ላላሢንታ ሳኦሸንቶ ሰዛሢና ሲዛኩ።
- 8 ዓሲዮቴ! ሲያ ዎዴና ሲዛ ጉሙርቁዎቴ፤
ሲኖ ሲንሢሲ ሲዛ ሰርቶ ሸኢሹዎቴ፤
ሲዛ ኦኡኮ ፑኖ ካያሢኩ።
- 9 ቶኦቹንቴ ዜርሢዳፓ ሸይንቲሢ ጉሪኩ፤
ሰንቻንቴ ዜርሢዳፓኦ ሸይንቲሢ ሉኡዙሞኩ፤
ዴኤሡሞ ዔር ባኮይዳ ዴኤዲ ጴዴያታቴያ
ዴይ ሲያ ዎሊ ዑፃ ዠባሪይዳፓ ሹሌዓያኩ።
- 10 ቡሪ ዔኮና ባኦዚና ሄርሸንቲፖቴ፤
ሲንሢ ሳሪ ዔኬ ባኮናኦ ሰንቻንታኒ ዎዛዲፖቴ፤
ቆላ ሲንሢኮ ማርጌታቴያ ዴያና ጉሙርቁንቲፖቴ።
- 11 ዎልቁ ያኦሲሮኩ፤
ሲዛ ፔቴ ባኦዚ ኬኤዛንቴ
ላምዒ ማይንቲ ታ ዎይዜ።
- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ማጫንቲሢ ኔኤሮኩ፤
ኔኤኒ ፔቴ ፔቴሢም ማደጉዴያ ጨጋንዳ።

63

ደውቴ ዓሲ ናንጉዎ ዪሁዳ ቦኦሎይዳ ዓኣና ዓይናዴ
ዓይነት
ያኦሲ ኮሳሢ
1 ያኦሲዮ! ኔኤኒ ታ ያኦዛሢኩ፤
ሲናፓ ታ ኔና ዴንቃኒ ኮዓ፤፤
ዑፃ ታኦኩ ኔና ሱኡካዳ፤፤
ዎኦሢ ባይዚ ማሊ ፃሃ ሳዓጉዲ
ሹምፓሢ ታኦኩ ኔና ዴኤሰ።

2 ታኦኒ ኔና ኔ ማኦርይዳ ዛጌ፤፤
ኔኤኮ ዎልቆንታ ሰንቻዎ ታ ዴንቁ።

3 ማጫንቲፃ ኔኤኮ ናንጊዳፓ ባሹታሢሮ
ዳንጋ ታኦኩ ኔና ጋላታ።

4 ዓካሪ ናንጎ ዎደይዳ ሲያ ኔና ታ ጋላታ፤፤
ኔ ሱንጾና ታ ኩጮ ታኦኒ ሌካ ዔቁሳ።

5 ሹምፓሢ ታኦኩ

- ዔኤሲና ማሊና ሙዒ ዎዛዳ ሳሲጉዲ ዎዛዳ፤፤
ዳንጋ ታኦኩ ዎዛና ጋላታ ዓይነት ኔኤም ዓይናዳ።
- 6 ታ ላሄ ሰዛ ዓኦፃ ኔና ማላ፤፤
ዎንቶ ሲያ ኔ ባኦዚ ታ ሱካ።
- 7 ኔኤኒ ታና ማኦዳሢታሢሮ
ኔኤኮ ጋኦዛ ሸሶ ዴማ ዔቁ ዎዛና ታ ዓይናዳ።
- 8 ሹምፔላ ታኦኩ ኔና ጫጫምሲ ዓርቁ፤፤
ኔኤኮ ማዛቆ ኩጫኦ ታና ኬልቁ።
- 9 ታና ዎዳኒ ኮሳሢ ሲያ
ሃይቁ ዴኡኪንታንዳ።
- 10 ጫንቻ ዓፓሮና ዔያታ ዎዳንታንዳ፤፤
ሌዛ ዔያቶኮ ሰፃ ሙዓንዳ።
- 11 ያኦሲ ሲዛም ባሺሢ ሲንጋሢሮ
ካኦቲ ዎዛዳ፤፤
ያኦሲ ሱንጾና ጌፓ ሳሳ ሲያ
ሲዛ ጋላታንዳ፤፤ ሉኡቃ ዓሶ ዳንጋ ጋሳንቴ
ዓርቁንታንዳ።

64

ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይጾና ዓይናዳንታ ዳውቴ
ዓይነት
ሜታፓ ቶሊ ኬሰካኒ ሸኢቁንቴ ሸኢጲሢ
1 ያኦሲዮ! ታኦኩ ሜቶሮ ኔና ታ ሸኢቃሢ ዎይዜ፤፤
ታ ሞርካ ታና ሲጊቻሢዳፓ ታና ካፔ።

2 ፑርቶ ዓሳ ታ ጊዳ ጌኔ ማሊሢና ዔቁሢፓ
ዔያቶኮ ዎጎ ዎጋኒ ቡኮሢዳፓኦ ታና ዓይሴ።

3 ዔያታ ሲንዲርዛ ፔኤኮ ዓዳ ጫንቻ ዓፓሮጉዲ ዎርቃ፤፤
ዔያቶኮ ጫንጮ ዑኡዛ ሄኢሸጉዲ ዴካ።

4 ካቲ ዴዒ ዲሎ ዓሶ ዔያታ ዴካ፤፤
ዓሳ ማሊባኦንቴ ሲጊጫዎ ዴካ።

5 ፑርታ ባኦዚ ማዳኒ ዎላ ዘርታ፤፤
ፒራሢያ ዓኦቹ ፒራኒ ዔያታ ጌሰታ፤፤
ዔያታ ዴያ ሲያ ሄዳዮ፡-
«ያኦኒያ ዴንቃኒ ኦና ዳንዳዑዎሴ» ጋዓ።

6 ዔያታ ጌኔ ማሊሢ ማሊ ቱኬሰካፓ፡-
«ዓካሪ ፑርታ ማሊሢ ደዲ ኦኡኒ ቱኬኔ» ጋዓ።

ዴይያ፡-
ዓሲኮ ሲናንታ ማሊሢ ጌኔ ባኦዚና ኩሜያ ማዒፃ
ዔርዛ።

7 ያኦሲ ጋሳንቴ ዔያቶ ፔ ሄኢዠና ዴካንዳ፤፤
ዔያታ ማሊባኦ ማኦሳናንዳ።

8 ፔ ዳንጎና ዔያታ ዴቁንታንዳ፤፤
ባይሲንታ ዔያቶ ሄላንዳ፤፤
ዴያሮ ዔያቶ ዛጋ ዓሳ ሲያ ዔያቶ ደንኪ
ቶኦኮ ፔኤሲ ሳጊሣንዳ።

9 ዓሲ ሲያ ሲጊጫንዳ፤፤
ያኦሲ ማዴ ባኮ ፔጌና ዔያታ ኬኤዛንዳ፤፤
ሲናፓኦ ዔያታ ማላንዳ።

10 ዲሎ ዓሳ ያኦሲና ዎዛዳንጎ፤፤
ሲዛ ፔኤኮ ፑኖ ካያሢ ማሃ ዓሳ
ሲኖ ፒዜዚንሢ ሲያ ዎዛዳንጎ።

62:12 62:12 ዓ.ኖ. 34:11፤ ዔር. 17:10፤ ማቲ. 16:27፤ ሮሜ 2:6፤ ዮሃ. ያፔዳ 2:23። 63:11 63:11 1ሳሙ. 23:14።

65

ዓይነት ሱኩጋህ ዓይህ ጎይያና ዓይናዲንታ ዳውቴኮ ጋላታ ዓይነት

- 1 ያኦሲዮ! ዓይነት ጋላታ ኔኤም ኮይሳኔ፤ ኔኤም ኦኤኒ ናኦቤ ናኦቦ ዓይነት ኩንህንዳኔ።
- 2 ኔኤኒ ሸኢጸህ ዋይዛያ ማዕረህር ዓሲ ቢያ ኔ ባንህ ሙካንዳኔ።
- 3 ጎማ ኦና ኩሚ ባይዜ ዋዶና ኔኤኒ ኦ ዳቢንቶ ዓቶም ጌዔኔ።
- 4 ኔኤኒ ዶኦሬ፣ ኔ ባንህና ኔ ዑከሲ ዓሳ ቡካ ጸኦካ ኔ ጌህዘንህ ዋዛድንጎ፤ ኔኤኮ ዳማዳ ጌኤኮ ማኦጋፓ ኔ ኬኤፃፓ ዓንጅ ኦ ሚሸካንዳኔ።

- 5 ኦና ዓውሳ ያኦዛህዮ! ኔኤኮ ዲቃህ ዓሉሞና ኦኤም ማህ፤ ኔኤኒ ሳያኮ ጋፖም ቢያ ሃኬ ዓኦ ባዘማኦ ጉሙርሳ ዋዛህኬ።
- 6 ዲኮ ኔኤኒ ኔ ዳደሞና ማዠኔ፤ ዋልቆዋ ኔኤኮ ኔኤኒ ቴኤቴኔ።
- 7 ኔኤኒ ባዘኮ ያኦዛያ ባዘ ጉዳህኮዋ ጉኤሚያ ዳርኮዋ ዠላህ ኔ ዚቴዳኔ።
- 8 ሳያኮ ጋፓ ሃኬ ዓኦህ ኔኤኮ ዲቃህ ዓኮ ማዶር ዲቃታኔ፤ ካሪያንታ ዓሚያንታ ሙካኦና ዋዛዲ ዒላሻንዳጉዲ ኔ ማሃኔ።

- 9 ሳያም ዒርዚ ኔ ዋርቁሻኔ፤ ዒባ ዓኦፓንዳጉዲ ማህህና ያርጎቻኔ፤ ዋር ዋኦህና ኔ ኩንህኔ፤ ሳያይዳ ሃኦኮ ኔ ባቃልሳኔ፤ ዬያ ኔ ማዳህያ ሂዲኬ።
- 10 ጎሽከንቴ ጎዠይዳ ዒርዚ ኔ ዋርቁሳኔ፤ ሂርኪ ዳግ ጋዓ ቤዘ ኔ ጌኦጊሻኔ፤ ሳያ ዓጮ ዒርኮ ዑኤፖና ኔ ዋዒሳኔ፤ ባቃሎ ባቃልሲ ኔ ዑጊሳኔ።
- 11 ኔ ኮሹሞና ካፃ ሃኦካ ዋዚ ሚርጋይ! ኔ ዓኦ ቤዘ ቢያ ሚርጌ ሃኦኮ ዓኦኔ።
- 12 ዓሳ ናንጉዋ ዳውላ ሚርጌ ማኦቴ ዋርቁኔ፤ ጌሚራኦ ዋዛና ኩሜኔ።
- 13 ቦኦላዳ ጊንፃ ቆልሞ ሌሊ ማዔኔ፤ ዶኦጮ ጊንፃኦ ሃኦኮና ኩሜኔ፤ ዬያር ቢያህ ዋዛዲ ዒላሸህና ኔኤም ዓይናዲኔ።

66

ዓይነት ሱኩጋህ ዓይህ ጎይያና ዓይናዲንታ ያኦሲ ሄርሺህ ዓይነት

- 1 ዓይነት ሳያይዳ ዓኦ ሳሳ ቢያ ያኦሲም ዒላሸ ጋላቱዋቴ።
- 2 ሱንያ ዒዛኮ ቦንቸ ዓይናዲዋቴ፤ ጋላታና ዒዛ ቦንቸዋቴ።
- 3 ያኦሲም ሂዚ ጎዑዋቴ። «ማዳ ኔኤኮ ዋዚ ዲቃህ ሄርሺሳያዳይ!

ዋልቃ ኔኤኮ ዳኤፒታህር ኔ ሞርካ ኔ ቤርቶይዳ ዒጊቹሞና ጎጋይቃኔ።
4 ሳያይዳ ዓኦ ሳሳ ቢያ ኔኤም ዚጋኔ፤ ኔኤም ዔያታ ጋላታ ዓይነት ሸኢሻኔ፤ ሱንያዋ ኔኤኮ ቦንቸህና ዓይናዲኔ።»

- 5 ሃኒ ሙከ ያኦሲ ማዳ ባኮ ዛጉዋቴ፤ ዓሳ ባኦካ ዒዛኮ ማዳ ዒጊቻያኬ።
- 6 ባዘ ዒዚ ሳዓ ማህኔ፤ ኦኤኮ ቤርታኦ ዓድንህ ዋር ቶከና ፒንቁኔ፤ ዒዚ ማዳ ባኮና ኦኤኒያ ዋዛዳኔ።
- 7 ፔኤኮ ዋልቆና ዒዚ ናንጊና ዋይህኔ፤ ዓኦፖና ዳር ጊኹ ጌዒ ዛጋኔ፤ ዬያር ዋይዘ ዒፃ ዓሳ ዒዛ ዑፃ ዒቁባኦቴ ቃራኬ።
- 8 ዒንህ ዳራ ቢያ ኦ ያኦዛህ ቦንቸዋቴ፤ ዑኤዘ ዒንህሲ ዳጊዲ ዒዛም ጋላታ ሸኢሹዋቴ።
- 9 ኦና ሸምፔና ጌህህ ቶኮዋ ኦኤኮ ሃሊፀዋጉዲ ካፓህ ዒዛኬ።

- 10 ያኦሲዮ! ኦ ዋይታቴያ ኔ ኦና ዛጋኔ፤ ዓዳ ቢራ ዓንጊጉዲ ኔ ኦና ሸኤሸኔ።
- 11 ፒርይዳ ኔ ኦና ዓይህኔ፤ ዳኤህ ባሲ ኦና ኔ ባሲሴኔ።
- 12 ኦኤኮ ሞርካ ኦና ጎይህ ባይዚ ሄርቃንዳጉዲ ኔ ኦና ማህኔ፤ ታሚና ዲጲናኮ ባኦከና ኦ ዓኦዳኔ፤ ሃህ ጋዓንቴ ያርጎቹሞ ኩሜ ዳልጎ ቤዘ ዔከ ኔ ኦና ሙኬኔ።

- 13 ኔ ማኦሪ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊያ ዔከ ታ ጌላንዳኔ፤ ታኦኮ ናኦቦዋ ታ ኔኤም ሸኢሻንዳኔ።
- 14 ፑርታ ሚታ ታና ሄሌ ዋዶና «ኔኤም ታ ዒንጋንዳኔ» ጌዔ ናኦቦ ታ ሸኢሻንዳኔ።
- 15 ሶቦር ጌማቶ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊህ ማህ ዓድ ማራቶዋ ሳውቃ ዒንጊህ ማህ ታ ኔኤም ሸኢሻንዳኔ፤ ዚዮ ጌማቶንታ ኮላቶንታ ታ ኔኤም ሸካንዳኔ።

- 16 ዒንህ ያኦሲ ዒጊጫ ዓሳ ሃኒ ሙከ ዋይዘዋቴ፤ ታ ሸምፔሎም ዒዚ ማዳ ባኮ ታ ዒንህም ኬኤዘም።
- 17 ታኦኒ ዒዛ ባንህ ዒላቴኔ፤ ታ ዳንጎናኦ ታ ዒዛ ጋላቴኔ።
- 18 ጎሞ ታኦኮ ታ ቡኤፀዋያ ዋንዳ ዒና ዓኦቹያታቴ ናንጊናናጎጋ ጎዳ ሸኢጸያ ታኦኮ ዋይዚንዳዋንቴኬ።
- 19 ሃህ ጋዓንቴ ያኦሲ ጎኔና ዋይዜኔ፤ ታኦኒ ሸኢቃ ዑኤዘ ዒናፓ ዒ ዋይዜኔ።

20 ሸኢጸያ ታኦኮ ቦሂባኦህ ሚጨንቴዋ ታና ሃሸባኦህ ዬይ ያኦዛህ ጋላቴንቶንጎ።

67

ዓይነት ሱኩጋህ ዓይህ ጎይያና ጎኦላና ያኦሲ ሄርሺ ዓይናዲ ዳውቴ ዓይነት ጋላታ ዓይነት

66:6 66:6 ኬሲ. ማፃ 14:21፤ ዒያ. 3:14-17።

ይያጉዲ ሃሣ ዛብሎኑኔንታ ኒፕታሌሜንታ ሱኩጋኦ
ዓኣኔ።

- 28 ያኦሲዮ! ዋልቆ ኔኤሲ ቤኤዜ፤
ሚና ኔ ኑኤም ማዳ ጎይያ ሃሣያ ደዱም ኔኤሲ ዳዌ።
- 29 ዬሩሳሌሜይዳ ዓኣ ኔኤኮ ጌኤዠ ማኣሮም
ዒንጎ ባኣዚ ካኣታ ኔኤም ዔኪ ዬዓንዳ።
- 30 ፒሎ ባኣካ ዓኣ ካዮ ቦያ
ዚዮ ጌማቶና ናኣሮ ማላ ካኣቶ ጎሬ፤
ቢያሣ ጉምዓቲ ቢሮ ኔኤም ጌኢራንዳጉዲ ማዳ፤
ያሎ ያላኒ ናሽካ ዳሮዋ ኔ ላኣሌ።
- 31 ጌብፆ ዓጫፓ ፖኦሊሶ ሱኩጋ ዬዓንዳ፤
ዒቶጲያ ዓሳኣ ኩጮ ለካ ያኦሲ ባንሣ ዔቁሳንዳ።
- 32 ዒንሣ ዓጫ ካኣታ ቢያ ያኦሲም ዓይናዳዋ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይኑም ሸኢሹዋ።
- 33 ሚናፓ ዓርቃያ ዓኣ ጫሪንጮኮ ዑያ ኬሰኬሣም
ፔኤኮ ዴኤፖ ዑኤዘና ጉኤማሣም ዓይናዳዋ።
- 34 ዲቃሣ ሄርሺሲያ ዒዛኮ ዒሰራዔኤሌይዳ
ዋልቃኣ ዒዛሲ ሸኣሮኮ ዑሣ ማዓሣሮ
ያኦሲኮ ደዱም ኬኤዘዋ።
- 35 ያኦሲዮ! ኔኤኒ ኔኤኮ ጌኤዠ ማኣራ ዲቃሣ
ሄርሺሳያኬ፤
ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ያኦዛሣ ፔ ዳሮዋ
ዋልቁና ደዱምና ዒንጋ፤

ያኦሲም ጋላታ!

69

ዓይኑም ሱኩጋሣ ዓይሣ ጎይያ ዛዬና ዓይናዳንታ
ዳውቲ ዓይኑም

- ማኣዶ ዴንቃኒ ሸኢቁንቲ ሸኢሲሳሣ
- 1 ያኦሲዮ! ታና ዓውሴ፤
ዋኣፃ ታኣኮ ቆርጮ ሄሌ።
- 2 ቶኪ ዔቃ ቤሲባኣ ዔቲ ቶኦይይዳ
ታኣኒ ጌሊ ዔኤዲንቲ፤
ዔታዳ ቁልቤ ዋኣሣዳ ታ ጌሌ፤
ዋኣፃ ጉዳሣያ ታና ዔኤዳ።
- 3 ዒላቲና ታ ላቤ፤
ቆርጫኣ ታኣኮ ፃኣዴ፤
ታ ያኦዛሣ ጎይያ ታ ዛጋንቲ ዓኣፓ ታኣኮ ታይሬ።
- 4 ታኣኒ ማዳ ባኣዚባኣንቲ ታና ዒፃ ዓሳ
ታ ቶኣኮ ጋፓናፓ ባሼ ሚርጌ፤
ሸምፓሣ ታኣኮ ባይዛኒ ኮዓ ዓሳ
ጉሪ ታና ዒፃ ዓሳ ሚርጌ ማዓ፤
ዉኡቁ ታኣኒ ዔኪባኣ ባኣዚ
«ማሂ ዔኪ ዬዔ» ጌይንቲ።
- 5 ያኦሲዮ! ኔኤኒ ታኣኮ ዔኤያቶ ዔራ፤
ታ ዲቢንታ ኔኤም ዓኣሸንቲያቱዋሴ።
- 6 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣዮ!
ኔና ዋዛ ማሂ ካፓ ዓሳ
ታ ጌዳ ማዳንታ ባኮ ዛጌ ቦርሲንቶፓ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣዮ!

ኮሺ ኔና ኮዓ ዓሳ ታ ጌዳ ማዳንታ ባኮ ዛጌ
ዳውሲንቶፓ።

- 7 ኔ ጋይቲ ጌዒ ጫሺ ታ ጌቤ፤
ቦርሲንቲና ዓኣፓ ካራ ታኣኮ ቦኦሬ።
- 8 ታ ጌርሲንሣም ዓዳ ፃንጎ ዓሲጉዲ
ታኣኮ ዒንዶ ናኣቶማኣ ሸኦቺ ታ ማዓ።
- 9 ኔ ማኣሮ ዛሎ ባካ ታና ሻላ፤
ኔና ጫሽኮ ጫዠ ታ ዑፃ ማዓ።
- 10 ሸምፓሣ ታኣኮ ታ ሙያ ሃሸ ዳምቦና ሜታሴ፤
ዬያሮዋ ዔያታ ታና ፓሴ።
- 11 ሲዮ ፓቲሎ ታ ማይንቲ ዋዶና
ዔያታ ታና ዓማሊ ማሂ ሚኢጮ።
- 12 ዲሮ ካራ ዳዓ ዓሶም ጌኤሲ ጌሰቶያ
ማሣንቲ ዓሶማኣ ኮሣ ኮርጎያ ታ ማዓ።
- 13 ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ!
ኔ ናሽካ ዋዶና ታ ኔና ሸኢቃንዳ፤
ያኦሲዮ! ኔኤኮ ዴኤፖ ማኣሪያና
ኔኤኮ ዓውሴያ ጎኤምና ታኣም ዋይዜ።
- 14 ቶኦሳሣዳፓ ታና ኬሴ፤
ዔኤዲንታንዳጉዲ ታና ሃሺፖ፤
ዋኣፃ ዔታፓ
ዬያቶንታ ታና ዒፃዘንሣናፓ ሄሊ ዓውሴ።
- 15 ዲጳ ኩሚ ዔኪ ታና ዓኣዳፓ፤
ዋኣፃ ዔታኣ ታና ዔኤዳፓ፤
ዔታ ደዒ ካሮ ታኣኮ ባይዘፓ።
- 16 ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ማኣሪያ ኔኤኮ ሚርጌ ማዓሣሮ
ታኣም ዋይዜ፤
ኔኤኮ ሚጪንቶ ሚርጉምና
ታ ባንሣ ሸሬ።
- 17 ታና ኔ ዓይላሣዳፓ ዓኣፓ ኔኤሲ ሸርሺፖ፤
ታኣኒ ሜቶይዳታሣሮ ዑኬና ታኣም ዋይዜ።
- 18 ታ ባንሣ ሙኪጋፓ ታና ዓውሴ፤
ታ ሞርኮ ኩጫፓኣ ታና ጌንሣ ማሂ ሻንቁ ዓይሴ።
- 19 ታና ሄሌ ጫዠንታ ቦርሲንቶንታ
ዳውሲንቶዋ ኔ ዔራ፤
ታኣኮ ሞርኮዋ ፔቲ ፔቲ ኔ ዔራ።
- 20 ጫዠ ዒሮ ታኣኮ ሚንሣ፤
ዋዛ ባይቁ ታኣኮ ጋፔ፤
ታኣም ሚጪንታ ዓሲ ታ ኮዔ፤
ጋዓንቲ ታ ዴንቁባኣሴ።
ታና ደዲሻ ዓሲያ ታ ኮዔንቲ
ፔቲታያ ባኣሴ።
- 21 ዔያታ ሙያ ታኣኮ ጪሸና ሲኢሬ፤
ታ ዴኤቢንታዛ ሶልኪ ዑሺ ታኣም ዒንጌ።
- 22 ዔያቶም ሸኢሸና ካፃ ፒሮ ዔያቶም ማፖንጎ፤
ዔያቶኮ ሙያሮ ቡኪንቲፃኣ ባይሲንታ ካራ ማፖንጎ።
- 23 ዓኣፓ ዔያቶሲ ዛጉዋጉዲ ዳምንጎ፤
ጌኢራ ቢያ ዋዴ ዋሶንጎ።
- 24 ዲማ ዲማ ኔኤኮ ዋዳ ባኮ ዔያቶ ዑፃ ኬይሴ፤
ዔያታ ዔሪባኣንቲ ኔ ዳጎ ዔያቶ ዑፃ ጮኦሽኬ።
- 25 ጉርዳ ዔያቶሲ ዳውሌ ማፖንጎ፤

69:4 69:4 ዓይኑ. 35:19፤ ዮሃ. 15:25። 69:9 69:9 ዮሃ. 2:17፤ ሮሜ 15:3። 69:21 69:21 ማቴ. 27:48፤ ማር. 15:36፤ ሉቃ. 23:36፤ ዮሃ. 19:28-29። 69:23 69:23 ሮሜ 11:9-10። 69:25 69:25 ዳኪ. ማዳ 1:20።

ዓፒሎና ማዘና ማሳራ ዔያቶኮ ዓሲ ናንጎጎጎ።
 26 ኔ ጳርቄ ዓሶ ዔያታ ዳውሴኔ፤
 ኔ ከፃሴ ዓሶኮ ሜታሢ ዔያታ ዳልገሼኔ።
 27 ዳቢንቶይዳ ዔያቶኮ ዳቢንቲ ቃሴ፤
 ኔ ዲሎ ላንሢያ ዑኮጎ።
 28 ናንጎ ማጻፊያጎ ዔያታ ቃኔጠንቶንጎ፤
 ዲሎ ዓሶና ዋላ ፃኦፒንቶጎ።
 29 ጋዓንቲ ታኣኒ ሜቶ ዋኦሢሢ ዓኣኔ፤
 ጾኦሲዮ! ኔኤኮ ዓውሲፃ ከልቂ ታና ዓርቆንጎ።
 30 ጾኦሲኮ ሱንፃ ጋላቲሢና ታ ዓይናዳንዳኔ፤
 ጋላቲሢና ታኣኒ ዳግ ዳገዳንዳኔ።
 31 ዬይያ ጌማይዳጎ ላሽ
 ጉራኒንታ ሹቁሊንታ ከሴ
 ዚያ ጌማይ ዒዛም ዒንገሢሢ ዳጎ ላሽ
 ናንገና ናንጎ ጎዳ ዋዛሳኔ።
 32 ማንቆ ዓሳ ዬያ ዛጋፃ ዋዛዳንዳኔ፤
 ዒንሢ ጾኦሲ ኮዓ ዓሳ ዒና ዒንሢኮ ደደንጎ።
 33 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሜታዳ ዓሶኮ ዒላቶ ዋይዛኔ፤
 ቱኤቲ ዓኣ ዓሶዋ ዒዚ ቶኦዛዲ ዛጉዋሴ።
 34 ጫሪንጮንታ ሳፆንታ ባዘንታ
 ዬያኮ ጋርይዳ ዓገፃ ባካ ቢያ
 ጾኦሲ ጋላቶንጎ።
 35 ጾኦሲ ዲዮኔ ዓውሳንዳኔ፤
 ዪሁዳ ካታዋዋ ማሢ ገንሣ ማዘንዳኔ፤
 ዬካጎ ዳራ ዒዛኮ ዒኣካ ናንጎንዳኔ፤
 ሳዔሎዋ ዔያታ ፔኤር ማሃንዳኔ።
 36 ዒዛ ዓይሎ ዜርፃ ዬና ዳካላንዳኔ፤
 ዒዛ ናሽካዘንሢያ ቢያ ዒኣካ ናንጎንዳኔ።

ማኣዶ ዳንቃኒ ሺኢቁንቲ ሺኢጲሢ

70

(ዓይነ. 40:13-17ይዳ ዓኣሢና ዋላ ማላያኬ)

ዓይነቱ ሱኡጋሢ ዓይሣ ጎይዳና ማሊ ጳቂሥሢር
 ዓይናዳንታ ዳውቲ ዓይነቱ
 1 ጾኦሲዮ! ታና ዓውሳኒ ታ ባንሢ ሸሬ!
 ናንገና ናንጎ ጎዳሢዮ! ታና ማኣዳኒ ሩኤሬቴራ!
 2 ታኣኮ ሸምጎሢ ባይዛኒ ኮዓዘንሢ
 ቦርሲንቶንጎ፣ ዲቃቲ ካራ ባይዘንጎ፤
 ታኣኮ ባይሲንቶ ካጎዘንሢ
 ዳውሲንቲ ገንሢም ማፆንጎ።
 3 ታ ዑይይዳ፡- «ማዳ ዒዛም!» ጋዓዘንሢ
 ቦርሲንቲ ገንሢም ማፆንጎ።
 4 ጋዓንቲ ኔና ኮዓዘንሢ ቢያ ኔኤና ሚርጌና ዋዛዳንጎ፤
 ኔኤኮ ዓውሲፃ ናሽካዘንሢ ቢያ ዋዳ፡-
 «ጾኦሲ ዳኤፒኬ!» ጎፆንጎ።
 5 ጾኦሲዮ! ታኣኒ ጋዓንቲ ማንቆ፣ ሃሣ ማታዳ ዓሲኬ፤
 ናንገና ናንጎ ጎዳሢዮ! ሩኤሪና ታና ሄሌ፤
 ታና ማኣዳሢና ዓውሳሢና ኔናታሢር
 ጾኦሲዮ! ኔኤኒ ኔገጎ!

71

ጾኦሲ ካጎንዳጉዲ ሸኢቁንቲ ሸኢጲሢ
 1 ናንገና ናንጎ ጎዳሢዮ! ታ ኔና ታኣኮ ገቲማሢ ማሃሢር
 ፔቲታፆ ታኣኒ ቦርሲንታዓኬ።
 2 ኔ ዲሎዋና ቶሊሲ ታና ዓውሴ፤
 ዋዮ ኔኤኮ ታ ባንሢ ማሢ ታና ዓይሴ።
 3 ዓይጎ ዋዳናኣ ታ ዓኣሸንቲ ጌኤቁንታ ላላሢ ታኣኮ ማዔ፤
 ኔ ታኣኮ ዋርዲዮ ላሎ ሹጫሢኬ፤
 ዬያር ታና ዓውሳንዳ ዓይሥሢ ከሰኮንጎ።
 4 ጾኦሲዮ! ፑርቶ ዓሶ ኩጫጎ
 ሚጠንቱዋ ጌኔ ማዳ ዓሶጎ ታና ዓውሴ።
 5 ናንገና ናንጎ ጎዳሢዮ!
 ኔኤኒ ታኣኮ ሃገ ማዓ ዋዛሢ
 ናኣቲማጎ ዓርቃፆ ኔ ታኣኮ ጌኤቁንቶሢ።
 6 ታኣኒ ሸይንታጎ ዓርቃፆ ኔ ዑፃ ጌኤቁንቲ፤
 ታ ዒንዶ ጎጳጎ ታና ኔ ከሴኔ፤
 ቢያ ዋዳ ታኣኮ ጋላቶሢ ኔናኬ።
 7 ኔኤኒ ታ ዛሎ ደዲ ያልታሢ ማዔሢር
 ናንጎ ታኣኮ ሚርጌ ዓሶም ማላታ ማዔ።
 8 ሮኦር ጉቤ ኔኤኮ ቦንቾ ከኤዛኒ
 ዳንጎ ታኣኮ ጋላታ ሌሊ ማዔ።
 9 ሃሢ ታ ጋርቹቲያ ታና ከኤሪጎ፤
 ዋልቃ ታኣኮ ጋጎዛኣ ታና ሃሺጎ።
 10 ሞርካ ታኣኮ ዋላ ጌሰቲ፤
 ሸምጎሢ ታኣኮ ባይዛኒ ኮዓ ዓሳ ዋሊና ዘርቲ።
 11 ዔያታ ዒማና፡- «ጾኦሲ ዒዛ ሃሽኔ፤
 ዒዛ ዓውሳንዳይ ባኣሢር
 ዳውሲ ዒዛ ዓርቁዋቲራ» ጌዔ።
 12 ጾኦሲዮ! ኔ ታ ኮራጎ ሃኪጎ፤
 ታ ጾኣዛሢዮ! ታና ማኣዳኒ ሩኤሬ።
 13 ማኪ ታና ዒፃዘንሢ ዒገጠ ባይቆንጎ፤
 ማኣሳንሢ ኮዓዘንሢ ቶኦቹንቲ ዳውሲንቶንጎ።
 14 ታኣኒ ጋዓንቲ ቢያ ዋዳ ኔና ጉሙርቃ፤
 ቃሲ ቃሲ ጋላታ ታ ኔኤም ሸኢሻ።
 15 ዳንጎ ታኣኮ ኔ ዲሎ ሞርኦ ጉቤ
 ኔ ዳቂሺያ ከኤዛኔ፤
 ጌኤዘ ዋማካ ዔቁሶንዶቲያ ታኣም ዔርቲባኣሴ።
 16 ታኣኒ ሙኪ ናንገና ናንጎ ጎዳኮ
 ደደ ማዳ ከኤዛንዳኔ፤
 ኔ ዲሎ ሌሊ ታኣኒ ከኤዛንዳኔ።
 17 ጾኦሲዮ! ኔኤኒ ታና ናኣቲዋጎ ዓርቃፆ ዔርዜ፤
 ታኣኒያ ሃኖ ሄላንዳኣና ኔኤኮ ሄርሺሲ ዲቃሣ ዓኮ
 ማዳ ከኤዛ።
 18 ጾኦሲዮ! ታኣኒ ጋርቹ ቡኤቁቲያ
 ኩጫ ኔኤኮ ሙካ ሸይንቶም
 ዋልቆዋ ገንፃ ከሰካ ዳርሞ
 ቢያ ታ ከኤዛንዳያ ሄላንዳኣና ኔ ታና ሃሺጎ።
 19 ጾኦሲዮ! ዲሎም ኔኤሲ ጫሪንጮ ሄላያኬ፤
 ኔኤኒ ዳኤፒ ዳኤፒ ባኣዚ ማዳኔ፤
 ጾኣዛሢዮ! ኔጉዴያ ያናዳይ?
 20 ኔኤኒ ታና ሚርጌ ማቶና ዋኦሢሢ ሄሊሴታቲያ

ናንጎ ታኣሲ ኔ ገንሣ ዓካሳንዳኔ፤
ሳጾ ዴሞ ዔቶይዳፓ
ላሚ ታና ኔ ኬሳንዳኔ።

21 ታኣኮ ስንቸ ታኣሞ ኔ ቃሳንዳኔ፤
ማሂ ኔ ታና ገንሣ ደደሻንዳኔ።

22 ያኦሲዮ! ኔኤኮ ጉሙርቁንቲያ ዛሎ
ጎኦላ ዋርቁ ታ ኔና ጋላታንዳኔ፤
ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ያኦዛሂዮ!
ዓይኑሞ ዓንጋሞና ጋላታ ዓይኑሞ ታ ኔኤሞ ሺኢሻኔ።

23 ታኣኒ ኔኤሞ ዓይኑሞ ዓይናዳ ዋደና
ሙሱራ ታኣኮ ዋዛና
ኔኤኒ ማሂ ሻንቁ ዓውሴ ሸምፔላኣ ዒላሻኔ።

24 ዳንጋ ታኣኮ ኔ ዓሎሞ ዛሎ ሮኦሮ ጉቤ ከኤዛኔ፤
ታና ሜታ ሄላንዳጉዲ ኮዓዘንሣ
ቦርሲንቴኔ፣ ጋፒ ዳውሲንቴኔ።

72

ሃጊ ሙካ ካኣታሂ ያኦሲ ማኣዳንዳጉዲ ሺኢቁንቲ
ሺኢጲሂ

1 ያኦሲዮ! ኔኤኮ ዋጎ ካኣቲሞ
ዓሎሞ ኔኤኮ ካኣቲ ናኣዚሞ ዒንጌ።
2 ዒዚ ኔ ዳርኮ ጌኤዘ ዓሎሞና ዛጋንዳኔ፤
ሜታጴዘንሣሚማኣ ፒዙሞና ዋጋንዳኔ።
3 ዲካ ያርጎቹሞ
ጌሜራኣ ዳርሞ ዓሎሞ ዓኣፒ ዔኪ ዬዓንዳኔ።

4 ዒዚ ሜታጴ ዳርሞ ሞኦቲንታንዳኔ፤
ማንቆ ዓሶሞ ዓውሳንዳኔ፤
ዓሶ ሄርቁ ዋይሣ ዓሶሞ ዒ ጋኣጫንዳኔ።

5 ዓባ ዓኣ ዋደይዳ ቢያ
ዓገናኣ ፖዓ ዋደይዳ ቢያ
ሾይንቲፓ ሾይንቲ ሄላንዳኣና ዒዚ ናንጋንዳኔ።

6 ሃኣኮ ቡሪንቴሞ ማኣሊዳ ዋርቃ ዒርዚጉዲ
ዒ ዋርቃንዳኔ፤
ዓዳ ፀብ ዒርዚጉዲ ሳዓ ጌላንዳኔ።

7 ዒዛ ካኣቲሞና ዓሎሞ ሚርጋንዳኔ፤
ዓገና ፖዓ ሃሻንዳዳ ሄላንዳኣና
ያርጎቹማ ዒዛኮ ሚርጊ ዳዓንዳኔ።

8 ዒዛ ዓጮኮ ዛጳ ባዛፓ ባዛ ሄላንዳኣና
ዒፕራዒሴ ዋሪፓ ዳንዲ ዓጮ ጋፖ ሄላንዳኣናኬ።

9 ዳውሎ ዓጮ ዓሳ ዒዛሞ ዚጋንዳኔ፤ *
ሞርካ ዒዛኮ ዒዛ ቤርታ ሎኦሚ ዓጪ ኩኡላንዳኔ።

10 ቲርሴሴንታ ዋኣያ ሳዛ ዓኣ ዓጮ ካኣታኣ
ገኢራ ሚኢሹ ዒዛሞ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤
ዓሪቤንታ ሳኣባ ዓጮ ካኣታኣ ዔኤቢ ዒንጋኒ ዒዛሞ
ሺኢሻንዳኔ።

11 ካኣታ ቢያ ዒዛሞ ዚጋንዳኔ፤
ዳራኣ ቢያ ዒዛሞ ዋርቃንዳኔ።

12 ሜታጴሂ ዒላታ ዋደና
ማንቆ ዓሶንታ ማኣዳይ ባኣ ዓሶሞ ዒዚ ሄሊ
ዓውሳንዳኔ።

13 ማንቆንታ ሜታጴ ዓሶንታሞ ዒ ሚጪንታንዳኔ፤
ዬያቶ ሃይቢዳፓኣ ዒ ዓውሳንዳኔ።

14 ሄርቁንቲ ዋርቆ ዋይያይዳፓ ዒዚ ዔያቶ ኬሳኔ፤
ሱጉፃ ዔያቶሲ ዒዛ ቤርታ ቦንቲንቴያኬ።

15 ካኣታሂ ሚርጌ ሌዔ ናንጎሞ!
ሳኣባ ዓጮይዳፓ ዋርቆ ዒዛሞ ሺኢኮሞ፤
ሺኢጲሂያ ቢያ ዋዴ ዒዛሞ ሺኢቁንቶሞ፤
ቢያ ዋዴ ያኦሲኮ ዓንጃ ዒዛሞ ማዖሞ።

16 ዓጫ ዒዛሲ ሚርጌ ሃኣኮ ካሦሞ፤
ዲካ ዒዛኮ ሃኣኮ ባቃልሶሞ፤
ለባናኦሴ ዲኮጉዲ ማሊ ማዖሞ፤
ሃኣኮኮ ናታ ዒዛኮ ማኣቲጉዲ ሚርጎሞ።

17 ሱንፃ ዒዛሲ ናንገና ደዲ ናንጎሞ!
ዔርቲፃ ዒዛኮ ዓቢ ናንጋሂጉዲ ማዖሞ፤
ዳሬ ቢያ ዒዛና ዓንጃንቶሞ፤
ዳራ ቢያ፡- «ኔኤኒ ዓንጃንቴያኬ!» ዒዛ ጎዖሞ።

18 ፔኤሮ ሌሊ ሄርሺሲ ዲቃሣ ዓኪ ባኣዚ ማዳ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሂ
ዓንጃንቶሞ!

19 ዒዛኮ ቦንቸ ሱንፃ ናንገና ዓንጃንቶሞ፤
ዓጫ ቢያ ዒዛኮ ቦንቸና ኩሞሞ!

ዓኣሚን! ዓኣሚን!

20 ዒሴዬ ናኣዚ ዳውቴ ሺኢጲፃ
ሃይማ ሄሊ ጋፔኔ።

ሃይሣሳ ፖቁያ

73

(ዓይነት ማጻፈግ ዓይ. 73—89)

ዓሳኣፔ ዓይኑሞ

ያኦሲኮ ፒዜ ዋጊያ

1 ዒና ጌኤሺ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሶሞ
ያኦሲ ዋዚ ኮሺዳይ!

2 ታኣኒ ጋዓንቴ ቶካ ታኣኮ ዲቁንታኒ
ሃሊጃሞ ሎኦሚኒ ዳካሮ ዓቴኔ።

3 ታኣኒ ፑርቶ ዓሶሞ ዔባ ኮሽካዛ ዛጊ
ዋይዘ ዒፃ ዓሶማኣ «ዬይ ዋዲ ማዔያ»
ጌይ ማሌኔ።

4 ፔቴታዖ ሜታ ዔያቶኮ ባኣሴ።

0-ፃ ዔያቶሲ ኩሙሂ ኮሺኬ።

5 ዓሲ ሄላ ፑርታ ሜታ ዔያቶ ሄሊሞሴ፤
ዓይጎ ዓሲዳኣ ማዓ ሜታ ዔያቶ 0-ፃ ማዐ-ሞሴ።

6 ዬያሮ ያቶርሙሞ ዔያቶኮ ቆርጫ ማይንቶ ፓልሞኬ፤
ዋይዚ ዒፃሂያ ዓዳ ዔያታ ማኣፖጉዲ ማይንቴኔ።

7 ዔያቶኮ ማሌ ዓኣፓ ቴልዮ ጌይ ዛጋኔ፤
ዒናኣ ዔያቶሲ ፑርታ ማሊሂ ኬሳኔ።

8 ቶኦቹሂና ፑርቲሞ ዔያታ ጌሰታኔ፤
ሌካ ጨኢ ዲንቲ ጨኢ ዲንቲ ዋይዘ ዒፃያና ዚርቃኔ።

9 ጫሪንጫ ዓኣ ያኦዛሂ ማኪ ዔያታ ጌሰታኔ፤
ጌኤዛ ዔያቶኮ ሳዓ ማዔ ካሮ ሄላኔ።

10 ዬያሮ ያኦሲ ዳራኣ ዓቲሞ ዔያቶ ባንሂ ጎዓኔ፤
ዋኣያሞ ዔያቶኮ ካራባኣ ጎይሂና 0-ሸካኔ።

11 «ዓካሪ ያኦሲ ዋይቲ ዔራይ?»

72:8 72:8 ዛካ. 9:10። * 72:9 72:9 ዳውሎ ዓጮ ዓሳ ዒዛሞ ዚጋንዳኔ ጋዓዘ፡- ላንካይታሞ ዓሳ ቡሌ ማጻፈግ ደዳ «ዒቶጲያ ዒዛሞ ዚጋንዳኔ» ጋዓኔ።

23 ኔ ሞርኮኮ ሄርሺንቶ
ቢያ ዋዴ ዲቢ ዲቢ ዓኣዳ ሆኦሊንቶ
ዔያቶኮ ኔኤኒ ዋሊፖ።

75

«ባይዚፖ» ገይንታ ዓይነትና ዓይነት ሱኡጋህ
ዓይህ ጎይያ ዓይናዲንቲ ዓሳኣፔኮ ያኦሲ ሄርሺያ ዓይነት
ያኦሲ ዋጋያ ማዒያ

1 ያኦሲያ! ኦኡኒ ኔና ጋላታኔ፤
ኔኤኒ ሃንጋ ኦ ባንህህ ዑኩህህሮ
ኔ ሱንያሞ ኦ ጋላታ ሺኣሻኔ፤
ኔ ማዴ ዲቃህ ሄርሺሳ ማዶ ኦ ኬኤዛኔ።

2 ኔኤኒ፡- «ታኣኒ ዋጌ ዋጋንዳ ኬሊ ማንህኔ፤
ዬና ዋዶና ፒዜ ታ ዋጋንዳኔ።

3 ሳዓ ዓገጃታቲያ
ዒኣካ ዓኣ ማዢንታ ጎጋይቄቲያ
ታኣኒ ሳያኮ ዓይያ ዶዲሻኔ።

4 ያቶርቃዞንህያ ዓንህህ ሄርሺንቲፖ፤
ፑርቶ ዓሶዋ «ጨኢ ዲንቲፖ፤» ታኣኒ ጋዓንዳኔ፤

5 ያኦሲ ዑያይዳ ኔና ዴግ ዴግዲፖ፤
ሃንሳ ሃህ ያቶርቄ ጌሰቲፖ» ጌዔኔ።

6 ዋጌ ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ማያሞ ጌላ ባንፃፓ
ገንህ ሃህ ዓሲ ናንጉዋ ዳውላፓ ሙኩዋሴ።

7 ፔቲህ «ዳቤኔ» ጌዒ ዋጋህ
ባጋህ «ዔኤቢ ኔኤኮ ባኣሴ» ጌዒ
ፒዜ ዋጋህ ያኦሲኔ።

8 ዑዠ ዑሽኮ ዓንጋ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኩጫ ዓኣኔ፤
ኮይሳህጉዳ ገኢገሽና ዱባዳ ዋይኖ ዑዣ ኩሚ
ዓኣኔ፤
ዬያ ዒ ዓንጋፓ ላኣላዛ ሳያይዳ ዋይዞ ዒፃ ዓሳ
ሞጮዋ ዓይሱዋፃ ጋፒሲ ዑሽካንዳኔ።

9 ታኣኒ ጋዓንቲ ዬና ናንገና ኬኤዛንዳኔ፤
ያይቆኦ ያኣዛህም ዓይነት ሺኣሻንዳኔ።

10 ፑርቶ ዓሶኮ ካኣሮ ቢያ ታ ማንህንዳኔ፤
ፂሎ ዓሶሲ ጋዓንቲ ዴግ ጋዓንዳኔ።

76

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይያ ጎኦላና ዓይናዲንቲ
ዓሳኣፔኮ ያኦሲ ሄርሺያ ዓይነት

ያኦሲ ባሻያ ማዒህ
1 ያኦሲ ዪሁዳ ዓጫ ዔርቲኔ፤
ሱንፃ ዒዛኮ ዒሰራዔኤሌይዳ ዴኤፒኔ።
2 ጌኤዠ ማኣራ ዒዛኮ ዬሩሳላሜይዳ (ሳሌሜይዳ)
ዒዚ ዋርቃ ቤዛኣ ፂኖኔይዳ።
3 ዒኣካ ዳኩንታ ሂኢዠንታ ገቲሞንታ
ዋርቃዋ ዒ ማንህኔ።

4 ያኦሲያ! ኔኤኒ ዒገቻያኔ፤
ኔኤኮ ዲቃህ ሄርሺሲፃ ዴኤፖ ዲካፓ ባሽኔ።

5 ያሎና ዔርቲ ፖኦላሳ ዲዒ ዔኬ ባካ
ገንህ ቡሪንቲ ዔውቲኔ፤
ኩጮ ዔያታ ዔቂሶ ባሽንቲ
ጋፒ ገንፃ ገንዔኔ።

6 ያይቆኦ ያኣዛህያ!
ኔኤኒ ዔያቶ ጎሬ ዋዶና

ፓራህ ቶጌ ዓሳ ፓራህና ዋላ ሃይቄኔ።

7 ዒገጮንደያ ኮይሳህ ኔና ሌሊኬ፤
ኔኤኒ ዳጋዴ ዋዶና ኔ ቤርታ ያኦኒ ዔቃኒ
ዳንዳዓንዳይ?

8 ኔኤኒ ጫሪንጫፓ ዋጎ ኬኤዞም
ሳዔላ ዋይዚ ዒገቻሞና ዚቲዮ ጌዔኔ።

9 ያኦሲያ! ዬይ ያዲ ማዒህ
ኔኤኒ ሳያይዳ ማታዴ ዓሶ ዓውሳኒ
ዋጎሮ ዔቄ ዋዶናኔ።

10 ዓሲ ማቶ ዓገ ኔኤኒ ጎሬቲያ ኔ ቦንቾም ማዓኔ፤
ዬያ ጎሪንቶፓ ቶሌዞንህያ ሪኢራኔ።

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዒ ዒንህህ ያኣዛህም ናኣቡዋቲ፤
ዒንህህ ናኣቤ ናኣቦዋ ኩንህዋቲ፤

ዒዛኮ ዑኩ ዓኣ ዓሳ ቢያ
ዒገቻያ ማዒህም ዒንሳ ባኣዚ ሺኣሻንሳ።

12 ዒዚ ያቶርቃ ሱኡጎ ዳውሲሳኔ፤
ዴኤፖ ዴኤፖ ካኣቶዋ ጎቃይሳኔ።

77

ዓይነት ሱኡጋህ ዓይህ ጎይያ ዔደታሜ ዛሎ
ዓይናዲንቲ ዓሳኣፔ ዓይነት

ሜቶፓ ቶላኒ ሺኣቂንቲ ሺኣጲህ
1 ዑኡዞ ታኣኮ ዴገዲ ያኦሲ ባንህህ ዒላቲኔ፤
ዒዚ ታኣም ዋይዛንዳጉዳ ዒዛ ባንህህ ዔኤሊንቲኔ።

2 ታኣኮ ማታህ ኬሎና
ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ኮዔኔ፤
ዋንቶ ላቢህ ባኣንቲ ኩጮ ታ ዒዛ ባንህህ ዔቂሴኔ፤
ሽምፔላ ጋዓንቲ ታኣኮ ዶዲያ ዒፂኔ።

3 ያኦሲ ዛሎ ታ ማላ ዋዶና ታ ያዬኔ፤
ዒናፓ ታ ማላዛ ዒና ታኣኮ ዶጩኔ።

4 ዋንቶ ጉቤ ኔ ታና ዴቼኔ፤
ያዩፃ ታኣኮ ሚርጌህሮ ጌሰታኒ ታ ዳንዳዒባኣሴ።

5 ገንህም ዓኣዴ ኬሎ ታ ማሌኔ፤
ሚና ዓኣ ሌያዋ ማሊ ታ ጸቂህኔ።

6 ዋንቶ ታ ዓይናዴ ዓይነት ማሌኔ፤
ታኣኮ ዒናና ታ ጌሰቲኔ፤
ታ ዓያኖና ታ ማላያ፡-

7 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦና ጋፒ ኬኤሪያ?
ሃካፓ ሴካ ፔ ኮሹሞ ዒ ፔቲታያ ዳዋዓዳ?

8 ዒዛኮ ማኣሪፃኣ ኦኡም ናንገና ባይቂያ?
ጫኣቁማኣ ሃካፓ ሴካ ዶዲ ዴዑዋዓዳ?

9 ያኦሲ ፔኤኮ ኮሹሞ ዋሊያ?
ዳጎይዳፓ ዔቂያና ሚጨንቶ ዒ ሃሺያ?» ጌዔኔ።

10 ታኣኒ፡- «ዴኤፖ ያኣዛህኮ ሚዛቆ ኩጮ ላኣሚንቲያ
ማህ ማሊያ
ታኣኮ ላቢህኔ» ጌዔኔ።

11 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማዶ ታ ጸቂህኔ፤
ሚና ዒ ፔ ዋለቆና ማዶ ዲቃህ ማዶ
ጎኔና ታኣም ጸቃኔ።

12 ማዶ ቢያ ታ ኔኤኮ ማላኔ፤
ዲቃህ ዓኮ ማዶ ቢያ ማሊ ታ ሱካኔ።

13 ያኦሲያ!
ኔኤኒ ማዶ ባካ ቢያ ዱማዴያኔ፤

- ኔጉዳያ ዳኤፒ ያኑሲ ያናዳይ?
- 14 ኔ ያልቆና ማደጎታ ዓኪ ባኣዚ ማዳይ ኔናኬ፤ ማሌ ዳር ባኣካ ኔ ያልቆ ኔ ፔጋሲ ዳዋ።፤
- 15 ያይቆኑቤጎታ ዮሴፔጎታ ናኣቶ ኔ ያልቆና ዳር ኔኤኮ ማሂ ሻጎቁ ኔኤኒ ዓውሴ።፤
- 16 ያኣሲዮ!
ዋኣፃ ኔና ዛጋፆ ዓጊጤፎ፤
ዔቶ ባዘ ዋኣፃኣ ጎጋይቄ።፤
- 17 ሻኣራ ዓር ዋርቄ፤
ጫሪጎጫ ጉጉጎፃ ጉጉጎሣ፤
ዜኤሊጎፃኣ ጫሪጎጫፓ ቢያ ባጎያና ፖዔ።፤
- 18 ኔኤኮ ጉጉጎሣ ዑኡዛ ዓልጋሂ ዠባርይዳ ዋይዚጎጉ፤
ዜኤሊጎፃ ኔኤኮ ዓጮ ፖዒሴ፤
ሳዓ ጎጋይቁ ዓጊፃ።፤
- 19 ኔኤኮ ጎይፃ ባዘ ዋኣፃይዳና ዓኣዳ፤
ኔ ሃጎጉፃ ዳኤፖ ዋኣፃይዳ፤
ኮሲሲ ጋዓጎጉ ኔኤኮ ጴዲባኣሴ።፤
- 20 ሙሴና ዓኣርኔና ያላ ኔ ማዒ ዳር ኔኤኮ ዓዳ ማራይጉዲ ዔኪ ኔ ዓኣዳ።፤

78

ዓሳኣፔ ዔራቶና ካላሌ ካላሊ

- ያኣሲና ዒዛኮ ዳርና
- 1 ታ ዳሬዮቴ! ታ ዔርዛ ባኮ ዋይዘዋቴ፤ ታ ቃኣሎዋ ዒና ዔኮዋቴ።፤
- 2 ሃይሶ ታኣኮ ታኣኒ ኮኣኪጎሂና ዓርቃጎዳ፤ ማናፓ ዓኣቶ ዓማሎ ዓማሊና ታ ኬኤዛጎዳ።፤
- 3 ዩይ ኦኤኒ ዔራሂና ዋይዜሂኬ፤ ኦ ዳደጎሂያ ኦኤጎ ኬኤዜሂኬ።፤
- 4 ዩጎሂ ባኮ ኦ ናኣቶ ሙኦ ዓኣቶሳኬ፤ ናጎጊና ናጎጋ ጎዳኮ ያልቆ ዛሎ ዒዚ ማዳ ዳኤፖ ማዶና ዒ ፔ ያልቆና ማዳ ዳቃሂ ሄርሺሳ ባኮ ሙካ ሸይጎቶ ሙኦ ኬኤዛጎዳ።፤
- 5 ዒዚ ያይቆኑቤጎም ዳምቤ ኬሴ፤ ዒሰራዔኤሌይዳኣ ዋጌ ዒ ጌሣ፤ ናኣቶ ፔኤኮ ዔይታ ዔርዛጎዳጉዲ ኦ ዳደጎሂም ዓይሣ።፤
- 6 ዩያ ሙካ ሸይጎታ ዔራጎዳጉዲ ዔይታ ፔ ያደና ዔይቶኮ ናኣቶም ሃጊ ሸይጎታዘጎሂማኣ ኬኤዛጎዳጉዲ።፤
- 7 ዩያይደናሂር ዔይታ ያኣሲ ጉሙርቃጎዳ፤ ዒዛኮ ማዶዋ ዔይታ ዋላዓኬ፤ ዓይሂያዋ ዔይታ ካፓጎዳ።፤
- 8 ጋዓጎጉ ዔይታ ፔ ዳደጎሂጉዲ ዋይዚያና ዓይሂጎጉያዋ ዒፃ፡ ዒኖዋ ፔኤኮ ፒዚሲባኣ ዓያናኣ ያኣሲ ጉሙርቁዋ ሸይጎታ ማዓዓኬ።፤
- 9 ሂኢዠና ያላ ዔፕራኤሜ ናኣታ ሂኢዠ ዓርቄያ ማዔይታቴያ ያሎ ኬሎና ጊጎሂም ዔይታ ማዔ።፤
- 10 ያኣሲ ጫኣቄ ጫኣቄዋ ዔይታ ካፒባኣሴ፤ ዒዛኮ ዋጎ ጎይፃ ዓኣዲያዋ ዒፃ።፤

- 11 ዒዚ ማዳ ማዶ ዔይቶ ዒ ዳዋ ዳቃሂ ዓኮ ባኮዋ ዔይታ ዋሌ።፤
- 12 ዓደጎሂ ዔይቶኮ ፔ ዓኣፖና ዛጎጉጉ ጊብፃ ዓጫ ያዓኔ ጌይጎታ ቤዛ ዒ ፔ ያልቆና ማደጎታ ዓኪ ባኣዚ ማዳ።፤
- 13 ባዘ ፓቁ ዔይቶ ዒ ፒጎሂ፤ ዋኣፃዋ ናቴጉዲ ዔቁሴ።፤
- 14 ርኦር ሻኣራና ዔኪ ዔይቶ ዓኣዳ፤ ዋጎቶዋ ቢያ ታሚ ያምፔ ዔይቶም ፖዔ።፤
- 15 ዓሳ ናጎጉዋ ዳውሎይዳ ላሎ ዳኡሴ፤ ዩካፓ ባዚ ዋኣሂጉዳ ማርጌ ዋኣሂ ዒ ዔይቶ ዑሼ።፤
- 16 ሹጮ ዳኤፓፓ ዓልቃ ዋኣሂ ዑሬ፤ ዋኣፃ ዋርዚጉዲ ዋይሴ።፤
- 17 ዔይታ ጋዓጎጉ ዓሲ ናጎጉዋ ዳውሎይዳ ዳኤፖ ያኣዛሂም ዋይዘ ዒዲያና ጎሜ ማደሂዳፓ ማዒባኣሴ።፤
- 18 ኮሺ ዔይቶ ዓፃሴ ሙኡዚ ያኣጠሂና ዔይታ ዒኖና ዔሬያታ «ያኣሲ ዋይታቴያ» ጌዒ ዛጌ።፤
- 19 ያኣሲ ዑፃ ጉጎሚ ጌሰቴሂ «ያኣሲ ዓሲ ናጎጉዋ ዳውሎይዳ ሙኡዚ ጊኢጊሻ ዒጎጋኒ ዳጎዳ?»
- 20 ዒዚ ላሎ ዳኡሴሂና ዋኣፃ ዳዲጉዲ ዋይሴሂ ጎኔኬ፤ ሂዳቴያ ሙኡዚ ኦም ዒጎጋኒና ዓሸኪ ጊኢጊሻኒ ዳጎዳጎ፤ ጌይሂዳ?» ጌዔ።፤
- 21 ናጎጊና ናጎጋ ጎዳ ዩያ ዋይዛፆ ማርጌና ዳጋዳ፤ ያይቆኑቤ ዑይይዳ ታሚ ዔኤቴ፤ ዳጋ ዒዛኮ ዒሰራዔኤሌይዳ ዔቄ።፤
- 22 ዔይታ ዒዛ ጉሙርቁባኣሴ፤ ዒዛኮ ዓውሲያና ጌኤቁጎጉባኣሴ።፤
- 23 ዒዚ ጋዓጎጉ ሎፓ ሻኣር ዓይሣ፤ ጫሪጎጫኮዋ ካር ቡሌ።፤
- 24 ዔይታ ሙዓጎዳጉዲ ማና ዒ ዳኢኒሺ፤ ጫሪጎቶ ዓኣ ሙኡዚ ዔይቶም ዒጎጌ።፤
- 25 ዓሲ ኪኢታጎቶ ካሦ ሙዔ፤ ማሸኪ ዳምባ ዓይሳጎዳያ ሄላጎዳኣና ሙያ ዔይቶም ዒጎጌ።፤
- 26 ጫሪጎጫፓ ዓባ ኬሰካ ባጎፆ ዠባር ዒ ዔቁሴ፤ ዳኡሎ ባጎፆ ዠባርዋ ዔኪ ሙኤ።፤
- 27 ዓሸኪ ዔይቶም ዓጠጉዲ ባራና ካፖዋ ባዘ ዓጮ ማኣሻሎጉዲ ዒ ኬይሴ።፤
- 28 ዔይቶኮ ጉርዶ ባኣኮይዳ ዓፒሎና ማዠጎጉ ማኣር ኮራኣ ኬይሴ።፤
- 29 ዔይታ ማሸኪጎዳያ ሄላጎዳኣና ሙዔ፤ ዔይታ ማርጌና ዓፃዳ ባኮ ዔይቶም ዒ ዒጎጌ።፤
- 30 ጋዓጎጉ ሃጊ ሱኡካ ዔይቶኮ ማዑዋጎጉ ሙዓ ዔይቶኮ ዳጎጋ ዓኣ ጎይሂ ዓኣጎጉ
- 31 ያኣሲኮ ጎሪጎታ ዔይቶ ዑፃ ሙኤ፤ ዔይቶ ባኣካፓ «ኦ ዳዲኬ» ጋዓ ዓሶ ዋዳ፤ ሃጋ ቡኖ ማዔ ዳጌሂያ ማጎፃ።፤
- 32 ዩይ ቢያ ማዔጎጉ ዔይታ ፔኤኮ ዳቢጎቶና ዳዳ፤

78:2 78:2 ማቴ. 13:35። 78:12 78:12 ኬሲ. ማፃ 7:8—12:32። 78:13 78:13 ኬሲ. ማፃ 14:21-22። 78:14 78:14 ኬሲ. ማፃ 13:21-22። 78:15 78:15 ኬሲ. ማፃ 17:1-7፤ ፓይ. ማፃ 20:2-13። 78:18 78:18 ኬሲ. ማፃ 16:2-15፤ ፓይ. ማፃ 11:4-23፤31-35።
78:24 78:24 ዮሃ. 6:31።

33 ዓይነቱ ማጻፊ ደቃህ ባኮቦ ዓይነቱ ጉሙርቁባኣሌ።
 ይያር ወደ ዓይነቱ ፔኤሲ ጉሪ
 ናንጎቦ ደቃቲህና ጋፒሴ።
 34 ዓይነቱ ዓይነቱ ወደ ወደ ዓይነቱ ዓይነቱ ኮዔ፤
 ዓይነቱ ኮዔህና ዓይነቱ ባንህ ማዔ።
 35 ያኢሲ ዓይነቱ ለላህ ማዔህ ዓይነቱ ጸቁህ፤
 ዳኤፖ ያኢዛህ ዓይነቱ ዓውሳህ ማዔህ ማዔ።
 36 ጋዓንቴ ዓይነቱ ፔ ዳንጎና ዓይነቱ ጌሼ፤
 ይያ ዳንጎና ዓይነቱ ለኤቁ።
 37 ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ደዲባኣያኮ፤
 ዓይነቱ ጫኣቁሞሃኣ ጉሙርቁንቲባኣሌ።
 38 ዓይነቱ ጋዓንቴ ማኣራያ ማዔ ጎይያና
 ዳቢንቶ ዓይነቱ ሰቶ ጌዔ፤
 ዓይነቱ ዓይነቱ ባይዚባኣሌ፤
 ዳጎቦ ማርጌ ወደ ቲኢሬ፤
 ደማ ደማ ወደ ባኮቦ ዓይነቱ ዓይነቱ ኬይሲባኣሌ።
 39 ኬሰካዮ ማዕቦ ዝባሬጉዲ
 ዓይነቱ ዓይነቱ ማዔህ ዓይነቱ ማዔ።
 40 ዓይነቱ ናንጉቦ ደውሎይዳ ወማይዳ ዓይነቱ ወይዘ
 ዓይነቱ!
 ይያ ደውሎይዳ ወማይ ዓይነቱ ያዩሴይ!
 41 ያኢሲ ወይነቱ ይያ ላሚ ላሚ ዓይነቱ ዛጌ፤
 ዓይነቱ ዓይነቱ ደማዔህ ዓይነቱ ዳጋሴ።
 42 ዓይነቱ ይያ ወደ ሞርካፓ ዓይነቱ ዓውሴህ
 ይያ ወልቆ ዓይነቱ ማሊ ጸቁህባኣሌ።
 43 ጌብዔ ዓይነቱ ፔ ወልቆና ማዳ ዓይነቱ ባኮ ማላቶ
 ያዓ፤ ጌይነቱ ዓይነቱ ናንጉቦ ደውላ
 ዓይነቱ ደቁ ደቃህ ሄርሺሳ ማዳ ዓይነቱ ማሊባኣሌ።
 44 ወር ወዳዮ ዓይነቱ ዓይነቱ ስጉህ ማህ፤
 ዘር ወዳዮ ዐሽካጌ ዓይነቱ ዳንዳዒባኣሌ።
 45 ቫኣሬጉዳ ስኦምቦ ወዳሌ ዓይነቱ ዓይነቱ ዳኤ፤
 ይያ ስኦምባህ ዓይነቱ ዳኤ፤
 ፓንቆ ወዳዮ ዳኤ፤
 ይያ ዓይነቱ ካራ ባይዜ።
 46 ባቃሎ ዓይነቱ ማኮም
 ሃኣኮቦ ዓይነቱ ዓይነቱ ሰህሚም ዓይነቱ።
 47 ቱኮና ወይና ዓይነቱ ቫቺና
 ቤሌሶ ሚያዎ ቃኣዮና ዓይነቱ ወደሺ ባይዜ።
 48 ባኣቶ ዓይነቱ ቫቺና
 ሃንጎ ቆልሞ ጉጉህህና ወዳ፤
 49 ፔኤኮ ዓይነቱ ደዳ ዳጎ ዓይነቱ ዐፃ ዳኤ፤
 ደማ ደማ ወደ ባኮንታ ዓይነቱ ሌሊ ካኣሽኪንታኒ ኮዓ
 ዳጎቦ ኬይሴ፤
 ያሊ ባይዛ ከኣታንቸዎ ዓይነቱ ዳኤ።
 50 ጎሪንቲም ጎይህ ዓይነቱ ጲሼ፤
 ዓይነቱ ሽምፓህ ሃይቢዳፓ ዓውሲባኣሌ፤
 ሽምፓህ ዓይነቱ ደማ ደማ ወደ ባኮም ዓይነቱ
 ዓይነቱ።
 51 ዓይነቱ ዳጋቶ ወልቆኮ ቤርቶ ማዔዘንህ
 ካኣሚኮ ዓፒሎና ኮሾና ማኣራ

ቶይዶ ናኣቶ ዓይነቱ ቢያ ጌብዔ ዓይነቱ ዓይነቱ ጋፒሲ
 ወዳ፤
 52 ዳር ፔኤኮ ዓይነቱ ማራይጉዲ ሃንቃኒ ኬሴ፤
 ዓይነቱ ናንጉቦ ደውሎይዳ ማራይ ጎይህ ሃንቁ።
 53 ኮሺና ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ባይዚባኣሌ፤
 ሞርኮ ዓይነቱ ጋዓንቴ ባኣ ሙዔ።
 54 ዓይነቱ ሚዛቆ ኮጮና ዓይነቱ ዓይነቱ ዳኮ ባንህ
 ዓይነቱ ደማዔ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ጌልዜ።
 55 ሚሌ ዳር ዓይነቱ ቤርታፓ ደውሴ፤
 ይያ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ማህ ዓይነቱ ጌሽኬ፤
 ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ማራይ ማኣራ
 ናንጌሼ።
 56 ዓይነቱ ጋዓንቴ ዳኤፖ ያኢዛህ ወይነቱ ይያ ዛጌ፤
 ወይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ
 ዳምቦ ዓይነቱ ካፒባኣሌ።
 57 ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ማዔ፤
 ጉሙርሱዎ ወይነቱ ሃኣሽጉዲ ዓይነቱ ማዔ።
 58 ጌሚሮይዳ ሚሌ ያኢዛ ካኣሽኮ ቤዘ ኮሽህና
 ዓይነቱ ዓይነቱ ዳጋሴ፤
 ዓይነቱ ኮሾና ሚሌ ያኢዛ ካኣሽኪዮና
 ዳጎ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ።
 59 ያኢሲ ይያ ወይነቱ ወደ ማርጌና ዳጋዳ፤
 ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ዓይነቱ ሃሼ።
 60 ዓይነቱ ባኣካ ዓይነቱ ደቁ ዓፒላፓ ኮሾና ማኣራ
 ስኤሎይዳ ፔኤኮ ወርቆ ቤዘ ዓይነቱ ሃሼ።
 61 ዓይነቱ ወልቆ ማላታ ማዔ ጫኣቁም ታኣቦቶ ዳኤሴ፤
 ዓይነቱ ቦንቸዎ ሞርኮም ዓይነቱ ዓይነቱ።
 62 ዳር ፔኤኮ ዓይነቱ ጫኣቁም ዓይነቱ ማህ።
 ፔ ደርይዳ ማርጌና ዓይነቱ ዳጋዳ።
 63 ዳጎህ ዓይነቱ ታሚ ሙዔ፤
 ወደሮ ናኣቶሃኣ ዓይነቱ ጋኣዳ ጋኣዳንቲባኣሌ።
 64 ቁኤሳ ዓይነቱ ጫኣቁም ዓይነቱ ወደንቲ፤
 ዓይነቱ ላኣላ ይኤካጌ ዓይነቱ ዳንዳዒባኣሌ።
 65 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ጌንዓፓ ጳጫ ዓይነቱ
 ዳጎህ ማህ ዓይነቱ ማህንታዎ ጫኣቁም
 ጫኣሺ ዓይነቱ ማዔ ዓይነቱ።
 66 ሞርካ ዓይነቱ ባሽንቲ ጌንህም ጳሽካንዳጉዲና
 ናንጌና ጋፒዎ ቦርሲንቲ ቦርሲንታንዳጉዲ ማህ።
 67 ዮሴፔኮ ዓፒሎና ማከንቲ ማኣራ ዓይነቱ ሃሼ፤
 ዓይነቱ ማዔ ዓይነቱ ደኦሪባኣሌ።
 68 ጋዓንቴ ዪሁዳ ያጸ
 ዓይነቱ ማርጌና ናሽኬ ያኤኮ ደኦሪ።
 69 ፔኤኮ ጌኤኮ ማኣራ ኮሺ ዳጋያ
 ናንጌና ናንጋያ ማህ ጎይ ዓይነቱ ማኤ ጎይያ
 ማኤ።
 70 ፔኤኮ ዓይነቱ ደውቲ ዓይነቱ ደኦሪ፤
 ማራቶ ሃንቆ ቤዛፓ ዓይነቱ ዓይነቱ።
 71 ፔ ዳር ያይቆኣቤ
 ዓይነቱ ዳር ማዔ ዓይነቱ ዓይነቱ ሃንቃንዳንጉዲ

78:44 78:44 ኬሲ. ማጻፊ 7:17-21። 78:45 78:45 ኬሲ. ማጻፊ 8:1-6፤ 20:24። 78:46 78:46 ኬሲ. ማጻፊ 10:12-15። 78:48 78:48
 ኬሲ. ማጻፊ 9:22-25። 78:51 78:51 ኬሲ. ማጻፊ 12:29። 78:52 78:52 ኬሲ. ማጻፊ 13:17-22። 78:53 78:53 ኬሲ. ማጻፊ 14:26-28።
 78:54 78:54 ኬሲ. ማጻፊ 15:17፤ ዓ.ያ. 3:14-17። 78:55 78:55 ዓ.ያ. 11:16-23። 78:56 78:56 ሱኣጎ. ማጻፊ 2:11-15። 78:60
 78:60 ዓ.ያ. 18:1፤ ዔ.ር. 7:12-14፤ 26:6። 78:61 78:61 1ሳሙ. 4:4-22። 78:70 78:70 1ሳሙ. 16:11-12፤ 2ሳሙ. 7:8፤ 1ዮሴ. ዓሃኬ
 17:7።

ማራቶ ሄንቁግግ ዔኪ ሙከኔ።
72 ዩካግ ዒዚ ፒዜ ዒናና ዔያቶ ሄንቁኔ፤
ዔራቶናኣ ዔኪ ዔያቶ ዓኣዳኔ።

79

ዓሳኣፔ ዓይነት

ዳሮኮ ኮሹሞ ዛላ ሸኢቁንቴ ሸኢጲሢ
1 ያሱሲዮ! ማሌ ዳራ ዳሮ ኔኤኮ ዓርቁኔ፤
ኔኤኮ ዳማዳ ጌኤዠ ማኣሮዋ ዔያታ ዒኢሴኔ፤
ዩሩሳላማ ሻሂ ዔያታ ባይዜኔ።
2 ኔ ዓይሎኮ ሌዘ ጫሪንጮ ካፖሞ
ኔኤኮ ዳማዳዘንሢኮዋ ዓሸኮ ካዮ ቦጾሞ
ሙኡዚ ማሂ ዔያታ ዒንጌኔ።
3 ሱጉዮ ዔያቶኮ ዩሩሳላማይዳ ዳዳ ዋኣሢጉዲ ዔያታ
ላኣሌኔ፤
ዩያ ዓሶ ዳኡካ ዓሲያ ጳዳ ዳኣሌ።
4 ኦኡኒ ኦ ዓሸኖሞ ማኢቺ
ኦ ኮይላ ዓኣ ዓሶማኣ ዓማሊ ባኣዚ ማዔኔ።
5 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሃይ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ?
ኔኤኒ ዳጋዳሢ ናንጊና ጋፑዋዳ?
ማሌ ካኣሸከንቴዋጉዲ ኮዓ ኔ ማሊፃ ታሚጉዲ
ዔኤቴ ጎይሢ ናንጋ?
6 ኔና ዔሩዋ ማሌ ዳሮ ዑፃ
ሱንጾዋ ኔኤኮ ዔኤሎዋ ካኣቶ ዑፃ
ዳማ ዳማ ኔኤኮ ዋዳ ባኮ ዳኤ።
7 ዔያታ ያይቆኦ ሙዔኔ፤
ዔያቶኮ ናንጎ ቤዘዋ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማሄኔ።
8 ኦ ዓዳንሢ ጎሞ ኦ ዑፃ ማሂፖ፤
ማኣሪፃ ኔኤኮ ዑከና ኦ ባንሢ ሙኮንጎ፤
ኦኡኒ ዓኣሢያ ማቶይዳኤ።
9 ኦና ዓውሳያ ማዔ ያኣዘሢዮ!
ኔ ሱንጾ ቦንቸሮ ጌዒ ኦና ማኣዳ፤
ኔ ሱንጾሮ ጌዒ ሄሊ ኦና ዓውሴ፤
ጎሞዋ ኦኡኮ ዓቶሞ ጌዔ።
10 ዳራ፡- «ያኣዘሢ ዔያቶኮ ዋካዳግ?» ዓይጎሮ ጋዓይ?
ኔኤሞ ማዳ ዓሶ ሱጉዮ ዛሎ ኮሞ ኮፃ፤
ኦ ዓኣፓ ዛጋንቴ ዩያ ማዳ።

11 ቱከንጎ ዓኣ ዓሶኮ ማቶ ዒላታ ኔ ቤርቶ ሄሎንጎ፤
ሃይቆንጎ ጌይ ዋጊንቴ ዓሶዋ ኔ ዋልቆና ዓውሴ።
12 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኦ ዓሸና ኔና ማኢጮ ማኢጮ
ላንካይ ጸንጮ ማሂ ዔያቶ ኮንቁሴኔ።
13 ኦኡኒ ኔኤኮ ዳራ፡ ኔኤኒ ሄንቃ ማራታ
ናንጊና ጋላታ ኔኤሞ ሸኢሻኔ፤
ሸይንታፓ ሸይንጎ ሄላንዳኣና
ኔ ኦሞ ማዳ ባኮ ኦ ከኤዛንዳኔ።

80

«ጫኣቁሞ ቡኒ» ጌይንታ ዓይነትና ሱኡጋሢ ዓይሢ
ጎይያ ዓይናዲንታ ዓሳኣፔ ዓይነት
ዒሰራዔኤሌ ካኣታ ጊንሢ ደዳንዳጉዲ ሸኢቁንቴ
ሸኢጲሢ
1 ዮሴፔ ማራይጉዲ ሄንቃ፡ ዒሰራዔኤሌያ ሄንቃህ ኦሞ
ዋይዜ!

ከሩቤኤሎይዳ ዓኣ ካኣቱሞ ያይታ ዳዓሃ
ኔኤኮ ፖጎና ፔጋዲ ጳዳ።
2 ዔፕራኤ ማንጎታ ቢኢኒያ ማንጎታ ማናሴንታሞ
ኔና ፔጋሲ ዳዌ፤
ዋልቆ ኔኤሲ ዓጊሢ፤
ሙኪያ ኦና ዓውሴ።
3 ያሱሲዮ! ኦና ማሄ፤
ኦ ዳቃንዳጉዲ ኔ ዓኣፖ ካሮ ኦኡሞ ፖረሢ።
4 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ዳኤፖ ያኣዘሢዮ!
ኔ ዳሮኮ ሸኢጲያ ዋይዘ ዓዲ
ጎሪንቶ ኔኤኮ ኔ ቤኤዛሢ ዋማ ሄላንዳኣናዳይ?
5 ያዩሢ ዓዳ ሙኡዚጉዲ
ዓቢሢያ ዑሸጉዲ ማርጌና ኔ ዔያቶ ዑሸኔ።
6 ኦ ዓሸኖሞ ኔ ኦና ዑራ ማኣ ዓሲ ማሄኔ፤
ኦኡኮ ሞርካኣ ኦና ማኢጮኔ።
7 ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኣዘሢዮ! ኦና ማሄ፤
ኦ ዳቃንዳጉዲ ኔ ዓኣፖ ካሮ ኦሞ ፖረሴ።
8 ጊብፃ ዓጫፓ ዋይኔ ዘንዜ ኔ ዔኪ ሙከኔ፤
ማሌ ዳሮ ዳውሲ ዔያቶ ቤዛ ዩያ ኔ ቱከኔ።
9 ዩይ ዑጋንዳ ቤዘ ኔ ጳሺ ጊኢጊሴኔ፤
ዩያሮ ፃጲ ዳኪ ዓጮሎ ባልጊ ኮሜኔ።
10 ዳካ ዩያ ዒላዠና ሸቢንቴኔ፤
ዳኤፖ ዚቢቃኣ ዩያ ካኣፖ ዳማ ዔቁኔ።
11 ዩይ ካኣፓ ዳንዲ ባዘ ሄላንዳኣና
ቶሻኣ ዔፕራዒሴ ዋሮ ሄላንዳኣና ጋሞፒንቴኔ።
12 ዓካሪ ዒኢና ለካ ለካ ጋዓሢ ዓኣፖ ዩያ ማንግንዳጉዲ
ዳዮ ኔኤኒ ዓይጋ ሻሄይ?
13 ጉዲንፃ ካያፓ ከሰኪ ዩያ ፑርቲሳንዳኔ፤
ቆልማ ሄንቃ ቤዛ ዲርጋ ቆልማ ቢያ ሙዓንዳኔ።
14 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢዮ! ዓካሪ ኦ ባንሢ ማዔ፤
ጫሪንጫፓ ለካ ኦ ባንሢ ዛጌ፤
ሃና ኔኤኒ ቱከ ዋይኔሎ ዛጊ ካፔ።
15 ሃይ ኔኤኮ ማዘቆ ከጫ ቱከ ባቃላ
ኔ ዛላ ማሂ ኔ ባቃልሴ ናዓሢከ።
16 ዩይ ዋይናሢ ቲቁንጎ ታሚዳ ማጮኔ፤
ኔ ዳጎ ጎሪንታ ኔ ዓሶ ባይዛንዳኔ።
17 ኔኤሮ ማሂ ኔኤኒ ደዲሺ ዔቁሴ ዓሢ ዑፃ
ኔኤኮ ማዘቆ ዛላ ዓኣ ኔ ናዓሢ ዑፃ
ኔ ከጫ ማጎንጎ።
18 ሃይካፓ ሴካ ኔና ሃሺ ጊንሢሞ ኦ ማዓዓከ፤
ናንጊና ባይቁዋያ ኦና ማሄ፤
ኦኡኒያ ኔና ካኣሸካንዳኔ።
19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዳኤፖ ያኣዘሢዮ!
ኦና ጊንሢ ቤዘ ማሄ፤
ኦኡኒ ዳቃንዳጉዲ ኔ ዓኣፖ ካሮ ኦሞ ፖረሴ።

81

ዓይነት ሱኡጋሢ ዓይሢ ጎይያ ሹሎንጎና ዓይናዲንታ
ዓሳኣፔ ዓይነት
ቦንቸ ከሊና ዓይናዲንታ ዓይነት

79:1 79:1 2ካኣቶ. ማ 25:8-10፤ 2ያሱሲ. ዓሃኮ 36:17-19፤ ዔር. 52:12-14። 80:1 80:1 ከሲ. ማፃ 25:22።

- 1 ኑኑኑ ደደማህ ማዕ ያዘዘህም ዓይናደቀቱ!
- ያይቆኑቤ ያዘዘህም ዓላሹቀቱ!
- 2 ዓይነት ማዕቀቀቱ፣ ታምቡርቀ ባዑቀቱ፤
- ፔቱ ሻሽና ደንህ ሞርቆ ጎኑሎንታ
- ማሌ ዓይነት ማንጋሞቀ ደንህ ኮሺ ዑኑሲና
- ዓይናደቀቱ።
- 3 ዓገና ያኔራእና ገንህ ሞኣፃ ጌላእና
- ደኔግ ቦንቾ ከሎናይዳኣ ዛዬ ሞርቆቀቱ።
- 4 ዬይ ዓሰራዔኤሌ ዓሰም ዓንገገቱ ዳምቤ
- ያይቆኑቤ ያዘዘህ ከሴ ምጌኑ።
- 5 ዓዚ ገብጻ ዓጮይዳ ማቶ ዓጌ ከሎና
- ዬይ ዮሴፕም ከሶናያኑ፤
- ታ ዓራቀ ሙኡቸና ሂዚ ጋዓንቱ ታ ዋይዜኔ።

- 6 «ጌኤቶ ታ ዓዛኮ ከደዳጋ ሃውሺሴ፤
- ኩጫ ዓ ዔካ ደኤፃ ባኮ ታ ዓዛ ሃሽሴ።።
- 7 ኔና ማቲ ምደና ኔ ታና ዓኤሌ፤
- ታኣኒያ ኔና ዓውሴ፤
- ታ ዓኣሽገቲ ዓኣ ደሞ ሻኣር ጉጉንግሲ ባኣካ ዓኣፃ
- ታ ኔኤም ዋይዜኔ፤
- ዛላህ ሞርኮ ሞኣፃ ዓልቃ ቤዛ
- ኔ ምይታቲያ ጌላ ታ ኔና ዛጌ።።
- 8 ታ ደሬዮቲ! ታ ላታ ባኮ ሞይዙቀቱ፤
- ዓሰራዔኤሌ! ኔ ታኣም ሞይዛቲ ዓይጎ!
- 9 ኔ ካኣሽካ ፃንጎ ያኣሲ
- ሃህ ዔርቲቀ ያኣሲ ኔኤኮ ባኣፃ ማፃጎጎ፤
- ዬያ ካኣሽከግ።።
- 10 ገብጻ ዓጮጋ ኔና ከሴ ናገገና ናገጋ ጎዳ ማዔ
- ኔ ያዘዘህ ታናኑ፤
- ዳንጎ ኔኤሲ ኮሺ ሾኑኑ፤
- ታኣኒ ኮንህ ኩልሳንዳኔ።።»
- 11 «ታኣኮ ደራ ጋዓንቱ ታኣም ሞይዚባኣሴ፤
- ዓሰራዔኤሌ ዓሳኣ ታኣም ዓይህንቲባኣሴ።።
- 12 ዬያር ዔያታ ማሌ ማሊያጉደያ ዓኣዳንዳጉዳ
- ዔያቶኮ ባይቁ ዓሮም ዓኣህ ታ ዔያቶ ዓንጌ።።
- 13 ታ ደራ ምንዴ ታኣም ሞይዜያ ማዔያታቲ
- ዓሰራዔኤሌ ዓሳ ታ ጎይያና ዓኣዳያታቲ
- 14 ቤዘና ታ ዔያቶኮ ሞርኮ ባሽያ ናንዳንቲኑ፤
- ዔያቶ ሞርኮ ዑፃ ታ ኩጮ ታ ዔቂሴያ ናንዳንቲኑ።።
- 15 ያኣሲም ሞይዘ ዓይፃ ዓሳ ዓዛ ቤርታ ደውሲንታንዳኔ፤
- ዔያቶ ህላ ማታህያ ናንገና ጋፑሞ ማዓንዳኔ።።
- 16 ዓንህ ታ ጋዓንቱ ኮሺ ዛርጌ ሙኡዛንዳኔ፤
- ዑታህ ዔኤዘና ታ ዓንህ ማሻንዳኔ።።»

82

ዓሳኣፔ ዓይነት

- ያኣሲ ቢያጋ ዑሃ ማዔህ
- 1 ያኣሲ ጫሪንጮ ቡከንቶይዳ
- ማሌ ያኣዛ ቡካ ቡከንቶይዳ
- ሙከ ደደዳ ምጌ ምጌ።።
- 2 «ሞጎ ዓንህ ፒዜ ምጉሞኣህ ምሃ ህላንዳኣናዳይ?
- ፑርቶ ዓሰ ማኣዳ ዓንህ ጌሰታህ ዓይዳ
- ህላንዳኣናዳይ?
- 3 ምልቃባኣ ዓሰና ዜኤር ናኣቶናም ፒዜ ምጉሞቲ፤

- ማታዳህና ማንቃህና ህርቂንቲሞጉዲ ማደቀቱ።።
- 4 ዓገገ ባኣህና ማታዳህና ህሊ ዓውሱቀቱ፤
- ህርቂ ምይህ ዓሰይዳጋ ዔያቶ ዓይሱቀቱ።።»
- 5 «ዔራቶና ማሊ ጳቂሥህና ዓንህኮ ባኣሴ፤
- ደሚዳ ሴካ ሃንጋ ዓንህ ሃንታ፤
- ጎጎኮ ማዕ ቢያ ካራና ዓገጻ።።
- 6 ታኣኒ፡- «ዓንህ ያኣዘኑ፤
- ቢያህ ዓንህ ደኤግ ያዘዘህ ናኣቶኑ። ጌዔ።።
- 7 ጋዓንቲ ዓንህ ዓሲ ሃይቃ ጎይህ ሃይቃንዳኔ፤
- ምይህ ሱኡጎ ጎይፃ ጉሪ ዓንህ ሎኦማንዳኔ።።»
- 8 ያኣሲዮ! ዔቂ፤
- ጎፃ ደር ዑፃ ቢያ ምጌ፤
- ደራኣ ቢያ ኔኤርኩ።።

83

ዓሰራዔኤሌኮ ሞርካ ባሽጎታንዳጉዳ ሺኣቂንቲ

- ሺኣሲህ
- ዓሳኣፔኮ ያኣሲ ህርሺፃ ዓይነት
- 1 ያኣሲዮ! ኔኤኒ ዚቲዮ ጌላግ፤
- ያኣሲዮ! ኔኤኒ ጩሞዮ ጌላግ።።
- 2 ሞርካ ኔኤኮ ምይይዲ ዔቂያታቲ ዛጌ፤
- ኔና ዓይፃ ዓሳ ቶኣኮ ፔኤሲ ምይይዲ ደገሴቲያ ዛጌ።።
- 3 ኔኤኮ ደር ዑፃ ጌኔ ማዳኒ ዓኣቺ ጌሰታ፤
- ኔኤኒ ካጋ ዓሰ ኮምባኒ ዔያታ ዘርታ።።
- 4 «ሃካጋ ሴካ ዓሰራዔኤሌ ዓሰ ሱንፃ ዔርቲሞጉዲ
- ሃኒ ሙኩሞቲ ደሬ ማዑሞጉዲ ኑ ዔያቶ ጋፒሶም»
- ጋዓ።።
- 5 ፔቲ ማሊህና ሞላ ገኣገ ዔያታ ዘርቲ፤
- ኔ ዑፃ ዔቃኒ ሞላ ጫኣቂ።።
- 6 ዔያታ፡- ዓይኔሚ፣ ዓሰማዔኤሌ፣ ሞዓኣቤ፣ ዓጋሪያ፣
- 7 ጌባሌ፣ ዓሞኔ፣ ዓማሌቁ፣ ፒሊሰጻኤማንታ ዒርሴ
- ደርጎታኑ።።
- 8 ዓሰኦሪ ዓሳኣ ዔያቶና ሞላ ፔቲ ማዔ፤
- ሎኣፃ ናኣቶ ሞላ ማኣዳያ ማዔ።።
- 9 ሚዲያሚ ዓጮይዳ ኔ ማዳ ጎይፃ ዔያቶይዳ ማዳ፤
- ቂሶኔ ሞራ ሲሳራና ዓያቢሴናይዳ ኔ ህሊሴ ባካ
- ዔያቶ ህሎንጎ።።
- 10 ዔያታ ዓይኔደሬ ጌይንታ ቤዛ ባይቂ፤
- ዓዳ ሳዓይዳ ከኤሪንቲ ቡኡራ ማዔ።።
- 11 ያሬቤና ዜቤ ዓሰና ዑፃ ኔ ማዳ ጎይፃ
- ሃያ ዓሰ ሱኡጎ ዑፃኣ ማዳ፤
- ዜባህና ፃልሙናዔ ዓሰና ዑፃ ኔ ማዳ ጎይፃ
- ሃያ ዓሰ ምይህ ዓሰይዳኣ ማዳ።።
- 12 ዔያታ፡- «ያኣሲ ዓሰ ቤዘ
- ኑኡኒ ኑኡር ማሃንዳኔ» ጌዔ።።
- 13 ዬያር ታ ያዘዘህዮ! ዔያቶ ሲላሊጉዳ
- ዢባሪ ዔከ ዓኣዳ ዲልባጉዳ ላኣሌ።።
- 14 ታሚ ደኤሊ ካይዚ ሙዓህጉዳ
- ታሚኮ ሎሰታ ደካ ዓርቃህጉዳ
- 15 ኔኤኮ ጉዳህ ዢባርና ዔያቶ ዳውሴ፤
- ዓልጎ ዢባርናኣ ዲቃህ።።
- 16 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ዔያታ ሱንፃ ኔኤሲ ኮዓንዳጉዳ

81:3 81:3 ጋይ. ማፃ 10:10። 81:7 81:7 ከሲ. ማፃ 17:7፤ ጋይ. ማፃ 20:13። 81:10 81:10 ከሲ. ማፃ 20:2-3፤ ላሚ. ሞፃ 5:6-7።
 82:6 82:6 ዮሃ. 10:34። 83:9 83:9 ሱኡጎ. ማፃ 4:6-22፤ 7:1-23። 83:11 83:11 ሱኡጎ. ማፃ 7:25፤ 8:12።

- 17 ስርሰንቲ ዓይኑም ማጻፊ።
- 17 ናንገና ዓይኑም ካራ ባይዚ ስርሰንቲንጎ፤
- ዳውሰንቲ ዓይኑም ባይቆንጎ።
- 18 ሱንፃ ኔኤኮ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዕሚ ኔ ሌሊ
- ጎዳ ቢያይዳ ዳኤፓሚ ኔና ማዕሚያ ዓይኑም ማጻፊ።

84

ዓይኑም ሱኡጋሚ ዓይሣ ጎይያና ቆሬ ናኦታ ሹሉንጎና ዓይናጅ ዓይኑም

- የኦሲኮ ጌኤዮ ማኣሮ ጸቀሥሚ
- 1 ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳሚዮ!
- ኔ ወርቃ ማኣራ ወዚጉዲ ናሽኪንታያዳይ!
- 2 ሹምፓሚ ታኦሲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ካራ
- ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ጸቀሥኔ፤
- ታኦኮ ዒናንታ ዑዳንታ ናንገና ባይቁዋ ያኦዛሚም
- ዒላሹዋቲ።
- 3 ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳ ማዕ ያኦዛሚዮ፣ ታ ጎዳ!
- ኔኤም ዒንጎ ባኮ ሸኢሻ ቤዘ ኮራ
- ሱኡታታዎ ናንጎ ማኣሮ
- ዳኤያ ፔ ናኦቶ ዳይሣ ማኣሮ ማኣኔ።
- 4 ኔ ማኣራ ናንጎዘንሚ ዓንጂንቲያኮ፤
- ናንገና ዓይኑም ኔና ጋላታ።
- 5 ኔና ፔኤኮ ወልቃሚ ማሃዘንሚ
- ዒናና ፔኤኮ ጂዮኔ ጎይያ ማላዘንሚ
- ሚርጌና ዓንጂንቲያኮ።
- 6 ባካ ጌይንታ ወኣፃ ባኣ ደኦጮና ዓይኑም ፒንቃ ወደና
- ዓልቃ ወኣሚ ያኦሲ ዓይኑም ዑራኔ፤
- ሲሎ ዒራኦ ቦቆሎ ዓቶ ወኣሚና ኩንሣንዳ።
- 7 ወልቁይዳ ወልቁ ዓይኑም ቃሳንዳ፤
- ፔቲ ፔቲሚ ጂዮኔ ዲኮይዳ ዓኣ ያኦሲ ቤርቶ
- ሸኢካንዳ።
- 8 ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳሚዮ! ሸኢሲያ ታኦኮ ወይዘ፤
- ያይቆኦ ያኦዛሚዮ! ታኦም ወይዘ።
- 9 ያኦሲዮ! ደኦሪ ኔ ኦም ደኦሜ ካኣቲ ዓንጂ፤
- ዒዚ ኦኡኮ ገቲማ ማዕሚር ዒዛ ዛጌ።
- 10 ሜሌ ቤሰካ ሸያ ኬሊ ዳይሚዳፓ
- ኔ ጌኤዮ ማኣሮ ካራ ፔቲ ኬሊ ፔኤቁሚ ኮሺኬ፤
- ፑርቶ ዓሶ ማኣራ ናንገይይዳፓ
- ያኦሲ ማኣሮ ካፓያ ማዕ ናንጎኒ ታ ኮዓ።
- 11 ኦኡኮ ጎዳሚና ያኦዛሚዮ!
- ኔኤኒ ዓዳ ዓቢና ገቲማና ጉዲኬ፤
- ኔ ኮሹምና ኔ ቦንቶና ኔ ኦና ካፓኔ፤
- ኮሺ ማዳ ዓሲም ዓይጎዋ ኮሺ ማዕ ባኣዚ ኔ
- ላኣጉዋሴ።
- 12 ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳሚዮ!
- ኔና ጉሙርቃዘንሚ ወዚ ዓንጂንቲያዳይ!

85

ዓይኑም ሱኡጋሚ ዓይሣ ጎይያና ቆሬ ናኦታ ዓይናጅ ዓይኑም

- ኮሹም ዛላ ሸኢቁንቲ ሸኢሲሚ
- 1 ናንገና ናንጎ ጎዳሚዮ!
- ኔ ጎዳም ኔኤኒ ኮሺ ባኣዚ ማዳ፤
- ያይቆኦኮ ዲዒንቲ ዓሶ ማሃ ኔ ዓንጂ።

- 2 ኔ ዳሮኮ ጎም ዓቶም ኔኤኒ ጌዔኔ፤
- ጎም ዓይኑም ቢያ ኔ ካንቁ።
- 3 ኔኤኮ ወዳ ባኮ ቢያ ኔ ሸኢሹኔ፤
- ዳኤፖ ዳጎይዳፓኣ ኔ ማዕኔ።
- 4 ኦኡኮ ዳኤሻሚ ማዕ ያኦዛሚዮ!
- ኦና ኦ ቤዘ ማሃ፤
- ኦ ዑዳ ዓቃኒ ማላ ዳጎ ኔኤኮ ሸርሹ።
- 5 ኔ ኦና ጎሬ ጎይሣ ናኣናና ናንጎ?
- ዳጎ ኔኤሲ ሸይንቲፓ ሸይንቲ ሃሃላኒዳ?
- 6 ዳራ ኔኤኮ ወዳዳንዳጉዲ
- ኔ ኦም ገንሣ ሹምፖ ዒንጎዳዳ?
- 7 ናንገና ናንጎ ጎዳሚዮ!
- ኔኤኮ ማኣሪያ ኦና ዳዌቲራ፣ ኦና ዓውሴ።

- 8 ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዕ ያኦዛሚ ኬኤዛ ባኮ ታ
- ወይዘንዳ፤
- ኦኡኒ ኦኡኮ ዓኤዩም ጎይያ ማዕ ዳንዲባኣቲ
- ዒዚ ኦና ፔ ዳሮ፣ ዳማዳዘንሚም ኮሹም ዒንጎኒ
- ጫኣቁ።
- 9 ቦንቶ ዒዛኮ ኦ ጎይያ ናንጎንዳጉዲ
- ዒዛ ዒገጫዘንሚም ዓውሲያ ዒዛኮ ዑኩኬ።
- 10 ማኣሪሚና ጉሙርቁንቲሚና ወላ ካኣማያኮ፤
- ዒሉምና ኮሹምና ወላ ዓኣያኮ።
- 11 ጉሙርቁንቲሚ ጎዳፓ ለካ ባቃላ፤
- ዒሉም ጫሪንቲፓ ለካ ዛጎ።
- 12 ናንገና ናንጎ ጎዳ ኮሺ ባኣዚ ዒንጎኔ፤
- ዓጩላ ኦኡኮ ጎሽኮዛ ሚርጌ ባኣዚ ካሣ።
- 13 ዒሉማ ዒዛኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳ፤
- ሃንታንዳጉዲ ጎይያ ዒዛም ገኢገሻ።

86

ዳውቲኮ ሸኢሲያ ያኦሲ ማኣዳንዳጉዲ ሸኢቁንቲ ሸኢሲሚ

- 1 ናንገና ናንጎ ጎዳሚዮ!
- ዋዮ ኔኤሲ ታ ባንሚ ማሃ ወይዘ፤
- ታኣኒ ማንቆ ሃሣ ሜታዳ ዓሲኬ።
- 2 ኔኤም ታኣኒ ዳማዳ ዓሲታሚር ሹምፓሚ ታኦኮ ካፔ፤
- ኔኤኒ ታኦኮ ያኦዛሚኬ፤
- ኔና ጉሙርቃ ኔኤኮ ዓይላሚ፣ ታና ዓውሴ።
- 3 ናንገና ናንጎ ጎዳሚዮ! ታና ሚጩንቲ፤
- ሮኦር ጉቤ ታ ኔ ባንሚ ዒላታ፤
- 4 ኔ ዓይላሚኮ ሹምፓሚ ወዛሴ፤
- ናንገና ናንጎ ጎዳሚዮ! ታ ሹምፓሚ ታ ኔኤም
- ዒንጎ።
- 5 ናንገና ናንጎ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ሚጩንታናና ዓቶም
- ጋዳናኮ፤
- ኔና ዓኤላዘንሚም ቢያ ሚጩንቲያኮ ዛጲ ኔኤኮ
- ባኣሴ።

- 6 ናንገና ናንጎ ጎዳሚዮ! ሸኢሲያ ታኦኮ ዒናፓ ወይዘ፤
- ታ ሜታዳ ሸኢቃ ሸኢሲያ ወይዘ።
- 7 ኔኤኒ ታኦም ማሃ ኬኤዛያታሚር
- ታኦኮ ሜታሚ ኬሎ ታ ኔ ባንሚ ዒላታ።
- 8 ጎዳሚዮ! ሜሌ ያኦዘ ባኣካ ኔጉዳይ ባኣሴ፤
- ኔ ማዳና ቤቃ ማዳዋ ባኣሴ።

- 9 ጎዳሚያ! ኔኤኒ ማገዥ ዴራ ቢያ
ኔ ቤርቶ ሙኪ ኔኤም ዚገንዳኔ፤
ኔ ሱንጃም ቦንቸዋ ዒንገንዳኔ።
- 10 ኔኤኒ ዳኤፒ ማዕሚር
ኔ ዋልቄና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ኔ ማዳኔ፤
ኔኤኒ ሌሊ ያኦሲኩ።
- 11 ናንገና ናንገ ጎዳሚያ!
ኔኤከ ጎይታ ታና ዔርዘ፤
ኔ ጎኑሞና ታና ዓኣዳንዳኔ፤
ሱንጃ ኔኤከ ታና ዒጊጫንዳጉዲ ኩሙሚ ዒኔ ታኣም
ዒንገ።
- 12 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ታ ያኣዛሚያ!
ጎኔ ዒናፓ ታ ኔና ጋላታ፤
ናንገና ሱንጃ ታ ኔኤከ ቦንቸ።
- 13 ኔ ታና ሚጫንቲ ሚጫንቲጃ ኮሺ ዳኤፒኩ!
ሸምፓሚ ታኣኮ ኔ ሄለንቲዋ ዔታፓ ዓውሴ።
- 14 ያኦሲያ! ያቸርቃ ዓሳ ታ ጊዳ ፑርቲሞና ዔቁኔ፤
ዒጊቻ ፑርቸ ዓሳ ዋዳኒ ታና ኮዓኔ።
ኔና ዔያታ ዔኤሲኩ ጌይባኣሴ።
- 15 ጎዳሚያ!
ኔኤኒ ጋዓንቲ ኮሺ ሃሃ ሚጫንታ ያኦሲኩ፤
ሩኡሪና ዳጋዲዋያ፡ ኮሹሞንታ ጉሙርቁንቲጃ
ኔኤከ ሚርጌኩ።
- 16 ታ ባንሚ ዛጊ ታና ሚጫንቲ፤
ታና ኔ ዓይላሚም ዋልቁ ዒንገ፤
ታና፡ ኔ ዓይሌሎ ናዓሚ ዓውሴ።
- 17 ታና ዒያ ዓሳ ዛጊ ቦርሲንታንዳጉዲ
ኔኤከ ሚጫንቲያ ማላቶ ታና ዳቁ፤
ናንገና ናንገ ጎዳሚያ!
ኔ ታና ማኣዳኔ፡ ዶዲሸኔ።

87

ቆሬ ናኣቶኮ ጋላታ ዓይኑም

- ዬሩሳሌም ሄርሸና ሄርሸሚ
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳ ካታም ፔኤሲ
ዲማዳ ዲኮ ቶኣካ ዔቁሴ።
- 2 ናንገና ናንገ ጎዳ ያይቆኦቤኮ ዋርቆ ማኣራፓ ባሽ
ዲኮኔኮ ጌሎ ካር ናሽካ።
- 3 ያኦሲ ካታሚሎ!
ቦንቸ ማዕ ባኣዚ ሂዚ ጌይ ኔ ዛሎ ኬኤዚንታንዳኔ፡-
- 4 «ታና ዔራዘንሚ ባኣካ
ጊብጃንታ ባብሎኔንታ ታኣኒ ጃኣፓንዳኔ፤
ፒሊሰጃኤሚንታ ዲርሴንታ ዒቶዲያ ዓሳኣ ዒኣካ
ሸይንቲ።
- 5 ጎኔና ዲኮኔ ዛሎ፡- ሃያ ዳርንታ ዬያ ዳርንታ ዒዘይዳ
ሸይንቲ፤
ዳኤፖ ያኣዛሚ ፔኤር ዒዘ ዶዲሸ ዔቁሳንዳኔ
ጌይንታንዳኔ።
- 6 ናንገና ናንገ ጎዳ ዳር ፔኤሲ ጃኣፓ ዋዶና
«ሃይ ዳራ ሸይንቲሚ ዒኣካኩ» ጌይ ጃኣፒንታንዳኔ።
- 7 ዓይኑም ዓይናዳ ዓሳንታ ኮያ ኮርጋ ዓሳ
«ሃያ ዓንጀኮ ቢያ ካሬላ ዲኮኔኩ» ጌይ ጌይ
ዋዛና ዓይናዳንዳኔ።»

86:9 86:9 ዓሃ. ያፔዳ 15:4።

88

ቆሬ ናኣቶኮ ጋላቶ ዓይኑም

- ዓይኑም ሱኡጋሚ ዓይሚ ጎይታና ዋለም ዓጊ ዓጊ
ዓይናዳያ፡ ዒዘራዔኤሌ ዓሚ ዔማኔ ካላሎ፡ ያኦሲ ማኣዳ
ዳንቃኒ ሸኢቁንቲ ሸኢዲሚ
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ታና ዓውሳ ያኣዛሚያ!
ሮኦሮና ዋንቶና ታ ኔ ቤርታ ዒላታ።
- 2 ሸኢዲያ ታኣሲ ኔ ቤርቶ ሄሎንጎ፤
ዋኮ ኔኤከ ታና ዒላቶ ባንሚ ማሄ!
- 3 ሚርጌ ሚታ ታና ሄሌሚር
ሃይቃኒ ታኣኒ ዑኩ።
- 4 ሃይቁ ዲኡኪንታ ዓሰና ዋላ ታኣኒ ፓይዲንቲ፤
ፔቲታጃ ማኣዳ ዓሲባኣያ ታ ማዕኔ።
- 5 ሃይቁ ዓሰ ባኣካ ኬኤሪንቲ ዓሰጉዲ
ዋዲ ዲኡኮና ዓሰጉዲ ታ ላሄ፤
ሃካፓ ሴካ ኔ ማሊ ጳቂሁሞ ዓሰጉዲ
ኔ ኩጫፓ ኬሰኪ ኬኤሪንቲ ዓሰጉዲ ታ ማዕኔ።
- 6 ኔ ታና ዔቶ ቸርጳሚዳ ኬኤሬ፤
ዲሚ ዔቲይዳ ኔ ታና ዓጌ።
- 7 ኔ ጎሪንቶ ዳኤሁማ ታ ዑጃ ማዕኔ፤
ኔኤከ ዋኣያ ጉዳሚና ኔ ታና ዲኡኩ።
- 8 ታኣኮ ዑካ ላጎ ታ ኮራፓ ኔ ሃኪሴ፤
ዔያታ ታና ሻኣኪንታንዳጉዲ ኔ ማዳኔ፤
ታ ማንገንቲ፤ ቶላኒያ ታ ዳንዳዒባኣሴ።
- 9 ዓኣፓ ታኣኮ ያዲያና ዳዒ ዓቲ፤
ናንገና ናንገ ጎዳሚያ! ታ ኔ ባንሚ ዒላታ፤
ኩጫዋ ታ ኔ ባንሚ ዔቁሳ።
- 10 ኔኤከ ዲቃሚ ሄርሸሳ ማዳ ሃይቁ ዓሰም ኔ ቤኤዛ?
ሃይቁ ዓሰኮ ዔኤዛ ዔቁ ኔና ጋላታ?
- 11 ሚጫንቲጃ ኔኤከ ዲኡፒ ቤሰካ
ጉሙርቁንቲጃ ዓይሲንታ ቤሰካ ኬኤዚንታ?
- 12 ዲቃሚ ሄርሸሳ ማዳ ኔኤከ ዲሞ ቤዛ
ዲሎማኣ ኔኤሲ ዋለንቲ ሳዓይዳ ዔርታ?
- 13 ናንገና ናንገ ጎዳሚያ!
ኔ ታና ማኣዳንዳጉዲ ኔ ባንሚ ታና ዒላታ፤
ጉቶዋ ሸኢዲያ ታኣኮ ታ ኔ ቤርቶ ሸኢሻ፤
- 14 ናንገና ናንገ ጎዳሚያ! ዓይጋ ኔ ታና ሃኪሳይ?
ኔኤከ ዓኣፖ ካርባ ታ ጊዳፓ ዓይጋ ኔ ሸርሻይ?
- 15 ታኣኒ ናኣቲሞፓ ዓርቃያ ሚታዳያና
ሃይቃኒያ ዑኩያኩ፤
ኔ ታና ሚርጌና ዲቃሚ፤
ዔርቲያ ታኣም ዒዳ።
- 16 ኔ ጎሪንታ ዑያ ታኣኮ ካንቁ፤
ዲማ ዲማ ባይዛ ባካኣ ታና ኩርሴ።
- 17 ሮኦሮ ጉቤ ዓዳ ዲዲጉዲ ታና ማንጌ፤
ፓፒ ታና ዬይ ዔኤዳ።
- 18 ታኣኮ ዒጊኖንታ ላጎንታ ኔኤኒ ታ ኮራፓ ሃኪሴ፤
ዲሚ ሌሊ ታኣኮ ላጌ ማዒ ዓቲ።

89

**ዒዘራዔኤሌ ዓሚ ዔታኔኮ ካላሎ
ሚቶ ዋዶና ዓይናዳንቲ ዓይኑም**

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሚጠንቶ ዘሎ ዓይናዳ ጎይህ ታ ናንጋንዳይ፤
 ታ ዳንጎና ኔኤኮ ጉሙርቁንቲዎ ሙካ ሾይንቶም ታ ኬኤዛንዳይ።

2 ሚጠንቲዎ ኔኤኮ ናንጊና ናንጋያ ማዕህ
 ጉሙርቁንቲዎ ጫሪንጫ ኔ ደዲሻህ ታ ኬኤዛንዳይ።

3 ኔኤኒ ቤርታሲ፡- «ታኣኒ ደኦሪ ዓህና ዎላ ጫኣቄ፤
 ታ ዓይላህ ደውቲዎ ታ ሳላዳይ» ጌዕኔ።

4 ኔ ዒዛም ሳላዳ ሳላ፡-
 «ኔ ዜርዓፓ ናንጊና ካኣታዳንዳይ ኬሰካንዳይ፤
 ካኣቲዎ ያይቶ ታኣኒ ሾይንቲፓ ሾይንቲ ሄላንዳኣና ደዲሻንዳይ» ጋዓያኬ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ጫሪንጫ ኔኤኮ ዲቃህ ሄርሺሳ ማዳ
 ጉሙርቁንቲዎ ኔኤኮ ኔኤም ማዳ ኪኢታንቻ ፔ ቡኪንታ ሄርሻንጎ።

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳና ጫሪንጫይ ያኣኒ ቤቃይ?
 ዒዛኮ ኪኢታንቻይ ዳፓ ዒዛጉይ ያናዳይ?

7 ዒዛም ደማዳ ኪኢታንቻ ባኣካ ሚርጌና ዒጊጠንታያ
 ዒዛ ኮራ ዓኣዘንህዳፓ ቢያ ዑህ ዒ ዲቃህያኬ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዳኤፖ ያኣዛህዮ!
 ኔጉዳያ ያኣኒ ዓኣይ!
 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔኤኒ ዳኤፔኪ፤
 ኔኤኮ ጉሙርቁንቲዎኣ ኮሮ ማንጊ ዓኣኔ።

9 ኔኤኮ ቢታንቶና ባዛ ባጊያህ ኔ ዔቁሳይ፤
 ባዛ ጉዳህያ ኔኤኒ ዚቲዳይ።

10 ሬዓባ ጌይንታ ቦዓህ ጳርቄ ኔ ዎዳይ፤
 ኔኤኮ ዳኤፖ ዎልቆና ሞርኮ ኔኤኮ ኔ ላኣሌ።።

11 ጫሪንጫንታ ሳፖንታ ኔኤሮኪ፤
 ዓጮንታ ዒኢካ ዓኣ ባኮ ኔኤኒ ማንጌ።።

12 ኬደ ባንዮንታ ደኦሎ ባንዮ ማንጌህ ኔናኪ፤
 ታቦኦሪንታ ሄርሞኔ ዳኮንታ ኔ ሱንዮና ዎዛዳይ።።

13 ቢታንታ ኔኤኮ ኮሺ ደዲኬ፤
 ኩጫኣ ኔኤሲ ዎልቁናኪ፤
 ሚዛቆ ኩጫኣ ኔኤኮ ዳግ ዳጊ ጌዕያኬ።።

14 ካኣቲዎ ያይታ ኔኤኮ ያሉሞና ፒዜ ዎጌና ደዲሻናያኪ፤
 ሚጠንቲዮንታ ጉሙርቁንቲዮንታ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳይ።።

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ዎዛና ዒላሻዘንህና
 ኔኤኮ ፖዓ ናንጋዘንህ ዓንጂንቲያኬ።።

16 ሮኦር ጉቤ ኔ ሱንዮና ዔያታ ዎዛዳይ፤
 ኔ ያሉሞናኣ ዔያታ ኮሺ ዎዛዳይ።።

17 ዔያቶ ደዲሞኮ ቦንቻህ ኔናኪ፤
 ኔ ኮሹሞና ካኣር ኦኦኮ ኔኤኒ ዳግ ዳጊዳይ።።

18 ኦኦኮ ጊቲማህ ናንጊና ናንጋ ጎዳሮኪ፤
 ኦኦኮ ካኣቲያ ዒሰራዔኤሌኮ ደማዳ ያኣዛህሮኪ።።

ያኣሲ ደውቲዎ ጫኣቄ ጫኣቄዎ

19 ኔኤኒ ፔጋሲ ዳዎ ባኮና
 ሚና ኔ ናኣቶም ኔ ኬኤዛፖ ሂዚ ጌዕኔ፡-
 «ያሎና ዔርቲህ ታኣኒ ማኣዳይ፤
 ዳሮ ባኣካፓ ደኦሪንቲህ ታኣኒ ዳግ ዳጊዳይ።።

20 ታኣኮ ዓይላህ ደውቲ ታ ዳንቄ፤
 ደማዳ ዛይቶ ቲዮና ታ ዒዛ ቲሽኪ ደኦሚ።።

21 ታ ኩጫ ኬልቄ ዒዛ ዓርቃንዳይ፤
 ቃሳ ታኣኮ ዒዛ ደዲሻንዳይ።።

22 ዒዛኮ ሞርካ ዒዛ ባሻዓኪ፤
 ፑርቶ ማዳ ዓሳኣ ሄርቄ ዎይህዓኪ።።

23 ሞርኮ ዒዛኮ ታኣኒ ዒዛ ቤርታ ጋኣጫንዳይ፤
 ዒዛ ዒፃዘንህ ታ ሺርኪ ባይዘንዳይ።።

24 ታኣኮ ጉሙርቁንቲዮንታ ሚጠንቲዮኣ ዒዛና ማዓንዳይ፤
 ታ ሱንዮና ካኣራ ዒዛኮ ዳግ ዳጊ ጋዓንዳይ።።

25 ዒዚ ዎይህ ዓጮ ሚዲቲራኒያ ባዛ ሄላንዳኣና
 ዒዛ ዓጮኮ ዘጸ ዪግሮሴና ዔፕራዒሴ ዎሮ ሄላንዳኣና
 ታኣኒ ዳልጊሻንዳይ።።

26 ዒዚ ታና፡- «ኔ ታኣኮ ዓደኪ፤
 ኔ ታኣኮ ያኣዛህና ዳቁንቶ ላላህናኪ። ጋዓንዳይ።።

27 ታኣኒ ዒዛ ታኣኮ ናኣዚ ቶይዲ ማሃንዳይ፤
 ዓጮ ካኣቶይዳፓ ዑህ ዳጊ ዒ ጋዓንዳይ።።

28 ሚጠንቲዮ ታኣኮ ናንጊና ዒዛም ታ ማሃንዳይ፤
 ታ ዒዛና ጫኣቄ ጫኣቄማ ደዲ ናንጋንዳይ።።

29 ዒዛኮ ዜርዮ ናንጊና ታኣኒ ናንጊሻንዳይ፤
 ካኣቲዎ ጫሪንጫ ናንጋማ ጎይዮ ታ ደዲሻንዳይ።።»

30 «ጋዓንቲ ዜርዮ ዒዛኮ ታ ዎጎ ዑህ ዓኣዳቲ
 ታ ደምቦና ዔያታ ናንጊባኣያታ፡-
 31 ታኣኒ ቱኬ ደምቦ ዑህ ዔያታ ኬሰኬቲ
 ታኣኮ ዓይህዮዎ ካፒባኣ፡-
 32 ዔያቶኮ ጎሞሮ ታ ዔያቶ ኮኦሎና
 ዳቢንቶሮ ታ ዔያቶ ከራፓና ጳርቃንዳይ።።

33 ሂዳያታ፡- ሚጠንቲዮ ታኣኮ ታ ዒዛይዳፓ ሺኢሻዓኪ፤
 ታ ጉሙርቁንቲዮ ታ ዒዛም ፓጠሳባኪ።።

34 ታ ዒዛና ጫኣቄ ጫኣቄ ሻሃዓኪ፤
 ታ ዳንጋታ ታ ኬሴ ባኮዎ ማሃዓኪ።።»

35 «ፔቲና ታኣኮ ጌኤሹሞና ታ ጫኣቄ፤
 ደውቲም ታኣኒ ሉኡቃዓኪ።።

36 ዒዛኮ ዜርዮ ናንጊና ታኣኒ ናንጊሻንዳይ፤
 ካኣቲማኣ ዒዛኮ ዓቢ ናንጋማጉዲ ታ ቤርታ ደዲ
 ናንጋንዳይ።።

37 ጫሪንጫይ ጉሙርቁንታ ማርካ ማዒ ናንጋ
 ዓጊኒጉዲ
 ዒዛኮ ካኣቲማ ናንጊና ደዲ ዳዓያ ማዓንዳይ።።»

ካኣቲ ደውቲ ባሻንቲህሂር ሄሌ ያደህ

38 ሃህ ኔ ጋዓንቲ ዒዛ ቶኦቶ ሃሽኔ፤
 ኔኤኒ ደኦሚ ካታህህያ ሚርጌና ጎሬ።።

39 ኔ ዓይላህና ኔ ጫኣቄ ጫኣቄዎ ሻሃኔ፤
 ቦንቻሮ ቶኦካ ዓጎ ባኮ ሲላላ ኔ ኬኤሬ።።

40 ዒዛኮ ኬኤሎ ዲያ ቢያ ኔ ሻሃኔ፤
 ዎርዲዮ ቤዘዎ ደይሲ ኔ ባይዜ።።

41 ዒኢና ቱር ሊካ ዓኣዳህያ ቢያ ዒዛ ቡሬ፤
 ዒዛኮ ዓሽሮማኣ ዓማሊ ዒ ማዕኔ።።

42 ዒዛ ሞርኮኮ ሚዛቆ ኩጫ ኔ ዳግ ዳጊዳይ፤
 ዒዛ ዒፃ ዓሰ ቢያ ኔ ዎዛሴ።።

43 ዒዛ ጩንቻ ዓፓሮኮ ዓጠያ ኔ ቱኒሴ፤
 ያሎ ዎደና ኔ ዒዛ ማኣዲ ባኣሴ።።

44 ዓሰ ዒዛኮ ዲቃህ ዳኤፑም ኔ ባይዜ፤

89:4 89:4 2ሳሙ. 7:12-16፤ 1ዮሴ. 9ሃኪ 17:11-14፤ ዓይኪ. 132:11፤ ዳኪ. ማዳ 2:30። 89:18 89:18 1ካኣቶ. ማ 4:31። 89:20
 89:20 1ሳሙ. 13:14፤ 16:12፤ ዳኪ. ማዳ 13:22። 89:27 89:27 ዮሃ. ዮፔዳ 1:5።

- ካለቱም ያይቶቻቸው ነገር ሳይሆን ከእነሆቹ።
 45 ነገር ሳይሆን ደግሞ ያይቶቻቸው ነገር ሳይሆን ከእነሆቹ።
 ገርገር ሳይሆን ከእነሆቹ።
 ዳቁንታሮ ሸኢቁንታሮ ሸኢጸሐይ
 46 ናንገና ናንገ ጎዳሚያ!
 ነገር ሳይሆን ናንገና ናንገገኒዳ?
 ዳጋ ነገር ሳይሆን ታሚጉዲ ዓይነታሚ ዓይዲ ሄለንዳናዳይ?
 47 ታላቅ ናንገ ለዓ ዋዚ ቃሚሆታቱያ ሂንዳ ማሌ፤
 ዓሲ ነገር ሳይሆን ዓይነቱ ጉሪ ባላዘምዳ?
 48 ሃይቢ ሃይቁዋ ናንገገንዳ ዓሲ ዓላ?
 ፔ ቶኦኮ ዲኡፒፓ ዓውሳንዳይ ያናዳይ?
 49 ናንገና ናንገ ጎዳሚያ!
 ደውቱም ነገር ሳይሆን ጉሙርቁንታሮና ነገር ሳይሆን
 ነገር ሳይሆን ሚናክ ሚጠገንታሮ ዋካ ዓላይ?
 50 ጎዳሚያ!
 ዓይላሚ ነገር ሳይሆን ዋዘንታሮና
 ሚርጌ ዓላኮ ለሂያ ዓይዚ ዓይነታሚያ ማሌ።
 51 ናንገና ናንገ ጎዳሚያ!
 ሞርካ ነገር ሳይሆን ሚሊጠገንታሮ
 ነገር ሳይሆን ካለታሚ ዓይነታሚ ሄያ ዓይነታሚ ቶኦኮ
 ሂንዳ ማሌ።
 52 ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላቲንታሮ ጎዳሚ ዳዎም!
 ዓላሚያ! ዓላሚያ!

የይዳሳ ገቁያ

90

(ዓይነት ማጻፈግ 90—106)

- የኦሲ ዓላሚ ሙሴኮ ሸኢጸሐይ
 የኦሲና ዓላሚ ናንገ ለዎ ዲሙዋ
 1 ናንገና ናንገ ጎዳሚያ!
 ነገር ሳይሆን ሸኢገታሮ ሸኢገታሮ ሄለንዳና
 ነገር ሳይሆን ፔኖ ካያሚኬ።
 2 ዲኮ ማዳንዳሚያ ዓይነቱ ነገር ሳይሆን ለርታ
 ነገር ሳይሆን ናንገ ያኦሲኬ።
 3 ዓላ ነገር ሳይሆን ጎዳሚያ ማሃኔ፤
 «ዓላኮቹ! ዓላሚ ለዘ ማዎዋቱ!» ጋዓኔ።
 4 ሸኢ ለዎ ነገር ሳይሆን ካሪ ዓላዳ ዘገናክ ኬሊጉዲኬ፤
 ዳካ ዳዓዎ ካሪ ዳሚጉዲኬ።
 5 ዲጸጉዲ ፒዳ ነገር ሳይሆን ዓይነቱ ዓላዳና
 ዓውቲጉዲ ዓይነታሚ ማዳኔ፤
 ጉቶ ጉቶ ባቃላ ማኦቲጉዲ ዓይነታሚ ዋርቃኔ።
 6 ማኦታ ጉቶ ባቃላ ዓላዳኔ፤
 ዓላ ጌሎ ሸኢ ማላኔ።
 7 ነገር ሳይሆን ጎዳሚያ ነገር ሳይሆን ከርሴኔ፤
 ዳሚ ዳሚ ዋዳ ባኮናክ ነገር ሳይሆን ዳሚ።
 8 ጎዳ ነገር ሳይሆን ለርታ ነገር ሳይሆን
 ነገር ሳይሆን ዳካሚያ ነገር ሳይሆን ዳሚ ለሰካ ነገር ሳይሆን
 ዳሚ።
 9 ነገር ሳይሆን ዋዳ ለዎ ነገር ሳይሆን ጎዳሚያ ጋፔኔ፤

- ናንገ ነገር ሳይሆን ጎዳሚያ ጋፒሳኔ።
 10 ናንገ ለዎ ነገር ሳይሆን ለንካይታሚ ለዎ፤
 ሚርጌ ነገር ሳይሆን ጎዳሚያ ለዎኬ፤
 ዩካፓ ዐሃ ዓላዳያ ማዳኔ
 ለሰሚና ሚቶና ለሊ ማዳኔ፤
 ናንገ ነገር ሳይሆን ዐኮ ጋፓኔ፤ ነገር ሳይሆን ዓላዳኔ።
 11 ነገር ሳይሆን ዋዳ ያኦሲ ዓይነቱ?
 ዳሚ ዳሚ ዋዳ ባካ ነገር ሳይሆን ዳካሚያ ዳካሚያ።
 12 ነገር ሳይሆን ለዎንሚያ ዓይነቱ ነገር ሳይሆን
 ዓይነቱ ዓላ ዓይነቱ ነገር ሳይሆን ዳካሚያ።
 13 ናንገና ናንገ ጎዳሚያ! ነገር ሳይሆን ማዳኔ፤
 ሃይ ዓይዲ ሄለንዳና ሃላዲ ማዳኔይ?
 ነገር ሳይሆን ማዳ ዓይነቱ ሚጠገንታሮ።
 14 ነገር ሳይሆን ዋዳ ለዎ ለዎ ነገር ሳይሆን
 ነገር ሳይሆን ሚጠገንታሮ ጉቲና ጉቲና ዲሲሸ ዳዎ።
 15 ሚታሚ ነገር ሳይሆን ዳዎ ለዎ
 ፑርቶ ባኮዋ ነገር ሳይሆን ለዎ
 ነገር ሳይሆን።
 16 ማዳ ነገር ሳይሆን ዓይነቱ
 ለንቻክ ዓይነቱ ናንገ ማዳኔ ጋዳ ዳዎ።
 17 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳ ነገር ሳይሆን ነገር ሳይሆን
 ነገር ሳይሆን ማዳኔ፤
 ነገር ሳይሆን ነገር ሳይሆን ዓላሚያ፤
 ሃያ ነገር ሳይሆን ዓላሚያ።

91

የኦሲኮ ካፒያ

- 1 ናንገና ናንገ ጎዳ ፑኖ ካይዚ ማሃ ናንገ ዓሲ
 ለዎ ባኮ ዳንዳዓ ያኦሚያ ሸኢ ዋርቃኔ።
 2 ታኦኒ ዓይዲ፡- «ታኦኒ ፑኖ ካያሚያ፤ ዋርዲኖ ለዘሚያ፤
 ገንሃ ሃሃ ጉሙርቆ ያኦሚያ ጋዳኔ።
 3 ዓይዚ ዓላሚያ ፒራሚያ
 ዋዳኒ ዳንዳዓ ዳርዳሚያ
 ነገር ሳይሆን።
 4 ዓይዚ ፔ ጋፓኖና ነገር ሳይሆን ዳካሚያ፤
 ዓይዚ ጋኦዘ ዳሚ ዓላሚያ ለሲ ነገር ሳይሆን ዳካሚያ፤
 ጉሙርቁንታሮ ዓይዚ ገቲማጉዲ ነገር ሳይሆን
 ማዳኔ።»
 5 «ዳሚኮ ዳሚያ ዳሚያ
 ሮኦርናክ ዳካሚያ ነገር ሳይሆን ዳካሚያ።
 6 ዳሚያ ሃንታ ፑርታ ባካዲያ
 ዓሲ ሮኦሪ ሙካ ባይሰንታኦ ነገር ሳይሆን።»
 7 «ኮይሎይዳ ነገር ሳይሆን ሸኢ፤
 ሚዛቆ ዘሎና ታዳ ሸኢ ሎኦንዳኔ፤
 ጋዳኔ ዩይ ነገር ሳይሆን ዐካዳኔ።
 8 ነገር ሳይሆን ዳካሚያ ለሊ ዩያ ዘጋንዳኔ፤
 ፑርቶ ዓላ ሚታሚ ዓይዚ ዘገ ነገር ሳይሆን።»
 9 «ናንገና ናንገ ጎዳ ነገር ሳይሆን ዳካሚያ ለዘሚያ
 ዳካሚያ ያኦሚያ ፑኖ ካያሚያ
 ነገር ሳይሆን።
 10 ዩያር ፑርታ ባካዲ ነገር ሳይሆን ሃይዲ
 ባይዚ ሃይዲ ነገር ሳይሆን ሃይዲ።

- 11 ኔ ሃንታ ጎይፃ ቢያ ኔና ዒ ካፓንዳጉዲ ኪኢታንቸ ዒዚ ኔኤም ጌዒ ዓይሣንዳኔ።
- 12 ቶካ ኔኤኮ ሹጮይዳ ዲቁንቱዋጉዲ ዔያታ ፔኤኮ ኩጮና ኔና ኩዲ ዓርቃንዳኔ።
- 13 ዘቦንታ ደርቦ ሸኦኸንታይዳ ኔ ሄርቃንዳኔ፤ ሃጊ ዔቃ ዓዶ ዘቦንታ ቃራሣያ ኔኤኒ ዒማይዳንዳኔ።።»
- 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታና ዒ ናሽኬሣሮ ታ ዒዛ ሄሊ ዓውሳንዳኔ፤ ታ ሱንፆ ዒዚ ዔራሣሮ ታ ዒዛ ጎኑቢ ዓይሳንዳኔ።»
- 15 ዒዚ ታና ዔኤላኣና ታ ዋይዛንዳኔ፤ ዒዛኮ ማታሣ ዋዶና ዒዛና ማዓንዳኔ፤ ታ ዒዛ ዓውሳንዳኔ፤ ቦንቻንዳኔ።።
- 16 ሚርጌ ለዔ ዒዛ ታ ናንጊሻንዳኔ፤ ታኣኮ ዓውሲፆዋ ዒዛም ዳዋንዳኔ።።»

92

ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬሎና ዓይናዲንታ ዓይኑዋ ጋላታ ዓይኑዋ

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲሣ ኮሺኬ፤ ዴኤፖ ፆኦዛሣ! ኔ ሱንፆም ዓይናዲሣያ ቃራኬ።
- 2 ሚጠንቲፆ ኔኤሲ ጉቴ ጉቴ ጉሙርቁንቲፆዋ ዋንታ ዋንታ ኬኤዚፃ ኮሺኬ።
- 3 ታጸ ሻኸ ዴንሣ ዋርቆ ጎኦሎና ዬያጉዴ ዓይኑዋ ዓንጎና ዓይናዲ ኬኤዚፃ ቃራኬ።።
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ኔኤኮ ማዶና ታ ዋዛዴሣሮ ኔ ኩጮና ኔ ማዶ ማዶር ዋዛና ታ ዓይናዲ።።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ማዳ ኔኤኮ ዋዚ ዴኤፒዳይ! ማሊፃኣ ኔኤኮ ዋዚጉዴ ሄሊንቲዋያዳይ!
- 6 ቦኦዛ ዓሲ ዔራኒ ዔኤያ ዓሲያ ማሊ ጸቁሣኒ ዬያ ዳንዳዐ-ዋሴ።።
- 7 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ማኣቲጉዲ ባቃላያ ማዔቴያ ጌኔ ማዳ ዓሳ ቡኔቴያ ናንጊና ዔያታ ባይቃንዳኔ።።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ኔኤኒ ጋዓንቲ ዴኤፒ ማዒ ናንጋያኬ።።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ሞርካ ኔኤኮ ባይቃንዳኔ፤ ፑርቶ ማዳዘንሣያ ቢያ ላኣሊንታንዳኔ።።
- 10 ታኣኮ ካኣሮ ጋዓንቲ ፆሶ ካኣራጉዲ ኔ ዴጊሴኔ፤ ሃጊ ጊሲንቲ ዛይቴና ኔኤኒ ታና ቲሽኬ።።
- 11 ታ ሞርኮኮ ሎኦሚፆ ዓኣፓ ታኣኮ ዛጌኔ፤ ዋያ ታኣኮ ፑርቶ ሞርኮኮ ባሽንቲፆ ዋይዜኔ።።
- 12 ዲሎ ዓሳ ዓዳ ማኤፃጉዲ ጋምፒንታኔ፤ ሊባኖኦሴ ሚፆጉዲያኣ ዑጋኔ።።
- 13 ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣራ ቱኪንቲኔ፤ ዓሳ ቡካ ጸኦካኣ ጋምፒንታንዳኔ።።
- 14 ጋርቹ ዋዶናታፆ ዔያታ ዓኣፓንዳኔ፤ ዓኣዓያ ማዒ ዶዴ ጎይሣ ናንጋንዳኔ።።

- 15 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፒዜኬ፤ ዒዚ ታኣኮ ላላሣኬ፤ ዒዛኮ ዳቢንቲ ባኣያኬ» ዔያታ ጋዓንዳኔ።።

93

- ፆኦሲ ካኣቲ ማዔሣ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲኬ፤ ዒዚ ዲቃሣ ዴኤፑም ማይንቲኔ፤ ዶዴምዋ ቱኡቶ ባኣዚጉዲ ቱኡቴኔ፤ ጎዓ ዓጊጸዋጉዲ ዒ ዶዴሺኔ፤ ፆኦኒያ ዬያ ዓጊሡዋሴ።።
- 2 ኔኤኮ ካኣቲም ፆይታ ሚናፓ ዓርቃፆ ዶዴኬ፤ ኔኤኒ ናኣናና ዓኣያኬ።።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ዋራ ዑኡዘ ዴጊዴኔ፤ ዋኣፃ ዴጊ ጌዒ ጉኡሜኔ፤ ዋራ ጉኡማ ጉዳሣ ዠባሮኮ ዑኡዘ ማኣሚሴኔ።።
- 4 ሚርጌ ጉኡማ ዋኣፆይዳፓ ባሽ ባዘ ጉዳሣ ዠባራፓ ዑሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ዴጊ ጌዔያኬ።።
- 5 ዳምባ ኔኤሲ ዶዴያኬ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ጌኤኮ ማኣራ ኔኤኮ ዴማዴያና ሚዛጳያ ማዒ ናኣናና ናናንጋያኬ።።

94

- ፆኦሲ ቢያሣም ዋጋያ ማዔሣ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኮሜ ኮፃ ፆኦዛሣዮ! ኮሜ ኮፃ ፆኦዛሣዮ! ፖዒ ፔጋዲ ጴዴ።።
- 2 ጎፆይዳ ዋጋያ ማዔሣ ዔቁ! ፆቶርቃ ዓሶም ዔያቶ ማዶጉዴያ ዒንጌ።።
- 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ ዪካንዳሣ?
- 4 ዔያታ ሄርሺንቲ ዑኡሲ ሚርጊሻኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ሆኦሊንቲ ዲቢሻኔ።።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ዔያታ ዴር ኔኤኮ ላቢሳኔ፤ ዓሶ ኔኤሲያ ዋኣዴሳኔ።።
- 6 ዜኤሮይንዶንሣና ቤዛባኣ ዓሶዋ ዔያታ ዋዳኔ፤ ዜኤሮ ናኣቶኮዋ ሸምፓሣ ባይዛኔ።።
- 7 ዬያይዳፆ ዔያታ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦና ዴንቁዋሴ፤ ያይቆኦቤ ፆኦዛሣ ዬያ ዔራዋሴ» ጋዓኔ።።
- 8 ዒንሣ ዒዛ ዴር ባኣካ ዓኣ ማሉዋ ዓሳ ሂንዳ ኮሺ ማሉዋቴ፤ ዒንሣ ዔኤዮ ዓሳ ዔራ ዒንሣ ማዓንዳሣ ዓይዲዳይ?
- 9 ዋዮ ዴቁሣ ፔኤሮ ዋይዙዋያዳ? ዓኣፖ ማጎፎሣያ ዛጉዋዳዳ?
- 10 ዴር ጎሪ ዘሪ ፔ ጎይፆ ባንሣ ማሃሣ ዔራቶ ዓሶም ዒንጋሣ ሜቶ ዓጋዓዳ?
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲኮ ማሊሣ ዔኤቢ ፓሡዋያ ጉሪ ማዔሣ ዔራኔ።።

- 12 ናንገና ናንገ ጎዳህዮ! ኔኤኒ ጎሪ ዘራ ዓሲ ኔ ዋጎዋ ኔ ዔርዘ ዓሲ ዓንጂንቴያኩ።
- 13 ጎሞ ዓሳ ሎኦማንዳ ዔቴ ቦኦኪንታንዳያ ሄላንዳኦና ኔኤኒ ዒዛ ፑርታ ማቶፓ ሃውሽሳንዳኔ።
- 14 ናንገና ናንገ ጎዳ ዴሮ ፔኤሲ ከኤራዋሴ፤ ፔ ዓሶዋ ሃሹዋሴ።
- 15 ዋጌ ገንሣ ፒዜ ጎይህና ዋገንታንዳኔ፤ ዒኖ ፒዜ ዓሳ ቢያ ዬያ ገንጾ ዓኣዳንዳኔ።
- 16 ፑርቶ ዓሶ ታኣም ቃዘንዳያ ያናዳይ? ፑርቶ ማዳ ዓሶና ታ ዛሎ ሞኦቲንታንዳያ ያናዳይ?
- 17 ናንገና ናንገ ጎዳ ዋንዴ ታና ማኦዲባኣያታቴ ቤዘና ታ ሄኤዶ ሃይቁ ዓሶ ሳዎ ከዴያ ናንዳኔ።
- 18 ታኣኒ «ታና ሃሊጻኔ» ጌዔ ዋዶና ናንገና ናንገ ጎዳህዮ! ኔኤኒ ሚጨንቴፃ ላባዒ ታና ዓርቄኔ።
- 19 ማሊፃ ታኣኒ ሚርጌ ጎይፃ ኔኤኒ ዶዲሽፃ ሽምፓህ ታኣኒ ዋዛሳኔ።
- 20 ዋጌ ሱንህና ገኢጊሽንቴ ጌኔ ማዶና ዋቢሲ ዋገንቴ ዋጌና ፔቴ ኔ ማዓንዳ?
- 21 ግሎ ዓሶ ዑፃ ጌኔ ገሰቲ ዔያታ ከሰካኔ፤ ጌኤዮ ዓሳ ሃይቃንዳጉዲ ዔያታ ዋጋኔ።
- 22 ታኣም ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋርዲዬ ቤሲ፤ ታኣኒ ያኣዛህያ ፑኖ ካይዚ ማዔኔ።
- 23 ዒዚ ዳቢንቶ ዔያቶሲ ዔያቶም ማሃንዳኔ፤ ዔያቶ ፑርቱሞር ዒ ባይዘንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኦ ያኣዛህ ዔያቶ ጋጋፒሳንዳኔ።

95

ጋላታ ዓይነት

- 1 ሃኒ ሙኩዋቴ፤ ዋዘና ኦ ናንገና ናንገ ጎዳም ዓይናደም! ኔኤኒ ዳቂንቶ ላላህሃም ኦ ዒላሾም!
- 2 ዒዛም ማዓ ጋላታ ዓይነትም ዔኪ ኦ ዒዛ ቤርቶ ሽኢኮም! ዓይነትምና ኦ ዒዛ ሄርሾም፤
- 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ዴኤፒ ያኦሲታህረ ማሌ ያኣዛፓ ዑህ ዒ ዴኤፒ ካኣቲታህረ።
- 4 ሳዎ ዴማኣ ቢያ ዒዛ ኩጮ ጋራኔ፤ ዳኮኮ ቶኣካኣ ዒዛሲኩ።
- 5 ዒዚ ማዢህረ ባዛ ዒዛርኩ፤ ኩጮ ዒዛኮ ሳዎ ኮሼኔ።
- 6 ሃኒ ሙኩዋቴ፤ ኦ ዒዛ ካኣሽኪ ዚሳም! ኦና ማዢ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ኦ ጉምዓቶም።
- 7 ዒዚ ኦኤኮ ያኣዛህኩ፤ ኦ ዒዛ ኩጮ ካፒያ ዴማ ዓኣ ማራቶ ኦና ዒ ሄንቃ ዒዛኮ ዴሮኩ፤ ዬያር ዒዚ ሃኖ ሂዚ ጌዒ ከኤዛህሃ ዋይዙዋቴ።
- 8 «ዬያ ዓሳ ናንጉዋ ዳውላ ማሪባና ማሳ ጌይንታ ቤዛ ዒንህዮ ቤርታኣ ዒደንህ ማዴህጉዲ ዒንህያ ዋይዚ ዒያያ ማዒፖቴ።
- 9 ዔያታ ማዳ ታኣሲ ዛጌያ ማዔያታቴያ ታ ዋይታቴያ፤ ጌዒ ታና ዔያታ ዛጌኔ፤ ማሂ ማሂ ታና ዔያታ ዋይታቴያ ዛጌኔ።

95:8 95:8 ዔ.ብ. 3:15፤ 4:7። 95:9 95:9 ከሲ. ማፃ 17:1-7፤ ፓይ. ማፃ 20:2-13። 95:11 95:11 ፓይ. ማፃ 14:20-23፤ ላሚ. ዋማ 1:34-36፤ 12:9-10፤ ዔ.ብ. 4:3-5።

- 10 ዬኖ ሾይንቶ ያይዲታሚ ለዔ ጉቤ ታኣኒ ሻኣኪንቴኔ፤ ዒማና ታኣኒያ፡- «ዒና ዔያቶኮ ታና ሃሹ ዴሪኩ፤ ጎይፃዋ ታኣሲ ዔያታ ዔራዋሴ» ጌዔኔ።
- 11 ዬያር፡- «ፔቴታዎ ታኣኒ ሃውሾይዳ ዔያታ ጌላዓኩ» ጌዒ ታኣኒ ዳጎና ታ ጫኣቄኔ።»

96

ያኦሲ ቢያህዮ ዑፃ ማዔህ (1ያኦሲ. ዓሃኔ 16:23-33)

- 1 ናንገና ናንገ ጎዳም ዓኪ ዓይኑም ዓይናደዋቴ! ዓጫ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳም ዓይናደዋቴ!
- 2 ናንገና ናንገ ጎዳም ዓይናደዋቴ፤ ዒዛኮ ሱንጾ ዓንጂዋቴ፤ ዒዛኮ ዓውሲያ ጉቴ ጉቴ ከኤዙዋቴ።
- 3 ቦንቾ ዒዛኮ ዴሮ ባኣካ ዲቃህ ሄርሺሳ ማዶዋ ዓሲ ቢያ ቤርታ ከኤዙዋቴ!
- 4 ናንገና ናንገ ጎዳ ዴኤፒኩ፤ ዒዛ ሄርሻኒያ ኮይሳያኩ፤ ማሌ ካኣሽኮ ያኣዛፓ ቢያ ዑህ ዒዚ ዒጊጨንታንዳያ ኮይሳኔ።
- 5 ማሌ ዴሮ ያኣዛ ቢያ ፃላሄርኩ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓንቴ ጫሪንጮ ማዢኔ።
- 6 ቦንቾና ዴኤፑሞዋ ዒዛ ኮራኩ፤ ዒዛኮ ጌኤዮ ማኣራ ዶዲሞና ሚዛጶምና ዓኣኔ።
- 7 ሳዎይዳ ናንገ ዴራ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላቲዋቴ! ዒዛኮ ቦንቾና ዋልቆናር ዒዛ ጋላቲዋቴ።
- 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንጾም ቦንቾ ዒንጉዋቴ፤ ዒንጎ ባኣዚ ዓርቄ ዒዛኮ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ጌሉዋቴ።
- 9 ዒዛኮ ዴማዴያ ማዔ ዴኤፑሞር ዒዛም ዚጉዋቴ፤ ሳዓ ቢያ ዒዛ ቤርታ ጎጋይቁዋቴ።
- 10 ዴሮ ቢያህ ባኣካ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣታዴኔ!» ጎዑዋቴ፤ ሳዔላ ዶዲና ማዢንቴህረ ዓጊፃዓኩ፤ ዓሲም ቢያ ዒ ፒዙሞና ዋጋኔ።
- 11 ጫሪንጮ ዋዛደዋቴ! ሳዔሌ ኔኤኒያ ዋዛዴ! ባዘንታ ዬያይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ዑኤዙ ዋይዚሱዋቴ።
- 12 ጎዢንታ ጌዳ ዓኣ ባኣኣ ቢያ ዪኩዋቴ! ያዲ ማዓዛ ካኖ ሚፃ ቢያ ዋዘና ዓይናዳንዳኔ።
- 13 ዒዚ ሙካንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ዔያታ ዓይናዳንዳኔ፤ ሳዎይዳ ዋጋኒ ዒ ሙካንዳኔ፤ ሳዎይዳ ዪሉሞና ዴሮ ዑፃ ጎኑሞና ዋጋንዳኔ።

97

ያኦሲ ቢያፓ ዑህ ማዒያ

- 1 ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣቲኩ! ሳዔሌ ኔኤኒ ዋዛዴ፤ ዒንህህ ባዘ ሳዛ ዓኣ ዓጫ ቢያ ዋዛደዋቴ!
- 2 ዒዛኮ ኮር ሻኣሪንታ ዴሜ ቃኣኖንታ ካንቁ ዓኣኔ፤ ካኣቲሞ ያይታ ዪሉሞና ፒዜ ዋጌና ጌህንቴኔ።
- 3 ዒዛኮ ቤርታ ታሚ ዓኣዳኔ፤

- ከይሎ ዲዛኮ ማንገረ ዓላ ሞርኮዋ ሚቻኔ።
- 4 ዜኤሊንፃ ዲዛኮ ዓጮ ፖ ዓይ፤
ሳዓ ይያ ዛጋፖ ጎጋይቃ።
- 5 ዲካ ናንገረ ናንጋ ጎዳ ቤርታ
ሳዓኣ ቢያ ዓዳ ሾፕፕዲ ዓልቄ።
- 6 ጫሪንጫ ዲሎ ሞዲ ዲሲ ከኤ ዛይ፤
ዴሬ ቢያ ቦንቾ ዲዛሲ ዛጋ።
- 7 ዓርሲ ኮሾና ማለቶም ዜጋዞንሚ
ሜሌ ካአሽኮ ያኦዞና ሄርሺንታዞንሚ
ቢያ ቦርሲንቶንጎ፤
ዒንሚ ሃይ ሜሌ ያኦዞ ዲዛም ዚጉዋቴ።
- 8 ናንገረ ናንጋ ጎዳሚዮ!
ዋጋ ኔኤሲ ፒዜ ማዕሚሮ ያዮኔ ዴራ ዋይዚ ዋዛዴ።
ዪሁዳ ዓጮ ካታማኣ ሚርጌና ዋዛዴ።
- 9 ናንገረ ናንጋ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ሳይዳ ቢያ ዴኤፒኬ፤
ሜሌ ያኦዞፓ ቢያ ኮሺ ኔኤኒ ዴጊ ጋዓያኬ።
- 10 ዒንሚ ናንገረ ናንጋ ጎዳ ናሽካ ዓሳ
ፑርታ ባኣዚ ሻኣኪንቱዋቴ፤
- ጉሙርቁንታዞንሚኮን ዲዚ ሽምፓሚ ካፓሚሮ
ዋይዞ ዒፃ ዓሳ ኩጫፓ ሄሊ ዒ ዔያቶ ዓውሳንዳ።
- 11 ፖዓ ዲሎ ዓሳም
ዋዛኣ ዒና ፒዜ ማዕዞንሚም ከሰኪ ዴዳ።
- 12 ዒንሚ ዲሎ ዓሳ ናንገረ ናንጋ ጎዳና ዋዛዴዋቴ!
ዲዛኮ ዲማዴ ሱንፆዋ ጋላቱዋቴ።

98

- ዓይነት**
ያኦሲ ዓጮ ዋይሃያ ማዕሚ
- 1 ናንገረ ናንጋ ጎዳም ዓኪ ዓይነት ሸኢሹዋቴ፤
ያኦሲ ፔ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ማዴ፤
ዲዛኮ ሚዛቆ ኩጫንታ ዲማዴ ቃሳኣ
ዳቁንታ ዔኪ ሙኬ።
  - 2 ናንገረ ናንጋ ጎዳ ዳቁሺዮ ፔኤሲ ዔርዘ፤
ዲሎም ፔኤሲ ዴሮ ቤርታ ፔጋሴ።
  - 3 ዒሰራዔኤሌ ዓሳም ፔኤኮ ሚጫንቲያ
ጉሙርቁንታያ ማዒያ ማሌ፤
ዓጫ ማዓ ካሮና ቢያ ኑ ያኦዞሚኮ ዓውሲያ ዛጌ።
  - 4 ሳዓ ናንጋ ዴራ ቢያ ናንገረ ናንጋ ጎዳም ዲላሹዋቴ!
ሄርሺሚያ ዲዛም ሚርጊሹዋቴ፤ ዋዛና ዓይናዲ
ጋላቱዋቴ።
  - 5 ናንገረ ናንጋ ጎዳም
ሚርጌ ሻዞ ዴንሚ ዋርቆ ጎኦሎና ዓይናዲዋቴ፤
ዓይነት ሳንጋምና ዑኡሲ ከሲ ዲዛም
ዓይናዲዋቴ።
  - 6 ዲንኮና ዛዬ ዑኡሲና
ናንገረ ናንጋ ጎዳ ማዕ ካኣታሚ ቤርታ ዲላሹዋቴ።
  - 7 ባዞንታ ዬያይዳ ዓላ ባካ ቢያ
ሳያንታ ዲኣካ ናንጋ ባካ ቢያ
ዑኡዞ ዋይዚሱዋቴ!
  - 8 ዋራ ኩጫ ፔኤኮ ባያንጎ፤
ዲካኣ ዋሊ ዑፃ ዓይናዲንጎ።

- 9 ዬያታ ያኦዞሚ ቤርታ ዓይናዲንጎ፤
ዲዚ ሳይዳ ዋጋኒ ሙካንዳ፤
- ዓጮ ዑፃ ዲዚ ዲሎምና
ዴሮ ዑፃኣ ጎኦምና ዋጋንዳ።

99

- ያኦሲ ዴኤፒ ካኣቲ ማዕሚ**
- 1 ናንገረ ናንጋ ጎዳ ካኣታዴ፤
ዴራ ጎጋይቆንጎ፤
  - ዲዚ ከሩቤኤሎ ዑፃ ዓላ ካኣቱም ያይታ ዴዔ፤
ሳዓኣ ዓጊያንጎ።
  - 2 ናንገረ ናንጋ ጎዳ ያዮኔይዳ ዴኤፒኬ፤
ዴሮ ቢያ ዑሃ ዒ ዴግ ዴጊ ጌዔ።
  - 3 ኔኤኮ ዔያታ ዴኤፑምና ዲጊቻ ሱንፆና ሄርሾንጎ፤
ዲዚ ዲማዴያኬ።
  - 4 ፒዜ ዋጌ ናሽካ ዋልቆ ካኣቲዮ!
ኔኤኒ ፒዜ ባኣዚ ማዲንታንዳጉዲ ማሃ፤
ፒዜ ዋጊሚና ዲሎምና ያይቆኦ ዓሳም ዔኪ
ሙኬ።
  - 5 ናንገረ ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዞሚ ዴግ ዴጊዲዋቴ!
ቶካ ዲዛኮ ሄርቃ ሳይዳ ዚጉዋቴ!
ዲዚ ዲማዴያኬ።
  - 6 ዲዛም ቁኤሶ ማዕዞንሚ ባኣካ ሙሴና ዓኣሮኔና ዓኣ፤
ሃሃ ዲዛ ሸኢቁዞንሚ ባኣካፓ ሳሙዔኤሌ
ፔቲሚኬ፤
  - ዔያታ ናንገረ ናንጋ ጎዳ ዔኤላዛ
ዲዚ ዔያቶም ማሃ ዬሃ።
  - 7 ቱርቱሮጉዲ ዔቁ ሻኣሮ ባኣኮይዳ ዒ ጌሰቲ፤
ዔያታኣ ዲዚ ዔያቶም ዒንጌ ዳምቦና ዋጎና ካፔ።
  - 8 ናንገረ ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዞሚዮ!
ኔኤኒያ ዔያቶም ዬሃ፤
ኔ ዔያቶኮ ዳቢንቶሮ ኮሜ ኮፃያ ማዕቴያ
ኔኤኒ ዔያቶም ዓቶንጎ ጋዓ ያኦሲኬ።
  - 9 ናንገረ ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዞሚ ዴግ ዴጊዲዋቴ!
ዲዛኮ ዲማዴ ዴካ ዲዛም ዚጉዋቴ፤
ናንገረ ናንጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዞሚ ዲማዴያኬ።

100

- ጋላታ ዓይነት**
- 1 ሳዓ ቢያ ናንገረ ናንጋ ጎዳም ዲላሹዋቴ!
  - 2 ናንገረ ናንጋ ጎዳም ዋዛና ማዴዋቴ!
ዋዛ ዓይነት ማዴሚና ዲዛ ቤርቶ ሸኢኩዋቴ።
  - 3 ናንገረ ናንጋ ጎዳ ያኦሲ ማዕሚ ዔሩዋቴ፤
ኑና ማዞሚ ዲዛኬ፤ ኑኤኒ ዲዛሮ፤
ኑኤኒ ዲዛ ዴሮ፤ ዲዚ ሄንቃ ማራቶኬ።
  - 4 ጋላታና ዲዛ ካሮ ባንሚ
ሄርሺሚና ዓሳ ቡካ ጳኦኮዋ ጌሎዋቴ፤
ጋላቱዋቴ፤ ሱንፆዋ ዲዛሲ ዓንጂዋቴ።
  - 5 ናንገረ ናንጋ ጎዳ ኮሺ
ሚጫንቲያኣ ዲዛኮ ናንገረ ናንጋያኬ፤
ዲዛኮ ጉሙርቁንቲያ ሾይንቲፓ ሾይንቲ ሃላ።

97:9 97:9 ዓይነት 29:1-2። 99:1 99:1 ከሲ ማፃ 25:22። 99:7 99:7 ከሲ ማፃ 33:9። 100:5 100:5 1ያኦሲ ዓሃኬ 16:34፤ 2ያኦሲ ዓሃኬ 5:13፤ 7:3፤ ዒዝ 3:11፤ ዓይነት 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዔር 33:11።

101

ደውቲ ዓይነት

ካለታ ያኑሲም ጫካቃ ጫካቁም

- 1 ኔኤኮ ሚጨንቲያና ፒዜ ዋጊያና ዛሎ ታ ዓይናዳኔ፤
ናገረና ናገጋ ጎዳሚያ! ጋላታ ዓይነት ታ ኔኤም
ሺኢሻኔ።
- 2 ዳቢንቲባኣ ጎይጻሎ ደዲሺ ታ ዓርቃንዳኔ፤
ኔኤኒ ታ ኮራ ዓይዲ ዩዓንዳይ?
ታ ማኦር ዓሰና ዋላ ፒዜ ዓኔና ታ ናገጋንዳኔ።
- 3 ፑርታ ባኣዚ ማዲንቲም ታ ዛገ ዚቲ ጋዓባኔ፤
ያኡዲፓ ሃኔ ዓሳ ማዳ ባኮ ቢያ ታ ዒፃኔ፤
ፔቲታያ ታ ዔያቶና ዋላ ካኣማዓኔ።
- 4 ዋቦ ዓና ዓኣ ዓሳ ታ ኮራፓ ሺኢኮንጎ፤
ፑርቲምና ዋላ ታኣኮ ፔቲም ባኣሴ።
- 5 ፔ ለጋሚ ካሸካሸ ደንካሚ ታ ጎራኔ፤
ያቶርቃ ዓኣፒና ሄርሺንታ ዒኔያ ዓኣ ዓሚ ታ
ቲኢሩዋሴ።
- 6 ታኣና ዋላ ናገጋንዳጉዲ
ታኣኮ ዓኣፓ ሳይዳ ጉሙርቁንታዞንሚዳከ፤
ኔኤሺ ጎይሚና ሃንታሚ ዒዚ ታኣም ማዳንዳኔ።
- 7 ኔሻያ ማዔ ዓይጎ ዓሲያ ታ ማኦርዳዳ ናገጋዓከ፤
ሉኡዙም ኔሰታሚያ ታ ቤርታ ፒዝ ኔዒ ዔቃዓከ።
- 8 ሳይዳ ፑርቶ ማዳ ዓሰ ቢያ
ጉቲ ጉቲ ታ ባይዛንዳኔ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሰ ቢያ
ናገረና ናገጋ ጎዳ ካታማፓ ታ ጋፒሳንዳኔ።

102

ሜታዳ ዓሲ ያይሚና ናገረና ናገጋ ጎዳ ሺኢቃ ሺኢጲሚ

- ሜታዳ ዓሲ ሺኢቃ ሺኢጲሚ
- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳሚያ! ሺኢጲያ ታኣሲ ዋይዜ፤
ታኣኒ ዒላታ ዒላታ ኔ ኮራ ሄሎንጎ።
- 2 ታኣኒ ሜታዳ ኬሎና ዓኣፖ ኔኤሲ ታ ገዲፓ ማሃፖ!
ዋዮ ኔኤኮ ታ ባንሚ ማሃ፤
ታኣኒ ኔና ዔኤላ ኬሎና ሩኡሪና ታኣም ዩሃ።
- 3 ናገጎ ዋዳ ታኣኮ ጨቢጉዲ ዳንዲ ጋፓኔ፤
ሚገፃ ታኣኮ ዓዳ ናኣሰጉዲ ያይዳኔ።
- 4 ዓና ታኣኮ ቃኣያ ዋዳ ማኣቲጉዲ ሜሌኔ፤
ካሃ ሙኡዚያ ታ ዋሌኔ።
- 5 ታኣኮ ዒላታፓ ዔቁያና
ዑፃ ታኣኮ ሜሊ ዓቲኔ።
- 6 ዓሳ ናገጉዋ ደውሎይዳ ዓኣ ሙኡታሌ ታ ማሌኔ፤
ደዔ ባዓ ቤሰካ ዓኣ ኩኩቲ ማዔኔ።
- 7 ገንዓ ባኣያ ታ ዋርቃኔ፤
ማኦርኮ ሄላሚዳ ፔኤር ዓኣ
ሚኢሻካፒ ታ ማዔኔ።
- 8 ሞርካ ታኣኮ ሮኦር ጉቤ ታና ሚኢጫኔ፤
ታና ፑርቲሳ ዓሳ ሱንፃ ታኣኮ ጋዳንቁንቲያ ማሃ
ዛጋኔ።
- 9 ዲቢንሚ ታኣኒ ዲኢሊጉዲ ኩኡሌኔ፤
ዑዠ ታኣኮ ታኣኒ ዓቢያና ሲኢሬኔ።
- 10 ኔኤኮ ጎራንቶና ዳጎናፓ ዔቁያና

- ሌካ ታና ኔ ኬሴ ቤዛፓ ሊካ ኬኤሬኔ።
- 11 ናገጎ ሌዓ ታኣኮ ዓቢ ኔሊ ዔኤከፎጉዲከ፤
ታኣኒያ ማኣቲጉዲ ሹሌኔ።
- 12 ናገረና ናገጋ ጎዳሚያ!
ኔኤኒ ጋዓንቲ ናገረና ኔኤኮ ካኣቲም ያይታ ዳዔኔ፤
ሱንፃ ኔኤኮ ሹይቲፓ ሹይንቲ ሄላንዳኣና ናገጋኔ።
- 13 ኔ ዔቃንዳኔ፤ ጃዮኔያ ሚጨንታ ዓኣፒና ዛጋንዳኔ፤
ዒዞም ኔኤኒ ኮሹም ኔኤሲ ዳዋ ዋደ ማዔሚር
ኔ ኔዔ ዋዳ ሄሌኔ።
- 14 ኔኤኮ ዓይላ ሹጮ ዒዞኮ ዛገ ዋዛዳንዳኔ፤
ሳዖ ዓጮማኣ ሚጨንታንዳኔ።
- 15 ዳራ ናገረና ናገጋ ጎዳሚ ሱንፃ
ሳዖ ካኣታኣ ቢያ ቦንቾ ኔኤሲ ዒገጫንዳኔ።
- 16 ናገረና ናገጋ ጎዳ ጃዮኔ ገንሚ ማሃ ማዞንዳኔ፤
ፔኤኮ ቦንቾና ፔጋዲ ጸዳንዳኔ።
- 17 ዒዚ ማንቆ ዓሰ ሺኢጲያ ባንሚ ዛጋንዳኔ፤
ዔያታ ሺኢቃ ሺኢጲያ ዒ ቦሃዓከ።
- 18 ሃገ ሹይንቲባኣ ዓሳ ዒዛ ጋላታንዳንጉዲ
ሃያ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዳ ዲቃሚ ሄርሺሳ ባኮ
ሙካ ሹይንቲም ፃኣፑዋቲ።
- 19 ናገረና ናገጋ ጎዳ ዳጌ ቤዛ ዓኣ
ናገጎ ማኣራፓ ሊካ ዛጌኔ፤
ጨሪንጮይዳ ዓኣያ ሳዖ ዛጌኔ።
- 20 ዩያ ዒ ማዳሚ
ቱኡቲ ዓሰኮ ዒላቶ ዋይዛኒ
ሃይቆም ዋገንቲ ዓሰዋ ዓውሳኒከ።
- 21 ዩያር ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ሱንፃ ጃዮኔይዳ
ጋላታኣ ዩሩሳላሚይዳ ኬኤዚንታንዳኔ።
- 22 ዩይያ ዳሮንታ ካኣቶንታ
ናገረና ናገጋ ጎዳ ካኣሸካኒ
ፔቲምና ቡኪንታኣና ማዓንዳኔ።
- 23 ደዲም ታኣኮ ጎይፃ ዓይሴኔ፤
ናገጎ ታኣኮ ዒ ዑኩና ጋፒሴኔ።
- 24 ዩካፓ ታኣኒያ፡- «ያኡሲዮ ኔኤኒ ናገጋሚ
ሹይንቲፓ ሹይንቲ ሄላንዳኣናታሚር
ናገጎ ታኣሲ ታኣኒ ጋፒሲባኣንቲ
ታ ናገጋ ሃገ ዓኣ ጎይሚ ዓኣንቲ
ታና ዔኪፖ» ኔዔኔ።
- 25 ኔኤኒ ሚና ቤርታ ሳዖ ማዞኔ፤
ጨሪንጫኣ ኔ ማዞሚኒ።
- 26 ዔያታ ባይቃንዳኔ፤
ኔኤኒ ጋዓንቲ ደዲ ናገጋንዳኔ።
ዩይ ቢያሚ ማኣዖጉዲ ጨንቃንዳኔ፤
ዓፒላጉዲያኣ ኔ ዔያቶ ላኣማንዳኔ፤
ዔያታ ቤዞና ኬኤሪንታንዳኔ።
- 27 ኔኤኒ ጋዓንቲ ኔናከ፤
ሌዓኣ ኔኤኮ ፔቲታያ ጋፑዋሴ።
- 28 ኔ ዓይሎኮ ናኣታ ዔያቶም ገኢጌም ናገጋንዳኔ፤
ዜርፃ ዔያቶኮ ኔ ቤርታ ደዲ ዳዓንዳኔ።

102:27 102:27 ዔብ. 1:10-12።

103

ደውቲ ዓይነት
 ያኦሲ ናሹዋ
 1 ታኦሲ ሹምፔሌ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጃ፤
 ታኦሲ ጋሮ ዑፃኦ ሲያ ዒዛኮ ደማዳ ሱንፆ ጋላቱዋቱ።
 2 ታኦሲ ሹምፔሌ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጃ፤
 ኔኤም ዒ ማዳ ባኮ ሲያ ዋሊ።
 3 ጎዳ ሲያ ኔኤኮ ዓቶም ጋዓሢ
 ሃርጎ ኔኤኮ ሲያ ፓሣሢ።
 4 ናንጎ ኔኤኮ ባይሲንቶ ዔቶፓ ዓውሳሢ
 ፔኤኮ ሚጨንቲዎና ኮሹሞና ኔና ጎኦባሢ።
 5 ጋርቹ ዋልቆ ኔኤኮ ዓዳ ኮኦኬ ጎይሢ ዓካሳሢ
 ኔኤኒ ማላ ባኮ ፔ ኮሹሞና ኮንሣሢ
 ኔኤም ዒዛኬ።።

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሄርቁንቲ ዋርቃዞንሢም ሲያ
 ፒዜ ዋጌ ዋጋ።።
 7 ጎይፆ ፔኤሲ ሙሴም
 ማዳዋ ፔኤሲ ዒ ሲራዔኤሌ ዓሶም ዒ ሴኤዜ።።
 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሚጨንቲዎና ዓቶም ጋዓፆ
 ዳጋዳኒ ሩኡሩዎና ናሹማኦ ሚርጌያኬ።።
 9 ዒዚ ሲያ ዋዳ ዳሲንቲ ሙሪ ሃንቱዋሴ፤
 ዳጋዳ ጎይሣኦ ዳዑዋሴ።።
 10 ዒዚ ኦም ኦኤኮ ጎዳጉዳያ ማሃ ዒንጊባኦሴ፤
 ኦ ዳሲንቶጉዳያኦ ጨጊባኦሴ።።
 11 ጨሪንጫ ሳዓፓ ለካ ዳጋሢጉዳ
 ዒዛኮ ሚጨንቲዎና ዒዛ ዒጊጫ ዓሶም ዳኤፒኬ።።
 12 ዓባ ኬሰካ ባንፃ ጌላ ባንፃፓ ሃካሢጉዳ
 ዳሲንቶ ኦኤሲ ኦፓ ዒ ሃኪሴ።።
 13 ዓዳ ፔኤኮ ናኦቶ ሚጨንቲዎና
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዒጊጫዞንሢ ሚጨንቲ።።
 14 ዒዚ ኦኤኮ ማዢንቶ ዔዔ።።
 ኦኤኒ ሲላሊ ማዔሢያ ማላ።።

15 ዓሲኮ ናንጎ ዋዳ ማኦቲጉዳያኬ፤
 ካይዚዳ ዑጊ ቡና ቡኒጉዳኬ።።
 16 ካይዚ ቡኒ ዢባሪ ዢባርቫ ዋዳና ሴዞና ዳኤኒ ባይቃ፤
 ዩይ ዋንዴ ዒኤካ ዓኦያ ማዔሢያ ዔርቱዋሴ።።
 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሚጨንቲዎ ጋዓንቲ
 ናኦናና ዒዛ ዒጊጫዞንሢ።።
 ዒዛኮ ዒሉማኦ ናዎኮ ናዎ ሄላንዳኦና።።
 18 ዒዚ ዩይ ማዳሢ ጨኦቁም ካፓዞንሢ
 ዓይሢዎዋ ዳዳ ካፓዞንሢ።።

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ካኦቱም ያይታ ጨሪንጫ ዳዳ፤
 ካኦቱማኦ ዒዛሲ ሲያሢ ዋይሣ።።
 20 ዒንሢ ዒዛኮ ቃኦሎም ዓይሢንታ ኪኢታንታ
 ዒዛኮ ዓይሢዎ ማዳ ኮንሣ ዋልቆርንሢ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጃዋቱ።።
 21 ዒንሢ ዒዛኮ ማሊያ ማዳ ኮንሣ
 ጨሪንጫ ዓኦ ማዢንታ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጃዋቱ።።
 22 ዒንሢ ዒዚ ዋይሣ ዓጫ ናንጋ ዓሳ ሲያ
 ማዢንታኦ ሲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጃዋቱ፤
 ታ ሹምፔሌ! ዒዛ ዓንጃ።።

104

ማዢ ያኦዛሢም ሺኢኬ ጋላታ
 1 ታ ሹምፔሌ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጃ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛሢያ! ኔኤኒ ኮሺ
 ዳኤፒኬ፤
 ቦንቶና ዳኤፒሞና ኔ ማይንቲ።።
 2 ኔ ኔና ፖሲና ካንቄ፤
 ጨሪንጫ ኔኤኒ ዓፒላጉዳ ዳሬ።።
 3 ማኦር ኔኤሲ ኔኤኒ ሎ ዋኦፆ ዑፃ ማዢ፤
 ቫኦር ኔኤኮ ሳርጌሎ ያይቶ ማሃ፤
 ዢባሪ ኔኤኮ ጋኦሲ ማዔም ኔ ባራና።።
 4 ኪኢታንታ ኔኤኮ ኔ ዢባሪ
 ዓይሎ ኔኤሲ ታሚ ሎሰቲ ኔኤኒ ማሃ።።

5 ናንጊና ዓጊጹዋጉዳ
 ሳዎ ማዢንቲ ሴዛ ዳዳሺ ኔ ዳይሣ።።
 6 ባዞና ዓፒላጉዳ ሳዎ ኔ ካንቄ፤
 ዋኦፆ ዳኮኮ ቶኦኪና ማዔ።።
 7 ዔያቶ ኔ ጎሪ ዋዳና ጋዓንቲ ሴዞና ሺኢኬ፤
 ኔኤኮ ጉጉንፆ ዑኡዞ ዔያታ ዋይዛዎ
 ጳሽኪ ፔኔ።።
 8 ዳኮኮ ዑፃ ዔያታ ላኦላንቲ፤
 ኔኤኒ ዔያቶም ጊኢጊሺ፤ ዳኤጫዳ ጊንፆ ዋቲ።።
 9 ጊንሣ ዔያታ ሳዎ ዔኤዳ ባይዞዋጉዳ
 ዑሣ ኬሰኪያ ላኦላንቲዋጉዳ
 ጌዳ ኔ ጌሣ።።

10 ዓልቃ ዋኦፆ ዳኤጫዳ ጊንፆ ዋታንዳጉዳ ኔ ማሃ፤
 ዳኮኮዋ ባኦኮና ዔያታ ዋታ።።
 11 ካዮ ቦዓ ዒኤካፓ ዑሽካ፤
 ኪርሞላ ዒኤካፓ ዳኤሶ ፔኤሲ ዛኦሬ።።
 12 ካፓ ማኦር ፔኤኮ ዋር ዓጫ ማዢ፤
 ሚያ ካኦፖ ባኦካኦ ዳላ።።

13 ኔኤኒ ሎ ኔ ማኦሪፓ ዳኮ ዑሻ፤
 ሳዓኦ ኔ ማዳ ዓኦፖ ሙይ ሚሽካ።።
 14 ቆልሞም ሳዓፓ ማኦቲ ኔ ባቃልሳ፤
 ዓሲም ሙኡዚ ማኦዳንዳ ዳማ ዳማ ባኦዚ ኔ
 ኬሳ።።
 15 ዓሲ ዋዛሳ ዋይኔ
 ዓኦፖ ካርዋ ዓኦሳሳ ዛይቲ
 ዋልቄ ዒንጊ ዳዳሻ ሃኦኮዋ ዒኤፓ ዳዳ።።

16 ዩያጉዳ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሚፆ
 ዒዚ ቱኬ ለባኖኦሴ ሚፆ ዋኦፆ ዑሽኪ ሚሽካ።።
 17 ካፓ ፔኤኮ ማኦር ዒኤካ ማዢ፤
 ቦኦካሢ ዚቢቆ ባኦካ ዋርቆ ሴሲ ዳንቃ።።
 18 ያዳዞ ዳካ ዋሻ ናንጋ ሴሲ
 ላሎ ቆኦፓኦ ሾኦና ጌላ ሴሲ።።

19 ዓጊና ዋዳ ዳማሳንዳጉዳ ኔ ማዳ፤
 ዓባኦ ፔ ጌላ ዋዳ ዔዔሬ።።
 20 ሳዓ ኔ ዓሚሻዛ ዳሚ ማዔ፤
 ዒማና ካዮ ቦዓ ሲያ ኬሰኪ ዳርጊ ሺራ።።
 21 ሃጊ ዔቃ ዞባ ሙዎ ኮይ ጉዳ፤
 ሙዎንዳ ባኮዋ ያኦሲዳፓ ኮዓ።።
 22 ዓባ ያርቃኦና ዓኦሽንቲ ካዮ ጌላ፤

- ፔኤኮ ቡኡላ ቡኡላ ጌሊ ላሃኔ።
- 23 ዩካፓ ዓሳ ማደይዳ ሶኦፓኔ፤ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ፔኤቃኔ።
- 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳሣዮ! ማዳ ኔኤኮ ዎዚ ሚርጋይ! ዬያ ቢያ ኔኤኒ ኔ ቢታንቶና ኮሼኔ፤ ሳዓ ኔኤኒ ማዠፍ ማዠፍንቶና ኩሜኔ።
- 25 ሃይ ደኤግ ባዛ ዳልጊና ሚጨንቴያኬ፤ ደኤፒንታ ዳካ ቦንጎታ ፓይዲባኦ ዓጊፃ ባኦዚ ዒኦኦካ ዓኦኦ።
- 26 ዎኦፃ ካኦሚላ ዒኦኦካ ዑፃ ሃንታኔ፤ ኔኤኒ ማዠፍ ለዎታኔያ * ዒኦኦካ ዳማ ዓማላኔ።
- 27 ዔያታ ሙዓንዳ ባኮ ዎደና ኔ ዔያቶም ዒንጋኔ፤ ዬይ ቢያ ዎዛና ኔና ካፓኔ።
- 28 ኔኤኒ ዔያቶም ዒንጋ ዎደና ዬያ ዔያታ ቡኩሳኔ፤ ኔኤኮ ኩጮ ኔ ቡላ ዎደና ኮሺ ባኦዚ ሙዒ ዔያታ ሚሸካኔ።
- 29 ዔያቶይዳፓ ዓኦግ ካር ኔኤኮ ኔ ሺርሻዛ ዲቃቲሣ ሌሊ ዔያታ ሚርጋኔ፤ ሸምፓሣ ኔ ዔያቶኮ ባካዛ ሃሃይቃኔ፤ ኬሰኬ ዓጮ ባንሣያ ማዓኔ።
- 30 ኔኤኮ ዓያና ኔ ዳካዛ ዔያታ ማማዠንታኔ፤ ሳዎዎ ኔኤኒ ዓከ ማሃኔ።
- 31 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ናንጊና ደዲ ናንጎም፤ ዒዚ ፔኤኮ ማዳ ማደና ዎዛደንጎ።
- 32 ሳዎ ዒዚ ዛጋዛ ዓዓጊፃኔ፤ ዲኮዎ ካኦማዛ ጨጨባኔ።
- 33 ታኦኒ ሸምፔና ዓኦና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይናዳንዳኔ፤ ዔቂ ታ ሃንታ ዎደ ዒዛ ታ ዓኦሣንዳኔ።
- 34 ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዎዛደሣጉዲ ታ ማሊፃ ዒዛ ዎዛሶንጎ።
- 35 ጎም ዓሳ ሳዓፓ ባይቆንጎ! ዎይዞ ዒፃ ዓሳ ማይ ሃይፓ ሴካ ጴዳፓ!

ታ ሸምፔሌ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንጃ! ጋላቲያ ዒዛ ጋላቲ።

105

ጾኦሲና ዒዛኮ ዳርና (1ጾኦሲ. ዓሃኬ 16:8-22)

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዎቲ፤ ሱንጾ ዒዛኮ ዔኤሌዎቲ፤ ማደዎ ዒዛሲ ዳር ባኦካ ፔጋሲ ዳውዎቲ።
- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ ዓይኤም ዓይናደዎቲ፤ ዒዛኮ ዲቃሣ ሄርሺሳ ማደዎ ቢያ ኬኤዙዎቲ።
- 3 ዳማዳ ሱንጾ ዒዛኮ ሄርሹዎቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮዓ ዓሳ ቢያ ዎዛደንጎ።
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳንታ ደዲምዎ ዒዛኮ ኮዑዎቲ፤

- ቢያ ዎደ ዓኦግ ካር ዒዛሲ ኮዑዎቲ።
- 5-6 ጾኦሲ ዓይላሣ ዓብራሃሜ ናይዮቲ! ዒንሣ ያይቆኦቤ ናኦታ! ጾኦሲ ማዳ ዲቃሣ ሄርሺሳ ባኮንታ ዒዚ ዒንጌ ዎጎንታ ዒ ማዳ ዲቃሣ ሄርሺሳ ባኮዎ ማሊ ጸቂሠዎቲ።
- 7 ዒዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ጾኦዛሣኬ፤ ዎጋ ዒዛሲ ዓጮ ቢያይዳኬ።
- 8 ዒ ጫኦቄ ጫኦቄም ዒዛሲ ናንጊና ዒ ዓይሣ ቃኦሎዎ ሺያ ሸይጎቲ ሄላንዳኦና ማሌ ጎይሣኬ።
- 9 ዓብራሃሜና ዒዚ ጫኦቄ ጫኦቄም ዩሳኦቄም ሳላዲ ዒ ዒንጌ ዎዞ ዎሉዎሴ።
- 10 ያይቆኦቤም ዒ ዬያ ዳምቤ ማሃ ዒሰራዔኤሌማኦ ናንጊና ጫኦቄያ ማሃ ደዲሸኔ።
- 11 ዒማና ዒዚ፡- «ኔ ዴኔ ማሃ ካኦና ኔ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።
- 12 ዬይ ያዳ ማዔሣ ዔያቶኮ ፓይዳ ሚርጊባኦንቴ ዬኖ ዓጮሎም ዔያታ ሸኦቻ ማዒ ዓኦንቴኬ።
- 13 ዬያ ዳር ኮራፓ ሜሌ ዴሪ ባንሣ ፔቲ ዓጮፓ ሜሌ ዓጮ ባንሣ ቤቲ ቤቲ ዔያታ ማታዳኔ።
- 14 ጾኦኒያ ጌኔ ማደ ዔያቶ ዑፃ ማደንዳጉዲ ዒ ሃሺባኦሴ፤ ዔያቶ ዛሎር፡-
- 15 «ታ ደኦማዞንሣ ሄሊፖቲ፤ ታ ማሊፃ ኬኤዛዚንሣ ዑፃ ፑርታ ማዲፖቲ» ጌዒ ካኦቶ ጎሬኔ።
- 16 ዓጮይዳ ዒ ናይዚ ዔኤሌኔ፤ ሃኦኮ ጎፆ ባኦዚያ ቢያ ባይዘኔ።
- 17 ዓይሌ ማዒ ሻንቸንቴ ዓሣ ዮሴፔ ዔያቶኮ ቤርታሲ ዳኬኔ።
- 18 ዒማና ቶካ ዒዛኮ ዓንጊ ዲፀና ዒዛኮ ዑፃኦ ዓንጊና ቱኡቲኔ።
- 19 ዒዛም ሎንሣንቴ ቃኦላ ኩማንዳያ ሄላንዳኦና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኦላ ዮሴፔ ዎይታቲያ ጌዒ ዛኔ።
- 20 ዩካፓ ካኦቲ ዓሲ ዳከ ዒዛ ቡሊሴኔ፤ ዓሶ ዎይሣሣያ ዒዛ ኬሴኔ።
- 21 ማኦርኮ ዓዳሣ ፔኤኮ ዓኦ ባኮ ቢያ ዎይሣያ ዒዛ ማሃኔ።
- 22 ዬይያ ሱኡጎ ዒ ፔ ዔራ ጎይጾ ማዲሻንዳጉዲ ደኤግ ዓሶዎ ዔራቶ ዔርዛንዳጉዲኬ።
- 23 ዒሰራዔኤሌ ጊብፃ ዓኦዳኔ፤ ያይቆኦቤያ ካኦማ ዓጮ ሙኬ ዓሲ ማዒ ናንጌኔ።
- 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳር ፔኤሲ ኮሺ ሚርጊሸኔ፤ ዔያቶኮ ሞርኮይዳፓ ባሸ ደዲ ማሃኔ።
- 25 ፔኤኮ ዳር ዬይ ዓሳ ዒፃንዳጉዲ ዒዛ ዓሶ ዑፃ ፑርቲም ማላንዳጉዲ ዒኖ ዔያቶኮ ዲማሴኔ።

* 104:26 104:26 ለዎታኔ ለዎታኔ ጌይንታ ቦዓሣ ጉርጉርጉይያ ደኤፒ ቦፃ ዎኦሣዳ ናንጋያኬ። 104:26 ዒዮ. 41:1፤ ዓይኦ. 74:14፤ ዒሲ. 27:1። 105:9 105:9 ማዠፍ. ማፃ 12:7፤ 17:8፤ 26:3። 105:11 105:11 ማዠፍ. ማፃ 28:13። 105:15 105:15 ማዠፍ. ማፃ 20:3-7። 105:16 105:16 ማዠፍ. ማፃ 41:53-57። 105:17 105:17 ማዠፍ. ማፃ 37:28፤ 45:5። 105:19 105:19 ማዠፍ. ማፃ 39:20—40:23። 105:20 105:20 ማዠፍ. ማፃ 41:14። 105:21 105:21 ማዠፍ. ማፃ 41:39-41። 105:23 105:23 ማዠፍ. ማፃ 46:6፤ 47:11። 105:25 105:25 ኬሲ. ማፃ 1:7-14። 105:26 105:26 ኬሲ. ማፃ 3:1—4:17።

- 26 ዲዛኮ ዓይላሢ ሙሴ
ዲዛ ደኑሪ ዓኣርኔያ ዳኬኔ።
- 27 ዔያታ ጾኦሲ ፔ ዋልቆና ማዳ ማላቶ ዩያቶ ባኣካ
ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኮዋ ካኣሜ ዓጮይዳ ማዳ።።
- 28 ጾኦሲ ሳዖ ዲማንዳጉዲ ማሃ ዲሚሽኔ፤
ያዲ ማዔቴያ ጊብፄ ዓሳ ዓይሢያ ዲዛሲ
ኩንሢባኣሴ።።
- 29 ዋኣያ ዔያቶኮ ዲ ሱጉሢ ማሃኔ፤
ሞላሢያ ዋዳ።።
- 30 ዔያቶኮ ዓጮንታ ካኣቲ ማኣራኣ ዓቱዋንቲ
ፓንቃ ኩሚ ካራ ባይዜኔ፤
- 31 ጾኦሲ ዓይሣዛ፣ ወፃሌ ሻኦሪጉዳያ ሙኬኔ፤
ጉኡኔያ ዓጮ ዔያቶኮ ባይዜኔ።።
- 32 ዲሮ ዔያቶኮ ዲ ሻቺ ማሃኔ፤
ሳዖ ዔያቶሲ ቢያ ጉጉንሢ ዳኬኔ።።
- 33 ዋይሮ ሚያንታ ቤሌሶዋ ባይዜኔ፤
ዓጮ ዓኣ ሚያ ሚንሢ ዲ ጋኣጮኔ።።
- 34 ጾኦሲ ዓይሣዛ ዓቢሢ ሙኬኔ፤
ሃይማኬ ጌይንቱዋ ማካ ቤዘና ዩዔ።።
- 35 ሳዖይዳ ባቃሌ ባኮ ቢያ ሙዔኔ፤
ዔያቶኮ ጎሽኮና ጎዠዋ ፒዲ ባይቄ።።
- 36 ዔያቶኮ ዓጮይዳ ዓኣ ቆልሞኮ ቤርቶ ናኣቶንታ
ዓሶኮዋ ቶይዳ ናኣቶ ቢያ ዋዳ።።
- 37 ዲማና ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢሮንታ ዋርቆንታ
ጫኣኒ ዔኪ ኬሰካንዳጉዲ ዲ ማዳ።፤
ዔያቶ ኬርፃፓ ፔቲታዖ ጊንሢሞ ዓቲባኣሴ።።
- 38 ጊብፄ ዓሳ ዔያቶ ሚርጌና ዲጊጮሢሮ
ኬሰኪ ዔያታ ዓኣዳኣና ዋዳ።።።
- 39 ሻኣሮ ዔያቶም ጎኦሶ ዓቢላጉዲ ጌሢኔ፤
ዋንቶ ታሚ ዔያቶም ዲ ፖዒሴ።።።
- 40 ዔያታ ዲዛ ጾኦጫዛ ፑሮ ዔያቶም ዲ ዳኬኔ፤
ጫሪንጮ ካሃዋ ሙኡዚ ሚሽኔ።።
- 41 ላሎ ዲ ዳርዜም ዋኣሢ ጎዔ።፤
ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዋርዚጉዲ ዋቴ።።
- 42 ፔኤኮ ዓይላሢ ዓብራሃሚም ዲ ዲንጌ
ዲማዳ ዋዘ ቃኣሎ ማሌኔ።።
- 43 ዳሮ ፔኤኮ ዋዘና
ዲ ደኦሪዘንሢያ ዲላሽሲ ኬሴ።።
- 44 ሜሌ ዳሮ ዓጮ ዔያቶም ዲንጌኔ፤
ዩያታ ላቤ ላቢያ ሃኣታ ዔኬኔ።።
- 45 ዩይያ ዳምቦ ዲዛኮ ዔያታ ካፓንዳጉዲ
ዋሳ ዲዛሲያ ማዳ ኩንሢንዳጉዲኬ።።

ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

106

ጾኦሲ ፔ ዳሮም ኮሻካ ኮሹዋ

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ!
ዲዚ ኮሽታሢሮና ናሹማኣ ናንጊና ናንጋያታሢሮ

- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዳ ዳኤፖ ማዳ ዛሎ
ጾኦኒ ኬኤዛኒ ዳንዳዓይ?
ዲዛም ማዓ ጋላቶዋ ቢያ ጾኦኤዚ ጋፒሳንዳይ?
- 3 ፒዜ ዋጌ ዋቡዋጉዲ ካፓዘንሢ
ቢያ ዋዳ ያሎ ማዔዘንሢ
ዓንጂንቲያኬ።።
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ኔኤኮ ዳሮ ኔ ማኣዳ ዋዳና ማሊ ጳቂሢ፤
ዔያቶ ኔ ዓውሳ ዋዳና ታና ማሊ።።
- 5 ዩይያ ኔኤኒ ደኦሪዘንሢያ ጾርጎቹም ታ ዛጋኒ
ኔ ዳሮ ዋዘና ታ ዋዛዳኒ
ኔ ዓሶና ዋላ ታ ኔና ሄርሻንዳጉዲኬ።።
- 6 ኦኡኒ ኦ ዓድንሢጉዲ ጎሚ ማዳ።፤
ኦ ዳቢንቲኔ፣ ፑርታ ማዳ።።
- 7 ኦኡኮ ዓድንሢ ጊብፄ ዓጮ ዓኣዖ
ኔ ዋልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ማሊ ጳቂሢባኣሴ፤
ኔኤኮ ሚጪንቲያ ሚርጌጉም ዔያታ ማሊባኣሴ፤
ዘቄ ባዘ ዓጮ ዋይዚ ኔኤም ዲፆ።።
- 8 ዲዚ ጋዓንቲ ፔ ዋልቆኮ ዳኤፑም ቤኤዛኒ
ፔ ሱንጾሮ ዔያቶ ዲ ዓውሴ።።
- 9 ዘቄ ባዘ ዲ ጎሪኔ፤
ባዛኣ ሚጪኦኔ፤
ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ቦኣሊና ዓኣድሢጉዲ
ዋኣያ ዔያቶኮ ባኣከና ዔኪ ዔያቶ ዲ ዓኣዳ።።
- 10 ዔያቶ ዲፃ ዓሶ ኩጫፓ ዲ ዓውሴ፤
ሞርኮ ኩጫፓኣ ዲ ሄሊ ዓይሴ።።
- 11 ሞርኮ ዔያቶኮ ዋኣፃ ሙዔኔ፤
ዩያ ሞርኮይዳፓ ፔቲታዖ ቶሊ ዓቲባኣሴ።።
- 12 ዩካፓ ዔያታ ዔያቶም ኬኤዘና ቃኣሎ ጉሙርቄኔ፤
ዓይኦምናኣ ዲዛ ጋላቲ።።
- 13 ጋዓንቲ ዔያታ ዲ ማዳ ባኮ ቤዘና ዋሌኔ፤
ዲዛኮ ዘርና ዓኣዳኒ ጊቢ ዳንዳዲባኣሴ።።
- 14 ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሱኡ ካዳሢ ዔያታ ዓርቄኔ፤
ዲኣካ ጾኦሲ ዋይታቴያ ጌዲ ዲዛ ዛጌኔ።።
- 15 ዲዚ ዔያታ ዲዛ ጾኦጫሢ ዔያቶም ዲንጌኔ፤
ጋዓንቲ ዔያቶ ጾኦፒሳ ዳርጎ ዳከንቲ።።
- 16 ጉርደይዳ ዔያታ ዓኣዖ
ሙሴንታ ጾኦሲም ዳማዳ ዓኣርኔንታ
ማዳ ማዳ ዛጊ «ዩይ ዔያቶም ሌሊ ዓይጋ ማዔይ»
ጌዲ ማሌ።።
- 17 ሳዓ ዳርዲ ዳኣታኔ ጎዖሢ ዔኤዳ፤
ዓቤርኔንታ ዲዛኮ ማኣሮ ዓሶዋ ጉኡፔ።።
- 18 ዔያቶኮ ቡሲንቶ ባኣካ ታሚ ዔኤቴኔ፤
ሎሰታሢ ፑርቶ ዓሶ ሚቺ ባይዜኔ።።
- 19 ዔያታ ኮሬቤ ጌይንታ ቤዛ ዓኣዖ ዋርቄና ናኣሪ ኮሽኔ፤
ዩያ ዓንጎ ሽኤሽ ማዦና ጾኦዘም ዚጌኔ።።

105:28 105:28 ኬሲ. ማፃ 10:21-23። 105:29 105:29 ኬሲ. ማፃ 7:17-21። 105:30 105:30 ኬሲ. ማፃ 8:1-6። 105:31 105:31 ኬሲ. ማፃ 8:16-17፤ 20:24። 105:33 105:33 ኬሲ. ማፃ 9:22-25። 105:35 105:35 ኬሲ. ማፃ 10:12-15። 105:36 105:36 ኬሲ. ማፃ 12:29። 105:38 105:38 ኬሲ. ማፃ 12:33-36። 105:39 105:39 ኬሲ. ማፃ 13:21-22። 105:40 105:40 ኬሲ. ማፃ 16:2-15። 105:41 105:41 ኬሲ. ማፃ 17:1-7፤ ፓይ. ማፃ 20:2-13። 105:44 105:44 ዓ.ያ. 11:16-23። 106:1 106:1 ጾኦሲ. ዓሃኬ 16:34፤ 2ጾኦሲ. ዓሃኬ 5:13፤ ዓ.ዚ. 3:11፤ ዓይኦ. 100:5፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዔ.ር. 33:11። 106:7 106:7 ኬሲ. ማፃ 14:10-12። 106:12 106:12 ኬሲ. ማፃ 14:31። 106:12 106:12 ኬሲ. ማፃ 15:1-21። 106:15 106:15 ፓይ. ማፃ 11:4-34። 106:18 106:18 ፓይ. ማፃ 16:1-35።

- 20 ዓይነት ገንዘብ ማዕ ያዘዘህ ዓይነት ማዕቶ ሄንቃ ቆልሞ ማላ ባኮና ላኦሜኔ።
- 21 ጊብጫ ዓጮይዳ ደኤፒ ባኦዚ ማደ ዓይነት ዓውሴ ያዘዘህ ዓይነት ዋሌኔ።
- 22 ዓይነት ጋዓንቴ ካኦሜ ዓጮይዳ ደቃህ ማደ ዘቄ ባዘይዳኦ ደቃህ ሄርሺሳ ባኦዚ ማደኔ።
- 23 ዩያር ደማ ደማ ዋደ ባኮና ዓይነት ዓይነት ባይዘተዋጉዳ ማደኔ ዓይነት ደኤሬ ሙሴ ያኦሲንታ ዓይነት ባኦዚ ጌሊ ዓይነት ቤርታ ዓቄባኦያታቴ ዓይነት ዓይነት ባይዘንዳህ ኬኤዜያኬ።
- 24 ዩካፓ ዓይነት ኮዥ ዓጮሎ ቶኦቼኔ፤ ዓይነት ዓይነት ዓይነት ዋዘ ቃኦሎዋ ጉሙርቄባኦሴ።
- 25 ዓይነት ዓፒሎና ማዘንቴ ፔ ማኦራ ማኦራ ጉንደሜኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ዐኡዘዋ ዋይዚባኦሴ።
- 26 ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ቦኦላ ዓይነት ኬኤራኒ ኩጮ ፔኤሲ ዓቄሲ ዓይነት ጫኦቄ።
- 27 ዜርያ ዓይነት ዓይነት ማሌ ዳር ባኦካ ሃሻኒ ደማ ደማ ዓጮ ዓይነት ላኦላኒ ጫኦቄ።
- 28 ዓይነት ፔና ቢዔልፔጎሬና ዋላ ፔቴ ማሄኔ፤ ሽምጋባኦ ያኦዘም ሹኮና ዓሽኮዋ ሙዔኔ።
- 29 ዓይነት ፔ ማደና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደጋሴኔ፤ ደማ ደማ ባይዘ ባካ ዓይነት ሄሌኔ።
- 30 ጋዓንቴ ፒንሃሴ ዓቄ ደቢንቶ ማደ ዓሳ ዋደ ዋደና ደማ ደማ ዋደ ባካ ዋደያ ሃሽኔ።
- 31 ዩይያ ሸይንቴፓ ሸይንቴ ሄላንዳኦና ናንጊና ዓይነት ደሎ ማዕ ፓይደንቴኔ።
- 32 ዩያጉዳ ሃሃ ማሪባ ጌይንታ ዋኦያ ዓጮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ደጋሴኔ፤ ሙሴያ ዩያ ዘሎና ሜቶይዳ ኬዴኔ።
- 33 ሙሴ ዓይነት ደጋሴህር ዓይነት ኮይሱዋ ዐኡሲ ፔ ደንጋፓ ኬሴኔ።
- 34 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይነት ዓይነት ማሌ ዳር ባይዘያ ዓይነት ሃሽኔ።
- 35 ዓይነት ማሌ ዳርና ዋላ ሲኢሪንቴኔ፤ ዩይ ዓሳ ማደ ሃንታ ባኮ ዓይነትኦ ዓሬኔ።
- 36 ዩያቶኮ ካኦሽኮ ያኦዘዋ ዓይነት ካኦሽኬኔ፤ ዩይ ዓይነት ፕር ማዕኔ።
- 37 ዓይነት ሳቲንቆንታ ዉደር ናኦቶንታ ፑርቶ ዓይነት ዓይነት ሹኬኔ።
- 38 ዓይነት ሳቲንቆንታ ዉደር ናኦቶንታኮ ጌኤዥ ሱጉያ ማሌ ካኦናኔ ያኦዘም ላኦላኦና ሳዔሎ ሱጉህ ሳዓ ማሃ ዓይነት ዓይነት።
- 39 ዓይነት ፔ ማደና ዓይነት፤ ዘኦሰካ ኮኦማ ላኦላኦዳ ፔ ያኦዘዎ ዓይነት ጉሙርቄንቴባኦሴ።
- 40 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ደጋ

- ዓይነት ደር ዐዳ ዓይነት፤ ፔ ዓሳዋ ዓይነት ሻኦከንቴኔ።
- 41 ዓይነት ዓይነት ማሌ ዳር ማዕ ዓይነት ማህያ ማዕኔ።
- 42 ሞርካ ሄርቄ ዓይነት ዋሃያ ማዕኔ፤ ፔ ቢታንቶኮ ደማ ማሄኔ።
- 43 ዓይነት ማሪጌ ዋደና ዓይነት ሄሊ ዓውሴኔ፤ ዓይነት ጋዓንቴ ዋይዚ ዓይነት «ኮ ሃሻኦኬ» ጌዔኔ፤ ፔ ጎሞና ዓይነት ደውሲንቴኔ።
- 44 ጋዓንቴ ዓይነት ዓይነት ዓይነት ዋይዚ ዋደና ማዕህ ዓይነት ዘጌኔ።
- 45 ዓይነት ጌይጋፓ ጫኦቄ ጫኦቄ ማሌኔ፤ ዓይነት ዓይነት ማሪጌንቴያ ማሪጌንቴያ ደጋፓ ዓይነት።
- 46 ዓይነት ደዒ ዓይነት ዓሳ ቢያ ማሪጌንታንዳጉዳ ዓይነት።
- 47 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኮ ያኦዘህያ! ዓውሴ ኮና፤ ኔኤኮ ደማደ ሱንያም ጋላታ ኮ ሽኢሻንዳጉዳ ኔና ኮ ኬኤዚ ሄርሻንዳጉዳ ዳር ባኦካፓ ቡኩሲ ኮና ኔ ዔኪ ዩዔኔ።
- 48 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዓይነት ዓይነት ያኦዘህ ናንጊና ናንጊ ሄላንዳኦና ዓይነት፤ ዳር ቢያ ዓይነት ጎዳንጎ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታ።

ደንጋ ፓቂያ

107

(ዓይነት ማጻፈግ 107—150)

- ያኦሲ ኮሹሞ ዘሎ ጋላቲንቴ ጋላታ
- 1 ኮሺ ማዕህር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታ። ማሪጌንቴያ ዓይነት ናንጊና ናንጋ።
- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሃ ሻንቄ ዓውሴ ዓሳ ዓይነት ሞርኮ ኩጫፓ ሄሊ ዓውሴ ዓሳ ሄዚ ጎዳንጎ።
- 3 ዓሳ ኬሰካ ባንጻፓ ጌላ ባንጻፓ ኬዶ ዘሎና ደኦሎ ዘሎናይዳፓ ዓጮ ቢያይዳፓ ቡኬ ዓሳ ሄዚ ጎዳንጎ።
- 4 ፔቴ ፔቴዘንህ ዓሳ ናንጉዋ ዳውላ ዣኦላ ሃንቴኔ፤ ዓይነት ናንጋ ካታ ሄሊ ጎይያ ባይዘኔ።
- 5 ናይደንቴኔ፤ ደኤቢንቴኔ፤ ማሊያኦ ዓይነት ላቤኔ።
- 6 ዓይነት ማዕህ ዋደና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህ ዓይነት፤ ዓይነት ማዕህ ዳፓ ዓይነት ዓውሴኔ።
- 7 ዓይነት ናንጋ ካታ ማሃ ባንህ ፒዜ ጎይህና ዓይነት ዓይነት።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማሪጌንቴያ ዘሎር ዓሳ ማዕ ዓይነት ሄርሺሳ ማደር ዓይነት ጋላታ።

106:23 106:23 ኬሲ. ማጻፈግ 32:1-14። 106:26 106:26 ፓይ. ማጻፈግ 14:1-35። 106:27 106:27 ሎዊ. ዓይነት 26:33። 106:33 106:33 ፓይ. ማጻፈግ 20:2-13። 106:36 106:36 ሱኦጎ. ማጻፈግ 2:1-3፤ 3:5-6። 106:37 106:37 2ካኦቶ. ማጻፈግ 17:17። 106:38 106:38 ፓይ. ማጻፈግ 35:33። 106:40 106:40 ሱኦጎ. ማጻፈግ 2:14-18። 106:48 106:48 1ዩኦሲ. ዓሃኬ 16:35-36። 107:1 107:1 1ዩኦሲ. ዓሃኬ 16:34፤ 2ዩኦሲ. ዓሃኬ 5:13፤ 7:3፤ ዓይነት. 3:11፤ ዓይነት. 100:5፤ 106:1፤ 118:1፤ 136:1፤ ዓይነት. 33:11።

- 9 ዓዲ ዳኤቢንቴ ዓሶኮ ዳኤቦ ማሃኔ፤
ናይዲንቴ ዓሶዋ ኮሺ ባኣዚ ሙኡዚ ሚሻኔ።
- 10 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ካኒ ቢራታና ቱኡቲ
ሄርቁንቴያ ማታዲ
ሻኔ ዲሚዳኣ ዳዔኔ።
- 11 ያኦሲ ቃኣሎ ዋይዞ ዒዳያና
ዳኤፖ ያኣዛሢኮ ዞር ዔያታ ቶኦቹ።
- 12 ዬያር ዋልቁ ማዶ ማዲሲሢና ዒሮ ዔያቶኮ ዒ ላቢሴኔ፤
ጋፒ ዔያታ ላቤኔ፣ ማኣዳያ ዳዲባኣሴ።
- 13 ዔያታ ማታዲ ዋዶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዒላቴኔ፤
ዒዚያ ማታሢዳፓ ዔያቶ ዓውሴኔ።
- 14 ሻኔ ዲሞይዳፓ ዔያቶ ዒ ኬሴኔ፤
ቱኮና ካሮ ቢራቶ ማንሣኔ።
- 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ጋፑዋ ሚጨንቲያር
ዓሶማኣ ዒ ማዶ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዶር
ዔያታ ዒዛ ጋላቶንጎ።
- 16 ዒዚ ሞኦሮ ዓንጎና ዋዶና ካር ማንሣኔ፤
ዓንጎ ጋጋርዞዋ ሾኦሌ።
- 17 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዋይዞ ዒዳያፓ ዔቁያና ዔኤያ ማዔኔ፤
ዳቢንታፓ ዔቁያናኣ ማቶይዳ ኬዳኔ።
- 18 ዑፃ ዔያቶኮ ዲማ ዲማ ሙዎ ሻኣኪንቴኔ፤
ሃይቃኒ ዔያታ ዑኬኔ።
- 19 ዔያታ ማታዲ ዋዶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዒላቴኔ፤
ዒዚያ ዔያቶ ማታሢዳፓ ዓውሴኔ።
- 20 ዒዚ ፔ ቃኣሎ ዳኪ ዔያቶ ፓሣኔ፤
ዲኡካኒ ዔኪ ዓኣዶንቴያ ዓውሴኔ።
- 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ጋፑዋ ሚጨንቲያር
ዓሶማኣ ዒ ማዶ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዶር
ዔያታ ጋላቶንጎ።
- 22 ጋላታ ዒዛም ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዔያታ ሺኢሾንጎ፤
ማዶ ዒዛኮ ዋዛሳ ዓይኑሞና ፔጋሲ ዔርዞንጎ።
- 23 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዋኣያ ካኣሚሎና
ባዞ ባንሢ ኬዳኔ፤
ዳኤፖ ዋኣያ ዑፃኣ ፔ ማዶ ማዶኔ።
- 24 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማዶ ዒኢካ ዔያታ ዛጌኔ፤
ዒዛኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዶ ዳኤፖ ዋኣያይዳ
ዳንቁኔ።
- 25 ዒዚ ዓይሢ ዓልጎ ዠባር ዠባርሺሴኔ፤
ዠባራኣ ዋኣያ ዓገሢ ዳቹኔ።
- 26 ሌካ ጫሪንጮ ኬሰኬኔ፣ ለካ ዳሞዋ ኬዳኔ፤
ማታሢዳፓ ዔቁያና ጎዳ ዔያቶኮ ዋኣዳኔ።
- 27 ዓዳ ማሢንቴ ዓሲጉዲ ዓኣፓ ሺሬም
ሴካ ሃንጋ ዔያታ ቡኡዲንቴኔ፤
ጎዶንዳ ጎይያንታ ማዶንዳሢኮዋ
ካራ ዔያቶም ባይቁኔ።
- 28 ዔያታ ማታዲ ዋዶና ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዒላቴኔ፤
ዒዚያ ማታሢዳፓ ዔያቶ ዓውሴኔ።
- 29 ዓልጋሢ ዠባር ዒ ዚቲዳኔ፤
ባዞ ጉዳሢያ ዓገፖ ላኣጌኔ።
- 30 ዬይ ዚቲሮ ጌዔሢር ዔያታ ዋዛዳኔ፤
ዔያታ ዔቁሳኒ ማሌ ዋኣያ ካኣሚሎ ቤዞ
ዒ ዔያቶ ሄሊሴኔ።
- 31 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ጋፑዋ ሚጨንቲያር
ዓሶማኣ ዒዚ ማዶ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዶር
ዔያታ ዒዛ ጋላቶንጎ።

- 32 ዳራ ቡኪንታ ቤዛ ዒዛ ዳግ ዳገደንጎ፤
ጋርቾ ዓሶ ቡኪንቶይዳኣ ዒዛ ሄርሾንጎ።
- 33 ዋር ዒዚ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ባንሢ
ዓልቃ ዋኣያዎ ደዲ ሳዓ ማሃኔ።
- 34 ዒኢካ ናንጋ ዓሶኮ ፑርቱማፓ ዔቁያና
ኮዦ ዓጨሎ ሶኦጌና ሲኢሪንቴያ ዒ ማሃኔ።
- 35 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ቡኡሎ ዋኣሢ ዳዓያ
ሚሎ ሳዖዋ ዓልቃ ዋኣሢ ዒ ማሃኔ።
- 36 ናይዲንቴ ዓሶ ዒ ዒኢካ ጌሣኔ፤
ዔያታ ናንጋ ካታማኣ ማገፍኔ።
- 37 ጎዦይዳ ዔያታ ዜርቁኔ፣ ዋይኔያ ቱኬኔ፤
ሚርጌ ባኣዚያ ካዲሴኔ።
- 38 ዔያቶ ዒ ዓንጃኔ፣ ኮሺያ ዔያታ ሚርጌኔ፤
ዔያቶኮ ባኣቶ ፓይዶዋ ዒ ዳኪሲባኣሴ።
- 39 ካራ ዔያታ ባይዚ ማታዲ ያዩሢና
ፓይዳ ዔያቶኮ ዳኬም ቦርሲንቴኔ፤
- 40 ቢቶ ዓሶ ያኦሲ ዳውሲሴኔ፤
ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ማኣሻሎይዳ
ማታዲ ሃንታንዳጉዲ ማዶኔ።
- 41 ማታዲ ዓሶ ጋዓንቴ ማታሢዳፓ ጎቹ ዒ ኬሴኔ፤
ዔያቶኮ ማኣር ዓሶዋ ማራይጉዲ ሚርጌሽኔ።
- 42 ዒሮ ፒዜ ዓሳ ዬያ ዛገ ዋዛዳኔ፤
ፑርቶ ማዶ ዓሳ ጋዓንቴ ቦርሲንቴ ዚቲ ጋዓኔ።
- 43 ዓካሪ ያኦሲያ ጨንጫ ማዔቴ
ሃያ ባኮ ዒሮ ዔኮንጎ፤
ዬያይዳሢ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሚጨንቲያ ማሊ
ዳቁሃንጎ።

108

- ዳውቴኮ ጋላቶ ዓይኑም
ያኦሲዳፓ ማኣዶ ዳንቃኒ ሺኢቁንቴ ሺኢዲሢ
(ዓይኑ. 57:7-11፤ 60:5-12)
- 1 ያኦሲዮ! ዒና ታኣኮ ኔና ጉሙርቁ ሄርጉዋሴ፤
ታኣኒ ዓይናዳንዳኔ፤
ጎኔ ዒናፓኣ ታ ዓይናዳንዳኔ።
- 2 ሚርጌ ሻዦ ዳንሢ ዋርቆ ጎኡሎንታ
ሚሌ ዓይኑም ዓንጋማኣ ዔቁዋቴ፤
ታኣኒያ ሚኢሪ ዔቃንዳኔ።
- 3 ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዳር ባኣካ ታ ኔና ጋላታኔ፤
ዓሶ ባኣካኣ ታ ኔኤም ዓይናዳኔ።
- 4 ሚጨንቲያ ኔኤኮ ጫሪንጫፓ ዑሣ ዳኤፒኬ፤
ጉሙርቁንቴያኣ ሌካ ሻኣር ሄላኔ።
- 5 ያኦሲዮ! ኔኤኒ ጫሪንጫፓ ዑሣ ሌካ ዳግ ዳገ ጌዔ፤
ቦንቻ ኔኤሲ ሳዖ ዑፃ ቢያ ማዖንጎ።
- 6 ኔ ናሽካ ዳራ ዳቃንዳጉዲ
ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጮና ታና ዓውሴ፤
ታኣም ዋይዜ።
- 7 ያኦሲ ፔኤኮ ዳማዶ ማኣራፓ ሃዚ ጌዔኔ፡-
«ታኣኒ ባሺ ሴኬሜ ዶኡጮ ፓቃንዳኔ፤
ሱኩቴ ዶኡጮዎ ታ ዳርም ታ ገሽካንዳኔ።
- 8 ጌሌዓዳንታ ሚናሴንታ ታኣርኬ፤
ዔፕሬኤሜ ታኣኮ ያሎር ቶኣካ ዓሳ ዓንጎ ቆኣባሢኔ፤

ደህዳ ታኣኮ ካኣቱሞ ኮኦሎኬ።
 9 ሞዓኣቤ ታኣኮ ዋኣፆ ማሰቶ ጎንጎኬ፤
 ዔደኣሚይዳ ታ ዲርዘ ታኣኒ ኬሲ ገሣንዳኔ፤
 ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ባሺ ታኣኒ ሚርታንዳኔ።»

10 ከልቂ ዲርቆና ካታሚሎ ባንሢ ያ ታና ዔኪ
 ዓኣዳንዳይ?
 ዔደኣሚያ ያ ታና ሄሊሳንዳይ?
 11 ያኦሲዮ! ኬኤሪ ታና ሃሺሢ ኔናቱሞዓዳ?
 ኩኩኮ ያላ ዓሶና ሞላ ኬዘ ኔ ዒዳኔ።
 12 ሃሢያ ዓሲ ዓሲ ዓውሳኔ ጎሞሢ ጉሪኬ፤
 ኩ ሞርኮ ኩ ባሻንዳጉዲ ኔ ኩና ማኣዳ።።
 13 ያኦሲ ኩና ማኣዳዘ ደዲ ኩ ማዓንዳኔ፤
 ኩ ሞርኮ ኩ ቶኮ ዴማ ሄርቁሳንዳሢ ዒዳኬ።።

109

ዓይነት ሱኩጋሢ ዓይሣ ጎይያ ዓይናዲንታ ደውቲ
 ዓይነት

ሜቶይዳ ዓኣ ዓሲ ሸኢቃ ሸኢጲሢ
 1 ታ ኔና ጋላታ፣ ያኦዛሢዮ!
 ሃዳራ ዘቲዮ ገዒፖ።
 2 ፑርቶ ዓሶና ገሻ ዓሶና ታና ማኬኔ፤
 ታ ገዳ ሉኡዙሞና ገሰታኔ።።
 3 ዔያታ ታና ዒፃ ዑኡሲና ማንገኔ፤
 ታ ማዳ ባኣዚ ባኣንቲ ታና ዔያታ ያሌኔ።።
 4 ታ ዔያቶ ናሽኬቲያ ዔያታ ታና ፑርታ ማሃኔ፤
 ታኣኒ ጋዓንቲ ዔያቶም ሸኢቁኔ።።
 5 ታ ዔያቶም ኮሺ ማዳሢር ፑርታ
 ታኣኒ ናሽኬሢር ዒዳ ታና ዔያታ ዒዳኔ።።
 6 ዒዳም ሞጋንዳያ ፑርታ ዓሲ ገሢ፤
 ዓሲ ዒዳ ሞገና ዓይሢሳንዳጉዲ ማዳ።።
 7 ሞጎና ገሰቶ ቤዛ ዳቢንቲያ ማዒ ዒ ዳዳንጎ፤
 ዒዚ ሸኢቃ ሸኢጲፃኣ ዒዳ ሞጋያ ማዖንጎ።።
 8 ናንጎ ሞዳ ዒዳ ካኮ ቃሚቆንጎ፤
 ሱኩጋቶ ዒዳሲ ሜሌ ዔኮንጎ።።
 9 ናኣታ ዒዳኮ ዓዳ ባኣያ ማዒ ዓቶንጎ፤
 ማቻኣ ዜኤሪንዳ ማዖንጎ።።
 10 ናኣታ ዒዳሲ ካራ ባይዚ ሜታደንጎ፤
 ሸኢቁ ሃንታያ ማዖንጎ፤
 ዔያቶኮ ሻሂንቲ ማኣራፓ ደውሲንቲ ባይቆንጎ።።
 11 ዒዳ ባኮ ቢያ ጋሌ ዓኣ ዓሲ ዔኮንጎ፤
 ዒዚ ላቢ ዴንቁ ባኮ ፃንጎ ዓሲ ቡርንጎ።።
 12 ያኦኒያ ዒዳም ሚጠንቶፓ፤
 ዒዳኮ ዜኤር ናኣቶም ዓይጎ ዓሲያ ማሎፓ።።
 13 ዜርፃ ዒዳሲ ዲማዲ ባይቆንጎ፤
 ሱንፃ ዔያቶሲ ሙካ ሸይቶ ባኣካፓ ዲርካቲንቶንጎ።።
 14 ዒዳኮ ዓደንሢ ዳቢንቶ
 ናንጎና ናንጎ ጎዳ ዓርቃያ ማዖንጎ፤
 ዒንደ ጎማኣ ባይቆፓ።።
 15 ሳዓፓ ዜርሢ ዔያቶኮ ባይዳኒ
 ጎማ ዔያቶሲ ናንጎና ናንጎ ጎዳ ቤርታ
 ዔርቲያ ማዒ ዴዖንጎ።።
 16 ዓይጎር ገዔቲ ዒዳ ሜታዳ ዓሶንታ ማንቆ ዓሶንታ

ሃሃ ዒና ሜቁ ዓሶሞ
 ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ደውሳንዳኣፓ ዓቲሞ
 ሚጠንቲባኣሴ።።

17 ጋዳማ ዒዚ ናሽኬሢር ዒዳ ባንሢ ሙኬኔ፤
 ዓንጅ ናሽኬባኣሢር ዒዳፓ ሃኬኔ።።
 18 ጋዳማ ዓዳ ማኣዖጉዲ ዒዳ ማይንቲኔ፤
 ዩይ ሞኣሢጉዲ ዒዳኮ ዑያ ጋር
 ዛይቲጉዲያ ዒዳኮ ሜገያና ዓኣዳኔ።።
 19 ዑያ ዒዳኮ ዒዳ ዓኣቻ ማኣዓሢጉዲ
 ቢያ ሞዳ ዒዳ ቱኡታ ቃልሾጉዲ ዩይ ማዖንጎ።።
 20 ታና ፑርታ ማሃ ዓሶሞ
 ታ ሸሞፓሢዳ ፑርታ ገሰታዘንሢሞ
 ናንጎና ናንጎ ጎዳ ጠጋንዳ ባካ ዩያ ማዖም።።
 21 ኔኤኒ ጋዓንቲ ናንጎና ናንጎ ጎዳሢዮ!
 ኔ ሱንፃር ገዒ ኮሹሞና ታና ዛገ፤
 ሚጠንቲፃ ኔኤኮ ዴኤፒታሢር ታና ዓውሴ።።
 22 ታኣኒ ማንቆ፣ ሜታዳ ዓሲኬ፤
 ጋር ዒና ታኣኮ ኪፃዳኔ፤።
 23 ሞኣንታኣ ዔኤገፍጉዲ ታ ዛጋማፓ ሸሬኔ፤
 ታኣኒ ዓቢሢጉዲ ሃርፒንቲኔ።።
 24 ሙዖ ሃሺያ ዳምቦና ሞልቃ ታኣኮ ላቤኔ፤
 ዑፃኣ ታኣኮ ያኦፒ ዲቢንሢ ማዔኔ።።
 25 ታ ዔያቶኮ ሚኢቲ ማዔኔ፤
 ታና ዔያታ ዛጋዖ ቦሂ ቶኣኪ ባንሢ።።
 26 ናንጎና ናንጎ ጎዳ ማዔ ታ ያኦዛሢዮ! ታና ማኣዳ፤
 ኔ ሚጠንቲያና ታና ዓውሴ።።
 27 ናንጎና ናንጎ ጎዳሢዮ! ኔ ኩጮኬ ሃያይዳሢ
 ኔኤኒ ማዳያ ማዔሢ ዔያታ ዔርንጎ።።
 28 ዔያታ ጋጋዳንቃኔ፣ ኔ ጋዓንቲ ዓንጅኔ፤
 ዔያታ ዔቃዖ ደውሲንታኔ፤።
 ኔኤኮ ዓይላሢ ጋዓንቲ ሞዳዳኔ።።
 29 ታና ፑርታ ማሃ ዓሳ ደውሲንቶንጎ፤
 ቦርሲንቲና ዔያታ ቦኦሪ ዴዖንጎ።።

30 ናንጎና ናንጎ ጎዳ ታ ዳንጎና ታኣኒ ጋላታኔ፤
 ሚርገ ዓሶ ባኣካ ታ ዒዳ ሄርሻኔ።።

31 ዓይጎር ገዔቲ ሞዳኒ ሞጋ ዓሶይዳፓ ዓውሳኒ
 ዩያ ሜታዳ ዓሢኮ ሚዛቆ ዛላ ዒ ዔቃሢርኬ።።

110

ደውቲ ዓይነት
 ናንጎና ናንጎ ጎዳ ደኦሬ ካኣቲ
 1 ናንጎና ናንጎ ጎዳ ታ ጎዳሢሞ (ሜሲሃም)
 «ኔ ሞርኮ ኔኤኒ ቶኪና ሄርቃንዳጉዲ
 ታ ኔኤም ማሃንዳ ሄላንዳኣና
 ሚዛቆ ዛላ ታኣኮ ዴዔ» ገዔኔ።።
 2 ናንጎና ናንጎ ጎዳ ኔኤኮ ደደ ካኣቱሞ
 ፃዮኔይዳፓ ኬሰኪ ዙሎ ሄላንዳኣና ዳልገሻንዳኔ፤
 ዒዚ፡- «ኔ ሞርኮ ኔ ዴማ ማሃ ሞይሢ» ጋዓንዳኔ።።
 3 ያልዚ ያላኒ ኔ ኬሰኪ ሞዳና
 ኔኤኮ ያሎ ዓሳ ናሽኬ ኔኤኮ ኬሰኪንዳኔ፤
 ካሪያ ዑፃ ኔ ሙኪ

109:8 109:8 ዳኪ. ማዳ 1:20። 109:25 109:25 ማቲ. 27:39፤ ማር. 15:29። 110:1 110:1 ማቲ. 22:44፤ ማር. 12:36፤ ሉቃ. 20:42-43፤ ዳኪ. ማዳ 2:34-35፤ 1ቆር. 15:25፤ ዔፕ. 1:20-22፤ ቆላ. 3:1፤ ዔብ. 1:13፤ 8:1፤ 10:12-13።

ኔኤኮ ዲቃህ ሄርሺሳ ዒቲቶጽ ፖዓኣና
የሎ ዳጌህ ዓዳ የጾርቃ ዓቢጉዲ ማዒ ሙካንዳኔ።

- 4 «ኔኤኒ ማልኬ ፃዲቆጉዲ
ናንገና ቁኔሴ ማዒ ናንገንዳኔ» ጌዒ
ናንገና ናንገ ጎዳ ጫኦቁኔ፤
ዒዚ ፔኤኮ ማሌ ማሊያ ሺርሹዋሴ።
- 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤኮ ማዘቃኬ፤
ፔኤኮ ጎሪንቶ ዓቦና ካኦቶ ዒ ጋኦጫንዳኔ።
- 6 ዳሮ ባኦካ ዒዚ ዋጋንዳኔ፤
የሎ ቤዘዋ ሌሲ ሌሊ ማሃንዳኔ፤
ሳያይዳ ዓኦ ካኦታ ቢያ ጋፒ ባይቃንዳኔ።
- 7 ዒዚ ጎይጾ ዓጫ ዓኦ ዓልቃ ዋኦጾ ዑሽካንዳኔ፤
ዬያሮ ዒዚ ዳግ ዳጊ ጋዓንዳኔ።

111

ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላቶና ጋላታ

- 1 ናንገና ናንገ ጎዳም ጋላታ!
ፒዜ ዓሳ ቡከንታ ቤዘይዳ
ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦኒ ጉቤ ዒናፓ ጋላታንዳኔ።
- 2 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ማዳ ዳኤፒኬ፤
ዬያና ዋዛዳ ዓሳ ቢያ ዬያ ማላኔ።
- 3 ማዳ ዒዛሲ ቦንቸንታያና ዲቃህ ሄርሺሳያናኬ፤
ዒሉማ ዒዛኮ ደዲ ናንገያኬ።
- 4 ዲቃህ ሄርሺሳ ዓኮ ማዳ
ማለንቲ ናንገንዳጉዲ ዒ ማዳኔ፤
ናንገና ናንገ ጎዳ ኮሺ፣ ሃሃ ማጫንታያኬ።
- 5 ዒዛ ማጫንታዘንህም ሙኤዚ ዒ ዒንጋኔ፤
ዒዚ ዒያቶም ጫኦቁ ጫኦቁም ዋሉዋሴ።
- 6 ዒዚ ፔ ዳሮም ማሌ ዳሮ ዳሮ ዒንገህና
ፔ ማዳኮ ደዲም ቤኤኬኔ።
- 7 ማዳ ዒዛኮ ጎኔ፣ ሃሃ ፒዜኬ፤
ዳምባ ዒዛሲ ቢያ ጉሙርቁንታያኬ።
- 8 ዬይ ናኦናና ደዲ ዳዓያኬ፤
ጎኦምና ፒዘምና ማዳንቲያኬ።
- 9 ፔ ዳሮም ዳቁንታ ዒዚ ዳኬኔ፤
ናንገና ደዲ ዳዓ ጫኦቁም ዒ ጫኦቁኔ፤
ሱንፃ ዒዛሲ ዳማዳያና ዒገጫንታያኬ።
- 10 ዔራቶኮ ካራ ማዓ ባኦዚ
ናንገና ናንገ ጎዳ ዒገጫህኬ፤
ዓይህያ ዒዛሲ ማዳ ኩንህዘንህኮ
ማሊ ጳቂህ ዒኔ ዓኦያ ማዓኔ፤
ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላቲንቲ ጎይህ ናንገንዳኔ!

112

ኮሺ ዓሲኮ ዋዛ

- 1 ናንገና ናንገ ጎዳም ጋላታ!
ናንገና ናንገ ጎዳ ዒገጫያና
ዓይህያ ዒዛኮ ኩንህህያና ዋዛዳህ
ዋዚ ዓንጃንቲያዳይ!
- 2 ዬያ ዓህኮ ዜርፃ ሳዓ ዳኤፒ ማዓንዳኔ፤
ፒዜ ዓሳ ሸይንታ ዓንጃንታንዳኔ።

3 ቆሎንታ ጾርጎቹምንታ ማኦር ዒዛኮ ኩማንዳኔ፤
ዒሉማ ዒዛኮ ናንገና ናንገንዳኔ።

- 4 ዒዚ ኮሺ፣ ማጫንታያ፤ ሃሃ ዒሎ ማዒ ጎይጾና
ፒዜ ዓሲም ዳሞይዳ ፖዒ ፖዓኔ።
- 5 ዔኤቢ ዒንጋያና ሂርጉዋ ታልዓያም
ማዳ ፔኤሲ ፒዜ ማዳህም
ኮሺ ባኦዚ ማዓንዳኔ።
- 6 ዬይ ዓህ ናንገና ዓገፃዓኬ፤
ዒሎ ዓሲኮ ማዳ ማለንቲ ጎይህ ዳዓንዳኔ።
- 7 ፑርታ ሃይሴ ዒዛ ዲቃህዋሴ፤
ዒና ዒዛኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ጉሙርቁ ደዳያኬ።
- 8 ዒና ዒዛኮ ደዲኬ፣ ፔቲታጾ ዒገጫዋሴ፤
ጋፒንጾይዳ ሞርካ ዒዛኮ ሎኦማህ ዒ ዛጋንዳኔ።
- 9 ማንቆ ዓሶም ፔ ሸኔና ዒዚ ዒንገኔ፤
ዒሉማ ዒዛሲ ናንገና ናንገንዳኔ፤
ዒዚ ቦንቸንቲ ዋልቁና ዳግ ዳጊ ጋዓንዳኔ።
- 10 ፑርቶ ዓሳ ዬያ ዛጋጾ ሮኦጋዳንዳኔ፤
ዓቸ ዳይ፣ ጾኦፒ ጾኦፒ ዓኦዳንዳኔ፤
ዬያ ዓሶኮ ማሊፃ ጉሪ ማዓንዳኔ።

113

ናንገና ናንገ ጎዳኮ ኮሹም ዔርዛ ጋላታ

- 1 ናንገና ናንገ ጎዳም ጋላታ!
ዒንህ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይላ ጋላቱዋቲ!
ሱንፃ ዒዛኮ ሂርሹዋቲ።
  - 2 ሃናፓ ዓርቃያ ናንገና ናንገ ሄላንዳኦና
ናንገና ናንገ ጎዳኮ ሱንፃ ጋላቲንቶንጎ።
  - 3 ዓባ ጾርቃ ካራፓ ጌላ ካሮ ሄላንዳኦና
ናንገና ናንገ ጎዳኮ ሱንፃ ጋላቲንቲያ ማዖም!
  - 4 ናንገና ናንገ ጎዳ ዳራፓ ዑህ ዳግ ጌዔያኬ፤
ዒዛኮ ቦንቻ ጫሪንጮኮ ዑህኬ።
  - 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ኑ ጾኦዛህጉዲ ጾኦኒያ ባኦሴ፤
ዒዛኮ ካኦቱም ጾይታ ቢያፓ ባሽኬ።
  - 6 ጫሪንጮና ሳያናይዳ ዓኦዘንህ ዛጋኒ
ፔ ቶኦኮ ሂርኪዳይ ጾናይይ?
  - 7 ዒዚ ማንቆ ዓሶ ሳፓ ስላላፓ ዔቁሳኔ፤
ሜታዳህያ ዲቢንህፓ ዳግ ዳጊዳኔ።
  - 8 ቦንቸንታ ዓሶና ዋላ ሃኮ ማሃኔ፤
ዳሮኮ ሱኦጎና ዋላ ዒዛ ዳይህኔ።
  - 9 ዘኦኮ ላኦሎም ማኦሪንደ ማሂ ዳይህኔ፤
ዋዛዳያ፣ ሃሃ ናይንደዋ ማሃኔ።
- ናንገና ናንገ ጎዳም ጋላታ!

114

ዑህ ዓኦዳይጾ ቦንቻ ኬሎ ማሊ ዓይናዳንቲ ዓይኩም

- 1 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ገብፃ ዓጫፓ
ያይቆኦ ማኦራ ፃንጎ ማዒ ማሌ ዳሮ ባኦካፓ
ኬሰኬያና፤
- 2 ዪሁዳ ዳራ ጾኦሲኮ ዳማዳ ማኦር
ዒሰራዔኤሌያ ዒዛ ዳማ ሞርቃያኬ።
- 3 ባዛ ዒዛ ዛጋጾ ገንህም ፑኒ ጳሽኬኔ፤

- ፎርዳናሴ ዋራኣ ገንሚም ማዕኔ።
- 4 ዱካ ዓዳ ዓዳ ማራይጉዲ ገሜራኣ ዓዳ ማራናይጉዲ ዊኬኔ።
- 5 ባዚዮ! ዓይጋ ኔ ፑኒ ጳሽኬይ? ፎርዳናሴ ዓይጋ ኔ ገንሚም ማዕይ?
- 6 ዓንሢ ዱካ ዓዳ ማራይጉዲ ገሜራኣ ዓዳ ማራናይጉዲ ዓይጋ ዊኬይ?

- 7 ዔዞ ሃይ ሳዓ! ጎዳ ቤርታ ያይቆኦኦ ያኣዛሢ ቤርታ ዓገቶምና ጎጋይቄ።
- 8 ዓዚ ላሎ ዳዔ ዋኣሢ ባንሢ ዳኤፖ ሹጮ ዋ ዓልቃ ዋኣሢ ባንሢ ማሃኔ።

115

ያኦሲም ኮይሳ ጋላታ

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኑጋይቲቱዋንቲ ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹዋና ጉሙርቁንቲያና ሱንያ ኔኤሲ ቦንቶ።
- 2 ሜሌ ዳራ፡- «ዔያቶ ያኣዛሢ ዋካ ዓኣዮ?» ዓይጋ ጋዓንዳይ?
- 3 ኑ ያኣዛሢ ጫሪንጫኬ፤ ዓዚ ፔና ዋዛሳ ባኣዚ ማማዳኔ።
- 4 ዔያቶ ካኣሽኮ ያኣዛ ጋዓንቲ ዓሲ ኩቻ ቢራና ዋርቄናፓ ኮሽንቲያኬ።
- 5 ዳንጋ ዔያቶ ዓኣኔ፣ ጌሰቲ ጌሰቲዋሴ፤ ዓኣፒያ ናንጊኬ፣ ጋዓንቲ ዛጉዋሴ፤
- 6 ዋይዚ ዓኣኔ፣ ዋይዛያቲዋሴ፤ ሲኢዲ ናንጊታዮ ዳሁዋያኬ፤
- 7 ኩቸያ ናንጊኬ፣ ጋዓንቲ ሄሊ ዓርቁዋሴ፤ ቶኪ ናንጊታዮ ሃንቲ ሃንቲዋሴ፤ ፔ ጎርዦና ዑኡሲያ ዔያታ ኬሳኒ ዳንዳዑዋሴ።
- 8 ዩያጉዳ ባኮ ኮሻ ዓሳ ዩያቶ ጉሙርቃ ዓሳኣ ቢያ ዔያቶጉዳያ ማዮንጎ።
- 9 ዓሲራዔኤሌ ዓሲዮቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁዋቲ፤ ዓንሢ ማኣዳሢና ገቲማሢያ ዓንሢኮ ዓዛኬ።
- 10 ዓኣሮኔ ዓሲዮቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁዋቲ፤ ዓንሢ ማኣዳሢና ገቲማሢያ ዓንሢኮ ዓዛኬ።
- 11 ዓንሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓገጫ ዓሳ ዓዛ ጉሙርቁዋቲ፤ ዓንሢ ማኣዳሢና ገቲማሢያ ዓንሢኮ ዓዛኬ።
- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑም ማላኔ፤ ዓንጂያ ኑና ዓንጂንዳኔ፤ ዓዚ ዓኣሮኔንታ ዓሲራዔኤሌንታ ማኣር ዓንጂንዳኔ።
- 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓዛ ዓገጫዞንሢ ቢያ ዳኤፖንታ ዳኮንታ ዓንጂንዳኔ።
- 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንሢንታ ዓንሢኮ ናኣቶንታ ዓንጂ ዓዚ ዓንሢ ሚርገሸንጎ!

- 15 ጫሪንጫንታ ሳዮንታ ማኬ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓንሢ ዓንጂንጎ!
- 16 ጫሪንጫኮ ጫሪንጫ ናንጊና ናንጋ ጎዳሮኬ፤ ሳዮ ጋዓንቲ ዓሲም ዓዚ ዓንጌኔ።
- 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታዞንሢ ሃይቄ ዓሰቲዋሴ፤ ዘቲዮ ጌዔ፣ ዳኤፖ ጌሌ ዓሰዋቲዋሴ።
- 18 ሃናፓ ዓርቃዮ ዓዛ ዓንጂንዳዞንሢ ኑናኬ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

116

ሃይቢፓ ዓቲ ዓሲ ያኦሲም ጋላቲ ጋላታ

- 1 ታኣኮ ዓላቶንታ ሺኢዲያዋ ዋይዘሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ናሽካኔ።
- 2 ዋዮ ፔኤሲ ዓታ ባንሢ ማሃሢሮ ታ ናንጎ ዋዶ ቢያይዳ ታ ዓዛ ባንሢ ዓላታንዳኔ።
- 3 ሃይቢ ፒራ ታና ዓርቁኔ፤ ዳኤፖኮ ዓገቶቻ ታና ሜታሴኔ፤ ያዩሢንታ ሜቶንታ ታና ባሽኔ።
- 4 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንያ ዔኤላዮ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታኣኮ ሹምፓሢ ኔ ዓውሳንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ» ጌዔኔ።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ፣ ሃሢ ዓሎኬ፤ ኑ ያኣዛሢ ሚጨንታያኬ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲ ሹሌዔዞንሢ ካፓኔ፤ ታኣኒ ሚርጌና ሚታዲ ዓኣንቲ ዓታና ዓውሴኔ።
- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ባኣዚ ኔኤም ማዳሢሮ ታ ሹምፔሌ! ኔኤኮ ሃውሾሢ ባንሢ ማዕ።
- 8 ዓዚ ሹምፓሢ ታኣኮ ሃይቢፓ ዓኣፖዋ ታኣኮ ዓቢሢዳፓ ቶኮ ታኣኮ ዳቆይዳፓ ዓይሴኔ።
- 9 ዩያሮ ሹምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ቤዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮራ ታ ናንጋንዳኔ።
- 10 «ኮሺ ታ ሜታዳኔ» ጌዔ ዋዶናታዮ ኔና ጉሙርቁቻ ታ ሃሺባኣሴ።
- 11 ካራ ታኣም ባይቄ ዋዶና «ዓሲ ቢያ ሉኡዚኬ» ታ ጌዔኔ።
- 12 ዓዚ ታኣም ማዳ ኮኮ ባኮር ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታ ዓይጎ ጨጋንዳይ?
- 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓውሴሢሮ ጋላታንዳኔ፤ ዋይና ዑኮ ዓንገሢ ማሃ ታ ዓዛም ሺኢሻንዳኔ።
- 14 ቡኬ ዳር ቢያሢ ቤርታ ኬሰኪ ታ ናኣሴ ናኣሶ ኩንሣንዳኔ።
- 15 ያኦሲም ዳማዳ ዓሶኮ ሃይባ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቦንቶንቲያኬ።
- 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታኣኒ ኔኤኮ ዓይላሢኬ፤ ታ ኔ ዓይሌሎ ናኣዚ፣ ኔኤም ማዳሢኬ፤ ታኣኮ ቱኡዛፓ ኔ ታና ቡሌኔ።
- 17 ታ ኔኤም ዓንጎ ባኣዚ ማሃ ጋላታ ሺኢሻኔ፤ ሱንያዋ ኔኤኮ ታ ዔኤላኔ።

114:8 114:8 ኬሲ. ማግ 17:1-7፤ ፓይ. ማግ 20:2-13። 115:8 115:8 ዓይኔ. 135:15-18፤ ዮሃ. ያፔዳ 9:20። 115:13 115:13 ዮሃ. ያፔዳ 11:18፤ 19:5። 116:10 116:10 2ቆሮ. 4:13።

- 18 ቡኬ ዳር ቢያህ ቤርታ
ናንገና ናንገ ጎዳም ታ ናኣቤ ናኣቦ ኩንህንዳኔ።
- 19 ዬሩሳሌም! ታኣኒ ኔ ጋራ
ናንገና ናንገ ጎዳ ማእርኮ ዓሳ ቡካ ጳኦካ
ዬያ ማዳንዳኔ።

ናንገና ናንገ ጎዳም ጋላታ!

117

- የኦሲ ጋላቶና ጋላታ
- 1 ዓንህህ ሜሌ ዳራ ቢያህ
ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላቱዋቱ!
ዳራ ቢያ ዓዛ ጋላታና ጳግ ጳጊዳዋቱ።
- 2 ዓዛ ኦና ናሽካ ናሽማ ደዲኬ፤
ጉሙርቁንቲፃኣ ዓዛኮ ጋፑዋያኬ።

ናንገና ናንገ ጎዳም ጋላታ!

118

- ናንገና ናንገ ጎዳ ቢያ ዋዴ ሚጠንታያ ማዔህ
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳ ኮሺ ማዔህሮ
ዓዛ ጋላቱዋቱ፤
ሚጠንቲፃ ዓዛኮ ናንገና ደዲ ናንጋኔ።
- 2 ዓሰራዔሌ ዳራ ቢያ
«ሚጠንቲፃ ዓዛኮ ናንገና ናንጋያኬ» ጎዶንጎ።
- 3 ዓኣርኔ ማእሮ ዓሳ
«ሚጠንቲፃ ዓዛኮ ናንገና ናንጋያኬ» ጎዶንጎ።
- 4 ዓዛ ዓጊጫ ዓሳ ቢያ
«ሚጠንቲፃ ዓዛኮ ናንገና ናንጋያኬ» ጎዶንጎ።
- 5 ታኣኒ ሜታዴ ዋደና ናንገና ናንገ ጎዳ ዔሌሌኔ፤
ዓዛያ ታኣም ማሃ ዩሃኔ፤
ኩንዒንቲፃፓ ዓ ታና ኬሴኔ።
- 6 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣና ዋላኬ፤
ታኣኒ ዓጊጫዓኬ፤
ዓሲ ታና ዓይጎ ዋኦታንዳይ?
- 7 ታና ማኣዳኒ ዓዛ ታኣና ዋላኬ፤
ታ ሞርካ ሎኦማህ ታ ዘጋንዳኔ።
- 8 ዓሲዳ ጌኤቁንቲህዳፓ ባሽ
ናንገና ናንገ ጎዳ ፑና ካይዚ ማሃህ ቃራኬ።
- 9 ዋይሃ ዓሰ ጉሙርቁፃይዳፓ ባሽ
ናንገና ናንገ ጎዳ ፑና ካይዚ ማሃፃ ቃራኬ።

- 10 ዳራ ቢያ ታና ማንጌኔ፤
ጋዓንቲ ታ ዔያቶ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንፆና ባይዜኔ።
- 11 ማንጊያ ዔያታ ቢያ ዘሎና ታና ማንጌኔ፤
ጋዓንቲ ታ ዔያቶ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንፆና ባሽኔ።
- 12 ዓዳ ማሃጉዲ ዔያታ ታ ዑፃ ቁንዳኔ፤
ጋዓንቲ ዓንጊህ ታሚዳ ዔሌታህጉዲ ዔያታ ጋፔኔ፤
ጎና ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንፆና ታ ዔያቶ ባይዜኔ።
- 13 ሃዶም ሎኦማኒ ታ ጋኣዲንቲኔ፤
ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ማኣዳኔ።

- 14 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣኮ ደዲማህና ዓይናዲህናኬ፤
ዓዛ ታኣኮ ታና ዓውሳህኬ።
- 15 ሂሎ ዓሰኮ ማኣራ ዒላሸህና ሶራይቲና ዋይዚንታኔ፤
ዑኡዛ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዋለቃ ደዲ ማዶ ማዳኔ!»
- 16 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ሚዛቆ ኩጫ ጳግ ጳጊ ጌዔኔ፤
ዩይ ኩጫ ደዲ ማዶ ማዳኔ።

- 17 ቶሊ ዓቲ ሹምፔና ናንጋንዳኣፓ ዓቲም ታ
ሃይቁንዳዋሴ፤
ናንገና ናንገ ጎዳኮ ማዶ ታ ሃጋኣ ኬኤዘንዳኔ።
- 18 ጎሪያ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ኮሺ ጎሪኔ፤
ጋዓንቲ ሃይቢም ዓኣህ ታና ዓዛ ዓንጊባኣሴ።

- 19 ሂሎምኮ ካራ ታኣም ቡሉዋቲ *፤
ዩያና ጌሊ ታ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋላታንዳኔ።

- 20 ዩና ካሪላ ዓዛ ካራኬ፤
ሂሎ ዓሳ ዒዘና ጌላኔ።

- 21 ዋይዚ ኔ ታኣም ማሃኔ፤
ታና ኔ ዓውሳህ ማዔህሮዋ ታ ኔና ጋላታኔ።

- 22 ማእሮ ሹጮና ማዣ ዓሳ ቶኦቹ ሹጫህ
ማእሮኮ ሃላህ ማዔኔ።

- 23 ዩያ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳኔ፤
ዩይ ኦ ዓኣፖም ዲቃሃያኬ።

- 24 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዣ ኬሌላ ሃኖኬ፤
ዩያሮ ኮሺ ኦ ዋዛደም!

- 25 ናንገና ናንገ ጎዳህዮ! ሃዳራ ኦና ዓውሴ!
ናንገና ናንገ ጎዳህዮ! ሃዳራ ኦኡም ጊኢሺ።

- 26 የኦሲ ሱንፆና ሙካህ ዓንጃንቲያኬ!
ናንገና ናንገ ጎዳ ማእራፓ ኦ ዓንህህ ዓንጃኔ።

- 27 ናንገና ናንገ ጎዳ የኦሲኬ፤
ፔኤኮ ፖዮ ዓ ኦ ዑፃ ፖዔኔ፤

- ዓንህህ ቦንቾ ኬሎሮ ዔኪ ሙካ ባኮ
ዓንጊያ ሺኢሽ ባኮኮ ጉራኖና ዓይህ ቱኩዋቲ።

- 28 ኔኤኒ ታኣኮ የኦሲኬ፤ ታ ኔና ጋላታኔ፤
ኔኤኒ ታኣኮ የኦሲኬ፤ ታ ኔና ጳግ ጳጊዳንዳኔ።

- 29 ዓዛ ኮሺ ማዔህሮ ዓዛ ጋላቱዋቲ!
ሚጠንቲፃ ዓዛኮ ናንገና ደዲ ናንጋያኬ።

119

- የኦሲ ዋጌ
- 1 ናንገ ናንጎና ዔሌቢ ቦሃሳ ባኣዚ ባኣዘንህ
ናንገና ናንገ ጎዳ ዋጎና ሃንታዘንህ
ዓንጃንቲያኬ።
- 2 ዓዛኮ ዓይህያ ካፓዘንህ
ፔኤኮ ጎኔ ዒሮፓ ኮዓዘንህ

117:1 117:1 ሮማ 15:11። 118:1 118:1 የኦሲ. ዓሃኬ 16:34፤ 2የኦሲ. ዓሃኬ 5:13፤ 7:3፤ ዓዛ. 3:11፤ ዓይኑ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 136:1፤ ዔር. 33:11። 118:6 118:6 ዔ.ብ. 13:6። 118:14 118:14 ኬሲ. ማፃ 15:2፤ ዓሲ. 12:2። * 118:19 118:19 ሂሎምኮ ካራ ታኣም ቡሉዋቲ ጋዓዛ ዔብራ ዓሰ ሙኡጫ ማፃፈግ ደዲ ማዶ ጋዓያ ማዓዛ ማሊያ ዛጎዛ ጌኤኩ ማእሮኮ ካር ታኣም ቡሉዋቲ ጋዓያ ማላኔ። 118:22 118:22 ሉቃ. 20:17፤ ዳኪ. ማዶ 4:11፤ 1ጳዒ. 2:7። 118:23 118:23 ማቲ. 21:42፤ ማር. 12:10-11። 118:25 118:25 ማቲ. 21:9፤ ማር. 11:9፤ ዮሃ. 12:3። 118:26 118:26 ማቲ. 21:9፤ 23:39፤ ማር. 11:9፤ ሉቃ. 13:35፤ 19:38፤ ዮሃ. 12:13።

ግንጂንቴያኑ።
 3 ዳቢንቲ ባኣዚ ዔያታ ማዲቀሴ፤
 ጋባንቴ ዒዛ ጎይዖና ዓኣዳኔ።
 4 ዛገ ኑ ካፓንዳጉዲ
 ዳምቦ ኔኤኮ ኔ ኑና ዓይህኔ።
 5 ዳምቦ ኔኤኮ ኑ ካፓንዳጉዲ
 ጎይዖ ታኣሲ ደዲ ታኣም ማዔቴ ዓይጎ!
 6 ኔ ዓይህያ ባንህ ታ ዛጋኣና ቦርሲንቴቀሴ።
 7 ኔኤኮ ደሎ ምጎ ታ ዔራ ዎደና
 ፒዜ ዒኔና ጋላታ ታ ኔኤም ሺኣሻንዳኔ።
 8 ምጎ ኔኤሲ ታ ካፓንዳጉ፤
 ኔኤኒ ታና ጋፒ ሃሺፖ።
ያኣሲ ምጎም ዓይህንጉህ
 9 ዳጌህ ጎይዖ ፔኤሲ ምማይዲ ጌኤሻንዳይ?
 ኔኤኮ ቃኣላ ጋባ ጎይዖ ናንገህኒከ።
 10 ታኣኒ ጉቤ ዒናፓ ኔና ኮዔኔ፤
 ኔ ዓይህያፓ ታ ባገፀ-ሞጉዲ ታና ካፔ።
 11 ታ ኔኤም ዋይዘ ዒዳ ዳቢንቴቀጉዲ
 ቃኣሎ ኔኤሲ ታ ዒና ታኣኒ ዓኣቹኔ።
 12 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔኤኒ ዓንጂንቴያኑ፤
 ዳምቦ ኔኤሲ ኔ ታና ዔርዘ።
 13 ኔ ዳንጋፓ ከሰካ ምጎ ቢያ
 ታ ዳንጎና ታኣኒ ከኤዛንዳኔ።
 14 ዓሲ ፔ ቆሎና ዎዛዳህጉዲ
 ኔ ዓይህያጉዳያ ሃንቴዎ ታና ዎዎዛሳኔ።
 15 ኔኤኮ ዳምቦ ታኣኒ ታ ዒናና ማላኔ፤
 ዒና ታኣሲ ታኣኒ ኔ ጎይዖ ማህኔ።
 16 ዳምባ ኔኤሲ ታና ዎዛሳኔ፤
 ቃኣሎ ም ኔኤኮ ታ ሞሎቀሴ።
ያኣሲ ዎጋፓ ደዳ ዎዛ
 17 ናንገና ናንጋኒ ቃኣሎ ኔኤኮ ታ ካፓንዳጉዲ
 ታና ኔኤኮ ዓይህህም ኮሺ ማዳ።
 18 ኔኤኮ ዎጋፓ ዲቃህ ሄርሺሳ ባኣዚ ታ ዛጋንዳጉዲ
 ዓኣፖ ታኣሲ ቡሎ።
 19 ታኣኮ ሳይዳ ቤሲባኣ ዓሲከ፤
 ኔኤኮ ዓይህያ ታ ገዳፓ ዓኣቹፖ።
 20 ቢያ ዎዳ ምጎ ኔኤኮ ጳቂሥህና
 ሺምፓህ ታኣኮ ኮሺ ደጩኔ።
 21 ኔኤኮ ዓይህያይዳፓ ዳቢንቴዘንህ
 ሄርሺንጉዘንህና ጋዳንቁንቴዘንህና ኔ ጎራኔ።
 22 ኔኤኮ ዓይህያ ታ ካፔህሮ
 ዔያቶኮ ጫዞና ቶኦቹዖና ታኣፓ ሺኣሺ።
 23 ዎይህ ዓሳ ዳዒ ታና ባይዛኒ ዘርቴያታቴያ
 ኔኤኮ ዓይህህ ዳምቦ ኔኤሲ ዒናና ማላኔ።
 24 ዓይህያ ኔኤኮ ታኣም ዎዛከ፤
 ዘሪያ ታና ዘራያከ።
ያኣሲ ምጎ ማዲ ኩንህህን ዔቁህ
 25 ታኣኒ ሳይ ዓጮና ፔቴ ማዒ ዓዲንቴኔ፤
 ኔኤኮ ቃኣሎ ጉዳያ ሺምፔና ማህ ታና ጌህ።
 26 ታ ናንጎ ጎይዖ ታ ኔኤም ከኤዜኔ፤
 ኔኤኒ ታኣሲ ዋይዜኔ፤
 ዳምቦ ኔኤኮ ታና ዔርዘ።
 27 ኔ ዳምቦ ማሊ ታ ጳቂህንዳጉዲ ታና ማህ፤
 ታኣኒያ ኔኤኮ ዲቃህ ሄርሺሳ ማዳ ማላኔ።
 28 ማሊ ዓፓ ዔቁያና ዒና ታኣኮ ላቤኔ፤
 ኔ ቃኣሎ ጉዳያ ታና ደዲሺ።

29 ሉኡዙሞ ታ ገዳፓ ሺኣሺ፤
 ኔ ኮሹሞና ምጎ ኔኤሲ ታና ዔርዘ።
 30 ታኣኒ ጉሙርቁንታያ ማዒና
 ምጎ ም ኔኤሲ ካፓኒ ጋፒ ታ ዔቁኔ።
 31 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!
 ኔ ምጎ ታኣኒ ደዲሺ ዓርቁኔ፤
 ሃዳራ ታና ቦርሲሲፖ።
 32 ታ ዒና ዓርቃ ባኣዚፓ ኔ ከሴህሮ
 ኔ ዓይህ ጎይዖና ታ ጳሽካንዳኔ።
ማሊ ጳቂሥህ ዳንቃኒ ሺኣቁንቴ ሺኣዲህ
 33 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔ ምጎ ጎይዖ ታና ዔርዘ፤
 ታኣኒያ ጋፒንዮ ሄላንዳኣና ካፓንዳኔ።
 34 ምጎ ኔኤሲ ታ ካፓንዳጉዲና
 ጉቤ ዒናፓ ታ ዓይህንጉንዳጉዲ
 ማሊ ጳቂሥህ ኔ ታኣም ዒንጌ።
 35 ዬያና ታ ዎዛዳህሮ
 ኔ ዓይህያ ጎይዖ ዔኪ ታና ዓኣዳ።
 36 ታኣም ኮይሳ ባኣዚዳ ጎይቁህዳፓ ባሽ
 ዒና ታኣሲ ኔ ዓይህያ ባንህ ማህ።
 37 ዔኤቢ ፓሁሞ ባኣዚ ዛገህፓ ዓኣፖ ታኣሲ ማህ፤
 ኔኤኮ ቃኣሎ ጉዳያ ናንጎ ታኣኮ ዓኣሴ።
 38 ኔ ዒገጩንታያ ማዒንዳጉዲ
 ታና ኔ ዓይህህም ኔ ዒንጌ ዎዘ ቃኣሎ ማዲ ኩንህ።
 39 ዎጋ ኔኤሲ ፒዜ ማዒህሮ
 ታ ዒገጫ ዳውሲንጉፓ ታና ካፔ።
 40 ዓይህያ ታ ኔኤኮ ካፓኒ ኮዓኔ፤
 ኔኤኒ ደሎ ማዒህሮ ናንጎ ታኣኮ ዓኣሴ።
ያኣሲ ምጎና ጌኤቁንቴህ
 41 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ሚጩንቴዎ ኔኤኮ ታ ባንህ
 ሙኮንጎ፤
 ኔኤኮ ዓውሲዳኔ ኔ ቃኣሎጉዳያ ታኣም ዳኪንቶንጎ።
 42 ኔ ቃኣሎ ታ ጉሙርቃህሮ
 ታና ጫሽካ ዓሶም ማህ ታ ከኤዛንዳኔ።
 43 ምጎ ኔኤኮ ታ ጉሙርቃኔ፤
 ጎኑሞ ሃይሴ ታ ዳንጋፓ ፔቴታዎ ሺኣሺ።
 44 ናኣናና ናንገ ሄላንዳኣና
 ቢያ ዎዳ ምጎ ታ ኔኤሲ ካፓንዳኔ።
 45 ዳምቦ ታ ኔኤኮ ኮዓኔ፤
 ታ ሺናጉዳያ ሃንጋ ሴካ ታ ሃንጉንዳኔ።
 46 ዓይህያ ኔኤኮ ታኣኒ ካኣቶም ከኤዛንዳኔ፤
 ዬያ ታ ማዳህሮ ቦርሲሳ ባኣዚ ታና ባኣሴ።
 47 ታ ኮሺ ናሽካ ኔ ዓይህያና ዎዛዳኔ።
 48 ኩጮ ታኣሲ ታኣኒ ናሽካ ኔ ዓይህያ ባንህ ዔቁሳኔ፤
 ዳምቦ ም ኔኤሲ ማሊ ታ ጳቂህኔ።
ያኣሲ ምጎና ጉሙርቁንቴህ
 49 ሃጋኣ ዎዛ ታ ማህህ ዬያይዳ ማዒህሮ
 ታና ኔኤኮ ዓይህህም ኔ ዒንጌ ቃኣሎ ማሌ።
 50 ኔኤኮ ቃኣላ ታና ናንጋያ ማህኔ፤
 ዬይ ታኣኮ ሜታህ ዎደና ደዲሞ ማዒያከ።
 51 ዎቶርቃ ዓሳ ሚርጌና ታና ሚኢጩኔ፤
 ታኣኒ ጋባንቴ ኔኤኮ ዎጋፓ ዓገዳከ።
 52 ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ!
 ሚናፓ ዓኣ ምጎ ኔኤኮ ታ ማሌኔ፤
 ዬያና ታኣኒ ታና ደዲሺ።
 53 ምጎ ኔኤሲ ሃሺ ፑርቶ ዓሶይዳፓ ዔቁያና
 ዳጋሲ ታና ዳጋሳኔ።
 54 ታኣኮ ሸኦቹሞ ዓጫ

ዳምባ ኔኤሲ ታኣኮ ዓይኑምኮ።
 55 ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ታኣኒ ኮዓሂ ኔና ሌሊኬ፤
 ዋንቶና ሱንጾ ኔኤኮ ታ ማላ፤
 ዋጎ ኔኤሲያ ታ ካፓ።
 56 ኔ ዳምባ ጎይጾ ታ ሃንታ፤
 ዬይ ታኣኮ ማዳ ማዕፎ።
 ያኦሲ ዋጎም ዓይሂንቲሂ
 57 ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ታኣኒ ኮዓሂ ኔና ሌሊኬ፤
 ኔኤኮ ዋጎም ካፓኒ ታ ጫኣቃ።
 58 ጉቤ ዓናፓ ታ ኔ ዓኣፖ ካሮ ኮዕፎ፤
 ኔኤኮ ቃኣሎጉዳያ ኮሹም ኔኤሲ ታና ዳቄ።
 59 ታኣኒ ጎይጾ ታኣሲ ዛጌ፤
 ታ ሃንቲጾ ዋ ኔ ዓይሂጾ ባንሂ ታ ማሄ።
 60 ኔ ዓይሂጾ ታኣኒ ካፓኒ ሩኤሬ፤
 ኔጊያ ታ ኔጉዋሴ።
 61 ፑርቶ ዓሰኮ ሱዛ ታና ማሬ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ዋጎ ኔኤሲ ዋሊባኣሴ።
 62 ኔኤኮ ዓሎ ዋጎ ዛሎሮ
 ሳዎኮ ጊዳሚዛና ጋላታኒ ታ ዕቃ።
 63 ታኣኒ ኔና ዓገጫዘንሂም ቢያ
 ዳምባ ኔኤሲ ካፓዘንሂኮ ታ ላጌኬ።
 64 ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ሳዓ ኔኤኮ ሚጫንቲጾና ኩሜ፤
 ዳምባ ኔኤሲ ታና ኔ ዕርዘ።
 ያኦሲ ዋጎ ቦንቲንቲያ ማዕዳ
 65 ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ኔኤኮ ቃኣሎጉዳያ
 ኔ ዓይሂጾ ኮሺ ባኣዚ ኔ ማዳ።
 66 ኔኤኮ ዓይሂጾ ታ ጉሙርቃ፤
 ኮሺ ማላሂንታ ዕራቶ ታና ዕርዘ።
 67 ኔ ታ ጊዳሚጾ ዓገንዳሂኮ ቤርታ ጎይጾ ዳቢ ታ ዓኣዳ፤
 ሃሂ ጋዓንቴ ቃኣሎ ኔኤኮ ታ ካፓ።
 68 ኔኤኒ ኮሺኬ፤ ኔ ማዳ ባኣኣ ኮሺኬ፤
 ዬያሮ ዳምባ ኔኤሲ ታና ዕርዘ።
 69 ዶቶርቃ ዓሳ ሱንጾ ታኣኮ ሉኡዙሞና ፑርቲሴ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ዓይሂጾ ኔኤኮ ጉቤ ዓናፓ ካፓ።
 70 ዓና ዕይጾቶኮ ባይቁ ዳጩያ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔ ዋጎና ዋዘዳ።
 71 ዳምባ ኔኤሲ ታ ዕራንዳንጉዳ
 ማታሂዳና ኬዛ ታኣም ኮሺ ማዕፎ።
 72 ፓይዲባኣ ቢራና ዋርቁናይዳፓ ባሽ
 ኔ ዳንጋፓ ኬሰካ ዋጎ ታኣም ኮሺኬ።
 ያኦሲ ዋጎኮ ፒዙዋ
 73 ኔ ኩጫ ታና ማገፎ፤ ኮሺያ ታና ኮሺ፤
 ኔኤኮ ዓይሂጾ ታ ዕራንዳንጉዳ
 ማሊ ጸቂሥሂ ታኣም ዓንጌ።
 74 ኔኤኮ ቃኣሎ ሃጋኣ ዋዘ ማሂ ታ ጌሂሂሮ
 ኔና ዓገጫዘንሂ ታና ዛገ ዋዘዳንጎ።
 75 ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ኔ ዋጎ ዓሎ ዋጌኬ፤
 ኔ ታና ማታሴሂያ ኔኤኮ ጉሙርቁንቲጾናታሂ ታ
 ዕሬ።
 76 ታና ኔኤኮ ዓይሂጾ ኔ ጫኣቁ ጎይጾና
 ኔ ሚጫንቲጾ ታና ዳዲሻያ ማዎንጎ።
 77 ኔኤኮ ዋጎ ታኣኮ ዋዘኬ፤
 ሽምፔና ታ ናንጋንዳጉዳ ኮሹማ ኔኤሲ ታኣም
 ሙኮንጎ።
 78 ዶቶርቃ ዓሳ ሉኡዙሞና
 ታና ማቶይዳ ጌላዘሂሮ ቦርሲንቶንጎ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ዓይሂጾ ኔኤሲ ማላ።

79 ኔና ዓገጫዘንሂ
 ዓይሂጾ ኔኤሲ ዕራዘንሂ
 ሃንጋ ታ ባንሂ ሙኮንጎ።
 80 ታኣኒ ቦርሲንቶንጎዳ
 ዓና ታኣኮ ኔ ዋጎ ካፒያና ፒዘ ማዎንጎ።
 ዳቁንታ ዳንቃኒ ሸኢቁንቲ ሸኢጲሂ
 81 ታ ሸምፓሂ ኔ ዳቁሽጾ ሚርጌና ኮዕፎ፤
 ቃኣሎ ኔኤኮ ታኣኒ ሃጋኣ ዋዘ ማሃንዳ።
 82 «ዓይሂ ኔ ታና ዳዲሻንዳይ?» ጌዒ ጌዒ
 ዓኣፓ ታኣኮ ኔ ቃኣሎ ካፒያና ላቤ።
 83 ታኣኒ ጩቢዳ ሱዓንቴ ዋይ፤ ዓርሃ ሱርባጉዳ
 ማዕያታፊያ
 ዳምባ ኔኤኮ ታ ዋሊባኣሴ።
 84 ኔ ዓይሂጾ ዋማ ሂላንዳኣና ማታዲ ዳዓንዳይ?
 ታና ዳውሳዘንሂዳ ማቶ ኔ ዓገንዳሂ ዓይሂዳይ?
 85 ኔኤኮ ዋጎ ጋዓ ጎይጾ ዓኣዳጭታዎ ዶቶርቃዘንሂ
 ዕቴ ታኣም ቦኦኬ።
 86 ዓይሂጾ ቢያ ኔኤኮ ጉሙርቁንታያኬ፤
 ዓሳ ታና ታ ማዳ ባኣዚ ባኣንቴ ዳውሳሂሮ
 ኔኤኒ ታና ማኣ።
 87 ሳዎይዳፓ ዕይጾ ታና ባይዛኒ ዳካ ዓቴ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ዓይሂጾ ኔኤሲ ሃሽባኣሴ።
 88 ኔ ሚጫንቲጾጉዳያ ገንሂ ማሂ ታና ሸምፔና ጌሂ፤
 ታኣኒያ ኔ ዓይሂጾ ካፓንዳ።
 ያኦሲ ዋጎና ጉሙርቁንቲሂ
 89 ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ቃኣላ ኔኤኮ ጫሪንጮይዳ
 ናኣናና ዳዲ ናንጋያኬ።
 90 ኔኤኮ ጉሙርቁንቲጾ ሸይንቲፓ ሸይንቲ ሂላንዳኣና
 ናንጋ፤
 ሳዎ ኔ ማገፎ፤ ዬይ ዳዲ ናንጋ።
 91 ቢያሂ ኔ ዓይሂ ማዕሂሮ
 ኔ ዋጎ ሃሮ ሂላንዳኣና ዳዲ ናንጋ።
 92 ዋጎ ኔኤሲ ታኣኮ ዋዘ ማዕባኣያታቴ
 ማታሂ ዋደና ታ ሂኤዶ ባይቁና ናንዳ።
 93 ዬያና ኔ ታና ሸምፔና ማሂሂሮ
 ኔ ዓይሂጾ ፔቲታዎ ታኣኒ ዋላባኬ።
 94 ታኣኒ ኔኤሮታሂሮ ሃዳራ ታና ዓውሴ!
 ኔኤኮ ዋጎም ታኣኒ ኮዕፎ።
 95 ፑርቶ ዓሳ ታና ባይዛኒ ካቴ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ዋጎ ኔኤሲ ማላ።
 96 ፒዙሞኮ ቢያ ዛጲ ዓኣሂ ታ ዛጌ፤
 ዓይሂጾ ጋዓንቴ ኔኤሲ ኮሺ ዳልጊኬ።
 ያኦሲ ዋጎ ናሽኪሂ
 97 ዋጎ ኔኤሲ ታ ኮሺ ናሽኪ፤
 ሮኦሮ ጉቤያ ታኣኒ ማላ።
 98 ኔኤኮ ዓይሂጾ ዓይጎ ዋደናኣ ታኣፓ ዳማዲዋኣሂሮ
 ታ ሞርኮይዳፓ ባሽ ታና ኔ ማሊ ጸቂሥያ ማሄ።
 99 ኔ ዋጎ ታኣኒ ማላሂሮ
 ታና ዕርዘ ዓሰይዳፓ ባሽ ማሊ ጸቂሥ ዓኔ ታ
 ዕኬ።
 100 ኔኤኒ ኬሴ ዋጎ ገንጾ ታ ዓኣዳሂሮ
 ጋርቹ ዓሰይዳፓ ባሽ ታኣኒ ዕራ ማዕፎ።
 101 ኔኤኮ ቃኣሎ ታኣኒ ካፓኒ
 ቶኮ ታኣኮ ታ ፑርታ ጎይሂዳፓ ቃዘ።
 102 ኔኤኒ ኔኤሮ ታና ዕርዘሂሮ
 ኔ ዋጎይዳፓ ታ ኬሰከባኣሴ።
 103 ቃኣላ ኔኤሲ ዋዘ ዓኣዳይ!

የሎሊ ዓኔሲዳገኣ ባሽ ዓኣጻኔ።
 104 ኔ ዋጎይዳገ ማሊ ጳቂሥሢ ታኣኒ ዴንቄኔ፤
 ዩያር ሉኡዙሞ ጎይፆ ቢያ ታኣኒ ዒጻኔ።

የኦሲ ዋጋገ ጴዳ ፖሊ
 105 ቃኣላ ኔኤሲ ታ ቶኮኮ ፆምፔ
 ታ ጎይፆኮሞ ፖሊኔ።

106 ኔኤኮ ጸሎ ዋጎ ታኣኒ ካፓኒ ጫኣቄሢር
 ዩያ ታኣኒ ዶዲሺ ዓርቃንዳኔ።

107 ሚርጌና ታ ሜታዳኔ፤
 ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ቃኣሎጉዴያ
 ገንሣ ማሂ ሸምፔና ታና ጌሢ።

108 ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታ ሸኔና ታ ኔኤም ሸኢሸ
 ታኣኮ ጋላቶ ዒንጊፆ ኔ ዔኬ፤
 ኔኤኮ ዋጎሞ ታና ዔርዘ።።

109 ሸምፔላ ታኣኮ ቢያ ዋዴ ሜቶይዳኬ፤
 ጋዓንቴ ታ ኔኤኮ ዋጎ ዋለባኣሴ።።

110 ፑርቶ ዓሳ ቡኡዶ ፒር ታኣም ፒሬኔ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ዳምቦኮ ቡሣ ዓኣዲባኣሴ።።

111 ኔ ዋጋ ናንጌና ታኣኮ ዳካሊ ባኣዚ ማዔኔ፤
 ዩያና ዒና ታኣኮ ሚርጌና ዋዛዳኔ።።

112 ዓይሢያ ኔኤሲ ናንጌና ናንጊ ሄላንዳኣና
 ማዲ ታ ኩንሣኒ
 ዒኖ ታኣሲ ዩያ ባንሢ ማሂ።።

113 ለምፆ ማሊሢና ዓኣ ዓሶ ታ ዒጻኔ፤
 ታኣኒ ጋዓንቴ ኔ ዋጎ ናሽኬኔ።።

114 ኔኤኒ ታኣኮ ፑና ካያሢና ገቲማሢናኬ፤
 ቃኣሎ ኔኤሲ ታ ዋዛና ካፓኔ።።

115 ታ ፆኦዛሢኮ ዋጎ ታኣኒ ካፓንዳጉዲ
 ዒንሢ ፑርቶ ዓሳ ታ ኮራፓ ሃኩሞቴ።።

116 ኔኤኮ ቃኣሎጉዴያ ታና ኬልቄ ዓርቄ፤
 ታኣኒ ሸምፔና ናንጋንዳኔ፤
 ዋዛ ታኣኮ ጉሪ ማዔም ታ ቦርሲንቴሞጉዲ።።

117 ሂርጋ ባኣያ ታ ናንጋንዳጉዲ ኬልቄ ታና ዓርቄ፤
 ኔ ዳምቦሞ ቢያ ዋዴ ታ ዛጋንዳኔ።።

118 ማሊፆ ዔያቶኮ ጌኔና ሉኡዙሞና ኩሜያ ማዔሢር
 ኔ ዋጋገ ዒፂ ኬሰካዘንሢ ቢያ ኔያ ዒፆንዳኔ።።

119 ሳይይዳ ፑርቶ ዓሶ ቢያ ቡኡራጉዲ ኔ ሸኢሸኔ፤
 ዩያር ታ ኔኤኮ ዳምቦ ናሽኬኔ።።

120 ዑፆ ታኣኮ ኔና ዒጊቹሞና ጎጋይቃኔ፤
 ኔ ዋጎሞ ሚርጌና ታ ዒጊጩኔ።።

121 ፒዙሞና ዒሎሞና ዓኣ ባኣዚ ታ ማዳኔ፤
 ሄርቄ ዋይሣ ዓሶም ዓኣሢ ታና ዒንጊፖ።።

122 ታና ኔ ዓይላሢኮ ዳቂንቶ ጎናሴ፤
 ፆቶርቃዘንሢ ታና ሄርቄ ዋይሣንዳጉዲ ማሂፖ።።

123 ዓኣፓ ታኣኮ ኔ ዓውሲፆንታ
 ዒሎሞ ቃኣሎሞ ካፒሢና ላቤኔ።።

124 ታና ኔ ዓይላሢሞ ናሹሞ ኔኤሲ ቤኤዘ፤
 ኔ ዋጎሞ ታና ዔርዘ።።

125 ታኣኒ ኔ ዓይላሢኬ፤
 ኔ ዳምቦ ዔራንዳጉዲ ታና ማሂ።።

126 ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዮ!
 ዋጋ ኔኤሲ ሃሸንቴዳ ዓኣሢር
 ኔኤኒ ማዶ ማዳንዳ ዋዳ ሃሢኬ።።

127 ዓይሢያ ኔኤሲ ዋርቄይዳገ ባሽ ታ ናሽካኔ፤
 ጎኔኬ ጌኤሽ ዋርቄይዳገኣ ባሽ ሚጩንታኔ።።

128 ኔ ዓይሢያ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ
 ፒዘኬ ታ ጋዓኔ፤

ዩያር ሉኡዙሞ ጎይፆ ታ ዒዒጻኔ።

የኦሲ ዋጎ ቦንቻኒ ናሽኪሢ
 129 ዳምባ ኔኤኮ ዲቃሢ ሄርሺሳያኬ፤
 ዩያር ታ ሸምፓሢ ዩያ ካፓኔ።።

130 ኔ ቃኣሎኮ ቡሊፆ ፖፖዓኔ፤
 ዔራሞ ዓሶ ማሊ ጳቂሥሢ ማሂ።።

131 ዓይሢያ ታ ኔኤኮ ኮሺ ናሽካሢር
 ሱኡኮና ታ ዳንጎ ታ ዋሊ ዴዓኔ።።

132 ሱንፆ ኔኤኮ ናሽካዘንሢሢ ቢያ ኔ ማዳ ጎይፆ
 ታ ባንሢ ማዒጋፓ ታኣም ሚጩንቴ።።

133 ሃንቲፆ ታኣኮ ኔ ቃኣሎጉዴያ ፒዘሴ፤
 ጎሜ ታና ዋይሣንዳጉዲ ሃሸፖ።።

134 ኔ ዓይሢያ ታ ካፓኒ ዴንዳዓንዳጉዲ
 ዓሲ ታና ማኣሳንሣያይዳገ ዓውሴ።።

135 ታና ኔኤኮ ዓይላሢሞ ዓኣፖ ካር ኔኤኮ ፖሊሴ፤
 ዳምቦሞ ኔኤኮ ታና ዔርዘ።።

136 ዋጋ ኔኤኮ ቦንቻኒገባኣሢር
 ዓቢፆ ታኣኮ ዋኣሢጉዲ ዋታኔ።።

የኦሲ ዋጋ ፒዘ ማዔሢ
 137 ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ዒሎኬ፤
 ዋጊፆኣ ኔኤኮ ፒዘኬ።።

138 ኔ ዓይሢያ ኔኤኒ ዒሎሞና ኬሴኔ፤
 ዩይያ ኮሺ ጉሙርሳያኬ።።

139 ታ ሞርካ ቃኣሎ ኔኤሲ ዔኪባኣሢ
 ኮሺ ታና ሮኦጋሳኔ።።

140 ቃኣላ ኔኤኮ ኮሺ ጊሶናኬ፤
 ታኣኒ ኔ ዓይላሢ ዩያ ናሽኬኔ።።

141 ታኣኒ ፓሡሞናና ቶኦቹንቴያናኬ፤
 ጋዓንቴ ታ ኔኤኮ ዓይሢያ ዋለባኣሴ።።

142 ዒሎማ ኔኤኮ ናንጌና ናንጋያኬ፤
 ዋጋኣ ኔኤሲ ጎኔኬ።።

143 ሜቶና ዋኣዪሢና ታና ሄሌኔ፤
 ጋዓንቴ ኔ ዓይሢያ ታኣኮ ዋዛኬ።።

144 ዓይሢያ ኔኤሲ ናንጌና ዒሎሞ ዓይሥሢኬ፤
 ሸምፔና ታ ናንጋንዳጉዲ ማሊ ጳቂሥሢ ታኣም
 ዒንጌ።።

ሞርኬ ኩሽካፓ ዳቃኒ ሸኢቁንቴ ሸኢዲሢ
 145 ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዮ! ጉቤ ዒናፓ ታ ዒላታኔ፤
 ኔ ታኣም ዋይዘ፤
 ዳምቦሞ ኔኤኮ ታ ካፓንዳኔ።።

146 ታ ኔ ባንሢ ዒላታሢር ታና ዓውሴ፤
 ዓይሢያሞ ታ ኔኤኮ ካፓንዳኔ።።

147 ኔ ታና ማኣዳንዳጉዲ
 ዓባ ፆርቁዋንቴ ጴጩ ታ ዒላታኔ፤
 ኔ ቃኣሎሞ ሃጋኣ ዋዛ ማሂ ታ ጌሣኔ።።

148 ኔኤኮ ቃኣሎ ታ ማላኒ
 ዓኣፓ ታኣኮ ዋንቶ ጉቤ ዴኡሚንቴሞፆ ዋርቃኔ።።

149 ኔ ኮሹሞጉዴያ ዑኡዘ ታኣሲ ዋይዘ፤
 ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ዋጎጉዴያ
 ገንሣ ማሂ ታና ሸምፔና ናንጋያ ማሂ።።

150 ፑርታ ባኣዚ ታኣም ቱካ ዓሳ ታ ባንሢ ዑኬኔ፤
 ጋዓንቴ ዔያታ ኔ ዋጎኮ ዙላኬ።።

151 ናንጌና ናንጋ ጎዳሢዮ!
 ኔኤኒ ጋዓንቴ ዑኬኬ፤
 ዓይሢያኣ ኔኤሲ ቢያ ጎኔኬ።።

152 ናንጌና ኔኤኒ ዩያ ኔ ዋጎ ዶዲሺ ኬሴያ ማዔሢ
 ሚርጌ ዋዴኮ ቤርታፓ ታ ዔሬኔ።።

የኦሲ ሸኢጲህ
 153 ታኣኒ ዋጎ ኔኤኮ ዋለባኣሴ፤
 ዋኣደዎ ታኣኮ ዛጌ፤
 ሄሊያኣ ታና ዓውሴ።
 154 ታ ዛሎ ኔ ሞኦቲንቲ፥ ታና ዓይሴ፤
 ኔ ቃኣሎ ጎይዎ ሸምፔና ታና ናንጊሹ።
 155 ዳምቦ ኔኤሲ ዔያታ ኮዑዋኣሂሮ
 ዳቂንታ ፑርቶ ዓሶይዳፓ ሃኬኬ።
 156 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ሚጨንታ ኔኤኮ ዳኤፒኬ፤
 ኔ ዋጎፕዳያ ሸምፔና ታና ናንጊሹ።
 157 ታና ዳውሳ ሞርካ ሚርጌኬ፤
 ታኣኒ ጋዓንቲ ኔኤኮ ዓይሂዳፓ ሸኢኪባኣሴ።
 158 ዔያታ ቃኣሎ ኔኤሲ ካፑዋሴ፤
 ዬያሮ ጉሙርቂንቲዋ ዓሶ ዛጊ ታ ሻኣኪንቲ።
 159 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ኔኤኮ ዓይሂዳፓ ታ ናሽካያ ማዔሂ ዛጌ፤
 ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ሸምፔና ታና ጌህ።
 160 ኔኤኮ ቃኣላ ጉቤና ጎኔኬ፤
 ኔኤኮ ዲሎ ማዔ ዋጋኣ ናንጊና ናንጋያኬ።
የኦሲ ዋጎም ዓይሂንቲህ
 161 ሱኡጋ ታኣኒ ዔኤቢ ማዲባኣንቲ ዳውሴኔ፤
 ታ ጋዓንቲ ቃኣሎ ኔኤኮ ዒጊቹሞና ቦንቻኔ።
 162 ዔኤቢ ሚርጌ ዲዒ ዔኬ ዓሲጉዲ
 ቃኣላ ኔኤኮ ታና ዋዛሴ።
 163 ሉኡዙሞ ታ ዓይኔ፥ ሻሻኣኪንታኔ፤
 ዋጎ ኔኤሲ ጋዓንቲ ናሽካኔ።
 164 ኔኤኮ ዲሎ ማዔ ዋጎ ዛሎ
 ፔቲ ከሊዳ ላንካይ ማይንቲ ታ ኔና ጋላታ።
 165 ኔኤኮ ዋጎ ናሽካ ዓሶም ሚርጌ ኮሹሞ ዓኣኔ፤
 ዲቃ ባኣዚያ ዔያቶ ባኣሴ።
 166 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዓውሲያ ኔኤሲ
 ዋዛ ጌህ ታ ካፓኔ፤
 ኔ ዓይሂዳፓ ማዲ ታ ኩንህንዳኔ።
 167 ሸምፓሂ ታኣኮ ኔ ዓይሂዳፓ ካፓኔ፤
 ሚርጌና ዬያ ታ ናሽካኔ።
 168 ጎይዎ ታኣኮ ጉቤ ኔ ቤርታ ፔጋኣኬ፤
 ዬያሮ ኔኤኮ ዋጎንታ ዓይሂዳፓ ታ ካፓኔ።
ማኣዶ ዳንቃኒ ሸኢቂንቲ ሸኢጲህ
 169 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታ ዒላታ ኔ ቤርቶ ሄሎንጎ፤
 ኔ ቃኣሎጉዳያ ማሊ ደቂሥሂ ታኣም ዒንጌ።
 170 ሸኢጲጻ ታኣሲ ኔ ቤርቶ ሄሎንጎ፤
 ኔ ቃኣሎጉዳያ ሄሊ ታና ዓውሴ።
 171 ኔ ዋጎ ኔ ታና ዔርዘሂሮ
 ዳንጋ ታኣሲ ጋላታ ዓልቁሳኔ።
 172 ዓይሂዳፓ ኔኤሲ ቢያ ዲሎም ዓይሥሂታሂሮ
 ዒንዲርዘ ታኣሲ ኔ ቃኣሎ ዛሎ ዓይናደንጎ።
 173 ኔኤኮ ዓይሂዳፓ ታ ዶኦሬሂሮ
 ኩጫ ኔኤሲ ታና ማኣዳኒ ጊኢጌያ ማዎንጎ።
 174 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዓውሲያ ታ ኔኤሲ ኮዔኔ፤
 ኔኤኮ ዋጋ ታና ዋዛሳያኬ።
 175 ታ ኔና ጋላታኒ ሸምፔና ናንጎም!
 ኔ ዋጋኣ ታና ማኣደንጎ።
 176 ዓዳ ዣኣሌ ማራይጉዲ ታ ማዔኔ፤
 ዓይሂዳፓ ታ ኔኤሲ ዋለባኣሂሮ
 ታና ኔ ዓይላሂ ኔኤኒ ኮዔ።

120

ዲዮኔ ኬዞ ዓይኑሞ
 ሉኡቃ ዓሲና ጌሻ ዓሲናፓ ቶላኒ ሸኢቂንታ ሸኢጲህ
 1 ማታዲ ካራ ታኣኒ ባይዛዎ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ባንሂ ዒላቲኔ፤
 ዒዚያኣ ታኣኮ ሸኢጲጻ ዋይዘኔ።
 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
 ሉኡቃ ዓሲና ጌሻ ዓሲናፓ ታና ዓውሴ።
 3 ዒንሂ ጌሺ ማልታ ዓሳ!
 ያኦሲ ዒንሂ ዋዎዴቲ ኮሺኬ ጎዎንዶይ?
 ዋዘጉዳ ማቶ ዒንሂዳ ቃሴቲ ታኣም ጊኢጋንዳይ?
 4 ዒዚ ዒንሂ ዓጩ ሂኢዦና ዲካንዳኔ፤
 ታሚ ቁንሂናኣ ዒንሂ ዒ ሚቻንዳኔ።
 5 ቁዳሬ ዓጩ ዳር ባኣካ
 ጊንህ ሃህ ማሸኬ ዳር ባኣካ
 ሙፒ ዓሲ ማዒ ታ ናንጌሂሮ ታና ባዴዔ።
 6 ኮሹሞ ዒዮ ዳሬና ዋላ
 ሚርጌ ለዔ ታኣኒ ናንጌኔ።
 7 ታኣኒ ኮሹሞ ኮኮዓኔ፤
 ታኣኒ ኮሹሞ ዛላ ጌሰታኣና
 ዔያታ ያልዚ ሃይሴ ሌሊ ዔካኔ።

121

ዲዮኔ ኬዞ ዓይኑሞ
 ያኦሲ ኩና ፑርታፓ ካፓያ ማዒያ
 1 ታ ሌካ ዳኤፖ ዲኮ ባንሂ ዛጋኔ፤
 ሃንጎሾ፥ ታኣኒ ማኣዶ ዓንካፓ ዳንቃንዳዎ?
 2 ማኣዳ ታኣም ሙካሂ
 ጫሪንጮና ሳዎና ማዜ ናንጊና ናንጋ ጎዳፓኬ።
 3 ኔና ካፓሂ ቢያ ዎዴ ጴቹ ዳይ ካፓሂሮ
 ቶኮ ኔኤኮ ሃርቻቹ ዔኪ ኔና ሎንሃዓኬ።
 4 ዒሰራዔኤሌ ካፓሂ ፔቲታዎ ጊንዑዋሴ፤
 ሃውሻኒ ጌይያኣ ላሁዋሴ።
 5 ኔና ካፓሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤
 ኔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ዒ ሸቢ ማዒ ዓኣኔ።
 6 ሮኦሮና ዓባ ኔና ሚቻዓኬ፤
 ዒባሮናኣ ዓጊና ፔቲታዎ ፑርታ ባኣዚ ሄሊሳዓኬ።
 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፑርታ ባኣዚ ቢያይዳፓ ኔና ካፓንዳኔ፤
 ኔኤኮ ሸምፓሂ ኮሺና ዒዚ ካፓያኬ።
 8 ኔ ማኣራፓ ኬሰኪ ኔኤኒ ዳንዳኣና
 ጊንህ ኔኤኒ ዬካፓ ማዓኣና
 ሃሮሞ ማዎም ሃጊያ ናንጊና ዒ ኔና ካፓንዳኔ።

122

ዲዮኔ ኬዞ ዓይኑሞ ዳውቲ ዓይናዳሂ
 ዩሩሳላሚ ሄርሺ ዓይናዳንቲ ዓይኑሞ
 1 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ማኣራ ኩ ዓኣደም!» ዔያታ ጋዓኣና
 ሚርጌና ታና ዋዛሴ።
 2 ዩሩሳላሚ!
 ካሮና ኔኤኮ ኩኡኒ ጌሊ ጋራ ዔቄኔ።
 3 ዩሩሳላሚ ካታማ
 ዋላ ካንሂ ጋጋሦናጉዲ ዶዲሺ ማዜንቲ
 ካታማኬ።
 4 ዒሰራዔኤሌም ዒንጊንቲ ዳምቦ ጎይዎጉዲ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂም ጋላታ ሸኢሻኒ
 ያኦሲ ያጳ ቢያ ቡካሂ

- ሃኖ ካታሚሎይዳኩ።
- 5 ዳውቲ ፃጳፓ ካኣታይ ካኣታ ቢያ
ፔኤኮ ደርሞ ምጎ ምጋኒ
ሃኖ ካታሚሎይዳ ደባኔ።
- 6 ዩሩሳላሚ ካታሞይዳ ኮሹሞ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ
ሂዚ ጌይ ጾኦሲ ሸኪቁዋቲ።
«ኔና ናሽካ ዓሳ ቢያ ገኢጎንጎ፤
- 7 ኔኤኮ ከኤሎ ዲፃ ቢያ ኮሺ ማዓ ደግንጎ፤
ኔኤኮ ካኣቶ ማኣራ ሚታ ባኣያ ኮሺ ናንጎንጎ።»
- 8 ታኣኮ ዓጊናንታ ታ ላጎንታር
«ዩሩሳላሚ! ኮሹሞ ኔኤም ማግንጎ!» ታኣኒ
ጋዓንዳኔ።
- 9 ዩሩሳላሚ!
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ጾኣዛሂ ማኣር ዛሎር
ኔኤም ኮሺ ሙካንዳጉዲ ታ ኮዓኔ።

123

- ጊዮኔ ኬዘ ዓይነቱ**
ጾኦሲ ሚጨንቲ ማኣዳንዳጉዲ ሸኪቁንቲ ሸኪጲሂ
- 1 ጫሪንጫ ካኣቱሞ ያይታ ደዒ ዓኣሂዮ!
ኔ ባንሂ ታኣኒ ዛጋኔ።
  - 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ጾኣዛሂዮ!
ዓይሎ ማዔ ማዳ ዓተንቃ ማኣር ዓዶ ኩጮ
ለኣላ ገንሣ ማኣር ዓጎዶ ኩጮ
ዛጋሂጉዲ ኔኤኒ ኔና ሚጨንቲ ማኣዳንዳጉዲ ሄላንዳኣና
ኔ ማኣዳሂ ሙካንዳ ጎይጾማ ኑ ካፓኔ።
  - 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ሚርጌና ኑ ጫሽኪንቲሂር
ሃዳራ ኔና ሚጨንቲ ማኣዳ።
  - 4 ጾቶር ዓሳ ኑና ቦሃ ቦሃፃ
ጾርጎጮ ዓሳ ኑና ቶኦቻ ቶኦቻፃ
ሚሺ ኑና ቴኤቄኔ።

124

- ጊዮኔ ኬዘ ዓይነቱ ማዕቲ ዓይናዳሂ**
ጾኦሲ ፔ ዓሳ ካፓፃ ማዓፃ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑኡና ምላ ማዓባኣቲ
ኑ ምዕይታንዳጾ ዓቲይ?
  - ዒሰራዔኤሌ ሂዚ ጎጾንጎ።
  - 2 «ምንዴ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ኑኡና ማዓባኣቲ
ኑኡኮ ሞርካ ኑና ባይዛኒ ሙኤያና፤
  - 3 ዴኤፖ ዳጎና ኑጊዳ ዔያታ ዔቄያና
ሸምፔና ዔቄ ዓኣንቲ ኑና ዔያታ ዔዔኤዴጾ ዓቲይ፤
  - 4 ዲጳ ኑና ዔኤዲ ጋፔያታንቲ
ዩይ ስኤለንቲ ዴንዳ ሞኣፃ ኑና ሙይ ጋፔያታንቲኬ፤
  - 5 ሩኡሪና ዴንዳ ዲጳ ፒፂ ኑና ዔኪ ዴንዴናንዳንቲኬ።»
  - 6 ኑኡኮ ሞርካ ዓጮና ኑና ዳይ ሸኪሎሞጉዲ ካፔ
ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ጋላቲንቶም።
  - 7 ኑኡኒ ካፒጉዲ ኑኡም ፒርና ፒራሰካፓ ቶሌኔ፤
ዩይ ፒራሂ ሜቄም፣ ኑኡኒ ዓዲንቲሞጾ ዓቲይ።
  - 8 ዩያይዲ ኑና ማኣዳሂ
ጫሪንጫና ሳጾና ማዤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሱንጾኬ።

125

- ጊዮኔ ኬዘ ዓይነቱ**
ጾኦሲ ፔ ዓሳ ጉሙርሳፃ ማዓ ካፓ ካፒሂ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃ ዓሳ
ፔቲታፃ ዓጊጮሞ ናኣናና ናንጋ

- ጊዮኔ ዲኮጉዲ ዶዲ ዴዓያኬ።
- 2 ዲካ ዩሩሳላሚኮ ኮይሎ ቢያ ዲርቂ ዓኣሂጉዲ
ሃናኣፓ ዓርቃፃ ዴንዲ ናንጊና ናንጋንዳያና
ጾኦሲ ፔ ዴርኮ ኮይሎ ዲርቂ ዓኣኔ።
- 3 ጊሎ ዓሳ ፑርታ ባኣዚ ማዲ ዓርቁሞጉዲ
ፑርቶ ዓሳ ጊሎ ዓሳ ሳይይዳ ዴይ
ዎይሃንዳሂ ሚርጌ ናንጋዓኬ።
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
ኔኤኮ ዓይሂፃ ካፒ ኩንሣ
ኮኩ ዓሳም ኮሺ ባኣዚ ማዳ።
- 5 ምሶ ጎይጾ ባንሂ ገንሣ ማዓ ዓሳ ጋዓንቲ
ፑርቶ ማዳ ዓሳና ምላ ጾኦሲ ባይዛንዳኔ።

ኮሹሞ ዒሰራዔኤሌም ማግንጎ!

126

- ጊዮኔ ኬዘ ዓይነቱ**
ዲዒንቲፓ ማዓፃ ምዛና ዓይናዳንቲ ዓይነቱ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑና ጊዮኔ ዔኪ ማሄያና
ዳውቲ ኑኡም ማሌኔ፣ ጎኔ ባኣዚኬ ኑ ጌይባኣሴ።
  - 2 ዳንጋ ኑኡኮ ሚኢቺ ሌሊ ሚኢጫያ
ምዛና ዓይነቱም ሌሊ ዓይናዳፃ ማዔኔ፤
  - ዩያር ሚሌ ዴራ።
«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒ ባኣዚ ዔያቶም ማዳኔ»
ጌዔኔ።
  - 3 ጎኔና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሚርጌ ዴኤፒ ባኣዚ ኑኡም ማዳኔ፤
ዩያር ሚርጌና ኑኡኒ ምዛዳኔ።
  - 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ!
ዒራ ሞርቃዛ ዳኡሎ ዛሎይዳ ዓኣ
ዓሲ ናንጉሞ ዳውሎም ዲጶ ሞኣፃ ዔኪ ሙካ
ሞርጉዲ
ኑ ባኮ ኑኡም ማሂ ዒንጊ ምንዴ ኑ ዓኣ ጎይጾ ማሄ።
  - 5 ዩኤኪ ዩኤኪ ዜርቄ ዓሳ
ምዛና ዒላሺ ዒላሺ ማኣሎ ቡራንዳኔ።
  - 6 ዜርቃ ዔኪ ዴንዳኣና ዩኤኬ ዓሳ
ናኣር ኬዲ ምዛና ማዓ ሙካንዳኔ።

127

- ጊዮኔ ኬዘ ዓይነቱ ስሎሞን ዓይናዳሂ**
ጾኦሲኮ ኮሹሞር ጋላቲንቲ ጋላታ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤሂ ማዤባኣንቲ
ማኣር ማዤኔ ጋዓ ዓሳ ላባሂ ጉሪኬ።
  - ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካታሞ ካፒባኣንቲ
ካታሞ ካፓኔ ጋዓ ዓሳ ጉሪ ላባኔ።
  - 2 ጉቲ ዲቡርታ ዔቄ
ገንሣ ሃሣ ዒባኒ ላሆንዶ ምዶ ዓኣሂ
ሳይይዳ ዓኣ ናንጎር ላባፃ ጉሪኬ።
  - ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ዒዚ ናሽካ ዓሳም ሃውሾ ዒንጋኔ።
  - 3 ናይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንጋ ባኣዚኬ፤
ጎኔ ፒዜ ማዔ ዓንጆኬ።
  - 4 ዓሲ ዴጌ ዓኣፃ ሾዓ ዓቲንቁ ናይ
ጾዘ ዓሲኮ ኮሽካ ዓኣ ሂኢሺጉዴያኬ።
  - 5 ካቲላ ዩያጉዴ ሂኢኸና ኩሜ ዓሲ
ጎኔና ባለቲ ዓኣ ዓሲኬ፤
  - ፔ ሞርኮና ምላ ካታሞ ጌሎ ካራ ማርማኣና

ባሽንቲ ቦርሲንቱዋያኬ። *

128

ደኅንነት ከዘ ዓይነት

- ጸሎትም ዓይነትና ጸዳ ዓንጅ
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓገጫዘንህና
ዓይነትም ካገዘንህ ዓንጅንቱያኬ።
- 2 ኔ ማዳ ላቤ ጮጋጮ ኔኤሲ ኔኤኒ ሙዓንዳይ፤
ኔ ዓንጅንታንዳይ፣ ዓኤቢ ቢያ ኔኤም ገኢጋንዳይ።
- 3 ኔኤኮ ላኦሌላ ማእርይዳ ዓሚ ካፃ ዋይኔ ማዓንዳይ፤
ኔኤኮ ናኦታኦ ካሃ ሙዓ ጎንጎ ዓጫይዳ
ፕሪ ከሰከ ዛይቶ ሪሚቶ ናኦቶቲዳ ማዓንዳይ።
- 4 ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቶ ዓገጫ ዓሲ
ያዲ ዓንጅንታያ ማዓንዳይ።
- 5 ናንገና ናንገ ጎዳ ደኅንነት ኔና ዓንጅንጎ!
ዬሩሳላሜኮ ገርጎቹም ኔ ናንገ ዋዶ ቢያይዳ
ኔና ዳዋንጎ!
- 6 ኔ ናኦቶኮ ናኦቶ ሄላንዳኦና
ኔና ዓዚ ዛገሶንጎ!

ኮሹም ዓሲራዔኤሌም ማዖም!

129

ደኅንነት ከዘ ዓይነት

- ዓሲራዔኤሌኮ ሞርኮገ ቶላኒ ሺኢቁንቱ ሺኢጲህ
- 1 ናኦቶገ ዓርቃያ ፑርታ ባኦዚ ታና ሄሌኔ፤
ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ሂዚ ጎገንጎ፡-
- 2 «ታኦኒ ናኦቶ ዓኦንቱ ዓርቃያ
ታኦኮ ሞርካ ታና ሚጫንቱቃይዶ ዳውሳኔ፤
ጋዓንቱ ታና ዔያታ ባሽባኦሴ።
- 3 ታኦኮ ዙሎ ዔያታ ዠራገና ጳርቁ
ጎሺ ጎሽኮማጉዲ ሹኮኔ።
- 4 ናንገና ናንገ ጎዳ ቢያ ዋዶ ፒኬኬ፤
ዬያቶ ሚጫንቱዋ ፑርቶ ዓሶ ቱኡዛገ ታና ዓ
ቡሌኔ።»
- 5 ደኅንነት ዓሳ ዓሲ ቢያ
ቦርሲንቲ ገንህሞ ማዖም።
- 6 ማኦሪ ዐህዳ ባቃሌ ማኦቲጉዲ
ሃገ ዐጉዋያ ሹሊ ባይቃያ ማዖም።
- 7 ዬያጉዳ ማኦታ ዋዳ ዓሲኮ ኩጮ ኩሙዋያ
ገኤቱ ማሂ ቱካኒ ጋዓሚማኦ ኮኦማ ኩሙዋያ
ማዖም።
- 8 ዔያቶኮ ኮይሊና ዳንዳ ዓሲ ቢያ ደኅንነት ሞርኮ፡-
«ናንገና ናንገ ጎዳ ዓንህህ ዓንጅንጎ!
ኮኤኒያ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንገና ዓንህህ ዓንጅኔ!»
ዔያቶ ጋዓዓኬ።

130

ደኅንነት ከዘ ዓይነት

- ጸሎት ማኦንዳጉዲ ሺኢቁንቱ ሺኢጲህ
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳህዳጎ! ዳኤፒ ያዲህዳ ዓኦኦ
ኔ ታና ማኦንዳጉዲ ኔ ባንህህ ታ ዓሊታኔ።
- 2 ጎዳህዳጎ! ታ ሺኢቃ ሺኢጲያ ዋይኬ፤
ኔ ዋያ ታኦኮ ዓሊቶ ዋይዛያ ማዖም።

- 3 ኔኤኒ ኮኡኮ ጎሞ ኮጲሳያ ማዔቲ
ያኦኒ ፒዜ ማዔ ማቶ ዔኩዋ ዓታንዳይ?
- 4 ጋዓንቱ ኔና ኮ ቦንቻንዳጉዲ
ኮኡኮ ጎሞ ኔኤኒ ዓቶም ጋዓኔ።
- 5 ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ጳቂህ ካገኔ፤
ታ ሹምገህያ ዓዚ ገቢ ካገኔ፤
ዓዚኮ ቃኦሎዋ ታ ጉሙርቃኔ።
- 6 ዛቤ ካገ ዓሲ ሳዓ ካራንዳጉዲ ኮዓያይዳገ ባሹ
ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ጳቂህ ካገኔ።
- 7 ዓሲራዔኤሌ! ዓዚኮ ናሹማ ናንገና ናንገያ ማዔህሮ
ዓሲ ዓውሳኒያ ያልቁ ዓኦያ ማዔህሮ
ናንገና ናንገ ጎዳይዳ ሃገ ዋዛ ገህ ጉሙርቁ።
- 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤኮ ዳሮ ዓሲራዔኤሌ
ዔያቶኮ ጎሞ ቢያይዳገ ዓውሳያኬ።

131

ደኅንነት ከዘ ዓይነት ዳውቱ ዓይናዳህ

- ጸሎት ጉሙርቁህ
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳህዳጎ! ታ ዓሮይዳ ያቶርሙም ባኦሴ፤
ዓኦገ ታኦኮ ያቶርሙምና ዛገ ጎይህ ባኦሴ፤
ዓሮ ታኦኮ ኮይሱዋ ዳኤገቶ ኮዒባኦሴ፤
ታኦም ሃናኩዋ ባኦዚ ሄላኒ ታ ጫኢዲንቲባኦሴ።
- 2 ዳንህገገ ጉኡጴ ናይ ዓንዶኮ ዳዳ ሊቶ ገይ ዳዓህጉዲ
ታኦኒ ዔኤቢያ ጎዑዋያ ዙቲ ገዔኔ።
- 3 ዓሲራዔኤሌ! ሃህገገ ዓርቃያ ናንገና ናንገ ሄላንዳኦና
ናንገና ናንገ ጎዳህ ጉሙርቁ ናንገ።

132

ደኅንነት ከዘ ዓይነት

- ገኤኸ ማኦር ዛሎ ዓይናዲንቲ ዓይነት
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳህዳጎ!
ታና ዳውቱያ ማሊ ጳቂህዋ፤
ዓዚ ሚታዲ ዓኦህ ሜቶዋ ቢያ ሃዳራ ዋሊጉ።
- 2 ናንገና ናንገ ጎዳህዳጎ! ኔኤና ዋላ ዓ ጫኦቁ ጫኦቁምና
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ፣ ያይቆኦኬ ያኦዛህ፣ ኔኤህ፣
ሂዚ ገይ ዓ ጫኦቁ ናኦቤ ናኦቤ ማሊ ጳቂህ፡-
- 3-5 «ናንገና ናንገ ጎዳህዳጎ! ከኤህ ታኦኒ ማኸንዳኦና
ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያይቆኦኬ ያኦሲም ማኦሪ ታ
ኮሻንዳኦና
ታ ከኤያ ታኦኒ ገላዓኬ፤
ታ ዓርሶይዳኦ ታኦኒ ላሃዓኬ፤
ሃውሺ ገንገ ጋዓ ባኦዚያ ታ ገንዓዓኬ።»
- 6 ዔፕራታይዳ ኮ ዓኦኦ
ዓዚ ጫኦቁም ጫኦቁ ሳኦግና ዛሎ ኮ ዋይኬኔ፤
ቂሪያትይዓሪሚይዳ ዬያ ሳኦግና ኮኡኒ ዳንቁኔ።
- 7 ዬካገ ኮኡኒ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳህዳጎ ማኦሪ ኮ ዓኦጸም፤
ቶካ ዓዚኮ ሄርቃ ሳይይዳ ሂርኪ ገይ ኮ ዓዚም
ዘጎም» ገዔኔ።
- 8 ናንገና ናንገ ጎዳህዳጎ!
ኔኤኮ ያልቆ ፔጋሲ ዔርዛያ ማዔ
ጫኦቁም ሳኦግና ዋላ ኔኤኒ ሃውሻ ቤዘ
ኔኤኮ ገኤኸ ማኦር ገሌ።
- 9 ኔኤም ማዳ ቁኤሳ ዓሎ ማዶ ማዶም!
ኔኤም ጉሙርቁንታያ ማዔዘንህ ዋዛና ኔና ቦንቶ
ዓይናዳም!

* 127:5 127:5 ዬሮ ዋዶና ማዳንታ ጎይያ፡- ዬይ ዲቦ ዓቲንቆ ናኦታ ዓዶና ዋላ ዓዶ ዛሎ ማርማኒ ሙካያ ማዒያ ዔርዛያኬ። 130:8 130:8 ማቲ. 1:21፤ ቲቶ 2:14። 132:10 132:10 2ያኦሲ. ዓሃኬ 6:41-42።

- 10 ኔ ዓይላህ ዳውቲ ጋይቲ ጌይጋጋ
ኔኤኒ ካኦታህኒ ቲሽኪ ደኦሜህ ሃሺፖ።
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳውቲም
ሂዚ ጌይ ለኦሚንቱዋ ጫኦቁም ጫኦቁ።-
«ኔ ናኦቶፓ ፔቲህ ታኦኒ ካኦታህንዳ፤
- 12 ኔኤከ ናኦታ ታኦኒ ዔያቶም ጫኦቁ ጫኦቁምንታ
ታ ዔያቶ ዓይህ ባኮንታ ካፒ ኩንህያ ማዔቲ
ዔያቶኮ ናኦታ ሃህ ኔና ሄሊሲ
ናንጊና ካኦታዲ ናንጋያ ማዓንዳ።»
- 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጂዮኔ ፔኤም ማሂ ደኦሬኔ፤
ዒኢካ ማኦሪ ማሂ ናንጋኒያ ኮዔ።
- 14 ሃና ታኦከ ናንጊና ሃውሺ ናንጎ ቤሲኬ፤
ሃይካ ታኦኒ ናንጋኒ ሚርጌ ኮዔያታሂር
ሃኖ ቤዘ ታ ማኦሪ ታኦኒ ማሂ።
- 15 ጂዮኔ ታ ኮሺ ዑሃ ዓኦህ ዓንጃንዳ፤
ማንቆ ዓሶ ሙኡዚ ታኦኒ ሚሻንዳ።
- 16 ቁኤሶ ታኦኒ ዳቂንታ ማኦፖጉዲ ማይሳንዳ፤
ዒኢካ ናንጋ፣ ጉሙርቂንታ ዓሳኦ ዋዛና
ዓይናዲንዳ።
- 17 ዳውቲ ዜርፃፓ ካኦቲ ማዓያ ታኦኒ ኬሳንዳ፤
ታኦኒ ደኦሚ ካኦታህሂም ዴኤፒ ዋልቁ ታ
ዒንጋንዳ።
- 18 ዒዛኮ ሞርኮ ታኦኒ ቦርሲንቲ ዓፒላንቲኖ ማይሳንዳ፤
ጋዓንቲ ዒዛኮ ቶኦካ ታኦኒ ዓጋንዳ ቦንቾ ባካ ዓኦፓ
ዲካያ ማዓንዳ።

133

ጂዮኔ ኬዘ ዓይነት ዳውቲ ዓይናዲህ

- ፔቱሞና ናሽኪንቲ ናንጊህ ዛላ ዓይናዲንቲ ዓይኑም
- 1 ያኦሲ ዓሳ ዋላ ፔቱሞና ናንጋዛ
ሚርጌና ኮሺኬ፣ ዋዛሳያኬ።
- 2 ዓኦሮኔኮ ቶኦካ ዋሆዛ
ቡኡጮ ባኦያና ጌይ
ዓፒሎ ማጫር ሄላኒ ሻኦዲ ዴንዳ
ኮሺ ሳውሞ ዓኦ ሪሚቶ ዛይቶ ጉዴያኬ።
- 3 ዩያጉዲ ሃህ
ሄርሞኔ ዴካፓ ጂዮኔ ጌሚር ጎኦባ ያዳ ያልኮጉዲኬ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ባይቁዋያ ማዒ ናንጋ
ኮሺ ናንጊንታ ዓንጃንታ ዒኢካ ማዓንዳጉዲ
ዓይህ።

134

ጂዮኔ ኬዘ ዓይነት

- ያኦሲ ጋላታኒ ዓይናዲንታ ዓይኑም
- 1 ዒንህ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማዳ ዓይላ
ዲሞና ጌኤኮ ማኦሪ ዔቂ ዒዛም ማዳ ዓሳ ቢያ
ሃኒ ዩይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋ።
- 2 ጌኤኮ ማኦሪዳ ኩጮ ዒንህኮ ለካ ዔቂሲ
ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ጋላቱዋ።
- 3 ጫሪጎጮና ሳዖና ማከ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ
ጂዮኔፓ ዒንህ ዓንጃንታ!

135

ጋላታ ዓይነት

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋ፤
- ዒንህ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይላ
ዒዛኮ ሱንፆ ቦንቾ ጋላቱዋ።
- 2 ኑ ያኦዛሂኮ ጌኤኮ ማኦሪዳ
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማኦሪ ጋርይዳ
ሙኪ ዔቂ ማዳ ማዳ ዓሳ ዒዛ ጋላቱዋ።
- 3 ዒዚ ኮሺ ማዔሂር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋ፤
ዒዚ ሚጫንታያ ማዔሂርዋ ሱንፆ ዒዛሲ ቦንቾ
ዓይናዲዋ።
- 4 ዒዚ ያይቆኦ ፔኤም ማሂ
ዒሰራዔኤሌ ፔ ሚኢሺ ማሂ ደኦሬ።
- 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒታህ
ኑ ጎዳ ሚሌ ያኦዛፓ ቢያ ባሻያ
ዴኤፒ ያኦሲ ማዔሂ ታ ዔራ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪጎጮይዳ ሳይይዳ
ዩያጉዲ ዴኤፓ ባዘይዳ
ኮይሴ ባኦዚ ቢያ ዒ ማማዲያኬ።
- 7 ዒርዚና ዓኦ ሻኦሪ ሳዖኮ ጋፓፓ ዔኪ ዩዓ፤
ዒራ ዋርቃኦና ዜኤሊንህ ዒዚ ዜኤሊንህሳ፤
ዢባርዋ ፔ ኮናፓ ኬሲ ዳካ።
- 8 ጊብፃ ዓጫይዳ ዓሶንታ ቆሎንታኮ
ቶይዳ ናኦቶ ዋዳህ ዒዛኬ።
- 9 ጊብፃ! ኔ ጊዳ ኔኤኮ ካኦቲንታ
ዒዛም ማዳ ዓሶ ቢያህዳ ማቶ ዓጋኒ
ፔ ዋልቆና ማዲንታ ባኦዚንታ
ዲቃህ ሄርሺሳ ባኦዚ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኬ።
- 10 ዒዚ ሚሌ ሚርጌ ዴሪ ዋዲ ኩርሴ፤
ዴኤፓ ዴኤፓ ካኦቶዋ ዋዴ።
- 11 ዓሞራ ዓሶ ካኦቲ ሲሆኔ
ባኦሳኦ ዓሶ ካኦቲ ያኦጌ
ካኦና፤ ዓጮ ካኦቶዋ ቢያ ዒዚ ዋዴ።
- 12 ዩያቶ ዓሶኮ ሳዖ ፔ ዴር ዒሰራዔኤሌም
ዴ፤ ማሂ ዒዚ ዒንጌ።
- 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳህ! ሱንፆ ኔኤኮ ናንጊና ናንጋያኬ፤
ዋዴና ዋዴና ኬሰካ ዓሳ ቢያ ኔና ዋሎዋ ጸቂህንዳ።
- 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዴርም ፒዜ ዋጌ ዋጋ፤
ዒዛም ማዳ ዓይሎማኦ ሚጫንታ።
- 15 ሚሌ ዴርኮ ያኦዛ
ቢራ ዓንጊና ዋርቁናይዳፓ ዲይ ኮሾናያኬ።
- 16 ዩያ ያኦዛኮ ዳንጋ ዓኦፓ ጌሰቱዋያ
ዓኦፒ ዓኦዎዋ ዴንቁዋያኬ።
- 17 ዋይዚያ ዓኦ፤ ጋዓንቲ ዋይዙዋሴ፤
ፔ ሲኢዶና ዑኡሲ ዔካኒ ዳንዳዑዋያኬ።
- 18 ዩያቶ ኮሺ ዓሶንታ ጉሙርቃ ዓሳኦ ቢያ
ዩያቶ ያኦዛጉዲ ማዒ ዓቶንጎ።
- 19 ዒሰራዔኤሌ ዴራዮ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋ፤
ዒንህ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማዳ ቁኤሳ!
ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ጋላቱዋ።
- 20 ዒንህ ሌዋ ያጸ ማዒ ዓሳ!
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋ፤
ዒንህ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ቦንቾ ዓሳ ቢያ ዒዛ
ጋላቱዋ።
- 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጂዮኔይዳ ጋላቱዋ፤
ዒዚ ናንጋ፣ ዩራሳላሚይዳኦ ጋላቱዋ።

132:11 132:11 2ሳሙ. 7:12-16፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 17:11-14፤ ዓይኑ. 89:3-4፤ ዳኪ. ማዳ 2:30። 132:17 132:17 1ካኦቶ. ማ 11:36።

ናገረና ናገጋ ጎዳ ጋላቱዋቱ!

136

ጋላታ ዓይነት

- 1 ዓዲ ኮሺ ማዕረግ ናገረና ናገጋ ጎዳ ጋላቱዋቱ፤
ዓዲኮ ሚጠንቅቅ ናገረና ናገጋያኑ።
- 2 የአዘኔ ገይ ካእሸኮ ባኮይዳፓ ቢያ ባሽ ማዕ ያአዛሠ
ጋላቱዋቱ፤
ዓዲኮ ሚጠንቅቅ ናገረና ናገጋያኑ።
- 3 ጎዳቶኮ ቢያ ጎዳ ማዕ ያአዛሠ ጋላቱዋቱ፤
ዓዲኮ ሚጠንቅቅ ናገረና ናገጋያኑ።
- 4 ዓዲ ፔኤር ሌሊ ዴቃሠ ሄርሺሳ ባአዚ ማዳኔ፤
ዓዲኮ ሚጠንቅቅ ናገረና ናገጋያኑ።
- 5 ዓ ፔ ዔራቶና ጫሪገጫ ማዜኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 6 ዴኤፖ ዋአይዳ ሳያ ቦአኮልቁ ዓዲ ዶቄኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 7 ዴኤፖ ዴኤፖ ጫሪገጫ ፖዖ ዓ ማዜኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 8 ዓቢ ሮኦራ ፖዓጎዳጉዲ ዓይሠኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 9 ዓገሮንታ ዠአጋሠንታ ዴማ ፖዓጎዳጉዲ ዓይሠኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 10 ገብጻ ዓጮ ዓሶኮ ቶይዶ ናአቶ ዓ ዎዴኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 11 ዓሰራዔኤሌ ዴር ገብጻ ዓጫፓ ዓዲ ዔኪ ኬሴኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 12 ዓዲኮ ዎልቁ ዓአያ፣ ሃሣ ቢታንቶ ዓአያ ማዒያና
ዬያይዳኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 13 ዞቁ ባዞ ዓዲ ፓቄኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 14 ዓሰራዔኤሌ ዓሶ ባዞኮ ባአከና ዳኬኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 15 ገብጻ ካአቲንታ ዎሎ ዓሶንታ ዞቁ ባዞ ዱኤኬኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 16 ፔኤኮ ዴር ዓሰ ናገጉዋ ዳውላ ዔኪ ሃንቴኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 17 ዴኤፖ ዴኤፖ ካአቶ ዓ ዎዴኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 18 ዎልቆና ዓአ ካአቶ ዲርካቺ ባይዜኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 19 ዓዎራ ዓሶ ካአቲ፣ ሲሆኔ ዓዲ ዎዴኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 20 ባአሳኔ ዓሶ ካአቲ፣ ያአጌ ዓ ዎዴኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 21 ዬያ ዓሶኮ ሳያ ቢያ ፔ ዴርም ዴኔ ማሃ ዒንጌኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 22 ፔ ዓይላሠ ዓሰራዔኤሌ ዓዲ ዳካልሴኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 23 ያሎና ኑ ባሽጎቲያና ኑና ዓ ዎሊ ሃሺባአሴ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 24 ኑ ዎርኮ ኩጫፓ ቶሊሲ ኑና ዓዲ ዓውሴኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።

- 25 ማዜንቲም ቢያ ሙኡዚ ዓዲ ዒንጋኔ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።
- 26 ጫሪገጫ ያአዛሠ ጋላቱዋቱ፤
ሚጠንቅቅ ዓዲኮ ናገረና ናገጋያኑ።

137

ዲዒንቲ ዴንዲ ዓአ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዬኤፖ

- 1 ኑኤኒ ባብሎኔ ዎር ዓጫ ዴዒ
ዲንኔ ማሊ ጳቂሣዖ ዬኤኬኔ።
- 2 ዒኤካ ዓሃይያ ገይንታ ሚያ 0-9
ጎኤሎ ኑኤኮ ኑ ሱዲ ሃሺኔ።
- 3 ኑና ዴዒ ዔኪ ዴንዲ ሚታሳ ዓሳ
ዓይነት ዓይናዲ ኑ ዔያቶ ዎዛሳንዳጉዲ
«ዲንኔይዳ ዒንሣ ዓይናዳ ዓይነት ፔቴ ሃንዳ
ዓይናዳዋቱ» ገዔኔ።
- 4 ናገረና ናገጋ ጎዳ ቦንቺ ዓይናዳ ዓይነት
ዓሰ ዓጠዳ ዴይ ዎይቲ ኑ ዓይናዳንዳይ?
- 5 ዬሩሳላሜ! ኔና ታ ዎሌያ ማዔቲ
ታአኮ ጎኤሎ ዎርቃ ሚዛቆ ኩጫ ዞዲ ዓቶም።
- 6 ዬሩሳላሜ! ታ ኔና ጳቂሣዎዖ ዓቲ፣ ገንሣ ሃሣ
ታና ጋፒንሣ ዎዛሳያ ማዓሣ ኔና ማሃ ታ ዔኪባአቲ
ዒንዲርዛ ታአኮ ሆንሳላሣና ዎላ ዓዲንቶም።
- 7 ናገረና ናገጋ ጎዳሣዮ! ዬሩሳላሜ ዓዲንቲ ዓሰና
ዔዶኤሜ ዓሳ ማዴ ባኮ ማሊ ጳቂሣ፤
«ሹጮና ኬልቆና ዲያ ፃጸፓ ቱገ ደይሱዋቱ!» ገይ
ዔያታ ዒላቲ ዒላቶ ጳቂሣ።
- 8 ባብሎኔ! ኔኤኒ ሻሃንቲ ባይቃንዳኔ፤
ኔኤኒ ኑገዳ ማዴ ገና ማዴ ቢያሣ ዛሎ
ኮም ኮፃሣ ጋላቲንቲያኑ።
- 9 ኔኤኮ ናአቶ ዔኪ ዔኪ
ላሎ ሹጮይዳ ጳዲሲ ዳአፃሣ ጋላቲንቲያኑ።

138

ዳውቲ ዓይነት

- ጋላታ ሺኢጲሣ
- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳሣዮ! ጉቤ ዒኔፓ ታ ኔና ጋላታኔ፤
ሚሌ ያአዛ ዛጋንቲ ኔኤም ታአኒ ጋላታ ዓይነት
ዓይናዳኔ።
- 2 ኔኤኮ ናገረና ናገጋ ናሹዎንታ ፒዙዎንታ
ኔኤኮ ሱንፆ ዴኤፖዎንታ፣ ሃሣ ኔ ዓይሣዖ
ፑኤፑዎንታ
ፔጋሲ ኔኤኒ ታአም ዳዌሣር
ኔኤም ዳሚዳ ኔኤኮ ገኤኮ ማአር ባንሣ ሺሪ
ሂርኪ ገይ ዘገ ዘገ ታ ኔና ጋላታኔ።
- 3 ታ ኔና ዔኤላዛ ኔ ታአኮ ሺኢጲያ ዎይዜኔ፤
ኔ ደዲሞና ኔኤኒ ታና ደዲሺኔ።
- 4 ናገረና ናገጋ ጎዳሣዮ!
ኔ ገዔ ቃአሎ ዔያታ ዎይዜሣር
ዓጮ ካአታ ቢያ ኔና ጋላታኔ።
- 5 ኔ ማዴ ባኮ ቢያሣንታ
ኔኤኮ ዴኤፖ ቦንቺንታር
ዓይናዳ ዔያታ ዴኤፒሳኔ።

136:1 136:1 1ዎኦሲ. ዓሃከ 16:34፤ 2ዎኦሲ. ዓሃከ 5:13፤ 7:3፤ ዒ.ዝ. 3:11፤ ዓይኑ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ ዔር. 33:11። 136:5
136:5 ማዜ. ማጻ 1:1። 136:6 136:6 ማዜ. ማጻ 1:2። 136:9 136:9 ማዜ. ማጻ 1:16። 136:10 136:10 ኬሲ. ማጻ 12:29።
136:11 136:11 ኬሲ. ማጻ 12:51። 136:15 136:15 ኬሲ. ማጻ 14:21-29። 136:19 136:19 ፓይ. ማጻ 21:21-30። 136:20
136:20 ፓይ. ማጻ 21:31-35። 137:8 137:8 ዮሃ. ያፔዳ 18:6።

6 ኔኤኒ ሌካ ደገቤ ቤዛ ዓኣያ ማዕቲያ
 ሂርኬ ማዕ ቦሂንቴዘንሂ ኔ ዛጋኔ፤
 የቶሮ ዓሶ ሃኬ ዓኣ ቤዛ ዓኣያ ኔኤኒ ዔራኔ።
 7 ታኣኒ ማቶኮ ባኣኮ ጌሌቴያ
 ኔኤኒ ሸምፔና ታና ጌሃኔ።
 ደጋዲ ታገዳ ዔቄ ሞርኮ ኔኤኒ ማካኔ፤
 ኔኤኮ ደኤፖ ዋልቆና ኔ ታና ዓውሳኔ።
 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ማሌ ማሊያ ኩንሃንዳኔ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳሂያ! ኔኤኮ ናሹማ ናንገና
 ናንጋያኬ፤
 ኔ ኩጮና ኔኤኒ ማገፍሂ ዋሊ ሃሺፖ።

139

ዓይነት ሱኡጋሂ ዓይሂ ጎይያ ዓይናዲንታ ዳውቴ ዓይነት

የኦሲ ቢያ ዋዴ ዑኩ ማዕያ
 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሂያ! ኔ ታና ሙሪ ዛገ ዔራኔ።
 2 ታኣኒ ደዓኣና ማያም ዔቃኣና ኔ ታና ዔራኔ፤
 ታኣኮ ማሊያ ሃኬ ዓኣያ ኔኤኒ ዔዔራኔ።
 3 ታ ሃንታ ቤዘንታ ደይ ሃውሻ ቤዘ ኔ ዋሉዋሴ፤
 ታ ማዲ ሃንታ ባኮ ቢያ ኔ ዔራኔ።
 4 ናንገና ናንጋ ጎዳሂያ! ታኣኒ ሃገ ኬኤዘንዳሂኮ ቤርታ
 ታ ዋዚ ጋዓኒ ጋዓቴያ ኔ ዔራኔ።
 5 ታ ኮይሎይዳ ቢያ ኔኤኒ ዓኣኔ፤
 ኔ ኩጮና ጎኦ ቸርታፓ ኔ ታና ካፓኔ።
 6 ኔኤኮ ዔራታ ኮሺ ጨሊል ጋዓያኬ፤
 ታኣኒ ማሊ ደቁሂ ዔራጎዳሂኮ ዑሃኬ።
 7 ዓንኮዋ ታ ዓኣዲ ኔኤፓ ቶላኒ ዳንዳዑዋሴ፤
 ኔ ቤርታፓ ዓንኮዋ ታ ዴንዲ ፑናንዳ ቤሲ ባኣሴ።
 8 ጫሪንጮ ታ ኬሰኩቶ ኔኤኒ ዒኣካ ዓኣኔ፤
 ሳያ ዴሞ ዓሶ ኮይላ ታኣኒ ጌሌቴያ ኔ ዒኣካኬ።
 9 ዓባ ኬሰካ ባንያ ታኣኒ ባራኒ ዴንዴቴያ
 ባዞ ደኤፖ ሶፐ ዴንዲ ታ ናንጌቴያ፤
 10 ዒኣካ ኔ ዓኣያ ማዕ ኔ ኩቻ ኔ ታና ጎቺ ሃንቲሳኔ፤
 ኔኤኮ ማዕቆ ኩጮና ኔ ታና ደዲሺ ዓርቃኔ።
 11 ታኣኒ፡- «ደማ ታና ዓኣቺ ዓይሳንዳኔ፤
 ታ ኮይላ ዓኣ ፖዓ ዴሞንጎ» ጌዔቴያ፤
 12 ደማ ኔኤኮ ዓኣፖ ዴንቁ ላኣጉዋሴ፤
 ደማ ኔ ኮይላ ሮኦሪጉዲ ፖዓኔ፤
 ኔ ኮይላ ደማንታ ሮኦሪጎታ ዴማዲዋያኬ።
 13 ታና ጉቤና ማገፍሂ ኔናኬ፤
 ታ ዒንዶ ጎጰ ታ ዑያ ዋላ ካንሂ ማገፍሂ ኔናኬ።
 14 ዲቃሂ ሂርሺሳ ጎይሂና ታ ማገፍንቴሂርታ ኔና ጋላታኔ፤
 ኔኤኮ ማዳ ቢያ ሂርሺሲ ዲቃሂያ ማዕሂ ጋፒ ታኣኒ
 ዔራኔ።
 15 ደዲዋያ ማዕ ዓኣሺንቴ ቤዛ ታ ማገፍንቴያና
 ሳያ ዴሞ ማዕ ቤዘይዳኣ ታ ዑያ ፔቴይዳ ዋላ
 ካንሂንቴያና
 ታ ዑያ ኔ ዓኣፓፓ ዓኣቺንቴ ማገፍንቴያቴዋሴ።
 16 ታ ዒንዶ ጎጰ ታኣኒ ሱጉሂ ዓኣንቴ ኔ ታና ዴንቁኔ፤
 ታኣም ጎጆና ኬላ ሃገ ፔቴ ጌይ ዓርቁንቴዋንቴ
 ኔኤኮ ማዘጋቢይዳ ያኣፒንቴ ዴዔኔ።
 17 የኦሲያ! ኔ ታኣም ማላ ማሊያ ኮሺ ዴኤፒኬ፤
 ፓይዳኣ ኮሺ ዲባያኬ።
 18 ኔ ታኣም ማላ ማሊያ ፓይዲንቴቴ
 ባዚ ዓቺ ማኣሻላፓ ባሻያኬ፤

ታኣኒ ገንዒ፣ ገንሂ ደጫኣናኣ
 ሃይሾ ኔ ታ ኮይላ ዓኣ ጎይሂኬ።
 19 የኦሲያ! ፑርቶ ዓሶ ባይዜቴራ!
 ዒንሂ ሃይ፣ ሱጉያ ዴኤቤ ዓሳ ታ ኮይላፓ ባይቁዋቴ!
 20 ዔያታ ኔኤም ፑርታ ጌኤሲ ጌሰታኔ፤
 ኔኤኮ ሞርኬ ማዕ ኔ ሱንያ ፑርቲሲ ዔያታ ደንካኔ።
 21 ናንገና ናንጋ ጎዳሂያ! ኔና ዒያ ዓሶ ዒናፓ ታ ዒያዓዳ?
 ኔኤም ጌኤታዳ ዓሶ ኮሺ ታኣኒ ሻኣኪንታዓዳ?
 22 ጉቤ ዒናፓ ጋፒ ታ ዔያቶ ዒፃኔ፤
 ታ ሞርኬ ማሂ ታ ዔያቶ ዛጋኔ።
 23 የኦሲያ! ታና ሙሪ ዛገ፣ ታ ዒና ዴንቁ፤
 ታ ዋዚምታቴያ ዛገ፣ ታ ሜታዲ ማላ ማሊያ ዔራ።
 24 ፑርታ ጎይሂ ማላ ዒኔ ታኣኮ ዓኣቴ ዛገ ዴንቁ፤
 ናንገና ናንጋ ጎይያ ታ ዓኣዲንዳጉዲ ታና ደቁ።

140

ዓይነት ሱኡጋሂ ዓይሂ ጎይያ ዓይናዲንታ ዳውቴ ዓይነት

የኦሲ ማኣዲንዳጉዲ ሺኣቁንታ ሺኣዲሂ
 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሂያ! ፑርቶ ዓሶፓ ታና ዓውሴ፤
 ጌና ማዳ ዓሶ ኩጮፓኣ ታና ቶሊሴ።
 2 ዔያቶኮ ዒና ፑርታ ማዳንዳያ ማሊ ቱካኔ፤
 ቢያ ዋዴ ዑራ ሌሊ ዔያታ ማዛኔ።
 3 ዔያቶኮ ዒንዲርዛ ፑርታ ሾኦሺጉዲ ደዳዓያኬ፤
 ዔያታ ደንጋፓ ኬሳ ባካ ዶርባ ሾኦሺ ማርኬኬ።
 4 ናንገና ናንጋ ጎዳሂያ! ፑርቶ ዓሶ ኩጮፓ ታና ዓውሴ፤
 ታኣኮ ቶኮ ቡኡዳኒ ማላ ጌና ዓሶፓ ቶሊሴ።
 5 የቶሮ ዓሳ ፒር ታኣም ዓኣቺ ፒራኔ፤
 ፒር ሱሲ ታና ቡኡዳኒ ዔያታ ታ ቤርታ ዋሃኔ፤
 ፒራሂና ታና ዓይሂኒ ታኣኒ ሃንታ ጎይያ ዔያታ ፒራኔ።
 6 ናንገና ናንጋ ጎዳሂ፣ «ታኣኮ ኔኤኒ የኦሲኬ» ታ ጋዓኔ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳሂያ! ታ ኔና ሺኣቁ ዒላታ ዒላቶ
 ዋይዜ።
 7 ዋልቆና ዓኣያ ማዕ ታና ዓውሳ
 ናንገና ናንጋ ታ ጎዳ ማዕ የኦዛሂያ!
 የሎ ዓሶና ገቲማ ማዕ ሂኢዝ ታና ዓይዲዋጉዲ
 ቃዜ።
 8 ፑርቶ ዓሶም ዔያታ ኮዓ ባኮ ዒንገግ፤
 ዔያታ ማሊ ቱካ ቱኡዞ ዔያቶም ሃኒሲፖ።
 9 ታና ማንጌ ታ ሞርካ ታና ባሻንዳጉዲ ማሂፖ፤
 ዔያታ ማዳኒ ማላ ጌና ማዳ ዔያቶ ባንሂ ሺርሼ።
 10 ታ ማቁንሂ ዔያቶ ዑያ ኬዶም፤
 ዩካፓ ዔያታ ቶሊ ኬሰኩዋጉዲ ታ ማዳ ዓገንቶም፤
 ኮሺ ዔታዳያ ቶርዴ ዓኣ ዔቴይዳ ኬኤሪንቶም።
 11 ሉኡዙሞና ዓሲ ፑሸኪ ሃንታ ዓሲ ሳይይዳ ናንጎ፤
 ጌኔ ማዳ ፑርቶ ዓሶ ፑርታ ባኣዚ ኬሚ ባባይዞም።
 12 ናንገና ናንጋ ጎዳሂያ! ማንቆ ዓሶም ፒዜ ዋጌ ኔ
 ዋጋሂንታ
 ሂርቁንቴ ዋይሂያና ሜታዳ ዓሶ ዛሎ ኔ ሞኦታሂ ታ
 ዔራኔ።
 13 ኮዥ ዓሳ ጎኔና ኔና ጋላታኔ፤
 ኔ ዓኣ ቤዘይዳ ኔኤና ዋላ ደዲ ዔያታ ናንጋንዳኔ።

141

ዳውቴ ዓይነት የኦሲ ዓውሳንዳጉዲ ሺኣቁንታ ሺኣዲሂ

- 1 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ታ ኔ ዋይዘም ዒላታኔ፤
ኔጉዋዎ ዑኩና ታና ማኣዳ፤
ታኣኒ ኔ ዋይዘም ዒላታሚ ዋይዘ።
- 2 ታኣኒ ሺኢቃ ሺኢጲፃ ዑንጃ ኔኤም ጩቢሸያጉዲ
ኔ ባንሢ ዔቂሳ ኩጫኣ ዒባናኣና ዒንጎ ዒንገገግጉዲ
ማዎም።
- 3 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ታ ዳንጎ ካፓ ዓሲ ጌሢ፤
ታ ሙሱርዋ ቃዛንዳ ዓሲ ዔቂሴ።
- 4 ፑርቶ ዓሶና ዋላ ፑርታ ማዳ ታ ማዲዋጉዲ
ታኣኒ ዒኖ ፑርቱም ባንሢ ማሊሲ፤
ዔያቶና ዋላ ዳይ ሙዎ ሙኡዚያ ታና ሙዒሲ፤
፤።
- 5 ዲሎ ዓሲ ታና ጸንቆንጎ፤ ዩይ ታና ሚጨንቲሢ፤
ዒዚ ታና ጎርንጎ፤ ዩይ ታና ቶኦኮ ያይሲና ቲሸኪሢ፤
ጋዓንቲ ታ ቢያ ዋዴ ፑርቶ ዓሶ ማዳ ማኪ ማኪ
ሺኢቃ።
- 6 ሱኡጋ ዔያቶኮ ዳኤፖ ላሎ ማጋ ከኤሪንታኣና
ታ ጋዓ ባካ ጎኔታሢ ዔያታ ዔራንዳ።
- 7 ሳዓ ጎሸኪንታኣና ቦኪ ቡርሺንታሢ፤
ዔያቶኮ ማጌግ ዲኡፖ ካራ ካራ ዜርቂንታንዳ።
- 8 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ታ ያኣዛሢ፤
ታኣኒ ጋዓንቲ ኔና ጉሙርቂዎ ሃሻዓኔ፤
ኔ ታና ዓኣቻንዳጉዲ ታ ኮዓሢር ሃይቆም ጌይ ታና
ሃሺ፤።
- 9 ዔያታ ዓኣቺ ፒሬ ፒራሰካፓ ታና ቶሊሴ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሶኮ ዲቃሰካፓ ታና ዓይሴ።
- 10 ታኣኒ ኮሺና ያኦኪ ዴንዳዛ
ፑርቶ ዓሳ ዔያታ ፒሬ ፒራሰካ ፔኤር ዓዲንቶንጎ።

142

- ዳውቲ ዳና ዔቶይዳ ዓኣ ዋድና ዔራቶና ካላሌ ካላሎ
ያኦሲ ማኣዳንዳጉዲ ሺኢቆ ሺኢጲሢ
- 1 ዑኡዘ ታኣኒ ዳጊዲ ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ ዓላታኔ፤
ታና ዒዚ ሚጨንታንዳጉዲ ታ ሺኢቃ።
  - 2 ታ ዒዛ ሃዳርሳ ባኮ ቢያ ዒዛ ቤርቶ ሺኢቫ፤
ሜቶቆ ታኣኒ ቢያ ታ ዒዛም ከኤዛ።
  - 3 ዒና ታኣኒ ጋፒ ያያኒ ዑካኣና
ታኣኒ ዓይጎ ዋዳኒ ኮይሳቲያ ዒዚ ዔዔራ፤
ታኣኒ ዳንዳ ጎይይይዳ
ሞርካ ታኣኒ ፒር ዓኣቺ ፒሬ።
  - 4 ኮይሎ ታ ሺሪ ዘጋንቲ ታና ዓኣቻንዳ ካይዚ ባይቄ፤
ፔቲታዎ ታና ማኣዳ ዓሲ ባኣያ ማዔ፤
ታና ካፓያና ታ ዛሎ ሂርጋ ዓሲያኣ ባኣሴ።
  - 5 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ታና ማኣዳንዳጉዲ
ታኣኒ ኔ ባንሢ ዒላታኔ፤
ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ኔኤኒ ታኣኒ ፑኖ ካያሢ፤
ሺምፖና ዓኣ ዓሳ ናንገ ዓጮይዳ ታኣኒ ዓኣያ ማዔሢ
ኔና።
  - 6 ታኣኒ ጋፒ ዋዛ ቲቂ ዳዔሢር
ኔ ታና ማኣዳንዳጉዲ ኔ ባንሢ ታ ዒላታሢ ዋይዘ፤
ዑሣ ዓኣዳ ታኣኒ ዔያታ ዋልቃዳሢር ታ ሞርኮፓ ታና
ዓውሴ።
  - 7 ታኣኒ ኔና ጋላታንዳጉዲ ሃያ ቱኡዛፓ ታና ቡሌ፤
ኔኤኒ ታኣኒ ማዳ ኔኤኮ ኮሹም ማዳ ዘጋዎ
ዲሎ ዓሳ ሙኪ ታ ኮይላ ቡካንዳ።

143

- ዳውቲ ዳና ዔቶይዳ
ያኦሲፓ ማኣዳ ዳንቃኒ ሺኢቆ ሺኢጲሢ
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ሺኢጲፃ ታኣኒ ዋይዘ፤
ታኣኒ ኔና ሺኢቃ ሺኢጲፃ ባንሢ ዋይዘ ጌሢ፤
ኔኤኒ ጉሙርቂንታያ፤ ሃሣ ፒዜ ማዔ ጎይያና
ታ ሺኢቃ ባኮ ታኣኒም ዒንጌ።
  - 2 ኔ ቤርታ ፔቲታዎ ዲሎ ማዓ ዓሲ ባኣሢር
ታና ኔ ዓይላሢ ዋጌር ኔ ቤርቶ ዔኪ ሺኢሺ፤።
  - 3 ታ ሞርካሢ ታና ዋዳኒ ዳውሳ፤
ዲሚዳ ጌልዚ ቱኪ ታኣኒ ካራ ባይዘ፤
ሚርጌ ዋዴኮ ቤርታ ሃይቂ ዲኡቲ ዓሶጉዲ ታኣኒ
ማዔ።
  - 4 ታኣኒ ጋርይዳ ዓኣ ሺምፓሢ ባኣያ ማዔ፤
ዒና ዲቃቲም ካራ ታኣኒ ባይቄ።
  - 5 ታኣኒ ሚናኣ ዋዳ ጳቂሢ ማሌ፤
ኔኤኒ ማዳ ማዳ ሺርሺ ሺርሺ ታ ማሌ፤
ኔ ዋልቆና ኔ ማዳ ባኮ ቢያ ታ ጳቂሴ።
  - 6 ታ ኩጫ ኔና ሺኢቃ፤ ኔ ባንሢ ታ ዔቂሴ፤
ዳውሎ ዓጨዳ ዋኣሢ ዳኤባሢ፤
ታኣኒ ሺምፔላ ዒሚዳ ኔና ዳኤቤ።
  - 7 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ሺምፓሢ ታኣኒ ላቤሢር
ኔጉዋዎ ታ ሺኢቃ ባኮ ታኣኒም ዒንጌ፤
ኔ ዓኣፖ ካር ታ ባንፃፓ ሺርሺ፤
ኔ ዩይይዳቲ ሳዎ ዳም ኬዳ ዓሶጉዲ ታኣኒ
ማዓንዳ።
  - 8 ታኣኒ ጉሙርቃሢ ኔና ማዔሢር
ኬላ ኬላ ኔኤኮ ናንገና ናንገ ናሹም ታና ዔርዜ፤
ታ ሺምፓሢ ሃዳርሲ ታ ኔኤም ዒንጌሢር
ታኣኒ ዳንዳንዳ ጎይያ ታና ዳቄ።
  - 9 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ታኣኒ ኔና ፑኖ ካያሢ ማሃሢር
ታኣኒ ሞርኮይዳፓ ታና ማኣዳ ዓውሴ።
  - 10 ኔኤኒ ታኣኒ ያኣዛሢ፤
ኔ ጋዓ ባኮ ታኣኒ ማዳ ኩንሣንጉዲ ታና ዔርዜ፤
ኔኤኮ ኮዥ ዓያኖና ኮሺ ጎይሢ ታኣኒም ዳቄ።
  - 11 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ኔ ቦንቶም ጌይ ታ ሺምፓሢ
ካፔ፤
ኔኤኮ ፒዙም ማዳና ታኣኒ ሜቶይዳፓ ቢያ ታና
ኬሴ።
  - 12 ኔኤኮ ናንገና ናንገ ናሹም ፔጋሲ ታኣኒም ዳቂ
ታኣኒ ሞርኮ ዋዳ ባይዘ፤
ታኣኒ ኔኤኮ ዓይላሢታሢር
ታኣኒ ፑርታ ባኣዚ ማዳ ዓሶ ቢያ ኩርሴ።

144

- ዳውቲ ዳና ዔቶይዳ
ባሺሢ ዳንቃዎ ዓይናዳ ዓይነም
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ ማዔ ታኣኒ ላላሢ ጋላቲንቶንጎ!
ዒዚ ታና ያልዚ ያሎ ጎይሢ ዔርዜ፤ ያልዘም
ገኢሺ፤።
  - 2 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ ታና ካፓያ ታኣኒ ገቲማኔ፤
ታኣኒ ፑኖ ካያሢ፤ ሃሣ ታና ዓውሳሢ፤
ታኣኒ ዒዛ ጉሙርቂ ኮሺ ናንጋ፤
ዳራኣ ታኣኒም ዓይሢንታንዳጉዲ ማሃሢ ዒዛ።

- 3 ናንገና ናንጋ ጎዳሚዮ!
ዓሰንሢ ዓይነኩ ጌይ ኔ ሃያይዲ ቶኦኮ ዛጋይ?
ሃያይዲ ኔ ሂርገ ዓያቶም ማላሢ ዓይነኩ ጌይዳይ?
- 4 ዓሰ ዠባሬጉዳ ባአዚኩ፤
ናንጋ ዋዳኣ ዔኤከፍ ሺቢጉዳ ዳንዲ ባይቃያኩ።
- 5 ናንገና ናንጋ ጎዳሚዮ! ጫሪንጮ ዳርዚ ለካ ኬዳ፤
ደኮ ኔ ኩጮና ካኣሚ ጩቢሺ።
- 6 ኔኤኮ ዜኤሊንፆ ዜኤሊንሢ ኔ ሞርኮ ዳውሲ ባይዜ፤
ኔኤኮ ሂኢዠና ዓያቶ ዲኪ ዳውሴ።
- 7 ኔ ኩጮ ሎኦጋ ለካ ዳኩ፤
ዳኤገ ዋኣፆ ዳማገ ታና ጎቹ ኬሲ፣ ዓውሴ፤
ፃንጎ ማዔ ማሌ ዓጮ ዓሰገ ታና ዓይሴ።
- 8 ዔያታ ፔቱታፆ ጎኔ ባአዚ ጌሰቱዋሴ፤
ሚዛቆ ኩጮ ዔያታ ዔቁሲ ሉኡዙሞና ጫኣቃኔ።
- 9 ጾኦሲዮ! ዓኪ ዓይኑም ኔና ቦንቹ ታ ዓይናዳንዳ፤
ታጶ ሻሺ ዳንሢንታ ጎኡሎዋ ዋርቂ ታኣኒ
ዓይናዳንዳ።
- 10 ጾልዚና ባሻንዳጉዲ ካኣቶም ኔኤኒ ዋልቁ ዒንጋኔ፤
ኔ ዓይላሢ ዳውቴያ ጩንቾ ዓራገ ዓጩሢጋ ኔ
ዓውሳያኩ።
- 11 ፃንጎ ማዔ ማሌ ዓጮ ሞርኮይዳገ ታና ዓውሴ፤
ዔያቶኮ ዳንጋ ሉኡዚ ባአዚ ጌሰታያኩ፤
ሚዛቆ ኩጮ ዔያታ ሉኡዙሞ ጫኣቁሞር
ዔዔቁሳኔ።
- 12 ኦኡኮ ዳጌ ናኣታ ሃገ ዔቃኣና
ሃገ ባቃሊ ዑገ ዳንዳ ሚሢጉዲ ማጾንጎ፤
ኦኡኮ ዉዲር ናኣታ ካኣቱሞ ማኣርኮ ጎንጃሢ ዋላ ካኣማ
ካርይዳ
ደቁንቲ ኬኤፆ ሚዛዲሳ፣ ዓርሲ ኮሾና ፒዜ
ቱርቱርጉዲ ማጾንጎ።
- 13 ኮና ኦኡኮ ዲማ ዲማ ቶኦኪ ሃኣኮና ኩሚያ ማጾንጎ፤
ሄንፆር ዘኦዞ ኬሰኬ ኦኡኮ ማራታ
ሚርጌ ሺያና ገይዲንታ ማሪናይ ሾይ ዲቦንጎ።
- 14 ባኣታ ኦኡኮ ካኣሽኮንጎ፤
ቡሉሞፆ ሾይ ሾይ ዲቦንጎ፤
ኦና ዲዒ ዔኪ ዳንዳ ባአዚ ባይቆንጎ፤
ኦ ካታሞኮ ሳዞ ጎይፆ ዳኤገይዳ ዩኤፒ ዑኡሲ
ዋይዘንቶገ።
- 15 ዩያጉዳ ዓንጃ ዓንገንጌ ዳሬ ጋላቲንጌያኩ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ጾኦሲ ማዔ ዳሬ
ዓንጃንጌያኩ።

145

ዳውቴ ዓይነት

- ጋላታ ዓይነት
- 1 ታ ጾኦዛሦ፣ ታ ካኣቲዮ!
ታ ኔኤኮ ዳኤገሞ ሄርሺ ኬኤዛንዳ፤
ናንገና ታ ኔ ሱንፆ ጋላቲ ጎይሢ ናንጋንዳ።
- 2 ቢያ ኬላ ኬላ ታ ኔና ጋላታንዳ፤
ናንገና ታ ኔኤኮ ሱንፆ ቦንቹ ጎይሢ ናንጋንዳ።
- 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኤፒኩ፤
ፑኡፒ ጋላታ ዒዛሞ ኮይሳያኩ፤
ዒዛኮ ዳኤገሞ ዓሲ ዔራኒ ዳንዳዓያይዳገ ዑሣኩ።
- 4 ዋደና ዋደና ኬሰካ ዓሳ ኔኤኮ ማደ
ሄሊሲ ሙካ ዓሰም ኬኤዚ ዔርዛንዳ፤

- ኔኤኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማደዋ ፔጋሲ ዔያታ
ኬኤዛንዳ።
- 5 ዳራ ኔኤኮ ቦንቾንታ ቦንቾንቶኮዋ ዳኤገሞ ኬኤዛንዳ፤
ታኣኒያ ኔኤኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማደ ማሊ ማሊ
ናንጋንዳ።
- 6 ዳራ ኔኤኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ዳኤገ ማደ ዛሎ
ኬኤዛንዳ፤
ታኣኒያ ኔኤኮ ዳኤገ ማደ ሄርሺ ዳገዲ
ኬኤዛንዳ።
- 7 ዔያታ ኔኤኮ ኮሹሞ ሚርገፆ ኬኤዛንዳ፤
ኔኤኮ ሂሉሞ ዋልቆ ዛሎ ዳግ ጌዔ ዑኡሲና
ዓይናዳንዳ።
- 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሺ፣ ሃሣ ሚጩንታያኩ፤
ዳጋዲ ሩኡሩዋያ፣ ናሹማኣ ናንገና ጋፑዋያኩ።
- 9 ዒዚ ቢያ ባኮም ኮሺኩ፤
ዒ ማዢ ባኮ ቢያ ሚጩንታያኩ።
- 10 ናንገና ናንጋ ጎዳሚዮ!
ኔ ማዢ ባካ ቢያ ኔና ጋላታንዳ፤
ኔኤም ዲማዳ ኔ ዳራ ቢያ ኔና ዳኤፒሲ ሄርሻንዳ።
- 11 ኔኤኮ ካኣቱሞ ቦንቾ ዛሎ ኬኤዛንዳ፤
ኔኤኮ ዋልቆ ዛሎ ሄርሺ ጌሰታንዳ።
- 12 ዩያይዲ፣ ዓሲ ቢያ
ኔ ዋልቆና ኔኤኒ ማዳ ዳኤገ ማደንታ
ገንሣ ሃሣ ኔኤኮ ካኣቱሞ ቦንቾ ዳኤገሞዋ
ዔራንዳ።
- 13 ኬሰካ ዋደ ቢያይዳ ዋይሣ ካኣታሢ ኔናኩ፤
ኔኤኮ ካኣቱማ ናንገና ባይቁዋያኩ።

- ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ጉሙርቁንቲ ኩንሣያኩ፤
ዒዚ ማዳ ባካ ቢያ ኮሺኩ።
- 14 ሎኦማኒ ቡኡዲንታ ዓሶ ዒ ኬኤሊንቃኔ፤
ሳዓ ሎኦሚ ዓኣ ዓሶዋ ዔቁሳኔ።
- 15 ቢያሢ ጉሙርቁ ኔና ዛጋኔ፤
ኔኤኒያ ዔያቶም ኮይሳ ዋደና
ዔያታ ሙዓንዳ ሙፆ ዒንጋኔ።
- 16 ኔኤኒ ኔኤኮ ኩጮ ቡሊ
ፔቱ ፔቱ ሹምፔና ዓኣ ባኮም
ኮይሳ ባኮ ዒንገ ዒኖ ዔያቶኮ ሃውሺሳ።
- 17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ባኮና ቢያ ሂሎኬ፤
ገንሣ ሃሣ ኮሺኩ።
- 18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ሺኢቃዞንሢም ቢያ
ጎኔ ዒኔገ ሺኢቃዞንሢም ቢያ ዒ ዑኬኩ።
- 19 ቦንቹ ዒዛ ዒገጫዞንሢም
ኮይሳ ባኮ ቢያ ዒዚ ዒንጋኔ፤
ሚታዲ ዒላታ ዒላቶዋ ዋይዚ ዔያቶ ማኣዳ።
- 20 ዒዛ ናሽካዞንሢም ቢያ ዒ ፑርታገ ካገኔ፤
ፑርቶ ዓሶ ጋዓንቲ ዒዚ ዋዲ ባይዛ።
- 21 ታኣኒ ቢያ ዋዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላታንዳ፤
ዒዚ ማዢ ባካ ቢያ
ዒዛኮ ዲማዳ ጌኤዢ ሱንፆ ሄርሺ ሄርሺ ናንጎንጎ።

146

ዳቂሻ ጾኦሲም ሺኢካ ጋላታ

- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!
ታ ሹምፔሌ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲ።

- 2 ሽምፔና ዓላ ዋዶ ቢያይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ጋላታንዳይ፤
ናንጋ ዋዶ ቢያይዳ ታ ያክዛህ ታኣኒ ቦንቺ ዓይናዳንዳይ።
- 3 ዳቁሻኒ ዳንዳዑዋ፣ ዓሲ ማዢንቲ ማዔ ዓሶና ሱኦጎ ማዔ ዋይሃ ዳኤፖ ዓሶ ጉሙርቁፖቴ።
- 4 ዔያታ ሃይቃዎ ሳኦ ዳማ ጌላኔ፤
ዒማ ከሎይዳ ዔያታ ማዳኒ ማሌ ባካ ቢያ ጉሪ ባይቃ።
- 5 ያይቆኦኦ ያኦሲ ዒዛ ማኦዳያ ማዔ ዓህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ፔ ያክዛህዳ ጌኤቁንቲህ ዋዛደንጎ።
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮንታ ሳዎንታ ዳኤፖ ባዘንታ ጊዳ ዓኦ ባኮ ቢያ ማዢህኤ፤
ናንጊና ጉሙርቁንቲ ጎይህ ናንጋያኤ።
- 7 ሄርቁንቲ ዋርቃ ዓሶም ፒዜ ዋጌ ዋጋኔ፤
ናይዳንቲዘንህም ሙኡዚ ዒንጋኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቱኡቲ ዓሶዋ ቱኡዛፓ ዒ ቡላኔ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓኦፓ ባይቁ ዓሶኮ ዓኦፓ ቡላኔ፤
ሎኦ ማዔ ዓኦ ሳሶ ሳዓፓ ዔቁሳኔ፤
ዒሎ ማዔ ዓሶዋ ዒዚ ናሽካኔ።
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሌ ዓጪፓ ሙኤ ዓሲ ማዔ ናንጋ ዓሶ ካፓኔ፤
ዜኤሪንዶ ማዔ ላኦንታ ዜኤር ናኦቶዋ ማኦዳይ፤
ፑርቶ ዓሶኮ ጌኖ ማሊያ ጉሪ ማሃኔ።
- 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኦቲ ማዔ ናንጋያኤ፤
ዒዮኔ! ኔ ያክዛህ ከሰካ ዋዶ ቢያይዳ ካኦታዲ ናንጋኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

147

ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኦሲም ሸኢካ ጋላታ

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ!
ኔ ያኦሲ ቦንቺ ጋላታ ዓይኔም ዓይናዲህ ቃራኤ፤
ዒዛ ጋላቱዋ ዋዛሳያ፣ ሃህ ኮይሳያኤ።
- 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩራሳላሜ ጊንህ ዓካሲ ማዢኔ፤
ዒሰራዔኤሌፓ ዳውሲንቲ ዳንዳ ዓሶ ጊንህ ዒ ማሃኔ።
- 3 ዒኔ ማቁ ያዩ ዓሶ ዒዚ ደዲሻኔ፤
ኪያዋ ኦኡኮ ዒ ፓህኒ ማራኔ።
- 4 ዡኦጋህከ ማርጉም ዒዚ ፓይዲ ዔራኔ፤
ፔቲ ፔቲህከዋ ሱንያ ዒ ጌህኔ።
- 5 ናንጊና ናንጋ ኩ ጎዳህ ዳኤፒ፣ ሃህ ዋልቁና ዓኦያኤ፤
ዒዚ ዔራ ዔራታ ሃይማኤ ጌይንቲዋያኤ።
- 6 ዒኖ ሸሌዔ ዓሶ ዒዚ ቦንቺሲ ዳጊሳኔ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሶ ጋዓንቲ ሳዓ ከኤሪ ዳውሲሳኔ።
- 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቺ ዓይኔም ዓይናዲዋቴ፤
ጎኦላ ዋርቁ ዋርቁያኦ ኔ ያክዛህ ዓይናዲ ቦንቺዋቴ።
- 8 ዒዚ ሻኦር ጫሪንጮይዳ ማጫኔ፤
ሳይይዳ ዒርዘ ዋርቁሳኔ፤
ዳኮይዳ ማኦቲ ከሲ ዓኦሳኔ።
- 9 ካዮ ቦንታ ቆሎንታም ቢያ ሙኡዚ ዒንጋኔ፤
ሙኡዚ ባይቁም ዒላታ ቁራኮ ናኦቶ ዒ ሙኡዛኔ።
- 10 ዒዚ ዋዛዳህ ደደ ፓራህንታ
ያሎ ዓሶንታኮ ዋልቆ ዛጊቲዋሴ።

- 11 ዒዛ ዋዛሳህ
ዒዛ ቦንቺ ዒጊጫዘንህና
ናንጊና ናንጋ ናሹም ዒዛኮ ጉሙርቃዘንህኤ።
- 12 ዩራሳላሜ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲ!
ዒዮኔ! ኔ ያክዛህ ፑኡፒሲ ዒላሸ!
13 ዒዚ ኔኤኮ ማርቾ ካርኮ ጋጋርዘ ደዲሺ ካፓኔ፤
ኔ ጋራ ዓኦ ዳር ዒዚ ዓንጃኔ።
- 14 ዒዚ ኔ ዓጮኮ ዛጶ ኮሺ ማሃ ካፓኔ፤
ቃራ ዛርጌ ካጻሲ ኔና ዒ ማሻኔ።
- 15 ሳዎ ፔ ቢታንቶና ዒዚ ዓይህኔ፤
ዒዚ ጋዓ ባካ ኔጉዋዎ ማዳንቲ ኩማኔ።
- 16 ዳኤፖ ሻጮ ዋዳንቲ ፑኡታጉዲ ሳዓ ዒዚ ማጫኔ፤
ሊኤሎጉዲ ላሃ ያልኮዋ ዲቢንህጉዲ ሳዓ ላኦላኔ።
- 17 ሻጮ ቃንያጉዲ ሳዓ ዒዚ ዲኢኒሻኔ፤
ዩያ ከዳ ሻጮ ቤርታ ያኦኒያ ጫርቁ ዔቃኒ ዳንዳዑዋሴ።
- 18 ዩካፓ ዒዚ ዓይህህ ዓይህኔ፤
ዩይ ላኦዳዲ ዳይ ዓኦ ሻጮ ዓልቃኔ፤
ዡባሪ ዒዚ ዡባርሺሲም ዋኦህ ዒኢፓ ጎዳኔ።
- 19 ፔ ቃኦ ያይቆኦኦ ናኦቶም
ዒዛኮ ዋጎንታ ዳምቦንታ ዒሰራዔኤሌም ፔጋሲ ዔርዛኔ።
- 20 ዩያ ቢያ ዒዚ ማሌ ዓይጎ ዳይማኦ ማዳባኦሴ፤
ዩያታ ዒዛኮ ዋጎ ዔራዋሴ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጋላታ!

148

ማዢንቲ ቢያ ያኦሲ ጋላታንዳያ ኮይሳህ

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮፓ ጋላቱዋቴ!
ሎ ዳጌ ጫሪንጮ ዓኦ ማዢንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ጋላቱዋቴ።
- 2 ዒንህ፣ ዒዛኮ ኪኢታንቻ ዒዛ ጋላቱዋቴ፤
ጫሪንጮይዳ ዓኦ ዒዛኮ ያሎ ዓሳ ቢያ ዒዛ ጋላቱዋቴ።
- 3 ዓቦንታ ዓጊኖንታ ጋላቱዋቴ፤
ጫሪንጮ ፖዓ ዡኦጋህያ ዒዛ ጋላቱዋቴ።
- 4 ሌካ ዳግ ጌይ ዓኦ ጫሪንጮ ዒዛ ጋላቱዋቴ፤
ዳጌ ቤዘኮ ዑዓ ዓኦ ዋኦያኦ ጋላቱዋቴ።
- 5 ቢያ ባካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቶንጎ!
ዒዚ ዓይህም ዩይ ባካ ቢያ ማዢንቲ።
- 6 ከሰካ ዋዶይዳ ቢያ ላኦሚንቲዋ ዳምቤና ናንጊና ናንጋንዳጉዲ ማዢ ደዲሺ ዔያቶ ዒ ጌህኔ።
- 7 ባዞይዳ ዓኦ ዳኤፖ ቦንታ
ኮሺ ዔታዳ ቁልቦ ዋኦያኦ ቢያ ሳዓፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ።
- 8 ዜኤሊንዓ፣ ዳኮ ሻጮ፣ ሻጮ ዳኤፖንታ ሻኦርንታ ዒዛኮ ዓይህያ ማዳ ኩንህ ዳኤፖ ዓልጋህ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ።
- 9 ጌማርንታ ዳኮንታ
ዓኦፓ ሙይንታ ማዶንታ ዳኤሎ ካያ ዓኦ ማዶኦ ቢያ ዒዛ ጋላቱዋቴ።
- 10 ካዮ ቦንታ ጋራ ዓኦ ቆልሞንታ
ሳይይዳ ጎቺንቲ ሃንታ ባኮንታ ጋኦዘና ባራና ባካ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ጋላቱዋቴ።
- 11 ካኦቶንታ ሳይይዳ ዓኦ ዳራ ቢያ

በታንታ ዓላ ሱኩሳንታ ዋሳ ዋጋ ዓሳኣ ቢያ ዒዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲንቶም!
ጋላቲዎቹ።

- 12 ዓቲንቆ ደገህንታ ወደራህንታ
ጋርቻንታ ናኣቶንታ ቢያ ዒዛ ጋላቲዎቹ።
- 13 ዒዛኮ ሱንፃ ማሌ ሱንፃ ቢያፓ ባሻህሮ
ዒዛኮ ቦንቻ ሳያና ጫሪንጮናፓ ባሽ ደኤፒታህሮ
ቢያህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቶንጎ!
- 14 ዒዛኮ ዒኖና ዋላ ቱኡቲያ ማዔ ዒዛ ዴሮ
ዒሰራዔኤሌ ዒዚ ደገዲ ቦንቹሴኔ፤
ጋላታ ጋላታንዳጉዲያኣ ዒዚ ዔያቶ ማሄኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዎቹ!

149

ጋላታ ዓይነት

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዎቹ!
ናንጊና ናንጋ ጎዳህም ዓኪ ዓይነት ኬሲ ዓይናዲዎቹ!
ያኦሲ ዓሳ ቡኬ ቤዘይዳ ዒዛ ቦንቻም ዓይናዲዎቹ!
- 2 ዒሰራዔኤሌ ማዜ ያኦሲና ዋዛደንጎ!
ፃዮኔ ዴራኣ ካኣቲሮ ኮኦሚ ዋዛደንጎ!
- 3 ዒዛ ቦንቻም ዓገዲ ዓገዲ ጋላቶንጎ፤
ካራቤ ባዒ፥ ጎኦላኣ ዋርቂ ዋርቂ ዒዛ ጋላቶንጎ።
- 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዴሮ ዛጋፓ ዋዛደኔ፤
ባሽህ ዒንገ፥ ዒኖ ሸሌዔ ዓሶ ዒዚ ቦንቹሳኔ።
- 5 ያኦሲ ዴራ ዬያ ቦንቹንቲ ቦንቻሮ ዋዛደንጎ፤
ዋንቶ ላሄ ቤዛ ቢያ ዋዛዲ ዓይናደንጎ።
- 6 ጩንቻ ዓራፖ ዔያቶኮ ኩጫ ዓኣኔ፤
ዬያሮ ዔያታ
ዒላሽ ዒላሽ፥ ዴግ ጌዔ ዑኡሲና ያኦሲ ጋላቶንጎ።
- 7 ዔያታ ዬያይዴቲ
ሜሌ ካኣቶ ባሻኒ
ሜሌ ዴሮይዳ ደኤፒ ሜቶ ዓጋኒ፥
- 8 ዬያ ዴሮኮ ካኣቶ ካኒ ቢራታና
ደኤፖ ደኤፖ ሱኩሳንታ ዲፃና ዓርቂ ቱካኒ፥
- 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶይዳ ዋጌ ዋሳ ማዲ ኩንህኒ
ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዴራ ባሽህ ዋልቂ ዴንቃንዳኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲንቶም!

150

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዎቹ!

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ጋላቲዎቹ!
ዒዛም ዲማዴ ጌኤዦ ማኣሮይዳ ያኦሲ ጋላቲዎቹ!
ዒዛኮ ዲቃህ ሄርሺሳ ዋልቃ ዓኣ ጫሪንጮይዳኣ
ዒዛ ጋላቲዎቹ!
- 2 ዒዚ ማዴ ዲቃህ ሄርሺሳ ማዶሮ ጋላቲዎቹ፤
ቤቃያ ባኣያ ማዔ ደኤፑሞሮ ዒዛ ጋላቲዎቹ።
- 3 ዛዬ ዋርቂ ዒዛ ጋላቲዎቹ፤
ጎኦላንታ ዲቢ ሻሽና ዴንህ ዋርቆ ጎኦሎዋ
ዋርቂ ዋርቂ ዒዛ ጋላቲዎቹ።
- 4 ካራቤ ባዒ ዒዛ ቦንቻም ዓገዲ ዓገዲ ጋላቲዎቹ፤
ጎኦላንታ ሹሉንጎንታ ዋርቂ ዒዛ ጋላቲዎቹ።
- 5 ዑኡቱቡሎ ዋሽ ዋሽ ዒዛ ጋላቲዎቹ፤
ዑኡዛ ኮሺ ሚዛጳ ዑኡቱቡሎናኣ ዒዛ ጋላቲዎቹ።
- 6 ሸምፔና ዓኣያ ማዔ ማዢንታ ቢያ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላቲዎቹ!

ኮእኪንሢ ማፃኣፔ ዓይያ ካር

ኮእኪንሢ ማፃኣፔ፡- ቶሴና ኮእኪንሢ ሃይሴና ጌሰቶ ጎይሢና ጌሊጊንቴያ፡ ዓሲ ናንጊ ጎይሢንታ ካኣሺ ባኣዚ ዛላንታ ዔርዛያኬ፡ ባሽና ኬኤዛሢ፡- ዓሲ ናንጋ ናንጎይዳ ኬላ ኬላ ማዓ ባኣዚ ዛላኬ፤ «ዔራቶኮ ቤርቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢኬ»፡ ጋዓ ዳምቦ ዔራንግጉዲ ኬኤዚሢና ዓርቃ። ማፃኣፔላ ዔርዛሢ፡- ካኣሺ ማዶ ባኣዚ ለሊቱዋንቴ ዓሲ ናንጋ ናንጎይዳ ኬላ ኬላ ማዲ ከንሣሢ ኮይሳ ኮሺ ማሊሢንታ ኮሺ ማዶዋ ቃሲ ዔርዛኬ። ሃና ማፃኣፔሎይዳ ሸሌዑዋ ዛላንታ ጊቢ ዳንዳዒሢ ዛላንታ ዓሲኮ ሚጨንቲሢ ዛላና ጉሙርቁንቲሢ ዛላንታ ሚርጌ ባኣዚ ኮእኪንሢና ኬኤዚንቴ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ኮእኪንሢ ሃይሳ ጎይሢና ማዶይዳ ፔኤሽንጉቴያ (1:1-6)

ዔራቶ ኮሚሢ ዛላኮ ዘርና ዘር (1:7—7:27)

ዔራቶ ሄርሺሢና ኬኤዚንቴ ዓይኑዋ (8:1—9:18)

ሴሎዋኔ ኮእኪንሢ (10:1—29:27)

ዓጉሬ ጌሰቲ ጌኤዞ (30:1-33)

ካኣቲ ሊሙዔኤሎም ዒንዳ ኬኤዚ ዔርዜ ባኮ (31:1-31)

ኮእኪንሢኮ ማእዶ

1 ሃይ ኮእኪንሢ ዳውቴ ናኣዚ፡ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ሴሎዋኔ ኬኤዚያኬ። 2 ኮእኪንሢ፡- ዔራቶና ኮሺ ዘርና ዔራቲ፡ ኮሺ ዳኤሢ ማሊሢ ዓኣ ዔራቶ ጌኤሲ ዔራቲያ ማእዳያኬ። 3 ዴያታ፡- ጎኩምንታ ፒዜ ዋጌንታ ፒዙዋዋ ማዲሺሢና ዳምቤና ዔራቶና ሚርጌ ዓኣ ናንጊ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳኔ። 4 ኮሺ ዔኤቢ ዔሪባኣሢሢ ጨንጨዋ ዔራቶ፤ ዳጌዘንሢሢ ማሊ ዔራቶና ማሊ ጳቂሥሢና ዳንቁሳ። 5 ሃይ ኮእኪንሢ፡- ዔር ዓሳ ዔራቶ ፔኤሲ ቃሳንዳጉዲ፡ ማሊ ጳቂሥዘንሢያ ቃሲ ዔይቶም ዳምቤ ማዓ ዘር ዳንቃንዳጉዲ ማሃኔ። 6 ዔርቲባኣያ ማዔ ኮእኪንሢኮ ዓኣሺንቴ ባኮ ዔር ዓሳ ሺኣሻ ዓኣቶ ባኮ ዴያና ዔራንግጉዲ ዳንዳዒሳያኬ።

ዳጌ ዓሳ ዘርና ዘር

7 ዔራቶኮ ቤርቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢኬ፤ ዔኤዮ ዓሳ ጋዓንቴ ዔራቶና ዳምቤና ቦላሃኔ።

8 ታ ናዓሢዮ! ኔ ዓዶ ዘር ዋይዜ፤ ኔ ዒንዳ ኔና ዔርዛ ባኮ ቢያ ቦሃ፡፡ 9 ዴይ ዘራ፡- ኔና ቦንቶሳያ ቶኦካ ዓሳ ባኮጉዲ፤ ሃሣ ባቃናዋ ሚዛጲሳያ ቁንቴ ኔኤም ማዓንዳኔ።

10 ታ ናዓሢዮ! ጎሞ ዓሳ ኔኤኒ ዔይቶና ዋላ ዓኣዳንዳጉዲ ኔና ጌሾቴ ዔይቶም ዔኤዒ፡፡ 11 ጎያንቴ ዔይታ ኔና፡- «ዳቢንቲባኣ ጌኤሺ ዓሲ ሳይያ ካቲ ዳዒ ኑ ዋዶም፡ ኑኡና ዋላ ሃኒ ዴዔ! 12 ሃይቁ ዓሲ ዲኡፒ ዔኤዳሢጉዲ ኑኡኒያ ዔይታ ኮሺ ሸምፔና ዓኣንቴ ዔኤዶም፤ ዔቴይዳ ሎኦማ ዓሲጉዴያ ኑ ዔይቶ ማሆም! 13 ጴዳዋያ ማዔ ሚርጌ ዲማ ዲማ ኮሺ ባኣዚ ኑ ዔካንዳኔ፤ ቡሪ ኑ ዔካ ባኮና ኑኡኮ ማእር ኑ ከንሣንዳኔ፤

14 ሃኒ ዴዒ ኑኡና ዋላ ፔቴ ማዔ፤ ወኡቁ፡ ሃሣ ቡሪ ኑ ዳንቃ ቆሎ ኑ ዋላ ዔካንዳኔ»፡ ጋዓንዳያ ናንዳኔ።

15 ታ ናዓሢዮ! ዴያጉዴ ዓሰና ዋላ ዓኣዲ፡፡ ዴያቶይዳፓ ሸኢኬ። 16 ዔይታ ፑርታ ባኣዚ ማዲኒ ጳሽካኔ፤ ሃሣ ዓሲ ዋዲኒያ ሩኡራያኬ። 17 ፒሪ ኔ ዓይሣኒ ኮዓ ካፔላ ኔና ዛጋንቴ ኔ ፒሪ ፒራሢ ኔና ማእዳያቱዋሴ። 18 ዴያ ማዶ ዓሳ ዔይታ ዓዲንቴ ሃይቃንዳ ፒራሢ ፔኤም ፒራኔ። 19 ዔርቲባኣ ጎይሢና ቆሎ ቡኩሳ ዓሰ ዴይ ዔይታ ቡኩሴ ቆላ ዔይቶኮ ሸምፓሢ ባይዛንዳኔ። ጎርቲናና ዶርጎጫ ዓሰኮ ጋፒንፃ ዴማዴኬ።

ዔራቶ ዔኤላ ዔኤሊሢ

20 ዔራቶ ጎይሢዳ ዔቁ ዔኤሊንታኔ፤ ዓሳ ቡካ ጳኦኮይዳኣ ዑኡዞ ፔኤሲ ዳጊዲ ዋይዚሳኔ። 21 ዓሲ ሚርጌ ዓኣ ጎይቶይዳኣ ዒላታኔ፤ ካታም ጌሎ ካርኮ ዳራ ቡካ ቤዛይዳ ጌኤዞ ፔኤሲ ጌሰታኔ፤ ሂዚያ ጋዓኔ፡-

22 «ዒንሢ ሃይ ዔራታ ፓጩ ዓሳ! ዓይዴ ሄላንዳኣና ዔኤያ ማዔ ዒንሢ ናንጋኒ ኮዓይ! ዒንሢ ቦሃ ዓሳ! ዋም ሄላንዳኣና ዒንሢ ቦሃያና ዋዛዲ ዒንሢ ናንጋንዳይ! ዒንሢ ዔኤዮ ዓሳ! ዋም ሄላንዳኣና ዔራቶ ዒንሢ ዒፃይ? 23 ታ ዘር ዒንሢ ዔካቶ ታ ማሊያ ታ ዒንሢም ፔጋሴያ ናንዳንቴኬ፤ ታኣኮ ቃኣሎዋ ታ ዒንሢ ዔርዜያናንዳንቴኬ። 24 ታ ባንሢ ዒንሢ ሙካንዳጉዲ ታ ኩጮ ቤኤዚ ታ ዒንሢ ዔኤሌኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ታ ዔኤሊያ ዋይዚባኣሴ። 25 ታ ዘር ዒንሢ ቶኦቹኔ፤ ታ ጎርዋ ዒንሢ ዔኪባኣሴ። 26 ዴያር ሜታ ዒንሢ ሄሌ ዋዶና ታ ሚኤጫንዳኔ፤ ባይሰንታ ዒንሢዳ ሄሌ ዋዶና ታኣኒ ቦሃ ዓዓማላንዳኔ። 27 ዲቃቲሢ ጉዶ ዠባራጉዲ ዒንሢዳ ዠባርሻኣና፡ ሜታኣ ዓልጎ ዠባራጉዲ ዒንሢ ጌልፓኣና፡ ዋኣዩሢና ሜቶና ዒንሢ ሄላዛ ታ ዒንሢ ሚጨጫጫንዳኔ። 28 ዴያ ዋዶና ዒንሢ ታና፡ ዔራቶ ጋዞ ዔኤላንዳኔ፤ ታ ጋዓንቴ ዒንሢም ዴሃዓኬ፤ ዲማ ዲማ ቤሰካ ዒንሢ ታና ኮዓንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ታና ዳንቃዓኬ። 29 ዔራቶ ዒንሢ ዒፃኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢያ ዒንሢ ናሽኪባኣሴ። 30 ታ ዘር ዒንሢ ኮዒባኣሴ፤ ታ ጎርዋ ዒንሢ ቦሃኔ። 31 ዴያር ዒንሢም ኮይሳ ሜቶ ዒንሢ ዔካንዳኔ፤ ዒንሢኮ ጌና ማዶኮ ዓኣፖዋ ዒንሢ ዳንቃንዳኔ። 32 ዔራቶ ፓጩ ዓሳ ዔራቶም ዋይዞ ዒፃ ዋያ ኬኤሎ ዳኬሢር ዔይታ ሃይቃንዳኔ፤ ዔኤዮ ዓሳ ቁል ጌይያፓ ዔቁያና ባይቃንዳኔ። 33 ታኣም ዋይዛሢ ጋዓንቴ ሂርጋ ባኣያ ናንጋንዳኔ፤ ዒጊቻ ባኣዚያ ባኣያ ሃውሻንዳኔ።»

2

ዔራቶፓ ጴዳ ዓንጆ

1 ታ ናዓሢዮ! ታ ኔና ዔርዛ ባኮ ዔኬ፤ ታ ዓይሢያዎ ኔ ዒና ዓርቁ። 2 ዔራቶ ኬኤዛ ሃይሴ ዒናፓ ዋይዜ፤ ዛጊ ማሊ ዔኬ ጳቂሢ። 3 ማሊ ጳቂሥሢ ዔኤሌ፤ ዔራቶም ሃሣ ዑኡዞ ኔኡኮ ዳጊዲ ዒላቴ። 4 ቢራ፤ ሃሣ ጊንሣ ዓኣቶና ሚኤሸ ዳንቃኒ ኔ ኮዓሢጉዲ ዔራቶ ዲዲ ኮዔ። 5 ዴያ ቢያ ኔ ማዴቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢ ዓይጎታቴያ ኔ ዔራንዳኔ፤ ያኦሲ ዔራቶም ኔ ዳንቃንዳኔ። 6 ዔራቶ ዒንጋሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዔራቶንታ ማሊ ጳቂሥሢንታ ጴዳሢያ ዒዛይዳፓኬ። 7 ዒዚ ፒዜ ዓሰም ኮሺ ዔራቶ ዒንጋኔ፤ ማዶ ማዶይዳ ቦሃሳ ባኣዚባኣ ዓሰም ዒ ጊቲማኬ። 8 ዒዚ ፒዜ ዋጌ ዋጊንታ ጎይያ ዛጋኔ፤ ዒዛም ጉሙርቁንቲ ማዶዘንሢ ዒ ካፓኔ።

1:1 1:1 1ካኣቶ. ማ 4:32። 1:7 1:7 ዒዮ. 28:28፤ ዓይኑ. 111:10፤ ኮእኪ. 9:10። 1:21 1:21 ኮእኪ. 8:1-3።

9 ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ቢያ ኔ ዋይዘቲ ደሎ። ጊዜ ዋጌ፣ ጎኔ ማደቀ ኔ ዔራንዳኔ፤ ኔ ማደኒ ኮይሳ ባኮባ ቢያ ኔ ዔራንዳኔ። 10 ዔራ ዓሲ ኔ ማዓንዳኔ፤ ዔራታ ኔኤም ዋዛ ዒንጋንዳኔ። 11 ሃኪሲ ማላሢ ኔና ካፓኔ፤ ማሊ ዒና ዔከሢያኦ ፑርታ ባኦዚፓ ኔና ዓይሳኔ። 12 ዔራቶ ኔና ፑርቶ ዓሶ ጎይዖና ዔያቶኮ ዋሶ ጌኤዘናፓ ዓውሳንዳኔ። 13 ዔያጉይ ዓሳ ጎሞ ደሞይዳ ናንጋኒ ደሎ ጎይዖ ሃሽዘንሢ። 14 ዔያ ዓሶ ዋዛሳ ባኦዚ፡- ጊዜ ባኮ ዋሲሲሢና ጌኔ ማዔ ፑርታ ማደ ማደሢ። 15 ዔያታ ጉሙርቁንቱዋያ ዋሶ ዓሲኤ።

16 ዓካሪ ታኦኒ ኔኤም ጋዓ ባኮ ኔ ዋይዘቲ ሺኢቲ ጌሰቲሢና ኔና ፒራ ዘኦዛ ኮኦማ ላኦፓ ቶላኒ ኔ ደንዳዓኔ። 17 ዔያጉይ ላኦላ ዒዛ ደጌ ዓኦ ለዔ ዓኒም ዓኦ ጉሙርቁንቱዋ ፓጪሳና ያኦሲ ቤርታ ዒዛ ጫኦቁ ጫኦቁ ዋላያኤ። 18 ዒዛ ማኦሪ ኔ ዓኦቲ ጎይዖ ኔኤሲ ሃይቢ ባንሢ ዓኦሳሢ ማዓንዳኔ፤ ዒዛ ባንሢ ዓኦሳሢ፡- ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ባንሢ ከደሢጉዲኤ። 19 ዒዛ ባንሢ ዓኦሳሢ ቢያ ማዕቀሴ፤ ናንጋ ጎይዖ ደንቃኒ ደንዳዕቀሴ። 20 ዔያሮ ኮዥ ዓሳ ሃንቲ ጎይዖ ሃንታኒ ዔይ ዓሳ ናንጋ ጎይዖ ናንጋኒ ኔና ኮይሳኔ። 21 ሃሮ ዓጪሎይዳ ናንጋኒ ኮይሳከንሢ ዒና ጊዜዘንሢ ኮዥ ዓሶንሢናኔ። 22 ፑርቶ ዓሶ ጋዓንቲ ያኦሲ ሳዓፓ ሃይቢና ዓርቁ ዔካንዳኔ፤ ዒዛም ጉሙርቁንቱዋ ዓሶ ሆኦጉዲ ዒ ቱጊ ባይዘንዳኔ።

3

ደጌ ዓሶ ዘርና ዘር

1 ታ ናዓሢዮ! ታ ኔና ዔርዛ ባኮ ዋሊ፤ ታ ዓይሢ ዓይሢዎ ዔና ዒና ዓርቁ። 2 ታ ዔርዘዓ ኔኤም ሚርጌ ያደሲ ለዔንታ ኮሹሞንታ ዋዛንታ ዒንጋንዳኔ። 3 ጉሙርቁንቱሢና ጎኦሞና ሃሽ፤ ኔ ሆላ ማይንታ ቁንቲጉዲ ዛጊ ዓርቁ፤ ኔኤኮ ዒና ጋራ ያኦ። 4 ዔያ ኔ ማደቲ ያኦሲና ዓሲና ቤርታ ናሽኪንቲሢና ኮሺ ሱንሢና ደንቃንዳኔ።

5 ጉቤ ዒናፓ ናንጋና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁ፣ ኔ ዔራቶና ሄርሺንቲ። 6 ኔ ማደ ባኮና ቢያ ናንጋና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ቤርታሴ፤ ዒዛ ኔና ጊዜ ጎይሢ ዔኪ ዓኦሳንዳኔ። 7 «ታኦኒ ዔርኤ» ጌይ። ዔያይዳፓ ናንጋና ናንጋ ጎዳ ዒጊጩ፤ ፑርታ ባኦዚዳፓ ሃኤ። 8 ዔያ ኔ ማደቲ ዑፃ ኔኤኮ ማዓንዳኔ፤ ማጌማኦ ደደሞ ኔ ደንቃንዳኔ። 9 ኔኤኮ ቆሎና ጎዥኦ ኔኤኮ ካደሳ ባኮናፓ ቢያ ቤርቶ ናንጋና ናንጋ ጎዳም ዒንጊ ዒዛ ባንቶ። 10 ኔ ዔያይዳጉ ኮና ኔኤኮ ሃኦኮና ኮማንዳኔ፤ ዎይኖ ጩኦጶ ቤዘይዳ ዓኪ ሃጊ ጩኦጶ ዎይኖ ዑዣ ኮሚ ላኦላንታንዳኔ።

11 ታ ናዓሢዮ! ናንጋና ናንጋ ጎዳ ጎሪ ዘራ ዘር ቶኦቲ፤ ኔና ዒ ጎሪ ዘራ ዎደና ዒናፓ ደጋዲ። 12 ዓዴ ጌኤኮ ናሽካ ናፖ ጎሪ ዘራሢጉዲ ናንጋና ናንጋ ጎዳ ዒ ናሽካ ዓሶ ጎሪ ዘራኔ።

ዔራቶኮ ኮሺ ኮይሳያ ማዓዖ

13 ዔራቶ ደንቃያና ማሊ ጳቂሥሢ ሚኦሽ ማሢ ዛጋ ዓሲ ዓንጃንቲያኤ። 14 ዔያሮ ዔራቶ ቢራ ዓንጊፓ ባሽ ባኦዚ ኔኤም ጳዲሳኔ፤ ሃሣ ዎርቁይዳፓኦ ዑሣ ዓኦቲ ባኦዚ ኔኤም ደንቁሳንዳኔ። 15 ዔራቶ፡- ኮሺ ሚዛጰ ሹጫፓ ባሽ ባንቶንታያኤ፤ ኔኤኒ ደንቃኒ ኮዓ ባኮይዳፓ ቢያ ዒዛና ቤቃ ባኦዚ ፔቲታዎ ባኦሴ። 16 ዔራቶ

ጌኤኮ ሚዛቆ ኮጫ ሚርጌ ለዔ፤ ሻውሎ ኮጫ ሃሣ ዎርቶሞንታ ባንቶንታ ዓርቁ። 17 ጎይዖ ዒዛኮ ዎዛ ጎይሢኤ፤ ሃንቶ ጎይዖኦ ቢያ ኮሹሞ ኮሚያኤ። 18 ዔራቶ፡- ዒዛ ዛጊ ዓርቃ ዓሲም ናንጊ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዛ ሚኦሽ ማሢ ዛጋ ዓሳ ዓንጃንቲያኤ።

19 ናንጋና ናንጋ ጎዳ ዔራቶና ሳዎ ማጌኔ፤ ማሊ ጳቂሥሢና ጫሪንጮ ደዲሺ ዔቁሴ።

20 ዒዛ ዔራቶና ዎር ዋኦፃ ዎታኔ፤ ሻኦራ ሳዎም ዒር ዎርቁሳ።

21 ታ ናዓሢዮ! ኮሺ ዔራቶና ሃኪሲ ማሊ ጳቂሥሢና ደዲሺ ዓርቁ፤ ኔጊዳፓ ዔያቶ ሃኪሲ። 22 ዔያታ ኔኤም ያደሲ ናንጋንታ ኮሺ ናንጋ ዒንጋንዳኔ። 23 ኔኤኒ ዓኦሳ ጎይዖ ዒጊቶም ባኦፓ ጉሙርቁ ዓኦሳኒ ደንዳዓኔ፤ ፔቲታዎ ኔኤኒ ደቁንታዓኤ። 24 ኔኤኒ ላሃ ዎደና ዒጊጫዓኔ፤ ዋንቶ ጉቤ ኮሺ ጊንዖ ኔ ጊንዓንዳኔ። 25 ፑርቶ ዓሶ ዑፃ ዔራቁንቲ ሄላ ማታሢና ባይሲንቶና «ታና ሄላንዳኔ» ጌይ ኔ ዒጊጫዓኤ። 26 ናንጋና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ጉሙርቁንቱሢ ማዓ ፒሮና ኔ ዓርቁንቱዋጉዲ ኔና ካፓንዳኔ።

ዓሲና ዎላ ኮሺ ናንጊሢ

27 ኔ ማኦዳኒ ኮይሳ ዓሲም ኔ ደንዳዓሢጉዴያ ኮሺ ባኦዚ ማደሢፓ ጊንሢም ጌይ። 28 ማታዳ ኔ ዓሺናሢ ሃሮ ኔ ማኦዳኒ ደንዳዓያታዎ «ቃራኤ፣ ዘር» ጌይ ጌይ ሃንቲሲ ዒዛ ላቢሲ። 29 ኔና ጉሙርቁ ኔ ኮይላ ናንጋ ኔ ዓሺናሢ ጌኔና ፑርታ ባኦዚ ማደኒ ማሊ። 30 ዓይሳዎ ፑርታ ማደባኦ ዓሲ ዔኤቢ ማደባኦንቲ ዎጌና ዓይሢሲ። 31 ጌኖ ማደ ዓሶ ቁኦሪ፤ ሃሣ ዔያታ ማደ ጌኖ ማደ ጎይዖ ማደ። 32 ናንጋና ናንጋ ጎዳ ፑርቶ ማደ ዓሶ ዒዒዖኔ፤ ዒኖ ጊዜዘንሢም ጋዓንቲ ጌኤኮ ዒና ዓኦ ባኮ ዒዚ ፔጋሲ ከኤዛኔ። 33 ናንጋና ናንጋ ጎዳ ፑርቶ ማደ ዓሶ ማኦሪ ጋደማ ደካኔ፤ ኮዥ ዓሶ ማኦሪ ጋዓንቲ ዓንጃኔ። 34 ናንጋና ናንጋ ጎዳ ቦሢ ዓማላ ዓሶ ቶኦታኔ፤ ሹሌዔ ዓሶ ጋዓንቲ ቦንቶሳኔ። 35 ዔራ ማዔ ዓሳ ኮሺ ቦንቶ ደንቃንዳኔ፤ ዔኤኖ ዓሳ ጋዓንቲ ደውሲንታንዳኔ።

4

ዔራቶፓ ጳዲ ባኦዚ

1 ታ ናይዮቴ! ዒንሢ ዓደንሢኮ ዘር ዎይዙዎቲ፤ ኮሺ ዒናፓ ዎይዙዎቲ፤ ማሊ ጳቂሥሢና ዒንሢ ደንቃንዳኔ። 2 ታኦኒ ዒንሢ ዔርዛ ዔርዘዓ ኮሺ ማዔሢር ቁል ጌይ። 3 ታኦኒ ታ ዓደና ዎላ ደካ ናይ ዓኦፓ ናንጌኔ፤ ታ ዒንደኮዎ ታ ፔቲኤ። 4 ዒማና ታ ዓዴ ታና ሃዚ ጌይ ዔርዘኔ፡- «ታ ከኤዛ ባኮ ጉቤ ኔ ዒና ዓርቁ፤ ታኦኒ ዓይሢዎ ማደ ኮንሢ፤ ሹሞፔና ኔ ናንጋንዳኔ። 5 ዔራቶና ማሊ ጳቂሥሢና ደንቃኒ ደዴ፤ ታ ኔና ጋዓ ባኮ ዋሊ፤ ሃሣ ቁል ጌይ። 6 ዔራቶ ሃሽ፤ ዒዛ ኔና ካፓንዳኔ፤ ዒዛ ናሽኤ፤ ሜቶ ቢያይዳፓ ኔና ዓይሳንዳኔ። 7 ዔራቶ ቢያይዳፓ ዑሣ ማዔሢር ዒዛ ሚኦሽ ማሢ ዛጌ፤ ኔኤኮ ዓኦ ባኮ ቢያ ኔና ጪጊሻያ ማዔቲያ ማሊ ጳቂሥሢና ደንቃኒ ደዴ። 8 ዔራቶ ቦንቶ፤ ዒዛ ኔና ዴግ ደጊዳንዳኔ፤ ደዲሺ ኔ ዒዛ ዓርቁቲ ኔና ቦንቶሳንዳኔ። 9 ቦንቶቶ ቶኦካ ዓሳ ባኮ ኔና ዒዛ ዓጊሲሳንዳኔ፤ ሃሣ ሚዛጰ ማዔ ካኦቶ ቶኦካ ዓሳ ባኮ ኔኤም ዒንጋንዳኔ።»

3:4 3:4 ሉቃ. 2:52። 3:7 3:7 ሮሜ 12:16። 3:11 3:11 ዒዮ. 5:17። 3:12 3:12 ዔብ. 12:6፤ ዮሃ. ያፔዳ 3:19። 3:34 3:34 ያይ. 4:6፤ 1ጴጊ. 5:5።

10 ታ ናዓሢዮ! ዋይዜ፤ ታ ኔኤም ከኤዛ ባኮ ዋይዜ፤ ናንጎ ለዔ ኔኤኮ ያደቃንዳ። 11 ኔና ታኣኒ ዔራቶ ጎይሢ ዳዌይ፤ ፒዜ ጎይሢ ታ ኔና ዔኪ ዓኣዳ። 12 ዔራቶና ኔ ሃንቴቲ ታኣካ ኔኤኮ ቃዚንታዓከ፤ ኔ ጳሽኬቲያ ዲቁንታዓከ። 13 ኔ ዔራ ዔራታ ሽምፔ ኔኤም ዒንጋሢሮ ደዲሽ ዓርቄ፤ ሃሺ፣ ኮሺ ዛጊ ካፔ። 14 ፑርቶ ዓሳ ዓኣዳ ጎይዮና ዓኣዳ፣ ዔይታ ማዳ ጎይዮ ዋይዜ። 15 ዒኢፓ ሸኢኬ፤ ዒኢና ሃንቴ፣ ዔይታ ሃኪ ኔ ጎይሢና ዓኣዳ። 16 ፑርታ ባኣዚ ማዳ ባኣንቴ ዔይቶኮ ሃውሾ ባኣሴ፤ ዓሰዳ ማቶ ዔይታ ሃሊሲባኣቴ ዋንቶ ጉቤ ጊንዓባኣያ ዔይታ ዋርቃ። 17 ዋይዜ ዒዲሢና ጌ፤ ማዳና ዔይቶኮ ሙኡዚና ዑሽናጉዴያከ።

18 ኮዥ ዓሰኮ ጎይዮ፡- ካሪሢ ፖዔጉዲኬ፤ ሮኦር ፖዓ ጉቤ ፖዓንዳዮ ሃላንዳኣና ዔይ ቃሲንቲ ቃሲንቲ ዓኣዳ። 19 ፑርቶ ዓሰ ጎይዮ ጋዓንቴ ሻ፤ ዲሚጉዲኬ፤ ዔይታ ሎኦማኔ፤ ዔይቶ ሎንሢ ባካ ዓይጎታቴያ ዔይታ ዔሩዋሴ።

20 ታ ናዓሢዮ! ታ ጋዓሢ ዒና ዔኪ ዋይዜ፤ ታ ከኤዛ ባኮዋ ዚቲ ጌይ ኮሺ ዋይዜ። 21 ኔኤኮ ዓኣፓፓ ዔይቶ ሸኢሽ፣ ኔ ዒና ዔይቶ ዓርቄ ካፔ። 22 ዔይታ ዔይቶ ማሊ ጳቂሃዘንሢም ናንጊ ዒንጋኔ፤ ዑዎዋ ኔኤኮ ማሃንዳ። 23 ዒኔ ናንጊኮ ካራ ማዔሢሮ ዒና ኔኤኮ ቢያ ባኣዚዳፓ ባሽ ማሃ ዛጊ ካፔ። 24 ፑርታ ጌኤሲ ኔ ዳንጋፓ ከሲ፣ ሉኡዙዋና ጌሽሢና ኔኤፓ ሃኪሴ። 25 ዓኣፓ ኔኤኮ ፒዜ ዛጎንጎ፤ ሻውላ ሚዛቃ ጎውዋዮ ሴካ ቤርቲም ዛጌ። 26 ቶካ ኔኤኮ ፒዜ ጎይሢ ሃንቶንጎ፤ ኔ ሃንታ ጎይዮ ቢያ ኔኤም ጊኢጋንዳ። 27 ኔ ዴንዳ ጎይዮ ሚዛቄ፤ ሻውላ ጌይሲ፣ ፑርታ ባኣዚ ባንሢ ዓኣዳሢ፣ ቶኮ ኔኤኮ ማሃ።

5

ዘኣሰካ ኮኦሚሢዳፓ ሃኪሢ ዛላ

1 ታ ናዓሢዮ! ታ ኔኤም ከኤዛ ዔራቶና ማሊ ጳቂሢዮና ኮሺ ዒናፓ ዋይዜ። 2 ዔይ ኔ ማዳቴ ጳቂሢ ዔራያ ኔ ማዓንዳ፤ ጌኤዛ ኔኤኮ ዔራቶ ዓኣያ ማዔሢ ፔጋሲ ዳዋንዳ። 3 ዘኣሰካ ኮኦማ ላኣሊኮ ሙሱራ ያሎሊ ዔኤሲ ያዳያ ማላ፤ ጌኤዛ ዒዘኮ ዛይቶ ቲዛፓ ባሽ ሸኢታያከ። 4 ጋፒንጎ ጋዓንቴ ዒዛ ዋላንጋጉዲ ጫንቃያና ለምዮ ዛላ ዓጩ ማዔ ጩንቻ ዓፓርጉዲ ቲቃያከ። 5 ጎይዮ ዒዘሲ ሃይቢ ባንሢ ዔኪ ሃሊሳያ፤ ዒዛ ሄርቃ ፔቲ ፔቲ ታኣካ ሃይቄ ዓሰ ዓጩ ባንሢ ዔኪ ዴንዳያከ። 6 ናንጊ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዮ ባንሢ ዴንዳዋሴ፤ ጉሪ ዒዛ ዣዣኣላ፤ ጋዓንቴ ዔይ ዣኣሊያ ዒዛ ዔሩዋሴ።

7 ታ ናዓሢዮ! ዋይዜ፤ ታ ኔኤም ከኤዛ ባኮፓ ሃኪ። 8 ዩኖጉዴ ላኣሎፓ ሃከ፤ ዒዛ ማኦር ካር ባንሢፓዮ ዑኪ። 9 ኔ ያዳዲባኣቴ፡- ኔኤኮ ዓኣ ሰንቾ ሜሌ ዓሲ ዔካንዳ፤ ሃጊ ኔ ዴጌ ዓኣዮ ፑርታ ዓሲ ኮሽካ ሃይቃንዳ፤ 10 ቆሎ ኔኤኮ ቢያ ያንጎ ዓሲ ዔካንዳ፤ ኔ ላቤ ባካ ሜሌ ዓሲም ማዓንዳ። 11 ዑ፡ ኔኤኮ ሙይንቴ ጋፓንዳሢሮ ሃይቃኒ ኔ ሳዛ ገሽካንዳ፤ 12 ኔ ዒማና፡- «ዓሲ ጋዓ ባኣዚ ታ ዋይዜባኣሢና ዓሲ ጎራ ጎሪ ፔቲታዮ ታ ዔኪባኣሢ ዓይጎርዴይ! 13 ታና ዔርዛ ዓሳ ጋዓ ባኮ ታ ዋይዜኒ ኮዒባኣሴ፤ ዔይቶኮ ዘርዋ ታ ዔኪባኣሴ። 14 ዩያር ዴራ ቡኪንታ ጳኦኮይዳ ባይሲንታ ባንሢ ሄላኒ ታ ዑከ፤» ጋዓንዳ።

ማቾ ናሽኪሢ ዛላ

15 ኔ ቦኦኬ ዔቶ ዋኣዮና ዓልቃ ዋኣዮናፓ ኔ ዑሽኪ ዴኤቦ ዛኣራሢጉዲ ኔ ማቾም ጉሙርቁንታያ ማዒ ዒዛ ሌሊ ናሽኪሢና ዋዛዳያ ማዔ። 16 ላኣሊ ጌዔሢ ጉቤ ዑሽካ ዓልቃ ዋኣሢ ማዒ። 17 ኔኤኒ ቦኦኬ ዔቶ ዋኣዮና ዓልቃ ዋኣዮ ኔኤና ዋላ ዲይ ዑሽካ ዓሲባኣያ ኔኤር ሌሊ ማዮንጎ። 18 ዩያር ዴጋቶና ዓኣዮ ኔ ዔኪ ማቻ ቃራ ዓልቃ ዋኣሢ ማዔሢሮ ኔኤም ዓንጂንቶንጎ፤ ዒዘና ዋላ ዋዛዳ። 19 ዒዛ ናሻ ሞይሌ፤ ሃሢ ጊንሢ ሚዛጲ ጌንዮ ኔኤም ማዮንጎ። ዒዘኮ ሚዛጲ ማ ቢያ ዋዴ ኔና ዋዛሳያ ማዮንጎ፤ ሃሢ ዒዘኮ ናሹሞና ቢያ ዋዴ ዋዛዳ። 20 ታ ናዓሢዮ! ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሎና ኔ ዓይጋ ዲዒንቲ ዔውታይ? ሜሌ ዓሲ ላኣሊና ዋላ ኔ ዓይጋ ላሃይ? 21 ያኦሲ ዓሲ ማዳ ባኣዚ ቢያ ዛዛጋ፤ ሃሢ ዓኣዳ ጎይዮዋ ቢያ ዴንቃ። 22 ጎሚ ዓሲ ዒዛኮ ፑርቲማ ፒሪ ዓርቃ፤ ፔኤኮ ጎሞ ሱዘና ዒ ማርታ። 23 ቢያፓ ዑሢ ማዔ ዔኤያቶና ጎይዮ ፔኤኮ ዳባ፤ ፔና ዓርቄ ካፓኒ ዳንዳዮ ባሽንታፓ ዔቄያና ሃይቃ።

6

ሚሌ ዓሲም ጋሌ ጨጊሢ ዛላ ላቶና ላቲሢ

1 ታ ናዓሢዮ! ፔኤኮ ጋሎ ጨጋኒ ዴንዳዒባኣ ዓሲም ዒዛ ዛሎ ኔ ጨጋኒ ጫኣቄ፤ ኔ ጌሰቴ ጌኤዘና ፒርጉዲ ኔ ዓርቁንቴ፤ 2 ኔ ጫኣቄ ጫኣቁሞናኣ ዓዳንቴያ ማዔቴ፤ 3 ታ ናዓሢዮ! ዩያ ዓሢኮ ቢታንቶ ዴማ ኔ ጌሌ፤ ዩያር ዒዛ ዴማፓ ኔ ከሰካኒ ኮዔቲ ሩኡሪና ዒዛ ከይላ ዴንዳ፤ ኔ ዋኣሶ ማዔሢ ዒ ሃሻንዳጉዲ ዒዛ ሸኢቄ። 4 ዩያይዲዋዮ ላሃ፣ ጊንዓኣ ኔና ዓርቆ። 5 ጌንዓ ከሞ ዓሲዳ፣ ካፒያኣ ፒርዴዳፓ ቶላሢጉዲ ኔኤኒያ ኔና ዓውሴ።

ቤልጱዋ

6 ኔኤኒ ሃይ ቤልፃሢ ዓንካ ዓኣ ቤሲ ዴንዲ ዒዛ ማዳ ባኮ ዛጊ ዔራቶ ዔኪ። 7 ዓንኮ ዔኪ ዓኣዳ ሱኡጌንታ ዋይሢንታ ባኣሴ፤ 8 ጋዓንቴ ዔይታ ፔኤኮ ሙዮ ያጎዮና ቡኩሳ፤ ሃኣካ ካፃ ዋዶናኣ ዔይቶም ከይሳ ሙዮ ዔይታ ቡኩሳ። 9 ዓካሪ ሃይ ኔ ቤልፃሢ! ኔ ላሃሢ ዋማ ሃላንዳኣናዳይ? ጊንዓሰካፓ ኔ ጳጫንዳሢ ዓይዴዳይ? 10 «ዳካ ታ ላሃ፤ ጊንዓንዳ፤ ኩጮና ማዳ ሃሽ ዳካ ታ ሃውሻንዳ፤» ኔኤኒ ጌዒ። 11 ሃጊ ኔ ላሃ ቤዛ ዓኣንቴ ማንቃቶና ዔኤቢኮ ባይቂሢ ያልዚ ዓንጋሞ ቱኡቴ ሱላጉዲ ኔ ዔሩዋንቴ ጊዳ ሙካንዳ።

ሉኡዙዋና ዓሲ ጌሻ ዓሲ

12 ፓሡዋ ዓሲና ፑርታ ዓሲና ቢያ ቤሲ ሃንቲ ሃንቲ ጌኤሲ ዲዲ ሸራ። 13 ዒዚ ጌሽሢና ዓኣፒ ዋዳ፤ ቶኪናኣ ዳዋ፤ ፔ ኩጮናኣ ከኤላሲ ዳዋ። 14 ቢያ ዋዴ ፔኤኮ ዋሶ ማሊያና ፑርታ ባኣዚ ማዳ፤ ማላ፤ ሃሢ ቢያ ዋዴ ዑራ ማዣ። 15 ዩያር ዒ ዔሩዋንቴ ባይሲንታ ዒዛ ሃላንዳ፤ ዳቃኒ ዒ ዴንዳዑዋ ጎይሢና ዓኣፒ ጊኢጳማጉዴያና ጋፒ ዒ ባይቃንዳ።

ያኦሲ ዒፃ ላንካይ ባኣዚ

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒፃ ላሆ ባኣዚ ዓኣ፤ ላሆ ሌሊቱዋንቴ ዒዚ ዒፃ ባካ ላንካይከ፤ ላንካሳዛ ዒዚ ዒናፓ ዒፃ፤ ዩንሢ ሃካፓ ዴማ ፓይዲንታዘንሢከ። 17 ቦሃሢና ዛጋ ዓኣፒ ሉኡዙዋ ጌሰታ ዒንዲርሲ ጌኤሽ ዓሲ ዋዳ ኮቺ 18 ፑርታ ማሊሢ ማላ ዒኔ

ፎርቱም ባንሢ ጳጳሳን ሩኡራ ቶኪ
19 ለኡዙዎይዳ ለኡዙዎ ቃሲ ቃሲ ኬኤዛ ማርካና
ዎሊኮ ለጌ ማዔ ዓሲ ባኣካ ዑራ ማዢሲሳ ዓሲናኩ።

ዘኦሰካ ኮሎሚሢያፓ ሃኪሢ

20 ታ ናዓሢዮ! ኔ ዓዶኮ ዓይሢያ ማዲ ኩንሢ፤ ኔ ዓንዳ
ኔና ዔርዜ ባኮ ፔቲታዮ ሃሺፖ። 21 ዓይቶኮ ደምቦ ጎይያ
ቢያ ዎዴ ሃንቲ፤ ዓይታ ጌዔ ባኮ ቢያ ዎዴ ካፔ፤ 22 ዓይታ
ኔና ዔርዜ ባካ ኔ ዓኣዳ ጎይያ ኔና ዔኪ ዓኣዳንዳ፤ ዋንቶ
ኔ ላሃኣና ኔና ካፓንዳ፤ ሮኦርዎ ኔና ዘራንዳ፤ 23 ናንገና
ናንጋ ጎዳኮ ዓይሢያ ምፔፕዱ፤ ዒ ዔርዛ ባካኣ ፖሲፕዱ
ኔኤም ፖሳንዳ፤ ዒዛኮ ጎሪ ዘሮ ዘራ ዎመይዱ ኔ ናንጋጊ
ዳንዳዓቲያ ኔና ዔርዛንዳ፤ 24 ፎርቶ ላኣሎይዳፓ ኔ
ሃካንዳፕዱና ማሌ ዓሶ ላኣሎኮ ዳቢሳ ጌኤዘይዳፓ ኔ
ካፒንታንዳፕዱ ኔና ማኣዳንዳ፤ 25 ዓይቶኮ ማዛጸዎ
ዘገ ዓፃዲ፤ ዓኣፖ ዓይታ ዎዳሢና ጌሺንቲ ዔውቲፖ።
26 ፔቲ ዓቲንቁ ዘኦሰካ ኮሎሚ ላኣሊ ፔቲ ካሣ ሻንቆ
ሚኢሽና ዴንቃኒ ዳንዳዓቲያ፤ ማሌ ዓሲ ላኣሊና ዘኦሰካ
ኮሎሚ ጋዓንቲ ሸምፔ ጨገሲሳ፤።

27 ቶኪ ባኣካ ታሚ ዓርቂ ማኣዓ ሙይንቱዋንቲ ቶላ
ዓሲ ዓኣ? 28 ሃሣ ታሚ ቁንሢ ሄርቂ ዴንዳዮ ቶኪ
ሚቸንቱዋ ዓሲ ዓኣ? 29 ማሌ ዓሲ ላኣሊና ላሃ ዓሲ
ዴያፕዱኬ፤ ማሌ ዓሲ ላኣሊና ካኣማይ ማቶ ሄሉዋዮ
ዓቲዋሴ፤ 30 ዉሲ ናይዲንታዮ ካሣ ዉኡቁቲ ዓሲ ዲቃሢ
ሄርሺሳ ባኣዚቲዋሴ። 31 ዒ ዓርቁንቲም ዒዛኮ ማኣራ
ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቸሳያ ማዔቲያ ላንካይ ጳንጨፎ ማሃ
ዒዚ ጨጨጋንዳ፤ 32 ዓሲ ላኣሊና ላሃሢ ጋዓንቲ ዒና
ባይቁ ዓሲኬ፤ ሸምፓሢ ፔኤኮ ዒ ጉሪ ባይዛንዳ፤።
33 ዳውሲንቲና ጳዲና ዒዛ ሄላንዳ፤ ቢያ ዎዴ ቦርሲንቲ
ጎይሣ ዒ ናንጋንዳ፤ 34 ዴኖ ላኣሎ ዓኒኮ «ታጊዳፓ
ሚሌም ማዓኒ ኮይሱዋሴ» ጋዓ ዳጎ ዓቁሳንዳ፤ ዒ ኮዋ
ዓኣ ዎደና ዴያ ዓሢም ሚጨገቲንዳዋሴ። 35 ዓይጎፕዳ
ዳቦዋ ዒ ዔካኒ ኮሚንዳዋሴ፤ ዒዛም ዓኒጎ ባኮኮ
ሚርጉማ ዳጎ ዒዛኮ ሸሚሱዋሴ።

7

ጉሙርቁንቱዋ ማቾ

1 ታ ናዓሢዮ! ቃኣሎ ታኣኮ ካፔ፤ ታኣኮ ዓይሢያዎ ኔ ዒና
ዓርቁ። 2 ሸምፔና ናንጋጊ ታ ዓይሢያ ካፔ፤ ታ ኔና ዔርዛ ባኮ
ቢያ ዓኣፖኮ ኔኤኮ ካርያማፕዱ ዘገ ካፔ፤ 3 ኬኤሎይዳ
ዓኣ ዢኤራሢፕዱ ካፔ፤ ኔኤኮ ዒና ሳሌዳይዳ ባይቁዋ
ጎይሢ ፃኣፔ። 4 ዔራቶ ኔኤኮ ጌሮፕዱ፤ ማሊ ጳቂሥሢያ
ዑኬ ዒገኒፕዱ ማሃ ፓይዳ። 5 ዴንሢ ባኮንሢ ዘኣዛ
ኮኣማ ላኣሎፓ ኔ ሃካንዳፕዱና ማሌ ዓሶ ላኣሎኮ ዳቢሳ
ጌኤዘይዳፓ ኔ ካፒንታንዳፕዱ ማሃንዳ፤።

ዘኣዛ ኮሎሚ ላኣሊኮ ጌሺሢ

6 ፔቲ ኬሊ ታ ማኣሮኮ ፑልቶ ካርና ሴካ ዙሎ ታ
ዘጋንቲ፤ 7 ዔራቶ ፓጨፎ ዓሶ ባኣካፓ ዴጎሰኮንሢ ታኣም
ጴዳ፤ ዴያቶ ባኣካፓ ፔቲ ዒናባኣ ዴጎሰኮን ታ ዴንቁ፤።
8 ፔቲ ላኣሊሰኬና ናንጋ ማኣሪኮ ኮይላ ጎይያ ቃሳዳ
ካራና ዒ ዓኣዳ፤ ዒዚ ዒዛኮ ማኣሮ ባንዮና ዴንዳ፤።
9 ዴያ ዒዚ ማዳሢ ዓባ ጌሌም ሳዓ ሃባርታንቲኬ፤
10 ዴካፓ ላኣሎላ ኬሰካዮ ዴንሢ ዴንቁ፤ ዒዛ ማኣዔ
ጎይያ ዘኦሰካ ኮሎሚ ላኣሊ ማዔሢ ዔርዛያኬ፤ ዒዛኮ ዓሲ
ዳቢሻንዳ ማሊሢያ ዓኣኤ። 11 ዒዛ ዒገቸዎ ባኣኣ፤ ጨርሺ
ላኣሊኬ፤ ዒዛኮ ማኣራ ዴይፃ ዒዛ ዎዛሱዋኣሢሮ ቢያ

ዎዴ ሃንቲ ሺራ፤ 12 ጎይያ ቃሳዳ ካርንታ ጎይያንታይዳ፤
ሃሣ ባኣካ ጳኦካይዳኣ ዔቁ ዔቁ ካፓ፤። 13 ዴያ ዴንሢ
ዒዛ ኮንቁ ዓርቂ ሄርቁ፤ ዴካፓ ቦርሲንቲ ባኣያና ሄዚ
ዒዛ ጌዔ፤- 14 «ታኣኒ ፔቲዋና ዒንጎ ዒንገሢ ምኣሲም
ዒንጋ፤ ሃኖ ታኣኮ ናኣቢ ታ ዒንጋያኬ፤ 15 ዴያር ታ
ኔና ዔካኒ ሃይካ ኬሰኬ፤ ታ ኔና ኮሺ ኮዒ፤ ሃይሾ ታ
ዴንቁ፤! 16 ጊብፃ ዓጮይዳፓ ሙኬ ሚዛጸ ዓንሣሎ
ሻኣላ ታ ሂኢሢ። 17 ኬርቤንታ ዓልሙኣንታ ቁሬፓ ጌይንታ
ሳውቃ ባኮንታይዳፓ ኮሺንቲ ሳውዎ ባኮ ታ ፑኡኬ፤።
18 ዴያር ሃኒ ሙኬ፤ ዒባኒ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ኑ ዎላ
ናሹዋና ዎዛደም፤ ኑ ዎሊ ኮንቁያ ዎዛደም! 19 ታኣኮ
ዓኒ ማኣራ ባኣሴ፤ ዒዚ ሃኬ ዓጨ ዓኣዳ፤ 20 ሚርጌ
ሚኢሽ ዒ ዔኪ ዓኣዳሢሮ ላምዎ ቃልሾ ኬሊ ጋርካ ዒ
ማዓዓኩ።» 21 ሃዚ ጌይ ኮሸካ ጌኤሲና ዒዛ ማዢሴ፤
ሺኢቸ ዑኡሲናኣ ዒዛ ዒዛ ጌሼ፤። 22 ጌማይ ሹኪንታ
ቤሲ ዒሺንቲ ዴንዳሢ፤ ደቆሲያኣ ሩኡሪ ፒሮይዳ
ጌላሢ፤ ቤዘማና ዒ ዒዛ ገንዮ ዴንዳ፤ 23 ሂኢሽ ጎጲ
ዴካሢ፤ ማዔ፤ ፒሮይዳ ጌላ ካፒያኣ ዒ ማዔ፤ ዴይ
ያዲ ማዓኣና ሸምፓሢ ዒዛኮ ማቶይዳ ኬዳኒ ዑኬሢ ዒ
ዔሪባኣሴ።

24 ዓካሪ፡- ታ ናዓሢዮ! ሃንዳ ዎይዜ፤ ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ
ዒና ዔኪ ዎይዜ፤ 25 ዴኖፕዳ ላኣሎና ዒና ኔኤኮ ጌሺንቲ
ዔውቶፓ፤ ዒዛ ጎይያ ሃንቲ ዳቢንቲ። 26 ዒዛ ሚርጌ
ዓሲኮ ባይሲንታ ካራ ማዔ፤ ኮሺ ሚርጌ ዓሲ ዒዛና
ዳዒንቲ ባይቁ፤። 27 ዒዛ ማኣሮ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ጎይያ፡-
ሃይቢና ዴኡፒና ባንሢ ዔኪ ኬይሳ ዳልጊ ጎይሢ።።

8

ዔራቶ ዔኤላ ዔኤላሢ

- 1 ዎይዙዋቲ! ዔራቶ ዔኤላንታ፤
ማሊ ጳቂሥሢያ ዑኡዙ ፔኤኮ ዎይዚሳ፤።
- 2 ጎይያ ኮይላ ዓኣ ጌማርና
ጎይያ ዎላ ካኣማ ካኣማ ካራኣ ዔቃ፤።
- 3 ካታዎ ጌሎ ካራ ዔቁ ሃዚ ጌይ ዒዛ ዔኤላንታ፡-
- 4 «ዓሲዮቲ! ዒንሢና ቢያ ታ ዔኤላ፤
ዓሲ ዜርሢ ቢያ ታ ዔኤላ፤።
- 5 ዒንሢ ዔራቶባኣ ዓሳ፤ ዔራቶ ዴንቃኒ ኮዑዋቲ፤
ዒንሢ ዔኤላዮ ዓሳ፤ ማሊ ጳቂሥሢያ ሚኢሽ
ማሁዋቲ።።
- 6 ታ ዒንሢም ኬኤዛ ዴኤፒ ባኣዚ ዓኣሢሮ ዎይዙዋቲ፤
ታ ዳንጋፓ ፒዜ ባኣዚ ኬሰካ፤።
- 7 ታኣኒ ጎኔ ማዔ ባኣዚ ኬኤዛ፤።
ፎርቱም ታ ኮራ ዒዲንቲ ባኣዚ።።
- 8 ታኣኒ ኬኤዛ ባካ ቢያ ጎኔ፤።
ዎሮ፤ ገንሣ ሃሣ ዳዲንቲያቲዋሴ።።
- 9 ማሊ ጳቂሥሢያ ዓኣ ዓሲም ቢያ ባካ ፔጋኣኬ፤
ዔራቶ ዓኣ ዓሲማኣ ፒዜ ማዒ ጴዳ፤።።
- 10 ቢራይዳፓ ባሼ ታ ዘሮ ደኣሩዋቲ፤
ጌኤሽ ዎርቂይዳፓ ባሼ ዔራቶ ደኣሩዋቲ።።።
- 11 «ታኣኒ፡ ዔራቶ ሚዛጸ ሹጨፓ ባሼ ማዔሢሮ
ዓይጎ ባኣዚያ ዒንሢ ዓፃዴቲ ታኣና ዎላ ሃካንዳይ
ፔቲታዮ ባኣሴ።።
- 12 ታና፡ ዔራቶኮ ማሊ ጳቂሥሢያ ዓኣ፤።
ዔራቶና ፒዜ ጌሰቲሢና ታኣሮ።።።
- 13 ፎርታ ባኣዚ ዒዲሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒገጨሢ፤።

- ታኦኒ ያቶርሙሞና ሄርሺንቲና ዒዒፃኔ፤
ፑርታ ጎይሢና ዋቦ ጌኤሲና ታ ናሽኩዋሴ።
- 14 ዞሮና ኮሺ ዔራቶና ታጊዳፓ ጴዳኔ፤
ማሊ ጳቂሥሢና ደዱሞና ታኦርኬ።
- 15 ታ ዋልቁና ካኦታ ዋይሣኔ፤
ሱኡጎ ማዒ ደኦሪንቴ ዓጎ ፒዜ ዳሞቤ ጊኢጊሻኔ።
- 16 ታ ማኦዳሞ ሱኡጎ ዋይሣኔ፤
ሃሃ ያሎ ዓሶ ሱኡጎኦ ዓጮ ዋይሣኔ።
- 17 ታኦኒ ታና ናሽካዘንሢ ናናሽካኔ፤
ታና ኮዓዘንሢ ዳንቃንዳኔ።
- 18 ያርጎቹሞና ቦንቸና ታ ኮይላ ዓኦኔ፤
ጋፑዋ ቆሎና ዲጪሢና ታኦርኬ።
- 19 ታጊዳፓ ዒንሢ ዳንቃ ባካ፡-
ጌኤሺ ዋርቁና ሽኤሽ ጊኢጊሻና ቢራናፓኦ ባሻያኬ።
- 20 ታ ጎይፃ ጂሎሞ ጎይሢኬ፤
ታ ሃንታሢ ፒዜ ዋጌ ጎይሢኬ።
- 21 ታና ናሽካዘንሢ ጳሎ ታ ዒንጋንዳኔ፤
ማኦር ታ ዔያቶኮ ያርጎቹሞና ኩንሣንዳኔ።»
- 22 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ባኦዚኮ ቤርታ ታና ማዜኔ፤
ሚና ዓዓርቃፃ ዒዛ ማዳኮ ታና ቤርቲ ማሄኔ።
- 23 ሳዓ ማዜንታንዳሢኮ ቤርታ
ሚርጌ ዋዳኮዋ ቤርታ ታ ደኦሪንቴኔ።
- 24 ዓልቃ ዋኦፃ ዓልቃንዳሢኮ
ዳኤፖ ባዘ ዋኦፃኦ ጴዳንዳሢኮ ቤርታ ታ ሸይንቴኔ።
- 25 ዳኮና ጌሜርና ማዜንታንዳሢኮ ቤርታ ታ ሸይንቴኔ።
- 26 ያኦሲ ሳፆ ቢያ ማዜንታንዳሢኮ ቤርታ
ሃሃ ጊንሣ ቤርታ ሳጫታፃ ማዜንታንዳሢኮ ቤርታ
ታ ሸይንቴኔ።
- 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮ ዳጊዲ ሚጩ ዋደና
ሳፆኮ ዑፃ ዓኦ ጉር ቤዘዋ ዳኤፖ ባዘኮ ዑፃ ማሃ
ጊኢጊሻ ዋደና
ታኦኒ ዒኦኦካ ዒዛና ዋላኬ።
- 28 ሻኦር ሳፆኮ ዑፃ ጉር ቤዛ ዒ ጌሣ ዋደና
ዳኤፖ ባዘኮ ዓልቃ ካር ቡሌ ዋደና
- 29 ባዘ ዋኦፃ ዔያቶሞ ጌይንቴ ቤዛፓ ዑሣ
ሌካ ዳግ ጎዑዋጉዲ ዒ ዓይሣ ዋደና
ሳፆኮ ዓይፆ ካር ዒ ደዲሺ ማዜ ዋደና
ታኦኒ ዒኦኦካ ዒዛና ዋላኬ።
- 30 ዒማና ታኦኒ ዔርቲ ማዳ ዓሲ ማዒ ዒዛና ዋላ ዓኦኔ፤
ቢያ ኬሊ ታ ዒዛ ዋዛሳኔ፤
ታኦኒያ ዒዛ ቤርታ ዋዛሳኔ።
- 31 ዒዚ ማዜ ዓጮር ታ ዋዛሳኔ፤
ዓሶ ዜርፆርዋ ታ ኮኦማኔ።»
- 32 «ታ ናይዮቴ! ዋይዘዋቴ፤
ታ ጎይፆ ሃንታዘንሢ ዋዋዛሳኔ።
- 33 ታ ዞራ ዞር ማሊ ጳቂሥዋቴ፤
ጨንጫ ማዑዋቴ፣ ቄል ጌይፖቴ።
- 34 ታኦሞ ዋይዛሢ
ቢያ ዋዳ ታ ካርይዳ ደዲ ጴዳሢ
ታ ማኦሪ ጌሎ ካር ኮይላ ታና ካፓ ዓሢ
ዓንጃንቴያኬ።
- 35 ታና ዳንቃሢ፣ ሽምፖ ዳንቃኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓኦ ቦንቸንቴ ዳንቃንዳኔ።
- 36 ታና ዳንቁዋ ዓቴሢ ፔጊዳ ሜቶ ዔኪ ዬዓኔ፤

ታና ዒፃሢ ሃይቢ ናሽካኔ።»

9

ጨንጩሞና ዔኤያቶና

1 ዔራቶ ማኦሪ ፔኤኮ ማዜኔ፤ ዬያ ማኦርኮ ላንካይ ቱርቱሪ ዒዛ ደቁኔ። 2 ዒዛ ሶቦሪ ሹኬኔ፤ ዓኦሢ ዋይኔ ዑሺያ ዓሊኔ፤ ሙኡዚያ ጊኢጊሻኔ። 3 ዒዘሞ ማዳ ማዳ ላኦላ ካታሞኮ ዳጌ ቤዛ ዔቁ፡- 4 «ዒንሢ ሃያኮ ቤርታ ዔኤሲ ዛጊ ዔሪባኦ ዓጎ ቢያ ሃኒ ዬዑዋቴ!» ጌይ ጌይ ዔኤላንዳጉዲ ዒዛ ዓይሣኔ፤ ዔኤዮ ዓሶሞ ዒዛ ሂዚ ጋዓኔ፡- 5 «ዔኤዛይ፣ ሃኒ ዬይ ታ ጊኢጊሻ ሙፆ ሙዔ! ታ ዓሌ ዋይኖ ዑዞዋ ዑሽኬ! 6 ዔራታ ፓጩ ዓሶይዳፓ ደማዳ! ሽምፕና ኔ ናንጋንዳኔ፤ ማሊ ጳቂሥሢ ጎይፆሞና ቤርቲሞ ዓኦዳ።» 7 ያቶርቃ ዓሲ ኔ ዞሪቴ ጫሺ ዔካንዳኔ፤ ፑርታ ዓሲያ ኔ ጎሪ ዞሪቴ ሜታ ኔና ሃላንዳኔ። 8 ያቶርቃ ዓሲ ጎሪ ኔ ዞሪቴ ኔና ዒዒፃንዳኔ፤ ዔራ ዓሲ ኔ ዬያይዳቴ ጋዓንቴ ኔና ናሽካንዳኔ። 9 ዔራ ዓሲሞ ኔ ዔራ ባኮ ኬኤዜ፣ ባሽ ዔር ማዓንዳኔ፤ ኮሺ ዓሲማኦ ኬኤዚ ዔርዜ፣ ዒ ዔራቶ ቃሳንዳኔ። 10 ዔራቶኮ ቤርቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጨሢኬ፤ ዬያ ደማዳሢ ዔሪፃኦ ማሊ ጳቂሥሢኬ። 11 ታ ዛሎና ናንጋ ለዓ ኔኤኮ ያደቃንዳኔ፤ ሽምፕና ኔ ናንጋንዳ ለዓኦ ኔኤሞ ቃሲንታንዳኔ። 12 ዔራቶ ኔኤኮ ዓኦቶ ኔና ኔ ፓሣንዳኔ፤ ቦሃ ኔ ዓማላያ ማዔቴ ኔጊዳ ኔ ሜቶ ዔኪ ዬዓንዳኔ። 13 ዔራቶ ባኦያ ማዒሢ ጉሪ ጌኤሲ ጌሰቲ ሺራፆ፣ ፔቴታፆ ዔኤሲ ዔራዋያ ዋይዚ ባይቁያ፤ ቦርሲንቴባኦ ላኦላጊዲ ማዒሢኬ። 14 ዒዛ ፔ ማኦርኮ ካራ፣ ሃንጎ ካታሞኮ ዳጌ ቤዘይዳ ኬሰኪ ዳዓኔ፤ 15 ማዳ ፔኤኮ ፒዘሞና ማዳ ማዳ ጎይፆና ዓኦዳ ዓሶ ቢያ ሂዚ ጌይ ዒዛ ዔኤላንታኔ፡- 16 «ሃይ ዒንሢ ዔራታ ፓጩ ዓጎ ታ ኮይላ ሃኒ ሙኩዋቴ!» ጊንሣ ሃሃ ዔኤዮ ዓሢማኦ ዒዛ ሂዚ ጋዓንዳኔ፡- 17 «ዉኡቁ ዑሽኮ ዋኦሢ ዓዓኦፃኔ፤ ዓኦሽንቴ ሙፆ ካሣኦ ዋዋዛሳኔ።» 18 ዒዛ ዔኤሌ ዓጎ ቢያ ሃይቃያታሢና ሃይማ ሃላንዳኦ ዒዘ ማኦሪ ጌሌ ዓጎ ሃይቁ ዓሶ ዓጮ ኬዳሢ ዒዚ ዬይ ዔኤያሢ ዔራዋሴ።

10

ሴሌሞኔ ኬኤዜ ደማ ደማ ኮኦኪንሢ

1 ሃይ ሴሌሞኔ ኬኤዜ ኮኦኪንሢኬ፡-
ዔራ ናይ ፔ ዓደ ዋዛሳኔ፤
ዔኤያ ናይ ጋዓንቴ ፔ ዒንደ ያዱሳያ ማዓኔ።

2 ኮይሱዋ ካራና ጴዳ ቆሎ ፓሡዋያኬ፤
ጂሎሞ ጋዓንቴ ሽምፖ ሃይቢፓ ዓውሳኔ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ዓሲ ናይዲሱዋሴ፤
ፑርቶ ዓሶ ጋዓንቴ ዔያታ ማሊ ኮዓ ባኮ
ዳንቁሱዋሴ።

4 ቤልፁሞ ዓሲ ማማንቁሳኔ፤
ደዲ ማዳሢ ጋዓንቴ ያፆርጎቻኔ።

5 ጨንጫ ዓሲ ሃኦኮ ፔኤኮ ዋዳና ቡኩሳኔ፤
ማኦሎ ቡር ዋደና ላሃ ዓሲ ጋዓንቴ ዳውሲንታኔ።

6 ኮሺ ዓሲ ዓንጃ ዳንቃኔ፤
ፑርታ ዓሲ ጋዓንቴ ፔ ፑርቱሞ ኮሺ ጌኤሲና ካንቁ
ዓኦቻኔ።

7 ጂሎ ዓሲኮ ሙካ ዋደይዳ ኬኤዚንታ ባካ ዓንጃሞ
ማዓኔ፤

ፑርቶ ዓሰ ሱንግ ጋዓንቴ ቤዘማና ዋለንታኑ።
 8 ጎኔና ዓሰ ማዕ ዓሰ ዓይሂያ ዓዕካኔ፤
 ማሉዋዎ ጌኤሲ ጌሰታ ዓኤያ ዓሰ ጋዓንቴ ባይሲንታ
 ባንሂ ዓኣዳኔ።
 9 ቢያ ባኣዚና ጉሙርቁንታያ ማዕ ዓሰ ሂርጋባኣና ናንጋኔ፤
 ዋሶ ዓሰኮ ጋዓንቴ ዋሶም ናንጋ ፔጋዲ ጴዳኔ።
 10 ዓሰ ከኤላሲ ሺሪሂ ማቶ ዓከ ሙካኔ፤
 ፔጌና ጎሪ ከኤዚሂ ጋዓንቴ ኮሹሞ ዳንቁሳኔ።
 11 ኮሺ ዓሰኮ ጌኤሲ ሸምፖኮ ካራኬ፤
 ፑርታ ዓሰ ጌኤሲ ጋዓንቴ ፑርቱሞ ካንቁ ዓኣቻያኬ።
 12 ዋሊ ዓይሂ ሃሎ ማካኔ፤
 ናሹሞ ጋዓንቴ ዳቢንቴ ቢያ ዛጌዎ ዓቶም ጌይሳኔ።
 13 ዓሰዳ ዓሰ ማሊ ዓከ ጌሰታኔ።
 ዓኤያ ዓሰ ጋዓንቴ ማቶ ዓካኒ ኮይሳያኬ።
 14 ዓሰ ዓሰ ዓይቶም ዳንዳዒንታ ጎይያና ቢያ ዓሰቶ
 ቡኩሳኔ፤
 ዓኤዮ ዓሰ ጌሰታ ዋዶና ጋዓንቴ ባይሲንታ ሙኪፃ
 ዓቶዋያኬ።
 15 ያርጎቹ ዓሰኮ ቆላ ዋርዲያ ማዕ ዓሰ ካገኔ፤
 ማንቆ ዓሰ ጋዓንቴ ማንቃታ ባይዛኔ።
 16 ኮሺ ዓሰም ኮኸ ማዳ ናንጊ ዓንጋኔ፤
 ጋዓንቴ ፑርታ ዓሰኮ ጎማ ማቶ ዓሰይዳ ዓከ ዩዓኔ።
 17 ጎሪ ዘር ዘር ዓካ ዓሰ ናንጊ ጎይሂ ባንሂ ዓኣዳኔ፤
 ፔ ዳቢንቶ ዓሰ ጋዓንቴ ማቶይዳ ኬዳኔ።
 18 ዓሰ ሸናዳ ዓሰ ፔኤኮ ዓኣቻ ዓሰ ሉኤዚኬ፤
 ዳንኮ ጌሰቲ ሺሪ ዓሰ ዓኤያኬ።
 19 ማርጌ ጌኤሲ ዳ ዳቢንቴ ባይቆዋሱ፤
 ዩያር ማሊ ጳቂሂ ዓሰ ማርጌ ጌሰቱዋሱ።
 20 ኮሺ ዓሰኮ ጌኤሲ ሸኤሺ ኮሸና ቢራ ዓንገጉዲኬ፤
 ፑርታ ዓሰኮ ማሊሂ ጋዓንቴ ዓኤሲ ፓሠዋያኬ።
 21 ኮሺ ዓሰኮ ጌኤሲ ማርጌ ዓሰ ማኣዳያኬ፤
 ዓኤዮ ዓሰ ጋዓንቴ ማሊ ጳቂሂሂ ፓጩሂና
 ሃይቃኔ።
 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓንጃ ዓሰ ያዋርጎቻኔ፤
 ዓሰኮ ላቢ ማዲሂ ዩያይዳ ማዳ ባኣዚ ባኣሱ።
 23 ዳቢንቴ ማዳ ማዳ ዋዛዲሂ ዓኤዩሞኬ፤
 ዓሰዳ ዓሰ ዋዛዲሂ ዓሰቶ ዳንቁሂናኬ።
 24 ኮሺ ዓሰ ኮዓ ባኮ ዳንቃኔ፤
 ፑርታ ዓሰ ጋዓንቴ ማርጌና ዓይታ ዓጊጩ ባካ
 ዓይቶ ሃላኔ።
 25 ዓልጋሂ ዓይቆ ዋዶና ፑርቶ ዓሰ ፒዳንቴ ዳንዳኔ፤
 ኮኸ ዓሰ ጋዓንቴ ቢያ ዋዶ ዶዲ ናንጋኔ።
 26 ሶልኪ ባኣዚ ዓቶ፣ ጩቢ ዓኣፒ ማኣሳንሂሂጉዲ
 ቤልፃ ዓሰያ ዓሰ ማዲሻሂሞ ዓማዲኬ።
 27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓጊጩሂ ናንጎ ሌዎ ያዶሳኔ፤
 ፑርታ ዓሰ ጋዓንቴ ናንጎ ሌዎ ዓኣ ጎይሂ ዓኣንቴ
 ሃይቃኔ።
 28 ኮኸ ዓሰኮ ሃጊ ማዕ ዋዛ ዋዛ ባንሂ ዓይቶ ዓከ
 ዳንዳኔ፤
 ፑርቶ ዓሰኮ ሃጊ ማዕ ዋዛ ጋዓንቴ ጉሪ ማዕ ዓታኔ።
 29 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደሎ ዓሰኮ ጌቲማኬ፤
 ፑርቶ ማዳ ዓሰ ጋዓንቴ ዓሰ ባይዛኔ።
 30 ኮሺ ዓሰ ቢያ ዋዶ ዓኣ ቤዛፓ ዓጊጩዋሱ፤
 ፑርቶ ዓሰ ጋዓንቴ ሳይይዳ ናንጉዋሱ።
 31 ኮሺ ዓሰ ዓሰቶ ጌኤሲ ጌሰታኔ፤
 ዋሶ ባኣዚ ጌሰታ ዓንዲርሲ ጋዓንቴ ቲቁንታኔ።
 32 ኮሺ ዓሰኮ ጌኤዛ ገጊኢጋያኬ፤

ፑርታ ዓሰኮ ጌኤዛ ጋዓንቴ ዋሶኬ።

11

1 ዳኤሠሞ ዓሰ ባኮና ጌሺ ሺሪ ዓሰ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ዓይኔ፤
 ዳኤሠሞ ዓሰ ባኮና ፒዜ ማዳ ዓሰና ጋዓንቴ ዓዚ
 ዋዛዳኔ።
 2 ያቶርሙሞ ዳዳውሲሳኔ፤
 ሸሌዑም ጋዓንቴ ዓሰቶ ዳንቁሳኔ።
 3 ደሎ ማርና ማዕ ፒዜ ዓሰ ዓከ ዓኣዳኔ፤
 ጉሙርቁንቱዋ ዓሰ ጋዓንቴ ዓይቶኮ ዋሶማ
 ባይዛኔ።
 4 ኔኤኒ ሃይቃኒ ዑኬ ከሎና ቆላ ኔኤኮ ኔና ፓሃዓኬ፤
 ደሎ ጋዓንቴ ሃይቢዳፓ ዓውሳኔ።
 5 ኮሹሞ ኮሺ ዓሰኮ ናንጎ ፒዚሳኔ፤
 ፑርታ ዓሰ ጋዓንቴ ፔ ፑርቱሞና ሎኦማኔ።
 6 ፒዜ ዓሰ ፔ ኮሹሞና ዳቃኔ፤
 ጉሙርቁንቱዋ ዓሰ ጋዓንቴ ዓዛኮ ፑርቶ ማሊፃ ፒር
 ማዕ ዓሰ ዓርቃኔ።
 7 ፑርታ ዓሰ ሃይቃኣና ዓዛኮ ሃጊ ማዕ ዋዛ ዓዛና ዋላ
 ሃይቃኔ፤
 ገንሂ ዓዛ ፔ ዋልቆና ሄርሺንታ ሄርሺንታኣ ዓዛና
 ዋላ ባይቃኔ።
 8 ደሎ ዓሰ ማቶይዳፓ ዳቃኔ፤
 ዩይ ማታ ጋዓንቴ ፑርቶ ዓሰ ሃላኔ።
 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኩዋ ዓሰ ፔ ጌኤዘና ዓሰ ባይዛኔ፤
 ደሎ ዓሰ ጋዓንቴ ዓሰቶና ዳቃኔ።
 10 ደሎ ዓሰም ቢያ ባካ ገኢጋዛ ካታሞይዳ ዋዛ ማዓኔ።
 ፑርቶ ዓሰ ሃይቃኣና ዓሰሸሂ ማርጋኔ።
 11 ጎኔ ዓሰ ዓንጃንቴ ዓንጃ ዛሎና ካታማ ዲጩ ዲጩ
 ዳንዳኔ፤
 ፑርቶ ዓሰኮ ፑርቶ ጌኤዛ ጋዓንቴ ባይሲንታይዳ
 ጌልዛኔ።
 12 ቦሂ ጌሰቲ ዓሰ ዳውሲሳሂ
 ማሊሂ ፓጩ ዓሰኬ፤
 ማሊ ጳቂሂ ዓሰ ጋዓንቴ ዚቲ ጋዓኔ።
 13 ዳንኮ ዳንካ ዓሰ ጌኤሲ ዓሰ ዓርቆዋሱ፤
 ጉሙርቁንታ ዓሰ ጋዓንቴ ዩያጉዳ ጌኤዘ ዓሰና ዓኣቶ
 ዓርቃኔ።
 14 ዘራ ዓሰባኣ ካኣታ ሎሎኦማኔ፤
 ማርጌ ዘራ ዓሰ ዓኣ ካኣቶ ጋዓንቴ ማታ ሄሎዋሱ።
 15 ኔ ዓሰ ማዕ ዓሰኮ ጋሌ ጩጋኒ ዋኣሱ ማዕቲ
 ማቶይዳ ኔኤኒ ኬዳንዳኔ፤
 ጋዓንቴ ዋኣሶ ኔ ማዑዋ ዓቲቲ ኮሺ ኔኤም
 ማዕንዳኔ።
 16 ማጩንታ ኮሺ ላኣሊ ቦቦንቹንታኔ፤
 ዋልቆና ፑርታ ማዳ ዓሰ ቆሎ ሌሊ ዳንቃኔ።
 17 ማጩንታ ዓሰ ኔኤኒ ማዕቲ ኔና ኔ ማኣዳኔ፤
 ጌኔ ማዳ ዓሰ ኔኤኒ ማዕቲ ኔና ኔ ማቶይዳ ዓጋኔ።
 18 ፑርታ ዓሰ ዳንቃንዳ ባኣዚ ባኣሱ፤
 ፒዜ ማዕ ባኣዚ ኔ ማዳቲ
 ኔኤኮ ኮኸ ማዳ ዛሎ ዓንጎ ባኮ ኔ ዳንቃንዳኔ።
 19 ኮሺ ማዳ ዓሰፓ ማዳ ዓሰ ሸምፔና ናንጋኔ፤
 ፑርቱሞ ማዲ ሺሪ ዓሰ ጋዓንቴ ሃይቃኔ።
 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሰ ዋሶ ሻሻኣከንታኔ፤
 ቦሂሳ ባኣዚባኣ ጎይሂና ዳንዳ ዓሰና ዋዛዳኔ።
 21 ፑርቶ ዓሰ ጎኔና ማታ ሃሊሂ ዓቶዋያኬ፤

- ኮዥ ዓሰ ዜርፃ ጋዓንቴ ሜቶፓ ዳቃኔ።
- 22 ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ሚዛጶ ላኦላ ሲዛኮ ሚዛጶ ጉዳንሢኮ ሲኢ ደይዳ ዋርቄ ዳንዶ ዓኣሥሢ ጉዳኒ።
- 23 ዲሎ ዓሰኮ ማሊፃ ኮሺና ኩማያኒ፤ ፑርቶ ዓሰ ማሊፃ ጋዓንቴ ባይሰንታ ዔኪ ሙካኔ።
- 24 ፔቴ ፔቴ ዓሰ ኮሹሞና ሚኢሾ ፔኤኮ ሲንገ ላኦላ፤ ጋዓንቴ ቆላ ዔያቶኮ ሚርገ ሚርገ ዓኣዳኔ፤ ሃንጎ ዓሰ ሃሣ ፔኤኮ ሚኢሾ ዑሣ ዓኣዳ ዲኡ ዳዳኔ፤ ጋዓንቴ ማንቁማ ዔያቶኮ ሚርገ ሚርገ ዳንዳኔ።
- 25 ኮሹሞና ዲንጋያ ማዔ፤ ኔኤኒ ያርጎጫንዳኔ፤ ማሌ ዓሰ ማኣዳ፤ ኔኤኒያ ማኣዳንታንዳኔ።
- 26 ቆኦተሚ ገሢ ዲቢ ሚኢሾም ሻንቻኒ ሃኦኮ ናቴ ገሣ ዓሰ፤ ዳራ ዓዛ ጋዳንቃያ ማዓኔ፤ ጋዓንቴ ሃኦኮ ቦኦኮ ከሰ ዓሣ ዳራ ጋላታያ ማዓኔ።
- 27 ኮሺ ባኣዚ ደዲ ኮሰሣ ኮሺ ባኣዚ ዳንቃንዳኔ፤ ፑርታ ባኣዚ ማዳሢ ጋዓንቴ ፑርታ ሄላንዳኔ።
- 28 ፔ ቆሎና ጉሙርቁንታ ዓሰ ዲላሽጉዲ ዲኢናኔ፤ ጎኦም ዓኣ ዓሰ ጋዓንቴ ቱኮና ኮሺ ሚሢጉዲ ዓኣዳኔ።
- 29 ፔ ማኣርይዳ ዛሎ ማዥ ዓሰ ዔይ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዔኤዮ ዓሰ ቢያ ዋዳ ዔር ዓሰም ማዳያ ማዓኔ።
- 30 ዲሎ ዓሰኮ ማዳ ናንገና ናንገ ዳንቁሳኔ፤ ዋይዚ ዓዲሣ ጋዓንቴ ሹምፖኮ ባይሰንታ ካራ ማዓኔ።
- 31 ኮዥ ዓሰ ሳይይዳ ዓኣፃ ኮዥ ማዳ ዛሎ ዲንጎ ባኮ ዳንቃኔ፤ ፑርቶ ዓሰንታ ጎሞ ዓሰንታ ጋዓንቴ ሚርገ ደዲ ሜቶ ዔኣኔ።

12

- 1 ዔራቶ ናሽካ ዓሰ ዳቢንቲዳፓ ዔሪ ማዓኒ ኮዓኔ፤ ዘር ዓሰ ጋዓንቴ ዔኤያ ዓሰኒ።
- 2 ናንገና ናንጎ ጎዳ ኮሺ ዓሰ ቦንቻኔ፤ ፑርታ ማሊፃ ዓሰ ጋዓንቴ ዔዚ ፑርታና ዋጋኔ።
- 3 ዓይጎ ዓሰ ማዔቴያ ፑርቱሞና ደዲ ዔቃኒ ዳንዳዑሞሴ፤ ጎኔ ዓሰኮ ፃጰ ዓገጹሞሴ።
- 4 ማሊ ጳቂሥ ላኦላ ዓኒኮ ቦንቻኒ፤ ፔኤኮ ዓኒ ቦርሲሳ ላኦላ ጋዓንቴ ማጌያ ቆዲሳ ሃርጌጉዲኒ፤ ሃሣ ገንሣ ሚታሳ ዲሶ ደርፖጉዳያኒ።
- 5 ጎኔ ዓሰኮ ማሊሣ ፒዜኒ፤ ፑርቶ ዓሰኮ ዘራ ጋዓንቴ ጌሺሢኒ።
- 6 ፑርቶ ዓሰ ዓሰ ባይዛኒ ፔ ጌኤዘና ፒራኔ፤ ፒዜ ዓሰኮ ጌኤዛ ጋዓንቴ ዳዳቁሻኔ።
- 7 ዋይዘ ዓዳ ዓሰ ሎኦሚ ቤሲ ባይቃኔ፤ ኮዥ ዓሰኮ ሸይንታ ጋዓንቴ ደዲ ናንጋኔ።
- 8 ዓሰ ፔኤኮ ዔራቶና ጋላቲንታኔ፤ ማሊፃ ዋሶ ማዔ ዓሰ ጋዓንቴ ቶቶኦቹንታኔ።
- 9 ያርጎቹ ማላፃ ሙፃ ባኣዚባኣ ዓሰዳፓ ዔርቲባኣ ዓሰ ማሊ ማዳና ፔ ናንጎ ሃዓ ዓሰ ባሽኒ።
- 10 ኮሺ ዓሰ ፔ ማኣራ ዓኣ ቆልሞም ሚሚጩንታኔ፤ ፑርታ ዓሰኮ ሚጩንታኔ ጋዓንቴ ጌኔ ማዳሢኒ።
- 11 ጎሺ ደዲ ጎሽካ ዓሰኮ ሚርገ ሙፃ ባኣዚ ዓኣያ ማዓኔ፤

- ፓሡሞ ማሊሢና ናንገሢ ዔኤያቶኒ።
- 12 ፑርታ ዓሰኮ ማሊፃ ቢያ ዋዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒኒ፤ ኮሺ ዓሰ ጋዓንቴ ቱኮና ኮሺ ሚሢጉዲ ቃራ ዓኣፓኔ።
- 13 ፑርታ ዓሰ ዲዛኮ ፑርቶ ጌኤዛ ፒር ማዒ ዲዛ ዓርቃኔ፤ ኮሺ ዓሰ ጋዓንቴ ሜቶይዳፓ ቶላኔ።
- 14 ኔኤኒ ዳንቃ ዓንጃ ኔኤኮ ኮዥ ጌኤዘና ማዳናፓኒ፤ ዔያ ጎይያና ኔኤም ኮይሳሢ ኔኤኒ ዳንቃኔ።
- 15 ማሊ ጳቂሥሢ ፓጩ ዓሰ ማዳ ባካ ቢያ ዋዳ ፒዜ ዔያቶም ማላኔ፤ ዔር ዓሰ ጋዓንቴ ኮሺ ዘር ዔኣኔ።
- 16 ዔኤያ ዓሰኮ ዳጋ ቤዘና ዔርታኔ፤ ጩንጫ ዓሰ ጋዓንቴ ዲዛ ጫሽኮ ጫዥ ዔኤኤዳኔ።
- 17 ጎኦም ጌሰታ ዓሰ ቢያ ጉሙርቁንታ ማርካቶ ማርካዳኔ፤ ሉኡዙሞ ማርካዳይ ጋዓንቴ ዓሰ ጌሻኔ።
- 18 ማሊባኣፃ ጌሰቲንቴ ጌኤሲ ጩንቻ ዓራፖጉዲ ቲቃኔ፤ ዔራቶና ጌሰቲንቴ ጌኤሲ ጋዓንቴ ፓፓሣኔ።
- 19 ጎኦም ናንገና ደዲ ናንጋኔ፤ ሉኡዙሞ ጋዓንቴ ደዲ ናንጉሞሴ።
- 20 ፑርቱሞ ማላ ዓሰኮ ዓርይዳ ጌኔ ማሊሣ ዓኣኔ፤ ኮሹሞ ዳንቃኒ ዘራ ዓሰ ጋዓንቴ ዋዛ ዳንቃኔ።
- 21 ኮሺ ዓሰ ፔቲታፃ ፑርታ ባኣዚ ሄላሞሴ፤ ፑርታ ዓሰኮ ጋዓንቴ ሜታ ሚርጋኔ፤ ዔያታ ዳንቃ ባኣዚያ ባኣሴ።
- 22 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሉኡዙሞ ሉኡቃ ዲንዲርሲ ሻሻኣኪንታኔ፤ ጎኦም ዓኣ ዓሰና ጋዓንቴ ዋዋዛዳኔ።
- 23 ማሊ ጳቂሥ ዓሰ «ኮ ዔራኒ» ጌይ ጌይ ፔና ከኤዙሞሴ፤ ዔኤዮ ዓሰ ጋዓንቴ «ኮ ዔራኒ» ጌይያና ፔኤኮ ዔኤያቶ ፔጋሲ ዳሞ።
- 24 ማዳና ደዲ ማዒሣ ዋይሣ ሱኡጌ ማሃኔ፤ ቤልፃ ማዒሣ ጋዓንቴ ዓሰ ዳንካ ዋርቃያ ማሃኔ።
- 25 ማሊሣና ሜታዲሣ ያዩሣ ዔኪ ሙካኔ፤ ኮሺ ጌኤሲ ጋዓንቴ ዋዋዛሳኔ።
- 26 ጎኔ ዓሰ ፔ ላጋሢ ዘሪ ፒዜ ጎይሣ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዋይዘ ዓሰ ጎይፃ ጋዓንቴ ጎኦምፓ ሃኪሳያኒ።
- 27 ቤልፃ ዓሰ ሙዓኒ ካሣንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ደዲ ማዳ ዓሰ ጋዓንቴ ያርጎጫኔ።
- 28 ዲሎም ጎይሣዳ ሹምፔና ናንገሢ ዓኣኔ፤ ዔና ጎይያይዳ ሃይቢ ባኣሴ።

13

- 1 ጩንጫ ናይ ፔ ዓዶኮ ዘር ዋዋይዛኔ፤ ቶኦቻያ ጋዓንቴ ጎሪ ዘራ ዘር ዋይዙሞሴ።
- 2 ዓሰ ፔኤኮ ኮሺ ጌሰቲ ጎይያ ዲንጎ ባኮ ዔኣኔ፤ ጌሻ ዓሰ ሱኡካ ጋዓንቴ ጌኔ ማዳ ማዳ ኩንሣኒኒ።
- 3 ማሊ ዔኪ ጌሰታ ዓሰ ፔ ሹምፓሢ ካፓኔ፤ ማሉሞፃ ጌሰታሢ ጋዓንቴ ባይቃኔ።
- 4 ቤልፃ ዓሰ ፔቲ ባኣዚ ዳንቃኒ ኮሺ ኮዓኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ዔዚ ዳንቁሞሴ፤ ደዲ ማዳ ዓሰ ጋዓንቴ ኮዔ ባኮ ቢያ ዳንቃኔ።
- 5 ኮሺ ዓሰ ሉኡዙሞ ዲዒፃኔ፤ ፑርቶ ዓሰኮ ጌኤዛ ጋዓንቴ ቦርሲሳና ኣውሲሳናኒ።
- 6 ኮዥ ዓሰ ዔያቶኮ ኮሹማ ካፓኔ፤

- ጎሞ ዓሰ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ጎማ ባይዛኔ።
- 7 ፔቴ ፔቴ ዓሰ ፔቴታዎ ዓኣ ባኣዚ ባኣንቴ
ዖርጎቹ ዓሰ ማሊ ጴዳኒ ኮዓኔ፤
ሃንጎ ዓሰ ሃሣ ማርጌ ቆሎ ዓኣንቴ
ፔቴታዎ ቆሎባኣ ዓሰ ማሊ ናንጋኔ።
- 8 ዖርጎቹ ዓሰ ፔኤኮ ሸምጋሣ ማሊ ጴዳኒ ማላኔ፤
ማንቆ ዓሰ ጋዓንቴ ዔውታንዳ ቆሎ ዒዛኮ ባኣሣረ
ማሊ ማታዲዎሴ።
- 9 ዓሎ ዓሰኮ ፖዓ ዓኣፓ ዲዲካያኬ፤
ጎሞ ዓሰኮ ፖዓ ጋዓንቴ ሃሃይቃኔ።
- 10 ዖቶርሙሞ ዑራ ማዛኔ፤
ዔራቶ ጋዓንቴ ዘር ዋይዛ ዓሰ ኮይላ ጴዳኔ።
- 11 ላቢንቲባኣዎ ዳንቆና ቆሎ ቤዘና ባይቃኔ፤
ዶዲ ማዳም ጴዳ ቆሎ ጋዓንቴ ማርጌ ማርጌ
ዓኣዳኔ።
- 12 ሃጊ ማዓ ዋዛ ባይቁ ኔጋዎ ዒና ዖዩሳኔ፤
ዳንቃኒ ማሎና ባኣዚ ኩማዛ ጋዓንቴ ዋዋዛሳኔ።
- 13 ዓሰ ዑሣ ዓኣዳሣ ዓንካ ሙዓኔ፤
ዓይሥሣ ቦንቻሣ ጋዓንቴ ዬያ ዛሎ ዒንጎ ባኮ
ዳንቃኔ።
- 14 ዔር ዓሰ ዔርዛ ባካ ናንጊኮ ካራኬ፤
ኔኤኮ ሸምጋሣ ማቶይዳ ጌሌያታቴያ
ኔኤኒ ቶሊ ኬሰካንዳጉዲ ኔና ማኣዳያኬ።
- 15 ማሊ ጳቂሣያ ማሣሣ ዓሰ ቦቦንቹሳኔ፤
ጉሙርቂንታዎያ ማሣሣ ባይሰንታይዳ ጌልዛኔ።
- 16 ማሊ ጳቂሣ ዓሰ ማዶ ማዳኒ ቤርታ ማሊ ቱኪ ማዳኔ፤
ማሊ ጳቂሥሣ ፓጩ ዓሰ ጋዓንቴ ዔኤቢ ዔራዎያ
ማዓያ ፔጋሰ ዔርዛኔ።
- 17 ጉሙርቂንታዎ ከኢታ ዓሰ ማቶ ዔኪ ዬዓኔ፤
ጉሙርቂንታያ ማዔ ከኢታ ዓሰ ኮሹሞ ዳንቂሳኔ።
- 18 ዘር ናሽኩሞ ዓሰ ማንቃቶና ዳውሲንቲና ሄላኔ፤
ጎሪ ዘር ዘር ዔካ ዓሰ ጋዓንቴ ቦንቹንታኔ።
- 19 ዳንቃኒ ዓፃዶና ባኣዚ ዳንቂሣ ማርጌና ዋዛሳኔ፤
ማሊ ጳቂሥሣ ፓጩ ዓሰ ጋዓንቴ ፑርታ ባኣዚፓ
ሃካኒ ኮዑሞሴ።
- 20 ጨንጮ ዓሰና ላጋታ ዓሰ ዔር ዓሰ ማዓኔ፤
ማሊ ጳቂሥሣ ፓጩ ዓሰና ላጋታ ዓሰ ጋዓንቴ
ሚማታዳኔ።
- 21 ጎሞ ዓሰ ዳንዳ ቤዘ ቢያ ማታ ዔያቶ ጊንዖ ዓኣዳኔ፤
ኮዥ ዓሰ ጋዓንቴ ፔኤኮ ኮዥ ማዶ ዛሎሮ ዒንጎ ባኮ
ዔካኔ።
- 22 ኮሺ ዓሰ ፔኤኮ ናኣዚ ናኣቶም ሄላንዳ ቆሎ ቆላኔ፤
ጎሞ ዓሰ ቆሎ ጋዓንቴ ፒዜ ዓሰ ዳካላኔ።
- 23 ማንቆ ዓሰኮ ጎዥ ዑሣ ዓኣዳ ማርጌ ሃኣኮ
ካፃኒ ዳንዳዓንዳያ ናንዳኔ፤
ጋዓንቴ ፒዜ ዎጌ ባይቁያ ማዓዛ ዬይ ባካ ዔውቲ
ባባይቃኔ።
- 24 ናዖ ፔኤቢ ጳርቂሞ ዓሰ ናሽኩሞሴ ጌይሣኬ፤
ናዖ ፔኤኮ ናሽካሣ ጋዓንቴ ጳርቂ ዲቻኔ።
- 25 ጎኔ ዓሰ ሙዓኒ ኮሣሣጉዲያ ሙሙዓኔ፤
ጎሞ ዓሰ ጋዓንቴ ቢያ ዎዶ ናናይዲንታኔ።

14

- 1 ዔራ ላኣሊ ማኣሮ ፔኤኮ ዛጊ ማዛኔ፤
ዔኤያ ላኣሊ ጋዓንቴ ፔ ኮቻ ማኣሮ ሻሻሃኔ።
- 2 ሃንቲዖ ፒዜ ማዔ ዓሰ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጮያኬ፤

- ጎይዖ ዎቦ ማዔ ዓሰ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ቶቶኣቻኔ።
- 3 ዔኤያ ዓሰኮ ጌኤዛ ዒዛ ማቶይዳ ዓጋኔ፤
ዔር ዓሰ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ኮዥ ጌኤዛ ካፓኔ።
- 4 ኔኤኮ ጎሽካ ጌማይ ባኣቴ ኮና ጉሪ ማዓኔ፤
ጌማይ ኔኤኮ ዓኣቴ ኮና ኔኤኮ ሃኣኮና ኩማኔ።
- 5 ጉሙርቂንታ ማርካ ሉኡቁሞሴ፤
ሉኡዚ ማርካዳይ ጋዓንቴ ኬኤዛሣ ሉኡዚ
ባኣዚኬ።
- 6 ዔኤቢ ቦሃ ሺራ ዓሰ ዔራቶ ኮኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ዒ
ዳንቂሞሴ፤
ማሊ ጳቂሣ ዓሰ ጋዓንቴ ዔራቶ ሸሌዔና ኮርማኔ።
- 7 ዔያቶይዳፓ ኔ ዔራንዳ ዔራቶ ባኣሣረ
ዔኤዮ ዓሰይዳፓ ሃኬ።
- 8 ጨንጮ ዓሰኮ ዔራታ ጎይዖ ዒዛ ዣኣሊሱሞሴ፤
ዔኤያ ዓሰ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዔኤያታ ጎይዖ
ዣዣኣሊሳኔ።
- 9 ዔኤዮ ዓሰ ጎሚ ማዳኣና ዖኑንዶ ቤዘ ቦሃ ዓዓማላኔ፤
ኮዥ ዓሰ ጋዓንቴ ጎሚ ዔያቶኮ ዓቶም
ጌይንታንዳጉዲ ኮዓኔ።
- 10 ኔኤኮ ዎዛ ማዔቴያ ዖዩያ ኔኤርኬ፤
ዖኔኒያ ኔኤና ጊሽታንዳይ ባኣሴ።
- 11 ፑርታ ዓሰኮ ማኣራ ሻሃንታኔ፤
ኮሺ ዓሰኮ ማኣራ ጋዓንቴ ዶዲ ናንጋኔ።
- 12 ዓሰም ፒዜ ማሊ ጴዳ ጎይሣ ዓኣኔ፤
ጋፒንዖ ጋዓንቴ ሃይቢ ባንሣ ዔኪ ዳንዳያኬ።
- 13 ማሊቹ ማሊጨንታኣናታዎ ዒኔ ዖዖያኔ፤
ዎዛኮዎ ጋፒንሣ ዬኤፒኬ።
- 14 ዎቦ ዓሰ ዔያቶኮ ፑርቶ ማዶ ዛሎ ዒንጊንታ ባኮ ዔካኔ፤
ኮዥ ዓሰ ጋዓንቴ ፔኤኮ ኮዥ ማዶ ዛሎ ዒንጊንታ
ባኮ ዳንቃኔ።
- 15 ዔኤያ ዓሰ ዒዛም ኬኤዛ ባኮ ቢያ ጉሙርቂ ዔካኔ፤
ጨንጮ ዓሰ ጋዓንቴ ፔኤኮ ሃንቲዖ ሸርሺ ዛጋኔ።
- 16 ዔራ ዓሰ ፔና ካፓኔ፤ ፑርታፓኣ ሃካኔ፤
ዔኤዮ ዓሰ ጋዓንቴ ፑርታ ባኣዚፓ ፔና ካፑዎኣያ፤
ሩኡራያኬ።
- 17 ዳጋ ዳጋዳ ዓሰ ዔኤያቶ ማዶ ማዳኔ፤
ፔ ዒኖና ጌኔ ባኣዚ ሱካሣ ዓሰ ናሽኩሞሴ።
- 18 ዔራቶ ፓጩ ዓሰ ፔኤኮ ቤልፀሞ ዛሎ ዒንጊንታ ባኮ
ዔካኔ፤
ጨንጮ ዓሰ ጋዓንቴ ዔራቶ ፔኤኮ ቶኣካ ዓሰ ቦንቻ
ባኮጉዲ ዓጋኔ።
- 19 ፑርቶ ዓሰ ኮዥ ዓሰ ቤርታ ጉምዓታኔ፤
ጎሞ ዓሰ ዓሎ ዓሰ ካራ ጉምዓቲ ዚጋኔ።
- 20 ማንቆ ዓሰ ፔኤኮ ዓሺና ኮይላታዎ ዒዳንታያኬ፤
ዖርጎቹ ዓሰኮ ጋዓንቴ ማርጌ ላጌ ዓኣኔ።
- 21 ዓሰ ቶኣቻያ ጎሚ ማዳያኬ፤
ማንቆ ዓሰም ሚጨንታሣ ጋዓንቴ ዓንጂንቲያኬ።
- 22 ፑርቲሞ ማሊ ቱካ ዓሰ ዳቢንቴ ዓሰቲሞዳ?
ኮሺ ባኣዚ ማሊ ቱካ ዓሰ ጋዓንቴ ማኣራንቲሣና
ጉሙርቂንቲና ዳንቃኔ።
- 23 ዶዲ ማዳሣ ዔኤቢ ማኣዳንዳ ባኣዚ ጴዳሳኔ፤
ጉሪ ሃይሴ ዓሰ ማሣሣ ጋዓንቴ ማማንቂሳኔ።
- 24 ጨንጮ ዓሰኮ ቶኣካ ዓሰ ቦንቻ ባካ ዔያቶኮ ዔራቶኬ፤
ዔኤዮ ዓሰኮ ፓልማሣ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዔኤያቶኬ።
- 25 ጎኡሞ ኬኤዛ ማርካ ሸምፔ ዓውሳኔ፤
ሉኡዙሞ ኬኤዛ ማርካ ጋዓንቴ ጌሻያኬ።

- 26 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲጊጫ ዓሲ
ፔ ቶኦኮና ፔ ማኦር ዓሰናም ዶዲ ጉሙርቆያ፣ ሃሃ
ጌኤቁንቶ ጎንጃኬ።
- 27 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲጊጫህ ናንገኮ ካራኬ፤
ዬያር ሃይቢ ፐርይዳፓ ቶላኒ ኔ ኮዔቴ ናንገና ናንገ
ጎዳ ዲጊጫ።
- 28 ካኦቶኮ ዳኤፑማ ዛገንቲ ዔርታህ ዒዚ ዎይህ ዴር
ሚርጉሞናኬ፤
ዒዛም ዎርቃ ዴሬ ባኦያ ማዔቴ ጋዓንቴ ካኦቲም
ባይሲንታኬ።
- 29 ገቢ ዳንዳዓ ዓሲ ኔ ማዔቴ ማሊ ጳቂህ ዓሲ ማዔህ
ፔጋሲ ኔኤኒ ዳዎኔ፤
ዳጋዳ ዓሲ ማዔቴ ጋዓንቴ ቦኦተም ኔኤኮ ኔኤኒ
ፔጋሳኔ።
- 30 ኮሹሞ ዓኦ ዒኔ ዑሂኮ ዒቢሊ ማሃኔ፤
ቁኢሩም ጋዓንቴ ማጌህ ጋኦጫኔ።
- 31 ማንቆ ዓሰ ሄርቁ ዎይህ፣ ማጌህ ቶኦቲህኬ፤
ማንቆ ዓሰም ኮሺ ባኦዚ ማዳህ ጋዓንቴ
ያኦሲ ቦንቲህ ማዒ ፓይዲንታኔ።
- 32 ማታ ሄላዛ ፑርቶ ዓሰ ሎሎኦማኔ፤
ዲሎ ዓሰ ጋዓንቴ ዔያታ ሃይቁቴያ
ፔኤኮ ጉሙርቁንቲያና ካፒንታኔ።
- 33 ማሊ ጳቂህ ዓሰኮ ዒና ዔራቶና ኩሚያኬ፤
ጋዓንቴ ዔኤዮ ዓሰ ዒናይዳ ዔራቶ ዔርቲዎያኬ።
- 34 ጎኦም ፔቴ ዴሬ ዳኤፐ ማሃኔ፤
ጎሚ ጋዓንቴ ዓይጎ ዴሬያ ማጎም ዳዳውሲሳኔ።
- 35 ካኦታ ዔራቶና ማዳ ዓሰ ዛሎና ዎዎዛዳኔ፤
ቦርሲሳያ ማዔ ማዳ ዓሰ ጋዓንቴ ካኦቲ ዳጋሳኔ።

15

- 1 ሺኢቲ ጌሰቲህ ዳጋ ሸሚሻኔ፤
ዳጋ ዑኡሲ ጋዓንቴ ዳጎ ሃቲም ደዲሻኔ።
- 2 ዔር ዓሲ ጌሰታ ጌኤሲ፡- ዓሲ ዔራቶ ኮዓንዳጉዲ
ማሃኔ፤
ዔኤያ ዓሲ ዳንጋፓ ጋዓንቴ ጉሪ ዔኤያቶ ባኦዚ
ኬሰካኔ።
- 3 ናንገና ናንገ ጎዳ ቢያ ቤሰካ ማዳንታ ባኮ ጉቤ ዛጋኔ፤
ኮሺ ማዔቴያ ፑርታ ባኦዚ ማዳንታህ ዒዚ
ዴዳንቃኔ።
- 4 ኮሺ ጌኤሲ ናንገኮ ዳኤሻኬ፤
ጌኔ ኩሚ ጌኤሲ ጋዓንቴ ዒኔ ማንሃኔ።
- 5 ዔኤያ ዓሲ ፔ ዓደኮ ዘር ቶቶኦቻኔ፤
ጎሪ ዘር ዘር ዔካህ ጋዓንቴ ማሊ ጳቂህ ዓሲኬ።
- 6 ኮሺ ዓሲኮ ማኦር ሚርጌ ቆሎና ኩማኔ፤
ፑርቶ ዓሰ ዴንቃ ባካ ጋዓንቴ ሜቶ ዔያቶም ዔኪ
ዬዓኔ።
- 7 ዔራቶ ዳልጊ ዴንዳህ
ጨንጮ ዓሰና ማዓንዳፓዓቲም ዔኤዮ ዓሰናቲዎሴ።
- 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ጎሞ ዓሰ ዒዛም ዒንጋ ባኮ
ሻሻኦከንታኔ፤
ዒና ፒዜዞንሂኮ ሺኢዲያ ጋዓንቴ ዒዛ ዎዎዛሳኔ።
- 9 ናንገና ናንገ ጎዳ ፑርቶ ዓሰኮ ጎይያ ዒፃኔ፤
ፒዜ ማዳ ዓሰ ጋዓንቴ ዒ ናሽካኔ።
- 10 ፒዜ ማዔ ጎይያ ሃሺ ዳቢንቲ ማዔ ባኦዚ ማዳህ ሜቶ
ዔካኔ፤
ጎሪ ዘር ዘር ዒፃህያ ባይቃኔ።
- 11 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይቁ ዓሰ ዓኦ ቤዞንታ
ባይሲንቶ ቤዞንታይዳ ዓኦ ባኮ ዛጋያ ማዔቴ

- ኦኡኮ ዒና ጋራ ዓኦህ ዎይቲ ዒዚ ዛገንዲዎይ?
- 12 ዔኤቢ ቦሂ ሺራ ዓሲ ዘር ናሽኮዎሴ፤
ዔር ዓሲዳፓ ዘር ያኦጫዎሴ።
- 13 ዒና ዎዛ ዓኦፒ ካራ ፖዒሃኔ፤
ዒና ያዲህ ጋዓንቴ ጎጲ ዎኦፃሳኔ።
- 14 ማሊ ጳቂህ ዒኔ ዓኦ ዓሲ ዔራቶ ኮኮዓኔ፤
ዔኤዮ ዓሰ ጋዓንቴ ፔ ዔኤያቶ ኮሺ ማሃ ዎዎዛዳኔ።
- 15 ሄርቁንቲ ዎርቃ ዓሰኮ ናንገ ቢያ ዎዴ ሜቶናኬ፤
ዎዛዳ ዓሰ ጋዓንቴ ቢያ ዎዴ ፔ ናንገ ጌኢጌም ናንጋኔ።
- 16 ዎርጎቲታዎ ዛሎና ናንገህዳፓ
ማንቆ ማዒ ናንገና ናንገ ጎዳ ቦንቲ ናንገህ ኮሺኬ።
- 17 ዎሊ ዒፃህ ዓኦ ቤሰካ ማሊ ዓሸኪ ሙይህዳፓ
ናሹሞ ዓኦ ቤሰካ ኮልፖ ሙይህ ቃራኬ።
- 18 ጎሪንቲ ዛሎ ማካኔ፤
ገቢ ዳንዳዒህ ጋዓንቴ ዑራ ጨጨኢሻኔ።
- 19 ቤልፃ ዓሲኮ ጎይህ ሜቶ ዓንገህና ዲርቁንቲያኬ፤
ፒዜ ዓሲኮ ጎይያ ጋዓንቴ ባኦሰና ዳልጊ
ጎይህጉዴያኬ።
- 20 ጨንጮ ናይ ፔ ዓደ ዎዎዛሳኔ፤
ዔኤያ ናይ ጋዓንቴ ፔ ዒንዶ ቶኦቻኔ።
- 21 ማሊ ጳቂህህ ፓጮ ዓሰ ፔ ዔኤያቶና ዎዛዳኔ፤
ጨንጮ ዓሰ ጋዓንቴ ፒዜ ማዔ ባኦዚ ማዳኔ።
- 22 ኮሺ ዘር ኔ ዎይዚ ዔኬቴ ቢያ ባኦዚ ኔኤም ጌኢጋንዳኔ፤
ዘር ኔ ዎይዚ ባኦቲ ዓይጎ ባኦዚያ ኔኤም ጌኢጋዓኬ።
- 23 ኮይሳ ጌኤሲ ኮይሳ ቤሰካ ጌሰቲህ ሚርጌና ዎዛሳኔ።
- 24 ጨንጮ ዓሰ ለካ ዔኪ ዓኦዳ ሸምፓህ ጎይያ
ዓኦዳፓዓቲም
ለካ ኬይሳ ሃይቢ ጎይያ ዓኦዳዎሴ።
- 25 ናንገና ናንገ ጎዳ ዎቶርቃ ዓሰኮ ማኦር ባይዛኔ፤
ዜኤር ዒንዶኮ ዛጳ ሂዒንቲዎጉዲ ዒዚ ካፓኔ።
- 26 ናንገና ናንገ ጎዳ ፑርታ ማሊህ ዒፃኔ፤
ጌኤሺ ማዔ ሃይሴና ጋዓንቴ ዒ ዎዛዳኔ።
- 27 ጋኦደና ዔኤቢጊዳ ቃሲ ዴንቃኔ ኔኤኒ ማሎቲ
ኔ ማኦር ዓሰ ሜቶይዳ ኔኤኒ ኬኤራንዳኔ፤
ዴሚና ዒንጎ ሚኢሽ ዔኪፖ፤ ሚርጌ ዎዴ ኔኤኒ
ናንጋንዳኔ።
- 28 ኮሺ ዓሲ ጌሰታንዳሂኮ ቤርታ ማማላኔ፤
ፑርቶ ዓሰ ጋዓንቴ ሩኡሩሞና ፑርታ ሃይሴ ጌሰታኔ።
- 29 ናንገና ናንገ ጎዳ ፑርቶ ዓሰ ሺኢዲያ ቁል ጋዓኔ፤
ኮዥ ዓሰ ዒዛ ሺኢቃዛ ጋዓንቴ ዒ ዎዎይዛኔ።
- 30 ዎዛዳ ዓኦፒ ካራ ዒና ዎዎዛሳኔ፤
ኮሺ ሃይሴያ ማሊህ ዓካሲ ደዲሻኔ።
- 31 ናንገ ዒንጋ ዘር ዎይዚ ዔካህ
ዔር ዓሲኮ ሳጌ ማዓኔ።
- 32 ጎሪ ዘር ዘር ዒፃህ ፔና ሜቶይዳ ዓጋኔ፤
ጎሪ ዘር ዘር ዔካህ ጋዓንቴ ዔራቶ ቃሳኔ።
- 33 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲጊጫህ ዔራቶ ዴንቁህኬ፤
ቦንቶ ዴንቃኔ ቤርታዳ ሽሌዔ ማዓኒ ኮይሳኔ።

16

- 1 ዓሲ ማሊህ ማሊ ቱካኔ፤
ጋዓንቴ ዬይ ማሊ፣ ማዳይዳ ፔኤቃህ
ናንገና ናንገ ጎዳ «ማጎንጎ» ጌይ ዓይህዛ ሌሊኬ።
- 2 ዓሲ ማዳ ባካ ቢያ ዬያ ማዳ ዓህም ፒዜ ማዔያ ማላኒ
ዳንዳዓኔ፤
ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ዬይ ማሊ፣ ዎዘምታቲያ
ዛጋኔ።
- 3 ኔ ማዳ ባኮ ቢያ ናንገና ናንገ ጎዳም ሃዳርሲ ዒንጌ፤

ኔ ማለ፣ ቱኬ ቱኩዛ ቢያ ኔኤም ገሊጋንዳኔ።
 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማገፍ ባኮ ቢያ ጉሪ ማዘገባኦ፤
 ፑርቶ ዓሰታዎ ዒዚ ባይዛኒ ኬሊ ገሃኔ።
 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሄርሽንታ ዓሰ ቢያ ሻሻኦከንታ፤
 ማቶይዳፓ ዔያቶ ዒ ቶሊሲንዳዎሴ።
 6 ናሹሞና ጉሙርቁሂና ጎሜ ገንኤሻኔ፤
 ያኦሲ ዒጊጨሂና ዓሲ ፑርታ ባኦዚፓ ሃካኔ።
 7 ዓሲ ፔ ሃንቲያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳያ ማዔቲ
 ዬይ ዒዛኮ ሞርኮናታዎ ዒዛ ኮሺ ናንገሻኔ።
 8 ፒዚ ዎጌ ዎቢሺ ደንቆ ሚርጌ ቆሎይዳፓ
 ጎኑሞና ያዕዳ ዳካ ቆሎ ባሾከ።።
 9 ዓሲ ማለሂ ማለ ቱካኔ፤
 ጋዓንቲ ዬይ ማለ፣ ጋፒንሂ ሄላሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ማኦዳምከ።።
 10 ካኦታ ዎጋሂ ናንገና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዔኬ ቢታንቶናከ፤
 ዬያር ዒዚ ጌሰቲ ቲቃ ባካ ቢያ ዎዴ ፒዜ ማዓኒ
 ኮይሳኔ።።
 11 ዔቦኮ ደኤሠሞ ዔር ባኮንታ ማኮ ባኮንታ ፒዜ
 ማዓንዳጉዲ፤
 ሻንቸንቶም ኬሶ ባካኦ ቢያ ፒዜና ሻንቸንታንዳጉዲ
 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓይሥሂከ።።
 12 ካኦታ ደዲ ደዓሂ ፒዜ ዎገሂናታሂር
 ፑርታ ማዶ ሱኡጎ ዒዒሃያከ።።
 13 ካኦታ ጎኑሞ ሃይሴና ዎዛዳኔ፤
 ጎኑሞ ጌሰታ ዓሲያ ዔያታ ቦቦንቻኔ።።
 14 ካኦቶ ዳጋ ሃይቢኮ ከኢታ ዓሲከ፤
 ጨንጫ ዓሲ ጋዓንቲ ዒዛኮ ዳጎ ሸሚሻኔ።።
 15 ካኦቶኮ ዓኣፒ ካራ ፖዒሲ፣ ዎዛዳያ ማዒያ ዔርዘኔ፤
 ዒዛና ናሽከንታያ ማዒያ ዓዳ ባርጊ ዒርዘጉዲ
 ዓኣዒሳያ ማዓኔ።።
 16 ዎርቁ ደንቁሂዳፓ ዔራቶ ደንቁሂ ባሾከ፤
 ቢራ ደንቁሂዳፓኦ ዔራቶ ደንቁሂ ኮሺከ።።
 17 ኮሺ ዓሲ ፑርታባኦ ጎይሂና ዓኣዳኔ፤
 ሃንቲያ ፔኤኮ ኮሻሂ ሸምፓሂ ፔኤኮ ካፓኔ።።
 18 ዎቶርሞ ባይሲንታ ባንሂ ዔኪ ዓኣዳኔ፤
 ሄርሽንቲያ ሎኦሞ ሄሊሳኔ።።
 19 ዎቶር ዓሲና ዎላ ቡሪ ዔኮና ባኦዚ ገሸቲ ዔኪሂዳፓ
 ሸሌዔ ዓሲ ማዒ ማንቁ ናንገሂ ኮሺከ።።
 20 ዒዛም ከኤዚንታ ዘር ዎይዛሂ ዎርጎጫንዳኔ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁሂያ ዓንጂንቲያከ።።
 21 ማለ ማለያና ዒናዳ ዓሲ ማዒሂ ዔራ ዓሲ ማዒያ
 ዔርዘኔ፤
 ኮሺ ማዓ ዑኡሲና ጌሰቲሂ ማሌ ዓሶ ዔኤቢ
 ዔርዘኔ።።
 22 ዔራቶ ሚኢሽ ማሂ ዓርቁሂም ናንገኮ ካራከ፤
 ዔኤዮ ዓሰ ጋዓንቲ ፔኤኮ ዔኤያቶና ማቶ ዔካኔ።።
 23 ዔር ዓሲኮ ዒና ዒ ጌሰታ ጌኤዞ ካፒ ጌሰቲሳኔ፤
 ዒዛ ደንጋፓ ከሰካ ጌኤዛ ሚርጌ ባኦዚ ዔርዘያ
 ማዓኔ።።
 24 ኮሺ ጌኤሲ ዔኤሲ ያሎሊጉዲ ዓኣፃኔ፤
 ዑሂኮዎ ዳቁንታከ።።
 25 ዓሲም ፒዜ ማለ ያዕዳ ጎይሂ ዓኣዳኔ፤
 ጋፒን፣ ጋዓንቲ ሃይቢ ባንሂ ዔኪ ዓኣዳያከ።።
 26 ዓሲ ደዲ ማዳንዳጉዴያ ማሃሂ ዒዚ ሙዓኒ ማለ
 ማለያከ፤
 ናይዚ ሃሃ ማዶም ዓሲ ዔቁሳኔ።።

27 ሱላ ፑርታ ባኦዚ ማለ ቱካኔ፤
 ጌኤዛ ዒዛኮ ታሚጉዲ ሚቻኔ።።
 28 ጌኔ ዓሲ ዑራ ማካኔ፤
 ደንኮ ደንካ ዓሲ ዎላ ፔቲ ማዔ ላጎ ዎሊፓ
 ደሚሳኔ።።
 29 ዑራ ኮዓ ዓሲ ዓሲ ጌሺ
 ባይሲንታ ባንሂ ዔኪ ዓኣዳኔ።።
 30 ዓሲዳ ዓኣፒ ዎዲ ሺራይ ጌኔ ማዶ ማዳኒ ማለ
 ቱኤያከ፤
 ሃኦሚ ፔኤኮ ዳዓሂያ ፑርቱሞ ባንሂ ዓኣዳያከ።።
 31 ቡኡቁ፡- ያኦሲ ዓሲም ዒንጋ ደኤፒ ቦንቸከ፤
 ዬይ ያዕዳሂያ ደሚዳ ናንጎ ናንገናከ።።
 32 ዎልቃዳያ ማዒሂዳፓ ባሾ ገቢ ደንዳዓያ ማዒሂ
 ኮሺከ፤
 ሚርጌ ካታማ ያለ ባሽ ዓርቁሂዳፓ ፔና ዔሪ ቆሊሂ
 ባሾከ።።
 33 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማለያ ዔራኒ ዓሰ ዒያ ዓጋኔ፤
 ጋዓንቲ «ማዎንጎ» ጌይ ጎናሳሂ ዒዛከ።።

17

1 ዑራና ማርሞና ሚርጌ ማኦሪዳ
 ገሊገሽና ደኤፒ ሙኡዚር ደይሂፓ
 ኮሹሞ ዓኣ ማርካ ሜልዚ ላኦዳ ቡርሺሂ ሙይሂ
 ቃራከ።።
 2 ማኦር ዓዶ ማዒ ዎይሃሂኮ ናዓ ፓሠሞያ ቦኦዛ ማዔቲ
 ዓይሌ ማዒ ማዳ ጨንጫ ዓሲ ፔ ጎዳ ናዎኮ ዑሂ
 ማዓኔ፤
 ዬያ ናማኮ ጌርሲንሂጉዲ ዓዶ ባኮ ዳካላያ ማዓኔ።።
 3 ዎርቁና ቢራና ታሚዳ ሸኤሽ ደዲሞ ዔርሂጉዲ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሲኮ ዒኔ ዬያይዲ ዛጋኔ።።
 4 ፑርታ ዓሲ ፑርታ ባኦዚ ዎይዛኔ፤
 ሉኡዚ ዓሲያ ሉኡዙሞ ባኦዚ ዒናፓ ዎይዛኔ።።
 5 ማንቆ ዓሶ ኔኤኒ ቶኦቻያ ማዔቲ
 ዔያቶ ማገፍ ጎዳ ጫሽከሂ ማዓኔ፤
 ማሌ ዓሲ ዑሰካ ሄላ ማቶና ኔኤኒ ዎዛዳያ ማዔቲ
 ኔኤኒያ ማቶ ዔካንዳኔ።።
 6 ጋርቾ ዓሰ ፔኤኮ ናኦቶኮ ናኦቶና ሄርሽንታሂጉዲ
 ናኦታኦ ፔኤኮ ዓዳንሂና ሄርሽንታኔ።።
 7 ዔኤያ ዓሲ ዔራቶ ጌኤሲ ጌሰቲዎሴ፤
 ቦንቸንታ ዓሲ ሃሃ ሉኡዙሞ ጌኤሲ ጌሰታያቱዎሴ።።
 8 ፔቲ ፔቲ ዓሶም ደሚና ዒንጎ ሚኢሽ ዓዳ ማርሻጉዲ
 ማዳያ ማላኔ፤
 ደሚና ዒንጎ ሚኢሽ ዒንገሂና ቢያ ባካ ኑኡሞ
 ገሊጋንዳኔ ጌይ ዔያታ ጉሙርቁኔ።።
 9 ዳቢሂም ዓቶም ጋዓሂ ላጋቶ ደዲሻኔ፤
 ዳቢንቲ ማሂ ማሂ ከኤዛ ዓሲ ጋዓንቲ ፔኤኮ ዑኮ
 ላጋሂ ሴካ ዳካኔ።።
 10 ዔኤያ ዓሲ ያኤታ ማይንቲ ዠራፓና ጳርቁንቲ ዔኤቢ
 ዔራያይዳፓ
 ማለ ዳቁሃ ዓሲ ፔቲይዳፓ ዓኣዳዎያና ጎሪ ዘር
 ዘርና ዔራሂ ባሻያከ።።
 11 ፑርታ ዓሲ ቢያ ዎዴ ዎይዚ ዒያያከ፤
 ዬያር ዒዛም ማኦሪሂ ዔራዎ ከኢታ ዓሲ *
 ዳከንታኔ።።
 12 ዔኤያ ዓሲ ዔኤዩሞ ማዶ ማዳንቲ ካኦሚሂፓ
 ናይ ዔውቲ ዲቤ ጌይንታ ቦዎና ካኦሚያ ቃራከ።።

16:25 16:25 ኮሎስ. 14:12። * 17:11 17:11 ማኦሪሂ ዔራዎ ከኢታ ዓሲ ጋዓከ፡- ፔቲ ፔቲ ማዓኦ «ሃይቢ» ጋዓከ።

- 13 ኮሺ ባአዚ ማዲንቴንቴ ፑርታ ባአዚ ማሃሃኮ ፑርታ ባአዚ ቢያ ዎዴ ማኣራፓ ሺኢኩቆሴ።
- 14 ዑራ ማኸሃ።- ቃዚ ዳይሃና ዋአሂ ዑራሂጉዲኬ፤ ዩያር ዑራ ማኸንታንዳሂኮ ቤርታ ማርሞ ሃሺ።
- 15 ጌኤሺ ዓሲ ፑርታ ማሂ ዎጊሂንታ ዳቢንቴ ዓሲ ጌኤሺ ማሂ ዎጊሂንታ ዩንሂ ላሞዎ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒፃ ማዶኬ።
- 16 ዔኤያ ዓሲኮ ማኸንቴፓ ዓርቃዎ ማሊ ጳቂሥሂ ማሊሂ ባአሂር ፔኤኮ ማኢሽ ዔራቶ ሻንቃኒ ኬሴያታቴያ ዩይ ዒዛ ማኣዳንዳ ባአዚ ባአሴ።
- 17 ላጌ ዓይጎ ዎዴናታቴያ ፔ ላጋሂ ናናሽካኔ፤ ጌርሲንሂ ማዒ ሸይንታሂያ ሜቶ ዎሊኮ ኬዳኒኬ።
- 18 ማሊ ጳቂሥሂ ፓጩ ዓሲ ዔራዎ ዓሲኮ ጋሌ ጨጋኒ ጫኣቃኔ፤ ፔና ዎኣሴ ማሂያኣ ሺኢሻኔ።
- 19 ዑራ ናሽካሂ ጎሜ ናሽካኔ፤ ዳጊዲ ኮሻና ማርሻ ካራጉዲ ፔና ዳጊሳ ዓሲ ሎኦሚሂ ዔኤላኔ።
- 20 ፑርታ ማሊ ዒኔና ዓኣ ዓሲም ጊኢጋ ባአዚ ባአሴ፤ ጌሺሂ ጌኤሲ ጌሰታ ዓሲያኣ ሜቶይዳ ሎኦማኔ።
- 21 ቤልፃ ናይ ሾዔ ዓሲ ያያያ፤ ፑርታ ናይ ዓዳኮ ዎዛ ባአሴ።
- 22 ዎዛዳያ ማዒሂ ዒኔም ኮሺ ዳኤሻኬ፤ ያዩሂ ጋዓንቴ ዓሲኮ ዎልቁ ባይዛኔ።
- 23 ፑርታ ዓሲ ዎጌ ዎቢሳኒ ዳሜና ዒንጎ ማኢሽ ዔካኔ።
- 24 ማሊ ጳቂሃ ዓሲ ፔ ዓኣፖ ካር ዔራቶ ባንሂ ሸርሻኔ፤ ዔኤያ ዓሲኮ ዓኣፖ ካር ጋዓንቴ ቢያ ዛሎ ጉሪ ሊሲ ሊሲ ዛጋኔ።
- 25 ቤልፃ ናይ ፔ ዓዳ ያዩሂዳ ጌልዛኔ፤ ፔ ዒንደማኣ ፑርታ ማሊሂ ዔኬ ሙካኔ።
- 26 ጌኤሺ ዓሲ ዳቦ ጨጊሺሂ፤ ሃሃ ጊንሂ ስንቸንታ ዓሲ ዠራፓና ጳርቂሲሂ ኮይሳያቱቆሴ።
- 27 ጌኤዞ ፔኤኮ ቃዚ ጌሰታሂ ዔራኬ፤ ታሃ ማሊሂ ዓኣ ዓሲ ማሊ ጳቂሃ ዓሲኬ።
- 28 ዔኤያ ዓሲ ዘቲ ጋዓዛ ዔራ ዓሲ ማላኔ፤ ፔቲታዎ ዒዚ ጌሰቱዎዎ ዓቲቴ ጨንጫ ዓሲ ማዒ ፓይዲንታኔ።

18

- 1 ፔና ናሽካ ዓሲ ፔ ማሊያ ጎይዎማ ሌሊ ዓኣዳኔ፤ ሜሌ ዓሲዳፓ ዒዛም ኬኤዚንታ ፒዜ ማሊሂታቴታዎ ዒዳ ማማካኔ።
- 2 ዔኤያ ዓሲ ፔ ኬኤዛ ባኮማ ሌሊ ፔጋሳኒ ኮዓፓዓቲም ዔራቶ ሜሌ ዓሲዳፓ ዔኬሂ ዒዛ ዎዛሱቆሴ።
- 3 ጎሜና ቦርሲንቴና ዎሊፓ ዳማዲዎ ባአዚኬ፤ ኔኤኒ ቦንቸንቴ ባኣቴ ቦርሲንታንዳኔ።
- 4 ዓሲ ዳንጋፓ ኬሰካ ዔራቶ ጌኤሲ ኮሺ ዔታዳ ዔቲይዳ ዓኣ ዎኣሂጉዲኬ፤ ሃሃ ዓልቃ ዎኣሂጉዲያኣ ዓኣፃኬ።
- 5 ዳቤ ዓሲ ማኣዳ ጌሰቲሂና ጌኤሺ ዓሲ ፒዜ ዎጌ ዳንቁዎጉዲ ማዲሂ ኮይሳያቱቆሴ።
- 6 ዔኤያ ዓሲ ጌኤሲ ዑራ ማዛኔ፤ ዒዚ ጉሪ ጌሰቲ ሸራ ባካ ኮኦሎና ጳርቂሳኔ።
- 7 ዔኤያ ዓሲ ጌሰታኣና ፔና ሜቶይዳ ዓጋኔ፤

- ዒዛኮ ጌኤዛ ፒር ማዒ ዒዛ ዓርቃኔ።
- 8 ደንኮ ዓሲኮ ጌኤዛ ዓኣሂ ሙኡዚጉዲ ዎዛሲ ዎዛሲ ዳንዲ ዓሽኮ ጋር ሄላያኬ።
- 9 ቤልፃ ዓሲ ዔኤሲ ፑርቲሴ ዓሲፓ ዳማዲ ዛጊንቱቆሴ፤
- 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሰንፃ ዳዲ ዎርዲያ ቤሲጉዲኬ፤ ዩያር ኮሺ ዓሲ ዩያ ባንሂ ዳጨጋፓ ዳቃኔ።
- 11 ያርጎጮ ዓሳ ጋዓንቴ ዔያቶኮቆላ ካታሞ ዙላ ዓኣ ዳጌ፤ ሃሃ ጊንሂ ዳዲ ኬኤሌ ማዒ ዔያቶ ካፓያ ዔያቶም ማላኔ።
- 12 ሎኦሞኮ ቤርታ ዓሲኮ ዒኔ ያዎቶርቃኔ፤ ሺሌዔ ዓሲ ቦቦንቸንታኔ።
- 13 ሺሌዑሞ ጋዓንቴ ቦንቸፓ ቢራኔ።
- 14 ዎይዚ ዔኩዎዎ ማሂ ኬኤዚሂ ዔኤያ ማሃኔ፤ ሃሃ ቦርሲሳያኬ።
- 14 ሃርጌ ሃርጋ ዎዴና ዳዲሂ ማማኣዳኔ፤ ላቢ ሺኢታያ ማዔቴ ማኣዳ ባአዚ ባአሴ።
- 15 ዔራ ዓሲኮ ዒኔ ዔራቶ ማኢሽ ማሃኔ፤ ማሊ ጳቂሃ ዓሲኮ ዎያ ዔራቶ ኮዓኔ።
- 16 ዒንጊሂ ዒንጋሂም ጎይሂ ቡላኔ፤ ዳኤፖ ዓሶ ቤርቶዎ ዒዛ ኬሳኔ።
- 17 ዓሳ ቡካ ጳኣካ ቤርታዲ ኬሰኪ ጌሰታ ዓሂ ዒዛና ሞኦታሂ ሙኪ ዒዛ ያኦጫንዳያ ሄላንዳኣና ቢያ ዎዴ ዒዚ ሌሊ ፒዜ ማዔያ ዒዛም ማላኔ።
- 18 ዒፃ ዓጊሂ ዑራ ሸሚሳኔ፤ ላምዎ ዳዲ ማርማዞንሂያ ዎላ ቡቡኩሳኔ።
- 19 ኔ ጌርሲ ማኣዳ፤ ዒዚ ካታሞኮ ዙላ ዓኣ ዳዲ ኬኤሌጉዲ ኔና ካፓኔ፤ ዒዛና ኔ ፑርቲቴ ጋዓንቴ ካር ኔኤም ዒ ዎዳንዳኔ።
- 20 ኔኤኮ ኮኸ ጌኤዛ ዔኬ ሙካ ባኮና ኔኤኒ ዎዛዲ ናንጋኔ።
- 21 ኔ ዳንጋ ሸምፓሂ ኔኤኮ ዓውሳኒና ባይዛኒያ ዳንዳዓኔ፤ ዩያር ኔ ዳንጎና ላጌ ኔኤኮ ኔ ማኸቴ ዎዛዲ ናንጋንዳኔ።
- 22 ማቻ ናንጊና ናንጋ ጎይይዳፓ ዒንጊንታ ዓንጅ ማዔሂር ማቻ ኔኤኒ ዔኬቴ ኮሺ ባአዚ ኔ ዳንቁኔ ጌይሂኬ።
- 23 ማንቆ ዓሲ ፔና ሂርኪሲ ሺሌዑሞና ጌሰታኔ፤ ያርጎቹ ዓሲ ጋዓንቴ ሂርሺንቴና ማሂ ኬኤዛኔ።
- 24 ዎሊኮ ላጌቱዎዎ ላጌ ማሊ ጳዳ ዓሲ ዓኣኔ፤ ጎኔ ላጌ ጋዓንቴ ጌርሲዳፓ ባሽኬ።

19

- 1 ጌኤዛ ዎቦ ማዔ ፓሡዎ ዓሲዳፓ ፒዜና ናንጋ ማንቆ ዓሲ ባሽኬ።
- 2 ዔራቶ ጊዳ ቃሲንቴባኣንቴ ዳዲ ማዲሂ ማኣዳያቱቆሴ፤ ሩኤሪ ጳሽካ ዓሲ ጎይዎ ዳዳባኔ።
- 3 ፔቴ ዓሲ ዒዛ ዔኤያቶና ባይሲንታ ዒዛ ሄላዛ ዒዚ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዑፃ ዳጋዳኔ።
- 4 ዓሲ ፔ ቆሎና ሚርጌ ላጌ ማዛኔ፤ ማንቆ ዓሶኮ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዓኣ ዳኮ ላጎንሂታዎ ዔያቶይዳፓ ሃካኔ።
- 5 ሎኦዙሞና ማርካዳ ዓሲ ሜቶ ዔኩዎዎ ዓቲቆሴ፤ ሎኦዙሞ ጌሰታ ዓሲ ሜቶፓ ቶላዓኬ።
- 6 ሚርጌ ዓሲ ቦንቸንታ ዓሲኮ ላጌ ማዓኒ ኮዓኔ፤ ዔኤሲ ዒንጋ ዓሲም ቢያሂ ዒዛኮ ላጌኬ።
- 7 ማንቃሂ ዒዛኮ ጌርሲንሂታዎ ዒዛ ዒዒፃኔ፤ ዒዛኮ ላጋኣ ዒዛ ባሽና ሃኪሲ ዳማሳኔ፤

ዔያቶሮ ዒዚ ገንጾ ሃንቲ ሸኪቁንቴቲያ ላጌ ዒዛኮ ባኣያ ማዓኔ።
 8 ዔራቶ ሻንቃ ዓሲ ፔና ናሽካኔ፤ ዔራቶ ኮሺ ዶዲሺ ዓርቃህ ሾርጎጫኔ።
 9 ሉኡዙሞ ማርካዳ ዓሲ ማቶ ዔኩሞ ዓቱሞሴ፤ ሉኡዙሞ ጌሰታህያ ባይሲንታ ሄላኔ።
 10 ዔኤያ ዓሲም ኮሺ ናንጊ ኮይሱሞሴ፤ ዓይሌ ማዔ ዓሳ ዔያቶ ምይህ ዓሶ ሸሪ ምይህያ ማዔፃ ሞዚ ፑርታይ?
 11 ጎሪንቲ ሼኔ ዓርቁ ቃዛህ ማሊ ጳቂሥህኔ፤ ዳቤ ዓሲም ዓቶም ጌይህያ ዒኔና ዓኣ ዓሲ ማዔህኔ።
 12 ካኣቲኮ ጎሪንቲ ዘቢ ጉዳጉዲ ዒጊቻያኬ፤ ካኣቶ ቤርታ ዓሲ ማዔ ጳዳጃ ጋዓንቴ ማኣቲ ዓኣዒሳ ያልኬጉዲኬ።
 13 ዔኤያ ናይ ፔ ዓዶ ባይሲንታይዳ ጌልዛኔ፤ ጎሪንቲ ሸሪ ማቻ ያዳ ማኣሪጉዲኬ።
 14 ፔቲ ዓሲ ማኣሪና ቆሎና ሾዔ ዓሶጋ ዳካላኒ ዳንዳዓኔ፤ ማሊ ጳቂህ ማቸ ዒንጋህ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሌሊኬ።
 15 ቤልፀሞ ሃይቁያጉዲ ገንዒሻኔ፤ ዩያር ቤልፃ ዓሲ ናናይዲንታኔ።
 16 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይህያ ካጋህ ሸምፔና ናንጋኔ፤ ዒዛኮ ቃኣሎ ቶኦቻህ ጋዓንቴ ባይቃኔ።
 17 ማንቆ ዓሲም ዒንጋህ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታልዔያ ማዓኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ዒ ማዳ ኮዥ ማዳ ዛሎ ጨጋኔ።
 18 ሃጊ ዔያታ ናኣቶ ዓኣንቴ ናኣቶ ኔኤኮ ሻርሼ፤ ኔ ሻርሼባኣቶ ጋዓንቴ ባይሲንታም ኔ ዔያቶ ዓኣህ ዒንጊያ ማዓኔ።
 19 ኔጉሞፃ ዳጋዳ ዓሲ ዓኣቶ ዒዛኮ ዳጎ ዛሎ ዓንጎ ባኮ ዴንቃንዳጉዲ ሃሸ፤ ፔቲና ማታህዳጋ ኬሳኒ ኔ ዒዛ ማሌያታቲ ማሌ ምዳና ዒማይዳፃ ኔኤኮ ዓታዓኬ።
 20 ዘር ኔ ምይዜቲ፣ ሃሃ ዔራሪያ ናሽካያ ማዔቲ ናንጊሴቃ ዔራቶ ዳንቁህ ኔ ዓታዓኬ።
 21 ዓሲ ማርጌ ባኣዚ ማሊ ቱካኔ፤ ማዳንቲ ኩማህ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ «ማፃንጎ» ጋዓዛኬ።
 22 ዓሲዳጋ ኮይንታማ ጉሙርቁንቲህኔ፤ ሉኡዚ ዓሲ ማዔህዳጋ ማንቆ ዓሲ ማዔህ ባሸኬ።
 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔ ዒጊጩቲ ናንጎ ሌዓ ኔኤኮ ያዶቃኔ፤ ማታ ኔና ሄሊባኣንቴ ሞዛዲ ኮሹሞና ኔኤኒ ናንጋንዳኔ።
 24 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ኮሺ ቤልፃኬ፤ ማሌዓቲም ዔያታ ዓንዳ ኩጮ ዳኬህ ማህ ዔኪ ካሃ ኩኡሊፃ ዔያቶ ባባሻኔ።
 25 ቦሃ ዓማሊ ሸሪ ዓሲ ኔኤኒ ሻርሼቲ ዔኤያ ዓሲ ዩያ ዛጊ ጨንጫ ማዓኔ፤ ማሊ ጳቂህ ዓሲ ጎሪ ኔ ዘሬቲ ባሸ ዔራቶ ቃሳኔ።
 26 ቦርሲሳያና ዳውሲሳያ ማዔ ናይ ፔ ዓዶ ላቢሳኔ፤ ፔኤኮ ዒንደሞ ማኣሪጋ ዳውሳኔ።
 27 ታ ናዓህዮ! ዘር ታኣኮ ኔ ምይዚባኣቲ ኔ ዔራ ዔራቶታፃ ዑኩና ሞሊ ኔ ዳቢንታንዳኔ።
 28 ማሌ ዓሲም ፑርታ ማዳኒ ሉኡዙሞና ማርካዳ ዓሲ ዓኣቶ ፒዜ ምጌ ባይቃኔ።

ሞይዚ ዒፃ ዓሳኣ ፑርቲሞ ማዳ ማርጊሻኔ።
 29 ቦሃ ዓማሊ ሸሪ ዓሶም ፑርታ ምጌ ዔኤዮ ዓሶማኣ ዜራጋና ጳዲ ገኢጊንቴኔ።

20

1 ምይኔ ዑሺ ዒኔ ዣኣሊሳኔ፣ ካፃ ዑሺያ ዑዑራሳኔ፤ ዩያ ዑዥ ሱኡኮና ዓዲንቴ ዓሳ ዔራ ዓሲ ማዓኒ ዳንደዑሞሴ።
 2 ካኣቲ ዳጋ ጉዳ ዘቢጉዲ ዒጊቻያኬ፤ ዒዛኮ ዳጎ ዒቂሳህ ፔና ምዳኒ ዔቁያ ማዔ ጋይዲንታኔ።
 3 ዔኤያ ዓሲ ጎሪንቲ ዑራ ማዣኒ ዳንደዓኔ፤ ዓሲ ቦንቲሳይ ጋዓንቴ ማርሞይዳጋ ሃኪህኬ።
 4 ጎዥ ፔኤኮ ምደማና ጎሽኩሞ ቤልፃ ዓሲ ማኣሎ ቡር ምደና ዒ ቡኩሳንዳ ሃኣኮ ባኣሴ።
 5 ዓሲኮ ማሊህ ኮሺ ዔታዳ ዔቲይዳ ዓኣ ሞኣህጉዲኬ፤ ያዲ ማዔቲያ ማሊ ጳቂሥህ ዓኣ ዓሲ ዩያ ዳዲዳኔ።
 6 ዓሲ ቢያ ፔ ጉሙርቁንቲያ ማከኤዛኔ፤ ጋዓንቴ ጎኔና ጉሙርቁንታ ዓሲ ያኣኒ ዳንቃኒ ዳንደዓይ!
 7 ፃሎ ዓሲ ፒዙሞና ናንጋኔ፤ ናኣታ ዒዛሲያ ዓንጃንቴያኬ።
 8 ፔኤኮ ምጎ ያይታ ምጊፆር ዳዔ ካኣቲኮ ፑርታ ማዔ ባኮ ቢያ ጌኤሺ ዔራ ዓኣፒ ዓኣኔ።
 9 «ማሊፃ ታኣኮ ጌኤሺኬ፤ ጎማ ታኣኮ ባኣሴ» ጋዓ ዓሲ ናንዳ?
 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሉኡዚ ማዔ ዴኤህሞ ዔር ባኮና ፒዜ ማዓባኣ ማኮ ባኮና ማዲ ሃንታ ዓሶ ዒዒፃኔ።
 11 ዓኣላ ናይታፃ ኮሺ፣ ሃሃ ፒዜ ዓሲ ማዔፃ ማዳ ባኮና ፒጋዲ ዔርታኔ።
 12 ሞይዛ ሞይዚና ዛጋ ዓኣፒና ማከፍህ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።
 13 ምዶ ኔኤኮ ኔኤኒ ገንጾና ኩርሴቲ ኔ ማንቃንዳኔ፤ ዶዲ ኔ ማዳቲ ጋዓንቴ ጊዳ ሙኡዚ ኔኤኮ ዓኣያ ማዓኔ።
 14 ዔኤቢ ሻንቃ ዓሲ ቢያ ምዳ «ፑርታኬ» ጌይ ጌይ ሻንቆ ባኬሎ ዳኪሳኔ፤ ሻንቁ ዴንዴሰካጋ ጋዓንቴ «ላኣጋና ታ ሻንቁያሞይ» ጌይ ሄሂርሻኔ።
 15 ዔራቶና ጌሰቶ ጌኤሲ ምርቁና ቦንቲንታ ሹጮናጋ ባሸ፣ ጳዲ ሞያኬ።
 16 ዓይጎ ዓሲያኣ ዔርቲሞ ዓሲኮ ሞኣሴ ማዔቲ ማኣዓህ ዒዛኮ ዔኬ፤ ዩይ ዔርቲሞ ዓህ ዛሎ ዓይህ ባኣዚ ማዓንዳጉዲ ኔ ኮይላ ጌህ።
 17 ሉኡቁ ጋኣዲህና ኔ ዴንቃ ባካ ዓኣህ ሙኡዚጉዲ ኔና ሞዛሳኒ ዳንደዓኔ፤ ምርቁ ፔኤቃፃ ጋዓንቴ ዳንጋ ኔኤኮ ማኣሻላጉዲ ማዓንዳኔ።
 18 ኮሺ ዘር ኔ ሞይዚ ዔኬቲ ቢያ ባኣዚ ኔኤም ገኢጋንዳኔ፤ ዩያር ኮሺ ዘር ሞይዚ ዔኩሞፃ ያልዚ ያላኒ ዓኣዲጉ።
 19 ደንኮ ደንካ ዓሲ ዓኣቸንዶ ሃይሴ ዒና ዓርቁሞሴ፤ ዩያር ጉሪ ጌሰቲ ሸሪ ዓሶይዳጋ ሃኬ።
 20 ፔኤኮ ዓዶ፣ ሃንጎ ዒንደ ጨሽካያኮ ናንጋ ሻኔ ዳሚዳ ባይቃ ፖሊጉዲ ማዓኔ።
 21 ቤርታ ላቢንቲቦኣንቴ ሸሌዔና ዴንቆና ቆሎ ጋፒንዶዳ ዓንጃንቲሞሴ።

- 22 ኔኤም ፑርታ ማዳ ዓሲም
ኔኤኒያ ማሂ ፑርታ ዒዛም ማዲፖ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁ፤ ዒዚ ኔና ዓውሳንዳ።
- 23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊኢጊባኣ ማኮ ባኮንታ
ሉኡዚ ማዔ ዴኤሡም ዔር ባኮዋ ሻሻኣኪንታ።
- 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦኡኒ ሃንታንዳ ጎይያ ማሊ ጌሣ፤
ዓካሪ ዓሲ ናንጎ ፔኤኮ ዋኖ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳንዳቴ
ዋይቲ ዔራኒ ዳንዳዓይ?
- 25 ያኦሲም ሩኡሪ ናኦሲ ናኣባፖ
ጊንሢ «ዓይጋ ታ ናኣቤይ» ጌይ ማሊሢ ዓሲኮ
ፒርኬ።
- 26 ጨንጫ ካኣቲ ዋይዞ ዒፃ ዓሶ ዳማሲ ዔራኔ፤
ዔያቶ ዒ ሚጨንቱዋያ ሜታሳ።
- 27 ዓሲኮ ዒኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲም ዒንጌ ፖዒታሢር
ዓሲኮ ጋር ዒኖ ቢያ ዔራኒ ዛጋ።
- 28 ኮሹሞና ጉሙርቁንቲሢና ፑርታ ባኣዚፓ ካኣቲ ካፓ፤
ዒዛኮ ካኣቲማ ጎኑሞና ደዲ ናንጋ።
- 29 ዴጌ ዓሳ ሄርሺንታሢ ፔኤኮ ዋልቆናኬ፤
ጋርቾ ዓሳ ፔኤኮ ቡኡቆና ቦንቹንታ።
- 30 ኪፃሲ ጳርቆ ጳዲ ፑርታ ባኣዚ ባይዛ፤
ዢራፓና ጳዲያኣ ዒኔይዳ ዓኣ ፑርታ ባኣዚ ጌኤሻ።

21

- 1 ካኣቲኮ ዒና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኩጮይዳኬ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዋታ ዋኣሢጉዲ ኮዔ ቤሲ
ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ።
- 2 ዓሲ ማዳ ባካ ቢያ ዬያ ማዳ ዓሢም ፒዜ ማላ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዓሲኮ ዒኖ ማሊያ ዛጊ
ዔራኔ።
- 3 ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጊሢዳፓ ባሽ
ፒዜና ጎኔ ማዔ ባኣዚና ማዲሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ዋዛሳ።
- 4 ፑርቶ ዓሳ ዔርታሢ
ያቶርሙሞና ሄርሺንቲናኬ፤
ዬይ ጎሜኬ።
- 5 ኮሺ ማሊ ቱኮና ቱኡሲና ማዲንታ ማዶ ሚርጌ ባኣዚ
ጳዲሳ፤
ማሊሢ ባኣያ ሩኡሩሞና ማዶ ማዶ ጋዓንቴ
ማማንቁሳ።
- 6 ሉኡዙሞና ጳዲ ቆሎ ባባይቃ ሱኡሌጉዴያ፤
ጊንሢ ሃሃ ዋዳ ፒርጉዴያኬ።
- 7 ዋይዚ ዒፃ ዓሳ ኮሺ ማዔ ባኣዚ ማዲሢ ናሽኩዋኣሢር
ዔያቶኮ ጌና ማዶና ዔያታ ባይቃ።
- 8 ጎሞ ዓሳ ዋሶ ጎይሢና ዓኣዳኒ ናሽካ፤
ዒኖ ጌኤኮ ዓሳ ጋዓንቴ ኮሺ ባኣዚ ማዳ።
- 9 ጎሪንቲ ሺራ ላኣለና ዋላ ፔቴ ማኣሪዳ ናንጊሢዳፓ
ማኣርኮ ኮጮ ዙላ ናንጊሢ ቃራኬ።
- 10 ዋይዞ ዒፃ ፑርቶ ዓሳ ቢያ ዋዴ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ
ናሽካ፤
ዓይጎ ዓሲማኣ ዔያታ ሚጨንቱዋሴ።
- 11 ቦሂ ዓማሊ ሺራ ዓሲ ሻርሺንታ ዋዶና
ዔኤያ ዓሲ ዬያ ዛጋፖ ዔራቶ ዴንቃ፤
ጨንጫ ዓሲ ዔርዞ ዋዶና ባሽ ዔራ ማዓ።
- 12 ዲሎ ያኣዛሢ ፑርቶ ዓሶ ማኣርይዳ ማዶ ባኮ ቢያ
ዛዛጋ።
ፑርቶ ዓሶ ዒዚ ኬዲ ኬኤሪ ባይዛ።
- 13 ማንቆ ዓሲኮ ዒላቶ ዋይዛኒ ናሽኩዋ ዓሲ

- ዒዚያ ማታዲ ዒላታ ዋዶና ዒዛ ማኣዳንዳ ዓሲ
ዴንቁንዲዋሴ።
- 14 ዳጋዴ ዓሲም ዓኣቹ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጊንታኣና
ዳጋ ዒዛኮ ሺሺማ፤
ዴማና ዓኣቹ ዒንጊንታ ዒንጊሢዳ ዳጋ ጨኣሻ።
- 15 ፒዜ ዋጌ ዋጊንታ ዋዶና
ኮኮ ዓሳ ዋዋዛዳ፤
ፑርቶ ዓሶ ጋዓንቴ ዲዲቃሣ።
- 16 ማሊ ጳቂሥሢዳፓ ሃካ ዓሲ
ሃይቢ ካፓ።
- 17 ዔኤቢ ቃውቲሢ ናሽካ ዓሲ ማማንቃ፤
ዋይኔ ቡሺንታ ዛይቶ ቲኮንታ ናሽካ ዓሲ ዋይቴቴያ
ያርጎጮዋሴ።
- 18 ኮኮ ዓሶይዳ ሄላኒ ዓኣ ማታሢ ፑርቶ ዓሶ ሄላ፤
ፒዜ ዓሶ ሄላኒ ዓኣ ማታሢያ ጉሙርቁሢባኣ ዓሶ
ሄላ።
- 19 ጎሪንቲ ሺራ ማቾና ዋላ ናንጊሢዳፓ
ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ናንጊሢ ቃራኬ።
- 20 ጨንጫ ዓሲ ሚርጌ ቆሎንታ
ሚርጌ ሚኢሺ ኬሳ ባኣዚንታ ፔ ማኣራ ቡኩሳ፤
ማሊ ጳቂሥሢ ፓጮ ዓሲ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ
ላኣሊ ባይዛ።
- 21 ዲሎሞና ናሹሞና ጋዓ ጊንፖ ማዳ ዓሲ
ናንጊንታ ያርጎቹሞንታ፣ ሃሃ ቦንቹንቲያኣ ዴንቃ።
- 22 ያሎ ዓሶኮ ጨንጫ ሱኡጌ
ደዲ ያላ ዓሲና ካፒንታ ካታም ያሊ ባሽ ዓዓርቃ፤
ጉሙርቁንታ ዋርዲዮ ቤዞዋ ደይሳ።
- 23 ሜቶይዳፓ ቶላኒ ኮዓ ዓሲ
ፑርታ ጌሰቲሢ ሃሻ።
- 24 ያቶርቃያና ሄርሺንታያና ማዔ ዓሲ ቦኣዛኬ፤
ማዳ ዒዛኮ ያቶርሙሞ ሌሊኬ።
- 25 ማዶ ማዳኒ ኮዑዋ ቤልፃ ዓሲ
ፔና ዋዴ ዓሲ ማዒ ፓይዲንታ።
- 26 ቤልፃ ቢያ ዋዴ ኮዓሢ ሚርጌ ባኣዚ ዴንቃኬ፤
ኮሺ ዓሲ ጋዓንቴ ኮሹሞና ዒዒንጋ።
- 27 ዋይዞ ዒፃ ዓሳ ዒንጋ ዒንጊፃ ያኦሲ ሻኣካያኬ፤
ዬያፓ ባሽ ፑርታ ማሊሢና ዔቁዒንጎ ዒንጊፃ ሚርጌና
ዒዛ ዒሢያኬ።
- 28 ሉኡዚ ዓሲኮ ማርካቶ ዔውቱዋያ ማዓ፤
ኮሺ ማሊ ጌሰታ ዓሲኮ ጌኤዛ ጋዓንቴ ጎናዳ።
- 29 ጎኔ ዓሲ ፔ ማዳ ባኮ ዛሎ ኮሺ ዔራኔ፤
ፑርታ ዓሲ ጋዓንቴ ዳቤፖ «ታ ዳቢባኣሴ» ጌይ ማፖ
ዒፃ ደዳ።
- 30 ዓሲ ፔ ዔራቶና ፔኤኮ ማሊ ጳቂሢያና፤ ሃሃ ቱካ
ቱኡዞና
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቃዛኒ ዳንዳዑዋሴ።
- 31 ያልዚ ያሊሢር ፓር ጊኢጊሻኒ ዳንዳዓ፤
ባሽሢ ዒንጋሢ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ።

22

- 1 ኮሺ ሱንሢ ሚርጌ ቆሎይዳፓ
ዓሲና ናሽኪንቲሢያ ቢራና ዋርቁናፓ ባሻ።
- 2 ያርጎጮሢታቴያ ማንቃሢ
ማገፍሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳታሢር
ላምዓሢ ፔቴኬ።
- 3 ጨንጫ ዓሲ ሜታ ሙካሢ ዛጋፖ ዓዓኣሽንታ፤
ማሊ ጳቂሥሢ ፓጮ ዓሲ ጋዓንቴ ማሎዋያ ሜቶይዳ
ኬዳ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጩሂንታ ኮሺ ማዲሂንታ ቆሎና ቦንቸና ናንጊያኦ ደንቁሳኔ።
 5 ቸርቶ ዓሶኮ ጎይጾይዳ ዓንጊሂና ፒሮና ዓኣኔ፤ ፔ ቶኦኮ ካፓሂ ጋዓንቴ ይያፓ ሃካኔ።
 6 ናይ ዋማይዳ ናንጋኒ ኮይሳቴያ ኔ ዔርዜያቴቴ ፔ ናንጎ ዋዶ ቢያይዳ ዬኖይዳፓ ሺኢካዓኩ።
 7 ማንቆ ዓሲ ያርጎቹ ዓሲም ማዳያኩ፤ ማኢሼ ታልዓሂ ታልዓሲሂኮ ዓይሌኩ።
 8 ጎሜ ዜርቃሂ ማቶ ጮኦሪ ዔካኔ፤ ዳጋ ዒዛኮ ዓንኮዋ ዒዛ ሄሊሲንዲዋሴ።
 9 ፔኤኮ ሙዖ ማንቆ ዓሶና ዋላ ዒዛ ጊሽታሂር ዔኤቢ ዒንጋ ዓሲ ዓንጃንቴያ ማዓኔ።
 10 ዔኤቢ ቦሂ ሺራ ዓሲ ኔኤኒ ዳውሴቴ ዑራ ጋፓኔ፤ ዑራንታ ጫሽንታ ባኣያ ማዓኔ።
 11 ዒና ጌኤሹሞንታ ኮሺ ጌኤሲንታ ናሽካ ዓሲ ካኣቶና ናሽከንታያ ማዓኔ።
 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓኣፓ ዔራቶና ዓኣ ዓሶ ኮሺ ዛጋኔ፤ ጉሙርቁፃባኣ ዓሳ ቱኩ ቱኡዞ ጋዓንቴ ዒ ጉሪ ማሃኔ።
 13 ቤልፃ ዓሲ፡- «ካራ ዘቢ ዓኣኔ፤ ታ ኬሰኩቴ ታና ሙዓንዳኔ» ጋዓኔ።
 14 ዘኦሰካ ኮኦማ ላኣሊኮ ዳንጋ ኮሺ ዔታዳ ዔቴጉዲኩ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒፃ ዓሳ ዓዲንቴ ዬያ ዔቶይዳ ሎኦማኔ።
 15 ናይ ዒኔይዳ ዔኤዩሞ ዓኣኔ፤ ጎሪ ዘሪሂ ዣኣቹ ጋዓንቴ ዬያ ዒኖ ዒዛይዳፓ ሺኢሻኔ።
 16 ያርጎቹ ዓሲም ዔኤቢ ዒንጋሂ ጊንሂ ሃሃ ቆሎ ዳንቃኒ ጌይ ማንቆ ዓሶ ሄርቁ ዋይሃ ዓሲ ኩፓታንዳኔ።

ዔሮ ዓሲ ዘሬ ዘር

17 ዔሮ ዓሳ ኬኤዜ ባኮ ታ ኔና ዔርዘም ዋይዜ፤ ዔያቶይዳፓ ኔ ዔካ ዔራቶ ሳንሂ ዒኖ ኔኤኮ ማሃኔ፤
 18 ቢያ ዋዶ ኔ ማሊ ማሊ ማዶይዳ ፔኤሻያ ማዔቴ ኔና ዋዛሳንዳኔ፤ 19 ዬያ ታ ኔኤም ኬኤዛሂ ጉሙርቁፃ ኔኤኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳ ማዓንዳጉዲኩ። 20 ሃኣዛጌ፡- ታ ኔኤም ሃይሂታሚ ዳሞቤ ፃኣፔኔ፤ ዬያታ ዔራቶንታ ኮሺ ዘርንታ ዓኣያኩ፤ 21 ጎኡሞ ዓይጎ ማዔቴያ ኔና ዔያታ ዔርዘንዳኔ፤ «ጎኡሞ ኮይ ዔኪ ሙኩ» ጌይ ኔና ያኦጮናታቴ ፒዜ ባኣዚ ማሃ ኔኤኒ ኬኤዛንዳኔ።

1

22 ፔቴታዖ ዔያቶኮ ዔኤቢባኣሂር ማንቆ ዓሶ ቡሪፖ፤ ሄርቁንቴ ዋርቃ ዓሶዋ ዋጎ ዋጋ ዓሶ ቤርታ ላቢሲ ሺሪፖ። 23 ዓይጎር ጌዔቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዛሎ ሞኦታንዳሂርና ዔያቶ ሄርቁ ሜታሳ ዓሶዋ ዒ ሜታሳንዳሂርኩ።

2

24 ሮኦጋዳያና ጎሪንታ ዓሲና ዋላ ላጌ ማዲፖ፤ 25 ኔኤኒ ዒዛ ባኮ ዔራቴ ዬያፓ ቶሊ ኬሰካዓኩ።

3

26 ሜሊ ዓሲኮ ጋሌ ጩጋኒ ዋኣሴ ማዲፖ፤ 27 ጩጋኒ ኔኤኒ ዳንዳዒባኣቴ ኔ ላሃ ሻኣላታዖ ዓቱዋንቴ ዓኣ ቆላ ኔኤኮ ቢያ ዔውታንዳኔ።

4

28 ሚና ኔኤኮ ቤርታኣ ዓዶንሂ ጌሄ ዛጾ ዘጎ ሺኢሺፖ።

5

29 ማዶ ፔኤኮ ኮሺ ማዲ ዔራ ዓሲ ኔ ዛጋ? ዬያጉዳ ዓሲ ጉሪ ዓሲ ጌይንታ ዓሲ ቤርታቴዋንቴ ካኣቶ ቤርታ ማዶ ማዲኒ ዔቃንዳኔ።

23

6

1 ቢታንቶ ዓኣ ዓሲና ዋላ ሙኡዚር ፔቴይዳ ኔኤኒ ዳዔቴ ዒዚ ያናታቴያ ዋሊፖ፤ 2 ዋዚ ኔኤኒ ዓልቴንቁ ሙዓያታቴያ ሚርጌ ሙይፃ ሃሹ። 3 ጎዖንቴ ዒዚ ኔና ኔ ዋይታቴያ ዛጋኒ ዳንዳዒሂር ኔኤም ሺኢካ ኮኦ ሙዖ ዓልቴንቁ ሙይፖ።

7

4 ያርጎጫኒ ጳሽኪ ላቢፖ፤ ዬያጉዳ ዓልቴሙሞይዳፓ ሃካኒ ዔራ ማዔ፤ 5 ዬያጉዳ ቆላ ኔኤኒ ዛጋ ጎይሂ ዓኣንቴ ቤዘና ባይቃንዳኔ፤ ጫሪንቹዳ ባራና ኮኦኩጉዲ ጋኣሲ ኬሲ ባራናንዳኔ።

8

6 ዶኤዲ ዓሲ ካሃ ሙይፖ፤ ዒዚ ኔኤም ሺኢሻ ካሃ ኔና ጮኦዲሱዋጉዲ፤ 7 ዒዚ ፔኤኮ ዒናፓቴዋንቴ ካሃ ኔ ዒዛም ሃሻንዳጉዲ ኮዒ ጎይ ጋዓያ ማሊሲ፡- «ሙዔ፡ ዑሽኩ» ኔና ጋዓኔ። 8 ኔ ዬያ ሙዔሂታዖ ጩታንዳኔ፤ ዒዛ ኔኤኒ ሳልማሲ ጌሰቴ ሃይሳኣ ኔኤኮ ጉሪ ማዓንዳኔ።

9

9 ዔራቶ ዓኣ ዘር ኔኤኮ ዒ ቶኦቻንዳሂር ዔኤያ ዓሲም ዔኤቢ ቃራ ባኣዚ ኬኤዚፖ።

10

10 ሚርጌ ዋዶ ናንጌ ዛጾ ዘጎ ሺኢሺፖ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዜኤር ናኦቶኮዋ ጎኦ ዋልቁና ዔኪፖ፤ 11 ያኣሲ ዔያቶኮ ዶዶ ጎንጃሂ ማዔሂር ዔያቶ ዛሎ ዒ ሞኦቲንታ።

11

12 ማሊፃ ኔኤኮ ዔራቶይዳ፤ ዋያኣ ኔኤኮ ዔራቶ ዋይዛንዳጉዲ ሺርሹ።

12

13 ናዖ ኔኤኮ ዳሞቤና ሻርሺሂ ሃሺፖ፤ ዣኣቹና ኔ ጳርቁቴ ሃይቃዓኩ። 14 ዣኣቹና ኔኤኒ ጳርቁቴ ሹምፓሂ ሃይቢዳፓ ዓውሳኒ ኮሺ ጎይሂ ዒዛም ማዓንዳኔ።

13

15 ታ ናዓሂዮ! ዔራ ኔ ማዔቴ ሚርጌና ኔ ታና ዋዛሳኔ፤ 16 ፒዜ ጌኤሲ ኔ ጌሰታ ዋዶና ታና ያዖቶርሳኔ።

14

17 ጎሞ ዓሶ ቁኢሪፖ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊጩሂ ቢያ ዋዶ ኔኤኮ ማሊሂ ማዖንጎ፤ 18 ዬያ ኔ ማዶቴ ሴካ ኔኤኮ ቤርታኣ ናንጋ ጊኢጌያ ማዓንዳኔ፤ ሃጊ ማዓ ዋዛኣ ባይቃዓኩ።

15

19 ታ ናዓሂዮ! ዋይዜ፤ ጩንጫ ማዔ፤ ያኦሲ ጎይፃፓ ሺኢኪፖ፤ 20 ሚርጌ ዋይኔ ዑሽካ ዓሲና ሚርጌ ሙኡዚ ሙዓ ዓሲና ዋላ ላጌ ማዲፖ፤ 21 ማሂንታ ዓሶና ጎጾ ሚሽኩዋ ዓሶና ማንቃኔ፤ ማዳ ጊንዖ ሌሊ ማዔ ዓሂያ ማንቁ ቱርጫ ማኣዓኔ።

16

22 ነና ሾሜህ ዲዛታህረ ነ ዓደኮ ዘሮ ዋይዜ፤ ዲንዳኣ ኔኤኮ ጋርቹ ዋደና ዲዛ ቶኦቹ።

23 ጎኑሞ፣ ዔራቶ፣ ጎሪ ዘሮ ዘሮንታ ማሊ ጸቂሥህንታ ሚኢሽ ማህ ዓርቄ፤ ሃሺ። 24 ዔኔና ዓኣ ናይኮ ዓዳ ጳኤፕ ዋዛ ዋዛዳኔ፤ ሃሃ ጨንጫ ናይ ሾሜ ዓሲ ያየቶርቃ። 25 ነ ዓደና ነ ዲንደና ነ ዘላ ዋዛሳያ ማዖንጎ፤ ነ ዲንዳኣ ነ ዘሎና ዋዛደንጎ።

17

26 ታ ናዓህዮ! ዲናፕ ዋይዜ፤ ታ ናንጌ ናንጋ ኔኤሞ ማላታ ማዖንጎ፤ 27 ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሎና ፓሁዋ ላኣሎና ኬሴ ፒሮጉዲ ሃይቢ ባንህ ዔከ ዴንዳኔ። 28 ዓዳ ሱላጉዲ ካቲ ኔና ዔያታ ካፓኔ፤ ሚርጌ ዓቲንቆ ዔያታ ዔፖ ሳሎ ሻሂሲሴ።

18

29 ያዩህና ዩኤፒና ያና ሄላይ? ቢያ ዋዳ ማርሞና ጎሪንቲና ዔቂሳህ ያናዳይ? ዋይቲታቲያ ዔርቲቀንቲ ዑርቲ ጳዳህ ያናዳይ? ዓኣፓ ዘቃህ ያኦኮዳይ? 30 ዩይ ቢያ ባካ ሄላህ ሚርጌ ዋይኖ ዑዙ ዑሽኪያና ሲኢሪንቲ ካፃ ዑዙ ዑሽኪያና ዋደ ፔኤኮ ጉሪ ጋፒሳ ዓሳይዳኤ።

31 ዩያር ዋዚ ቡርጩቆይዳ ዘቃያ ማዒ ጳዳቲያ ዔያታ ዑሽካኣናኣ ዳንጋ ጌላ ጎይፃ ኔና ጩኣዳሶ። 32 ጋፒንያይዳ ሸኦሽጉዲ ኔና ዩይ ዳዓንዳኔ፤ ጎፖ ሸኦሽጉዲያኣ ዳኣኖ ነ ዑፃ ፑኤካንዳኔ፤ 33 ዓኣፓ ኔኤኮ ሺራንዳህረ ዓከ ዓከ ባኣዚ ነ ዘጋያ ኔኤሞ ማላኔ፤ ጋዓንቲ ኔኤኒ ፒዜ ማላኒና ጌሰታኒ ዳንዳዑቀሴ። 34 ባዚዳ ነ ዓኣያና ባዘ ጉዳህና ሂዒንቲ ሜታዳ ዋኣያ ካኣሚሎ ቱርቱርና ነ ዲጊንቲያ ኔኤሞ ማላንዳኔ። 35 ዩያጉዲ ሃሃ፡- «ታ ጳዳንቲኔ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ዔኤቢ ዋኦቲባኣሴ፤ ጳዳንቲ ታኣኒ ጳዳንቲኔ፤ ጋዓንቲ ታና ሃርጊባኣሴ፤ ታ ጳጫንዳህ ዓይዳዳይ? ቃሲ ሃሃ ታኣኒ ዓይዲ ዑዙ ዑሽካንዳይ?» ነ ጋዓንዳኔ።

24

19

1 ፑርቶ ዓሳ ቂኢሪፖ፤ ዔያቶና ዋላ ላጌ ማዓኒያ ኮይፖ፤ 2 ዔያታ ቢያ ዋዳ ፔ ማሊያና ጌኔ ማሊ ቱካኔ፤ ዳንጎናኣ ጌጌሻ።

20

3 ማኣሪ ዔራቶና ማዢንታኔ፤ ማሊ ጳቂሥህና ደዲ ናንጋኔ። 4 ዔራቶ ዓኣያ ማዓዛ ማኣሪ ቦንቹንታያና ሚዘጲ ማዔ ሜሃና ኩማኔ።

21

5 ደዲ ማዒህዳፓ ጨንጫ ማዒህ ባሽኬ፤ ጎኔና ዔራቶ ዋልቂይዳፓ ዑሃኬ፤ 6 ያልዘም ጌኢጊ ኬሰኪያኮ ቤርታ ማደንደ ጎይያ ኮሺ ዘጊ ቱካንዳያ ኮይሳኔ፤ ሚርጌ ዘራ ዓሲ ዴንቄያ ነ ማዔቲ ባሺህ ነ ዓታዓኬ።

22

7 ማሊ ጳቂሥህ ፓጩ ዓሲ ዔራቶ ዔራኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ዓሳ ኮይሳ ባኣዚ ጌሰታኣና ዲዚ ሺኢሻ ማሊህ ባኣሴ።

23

8 ቢያ ዋዳ ፑርቲሞ ቱኪ ሃንታ ዓሲ «ጌኔ ዓሲ» ጌይንቲ ዔርታኔ፤ 9 ዔኤያ ዓሲ ቢያ ዋዳ ማላህ ጎሜ ማዳኒኬ፤ ዔኤቢ ቦሂ ሺራ ዓህ ዓሲ ቢያ ዲዒፃ።

24

10 ሜታ ኔና ሄላ ዋደና ደዳኒ ኔኤኒ ዳንዳዑቀያ ማዔቲ ፔቲታፖ ደዲሞ ኔኤኮ ባኣሴ ጌይህኬ።

25

11 ኮይሱዋ ጎይህና ሃይቢም ዔውታ ዓሳ ዓውሴ፤ ዋዳኒ ሃዒ ዔከ ዓኣዳ ዓሳ ኩጫፓ ቶሊሴ። 12 ጎይንቲ «ታ ዔራቀሴ» ነ ጋዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቲ ዲኖ ዘጋህ ዩያ ማሊ ጳቂህዓዳ? ዲዚ ኔኤኮ ሸምፓህ ካፓህ ዩያ ዔራዓዳ? ሃሃ ፔቲ ፔቲህም ፔኤኮ ማዶጉዴያ ዲዚ ጨጋዓዳ?

26

13 ታ ናዓህዮ! ኮሺታህረ ዔኤሲ ሙዔ፤ ዔኤሲኮ ያሎሊ ዳንጋም ዓኣህኬ። 14 ዔራቶ ኔኤኮ ሸምፓህም ኮሺ ማዔህ ዔራ፤ ዔራቶ ኔኤኒ ዴንቄቲ ሴካ ቤርታኣ ናንጋ ኔኤኮ ጊኢጌያ ማዓንዳኔ፤ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛኣ ኔኤኮ ባይቃዓኬ።

27

15 ዋይዘ ዲፃ ዓሳጉዲ ፃላህኮ ማኣር ቡራኒ ካቲፖ፤ ሃሃ ማንጊፖ። 16 ፃሎ ዓሲ ሳንካይ ማይንቲ ሎኦሚታቲያ ጊንሃ ዔዔቃኔ፤ ዋይዘ ዲፃ ዓሳ ጋዓንቲ ባይሲንታ ሄላኔ።

28

17 ኔኤኮ ሞርካህ ዲቂንታኣና ኔና ዋዛሶፓ፤ ዲ ሎኦማ ዋደናኣ ዋዛዲፖ። 18 ዩያ ባኮና ነ ዋዛዴቲ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ነ ያዩሳኔ፤ ነ ሞርካህዳ ዲዚ ዳጋዴ ዳጎዋ ሃሻ።

29

19 ፑርቶ ዓሳ ማዶሮ ኔኤኒ ማሊ ሜታዲፖ፤ ዔያቶ ቂኢሪፖ፤ 20 ዋይዘ ዲፃ ዓሲ «ሃጊ ታኣኒ ሃያ ዴንቃንዳኔ» ጌይ ሃጊ ማዓ ዋዛ ጌሃ ባኣዚ ባኣሴ።

30

21 ታ ናዓህዮ! ያኦሲ ዲጊጩ፣ ካኣቲያ ቦንቹ፤ ዔያቶም ዋይዘ ዲፃ ዓሳና ዋላ ፔቲ ማዒፖ። 22 ዩንህ ዋይዘ ዲፃዘንህዳ ጳኤፕ ባይሲንታ ዔርቲባኣንቲ ሄላኔ፤ ያኦሲንታ ካኣቲንታ ዔያቶይዳ ዓጋንዳ ሜታ ዓይጎታቲያ ዔራ ዓሲ ባኣሴ።

ዔር ዓሳ ቃሲ ዘሪ ዘር

23 ዔር ዓሳ ቃሲ ጌዔ ባካ፡-

ዋጌ ዋጊንታ ዋደና ፔቲህ ዘላ ማዒ ጌሰቲህ ዳቢንቲኬ፤ 24 ዳቢንቲህ ጌኤሺ ማህ ዋጋ ሱኡጋህ ዓሳ ጩሽካኔ፤ ሜሌ ዴራኣ ዲዛ ዲፃ። 25 ዳቢንቲህ ፒዜና ጌሰቲ ዋጋ ሱኡጋህም ጋዓንቲ ኮሺ ማዓንዳኔ፤ ሚርጌ ዓንጀዋ ዴንቃንዳኔ።

26 ዔኤቢ ፒዜና ማህ ኬኤዛ ዓሲ ዲናፓ ዋሊ ናሽካ ላጌ ማዒ ፓይዲንታኔ።

27 ቤርታዲ ኔ ሳያይዳ ኔ ናንጎም ኮይሳ ባኮ ቢያ ጊኢጊሺ፤ ዩካፓ ማኣሪ ማዢ።

28 ዓይጎ ዓሲዳኣ ማዖም ዔርቲ ባኣዚ ባኣንቲ ማርካዲፖ፤ ዲዛይዳ ሉኡዚ ባኣዚያ ጌሰቲፖ። 29 «ዓሲ ታኣም ፑርታ ማዴማጉዴያ ታኣኒያ ፑርታ ባኣዚ ዲዛም ማዳንዳኔ! ታኣኒ ኮሞ ማሃንዳኔ!» ጌይፖ።

30 ቤልፃና ማሊ ጳቂሥህ ፓጩ ዓሲናኮ ጎዢና ዋይኖ ቱኮ ቤዘዋ ታኣኒ ዓኣዳኔ፤ 31 ዓማና ዩያ ጎዢይዳ ሆኦሪና ቶሻና ኩሚ ዓኣኔ፤ ዓጮ ዲርቆና ኬኤሎ ዲፃኣ ደዔኔ። 32 ዩያ ታኣኒ ዘጌ ዋደና ዩያ ዘሎ ታ ማሌኔ፤ ታኣኒ ዘጌ ባኮይዳፓኣ ዔራቶ ዔኬኔ። 33 «ዳካ ታ ሊጵ ሊጵ ጎዖም፤ ዳካ ታ ጊንዖም፤ ኩጮዋ ታኣኮ ታኣኒ ጳንጨ ዳካ

ሃውሮም» ኔ ጌዔቱ፤ 34 ሃጊ ኔ ላሂ ዓገንቴ ማንቃቶና ዓኤቢኮ ባይሰንታና ያልዚ ዓንጋሞ ዓርቄ ሱላጉዲ ዓሩቀንቴ ኔ ጊዳ ሙካንዳሂ ዓራ።

25

ሴሌሞኔ ኬኤዜ ማሌ ኮሎስሳ

1 ሃይካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ኮሎስሳ ሴሌሞኔ ኬኤዜ ማሌ ኮሎስሳሂከ፤ ዩይ ኩቻ ፃኣፒንቴሂ ዩሁዳ ካኣቲ ሂዚቁያሴኮ ካኣቲሞ ማኣራ ዓኣ ዓሶ ዛሎናኩ።

2 ያኦሲ ቦንቸንታሂ ዓኤቢ ዓኣቸ ዓርቃያ ማዒያናኩ፤ ካኣታ ቦንቸንታሂ ጋዓንቴ ዔቦ ዛጊ ፔጋሲያናኩ።

3 ካኣቲ ማላ ባኮ ኔኤኒ ዓራኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ካኣቲኮ ማሊሂ ጫሪንጮጉዲ ዴጋያ፤ ሃሃ ዴኤፖ ባዞ ሞኣፖጉዲ ዓታዳያኩ።

4 ቢሮ ዓንጎፓ ሳልፒያ ባይዜ፤ ዩካፓ ዓንጎ ሸኤሽ ኮሻሂ ኮሻንዳኔ። 5 ካኣቲ ቤርታፓ ፑርቶ ዓሶ ሸኤሽ፤ ዒዛኮ ካኣቲሞ ፒዜ ምጌና ዶዲ ናንጋንዳኔ።

6 ኔኤኒ ካኣቲ ቤርታ ዓቃ ሞዶና ሄርሾያና ዓርቲ ዓሲ ማዓኒ ማሊፖ፤ ዴኤፖ ዓሶ ቤዞ ባንሂ ዴግ ዴግ ጋዓኒ ኮይፖ። 7 ኔኤፓ ባሽ ዓሲም ኔ ቤዞ ኔኤኒ ሃሻንዳጉዲ ሱኡጌ ኔና ያኦጩም ኔ ቦርሲንታንዳሂዳፓ፡- «ሃኒ ሃይካ ዴጌ ቤዞ ኬሰኩ!» ኔ ጌይንቴቲ ቃራኩ።

8 ኔኤኒ ማርካዳሰካፓ ማሌ ዓሲ ኔ ማርካታ ዳቢንቴያ ማዓሂ ዓርዜም ኔ ቦርሲንታንዳሂሮ ኔ ዛጌ ባኮ ዛሎ ማርካዳኒ ሩኡሪና ሞጎ ሞጎ ቤዞ ዓኣዲፖ።

9 ኔኤና ኔ ለጋሂና ባኣካ ማርማ ዓቁቲ ዒዛና ሞላ ጌሰቲ ዒንሂ ማርማሳ ባኮ ጊኢጊሻንዳፓዓቲም ማሌ ዓሲኮ ዓኣሸንቴ ባኣዚ ኬሲፖ። 10 ኔ ዩያይዲባኣቲ ኔኤኒ ጌኤሲ ዒና ዓርቁሞያ ማዓሂ ዓራ ማሌ ዓሲ ኔና ዳሙሲሳንዳኔ፤ ኔኤኮ ባይቃኒ ዳንዳዑቀ ፑርታ ሱንሂ ኬሰካንዳኔ።

11 ዩና ሞዶና ፒዜና ጌሰቲንቴ ባካ ቢራ ዓንጊ ፀሰካ ሞርቁ ፓልሞ ኮሻናጉዲ ማዛጲ ማዓንዳኔ።

12 ሞይዛኒ ናሽካያ ማዔ ዓሲም ጨንጫ ዓሲ ጎሪ ዞራ ዞር ሞርቁ ዲንዳፓ፤ ጊንሃ ሃሃ ቃራ ሞርቁይዳፓ ኮሺንቴ ፓልሞይዳፓ ባሽ ናሽከንታያ ማዓኔ።

13 ሸሚሞ ሞኣሂ ያጎሂና ዴኤቢ ማሃሂጉዲ ጉሙርቁንታ ከኢታ ዓሲ ዳኩ ዓሂም ዒማዒ ማዓኔ።

14 ዓኤቢ ዒንጉሞያታያ «ታ ዒንጋኔ» ጌይ ጉሪ ሆኦሊንታ ዓሲ ዒርዚባኣ ሻኣሬና ዡባሬናጉዲኩ።

15 ጊቢ ዳንዳዒሂና ሸኢቲ ጌሰቲሂ ዴኤፒ ማከ ዒፃሂ ሸሚሻኔ፤ ሱኡጌታያ ማሊያና ዓኤባንዳጉዲ ማሃኔ።

16 ሚርጋያ ኔና ዒሠቀጉዲ ኮይሳሂዳፓ ዑሃ ዓኣሂ ዓኤቢ ሙይፖ፤ 17 ኔ ዓሸናሂ ማኣሪ ቢያ ኬሊ ዓኣዲፖ፤ ሸናዲ ኔና ዒፃኒ ዳንዳዒ።

18 ፔ ለጋሂ ዑፃ ሉኡዙሞና ማርካዳ ዓሲ ጨንቻ ዓፓሮ፤ ኮኡሎ፤ ሃሃ ሞርቁንቴ ሂኢሸጉዲ ዩያ ዓሂ ማኣሳንሂኒ ዳንዳዒ።

19 ሚቶ ሞዶና ጉሙርቁንቴሞ ዓሲዳ ጌኤቁንቴሂ ዓጊያ ዓቸና ዓኤቢ ዳይሂ፤ ሃሃ ቶከ ሜጌሂ ማቁንቴ ሃንቴሂጉዲኩ።

20 ያያ ዓሲም ኮርጊሂ፡- ጨኢሽ ኬሊና ማኣያ ኬሲሂና ከሂዳ ዴካ ባኣዚ ሞሂሂናጉዲ ፑርታያኩ።

21 ሞርካሂ ኔኤኮ ናይዲንቴቲ ዒዛ ሙኡዜ፤ ሃሃ ዒዛ ዴኤቤቲያ ዑሹ፤ 22 ዩያ ኔ ማዴቲ ቦርሲንቴ ታሚና ኔ ዒዛ

ሚቻኔ፤ ኔኤም ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔ ማዴ ኮዦ ማዴ ዛሎ ጨጋንዳኔ።

23 ኬዶ ዛሎ ዡባራ ዒርዚ ዔከ ዩዓሂጉዲ ዶንኮሞ ጎሪንቲ ዔከ ዩዓሂ ዓርቲያኩ።

24 ጎሪንቲ ሺራ ማቸና ሞላ ፔቲ ማኣሪዳ ናንጊሂዳፓ ማኣሮኮ ዙላ ናንጊሂ ቃራኩ።

25 ሃኬ ዓጨዳፓ ሙኬ ኮሺ ሃይሴ ሞይዚሂ ላቤ ዓሲ ሸሚ ሞኣሂ ዑሽከ ዴኤቢ ማሃሂጉዲ ሞዛሳያኩ።

26 ፑርታ ዓሲኮ ፑርቶ ማዶ ዛጊ ዔካ ኮሺ ዓሲ ዲኡሊንቁ ዓልቃ ሞኣሂጉዲ፤ ጊንሃ ሃሃ ፑርቲ ቦቆሊ ሞኣሂጉዲኩ።

27 ሚርጌ ዓኤቢ ሙይሂ ኮሸቲሞሴ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓሲዳፓ ቦንቸ ዴንቃኒ ኮይሂያ ዓሲ ቦንቸሱሞሴ።

28 ዳጎ ኔኤኮ ኔ ቃዛኒ ዳንዳዒባኣቲ ቃዛ ቲኢሂባኣያ፤ ሃሃ ሞርኬም ፔጋዴ ካታማጉዲ ኔኤኒ ማዓንዳኔ።

26

1 ሻቸ ያጎሂ ዓጊኒና፤ ዒርዚ ሃሃ ማኣሊ ቡሪሂና ኮይሱሞኣሂጉዲ ዓኤባ ዓሲም ቦንቸ ኮይሱሞሴ።

2 ካፓ ሴካ ሃንጋ ባራናፖ ፔቲታያ ሜቶ ኔጊዳ ሄሊሳኒ ዳንዳዑቀኣሂጉዲ ጉሪ ጋዳማ ፔቲታያ ሜቶ ኔጊዳ ሄሊሳካ።

3 ፓሮ ጳርቁሂ፤ ባቁሎ ቢፃልቁሂ ኮይሳሂጉዲ ቤልፃ ዓሲም ጳዲ ኮይሳኔ።

4 ፓሡቀ ያኦጨሂ ኔና ያኦጨ ዓኤባ ዓሲም፤ ኔኤኒያ ዒዛጉዲ ማዑሞጉዲ ማሂ ዒዛም ኬኤዚፖ።

5 ጋዓንቴ «ታ ዓራኩ» ጌይ ሙኩሞጉዲ ዒዚ ዓኤባ ማዓሂ ፔጋሲ ዒዛም ማሂ ኬኤዜ።

6 ዓኤባ ዓሲ ከኢታሮ ዳከሂ ፔ ቶኮ ቲቁሂጉዴያ፤ ሃሃ ሞዶ ዴኤሻ ዑሽከሂጉዲኩ።

7 ዓኤባ ዓሲኮ ኮሎስሳሂና ጌሰቲያ ሞሶ ዓሲ ሞሶ ቶኮና ሃንታሂጉዴያኩ።

8 ዓኤባ ዓሲ ቦንቸሂ ሹቸ ሞራይዳ ዓይሂ ቱከ ሞራኒ ማሊሂጉዴያኩ።

9 ዓኤባ ዓሲኮ ኮሎስሳሂና ኬኤዚፃ ማሂንቴ ዓሲ ፔኤኮ ኩጫ ጨርጌ ዓንጊሂ ኬሳኒ ላባሂጉዴያኩ።

10 ጎይሂና ዓኣዳ ዓኤባ ዓሲ፤ ጊንሃ ሃሃ ማሂንቴ ዓሲ ቢያ ማዶም ዔከ ማዲሻ ሱኡጌ ዴንቁ ዓሲ ቢያ ሂኢሸና ዴካ ዓሲጉዲኩ።

11 ፔኤኮ ዓኤባቶ ላሚ ላሚ ፔጋሲ ዳሞ ዓኤባ ዓሲ ፔ ጮኦሽኩ ጮኦኩ ጊንሃ ሙዓ ካኒጉዲኩ።

12 ፔ ማሊያና ዓራ ማዒያ ማላ ዓሂዳፓ ዓኤባ ዓሲኮ ሃጊ ማዓ ሞዛ ዓኣኔ። 13 ቤልፃ ዓሲ፡- «ዞቢ ጎይያይዳ ዓኣኔ፤ ኮሺ ዒጊቻ ዞቢ ዳልጎ ጎይያይዳ ሃንታኔ» ጋዓኔ።

14 ካሮ ሳንቃ ጳንጨንታ ዓንጎይዳ ሸራሂጉዲ ቤልፃ ዓሲ ፔኤኮ ሻኣሎይዳ ሴካ ሃንጋ ሸሪ ሸሪ ላሂሂ ሚርጊሻኔ።

15 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ኮሺ ቤልፃኩ፤ ማሊዓቲም ዓይታ ዓንዳ ኩጮ ዳኬሂ ማሂ ዔከ ካሃ ኩኡሊፃ ዓይቶ ባባሻኔ።

16 ቤልፃ ዓሲ ጊዳያ ማዓ ላንካይ ዓሲ ማርካዳፓ ዒዚ ባሽ ማሊ ጳቁሂ ዓሲ ማዒያ ዒዛም ማላኔ።

17 ኔና ኮይሱሞ ባኣዚዳ ጌሊ ማርማሂ ጎይሂና ዓኣዳ ካኒኮ ሞይዚ ዓርቁሂጉዲኩ።

18-19 ዓሲ ጌሺጋፓ «ታ ዓማሊ ማዴኔ» ጋዓ ዓሲ ፑርታ ያልዚ ዓንጋሞና ዓማላ ዡኣኩ ዓሲጉዲኩ።

20 ሃንዲሌ ባኣቲ ታሚ ሃሃይቃይ፤ ከኤሴ ዓሲ ባኣቲ ዑራ ባይቃይ።

21 ቃኣጫ ቁንሢ፤ ሃንዲሌ ሃሃ ታሚ ዓኤሣሢ ሃሃ ታሚ ዑራ ማዛ ዓሲ ዑራ ዳልገሻ።

22 ከኤሴ ዓሲ ኮ ሃይሳ ዓኣሢ ሙኡዚጉዲ ኮሽኪ ኮሽኪ ከዲ ዑዳጉ ጋር ጌላ።

23 ዒኖ ጋርና ፑርቱሞ ዓኣንቲ ዳንጎና ሺኢቲ ጌሰታ ዓሲ ዙላ ሚዛጳ ቢራ ዓንጊ ሹኤሾናና ቲሽኪ ሚዛጳና ዓጪጋ ገሾና ሚሃጉዳያኑ።

24 ጌኔ ዓሲ ዳንጎና ጌሻ፤ ፔኤኮ ዒኖና ጋዓንቲ ጌኖ ማሊያ ሱካ። 25 ዒዛኮ ዒና ዒሡሞና ኩሚያ ማዓሢር ጌሻ ዑኡሲና ኔና ዒ ሳልማሴቲ ዒዛ ጉሙርቁግ፤ 26 ዒዚ ፔኤኮ ዒዲያ ዓኣቲያታቲያ ዒ ማዳ ፑርቱ ማዳ ዓሲ ቢያኮ ቤርታ ፔጋኣኑ።

27 ማሌ ዓሲም ፒር ፒራ ዓሳ ፔኤር ዬያና ዓርቁንታንዳይ፤ ዓሳይዳ ዔያታ ኮላሲ ዳካ ሹሞ ማዒ ጊንሣ ዔያቶ ዳኣጎንዳይ።

28 ሉኡቃ ዓሲ ዒዚ ሉኡቁ ከኤዛ ዓሳ ዒፃይ፤ ሃሃ ጌኔ ማዳ ዔያቶም ማዳይ።

27

1 ከሌ ዔኪ ሙካ ባኣዚ ዔርቱሞኣሢር ዚር ማዓንዳ ባኣዚና ሄርሺንቲ።

2 ማሌ ዓሲ ኔና ጋላታንዳኣጋቲም ኔኤኒ ኔና ጋላቲ። ዓሲ ኔ ዛሎ ማርካዳንዳኣጋቲም ኔኤኒ ኔ ዛሎ ኮሹሞ ከኤዚ።

3 ሹቲና ማኣሻላና ዳኤሢኮ፤ ዔኤያ ዓሲ ዔቁሳ ዳጋ ጋዓንቲ ዬያይዳጋ ባሽ ዳኤፃ።

4 ዳጋ ሚጪንቲሢ ባኣያ፣ ሃሃ ርኦጋዳያ ማሃይ፤ ቁኢሩም ጋዓንቲ ዳጋጋ ባሽኩ።

5 ፔጌና ጎሪ ከኤዚንታ ዘር ዓኣሺንቲ ናሹሞይጋ ቃራኑ።

6 ላጌኮ ጌኤሲና ያዩሲሢ ኮሹሞምኩ፤ ሞርኩኮ ሄሢ ጋዓንቲ ባይዛኒኑ።

7 ሚሺ ዓሲ ዔኤሲ ናሹሞሴ፤ ናይዳ ዓሲም ጋዓንቲ ጫንቲባኣዚታዖ ዓዓኣፃ።

8 ፔ ማኣርጋ ሃኪ ዓኣዳ ዓሲ ማኣራጋ ሃኪ ዳንዲ ጉሪ ባራኒ ሺራ ካፒ ማዓ።

9 ሳውቃ ቲሽና ቃራ ሳውሞ ዓኣ ዑንጅና ዓሲም ኮሽካሢጉዲ ላጌኮ ዘር ዬያጉዲ ሞዛሳ።

10 ኔ ላጌ ማዔያ፣ ሃሃ ኔኤኮ ዓዶ ላጌ ማዔያ ሞሊ። ማታ ኔና ሄላዛ ኔ ጌርሲ ኔና ማኣዶም ኮዒ ዓኣዲ። ሃኪ ዓኣ ጌርሲዳጋ ዑኩ ዓኣ ሳሺኒ ማማኣዳ።

11 ታ ናዓሢዮ! ዔራ ኔ ማዔቲ ታና ሞዛሳ፤ ታና ጫሽካሢም ቢያ ታኣኒ ማሃ ከኤዛ ባኣዚ ዓኣ።

12 ጪንጫ ዓሲ ማታ ሙካሢ ዘጋዖ ዓዓኣሺንታ፤ ማሊ ጳቂሥሢ ጋጩ ዓሲ ጋዓንቲ ዬያ ማቶይዳ ጌሌሰካጋ ጊንፃ ያያ።

13 ዓይጎ ዓሲያ ዔርቱሞ ዓሲም ሞኣሴ ጌሌቲ ማኣዓሢ ዒዛኮ ዔኩ፤ ዬያ ዔርቱሞ ዓሢኮ ዓይሢ ባኣዚ ማዓንዳጉዲ ኔ ኮይላ ጌሢ።

14 ጉቲ ዓሚ ጳግ ጌዔ ዑኡሲና ፔኤኮ ዓሺና ዔኤሎ ዔኤሊሢ ዓዳ ጋዳማ ማዒ ጋይዲንታ።

15 ጎሪንቲ ሺራ ማቻ ያዳ ማኣራጉዲኑ፤

16 ዠባሬ ቃዛ፤ ጊንሣ ሃሃ ዛይቲ ቲሺያ ኮቲና ዲኡሚ ዓርቁንቲሞኣሢጉዲ ዬኖ ላኣሎ ዚቲዳኒ

ዳንዳዒንቲሞሴ። 17 ዓንጊ ዓንጊ ዳንሣሢጉዲ ዓሲያኣ ፔቲይ ባጋሢዳጋ ዔኤቢ ዔራ።

18 ቤሌሴ ሚያ ኮሺ ዛጊ ኔኤኒ ዓርቁቲ ዒዛኮ ዓኣጋ ኔኤኒ ሙዓንዳይ፤ ፔኤኮ ሞይሣሢኮ ቶኦኮ ዘጋ ማዳሢያ ቦንቲንታንዳይ።

19 ሞኣሢ ለማሌኤሹጉዲ ዓኣጋ ካር ኔኤኮ ቤኤዛሢጉዲ ኔኤኮ ዒና ለማሌኤሹ ማዒ ኔና ማሃ ዳሞ።

20 ሃይቢና ዲኡፒና ኩሞ ጊዳይ ጎዑሞኣሢጉዲ ዓሲ ማሊሢያ ዒማጉዲኑ።

21 ሞርቁንታ ቢር ዓንጎንታ ታሚና ዛጊንቲ ዔያቶኮ ጌኤሹማ ዔርታሢጉዲ ዓሲኮሞ ኮሹማ ዒዛ ጋላቲንታ ጋላቶ ዔካ ጎይያና ዛጊንቲ ዔርታ።

22 ሃኣኮ ዑዳይዳ ዑዳንታሢጉዲ ዔኤያ ዓሲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ጳርቁቲያ ዔኤያቶ ዒዛይዳጋ ባይዛኒ ኔኤኒ ዳንዳዒጉሞ።

23 ማራቶ ኔኤኮ ኮሺ ዛጊ ዔሬ፤ ባኣቶኮሞ ኔኤኮ ቶኦኮ ኮሺ ዛጊ። 24 ቆሎ ቢያ ሞዳ ናንጋ ባኣዚቲሞሴ፤ ሃሃ ካኣታኣ ናንጊና ናንጋያቲሞሴ። 25 ማኣታ ባቃሊ ከሰኩሞንቲ ሃንጎ ማኣቶ ሞዳ፣ ዲኮይዳ ሞርቁ ዓኣ ማኣቶ ሞዳ ዔኪ ዬይ ቡኩሴ፤ 26 ኔ ዬያይዳቲ ማራታ ኔኤኮ ዓፒላ ኮሽጎዶ ጋጋኔ ኔኤሞ ከሳንዳይ፤ ሞኣርይዳጋኣ ዛላ ሻንቲ ጎሺ ሻንቆንዶ ሚኢሹ ኔኤኒ ዳንቃንዳይ። 27 ዓቲ ሞኣራ ኔኤኒ ኔ ማኣር ዓሳናም፤ ጊንሣ ሃሃ ማዳ ማዳ ላኣሎማኣ ጊዳንዳ ዲኢቁ ሶርቃንዳይ።

28

1 ጎሚ ዓሲ ያኣኒያ ዔያቶ ዳውሱሞንቲ ጳሽካይ፤ ኮሺ ዓሲ ጋዓንቲ ዓዳ ዘቢጉዲ ጫርቃ።

2 ፔቲ ዳሬ ሞይዚ ዒፃያ ማዓዛ፣ ሱኡጌ ዔያቶ ላኣሚንቲ ላኣሚንቲ ሞይሢ፤ ዔራና ማሊ ጳቂሣ ሱኡጌና ዓኣያ ማዓዛ ጋዓንቲ ሚርጌ ለዔ ዶዲ ዳሬ ማዓ።

3 ማንቆ ዓሳ ሄርቁ ሞይሣ ሱኡጌ ሃኣኮ ባቃሊ ዲርካቲ ባይዛ ዳኤፒ ዒርዘጉዳያኑ።

4 ሞጎ ቦንቲሞ ዓሳ ፑርቶ ዓሳ ጋጋላታ፤ ሞጎ ቦንቻ ዓሳ ጋዓንቲ ፑርቶ ዓሳ ማኪ ዒፃ።

5 ፑርቶ ዓሳ ፒዜ ሞጌ ዓይንታቲያ ዔራሞሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮዓ ዓሳ ጋዓንቲ ጉቤና ዒዛ ማሊ ጳቂሣ።

6 ያርጎቲታዖ ጌሻያ ማዓ ዓሲዳጋ ማንቆታዖ ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዒሢ ኮሺኑ።

7 ሞጌ ቦንቻ ናይ ዔራ ናይኩ፤ ጋሡሞኣያ ማዓዛሢ ሞላ ላጌ ማዓ ናይ ጋዓንቲ ፔኤኮ ዓዶ ዳውሱሳ።

8 ሚኢሹ ሹይቲና ማሆም ታልዓሢና ዓሲኮ ዔኤቢ ቡሪ ዔኪ ቦንቲንታ ዓሲኮ ቆላ ቢያ ማንቆ ዓሳም ዒንጋ ዓሲም ዒንጊንታ።

9 ፔቲ ዓሲ ሞጌ ቦንቲሞያ ማዔቲ ሺኢጲፃ ዒዛኮ ያኣሲ ቤርታ ሻኣካያ ማዓ።

10 ጎኔ ዓሲ ጌሺ ዔኪ ፑርታ ባንሢ ዓኣዳሢ ዒ ፒሬ ፒራሢዳ ዓርቁንታ፤ ጌኤሺ ዓሲ ጋዓንቲ ኮዡ ማዶ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዳንቃንዳይ።

11 ያርጎቲ ዓሲ ቢያ ሞዳ ዔር ማዔያ ዒዛም ማላ፤ ማሊ ጳቂሣያ ማዔ ማንቃሢ ጋዓንቲ ዬያ ዓሢ ዛጊ ዔኤራ።

12 ኮዡ ዓሳ ባሻ ሞዶና ዓሲ ቢያ ሞዳዳይ፤ ፑርቶ ዓሳ ቢታንቶ ዓርቃ ሞዶና ጋዓንቲ ዓሲ ቢያ ያዩሢና ቶኦኪ ሱሊሳ።

13 ፔሌኮ ጎሞ ዓላቻህም ናንጊ ጊኢጉባሴ፤ ፔሌኮ ጎሞ ቡሎግግ ለሚ ጎሜ ማዲህ ሃሻህ ጋዓንቴ ጾሱኮ ማላሪያ ይጎቃንዳኔ።

14 ቢያ ዎዴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓጊጫ ዓሲ ዓንጂንቴያኩ፤ ዓግያ ማዔ ዓሲ ጋዓንቴ ሜቶይዳ ኬዳንዳኔ።

15 ማንቆ ዓሲ ሄርቁ ዎይህ ሱኡጌ ጉዳ ዘቢና ናይዲንቴ ሙዎ ፔሌኮ ኬማኒ ካቴ ዴዔ ዲቤ ጌይንታ ቦጾጉዳያኩ።

16 ማሊ ጳቂህህ ፓጩ ሱኡጌ ቡራያና ቁኢራያና ማዓኔ፤ ቡሪህህ ዓግ ሱኡጌ ጋዓንቴ ሚርጌ ዎዴ ዎይህንዳኔ።

17 ዓሲ ዎዴ ዓሲ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ጳሽኪ ጳሽኪ ናንጋኔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዓዲ ፔ ባንህህ ዑኪሱባሴ።

18 ጉሙርቁንታ ኔ ማዔቴ ኮሽና ናንጋንዳኔ፤ ዎቦ ዓሲ ማዔቴ ጋዓንቴ ዑኪና ኔኤኒ ሎኦማንዳኔ።

19 ጎሽ ዶዲ ጎሽካ ዓሲኮ ጊዳ ሙኡዚ ዓኣያ ማዓኔ፤ ዎዶ ፔሌኮ ጉሪ ጋፒሳ ዓሲ ጋዓንቴ ቢያ ዎዴ ማንቁ ጎይህ ናንጋንዳኔ።

20 ጉሙርቁንታ ዓሲኮ ዎዛና ኩሜ ናንጊ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ያርጎቹ ማዓኒ ጎይቃ ዓሲ ጋዓንቴ ሜታ ሄላኔ።

21 ዎጎ ዎቢሲህና ፔቴህ ማኣዲያ ኮይሳያቴባሴ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ጋዓንቴ ካህ ቡንግህ ዴንቃኒ ጋዓጾ ፔቴህ ዘላ ማዓኔ።

22 ዴኡዲ ዓሲ ያርጎጫኒ ሩኡራኔ፤ ማንቃቶ ዑኪና ሙካህህ ዔሩባሴ።

23 ዓሲ ሳልማሲህዳፓ ዘሪ ዘሪ ጎራ ዓህ ጋፒንጾይዳ ዬይ ዓህ ጋላታንዳኔ።

24 ፔ ዓዶና ፔ ዓንደናፓ ዉኡቁ፡- «ታኣኒ ጎሜ ማዲባኣሴ» ጋዓ ዓሲ ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ፑርቴሴ ዓሲዳፓ ዴማቴባሴ።

25 ዴኡዲ ዓሲ ዑራ ማኣኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃ ዓሲ ጋዓንቴ ያርጎጫኔ።

26 ፔና ጉሙርቃ ዓሲ ዔኤያኩ፤ ዔራቶና ዓኣዳ ዓሲ ጋዓንቴ ኮሽ ናንጊ ናንጋኔ።

27 ማንቆ ዓሲም ዓንጋህ ሜታዲንዳባሴ፤ ማንቆ ዓሲ ዘጎ ዓጺ ዓኣፖ ካር ሸርሻህ ጋዓንቴ ዓሳ ጋዳንቁ ዓሲ ማዓንዳኔ።

28 ፑርቶ ዓሳ ሱኡጌ ማዒ ዶኦሪንታዛ ዓሳ ዓዓኣሽንታኔ፤ ዔያታ ኬዳ ዎዶና ጋዓንቴ ዲሎ ዓሳ ሚርጊ ናንጋኔ።

29

1 ሚርጌ ዎዴ ጎሪ ዘርናንቴ ዎይዘ ዓጺ ዓሲ ዔርቲባኣንቴ ሜቃኔ፤ ፓህንዳ ባኣዚያ ባኣያ ማዓኔ።

2 ኮዦ ዓሳ ሱኡጌ ማዒ ዶኦሪንቴ ዎዶና ዴራ ዎዎዛዳኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ሱኡጌ ማዒ ዶኦሪንታኣና ጋዓንቴ ዴራ ማሊ ሜታዳኔ።

3 ዔራቶ ናሽካ ዓሲ ፔ ዓዶ ዎዛሳኔ፤ ዘኣዛ ኮኦማ ላኣሎ ጊንጾ ሃንታህ ጋዓንቴ ፔሌኮ ቆሎ ላላኣላኔ።

4 ካኣታ ፒዜ ዎጌ ዎቡባጉዲ ማሃ ዎዶና ዓጮ ፔሌኮ ዶዲሻኔ፤ ዴር ቡራ ሱኡጌ ጋዓንቴ ዓጮ ፔሌኮ ባይሲንታ ባንህህ ዔኪ ዓኣዳኔ።

5 ፔሌኮ ላጎ ሳልማሳ ዓሲ ዬያቶኮ ቶኮም ፒር ፒራኔ።

6 ፑርታ ዓሲ ዓዲኮ ጎማ ፒር ማዒ ዓርቃኔ፤ ኮሽ ዓሲ ጋዓንቴ ጾሱኮ ቦንቾም ዓይናዲ ዓይናዲ ዎዛዳኔ።

7 ኮሽ ዓሲ ማንቆ ዓሲም ፒዜ ዎጌ ዎጊንታንዳጉዲ ማሊ ሜታዳኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ዬያጉዴ ባኮ ዔኤቢኬ ጎዑባሴ።

8 ሜሌ ዓሳ ዘሎ ዔኤቢኬ ጎዑባ፡ ቦሂ ሺራ ዓሳ ካታዎይዳ ዣሎ ማኣኔ፤ ዔር ዓሲ ጋዓንቴ ዴኡላዳ ናንጎ ማሃ ጊንህ ጊኢጊሻኔ።

9 ዔራ ዓሲ ዔኤያ ዓሲ ዎጌና ዓይህሲ ዎጎ ማኣሪ ሸኢሽቴ ዔኤያህ ጎሪንቴ፤ ሃንጎ ሚኢጫ ጌኤዞ ፑርቲሳኔ።

10 ሸምፔ ዎዳ ዓሳ ጌኤዦ ዓሳ ዔጻኔ፤ ኮዦ ዓሳዎ ዎዳኒ ኮዓኔ።

11 ዔኤዮ ዓህ ፔሌኮ ዳጎ ዓዶ ፔጋሲ ዔርዛኔ፤ ዔራ ዓሲ ጋዓንቴ ፔሌኮ ዳጎ ጊቢ ዳንዳዒህና ቃዛኔ።

12 ፔቴ ሱኡጌ ሎኡዞም ሃይሴ ዔካያ ማዔቴ ዓዲኮ ዶንዞ ማዔ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጌኔ ማዳ ዓሲ ማዓኔ።

13 ማንቃህና ዓዲ ሄርቁ ዎይህህናም ዓኣፖ ፖዎ ዓንጋህ ጾሱኮ ማዔህር ቢያህ ፖዎና ሄኮ ዘጋኔ።

14 ፔቴ ካኣቴ ማንቆ ዓሲም ፒዜና ዎጋያ ማዔቴ ሚርጌ ሌዔ ዓዲ ዎይህኔ።

15 ናይ ጎሪህና ሻርሽህና ዔራቶ ዴንቁሳኔ፤ ናይ ዳኪ ሃሾም ዴጫያ ማዔቴ ጋዓንቴ ፔ ዓንዶ ቦርሲሳኔ።

16 ፑርታ ዓሲ ቢታንቶ ዓርቃዛ ዎጌ ሄርቁህ ሚርጋኔ፤ ኮሽ ዓሲ ጋዓንቴ ፑርቶ ዓሳኮ ሎኦማህ ዘጉዎጾ ሃይቁባሴ።

17 ናዎ ኔኤኮ ሻርሽ፤ ሃውሾና ኮሹሞና ኔኤኒ ዴንቁ ዎዛዳንዳኔ።

18 ጾኦሲ ፔጋሲ ዳዎ ባኣዚ ባኣቴ ዴሪ ዳኪ ሃሾናያ ማዓኔ፤ ጾኦሲኮ ዎጎ ቦንቻ ዓህ ጋዓንቴ ዓንጂንቴያኩ።

19 ፔቴ ዓይሌ ዳንጋ ዘሪህና ሌሊ ኮሻኒ ዳንዳዒንቴባሴ፤ ኔ ዓዲም ጋዓ ባካ ዔርቲታቶዎ ዔ ኔኤም ዓይህንታዓኩ።

20 ማሊ ዔኩዎጾ ሩኡሪና ጌሰታ ዓሲዳፓ ባሽ ዔኤያህኮ ሃጊ ማዓ ዎዛ ዓኣኔ።

21 ፔቴ ካራሚ ናኣቱሞፓ ዓርቃዎ ጾቶርቁ ዴጩቴ ጋፒንጻ ዓዲኮ ኮሽኩባሴ።

22 ዳጋ ዓሲ ዑራ ማኣኔ፤ ዑኪና ዳጋዳ ዓሲ ሚርጌ ዳቢንቴ ማዶ ማዳኔ።

23 ሄርሽንቴ ሎሎንህኔ፤ ሽሌዔ ኔኤኒ ማዔቴ ጋዓንቴ ቦንቾንታንዳኔ።

24 ዉሲና ዎላ ፔቴ ማዓ ዓሲ ፔና ዓጺ ዓሲኬ፤ ዓዲ ጫኣቁቴያ ጎኔ ባኣዚ ዔ ኬኤዞባሴ።

25 ዓሲ ዓጊጫህ ሜቶይዳ ኬዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቃህ ጋዓንቴ ኮሽና ናንጋኔ።

26 ሚርጌ ዓሲ ቢታንታ ዓኣ ዓሳፓ ማኣዶ ኮዓኔ፤ ፒዜ ዎጌ ዴዳህ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓ ሌሊኬ።

27 ፑርቶ ዓሳ ኮዦ ዓሳ ዔጻኔ፤ ሃሃ ኮዦ ዓሳዎ ፑርቶ ዓሳ ዔጻኔ።

30

ዓጉራ ጌይንታ ዓህ ኬኤዜ ባኮ

1 ማሳ ዓጮ ዓህ፡ ያቁ ናኣዚ፡ ዓጉራ ዓናፓ ኬኤዜ ሃይሳ ሃካፓ ዴማ ኬኤዚንታ ጎይያኩ፡-

«ጾኦሲ ታኣና ዎላቴባሴ፤ ጎኔና ጾኦሲ ታኣና ዎላቴባሴ፤ ዬያር ታና ማኣዳያ ታ ባይዚ ሃጊ ማዓ ዎዛ ታኣኒ ቲቁኔ።»

2 ዓሲ ማዒያ ታኣኮ ጋፔም ቆልሞ ታኣኒ ማዔኔ፤ ዓሲኮ ዓኣያ ማዓኒ ኮይሳ ማሊ ጳቁሳ ዔኔ ታኣኮ ባኣሴ።

3 ፔቴታዎ ዔራቶ ታኣኒ ዔሪባኣሴ፤ ጾኦሲ ዘላ ታ ዔራ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሴ።

4 ሌካ ጫሪንቺ ከሰከ ገንሣ ከዳሣ ያናዳይ?

ዠባሪ ኩቸና ዱኡሚ ዓርቄያ፣
ሃሣ ዋኦሣ ፔኤኮ ዓፒላ ያሼያ፣

ዓጫ ማዔ ካሮና ማሂ ደዲሼሣ ያናዳይ?

ዬያ ዓሣኮ ሱንፃ ያናዳይ?
ናፃ ሱንፃ ዓዛኮ ያና ጌይንታይ?

ኔኤኒ ዔራቶ ታኦም ከኤኤ።

5 «ያኦሲ ከኤዛ ቃኦላ ቢያ ጎኔኬ፤ ዓዛ ጉሙርቃሣም ቢያ ዓዚ ገቲማኬ። 6 ዓዚ ጌይባኦ ባኦዚ ሩዒ ጌዔኔ ኔ ጌዔቲ ዒ ኔና ጎራኔ፤ ኔ ሉኡዚ ዓሲ ማዔሣያ ኔኤኮ ፔጋዲ ዔርታንዳኔ።»

ሜሌ ሚርጌ ኮስገንሣ

7 ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ታኦኒ ሃይቃንዳሣኮ ቤርታ ሃካፓ ደማ ዓኦ ላምፃ ባኮንሣ ኔ ታና ላኦጉዋጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ፡-

8 ማልቴና ሉኡዙሞና ጌኤሲናፓ ታና ካፔ፤ ታኦም ኮይሳሣጉዳያ ሙኡዚ ኔ ዒንጋንዳማፓ ዓታዛ ያርጎቺ ሃንጎ ማንቆ ታና ማሂ።

9 ሚርጌ ቆሎ ታኦኮ ዓኦቴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ያናዳይ» ጌይ ታ ኔና ዔራዋሴ ጋዓንዳኔ፤ ገንሣ ሃሣ ማንቆ ታኦኒ ማዔቲ ዉኡቃንዳያናንዳኔ፤ ዬያይዲያና ኔና ታኦኮ ያኦዛሣኮ ሱንፃ ታኦኒ ጫሽከሳንዳኔ።

10 ኔ ጋዳንቁንቱዋጉዲና ሜቶይዲ ኔኤኒ ከዱዋጉዲ ፔቲ ዓሲም ማዶ ማዳሣ ማዳሻሣ ቤርቶይዲ ደንኪ።

11 ፔኤኮ ሾዔ ዓደንሣ ጫሽካያ፤ ሃሣ ዒንደንሣያ ጋላቱዋ ዓሲ ዓኦኔ።

12 ዔያታ ጎሜና ዓኦያታፃ ጌኤሺ ማዔያ ዔያቶም ማላ ዓሲ ዓኦኔ።

13 ዑሣ ዓኦዳ ያቶርቃያና ዓሲ ቶኦቻ ዓሲ ዓኦኔ።

14 ዓጫ ዔያቶኮ ጩንቻ ዓፓሮጉዲ፣ ባንጋላኦ ዔያቶሲ ቁምፓይቲ ማዒ ማንቆ ዓሶንታ ሜታዳ ዓሶንታ ጌኔና ቡራ ዓሲ ዓኦኔ።

15 ቁሉሣኮ፡- «ታኦም ዒንጌ! ዒዒንጌ!» ጌይ ጌይ ዒላታ ላምፃ ዉዲሮ ናይ ዓኦኔ፤

ዬያጉዲ ሃሣ ፔቲታፃ ሚሽኩዋያና «ኦኡም ጌዳኔ» ጎዑዋ ሃይሃ ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዬንሣ ሌሊቱዋንቲ ያይዶ ባኦዚኬ፡- 16 ዬንሣያ፡-

«ዱኡፒ፣ ናይ ሾዒኒ ዓፃዳ ዘኦኮ ላኦላ፣

ዒርዚ ዋርቃዛ ዋዑዋ ሳዓና

ዋዳንታኒ ዳንዳዑዋ ካይዚ ዓርቄ ታሚናኬ።»

17 ፔኤኮ ዓደ ቶኦቻያና ዒንዳኦ ጋርቻዛ ዒዛ ቦሃ ዓሲኮ ማገዳ ናንጋ ቁራካ ዓኦፓ ዒዛኮ ቆሂ ቆሂ ከሳንዳኔ፤ ሃሣ ሃምፑራኦ ዒዛ ሙዓንዳኔ።

18 ታኦኒ ማሊ ጸቁሣኒ ዳንዳዑዋ ሚርጌና ዓኦሺንቲያ ማዔ ሃይሃ ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዬንሣ ሌሊቱዋንቲ ያይዶ ባኦዚኬ።

19 ዬንሣያ፡-

«ጫሪንጫ ባራና ኮኦኬ፣

ላሌ ዑሣዳ ሃንታ ሾኦሺ፣

ባዚ ዑሣዳ ሃንታ ዋኦሣ ካኦሚሌና

ላኦላ ናሽኪ ላጌሃ ዓርቄ ዓቲንቁናኬ።»

20 ጉሙርቁንቱዋ ማሻ ዘላኦ ዒማጉዲኬ፤ ዔኤሲ ሙዓፃ ሙሱሮ ዑጫ ዓሲጉዲ ዒዛ ዓኒ ዒዛኮ ዓኦንቲ ዘኦዜይዳ ኮኦማጋፓ ጌኤሺ ዓሲ ፔና ማሊሲሣና፡-

«ፔቲታፃ ዳቢንቲ ባኦዚ ታኦኒ ማዲባኦ» ጋዓኔ።

21 ሃይሃ ባኦዚ ዘላና ሳዓ ዓገፃንዳኔ፤ ዬያ ኔኤኒ ገቢ ዳንዳዒንዳዋሴ፤ ሃይሃ ሌሊቱዋንቲ ያይዶኬ፤

22 ዬንሣያ፡- «ካራሚ ካኦታዳዛ፣ ቦኦዛ ዓሲ ሚሽካዛ፣

23 ዒዲንቲ ላኦላ ዓሲም ሌዓዛ፤

ላኦላ ካራሚታፃ ማኦሮ ዒንዶ ቤዛ ማሻ ማዓዛኬ።»

24 ዓጪዳ ጪንጩሞና ዔርቲ ያይዶ ዳካ ዳካ ማዠንቲ ዓኦኔ፤

25 ዬንሣዳፓ ፔታሳፃ ዓንኮ፤

ዓንካ ዳካ ባኦዚኬ፣ ጋዓንቲ ዔያታ ፔኤኮ ሙፃ ያጎያና ቡኩሳኔ።

26 ላምዓሳፃ ሾኦኖ፤ ሾኦና ደዲ ቦፃቁሳ፤

ጋዓንቲ ዔያታ ፔኤኮ ናንጎ ቤዛ ላሌ ባኦካ ኮሻኔ።

27 ሃይሣሳፃ ዓቢሣ፤ ዓቢሣኮ ካኦቲ ባኦሴ፤

ጋዓንቲ ቢያሣ ዳምቤና ባራኒ ሃንታኔ።

28 ያይዳሳፃ ሞዶ፤ ሞዳ ኩቸና ዓዲንታኒ ዳንዳዓ፣ ፓሠዋ ማዠንቲ ማሊ ጴዴቲያ

ካኦቶ ማኦሮይዳታፃ ዓቲዋ ቢያ ቤሰካ ጴዳኔ።

29 ሃንቲፃ ዋዛሳፃ ማዔ ሃይሃ ባኦዚ ዓኦኔ፤ ዬንሣ ሌሊቱዋንቲ ያይዶኬ፤

30 ዬንሣ ባካ፡- ካዮ ቦይዳፓ ዋልቁና ማዔያ፣ ሃሣ ዓይጎ ባኦዚያ ዓገጪ ዓኦፓ ካሮ ሺርሹዋ ዞቢ፤

31 ያቶርቄ ታኦካ ኮይዳ ዓዳና ዚያ ኮላይና፤

ዬያጉዲ ሃሣ ፔኤኮ ዳሮ ቤርታ ቦንቺንቲ ጴዳ ካኦቴ።

32 ኔኤኮ ዔኤዩማ ኔና ሄርሺንታፃ ማዓንዳጉዲ ማሄም ፑርታ ባኦዚ ማዳኒ ኔ ቲኪ ዔቁቲ ታክ ጌይ ማሌ።

33 ዲኦቁ ዳቺንቲቲ ያይሲ ከሰካኔ፤

ዓሲኮ ሲኦዲ ዲይንቲቲ ሶሶርቃኔ፤

ጎራንቲ ማዠንቲቲቲ ዑራ ከሰካኔ።

31

ካኦቲ ሊሙዔኤሌም ዒንዳ ዞሬ ዞር

1 ሃካፓ ሊካ ከኤዚንታሣ ማኦሳ ዓጫ ካኦቲ፣ ሊሙዔኤሌም ዒንዳ ዞሬ ዞርኬ።

2 «ናኦቢና ታኦኒ ሾዔ ናኦዚዮ፣ ሊሙዔኤሌ! ሂንዳ ኮሺ ዒናፓ ዋይዜ፤ 3 ሚርጌ ላኦላ ዔኪ ዋልቆ ኔኤኮ ጋፒሲ። ዬያጉዳ ማዳ ካኦቶዋ ዓይሱዋፃ ዳውሲሴኔ።

4 «ሊሙዔኤሌ! ካኦታ ዋይና ዑዙ ዑሽካኒ፤ ሱኡጋኦ ካፃ ዑሽ ዑሽካኒ ሱኡካዳንዳያ ኮይሱዋሴ። 5 ዔያታ ዑሽኪ ማሣንቲቲ ዋጎ ዋላኔ፤ ሜታዳ ዓሶኮዋ ጌኤዞ ቁል ጋዓኔ።

6 «ሃይቃኒ ሳዛ ጋሽካ ዓሶና ዋኦዪ ናንጋ ዓሶናም ዋይና ዑዙንታ ማሣ ዑዙንታ ዒንጉዋቲ። 7 ዔያታ ፔኤኮ ዋኦዪያና ማንቃቶና ዋላንዳጉዲ ዑሽኮንጎ።

8 «ታ ናዓሣዮ! ፔ ሜታሣ ዘሎ ከኤዚኒ ዳንዳዑዋ ዓሶ ዘሎ ኔኤኒ ጌሰቲ፤ ፒዜ ዋጌ ዳንቁዋፃ ሜታዳ ዓሶ ዘሎ ኔኤኒ ሞኦቲንቲ። 9 ዔያቶ ዘሎ ኔ ጌሰቲ፤ ፒዜ ዋጌ ዔያቶም ዋጌ፤ ማንቆና ሜታዳ ዓሶ ዘሎናሮ ሞኦቲ።»

ያቃሚ ላኦላ

10 ኮሺ ላኦላ ያኦኒ ዳንቃኒ ዳንዳዓይ? ዒዛ ቦንቺንታፃ ማዔ ሹጮፓ ባሺ ቦንቺንቲያኬ።

11 ዓኒ ዒዛኮ ዒዛ ጉሙርቃኔ፤ ዒ ኮዔ ባኦዚ ቢያ ዒዛይዳፓ ዳንቁዋ ዓቲዋሴ።

12 ዒዛ ናንጋ ዋዶ ቢያይዳ ኮሺ ባኦዚ ዒዛም ማዳንዳኦፓዓቲም ፑርታ ባኦዚ ማዳንዳዋሴ።

13 ማራይ ጋፓኔና ጉኡፂሲ ሱኮና ፓቲሌና ዓፒላ ዲይሲ፣ ዒዛም ኮሺኬያ ማዔም ማዶ ሌሊ ማዳኔ። 14 ኮርዋ ኮርማ ዓሶኮ ዋኦፃ ካኦሚሎጉዲ ሃኬ ቤሲ ዓኦዲ ዲማ ዲማ ሙኡዚ ዒዛ ቡኩሳኔ። 15 ዒዛ ፔ ማኦሮ ዓሶም ሙፃ

ገሊሊሻኒና ዲዞሎ ማዶ ማዶ ዓሶም ማዶ ገሸካኒ ሃገ ሳዓ ካሩዋንቲ ዔቃኔ።

16 ኮሺ ሳዓ ኮይ ዲዞ ሻንቃኔ፤ ዲዞ ማዶ ዴንቃ ሚኢሸና ዎይኔ ቱኮንዶ ቤሲ ገሊሊሻኔ።

17 ዲዞ ጨንጫ ማዶያ ማዶያ ሌሊቱዋንቲ ማዶናኣ ደዲኮ።

18 ዲዞ ማዶ ባካ ቢያ ዲዞ ማኣዳያ ማዶህ ዲዞ ዔራኔ፤ ዋንቶ ማዶ ጎይህ ዲዞ ዎርቃሂሮ ፖዓ ዲዞኮ ሃይቁዋሴ፤

19 ዲዞ ፔኤኮ ቢላቢጮና ሱኪ ዓፒሎ ዲይሳኔ።

20 ማንቆና ማታዳ ዓሶናም ዲዞ ዲንጋኔ።

21 ዲዞ ማኣሮ ዓሶኮ ቢያ ያይዳ ማኣዓ ዓኣሂሮ ሻቺ ዎርቁቲታዎ ዲዞ ዓልቱዋሴ።

22 ሻኣሎ ዑፃ ሂኢሆ ዓፒሎ ዲዞ ማኣኔ፤ ዘቄ ዲንኪ ሸኤሜና ኮሸና ሚዘጲ ማኣያ ዲዞ ማኣዓኔ።

23 ዓኒ ዲዞኮ ዓጮ ጋርቻ ቡኪንታ ጸኣካ ቦንቺንታያኬ።

24 ሻኣክሲ ሱኪ ዲይሶና ዓፒሎ ዲዞ ሻንቻኔ፤ ኬርና ቱኮ ቃልሸዎ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ዲዞ ኮይላፓ ዔኪ ዴንዲ ኮርማኔ።

25 ዲዞ ደዲ፣ ሃሃ ቦንቺንታያኬ፤ ሙካ ዎደይዳ ቢያ ዲዞ ዎዛዲ ናንጋኔ።

26 ዲዞ ዔራቶና ጌሰታኔ፤ ገንህ ሃሃ ኮሺ ዘርዎ ዘራኔ።

27 ቢያ ዎዴ ማዶ ማዶ ማኣሮ ዓሶ ቶኦኮ ዲዞ ዛጋሂሮ ቤልጹሞ ዲዞኮ ባኣሴ።

28 ናኣታ ዲዞኮ ዲዞ ሄርሻኔ፤ ሃሃ ዓኒያኣ ዲዞ ጋላታኔ።

29 «ኮሺ ማቾ ማዶ ሚርጌ ላኣሊ ዓኣኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ቢያፓ ባሼኬ» ዲዞም ጋዓኔ።

30 ሚዘጲሞ ጉሪኬ፤ ሱጉሂ ዴንቃ ዓሲ ማዶፃኣ ባባይቃኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲጊጫ ላኣሊ ጋዓንቲ ጋላቲንታንዳያ ኮይሳኔ።

31 ዲዞ ማዶ ባኮ ቢያ ዛገ ዲዞ ጋላቱዋቲ፤ ዲዞኮ ኮጉ ማዶና ዓሲ ቢያ ቤርታ ዲዞ ቦንቺንታኒ ኮይሳኔ።

ዠባገሬ ኩቻ ዲኡሚ ዓርቃኒ ማለሢጉዲያ ጉሪ ባኣዚ ማዕሢ ታ ዴንቁኔ። 12 ዎይቲቲያ ካኣታ ማዳኒ ዳንዳዓሢ ዒዛኮ ቤርታ ዓኣ ካኣታ ማዳሢ ዛገሢናኩ፤ ዬያር ታኣኒያ ዔራቶንታ፣ ዔኤያቶንታ ዠኣሹሞዎ ዓይጎታቲያ ዛገ ዔራኒ ታ ኮሺ ማሌኔ። 13 ዬካፓ ታ ሂዚ ገዔኔ፡- «ጎኔናፖዒ ዲሚዳፓ ኮሺ ማዕ ጎይፆ ዔራቶዎ ዔኤያቶይዳፓ ኮሺ ማዕሢ ታ ዛገኔ። 14 ዔራ ዓሲ ዔቁ ቤዘንታ ዴንዲ ሄላንዳ ቤዘንታ ዔራኔ፤ ዔኤያ ዓሲ ጋዓንቲ ዬያ ቢያ ዔራዎሌ» ያዲ ማዕቲያ ዔራሢንታ ዔኤያሢንታ፡ ለምፆንሢ ካፒ ባካ ፔቲ ባኣዚ ማዕሢ ታ ዔራኔ። 15 ዬያር፡- «ዔኤያሢ ሄላ ባካ ታናኣ ሄላንዳያኩ፤ ዬያር ሃያይዲ ታኣኮ ዔር ማዕፆ ዓይጎ ታና ማኣዳይ?» ገይ ታ ዒሮና ታ ማሌኔ። ቤዘማና ታኣኒ፡- «ዬይ ቢያ ጉሪኩ!» ገዔኔ። 16 ዔራሢ ማዕቲያ ዔኤያሢ፡ ለምዓሢ ሚርጌ ዎይ ማሊ ዔያቶ ጳቁሃንዳ ዓሲ ባኣሲ፤ ሃገ ሙካ ዎይይዳ ኩኣኒ ቢያሢ ዎለንቲ ዓታጎዳኔ፤ ዔር ዓሲ ማዕቲያ ዔኤያ ዓሲ፡ ኩና ቢያሢ ሃይቢ ካፒ ዓኣኔ። 17 ሚቶይዳፓ ዓታዛ ታኣኒ ዴንቁ ባኣዚ ባኣሢር ናንገ ገይሢ ዎዚ ገይሢታቲያ ታኣም ዔርቲባኣሲ፤ ዬይ ጉሪ ማዕሢር ዠባገሬ ኩቻ ዲኡሚ ዓርቃኒ ማለሢጉዲያኩ።

18 ታኣኮ ዓኣ ቆሎ ቢያ ታ ቤዛ ገላሢም ሃሺ ታ ዓኣዳንዳሢር ሃያ ሳይዳ ታኣኒ ላቤሢንታ ዲቢሺ ታ ዴንቁ ባካ ቢያ ጉሪኩ፤ 19 ታኣኮ ገንፆ ሙካንዳሢ ዔራ ማዕቲያ ዔኤያ ዲማዲ ዔርቲዎሌ፤ ያዲ ማዕቲያ ታኣኒ ላቤሢንታ ዲቢሺ ታ ዴንቁ ባኮ ቢያ ዒዚ ዔኪ ዓዶ ማዕንዳኔ፤ ዬይያ ጉሪኩ። 20 ዬያር ሃያ ዓጮይዳ ታ ማዳሢንታ ላቤ ባኮ ቢያ ታ ማላዛ ሃገ ማዕ ዎዛ ባኣ ዓሲ ታና ማሄኔ። 21 ኔኤኮ ዓኣ ዔራቶና ኔ ዴንቁ ጨንጨሞና ኔ ሚታዲ ዴንቁ ባኮ ቢያ ፔቲታፆ ላቢባኣ ዓሲም ሃሺ ኔ ዓኣዳንዳኔ፤ ዬይያ ጉሪ ማዕሢር ጉሪ ላቤሢኩ። 22 ሂዳዎ፡ ዓሲ ማሊ ሚታዲ ፔ ናንጎ ዎይይዳ ላባ ባኮኮ ቢያ ዴንቃንዳ ባካ ዓይጎዳይ? 23 ዓሢ ፔ ናንጎ ዎይማና ዒ ማዳ ባካ ቢያ ዒዛ ያደሳያና ማሊሳያ ማዕማፓ ዓታዛ ፔቲታፆ ዒዛ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣሲ፤ ዬያ ሌሊቱዎንቲ ዎንቶታዎ ማሊፆፓ ዒ ሃውሻዓኩ፤ ዬይ ቢያ ጉሪኩ።

24 ዓካሪ፡ ዓሲም ማዕንዳ ባኣዚ ዓይጎዳይ ገዔቲ ላቢንቲ ማዲ ዴንቁ ባኮ ቢያ ሙይ ዑሽኪሢና ፔና ዎዛሲሢኩ፤ ዬይያ ያኣሲዳፓ ዒንገንቲያ ማዕሢ ታ ዔራኔ። 25 ዒዚ ገይባኣንቲ ሙይ፡ ዑሽኪያ ዑሽኪ ኮሹሞንታ ዎዛንታ ዴንቃኒ ያኣኒ ዳንዳዓይ? 26 ዒዛ ዎዛሲ ዓሲም ያኣሲ ዔራቶንታ ጨንጨሞንታ ዎዛኣ ዒንጎኔ፤ ጎሜ ዓሲም ጋዓንቲ ላቢሢ ሌሊ ማዕኔ፤ ዬያር ዒዚ ቡኩሴ ቆሎ ቢያ ላቢንቲባኣያ፡ ገንሢ ሃሢ ያኣሲ ዎዛሲ ሜሌ ዓሲም ሃሺ ዓኣዳንዳጉዲ ዒዛ ማሃኔ፤ ዬይያ ቢያ ጉሪ ማዕሢር ዠባገሬ ኩቻ ዲኡሚ ዓርቃኒ ማለሢጉዲያኩ።

3

ቢያ ባኣዚኮ ዎይ ዓኣያ ማዕሢ

- 1 ሃይካ ሳዓ ማዳንታ ዓይጎ ባኣዚያ ቢያ ማዳንታንዳጉዲ ያኣሲ ገሢ ሌዔና ዎይና ዓኣኔ፤
- 2 ዬያር ያኣሲ ገሢ ጎይፆና፡-
  - ሸይንታኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ሃይቃኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ቱካኒ ዎይ ዓኣኔ፤

- ቱጋኒያኣ ዎይ ዓኣኔ።
- 3 ዎዳኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ፓሢኒያ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ማኣኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ሻሃኒያኣ ዎይ ዓኣኔ።
- 4 ዬኤካኒ ዎይ ዓኣኔ፤ ሚሊጫኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ሲያኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ኮርጋኒያኣ ዎይ ዓኣኔ።
- 5 ሹጮ ቡኩ ቤዛፓ ላኣላኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ገንሢ ቡኩሳኒያኣ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ኮንቃኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ሃሺ ዲማዳኒያኣ ዎይ ዓኣኔ።
- 6 ዔኤቢ ኮሳኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ኮዑዎፆ ሃሻኒያኣ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ቡኩሲ ዓርቃኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ላኣሊ ባይዛኒያኣ ዎይ ዓኣኔ።
- 7 ዳርዛኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ሲካኒያኣ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ዘቲ ጋዓኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ጌሰታኒያኣ ዎይ ዓኣኔ።
- 8 ናሽካኒ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ዒፃኒያኣ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ያልዚኮ ዎይ ዓኣኔ፤
  - ኮሹሞኮዎ ዎይ ዓኣኔ።
- 9 ዓካሪ፡ ማዳሢ ፔ ላቢፆፓ ዴንቃ ባካ ዓይገንዳይ?
  - 10 ዓሲ ናይ ማዲ ላቢንታንዳጉዲ ያኣሲ ዔያቶም ዒንጌ ዴኤፆ ኩዶ ታኣኒ ዛገኔ። 11 ያኣሲ ፔቲ ፔቲ ባካ ማዳንታንዳጉዲ ዎይ ገሢሥና ቢያ ባኮ ሚዛጲ ማሂ ኮሹኔ፤ ዓሲ ናንገና ናንጋያ ማዕሢ ዔራንዳጉዲ ዒኔ ዒንጌኔ፤ ዓሲ ጋዓንቲ ዬያ ዒ ማዴ ባኮ ቢያ ጋፒሲ ዔራዎጉዲ ዒ ማሄኔ። 12 ዓሲ ሸምፔና ዓኣያ ዎዛዲሢና ኮሺ ባኣዚ ማዳሢናፓ ባሽ ባኣዚ ባኣሢ ታ ዔራኔ። 13 ዓሲ ሚታዲ ላቢ ዴንቁሢ ዛሎ ሙይ ዑሽኪ ዎዛዳንዳጉዲ ያኣሲ ዒንጌኔ።
  - 14 ያኣሲ ማዴ ባካ ቢያ ናናንጋያታሢ ታ ዔራኔ፤ ዬያይዳ ቃሲንታ ባኣዚያ ማፆም ዔኪንታ ባኣዚያኣ ባኣሲ፤ ያኣሲ ዬያ ማዳሢ ዓሲ ዒዛ ዒገጫንዳጉዲኩ። 15 ሃሢ ዓኣ ባካ ቢያ ዎንዴ ቤርታ ዓኣ ባኣዚኩ፤ ሴካ ቤርታ ማዳንታ ባካ ሚና ዓኣያኩ፤ ያኣሲ ዬያ ቤርታኣ ባኮ ገንሢ ማዳንታንዳጉዲ ኮኮዓኔ።

ሳይይዳ ፒዜ ዎጌ ዎገንቱዎያ ማዕፆ

16 ሳይይዳ ሚሌ ባኣዚ ታ ዛጋኔ፤ ዬይያ፡- ፒዙሞ ማዳንታንዳ ቤዛ ዎይዚ ዒፃሢ፡ ፒዜ ዎጌ ዎጎንዶ ቤዘ ገኔ ማዶ ዲቤሢ ታ ዴንቁኔ። 17 ታኣኒያ፡- «ቢያ ባኣዚኮ ጋፒንሢ ዎይ ዓኣሢር ዎይዘ ዒፆ ዓሲይዳ ማፆም ፒዜ ዓሲ ዑፆ ያኣሲ ዎጋንዳኔ» ገይ ማሌኔ። 18 ዬያ ሌሊቱዎንቲ፡- «ዓሲ ቆልሞይዳፓ ዓይጎናኣ ዲማዲዎኣሢ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ያኣሲ ዔያቶ ዲማ ዲማ ባኣዚዳ ጌልዚ ዛጋኔ» ገይ ታኣኒ ማሌኔ። 19 ጎኔና ዓሲና ቆልሞና ካፒ ዓኣማ ፔቲ ባኣዚኩ፤ ዓሳ ሃይቃሢጉዲ ቆልማኣ ሃይቃኔ፤ ለምፆንሢኮ ዑኡዘ ዔኪፆ ዎሊ ማላያኩ፤ ዓካሪ፡ ለምፆንሢ ዔኤቢ ጉሪ ባኣዚ ማዕሢር ዓሲ ቆልሞይዳፓ ዲማቱዎሌ። 20 ዓሲ ማዕቲያ ቆልሞ ለምፆንሢ ፔቲ ቤሲ ዓኣዳንዳኔ፤ ዬይያ፡- ዔያታ ዓጨዳፓ ኮሺንቲያ ማዕሢር ገንሢ ዓጨ ባንሢ ማዕንዳኔ። 21 ሂዳዎ፡ ዓሲኮ ሸምፓ ሌካ ዓኣዳሢና ቆልሞንታ ቦፆንታኮ ሸምፓ ሊካ ሳይ ገላሢ

ደማሲ ዓራሚ ያናዳይ? 22 ዓሲ ካፒ ዓላማ ፔኤኮ ማዳ ማዳና ምዳሚታሚር ይያፓ ባሼ ባአዚ ባአሚ ታኦኒ ዛጌኔ፤ ይያኮ ገንፃፓ ማዳንዳ ባኮ ለሚ ገንሣ ዒ ዛጋንዳጉዲ ማሃንዳሚ ያናዳይ?

4

ሄርቁንቲ ምርቁሚ፣ ላቢ ማዳሚ፣ ላጌ ባአያ ማዳሚ

1 ሃያ ሳይይዳ ምጌኮ ፒዙሞ ፓጩሢንታ ጌኔ ማዳንታ ታ ዛጌኔ፤ ሄርቁንቲ ምርቁ ዓሳ ዓይቶ ደዲሻያ ባይዚ ይኤካኔ፤ ኮዔ ባአዚ ማዳኒ ቢታንታ ዓይቶ ምይሣ ዓሶ ኩጩታሚር ዓይቶ ማአዳንዳ ዓሲ ይይ ዓሳ ዳንቁ ባአሴ። 2 ይያር ታኦኒ፡- «ሃያይዲ ሸምፔና ናንጋዘንሚፓ ሚና ቤርታ ሃይቁ ዓሳ ምዳዲ ናንጋኔ» ጌዔኔ። 3 ጋዓንቲ ይንሣ ለምንሣፓ ሃጊ ሸይንቲባአያ፣ ገንሣ ሃሣ ሃያ ዓጮይዳ ሄርቁ ምይሣያና ጌና ማዳሞ ዛገባአዘንሣ ባለቲና ዓአያኮ።

4 ሜሌ ሃሣ፡- ዓሲ ፔ ኮዔ ባኮ ዳንቃኒ ደዲ ማዳ ላባሢንታ ማዳኦ ጌኢጋሢ፣ ፔኤኮ ላሳ ዛጊ «ታአም ማዳአቢሽ» ጌይሢና ማዳሢያ ታ ዓራሬ፤ ይይ ቢያ ጉሪታሢር ዠባሬ ኩቻ ዓርቃኒ ማላሢጉዳያኮ። 5 ኩቹ ማርቲ ዳዓ ቤልፃ ዓሲ ፔና ናይዚና ምዳኔ። 6 ዠባሬ ኩቻ ዓርቃኒ ማላሢጉዳያ ዔርቲባአ ማላሢና ሚርጌ ባአዚ ዳንቃኒ ላቢንቲፓ ሂርጋባአ ሃውሺሢና ዳካ ዳንቃኒ ማዳሢ ምዳኔ።

7 ገንሣ ሃሣ ሃያ ሳይይዳ ማዳንታ ሜሌ ጉሪ ባአዚ ታ ዛጌኔ፤ 8 ናይ፡ ሃሣ ጌርሲባአያ ፔኤር ሌሊ ናንጋ ፔቲ ዓሲ ዓአኔ፤ ያዲ ማዳቲያ ቢያ ምዳ ዒዚ ማዳና ላቢንቲፓ ገንሣም ጎሱሞ፤ ገንሣ ዳንቃ ቆላ ጌዴኔ ጌይ ዔርቆሞ፤ ይያ ሌሊቱሞንቲ «ታ ላባሢ ያአምዳይ? ታ ታኦር ታና ምዳዳያ ላአጋሢ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ፔና ጉኦጩኔ፤ ይይ ቢያ ጉሪ ባአዚ፣ ገንሣ ሃሣ ማዳ ናንጊኤ።

9 ዓይቶ ማዳኮ ዓአፓ ኮሺ ማዳኒ ዳንዳዓሢር ፔቲ ሌሊ ማዳሢፓ ለምን ማዳሢ ባሸኤ። 10 ለምን ዓሲፓ ፔቲማ ሎኦሜቲ ባጋሢ ዔቁሳንዳኔ፤ ፔኤር ሌሊ ማዳ ዓሲ ሎኦሜቲ ይያ ዔቁሳንዳ ዓሲ ባአሢር ዒዛ ባዳዔ። 11 ለምን ዓሲ ምላ ላሃቲ ያይይዳ፤ ፔኤር ላሃ ዓሲም ምዳ ያይዳንዳይ? 12 ፔቲ ዓሲ ፔኤር ሌሊ ማዳ ቃዛኒ ዳንዳዐ-ሞ ባአዚ ለምን ማዳ ቃዛኒ ዳንዳዓኔ፤ ሃይሣ ማሃ ቢኢሪ ሱኪንቲ ሻላታ፣ ዐኩና ዲዲሞ።

13 ዘር ዓኩሞ ዓኤያ ማዳ ጋርቹ ካአቲፓ ጩንጫ ማዳ ማንቆ ዳጌ ባሸኤ። 14 ፔቲ ዓሲ ካይዘይዳፓ ሸይንቲቲያ ቱኤሲ ማርካፓ ከሰከያ ማዳቲያ ካአታዳኒ ዳንዳዓኔ። 15 ሃያ ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ካአቲ ቤዛ ጌሊ ካአታዳንዳ ፔቲ ዳጌሰከያኮ ገንፃ ዓአዳንቲታ ዛጌኔ። 16 ይይ ካአታዲ ምይሣ ምዳና ዒዛም ምርቁ ዳሪ ኮሺ ሚርጌኮ፤ ዒ ካአቱማፓ ከዳ ምዳና ጋዓንቲ ዒ ማዳ ባኮ ዛሎ ዒዛ ጋላታንዳ ፔቲ ዓሲታ ምዳ ዳዳካኔ፤ ይይያ፣ ዠባሬ ኩቻ ዓርቃኒ ማላሢጉዳያ ጉሪ ባአዚኮ።

5

ያኦሲ ዒጊጩሢ

1 ያኦሲ ካአሸካኒ ያኦሲ ማኦሪ ኔ ጌሌ ምዳና ኮሺ ካፒንቲ፤ ዒኢካ ዳንዳዳ ኮዠ ፕርቶይዳፓ ደማሲ ዔርቆም ዓኤዮ ዓሳ ማዳ ጎይያ ያኦሲም ዒንጎ ዒንጊያ

ሺኢሺያይዳፓ ዘር ዐኡሲ ምይዛኒ ጊኢጊንቲያ ማዳ 9 ባሸኤ። 2 ኔ ጌሰታንዳሢኮ ቤርታ ማሌ፤ ያኦሲም ፔቲ ባአዚ ዒንጋኒ ሩኡሩሞና ናኦቢ ናኦቢ፣ ያኦሲ ጩሪንጫ፣ ኔኤኒ ጋዓንቲ ሳዓ ማዳሢ ማሊፓፓ ኔ ጌሰታ ባካ ዳካ ማዳንጎ። 3 ማዳ ሚርጋዛ ዓውቲ ዓውታሳሢጉዲ ሚርጌ ዐኡሲ ዓአ ቤሰካ ዓኤያቶ ጌኤሲ ፔጋዲ ዔርታኔ። 4 ያኦሲ ዓኤዮ ዓሶና ምዳዳሞ፤ ያኦሲም ፔቲ ባአዚ ዒንጋኒ ኔ ናኦቢ ምዳና ቤዘማና ናኦቢ ባኮ ዒንጊ ኩንሣኒ ጊኢጌ። 5 ናኦቢ ኩንሣ-ሞ ሃሺሢዳፓ ቤርታ ናኦቢባአቲ ቃራኮ። 6 ጎሜ ባንሢ ኔና ዓከ ዓአዲሞጉዲ ዳንጋ ኔኤኮ ሚርጌ ጌሰታንዳጉዲ ሃሺ፣ ያኦሲም ማዳ ዓሶ ቤርታ «ሃያ ታ ጌዒሢ ዔርቆምኮ» ጌይ፣ ያኦሲም ኔ ዒንጋኒ ናኦቢ ዐኡዘና ኔ ባኮ ኔኤኒ ባይዘያ ማሃኔ። 7 ሚርጌ ዓውቲና ሚርጌ ጌኤሲና ጉሪኮ፤ ይያይዳፓ ያኦሲ ዒጊጩ።

የርጎቹም ጉሪ ባአዚ ማዳሢ

8 ፔቲ ዓጩዳ ጌኔ ማዳንታኦና፣ ፒዜ ምጌያ ፓጩም ማንቆ ዓሳ ሄርቁንታሢ ዛጋያ ዲቃቲ ሄርሸ፣ ዓይጎር ጌዔቲ ፔቲ ፔቲ ምይሣ ዓሶኮ ዐ-ፃ ማዳ ዛጋይ ዓአኔ፤ ሃሣ ቢያሢኮ ዐ-ፃ ማዳ ዛጋይ ማሌያኦ ዓአኔ። 9 ጎሺዳፓ ዳዳ ባአዚ ቢያሢ ማኦዳኔ፤ ካአቲያ ማኦዳንታሢ ይያ ጎዛፓኮ።

10 ቢራ ናሽካ ዓሲ ቢራ ዳንቃዎ ሚሸኩሞ፤ የርጎቹ ማዳኒ ኮዓ ዓሲያኦ ዓኤቢ ዳንቁ፣ ታአም ጌዴኔ ጎሱሞ፤ ይይያኦ ጉሪኮ። 11 ቆሎ ሚርጋዛ ሚርጌሢጉዳያ ሙዓይ ሚርጋኔ፤ ዓካሪ፣ ዛጊ ምዳሢዳፓ ዔቦ ዓደም ዓይጎ ምኦታ ባአዚ ዓአይ? 12 ሚኢሺ ጩጊንቲም ማዳ ማዳ ዓሲ ሚርጌ፣ ሃንጎ ዳካ ሙዔቲያ ኮሺ ገንፃ ገንፃ ምርቃኔ፤ የርጎቹ ዓሶኮ ቆሎ ሚርጉማ ጋዓንቲ ገንፃ ባይዛኔ።

13-14 ሃያ ዓጩይዳ ኮሺ ያዳሳ ፕርታ ባአዚ ሃሣ ታ ዛጌኔ፤ ይይ ዓይጎዳይ ጌዔቲ፡- ዓሲ ማዳ ከሌሊና «ኡና ማኦዳንዳኔ» ጌይ ቆሎ ቡኩሳኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲ ዔርቲባአ ፕርታ ባአዚ ቆሎ ዓይቶኮ ባይዛዛ ዓይቶኮ ናኦቶም ዒንጎንዳ ባአዚያ ዓቲሞ ማዳ ያኮ። 15 ዓሲ ዒንዳ ጎዳፓ ካሎ ሸይንታኔ፤ ዒ ሃይቃዎ ሸይንቲማ ጎይያ ካሎ ማዳ ዳንዳኔ፤ ዒ ሚታዳ ባካፓ ፔቲታ፣ ኩጩ ዓከ ዓአዳኒ ዳንዳዐ-ሞ። 16 ካሎ ዒ ሸይንቲማጉዲ ሃይቃዎ ካሎ ዓአዳፃ ሚርጌና ያዳሳኮ፤ ዒዛኮ ላቢፃ ቢያ ዠባሬ ኩቻ ዓርቃኒ ማላሢጉዳያ ጉሪ ማዳቲ ይይ ዓካሪ ዓይጎ ማኦዳይ? 17 ፔኤኮ ዒ ናንጎ ምዳ ጋፒሰሢ ዳሚ ዓቲ ናንጊዳ ያዳሢና፣ ማሊ ሚታዳሢና፣ ሮኦጎናኮ።

18 ዓካሪ፣ ታኦኒ ዛጌ ኮሺ ማዳ ባአዚ ዓይጎዳይ ጌዔቲ ዓሲ ሃያ ሳይይዳ ዓአዳ ያኦሲ ዒንጌ ዳኮ ናንጎማ ጋራ ፔኤኮ ላቤ ባኮ ቢያ ሙይ ዐ-ሸኪ ምዳሢኬ፤ ዓሲም ዓይሢንቲማኦ ይማ ሌሊኮ። 19 ያኦሲ ዓሲም ቆሎና የርጎቹምና ዒንጌሢ ዒ ላቤ ጎይያ ዳንቁ ሙይ ዐ-ሸኪ ምዳዳንዳጉዲኮ፤ ይይያኦ ያኦሲ ዓሲም ዒንጌ ዒንጊሢኮ። 20 ያኦሲ ዓሲኮ ዒና ምዳሳሢር ዓሲ ዳካ ናንጌቲያ፤ ገንሣ ሃሣ ሚርጌ ናንጋሢር ሞገዳ ማሉሞ።

6

1 ሃያ ሳዓ ዓሲዳ ቢያ ሄላ ሚርጌና ፕርታ ባአዚ ታኦኒ ዛጌኔ። 2 ያኦሲ ዓሲም ቆሎንታ የርጎቹምንታ ቦንቸሞ ቢያ ዒንጋኔ፤ ኮይሳ ባአዚዳፓ ዓይጎሞ ፓጩሲባአሴ፤ ያዳ

5:4 5:4 ዓይኑ. 66:13-14። 5:15 5:15 ዓዮ. 1:21፤ ዓይኑ. 49:17፤ 19ሞ. 6:7።

ማዕታቱን ያሰማ ዲንገንቴ ቆሎና ቢያ ዓሲ ዋዛዳቶሴ፤ ዲዚ ላቢንቴ ቆሎህና ሜሌ ዓሲ ዋዛዳኔ፤ ዬይ ጉሪ ላቢህ፤ ገንሣ ሃሣ ሚርጌ ፑርታ ባአዚኬ። 3 ፔቴ ዓሲ ያኔታ ናይ ሾዔቴ፣ ያደሲ ለዔ ዳይ ሚርጌ ዋዳ ናንጌቴያ፣ ዲዚ ዋዛዳንዳጉዲ ኮይሳ ባካፓ ቢያ ዲዛም ማዓያ ዲ ዳንቁዋ? ጋፒን፣ ቦንቸንጉጉ ዲኡኪንቱዋዋ ዓቴቴ ዬይ ማሊሳያኬ፤ ዬያጉዳ ዓሣዳፓ ሃይቁያ ማዒ ሾይንቴያ ባሽኬ ታ ጌዔ። 4 ዓይጎር ጌዔቴ ዬይ ሃይቁ ሾይንቴህ ጉሪ ማኣዳ ባአዚባአያ ማዒ ኬዳኔ፤ ገንሣ ሃሣ ዲሚና ዲኡቴ፤ ሱን፣ ዲዛኮ ፔጋዲ ዔርቲባአሴ። 5 ዲዚ ዓሲ ፖዒያአ ዛጉዋዋ፣ ናንጌ ዓይጎ ማዕቴያ ዔሩዋዋ ሃይቁህ ዬይ ሃንጎያይዳፓ ፔቴና ሃሃውሼ። 6 ዓካሪ ላም፣ ጳንጩሼያ ለዔ ዋዛባአያ ናንጌቴ ዓይጎ ዲዛ ማኣዳንዳይ? ሽራኣ ሽራ ላም፣ ሃሃዳህ ፔቴ ቤሲኬ።

7 ዓሲ ማዲ ላባህ ሙዖ ባአዚ ዳንቃኒኬ፤ ያዲ ማዕቴያ ማሊ፣ «ታኣም ጌዳኔ!» ጌይ ሃውሹቀሴ። 8 ጩንጫ ዓሲ ዔኤያህዳፓ ባሻህ ዓይጎናዳይ? ማንቆ ዓሲ ዋማይዲ ናንጋንዳቴያ ዔሪ፣ ዓይጎ ዲዛ ማኣዳይ? 9 ዓፃዲህ ማሊህና ዣኣሽኪ ሽሪህዳፓ ዓኣፒና ዛገህ ቃራኬ፤ ዬይያ ሃሣ ጉሪ፣ ዢባሪ ኩቻ ዓርቃኒ ማሊህጉዳያኬ።

10 ሃህ ዓኣ ባኮኮ ቢያ ሱንህ ቤርታ ጌህንቴያኬ፤ ዓሲ ዋዛጉዳ ማኸንጉጉቴያ ቤርታ ዔርቲያኬ፤ ፔጌዳፓ ዑህ ደዲ ማዕያና ያልዚ ያልታኒ ዓይጎ ዓሲያኣ ዳንዳዑቀሴ። 11 ሚርጌ ኑ ጌሰቴ ዋደና ጎኔ ዓኣፓ ማዓ ጌኤዘንህ ዳካኬ፤ ዓካሪ ዬይ ዓሲም ዓይጎ ቃሳይ? 12 ዳካ ማዕያ፣ ሽቢጉዲ ዓኣዳ ዋደይዳ ዓሲም ኮሺ ማዓንዳ ባአዚ ዔራህ ያርይዳ? ገንሣ ሃሃ ዓሲ ሃይቁሰካፓ ሃያ ሳይዳ ዓይጌ ማዓንዳቴያ ያኣኒ ኬኤዛኒ ዳንዳዓይ?

7

ናንጌ ዛላ ማሊህ

1 ኮሺ ሱንህ ሚርጌ ሚኢሽ ኬሳ ሳውቃ ቲሺፓ ባሽኬ፤ ሾይንቴ ኬሊዳፓ ሃይቢ ኬሊ ኮሺኬ።

2 ሃይቢ ዓሲ ቢያኮ ጋፒንህ ማዕህ ሽምጌና ዓኣ ዓሲ ዓር ዔኪ ዔራንዳጉዲ ሙኡዚ ማኣሪ ዓኣዲህዳፓ ዬኤፒ ዓኣ ማኣሪ ዓኣዲህ ቃራኬ።

3 ሚኢቸዳፓ ያዩህ ኮሺኬ፤ ያዩንቴ ዓኣፒ ካራ ዓናም ቃራኬ።

4 ጩንጫ ዓሲኮ ዓር ዬኤፒ ዓኣ ማርካ ማዓኔ፤ ዔኤዮ ዓሳ ዓር ጋዓንቴ ዋዛ ቤሰካ ማዓኔ።

5 ዔኤዮ ዓሳ ኮዖ ዋይዚያይዳፓ ጩንጫ ዓሳኮ ዘር ዋይዚ፣ ኮሺኬ።

6 ዔኤያ ዓሲኮ ሚኢቸ፡- ያቲ ዳንካ ዔኤቲ ዲንቃ ዓንገህጉዲ ማዕህር ቡሊህባኣ ጉሪ ባአዚኬ።

7 ጌኔ ማዳ ጩንጫ ዓሲ ዔኤያ ማሃኔ፤ ዳሚና ዲንጎ ሚኢሽ ዓሲኮ ዔኔ ባይዛኔ።

8 ፔቴ ባአዚኮ ዓይህዳፓ ጋፒንህ ኮሺኬ፤ ሆኦሊንቴ ጌሰታ ዓሲዳፓ ዔኤቢ ገቢ ዳንዳዓ ዓሲ ቃራኬ።

9 ዳጋ ዔኤያ ዓሲኮ ዑኬታህር ዳጎ ማሊያ ኔኤኮ ገቢ ዳንዳዓ።

10 ሃያጉዳ ያኦጩህ ጩንጫ ዓሲ ያኦጩዋኣህር «ሃያ ዋደይዳፓ ሚናኣ ዋደና ማዲንቴ ባካ ቢያ ዋዚ ኮሽካይ?» ጌይ ያኦጩ።

11 ዔኤቢ ዳካሊ ዔከህዳፓ ዔራቶ ዳንቁህ ባሽ ማዕህር ሃያ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ጩንጫ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ 12 ሚኢሽ ዓሲኮ ጎንጃ ማዒ ማኣዳህጉዲ ዔራቶ ያዲኬ፤ ዬያፓ ባሽ ፔ ቆሎ ማሃ ዔራቶ ዓርቁህም ሽምፖ ካፒ ዓይሳኔ።

13 ሂንዳ፣ ያኦሲ ማዳ ማሊ ጳቁህ፤ ያኦሲ ዋቢሹቴ ያኦኒ ፒሻኒ ዳንዳዓይ? 14 ዋዳ ኮሺ ማዓዛ ኔና ዋዛሶንጎ፤ ዋዳ ፑርታዛ ጋዓንቴ ማሊ ጳቁህ፤ ሃያንታ ዬያንታ ማዳህ ያኦሲኬ፤ ዬያር ዓሲ ዓይጎዋ ማም ሃጌ ሴካ ቤርታ ማዓንዳ ባአዚ ዔራኒ ዳንዳዑቀሴ።

15 ታ ናንጌ ዳኮ ዋደማይዳ ፑርታ ማዳ ዓሲ ማዳ ዳቢንቶና ሚርጌ ለዔ ናንጋንቴ፣ ኮሺ ዓሲ ፔ ኮሹምና ባይቃንቴ ሚርጌ ታኣኒ ዛጌኔ፤ 16 ዬያር ኔኤኒ ባይቁዋጉዲ ሚርጌና ጩንጫ ዓሲ፣ ገንሣ ሚርጌና ዲሎ ዓሲኬያኣ ጌይ ኔና ዛገ። 17 ዋዳ ኔኤኮ ሂሉዋንቴ ሃይቢና ኔ ካኣሙዋጉዲ ሚርጌ ፑርታ፣ ገንሣ ሃሃ ዔኤያኣ ማዒ።

18 ፔቴዘ ዓርቃዎ፣ ሚሌዘዋ ሃሽባኣቴ ቃራኬ፤ ያኦሲ ዓገጫ ዓሲ ፔቴማ ሌሊ ባሽኬ ጌይ ደዳዋሴ።

19 ፔቴ ካታማይዳ ናንጋ፣ ዓሲ ዋይህ ታጳ ዓሲዳፓ ባሽ ማሊ ጳቁህ ዓሲም ዔራቶ ዋልቁ ዲንጋኔ።

20 ፔቴታዖ ዳቢንቴዋዎ ቢያ ዋዳ ኮሺ ባአዚ ማዳ ዲሎ ዓሲ ሳይዳ ባኣሴ።

21 ጌሰቲንታ ሃይሶ ቢያ ዋይዛኒ ኮይ፣ ጎዖንቴ ኔኤኮ ዓይላህ ኔና ጫሽካንቴ ኔ ዋይዛንዳያ ናንዳኔ። 22 ሚርጌ ዋዳ ኔኤኒ ኔ ቶኦኪና ሚሌ ዓሳ ጫሽኪ ጫሽኪ ናንጌህ ዓር ኔኤኮ ዔራኔ።

23 ታኣኒ ታኣኮ ዓኣ ዔራቶና ሃያ ቢያ ዛገ ዔራኒ ማሌኔ፤ ሚርጌና ጩንጫ ዓሲ ማዓንዳያ ታ ኮዔኔ፤ ጋዓንቴ ዬይ ታ ኮይላፓ ሃካያ ማዕኔ። 24 ጩንጫዎ ዋይቴቴ ዋይቴቴያ ሂሊንቴዋ፣ ሃኬታህር ያኦኒ ዬያ ሃላኒ ዳንዳዓይ? 25 ዬያር ጩንጫዎና ዔኤቢ ቢያኮ ጎይህ ዛገ ዔራኒ ታ ማሌኔ፤ ዬይያኣ ፑርታ ማዳ ዔኤዩም ማዕህ፣ ገንሣ ሃሃ ዔኤዩም ዣኣሹዎ ማዕህ ታና ዔርዜኔ።

26 ሃይቢዳፓ ባሽ ጫንቃያ ሚሌ ባአዚ ታ ዳንቁኔ፤ ዬይያኣ ላኣሊ ፒራ ፒርኬ፤ ላኣሊ ርኦጮ ሱዞ ማላያ ማዕ ናሹዎ ፒራህና ዓቲንቆ ፒራኔ፤ ገንሣ ሃሃ ዓንጌ ዳፃጉዳያ ማዕ ዲዘኮ ቃሶና ማሪ ዓርቃኒ ኮዓኔ፤ ያኦሲ ዓገጫ ዓሲ ሌሊ ዲዘይዳፓ ቶላኒ ዳንዳዓኔ፤ ጎማዳ ዓሲ ጋዓንቴ ዲዘ ፒራህዳ ዓዲንታንዳኔ። 27 ጩንጫ ዓህ ሂዚ ጌዔ፡- «ሃይሹ፣ ታኣኒ ኮሺ ዛገ ዳንቁ ሚሌ ባአዚ ሃሃ ያዲኬ፤ 28 ዬይ ባካ ኮሺ ታ ዛገይዳዳ ዓኣዖ ዳንቁባኣ ባአዚኬ፤ ሽያ ዓቲንቁይዳፓ ፒዜ ዓር ዓኣኔ ጌይንታኒ ኮይሳ ፔቴ ዓቲንቁ ሌሊ ታኣኒ ዳንቁኔ፤ ላኣሎ ባኣካፓ ጋዓንቴ ፔቴ ላኣሊታዎ ታኣኒ ዳንቁኒ ዳንዳዒባኣሴ። 29 ታ ኮሺ ዛገ ዔራ ሚሌ ባአዚ ዓይጎዳይ ጌዔቴ ያኦሲ ዓሲኮ ዓር ፒዜ ማሃ ማኸህኬ፤ ዓሲ ጋዓንቴ ሚርጌ ጌኔ ማዳ ጎይህ ማኸ ማኸ ኬሴ።»

8

1 ጩንጫ ዓሲጉዳይ ያናዳይ? ዔኤቢኮ ቢያ ቡሊህ ዔራይ ያናዳይ? ዔራቶ ዓሲኮ ዓኣፒ ካራ ፖዒሃኔ፤ ካርቴ ዓኣፓ ካርዋ ቡሱላ።

ካኣቲም ዓይህንቴህ

2 ካኣቲም ታኣኒ ዓይህንታንዳኔ ጌይ ያኦሲም ኔኤኒ ጫኣቁህር ካኣቲም ጉሙርቁንታያ ማዕ። 3 ካኣቲ ቤርታፓ

ዲ ጋዳ ባኮ ዋይዚ ዲዲ ሩኡሪና ከሰከፖ፤ ዲዚ ናሽከ ባካዚ ማዳኒ ዳንዳዓሚር ፑርታ ማዳና ደዲ። 4 ካኣቲኮ ቢያ ባካዚ ማዳኒ ቢታንቶ ዓኣሚር «ዳይጎር ኔ ሃያ ማዳይ?» ጌይ ዲዛ ያኣጫንዳይ ባኣሴ። 5 ዲዛኮ ዓይሚያ ማዳ ኔ ኩንሚቲ ማታ ኔና ሄላባኬ፤ ዬይ ቢያ ማዳንታንዳ ዋደና ማዳንዳ ጎይያዋ ደማሲ ዔራሚ ጪንጫ ዓሲ ሌሊኬ። 6 ማታ ቢያ ዋደ ዓሲ ማታሳያ ማዳቴያ ቢያ ባካዚኮ ዋደንታ ማዳ ጎይሚንታ ዓኣኔ። 7 ሃጊ ሴካ ቤርቲም ማዳንዳ ባካዚ ደማሲ ዔራ ዓሲ ባኣሚር «ያዲ ማዳንዳኔ» ጌይ ኬኤዛንዳይ ያናዳይ? 8 ሽምፖ ዓይሳኒና ሃይቢ ኬሊ ቦካኒ ዳንዳዓይ ያኣኒያ ባኣሴ፤ ዓይጎ ዓሲያኣ ያልዚ ቤሲዳፓ ዓኣዳኒ ዳንዳዐ-ዋኣሚፕዲ ፑርቲዋዋ ፑርቶ ማዳ ዓሲ ሃሹዋሴ።

ፑርታ ዓሲና ኮሺ ዓሲና ዛላ ባኣዚ

9 ሃያ ሳይይዳ ማዳንታ ባኮ ዲናፓ ታ ዛጋያ ሃያ ባኮ ማሊ ታ ጳቂሄኔ፤ ፔቲ ዓሲ ባጋሚ ባይዛኒ ቢታንቶና ዋይሃ ዋደ ዓኣኔ። 10 ፑርቶ ማዳ ዓሳ ቦንቾና ደኡታሚያ ታ ዛጌኔ፤ ያኣሲ ዓሳ ጋዳንቲ ያኣሲም ደማዳ ካታማፓ ከሰከ ዓኣዲ ዋሊንታኔ፤ ዬይያኣ ቢያ ጉሪኬ።

11 ዓሳ ዔራዎ ዓይጋ ፔና ዋጌና ያኣጪሳ ባኣዚ ማዳይ? ዬያ ማዳሻሚ ማሌቲዋንቲ ዬያ ማዳ ዓሳ 0-9 0-ኩና ኮይሳ ጎይያ ዋጊንቲዋኣሚርኬ። 12 ጎሜ ማዳ ዓሲ ዋጌና ያኣጪሳ ባኣዚ ጃኤታ ማይንቲ ማዳዎ ሚርጌ ዋደ ናንጋያ ማዳያታቲያ ያኣሲ ዓጊጫ ዓሳና ቦንቾ ዓሳም ቢያ ባኣዚ ኮሽካሚ ታኣኒ ዔራሬ። 13 ፑርቶ ማዳ ዓሳም ጋዳንቲ ዓይጎ ባኣዚያኣ ጊኢፕቡ፤ ዔያታ ያኣሲ ዓጊጫዋኣሚር ናንጋ ዔያቶሲ ሺቢፕዲ ዓኣዳኔ፤ 14 ዬያ ሌሊቲዋንቲ ሳይይዳ ማዳንታ ማሌ ጉሪ ባኣዚያኣ ዓኣኔ፤ ፔቲ ፔቲ ዋደና ኮሺ ማዳ ዓሳ ፑርቶ ማዳ ዓሳ ሄላንዳ ማቶ ዔካኔ፤ ፑርቶ ማዳ ዓሳ ሃሃ ኮዢ ማዳ ዓሳ ሄላንዳ ባኣዚ ዔካኔ፤ ዬይያኣ ቢያ ጉሪኬ ታኣኒ ጌዔኔ።

15 ዬያር ዓሲ ሃያ ሳይይዳ ናንጋኣና ኮይሳሚ ሙኡዚ፤ 0-ሺና ፔና ዋዛሲሃናታሚ ታ ዔራሬ፤ ያኣሲ ሃያ ሳይይዳ ናንጊሻ ዋደማና ዲ ማዳ ማዳና ዋዛዲ ናንጋኔ።

16 ዔራ ማዳኒና ሃያ ሳይይዳ ማዳንታ ባኮ ቢያ ኮሺ ዛጊ ዔራሬ ታ ማሌ ጎይያና ዓሲ ዋንቲና ርኡሪና ሃውሻ ባኣያ ላቢሂና ናንጋያታሚ ታ ዳንቄኔ። 17 ያኣሲ ማዳ ባኮ ቢያ ታ ዛጌኔ፤ ሃያ ሳይይዳ ማዳንታ ባኮ ያኣኒያ ዔራሬ ዳንዳዐ-ዋሴ፤ ዓሲ ሚርጌ ባኣዚ ኮሺ ዛጊ ዔራሬ ዋዚ ላቢንቲቲያ ፔቲ ባኣዚያ ዳንቃኒ ዳንዳዐ-ዋሴ፤ ጎኔና ጪንጫ ዓሳ «ሃያ ኑ ዔራሬ» ጋዳኒ ጫርቃንዳያ ናንዳኔ፤ ጋዳንቲ ዔያታ ዔራ ባኣዚ ባኣሴ።

9

1 ዬያ ባኮር ሚርጌ ዋደ ኮሺ ታኣኒ ማሌሰካፓ ያሎ ዓሳንታ ጪንጫ ዓሳንታኮ ማዳ ያኣሲ ኩጫ ማዳሚ ታ ዛጌኔ፤ ዬያር ሃጊ ሴካ ቤርቲም ማዳንዳ ባካ ናሹዋታቲያ ዲዲሚ ቤርታዲ ዔራ ዓሲ ባኣሴ። 2 ዓይጎናኣ ደማሱዋዎ ያሎንታ ጎሞሲንታ፤ ሃሃ ኮዢ ማዳ ዓሳንታ ፑርቶ ማዳ ዓሳንታ፤ ጌኡዢ ዓሳንታ ጌኡዢቲዋ ዓሳንታ፤ ያኣሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ዓሳንታ ዲንጎ-ዋ ዓሳንታማኣ ዲንጊንታንዳ ባካ ዋሊፕዳያኬ፤ ዬይያኣ ኮዢ ዓሚም ማዳንታ ጎይያ ጎሞሲማኣ ማማዳንታኔ፤ ጫኣቁም ዓጊጪ ቦንቾሂንታ ቦንቾዋኣሚንታም ማዳንታንዳ ባካ ሄኮኬ። 3 ሳይይዳ ማዳንታ ባኮኮ ቢያ ፑርቲማ ዬያኬ፤ ቢያሚኮ ጋፒንግ ፔቲኬ፤ ዓሳ ናንጋ ዋደ ቢያይዳ ማሊያ ዔያቶሲ ፑርቲዋና

ዲኖይዳኣ ዔያቶኮ ዣኣሹዋ ኩሚያኬ፤ ጋፒንግ ዔያታ ሃይቃንዳኔ። 4 ሃይቄ ዘቢዳፓ ሳዛና ዓኣ ካኒ ባሽ ማዳሚፕዲ ሽምፔና ናንጋ ዓሳ ባኣካ ናንጋ ዓሲኮ ሃጊ ማዳ ዋዛ ዓኣኔ። 5 ሽምፔና ዓኣ ዓሳ ፔቲ ኬሊ ሃይቃንዳሚ ዔያታ ዔያራኔ፤ ሃይቄ ዓሳ ጋዳንቲ ፔቲ ባኣዚታዎ ዔራዋሴ፤ ጋፒንሚ ዔያታ ዋሊንቲያ ማዳሚር ፓሃ ባኣዚ ባኣያኬ። 6 ዔያቶኮ ናሹዋንታ ዲያንታ ቂኢሩዋንታ ቢያ ዔያቶና ዋላ ሃይቄኔ፤ ሃያ ዓጫ ማዳንታ ባኮ ናንጊና ዔያታ ማዳዋያ ማዳኔ።

7 ያኣሲ ሚና ቤርታ ኔኤም ዓይሚሂ ሃያታሚር ዓኣዳ፤ ሙዎ ኔኤኮ ሙዔ፤ ዋይና 0-ዢዋ 0-ሽኪ ዳኤቦ ዛኣሪ ዋዛ። 8 ቢያ ዋደ ቦኣሪ ዓፒላ ማይንቲ ቶኦኮዋ ኔኤኮ ቲሽቲ። 9 ሃያ ሳዓ ያኣሲ ኔኤም ዲንጌ ጉሪ ማዳ ናንጎይዳ ቢያ ኔኤኒ ኔኤኮ ናሽካ ማቾና ቦላ ዋዛዳ፤ ኔኤኮ ሳዎ ማታሚ ናንጎይዳ ኔ ላባ ባኮኮ ቢያ ኔኤም ዲንጊንቲማ ዬያኬ። 10 ኩጫ ኔኤኮ ማዳ ባኮ ቢያ ማዳ ኩንሚ፤ ኔ ሃይቄ ደኡቲሰካፓ ማዳንታ ማዳኒ ማሊ ቲከሚንታ ጪንጫዋዋ ባኣሴ።

11 ማሊ ሃሃ ሳይይዳ ታ ዛጌ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬይያኣ- ሩኡሪ ጳሽካ ዓሳ ቢያ ዋደ ባሽ ቢሩዋኣሚ፤ ያሎና ዔርቲ ዓሳ ቢያ ዋደ ያሊ ባሹዋኣሚ፤ ዔር ዓሳ ሙዎንደ ባኣዚ ቢያ ዋደ ዳንቁዋኣሚ፤ ጪንጫ ዓሳ ቢያ ዋደ ቆሎ ዳንቁዋኣሚ፤ ዔራቶ ዓኣ ዓሳኣ ቢያ ዋደ ቦንቾንቲዋኣሚኬ፤ ጋዳንቲ ቢያሚ ፔቲ ፔቲና ፑርታ ባሊቲ ሄላኔ። 12 ያዲ ማዳቴያ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዬይ ፑርቶ ባካ ዓይዳ ዔያቶ ሄላንዳቲያ ዔራዋሴ፤ ካፒ ፒርና ዓዲንታሚፕዲ፤ ዋላኣ ፑርታ ባሊቲና ፒራሚዳ ጌሊ ዓዲንታሚፕዲ ዓሲ ቢያ ማሊባኣዎ ፑርታ ባኣዚና ዓዲንታኔ።

ዔራቶ ዔኤያቶይዳፓ ባሽ ማዳሚ

13 ዬያፕዲ ሃሃ ሳይይዳ ታኣኒ ዛጌ ማሌ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬይያኣ- ዔራቶ ዳኤፒ ኮኦኪንሚ ማዳሚኬ። 14 ዳካ ዴሪ ናንጋ ፔቲ ዳካ ካታማሰኬና ዓኣኔ፤ ዬያ ካታማሎ ፔቲ ዋልቄና ዓኣ ካኣቲ ያላኒ ዔራዋንቲ ሙኪ፤ ዙሊና ዳኤፒ ዋርዲዬ ቤሲ ኮሺ ዲዛ ማንጌኔ። 15 ዓማና ዬያ ካታማሎይዳ ናንጋ ፔቲ ጪንጫ ማንቆ ዓሲሰኬይ ካታማሎ ፔ ጪንጫዋና ዓይሴኔ፤ ጋዳንቲ ዬያ ማንቃሚ ያኣኒያ ማሊ ጳቂሚባኣሴ። 16 ታኣኒ ዲማና ጪንጫዋ ዋልቄይዳፓ ባሽ ማዳሚ ዔራሬ፤ ጋዳንቲ ማንቆ ዓሚኮ ጪንጫማ ደኡኪንቲኔ፤ 0-ኡዛኣ ዲዛሲ ዋይዚንቲባኣሴ። 17 ዔኤዮ ዓሳ ዋይሃ ዓሲ ዔያቶ ባኣካ ዲላታሚዳፓ ታሚ ኬኤዚንታ ጪንጫ ዓሲኮ 0-ኡዛ ዋዋይዚንታኔ። 18 ጪንጫዋ ያልዚ ዓንጋዎይዳፓ ባሽኬ፤ ጋዳንቲ ፔቲ ጎሜ ዓሲ ሚርጌ ኮሺ ባኣዚ ፑርቲሳኔ።

10

1 ሃይቄ ወፃሌ ሳውቂሲ ኮሻና ቲዢ ዛይቶ ዛዛዲሳ፤ ዬያፕዲ ዳካ ዔኤያቶ ዳኤፖ ዔራቶና ቦንቾና ባይዛኔ። 2 ጪንጫ ዓሲኮ ዲና ፒዜ ማሊሚዳ ማዳዛ፤ ዔኤያ ዓሲኮ ጋዳንቲ ዳቢንቲ ማሊሚዳ ማዳኔ። 3 ዔኤያ ዓሲ ሃንታ ጎይያይዳ ቢያ ማሊሚ ባኣያ ማዳኔ፤ ዬይያዲያና ዓሲም ቢያ ፔኤኮ ዔኤያቶ ፔጋሲ ዔርዛኔ። 4 ዚቲ ጌይ ጊቢ ዳንዳዓሚ ዳኤፒ ዳቢንቲ ጋጋፒሳሚር ኔኤኮ ሱኡጋሚ ኔና ጎራ ዋደና ኔኤኒ ማዳ ቤዛፓ ዓጊዳፖ፤ 5 ሃሃ ሳይይዳ ማሌ ፑርታ ባኣዚ ታ ዛጌኔ፤ ዬይያ ዓሳ ዋይሃ ዓሳ ማዳ ጌና ማዳኬ። 6 ዔኤዮ ዓሳ ዳግ ጌዔ ቢታንቶ ዳንቃዛ፤ ያርጎጫ ዓሳ ጋዳንቲ ኬኤሪንቲያ

ማዕረ ሂርኬ ቤሲዳ ማዕኔ። 7 ሱኡጋ ሚኒሽ ጠገሞ ማዕረ ዓሶጉዲ ተከና ሃንገታዛ፣ ዩይ ማዕረ ዓሳ ጋዓንቴ ፓሮ ቶጊ ዓኣዳያ ታዛጌ።

8 ዔቴ ቦኦካ ዓሲ ፔኤሮ ዩያ ዔታ ሎኦማኒ፣ ቲኦሚ ሻሃሚያኦ ሾኦሽና ዳይንገታ ኣንዳዓኔ፤ 9 ሹቹ ቦኦከ ኮላሳ ዓሲ ፔኤሮ ፃኦማዳኔ፤ ሚሢ ጳላሚያኦ ዓረ ጳላ ሚፃ ዓረዛይዳ ሚቶ ሄሊሳኔ። 10 ሄርጋ ቱኒ ዋርቁንቴባኣቴ ሚርጌ ዋልቁ ጋፒሳኔ፤ ጨንጨዋ ጋዓንቴ ማዕረ ማዕረ ዓኣፓንዳጉዲ ማሃኔ። 11 ማርሾና ኔ ደሊሳንዳሚኮ ቤርታ ሾኦሽ ኔና ዳዔያታቴ ማርሻ ዓይጎዋ ኔና ማኣዲዋሴ። 12 ጨንጨ ዓሲ ፔ ጌኤዞና ቦቦንቹንገታ፤ ዔኤያ ዓሲ ጋዓንቴ ፔ ጌኤዞና ባይቃኔ፤ 13 ዔኤያ ዓሲ ጌኤዞ ዔኤያቶና ዓርቃዎ ዳኤፒ ዣኣሹዋና ጋፒሳኔ። 14 ዔኤያ ዓሲ ካራባኣ ሃይሴ ሚርጊሻኔ።

ሃጊ ሴካ ማዓንዳ ባኮ ዔራ ዓሲ ባኣሴ፤ ዓሲ ሃይቁሰካፓ ሚዳንገታ ባኮ ዓረዛም ከኤዛይ ባኣሴ።

15 ዔኤያ ዓሲኮ ማዕረ ዓረዛ ላላቢሳኔ፤ ካታዋ ባንሢ ዔከ ዓኣዳ ጎይዎ ዓረዓዋሴ።

16 ዔና፤ ካኣቴ ኔኤኮ ናይ ማዔዜ፣ ሱኡጋኣ ኔኤኮ ጉቴና ዓኣንቴ ሙኡዚ ጊኣጊሻ ዓጨሌ ኔና ባዴዔ። 17 ኔኤኒ ካኣቴ ኔኤኮ ቦንቹንገታ ዜርፃፓ ማዔ፣ ደዲሞና ዋልቁና ዴንቃኒ ሌሊ ዳካና ሙይ ዑሽካ ሱኡጋ ዓኣ ዓጨሌ ኔ ዓንጂንቴያከ።

18 ፔቴ ዓሲ ቤልፃ ማዔቴ ማኣራ ዓረዛኮ ዛላዳኔ፣ ያዲያ ያዳዳኔ።

19 ሙኡዚ ሚኦቹም ጊኣጊሻኔ፣ ዋይ ኑሹያ ኔና ዋዛሳያ ማዕኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ሚኦሽ ባኣንቴ ዩይ ቢያ ጴዳዋሴ።

20 ታና ዋይዛ ዓሲ ባኣሴ ጌይ ዓኣሽንቴታቶዋ ካኣቴ ደንኪፓ፤ ኔ ላሃ ቤዛ ሻኣላ ዓኣዎ ያርጎጨሢ ጫሽኪፓ፤ ጌይንገታ ባኮ ዴማና ዋይዛ፣ ጌኤዞ ዔከ ሃንገታ ዓሳ ካፒጉዲ ጋኣሲና ባራኒ ዴንዲ ዩያ ኔኤኮ ከኤዛኒ ዳንዳዓኔ።

11

ዔሮ ዓሲ ማዳኒ ኮይሳ ባኣዚ

1 ዒንጋኒ ኮይሳሚም ኮሹሞና ዚቲ ጋዓዎ ዓዒንጌ፤ ሚርጌ ዋዴኮ ጊንፃፓ ኔ ዩያ ዛሎ ዴንቃንዳኔ። 2 ሴካ ቤርታ ሳይይዳ ዓይጎ ባኣዚ ማዓንዳቴያ ኔ ዔራዋሴ፤ ዩያሮ ኔኤኮ ዓኣ ቆሎ ሳንካይ፣ ሃንጎ ሳሊ ቤሲ ፓቁ ጌሢ።

3 ሻኣሬ ሚርጌ ካርቴ ዋደና ዓርዚ ዋዋርቃኔ፤ ሚሢ ሊካ ማዔቴያ ሌካ ደዔቴ ዓኣካ ደዔ ቤዛ ዓታኔ።

4 ዠባሬ ካፓሢ ዜርሢ ዜርቁዋሴ፤ ሻኣሬ ዛጋሢ ሃኣኮ ካሢ ዓርሡዋሴ። 5 ዠባሬ ሃንገታ ጎይሢንገታ ዓሲኮ ሹምፓ ዒንድ ጎጶይዳ ማዠንገታ ጎይዎዋ ኔ ዔራዋኣሢጉዲ ቢያ ባኮ ማዠ ያኣዛሢ ፔ ማደ ዋማይዲ ማዳቴያ ዔራኒ ኔ ዳንዳዐዋሴ። 6 ጉቴ ማዔቴያ ዓሶ ጌላ ዜርሢ ዜሪያ ሃሽፓ፤ ቢያሢ ባቃላንዳዎ ባቃሊንዳዋዎ ዋኖ ዋደና ዜርቁቴ ባቃሊ ካፃንዳቴያ ዴማሲ ኔ ዔራኒ ዳንዳዐዋሴ።

7 ፖዒ ዛጊ ሚሽኩዋ ባኣዚከ፤ ዩያሮ ሮኦሮ ፖዎ ዛጊ ዛጊ ዋዛዲፃ ኮሽከ። 8 ዓሲ ዋዚ ሚርጌ ሌዔ ናንጌቴያ ዩንሢ ዓረዛም ዓንጊንጌ ዋደንሢዳ ቢያ ዋዛዳኒ ዓረ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ሚርጌ ዴሚ ከሊያኣ ዓኣሢ ማሎንጎ፤ ዩይ ከላ ሚርጌከ፤ ሙካንዳ ባካ ቢያ ጉሪ ባኣዚከ።

ዴጌም ማዓ ዘር

9 ዴጌዛ! ኔኤኒ ዴጌ ዓኣ ዋደማና ዋዛዳ፤ ኔኤኮ ዴጋቶ ዋደማና ዒኖ ኔኤኮ ዋዛሴ፤ ኔ ሹና ጌዔ ጎይዎ ዓኣፓ ኔኤኮ ዛጋ ባኮ ቢያ ማዳ፤ ጋዓንቴ ዩያ ቢያ ባኮሮ ያኦሲ ኔና ዋጌ ቤሲ ዔከ ሙካንዳሢ ዔራ።

10 ዩያሮ ማሊ ሂርጊሢ ዒናፓ ኔኤኮ ባይዜ፤ ፑርታ ባኣዚያኣ ኔጊዳፓ ሽኢሽ፤ ዴጋቶ ናንጊና ሄርሽንቴሢ ጉሪ ባኣዚከ።

12

1 ሚታሳ ዋዴ ሄሊባኣንቴ፣ «ታና ዋዛሱዋሴ» ኔ ጋዓ ለዓ ሙኩዋንቴ፣ ዴጋቶ ዋደና ኔና ማዠሢ ማሊ። 2 ዓቦንገታ ዓጊናንገታ ዠኦጋሢ ፖዓኣ ኔኤም ዴሙዋንቴ፣ ዒራ ዋርቁሰካፓ ሻኣራ ቤዛፓ ዔቁዋንቴ፣ 3 ማኣሮ ካፓ ዓሳ ጎጋይቃ ዋደና፣ ደዲ ማዔ ዓሳ ጊኢራፓ ዋቢ ከንገታ ዋደና፣ ሃኣኮ ዋዳ ዓሳ ዳካ ማዒይይፓ ዔቁያና ሃኣኮ ዋደ ዔያታ ሃሻዛ፣ ፑልቶ ካሮና ዛጋ ዓሶኮ ዓኣፓ ቴሊኖ ጌይ ዣኣሊ ዛጋዛ፣ 4 ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ባንሢ ከሰካ ካራ ዋዴንገታ፣ ዋንፃ ያኣላ ዑኡዛ ባይቃዛ፣ ዓሲያ ካፒ ያኣሌም ጴጫዛ፣ ዓይኑማኣ ቢያ ላባዛ፣ 5 ሌካ ዴኮ ከዛ ዒጊቻዛ፣ ቶኮና ሃንገታ ሚታሳያ ማዓዛ፣ ሌሙዜ ጌይንገታ ሚፃ ቡናዛ፣ ዓቢዎ ዩያኮ ቶኦኮ ጎቻዛ፣ ኮይሳያ ማዓ ባኣዚ ባይቃዛ፤

ዩኖ ዋደና ዓሲ ፔኤኮ ናንጊና ናንጎ ማኣሪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዩኤፖ ዩኤካ ዓሳ ጳኦካ ዩኤከ ዩኤከ ሽራንዳኔ። 6 ቢሮ ዓንጋፓ ኮሽና ቁንገሢ ዴደዋንቴ፣ ዋርቆፓ ኮሽንቴ ፖዎ ጌሃ ሻርና ሚቁዋንቴ፣ ዋኣዎ ዴዎ ጉዛ ዓልቃ ዋኣዎ ካራ ሃይቁዋንቴ፣ ዔታፓ ዋኣዎ ጎቾ ሱዛ ዴደዋንቴ፣ 7 ዓሽካ ሊካ ዓጮ ባንሢ ማዓባኣንቴ፣ ሹምፓሢያ ሌካ ማዠ ያኣዛሢ ባንሢ ዓኣዲባኣንቴ ኔና ማዠ ያኣዛሢ ማሊ።

8 ዔራሢ ከኤዛዎ፡- «ጉሪ፣ ቢያ ባኣዚ ጉሪከ!» ጌዔኔ።

ጋፒንሢ ሃይሴ

9 ዔራሢ ጨንጨዋ ሌሊቱዋንቴ ዔራቶዋ ዴር ዔርዚሢ ዓርቁኔ፤ ሚርጌ ኮኣከንሢ ኮሽ ዛጊ ዔራሰካፓ ዋሊ ሄሊሲ ጊኣጊሽኔ፤ 10 ዔራሢ ፒዜ ማዔ ሃይሶ ዴንቃኒ ኮሽ ዛጌኔ፤ ዩያሮ ዒዚ ፃኣፔ ባካ ቢያ ጎኔ፣ ሃሃ ፒዜ ባኣዚከ። 11 ዔሮ ዓሶኮ ጌኤዞ ጌማቶ ጎሽኮሮ ዓጨሶና ዓንጎጉዲከ፤ ዩይ ፔቴይዳ ቡኩሲንቴ ኮኣከንሢ ኮሽ ጌልዚ ጳርቆና ፃውናጉዲ ማዓዛ፣ ዩይ ቢያሢ ቆልሞ ሃንቃ ፔቴ ዓሲ ከኤዜም ዔኮናያከ።

12 ታ ናዓሢዮ! ሃያ ጌይንቴሢፓ ዑሃ ዓይጎ ባኣዚ ማዔቴያ ኔና ዔራ፤ ሃያይዳ ፔቴ ባኣዚታዎ ቃሲፓ፤ ሚርጌ ማፃኣፔ ፃኣፒ ኩርሳኒ ፔቴታዎ ዳንዳዒንቴዋሴ፤ ዔኤቢ ዔራኒ ሚርጌ ማሊ ሃንገታ ኔና ላቢሳኔ።

13 ዓካሪ ሃይሽ፣ ቢያ ባካ ከኤዚንቴኔ፤ ቢያ ባኮኮ ጋፒንፃ ዩያከ፤ ያኦሲ ዒጊጨ፤ ዓይሢያዎ ዒዛኮ ካፒ፤ ዩይ ዓሲ ማዳኒ ኮይሳ ባኣዚከ። 14 ኮሽ ማደ ማዔቴያ ፑርታ ማደ፣ ዓኣሽንቴ ባኮዋ ቢያ ዓይሱዋዎ ያኦሲ ዋጌ ቤሲ ዔከ ሽኢሻንዳኔ።

ቢያፓ ባሼ ማዕ ዓይኑም ዓይያ ካር

«ቢያፓ ባሼ ማዕ ዓይኑም» ጌይንቴ፣ ሃና ማፃኣፓ ናሹም ካላሊ ጊኢጊሾናያኬ፤ ዩንሢ ካላሎንሢዳፓ ባሼሢ ፃኣፒንቴሢ ዓይኑም ጎይሢ ማዕዛ ዓቲንቃሢ ላኣሌሎም፡ ላኣሌላ ሃሣ ዓቲንቃሢም ዓይናዴያኬ። ሃና ማፃኣፒላ ፔቴ ፔቴ ቡሊያ ማፃኣፒይዳ «ሴሎሞንኮ ቢያፓ ባሻ ዓይኑም» ጌይንታዛ ሜሌ ማፃኣፒይዳ ጊንሢ «ዓይኑምይዳፓ ቢያ ባሼ ኮሽካ ዓይኑም» ጌይንቴ ዔርታኔ፤ ሜሌ ቡሊያ ማፃኣፒይዳ ሃሣ «ሴሎሞን ዓይኑም» ጌይንታኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮ ማፃኣፒይዳ ዩይ ዓይኑማ ሴሎሞንር ማዕያታሢ ዔርቴሢሮኬ።

ሃና ዓይኑማ ኪሪሰቶሴና ሺኢጲያ ማኣሮና ባኣካ ዓኣ ናሹም ዔርዛ ኮኣኪንሢ ዓርቁያኬ፤ ዓይሁዶ ዓሳ ጋዓንቴ «ፆኦሲና ዒሰራዔኤሌ ዴሮና ባኣካ ዓኣ ናሹም ዔርዛ ኮኣኪንሢ ዓርቁያኬ» ጋዓኔ።

ማፃኣፒላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ቤርታሳ ዓይኑም (1:1—2:7)
- ላምዓሳ ዓይኑም (2:8—3:5)
- ሃይሣሳ ዓይኑም (3:6—5:1)
- ጆይዳሳ ዓይኑም (5:2—6:3)
- ዶንጋሳ ዓይኑም (6:4—8:4)
- ላሃሳ ዓይኑም (8:5-14)

1 ሴሎሞን ዓይናዴ፣ ቢያፓ ባሻ ዓይኑም

ቤርታሳ ዓይኑም

ዑኡቴሎ ዓይኑም

2 ናሹማ ኔኤሲ ዋይኖ ዑኡፓ ባሼ ታና ዋዛሳያ ማዕሢር ኔ ሙሱራ ታና ሄርቆንጎ።

3 ኔኤኒ ቲሽቴ ቲዠ ቃራ ሳውቃያኬ፤ ሱንፆ ኔኤኮ ዔኤሊያ ሳውቃ ቲዠ ፑኡኪሢፕፕ። ወዲራሢ ኔና ናሽካሢ ዩያሮኬ።

4 ኩጮ ታኣኮ ዓርቁ ጎቺ ታና ዔኪ ዓኣዴ፤ ኑ ዋላ ዑካዲ ዓኣዴም፤ ካኣቲ ፔ ቆልፆ ጋር ታና ዔኪ ጌልዜ።

ዑኡቴሎኮ ላጎ ዓይኑም

ኔኤኮ ናሹማ ኮሺ ኑና ዋዛሳኔ፤ ዋይኖ ዑኡፒይዳፓ ባሼ ናሹም ኔኤሲ ኑ ሄርቆንጎ።

ዑኡቴሎ ዓይኑም

ዔያታ ኔና ሃያይዲ ናሽካሢ ፒዜኬ።

5 ዒንሢ ዩሩሳላሚ ዓጮ ወዲራሢ ዋይዙዋቴ፤ ታኣኒ ካርሢኬ፤ ማዕቴያ ታኣኒ ሚዛጲኬ፤ ካርሡማ ታኣኮ ቁዳሬይዳ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮፕ። ሚዛጲማ ታኣኮ ጋዓንቴ ሴሎሞንኮ ካኣቲም ማኣር ጎኣሶ ዓፒሎፕ።

6 ታና ካርሢሢ ዓሶ ሩኡጶኬ፤ ታኣኒ ካርቴሢር ታና ቶቲፖፕ፤ ታ ዒንዶ ናኣቶ ማዕ ታ ጌርሲንሢ ታኣና ፑርቴሢር ዋይኖ ጎዠ ታና ዔያታ ካፒሴኔ፤ ዩያሮ ታኣኒ ታ ዋይኖ ጎዠ ካፒፆ ሃሽኔ።

7 ታ ዒሼ! ታኣም ሂንዳ ኬኤዜ፤

1:1 1:1 1ካኣቶ. ማ 4:32።

ኔኤኮ ማራቶ ኔኤኒ ዓንካ ሄንቃይ?
ዓባ ሳዛ ማዓኣና ኔ ዔያቶ ዓንካ ቃኣቲሳንዳቴያ ታኣም ኬኤዜ፤
ታ ኔና ኮይያ ኔ ላጎ ቆልፆ ጊንፆ ዓኣዲሢና ዓፒላ ቶኣኪና ጉኡሊንቴ ላኣሊፕዲ ማዒሢና ዣኣሊ ሺራሢ ዓይጎርዳይ?

ዑኡቴሎኮ ላጎ ዓይኑም

8 ኔኤኒ ላኣሎይዳፓ ቢያ ባሼ ሚዛጲጌ!
ቤዘ ኔ ዔሩዋያ ማዕቴ ማራቶ ኮጲዘ ዓርቁ ዓኣዴ፤

ዋናናቶ ኔኤኮ
ዋኦፆ ናኣቶ ጉርዶ ዓጮ ሄንቁ።

ዑኡታሢ ዓይኑም

- 9 ታ ሚሼ! ጊብፄ ካኣቲኮ ሳርጌሎ ጆይቶ ጎቻ ፓራሢ ባኣካ ዓኣ ዒንዶ ፓር ኔኤኒ ማላኔ፤
- 10 ጋንጋራ ኔኤኮ ሚዛጲ ሙሊሢ ሹቺፕፕ። ሳቃና ኔኤኮ ሚዛጲ ፓልማሢና ማዒ ዴንቃያኬ።
- 11 ኑኡኒ ጋዓንቴ ቢራ ዓንጊ ፓልፆ ዋርቁና ሚዛጲሶናያ ኔኤም ኮሻንዳኔ።

ዑኡቴሎ ዓይኑም

- 12 ካኣቲ ቃሚያ ሻኣሎይዳ ሙዖር ዴይ ዓኣንቴ ታኣኮ ሳውቃ ቲዠ ሳውማ ጋር ዒዛኮ ዔኬኔ።
- 13 ታ ዒሼ፣ ታኣኮ ዳንፆ ባኣካ ላሃ ሳውማ ዒዛኮ ጆሽንቴ ዓኣ ኬርቤፕፕ።
- 14 ታ ዒሼ፣ ዒንጌዴ ጌይንታ ዋይኖ ቲኮ ቤዛ ባቃሊ ዓኣ ቦኣሊ ቡኒፕፕ።

ዑኡታሢ ዓይኑም

15 ታ ሚሼ! ዋዚ ኔኤኒ ሚዛጲይ!
ዓውካራ ኔኤኮ ዋዚ ኮሽካይ!
ዓኣፓ ኔኤኮ ዶኦሌ ዓኣፒፕፕ። ሚዛጲኔ።

ዑኡቴሎ ዓይኑም

16 ታ ዒሼ! ኔኤኒያ ሚዛጲታንቴም፤ ኮሺ ኔ ታና ዋዛሳኔ፤ ሻኣላ ኑኡኮ ዋርቁ ዓኣ ማኣቲፕፕ። ዋዛሳያኬ።

ዑኡታሢ ዓይኑም

17 ማኣሮኮ ኑኡኮ ቱርቱራ ሊባኖኦሴ ሚፆኬ፤ ሳካኣ ዚቢቆ ሚፆና ማዠንቴያኬ።

2

ዑኡቴሎ ዓይኑም

1 ታኣኒ፣ ሳኣሮኔ ቦኣሎ ቡኖፕፕ። ዶኦቺዳ ባቃሌ ሚዛጲ ቡኒፕፕ።

ዑኡታሢ ዓይኑም

2 ታኣኮ ሚሼላ፣ ኔኤኒ ወዲራሢ ባኣካ ጶዳ ዋይና ዓንጊሢ ባኣካ ዓኣ ሚዛጲ ቡኒፕፕ።

ዑኡቴሎ ዓይኑም

3 ታኣኮ ዒሼ፣ ሚሌ ዴጌሢና ዋላ ቤኤዘዛ ካኖ ሚፆ ባኣካ ሚዛጲ ጶዳ ጋሲፕፕ። ታኣኒያ ሚርጌ ታና ዋዛሴም ዒዛኮ ሺባ ዴይ ሃውሼኔ፤ ዓኣፖዋ ሙይ ታኣኒ ዋዛዴኔ።

- 4 ዲዛኮ ሙዖ ሙዖ ዳልጎ ኬኤዖ ታና ዲ ጌልዜኔ፤
ዲ ታ ዑዓ ባንዳራ ማሂ ዓርቄ ባካ ናሹሞኬ።
- 5 ታ ዲዛ ናሽኪ ሃርጊንቲሂር
ዎይኖኮ ማሌ ዓአፖ ሙኡዚ ታና ደዲሹዋቲ፤
ጋዞ ዓአፖ ሙኡዚ ታና ዎዛሱዋቲ።
- 6 ፔኤኮ ሻውሎ ኩጮ ኬሬ ማሂ ጌህኔ፤
ሚዛቆ ኩጮና ታና ዲ ኮንቃ።
- 7 ዲንህ፤ ዩሩሳላሜ ወዲራሂ!
ዲዚ ፔኤር ኮዓንዳያ ሄላንዳኣና
ዲዛ ዲንህ ካአሚ ጳቹዋጉዲ፤
ካዮ ቦዖ፣ ደቆዘና ሞይሎ * ሱንዖና
ታኣኒ ዲንህ ሺኢቃ።

ላምዓሳ ዓይነት

ዑኡቴሎ ዓይነት

- 8 ታ ዲሼ ዲኮና ጌሚርና ዑዓ ኮአሚ ኮአሚ ሙካኣና
ዑኡዛ ዲዛሲ ታኣም ዋይዚንታ።
- 9 ታኣኮ ዲሼ፣ ሞይሌና ደቆሲናኮ ናይ ማላኔ፤
ሃይሾ ኑ ማኣርኮ ቲኢዖ ዓጫ ዲ ዔቂ ዓኣኔ፤
ማኣርኮ ፑልቶ ካርና ጋር ባንህ ዲ ዛጋኔ፤
ፑልቶ ካራ ጋሲ ኮሾና ጸኢኖና ሞኦኪ ዲ ታና ዛጋኔ።
- 10 ታ ዲሼ ሂዚ ታኣም ጋዓ።

ዑኡታህሂ ዓይነት

- ታ ሚሼሌ! ዔቂ፤
ታኣኮ ሚዛጴሌ! ሃኒ ዩኤ ኑ ዎላ ዓኣደም፤
- 11 ማይ፣ ባርጋ ጋጅኔ፤
ዲራኣ ሻንቄኔ፤
- 12 ዲማ ዲማ ቦኣሎ ቡና ቡኒዖ ዓርቄኔ፤
ዓይናዲ ኮርጎ ዎዳ ሄሌኔ፤
ደኡሎ ዲላህያኣ ኑ ዓጫ ዋይዚንታ።
- 13 ቤሌሶ ሚዖ ዓሚዖ ዓርቄኔ፤
ዎይኖ ቡና ሳውማ ሳዖ ዔኬኔ፤
- ዩያር ታ ሚሼሌ! ዔቂ፤
ታኣኮ ሚዛጴሌ! ሃኒ ዩኤ ኑ ዎላ ዓኣደም።
- 14 ጋጋ ዓኣ ላሎ ዛኣዚንዖይዳ
ዓኣሽንቲ ዴዔ ታኣኮ ደኡሌሌ
ሃንዳ ዓኣፖ ካር ኔኤኮ ታና ደቂ፤
ዑኡዞዋ ኔኤኮ ታና ዋይዚሴ፤
ዑኡዛ ኔኤኮ ታና ዎዛሳያ
ኔኤኒ ኮሺ ሚዛጳያኬ።
- ዑኡቴሎኮ ጌርሲንህሂ ዓይነት
- 15 ዎይኖ ጎዛ ቡኒ ዓኣ ዎይኖ ፑርቲሳ
ዩያ ደኮ ደኮ ወኡካህሂ
ፒሪ ኑም ዓርቄዋቲ።

ዑኡቴሎ ዓይነት

- 16 ታ ዲሼ ታኣርኬ፣ ታኣኒያ ዲዛርኬ፤
ዲዚ ሚዛጳ ቡና ባኣካ ቆልሞ ፔኤኮ ሄንቃ።
- 17 ዲማ ካራንዳያ ሄላንዳኣና
ጉቶ ዠባራ ዠባርሻንዳያ ሄላንዳኣና
ታ ዲሼ! ሞይሌ ናይ፣ ጊንህ ሃህ ደቆሲ ናይጉዲ
ጋጎ ማዔ ዲኮ ቶኣካ ኮአሚ ኮአሚ ማዔ ሙኬ።

* 2:7 2:7 ደቆዘና ሞይሎ ዩንህ ቦንህሂ ሚና ጫኣቆም ዎደና ጌኤሺ ቦኮኬ ጌይ ካኣሽኪንታሂር ዔይቶኮ ዲማ ዎልቄ ዓኣኔ ጌይ ዩና ዎደ ዓሳ ጉሙርቃ።
* 3:5 3:5 ደቆዘና ሞይሎ ጋዓዙ፡- ዓይህ 2:7ይዳ ዛጌ።

3

- 1 ዋንቶ ጉቤ ሻኣሎይዳ ታ ላሃዖ
ዲናፓ ታ ናሽኪህሂ ታኣኒ ኮዔኔ፤
ታ ኮዔኔ፣ ጋዓንቲ ታ ዲዛ ዴንቁባኣሴ።
- 2 ሃህሂ ታኣኒ ዔቂ ካታሞ ኬሰካንዳኔ፤
ዴኤፖ ጎይዖና ዓሳ ቡካ ጳኦኮናይዳ ታ ሃንታንዳኔ፤
- ዲናፓ ታ ናሽኪህሂ ታ ኮዓንዳኔ፤
ታ ዲዛ ኮዔኔ፣ ጋዓንቲ ታኣኒ ዴንቁባኣሴ።
- 3 ዲማና ካታሞ ሳዛ ሃንታ
ካታሞ ካፓ ዓሳ ታና ዴንቄኔ፤
ታኣኒያ ዔይቶ ኮራ
«ዲናፓ ታ ናሽካ ናዓህ ዲንህ ዴንቄያ?» ጌይ
ዖኦጮኔ።
- 4 ዔይቶይዳፓ ደካ ታ ዓኣደዖ
ዲናፓ ታ ናሽካህሂ ታኣኒ ዴንቄኔ፤
ቶሎዋጉዲ ደዲሺ ታ ዲዛ ዓርቄኔ፤
ዩካፓ ታ ዲንዶ ማኣሪ ታ ዲዛ ዔኪ ዓኣዲ
ታና ፔ ጎጳ ኬዴ፣ ታ ዲንዶ ቆልዖ ሄሊሳንዳኣና
ታ ዲዛ ሃሽባኣሴ።
- 5 ዲንህ ዩሩሳላሜ ወዲራሂ!
ታ ናሽካህሂ ፔኤር ኮዓንዳያ ሄላንዳኣና
ዲንህ ዲዛ ካአሚ ጳቹዋጉዲ
ካዮ ቦዖ፣ ደቆዘና ሞይሎ * ሱንዖና
ታ ዲንህ ሺኢቃ።

ሃይህሳ ዓይነት

- 6 ኮርሞ ዓሶኮ ሳውቃ ዴኤሾጉዲ ቃራ ሳውሞ ዓኣ
ዑንጃና ኬርቤ ጩቦናጉዲ ዔቂ
ዓሳ ናንጉዋ ደውላፓ ሙካዛ ዩና ዖናደይ?
- 7 ሃይሹ፣ ሴሎሞኔኮ ሳርጌሎ ያይታ ሙኪ ሙኪኬ፤
ዲሰራዔኤሌኮ ያሎና ዔርቲ ዓሶ ባኣካፓ ዶኦሪንቲያ
ዲዛ ካፓ ላሂታሚ ፖኦሊሴ ዎላ ዓኣኔ።
- 8 ቢያህ ጩንቾ ዓፓርና ያልቶ ጎይዖ ዔሬያ
ያልዚናኣ ኮሺ ዔርቲያኬ፤
ዲሞና ሄላኒ ዳንዳዓ ሚቶ ቃዛኒ
ፔቲ ፔቲ ጩንቾ ዓፓር ኬርና ዔይታ ቱኡቲ ዓኣኔ።
- 9 ካኣቲ ሴሎሞኔ ፔኤም ሳርጌላ ያይታ ኮሼኔ፤
ዲዚ ኮሼህያ ሊባኖኦሴ ሚዖናኬ።
- 10 ዩያ ያይቶኮ ቶካ ቢራ ዓንጊና ጳርቄንቲያኬ፤
ቶኦኮ ጌኤቁሶህያ ዎርቄና ኮሾናያኬ፤
ዲ ዴዓ ቤዛኣ ዞቄ ዲንኪ ሻኣዛ ዓፒላና ካንቄንቲያኬ፤
ኬኤዖ ጋራ ዩሩሳላሜ ወዲራሂ ሚዛጲሴያኬ።
- 11 ዲንህ ጃኖኔ ወዲራሂ! ካኣቲ ሴሎሞኔ ዛጋኒ ሃኒ
ኬሰኩዋቲ፤
ካኣቲ ሴሎሞኔ ፔኤኮ ቦንቾር ዓጎ ባኮ ዓጊ ዓኣህ
ዛጉዋቲ፤
ዲዛኮ ዩይ ቦንቾር ዓጎ ባካ ዲና ዲዛኮ ዎዛጴ
ዲዛኮ ዔፖ ዓቤሎና ዲንዳ ዲዛኮ ቶኦካ ዓጌ ቦንቾ
ባኮኬ።

4

ዑኡታህሂ ዓይነት

- 1 ታ ሚሼሌ! ዎዚ ኔ ሚዛጳይ!
ዎዚ ኔኤኒ ኮሽካይ!

ዓላፖ ካር ኔኤኮ ካንቆና ባኮ ባኣኪና ዓላፓ ኔኤኮ ጴዳኣና
 ደኣሌ ዓኣፒጉዲ ሚዛጳያኬ፤
 ቶኦኮ ጋማ ኔኤኮ ጌሌዓዴ ዲካፓ ጎረ ኬዳ
 ዲቢ ዋኣሪጉዲኬ።
 2 ዓጫ ኔኤኮ ዔያቶ ባኣካ ሴኤካባኣ
 ጉቤሢ ማንቴ ማንቴ ሾዓ
 ጋፓኖ ታይዛዎ ዋኣሢና ማሰታ
 ቦኦሪ ማራይጉዲ ሚዛጳያኬ።
 3 ሙሱራ ኔኤኮ ዲንኪ ዘቄ ፓቴሌጉዲ ሚዛጳኔ፤
 ኔ ጌሰታኣና ሚርጌና ኮሽካኔ፤
 ኔኤኮ ላምዎ ዛሎ ጋንጋራ
 ዓላፖ ካር ካንቆና ባኮ ባኣኪና ጴዳኣና
 ላምዎ ፓቂንቴ ሮኦማኔ ዓኣፒ ማላያኬ።
 4 ባቃና ኔኤኮ ሺያና ፓይዲንታ ያሎና ዔርቴ ዓሶኮ
 ገቲዎና ያሎ ዓንጋዎና ሱዲንቴ ዴዓ
 ያልዚም ዋርዲያ ማዓንዳጉዲ ኮሺንቴያ
 ዲውቴኮ ዴጌ ቤዘ ማላኔ።
 5 ላምዎ ዳንፃ ኔኤኮ ማንቴ ማይ ሾይንቴያ
 ሚዛጳ ቡኖ ባኣካ ሄንቃ
 ሞይሌ ናይ ማላኔ።
 6 ሳዓ ካራንዲያ ሄላንዳኣና
 ዲማ ፖዓንዲያ ሄላንዳኣና
 ሌካ ኬርቤ ዲኮ
 ገንሣ ሃሃ ዑንጃ ጌሚሮ ታ ዴንዲ ሃውሻንዳኔ።
 7 ታ ሚሼሌ! ጉቤ ካራና ኔኤኮ ሚዛጳኬ፤
 ሃይማ ፓጩኔ ጎዶንዶ ባኣዚ ኔኤኮ ባኣሴ።
 8 ታኣኮ ዑኡቴሌ! ሊባኖኦሴፓ ታ ባንሢ ሃኒ ዬዔ፤
 ሂዮ፣ ሊባኖኦሴፓ ታ ኮይላ ሙኬ።
 ዓማኣና ዲኮ ቶኦካፓ ኬዴ፤
 ዘቢና ማኣኪናኮ ናንጎ ቤዘ ማዔ
 ሴኒሬና ሄርሞኔ ዲኮናፓ ኬዲ ሃኒ ዬዔ።
 9 ታኣኮ ናሽኪንታያ ማዔ ዑኡቴሌ
 ፔቴና ኔኤኮ ታና ዘጌ ዘጎና
 ኔኤኮ ቆርጮይዳ ዓኣ ሚዛጳ ፓልማሢና
 ዒኖ ታኣኮ ኔኤኮ ዲዔ።
 10 ታኣኮ ናሽኪንታ ዑኡቴሌ!
 ናሹማ ኔኤሲ ዋዚ ታና ዋዛሳይ!
 ናሹማ ኔኤሲ ዋይኖ ዑዛፓ ባሽ ታኣም ኮሽካኔ፤
 ሳውቃ ቲኮኮ ሳውማ ሳዎ ቲኮ ቢያፓ ባሽኬ።
 11 ታኣኮ ዑኡቴሌ! ኔኤኮ ሙሱራፓ ዔኤሲ ያሎሌ ያዳኔ፤
 ዳንጋፓ ኔኤኮ ዔኤሲና ዲኣቂና ዓልቃኔ፤
 ዓፒሎኮ ኔኤኮ ሳውማ ሊባኖኦሴይዳ ዓኣ ሳውቃ
 ዴኤሾጉዲኬ።
 12 ኔኤኮ ታኣኮ ናሽኪንታ ዑኡቴሌ!
 ኔኤኮ ዲርቆና ዲማ ዲማ ባኣዚ ቱኮ ጎሽ
 ገንሣ ሃሃ ኮይላ ዲርቂንቴ ዓልቃ ዋኣሢኬ።
 13 ኔኤኮ ሃንቶ ጎይፃ ዓኣሢ ዓኣፒ ኩሚ
 ሮኦማኖ ሚፃ ዓኣ ጎሽጉዲኬ።
 14 ናርዶኦሴ፣ ሃምባልታ፣ ዲጅሳኦሬንታ ቄሬፓንታ
 ዬያጉዲ ሳውማ ዑንጃጉዲ ማዔ
 ዲማ ዲማ ቱኮና ባኣዚ ዒዘይዳ ዓኣኔ፤
 ኬርቤንታ ዋላንጎ ቡኒንታ
 ዲማ ዲማ ሳዎ ዴኤሻ ዒኣካ ባቃላኔ።
 15 ኔኤኮ ቱኪንቴ ዲማ ዲማ ባኮ ዑሻ ዓልቃ ዋኣሢጉዲኬ፤
 ዓልቃ ዋኣሢ ዓኣ ዋኣሢ ዔቴጉዲኬ፤

ዬያ ሌሊቱዋንቴ ሊባኖኦሴ ዲኮ ዴማፓ ዓልቃ
 ዋርዚጉዲኬ።

ዑኡቴሌ ዓይነት

16 ኬዶ ባንፆ ዠባራሢዮ! ጴጪ ዔቄ!
 ኔኤኮ ሃሃ ደኣሎ ባንፆ ዠባራሢዮ! ሃኒ ሙኬ!
 ታኣኮ ዲማ ዲማ ባኮ ቱኮና ቤዘይዳ ዠባርሹ፤
 ዬይ ዠባራ ኮሺ ሳውሞ ዓኣያ ማዎንጎ፤
 ታ ዒሹ፣ ዲማ ዲማ ባኮ ቱኮና ቤዘ ሙኮንጎ፤
 ኮሺ ዓኣያ ማዔ ሚፃ ዓኣፖ ሙዎንጎ።

5

ዑኡታሢ ዓይነት

1 ታኣኮ ናሽኪንታ ዑኡቴሌ!
 ሃይሾ ታኣኮ ታኣኮ ዲማ ዲማ ባኮ ቱኮና ጎዡ ጋር
 ጌሌኔ፤
 ኬርቤንታ ዲማ ዲማ ሳውቃ ቡኖ ታኣኮ ማንፃኔ፤
 ዔኤዘ ያሎሎ ሾፖና ዋላ ታኣኮ ሙዔኔ፤
 ዋይኖ ዑኮንታ ዲኣቆንታ ታኣኮ ዑሽኬኔ።

ዑኡቴሌ ላጎንሢ ዓይነት

ኮ ላጎንሢዮቴ!
 ናሹሞ ዒንሢ ዒና ዓኣሣንዲያ ሄላንዳኣና
 ሙይ፣ ዑሽኩዋቴ።

ያይዳሳ ዓይነት

ዑኡቴሌ ዓይነት

2 ታኣኮ ገንዓዛ፣ ዒና ታኣኮ ጋዓንቴ ጴቸኬ፤
 ታ ዒሹ ሂዚ ጌይ ዔኤሊንታንቴ ታ ዋይዜኔ፤
 «ታኣኮ ናሽኪንታ ዑኡቴሌ!
 ሃይማ ፓጩኔ ጌይሳ ባኣዚ ባኣ ደኣሌሌ!
 ሃዳራ ካር ታኣም ቡሌ፤
 ቶኦካ ታኣኮ ያልካዴኔ፤
 ጋማኣ ታኣኮ ዋንታኣ ቃኣያሢና ዋዔ።»
 3 ማኣዓሢ ታኣኮ ታኣኮ ኬሴኔ፤
 ማይ ገንሣ ታኣኮ ማኣዎንዶ?
 ቶኮዋ ታኣኮ ታኣኮ ማሰቴኔ፤
 ዓካሪ፣ ገንሣ ዋዲ ፑርቴሶንዶይ?
 4 ታ ዒሹ ጂኢኖና
 ኩጮ ፔኤሲ ዳኬኔ፤
 ዒና ታኣኮ ዒዛ ጋይቴ ዲጴ።
 5 ዬያር ታ ዒሾም ካር ቡላኒ ታኣኮ ዔቄኔ፤
 ካር ጎቺ ቡሎ ባኮ ታኣኮ ዓርቃዛ
 ኩጮ ታኣኮ ኬርቤ ያዲሴኔ፤
 ኬኤላኣ ታኣኮ ዬያ ሌሊ ማዔ።
 6 ታ ዒሾም ካር ታኣኮ ቡሌኔ፤
 ጋዓንቴ ታ ዒሹ ባኣሴ፣ ዴንዴኔ፤
 ዬያር ዒና ታኣኮ ኮሺ ዲጴኔ፤
 ሚርጌና ታ ኮዔኔ፣ ጋዓንቴ ዒዛ ዴንቃኒ
 ዳንዲዒባኣሴ፤
 ታ ዒዛ ዔኤሌኔ፣ ጋዓንቴ ዒ ታኣም ዬሃባኣሴ።
 7 ካታዎ ሳዘ ሃንቴ ሃንቴ ካፓ ዓሳ ዒማና ታና ዴንቄኔ፤
 ዔያታ ታና ጳርቂ ማኣሳንሣኔ፤
 ኬኤሎ ዲያ ዑፃ ዴዒ ካታዎ ካፓ ዓሳ
 ያዶዘ ማኣዓሢ ታኣኮ ጉሲ ዔኬኔ።

8 ዒንሢ ዬሩሳላሚ ዉዲራሢ

ታ ዲሾ ዲንህ ዳንቄያ ማዕቲ
ታኣኒ ዲዛ ማሊፃፓ ዓቄያና ሃርጊንቴያታህ
ዲንህ ዲዛም ከኤዛንዲጉዲ ታ ሺኢቃኔ።

ዑኡቴሎ ላጎንህ ዓይነት

9 ኔኤኒ ላኣሎ ቢያይዳፓ ሚዛጵሌ!
ጎኔና ዲሼ ኔኤኮ ሃንጎ ዓሶይዳፓ ዲማዳ?
ኔ ዲዛ ዛሎ ሃያይዲ ሃዳርሳህ?
ዲዚ ማሌ ዓሶይዳፓ ዲማዳህ ዓይጎናዳይ?

ዑኡቴሎ ዓይነት

10 ዲሼ ታኣኮ ኮሺ ሚዛጵያ ሃህ ሃርጊ ባኣያኔ፤
ታጵ ሺያ ዓቲንቄ ባኣካፓ
ዲዛ ሃላያ ባኣሴ።
11 ቶኣካ ዲዛኮ ጌኤሺ ዋርቄ ማላኔ፤
ጋሞ ዲዛኮ ጋምፕ ማኮናያ ቁራኬጉዲ ካርታያኔ።
12 ዓኣፓ ዲዛኮ ዋርቄ ዓቶዳ ዓኣ
ዑያ ፔኤኮ ዲኣቂና ማሰቲ ዶኦሌ ማላኔ።
13 ጋንጋር ሚዛጵማ ዲዛኮ ዲማ ዲማ ሳውቃ ጴኤሻ
ባቃሊ ዓኣ ጎሺጉዲኔ።
ሙሱራ ዲዛኮ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ከርቤ ጌይንታ ጴኤሻ
ያዲሳ ሚዛጵ ቡናጉዲኔ።
14 ቃሳ ዲዛኮ ሚዛጵ ሹዋና ሚዛጵሶና ዋርቄ
ኮኦጉዲኔ፤
ዑያ ዲዛኮ ሴንፔሬ ጌይንታ ሚዛጵ ሹዋና ሚዛጵሶና
ዳርሲ ዓቶጉዲኔ።
15 ቶካ ዲዛኮ ዋርቄይዳ ዶቂንቴ
ዲብኔቤሬዳ ጌይንታ ሹዋ ቱርቱር ማላኔ፤
ማላህ ዲዛኮ ለባኖኦሴ ሚያና ሚዛጵሶና
ለባኖኦሴ ዲኮጉዲኔ።
16 ዳንጋ ዲዛኮ ዓኤሲጉዲ ዓኣያያኔ፤
ጉቤና ዲዚ ኮሺ ሚዛጵኔ፤
ዲንህ፣ ዩራሳላማ ዉዲራህዮቴ
ታኣኮ ዲሼ ያዲኔ፤ ታ ላጋህያ ዲዛኔ።

6

ዑኡቴሎ ላጎንህ ዓይነት

1 ኔኤኒ ላኣሎ ቢያይዳፓ ሚዛጵሌ!
ኔ ዲሼ ዋዚም ዓኣዳይ?
ኦ ዋላ ዲዛ ኮዓንዳጉዲ
ዲ ዳንዳ ባንፆ ኔ ኦም ከኤዜ።

ዑኡቴሎ ዓይነት

2 ታኣኮ ዲሼ ማራቶ ሄንቃኒና
ሚዛጵ ቡኖ ዔካኒ
ዲማ ዲማ ሳውቃ ጴኤሻ ቱኪንቴ ቤዞ ዓኣዳኔ።
3 ታ ዲሼ ታኣርኔ፣ ታኣኒያ ዲዛርኔ፤
ዲዚ ሚዛጵ ቡኖ ባኣካ ቆልሞ ሄንቃኔ።

ደንጋሳ ዓይነት

ዑኡታህ ዓይነት

4 ታ ሚሼሌ! ኔኤኒ ቲርፃ ካታሞጉዲ ሚዛጵኔ፤
ዩራሳላማ ካታማ ኮሸካህጉዲ ኔኤኒ ኮሸካኔ፤
ያሎ ባንዲር ዓርቄ ከሰከ ዓሶጉዲ
ዓውካራ ኔኤሲ ዓሲ ዲቃህያኔ።
5 ታ ሚሼሌ፣ ሃዳራ ዓኣፓ ኔኤኮ ታጊዳፓ ሺርሼ፤
ዩይ ዓኣፓ ኔኤኮ ታና ዲዒ ዔኪ ቱኡሲ ዓሲ ማህኔ።
ቶኣኮ ጋማ ኔኤኮ ጌሌዓዳ ዲካፓ

ጎዒ ኬዳ ዋኣሪጉዲኔ።
6 ዓጫ ኔኤኮ ዓያቶ ባኣካ ፔቴታፆ ሴኤካባኣ
ሜንቴ ሜንቴ ሾዓያና ዋኣህና ማሰቲ
ቦኦሪ ማራይጉዲ ዋዛሳያኔ።
7 ኔኤኮ ላምፆ ዛሎ ጋንጋራ
ዓኣፓ ካር ካንቆና ባኮ ባኣኪና ጴዳኣና
ላምፆ ፓቂንቴ ርኦማኔ ዓኣፒ ማላኔ።
8 ላሂታሚ ጌኤሾንህንታ ሳሊታሚ ሌጎንህንታ
ፓይዳ ዔርቱሞና ማዕ ሚዛጵ ዉዲር ናይ ዓኣያ
ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤
9 ጋዓንቴ ታኣኒ ናሽካዛ ፔቴዞ ሌሊኔ፤
ዲዛ ሃይማ ፓጩኔ ጌይንታ ባኣዚባኣ
ዶኦሌጉዲ ሚዛጵያኔ፤
ዲዛ ፔ ዲንደኮ ፔቴከ፤
ዲዛ ሹኤ ዲንዳ ቢያፓ ዑህ ዓኣህ ዲዛ ናሽካኔ፤
ዉዲር ናኣታ ዲዛ ዛጊ ዛጊ «ኔ ዓንጃንቴያኔ» ጋዓኔ፤
ጌኤሾንህንታ ማሌ ሌጎንህ ማዕ ካኣቲ ላኣላ ዲዛ
ሃርሻኔ።

10 ሃና ፖራጉዲ ፖዒ ጴዳዛ
ዓጊኒ ያይዲ ፖዓያጉዲ ፖዓዛ
ዓቢጉዲ ፖዒ ጴዳዛ
ያሎ ባንዲር ዓርቄ ከሰከ ያሎ ዓሶጉዲ
ዓውካራ ዲጊቻያ ማዕዛ
ሃና ያናዳይ?
11 ዶኦሌይዳ ባቃሊ ዋርቄ ዓኣ ባኮ ታኣኒ ዛጋኒ
ዋይና ቱሼቴ፣ ርኦማናኣ ቡኔቴ ዛጋኒ
ሌውዞ ጎኮ ታኣኒ ከዳኔ፤
12 ታ ዩያ ዓሪባኣንቴ፣ ታኣኮ ዓፃዲፃ ታና
ሳርጌሎ ያይቶይዳ ካኣቲ ናይጉዲ ዔኪ ዳይህኔ።

ዑኡቴሎ ላጎንህ ዓይነት

13 ኔኤኒ ሱላማ ዓሲ ማዕዜሌ! ዔዞ ሃኒ ማዕቴራ፤
ኔና ኦ ኮሺ ዛጎም ሃዳራ ማዕቴራ።

ዑኡቴሎ ዓይነት

ማሃናይማ ኮፆ ዛጋ ዓሲ ማህ
ሱላማ ዓሴሎ ዲንህ ዓይጋ ዛጋይ?

7

ዑኡታህ ዓይነት

1 ካኣቲ ናዔሌ!
ዲርዞ ዓኣህ ዓኣ ቶካ ኔኤኮ ዋዚ ሚዛጵይ!
ጉባዛ ኔኤኮ ዓንጎ ሼኤሺ ኮሻ ዓሳ ሚዛጵሲ ኮሼ
ፓልሞ ማላኔ።
2 ጉልዓ ኔኤኮ ዋይኔ ዑሺ ዓርሃና ቢሪሌ ማላኔ፤
ከርና ኔኤኮ ሚዛጵ ቡኒ ሺርሺ ቱኮና
ዛርጎ ናቲጉዲኔ።
3 ላምፆ ዳንፃ ኔኤኮ ሜንቴ ሾይንቴ ሞይሌ ናይ ማላኔ።
4 ባቃና ኔኤኮ ዳርሲ ዓቶና ሚዛጵሶና ዳጌ ቤዞጉዲኔ፤
ዓኣፓ ኔኤኮ ዳኤፖ ካታሞ ሃሴቦኦኔ ጌሎ ካራ ዓኣ
ቦቆሎ ዋኣያ ማላኔ።
ሲኢዳ ኔኤኮ ዲኣካ ዳዒ ዳማሰቆ ዛጋኒ
ኮሸና ሊባኖኦሌይዳ ዓኣ ዳጌ ቤዞጉዲኔ።
5 ኔኤኮ ቶኣካ ቄርሜሎሴ ዲኮጉዲኔ፤
ኔኤኮ ማኸንቴ ቶኣኮ ጋማ ጉኡዲሲ ሱኮና ቃጪና
ማላኔ።

ካአቲ ኔኤኮ ዬያ ማዠንገቴ ቶኦኮ ሚዛጰሞና ዲዒንገቴ።

6 ታ ሚሹሌ! ዋዚ ኔኤኒ ሚዛጰይ? ዋዚ ኔኤኒ ኮሽካይ? ኔ ናሽካ ናሹማ ዋዚ ዋዛሳይ?

7 ዔጳ ኔኤኮ ማኔጸጉዲኬ፤ ዳንፃ ኔኤኮ ማኔጸጉ ዓሞ ማላ።

8 ማኔጸጉ ሚያ ታኣኒ ገዒ ዓአፖ ማንጻጻ ናሽካ፤ ዳንፃ ኔኤኮ ዋይኖ ዓሞጉዲኬ፤ ካሳ ኔኤኮ ጋሲ ካሢ ሳውቃያጉዲኬ።

9 ዳንጋ ኔኤኮ ቃራ ዋይኔ ዑሽጉዲኬ።

ዑኡቴሎ ዓይነት

ያዲ ማዔቴ ኮዠ ዋይኖ ዑዠ ታ ዒሹኮ ሙሱሮና ዓጮ ባኣከና ሻኣዲ ኬዳያ ማገንጎ።

10 ታኣኒ ታ ዒሻሢሮኬ፤ ዒዚያ ዓፃዲ ማላሢ ታናኬ።

11 ታ ዒሹ! ሃኒ ዬዔ፤ ካታማፓ ዙሎ ኬሰኪ ኦ ዋላ ዓኣደም፤ ዒባኖ ዒኣካ ኦ ዴንዲ ዋርቆም።

12 ሚኢሪ ዔቁ ዋይኖ ጎዠ ኦ ዓኣደም፤ ዋይኖ ቡና ዲኡቁያ ማዔቴ ሮኦማናኣ ቡኔቴ ኦ ዛጎም፤ ዒኣካ ታና ታኣኒ ኔኤም ጉቤና ዓኣሢ ዒንጋንዳ።

13 ማንዳሪክሴ * ጌይንታ ሚያ ቡኖ ሳውሞንታ ሃሢ ዲኡዞናሢ ማዔቴያ ካፄ ሚያ ዓኣፓኣ ኦ ካራ ኩሚ ዓኣኔ፤ ታ ዒሹ! ዬያይዳፓ ታ ኔኤም ጌሣ።

8

1 ኔኤኒ ታ ዒንደ ዳንፃ ዳንቁ ታ ጌርሲጉዲ ማዔቴ ዓይጎ፤ ጎይፃ ታ ኔኤና ካኣሚ ሄርቁቴ ዓይጎ ዓሲያኣ ታና ቶኦቹንዲዋንገቴኬ።

2 ታ ዒንደ ማኣሪ ታ ኔና ዔኪ ጌልዜም ዒኣካ ናሹሞ ዛላ ኔ ታና ዔርዛንዳያታንገቴኬ፤ ታኣኒ ሮኦማኖ ዓኣፖ ጨኡጶ ዓኣፃ ዋይኖ ዑዠ ኔና ዑሹያናንዳንገቴኬ።

3 ዒዚ ሻውሎ ኩጮ ኬሬ ማሢ ታኣም ጌሣ፤ ሚዛቆ ኩጮና ታና ዒ ኮንቃ።

4 ዒንሢ ዬሩሳላሜ ዉዲራሢ! ታ ዒሻሢ ጌኤሮ ዔቁ ኮንዳያ ሄላንዳኣና ዒንሢ ዒዛ ካኣሚ ጶቹዋጉዲ ሃደራ ታ ዒንሢ ጋዓ።

ላሃሳ ዓይነት

ዑኡቴሎ ላጎንሢ ዓይነት

5 ፔ ላጋሢኮ ጌኤታ ጌኤቁንቲ ዓሳ ናንጉዋ ዳውላፓ ሙካዛ ሃና ያናዳይ?

ዑኡቴሎ ዓይነት

ሚና ኔ ዒንዳ ኔና ባኒ ሾዔ ቤዘ

ጋዘ ዴማፓ ታ ኔና ጶቹ። 6 ጋፑዋ ናሹሞና ኔ ዒኖ ጋራ ታና ኮንጉዲ ጫርጊ ሃሹ፤ ኔኤኮ ኩጮይዳኣ ዒማይዲ ታና ሌሊ ዓርቁ።

ናሹሞ ሃይቢጉዲ ዋልቁና ዓኣያኬ፤ ዒናፓ ናሽኮ ናሹሞዋ ዲኡፒጉዲ ፑርታኬ፤ ናሹሞ ሹኤላሢ ያኦሲ ታሞ ሹኤሎጉዲኬ።

7 ሚርጌ ዋኣሢ ናሹሞ ታሚ ዋዲኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዬይ ዲቦ ዋኣፃ ዔኤዲኒያ ዳንዳዑዋሴ፤

ዓሲ ፔኤኮ ዓኣ ቆሎና ቢያ ናሹሞ ሻንቃኒ ማሎቴ ናሹሞ ሚኢሹና ሻንቁንቱዋኣሢሮ ዬይ ሚሚኢቻ ባኣዚ ማዓ።

ዑኡቴሎ ጌርሲንሢ ዓይነት

8 ሃጊ ኮንቾ ዴይሢባኣ ዳካ ጌኤዳ ኦኡኮ ዓኣኔ፤ ዓሲ ዒዞ ጎቻኒ ኦና ያኦጮቴ ኦ ዓይጎ ባኣዚ ማዳኒ ዳንዳዓይ?

9 ዋንዴ ዒዛ ኬኤሌ ዲሢ ማዔያታቴ ዒዞ ዑፃ ቢራ ዓንጊ ሴኤላ ኦ ኮሹያናንዳኔ፤

ዒዛ ካታሞ ጌሎ ካሮ ማዔያታቴ ለባናኦሴ ሚያ ዓርሶና ላሾ ጋጋርዞና ኦ ዋዴያናንዳኔ።

ዑኡቴሎ ዓይነት

10 ዓካሪ ታኣኒ ኬኤሌ ዲሢኬ፤ ዳንፃ ታኣኮ ሹዋና ኮሺንገቴ ካፒያ ካፖ ዴጌ ቤዘኬ፤ ታኣኒ ዒዛና ዋላ ማዓኣና ታ ዒሾ ሃውሺሳያኬ።

ዑኡቴሎ ላጎ ዓይነት

11 ሴሎሞኔኮ ባዓልሃሞኔይዳ ዋይኔ ጎሺ ዓኣኔ፤ ዬያ ዋይኖ ጎዠ ጎሽኪ ዋርቃ ዓሶም ሚኢሹ ጨጊ ጨጊ ጎሽካንዳጉዲ ዒዚ ዒንጌ፤

ዬይ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔቴ ሺያ ማዓ ሹቺ ቢራ ዒዛም ጨጋ።

ዑኡቴሎ ዓይነት

12 ታኣኮ ዋይኖ ጎዠ ታኣሮኬ፤ ዔዞ ሴሎሞኔ! ኔኤኒ ፔቴ ሺያ ሹቺ ቢራ ጎዠ ጎሽካ ዓሳኣ ላምፃ ጸኤታ ሹቺ ቢራ ዔካኒ ዳንዳዓ።

ዑኡጋሢ ዓይነት

13 ኔኤኒ ታ ዑኡቴሎ! ዳማ ዳማ ባኮ ቱኮና ቤዞ ኬሰኬቴ ታ ላጋ ኔኤኮ ዑኡዞ ዋይዛኒ ኮዓ፤ ታኣም ሂንዳ ኔኤኮ ዑኡዞ ዋይዚሴ።

ዑኡቴሎ ዓይነት

14 ታ ዒሹ! ዑኬና ታ ባንሢ ሙኬ፤ ሳውቃ ዴኤሻ ባቃላ ዲኮ ዑፃ ጻካ ሮኦታሢንታ ሞይላሢ ናኣቶጉዲ ማዔ።

* 7:13 7:13 ማንዳሪክሴ ጋዓዞ- ማዠ. ማፃ 30:14ይዳ ዛጌ።

ዲ.ሲ.ያሴ ማግኔግ ዲያ ያር

የእሱ ማሊያ ከኤዛ ዲ.ሲ.ያሴ ማግኔግ ኪሪሰቶሴ ሸይጎታንዳሢኮ ቤርታ ጻኤቶ ጻኤቶ ሌዎ ፓይዶኮ ሳላሳ ጻኤቶ ሌዎ ፓፒንግ ዩሩሳላሜይዳ ናንጋ የእሱ ማሊያ ከኤዛ ጳጳሪ ግሢ ሱንጾና ዔኤሊንቴያኬ፤ ሃና ማግኔግ ሃይሃድ ጳጳሪ ቤሲ ፓቂንታኒ ዳንዳዳ። ዩንሢያ፡-

1. ዲያ 1—39 ሄላንዳኦና ዓኣዜላ ዓጮኮ ጰኦሎ ዛሎ ዩሁዳ ካኣታ ዋልቁና ማዔ ዲዛኮ ዓሽኖ ዓሶኦሪ ዓጮ ካኣቲ ዲዛ ያላንዳያ ማዔሢ ከኤዛያኬ። ዲማና ማታሢ ዩሁዳ ሄላሢ ዓሶኦሪ ዓጮ ካኣቲኮ ዋልቀዲያፓቂንታኒ ዳርኮ ጎሞና የእሱም ዲያሢንቲያ ዲያያናር፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዔያቶኮ የእሱዳ ዓኣ ጉሙርቂያ ፓጩያ ማዔሢ ዲ.ሲ.ያሴ ዛጌ፤ ፔጋዲ ዔርቲያ ማዔ ጌኤሲና ማዶና ዳርንታ ዔያቶኮ ሱኡጎንታ ጸሎሞና ፒዜ ማዔ ዋጌና ናንጊና ባንሢ ማዓንዳጉዲ ማሊሽሢና የእሱም ዲያሢንቲያ ዓቲያ ላኣቸሞና ባይሲንታና ዔኪ ሙካንዳሢ ዲ.ሲ.ያሴ ዔያቶም ላታኔ። ቃሲ ሃሣ ዲ.ሲ.ያሴ ዲማና ከኤዛያ ሙካንዳ ዋዶይዳ ዓጪ ማዔ ካራናይዳ ቢያ ኮሽ ናንጊ ሚርጋንዳሢና ጎኑሞና ጌኤሹሞና ዋይሣንዳ ዳውቲ ዜርግፓ ማዔ ካኣቲ ሙካንዳ ዋዶ ዓኣሢያ ከኤዛ።

2. ዲያ 40—55 ሄላንዳኦና ዓኣ ቤዘኮ ባሽሢ ዩሁዳ ዳራ ባብሎኔ ዲዲንቲ ዔውቲ ሎኣሞንታ ሃጊ ማዓ ዋዛ ቲቂሢንታ ዔያቶ ሄላንዳሢ ዛሎ ዋ ከኤዛ፤ የእሱ ማሊያ ከኤዛሢ የእሱ ፔኤኮ ዳር ዓይላታፓ ከሳንዳሢና ሜሌ ዓኪ ናንጊ ናንጋኒ ሃንጋ ዩሩሳላሜ ማግኔግ ዋዶ ዑኩሢያ ከኤዛ፤ ዩንሢ ዲያያንሢዳ ጳጳሪ ጳዳ ማሊያ ሃይሶኮ ቢያ ዓዶ የእሱ ማዔሢንታ ፔኤኮ ዳርም ዲዛኮ ዓኣ ማሊያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዛሎና ሜሌ ዳርም ቢያ ዓንጃ ማዓኒ ኮይሳያ ማዔሢ ከኤዛ ቤዘኬ። «የእሱ ዲያሢ ዛሎ» የኣፒንቲ ባካ ሚና ጫኣቃሢ ማግኔግ ከኤዛንቲ ጳጳሪ ኪኢቶ ባኣካ ማዔ ፓይዲንታያኬ።

3. ዲያ 56—66 ሄላንዳኦና ዓኣ ማሊያኮ ባሽሢ ከኤዛሢ ዩሩሳላሜ ዔያታ ማዔ ዓኣዳሢንታ የእሱ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ዲንጌ ሃጊ ማዓ ዋዛ ቃኣላ ቢያ ማዶንቲ ኩማንዳያ ማዔያኮ ጎኑሞ ዔራኒ ኮዓ ዳር ዛሎኬ፤ ዲማዲ ዛጊንታንዳጉዲ ኮዲንቲ ማሊያ ጸሎሞንታ፣ ፒዜ ዋጌንታ፣ ሃውሾ ከሎ ቦንቸሢንታ፣ የእሱም ዲንጎ ባኣዚ ዲንጊሢንታ፣ ዩያጉዲ ሃሣ ሽኢጲሢና ዶዲሢ ዛላኬ። ዩና ቤዘፓ ዔርቲያ ማዔ ቤዛ ዲያ 61:1-2 ማዓዛ፣ ዩሶሴ ፔኤኮ ማዶ ዲያይዳ ዲዛኮ ዔኤሊንቲያ ዛሎ ማርካ ማሢ ከኤዜ ማሊያ ዲኢካ ዓኣ።

ማግኔግ ዲ.ማ ዲ.ማ ዓርቂ ባኮ

- ዲያ ያር (1:1-31)
- ዩሁዳና ዲሰራዔኤሌ ዓሶና ዛሎ ከኤዛንቲ ኪኢታ (2:1—5:30)
- ዩሁዳና ዲሰራዔኤሌ ዓሶናም ቃሲ ከኤዘና ኪኢታ (6:1—12:6)
- የእሱ ሜሌ ዳርይዳ ሜቶ ዓጋንዳያ ማዔሢ (13:1—23:18)

- ዋኣዩያይዳ ዓኣ የእሱ ዳርም ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ኪኢታ (24:1—27:13)
- የእሱ ዋይዘ ዲያ ዳርይዳ ሜቶ ዓጋንዳያ ማዔሢ (28:1—31:9)
- የእሱ ዔኤዶሜ ዓጮይዳ ሜቶ ዓጊ፣ ዩሩሳላሜ ጋዓንቲ ዓንጃንዳያ ማዔሢ (32:1—35:10)
- ዓሶኦሪ፣ ባብሎኔ፣ ካኣቲ ሂዚቂያሴንታ ዲ.ሲ.ያሴንታ ዛላ (36:1—39:8)
- የእሱ ፔኤኮ ዳር ዓውሳንዳያ ማዔያ (40:1—48:22)
- የእሱ ዲያሢ ዛላ (49:1—53:12)
- የእሱ ጫኣቂ ጫኣቂሞ ካፓንዳያ ማዔያ (54:1—55:13)
- ዳራ ጉቤ የእሱ ዲጊኒ ማዓኒ ዳንዳዳሢ (56:1-8)
- የእሱም ጉሙርቂንቲያ ሱኡጎይዳ ማታ ሄላንዳያ ማዔያ (56:9—59:21)
- ዩሩሳላሜ ሃጋ ቦንቸንታንዳ ቦንቸ (60:1—62:12)
- የእሱኮ ዲቃሢ ሄርሺሳ ዓኮ ማዢንቶ (63:1—66:24)

1 ዩሁዳ ዓጮ ካኣቶ የዚያንታ፣ ዲዮዓታሜንታ፣ ዓካኣዜንታ ሂዚቂያሴንታ ዋዶና ዓሞፄ ናኣዚ ዲ.ሲ.ያሴ ዩሁዳና ዩሩሳላሜና ዛሎ የእሱ ፔጋሲ ዳቄም ዛጌ ባካ ያዲኬ፡-

ዋይዘ ዲያ ዳር

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ጫሪንቸዮ ዋይዘዋቲ፤ ሳዔሌ ዋይዘ፤ ናይ ታ ሾዒ ዓርቂ ዲቸ ታ ናኣታ ታኣም ዋይዘዋያ ማዔኔ፤ 3 ጌማይ ፔኤኮ ዓዶ ዔራኔ፤ ሃሪያ ፔ ጎዳኮ ባርቶ ዔዔራኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ጋዓንቲ ዓይጎዋ ዔርቀሎ፤ ታ ዳራኣ ማሊ ጸቂሁዋሴ» ጋዓኔ።

4 ዲንሢ ጎሞ ዓሳ፣ ዳቢንቶ ከዴ ዜርግ! ሃሣ ፑርቶ ማዶ ዓሶ ሸይጎታ! ናንጋ ዲንሢኮ ፑርቲ ዳራ ዲንሢና ባዳዔቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ሃሽኔ፤ ዲሰራዔኤሌኮ ዲማዶሢ ቶኦቸ ዲዛም ዙሎ ዲንሢ ሽርሽኔ። 5 ዲንሢ ዋይዘ ዲያ ዲያ ላሚ ሜቶ ዔካኒ ዓይጎር ኮዓይ? ዲንሢኮ ቶኦካ ቆፃያ፣ ዲናኣ ዲንሢኮ ለቢሢም ጊኢጌያ ማዔኔ። 6 ዩያፓ ዔቂያና ቶኮ ፀንጋፓ ዳንዲ ቶኦኮ ጋሞ ሄላንዳኦና ዲንሢኮ ኮሽ ማዔ ዑሢ ባኣሴ፤ ከሢንታ፣ ዲንጫንታ፣ ጊኢሽ ዳዒ ኩሜያ ማዔኔ፤ ዩያ ዲንሢኮ ኪያ ፓፂሳኒና ዛይቶ ቲኩናታያ ሎጪሻኒያ ዳንዳዲንቲያያኬ።

7 ዓጫ ዲንሢኮ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዔኔ፤ ካታማ ዲንሢኮ ታሚና ሚጪ ጋፔ፤ ዲንሢኮ ጎኩ ቤዘ ዓኣፓ ዲንሢኮ ዛጋንቲ ዙሌ ሞርኬ ዔካንዳኔ፤ ቢያ ባኮ ባይዚ ሳያ ዲንሢኮ ዔያታ ቆይዳ ማሃንዳኔ። 8 ጸዮኔኮ ዉዲር ናዔላ ዋይዘ ቲኮና ቤዘይዳ ዓኣ ዉልሻጉዲ፣ ሃሣ ቦቶ ባልጊ ባኣካ ዓኣ ዉዲጉዲ፣ ጊንሢ ሃሣ ማንጊንቲ ካታማጉዲ ማዔኔ፤ 9 ቢያ ባኮ ዋይዘ ጎዳሢ ባይሲንታፓ ዓታ ዜርሢ ኦኡኮ ዓይሲባኣያ ማዔቲ ሶኦዶማጉዲ ኦ ማዔያ ናንዳኔ፤ ጊንሢ ሃሣ ጋሞኦራኣ ኦ ማሌያ ናንዳንቲኬ።

10 ዲንሢ ሶኦዶማ ሱኡጋ! ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣሎ ዋይዘዋቲ፤ ዲንሢ ጋሞራ ዳራ! ኦ የኣዛሢኮ ዔርዚያ ዲናፓ ዋይዘዋቲ፤ 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲንሢኮ ታኣም ዲንጊያ ሚርጉማ ዓይጎ ማኣዳንዳይ? ሃና ሄላንዳኦና ዲንሢ ታኣም ሽኢሹ ዓዶ ማራቶንታ፣ ሚቸ

1:1 1:1 2ካኣቶ. ማ 15:1-7፤ 15:32—16:20፤ 18:1—20:21፤ 2የእሱ. ዓሃኪ 26:1—32:33። 1:9 1:9 ማዢ. ማፃ 19:24፤ ሮሜ 9:29።
1:10 1:10 ዓሞ. 5:21-22።

ዲንጎ ዲንገዎንታ፡ ሶቦሮ ማላክ ታኦም ገደኔ፤ ገማቶ ዚኖና ዓዶ ማራናኦቶ፡ ሃሣ ዋኦሮ ኮላቶናኮ ሱጉዎና ታ ዋዛዲቀሴ። 12 ታኦና ዲንሣ ካኦማኒ ሙካንዲጉዲና ታኦኮ ዲማዴ ቤዘኮ ደኦኮ ሄርቃንዲጉዲ ያ ዲንሣ ያኦጩይ? 13 ዬያ ማላ ጉሪ ዲንገሣ ሃካፓ ሴካ ሺኢሺፖቴ፤ ታ ቤርታ ዲንሣ ጩቢሻ ዑንጀ ታና ሻኦካያኬ፤ ዓገና ዪኤሬም ዲንሣ ቦንቻ ቦንቻንታ ሃውሾ ከሎንታ፡ ታና ካኦሽካኒ ገዲ ዲንሣ ቡካ ቡከንታኦ ጎማና ሲኢሬንቴያ ማዔሣረ ታ ዲንሣኮ ናሽኪባኦ። 14 ሃሣ ዲንሣኮ ዓገና ዪኤሬንታ ቦንቻ ከሎንታ ታ ዲጻ፤ ዬያ ታ ዴኤሣ ከዲጉዲ ታኦም ማዔሣረ ገባኒ ታ ዲንዲዑቀሴ።

15 «ኩጮ ዲንሣኮ ሺኢሺዶሮ ታ ባንሣ ዲንሣ ዔቁሴቴ ታ ዲንሣ ባንሣ ዛጋዓኬ፤ ኩጮ ዲንሣኮ ሱጉሣና ቱርጲንቴያ ማዔሣረ ዋዚ ዲንሣ ሺኢሺሣ ሚርገቤታቴያ ታ ዲንሣም ዋይዛዓኬ፤ 16 ዲንሣ ሃሣ ማሰቴ ገኤሺ ማዑቀቴ፤ ዲንሣኮ ፑርቶ ማዶ ቢያ ታ ቤርታፓ ሺኢሺቀቴ፤ ዳቢንቴ ማዲያ ዋሃሹቀቴ። 17 ኮሺ ባኦዚ ማዲሣ ዔሩቀቴ፤ ፒዜ ዋጌ ፓጩቀጉዲ ማሁቀቴ፤ ሄርቁንቴ ዋርቃ ዓሶ ዓውሱቀቴ፤ ዜኤሮ ናኦቶም ዔቁቀቴ፤ ሃሣ ዜኤሮ ዲንዲንሣ ገኤዘዋ ዋይዘቀቴ።»

18 ናንገና ናንገ ጎዳ፡ «ሂንዳ ሃኒ ሙኩቀቴ ኑ ዋላ ገሰቶም፤ ጎማ ዲንሣኮ ሱጉሣጉዲ ዘቄቴያ ታ ማሰኬም ሻቸጉዲ ገኤሽካንዳ፤ ዑሣ ዓኦዴ ዘቄያ ማዔቴያ ፓኦቶና ፑኤታጉዲ ቦኦራንዳ። 19 ዔኤዔ ገይ ታኦም ዲንሣ ዓይሣንቴቴ ሳዓ ዲንሣም ዲንገ ዓንጀ ዲንሣ ሙዓንዳ፤ 20 ዔይዔ ገይ ዋይዘ ታኦም ዲንሣ ዲጻቴ ጋዓንቴ ጩንቻ ዓፓሮና ዲንሣ ሃይቁ ኩዳንዳ፤ ሃያ ከኤዛሣ ታና ናንገና ናንገ ጎዳኬ።»

ጎማ ኩሜ ካታሚሎ

21 ጉሙርቁንታያ ማዔ ካታሚሎ ዋይቲ ዘኦሰካ ኮኦማ ላኦላ ማዔይ! ሚና ዲዛ ፒዜ ጂሎ ዓሲ ናንገ ቤሲኬ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ዓሲ ዋዳ ዓሲ ኩሜያ ማዔ። 22 ቢራ ኔኤኮ ሳልፔ፤ ዋይሮ ዑዛኦ ኔኤኮ ዋኦሣና ሲኢሪንቴ። 23 ሱኡጋ ኔኤኮ ዋይዚ ዲጻያና ዉዘና ዋላ ፔቴ ማዔ፤ ዔያታ ፔቴ ፔቴሣ ቢያ ዋይና ዔኤቢ ዲንጎ ባኦዚና ዴማና ዔኮ ሚኢሺ ዔካ፤ ዜኤሮ ናኦቶ ዛሎ ዔቁቀሴ፤ ዜኤሮ ዲንዲንሣ ገኤዘዋ ዔያታ ዋይዘቀሴ።

24 ዬያሮ ዲሰራዔኤሌኮ ዋልቃሣ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሣ ሂዚ ጋዓ፡ «ታኦኮ ሞርኮ ዑያይዳ ታኦኮ ዋልቆ ጎሪንቶ ከይሲ ዋይዘ ታኦም ዲጻዘንሣኮ ኮሞ ታ ኮጻንዳ። 25 ታኦኮ ዴኤያ ጎሪንቶና ታ ኔና ሜታሳንዳ፤ ኔኤኮ ሳልፔ ታ ሹኤሺ ኮሻንዳ፤ ዲኢቲያ ታ ኔኤኮ ባይዚ ታ ኔና ገኤሻንዳ። 26 ሚና ቤርታ ኔኤኮ ዓኦ ሱኡጎና ዘራ ዓሶዋ ገንሣ ታ ኔኤም ዔቁሳንዳ፤ ዬካፓ፡ «ኩሞ ዓኦ ጉሙርቁንታ ካታማ» ገይንቴ ኔ ዔኤሊንታንዳ።»

27 ጂኮኔ ካታማ ፒዜ ዋጌና፡ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡጂ ማዓ ዴራኦ ጂሎሞና ማሂ ሻንቁንቴ ዔውታንዳ። 28 ጎሞ ዓሶና ዋይዘ ዲጻ ዓሶ ጋዓንቴ ፔቴሞና ዲዚ ሜንሣ ባይዛንዳ፤ ገንሣ ሃሣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃሻዘንሣ ቢያ ባይቃንዳ።

29 ዲንሣ ናሽኪ ዴማ ዴዒ ካኦሽካ ሚጻ ዲንሣ ቦርሳንዳ፤ ሃሣ ዲንሣ ደኦሬ ቱኮ ባኮ ቱኮ ቤዛኦ ሴልቁንቴ ዲንሣም ጴዳንዳ፤ 30 ጋፒንይይዳ ዋላዛ ዲኢኔ ሻኦቢና ዋኦሣባኦ ዔኤቢ ቱኮ ቤሰጉዲ ዲንሣ ማዓንዳ። 31 ደዳሣ ጎሶጉዲ፡ ዲዛኮ ማዳኦ ዜኤሊንሣ

ጴዳ ባይቃሣጉዲ ማዓንዳ፤ ላምዖንሣ ዋላ ሚጫንዳ፤ ዬያ ታሞ ዋዳንዳ ባኦ።

2

ናንገና ናንገ ኮሹሞ

(ሚኪ. 4:1-3)

1 ዓሞጻ ናኦዚ ዲሲያሴ ዪሁዳ ዓጮና ዬሩሳላሚ ካታሞ ዛሎ ከኤዜ ሃይሳ ያዲኬ፡-

2 ዋይኮ ጋፒንጻ ሄላዛ

ናንገና ናንገ ጎዳኮ ገኤዙ ማኦራ ማዢንቴ ዴካ

ሃንጎ ዴኮይዳፓ ቢያ ባሺ ጴዳንዳ፤

ገሜሮይዳፓ ቢያ ኮሺ ዴገ ጋዓንዳ፤

ዴሬ ቢያ ዬያ ባንሣ ጎዓንዳ።

3 ዬያሮ ሚርጌ ዴራ፡-

«ዋጌ ጂኮኔይዳፓ፡ ያኦሲ ቃኦላ ዬሩሳላሚይዳፓ

ጴዳንዳሣሮ

ሃኒ ሙኩቀቴ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴኮ ኑ ከሰኮም፤

ያይቆኦ ያኦዛሣ ገኤዙ ማኦራ ኑ ዓኦዳም፤

ዒዚ ፔ ማሊያ ኑ ማዳንዳጉዲ ኑና ዔርዛንዳ፤

ኑኡኒያ ዲዛ ጎይያና ዓኦዳንዳ።» ጋዓንዳ።

4 ዲዚ ሚርጌ ዴሮ ባኦካ ዋገሣና ዋሊፓ ዴማሳ ባኮ ባይዛንዳ፤

ዬያሮ ጩንቻ ዓፓሮ ዔያታ ማራሻ፡ ዋርያ ሃሣ ባኦቺ ማሂ ዔያታ ዴይሳንዳ፤

ፔቴ ካኦታ ባጋሣ ዑጻ ያልዚ ዔቁሳዓኬ፤ ዬካፓ ያልዚ ዛላ ዔራኒ ኮዓያ ባኦያ ማዓንዳ።

5 ዲንሣ ያይቆኦ ናኦታ!

ሃኒ ሙኩቀቴ! ያኦሲ ፖዓ ኑ ሃንቶም!

ያኦሲ ከሊ

6 ያኦዛሣዮ! ያይቆኦ ዜርያ ማዔ ኔ ዴሮ ፔርጻይዲ ኔ ሃሽኔ፤ ዬያ ኔ ማዳሣ ሳዔላ ዓባ ከሰካ ባንጾ ዓጮ ዓሶ ዙዋቶና ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ማርሾና ኩሜሣሮ፡ ሃሣ ኔ ዴራ ሚሎ ዴሮና ዋላ ፔቴ ማዔሣሮኬ። 7 ሳዓ ዔያቶኮ ቢራና ዋርቄና ኩሜሣሮ፡ ቆላ ዔያቶኮ ኮሺ ሚርጌ፤ ዓጫ ዔያቶኮ ፓራ ኩሜ፤ ዔያቶኮ ሳርጌሌ ያይታኦ ፓይዲንቴዋያኬ። 8 ዬያ ሌሊቱዋንቴ ሳዓ ዔያቶኮ ሚሎ ያኦዘና ኩሜ፤ ዔያታ ፔ ኩጮና ማዢ ባኮም ዔያታ ዚጋ።

9 ዬያፓ ዔቁያና ዔያቶ ቢያሣዳ ቦርሲንቴና ዳውሲንቴ ሄላንዳ፤ ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ዳቢንቶ ዔያቶም ዓቶም ገይፖ!

10 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጎሪንቶና ዲዛኮ ዲገቻ ዴኤፑማፓኦ ቶላኒ ላሎ ቆኦፖና ሳዖ ዔቶናይዳ ዓኦሽንቱቀቴ! 11 ያቶርቃ ዓሳ ቦርሲንታንዳ፤ ሄርሺንታ ዓሳኦ ዳውሲንታንዳ፤ ዬሮ ከሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ሌሊ ቦንቻና ዴገ ዴገ ጋዓንዳ። 12 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ያቶርቃ ዓሶና ሄርሺንታ ዓሳ ዳውሲንታንዳ ከሊ ሜንሣ። 13 ዲዚ ዴኤፖ ዴኤፖ ለባሮኦሴ ሚያና ባኦሳኔ ዓጮኮ ሻኦኮ ባይዛንዳ። 14 ዴኤፖ ዴኤፖ ዴኮና ገሜሮ ገሜሮ ሄርኪዲ ቦኦሊ ማሃንዳ። 15 ካታሞኮ ከልቁ ኮሻና ዲያንታ ዋርዲዮ ቤዘዋ ቢያ ሄርኪዳንዳ፤ 16 ሚርጌና ሚዛጲሶና ሚሆንታ ፔርሴሴ ዓጮ ዋኦያ ካኦሚሎዋ ዲ ዔኤዲሳንዳ፤ 17-18 ዓሶኮ ያቶሩሙማ ባይቃንዳ፤ ሄርሺንቴ ሆኦሊንቴጻኦ ዔያቶኮ ጋፓንዳ፤ ሚሎ ያኦዛኦ

1 ታ ለጋህረ ዲዛኮ ወይኖ ቤዘ ዛሎ ታኣኒ ካላላ ካላሎ ወይዘቀቱ፤ ታ ለጋህረ ሚርጌና ማሊ ጌሜሪ ጎሽዳ ቱኮና ወይኔ ዓኣኔ።

2 ሳዖ ዲ ቦኣኪ ሹጮ ወይኖ ቡኩሲ ኬሲ ቃራ ወይኔ ዘንዜ ዲ ቱኬኔ፤ ባኣኮይዳ ካገገም ማዓ ሴኤላ ሴኤላኔ፤ ሃሃ ዓቲያ ቦኣኪ ወይኖ ዓኣፖ ሄርቆንዶ ቤዘዋ ኮሼኔ፤

ዩካፓ ኮሽ ዓኣፒ ዓኣፓንዳኔ ጌዲ ዲ ካፔኔ፤ ጋዓንቴ ሶልኪ ዓኣፔኔ።

3 ዩያር ታ ለጋህረ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲንህ ዩሩሳላሚና ዩሁዳ ደሪዮቲ! ሂንዳ ታኣና ታኣኮ ቱኮና ወይኖ ቤዘ ባኣካ ዓኣ ባኮ ዛሎ ወይዘቀቱ፤ 4 ባካሪ ታኣኒ ዩያ ቤዘዋ ማዲ ባኣ ባኣዚ ዓኣ? ሃያይዳፓ ሜሌ ታ ማዲንዳፓ ኮይሳ ባኣዚ ዓይጎዳይ? ታኣኒ ኮሽ ዓኣፒ ዓኣፓንዳኔ ጌዲ ካፓዘ ዓይጎር ሶልኪ ዓኣፒ ዓኣፔይ?

5 «ማይ ታኣኒ ታኣኮ ወይኖ ቤዘይዳ ማዲንዳ ባኮ ታ ዲንህም ኬኤዘም፤ ዙላ ዓኣ ዲያ ታ ቱጌም ቆልሞ ሄንቃ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ጊንህ ኬኤሎ ዲያዎ ታ ሻሄም ቆልሞኮ ፔኤሽ ቤሲ ማዓንዳኔ። 6 ዩካፓ ቦኣኪንቱዋያና ሃርሚንቱዋ ዋኣሄ ታ ማሃንዳኔ፤ ጋውዲና ዓንጊህና ባቃላንዳኔ፤ ዲርዚ ዋርቂሱዋጉዲ ሻኣር ታ ላኣጋንዳኔ።»

7 ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂኮ ወይኖ ቤዘ ጌይንቴህ ዲሰራዔኤሌ ዳርኬ፤ ዲዚያ ቱኬህና ወዛዳህ ወይኖ ዘንዛህ ዩሁዳ ዳርኬ። ኮሽ ማዲ ዔያታ ማዲንዳጉዲ ሃጋ ወዛ ማሄኔ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዓሲ ወዳያ ማዔኔ፤ ዒሎ ማዲ ዛጋኒ ዲ ኮዔኔ፤ ጋዓንቴ ዳርኮ ዲላታ ሚርጌኔ።

ዓሳኮ ፑርቱዋ

8 ዓጩሎይዳ ናንጋኒ ኮይሳህ ዲንህም ዲንህ ሌሊ ማላኔ፤ ቤርታ ዲንህኮ ዓኣ ቤዘና ዋላ ካንህኒ ዓሳ ቢያ ዲንህ ኬሲ ኬሲ ማኣር ማኣርና፤ ጎዣዋ ጎዣና ካንህ ዲንህረ ማሃኒ ኮዓዘንህ ዲንህም ባዴዔ! 9 ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳ ማዔ ያኣዛህ ሂዚ ጌዲ ጫኣቂ ኬኤዘንቴ ታ ወይዘኔ፡- «ሚዛዲሶና ዴኤፖ ዴኤፖ ማኣራ ቢያ ሻሂንቴ ባዔ ማዓንዳኔ፤ ናንጋ ዓሲያ ጴዳዓኬ። 10 ታጾ ዋኣፃ ጌማይ ጎሽኬ ወይኖ ቤዘፓ ሳሊ ደሎዜ ሌሊ ማዓ ወይኔ ጩኤጸንታንዳኔ፤ ፔቴ ጸኤታና ሳሊታሚ ኪሎ ማዓ ሃኣኮ ዜርቂንቴ ጎሽዳፓ ታጾ ሳሊ ኪሎ ሌሊ ማዓ ሃኣኮ ዔውታንዳኔ።»

11 ዑሽኪ ማህንታኒ ሚኤሪ ዑዣ ማኣሪ ዓኣዳዘንህም፤ ወይኖ ዑዣ ሳዛ ዔኤታንዳያ ሄላንዳኣና ዋኣንቶ ቢያ ዲኣካ ናንጋኒ ማላዘንህም ባዴዔ!

12 ዔያቶኮ ሙዖ ቤዘ ሚርጌ ሻዣና ፔቴ ሻዣ ዳንህ ዋርቆ ጎኦሎንታ ካራባሂንታ ዲንካሂንታ ወይኖ ዑዣኣ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ናንጌና ናንጋ ጎዳኮ ማዲ ዲ ዔያቶም ማዲ ባኮ ዔያታ ማሊ ጸቂህባኣሴ፤ 13 ዩያር ታኣኮ ዳራ ዔራቶ ዓቲህና ዲዲንቴ ዔኪ ዓኣዲንታንዳኔ፤ ዔያቶኮ ቦንቸንቴ ሱኡጋኣ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኣና ናይዲንታንዳኔ፤ ዓቲ ዳራ ዋኣፃ ዴኤቦና ማላንዳኔ። 14 ደኡፖ ዔታ ጎጾ ፔኤኮ

ዳልጊሽ ካርዋ ቡሊ ዔያቶ ካፓኔ፤ ዴኤፖ ዓሳ፤ ጋርቻ፤ ያርጎጮንታ ወዛዲ ኮርጋ ዓሳንታ ዲኣካ ዔኤዲንታንዳኔ።

15 ዓሲ ቢያ ዳውሲንቴያ ማዓንዳኔ፤ ያቶርቃያ ማዔህያ ቢያ ቦርሲንታንዳኔ። 16 ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህ ጋዓንቴ ፒዙሞ ዋጎና ዴግ ዴግ ጋዓንዳኔ፤ ዲ ፔኤኮ ዲማዴ ጎኦሞና ዲማዴያ ማዔያ ፔጋሲ ዔርዘንዳኔ። 17 ማራናታ ሚና ሄንቃ ቤዘ ሄንቃንዳኔ፤ ማሌ ሶቦርና ዋኒናኣታኣ ሻሂንቴ ቤዘ ማኣቶ ሄንቃንዳኔ።

18 ጌሽህ ሱሲና ጎሜ፤ ሳርጌሎ ያይቶ ሱዞና ጌኔ ጎቻዘንህም ባዴዔ! 19 «ኮኤኒ ኑ ዓኣፖና ዛጋንዳጉዲ ያኦሲ ማዲኒ ማሌ ባኮ ዑኬና ማዲንጎ፤ ኑ ዔራንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌኮ ዲማዴህ ማሊ ቱኬ ባካ ማዲንቴ ኩሞንጎ» ጋዓዘንህም ቢያ ባዴዔ!

20 ፑርቶ ኮሽ ኮዣ ፑርታ ጋዓዘንህም፤ ዲሞ ፖዲ ፖዖዋ ዲሚ ማሊሳ ዓሳም፤ ዓኣፃ ጫንቹ፤ ጫንጮ ዓኣህ ማሃዘንህም ባዴዔ!

21 ፔና ጩንጫ ማሃ፤ ፔኤር ፔና ዔራ ማሃፓይዳዘህም ባዴዔ!

22 ወይኖ ዑዣ ዑሽኪያና ዔርቲያ፤ ማሃ ዑዣ ሲኤሪ ዑሽኪያ ጫርቃዘንህም ባዴዔ! 23 ዴሚና ዔኮ ሚኤሽ ዔኪ ዲቢንቶ ማዴህ ጉሪ ሃሽህና፤ ዲቢንታ ሄሊህም ፒዜ ወጊያ ሃሻ ዓሳም ባዴዔ! 24 ቢያ ባኮ ወይህ ዲሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ጎዳ ማዔ ያኣዛህ ዓይህ ወጎና ዔርዜ ዳምሶ ሽሌዲህረ ጎቦና ማሌ ያሃኣ ታሚና ሚጩ ባይቃህጉዲ ዔያቶኮዋ ዓይያ ፃጸ ዋዲ ባይቃንዳኔ፤ ቡናኣ ዔያቶኮ ማሊ ሲላሊጉዲ ዔቃንዳኔ። 25 ናንጌና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ፔኤኮ ዳር ዑፃ ታሚጉዲ ዔኤቴኔ፤ ዲዛኮ ወልቁሞጉዴያ ዲ ዔያቶ ሜታሳንዳኔ፤ ዲካ ዓጊፃንዳኔ፤ ሃይቁ ዓሳኮ ሌዛ ቡኡራጉዲ ጎይያ ዓጫ ኬኤሪንታንዳኔ፤ ዩይ ቢያ ማዔቴያ ዳጋ ዲዛኮ ማዓዓኬ፤ ዔያቶ ዲ ሜታሳኒ ጊንህ ጊኣጊንቴኔ።

26 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ማሌ ዳር ሃኬይዳፓ ዔኤላንዳ ማላታ ዴቃንዳኔ፤ ሳዖኮ ጋፓፓ ቢያ ዔያቶ ዲ ዔኤላንዳኔ፤ ዔያታኣ ዑኬና ጸሽኪ ጸሽኪ ሙካንዳኔ። 27 ዔያቶ ባኣካ ላቤያና ዴቂንታያ ጴዳዓኬ፤ ላሃያና ጊንዓያ ባኣሴ፤ ቱኮና ዓንጋሞዋ ዔያታ ቡላዓኬ፤ ዔያቶኮ ዲርዘ ቱኮ ሱዛኣ ዲጶዋያኬ። 28 ሂኡዣ ዔያቶኮ ዋርቆናያ፤ ቆኦዘ ሻዣ ሂኡዣ ዓኣህ ጎቻናያ፤ ዔያቶኮ ፓራሂኮ ካኣና ሳቆ ሹቸጉዲ፤ ሳርጌሎ ያይቶኮ ሽራ ቶካ ዓልጎ ዠባራጉዲ ሽራያኬ። 29 ዲላታ ዔያቶሲ ዘቢርጉዲኬ፤ ዔያታ ሃጊ ዔቃ ዓዴ ዘቢጉዲ ጉዳኔ፤ ኬሚ ዓርቂ ዔካፃ ያርዳኔ፤ ያኦኒያ ዔያቶይዳፓ ቶሊሲ ኬይሳኒ ዳንዳዑዋሴ።

30 ዩኖ ዓሳና ባዚጉዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዳር ዑፃ ዳዲ ዔያታ ሙካንዳኔ፤ ዩካፓ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሳዖ ዛጋኣና ዲሚና ሜቶና ማንጊንቴህ ዳንቃንዳኔ፤ ሻኣርይዳፓ ዔቂያና ፖዓ ዲማንዳኔ።

6

ያኦሲ ዲሲያሴ ፔ ማሊያ ኬኤዛያ ማሃ ዔኤሌህ

1 ካኣቲ ያኦዚያ ሃይቁ ሌያና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዴጊ ጌዔያና ቦንቸንቴ ካኣቱሞ ሻኣሎይዳ ዴዲ ዓኣንቴ ታኣኒ ዛጌኔ፤ ዲማና ዲዛኮ ያደዘ ማኣዓህ ጌኤዣ ማኣርኮ ጋር ኩሚ ዓኣኔ። 2 ሱራፔሌ ጌይንታ ኪኢታንቻ ዲዛኮ ዓጫ ሽሪ ዔቂ ዓኣኔ፤ ዩያቶ ፔቴ ፔቴ ኪኢታንቻኮ ላሆ ጋኣሲ ዓኣኔ፤ ላምዖ ጋኣዘና ፔኤኮ ዓኣፖ ካር ካንቃኔ፤

ሃሃ ለምድ ጋኦዘና ቶኮ ካንቃኔ፤ ገንሣ ዓቲ ለምድ ጋኦዘና ባራና። 3 ዒማና ፔቴ ኪኢታንቻህ ባገሃህና ዋለም ዓኣህሃ ዓኣህሃ፡- «ቢያ ባኮ ዋይሃ ጎዳህ ዲማዴያኮ። ዲማዴያኮ። ዲማዴያኮ!»

ዒዛኮ ቦንቻኣ ዓጮ ቢያ ኩሜያኮ!» ጋዓኔ።

4 ዔያቶኮ ዑኡዘ ዒላታፓ ዔቄያና ጌኡዠ ማኦርኮ ሬኤካ ዓገጃኔ፤ ጋራኣ ሃሃ ጩቢና ኩሜኔ።

5 ዩካፓ ታኣኒ፡- «ዳንጋ ዒኢቲ ደር ባኣካ ታናንጋያ፡ ሃሃ ታኣኒያ ዔያቶ ጉዳሂኬ፤ ታኣኒ ካኣቲ፡ ቢያ ባኮ ዋይሃ ጎዳ ታዓኣፖና ዛጌህሮ ታ ባይቄኔ፤ ታና ባዴዔ!» ጌዔኔ።

6 ዩማና ዩንህሂ ኪኢታንቻንህሂ ዲፓ ፔቴይ ባራኒ ታ ባንህሂ ሙኩኔ፤ ዒዚ ዒማና ዒንገያ ዒንጎ ቤዛፓ ቃጸና ፔ ኩጫ ዓርቄቄንህሂ ታሚ ዓኣኔ። 7 ዩያ ታሞ ቄንፆና ሙሱር ታኣኮ ካንሃያ፡- «ዓካሪ ሃይ ታሞ ቄንፆ ኔኤኮ ሙሱር ካኣሚህሮ ዳቢንታ ኔኤኮ ጋፔኔ፤ ጎማኣ ኔኤኮ ዓቶም ጌይንቴኔ» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ዖና ታ ዳካንዳይ? ኦም ኪኢታ ዓሲ ማዓንዳህ ዖናዳይ?» ጋዓንቴ ታ ዋይዛዖ «ሃይሾ ታ ዓኣዳንዳይ፤ ታና ዳኮ!» ጌዔኔ።

9 ዒዚ ማሃያ፡- «ዖዲ ማዓቲ ዩያ ደር ባንህሂ ዳንዲፓ፡- «ዋይዘ ዒንህሂ ዋይዘኔ፤ ጋዓንቴ ማሊ ዒንህሂ ጳቄሡቀሴ፤ ዛገያ ዒንህሂ ዛጋኔ፤ ጋዓንቴ ዒንህሂ ዒና ዔኩቀሴ» ዔያቶም ጌዔ» ጌዔኔ። 10 ሄለሳዖ፡- «ዔያታ ዳንቁፍጉዲ፡ ሃሃ ዋይዘቀጉዲና ማሊያ ጳቄሡቀጉዲ፡ ፔ ዓኣፖና ዛገ፡ ዋዮና ዋይዘ፡ ዒኖና ማሊ ጳቄህ ታ ባንህሂ ማዒ ዔያታ ዳቁፍጉዲ ሃያ ዳርኮ ዒና ደጩያ፡ ዋያ ባይቄያ፡ ዓኣፓ ደኡሚንቴያ ማዓንዳጉዲ ማሄ» ጌዔኔ።

11 ታኣኒያ ማሃያ፡- «ጎዳሂዮ ሃዳራ፡ ዩይ ያዲ ማዓንዳሂ ዓይዳ ሄለንዳኣናዳይ?» ጌዒ ታ ያኡጩኔ፤

ዒዚያ፡- «ካታማ ሻሂንታንዳኣና፡ ማኦርይዳኣ ናንጋ ዓሲ ባይቄም ባዓ ማዓንዳኣና ዓጩላ ባይቄ ጉሪ ማዓንዳያ ሄለንዳኣና። 12 ዩዳ ታኣኮ ታኣኒ ሃኬ ዓጩ ዔኪ ዓኣዳንዳይ፤ ዓጩላ ጉሪ ማዓንዳይ። 13 ታጶ ዓሲ ዲፓ ፔቴ ዓሲ ሳዔሎይዳ ዓቲቴ ዩይ ዓህያ ባይቃንዳይ፤ ጋዓንቴ ሻሪንታ ሻኣቢንታ ቲቄንታዛ ዲርሚ ዓታሂጉዲ ዲማዴ ዜርህሂ ዩያጉዲ ሳዔሎይዳ ዲርሚ ማዒ ዓታንዳይ» ጌዔኔ።

7

ካኣቲ ዓካኣዜም ሄሌ ኪኢቶ

1 ያኡዚያኮ ናኣዚ ዒዮዓታሚፓ ሾይንቴ ዓካኣዜ ዩሁዳይዳ ካኣታዴ ዋደና፡ ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቲ ሬዒኔንታ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ሬማሊያ ናኣዚ ፓኣቁሂንታ ያልዚር ኮዒ ዩሩሳላሜ ሙኩኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዩሩሳላሜ ባሻኒ ዳንዳዒባኣሴ።

2 ሶሪያ ዓጫ ዒሰራዔኤሌ ካኣቶና፡ ዋላ ፔቴ ማዒ ያላኒ ጫኣቄህ ዩሁዳ ካኣቲ ዋይዜ ዋደና ዒዛንታ ዒዛኮ ደርንታ ዲቃቲ ዠባሪና ሂዒንታ ሚሂጉዲ ዓገጃኔ።

3 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሲያሴም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ኔናንታ ናኣዚ ኔኤኮ ሸሪያሹቤንታ ካኣቲ ዓካኣዜና ካኣሚኒ ማኣዓሂ ማሰካ ዓህኮ ጎዠ ባንህሂ ዔኪ ዓኣዳ ጎይዖኮ ዓኣ ኬደ ዛሎ ቦቆሎ ዋኣዖ ዳሞሂ ዋታ ካር ኬሰኩቀቴ። 4 ዒዚ ታሃንዳጉዲ፤ ሃሃ ዒዚ ዒገጩቀጉዲ፤ ታሚዳ ዔኤቲ ሚጩ ጩባ ዲርሚጉዲ

ማዔ፡ ዳጎ ዳጋዳ ሬዚኔና ሶሪያ ዓጫ ዓህሂ ሬማሊያ ናኣዚ ዛሎር ዲቃቲ ዒ ካራ ባይዘቀጉዲ ዒዛም ኬኤዜ። 5 ሶኦሪንታ ዔፕራኤሜንታ ሬማሊያ ናኣዚ ባይዛኒ ሂዚ ጌዒ ዘርቴኔ፤ 6 ዩሁዳ ኦ ያሊ ዓርቆም፡ ዓሶቀ ጉ ፓቄ ፓቄ ዠኣሊሲ ዓጩሎ ኦ ገሸቲ ዋይሃም፤ ዩካፓ ያቢዔኤሌ ናኣዚ ኦ ካኣታሃንዳይ።»

7 ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዩይ ዔያቶኮ ዘርቴፃ ጎኔ ማዓዓኬ፤ ፔቴታዖ ማዲንቲንዲ ዋያኬ፤

8 ዓይጎር ጌዔቴ፡ ሶሪያ ዓጩኮ ዑዖ ማዓዛ ዳማሰቆ ማዓዛ፡ ዳማሰቆኮ ዑዖ ማዓሂ ሬዒኔኔ፤ ገንህሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዛሎታቴ ላሂታሚ ደንጎ ለዔ ጋርካ ቤሲ ዔያቶኮ ባይቄ ካኣቶ ዓጩ ማዒ ዔርቴፃ ዓታንዳይ።

9 ዩያጉዲ ሃሃ ዒሰራዔኤሌኮ ዑዖ ማዓዛ ሳማሪያ፡ ሳማሪያኮ ዑዖ ማዒ ዋይሃንዳሂ ካኣቲ ፓቄሂከ።

«ዒንህኮ ደዲ ጉሙርቄሂ ባኣያታቴ ዒንህሂያ ደዳዓኬ።»

ዓማኑዔኤሌኮ ሙኪዖ ዔርዛ ማላቶ

10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ላሚ ዓካኣዜም ኬኤዛዖ፡-

11 «ሳዖኮ ሊካ ዳማፓ ማዔቴያ ጫሪንጮኮ ለካ ዑዖፓ ፔቴ ማላታ ኔኤም ዒንጋንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሸኢቄ» ጌዔኔ።

12 ዓካኣዜ ጋዓንቴ፡- «ማላታ ታኣም ዒንጌ ጌይ ታ ያኡጫዓ፤ ያኡሲ ዋይታቴያ ዛጋኒ ታ ኮዓዓኬ» ጌዔኔ።

13 ዩያር ዒሲያሴ ማሃያ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንህሂ ካኣቲ ዳውቴ ማኦር ዓሳ! ዋይዘቀጉቴ፤ ዓሶ ዒንህሂኮ ሸናሲፃ ዳኬም ያኡሲ ዒንህሂ ያዩሳኒ ኮዓ?»

14 ዓካሪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንህሂም ማላታ ዒንጋንዳይ፤ ኩሙህሂ ወዲርናይ ጎዳዳንዳይ፤ ዓቲንቄ ናይያ ዒዛ ሾዓንዳይ፤ ዒዛኮ ሱንዖ ዒዛ «ዓማኑዔኤሌ» * ጌዒ ጌሃንዳይ፤ 15 ዒዚያ ፑርታ ባኣዚ ሃሽ ኮሽ ባኣዚ ደኡሪኒ ዳንዳዒሳ ዔራቶ ዳንቄ ዋደና ዔኤሲና ዲኣቄና ሙዒ ዑሽካንዳይ። 16 ዓካሪ ዩይ ናዓሂ ኮዠ ፑርቶይዲፓ ደማሲ ዔራንዳሂኮ ቤርታ ኔኤኒ ዒገጫ ዩንህሂ ለምዖ ካኣቶንህኮ ዓጫ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዓንዳይ።

17 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዩሁዳ ዓሶይዲፓ ደማዴ ዋደፓ ዓርቃዖ ዛገንቲ ቤቀባኣ ሜቶ ዋዴ ኔኤና ኔ ዳርናይዳ፤ ኔ ዓደ ካኣቱም ማኦር ዓሶይዳ ዔኪ ሙካንዳይ፤ ዩይያ ዓሶኦሪ ዓጩ ካኣቲ ኔ ጌዳ ዔኪ ዩዓንዳይ ጌይሂኬ።

18 «ዩዮ ዋደ ሄላዛ ሃኬ ዓኣ ዓባዬ ዋር ዓጫፓ ገብፃ ዓሳ ሚርጌ ወፃሌጉዲ፡ ዓሶኦሪ ዓሳ ሃሃ ፔ ዓጫፓ ማሂጉዲ ሻዲ ሙኮም ያኡሲ ዔያቶ ወቲ ዔኤላንዳይ። 19 ዔያታ ዲርጌ ሙኪ ዳውሎ ደኡጮና ላሎ ቆኦፖናይዳ፤ ዓንገያ ቶሾና ባኣታ ሂንቃ ማኣቶናይዳ ቄንዳንዳይ።

20 «ዩና ዋደ ሄላዛ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔፕራዒሴ ዋርኮ ሶኦ ሱካፓ ዔርጌ ዋኣዳ ጌይፃ ዓሶኦሪ ካኣቲ ዒንህሂኮ ቶኣኮ ጋሞንታ ቡኡጮንታ ዑዖ ጋሞ ቢያ ሜኤዳንዳይ።

21 «ዩና ዋደና ፔቴ ዓሲ ፔቴ ማርና ለምዖ ማራይና ቆላንዳይ፤ 22 ዩያታ ሚርጌ ማኣፃ ዲኢቃፓ ዒዛም ኮይሳ ሙኡዚ ቢያ ዒ ዳንቃንዳይ፤ ዩያር ዓጩሎይዳ ሚርጌ ዓሶኮ ሙይ ዑሽኮሂ ዔኤሲና ዲኣቄና ማዓንዳይ።

23 «ዩዮ ዓሶና ሺያ ቢራ ኬሳንዳይ ጌይ ማሎና ፔቴ ሺያ ደኡሪንቴ ዋይኔ ቲኮና ጎዠይዳ ቢያ ጋውዲና ዓንገሂና ባቃላንዳይ። 24 ዓጩላ ጋውዲና ዓንገሂና ኩሜያ ማዓንዳሂሮ ዳራ ዩያ ካዮ ጌላንዳሂ ቆኦሲና

6:3 6:3 ዮሃ. ዮፔዳ 4:8። 6:4 6:4 ዮሃ. ዮፔዳ 15:8። 6:10 6:10 ማቴ. 13:14-15፤ ማር. 4:12፤ ሉቃ. 8:10፤ ዮሃ. 12:40፤ ዳኪ. ማዴ 28:26-27። 7:1 7:1 2ካኣቶ. ማ 16:5፤ 2ዮሳሲ. ዓሃኬ 28:5-6። * 7:14 7:14 ዓማኑዔኤሌ ጌይፃ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ዮኦሲ ኦኤና ዋላኬ» ጌይሂኬ። 7:14 7:14 ማቴ. 1:23።

ሂኒሺያ ዓርቁኩ። 25 ሃያኮ ቤርታ ባላሻና ቦኦኪንቴም ሃኦካ ካፃ ጌሜራ ቢያ ጋውዲና ዓንጊሢና ባቃልሴም ያኦኒያ ዲኢካ ዓኦኒንዲዋሴ፤ ጋዓንቴ ባይና ማራይና ሄንቃ ቤሲ ማዓንዳኔ።»

8

ዲ.ሲ.ያሴ ናኦዚ ዳሮ ዲዒንቶኮ ማርካ ማዒያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም፡- «ዴኤፒ ሳሌዳ ዔኪጋፓ ለማህር-ሻላል-ሃሽ-ባዝ* ጌይ ዴኤፒሲ ፃኦ፤ 2 ጉሙርቁንታያ ማዒ ለምፃ ዓሲ፤ ጌይፃ ቁኤሳሢ ያኦኒያና ቤራሲዮ ናኦዚ ዛካሪያሴ ማርካ ማሂ ዴይህ» ጌዔ።

3 ዩካፓ ዳካ ጋዓፃ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ታ ማቻ ጎዳዲ ዓተንቁናይ ሸዔ፤ ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም፡- «ሱንፃ ዲዛኮ ለማህር-ሻላል-ሃሽ-ባዝ» ጌይ ጌህ ጌዔ። 4 ናዓሢ ሃጊ ዓዳ፤ ዲንዴ ጌይ ዔኤላኒ ዳንዳዓንዳሢኮ ቤርታ ዴማሰቆ ዓጮሲንታ ሳማሪያ ዓጮ ቆሎዋ ዓሶኦሬ ካኦቴ ቡሪም ዲዒንቴ ዔውታንዳኔ» ጌዔ።

ዓሶኦሬ ካኦቴኮ ያሎር ሙኪያ

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ለሚ ታኦም ኬኤዜ፤ ሂዚ ጌዔ፤ 6 «ታሢ ዋታ ሴሊሆሚኮ ዓልቃ ዋኦፃ ዔይታ ሃሺ ካኦቴ ሬዒኔና ፓቁሄና ዔይታ ናሽኬ፤ 7 ሃሢ ታኦኒ ዓሶኦሬ ካኦቴ ዲዛኮ ዋልቃዳፃ ማዒ ያሎ ዓሶና ዋላ ዔይቶ ዑፃ ዔቁሳንዳኔ፤ ዲዛኮ ያሎ ዓሶኮ ሙኪያ ዔፒራዒሴ ዋራ ኩሚ ዓጮ ቢያ ባይዛሢጉዲ ማዓንዳኔ። 8 ዲዚ ዋልቁና ዲጸጉዲ ኩሚ ደሁዳ ዓጮ ጌላንዳኔ፤ ቢያ ባኦዚ ባይዚ ዲኤኪያ ለሌቱዋንቴ ኩሚፃ ኬሰኪ ቆርጮ ሄላንዳኔ፤ 9 ያዲ ማዒቴያ ያኦሲ ኦኦና ዋላኬ፤ ዲዚ ኮይዳ ፔኤኮ ናኦቶ ጋኦዛ ዴማ ዓኦቶ ካፓሢ ጎይፃ ዓጮሎ ካፓንዳኔ።

9 ዲንሢ ሃይ ዴራ ያሎ ዲላቱዋቴ! ጋዓንቴ ዲንሢ ባይቃንዳኔ፤ ሃሢ ዲንሢ ሃኬ ዓጮ ዓሳ ቢያ ዋይዙዋቴ! ጋዓንቴ ዲንሢ ዓታዓኬ፤ ሃሢያ ያልዚም ጊኢጊንቴዋቴ፤ ጋዓንቴ ዲንሢ ጋፓንዳኔ። 10 ያልዚ ያላኒያ ማሊ ቱኡቱዋቴ፤ ጋዓንቴ ዲንሢ ማሊ ጎይፃ ዲንሢም ጊኢጋዓኬ፤ ዲንሢ ኮዔ ጎይፃ ጌሰቱዋቴ፤ ያኦሲ ኦኦና ዋላታሢር ዘርቲፃ ዲንሢ ጎናዳዓኬ።

ያኦሲ ፔ ማሊያ ኬኤዛሢም ላቲሢ

11 ታኦኒ ዴራ ዴንዴ ጎይፃ ዓኦቶዋቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ፔኤኮ ዶዶ ዋልቆና ላቲ ሂዚ ጌዔ።- 12 «ዔይታ ሃይ ዋይዚ ዲፃኒ ማሎናያኬ» ጋዓ ጎይፃ ዲንሢያ ያዲ ጌዒፖቴ፤ ዲንሢ ዔይታ ዲጊጮ ባኮዋ ዲጊጮፖቴ፤ ዲቃቴፖቴ። 13 ታኦኒ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ዲማዴያ ማዒሢ ማሎዋቴ፤ ዲንሢ ዲጊጮኒ ኮይሳሢ ታና ሌሊኬ።

14 ታኦኒ ዲማዴ ጌኤሽ ሹቸኬ፤ ጋዓንቴ ሃያ ዴሮም ታ ሎሎንሢ ሹቸ፤ ጊንሢ ሃሢ ዲቃ ላሌኬ፤ ዩይያ ደሁዳንታ ዲሰራዔኤሌ ካኦቶ፤ ሃሢ ዩሩሳላሚይዳ ናንጋ ዓሶዋ ታ ዓርቃ ፒርኬ፤ 15 ዩያሮ ሚርጌ ዓሳ ዲቁንታንዳኔ፤ ሎኦሚያ ሜቃንዳኔ፤ ፒራሢናኦ ዲዒንታንዳኔ» ጌዔ።

ዡዋና ጎርሞይቶናም ኬኤዚንቴ ላቲሢ

16 ዲዛኮ ማርካቶ ካፒ ዓርቁ፤ ታኦኮ ጊንፃ ሃንታ ናኦቶኮ ዲሮ ጋራ ዓይሢ ሃሽ። 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ፔኤኮ ዓኦፖ ካር ሺርሼ፤ ያዲ ማዒቴያ ታኦኒ ዲዛ ጉሙርቁ።

18 ዓካሪ ታኦና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ዲንጌ ናኦቶና ደዮኔ ዲኮይዳ ናንጋ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳይዳፓ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ዲንጊንቴ ማላታና ዓኪ ዲቃሢ ባኦዚናኬ።

19 «ዲላቲ ሃሢ ካሽካሽ ኬኤዛ ማርሾ ዓሶና ሃይቁ ዓሶ ዔኤላ ጎርሞይቶ ያኦጮዋቴ» ጌዒ ጌዒ ዲንሢ ጌሻ ዓሲ ዓኦኔ፤ ዓካሪ ሽምፖና ዓኦ ዓሶ ዛሎ ሃይቁ ዓሶ ያኦጮይዳፓ ዴራ ያኦዛሢ ያኦጮኒ ኮይሱዋዳ?

20 ዲንሢ ዋንና ማርካቶ ቃኦሎና ባንሢ ዓኦቶዋይ! ዩያ ቃኦሎ ዔይታ ኬኤዚ ባኦቴ ጎኔና ካሪሢ ፖዒ ዔይቶም ፖዒንዲዋሴ።

ሜቶ ዋዴ

21 ዴራ ሃጊ ማዓ ዋዛ ቲቁ፤ ሃሢ ናይዲንታፃ ሳዔሎይዳ ሴካ ሃንጋ ሜታዲ ሃንታ፤ ዔይቶ ናይዲሢር ዳጋዲ ሌካ ጮሪንጮ ዛጊ ዛጊ ፔኤኮ ካኦቴንታ ሜሌ ያኦዛዋ ጮሽኪ ጋዳንቃ። 22 ዩካፓ ዔይታ ሊካ ሳፃ ባንሢ ዛጋንዳኔ፤ ዔይታ ዛጋንዳሢ ዋኦደሢ፤ ዲሚንታ ዲጊቻ ቃኦንታኬ፤ ሻኔ ዲሚዳኦ ዔይታ ኬኤሪንታንዳኔ።

9

ሃጊ ካኦታዳንዳ ኮሺ ካኦቴ

1 ዩንሢ ቤርታ ሜታዳዘንሢ ጋዓንቴ ለሚ ሜታ ሄላዓኬ።

ሚናኦ ዋዶና ዛብሎኦኒንታ ኔፒታኦሌሚንታ ዓጮ ቶኦቸንቴ ናንጌ፤ ሙካ ዋይይዳ ጋዓንቴ ሜዲቲራኒያ ባዛኮ ዓሳ ኬሰካ ባንፃፓ ዓርቃፃ ዴንዲ ዮርዳኖሴ ሱኮ ሄላንዳኦና ዓኦ፤ ባሽ ሜሌ ዴራ ማዡ ዴዒ ጌሊላ ዓጮ ቦንቸንታንዳኔ።

2 ዲሞይዳ ናንጋ ዴራ ሃሢ ዴኤፒ ፖዒ ዛጌ፤ ሃይሶ ሺሶ ዓጮይዳ ናንጋዘንሢ ማኦ ቢያ ፖዒ ኬሰኬ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ! ዴሮ ኔኤኮ ኔ ሚርጊሼ፤ ዔይቶም ዋዛ ኔ ዲቢሼ፤ ዓሲ ማኦሊ ቡራ ዋዶና ሃንጎ ዔኤቢ ዲዒ ዔካኦና ዋዛዲሢጉዲ ኔኤኮ ዴራኦ ኔ ማዴ ባኮና ዋዛዳኔ።

4 ሚና ቤርታ ኔ ሚዲያሚ ዓሶ ባሽሢጉዲ ሃሢያ ኔኤኮ ዴሮ ባቃና ጌሢ ዋይሆ ቃንባሮንታ ዔይቶኮ ጊኢር ጸርቃ ኮኦሎ ኔ ሜንሢ፤ ሃሢ ዴሮ ኔኤኮ ዋዴሲ ዋይሢሢ ኔ ባሽ።

5 ያሎ ዓሶኮ ዲርዘ ቢያ ዔይቶኮ ሱጉያ ሙላኮና ዓፒላኦ ቢያ ታሚዳ ሚቸንታያ ማዓንዳኔ፤ ሃንፂሌጉዲ ማዒያ ዔኤሢንታንዳኔ።

6 ሃይሾ ናይ ኦኡም ሾይንቴ፤ ዓተንቁ ናይያ ኦኡም ዲንጊንቴ፤ ዲዚያ ሱኤጌ ማዓንዳኔ፤ ሱንፃ ዲዛኮ፡- «ዘሪያና ዲቃሢ ሄርሺሳ፤ ዋልቁና ዴኤፒ ያኦሲ፤ ናንጊና ናንጋ ዓዶ፤ ኮሹሞኮዋ ሱኤጌ» ጌይንታንዳኔ።

7 ዲዛኮ ካኦቴም ቢታንቶኮ ዛጸ ባኦሴ፤ ካኦቴማ ዲዛኮ ናንጊና ኮሹሞ ኩሚያ ማዓንዳኔ፤

* 8:1 8:1 ማህር-ሻላል-ሃሽ-ባዝ ጋዓዛ፡- ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና «ዲዒሢ ሩኤሬ፤ ቡራ ዑካዴ» ጌይሢኬ። 8:13 8:13 1ጰፂ. 3:14-15። 8:15 8:15 1ጰፂ. 2:8። 8:17 8:17 ዔብ. 2:13። 9:1 9:1 ማፒ. 4:15። 9:2 9:2 ማፒ. 4:16፤ ሉቃ. 1:9።

ሃኖይዳፓ ዓርቃያ ናንገና ናንገ ሄላንዳኣና
 ዳውቴኮ ካኣቱዋ ያይታ ደቁንቲ ደዳንዳጉዲ
 ማሃንዳኔ፤
 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢኮ
 ፔ ገዳፓ ማላ ካኣሽኪንቶዎ ኮዑዋ ዒና ዬያ ማዳኒ
 ማላ ቱከኔ።

ያኦሲ ዒሰራዔኤሌ ዳር ማታሳንዳያ ማዔሣ

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ያይቆኦ ዜርዎ ዒሰራዔኤሌ ዑፃ
 ዋጋንዳ ዋጌ ቃኣላ ዳከኔ፤ ዬይ ዋጋ ማዶይዳ ፔኤቃንዳኔ።
 9 ዒሰራዔኤሌ ዳርና ሳማሪያ ካታማ ናንገዘንሣ ቢያ
 ዬያ ማዶሣ ያኦሲታሣ ዒራንዳኔ፤ ጋዓንቲ ያቶርቃ ዓሲና
 ዋይዚ ዒፃ ዓሲ ማዒ። 10 «ፀኡቤ ጌይንታ ባኮይዳፓ
 ኮሽንቲ ከኤላ ደዔኔ፤ ኦኡኒ ጋዓንቲ ጊንሣ ዓርሲንቲ
 ሹቹና ከልቃንዳኔ፤ ቦኦሪ ማዶና ኮሽንቲ ቱርቱራ ማቅኔ፤
 ኦኡኒ ጋዓንቲ ደኦሪንቲ ለባናኦሴ ማዶ ቤዛ ዓኣሣንዳኔ»
 ጋዓንዳኔ።

11 ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶኮ ሞርኮ ማዔ ዓሶ ዔቁሲ
 ዔያቶ ያለሻንዳኔ። 12 ሶኦሪያ ዓሶ ዓባ ከሰካ ባንፃፓ፡-
 ፒልሰፃኤማ ዓሶ ዓባ ጌላ ባንፃፓ ዳኪ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ
 ካራ ታይዚ ዓርቁሴኔ፤ ዬይ ቢያ ያዲ ማዔንቲ ያኦሲኮ ዳጋ
 ሽሚባኣሴ፤ ዒዛኮ ዔያቶ ማታሳንቲ ዔቁ ኩጫ ማዒባኣሴ።

13 ዳር ጋዓንቲ ዔያቶ ማታሳንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ
 ባንሣ ማዒባኣሴ፤ ጊንሣ ዒዛ ኮዓያ ማዒያ ጴዲባኣሴ።
 14 ዬያር ናንገና ናንገ ጎዳ ፔቴ ከሊዳ ዒሰራዔኤሌ
 ዓሶ ባኣካ ቶኦኪ ሃሣ ዑንኪ ማዔ ዓሶ፤ ጊንሣ ሃሣ
 ማኤፃና ካኣፖናጉዲ ፓይዲንታዘንሣ ቲቁ ሽኢሻንዳኔ።

15 ቶኦኮ ጌዒንቲዘንሣ ጪሞና ቦንቹንታ ሱኡጎናከ፤ ዑንኮ
 ጌይንቲዘንሣ ሉኡዙሞና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንሣከ።
 16 ሃያ ዳር ዔኪ ዓኣዳ ዓሳ ዳሲሸኔ፤ ዳራኣ ጎይፃፓ ከሰኪ
 ዣኣሌኔ። 17 ዬያር ናንገና ናንገ ጎዳ ዳጌሣ ማታሳንዳኔ፤
 ላኣሎ ዜኤር ዒንደንሣና ዲቻ ዓሳባኣ ዜኤር ናኣቶም
 ማጪንቲንዲሞሴ፤ ፔቴ ፔቴሣ ቢያ ጋኣዳያና ፑርታ ማዳያ
 ማዔኔ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሶ ዒንዲርዛፓ ጌሰቲንታ ሃይሳ ጌኔ
 ኩሚያከ፤ ዬይ ቢያ ማዔቴያ ያኦሲኮ ዳጋ ሃጋ ሽሚባኣሴ፤
 ዒዛኮ ዔያቶ ማታሳንቲ ዔቁ ኩጫ ማዒባኣሴ።

18 ዳርኮ ፑርቱማ ታሚጉዲ ዔኤታኔ፤ ጋውደንታ
 ዓንገጊንታ ዳኤሎ ካዮዋ ሙዓኔ፤ ዬያኮ ጩባ ከሰካኣና
 ሙሊንቲ ቱርቱሪ ዔቁያ ማላኔ። 19 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ
 ዳጋዴኔ፤ ዒዚ ዓጋ ማታሣ ዓጩሎይዳ ቢያ ታሚጉዲ
 ዔኤታንዳኔ፤ ዳራ ዒማና ሃንፃሌጉዲ ማዓንዳኔ፤ ጌርሲ
 ጌርሲም ማጪንቲንዲሞሴ። 20 ፔቴ ዛሎና ዔያታ ሙዓኔ፡-
 ጋዓንቲ ዔያታ ናይዳ ጎይሣከ፤ ዬያጉዲ ባጎ ዛሎና ሹኡሪ
 ኩኡላኔ፡- ጋዓንቲ ዔያታ ማሽኩሞሴ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔኤኮ
 ዒጊኖ ዓሽኮ ሙሙዓኔ። 21 ዬይያ፡- ሚናኣሴ ዔፕሬኤማ፡-
 ዔፕሬኤማያ ሚናኣሴ ሙዓንዳኔ፤ ለምዶፃ ሞላ ፔቴ ማዒ
 ዪሁዳ ያላኒ ከሰካንዳኔ፤ ዬይ ቢያ ማዔንቲ ናንገና ናንገ
 ጎዳኮ ዳጋ ሃጊ ሽሚባኣሴ፤ ዔያቶ ማታሳንቲ ዒዛኮ ዔቁ
 ኩጫ ቤዛኣከ።

10

1 ዳር ታኣኮ ሄርቁ ዋይሣ፡ ፒዜ ማዒባኣ ሞጎ ከሳ ዓሳ
 ዒንሣና ባዴዔቴ! 2 ማንቆ ዓሳ ቶኦኪ ባይቃንዳጉዲና
 ጌኤዘና ዓሳ ፒዜ ዋጌ ዳንቁዋጉዲ ዒንሣ ማዳ ጎይፃ
 ዬያከ፤ ዒንሣኮ ዬያ ማዶና ላኣሎ ዜኤር ዒንደንሣና
 ዲቻ ዓሳባኣ ዜኤር ናኣቶኮ ቆሎ ዒንሣ ቡራኔ። 3 ዒንሣኮ

ዬያ ቢያ ጌኖ ማዶር ያኦሲ ዒንሣ ማታሳ ዋዶና ዒንሣ
 ዋይታንዳይ? ዒንሣ ዑፃ ሄላንዳ ባይሲንታ ሃከ ዓጫፓ
 ሙካ ዋዶና ዓይጌ ዒንሣም ኮሽካንዳይ? ዒማና ማኣደ
 ዒንሣ ዳንቃኒ ያ ባንሣ ዓኣዳንዳይ? ሃሣ ቆሎ ዒንሣኮ
 ዒንሣ ዓንካ ዓኣቻንዳይ? 4 ዲዒንቲሣና ሃይቢናይዳፓ
 ዋይቲ ዒንሣ ቶላንዳይ? ዬይ ቢያ ማዔንቲ ናንገና ናንገ
 ጎዳኮ ዳጋ ሃጋ ማዒባኣ ጎይሣከ፤ ዒንሣ ማታሳኒ ዒዛኮ
 ዔቁ ኩጫኣ ማዒባኣሴ።

ዓሶኦር ዓጮ ካኣቲ ያኦሲኮ ባንጋሞ ማዔሣ

5 ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ታኣኮ ዳጎ ኮኦሎ፡ ሃሣ ዣኣጮ
 ማዔ ዓሶኦር ኔና ባዴዔ! 6 ቆሎ ዔያቶኮ ቡራንዳጉዲ፡
 ዲዒ ዔካ ባኮዋ ጋኣዘንዳጉዲ፡ ጎይሣዳ ዓኣ ደቃሌጉዲ
 ዒ ዔያቶ ሄርቃንዳጉዲ፡ ያኦሲ ካኣሽኩዋ ዳር ማዔ ታና
 ዳጋሳ ዓሶ ያላንዳጉዲ ታ ዳካንዳኔ።»

7 ዒዛ ማሊያ ጋዓንቲ ዬያቱሞሴ፤ ዬይ ባካ ዒዛ
 ማሊያይዳ ባኣሴ፤ ዒዛ ማሊያ ዛላ ዳኮንሣ ሌሊቱዋንቲ
 ማርጌ ዳር ባይዛኒከ። 8 ዬይ ካኣታሣ፡- «ታኣኮ ያሎ
 ዓሶ ዒይሣ ዓሳ ቢያ ካኣቶቱሞዳ? 9 ታኣኒ ካሊኖኔ፡
 ካርካሚሽ፡ ሃማቲንታ ዓርፓዳ ካታሞዋ ባሽኔ፤ ሃሣ
 ሳማሪያንታ ዳማሰቆንታ ታ ዳማ ታኣኒ ማሃኔ። 10 ሃያኮ
 ቤርታ ታኣኒ ዬራሳላሚና ሳማሪያናይዳፓ ባሽ ካኣሽኮ
 ማሌ ያኦዛ ኩሚ ካኣቶ ባሽኔ። 11 ሳማሪያ ዓጮና ዒዛኮ
 ካኣሽኮ ማሌ ያኦዛ ታኣኒ ማዶሣጉዲ ዬራሳላሚና ዒኣካ
 ዘጎ ማላቶ ዑፃ ታኣኒ ማዲንዲሞዳዳ!» ጌዒ ሄርሽንቲኔ።

12 ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ዬራሳላሚና ጂዮኔ
 ዲኮይዳ ታኣኒ ማዳንዳ ባኮ ቢያ ማዳ ኩንሣሰካፓ
 ዒዛኮ ሄርሽንቶና ያቶርሙሞ ቢያ ዛሎር ዓሶኦር ካኣቲ
 ታ ማታሳንዳኔ» ጌዔኔ። 13 ዓሶኦር ካኣቲ ሄርሽንቶና
 ከኤዘዮ፡- «ሃያ ቢያ ታኣኒ ማዶሣ ታኣኒ ታኣርከ፤ ታኣኒ
 ደዲ፡ ጊንሣ ዔራና ጪንጫከ፤ ካኣቶ ዓጮኮ ባኣካ ዓኣ
 ዘጎ ታኣኒ ሽኢሸኔ፡ ዔያታ ቡኩሴ ቆሎ ቢያ ታኣኒ ዔከኔ፤
 ዬንሣ ዓጮንሣዳ ናንገ ዳር ቢያ ታኣኮ ዋልቆና ታ ዔያቶ
 ዳውሲሴኔ። 14 ዓጮ ካኣታ ቢያ ታ ቤርታ ካፒ ማኣሪጉዲ
 ማዔኔ፤ ማታ ባኣያ ጴኡላ ቡኩሲንታሣጉዲ ቆሎ ታ ቢያ
 ዔያቶኮ ቡኩሲ ዔከኔ፤ ዬያ ታኣኒ ማዶ ዋዶና ካፒ ፔ
 ጴኡሎ ላኣጋኒ ባራኒ ሽራሣጉዲ፤ ጊንሣ ሙሱርና ቆንቃኒ
 ጋዓሣጉዲታዎ ዓጊፃይ ባኣሴ» ጌዔኔ።

15 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሄርጋ ማሣ ቆፃ ዋዶና
 ቆፃ ዓሣዳ ዔቃኒ ዳንዳዓ? ጊንሣ ማጋኣዜ ጌይንታ ዓንጋ
 ማዶ ፑኡሳ ዓሣዳ ዔቃኒ ዳንዳዓ? ዬያጉዲ ኮኣሎኮዋ
 ዔኪ ሃንታ ዓሣ ዑፃ ዋልቁ ባኣሴ።»

16 ዬያር ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ዋልቆና ዓኣ ያላ
 ዓሶይዳ ያኦፒሳ ሃርጌ ዳካንዳኔ፤ ዑፃ ጋራ ታሚጉዲ ማቻ
 ቆሣያ ዔኤሣንዳኔ። 17 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፖዎ ማዔ
 ያኦዛሣ ፔኤር ዬያ ዓሶም ታሚ ማዓንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ
 ዓሶኮ ደማዳ ያኦዛሣ ፔኤር ፔቴ ከሊና ጋውዶና ሃንጎ
 ዓንገጊዎ ዓይሱሞ ቢያ ማቻ ጋፒሳ ታሚ ሎሰቶጉዲ
 ማዓንዳኔ፤ 18 ዋዳ ደርዓ ዓሲ ያኦፒሲ ዋዳሣጉዲ፡ ዳም
 ጌዔ ዳኤሎ ካዮና ማሎ ጎዣኣ ጋፒ ባይቃንዳኔ። 19 ዳኤሎ
 ካዮይዳ ዓታ ማፃፓይዶና ዳካንዳሣር ዳካናይታዎ ፓይዳኒ
 ዳንዳዓኔ።

ሃይባፓ ዓቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ

20 ዒማና ዒሰራዔኤሌኮ ፒኣጫዲ ዓቲ፡ ያይቆኦኮኮ
 ባይሲንታፓ ዓቲ ዳራ ዔያቶ ማታሣ ሄሊሴ ዓሶኦር ዓሶ
 ጉሙርቁንዲሞሴ፤ ዬያ ዓሶ ጉሙርቆ ሃሺ ዒሰራዔኤሌኮ

ደማዳ ያክዛህ ጎኔና ዔያታ ጉሙርቃንዳኔ።
 21 ያይቆኑቤኮ ፒኢጫዲ ዓቲዘንህ ምልቆና ዓኣ ያክዛህ
 ባንህ ጎኑሞና ማዓንዳኔ። 22 ምዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ
 ማርጉማ ባዘ ማኣሻሎጉዲ ማዔያታቲያ ዔያቶ ባኣካፓ
 ዲቃንዳዘንህ ዳኮንህ ለሌከ፤ ዳር ባይዛኒ ኮይሳያ
 ማዔ ጎኑሞ ምጌያ ገኢሊንጎቲ። 23 ሂዮ! ቢያ ባኮ ምይህ
 ጎዳ ማዔ ያክዛህ ዓጩሎይዳ ቢያ ዓጋንዳኔ ጌዒ ማሌ
 ባይሰንቶ ዔኪ ሙካንዳኔ።

ያኦሲ ዓሰኦሪ ዓሰይዳ ማቶ ዓጋንዳህ

24 ቢያ ባኮ ምይህ ጎዳ ማዔ ያክዛህ ጸዮኔይዳ
 ናንጋ ዳርሞ፡- «ምዚ ሃያኮ ቤርታ ገብፂ ዓጩ ዒንህ
 ሄርቁ ምይህህጉዲ ዔያታ ዒንህ ሄርቁ ምይህያ ማዔቲያ
 ዓሰኦሪ ዓሰ ዒጊጩፖቲ። 25 ዳካ ኬሊኮ ገንፃፓ ዒንህዲ
 ታ ዳጋዳ ዳጋ ጋፓንዳኔ፤ ዩካፓ ገንህ ሸሪ ዔያቶ ታ
 ባይዛንዳኔ። 26 ታኣኒ ቢያ ባኮ ምይህ ጎዳ ማዔ ያክዛህ
 ያሪቤ ላሎ ዓጩይዳ ማኢዲያሚ ዓሰ ጳርቁህጉዲ
 ዓሰኦሪ ዓሰ ምዚ ሸሪፖና ታ ጳርቃንዳኔ፤ ገብፂይዳ ታ
 ማዳ ጎይቶ ታኣኮ ኮኦሎ ታኣኒ ዔፒራዒሴ ምርይዳኣ
 ዔቁሳንዳኔ። 27 ዩኖ ምደና ታኣኒ ዒንህ ዓሰኦሪ ዓሳ
 ሄርቁ ምይህህዲ፤ ኬሳንዳኔ፤ ዩካፓ ዔያቶኮ ሄርቁ
 ምይህ ቃንባራ ዒንህኮ ዓንዲርሙሞይዳ፤ ዔቁያና
 ማዔቃንዳ፤ ምዚ ምዘፍይዳ ምኣጸንጎቲ ጎይህ ዳዓዓከ።»
 ጋዓኔ።

ያሎር ሙኬ ዓሳ ያሌ ያሎ

28 ዩይ ያሎ ዓሳ ዓያቲ ጌይንታ ካታሞ ጌሌኔ፤ ዩካፓ
 ማጊሮኔ ገደና ጌይ ዓኣዳኣና ዔያታ ፔኤኮ ዓርቁ ባኮ
 ማክማሴይዳ ጌህኔ። 29 ዒኢና ዓኣዳ ጎይቶና ቲቁ ዓኣዲ
 ዓዳኣሬ ጌይንታ ቤዛ ዔያታ ምርቃዛ፤ ራኣሚ ካታሞይዳ
 ናንጋ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ፤ ካኣቲ፤ ሳያኦሌ ካታሞ ገቢዓይዳ
 ናንጋ ዓሳ ቢያ ዓኣሸንጎቲ። 30 ዔኤዛታ ጋኣሊሚ ዳሬዮቲ!
 ዉውይ ጎውሞቲ! ሃሃ ላዩሻሚ ዳሬዮቲ! ምይዙሞቲ!
 ዓናቶቲ ዓሰዮቲ! ማሂ ኬኤዙሞቲ! 31 ማዲሚናሂና
 ገቢሚ ዳራ ፔኤኮ ሸምፓህ ዓይሳኒ ጳሽኪ ጳሽኪከ።
 32 ሞርካ ሃኖ ናኦቤ ካታሞይዳ ዓኣፖ ዩራሳላሚ ካታሞ
 ማዔ ጸዮኔ ጌሚር ዒጊቸህሂር ኩጩ ዓጊህ ዓጊህከ።
 33 ቢያ ባኮ ምይህ ጎዳህ ማህዲ፤ ማህዲ፤ ማህዲ፤ ማህዲ፤
 ማህዲ፤ ማህዲ፤ ዔያቶ ኬይሳንዳኔ፤ ገንህ ዔያቶ
 ባኣካፓ ያቶርቃያ ማዔህና ኮሺ ዳጊ ጌዒ ያቶርቃህ
 ዳውሲንታንዳኔ። 34 ዳኤሊ ካይዚዳ ዓኣ ማህ ሄርቃህ
 ቆጸንጎቲ ደዓህጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ምደንዳኔ፤
 ደኦሪንጎቲያ ማዔ ለባኖኦሴ ማፃ ቆጸንጎቲ ደዓህጉዲ ዔያታ
 ምልቆ ያክዛህ ዔያቶ ቆጸም ደዓንዳኔ።

11

ኮሺ ማዔ ካኣቶ ምዳ

1 ማህኮ ደርሚ ቶሻህሂና ዳማፓ ካኣፒ ኬሳህጉዲ፤
 ዩያጉዲ ዒሴዬ ዜርፃፓ ፔቲ ካኣቲ ኬሰካንዳኔ፤

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ዒዛ ዑፃ ናንጋንዳኔ፤
 ዔራቶና ማሊ ጳቂሥህሂ ዓያና
 ዘሮና ምልቁ ዓያና
 ዔራቶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጩህሂ ዓያናና ዒዛይዳ
 ሃውሻንዳኔ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊቸሞና ዒ ምዛዳንዳኔ፤

ዒዚ ዘጋህና ሌሊ ምጊንዲሞሴ፤
 ምይዜህና ሌሊያ ዒ ጌሰቲ ዔቁሰንዲሞሴ።
 4 ጋንጎቲ ማንቆ ዓሰም ጎኑሞና ምጋንዳኔ፤
 ማኣዳያ ባኣዘንህም ታርዜ ማዒ
 ዔያቶ ዘሎ ጌሰቲ ዔያቶ ዒ ቦንቸሳንዳኔ፤
 ዳንጋፓ ኬሰካ ኮኦሎና ሳፖ ዒ ጳርቃንዳኔ፤
 ፔኤኮ ዳንጎ ዑኡዘና ፑርቶ ዓሰ ዒ ምደንዳኔ።
 5 ዒ ፔኤኮ ዳር ምይህኒ ኬርና ቲካህ ጎኑሞ
 ኬርና ዒ ማራሂያ ጉሙርቁንጎቲህ ማዓንዳኔ።
 6 ያኣዮና ማራይና ፔቲይዳ ናንጋንዳኔ፤
 ማኣካኣ ሞናኣቶና ሄንቃንዳኔ፤
 ናኣሪና ሃጊ ዔቃ ዓዳ ዘቢና ምላ ሄንቃንዳኔ፤
 ዳካ ናይ ዔያቶ ዒሺ ዒሺ ሃንታንዳኔ።
 7 ባይና ዲቤ ጌይንታ ቦያና ምላ ኬሰካንዳኔ፤
 ናኣሮና ዘቦ ናኣቶና ምላ ፔኤቃንዳኔ፤
 ዘባ ጌማይጉዲ ጎሮ ሙዓንዳኔ።
 8 ዳንቃ ናይ ሸኣኮኮ ዔቶ ዓጩ ዓማላንዳኔ፤
 ዳንህ ጉኡጵ ናይ ጎፖ ዔቶይዳ ፔ ኩጩ ዳካንዳኔ።
 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ደማዳ ዲኮ ዓይጎ ማታኣ
 ሄሊንዲሞሴ፤
 ባዚ ምኣህና ኩማህጉዲ
 ሳዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔራዘንህና ቦንቸዘንህና
 ኩማንዳኔ።

ሸንፔና ዓቲ ዲዒንጎቲ ዓሰኮ ማዒያ

10 ዒማና ዒሴዬ ዜርፃህ ዳርኮ ማላታ ማዒ
 ዔቃንዳኔ፤ ዳራ ዒዛ ኮዓንዳኔ፤ ዒ ናንጋ ማኣራ ቦንቸንጎቲያ
 ማዓንዳኔ። 11 ዩኖ ምደና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላሚ ገንህ
 ምልቁ ማዳ ማዳንዳኔ፤ ዩይያ፡- ዓሰኦሪይዳ፤ ገብፂይዳ፤
 ጳረሮሴ ዓጩይዳ፤ ዒቶጲያይዳ፤ ዔኤላሚይዳ፤
 ባብሎኔና ሃማቲናይዳ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ባዘ ኮይሎ
 ዓጩና ምኣፖ ሳዘናይዳ ናንጋ ፔኤጫዲ ዓቲ ዓሰ ፔ
 ዓጩ ማሃንዳኔ። 12 ዳርሞ ዒ ማላታ ደቁ ዔቁሳንዳኔ፤
 ዒሰራዔኤሌኮ ዜርቁንጎቲ ዳንዴ ዓሰ ማሂ ዔኪ
 ሙካንዳኔ፤ ዩያጉዲ ዜርቁንጎቲ ዓኣ ዩሁዳ ዳርሞ ዓጩኮ
 ያይዳ ባንፃፓ ቡኩሳንዳኔ። 13 ዩካፓ ዔፒራኤሚኮ ጌኖ
 ማዳ ጋፓንዳኔ፤ ዩሁዳኮ ሞርካኣ ባይቃንዳኔ፤ ዩሁዳኣ
 ዔፒራኤሚ ዒጸፖ ሃሻንዳኔ። 14 ለምፖሃህ ምላ ፔቲ ማዒ
 ዓባ ጌላ ባንፖና ፒሊሰጸኤሚ ዓሰይዳ ዔቃንዳኔ። ዓባ
 ኬሰካ ባንፖና ናንጋ ዳርኮ ምልቁ ዔያታ ቡራንዳኔ፤ ሃሃ
 ዔኤደሚና ሞዓኣቤ ዳር ዔያታ ባሻንዳኔ፤ ዩካፓ ዓሞኦኔ
 ዳራ ዔያቶም ዓይህንታያ ማዓንዳኔ። 15 ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ገብፂ ባዘኮ ሳፖ ዘሪ ጌሌ ምኣፖ ማጩሳንዳኔ፤
 ዓይጎ ዓሲያ ቶከና ፒንቃኒ ዳንዳዓንዳንጉዲ ዔፒራዒሴ
 ምር ደዲ ዠባሬ ዠባርሺሲ ላንካይ ዳካ ዳካ ዘሪ
 ማሂ ፓቃንዳኔ። 16 ያኦሲ ዔያቶኮ ቤርታ ዓደንህ
 ገብፂ ዓጩፓ ኬሴ ምደና ማዳ ጎይቶ ሃሂያ ባይሰንታፓ
 ዓቲ ዒሰራዔኤሌ ዳር ዓሰኦሪ ዓጩፓ ኬሰካንዳኔ ጎይቶ
 ዔያቶም ገኢሊሻንዳኔ።

12

ጋላታ ዓይኦሞ

1 ዩኖ ምደና ኔ ሂዚ ጌይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቸሞ
 ዓይናዳንዳኔ፡-
 «ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ሃያኮ ቤርታ ኔ ታና ጎሬኔ፤

10:23 10:23 ሮሜ 9:27። 11:1 11:1 ዮሃ. ያፔ.ጳ 5:5፤ 22:16። 11:4 11:4 2፡፳፬. 2:8። 11:5 11:5 ዓፕ. 6:14። 11:6 11:6
 ዒሲ. 65:25። 11:9 11:9 ዓምባ. 2:14። 11:10 11:10 ሮሜ 15:12። 11:15 11:15 ዮሃ. ያፔ.ጳ 16:12።

- ሃሢ ኔ ጋዓንቴ ዳጎ ኔኤኮ ማሂ ታና ዶዲሺሢረ ታ ኔና ጋላታኔ።
- 2 ጎኔና ያኦሲ ታኦኮ ዳኤሻሢኬ፤
ዲዛ ታ ጉሙርቃሢረ ታና ዲጊቻያ ባኦሴ፤
ናጎጊና ናጎጋ ጎዳሢ ታኦኮ ያልቃሢና ዶዲማሢናኬ፤
ዲዚ ታኦኮ ዳኤሻሢረ ማዔኔ።
- 3 ዳቁንቶኮ ዓልቃ ዋኦ
ዋዛና ዲንሢ ዶዳንዳኔ።»
- 4 ዬና ከሎና ሂዚ ዲንሢ ጋዓንዳኔ፡-
«ናጎጊና ናጎጋ ጎዳ ጋላቱዋቴ!
ዲዛኮ ሱንዮዋ ቦንቹዋቴ!
ዳር ባኦካ ዲዚ ማዳ ባኮ ከኤዙዋቴ!
ዲዛኮ ዳኤቸዋዋ ማርካዳዋቴ!
- 5 ዲዛኮ ዳኤፖ ማዳር ናጎጊና ናጎጋ ጎዳ ቦንቹዋ
ዳይናዳዋቴ!
ዬይ ዲዛኮ ዳኤፖ ማዳ ዓጮ ቢያይዳ
ዔርታንዳጉዲ ማሁዋቴ።
- 6 ዲንሢ ባኦካ ዓኦ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዶማዳሢ ዳኤፒ
ማዔሢረ
ጂዮኔይዳ ናጎጋ ዓሳ ቢያ ዋዛና ዲላሹዋቴ!»

13

ያኦሲ ባብሎኔ ዓጮይዳ ሜቶ ዓጋንዳሢ

- 1 ዓዋጃ ናኦዚ፡ ዲ.ሲ.ያሴ ያኦሲ ዲዛም ፔጋሲ ዳዊም
ባብሎኔ ዓጮ ዛሎ ከኤዜ ያኦሲ ማሊፃ ያዳኔ።
- 2 ዔኤቢ ፔቴታፖ ባቃሉዋ ዲኮ ቶኦካ ዔቂጋፓ ማላታ
ማዓ ባኦዚ ደቆዋቴ፤ ዑኤዘ ዲንሢኮ ዳጊዲ ዲላቱዋቴ፤
ሱኤጋ ጌላ ካርና ዔያታ ጌላንዳጉዲ ኩቻ ቤኤዙዋቴ።
- 3 ዳጎ ታኦኮ ማዳይዳ ዔያታ ፔኤሻንዳጉዲ ታኦኮ ዶማዳ
ዓሶታ ዓይሢኔ፤ ታኦኮ ባሺያና ዋዛዳ፡ ታኦኮ ዔርቱ ያልቆና
ዓኦ ዓሶታ ዔኤሌኔ።
- 4 ዲኮይዳ ዲላቲንታ ዲላቶ ዋይዙዋቴ፤ ዬይ ዲላታ
ፔቴይዳ ቡኬ ሜሌ ዳር ካኦቶኮ ዣላሢኬ፤ ቢያ ባኮ
ዋይሢ ጎዳሢ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ያልዘም ጊኢጊሺ ጊኢጊሺኬ፤
- 5 ዔያታ ዓጮኮ ጋፖ ማዔ ሃኬ ዓጮፓ ሙኬያኬ፤ ናጎጊና
ናጎጋ ጎዳ ዓጮሎ ጉቤ ባይዛኒ ዳጎኮ ዓንጋዋ ማዔ ያሎ
ዓሶ ከሴኔ።
- 6 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ባይሰንታ ዔከ ሙካ
ከላ ዑከሢረ «ኑና ዋኦ!» ጌይ ጌይ ዬኤኩዋቴ።
- 7 ዲጊቹዋይዳፓ ዔቁያና ጉቤ ዓሶኮ ዔኤቢ ያልቃ
ጌላንዳኔ፤ ቢያሢያ ዲጊቹዋና ጎዳ ዋኦንዳኔ። 8 ሸዓ
ላኦሊ ሸይጮና ሜታዳሢጉዲ ዔያታ ዲጊቹዋና
ሜታዳንዳኔ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቴ ዋሊ ዔያታ ዲጊቹዋና
ሴካ ሃንጋ ዛጋንዳኔ። 9 ናጎጊና ናጎጋ ጎዳኮ ከላ ዑከኔ፤
ዲዛኮ ዳጎንታ ዶማ ዶማ ባይዛ ባኮንታ ኩማንዳ ዬና
ከላ ሚርጌና ዲጊቻያኬ፤ ዬና ዋዳና ዲዛይዳ ናጎጋ ጎዳ
ዳራ ሃይቂ ጋፓንዳሢረ ሳዓላ ጉሪ ማዓንዳኔ። 10 ዣኦጎ
ቢያሢንታ ዋሊ ዑፃ ቡኬ ዣኦጎሢያ ፖፖ ዲያ ሃሻንዳኔ፤
ዓሳ ሃጊ ያዳቃዎ ዳማንዳኔ፤ ዓጊናኦ ፖዓዓከ።
- 11 ናጎጊና ናጎጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓጮ ፑርቱዋ
ዛሎር፡ ሃሢ ፑርቶ ዓሶ ዔያቶኮ ጎዋር ታ ሜታጎንዳኔ፤
ዳይጌ ታኦኮ ዓኦይ፣ ጌዒ ያቶርቃ ዓሶ ታ ዳውሲጎንዳኔ፤
ያቶርቃ ዓሶኮ ያቶርሙዋ ታ ሃሺጎንዳኔ፤ ሄርቂ ዋይሢ

- ዓሶኮዋ ሄርሺንቶ ታ ላኦላንዳኔ። 12 ቶሊ ዓቴ ዓሳ ዋርቂፓ
ባሺ ቦንቹታያ ማዓንዳኔ፤ ዓሲ ያኦፔሪ ዓጮ ዋርቆይዳፓ
ባሺ ቦንቹንታንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ 13 ታኦኒ ቢያ ባኮ
ዋይሢ ጎዳ ዳጎ ታኦኮ ታ ፔጋሲ ዳዋ ዋዳና ጮሪንጮ ታ
ጎቃይጎንዳኔ፤ ሃሢ ሳዎዋ ዓኦ ቤዛፓ ታ ዓጊሃንዳኔ።
- 14 «ከዋ ዓሲ ዳውሴ ዶቆሲና ሄንቃ ዓሲባኦ
ማራይናጉዲ ዣኦሌ ዓሳ ቢያ ፔ ዲጊና ባንሢ
ማዓንዳኔ፤ ፔ ዓጮ ባንሢያ ጸሸካንዳኔ። 15 ዲዒንቴ
ዓሲ ቢያ ጮታንዳኔ፡ ዓርቂንቴሢያ ቢያ ጮንቹ
ዓፓርና ዋዳንታንዳኔ። 16 ናኦታ ዔያቶኮ ቤርቶይዳ
ጩርከንታንዳኔ፤ ማኦራ ዔያቶኮ ቡሪንታንዳኔ፤ ላኦላኦ
ዔያቶሲ ዔያቶኮ ቤርታ ዓርቂንታንዳኔ።»
- 17 ናጎጊና ናጎጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሜዳኔ ዓሶ ታኦኒ
ባብሎኔ ዓሶይዳ ዔቁሳንዳኔ፤ ዔያታ ቢራ ዔኤቢኬ
ጋዓንቱዋሴ፤ ዋርቆናኦ ዔያታ ጌሺንቱዋሴ። 18 ዔያታ
ፔኤኮ ሂኢዣና ዳይሢ ዋዳንዳኔ፤ ዓኦሎ ናኦቶታፖ
ዔያታ ሃሺንዲዋሴ፤ ዳኮ ናኦቶማኦ ሚጩንቱንዲዋሴ።
- 19 ባብሎኔ ካኦቲ ካኦቶ ቢያይዳፓ ሚርጌና ሚዛጸያኬ፤
ዳራኦ ዬያና ሄርሺንታያኬ፤ ጋዓንቴ ታኦኒ ናጎጊና ናጎጋ
ጎዳ ባብሎኔ ሴዶሚና ጋዋራናጉዲ ዣፒ ከኤራንዳኔ!
20 ዋዳ ቢያይዳ ዓሲ ዲኦካ ናጎጋዓኬ፤ ዓሪቦ ዓጮ ዓሳ
ዓፒላፓ ኮሾ ማኦር ፔኤኮ ዲኦካ ደቃዓኬ፤ ቆልሞ ሃንቃ
ናኦታኦ ቆልሞ ዲኦካ ሞኦሢ ዓርሣዓኬ። 21 ዳውሎ
ቦኦሎ ቦዎኮ ጂከሢ ቤሲ ዲዛ ማዓንዳኔ፤ ኩኩቴ ዲኦካ
ማኦሪ ማዣንዳኔ፤ ሙኤታሌያ ዲኦካ ናጎጋንዳኔ፤ ሃሢ
ዲዛኮ ዶዔ ቦኮይዳ ፑርቶ ዓያና ኮኦከንሃ ማዔ ሞይላሢ
ጂካንዳኔ። 22 ዳኤፖ ዳኤፖ ሹጮና ማዣና ማኦርንታ
ካኦቱዋ ማኦር ጋርንታይዳ ጉዳሪና ያኦኦናኮ ዑኤሲ
ማኦማንዳኔ፤ ዓካሪ ዬያይዲ ባብሎኔ ባይቃንዳ ዋዳ
ሄሌኔ።»

14

ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዲዒንታፓ ማዒያ

- 1 ናጎጊና ናጎጋ ጎዳ ያይቆኦም ሚጩንታንዳኔ፡
ዲሰራዔኤሌያ ጊንሢ ዲ ዶኦሪንዳኔ፤ ዔያቶ ዓጮይዳኦ ዲ
ዔያቶ ናጎጊጎንዳኔ፤ ሜሌ ዓጩፓ ሙኬ ዓሳኦ ያይቆኦቤና
ዋላ ጊኢጊ ናጎጋንዳኔ። 2 ሜሌ ካኦታ ዲሰራዔኤሌ ዳር
ናጎጊና ናጎጋ ጎዳ ዔያቶም ዲንጌ ዓጮ ማዓንዳጉዲ
ማኦዳንዳኔ፤ ሜሌ ዳራ ካራሚጉዲ ማዒ ዲሰራዔኤሌ
ዳርም ማዳንዳኔ፤ ቤርታ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዲዔ ዓሶ ሃሢ
ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲዒንዳኔ፤ ዬያር ዲሰራዔኤሌ ዳራ
ቤርታ ዔያቶ ሄርቂ ዋይሢ ዓሶ ቢያ ዋይሢኒ ቢታንቶ ዓኦ
ማዓንዳኔ።
- ባብሎኔ ካኦቲ ሃይቆሢ
- 3 ናጎጊና ናጎጋ ጎዳ ሜቶና ዋኦኦና ዲንሢ ናጎጋ
ካራሙዋ ናጎጋፓ ከሴ ዋዳና፡ 4 ባብሎኔ ካኦቲዳ ሂዚ
ጌዒ ዲንሢ ሚኦጮንዳኔ፡-
«ሃኦዛጉዋቴ ሄርቂ ዋይሢ ካኦቲ ሎኦሜኔ! ሃካፓ ሴካ
ያናኦ ዲዚ ሄርቂ ዋይሢንዲዋሴ! 5 ናጎጊና ናጎጋ ጎዳ ፑርቶ
ሱኤጎኮ ያልቆንታ ቢታንቶንታ ባይዜኔ፤ 6 ዬንሢ ሱኤጎንሢ
ፔኤኮ ጎርቲና ማዳና ዳር ሄርቂ ናጎጊኔ፤ ዔያታ ባሺ ፔ
ዳማ ማሃ ዓሶዋ ሃውሾ ባኦያ ሜታሴኔ፤ 7 ዬካፓ ዓጮ
ቢያ ኮሺ ሃውሾ ዳንቁኔ፤ ቢያሢ ዋዛ ዓይኦም ዓይናዳኔ።
8 ሊባናኦኤ ሚያንታ ዚቢቆንታኦ ዶዔ ካኦቲር ዋዛዳኔ፤

12:2 12:2 ከሲ. ማግ 15:2፤ ዓይኔ. 118:14። 13:1 13:1—14:23 ዲሲ. 47:1-15፤ ዓር. 50:1—51:64። 13:6 13:6 ዓይ. 1:15።
13:10 13:10 ሂዚ. 32:7፤ ማኮ. 24:29፤ ማር. 13:24-25፤ ሉቃ. 21:25፤ ዮሃ. ያፔጳ 6:12-13። 13:13 13:13 ማዢ. ማግ 19:24። 13:21
13:21 ዲሲ. 34:14፤ ሶፖ. 2:14፤ ዮሃ. ያፔጳ 18:2።

ዲ.ቲ.ቲ. ከዳህረ ሃካፓ ሴካ ሄርጋና ዔያቶ ቆፃገዳ ዓሲ ባኣሴ።

9 «ሃይቁ ዓሶ ዓጫ ባብሎኔ ካኣቲ ዔካኒ ጊኢጊጎቴኔ፤ ሃይቁ ዓሶሶ ሴኤዣ ቢያ ዲዛ ሞኦካኒ ዓጊፃኔ፤ ሳይይዳ ዋልቁና ዓኣ ዓሶጎታ ካኣቶጎታ ዔያቶሶ ካኣቱሞ ሻኣላፓ ዲዛ ዔኮር ዔቃኔ። 10 ሂዚ ዔያታ ዲዛሞ ጋዓኔ፡- ሄኤኒያ ሃሃ ኑጉዲ ላቢያ! ኑጉጉዲ ኔ ማዒ ሃሺያ! 11 ሚና ኔኤኮ ቦንቸር ጎኦሎ ዋርቁ ዓይናዲሂ ጋፔኔ፤ ሃሂ ኔኤኒ ኔኤኮ ያቶርሙሞና ሃይቁ ዓሶ ዓጫ ከዳኔ። ዬያር ሻኣላ ኔኤኮ ራዔ። ማኣዓሂያ ኔኤኮ ፀርቃሌ ማዔኔ።»

12 ኔኤኒ ፖዓ ካሪያ ዠኦጎሂና ማላቲጎቴ ባብሎኔ ካኣቲዮ! ጫሪጎጦጉዲ ዴጊ ጌዔ ኔኤኮ ቦንቸፓ ዋይቲ ኔ ሎኦሚይ! ካኣቶ ቢያ ኔ ቦርሲሳኔ፤ ሃሂ ጋዓጎቴ ሊካ ሳዮ ባንሂ ኔ ከኤሪጎቴኔ። 13 ኔኤኒ፡- «ሊካ ጫሪጎጦጉ ታኣኒ ከሰሰኪ ያኣሲኮ ዠኦጎሂ ዐ-ፃ ታ ካኣቱሞ ያይቶ ጌሃንዳኔ፤ ዓጮኮ ከደ ባንፃ ጋፓይዳ ካኣሽኪጎታ ሜሌ ያኦዛ ቡካ ዲኮይዳ ታ ዴዓንዳኔ። 14 ሻኣርኮ ዐ-ፃ ታ ከሰሰኪ ዴኤፖ ያኦዛሂና ታ ቤቃንዳኔ» ጌይ ማሌኔ። 15 ጋዓጎቴ ሊካ ሃይቁ ዓሶ ዓጫ። ሄሊጎቱሞ ዔቶ ኔ ከዳኔ።

16 ሃይቁ ዓሳ ኔኤኮ ጊቶ ዛጊ ዲቃቲ ሄርሻዮ፡- «ዬይ ዓጮ ዓጊሃሂና ካኣቶ ዲቃሃ ዓሂ ሃያዳ? 17 ካታሞ ባይዚ ዓጫ ዳውሌ ማዓንዳጉዲ ማሄ ዓሂ ሃያዳ! ቱኡዛ ዓሳ ቡሊጎቱሞጉዲና ፔኤኮ ማኣሪ ጌሉሞጉዲ ማሄሂ ዲዛቱሞዓዳ?» ጋዓንዳኔ።

18 ሚሌ ዴር ካኣታ ሃይቃኣና ቦንቸና ዲኡከጎጎታ።

19 ኔኤኒ ጋዓጎቴ ቶኪና ሄርቁጎታ ሚሂ ዋላሽጉዲ ከኤሪጎቴያ ማዔኔ፤ ሌዛ ኔኤኮ ያሎይዳ ሃይቁ ዓሶ ሌዛና ካንቁጎቴኔ፤ ዬያቶ ሌዛና ዋላ ሹጫዳ ዔቶይዳ ከኤሪ ሄርቁጎቴኔ። 20 ኔኤኒ ዓጫ ኔኤኮ ባይዚ። ኔ ዴር ኔ ዋዲ ጋፐሴኔ፤ ዬያር ኔኤኒ ሃንጎ ካኣቶጉዲ ዲኡፐ ቤሲ ዴንቃኒ ካራ ኔኤኮ ባኣሴ፤ ፑርታ ማዳ ማኣሪ ዓሲ ባኣካፓ ዓታ ዜርሂ ባኣሴ። 21 ዲዛኮ ናኣቶ ሹኮንደ ቤሲ ሃሂ ጊኢጊጎቶንጎ፤ ሃያ ካኣቲኮ ናኣቶ ዔያቶሶ ቤርታኣ ዓደንሂ ጎሞር ሃይቢ ዋጌ ካፒ ዓኣኔ፤ ሃካፓ ሴካ ዔያቶይዳፓ ያኣኒያ ሳዮ ዳካላኒ ማዔቴያ ካታማ ማዣኒ ዳንዳዐብሴ።

ያኣሲ ባብሎኔ ባይዛንዳሂ

22 ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ፡- «ባብሎኔይዳ ታኣኒ ሞርኬ ማዒ ዔቁ ሻሃንዳኔ፤ ፔቲ ባኣዚታዮ ታ ዲዛኮ ዓይሳባኬ፤ ዲዛኮ ዜርሂሞ ዓታንዳ ሸይጎቲታዮ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ሃያ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዜኔ።

23 ባብሎኔ ታኣኒ ጫሬ ቤሲ ማሃንዳሂር ጊርሻ ዋርቃያ ማዓንዳኔ፤ ጋፐሲ ፒፃ ሃኣፂና ታ ዲዛ ፒፃንዳኔ፤ ሃያ ታኣኒ ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳሂ ከኤዜኔ» ጌዔኔ።

ያኣሲ ዓሶኣሬ ዓሶ ባይዛንዳሂ

24 ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ፡- «ታኣኒ ማሊ ቱኬ ባካ ቢያ ማዲጎጎቲ ኩማያ ማዓንዳኔ፤ ታ ማዲኒ ጌዔ ባካኣ ማዲጎጎታንዳኔ። 25 ዓሶኣሬ ዓሶ ታኣኒ ዲሰራዔኤሌ ዓሶሞ ዲንጌ ሳዔሎይዳ ኩርሳንዳኔ፤ ታ ዲኮ ዐ-ፃ ታኣኒ ዔያቶ ሄርቃንዳኔ፤ ዓሶኣሬ ዓጫ ዓሳ ዋይሂ ቃንባርና ዴኤያ ከደናፓ ታኣኮ ዴር ታኣኒ ከሳንዳኔ። 26 ዓጫ ቢያሂ ዛሎ ታኣኮ ዓኣ ማሊፃ ሃያኬ፤ ሚሌ ዴር ካኣቶ ታ ሚታሳኒ ኩጮ ታኣኮ ታ ዔቁሴኔ» ጌይ ጫኣቁኔ። 27 ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ዬያ ማዲኒ ቱኬኔ፤ ዬይ ማዐብጉዲ

ማሃንዳይ ያናዳይ? ሚታሳኒ ዲዚ ፔኤኮ ኩጮ ዔቁሴኔ፤ ላኣጊ ዲዛ ቃዛኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ?

ያኣሲ ፒሊሰፃኤሚ ዓሶ ባይዛንዳሂ ማዒያ

28 ካኣቲ ዓካኣዜ ሃይቁ ሌያና ከኤዚጎቴ ያኣሲ ቃኣላ ሂዚኬ፤

29 ፒሊሰፃኤሚ ዓሲዮቴ! ሃኣዛጉሞቴ። ዲንሂ ጳርቁጎቴ ኮኣላ ሚቁኔ፤ ጋዓጎቴ ዋዛዳንዳያ ዲንሂሞ ኮይሱሞሴ፤ ፔቲ ሸኣሺ ሃይቃዛ ሚሌ ዲዛይዳፓ ባሺ ዲዛ ቤዛ ከኤሰካኔ፤ ሸኣሺ ጸኡላይዳፓ ጋኣሲና ባራና ታሚ ማላ ቃር ቃንቁጎታኔ። 30 ጋፐጎሂ ኩፐ ማዒዛንሂ ዋርቆ ቤሲ ዴንቃንዳኔ፤ ማንቃታ ሚታሴ ዓሳ ያቶርቁ ናንጋንዳኔ፤ ዲንሂ ናኣቶ ጋዓጎቴ ታኣኒ ናይዚና ዋዳንዳኔ፤ ዓቲዘንሂ ታ ባይዛንዳኔ።

31 ጌሎ ካራ ዔቁጋፓ «ባዴዔ ኑና!» ጎዐሞቴ። ካታሞ ጋራ ማዒጋፓ «ዉዉይ!» ጎዐሞቴ፤ ፖኦሊሶይዳፓ ፔቲታዮ ጊንሂሞ ጌይንዲሞ ዋልቁና ዓኣ ሞርኬ ዓጫኮ ከደ ባንፃፓ ሙኬሂር ፒሊሰፃኤሚ ዓሳ ቢያ ዲጊቹሞና ጎጋይቆንጎ!

32 ፒሊሰፃኤሚ ዓጫፓ ሙካ ኪኢቶ ዓሶሞ ኑ ጋዓንዳ ባካ ዓይጌንዴይይ? ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፂዮኔ ጊንሂ ዔቁሲያና ዋኣዪ ናንጋ ዲዛኮ ዴራኣ ናንጊ ቤሲ ዴንቁ ኮሺና ናንጋንዳጉዲ ማሂጎቴሂ ኑ ዔያቶሞ ከኤዛንዳኔ።

15

ሞዓኣቤ ዓጫሞ ከኤዚጎቴ ያኣሲ ቃኣላ

1 ሞዓኣቤ ዓጫሞ ከኤዚጎቴ ያኣሲ ቃኣላ ያዲኬ፤ ዬይያ፡- ዔኤሪና ቁሬ ካታማ ፔቲ ዋኣንቴይዳ ባይቁሂር ሞዓኣቤ ዓጫ ጩሞዮ ጌዔኔ።

2 ፂቦኣኔ ዴራ ዔያቶሶ ሚሌ ያኦዛ ካኣሽኮ ማኣርይዳ ዬኤካኒ ሌካ ጌሚር ከሰካኔ፤ ሞዓኣቤ ዴራ ዔያቶሶ ኔኤቦና ሚዳባ ካታሞናር ሚርጌ ያዪ ዬኤካኔ፤ ዬያ ያዪያና ፔኤኮ ቶኦኮ ጋሞና ቡኡጮሞ ሚኤዲ ጉኡሊጎቴኔ። 3 ጎይፃ ጴዳ ዓሳ ሲዬ ፓቲሌ ማይጎቴያኬ፤ ዔያቶሶ ኩቦ ማኣር ዐ-ፃ ዓኣ ቤዛና ዓሳ ቡኪጎታ ጳኦካ ቢያ ዓቢቲ ዓቢቲ ዔያታ ዬኤካኔ። 4 ሃሴቦኦኔንጎታ ዔልዓሌ ዴራ ዲላታኔ፤ ዔያቶሶ ዲላታ ያሃፃ ጌይጎታ ቤዛ ሄሊንዳኣና ዋይዚጎታኔ፤ ሞዓኣቤ ፖኦሊሳኣ ዓቲሞ ጫርሹማ ዔያቶሶ ባይቁ ዲጊቹሞና ጎጋይቁኔ። 5 ሞዓኣቤ ዓጫ ዛሎ ዲናፓ ታ ዬኤኬኔ፤ ዴራ ዲዛኮ ያዓሪና ዔጊላቴሽልሽያ ቤቲኔ፤ ዛሎንሂ ሌካ ሉሂቲ ሴኤር ከሰካኔ፤ ዲማና ዔያታ ከዘ ከሰካፃ ዬኤካኔ፤ ዛላ ሃሃ ዐኡዘ ፔኤሲ ዴጊዲ ፔኤኮ ባይሲንቶ ዛሎ ዬኤኪ ዬኤኪ ሆርናይሚ ጌይጎታ ቤዘ ቶሊ ዓኣዲኒ ማሌኔ። 6 ዲማና ኒምሪሚ ዋራ ሚጮኔ፤ ዓይጎሞ ዓኣዔ ባኣዚ ዓቲሞ ዓጫይዳ ዓኣ ማኣታ ቢያ ሚሌኔ። 7 ዴራ ቡኩሴ ቆሎ ዔኪ ዓሃያ ጌይጎታ ሚፃ ዓኣ ደኡጮና ፒንቁ ዓኣዴኔ፤ 8 ሞዓኣቤ ዓጫኮ ዛጳኣ ቢያ ቤዛ ዲላቲ ዋይዚጎታኔ፤ ዬይ ዲላታ ዔጊላይሚጎታ ዴንዲ ቢዔርዔሊሚያኣ ሄሌኔ። 9 ዲቦኔ ጌይጎታ ካታሞ ዋራ ዓሲ ሱጉሂና ኩሜኔ፤ ጋዓጎቴ ዲቦኔይዳ ያኣሲ ዬያይዳፓ ባሺ ባኣዚ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ ሞዓኣቤይዳፓ ፑኒጎቲ ቶላዘንሂና ሃይባፓ ዓቲንዘንሂያ ቢያ ዘቢ ዳኪ ዲ ባይዛንዳኔ።

14:12 14:12 ዮሃ. ያፔዳ 8:10፤ 9:1። 14:15 14:15 ማቲ. 11:23፤ ሉቃ. 10:15። 14:24 14:24 ዲ.ቲ. 10:5-34፤ ናሆ. 1:1—3:19፤ ሶፖ. 2:13-15። 14:28 14:28 2ካኣቶ. ማ 16:20፤ 2ያኣሲ. ዓሃኬ 18:27። 14:31 14:31 ዔ.ር. 47:1-7፤ ሂዚ. 25:15-17፤ ዓ.ዪ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:6-8፤ ሶፖ. 2:4-7፤ ዛካ. 9:5-7። 15:1 15:1—16:14 ዲ.ቲ. 25:10-12፤ ዔ.ር. 48:1-47፤ ሂዚ. 5:8-11፤ ዓሞ. 2:1-3፤ ሶፖ. 2:8-11።

16

ሞዓኣቤኮ ሃጋኣ ዋዛ ቲቂንቴያ ማዒያ

1 ሞዓኣቤ ዳሬዮቴ! ጃዮኔ ዲኮ ዑፃ ዓኣ ዓጩሎኮ ሱኡጋሢም ሴኤላ ካታማፓ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ባንያና ዓዶ ማራናኦቶ ዒንገሢ ማሃ ዳኩዋቴ። 2 ማኣራፓ ዳውሲንቴ ጌሎንዶ ቤሲ ባይዜ ካፒጉዲ ሞዓኣቤ ላኣላ ዓርናኦኔ ዋሮ ፒንቆ ካራ ያዲ ማዓንዳኔ።

3 ሞዓኣቤ ዓጮ ከኢቶ ዓሳ ዪሁዳ ዳሮም ጋዓንዳኔ፡- «ዓይጎ ማዳኒ ኩኡም ኮይሳያታቴያ ኑና ዘሩዋቴ፤ ዓቦ ሮኦሮና ዒንሢኮ ዔኤዠ ሺባ ኑና ዋኣንታ ዲሚጉዲ ሺቦንጎ፤ ፑኒያይዳ ዓኣዘንሢ ዓኣቸዋቴ፤ ዳውሲንቴዘንሢ ዓኣሢ ዒንገፖቴ። 4 ሞዓኣቤ ዓሳኮ ዳኪንቴ ዓሳ ዒንሢ ባኣካ ናንጎንጎ፤ ዔያቶ ባይዘኒ ኮዓ ዜርያይዳፓ ዒንሢ ዔያቶ ዓይሳያ ማዑዋቴ።» ሄርቂ ዋይሣ ዓሳ ሃካፓ ሴካ ናንጋዓኬ፤ ዓጪኮ ሻሂንቲሢያ ጋፓንዳኔ፤ ያላኒ ጌላ ዓሳኣ ባይቃንዳኔ። 5 ዬኖ ዋዶና ፔቴ ካኣቲ ናንገና ናንጋ ናሹዋና ዔቃንዳኔ፤ ካኣቲዋ ሻኣሎይዳ ዳውቴ ዜርያፓ ፔቴ ጉሙርቂንታያ፤ ገንሣ ፒዜ ዋጌ ኮዓናና ፒዜ ባኣዚ ማዳኒ ሩኡራያ ማዔ ካኣቲ ካኣታዳንዳኔ።

6 ዒማና ዪሁዳ ዳራ፡- «ሞዓኣቤ ዳራ ዋዘጉዳ ያቶርቃያ፤ ሆኦሊንታያ፤ ሃሣ ሄርሺንታያና ቶኦታያ ማዒያ ኑ ዋይዜኔ፤ ጋዓንቴ ሆኦሊንታ ቢያ ጉሪኬ» ጋዓኔ።

7 ዬያሮ ሞዓኣቤ ዓሳ ዩኤኮንጎ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቴ ዓሲ ቢያ ሞዓኣቤ ዘሎ ዩኤኮንጎ፤ ቂርሄራሴ ካታማ ዓኣ ዓሶ ማሊ ማሊ ዴኤፒ ያዩሢና ዔያታ ዩኤካኔ። 8 ሃሴቦኦኔ ጎዡና ሲቤማኮ ዋይና ቱኮና ቤዛ ባይቄኔ፤ ዬይ ዋይና ቱኮ ቤዛ ማሌ ዳሮ ሱኡጎ ማሣ ዋይና ዑዡ ገኢገሻኒ ማዓንዳኔ፤ ዬያኮ ቤርታ ዩንሢ ዋይና ሚያ ዳንዲ ዒያዒዜሪ ካታም ሄላንዳኣና ባልጌያኬ፤ ዬያጉዲ ዓባ ጌላ ባንያና ዳንዲ ሸምፔና ዓኣ ባኣዚ ናንጉዋ ባዘኮ ሱኮና ጌይ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኣ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሄላኔ። 9 ታኣኒ ያዕዜሪ ዘሎ ዩኤካሢጉዲ ሲቢማራኮ ባልጌ ዋይና ማኣ ዩኤካኔ፤ ሃሴቦኦኔንታ ዔልዔኤሌንታ! ዓቢያ ታኣኮ ታ ላኣሊ ዒንሢ ዋዛሳንዳኔ፤ ዲማ ዲማ ሚያ ኔኤኮ ዓኣፔ ዋዶና ዓኣ ኮፃ፤ ሃኣካኣ ኔኤኮ ካፃ ዋዶና ዓኣ ዋዛ ባይቄኔ። 10 ሃኣካ ካፃ ጎዡዳ ፔቴታዎ ዋዛዳ ዓሲ ባኣሴ፤ ዋይና ቱኮ ቤዛይዳ ዒላሸሢንታ ዓይኑም ዑኡሲያ ዋይዘንቱዋሴ፤ ዋይና ዓኣፓ ጩኡጰ ዑዡ ኮሻኒ ሄርቃ ዓሳኮ ኮፃ ታ ባይዜኔ። 11 ዬያሮ ዒና ታኣኮ ሞዓኣቤ ዓሳም፤ ሸምፓሢያ ታኣኮ ቂርሄራሴ ዓሶ ዘሎ ማሊ ማሊ ማሊ ማሊ። 12 ሞዓኣቤ ዳራ ዔያቶኮ ማሌ ያኦዞ ካኣሸኮ ማኣሮና ዘገገደ ኮሾና ዲኮ ሺኢጰይሮ ሃንቲ ሃንቲ ዑያ ፔኤኮ ላቢሴኔ፤ ጋዓንቴ ዬይ ቢያ ፔቴታዎ ዔኤቢ ዔያቶም ጰዲሳያቱዋሴ።

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ሞዓኣቤ ዓጮ ዘሎ ኬኤዜ ቃኣላ ያዲኬ፤ 14 ሃሢ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ሚኢሽ ዔኪ ዔኪ ዳካ ዋዶሮ ማዲቤቃ ማዲሻ ዓሢ ሃሻዛ ጋፓሢጉዲ ሞዓኣቤ ዓጮኮ ቦንቸንታ ዳሮ ሚርጉማኣ ሃይሣ ለዔ ጋርካ ላኣፓንዳኔ፤ ዒዘኮ ዳሮይዳፓ ዓታንዳዘንሢ ኮሺ ዳካናና ላቤያ ማዓንዳኔ» ጋዓኔ።

17

ያኦሲ ዳማሰቆንታ ዒሰራዔኤሌ ዓጮዋ ማታሳንዳሢ

1 ዳማሰቆ ካታም ዘሎ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ቃኣላ ሃዚ ጋዓንዮ፡- «ዓካሪ ዳማሰቃ ሃካፓ ሴካ ካታማ ማዒያ ዓቲም ደዔ ቦኪኮ ናቲ ማዓንዳኔ፤ 2 ሶኦሪያ ዓጮ ካታማ ዓሲ ናንጉዋ ባዓ ማዓንዳኔ፤ ማራቶንታ ባኣቶንታ ዒኢካ ሃንቃንዳኔ፤ ዔያቶ ዲቃሣ ባኣዚ ባኣያ ማዓንዳኔ። 3 ኬልቂ ዲርቂንቴ ካታም ዔፕራኤሚይዳፓ፤ ካኣቲዋ ቢታንታኣ ዳማሰቆይዳፓ ኬዳንዳኔ፤ ሶኦሪያ ዓጮኮ ዓቲ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ቦንቸጉዳያ ማዓንዳኔ» ጋዓኔ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዔ ያኦዛሢ።

4 «ዬኖ ኬሎና ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ዳኤፑማ ቶኦቸንታንዳኔ፤ ያርጎቹማኣ ዔያቶኮ ባይቂ ማንቆ ማዓንዳኔ። 5 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማኣሊ ቡሪንቴሰካፓ ጉሪ ማዓሢጉዲ፤ ራፓይሜ ደኦጫኣ ፔጋዲሢጉዲ ማዓንዳኔ። 6 ሪሚቶ ሚያ ሃርፖዛ ላምዎ ሃንጎ ሃይሣ ዓኣፒ ካኣፖኮ ቶኦካ ዓታሢጉዲ፤ ዲቦ ዓኣፖ ዓርቂ ሶዮይዳፓ ያይዶ ሃንጎ ደንጎ ዓኣፒ ሌሊ ዓታሢጉዲ ዳካ ቃኣሎሚ ዓታንዳኔ፤ ታኣኒ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ሃያ ኬኤዜኔ።»

7 ዬና ኬላ ሄላዛ ዳራ ማኣዶ ዳንቃኒ ዔያቶ ማዢሢ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ያኦዛሢ ባንሢ ዛጋንዳኔ፤ 8 ዬካፓ ዔያታ ፔ ኩጮና ኮሺ ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘንታ ዑንጆ ጩቢሾ ቤዘዋ ጉሙርቂያ ሃሻንዳኔ፤ ዓሽራ ጌይንታ ዔያቶኮ ካኣሸኮ ያኦዜሎ ማላቶዋ ዔያታ ቦንቸዓኬ።

9 ዬማ ዋዶና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዔያቶ ያሌም ሃዋዌንታ ዓሞራንታ ካታማ ጉሪ ማዔሢጉዳያ ዒንሢኮዋ ደዶ ካታማ ዓሲ ናንጉዋ ጉሪ ቤሲ ማዓንዳኔ።

10 ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ደዲ ላለጉዲ ቃዛያ ማዒ ዒንሢ ዓውሴ ያኦዛሢ ዒንሢ ዋሌኔ፤ ዬያሮ ሻንቸናቴ ዲቢ ሚኢሽ ኬሳንዳ ሄርሺሳያ ማዔ ቱኮ ባኣዚ ዒንሢ ቱኬያታቴያ፤ ዓኪ ዜርሢ ዒንሢ ዜርቂታቴያ፤ 11 ዒማ ዒንሢ ቱኬ ዓቢማና ዑጉ ቡኤያታቴታዎ ፔቴታዎ ዒንሢ ካፂሲ ዔካዓኬ፤ ዬያይደንዶ ቤዘ ሜቶንታ ሃሹዋ ሃርጌያኣ ዒንሢ ዔካንዳኔ።

ያኦሲ ፔኤኮ ዳሮ ዘላ ዔቃንዳሢ

12 ባዘ ጉዳሢ ዢባሮ ዑኡዘጉዲ፤ ገንሣ ሃሣ ዳኤፖ ዋኦፖዲ ጉኡማ ዳሮ ዲባ ዒንሢና ባይዔ፤ 13 ዳራ ዋልቂ ዓኣ ዋኣሢጉዲ ጉኡማታቴያ ያኦሲ ዔያቶ ጎራዛ ጌሜሪ ዑሰካ ፒዲሶና ዲልባ ዢባሪ ዔካሢጉዲ፤ ገንሣ ሃሣ ዓልጎ ዢባሪ ፒፂ ዔኪ ዳንዳ ሲላሊጉዲ ዔያታ ማዓንዳኔ። 14 ሳዓ ዓማኣና ዲቃቲሢ ማዓንዳኔ፤ ሳዓ ካራኣና ዔያታ ባይቃንዳኔ፤ ኑና ቡሪ ዔካ ዓሳኮ ጋፒንፃ ዬማዲኬ።

18

ያኦሲ ዒቶጲያ ዓጮ ዘሎ ኬኤዜ ቃኣላ

1 ዒቶጲያኮ ዋሮ ሱካ፤ ዡኡዡ ጋኣሲ ዑኡሲ ዋይዘንታ ዓጩሎም ባይዔ፤ 2 ዬና ዓጩላ ከኢቶ ዓሶ ማጫሪና ኮሺንቴ ዋኣያና ፒንቆ ጎንገ ባባዬ ዋሮና ዳካኔ፤ ዳራ ዒዘኮ ያደሲ፤ ዑፃኣ ሺኢቹ፤ ዓጫ ዔያቶኮ ዋርዚና ፓቂንቴያ፤ ደዲ ገንሣ ሃሣ ዋልቂና ዓኣያ ማዔያታሢሮ ዓጮ ቢያይዳ ናንጋ ዓሶ ባንሢ ዒንሢ ሩኡራ ከኢቶ ዓሳ ዓኣዲዋቴ።

3 ሳያይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዋይዘዋቴ! ዲኮ ቶኦካ ደቂንቴ ባንዲራ ዓገፃኣና ማሊ ጸቂሡዋቴ! ዛዬ ዋርቂንታኣና ዋይዘዋቴ፤ 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሃዚ ጌዔኔ፡- «ዓባ ሳዛ ማዔ ዋዶና ማጋ ባኣያ ፖዓ ዓቢጉዲ፤ ሃሣ ማኣሎ ቡሮ ዓገፍና ሱኡላ ዋኣንቶ ኬዳ ያልኬጉዲ ታኣኒ ታኣኮ ጫሪንጫ ናንጋ ኬኤዳፓ ዓገጸዋ።»

ዚቲ ጌይ ዛጋንዳ። 5 ወይና ካፀም ቲቁ ዔኮንደሂኮ ቤርታ ቡና ዲኢኒ ዓሚ ካፀ ወይና ወይና ሚያኮ ሶያ ዓንገና ቲቁንቲ ከኤሪንታሂጉዲ ያኦሲ ዬና ዓጩሎ ዳር ቲቁ ባይዘንዳ። 6 ዔያቶ ፖኦሊሶኮ ሌዛ ጫሪንጮ ካፖና ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎ ቦጾም ሙኡዚ ማዓንዳ፤ ያጎያና ካፓ፡ ባርጎና ሃሃ ካዮ ቦዓ ሙዒ ሻኦጫንዳ።»

7 ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ዓጮ ቢያ ዲቃሂ ዓጊቻ ዋልቃ ዓኣ፡ ዑፃ ሺኢቹ ማዔ፡ ዔጳኦ ያደሲ፡ ዋልቁና ደዲ ማዔ፡ ዋርና ፓቁንቲ ሳዓ ዓኣ ዬያ ዳርይዳፓ ዒንጎ ባኦዚ ዔከንታ ከሌ ሙካንዳ፤ ዔያታ ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ካኦሽከንታ ጂዮኔ ጌሜር ዬዓንዳ።

19

ጊብፃ ዓጮ ዛሎ ከኤዚንቲ ያኦሲ ቃኦላ

1 ጊብፃ ዓጮ ዛሎ ከኤዚንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቃኦላ ሃካፓ ዳማ ዓኣሂኩ፡-

ናንገና ናንጋ ጎዳ ሻኦሪና ማዒ ሩኡሪ ጊብፃ ዓጮ ሙካንዳ፤ ዒማና ጊብፃ ዓሶኮ ካኦሽኮ ሜሌ ያኦዛ ዒዛ ቤርታ ካራ ባይዘንዳ፤ ጊብፃ ዳራኦ ዓጊቹምና ጎጋይቃንዳ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ጊብፃ ዓጮይዳ ዓሳ ዋሊ ያልዚ ዓርቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ጌርሲ ጌርሲዳ፡ ዓሽናሂ ፔ ዓሽናሂዳ ሞርኬ ማዒ ዔቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ካታማ ካታሞይዳ፡ ካኦታ ካኦቶይዳ ሞርኬ ማዒ ዔቁ ያልታንዳ። 3 ጊብፃ ዓሳ ሃጊ ማዓ ዋዛ ቲቃንዳ፤ ዔያታ ማሊ ቱኬ ባካ ማዳይዳ ፔኤቁዋጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ዬና ወይና ዔያቶ ማኦዳንዳጉዲ ዔያቶኮ ካኦሽኮ ሜሌ ያኦዛ ዔያታ ሺኢቃንዳ፤ ዔያቶኮ ዠዋ ኮራኦ ዓኦዲ ዔያታ ዠኦቻንዳ፤ ሃይቁ ዓሶኮ ዔኤዠ ዔኤላ ጎርሞይቶና ዔያታ ዘርታንዳ። 4 ዔያቶ ታኦኒ ሄርቁ ወይሃ ካኦቶም ዓኣሂ ዒንጎንዳ፤ ታኦኒ ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ሃያ ከኤዚኔ» ጌዔ።

5 ዓባዬ ዋርኮ ዋኦፃ ዓኦ ቤዛፓ ከዳንዳ፤ ዬካፓ ዋራ ታሂ ታሂ ሚጫንዳ፤ 6 ዋር ዋኦፃ ዛዓንዳ፤ ጊብፃኮ ዳዋሂ ዋኦፃ ታሂ ከዲ ከዲ ሚጫንዳ፤ ዬካፓ ፒሎና ማጫርና ሹላንዳ። 7 ዓባዬ ዋር ዓጫ ዓኦ ቱኮና ባካ ቢያ ሃይቃንዳ፤ ዋርኮ ዓጫ ዜርቁንቲ ሃኦካኦ ቢያ ሜሌም ዠባሪ ዔከ ዓኦ ጎዳ። 8 ሞላሂ ዓርቆ ዓንጎ ከር ዓባዬ ዋርይዳ ዓጊ ፒራ ዓሳ ያያንዳ፤ ዬኤካንዳ፤ ሞላሂ ዓርቆ ርኦጮ ማላ ሱዘና ፒራዘንሂያ ዋዛ ቲቃንዳ፤ 9 ታልቦ ጎሎና ማኦሂ ማዠዘንሂንታ ቦኦሪ ፑኡቶ ሻላሂና ዓፒሎ ዲዓዘንሂያ ዋዛ ቲቃንዳ። 10 ደርዘም ካራ ባይቃንዳ፤ ሚኢሾ ጨጎም ማዳ ዓሳኦ ዒላቲ ዒላቲ ዬኤካንዳ።

11 ያዓኔ ጌይንታ ካታማ ዓኦ፡ ካኦቲ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሳ ጋፒንሂ ዔኤያኮ፤ ጊብፃ ካኦቲ ዘራ ዔር ደንዛ ፓሁዋ ባኦዚ ዘራ፤ ካኦቲም ወይቲ ዔያታ፡- «ኦኡኒ ጨንጫ ዓሲከ፤ ኦኡኮ ዜርፃ ሚና ቤርታ ካኦታፓ ዓርቁ ሙኡያኮ» ጋዓ? 12 ጊብፃ ካኦቲዮ! ዬንሂ ጨንጫ ዘራዘንሂ ዓንካዳዮ? ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ጊብፃይዳ ማዳኒ ማሊ ቱኬሂ ኔኤም ዔያታ ከኤዘንጎ። 13 ያዓኔ ካታም ካኦቲ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሳ ዔኤያ ማዔ፤ ሚምፒሴ ሱኡጋኦ ጌሺንቲ፤ ዒዘኮ ዳር ዘራ ዳኤፖ ዓሳ ጊብፃ ዳቢሼ። 14 ዔያታ ዋቦ ዘር ዘራንዳጉዲ ዔያቶ ማሃሂ ናንገና ናንጋ ጎዳከ፤ ጋፒንፆይዳ ጊብፃ ዓሳ ቢያ ባኦዚና ዳቢንቲ ፔኤኮ ጮኦዠ ሃሊፃ ሎንሂ ማሂንቲ ዓሲጉዲ ጋኦዲንታንዳ።

15 ጊብፃ ዓጮይዳ ዋርጎቹ ማዔቴያ ማንቆ፡ ዔርቲ ዓሲ ማዔቴያ ዔርቲዋ ዓሲ ዓይጎ ባኦዚያ ማዳኒ ዳንዳዑዋሴ።

ጊብፃ ዓጮ ዛሎ ከኤዚንቲ ሎንሂ

16 ጊብፃ ዓጮ ዳራ ዒጊቹምና ላኦሊጉዲ ማዓንዳ ወዳ ሙካንዳ፤ ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ዔያቶ ሚታሳኒ ዋልቆ ፔኤኮ ዳዋ ወይና ዒጊቹምና ዔያታ ጎጋይቃንዳ፤ 17 ዬሁዳ ዓጫ ጊብፃ ዳር ዒጊቻያ ማዓንዳ፤ ዬሁዳ ዓጮኮ ሱንፃ ዔኤሊንታዛታዎ ሚርጌና ዔያታ ዲቃታንዳ፤ ዬይ ያዲ ማዓሂ ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ዔያቶ ሚታሳኒ ጊኦጊሂ ዔያታ ዔራሂርኬ። 18 ዬና ወይና ጊብፃ ዓጮይዳ ዓኦ ዶንጎ ካታሞንሂ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮ ጌሰታንዳ፤ ዒኦካ ናንጋ ዳራ ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ሱንፃና ጫኦቃንዳ፤ ዬንሂ ካታሞንሂዳፓ ፔቲዜላ «ባይሲንታ ካታማ» ጌይንቲ ዔኤሊንታንዳ።

19 ዒማና ጊብፃ ዓጮኮ ሳዘይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሚቹ ዒንጎ ቤሲ ኮሺንታንዳ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዓጮኮ ዛጳይዳ ዒዛ ሱንሂና ዳኦ ቮቹ ዳቁንታንዳ። 20 ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ጊብፃ ዓጮይዳ ዓኦያ ማዒያኮ ዬንሂ ባካ ማላታና ማርካና ማዓንዳ፤ ሃሃ ዒኦካ ናንጋ ዳራ ሚታ ዔያቶ ሄላኦና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማኦዳንዳጉዲ ሺኢቃ ወይና ዔያቶ ዓውሳንዳ ዓሲ ዒ ዔያቶም ዳካንዳ፤ ዔያቶኮ ሞርካፓ ዬይ ዔያቶ ዓውሳንዳ። 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጊብፃ ዳርም ፔና ፔጋሲ ዳዋንዳ፤ ዒማና ዔያታ ዒዘኮ ያኦሱም ዔሪ ዒዘም ዚጋንዳ፤ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊሂና ሚሌ ዒንጊሂያ ዒዘም ዔያታ ሺኢሻንዳ፤ ያኦሲም ዔያታ ናኦቢያ ናኦባንዳ፤ ዬያ ዔያታ ናኦቤ ናኦባዋ ማዳ ኩንሂንዳ። 22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጊብፃ ዓሶይዳ ሚቶ ዓጋንዳ፤ ጋዓንቲ ማሂ ዒዚ ዔያቶ ዓውሳንዳ፤ ዔያታ ዒዛ ባንሂ ማዔም ዒዚ ዔያቶኮ ሺኢጳያ ዋይዚ ዓውሳንዳ።

23 ዬና ወይና ጊብፃና ዓሶኦሪ ዓጮናኮ ባኦኮይዳ ዳልጊ ጎይሂ ከሰካንዳ፤ ዬንሂ ላምዎ ዓጮንሂኮ ዳራ ሴካ ሃንጎ ዋሊ ዓጮ ጌላያ ማዓንዳ፤ ዬካፓ ላምዎ ዳርኮ ካኦዠ ፔቲ ማዓንዳ። 24 ዬና ወይና ዒሰራዔኤሌ ጊብፃና ዓሶኦሪ ዓጮና ዋላ ካኦሚ ሃይሳሳ ዓጫ ማዓንዳ፤ ዬንሂ ሃይሃ ዳርንሂ ሳዖ ቢያም ዓንጅ ማዓንዳ። 25 ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂያ፡- «ታ ዳራ ጊብፃ ዓሳ፡ ታኦኒ ማዠ ዓሶኦሪ ዓሳ፡ ታ ዶኦሪ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዓንጅንቲያ ማዑዋቲ» ጋዓንዳ።

20

ካሎ ሃንቲ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሂኮ ማላቶ ማዒያ

1 ዓሶኦሪ ካኦቲ ማዔ ሳርጎኦኔ ዓይሂም ዒዘኮ ያሎ ዓሶ ዓይሂሂ ፒሊሰፃኤ ማ ካታም ማዔዘ ዓሽዶኦ ያሎ፤ 2 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓምፃ ናኦዚ ዒሲያሴ፡- «ኔኤኮ ዳርዘና ሲዮ ማኦሂና ከሲ ቶኪ ጉሪ ሃንቲ» ጌዒ ዓይሂ። ዬያር ቃኦሎም ዓይሂንቲሂና ካሎ፡ ጊንሂ ሃሃ ቶኪ ጉሪ ዒ ሃንቲ። 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ታኦም ማዳሂ ዒሲያሴ ካሎ፡ ሃሃ ቶኪ ጉሪ ሃይሃ ለዔ ጉቤ ጊብፃና ዒቶጲያ ዓጮናይዳ ሄላንዳ ባኮኮ ማላታ ማዒ ሃንቲሂጉዲ፡ 4 ዓሶኦሪ ካኦቲ ዬንሂ ላምዎ ዓጮንሂዳፓ ዲዒ ዔከ ዓሶ፡ ዳጌሂንታ ጋርቻንታ ጊብፃ ዓጮኮ ዳውሲንቲ ማዓንዳጉዲ ዑሂ ካሎ ሃሃ ቶኪ ጉሪያ ሃንቲሲ ዔከ ዓኦዳንዳ። 5 ጉሙርቁያ ዒቶጲያይዳ

ጌሃዘንሢና ጊብጻይዳ ጌኤቁንቲ ሄርሺንታዘንሢ ሲያ ካራ ዔያቶብ ባይቁም ዳውሲንታንዳኔ። 6 ዬኖ ዋደና ባዘ ዓጫ ናንጋ ዓሳ፡- ሕና ዓሳኦሬ ካኣቲዳፓ ዳቁሻንዳኔ ጌዒ ኑ ጉሙርቁ፣ ዔያቶ ባንሢያ ደጩ ዓጫ ዋዋይቲቲያ ሂንዳ ዛጉዋቲ! ኑኡኒ ዓካሪ ዋይቲ ቶላንዳይ? ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

21

ባብሎኔ ሎኦማንዳ ጎይያ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌሢ

1 ሃይ ባብሎኔ ዛሎ ኬኤዚንቲ ያኦሲ ቃኣላኬ፤ ዓጮኮ ደኦሎ ባንግፓ ሙካ ዓልጎ ዠባራ ሲያ ባኣዚ ፒዒ ዔኪ ዓኣዳሢጉዳ ዒጊቻያ ማዔ ያልዚ ዓሲ ፔቲ ደውላዳ ዓጪፓ ሙካንዳኔ። 2 ዒጊቻያ ማዔ፣ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ታኣም ጴዳኔ፤ ዬይያ ፔቲይ ባጋሢ ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ ፑርቲሳሢ ፑርቲሳንዳኔ፤ ቡራሢያ ቡራንዳኔ። ዔኤላሜ ዓጪ ዓሲዮቲ! ያላኒ ኬሰኩዋቲ፤ ማዳኔ ዓጪ ዓሲዮቲ! ካታዋ ማንጉዋቲ፤ ባብሎኔ ዔኪ ሙኩ ፑርቶ ባኮ ያኦሲ ባይዛንዳኔ።

3 ዬያር ዑፃ ታኣኮ ሃርጊንቲ፤ ሸይሢ ዓርቁ ላኣለጉዳያ ታና ሜታሴኔ፤ ታኣኒ ዋይዛ ባኮና ዳቃቲ፤ ሃሃ ታ ዛጋ ባኮና ካራ ታኣም ባይቁኔ። 4 ታና ዳቃሢ፤ ዒጊቻያ ማዔ ዓቁያና ታ ጎጋይቃኔ፤ ሳዓ ታኣም ዑኬና ዓማንዳጉዳ ታ ኮዓኔ፤ ጋዓንቲ ዬይያ ታና ሚርጌ ዒጊቻያ ማዔኔ።

5 ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌም ታ ዛጌ ባካ ያዲኬ፡- ሸኣቸም ሙኡዚ ጊኣጊንቲ፤ ዳዎንዶ ዜዲያ ሂኣሢንቲ፤ ዬይ ዓሳ ሃጊ ሙዒ ዑሽካ ጎይሢ ዓኣንቲ፣ «ዒንሢ ያሎ ዓሳ ሱኡጋ! ጊቲም ዒንሢኮ ዑጪ ጊኣጊሹዋቲ!» ጋዓ ዓይሥሢ ማለንቲ ባኣንቲ ዔያቶም ኬኤዚንቲ።

6 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ዓኣዳ፤ ዔቦ ሲያ ዛጊ ዛጊ ዔሪ ኔኤም ኬኤዛንዳ ዓሲ ጌሢ። 7 ፓራሢ ቶጋ ያሎ ዓሳ ዋኣፃ ማዒ ማዒ ቶጋኣና፣ ሃሃ ሃርና ጋኣላሢና ቶጋ ዓሳዋ ሲያ ኮሺ ዔያቶ ዒ ዛጎንጎ!» ጌዔኔ።

8 ካፒያ ካፓሢያ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ታኣኒ ታኣኮ ሴኤሎይዳ ዳዒ ዋንቲና ርኦሪና ካፒሢዳኬ። 9 ዋኣፃ ማዒ ማዒ ፓራሢ ቶጋ ያሎ ዓሳ ማለብኣንቲ ሙካንዳኔ» ጌዒ ዒላቲ፤ ጊንሢ ዒዚ፡- «ሃይሸ ባብሎኔ ደዔኔ! ዔያቶም ዓሳ ዚጋ ማሌ ያኣዛ ሲያ ማቂ ማቂ ጋፔ!» ጋዓ ሃይሴ ዋይዚሳኔ።

10 ታኣኮ ዳሪዮ ዒሰራዔኤሌ! ዛርጋሢ ቆይደይዳ ሸርከንታሢጉዳ ዒንሢያ ሸርከንቲ፤ ሃሢ ጋዓንቲ ሲያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ታኣኒ ዋይዜ ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ ዒንሢያም ታ ኬኤዛኔ።

ዔደኣሜ ዛሎ ኬኤዚንቲ ቃኣላ

11 ዔደኣሜ ዓጮ ዛሎ ኬኤዚንቲ ቃኣላ ያዲኬ፤ ፔቲ ዓሲ ዔደኣሜፓ ታና ዔኤላዮ፡- «ካፒያ ካፓሢዮ! ሳዓ ዳሜሢ ዓይዳ ካራንዳይ? ዳሜ ካራኒ ዋማጉዳ ዋዳ ዓቲታቲያ ታኣም ኬኤዜ» ጋዓኔ።

12 ካፒያ ካፓሢያ ማሃዮ፡- «ሳዓ ካራኒ ዑኬኔ፤ ጋዓንቲ ጊንሢ ዳሜንዳኔ፤ ላሚ ዒንሢያ ያኦጪ ዔራኒ ኮዔታቲ ጊንሢ ማዒ ሙኩ» ጌዔኔ።

ዓሪቦ ዓጮ ዛሎ ኬኤዚንቲ ቃኣላ

13 ዓሪቦ ዓጮ ዛሎ ኬኤዚንቲ ቃኣላ ያዲኬ፤ ዒንሢኮ ዔቦ ጫኣና ጋኣላሢና ዋላ ዓሪቦ ደውሎይዳ ዳንኪ ዳዓ ዳዳኔ ዳሪዎቲ። 14 ዳኤቢንቲ ዒንሢያ ባንሢ ሙካሢም ሲያ ዋኣሢ ዒንጉዋቲ፤ ዒንሢያ ቲኤማ ዳሪዮቲ ዒዳ

ዳከንታዘንሢም ሙኡዚ ዒንጉዋቲ። 15 ዳራ ሲያ ዋዳ ጩንቸ ዓፓራፓ፣ ዔያቶ ዳካኒ ዓኣሢንቲ ዓኣ ሂኢዦና ፑርቶ ያሎናፓ ቶላኒ ዔያታ ዓኣሺንታኔ።

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ማዳ ማዳ ዓሲኮ ማዳኒ ጌሰቶና ኬላ ጋፓሢጉዳ ፔቲ ለዔይዳ ቁዳሬ ዓሳኮ ቦንቻ ጋፓንዳኔ። 17 ቁዳሬ ዓጮኮ ሂኢዦና ያላ ዔርቲ ዓሳፓ ዓታንዳዘንሢ ዳካኬ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ሃያ ኬኤዜኔ» ጌዔኔ።

22

ዬራሳላሜ ዛሎ ኬኤዚንቲ ሎንሃ

1 «ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ደኣጮ» ጌይንታ ቤዛ ዛሎ ኬኤዚንቲ ቃኣላ ያዲኬ፤ ዒንሢያ ፔቲ ፔቲሢ ማኣርኮ ዑፃ ዓኣ ዳጌ ቤዛይዳ ኬሰኪ ዳዔሢ ዓይጌ ዋይቲምዳይ? 2 ዛሎና ዒላቲና ኩሜያ፣ ዋዛዳ ዓሳኣ ኮርጋ ካታሜላ ሃና ኔ! ኔኤኮ ሃይቁ ዓሳ ጩንቸ ዓፓራፓ ጊንሢ ሃሃ ያልዚና ሃይቁያቲዋሴ። 3 ሱኡጋ ኔኤኮ ጉቤ ፔቲይዳ ጳሽኪ ፑኔኔ፣ ፔቲ ሂኢሺታዮ ዳኩዋ ጳዦይዳ ዓኣዮ ዳዒንቲ፤ ሞርካ ሃጊ ሃኬ ዓኣንቲ ፑኔ ዓሳ ሲያ ዳዒንቲ ፔቲይዳ ቲኡቲ። 4 ታኣኮ ሃይቁ ዳርሮ ዒናፓ ሜቂ ታኣኒ ዬኤካንዳጉዳ ታና ሃሹዋቲ፤ ደዲሺፖቲ። 5 ዬኖ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ደኣጮሎይዳ፡- ሜታዲሢ፣ ሄርቁንቲ ዋርቁሢ፣ ዳቃቲሢ ዋዳ ማዔኔ፤ ዬይ ሲያ ኑ ጊዳ ኩማንዳጉዳ ዓይሢሢ ሲያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ፤ ኑኡኮ ካታሞኮ ኬኤሎ ዳራ ሻሂንቲ ደዔኔ፤ ማኣዶ ዳንቃኒ ዒላቲንታ ዒላታ ዳኮ ሄላንዳኣና ማኣማኔ።

6 ዔኣላሜ ዓጮ ፖኦሊሳ ፓራሢ ጎቻ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሢ ቶጊ ቆኦሲና ሂኢሺያ ዓርቁ ሙኩኔ፤ ሃሃ ቁኤሬ ዓጮ ፖኦሊሳ ጊቲም ፔኤኮ ጊኣጊሹኔ። 7 ዪሁዳ ዓጮኮ ኮዦ ደኣጮ ሳርጌሎ ያይቶና ኩሜኔ፤ ፓራሢ ቶጌ ዓሳኣ ዬራሳላሜ ኬኤሎ ዳርኮ ሆታ ዓቁኔ። 8 ዪሁዳ ዓሳኮ ዋርዳዮ ቤዛ ሲያ ደዒ ባይቁኔ፤ ዬኖ ዋደና ያሎ ሚሆ ጌሃ ማኣርይዳ ቡኩሲንቲ ያሎ ዓንጋም ዒንሢያ ዔኬኔ። 9 ደውቲ ካታማ ደዔም ቦካ ሚርጌሢ ዒንሢያ ዛጌኔ፤ ደኣሎ ዛሎ ቦቆሎ ዋኣዎም ዒንሢያ ዳይሢ። 10 ዒንሢያ ዬራሳላሜይዳ ዓኣ ማኣር ሲያ ሃንቲ ሃንቲ ፓይዳኔ፤ ኬኤሎ ዳዎም ዓካሳኒ ፔቲ ፔቲ ማኣር ዒንሢያ ሻሄኔ። 11 ቤርታኣ ቦቆላፓ ዋታ ዋኣዎ ዳይሢ ላምዎ ዳዎኮ ባኣካ ዔቲ ቦኣኪ ዒንሢያ ኮሺኔ፤ ጋዓንቲ ዬይ ሲያ ማዳሢ ዒንሢያ ዛጊባኣሴ፣ ዬይ ባካ ማዳንታንዳጉዳ ቤርታዲ ቲኬሢ ያኦሲ ማዔሢያ ዒንሢያ ጳቁሲባኣሴ።

12 ዬኖ ዋደና ሲያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢ ቶኣኮ ዒንሢያኮ ዒንሢያ ጉኡሊንቲ፣ ጊንሢ ሃሃ ሲዬ ፓቲሌያ ማይንቲ ያያንዳጉዳና ዬኤካንዳጉዳ ዒንሢያ ዒ ዔኤሌኔ፤ 13 ዒንሢያ ዒዛኮ ዔኤሊያ ዔኮንደሢ ሃሺ ቦንቸ ኬሊ ሜንሢ፤ ሙዎንዶ ማራይና ጌማይና ዒንሢያ ሹኬኔ፤ ዋይኖ ዑዦም ዒንሢያ ዑሽኩ፡- «ዘር ኑኡኒ ሃይቃንዳኔ፣ ዬያር ሃኖ ኑ ሙይ ዑሽኩም!» ዒንሢያ ጌዔኔ።

14 ሲያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ፡- «ዔያታ ሸምፔና ዓኣንቲ ሃይ ፑርቶ ዳቢንታ ዔያቶም ዓቶም ጌይንታዓኬ፤ ታኣኒ ሲያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ሃያ ኬኤዜኔ» ታኣም ጌዔኔ።

ሼቢና ጎሮሢም ኬኤዚንቲ ቃኣላ

15 ሲያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ካኣቲኮ ካኣቲም ማኣርይዳ ዓሳ ሙዎ ሙኡዛሢ ማዒ ደኦሪንቲ ሼቢና ባንሢ ዓኣዲጋፓ

ሂዘ ዒዛም ጌዔ ታኣም ጌኤኔ፡- 16 «ዔኤዛይ ሹቢና! ጌሚርይዳ ኔኤኮ ደኤጉ ዔቶ ላሎ ቆኦቂ ኔ ማዛኒ ያኦኒ ኔኤም ቢታንቶ ዒንጌይ! 17 ታኦኒ ዋልቄና ዓኣ ዓሲኩ» ኔ ጋዓያ ናንዳኔ፤ ጋዓንቲ ያኦሲ ኔና ፔ ኩጮና ጨኤጸ ዓርቂ ዔኪ ኬኤራንዳኔ። 18 ኔኤኒ ሃይቃንዳ ቤዘንታ ኔኤኮ ሳርጌሎ ያይታኣ ዔቂ ዓታንዳ ቤዘ ኩዋሴጉዲ ሙሊ ዔኪ ዳልጎ ቦኦላ ኔና ዒ ኬኤራንዳኔ፤ ኔኤኒ ኔ ጎዳሂም ዳውሲንቲ ማዓንዳኔ። 19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ዓኣ ቢታንታጋ ኔና ኬይሳንዳኔ፤ ማዳጋኦ ኔና ዒ ዳውሳንዳኔ።

20 «ዬኖ ዋደና ታኣኮ ማዳሂ ሃልቂያ ናኣዘ፡ ዔኤሊያቂሜ ታ ዔኤሊሳንዳኔ፤ 21 ኔኤኮ ዓኣ ቦንቾ ማኣዓሂ ዒዛ ታ ማይሳንዳኔ፤ ኔኤኮ ቱኮ ባኮዋ ዒዛም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ኔኤኮ ዓኣ ቢታንቶ ቢያ ዒዛም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚ ዪሁዳና ዬሩሳላሜናይዳ ናንጋ ዳርኮ ዓዶ ማዓንዳኔ። 22 ዳውቲ ማኣርኮ ቡሎ ቁልፖ ታ ዒዛም ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚ ቡላሂ ዋዳኒ፤ ዒዚ ዋዳሂያ ቡላኒ ዳንዳዓይ ባኣያ ማዓንዳኔ። 23 ታኦኒ ዒዛ ማኣሪኮ ጉሙርቂንታ ቱርቱሪ ማሂ ዳቃንዳኔ፤ ዒዛኮ ማኣር ዓሳም ቢያ ቦንቾ ዒ ማዓንዳኔ።

24 «ጋዓንቲ ዒዛኮ ዑኬ ዒጊኖና ሃካያ ማዔ ዒጊና ቢያ ዒዛም ዳኤሂ ባሲ ማዓንዳኔ፤ ሲኢኔጋ ዓርቃዖ ዳንዲ ያቲ ሃላንዳኣና ዓኣ ማኣር ሜሆ ቢያ ዳንኮይዳ ሱዮሂጉዲ ዔያታ ዒዛ ዑፃ ሱዲንታንዳኔ። 25 ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳ፡ ሃይ ባካ ቢያ ማዳንቲ ኩማ ዋደና ደዶ ሜሆ ሱዮ ዳንካ ሹኦሊንቲ ኬዳንዳኔ፤ ዳንኮይዳ ሱዲንቲ ዓኣ ማሃ ቢያ ኬዲ ሃይቃንዳኔ።» ። ሃያ ኬኤዜሂ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

23

ጂኢርሴ ካታሞ ዛሎ ኬኤዚንቲ ሎንሃ

1 ጂኢርሴ ካታሞ ዛሎ ኬኤዚንቲ ሎንሃ ያዲኬ፤ ጂኢርሴ ደዒ ባይቁሂር፤ ማኣሪንታ ዋኣዖ ካኣሚላ ዔቃ ቤሲያ ባኣያ ማዔሂር ዒንሂ ቱርሴሴ ዓጮ ዋኣዖ ካኣሚላ ዒላቲዋቲ፤ ቆጶርሴ ዓጮጋ ኬኤዚንቲ ሃይሳ ዬያኬ። 2 ዒንሂ ሞኣዖ ዑፃ ሃንታ ዓሳ ያርጎቹ ዓሳ! ዋኣዖ ሳዘ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ፤ ሲኢደና ዓጮ ኮርሞ ዓሳ ዘቲ ጎዑዋቲ! 3 ጊብፃ ዓጮይዳ ጎሽኪንታ ሃኣካ ዳኤግ ባዘ ባንዮና ሙኪ ጂኢርሴ ካታሞም ሚርጌ ሚኢሹ ጴዲሳያኬ፤ ዬያር ጂኢርሴ ሚርጌ ዓጪኮ ቦኣካ ቤሲ ማዔኔ። 4 ባዛ፡- «ታኦኒ ኔና ባኒ ሾይባኣሴ፤ ዓቲንቁንታ ዉዲር ናይንታኣ ታኦኒ ዲቹባኣሴ» ጌዔሂር ኔኤኒ ሲኢደና ካታሜሌ! ኔኤኒ ባዘ ዓጮ ማዢንቲ ዋርዲዬሌ ቦርሲንቲ።

5 ጂኢርሴ ደዒ ባይቁሂ ጊብፃ ዓሳ ዋይዜ ዋደና ዲቃቲ ካራ ባይቃንዳኔ።

6 ዒንሂ ባዘ ዓጮ ናንጋ ዳራ! ዒላቲ ዬኤኪ ዬኤኪ ቱርሴሴ ፒንቁዋቲ። 7 ሚርጌ ዋዴኮ ቤርታ ማዢንቲ ካታሜላ፡ ዳራ ዒዘኮ ሃኬ ዓጪ ዓኣዲ ማዢ ናንጋኒ ዳንዳዔ፡ ዋዘንታ ኮሹሞንታ ዓኣ ካታማ ማዒ ናንጌዛ ሃማይዲ ዓቲያ? 8 ቦንቾር ቶኣካ ዓሳ ባኮ ዓጊሳ ካታሜሎ፡ ዔቦ ሻንቻ ዓሳና ሻንቃ ኮርሞ ዓሳ ዒዘኮ ሱኡጎ ማዔ ጂኢርሴይዳ ሃይ ቢያ ማዓንዳጉዲ ማሊ ቱኬሂ ያናዳይ? 9 ሃያ ማሊ ቱኬሂ ቢያ ባኮ ዋይሂ ጎዳኬ፤ ዒዚ ሃያ ማሊ ቱኬሂ ዔያታ ማዳ ባኮና ያቶርሙዋ ሃሻንዳጉዲ ማሃኒና ቦንቾንቲ ዓሳዋ ዳውሲሳኒ ጌዒኬ።

10 ዒንሂ ቱርሴሴ ዳራ! ሃካጋ ሴካ ዒንሂ ቃዘ ባኣዚ ባኣሂር ዓባዬ ዋርጉዲ ሳዖ ኔኤኮ ቢያ ባይዚ ዳዔ። 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ካኣቶ ዲቃሂ ዲቃሂ ዳንዲ ባዘኮ ሱኮ ሃሌኔ፤ ካኣናኔ ዓጮይዳ ዓኣ ዋርዲዮ ቤዛ ሻሂንታንዳጉዲ ዒ ዓይሃኔ። 12 «ኔኤኒ ሃና ሲዶና ካታሜሌ! ኔኤኮ ዋዘ ለዓ ጋፔኔ፤ ዳራ ኔኤኮ ሄርቂንቲ ዋርቃኔ፤ ቆጶርሴ ዓጮ ፑኒ ቶሌታቶዋ ዒኢካ ኮሺ ኔ ናንጋዓኬ» ጌዔኔ።

13 ባብሎኔ ዓሳ ሳዖ ዛጉዋቲ፤ ዳራ ቢያ ጋሁዋያ ማዒ ዓቲኔ፤ ዓሳኦሪ ዓሳ ሳዔሎ ካይዚ ቦዖ ጂካ ቤሲ ማሃኔ፤ ዒዘኮ ዋርዲያሂ ደይሲ ሳዔሎ ደዔ ቦኪ ኩሊንቲያ ማሃ፡ ፔኤኮ ዋርዲዮ ዒኢካ ኮሺኔ።

14 ዒንሂ ባዘ ዑፃ ሃንታ ቱርሴሴ ዓጮ ዋኣዖ ካኣሚላ! ዒንሂኮ ዋርዲዮ ቤዛ ሻሂንቲሂር ዒላቲ ዬኤኩዋቲ!

15 ጂኢርሴ ዓጮ ላንካይታሚ ለዔጉዳያ ዋለንቲ ናንጋንዳ ዋዶ ሙካንዳኔ፤ ዬይያ ፔቲ ካኣታ ዋይሂ ለዔኬ፤ ዬንሂ ለዓ ዓኣዳሰካጋ ጂኢርሴ ዓጮ ዘኣሰካ ኮኣማ ላኣሊጉዲ ቶሴና ሂዚ ጌይ ጌሰቲንታያ ማዓንዳኔ፤

16 ኔኤኒ ሃና ዋለንቲ፡ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሊላ ፔቲ ሻዢና ዳንሃ ጎኦሎ ካታሞይዳ ዋርቂ ዋርቂ ሹሬ!

ኔና ዔያታ ጳቂሃንዳጉዲ ኮሺ ዑኡሲ ዋይዚሴ፤ ሚርጌ ዓይኑሞዋ ዓይናዳ።

17 ላንካይታሚ ለዔኮ ጊንፃጋ ያኦሲ ጂኢርሴ ዓጮ ሚና ቤርታኣ ማዶ ባንሂ ማሃንዳኔ፤ ሳዖይዳ ዓኣ ካኣቶና ቢያ ዒዛ ዘኣዛ ኮኣማያ ማዓንዳኔ። 18 ዒዛ ኮርሞና ዳንቃ ሚኢሻ ቢያ ያኦሲም ደማዴያ ማዓንዳኔ፤ ፔኤም ዒዛ ጌሁዋዖ ያኦሲኮ ማዶ ዓሳም ኮይሳ ሙኡዚና ኮሺ ማኣዖዋ ሻንቆያ ማሃንዳኔ።

24

ያኦሲ ሳዖይዳ ሜቶ ዓጋንዳያ ማዒያ

1 ዓካሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሳዖ ሻሂ ጉሪ ማሃንዳኔ፤ ዬያ ሳዖኮ ጌቶ ላኣሚ ዳርዋ ዒ ላኣላንዳኔ፤ 2 ቁኤሶንታ ዳርንታ፡ ማዶ ዓሳንታ ዔያቶ ዋይሂ ዓሳንታ፡ ማኣር ዒንደንታ ዒዘም ማዳዘንታ፡ ሻንቃ ዓሳንታ ሻንቻ ዓሳንታ፡ ታልዒሳ ዓሳንታ ታልዓ ዓሳንታ፡ ጋሎ ጨጊሳሂንታ ጨጋሂንታ ቢያ ፔቲ ማዓንዳኔ። 3 ሳዓ ቡሪንቲ ጉሪ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ሃይ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ቃኣላ ማዔሂር ማዳንቲ ኩማንዳኔ።

4 ሳዓ ሚርጌና ሜሊ ዓኣዔ ባካ ቢያ ሹላንዳኔ፤ ዓጮኮ ዳኤግ ዓሳኣ ላባንዳኔ። 5 ዓሳ ዋጎ ካቸዋ ሃሹዮና፡ ዳምቦኮዋ ዑሃ ዓኣዲዮና፡ ያኦሲኮ ናንጊና ናንጋ ጨኣቁሞዋ ሻሂዮና ሳዖ ዒኢሴኔ። 6 ዬይ ጋዳማ ሳዖ ባይዛንዳኔ፤ ዳራ ዳቤ ዳቢንቶና ኮይሳ ሜቶ ዔካንዳኔ፤ ዬያር ሳዖይዳ ናንጋ ዓሳ ባይቃንዳኔ፤ ዓታንዳዘንሂ ዳካኬ። 7 ዋይዮ ሚፃ ሜሌኔ፡ ዋይዮ ዑዡኣ ዳኬኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ዬያና ዋዛዳ ዓሳ ቢያ ሃሂ ያያያ ማዔኔ፤ 8 ዋዛሳ ዳንካሂንታ ኮዖንታ ታሞቡርኮ ዑኡዛ ባይቄኔ፤ ቦንቾ ኬሊ ቦንቾሂያ ቢያ ጋፔኔ። 9 ዋይዮ ዑዡ ዑሽኪ ዑሽኪ ኮርጊ ዋዛዲሂ ባኣሴ፤ ማሃ ዑዡ ዑሽካሂም ጨንቃያ ማዔኔ። 10 ሻሂንቲ ካታሜላ ጉሪ ማዔኔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ጌሉዋጉዲ ማኣርኮ ካራ ቢያ ዋዳንቲኔ። 11 ላሚ ማይ ዋይዮ ዑዡ ጴዲንዳዋሂር ዓሳ ቡኪንታ ጳኣካ ጳኣካ «ዋይኔ ዑሹዮ!» ጌዒ ጌዒ ዒላታንዳኔ፤ ዋዛና ናንጊያ

ባይቁኔ፤ ዋዛ ጎዖ ባኣዚ ሳይይዳ ጴዳዋሴ። 12 ካታሚላ ደዔ ቦኮኮ ናቲ ማዕኔ፤ ካራ ዒዘኮ ማቂ ማቂ ጋፔ። 13 ዘይቶ ሪሚቶ ሚያ ዓኣፓ ዑፓፓ ቢያ ማጎግንቲ፣ ሃሣ ዋይና ሶያፓ ቲቂንቲሰካፓ ቃኣሉሚ ዓታሢ።

14 ባይሰንታፓ ዓቲዘንሢ ዋዛና ሂላሻንዳ፤ ዓባ ጌላ ባንፃፓኣ ያኣሲኮ ጴዳቸሞ ዔያታ ኬኤዛ። 15 ዬያሮ ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ቦንቾ ዒንጉዋቲ፤ ዋኣፃ ሳዛ ዓኣ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሢ ሰንፃ ጴግ ጴግ ደገዳዋቲ።

16 «ዲላሢ ሰንቾ ማጎንጎ» ጋዓ ያኣሲ ቦንቾ ዓይኑሞ ዓጮኮ ጋፓፓ ዋይዚንታ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ፡- «ኮሺ ያኣፒ ኪርዔያታሢ ጋና ባዴዔ! ዋይዘ ዒፃ ዓሳ ዒማና ደዴ፤ ዬያ ማዲያና ዑሣ ዓኣጴ ዔያታ ፑርቲ ፑርቲ ዴንዴ።» 17 ዒንሢ ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ! ታኣሞ ዋይዘዋቲ! ዲቃቲሢንታ ዔቲንታ ሃሣ ፒሮንታ ዒንሢ ካፒ ዓኣ። 18 ዲቃሣ ዑኡዛፓ ዓኣሸንታሢ ቦኣኪንቲ ዔቶይዳ ሎኦማንዳ፤ ዬያ ዔቶይዳፓ ጴሊ ቶላኒ ማላሢ ፒራሢዳ ዒዲንታንዳ፤ ጫሪንጫፓ ደዲ ዒርዚ ዋርቃሢ ሳያኮዋ ማዢንታ ዓገፃ። 19 ሳዓ ጋፒ ዓገፃ፤ ዳርዒያ ፓቂንቲ።

20 ሳዓ ዓዳ ማሢንቲ ዓሲፒዲ ጋኣዲንታ፤ ዓልጎ ዠባሪ ሂዔ ዉዲፒዲ ዓገፃ፤ ጎሞ ኬዳ ዒዘ ዴኤፃሢ ሎኦማንዳ፤ ዬያ ጋቃ፤ ደንዳዑዋሴ።

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬና ዋዳና ጫሪንጫ ዋልቆና ዓኣዘንሢ፤ ዴማ ሳይይዳ ዓኣ ካኣቶይዳ ዓኣ ቤዛ ዓኣንቲ ማቶ ዓጋንዳ። 22 ዔቲይዳ ቲኡቲ ዓሲፒዲ ፔቲ ቲኡሲ ማኣሪዳ ዔያታ ዓርሢንታንዳ፤ ካራ ዔያቶ ዑፃ ዋዲንቲ ሚርጌ ኬሊ ዴዔሰካፓ ዋጌሞ ዔያታ ሸኢካንዳ። 23 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ጊዮኔ ዲኮና ዬራሳላሚናይዳ ካኣታዴሞ ዓጮ ጩማ ቦንቾ ዒዘኮ ዘጋንዳ፤ ዬያሮ ዓገና ሴልቂንታንዳ፤ ዓባኣ ቦርሲንታንዳ።

25

ያኣሲ ቦንቾ ማዓ ጋላታ ዓይኑሞ

- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳ! ኔኤኒ ታ ያኣዛሢ፤ ታኣኒ ኔና ጴግ ጴግ ደገዳ፤ ኔኤኮ ሰንፃ ታኣኒ ጋላታ፤ ኔኤኒ ኮሺ ዲቃሣ ዓኪ ማዶ ማዶ፤ ሚናኣፓ ዓርቃ ዩኤኒ ማሌ ባኮ ቢያ ሃይማ ፓጩኔ ጌይሱዋ ጉሙርሳ ጎይሢና ኔ ማዶ።
- 2 ካታ ማሻሻንቲ ጉሪ ማዓንዳ፡- ኔ ማሃ፤ ዔያቶኮ ዋሪዲዮ ቤዘዋ ኔኤኒ ሻሃ፤ ኔኤኮ ሞርካ ማዢ ካኣቲሞ ማኣራ ባዓ ማዒ ዓቲ፤ ማይ ናንገና ላሚ ገንሣ ማዢንታዓኮ።
- 3 ዴኤፖ ካኣቶ ዴራ ኔና ቦንቾንዳ፤ ሄርቂ ዋይሣ ካኣቶ ካታሞይዳ ናንጋዘንሢ ቢያ ኔና ዒገጫንዳ።
- 4 ማንቆ ዓሰና ማታዴዘንሢናም ዔያቶኮ ማታሢ ዋደና ፑኒ ቶሎ ቤሲ ኔ ማዕኔ፤ ዓልጋሢ ዠባራ ዔኪ ዓኣዲዋፒዲ ቃዛ ጎንጃ ዓቦ ሩኡጳሮ ዴማ ዴፃ ሺቢ ኔኤኒ ዔያቶ ማዕኔ፤ ሄርቂ ዋይሣ ዓሰኮ ጎሪንታ ባርጊ ዒርዚ ዠኢፓ ኮጩ ሂዓሢ።
- 5 ዔያታ ያጎሢ ቤሲዳ ዓኣ ዑሱሚ፡- ኔኤኒ ጋዓንቲ ፃንጎ ዓሰኮ ሄርሺንቶ ዚቲዳ፤

ዓቢ ያይዲ ሻኣሬ ሸቤሞ ሸማሢ፡- ፑርቶ ዓሰኮ ኮፃ ያዲ ዚቲ ጋዓንዳ።

ያኣሲ ገኢገሻ ዴኤፒ ሙኡዚ

6 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ሃና ጊዮኔ ዲኮይዳ ዓጮ ዴሮሞ ቢያ ዴኤፒ ሙኡዚ ገኢገሻንዳ፤ ዬያ ሙፖ ቤዛ ደኣሪንቲ ዋይኔ ዑሸንታ ፓጫ ባኣዚ ባኣ ሙኡዚ ገኢገሻንዳ። 7 ሃና ዲኤሎይዳ ዴሮ ቢያ ጎኡቦ ዓፒላፒዲ ካንቁ ያዩያ ዒ ሸኢገሻንዳ። 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቢኮ ዋልቆ ናንገና ባይዘንዳ፤ ዓሰ ቢያኮ ዓኣፓፓ ዓቢያ ዑጫንዳ፤ ዒዘኮ ዒገና ዓጮ ቢያይዳ ዳውሲንቲ ዳውሲንቶ ዒዚ ሸኢገሻንዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃና ኬኤዜ።

9 ዬይ ማዲንቲ ኩማ ዋደና ዒዘኮ ዴራ ቢያ፡- «ሃይሾ ዒዚ ኦኡኮ ያኣዛሢ፤ ዒዘ ኦ ጉሙርቃሢ ዒዚ ኦና ዓውሴ፤ ዒዚ ናንገና ናንጋ ጎዳ፤ ኦ ዒዘ ጉሙርቁ፤ ዒዚ ኦና ዓውሴሢ ኦኡኒ ዋዛደሞ!» ጋዓንዳ።

ያኣሲ ሞዓኣቤ ዓጮይዳ ማቶ ዓጋንዳሢ

10 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ጊዮኔ ዲኮ ካፓንዳ፤ ሞዓኣቤ ዴራ ፑቃ ቶርጶና ዋላ ሄርቂንታሢ ሄርቂንታንዳ። 11 ፀብ ፀብ ዓሲ ኩጮ ፔኤኮ ዋኣሊንሣሢ ያኣሲ ዔያቶኮ ያቶርሙሞሮ ዔያቶ ዳውሲንዳሢ ኩጫ ዔያቶሲ ደጪ ላባንዳ። 12 ሞዓኣቤ ዓጮኮ ዋርዲያ ዴኤፖ ሹጮ ኬልቂ ዲርቆናሢ ዋላ ሻሂንታንዳ፤ ዬይ ማቂ ማቂ ሳፖ ሲላሎይዳ ኬዳንዳ።

26

ባሻሢ ዓይኑሞ

- 1 ዬና ዋደና ዪሁዳ ዓጮይዳ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ዓይኑማ ዓይናዲንታንዳ፡- ኦኡኮ ደዲ ካታማ ዓኣ፤ ኬኤሌ ዲሢና ዋርዲያና ማዒ ኦ ያኣዛሢ ኦና ካፓ።
- 2 ጉሙርቁሢ ደዴ፤ ያሎ ማዕ ዴራ ጌላንዳ፡- ካታሚሎኮ ካር ቡሊ ሃሹዋቲ።
- 3 ናንገና ናንጋ ጎዳሢ! ጉሙርቁኔ ጊዳ ጌኤቂንቲ ዓሰሞ ኩሙሢ ኮሹሞ ዒንጊ ኔ ዔያቶ ካፓ።
- 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁ ናንጉዋቲ፤ ዒዚ ኦኡኮ ናንገና ደዶ ላላሢ።
- 5 ዒዚ ያቶርቃ ዓሰ ዳውሲንዳ፤ ዴግ ዴጊ ጌዔ ካታሚሎሞ ሻሃ፤ ሳፖ ሲላሎይዳ ዔኪ ዒ ኬኤራ።
- 6 ሄርቂንቲ ናንጌ ዓሳ ዒዘይዳና ሃንታንዳ፤ ማንቆ ዓሳኣ ፔ ቶኮና ዒዘ ሄርቃንዳ።
- 7 ያሎ ዓሰኮ ጎይፃ ፒዜኮ፤ ኔኤኒ ፒዜ ማዕሢዮ! ያሎ ዓሰኮ ጎይፃ ኔ ፒዚሳ።
- 8 ያኣሲዮ ዋጎ ኔኤኮ ኦ ካፒ ካፒ ሃጊ ማዓ ዋዛ ኔጊዳ ኦ ጌሃ፤ ኦኡኮ ዒና ማላሢ ኔኤኮ ሰንፃ ኬሰኪ ቦንቾንታንዳ፡- ኔ።
- 9 ኔኤኒ ሳይይዳ ፒዜ ዋጎ ዋጋኣና ዓጮ ዴራ ጎኡሞ ዔራንዳ፤ ታኣኮ ሸሞፓሢ ዋኣንቶና ኔና ጳቂሃ፤ ታኣኮ ጋር ዓያና ኔና ኮዓ።
- 10 ፑርቶ ዓሳ ኔ ዔያቶ ሞሽ ባኣዚ ማዴቲታፖ ኮሺ ማዲሢ ዔያታ ዔሪ ዔራዋሴ፤ ሃያ ያሎ ማ ኩሜ ሳይይዳ ዓኣታፖ

25:8 25:8 1ቆር. 15:54፤ ዮሃ. ፆፕጵ 7:17፤ 21:4። 25:12 25:12 ዓ.ሲ. 15:1—16:14፤ ዓ.ር. 48:1-47፤ ሂዚ. 25:8-11፤ ዓሞ. 2:1-3፤ ዛካ. 2:8-11።

- ፑርቱም ማዳሚዳፓ ገንሚም ጎዑቀሴ፤
 ሃሣ ኔኤኮ ደኤፑሞቀ ዔያታ ማሉቀሴ።።
- 11 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ፣ ኔ ዔያቶ ጸርቃኒ ዔቂሴ ኩጮ ኔና ዔያ ዓሳ ደንቁባኣሴ፤
 ኔኤኮ ደር ኔ ናሽካ ናሹሞ ዛገ ዔያታ ቦርሲንቶንጎ፤
 ኔ ሞርኮም ገኢገንቴ ታማ ዔያቶ ሙዶንጎ።
- 12 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ፣ ኦኡም ኔኤኒ ኮሹሞ ሚርገሼኔ፤
 ኦኡኮ ማዳ ቢያ ማዳ ኦኡም ኩንሚሣ ኔናኬ።።
- 13 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኦ ጾኦዛሚዮ!
 ኔኤፓ ሚሌ ሚርገ ጎዳታ ኦና ዎይሄኔ፤።
 ጋዓንቴ ኦኡኒ ኔ ሱንጾ ሌሊ ቦንቻኔ።።
- 14 ያታ ቢያ ሃይቄኔ፣ ላምዓንሃ ሼምፔና ዔያታ ናንገንዲቀሴ፤
 ኔኤኒ ማቶ ዔያቶይዳ ዓገም ጋፒ ዔያታ ባይቄኔ፤
 ላሚ ዔያታ ሼምፔና ዓኣያ ማዓዓኬ፤
 ዔያቶ ጸቂሣያ ማዓ ባኣዚ ባኣያ ማዓንዳጉዲ ኔ ባይዘኔ።።
- 15 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ኦ ዓጮኮ ዛጾ
 ቢያ ዛሎና ኔኤኒ ዳልገሼኔ፤
 ኦኡኮ ደርቀ ኔኤኒ ሚርገሼኔ፤
 ዩያይዲያና ኔኤኒ ቦንቹንታያ ማዔኔ።።
- 16 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ዔያቶኮ ማታሚ ዎዶና ኔና ዔያታ ኮዔኔ፤
 ኔ ዔያቶ ጎሬ ዎዶና ሺኢጲሢና ዔያታ ኔ ባንሚ ሺሬኔ።።
- 17 ናንገና ናንገ ጎዳሚዮ! ጎጲንዳ ሾይቹ ዑካኣና ማሊ ማታዳሚጉዲ
 ሾይጾ ቆጾያና ማታዳ ዒላታሚጉዲ
 ኦኡኒ ኔ ቤርታ ዒማጉዲ ማዔኔ።።
- 18 ጎጲዳ ላኣሌሎጉዲ ኦ ማዔኔ፣ ሾይሢና ኦና ዓርቄኔ፤
 ጋዓንቴ ፔቴታያ ናይ ኦ ሾዒባኣሴ፤
 ኦ ሳዎም ዳቂንታ ኦ ዔኪ ዩዒባኣሴ፤
 ሳዎ ዳካላንዳ ዓሲያ ኦ ኬሲባኣሴ።።

19 ኔኤኮ ሃይቄ ዓሳ ሃይባፓ ዔቂ ሼምፔና ናንገንዳኔ፤
 ዒንሚ ደኡፖይዳ ናንገ ዓሳ፣ ዔቂ ጾኦሲ ቦንቻም
 ዎዛ ዓይኑሞ ዓይናዲቀቴ!
 ዎልካ ኔኤኮ ካሪሚ ዎልኩጉዲኬ፤
 ሳዓ ሃይቄ ዓሳ ሾይ ኬሳንዳኔ።።

ጾኦሲ ዎጋ ዎጎንታ ደርኮቀ ዲዒንታፓ ማዒያ
 20 ታ ደሬዮቴ፣ ዒንሚኮ ማኣሪ ማኣሪ ገሊጋፓ ገንሚና ካር ዒንሚ ዑፃ ዎዳቀቴ፤ ጾኦሲኮ ዳጋ ዓኣዳንዳያ ሄላንዳኣና ዳካ ዎደም ዒንሚና ዓኣቹቀቴ፤ 21 ሳዎይዳ ናንገ ደርይዳ ዔያቶኮ ጎሞ ዛሎር ማቶ ዓጋኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ጮሪንጮ ፔኤኮ ናንገ ቤዛፓ ፔጋዲ ጾዳንዳኔ፤ ሳዎይዳ ሼምፓሚ ዎዳ ዓሳኮ ማዳ ፔጋዲ ኬሰካንዳኔ፤ ሳዔላ ዒኢካ ሃይቄ ዓሳ ዓኣቻዓኬ።።

27

1 ዬኖ ዓቦና ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤኮ ደዲ፣ ዳኤፒ፣ ሃሣ ዎልቄና ዓኣ ጮንቻ ዓፓርና ሌቀታኔ ጎዎ ዶርቢንታ ሾኦክሢ፣ ማሪንታ ቃራሚ ዎዳንዳኔ፤ ባዘይዳ ናንገ ዳኤፖ ቦዓሚያ ቲቃንዳኔ።።

2 ዒማና ኮሺ ማዔ ዎይኖ ቱኮ ጎዙ ዛሎ ዓይናዲቀቴ፤
 3 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዬያ ጎዙ ካፓንዳኔ፤ ቢያ ዎዳ ዎኣሚ ታ ዑሻንዳኔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ፑርቱሱሞጉዲ ዎኣንቴና ሮኦሪና ታ ካፓንዳኔ። 4 ታኣኒ ዳጋዳዓኬ፤ ዬያ ጎዙ ፑርቱሳኒ ጋውዲንታ ዓንገሚንታ ኬሰካኣባሽ፣ ያሊ ታ ዔያቶ ታሚና ሚቹባኣታቴ። 5 ዬይ ዔቦ ቱኮ ጎዙ ታ ካፓንዳያ ማዒያ ጉሙርቄያታቴ ዒዚ ታኣኮ ላጌ ማዓንዳኔ፤ ታኣና ዎላ ኮሺ ናንገንዳኔ።።

6 ሙካ ዎደይዳ ያይቆኦቤ ፃጲ ዳካንዳኔ፣ ዒሰሪዔኤሌያ ቶሺ ቡናንዳኔ፤ ዓኣፒያ ዓኣፓንዳኔ፤ ዬይ ዔያቶኮ ዓኣፓ ሳዎ ኩማንዳኔ።።

7 ዒሰሪዔኤሌ ጳዲንቴሚ ዒዘኮ ሞርኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ጸርቄ ጎይጾቱሞሴ፤ ዒዘ ሞርኮኮ ሃይቄ ዓሳጉዲ ሚርገ ዓሲያ ዎዳንቲባኣሴ። 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤኮ ደራ ዲዒንቲ ዔውታንዳጉዲ ማሂ ማታሴኔ፤ ዬይያ ዎልቄና ዓኣ ዓባ ኬሰካ ባንጾ ዓልጋሚ ዠባርጉዲ ፒፂ ዔኪ ዔያቶ ዳኬኔ። 9 ዒኢካ ያይቆኦቤ ናኣታ ፔ ጎሞኮ ማኣሪንቴሚ ዳንቃኒ ዳንዳዓሚ ሚሌ ደራ ፔ ጾኦዘም ዒንጎ ባኮ ሺኢሻ ሹጮ ቦኦሪንቶ ጎይሚ ጋኣጬ፣ ዑንጆ ጬቤሾ ቤዘንታ ዓሼራ ገይንታ ላኣሎ ጾኦኤሎ ማላቶቀ ቱገ ባይዘቴኬ።።

10 ኬልቄ ዲርቆና ካታሚላ ሻሂንቴኔ፤ ዓሲ ናንጉሞ ጉሪ ደውሌ ማዔኔ፤ ባይ ሂንቃ ቤሲ ማዔሚር ዒኢካ ናኣሪ ናኣታ ሚያኮ ካኣፖ ሙዒ ሙዒ ቃኣዓንዳኔ። 11 ዬይ ካኣፓ ሚላያ ሚቃንዳኔ፤ ላኣላ ዬያ ሃንፃሌ ሃኣካንዳኔ፤ ማሊ ጳቂሥሚ ፓጮፍ ደሬታሚር ማዜ ጾኦዘሚ ዔያቶ ሚጬንታዓኬ፤ ማኣሪያ ማኣሪዓኬ።።

12 ጎሽካሚ ዛርጎ ዓኣፖ ዲልባፓ ሺርኪ ገኤሻሚጉዲ ዬኖ ኬሎና ዔፒራዒሴ ዎራፓ ዓርቃያ ደንዲ ገብፂ ዓጮ ሄላንዳኣና ዓኣ ፔኤኮ ደር፣ ዒሰሪዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔቴይዳ ቡኩሳንዳኔ።።

13 ዬኖ ዎዶና ዳኤፒ ዛዬ ሞርቄንታንዳኔ፤ ዓሳኦሬ ዓጮይዳ ባይቄዘንሚና ደውሲንቲ ገብፂ ደንዲ ናንገ ዒሰሪዔኤሌ ዓሳ ማዒ ሙከ፣ ዬራሳላሚይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ሞዳ ሚዳ ዲኮ ዑፃ ዒዛም ዚጋንዳኔ።።

28

ዔፕሪኤሚም ላቲንቴ ላቲሚ

1 ዔፕሪኤሚኮ ማሚንታ ዓሳም ማላታ ማሂ ቦንቻር ቶኦካ ዓጎ ባኮ ማዔዘ፣ ማሎ ደኦጮኮ ኬዳ ደዒ ዓኣ ዒዛኮ ቦንቻኮ ሚዛጶም ማዔ ሹሌ ቡኤሎም፤ ዎይኖ ዑዙ ዔያቶ ዜርያም ሄርሺንቲር ማዔ ዬኖ ካታሚሎም ባዴዔ! 2 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዎልቄ ዓኣያና ደዲ ማዔ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬይያ ሻቹ ዠኢፓጉዲ፣ ባይዛ ዓልጎ ዠባሬ፣ ዎልቄና ኩሚ ደንዳ ደዲ ዎኣሚንታ ዳኤፒ ዒርዚንታጉዲ ዎልቄና ዔኪ ዒዘ ሳዓ ኬኤራንዳኔ። 3 ዔፕሪኤሚኮ ማሚንቴ ዓሳ ጾቶሙሞር ቶኦካ ዓጋ ቦንቹንቴ ባካ ቶከና ሄርቃንዳኔ። 4 ማሎ ደኦጮኮ ኬዳ ዓኣ ሳማሪያ ካታማ ቤዘማና ፔኤኮ ቦንቻፓ ዓታንዳኔ፤ ዒዛ ዲኢና ቡኒና ቤሌሶ ሚፃ ካፃ ዓገናና ቤርታ ካፃ ጳዴሚር ማንፂንቴ ሙይንታ ዓኣፖጉዲ ማዓንዳኔ።።

5 ዬኖ ዎዶና ቢያ ባኮ ዎይሃ ጎዳሚ ፒኢጮዲ ዓቲ ዒዛ ደርም ቶኦካ ዓጎ ቦንቻ ባኮ ማዓንዳኔ። 6 ዎጎ ዎጊያ ማዳ ማዳዘንሚም ፒዜ ዎጊሚ ዔራቶ ዒንገንዳኔ፤ ካታሚሎ ሞርኮይዳፓ ካፓዘንሚማኣ ዎልቄ ዒዚ ዒንገንዳኔ።።

ገብታይ ወይ ስራ ማቶ ዒካንዳ ማዒያ

7 የኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንሠንታ ቁኔሳ አ ተዋዋ ማሠንቲ ጋኦዲንታይ፤ ሚርጌ ዋይኔ ዑሽና ማሠ ጫርሽ ዑሽ ዒያታ ዑሽከሠረ ሶራ ዒያቶ ማሊያ ባሽንቲ ዲቃዳይ፤ የኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንሠንታ ማሠንቲ ዣኦላሠረ የኦሲ ዒያቶም ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዒያታ ማሊ ደቁሠቀሱ፤ ቁኔሳ አ ሚርጌና ማሠንታሠረ ዒያቶም ሽኢካ ሃይሶ ከይሳ ጎይያ ጌሰታኒ ዒያታ ዳንዳዑቀሱ። 8 ዒያታ ሙዖ ሙዖ ጋባዳ ቢያ ጮኦሽና ኩሜኔ፤ ፑርቲባኦ ጌኦሽ ቤሲ ፔቲታፖ ባኦሱ።

9 ዒያታ ሂዚ ጋባንዳይ፡- «ዒዚ ዖና ዒርዘንዳይ? ከኢቶ ዒ ያኦም ፔጋሲ ከኤዛዘንዳይ? ዒንዳንሠ ሃጊ ጉኡዲሹ፡ ዳኮ ናኦቶም ዒ ከኤዛዘንዳይ? 10 ዒዚ ኑና ዒርዘሠረ ዒይሠሠዳ ዒይሠሠዳ ዳምቤይዳ ዳምቤ ቃሲሠረ፡ ሃካኦ ዩካኦ ዳካ ዳካ ዒርቱዋ ባኦዚ ከኤዚሠረ።»

11 የኦሲ ሃያ ዳርም ዒርቲባኦ ሚሌ ዓኪ ሙኡቸና ከኤዛዘንዳይ። 12 ዒዚ፡- «ሃና ሃውሾ ቤሲከ፤ ላቤሠ ሃውሾንጎ፤ ሃና ዑኡሲ ዒኮ ቤሲከ» ጌዒኔ፡ ዒያታ ጋባንቲ ዋይዘ ዒይኔ። 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቃኦላ፡- ዒይሠሠዳ ዒይሠሠዳ ዳምቤይዳ ዳምቤ ቃሲሠረ፡ ሃካኦ ዩካኦ ዳካ ዳካ ዒርቱዋ ባኦዚ ከኤዚሠረ ማዒንዳይ፤ ዩይያ፡- ዳንዲ ዒያታ ገንሠም ሎኦማንዳጉዲ፡ ሜቃንዳጉዲና ፒራሠዳ ዒዲንታንዳጉዲከ።

ዒየኔኮ ሄሎ ማዒ ሹጫሠ

14 ሃያ ዳር ዑፃ ዳኦሪንቲ ዩሩሳላሜ ዋይሠ፡ ዓማላ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋባ ከዋይዘቀቲ፤ 15 «ሃይቢና ኑ ዋላ ጌሰቲ ቱከኔ፡ ሃይቁ ዓሶ ዓጮና ኑ ዋላ ጫኦቁኔ» ጌዒ ጌዒ ዒንሠ ሄርሽንታይ፤ ዩያጉዲ ሃሠ «ጌሽሠ ዓዳ ማኦሪጉዲ፡ ሉኡዙዋ ፑኖ ካይዚ ማሄሠረ ዳማ ዳማ ባይሰንታ ሙካ ዋድና ኑ ሄሎዋ ዓኦዳንዳይ» ጌዒ ዒንሠ ማላይ። 16 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋባሠ ያዲከ፡- «ዓካሪ ታኦኒ ማኦሪ ማዘር ዓይያይዳ ጌሠ ደዲ ሹቸ፤ ዒየኔይዳ ደቃንዳይ፤ ዒዚያ ዒዛም ማርካዲንቲያ፡ ቦንቸንቲ ሄሎ ሹቸ፤ ማዒንዳይ፤ ዒዛ ጉሙርቃሠ ቢያ ዳውሲንታዓከ።

17 ዒዛኮ ዋርቆ ዋድራ ፒዜ ዋጌ፡ ፒዙም ሚያ ዓንጋኦ ዒሎም ማዒንዳይ፤ ዒንሠኮ ፑኖ ካኖ ማዒ ሉኡዙዋ ሻቸ ዒርዚ ፒዒ ዓኦዳንዳይ፤ ዒንሠኮ ዓኦሽንቶ ቤዘዋ ዲዳ ባይዘንዳይ። 18 ሃይቦና ዋላ ዒንሠ ጌሰቲ ቱከሠረ ሃይሳ ጉሪ ማዒንዳይ፤ ሃይቁ ዓሶ ዓጮና ዋላ ጫኦቁ ጫኦቁማኦ ዒንሠኮ ሻሃንታንዳይ፤ ዳማ ዳማ ባይሰንታ ዒሩዋንቲ ሙካኦና ዒንሠኮ ጋፒንሠ ማዒንዳይ። 19 ዩይ ዓኦዳ ዋድና ቢያ ዒንሠ ዒከ ዳንዳንዳይ፤ ጉቶንታ ሮኦሮንታ ዒባኖንታ ዩይና ዓኦዳንዳይ፤ ዩያ ከኢቶ ዋይዘፃ ዒንሠም ዲቃቲሠ ሚርጊሻያ ማዒንዳይ።» 20 ፒሽንቲ ላሁውጉዲ ሻኦሎማ ቃሚሠከ፤ ዑያ ፔኤኮ ጉቤ ካንቁዋጉዲ ዓፒሎማ ዳካከ ጌይንታ ሃይሳ ዒንሠዳ ኩማንዳይ። 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጳራሚያ ጌይንታ ዲኮ ቶኦኮና ጌባያኔ ደኦጮናይዳ ማዳ ጎይያ ሃሠያ ፔኤኮ ዒርቲባኦ ማዳ ማዳና ዓሲም ዓከ ማዒ ማዳ ማዳ ኩንሠን ዒቃንዳይ።

22 ቢያ ባኮ ዋይሠ ጎዳ ዓጮሎ ጉቤ ባይዘኒ ከሌ ጌሠሠ ታኦኒ ዋይዘሠረ ዒንሠኮ ዓማሎ ሃሹዋቲ፤ ዒንሠ ሂዲባኦቲ ቱኡሲ ዒንሠ ካፓንዳይ።

የኦሲ ዒራይቶ

23 ታኦኒ ዒንሠም ከኤዛ ባኮ ዋይዘቀቲ፤ ታኦኒ ዒንሠም ጋባ ባኮ ቢያ ዒናፓ ዋይዘቀቲ። 24 ጎዙይዳ ዜርሠ ዜርቃኒና ዒኤቢ ቱካኒ ጌኢጊሻ ዓሲ ቢያ ዋዳ ጎሽከ ጎሽከ ቦኮዋ ዋዲ ጋልጋሌ ጋልጋሌ ሌሌ ናንጋ? 25 ፔቲና ጎዙ ጌኢጊሽሰካፓ ካርያ ሴኤፃ፡ ከሙኔ ጌይንታ ሳውቃ ዳኤሻ፡ ዛርጋሠ፡ ዒልዓ፡ ዓጃ ጌይንታ ባኮንታ ዩያጉዳ ባኮ ዳማ ዳማ ዛኦራናቱዋዳ ዜርቃሠ? 26 ዩያ ጎሽካ ዓሠ ዒርዘሠ ያኦሲከ፡ ፒዜ ማዒ ጎይያዋ ዒዛ ዳዋ። 27 ካርያ ሴኤፃ ዒቦ ሺርካ ዓንጎና ሺርከንቱዋሱ፡ ከሙኔ ሺርካኒያ ሳርጌሎ ያይቶና ሄርቁንቱዋሱ፤ ዩያ ባኮ ሺርካኒ ዳካ ኮኦሎጉዳ ሚሠና ጳርቁንታይ። 28 ፓራሠ ጎቻ ሳርጌሎ ያይታ ጊዳ ሃንታኦና ዛርጎንታ ዒልዓሠንታ ሺሺርከንታኦፓዳቲም ዋዋዲንቱዋሱ። 29 ዩያ ቢያኮ ዒራታ ጳዳሠ ቢያ ባኮ ዋይሠ ጎዳፓከ፤ ዒዚ ዲቃሠ ሄርሽሳ ዘር ዓኦያ፡ ዒራቶዋ ኩሜያከ።

29

ዳውቲ ካታሚሎም ባዳዒ!

1 ዓሪዒኤሌ* ጌይንታ ዳውቲ ካታሚሎም ባዳዒ! ሌዒፓ ሌዒ ቃሲንቶንጎ፤ ቦንቸ ከሌያ ሌዒ ሌዒ ቦንቸንቶንጎ። 2 ጋባንቲ ታኦኒ ዓሪዒኤሌ ማንጋንዳይ፤ ዒዛ ዩኤካንዳይ፡ ዉኡዉይ! ጌይ ዒላታንዳይ፤ ዒዛ ታኦም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘጉዲ ማዒንዳይ። 3 ዒዘኮ ዙሎ ታኦኒ ማንጊ፡ ዋርዲያ ቤሲያ ኮሺ ሚታሳንዳይ። ዑፃ ዳዒ ካፒያ ካፖ ቤዘይዳ ካፓ ዓሲ ታ ዒቁሳንዳይ፤ ከኤሎ ዲር ጊያ ሳና ታ ኮሻንዳይ። 4 ዒዛ ሄሊንቱዋ ዒቶ ጋራ ዓኦያ ጌሰታንዳይ፤ ሳያ ሲላሎይዳፓ ጌኤዛ ዒዘኮ ከሰካንዳይ፤ ዑኡዛ ዒዘኮ ዒኤከፍ ዒኤሳ ዓሲ ዑኡሲጉዲ ሳያ ዳማፓ ቱር ሙካንዳይ፤ ሲላሎይዳፓ ዒዘኮ ሻካቲ ዑኡሲ ዋይዘንታንዳይ።

5 ዩሩሳላሚ! ኔ ዑያይዳ ሞርኬ ማዒ ዒቁ ዲቦ ሞርካ ሲላሊጉዲ ዳንዲ ባይቃንዳይ፤ ሚርጌና ዒያቶኮ ዒጊቻ ያሎ ዓሳ ማሊንቲባኦንቲ ዠባሬ ዒከ ዓኦዳ ዲባጉዲ ማዒንዳይ። 6 ቢያ ባኮ ዋይሠ ጎዳ ማዒ ያኦዛሠ ጉጉንሠ፡ ሳዓ ዓጊዒሠ፡ ዳኤፒ ዑኡሲ፡ ዓልጎ ዠባሬ፡ ዋኦሠ ጉደንታ ሚቻ ዒዒኤኦ ታሚያ ኔ ሞርኮ ዑፃ ዳከሠና ኔና ዓውሳንዳይ። 7 የኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘ ማዒ ካታሚሎ ያላ ሚታሳ ሚሌ ካኦቶኮ ዲቦ ያሎ ዓሳ ቢያ ዓውቲጉዲ ባይቃንዳይ። 8 ዒየኔ ዲኮ ያላኒ ቡከንቲ ሚሌ ካኦቶ ዲባ ቢያ ዓውቲና ሙዒ ጎይሠ ዋርቃፖ ጉቲ ጳጫኦና ፔቲታፖ ዳንጋ ዒኤቢ ጌሠባኦ ዓሲጉዲ፡ ዩያጉዲ ሃሠ ዓውቲና ዑሽከጎይሠ ዋርቃፖ ጉቲ ጳጫኦና ቆርጫ ዋኦያ ዳኤቦና ያኦዲዓኦ ዓሲጉዲ ማዒንዳይ።

9 ዋኖና ዓኦፖና ባይቁ ጎይሠ ዓቱዋቲ! ፔቲታፖ ዋይኔ ዑሽ ዑሽኩዋዎ ማሠንቱዋቲ! ዓይጎዋ ማሠ ዑሽ ካኦሙዋዎ ጋኦዲንቱዋቲ! 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሠዳ ጊንፖ ዓጌኔ፡ ዒንሠኮ ዓኦፖ ማዒ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዒዚ ዲኡሚሴኔ፤ ዒንሠኮ ቶኦኮ ማዒ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዛጋ ዓሶ ማሊያዋ ዒዚ ካንቁ ዓኦቹ። 11 የኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባካ ቁሪንቲ ማፃኦፔ ጋርካ ቡሊንቱዋጉዲ ዓይሠ ሃሾናፖ ዒንሠም ማዒኔ፤ ዩያ ማፃኦፖ ናባባኒ ዳንዳዓ ዓሲም፡- «ሃድራ ኑም ናባቤቲራ» ጌይ ዒንሠ ዒንጋዛ፡- «ቡሊንቱዋጉዲ ዓይሠ ሃሾናሠረ

28:12 28:12 1ቆሮ. 14:21። 28:16 28:16 ዓይኑ. 118:22-23፤ ሮሜ 9:33፤ 10:11፤ 1ጴ፪. 2:6። 28:21 28:21 ዒ.ያ. 10:10-12፤ 2ሳሙ. 5:20፤ 1ዮሴ፲. ዓሃከ 14:11። * 29:1 29:1 ዓሪዒኤሌ ጌይያ፡ ዩሩሳላሚ ካታሞኮ ባጎ ስንዖከ። 29:10 29:10 ሮሜ 11:8።

ታኦኒ ዳንዳዑቀሌ» ጋዓንዳኔ። 12 ጊንሣ ሃሣ ቁሪንቴ ማጻኦፔሎ ናባቢ ዔሩቀ ዓሲም፡- «ሃዳራ ኑም ናባቤቴራ» ጌዒ ዒንሣሣ ዒንጋዛ፣ ዒዚያ «ታኦኒ ናባቢ ዔሩቀሌ» ጋዓንዳኔ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ሃይ ዴራ ዳንጎና ታና ቦንቻኔ፤ ዒና ጋዓንቴ ታ ጊዳፓ ሃኬያኬ፤ ታና ዔያታ ካኦሽካሣ ዓሲ ኬሴ ዋጌና ዳምቤና ዔርዚ ዔርዚኬ። 14 ዲቃሣ ሄርሺሳ፣ ታ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኦዚ ዋሊ ጊንጾ ታ ማዲሣና ሃያ ዴር ዲቃሣ ታኦኒ ሄርሺሳንዳኔ፤ ዔር ዓሲኮ ዔራታ ዓኦሽጎታንዳኔ፤ ማሊ ጳቂሣ ዓሲኮቀ ጳቂሣጎ ባይቃንዳኔ» ጋዓን።

ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ዎዛ

15 ዔያቶኮ ማሊያ ናንጊና ናንጋ ጎዳፓ ዓኦቻኒ ዲምይዳ ማዲ ማዲ «የ ኑና ዛጋይ? የኦኒ ኑና ዔራይ?» ጋዓ ዓሲም ባዴዔ፤ 16 ዒንሣሣ ዔኤቢ ሺሬ ባኦዚ ማዲኔ፤ ማኒ የቶይዳፓ ባሹቀዳዳ? ፔቴ ማዲንቴ ማዶ ማዶሣ ኮራ «ኔ ታና ማዲባኦኒ» ጋዓ? ሃሣ ጊንሣ ማዢንቴ የቲ ማኒ ኮራ «ኔኦኒ ኔ ማዶ ባኮ ዔሩቀሌ» ጋዓ? 17 ዳካ ዎይይዳ ሊባናኦኒ ካያ ጎሺ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ጊንሣ ጎዡ ቤዛ ካይዚ ማዓንዳኔ።

18 ዎዮ ባይቁ ዓሳ ናባቢንታ ማጻኦፓ ዋይዚ ዳንዳዓንዳ ዎዴ፣ ዲምይዳ ናንጋ ዓኦፓ ባይቁ ዓሳኦ ፖራ ዛጋንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ። 19 ሺሌዔዘንሣሣንታ ሜታዳዘንሣሣንታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴ የኦዛሣ ማዴ ባኮና ዎዛዳንዳኔ። 20 ሚጠንጎቲዎዘንሣሣንታ ሰሃ ሺራዘንሣሣ ባይቃንዳኔ፤ ፑርቶ ማዳዘንሣሣ ቢያ ሃይቁ ኩዳንዳኔ። 21 ሉኡዙዎ ማርካቶና ፒዜ ዓሲ ዳቢንቴያ ማሃዘንሣሣ፣ ጊንሣ ሃሣ ያሎ ዓሲ ፒዜ ዎጌ ዴንቁዎጉዲ ዲቆ ማዓዘንሣሣ ባይቃንዳኔ።

22 ዬያር ዓብራሃሜ ሜታሣዳፓ ዓውሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ ያይቆኦ ማኦርም፡- «ታ ዴራዮቴ! ሃካፓ ሴካ ዳውሲንቴና ቦርሲንቴ ዒንሣሣ ማዓዓኬ። 23 ታኦኮ ኩጮ ማዶ ማዔ ዔያቶ ናኦቶ ዔያቶ ባኦካ ዔያታ ዛጌ ዎዶና ታኦኮ ሱንጾ ዔያታ ዲማዴያ ማሃንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴ የኦዛሣ ዔያታ ዒጊጠ ቦንቻንዳኔ። 24 ዒና ዛኦኤዘንሣሣ ማሊ ጳቂሰሣ ዴንቃንዳኔ፤ ቢያዎዴ ጉንዲማዘንሣሣ ዔራቶ ዔካንዳኔ።»

30

ጊብጻና ዎላ ጫኦቆና ፓሡቀ ጫኦቁዎ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዎይዘ ዒጻያ ማዔ ናኦቶም ባዴዔ! ታኦኒ ዔያቶም ጌዒባኦ ማሊሣና ዓኦዳኒ ዔያታ ኮዓኔ፤ ታ ማሊያይዳፓ ዙላ ማዔ ጫኦቁዎ ጫኦቃኔ፣ ጎሜይዳኦ ዔያታ ጎሜ ቃሳኔ። 2 ዔያታ ታኦኒ ጌሰቲዎዎ ማኦዶ የኦጫኒ ጊብጻ ዓኦዳኔ፤ ጊብጻ ዔያቶኮ ዎልቆ ማዓንዳጉዲ ኮሣሣና ጊብጻ ካኦቲ ዔያታ ጉሙርቃኔ። 3 ጋዓንቴ ጊብጻ ካኦቲ ዔያቶ ካፓ ካፒግ ቦርሲንቴ ባንሣ፣ ዔያቶኮ ጊብጻ ጉሙርቁግ ዳውሲንቴዳ ዔያቶ ጌልዘንዳኔ። 4 ዔያቶኮ ጊብጻ ዓጮ ዳኮና ከኦቶ ዓሳ የዓኔና ሃኔሴ ጌይንታ ጊብጻ ካታም ሄሌኔ። 5 ዓይጎዎ ዔያቶ ፓሣ ባኦዚና ማኦዶም ማዓኒ ዳንዳዑቀ ዴር ባንሣ ዴንዲግ ዔያቶም ቦርሲንቴና ዳውሲንቴ ማዓንዳኔ» ጋዓኔ።

6 ኔጌቤ ጌይንታ ዳውሎይዳ ናንጋ ካዮ ቦዎም ኬኤዘንቴ የኦሲ ቃኦላ፡- «ከኦቶ ዓሳ ዘባ ናንጋ ቤዘ፣ ዳኦጉዴ ሸኦቶና ዘኦጋ ቃራሣ ጳሽኪ ሺራ ፑርቶ ዓጮ ጊዴና ቲቂ ዓኦዳኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ሃርና ጋኦላሣና ዓሲም ዒንጎ ዲማ ዲማ ኮሺ ባኦዚ ጫኦኒ ዓይጎዎ ማኦዶ ዔያቶም ማዓኒ ዳንዳዑቀ ዓጠ ዴንዳኔ። 7 ጊብጻ ማኦዳንዳኔ ጌይ ካፒግ ጉሪኬ፤ ዬያር ጊብጻ ዓጮም፡- «ዳኦኒ ባኦ ሸኦሺ» ጋዓያ ዓማሊ ሱንሣ ታ ጌሣኔ» ጌዔኔ።

ዓይሣንቴዎ ዴሪ

8 የኦሲ፡- «ሃሣ ዓኦዳፓ ሃይ ባካ ሙካ ዎዶም ዔርቲ ማርካ ማዓንዳጉዲ ዔያታ ዛጋንቴ ሳሌዳና ማጻኦፔናይዳ የኦፔ» ታኦም ጌዔኔ። 9 «ዔያታ ቢያ ዎዴ የኦሲኮ ዳምቦ ዎይዚ ኮዑቀ፣ ዎይዚ ዒጻያና ጌጌሻ ጉሙርቁንቴዎ ዜርሣኬ። 10 የኦሲ ማሊያ ኬኤዘንሣሣንታ ዔያታ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ፒዜ ማዔ ባኦዚ ኑም ኬኤዚፖቴ፤ ሉኡዘ ባኦዚታቴያ ኦኤኒ ዎይዚ ኮዓዘንሣሣ ሌሊ ኑም ኬኤዘቀቴ። 11 ኦኤኮ ጎይግፓ ሴካ ሺኤኮቀቴ፤ ኦኤኮ ናንጎም ዲቆ ማዒፖቴ፤ ኦኤኒ ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴ የኦዛሣ ዛላ ላሚ ዎይዚ ኮዑቀሌ።»

12 ዬያር ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴ የኦዛሣ ቃኦላ ሃዚኬ፡- «ዒንሣሣ ታኦኮ ላቲያ ቶኦቲ ሉና ማኦዳንዳኔ» ጌዒ ጌኔ ማዶና ጌሽሣና ጉሙርቁኔ። 13 ዬያር ዬይ ዒንሣሣኮ ዳቢንታ ዳርዒ ጎኦኒ ኬዳኒ ዑኬያ፣ ዲዒጻኦ ሩኡሪና ማዓንዳ ሹቲና ኬልቂ ዲርቆና የዶሲ ዲሣጉዲ ማዓንዳኔ። 14 ሃይቁሰካፓ ታሚ ካኦሽጎዶ ኩንዔ፣ ጊንሣ ሃሣ ዎኦሣ ዲዒና ማዓ ኩንዔያ ዔኪንቴንዲዎጉዲ ሃይቁ ጋኦጠንቴ የቲ ዒንሣሣ ማዓንዳኔ።»

15 ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ የኦዛሣ፡- «ዒንሣሣ ባንሣ ማዒ፣ ሃውሺያ ሃውሺ ዳቂንታ ዴንቃንዳኔ፤ ጊንሣ ሃሣ ዘቲ ጌዒሣና ጉሙርቁሣናኦ ዎልቁ ዒንሣሣ ዴንቃንዳኔ፤ ዒንሣሣ ጋዓንቴ ዎይዚ ዒጻኔ። 16 ዬያይዳንዳሣ ሃሺ ሩኡራ ፓር ቶጊ ዒንሣሣኮ ሞርኮ ኩጫፓ ቶላኒ ዒንሣሣ ማላኔ፤ ዬያር ዒንሣሣ ጳሽካንዳኔ፤ ዒንሣሣ፡- «ፓራሣ ኦኤኮ ሚርጌና ሩኡራያኬ» ጋዓንዳኦ ናንዳኔ ጋዓንቴ ዒንሣሣ ዳውሳ ዓሳ ዒንሣሣዳፓ ባሹ ሩኡራያ ማዓንዳኔ። 17 ዴኬ ቶኦካ ዳቂንቴ ባንዲራጉዲ፣ ጌሜሪዳ ዔቁሰና ማላታ ማዒ ዒንሣሣ ዓታንዳያ ሄላንዳኦና ፔቴ ዓሲ ሄርሺንቴ ሄርሺንቶር ዒንሣሣኮ ሺያ ዓሲ ጳሽካንዳኔ፤ ደንጎ ዓሲ ሄርሺንቴያር ዒንሣሣ ቢያሣ ጳሽኪ ፑናንዳኔ። 18 ዬይ ቢያ ማዔቴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሣሣ ማዓፓም ጋዓኒ ጊኦጊንቴኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ የኦዛሣ ፒዜ ዎጋያ ማዔሣር ዒንሣሣ ሚጠንጎቲ ናሽኬኔ፤ ዬያር ዒዛ ጉሙርቃዘንሣሣ ቢያ ዓንጂንቴያኬ» ጋዓኔ።

የኦሲ ዴር ፔኤኮ ዓንጃንዳሣ

19 ዒንሣሣ ዬሩሳላሜኮ ያዮኔይዳ ናንጋ ዴራ! ሃካፓ ሴካ ዒንሣሣ ዬኤካዓኬ፤ የኦሲ ሚጠንጎታያታሣር ዒዛኮ ማኦዶ ኮዒ ዒንሣሣ ዒላታ ዎዶና ዎይዚ ዒንሣሣም ዒ ማሃንዳኔ። 20 ሚርጌ ሜቶ ጊዴና ዒንሣሣ ዓኦዳንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዶቴያ ዒዚ ዒንሣሣዳፓ ዓኦሽጎታዓኬ፣ ዓኦፓ ዒንሣሣሲ ዒዛ ዛጋንዳኔ። 21 ዒንሣሣ ጎይግፓ ኬሰኪ ሚዛቂ ሻውላ ጌዔቴያ ዒንሣሣኮ ጊንጾ ዛሎና «ፒዜ ጎይግ ሃኖኬ! ሃይና ዓኦዳፓቴ!» ጋዓ ዑኡሲ ዒንሣሣ ዎይዘንዳኔ። 22 ቢርና ዎርቆና ዒንሣሣኮ ጳርቂ ኮሸና ሜሌ የኦዛ «ኦ ኮራፓ ሴካ ሃኮቀቴ» ጌዒ ዓዳ ዒኦቲ ባኦዚጉዲ ኬኤሪ

29:13 29:13 ማቴ. 15:8-9፤ ማር. 7:6-7። 29:14 29:14 1ቆር. 1:19። 29:16 29:16 ዒ.ሲ. 45:9። 30:4 30:4 ማቴ. 24:9፤ ማር. 13:25፤ ሉቃ. 21:26፤ ዮሃ. የፕጳ 6:13-14።

ዲንሢ ዳካንዳ። 23 ዲንሢ ዜርዖ ዜርዖ ዎድና ባቃሎ ዲንሢኮ ዑገሳገና ሚርጌ ሃኣኮ ዲንሢ ዳንቃንዳጉዲ ማሃኒ ያኣሲ ዲር ዲንሢም ዳካንዳ፤ ሃሣ ባኣታ ዲንሢኮ ሚርጌ ሄንቆ ቤሲ ዳንቃንዳ። 24 ዲንሢኮ ጎሽካ ጌማቶና ሃርና ከሌቸና ኮይዚ ዔኪ ጌሃና ሶኦጌጉዲ ዓኣፃ ጎሶንታ ማልዚ ዎሃንታ ሙዓንዳ። 25 ዳርይዳ ባይሲንታ ሄላ ዎድና፣ ከልቁ ዲርቆና ዲፃኣ ሻሂንታኣና ዳኤፖ ዲኮና ጌማርናይዳፓ ዎታ ዎኣሢ ጎዓንዳ። 26 ያኣሲ ዳርኮ ማቆፃ ኮኣላኣና፣ ዲዚ ኪፃሴሢፓ ፓሣኣና ዓገና ዓባጉዲ ፖዓንዳ፤ ገንሣ ሃሣ ዓባኮ ፖዓ ላንካይ ከሌ ዓቢ ፔቴና ፖዒሶጉዲ ያይዲ ፖዓንዳ።

ያኣሲ ዓሶኦይዳ ማቶ ዓጋንዳሢ

27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታሚ ሎሰቶና፣ ጩጩባ ዳጎና ሃኤፓ ሙካኔ፤ ዲዚ ከኤዛኣና ዑኡዛ ዲዛኮ ታሚጉዲ ዔዔኤታ። 28 ዑኡዛ ዲዛኮ ያዲ ባቃፍ ሄላንዳኣና ዓኣ ዎርዚ ዲጰጉዲ ፒፂ ዔኪ ዓኣዲያከ፤ ዎንፒቴና ሃኣኮ ጌኤሸሢጉዲ ዳር ዲ ፒዲሲ ባይዛንዳ፤ ዔያቶኮ ዳንጎይዳ ጎይያ ዳቢሳ ቢፃላኣ ኩልሳንዳ። 29 ዲንሢ ጋዓንቴ ዎዳዳንዳ፤ ያኣሲም ዲማዴ ቦንቾ ከሎና ዓይናዲሢጉዲ ዲንሢ ዓይናዳንዳ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዲኮ፣ ዲሰራዔኤኤኤኮ ላላሢ ባንሢያ ሹሉንጎ ዎርቁ ዎርቁ ዎዛና ከሰካ ዓሶጉዲ ዲንሢያ ዎዳዳንዳ።

30 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ቦንቾ ዑኡዛ ዲንሢ ዎይዚሳንዳ፤ ዲዛኮ ዎልቆ ታሚጉዲ ዔኤቲ ሚቻ ዳጎ፣ ዠኢፖ፣ ጉጉንዮ፣ ሹቸጉዴ ሻጮዎ ከይሲሢና ዔርዛንዳ። 31 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዑኡዛ ዓሶኦይዳ ዓሶ ዲቃሣንዳ፤ ዲዛኮ ኮኡላኣ ዔያቶ ጳርቃንዳ። 32 ዓሶኦይዳ ዓሶ ማቶ ዓጋንዳ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳራ ካራቤ ባዒ፣ ፔቴ ሻሸና ዳንሃ ጎኡሎዎ ዎርቃንዳ፤ ዓሶኦይዳ ላላሢ ፔኤር ያኣሲከ። 33 ሚርጌ ሌዔኮ ቤርታ ዓሶኦይዳ ካኣቲ ሚቸንታንዳ ቤሲ ገኢገንቴ፤ ዬና ቤዜላ ዳልገ፣ ዔቴ፣ ሃሣ ሚርጌ ሃንፂሌና ታሚያ ዓኣ ቤሲከ፤ ያኣሲኮ ዑኡዛ ሙርቁንሢጉዲ ዬያ ሙዓንዳ።

31

ገብፄ ጉሙርቁፃ ጉሪ ማዒያ

1 ሚርጌ ፓራሢንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ፖኦሊሳኣ ዓኣ ደደ ማዔ ገብፄኮ ያሎ ዓሶ ጉሙርቁ ማኣዳሢ ዳንቃኒ ዲኢካ ዳንዳ ዓሶም ባዴዔ! ዔያታ ዲሰራዔኤኤኤኮ ዲማዴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማኣደ ሸኢቁዎ፤ ሃሣ ዲዛኮ ዳምቦዎ ዔያታ ዔኩዎሎ። 2 ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔርከ፤ ዳማ ዳማ ባይዛ ባኣዚያ ዲ ዔኪ ሙካኔ፤ ዲ ከኤዜ ቃኣሎ ገንሢም ማሁዎሎ፤ ፑርቶ ዓሶ ማኣርና ዬያ ፑርቶ ዓሶ ማኣዳ ዓሶ ባይዛኒ ዲ ዔቃ። 3 ገብፄ ዓሳ ዓሲ ማዓንዳፓዓቴም ያኣሲቱዎሎ፤ ፓራሢያ ዔያቶኮ ሃይቃ ሸምፔና ዓኣያ ማዓንዳፓዓቴም ዓያናቱዎሎ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳጋዲ ዔቃ ዎድና ማኣዳያ ማዔ ካኣቲ ዲቁንታንዳ፤ ማኣዲንታ ካኣቲያ ደዓንዳ፤ ላምዓሢ ዎሊ ዔኪ ባይቃንዳ።

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔ፡- «ዘቢ ቆልዎ ዎዲ ጉዳ ዎድና ቆልዎ ሄንቃ ናኣታ ዎሊ ዔኤሊ ዎዚ ዲላቴቴያ ዔያቶኮ ዲላታ ዘባሢ ዲገቹዎሢጉዲ ታኣኒያ ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳ ጃኦኔ ዲኮና ጌማርናይዳ ያልዚር ከዳንዳ። 5 ካፒ ፔኤኮ ማኣራ ዓኣ ናኣቶ ዔኤቢ ዔካያይዳፓ ቃዛኒ ባራኒ ዓጮ ሸራሢጉዲ ታኣኒ ቢያ

ባኮ ዎይሢ ጎዳ ዬራሳላሚ ዔኤቢ ሄሎዎጉዲ ቃዛንዳ፤ ላኣጋንዳ፤ ዓውሳንዳ፤ ዑፃኣ ሸሪያ ታዲ ዳቁሻንዳ። 6 «ዲሰራዔኤኤኤ ዳራዮቴ! ጋፒ ዲንሢ ዲፃሢ ባንሢ ማዑዎቴ! 7 ዲንሢኮ ጎሞ ኩጮና ቢርንታ ዎርቆንታይዳፓ ዲንሢ ኮሼ ማሌ ያኣዘ ቢያ ዠቢ ዲንሢ ሃሻንዳ ዎዴ ሙካንዳ። 8 ዓሶኦይዳ ዓሳ ዓሲር ማዒባኣ ጩንቻ ዓፓርና ሃይቃንዳ፤ ዬያ ጩንቻ ዓፓር ቤርታ ዔያታ ዔቃዓከ፤ ዔያቶኮ ዳጌ ዓሳ ዎልቁና ማዲሸ ማዴ ማዳንዳ። 9 ዲቃሣ ባኣዚ ሙካ ዎድና ዔያቶኮ ዎርዲያ ደዓንዳ፤ ዔያቶ ያሎ ዓሶኮ ሱኡጋ ፔኤኮ ባንዳር ሃሺ፣ ጎጋይቁ ጎጋይቁ ጳሽካንዳ።» ታማ ጃኦኔይዳ፣ ናኣባና ዬራሳላሚያዳ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ሃያ ከኤዜ።

32

ጂሎሞና ዎይሢ ካኣቲ

1 ጂሎና ዎይሢንዳ ካኣቲ ከሰካንዳ ዎዴ ሙካንዳ፤ ቢታንታ ዓኣ ዓሳኣ ፒዜና ዎጋንዳ። 2 ዬያታ ፔቴ ፔቴሢ ዠባገገ ካናዲ ቶሎያ፣ ዠኢፓፓኣ ዓይሳ ቤሲ ማዓንዳ፤ ዎኣፃ ባኣ ዳውሎይዳ ዓልቃ ዎኣሢጉዲ፣ ዓሳ ማታሳ ዳውሎይዳኣ ዳኤፒ ላሌ ሹቸጉዲ ሸቢ ማዓንዳ። 3 ዘጋ ዓሳ ዓኣፓ ማይ ዲኤሚንዳዎሎ፤ ዎይዚ ዳንዳዓ ዓሶኮዎ ዎያ ዎይዛንዳ። 4 ራኤራ ዓሳ ገቢ ዳንዳዓንዳ፤ ዔራኣ ማዓንዳ፤ ዳንጋ ቁንጫልቃ ዓሳ ፒዚሲ ጌሰታንዳ። 5 ዔኤያ ማዔ ዓሲ ሃካፓ ሴካ ጫዎ ጌይንቴንዳዎሎ፤ ፓሡዎ ማዔ ዓሳኣ ቦንቹንታዓከ። 6 ዔኤዮ ዓሳ ዔኤያቶ ሃይሴ ጌሰታ፤ ዲና ዔያቶኮ ቢያ ዎዴ ዳቢንቴ ማዳኒ ማላያከ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዛሎ ዠኣሌ ሃይሴ ዔያታ ዳልገሻ፤ ናይዲንቴ ዓሶ ሙኡዚ ዔያታ ላኣጋ፤ ዳኤቢንቴ ዓሶማኣ ዎኣሢ ዔያታ ዲንጉዎሎ። 7 ፓሡዎ ዓሶኮ ማዳ ፑርቱዎከ፤ ዎዚ ማንቆ ዓሶኮ ጌኤዛ ፒዜ ማዔታቴያ ሉኡዙዎ ከኤዚሢና ማንቆ ዓሶ ባይዛኒ ፑርቱዎ ማሊ ዔያታ ቱካ። 8 ጫዎ ዓሲ ጫዎከ፤ ዲዚ ፔኤኮ ጫዎቶና ደዲ ናንጋ።

ዮቶርቁ ናንጋ ላኣሌሎም ከኤዚንቴ ላቲሢ

9 ዲንሢ፣ ዔኤቢ ቢያ ዲንሢም ኮሽከም ዮቶርቁ ናንጋ ላኣላ ዔቁጋፓ ታ ዑኡዛ ዎይዙዎቴ፤ ዲንሢኮ ዓኣ ባኮ ጉሙርቁ ናንጋ ላኣላ ሃይሶ ታኣኮ ዎይዙዎቴ። 10 ዲንሢ ዲንሢኮ ዓኣ ባኮ ጉሙርቁ ላኣላ ሌዔ ኩሚባኣ ጋርሲዳ ዎዛ ቲቁሳ ሜታ ዲንሢ ሄላንዳ፤ ዎይዳይዳፓ ማዔቴያ ማሌ ቱኪንቴ ባኮ ቢያፓ ገዲ ዓኣፒ ዲንሢ ዔካዓከ። 11 ሃይማ ሄላንዳኣና ማሊ ሜታዲሢና ዎይሢና ባኣያ ማዒ ዮቶርቁ ዲንሢ ናንጌ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ዲገቹዎና ጎጋይቁዎቴ! ሳፒሎ ዲንሢኮ ጉሲ ሲዬ ፓቴሌ ማኣዑዎቴ። 12 ዎዛሳያ ማዔ ማሎ ጎዠር፣ ዎይዳ ቴኮ ቤዛኣ ቢያ ባይቃሢር ዲንሢኮ ደደ ዲሊ ዲሊ ዬኤኩዎቴ። 13 ዓንገሢ ቶሻና ጋውዲና ታኣኮ ዳር ጎዠ ባቃሌ፤ ዓሳ ዎዛና ናንጋ ማኣርና ኮሢ ለሊ ማዔ ሃና ካታሜሎ ዛሎ ዬኤኩዎቴ! 14 ካኣቲዎ ማኣራኣ ዓቲዎየ ባዓ ማዓንዳ፤ ካኣቲ ካኣታዳ ካታሜላ ዔኤቢ ባኣ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌ ማዓንዳ፤ ዲኢካ ናንጎ ማኣርንታ ካፒያ ካፖ ሴኤላኣ ደዓንዳ፤ ዬካፓ ኪርዎሌ ዪካ ቤሲና ቆልዎ ሄንቃ ቤሲ ማዓንዳ።

15 ዬይ ማዓንዳሢ ያኣሲ ፔ ዓያና ሎፓ ላኣላንዳኣና፣ ዓሳ ናንጉዎ ዳውላኣ ማሊ ዓጪ፣ ማሎ ሳዓኣ ካይዚ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና። 16 ዓጪሎይዳ ቢያ ጎኡሞና ፒዜ ዎጌና ማዳንታያ ማዓንዳ። 17 ጂሎሞ ማዳ ኮሹዎ ዔኪ ሙካንዳ፤ ዬያ ጂሎሞኮ ዓኣፓ ዲቃቲሢ ባኣያና ጉሙርቁ

ናገሩና ናገሩ ማዕገን። 18 ያኑሲ ደራ ማሊ ማታዲህና ማታዲህና ይደገግ ከሰባንዳይ፤ ማእራ ዔያቶኮ ሂርጋ ባኣያ ኮሹሞና ናገሩ ማዕገን። 19 ሻቺ ዒርዚና ዴኤሎ ካያ ሻርቢንቲ ጋፒ፣ ካታሜላኣ ደዒ ፑርቲቲያ፣ 20 ዒንህ ሞር ዓጫ ዓጫ ጎዡ ጎሽካንዲሂር፣ ዒንህኮ ባኣቶና ሃርናሞ ሄንቆ ቤሲ ጊዳ ዴንቃንዲሂር ዒንህ ዓንጂንቲያኩ።

33

ማኣዶ ዴንቃኒ ሺኢቁንቲ ሺኢጲሂ

1 ያኑኒያ ኔና ባይዙሞንቲ ባይዛሂሮ! ያኑኒያ ኔኤሞ ጌኔ ማዲባኣንቲ ጌኔ ማዲሂሮ ኔና ባዴዔ! ኔኤኒ ባይዚያ ሃሻኣና ኔኤር ኔ ባይቃንዳይ፤ ጌሮ ማዶ ኔ ሃሻኣና ኔኤሞ ጌኔ ማዲንታንዳይ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳሂሮ! ኔና ማኣሬ፣ ኔና ኦኡኒ ጉሙርቃኔ፤ ኩላ ኩላ ኔኤኮ ካፒ፣ ኦኡጋ ሺኢኮፓ፣ ኦ ማታዳኣና ኦና ዓውሴ። 3 ኔኤኮ ዑኡዛ ጉጉንሃኣና ዴራ ዓኣሺንታኔ፤ ኔኤኒ ዔዔቃኣና ካኣታ ዴንዲ ባይቃኔ። 4 ዓቢሂ ቡኩሲንታሂጉዲ ማሌ ዴራ ዲዒንቲ ዔውታንዳይ፤ ማካ ኮኣማሂጉዲ ዓሳ ዲዒሮር ሩኡራንዳይ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያኮ ዑፃኣኩ! ጫሪንጫይዳ ዒ ናንጋኔ፤ ጂዮኔይዳ ጂሉሞና ፒዜ ሞጌና ኩሙሂ ማዲንታንዳ ዒ ማሃንዳይ። 6 ዴሮኮ ፃጸሂ ዒዛኩ፤ ዴሮሞ ዳቁንታንታ ዔራቶንታ ዒዚ ዒንጋኔ፤ ዒዛ ዒጊጫፃ ዔያቶኮ ዴኤፒ ቆሎ ማዕገንዳይ።

7 ዔያቶ ዴጌሂ ማኣዶ ዴንቃኒ ጎይፆይዳ ሞማይዲ ዒላታቲ፣ ኮሹሞ ከኢቶ ዔኪ ዓኣዴዘንሂ ሞማይዲ ጎጋይቁ ዩኤካያታቲያ ሂንዳ ዛጉሞ። 8 ዳልጎ ጎይፆ ጉሪ ማዔኔ፤ ዩያ ጎይፆና ዓኣዳ ዓሲ ባኣሴ፤ ጫኣቆና ጫኣቁማ ሃሺንቲኔ፤ ሳላዶና ሳላኣ ሻሂንቲኔ፤ ዘር ዘራ ዓሳ ቶኦቸንቲኔ። 9 ሳዔላ ማሌኔ፤ ጉሪያ ማዔኔ፤ ለባሮኦሴ ዴኤላ ሹሊ ቦርሳያ ማዔኔ፤ ሳኣሮኔ ዶኦጫ ዳውሌ ማዔኔ፤ ባኣሳኔንታ ቁርሜሎሴ ዴኮንታይዳ ዓኣ ሚያኮ ዒላዛ ዲኢኔ።

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ዓካሪ ታኣኒ ዔቃንዳይ፣ ቦንቸንታንዳይ፣ ዴግ ዴጊያ ጋዓንዳይ። 11 ዒንህ ሃኣኮኮ ጎሶ ጎጸዲ ዲልባ ሾዓኔ፤ ዑኡዛ ዒንህኮ ታሚ ማዒ ዒንህ ጌኤካኔ። 12 ዒንህ ቦኦሪንቶ ኩሳኒ ሚቸንታ ሹጮጉዲ፣ ጊንህ ሃሃ ታሚዳ ሚቸንታ ዓንጊሂጉዲ ማዕገንዳይ። 13 ዒንህ ሃኬይዳ ዓኣዘንሂ ታ ማዴ ባኮ ሞይዙሞ፤ ዒንህ ዑኩ ዓኣ ዓሳ ሞልቆ ታኣኮ ዔሩሞ።»

14 ጂዮኔይዳ ዓኣ ጎሞ ዓሳ ዒጊጫኔ፤ «ኦ ዒዛ ዔሩሞ» ጋዓ ዓሳ ጎጋይቃኔ፤ «ኦ ባኣኮይዳ ሚቸ ታሚና ሞላ፣ ጊንህ ሃሃ ናንጊና ዔኤቲ ጎይህ ዴዓ ታሚናኣ ሞላ ናንጋኒ ዳንዳዒ ያናዳይ?» ጋዓ።

15-16 ጂሉ ባኣዚ ማዲዘንሂ፣ ፒዜ ባኣዚ ጌሰታዘንሂ፣ ጌሺሂና ዴንቆ ሚኢሹ ቦሂ ሃሻዘንሂ፣ ዴሚና ዒንጎ ሚኢሹ ኮቻ ካኣማኒ ኮዑሞዘንሂ፣ ዓሲ ሞዲኒ ዘርቶ ዘር ሞይዛኒ ናሽኩሞዘንሂንታ ፑርታ ባኣዚ ዛጊሂ፣ ፒ ዓኣጉ ሺርሻዘንሂ ዴጌ ቤሲዳ ናንጋንዳይ፤ ዔያቶ ጎኦቢ ዓውሳሂ ዴኤጉ ሹጮ ማዕገንዳይ፣ ሙዖ ባኣዚያ ዔያታ ዴንቃንዳይ፣ ዑሽኮ ሞኣፃኣ ዔያቶኮ ባይቃዓኩ።

17 ዒንህ ዒንህ ዓኣጉና ቦንቸንቲ ካኣታሂ ዛጋንዳይ፤ ዒዚ ሞይሃንዳ ዳልጎ ባጮ ሃኬና ዒንህ ዛጋንዳይ።

18 ዒንህዳ ሃያኮ ቤርታ ሄሌ ማታሂ ጳቂሲ፡- «ሱኡጋሂ ሞካ ዓኣይ? ጊኢር ጊኢሪሻሂ ዓንካዳይ? ካፒ፣ ካፒ ዓሶኮ ሱኡጋሂያ ሞካዳይ?» ዒንህ ጋዓንዳይ። 19 ዒንህ ማሊ ጳቂሂና ዔራኒያ ዳንዳዑ ሻኣካ ዳንጎና ሄርሺንታ ማሌ ዴር ማይ ሃይፓ ሴካ ዒንህ ዛጋዓኩ። 20 ዔርቲ ካኣኮ ቦንቸ ኦኡኒ ቦንቸ ጂዮኔ ካታሞ ዛጉሞ፤ ኮሹሞና ዒንህ ናንጋንዳይ ጊኢጊንቲ ዩሩሳላሚ ዛጉሞ፤ ፃውና ዒዘኮ ቲጊንቲ፣ ሱዛ ዒዘኮ ዴጲሞና ቤዛፓ ዓጊጮ ሞላ ማእራ ዒዛ ማዔኔ። 21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦኡኮ ሞልቃሂ ማዔሞ ዒኢካ ያኡኒያ ሞኣፃና ፒንቆ ጎንጎ ዒሺ፣ ዴኤጉ ሞኣፃ ካኣሚሎ ሞቶ ጌና ያላኒ ሙኩሞ ዳልጊ ሞርዚ ኦኡኮ ዓኣያ ማዕገንዳይ። 22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦኡኮ ሞጋሂ፣ ሞጎ ኦኡሞ ዒንጋሂና ካኣታሂናኩ፤ ኦና ዳቁሻሂያ ዒዛኩ። 23 ዴራ ዒንህኮ ጋዓንቲ ቱርቱር ሱዛ ዴልፔያ፣ ቱርቱራኣ ደዲሺ ዳቁንቲባኣ፣ ሻር ጌይንታ ባካኣ ዑፃ ዓጊንቲባኣ ሞኣሂ ካኣሚሎጉዲኩ፤ ዩያር ሚርጌ ባኣዚ ዲዒንቲ ዔውታንዳይ፤ ሞሶ ዓሳኣ ዓቲሞ ጌሊ ዔካንዳይ። 24 ጂዮኔይዳ ናንጋ ዓሳ ባኣካፓ፡- «ታና ሃርጌኔ!» ጋዓንዳይ ባኣሴ፤ ዩካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ጎሚ፣ ማኣሪንቲሂ ዴንቃንዳይ።

34

ያኑሲ ፔ ሞርኮይዳ ማቶ ዓጋንዳያ ማዒያ

1 ዒንህ ሃይ ዴራ ሃኒ ሙኪ ሞይዙሞ፤ ዒንህ ሃይ ዓሳ ማሊ ጳቂሁሞ፤ ሳዖና ዒኢካ ዓኣ ማዢንታ ቢያ ሞይዘንጎ። 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴር ቢያሂ ዑፃ ዳጋዴኔ፤ ዒዘኮ ዴኤጉ ዳጋ ዔያቶኮ ያሎ ያላ ዓሶ ቢያይዳኩ፤ ጋፒሲ ዔያቶ ዒ ባይዛንዳይ፤ ዔያታ ጩንቸ ዓፓርና ሃይቃንዳይ ዓኣሂ ዔያቶ ዒዚ ዒንጋንዳይ። 3 ሌዛ ዔያቶኮ ቢያ ቤሰካ ኬኤሪንቲ ሞሞዓንዳይ፣ ዴኡኪንቲንዳይ፤ ዴካ ዔያቶኮ ሱጉሂ ሌሊ ማዕገንዳይ። 4 ዓቦንታ ዓጊናንታ ዡኡጋሂያ ቢያ ባይቃንዳይ፤ ጫሪንጫ ዜዲጉዲ ቁሪንቲ ዴንዳንዳይ፤ ዡኡጋሂያ ሞይናና ቤሌሶ ሚያናኮ ዒላዛ ዲኢናሂጉዲ ዲኢናንዳይ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጩንቸ ዓፓራ ጫሪንጫይዳ ዓኣፃ ሱጉፆ ዑሽኪ ሚሽኩኔ፤ ዓካሪ ዔዶኣሚና ዒ ጋዳንቁ ዴርና ባንሂ ባይዚ ኬዳንዳይ። 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዒንጎያ ማዒ ሺኢኬ ማራቶና ሞኒኣቶና ሹኪንታ ሞዶና ዔያቶኮ ሱጉፆን ሃኣቦንታ ጩንቸ ዓፓር ማራሂጉዲ ጩንቸ ዓፓራ ዔዶኣሚ ዓሶ ሱጉፆና ሃኣቦና ማሪንታንዳይ፤ ያኣሲ ዩያ ዒንጊፆም ሺኢካ ባኮ ቦፃራ ካታሞይዳ፣ ዩያ ዴኤጉ ሹጉ ዔዶኣሚ ዓጫይዳ ሺኢሻንዳይ። 7 ዒማና ዔዶኣሚ ዓሳ ማኤኒንታ ዚያ ጌማይንታ ሞፓናንታጉዲ ሎኦማንዳይ፤ ዓጩላ ዔያቶኮ ሱጉፆ ዑሽኪ ሚሽካንዳይ፣ ዔያቶኮ ሃኣባ ሳፆ ማሊሻንዳይ። 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጂዮኔ ዓሶ ዛሎ ዔቃኒና ኮሞሞ ማሃኒ ሙካንዳ ሌዖና ኬሎና ቲኩኔ።

9 ዔዶኣሚ ዓጫኮ ሞራ ሺዲ ባንሂ፣ ሳፆ ዓጫኣ ሙርቁንሂ ባንሂ ላኣሚንታንዳይ፤ ዩካፓ ዓጩላ ጉቤ ሚጫንዳይ። 10 ዩይ ታማ ሮኦሪና ሞንቲና ዔኤታንዳይ፤ ጩባ ዒዚይዳ ከሰኪፆ ናኣናና ጋፑሞ ማዕገንዳይ፤ ሳዔላ ከሰካ ሞዶ ቢያይዳ ፓሁሞ ጉሪ ማዒ ዓታንዳይ፤ ላሚ ዒዘ ጊዴና ቲቁ ዓኣዳንዳ ዓሲያ ባኣሴ። 11 ዩካፓ ኪላንቁና ጊርሾና ቤዘ ዔካንዳይ፤ ኩኩቲና ቁሪኬኮሞ ያኡሎ ቤሲ ማዕገንዳይ፤ ዒዘኮ ሻሂንቲ ቤዘ ሞርቁ ዛጎያ ማዔ ሱሲና፣ ጉሪ ማዒያ ዔራኒ ዛጎ ቲሞቢ ጌይንታ ዓንጋ

34:5 34:5 ዒ.ሲ. 63:1-6፤ ዔር. 49:7-22፤ ሂዚ. 25:12-14፤ 35:1-15፤ ዓሞ. 1:11-12፤ ዓብዲ. 1-14፤ ሚል. 1:2-5። 34:10 34:10 ዩሃ. ዮፔጳ 14:11፤ 19:3።

ዒ.አ.ካ ዓገንታንዳይ፤ 12 ዓጩሎ ወይሆነ ካኦት ጴዳዓኩ፤ ሱኡጋ ዒዘኮ ቢያ ባይቃንዳይ። 13 ዒዘኮ ካኦቱም ማኦረና ከልቁ ዲርቆና ካታምናይዳ ቢያ ዓገንታን ለቃላንዳይ፤ ወኡኮንታ ሙኡታሌንታኮ ናገረ ቤሲ ማዓንዳይ። 14 ዲማ ዲማ ካዮ ቦዖንታ ጉዳሪንታ ዋላ ዒ.አ.ካ ናገንዳይ፤ ሞይላህ ዒ.አ.ካ ዋላ ዔኤላንዳይ፤ ዲሞና ሃንታ ፃላሆ ዓያኔላ ዒ.አ.ካ ናገንዳይ። 15 ዒ.አ.ካ ኩኩቲ ማኦሪ ማዢ ጴኡላ ጴኡላንዳይ፤ ጴኡሎ ዋ ፔኤኮ ቃሂ፣ ጋኦዞ ዲማ ሃጺ ዲቻንዳይ፤ ሃምፑራህያ ፔኤኮ ላጎና ዋላ ዩካ ቡካንዳይ።

16 ዓካሪ ዬያ ሹምጋ ዓኦ ማዢንቶ ቢያህ ዛሎ ናገረና ናገን ጎዳኮ ማጻፈግ ያይዳ ፃኦገንቲህ ኮሲ ናባቡዋቲ፤ ዬያ ማዢንቶይዳገ ፔቲታዖ ባይቃዓኩ፤ ፔኤኮ ዋላ ናገንዳ ላጌ ባይዚ ፔኤር ሌሊ ናገንዳ ጴዳዓኩ፤ ናገረና ናገን ጎዳ ፔኤር ዬይ ያዲ ማዓንዳጉዲ ዓይህህረ ዒዚ ዔያቶ ዋላ ናገረሻንዳይ። 17 ናገረና ናገን ጎዳ ዬይ ባካ ፔቲ ፔቲህ ዋካ ናገንጌ ኮይሳቲያ ቤዞ ገሸኪ ገሸኪ ዒንጌ፤ ሸይንቲዳገ ሸይንቲ ሄላንዳኦና ዬይ ቤዛ ናኦና ዔያቶር ማዓንዳይ።

35

ማሂ ሻንቁንቲ ዔውቲ ዴር ዋዛ

- 1 ዓሲ ናገጉዋ ዳውሎንታ ሃንጎ ሳዓኦ ዋዛዳንዳይ፤ ዬያ ዳውሎይዳ ቡኒ ቡናንዳይ።
- 2 ዳውላ ዲኡቁ ቡናና ኩማንዳይ፤ ዋዛ ዓይኑም ዔያታ ዓይናዳንዳይ፤ ዓዳ ለባናኦሴ ዲኩጉዲ ዲቃህያ ዔያታ ማዓንዳይ፤ ቁርሜሎሴ ዲኩጉዲ፣ ሃንጎ ሳኦርኔ ደኦጮጉዲ ማዛጳያ ማዓንዳይ፤ ቢያህ ናገረና ናገን ጎዳኮ ቦንቸንታ ኑ ያኦዛህኮ ዲቃህያ ማዓንዳይ ዛጋንዳይ።
- 3 ዒንህኮ ላቤ ኩጮንታ ኮልኮልቁ ጉኡዠ ደዲሹዋቲ።
- 4 ዒጊጫ ዒና ዓኦዛንህም፡- «ዓካሪ ዒንህ ያኦዛህ ዒንህ ሞርኮ ኮሜ ዔካጎና ዔያቶ ዳቢንቶኮ ኮይሳህ ዒንጌ ሙኪ ዒንህ ዒዚ ዳቁሻንዳህረ ደዲዋቲ! ዒጊጫገቲ!» ጎውቲ።
- 5 ዒማና ዓኦገ ባይቁ ዓሳ ዛጋንዳይ፤ ዋዮ ባይቁ ዓሳ ዋይዛንዳይ።
- 6 ቶኮ ዋቦ ዓሳ ጌንጋጉዲ ዪካንዳይ፤ ዳንጎ ባይቁ ዓሳ ዋዛ ዓይኑም ዓይናዳንዳይ፤ ዓሳ ናገጉዋ ዳውሎይዳ ዋኦህ ሀርታንዳይ።
- 7 ሙርቁንጋጉዳ ማኦሻላ ቦቆሊ ማዓንዳይ፤ ሜሎ ሳዓ ዓልቃ ዋኦህና ሎጫንዳይ፤ ወኡካህ ዪካ ቤዘይዳ ዓኦዔ ማኦቲና ማጫሬና ከሰካንዳይ።
- 8 ዒኦና ዳልጊ ጎይህ ከሰካንዳይ፤ ዲማዳ ጎይህያ ጌይንታንዳይ፤ ዬይ ጎይፃህ ያኦሲ ዓሰም ማዓንዳይ፤ ጌኤሽ ማዒባኦ ዓሲ ዬዮ ጎይፃና ዓኦዲዋሴ፤ ዔኤዮ ዓሳኦ ዒዞና ዓኦዲ ዳንዳውሞሴ።
- 9 ዞቢ ማዓታቲያ ሜሌ ፑርታ ቦዖ ዬይና ዓኦዲዋሴ፤

ዬዮ ጎይፃና ሃንታዞንህ ያኦሲ ዓውሴ ፃጶ ሌሊ ማዓንዳይ።
 10 ያኦሲ ዓውሴ ዓሳ ማዒ ጊንህ ሙካንዳይ፤ ያኦሲ ቦንቸም ዓይናዲ ዓይናዲ ዪዮኔ ዔያታ ጌላንዳይ፤ ቢያ ወዳና ዋዛዳ ጎይህ ዔያታ ናገንዳይ፤ ኮሹሞና ዋዛና ዔያታ ዴንቃንዳይ፤ ያዩህና ሂርጋና ዔያቶገ ሃካንዳይ።

36

ዬሩሳሌም ባይዛጌ ሴናክሪሜ ዚርቁህ (2ካኦቶ. ማ 18:13-27፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 32:1-19)

1 ሂዚቁያሴ ዪሁዳይዳ ካኦታዳ ታጶ ያይዳሳ ሌዖና ዓሰኦሪ ዓጮ ካኦቲ ሴናክሪሜ ከልቁ ዲርቁንቲ ዪሁዳ ካታም ያሊ ዓርቁ። 2 ካኦቲ ሂዚቁያሴ ኩጮ ዒንጎም ያኦጫንዳጉዲ ዓሰኦሪ ካኦቲ ፔኤኮ ያሎ ዓሰ ዓይህህረ ሚርጌ ያላ ዓሲና ዋላ ላኪሽ ካታማገ ዬሩሳሌም ዳኬ፤ ዒማና ዬይ ያሎ ዓሰ ዓይህህረ ማኦህህ ማሰካ ዓህኮ ጎዠ ባንህ ዔኪ ዓኦዳ ጎይፃኮ ዓኦ ከዶ ዛሎ ቦቆሎ ዋኦ ዳዋህ ዋታ ካር ሄላዖ ዔቁ። 3 ዒዛና ካኦማኒ ካኦቲም ማኦር ወይሆነ፡ ሂዚቁያ ናኦዚ ዔኤሊያቁሜንታ ፃኦገ ባኮ ፃኦገ ሽቢናንታ ዲማ ዲማ ሃይሶ ፃኦገ ፃኦገ ጌህ ዓሳኦጌ ናኦዚ ዮዓህንታ ዒዞ ቤዞ ሙኬ። 4 ያሎ ዓሰ ዓይህህረ፡- «ካኦቲ ሂዚቁያሴም ሂዚ ጌላ ከኤዘዋቲ፤ ዓሰኦሪ ካኦቲ ሂዚ ጋዓ።- ሃያይዲ ኔኤኒ ጉሙርቁ ባካ ዓይጌንዳይ? 5 ታኦኮ ያልዚ ዔራቶና ዋልቁና ዓኦ ዓሲያ ዓኦኔ ኔ ጋዓ፤ ጋዓንቲ ኔኤኒ ገሀው ባኦዚ ጌሰታ፤ ሂንዳ ኔኤኒ ታኦም ዋይዞ ዒይህ ያና ጉሙርቁዳይ? 6 ጌብፃ ታና ማኦዳንዳይ ጌላ ዋዛ ኔኤኒ ጌህያ ናንዳይ፤ ጋዓንቲ ዒዞ ጉሙርቁፃ ሃይቁ ፒሌ ኮኦላዲህጉዲ ማዔህ ዔሪ፤ ጳሪንቲ ኩጮ ኔኤኮ ጫርጋንዳማገ ዓታዛ ሃይቁ ፒሌ ዓይጎዋ ኔና ማኦዲዋሴ፤ ጌብፃ ካኦቲዳ ጉሙርቁፃ ኔና ዬያይዳንዳይኦ» ጌዔ።
 7 ዬይ ዓህ ጌሰታዖ፡- « ታኦኒ ጉሙርቃህ ናገረና ናገን ጎዳኬ» ኔኤኒ ጋዓና ናንዳይ፤ ሂዚቁያሴ ኔናቲዋዳዳ ዪሁዳንታ ዬሩሳሌምንታ ዴራ ሃይማካ ፔቲ ያኦሲም ዒንጎ ቤዛ ሌሊ ካኦከንታንዳጉዲ ኮሲ ሜሌ ያኦዞም ዒንጎ ባኮ ሽኢሽ ቤዞና ካኦከ ቤዞ ሻሂሴህ? 8 ዬያር ታኦኒ ኔኤም ኮሸካንዳ ባኦዚ ዓሰኦሪ ካኦቲ ሱንጆና ከኤዛ፤ ቶጊ ሳጋራጌ ጫርቃ ዓሲ ኔኤኮ ዓኦታቲ ላምዖ ሺያ ገር ታኦኒ ዒንጋንዳይ። 9 ኔኤኒ ዓሰኦሪ ዓጮይዳ ቢታንታ ዓኦ ዓሰይዳገ ሂርኬ ቤዛ ማዳ ፖኦሊሶ ሱኡጎታዖ ቃዛኒ ዳንዳዓያቲዋሴ፤ ጋዓንቲ ኔኤኒ ጌብፃ ዓሳ ታኦም ሳርጌሎ ያይቶና ፓራህና ዳካንዳይ፤ ጌይ ዋዛና ካገኘ። 10 ታኦኒ ሃያ ዓጮ ያሊ ዓርቃኒና ባይዛጌ ሙኬህ ናገረና ናገን ጎዳ ማሊህ ባኦንቲጉዲ ኔኤም ማላ? ኔኤኒ ወይሆነ፡ ዓጩሎ ያሊ ባይዛንዳጉዲ ታና ዓይህህረ ናገረና ናገን ጎዳኬ» ጌዔ።
 11 ዬካገ ዔኤሊያቁሜንታ ሽቢናንታ ዮዓህንታ ዬያ ያሎ ዓሰ ዓይህህረ፡- «ኦኡኒ ቡሊያ ዔራህር ሶኦሪያ ዓጮ ሙኡጮና ኔ ከኤዛንዳጉዲ ኦ ኔና ሽኢቃ፤ ከኤሎ ዲያ ዑዖ ዓኦ ዴራ ቢያ ዋይዛ፡ ዔብሪ ዓሰ ሙኡጮና ኦም ከኤዚገ» ጌዔ።
 12 ዒማና ዬይ ዓህ፡- «ታ ጎዳ፡ ዓሰኦሪ ካኦቲ ሃያ ቢያ ዒንህንታ ዒንህኮ ካኦቲም ሌሊ ታ ከኤዛንዳጉዲ ታና ዳኬያ ዒንህም ማላ? ፔቲታዖ ያዲቲዋሴ፤ ዓዳ

ዲንሣጉዲ ፔኤኮ ሺያ ሙዓኒና ሸኤዠቀ ዑሽካኒ ኮይሳ ዴሪ ዓቱዋዎ ዋይዛንዳጉዲ ታኣኒ ኬኤሎ ዲያ ጋራ ዓኣ ዴሮም ቢያ ኬኤዘኔ» ጌዔኔ።

13 ዬያ ጋዓዎ ዴዔ ቤዛፓ ዒ ዔቂ ዑኡዞ ፔኤኮ ዲጊዲ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና ኬኤዘሣ ዓርቄኔ፡- «ዴኡፖ ዓሶኡሬ ካኣቲ ጌዔ ባኮ ዋይዘቀቱ! 14 ዲንሣ ሂዘቆያሴ ጌሾፓ፤ ዒዚ ዲንሣ ዓውሳኒ ፔቲታዎ ዳንዳዑዋሴ፤ 15 ሂዘቆያሴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁዋቲ፤ ዒዚ ኑና ዓውሳንዳኔ፤ ኦኡኮ ካታዋዋ ዓሶኡሬ ዓሶኮ ያሎ ዓሶ ኩጫ ጌሉዋጉዲ ዒዚ ኦም ላኣጋንዳኔ» ጌዒ ጌሻሣ ዋይዘፖቲ። 16 ሂዘቆያሴ ዲንሣም ጋዓ ባኮ ዋይዘፖቲ! ጋዓንጌ ዓሶኡሬ ካኣቲ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃንጋ ታ ባንሣ ሙኪጋፓ ታኣና ዋላ ጌኢጊ ናንጉዋቲ፤ ዬያ ዲንሣ ማዴቶ ዲንሣ ፔቲ ፔቲሣ ዲንሣኪኮ ዋይዘፖቲ ቤሌሶ ሚያኮዋ ዓኣፖ ዲንሣ ሙዓንዳኔ፤ ዲንሣኪኮ ዋኣዎ ዔታፓ ዋኣሣ ዲንሣ ዑሽካንዳኔ። 17 ዬይ ማዓንዳሣ ካኣቲ ዲንሣ ዓጮ ማላ ሳዓ ዲንሣ ዔኪ ዓኣዲ ዴይሣዛኬ፤ ዬኖ ሳዔሎይዳ ዋይዘ ቴኮ ቤሲንታ ሙኡዘም ጌዳ ሃኣኮ ካዓ ጎሺያ ዓኣኔ።» 18 ሂዘቆያሴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ዓውሳንዳኔ!» ጌዒ ጌዒ ዲንሣ ዔኤያሶፓ፤ ዲንሣ ዔራንጌቲ ማሌ ዴሮኮ ካኣሽኮ ያኡዘፓ ፔቲይታዎ ዓሶኡሬ ካኣቲ ኩጫፓ ዓጮ ፔኤሲ ዓውሳኒ ዳንዳዔይ ዓኣ? 19 ዓካሪ ሂንዳ ዬያታ ሃማቲና ዓርፓዴ ዓጮናኮ ያኡዘ ዋካዳይ? ሃሣ ሴፓሪዋይሜ ያኡዘኣ ዋኣ ጌሌይ? ዬያቶይዳፓ ፔቲይታዎ ታ ኩጫፓ ሳማሪያ ዓውሳኒ ዳንዳዔይ? 20 ዬንሣ ዓጮኮ ያኡዘ ታ ኩጫፓ ፔ ዓጮ ዓውሳኒ ዳንዳዔ ዋይ ዓኣኖ? ያዲ ማዔያታቲ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬራሳላሜ ዓውሳንዳኔ» ጌይ ዲንሣ ማላሣ ዋይቲዳዎ?»

21 ዔያታ ዔኤቢ ጉዑዋጉዲ ዴሮም ካኣቲ ሂዘቆያሴ ቤርታዲ ኬኤዘሣይሮ ዴሪ ፔቲታዎ ዔኤቢ ጎዑዋ ዘቲዮ ጌዔኔ። 22 ዬካፓ ካኣቲዋ ማኣሮ ዋይሣ ሂደቆያ ናኣዚ ዔኤሊያቁሜንታ ያኣፓሣ ሺቢናንታ ዴማ ዴማ ሃይሶ ያኣፒ ያኣፒ ጌሣ፤ ዓሳኣፔ ናኣዚ ዮዓሃንታ ያዩ ፔኤኮ ማኣዓሣ ዳርዘኔ፤ ካኣቲ ሂዘቆያሴ ባንሣ ሙካዎ ዓሶኡሬ ዓጮኮ ያሎ ዓሶ ዓይሣሣ ጌዔ ባኮ ቢያ ኬኤዘኔ።

37

ካኣቲ ሂዘቆያሴ ዲ.ሲ.ያሴ ያኡጮ ዘር (2ካኣቶ. ማ 19:1-7)

1 ካኣቲ ሂዘቆያሴ ዬያ ቢያ ዋይዘዎ ያዩ፤ ማኣዓሣ ፔኤኮ ዳርዘኔ፤ ሲዬ ፓቲሌ ማይንጌ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዠ ማኣሪ ዓኣዴኔ። 2 ካኣቲዋ ማኣሮ ዋይሣ ዔኤሊያቁሜንታ ካኣቲዋ ማኣሮኮ ያኣፓሣ ሺቢናንታ ቁኤሶ ባኣካፓ ዔርቲያ ማዔሰኬንሣንታ ዓሞዌ ናኣዚ፤ ያኡሲ ማሊያ ኬኤዘ ዲ.ሲ.ያሴ ባንሣ ዳኬኔ፤ ዬያታ ዓሞና ሲዬ ፓቲሌ ማይንጌ ዓኣዴኔ። 3 ዔያታ ሂዘቆያሴይዳፓ ዔኪ ዲ.ሲ.ያሴም ኬኤዘ ከኢታ ያዲ ጋዓያኮ፡- «ሃሮ ዴኤፒ ሚቶ ኬሊኬ፤ ቦርሲሳ ሚቶና ዳውሲንጌታ ኑና ሄሌኔ፤ ሾይቺ ኬሊ ኩዴም ባናኒ ዋልቁ ባይቁ ላኣለጉዲ ኦኡኒ ማዔኔ፤ 4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫሽካንዳጉዲ ዓሶኡሬ ዓጮ ካኣቲ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ዓይሣሣ ዳኬኔ፤ ኦኡኮ ያኡዘሣ ዬያ ጫዠ ዋይዘ ጫሽኬሣዳ ሚቶ ዓጋንዳያ ናንዳኔ፤ ዬያሮ ኦኡኮ ዴሮ ባኣካፓ ፒኤጫዲ ዓቲዞንሣም ሃዳራ ኔ ያኡዘሣ ሺኣቁ።» 5 ካኣቲ ሂዘቆያሴ ዳኬ ከኢቶ ዓሳ ሙኪ ዲ.ሲ.ያሴም ኬኤዘዛዛ ዲ.ሲ.ያሴ ዋይዘዎ፤ 6 ዲንሣኪኮ ጎዳሣም ሂዚ ጎዑዋቲ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ

ሂዚ ጋዓኔ፤ «ዓሶኡሬ ዓጮ ካኣቲኮ ካራማ ታና ዲንሣ ዒ ዓውሲንዳዋሴ ጌዒ ጫሽኬ ጫዠ ኔ ዋይዘሣና ካራ ባይዘ ዲጊጪፖ።» 7 ዒዛ ዲጊቻንዳ ዓያና ታኣኒ ዒዛይዳ ጌልዘም፤ ዒዚ ካሽካሽንታ ሃይሴ ዋይዘ፤ ፔ ዓጮ ማዒ ዴንዳንዳኔ፤ ዬካፓ ጩንቻ ዓፓሮና ታ ዒዛ ዋዲሻንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓሶኡሬ ዓሳ ቃሲ ዘርቁሣ ከኢታ ዳኬሣ (2ካኣቶ. ማ 19:8-19)

8 ዓሶኡሬ ካኣቲ ላኪሼ ካታዋ ሃሺ ዬኖኮ ኮራ ዓኣ ሊቢና ካታዋ ዓኣዲ ዒኢካ ያልቲሣዳ ዓኣሣ ዓሶኡሬ ዓጮ ያሎ ዓሶ ዓይሣሣ ዋይዘኔ፤ ዬያሮ ዒዚያ ዒኢካ ዓኣዴኔ። 9 ዒቶዲያ ዓጮ ካኣቲ፤ ቲርሃቁ ጎዎሣ ዓሶኡሬ ዓጮ ያላኒ ሙካሣ ዓሶኡሬ ካኣቲ ዋይዘኔ፤ ዬያ ዒ ዋይዘዎ ሂዘቆያሴም ሂዚ ጋዓ ዳብዳቤ ያኣፒ ከኢታ ዓሲ ዑሰካ ዳኬኔ፡- 10 «ዬሁዳ ካኣቲዮ ሂዘቆያሴ! ኔኤኒ ጉሙርቃ ያኡዘሣ፡- «ዬራሳላሜ ዓሶኡሬ ካኣቲ ኩጫ ጌላዓኬ!» ጌይ ኔና ጌሾፓ። 11 ዓሶኡሬ ዓጮ ካኣቲ ፔቲ ዓጪ ባይዘኒ ኮዓ ዋዶና ቢያ ዋይዘዲ ባይዘያታቲያ ኔኤኒ ዋይዘኔ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ዬያይዳፓ ቶላንዳያ ኔኤም ማላ? 12 ታ ማዎንሣ ጎዛኔንታ ካራኔንታ ሪዌፔ ጌይንታ ካታዋ ባይዘኔ፤ ጌንሣ ሃሣ ቴላሳሬ ጌይንታ ካታማ ናንጋ ዔዴኔ ዴሮዋ ዔያታ ዋዴኔ፤ ዬይ ቢያ ማዓኣና ያቶኮ ያኡዘይዳፓ ፔቲይታዎ ዔያቶ ዓውሳኒ ዳንዳዔይ? 13 ማሌ ሃሣ ሃማቲ፤ ዓርፓዴ፤ ሴፓሪዋይሜ፤ ሄሮዲንታ ዬዒዋ ጌይንታ ካታዋ ካኣታኣ ሃሣ ዋካ ዓኣይ?»

ሂዘቆያሴ ያኡሲ ሺኣቁ ሺኣዲያ

14 ካኣቲ ሂዘቆያሴ ዳብዳቤ ከኢቶ ዓሶ ኩጫፓ ዔኪ ናባቤኔ፤ ዬካፓ ዳብዳቤሎ ዔኪ ጌኤዠ ማኣሪ ዓኣዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቡላዎ፤ 15 ሂዚ ጌዒ ያኡሲ ሺኣቁ፡- 16 «ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኡዘሣዮ! ኔኤኮ ካኣቲዋ ሻኣሎ ቦንቺንጌ ኪሩቤኤሎ ዑፃ ጌሣ ያኡሲ ኔና ሌሊኬ፤ ዓጮ ካኣቶኮዋ ቢያ ያኡሲ ኔና ሌሊኬ፤ ጫሪንጮና ሳዎና ማገዢሣ ኔናኬ። 17 ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ሴናክሪሜ ዋይዘዲ ኔና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫሽኬቲያ ኔ ዋዮ ማሂ ዋይዘ፤ ኔ ዓኣፖ ሺርሺ ዛጌ። 18 ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ዓሶኡሬ ዓጮ ካኣታ ሚርጌ ካኣቶ ጋፒሲ፤ ዓጮዋ ዔያቶኮ ባይዘሣ ጎኔኬ። 19 ሚሣና ሹቺናፓ ዓሲ ኩቻ ኮሺንጌ ጉሪ ማዔ ማሌ ያኡዘ ታሚና ሚቺ ዔያታ ባይዘኔ፤ ጋዓንጌ ዬያታ ያኡሲቱዋያኬ። 20 ናንገና ናንጋ ኑ ጎዳሣዮ! ኔኤኒ ሌሊ ያኡሲ ማዔሣ ዓጮ ዴራ ቢያ ዔራንዳጉዲ ሃሣ ዓሶኡሬ ዓሶ ኩጫፓ ኑና ዓውሴ።»

ዲ.ሲ.ያሴ ካኣቲ ሂዘቆያሴም ዳኬ ከኢቶ (2ካኣቶ. ማ 19:20-37)

21 ዬካፓ ዓሞዌ ናኣዘ፤ ዲ.ሲ.ያሴ ካኣቲ ሂዘቆያሴም ሂዚ ጋዓ ከኢታ ዳኬኔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኡዘሣ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓሶኡሬ ካኣቲ ሴናክሪሜ ዘርቁሣይ ኔኤኒ ሺኣቁ ሺኣዲያ ታኣኒ ዋይዘኔ። 22 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዛሎ ጋዓሣ ያዲኬ፡- «ዔኤዛይ ሴናክሪሜ! ዬራሳላሜ ዴራ ኔና ዳኪሲ ቦሃኔ፤ ኔኤኒ ጳሽካ ዋዶና ኔኤኮ ጌንሣና ዔያታ ዔቂ ቶኣቺ ኔና ሚኢጫኔ። 23 ዓኣፖ ኔኤኮ ኔ ያቶርሙዋና ዴጊዲ ዛጌሣ፤ ዒላቲያ ኔኤኒ ጫሽኬሣ ያና ኔኤም ማላይ? ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዴማዴሣታንጌዋ!» 24 ኔኤኮ ማዳ ዓሶ ኔኤኒ ዳኪ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኒ ጫሽኬኔ፤ ሃሣ

ኔኤኒ፡- ታኣኮ ሳርጌሎ ያይቶ ዲቡሞፓ ዔቁያና ዴጌ ማዔ ለባኖኦሴ ዲኮ ታ ከሰከኔ፤ ያደዘ ለባኖኦሴ ሚያንታ ሚዛጾ ዚቢቆዎ ታኣኒ ቆጻኔ፤ ዴጌ ቤዛ ዓኣ ዲሜ ዴኤሎ ታኣኒ ጌሌኔ፤ 25 ማሌ ፃንጎ ማዔ ዓሶ ዓጫ ዋኣሢ ዔቴ ታኣኒ ቦኦኪ ዑሽከኔ፤ ጊብፃ ዓጮኮ ዎር ዋኣያ ታ ቶኮና ታኣኒ ሄርቁ ሚጪሴኔ።»

26 «ሚርጌ ለዔኮ ቤርታፓ ዬያ ቢያ ማሊ ቱከሢ ታናታሢ ኔኤኒ ዎይዚባኣዓዳ? ዬያ ማሊያ ሃሢ ጋፒንፖ ሄሊሴሢ ታናከ፤ ከልቁ ዲርቁንቴ ካታሞ ዶዔ ቦኪኮ ናቲ ኔ ማሃንዳጉዲ ዎልቁ ኔኤሞ ዲንጌሢ ታናከ። 27 ያቶ ዳሮኮ ዎልቃ ላቤኔ፤ ዔያታ ዎዛ ቲቁ ቦርሲንቴኔ፤ ቦኦሎ ቡኖጉዲ፡ ዎሻሊጉዲ፡ ጊንሢ ሃሢ ሹቹ ዑሰካ ባቃሌ ማኣቲና ሃጊ ዓዓኣፓና ታሚላሻ ዎዴ ሃኣኮጉዲ ያኣ ማዔኔ።»

28 «ታኣኒ ኔ ዛሎ ባኮ ዔራኔ፤ ኔኤኒ ዓይጎ ማዳንዳቴያ ዎዚም ኔ ዓኣዳንዳቴያ ታ ኔና ዛጋንዳኔ፤ ታ ዑፃ ኔኤኒ ዳጋና ዔቁሢ ታኣኒ ዔሬኔ። 29 ታ ዑፃ ኔኤኮ ዳጋዲ ዔቁቆና ያቶርሙሞ ቢያ ታኣኒ ዛጌኔ፤ ዬያር ሲኢዳይዳ ዓንጊ ኪሬ፡ ዳጎጋ ሃሢ ኔኤኮ ቢፃላ ኩልሲ ኔኤኒ ሙኬ ጎይፖና ታ ኔና ማሃንዳኔ።»

30 ዲ.ሲ.ታ.ሲ. ያ ካኣቲ ሂዚቁያሴም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዬይ ቢያ ማዳንጎቲ ኩማንዳሢኮ ማላታ ያዲከ፡ ሃኖና ሄሌ ሌያናይዳ ዔርጋንታ ከልማዲ ካፃ ሃኣኮ ዲንሢ ሙዓንዳኔ፤ ሃይሃሳ ሌያና ጋዓንቴ ዲንሢ ጎሽኪ ካፃጎንዳኔ፤ ዎይኔያ ቱኪ ዓኣፖ ዲንሢ ሙዓንዳኔ።»

31 ዪሁዳ ዓጫይዳ ፒኢጫዲ ዓቲዘንሢ ቢያ ለካ ሳፖ ዳሞ ፃጲ ዳኪ ዲጪሢና ዓኣፒ ዓኣፓንዳኔ። 32 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያ ማዳኒ ዲናፓ ዔቁሢር ዬሩሳላሚና ጂዮኔ ዳኮናይዳ ናንጋ ዓሶፓ ፒኢጫዲ ዓታንዳጉዲ ማሃንዳኔ።»

33 «ዬያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሶኦሬ ዓጫ ካኣቲ ዛሎ ከኤዜ ቃኣላ ያዲከ፡- «ሴናክሬሜ ሃኖ ካታሚሎ ጌሊያ ጌላዓከ፤ ፔቲ ሂኢሽታፖ ዲዚ ዳካዓከ፤ ሃሃ ጊቲማ ዓርቁ ፖኦሊሴያ ዲዘ ባንሢ ዑካዓከ፤ ዓጪ ኩሊያ ዲዘ ማንጊንታዓከ። 34 ዲዚ ሃኖ ካታሚሎ ባንሢ ጌሎቆፖ ሙኬ ጎይፖማና ማዔ ዓኣዳንዳኔ፤ ሃያ ጌዔሢ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳከ። 35 ታ ቦንቾርና ታ ዓይላሢ ዳውቴርዎ ጌዔ ሃኖ ካታሚሎ ታኣኒ ታኣር ዲሢ ማዔ ዓውሳንዳኔ።»

36 ዬኖ ዎኣንቴሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኪኢታንቻ ዓሶኦሬ ዓሶኮ ያሎ ዓሳ ዓኣ ቤዘ ጌላፖ ጻኤታና ሳሊታሚ ዶንጎ ሺያ ዓሲ ዎዴኔ፤ ዚር ጉቲሎ ጉቲ ዓማኣ ዓሳ ጴጫንቴ ያሎ ዓሳ ዓኣ ቤዘ ሌሲ ሌሊ ማዔኔ። 37 ዬያር ዓሶኦሬ ካኣቲ ሴናክሬሜ ጊንሢም ማዔ ኔኔዌ ካታሞ ዴንዴኔ። 38 ፔቲ ከሊና ሴናክሬሜ ፔ ያኣዛሢ ኒሰርከኮ ካኣኸ ማኣራ ዚጊይዳ ዓኣንቴ ዲዛኮ ናኣታ ዓዲራሚሌከና ሳሪጻሬ ጌይንታዘንሢ ጩንቾ ዓፓርና ዲዘ ዎዴኔ፤ ዬካፓ ዔያታ ቶሊ ዓራራቴ ዓጫ ዴንዴኔ፤ ዲዘ ቤዛ ዲዘ ናኣቶይዳፓ ፔቲ ዓሰራዶኔ ጌይንታሢ ካኣታዴኔ።»

38

ሂዚቁያሴ ሃርጋፓ ዳቁሢ
(2ካኣቶ. ማ 20:1-11፤ 2ዮኦሲ. ዓሃኬ 32:24-26)

1 ዬኖ ዎዶና ካኣቲ ሂዚቁያሴ ሃርጊንጎ ሃይቃኒ ዑከኔ፤ ዬያር ዓሞጻ ናኣዚ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዲ.ሲ.ታ.ሲ. ዲዘ ያኦጫኒ ዲዘ ኮራ ዓኣዳ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡ ኔኤኒ ሃያ ሃርጋፓ ዓቲንዳዎኣሢር ኔኤኮ ማኣር ዔልቃሚ ጊኢጊሼ» ኔኤሞ ጌዔኔ። ጌዔ ከኤዜኔ።»

2 ዲማና ሂዚቁያሴ ፔኤኮ ዓኣፖ ካር ኮጮ ባንሢ ማሃ፡- 3 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ! ታኣኒ ጉሙርቁሢና ጉቤ ዲናፓ ኔኤሞ ማዴሢንታ ኔኤኒ ዎዛዳ ባኣዚ ታ ማዴሢያ ማሌ» ጌዔ ሺኢቃ፡ ዲናፓ ዬኤከኔ።»

4 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲ.ሲ.ታ.ሲ.፡- 5 «ሂዚቁያሴ ኮራ ዓኣዲጋፓ ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ቤርታኣ ዓዳሢ፡ ዳውቴ ያኣዛሢ ሺኢዲያ ኔኤኮ ዎይዜኔ፤ ዓቢያዎ ታ ኔኤኮ ዛጌኔ፤ ዬያር ታኣኒ ኔኤኮ ሌዎይዳ ታጾ ዶንጎ ለዔ ቃሳንዳኔ፤ 6 ኔናንታ ሃኖ ዬሩሳላሚ ካታሚሎንታ ዓሶኦሬ ካኣቲ ኩጫፓ ታኣኒ ታኣር ዲሢ ማዔ ዓውሳንዳኔ።» ጌዔኔ።»

7 ዲ.ሲ.ታ.ሲ. ዲዘም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ቃኣሎ ማዲ ከንሃንዳያ ማዔያኮ ኔኤሞ ዲንጋ ማላታ ያዲከ፤ 8 ካኣቲ ዓካኣዜ ጌዳሲ ጌዳሲ ኮሼ ከኤሎ ዑፃ ሺባ ሺባ ያኦሲ ታጾ ጌዲ ጊንሢም ለካ ከይሲ ሺቢሳንዳኔ» ጌዔኔ፤ ዲማና ዬይ ሺባ ጌይንቴ ጎይፖ ለካ ከዲ ሺቤኔ።»

9 ዬካፓ ሂዚቁያሴ ሃርጎይዳፓ ፖዓፖ ሃካፓ ዳማ ዓኣ ጋላቶ ዓይኑሞ ፃኣፔኔ፤

10 ለዓ ታኣኮ ጊዴዶንዛታንጎቲ ታኣኒ ናንጉዎጉዲ ላኣጊንጎ ሃይቁ ዓሶ ዓጫ ከዳንዳሢ ታኣም ማሊንጎቴኔ።»

11 ሽምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ሃኖ ዓጫ ዓኣፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳንታ ሽምፔና ዓኣ ማኸንቶ ቢያሢ ባኣካፓ

12 ማኣራ ታኣኮ ዓሲ ላሚ ታ ዛጋዓ ጌዔንጎቴኔ።»

13 ሸምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ሃኖ ዓጫ ዓኣፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳንታ ሽምፔና ዓኣ ማኸንቶ ቢያሢ ባኣካፓ

14 ቦፖጉዲ ታኣኒ ያኦላኔ፤ ዶኦሌጉዲ ያዩ ታኣኒ ኩኩታኔ፤ ጫሪንጮ ባንሢ ዴጊ ጌዔ ዛጊያና ዓኣፓ ታኣኮ ሚርጌና ላቤኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ! ሃዳራ ሃያ ሚታሢዳፓ ታና ዓውሴ!

15 ሃያ ቢያ ማዴሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳታሢር ታኣኒ ዓይጎ ጋዒ ዳንዳዓይ? ታኣኮ ያዩይዳፓ ዔቁያና ጊንግ ታኣኮ ባይቁኔ።»

16 ሽምፓሢ ኔጊዳፓ ታኣኮ ናንጊ ዴንቁኔ፤ ኔኤኒ ታኣኮ ዓያኖም ሃውሺሢ ዲንጌኔ፤ ኔኤኒ ታና ኮሺ ማሃኔ፤ ናንጊያ ታኣም ዲንጌኔ።»

17 ሚታሢ ታና ሄሌሢ ጎኔና ታኣኮ ዳቁንታምከ፤ ሚቶይዳፓ ቢያ ሽምፓሢ ኔኤኒ ታኣኮ ዓውሴኔ፤ ጎሞዎ ኔ ታኣኮ ቢያ ዓቶም ጌዔኔ።»

18 ሃይቁ ዓሶ ዓጫ ኔና ጋላቱዎሴ፤ ሃይቁ ዓሳኣ ኔና ጋላታኒ ዳንዳዑዎሴ፤ ዴኡቴ ዓሳ ኔኤኮ ጉሙርቁንታያ ማዔያ ዎዛ ማሃ ካፖዎሴ።»

19 ታኣኒ ኔና ጋላታሢጉዲ ኔና ጋላታኒ ዳንዳዓሢ ሽምፔና ዓኣዘንሢ ሌሊከ፤ ዓዳንሢ ፔኤኮ ናኣቶም ኔኤኮ ጉሙርቁንታያ ማዔያ ከኤዛኔ።»

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓውሳንዳኔ፤

ዩያሮ ኑኡኒ ኑኡኮ ናንጎ ዎዶይዳ ቢያ
ዳንሦና ሻሺ ዓሳ ጎኑላና
የኦሲ ቦንቸሞ ማዓ ዓይኑሞ
የኦሲኮ ጌኤዮ ማኣሪ ኑ ዓይናዳንዳኔ።

21 ቤሌሶ ዓሳጋጋ ኮሺንቴ ቲሺና ካኣቲኮ ኪዳ ዱንጮይዳ
ቲሺኬቴ ፓፃንዳያ ማዓዶ ዒሲያሴ ዩያኮ ቤርታ
ዓሶሞ ኬኤዜኔ።

22 ካኣቲ ሂዘቂያሴያ፡- «ታኣኒ ፖዒ ጌኤዮ ማኣሪ ዓሳዳኒ
ዳንዳዒያ ዔርዛ ማላታ ዓይጎናንዳይ?» ጌዒ
ዒሲያሴ ኮራ የኦጮኔ።

39

ባብሎኔ ዓጫጋ ካኣቲ ኮራ ሙኬ ኪኢቶ ዓሶ
(2ካኣቶ ማ 20:12-19)

1 ዩኖ ዎዶና ባብሎኔ ዓጮ ካኣቲ ባልዳኣኔ ናኣዚ፡
ሚርዳኬ ባልዳኣኔ ጎሥሂ ካኣቲ ሂዘቂያሴ ሃርጊንቴ
ፖዒሂ ዎይዜኔ፤ ዩያሮ ሂዘቂያሴም ዒጎንጎዶ ባኣዚንጎ
ዳብዳቤያ ፃኣፒ ዳኬኔ። 2 ሂዘቂያሴ ዒዛ ኮይላ ሙኬ
ዓሶንሂ ዎዛና ዔኬኔ፤ ዩካጋ ካኣቲሞ ማኣሮኮ ሚሆ ጌሦ
ማኣሮይዳ ዓሳ ባኮ ጉቤ ቢርንጎታ ዎርቆንጎታ ዱማ ዱማ
ሳውቃ ዳኤሻና ሳውቂሶና ቲዮንጎታ የሎ ዓንጋሞንጎታ ሚሆ
ቢያ ዩያ ዓሶ ቤኤዜኔ፤ ዒዛኮ ካኣቲሞ ማኣሮኮ ሚሆ ጌሦ
ማኣራ ማዔቴያ ዒዚ ዎይሂ ዓጮይዳ ዓሳ ዓይጎ ቤሰካ
ዓሳ ቆሎ ቢያ ሂዘቂያሴ ዩያ ዓሶም ቤኤዜሞ ሃሺ ፔቴ
ባኣዚታያ ባኣሴ። 3 ዒማና የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ
ካኣቲ ሂዘቂያሴ ኮራ ዓሳዳያ፡- «ዩንሂ ዓሶንሂ ዓንካጋ
ሙኬይ? ሃሃ ዔያታ ዓይጎ ኔኤም ኬኤዜይ?» ጌዒ
የኦጮኔ።

ሂዘቂያሴያ ማሃያ፡- «ዔያታ ሙኬሂ ባብሎኔ ጌይንጎ
ሃኬ ዓጫጋኮ» ጌይ ማሃኔ።

4 ዒሲያሴ ጊንሂ፡- «ካኣቲሞ ማኣራ ዔያታ ዓይጎ
ዛጌይ?» ጌይ የኦጮኔ።

ሂዘቂያሴያ፡- «ዔያታ ቢያ ባኣዚ ዛጌኔ፤ ሚሆ ጌሦ
ማኣሮይዳ ዓሳ ባኮይዳጋ ቢያ ታኣኒ ዔያቶም ቤኤዜሞ
ሃሺ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሴ» ጌዔኔ።

5 ዩካጋ ዒሲያሴ ካኣቲሞ፡- «ቢያ ባኮ ዎይሂ ጎዳ ማዔ
የኦዛሂ ጋዓሂ ዎይዜ፡- 6 ኔኤኮ ቤርታ ዓዳንሂ ሙኪ ሃኖ
ሄላንዳኣና ቡኩሴ ቆላ ካኣቲሞ ማኣሮይዳጋ ኔኤኮ ቢያ
ፒፂንጎታ ዔኪ ባብሎኔ ዓጮ ዓኣዲንጎታንዳ ዎዶ ሙካንዳኔ፤
ፔቴ ባኣዚታያ ኔኤም ዓታዓኬ። 7 ኔኤኮ ዘርዎይዳጋ
ፔቴ ፔቴዘንሂ ባብሎኔ ዓጮ ዲዒ ዔኪ ዓዲንጎታ፡ ዩያ
ዓጮኮ ካኣቲሞ ማኣራ ዓሸቲሚ ማዒ ማዳንዳጉዲ ዔያቶ
ማሆንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ካኣቲ ሂዘቂያሴ ጋዓንቴ ዒዚ ዎይሂ ዎዶና ዓጫ
ኮሺ ማዒ ዳዓንዳሂ ዔርቴያ ማዔሂሮ፡- «ናንጊና ናንጎ
ጎዳይዳጋ ዔኪ ሙኪ ኔኤኒ ታኣም ኬኤዜ ቃኣላ ኮሺኬ»
ጌዔኔ።

40

የኦሲኮ ዳር ደዲሻ ቃኣላ

1 ኑ የኦዛሂ ሂዘ ጋዓኔ፡-
«ዳር ታኣኮ ደዲሹዎቴ! ደዲሹዎቴ!

2 ዓይሌ ማዒ ዒዛኮ ማዶ ዎዳ ጋፔኔ፤ ዒዛኮ ጎሞ ዛሎር
ቢያ የኦሲዳጋ ጳንጮኖ ማቶ ዒዛ ዔኬሂንጎ
ጎማኣ ዒዛኮ ዓቶም ጌይንቴሂ ዩሩሳላሚም ለፔ
ዑኡሲና ኬኤዜዎቴ።»

3 ሂዘ ጋዓ ዑኡሲ ዎይዘንጎኔ፡-
«ዒሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ናንጊና ናንጎ ጎዳኮ ጎይያ
ጊኢጊሹዎቴ!
ዳውሎይዳ ኑ የኦዛሂም ጎይያ ጲሺ ኮሹዎቴ!

4 ዔታዳ ቤዘና ደኦጫዳ ቤዛ ኩሚ ጊኢጎንጎ፤
ዳኩንጎ ጌሚርንጎታ ቢያ ሂርኪዲ ባኣሲንቶንጎ፤
ጌሚርንጎታ ጌሊ ኬሰኪ ጌዔ ሳዓኣ ቢያ ጊኢጎንጎ።

5 ዩኖ ዎዶና ናንጊና ናንጎ ጎዳኮ ቦንቻ ፔጋዲ ጴዳንዳኔ፤
ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዩያ ኬኤዜያ ማዔሂሮ
ዓሳ ቢያ ዩያ ፔቴሞና ዛጋንዳኔ።»

6 ፔቴ ዑኡሲ ታና «ዒላቴ!» ጌዔኔ፤
ታኣኒያ ማሃያ፡- «ዎዚ ጌዒ ታ ዒላቶንዳይ!» ጌዒ
የኦጮኔ፤
ዩና ዑኡዜላ «ዒሲ ቢያ ማኣቲጉዲኬ፤
ቦንቻኣ ቢያ ካይዚ ቡኒጉዲኬ፤

7 ናንጊና ናንጎ ጎዳኮ ዠባራ ዠባርሻ ዎዶና
ማኣታ ማላሂና ቡና ዲኢናሂጉዲ
ዒሲያ ዩያጉዳያኬ።

8 ጎኔና ማኣታ ማላኔ፤ ቡናኣ ዲኢናኔ፤
ናንጊና ናንጎ ጎዳሂኮ ቃኣላ ጋዓንቴ ናንጊና ደዲ
ናንጎኔ።»

9 ዒንሂ ጳዮኔም ኮዦ ባኮ ኬኤዛ ዓሳ!
ሌካ ዳጌ ዳኮ ኬሰኩዎቴ!
ዒንሂ ዩሩሳላሚም ኮዦ ሃይሶ ኬኤዛ ዓሳ!
ዑኡዘ ዒንሂኮ ዳጊዲ ዒላቲዎቴ!
ዒላቲዎቴ ዒጊጫጎቴ!
ዩሁዳ ካታሞም፡- «የኦዛሂ ዒንሂኮ ሃይሻ!»
ጎውዎቴ።

10 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ፔኤኮ ዳኤጎ ዎልቆና ዎይሂኒ
ሙካንዳኔ፤
ዒዚ ሙካሂ ዒንጎኒ ማሌ ባኮንጎ ማዳሂ ዛሎ
ጫጎንዳሂያ ዔኪኬ።

11 ቆልሞ ሂንቃ ዓሲጉዲ ዒዚ ሂንቃንዳኔ፤
ላኣቆ ማራናኣቶ ፔቴይዳ ዒ ቡኩሳንዳኔ፤
ፔኤኮ ቃሶይዳ ኮንቂ ዔያቶ ዔካንዳኔ፤
ናኣቶ ዳንሂሂዛንሂያ ጉኡዳዎጋ ታሂ ዒሻንዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ የኦሲና የ ቤቃይ?
12 ዳኤጎ ባዘ ዎኣያ ፔኤኮ ቃኣቆ ጋራ
ጫሪንጮዎ ፔ ኬኤላና
ሳያ ዓጮ ማኪ ዔራኒ ዳንዳዓሂ የናዳይ?
ዳኩንጎ ጌሚርንጎታ ዳኤሡሞ ዔር ባኮና ዛጊ
ዔራንዳሂ የናዳይ?

13 ናንጊና ናንጎ ጎዳ፡- «ሂዲ ማዳ» ጌዒ ዓይሂሂ የናዳይ?
ዒዛ ዔርዛኒና ዘራኒያ ዳንዳዓያ የናዳይ?

14 ዒዛም ኬኤዛንዳጉዲ የኦሲ የኣና ዘርቴይ?
ፒዜ ዎጎ ዔርዜሂ ዒዛ የናዳይ?
ዔራቶ ዒዛ ዔርዜሂንጎ

39:7 39:7 ዳኣኔ. 1:1-7፤ 2ካኣቶ. ማ 24:10-16፤ 2የኦሲ. ዓሃኬ 36:10። 40:3 40:3 ማቲ. 3:3፤ ማር. 1:3፤ ዮሃ. 1:23። 40:5 40:5 ሉቃ. 3:4-6። 40:8 40:8 ያይ. 1:10-11፤ 1ጴፂ. 1:24-25። 40:10 40:10 ዒሲ. 62:11፤ ዮሃ. የፔዳ 22:12። 40:11 40:11 ሂዘ. 34:15፤ ዮሃ. 10:15። 40:13 40:13 ሮሜ 11:34፤ 1ቆሮ. 2:16።

ማሊ ጳቂሃ ጎይታዎ ዲዛ ጳቂይ?

- 15 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ቤርታ ዴራ ፔቴ ያቲ ጋርካ ያዳ
 ቀላሂጉዲኬ፤
 ዴኤሠ-ሞ ዔሮ ባኮይዳ ዓኣ ሲላላጉዲ ፓይዲንታኔ፤
 ቀእያ ሳዛ ዓኣ ሳዓኣ ዲዛ ቤርታ ዓዳ ሲላላ
 ሊኢቃጉዲ ሼሌዓያኬ።
- 16 ለባናኦሴይዳ ዓኣ ሚፃ ሚቺ ዲንጎ ዲንገያ ታሞ
 ዔኤሠኒ
 ቆልማኣ ዲዛኮ ሚቺ ዲንጎ ዲንገያም ገዳያቱዋሴ።
- 17 ያኦሲ ቤርታ ዴሮኮ ፓይዳ ባኣያኬ፤
 ላኣገፃፓ ዔቄያና ፓይዲዳ ጌሉዋያኬ።

- 18 ያኦሲ ዲንሂ ያኦና ዋላ ቤኤዛይ?
 ያኦና ዋላ ዲንሂ ዲዛ ሄካሳይ?
- 19 ማሌ ያኦዞ ሃኣሚ ቆኦቂ ኮሻኔ፤
 ዋርቆ ኮሻሂያ ጳርቆ ገኢገሻኔ፤
 ቢሮ ዓንጎዋ ካኒ ቢራታ ኮሺ ማይሳኔ።
- 20 ዔኤቢባኣ ማንቃሂ ኮሳዲቀ ሚሂ ዶኦራኔ፤
 ዶቡቀ ማላታ ዲዛም ኮሺንታንዳጉዲ
 ዔርቴ ሃኣሚ ዓሲ ዲ ኮሳኔ።

- 21 ፔቴታዎ ዬያ ዔራቀዓዳ? ዲንሂ ዋይዚባኣዓዳ?
 ሚናኣፓ ዓርቃዎ ዲንሂም ኬኤዚንቲባኣዳ?
 ሳዓ ማዢንቲማኣፓ ዓርቃዎ ማሊ ዲንሂ
 ጳቂሠቀዓዳ?
- 22 ሳዓ ማዔ ካሮይዳ ያኦሲ ፔ ሻኣሎ ጌሂ ዴዔሂ
 ጫሪንጮ ዓዳ ጎኦባ ዓፒላጉዲ ዳሪሂ
 ዓፒላፓ ኮሾ ናንጎ ማኣሮጉዲ ዶቄሂ
 ዓጮ ዴራ ያቆጉዲ ዳካ ማዔሂያ ዔራቀዓዳ ዲንሂ?

- 23 ዲዚ ዴኤፖ ዓሶ ዳውሲሳኔ፤
 ሃያ ዓጮ ሱኡጎ ባኣያ ማሃኔ።
- 24 ዔያታ ሃገ ባቃሌያና ያጸ ዳኪባኣ ባቃሊጉዲኬ፤
 ናንገና ናንገ ጎዳ ከባሮ ፔኤኮ ዳካዛ ቤዘና ዔያታ
 ማላኔ፤
 ዲልባጉዲ ላኣሊንቲያ ዔያታ ባይቃኔ።

- 25 «ሂዳዎ ታና ዲንሂ ያኦና ዋላ ቤኤዛይ?
 ያኦና ዋላ ዲንሂ ታና ሄካሳይ?» ጋዓኔ ዲማዳ
 ያኦዛሂ።
- 26 ዴገ ገዔ ጫሪንጮ ለካ ዛጉዋቲ፤
 ዲንሂ ዛገ ዠኦጋሂ ማዢሂ ያናዳይ?
 ዲዚ ያልዚ ያላ ዓሲጉዲ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳኔ፤
 ዋማዳታቲያ ፓይዳ ዔያቶኮ ዲዚ ዔራኔ፤
 ፔቴ ፔቴሂ ፔ ሱንሂና ዔያቶ ዔኤላኔ፤
 ዲዛኮ ቢታንቶንታ ዋልቆንታ ሚርጌና ዴኤፒኬ፤
 ዬያሮ ዔያቶይዳፓ ፔቴታዎ ባይቃዓኬ።

- 27 ያይቆኦቤ፣ ዓይጋ ኔ ሃያ ጋዓይ?
 ዲሰራዔኤሌ፣ ዓይጋ ኔ ሄዚ ገዒ ጌሰታይ?
 «ጎይፃ ታኣሲ ያኦሲ ዓኣፓፓ ዓኣሸንቲኔ፤
 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ዋጋንዳሂያ ሃሹኔ» ዓይጋ ኔ
 ጋዓይ?
- 28 ፔቴታዎ ኔኤኒ ዔራቀዓዳ?
 ዋይዚያ ኔኤኒ ዋይዚባኣዓዳ?
 ያኦሲ ናንገና ናንገ ጎዳኬ፤
 ዓጮ ቢያ ማዢሂ ዲዛኬ፤

ዲዚ ፔቴታዎ ላቢንቲዋሴ፣ ማሊያዋ ፔኤኮ
ሸርሹዋሴ።

- 29 ላቤዘንሂም ዲዚ ደዲሞ ዲንጋኔ፤
 ዋልቃ ኬዴዘንሂማኣ ዋልቄ ቃሳኔ።
- 30 ጳሾራ ላላባኔ፣ ዋልቄባኣያ ማማዓኔ፤
 ዴጌሂያ ባሸንቲ ሎሎኦሚኔ።
- 31 ናንገና ናንገ ጎዳ ጉሙርቂ ናንጋዘንሂኮ ጋዓንቲ
 ዋልቃ ገንሂ ደዳንዳኔ፤
 ዓዳ ኮኦኬጉዲ ጋኣሲና ባራናንዳኔ፤
 ጳሸኪያ ጳሸካንዳኔ፣ ላቢንዲዋሴ፤
 ሃንታንዳኔ፣ ላቢንቲ ዔያታ ሎኦማዓኬ።

41

ያኦሲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ዲንጌ ሃገ ማዓ ዋዛ

- 1 ያኦሲ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲንሂ ዋኣዎ ሳዞ ዓጮ ናንጋ ዴራ!
 ዚቲ ጌዲፓፓ ዋይዙዋቲ!
 ዴራ ዋልቆ ፔኤሲ ገንሂ ደዲሺ፣ ሃኒ ሙኪያ
 ኬኤዘንጎ፤
 ዋጎ ቤዛ ዋላ ኑ ካኣሞም።»
- 2 «ዋልቆሲ ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዔቂሲ ዔኪ ሙኬሂ
 ዲዛም ማዳንዳጉዲ ዔኤሌሂ ያናዳይ?
 ዴሮ ዓኣሂ ዲዛም ዲንጌኔ፤
 ካኣቶዋ ዲዛ ዴማ ዋርቃንዳጉዲ ማሃኔ፤
 ዲዛኮ ጨንቾ ዓፓሮም ዔያቶ ዲ ሲላላ ማሃ
 ሂኢዠማኣ ዲልባ ማሃ ዓኣሂ ዲንጌኔ።
- 3 ዬያኮ ቤርታ ፔ ቶኦኪና ዔያታ ዓኣዲ ቤቂባኣ ጎይሂና
 ዔያቶ ዲ ዳውሴኔ፣ ፔቴታዎ ዲዛ ቃዜ ባኣዚ ባኣሴ።
- 4 ዬይ ማዓንዳጉዲ ዓይሂሂ ያናዳይ?
 ዓይፃፓ ዓርቃዎ ዓሲኮ ሾይንቶ ፓይዲ ዔራሂ
 ያናዳይ?
 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታኣፓ ዓኣኔ፤
 ጋፖይዳ ጴዳሂያ ታናኬ።»
- 5 «ዋኣዎ ሳዞ ዓኣ ዓጮይዳ ናንጋ ዴራ
 ታኣኒ ማዳ ባኮ ቢያ ዛጌኔ፤
 ዬያሮ ሚርጌና ዔያታ ዲቃቲ ጎጋይቄኔ፤
 ፔቴሞና ቡኪ ታ ባንሂ ዔያታ ሙኬኔ።
- 6 ፔቴሂ ባጋሂ ማኣዳኔ፤
 ጌርሲ ፔ ጌርሲ፡- «ሃይ ኔ ዋይታይ ደዴ!» ጋዓኔ።
- 7 ሃኣማሂ ዋርቆ ሼኤሻሂ ደዲሻኔ፤
 ማሌ ያኦዞ ሞቶሾና ዲይ ገኢገሻሂያ
 ሚሰማሮና ጳርቃሂም፡-
 «ሃይ ኔ ዋይታይ ደዴ! ኔ ቃራ ዲሸኪ ዓይሂኔ!» ጋዓኔ፤
 ማሌ ያኦዞ ዓገጹዋጉዲ ሚሰማሮና ዔያታ
 ጳርቃኔ።»
- 8 «ጋዓንቲ ኔኤኒ ታ ዓይላሂ ዲሰራዔኤሌ!
 ታ ኔና ዶኦሪሃ ያይቆኦቤ!
 ታ ላጋሂ ዓቢራሃሚ ዜርፃሂዮ!
- 9 ሳዓ ማዔ ካራፓ ታ ኔና ዔኪ ሙኬኔ፤
 ዓጮኮ ጋፓፓ ታኣኒ ኔና ዔኤሌኔ፤
 «ኔ ታ ዓይሌኬ» ገዒ ታ ኔና ደዶኦሪኔ፤
 ታኣኒ ኔና ኬኤሪባኣሴ።
- 10 ታኣኒ ኔኤና ዋላታሂሮ ዲገጨፖ!
 ታ ኔኤኮ ያኦዞሂኬ፣ ሃገ ማዓ ዋዛ ቲቂፖ!

- 11 ታኣኒ ኔና ደዲሻንዳኔ፥ ማኣዳንዳኔ፤
ታኣኦ ደደ ኩጮና ታ ኔና ዓርቃንዳኔ።
- 12 ሞርኮ ኔኤኮ ኔ ኮባንዳኔ፤
ገባሽንቲ ቦርሲንታንዳኔ፤
ኔና ሜታሳኒ ዔቃዞንሚያ ቤሲ ባይቃንዳኔ።
- 13 ሃይ ኔኤኒ ወይታይ፥ ዲቃቲፖ፤
ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጮ ዓርቁ ታ ኔና ማኣዳንዳኔ፤
ጌሲ ኔና ደዲሻሚ፥ ታና ኔኤኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሚኬ።»
- 14 ናንገና ናንገ ጎዳ፡-
«ኔኤኒ ዛኣሌጉዲ ማዔሃ ያይቆኦቤ!
ላኣፓ ማዔሃ ዒሰራዔኤሌ!
ዒጊጪፖ ታ ኔና ማኣዳንዳኔ፤
ኔና ዓውሳ ዒሰራዔኤሌኮ ደማዴሚ ታናኬ» ጋዓኔ።
- 15 ዓከ፥ ዓጩ ማዔ ቶኪ ዓኣ ሃኣኮ ሺርካ ዓንጎጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤
ዲኮ ቢያ ኔኤኒ ሺርኪ ባይዛንዳኔ፤
ጌሚርዋ ሄርቁ ዳኣዲ ሲላሊ ኔ ማሃንዳኔ።
- 16 ኔኤኒ ዔያቶ ፒዲሳንዳኔ፤
ዠባራኣ ፒዲ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤
ዓልጋሚ ዠባራ ዔያቶ ላኣላንዳኔ፤
ኔኤኒ ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ጎዳና ዋዛዳንዳኔ፤
ዒሰራዔኤሌኮ ደማዴሚ፥ ታና ጉሙርቁ ኔ ያቶርቃንዳኔ።
- 17 «ማንቆንታ ሜታዳ ዓሰንታ ዋኣሚ ኮባንዳኔ፥ ጋዓንቲ ዴንቃዓኬ፤
ቆርጫ ዔያቶኮ ዴኤቦና ፃኣዴኔ፤
ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሺኢዲያ ዔያቶሲ ዋይዛንዳኔ፤
ታኣኒ ዒሰራዔኤሌኮ ያኦዛሚ ፔቲታዎ ዔያቶ ሃሻዓኬ።»
- 18 ቦኦሬ ጌሚርይዳፓ ዋርዚ ታ ወይሳንዳኔ፤
ደኦጫዳ ጊንገይዳ ዋኣሚ ታ ዑራንዳኔ፤
ደውላዳ ዓጫ ቦቆሊ ታ ዴይሃንዳኔ፤
ሳዎ ሚላ ዋኣሚ ዓልቃያ ማዓንዳኔ።
- 19 ሊባኖኦሴ ሚያንታ ሻርንታ
ባርሴኔቲ ጌይንታ ሚያንታ ዛይቶ ሪሚቶንታ
ደውሎይዳ ታ ባቃልሳንዳኔ፤
ዓሲ ናንጉዋ ደውላ ዴኤሎ ዚቢቆንታ ዓሰታ ጌይንታ ሚያንታ
ሪሚቲንታ ደማ ደማ ሚሚ ኩሜ ዴኤሊ ታ ኬሳንዳኔ።
- 20 ዬያ ታኣኒ ማዳንዳሚ ታና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ኩጫ ማዴያ ማዒያ
ታኣኒ ዒሰራዔኤሌኮ ደማዴሚ ዬያ ማዠያ ማዒያ ቢያሚ ዛጊ ዔራንዳጉዲና ማሊ ጳቂሃንዳጉዲኬ።»
- 21 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ዒንሚኮ ጌኤዞ ሂንዳ ሺኢሹዋቲ፤
ማርኮዋ ዒንሚኮ ዔኪ ሙኩዋቲ ጋዓኔ፥ ያይቆኦቤ ካኣቲ።»
- 22 ዒንሚኮ ሜሌ ያኦዞዋ ዔኪ ሙኪ

- ማዴንቲ ኩማንዳ ዋደ ኑ ዔራንዳጉዲ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባኮ ቢያ ሂንዳ ኑኡም ዔያታ ኬኤዞንጎ፤
ሃጊ ማዓንዳ ባካ ዓይጎታቲያ ማሊ ኑ ጳቂሃንዳጉዲ ማና ቤርታኣ ባካ ዋማዲታቲያ ኑኡም ዔያታ ኬኤዞንጎ።
- 23 ዒንሚ ሜሌ ያኦዞ ማዔሚ ኑ ዔራንዳጉዲ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባኮ ቢያ ሂንዳ ኑኡም ኬኤዞዋቲ፤
ኑ ዲቃቲ ፔቲምና ዒንሚ ዛጋንዳጉዲ ኮሺ ማዔቲያ ፑርታ ባኣዚ ሂንዳ ማዲዋቲ።
- 24 ሃይሻ ዒንሚ ዔኤቢዳ ፓይዲንቲዋያኬ፤
ማዳኣ ዒንሚኮ ዔኤቢ ፓሁዋያኬ፤
ዒንሚ ደኦሬ ዓሳኣ ሻኣካያኬ።»
- 25 «ታኣኒ ፔቲ ሱኡጌ ኬዳ ባንፃፓ ዔቂሴም ሃይሻ ሙኬኔ፤
ዒዚ ታ ሱንጆ ቦንቻያ ማዒ ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ሙካያኬ።
ማኒ ዠኢጫ ዓጫ ቶርጳሚ ሄርቃሚጉዲ ዒዚያ ሱኡጎ ቢያ ሄርቃንዳኔ።»
- 26 ኑኡኒ ዒዛ ዔራንዳጉዲና ዒዚ ፒዜኬ ጋዓንዳጉዲ ቤርታኣፓ ዓርቃዎ ዬያ ኬኤዜሚ ያናዳይ?
ዬያ ባኮ ዛሎ ሃኣዲኬ ጌሲ ኬኤዜያ፥ ዒላቲያ ዒንሚዳፓ ፔቲ ዑኡሲታዎ ኬሴይ ባኣሴ።
- 27 ቤርታዲ ሃያ ሃይሶ ጃዮኔም ፔጋሲ ኬኤዜሚ ታናኬ፤
ዬሩሳላሚማኣ ኮዠ ሃይሶ ኬኤዛሚ ዳኬሚያ ታናኬ።
- 28 ሺሪ ታኣኒ ዛጌ ዋደና ያኦኒያ ባኣሴ፤
ሜሌ ያኦዞይዳፓ ዞር ዒንጋያ ባኣሴ፤
ታኣኒ ያኦጫዛ ማሂ ኬኤዛያ ባኣሴ።
- 29 ዬያር ሃይ፥ ሜሌ ያኦዞ ቢያ ጉሪኬ፤
ፔቲ ባኣዚታዎ ማዳኒ ዔያታ ዳንዳዑዋሴ፤
ዔያቶ ማሊሲ ማዠና ባካ ጉሪ ዠባሪኬ።»

42

- ያኦሲ ዓይላሚ
- 1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ታኣኒ ማኣዳሚና ደኦሬሚ ዒዚ ታና ዋዛሳ ታኣኮ ዓይላሚ ሃያኬ፤
ታኣኮ ዓያኖ ዒዛይዳ ታ ናንገሻንዳኔ፤
ዒዚ ዴርም ቢያ ፒዜ ዋጌ ዳዋንዳኔ።»
- 2 ዒዚ ዒላቲ ኬኤዛዓኬ፤
ፔኤኮ ዑኡዞዋ ዞኣዜይዳ ዋይዚሳዓኬ።
- 3 ሃይቁ ጳሬ ፒሎዋ ዒዚ ሚንሃዓኬ፤
ሃይቃኒ ዑኬ ያንፖዋ ዋዳዓኬ፤
ጉሙርቁንቲሚና ፒዜ ዋጌ ዒዚ ዳዋንዳኔ።
- 4 ሳዎይዳ ፒዜ ዋጌ ዋጊንታንዳጉዲ ማሃንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ላባዓኬ፥ ሃጊ ማዓ ዋዛኣ ቲቃዓኬ፤
ሜሌ ዴራ ዒዛኮ ዔርዚያ ዋይዛኒ ጳቂሃኔ።»
- 5 ጫሪንጫ ማዠሚና ሳዎኮ ጋፓፓ ጋፖ ሄላንዳኣና ዔቂሴሚ፤
ሳዎና ዒዛይዳ ናንገ ባኮ ቢያ ኮሺሚ ሸምፔና ዑኡሲና ዔያቶም ዒንጌሚ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
6 «ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ጂሎምና ኔና ዔኤሌኔ፤

42:1 42:1 ማቲ. 3:17፤ 17:5፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22፤ 9:35። 42:4 42:4 ማቲ. 12:18-21። 42:5 42:5 ዳኪ. ማዳ 17:24-25።

ታ ኔኤኮ ኩጮ ዓርቁ ካፔኔ፤
 ታኣኮ ዒጊኖም ጫክቆሞጉዳያ
 ማሌ ዳሮም ታ ኔና ፖሲ ማሄኔ።
 7 ዬያሮ ዓኣፓ ባይቁ ዓሶኮ ዓኣፖ ኔ ፖሲ ሳንዳኔ፤
 ዲሞ ዔቶ ቱኡዞ ማኣራ ዓኣ ቱኡቴ ዓሶ ኔ
 ኬሳንዳኔ።»

8 «ሱንፃ ታኣኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤
 ታኣኮ ቦንቾ ታኣና ጊሽታያ ማሌ ያኦሲ ባኣሴ፤
 ማሌ ያኦዛ ታኣኮ ጋላቶ ታኣና ዎላ ጊሽታንዳጉዲ ታ
 ኮዑቆሴ።»

9 ዓኣሪ ታኣኔ ቤርታዲ ዒንሢም ኬኤዜ ባኣ ቢያ ማዲንቲ
 ኩሚኔ፤
 ሃሢ ጋዓንቴ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ዓኮ ባኮ ዛሎ
 ማዲንቲ ኩማንዳሢኮ ቤርታዲ ታ ኬኤዛኔ።»

ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ጋላታ ዓይኑም

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቾም ማዓ ዓኪ ዓይኑም
 ዓይናዲዎቲ፤

ዓጮ ዳራ ቢያ ጋላታ ዓይኑም ዒዛም ሸኢሹዎቲ፤
 ባዞ ሳዛ ናንጋ ዓሳ ቢያ
 ዓጮኮ ጋፖይዳ ናንጋ ዓሳኣ ቢያ ዒዛ ጋላቶንጎ፤

11 ዳውሎና ዳውላዳ ቤዘናይዳ ዓኣ ካታማ
 ዬያጉዲ ሃሃ ቁዳኣሬ ዳራ ናንጋ ጉርዳ ዑኡዞ ፔኤኮ
 ዳጊዳንጎ፤
 ሴኤላ ካታማ ናንጋ ዓሳ ዎዛና ዓይናዲንጎ፤
 ዳኮ ቶኦካ ዔቁ ሂላሾንጎ።

12 ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቾንጎ፤
 ጋላቶ ዒዛሲ ዎኣያ ሳዘይዳ ዓኣ ዓጮም
 ዎይዚሶንጎ።

13 ናንጊና ያልዚና ዔርቲ ፖኦሊሴጉዲ ኬሰካኔ፤
 ያላ ዓሲጉዲ ጫርቁ ዔቃኔ፣ ሶራይቲያ ሶራይታኔ፤
 ፔኤኮ ሞርኮዎ ባሻኔ።

ያኦሲ ፔ ዳሮ ማኣዳኒ ዒንጌ ሃጊ ማዓ ዎዞ

14 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- ያዳሲ ዎዳ ታኣኔ ጊቢ
 ዳዔኔ፤
 ዚቲዮ ጌዒ ታና ታኣኔ ዓርቁኔ፤
 ሃሢ ጋዓንቴ ሾይሢ ዓርቁ ላኣሊጉዲ ታ ዒላታኔ፤
 ዑኡዞ ታ ሆኦሚንቴ ዔካኔ።»

15 ዲኮንታ ጌሚሮንታ ታኣኔ ደይሳንዳኔ፤
 ዬያቶይዳ ባቃሌ ባኮ ቢያ ታኣኔ ማልዛንዳኔ፤
 ዎሮ ዎኣያ ባዚ ሳዛ ዓኣ ሳዓ ማሃንዳኔ፤
 ቦቆሎ ዎኣያዎ ታኣኔ ሚጨሳንዳኔ።»

16 «ዓኣፖ ባይቁ ዓሶ ዓኣዲ ቤቁባኣ ጎይሢና ታ ዔኪ
 ዓኣዳንዳኔ፤
 ቤርታ ዔያቶኮ ጎኦቢንቴ ዲሞዎ ታ ፖሲ ሳንዳኔ፤
 ጌሊ ኬሰኪ ጌዔ ቤዞ ታኣኔ ጊኢጊሻንዳኔ፤
 ዬይ ታኣኔ ማዲ ኩንሃንዳ ባኮኬ፤
 ታኣኔ ዔያቶም ዬያይዲዎ ሃሻዓኬ።»

17 ማሌ ያኦዞ ጉሙርቆዞንሢ
 ዔያቶኮ ማላቶዎ «ዒንሢ ኑ ያኦዞኬ» ጋዓዞንሢ
 ጋፒ ቦርሲንታንዳኔ።»

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ያኦሲም ዎይዞ ዒፃሢ

18 «ዒንሢ ዎዮ ባይቁ ዓሳ ዎይዞዎቲ፤
 ዒንሢ ዓኣፓ ባይቁ ዓሳኣ ጊኹ ጌዒ ዛጉዎቲ፤

19 ታ ዓይላሢዳፓ ዓታዞ ዓኣፒ ባይቁይ ያናዳይ?

ታኣኮ ኪኢቶ ናዓሢዳፓ ዓታዞ ዎይዞ ባይቁይ
 ያናዳይ?

ፔና ታኣፖ ጉሙርቁንታያ ማሄ ዓሢጉዲ ዓኣፒ
 ባይቁይ ያናዳይ?

ያኦሲ ዓይላሢጉዲ ዓኣፒ ባይቁያ ማዔይ ያናዳይ?

20 ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቲ፤ ሚርጌ ባኣዚ ዒንሢ ዛጌኔ፤
 ጋዓንቴ ዒናፓ ማሊ ዒንሢ ጳቂሢባኣሴ፤
 ዎያ ዒንሢኮ ቡሊሢኬ፣ ጋዓንቴ ዒንሢ
 ዎይዞዎሴ።»

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ያሎሞሮ ጌዒ

ፔኤኮ ዎጎ ዳኤፒ፣ ሃሃ ቦንቾንታያ ማሃኒ ኮዔኔ።

22 ሃይ ዳራ ጋዓንቴ ዎልቁና ቡሪንቴያኬ፤

ዳኔ ዔቴ ጋርሲ ጌልዚ ዔያቶ ዑፃ ካራ ዎዳናያኬ፤

ቴኤሲ ማርካ ዔያቶ ዓኣቾናኔ፤

ዎልቁና ዔያቶ ቡርናኔ፤

ያኦሲ ዔያቶ ዓውሳኒ ዳንዳዒባኣሴ።

23 ዒንሢ ባኣካፓ ዬያ ባኮ ዛሎ ቶኦኪ ኬሲ

ሙካ ዎደም ዛጊ ዒናፓ ዎይዛይ ያናዳይ?

24 ያይቆኦቤ ቡሪንታንዳጉዲ

ዒሰራዔኤሌያ ዲዒንቴ ዔውታንዳጉዲ

ዓኣሢ ዒንጌሢ ያናዳይ?

ዬያ ማዳሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳቲዎዳ?

ዬይ ማዲንቴሢ ኦኤኒ ዒዛም ዎይዞ ዒፃሢ

ዒዚ ናሽካ ጎይዎዎ ኑ ዓኣዲባኣሢ

ዒዛኮ ዎጎዎ ዓይሢንቴ ኑ ካፒባኣሢ።

25 ዬያሮ ዒዛኮ ዔኤታ ዳጎንታ ዒጊቻ ያሎዎ ኦኤም ዒ

ዳኬኔ፤

ዓጮ ኦኤኮ ሸርሺ ታሚ ዓጌኔ፤

ኦኤኒ ጋዓንቴ ዬያ ቢያ ዔሪባኣሴ፤

ኦና ሚቼኔ፣ ጋዓንቴ ዒና ኑ ዔኪባኣሴ።

43

ያኦሲ ፔኤኮ ዳሮ ዓውሳኒ ዒንጌ ዎዞ

1 ዒንሢ ያይቆኦቤ ናኣታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ!

ዒንሢ ማገፍ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤

«ታኣኔ ዓውሴያ ማዔሢሮ ዒጊጨገፖቲ፤

ዒንሢ ታኣርኬ፤

ዒንሢኮ ሱንፃና ታኣኔ ዒንሢ ዔኤሌኔ።

2 ዳኤፖ ዎኣያና ዒንሢ ፒንቃ ዎደና

ታኣኔ ዒንሢና ዎላ ማዓንዳኔ፤

ዬያ ዎሮና ዒንሢ ፒንቃ ዎደና

ዬይ ዎኣያ ዒንሢ ዔኤዳዓኬ፤

ታሞ ጊዴና ዒንሢ ዓኣዳ ዎደና

ዒንሢ ሚቻዓኬ፣ ሌኤባኣ ዒንሢ ሸኤላዓኬ።

3 ታኣኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኦዞሢ፤

ዒሰራዔኤሌኮ ዳማዳያ ማዔ፣ ዒንሢ ዳኤሻሢ፤

ዒንሢ ዓውሳኒ ጊብፃንታ ዒቶጲያንታ ሳኣባ ዓጮዎ

ታ ዒንሢም ዒንጌኔ።»

4 ዒንሢ ታኣኮ ቦንቾንታያና ዳዲዎ ማዔ ማሄኬ፤

ታኣኔ ዒንሢ ናሽካሢሮ ዒንሢ ሸምፓሢ ዓውሳኒ

ማሌ ዳሮንታ ካኣቶንታ ሸምፓሢ

ያኦካ ማሄ ዒንሢ ቤዞ ታኣኔ ዎዳኔ።

5 ታኣኔ ዒንሢና ዎላታሢሮ ዒጊጨገፖቲ፤
 ዓባ ኬሰካ ባንፃና ጌላ ባንፃናፓ ዒንሢንታ ዒንሢኮ
 ናኣቶንታ
 ቡኩሲ ዔኪ ታ ሙካንዳኔ።»

6 «ታኣኮ ባቲንቆ ናኣታ ሃኬ ዓጨፓ ሙካንዳጉዲ
 ወዲሮ ናኣታኣ ዓጮኮ ጋፓፓ ዩዓንዳጉዲ
 ኬደ ባንዮና ዓኣ ዓጮ፡- <ዒንሢ ዔይቶ ሃሹዋቴ>
 ደኣሎ ባንዮ ዓጮዋ <ዒንሢ ዔይቶ ዓርቂፖቴ> ጌዒ
 ታ ዓይሣንዳኔ።»

7 ዔይታ ታ ሱንዮና ዔኤሊንቴዘንሢና ታ ቦንቾም ታ ዔይቶ
 ማዜ
 ታ ኩጮና ታኣኒ ኮሺዘንሢና ማዜ ዳሮ ታኣም ሃኒ
 ባዑዋቴ » ጋዓንዳኔ።

ዒሲያሴ ዓሳ ያኦሲኮ ማርካ ማዒያ

8 ያኦሲ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ዓኣፒ ዓኣንቴ ዛጉዋ
 ዋይዚ ዓኣንቴ ዋይዘዋ
 ታ ዳሮ ዔከ ኬሱዋቴ።»

9 ዳራ ቢያ ፔቴይዳ ቡከንቶንጎ፤
 ዔይቶ ባኣካፓ ሃኖ ዋድንታ ሚና ቤርታኣ ባኮ
 ቤርታዲ ኬኤዜያና ፔጋሲ ዔርዜያ ያናዲይ?
 ዒላኒ ማርካ ዔይታ ዔከ ሙኮንጎ፤
 ዓሳኣ ዩያ ዋይዚ ጎኔኬ ጎዮንጎ።»

10 «ታኣኒ ያኦሲ ማዒሢ ዔሪ
 ታና ዒንሢ ጉሙርቃንዳጉዲ
 ታኣኒ ደኣሬ፡ ማርኮ ማዒ ዓይላ ዒንሢኬ፤
 ጎኔና ታ ጊዳፓ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኣሴ፤
 ሃያኮ ቤርታኣ ባኣሴ፤ ሴካ ቤርቲማኣ ናንጋዓኬ።»

11 «ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤
 ታ ጊዳፓ ማሌ ዒንሢ ዓውሳንዳይ ባኣሴ።»

12 ታኣኒ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባኮ ቤርታሲ ኬኤዜኔ፤
 ዒንሢ ዓውሴሢ ታናኬ፤
 ማሌ ያኣዛፓ ፔቴይታዮ ዩያ ማዲባኣሴ፤
 ዩያ ቢያ ዛሎ ዒንሢ ታኣኮ ማርኮኬ።»

13 ታኣኒ ሚናፓ ዓርቃዮ ታኣኒ ታናኬ፤
 ታ ኩጮፓ ቶላኒ ዳንዳዒ ያኣኒያ ባኣሴ፤
 ታኣኒ ማዳ ባኮ ያኣኒ ታና ላኣጋኒ ዳንዳዒይ።»

ያኦሲኮ ማኣሪዮንታ ዒሲያሴ ዓሳኮዋ ጉሙርቃንቱዋያ ማዒያ

14 ዒንሢ ዓውሴ፡ ዒሲያሴኤሎኮ ዲማዳ፡ ናንገና ናንጋ
 ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ዒንሢሮ ጌዒ ታኣኒ ባብሎኔ ዓሳ ያላንዳ ዓሲ
 ዳካንዳኔ፤
 ዔይታ ሄርሺንታ ዋኣዮ ካኣሚሎ ታ ዔይቶኮ
 ማንሣንዳኔ፤
 ማሌ ዓጨ ዳውሲንቲ ዳንዳ ዓሲጉዲ ዔይታ
 ዳውሲንታንዳኔ።»

15 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢኮ ዲማዳ ያኣዛሢ፤
 ዒሲያሴ ዓሲዮቴ! ታኣኒ ዒንሢ ማዜኔ፤
 ዒንሢኮ ካኣታሢያ ታናኬ።»

16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ባዞ ሳዞይዳ ጎይሢ ኬሴኔ፤
 ዋኣዮ ጉዳሢዳ ሃንቶንዳ ጎይሢ ኮሺኔ።»

17 ሳርጌሎ ያይቶንታ ፓራሢንታ
 ያሎ ያላ ዓሳንታ ያሎና ዔርቲ ዓሳንታ
 ባይሲንታ ባንሢ ዒ ዔከ ዓኣዳኔ፤
 ዔይታ ሎኣሚኔ፡ ላሚ ዔቃዓኬ፤
 ዑኡዘዛ ሃሃይቃ ያምፔጉዲ ዔይታ ማዒ።»

18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ማዲንቲ ዓኣዳ ባኮ ጳቂሢፖቴ፤

ሃያኮ ቤርታ ማዒ ባኮ ማሊፖቴ።»

19 ዩያ ሃሺጋፓ ታኣኒ ማዳ ዓኮ ባኮ ዛጉዋቴ፤
 ዩይ ሃሢ ማዲንቲ ኩማንዳያ ማዒሢሮ ዒንሢ
 ዛጋንዳኔ፤
 ዳውሎይዳ ጎይሢ ታ ኬሳንዳኔ፤
 ዓሲ ናንጉዋ ዳውላኣ ዋኣሢ ታ ዑራንዳኔ።»

20 ታኣኮ ደኣሪንቴ ዳሮም ዋኣሢ ዒንጋኒ
 ዳውሎይዳ ታኣኒ ዋርዚ
 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዋኣሢ ታ ዑራኣና
 ካዮ ቦዓኣ ዓቲዋዮ ታና ቦንቻንዳኔ፤
 ወኡካሢንታ ሙኡታላኣ ታና ጋላታንዳኔ።»

21 ዔይቶ ታኣኒ ታኣም ማዜ ታ ዳሬ ማዒሢሮ
 ዔይታ ታና ጋላታንዳኔ።»

22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ዒንሢ ያይቆኦኔ ናኣታ ዒሲያሴ ዓሳ!
 ዒንሢ ታና ካኣሽኪያ ሃሹኔ፤
 ታኣም ማዲያዎ ዒንሢ ላሴ።»

23 ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያ ማዒ ማራቶ ዒንሢ ታኣም
 ሺኢሺባኣሴ፤
 ዒንጎ ባኮ ሺኢሺያና ታና ዒንሢ ቦንቺባኣሴ፤
 ዒንሢ ታኣም ዒንጎ ባኣዚ ሺኢሻንዳጉዲ ታ ዒንሢ ያኦጨ
 ባሲ ታኣኒ ዒንሢኮ ማዒባኣሴ፤
 «ዑንጂ ታኣም ጨቢሹዋቴ» ጌዒ ታ ዒንሢና
 ማታሲባኣሴ።»

24 ዒንሢኮ ሚኢሾና ሳውቃ ዑንጂ ዒንሢ ታኣም
 ሻንቁባኣሴ፤
 ሃኣቦ ማሎ ሚቺ ዒንጊያና ዒንሢ ታና ዋዛሲባኣሴ፤
 ጋዓንቴ ዒንሢኮ ጎሞ ሚርጉሞና ታኣኮ ዒንሢ ባሲ
 ማዒ፤
 ዒንሢኮ ዳቢንቶ ሚርጉሞና ታና ዒንሢ ሸናሴ።»

25 ዩይ ቢያ ማዒንቴያ
 ጎሞ ዒንሢኮ ዓቶም ጋዓ ያኦሲ ታናኬ፤
 ዩያ ታኣኒ ማዳሢ ዒንሢሮቲዋንቴ ታኣኒ ታና
 ማዒሢሮኬ፤
 ጎሞ ታ ዒንሢኮ ዓርቃዓኬ።»

26 «ሂንዳ ቤርታ ማዲንቲ ባኮ ታኣም ጳቂሢፖቴ፤
 ጌኤዘ ዒንሢኮ ታና ዋይዚሲ ዒንሢ ዒሎ ማዒያ
 ማርካሡዋቴ።»

27 ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓዳሢ ጎሞ ማዳኔ፤
 ዒንሢኮ ዔርዘዘንሢያ ዳቢንቲ ማዲ ታና ያዩሴኔ።»

28 ዩያሮ ዒንሢኮ ጌኤዘ ማኣሮ ሱኡጎ ታ ዳውሲሳንዳኔ፤
 ያይቆኦኔ ባይቃንዳጉዲ፡ ዒሲያሴኤሎያ
 ጋዳንቁንታንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ።»

44

ያኦሲጉዳ ማሌ ያኦሲ ባኣያ ማዒያ

1 ታ ዓይላሃ ያይቆኦኔ! «ታኣኒ ደኣሬ ዒሲያሴ
 ዋይዘዋቴ!»

2 ኔና ማዜሢ፡ ዒንዶ ጎጳይዳኣ ኔና ሙሌሢ
 ኔና ማኣዳሢ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 ታ ዓይላሃ ያይቆኦኔ! ታኣኒ ደኣሬ ዒሲያሴ
 ዒጊጨፖ።»

3 «ሚሊ ያኣዳ ዓጮም ዋኣሢ ታኣኒ ዒንጋንዳኔ፤
 ዳውሎ ዓጮይዳ ዋርዚ ታ ጎዳሳንዳኔ፤
 ታኣኮ ዓያኖ ኔኤኮ ናኣቶይዳ ታ ላኣላንዳኔ፤

ዓንጀዋ ኔኤኮ ናኣዚ ናኣቶም ታ ዒንጋንዳኔ።

4 ዔያታ ዋኣህ ኮሺ ዑሽኬ ማኣቲጉዲ
ዓልቁ ዋታ ዋኣዎ ዓጫ ዓኣ ዓሃያ ሚያጉዲ
ቢያ ዋዳና ዋርቄያ ማዓንዳኔ።»

5 «ፔቲህ፣ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳርኬ» ጋዓንዳኔ፤
ባጋህ ሃህ ታኣኒ ያይቆኦቤ ሱንዖና ዔኤሊንቴኔ
ባቲህ ሃህ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳርኬ
ጌዒ ፔ ኩጮ ዑፃ ኮንኮ ጫቶ ጎይህ ጫታንዳኔ፤
ዒሰራዔኤሌ ጌይንታ ሱንዖናኣ ዔኤሊንታኔ።»

6 ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳ ማዔ
ዒሰራዔኤሌ ካኣታህና ዓውሳ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ዓይዖና ጋፒንፃህና ታናኬ፤
ታ ጊዳፓ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኣሴ።»

7 ታጉዳያ ያናዳይ?
ሂንዳ ዓኣቲ ኬኤዘንጎ፤
ሃንጎ ማርኮ ዔኪ ታ ቤርቶ ሺኢሾንጎ፤
ሃጊ ማዓንዳ ባኣዚ ቤርታዲ ኬኤዜይ ያናዳይ?
ሂንዳ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባኮ ኬኤዘንጎ።

8 ዒንህህ ዒጊጪፖቲ፣ ዲቃቲፖቲ፤
ሚናኣ ዋዳፓ ዓርቃዎ ቤርታዲ ታኣኒ ዒንህህም
ኬኤዘባኣዳዳ?
ዩያኮ ዒንህህ ታኣኮ ማርካኬ፤
ታ ጊዳፓ ማሌ ያኦሲ ዓኣ?
ታኣፓ ማሌ ዶዲ ላሌ ባኣሴ፤
ያናኣ ታኣኒ ዔራዋሴ።»

ማሌ ያኦዛ ፓሠቀያ ማዒያ

9 ማሌ ያኦዛ ካኣሽካ ዓሳ ጉሪኬ፤ ዴኤፒኬ ጌዒ
ካኣሽኮ ማሌ ያኦዛ ዔኤቢ ፓሠቀያኬ፤ ዩያቶ ዛሎ ኬኤዛ
ዓሳ ዓኣፒ ባይቄያኬ፤ ዩያ ማዳና ቦርሲንቲ ዔያቶም
ማዓንዳኔ። 10 ዔኤቢ ፓሠቀ ባኮ ያኦሲ ጌዒ ቆኦቄ
ኮሺ ካኣሽካህ ወይቲ ዓሲዳይ? 11 ዩያቶ ካኣሽካ ዓሳ
ቢያ ቦርሲንታንዳኔ፤ ካኣሽኮ ማሌ ያኦዛ ኮሻህ ዓሲዳፓ
ዓቲም ማሌቲዋሴ፤ ቢያህ ቡከንቲ ታ ቤርታ ዔቆንጎ፤
ዩያይዳቲ ቢያህ ዒጊቹሞና ካራ ባይቃንዳኔ፣ ቦርሲንቲያ
ቦርሲንታንዳኔ።

12 ዓንጎ ሺኤሻህ ማሌ ካኣሽኮ ያኦዛ ኮሻኒ ዓንጊ ዔኪ
ዲይ ታሚና ሺኤሻኔ። ዩያ ዓንጎ ፔቲ ባኣዚ ማሃኒ ፔኤኮ
ዶዶ ዋልቆና ሞቶሾ ዓርቁ ዲዓኔ፤ ዩያ ዒዚ ዲዓ ዋዶና
ዒዛ ዴኤባኔ፣ ናይዲያ ናይዳኔ፣ ጊንህ ላቢሳኔ።

13 ሚያ ዓርሳ ሃኣማ ቤርታ ሚያ ወዳራና ሚፃኔ፣ ማላታኣ
ሃኣዚ ኮሻኔ፣ ዡኡዳ ባኣዚና ዡኡዳ ሃሊዲሳኔ፣ ፒዜ
ማዒያ ዔራኒ ዓንገና ሚፃ ዛጋኔ፤ ዩካፓ ዓሲ ማላያ ማሃ
ሚዛጸሲ ኮሺ፣ ያኦዛ ካኣኸ ማኣራ ጌህኔ። 14 ዩያ ማዳኒ
ለባናኦሴ ሚያ ሃንጎ ዴኤሎ ዚቢቆ፣ ዓቲቲ ሻኣቢ ካያፓ
ዶኦሪ ዔካኔ፤ ዩይ ማዒባኣቲ ሃኣሚ ገኢጊሺ ቱኬም ዒርዚ
ዋርቃዛ ዑጋ ኮምቤሌ ጌይንታ ሚያ ካያ ቱካኔ። 15 ዓሲ
ፔቲ ሚህዳፓ ዛሎ ሃንፃሌ፣ ዛሎ ማሌ ያኦሲ ማሃ ኮሻኔ፤
ዛሎ ዔኤህ ካሽታኒና ዔኤቢ ካሃ ሃንፃሌ ማሃኔ፤ ዓቲ
ዲንጮ ያኦሲ ማሃ ኮሺ ዩያኮ ቤርታ ዚጋኔ። 16 ዛሎ
ዔኤህ ካህ ካህኔ፤ ዓሽኪያ ሚቹ ሚሽካንዳያ ሄላንዳኣና
ሙዓኔ፤ ካሽቲህዳፓ «ታሚቱዋ! ዋዚ ያይዳይ?»
ጋዓኔ። 17 ዓቲ ዲንጮ ማሌ ያኦዛ ማሃ ኮሻዎ ዩያኮ ቤርታ

ባሊቲና ሎኦሚ ዘጊ ካኣሽካኔ፤ «ኔኤኒ ታኣኮ ያኦዛህኔ፤
ታና ዓውሴ!» ጌዒ ጌዒ ዩያ ሺኢቃኔ።

18 ዩያጉዳ ዓሳ ፔቲታዎ ዔራ ባኣዚ ባኣሴ፤
ዔያታ ዛጉዋጉዲ ዓኣፓ ዔያቶኮ ዲኡሚንቴኔ፤ ማሊ
ጳቂሠቀጉዲ ዒና ዔያቶኮ ዲሚኔ። 19 «ሃያ ሚያኮ ዛሎ
ታኣኒ ዔኤህኔ፤ ቄንዖና ካህ ታ ካህኔ፤ ዓሽኪያ ታ ሚቹ
ሙዓኔ፤ ዓካሪ ዓቲ ቲቂንቲ ሚያ ካኣሽኮ ያኦሲ ማሃንዳ?
ዩያኮ ቤርታ ሎኦሚ ዚጎንዶ?» ጌዒ ማላንዳጉዲ
ዔራቶንታ ማሊ ጳቂሠህንታ ዓኣ ዓሲ ፔቲታዎ ባኣሴ።

20 ዔኤቲ ዲቢንህ ማዓ ሚህ ካኣሽኮንዳያ ሄላንዳኣና
ዓሲ ወይቲ ዔኤህያ ማዓይ? ዒዛኮ ዔኤህያቶ ማሊፃ ዒዛ
ዳቢሽኔ፤ ፔናኣ ዓውሳኒ ዒ ዳንዳዑዋሴ፤ ጊንህ «ሃይ
ታኣኮ ሚዛቆ ኩጫ ዓኣ ባካ ሚሌ ያኦዛ ማዓንዳኣፓ ዓቲም
ጎኔ ያኦሲቱዋኣሴ» ጋዓኒ ዳንዳዑዋሴ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢያ ባኮ ማዡህና ዓውሳህያ ማዒያ

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

«ዒሰራዔኤሌ! ኔኤኒ ታ ዓይሌኬ፤
ያይቆኦቤ! ዩያ ማሊ ጳቂህ፤
ታኣኒ ኔና ማዡኔ፣ ኔ ታ ዓይሌኬ፤
ዒሰራዔኤሌ! ታ ኔና ዋላዓኬ።»

22 ዳቢንቶ ኔኤኮ ሻኣራጉዲ፣ ጎሞ ኔኤኮ ጉታኣ ቃኣዮጉዲ
ታኣኒ ዔቂሲ ዳኬኔ፤
ታኣኒ ኔና ዓውሴህረ ኔኤኒ ታ ባንህ ማዔ።»

23 ጫሪንቹዮቲ!
ናንገና ናንጋ ጎዳ ያይቆኦቤ ዓውሴኔ፤
ዒሰራዔኤሌይዳ ፔ ቦንቾ ፔጋሲ ዳዌኔ፤
ዩያሮ ዋዛና ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኔም
ዓይናዲዋቲ፤

ዳማ ዓኣ ሳዔሌ ዒላሽ፤
ዲኮንታ ካዮንታ ዒኢካ ዓኣ ሚፃ ቢያ
ዋዛ ዑኡሲ ዋይዚሲ ዋይዚሲ ጸሉዋቲ።

24 ኔኤኮ ዒንዶ ጎጳ ኔና ማዡ ዓውሳህ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

«ታኣኒ ቢያ ባኮ ማዡ፣ ጫሪንጮዋ ታኣሮ ሌሊ
ሚጮህ
ሳዎዋ ታኣሮ ሌሊ ሂኢህህ ታኣኒ ናንገና ናንጋ
ጎዳኬ።»

25 ሉኡዙሞና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንህኮ ማላቶ
ማርሾ ማርሻ ዓሶኮዋ ዡዋቶ ጉሪ ታ ማሃንዳኔ።
ዔሮ ዓሶኮ ዔራቶ ታኣኒ ሺርሻንዳኔ፤
ዔያቶኮ ዔራቶ ታኣኒ ዔኤህያቶ ማሃንዳኔ።

26 ታኣኮ ማዳ ዓሶኮ ኪኢቶ ታ ዶዲሻንዳኔ፤
ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ሎንሃ ታ ኩንሃንዳኔ፤
ዔያታ፡- ዩራሳላሚ ሚርጌ ዴሬኮ ናንጊ ቤሲ
ማዓንዳኔ፤
ዩሁዳይዳ ዓኣ ካታማ ጊንህ ማዡንታንዳኔ፤
ዶዔ ካታማኣ ጊንህ ዓካዳንዳኔ፤ ጋዓንዳኔ።

27 ዴኤፖ ባዘም፡- ታኣኒ ዋኣዎ ኔኤኮ ሚጪሳንዳህረ
ኔኤኒ ሃይቄ ታ ጋዓንዳኔ፤

28 ቂኢሮሴም፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ቆልሞ ሄንቃህኬ፤
ታኣኮ ማሊያ ቢያ ኔኤኒ ማዳ ኩንሃንዳኔ፤
ዩራሳላሚም፡- «ኔኤኒ ጊንህ ኬልቂ ማዡንታንዳኔ፤
ጌኤዡ ማኣርኮዋ፡- «ዓይዎ ሹጫ ጌህንቶንጎ» ታ
ጋዓንዳኔ።»

45

- ናንገና ናንገ ጎዳ ቂኢሮሴ ካአቱሞም ደኦሚህ
- 1 ደራ ዓዲዛ ቢታገቶ ደማ ማዕ ዋርቃገዳጉዲ ካአቶ ቢታገታገ ኬይሳገዳጉዲ ካታሞኮሞ ጌሎ ዲሮ ካሮ ዓዲዛም ቡላኒ ሚዛቆ ኩጮ ዓርቂ ደኦሚ ዓ ካአታህ ካአቱ ቂኢሮሴም ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።
  - 2 «ታኣኒ ኔኤኮ ቤርታ ዓኣዳጎዳ፤ ደኮ ታኣኒ ኔኤም ሂርኪዲ ባኣሳጎዳ፤ ሞኦሮ ዓጎጎና ኮሾና ካሮጎታ ዓጎጎ ጋጋርዘዋ ታኣኒ ሚጎሃጎዳ።»
  - 3 ጴዳዋ ዓኣሺጎቱ ቤዛ ቡኪጎቱ ቆሎ ታኔኤም ዓጎጎጎዳ፤ ዩያሮ ኔኤኮ ሱጎጎና ኔና ዓኤላ ዓሲራዓኤሌ ያኦዛህ ናንገና ናንገ ጎዳ ታናታህ ኔኤኒ ዓራጎዳ።
  - 4 ታ ዓይላህ ያይቆኦቤሮ ጌዒ ታኣኒ ደኦሪ ዓሲራዓኤሌሮ ጌዒ ኔኤኒ ታና ዓራዋያታቱና ኔ ሱጎጎና ታ ኔና ዓኤሌ፤ ቦጎቹጎቱ ሱጎህያ ታ ኔኤም ጌህ።
  - 5 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኩ፤ ታ ጌዳገ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኣሴ፤ ኔኤኒ ታና ዓራዋያ ማዕያታቱና ደዳሞ ታ ኔኤም ዓጎጎጎዳ።
  - 6 ዩያ ታኣኒ ማዳህ ዓጫ ጉቤ ታኣኒ ሌሊ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕህ ታ ጌዳገዓቱም ማሌ ያኦሲያ ባኣህ ዓራጎዳጉዲኩ።
  - 7 ፖጎ ታኣኒ ማክፎ፣ ደሞዋ ታ ማክፎ፤ ዓጎጎጎታ ባይሲጎታጎታ ታ ዓከ ሙካ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ቢያ ማዳ።
  - 8 ዓጎህ ሎ ዓኣ ጫሪጎጫ! ያሎሞ ዓርዘጉዲ ሎኦገ ዋርቁዋቱ፤ ዓጎህ ሻኣራ ሊካ ያዳህዋቱ፤ ሳዔላ ቡሊጎቶጎ፣ ኮሹሞዋ ኬሰኮጎ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ማክፍያታህሮ ያሎሞዋ ዩያና ዋላ ዲጮጎ።»
- ናንገና ናንገ ጎዳኮ ደኤፖ ዋልቆ**
- 9 ማክፍህና ዋላ ማርማህም ባደዔ! ዓዲ ዓጠና ማክጎቱ ሚሆይዳገ ፔቲህኬ፤ ፔቲ ዓጠና ማክና ሚህ ማክፍህ ኮራ። «ሃይ ኔኤኒ ዋዋደይ? ኩጮ ዓርቃ ኬሌጫ ዋካዳይ?» ጌይ ያኦጫኒ ዳጎዳ?
  - 10 ናይ ሾዔ ዓደ ኮራ። «ኔኤኒ ታና ዓይጋ ሾዔይ?» ፔኤኮ ዓጎጎደ ኮራኣ «ዓይጋ ኔ ታና ሃያይዲ ሾዔይ?» ጋዓህም ባደዔ!
  - 11 ቢያ ባኮ ማክፍ ናንገና ናንገ ጎዳህ ዓሲራዓኤሌኮ ደማዳ ያኦዛህ ሃጊ ማዕጎዳ ባኮ ዛሎ ሂዚ ጋዓ። «ታኣኮ ናኣቶ ዛሎ ዓጎህ ታና ያኦጫኒና ታ ኩጫ ማዳህኮ ታኣኒ ዓይጎ ማዳጎዳያ ኮይሳያታቱያ ዓጎህ ታና ዓይህኒ ኮዓ?
  - 12 ሳጎ ማክፍህጎታ ዓሲያ ማክፍ ዓዲደ ናንጎጎዳጉዲ ማህህ ታናኬ፤ ጫሪጎጫ ታኣኮ ዋልቆና ዳሪህ

- ዓኢካ ዓኣ ማክጎቶዋ ዛጊ ዋይህህ ታናኬ።»
- 13 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዓ። «ቂኢሮሴ ያሎሞ ማዳ ማዳጎዳጉዲ ታ ዓቂሴ፤ ጎይያዋ ታ ዓዛም ጌኢጊሻጎዳ፤ ታ ካታሚሎ ዩራሳላሚ ጌጎህ ዓዲ ኮሻጎዳ፤ ዳኪጎቱ ቤዛ ዓኣ ታኣኮ ዳሮ ዓይላታገ ዓዲ ኬሳጎዳ፤ ዩያ ዓዲ ማዳጎዳህ ያኣኒያ ሚኢሹ ጨጋጎዳጉዲና ማዳ ባኮ ዛሎሞ ዓኤቢ ዓዛም ማሃጎዳጉዲቱዋሴ።»
  - 14 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ጌብፆ ዓጮ ቆሎና ዓቶጲያ ዓጮኮ ኮርሞ ባካ ኔኤም ዓኣህጎቱ ዓጎጎጎታጎዳ፤ ዓጲ ያደሲ ማዕ ሳኣ ባሳ ካኒ ቢራታና ቱኡቲ ኔ ጌጎጎ ሙካጎዳ፤ ዩያታ ሂርኪ ጌዒ ዘጊያ። «ያኦሲ ዓኣህ ኔ ኮራ ሌሊኬ፤ ማሌ ዓጎካኣ ባኣሴ፣ ዓዛይዳገ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኣሴ» ጋዓጎዳ።»
  - 15 ዓውሳ ዓሲራዓኤሌ ያኦዛህያ! ኔ ማዳ ዓሲም ዓርቱዋያ ዓኣሺጎቱያኩ።
  - 16 ማሌ ያኦዛ ካኣሻካ ዓሳ ቢያ ቦርሲጎታጎዳ፤ ዳውሲጎታጎዳ፣ ቢያህ ቶኣኪ ባይቃጎዳ።
  - 17 ዓጎህ ዓሲራዓኤሌ ዳራ ጋዓጎቱ ናንገና ናንገ ጎዳገ ጴዳ ናኣናና ናንገ ዳቂጎቶና ዳቃጎዳ፤ ናንገና ቦርሲጎቱጎታ ዳውሲጎቱያ ፔቲታጎ ዓጎህ ሃላዓኩ።
  - 18 ጫሪጎጫ ማክፍ፣ ናንገና ናንገ ጎዳህ ሳጎ ማክፍህጎታ ደዲሾህ ዓሲ ናንገ ቤሲ ማዕጎዳኣገዓቱም ኮሻኩዋያና ጉሪ ማዕጎዳጉዲ ማክባኣህ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ። «ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኩ፤ ታ ጌዳገ ዓታዛ ማሌ ባኣሴ።»
  - 19 ደሚ ማዕ ዓጠዳ ዓኣቶ ታኣኒ ኬኤዚባኣሴ፤ ያይቆኦቤ ናኣቶም «ጉሪ ታና ኮዑዋቱ» ታ ጌዒባኣሴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ያሎ ማዕ ባኣዚና ፔኬ ማዕ ባኣዚ ኬኤዛ።
  - 20 «ዓጎህ ማሌ ዓጮ ዳኪጎቱ ቤዛገ ፔኢጫዲ ዓቲ ዓሳ ፔቲሞና ቡኪጎቱ ሺኢኩዋቲ! ኩቻ ማክጎቱ ማሌ ያኦዛ ኬዲ ሃጎታዘጎህና ዓውሳኒ ዳጎዳዑዋ ያኦዛ ሺኢቃዘጎህኮ ዓራቶ ባኣያኩ።»
  - 21 ሃጎዳ ሃኒ ሺኢኪ ኬኤዘጎጎ፤ ፔቲይዳ ቡኪ ዘርቶጎጎ፤ ማርጌ ዋደኮ ቤርታ ሃያ ፔጋሲ ዳዋያና ኬኤዜይ ያናዳይ? ዩያ ፔጋሲ ዳዋህጎታ ኬኤዜህ ታናቱዋዳ? ታ ጌዳገ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኣሴ፤ ታ ጌዳገ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኣሴ፤ ታኣኒ ያሎ፣ ሃህ ዓውሳ ያኦሲኩ። »
  - 22 «ታ ጌዳገ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኣህሮ

- ዳንዲ ሳያኮ ጋፕ ሄላንዳኦና ዓኣ ዓሳ ቢያ ታ ባንሢ ማዕጋፕ ዳቁዋቱ።
- 23 <ጉኡሺ ቢያ ታ ቤርታ ጉምዓታንዳኔ፤ ዒንዲርሲ ቢያ ታ ሱንጎና ጫኦቃንዳኔ> ጌዒ ታ ሱንጎ ጌፒ ታ ጫኦቃኔ፤ ጊንሢም ማዕብ ቃኦላ ታ ዳንጋፕ ዒሉሞና ኬሰኬኔ።።»
- 24 «ዒሉሞና ዋልቁ ጴዳሢ ያኦሲዳፕ ሌሊኬ ጌዒ ታ ዛሎ ዔያታ ኬኤዛንዳኔ፤ ታና ዒፃ ዓሳ ቢያ ቦርሲንታንዳኔ፤ ታ ባንሢም ዔያታ ሙካንዳኔ።።»
- 25 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ናኦታ ቢያ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳና ቦንቺንቴንታ ዒሉሞና ዳንቃንዳኔ።።»

46

ባብሎን ዓጫይዳ ካኦሽኪንታ ማሌ ያኦዛ

- 1 «ቤኤሌና ኔኤቦ ጌይንታ ያኦዛ ዳውሲንቴኔ፤ ዩይ ያኦዛ ቆልሞና ጫኦኒንቴኔ፤ ዒንሢ ኬዲ ሃንታ ማላታ ላቤ ቆልሞም ዳኤፃያኬ።።»
- 2 ጫኦና ጫኦና ቆልማ ዳኤሠማፕ ዔቁያና ጉኡሺና ጉምዓቱኔ፤ ዬያ ጫኦኒንቴ ባኮ ዓውሳኒ ዳንዳዒባኦሴ፤ ዩይ ያኦዛ ጋዓንቴ ፔናታፖ ዓውሳኒ ዳንዳዒባኦሢር ዲዒንቴ ዔውቴኔ።።»
- 3 «ዒንዲ ጎጳፕ ዓርቁ ታኦኒ ካፔ፣ ሾይንቶይዳፕ ዓርቃፖ ታ ማኦዳ ያይቆኦቤ ናኦቶ ማዔ ዒሰራዔኤሌኮ ፒኢጫዲ ዓቴዘንሃ! ዋይዘዋቱ።።»
- 4 ዒንሢ ጋርቺ ቡኤቃንዳያ ሄላንዳኦና ካፕሢ ታናኬ፤ ታኦኒ ዒንሢ ማገፎኔ፣ ታ ዒንሢ ኬዳንዳኔ፤ ታ ማኦዳንዳኔ፣ ፔርታ ባኦዚዳፕኦ ታ ካፕንዳኔ።።»
- 5 «ዒንሢ ታና ያኦና ዋላ ቤኤዛንዳይ? ያኦና ዋላ ዒንሢ ታና ሄካሳንዳይ? ያና ማሊሲ ያኦና ዋላ ታና ዒንሢ ቤኤዛንዳይ?»
- 6 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ቡራሾ ፔኤሲ ቡሊ ዔያቶኮ ዒና ጌዔሢጉዳያ ዋርቁ ኬሳኔ፤ ፔኤኮ ቢሮዋ ዳኤሠሞ ዔር ባኮና ዛጋኔ፤ ያኦዛ ማሃ ዔያቶም ኮሻንዳጉዲ ዓንጎ ሼኤሻሢም ጪጋኒ ጌሰታኔ፤ ዩይ ኮሺንቴሢዳፕ ዘጊ ዘጊ ዔያታ ካኦሽካኔ።።»
- 7 ዬያ ዔያታ ዔኪ ፔኤኮ ጌኤታ ኬዳኔ፤ ፔቴ ቤሰካ ጌሃዛ ዒማካ ዔቁ ዓታኔ፤ ዩይ ዓኦ ቤዛፕ ዓጊፃኒ ዳንዳዒባኦሴ፤ ዓይጎ ዓሲ ዬያ ሸኢቁታቴያ ማሃ ኬኤዘዋሴ፤ ዓይጎ ዓሲያ ባይሲንታፕ ዓውሳኒ ዩይ ዳንዳዒባኦሴ።።»
- 8 «ዒንሢ ዳቢንታ ዓሳ! ዬያ ማሊ ዒና ዓርቁዋቱ፤ ዒንሢኮ ዒናፕ ባይዚፖቴ።።»
- 9 ታኦኒ ሌሊ ያኦሲ ማዔሢ ታጊዳፕ ዓቴም ማሌ ያኦሲ ባኦሢ ዒንሢ ዔራዋቱ፤ ማናኦ ዋደና ማዲንቴ ቤርታኦ ባኮ ማሊ ጳቂሠዋቱ፤

- ታኦኒ ያኦሲኬ፤ ታጉዳያ ማሌ ባኦሴ።።
- 10 ጋፒንፃ ማዓንዳ ባኮ ቤርታሲ ታኦኒ ኬኤዜያኬ፤ ሴካ ቤርቲም ዓይጌ ማዓንዳቴያ ዓይፃ ታኦኒ ዔርዜያኬ፤ ማሊፃ ታኦኒ ዳዳያ ማዓንዳኔ፤ ታ ሼኔ ጌዔ ባኦዚያ ማዲንዳኔ።።»
- 11 ዓባ ኬሰካ ባንፃፕ ኪላንቁጉዲ ዓርቁ ዔካያ ማዔ ዓሲ ታኦኒ ዔኤላንዳኔ፤ ዒዚያ ታኦኒ ማሊፃ ኮንሣኒ ሃኬ ዓጪዳፕ ሙካያኬ፤ ታኦኒ ኬኤዜ ባኮ ማዲንዳኔ፤ ማሊ ቱኬ ባኮዋ ማዲ ኮንሣንዳኔ።።»
- 12 «ዒንሢ ዒሉሞፕ ሃኬ ባቃና ዳይሢ ዓሳ ዋይዘዋቱ።።»
- 13 ታኦኒ ዒሉሞ ታ ዔኪ ሙኪ ሙኪኬ፤ ዩይ ሃካያቱዋሴ፤ ዓውሲፃ ታኦኒ ኔጋዓኬ፤ ደንጎም ዳቁንታ፣ ዒሰራዔኤሌማኦ ቦንቺ ታ ዒንጋንዳኔ።።»

47

ባብሎን ዓጫ ሎኦማንዳያ ማዒያ

- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃና ኔ ባብሎኒኮ ኩሙፃ ዉዲሮ ናዔሌ! ኬዲ ሲላላ ዳዔ፤ ካኦቱም ሻኦሎይዳቱዋንቴ ኬዲ ሳዓ ዳዔ፤ ሃካፕ ሴካ ሚዛጸ፣ ሃሃ ሃጊ ዔቃዘ ጌይንቴፃ ኔኤኮ ዓታንዳኔ።።»
- 2 ዓካሪ ዋንሢ ዔኪጋፕ ሃኦኮ ዋዳ፤ ኔኤኮ ቶኦኮ ያሾሢ ቡሌ፣ ያደዘ ማኦሣሢያ ኔኤኮ ኬሴ፤ ሺንቺና ኔኤኮ ቃኦሪጋፕ ሙርታሢ ጴዲሲ ዋርና ፒንቁ።።»
- 3 ዳራ ቢያ ኔኤኮ ካሉሞ ዛጋንዳኔ፤ ያኦዛ ማገፎ ዑፃ ኔኤኮ ጴዳንዳኔ፤ ታኦኒ ያናኦ ቴኢራዋፖ ኮሞ ዔካንዳኔ።።»
- 4 ኦና ዓውሳሢ ዒሰራዔኤሌኮ ዳማዲሢኬ፤ ሱንፃ ዒዛኮ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳኬ።።»
- 5 «ዔና ባብሎኒኮ ዉዲሮ ናዔሌ! ዳሞ ጌሊጋፕ ዚቲኖ ጌዒ ዳዔ፤ ሃካፕ ሴካ፡- <ካኦቶኮ ጌኤሾ ጌዒ ኔ ዔኤላንታዓኬ፤»
- 6 ታኦኒ ታኦኒ ዳር ዑፃ ዳጋዳኔ፤ ዔያቶም ታኦኒ ዳዲ ዒኦቱ ባኦዚጉዲ ፓይዲ ኔኤም ዓኦሢ ታ ዒንጌኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ዔያቶ ሚጪንቴባኦሴ፤ ጋርቺ ዓሶ ዑፃታፖ ኔኤኮ ሄርቁ ዋይሢያ ቃንባር ኔ ዳኤዲሴ።።»
- 7 ታኦኒ ናንጊና ጌኤሾ ማዒ ናንጋንዳኔ፤ ኔኤኒ ጌዔኔ፤ ኔኤኒ ማዳ ማደሮ ዓይጎዋ ኔ ማሊባኦሴ፤ ኔ ማደኮ ዓኦፕ ዓይጎ ማዓንዳቴያ ማሊ ኔ ጳቂሢባኦሴ።።»
- 8 «ኔኤኒ ዔኤቢ ኔኤም ጊኢጌም ሌሊ ናንጋኒ ኮዓዜ፣

ኔና ኔ ጉሙርቁ፣ ኔ ዒኖና፡- ታጉዳያ ገደብ ገደብ፤
 ዘኤሪንደጉዳ ማዒ ታ ናገጋባኬ፤
 ናይ ታኣኮ ሃይቃባኬ፤ ጋባዜሌ
 ሃያ ዋይዜ!
 9 ዋዚ ኔኤኮ ማርሻ ጳጳፕ፣ ዠዋታኣ ማርጌ ማዕታቴያ
 ዩንሣ ላምዖ ባኮንሣ፣ ናይ ሃይቁያ ማዒሣና
 ዘኤሪንደ ማዒሣ ፔቴ ኬሊዳ ዔርቲባኣንቴ ኔና
 ሃላንዳኔ፤»

10 «ኔኤኮ ፑርቱሞና ኔኤኒ ገብርቁ
 ገደብ ታና ዳገቁዋሴ፤ ጌዔኔ፤
 ኔኤኮ ዔራቶና ጎኦቡሞና ኔና ጳቢሼኔ፤
 ኔኤኮ ዒኖና ኔ፡- ታናኬ፣ ታ ጌዳጋ ዓቴሞ ማሌ
 ባኣሴ፤ ጌዔኔ።»

11 ኔኤኮ ማርሻና ኔኤኒ ባይዛኒ ዳንዳዑዋ ፑርታ ባኣዚ
 ኔኤኒ ቃዛኒ ዳንዳዑዋ ዳኤሣ ማታ
 ኔኤኒ ማሊባኣ ባይሲንታ ዔሪባኣንቴ ኔና ሃላንዳኔ።

12 ጎኦንቴ ኔኤኮ ዳካታዋ ጌኢጋንዳያ ማዕታቴ
 ኔኤኮ ሞርኮዋ ኔኤኒ ዒጊቻኒ ዳንዳዓንዳያታቴ
 ሃንዳ ዓካሪ ኔኤኮ ናኦቱማጋ ዓርቃዖ
 ማዒ ማዒ ኔ ናንጌ፣ ማርጌ ማርሻ ማርሻ።

13 ኔኤኒ ዔኬ ዘራ ላላቢሴያጋ ዓቴሞ ዓይጎዋ ኔና
 ማኣዲባኣሴ፤
 ዓጊኖኮ ጃኤራ ጃኤራ ዠጉጋሣ ዛጊ
 ጋይዳ ዓሳ ሃንዳ ሃኒ ሙኮንጎ፤
 ኔና ሃላንዳ ማታሣዳጋ ዔያታ ኔና ዓውሶንጎ።»

14 «ዔያታ ዲኢራ ዲልባጉዳያኬ፣ ታሚ ዔያቶ ሙዓንዳኔ፤
 ፔ ቶኦኮ ዔያታ ታሞ ሼኤላጋ ዓውሳኒ ዳንዳዑዋሴ፤
 ዓሲ ዓጫ ዳዒ ካሽታ ታሚ ባኣሴ።»

15 ናኦቱማጋ ዓርቃዖ ዔያቶና ዋላ ኔ ላቤዘንሣ
 ዋላ ኔኤኒ ኮርሞ ኮርማዘንሣ
 ማዳኒ ዳንዳዓማ ዩማ ሌሊኬ፤
 ዔያታ ፔቴ ፔቴሣ ፔ ቤዘ ዓኣዳንዳኔ፤
 ኔና ዓውሳንዳያ ጋዓንቴ ባኣሴ።»

48

ዋይዜ ዒዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ

1 «ዒንሣ ያይቆኦ ማኣራ!
 ዒሰራዔኤሌ ሱንዖና ዔኤሊንቴ ዓሳ
 ዪሁዳ ዜርፃጋ ሙኬ ዓሳ
 ያኦሲ ሱንዖና ጫኦቃ ዓሳ
 ጎኦሞና፣ ሃሣ ጂሉሞናቱዋንቴ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣ
 ካኣሽካ ዓሳ
 ሃያ ዋይዜዋቴ።»

2 ዲማዳ ካታሚሎ ሱንዖና ዔኤሊንቴ ዓሳ
 ሱንዖ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ
 ያኦዛሣ ጉሙርቃ ዓሳ
 ሃያ ዋይዜዋቴ።»

3 «ሴካ ቤርቱሞ ማዓንዳ ባኮ ዛሎ ማርጌ ሌዔኮ ቤርታ
 ታኣኒ ኬኤዜኔ፤
 ታ ዳንጋጋ ኬሰኬሞ ዔርታንዳጉዳ ታ ማሄኔ፤
 ዔርቲባኣንቴ ዩያ ታ ማዳኔ፣ ዩይያ ማዳኒጎቲ ኩማኔ።»

4 ዋማዒ ኔ ዋይዜ ዒፃያታቴያ ታኣኒ ዔራኔ፤
 ኔኤኮ ባቃኖ ሻዠ ዓንገጉዳ

ባሊታኣ ኔኤኮ ሞኦናጉዲኬ።
 5 ሃያ ባኮ ቢያ ቤርታሲ ታኣኒ ኔኤኮ ኬኤዜኔ፤
 ሃይ ማዳኒጎቲ ኩማንዳሣኮ ቤርታ ታኣኒ
 ዔርዚናኣኮኬ፤
 ዩያ ታኣኒ ማዳሣ ሱኡኮ ማሌ ያኦዛ ሃያ ማዳኔ፤
 ማዖና ዓንጎናኮ ማላታ ሃያ ጌሰቲ ቱኬኔ ኔኤኒ
 ጎዑዋጉዲኬ።»

6 «ታኣኒ ኬኤዜሣ ኔ ዋይዜኔ፤
 ዩይያ ማዳኒጎቲ ኩማሣ ኔኤኒ ዛጌኔ፤
 ማሊ ጳቂሣጋጋ ጎኦሞ ዔራሬ፤
 ሃናጋ ዓርቃዖ ቤርታዲ ዓኣሽንጎቲ ዓኣ
 ኔኤኒ ዔሪባኣ ዓኪ ባኣዚ ታ ኔና ቤኤዛንዳኔ።»

7 ዩያታ ማርጌ ዋዳኮ ቤርታቱዋንቴ ሃሣ ማዢንቴ
 ባኣዚኬ፤
 ኔኤኒ፡- «ቤርታዲ ታ ዔራሬ» ጎዑዋጉዲ
 ሃያ ቤርታ ፔቴታዖ ኔ ዋይዜባኣያኬ።»

8 ታኣኒ ኬኤዜሣ ኔ ዋይዜባኣሴ፣ ዔሪባኣሴ፤
 ማርጋ ዓርቃዖ ዋያ ኔኤኮ ባይቁያኬ፤
 ኔኤኒ ዒንደ ጎጳጋ ዓርቃዖ ጌሻያ ማዕሣ
 ናኦቱሞ ዋዳጋ ዓርቃዖ ዋይዙዋ ማዕሣ
 ታኣኒ ኔና ዔራኔ።»

9 «ታ ሱንዖ ቢንቸንታንዳጉዳ ታኣኮ ዳጎ ታኣኒ
 ጫኪሳንዳኔ፤
 ዓሳ ታና ጋላታንዳጉዳ ታኣኮ ዳጎና ኔና ባይዚያ ታ
 ሃሻንዳኔ።»

10 ቢራ ዓንገጉዳ ማዒባኣቶዋ ማቶ ታሚና ታ ኔና
 ሼኤሼኔ፤
 ባይቁዋ ማቶ ታሞና ታ ኔኤኮ ደዲሞ ዛጌኔ።»

11 ታ ጋይቴ ጌዒ ታኣኒ ታኣር ዩያ ማዳንዳኔ፤
 ታና ታ ዓይጎር ዳውሲንቴሞ ዓኣሣ ዒንጋንዳይ?
 ታኣኮ ቢንቸ ያኦማኣ ታ ዒንጋባኬ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደኦሪ ሱኡጌ

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዔ፡-
 «ያይቆኦ! ታኣኒ ዔኤሌሃ ዒሰራዔኤሌ ዋይዜ፤
 ታኣኒ ታናኬ፤ ዓይዖይዳ ዓኣሣንታ ጋፒንዖ ዓኣሣያ
 ታናኬ።»

13 ሳዖ ታ ኩጫ ማዢኔ፤
 ጫሪንጮዋ ዳሪሣ ታኣኮ ሚዛቆ ኩጮኬ፤
 ታ ዔኤላ ዋደና ዑካዲ ታ ቤርቶ ዔያታ ሙካኔ።»

14 «ዒንሣ ቢያሣ ቡኪንጎ ሙኪ ዋይዙዋቴ!
 ሃያ ባኮ ዛሎ ቤርታዲ ኬኤዜይ ማሌ ያኦዘ ባኣካጋ
 ዋያዳይ?»

ያኦሲ ናሽኪ ደኦሪሣ
 ያኦሲ ማሊያ ባብሎኔይዳ ማዲ ኩንሣንዳኔ፤
 ዩያኮ ዋልቃኣ ባብሎኔ ዓሶ ባይዛንዳኔ።»

15 ታኣኒ ታኣር ኬኤዜኔ፣ ታ ዒዛ ዔኤሌኔ፤
 ዔኪ ታ ሙካንዳኔ፣ ዔባ ዒዛሞ ጌኢጋንዳኔ።»

16 ሃንጋ ታ ባንሣ ሙኪጋጋ ሃያ ዋይዜዋቴ፤
 ቤርታጋ ዓርቃዖ ታ ኬኤዜሣ ዓኣቺ ዳማናቱዋሴ፤
 ዩይ ማዔ ዋዳጋ ዓርቃዖ ታኣኒ ዒኢካኬ።»
 ሃሣያ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሣንታ
 ዒዛኮ ዓያኖንታ ዳኬኔ።»

17 ኔና ዓውሳ ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዳሣ

ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳሚ ሂደ ጋዓኔ፡-
«ኔና ፓሣ ባካዚ ቢያ ዔርዛሢ
ኔኔኒ ዓኣዲኒ ኮይሳ ጎይያ ዔኪ ኔና ዓኣዲሢ
ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ታና ኔ ምዃሢኩ።»

- 18 «ዋንዳ ታኣኮ ዓይሢያ ኔ ኮሺ ዋይዜያታቲ ኮሹዋ ኔኤም ሚጩዋ ዋርዚ ዋኣሢጉዲ ኔኤኮ ዲሉማኣ ባዘ ዋኣጎጉዲ ማዓንዳንቴኩ።»
- 19 ዜርፃ ኔኤኮ ዓዳ ማኣሻላጉዲ ማዓንዳንቴ ናኣታ ኔኤኮ ሳዖ ዓጮጉዲ ማዓንዳያታንቴ ሱንፃኣ ዔያቶኮ ታ ኮራፓ ዋለንቴ ባይቂንዲዋንቴኩ!»

- 20 ዓካሪ ባብሎኔይዳፓ ኬሰኩዋቴ፤ ባብሎኔ ዓሶፓ ቶላኒ ጳሺኩዋቴ፤ ዬያ ዒላሸሢሢ ዳንዲ ዓጮኮ ጋፓ ሄላንዳኣና ኬኤዙዋቴ፤ «ያኣሲ ፔ ዓይላሢ ያይቆኦቤ ዓውሴኔ» ጎዑዋቴ።
- 21 ያኣሲ ዔያቶ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳና ዔኪ ዓኣዳያና ዋኣሢ ዔያቶ ዳኤቢባኣሴ፤ ዋኣጎ ዔያቶም ላላፓ ዒ ዓልቂሴ፤ ላሎ ጳሊ ዋኣጎ ዔያቶም ዲኡሴ።።
- 22 «ፑርቶ ዓሶም ኮሹዋ ባኣሴ» ጋዓኔ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ።

49

ያኣሲ ዓይላሢ

- 1 ዋኣጎ ሳዛ ዓኣ ሳይይዳ ናንጋ ዳራ ዋይዙዋቴ! ዒንሢ ሃኬ ዓጮ ዓኣ ሳሳ ማሊ ጳቂሡዋቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣኒ ሸይንቴዋንቴ ቤርታ ታና ዔኤሌ፤ ዒንዶ ጎጳ ዓኣንቴ ሱንፃ ታኣኮ ዒ ገሢኔ።።
- 2 ዒንዲርዘ ታኣኮ ዓዳ ዋርቂንቴ ጩንቾ ዓፓርጉዲ ማሃኔ፤ ፔኤኮ ኩጮ ሺቦ ዳማ ታና ዓኣቼ፤ ዓጮ ሂኢሺ ማሃ ካቲሎይዳ ዒ ታና ዓገኔ።።
- 3 ዒዚ ታና፡- «ዒሰራዔኤሌ! ኔኔኒ ታኣኮ ዓይላሢኩ፤ ኔ ዛሎር ማሌ ዳራ ታና ቦንቻንዳኔ» ገዔኔ።።
- 4 ታኣኒ ጋዓንቴ፡- «ጉሪ ላቤ፤ ዔኤቢ ፓሣ ባካዚ ባኣንቴ ጉሪ ዋልቆ ታ ጋፒሴ፤ ጋዓንቴ ዬያ ዛሎ ያኣሲ ታኣም ዋጋንዳ፤ ታ ላቢያኮ ዒንጎንዶ ባካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮራኩ» ገዔኔ።።
- 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ታኣኒ ቦንቻንቴ፤ ዒዚ ታኣኮ ዋልቃሢ ማዔ።። ዒዛ ዓይሌ ማዓንዳጉዲ ዒንዶ ጎጳ ዓኣንቴ ታና ማገፍሢ ያይቆኦቤ ታኣኒ ዒዛ ባንሢ ማሃንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌያ ዒዛ ባንሢ ቡኩሳንዳጉዲ ታና ዶኦሪ ጎዳሢ ሂደ ጋዓኔ፡-
- 6 ዒዚ፡- «ያይቆኦቤ ፃጳኮ ቦንቾ ገንሣ ማሃ፤ ፒኢጮ ዳቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማሃ ዔኪ ሙኪፃ ታ ዓይሌ ማዓ ኔኤኮ ማዲፃ ኔኤም ኮሺ ሸሌዔ ባኣዚኩ፤

- ዬያፓ ባሽ ጋዓንቴ ታኣኮ ዓውሲፃ ዳንዲ ዓጮኮ ጋፓ ሄላንዳጉዲ ማሌ ዳርም ቢያ ፖዒ ኔ ማዓንዳጉዲ ታኣኒ ኔና ዬያም ዒንገኔ» ገዔኔ።።
- 7 ኔና፡ ዳርና ቶኣቸንቴሢረ ዒዲንቴሢረም ዋይሢ ዓሶኮ ዓይሌ ማዒ ማዲሢም ዒሰራዔኤሌ ዓውሳ ዳማዳ ያኣዛሢ ሂደ ጋዓኔ፡- «ካኣታ ኔና ዛጋያ ኔኤም ዔቃንዳ፤ ካኣቶ ናኣታ ኔኤም ዚጋንዳ፤ ዬይ ያዲ ማዓንዳሢ ኔና ዶኦሪ ዒሰራዔኤሌኮ ዳማዳ ጉሙርቂንታ ያኣዛሢ ዛሎርኩ።።»

- 8 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ገንሣ ፔ ቤዘ ማዒፃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂደ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ኮዓ ዋዶና ኔ ሺኢጲያ ዋይዘንዳ፤ ኔኤኮ ዳቂንቶ ኬሎና ኔና ታ ማኣዳንዳ፤ ዓጮሎ ገንሣ ማሃ ኔ ዔቂሳንዳጉዲ ቆይዳ ማዔ ሳዖ ኔኤኒ ገኢገሻንዳጉዲ ታኣኒ ጫኣቂ ዳርም ኔና ዒንገኔ።።
- 9 ኔኤኒያ ቱኤዘ ዓሶ፡- «ቡለንቴ ዓኣዲዋቴ» ዲምይዳ ዓኣ ዓሶዋ፡- «ሃኒ ፖያ ኬሰኩዋቴ» ጋዓንዳ፤ ጎይያ ዓጮ ዔያታ ሙያ ባኣዚ ዳንቃንዳ፤ ቦምቦንቄያ ማዒ ናንገጌ ጌማራ ዔያቶም ሄንቆ ቤሲ ማዓንዳ፤።
- 10 ናይዚና ዳኤቢና ዔያቶ ሄላዓኩ፤ ዳውሎኮ ያይዶ ዠባራ፣ ገንሣ ሃሣ ዓባኣ ዔያቶ ዔኤቢ ዋኣታዓኩ፤ ዬይ ያዲ ማዓንዳሢ ዔያቶ ሚጪንታሢ ዓልቃ ዋኣፃ ዓኣ ቤዘ ዔኪ ዓኣዳንዳሢ።።»
- 11 «ዲኮ ታኣኮ ታ ባኣሲ ጎይሢ ማሃንዳ፤ ዳልጎ ጎይፃኣ ሌካ ዳጊ ጋዓንዳ፤።
- 12 ዳራ ሃኬ ዓጪፓ ሙካንዳ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ኬዶ ባንፃፓ ዛላ ዓባ ጌላ ባንፃፓ ሃንጎዋታ ሃሣ ሲኒማይዳፓ * ሙካንዳ።።»
- 13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳር ፔኤኮ ዶዲሻሢረ ሚታዲ ዋኣያዘንሢሚ ሚጪንታንዳሢረ ጫሪንቹዮ! ዓይናዲዋቴ፣ ሳዔሌ! ዋዛዳ፣ ዲካኣ ዒላሹዋቴ።።
- 14 ጲዮኔ ዳራ ጋዓንቴ «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ሃሽ፤ ኑ ያኣዛሢ ኑና ዋሌኔ» ገዔኔ።።
- 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂደ ጋዓኔ፡- «ዒንዳ ፔኤኮ ዳንሢሣ ናይ ዋላኒ ዳንዳዓ? ዒዛ ፔኤኮ ሸዔ ናየ ሚጪንቴዋዓዳ? ዒዛ ዋላኒ ዳንዳዓ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ዒንሢ ዋላዓኩ።።
- 16 ዬሩሳላሚ! ታ ኩጮኮ ቃኣቆይዳ ታ ኔና ቆኦቂ፤ ኔኤኮ ኬኤሎ ዲርዋ ቢያ ዋዳ ታ ጳቂሢ።።»

48:20 48:20 ዮሃ. ያፔዳ 18:4። 48:22 48:22 ዒ.ሲ. 57:21። 49:1 49:1 ዓ.ር. 1:5። 49:2 49:2 ዔ.ብ. 4:12፤ ዮሃ. ያፔዳ 1:16።
 49:6 49:6 ዒ.ሲ. 42:6፤ ሉቃ. 2:32፤ ዳኪ. ማዶ 13:47፤ 26:23። 49:8 49:8 2ቆር. 6:2። 49:10 49:10 ዮሃ. ያፔዳ 7:16-17። * 49:12
 49:12 ሲኒማይዳፓ ዬና ሲኒማ ጌይንታዛ፣ ሃሢ ጊብፄ ዓጮይዳ ዓሰዋኔ ጌይንታ ካታማኩ።።

17 «ኔና ገንሣ ማዛንዳዘንሣ ሀኩና ሙካንዳኔ፤ ደይሲ ኔና ባይዘዘንሣ ጋባንቴ ዳንዲ ባይቃንዳኔ።»

18 ዳገ ገዳ ኮሮ ኔኤኮ ዛገ፤ ናኣታ ኔኤኮ ቡኪ ሃንጋ ኔ ባንሣ ሙካኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባይቁዋያ ማዕ ጎይጾና ሂዚ ጋባኔ፡- ቢያሣ ማአጾጉዲ ኔኤኒ ዔያቶ ማይንታንዳኔ፤ ዑኡታ ፓልሞ ፓልማሣጉዲ ኔኤኒያ ዔያቶ ፓልማንዳኔ።»

19 «ሻሂንቴ ኔኤኒ ጉሪ ማባንዳጉዲ ሳባ ኔኤኮ ካይሲ ማባንዳጉዲ ዔያታ ማዳያታቴያ ማዕ ሙካ ኔ ገዳ ናንጋዘንሣ ሙካንዳኔ ኔኤኒ ማባንዳኔ፤ ኔና ሻሂ ደይሴ ባሳ ኔገዳፓ ሃኪ ባኣዳንዳኔ።»

20 ሾይ ዋዲሼያ ማዕ ኔ ባኣንቴ ሾይንቴ ናኣታ ኔኤኮ ዋያ ዋይዛንቴ፡- ሃይ ቤዛ ኩኡም ሚርጌ ኩንዔያ ማዕሣር ኩኡኒ ናንጋንዳ ዳልገ ቤሲ ኩኡም ዒንጌ ጋባንዳኔ።»

21 ኔኤኒያ ኔ ዒናና ሂዚ ጋባንዳኔ፡- ሃያ ናኣቶ ጾ ታኣም ሾዔይ? ሚርጌ ናይ ታ ባይዚ ናይ ባኣያ ማዕንቴ ዳውሲንቴ ዳንዲ፡ ታና ናሽካ ባሲያ ታ ባይዘንቴ ባካሪ ሃያ ናኣቶ ዲቹሣ ጾናዳይ? ታኣኒ ታኣር ሌሊ ባኣንቴ ባካሪ ሃይ ናኣታ ባንካፓ ሙከይ? »

22 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋባኔ፡- «ኔኤኮ ባቲንቆ ናኣቶ ዔያታ ፔ ሾኦጳ ቃልሲ ዉዲር ናኣቶ ፔ ጌኤቶይዳ ኬዲ ሙካንዳጉዲ ካኣቶም ታኣኒ ማላታ ቤኤዛንዳኔ፤ ዳሮማኣ ታኣኒ ባንዲራ ዳዋንዳኔ።»

23 ዬይ ካኣታ ኔና ዲቻ ባደንሣ ማባንዳኔ፤ ዔያቶኮ ጌኤሾንሣያ ዲቻ ባንደንሣ ማባንዳኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ባሊቶ ሳጾ ባንሣ ሂርኪዲ ኔኤም ዚጋንዳኔ፤ ኔኤኮ ቶኮ ሲላሎ ዔያታ ላኣባንዳኔ፤ ዬያር ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሣ ኔ ዔራንዳኔ፤ ታኣኮ ማኣዳሣ ጉሙርቂ ካፓዘንሣ ፔቴታጾ ቦርሲንታባኔ።»

24 ጎኦባ ባሲ ኩቹዳፓ ዲዒ ዔካኒ ዳንዳዒንታ? ሃንጎ ሃሣ ጫርሺ ባሲ ኩሽካፓ ዲዒንቴሣ ቶሊሳኒ ዳንዳዒንታንዳ?

25 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋባንቴ ሂዚ ጋባኔ፡- «ደዲ ማዕ ጎኦ ባሲይዳፓ ዲዒንቴ ባሳ ዔዔውታኔ፤ ጫርዢ ኩጫፓኣ ዲንቴሣ ቶቶሊሲንታኔ፤ ኔና ጾላዘንሣ ታኣኒ ጾላንዳኔ፤ ናኣቶም ታ ኔኤኮ ዓውሳንዳኔ።»

26 ሄርቂ ኔና ዋይሣዘንሣ ፔ ባሽኮ ታ ዔያቶ ሙኡዛንዳኔ፤ ዋይኔ ዑሽኪ ማሣንቶሣጉዲ ፔ ሱጉጾ ዑሽኪ ዔያታ ማሣንታንዳኔ፤ ዬያር ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ዳኤሻሣና ባውሳሣ

ያይቆኦቤኮዋ ዳኤፖ ጾኡዛሣሣሣ ባጮ ዳራ ቢያ ዔራንዳኔ።»

50

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋባኔ፡- ባንሣኮ ባንዳ ታ ባንጄያ ማዕያ ዔርዛ ዋርቃታ ዋካዳይ? ባንሣ ታኣኒ ዋያ ታኣም ሚኢሾ ታልዔሣም ሻንቹይ? ባንሣ ባንሣኮ ጎሞሮ ሻንቹንቴኔ፤ ባንሣ ዳቢንቶር ባንሣኮ ባንዳ ባንጂንቴኔ።»

2 «ታኣኒ ሙከያና ባይጎ ባሲያ ባኣሣ ባይጎርዳይ? ታኣኒ ዔኤሊንቴያና ባይጎ ባሲያ ዬሂባኣሣ ባይጎርዳይ? ታኣኒ ባውሳኒ ዳንዳዑዋዳ? ዳቂሻኒ ዋልቂ ታኣኮ ባኣዳይ? ባዘ ታኣኒ ጎሪ ሚጪሳንዳኔ፤ ዋርቂ ባሲ ናንጉዋ ዳውሌ ታ ማሃንዳኔ፤ ዬካ ባኣ ሞላሣያ ዋኣጾ ባኣሣር ሃይቂ ዋባንዳኔ።»

3 ጫሪንጮ ታኣኒ ዲሚሻንዳኔ፤ ሲዬ ባፒላና ታ ዒዞ ጎኦ ባኣቻንዳኔ።»

ጾኦሲ ባይላሣኮ ባይሣንቴጾ

4 ላቤዘንሣ ቃኣሎና ደዲሺሣ ታ ዔራንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይሳ ባኣዚ ታ ጌሰታንዳጉዲ ዔራቶና ጌሰታ ባንዲርሲ ታኣም ባንጌኔ፤ ጉቶ ጉቶ ገንባሰካፓ ዒዚ ታና ጴቻኔ፤ ዔኤቢ ዋይዚ ዔሪሣዳ ባኣ ባሲርጉዲ ዋዮ ታኣኮ ዒዚ ቡላኔ።»

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሊ ጳቂሥሣ ታኣም ባንጌኔ፤ ታኣኒያ ዋይዚ ዒፃያ ማዕ ዒዛይዳፓ ሃኪባኣሴ።»

6 ዢራኣፖና ታና ጳርቃ ባሲም ዙሎ ቡኤጮ ታኣኮ ማኤዳ ባሲም ጋንጋር ባኣሣ ታኣኒ ባንጌኔ፤ ጫሽኪ ታና ጩታ ባሲይዳፓ ባኣፖ ካር ታኣኮ ታ ሸርሺባኣሴ።»

7 ናንገና ናንጋ ጎዳሣ ታና ማኣዳሣር ታ ዳውሲንቴንዳዋሴ፤ ታኣኒ ታና ባዳ ሳቆ ሹቹጉዲ ደዲሻንዳኔ፤ ታኣኒ ቦርሲንቴንዳዋሣያ ታ ዔራኔ።»

8 ታኣም ዋጋንዳ ጾኡዛሣ ሀኩኬ፤ ባካሪ ታኣና ሞኣታሣ ጾናዳይ? ኑ ዋላ ሂንዳ ዋጎ ቤዘ ሸኢኮም።»

9 ታና ማኣዳሣ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤ ጾ ታና ኔ ዳቤኔ ጋባንዳይ? ታና ሞኣታ ባሳ ማኣጾጉዲ ጪንቃንዳኔ፤ ቢላኣ ዔያቶ ሙባንዳኔ።»

10 ባንሣ ባኣካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንጫይ ባዛኮ ባይላሣ ቃኣሎም ባይሣንታሣ ጾናዳይ? ፖዒባኣ ዲሚዳ ሃንታሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉሙርቆንጎ፤ ዒዚ ፔኤኮ ጉሙርቂያ ጾኡዛሣ ማሆንጎ።»

11 ሃሣ ጋባንቴ ባንሣ ታሚ ዔኤሣኔ፤ ቶኦካ ቶኦካ ባንሣኮ ዔኤታ ኩሻ ባንሣ ባርቄኔ፤ ባካሪ ዬያ ባንሣኮ ታም ፖይይዳ ባኣዳዎቴ፤ ባንሣ ባይሣ ኩሾ ፖባ ሃንቴዋቴ፤»

ዒንሢ ታ ኩጫፓ ዔካንዳ ባካ ዩያኮ፤
ዩያ ማቶና ዒንሢ ካራ ባይቃንዳ።

51

ናንገና ናንጎ ዳቂንታ ጊዮኔም ዩዓንዳሢ

1 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።-
«ታናንታ ታኣኮ ጊሉሞዋ ኮዓዘንሢ ዋይዙዋቴ፤

ዒንሢ ዓርሲንቲ ኬሰኬ ሹጫሢ
ቦኣከንቲ ዒንሢ ኬሰኬ ዔታሢ ዛጉዋቴ።

2 ዒንሢኮ ዓዳሢ ዓብራሃማንታ
ዒንሢ ሹዔ ዒንዴሎ ሳኦራኣ ዛጉዋቴ፤
ዓብራሃማ ታኣኒ ዔኤላኣና ናይ ዒዛኮ ባኣሴ፤
ጋዓንቲ ታኣኒ ዒዛ ዓንጃ።፤
ዘርዎዋ ታ ዒዛም ሚርገሺ።።»

3 «ታኣኒ ናንገና ናንጎ ጎዳ ጊዮኔንታ
ዒዛኮ ጉሪ ሳዓ ማዔ ቤዘዋ ቢያ ዶዲሻንዳ፤
ዒዛኮ ሳሳ ናንጉዋ ዳውሎ ታኣኒ ዔዴ፤
ዳውሎ ሳዎዋ ያኦሲ ዲማ ዲማ ሚያ ቱኬ ቤዘ ታ
ማሃንዳ፤
ዒኣካ ኮሹሞና ዋዘና ዓኣያ ማዓንዳ፤
ጋላታ ዓይኑሞዋ ዓይናዲንታንዳ።።»

4 «ታ ዴሬዮቴ! ዋይዙዋቴ!
ታኣኒ ዒንሢም ጋዓሢ ዒና ዔኩዋቴ፤
ዋጌ ታ ኮራፓ ጴዳንዳ፤
ታኣኮ ዋጊፃ ታ ዴሮም ቢያ ፖዒ ማዓንዳ።።

5 ታኣኒ ሩኡሪና ሙኪ ዒንሢ ዓውሳንዳ፤
ዓኣፒ ጊኢጳማና ታኣኒ ባሻንዳ ዋዴ ሙካንዳ፤
ታኣኮ ዋልቆና ዴሮ ቢያ ታኣኒ ዋይሣንዳ፤
ዋኣፃ ሳዛ ዓኣ ዓጮይዳ ናንጎ ዴራ
ታና ሃጋኣ ዋዛ ማሂ ካፓ፤
ዔያታ ታኣኮ ዋልቆዋ ጉሙርቃ።።

6 ዴገ ገዒ ሊካ ጫሪንጮ፣ ሊካ ሳዎዋ ዛጉዋቴ፤
ጫሪንጮ ጩቢጉዲ ላኣሊንቲ ባይቃንዳ፤
ሳዓ ዳዳ ማኣዎጉዲ ጩንቃንዳ፤
ዒዛይዳ ናንጎዘንሢም ቢያ ዉፃሌጉዲ ሃይቃንዳ፤
ታኣኮ ዓውሲፃ ጋዓንቲ ናንገና ናንጎያኮ፤
ታ ጊሉሞዋ ጋፒንሢ ባኣሴ።።»

7 «ዒንሢ ፒዜ ማዔ ባኮ ዔራዘንሢና
ታኣኮ ዋጋ ዒንሢኮ ዒናይዳ ዓኣ ሳሳኣ ዋይዙዋቴ፤
ዓሲኮ ቦሂያ ዒጊጩፖቴ፤ ዔያቶኮ ጫዥና
ዲቃቴፖቴ።።

8 ዔያታ ቢላ ሙዔ ዓፒላጉዲ
ዛኣሌ ሙዔ ሱኡፔ ዓፒላጉዲያ ማዓንዳ፤
ታኣኮ ዓውሲፃ ጋዓንቲ ናንገና ናንጎያኮ፤
ታ ጊሉማ ሾይንቲፓ ሾይንቲ ሃላያኮ።።»

9 ናንገና ናንጎ ጎዳሢዮ! ዔቁ! ዔቁ ዋልቆ ኔኤኮ ፔጋሴ!
ሚና ቤርታኣ ዋዶና ዓኣ ሾይንቶ ባኣካ ዓዳ ኔ ማዴ
ጎይያ ዔቁ፤
ሪዓቤ ጌይንታ ባዘ ቦዓሢ ጩርኬሢሢ
ዴኤፖ ቃራሢያ ጫርጌሢ ኔናኮ።።

10 ኔኤኒ ዓውሴ ዓሳ ባዘና ፒንቃንዳጉዲ
ዴኤፖ ዋኣፃ ሚጩሲ
ዩያይዳና ጎይሢ ኬሴሢ ኔናኮ።።

11 ኔኤኒ ናንገና ናንጎ ጎዳሢ ዓውሴ ዓሳ ቢያ
ዋዘና ዓይናዲ፣ ዒላሺያ ዒላሺ ጊዮኔ ማዓንዳ፤
ዒኣካ ዔያታ ናንገና ናንጎ ዋዛ ቶኣካ ዓገ
ቦንቹንታንዳ፤
ኮሹሞንታ ባይቁዋ ዋዘንታ ዔያታ ዴንቃንዳ፤
ዶይሢንታ ዩኤፒንታ ዔያቶፓ ባይቃንዳ።።

12 «ዒንሢ፣ ታ ዴሮ ዶዲሻሢ ታኣኒ ታኣርኬ፤
ዓካሪ ማኣቲጉዲ ሹላያና ሃሃይቃ ዓሲ ዒንሢ
ዒገጫሢ ዓይጎርዳይ?

13 ሳዎ ቦኣኮልቁሢና ጫሪንጮ ዴሪ
ዒንሢ ማዘፍ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒንሢ ዋሌ፤
ዒንሢ ባይዘኒ ጊኢጌ፣ ሄርቁ ዋይሢ ዓሶኮ ጎሪንቶር
ቢያ ዋዴ ዒንሢ ዒገቹሞና ናንጎ፤፤
ሃሢ ዔያቶኮ ጎሪንታ ዩይ ዓንካዳይ?

14 ቱከንቲ ዓኣ ዓሳ ሩኡሪና ዓይላታፓ ኬሰካንዳ፤
ዔያታ ቱኡቲ ዓኣ ዔቶይዳ ሃይቁንዲሞሴ፤
ዔያታ ሙዓንዳ ካሣኣ ባይቃዓኮ።።»

15 «ዋኣፃ ዓገፃንዳጉዲ ዴኤፖ ባዘ ዓገሣሢ
ታኣኒ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ፤
ሱንፃ ታኣኮ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳኮ።።

16 ታኣኒ ታኣኮ ቃኣሎ ዳንጋ ኔኤኮ ጩታንዳ፤
ኔና ታኣኮ ኩጮ ሺቦና ታ ሺባንዳ፤
ጫሪንጮ ዳሪሢ፣ ሳዎዋ ቦኣኮልቁሢ ታናኮ፤
ጊዮኔም፡- «ኔኤኒ ታ ዴሬኮ» ታ ጋዓንዳ።።»

ያኦሲኮ ጎሪንቶ ዑዥ ዓንጎ

17 ኔኤኒ ናንገና ናንጎ ጎዳ ኩጫፓ
ማሢ ጋኣዲሳ ጎሪንቶ ዑዥ ዴኤፖ ዓንጎና
ጋፒሲ ዑሽኬ ዩሩሳላሚ!
ጴጩ፤ ላዒ ጌዒ ዔቁ!

18 ኔኤኒ ሹዒ ዲቼ ናኣቶይዳፓ ቢያ
ኩጮ ኔኤኮ ዓርቁ ዔኪ ዓኣዳንዳያ ዴዲባኣሴ።።

19 ገዲ ገዲ ቃሲንታ ባይሲንታ ኔና ሄሌ፤፤
ዓካሪ ያ ኔና ዶዲሻንዳይ?
ዩይ ባካ ዶዒ ባይቁሢንታ ናይዘንታ ያልዘንታኮ፤
ዩያር ታ ኔና ዋዲ ዶዲሻንዳይ?

20 ዓቲንቆ ናኣታ ኔኤኮ ዓዳ ፒርይዳ ዓዲንቲ ጋፒሪጉዲ
ጎይያኮ ዓሳ ቡካ ጳኣካ ላቢንቲ ሎኦሜ፤፤
ዔያቶ ዑፃ ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ዳጋ ሾኦቴ፤፤
ኔ ያኣዛሢኮ ጎሪንታ ኬዴ።።

21 ዋይና ዑዥ ዑሽኬቱዋንቲ ጉሪ ማሢንቲ
ሚታሢና ቡኡዲንቲ ዓሳ ሃያ ዋይዙዋቴ።።

22 ናንገና ናንጎ ጎዳሢ
ፔ ዴሮ ዛሎ ሞኦታ ዒንሢ ያኣዛሢ ሂዚ ጋዓ።-
«ዓዳ ማሢንቲ ዓሲጉዲ ጋኣዲሳ
ሚታሢ ዑዥ ዓንጎ ታ ዒንሢ ኩጫፓ ዔኮ፤፤
ሃካፓ ሴካ ዩያ ዑዥ ዓንጎፓ ዒንሢ ዑሽካዓኮ።።

23 ዩያ ታኣኒ ዔኮ ኔና ሚታሳ ዓሰሞ ዒንጌ፤፤
ዔያታ፡- «ኩ ኔ ገዴና ሄርቁ ሃንታንዳጉዲ ላሄ ጌዔ፤፤
ኔኤኒያ ዔያታ ሃንታንዳጉዲ ዙሎ ኔኤኮ ዔያቶም
ሃሽ።።»

52

ያኦሲ ዩሩሳላሚ ዓውሳንዳያ ማዒያ

1 ደብዳቤ! ጳጳሮች! ዓቂቅ
 ዋለቆ ኔኤኮ ዓዳ ማእደጉ ዳ ማይንቴ!
 ዳ ማዳ ካታሜሌ ዩሩሳላሜ! ኔኤኮ ሚዛጾ ማእዳሚ
 ማይንቴ፤
 ሃካፓ ሴካ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቲባእዞንሚና
 ዳምቦ ጎይጾና ጌኤሽቢባእ ዓሳ ኔኤኮ ኬኤሎ ዲሮ
 ጋሮ ጌላዓከ።

2 ዲዒንቲ ዔውቲ ዓአዳ ዩሩሳላሜ!
 ዔቂጋፓ ሲላሎ ኔኤኮ ሃርፔ፤
 ካአቱሞ ሻአሎይዳ ዳዔ፤
 ዒንሚ ደብዳቤ ሚዒንቲ ዔውቲ ዓሳ!
 ዒንሚ ቱኡቲ ካኖ ቢራቶ ባቃናፓ ቡሉዋቱ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሚኢሼ ዔኩሞጾ ጉሪ
 ዒንሚ ሻንቲንቴኔ፤ ዒንሚ ማሂ ዔውታንዳሚያ ሚኢሼ
 ጨጉዎንቴከ። 4 ታ ዳራ ሃያኮ ቤርታ ሙኬ ዓሲ ማዒ
 ናንጋኒ ጌብፄ ዓጮ ኬዳኔ፤ ዩካፓ ዓሶኦሪ ዓሳ ካራባእ
 ጎይሚና ሃርቂ ዔያቶ ዎይሄ። 5 ታኣኮ ዳራ ዔኤቢ
 ጨጉዎጾ ዔውታንቴ ታ ዛጌኔ፤ ሃሚ ታኣኒ ዓይጎ ማዳንዳ
 ባእዚ ዓአይ? ዔያቶ ዎይሄ ዓሳ ቦሂ ዔያቶና ዓማላኔ፤
 ሱንጾዎ ታኣኮ ዩና ዓሳ ጫሽከ ጎይሄ ፔኤቃ።

6 ዩያሮ ታ ዳራ ታ ሱንጾ ዔራንዳኔ፤
 ዩኖ ዓቦና ዩያ ቤርታዲ ኬኤዜሚ ታና ማዔሚ
 ጾቂሃንዳኔ፤
 ሂዮ፤ ታኣኒ ታናከ።»

7 ዳኩ ዑጾና ጌዒ ኮዡ ሃይሶ ዔኪ ሙካ ቶካ
 ኮሹሞ ዛላእ ኬኤዛዞንሚ
 ዳቂንቶ ዛሎ ዒላቲ ኬኤዛዞንሚ
 ደብዳቤ ማእ፡- «ኔ ጾካሚ ካአታዳኔ!» ጋዓዞንሚ ዎዚ
 ሚዛጾይ!

8 ካታሞ ኔኤኮ ካፓ ዓሳ ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዲ ዒላታሚ
 ዎይዚ!
 ፔቱሞና ዔያታ ዎዛዲ ዓይናዳኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደብዳቤ ማዒ ሙካእና ፔ ዓአገና
 ዔያታ ዛጋንዳኔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳሮ ደዲሼኔ፤
 ዩሩሳላሜያ ዒ ዓውሴኔ፤
 ዩያሮ ዒንሚ ዩሩሳላሜኮ ደዔ ቦካ!
 ቡከንቲ ፔቱሞና ዎዛዲ ዓይናዳዎቱ።

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳሮ ቢያሚኮ ቤርታ
 ዒ ዎለቂናታሚ ፔጋሲ ዔርዛንዳኔ፤
 ዓጫ ጉቤ ዒዛኮ ዓውሴያ ዛጋንዳኔ።

11 ዒንሚ ጌኤዡ ማእሮ ማሆ ኬዳ ዓሳ!
 ባብሎኔይዳፓ ኬሰኩዋቱ፤ ዳማዲዎቱ፤
 ቁፄ ማዔ ባኮ ካአሚፖቱ፤
 ዒዞፓ ኬሰከ ጌኤሽ ማዑዋቱ።

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሚኮ ቤርታ ማዒ ዔኪ ዒንሚ
 ዓአዳንዳሚሮ
 ዒሰራዔኤሌ ጾካሚ ጊንጾ ዛሎና ማዒ ዒንሚ
 ካፓሚሮ

ጳሺና ዒንሚ ኬሰካዓከ፤ ዓአሽንቲያ ዒንሚ
 ዓአዳዓከ።

ሜታ ሄላንዳ ጾኦሲ ዓይላሚ

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡-
 «ዓካሪ ታ ዓይላሚ ማዳ ባኮ ዔሪ ማዳንዳኔ፤
 ዳግ ዳጊ ጌዒ ቦንቲንታንዳኔ፤
 ሱንሚ ኬሰከ ሚርጌና ዔርቴያ ማዒንዳኔ።
 14 ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ዛጊ ዲቃታንዳያ ሄላንዳእና
 ዒዛኮ ዓውካራ ዓሲ ቢያፓ ዳማዲያ ማዒ ጾኦፔ።
 15 ቤርታ ዔያቶም ኬኤዚንቲባእ ባእዚ ዔያታ ዛጋንዳሚሮ
 ዎይዚባእ ባእዚ ማሊ ጾቂሃንዳሚሮ
 ሚርጌ ዳራ ታ ዓይላሚ ዛሎ ዲቃቲ ሄርሻንዳኔ፤
 ካአታእ ጎጾንዳ ባእዚ ባይዚ ዳንጋ ዓርቃንዳኔ»
 ጌዔኔ።

53

1 ዳራ ሂዚ ጋዓንዳኔ፡-
 «ኩኤኒ ኬኤዛ ባኮ ጾኦኒ ጎኔከ ጌዔይ?
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዎለቃ ጾኦም ፔጋዲ ጳዳይ?
 2 ጾኦሲ ዓይላሚ ጻኣዲ ሳዓይዳ ባቃሌ
 ባቃሊጉዲ ጻዲ ዳከ ዑጌኔ፤
 ኩ ዛጋንዳጉዲ ሚዛጾሞንታ
 ቦንቲዎ ዒዛኮ ባእሴ፤
 ዒዛ ኩ ናሽካንዳጉዲ
 ዒዛኮ ሱጉሚ ሚዛጾዎሴ።
 3 ዒዚ ዓሲና ቦሂንቴያና ዒደንቴያከ፤
 ዒዚ ሜታዲያና ጾጾ ዓሲከ፤
 ዓሳ ዒዛ ዛጋኒ ዓአፖ ሽርሻንዳያ ሄላንዳእና
 ዒዚ ቦሂንቴያከ፤ ኩኤኒያ ዒዛ ቦንቲባእሴ።»
 4 «ጎኔና ዒዚ ኩኤኮ ደርዓሚ ዔከኔ፤ ሃርጎዎ ዒዚ ኩኤኮ
 ኬዳኔ፤
 ኩኤኒ ጋዓንቴ ጾኦሲ ዒዛ ጳርቂሞ
 ሎኦሚያና ኪፃዴያ ማሂ ዛጌኔ።
 5 ዒዚ ጋዓንቴ ጫርጊንቲ ኪፃዴሚ ኩኤኒ ፑርቴሂሮከ፤
 ዒዚ ጋእጨንቴሂያ ኩ ዳቢንቶሮከ፤
 ኩኤኒ ዳቂሚ ዒዚ ዔከ ሜታሂናከ፤
 ዒዛ ኪፃዴያና ኩ ፓፄኔ።
 6 ኩ ቢያሚ ማራይጉዲ ዣአሌኔ፤
 ቢያሚ ኩኤኒ ኩ ማሊጾ ጎይጾ ዓአዳኔ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ኩና ቢያሚኮ ዳቢንቶ ዒዛ
 ኬዲሴኔ።»
 7 «ዒዛ ጌኔ ማዳና ማቶና ሄሌኔ፤
 ያዲ ማዔቶዎ ዔኤቢያ ዒ ጌዒባእሴ፤
 ሹከንታኒ ዔከ ዓአዳንታ ማራናይና
 ዑፃፓ ጋፓና ታይዛ ዓሶ ቤርታ ዚቲ ጋዓ ማራይጉዲ
 ዚቲ ጌዔያፓ ዓቱም ዔኤቢ ጌዒባእሴ።
 8 ዳቤ ባእዚ ባአንቴ ጌኔ ዎጌና ዒ ሃይቂ፤
 ዩይ ማዒንዳሚ ቤርታዲ ዔሪ ጾቂሃኒ ጾዳንዳዔይ?
 ጋዓንቴ ታኣኮ ዳሮ ዳቢንቶሮ ዒ ጳርቂንቴኔ፤
 ዓሳ ናንጋ ዓጫፓ ዒዚ ሸኢከኔ።
 9 ዔኤቢ ፑርታ ባእዚ ማዲዎጾ

52:1 52:1 ዮሃ. ጾጵ.ጳ 21:2፤27። 52:5 52:5 ሮሜ 2:24። 52:7 52:7 ናሆ. 1:15፤ ሮሜ 10:15፤ ዓፕ. 6:15። 52:11 52:11 2ቆሮ. 6:17። 52:15 52:15 ሮሜ 15:21። 53:1 53:1 ዮሃ. 12:38፤ ሮሜ 10:16። 53:4 53:4 ማቴ. 8:17። 53:5 53:5 1ጳዊ. 2:24። 53:6 53:6 1ጳዊ. 2:25። 53:7 53:7 ዮሃ. ጾጵ.ጳ 5:6። 53:8 53:8 ዳኪ. ማዳ 8:32-33። 53:9 53:9 1ጳዊ. 2:22።

ዓዛኮ ደገጋጋጽ ሉኡዙሞ ኬሰኩዋንቴ
ዓዚ ሃይሶና ፑርቶ ዓሶ ባኣካ ገይዲንቴኔ፤
የርጎጮናኣ ዋላ ዓዚ ዱኡቴኔ።»

- 10 ዬይ ጋኣጠንገቱያና ማታዲፃ ዓዚ ሄሌህ
ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ማለህ ማዕምኬ፤
ዓዚ ዓዛኮ ሸምገህ ጎሜር ዓንጎ ዓንገህ
ማሂ ሸኢሹቴያ
ዓዚ ፔ ዜርዖ ዛጋንዳኔ፣ ናገጎ ለዓኣ ዓዛኮ
የደቃንዳኔ፤
ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ማለፃ ዓዛክ ኩማንዳኔ።
- 11 ታኣኮ ያሎ ማዕ ዓይላህ ዋኣዬሰካገ ናገጎ ፖዖ ዛገ
ዋዛዳንዳኔ፤
ፔኤኮ ዔራቶና ማርጌህ ዓ ያላሳንዳኔ፤
ዔያቶኮ ዳቢንቶዋ ዓዚ ኬዳንዳኔ።
- 12 ዓዚ ፔኤኮ ሸምገህ ሃይቢም ዓኣህ ዓንገኔ፤
ፑርቶ ማዳ ዓሶና ዋላ ዓ ገይዲንቴኔ፤
ያዳ ማዕያታቴያ ዓዚ ማርጌ ዓሶኮ ጎሞ ኬዳኔ፤
ዳቢንቶ ዓሶ ዛሎዋ ዓ ቃይሹኔ፤
ዬያር ታኣኒ ዓዛ ዴኤፖ ዓሶ ባኣካ ማሂ ዓዛ ሄላ
ዛሎ ዓንጋንዳኔ፤
ዔርቴ ዓሶና ዋላ ዳዒንቴ ባኮ ዓ ገሸታንዳጉዳ ታ
ማሃንዳኔ።

54

ፃዮኔ ቦንቸንታንዳ ቦንቸ

- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ኔኤኒ ዘኣኤሌ፣ ናይ ሸይ ዔራዋዜሌ ዓይናዳ፤
ዓላሹ፣ ዋዛናኣ ዓላቴ፤
ኔኤኒ ባኒ ዔራዋዜሌ፣
ዓኒ ዓኣዜሎገ ባሽ ዓዲንቴዜሎ ናኣታ
ሚርጋንዳኔ።»
- 2 ኔኤኒ ናገጋ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣር ኔኤኮ ዳልገሸ፤
ኔኤኮ ጎኦቦ ዓፒሎዋ ቡሊ ዳሪ፣ ኩንዒሲገ፤
ዓፒሎና ማዢ ማኣር ዳር ሱዘዋ የደሴ፤
ፃውኖ ማዓ ዓንጎዋ ደዲሹ።
- 3 ቢያ ዛሎና ዛጳ ኔኤኮ ኔ ዳልገሻንዳኔ፤
ዜርዖ ኔኤኮ ሜሌ ዳር ዓጮ ዔካንዳኔ፤
ደዔያ ማዕ ካታዋዋ ፔ ቤሲ ማሂ ናገጋንዳኔ።
- 4 ቦርሲንቴ ማዕቶዋ ዳውሲንቴ ኔና ሄለንዳዋሂር
ዒገጠገ፤
ሃገ ኔ ዉድር ዓኣንቴ ኔና ሄሌ ቦርሲንቶ ኔ ዋላንዳኔ፤
ዜኤሪ ዒንድጉዳ ኔኤር ኔ ማዒ ዓኣህ፣ ጫዢ ዋዶ
ማላ ኔ ጳቂህዓኔ።
- 5 ኔኤኮ ዓኒ ኔና ማዢህኒ፤
ሱንፃ ዓዛኮ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ያኣዛህኒ፤
ኔና ዓውሳሂ ዒሰራዔኤሌኮ ዳማዳሂኒ፤
ዓዚ ዓጮ ቢያኮ ያኣሲ ገይንታኔ።
- 6 ኔኤኒ ዉድርታዖ ሎዓንቴ ዓኒ ዓዲ ዓንጃም
ዒና የዬ ላኣለጉዳኒ፤
ጋዓንቴ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ኔ ያኣዛህ
ገንህ ኔና ፔ ባንሂ ዔኤሊ ሂዚ ጋዓኔ፡-
- 7 ዳካ ዋዶም ሌሊ ታኣኒ ኔና ሃሹኔ፤
ጋዓንቴ ዴኤፒ ሚጠንገቱሂና ታ ኔና ማሃንዳኔ።
- 8 ማርጌና ታኣኒ ዳጋዳሂር ዳካ ዋዶም ታ ኔና ሃሹኔ፤

- ጋዓንቴ ታኣኮ ናገረና ናገጋ ናሹሞና ታ ኔና
ሚጠንገታንዳኔ፤
- ጋዓኔ፣ ኔና ዳቂሻ ናገረና ናገጋ ጎዳህ።
- 9 «ኖሄ ዋድና ዓጮ ዋኣሂና ዔኤዲሲ ታ ባይዜህጉዳ
ላሚ ማይ ታ ሳዖ ባይዛዓ ጌዒ ታ ጫኣቂህጉዳ
ሃሂያ ኔ ገዳ ላሚ ማይ ታ ዳጋዳዓኔ።
ጌዒ ታ ኔኤም ጫኣቃኔ፤
ሃካገ ሴካ ጎሪያ ታ ኔና ጎራዓኔ።
- 10 ዲኮንታ ገሜርንታ ዓገዳና ደዓኒ ዳንዳዓኔ፤
ታኣኒ ኔና ናሽካ ናሹማ ጋዓንቴ ናገረና ደዲ
ናገጋንዳኔ፤
ኮሹሞ ጫኣቁሞ ናገረና ታ ካገንዳኔ።» ጋዓኔ
ኔና ሚጠንገታ ናገረና ናገጋ ጎዳህ።
- 11 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ኔኤኒ ዋኣዬዜ፣ ዓልጋሂ ዢባርና ዓገጃዜ፤
ደዲሸንቴባኣ ዬራሳላሚ ካታሜሌ!
ታኣኒ ቦንቸንቴ ሹቸና ኔና ማዢንዳኔ፤
ማዢዮኮ ዓይዖ ሴኔፔሬ ሹጮ ጌህ ታ ዓርቃንዳኔ።
- 12 ኔኤኮ ከኤሎ ዲዖ ዑፃ ዓኣ ዴጌ ቤዘ ሜሬገዴ ሹጮና
ከኤሎ ዲዖ ካርዋ ዋልጠንቃ ሚዛጶ ሹጮና
ዙሎ ሸሪ ዓኣዳ ዲርዋ ቦንቸንቴ ሹጮና ታ ኔኤኮ
ከልቃንዳኔ።»

- 13 «ናኣታ ኔኤኮ ቢያ ናገረና ናገጋ ጎዳይዳገ ዔሬያ
ማዓንዳኔ፤
ኔ ናኣቶም ኮሹሞ ማርጌያ ማዓንዳኔ።
- 14 ፒዜ ዋጌና ጎኡሞናይዳ ዔቆያ ኔ ማዓንዳኔ፤
ጌኔ ማዶና ሄርቂ ዋይሥህ ኔ ገዳገ ባይቃንዳኔ፤
ኔና ዒጊቻንዳ ባኣዚያ ባኣሴ፤
ዲቃህ ባኣዚያ ኔኤገ ሃካንዳኔ፣ ኔ ባንሂያ
ዑካዓኔ።
- 15 ኔና የላኒ ዔቆያ ዓኣታቴ
ታኣኒ ዔያቶ ዳኪባኣያታሂር ባሽንቴ ኩቸ ኔኤም
ዒንጋንዳኔ።»
- 16 «ቃኣጮ ቁንፃ ዔኤታንዳጉዳ ገልገ ገልገ
ዓንጎ ሸኤሻሂ ማዢህ ታናኔ፤
ዒዚያ ዓንጎ ዲይ ዓንጋም ኮሻሂ
ዬይ ዓንጋ ማዳንዳጉዳ ገይንቴ ማዶ
ማዳንዳጉዳኒ፤
ባይዛንዳጉዳ ባይዛሂያ ማዢህ ታናኔ።
- 17 ኔና ባይዛኒ ኮሽንታ ዓንጋማ ፑርታንዳኔ፤
ኔና ሞኦታ ዓሶ ቢያ ኔኤኒ ላህንዳኔ፤
ታ ዓይሎም ገይንቴ ዓጮ ዬያኔ፤
ታ ገዳገ ዔያቶም ጴዳንዳ ያሎማ ዬያኔ።» ጋዓኔ፣
ናገረና ናገጋ ጎዳህ።

55

ዴኤቢንቴ ዓሶ ዔኤሎና ዔኤሊህ

- 1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ዒንሂ ዴኤቢንቴ ዓሶ ቢያ ሃንጋ ዋኣዖ ባንሂ
ሙኩዋቴ!
ዒንሂ ሻንቃኒ ሚኣሻ ባኣ ዓሳ!
ሃኒ ሙኪ ሻንቂ ሙዑዋቴ! ሃኒ ሙኪጋገ

53:12 53:12 ማር. 15:28፤ ሉቃ. 22:37። 54:1 54:1 ጋላ. 4:27። 54:9 54:9 ማዢ. ማፃ 9:8-17። 54:11 54:11 ዮሃ. የፕ. የፔ.ጳ 21:18-21። 54:13 54:13 ዮሃ. 6:45። 55:1 55:1 ዮሃ. የፕ. የፔ.ጳ 21:6፤ 22:17።

- ሚኒሽ ጨባባያታዎ ዲኒቆና ዎይኖ ዑደና ዑሽኩዋቲ።
- 2 ፓሠቀ ሙኡዚም ሚኒሽ ዲንሢኮ ዓይጋ ዲንሢ ኬሳይ? ሚሻኒቀ ባኣዚም ዎልቆ ዲንሢሲ ዓይጋ ዲንሢ ጋፒሳይ? ሃሢ ታ ጋዓ ባኮ ኮሺ ዎይዚጋፓ ኮሺ ማዔ ሙዎ ሙዑዋቲ፤ ደኦሪንቴ ኮዡ ሙዎ ሙይ ዎዛዲዋቲ።»
- 3 «ዎኖ ዲንሢሲ ቡሊ ታ ባንሢ ዑኩዋቲ፤ ሺምፔና ናንጋኒ ቃኣሎ ታኣሲ ዎይዙዋቲ፤ ታኣኒ ዳውቴ ናሽኬሢጉዲ ዲንሢም ጉሙርቁንታያ ማዔ ናሽካኒ ናኣናና ናንጋ ጫኣቁም ዲንሢና ታ ጫኣቃንዳ።።»
- 4 ዓካሪ ታኣኒ ዒዛ ማሌ ዳሮም ማርካ፣ ሱኡጌ፣ ቢታንቶና ዎይሃያኣ ማሄ።።
- 5 ኔኤኒ ዔሩዋ ካኣቶ ኔ ዔኤላንዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ጾኣዛሢ ዲሰራዔኤሌኮዎ ደማዳሢ ኔና ደግ ደገደሢሮ ኔና ዔሩዋ ካኣታ ሩኡሪና ኔ ባንሢ ሙካንዳ።።»
- 6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደዳ ዎደማና ዒዛ ኮዑዋቲ፤ ዒዚ ዑኩ ዓኣማና ዒዛ ዔኤሌዋቲ።
- 7 ፑርቶ ዓሳ ፔኤኮ ሃንቲዎ ጎሞ ዓሳኣ ፔኤኮ ፑርቶ ማሊዎ ሃሽንጎ፤ ማኣሪዎ ዒዛኮ ሚርጌታሢሮ ዓቶም ዒ ጋዓንዳጉዲ ሃንጋ ናንጊና ናንጋ ኑ ጎዳ ባንሢ ዔያታ ሙኮንጎ።
- 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ታኣኮ ማሊዎ ዲንሢ ማሊዎጉዲ ታ ጎይፃኣ ዲንሢ ጎይፃጉዲቱዋሴ።።»
- 9 ጫሪንጫ ሳዓፓ ደጋሢጉዲ ታኣኮ ጎይፃ ዲንሢ ጎይፃፓ ታ ማሊዎኣ ዲንሢ ማሊዎፓ ሚርጌና ደግ ጌዔያኮ።።»
- 10 «ዒርዚና ሻቲና ጫሪንጫፓ ኬዲ ሳዎ ዎዒሲ ዓኣፒ ዓኣፓንዳጉዲ ማሃሢ ዜርዎ ዜርቃሢም ዜርሢ ሙዓሢም ካሢ ደዲሹዋዎ ሌካ ማዑዋሢጉዲ፣
- 11 ታ ደንጋፓ ኬሰካ ቃኣላ ዩያጉዳያኮ፤ ማዳንዳጉዲ ታኣኒ ዳኬ ማዶ ማዲዋዎ ከኣቲንቴ ከኣቶዎ ማዲ ኮንሠዋዎ ታ ባንሢ ማዓዓኮ።።»
- 12 «ዲንሢ ባብሎኔ ዓጫፓ ዎዛና ኬሰከ ኮሺና ዲንሢ ዓጫ ማዓንዳጉዲ ታ ማዳንዳ፤ ዲኮና ጌማሮና ዲንሢኮ ቤርታ ዓይናዲ ኮኣማንዳ፤ ካኖ ሚፃኣ ቢያ ኮቲ ባዓንዳ።።»
- 13 ዓንጊያ ቤዛ ዚቢቁ፣ ጋውደ ቤዛ ቤርሴኔቴ ጌይንታ ሚፃ ባቃላንዳ፤ ዩይ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ዒዛ ማዶ ጳቂሃ ማላታ ማዔ ናንጊና ባይቁዎ ዳዓንዳ።።»

56

ዓይሢንታዞንሢ ቢያ ዳቁንታ ዳንቃያ ማዒያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳሮም ሂዚ ጋዓ።- «ታኣኮ ዳቁሺዎና ዒሉዎ ማዶና ዑኩሢሮ ፒዜ ዎጌ ዎጌዋቲ፤ ፒዜ ማዔ ባኣዚያ ማዲዋቲ። 2 ዩያ ማዲሢ፣ ደዲሺያ ዓርቃሢ፣ ሃውሽ ኬሎዎ ላኣሙዎ ካፓሢ፣ ፔኤኮ ኩጮዎ ፑርታ ባኣዚ ማዲሢ፣ ካፒንታ ዓሲ ዓንጂንቴያኮ።።»

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዑኩ ማሌ ፃንጎ ዓሲ። «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳሮይዳፓ ታና ዲማሳንዳ፤።» ጌዒ ማሎፓ፤ ዓሽቲሚ ማዔ ዓሲያ ናይ ሸይባኣሢሮ «ታኣኒ ማሌዚ ሚሢጉዲኬ» ጎዎፓ። 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ «ታኣኮ ሃውሽ ኬሎ ካፓዞንሢም፣ ታኣኒ ናሽካ ባኣዚ ደኦሪዞንሢና ታኣኮ ጫኣቁምና ደዳ ዓሽቲም፣ 5 ታኣኮ ጌኤዡ ማኣሮና ታ ዲሮ ጋሮናይዳ ዓቲንቆና ዉዲሮ ናኣቶናይዳፓ ባሽ ዔያቶ ጳቂሃ ማላታና ዋሊንቴዎ ናንጋ ሱንሢያ ታ ዲንጋንዳ፤።» ጋዓ።።

6 ማሌ ፃንጎ ዓጫዳፓ ሙከ። ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ዑኩሢና ዒዛ ናሽካዞንሢና ዒዛም ማዳዞንሢ፣ ዒዛኮ ሃውሽ ኬሎ ላኣሙዎ ቦንቲሢና ዒዛኮ ጫኣቁም ካፓ ማሌ ፃንጎ ዓሲም ናንጊና ናንጋ ጎዳ። 7 «ዔያቶ ታኣኒ ታኣኮ ደማዳ ዲኮ ባንሢ ዔከ ዩዒ ሺኢጲያ ማኣሮይዳ ታ ዔያቶ ዎዛሳንዳ፤ ታኣም ሚቲ ዲንጎ ቤዘይዳ ሺኢሺንታ ሚቲ ዲንጎ ዲንጊያና ማሌ ዲንጊያዎ ቢያ ታ ዔያቶሲ ዔካንዳ፤ ዩያ ታ ማዳንዳሢ ማኣራ ታኣኮ ዳሬም ቢያ ሺኢጲሢ ማኣሪ ጌይ ዔኤሌንታንዳሢሮኬ» ጌዔ።።

8 ዜሪንቴ ዓኣ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ቡኩሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ «ቡከንቴዞንሢ፣ ቃሲ ማሌዞንሢና ቡኩሲ ዔከ ታ ዔያቶ ባንሢ ሙካንዳ፤።» ጋዓ።።

ያኣሲ ፑርቶ ዲሰራዔኤሌ ሱኡጎ ጎሪሢ

9 ዲንሢ ካኖ ቦዓ ቢያ ሃኒ ሙከ። ዓጮና ዔያቶ ሸኦሊ ሙዑዋቲ፤ 10 «ዲሰራዔኤሌ ሄንቃ ዓሳ ዓኣፒ ባይቁያኮ፤ ዔያቶ ቢያሢኮ ዔራቶ ባኣሴ፤ ቢያሢ ዑኡሲ ባኣ ካኒጉዲኬ፣ ቦጫኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ፔና ኬኤሪ ላሂ ዓውቲ ዓውታዳ፤ ጊንዎ ስሽካ፤። 11 ዔያታ ሙዒ ሚሽኩዎ ካናቶጉዲኬ፤ ሃሃ ማሊ ጳቂሠዎ ቆልዎ ሄንቃ ዓሲኬ፤ ቢያሢ ፔ ጎይፃ ጎይፃ ዓኣዳ፤ ፔና ማኣዳ ባኣዚያ ዳከ ሃንታ።። 12 ዔያታ፡- ሃኒ ሙኩዋቲ ዎይኔ ዑሽ ኑ ኮዎም!፣ ካፄ ዑሽና ዳኤሶ ኑ ማሆም! ዚሮዎ ሃናኣሲጉዲ ማዓንዳ፤ ዩያፓ ዑሃ ዓኣዳ ደማዳያ ማዓንዳ፤።» ጋዓ።።»

57

ዲሰራዔኤሌ ማሌ ያኣዞ ካኣሽኩዋጉዲ ላኣጊንቴሢ

1 ዒሎ ዓሶኮ ሃይቦ ማሊ ዒና ዔካ ዓሲ ባኣሴ፤ ኮዡ ዓሳ ሃይቃኣና ፑርታ ባኣዚዳፓ ዔያታ ዳቃንዳጉዲ ዔውቴያ ማዔሢ ዓይጎ ዓሲያ ማሊ ጳቂሢና ዳንዳዑዋሴ። 2 ፒዜ ናንጊ ናንጋ ዓሶኮ ኮሹዎ ዓኣያ ማዓንዳ፤ ዔያታ ሃይቃ ዎደና ሃውሺሢ ዳንቃንዳ።።

3 ዲንሢ ማርሻ ማርሻ ዓሶንታ ዞኣዞ ኮኣማ ዓሶንታይዳፓ ደማቲዎ ዓሳ ሃኒ ሙኩዋቲ! 4 ዲንሢ ቦሃ ሺራ ዓሳ፣ ዳንጎ ዲንሢኮ ዲንሢ ሻዓሢና ዲንዲርዞ ዲንሢ ኬሳሢ ዎ ዑፃኣዳይ? ዲንሢ ዎይዞ ዲፃ ዓሶና ሉኤቃ ዓሶ ናኣቶቲዎዓዳ? 5 ዲንሢ ሻኣሶ ባኣኮና ዒላዡ ዋርቁ ደማ ደማ ሚያ ደማ ዓኒ ሃሃ ማቸ ማዒባኣያና ላሃኒ ማላ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ደኤጫዳ ጊንዎይዳ ዳኤፖ

ሹጮ ባኣካ ናኣቶ ዒንሢኪን ዒንሢ ሜሌ ጾኦዞ ሹካኒ ገኢጊሻኔ። 6 ደኦጮይዳ ዓኣ ሃሊያ ሹጮጋ ደኦሪ ኩኩኮ ካኣሽኮ ጾኦዞኬ ጌራ ዑሺጎታ ሃኣኮ ዒንጊሢኒጎታ ዒንሢ ይያቶም ሸኢሻኔ፤ ዓካሪ ይይ ባካ ታና ደጋሳዓዳ? 7 ዴኤገ ደኩ ቶኦካ ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒባኣያና ላሃኒ ሜሌ ጾኦዞም ዒንሳ ባኮ ዒንሢ ሸኢሻኒ ኬሰካኔ። 8 ዒንሢኪ ካርና ካር ሬኤኮናኮ ዙላ ዙላ ሜሌ ጾኦዞ ማላቶ ዒንሢ ጌሢኔ፤ ታና ዒንሢ ሃሺ ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒባኣያና ላሃኒ ሻኣኦ ዒንሢ ኬሰካኔ፤ ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒባኣያናም ዒንሢ ዑያ ዒንሢ ሻንቹ ዔያቶና ሞላ ላሃኔ። 9 ሚርጌ ዛይቶ ቲኮና ሳውቃ ባኮ ዒንሢ ቲሽቲ ሞሎኬ ጌይጎታ ጾኦዞም ባንሢ ዓኣዳኔ፤ ዒንሢ ካኣሽካ ሜሌ ጾኦዞ ኮዓኒ ዒንሢኪ ከኢኦ ዓሶ ሃኬ ቤሲ፤ ሃይቄ ዓሶ ዓጮቀ ዓይሱቀዎ ዒንሢ ዳኬ። 10 ጾደዞ ጎይያ ሃንቲያና ዒንሢ ላቤ፤ ጋዓንቲ «ሃይ ኩና ማኣዳ ባኣዚቱቀሎ» ጌራባኣሴ፤ ጊንሣ ሞልቄ ዳንቄ ደዳሢር ዒንሢ ላቤባኣሴ።

11 «ታና ማሊ ጸቂሡቀዎ፣ ታ ዛሎ ማሉቀዎ ዒንሢ ለኡቄሢያና ዒጊጨዳይ? ታና ዒንሢ ዒጊጨባኣሢ ሚርጌ ሞዴም ታኣኒ ዘቲኾ ጌራሢና ዛጊባኣኩዳ ማዕሚርዳ? 12 ዒንሢ ጊዜኬ ጌራ ማዳ ማዶ ታ ፔጋሳንዳኔ፤ ዒንሢኪ ካኣሽኮ ጾኦዞ ዒንሢ ማኣዳኒ ዳንዳዑቀሎ። 13 ማኣዶ ዒንሢ ዴንቃኒ ዒላታ ሞዶና ሂንዳ ዒንሢ ቡኩሴ ዒንሢኪ ካኣሽኮ ጾኦዞ ዒንሢ ዓውሶንጎ! ዠባሬ ዔያቶ ፐፃ ባይዛንዳኔ፤ ዳካ ዠባሬያ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ታና ጉሙርቃሢም ጋዓንቲ ዓጮላ ዔያቶ ማዓንዳኔ፤ ታኣኮ ዳማዴ ዳኮቀ ዔያታ ፔ ዓጪ ማሃንዳኔ።»

ማኣዳ ዓሲባኣ ዓሶ ጾኦዞ ዓውሳንዳያ ማዒያ

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ጊኢጊሹቀቲ፣ ጎይያ ጰሹቀቲ! ታኣኮ ዴራ ዓኣዳ ጎይያጋ ደቃሢያ ባይዙቀቲ!» ጋዓኔ።

15 ዴጌሢና ቢያጋ ባሼ ማዕ ዓንጊና ናንጋ ደማዴሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ደማዴያና ዴጌ ቤዘይዳ፤ ይያጉዳ ሃሣ ዒና ማቄዞንሢና ሸሌዔ ዓያና ዓኣዞንሢና ሞላ ናንጋኔ፤ ይይያ ዔያቶኮ ሸሌዔ ዓያናና ማቄ ዒናቀ ደዳሻኒኬ። 16 ታኣኒ ቢያ ሞዴ ዓሲ «ዳቤ» ጌራ ናንጉቀሎ፤ ደጋዴ ጎይሣኣ ታ ዴዑቀሎ፤ ታ ይያይዴያታቲ ታኣኒ ማዜ ዓሶኮ ዓያና ላባንዳያታንቲኬ። 17 ዔያቶኮ ጎሞና ታ ዳቆ ጋዓ ማሊያናር ዔያቶ ዑያ ታ ደጋዴ ማቶ ዓጌኔ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ፔ ጎይያጋ ማዎ ዓፄ።

18 «ታኣኒ ማዶ ዔያቶኮ ቢያ ዛጌ፤ ጋዓንቲ ታ ዔያቶ ዓውሳንዳኔ፤ ዔኪያ ታ ዔያቶ ዓኣዳንዳኔ፤ ታኣኒ ዔያቶ ዛሎ ይኤካዞንሢም ጉቤ ደዳሞ ዒንጋንዳኔ። 19 ዒሰራዔኤሌኮ ይኤካ ዓሶ ዳንጋጋ ጋላታ ታኣኒ ኬሳንዳኔ፤ ሃኬና ዑኬናይዳ ዓኣዞንሢም ቢያ ኮሹቀ ማዎንጎ! ታኣኒ ታኣኮ ዴር ጋሣንዳኔ። 20 ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቲ ዓጊያ ዴኤገ ባዞ ሞኣጾጉዲኬ፤ ይይ ሞኣጾ ቡኡርና ሙዲርቀ ዓጊሢ ዔቁሳኔ። 21 ፑርቶ ዓሶም ኮሹቀ ባኣሴ» ጋዓኔ፣ ታ ጾኦዞ።

58

ሙኡዚ ሃሽ ጎኔ ዳምቤ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዑኡዞ ኔኤኮ ቆኣዙሙቀዎ ዒላቲ! ታ ዴርም ዔያቶኮ ሞይዞ ዒፃያ፣ያይቆኦቤ ማኣርም ዔያቶኮ ጎሞ ኬኤዜ። 2 ዔያታ ጋዓንቲ ታና ኬላ ኬላ ኮዓኔ፤ ታኣኮ ጎይያ ዔሪያ ዔያቶ ሞኣሳኔ፤ ቢያ ሞዴ ዒሉቀ ማዳያጉዳ ታና ዔያቶኮ ጾኦዞሢ ዓይሢያ ሃሽባኣ

ዴሬጉዳ ታ ጊዳጋ ፐዜ ሞጌ ዔያታ ሸኢቃኔ፤ ጾኦዞ ዔያቶ ባንሢ ዑካንዳጉዳ ናሽካያ ማላኔ» ጋዓኔ።

3 ዴራ፡- «ሃይሾ፣ ኩኡኒ ሙዎ ሃሽ ዳምቤ ኩንሣኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ኩና ዛጉቀሎ፤ ኔኤኒ ኩና ዛጉቀያታንቲ ዑያ ኩኡኮ ኩ ዓይጋ ሃያይዳ ላቤሴ?» ጋዓኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሃዎ፡- «ዒንሢ ሙዎ ሃሽ ዳምቤ ኩንሣ ኬሎና ዒንሢ ዒና ናሽኬ ባኮ ማዳኔ፤ ዒንሢኪ ማዶ ማዶ ዓሶ ቢያ ዒንሢ ማታሳኔ፤ 4 ዒንሢኪ ሙዎ ሃሽ ዳምቤኮ ጋጋ ዑራና ጎሪንቲና ማዕሢር ሚጨንቱቀዎ ኮቹ ሙሊ ሞሊ ዒንሢ ደላኔ፤ ይያ ማዲጋጋ ዒንሢ ሙዎ ሃሽ ሸኢቃ ሸኢጲያ ሎ ጨሪንጮይዳ ሞይዚንቱቀሎ። 5 ዒንሢ ሙዎ ሃሽ ዳምቤ ኩንሣ ሞዶና ዑያ ዒንሢኪ ዒንሢ ላቤሳኔ፤ ዒንሢና ዒንሢ ማጨራጉዳ ሊካ ሱኡዳንቁሳኔ፤ ቶኦካ ቢዲንሢ ሞሃ ሲዬጋቲሎያ ዒንሢ ማኣዳኔ፤ ሙኡዚ ሃሽ ዳምቤኬ ዒንሢ ጋዓሢ ይያዳ? ታኣኒ ይያጉዴ ሙዎ ሃሽ ዳምቤና ሞኣዳያ ዒንሢም ማላ?»

6 «ታኣኒ ሞዳ ሙዎ ሃሽ ዳምቤ ሄርቄ ሞይሃ ካኖ ቢራቶ ዒንሢ ዴኡዛንዳጉዳ፣ ሞኣጾ ሱዞ ዒንሢ ቡላንዳጉዳ፣ ሄርቁንቲ ሞርቃ ዓሶ ዒንሢ ቱኡዛጋ ኬሳንዳጉዳ፣ ቃንባርቀ ቢያ ዒንሢ ማንሣንዳጉዳቲቀዓዳ? 7 ሙዎ ዒንሢኪ ናይዲንቲ ዓሶና ሞላ ዒንሢ ጊሽታንዳጉዳ፣ ሞርቆ ቤሲባኣ ማንቃሢ ዒንሢኪ ማኣራ ዒንሢ ሞይሣንዳጉዳ፣ ካላዴሢ ዒንሢ ማይሳንዳጉዳ፣ ዒንሢኪ ዑኬ ማዕ ዒጊናይዳጋ ዒንሢ ዓኣገ ካር ሸርሹቀጉዳቲቀዓዳ?»

8 «ይያ ዒንሢ ማዴያታቲ ፖዓ ዒንሢኪ ጾርቃ ዓቢጉዳ ፖዓንዳኔ፤ ዳቁንታ ዒንሢም ሩኡሪና ሙካንዳኔ፤ ዒንሢም ጌሰቲ ሞጋሢ ዒንሢኪ ቤርታ ዓኣዳንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ጊንያ ዛሎና ማዒ ዒንሢ ካጋንዳኔ። 9 ዒንሢ ሸኢቃንዳኔ፣ ታኣኒያ ዒንሢኪ ሸኢጲያ ሞይዛንዳኔ፤ ማኣዳንዳጉዳ ዒንሢ ዒላታንዳኔ፣ ታኣኒያ ዒንሢም «ሃይሾ ታ» ጋዓንዳኔ፤ ዒንሢ ሄርቄ ሞይሃ ሞይሢያ፣ ኬኤላና ዳቂሢንታ ጌና ጌኡዞ ዒንሢ ሃሽያታቲ፣ 10 ሙዎ ዒንሢኪ ናይዲንቲ ዓሶም ዒንሢ ጊሽኬ፣ ማታዴ ዓሶም ሚጨንቲ ኮይሳ ባኮ ዒንጊ ዒንሢ ሃውሸሴ፣ ፖዓ ዒንሢኪ ደሞይዳ ፖዓንዳኔ፤ ዴማ ዒንሢኪ ዓቢ ዴኡሲጉዳ ማዓንዳኔ። 11 ታኣኒ ቢያ ሞዴና ዒንሢ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ማሎ ቤዘይዳ ዒንሢ ኮዓ ባኮ ዒንጊሢና ታ ዒንሢ ሃውሸሳንዳኔ፤ ማጌያቀ ታ ዒንሢኪ ደዳሻንዳኔ፤ ሞኣሢ ዑሾ ዔኤቢ ቲኮ ቤሲጉዳና ሚጨቀ ዓልቃ ሞኣሢጉዳ ዒንሢ ማዓንዳኔ። 12 ሚና ቤርታ ደዔ ማኣር ቢያ ዴራ ጊንሣ ማሃ ቤርታኣ ቤዘይዳ ማኣንዳኔ፤ ይያር ዒንሢ «ኬኤሎ ዲር ጊንሣ ኮሻያና ደዒ ዓኣ ማኣር ዓካሳ ዴሬ» ጌይንታንዳኔ።»

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ደማዴ ሃውሾ ኬሎይዳ ዒንሢ ባኣዚ ዳውሲሢና ታኣኮ ሃውሾ ኬሎ ላኣሚሢጋ ዒንሢ ካፒንቲ፣ ታኣኮ ሃውሾ ኬሎ «ሞኣሳ ኬሊ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኬሎ «ቦንቹንቲ ኬሊ» ዒንሢ ጌዔያታቲ፤ ዒንሢ ኮዓ ባኮንታ ዒንሢ ማቶንታ ኩንሣኒ ዒንሢ ሸና ጋዓ ጎይያ ዓኣዳጾ ሃሺ ታኣኮ ሃውሾ ኬሎ ቦንቹያታቲ፣ 14 ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዒንሢ ሞኣዳንዳኔ፤ ጎይዳ ዴጌ ቤሰካ ታ ዒንሢ ናንጊሻንዳኔ፤ ዒንሢኪ ቤርታኣ ዓዳሢ ያይቆኦቤም ታ ዳካልሴ ዓጮይዳጋ ጴዳ ሃኣኮና ታ ዒንሢ ሚሻንዳኔ።» ሃያ ኬኤዜሢ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

59

የአሲ ማለያ ከኤዛሢ ዳርኮ ጎሞ ማዲያ ማከሠ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሲ ዳቁሻኒና ዓሲኮ ሺኢጲያ ዋይዛኒ ባሺንተባኣሴ። 2 ዓንሢኮ ዳቢንታ ዓንሢና የአሲናኮ ባኣኮ ጌሊ ጎኦቤ፤ ጎማኣ ዓንሢኮ የአሲዳፓ ዓንሢ ዲማሴሢሮ ሺኢጲያ ዓንሢሲ ዋይዛንቱዋሴ። 3 ኩጫ ዓንሢኮ ሱጉሢና፣ ከኤላ ዓንሢኮ ዳቢንቲና ዓኢቲ፤ ዳንጋ ዓንሢኮ ሉኡዙሞ ጌሰታ፤ ዓንዲርዛኣ ዓንሢኮ ፑርታ ባኣዚ ከሳ።

4 ጊዜ ዋጌ ኮዓይ ባኣሴ፤ ጌኤዛ ጌኤሲ ጊዜ ጎይሢና ሺኢሻይ ባኣሴ፤ ፓሡዋ ባኣዚ ጉሙርቃ፤ ሉኡዙሞ ጌሰታ፤ ጌኔ ጎጳዲ፣ ዳቢንቲ ሾዓ። 5 ዔያታ ሾኦሽ ጴኡላ ሃጳ፤ ሻንጌ ፓቲሌ ዔያታ ዳርጋ፤ ዔያ ጴኡሎ ሙዓ ዓሳ ሃይቃ፤ ቃንቁንታ ጴኡሎዳፓኣ ሾኦሽ ከሰካ። 6 ሻንጌ ፓቲሌ ዓፕላ ዲይሢሞ ማዑዋሴ፤ ዔያ ዓይጎ ዓሲያ ዓፕላ ዲይሳኒ ዔኩዋሴ፤ ማዳ ዔያቶኮ ዳቢንቲ ማዳ፤ ኩጫ ዔያቶኮ ጌኔ ማዳ ማዳያኮ። 7 ዔያታ ጌኤኮ ፑርቶ ማዳ ባንሢ ጳሽካ፤ ጌኤሽ ዓሲኮ ሱጉሢ ላኣላኒ ሩኡራ፤ ዔያታ ማላ ማላያ ፑርታ ማላሢኮ፤ ባይዚሢና ሻሢሢ ዔያቶኮ ማዳ፤ 8 ኩሹሞ ጎይሢ ዔያታ ዔሩዋሴ፤ ማዳ ዔያቶኮ ጊዜቱዋያኮ፤ ዋሶ ማዔ ሃንቲሢ ዔያታ ሃንታሢሮ ዓኢና ዓኣዳ ዓሲ ቢያ ኮሹሞ ዳንቁዋሴ።

ዳርኮ ጎሞ ቡኡጻያ

9 ዳራ ሃዚ ጋዓ፡- «ጊዜ ዋጌ ኩሞ ባይቄ፤ ጸሎሞዋ ኩ ባንሢ ዑኩዋሴ፤ ፖሲ ኩሞ ፖዓንዳጉዲ ኩ ኮዓ፤ ጋዓንቲ ቢያ ኩሞ ዲሜ፤ ዔያሮ ሻኔ ዲሚዳ ኩ ሃንታ። 10 ኩቻ ዓርቂ ዛጊ ኩኢ ሃንታ፤ ጎይዎዋ ኩኩ ኩ ዓኣዳሢ ዓርቂ ዛጊ ዛጊኮ፤ ሳዓ ሃባርቲያጉዲ ዓቦ ሮኦሮና ኩ ዲቁንታ፤ ዋልቆና ዓኣ ዓሶ ባኣካ ኩኢ ሃይቄ ዓሲጉዲ። 11 ኩኢ ቢያሢ ዲቤ ጎዎ ቦፖዲ የአሴ፤ ዶኦሉጉዲያ ኩኩቲ ዓናፓ ዩኤኮ፤ ጊዜ ዋጌንታ ዳቁንታ ኩ ዳንቃኒ ካፔ፤ ዔይ ባካ ጋዓንቲ ኩ ኮራፓ ሃኪ ባይቄ።»

12 «ዳቢንታ ኩኩ ኔ ቤርታ ሚርጌ ማዔሢ ኩ ጎማ ኩ ዑዓ ማርካዳ፤ ቢያ ዋይ ኩ ዳቢንታ፤ ኩኩኮ ዳቢንቶዋ ኩ ዔራ። 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳ ኩኩኮ ዓኣ ጉሙርቁንቲያ ፓጪሲሢና ዋይዚ ኩ ዓጼ፤ ኩ የኣዛሢ ኩ ሃሺ ጊንሢሞ ኩ ዶጩ፤ ጌኔ ማዳና ዋይዚ ዓይሢና ኩ ሚርጊሽ፤ ኩ ዒናይዳ ኩኢ ሱኬ ሉኡዙሞ ፔጋሲ ከኤዜ። 14 ዔያሮ ጊዜ ዋጌ ኩ ጊዳፓ ሃኬ፤ ጸሎሞ ሃኬ ዔቄ፤ ጎኩሞ ሙኪ ሄሎዋ ጎይዎ ዳቁንቲ ዓቲ፤ ጊዙሞዋ ኩ ኮራ ጌላኒ ዳንዳዒባኣሴ። 15 ጎኩሞ ባይቄ፤ ፑርታ ማዳ ሃሺ ፔና ካፔሢ ቡሪንታያ ማዔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊዜ ዋጌ ባኣሢ ዛጊ ያዩ። 16 ያኢያ ባኣሢ ዒ ዛጊ፤ ዒዛ ሺኢቃ ዓሲያ ጴዳባኣሢሮ ዲቃቲ ሄርሽ፤ ዔያሮ ዒዛኮ ዋልቃ ዳቁንታ ዒዛሞ ዔኪ ሙኬ፤ ዒዛ ጸሎማ ከኤሊንቁ ዒዛ ዓርቄ።

17 ጸሎሞ ዓዳ ዒዚ ዳዲ ዳዲ ማይንቶ ያልዚ ዓንጋሞጉዲ ማይንቲ፤ ዓሙሲዎዋ ቶኦኪዳ ዓጎ ዓንጋሞጉዲ ዓጌ፤ ኮሜ ኮጻሢ ማኣያ ማይንቲ፤ ዳጎዋ ዳኤፖ ኮኣቶጉዲ ዑዓ ቃሲ ማይንቲ። 18 ዒዛ ዒዓ ዓሶይዳ ዳጎዲ፣ ዒዛኮ ሞርኮና ዓጮኮ ዛጳይዳ ናንጋዘንሢና ኮሜ ኮጻ ዔያቶኮ ማዳ ጎይዎጉዳያ ዔያቶሞ ዒንጋንዳ። 19 ኸባሬ ዒሺ ሙካ ዲጲጉዲ ዒዚ ማዔሢሮ ዓባ ጌላ ባንዎና ዓኣ ዳራ

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሱንዎ፣ ዓባ ከሰካ ባንዎና ዓኣዘንሢያ ቦንቾ ዒዛኮ ዒጊጫንዳ።»

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌኤኮ ዳርሞ፡- «ጸዮኔና ጎሞ ጌኤኮ ቡኡዓ ያይቆኦ ማኣሮሞ ዳቁንታ ሙካንዳ።» ጋዓ።

21 «ታ ዔያቶና ዋላ ጫኣቃንዳ ጫኣቁማ ያዲኬ» ጋዓ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ። «ኔ ጊዳ ዓኣ ታ ዓያና፣ ኔ ዳንጋ ታ ጌሢ ቃኣላ፡- ሃናፓ ዓርቃዎ ናንጊና ናንጊ ሄላንዳኣና ኔ ዳንጋ፤ ኔ ናኣቶ ዳንጋ፤ ዔያቶ ዜርዎ ዳንጋ፤ ቢያ ባይቃዓኬ» ጋዓ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ።

60

ዩሩሳላሜ ሃጊ ቦንቹንታንዳ ቦንቾ

1 ዩሩሳላሜ! ፖዓ ኔኤኮ ሙኬሢሮ ዔቁጋፓ ፖሲሢ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ኔ ጊዳ ፖዓ። 2 ሳዎ ቢያ ዲሚ፣ ሻኔ ዲሚያ ሚሌ ዳር ካንቃንዳ፤ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔ ጊዳ ፖዓንዳ፤ ዒዛኮ ቦንቻ ኔኤሞ ፔጋዲ ጴዳንዳ። 3 ሚሌ ዳራ ሃንጋ ኔኤኮ ፖዎ ባንሢ ካኣታኣ ኔኤኮ ያርቂ ከሰኬ ዓቦ ባንሢ ሙካንዳ።

4 ዳጊ ጌዒጋፓ ኔኤኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ባኮ ዛጌ! ቢያሢ ቡኪንቲ ኔ ባንሢ ሙካንዳ፤ ዓቲንቆ ናኣታ ኔኤኮ ሃኬ ዓጪዳፓ ዩዓንዳ፤ ዉዲሮ ናኣታኣ ኔኤኮ ሾኦይዳ ቃልሲንቲ ሙካንዳ።

5 ኔኤኒ ዔያ ዛጊጋፓ ዋዛና ሙሰታንዳ፤ ዳኤፖ ባዘይዳፓ ጴዳ ዓንጀና ዳርይዳፓ ጴዳንዳ ቆላኣ ኔኤሮ ማዓንዳሢሮ ዒናፓ ማዔ ሚርጌ ዋዛ ኔኤኒ ዋዛዳንዳ።

6 ሚኢ ዲያሚና ዔፖ ዓጮናፓ ሙካ ጋኣሢሢ ሳዎ ኔኤኮ ኩማንዳ፤ ዋርቁንታ ዑንጀንታ ዔኪ ሳኣባ ዓጮይዳፓ ሙኬ ዓሳ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳጊ ጌዔ ዑኡሲና ጋላታንዳ።

7 ቁዳሬ ጌይንታ ዓጮኮ ማራታ ቢያ ኔ ባንሢ ሙካንዳ፤ ኔባዮቲ ዓጮይዳ ዓኣ ዓዶ ማራታ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊዎ ማዓንዳ፤ ዒንጊዎ ታኣሞ ሺኢሾ ቤዘይዳ ታና ዋዛሳ ዒንጊሢ ማዓንዳ፤ ቦንቹንቲያ ማዔ ታኣሞ ዲማዴ ማኣሮ ታኣኒ ሚዛጲሳንዳ።

8 ዶኦላ ጌኤኮ ማኣሮ ባንሢ ባራናሢጉዲ ሻኣራያ ሴካ ሃንጋ ሃንታሢጉዲ ዩንሢ ሃንታዘንሢ ያናንሢዳይ?

9 ዒዚ ኔና ቦንቹሴሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኣዛሢ ሱንዎና ዒሰራዔኤሌኮ ዲማዴሢ ቦንቻኒ ኔኤኮ ናኣቶ ሃኬ ዓጮይዳፓ ዔያቶኮ ቢርና ዋርቆና ዋላ ዔኪ ሙካኒ ዋኣያ ሳዘ ዓጮንታ ቲርሴሴኮ ዋኣያ ካኣሚሎንታ ቤርታዲ ጊኢጊ ካፓ።

- 10 ታኣኒ ታ ደሳና ማቶ ኔና ሄሊሴኔ፤
ሃሢ ጋባንቴ ታኣኒ ኔኤም ሚጨነታንዳኔ፤
ማሌ ዓጮ ዳራ ከኤሎ ዲያ ኔኤኮ ገንሣ ኮሻንዳኔ፤
ዔያቶኮ ካኣታኣ ኔኤም ማዳንዳኔ።
- 11 ኔኤኮ ጌሎ ካራ ቢያ ዎዴ ቡሊንቴያ ማዓንዳኔ፤
ሮኦርታቴያ ዎኣንቶ ፔቴታዎ ዎዳንታዓኔ፤
ዩይ ያዲ ማዓንዳሢ ዳሮኮ ቆሎንታ
ዲዒንቴ ካኣቶንታ ዔከ ዩዒ ጌልዛኒኬ።
- 12 ኔኤም ዓይሢንቲ ማዲዎ ዳሮና ካኣቶና ጋባንቴ ጋፒ
ባይቃንዳኔ።
- 13 ታኣኮ ጌኤኮ ማኣራ ዓኣ ቤዞ ሚዛጲሳኒ
ሊባኖኦሴ ዓጮኮ ቦንቾ ማዔ ዚቢቆንታ
ዳኤሎይዳ ዓኣ ዓሰታ ጌይንታ ሚያንታ ዚቢቆንታ
ዔያታ ኔኤም ዔከ ሙካንዳኔ፤
ታኣኒያ ታኣኮ ቶካ ሄርቃ ቤዞ ቦንቻንዳኔ።
- 14 ኔና ሄርቅ ዎይሣ ዓሰኮ ዜርፃ ኔ ባንሢ ሙካንዳኔ፤
ቦንቾ ዔኤሊሢና ኔና ዔኤሊንዳኔ፤
ኔና ቶኦቹ ዓሳ ቢያ ኔኤኮ ቶኮ ዳማ ጉምዓታንዳኔ፤
ዔያታ ኔና፡- «ዒሰራዔኤሎኮ ዲማዳ፡ ናንገና ናንጋ
ጎዳ ካታዎ ዲያኔ!» ጋባንዳኔ።
- 15 «ሃያኮ ቤርታ ሃሽንቴያና ዒዲንቴያ
ዓይሳ ዓሰያ ኔጌዳና ዓኣዲዎያ ኔ ማዔያታቴያ
ናንገና ሄርቆንቶያና ሙካ ሸይንቶኮ ቢያ
ዎዛ ቤሲ ታ ኔና ማሃንዳኔ።
- 16 ናይ ፔኤኮ ዒንዶ ዳንዶ ዳንቃሢጉዲ
ኔ ናኣታ ዳሮንታ ካኣቶንታኮ ቆሎ ዔከ
ዔያቶሮ ማሃንዳኔ፤
ኔኤኒያ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡ ኔና ዓውሳሢታሢ
ያይቆኦቤኮዎ ዳኤፖ ያኣዛሢ ማዔሢ ዔራንዳኔ።»
- 17 «ታኣኒ ሞኦኖ ዓንጎ ቤዞ ዎርቄ
ዓንጎ ቤዞ ቢራ ዓንገ
ሚያ ቤዞ ሞኦና ዓንገ
ሹጮ ቤዞ ዓንገ ዔከ ሙካንዳኔ።
ኮሹም ዓዳ ኔና ዎይሣ ቢቲ ማሃ
ዲሎም ዓዳ ኔኤኮ ሱኡጌ ማሃ ታ ጌሣንዳኔ።
- 18 ሃካፓ ሴካ ሳይዳ ኔኤኮ ዎይዚ ዒዲሢ ዑኡሲ
ኔኤኮ ዛጲይዳ ባይሰንታ ሃንጎ ሻሂንቲሢ
ዎይዚንታዓኔ፤
ጋባንቴ ከኤሎ ዲሮ ኔኤኮ ኔ «ዳቂንታ»
ከኤሎ ዲሮ ካሮዎ «ጋላታ» ጌይ ኔ ሱንሢ
ጌሣንዳኔ።»
- 19 «ሃካፓ ሴካ ሮኦሮና ዓቢ ኔኤም ኮይሱዎሴ፤
ዎኣንቶ ዓገኒ ኔኤም ፖዓዓኔ፤
ጋባንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኮ ፖዓሢ
ያኣዛሢያ ኔኤኮ ቦንቾ ማዓንዳኔ።
- 20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ፖዔ ጎይሣ ናንጋንዳሢሮ
ዓባ ኔኤኮ ፔቴታዎ ጌላዓኔ፡ ዓገናኣ ፖዔያ ሃሻዓኔ፤
ኔኤኮ ሚታሢ ዎዳ ጋፓንዳኔ።
- 21 ዳራ ኔኤኮ ዲሎ ማዓንዳኔ፤
ዓጮሎዎ ናኣናና ዔያቶሮ ማሃ ዳካላንዳኔ፤
ታና ዔያታ ጋላታንዳኔጉዲ ታኣኒ ዔያቶ ማኮፎ፤
ታኣኒ ዔያቶ ባቃልሲ ቴኤያኬ።

- 22 ኔኤኮ ዳካ ያጲ ማዔዞንሢ ሚርጌ ሺያና ፓይዲንታ ዳሬ
ማዓንዳኔ፤
ቢያፓ ጋፒንሢ ላኣፓ ማዔዞንሢ ዎልቄና ዓኣ ካኣቶ
ማዓንዳኔ፤
ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩይ ዎዳ ሄላዛ
ዩያ ሩኡሪና ማዲ ኮንሣንዳኔ» ጌዔኔ።

61

- ዳቂንታ ዛላ ከኤዛ ኮሺ ሃይሴ
- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ታኣና ዓኣኔ፤
ማንቆ ዓሰም ኮኮ ሃይሴ ታ ከኤዛንዳጉዲ
ዒዚ ታና ዶኦሚ ቲሽኬኔ፤
ዒና ሚቁዞሢ ታ ኮኦላንዳጉዲ
ዲዒንቲ ዔውቴ ዓሰም ዓይላታፓ ከሰከሢ
ቱኡቲ ዓኣ ዓሰም ቡሊንቲሢ
ሃይሴ ታ ከኤዛንዳጉዲ ዒ ታና ዳኬኔ።
- 2 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማኣሪያ ሌያና
ኑ ያኣዛሢ ኮሞ ኮፃንዳ ከሎ ዛሎዎ ታ
ከኤዛንዳጉዲ
ዩኤካ ዓሰ ቢያ ታ ዶዲሻንዳጉዲ
- 3 ዲያኔይዳ ያያ ዓሰም ኮይሳ ባኮ ዒንጋንዳጉዲ
ዲቢንፆ ቤዛ ሚዛጲ ቶኣካ ዓሳ ባኮ ታ ዔያቶም
ዓጋንዳጉዲ
ዩኤፖ ቤዛ ዎዛሳ ዛይቶ ቲኮ ዔያቶ ቶኣካ ታ
ዎሃንዳጉዲ
ያያ ዓያኖ ቤዛ ጋላታ ዓይኦም ታ ዒንጋንዳጉዲ ዒዚ
ታና ዳኬኔ።
ዔያታ ዒዛኮ ቦንቾ ፔጋሳያ ማዓንዳጉዲ
«ናንገና ናንጋ ጎዳ ቱኬ ዲሎ ሻኣቢ» ዔያታ
ጌይንታንዳኔ።
- 4 ዔያታ ሚና ዶዒ ሻሂንቴ ካታዎ ማሃ ማኣንዳኔ፤
ቤርታዲ ጋፒ ባይቄ ባኮ ገንሣ ዔያታ ኮሻንዳኔ፤
ከሰከ ከሰከ ሸይንቶና ሻሂንቴ ካታዎ ዔያታ
ዓካሳንዳኔ።
- 5 ሚሌ ዓጮፓ ሙኬ ዳራ ዒንሢኮ ቆልሞ ሄንቃንዳኔ፤
ጎኮዎ ዒንሢኮ ዔያታ ጎሽካንዳኔ፤
ዎይኖዎ ዔያታ ኮሺ ኮሺ ካፓንዳኔ።
- 6 ዒንሢ ጋባንቴ «ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቄኤሶ»
ጌይንታንዳኔ፤
ዓሳኣ ዒንሢ «ያኦሲም ማዳዞንሢ» ጋባንዳኔ፤
ዳሮኮ ቆሎ ዔከ ዒንሢ ዎዛዳንዳኔ፤
ዔያቶ ያርሳቹ ባኮ ዒንሢሮ ማሃጋፓ ዒንሢ
ቦንቾንታንዳኔ።
- 7 ታ ዳራ ቦርሲንቴ ቤዞ ጳንጨፎ ቦንቾ ዳንቃንዳኔ፤
ዳውሲንቴ ቤዞዎ ዔያቶም ዒንገቲ ባኮና
ዎዛዳንዳኔ፤
ዔያቶኮ ቤርታኣ ሳይፓ ጳንጨፎ ማዔ ሳዓ ዔካንዳኔ፤
ናንገና ናንጋ ዎዛኣ ዔያቶም ማዓንዳኔ።
- 8 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፒዜ ዎጌ ናሽካኔ፤
ቡሪሢና ፑርታ ማዲ ታ ዒዒያኔ፤
ዔያታ ማዳሢ ዛሎ ዔያቶም ኮይሳሢጉዳያ
ዒንጋንዳኔ፤
ዔያቶና ዎላ ናንገና ናንጋ ጫኣቁዎ ታ ጫኣቃንዳኔ።

60:11 60:11 ዮሃ. ያፔዳ 21:25-26። 60:14 60:14 ዮሃ. ያፔዳ 3:9። 60:19 60:19 ዮሃ. ያፔዳ 21:23፤ 22:5። 61:1 61:1 ማቴ.
11:5፤ ሉቃ. 7:22። 61:2 61:2 ሉቃ. 4:18-19።

- 9 ዔያቶኮ ዜርፃ ካኣቶና
ናኣታኣ ዔያቶኮ ዳሮ ባኣካ ዔርቴያ ማዓንዳኔ፤
ዘጋ ዓሳ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓንጃያታህ
ዔራንዳኔ።
- 10 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ኮሺ ዋዛዳኔ፤
ሺምፓህ ታኣኮ ጆኣዛህና ዋዛዳኔ፤
ዑኡታህ ፔና ኮሻኒ ዓፒላ ቶኣካ ማራህጉዲ
ዑኡቴላ ፔኤኮ ማዛጸ ፓልማህና ፓልማንታህጉዲ
ዳቁንታ ዓፒላ ታና ዒ ማይሴኔ፤
ዒሉም ማእያዎ ዒ ታ ዑፃ ቃሲ ቃሲ ኩሌኔ።
- 11 ሳዓ ዔኤቢ ባቃልሳህጉዲ
ቱኮ ባኣዚ ቱኮ ጎዣ ዳማ ዳማ ማያ ዑጊሳህጉዲ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሉምንታ ጋላታንታ
ዳሮፓ ቢያ ዓልቃንዳጉዲ ማሃንዳኔ።

62

- ዒዮኔኮ ዓኮ ሱንፃ**
- 1 ዒዘም ዋጊንታንዳ ዋጋ ሳዓ ካሪህጉዲ ፖዓንዳኣና
ዳቁንታ ዔኤታ ኩሻጉዲ ፖራሳንዳያ ሄላንዳኣና
ታኣኒ ዒዮኔ ዛሎ ዚቲ ጋዓዓኔ፤
ዬሩሳላሜ ዛሎዎ ማሊያ ሃሺ ሃውሻዓኔ።
  - 2 ዳራ ኔኤም ዋጊንታ ዋጎ፣ ካኣታኣ ቦንቾ ኔኤኮ ዘጋንዳኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ጌህ ዓኮ ሱንፃና ኔኤኒ
ዔኤሊንታንዳኔ።
  - 3 ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኩጮይዳ ዓኣ
ካኣታ ቶኣካ ዓጋ ቦንቾ ባኮጉዲ ማዓንዳኔ።
  - 4 ሃካፓ ሴካ ኔ «ሃሺንቴዞ» ጌይ ዔኤሊንታዓከ፤
ሳዓኣ ኔኤኮ «ጉሪ ቤሲ» ጌይንቴንዳዋሴ፤
ኔኤኒ ዔኤሊንታንዳ ናኮ ሱንፃ፡-
«ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዋዛዳኔ» ጌይንታያ
ማዓንዳኔ፤
ሳዔላኣ ኔኤኮ «ዓኒ ዓኣያ» ጌይንታንዳኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤና ዋዛዳንዳኔ፤
ሳዔላ ኔኤኮ ዓኒ ዓኣ ላኣሊጉዲ ማዓንዳኔ።
  - 5 ዳጌ ኩሙህ ዉዲሮ ናይ ዔከ ዑኡታዳህጉዲ
ኔኤኮ ናኣታ ኔና ዔካንዳኔ፤
ዑኡታህ ዑኡቴሎ ዔከህሂር ዋዛዳህጉዲ
ጆኣሲ ኔኤና ዋዛዳንዳኔ።
  - 6 ዬሩሳላሜ! ኔኤኮ ከኤሎ ዲያ ዑፃ ካፓ ዓሶ ታ ዳይህኔ፤
ሮኦርንታ ዋኣንቶንታ ፔቲታዎ ዔያታ ዚቲ ጋዓዓኔ፤
ዒንህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃዞንህ
ሃውሺ ዚቲ ጌይፖቴ።
  - 7 ዬሩሳላሜ ዒ ጊንህ ማኸንዳያ ሄላንዳኣና
ዓጮ ቢያይዳ ዔርቴ ካታማ ዒዞ ዒ ማሃንዳያ
ሄላንዳኣና
ሃውሹዋዎ ዒዘም ከኤዙዋቴ።
  - 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዋልቁና ቢታንቶና ሂዚ ጌዒ
ጫኣቁኔ፡-
«ሃካፓ ሴካ ሃኣኮ ኔኤኮ ሞርካ ሙዓንዳጉዲ ታ
ዒንጋዓከ፤
ኔኤኒ ላቤ ዋይኖ ዑኡኮ ኔኤኮ ማሌ ዓጫፓ ሙኩ ዓሳ
ዑሽካንዳጉዲ ታ ማሃዓከ።።
  - 9 ጋዓንቴ ኮና ዔያታ ዋሃ ሃኣኮ ፔኤሮ ሙዒ

- ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋላታንዳኔ፤
ዋይኖ ቲቂ ዔከ ኮሺ ዋይኖ ዑኡ ዔያታ ፔኤሮ
ዓሳ ቡካ፣ ታኣም ዲማዳ ጸኣካ ዑሽካንዳኔ።
- 10 ጌሎ ዲሮ ካሮ ባንፃና ዓኣዳዎቴ፤
ዓሶም ጎይፃ ጊኣጊሹዋቴ፤
ዳልጎ ጎይፃዎ ኮሹዋቴ፤
ሹጮዎ ቡጊ ከሱዋቴ፤
ባንዳሮዎ ዳሮም ዳጊዲ ሱፁዋቴ።»
- 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓጮም ቢያ፡-
«ዓውሳህ ኔኤኮ ሙካኔ፤
ማዳህ ዛሎ ዓሶም ዒዚ ጨጋንዳያና ዒንጋንዳ ባኮ
ዔከ ዬዓኔ
ጌዒ ዒዮኔ ዉዲሮ ናዔሎም ከኤዙዋቴ» ጌዔኔ።
- 12 ዬኖ ዋይና ዔያታ፡- «ጆኣሲም ዲማዳ ዳሬ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓውሴዞንህ» ጌይንታንዳኔ፤
ኔኤኒ ኮይንታያ፣ ሃካፓ ሴካ ሃሺንቴዎ ካታማ
ጌይንታንዳኔ።

63

- ጆኣሲኮ ባሺያና ዓውሳ ዋልቆና**
- 1 ሃይ፣ ዔዶኦሜ ዓጫ ዓኣ ባሶራ ካታማፓ ዳኤፖ ዞቄ
ጆዶዞ ማኣዓህ ማይንቲ ሙካህ ጆናዳይ? ሃይ ዳኤፖ
ዋልቆና፣ ጊንህ ሃህ ዲቃህ ሄርሺሳ ማኣዓህ ማይንቲ
ሙካህ ጆናዳይ? «ዒሉሞና ጌሶታያ፣ ዳቁሻኒያ ዋልቃ
ዓኣህ፣ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳከ።»
  - 2 «ኔኤኮ ማኣዓህ ዋይኖ ሄርቂ ጨኡጸ ዓሶ
ማኣዓህጉዲ ዓይጋ ዞቄይ?»
  - 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዒ ማሃኔ፡- «ታኣኒ ታኣሮ
ሌሊ ዳሮ ቢያ ዋይኖጉዲ ሄርቂኔ፤ ዬያ ታኣኒ ማዳ ዋይና
ዳሮይዳፓ ታኣና ዋላ ጆኣኒያ ባኣሴ፤ ታኣኒ ታኣኮ ዳጎና
ዔያቶ ሄርቂኔ፤ ታኣኮ ዲማ ዲማ ባይዛ ባኮና ታ ዔያቶ
ጋኣጩኔ፤ ዬማና ዔያቶኮ ሱጉፃ ዓፒላ ታኣኮ ፑኡኪንቴኔ።
  - 4 ታኣኒ ኮም ኮፃንዳ ከሊ ማንህኔ፤ ታኣኒ ታኣኮ ዳሮ
ዓውሳንዳ ዋዳ ሄሌኔ። 5 ታኣኒ ታኣኮ ኮር ዘጋንቴ ታና
ማኣዳንዳይ ጆኣኒያ ባኣሴ፤ ዬያሮ ዲቃቲ ታኣኒ ሄርሹኔ፤
ታኣኮ ዳኤፖ ዳጎና ታኣኒ ታኣሮ ሌሊ ያሊ ባሺኔ። 6 ዓሶ
ታኣኒ ታ ዳጎና ዓከ ከኤሬኔ፤ ታኣኮ ዳኤፖ ዳጎ ታ ዔያቶ
ዔርዜኔ፤ ዔያቶኮ ሱጉፃዎ ሳይዳ ታኣኒ ላኣሌኔ።»
  - ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሚጨንቴህ
  - 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኮሹዎ
ዒዚ ኦኡም ማዳ ባኮ ቢያ
ዒዛኮ ጋላቲሳ ማዳ
ዒዛኮ ናሹሞና ኮሹሞ ማርጉሞጉዳያ
ዒሰራዔኤሌ ማኣሮም ዒ ማዳ ባኮ
ሂዮ ዒ ማዳ ኮዥ ባኮ ታኣኒ ከኤዞንዳኔ።
  - 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ጎኔና ዔያታ ታ ፃጸና ሉኡቁዎ
ታኣኮ ዓቲንቆ ናኣቶከ» ጌዔኔ። ዔያቶ ዒዚ ዓውሳህ
ማዔኔ። 9 ዔያቶኮ ማታህ ዋይና ቢያ ዒዚ ማታዳኔ፤
ዒዛኮ ቤርታ ዔቃ ከኢታንቻህ ዔያቶ ዓውሴኔ፤ ዒ ፔ
ናሹሞና ፔ ማኣሪያና ሄሊ ዔያቶ ማህ ሻንቁኔ፤ ማና ዔያቶ
ዒ ሳዓፓ ዔከ ከዳኔ። 10 ጋዓንቴ ዔያታ ዒዘም ዋይዞ ዒዳ
ጌኤዥ ዓያኖዎ ጆዩሴኔ፤ ዬያሮ ዒዚ ዔያቶ ባንህ ሺሪ፣
ፔኤሮ ዔያቶ ዒ ያሌኔ።
  - 11 ዬካፓ ዳራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይላህ፣ ሙሴ
ናንጌ ዋይ ማሊ ጸቂሥህና ሂዚ ጌዔኔ፡- ዒዛኮ ቆልሞ

61:10 61:10 ዮሃ. ያፔሩ 21:2። 63:3 63:3 ዮሃ. ያፔሩ 14:20፤ 19:13፤ 15። 63:5 63:5 ዒሲ. 59:16።

ሄንቃ ሱኡጎና ዋላ ባዛፓ ዔኪ ከሴሣ ዓንካ ዓኣይ? ፔኤኮ ጌኤኮ ዓያኖዋ ኑ ባኣካ ማሄሣ ዓንካ ዓኣይ? 12 ዓዛኮ ቦንቸንቴ ጳጳፖ ዋልቆ ሙሴና ዋላ ዓ. ማሄኔ፤ ዓዛኮ ናንገና ናንገ ሱንሣ ማዓንዳጉዲ ዋኣፖ ዔያቶኮ ቤርታ ዓ. ፓቄኔ። 13 ፓራ ቦኣሊዳ ሃንታያጉዲ ዔያቶ ዓ. ጳጳፖ ዋኣፖ ቁልቦና ዔኪ ፒንሣኔ፤ ዩያሮ ዔያታ ጳቂንቴባኣሴ። 14 ደኦጫዳ ቤሲና ዓኣዳ ቆልጦጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ሃውሺሣ ዔያቶም ዒንጌኔ፤ ዓዛኮ ሱንፃ ቦንቸንታንዳጉዲ ዳሮ ዒዛሲ ዓ. ዩያይዲ ዔኪ ዓኣዳኔ።

ማኣሪሣና ማኣዶና ዳንቃኒ ሸኢቁንቴ ሸኢጲሣ

15 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኔኤኮ ዲማዳ ቤዘና ቦንቸንቴ፣ ኔኤኒ ናንገ ጫሪንጫፓ ሊካ ዛጌ፤ ኔኤኒ ሌሊ ካኣሸኪንታኒ ኮዓ ማሊያንታ ዋልቆንታ ኔኤኮ ዓንካ ዓኣይ? ኔኤኮ ኮሹዋ ማሊያንታ ሚጫንቴያንታ ዋካዳያ? ዩንሣ ኑ ኮራፓ ሃከኔ። 16 ዓብራሃሚ ኑና ራሪባኣያታቴያ፣ ዩሲራዔኤሌ ዓሳ ኑና ማሊ ጳቂሣባኣያታቴያ ኔኤኒ ኑኤኮ ዓደከ፤ ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኔ ኑ ዓዳሣከ፤ ሚናኣፓ ዓርቃያ ኑና ዓውሳሣኒ ኑ ሱንፃኮ። 17 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኔኤኒ ዓይጎሮ ኔ ጎይያ ኑና ጳቢሴይ? ኔና ኑ ዒጊጩዋጉዲያ ዒና ኑኤኮ ኔ ዓይገ ባይዜይ? ኔ ዓይሎሮ ጌዒ፣ ኔ ዳናሮዋ ጌዒፓፓ ሃዳራ ኑ ባንሣ ማዔ።

18 ዳካ ዋዳም ሌሊ ኔኤኮ ጌኤኮ ማኣራ ኔኤም ዲማዳ ዳሮሮ ማዔኔ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ኑኤኮ ሞርካ ዒኢካ ጌሌኔ። 19 ኑኤኒ ኔኤና ቆሊንቴባኣያና ኔ ሱንፃና ዔኤሊንቴባኣ ፃጲጉዲ ማዔኔ።

64

1 ጫሪንጫ ኔኤኒ ዳርዚ ከዳቴ ዓይጎ፤ ዳካ ኔ ቤርታ ዓገፃቴ ዓይጎ፤ 2 ሸርሻ ታሚዳ ዔኤቲ ዋኣሣ ፔንጎቲሳሣጉዲ ኔኤኮ ሱንፃ ሞርኮም ዔርታንዳጉዲ ከዳ፤ ካኣታኣ ኔ ቤርታ ጎይቃንዳጉዲ ማዳ። 3 ሃያኮ ቤርታ ኔኤኒ ሙከ ኑኤኒ ማሊባኣ ባኣዚ ሚርጌና ዒጊቻያ ማዔ ባኮ ማዳ ዋደና ዳካ ኔና ዛጊ ዒጊቹሞና ዓገፃ። 4 ሚናፓ ዓርቃያ ኔና ጉሙርቃ ዜርያም ዩያ ቢያ ዲቃሣ ዓኮ ባኮ ማዳ ያኦሲ ኔ ጊዳፓ ዓቴም ማሌ ዋይዚንቴባኣሴ፤ ጳዲያ ጳዲባኣሴ። 5 ኔኤኮ ጎይያ ማሊ ጳቂሣ ኔ ማሊያ ዋዘና ማዳ ከንሣዘንሣ ኔኤኒ ማኣዳኔ፤ ኔ ማሊያፓ ዳቢንቴ ከዘ ኑኤኒ ዓርቁ ዋደና ኔኤኒ ኑና ጎሬኔ፤ ዓካሪ ኑኤኒ ዋዲ ዳቃኒ ዳንዳዓንዳይ? 6 ኑኤኒ ቢያሣ ጎሚና ዒኢቲ፤ ደሉማኣ ኑኤኮ ከንቁ ቱርጫጉዲ ማዔኔ፤ ኑኤኮ ጎሞ ሚርጉማፓ ዔቁያና ዠባሬ ዲኢኒሻ ዒላሸጉዲ ኑ ማዔኔ። 7 ኔኤኒ ማኣዳንዳጉዲ ኔና ሸኢቃ ዓሲ ባኣሴ፤ ኔኤም ጉሙርቁንታያ ማዓኒ ማሊያኣ ባኣሴ፤ ዩያሮ ዓኣፖ ካሮ ኑኤፓ ኔኤኒ ሸርሸኔ፣ ኑ ጎሞሮዋ ኑና ኔ ሃሸኔ።

8 ያዲ ማዔያታቴያ ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኔኤኒ ኑኤኮ ዓደከ፤ ኑኤኒ ዠኢጩ ዓጩ ማዓዛ ኔ ኑና ማዣሣከ፤ ኑና ቢያሣ ኔ ኩጫ ማዠያኮ። 9 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ኔኤኒ ዑሣ ዓኣዳ ዳገዲፖ፤ ኑኤኮ ጎሞዋ ናንገና ዓርቁ ዳዲፖ፤ ኑኤኒ ቢያሣ ኔ ዳሬ ማዔሣ ማሌ። 10 ኔኤኮ ዲማዳ ካታማ ዓሲ ናንጉ-ዋ ዳውሌ ማዔኔ፤ ያዮኔያ ዒማጉዲ፣ ጊንሣ ሃሣ ዩሩሳላሚያ ፔጌ ማዔኔ። 11 ኑኤኮ ቤርታ ዓደንሣ ኔና ጋላቴ፣ ዲማዳያና ቦንቸንቴ ጌኤኮ ማኣራ ኑኤኮ ታሚና ሚቸንቴ፤ ሚዛጲ ማዒ ዓኣ ቤዛኣ ቢያ ኑኤኮ ደዒ ባይቁኔ። 12 ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ! ዩይ ቢያ ማዓዛ ኔ ኑ

ባንሣ ሸሩዋዓዳ? ኔኤኒ ዚቲዮ ጌዒ ዑሣ ዓኣዳ ማቶይዳ ኑና ጌጌልዛ?

65

ያኦሲ ዋጋ ዋጎንታ ዓውሳ ዓውሲያንታ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታና ያኦጪባኣ ዓሶም ታ ፔጋዴኔ፤ ታና ኮሲባኣዘንሣም ታ ጳዴኔ፤ ታና ካኣሸካኒ ኮሲባኣ ዳሮም ሉኦኦ፣ ታኣኒ ሃይካኬ» ጌዔኔ። 2 ፔኤኮ ፑርቶ ማሊያ ጊንፃ ዓኣዲ ኮሺ ማዔ ጎይያ ሃንቱዋ፣ ዋይዘዋ ዒፃ ዳራ ታ ባንሣ ሙካንዳጉዲ ሮኦሮ ጉቤ ኩጩ ታኣኒ ዔያቶም ቤኤዜኔ። 3 ዩይ ዓሳ ዔሶ ቱኮ ጎዠ ጋራ ማሌ ያኦዘም ዒንጎ ባኣዚ ሸኢሸሣና፣ ጊንሣ ሃሣ ዠኢጩ ዓጩና ኮሸንቴ ቤዘይዳ ዑንጃ ጩቢሸሣና ታና ዳጋሳያኮ። 4 ዩያጉዲ ሃሣ ዔያታ ዳኡፐ ቤሰካ ዳዓያ፣ ዓኣሸንቴ ቤሲዳ ዋኣንቶ ዋርቃያ፣ ጉዳንሣ ዓሸኪ ሙዓያ፣ ዔያቶኮ ያቶ ጋራ ዒኢቲ ዓሸኮ ዋኣፃ ጌሣያኮ። 5 ዔያታ ፔና ሉኡኒ ዲማዳያ ማዔሣሮ ኑ ባንሣ ዑከፓጉቴ! ጋዓኔ፤ ዩይ ባካ ሮኦሮ ጉቤ ታሚጉዲ ዔኤታ ታኣኮ ዳኤፖ ዳጎ ዔቁሳኔ።

6 «ዩይ ታ ቤርታ ፃኣፒንቴ ዓኣኔ፤ ጎኔና ጉቤ ታ ዔያቶም ማሂ ጪጋንዳኣፓዓቴም ዚቲ ጋዓዓኮ። 7 ዔያቶ ጎሞንታ ዔያቶኮ ዓደንሣ ጎሞንታሮ ታ ኮሚ ኮፃንዳኔ፤ ዲኮ ዑያይዳ ዒንጎ ባኮ ማሌ ያኦዘም ሸኢሸሣሮ፣ ጌሚሮ ዑያይዳ ታና ዔያታ ጫሸከሣሮ ዔያታ ማኬ ባኮና ዔያቶም ማከንታንዳኔ፤ ዔያታ ማዳ ማዳጉዳያ ዔያታ ዔካንዳኔ» ጋዓኔ ናንገና ናንገ ጎዳሣዮ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዋይና ዓሚ ዓኣንቴ ሐሽ ማዔ ዋይና ዑዠ ዒኢፓ ከሰካንዳሣሮ ቲቁፖቴ» ጋዓሣጉዲ፣ ታኣኒያ ታኣኮ ማዳ ዓሶሮ ጌዒፓፓ ዳሮ ጉቤና ባይዛዓኮ። 9 ያይቆኦቤም ናይ ታ ዒንጋንዳኔ፤ ዩሁዳ ታኣኒ ታኣኮ ዲኮ ዓጩ ዳካልሳንዳኔ፤ ታኣኒ ደኦሬዘንሣ ዓጩሎ ዔካንዳኔ፤ ታ ዓይላ ዒኢካ ናንጋንዳኔ። 10 ሳኦሮ፤ ጌይንታ ቤዛ ታና ዒናፓ ኮዓ ዜርያም ማራቶ ሄንቆ ቤሲ፣ ዓኮሬ ደኦጫኣ ባኣቶ ሄንቆ ቤሲ ማዓንዳኔ።

11 «ታና ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሣ ሃሸ፣ ታኣኮ ዲማዳ ዲኮዋ ዋሊ ሉንሣ ከኤዛ» ጌይንታ ማሌ ያኦዘሣም ሙኡዚ ዒንሣ ጊኢጊሸኔ፤ ሃሣ ሐሽ ባለቲ» ጌይንታ ያኦዘሣም ሲኢሪንቴ ዋይና ዑዠና ዑዠ ሳንጎ ዒንሣ ከንሣኔ። 12 ታኣኒ ዔኤሌ ዋደና ዒንሣ ታኣም ዩሂባኣሣሮ፣ ታ ከኤዜ ዋደና ዒንሣ ዋይዘባኣሣሮ፣ ታኣም ዓይሣንቶ ሃሽ ፑርታ ማዳኒ ዒንሣ ደኦሬሣሮ ዒንሣም ኮይሳማ ዋዳ ዓሲኮ ቤርታ ጉሞዓቲ ጩንቸ ዓፓሮና ቲቁንቴሣከ።» 13 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዘሣ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታ ዓይላ ሙዓንዳኔ፣ ዒንሣ ጋዓንቴ ናይዳንታንዳኔ፤ ታ ዓይላ ዑሸካንዳኔ፣ ዒንሣ ጋዓንቴ ዳኤቢንታንዳኔ፤ ታ ዓይላ ዋዛዳንዳኔ፣ ዒንሣ ጋዓንቴ ቦርሲንታንዳኔ። 14 ታ ዓይላ ዔያቶኮ ዒና ዋዛፓ ዔቁያና ዓይናዳንዳኔ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ዒንሣኮ ዒና ያያንዳሣሮ ዩኤካንዳኔ፤ ዓያና ዒንሣኮ ማቃንዳሣሮ «ወኡወይ!» ጌዒ ዒንሣ ዒላታንዳኔ። 15 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃይቢም ዓኣሣ ዒንሣ ዒንጋንዳኔ፤ ዒንሣኮ ሱንፃ ታና ደኦሬ ዓሶ ኮራ ጋደማ ሱንሣ ማዓንዳኔ፤ ታ ዓይሎም ጋዓንቴ ማሌ ሱንሣ ታ ጌሣንዳኔ። 16 ቤርታኣ ሜታ ዋሊንቴሣሮና ታ ዓኣፓፓ ዓኣሸንቴሣሮ ዓጩሎይዳ ዓንጃ ዓንጃ ዓሲ ታና

ጉሙርቁንታ ያኑዛህ ሱንገና ዓንጃንዳኔ፡ ጫኦቃህን ታ ሱንገና ጫኦቃንዳኔ።»

ዓኪ ጫሪንቸና ዓኪ ሳዓና

17 «ታኣኒ ዓኪ ጫሪንቸና ዓኪ ሳዓና ማዛንዳኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ዓኣህ ቢያ ዋለንታንዳኔ፤ ማለንቲያ ማለንታዓኪ።

18 ጋዓንቲ ታኣኒ ማዛ ባኮና ዋዛዲዎቲ፤ ናንገና ዋዛዲ ናንገታዎቲ፤ ዩሩሳላሜ ዋዛም፡ ዒዛኮ ዴርዋ ዋዛዲ ናንጋንዳጉዲ ታኣኒ ማዛንዳኔ። 19 ታኣኒ ታ ቶኦኪና ዩሩሳላሜና ታኣኮ ዴርናሮ ዋዛዲንዳኔ፤ ሃካፓ ሱካ ዩኤፒታቲያ ዒላቲ ዑኡሲ ዒኣካ ዋይዘንታዓኪ።

20 ዒኣካ ዳካ ዋይ ሌሊ ሸምፔና ናንጋንዳ ናይ፡ ናንጎ ሌዎዎ ሚሸከባኣ ጋርቸ ጴዳዓኪ፤ ፔቲ ጸኤታ ሌዔ ኩሚ ዓሲ ሃይቁቲ ቃሚህና ሃይቁያ ማዒ ፓይዲንታንዳኔ፤ ፔቲ ዓሲኮ ጸኤታ ሌዔ ኩሚባኣንቲ ሃይቁያታቲ ጋዳማና ሃይቁያጉዲ ፓይዲንታንዳኔ። 21 ታኣኮ ዴራ ፔኤም ማኦሪ ማዛኒ ናንጋንዳኔ፤ ዋይና ቱኪ ዓኣፖዎ ሙዓንዳኔ።

22 ዔያታ ማዜ ማኦሪዳ ሜሌ ዓሲ ጌላዓኪ፤ ዔያታ ቱኪ ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ሜሌ ፃንጎ ዓሲ ሙዓዓኪ፤ ታኣኮ ዴራ ሚህጉዲ ያደሲ ሌዔ ናንጋንዳኔ፤ ታኣኒ ደኦሪ ዓሳ ላቢንቲ ማዲ ዴንቁ ባኮና ሚርጌ ዋይም ዋዛዲንዳኔ።

23 ማዲ ዔያቶኮ ጉሪ ማዓዓኪ፤ ዔያታ ሾዔ ናኣቶና ናኣቶኮ ናኣቶ ጎዳ ዓንጃያ ማዓንዳህሮ ናኣቶ ዔያቶኮ ባይሲንታ ሄላዓኪ። 24 ሃጊ ዔያታ ታና ዔኤሌዋንቲ ታ ዩሃንዳኔ፤ ኬኤዚ ዔያታ ጋፑዋንቲ ታ ዋይዘንዳኔ።

25 ያኣቶና ማራሪይና ዋላ ሄንቃንዳኔ፤ ዘቢ ጌማይጉዲ ሾዳ ሙዓንዳኔ፤ ሾኦሾያ ሲላሊ ሌሊ ላዓንዳኔ፤ ታኣኮ ደማዳ ዴኮይዳ ዔያታ ፔቲታዎ ዔኤቢ ዋኦታዓኪ፤ ዓሲ ዔያታ ዳዓዓኪ፤ ሙዓዓኪ» ሃያ ኬኤዜህ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኪ።

66

ያኦሲ ጎኑሞና ካኣሽከንታንዳያ ማዒያ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡ «ጫሪንጫ ታኣኮ ካኣቲሞ ያይቶኪ፤ ሳዓ ታኣኮ ቶካ ሄርቃ ቤዘኪ፤ ዓካሪ ታኣም ዒንህህ ዋዘጉዳ ማኦሪ ማዛንዳይ? ታኣኒ ሃውሻንዳ ቤዛኣ ዋዘጉዳያዳይ? 2 ቢያ ባኮ ማዜህ ታናኪ፤ ዩያሮ ቢያህ ታኣርኪ፤ ታኣኒ ዘጋህህ ዒና ሸሌዔ ማዔ ዓሳና ታኣኮ ቃኣሎዋ ቦንቸ ዒጊጫ ዓሳ ባንህኪ።»

3 «ጌማቶ ታኣም ሹኪ ሸኣሻ ዓሳ ዓሲ ዋዳ ዓሲጉዲኪ፤ ማራናኣቶ ታኣም ሸኣሻህ ካኒኮ ባቃኖ ዲዲ ማንህያጉዲኪ፤ ሃኣኮ ዒንጊያ ሸኣሻህ ጉዲንህ ሰጉህ ሸኣሻያጉዲኪ፤ ዑንጃ ታኣም ጨቢሻህ ሜሌ ያኦዘ ካኣሽካ ዓሲጉዲኪ፤ ዔያታ ፔ ሸና ጌዔ ጎይያ ጎይያ ደኦሪ፤ ዔያቶኮ ሸምፓህ ዩያ ዒኣቲ ባኮና ዋዛዲ።

4 ታኣኒ ዔኤሊንታኣና ያኦኒያ ዩሃባኣህሮ፡ ታ ኬኤዛና ያኦኒያ ዋይዘባኣህሮ፡ ታ ቤርታ ፑርታ ማዔ ባኮ ማዲ ታና ዋዛሱዋ ባኣዚ ዔያታ ደኦሪህሮ ዔያቶ ዑዓ ሜቶ ታ ዓጋንዳኔ፤ ዔያታ ዓልቲ ባኮዋ ታ ዔያቶይዳ ዔኪ ሙካንዳኔ።»

5 ዒዛኮ ቃኣሎ ዒጊጫ ቦንቻ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣሎ ዋይዘዎቲ፡ «ታ ሱንገሮ ጌዒ ዒንህህ ዒዓ ዓሳና ደማሳ ዓሳ ዒንህህ ኮራ፡ «ዒንህህ ዋዛዲኣና ኑ ዘጋንዳጉዲ ሂንዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ቦንቻ ፔጋሲ ዳዋንጎ ጋዓኔ፤ ጋዓንቲ ቦርሲንታንዳ ዓሳ ዩያቶኪ። 6 ሂንዳ ካታማ ዒላቶ

ዑኡዘ፡ ጌኤዮ ማኦሪፓኣ ኬሰካ ዑኡዘ ዋይዘዎቲ፤ ዩይ ዑኡዘ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ሞርኮይዳ ሚታህህ ዓጋ ዑኡዘኪ።» 7 ሾይህ ዓርቁንቲ ሚታዲዎ ዒዛ ሾዔኔ፡ ቆፃያናኣ ሚታዲዎ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። 8 ዩያጉዳ ባኣዚ ዋይዜያ፡ ሃህ ዛጌያ ያናዳይ? ፔቲ ዓጪ ፔቲ ኬሊዳ ዴሪ ዓኣፒ ጊኢጸማጉዳያና ሾዒ ኬሳኒ ዳንዳዓ? ጋዓንቲ ፃዮኔ ሾይያ ባኒዓ ዓርቃማና ሾዓ ላኣሊጉዲኪ። 9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡ «ሾይያ ኬላ ሄላንዳጉዲ ታኣኒ ማሄ ላኣሌሎ ናይ ዒዛ ሾዑዋጉዲ ታኣኒ ላኣጋንዳ? ዒዛ ጎጳዳንዳጉዲ ማሄ ላኣሌሎኮ ሾይያ ካር ታኣኒ ዋዳንዳ?

10 ዒዛ ናሽካ ዓሳ ቢያ ዩሩሳላሜና ዋላ ዋዛዲዎቲ! ዒዛ ዛሎ ዋዛዲዎቲ!

ዒዛ ዛሎ ዩኤኬ ዓሳ ቢያ ዒዛና ዋላ ሚርጌና ዋዛዲዎቲ!

11 ዩያ ዒንህህ ማዳንዳህ ዒዛኮ ደዳሻ ዳንዎ ዳንቁ ሚሸካኒ፡ ዒዛኮ ቦንቸንቲ ዳዳፓኣ ኮሺ ሚርጌ ዲኢቆ ዳንቁ ዋዛዲኪ።»

12 ናንገና ናንጋ ጎዳ «ኮሹሞ ታ ዒዛኮ ዎር ዋኣዎጉዲ ሚርጊሻንዳኔ፤ ዴርኮ ያርጎቹሞ ዛሬ ዋኣህጉዲ ታ ኩንሃንዳኔ፤ ዒዛኮ ኩጫ ጎዲንቲ ዒንህህ ዳንቃንዳኔ፤ ዒዛ ዒንህህ ፔኤኮ ጉባዛ ዓርቁ ጎዳንዳኔ። 13 ዒንዳ ፔኤኮ ናዎ ጌሻህጉዲ ታኣኒያ ዒንህህ ዩሩሳላሜይዳ ጌሺ ደዲሻንዳኔ። 14 ዩይ ማዔም ዘጋ ዎደና ዒንህህ ዋዛዲንዳኔ፤ ዑዓኣ ዒንህህን ዓዳ ማኣቲጉዲ ዓኣዓንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ዒዛም ማዲ ዓሳና ዋላ፡ ዳጋ ዒዛኮ ጋዓንቲ ዒዛ ዒዓ ዓሳ ዑዓ ማዓንዳህ ዔርቲያኪ» ጌዔኔ። 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዴኤፖ ዳጎና ኮዋ ኮፃኒ ታሞ ሎሰታህና ጎሪሮ ታሚና ማዒ ሙካንዳኔ፤ ሳርጌሎ ያይታኣ ዒዛኮ ዓልጎ ዠባሪጉዲኪ። 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሳ ዑዓ ቢያ ታሚና ጨንቻ ዓፓሮና ዔኪ ኬዳንዳኔ፤ ዩያ ያኦሲ ጨንቻ ዓፓሮና ሃይቃንዳ ዓሳ ሚርጌኪ።

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡ «ጉዲንዎ ዓሽኮንታ ዒኢያንታ፡ ዩያጉዲ ሜሌ ሻኣካ ባኮዋ ሙዓ ዓሳ ዔያቶ ባኣካ ዓኣ ፔቲህ ጊንዎ ቱኮ ባኮ ቱኮ ጎዡ ጌላኒ ፔና ዲማሲ ጌኤሻ ዓሳ ፔቲና ባይቃኔ። 18 ታኣኒ ዔያቶኮ ማዳንታ ማሊያንታ ዔራህሮ ዲማ ዲማ ሙኡጮ ጌሰታ ዴር ቢያ ታ ቡኩሳንዳኔ፤ ያታ ሙኪ ቦንቻ ታኣኮ ዘጋንዳኔ። 19 ዔያቶ ባኣኮይዳ ማላታ ታኣኒ ዳዋንዳኔ፤ ሃይባፓ ዓቲ ዓሳ ባኣካፓ ታ ዛሎ ዋይዘባኣ ዓሳና ታኣኮ ቦንቻዋ ዘገባኣ ዴር ባንህህ ጌይዓ፡ ቲርሴሴ ዓጮ፡ ለኢቢያ ዓጮ፡ ሂኢዡ ዲካ ለኢዲያ ዓሳ ዓጮ፡ ቱባኣሌ ዓሳ ዓጮ፡ ጊሪኮ ዓሳንታ ዋኣዎ ሳዞይዳ ዓኣ ሃኬ ዓጮ ታ ዔያቶ ዳካንዳኔ፤ ዔያታኣ ዩያ ዴር ባኣካ ቦንቻ ታኣኒ ፔጋሲ ዳዋንዳኔ። 20 ዒንህህን ጌርሲንህህ ቢያ ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ታኣኮ ዲማዳ ዴኮ ባንህህ ፓራህና፡ ሳርጌሎ ያይቶና፡ ጋኣር ጌይንታ ባኮና፡ ባቁሎና፡ ጋኣላህናኣ ጫኣኒ ዲማ ዲማ ዓጫፓ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ሸኣሻንዳኔ፤ ዔያታ ዔኪ ሙካንዳህ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃኣኮ ዒንጊያ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኬ ማሄይዳ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዮ ማኦሪ ሸኣሻ ጎይያኪ፤ ሃያ ኬኤዜህ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኪ። 21 ታኣኒያ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ቁኤሴና ሌዊ ዓሲያ ማዒ ማዳንዳጉዲ ደኦሪንዳኔ፤ ጋዓኔ ናንገና ናንጋ ጎዳህ።»

65:17 65:17 ዲ.ቪ. 66:22፤ 2ጴጌ. 3:13፤ ዮሃ. ያፔ. 21:1። 65:19 65:19 ዮሃ. ያፔ. 21:4። 65:25 65:25 ዲ.ቪ. 11:6-9። 66:1 66:1 ማቲ. 5:34-35፤ 23:22። 66:2 66:2 ዳኪ. ማዳ 7:49-50። 66:7 66:7 ዮሃ. ያፔ. 12:5።

22 «ታኢ ማዞ ዓኮ ጫሪንጮንታ ሳዖንታ ታ ቤርታ
 ደዲ ናንጋንዳሢጉዲ ዲንሢኮዜርዖንታ ሱንፃኣ ሳይቁዋዖ
 ደዲ ናንጋንዳኔ፤ ጋዓኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ። 23 ዓጊኖ
 ጭራ ጭራ፥ ጊንሣ ሃሣ ሃውሾ ኬላ ኬላ ዴራ ቢያ
 ዓኮ ዩሩሳላሜይዳ ታኣም ዚጋኒ ሙካንዳኔ» ጋዓኔ
 ሃያ ኬኤዜሢ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳኔ። 24 «ኬሰኪ
 ዔያታ ሃንታኣና ታኣም ዋይዞ ዲጃሢሮ ዋዲንቴ ዓሶኮ
 ሌዞ ዛጋንዳኔ፤ ያቶ ሙዓ ዛኣላ ሃይቁዋያኔ፤ ሚቻ
 ታማኣ ሳይቁዋያኔ፤ ዩያሮ ዔያቶ ዛጋ ዓሲኮ ቢያ ዑስካ
 ጌላንዳኔ» ጌዔኔ።

ዔርሚያስ ዓይነት ካር

የእሱ ማሊያ ከኤዛ ዔርሚያስ ርገጌህ፡- ከሪሰቶሴ ሸይንቱዋንቴ ለንካሳ ጃኤቶ ሌዎኮ ጋጉንዎ ዋደና ለሃሳ ጃኤቶ ሌዎኮ ዓይነትዎ፤ ዔርሚያስ ዬያ ያደሰ ማዳ ዋደይዳ ማሊ ያክዛ ካእሸኪያና ጎሞ ማዳያና ዛሎ የእሱ ዳርይዳ ዳኤፕ ባይሰንታ ሙካንዳህ ላቲ ላቲ ከኤዛ፤ ዒ ከኤዛ የእሱ ማሊ ያይዳፕ ዒ ሸምፕና ዓኣዎ ባብሎኔ ካእቲ፡- ናብካዳናጾጌ ዬሩሳላሜ ዓርቁ ካታሞንታ ጌኤዮ ማኣርንታ ሻሄህና ዪሁዳ ካእቲ ፔኤኮ ዳርፕ ዲቢ ዳሪና ዋላ ዲዒንቲ ባብሎኔ ዔውቴህያ ዛጌ። ዔርሚያስ ዬኖ ዋደና ዳራ ዬያ ዳውሲንቲ ዳንዳ ቤዛፕ ማዓንዳህና ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ካእታ ገንህ ካእታዳንዳህ ቤርታዲ ከኤዛ።

ዔርሚያስ ከኤዛ የእሱ ማሊያ ያይዳ ቤሲ ፓቂንታኒ ዳንዳዓ።

1. ዒዮሲያስ፡- ዒዮዓቁሜ፡- የዓከኔንታ ሴዳቂያሴንታ ካእታዲ ዋይህ ዋደይዳ ዪሁዳ ዳርና ዔያቶኮ ሱኡጎናም የእሱ ከኤዛ ቃኣላ።

2. ዳማ ዳማ ከኤዛንቲ የእሱ ማሊህና ዔርሚያስ ርገጌ ዋደይዳ ማዳ ዳኤፕ ዳኤፕ ባኣዚንታ ዔርሚያስም ዔቦ ያኣፕ ዓርቃ ባኣርኬ ያኣፕ ጌህ ባኮፕ ጴዳ ባኣዚ።

3. ዳማ ዳማ ያንጎ ማዔ ዳርም የእሱ ከኤዛ ሎንሆ ቃኣላ።

4. ዬሩሳላሜ ዓርቂንቲህና ዳራኣ ዲዒንቲ ባብሎኔ ዔውቴህ ዛሎ ከኤዛ ሃይሴ።

ዔርሚያስ ዳር ዒናፕ ኮሺ ናሸካያ፤ ገንህ ሃህ ዔያቶይዳ ዳብንቲያ ማዒያ ዋጋኒያ ማርጌና ዒያ ዓሲኬ። የእሱ ፔ ማሊያ ከኤዛያ ማሃ ዒዛ ዔኤሌህረ ዔርሚያስ ማሊ ማታዲያና ፔጋሲ ከኤዛ ያዩህ ሃይሴ ሃኖ ማጻኤፎሎዳ ማርጌ ቤሰካ ከኤዛንቲ፤ ዬያጉዲ ሃህ የእሱ ቃኣሎ ዒዚ ፔ ዒና ዓኣቲ ዓርቁ ቃዛኒ ዳንዳዒባኣህያ ፔጋሲ ከኤዛ።

ሃኖ ማጻኤፎሎዳ የእሱ ማሊህ ማዒ ከኤዛንቲ ዳኤፕ ዳኤፕ ሃይሴፕ ዛላ ማርጌ ማቶና ኩሜ ዔርሚያስ ዋደ ገዳና ሶፕ ዳንዲ የእሱ ፔ ዳርም ጫኣቁ ዓኮ ጫኣቁማ ማዳይዳ ፔኤቃንዳህያ ዔርዛያከ፤ ዬና ዓኮ ጫኣቁማ ዳርኮ ዒኖይዳ ያኣፕገንታንዳህረ ዔያቶም ጸቂህ ከኤዛ ዔርዛ ዓሲባኣንቲ ፔኤር ዔያታ ዬያ ካፕንዳ። (ዔር. 31:31-34)

ማጻኤፎሎዳ ዳማ ዳማ ዓርቁ ባኮ

የእሱ ዔርሚያስ ዶኤሪህ (1:1-19)

የእሱ ዪሁዳና ዔሰራዔሌ ዳርናይዳ ሜቶ ዔከ ዬዓንዳያ ማዒያ (2:1—25:38)

የእሱ ማሊያ ከኤዛ፤ ጌይ ሉኡቃ ዓሶ ዔርሚያስ ማከ ጌሰቲ ጌኤዞ (26—29)

የእሱ ፔኤኮ ዳር ዔያቶ ዓጮ ባንህ ማሃንዳህ ዛሎ (30—33)

ዔርሚያስ ማዳ ዳማ ዳማ ማዳ (34—38)

ዬሩሳላሜ ካታሞኮ ሎኦሚያና ዪሁዳይዳኣ ማዲንቲ ባኮ (39—42)

ዔርሚያስ ገብጻ ዓጮይዳ (43—44)

ባኣርኬም ዳከንቲ ኪኢታ (45)

1:2 1:2 2ካኣቶ. ማ 22:3—23:27፤ 2የእሱ. ዓሃኬ 34:8—35:19። 36:5-8፤ 11:21።

የእሱ ማሊያ ከኤዛ ዔርሚያስ ዳማ ዳማ ዳርም ከኤዛ የእሱ ማሊያ (46—51)
ዬሩሳላሜኮ ሎኦሚያ ዛሎ ቃሲ ከኤዛንቲ ሃይሴ (52)

1 በኢኒያሜ ያጸ ዳኖ ዓጮይዳ ዓኣ ዓናቶቲ ጌይንታ ጉርዳሰከኖይዳ ርገጌ ቁኤሶፕ ፔቲ ሂልቂያ ጎሮሃኮ ናኣዚ ዔርሚያስ ሃካፕ ሊካ ከኤዛንታ ባኮ ከኤዛ፤ 2 ርገጌና ርገጌ ጎዳኮ ዬይ ቃኣላ ዔርሚያስም ከኤዛንቲህ ዓሞኦኔ ናኣዚ ዒዮሲያስ ዪሁዳይዳ ካእታዳንቲ ታጾ ሃይህሳ ሌዎናከ። 3 ዬያጉዲ ዒዮሲያስ ናኣዚ ዒዮዓቁሜ ካእታዲ ዋይህ ዋደና፤ ገንህ ሃህ ዒዮሲያስ ናኣዚ ሴዳቂያሴ ካእታዲ ታጾ ፔቲ ሌዔ ዋይህ ዋደ ሂላንዳኣና፤ ዬኖ ሌዎኮ ዳንጋሳ ዓገናና ዬሩሳላሜ ዳራ ዲዒንቲ ዔውቴ ዋደ ሂላንዳኣና ዬይ የእሱ ቃኣላ ዔርሚያስ ዛሎና ከኤዛንቲ ከኤዛንቲ ዳዔ።

ዔርሚያስኮ የእሱ ማዳም ዔኤሊንቲያ

4 ርገጌና ርገጌ ጎዳኮ ቃኣላ ሂዚ ጋዓና ታኣም ከኤዛንቲ፡-

5 «ዔርሚያስ! ኔና ሃገ ዒንደ ጎጾ ታኣኒ ማኸዋዎ ቤርታ ታ ኔና ዔሬኔ፤

ኔ ሸይታንዳህኮ ቤርታ ታ ኔና ዳማሲ ዳርም ታ ማሊህ ኔ ከኤዛንዳጉዲ ታ ኔና ዶኤሪ» ጌዔ።

6 ታኣኒ ዒማና፡- «ርገጌና ርገጌ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ማኸህሃዮ! ታኣኒ ሃገ ናይታህረ ዋዘም ጌሰቶቲያ ታኣኒ ዔሩዋሴ» ጌዔ።

7 ርገጌና ርገጌ ጎዳ ጋዓንቲ ታኣም፡- « ታኣኒ ሃገ ናይከ» ጌይ፤ ኔ ዳንዳንዳህ ታ ኔና ዳካ ቤሲከ፤ ኔ ከኤዛንዳህያ ታ ኔና ዓይህ ባኮ ቢያከ፤ 8 ታኣኒ ኔኤና ዋላ ማዒ ኔገዳ ሙካ ባኣዚፕ ቢያ ዓውሳንዳህረ ዔያቶ ፔቲታዎ ዒገጫ፤ ዬያ ጋዓህ ታና፡ ርገጌና ርገጌ ጎዳከ!» ጌዔ።

9 ርገጌና ርገጌና ርገጌ ጎዳ ፔ ኩጮና ታኣኮ ሙሱር ካኣማ፡- «ዓካሪ ኔ ከኤዛንዳ ቃኣሎ ታ ኔኤም ዒንጌ፤ 10 ዬያር ቲጋኒና ሻሃኒ፡ ባይዛኒና ሴካ ሃንጋ ማሃ ሸርሻኒ፡ ከልቁ ኮሻኒና ቱካኒያ ኔ ዳንዳዓንዳጉዲ ዳር ቢያህና ካኣቶና ዐ-9 ቢታንቶ ታ ኔኤም ዒንጌ» ጌዔ።

ዔርሚያስም የእሱ ፔጋሲ ዳቂ ላምዎ ባኣዚ

11 ርገጌና ርገጌ ጎዳ ታና፡- «ዔርሚያስ! ኔኤም ጴዳ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌይ ያኤጮ።

ታኣኒ ማሃ፡- «ሌውዜ ጌይንታ ማጻሎ ካኣፕ ታኣም ጴዳ፤» ጌዔ።

12 ርገጌና ርገጌ ጎዳ ዒማና፡- «ፒዜ ኔ ዳንቁ፤ ታኣኒያ ዬያጉዲ ታኣኮ ቃኣሎ ማዲ ኩንህኒ ቢያ ዋዳ ገኢኒ ዓኣያከ» ጌዔ።

13 ላሚ ሃህ ርገጌና ርገጌ ጎዳ፡- «ሜሌ ኔ ዳንቃ ባኣዚ ዓይጎዳይ?» ጌይ ታና ያኤጮ።

ዬያር ታኣኒ፡- «ዓጮኮ ከዳኖ ዛሎይዳ ፔቲ ያቲዳ ዋኣህ ቡርቃያ ታ ዳንቃ፤ ዬና ቡርቁ ዋኣያ ሃንጋ ሸኦታንዳጉዲ ያታ ዛላዲ ዓኣኔ» ጌይ ማህ።

14 ርገጌና ርገጌ ጎዳ ታኣም ከኤዛ፡- «ዓጮኮ ከዳኖ ዛሎይዳፕ ባይሰንታ ቡርቁ ከሰከ ሃኖ ዓጮ ርገጌ ዓሶይዳ ቢያ ዲጲጉዲ ሙካንዳ፤ 15 ዬኖ ከዶ ዛሎይዳ ርገጌ ዳር ሃይካ ዬዓንዳጉዲ ታ ዔኤላንዳ፤ ዬሩሳላሜንታ ኮይሎይዳ ዓኣ ዪሁዳ ካታሞ ያሊ ዔያታ ፔ ዳማ ማሃ ዓርቃንዳ፤ ዬካፕ ዬሩሳላሜ ጌሎ ካርይዳ ፔኤኮ

1:3 1:3 2ካኣቶ. ማ 23:36—24:7፤ 24:18—25:21፤ 2የእሱ. ዓሃኬ

ካአቱም የይቶ ዔያታ ገሣንዳኔ። 16 ታ ዴራ ጎሜ ማዳህረ ታ ዔያቶይዳ ሜቶ ዓጋንዳኔ፤ ዔያታ ታና ሃሺ ሜሌ ያኦዘም ዑንጅ ጨቢሻኔ፤ ዩያቶ ያኦዘኮ ማሎ ማዓ ባኦዚ ማዢ ዩያቶም ዜጋኔ። 17 ዩያሮ ዔርሚያሴ! ታ ኔና ዓይህ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዛኒ ዔያቶ ኮይላ ዴንዲሮ ገኢጌ፤ ታ ኔና ታኣኒ ማዳንዳ ባኮ ዛሎ ማሊ ሜታዳንዳጉዲ ማሂባኣንቲ ዔያቶይዳ ማዳንታንዳ ባኮሮ ማሊ ሜታዲ። 18-19 ዔርሚያሴ! ሂንዳ ታ ጋዓሂ ኮሺ ዋይዜ! ሃና ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ፤ ጌይፆ፡- ዪሁዳ ካኣታ፤ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ፤ ቄኤሶንታ ዴሮንታ ዓቱዋፆ ኔጊዳ ሞርኬ ማዒ ዔቃንዳኔ፤ ያዲ ማዒቲያ ዔያቶ ያሊ ቃዛንዳ ዋልቄና ደዲሞና ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤ ዙሎ ከልቁ ዲርቆና ካታማጉዲ፤ ዓንጊ ቱርቱሪጉዲ፤ ሞኦና ዓንጊና ኮሻና ከኤሌ ዲሂጉዲያኣ ታ ኔና ደዲ ማሃንዳኔ፤ ታ ኔኤና ዋላ ማዒ ኔና ሄላ ባኣዚ ቢያገ ጎኦቢ ካገንዳሂሮ ዔያታ ፔቲታፆ ኔና ባሻዓኬ፤ ዩያ ጋዓሂ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ» ጌዔኔ።

2

ዒሰራዔኤሌ ዴራ ፔ ያኦሲ ሃሸህ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣላ ሂዚ ጋዓያና ታኣም ከኤዚንቲኔ፡- 2 «ዴንዲጋጋ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ዑኡዘ ዴጊዲ ሂዚ ጌይ ከኤዜ፤ <ሃያኮ ቤርታ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ቦኦሎ፤ ዔኤቢ ባቃሎዋኣሂዳ ታ ዓሲ ማዒ ዒንሂ ሃንቲኔ፤ ዩና ዋዶና ፔቲ ዑኡታ ፔኤኮ ዑኡቲሎ ናሽካ ናሹሞና ጉሙርቁንታ ጉሙርቁንቲፆጉዴያና ኔ ታኣና ዋላ ናንጊህ ታ ጸቂህኔ።

3 ዒሰራዔኤሌ! ኔኤኒ ሌዖ ሃኣኮኮ ቤርቶጉዲ ታኣም ዲማዲ ዓኣያኮ፤ ታኣም ዲማዲያ ታ ዴኔ ኔ ማዒ ዓኣያኮ፤ ዩያሮ ኔና ቆኦዲኒ ኮዓ ዓሶ ቢያሂዳ ሜቶና ፑርታ ደርዖና ታ ዓጌኔ።» ዩያ ጋዓሂ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂኬ።»

ዒሰራዔኤሌ ዴሮኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ማዴ ጎሞ

4 ዒንሂ ያይቆኦ ባኣቶ ማዒ ዓሳ፤ ዒሰራዔኤሌ ፆጸ ቢያሂ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ቃኣሎ ዋይዘዋቲ፤

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንሂኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ታኣገ ሃኪ ዓኣዴሂ ታጊዳ ዓይጎ ዳቢንቲ ዴንቁዳይ? ዔያታ ጉሪ ማዒ ያኦዘ ካኣሽኪ፤ ፔናኣ ጉሪ ዓይሴኔ።»

6 ታኣኒ ዔያቶ ጊብፆ ዓጮገ ከሴኔ፤ ዓሲ ናንጉዋ ቦኦሎይዳኣ ታ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዴኔ፤ ዔቲ ሌሊ ማዒ ጎይፆና ሻኔ ዲሚ ዓኣ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳና ያኦን ናንጉዋፆ፤ ሃህ ሃንቲዋያ ማዒ ሳያና ታ ዔያቶ ዔኪ ዓኣዴኔ፤ ዔያታ ጋዓንቲ <ዩያ ቢያ ማዴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋካ ዓኣይ?> ጌይታፆ ያኦጠባኣሴ።

7 ካዲሳ ሃኣኮና ሜሌ ኮዦ ባኮዋ ቢያ ዴንቁ ዔያታ ዋዛዳንዳጉዲ ማሊ ማዒ ሳዔሎ ታ ዔያቶ ዔኪ ጌልዜኔ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ታኣኮ ሳፆ ፑርቲሴኔ፤ ታ ዔያቶም ዒንጌ ዓጮዋ ዔያታ ዒኢሴኔ።»

8 ቄኤሳ ዒማና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋካ ዓኣሲንታይ?» ጌይ ያኦጠባኣሴ፤ ዋጎ ዔራ ዔሮ ዓሳታፆ ታና ዔሪባኣሴ፤

ታ ዴሮ ሃንቃ ዓሳ ታኣም ዋይዚ ዒዳኔ፤ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳኣ ባዓኣሌ ሱንዖና ከኤዚ ዓርቄኔ፤ ጉሪ ማዒ ያኦዘዋ ካኣሽኬ።።

ያኦሲ ፔ ዴሮ ጌኤዘና ጫርጌ ጫጮ

9 «ዩያሮ ታኣኒ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ሃጊ ዒንሂም ጫቺ ሃይሴ ጌሰታንዳኔ፤ ዒንሂ ናኣቶማኣ ታ ጫርጋንዳኔ፤

10 ሃያጉዴ ባኣዚ ሃያኮ ቤርታ ፔቲታፆ ማዳንቲ ቤቁባኣሂ ዒንሂ ዔራንዳጉዲ ሃንዳ ዓቦኮ ጌሎ ባንዖና ዋኣፆ ሳዛ ዓኣ ቆጵሮሴ ዓጮ ዴንዲዋቲ፤ ዓባ ከሰካ ባንዖናኣ ቄዳሬ ዓጮ ከኢታ ዓሲ ዳኪ ሙሩዋቲ።

11 ዔያቶኮ ያኦዘ ጎኔ ያኦሲ ማዒ ባኣያታቲያ ፔኤኮ ያኦዘ ሃሺ ሜሌና ላኣማ ዴሬ ባኣሴ፤ ታኣኮ ዴራ ጋዓንቲ ታና፤ ዔያቶ ቦንቺሴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ ፔቲታፆ ዔያቶ ማኣዲንዲዋ ጉሪ ማዒ ያኦዘና ላኣሜኔ።»

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ጫራንቺዮ! ዩያሮ ዲቃቲዋቲ፤ ሚርጌ ዒጊቹሞናኣ ጎጋይቁዋቲ።»

13 ታኣኮ ዴራ ለምፆ ጎሜ ማዴኔ፤ ዩይ ዓይጎዳይ ጌዔቲ፡- ዓልቃ ዋኣሂ ማዒህ ታና ዔያታ ሃሸኔ፤ ዋኣሂ ዓርቁ ቃዛኒ ዳንዳዑዋ ሄሮ ዔቲ ዔያታ ቦኦኬ።።»

ጉሙርቁሂ ባይሱሞኮ ዓኣገ

14 «ዒሰራዔኤሌ ሻንቁንቲ ዔውቲ ዓይሌቲዋሴ፤ ማኣራ ሸሸይንቲ ዓይሌያኣቲዋሴ፤ ሂዳዮ፡- ዒዘኮ ሞርካ ዒዘ ቦፆጉዲ ከማሂ ዓይጎርዳይ?»

15 ዒዘኮ ሞርካ ዒዘይዳ ሃጊ ዔቃ ዘቢጉዲ ጉዳኔ፤ ዓጮ ዒዘኮ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ማሂ ላኣሜኔ፤ ዒዘኮ ካታማኣ ሚቸንቲ ዓሲባኣ ባዔ ቤሲ ማዒኔ።

16 ሜምጊሴ ካታዋ ዓሶንታ ፆጥናሴ ካታዋ ዓሶንታ ቶኦኮ ሶፖ ኔኤኮ ሜኤዳንዳኔ።

17 ዒሰራዔኤሌ! ዩይ ቢያ ኔጊዳ ሄሌሂ ኔ ማዴ ባኣዚናኬ፤ ፒዜ ጎይፆ ዔኪ ዴንዳ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ኔ ያኦዘሂ ኔ ሃሸሂሮኬ።

18 ጊብፆ ዓጮ ኔኤኒ ዴንዲ ዓባዬ ዋራገ ዋኣፆ ዑሽካኒ ኮዔሂ ዓይጎ ኔና ማኣዳንዳ ባኣዚ ዴንቃኒዳይ? ዓሶኦሪ ዓጮዋ ዴንዲ ዔፕራዲሴ ዋራገ ዋኣፆ ዑሽካኒ ኔ ኮዔሂ ዓይጎ ኔ ዴንቃንዳጉዲ ጋዓዛዳይ?

19 ሃይሸ ዓካሪ ኔ ፑርቲማ ኔጊዳ ማቶ ዔኪ ዩዓንዳኔ፤ ኔኤኒ <ዔሩዋሴ> ጌዔ ጌይፆ ኔጊዳ ዋጋንዳኔ፤ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ኔ ያኦዘሂ ኔኤኮ ሃሸፆ ታና ኔ ቦንቻ ቦንቻ ኔኤኮ ሃሸፆ ኔጊዳ ዋማዲ ዴኤሂ፤ ሃህ ፑርታ ዳቢንቲ ማዒቲያ ኔ ዔራንዳኔ፤ ዩያ ጌዔሂ ታና፤ ቢያ ባኮ ማዢ ጎዳ ማዒ ያኦዘሂኬ።።»

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኦሲ ካኣሽኪያ ዒዳሂ

20 «ዲሰራዔኤል! ሚርጌ ዋዴኮ ቤርታኦፓ ዓርቃዎ ታኣም ዓይህንቲዎና ታኣም ማዲያ ኔ ሃሽኔ፤ ጎኔና ኔኤኒ ዲኮና ዴኤፖ ዴኤፖ ሚያናኮ ሸባ ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኪህና ዘኣሰካ ኔ ኮኣማያ ማዔኔ።

21 ታኣኒ ኔና ቃውቲ ዔኮና ዜርህፓ ዔኪ ቃራ ዋይኔ ሚህ ማሂ ቱከኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ያዲ ማዲያ ሃሺ ሶልኪ ዓኣፒ ዓኣፓያ ማዔኔ።

22 ዋዚ ኔኤኒ ዓንጨጠፎናኣ ማዎም ሳኣሙናና ማሰቲቴያ ኔኤኮ ፑርቲዎ ፔጋ ታኣም ኪንቁ ጴዳኔ።

23 ሂዳዎ ኔኤኒ፡- «ታኣኒ ታና ፔቲታዎ ዒኢሲባኣሴ፤ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዞማኣ ታ ዘገኒ ካኣሽኪባኣሴ» ዋዲ ኔ ጌይ ማርማኒ ዳንዳዓይ?

ደኣጮይዳ ጎሞ ማዲያና ኔኤኒ ዒኢቲ ዒኢቲዎ ሂንዳ ማሌ፤ ዓከንታኒ ኮዓ ኪርሞሌጉዲ ሴካ ሃንጋ ኔ ጳሽኪ ሸራኔ።

24 ደውሌይዳ ናንገ ዔሬ ኪርሞሌኮ ዓከንታኒ ኮዒዖ ዓቁቲ ዓይጌ ቃዛኒ ዳንዳዓይ? ዓደ ኪርሞላ ዓኣ ቤዞ ፔኤር ዴሂ ዳንዲ ዒዛ ሄላህሮ ዔያታ ዒዞ፡ ዩኖ ኮይ ላባንዳያ ኮይሱሞሴ።

25 ዒሰራዔኤል! ማሌ ያኦዞና ዋላ ዘኣዛ ኔ ኮኣማኒ ቢያ ቤዞ ሃንቲ ሃንቲ ዱርዞ ኔኤኮ ሙኡዚ ኩርሲፖ፤ ሆላኣ ኔኤኮ ዋኣዎ ዴኤቦና ያኣዲ ሜሎፓ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ፡- «ታኣኒ ያንጎ ማዔ ያኦዞ ናሽከህሂር ዔያቶ ገንዖ ታ ዳንዳንዳኔ!» ። ጌዔኔ።

26 «ዉሲ ዓርቁንታዎ ቦርሲንታህጉዲ፤ ዒንህህ ዒሰራዔኤል ዴሮንታ ካኣቶንታ ዴሮኮ ሱኡንጎንታ፤ ሃህ ቁኤሶንታ ታ ማሊዎ ከኤዞ ዓሶንታ ቢያ ቦርሲንታንዳ ዋዴ ዩዓንዳኔ። 27 ዓርሲ ኮሾና ሚዎ ኮይላ፡- «ኡኡኮ ዓዴ!» ጌንህ ሃህ ላሎ ሹጮ ኮይላ፡- «ኡና ሾዔ ዒንዴሌ!» ጋዓ ዓሳ ቢያ ዒንህህ ቦርሲንታንዳኔ። ዩይ ያዲ ማዓንዳህ፡- ታ ባንህህ ማዎ ዒንህህ ዒዳ ታኣፓ ሃከህሂርከ፤ ሃጋ ሜታ ሄላዛ ጋዓንቴ ታ ዒንህህ ሙኪ ማኣዳንዳጉዲ ታና ዒንህህ ያኦጫንዳኔ።

28 «ዒንህህ ኩቻ ዒንህህ ማዜ ያኦዞ ዋካዳይ? ዔያታ ሂንዳ ዳንዳዓያታቲ ሜታ ዒንህህ ሄላኣና ሙኪ ዒንህህ ዓውሶንጎ፤ ዩሁዳ! ኔኤኮ ካታ ማሚርጌህጉዴያ ካኣሽኮ ያኦዞ ዒማዲ ሚርጌኔ።» 29 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ቢያህ ዒንህህ ታኣም ዋይዚ ዒዳ፤ ሂዳዎ ታኣና ዒንህህ ማርማህ ዋይቲዳዎ? 30 ዒንህህ ዔሪ ዒና ዔኩሞ ዓሲታህሂር ታ ዒንህህዳ ማቶ ዓጋህ ጉሪ ባኣዚ ማዔኔ፤ ዒንህህ ዳጋዴ ዘቢ ማዒ ዒንህህም ታ ማሊዎ ከኤዛ ዓሶ ጩንቻ ዓራፖና ዋዴኔ። 31 ዒንህህ ሃኖ ዋድና ዓኣ ዒሰራዔኤል ዴራ! ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ዒንህህም ጋዓ ባኮ ዋይዙሞቲ፤ ታኣኒ ዒንህህም ዓሲ ናንጉሞ ደውሌ፤ ገንህ ሃህ ሻኔ ዴማና ባይቁ ዓጨ ማዒያ? ሂዳዎ፡- «ኡኡኒ ኮዔ ባኣዚ ማዳንዳኔ፤ ኔ ባንህህ ኑ ማዓዓከ» ዒንህህ ጋዓህ ዓይጎርዳይ? 32 ሂንዳ ማሉሞቲ፡- ዉዲር ናይ ፔኤኮ ፓልማህ፤ ዑኡታኣ ፔኤኮ ዑኡቱሞ ማኣዓህ ዋላኖ? ታኣኮ ዴራ ጋዓንቴ ፓይዳንታኒ ዳንዳዑሞ ዲቢ ዋይዴዳ ታና ዋሌኔ። 33 ኔኤኒ ዔናኣሬ ኔና ናሽኪ ኮዓ ላጎ ገንዖ ጳሽካኒ ዋዚ ጨንጫይ? ማሌ ላኣላ ኔ ማዳ ጎይዎ ማዳንዳጉዲ ኔኤኒ ዩያ ፑርቶ ማዴ ዔያቶም ዳዋኔ።

34-35 ኔኤኮ ማኣዓህ ጌኡዞ ዓሶና ማንቆ ዓሶናኮ ሱጉዎና ፑርቲኔ።

«ጋዓንቴ ኔ ዩያ ባኮ ቢያ ማዳዎ፡- «ታኣኒ ጌኤሽከ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎኔና ታገዳ ዳጋዳዓከ!» ጋዓኔ፤ ጋዓንቴ፡- «ታኣኒ ጎሜ ማዲባኣሴ» ጌይዎና ታኣኒ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔና ማቶይዳ ዓጋንዳኔ። 36 ማዒባኣ ባኣዚና ኔኤኒ ዴንዳ ጎይዎ ሃሺ ዓይጋ ኔ ማሌ ካራ ዴንዳይ? ሃያኮ ቤርታዓሶኦሬ ዓሳ ኔና ቦርሲሲህሂጉዲ፤ ሃህ ገንህ ገብጭ ዓሳኣ ኔና ቦርሲሲህሂጉዲ። 37 ኩጮ ኔኤኮ ኔኤኒ ቶኣካ ዋሂ፤ ቦርሲንቲ ዩኖ ቤዛፓ ዓኣዳንዳኔ፤ ታኣኒ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኒ ጉሙርቃ ባኮ ቢያ ዒዳህሂር ዩያ ባኮይዳፓ ኔ ዴንቃንዳ ባኣዚ ባኣሴ።»

3

ዒሰራዔኤል ዓሶኮ ጉሙርቁንታ ዓሲቱሞያ ማዒያ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓሲ ፔኤኮ ማቻ ዓንጃም ዒዛ ዴንዲ ማሌ ዓሲም ለዔቲ፤ ዩይ ዓንጃ ዓህ ዒዞ ገንህ ዔካኒ ዳንዳዓ? ዩይ ያዲ ማዔቲ ጉቤና ሳዎ ዒዒኢሳያ ማዓኔ። ዒሰራዔኤል! ኔኤኒ ማሌ ያኦዞ ሚርጌህ ናሽከኔ፤ ሃህ ኔኤኒ ጌ ባንህ ማዓኒ ማይ ዳንዳዓ? 2 ሂንዳ ሌካ ዴጎ ጌ ጌሜር ዑዎ ዘጌ፤ ኔኤኒ ማሌ ያኦዞም ዘገኒ ካኣሽኪባኣ ቤሲ ፔቲታዎ ዴዳንዳኣናንዳ? ዓሲ ናንጉሞ ደውሎይዳ ዓሲ ቡሪ ቡሪ ባዲባሌ ሃንታ ዓሬቦ ዓሶጉዲ ጎይዎ ዓጫ ዴዒ ኔኤኒ ናሽካ ዓሶ ካፒ ካፒ ዩያቶና ላሂ ሳዎ ኔኤኒ ዒኢሴኔ። 3 ሌዎ ዒርንታ ሲሎ ዒርንታ ዋርቁሞ ዓቲህ ኔኤኒ ሴኤሎሞ ባይዚ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሌሎጉዲ ማዒሂርከ።

4 «ሃህ ኔኤኒ ታና፡- ታዓዴ፤ ታኣኮ ናኣቱሞ ዋደ ላጋህ» ጌይ ዔኤሊባኣዓዳ? 5 ገንህ ሃህ ኔኤኒ፡- «ዒዚ ቢያ ዋዴ ዳዳጋዳ? ዴኤፖ ዳጋ ዒዛኮ ጋፑዋዳዳ?» ጌዔኔ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ኔ ዒና ኮዔ ጎይዎጉዴያ ፑርቶ ባኮ ማዳኔ።»

ዒሰራዔኤልንታ ዩሁዳ ዴሮንታ ጎሞ ቡኡዓንዳጉዲ ከኤዚንቲህ

6 ዒዮሲያሴ ካኣታዲ ዓኣንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ከኤዜኔ፡- «ጉሙርቁንቱሞያ ማዔ፤ ዒሰራዔኤል ማዴ ባኮ ኔ ዛገያ? ዒዛ ታገዳፓ ደማዲ ዴኮ ዴኮ ቶኣኮና ሚዎ ዴኤፖ ሸቦናይዳ ማሌ ያኦዞ ካኣሽኪ ፔና ዒኢሴኔ። 7 ዩያ ቢያ ዒዛ ማዴሰካፓ ገንህ ታ ባንህ ማዓንዳሞ ጌይ ታ ማሌኔ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ማዒባኣሴ፤ ጉሙርቁንቱሞያ ማዔ፤ ዒዛኮ ጌራ ዩሁዳኣ ዩያ ቢያ ዘጌኔ። 8 ዒሰራዔኤል ታና ካኣሽኪዎ ሃሺ ማሌ ያኦዞ ገንዖ ዓኣዴኔ፤ ዒዛ ዩያይዳህሂር ታ ዒዞ ዓንጃህ ዒዛኮ ጌራ ዩሁዳ ዴንቁኔ፤ ጉሙርቁንቱሞያ ማዔዛ፤ ዒሰራዔኤልኮ ጌራላ፤ ዩሁዳ ዩያ ዒገጨባኣሴ፤ ዒዛኣ ማሌ ያኦዞ ካኣሽካያ ማዔኔ። 9 ፔቲታዎ ዒዛ ቦርሲንቲባኣሴ፤ ዩያ ሌሊቱሞንቲ ሹቸና ሚህና ካኣሽኪ ሳዎ ዒዛ ዒኢሴኔ። 10 ዩያ ቢያ ዒዛ ማዴሰካፓ፡- ጉሙርቁንቱሞያ ማዔዛ፤ ዒሰራዔኤልኮ ጌራላ፤ ዩሁዳ ገንህ ታ ባንህ ማዓኒ ኮዓያ ማሊ ዴዳህሂር ዒናፓቱሞንቲ ዑህ ጌሽህናከ፤ ዩያ ጌዔህ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳህከ።»

11 ዋዚ ዒሰራዔኤል ታገዳፓ ደማዴያ ማዔያታቲያ ጉሙርቁንቱሞያ ማዔዛ፤ ዩሁዳይዳፓ ኮሺ ማዓ ካራ ዒዛኮ ዓኣህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ከኤዜኔ። 12 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ከደ ዛሎ ዓጮ ታ ዴንዲ ዒሰራዔኤልም ከኤዛንዳጉዲ ታና ዓይህህ ሂዚ

ጋዓያኩ፡- «ጉሙርቁንቱዋያ ማዕዜ፡ ዒሰራዔኤሌ! ታ ባንሢ ማዕዜ፤ ታኣኮ ማኣሪፃ ዲቢታሢሮ ታ ኔጊዳ ዳጋና ዔቃባኬ፤ ታ ኔጊዳ ዳጋዳሢያ ናንጊና ናንጊ ሄላንዳኣናቱዋሴ። 13 ኔኔኒ ዳቢንቲያ ማዕዜና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዜ ኔ ጾኦዛሢ ኔ ዋይዞ ዒፃማ ሌሊ ጎኔኬ ጌይ ዔኬ፤ ማሌ ፃንጎ ማዕዜ ጾኦዛና ዋላ ዋርቁ ዓኣ ሚያ ደኤፖ ሺቦይዳ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሎጉዲ ማዲ ሃንቲ ዒኣቲያ ማደንታ ታ ጋዓ ባኮ ዋይዞ ኔ ዒፃሢያ ቡኦፃ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

14 «ዒንሢ ጉሙርቁንቱዋያ ማዕዜ ታ ዴራ! ታኣሮ ዒንሢ ማዕዜሮ ታ ባንሢ ማዕዜ፤ ዒንሢኮ ፔቲ ፔቲ ካታዋፓ ፔቲ፡ ፔቲ ፔቲ ማኣራፓ ላምፖ ላምፖ ዓሲ ታኣኒ ዶኦሪ ሂዮኔ ዴኮ ዔኪ ኬሳንዳኔ። 15 ታኣም ዓይሢንታያ፡ ዒንሢ ካፓንዳ ዓሲ ታ ዒንሢም ዒንጋንዳኔ፤ ዔያታ ዔራ፤ ሃሃ ጸቆሃ ሱኡጌ ማዒ ዒንሢ ዔኪ ዓኣዳያ ማዕዜዳኔ። 16 ዩሮ ዓጩሎይዳ ዒንሢኮ ፓይዳ ሚርጋኣና ታኣኮ ጫኣቁሞ ሳኣደሮ ዘሎ ኬኤዘንዳ ዓሲ ደዳዓኬ፤ ዔያታ ጸቆሃኒያ ዳንዳዒንዳዋሴ፤ ዔያታ ኮዒንዳዋሴ፤ ኮይሱዋያ ማዒ ዔያቶ ኮይላ ደዳንዳሢሮ ገንሣ ማሌ ኮሻኒ ዔያታ ኮዓዓኬ። 17 ዩሮ ዋይና ዩራሳላሜ ፔኤሮ፡ «ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ካኣታዲ ዴፖ ያይቶ» ጌይንቲ ዔኤሊንታንዳኔ፤ ማሌ ዴራ ቢያ ታና ካኣሽካኒ ዒኣካ ቡካንዳኔ። ዩካፓ ዋይዞ ዒፃ ፑርቶ ማሊያኮ ዓልቃ ካሮ ማዕዜ፡ ዔያቶ ዒሮ ገንፆ ዔያታ ዓኣዳዓኬ። 18 ዒሰራዔኤሌና ዩሁዳና ፔቲ ማዕዜዳኔ፤ ላምዓሢ ፔቲይዳ ኬዶ ዘላ ዓኣ ዓጫ ዲዒንቲ ዔያታ ዳንዳሰካፓ ማዕዜዳኔ፤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢም ናንጊና ዔያቶ ዴኔ ማሂ ታ ዒንጌ ዓጩሎ ዔያታ ማዒ ጌላንዳኔ።»

ጾኦሪ ማሌ ጾኦዛ ካኣሽኬ ካኣኮ

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ዒሰራዔኤሌ! ኔና ታኣኒ ታ ናይ ማሂ ዘገ ዔኪ
 ዓጩ ቢያይዳፓ ዑሣ ዓኣዳ ሚዛጲ፡ ማሊ ዓጩ ታ
 ኔኤም ዒንጋኒ ኮዔኔ፤
 «ዓዴ» ጌይ ኔ ታና ዔኤላንዳኔ፤ ሃሃ ታጊዳፓኣ ኔ ሃካዓኬ
 ጌይ ማሊኬ ታ ዩያ ማዳሢ።»

20 ኔኔኒ ጋዓንቲ ጉሙርቁንታ ማቸጉዲ ታኣም
 ጉሙርቁንታያ ማዒባኣሴ፤
 ዩያ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ ጌዔሢ።»

21 ዓኣዔ ባኣዚ ደዳዋ ጌሚሮ ቶኣካ ዑኡሲ ዋይዘንታኔ፤
 ዩይ ዑኡዛ፡- ዒሰራዔኤሌ ዴራ ፔኤኮ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ማዕዜ ጾኦዛሢ ዋሊ
 ጎሚ ማደሢሮ ሃሢ ዓይጋ ኔ ዩያይዳይ ጌዒ
 ዩኤካ ዩኤፐና ሺኢጲሢ ሺኢቃያናኮ ዑኡሲኬ።

22 ዒንሢ ሃሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሺ ዓኣ ዓሳ ቢያ
 ማዕዜ፤
 ዒዚ ዒንሢ ፓሣንዳኔ፤ ጉሙርቁንታ ዓሲያ ዒንሢ
 ዒ ማሃንዳኔ።

ዒንሢ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሂዮ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦኡኮ
 ጾኦዛሢታሢሮ ዒዛ ባንሢ ኦ ማዕዜዳኔ፤ 23 ጌሚሮ
 ቶኣኮይዳ ጎይሢባኣያ ማሌ ጾኦዛ ኦ ካኣሽካኔ ጌይ ማዲ
 ሃንቲ ባካ ኦና ማኣዴ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዒሰራዔኤሌም
 ዳቁንታ ደዳሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዜ ኦ ጾኦዛሢ
 ሌሊኬ። 24 ጋዓንቲ ቦርሲሳያ ማዕዜ ማሌ ጾኦዛም ኦኡኮ
 ዘገ ካኣሽካፉ፡- ባኣቶንታ ዋኣሮንታ ቢያ፡ ዓቲንቆና ዉዴሮ

ናኣቶንታ ቢያ፡ ሚናፓ ዓርቃያ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ቆሊ
 ኦና ዳካልሴ ቆሎ ቢያ ኩርሲ ኩቺ ጉሪ ዴዓንዳጉዲ ዩይ
 ኦና ማሂ። 25 ኦናንታ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንሢንታ ላሚ
 ላሚ ጎሚ ማዲሢና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዜ ኦ ጾኦዛሢ
 ጾዩሴኔ፤ ዒዛኮ ዓይሢያዋ ኦ ማዲ ኩንሢባኣሴ፤ ዩያሮ
 ቦርሲንቲና ኦ ሎኣሚ ላሂም ሞኦሪንቲሢ ዓፐላጉዲ ኦና
 ካንቃንዳያ ኮይሳኔ።»

4

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጾኦሲ ባንሢ ማዕዜዳጉዲ ዔኤሎና ዔኤሊሢ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዴራዮ፤
 ዓካሪ ዒንሢ ታ ባንሢ ማዕዜ፤ ማዕዜ፤ ታኣኒ
 ዒፃ፡ ማሌ ጾኦዛ ዒንሢ ባይዚ ታኣም ሌሊ ዒንሢ
 ጉሙርቁንታያ ማዕዜ፤ 2 ጎኦሞና ሂሊሞና ሃሃ ፐዜ ዒኔና፡-
 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ!» ጌይ ጫኣቁቲ፡ ማሌ ዴራ ዩያና
 ታና ጋላታንዳኔ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ዓንጃንዳኔ።»

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩሁዳና ዩራሳላሜ ዴሮናም ሂዚ
 ጋዓኔ፡- «ሻፓዴ ማኣሎ ዒንሢኮ ዋርፃፐ ገኢጊሹዋቲ፤
 ዜርፖ ጉሪ ዓንጊያ ባኣካ ዜርቁፖቲ! 4 ዒንሢ ዩሁዳና
 ዩራሳላሜናይዳ ናንጋ ዓሳ! ዒንሢኮ ዓቲንቶ ቤርቶ
 ቲቁዋቲ፤ ዒንሢኮ ዒና ዓኣ ፑርቶ ባኮዋ ቲቁ ሺኢሺ
 ማሊያ ዒንሢኮ ጌኤሺ ጉቤና ዒንሢኮ ዑያ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳም ዋርቃያ ማሁዋቲ፤ ዒንሢ ዩያይዲባኣቲ ዒንሢ ማዲ
 ፑርቶ ማዲ ዘሎና ታኣኮ ዳጋ ታሚጉዲ ዔኤታንዳኔ፤ ዩይ
 ታኣኮ ዳጋ ዔኤቲቲ ጾኦኒያ ዩያ ዋደንዳይ ባኣሴ።»

ዩሁዳ ካታሞ ጌሊ ዓርቃኒ ሞርኮኮ ዚርቁፖ

5 ዩሮ ዓጩ ዓሳ ቢያሢም ዘዩ ዋርቁዋቲ!
 ዑኡዛ ዒንሢኮ ዴጊዲ ዒላቲዋቲ!
 ዩይ፡ ዩሁዳና ዩራሳላሜና ዴራ ዙላ ኬልቁንቲ ዲርቁንቲ
 ካታሞ ጸሽኪ ቶላንዳጉዲ ኬኤዙዋቲ።

6 ሂዮኔም ጎይያ ዳውዋቲ!
 ኔጉዋያ ሸምፖ ዒንሢኮ ዓይሳንዳ ቤሲ ባንሢ ጸሽኪ
 ፑኦዋቲ!

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬዶ ዘሎ ዓጫፓ ዴኤፐ ባይሲንታ
 ዳካኒኬ።

7 ዞቢ ጌሊ ዓኣ ዴኤሊፓ ኬሰካጉዲ
 ዴሮ ባይዛይ ዔቃንዳኔ፤

ዒዚ ዩይ፡ ዩሁዳና ባይዛኒ ሙካንዳኔ፤
 ዩሁዳ ካታማ ደዒ ባይቃንዳኔ፤

ዒኣካ ናንጋንዳ ዓሲያ ደዳዓኬ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዴኤፖ ዳጋ ዩሁዳፓ ሺኢኪባኣሢሮ
 ሲዩ ፓቲሌ ማይንቲ፡ ቃዩ ዩኤኮዋቲ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዩሮና ካኣቲንታ
 ደንዘንታይዳ ዒጊቹም ጌላንዳኔ፤ ቁኤሳ ዒጊጩ
 ጎይቃንዳኔ፤ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳኣ ዲቃታንዳኔ።»

10 ታኣኒ ዒማና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዜ ጾኦዛሢ!
 ዩይ ዩራሳላሜ ዴሮ ጌሺሢ ማዕዜዳ? ዒንሢም ኮሺ
 ማዕዜዳ» ኔ ጌዔያንቲ፤ ሃሢ ገንሣ «ጩንቻ ዓፓሮ ሆላ
 ዔያቶኮ ጌሢንቲ» ታ ጌዔም ገኢጋንዳ?» ጌዔኔ።

11 ዒማና ሃያ፡ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ሂዚ ጌይ
 ኬኤዘንታንዳኔ፡- «ታኣኮ ዴይዳ ሙሙዓ ያይዲ ዠባሬ
 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዴካፓ ዠባርሻንዳኔ፤ ዩይ ፐዲሲ፡
 ገንሣ ሃሃ ሶኦሪ ጌኤሻ ዠባሬቲዋሴ። 12 ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ዓይሢም ሙካ ዠባሬታሢሮ ቢያ ዠባሬፓ ደዳያ

ማዕንዳኔ፤ ዬያ ዔያቶይዳ ጌሰቲ ዋጌህ ታ ቶኦኪና ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።»

ዪሁዳኮ ሞርኮና ማንገንቲያ

13 «ሃይሾ ሞርኮኮ ስሎ ዓሳ ሻኦሬጉዲ ሙካኔ፤ ዔያቶኮ ስሎ ሳርጌሎ ያይታ ዓልጎጉዲ ሩኡራያኩ፤ ዔያቶኮ ፓራህያ ኮኦኬፓ ባሼ ባራናያኩ፤ ኑና ባዴዔ፤ ኑ ኩዴኔ!»

14 ዬሩሳላሜ! ዳቁንታ ኔ ኮዔቴ ፑርቲሞ ቢያ ኔኤኮ ዒናፓ ማሰኪ ባይዘ፤ ሂንዳ ኮሺ ዋይዘ ጎሜ ማሊህ ኔ ዒናፓ ባይቁሞ ደዓህ ዋሚ ሄላንዳኦናዳይ?

15 ዳኦኔ ዓጮና ዔፕሬኤሜ ጌሜርናፓ ፑርታ ባኦዚ ኬኤዛኒ ዒላታ ዒላቲ ዑኡሲ ዋይዘጎታኔ፤ 16 ዪሁዳ ካታሞ ጌሊ ዓርቃኒ ኮዓ ሞርካ ያልዚ ቡላኒ ኬኤዚ ኬኤዚ ሃኬ ዓጪፓ ሙኪዳ ዓኦህ ደርሞ ዔርዙዋቲ! ዬሩሳላሜ ደርማኦ ኬኤዙዋቲ! 17 ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ዋይዘ ዒዳህረ ጎሺዳ ሌዖ ሃኦኮ ካፓ ዓሲ ጎይህ ዬሩሳላሜ ሞርካ ማንገንዳኔ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።

18 ዪሁዳ! ዬይ ቢያ ኔና ሄሊህ ኔ ሃንታ ሃንቲያና ኔኤኮ ፑርቶ ማዶ ዛሎናኩ፤ ዬይ ቢያ ጫንጮ ሜታህ ኔጊዳ ሙኪህ ኔ ጎሞ ዛሎና ማዔህረ ኔ ዑያ ጌሊ ዒና ኔኤኮ ኪፃሴ።

ዔርሚያስ ደር ዛሎ ያዩህ

19 ሃያጉዴ ባኦዚ! ታ ዋዎይታንዳይ! ሃያ ቢያ ሜቶ ታ ዋዲ ገቢ ዳንዳዓንዳይ! ቻዓ ታ ሳዜሌ! ታኦኮ ሳዛ ዋዚ ሩኡሪ ዳዓይ? ዛዬ ዑኡሲና ያልዚ ዑኡሲና ታ ዋይዘ ዋይዘ ዚቲ ጌይ ገባኒ ታ ዳንዳዑዋሴ።

20 ባይዘ ደርዓ ቃሲንቲ ቃሲንቲ ገዳ ኬዳኔ፤ ሳዔላ ቢያ ባይቁ ዓሲ ናንጉዋ ካይዚ ማዔኔ፤ ኦኡኮ ዓፒሎና ማዞና ማኦራ ደዒ ባይቁ ጋፔኔ፤ ጎኦሶ ዓፒላኦ ዓኦፒ ገኢ ጳማጉዴያና ዳርዒ ባይቁኔ።

21 ያልዚ ባንዲራ ዠገንታህ ያልዚ ዛዬ ዑኡሲያ ዋይዘጎታህ ዓይዲ ሄላንዳኦና ታ ዋይዘ ዋይዘ ናንጋንዳይ?

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኦኮ ዴራ ታና ዔርሞያ፡ ዔኤያ ማዔኔ፤ ጳቂህ ዔር ባኦዚ ባኦህረ ናይጉዲ ጌሺንታያ ዔያታ ማዔኔ፤

ፑርታ ባኦዚ ማዳኒ ዓሲ ዔሩዋ ጎይህ ጪንጮኩ፤ ኮሺ ባኦዚ ማዳኒ ጋዓንቴ ፔቲታዎ ዔያታ ዳንዳዑዋሴ።»

ሙካንዳ ባይሲንቶ ዔርሚያስም ያኦሲ ፔጋሲ ዳቁህ

23 ሳዎ ታኦኒ ዛጌኔ፤ ጋዓንቴ ሃይማኬ ጌይ ዔርታ ባኦዚ ባኦያ ሃህ ፔቲታዎ ዔኤቢባኦያ ጉሪ ማዒ ዓኦኔ፤ ጫሪንጮዋ ታኦኒ ዛጌኔ፤ ዒኦካ ፖዒ ጋዓ ባኦዚያ ጳዴዋሴ።

24 ዲኮ ታኦኒ ዛጌኔ፤ ዔያታ ጎጋይቁህዳኩ፤ ጌሜርሞ ታ ዛጌኔ፤ ካራ ባይዘ ሴካ ሃንጋ ጌይህዳኩ።

25 ዓሲ ጋዓ ባኦዚ ባኦህያ ታ ዳንቁኔ፤ ካፓ ዒኦካፓ ቢያ ባራኒ ዴንዲ ባይቁኔ።

26 ዓኦኔ ሳዓ ዳውሌ ቦኦሊ ማዒ ለኦሚንቴኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዴኤፖ ዳጋፓ ዔቁያና ካታማ ቢያ ደዒ ባይቁኔ።

27 ሳዔላ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ቦኦሊ ማዓንዳህ፤ ጋዓንቴ ጋፒሲ ዒ ባይዘንዳዋኦህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዘኔ።

28 ሳዓ ዬዬኤካኔ፤ ጫሪንጮኦ ዳሚና ዓኦቲንታንዳኔ፤ ዬያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔኔ፤ ዒ ጌዔ ባካ ሺራያቲዋሴ፤ ዒዚ ጋፒ ጌሰቲ ቱኩኔ፤ ገንህሞ ዒ ማዓያቲዋሴ።

29 ፓራህና ያላ ዓሶንታ ሂኦኦና ዴካ ዓሶንታኮ ካኦኖ ዋይዘፃ

ካታማ ናንጋ ዓሳ ቢያ ጳሽኪ ፑናንዳኔ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ካይዚ ጳሽካንዳኔ፤ ዛላ ገንህ ዴኤፖ ላሎ ሹጮ ገዓንዳኔ፤ ፔቲ ፔቲ ካታማ ዓሲ ናንጉዋ ባዔ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዒኦካ ናንጋንዳ ዓሲ ጳዴንዳዋሴ።

30 ባይቃኒ ገኢጌዘ፡ ዬሩሳላሜ! ኔና ባዴዔ! ኔኤኒ ዘቁ ማኦህረ ማይንቴህ ዓይጎርዳይ? ኔኤኒ ፓልሚንቲ ዓኦፖ ፔሽኪ ሚዛጲሴህ ዓይጎርዳይ?

ኔኤና ኮኦማ፡ ኔኤኮ ላጋ ኔና ዒደ ዋዳኒ ኮዓኔ።

31 ሾይቺ ዓርቁ ላኦሊ ዒላታ ዑኡሲጉዴያ ታ ዋይዘኔ፤ ሾይ ቤቁባኦፖ ቤርቲ ናይ ሾዓ ላኦሊ ዒላታ ዑኡሲጉዴያ ዒላቲ ታ ዋይዘኔ፤ ዬይ ዑኡዛ ዒሲራዔኤሌኮ ዑኡዛ ቲቁንቴሞ ፔኤኮ ኩጮ ሌካ ዔቁሲ «ባዴዔ ታና! ታ ጋፔኔ! ሃይሾ ታና ዔያታ ዋዳኒ ሙኪኔ!» ጌይ ጌይ ዒላታ ዑኡዛኩ።

5

ጉሙርቁንታ ዓሲና ፒዜ ዓሲናኮ ባይሱሞ

1 ዒሲራዔኤሌ ዴራዮቲ! «ሂንዳ ዬሩሳላሜ ካታሞኮ ጎይያ ጎይያ ሃንቲ ዛጉዋቲ!

ፒዜ ዋጌ ዋጋያና ጎኦሞ ኮዓ ዓሲ ፔቲታዎ ዒንህ ዴንቃንዳ? ሂንዳ ዓሳ ቡካ ጳኦካ ኮዑዋቲ! ዒንህ ዴንቁያ ማዔቴ ታኦኒ ዬሩሳላሜ ማኦራንዳኔ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ! ጌይ ዒንህ ጫኦቃኔ፤ ጋዓንቴ ዒንህ ጫኦቃህ ሉኡዙሞናኩ።»

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ዓኦፓ ኔኤኮ ጎኔ ባኦዚ ዴንቃያቲዋዓዳ? ኔ ዔያቶ ሃርጌና ጳርቁኔ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዔኤቢኬ ጌይባኦኔ፤

ኔ ዔያቶ ጋኦጮኔ፤ ዔያታ ፔ ዳቢንታፓ ዔራኒ ኮዒባኦኔ፤ ዋይዘ ዒደ ዒኖ ዔያታ ደዲሹኔ፤ ጎማፓ ዔያታ ማዓኒ ዳንዳዒባኦኔ።

4 ዬካፓ ታኦኒ፡- «ዔያቶ ያኦዛህኮ ዋጎ ዔያታ ዔሪባኦህረ ናንጊና ናንጋ ጎዳኦ ዓይህ ጎይያ ሃንቲዋኦህረ ሃይ ዓሳ ማንቆ፡ ማሊያ ጳቂህዋያ፡ ቤልፃኩ።

5 ዓካሪ ታኦኒ ቢቲ ማዒ ዋይህ ዓሶ ኮይላ ዴንዲ ዔያቶና ዋላ ጌሰታንዳኔ፤ ዔያታ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጎይያና ዔያቶ ያኦዛህኮ ዋጎዋኦ ዔራያዋይ»

ጌይ ማሌኔ። ጋዓንቴ ዔያታኦ ሃንጎ ዓሶ ማዒ ዴዔኔ፤ ያኦሲም ዓይህንቶዋ ኮይባኦኔ።

6 ዳራ ያክሲኮ ዋጎ ዓይሢንቲ ኩነሃ ሚርጌ ዎዴ ዒዳ፡
 ዲቢ ጎሜ ማዳኔ፤
 ዩያሮ ዔያቶኮ ሞርካ ካይዚፓ ኬሰካ ዘቢጉዲ
 ሃሃ ዳውሌ ያእዮጉዲ ዔያቶይዳ ሜቶ ሄሊሰንዳኔ፤
 ዩያታ ሞርካ ካታሞ ሙኪ ካቲ
 ዩካፓ ኬሰካ ዓሶ ቢያ ማእኪጉዲ ቡኡጨ ቡኡጨ
 ሸኦላንዳኔ።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ታኦኮ ዳራ ታና ሃሺ ሉኡዚ ማዔ ያኦዞ ካእሸካኔ፤
 ሂዳዎ ታኦኮ ዔያቶኮ ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳሢ ዓይጎ
 ዘላዳይ?»

ታኦኮ ታ ዳሮም ኮይሳ ሙኡዚ ቢያ ዒንጊ ሚሸኔ፤
 ዔያታ ጋዓንቲ ዘኦሰካ ኮእማያ ማዔኔ፤
 ዔያቶኮ ሞርቆ ማእራ ዘኦዛ ኮእማ ላኦ ማእሮ
 ማዔኔ።

8 ማርካ ሙኡዚ ዲቸና ፓርጉዲ ላኦሊ ሱኡኮና ዔያታ
 ማታዳኔ፤
 ፔቲ ፔቲሢ ፔኤኮ ላጎ ላኦሊ ዓርቂ ዓማላኒ ኮዓኔ።

9 ዩያሮ ታኦኮ ዔያቶይዳ ሜቶ ዓጋንዳያ ታኦም
 ኮይሱሞዳዳ?
 ዩያጉዴ ሞይዞ ዒፃ ዳሮ ታኦኮ ኮሜ ኮፃኒ
 ዳንዳዑሞዳዳ?

10 ታ ዳሮኮ ሞይሮ ቲቂ ቲቂ ፑርቲሳንዳ ሞርኬ ታኦኮ
 ዳካንዳኔ፤
 ጋዓንቲ ሞይሮኮ ፃጶ ቱጊ ታ ባይዚሳዓኬ፤
 ካኦፓ ታኦርቲሞኦሢሢ

ቲቂ ዔያታ ኬኤራንዳጉዲ ታ ዓይሢንዳኔ።
 11 ዒሰራዔኤሌና ዩሁዳና ዳራ ጋፒ ታኦም ሞይዞ ዒፃኔ፤
 ዩያ ጌዔሢ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሃሸሢ

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳራ ዒዛይዳ ሉኡዙሞና ሂዚ ጌይ
 ጌሰቲሢ ዓርቂኔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኦና ፔቲታዎ ዔኤቢ
 ሞኦታዓኬ፤ ፑርታ ባኦዚያ ኦና ሄላዓኬ፤ ያልዚንታ ናይዚንታ
 ሙካዓኬ፤ 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔኤቢ ኬኤዚባኦ፤ ዒዛ
 ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ኬኤዛ ባካ ቢያ ዠባራጉዲ ታሢሮ
 ዔያታ ኬኤዜ ባካ ቢያ ዔያቶ ሄላንዳኔ።» 14 ቢያ ባኮ
 ሞይሢ ጎዳ፡- «ዔርማያሴ! ዳራ ያዲ ጌዔሢሮ ታኦኮ ቃኦላ
 ኔ ዳንጎይዳ ታሚ ማዓንዳኔ፤ ዩካፓ ዳራ ሃንፃሌ ማዔም
 ዩይ ታሚ ዔያቶ ሙዓንዳኔ። ሂዚ ጌይ ታኦም ኬኤዜኔ።

15 ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢዳ
 ሜቶ ሄሊሰንዳ ዓሰ ሃኬ ዓጨፓ ዔኬ ዩዓንዳኔ፤ ዩይ ዳራ
 ዳንጎ ዔያቶሲ ዒንሢ ዔራሞያ፡ ጌሰታ ጌኤዞሞ ዒንሢ ዔሪ
 ዔኬንዳሞያ፡ ሚናኦ ዓሰ ማዔ ደዲ ዳራኬ። 16 ሂኢዞና
 ዒንሢ ዲካንዳ ዓሳ ሚጨንቲሞ ሞዎዳ ደዲ ያልዚ
 ዓሰኬ። 17 ዒንሢኮ ሃኦኮንታ ሙዎንታ ቢያ ፒዲ ሙይ
 ባይዛንዳኔ፤ ዓቲንቆንታ ዉዲሮ ናኦቶንታ ዒንሢኮ ቢያ
 ዔያታ ሞዳንዳኔ፤ ማራቶንታ ባኦቶንታ ቢያ ዒንሢኮ ዔያታ
 ሸኪ ሙዓንዳኔ፤ ሞይሮንታ ቤሌሶ ሚዎንታኮ ዓኦፓ ሙይ
 ባይዛንዳኔ፤ ዩይ ያሎ ዓሳ ዒንሢ ጉሙርቃ፡ ኬኤሎ ዲዎና
 ዲርቂንቲ ካታሞ ቢያ ዒንሢኮ ሻሂ ደይሳንዳኔ።

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዩይ ቢያ ማዓኦና
 ዩንሢ ኬሎንሢዳ ታኦኮ ዳሮ ጋፒሲ ታ ባይዛዓኬ፤
 19 ዔርማያሴ! ዳራ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃኦ ቢያ ኮጊዳ
 ዔኬ ሙኡሢ ዓይሮዳይ?» ጌይ ያኦጫ ሞዶና ታና ዔያታ
 ሃሺ ፔ ዓጨይዳ ማሌ ያኦዞ ካእሸኮማጉዳያ ዔያታ ፔ
 ቶኦኪና ዔያቶሮ ማዒባኦ ዓጨ ዳንዲ ያንጎ ዳራኮ ባይሌ
 ማዒፃ ዓቲንዲሞኦሢ ዔያቶም ኬኤዜ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳሮም ላቲ ኬኤዜ ባኮ

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ያይቆኦኬ ዜርዎም
 ሃያ ሞይዚሱሞቲ፤ ዩሁዳ ማእሮማኦ ሂዚ ጌይ ዒላቲ
 ኬኤዘሞቲ፤ 21 ዒንሢ ዓኦፒ ዓኦንቲ ዳንቁሞ ዓሳ፡ ሞይዚ
 ዓኦንቲ ሞይዘሞ ዓሳ፤ ዒንሢ ዔኤያ፡ ሃሃ ሞይዚ ዒና
 ዔኡሞ ዳራ! ሃያ ሞይዘሞቲ። 22 ታኦኮ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳኬ፤ ሂዳዎ ታና ዒንሢ ሞይታዛ ቦንቆሞይ? ታ ቤርታ
 ዒንሢ ሞይታዛ ዒጊጨ ጎጋይቁሞይ? ማእሻሎይ ዳና ሞኦፃ
 ሶፒ ዳንዲሞጉዲ ናንጊና ዳኤፖ ባዘኮ ዓጮ ዳኔ ማሂ
 ኮሼሢ ታናኬ፤ ዩይ ዳኤፖ ባዛ ሞዚ ዓጊፃቲያ፡ ባዛ
 ጉዳሢንታ ዠባርንታ ሞኦ ዳቆቲያ፡ ጉኡሜቲያ ዩያ ዘጲ
 ማዒ ዓኦ ማእሻሎ ዳናይ ዳና ሶፒ ዳንዲ ዳንዲዑሞ።

23 ዒንሢ ጋዓንቲ ሞይዚ ዒፃያ ፑርታ ዳራ ማዔሢሮ
 ታና ዒንሢ ሃሺ ቤቲኔ። 24 ሌዎ ዒርንታ ሲሎ ዒርንታ
 ሞዶና ዒንሢም ዒንጋሢ፡ ሌዎ ጎሸኮ ሞዶሞ ሌዓ ሌዓ
 ዔኬ ሙካሢ ታናኬ፤ ዒንሢ ጋዓንቲ ታና ቦንቆ ዒፃኔ።
 25 ዒንሢኮ ዳቢንታ ዓንጃ ዒንሢኮ ባይዜኔ፤ ዒንሢኮ ጎሞ
 ዲሱማ ኮሺ ባኦዚ ዳንቁሞጉዲ ዒንሢ ላኦኬ።

26 «ታ ዳሮ ባኦካ ናንጋ ፑርታ ዓሰ ዓኦኔ፤ ዩና ዓሳ ፒሮና
 ካፒ ዓርቃ ዓሰጉዲኬ፤ ዩያሮ ዔያታ ዓሰ ዓይሢኒ ፒራሢ
 ሱዞ ጊኢጊሺ ካታኔ። 27 ኬሞ ዓሰ ካፒ ዓርቃዎ ጌሃ ቤሲዳ
 ቡኡሲ ጌሃሢጉዲ ዔያታ ፔኤኮ ማእሮ ዓሰዲፓ ቡሪ
 ዔኮ ባኦዚና ኮንሢኔ፤ ዔያታ ደዲ፡ ሃሃ ያርጎቶ ማዔሢ
 ዩያሮኬ። 28 ዔያታ ጋርካ ቃዚ ሙኡዞና ቡሞጉዲ ማሊኔ፤
 ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳኮ ሃይማኬ ጌይንታ ባኦዚ ባኦያኬ፤
 ዜኤር ናኦቶ ዘሎ ዔያታ ዔቂ ጌሰቲሞ፤ ማንቆ ዓሰም
 ፒዜ ሞጌ ዔያታ ሞጉሞ።

29 «ዩያሮ ታኦኮ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ባኮ ቢያሢሮ
 ዔያቶይዳ ሜቶ ዓጋንዳያ ታኦም ኮይሱሞዳዳ? ዩያጉዴ
 ዳሮ ኮሚ ኮፃዎ ታኦም ፒዜቲሞዳዳ? 30 ዑሰካ ጌሊያና
 ዲቃሃያ ማዔ ባኦዚ ሃሮ ሳይይዳ ማዳንቲኔ። 31 ያኦሲ
 ማሊሢ ኦ ኬኤዛያኬ» ጋዓ ዓሳ ሉኡዙሞና ኬኤዛኔ፤ ቁኤሳ
 ዩይ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዘራ ዘሮና ሞይሢኔ፤ ዳራ
 ዩያ ባኮ ቢያ ዒዲ ማኩሞ፤ ዓካሪ ዩያ ቢያ ባኮኮ ጋፒንፃ
 ሙካኦና ዒንሢ ዓንኮ ጌላንዳይ?»

6

ዩራሳላሚ ካታሞኮ ሞርኮና ማንጊንቲያ

1 ዔዛታ ቢኢኒያሜ ዳራ! ሸምፖ ዒንሢኮ ዓውሳኒ
 ጳሽኪ ቶሎሞቲ! ዩራሳላሚፓ ኬሰኩሞቲ! ቲቆዓይዳ ዛይ
 ሞርቁሞቲ፤ ቤትሃካራሚይዳ ማላታ ማዓንዳጉዲ ታሚ
 ዔኤሠሞቲ! ሞዲ ኩርሳ ዶርዶና ባይሰንታና ዓጮኮ
 ኬዶ ዛላፓ ሙካኒኬ። 2 ሚዛጲ፤ ሃሃ ጋዳይሰንታያ
 ማዔ ደዮኔ ካታሚላ ባይቃንዳኔ። 3 ቆልሞ ናኦታ ፔ
 ቆልሞና ሞላ ዒኢካ ዳዓንዳኔ፤ ፔኤኮ ዓፒሎና ማኩ ማእሮ
 ካታሚሎኮ ኮይሎይዳ ቢያ ደቃንዳኔ፤ ፔቲ ፔቲሢ ፔ
 ሸና ጌዔ ቤዛ ቆልሞ ሄንቃንዳኔ። 4 ዒዘኮ ሞርካ ሂዚ
 ጋዓንዳኔ፡- «ዩራሳላሚ ኦ ያላኒ ጊኢጎም! ዔቁሞቲ! ዓባ
 ሳዛ ጫርጋኦና ኦ ያሎ ቡሎም! ጋዓንቲ ኦ ሃሢ ናጌኔ፤
 ማይ ሳዓ ዓማኒ ዑኬኔ፤ ዓባ ጌላኒ ዑኬሢሮ ሸባ ያዶቂ
 ያዶቂ ዳንዳኔ። 5 ያዲ ማዔቲያ ጊኢጉሞቲ፤ ዲሞና ኦ ያላ
 ካታሚሎ ሻሂ ደይሶም።»

6 ቢያ ባኮ ማኬ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሚዎ ቲቁሞቲ፤
 ዩራሳላሚ ካታሞኮ ኬኤሎ ዲያይዳና ጊዒ ጌላኒ
 ዩያ ሚዎና ሳና ኮሹሞቲ፤ ዒዛይዳ ጌኔ ማዶ ሚርጌና

ማደጋታህረ ፑርታ ሜታ ዒዘይዳ ዓገንታንዳያ ኮይሳኔ፤ 7 ዋኣህህ ዔቲ ዋኣህህ ዓልቂሲ ከሳህረዲ ዩሩሳሌም ካታማ ፑርታ ባኣዚኮ ቢያ ዓልቃ ቤሲ ማዔኔ፤ ዒዘይዳ ታ ዋይዘህህ ጌኔ ማደና ቡሪህና ባኣዚ ሌሊከ፤ ቢያ ዋዴ ዒዘይዳ ጸዳማ ሃርጌና ኪዳህረከ። 8 ዒንህህ ዩሩሳሌም ዴራ! ሃይ ቢያ ሜታ ዒንህህህ <ዒንህህህ ዔሩዋቲ።> ጋዓያ ማገም፤ ሃንጎ ታኣኒ ዒንህህ ታ ዓኣፓፓ ሺኢሻንዳኔ፤ ካታም ዒንህህኮ ታኣኒ ዳውሌ ቦኦሊ ማሃ፤ ዒኢካ ናንጋ ዓሲ ባኣያ ማሃንዳኔ።»

ዒሰራዔኤሌኮ ዋይዘ ዒያ

9 ቢያ ባኮ ማዘፍ ጎዳህህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌይዳ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓሶ ዋይና ሶያፓ ዓኣፓ ማንገማጉዲ ማንገማቲ፤ ማንገጃ ጎይህ ዴዴዓ ዓሲጉዲ ኩጮ ዒንህህኮ ዒኢካ ካኣፓ ባንህህ ሌይሱዋቲ።»

10 ታኣኒ ባንህህ፡- «ታ ዔያቶም ከኤዜቲያ ላቲ ላቲ ከኤዜቲያ ያ ዋይዘንዳይ? ዔያታ ፑርታ ደዲ ዓሲታህረ ኔኦኮ ቃኣሎ ዔያታ ዋይዘኒ ከዒንዳዋሴ፤ ኔ ቃኣሎ ታ ዔያቶም ከኤዘኣና ዔያታ ሚኢጪ ዓማላንዳኔ፤ ታኣኒ ከኤዘ ባካ ዔያቶ ዋዘሳባከ። 11 ናንጊና ናንጋ ጎዳህህ! ኔ ዔያቶይዳ ዳጋዴ ዳጋ ታናኣ ዳጋሲ ሳዘ ታኣኮ ዔኤታኔ፤ ፔቲታዎ ዩያ ታ ገባኒ ዳንዳዑዋሴ» ጌዔኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ጎይገይዳ ዓኣ ናኣቶንታ ቡከንቲ ዓኣ ዴጌዘንህንታ ዑፃ ታኣኮ ዳጎ ጮኦሽከ፤ ዓኒ ማዔቲያ ማቻ፡ ጋርቾ ማዔቲያ ባሽንቲ ጋርቻኣ ታ ዓጋ ሜታህፓ ቶሊ ዓታዓከ» ጌይ ከኤዜኔ። 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ሃኖ ዓጮኦ ዴይዳ ሜቶ ዓጋ ዋደና ዔያቶኮ ማኣራ፡ ጎዞንታ ላኣሎንታ ዓቲዋዎ ሜሌ ዓሲም ዒንገንታንዳኔ። 13 ዴኦፖ ዓሶ ማዔቲያ ዳካከ ጌይንታ ዓሳ ፔቲ ፔቲህህ ዋጌባኣ ጎይህህና ፔኤም ማዓንዳ ባኣዚ ቡኩሳኔ፤ ታ ማሊያ ከኤዘ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ዓቲውያ ዴር ጌሻኔ፤ 14 ታኣኮ ዴራ ሜቁህህ ዔያታ ዘጌዎ ኮኦሊያ ሃሺ፡ ኮሺባኣ ቤሰካ <ኮሺከ፤ ኮሺከ» ጋዓኔ። 15 ዩያ ቢያ ሻኣካ ባኮ ማዳዎ ዔያታ ቦርሲንቲኖ? ቦርሲንቲዩ ዓታዘ ዓኣፓ ካርታኣ ዳካር ዔያታ ሺርሺባኣሴ፤ ዩያር ሃንጎ ዓሳ ሎኦሜህጉዲ ዔያታኣ ሎኦማንዳኔ፤ ታ ዔያቶይዳ ፑርቶ ባኮ ዓጋ ዋደና ዩማ ዔያቶኮ ዳውሲንቶ ከሎ ማዓንዳኔ፤ ዩያ ጌዔህህ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳከ።»

ዒሰራዔኤሌ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጎይገፓ ሃሺ ከሰከህህ

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴርም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ጎይገ ዋላ ካኣማ ካራ ካራ ዔቁ ዘጉዋቲ፤ ሚናኣ ጎይገ ማዔዘና ኮሺ ማዔ ጎይገላ ዋናታቲያ ያኦጪ ዔሩዋቲ፤ ዒንህህ ዴንቁ ዋደና ዒኢና ዓኣዳዋቲ፤ ኮሺ ናንጊ ዒንህህ ናንጋንዳኔ።»

ዴራ ጋዓንቲ «ዩኖ ጎይገ ኔ ዓኣዳዓከ!» ጌዔኔ። 17 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላቲ ከኤዘኒ ዋርቆ ዘዩ ዋርቃንዳ፡ ካፓ ዓሲ ዒኢካ ዔቁሴኔ፤ ዔያታ ጋዓንቲ «ኔ ዋይዘዓከ» ጌዔኔ።

18 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንህህ ሃይ ዴራ ዋይዘዋቲ! ታ ዴርይዳ ማደጋታንዳ ባኮ ኮሺ ዘገረና ዓኩዋቲ። 19 ሳዔሌ! ዋይዘ! ዔያታ ታኣኒ ዔያቶ ዔርዘ ደምቦ ዒዲ ማከህረ፤ ሃህ ገንህ ታ ዋጎም ዔያታ ዓይህንቲባኣህረ ዔያቶኮ ፑርቶ ማሊያ ቢያር ጌይ ሜቶ ዔያቶይዳ ዓጋኒ ፑርታ ባኣዚ ታ ዔከ ዩዓንዳኔ። 20 ሳኣባ

ጌይንታ ዓጮፓ ታኣም ዔያታ ዔከ ሙካ ዑንጃ፤ ሃህ ገንህ ሃከ ዓጮይዳፓ ዔያታ ታኣም ዔከ ሙካ ሳውቃ ዴኤሻ ታኣም ዓይጎ ዋኦታንዳያደይ? ዔያታ ዒንጋ ባኮ ታ ዔካዓከ፤ ሚቺ ዒንጋ ባካኣ ታና ዋዘሳባቲዋሴ። 21 ዩያር ሃያ ዴር ዴቁሲ ታኣኒ ሎንህንዳኔ፤ ዓደንታ ናኣቶንታ፡ ዋሊኮ ላጎ ማዓ ዓሶንታ ዓሺኖ ማዓ ዓሶንታ ፔቲይዳ ዋላ ሃይቃንዳኔ።»

ዓጮኮ ከደ ዘላፓ ሙካኒ ገኢጋ ያልዚ

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ከደ ዘሎና ዓኣ ዓጮፓ ያሊ ዓርቃንዳ ዓሲ ሙካንዳኔ፤ ሃከይዳ ዋልቁና ዓኣ ዴሪ ያልዚም ገኢገንቲኔ፤ 23 ዔያታ ፔኤኮ ሂኢኦ ኩጮ ዔከ ዓኣኔ፤ ዔያታ ዓሲ ሚጪንቲዋዎ ዋዋዳያከ፤ ዔያታ ቶጋ ፓራህኮ ካኣና ዠባራ ዴቻ ባዘ ዋኣጾጉዲከ። ሃይሾ ዔያታ ዩሩሳሌም ያሊ ገኢገንቲኔ።»

24 ዩሩሳሌም ዴራ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዩያ ሃይሶኦ ዋይዘህረ ጎጳ ኦኤኮ ዋኣጻኔ፤ ሾይቺ ዓርቁ ላኣለጉዲ ካራ ኦም ባይቁኔ፤ 25 ጎዞ ዴንዲፖቲ፤ ጎይገይዳኣ ሃንቲፖቲ፤ ቢያ ካርና ሂርገሻ ባኣዚ ዓኣህረ ሞርኮ ዓራፓፓ ዒንህህና ካቸዋቲ።»

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዴርም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንህህ ባይዘኒ ሙከ ሞርካ ዔሩዋንቲ ዒንህህዳ ያልዚ ቡላኒ ጋዓህረ ሲዩ ፓቲሌ ማይንቲ ዴቢንህዳ ኮላዲዋቲ፤ ናዎማ ፔቲ ሜቲታዎ ሃይቁ ዓሲጉዲ ሜቁ ዩኤኩዋቲ፤ 27 ዔርሚያሴ! ዓንገኮ ጎኔ ዓንገ ማዓፃ ዴማ ዴማ ጎይህህና ዘገንቲ ዔርታህጉዲ ታኣኮ ዴር ዩያይዲ ዘገ ዔያታ ዋዚዲታቲያ ዔራ፤ 28 ዔያታ ቢያህህ ሞኦና ዓንገና ሜሌ ዓንጎናጉዲ ደዲከ፤ ዔያታ ታኣም ዋይዘያ ዋይዘዋኣያ፡ ፑርታ፡ ጌኔ ማደ ማዳ ዓሲ ማዔኔ፤ ቢያህህ ደንኮ ሱኦከና ዓኣያከ። 29 ዓንገ ሺኤሻኒ ገልፓ ዋልቁና ገልፒንታኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ሺኢከ ባይቁባኣህረ ዩይ ዓንጎ ሺኤሻህ ጉሪ ላባኔ። 30 ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ከኤራህረ <ጌኤሺ ማዓባኣህረ ከኤሪንቲ ቢራ ዓንገ» ዔያታ ጌይንታንዳኔ።»

7

ዔርሚያሴ ጌኤኦ ማኣራ ከኤዜ ባኮ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔርሚያሴም፡- 2 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣረ ካራ ዔቁ፡ ሂዚ ጌይ ዴርም ዒላቲ ከኤዜ» ጌዔኔ።

«ጾኦ ካኣሽካኒ ሃንህህ ካርንህህና ጌላ ዪሁዳ ዴራ ቢያህህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዘ ባኮ ዋይዘዋቲ።

3 ዒሰራዔኤሌ ጾኦህህ ማዔ ቢያ ባኮ ማዘፍ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንህህ ናንጋ ናንጎና ማዳ ማደና ገኢገሹዋቲ፤ ዒንህህ ዩያይዳቲ ሃይካ ታ ዒንህህ ናንገሻንዳኔ። 4 ሃይ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኦ ማኣረከ! ሃይ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኦ ማኣረከ! ሃይ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኦ ማኣረከ፤ ዩያር ኦኤኒ ኮሺ ናንገ ናንጋኔ!» ጌይ ጌይ ጉሪ ዒንህህ ጌሰታ ጌኤዘና ጉሙርቁንቲ ዴይፖቲ።

5 «ዒንህህ ናንጋ ናንጎንታ ማዳ ማደንታ ላኣሚ ገኢገሹዋቲ፤ ዋላ ሴካና ሃንጋና ኮሺ ማዓ ናሹዋና ዋላ ቲኡቲ ናንጉዋቲ፤ 6 ሜሌ ዓጮፓ ሙከ ዓሶንታ ዜኤር ናኣቶንታ ዜኤርይንዳንህንታኮ ካራ ባይዚ ቡሪ ዔያቶ ሙይ ሺሪፖቲ፤ ሃያ ዓጮይዳ ናንጋ ፒዜ ዓሶ ጌኔ ጎይህህና ዋደፖቲ፤ ዒንህህ ባይቁዋጉዲ ሉኦዚ ማዔ ጾኦ ዘገ ካኣሽከፖቲ። 7 ዩያይዲ ናንጎ ዒንህሲ ዒንህህ ላኣሚ

ገሊሊሾቼ ዲንሢኮቻ ቤርታኦ ዳደንሢሞ ናንገረና ዔያቶ ዴኔ ማሂ ታ ዲንጌ ሳያይዳ ታኣኒ ዲንሢሢ ናንገሊሻንዳኔ።

8 «ዛጉዋቲ! ዲንሢሢ ጉሪ ገገሾ ገገሴ፤ ሎንሦ ከኤዚንቲባኦ ባኦዚ ጉሙርቃኔ። 9 ዲንሢሢ ወወኤቃኔ፣ ዓሲያ ዎዳኔ፣ ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒባኦና ላሃኔ፣ ሉኡዙሞና ዲንሢሢ ጫኦቃኔ፣ ባዓኦኦ ገይንታ ጸኦዘሞ ዲንጎ ባኦዚ ዲንሢሢ ዲንገኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ዲንሢሢ ዔሩቀ ጸኦሲ ዲንሢሢ ካኦሽካኔ። 10 ታ ዲፃ ባኮ ዬያ ጉቤ ማዳዎ ታ ሱንፃ ካኦሽከንታ ገገሱ ማኦሪ ሙኪ ታ ቤርታ ዲንሢሢ ዔቂጋጋ፡- ሉ ባይሲንታ፡ ቶሌኔ!» ጋዓኔ። 11 ታኦኮ ሱንፃ ካኦሽከንታ ገገሱ ማኦሪ ወሲ ዓኦሽከንታ ቤሲ ዲንሢሢ ኮይላ ማሊያ? ዲንሢሢ ማዳ ባኮ ቢያ ሃይሾ ታኣኒ ታ ቶኦኪና ዛገኔ፤

12 ታኣኒ ካኦሽከንታንዳጉዲ ቤርታዲ ታኣኒ ዶኦሪ ቤዜሎ፣ ሴኤሎ ዴንዲዋቲ፤ ታ ዴሮ፣ ዲሲሪዔኤሌ ዓሲ ጎሞሮ ገይ ታኣኒ ዲኦኪ ማዳ ባኮ ዛጉዋቲ። 13 ዲንሢሢ ሃያ ዳቢንቶ ቢያ ማዳዎ ላሚ ላሚ ታ ዲንሢሢ ከኤዘሞ ዋይዛዓ ዲንሢሢ ገዔኔ፤ ታ ዲንሢሢ ዔኤላዛኦ ዲንሢሢ ዬሂባኦ። 14 ዬያሮ ሴኤሎይዳ ታ ማዳ ባኮ ሃያ ዲንሢሢ ጉሙርቃ፣ ታኦኮ ገገሱ ማኦሪይዳ ታ ማዳንዳኔ፤ ሴኤሎይዳ ታ ማዳ ገንሣ ላሚ ዲንሢሢ ቤርታኦ ዳደንሢሢ ታ ዲንሢሢ ታኣኒ ዲንጌ ቤዛ ማዳንዳኔ። 15 ዲንሢሢ ገርሲንሢሢ ማዔ ዔፕራሜ ዴሮ ቢያ ታኣኒ ዳውሲ ባይዘሢሢ ዲንሢሢ ታኣኒ ታ ቤርታ፡ ዳውሲ ባይዘንዳኔ፤ ዬያ ገዔሢ ታኣ፣ ናንገረና ናንጋ ጎዳከ።»

ዴሮኮ ዋይዘ ዔያ

16 ናንገረና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔርሚያሴ! ሃያ ዴሮ ሸኢቂ፣ ሃያ ዓሲ ሸኢቃኔ ገይ ዒላቲ፣ ታ ኔኤ ም ቃይሽንቲንዲዋኦሢሮ ኔ ታሩ ቃይሽ ሸኢቃንዳያ ኮይሱዋሴ፤ 17 ዬያ ሃሽጋጋ፡ ዬሩሳላሜኮ ሃንቶ ጎይዎና ዪሁዳ ካታሞናይዳ ዔያታ ማዳ ባኮ ቢያ ኔ ዛጉዋዳ? 18 ናኦታ ሃንጻሌ ሃኦካኔ፤ ዳደንሢሢ ታሞ ዔኤሣኔ፤ ላኦላ ገንሣ፡- «ጫሪገጫ ገገሱ» ገይንታ ጸኦኤሎ ሞ ካሣ ካሣኒ ዲኦሎ ዲርካኔ፤ ታሩ ዳጋሳኒ ማሌ ጸኦዘሞ ዔያታ ዎይሮ ዑዙ ዔኪ ሸኢሻኔ። 19 ዬያና ዔያታ ታሩ ዳጋሳንዳያ ዔያቶ ማላ? ዔያታ ማቶይዳ ገላኒ ቦርሲንቲ ፔ ባንሢ ዔኤላኔ፤ 20 ዬያሮ ታኣኒ፣ ቢያ ባኮ ማገፔ ጎዳሢ ዬያ ቤዘይዳ ዶዶ ዳጎ ታኦኮ ታ ጮኦሽካንዳኔ፤ ዓሲንታ ቆልሞንታይዳ፣ ሚዎንታ ሃኦኮንታ ቢያሢዳ ታኦኮ ዳጎ ታ ወዳንዳኔ፤ ታኦኮ ዳጋ ጸኦኒያ ዎዳኒ ዳንዳዑዋ ታሚጉዲ ማዓንዳኔ።»

21 «ታኣኒ፣ ዲሲሪዔኤሎኮ ጸኦዘሢ ማዔ ቢያ ባኮ ማገፔ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲንሢሢ ዲንጋኒ ገሊሊሾ ቤዘይዳ ሚቺ ዲንጋኒና ማሌ ዲንገይዋ ዲንሢሢ ዔኪ ሸኢሽሢኮ ሳሽኮ ቡኩሲ ዔኪ ዲንሢሢ ሙውዋቲ።» 22 ታኣኒ ዲንሢሢ ቤርታኦ ዳደንሢሢ ገብፃ ዓጫ፡ ዔኪ ከሴ ዎዶና ሚቺ ዲንጎ ዲንገሢሢ ማሌ ዲንጎ ባኮ ዛላኦ ፔቲታ፣ ታ ከኤዘ ባኦዚ ባኦሴ፤ 23 ጋዓንቲ ታኣኒ ዔያቶ ጸኦሲ ማዓዛ ዔያታ ታኦኮ ዴሪ ማዓኒ ታኦ ማዓኒ ዲንሢሢ ኮይሳሢ ሌሊ ታ ዔያቶ ስኤዘኔ፤ ቢያ ባኮ ዔያቶ ገሊጋንዳጉዲ ዔያታ ኮዔቲ ታ ዓይሢ ዴሞ ጎይዎ ማዔ ዔያታ ናንጋንዳጉዲ ታ ዔያቶ ዓይሢ። 24 ዔያታ ጋዓንቲ ዎይዘኒ ኮይባኦሴ፤ ዔኤሲኤያ ገይባኦሴ፤ ዔያታ ፔኤኮ ዎይዘ ዲፃ ፑርቶ ዒና ዓይሢ ጎይዎ ኮይሴ ባኦዚ ማዳኔ፤ ቤርቲሞቲዋንቲ ዔያታ ገንሢሢ ዴንዳኔ። 25 ዲንሢሢ

ቤርታኦ ዳደንሢሢ ገብፃ፡ ከሰኬማ፡ ዓርቃዎ ሃይማ ሃላንዳኦና ታኦ ማሊያ ከኤዘ ዓሲ ዎሊ ሃሊሲ ሃሊሲ ታኣኒ ዳኪሢ፡ ገንሢሢ ገይባኦሴ። 26 ጋዓንቲ ታኦ ሞይዜ ዓሲንታ ዓይሢ ዎታኦ ታኦኮ ዔኤሲኤ ገዔ ዓሲ ባኦሴ፤ ዔያቶ ቤርታኦ ዳደንሢሢ ዑሣ ዓኦዴ ዎይዘ ዲፃ፣ ፑርታ ዓሲ ዔያታ ማዔ።።

27 «ኔኤኒ ዔርሚያሴ! ሃያ ቢያ ቃኦሎ ታ ዴሮ ከኤዘንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዎይዘባኔ፤ ኔ ዔያቶ ዔኤላንዳኔ፣ ዔያታ ኔኤ ሞ ዬሃዓኔ። 28 ሃይ ዴራ ታሩ፣ ናንገረና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ጸኦሲ ሞ ዎይዘዎያ፤ ሃሣ ታ ዔያቶይዳ ዓጌ ሚታሢዳ፡ ፐዜ ዴሞ ቤ ዔሪ ዔካኒ ኮዑዎያ ማዔ፤ ዬያ ዛሎና ጎኦ ጋፒ ባይቄኔ፤ ዒዞ ዬሮ ጎኦዎ ዛላ ገሰታ ዓሲያኦ ፔቲታ? ባኦሴ።።

29 «ዬሩሳላሜ ዴሪዮ፣ ቶኦኮ ዲንሢሢ ማኤዲ ላኦላ ዎዋቲ፤ ሚሢ ባቃሊባኦ ገሜሮ ቶኦኮ ከሰኪ ቃዩዋቲ፤ ታኣኒ፣ ናንገረና ናንጋ ጎዳሢ ዳጋዴ፤ ሃሮ ዎዶ ዓሲ ታኣኒ ታ ቤርታ፡ ዔኪ ዘቤኔ።»

ሃሮ ሚያ ዶኦጫይዳ ማዳንቲ ፑርታ ማዳ

30 «ዪሁዳ ዴራ ፑርታ ባኦዚ ማዳ፤ ዎዎይ ገዔቲ ታኣኒ ዲፃ ማሌ ጸኦዘ ገገሱ ማኦሪ ዔኪ ገልዚ ታኦኮ ገገሱ ማኦሪ ዲኦሴኔ። 31 ዓቲንቆንታ ወዴሮ ናኦቶንታ ታሚና ሚቺ ዲንጋኒ ሃሮ ሚያ ዶኦጫይዳ ቶፔቲ ገይንታ ዲንጎ ቤሲ ዔያታ ገሊሊሾኔ፤ ዬይ ታኣኒ ዔያቶ ዓይሢ ዓቲ ሞ ፔቲታ፣ ማሊባኦ ባኦዚከ። 32 ዬያሮ ዬሮ ቤዜሎኮ ሱንፃ ቤን-ሃሮ ሚያ ዶኦጫ፤ ሃሣ ገንሣ ቶፔቲ ገይንቲፃ ዓቲ ሞ ሹፒ ዶኦቺ ገይንታንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ማሌ ዴኡፒ ቤሲ ዴዲንዲዎሢሮ ዬሮ ዶኦጫላ ዴሮኮ ዴኡፒ ቤሲ ማዓንዳኔ። 33 ዔያቶ ሌዛ ካፖንታ ቦፖንታኮ ሙኡዚ ማዓንዳኔ፤ ዬያ ባኮ ሙይዎ ላኦ ላኦ ዳውሳንዳ ባኦዚያ ባኦሴ። 34 ሳዔላ ጉሪ ሳዓ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ዬሩሳላሜኮ ዓሳ ሃንታ ጎይዎና ዪሁዳ ካታሞናይዳ ቢያ ዔፒ ኮሢንታ ዎዛ ዑኡሲያ ፔቲታ፣ ዎይዘንቲዋጉዲ ታ ባይዘንዳኔ።»

8

1 «ዒማና ዪሁዳ ዓጮ ካኦቶንታ ዴኦፖ ዴኦፖ ሱኡጎንታ፤ ዬያጉዲ ቄኤሶንታ ታ ማሊያ ከኤዘ ዓሲንታ ሃንጎ ዬሩሳላሜይዳ ናንጋ ዓሲ ሃይቄሢኮ ማጌፃ ቢያ ዴኡፓ፡ ቲገንቲ ከሰካንዳኔ። 2 ዬይ ማጌፃ ቡኩሲ ዴዴኡከንቲዎ? ላላኦ ቡኡራጉዲ ፔጌይ ጉሪ ከኤሪንታንዳኔ፤ ዬይ ማጌፃ፡ ዴራ ካኦሽኪ ካኦሽኪ፤ ሃሣ ዔኤሲ ዔያቶ ኮይላ ጸኦጫ ዙኦቺ ዙኦቺ ናሹሞና ዔያታ ማዳ ዓሲንታ ዓገሮንታ ዙኦጋሢንታ ቤርታ ላኦላንቲ ዴዓንዳኔ። 3 ዬያ ፑርቶ ሾይንቶ ማዔ ዓሲይዳ፡ ታቲ ታኣኒ ዜርቂ ዳከ ቤዛ ናንጋ ዴራ ናንገሢዳ፡ ሃይቢ ዓፃዳንዳኔ» ጋዓኔ፤ ናንገረና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ማገፔ ጎዳሢ።

ጎሚ ዔኪ ሙኩ ማቶ

4 ናንገረና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ገይ ዴሮ ከኤዘንዳጉዲ ታሩ ዓይሢ፡- «ሎኦ ማዒ ዓሲ ላሚ ዔቃኒ ዳንዳዑዋዳ? ጎይሢ ዙኦላ ዓሲ ገንሣ ማዑዋዳ? 5 ሂዳዎ ታኦኮ ዴራ ታ ባንሢ ማዎ ሃሽ ሴካ ሃኪ ዴይ ዚቲዮ ዲንሢሢ ገዔሢ ዓይሳሮዳይ? ታ ባንሢ ማዎ ዒዳ ማሌ ጸኦዘ ባንሢ ዲንሢሢ ሸሪኔ። 6 ዲንሢሢ ጋዓሢ ዎይዘኒ ታኣኒ ኮሺ ካፔኔ፤ ዲንሢሢ ጋዓንቲ ጎኔ ገሰቲባኦሴ፤ ዲንሢሢ ባኦኮይዳ ፑርቶ

7:11 7:11 ማቲ. 21:13፤ ማር. 11:17፤ ሉቃ. 19:46። 7:14 7:14 ዒያ. 18:1፤ ዓይኦ. 78:60፤ ዔር. 26:6። 7:18 7:18 ዔር. 44:7-19። 7:31 7:31 ሉዊ. ዓከ 18:21፤ 2ካኦቶ. ማ 23:10፤ ዔር. 32:35። 7:34 7:34 ዔር. 16:9፤ 25:10፤ ዮሃ. ጾፕሩ 18:23።

ማዶ ዛሎሮ ያዬ ዓሲ ፔቴታዎ ባኣሴ፤ ታ ዓይጎ ማዶ ሳቤይ? ጌይ ያኑጩ ዓሲያኣ ባኣሴ፤ ዓንሣ ፔቴ ፔቴሣ ያልዚዳ ሩኡሪ ጳሽካ ፓሮፕዲ ዓንሣ ካራና ካራና ሌሊ ጳሽካ። 7 ቦኣኮ ጌይንታ ካፓታዎ ዔያታ ዳንዴ ቤዛፓ ማዓንዳ ዎዶ ዔዔራ፤ ኪሪንታ ቦኮሮንታ ቡራይሮንታ ዎላ ቡኪ ዔያታ ቤቲ ዳንዳንዳ ዎዶዎ ዔራ፤ ዓንሣ ሃይ ታ ዳራ ጋዓንቴ ዓንሣ ዓይሣንቴ ዎርቃንዳ፡- ዳኑኒ ዔራ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ኑ ዔራ፤ ዎይቲ ዓንሣ ጋዓይ? ዓንሣኮ ዔቦ ፍኣፓ፤ ጋዓ ሉኡዞ ዓሳ ዎጎ ታኣኮ ዎቢሴሣ ዓንሣ ዛጉዎዓዳ? 9 ዓንሣኮ ዔሮ ዓሳ ቦርሲንቴ፤ ፒሮና ዔያታ ዓዲንቴ ዎኦቶንዳ ካራ ባይዘ፤ ዔያታ ታኣኮ ቃኣሎ ሃሽ፤ ሂዳዎ ዔያቶኮ ዎዘጉዳ ዔራቶ ዓኣያ ማዓኒ ዳንዳዓይ? 10 ዔያሮ ዔያቶኮ ጎኩ ማሌ ዓሲ ዎልቄና ዔካንዳ፤ ላኣሎ ዔያቶኮ ማሌ ዓሲም ታኣኒ ዓንጋንዳ፤ ዔያቶኮ ዳኤፖ ጎዎ ዓሳንታ ዳኮ ዓሳንታ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጌሺሣና ፔኤም ማዓ ባኣዚ ቡኩሳ፤ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሳንታ ቄኤሶንታ ዳሮ ሉኡዞዎና ጌሺ ጌሺ ሺራ፤ 11 ታኣኮ ዳራ ማቄሣ ዔያታ ዛጌዎ ኮኣሊዎ ሃሽ፤ ኮሺባኣ ቤሰካ <ኮሺኤ፤ ኮሺኤ> ጋዓ። 12 ታ ዳራዎቴ! ዔያ ዓንሣ ቢያ ማዳዎ ዳካሮታዎ ቦርሲንቴ? ዓንሣ ቦርሲንታ ዓታዛ ዓኣፖ ካሮታዎ ሸርሺባኣ፤ ዔያሮ ማሌ ዓሳ ሎኦሚሣ፡- ዓንሣኮ ሎኦሚንዳ፤ ታ ዓንሣዳ ማቶ ዓጋኣና ዔማ ዓንሣኮ ጋፖ ማዓንዳ፤ ዔያ ጌዔሣ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ።

13 «ጎሺ ጎሽካ ዓሲ ፔኤኮ ሃኣኮ ቡኩሳሣ፡- ታኣኮ ዳሮ ታ ቡኩሳኒ ኮዔ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ሶዮይዳ ካፍ ባኣዚባኣ ዎይን፡- ዓኣፒያ ዓኣፒባኣ ቤሌሴ ሚያ፡- ገንሣ ሃሣ ዎላዞ ዳኣኒ ቲልቤ ሚሣ ታኣም ማዔ፤ ዔያሮ ታኣኒ ዔያቶም ዓንጌ ሳዔሎ ፍንጎ ዓሲ ዔካንዳ።»

14 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳራ ሂዚ ጋዓ፡- «ዚቲ ጌይ ኑ ዳዓሣ ዓይጎሮዳይ? ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሣ ኑና ዳንጋ ዓይሣ፤ ዓዛም ኑ ፑርቲ ዳቤሣሮ ፑርቲ ዶርዎ ማዞ ዎኣሣ ኑና ዓ ዑሽ። ሃኒ ዔዑዎቴ! ከኤሎና ዳርቄንቴ ካታዎ ኑ ጳሽኪ ዳንዳ ዓኣካ ሃይቆም፤ 15 ኮሹዎ ኑ ዳንቃንዳ፤ ጌይ ጉሙርቄ ካፔ፤ ጋዓንቴ ኮሺ ባኣዚ ዳዲባኣ፤ ዶርዓሣፓ ፖዓንዳ፤ ጌይ ጉሙርቄ ኑ ካፔ፤ ጋዓንቴ ሂርገሻ ባኣዚ ዳቤ። 16 ኑኡኮ ሞርካ ዳኣኔ ካታዎ ሙኪ ሃሌ፤ ፓራሣ ዔያቶኮ ሲኢ ዳ ዎርቃሣ ዎይዘንታ፤ ዳጩ ፓራሣ ዔያቶኮ ከኡኪ ያኣላዛ ሳዓ ዓገፍ፤ ኑኡኮ ሞርካ ሙኪሣ ኑና ፔቴታዎ ዓይሱዎዎ ኑኡኮ ዳሮንታ ካታዎንታ፤ ዓኣካ ዓኣ ባኮዎ ቢያ ባይዚ ኩርሳኒ።»

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ዓንሣና ዔራዎቴ! ሃይሾ፡ ማርሾ ማርሻ ዓሳ ማርሺ ቃዛኒ ዳንዳዑዎ ፑርታ ዳማ ዳማ ሾኦሽንታ ጎፖንታ ታኣኒ ዓንሣ ባኣኮ ዳካንዳ፤ ዔይ ሾኦዞ ዓንሣ ዳዓንዳ።»

ዓርሚያስ ዳሮ ዛሎ ያዩ ጌሰቴ ጌኤዞ

18 ታና ደዲሻንዳ ባኣዚ ዳዳኑዎ ዳኤሣ ያዩሣ ታና ሃሌ፤ ዓና ታኣኮ ኮሺ ያዩ።

19 ሂንዳ ዎይዞዎቴ! «ናንገና ናንጋ ጎዳ ላሚ ጂዮኔይዳ ዳዳዓዳ?

ጂዮኔ ካኣታሣ ላሚ ዓኣካ ሙኪ ናንጋዓዳ?» ጌይ ጌይ

ታኣኮ ዳራ ሳዔሎይዳ ቢያ ዓላታንቴ ታ ዎይዘ። ዔያቶኮ ካኣታሣ ማዔ ጎዳሣ፡-

«ዓንሣ ካኣሽካ ባኮ ካኣሽኪያና፤ ሃሣ ዓንሣኮ ማሌ ያኣዞም ዚገያና ታና ዓንሣ ዳጋሳሣ ዎይታዛዳይ?» ጋዓንዳ፤ 20 ዳራ፡- «ሃኣካ ካፍ ሌዓ ጋፔ፤ ያጎፍኣ ኩዳ፤ ኑኡኒ ጋዓንቴ ዳቄባኣሴ!» ጌይ ጌይ ዓላታንዳ።

21 ታኣኮ ዳራ ማቄሣሮ ታ ዓናኣ ማቄ፤ ታጌዳ ዓገሹም ጌሌም ታ ዩኤካ። 22 ጌሌዓይዳ ቲሺ ማዓ ዳኤሻ ባኣዓዳ? ዓኣካ ዳኤሻ ዔራ ዓሲ ዳዲዎዓዳ? ሂዳዎ ዳራ ታኣኮ ፓፀዎሣ ዎይቲዳይ?

9

1 ዎዶና ታ ዳሮ ዛሎ ሮኦርንታ ዎንቶንታ ታ ዩኤኮም ታኣኮ ቶኣካ ዎኣሣ ዔቴ ማዔ፤ ዓኣፓኣ ታኣኮ ዓቢሣ ዓልቃያ ማዔ፤ ታ ዓይጎ ጋዓንዳይ!

2 ታኣኮ ዳራ ዓኒ ሃሣ ማቶ ማዓባኣያና ላሃያ፤ ሃሣ ጌሻያ ማዔሣሮ ዔያቶ ባኣካፓ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌ ታ ዳማዳ ዳንዳ ናንጋንዳ ጎይሣ ዓሲ ዎርቃ ማኣሪ ታ ዳንቄቴ ዎዚ ታና ዎዛሳንዳይ!

3 ዔያታ ፔ ዳንጎና ሉኡዞም ባኣዚ ጌሰታኒ ጊኢጌያኮ፤ ዔያሮ ሳዔሎይዳ ጎኑም ቤዞ ሉኡዞም ካኣታዳ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ታኣኮ ዳራ ፔቴ ጎሜ ማዳዎ ጌዳና ማሌይዳ ፒንቃ፤ ታኣኒ ያኡሲ ማዔሣ ዔሪ ዔያታ ታና ቦንቹባኣሴ።»

4 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ላጎኮ ጌና ዔሪ ፔና ካፖንጎ፤ ፔኤኮ ጌርሲ ማዔቴያ ዓ ጉሙርቃኒ ኮይሱዎሴ፤ ጌርሲ ጌይንታሣ ቢያ ጌሻያ ማዔ፤ ዓገሮ ጎዶሣ ቢያ ፔ ላጋሣኮ ሱንዎ ባይዘ።

5 ቢያሣ ፔኤኮ ላጎ ዔኤያሲ ጌሻ፤ ጎፔ ጌሰታ ዓሲያ ባኣሴ፤ ዳንጎ ዔያታ ሉኡዞም ጌሰቴሲ ዔርዘ፤ ጎሜ ማዳ ማዳ ዑዎ ዔያታ ፔኤኮ ላቢሳ።

6 ጌይይዳ ጌ፤ ጌሺሣ ዳ ጌሺሣ ዔያታ ቃሲ ቃሲ ዓኣዳ፤ «ታኣኒ ዔያቶኮ ያኡሲ ማዔሣ ዔሪ ዔኮ ዔያታ ዓፄ።» ጋዓ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ።

7 ዔያይዳፓ ዔቄያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ማዞ ጎዳሣ ሂዚ ጋዓ፡- «ዳሮ ታኣኮ ታ ጌኤሻኒ ዓንገጉዳ ሹኤሻንዳ፤ ዳራ ታኣኮ ፑርታ ባኣዚ ማዳሣሮ ዩማይዳፓ ማሌ ታ ዔያቶ ዎዎዳንዳይ?

8 ዳንጋ ዔያቶኮ ቢያ ዎዳ ጌ፤ ባኣዚ ጌሰታሣሮ ፑርታ ሂኢሺጉዳ፤ ፔቴ ፔቴሣ ፔኤኮ ላጎና ዎላ ናሹዎ ዑኡሲና ጌሰታ፤ ጋዓንቴ ዳሚና ዎላም ፒሮ ፒራ።

9 ሂዳዎ ዔያ ቢያ ባኮሮ ዔያቶይዳ ታ ማቶ ዓጋኒና ዔያጉዳ ዓሲ ኮሚ ኮፍኒ ታና ኮይሱዎዓዳ? ዔያ ጌዔሣ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ።»

10 ታኣኒ ሂዚ ጌዔ፡- «ቢያሣ ባዔ ማዔሣሮ፤ ሃሣ ዓኣካ ሴካ ሃንጋ ሃንታ ዓሲያ ባኣሣሮ

ደኩ ዛላ ታና ማለሻኔ፤ ቦኦሎ ዛሎዎ ታ ይዩኤካኔ፤
ቆልሞኮ ዑኡሲያ ዒኢካ ዋይዚንቱዋሴ፤
ጫሪንጫ ባራና ካፖንታ ካዮ ቦገንታ ቢያ ዒኢካፓ
ቤቲ ዴንዲ ባይቄ።»

11 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።-
«ዩሩሳሌም ካታዎይዳ ዓኣ ማኣሮ ቢያ
ታኣኒ ዶዔያ ሌሊ ማሃንዳ፤
ወኡካ ኮኣሚ ሸራ ቤሲ ታ ማሃንዳ፤
ዪሁዳ ካታዎ ሃሃ ታኣኒ ያኡኒያ ናንገታዎ ጉሪ ቤሲ
ማሃንዳ።»

12 ናንገና ናንገ ጎዳ ኮይላ ታኣኒ፡- «ሳዔላ ያኡኒያ
ዒኢካ ሃንታኒ ደንዳዑዎ ዳውሌ ቦኦሊ፤ ሃሃ ዓፄ ካይዚ
ማዔሃ ዓይጎርዳይ? ዩያ ማሊ ጳቂሂ ዔራኒ ደንዳዓ ዔር
ናዳይ? ማሌ ዓሰም ፔጋሲ ኬኤዚ ዔርዛንዳጉዲ ኔኤኒ
ያኣም ፔጋሲ ዳዌይ?» ጌዔ።

13 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ማሃ።- «ዩይ
ቢያ ማዓኒ ደንዳዔሂ ታኣኮ ዴራ ታ ዔያቶም ዒንጌ
ዎጎ ሃሸሂርኩ፤ ዔያታ ታኣም ዓይሂንቲባኣሴ፤ ታ
ዔያቶም ኬኤዚ ባኮዎ ቢያ ዔያታ ማዲ ኩንሂባኣሴ።

14 ዩያይደንደሂ ሃሸ ዋይዚ ዒፃ ፑርታ ዓሲ ማዔ።፤
ዔያቶኮ ዓደንሂ ዔያቶ ዔርዜ ጎይያና ባዓኣሌ ማሊሲ
ኮሸና ባኮ ዔያታ ዘገ ካኣሸኬ። 15 ዩያሮ ታኣኒ፡
ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሂ ማዔ ቢያ ባኮ ማዜ ጎዳ ማዳንዳ
ባኮ ታ ዒንሂም ኬኤዘም፤ ሃይ ዴራ ሙዓንዳ ሙዖ
ጫንቶ፡ ሃሃ ዑሸካንዳ ዋኣዎ ፑርቲ ደርዖ ማዛ ዋኣሂ
ታ ማሃንዳ። 16 ዔያቶንታ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሂንታ
ዔሩዎያ፡ ማሌ ዴራ ባኣካ ታ ዔያቶ ዜርቃንዳ፤ ዔያቶ
ጩንቻ ዓራፖና ዎዳንዳ ሞርኬ ታኣኒ ዳኪ ዎዲ ዔያቶ
ባይዛንዳ።»

ዩሩሳሌም ዴራ ማኣደ ዴንቃኒ ዒላታ ዒላቶ
17 ቢያ ባኮ ማዜ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።-
«ሂንዳ ዓካሪ ኮሺ ማሉዋቴ፤
ቃዮ ቃያንዳ ላኣሊ ፔቲይዳ ቡኩሱዋቴ፤
ዓይዳዲ ቃያ ላኣሊያ ዔኤሉዋቴ።»

18 ዴራ ሂዚ ጌዔ።-
«ዓኣፓ ኦኡኮ ዓቢሂና ኩማንዳጉዲ
ጋጋጮ ዑያና ሊካ ኬዳንዳጉዲ
ቃዩ ኦና ዩውሳ ላኣላ ዑኬና ቃያንዳጉዲ
ኬኤዘዋቴ።»

19 ዲዮኔይዳ፡- «ባዴዔ፡ ኦ ኩዴ፤!
ጋፒ ኦ ቦርሲንቲ፤!
ኬኤፃ ኦኡኮ ሻሃንቲሂር ዓጮ ኦ ሃሸ
ዴንዲናኣኮ»
ጌይ ጌይ ዩኤከንታ ዒላቶ ዑኡዘ ዋይዘዋቴ።

20 ታኣኒያ ሂዚ ጌዔ።-
«ዒንሂ ሃይ ላኣላ! ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓሂ
ዋይዘዋቴ፤
ጌይንታ ባኮ ዓርቂ ዔካኒ ገኢጌያ ማዑዋቴ፤
ዔያታ ዎማይዲ ቃዩ ዩኤካንዳያ ኮይሳቴያ ዒንሂኮ
ወዲር ናኣቶም ኬኤዘዋቴ፤
ቃያሂ ቃዮ ጎይያ ዒንሂ ባጎንሂም ኬኤዚ
ዔርዘዋቴ።»

21 ሃይቢ ኦ ኬኤዮኮ ፑልቶ ካርና ካርና ጌሌ፤

ኦኡኮ ካኣቶ ማኣሮ ማኣሮዎ ጌሌ፤
ናኣቶ ጎይያይዳ፡ ዴጌ ዓሰዎ ዓሳ ቡካ ጳኦኮይዳ
ማኣሳንሂ ጋፔ።።

22 ዓሲኮ ሌሲ ፔጌይዳ ላላኣሊንታ ቡኡራጉዲ
ቢያ ቤሰካ ኬኤሪንቲ፤
ሃኣኮ ጮኦራ ዓሳ ጮኦራዎ ኬይሲ ሃሸም
ማሌ ዓሲ ዴንቂ ዚንጉዎ ሃኣኮ ዩይ ማዔ።፤
ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ኬኤዘም ጌዔሂ ዩያኬ።»

23 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።-
«ዔራሂ ፔ ዔራቶና
ደዳሂ ፔ ዎልቆና
ዖርጎጫሂያ ፔ ቆሎና ዖቶርቆፓ፤

24 ፔቲ ዓሲ ዖቶርቃንዳያ ኮይሳያ ማዔ፤
ሳይዳ ማኣሪሂ ዳካያ፤
ፒዜ ዎጌ ዎጊሂንታ ጎኡም ማዳንታ ማዳንቲ
ጴዳንዳጉዲ ማሃ
ታና፡ ያኡሲ ዔሪዮና ዖቶርቆንጎ፤
ታና ዎዛሳሂያ ዩያኬ፤
ዩያ ጌዔሂ ታና፡ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።»

25 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ሄርሸንቲር ዓቲንቶ
ቤርቶ ሌሊ ቲቂንቲዘንሂዳ ማቶ ታ ዓጋንዳ ዎዴ
ዩዓንዳ፤ 26 ገብፄ ዓጮ ዓሶ፡ ዪሁዳ ዓሶ፡ ዔይላማ
ዓሶ፡ ዓሞኦኔ ዓሶ፡ ሞዓኣቤንታ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ
ኮይላ ናንጋያ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎ ጋንጋሮይዳ ዓኣ
ጋፓሮ ማኤዳ ዴርንታ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዴራኣ
ዒሮይዳ ዓኣ ፑርቶ ቲቂ ሸኢሸባኣሂር ዩያቶ ቢያሂዳ
ማቶ ታ ዓጋንዳ።»

10

ያኣዘ ጌይ ካኣሸኮ ማሌ ባኮ ዛሎ ያኡሲ ጌዔ ባኮ

1 ዒሰራዔኤሌ ዴራዮቴ! ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሂም
ኬኤዘ ባኮ ዋይዘዋቴ፤ 2 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።-
«ማሌ ዓሳ ናንገ ጎይያ ናንገፖቴ፤
ፑርታ ባኣዚ ሙካንዳያ ማዒያ ዔያቶም ዔርዛ
ባኣዚ
ጫሪንጫ ጴዳማና ዒጊቹሞና ጎይቂሂና ዔያቶኮ
ዳምቤኬ፤
ዒንሂ ጋዓንቲ ዩያ ዒጊጫ ሴካ ሃንጋ ጌይፖቴ።

3 ማሌ ዓሶኮ ዔያታ ጉሙርቂ ካኣሸኪ ናንገ ባካ ጉሪ
ባኣዚኬ፤
ሚሂ ዴኤሊዳፓ ቲቂንታ፤
ዓርሲ ዔራ ሃኣሚ ዘንቃሬና ዑሪ ገኢጊሻ፤

4 ዩያ ዔያታ ቢራ ዓንገና ሃሃ ዎርቁና ጳርቂ ሚዛጸሳኔ፤
ዓጊጸዎጉዲ ሚሰማሬና ጳርቂ ዓይሃ።።

5 ዩይ ባካ ቲኢከንታ ካፒንታ ዩያጉዴ ባኮዎ ዒጊቻኒ
ጎሺዳ ጌሃ ባኣዚ ጉዴያኬ፤
ዩይ ባካ ጌሰታኒ ደንዳዑዎያኬ፤
ሃንታኒያ ደንዳዑዎኣሂር ዓሲ ኬዲ ዩያ ሃንታኔ፤
ፑርታ ባኣዚ ሄሊሳኒና ዔኤሲ ማኣዳ ባኣዚ ጴዳሳኒ
ዩይ ባካ ደንዳዑዎኣሂር ዩያ ባኮ ዒጊጫፖቴ።»

6 ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ኔጉዴያ ያኡኒያ ባኣሴ፤
ኔኤኒ ዴኤፒኬ፤

7 ካኣቶኮ ቢያ ኔኤኒ ካኣቲ ማዔሂር ኔና ዒጊጫዎይ
ዮናዳይ?

ዳርኮ ዓር ዓሰንታ ዓይነት ካላቸንታ ባላካ
 ነናጉዳያ ባላሠረ ሰንቸ ነኤም ኮይሳኔ።
 8 ቢያሠረ ዓራቶ ባይቁ ዓዔኤያንዳኣፓዓቲም
 መሠረ ዓዔኤቢ ማሊሲ ኮሾና ባኮፓ ዓይጎ ዓይታ
 ዓኪ ዓራንዳይ?
 9 ዩይ ማሊሲ ኮሾና ባካ ቲርሴሴፓ ዓኪ ሙኮና ቢራ
 ዓንገና፤
 ሃሣ ዐፓዜ ጌይንታ ቤዛፓ ጳዴ ዋርቁና ጸርቁ
 ኮሽንቴያኬ፤
 ዓር ማዔ ሃአም ዓሳ ዩያ ኮሼያኬ፤
 ዩያጉዲ ዓር ዓሰንታ ደርዘንታ ዲዔ
 ዲንኪ ዓፕላና ጋላፕ መዛጸ ዓፕላና ዩያ ካንቆና።
 10 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ነኤኒ ጋዓንቴ ጎኔ ያኦሲኬ፤
 ነኤኒ ባይቁዋ ያኦሲ፣ ናንገና ናንጋ ካኣቲኬ፤
 ነኤኒ ዳጋዳ ዋደና ዓጪ ማዔ ካራና ቢያ ዓገፃኔ፤
 ዓሰኮ ካኣታ ኔ ዳጎ ጎሪንቶ ገቢ ደዲ ዓቃኒ
 ዳንዳዐብሴ።
 11 «ሜሌ ያኦዛ ጫሪንጮና ሳዖና ማዢባኣያ ማዒያ፤
 ሃሣ ነኤኒ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ሜሌ ያኦዛ ጌይንታ
 ካኣሽኮ ባኮ
 ቢያ ባይዛንዳሢ ዓይቶም ኬኤዜ» ታኣም ኔ ጌዔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቶና ጋላታ

12 ያኦሲ ፔ ዋልቆና ሳዖ ማዢኔ፤
 ፔ ዓራቶና ዓጮ ቢያ ማዢኔ፤
 ዒዛኮ ማሊ ጸቂሣ ዒሩናኣ ጫሪንጮ ዳጊዲ ዒ
 ዳሬ፤
 13 ዒዛ ባይሥሢና ጫሪንጮ ዑፃ ዓኣ ዋኣፃ ዳቺንታ
 ዑኡሲ ዋይዚሳኔ፤
 ዓጫ ማዔ ካራፓ ዒዚ ሻኦሬ ዓኪ ሙካኔ፤
 ዒራ ዋርቃኣና ዜኤሊንሢ ዒዚ ዜኤሊንሢ፤
 ዠባር ፔ ኮናፓ ዒ ዳካኔ።
 14 ቢያሠረ ዓራቶ ባይዚ ዓዔኤዬ፤
 ዩያታ ማሊሲ ኮሼ ባካ ሉኡዚ ባኣዚ፣ ሃሣ ሼምፔያ
 ባኣሢሮ
 ዓንጎ ሼኤሽ ዳዓሢ ዒ ማዢ ያኦዛ ዛጋፃ
 ቦርሲንቴ።
 15 ዩይ ያኦዛ ማሃ ኮሾና ባካ
 ዓኤቢ ፓሣ ባኣዚ ባኣያ ዓማሊ ባኣዚኬ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያቶ ያኦዛ ማሃ ኮሾና ባኮይዳ
 ማቶ ዓጋኒ ሙኪ ጳዳ ዋደና ዩይ ባካ ባይቃንዳ።
 16 ያይቆኦኔ ያኦሲ ጋዓንቴ ዩያቶጉዲቱብሴ፤
 ያይቆኦኔ ያኦሲ ቢያ ባኮ ማዢኤ።
 ዒሰራዔኤሌ ፔ ዳሬ ማዓንዳጉዲ ዒ ደኦሬ፤
 ሱንፃ ዒዛኮ ቢያ ባኮ ማዢ ጎዳኬ።

ሙካኒ ዑኪ ዓኣ ዋዛ

17 ዒንሢ ማንገንቲ ዓኣ፣ ዩሩሳላሜ ካታማ ናንጋ ዳራ!
 ዒኣካፓ ኬሰካኒ ዒንሢኮ ዓኣ ባኮ ዑኬና ቡኩሱቁ፤
 18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።
 «ሃሩ ዓጫ ናንጋ ዓሰ ታኣኒ ኬሰ ዳካንዳኔ፤
 ዩያቶኮ ታኣኒ ካራ ባይዚ ዲዒንታንዳጉዲ
 ማሃንዳ።»
 19 ዩሩሳላሜ ዳራ ዒላቲ ዒላቲ ሂዚ ጋዓንዳ።
 «ሜቁ ማኣሳኒ ኑ ኪፃዕሢሮ ኑና ባዴዔ፤
 ኪፃ ኑኡኮ ፓፃንዳያቱብሴ፤
 ኑ ኮራ ኑኡኒ ሃያ ማቶ ቢያ ገቢ ዳንዳዓንዳያ ማሌ።»
 20 ኑኡኮ ዓፕላና ማዢና ማኣራ ሻሂንቴ፤
 ፃጸ ኑ ቱካ ሱዛኣ ቲቁንቴ፤

ናኣታ ኑኡኮ ቢያ ዳውሲንቲ ዳንዲ ባይቁ፤
 ኑኡኮ ዓፕላና ማዢ ማኣሮ ገንሣ ደቃንዳያና
 ጎኦቦ ዓፕላና ሱፃንዳያ ፔቲታፃ ዓቲባኣሴ።»
 21 ታኣኒ ማሃፃ ሂዚ ጌዔ።
 «ኑኡኮ ሱኡጋ ዓኤያ ማዔሢሮ
 ማኣዳ ዩያታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ ያኦጪባኣሴ፤
 ዳራ ኑኡኮ ሎኦሚኒ ዳንዳዔሢና ዜርቁንቲ ባይቁ
 ዓቲሢ ዩያሮኬ።»
 22 ዋይዘቁ፤ ዓኪ ሃይሴ ኬኤዚንታ፤
 ኬዳኖ ዛሎ ካኣቲ ዩሁዳ ካታም ጉሪ ቦኦሊ ዳውሊ
 ገንሣ ሃሣ ዉኡካ ኮኦሚ ዓማላ ቤሲ ማሃኒ
 ጸሺዳኬ።»
 23 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ዓሲኮ ሼምፓ ዩያ ዓሢ ኩጫ
 ማዒባኣሢ
 ዒ ናንጋ ናንጎዋ ፔኤር ፔዚሲ ዓኪ ዓኣዳኒ
 ዳንዳዐቁኣሢ ታ ዓራ።
 24 ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ! ነኤኒ ፔዜ ዋጋያ ማዔሢሮ ኑና
 ዘሪ ጎሬ፤
 ጋዓንቴ ኑኡኒ ጋፒ ባይቁዋጉዲ ነኤኒ ዳጋዲ ዓኣንቴ
 ዩይ ማፃፓ።
 25 ነኤኮ ዳጎ ኔና ዓራቁ ዓሰና ኔ ሱንፃ ዓኤሊ ካኣሽኮቁ
 ዳርይዳ ጮኦሽኬ፤
 ዩያታ ነኤኮ ዳር ኩርሴ፤
 ኑና ቢያሢ ዩያታ ጋፒሲ ባይዚ፣ ዓጮ ኑኡኮ ጉሪ
 ማሃ ሃሼ።

11

ያኦሲ ፔ ዳርና ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁ ማ ካፒንቲባኣሢ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ጎይያጉዳያና
 ዓርሚያስም ዒ ጋዓ ባኮ ኬኤዜ።- 2 «ታኣኒ ታ ዳርና
 ጫኣቁ ጫኣቁዎኮ ሃያ ማሊያ ኮሺ ዋይዚ ዩኪጋፓ
 ዩሁዳ ዳርና ዩሩሳላሜይ ናንጋ ዓሰናም ኬኤዜ።
 3 ሃያ ጫኣቁም ዓይሢንቲ ማዲ ኩንሡቁይ ቢያ
 ጋዳንቁንቴያ ማፃም። 4 ሃያ ጫኣቁም ቃኣሎ ገልፖ
 ደኦቺጉዳ ዓጪሎ፣ ገብፃይዳፓ ታ ዩያቶ ኬሴ ዋደና
 ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓዳንሢም ታ ኬኤዜያኬ፤ ታኣም ዩያታ
 ዓይሢንታንዳጉዲና ታ ዩያቶም ጋዓ ባኮ ቢያ ዩያታ
 ማዲ ኩንሡንዳጉዲ ታ ዩያቶም ኬኤዜ፤ ዩያታ ታኣም
 ዓይሢንታያ ማዔቲ ዩያታ ታ ዳሬ ማዓንዳሢና ታኣኒያ
 ዩያቶኮ ያኦሲ ማዓንዳሢ ታ ዩያቶም ፔጋሲ ዩያ ጫኣቁም
 ቃኣሎና ዳዩ። 5 ዩይ ያዲ ማዔቲ ሃሢ ዩያታ ዓኣ፣
 ዩኤዘና ዲኦቆና ኩሚ ማሎ ዓጪሎ ዩያቶኮ ቤርታኣ
 ዓዳንሢ ታ ዳካልሴ ዋደና ታ ዩያቶም ኬኤዜ ሃገ
 ማዓንዳ ዋዘ ቃኣሎ ታ ማዲ ኩንሡንዳ።»
 ታኣኒ ዒማና፡- «ዩኤዔ፣ ቃራኬ ናንገና ናንጋ ጎዳሢያ!»
 ጌዔ።
 6 ዩካፓ ሃሣ ታኣም ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔ።
 «ዩሁዳ ካታምንታ ዩሩሳላሜ ካታም ጎይያ ጎይያ ዳንዲ
 ታኣኮ ጫኣቁም ቃኣሎ ዩያታ ዋይዘንዳጉዲና ታኣኮ
 ዓይሢያ ዩያታ ማዲ ኩንሡንዳጉዲ ላቲ ዩያቶም ዑኡዛ
 ነኤኮ ዳጊዲ ኬኤዜ፤ 7 ዩያቶኮ ቤርታኣ ዓዳንሢ ታኣኒ
 ገብፃ ዓጫፓ ኬሴ ዋደና ታኣም ዩያታ ዓይሢንታንዳጉዲ
 ላኣቲ ላኣቲ ታ ዩያቶም ደዲሺ ኬኤዜ፤ ዳርም ሃሩ
 ሄላንዳኣና ለንሢና ዩሩቁ፤ ጌይሢ ታ ሃሺ ቤቁባኣሴ።
 8 ጋዓንቴ ዩያታ ታ ጋዓሢ ዋይዘኒና ዓይሢንታኒያ
 ኮዒባኣሴ፤ ዩያ ሃሺ ፔቲ ፔቲሢ ቤርታኣከፓፓ ባሺ ዋይዚ
 ዒፃፕርታ ዓሲ ማዔ፤ ታ ዩያቶና ጫኣቁ ጫኣቁም ካፒ

ዓያታ ኩነሃንዳጉዲ ታ ዓያቶ ዓይህኔ፤ ዓያታ ጋዓንቴ ዓይኔ፤ ዩያር ታኣኮ ጩኣቁሞ ቃኣሎይዳ ፃኣፒንቴ ጋዳሞ ታ ዓያቶ ሄሊሳንዳ።»

9 ሄሊሳን ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ገዔኔ፡- «ዪሁዳና ዩሩሳላሜና ዴራ ታኣሞ ዋይዚ ዒፃኒ ዋላ ዘርቲ ታገዳ ዒቄኔ፤ 10 ታኣኒ ዓያቶ ዓይህ ባኮ ኩነሃ ዒፃ፡ ዓያቶኮ ቤርታኣ ዓድንሂጉዲ ጎሜ ዓያታ ማዳኔ፤ ፃንጎ ማዔ ሜሌ ያኦዘ ዓያታ ካኣሽካኔ፤ ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳ ዴርና ፔቱሞና ዋላ ዒቄ ዓያቶኮ ቤርታኣ ዓድንሂና ዋላ ታ ጩኣቁ ጩኣቁሞ ካፖ ዒደ ሃሹኔ። 11 ዩያር ሃይሾ ታኣኔ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓያቶይዳ ባይሰንታ ዔኪ ዩዓኔ፤ ዩያ ባይሰንታፓ ዓያታ ቶላኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ታ ዓያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዓያታ ዒላቴቲታፖ ታ ዓያቶሞ ዋይዘባኮ። 12 ዩያር ዪሁዳና ዩሩሳላሜ ዴርና ዒንጎ ባኮ ዓያታ ዓንጋ፡ ሜሌ ያኦዘ ኮይላ ዳንዳ ያኦጪህሂ ዒላታንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ባይሰንታ ዓያቶይዳ ሙካኣና ዩይ ያኦዘ ዓያቶ ማኣዳኒ ዳንዳዑቀሴ። 13 ዪሁዳኮ ካታማ ሚርገህጉዲ ያኣሽኮ ያኦዘ ዳዲ ዲቢ ዒንሂኮ ማኣ፡ ባዓኣሌ ገይንታ ያኦዘ ማኣ፡ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ ሚርገ ዒንሂ ኮሹኔ። 14 ዓርሚያሴ፤ ዓያታ ማታዳፖ ታ ዋይዘሞ ዒላታኣና ታ ዓያቶሞ ዋይዚንዳዋኣሂር ሃያ ዴር ዘሎ ታና ሸኢቁፖ፤ ዓያቶ ዘሎ ቃይሻያ ማዒ ታኣሞ ዔኤቢ ኬኤዚ።»

15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዪሁዳ ዴርሞ ታ ሂዚ ገይ ኬኤዘንዳጉዲ ገዔኔ፡- «ዒንሂ ታኣኒ ዒንሂ ናሽካ ዴሬከ፤ ጋዓንቴ ዒንሂ ሃያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ማዲ ማዲ ሃያ ታኣኮ ገኤዙ ማኣር ሙኪ ጴዳንዳያ ኮይሱቀሴ፤ ዒንሂ ታኣሞ ቆልሞ ሹኪ ዒንጋ ዒንገፃ ባይሰንታፓ ዒንሂ ዓውሳኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ዩያር ታኣኮ ገኤዙ ማኣርይዳ ዩያይዲ ዋዛዳንዳኔ ገይያ ሃሹቀቴ። 16 ሚርገ ዓኣፒ ዓኣፔ ሚዛጲ ዛይቲ ሪሚቲ ሚሂ፤ ገይ ሱንሂ ታ ዒንሂኮ ገህኔ፤ ጋዓንቴ ዳካ ኬሊ ጋርካ ጉጉንሂጉዲ ዲዲኡቃንዳ ታሚና ታኣኒ ዩኖ ሚጻሎኮ ካኣፖ ሚቺ ባይዘንዳኔ።»

17 «ታኣኒ ቢያ ባኮ ማዜ ጎዳከ፤ ዒንሂ ዪሁዳና ዩሩሳላሜና ዴራ ታኣኒ ዒንሂ ቱኬ ሚሂከ፤ ጋዓንቴ ባዓኣሌ ገይንታ ያኦዘ ማኣ፡ ዒንጎ ባኮ ዒንገፃና ታና ዳጋሴ፤ ዩያር ሃሂ ባይሰንታ ታ ዒንሂዳ ዔኪ ዩዓንዳ።»

ዓርሚያስ ዋዳኒ ማሎና ገኔ ማሊሂ

18 ዒማና ዓያታ ማዳ ባኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣሞ ፔጋሲ ዳቁሂር ታ ዓያቶኮ ገና ማሊያ ዔሬኔ። 19 ታኣኒ ሹኪንታኒ ዔውቲ ዳንዳ ማራናይጉዲ ማዒ፡ ዓያታ ታኣሞ፡- «ዒዛኮ ሱንፃ ላሚ ኬሰኪ ዋይዘንቱዋጉዲ ሚፃሂ ዓኣፖና ዋላ ኑ ቲቂ ባይዘሞ፤ ሹምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ዓጫፓ ኑ ዒዛ ሸኢሾሞ» ገይ ዋላ ገና ዘርታሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣሞ ፔጋሳንዳሂኮ ቤርታ ታኣኒ ዔሪባኣሴ።»

20 ታኣኒ፡- «ቢያ ባኮ ማዜ ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ዓሲኮ ዒኔና ጎጲና ዛገ ዔሪ ፒዜ ዋገሂ ዋጋያከ፤ ሃይሾ ታ ሜቶ ታ ኔኤም ኬኤዜኔ፤ ዩያር ሃያ ዴርይዳ ኔኤኒ ዔካ ኮሞ ታና ዛገሴ» ገይ ያኦሲ ሸኢቁኔ።»

21 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሱንፃና ያኦሲ ማሊያ ኔ ኬኤዜያታቲ ኑ ኔና ዋዳንዳኔ» ገይ ዓርሚያሴኮ ሹምፖ ባይዛኒ ኮዓ ዓናቶቲ ዓሶ ዘሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- 22 «ታኣኒ ታ ቶኦኪና ሜቶ ዓያቶይዳ ዓጋንዳኔ፤

ዴገሂ ዓያቶኮ ያልዚዳ ጩንቸ ዓራፖና ኩዳንዳኔ፤ ዓቲንቆና ዉዲር ናኣቶና ዓያቶኮ ናይዚና ሃይቂ ጋፓንዳኔ። 23 ዓናቶቲ ዓሶ ባይዘንዳ ባኮ ታ ዓያቶይዳ ዓጋ ዋዳ ሄላኣና ዓያቶይዳፓ ፔቲ ዓሲታዎ ዜርሂ ማዒ ዓታዓከ።»

12

ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ ዓርሚያሴ ያኦጪህሂ

- 1 ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታኣኒ ኔ ቤርታ ኔና ሞኦቲ ገሰታሂ ኔኤኒ ፒዜ ማዒሂ ዔሪዎከ፤ ሃሂ ኔኤኒ ፒዜ ዋጋ ዋገይዳ ታ ያኦጪ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ጎሜ ዓሲኮ ናንጋ ፒዜ ማዒ ዓኣዳሂ ዋይቲዳይ? ገሺ ናንጋ ዓሶ ቢያሂኮ ዔባ ቢያ ገኤጋሂ ዋይቲዳይ?
- 2 ኔኤኒ ዓያቶ ቱኬም ዓያታ ፃጲ ዳከኔ፤ ዑጊ ዓኣፒያ ዓኣፔኔ፤ ዳንጋና ኔና ዓያታ ቦንቻኔ፤ ዒና ጋዓንቴ ዓያቶኮ ኔገዳፓ ሃኬያከ።
- 3 ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ታና ጋዓንቴ ኔ ዔሪኔ፤ ኔ ዘሎ ታ ማላ ማሊያ ኔ ዛገ ዴማሲ ዳንቃኔ፤ ሃኣቶ ፑርቶ ዓሶ ሹካኒ ዔኪ ዳንዳ ማራይጉዲ ዒሹ፤ ሹኮንዳ ኬሎም ዴማሲ ዓያቶ ዔቁሴ።
- 4 «ኑ ማዳ ባኮ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዛጉቀሴ» ጋዓ ዴርኮ ፑርቱማፓ ዔቁያና ኑኡኮ ሳዓ ሉማዳሂ፤ ገንሃ ሃሃ ካዮይዳ ዓኣ ማኣታ ሜሊ ኩዳሂ ዎማ ሄላንዳኣናዳይ? ዩያ ዘሎና ካዮ ቦያንታ ካፖንታ ቢያ ጋፒ ዳንዲ ባይቄኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሂ ኬኤዜ ባኮ

- 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓርሚያሴ! ቶኪና ሄሌሎ ጳሽካ ዓሶና ዋላ ጳሽኪያ ኔና ላቢሳያ ማዒቲ ፓራሂና ዋላ ኔ ዎዲ ሄሌሎ ጳሽካንዳይ? ዔኤቢባኣ ፔገይዳ ጳዙ ባሽገቲ ሎኦማያ ማዒቲ ዮርዳኖሴ ዎር ዓጫ ዓኣ ዴኤሎ ካዮ ባኣካ ኔ ዎዎይታንዳይ?
- 6 ኔኤኮ ገርሲንሂንታ ኔኤኮ ዑኬ ዒጊኖንታ ኔና ሃሹኔ፤ ኔና ዓያታ ዒደ ማኪ ገሰቲኔ፤ ዩያር ኔ ቤርታ ዓያታ ኮሺ ባኣዚ ገሰቲቲያ ዓያቶ ጉሙርቁፖ።»

ዴርኮ ዳቢንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያዩሴሂ

- 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ማኣርንታ ታ ዴኖንታ ታ ሃሹኔ፤ ታኣኒ ናሽካ፡ ታ ዴርዎ ዓያቶኮ ሞርኮም ታ ዓኣሂ ዒንጋንዳኔ።»
- 8 ታ ዴራ ታገዳ ፑርቱሞና ዔቂ ካይዚ ዘቢጉዲ ጉዳኔ፤ ዩያ ማዶ ዓያቶኮ ታ ዒፃኔ።
- 9 ታኣኒ ዶኦሬ፡ ታ ዴራ ቢያ ዘሎና ዜኤገ ካቲ ዔቂ ካፒ ማዒኔ፤ ዩያር ሜሌ ካዮ ቦዓ ሙኪ ዓሽኮ ዓያቶኮ ሙይ ዎዛዳንዳጉዲ ዩያ ቦዓ ዔኤሎቀቴ።
- 10 ሜሌ ዴር ሱኡጋ ታኣኮ ዎይኖ ጎዙ ፑርቲሲ ባይዜኔ፤ ታ ዴኖ ማዒ ሳዎዎ ሄርቂ ዲርካቼኔ፤ ዎዛሳያ ማዒ ሳዔሎሞ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌ ማሂ ሃሹኔ።»

- 11 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማሂ ዔያታ ሃሼሢር ታ ቤርታ ጉሪ ሰዓ ማሂ ዔዛ ዓቲኔ፤ ዓጩላ ካራና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማሂ ጋፔኔ፤ ዒዞ ዔኤቢኬ ጌይ ዛጋ ዓሲ ፔቲታፖ ባኣሴ።
- 12 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማሂ ዓኣ ዲካፓ ባይዛንዳ ያልዚ ዓሲ ሙካንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኬ ጩንቻ ዓፓሮ ዓጩሎኮ ካራፓ ካሮ ሄላንዳኣና ዓሶ ባይዛንዳሢር ኮሺ ናንገ ናንጋንዳ ዓሲ ፔቲታፖ ባኣሴ።
- 13 ዴራ ታኣኮ ዛርጌ ዜርቃፖ ማርካፄ ዓንገሢ ጮኦሬኔ፤ ማደና ዔያታ ላባፖ ዔያቶም ማዓንዳ ባኣዚ ፔቲታፖ ዴንቁባኣሴ፤ ታኣኮ ደደ ደጋፓ ዔቄያና ዔያቶኮ ሃኣካ ባይቄሢር ዔያታ ፖዩኔ።»

ዪሁዳ ዴሮ

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታ ዴሮ ዒሰራዔኤሌም ታ ዒንጌ ዓጩሎ ባይዜ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ዓሸኖ ዓጩም ታ ጋዓ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩያቶ ፑርቶ ዓሶ ዔያቶኮ ዓጫፓ ዓጫፓ ቱጊ ዔኪ ታ ዓኣዳንዳኔ፤ ዪሁዳ ዴሮ ዔያቶ ባኣካፓ ዋቂ ታ ከሰንዳኔ። 15 ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዓጫፓ ታ ዔያቶ ከሴሰካፓ ገንሣ ዔያቶም ታ ሚጩንቴ ዔያቶ ማኣራንዳኔ፤ ፔቲ ፔቲ ዴሮ ፔኤኮ ሰፖና ፔኤኮ ዓጩና ባንሢ ታ ማሂ ዔኪ ዩዓንዳኔ። 16 ታ ዴራ ሃንታ ጎይፖ ጉቤ ዒኔና ዔያታ ሃንታኒ ዔኤዒ ዔያታ ሃያኮ ቤርታ ታኣኮ ዴሮ ባዓኣሌ ሰንፖና ዔኤቢ ሰላዲሢ ዔርዘማ ጎይፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቆ፤ ጌይ ዔያታ ሰላዲያ ማዔቲ ታ ዴሮ ባኣካ ታ ዔያቶ ናንገሻንዳኔ፤ 17 ዔያቶ ባኣካ ታኣም ዋይዘዋ ዴሮ ዓኣቲ ጋዓንቴ ቱጊ ዳኪ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።»

13

ታልቦ ጎልዚዳፓ ኮሺንቴያ ኬርና ቱኮ ባኣዚ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታልቦ ጎልዚፓ ዋጋሮቲዲ ኮሸና ኬርና ቱኮ ባኮ ሻንቁ ዔኪ ቱኡቲ፤ ዋኣሢና ጋዓንቴ ካንሢ።» 2 ዩያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሢ ጎይፖና ዩሮ ኬርና ቱኡቶ ባኬሎ ሻንቁ ታ ቱኡቲኔ፤ 3 ዩካፓ ገንሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና፡- 4 «ፔራቲ* ዋሮ ዴንዲጋፓ ዩሮ ኬርና ቱኡቶ ባኬሎ ላሌኮ ፃሂዳ ጌልዚ ዓኣቲ» ጌይ ዓይሢኔ። 5 ዩያሮ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይፖና ዴንዲ ፔራቲ ዋሮ ዓጩ ዩሮ ኬርና ቱኮ ባኬሎ ዓኣቲኔ። 6 ሚርጌ ዋርቄሰካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና፡- «ፔራቲ ዋሮ ገንሣ ዴንዲ ዩሮ ኬርና ቱኮ ባኬሎ ዔኪ» ጌይ ዓይሢኔ። 7 ታኣኒ ዒማና ዴንዲ ዩሮ ኬርና ቱኮ ባኬሎ ዓኣቲ ቤዛፓ ዴንቁኔ፤ ዩሮ ኬርና ቱኮ ባኬሎ ፑርቲ፤ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣያ ማሂ ዓኣንቴ ታ ዔኬኔ። 8 ዩካፓ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- 9 «ዪሁዳኮ ሄርሺንቶና ዩራሰላማኮ ዴኤፖ ፖቶርሞ ታኣኒ ዩያይዲ ባይዛንዳኔ፤ 10 ዩይ ፑርቶ ማዳ ዴራ ታኣም ዋይዘ ዒፄኔ፤ ዒሮ ፔኤኮ ዔያታ ሹቺ ማሂ ደዲሹኔ፤ ማሌ ያኣዞ ካኣሸኪ ዩያቶም ማዳኔ፤ ዩያይዳፓ ዔቄያና ዔያታ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣያ ማሂ ዓቲ ዩሮ ኬርና ቱኡቶ ባኬሎቲዲ ማዓንዳኔ። 11 ኬርና ቱኮ ባካ ኬርኔይዳ ቱኡቲ ዴዓሢቲዲ ዪሁዳ ዴሮ፤ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ታ ኬርና ታኣኒ ደዲሹ ቱኬኔ፤ ዩያ ታ ማዳሢ ታኣኮ ዴራ

ዔያታ ማዓንዳጉዲና ታና ጋላቲ ቦንቻንዳጉዲኬ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ታኣም ዋይዘባኣሴ።» ጌዔኔ።

ዋይሮ ዑዞ ፖቶ

12 ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዔርሚያሴ! <ፔቲ ፔቲ ፖታ ዋይሮ ዑዞና ኩማንዳኔ» ጌይ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ኬኤዜ፤ ዒማና ዔያታ ኔ ኮይላ፡- «ፖቶ ዋይሮ ዑዞ ኩማሢ ኦኡኒ ዔራዋያ ኔኤም ማላ?» ጋዓንዳኔ። 13 ዩካፓ ታኣኒ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሮ ዓጩይዳ ናንጋ ዴሮ ቢያ ማሢንታንዳያ ሄላንዳኣና ዋይሮ ዑዞ ዑሺ ኩንሣኒ ማሌሣ ዔያቶም ኬኤዜ፤ ዩሮ ዋይሮ ዳውቲ ካኣቲሞ ያይቶይዳ ዴዓ ካኣታ፤ ቁኤሳ፤ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶንታ ዩራሰላማይዳ ናንጋ ዓሶዋ ቢያ ዋይሮ ዑዞና ታኣኒ ማሢሳንዳኔ። 14 ዒማና ታኣኒ ዓድንሢንታ ናኣቶንታ ቢያሢ ፖቶቲዲ ዋላ ጋኣጩሳንዳኔ፤ ታኣኒ ዔያቶ ሚጩንቴዋ፤ ቲኢራዋ፤ ማኣራዋ፤ ባይዛንዳኔ።»

ዳውሲሢ ሙካንዳያ ማሂያ ላቲ ኬኤዚንቴሢ

- 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዚሢር ዒንሢኮ ፖቶርሞ ሃሺ ዋይዘዋቲ፤ ዒና ዔኪ ኮሺ ዋይዘዋቲ።
- 16 ሰፖ ዒ ዴሚሹም ዴንቆ ባሸንቴ ዒንሢ ዴቁንታንዳሢኮ ቤርታ ዒንሢ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሢ ዓኣ ፖፖ ዒንሢኮ ሻኔ ዴሚ ባንሢ፤ ገንሣ ሃሣ ዴም ጌዔ ሻኣሬ ባንሢ ዒ ሺርሹዋንቴ ቤርታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ቦንቹዋቲ።
- 17 ዒንሢ ዋይዘዓ ጌዔቴ ጋዓንቴ ዒንሢኮ ፖቶርሞ ዛሎ ፑኒ ዔቂ ታ ዩኤካንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቆልማ ዴዒንቴ ዔውቲሢር ታኣኒ ዒኔ ማቂ ዩኤካንዳኔ፤ ዓቢፃኣ ታኣኮ ጋፑዋፖ ማሂ ሸኣታንዳኔ።

18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ካኣቲሞር ቦንቹ ዓሳ ባካ ዔያቶ ቶኣካፓ ኬይሢር ካኣቲንታ ዒዛኮ ዒንዶ፤ ጌኤሸንታ ካኣቲሞ ያይታፓ ኬዲ ዴዓንዳጉዲ ኬኤዜ። 19 ዴኦሎ ዛሎይዳ ዓኣ ዪሁዳ ካታማ ዋርኬና ማንገንቴሢር ያኣኒያ ዒኢካ ጌላኒና ዒኢፓ ኬሰካኒ ዴንዳዑዋሴ፤ ዪሁዳ ዴራ ካራና ቢያ ዴዒንቴ ዔውታንዳኔ። 20 ዩራሰላማ! ኬይሮ ዛላና ኔኤኮ ሞርካ ሙኬሢ ዛጌ፤ ታ ኔኤም ዒንጌ ሚዛጶ ቆልማ ዓካሪ ዋይዘታንዳይ?» ጌዔኔ።

21 ኔ ላጎ ማሂ ኔ ኩቻ ኔ ማዜ ዓሳ ኔና ዋይሣንዳጉዲ ዒ ዔኪ ሙካያ ማዔኔ፤ ዓካሪ ኔ ዋዚ ጋዓይ? ሸይቹር ባና ላኣሊጉዲ ኔ ማሂባኣዳ? 22 ዩይ ቢያ ታጊዳ ሄላሢ ዓይጎ ዛላናዳይ? «ማኣዓሢ ታኣኮ ዳርዚ ዓሳ ታና ዒኢሴሢሢ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ኔ ያኡጩቲ፤ ዩይ ቢያ ኔጊዳ ሄላሢ ጎማ ኔኤኮ ዑሣ ዓኣዴ ፑርታ ማዔሢርታሢ ዔሬ። 23 ዒቶጲያ ዓሲ ፔኤኮ ማላሢ፤ ማኣኪ ፔኤኮ ቦርጩም ላኣማኒ ዴንዳዑዋሴ፤ ዩያጉዲ ዒንሢ ፑርታ ማዳ ማዲ ዔሬሢር ኮሺ ማዳ ማዲሢ ዒንሢም ማዑዋያኬ። 24 ሃሢ ጋዓንቴ ዳውሌ ዠባሬ ሃኣኮ ዲልባ ፒዩ ዔኪ ዴንዳሢጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ዜርቃንዳኔ። 25 ዒንሢም ጌይንቴ ባኮማ ዩማታሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜኔ፤ ዒዛ ዒንሢ ዋላ ለኡዚ ማዔ ያኣዞ ዒንሢ ጉሙርቄሢር ዒንሢዳ ዒ ዩያይዳኒ ማሊ ዔቄኔ። 26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ዒንሢኮ

* 13:4 13:4 ፔራቲ ዩሮ ዋራሎና ዳፕራዒሴ ጌይንታ ዋሮና ዔኤሊንታኣና ሱንፃ ዋላ ማላያኬ።

ማእዳዊ ዐጭጥ ጉሲ ካሎ ዲንህ ዓይሳንዳ። 27 ዲዚ ዲፃ ባአዚ ዲንህ ማዳህ ዲ ዳንቄ፤ ፔኤኮ ለጋህኮ ማቸና ለሃኒ ዓፃዳ ዓሲጉዲ፤ ሃሃ ገንህ ዲንዳ ፓሮ ኮዓ ዲቸ ፓሮ ዓይጉዲ ዲንህ ማሌ ዳሮ ያኦዞ ገንፃ ዓአዲ ገሜሮ ገሜሮ ቶኦኮንታ ቦኦኮንታ ዳሞዲ ሺሬ ባኮ ዲ ዳንቄ። ዩሩሳሌም ዳሬዮቲ፤ ባይዔ ዲንህ! ጉቤና ዲንህ ጌኤሽ ማዓኒ ዳንዳዓህ ዓይዲናንዳይ?

14

ቂኢጮ ሉማ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃጊ ሙካንዳ ሉማ ዛላ ሂዚ ታአም ጌዔ።

2 «ዪሁዳ ያዩህዳኬ፤ ካታማ ዲዞኮ ቢያ ሃይቢሮ ሳዛ ጋሽኪህዳኬ፤ ዳራ ዲዞኮ ያዩህሮ ሳፆ ሲላላ ዳዒ ዩኤካ፤ ዩሩሳሌም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህ ዲላቲህዳኬ።»

3 ያርጎጮ ዓሳ ዋአህ ዳንቃኒ ፔኤኮ ማዳ ዓሶ ኮይሲህ ዳካንዳ፤ ዩያሮ ዩይ ማዳ ዓሳ ዋአፆ ዔቶ ዔቶ ቤዞ ዳንዳንዳ፤

ጋዓንቲ ፔቲታፆ ዔያታ ዋአህ ዳንቄንዲዋአህሮ ጉዞ ጉሪ ኬዲ ማእሪ ሙካንዳ፤ ዋዛ ቲቁ፤ ካራ ዔያታ ባይዛንዳህሮ ያዩ ፔኤኮ ቶኦኮ ዔያታ ዔኤቢና ካንቁ ዓአቻንዳ።

4 ዲርዚ ባይቃንዳህሮ ሳዓ ፃአዲ፤ ፃሃንዳ፤ ጎሽኪ ዋርቃ ዓሳአ ዋዛ ባይዚ ያዩህና ፔኤኮ ቶኦኮ ዔኤቢና ካንቁ ዓአቻንዳ።

5 ማአቲ ጋዓባአዚኮ ዜርህ ባይቃንዳህሮ ሮኦቶ ሾሾዓፆ ናፆ ቦኦላ ሃሺ ፔ ጎሲ ባአዚ ኮይህ ዓአዳንዳ።

6 ከርሞሎ ዲባ ዋአፆ ዳኤቦና ማታዳንዳህሮ ገሜሮ ቶኦኮ ቶኦኮ ኬሰኪ ወኤኮጉዲ ሆጊንቲ ሃንታንዳ፤

ሙዖንዳ ባአዚ ዔያታ ዳንቄንዲዋአህሮ ዛጎ ባሽንታንዳ።

7 ታ ዳራ ታ ባንህ ሂዚ ጌይ ዲላታንዳ። «ዋዚ ኦኤኮ ዳቢንቶ ሚርጉማ ኦጊዳ ማርካዳፆ ማዔቲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔና ኦ ቦንቻንዳጉዲ ኦና ማአዳ፤ ኔጊዳፓ ኦ ሃኬ፤ ኔና ኦ ያዩሴ።»

8 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዓውሳንዳ፤ ጌይ ጉሙርቃህ ኔና ሌሊኬ፤ ካራ ኦም ባይቃአና ካሮ ጌሃህ ኔናኬ፤ ሂዳፆ ኔኤኒ ኦኤኮ ሳፆዳ ሾኦቸ፤ ገንህ ሃሃ ፔቲ ኬሊ ዋርቃፆ ዳዳንዳፆ ጎይህ ዓሲ ማዔህ ዓይጎሮዳፆ?

9 ደዲ ፖኦሊሴታፆ ካራ ባይዜያ፤ ሃሃ ማሌ ዓሲ ማአዳኒ ዳንዳዒባአ ፖኦሊሴጉዲ ኔ ዓይጋ ማዓይ? ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔኤኒ ኦ ባአካ ዓአ፤ ኔ ሱንፆና ኔና ኦ ዔኤላ፤ ሃዳራ ኦና ኬኤሪ።»

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ዳሮ ዛሎ ሂዚ ጋዔ። «ታጊዳፓ ዔያታ ሃኪ ዓአዳኒ ናሽካ፤ ፔና ዔያታ ቃዚ ቆላያቲዋሴ፤ ዩያሮ ታና ዔያቶ ባካ ዋዛሱዋሴ፤ ዔያታ ማዳ ዳቢንቶ ቢያ

ማሊ ጳቂህ ጳቂህ ዔያቶ ጎሞ ዛሎሮ ታ ዔያቶይዳ ማቶ ዓጋንዳ።»

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታአም። «ሃያ ዳሮም ኮሺ ባአዚ ማዳንታንዳጉዲ ሺኦቁ፤ 12 ዔያታ ሙኦዚ ሃሺ ሺኦቁቲያ ታ ዔያቶም ዋይዛዓኬ፤ ሚቸ ዲንጎ ዲንጊህታቲያ ሃአኮ ዲንጊያዎ ዔያታ ታአም ዲንጊቲታፆ ዔያቶ ባካ ታና ዋዛሳዓኬ፤ ታ ዔያቶ ያልዚና ናይዚና፤ ሃሃ ፑርታ ደርዖና ኩርሲሳንዳ።» ጌይ ኬኤዜ።

13 ታኣኒ ዲማና። «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ማገፍ ጎዳህዮ! ኔ ማሊያ ኬኤዛ፤ ጋዓ ማሌ ዓሳ ያልዚንታ ናይዚንታ ሙካዓኬ» ጌይ ጌይ ዳሮም ኬኤዛ፤ ዔያታ «ኦኤኮ ሳፆዳ ባይቁዋፆ ዳዳፆ ኮሹሞ ሌሊ ማዓንዳህ ኔኤኒ ኬኤዜ።» ጋዔ።» ጌኤ።

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌይ ማህ። «ዩያታ ታ ማሊያ ኬኤዛ፤ ጋዓ ዓሳ ታ ሱንፆና ሉኡዙሞ ባአዚ ኬኤዚህ ዓርቄ፤ ታ ዔያቶ ዳኪባአሴ፤ ታ ዔያቶ ዓይህ ባአዚያ ባአሴ፤ ፔቲ ባአዚታዎ ታ ዔያቶም ኬኤዚባአሴ፤ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋም ኦ ዳንቄ፤ ዔያታ ጋዓ ባካ ቢያ ታጊዳፓ ታ ዳዋያቲዋሴ፤ ዔያታ ሎንህ ሎንህ ቢያ ሉኡዙሞ ባአዚ፤ ፔ ዠዋቶ፤ ማሌ ካአሽኮ ካአዦፓ ዔያታ ዔኤያና ፔ ማሊህፓ ኬሲ ኬኤዛያ ጉሪ ባአዚ።»

15 ታኣኒ ዔያቶ ዳኩዋንቲ ፔኤሮ። «ኦ ሳፆዳ ናይዚታቲያ ያልዚ ሙካዓኬ» ጌይ ጌይ ታ ሱንፆና ሎንህ ኬኤዛ ዩና ዓሶ ታኣኒ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያልዚና፤ ሃሃ ናይዚና ዋዲ ኩርሲሳንዳ። 16 ዩይ ሎንህ ኬኤዚንቲ ዳራኦ ቢያ ናይዚና፤ ሃሃ ያልዚና ኩዳንዳ፤ ዔያቶ ሌዞ ቢያ ዩሩሳሌም ካታሞይዳ ጎይፆ ጎይፆ ኬኤሪንቲ ዓታንዳ፤ ዔያቶ ዳኡካንዳ ዓሲ ዳዳፆ፤ ዩይ ዔያቶ ላኦሎይዳ፤ ዓቲንቆ ናኦቶይዳ፤ ሃሃ ወዴሮ ናኦቶይዳኦ ዓቲዋፆ ቢያህዳ ማዳንቲ ኩማንዳ። ዔያታ ማዳ ዳቢንቶጉዳፆ ኮይሳ ማቶ ታ ዔያቶይዳ ዓጋንዳ።»

17 ዩና ዛሎ ዳሮም ታኣኒ ሂዚ ጌይ ኬኤዛንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይህ። «ዳራ ታኣኮ ፑርታ ጎይህ ማቂ ኪፃዴ፤ ጋፒ ማአሳ፤ ዩያሮ ዓአፓፓ ታኣኮ ሮኦሮንታ ዋንቶንታ ቢያ ዓቢህ ዋታ፤ ሃሺህባአያ ታኣኒ ዩኤካ።»

18 ካታማፓ ታኣኒ ኬሰካፆ ያልዚና ሃይቄ ዓሲ ሌሲ ዳንቃ፤ ካታም ገንህ ታ ጌላኦና ናይዚና ሃይቃኒ ሳዛ ጋሽካ ዓሲ ታአም ዳዳ፤ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶንታ ቁኤሶንታ ፔ ማቶሮ ሌሊ ጳሽካ፤ ዔያታ ዋካ ዓአዳቲያ ዔሩዋሴ።»

ዳራ ያኦሲ ቃይሼ ቃይዢ

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ዪሁዳ ጋፒ ኔኤኒ ኬኤራኒዳ? ዲዮኔ ዳሮዋ ዲፆፆ ኔ ጋፒ፤?»

ዳቃኒ ኦ ዳንዳዐ-ዋ ጎይህ ሃያይዲ ኦና ኔ ማአሳንህህ ዓይጎሮዳፆ? ኮሹሞ ኦ ዳንቃንዳ፤ ጌይ ኦ ሃጋኦ ዋዛ ጌህ፤ ጋዓንቲ ፔቲታፆ ኮሺ ባአዚ ኦም ዳዲባአሴ፤ ኦና ፓሃንዳ ባአዚ ኦ ዳንቃንዳ፤ ጌይ ሃጋኦ ዋዛ ኦ ጌህ፤ ጋዓንቲ ሂርጊሻ ማታ ኦጊዳ ዲቢ ዲቢ ዓአዳ።»

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ኦኤኮ ዳቢንቶ ኦ ዔራ፤ ኦ ዓድንህ ማዳ ጎማኦ ኦኤም ዔርቄ፤ ጎኔና ኔ ቤርታ ጎማ ኦ ማዳ።»

21 ኔ ኑና ጉሙርሴ ቃኦ ኔኤኮ ቢያ ማሊ ጸቀሚጋጋጥ ኑና ባሂ ሃሺፖ፤
 ኔኤኮ ጳጳሪ ገጋጋጋ ዓርታ፡ ኔኤኒ ባንቸንቲ ዴዓ ካኦቱሞ ያይታ ጌሂንታ ዩሩሳላሜ ሞኑሪሲፖ፤
 ኑኡና ዋላ ኔ ሳላዲ ጫኦቁ ጫኦቁሞ ማሊ ጸቀሚ።

22 ማሌ ዴር ያኦዞ ባኦካፓ
 ፔቲ ያኦሲታዎ ዒርዚ ዋርቁሳኒ ዳንዳዑዋሴ፤
 ጫሪጎጫኦ ፔ ሸኔና ዒርዚ ያዲሁሞሴ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኑ ያኦካሂዮ!
 ዩያ ቢያ ማዳሂ ኔናታሂር
 ኑኡኒ ጉሙርቃሂ ኔናከ።

15

ዪሁዳ ዴራ ሃይቃንዳያ ማዒፃ ኬኤዚንቲሂ

1 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦ ሂዚ ጌዔ፡- «ሙሴና ሳሙዔኤሌናታዎ ታ ቤርቶ ሸኢኪ ታና ቃይሸቲ ሃያ ዴር ታ ማኦራዓከ፤ ዩያር ታ ቤርታፓ ዔያቶ ሸኢሸ ዳከ።
 2 ሂዳዎ ኑ ዋካ ዓኣዳንደዎ?» ጌይ ኔና ዔያታ ያኦጩቲ፡ ሃያኮ ቤርታ ሂዚ ጌይ ኔ ኬኤዚሂ ዔያቶ ጸቀሚ፤
 «ዎድንጎ ጌይ ዳኮና ባኮና ሃይቆሞ ጌይንቲ ዓሳ ዩያና ሃይቃንዳይ!
 ያልዚና ሃይቆሞ ጎዎና ዓሳኦ ያልዚና ሃይቃንዳይ!
 ናይዚና ኩዶሞ ጌይንቲ ዓሳ ናይዚና ኩዳንዳይ፤
 ዲዒንቲ ዓሲ ኩቸዳ ጌሊ ቱኡቶ ጎዎና ዓሳኦ ዲዒንቲ ዔሙታንዳይ።»

3 ታኦ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ያይዶ ፑርታ ባኦዚ ሄላንዳጉዲ ማሊ ቱከኔ፤ ዩያር ዔያታ፡
 ያልዚና ሃይቃንዳይ፤
 ሌዞ ዔያቶ ካኒ ጎቻንዳይ፤
 ካፓ ዔያቶ ዩያ ባሽኮ ሙዓንዳይ፤
 ዩያፓ ዓቲሂ ካኖ ቦዓ ሙዓንዳይ።

4 ሂዚቁያሴ ናኦዚ፡ ማናኦሴ ዪሁዳይዳ ካኦታዴ ዎድና ዩሩሳላሜ ዔያር ማዴ ፑርቶ ባኮ ዛሎር ቢያ ዔያቶ ያይዳ ሄሌ ባኮ ዛሎና ዓጮ ቢያሂዳ ዓኦ ዓሶኮ ዑሰካ ዩይ ጌላንዳጉዲ ታ ማሃንዳይ።»

5 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡-
 ዩሩሳላሜ ዴራፖቲ! ያ ዒንሂ ዛሎ ማጠገንቲ ማላንዳይ?
 ዒንሂዳ ማዔ ባኮና ያኦኒ ያዩ ዩኤካንዳይ?
 ዳካርታዎ ዔቁ ዩያ ማዔ ባኮ ዛሎ ያኦጩንዳይያኦ ያና ናንዳይ?»

6 ዒንሂ ታና ሃሺያኦዎይ፤
 ገንሂሞ ዒንሂ ማዔያዎይ፤
 ሃይካፓ ሴካ ታ ዒንሂሞ ዓቶ ጌይ ማኦራዓከ፤
 ታ ኩጮ ዳከ ታ ዒንሂ ጋኦጩንዳይ።

7 ሃኦኮ ዲልባ ዠባሪይዳ ዴንዳሂጉዲ
 ሳዔሎይዳ ዓኦ ካታሞ ቢያ ታ ዒንሂ ዜርቁኔ፤
 ፑርቶ ማዴ ሃሺ ዒንሂ ማዒ ዳንዳዒባኦሂር
 ዒንሂ፡ ታኦኮ ዴር ታ ኩርሴኔ፤
 ላኦሎኮ ሸይዎ ታኦኒ ባይዜ።

8 ዒንሂ ሳይዳ ዓኦ ዓኒንሂ ሃይቁ ላኦሎኮ ማርጉማ ባዞ ማኦሻሎፓ ባሻያ ማዒንዳይ፤
 ዓሳ ሳዛ ማዒ ዴኡቃኦና ዴጌ ማዔ ዓሶ ዎዴባኦያ ታ ዎዳንዳይ፤
 ዒንደንሂ ዩያ ዛሎና ማርጌ ማቶይዳ ኬዳንዳይ፤

ዔያቶይዳ ሂርገሻ ባኦዚና ማሊ ማታዲሂያ ታ ዳካንዳይ።

9 ላንካይ ናይ ሸዔ ዒንዳላ
 ዴኤፒ ዎዛ ቲቁሂና ዑኡሲ ዔካኒ ባሸንቲ ማታዲሂዳከ፤
 ሮኦር ፖዒ ዒዞሞ ዲሚ ማዒ ዴዔ፤
 ሞኦሪንቲሂና ቦርሲንቲና ዒዞሞ ማዔ፤
 ሃገ ሃይቁባኦ ሸሞፔና ዓኦዞንሂያ
 ዔያቶኮ ሞርኮና ታ ዎዳሻንዳይ፤
 ዩያ ጌዔሂ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳከ።»

ዔርማያሴ ዒዛ ያዩሴ ባኮ ጎዳሞ ፔጋሲ ኬኤዚሂ

10 ታ ዒንዳ፡ ታና ባዴዔ! ታና ኔ ዓይጋ ሸዔይ? ሃኖ ዓጮ ዴር ቢያሂና ዎላ ማርሚ ዛሊሂ ታኦ ሲንገንቲ ባኦዚ ማዔ፤ ታኦኒ ሚኢሸ ያኦሚኦ ታልዒባኦ፡ ሃሃ ያ ኮይላፓኦ ታኦኒ ታልዒ ዔከባኦ፤ ጋዓንቲ ዓሲ ታና ቢያ ጋዳንቃ።

11 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔ፡- «ጎኔና ኮሺ ማሊሂር ታ ኔና ዓሙሳንዳይ፤ ማቶና ካራ ባይዛ ባኦዚና ሄሌ ዎድና ሞርካ ቶላኒ ኔና ሸኢቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳይ።
 12 ዪሁዳ ዴራፖቲ! ሞኦና ዓንገና ዎላ ካንሂ ዲዎና ዓንገ ማንሂን ዒንሂ ዳንዳዑዋኦሂጉዲ ዓጮኮ ኬዴና ዛላፓ ሞርካ ዒንሂ ያላኒ ገኢጌሂ ዒንሂ ቃዛኒ ዳንዳዑዋሴ።»

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦ ሂዚ ጌዔ፡- «ዓጩሎይዳ ጉቤ ዒንሂ ማዴ ጎሞ ዛሎና ዒንሂኮ ዓኦ ቆሎና ዓኦ ባኮና ማሌ ዒንሂሞ ዒንጎ ባኦዚባኦንቲ ሞርኮሞ ታ ዔከ ዒንጎንዳይ። 14 ታኦኮ ዳጋ ሃይቃኒ ዳንዳዑዋ ታሚጉዲከ። ዩያር ማሌ ያንጎ ዓጩዳ ዒንሂ ሞርኮኮ ታ ዒንሂ ዓይሌ ማሃንዳይ።»

15 ታ ዒማና ሂዚ ጌዔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ቢያ ባኦዚ ዔራ፤ ሃዳራ ታና ማሊ ጸቀሚ፤ ታና ማኦዴ፤ ታና ዳሙሳ ዓሶ ኮሚ ኮፃ፤ ኔኤኒ ሚርጌና ገቢ ዳንዳዳያ ማዒያና ታና ሞርካ ባይዛንዳጉዲ ሃሺፖ፤ ሃይ ጫኦቱ ሃሌሂ ኔ ዛላናከ። 16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ማከፍ ያኦዞሂዮ! ታኦኒ ኔ ሱንዶና ዔኤሊንቲ፤ ኔ ኬኤዜ ቃኦላ ሙከ ታና ሄሌ ዎድና ጉቤ ዒናፓ ታ ዔኤዒ ዔከኔ፤ ታ ዒናና ታኦኒ ሚርጌና ዎዛዴ። 17 ዎዛዴ ኮኦሚ ሸራ ዓሶና ዎላ ታ ዒንገንቲባኦ፤ ዔያቶና ዎላ ታኦኒ ዎዛዴባኦ፤ ኔኤኮ ዳጋ ታገዳታሂር ታኦር ሌሊ ታ ዴዔ። 18 ሃርጋ ታኦኮ ፖሞዋኦሂ፤ ገንሂ ሃሃ ኪፃኦ ታኦኮ ፓዲ ዳቁዋኦሂ ዓይጎርዳይ? ያንሂና ሚሚጫ ዎርዚጉዲ ሃገ ማዒ ዎዛ ኔ ታኦኮ ባይዜንቲሞ?»

19 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦ ሂዚ ጌይ ማሂ፡- «ታ ባንሂ ኔኤኒ ጎሞ ኔኤኮ ቡኡዲ ማዔ፤ ታ ኔና ታ ዓሲ ማሂ ዔካንዳይ፤ ለሚ ሃሃ ኔኤኒ ታኦ ማዴያ ማዒንዳይ፤ ጉሪ ማዔ ባኦዚ ኬኤዚ ሃንቲዎ ሃሺ ዓኦፒ ባኦዚ ማዔ ኪኢታ ኔ ኬኤዛያ ማዔ፤ ገንሂ ሃሃ ኔኤኒ ታ ማሊሂ ኬኤዛ ዓሲ ማዒንዳይ፤ ዴራ ኔ ባንሂ ሙካንዳይ፡ ኔኤኒ ዔያቶ ባንሂ ዓኦዳዓከ። 20 ዔያቶ ኔ ቃዛኒ ዳንዳዒንዳጉዲ ሞኦና ዓንገና ዲርቆና ዲሂጉዲ ታ ኔና ዴዲሻንዳይ፤ ኔና ማኦዳኒና ዓሙሳኒ ታ ኔኤና ዎላ ዓኦሂር ፑርታ ባኦዚ ኔገዳ ዔያታ ማዴቲያ ኔና ዔያታ ባሻዓከ። 21 ፑርቶ ዓሶፓ ታ ኔና ዓሙሳንዳይ፤ ዓሲሞ ሚጠገንቲሞ ጌሮ ዓሶፓ ታ ኔና ቶሊሳንዳይ፤ ዩያ ጌዔሂ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳከ።»

15:1 15:1 ኬሲ. ማፃ 32:11-14፤ ፓይ. ማፃ 14:13-19፤ 1ሳሙ. 7:5-9። 2ያሲ. ዓሃከ 33:1-9። 15:2 15:2 ዮሃ. ያፔዳ 13:10። 15:4 15:4 2ካኦቶ. ማ 21:1-16፤

16

ዓርሚያሴኮ ናንጋ ዪሁዳ ዓሳም ማላታ ማዔሚ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ገንሣ ሃሣ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡-
 2 «ሃይካ ኔ ዓኣ ቤዛ ዓኣፆ ላኣሊ ዔኪፖ፤ ናይያኣ ሾይፖ፤
 3 ሃኖ ቤዛ ሾይጎታ ናኣቶና ዔያቶ ሾዓ ዓድንሣናይዳ ታኣኒ ሂሊሳንዳ ባኮ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ፤ 4 ዓሲኮ ዑሰካ ጌላ ፑርታ ደርዖና ቢያሣ ሃይቃንዳኔ፤ ዔያቶ ዩኤካንዳ ዓሲንታ ዲኡካንዳ ዓሲያ ጳዳዓኬ፤ ዔያቶኮ ሌዛ ቡኡራጉዲ ቦኣሊዳ ጉሪ ኩሊንታንዳኔ፤ ያልዚና፡ ሃሣ ናይዚና ዔያታ ኩዳንዳኔ፤ ዔያቶኮ ሌዛ ጫሪንጫ ባራና ካፖንታ ካዮ ቦዮንታኮ ሙኡዚ ማዓንዳኔ።
 5 «ዩኤፒ ዓኣ ማኣሪ ጌሊፖ፤ ዓይጎ ዓሲ ሃይቁቴያ ያኣቺ ዳንዲ ካሊፖ፤ ሃይካፓ ሴካ ታኣኮ ዳሮ ታኣኒ ኮሺና ዓንጃዓኬ፤ ናንገና ናንጋ ናሹሞንታ ማኣሪሣያ ታ ዔያቶም ፔጋሲ ዳዋዓኬ፤ 6 ሃኖ ዓጮይዳ ዓኣ ያርጎጮንታ ማንቆንታ ቢያ ሃይቃንዳኔ፤ ዩኤኪ ዔያቶ ዲኡካንዳ ዓሲያ ዔያታ ዳንቃዓኬ፤ ዔያቶ ዛሎ ያዩ ዓኣፖ ካሮ ፔኤኮ ቡኡጫንዳያና ቶኣኮ ፔኤኮ ጉኡሊንዳ ዓሲ ባኣያ ማዓንዳኔ። 7 ዒጊና ሃይቁሣ ደዲሻኒ ሾቺ ዔኪ ዓኣዲ ዋላ ሙዓንዳ ዓሲና ዑሸካንዳ ዓሲያ ባኣሴ፤ ማሌ ዓታዛ ዒንድንታ ዓድንታ ሃይቁ ዓሲ ሙኪ ደዲሻንዳ ዓሲ ጳዳዓኬ።

8 «ዓሲ ዋላ ሙኡዚ ሙይ ዋዛዳ ማኣሪ ጌሊፖ፤ ሙዓንና ዑሸካኒ ዔያቶና ዋላ ዳይፖ። 9 ታኣኒ፡ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ማዔ ቢያ ባኮ ማክፍ ጎዳ ጋዓሣ ዋይዚ፤ ኔኤኒ ሃሣ ዓኣ ዋይይዳ ዋዛንታ ዔፒንታ ኮሣንታኮ ዑኡሲ ዋይዚንቱዋጉዲ ታ ማሃንዳኔ።

10 «ዩያ ቢያ ኔ ዔያቶም ኬኤዛ ዋድና ዔያታ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦጊዳ ዩያጉዳ ዳኤሣ ባይሲንታ ዓይጎር ዓጌይ? ኦ ዓይጎ ዳሴይ? ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኣዛሣ ቤርታ ኦ ማዳ ጎማ ዓይጎዳይ?» ጌይ ኔና ያኣጫንዳኔ። 11 ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ ጌይ ዔያቶም ኬኤዚ፡- «ዒንሣኮ ቤርታኣ ዓድንሣ ታጊዳፓ ዲማዲ ሉኡዚ ማዔ ማሌ ያኣዛ ካኣሸኪ ዩያቶም ማዳኔ፤ ታና ዔያታ ሃሹኔ፤ ታኣኮ ዋጎዋ ዔያታ ካፒ ኩንሣባኣሴ። 12 ዒንሣ ሃሣ ዒንሣኮ ዓድንሣፓ ባሽ ፑርታ ባኣዚ ማዳኔ፤ ዒንሣ ቢያሣ ዋይዚ ዒዳያ ፑርታ ዓሲ ማዔኔ፤ ታኣማኣ ዒንሣ ዓይሣንቱዋሴ። 13 ዩያር ሃኖ ዓጮፓ ታ ዒንሣ ኬሲ፡ ዒንሣንታ ዒንሣኮ ቤርታኣ ዓድንሣንታ ዔሩዋ ዓጪዳ ዠባንዳኔ፤ ዒኣካ ዒንሣ ሉኡዚ ማዔ ያኣዛ ሮኦርንታ ዋንቶንታ ቢያ ካኣሸካንዳኔ፤ ፔቴታዮ ታ ዒንሣም ዓቶንጎ ጌይ ማኣራዓኬ።»

ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ዲዒንታፓ ማዒያ

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ገብጻፓ ዔኪ ኬሴ፡ ባይቁዋ ያኣዛሣ ሃይቆ!» ጌይ ዔያታ ጌፒንዳዋ ዋዴ ሙካንዳኔ፤ 15 ዩያ ጎዮ ዔያታ ሃሽ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ኬዶ ዓጮና ማሌ ዒ ዔያቶ ዜርቁ ዓጮፓ ቢያ ዔኪ ኬሴ፡ ባይቁዋ ያኣዛሣ ሃይቆ!» ጌይ ጌፓንዳኔ፤ ዔያቶር ማዔ ዓጮና ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓድንሣም ታ ዒንጌ ዓጮ ታ ዔያቶ ገንሣ ዔኪ ማሃንዳኔ፤ ዩያ ጌዔሣ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።»

ያኣሲ ዳካኒ ገኢጌ ማቶ

16 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃያ ዳሮ ሞሎጉዲ ፒራያና ቦዮጉዲ ኬማንዳ ሚርጌ ዓሲ ታኣኒ ዳካንዳኔ፤ ዩይ ዓሳ ዔያቶ ዲኮና ጌማርና ዳኤፖ ዳኤፖ ሹጮኮ ዳማ

ዓኣ ዔቶናይዳፓ ዳውሲ ኬሚ ዓርቃንዳኔ። 17 ዔያታ ማዳ ባኮ ቢያ ታ ዛዛጋኔ፤ ታኣም ዓኣሸንታ ባኣዚ ፔቴታዮ ባኣሴ፤ ጎማ ቢያ ዔያቶኮ ታ ቤርታ ፔጋ ጳዳኔ። 18 ሌሲጉዲ ሹምፔባኣ ያኣዛና ዔያታ ታኣኮ ዳሮ ዒኢሴሣር፤ ሃሣ ሉኡዚ ባኣዚ ማዔ ካኣሸኮ ባኮና ዔያታ ኩንሣሣር ዔያቶኮ ጎሞና ፑርቱሞና ዛሎር ጳንጮ ማሂ ሜቶ ታ ዔያቶይዳ ዓጋንዳኔ።»

ዔርሚያሴ ሺኢቁ ሺኢጲያ

19 ናንገና ናንጋ ጎዳሣዮ! ታና ካፓሣና ደዲሞ ዒንጋሣያ ኔናኬ፤ ማቶ ዋዳና ኔ ባንሣ ታ ደጫ ጎንጃሣ ታኣኮ ኔናኬ፤ ዓጪ ማዔ ካራፓ ዳሪ ቢያ ኔ ኮይላ ሙኪ ሂዚ ጋዓንዳኔ፡- «ኦኡኮ ቤርታኣ ዓድንሣኮ ሉኡዚ ማዔ ያኣዛይዳፓዓቴም ማሌ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዔያታ ካኣሸካ ባካ ቢያ ማኣዳ ባኣዚባኣያ ጉሪኬ፤ 20 ሂንዳ ዓሲ ፔኤኮ ያኣሲ ማክኒ ዳንዳዓና? ዳንዳዓናናንዳኔ፤ ጋዓንቱ ጎኔ ያኣሱሞ ዋልቁ ዩያ ባኮኮ ባኣያኬ።»

21 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃዮ፡- «ዳሮ ቢያ ታኣኮ ዋልቆና ዳኤፑሞና ታኣኒ ዔርዛንዳኔ፤ ሱንፃ ታኣኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሣ ዔያታ ዔራንዳኔ።» ጌዔኔ።

17

ዪሁዳ ዳሮኮ ጎሞንታ ዩያ ዛሎ ዔያቶይዳ ዓጎና ማቶ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዪሁዳ ዳሪዮቴ! ጎማ ዒንሣኮ ዓንገሊ ቢዒራና ፃኣፒንቱኔ፤ ዓጪ ማዔ ዓልማዛ ጌይንታ ባኮና ዒንሣኮ ዒና ጋራ፤ ሃሣ ገንሣ ዒንሣ ዒንጎ ባኮ ሺኢሻ ቤዛኮ ካኣሮጉዳ ባኮይዳ ቆኦቁንቱ ፃኣፒንቱኔ። 2 ዒንሣኮ ዓጮ ጉቤሣዳ ጌማርና ዲኮናይዳ፤ ዩያጉዲ ዳኤፖ ዳኤፖ ሚያኮ ዳማ ዳራ ፔኤኮ ገንፆ ሾይጎቲ ኬሰካ ናኣቶና ናኣቶና ቢያ ዒንጎ ቤሲ ኮሺ፡ ዳኣቦዋ ዳኣቢ ዓሽራ ጌይንታ ያኣዚሎም ዘገ ካኣሸካኔ። 3 ዒንሣኮ ዓጮይዳ ዒንሣ ማዳ ዳኤፖ ጎሞ ዛሎር ዒንሣኮ ዓኣ ቆሎንታ ዓኣ ባኮንታ፤ ሃሣ ገንሣ ዒንሣ ዒንጎ ባኮ ዒንጋ ቤዛዋ ሞርካ ዒንሣኮ ዲዒ ዔኪ ዳንዳንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ። 4 ዳጋ ታኣኮ ታሚ ማዒ ዔኤታንዳጉዲ ዒንሣ ማዳሣር፤ ዩይ ሃሣ ናንገና ዔኤቲ ዳዓንዳሣር ታ ዒንሣም ዒንጌ ዳና ቢያ ዒንሣኮ ዔውታንዳጉዲና ዒንሣ ዔሩዋ ዓጪዳ ዒንሣ ሞርኮም ዓይሌ ማዒ ማዳያ ታ ዒንሣ ማሃንዳኔ።»

ዳማ ዳማ ኬኤዛንቱ ኮኣኪንሣ

5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታና ሃሽ ዓሲ ጉሙርቃይ ታኣኮ ዋልቆ ማዓንዳኔ» ጌይ ዓሲና ያቶርቃይ ጋዳንቁንቱያ ማዮም።

6 ዩያጉዳ ዓሲ ያኣኒያ ናንጋኒ ዳንዳዑዋ ሶኣጌ ሌሊ ማዔ ሳዖና ዓሲ ናንጉዋዳውሎናይዳ ባቃላ ዳካ ካይዚጉዲኬ፤ ዒ ናንጋ ዋይይዳ ቢያ ፔቴታዮ ኮሺ ባኣዚ ዳንቃዓኬ።»

7 «ታና ሌሊ ጉሙርቁ ናንጋ ዓሲ ጋዓንቱ ዓንጃንቱያኬ።

8 ዩይ ዓሣ ዋታ ዋርዚኮ ዓልቃ ካሮ ኮይላ ቱኪንቱያ ዋኣያኮ ዳማ ፃጳ ዳኪ ዓኣ ሚሣሣ ማዓንዳኔ፤ ቢያ ዋዴ ዋርቁ ዳዓንዳ ዩይ ሚፃሣ ዓቢ ሚቻያ ማዒ ሩኡጳቴያ ሂርጉዋያኬ፤ ዒርዚ ዋርቁዋዮ ዓቴቴያ ዓኣፒ ዓኣፒሣ ዓቴዋሴ።»

- 9 «ዓሲኮ ዒኔ ቢያ ባኣዚፓ ባሽ
ጌኔ፣ ሃሣ ዋሶኬ፤
ዬያ ጋር ቡሊ ዛጊ ዔራንዳይ ያናዳይ?
- 10 ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ዓሲኮ ማሊሢንታ
ዒኔያ ዋዚዒታቴ ዛጋኔ፤
ፔቴ ፔቴ ዓሲኮ ሃንቲዎና ማዶና ጎይዎ ኮይሳ ባኮ ታ
ዒንጋኔ።»
- 11 ዋጌባኣ ጎይሢና ቆሎ ቡኩሳ ዓሲ
ጰኡሊባኣ ጰኡላ ሃጺ ቃንቃ ኮኮጉዳኬ፤
ዒ ናንጋ ሌዎኮ ሃካሢዳ ዓኣዎ ዬያ ቆሎ ቢያ ሃሽ
ዓኣዳንዳኔ።
ጋፒንጎይዳ ዒዛኮ ዔኤዩማ ፔጋዲ ዔርታንዳኔ።
- 12 ኦኡኮ ጌኤዢ ማኣራ ማዢንቴ ቤዛ
ቤርታኣፓ ዓርቃዎ ዳግ ጌይ ዓኣ ቦንቸንታ፣ ካኣቶ
ዖይቶኩ።
- 13 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉሙርቃሢ
ኔናኬ፤
ኔና ሃሻሢ ቢያ ቦርሲንታንዳኔ፤
ናንጊኮ ዓልቃ ዋኣሢ ማዔሢ፣ ኔና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ
ዔያታ ሃሽሢር
ሳዓይዳ ጻኣፒንቴ ባኣዚጉዲ ዲርካቸንቴ
ባይቃንዳኔ።

ዓርሚያስ ሸኢቁ ሸኢጲዮ

- 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሃርጎ ታኣኮ ፖዒሴ፣ ኪዎዎ
ታኣኮ ፓሢ፣ ታኣኒ ዳቃንዳኔ፤ ቢያ ዋይ ታ ኔና ጋላታንዳኔ።
- 15 ዴራ፡- «ዓርሚያስ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔኔ ጌይ ኔ
ኦኡም ከኤዜያንቴ፤ ሂዳዎ ዖይቲ ዬይ ማዳንቴ ኩሙዎ
ዓቴይ?» ጌይ ታና ዖኣጫኔ።
- 16 ኔ ዴር ሃንቃያ ማዒ ኔኤም ማዲያ ታኣኒ ሃሽ ዋዴ
ባኣሴ፤ ማቶ ዋዴ ዬዓኣብሽ ጌይ ታኣኒ ቤቁባኣሴ፤ ናንጊና
ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ዬያንታ ታ ጌዔ ባኮዎ ቢያ ዔዔራሬ።
- 17 ኔኤኒ ማቶ ዋዴና ታኣኮ ፑኖ ካያሢ ማዔሢር ታና
ዲቃሢያ ማዒ፤ 18 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ታና ደውሳ
ዓሰ ቢያ ቦርሲሴ፤ ታና ጋዓንቴ ቦርሲሴ፤ ዔያቶ ዒጊቸ
ካራ ዔያቶኮ ባይዜ፤ ታና ጋዓንቴ ዲቃሢ፤ ማቁ ዔያታ
ጋኣጫንታንዳያ ሃላንዳኣና ላሚ ላሚ ዔያቶ ባይዜ።

ሃውሾ ከሎ ቦንቸሢ ዛላ

- 19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዩራሳላሚ
ካታዎ ካኣቲንታ ዴርንታ ጌላ ማርሾ ካራ፤ ዬያጉዲ ሃሣ
ሃንጎ ጌሎ ካርይዳኣ ዴንዲ ዔቁ፤ 20 ታኣኒ ጋዓ ቃኣሎ ሂዚ
ጌይ ዔያቶም ከኤዜ፡- «ዒንሢ ዪሁዳ ካኣቶንታ ዴርንታ!
ዬያጉዲ ዩራሳላሚ ዴና ናንጋያ ማዒ ሃያ ማርሾ ካርና ጌላ
ዓሳ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ቃኣሎ ዋይዙዋቴ! 21 ዒንሢኮ
ሸምፖ ዓውሳኒ ታ ዒንሢሞ ላቲ ከኤዛ ባኮ ካቸዋቴ፤
ዬያር ሃውሾ ከሎና ዓይጎዎ ማዎም ከዶ ባኣዚ ከዲ
ዩራሳላሚ ጌሎ ማርሾ ካርና ካርና ጌሊፖቴ። 22 ታኣኒ
ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓዶንሢ ዓይሢ ጎይዎና ሃውሾ ከሎ
ታኣም ዲማዴያ ማሂ ቦቦንቸዋቴ፣ ሃውሾ ከሎና ዔኤቢ
ከዲ ዒንሢ ጋራፓ ከሰኪፖቴ፤ ሃውሾ ከሎና ፔቴታዎ
ማዶ ማዲፖቴ። 23 ዒንሢኮ ቤርታኣ ዓዶንሢ ታ ጋዓ
ባኮ ታኣሲ ዋይዚባኣሴ፤ ታ ዓይሢያዎ ኩንሢባኣሴ፤ ዬያ

ሃሽ ዋይዚ ዒፃ፣ ፑርታ ዓሲ ማዒሢና ታኣም ዓይሢንቴ
ታጊዳፓ ዔኤቢ ዔኪ ዔሪዎዎ ዒፃ።
24 « ላካሪ ዒንሢ ታ ጋዓ ባኮ ዒናፓ ዋይዛያ ማዔቴ
ሃውሾ ከሎና ዓይጎዎ ማዎም ከዶ ባኣዚ ከዲ ካታዎ
ጌሎ ካርና ካርና ጌሊፖቴ፤ ሃውሾ ከሎ ታኣም ዲማዴያ
ማሂ ቦንቸዋቴ፤ ዬኖ ከሎ ፔቴታዎ ማዶ ማዲፖቴ።
25 ዒንሢ ዬያይዴቴ ዳውቴኮ ካኣቲዎ ዖይቶይዳ ዴዔ
ካኣታ ፔኤኮ ደንዘና ዋላ ዩራሳላሚ ጌሎ ካርና ካርና
ጌላንዳኔ፤ ዔያታ ዪሁዳና ዩራሳላሚና ዴራ ዔያቶኮ ቤርታ፣
ሃሣ ጊንፃ ማዔም ፓራሢና ሳርጌሎ ዖይቶናይዳ ዴዒ
ጌላንዳኔ፤ ዩራሳላሚ ካታማ ቢያ ዋዴና ዴራ ዒኣካ ኩሚ
ናንጋያ ማዓንዳኔ። 26 ዪሁዳ ካታዎና ዩራሳላሚኮ ኮይላ
ዓኣ ጉርደናይዳፓ፣ ቢኢኒያሚ ዓሰፓ፣ ጌሚር ዴማፓ፣
ዲኮና ዪሁዳኮ ደኣሎ ዛሎናፓ ሚቸ ዒንጎ ባኮንታ ሚሌ
ዒንጎ ባኮዎ ዔኪ፤ ሃሣ ሃኣኮ ዒንጊዮንታ ዐንጀንታ ጋላታ
ዒንጊሢያ ዔኪ ዴራ ጌኤዢ ማኣሪ ሙካንዳኔ። 27 ጋዓንቴ
ዒንሢ ሃውሾ ከሎ ታኣም ዲማሲ ቦንቸ ሃሽ ዬያ ከሎና
ዩራሳላሚ ጌሎ ካርና ዓይጎዎ ማዎም ከዶ ባኣዚ ከዲ
ጌሊ፣ ታኣኮ ዓይሢያ ዋይዚ ዒንሢ ዔቁቴ ዩራሳላሚ
ካታዎይዳ ታሚ ታኣኒ ዒንጋንዳኔ፤ ዬይ ታማ ዒኣካ ዓኣ
ማኣር ቢያ ሙዓንዳኔ፤ ዬያ ታዎ ዋዳንዳ ዓሲያኣ ባኣሴ። »

18

ዓርሚያስ ዖቶ ማዢ ማናሢ ማኣሪ ዓኣዴሢ

- 1 ዔርሚያስም ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳፓ ሂዚ ጋዓ ቃኣላ
ከኤዚንቴ፡- 2 «ሃሢ ዔቁጋፓ ዖቶ ማዢ ማንዚ ማኣሪ
ዋቴ፤ ዒኣካ ታ ኔኤም ከኤዚንዳ ባኣዚ ዓኣኔ።» 3 ዬያር
ታኣኒ ዒኣካ ዋታዎ ማንዚ ዖቶ ማዢ ቤዘይዳ ፔኤኮ ዖቶ
ማዢንቴ ዴንቁኔ፤ 4 ዬይ ማንዚ ማዢ ዖታ ፑርታ ዋዶና
ላሚ ጊንሣ ዬያ ዢኢጮ ዓጮ ዋኣሢና ዋዒሳዎ ፔሽኔ ጌዔ
ጎይዎ ማላ ባኣዚ ማዢ።
- 5 ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡-
6 «ዒሰራዔኤሌ ዴራዮቴ! ዖቶ ማዢ ማንዚ ኮዔ ጎይሢ
ኮዔ ባኣዚ ማዢሢጉዲ ታኣኒ ዒንሢዳ ኮዔ ባኣዚ ማዳኒ
ዳንዳዐዋዓዳ? ዬይ ዢኢጮ ዓጮ ዬያ ማንዚ ኩጮ
ጋራ ዓኣሢጉዲ ዒንሢያ ታኣኮ ኩጮ ጋራከ። 7 ታኣኒ ፔቴ
ዴራ፤ ሃንጎ ካኣቶ፡- «ቱጊ ሸኢሻንዳኔ፣ ጊንሣ ሃሣ ማንሢ
ባይዛንዳኔ» ጌይ ከኤዜንቴ፤ 8 ዬይ ዴራ ፔኤኮ ደቢንቶ
ዔሪ ፑርቱማፓ ማዔቴ ታኣኒ ማዳንዳኔ ጌይ ማላ ፑርቶ
ባኮ ዔያቶይዳ ሃሊሳዓከ። 9 ጊንሣ ሃሣ ታኣኒ ፔቴ ዴራ
ማዔቴያ ካኣቶ፡- «ዶቁ ደዲሻንዳኔ፤ ማዢያ ሚዛጲሲ
ዔቁሳንዳኔ» ጌዒ ከኤዜንቴ፤ 10 ዬይ ዴራ ታኣም ዓይሢንቶ
ዒፃ ታና ናሹዎ ፑርታ ባኣዚ ማዳያ ማዔቴ ታኣኒ ዬያ
ማዳንዳኔ ጌይ ማላ ኮዢ ባኮ ሃሃሻንዳኔ። 11 ዬያር
ታኣኒ ዔያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ዔኪ ዬዓኒ ጊኣጊሽሢዳ
ማዔሢ ዪሁዳ ዴርና ዩራሳላሚ ዴርናም ከኤዜ፤ ዔያታ
ጎሚ ማዲሢ ሃሻንዳጉዲ፣ ዔያታ ሃንታ ሃንቲዮና ማዳ
ማዳና ቢያ ላኣሚ ጊኣጊሻንዳጉዲ ዔያቶም ዞሪ ከኤዜ።
12 ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ጉሪ ላቢ፤ ኦማላ ባኮ ማማዳንዳኔ፤
ሃቸዎ ኦኡኒ ዋይዚ ዒፃንዳኔ» ጌይ ኔኤም ማሃንዳኔ።»

ዒሰራዔኤሌ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሽሢ

- 13 ዬያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡-

«ዬያጉዳ ባኣዚ ሂንዳ ዳሬ ባኣካ ዋይዚንቲ ቤቁያታቲ ያኦጩዋቲ፤ ታኣም ዲማዳ፥ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሚርጌና ሻኣካያ ማዔ ዓኣዚ ማዳ።»

14 ሊባናሱኮሽ ሹቸ ሌሊ ማዔ ዲኮይዳ ሻቸ ኬዲ ላሃባኣ ዋዳ ዓኣ?

ዬያ ዲኮይዳ፣ ገላቂ ዋታ ሽሜ ዋኣ፣ ማደግ ቤቁያ?

15 ታኣኮ ዳራ ጋዓንቲ ታና ዋሌ፤
ጉሪ ሉኡዚ ማዔ ያኦዘም ዑንጃ ጩቢሻ፤
ሚናኣ ጎይያ ዔያታ ሃሺ ማሌ ጌኢጊባኣ ጎይሢ ዓኣዳ።

16 ዔያቶኮ ሳያይዳ ማዳንታንዳ ባካ ዓሲኮ ዑሰካ ጌላያ ማዓንዳ፤
ዒኢና ኮርሲና ዳንዳ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ፔኤኮ ዳንጎ ዓርቃንዳ።

17 ዓልጎ ዠባሬ ጩሪንካ ሲላሊ ገደ ዔኪ ዳካሢጉዲ ታኣኮ ዳር ታኣኒ ዔያቶኮ ሞርኮ ቤርታ ዜራንዳ።
ባይሲንታ ዔያቶይዳ ሙካኣና ዓኣጉ ካር ታ ዔያቶ ባንፃ፣ ማሃ
ዘሎ ታኣኮ ታ ዳዋንዳ።።።»

ዓርሚያስ ማዳ፤ ማሎና ጌኔ ማዳ

18 ጌቲ ጌቲ ዓሲ ዳር ባኣካ፡- «ሃኒ ዬዑዋቲ፥ ዓርሚያስ ኑ ማዳንዳ ባኣዚ ዋላ ዘርቶም! ያኦሲ ዋጎ ታማርሳ ቁኤሶንታ ኑና ዘራ ዔር ዓሶንታ ያኦሲ ማሊያ ኑኡም ኬኤዛ ዓሶንታ፣ ቢያ ዋዳ ኑ ዋይዚ ዔካንዳ ባኣዚ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬያር ሃይካ፣ ሴካ ዔርሚያስ ጋዓሢ ዋይዚ ያይዳ፣ ጌ ጌሰታ ጌኤዘና ዒዛ ቡኡዲ ዳቢሲ ዋጎና ኑ ዒዛ ዓይሢሳም» ጌይ ዋላ ጌሰቲ።

19 ዔያታ ዬያ ማሊሢ ታኣኒ፡- «ናገረና ናንጎ ጎዳሢሃ! ታ ሸኢቃ ሸኢኢያ ዋይዚ፤ ታኣኮ ሞርካ ታጊዳ ጋዓ ፑርቶ ባኮ ዋይዚ። 20 ኮሺ ማዳ ማዳ ዛላ ማሃ ዒንጎማ ፑርታ ማዳሢዳ? ዔያቶይዳ ኔ ዳጋዲ ዔቁዋጉዲ ታኣኒ ኔ ቤርታ ዔቁ ኔና ቃይሽሢ ማሊ ጳቂሢ፤ ሃኣዛጌ፥ ዔያታ ጋዓንቲ ታኣም ታኣኒ ሎኡሚ ሜቃንዳ ዔቲ ቦኣኬ። 21 ናንገና ናንጎ ጎዳሢሃ! ሃሢ ጋዓንቲ ዔያቶኮ ናኣቶ ናይዘና፥ ዔያቶዋ ያልዘና ኩርሴ፤ ዔያቶኮ ላኣላ ዓኒባኣያ፥ ሃሃ ናይ ባኣያ ማዒ ዓቶንጎ፤ ዔያቶኮ ዓቲንቆ ጋርቻ ሃይቆንጎ፥ ዳጌሢ ጊንሣ ያልዘና ሃይቁ ኩዳንጎ። 22 ዔያቶ ማንገ ያላንዳ ዓሲ ዔርቲባኣንቲ ዔያቶይዳ ዳኬ፤ ዔያቶ ማኣራ ዒላቲ ዋይዚንቶንጎ፤ ዔያታ ታኣኒ ሎኡማንዳ ዔቶ ታኣም ቦኣኬ፤ ታኣኒ ዓዲንታንዳ ፒራሢያ ታኣም ዔያታ ጊኢጊሸ። 23 ናንገና ናንጎ ጎዳሢሃ! ዔያታ ታና ዋዳ፤ ማሌ ጌሮ ማዳ ኔ ዔራሬ፤ ዬያር ዔያቶኮ ዳቢንቶ ዓቶም ጌይ፣ ጎማ ዔያቶኮ ጌኤሽካንዳጉዲ ማዳ፣፣ ኔ ቤርታ ዔያቶ ባሽንቲሲ፥ ኔኤኮ ዳኤጉ ዳጎና ዔያቶ ባይዜ» ጌይ ሸኢቁ።

19

ዖቲ ዋዳ ኮኣኪንሃና ኮኣኪንሃ

1 ናንገና ናንጎ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔ፡- «ዳንዲ ማንዚ ማኣራ፣ ዖቲ ሻንቁ፤ ዬካ፣ ዳርና ቁኤሶና፣ ጩዋ ጩዋ ማዓ ጩሚ ደኦሪ ኔኤና ዋላ ዔኪ ዳንዳ። 2 ሃይቁ ዖቶ ኩን፣ ካር ጌይንታዘና ጌይ ሄሮሚ ደኦጮ ዳንዳ፤ ዒኢካ ታኣኒ ኔኤም ኬኤዛ ቃኣሎ ሂዚ ጌይ ዳጊዲ ኬኤዜ፡- 3 ዬሁዳ ካኣቶንታ ዬሩሳላሚ ዳርንታ ቢያ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ፥ ቢያ ባኮ ማንጌ ጎዳሢ ዒንሢሃም ጋዓ

ባኮ ዋይዘዋቲ፤ ሃይሾ ዓካሪ ታኣኒ ዋይዘ ዓሲኮ ዑሰካ ጌላንዳ ፑርታ ባይሲንታ ዒንሢሃ ዳር ጋንዳ። 4 ዬያ ታ ማዳንዳሢ ዳራ ታና ሃሽሢሃ ማሌ ያኦዘም ዒንጎ ባኣዚ ዒንገ ሃያ ቤዘ ዒኢሴሢሃ፤ ዔያቶ ማዔቲያ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዳዳንሢ ዬሁዳ ካኣታኣ ቢያ ዬያ ዔያታ ካኣሽካ ያኦዘ ዛሎ ዔራ ባኣዚ ባኣያኬ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቲ ጌኤሺ ማዔ ዓሶ ዋዳ ሃያ ቤዘ ሱጉሢ ሳዓ ዔያታ ማሃ። 5 ዔያታ ፔኤኮ ናኣቶ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ታሚና ሚቸ ዒንጋ፤ ባዓኣሌ ጌይንታሢሃም ዒንጎ ቤሲ ኮሸ፤ ዔያታ ዬያይዳንዳጉዲ ታኣኒ ዔያቶ ዓይሢባኣሴ፤ ፔቲታዎ ዬያ ዛላ ማሊ ታዎ ታኣኒ ማሊባኣሴ። 6 ዬያር ሃይ ቤዘ «ቶፔቲ» ጊንሣ ሃሃ «ሄሮሚ ደኦጮ» ጌይንቲ፣ ዓቲም «ሹፒ ደኦቸ» ጌይንታንዳ ዋዳ ሙካንዳ። 7 ዬሁዳ ዳርና ዬሩሳላሚ ዳርና ማሊ ቱኬ ባካ ቢያ ሃሮ ቤዘይዳ ማዳንቲ ኩሙዋጉዲ ታ ላኣጋንዳ፤ ዔያቶኮ ሞርካ ዔያቶ ባሻንዳጉዲና ያሊ ዔያቶ ዋዳንዳጉዲ ታ ማሃንዳ፤ ሌዘ ዔያቶኮ ጩሪንጩ ባራና ካፖና ካይዚ ቦያና ታ ሙኡዛንዳ። 8 ሃሮ ካታሚሎ ታኣኒ ደይሲ ባይዚ ዓሲኮ ዑሰካ ጌላያ ማሃንዳ፤ ዒኢና ዳንዳ ዓሲያኣ ዲቃቲ ፔኤኮ ዳንጎ ዓርቃንዳ። 9 ሞርኬ ካታሚሎ ማንገ ዳር ጋፒሳ፤ ሙኪ ዔያቶኮ ካራ ባይዛንዳ፤ ዬሮ ዋዳና ሙዎ ባኣዚ ቢያ ጋፒንዳሢ ዳራ ናይዳንቲ ዋሊ ሙዓንዳ፤ ዬያ ሌሊቱዋንቲ ሾዔ ዓሳ ፔኤኮ ናኣቶ ሙዓንዳ።»

10 ዬካ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ታኣና ዋላ ዓኣዳ ዓሶ ቤርታ ያቶ ታኣኒ ጳዲሲ ዋዳንዳጉዲ ዓይሢ፤ 11 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ዔያቶም ታና ኬኤዘም ጌይ ዓይሢሢ፡- «ሃይ ሃይቁ ያታሢ ጊንሣ ዋላ ካንሢ ማኸንታ፤ ዳንዳዑዋኣሢጉዲ ሃያ ዳርና ሃሮ ካታሞና ዒማይዲ ታ ቡርሻንዳ፤ ዓሳ ፔኤኮ ሃይቁ ዓሶ ዳኡካንዳ ማሌ ቤሲ ጳዲንዳሞሢር ቶፔቲይዳ ዳኡካንዳ።» 12 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ቶፔቲይዳ ታ ማዳ ጎይያ ሃሮ ካታሞና ናንጎ ዓሶናይዳ ታ ማዳንዳ፤ 13 ዬሩሳላሚ ዳርንታ ዬሁዳ ካኣቶንታ ናንጎ ማኣራ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዔያታ ፔ ኬኤዎኮ ዑ፣ ጩሪንጩ ማኸንቶም ዑንጃ ጩቢሻሢንታ ማሌ ያኦዘም ዋይዳ ዑዞ ዋሃ ኬኤ፣ ቢያ ቶፔቲጉዲ ዒኢቲያ ማዓንዳ።»

14 ዬካ፣ ታኣኒ ቃኣሎ ኬኤዘንዳጉዲ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዓይሢ፥ ቶፔቲይዳ ማዒ ሙኬ፤ ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ጌኤዞ ማኣርይዳ ዳራ ቡካ ቤዛ ዔቁ ሂዚ ጌይ ታኣኒ ዔያቶም ኬኤዜ፡- 15 «ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ፥ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓ፤ ዔያታ ዋይዚ ዒ፣ ፑርታ ዓሲ ማዔሢሃ ሃሮ ካታሚሎና ኮይሎይዳ ዓኣ ቤዘ ቢያይዳ ኬዳንዳ፤ ጌይ ታኣኒ ኬኤዜ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዔያቶይዳ ታኣኒ ዔኪ ሙካንዳ።»

20

ዓርሚያስ ፓሽሁራ ጌይንታ ቁኤሶሰኬያና ማርማ ማርማ

1 ጌኤዞ ማኣርኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይሢ፥ ዒማሬ ናኣዚ፥ ፓሽሁራ ጌይንታ ቁኤሶሰኬይ ዬያ ዋይዘ፣ 2 ታና ዓርቁ ዓሳ ጳርቃንዳጉዲ ዓይሢ፤ ጌኤዞ ማኣርኮ ኬዳ ዛሎና ዓኣ፥ ቢኢኒያሚ ማርሾ ካርይዳ ቶኮ ታኣኮ ዳጃና ቱኪሴ። 3 ዘር ጉቲሎ ዬያይዲ ታና ዒ ቱኪሴ ዳ፣ ሃሢ፣ ሱላዛ ታኣኒ ዒዛም፡- «ሃይካ፣ ሴካ ናንገና ናንጎ ጎዳ ኔኤኮ ሱን፣ ፓሽሁራ ጌይ ዔኤላዓኬ፤ ኔኤም ናንገና ናንጎ ጎዳ ጌሢ ሱን፣ ቢያ ቤሰካ ሜቶ ማዞ ሂርጊሻ፣ ጋዓያ። 4 ናንገና

19:2 19:2 2ካኣቶ. ማ 23:10፤ ዓር. 7:30-32፤ 32:34-35። 19:5 19:5 ለዊ. ዓከ 18:21። 19:9 19:9 ዔቃ. ማ 4:10፤ ላሚ. ዋማ 28:53።

ዪሁዳ ካአቲ ማእር ዓሶይዳ ዋጎና ዋገ

11-12 ዳውቲ ዜርዖ ማዕፍ፣ ዪሁዳ ካአቲ ማእር ዓሶም ከኤዛንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዓይህ ቃአላ ያዲኩ፡- «ታአኒ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህም ከኤዛ ባኮ ዋይዙዋቲ፤ ቢያ ከላ ከላ ዓይህ ዋገ ዋጎ ዋጎሲ፣ ፔቲይ ባገህ ቡሪ ጌኔ ማዶ ማዶዋጉዲ ካፒ ላአጉዋቲ፤ ዪያ ዓይህ ማዶ ባአቲ ጋዓንቴ ዓይህ ማዶ ፑርቶ ማዶ፣ ዓቁያና ታአኮ ዳጋ ታሚጉዲ ዓኤታንዳኔ፤ ዪያ ዋዳንዳ ዓሲያአ ባአሲ፤ 13 ዪሩሳላሜ! ኔኤኒ ቦኦሊዳ ዓአ ዳኤፒ ሹቸጉዲ ደአጫዳ ቤዛፓ ዳግ ጌይ ዳዳኔ፤ ጋዓንቴ ታአኒ ኔና ያላንዳኔ፤ ኔኤም ጋዓንቴ ዓይሳ ዓሲያ ማዶም ዋልቁና ዋርዲዮ ኔኤኮ ሻሂ ጌላንዳያ ማሉዋሲ፤ 14 ጋዓንቴ ኔኤኒ ማዶ ባኮ ዛሎና ታአኒ ኔገዳ ማዶ ዓጋንዳኔ፤ ካአቶ ማእራ ኔኤኮ ታሚና ሚቸገታንዳጉዲ ታአኒ ማሃንዳኔ፤ ዪያ ታማ ከይሎይዳ ዓአ ባኮ ቢያ ፁኡጋንዳኔ፤ ዪያ ጋዓህ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳኩ።»

22

ዓርሚያስ ዪሁዳ ዓጮ ካአቲ ማእር ዓሶም ከኤዜ ቃአሎ

1-2 ዳውቲ ዜርህ ማዕፍ፣ ዪሁዳ ካአቲ ናንገ ማእር ዋቲ ካአቲንታ ካአቲ ቢታንቶ ዓይህ ዓሶንታ ዪሩሳላሜይዳ ናንገ ዳርንታም ሂዚ ጌይ ታአኒ ከኤዛንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዓይህ፡- 3 «ታአኒ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ፒዜ ዋገና ጎኔ ማዕ ባአዚ ዓይህ ማዶንዳጉዲ ዓይህ፤ ፔቲይ ባገህ ቡሪ ጌኔ ማዶ ማዶዋጉዲ ካፒ ላአጉዋቲ፤ ማሌ ዓጪ፣ ሙኩ ዓሶ፣ ዓዳንታ ዓይህንታ ሃይቁ ዜኤር ናአቶንታ ዜኤርይንዳንህንታ ካራ ባይዚ ማታሲ፣ ሃይካ ዪሩሳላሜይዳ ጌኤሽ ዓሲ ዋዲ፣ 4 ዓዳ ታአኒ ዓይህ ማዶ ጎይዖ ዓይህ ማዶቲ ዳውቲ ዜርዖ ካአቲም ያይታ፣ ከዳዓኩ፤ ሃያኮ ቤርታ ማዶንታ ጎይዖ ቢታንታ ዓይህንታ ዓሶንታ ዳርንታ ዋላ ማዶ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሂና ቶጊ ሃያ ካአቲም ማእር ጌሎ ካርና ካርና ጌላኒ ዓይህ ዳንዳዓ፡- 5 ታ ዓይህ ዓይህ ዓይህ ካፒ ከንሁዋአያ ማዕፍ ሃይ ካአቶ ማእራ ሻሂንቲ ደዓንዳሂ ታና ታ ጌፒ ጫአቃኔ፤ ዪያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳኩ።»

6 «ዪሁዳ ካአታ ናንገ ማእራ ጌሌዓዴ ዓጮና ሊባናኦሴ ዲኮናጉዲ ታአም ሚዛጳያኩ፤ ጋዓንቴ ዓኤካ ዓሲ ናንጉዋ፣ ጉሪ ቤሲ ታአኒ ዪያ ማሃንዳኔ። 7 ዪያ ማእር ሻሂ ባይዛንዳ ዓሲ ታአኒ ዳካንዳኔ፤ ዓያታ ፔኤኮ ሂርጎ ዓከ ዪዓንዳኔ፤ ሊባናኦሴ ሚያና ኮሽና ቱርቱር ቲቂ ቲቂ ታሚዳ ዓጋንዳኔ።»

8 «ዪሁዳ ዓኤካ ዳንዳ ማሌ ዓጮ ዓሳ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ሃኖ ዳኤ፣ ካታሜሎይዳ ሃያጉዴ ባይሲንታ ዓከ ዪዔህ ዓይሳርናንዳይ? ጌይ ጌይ ዋሊ ኮይላ ያአጫንዳኔ። 9 ያዲ ጌይ ያአጫሰካ፣ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ዓይህንታ ያአዛሂና ዋላ ዓይህ ጫአቁ ጫአቁም ሃሽ ማሌ ያአዞ ዓይህ ካአሽከሂርና ዪያም ዓይህ ማዶሂር ዪይ ማዶንቲህ ዓያታ ዓራንዳኔ።»

ዓርሚያስ ሻሉሜ ጌይንታ ዓሂ ዛሎ ከኤዜ ባአዚ

10 ዪሁዳ ዳሬዮቲ! ካአቲ ዓሶሲያሴ ዛሎ ዪኤከ፣ ሲዚ ሃይቁሂር ያደፎ፣ ጋዓንቴ ዓሶሲያሴ ናአዚ፣ ሻሉሜ ለሚ ማዶ ሙከንዳዋ ቤሲ ዓውታሂር

ዒ ሸይንቴ ዓጮ ዓሂ ዛሎ ዛሂር ዒኔ ማቁ ዒዛ ዪኤኩዋቲ። 11 ዓዶ ቤዛ ዪሁዳይዳ ካአታዳ፣ ካአቲ ዓሶሲያሴ ናአዚ፣ ዳዒንቴ ዓውቲ ዳንዴ ሻሉሜ ዛሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ማይ ለሚ ዒዚ ሙካዓኩ፤ 12 ዒዚ ዒኤካ ዳዒንቴ ዳንዴ ዓጮይዳ ሃይቃንዳሂር ለሚ ሃኖ ዓጮ ዒ ዛገንዳዋሲ።»

ዓርሚያስ ካአቲ ዓሶዓቁሜ ዛላ ከኤዜ ባአዚ

13 ካአቲም ማእር ፔኤኮ ጌኔ ጎይሂና ማዢሳሂ ኩሶ ከኤዖ ፔኤኮ ፒዜ ዋገባአ ጎይሂና ማዢ ዓሂ ፔዓጪ ዓሲታንቴ ዓይህ ባአዚባአያ ጉሪ ማዶሻ ዓሂ ዒ ማዶ ማዶኮ ጪጉዋ ዓሂም ባዴዕ! 14 ዪይ ዓሂ፡- «ታአኒ ታአኮ ዳልጊ ኩባ ጋርሲና ዓአ ማእሪ ማዢንዳኔ፤ ዪያጉዲ ዳልጊ ዳልጊ ፑልታ ካራ ታአኒ ጌሃንዳኔ፤ ዪያ ማእር ታአኒ ዳልጊ ዳልጊ ዳኤሊ ዚቢቁ ሚሂና ሚዛጳሲ ኮሻንዳኔ፤ ዘቂ ዳንኪ ቃላሜና ታአኒ ዪያ ማእር ቲሽካንዳኔ» ጋዓኔ።

15 ማሌ ዓሳ ማዶሂዳ፣ ሱህ ዓአዳ ኮሽ ቃራ ማዕ ዳኤሎ ዚቢቆ ሚያና ማእር ማዢሂር

ቢያሂ፣ ቃራ ካአቶ ኔኤኒ ማዕያ ኔኤም ማላ? ኔ ዓዴ ኩሙሂ፣ ጊዳ ለዔ ዋዘና ናንጌኔ፤ ዒዚ ቢያ ዋዴ ፒዜ፣ ሃህ ጎኔ ዓሲ ማዕያና ዒ ማዶ ባካ ቢያ ዒዛም ጌኤጋያ ማዕኔ።

16 ዒዚ ማንቆ ዓሶና ማታዳ ዓሶናም ፒዙሞና ዋጋሂር ቢያ ባካ ዒዛም ጌኤጋኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓሪሂ ጌይዖ ዪያታሂ ዓሬ።

17 ኔኤኮ ማዶ ጌኤሽ ዓሲ ዋዲሂና ዓሲ ሂርቂ ዋይሆሂኩ፤ ኔኤኮ ዓአፖና ዒናና ዓአ ቤዛ ዓርቲባአ ጎይሂና ጌሽ ዓኤቢ ዲቢ ዳንቂሂዳ ሌሊኩ።

18 ዪያር ናንገና ናንገ ጎዳ ዪሁዳ ካአቲ፣ ዓሶሲያሴ ናአዚ ዒሶዓቁሜ ዛሎ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒዚ ሃይቃ ዋደና

«ዋኦ! ታ ዒሽ ዋኦ! ጌይ ያዩ ዪኤካንዳ ዓሲ ባአሲ፤ ዪያጉዲ ሃህ ዋኦ! ኦ ጎዳ፤ ኦ ካአቲዮ ዋኦ! ጌይያአ ዪኤካንዳ ዓሲ ዳዳኩ።»

19 ሌዛ ዒዛኮ ቦንቸባአያና ጎቸንቲ ዪሩሳላሜ ካታሞኮ ዲያ ዙላ ከሲ ሃሪ ጎይሂ ዳኤከንታንዳኔ።»

ዪሩሳላሜይዳ ሃላንዳ ማቶ ዛሎ ዓርሚያስ ከኤዜ ቃአሎ

20 ዪሩሳላሜ ዳሬዮቲ! ዓይህ ዋሊ ናሽካ ሚሳታ ባሽንቲ ሎአሜኔ፤ ሊባናኦሴ ዲኮ ከሰከ ዒላቲዋቲ፤ ባአሳኔ ዓጮ ዳንዲ ዪኤኩዋቲ፤ ሞዓአቤ ዲኮ ቶኦካ ከሰከ ዓቂ ቃዩዋቲ።

21 ዓይህ ያርጎጪ ናንገ ዋደና ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህም ከኤዜኔ፤ ዓይህ ጋዓንቴ ዋይዘ ዒዳኔ፤

ዓይዖ፣ ዓርቃዖ ዓይህ ማዶማ ዪማኩ፤ ዒዛም ዓይህንቶ ዓይህ ዒዳኔ።

22 ዓይህ ማዶ ጎሞ ዛሎና ዢራዴላባ ፒዩ ዓከ ዳንዳሂጉዲ

21:11-12 21:11-12 2ካአቶ. ማ 23:31-34፤ 2ዮኦሲ. ዓሃኩ 36:1-4። 22:18 22:18 2ካአቶ. ማ 23:36—24:6፤ 2ዮኦሲ. ዓሃኩ 36:5-7።

ዲንህ ህንቃ ዓሳ ፒዊንቲ ዔውታንዳኔ፤
 ዲንህ ጉሙርቃ፥ ዲንህከ ሦሎ ሚሳታ
 ዲንህቲ ዔርቲባኣ ዓጪ ዳንዳንዳኔ፤
 ቦርሲንቲና ዳውሲንቲና ዲንህም ማዓንዳኔ።
 23 ለባሮኦሴ ዲካፓ ዔኪ ሙኮና ዳኤሎ ዚቢቆና ማዦና
 ማኣራ ኮሺና ሃሠ ዲንህ ሃውሺ ርንጋኔ፤
 ጋዓንቲ ሸይቹ ዓርቁ ለኣላጉዱ ባኒፃ ዲንህ ዓርቃኣና
 ዲንህ ምዕይታንዳይ?

ዲኮኒያይዳ ርንጋኔ ሜታህ

24 ዲኮኒያይዳ ርንጋኔ፡- ዲኮኒያይዳ ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ ሂዚ
 ጌዔኔ፡- «ታ ሸምፓ ሃይቆ! ኔኤኒ ታኣኮ ሚዛቆ ኩጮይዳ
 ዓኣህንቲ ዓኣ ማላቶ ከኢራህጉዱ ማዔቴያ ታ ኔና ከሲ
 ከኤራንዳኔ፤ 25 ኔና ምዳኒ ኮዓ ዓሶና ኔኤኒያ ኮሺ ዲገጫ
 ዳር፤ ጌይፃ፡- ባብሎኔ ካኣቲ ርብካዳናፎንጋታ ባብሎኔ
 ዓሶንታም ታ ኔና ዓኣህ ዲንጋንዳኔ፤ 26 ኔናንታ ኔና ሸዔ
 ዲንዳንታ ዲንህ ዳውሲንቲ ዳንዲ ባይቃንዳጉዱ ታኣኒ
 ማሃንዳኔ፤ ዲንህ ቢያህ ዲንህ ሸይንቲባኣ ዓጪ ዳንዲ
 ዲኣካ ሃይቃንዳኔ። 27 ሃኖ ዓጩሎ ላሚ ዛጋኒ ኔኤኒ
 ጳቂሃንዳኔ፤ ጋዓንቲ ላሚ ኔ ማዒ ሙካዓኩ።»

28 ታኣኒ ዲሚና ሂዚ ጌዔኔ፡- «ካኣቲ ዲኮኒያ ቶኦቹንቲ
 ሃይቁ ሶቲ ሶኦቹንቲ ኮቡዎያጉዱ ማዓንዳኔ ጌይህዳ?
 ዲኣንታ ርኣቶንታ ዔያታ ዔርቆ ዓጪ ዲንህቲ ዔውታህ
 ዓይጎርዳይ?»

29 ዓጪዮ! ዓጪዮ! ዓጪዮ!
 ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ ጋዓ ቃኣሎ ሞይቲ!

30 «ሃይ ዓህ ርኣታፓ ቢያ ፔኤኮ ጉሪ ዓቲ
 ርንጋኣ ዲኣኮ ገኢጉዎያ ማዓንዳጉዱ ርንጋኔ ርንጋ
 ጎዳ ምጌኔ፤

ዳውቴኮ ካኣቲ ምዕይቶ ዳካላኒ
 ዪሁዳይዳ ካኣታዳንዳ ዜርህባኣያ፥ ናይ ሸይባኣ
 ዓሲ ጌይ ዲዛ ፃኣፔ፤
 ዪያ ጌዔህ ታና፥ ርንጋኔ ርንጋ ጎዳኩ።»

23

ሃጊ ማዓንዳ ባኣዚ ዛላ ከኤዚንቲ ባኣዚ

1 «ታኣኮ ቆልሞ ማዔ፥ ዳር ዣኣሊሳ ዓሶና ባይዛ ዓሳ
 ዲንህና ባይዔ።» ሂዚ ጋዓና ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ። 2 ርንጋኔ
 ርንጋ ጎዳ፥ ዲሲራዔኤሌሌ ዳር ህንቃ ዓሶም ሂዚ
 ጋዓኔ፡- «ዳር ታኣኮ ዲንህ ኮይሳ ጎይፃ ሃንቁባኣ፤ ዲንህ
 ታኣኮ ዳር ዳውሲ ዣኣሊሲ ባይዜኔ፤ ዪያር ዲንህ ማዳ
 ፑርቶ ማዳር ቢያ ታ ዲንህዳ ሜቶ ዓጋንዳኔ። 3 ፒኢጫዲ
 ዓቲ ታ ዳር ታኣኒ ዜርቁ ሃሺ ዓጮይዳፓ ቢያ ቡኩሲ
 ዔያታ ሸይንቲ ዓጮ ዔኪ ዪዓንዳኔ፤ ዔያታ ሚርጌ ናይ
 ሸዓንዳህረ ፓይዳ ዔያቶኮ ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዳንዳኔ።
 4 ዔያቶ ህንቃንዳ ዓሲ ታኣኒ ዶኦንዳኔ፤ ታኣኮ ዳራ
 ሃካፓ ሴካ ዲገቹሞና ዲቃቲህና ባኣያ ርንጋንዳኔ፤ ሃህ
 ዔያቶይዳፓ ፔቲ ዓሲታዎ ሴላዳዓኩ፤ ዪያ ጌዔህ፥ ታና
 ርንጋኔ ርንጋ ጎዳኩ።»

5 ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዳውቴ ዜርፃ ባኣካፓ
 ዪሎ ማዔያ ካኣቲ ታኣኒ ዶኦንዳ ምዳ ሙካንዳኔ፤ ዪይ
 ካኣታህ ዔራቶና ምዕሃንዳኔ፤ ዓጮይዳ ቢያ ፒዜ፥ ሃህ
 ጎኔ ማዔ ባኣዚ ማዳንዳኔ። 6 ዔዚ ካኣታዳ ምዳና ዪሁዳ
 ዳራ ዳቂንታ ዳንቃንዳኔ፤ ዲሲራዔኤሌ ዳራኣ ኮሺ ርንጋ
 ርንጋንዳኔ፤ ዲኣኮ ሱንፃ፡- ሉኤም ዪሎ ባኣዚ ማዳ ርንጋኔ
 ርንጋ ጎዳ ጌይንታንዳኔ።»

7 «ዓሳ፡- «ዲሲራዔኤሌ ዳር ጊብፃ ዓጫፓ ዔኪ ከሴ
 ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ ሃይቆ!» ጌይ ጌፒንዲ ምዳ ዪዓንዳኔ።
 8 ዪያ ሃሺ ዔያታ፡- «ዲሲራዔኤሌ ዳር ከዶ ዛሎ ዓጫፓ፤
 ጊንህ ሃህ ዔያታ ዜርቁንቲ ዓኣ ማሌ ዓጫፓ ቡኩሲ ዔኪ
 ሙኩ ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ ሃይቆ!» ጌይ ጌፒንዳኔ፤ ዪካፓ
 ዔያቶ ዓጮ ማዔህዳ ዔያታ ርንጋንዳኔ።»

ዔርሚያስ ሶኦሲ ማሊፃ ከኤዛኔ ጌይ ሉኤቃ ዓሶ ዛሎ ከኤዜ ባኮ

9 ሶኦሲ ማሊፃ ከኤዛ ዓሶ ዛሎ ታ ማላዛ ታኣኮ ዓና ሶዩ
 ማዕቃኔ፤

ሚጌፃ ታኣኮ ጎጋይቃኔ፤
 ርንጋኔ ርንጋ ጎዳንታ ዲኣኮ ዳማዳ ቃኣሎንታር
 ታኣኒ ምዳና ዐዦ ዐሽኪ ማህንቲ ዓሲ ማዔኔ፤

10 ሳዓ ቢያ ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ ሃሺ ዘኣሰካ ኮኦማያ ማዔ
 ዓሶና ኩሜኔ፤

ሶኦሲ ማሊፃ ከኤዛ ዓሳ ዲንጊንቲ ቢታንቶና
 ጊቲቃይዳ ማዳ ማዳኔ፤

ፑርታ ጎይህ ዔያታ ዓኣዳኔ፤
 ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ ሳዩ ጋዳንቁህረ

ሳዔላ ዪኤካኔ፤ ቦኦሎይዳ ቆልማ ህንቃ ባካ ቢያ
 ማሌኔ።

11 ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ሶኦሲ ማሊፃ ከኤዛ ዓሶና ቁኤሴናኮ ዓያናና ርንጋ
 ርንጋ ፑርቲኔ፤

ማሌ ዓታዛ ጌኤዦ ማኣርይዳታዎ ዔያታ ፑርታ
 ባኣዚ ማዳኔ።

12 ዪያር ዔያታ ዳንዳ ጎይፃ ሃሊህ ዔያቶም ማዓንዳኔ፤
 ዲሞና ሃንታኣና ጎይፃ ዣኣሊ ዔያታ ሎኦማንዳኔ፤

ሜቶ ታ ዔያቶይዳ ዔኪ ዪዓኣና ዳኤህ ባኣዚ
 ዳካንዳኔ፤

ዪያ ጌዔህ ታና፥ ርንጋኔ ርንጋ ጎዳኩ።።

13 ሳማሪያይዳ ዓኣ ታ ማሊፃ ከኤዛ ዓሳ ማዳ ሻኣካ ባኮ
 ታ ዳንቁኔ፤

ዔያታ ባዓኣሌ ሱንፃና ሎንሃ ከኤዚ ከኤዚ ታኣኮ
 ዳር፥ ዲሲራዔኤሌ ዳቢሳኔ።

14 ጋዓንቲ ዪራሳላሚይዳ ዓኣ ታ ማሊፃ ከኤዛ ዓሳ
 ዪያይዳፓ ዐህ ዓኣዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳህ ታ ዛጌኔ፤

ዔያታ ዘኣሰካ ኮኦማኔ፤ ሉኤቂያኣ ጌሰታኔ፤
 ዓሶ ፑርታ ማዳም ዲቁሳኔ፤

ዪያይዳፓ ዔቁያና ዳራ ፑርታ ማዳፓ ጊንህም
 ጎቡዎሴ።

ዪያር ዔያታ ታ ቤርቶይዳ
 ሶዶሚና ጋሞራ ዓሶናጉዱ ጋፒ ፑርቲኔ።

15 «ዪያር ታኣኒ፥ ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ማዢ
 ጎዳህ ዪራሳላሚይዳ ዓኣ ታ ማሊፃ ከኤዛ ዓሶ ዛሎ ሂዚ
 ጋዓኔ፡-

«ዓጩሎይዳ ካራና ዲኢሳ ማዳ ዔያታ ዳልገሸህረ
 ጫንቹ ሞላሺ ታ ዔያቶ ሙኤዛንዳኔ፤ ምዕዳ ዳኤሻኣ
 ዔያቶ ታ ዐሻንዳኔ።»

16 ርንጋኔ ርንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ማዢ ጎዳህ
 ዪራሳላሚ ዳርም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታ ማሊፃ ከኤዛኔ ጋዓ
 ዓሳ ከኤዛ ባኮ ሞይዚፖቲ፤ ዔያታ ሃጊ ማዳንታኦ ባኣዚ
 ከኤዚ ዲንህ ጌሻንዳኔ፤ ዔያታ ዲንህም ከኤዛንዳህ
 ዔያታ ፔ ዲኖና ማሌ ባኣዚ ማዓንዳኣፓዓቲም ታ ዔያቶም

ከኤዜያ ማዕዳኑ፤ 17 ታ ቃኦሎ ዋይዞ ዒዳ ደሮሞ፡- ለንሣሮ ዘቲ ጎዑዋቱ፤ ከሺ ማዕዳኑ፤ ዒያታ ጋዓንዳኑ፤ ዋይዞ ዒዳ ፑርቶ ዓሣሞ ዒያታ፡- ለኤሌባ ባኣሴ፤ ፔቲታዎ ማታ ኔና ሄላባኩ፤ ጋዓንዳኑ።»

18 ዒያቶ ባኣካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳኒ ማሊ ዘርታ ዘር ዋይዞ፤ ሃሃ ዌያ ጌይንቲ ባኮ ዒና ዒኪ ዓይሣንቲይ ያናዳይ? 19 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሰጋ ፑርቶ ዓሶ ቶኦኮይዳ ባዞ ጉዳሣ ዳኤጎ ባዞ ዋኦ ያዓዛ ሙካ ዋኦጉዳ፤ ሃሃ ገንሣ ደዲ ዓልጎ ዠባሬጉዳ ሙኪ ኬዳሣ ኮሺ ዛጌ። 20 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒ ማሌ ባኮ ማዳኒ ኩንሣንዳያ ሄላንዳኦና ዒዛኮ ሰጋ ማዕያቱዋሴ፤ ሃጋ ዳራ ዌያ ቢያ ፔጋሲ ጋፒ ዒራንዳኑ።

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኑ፡- «ፔ ሸኔና ዒያታ ሩኤሪ ዳንዳኑ፤ ዌና ታ ማሊዎ ከኤዛ ዓሶ ታኣኒ ዳኪባኣሴ፤ ታኣኒ ታ ማሊሣኪ ጌይ ፔቲታዎ ዒያቶም ከኤዜ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዒያታ ጋዓንቲታ ሱንዮና ታ ማሊሣኪ ጌይ ዒኤቢ ከኤዛኔ፤

22 ዋንዴ ዒያቶ ባኣካፓ ታኣኒ ማዳኒ ማሊ ዘርታ ዘር ዋይዞይ ዓኣያ ማዕቴ ታ ቃኦሎ ዒያታ ከኤዜያናንዳኑ፤ ታኣኮ ዳሮዋ ዋሶ ጎይዮ፤ ገንሣ ሃሃ ፑርቶ ናንጋፓ ሃሺሲ ማሃያናንዳንቲኩ።»

23 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኑ፡- «ታኣኒ ዑኩንታ ሃኪ ማዕ ቤዞ ቢያሣንቲይዳ ዓኣ ያኦሲኩ። 24 ታኣኒ ጫሪንጮንታ ሳዖንታ ኩሚ ዓኣ ያኦሲቱዋዳ? ዓሲ ጴዳዋ ቤሰካ ዓኣሸንቲቲ ታኣኒ ዳንቁዋ ያኦሲዳ? 25 ታ ሱንዮና ሉኡቁ ከኤዛ ዓሳ ጋዓ ባኮ ታኣኒ ዋይዞኔ፤ ታ ዓውቲ ዓውታዳኔ፤ ዓውቲ ታኣኒ ዛጌኔ፤ ጌይ ጌይ ዒያታ ዒላታኔ። 26 ዌና ታ ማሊዎ ከኤዛኔ ጋዓ ዓሳ ፔ ማሊዎና ማዞ ዒኩ፤ ሉኡዙዋ ባኮና ዳሮ ታኣኮ ዳሲሺ ናንጋሣ ዋማ ሄላንዳኦናዳይ? 27 ዒያቶኮ ዓደንሣ ባዓኣሌ ካኣሸኪ ታ ሱንዮ ዋሌሣጉዳ ዒያታኣ ፔኤኮ ዓውቶ ዋሊም ከኤዚ ከኤዚ ሸሬም ታኣኮ ዳራ ታ ሱንዮ ዋላንዳያ ዒያቶም ማላኔ። 28 ታ ማሊሣ ከኤዛያታዎ ዓውቲ ዓውታዳ ዓሲ ዓኣቶ ፔኤኮ ዓውቶማ ሌሊ ከኤዛንጎ፤ ታኣኮ ቃኦሎ ዋይዞ፤ ታ ማሊዎ ከኤዛ ዓሲ ጋዓንቲ ዒማ ዒ ዋይዞማ ጉሙርቁንቲሣና ከኤዛም፤ ዲኢሪና ማይ ዓኣፒናኮ ዓይጎ ፔቲዋ ዓኣይ? 29 ታኣኮ ቃኣላ ታሚጉዳ፤ ሃሃ ገንሣ ደደ ላሎ ሹዋ ዳይ ጋኣጫ ሞቶሻጉዳኩ። 30 ፔቲ ባጋሣፓ ቃኣላ ዉኡቁሣና፡- ሃይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ቃኣላኩ፤ ጌይ ከኤዛ፤ ታ ማሊዎ ከኤዛኔ ጋዓ ዓሶ ታኣኒ ዒዒዳኔ። 31 ዒያታ ፔ ዒናፓ ከሲ ዒኩ፡- ሃይ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ቃኣላኩ፤ ጌይ ከኤዛ፤ ታ ማሊዎ ከኤዛ ዓሶዋ ታ ዓዳኔ። 32 ሃይሾ ታኣኒ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓሣ ዋይዞዋቲ! ሉኡዙዋ ሌሊ ማዕ ዓውቶ ፔኤኮ ከኤዛ፤ ታ ማሊዎ ከኤዛኔ ጋዓ ዓሶ ታ ዒዳኔ፤ ዌያ ዓውቶ ዒያታ ከኤዚ ከኤዚ ሉኡዚ ሌሊ ማዕ ፔኤኮ ሆኦሊንቲዮና ታኣኮ ዳሮ ጎኔ ጎይዮፓ ከሳኔ፤ ታ ዒያቶ ዳኪባኣሴ፤ ታኣም ዳንዳዋቲ ታ ጌይባኣሴ፤ ታኣኮ ዳሮም ማኣዳ ባኣዚ ዒያታ ከኤዛ ባኣዚያ ባኣሴ፤ ዌያ ጌዒሣ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ።»

ሉኡዚ ባኣዚ ማዕ ባኮ ከኤዛ ዓሶ

33 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኑ፡- «ዒርሚያሴ! ታ ማሊዎ ከኤዛ ዓሲ፤ ቁኤሴ፤ ሃንጎ ሃሃ ታ ዳርፓ ፔቲ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባሲ ማዕ ዳኤ፤ ባካ ዓይጎዳይ? ጌይ ኔና ያኦጮቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባሲ ማዕ ዳኤ፤ ባካ ዓይጎሣኔ፤ ዌያ ፔ ቤርታፓ ዒንሣ ዒ ሸኣሻንዳኔ፤ ጌይ ዒያቶም ከኤዛ። 34 ታ ማሊዎ ከኤዛ ዓሲ፤ ቁኤሴ፤ ሃንጎ ሃሃ ዳርፓ ፔቲ ዓሲ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባሲ

ማዕ ዳኤሣ ባኣዚ፤ ጌይ ከኤዜቲ ዌያ ዓሣንታ ዒዛኮ ማኣሮ ዓሶንታይዳ ማቶ ታኣኒ ዓጋንዳኔ። 35 ዌያ ጌይዎ ሃሺ ፔቲ ፔቲሣ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃ ከኤዜ ባካ ዓይጎዳይ? ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦኡም ዋዚ ጌዒይ? ጌዒ ፔኤኮ ለጋሣና ዒገናሣያ ያኦጮንዳያ ኮይሳኔ። 36 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባሲ ማዕ ዳኤሣ ባኣዚ፤ ጌይ ፔቲታዎ ዒኤቢ ከኤዚ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዛ ቃኣላ ዋይቲ ባሲ ማዕ ዳኤ፤ ዳንዳዳይ? ዒንሣ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ቢያ ባኮ ማዞ ጎዳሣኮ ቃኦሎ ዋሲሳኔ። 37 ኔኤኒ ዒርሚያሴ! ታ ማሊዎ ከኤዛሣ ኮይላ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዚ ጌይ ማሃ ከኤዜይ? ዓይጎ ባኣዚ ከኤዜይ? ጌይ ያኦጮ። 38 ጋዓንቲ ዒያቶ ባኣካፓ ታኣኮ ዓይሣዎ ዋይዞ ዒዳ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባሲ ማዕ ዳኤሣ ባኣዚ፤ ጌይ ዒያታ ከኤዛያ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባሲ ማዕ ዳኤ፤ ባኣዚ ጌይጉፔ ጌዒ ታ ዒያቶም ከኤዜንቲ ዒያታ፡- «ያኦሲኮ ባሲ ማዕ ዳኤሣ ባኣዚ፤ ጌዒሣሮ፤ 39 ታኣኒ ታ ቶኦኮና ዒንሣንታ ዒያቶንታ፤ ገንሣ ሃሃ ዒያቶና ዒያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሣናም ዒንጌ ካታም ከዲ ዒኪ ታ ቤርታፓ ሸኣሻ ከኤራንዳሣ ዒያቶም ከኤዛ። 40 ዒያቶይዳ ታኣኒ ፔቲታዎ ዋሊንታኦዎ፤ ናንገና ናንጋንዳ ቦርሲንቲና ሞኦሪንቲሣና ዒኪ ዌዓንዳኔ።»

24

ላምዎ ኮታና ጌሣንቲ ቤሌሴ ሚዎ ዓኣፓ ኮኦኪንሃ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌኤዙ ማኣሮኮ ሆታ ጌሣንቲ ቤሌሴ ሚዎ ዓኣፓ ጌሃናያ ላምዎ ኮታ ታና ዳዋኔ፤ ዌይ ያዲ ማዕሣ ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናያኦሬ ዒዮዓቁሜ ናኣዚ፤ ዌሁዳ ካኣቲ፤ ዒኮኒያኔ ዌሁዳ ዓጮ ዋይሣ ሱኡጎና ዋላ፤ ኩጮና ዒቦ ማዳ ዒራ ሃኣምንታ ማሌ ማሌ ባኣዚ ማዳያ ማዕ ዒሮ ዓሶዋ ዋላ ዌሩሳላሚፓ ዲዒ ዒኪ ባብሎኔ ዳንዳሣኮ ገንዳኦኩ። 2 ፔቲ ቤርታሳ ኮቲሎ ጋራ ሃንጎ ቤሌሶ ሚዎ ዓኣፓፓ ቤርታ ካፃ፤ ሚዛጲ ዓኣፒ ዓኣያኩ፤ ላምዓሳዞኮ ገንሣ ቤሌሴ ሚዎ ዓኣፓታዎ ሙይንታኒ ዳንዳዑዋ ጎይሣ ፑርቲያ ጋራ ዓኣኔ፤ 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒማና ታ ኮይላ፡- «ዒርሚያሴ! ኔኤም ዓይጎ ባኣዚ ጴዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ታኣኒያ፡- «ታኣኒ ቤሌሴ ሚዎኮ ዓኣፒ ዳንቃኔ፤ ቃራ ማዕ ዓኣፓንሣ ኮሺ ሚዛጲያኩ፤ ፑርቲያ ዓኣኔ፤ ዌያ ታ ጋዓንቲ ሙዓኒ ገኢጉዋያ ጋፒ ፑፑርቲያኩ።» ጌይ ማሃኔ።

4 ዌያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዒኔ፡- 5 «ታኣኒ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒሲራዒኤሌ ያኣዛሣ ባብሎኔ ዓጮ ታኣኒ ዳኩ ታ ዳሮ ዌንሣ ቃሮ ቤሌሶ ሚዎ ዓኣፓንሣጉዳ ማሃ ዛጋኔ፤ 6 ዒያቶኮ ሸምፓሣ ታኣኒ ካፒ ሃሮ ዓጮ ማሃ ዒኪ ዌዓንዳኔ፤ ታ ዒያቶ ማዞ ቁቁሳንዳኔ፤ ታ ዒያቶ ሻሃዓኩ፤ ታ ዒያቶ ሚሣጉዳ ቲካንዳኔ፤ ቲጊ ቲጋዓኩ፤ 7 ታኣኒ ያኦሲ ማዕሣ ዒያቶ ታ ዒርዛንዳኔ። ዌካፓ ዒያታ ጉቤ ዒኔና ታባንሣ ማዕንዳሣሮ ዒያታ ታ ዳራ ማዕንዳኔ፤ ታኣኒያ ዒያቶኮ ያኦሲ ማዕንዳኔ።

8 «ዌሁዳ ካኣቲ፤ ሴዳቁያሴንታ ዒዛ ኮይላ ማዕ ዒዛ ዞራ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ፤ ዌያጉዳ ሃሃ ዌሩሳላሚይዳ ናንጋ ዓሶፓ ሃሮ ዓጮይዳ ዓቲ ዓኣ ዓሶንታ ገብፃ ዓጮ ዳንዴ ዓሶ ቢያ ጋዓንቲ ሙዓኒ ገኢጉዋያ ማዕ፤ ፑርቲ ቤሌሴ ሚዎ ዓኣፓንሣጉዳ ታኣኒ ማሃንዳኔ። 9 ዒያታ ዳውሲንቲ ዳንዳንዳጉዳ ታኣኒ ማሃ ዓጮይዳ ዓጮ ጉቤሣኮ ካኣታ ዒያቶ ዒያያ፤ ጫሽኪንታያ፤ ሃይሴ ማሃ ዒያቶ ጉሪ ከኤዚ ሸርያ፤ ሚኢጫ ዓማሎያና ዒላቶና ዓሲያ ዒያቶ ታ ማሃንዳኔ። 10 ዒያቶንታ ዒያቶኮ ቤርታኣ

ዓድንህንታም ታኣኒ ዒንጌ፣ ሃኖ ዓጩሎፕ ያልዘና፣ ናይዘና ደማ ደማ ደርዖና ታ ዔያቶ ኩርሳንዳ።»

25

ዓጩኮ ኪዳ ዛላፕ ያላኒ ሙኬ ሞርኬ

1 ዒዮሲያሴ ናኣዘ፣ ዒዮዓቄሚ ዪሁዳይዳ ካኣታዳንቲ ያይዳሳ ለዓ ዪሁዳ ዳር ዛሎ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ኬኤዘ ባኣዘ ዓኣኔ፤ ዩይ ኬኤዘንቲህ ባብሎኔ ካኣቲ፣ ናብካዳናዎኦሬ ካኣታዳ ቤርታሳ ለዖናኬ፤ 2 ዩይር ታኣኒ ዪሁዳ ዳርና ዩሩሳላሚ ዳርናም ሂዚ ጌዔ።- 3 «ዓሞኣኔ ናኣዘ፣ ዒዮሲያሴ ዪሁዳይዳ ካኣታዳንቲ ታጳ ሃይህሳ ለዓፕ ዓርቃዖ ዳንዲ ሃማ ሂላንዳኣና ላማታሚ ሃይህ ለዔይዳ ቢያ ናንገና ናንገና ጎዳ ታኣም ኬኤዘ ጎይህ ዳዔ፤ ዒዚ ጋዓ ባኮ ታ ዒንህም ኬኤዘፕ ገንህም ጌይባኣሴ፤ ዒንህ ጋዓንቲ ጳቂህ ዒና ዔኪባኣሴ፤ 4 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዛም ማዳ፣ ዒዛ ማሊዖ ኬኤዘ ዓሶ ዋሊ ሂሊሲ ዒንህም ዳኬንቲያ ዒንህ ዔኤቢኬ ጌይ ዒና ዔኪ ዋይዘባኣሴ፤ 5 ዩይታ ዒንህም፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንህንታ ዒንህንቲ ቤርታኣ ዓድንህንታም ዒንጌ፣ ሃኖ ዓጩሎይዳ ናኣናና ዒንህ ናንገኒ ዒንህንቲ ፑርቶ ናንጎና ማዳና ሃሺ ማዕቀቲ፤ 6 ሜሌ ያኦዞ ካኣሽኪፕቲ፤ ዔያቶም ማዳፕቲ፤ ዘገያ ዘገፕቲ፤ ዒንህ ኩቻ ዒንህ ማዜ ሜሌ ያኦዞም ዘገ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዳጎ ዔቂሲፕቲ፤ ዩያ ዓይህያ ዒንህ ካፔቲ ዒዚ ዒንህዳ ማቶ ዓጋዓኬ» ጌይ ኬኤዘ ናኣኮኬ። 7 ሃህ ዔያታ ዒንህም ሂዚ ጌይ ኬኤዘ፡- ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዔ፤ ዒንህ ኩቻ ዒንህ ማዜ ያኦዞ ዛሎና ታና ዒንህ ዳጋሴ፤ ዒንህዳ ዒንህረ ዒንህ ፑርታ ባኣዘ ዔኪ ዩዔ።።

8 «ኩ ዒዛም ዋይዘዓ ዒንህ ጌዔህረ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዔ። 9 ሃይሾ፣ ታኣኒ ዓጩኮ ኪዳ ዛላ ዓኣ ጸጳ ባንህ፤ ገንህ ሃህ ታኣም ማዳያ ማዔ፣ ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናዎኦሬ ባንህ ኪኢታ ዓሲ ዳካንዳ፤ ዪሁዳ ካታምንታ ዒኢካ ናንገ ዓሶዎ፣ ዩያፕዲ ገንህ ዓሺኒ ማዔ ዓጩ ዳርዋ ዔያታ ያላንዳፕዲ ታ ዔያቶ ዔኤላንዳ፤ ኮይላ ዓኣ ዓሺኖ ዓጩና ዋላ ሃኖ ዓጩሎ ታኣኒ ባይዘንዳ፤ ዛገም ዒጊቻያ፣ ዓሲያ ሚኢጪ ዓማላንዳፕዲ ናንገና ሻሂንቲ ካታማ ማዔ ዳዓንዳፕዲ ታኣኒ ሃሻንዳ፤ ዩያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳኬ። 10 ዋዛዳያንታ ዒላሾ ዑኡሲንታ ዔፕ ዑኡሲያ ዋይዘንቲዋፕዲ ታኣኒ ማሃንዳ፤ ገንህ ሃህ ሃኣኮ ዒኢካ ዋይንቲዋፕዲ፣ ደሚና ዒኢካ ታሚ ፖዒያ ፖዑዋፕዲ ታኣኒ ላኣጋንዳ። 11 ሳዔላ ካራና ደዔ ካታማና ዓሲያ ናንጉዋያ ጉሪ ቤሲ ማዓንዳ፤ ዩያታ ዳራ ላንካይታሚ ለዔ ባብሎኔ ካኣቲ ዳማ ዋርቃንዳ።

12 ዩካፕ ላንካይታም ለዓ ጋፕዛ ባብሎኔንታ ዳርንታ ካኣቲንታይዳ ዔያታ ዳቤ ዳቢንቶ ዛሎና ማቶ ታኣኒ ዓጋንዳ፤ 13 ታኣኒ ዳር ቢያህዳ ዔኪ ዩዓንዳ፤ ጌይ ዔርሚያሴም ኬኤዘ፣ ሃያ ማጻኦፕዲ ያኣፕንቲ ዓኣ ፑርቶ ባኮ ቢያ ኬይሲ ባብሎኔ ታ ማታሳንዳ። 14 ባብሎኔ ዓሳ ማዳ ፑርቶ ባኮ ቢያ ኮይሳማ ታ ዔያቶም ዒንጋንዳ፤ ሜሌ ዳሪ ሚርጌንታ ዳኤፕ ዳኤፕ ካኣቶንታ ዔያቶ ዓይሌ ማሂ ዋይህንዳ።»

ናንገና ናንገ ጎዳ ሜሌ ዳርይዳ ዓጋንዳ ፑርቶ ባኮ

15 ዒሲራዔኤሌኮ ያኦሲ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ታኣም ጌዔ፡- «ታኣኮ ዳጎ ማዔ ሃያ ዋይና ዑዙ ኩንሃና ዑዙ

ዓንጎ ታ ኩጫፕ ዔኪ፣ ታኣኒ ኔና ዳካ ዳር ኮይላ ዳንዲ ዔያቶ ዑሾ። 16 ዔያታ ዑሽካዖ ዔያቶይዳ ታኣኒ ዳካንዳ ያሎ ዛሎና ዒና ባይቂ ዜኤማንዳ።»

17 ዩይር ዩያ ዑዙና ዓኣ ዓንጎ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ኩጫፕ ዔኪ ዒዚ ታና ዳኬ ዳር ቢያህ ኮይላ ዳንዲ ዔያቶ ዑሾ፤ 18 ዩሩሳላሚ ዳርንታ ዪሁዳ ካታም ዳርንታ ፔኤኮ ካኣቶንታ ቢታንታ ዒንገንቲ ዓሶንታ ዋላ ዩያ ዑዙ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዙፕ ዑሽኬ፤ ዩያይዳፕ ዔቄያና ዩንህ ቤዛ ዛገም ዒጊቻያ፣ ዓሲ ናንጉዋ ዳውላ፤ ገንህ ሃህ ዓሲ ጫሺ ጫሽካያና ጋዳማ ጋዳንቃ ቤሲ ማዓንዳ።

19-26 ዩያ ዑዙ ዑሽካኒ ኮይሳ ሜሌ ዓሳ ሃካፕ ለካ ፓይዲንታ ዓሶኬ፡- ገብፄ ካኣቲ ፔኤኮ ደንዘና ቢታንቶ ዒዚ ዒንጌ ዓሶና ዋላ፤ ገብፄ ዳርና ገብፄይዳ ሙፕ ዓሲ ማዔ ናንገ ዓሳ ቢያ፤ ያኦፄ ዓጩይዳ ናንገ ካኣታ ቢያ፤ ፒሊሰፄኤሚ ዓጩ ካታምኮ ዓሰቄሎናይዳ፣ ጋኣዛይዳ፣ ዔቅሮኔና ዓሽደዳናይዳ፣ ገንህ ሃህ ሜሌ ቤዛይዳ ናንገ፡- ዔይኦሚ ዳራ፣ ሞዓኣቤንታ ዓሞኣኔ ዳርንታ ቢያ፤ ዪርሲና ሲዳና ዓጩ ካኣታ ቢያ፤ ሜድቴራኒያ ባዞ ኮይላ ዓኣ ዓጩ ካኣታ ቢያ፤ ዳዳ፣ ቴማኔንታ ቡዜ ካታምንታ ቢያ፤ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎ ጋንጋርይዳ ዓኣ ጋፕኖ ሜኤዳ ዳራ ቢያ፤

ዓሪቤ ዓጩ ካኣታ ቢያ፤ ዳውላዳ ዓጩይዳ ናንገ ጸጳ ካኣታ ቢያ፤ ዜምሪ፣ ዔላኣሚንታ ሜዶኔ ዓጩ ካኣቶንታ ቢያ፤ ሃንጎ ሃህ ዓጩኮ ኪዳ ዛሎና ሃኬያ ማዖም ዑኬ ዓኣ ካኣታ ቢያ ፔ ዋይና ዋይና። ሳዖ ቢያህዳ ናንገ ዳራ ጉቤ፤ ዩያ ዑዙ ዓንጎና ዓኣ ዑዙፕ ዑሽካንዳ፤ ጋፒንይይዳ ባብሎኔ ካኣቲ ዩያ ዑዙ ዑሽካንዳ ኮይሳ።

27 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔ፡- «ታኣኒ፣ ቢያ ባኮ ማዜ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዞህ ዔያቶይዳ ዔኪ ዩዓንዳ ያሎ ዛሎና ዔያታ ማህንቲ ጩኣሽካንዳያ ሂላንዳኣና፤ ገንህ ሃህ ሎኦሚ፣ ዔቂ ባሽንታንዳያ ሂላንዳኣና ዩያ ዑዙ ዔያታ ዑሽካንዳፕዲ ታኣኒ ዓይህንዳህ ዳርም ኬኤዘ፤ 28 ዩያ ዑዙ ዓንጎና ዓኣ ዑዙ ኔ ኩጫፕ ዔያታ ዔኪ ዑሽኮ ዒያያ ማዔ፡- ሃያ ዑዙ ዒንህ ዑሽካንዳፕዲ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ማዔ ያኦዞህ ዓይህ። ጌይ ዔያቶም ኬኤዘ። 29 ሃይሾ፣ ታኣኒ ባይዘያ ታኣኮ ሱንፃ ዔኤሊንታ ካታምፕ ዓርቃንዳ፤ ሂንዳ ዓካሪ፣ ዔያታ ታኣኒ ዓጋ ማታህፕታ ቶላንዳፕዲ ዔያቶም ማላ? ታኣኒ ዓጩይዳ ቢያ ናንገ ዳርይዳ ያልዚ ዔኪ ዩዓንዳህረ ፔቲታዖ ታኣኒ ዓጋ ማታህፕታ ቶላንዳ ዓሲ ባኣሴ፤ ዩያ ጌዔህ ታና፣ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳኬ።

30 «ዔርሚያሴ! ኔኤኒያ ታኣኒ ኔኤም ኬኤዘ ቃኣሎ ቢያ ዳጊዲ ኬኤዘንዳያ ኮይሳ፤ ዩያቶ ዳርም ሂዚ ጌዔ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ጫሪንጫፕ ዳኤፕ ዑኡሲ ዋይዘሳ፤ ዒዚ ናንገ፣ ዒዛም ዳማዳ ኬኤዘፕ ጉጉንሃ፤ ሳዖይዳ ዳኤፕ ዑኡሲ ዋይዘሳ፤ ዋይና ጩኡጳ ዓሶ ጎይህ ዳኤፕ ዑኡሲና ጌሶታ፤ ሳዖይዳ ናንገ ዓሶም ቢያ ዳኤፕ ዑኡሲ ዋይዘሳ።»

31 ናንገና ናንገ ጎዳ ዳር ዘሪ ጎራ ዋይና ዋይዘሳ ዑኡዛ ዳንዲ ዓጩኮ ጋፕ ሂላ፤ ሜሌ ዳር ቢያህዳ ጌሰቲ ዋጋ፤

ፑርቶ ዓሰዋ ዒ ዋዎዳኔ
ዴያ ጌዔሢ ናንገና ናንገ ጎዳኩ።»

32 ቢያ ባኮ ማዠፍ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃይሹ፣ ዳርይዳ ቢያ ፔ ዋዳና ዋዳና ባይሲንታ ሙካንዳኔ፤ ዓጮኮ ካራፓ ቢያ ዴኤፒ ዓልጎ ዠባሪ ዔቃንዳኔ። 33 ዬኖ ዎድና ናንገና ናንገ ጎዳ ዎዳንዳ ዓሰኮ ሌዛ ሳዎኮ ካራፓ ጋፓ ሃላንዳኣና ኬኤሪንቲ ኩማንዳኔ፤ ዔያቶ ዩኤካንዳ ዓሲያ ጴዳዓኬ፤ ዬያር ዔያታ ቡኡራጉዲ ቦልካ ኬኤሪንቲ ዓታንዳኔ።

34 «ዒንሢ፣ ሱኡጋ ዩኤኩዋቲ፤ ዒንሢ፣ ዳር ካፓ ዓሳ ዑኡዘ ዒንሢን ደገዲ፡- «ዎኦ! ዎኦ!» ጎዑዋቲ፤ ዲቢንሢዳ ኮላዲ ኮላዲ ያዩዋቲ፤ ቢያሢ ዒንሢ ሹኪንታንዳ ዎዳ ሃሌኔ፤ ዠኢጮ ዓጪና ማዠና ቦንቲንታያ ማዔ ባኣዚ ኬዲ ሃይቃዎ ቡርቪንታሢጉዲ ዒንሢያ ያዲ ቡርቪንቲ ላኣለንታንዳ። 35 ዬይ ሱኡጋ ፑኒ ጌላንዳ ቤሲ ባኣሲ፤ ዳር ካፓ ዓሳኣ ቶላንዳ ጎይሢ ባኣሲ። 36 ሄንቃ ዓሳ ዒላታንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቆልሞኮ ሄንቆ ቤዘ ባይዘሢር ቆልሞ ዓድንሢ ዒናፓ ዩኤካኔ። 37 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዴኤፓ ዳጎ ዛሎና ኮሺ ዔያታ ናንገ ማኣራ ዔያቶኮ ሻሂንቲ። 38 ሄርቂ ዎይሢ ዓሰኮ ጩንቶ ሳፓሮና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዴኤፓ ዳጎናፓ ዔቁያና ሳዔላ ዓሲ ናንጉዋ ጉሪ ቤሲ ማዔሢር ዘቢ ናንገ ቤዘ ሃሺ ፑኒ ዴንዳሢጉዲ ዔያታ ፑኒ ባይቃንዳኔ።»

26

ዓርሚያስ ጌኤዠ ማኣራ ኬኤዘ ባኮ

1-2 ዒዮሲያሴ ናኣዚ፣ ዒዮዓቁሜ ዪሁዳይዳ ካካኣታዳማና ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ጌኤዠ ማኣራይዳ ዓሳ ቡካ ቤዘ ዔቁጋፓ ዪሁዳ ካታሞይዳፓ ቢያ ዘገ ካኣሸካኒ ሙካ ዳርሞ ታኣኒ ኔና ዓይሢሢ ቢያ ፔቲ ባኣዚ ታዎ ባይሱዋዎ ኬኤዘ፤ 3 ጎዎንቲ ዴራ ዋይዚ ፑርቶ ማዳፓ ማዓንዳያናንዳኔ፤ ዔያታ ማዓያ ማዔቲ ዔያቶኮ ፑርቲማፓ ዔቁያና ዔያቶይዳ ታኣኒ ዔኪ ዬዓኒ ማሌ ባይሲንቶ ሃሻንዳኔ።»

4 ዳርሞ ሂዚ ጌይ ኬኤዘንጎ ጌይ ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ዓይሢ፡- «ታኣኒ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሢሞ ዒንጌ ዎጎ ጎይዎ ዒንሢ ማዳባኣቲ፣ ታኣማኣ ዒንሢ ዓይሢንቲባኣቲ፣ 5 ዒንሢ ዋይዘባኣያ ማዔቲያ ታኣም ማዳ፣ ታ ማሊዎ ኬኤዘ ዓሰ ለሚ ለሚ ታ ዒንሢ ባንሢ ዳከኔ፤ 6 ዋይዘ ዒዎ ሃሹዋያ ዒንሢ ማዔቲ ሴኤሎይዳ ታኣኒ ማዳ ባኮንሢ ቢያ ሃያ ጌኤዠ ማኣራይዳ ለሚ ሃሢ ታ ማዳንዳኔ፤ ዓጮ ዴራ ቢያ ሃኖ ካታሜሎኮ ሱንዎ ጋዳንቁሢ ሱንሢ ማሃ ፓይዳንዳኔ።»

7 ቁኤሰንታ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዘ ዓሰንታ ዳርንታ ቢያ ጌኤዠ ማኣራይዳ ዬያ ታ ኬኤዘሢ ዋይዘኔ፤ 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ታና ኬኤዘም ጌይ ዓይሢ ባኮ ቢያ ኬኤዚ ታ ኩኩርሳኣና ታ ዔሪባኣንቲ ታና ዔያታ ዓርቁ፡- «ሃያ ዎዎዳንዳ ዓሲከ!» ጌይ ዒላቲኔ፤ ገንሢ ሃሢ፡- 9 «ሃይ ጌኤዠ ማኣራ ሴኤሎ ማዓንዳኔ፣ ጌይ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንዎና ኔኤኒ ኦኡም ሎንሃ ኬኤዘሢ ዓይጎርዳይ? ሃሢ፡- ሃና ካታማ ባይቃንዳኔ፤ ሃካ ናንገንዳ ዓሲያ ጴዳዓኬ» ኔኤኒ ጌዔሢ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ታና ያኦጮኔ። ዬካፓ ዴራ ቢያ ጌኤዠ ማኣራይዳ ቡኪንቲ ታኣኮ ኮይሎ ሙኪ ማንጌኔ።

10 ዒማና ዪሁዳ ዓሰ ዎይሢ ሱኡጋ ዬያ ባኮ ዋይዘዎ ካኣቲሞ ማኣራፓ ኬሰኪ ጌኤዠ ማኣራ ሙኪኔ፤ ዬካፓ ጌኤዠ ማኣራኮ ዓኮ ጌሎ ካርይዳ ፔ ቤዘ ዴዔኔ። 11 ቁኤሰና ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዘ ዓሰና ዳርናም ዔያታ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃይ ዓሢ ጌዔ ባኮ ቢያ ዒንሢ ዒንሢ ቶኦኪና ዋይዘኔ፤ ኦ ካታሞይዳ ዒ ፑርታ ሎንሃ ባኣዚ ኬኤዘሢር ዒ ዎዳንታንዳያ ኮይሳኔ።»

12 ታኣኒ፣ ዔርሚያሴ ዬያ ዳርኮ ሱኡጎና ዳርናም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃኖ ካታሞና ሃያ ጌኤዠ ማኣራይዳ ዬያ ዒንሢ ዋይዘ ሎንሃ ቃኣሎ ኬኤዘንዳጉዲ ታና ዳኪሢ ናንገና ናንገ ጎዳኩ። 13 ሃሢ ዒንሢ ናንገ ናንጎና ዒንሢ ማዳ ማዳና ላኣሚ ገኢገሺ ዒንሢኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኣዘሢም ዓይሢንታንዳያ ኮይሳኔ፤ ዬያ ዒንሢ ማዳቲ ዒንሢዳ ዒዚ ዔኪ ዬዓኒ ማሌ ባይሲንቶ ሃሻንዳኔ። 14 ታ ዛሎኮታቶ ሃይሹ ታኣኒ ዒንሢ ኩጮከ፤ ፒዜ ሃሃ ቃራ ማሊ ዒንሢም ጴዳ ባኣዚ ቢያ ታገዳ ማማዳዋቲ፤ 15 ጋዓንቲ ፔቲ ባኣዚ ሌሊ ዒንሢ ኮሺ ዔራኒ ኮይሳኔ፤ ዬይያ፡- ታና ዒንሢ ዎዴያ ማዔቲ ዒንሢንታ ሃኖ ካታሞይዳ ናንገ ዳርንታ ቢያ ጌኤሺ ዓሲ ዎዳያና ሱጉሢ ዓሲ ማዓንዳኔ፤ ዬያ ላቲዎ ሃይሶ ኬኤዘንዳጉዲ ዒንሢ ባንሢ ታና ዳኪሢ ጎኔና ፔኤር ናንገና ናንገ ጎዳኩ።»

16 ዬካፓ ዳርኮ ሱኡጎና ዳርና፡- «ሃይ ዓሢ ኦኡም ኬኤዘሢ ኦ ያኦሲ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳሢ ሱንዎና ማዔሢር ዒ ዎዳንታኒ ኮይሱዋሴ» ጌይ ቁኤሰና ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዘ ዓሰናም ኬኤዘኔ።

17 ሄሊሳዎ ሃሃ ጋርቶ ጪሞ ባኣካፓ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዔቁ፣ ዒኣካ ቡኩ ዳርሞ ሂዚ ጌይ ኬኤዘኔ፡- 18 «ሂዘቁያሴ ዪሁዳይዳ ካኣታዲ ዓኣንቲ ሞሪሾቲ ዓጮይዳ ያኦሲ ማሊዎ ኬኤዘ፣ ሚኪያሴ ቢያ ባኮ ማዠፍ ጎዳሢ ኬኤዘ ሎንሃ ቃኣሎ ዳርሞ ሂዚ ጌይ ቤርታ ኬኤዘናኣኮኩ፡- «ዲዮኔ ጎሽጉዲ ጎሽኪንታንዳኔ፤

ዬራሳላሚ ሻሂንቲ ቡኡራ ኩሎናያ ማዓንዳኔ፤ ጌኤዠ ማኣራ ማዠንቲ ጌሜርይዳ ኩሞቡሊ ካይዚ ኬሰካንዳኔ።»

19 «ዬያ ዒ ጌዔሢር ካኣቲ ሂዘቁያሴንታ ዪሁዳ ዳርንታ ሚኪያሴ ዎዳሺያ? ዎዳሺባኣሲ! ሂዘቁያሴ ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ዒጊጪ ዒዛ ማኣራንዳጉዲ ሺኣቁኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዔያቶይዳ ዔኪ ዬዓኒ ማሌ ፑርቶ ባኮ ሃሽኔ፤ ኦኡኒ ሃሢ ጋዓንቲ ፑርቶ ባኮ ኦ ባንሢ ዔኤላኒ ገኢኔ።»

20 ቁሪያትይዓሪሚይዳ ናንገ፣ ሸማያ ናኣዚ፣ ዑሪያ ጌይንታሰኬይያኣ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሢ ዓዳ ዔርሚያሴ ኬኤዘ ጎይዎ ሃኖ ካታሞና ሃኖ ዓጮናይዳ ባይሲንታ ሙካንዳሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንዎና ሎንሃ ኬኤዘኔ፤ 21 ካኣቲ ዒዮዓቁሜንታ ዒዚ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሰንታ ያሎ ዓሰ ዓይሢ ሱኡጋሢንታ ዑሪያ ጌዔ ባኮ ዋይዘሰካፓ ዑሪያ ዎዳንታንዳጉዲ ካኣቲ ኮዔኔ፤ ዑሪያ ዬያ ዋይዘዎ ሚርጌና ዒጊጪኔ፤ ዬያር ጊብዔ ዓጮ ፑኒ ዴንዳኔ፤ 22 ጋዓንቲ ካኣቲ ዒዮዓቁሜ ዒማና ዓክቦሪ ናኣዚ፣ ዔልናኣታኔና ሚሌ ዓሰና ጊብዔ ዓጮ ዴንዳ ዑሪያ ዔኪ ዬዓንዳጉዲ ዳከኔ፤ 23 ዬያታ ዓሳ ዑሪያ ዔኪ ካኣቲ ዒዮዓቁሜ ኮይላ ሙኪኔ፤ ዑሪያ ዎዳንቲ ጋኣጮይዳ ኬኤሪንታንዳጉዲ ካኣቲ ዓይሢ።

24 ታኣኒ ጋዓንቲ ሳኣፓኔ ናኣዚ፣ ዓሂቃሜ ታና ዓሳ ዎዳዋጉዲ ካፔሢር ዴራ ዎዳንዳጉዲ ዓኣሢ ታና ዒንጊቦኦ።

26:1-2 26:1-2 2ካኣቶ. ማ 23:36—24:6፤ 2ዮኦሲ. ዓሃኬ 36:5-7። 26:18 ሚኪ. 3:12።

26:6 26:6 ዒያ. 18:1፤ ዓይኑ. 78:60፤ ዔር. 7:12-14። 26:18

ናገረ ጎዳ ማንሣሣዳሣ ከኤዜኔ» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ታኣኒ ዬኖ ቤዛፓ ደንዳኔ።

12 ሎንሦ ከኤዛሣ፡ ሃናኒያ ቃምባር ታ ባቃናፓ ዔኪ ማንሣዛ ናገረና ናገረ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ከኤዜኔ፡-

13 «ዳንዳ! ሃናኒያም ሂዚ ጌይ ከኤዜኔ፡- ሕኤኒ ሃሣ ሚያ ቃምባር ማንሣኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ዬያ ቤዛይዳ ዓንገ ቃምባራ ገኢገሻንዳኔ፤ 14 ሃያ ዳር ቢያሣ ባቃናይዳ ዓንገ ቃምባራ ታኣኒ ዓጋንዳኔ፤ ዔያታ ባብሎኔ ካኣት፡ ናብካዳናጾጎም ዋርቃንዳኔ፤ ዬይ ዓሳ ዓታዛ ካኖ ቦዓታዎ ቢያ ዓዛም ዓይሣንገቴ ዋርቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ ታኣኒ፡ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ማዔ ቢያ ባኮ ማገፍ ጎዳ ዬያ ጌዔኔ።»

15 ታኣኒ ዬያ ሃናኒያም፡- «ሃናኒያ! ዋይዜ፤ ናገረና ናገረ ጎዳ ኔና ዳኪባኣሴ፤ ሃያ ዳር ቢያ ሉኡዚ ማዔ ባኣዚ ጉሙርቃንዳጉዲ ኔ ማሃኔ፤ 16 ዬያር ናገረና ናገረ ጎዳ፡- ሕና ታኣኒ ሳይዳፓ ዔኪ ሸኢገሻንዳኔ፤ ሃይ ዳር ታና፡ ዔያቶኮ ያኣዛሣም ዋይዜ ዒያንዳጉዲ ኔ ማሃሣር ሃይ ሌዓ ጋፑዋዋንቴ ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ» ጋዓኔ። ጌይ ከኤዜኔ።

17 ዩካፓ ሃናኒያ ዬኖ ሌዎኮ ላንካሳ ዓገረና ሃይቄኔ።

29

ዓርማያሴ ባብሎኔይዳ ናገረ ዓይሁደም ፃኣፒ ዳኪ ኪኢታ

1 ናብካዳናጾጎም ዬሩሳላሜፓ ባብሎኔ ዲዒ ዔኪ ዳንዳ ቄኤሶም፡ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶም፤ ገንሣ ሃሣ ዳርኮ ሱኡጎና ማሌ ዲዒንገቴ ዔውቴ ዓሶም ቢያ ዬሩሳላሜፓ ታኣኒ ፃኣፒ ዳኪ ኪኢታ ሂዚ ጋዓያከ፤ 2 ዬኖ ኪኢቶ ታኣኒ ፃኣፒሣ ካኣት ዒኮኒያኔንታ ጌኤሾ ማዔ ዒዛኮ ባንደንታ ዒዛና ዋላ ማዔ ዒዛም ማዳ ዓሶንታ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዪሁዳና ዬሩሳላሜናኮ ሱኡጎንታ ኩቸና ዔኤቢ ማዲ ዔራ ሃኣምንታ ገታሣንታ ቢያ ዲዒንገቴ ዔውቴሣኮ ገንፃኣከ፤

3 ዪሁዳ ካኣት ሴዳቄያሴ ባብሎኔ ካኣት ናብካዳናጾጎም ኮይላ ዬያኮ ቤርታ ዳከ፡ ሻፓኔ ናኣዚ ዔልዓሳና ሂልቄያ ናኣዚ ጌማሪያና ዑፃ ዬያ ፃኣፖና ኪኢቶ ታኣኒ ዳከኔ፤ ዬኖ ኪኢቱሎይዳ ዓኣፒ ማዒ ከኤዚንገቴ ባካ ሂዚ ጋዓያከ፡-

4 «ዬሩሳላሜፓ ዲዒንገቴ ባብሎኔ ዳንዳንዳጉዲ ዒዚ ማሃ ዳር ቢያሣም ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዛሣ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ 5 ማኣሪ ማገፍ ናገጉዋቴ፤ ቱኮ ዲማ ዲማ ማሣን ቱኩዋቴ፤ ዬያ ሚያኮ ዓኣፖዋ ሙዑዋቴ፤

6 ላኣሊ ዓከ፤ ሃሣ ሎዒያ ሎይ ናይ ሾውዋቴ፤ ናኣቶዋ ዒንሣኮ ላኣሊ ዓከሲ፤ ሃሣ ዉዲር ናኣቶ ሎይሲያ ሎይሱዋቴ፤ ዔያታ ናይ ሾንጎን፤ ዬያይዲ ፓይዳ ዒንሣኮ ዲዲቦንጎ፤ ዳኮፓ፤ 7 ዲዒንገቴ ዒንሣ ዔውቴ ዳንዲ ናገረናጉዲ ታኣኒ ማሃ ካታምዎ ዲጪሣ ማዓንዳ ኮሺ ባኣዚ ኮዑዋቴ፤ ዬይ ካታም ዓሳ ኮሺ ናገረ ናገረጎዳጉዲ ታና ሸኢቁዋቴ፤ ዔያታ ኮሺ ናገረ ናገረቴ ዒንሣኮ ኮሺ ናገረ ናገረጎዳኔ። 8 ታኣኒ፡ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ማዔ ቢያ ባኮ ማገፍ ጎዳሣ ዒንሣ ባኣካ ናገረ ሎንሦ ከኤዛ ዓሶናኣ ማዎም ሃጋኣ ባኣዚ ኑ ዔራኔ ጋዓ ዓሶና ቢያ ዒንሣ ጌሺንቱዋጉዲ ላቲ ታ ዒንሣም ከኤዛኔ፤ ዔያቶኮ ዓውቶዋ ዔኤቢከ ጌይጉቴ። 9 ዔያታ ታ ሱንጎና ዒንሣም ከኤዛ ሎንሣ ቢያ ሉኡዚ ባኣዚከ፤ ታ ዔያቶ ፔቴታዎ ዳኪባኣያከ፤ ዬያ ጌዔሣ ታና፡ ናገረና ናገረ ጎዳከ።»

10 ናገረና ናገረ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ባብሎኔይዳ ዒንሣ ናገረጎዳ፡ ላንካይታም ሌዓ ጋፑሰካፓ ለሚ ታኣኒ ዒንሣ ሺሪ ዛጋንዳኔ፤ ዒንሣ ዓጮ ባንሣ ታኣኒ ዒንሣ ማሃኒ

ጫኣቄ ጫኣቄም ኩንሣንዳኔ፤ 11 ዒንሣ ዛሎ ታኣኒ ማላ ማሊያ ታ ዔራኔ፤ ዬይ ማሊያ፡- ፑርታ ባኣዚቁዋንገቴ ኮሺ ባኣዚ ዒንሣም ጴዲሳያ፡ ዒንሣ ዋዛ ጌሣ ካፓ ኮኩ ባኣኣ ማዲንገቴ ኩማንዳጉዲ ማሃያከ፤ 12 ዩካፓ ዒንሣ ታና ዔኤላንዳኔ፤ ታ ባንሣ ዑኪ ታና ዒንሣ ሸኢቁንዳኔ፤ ታኣኒያ ዒንሣም ዋይዛንዳኔ፤ 13 ዒንሣ ታና ኮዓንዳኔ፤ ዒንሣ ታና ኮዓሣ ጉቤ ዒኔፓ ማዔቴ ታና ዒንሣ ዳንቃንዳኔ፤ 14 ጎኔ ታ ዒንሣም ጋዓኔ! ታና ዒንሣ ዳንቃንዳኔ፤ ታኣኒ ዒንሣ ዒንሣኮ ዓጮ ባንሣ ማሃንዳኔ፤ ታኣኒ ዒንሣ ዜርቄ፡ ዓጮ ቢያሣዳፓ ቢያ ቡኩሳንዳኔ፤ ታኣኒ ዒንሣ ዳውሲሲ ዳካንዳሣኮ ቤርታ ዒንሣ ዓኣ ቤዛ ገንሣ ታ ዒንሣ ማሃ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ዬያ ጌዔሣ ታና፡ ናገረና ናገረ ጎዳከ።»

15 «ናገረና ናገረ ጎዳ ባብሎኔይዳ ሎንሦ ከኤዛ ዓሲ ኦኡም ከሴኔ» ጌይ ዒንሣ ከኤዛኔ። 16 ዳውቴኮ ካኣቱም ያይቶ ዳካሊ ዳዒ ዋይሣ፡ ካኣታሣንታ ዒንሣጉዲ ዲዒንገቴ ዔውቴባኣያ ማዒ ሃኖ ካታም ናገረ ዒንሣ ዒንሣ ዛሎ ታኣኒ፡ ናገረና ናገረ ጎዳ ጋዓሣ ዋይዙዋቴ። 17 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ዔያቶይዳ ያልዚ፡ ናይዚንታ ዳማ ዲማ ደርዖንታ ዔኪ ዬዓኒከ፤ ሙይንታኒ ዳንዳዑዋያ ማዒ ፑርቱ ቤሌሴ ሚያ ዓኣፖ ታ ዔያቶ ማሃንዳኔ፤ 18 ያልዚና፡ ናይዚና፤ ሃሣ ዲማ ዲማ ደርዖና ታ ዔያቶ ዳውሳንዳኔ። ዓጮ ጉቤይዳ ናገረ ማሌ ዳራ ቢያ ዔያቶይዳ ማዲንገቴም ዛጋ ባኮና ዲቃታንዳኔ፤ ዔያታ ዜርቄንገቴ ዳንዳንዳጉዲ ታኣኒ ማሃ ቤዛይዳ ቢያ ዔያቶይዳ ታ ዔኪ ዬዓ ፑርቶ ባኮ ዛጋ ማሌ ዳራ ቢያ ዒገቹምና ካራ ባይዛንዳኔ፤ ዬይ ዳራ ቢያ ሚኢጪ ዓማሎ ባኣዚ ዔያቶ ማሃንዳኔ። 19 ዬይ ቢያ ዔያቶይዳ ሂላሣ ታኣም ማዳ፡ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎና ለሚ ለሚ ታ ዔያቶም ከኤዜ ቃኣሎ ዔያታ ዋይዚ ዓይሣንቶ ዒፃሣርከ።» 20 ዬሩሳላሜፓ ባብሎኔ ዳውሲሲ ታኣኒ ዳከ ዓሳ ዒንሣ ቢያሣ ታኣኒ፡ ናገረና ናገረ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዙዋቴ።

21 «ናገረና ናገረ ጎዳ ሱንጎና ሉኡዙም ሎንሦ ዒንሣም ከኤዛ፡ ቆላያ ናኣዚ ዓክባቤና ማዕሴያ ናኣዚ ሴዳቄያሴና ዛሎ ዒሰራዔኤሌኮ ያኣዛሣ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ሂዚ ጌይ ከኤዜኔ፡- ዬያቶ ታኣኒ ባብሎኔ ካኣት፡ ናብካዳናጾጎም ዓኣሣ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚ ዔያቶ ዒንሣ ዛጋንገቴ ዋዲንዳኔ። 22 ዬሩሳላሜፓ ዲዒንገቴ ባብሎኔ ዔውቴ ዳራ ቢያ ፔቴ ዓሲ ጋዳንቃኒ ኮዓ ዋደና፡- ባብሎኔ ካኣት ሸምፔና ዓኣንገቴ ታሚና ሚቹ ዋዴ ሴዳቄያሴና ዓክባቤናጉዲ ያኣሲ ኔና ማሆንጎ! ጋዓንዳኔ፤ 23 ዔያታ ያዲ ማይ ዓታንዳጉዲ ጌይንቴሣ ዓሲኮ ዑሰካ ጌላ ጎሜ ዔያታ ማዴሣርከ፤ ዔያታ ዋዋይ ጌዔቴ ፔኤኮ ላጎ ማዔ ዓሶኮ ላኣሎ ዒኢሴኔ፤ ታኣኒ ዔያቶ ዓይሣባኣ ሉኡዚ ባኣዚ ታ ሱንጎና ዔያታ ከኤዜኔ፤ ዬይ ታኣኒ ዔያቶ ዓይሣ ባኣዚቁዋሴ፤ ዔያታ ማዴ ባኮ ቢያ ታ ዔራሣር ዬያኮ ታኣኒ ማርካከ፤ ዬያ ጌዔሣ ታና፡ ናገረና ናገረ ጎዳከ።»

ሹማዒያም ፃኣፒ ዳኪንገቴ ኪኢታ

24-25 ኔሃላሜ ዓጮይዳ ሾይንገቴ ሹማዒያም ሂዚ ጌዔ፤ ሃይ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ከኤዜ ቃኣላከ፤ ዬሩሳላሜይዳ ናገረ ዓሶም፡ ማዕሴያ ናኣዚ ቄኤሳሣ ሰፖኒያሴና ሃንጎ ቄኤሶናም ኔ ሱንሣና ኔኤኒ ሂዚ ጌይ ኪኢታ ዳከኔ፤ ኔ ዳከ ኪኢቶይዳ ሰፖኒያሴም ኔኤኒ ሂዚ ጌዔኔ፡- 26 «ቄኤሳሣ፡ ዮዳሃ ቤዛ ናገረና ናገረ ጎዳ ኔና ቄኤሴ ማሃ ደኦሬኔ፤ ጌኤከ።

29:2 29:2 2ካኣቶ. ማ 24:12-16፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:10። 29:10 29:10 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:21፤ ዓር. 25:11፤ ዳኣኔ. 9:2። 29:13 29:13 ለሚ. ዋማ 4:29።

ማእርይዳ ቢቲ ማዕ ወይህንዳ ሱኡጋህ ኔናኩ፤ ዬያር ታኣኒ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛያኩ፣ ጌይ ጌይ ዔኤቢ ከኤዚ ሺራ ዣኦኦ ዓሲ ቢያ ቶኮ ዲጻና፣ ባቃኖዋ ካኒ ቢራታና ጨጭዲ ቱካኒ ኔኤኒ ዳንዳዓኔ፤ 27 ሂዳዎ ኔኤኒ፡- «ታኣኒ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛያኩ፣ ጌይ ጌይ ዳሮም ዔቦ ከኤዚ ሺራ፡ ዓናቶቲ ዓጮይዳ ሾይንቲ፣ ዔርሚያስ ኔኤኒ ጎሩዋዎ ወይታዛ ዘቲ ጌዔይ? 28 ዒዚ ዔኤቢ ከኤዙዋጉዲ ላኣገንታኒ ኮይሳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ባብሎኔ ዓጮ ዲዒንቲ ዔውቲ ዳራ ሃገ ሚርጌ ለዔ ናንጋንዳኔ ጌይ፡- «ማእሪ ማዢ፣ ማታባኣያ ናንጉዋቲ፤ ዲማ ዲማ ሚህያ ቱኩዋቲ፤ ዬያ ሚያኮ ዓኣፖዋ ሙዑዋቲ፣ ጌይ ዳሮም ዒ ከኤዚ።።»

29 ዬያ ጻኣፒንቲ ኪኦቶ ስፖኒያሴ ታና፣ ዔርሚያስም ናባቤኔ፤ 30 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- 31 «ዲዒንቲ ዳንዲ ባብሎኔይዳ ናንጋ ዳሮ ቢያህም ሾማዒያ ዛሎ ከኤዚንቲ፣ ሃያ ሎንሃ ቃኣሎ ሂዚ ጌይ ዳኩ፡- «ሾማዒያ ታኣኒ ዒዛ ዳኩዋንቲ ሎንሃ ከኤዚ ለኡዚ ባኣዚና ዲንህ ጉሙርሴኔ፤ 32 ዬያር ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዛንታ ዲዛኮ ዜርዎንታይዳ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ዬያ ዓህን ዲንህ ባኣካ ቶሊ ዓታንዳ ዜርህ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ዒዚ ፔ ቶኦኪና ታ ዳሮም ታኣኒ ኮሺ ባኣዚ ማዳህ ቢያ ዛጋንዳ ካራ ባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዒዚ ታኣም ዲንህ ወይዘ ዲጻንዳጉዲ ማሄኔ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ።።»

30

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ማዕ ሙካንዳያ ማዕፃ ከኤዚንቲህ

1 ዒሰራዔኤሌኮ ያኦሲ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌይ ከኤዚ፤ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- 2 «ታ ኔኤም ከኤዜ ባኮ ቢያ ማፃኣፔይዳ ጻኣፔ። 3 ታኣኮ ዳሮ ዒሰራዔኤሌንታ ዪሁዳ ዳሮንታ ገንህ ማሂ ታኣኒ ዔኪ ዬዓንዳ ዋዳ ዑኩኔ፤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንህም ታኣኒ ዲንጌ ዓጮ ታ ዔያቶ ማሃንዳኔ፤ ዔያታ ገንህ ዬያ ዓጮ ፔ ዓጪ ማሃንዳኔ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ።።»

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳ ዳሮናም ሂዚ ጋዓኔ፡- 5 «ኮሺ ዑኣሲቱዋንቲ ካራ ባይቂ ዒገቹዋና ጎጋይቂህ ዑኡሲ ታኣኒ ወይዛኔ፤ 6 ሂንዳ ጫክ ጌይ ማሉዋቲ! ዓቲንቁ ባኒ ናይ ሾዓ? ሂዳዎ ዓቲንቃ ቢያ ሾሾዓ ላኣሊጉዲ ፔኤኮ ኩጮና ጎጾ ዓርቂ ዓኣንቲ ታ ዛጋህ ወይቲዳይ? ፔቲ ፔቲ ዓሶኮ ዓኣፖ ካራ ወይቲ ቦኦሬይ? 7 ዬና ከላ ዋዚ ማታሳያ ማዓንዳይ! ዬኖጉዳ ከሊ ማሌ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ያይቆኦም ዬይ ማቶ ወይ ማዓንዳኔ፤ ያዲ ማዕቲያ ዔያታ ዬያ ዋኣዪፓ ቢያ ዳቃንዳኔ።»

8 ቢያ ባኮ ማዢ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዬኖ ከላ ሄላኣና ታኣኮ ዳሮኮ ባቃና ዓገ ወይህ ቃምባር ታኣኒ ሚንህንዳኔ፤ ዔያታ ቱኪንቲ ካኖ ቢራቶዋ ታኣኒ ዲኡዛንዳኔ፤ ዬካፓ ዔያታ ማሌ ፃንጎ ማዕ ዳሮም ዓይሌ ማዕ ዋርቃዓኩ፤ 9 ጋዓንቲ ታና፣ ዔያቶኮ ያኣዛህም ዔያታ ዚጋንዳኔ፤ ታኣኒ ካኣቱም ያይቶይዳ ጌህ፣ ዳውቲ ዜርዎ ማዕ ዔያቶኮ ካኣቱም ዔያታ ዋርቃንዳኔ።።»

10 «ታኣም ማዳ፣ ያይቆኦ ቢገጠገ፤ ዒሰራዔኤሌ ዲቃቲ፤

ታኣኒ ኔና ሃኮ ማዕ ዓጮይዳፓ ኔኤኮ ዜርዎ ዲዒንቲ ዳንዲ ዓኣ ሳዎይዳፓ ዓውሲ ዔኪ ማሃንዳኔ፤ ያይቆኦ ማዕ ሙኪ ሂርጋ ባኣያ ኮሺ ናንገ ናንጋንዳኔ፤ ዒዛ ዲገቻንዳ ባኣዚያ ባኣሴ። 11 ታኣኒ ታኣር ዲንህና ዋላ ማዕ ዲንህ ዓውሳንዳኔ፤ ታኣኒ ዲንህ ዜርቂ ዔያቶ ባኣኮ ዳኩ ዳሮ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዲንህ ጋዓንቲ ታኣኒ ባይዛዓኩ፤ ያዲ ማዕቲያ ማቶ ታ ዲንህዳ ዓጉዋ ሃሻዓኩ፤ ታ ዲንህዳ ማቶ ዓጋንዳህ ዲንህ ዳቢ ጎይዎጉይያኩ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ።።»

12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ኪፃ ዲንህኮ ፓፀዋያ ዲንህ ጋፒ ማኣሳኔ።። 13 ዲንህ ዛሎ ሞኦታንዳ ዓሲ ባኣሴ፤ ዲንህ ኪዎኮ ዳኤሻኣ ጳዳዓኩ፤ ዲንህ ዳቃዓኩ።። 14 ዲንህ ማኣዲ ያላ ዓሳ ቢያ ዲንህ ዋሌኔ፤ ዔያታ ዲንህ ኮዑዋሴ፤ ጎማ ዲንህኮ ዲቢ፤ ፑርቱማኣ ዲንህኮ ዑህ ዓኣዳ ሚርጌህር ታ ዲንህ ታኣኮ ሞርኬጉዲ ጳርቂ፤ ሚጠንቱዋዎ ታ ዲንህዳ ማቶ ዓጌኔ።። 15 ጎማ ዲንህኮ ዲቢ፤ ፑርቱማ ዲንህኮ ዑህ ዓኣዳ ሚርጌህር ፓፃንዳ ካራ ዲንህ ባኣሴ፤ ዬያር ዲንህኮ ኪፃ ዛሎ ጉንዲሚፖቲ፤ ታኣኒ ዬያይዲ ዲንህ ማቶይዳ ዓጋንዳኔ።። 16 ጋዓንቲ ጋኣሺ ዲንህ ሙዕ ዓሳ ቢያ ዔያታኣ ፔኤር ጋኣሺንቲ ሙይንታንዳኔ፤ ዲንህኮ ሞርካ ቢያ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ፤ ዲንህ ቡራ ዓሳ ቢያ ቡሪንታንዳኔ። ዲንህዳፓ ሳሪ ዔቦ ዔኪ ዓሳ ቢያ ዲማይዲ ሳሪንቲ ዔውታያ ማዓንዳኔ።። 17 ዲንህኮ ሞርካ፡- «ዲዮኔ ከኤሪንቲ ዓቲኔ፤ ዲዛም ኮሺ ባኣዚ ማዳኣ ባኣሴ፣ ጌዔቲያ፣ ታኣኒ ገንህ ዲንህኮ ዲቢሎ ማሃንዳኔ፤ ኪፃዋ ታ ዲንህኮ ፓፃሳንዳኔ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ።።»

18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ናኣቶኮ ማእር ገንህ ታኣኒ ማዢንዳኔ፤ ፔቲ ፔቲ ማእር ታኣኒ ሚጠንቲ ማእራንዳኔ፤ ዬራሳላሚ ካታማ ለሚ ገንህ ማዢንታንዳኔ፤ ካኣቱም ማእራ ገንህ ሚናኣ ቤዛ ማዢንታንዳኔ።። 19 ዒኣካ ናንጋ ዳራ ቢያ ጋላታ ዓይኑም ዓይናዳንዳኔ፤ ዋዛናኣ ዲሊሻንዳኔ፤ ታ ዔያቶ ዲዲቢሻንዳኔ፣ ፓይዳ ዔያቶኮ ዳካዓኩ፤ ታ ዔያቶ ቦንቹሳንዳኔ፤ ዬካፓ ዔያታ ቦሂንታዓኩ።። 20 ዔያቶኮ ናኣታ ቤርታኣ ዓደንህጉዲ ዲገጠንቲ ናንጋንዳኔ፤ ዔያታ ዋላ ናንጋ ናንጋኣ ታ ቤርታ ዲዲ ማዓንዳኔ፤ ዔያቶ ሄርቂ ወይህ ዓሶ ቢያ ታኣኒ ማቶይዳ ዓጋንዳኔ።።

ታኦ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ሳይደዳ ዓከ ባኦዚ ማክፍ፤
ይይ ዓይጎዳይ ጌዔቴ ላኦሊ ዓቲንቁ ማኦዳኒ ዔቃ፤
ይያ ደማ ማዔ ዓከ ባከ ታኦ፤ ማክፍ።»

ናንገና ናንገ ጎዳ ደራ ሃገ ዖርጎጫንዳ ዖርጎቹዋ

23 ዒሰራዔኤሌ ጸኦዛሢ፤ ቢያ ባከ ወይሃ ጎዳሢ ሂዚ
ጋዓ፤- «ታኦ፤ ደር ፔ ዓጮ ባንሢ ማሂ ወደና ዪሁዳና
ካታሞናይዳ ለሚ ገንሣ ዔያታ ሄኤኒ ጎኑሞ ወርቃ ቤሲ
ማዔዜ፤ ጸኦሲሞ ደማዳ ደኤኤሌ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔና
ዓንጃንጎ» ጋዓንዳ። 24 ዪሁዳ ዓጮንታ ካታሞንታ ቢያ
ደራ ናንገ ቤሲ ማዓንዳ፤ ሳዖ ጎሸካ ዓሲና ቆልሞ
ሄንቃ ዓሲና ዒኢካ ዓኦያ ማዓንዳ፤ 25 ላቤዘንሢ ቢያ
ወልቆ ታኦ፤ ደዲሻንዳ፤ ናዮና ካራ ባይቁ ሜታዳዘንሢሞ
ሙኡዚ ዒንገ ታኦ፤ ሚሻንዳ።»

26 ዒማና ታኦ፤ ኮሺ ገንዖ ገንዒ፤ ገንዓሰካፕ ጳጫዖ
ኮይሎ ዘኔ።

27 «ታኦ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌንታ
ዪሁዳንታ ሳዖ ሚርጌ ደራና፤ ገንሣ ሃሃቆልሞና ኩንሣንዳ
ወደ ዪዓንዳ። 28 ዔያቶ ታኦ፤ ቱጋኒና ሻሃ፤ ሴካ
ሃንጋ ሺርሺ ጉኡፓኒና ባይዛኒ፤ ኩርሳኒያ ዘርቁ ዔቁ
ማዳሢጉዲ ዔያቶ ገንሣ ደቂ ዔቁሳኒ ዒማዲ ታኦ፤
ማዳንዳ።»

29 ዪዮ ወደና፡- «ደንሢ ሙዔ ሶልኮ ወይዮ ዓኦፕ
ናኦቶ ዓጮ ወዳ፤ ጌይንቲ ጌሰቲንታ
ኮኦከንሣ ዓታንዳ።»

30 ዪያ ማዔያ ዓቲሞ ሶልኮ ወይዮ ዓኦፕ ሙዔ ዓሰማኮ
ዒማና ዓጫ ሃይቃንዳ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ጎሞማና
ሃይቃንዳ።»

31 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤- «ሃይሻ ታኦ፤
ዒሰራዔኤሌ ደርና ዪሁዳ ደርና ዋላ ዓከ ጫኦቁሞ
ጫኦቃንዳ ወደ ሙካንዳ፤ 32 ዪይ ጫኦቁማ ዔያቶ ታኦ፤
ገብፃ ዓጫፕ ኩጮ ዔያቶኮ ዓርቁ ዔከ ከሴ ወደና ጌሌ
ጫኦቁሞጉዲ ማዓዓከ፤ ታኦ፤ ዔያቶኮ ጸኦዛሢንታ፤
ዔያታ ታኦኮ ዪያ ጫኦቁሞ ጉሙርቁንቲ ካፒባኦ፤ ዪያር
ታኦ፤ ዔያቶ ቁል ጌይ ዘኔ፤ 33 ሃሢ ዓካሪ ሃካፕ ሴካ
ዒሰራዔኤሌ ደርና ዋላ ታኦ፤ ጫኦቃንዳ ጫኦቁማ ያዲ
ማዓንዳ፤ ታኦ፤ ዋላ ታኦ፤ ዔያቶኮ ዒና ጌሣንዳ፤ ዒና
ታ ዔያቶኮ የፃኦፕንዳ፤ ታኦ፤ ዔያቶኮ ጸኦዛሢ ማዓንዳ፤
ዔያታኦ ታኦኮ ደራ ማዓንዳ፤ 34 ሃይካፕ ሴካ ናንገና
ናንገ ጎዳ ዔራ ጌይ ፔኤኮ ላጋሢሞታቲያ ጌርሲሞ ከኤዚ
ዔርዛንዳ ዓሲ ባኦ፤ ዳኤፖፕ ዳንዲ ዳኮ ዓሰ ጌይንታሢ
ሃላንዳኦና ቢያሢ ታና ዔራንዳ፤ ዳቢንቶዋ ታ ዔያቶኮ
ዓቶሞ ጋዓንዳ፤ ጎሞዋ ታ ዔያቶኮ ዔኤቢኬ ጌይ ማሊ
ዔካዓከ፤ ዪያ ጌዔሢ ታና፤ ናንገና ናንገ ጎዳ።»

35 ዓሰ ሮኦርና ፖዒሣሣ
ዓገሮንታ ኩኦጋሢንታ ዲሞና ፖዓንዳጉዲ ዳሞሰ
ከሴሢ

ዳኤፖ ባዘዋ ዠባርና ዴቺ ዓገሣ፤ ናንገና ናንገ
ጎዳሢ

ሂዚ ጋዓ፤፤
ሱንፃኦ ዒዛኮ ቢያ ባከ ማክፍ ጎዳከ።

36 ታኦ፤ ዪያ ባከ ዓይሢ ማዳሻ ዳሞባ ዓታያ ማዔቴ፤
ዓካሪ ዒሰራዔኤሌ ዜርፃ ታ ቤርታ ደራ ማዒ ናንገና
ናንገፃ ዓታንዳ።»

37 ዒዛኮ ደራ፤ ዒሰራዔኤሌ ማዳ ጎሞ ዘሎና ናንገና
ናንገ ጎዳ ዔያቶ ከኤራንዳ፤ ጌይንታኒ ዳንዳዓሢ

ጫራንጮኮ ዳልጉማ ወርቁንቲ ዔርቲ
ሳዖኮዋ ማክንቲ ካራ ቢያ ዘገንቲ ዔርታኒ
ዳንዳዒንቲቴ ሌሊከ።»

ይያ ጌዔሢ ናንገና ናንገ ጎዳ።»

38 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤- «ሃናጒዔኤሌ ከኤሎ
ካራፕ ዓርቃዖ ዳንዲ ከኤሎ ዲፃ ዋላ ካኦማ ካር
ሃላንዳኦና ዪራሳላሚ ታ ካታማ ማዒ ማክንታንዳ ወደ
ዪዓንዳ። 39 ዪያኮ ዘጳ ከኤሎ ዲፃ ዋላ ካኦማ ካራፕ
ጋራቤ ጌሚር ባንሢ ዳንዳያ ማዓያ ዒኦና ጎዓ ባንሢ
ዳንዳንዳ። 40 ሹሞፕ ሃይቁ ባኮንታ ዲቢንፃንታ ላኦሎ
ደኦጫ ቢያ ዓባ ከሰካ ባንዖና ዳንዲ ፓራሢ ካር
ሃላንዳኦና ጉቤ ናንገና ናንገ ጎዳሞ ደማዳያ ማዓንዳ፤
ይይ ካታማ ማይ ለሚ ሻሃንቲ ባይቃዓከ።»

32

ዔርሚያስ ሳዖ ሻንቁሢ

1 ዪሁዳ ካኦቲ፤ ሴዴቁያሴ ካኦታዳንቲ ታጳሳ ሌዖና፤
ገንሣ ሃሃ ባብሎኔ ካኦቲ ናብካዳናየኦሬ ካኦታዳንቲ ታጳ
ሳላሳ ሌዖና ናንገና ናንገ ጎዳ ታና፤ ዔርሚያሴሞ ሂዚ ጌይ
ከኤዜ፤- 2 ዪና ወዳ ባብሎኔ ካኦቲ፤ ናብካዳናየኦሬኮ
የሎ ዓሳ ዪራሳላሚ ያሊ ዓርቃኒ ሙከ ማንጌ ወዳከ፤
ታኦ፤ ዒማና ካኦቲሞ ማኦርኮ ዲር ጋራ ቱኡሲ ዓሲ ማዒ
ዓኦ፤ 3 ካኦቲ ሴዴቁያሴ ታና ዒኢካ ቱከ ጌሣሢ፤ ገንሣ
ሃሃ ወጎና ዓይሢሴሢ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦሞ ከኤዜ
ማሊ ያ ዒዛሞ ታ ከኤዜሢሢ ማዓዛ፤ ዪይ ሂዚ ጋዓያከ፡-
«ባብሎኔ ካኦቲ ሃዮ ካታሚሎ ወልቁና ዓርቃንዳጉዲ
ታኦ፤ ዒዛሞ ዒንጋኒከ፤ 4 ካኦቲ፤ ሴዴቁያሴ ቶላንዳ ካራ
ባኦ፤ ዒዚ ባብሎኔ ካኦቲሞ ዓኦሢ ዒንገንታንዳ፤ ዒዚ
ካኦቲኮ ቤርታ ዔቁ ዪያ ካኦቲ ዘጋንዳ፤ ፔኤር ዒዚ ዓዛና
ዋላ ጌሰታንዳ። 5 ሴዴቁያሴ ባብሎኔ ዓጮ ደዒንቲ
ዔውታንዳ፤ ታ ሙከ ዒዛኮ ጌኤዘ ጌሰታንዳኦና ዒዚ
ናንገንዳ፤ ባብሎኔ ዓሰና ዒ ያልታኒ ኮዔቲያ ዒዛሞ
ሃናዓከ፤ ዪያ ጌዔሢ ታና፤ ናንገና ናንገ ጎዳ።»

6 ገንሣ ሃሃ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጌዔ፤- 7 «ኔ
ዓደ ዒሾ ሻሊሚ ናኦዚ፤ ሃናሚዔኤሌ ቢኢኒያሚ ዓጫ
ዓናቶይዳ ዓኦ ጎዡ ፔኤኮ ኔኤሞ ሻንቻኒ ኔ ኮይላ
ዪዓንዳ፤ ኔ ዒዛኮ ዑከ ዒጊኒታሢሢ ዪዮ ጎዡ ሻንቃኒ
ኮይሳሢ ኔና።» 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔ ጎይዖና ታኦ፤
ቱኡቲ ዓኦ፤ ካፕ ዓሳ ወርቃ ከኤዖ ሃናሚዔኤሌ ታ
ኮይላ ሙካዖ፡- «ሻንቃኒ ኮይሳሢ ኔናታሢሢ ታኦኮ ጎዡ
ሻንቁ» ጌዔ፤ ዪያር ታኦ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦሞ ዪያ
ባከ ከኤዜያታሢ ዔራ፤ 9 ዪዮ ጎዡ ሃናሚዔኤሌፕ
ሻንቃኒ ቢር ታኦ፤ ፓይዲ ዒንጌ፤ ዪና ጎዡላ ሻንቁንቲ
ሚኦሻ ላሞዖ ጸኤታ ጌራኦሚ ማዓያ ሹቺ ቢራከ። 10 ዪያ
ታኦ፤ ሻንቁያ ማዒ ዪርዛ ማርካ ማዓ ወርቃታ ፓራሚ
ገኢጊሹሰካፕ ያሹ፤ ኮይሳ ቢርኮ ዳኤሡሞ ታኦ፤ ዘገ
ዔሪ ዒንጌ። 11 ዪካፕ ዪያ ባከ ፔቴይዳ ዓርቁያ ማሂ
ማላቶ ዓይሢ ገኢጊሹና ወርቃቶ ያሹሣሢንታ ጉርንታ
ማላታ ዓይሢንቲባኦ ሻንቹዮ ዪርዛ ወርቃቶኮ ገዳፕ
ዔከ የኦፖና ላሞዖ ወርቃታ ዔከ፤ 12 ማሂሴያኮ ናኦዚ
ናይ ማዔ ኔሪያ ናኦዚ ባኦርከሞ ታኦ፤ ዒንጌ፤ ዪንሢ
ወርቃቶንሢ ታኦ፤ ዒንጌሢ ሃናሚዔኤሌንታ ኮርሚንታ
ወደና ማርካ ማዒ ፓራሚ ዓሰንታ ዒኢካ ጳኦካ ዓኦ
ዓሰንታኮ ቤርታከ፤ 13 ዪያ ዓሰ ቢያሢ ቤርታ ባኦርከሞ
ታኦ፤ ሂዚ ጌዔ፤- 14 «ዒሰራዔኤሌ ጸኦዛሢ ማዔ ቢያ

31:29 31:29 ሂዚ. 18:2። 31:31 31:31 ማቲ. 26:28፤ ዔብ. 8:8-12፤ ማር. 14:24፤ ሉቃ. 22:20፤ 1ቆር. 11:25፤ 2ቆር. 3:6። 31:33
31:33 ዔብ. 10:16። 31:34 31:34 ዔብ. 10:17። 32:1 32:1 2ካኦቶ. ማ 25:1-7።

ባኮ ወይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፤ ሰሺንቴዘንታ ፔጋ ጴዳያ ማዕ ሻንቹዎ ዓርዛ ላምዎ ዋርቃቶንህ ዔኪ ያቲ ጋርካ ሚርጌ ዎዴ ዳዓንዳጉዲ ጌህ፤። 15 ላሚ ገንህህ ሃኖ ሳይደዳ ማኦሪ፡ ጎሽንታ ዎይኔ ቱኮ ቤሲንታ ሻንቃኒ ዳንዳዒንታ ዎዴ ዩዓንዳኔ ጌዓኔ።።»

ዓርሚያሴ ሸለቆ ሸለጲያ

16 ዬያ ሻንቁዎ ዓርዛ ዋርቃቶ ኔሪያ ናአዚ፡ ባኦርኬም ታኣኒ ዒንጌሰካፓ ሂዚ ጌይ ታኣኒ ሸለቆኔ፡- 17 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛሂዮ! ኔኤኮ ዴኤፖ ቢታንቶና ዎልቆና ኔኤኒ ጫሪንጮንታ ሳዎንታ ማገፍኔ፤ ፔቲታዎ ኔና ባሻ ባኣዚ ባኣሴ፤ 18 ሚርጌ ሸያ ዴሬም ኔኤኮ ናንገና ናንጋ ናሹሞ ኔኤኒ ፔጋሲ ዳዌኔ፤ ያዲ ማዕቲያ ዓዳንህ ማዴ ጎሞሮ ኔኤኒ ናኦቶይዳ ሜቶ ዓጋኔ፤ ኔኤኒ ዴኤፒ፡ ሃህ ዎልቆና ዓኣ ያኦሲኬ፤ ኔኤኒ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓያ፡ ሱንፃኣ ኔኤኮ ቢያ ባኮ ማገፍ ጎዳኬ፤ 19 ኔኤኒ ማሊ ቱካ ማሊ ዳኤፒኬ፤ ኔኤኮ ማዳኣ ፑኤፒኬ፤ ዓሲ ማገፍንቲ ቢያ ማዳ ባኮ ኔኤኒ ዛጋኔ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሶም ዓሳ ሃንታ ጎይዎ ማዳ ማዳ ጎይዎ ኔኤኒ ኮይሳ ባኮ ዒንጋኔ። 20 ማና ገብፃ ዓጮይዳ ኔ ዎልቆና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚና ሃርሺሳ ባኣዚያ ኔኤኒ ማዴኔ፤ ሃህ ሃላንዳኣና ዬያ ዓኮ ዲቃህ ሃርሺሳ ባኮ ዒሰራዔኤሌ ዳሮንታ ማሌ ዳሮንታ ባኣካ ማዳያ ኔኤኒ ሃሺባኣሴ፤ ዬያር ቢያ ቤዘይዳ ሱንፃ ኔኤኮ ሃርሺንቲ ዴኤፒኔ። 21 ዲቃህ ሃርሺሳ ማዳ ማዳ ኔ ዎልቆና፡ ሃህ ኔኤኮ ዴኤፒሞና፤ ዬያጉዲ ሃህ ኔኤኮ ዒጊቻያ ማዕ ቦንቶና ኔኤኮ ዳሮ ዒሰራዔኤሌ ገብፃ ዓጮፓ ኔኤኒ ኬሴ፤ 22 ዒያቶኮ ቤርታኣ ዓዳንህም ኔኤኒ ጫኣቁ ጎይዎጉዳያና ሃኖ ዔኤቢ ቢያ ኩሜ ማሎ ዓጮሎ ኔ ዔያቶ ዳካልሴ። 23 ጋዓንቲ ዔያታ ሃኖ ዓጮ ሙኪ ዳካሌሰካፓ ኔኤኮ ቃኣሎም ዓይህንቲዎና ኔኤኒ ዔያቶ ዔርዜ ዎጎና ደዲ ናንገጌ ዒዳኔ፤ ኔ ዔያቶ ዓይህ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዳ ኩንህባኣሴ፤ ዬያይዳፓ ዔቄያና ዬያ ቢያ ባይሲንቶ ኔ ዔያቶይዳ ኬይሴ።።»

24 «ሃይሾ፡ ባብሎኔ ዓሳ ካታሚሎ ዓርቃኒ ዓጪ ዋርዲያ ማህ ኩሊ ማንገሂዳኬ፤ ያልዚ፡ ናይዘንታ ዲማ ዲማ ደርዎንታ ዔያቶ ባብሎኔ ዓሶ ኩጮ ጋሮ ጌልዘንዳኔ፤ ኔኤኒ ጌዔ ባካ ቢያ ማዳንቲ ኩማንቲ ኔኤኒ ዛጋንዳኔ፤ 25 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዛሂዮ! ካታሚሎ ባብሎኔ ዓሳ ዓርቃኒ ዑካዛ ማርካዳ ጪሞ ቤርታ ጎዡ ታኣኒ ሻንቃንዳጉዲ ዓይህህ ኔናኬ።።»

26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዓኔ፡- 27 «ዓሲ ዜርህ ቢያኮ ያኦሲ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ታናኬ፤ ታና ባሻ ባኣዚ ፔቲታዎ ዓኣኖ? 28 ሃኖ ካታሚሎ ባብሎኔ ዓሶና ዔያቶኮ ካኣታህ ናብካዳናያኦሬናም ታኣኒ ዓኣህ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚያ ዒዛ ዓርቃንዳኔ። 29 ሃኖ ካታሚሎ ማንጌ ባብሎኔ ዓሳ ሙኪ ታሚና ካታሞ ሚቻንዳኔ፤ ዬያጉዲ ሃህ ታና ዳጋሳኒ ዔያቶኮ ማኣሮ ዑይይዳ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዛም ዑንጅ ዔያታ ጩቢሻሂንታ ማሌ ያኦዛማኣ ዔያታ ዑዡ ዒንጋ ኬኤዎ ዎታሞና ዬይ ዓሳ ሚቻንዳኔ። 30 ዒሰራዔኤሌ ዳሮንታ ዩሁዳ ዳሮንታ ዴሬ ማዒ ደዳማፓ ዓርቃዎ ፑርታ ማዳሂፓ ዓቲሞ ፔቲታዎ ኮሺ ባኣዚ ማዳያ ባኣሴ። ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ፔ ኩጮና ኮሻ ያኦዛ ዘሎና ታና ዳጋሲሂፓ ዓታዛ ፔቲታዎ ማሌ ማዴ ባኣዚ ባኣሴ። 31 ሃኖ ካታሚሎ ማገፍንቲማፓ ዓርቃዎ ዴራ ታና ሚርጌና ዳጋሴሂሮ ሃኖ ካታሚሎ ባይዛኒ ታኣኒ ዚርቁ

ዔቄኔ። 32 ዒሰራዔኤሌንታ ዩሁዳንታ ዴራ፡ ዔያቶኮ ካኣታ፡ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ፡ ዔያቶኮ ቄኤሶንታ ታ ማሊያ ኬኤዘኔ ጋዓ ዓሳ፡ ዩሁዳ ዓሶንታ ዩራሳላሚይዳ ናንጋ ዓሳ ማዴ ፑርቶ ባኮና ቢያ ታኣኮ ዳጎ ዔያታ ዔቄሴኔ። 33 ዔያታ ታና ሃሺ ዴንዴኔ፤ ቢያ ዎዴ ላሚ ላሚ ታ ዔያቶም ኬኤዘቴያ ዔያታ ዎይዚባኣሴ፤ ታኣኒ ጎሪ ዘራ ዘርዋ ዔያታ ዔከባኣሴ፤ 34 ዬያ ሌሊቱዎንቲ ታኣኮ ሱንፃ ዔኤሊንቲ ካኣሽከንታንዳጉዲ ማገፍንቲ ጌኤዡ ማኣሮይዳ ሻኣካያ ማዕ ያኦዛ ዔያታ ጌልዚ ዔቄሲ ዒኣሴኔ። 35 ዔያቶኮ ዓቲንቆ ናኣቶና ዉዲሮ ናኣቶና ሞሎኬ ጌይንታ ያኦዛም ዒንጎ ባኣዚ ማህ ሸለቆኒ ሃኖሜ ደኣጮይዳ ባዓኣሌም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎ ቤሲ ዔያታ ኮሼኔ፤ ዔያታ ዬያይዳንዳጉዲ ታኣኒ ዔያቶ ዓይህባኣሴ፤ ዩሁዳ ዳሮ ዳቢሲ ጎሜይዳ ጌልዘኒ ዔያታ ዬያይዳንዳኔ ጌይ ታኣኒ ማሊባኣሴ።።»

ጉሙርሳያ ማዒ ኬኤዘንቲ ባኣዚ

36 ዒሰራዔኤሌ ያኦዛህ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔርሚያሴ! ዴራ፡ ሃኖ ካታሞ ያልዘንታ ናይዘንታ ዲማ ዲማ ደርዎንታ ባብሎኔ ካኣቲ ኩጮ ጋሮ ጌልዘኒኬ» ኮዓኔ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ጋዓ ማሌ ባኣዚ ሃህ ዎይዘ፤ 37 ታሚጉዲ ታኣኮ ዔኤታ ዴኤፖ ዳጎና ታኣኒ ዜርቁ ዳሮ ታኣኒ ዜሪ ዓጮፓ ቢያ ገንህ ዔኪ ዬይ ቡኩሳንዳኔ፤ ኮሺናኣ ታ ዔያቶ ናንገሻንዳኔ። 38 ዔያታ ታኣኮ ዴሬ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒያ ዔያቶኮ ያኦሲ ማዓንዳኔ፤ 39 ፔቲ ማሊህ ዔያቶኮ ዓኣያ ታኣኒ ማሃንዳኔ፤ ዬያ ታኣኒ ማዳንዳህ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ናኣቶንታ ቢያ ታና ቦንቻንዳጉዲኬ፤ ዬይ ዔያቶም ኮሺ ባኣዚ ማዓንዳኔ። 40 ዔያቶና ዎላ ናንገና ናንጋ ጫኣቁም ታኣኒ ጫኣቃንዳኔ፤ ዔያቶም ኮሺ ባኣዚ ማዳህ ታኣኒ ሃሻዓኬ፤ ጎኔና ዔያታ ታና ዒጊጫንዳጉዲ ታኣኒ ማሃንዳኔ። ዬካፓ ዔያታ ዓኣፖ ካር ማሌ ባንህ ሸርሻዓኬ። 41 ታኣኒያ ዔያቶም ኮሺ ባኣዚ ማዳህና ዎዛዳንዳኔ፤ ታኣኒ ታ ሼኔና ሃኖ ዓጮይዳ ጎኔና ማገፍ ዔያቶ ደዲሻንዳኔ።።»

42 «ሃያ ዳሮይዳ ሃያ ባይሲንቶ ጉቤ ዔኪ ታኣኒ ዩዔህጉዲ፡ ገንህ ሃህ ታኣኒ ዔያቶም ጫኣቁ ኮዡ ባኮዎ ዒንጋንዳኔ፤ 43 ሳዔሌ ባብሎኔ ዓሶም ዒንገንቲሂሮ ባሴንታ ቆልሞንታ ናንጉዎ ጉሪ ሳዓ ማዓንዳኔ» ዒንህ ጌዔ፡ ሃኖ ሳዔሎይዳ ጎሺ ሻንቁህና ሻንቹህና ገንህ ዓርቁንታንዳኔ። 44 ዴራ ጎሺ ፔኤኮ ሻንቃንዳኔ፤ ሻንቹዎ ዔርዛ ዋርቃታ ፓራሚንቲ ማርኮ ዓሶ ቤርታ ያሸንታንዳኔ፤ ዬይ ባካ ቢያ ቢኢያሚ ዓጮይዳ ዩራሳላሚ ካታሞ ኮይሳ ዓኣ ጉርደይዳ፡ ዩሁዳኮ ኮይሳ ኮይሳ ዓኣ ዳኮ ካታሞይዳ፡ ጌሜራዳ ቤዘይዳ ዓኣ ካታሞይዳ፡ ጌሜሮ ዳሞና ዩሁዳኮ ደኣሎ ዘሎ ዓጮናይዳ ቢያ ማዳንታንዳኔ። ዴራ ቢያ ፔ ዓጮ ማዒ ሙኪ ፔኤኮ ዓኣ ቆሎ ዔካንዳጉዲ ታኣኒ ማሃንዳኔ።።»

33

ዴራ ፔ ዓጮ ማዓንዳያታህ ኬኤዘንቲህ

1 ካኣቱሞ ማኣሮኮ ዲሮ ጋራ ታኣኒ ቱኡሲ ዓሲ ማዒ ዓኣ ጎይህ ዓኣንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ ቃኣላ ታኣም ኬኤዘኔ፤ 2 ሳዎ ማገፍህና ገኢጊሽህ፡ ኮሺ ማዒ ዴዓንዳጉዲያ ማህ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ታኣም ሂዚ ጌዓኔ፤ ሱንፃ ዒዛኮ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤ 3 ዒዚ

32:28 32:28 2ካኣቶ. ማ 25:1-11፤ 2ዎሲ. ዓሃኬ 36:17-21። 32:34 32:34 2ካኣቶ. ማ 23:10፤ ዓር. 7:30-31፤ 19:1-6። 32:35 32:35 ለዊ. ዓከ 18:21፤ 2ካኣቶ. ማ 23:10፤ ዓር. 7:31።

ሂዞ ታኦም ጌዔ፡- «ታ ባንሢ ዒላቲ ታኦም ከኤዘ፤ ታ ኔኤም ኔ ከዓ ባኮ ማሃንዳ፤ ሃያኮ ቤርታ ኔኤኒ ዒሩዋኦ፤ ዓሲ ጋፒሲ ዒራኦዋ ዴኤፒ ዴኤፒ ባኦዚ ፔጋሲ ታ ኔና ዳዋንዳ፤ 4 ሞርካ ሙኪ ማንጌሢ፤ ሃሢ ያላሢሮ ዩሩሳላሜ ካታሞይዳ ዓኣ ማኦርንታ ዪሁዳኮ ካኦቶ ማኦርንታ ሻሂንቲ ደዓንዳ፤ 5 ዔያቶኮ ፑርቱሞፓ ዔቋያና ታኣኒ ታ ዓኣፖ ካሮ ሃኖ ካታሜሎፓ ሸርሸሢሮ ዴሮ ባኦካፓ ዔያታ ባብሎኔ ዓሶና ያልታኦና ታኣኮ ዳሳና፤ ጊንሣ ሃሃ ታ ዔያቶይዳ ዓጋንዳ ፑርቶ ባኮና ታ ዋዳንዳ ዓሶኮ ሌዛ ማኦር ማኦር ኩማንዳ፤ 6 ያዲ ማዔቲያ ሃኖ ካታሞና ዴሮና ታኣኒ ጊንሣ ፓሣንዳ፤ ዒቢሎሞታኣኒ ዔያቶኮ ማሃንዳ፤ ቢያ ቤዘይዳ ሸምፔና ዴይሢ ኮሺ ናንጊያ ታኣኒ ዔያቶ ናንጊሳንዳ፤ 7 ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌናኮ ዲዒ ዔኪ ዓኣደና ዓሶ ጊንሣ ታኣኒ ማሃንዳ፤ ቤርታ ዔያታ ዓኣ ጎይያ ጊንሣ ዒማይዲ ማሂ ታኣኒ ዔያቶ ጊኢጊሻንዳ፤ 8 ታኣኮ ዋጎ ዔያታ ካፖ ዒፂ ማዴ ጎሞ ቢያ ታ ዔያቶኮ ጌኤሻንዳ፤ ዔያቶኮ ዳቢንቶና ዋይዘ ዒፂያና ቢያ ታኣኒ ዓቶም ጋዓንዳ፤ 9 ዩሩሳላሜም ታኣኒ ማዳ ኮኩ ማዳ ቢያ ዩያ ባኮ ዋይዘ ዴራ ታና ዴኤፒሳንዳ፤ ቦንቻንዳ፤ ጋላታንዳ፤ ማሃንዳ፤ ዩሩሳላሜ ዴሮም ታኣኒ ማዳ ኮኩ ባኮና ካታሜሎም ታኣኒ ዔኪ ሙካ ያርጎቹሞንታ ኮሹሞንታ ዋይዘ ዋደና ዴራ ቢያ ዒጊቹሞና ጎይቃንዳ፤»

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዞ ጋዓ፡- «ዔርሚያስ! ሃኖ ዓጩሎይዳ ዓሲታቲያ ቆልሞ ናንጊንዲዋ ጉሪ ቤሲ ማዓንዳ፤ ኔ ጌዔ፤ ጎኔኔ ዪሁዳ ካታሞና ዩሩሳላሜ ካታሞ ጎይያናይዳ ዓሲንታ ቆልሞንታ ባኦያ ጉሪ ቤሲ ማዔ፤ ፔቲ ከሊ ጋዓንቲ ዩያ ቤዘይዳ ዋዘና ዒላሺሢ ዑኡሲና ዋይዘንታንዳ፤ 11 ዩኖ ቤዘይዳ ዋዘ ዑኡሲንታ ዔፒንታ ኮሢንታኮዋ ዑኡሲ ጊንሣ ዋይዘንታንዳ፤ ዲዒንቲ ዴንዴ ቤዛፓ ማዔ ዓሶም ዔያቶኮ ዓኣ ቆሎ ታኣኒ ማሃንዳሢሮ ጋላታ ዓሲንጎ ባኦዚ ማሂ ዒንጋኒ ታኣኮ ጌኤኮ ማኦሪ ዔያታ ሙካ ዋደና፡- ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ጋላቲዋቲ፤ ዒዚ ኮሺኔ፤ ናሹማ ዒዛኮ ናንጊና ናንጋያኮ» ጌይ ጌይ ዴጎ ጌዔ ዑኡሲና ዔያታ ዓይናዳንዳ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፤»

12 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ሂዞ ጋዓ፡- «ዓሲታቲያ ቆልሞ ናንጉዋ ደውሎ ቦኦሎ ማዔ ሃኖ ሳዔሎይዳ ሄንቃ ዓሳ ቆልሞ ሄንቃንዳ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳ፤ 13 ጌሜራዳ ቤዘይዳ ዓኣ ካታሞይዳ፤ ጌሜሮ ዴሞና ዪሁዳኮ ደኦሎ ዛሎ ካታሞይዳ፤ ቢኢኒያሜ ዓጮ ማዔ ካታሞይዳ፤ ዩሩሳላሜኮ ኮይላ ዓኣ ጉርደና ዪሁዳይዳ ዓኣ ዳኮ ዳኮ ካታሞንታይዳ ቢያ ቆልሞ ሄንቃ ዓሳ ማራቶ ፔኤኮ ቤርታኣሲ ጎይያ ጊንሣ ከሲ ሄንቃንዳ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፤»

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዞ ጋዓ፡- «ዒሰራዔኤሌና ዪሁዳ ዴሮናም ሃጊ ማዓ ዋዘ ማሂ ከኤዘ ቃኣላ ኩማንዳ ዋዳ ዑኡኔ፤ 15 ዩኖ ዋደና ደውቴ ዜርፃፓ ማዔያ፤ ፔቲ ጂሎ ካኣቲ ታኣኒ ደኦማንዳ፤ ዩይ ካኣታሢ ዓጩሎይዳ ፒዜ ማዔ ባኦዚ ማዳንዳ፤ ፒዜ ዋጊያኣ ዋጋንዳ፤ 16 ዪሁዳና ዩሩሳላሜና ዴራ ፔኤኮ ሞርኮ ኩሜፓ ቶሊ ኮሺ ናንጋንዳ፤ ዩኖ ካታሜሎኮ ሱንፃ፡- ኦኡም ጂሎ ባኦዚ ማዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ» ጌይንታንዳ፤ 17 ደውቴ ዜርፃፓ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዳንዳ ካኣቲ ፔቲታፓ

ባይቁንዲዋኣሢ ታኣኒ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዘ፤ 18 ዩያፕዲ ሃሃ ማቲቶ ዒንጎ ዒንጊሢንታ ሃኣኮ ዒንጊያንታ ማሌ ዒንጎ ባኮዋ ዒንጊ ታኦም ማዳንዳ ቄኤሴ ሌዋ ያጸፓ ፔቲታፓ ባይቃዓኮ።»

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዞ ጌዔ፡- 20-21 «ታ ዓይላሢ ደውቴ ቤዛ ካኣታዳንዳ ናይ ታኣኒ ዒዛም ዒንጋንዳያታሢ ጫኦሚንታ ታ ዓይላ፤ ሌዋ ዓሳ ታኣም ማዳንዳ፤ ኦ ዋላ ጫኦቁ ጫኦቁምንታ ሃሺንታኒ ዳንዳዓሢ ሮኦሮና ዋንቶና ዔያታ ማዳንዳ፤ ጌይንቲ ዓቦና ታ ዔያቶም ከሴ ዳምቦ ዒንሢ ባኦካፓ ማዲ ኩንሡሞ ሃሻኒ ዳንዳዓ ዓሲ ከሰከያታቲኮ። 22 ዩያሮ ታ ዓይላሢ ደውቴ ዜርፃና ሌዋ ያጸ ማዔ ቄኤሶናኮ ፓይደ ታኣኒ ሚርጊሻንዳ፤ ዩይ ዔያቶኮ ፓይደ ፓይዲንታኒ ዳንዳዓም ባዘ ማኣሻሎና ጫሪንጮ ኩኦጋሢንዲ ማዓንዳ።»

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዞ ጌዔ፡- 24 «ዩይ ዴራ ሲዚ ደኦሪ ዩያቶ ላምፖ ካኣቶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሺ» ጌይ ታኣኮ ዴሮ ቦሂ ዓሲከ ዔያቶ ጎዑዋኣሢ ኔ ዛጊባኣዓዳ?» 25 ሄሊሳፖ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዞ ጌዔ፡- «ሮኦሮና ዋንቶና ዋለም ቤሲ ጌሃንዳ፤ ጫሪንጮና ሳያናኮዋ ናንጊና ናንጋ ዳምቤ ዓኣያ ማዓንዳ፤ ጫኦቁ ደዲሹሢ ታናኮ፤ ዩያ ታኣኒ ማዲባኦያ ማዔ፤ 26 ያይቆኦ፤ ታ ዓይላሢ ደውቴ ዜርፃዋ ታኣኒ ሃሺኔ ጌይሢከ፤ ያዲ ማዓያታቲ ታ ዓይላሢ ደውቴም ዓብራሃሜና ዩሳኦቄና ያይቆኦ፤ ዜርፃፓ ዒዛ ቤዛ ካኣታዳንዳ ናይ ፔቲታፓ ታኣኒ ከሳዓከ ጌይሢከ። ያዲቲዋንቲ ታኣኒ ዔያቶ ማኦራንዳ፤ ዔያቶኮ ዲዒንቲ ዔውቴ ባኮዋ ታኣኒ ማሃንዳ።»

34

ሴዴቋያሴ ዛላ ከኤዘንቲ ያኦሲ ማላሢ

1 ባብሎኔ ካኣቲ፤ ናብካዳናያኦሪና ዒዛኮ ያሎ ዓሶና ዒዚ ካኣታዲ ዋይሢ ዓጮ ካኣቶንታ ዴርንታ ዒዛ ማኦም ዩሩሳላሜ ካታሞና ኮይሎ ካታሞዋ ያላ ዋደና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዞ ጌይ ከኤዘ፤ 2 ታኣኒ ዪሁዳ ካኣቲ ሴዴቋያሴ ኮይላ ዴንዳ ሂዞ ጌይ ከኤዘንዳ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ያኦዛሢ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሢ፡- «ታኣኒ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃኖ ካታሜሎ ባብሎኔ ካኣቲም ዓኣሢ ዒንጋንዳ፤ ዒዚ ዒዛ ታሚና ሚቻንዳ፤ 3 ኔኤኒ ቶላኒ ዳንዳዑሞ፤ ኔኤኒ ዲዒንቲ ዔውጉንዳ፤ ዒዛ ኩሜ ኔኤኒ ዳዲንታንዳ፤ ዒዛኮ ቤርታ ዔቁ ኔ ዒዛ ዛጋንዳ፤ ዒዚ ኔኤኒ ዋላ ጌሰታንዳ፤ ዩካፓ ኔኤኒ ባብሎኔ ዓኣዳንዳ፤ 4 ሴዴቋያሴ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዘ፤ ኔኤኒ ያልዚዳ ሃይቃዓኮ፤ 5 ኮሺ ሃይቢ ኔኤኒ ሃይቃንዳ፤ ኔኤኮ ቤርታ ካኣታዴ፤ ኔኤኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ሃይቁ ዋደና ዴራ ዔያቶ ቦንቹ ታሞ ዔኤሢሢንዲ ኔኤማኣ ኔና ቦንቹ ታሞ ዔኤሢሢንዳ፤ ኦ ካኣቲኦ ኔና ዋኦ! ጌይ ጌይ ኔና ዩኤካንዳ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፤»

6 ዩያ ያኦሲ ማሊያ ዪሁዳ ካኣቲ ሴዴቋያሴም ታኣኒ ዩሩሳላሜይዳ ከኤዛኣና፤ 7 ባብሎኔ ካኣቲኮ ያሎ ዓሳ ዩሩሳላሜንታ፤ ጊንሣ ዩካፓኣ ዓኣዲ ዪሁዳይዳ ዙሎ ከኤሎ ዲያና ዲርቁ ዋርዲያና ካታሞፓ ዓቲ ዓኣ ላኪሼና ዓዜቃ ጌይንታ ካታሞ ያሊ ያሊ ዓኣ፤»

33:11 33:11 1ያኦሲ. ዓሃከ 16:34፤ 2ያኦሲ. ዓሃከ 5:13፤ 7:3፤ ዒዚ. 3:11፤ ዓይኦ. 100:5፤ 106:1፤ 107:1፤ 118:1፤ 136:1። 33:14 33:14 ዓር. 23:5-6። 33:17 33:17 2ሳሙ. 7:12-16፤ 1ካኦቶ. ማ 2:4፤ 1ያኦሲ. ዓሃከ 1:11-14። 33:18 33:18 ፓይ. ማ 3:5-10። 34:1 34:1 2ካኦቶ. ማ 25:1-11፤ 2ያኦሲ. ዓሃከ 36:17-21።

ናዚ፡ ዲዮናዳኦስ ዜርግ ዲያቶኮ ቤርታኦ ዳድንሢ ዲያቶ ዳይሢ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሢ፤ ዲንሢ ታ ዴራ ጋባንቴ ታኦም ዳይሢንቴባኦስ። 17 ዴያሮ ታኦስ ዲሰራዴኤሌ ያኦሣሢ ማዴ ቢያ ባኮ ወይሢ ጎዳሢ <ዲንሢ ዳ ጋንጎዳ።> ጌዔ ባይሰንቶ ቢያ ዪሁዳና ዩሩሳላሚናይዳ ናንጋ ዓሶ፡ ዲንሢ ዳ ዔኪ ዩዓንዳ፤ ዩያ ታኦስ ማዲንዳሢ ዲንሢ ም ታኦስ ኬኤዛንቴ ዲንሢ ወይዘ ዲያሢና ታኦስ ዴኤላዛኦ ዲንሢ ዩሆ ዲያሢረኩ።»

18 ዩካፓ ታኦስ ዔርሚያስ ሬካባ ዓሶም ዲሰራዴኤሌ ያኦሣሢ ማዴ ቢያ ባኮ ወይሢ ጎዳሢ ኬኤዜ ቃኦሎ ሂዚ ጌይ ፔጋሲ ኬኤዜ፡- «ዲንሢን ቤርታኦ ዳዳሢ፡ ዲዮናዳኦስ ዲንሢ ዳይሢ ባኮ ቢያ ማዲ ዲንሢ ኩንሢ፤ ዲዚ ዲንሢ ኬኤዚ ዔርዜ ባኮ ቢያ ዲንሢ ማዴ፤ ዲዚ ዳይሢ ባኮ ቢያ ዲንሢ ዳይሢንቴ ኩንሢ፤ 19 ዩያሮ ዲሰራዴኤሌ ያኦሣሢ ማዴ ቢያ ባኮ ወይሢ ጎዳ ሂዚ ጋዔ፡- «ሬካባ ናዚ፡ ዲዮናዳኦስ ዜርግ ቢያ ወዳና ታኦም ማዲንዳ ዓሲ ባይቃዓኩ።»

36

ቁሪንቴ ቢራኖ ማጻሕፍት ባኦርኬ ናባቤሢ

1 ዲዮሲያሴ ናዚ፡ ዲዮዓቁሜ ዪሁዳይዳ ካኦታዳንቴ ያይዳሳ ሌዖና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዔ፡-

2 «ታኦስ ኔኤና ዋላ ጌሰቶ ዓርቁማ፤ ጊንሢ ሃሃ ዲዮሲያሴ ካኦታዳማ፤ ዓርቃ ሃኖ ሄላንዳኦና ዲሰራዴኤሌ ዴሮ ዛሎ፡ ዪሁዳ ዴሮ ዛሎንጎ ማሌ ዴሮ ዛሎ ም ታ ኔኤም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ቢራናይዳ ጻፎ። 3 ዪሁዳ ዴራ ታኦስ ዲያቶይዳ ዔኪ ዩዓኒ ማሌ ባይሰንቶ ወይዜ ወዳና ጎዳንቴ ፑርቶ ማዲ፤ ማዳንዳናንዳ፤ ታኦስ ዲያቶኮ ዳቢንቶንጎ ጎሞዋ ዓቶም ጋዓንዳ።»

4 ዩያሮ ታኦስ ኔሪያ ናዚ፡ ባኦርኬ ዴኤሊ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ፔቴ ፔቴ ኬኤዜም ዲዚ ቁሪንጎ ቢራናይዳ ጻፎ። 5 ዩካፓ ታኦስ ባኦርኬም ሂዚ ጌይ ኬኤዚ ዳይሢ፡- «ሃይካፓ ሴካ ጌኤዮ ማኦሪ ታኦስ ጌሎዋጉዲ ታና ላኦንጎ፤ 6 ጋዓንቴ ጊንጻኦ ዓሶ ዴራ ሙዖ ሃሺ ሺኢጲ ያሽ ሺኢቃኦና ኔኤኒ ዲኢካ ዴንዳንዳጉዲ ታኦስ ኩዓ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ኬኤዜ ቃኦሎ ቢያ ፔቴ ፔቴ ታ ኔኤም ኬኤዜም ቁሪንጎ ቢራኖ ማጻሕፍት ዩኦ፤ ጻፎ ባኮ ቢያ ዑኡዞ ኔኤኮ ጌራዲ ዲያቶም ናባቤ፤ ካታምኮ ዙላ ዓኦ ጉርዳ ጉርዳ፤ ሙኩ፡ ዪሁዳ ዴራኦ ሳቱዋም ቢያሢ ወይዛንዳ ቤሲዳ ዔቁ ዩያ ማዴ፤ 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲጊቻያ ማዴ ዳጎና ፑርቶ ባኮና ዴሮይዳ ዔኪ ዩይ ዴሮ ማቶይዳ ዳንጎዳያ ማዴሢ ኬኤዜያታሢረ ጎዳንቴ ዲያታ ፑርቶ ማዴ ማዶ ዔሪ፡ ሃሺ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃንዳናንዳ።» 8 ዩያሮ ባኦርኬ ዓዳ ታ ጌዔ ማጎይ ዩያ ጌኤዮ ማኦርይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኦሎ ናባቤ።

9 ዪሁዳ ካኦ፡ ዲዮሲያሴ ናዚ ዲዮዓቁሜ ካኦታዳንቴ ዳንጋሳ ሌዖኮ ታዞጳሳ ዓጊኖና ዩሩሳላሚ ዴሮንጎ ዪሁዳ ካታማ፤ ሙኩ ዴሮንጎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ፤ ማኦሪሢ ዴንቃኒ ሙኡዚ ሃሺ ሺኢቆ ሺኢጲሢ ኬሊ ጌሢ። 10 ዴራ ወይዘኒ ዳንዳዓ ጎይሢና ታኦስ ዲዛም ኬኤዜም ቢራኖ ማጻሕፍት ዲዚ ጻፎ ቃኦሎ ቢያ ባኦርኬ ዲዮና ዴሮም ናባቤ። ጌኤዮ ማኦርይዳ ዲዚ ዩና ማዴሢ ጻፎ ባኮ ጻፎ፡ ሳኦ፤ ናዚ፡ ጌሚያኮ ቆልዖ ጋር፤ ጌሊኩ፤ ዩና ቆልዓ ጌኤዮ ማኦሪ ጌሎ «ማርሻ ካሮ ዓኮ» ጌይንጎዞኮ ኮይላ ኬዶ ዛሊና ዴራ ቡካ ቤዘና ዳካ ያኦኪ ዓኦኦ።

ቢራኖ ማጻሕፍት ዓኦ ቃኦላ ቢታንጎ ዓኦ ዓሶም ናባቢንቴሢ

11 ሳፓኮኮ ናዚ ናዮ ማዴሢ፡ ጌሚያ ናዚ፡ ማኪያሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኦሎ ቢያ ቢራኖ ማጻሕፍት ባኦርኬ ናባባሢ ወይዜ። 12 ዩካፓ ዲዚ ካኦቱም ማኦርይዳ፡ ቢታንጎና ዓኦ ዓሳ ዓኦ ቤዞ ጻኦ፤ ኬኤዮ ዴንዳ ጌሌ፤ ዲማና፡- ጻኦ፤ ዔሊሻማዔ፡ ሺማዲያ ናዚ ዴላ፡ ዓከቦኦሪ ናዚ ዔልናኦ፡ ሳኦ፤ ናዚ ጌሚያ፡ ሃና ናዚ ሴዴቁያሴንጎ ማሌ ቢታንጎ ዓኦ ዓሲያኦ ዲኢካ ዴዒ ዓኦ። 13 ዩያሮ ዲዚ ዴሮም ባኦርኬ ናባባንቴ ወይዜ ቃኦሎ ቢያ ዲያቶም ኬኤዜ፤ 14 ቢታንጎ ዓኦ ዓሳ ቢያሢ ዴሮም ዲ ናባቤ፡ ቁሪንቴ ቢራኖ ማጻሕፍት ባኦርኬ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ኬኤዞም ጌይ ዪሁዲ ጎዳሰኬያ ዳኬ፤ ባኦርኬ ቁሪንቴ ቢራኖ ማጻሕፍት ዔኪ ዩያቶ ቢታንጎ ዓኦ ዓሶ ኮይላ ዩዔ፤ 15 ዲያታ ዲማና፡- «ሂንዳ ዓካሪ ዴይጋ፤ ጻኦ፤ ባኮ ናባቤ!» ጌዔ፤ ባኦርኬ ዳይሢንቴ ጎይያ ማዴ። 16 ዲዚ ናባቤ ጋፐሴሰካ፤ ዲያታ ዲቃቴሢረ ዋሊ ሴካ ሃንጋ ዛጋ፡- «ሃያ ባኮ ካኦ፤ ጉኡኒ ዔርዛኒ ኮይሳ።» ጌዔ፤ 17 ዩካፓ ሃሃ ዲያታ፡- «ሃያ ባኮ ኔኤኒ ወይጎ ጻፎ፤ ሂንዳ ኬኤዜ፤ ሃያ ኔኤኒ ጻፎሢ ዔርሚያስ ፔ ዳንጋና ኔኤም ኬኤዜምዳ?» ጌይ ባኦርኬ ያኦ።

18 ባኦርኬ ማሃ፡- «ጎኤ፡ ቃኦሎ ፔቴ ፔቴ ታኦም ኬኤዜሢ ዔርሚያሴኩ፤ ታኦስ ዩያ ቃኦሎ ሃያ ቢራኖይዳ ቃላማና ጻፎ።» ጌዔ።

19 ዲያታ ዲማና፡- «ኔናንጎ ዔርሚያሴንጎ ማይ ፔቴ ቤሲ ዴንዳ ፑፑኦ፡ ዲንሢ ዓኦ ቤዞ ዳይጎ ዓሲያኦ ዔርጋ» ጌዔ።

ካኦ፤ ቢራኖ ማጻሕፍት ሚቼሢ

20 ቢታንጎ ዓኦ ዓሳ ቁሪንቴ ቢራኖ ማጻሕፍት ጻኦ፤ ዔሊሻማዔ ኬኤዮ ጌሢ፡ ካኦ፤ ዴዒ ዋጎ ዋጎ ቤዞ ዴንዳ ዩያ ሃይሶ ቢያ ኬኤዜ፤ 21 ካኦ፤ ዩያ ቁሪንቴ ቢራኖ ማጻሕፍት ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዪሁዲ ዳይሢ፤ ዩያሮ ዲዚ ዩያ ቢራኖ ዔሊሻማዔ ኬኤዮ ዔኪ ካኦ፤ ካኦ፤ ካኦ፤ ኮይላ ዔቁ ዓኦ፡ ቢታንጎ ዓኦ ዓሶ ቢያሢም ናባቤ። 22 ታዞጳሳ ዓጊኖና ዩና ዓጊኦላ ባርጊ ዓጊኦላሢ ካኦ፤ ዩና ወደ ዴዒ ዓኦ፤ ካኦ፤ ማኦርይዳ ታም ዔኤሃ ናኦኮ ሆታ ዴዒ ዓኦ፤ 23 ዪሁዲ ሃይሃ፡ ጊንሢ ሃሃ ያይዶ ፓቆና ቤሲ ማዳና ናባቤ ጋፐማና ጋፐማና ካኦ፤ ናባቢንቴ ቢራኖ ማጻሕፍት ጻኦ፤ ማጻሕፍት ታምይዳ ዓጋ፤ ዩያይዳ ጎይሢ ቁሪንቴ ቢራኖ ማጻሕፍት ጉቤ ሚቼ። 24 ካኦ፤ ቢታንጎ ዓኦ ዓሶንጎ ዩያ ናባቢንቴ ባኮ ወይዘ፤ ፔቴታ ዲኤ ዲኤ ዲጊጌዎያ ማዴ፤ ሃሃ ያዩ ፔኤኮ ማኦሚያ ዳርዘባኦ። 25 ዲማና ዔልናኦ፤ ዴላንጎ ጌሚያንጎ ካኦ፤ ዩያ ቢራኖ ማጻሕፍት ሚቼዋጉዲ ሺኢቁንቴያ ካኦ፤ ዲያቶም ወይዘባኦ። 26 ዩካፓ ዲዛኮ ናዚ ዩራሃሚዔኤሌ ፔኤና ዋላ ዓከሪዔኤሌ ናዚ ሴራያና ዓብዲዔኤሌ ናዚ ሺሊሚያ ዔኪ ታናንጎ ባኦርኬንጎ ዳርቃንዳጉዲ ዲ ዳይሢ፤ ኦና ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲያቶ ዓኦ፤

ዔርሚያሴ ላሚ ጊንሢ ጻፎ ቃኦሎ

27-28 ታኦስ ኬኤዜም ባኦርኬ ጻፎ፡ ቁሪንጎ ቢራኖ ማጻሕፍት ካኦ፤ ዲዮዓቁሜ ሚቼሰካ፤ ማሌ ቁሪንጎ ቢራኖ ታኦስ ዔኪ ቤርታ ኬኤዚንቴ ቃኦሎ ጻኦ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዳይሢ። 29 ካኦ፤ ማኦሪ ታኦስ ሂዚ ጌይ ኬኤዛንዳጉዲ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳይሢ፡- «ኔኤኒ

36:1 36:1 2ካኦ. ማ 24:1፤ 2ዮሲ. ዓሃኬ 36:5-7፤ ዳኦኤ. 1:1-2።

ቁራንታ ቢራኖ ማገላገ ማቼኔ፤ ብብሎኔ ካኣቲ ሙኪ ሃኖ ባጮንታ ዒዞይዳ ናገጋ ዳርንታ፤ ይያጉዲ ሃሃ ቆልሞዋ ቢያ ባይዛንዳኔ፤ ገይ ዓይጋ ኔኔኒ ያኦሲ ማሊያ ከኤዜይ? ገይህና ዓርሚያስ ከይላ ኔኔኒ ያኦሪ፤ 30 ካኣቲዮ ዒዮባቄማ! ዋይዜ፤ ናገገና ናገጋ ጎዳ ኔ ዛሎ ሂዚ ጋዓኔ፡- ሕ ዜርግጥ ፔቲ ዓሲታዎ ዳውቴኮ ካኣቲሞ ይይቶይዳ ዳዒ ካኣታዳዓከ፤ ኔኤኮ ሌዛ ቦልካ ዓቦ ሩኤጳና ዒባኖ ጨኢቶናይዳ ከኤሪንታንዳኔ፤ 31 ዒንህ ማዳ ጎሞ ዛሎ ኔናንታ ኔኤኮ ናኣቶንታ ኔኔኒ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶንታይዳ ታኣኒ ማቶ ዓጋንዳኔ፡፡ ኔኤኒ፤ ገንህ ሃሃ ዩሩሳላሚና ዪሁዳ ዳርና ታ ዒንህሃም ላቲ ከኤዜ ባኮ ዓኤቢኬ ዒንህ ገይባኣሴ፤ ይያር ሃያኮ ቤርታ ዒንህዲ ታኣኒ ዓጋንዳኔ ገይ ማሌ ፑርቶ ባኮ ቢያ ዒንህዲ ሄሊሳንዳኔ፡፡»

32 ዩካገ ታኣኒ ማሌ ቁራንታ ቢራኖ ዓከ ታኣኮ ዓቦ ጻኣፒ ዓርቃ ባኣርኮም ዒንጌ፤ ዒዚያ ዳንጋና ታ ዒዛም ከኤዜ ባኮ ቢያ ዒኢካ ጻኣፔ፤ ይያይዲ ዪሁዳ ካኣቲ ዒዮባቄማ ታሞና ማቼ ቢራኖይዳ ጻኣፒንቲ ዓኣ ባካ ገንህ ጻኣፒንቲ፤ ዒማና ማሌ ቤርታኣሲ ማላ ማርጌ ቃኣላ ገዳ ቃሲንቲ፡፡

37

ሴዳቂያሴ ዓርሚያስ ያኦሪ ገንቢህ

1 ባብሎኔ ካኣቲ፡ ናብካዳናዶጌ ዒዮሲያሴ ናኣዚ ሴዳቂያሴ ዒኮኒያ ቤዛ ዪሁዳይዳ ካኣታህኔ፤ ዒዚ ዒዮባቄማ ናይከ፡ 2 ሴዳቂያሴንታ ሃንጎ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ፤ ገንህ ሃሃ ዳርንታ ናገገና ናገጋ ጎዳ ታኣም ከኤዜ ቃኣሎም ዔያታ ዓይህንታያ ማዒባኣሴ፡፡

3 ካኣቲ፡ ሴዳቂያሴ ሼሌሚያ ናኣዚ ሁካሌና ማዒያ ናኣዚ ቁኤሳህ ሶፖኒያሴና ታ ኮይላ ዳከ፡- «ኦ ዳር ዛሎ ኦኤኮ ያኣዛህ ማዒ ናገገና ናገጋ ጎዳ ኦኤም ሸኢቁ» ገይ ያኦሪሴ፡፡ 4 ታኣኒ ዩማና ሃጊ ቱኤዞ ማኣሪ ጌሊ ቱኤቲባኣሴ፤ ይያር ታኣኒ ዳር ባኣካ ማታ ባኣያ ሴካ ሃንጋ ሃንታ፡፡ 5 ዒማና ሃሃ ባብሎኔ ዓጮኮ ያሎ ዓሳ ዩሩሳላሚ ሙኪ ማንጌ፤ ጋዓንቲ ገብጻ ዓጮ ያሎ ዓሳ ዛጳና ፒንቁ ሙካህ ዔያታ ዋይዛዎ ይያ ቤዛ ሃሺ ገንህም ዳጮ፡፡

6-7 ዩካገ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛህ ማዒ ናገገና ናገጋ ጎዳ ሴዳቂያሴም ከኢቶ ዓሶንህ 0-9 ሂዚ ገይ ከኤዚ ዳካንዳጉዲ ታና ዓይህ፡- «ሃይሾ፤ ኔና ማኣዳኒ ሙከ፡ ገብጻ ዓጮ ያሎ ዓሳ ፔ ዓጮ ገብጻ ገንህ ማዒህዳከ፡፡ 8 ባብሎኔ ዓሳ ማዒ ገንህ ሙካንዳኔ፤ ዔያታ ያልዚ ቡሊ ካታሚሎ ዓርቃንዳኔ፤ ታሚናኣ ዔያታ ካታሞ ሚቻንዳኔ፤ 9 ናገገና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- ብብሎኔ ዓሳ ገንህ ማዒ ዓኣዳንዳኔ፤ ገይ ዒንህዳ ገሸፖ፤ ዔያታ ማዒ ዳንዳያቱዋሴ፡፡ 10 ባብሎኔ ዓጮ ያሎ ዓሳ ጋፒ ዒንህ ባሽያ ማዕቴያ ዔያቶገ ዳኤቲ ከፃዲ ዳካ ቶሊ ዓቲ ፔ ከኤይይዳ ዓኣዘንህ ገንህ ደዲ ዔቁ ካታሚሎ ታሚና ማቼ ባይዛንዳኔ፡፡»

ዓርሚያስ ዓርቂንቲ ቱኤቲህ

11 ይያኮ ቤርታ ገብጻ ዓጮ ያሎ ዓሳ ሙኪ ዑኩህ ባብሎኔ ዓሳ ዋይዛዎ ቤዛ ሃሺ ገንህም ዳጮ፤ 12 ታኣኒ ታ ማኣር ዓሶገ ታኣም ማዒ ዛላ ማሂ ኦ ዳር ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዔካቲ ቢኢኒያሚ ዓጮ ዳንዳኒ ዩሩሳላሚገ ዔቁ፡፡ 13 ጋዓንቲ ቢኢኒያሚ ዓጮ ጌሎ ዲር ካር ታ ሄላኣና ካር ካገ ዓሶኮ ሱኤጌ፡- ሱንፃ ዪሪያ ገይንታ፡ ሃናኒያኮ ናኣዚ ናይ ማዒ፡ ሼሌሚያ ናይሰከይ፡- «ኔኤኒ ሃይና ፑኒ ባብሎኔ ዓጮ ዓኣዶ ዓኣዳያቱዋይ!» ገይ ታና ቃዜ፡፡

14 ታኣኒ ዒማና፡- «ኔ ጋዒሃጉዲ ታኣኒ ሃይና ፑኒ ዳንዳ ዓሲቱዋሴ!» ገይ ማህ፤ ጋዓንቲ ዪሪያ ታ ጋዒሃ ዋይዛኒ ከይባኣሴ፤ ቱከ ታና ዓከ ቢታንታ ዓኣ ዓሶ ቤርቶ ዔከ ዳንዳ፤ 15 ዔያታኣ ዒናገ ዳጋዲ ታና ጳርቂሴሰካገ ቱኤሲ ማኣሪ ማሂ ዔያታ ገኢገሼ፡ ጻኣገሂ ዮናታኣኔ ከኤያ ዔከ ገልዚ ታና ቱከ፤ 16 ታኣኒ ዒማና ማኣር ኮይላ ቦኣኮና ጮኦራ ዔቴይዳ ማርጌ ዎዴ ዳዔ፡፡

17 ዳካ ኔጌሰካገ ካኣቲ፡ ሴዳቂያሴ ከኢታ ዓሲ ዳከ ፔ ኮይላ ዔከ ሙኤሲ ዒዚ ሌሊ ታኣና ገሰታዎ፡- «ናገገና ናገጋ ጎዳ ኔኤም ከኤዜ ባኣዚ ዓኣ?» ገይ ታና ያኦሪ፡፡ ታኣኒያ፡- «ሂዮ፡ ዓኣኔ!» ገይ ሃይሶ ከኤዚ ዓርቃዎ «ኔኤኒ ባብሎኔ ካኣቲሞ ዓኣህ ዒንገንታንዳኔ» ዒዛም ገዔ፡፡ 18 ዩካገ ታኣኒ፡- «ቱኤሲ ማርካ ኔ ታና ቱካንዳጉዲ ኔናንታ ኔኤኒ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሶንታ ሃያ ዳርንታም ታኣኒ ዓይጎ ፑርቲሴይ? 19 ሂንዳ ዋይዜ፤ ብብሎኔ ካኣቲ ኔናንታ ኔ ዓጮንታ ዎኦታንዳ ባኣዚ ባኣሴ» ገይ ሎንሃ ከኤዜ ዓሳ ሃህ ዎካዳይ? 20 ይያር ካኣቲዮ! ኔኤኒ ታ ጋዒሃ ዋይዛንዳጉዲና ታ ኔና ያኦሪ ባኮ ማዲ ኔ ኩንሃንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃ፤ ይይ ዓይጎዳይ ገዔ፡- ቱኤዞ ማኣር ማዒ፡ ዮናታኣኔ ከኤያ ገንህ ታና ማሂ ዳከገ፤ ዩካ ኔ ታና ማሂ ዳከቴ ታ ሃይቃንዳኔ» ገይ ዒዛ ያኦሪ፡፡

21 ይያር ካኣቲ፡ ሴዳቂያሴ ካኣቲሞ ማኣርኮ ዲር ጋራ ቱኤሲ ዓሲ ማዒ ዳዓንዳጉዲ፡ ገንህ ሃሃ ካታሞይዳ ሙዓኒ ካሃ ባኣዚ ጋፒ ባይቃንዳ ከሎ ሄላንዳኣና ላኣዶ ላኣዶ ዓሳ ከላ ከላ ፔቲ ላኣዶ ታኣም ዒንጋንዳጉዲ ዓሶ ዒ ዓይህ፤ ይያር ታኣኒያ ዒኢካ ዳዔ፡፡

38

ዓርሚያስ ጮኦራ ዔቴይዳ ከኤሪንቲህ

1 ማኣታኣኔ ናኣዚ ሴፓዒያ፡ ፓሽሁራ ናኣዚ ጌዳሊያ፡ ሼሌሚያ ናኣዚ ሁካሌና ማልኪያ ናኣዚ ፓሽሁራ ናገገና ናገጋ ጎዳ ታኣም ከኤዜ ቃኣሎ ዳርም ታኣኒ ከኤዚ ዔርከህ ዋይዜ፤ 2 ታኣኒ ዳርም ከኤዜ ቃኣላ፡- «ካታሞይዳ ዓቲ ዓሳ ቢያ ያልዚና፡ ናይዚና፤ ይያጉዲ ሃሃ ደርዖናኣ ሃይቁ ኩዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ባብሎኔ ዓጮ ዳንዳ ኩቺ ዒንጌ ዓሲ ጋዓንቲ ዎዲንታዓከ፤ ይይ ፔኤኮ ሸምገሃ ይያይዲ ቶሊሲ ዓይሳንዳኔ» ጋዓንቲ፡፡ 3 ገንህ ሃሃ ታኣኒ ዳርም ከኤዛንዳጉዲ ናገገና ናገጋ ጎዳ ታኣም ከኤዜ ቃኣላ፡- «ታኣኒ ሃኖ ካታሞ ባብሎኔኮ ያሎ ዓሶም ዓኣህ ዒንጋንዳኔ፤ ዔያታ ፔ ዳማ ማሂ ዒዛ ዎይሃንዳኔ» ጋዓንቲ፡፡

4 ዩካገ ቢታንታ ዒንገንቲ ዓሳ ካኣቲ ኮይላ ዓኣዲ፡- «ሃይ ዓህ ዎዲንታንዳያ ኮይሳ፤ ዒዚ ከኤዛ ባኮና ካታሞይዳ ዓቲ ዓኣ ያሎ ዓሶኮ ጎጾ ዒዚ ዎኣዒሴ፤ ካታሞይዳ ዓኣ ዓሶ ቢያህ ዒዚ ዒማይዳ፤ ዒዚ ዳር ባይዛኒ ኮዓ ዓሲከ፡ ማኣዳኒ ኮዓ ዓሲቱዋሴ» ገዔ፡፡

5 ካኣቲ፡ ሴዳቂያሴ ዒማና፡- «ዒዚ ዒንህ ኩጮ ጋራ፤ ኮዔ ባኣዚ ዒንህ ማዳቲ ታ ዒንህ ላኣጋኒ ዳንዳዑዋሴ» ገይ ዔያቶም ከኤዜ፡፡ 6 ይያር ዔያታ ታና ዓርቁ ዔከ ካኣቲሞ ማኣርኮ ዓሳ ቡካ ጸኣኮይዳ ዓኣ ካኣቲ ናኣዚ፡ ማልኪያኮ ዎኣዶር ቦኣኮና ጮኦራ ዔቶይዳ ሱሲና ታና ሊካ ከይሴ፤ ዒኢካ ዔቶይዳ ቶርጳ ዓኣኔ፡ ዎኣህ ባኣያከ፤ ይያ ቶርጳሰካ ታኣኒ ዓዲንቲ፡፡

7 ጋዓንቲ ዓቤሚሌከ ገይንታያ፡ ካኣቲሞ ማኣራ ዓሽቲንቁ ማዳ፡ ፔቲ ዒቶጲያ ዓሲሰከይ ታና ዓሳ ዔታ

37:1 37:1 2ካኣቶ. ማ 24:17፤ 2ዶኦሲ. ዓሃከ 36:10፡፡

ቡሎጠንቲ ሙከኔ፤ ገንሣ ሃሣ ዔያታ ጌኤዮ ማኣርይዳ ዒንጎንዶ ሃኣኮንታ ዑንጃንታ ዔኪ ዓኣኔ፤ 6 ዩያር ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ሚዳጳፓ ዩኤኪ ዩኤኪ ዔያቶ ጎይሣ ዔካኒ ኬሰከኔ፤ ዒዚ ዔያቶ ኮይላ ሙካዮ፡- «ሃሃቃሚ ናኣዚ፡ ጌዳሊያ ማኣሪ ዩዑዋቲ» ጌዔ። 7 ዩንሣ ዓሳ ሙኪ ካታሞ ጌሌላ ኔታኒያ ናኣዚ፡ ዒሰማዔኤሌንታ ዒዛ ዓሰንታ ዩንሣ ዓሰ ዋዲ ዔቲይዳ ዓጌ።

8 ዩንሣ ሳሊታሞ ዓሰንሣኪ ባኣካፓ ታጳ ዓሰ፡- «ሃዳራ ኦና ዋዲ፤ ኦኤኒ ጎሺዳ ዓኣቶ ጌሣ ዛርጌ፡ ዔልዓ፡ ሪሚቲ ዛይቲንታ ዔኤሰንታ ዓኣኔ፤ ኔኤም ኦ ዒንጋንዳ። ጌይ ዒሰማዔኤሌ ሸኢቁ።፡ ዩያር ዔያቶ ዒ ዋዲዎ ሃሸ። 9 ዩያር ዓሰ ዒዚ ዋዲ ኬኤሬ ዔታ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ባዕሻ ሙኪ ያሎ ቡሌ ዋደና ካኣቲ፡ ዓኣሳ ካራ ባይቄቲ ዒር ዋኣዮ ዒኣካ ጌልዚ ዒኣፓ ዔካኒ ማሊ ቦኣኪሴያ ዴኤፒ ዔቲከ፤ ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ዩያ ዔቶይዳ ሌዘ ዓገ ኩንሣ። 10 ዩካፓ ዒዚ ካኣቲኮ ዉዳር ናኣቶንታ ሃንጎ ዓቲ ዓሰ ሚዳጳይዳ ቲከኔ፤ ዩይ ዓሳ ቢያ ባብሎኔ ካኣቲ ካፓ ፖኦሊሶ ዓይሣ፡ ናቡዛርዳኣኔ ጌዳሊያም ዔያቶ ቶኦኮ ዒ ዛጋንዳ፡ ሃዳርሲ ዒንጌያከ፤ ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ጋዓንቲ ዩያቶ ዓሰ ቢያ ዲዒ ዔኪ ዓሞኣኔ ዓጮ ባንሣ ፒንቄ።

11 ዮሃናኔንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ያሎ ዓሰኮ ሱኡጋ ቢያ ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ማዴ ጌና ማዴ ዋይዜ፤ 12 ዩያር ዔያታ ፔ ዓሰና ዋላ ዒዛ ኮጲሲ ጌባዮኦይዳ ዓኣ ዴኤፒ ቦቆሊ ኮርካ ዓኣንቲ ሄሌ። 13 ዒማና ዒሰማዔኤሌ ቱኪ ዔኪ ዓኣዳ ዓሳ ቢያ ዮሃናኔንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ያሎ ዓሰንታ ዴንቃዮ ሚርጌና ዋዛዴ። 14 ዩካፓ ዔያታ ገንሣም ጳሽኪ ዴንዲ ዩያቶ ዓሰ ባኣኮ ጌሌ፤ 15 ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ሳሊ ዓሰና ጋዓንቲ ዮሃናኔንታ ኩጫፓ ቶሊ ዓሞኣኔ ዓጮ ጳሽኪ ጌሊ ፑኔ።

16 ዩያይዲ ዮሃናኔንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ያሎ ዓሰ ሱኡጎንታ ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ጌዳሊያ ዋዳዮ ሚዳጳፓ ዲዒ ዔኪ ፖኦሊሶንታ ላኣሎንታ ናኣቶ ዳኮንታ ዓሽቲንቄ ማዴ ማዴ ዓሰንታ ቢያ ማሃ ዔከኔ። 17-18 ዔያታ ዒማና ኔታኒያ ናኣዚ ዒሰማዔኤሌ ባብሎኔ ካኣቲ ዩሁዳ ዓጮ ዋይሣንዳ፡ ዶኦሬ፡ ጌዳሊያ ዋዳሣር ባብሎኔ ዓሳ ዔያቶይዳ ያልዚ ቡላንዳ፤ ጌይ ሃርገ ዒጊጫ፤ ዩያር ዔያታ ባብሎኔ ዓሰፓ ፑኒ ጌብፃ ዓጮ ዴንዲ፤ ዔቄ፤ ዩካፓ ዔያታ ቤኤቲሌሃሜ ካታሞ ኮይላ ዓኣ ጌሩትኪምሃሜ ጌይንታ ቤዛ ሃውሸ።

42

ዓርሚያስ ዔያቶ ዛሎ ሸኢቃንዳ፡ ዴራ ዒዛ ያኦጫሣ

1 ቃሬሃ ናኣዚ ዮሃናኔ፡ ሆሻያ ናኣዚ ዓዛሪያሴንታ ያሎ ዓሰኮ ሱኡጋ ቢያሣ፤ ዩያ፡ ዴራኣ ቢያ ዳካ ጌይንታ ዓሰፓ ዴንዲ ዴኤፖ ዓሰ ሄላንዳኣና ቢያሣ ታ ኮይላ ሙካዮ፡- 2 «ሃዳራ ኦኤኒ ኔና ሸኢቃ ባኮ ኦኤም ማዴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሣ ኦኤም ሸኢቁ! ኦና ሃንሣ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓኣዛንሣም ቢያ ሸኢቁ! ሃያኮ ቤርታ ኦኤኒ ዲቢከ፤ ሃሣ ጋዓንቲ ኦኤኒ ዛጋሣ፡ ኦኤኒ ዳካ ሌሊ ዓቲ፤ 3 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሣ ዓጮኮ ዋና ዛሎ ኦ ዴንዳንዳ፤ ሃሣ ኦኤኒ ዋዋዳንዳ፤ ፔጋሲ ኦኤም ኬኤዛንዳ፡ ዒዛ ኦኤም ሸኢቁ» ጌዔ።

4 ታኣኒ ዒማና ዔያቶም፡- «ቃራከ፤ ዒንሣ ሃሣ ጌዔ ጎይዮም ታኣኒ ዒንሣም ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣኮ ያኦዛሣ ሸኢቃንዳ፤ ታኣም ዒዚ ፔጋሲ ኬኤዛ ባኮዋ

ፔቲታዮ ዒንሣም ዓኣቶም ታኣኒ ኬኤዛንዳ።» ጌይ ማሃ።

5 ዩካፓ ዔያታ ታኣም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ያኦዛሣ ኔኤም ኬኤዜም ኔ ኦና ዓይሣ ባኮ ቢያ ማዴ ኩንሣ ዩያ ቃኣሎም ኦኤኒ ዓይሣንቲ ባኣቲ ዒዚ ፔ ቶኦኪና ጎኔ፤ ሃሣ ጌሙርቁንታ ማርካ ማዮንጎ! 6 ዩይ ዓይሣዮ ኮሺ ማዔቲያ ማዒ ባኣቲያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛሣኮ ቃኣሎ ዋይዚ ኦ ዓይሣንታንዳ፤ ኦኤኒ ኔና ዒዛ ኮይላ ዳካሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዛሣኮ ዓይሣዮ ኦ ቦንቆቲ ቢያ ባኣዚ ኦኤም ጌኢጋንዳሣርኮ» ጌይ ኬኤዜ።

ዓርሚያስ ሸኢቁሣር ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃ ማሃዮ

7 ታጳ ኬሊኮ ገንፃፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ቃኣሎ ታኣም ኬኤዜ፤ 8 ዩያር ዮሃናኔንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ያሎ ዓሰ ሱኡጎንታ ዴራኣ ቢያ ዳካፓ ዴንዲ ዴኤፖ ዓሰ ሄላንዳኣና ታ ኮይላ ዩዓንዳ፡ ታኣኒ ዔኤሌ፤ 9 ዒማና ታ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ታኣኒ ዒዛ ያኦጫንዳ፡ ዒንሣ ታና ዳከ፡ ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤ 10 ዒንሣ ሃና ዓጮይዳ ናንጋ ማዔቲ ታኣኒ ዒንሣ ገንሣ ማኦንዳ፤ ሻሃዓከ፤ ታኣኒ ዒንሣ ቲቲካንዳ፤ ቲጋዓከ፤ ዒንሣዳ ታኣኒ ዔኪ ዩዔ ባይሰንታ ታና ሚርጌና ያዩሴ፤ 11 ሃሣ ዒንሣ ዒጊጫሣ፡ ባብሎኔ ካኣቲ ሃካፓ ሴካ ዒጊጫ፡ ታኣኒ ዒንሣና ዋላ ዓኣሣር ዔያቶ ኩጫፓ ዒንሣ ዓውሳንዳ፤ 12 ታ ዒንሣ ሚጫንታንዳ፤ ዒዚያ ዒንሣ ሚጫንቲ ዒንሣ ዓጮ ዒንሣ ማሃንዳ፡ ታኣኒ ማዳንዳ፤ ዩያ ጌዔሣ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ።»

13 «ጋዓንቲ ዒንሣ ዒንሣኮ ያኦዛሣ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዋይዘ ዒዳ ሃና ዓጫ ዴዓዓ ጌዔ፤ 14 ገንሣ ሃሣ፡ ኦኤኒ ያልዚ ሃይሴና ዛዩ ዑኡሲና ዋይዘንቲዋያ፤ ናይዚያባኣ፡ ጌብፃ ዓጮ ዴንዲ ኦ ዴኣካ ናንጋንዳ፤ ጌዔ፤ 15 ዒንሣ ዩሁዳ ፒኢጫዮቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ቃኣሎ ዋይዘ፡ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ሂዚ ጋዓ፤ ጌብፃ ዓጮ ዒንሣ ዴንዲ ዒኣካ ናንጋኒ ኮዔ፤ 16 ዩይ ዒንሣ ዒጊጫ ያላ ዒንሣዳ ሙካንዳ፤ ዒንሣ ዒጊጫ ናንጋ ዒንሣ ገንፃ ዒኣካ ዴንዳንዳ፤ ዒንሣ ዒኣካ ጌብፃይዳ ሃይቃንዳ። 17 ጌብፃ ዓጮ ዴንዲ ዒኣካ ናንጋኒ ኮዔ ዓሳ ቢያ ያልዚና፡ ናይዚና፤ ሃንጎ ዶርዮና ሃይቄ ኩዳንዳ፤ ዔያቶፓ ፔቲ ዓሰፓ ዋዓንዳ፤ ዔያቶይዳ ታኣኒ ዔኪ ዩዓኒ ማሌ ፑርቶ ባካፓ ቶላንዳ ዓሰ ባኣ።»

18 «ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሣ ሃዚ ጋዓ፡- ጌብፃ ዓጮ ዒንሣ ዴንዳንዳ፤ ጌይ ማሊ ሃቄ፤ ሃያኮ ቤርታ ዩሩሳላሜ ዴይዳ ታኣኒ ኬይሴ ታኣኮ ዳጎና ፑርቶ ባኮና ዒንሣዳ ኬዳንዳ፤ ዒንሣ ሃሌ ባካ ዴር ቢያ ዒጊቻ ባኣዚ ማዓንዳ፤ ዒንሣ ዛጌ ዓሰ ቢያ ሚኢጫ ዓማሎ ባኣዚ ዒንሣ ማሃንዳ፤ ሱንፃኣ ዒንሣኮ ዒማዲ ማዓንዳ፤ ሃና ቤዘ ላሚ ዒንሣ ዛጋዓከ።»

19-20 «ዒንሣ ፒኢጫዲ ዓቲ ዩሁዳ ዴራ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮይላ ታና ዒንሣ ዳከ ዋደና ዒዚ ኦና ዓይሣ ባኮ ቢያ ኦኤም ኬኤዜ፤ ኦኤኒ ማዴ ኩንሣንዳ፤ ጌይ ማዳኦዋ ባኣዚ ጫኣቄዮና ፑርታ ዳቢንቲ ዒንሣ ዳቤ፤ ሃሣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌብፃ ዓጮ ዴንዲ፡ ጌይ ላኣኔሣር ታኣኒ ዩይ ጎኔ ማዒያ ፔጋሲ ላቲ ዒንሣም ኬኤዜ። 21 ሃይሸ፤ ሃና ታ ዒንሣም ፔጋሲ ኬኤዜ፤ ዒንሣ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣ ያኦዛሣ ታኣም ኬኤዜም ታ ኬኤዜ ባኮ ቢያ ዓይሣንቲ ኩንሣንዳ። 22 ዩያር ሃሣ ዒንሣ ዴንዲ ናንጋኒ ኮዓ ቤዘይዳ ያልዚና፡ ናይዚና፤ ገንሣ ሃሣ ፑርታ ዶርዮና ሃይቃንዳሣ ጎኔና ዔሩዋቲ።»

ገብጭ ሂደ ገዳጅ፡- ታኣኒ ዓቂ ዓጮ ቢያ ዋላሂጉዲ
 ዓኤዲ ባይዘንዳኔ፤
 ካታሞንታ ዒኢካ ናንጋ ዳርንታ ቢያ ኩርሳንዳኔ።።
 9 ፓራሂ ቤርቲሞ ዳንዳንዳጉዲ
 ሳርጌሎ ያይታኣ ዒጊቻ ጎይሂና ሺሪ ሺሪ
 ዳንዳንዳጉዲ ዒሹዋቲ፤
 ዒቶጲያና ለኢቢያናፓ ጊቲሞ ዓከ ሙኬ ዓሶንታ
 ለኢዲያፓ ሙኬ ሂኢዮ ዲካ ጎኦሶ ዓሶዋ ቃሲ
 ዶዲ ያላ ዓሲ ገኢጊሺ ዳኩዋቲ» ጋዓኔ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ።

10 ሃና ኬላ ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ዶኦሪ ኬሊኬ፤
 ዒዚ ሃኖ ኮሜ ዔካንዳኔ፤
 ፔኤኮ ሞርኮይዳ ማቶ ዓጋንዳኔ።።
 ዒዛኮ ጩንቶ ዓፓራ ሚርጌ ዓሲ ሙዓንዳኔ፤
 ሱጉዎ ዓያቶኮ ዑሽካንዳኔ፤
 ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ
 ዓፓራዲሴ ሞርኮ ኬዶ ዛላ ዓኣ ዓሶ
 ዒዛሞ ሹኪ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሹካንዳኔ።።

11 ኩሙሂሂ ዉዱር ማዒ ጴዳዜሌ፡ ገብጭ! ጌሌዓዳ ዓጮ
 ዳንዲ
 ቲሽቶንዶ ዳኤሻ ኮዔ፤
 ኔኤኮ ዳኤሻ ቢያ ጉሪ ባኣዚኬ፤
 ኔና ፓሂኒ ዳንዳዓይ ፔቲታዎ ባኣሴ።።

12 ዳራ ኔኤኮ ዳውሲንቶ ዋይዜኔ፤
 ዓጮ ዳርሞ ጉቤ ኔኤኮ ዒላታ ሱቲኔ፤
 ፔቲ ፖኦሊሳሂ ባጋሂ ዋርቲሞ ቢያሂ ዋሊ ዓከ ሳዓ
 ሎኦማኔ።።

ናብካዳናዎኦሪ ያሎር ዩዓንዳሂ ዛላ

13 ባብሎኔ ካኣቲ፡ ናብካዳናዎኦሪ ገብጭ ዓጮ ያላኒ
 ሙካንዳሂ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂደ ጌይ ታኣሞ
 ኬኤዜኔ፡-

14 «ገብጭ ካታሞ ሚግዶኦሪንታ፡ ማምጥሴንታ
 ፃፕናኣሴንታይዳ ሃያ ቃኣሎ ዳጊዲ ኬኤዜ፤
 ዓንሂ ዛሎ ያልታኒ ገኢቲዋቲ፤
 ዓንሂ ኮይሎይዳ ዓኣ ያላ ቢያ ባይቃንዳኔ።።

15 ዳኤፐኬ ዓንሂ ጋዓ ዓጲሴ ጌይንታ ያኦዛ ወይቲ
 ዓንሂኮ ሎኦማይ?
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂደ ኬኤሪሂርቲዋዓዳን?

16 ዓያቶኮ ያሎ ዓሳ ፔቲይ ባጋሂ ዋርቲ ዋላ ሎኦማንዳኔ፤
 ዓያታ ፔቲ ባጋሂ ኮይላ፡-
 «ሞርኮኮ ያላፓ ኦ ጳሽኪ ፑኒ
 ኦ ዓጮ ዳር ባኣኮ ጌላኒ ሩኡርሞ» ጋዓንዳኔ።።

17 «ገብጭ ካኣቲሞ፡ ማዶንዶ ባኮ ዳይዲ ሃሹ፡ ጉሪ
 ሆኦሊንቲ ሺራያ ጌይንታ
 ዓከ ሱንሂ ጌሂንታንዳኔ፤

18 ሱንፃ፡- ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ጌይንታ
 ካኣታሂ ሂደ ጋዓኔ፤
 ታኣኒ ሽሞፔና ናንጋያኬ፤ ዳኩ ባኣኮይዳ ታኣቦኦሪ
 ዳካ፡ ባዘ ኮይሎዳ ሃሃ ቁርሜሎሴ ዳጊ ጌይ
 ዳዳሂጉዲ ዒንሂ ዑፃ ዳግ ዳጊ ጌይ ዒንሂ
 ባሻንዳ ዋልቁ ዩዓንዳኔ።።»

19 «ገብጭ ዳራዎቲ! ዒንሂ ዳዒንቲ ዓውታንዳሂር
 ዒንሂኮ ዓኣ ሜሆ ቢያ ታኣጊንቲዋቲ፤

ማምጥሴ ካታሞ ሻሂንቲ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዒ
 ዓታንዳኔ፤

20 ገብጭ ዑፃ ኮሽኪ ሚዛጴ ማርጉዲኬ፤
 ኬዶ ዛሎና ሙካ ሶኦዎምሶ ዉፃላ ዒዛ ዑፃ
 ቁንዳንዳኔ።።

21 ሚኢሾር ማዲሻኒ ዔኮና ፖኦሊሳ ማሌ ምፓናጉዲኬ፤
 ገንሂሞ ሺሪ ዓያታ ጳሽኪ ፑናንዳኔ፤
 ዓያቶይዳ ፑርታ ዋጌ ዋጊንቲሂርና ባይሲንታኣ
 ዓያቶ ሄሌሂር
 ዶዲ ዓቂ ዓያታ ያላኒ ዳንዳዑዋሴ።።

22-23 ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ሙኪ ዑካኣና
 ሾኦሽጉዲ ሱኡሪንሂ ዑኡሲ ዋይዚሲ ገብጭ ጳሽኪ
 ፑናንዳኔ፤

ዲሞ ጌዔ ዓንሂ ካይዚ ዓሲ ጲሻሂጉዲ
 ዩይ ያሎ ዓሳ ሄርጋና ዓያቶይዳ ጌሊ ዓያቶ
 ኩርሳንዳኔ።።
 ዩያ ዓሶኮ ፓይዳ ፓይዲንታኒ ዳንዳዑዋያኬ፤
 ያሎ ዓሶኮ ሚርጉማኣ ዓቢሂዳፓ ባሻያ ማዓንዳኔ።።

24 ገብጭ ዳር ኬዶ ዛሎይዳ ናንጋ ዳራ ያሊ ባሻንዳሂር
 ዓያታ ቦርሲንታንዳኔ፤
 ዩያ ጌዔሂ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።።»

25 ዒሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዔ ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳሂ
 ሂደ ጋዓ፡- «ገብጭ ዓጮንታ ዒኢካ ካኣሽኪንታ ያኦዛንታ
 ካኣቶንታ፤ ቴቤሴ ጌይንታ ካታሞኮ ካኣሽኮ ያኦዛሂንታ
 ገብጭ ካኣቲንታ ዒዛ ጉሙርቃ ዓሶ ቢያሂንታይዳ ማቶ
 ታኣኒ ዓጋንዳኔ።። 26 ሃሂ ገንሃ ዓያቶ ዋዳኒ ኮዓ፡ ባብሎኔ
 ካኣቲ፡ ናብካዳናዎኦሪና ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ኩሎይዳ ዓኣሂ
 ታኣኒ ዓያቶ ዓንጋንዳኔ፤ ዩካፓ ዳካ ጋዓዎ ዩያኮ ቤርታ ዓኣ
 ጎይዎ ዓሲ ገንሃ ገብጭይዳ ናንጋያ ማዓንዳኔ፤ ዩያ ጌዔሂ
 ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።።»

**ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳር ዓውሳንዳያ ማዒ
 ኬኤዚንቲሂ**

27 «ታኣኮ ዓይላሂ፡ ያይቆኦሴ ናኣታ!
 ዒንሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ! ዒጊጨ ዋዛ ቲቂፖቲ፤
 ዒንሂ ታኣኒ ሃኬ ዓጮይዳፓ
 ዒንሂኮ ዜርዎዋ ታኣኒ ዳዒንቲ ዳንዳ ቤዛፓ
 ዓከ ዩይሂና ዓውሳንዳኔ።።
 ቤርታኣሲጉዲ ያኦሲ ዒንሂ ዳቃሁዋንቲ
 ገንሃ ኮሺ ናንጊ ዒኢካ ናንጋንዳኔ።።

28 ታኣኒ ዒንሂና ዋላታሂር ዒንሂ ታኣኮ ዓይላ፡
 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ!
 ዒጊጨ ዳቃቲፖ፤
 ዒንሂ ዜርቁንቲ ዳንዲ ዓያቶ ባኣካ ዳዓንዳጉዲ
 ታኣኒ ማሄ ዳር ቢያ ታኣኒ ባይዘንዳኔ፤
 ዒንሂ ጋዓንቲ ታኣኒ ጋፐሲ ባይዘንዳኔ፤
 ያዲ ማዔቲያ ዳካ ታ ዒንሂ ፀንቃንዳኔ፤
 ታ ዒንሂ ፀንቁዋዎ ጋዓንቲ ሃሻዓኬ፤ ዩያ ጌዔሂ
 ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።።»

47

ፒሊሰጻኤሜ ዛሎ ኬኤዚንቲ ያኦሲ ማላሂ

1 ገብጭ ካኣቲ ጋኣዛ ያላንዳሂኮ ቤርታ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ፒሊሰጻኤሜ ዓጮ ዛሎ ሂደ ጌይ ታኣሞ ኬኤዜኔ፤

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂደ ጋዓ፡-
 «ሃይሾ፡ ኬዶ ዛላፓ ዲቢ ዋኣሂ

46:13 46:13 ዓር. 43:10-13። 46:27 46:27 ዓር. 30:10-11። 47:1 47:1 ዓሲ. 14:29-31፤ ሂደ. 25:15-17፤ ዓይ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:6-8፤ ሰፖ. 2:4-7፤ ዛካ. 9:5-7።

ዋርዚ ኩኩሜ ዲጲጉዲ ዋታኔ፤
 ዬይ ዋኣፃ ሳዖና ሳዖይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ
 ካታሞንታ ዒኢካ ናንጋ ዴርንታ ቢያ ዔኤዳንዳኔ።
 ዒማና ዴራ ቢያ ማኣዶ ዴንቃኒ ዒላታንዳኔ፤
 ሳዖይዳ ናንጋ ዓሳኣ ቢያ ዒኔ ማቂ ዬኤካንዳኔ።
 3 ጳሽኪ ሙካ ፓራሚ ቶኮኮ ዑኡዘይዳፓ ዔቄያና፤
 ሞርኮ ሳርጌሎ ዖይቶኮ ሺራሚ ዋይዚሳ ዑኡዘፓ
 ዔቄያና፤
 ሃሣ ዬይ ሳርጌሎ ዖይታ ጎዒ ሙካሚ ዔቄያታ ዛጋዖ
 ናኣቶኮ ዓድንሚ ዋልቃ ዔቄያቶኮ ጌሌሞ ላባንዳሚር
 ፔኤኮ ናኣቶታዖ ዓውሳኒ ሺሪ ገንሚሞ ዛጋዓኬ።
 4 ፒሊሰጻኤሜ ባይቃንዳ ዋዳ ሄሌኔ፤
 ሃይቁዋዖ ቶሊ ዓቲ ጂርሴና ሲዶናና ማኣዳንዳ ዓሳ
 ቢያ
 ካእሙዋያ ማዒ ሃኬ ሃኬ ዴዓንዳ ዋዴ ዑኩኔ።
 ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃይቦፓ ዓቲ ባዘ ዓጫ ዓኣ
 ካፕቶኦሬ ዜርዖ ማዔ ፒሊሰጻኤሜ ዓሶ ቢያ
 ባይዛንዳኔ።
 5 ጋኣዛ ዓጮ ዴራ ዖዬ ፔኤኮ ቶኦኮ ማኤዳንዳኔ፤
 ዓሰቁሎና ዓሳ ዚቲ ጋዓንዳጉዲ ማዲንታንዳኔ።
 ፒሊሰጻኤሜ ዶኦጮይዳ ባይሲንቶፓ ቶሊ ዓቲ ዓኣ
 ዓሳ
 ዑዖ ፔኤኮ ቲሊንጎና ቲቂ ቲቂ ዖያሚ ዋማ
 ሄላንዳኣናዳዖ?
 6 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጩንቾ ዓራፓሃ! ማዶ ሃሺ ኔ
 ሃውሻንዳ ዋዳ ዓይዲዳይ?
 ሃዳራ ኔኤኮ ጎንጎና ጋር ጌሊ ሃውሹ ጌይ ጌይ ዒንሚ
 ዒላታንዳኔ።
 7 ጋዓንቲ ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛሞ ዒንጌ ማዶ
 ኩርሱዋዖ ዋይቲ ዒዚ ሃውሻንዳይ?
 ዓሰቁሎናና ባዘ ዓጮናይዳ ናንጋ ዓሶ ኩርሳንዳጉዲ
 ዒዛ ታኣኒ ዓይሣኔ።»

48

ሞዓኣቤኮ ባይሲንቶ

1 ዒሰራዔኤሌ ዖኦሲ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሚ ሂዚ
 ጋዓኔ፡-
 «ኔሶ ካታማ ሻሂንቲ ዶዒ ባይቃንዳሚር
 ኔሶ ዴር ባዴዔ!
 ቂሪያታይሜ ካታማኣ ሞርኮ ኩጮ ጋር ጌላንዳኔ፤
 ዶዲ ማዒ ዓኣ ዒዛኮ ዋርዲዮ ከኤላ ሻሂንታንዳኔ፤
 ዴራኣ ዒዛኮ ዳውሲንታንዳኔ።
 2 ሞዓኣቤኮ ቦንቸንታ ጋፓንዳኔ፤
 ሃሴቦኦኔ ባይዛኒ ዓሳ ዘርቲ ዔቃንዳኔ፤
 ዔቄያታ፡- ሃኒ ዬውዋቲ፣ ሃይካፓ ሴካ ሱንሚ ዒዛኮ
 ከሰኩዋጉዲ
 ኑኡኒ ዒዛ ባይዘሞ፣ ጋዓንዳኔ፤
 ዒንሚ ማድሚኔ ካታሞ ዓሳ! ጩንቹ ዓራፖ ዒንሚ
 ዳውሳንዳሚር
 ዔኤቢ ጎውዋዖ ዚቲ ዒንሚ ጋዓንዳኔ።
 3 ሆርናይሜ ካታሞይዳ ሄላንዳ ባይሲንቶና
 ዔቄያታ ዒላታንዳ ዒላቶ ዋይዙዋቲ።»
 4 «ሞዓኣቤ ካታሞ ዶይሲ ባይዘናኔ፤
 ዬያር ናኣታ ዒዛኮ ዒላታኔ።
 5 ሌካ ዔቄያታ ሉሂቲ ካታሞ ዖዳኣና ዒናፓ ዬኤካንዳኔ፤

ሆርናይሜ ባንሚ ሊካ ዔቄያታ ኩዳኣና
 ካታማ ዶዒ ባይቄሚር ዋኣዪሚ ዑኡሲ
 ዋይዚሳንዳኔ።
 6 ዔቄያታ ዋሊ ኮይላ፡- «ዒንሚኮ ሸሞፖ ዓውሳኒ ሩኡሪ
 ጳሽኩዋቲ!
 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ኪርሞሎጉዲ ባባራኑዋቲ!»
 ጋዓንዳኔ።
 7 «ሞዓኣቤ ዴራዮቲ! ዒንሚ ዒንሚኮ ዋልቆና
 ቆሎ ሚርጉሞናይዳ ጌኤቁንቲኔ፤
 ሃሚ ጋዓንቲ ዒንሚ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ፤
 ከሞሽ ጌይንታ ዖኣዛ ዴኤፖ ሱኡጎና ቁኤሶና ዋላ
 ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ።
 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ጎይዖ
 ባይዛሚ ካታሞ ቢያ ሙካንዳኔ፤
 ፔቲታዖ ቶላንዳ ዓሲ ባኣሴ።
 ዶኦጮንታ ቦኦሎንታ ኩርሲ፣ ባኣያ ማሃንዳኔ።
 9 ሞዓኣቤ ሳዓ ጎሺ ጎሽኪንቲዋያ ጉሪ ሳዓ ማዒ
 ዓታንዳጉዲ ሶኦጌ ዒኢካ ላኣሉዋቲ፤
 ዬና ዓጫ ዓኣ ካታማኣ ዓሲ ናንጉዋያ ጉሪ ቤሲ
 ማዓንዳኔ።»
 10 ቁል ጌዒ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማዶ ዒናፓ ማዶ
 ኩንሡዋይ ጋዳንቁንቲያ ማዖም! ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሣ
 ዋዶና ጩንቾ ዓራፓ ዓሲ ዋዶዋጉዲ ላኣጋ ዓሲያኣ
 ጋዳንቁንቲያ ማዖም!

ሞዓኣቤ ካታሞኮ ሻሂንቲ ዶዒዖ

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ፔቲዖቲፓ ሜሌ ዖቲዳ
 ዘኣሪንቲዋዖ ዓታሎና ዋላ ዓኣ ዋይኔ ዑሺ ዓኣፃ ጎይዖማ
 ዓኣፂ ዴዳዓኔ፤ ሜሌ ሜሌ ጎውዋሴ፤ ዬያጉዲ ሞዓኣቤ
 ዴራ ዓጫ ዔቄያቶኮ ዔቄያቶር ማዒ ዔቄማፓ ዓርቃዖ ማታዲ
 ሴካ ሃንጋ ባገጹዋዖ ዴዳኔ፤ ዲዒንቲ ሜሌ ዓጪያኣ ዔቄያታ
 ዔውቲ ቤቁባኣሴ። 12 ፔቲ ዓሲ ዋይና ዑኩ፣ ዖታፓ ላኣሊ
 ዬና ጉሪ ማዔ ዖቶ ዋዳሚጉዲ፣ ታኣኒያ ሞዓኣቤ ካታሞ
 ዶይሲ ባይዛንዳና ዴርዋ ዔኪ ሜሌ ቤሲ ሸኢሻንዳ
 ዓሲ ዳካንዳ ዋዴ ዑኩኔ። 13 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉሙርቃ፣
 ቤኤቴሌይዳ ዳኣቢ ዔቁሶና ዖኦዘይዳ ማዲንቲ ባኮና
 ዔቄያታ ቦርሲንቲሚጉዲ ሞዓኣቤ ዓሳኣ ከሞሽ ጌይንታ
 ዖኦዘይዳ ታ ማዶ ባኮና ቦርሲንታንዳኔ።»
 14 «ሞዓኣቤ ዴራዮቲ! ኑኡኒ ዖልዘና ዔርቲያ
 ዖልዚ ዖሊያ ኑ ዛገ ሚኒ ከሰኩያኮ» ጌይ ዋይቲ
 ዒንሚ ዖቶርቃይ?
 15 ሞዓኣቤ ካታማ ሃይሾ ሻሂንቲ ዶዔኔ፤
 ሚዛጲ ሚዛጲ ማዔ ዴንሚ ቲቁንታኒ ዒኢካ ዋቲኔ፤
 ታኣኒ፣ ካኣታሚ ዬያ ጌዔኔ፤ ሱንፃ ታኣኮ «ቢያ ባኮ
 ዋይሣ ጎዳ ጌይንታ።»
 16 ሞዓኣቤኮ ባይቂዖ ዑኩኔ፤
 ሻሂንቲ ዶዓንዳ ዋዳኣ ሩኡሪ ዬዔኔ።»
 17 «ዒዛኮ ዴኤፖ ሱንፃ ዔራያ ማዒ፣ ኮይላ ዑኩ ናንጋ
 ዴራ ቢያ፡-
 «ዒዛኮ ቢታንቶ ዔርዛ ዴኤፖ ዋልቃ ዋይቲ ጉሪ
 ማዔዖ፤
 ዶዶ ካኣቲሞ ኮኣላኣ ዋይቲ ማቂዖ ጌይ ቃዪ
 ዬኤኩዋቲ!
 18 ዙሎ ዲርቆና ከኤሎ ዲፃ ሻሂንቲ ዶዔሚ ኩሊንቲ ቤሲ
 ማዓንዳጉዲ

48:1 48:1 ዓሲ. 15:1—16:14፤ 25:10-12፤ ሂዚ. 25:8-11፤ ዓሞ. 2:1-3፤ ሶፖ. 2:8-11።

ምዓኣቤ ሻሂ ባይዘንዳሂ ሃይሾ፡ ሃይካ ዓኣሂር
ዲቦኔ ካታዎይዳ ናንጋ ዓሳ፡ ዒንሂሂ ቢያሂ
ዒንሂሂቦ ሶንቾ ቤዛፓ ኬዲ ሳዖ ሲላሎይዳ
ዳውዋቲ፤

19 ዒንሂሂ ዓርጊያ ስጋ ዓሳ ቢያ
ጎይዖ ዓጫ ዔቁ ካቸዋቲ፤
ቸኒ ዳንዳ ዓቲንቆና ቶሊ ዳንዳ ላኣሎና ቢያ ዖኦጪ
ዬይ ዓይጎ ባኣዚታቲያ ዔሩዋቲ።

20 ሞዓኣቤ ሻሂንቲ ዳውሲንቲ ሎኦም ሎኦምሂር
ዒላቲ ቃዪ ቃዪ ዬኤኩዋቲ፤
ዒዛ ዓሲ ናንጉዋ ዓጪ ማዔሂ ዓርፍኦኔ ዋር ኮይላ
ዓኣ ዓጮም ቢያ ኬኤዙዋቲ።

21-24 «ዓሌ ማዔ ቤዘይዳ ማዘንቲ ካታዎ ጌይዖ፡-
ሆሎኔ፡ ያሂዖ፡ ማፓዓቲ፡ ዲቦኔ፡ ኔቦ፡ ቤተዲብላታይዔ፡
ቁሪያታይዔ፡ ቤትጋሙሎ፡ ቤትሜዖኔ፡ ቁሪያቲንታ ባዒራ
ጌይንታ ካታዎንታ፤ ዑኩያ ሃኬያ ዓኣያ ማዔ ሞዓኣቤ
ካታዎ ቢያሂዳ ዳኤፕ ሜታ ዬዔኔ፤ 25 ሞዓኣቤኮ ዋልቆ
ማዔ ባካ ማቄኔ፤ ቢታንታኣ ዒዘኮ ዔውቲኔ፤ ዬያ ጌዔሂ
ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።»

ምዓኣቤኮ ዳውሲንቶ

26 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡ «ታኣም ዒዛ ዋይዘ
ዒዒ ዖቶርቁሂር ሞዓኣቤ ዑሺ ማሂሱዋቲ፤ ዒዛ ፔኤኮ
ጮኣኩይዳ ኮላደንጎ፤ ዓሲም ዒዛ ሚኢቶ ባኣዚ ማዖንጎ፤
27 ሞዓኣቤ! ዒሰራዔኤሌ ዉዘና ዋላ ዓዲንቲባኣቲያ
ኔኤኒ ዒዛ ሚኢጪ፡ ዒዛ ዛሎ ኔኤኒ ኬኤዘዖ ቶኣኮ ኔኤኮ
ኔኤኒ ዓገሂኔ።

28 «ምዓኣቤ ካታዎ ናንጋ ዳሬዮ! ዒንሂሂ ካታዎ ሃሺ
ማገ ዓቲዳ ፔኤኮ ማኣር ማዛ ደኣሌጉዲ ዳኤፕ ሹቶ
ባኣካ ዳንዲ ናንጉዋቲ። 29 ሞዓኣቤ ሚርጌና ዖቶርቁ፡
ፔናኣ ዳግ ዳገዲ ሆኦለንታያ ማዒ ዒኖዋ ፔኤኮ ሹቶ
ማሂሂ ታኣኒ ዋይዘኔ። 30 ታኣኒ ዒዘኮ ዖቶርቁ ዔራኔ፤
ሄርሺንቶንታ ዒዛ ማዳ ማዳንታ ጉሪኬ። 31 ሞዓኣቤ ዛሎ
ታኣኒ ዋኦ! ዋኦ! ጋዓንዳኔ፤ ሞዓኣቤ ዓሶ ጉቤሂ ዛሎ
ዑኩዘ ዳገዲ ታኣኒ ዒላታንዳኔ፤ ቁሪሄራሴ ዓሶ ዙሎዋ ዖዪ
ታኣኒ ዬኤካንዳኔ። 32 ያዕዘራ ዳር ዛሎ ታኣኒ ዬኤካሰካፓ
ባሺ ሲቢማ ዳር ዛሎ ዒላቲ ዒላቲ ዬኤካንዳኔ፤ ሲቢማ
ካታሜሌ! ኔኤኒ ኔኤኮ ካኣፓ ባልገ ዳንዲ ሶኦጌ
ባዚና ጌይ ያዕዘራ ሄሌ ዋይንጉዲኬ፤ ጋዓንቲ ኔኤኮ
ጎርኪ ካዕ ዓኣፖ ባይዘሂ ሃይሾ ሙኩኔ። 33 ማሊ ማዔ
ዓጮሎ፡ ሞዓኣቤይዳፓ ዋዛንታ ሚኢቶንታ ዔውቲኔ፤
ዋይኖ ጩኦጶ ቤዘ ቢያይዳ ዋይኔ ጩኦጶንታይ ባኣያ
ማዓንዳጉዲ ታኣኒ ላኣኔ፤ ዋዛና ሶራይቲ ሶራይቲ ዒኣካ
ዋይኖ ሄርቁ ጩኦጶንዳ ዓሲ ባኣሴ፤ ዔኤቢኮ ዑኩሲ
ዋይዘንታያ ማዔቲያ ዋዛ ዑኩሲ ዓሲ ዋይዘዓኬ።

34 «ሃሴቦኣኔና ዔላዔኤሌ ዳርና ዑኩዘ ፔኤኮ ዳገዲ
ዒላታኔ፤ ዒላታ ዔያቶኮ ዳንዲ ያሂዖ ሄሊ ሱታኔ፤ ሃሂ
ዖራጋ ዳንዲ ሆርናይሜና ዔግላትሺሊሺያ ጌይንታ ቤዘ
ዋይዘንቲኔ፤ ኒሚሪማ ዋኣጻኣ ሚጩኔ። 35 ሞዓኣቤ ዓሳ ፔ
ዖኦም ዒንጋ ባኮንታ ዚጋ ዚገዖንታ ዑንጃ ጩቢሻሂያ
ታኣኒ ላኣኒ ሃሺሳንዳኔ፤ ዬያ ጌዔሂ ታና፡ ናንገና ናንጋ
ጎዳኬ።

36 «ምዓኣቤና ቁሪሄራሴይዳ ናንጋ ዳር ፔኤኮ ዓኣ
ባኮ ቢያ ባይዘ ኩቶ ጉሪ ማዓንዳሂር ሹሎንጎ ዋርቁ
ዋርቁ ቃያ ዓሲጉዲ ታኣኒ ዔያቶ ቃዪ ዬኤካንዳኔ።
37 ሞዓኣቤ ዳር ፔኤኮ ማኣርኮ ዑይይዳ ዓኣ ዳጌ ቤዘና

ጎይዖ ዓጮናይዳ ዳዒ ዬኤካንዳኔ፤ ዒማና ዓቲንቃ ፔኤኮ
ቡኤጮ ሜኤዳንዳኔ፤ ዳር ሃሂ ፔኤኮ ቶኣኮ ጉኡላንዳኔ፤
ኩጮ ዑዖዋ ቲሊንገና ዔያታ ቲቃንዳኔ፤ ሃሂ ሲዬ
ፓቲሌያኣ ዔያታ ማኣርኮ። 38 ሞዓኣቤ ታኣኒ ፑርቲ
ሚሂጉዲ ዋይሂር ማኣርኮ ቶኣካ ዓኣ ዳጌ ቤዘና ዳር
ቡካ ቤዘናይዳ ቢያ ዬኤፒፓዓቲም ሚሌ ዋይዘንታንዳ
ዑኩሲ ባኣሴ። 39 ሞዓኣቤይዳ ዓይጎ ዲቃሂ ባኣዚ
ሄሌምዳዖ ዒዛ ዬኤካሂ? ዋይቲ ዒዛ ቦርሲንቲ ዓኣፖ
ካር ሺርሺዮ? ዬያር ዒዛ ዒዘኮ ዓሺኖ ማዔ ዓጮም ቢያ
ሚኢቶ ሚኢጮያና ዓሶ ዲዲቃሂያ ማዒ ዓቲኔ።»

40 ጋኣዘ ፔኤኮ ፒሺ ሊካ ባራኒ ኬዳ ኮኣኬጉዲ
ምዓኣቤ ባንሂ ሞርኬ ዠኡዠ ሙካሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ
ኬኤዘኔ፤ 41 ካታዎና ዋርዲዮ ቤዘና ቢያ ዓርቁንታንዳኔ፤
ያዲ ማዓዛ ሞዓኣቤ ዓጮኮ ዖሎ ዓሳ ሸይቶ ዓርቁ
ላኣሊጉዲ ዒገቶምና ሚታዳንዳኔ፤ 42 ሞዓኣቤ ታኣም
ዋይዘ ዒዒ ዖቶርቁሂር ሻሂንቲ ደዒ ባይቃንዳኔ፤ ሃይካፓ
ሴካ ካኣቲ ዓኣ ዓጪ ማዒ ዔርታዓኬ። 43 ሞዓኣቤ
ዳሬዮቲ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡ «ዒንሂ ካፒ
ዓኣሂ ዒገጪ ካራ ባይቁሂ፡ ዳቁ ሎንሂ ባኣዚ፡ ዔቲንታ
ፒርንታኬ።» 44 «ዬያ ዒገቶ ካራ ባይዘ ባኮፓ ቶላኒ
ጳሽካሂ ዔቲይዳ ሎኦማንዳኔ፤ ዔታፓ ኮኣሚ ኬሰካሂ
ሃሂ ፒርና ዓዲንታንዳኔ፤ ሞዓኣቤ ሜቶ ዘጋንዳ ኬሊ ታኣኒ
ዔኪ ዬዓንዳኔ» ጋዓኔ። 45 ቸኒ ቶሎር ጳኩና ላቤ ዓሳ
ሃሴቦኣኔ ዓጮኮ ሺቦ ዳማ ዳዔኔ፤ ዔያታ ዬያይዳሂ ታሚ
ሃሴቦኣኔይዳ፡ ታሚኮ ሎሰታ ሲሆኔይዳፓ ዔቁ ሞዓኣቤ
ዖሎ ዓሶኮ ቤርታ ኬሰኪ ዖላ ጫርዮ ዓሶንታ ኮይላ ካኣላ
ዓሶዋ ሙዒሂርኬ። 46 ሞዓኣቤ ዓሶ ዒንሂሂ ባይዔ፤
ካሞሺ ጌይንታ ዖኦዘ ዘገ ካኣሽካ ዳር ዋዲ ኩርሶና፤
ዓቲንቆንታ ዉዲር ናኣቶንታ ዔያቶኮ ዲዒንቲ ዔውቲኔ።

47 «ያዲ ማዔቲያ ሞዓኣቤ ዓጮኮ ዓኣ ቆሎ ታኣኒ
ገንሂ ማሃንዳ ኬሊ ዬዓንዳኔ» ጋዓኔ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ፤
ምዓኣቤይዳ ዓሳና ፑርቶ ባካ ያዲና ጋፔኔ።

49

ዓሞኣኔ ዓጮ ዛሎ ኬኤዘንቲ ዖኦሲ ማሊሂ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓሞኣኔ ዓጮ ዛሎ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቁ ናይ ባኣዓዳ? ዔያቶ
ዳካላያኣ ባኣዓዳ? ሂዳዖ ዖኦዘ ማሂ ካኣሽኮ፡ ሚልኮሚ
ካኣሽካ ዓሳ ጋኣዳ ዖጶ ዳውሲ ዳኪ ካታዎይዳ ዔያቶኮ
ዳዔሂ ዋይቲሂርዳይ? 2 ዬያር ዓሞኣኔ ዓጪ ካታዎ
ማዔ ራኣባ ዖላኒ ዖላ ዓሲ ታኣኒ ዔኤላንዳ ኬሊ ዬዓንዳኔ፤
ዒዛ ሻሂንቲ ደዔ ባኣዚ ኩሜያ፡ ሃሂ ዓሲ ናንጉዋ ጉሪ
ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ጉርዳ ዒዘኮ ታሚና ሚቶንታንዳኔ፤ ዬካፓ
ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቤርታ ዔያቶ ሳዖ ቡሪ ዔኮናሂጉዲ
ዒማይዲ ማሂ ቡሪ ዔካንዳኔ። 3 ዓይ ካታዎ ሻሂንቲ
ደዔሂር ዬኤኩዋቲ! ራኣባ ካታዎኮ ኮይሎ ጉርዳይዳ
ናንጋ ዳር ቢያ ዒላቲ ዬኤኩዋቲ! ዖኦዘ ማሂ ካኣሽኮ
ሚልኮሚ ፔኤኮ ቁኤሶና ቁኤሶ ማኣዲ ማዳ ዓሶና
ዋላ ዲዒንቲ ዔውቲሂር ሲዬ ፓቲሌ ማይንቲ ካታዎኮ
ዙሎ ዲር ጋርይዳ ሴካ ሃንጋ ጳሽኪ ጳሽኪ ዬኤኩዋቲ!
4 ላኣፒ ላኣፒ ዓኣዳ ዋልቆና ዒንሂኮ ዒንሂ ዖቶርቁሂ
ዋይታዘዳይ? ዒንሂሂ ሃይ ጉሙርቁዋ ዳር! ሱና ዖላንዳሂ
ዖናዳይ። ጌይ ዒንሂኮ ቆሎ ዲቡምና ዒንሂ ዖቶርቁኔ።
5 ታኣኒ ዔያቶይዳ ቢያ ዛሎና ሂርገሻ ሜቶ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤
ቢያሂ ዒንሂሂ ቸኒ ጳሽካንዳኔ፤ ቢያሂ ፔ ካራና ካራና

ጳጳስ ደንዳንዳሠረ ይያ ጳጳስ ዓሶ ማሂ ቡኩሳንዳ ዓሶ ባኣሴ።

6 «ጋዓንቴ ይካገ ታኣኒ ዓሞኣኔ ዓሶኮ ዓኣ ባኮ ገንሣ ማሃንዳኔ፤ ይያ ጌዔሣ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኔ።»

ዔደኦሜ ዓሶ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ባኣዚ

7 ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳ ዔደኦሜ ዓሶ ዛሎ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ቴማኣኔ ካታሞ ዴራ ሃያኮ ቤርታ ዔያቶም ዒንገንቴ ዔራቶ ባይዚያ? ዔያቶ ዘራ ዓሳ ዘሪያ ባሽንቴያ? ዔያቶኮ ዔራታ ዋካ ዓኣዴይ? 8 ዔኤሳዎ ዜርያ ታኣኒ ሻርሻ ዎደና ሜቶ ዔያቶይዳ ዓጋንዳሣሮ፣ ዒንሣ ዴዳኔ ካታሞ ዴራ! ገንሣም ጳጳስ-ዋቴ፤ ዴንዳ ካይካ ዔቴ ቆኣፔይዳ ፑኑዋቴ! 9 ዓሳ ዎይሮ ዓኣፖ ሶዮና ቴቁ ቴቁ ዔካ ዎደና ዎይሮይዳ ዳካ ቃኣሎሚ ሃሻኔ፤ ወሲ ዲሚና ሙኩቴያ ዔያታ ኮዓዘንሣ ሌሊ ዔኪ ዴንዳኔ፤ 10 ታኣኒ ጋዓንቴ ዔኤሳዎ ዜርያ ጋፒ ካላሳንዳኔ። ዔያታ ፑንጎታ ቤዘዎ ታኣኒ ፔጋሳንዳኔ፤ ይያሮ ሃይካገ ሴካ ዔያታ ፑናንዳ ካይዚ ዴንቃዓኔ፤ ዔያቶኮ ናኣቶንታ ዒገናንታ ዓሽናኣ ቢያ ባይቃንዳኔ፤ ዔያታኣ ናንጋዓኔ። 11 ዒንሣ ባኣካ ዓኣ ዜኤር ናኣቶ ሃሹዋቴ፣ ታኣኒ ዔያቶ ሹምፔና ናንገሻንዳኔ፤ ሃሣ ዜኤር ዒንደንሣ ታና ጉሙርቆንጎ።

12 «ሻርሽሣ ኮይሱዎ ዓሳታዎ ይያ ሜቶ ዔካያ ማዔቴ ዒንሣ ሜቶ ዔኪ ሻርሽንቴዎ ዓታንዳያ ዒንሣም ማላ? ያዲ ማዓዓኔ፤ ዒንሣ ይያ ሜቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ።

13 ባይራ ካታማ ዓሶ ዒዒጊቻ፣ ዓሶ ናንጉዎ ዳውሌ ማዒ ዓታንዳሣ ታኣኒ ታና ጌፒ ጫኣቄኔ፤ ዓሶ ቢያ ዒዞ ሚኢቹ ባኣዚ ማሃንዳኔ፤ ሱንጎዎ ዒዞኮ ጋዳማ ሱንሣ ማሃ ዔያታ ኬኤዛንዳኔ። ዒዞኮ ኮይላ ዓኣ ጉርዳ ቢያ ናንገና ሻሂንቴ ደዔያ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ይያ ጌዔሣ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኔ።»

14 ፔቴ ኪኢታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜያ ታኣኒ ወይዜኔ፤ «ዔደኦሜ ዴራ ያላኒ ቡኩዋቴ! ያሎሮ ዔቁዋቴ!» ጌይ ኬኤዛንዳ ኪኢታ ዓሶ ዴራ ኮይላ ዳኪንቴኔ። 15 «ዓካሪ ታኣኒ ኔና ካኣቶ ባኣካ ላኣፓ፤ ዴራ ባኣኮይዳኣ ቦሂንቴ ዓሶ ማሃንዳኔ። 16 ላሎ ሹጮይዳ ኬሰኪ ናንጋዜሌ፣ ዴኮኮዎ ቶኣኮ ሂሊ ኔና ዴገሴዜ! ኔኤኒ ዒገቻያ ማዔሣና ዒናኣ ኔኤኮ ያቶርቃያ ማዔሣ ኔና ጌሹኔ፤ ዎዚ ኔኤኒ ኔኤኮ ማኣር ኮኣኔ ማዞ ቤሲዳ ማቴቴያ ታኣኒ ኔና ይካገ ጎቹ ኬይሳንዳኔ፤ ጋዓኔ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ።»

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔደኦሜይዳ ማዳንቴ ባኮና ዓሶ ዲቃታያ ማዓንዳኔ፤ ዒኣና ዓኣዳ ዓሶ ቢያ ዛጋ ዎደና ዲቃታንዳኔ፤ ዒዞይዳ ሂሌ ባይሰንቶዎ ዛገ ዲቃታ ሄርሻንዳኔ። 18 ሶደሜንታ ጋሞራ ካታሞንታ ዔያቶኮ ኮይላ ዓኣ ካታሞና ዎላ ሻሂንቴ ደዔ ዎደና ዔያቶይዳ ሂሌ ይያ ባይሰንቶጉዲ ዔደኦሜይዳኣ ባይሰንታ ሂላንዳኔ። ለሚ ይኖ ቤዘይዳ ናንጋንዳ ዓሶ ፔቴታዎ ባኣያ ማዓንዳኔ። 19 ዲሞ ጌዔ ዮርዳኖሴ ካዮይዳፓ ዘቢ ኬሰኪ ዓኣዔ ማኣቲ ዓኣ፣ ማራታ ሂንቃ ቤዘ ሙካሣጉዲ ታኣኒያ ዔርቴባኣንቴ ሙኪ ዔደኦሜ ዓሞ ሱኡጎ ዳውሳንዳኔ፤ ይካገ ታኣኒ ኮዔ ሱኡጎ ደኡሪ ጌሃንዳኔ፤ ታጉይያ ያናዳይ? ታና ጫርቁ ያኡጫያኣ ያናዳይ? ታ ቤርታ ዔቁ ታና ቃዛንዳ ቆልሞ ሄንቃኔ ጋዓንዳ ቢቴ ያናዳይ? 20 ይያሮ ታኣኒ ዔደኦሜ ዴራ ማዳኒ ማሌ ባኮና ቴማኣኔ ካታሞ ዴሮይዳኣ ዔኪ ይዓኒ ማሌ ባኮ ወይዘዋቴ፤ ናኣታ ዔያቶኮ ማራናይጉዲ ጎቹንቴ ጎቹንቴ ዔውታንዳኔ፤ ይያ ዛሎና ዔያቶ ዛጋ ዓሶ ቢያ

ዲቃታንዳኔ። 21 ዔደኦሜ ዓሶኮ ሎኦሚሣ ወይዘዎ ሳዓ ዒገፃንዳኔ፤ ዲቃታዎ ዒላታ ይይካገ ዴንዳ ዘቁ ባዞ ሂሊ ወይዘንታንዳኔ። 22 ኮኣኬ ጋኣዞ ፔኤኮ ፒሺ ዠኡዠ ኬዳሣጉዲ ሞርካ ቦፃራይዳ ኬዲ ዴዓንዳኔ፤ ይኖ ዎደና ዔደኦሜኮ ያሎ ዓሳ ሹይቹ ዓርቁም ሜታዳ ላኣሊጉዲ ማዓንዳኔ።

ዴማሰቆ ዛሎ ኬኤዚንቴ ያኣሶ ማላሣ

23 «ሃማቴና ዓርፓዴ ካታሞናይዳ ናንጋ ዴራ ዴማሰቆኮ ባይሰንቶ ሃይሶ ወይዘዎ ዎኦቶንዶ ጎይሣ ባይዜኔ፤ ሌካ ሊካ ሂዒንቴ ሺራ ዴኤፒ ዔኤሪ ዎኣሣጉዲ ዒና ዔያቶኮ ዲቃታ ካራ ባይዜኔ። 24 ዴማሰቆ ዴሮኮ ዎልቃ ላቤኔ፤ ፑናኒ ዔያታ ገንሣም ማዔኔ፤ ዔያቶይዳ ባሽቹም ጌሌኔ፤ ሹይቹ ዓርቁ ላኣሊጉዲ ዔያታ ሚታዳኔ። 25 ይና ዔርቴያ ማዔ ካታሚላ፤ ሃሣ ዎዛሳያ ማዔ ካታሚላ ዎይቴ ጉሪ ዓቴራ? 26 ይኖ ኬሎና ይኖ ካታሞኮ ያሎ ያላ ዴጌ ናኣታ ካታሞ ሳዛ ዓኣ ጎይዎይዳ ዎዳኒታንዳኔ፤ ዒዞ ዓሞኮ ያሎ ዓሳኣ ዎዳኒቴ ኩዳንዳኔ። 27 ዴማሰቆ ካታሞኮ ዙሎ ዲያ ቢያ ታሚና ታኣኒ ሚቻንዳኔ፤ ካኣቲ፣ ቤኔሃዳይኮ ካኣቲሞ ማኣሮዎ ታኣኒ ሚቻንዳኔ፤ ይያ ጌዔሣ ታና፣ ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳኔ።»

ቄዳሪና ሃይሪ ያጸ ዛላ ኬኤዚንቴ ያኣሶ ማላሣ

28 ባብሎኔ ካኣቲ፣ ናብካዳናዮኦሬ ያሊ ባሽ ቄዳሪና ሃይሪና ካኣቶ ዓሞ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔቁዋቴ፣ ቄዳሪ ዴሮ ያሉዋቴ፤ ዓባ ኬሰኪ ባንፃ ዓኣ ዴሮ ባይዘዋቴ! 29 ዔያቶኮ ዓፒሎና ማዞ ማኣሮ፣ ዔያቶኮ ቆልሞ፣ ዔያቶኮ ኬኤያ ጋራ ጎኡሶ ዓፒሎንታ ጋራ ዔያቶኮ ዓኣ ሚሆ ቢያ ዔኩዋቴ፤ ዔያቶኮ ጋኣላሣያ ዒንሣሮ ማሃ ዔኩዋቴ። ኦና ባይዛ ባኣዚ ሙኩኔ!» ጌይ ዔያታ ዒላታንዳኔ።»

30 ሃይሪይዳ ናንጋ ዴራዮቴ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ባብሎኔ ካኣቲ፣ ናብካዳናዮኦሬ ዒንሣም ዚርቁ ዔቁ ፑርታ ባኣዚ ዓኣሣሮ ጳጳስ ዴንዳ ባይቁዋቴ፤ ኮሽ ዔታዳ ዴኔ ቆኣፔይዳ ፑኑዋቴ።»

31 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ካሮ ዎዳ ኮምባሎንታ ጋጋርዘንታ ባኣያ፣ ፔኤር ሌሊ ማዒ ሜታባኣያ ኮንጋቴ ኮሽ ዴዒ ዓኣ ዴሮ ያላኒ ዴንዳዋቴ። 32 ዔያቶኮ ጋኣላሣንታ ሃንጎ ቆልሞንታ ዲዒንቴ ዔውታንዳኔ፤ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎ ጋንጋርናይዳ ዓኣ ጋፓና ሜኤዳ ዴሮ ቢያ ዲማ ዲማ ካራና ታ ዜርቁ ዳካንዳኔ፤ ቢያ ዛሎና ሜቶ ታ ዔያቶይዳ ዔኪ ይዓንዳኔ።» 33 ይኖሮ ሃይሪ ናንገና ወኡካ ናንጋያ፣ ዓሶ ናንጉዎ ጉሪ ቤሲ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ለሚ ዒኣካ ሙኪ ማኣሪ ማዞ ናንጋንዳ ዓሶ ፔቴታዎ ዴዳዓኔ።

ዔኤላሚ ዴሮ ዛሎ ኬኤዚንቴ ያኣሶ ማላሣ

34 ሴዴቂያሴ ዩሁዳይዳ ካካኣታዳማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔኤላሚ ዓሞ ዛላ ባኣዚ ታኣም ኬኤዜኔ፤ 35 ቢያ ባኮ ወይሣ ጎዳሣ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዔኤላሚ ሃኣዲ ዎልቃዳያ ማዓንዳጉዲ ማሃ፣ ዒዞ ዛሎ ሂኢዦና ያልታ ዓሶ ታኣኒ ዎዳ ባይዘንዳኔ። 36 ቢያ ዛሎና ሴካ ሃንጋ ዒዞ ሂዒንዳ ዠባሬ ታኣኒ ዠባርሽሻንዳኔ፤ ዴሮ ታ ዒዞኮ ቢያ ቤሲዳ ዜርቃንዳኔ፤ ይያሮ ዒዞፓ ዴውሲንቴ ዴንዳ ዓሳ ዴንዳዎ ዓታንዳ ዓጠጠ ባኣሴ። 37 ዔኤላሚ ዴራ ዔያቶኮ ሹምፓሣ ዎዳኒ ኮዓ ሞርኮኮ ዒገጫንዳጉዲ ታኣኒ ጎጳ ሻኣሎ ዔያቶኮ ዎሃንዳኔ። ዔያቶ ባይዘንዳ፣ ታኣኮ

49:7 49:7 ዒሲ. 34:5-17፤ 63:1-6፤ ሂዚ. 25:12-14፤ 35:1-5፤ ዓሞ. 1:11-12፤ ዓብዱ. 1-14፤ ሚሊ. 1:2-5። 49:18 49:18 ማዞ. ማፃ 19:24-25። 49:23 49:23 ዒሲ. 17:1-3፤ ዓሞ. 1:3-5፤ ዛካ. 9:1።

ዳኤፍ ዳጎታ ዓይቶይዳ ዔኪ ዩዓንዳይ፤ ጋፒ ዓይታ ቲፅ ጋዓንዳይ ሄላንዳይና ያልዚና ዓይታ ዳውሲንታንዳይቲ ታ ማሃንዳይ። 38 ዒዞ ዓጮይዳ ካኣታዲ ዓኣ ካኣቲንታ ሱኡጎንታ ታኣኒ ባይዘንዳይ፤ ታኣኒ ዒኢካ ካኣታዲ ዋይሃንዳይ። 39 ያዲ ማዕቴያ ዓላኣሜኮ ዲዒንቲ ዔውቴ ባኮ ቢያ ታኣኒ ማሃንዳ ዋይ ዩዓንዳይ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ።»

50

ባብሎኔ ሞርኮና ዓዲንታንዳሢ ዛላ ኬኤዘንቲ ያኦሲ ማላሢ

1 ባብሎኔንታ ዒዞይዳ ናንጋ ዳርንታ ዛሎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡-

2 «ዳሬም ቢያ ዳጊዲ ሃይሶ ኬኤዘቀቲ!
ባንዲራ ዔኪ፣ ዩያ ዛሎ ዓሶም ኬኤዚ ዔርዘቀቲ!
ዓኣቲንታ ባኣዚ ማሃ ፔቴ ባኣዚ ታዎ ዓይሲፖቴ!

ሃይሾ ባብሎኔ ዓዲንቲ፤ «ቤሌ» ጌይንታ ያኦዛ ዳውሲንቲናኣኮከ፤

«ማርዱኬ» ጌይንታ ያኦዛዎ ማሃሃና፤

ባብሎኔይዳ ካኣሽኮ ማሌ ያኦዛ ቦርሲንቲ፤ ሻኣካያ ማዕ። ዩያ ያኦዛኮ ማላሢያ ማሃሢ ኩርሶና።»

3 «ባብሎኔይዳ ያልዚ ቡሊ ጎዔሎ ዓሲ ናንጉዋ ጉሪ ጎዓ ማሃንዳ ዓሲ ኬዶ ዛላፓ ዔቁኔ፤

ዓሲንታ ቆሎንታ ቢያ ዒኢካፓ ፑኒ ዳንዲ ባይቃንዳይ፤ ዒኢካ ናንጋንዳ ባኣዚ ባኣሱ።»

ዒሰራዔኤሌኮ ጊንሣ ፔ ዓጮ ማዒያ

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዋዶና ኬሎና ሄላዛ፡ ዒሰራዔኤሌና ዩሁዳና ዳራ ፔቴይዳ ታና፡ ዔይቶኮ ያኦዛሢ ኮዒ ዩኤኪ ዩኤኪ ዩዓንዳይ፤ 5 ዓዮኔ ባንሢ ዔኪ ዳንዳ ጎይያ ዔይታ ያኦጮንዳይ፤ ዒማ ዔይቶም ዳዎና ጎይያም ዔይታ ዓኣዳንዳይ፤ ታኣና ዋላ ዔይታ ናንገና ናንጋ ጮኣቁም ጮኣቃንዳይ፤ ፔቴታዎ ዔይታ ዩያ ጮኣቁም ሃሻዓኩ።»

6 «ዳራ ታኣኮ ዣኣሊ ባይቁ ማራይ ማዕ፤ ሄንቃ ዓሳ ዔይቶ ዣኣሊሴኔ፤ ዳኮይዳ ዔይታ ታኣኮ ማራቶ ዣኣሊሴ ባይዘኔ፤ ዳካፓ ጌማር ባንሢ ዣኣሊ ዳንዳ ማራይጉዲ ታኣኮ ማራታ ዣኣሊኔ፤ ሙኪ ሸሪ ዋርቆ ቤዘዋ ታኣኮ ማራታ ባይዘኔ። 7 ማራቶ ካይዚ ቦዎ ሙዓሢጉዲ ታኣኮ ዳር ዳንቁሢ ቢያ ሸኣሊ ሙዓኔ፤ ዔይቶኮ ሞርካ፡- ሕኡኒ ፔቴታዎ ማዳ ፑርታ ባኣዚ ባኣሱ፤ ሃይ ቢያ ፑርቶ ባካ ዔይቶይዳ ሄሌሢ ዔይቶኮ ቤርታኣ ዓዶንሢ ጉሙርቁ ናንጋ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳሢም ዔይታ ዋይዘ ዓይሢርኬ፤ ዔይታኣ ዔይቶኮ ቤርታኣ ዓዶንሢጉዲ ዒዛም ጉሙርቁንታያ ማዒ ናንጋንዳይታዮኬ ዓቴሢ።»

8 «ዒሰራዔኤሌ ዳሬዮቴ! ባብሎኔፓ ፑኒ ጳሽኪ ኬሰኩዋቴ! ዓጮሎ ሃሽ ዳንዱዋቴ! ዋኣርኮ ቤርታ ሶርፒ ማዒ ጎቻ ኮላይጉዲ ማዕ፡- 9 ኬዳና ዛሎይዳፓ ዋላ ፔቴ ማዒ ዔቁ ዳሬና ባብሎኔ ታኣኒ ያለሻንዳይ፤ ዔይታኣ ዒዞ ያለንዳይ፤ ዩካፓ ዔይታ ዒዞ ዓርቃንዳይ፤ ዔይቶኮ ሂኢዣ ዳኪንታኣና ዳቡዋዎ ዳካ፡ ጎኦባ ያልዚ ዓሲ ሂኢሸጉዲ ማዓንዳይ። 10 ባብሎኔ ቡሪንታንዳይ፤ ቡሪ ዓሳ ዔይቶም ጊዳንዳያ ሄላንዳይና

ዳንቁ ባኮ ቢያ ዒኢፓ ዔካንዳይ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ።»

ባብሎኔኮ ሎኦሚያ

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ባብሎኔ ዳሬዮቴ! ታኣኮ ዳር ቡሪዎና ዋዛዲ ዒንሢ ዒላሽ ኮኦሜኔ፤ ዘኦይይዳ ሚሸኪ ዓካ ማርጉዲ ዒንሢ ዓከ፤ ዘያ ፓርጉዲያ ዒንሢ ኩኡኪ ያኦሌኔ፤ 12 ሃሢ ጋዓንቲ ዒንሢኮ ዳኤፓ ካታሚላ ሚርጌና ዳውሲንታንዳይ፤ ዒንሢኮ ዓጮላ ዳውሲንታንዳይ፤ ሚሌ ካኣቶ ዓጮይዳፓ ሃቶ ዓጪ ማዓንዳይ። ዋኣሢ ዒዞይዳ ባኣያ ማዒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ዒዛ ማዓንዳይ። 13 ታኣኮ ዳፓፓ ዔቁያና ባብሎኔይዳ ናንጋንዳ ዓሲያኣ ባኣሱ፤ ሻሃንቲያ ማዒ ዒዛ ዓታንዳይ፤ ዒኢና ኮርሳ ዓኣዳ ዓሲ ቢያ ሄርሺ ዲቃታንዳይ፤ ሚኢጪያ ሚኢጫንዳይ።»

14 «ዒንሢ ሂኢዣና ያላ ዓሳ፡- ባብሎኔ ያላኒ ሙኪ ዒዞ ማንጉዋቴ፤ ታኣኒ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔይቶ ላኣኒ ባኣዚ ማዳ ዔይታ ጎማዳሢር ዒንሢኮ ሂኢዣና ቢያ ባብሎኔ ዳኩዋቴ፤ ሂኢዣ ዒንሢኮ ሚጪንቲ። 15 ካታሚሎኮ ኮይሎ ሸሪ ሸሪ ዲቃሢ ዑኡሲ ዋይዘሱዋቴ! ባብሎኔ ኩሙ ዒንገናኣኮከ፤ ዳዒ ካፓ ዳጌ ቤዛ ዳዒኔ፤ ኬኤሎ ዲያኣ ዒዞኮ ሻሃንቲ፤ ባብሎኔ ዓሶ ታኣኒ ኮሚ ኮፃንዳይ፤ ዒንሢያ ዔይቶ ኮሚ ኮፀዋቴ፤ ሚሌ ዓሶይዳ ዔይታ ሚጪንቲዋዎ ማዳ ጌና ማዳ ዔይቶይዳ ማዳዋቴ። 16 ጎዣይዳ ዜርዎ ዜርቃሢንታ ሃኣኮ ቡኩሳሢንታ ባብሎኔፓ ባይዘቀቲ፤ ዩያር ዩና ዓጮይዳ ሙፒ ዓሲ ማዒ ናንጋ ዓሳ ዩያ ያላ ዓሶ ዒጊጪ ፔ ዒጊና ባንሢ ማዒ ዳንዳንዳይ፤ ፔ ዓጮ ጊንሢ ማዒ ፑኒ ዳንዳንዳይ።»

ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ፔ ዓጮ ጊንሣ ማዒያ

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዘቢ ዳውሲ ዣኣሊሴ ዳካ ማራይጉዲ ማዕ፤ ቤርታ ዔይቶ ዓሶኦሪ ካኣቲ ሸኣሊ ሸኣሊ ሙዓኔ፤ ዩካፓ ሃሢ ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናዮኦሪ ማጌያ ጋኣሽ ሙዓኔ። 18 ዩያር ታኣኒ፡ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ማዕ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ዓሶኦሪ ካኣቲ ሚቶይዳ ዓጌሢጉዲ ናብካዳናዮኦሪንታ ዒዞኮ ዓጮዋ ታኣኒ ሚቶይዳ ዓጋንዳይ። 19 ዒሰራዔኤሌ ዳር ጊንሣ ታኣኒ ዔይቶኮ ዓጮ ማሃንዳይ፤ ቁርሚሎሴ ዳኮና ባኣሳኣኔ ዓጮናይዳ ባቃላንዳ ባኮ ቢያ ዔይታ ሙዓንዳይ፤ ዒፕራኤሚና ጌሌዓዳ ዓጮናይዳ ባቃላንዳ ሃኣኮይዳፓ ኮዔሢጉዳያ ዔይታ ሙዓንዳይ፤ 20 ዩና ዋዶና ዒሰራዔኤሌና ዩሁዳ ካኣቶ ዓጮ ዓሶናይዳፓ ቶሊሲ ታኣኒ ዓይሳንዳ ዓሶ ማኣራንዳሢር ጎሚና ዳቢንቲና ዔይቶኮ ኮይንቲቴ ጴዳዓኩ።»

ናንገና ናንጋ ጎዳ ባብሎኔ ዓጮይዳ ዓጌ ማታሢ

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሚራታይሚና ፔቆዳና ዓጮ ዳር ያሉዋቴ፤ ዔይቶ ዋዎዳዋቴ፤ ባይዘቀቲ፤ ታኣኒ ዓይሢ ባኮ ቢያ ዔይቶ ማማዳዋቴ፤ ዩያ ጌዔሢ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ። 22 ዓጮሎይዳ ያልዚ ዑኡሲ ዋይዘንቲ፤ ዳኤፒ ባይሲንታኣ ኬዳ። 23 ዓጪ ዳሬ ካራና ሙቁሣጉዲ ዳይ ጋኣጫዘላ፡ ባብሎኔ ዋይቲ ጋኣጪንቲይ! ዋይቲ ዩያይዲ ሚቁይ! ሚሌ ዳር ባኣካ ባብሎኔ ዋይቲ ጉሪ ማዒ ዓቴይ! 24 ባብሎኔ! ታኣኒ ኔኤም ፒር ፒራኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ ዔራዋዎ ዩያና ዓዲንቲ፤ ኔኤኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማካኒ ኮዔሢር ዩያና ፔጋዲ ኔኤኒ ዓዲንቲ። 25 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ያሎ ዓንጋዎ ጌሃ

ከኤያ ቡሊ ፔኤኮ ደጎ ሳንጋሞ ዔኪ ኬሰኬኔ፤ ቢያ ባኮ
 ወይሆነ ጎዳ ማዕ ያኦዛህ ይያይደህ ካላዳ ዓሶ ዓጮይዳ
 ዒ ማዳንዳ ባኦዚ ዓኦህረኬ። 26 ቢያ ዛሎና ዬኖ ዓጮሎ
 ያላኒ ከሰኩዋቱ፤ ሃኦካ ዒዘኮ ናቲንቲ ዓኦ ኮኖ ቢያ
 ቡሉዋቱ፤ ዔኦጋ ዒንህ ዲዒ ዓኬ ባኮ ሃኦኩዲ ናቲ
 ኩሉዋቱ፤ ፔቲ ባኦዚታዎ ዓይሱዋ? ሳዔሎ ባባይዘዋቱ!
 27 ዔያቶኮ ያሎ ያላ ዓሶ ሹካኒ ዒሺ ዴንዳ ጌማይቲዲ
 ዓኬ ዴንዳ ዎዲዋቱ፤ ዔያቶይዳ ሜቶ ታኦኒ ዓጋ ዎዳ
 ሄሌህረ ባብሎኔ ዓሶ ባዴዔ!

28 «ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዕ ኑ ያኦዛህ ዔኬ ኮሞ፤
 ዒዚ ፔኤኮ ጌኤዢ ማኦሮ ዛሎ ኮሜ ኮሞ፤ ባብሎኔጋ
 ጸሸኪ ቶሊ ሙኬ ዓሶንታ ዳውሲንቲ ዒኦካ ናገጋ ዓሶንታ
 ያየኔይዳ ከኤዛ ባኮ ዎይዘዋቱ።»

29 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሂኦሺና ዲካኒ
 ዴንዳዓ ያልዚ ዓሲ ባብሎኔ ዴንዲ ያልንዳጉዲ
 ዔኤሉዋቱ፤ ዔያታ ካታሜሎ ሙኪ ማንጎንጎ፤ ያኦኒያ ቶሊ
 ዴንዳዎቲዲ ኮሺ ካቸዋቱ፤ ዒዛ ማዴ ፑርቶ ዛሎ ማህ
 ዒዘሞ ዒንጉዋቱ፤ ሜሌ ዓሶይዳ ዒዛ ማዴ ጌኖ ማዶ
 ዒዘይዳ ማዲዋቱ፤ ዒዛ ዒሰራዔኤሌኮ ጌኤሺ ማዕ
 ያኦዛህ፤ ታና ቶኦቱ። 30 ዬያሮ ዴጌህ ዒዘኮ ካታሞ
 ሳዛ ዓኦ ጎይይዳ ዎዲንታንዳኔ፤ ዒዘኮ ያሎ ዓሳኦ ቢያ
 ዓማና ዎዲንቲ ጋጋንዳኔ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፡ ናገረና ናገጋ
 ጎዳኬ።»

31 «ዎቶሬሌ፡ ባብሎኔ! ታኦኒ፡ ቢያ ባኮ ወይሆነ
 ጎዳ ማዕ ያኦዛህ ኔ ጌዳ ዔቃንዳኔ፤ ታኦኒ ኔጌዳ ሜቶ
 ዓጋንዳ ዎዳ ሄሌኔ። 32 ኔኤኒ ሃና ያቶሬላ ሎኦሚ ኔ
 ሜቃንዳኔ፤ ኔና ከኤሊንቁ ዔቁሳንዳ ዓሲ ባኦኬ፤ ካታሞ
 ኔኤኮ ታኦኒ ታሚና ሚቸሳንዳኔ፤ ኔ ኮይላ ዓኦ ባኮ ቢያ
 ታኦኒ ኩርሲሳንዳኔ።»

33 ቢያ ባኮ ወይሆነ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌና
 ዪሁዳና ዴራ ሄርቁንቲ፤ ዲዒ ዔያቶ ዔኬ ዓሳ ቢያ
 ቶሉዎ ጎይህ ዔያቶ ዓርቁኔ፤ ሃሻኒያ ዔያቶ ኮይባኦኬ።
 34 ጋዓንቲ ዔያቶ ማኦዲ ዳውሳህ ዲዲ ዎልቁና ዓኦኦኬ፤
 ሱንፃ ዒዘኮ ቢያ ባኮ ወይሆነ ጎዳኬ፤ ዒዚ ፔቶኦኪና ዔያቶ
 ማኦዳንዳኔ፤ ኮሹሞ ሳይይዳ ዔያቶም ዔኬ ዬዓንዳኔ፤
 ባብሎኔ ዴይዳ ሃገ ዒዚ ሜቶ ዔኬ ዬዓንዳኔ።»

35 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ባብሎኔም፡ ዒዘ ሳጮ
 ዴሮም፡ ሱኦጎንታ ዔር ዓሶንታም ጩንቻ ዓራፖ
 ቱገንቶንጎ!

36 ማርሻ ማርሻ ዓሳ ዔያቶኮ ዔኤያ ማዓንዳጉዲ
 ያሎ ያላ ዓሳኦ ዒጊጪ ጎይቃንዳጉዲ
 ጩንቻ ዓራፖ ዔያቶም ቱገንቶንጎ!

37 ዔያቶኮ ፓራህንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ሚኦሽና ማዳ
 ፖኦሊሶንታይዳ
 ጩንቻ ዓራፖ ቱገንቶንጎ! ዔያታ ላኦሊጉዲ
 ማዶም!
 ዔያቶኮ ያርጎጫ ጩንቻ ዓራፖ ቱገንቲም
 ቡራንታንዳኔ።

38 ባብሎኔ ሻኦካያና ዓሲ ዣዣኦሻ ሜሌ ያኦዛና
 ኩሚያታህረ
 ዎሮ ዎኦፃ ዒዘኮ ቢያ ሚጮንጎ!

39 «ዬያሮ ካኖ ሶዓ፡ ዉኡካህንታ ቱኡቶንታ ዒኦካ
 ባብሎኔይዳ ናገጋንዳኔ፤ ዓይዲ ሄላንዳኦና ማዶም
 ሸይንቲጋ ሜሌ ሸይንቲ ከሰካንዳኦና ዓሲ ናገጋ ቤሲ ዒዘ
 ማዓዓኬ። 40 ታኦኒ ሶዶሚና ጋሞራና ኮይላ ዔያቶኮ ዓኦ
 ካታሞንታ ዎላ ባይዘ ዎዶና ማዲንቲህጉዲ ባብሎኔይዳ

ዓይጎ ዓሲያኦ ማኦሪ ማዢ ናገገንዳዎኬ፤ ዬያ ጌዔህ ታና፡
 ናገረና ናገጋ ጎዳኬ።»

41 ሃይሹ፡ ያልዚ ያላ ዴሬ ዓጮኮ ከዶ ዛላጋ ሙካኔ፤
 ሚርጌ ዲቢ ዴሬና ሚርጌ ካኦቶና
 ዓጪ ማዕ ካራጋ ሙካኒ ዓገጃኔ።

42 ዔያታ ፔኤኮ ሂኦኩንታ ጩንቻ ዓራፖንታ ዓርቁኬ፤
 ዔያታ ዓሲም ሚጪንቲዎኦያ ፑርታ ዓሲኬ፤
 ዔያቶኮ ፓራህ ዲርጋኦና ካኦና ባዚ ዴቸንታ
 ዑኡሲጉዲኬ፤
 ባብሎኔ! ዔያታ ኔና ያላኒ

ያልዚር ገኢገ ሙካ ዓሲጉዲ ኔ ባንህ ዬይህዳኬ።

43 ባብሎኔ ካኦቲ ዬያ ሃይሶ ዎይዛዛ
 ኩጫ ዒዘኮ ዎቢ ጉሪ ዉልኪንታያ ማዓንዳኔ፤
 ሸይቸ ዓዲንቲ ላኦሊጉዲያኦ ዒዚ ሜታዳንዳኔ።

44 «ዮርዳኖሴ ዎሮ ዓጮይዳ ዓኦ ዴኤሎ ካያጋ ቆልማ
 ሃንቃ ማኦታ ዓኦ ዘኦዘ ከሰካ ዘቢጉዲ ታኦኒ፡ ናገረና
 ናገጋ ጎዳ ሙኪ ባብሎኔ ዓሳ ዔራዎንቲ ዳውሲ ዔያቶ
 ዳካንዳኔ፤ ዬካጋ ታኦኒ ኮዔ ዓሲ ዶኦሪ ጌሃንዳኔ፤ ዓካሪ
 ታጉዲ ማዓንዳይ ያናዳይ? ታና ጫርቁ ያኦጫንዳህያኦ
 ያናዳይ? ታና ቃዛንዳ ሱኡጋህያ ያና ናንዳይ? 45 ናገረና
 ናገጋ ጎዳ ባብሎኔ ዓሶም ቃዴ ባኮና ካላዳ ዓሶ
 ዓጮይዳ ዒ ማዳኒ ማሌ ባኮ ዎይዘዋቱ፤ ናኦታታዎ
 ዔያቶኮ ማራናይቲዲ ጎቸንቲ ዔውታንዳኔ፤ ዔያታ ዎርቃ
 ቤዛኦ ጉሪ ማዓንዳኔ። 46 ባብሎኔ ዓዲንቲህ ዎይዛዎ
 ሳዓ ቢያ ዓገፃንዳኔ፤ ዒዘኮ ዒላታ ሜሌ ዴሮማኦ
 ዎይዚንታንዳኔ።»

51

ባብሎኔይዳ ናገረና ናገጋ ጎዳ ቃሲ ዓጋኒ ገኢጌ ሜቶ

1 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ባብሎኔና ዴሮና
 ፒፂ ባይዛንዳ ዴኤፒ ዓልጎ ዢባሬ ታኦኒ ዢባርሲሳንዳኔ፤
 2 ዒዘ ሃኦኩዲ ሺርካንዳያና ሳዎ ዒዘኮ ባይዛንዳ
 ሞርኬ ሜሌ ዓጪጋ ታኦኒ ዳካንዳኔ፤ ዒንህ ባይቃንዳ
 ዎዳ ሄላዛ ዔያታ ቢያ ዛሎና ያልዚ ዒንህዳ ቡላንዳኔ።
 3 ዒዘ ካጋ ፖኦሊሳ ሂኦኩ ፔኤኮ ዓኦህንዳኦና፤ ገንህሃህ
 ያሎ ማኦዓህያ ማኦዓንዳኦና ዘቲ ጌይ ዔያቶ ዛገጉቲ፤
 ዴጌህ ዔያቶኮ ዎዲያ ሚጪንቲ ሃሺፖቲ፤ ዔያቶኮ ያሎ
 ዓሶ ቢያ ዎዲ ኩኩርሱዋቱ። 4 ዔያቶኮ ያሎ ዓሳ ዔያቶ
 ካታሞኮ ሳዛ ዓኦ ጎይፃ ዴኪንቲ ሃይቃንዳኔ፤ 5 ታኦኒ፡
 ዒሰራዔኤሌኮ ጌኤዣህ ላኦኒ ባኮ ዔያታ ማዲ ሳዎ
 ዔያቶኮ ዔያታ ካራና ቢያ ዳቢንቲያ ማሄቲያ ታኦኒ፡ ቢያ
 ባኮ ወይሆነ ጎዳ ማዕ ዔያቶ ያኦዛህ ዒሰራዔኤሌና
 ዪሁዳና ዎላዓኬ። 6 ባብሎኔጋ ፑኒ ጸሸኪ ባይቁዋቱ!
 ዒንህኮ ሽምጋህ ዳውሳኒ ጸሸኩዋቱ! ባብሎኔ ማዴ ጎሞ
 ዛሎና ጉሪ ሃይቁ ዒንህ ጋፒፖቲ! ታኦኒ ዒዘም ኮይሳ
 ሜቶ ዒንገ ኮሜ ዔካንዳ ዎዴኬ። 7 ዓጪ ማዕ ካራና ዓኦ
 ዓሳ ቢያ ዒዘጋ ዑሽኪ ማህንታንዳጉዲ ባብሎኔ ታኦኮ
 ኩጫ ታኦኒ ዓርቁ ዓኦ ዎይሮ ዑሽኮ ዓንጎኬ፤ ዴራ ቢያ
 ዒዘጋ ዎይሮ ዑዣ ዑሽኪ ማህንቲ ዣኦኤኔ። 8 ባብሎኔ
 ዔርቲባኦንቲ ሎኦሚ ሜቁህረ ዒዘ ዛሎ ዬኤኩዋቱ፤
 ጎዶንቲ ዒዘ ፖዓንዳያታቲ ሂንዳ ቲሽኪ ዳውሶ ዴኤሻ
 ኮራዋቱ። 9 ዒኦካ ሙፒ ዓሲ ማዒ ናገጋ ዓሳ፡- «ባብሎኔ
 ኑ ፓህኒ ሚርጌ ካራ ኮዔኔ፤ ዒዘ ጋዓንቲ ፓፂ ፖዓኒ
 ዳንዳዒባኦኬ፤ ዒዘይዳ ዓሳና ሜታ ሌካ ዴጌ ሻኦር ቤዘ፤

የሎ ዓሳ ካታሚሎኮ ዙሎ ማንገ ደዌጌ፤ ካታሚሎኮ ኬኤሎ ዲያዎ ካናሲ ዓጪ ኩሌጌ። 5 ሴዴቋያሴኮ ካኦቱማ ዳንዲ ታጾ ፔታሳ ሌዎ ሄላንዳኣና ዔያታ ካታሚሎ ማንገ ደዌጌ። 6 ዬና ሌዎይዳ ያይዳሳ ዓገኖኮ ታዞጳሳ ኬሎና ዳራ ሙዓንዳ ባኣዚ ባይዘህረ ፑኡፕ ናይዚ ኬሰኬጌ። 7 ዓማና ዬይ ማንገ ዓኣ ያሎ ዓሳ ካታሚሎኮ ኬኤሎ ዲያ ሻሂጌ፤ ዬይ ዓሳ ማንገ ዓኣንቴ ዪሁዳ ካታዎ ያሎ ዓሳ ዲማ ቶሊ ዳንዳጌ፤ ዔያታ ካኦቱኮ ዲማ ዲማ ሚያ ቱኮ ጎዡ ባንህህ ዔኪ ዳንዳ ጎይዖሲና ጌይ ካታዎኮ ለምዎ ኬኤሎ ዲያ ዎላ ካኦማ ካሮይዳ ዓኣ ካታዎ ጌሎ ካሮና ኬሰኪ ዮርዳኖሴ ደኦጮ ባንህህ ዳንዳጌ፤ 8 ጋዓንቴ ባብሎጌ ዓጮ ያሎ ዓሳ ሴዴቋያሴኮ ገንዖ ዳውሲ ዳንዲ ዒያርኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ቦኣላ ዓርቁም ዒዛኮ ያሎ ዓሳ ዒዛ ሃሺ ፔ ካራና ካራና ጳሽኬጌ። 9 ዩካፓ ሴዴቋያሴ ናብካዳናዖኦሬ ኮይላ ዒውቲ ዳንዳጌ፤ ዓማና ናብካዳናዖኦሬ ሃማቱ ዓጮይዳ ሪቢላ ጌይንታ ካታሚይዳኬ፤ ሴዴቋያሴ ዳቢንቴ ዓሲ ማዒያ ናብካዳናዖኦሬ ዒኢካ ጌሰቲ ዎጌጌ። 10 ዒኢካ ሪቢላይዳ ሴዴቋያሴ ዛጋንቴ ዓቲንቆ ናኣቶ ዒዛኮ ናብካዳናዖኦሬ ቲቂ ዎዲ፣ ዪሁዳ ካታዎ ሱኡጎዎ ቃሲ ዎዲ። 11 ሴዴቋያሴኮዎ ዓኣፖ ዎቂ ኬሲ፣ ዓንገ ዲፃና ቶኮ ቱካዎ ባብሎጌ ዔኪ ዳንዳጌ፤ ሴዴቋያሴ ሃይቃንዲያ ሄላንዳኣና ዒኢካ ቱኡሲ ማርካ ቱኪ ጌህጌ።

ጌኤዡ ማኣርኮ ሻሂንቶ
(2ካኣቶ ማ 25:8-17)

12 ናብካዳናዖኦሬ ባብሎጌይዳ ካኦታዳንቴ ታጾ ታዞጳሳ ሌዎይዳ ደንጋሳ ዓገኖኮ ታጳሳ ኬሎና ካኦቲ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ፣ ናቡዛርዳኣኔ ዬሩሳላሜ ካታዎ ሙኪ ጌሌጌ፤ 13 ዒዚ ዒማና ጌኤዡ ማኣርንታ ካኦቱም ማኣርንታ ዬሩሳላሜይዳ ናንጋ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሶኮዎ ማኣር፤ ዬያጉዲ ሹጮና ኬልቂ ማዡና ዴኤፖ ዴኤፖ ማኣርዎ ታሚና ሚቹጌ፤ 14 ዬይ፣ ካኦቲ ካፓ፣ ናቡዛርዳኣኔ ዓይህም ያላ ዓሳ ዬሩሳላሜ ካታዎኮ ኬኤሎ ዲያ ሻሂ ደይሴጌ። 15 ዒዚ ዬይ ናቡዛርዳኣኔ ፔቱ ፔቱ ማንቆ ዓሲ፣ ዒኢካ ካታዎይዳ ቤርታ ዓቲ ዓኣ ዓሲ፣ ሜሌ ዓጮፓ ዒፃ ዒኢካ ሙኪ ጌሌ ዓሲንታ ሃኣሚ ማዒ ዒኢካ ማዲ ማዲ ዓሶዎ ቢያ ዲዒ ዔኪ ዳንዳጌ። 16 ጋዓንቴ ፔቶ ኩፒ ማዒ ዓሶ ዎይጌ ቱካንዳጉዲና ጎሺያኣ ጎሽካንዳጉዲ ዪሁዳይዳ ሃሺ ዳንዳጌ።

17 ዓማና ባብሎጌ ዓጮ ዓሳ፡- ጌኤዡ ማኣርይዳ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቴ ቱርቱርንታ ሂዎዛ ቶካ ሺሪ ሺሪ ዓገፃ ሚሆ ጌሃ ባኮንታ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቴ ዎኣዖ ኩንህ ጌሃ ጎንጎዎ ሚንህ ዲማሲ ዲማሲ ዬያ ሞኦና ዓንጎ ቢያ ባብሎጌ ዔኪ ዳንዳጌ። 18 ቲኢሎ ያቶንታ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ጎኦዒ ፒፂ ጌኤሾ ዳልጎ ባላሾጉዳ ባኮንታ ታዎ ካኦሻህንታ ዲቢንዮ ዓርህህ ጌሃህንታ ዔቲ ማዒ ዓንጎ ሳኣናንታ ዲዎ ሙርሶንታ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቴ ጌኤዡ ማኣርይዳ ማዲ ማዲንቶ ያኦሲም ዲማዴ ሚሌ ሚሆዎ ቢያ ዔኪ ዳንዳጌ። 19 ካኦቲ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ፣ ናቡዛርዳኣኔ ዔቲ ማዒ ዓንጎ ሳኣና፣ ዑንጅ ጩቢሾ ባካ፣ ሺልዓ፣ ቲኢሎ ያታ፣ ፖዮ ጌሃ ሻርና፣ ዲዎ ሙርሳ፣ ያኦሲም ዑዡ ዒንጎ ባካ፣ ዎርቆናኣ ቢር ዓንጎና ኮሺንቴ ባኮ ቢያ ዔኪ ዳንዳጌ።

20 ዬያጉዲ ለምዎ ቱርቱሪ፣ ዎኣዖ ዓርህህ ዳይህህ ጌሃ ፔቱ ዴኤፒ ጎንጌ፣ ዴኤፖ ጎንጎ ዳይህህ ጌማይ ማሊሲ

ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቴ ታጾ ለምዎ ባኮንታ ካኦቲ ሴሎሞኔ ያኦሲኮ ጌኤዡ ማኣርዎ ኮሺሴ ሺራ ቶኪ ዓኣ ፒዘ ጌይ ዔቃ ዓንጎንታ ቢያ ዔኪ ዳንዳጌ። ዬይ ባካ ቢያ ማዡንቴ ሞኦና ዓንጎ ኮሺ ዴኤህህ ማዒህረ ዴኤሁሞ ዛገ ዔራኒ ዳንዳጌንቴ ባኣሴ። 21 ለምዎ ቱርቱሪ ዎሊ ማላያ ማዒዛ ፔቱ ፔቱህኮ ዴጉማ ታጾ ሳሊ ዎዲ፣ ሺሪ ዎላ ካኣማ ዳልጉማ ታጾ ለምዎ ዎዲኬ፤ ዬይ ቱርቱርኮ ጋራ ጉሪ ዒቲንህጉይያኬ፤ ደዲማ ኬኤላ ዎዲ ያይዳ ማዒያኬ። 22 ፔቱ ፔቱ ቱርቱርኮ ሙሰኩላ ሞኦና ዓንገና ኮሺንቴያ ማዒያ ደንጎ ዎዲ ለካ ዴጋያኬ፤ ዬይ ሮኦጩጉዳ ባኣዚና፣ ሃህ ሮኦማኣኔ ሚያ ዓኣፖ ማላ ባኣዚናኣ ሚዛጲሲ ኮሾናያኬ። 23 ሮኦማኣኔ ዓኣፖ ማሊሲ ኮሾና ባካ ጎኦቦ ዛሊና ዛጎዛ ታዙጲታሚ ላሃህ ጳጳዲያኬ፤ ዎሊ ዑፃ ጉቤ ዒኢካ ኮሺንቴ ዓኣ ሮኦማኣኔ ዓኣፖ ማላ ባካ ፔቱ ያኤታኬ።

ዪሁዳ ዳራ ባብሎጌ ዔውቲ ዳንዳጌ
(2ካኣቶ ማ 25:18-21፤27-30)

24 ካኦቲ ካፓ ፖኦሊሶ ሱኡጋህ፣ ናቡዛርዳኣኔ ዬያ ባኮ ቢያህና ዎላ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ሴራያንታ ሴራያኮ ዳሚ ማዒ ቢታንቶና ማዲ ቁኤሳህ ሶፖኒያሴንታ ሜሌ ጌኤዡ ማኣር ካፓ ሃይሃ ዓሲያኣ ቱኪ ዔኪ ዳንዳጌ።

25 ዬና ካታዎይዳ ማዲ ፖኦሊሶ ሱኡጌሰኬያንታ ዒማ ኬሎ ሄላንዳኣና ካኦቲ ዞራያ ማዒ ማዲያታዮ ዒኢካ ካታማ ዓኣ ላንካይ ዓሲሰኬንህንታ ያልዚ ባኣዚ ዛላ ያኣፖ ባኣዚ ያኣፓያ፣ ያሎ ዓሶ ሱኡጋህኮ ዳሚ ማዒ ማዲሰኬያንታ ሜሌ ዴኤፒ ዴኤፒ ላሂታሚ ዓሲ ዓርቂ ዔኪ ዒዚ ዳንዳጌ፤ 26 ናቡዛርዳኣኔ ዬያ ዓሶ ቢያ ሃማቱ ዓጮይዳ ሪቢላ ጌይንታ ካታማ ዓኣ ባብሎጌ ካኦቲ ኮይላ ዔኪ ዳንዳጌ፤ 27 ካኦቲ ዔያቶ ዒኢካ ጳርቂሲ ካራ ባይዚ ዎዲ።

ዪሁዳ ካታዎ ዳራ ዬያይዲ ፔ ዓጮፓ ዲዒንቴ ዔውቲ ዳንዳጌ፤ 28 ናብካዳናዖኦሬ ዲዒ ዔኪ ዓሶኮ ሚርጉማ ሃካፓ ለካ ኬኤዚንታ ጎይዖኬ፡- ዒዚ ካኣታዴዮ ላንካሳ ሌዮና ዲዒ ዔኪ ዓሳ ሃይሃ ሺያ ለማታሚ ሃይሃ ዓሲ ያኤታና ሃይህታሚ ለምዎ ዓሲ ዬሩሳላሜ፣ 30 ዬያጉዲ ሃህ ዒዚ ካኣታዴንቴ ለማታሚ ሃይሃ ሌዮና ላንካይ ያኤታና ያይዲታሚ ደንጎ ዓሲ ናቡዛርዳኣኔ ዪሁዳይዳፓ ዲዒ ዔኪ ዳንዳጌ፤ ዬያር ዎሊ ዑፃ ዲዒንቴ ዔውቲ ዓሶኮ ፓይዳ ያይዳ ሺያና ላሆ ያኤታናኬ።

31 ዪሁዳ ካኦቲ፣ ዒኮኒያኔ ዲዒንቴ ዔውቲ ዳንዳጌንቴ ሃይህታሚ ላንካሳ ሌዮኮ ታጾ ለምዓሳ ዓገኖና ዬና ዓገኖኮ ለማታሚ ደንጋሳ ኬሎና ባብሎጌይዳ ካኣታዴ ካኦቲ ዔዌልሚርዳኣኬ ጌይንታህ ዒ ካኣታዴ ሌዮና ዬያ ዒኮኒያኔ ቱኡዛፓ ቡሌጌ። 32 ዔዌልሚርዳኣኬ ዒኮኒያኔና ዎላ ኮሺ ዑኡሲና ጌሰቴጌ፤ ዒኮኒያኔጉዲ ዲዒንቴ ሙኪ ባብሎጌይዳ ዓኣ ካኣቶፓ ቢያ ባሺ ዒዛ ዒ ቢንቹጌ። 33 ዬያር ዒኮኒያኔ ቱኡዛ ማኣራ ዓኣዮ ማይንታ ማኣዓህ ሃሺሲ ሚሌ ማይሲ፣ ዒዚ ዳንዲ ሃይቃንዲያ ሄላንዳኣና ካኦቲ ሙዓ ሙዮ ዎላ ሙዓንዳጉዲ ጌይንቴ። 34 ዒዚ ናንጌ ሌዮ ቢያይዳ ኬላ ኬላ ዒዛዎ ኮይሳ ሙዎ ባኣዚ ሻንቆንዳ ሚኢሹ ዒኮኒያኔም ዒንገንታኬ።

ዓርሚያሴኮ ቃዮ ማፃአፖ ዓይያ ካር

ዓርሚያሴኮ ቃዮ ማፃአፖ፡- ኪሪሰቶሴ ሾይንታንዳሂኮ ቤርታ ደንጎ ጃኤታና ሳሊታሚ ላሆ ማዓ ሌዖይዳ ዩሩሳሌሜ ካታማ ሻሂንቴሚር፤ ጊንሣ ሃሣ ዒኢካ ናንጋ ዴራኦ ዳውሲንጉ ዴንዳሚር ያዩ ካላሎና ደንጎ ካላሊ ዓርቁያኩ። ሃኖ ማፃአፖይዳ ዓኣ ባካ ባሼ ዩኤፒ ዛላና ሲዬ ዛላ ኬኤዛያ ማዕቲያ ያኦሲዳ ጉሙርቁሢ ጌሥሢ ዛላንታ ሃጋኦ ማዓንዳ ዋዛ ጌሢ ናንጊሢ ዛላኦ ኬኤዛ ቤሲ ዓኣኔ፤ ዩያቶ ካላሎ ኪሪሰቶሴ ሾይንታንዳሂኮ ቤርታ ደንጎ ጃኤታና ሳሊታሚ ላሃሳ ሌዖና ዓጩሎይዳ ሄሌ ባይሲንቶ ማሊ ጸቂሣኒ ዓይሁዶ ዓሳ ሙኡዚ ሃሺሢና ያዩሢ ካኣሺ ሌዓ ሌዓ ካኣሸካ ዋዶና ዩያቶ ካላሎ ናባባ።

ማፃአፒላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ቤርታሳ ቃዮ፡- ዩሩሳሌሜ ሜታዴ ሜቶንታ ያዩንቴ ያዩያ (1:1-22)
- ላማሳ ቃዮ፡- ያኦሲ ዩሩሳሌሜይዳ ዓጌ ዴኤያ ሜቶ (2:1-22)
- ሃይሣሳ ቃዮ፡- ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ባኣዚ ዓኣያ ማዒያ (3:1-66)
- ያይዳሳ ቃዮ፡- ዩሩሳሌሜኮ ባይሲንቶ (4:1-22)
- ደንጎሳ ቃዮ፡- ማኣሪሢ ዴንቃኒ ሺኢቁንታ ሺኢዲሢ (5:1-22)

ዩሩሳሌሜ ካታሞኮ ሜቶንታ ያዩያንታ

- 1 ሃያኮ ቤርታ ዓሲ ኩሚ ዓኣ ካታሜላ ሃሢ ዋዎይቲያ ሃሺንቴ ቤሲ ማዒ ዓቴንቴሞ! ዓጩ ባኣኮይዳ ዴኤፒ ማዒ ዓኣዛ ዓኒ ሃይቁ ላኣለጉዲ ማዕንቴሞ! ዲማ ዲማ ፓቁንቴ ዓጩፓ ጌኤሾ ማዒ ዓኣዛ ሃሢ ዓይሌ ማዒ ዴዔ።
- 2 ዒዛ ዲሞና ዒናፓ ዩኤካኔ፤ ዓቢያ ዒዛኮ ጋጋጮና ሊካ ኬዳኔ፤ ዒዛ ሃያኮ ቤርታ ናሽካ ዓሶ ቢያሢዳፓ ዒዛ ደዲሻ ዓሲ ፔቲታያ ባኣሴ፤ ዒዛኮ ላጎ ማዕ ዓሳ ቢያ ዒዛ ሃሺኔ፤ ሞርኬ ማዒያኣ ዒዛይዳ ዔቁኔ።
- 3 ዩሁዳ ዴራ ሚርጌ ዋኣዩንቴ ዓይላቶ ማደዋ ማዴሰካፓ ዲዒንቴ ዔውቴኔ፤ ሃሢ ዔያታ ሜሌ ዴር ባኣካ ናንጋኣና ፔቲታያ ዔያቶኮ ሃውሾ ባኣሴ፤ ዔያታ ሚርጌና ካራ ባይዚ ዓኣንቴ ዔያቶ ዳውሳ ዓሳ ሙኩ ሄሌኔ።
- 4 ያኦኒያ ዒኢካ ቦንቹንታ ቦንቾ ቦንቻኒ ሙኪንዲዋኣሢር ጂዮኔ ዲኮ ባንሢ ዴንዶ ጎይያ ቦቦይታሳያ ዔቁ ማዓንዳኔ፤ ዩሩሳሌሜ ጌሎ ካርና ጌላ ዓሲንታ ኬሰካ ዓሲያ ባኣሴ፤ ዒኢካ ዓኣ ቁኤሳ ሜታዲ ፔ ዒኖና ዚኢሊንታኔ፤ ዉዲር ናኣታኣ ያዩ ሜታዳኔ፤ ጂዮኔ ካራ ባይዚ ሜታዲሢዳኩ።

- 5 ዒዛ ሚርጌ ጎሜ ማዴሢር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ሜቶይዳ ዓጌኔ፤ ዒዛኮ ናኣቶ ሞርካ ዲዒ ዔኪ ዴንዴኔ፤ ዒዛኮ ሞርካ ዒዛ ዋይሣያ ማዕሢር ሞርኮም ዔኤቢ ጊኣኔ።
- 6 ዩሩሳሌሜኮ ቦንቹንታ ቢያ ባይቁ ጋፔኔ፤ ዒዛ ዋይሣ ሱኡጋ ሄንቆ ቤሲ ባይዜ ሞይሌ ማዔኔ፤ ዔያቶ ኬማ ዓሳ ዳውሳዛ ዋልቃ ዔያቶኮ ጋፒ ላባንዳያ ሄላንዳኣና ዔያታ ጳሽኪ ፑኔ።
- 7 ዩሩሳሌሜ ዴራ ካራ ባይዚ ሜታዲ ዋኣዩንታ ዋዶና ሃያኮ ቤርታ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ማሊ ጸቂሣንዳኔ፤ ዔያታ ሞርኮ ኩጮ ጋር ጌላዛ ዔያቶ ማኣዳ ዓሲ ባኣያ ማዓዛ ሞርካ ዔያቶኮ ካታሞ ደዒያ ዛጋያ ሚኢጩኔ።
- 8 ዩሩሳሌሜ ዴኤፒ ጎሜ ማዴኔ፤ ዩያር ዒዛ ዒኢቲያ ማዕኔ፤ ዒዛ ዑያ ካላዲ ዓኣንቴ ዔያታ ዛጌሢር ቦንቻ ዓሳ ቢያ ቦሂ ዒዛ ቶኦቻኔ፤ ዓኣፖ ካርዋ ዔያቶ ቤርታፓ ዚኢሊንቴ ዒዛ ሺርሼኔ።
- 9 ሻቲማ* ዒዛኮ ማኣዓሢዳ ዴዴኔ፤ ሃጋ ዒዛ ዓይጌ ሄላንዳቲያ ዒዛ ማሊባኣሴ፤ ዒዛኮ ሎኣሚያ ዓሲኮ ዑሰካ ጌላያኩ፤ ዒዛ ደዲሻ ዓሲያኣ ፔቲታያ ባኣሴ፤ ሞርካ ዒዛ ባሺሢር ዩያ ሜቶ ዒዛኮ ዛጋንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ሺኢቁኔ።
- 10 ዩሩሳሌሜ ዴርኮ ዴኤፒ ቦንቹንታያ ማዕ ቆሎ ሞርካ ጌሊ ቡሬኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴር ባኣኮ ጌሎዋጉዲ ላኣጊንቴ ሚሌ ዓሳታዎ ዓቲዋያ ጌኤዮ ማኣር ጌላንቴ ዒዛ ዴንቁኔ።
- 11 ዴራ ዒዛኮ ሙዖንዶ ባኣዚ ባይዚ ዒላቲዳኩ፤ ዔያታ ሃይቁዎ ሺምፔና ናንጋኒ ፔኤኮ ዓኣ ቆሎ ቢያ ሙኡዚና ያኦካኔ፤ ዩሩሳሌሜ ዴራ «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኦም ማሌ! ኦኡኮ ዳውሲንቶ ቢያ ዛጌ!» ጌይ ዒላታኔ።
- 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዴኤፖ ዳጎ ኦጊዳ ጮኦሽኬ ኬሎና ኦና ሄሌ ሜቶጉዴያ ሜታ ሄሌ ዓሲ ዓኣቶ ሃንዳ ዒንሢ ጎይያና ሴካ ሃንጋ ሃንታ ዓሳ ዛጉዋቲ! ዩይ ባካ ዒንሢም ሹሌዔ ባኣዚ ማላ?
- 13 «ሎኣፓ ታሚ ዒዚ ኬይሴኔ፤ ዩይ ታማ ሚቹ ሜጌያ ጋር ኦኡኮ ዴንዴኔ፤ ቶኮም ኦኡኮ ቡኡዶ ፒር ፒሬኔ፤ ጊንሢም ኦና ጎቹ ማሄኔ፤ ዒኖ ኦኡኮ ባይዚ ፔቲ ኬሊ ጉቤ ዑያ ኦኡኮ ደጩሴኔ።»
- 14 «ዳቢንታ ታኣኮ ዋሊ ዑያ ዳዲንጉ ባቃኖይዳ ቃንባራጉዲ ጌሢንቴኔ፤

* 1:9 1:9 ሻቲማ፡- ዩና ጌይንቴሢ ዩሩሳሌሜኮ ጎሞ ዔርዛ ማላታ ማሂኔ።

ዬይ ሚርጌ ዴኤግያ ማዕረፍ ምልቁ ኑኡኮ ባይዘኔ፤
ኑኡኒ ቃዛኒ ዳንዳዕ-ዋ ኑኡኮ ሞርኮም ዒዚ ኑና ዔኪ
ዒንጌ።።»

15 «ኑና ካፓ ፖኦሊሶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዳ፣ ዔኪ
ሺኢሺኔ፤
ኑኡኮ ዳጌህኮ ምልቆ ጋላጫኒ ያልዚ ዓሲ ኑጊዳ
ዳኮኔ፤
ያኒኒያ ጫርቂ ጌሊ ቤቁባኣ ካታሞይዳ ናንጋ ኑኡኮ
ዴሮ
ምይኖ ጩኡጶ ቤዛ ሄርቁንታ ምይነጉዲ ሄርቁ ዒዚ
ዳኣጃ።።»

16 «ሞርካ ኑና ባሽህረ ናኣቶም ኑኡኮ ካራ ባይቄ፤
ኑና ደዲሻ ዓሲ ባይቄህረ
ዓቢህ ላኣሊ ላኣሊ ኑኡኒ ዩኤካ።።»

17 «ደኖኔ ኩጮ ፔኤኮ ለካ ዔቁሴ፤
ጋዓንቲ ዒዛ ማኣዳ ዓሲያኣ ባኣሴ፤
ዓሺኖ ማዕ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ያይቆኦቤ
ዜርዖኮ
ሞርኬ ማዓንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህኔ፤
ዩሩሳላሜ ዔያቶ ባኣካ ዒኢቲ ባኣዚ ማዕኔ።።»

18 «ዒዚ ዓይህ ባኮ ዔያታ ምይዘ ዓይህረ
ዒ ማዳ ባኮና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳቢንቲባኣሴ፤
ዒንህ ዴራ ቢያ ምይዘ-ዋቲ፣ ማቶ ምታኣኮ ዛጉዋቲ፤
ዴኔ ማዕ ዓቲንቆንታ ዉዴራህንታ ታኣኮ ዳዒንቲ
ዔውቲ።።»

19 «ታኣኮ ላጎ ታኣኒ ዔኤሌ፤
ዔያታ ጋዓንቲ ታና ዒዳ።።
ቄኤሶንታ ሱኡሳንታ ቢያ ፔኤኮ ሸምፓህ ዓውሳኒ
ሙዖ ኮይይይዳ ዓኣጎ ዒኢካ ካታሞ ሳዛ ጎይይይዳ
ሃይቄ።።»

20 «ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ!
ታኣኒ ካራ ባይቄ ማታዲ ምኣዩህዳ ዓኣህ ኔ
ዛጉዋዓዳ?
ታኣኒ ኔኤም ምይዘ ዓይህረ ጎጳ ታኣኮ ምኣጃ፣ ዒናኣ
ታኣኮ ያዩ፤
ካታሞ ሳዛ ዓኣ ጎይይይዳ ማዖም ከኤይይዳ ዴራ
ታኣኮ ሃይቄ ኩዳ።።»

21 «ታኣኒ ማታዲ ዩኤካ ዩኤፖ ዓሳ ምይዘ፤
ጋዓንቲ ታና ደዲሻ ዓሲ ፔቲታዖ ባኣሴ፤
ታኣኒ ካራ ባይዚ ምኣዩንታህ ሞርካ ቢያ ምይዘ፤
ኔ ማዳ ባኮ ዛሎና ዔያታ ምዛዳ፤
ሃዳራ ኔኤኒ ጌዔ ከሌላ ዩዖንጎ፤
ዔያቶይዳኣ ታና ሄሌ ባኮጉዴያ ሄሎንጎ።።»

22 «ዔያቶኮ ፑርቶ ማዳ ቢያ ዛጌ፤
ታኣኮ ዳቢንቶ ቢያህረ ኔኤኒ ታጊዳ ሄሊሴ፤
ፑርቶ ባኮጉዴያ ዔያቶይዳኣ ሄሊሴ፤
ታኣኮ ማቶ ዩኤፓ ዳቢኔ፣ ዒናኣ ታኣኮ ላቤ።።»

2

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩሩሳላሜ ዓጌ ማቶ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳጎና ደኖኔ ዳውሲሴ፤
ጫሪንጮ ለካ ከሰኪ ዳጊ ጌይ ዴዔዛ
ዒሰራዔኤሌኮ ሄርሺንቶዞ ዒዚ ሳዓ ጎቺ ዔኪ
ከኤሬ፤

ዒዚ ዳጋዴ ዓቦና ዒዛኮ ቶካ ሄርቃ ቤዜሎ
ዔኤቢኬያ ጌይ ሺሪ ዛጊባኣሴ።።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌኮ ናንጎ ቤዞ ቢያ
ሚጨንቱም ባይዘ፤
ዒዚ ዳጋዴ ዩሁዳ ዴሮ ሞርዲኖ ሻህ፤
ዒኢካ ዓኣ ካኣቶና ቢታንታ ዓኣ ዓሰና ሳዓ ዔኪ ዠቢ
ዳውሲሴ።።

3 ዒዛኮ ዳኤፖ ዳጎና ዒሰራዔኤሌኮ ምልቆ ቢያ ላቢሴ፤
ሞርካ ዒሰራዔኤሌይዳ ሙካኣና ዒዚ ዔያቶ
ማኣደ ሃሺ
ያይቆኦቤ ዜርዖይዳ ፔኤኮ ዳጎ ታሞ ዔኤህኔ፤
ኮይላ ዓኣ ባኮ ቢያ ሙዓ ታሚጉዲ ሙዔ።።

4 ዒዚ ሞርኬጉዲ ሂኢኮና ፔኤኮ ኑና ዳካኒ ዓኣህኔ፤
ዒዛኮ ሚዛቆ ኩጫ ኑና ማኣሳንህኒ ጊኢጌ፤
ዩሩሳላሜ ዳኣ፣ ኑኡኒ ናሽካ ዓሰ ቢያ ዒ ምዴ፤
ፔኤኮ ዳጎ ታሚጉዲ ዒዚ ዔኤህኔ።።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሞርኬጉዲ ማዒ ዒሰራዔኤሌ
ባይዘ፤
ካኣቱም ማኣር ምደሲ ኩርሴ።።
ሞርዲኖ ሻህ፤
ዩሁዳ ዴሮይዳ ዩኤፐና ዒላቲና ዳቢሸ።።

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ጌኤኮ ማኣር ጎሺዳ ዓኣ
ዉልሻጉዲ ሻህ፤
ደኖኔይዳ ቦንቾ ቦንቾንታ ሃውሾ ከሎም ዓይሴ፤
ፔኤኮ ዳኤፖ ዳጎና ካኣቲንታ ቄኤሶም ዳውሲሴ።።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ቦህ፤
ፔኤኮ ጌኤኮ ማኣር ምደሲ።።
ካኣቱም ማኣር ከኤሎ ዲያ ሞርካ ደይሳንዳጉዲ
ዒዚ ዓኣህ ሞርኮም ዒንጌ፤
ዩያሮ ሞርካ ቦንቾ ከሊና ማዲንታ ጎይህ
ጌኤኮ ማኣርይዳ ምዛና ኮርጌ።።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩሩሳላሜ ካታሞኮ ከኤሎ ዲያ ሻህኒ
ጊኢጊ
ሚያ ሱዞ ለካ ከይሴ፤
ካታሚሎ ባይዚያፓ ጊንህም ጌይባኣሴ፤
ካታሞ ካፖ ዴጌ ከኤሎ ዲያኣ ዳኡቁ ሻህንቲ፤
ዩይ ቢያ ፔቲና ደዔ።።

9 ካታሞ ጌሎ ካር ምዳ ካራ ሳዖ ዴማ ዴኡኪንቲ፤
ኮምባልቁ ምዳ ጋጋርዛኣ ማቂ ማቂ ጋፔ፤
ካኣቲንታ ዒዚ ቢታንቶ ዒንጌ ሱኡሳንታ
ሚሌ ዴሮ ባኣኮይዳ ዳውሲንቲ ዳንዲ ዓኣ፤
ሙሴ ዔርዜ ምጎ ሃካፓ ሴካ ከኤዚ ዔርዛ ዓሲ
ባኣያ ማዓንዳ፤
ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሰም ሃካፓ ሴካ ናንጊና ናንጋ
ጎዳ ፔጋሲ ዳሞንዳ ባኣዚ ባኣሴ።።

10 ዩሩሳላሜ ካታሞይዳ ዓኣ ጋርቻ ሳዓ ዚቲ ጌይ ዴዔ፤

- ዓያታ ፔኤኮ ቶኦኮይዳ ሲላሊ ዋሂ፥ ሲዬ ፓቲሌያ ማኣዓይ፤
ዒኢካ ካታዎይዳ ዓኣ ዉዲር ናኣታ ካራ ባይዚ ሳኣ ዛጌ።
- 11 ዳር ታኣኮ ዎዲ ኩርሶናሢር ናኣታ ካታዎ ሳዞ ጎይይይዳ ላቢ ሎኦማሢር ዩኤኮ ጎይሣ ዓኣፓ ታኣኮ ደጩኔ፤ ጎጳኣ ታኣኮ ዋኣጭ፥ ሃጊ ማዓ ዎዛኣ ታኣኮ ባኣያ ማዓይ።
- 12 ያልዚ ቦኦሊዳ ዲኤቴ ፖኦሊሴጉዲ ካታዎ ሳዞ ጎይይይዳ ላቢ ሎኦሚ ላሂ ላሂ ዒንደንሢኮ ቃሶይዳ ጌኤቁንቲ ዳዒ «ዒንዳ! ሙኡዚ፥ ዋኣሢ ዒንጌ» ጌይ ዩኤኮ ዩኤኮ ሸምፓሢ ዓያቶኮ ዩይይዳ ዲጲ ጋፓ።
- 13 ታ ዎዚ ጎይይይዳ? ዓይጎና ታ ዒንሢ ሃካሳኒ ዳንዳዓይ? ታኣኒ ናሸካ፥ ዩሩሳላሚ ካታዎ ዳራ! ታ ዒንሢ ዳዲሻኒ ዓይጎና ታ ዒንሢ ቤቁሶንደይ? ዒንሢ፥ ዩሩሳላሚ ካታዎ ዳራ! ዒንሢዳ ሄላንዳ ባይሰንታ ዳልጎ ባዞጉዲ ዳኤፒታሢር ያኣኒ ዒንሢ ዓውሳኒ ዳንዳዓይ?
- 14 ዒንሢም ሎንሣ ኬኤዛ ዓሳ ዒንሢም ለኤቁ፥ ሃሣ ዒንሢ ጌጌሽ፤ ዓያታ ሎኡዚ፥ ሃሣ ዳዳቢሻ ሎንሣ ዒንሢም ኬኤዜ፤ ዒንሢም ጊኢጊ ዓኣ ፑርቶ ባካፓ ዒንሢ ማሃኒ ዒንሢኮ ዳቢንቶ ዒንሢም ፔጋሲ ኬኤዚባኣሴ።
- 15 «ኮሽ ሚዛጲኬ» ጎይዛ፥ ዓጮ ዳራ ቢያ ዒኢካ ሙከ ዎዛዳዛ፥ ሃዮ ካታሚሎዳ?» ጌይ ጌይ ጎይይይዳ ዳንዳ ዓሳ ቢያ ዩሩሳላሚ ዛጋ ዓሳ ቦሂሢና ኩቺ ባዒ ባዒ ቶኦኮዎ ፔኤኮ ዓጊሢ ዓጊሢ ሚኢ ጫንዳ።
- 16 ዒንሢኮ ሞርካ ቢያ ዒንሢ ጫሽኪ ጫሽኪ ሚኢጫ ዓማላ፤ ዒንሢ ቶኦቹ፥ ዓጮ ፔኤኮ ዳዓይ፤ ሂዚ ጌይያኣ ዒላታ። «ኮ ዓያቶ ኩርሰናኣኮኮ! ሃዮ! ሃይማ ኮ ማሊ ሃይቃ ኬሎማዎይ! ጋፒንሢ ዑሰካ ኮ ዓካሪ ዳንቄያኣዎይ።»
- 17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሌ ባኮ ማዲ ኩንሢ፤ ቤርታ ዒዚ ኬኤዜ ቃኣሎ ማዳይዳ ፔኤሽ፤ ሚርጌ ዎዳኮ ቤርታ ዒ ማሊ ቱኮ ጎይያ ማኣሚቃይዳ ሻሃ፤ ሞርካ ዒንሢኮ ካር ባይዚያና ዎዛዳንዳጉዲ ዒ ማሃ፤ ዒንሢ ሞርኮኮ ዎልቆ ዒዚ ደዲሽ።
- 18 ዩሩሳላሚ ዳሬዮቴ! ዒንሢኮ ዒላታ ኬኤሎ ዲይይዳ ማኣሞንጎ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎይዛንዳጉዲ ዒላቱዎቴ! ዓቢያ ዒንሢኮ ዎንቶንታ ሮኦርንታ ቢያ ዲጲጉዲ ዎቶንጎ፤ ፔቲታዎ ሃውሺፖቴ፤ ዓኣፓ ዩኤፖ ሃሻንዳጉዲ ዚቲ ጌይፖቴ።

- 19 ዲሞና ዎደ ካፒ ዔቁ ዔቁ ዒላቲ ዒላቱዎቴ፤ ዒንሢም ማሊንታ ባኮ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ኬኤዙዎቴ፤ ካታዎ ሳዞ ዎላ ካኣማ ጎይይይዳ ናይዲ ላቢንቲ ሎኦማ ናኣቶ ሸምፓሢም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሸኢቁ፥ ኩጮ ዒንሢኮ ሌካ ዔቁሱዎቴ።
- 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሃዳራ ኦና ዛጌ! ሃያኮ ቤርታ ሃያይዲ ኔኤኒ ዙሌ ዳዌ ዳሬ ዓኣኖ? ላኣላ ፔኤኮ ሸይ ዲቺ ናኣቶ ሙዔንቲዎ! ያኦሲኮ ጌኤዮ ማኣርይዳ ቁኤሶንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶንታ ዎዲንቲንቲዎ!
- 21 ዳጌሢንታ ጋርቾንታ ዒማ ጎይያ ዎዲንቲ ጎይያ ኬኤሪንቲ፤ ዳጌ ዓቲንቆንታ ዉዲራሢንታ ሞርኮኮ ጩንቾ ዓራፓ ዎዲ ኩርሰ፤ ኔኤኒ ዳጋዴ ዓቦና ማኣሚቃይዳ ኔ ዓያቶ ሹኪሲሴ።
- 22 ቦንቾ ኬሊና ሙኡዚር ዔኤሎጉዲ ሞርኮ ቢያ ቤዛፓ ኔኤኒ ዔኤሌ፤ ኔኤኒ ዳጋዴ ዓቦና ፔቲታዎ ሸምፔና ቶሊ ዓቲ ዓሲ ባኣሴ፤ ታኣኒ ሸይ ዲቺ ናኣቶ ሞርካ ዎዲ ኩርሰ።

3

- ጎሚ ቡኡጂሢና ዳቆ ዳቁንታ
- 1 ያኦሲኮ ዳጎ ኮኦሎና ጳዲንቲ ሚቶ ዛጌ ዓሲ ታናኮ።
- 2 ዒዚ ፔ ቤርታፓ ታና ፔቲታዎ ፖዒባኣ ዲሚ ቤሲ ዳውሲ ዳኮ።
- 3 ኬሰኬ ዓባ ጌሊ ካራንዳኣና ታና ሌሊ ዒዚ ጳርቁ ጎይሣ ዳዔ።
- 4 ዒዚ ታኣኮ ዑያ ዓሽኮንታ ዒልያንታ ጋርቾሴ፤ ሚጌዎ ዎታኣኮ ሚንሢ።
- 5 ዒናፓ ዳጋሳ ዳጋና ላቢሢና ታጉዳ ዳኪ ታና ማንጊሴ።
- 6 ሃይቄዎ ሚርጌ ናንጌ ዓሲጉዲ ዲሚዳ ታና ዳይሢ ሃሽ።
- 7 ኮይሎ ታኣኮ ዒዚ ዲርቁሢር ቶላኒ ታ ዳንዳዒባኣሴ፤ ካኒ ቢራታና ታና ዒ ቱኮ።
- 8 ታና ዒ ማኣደም ታኣኒ ዒላቱቲያ ታኣሲ ዎይዛኒ ዒዚ ኮዒባኣሴ።
- 9 ጎይያ ታኣኮ ዓርሲንቲ ዳኤፒ ዳኤፒ ሹቺና ዲርቁ፤ ታኣኒ ዳንዳ ካርዎ ሸርሺ ዎቢሴ።
- 10 ዒዚ ታና ሙዓኒ ካቲ ዓኣ ዲቤ ጌይንታ ቦፖጉዲ፤ ጊንሣ ሃሣ ታና ዎዳኒ ጊኢጊ ዔቁ ዘቢ ማዓ።
- 11 ጎይያፓ ታና ጎቺ ዔኪ ሸኢሸ ሸኦሌ፤ ታና ማኣዳያኣ ባኣያ ማሃ ሃሺ ዳንዳ።
- 12 ፔ ሂኢዮና ታና ዲካኒ ዓኣሢ፤ ሆቲና ታና ዲኪ ዓይዲሳኒ ዒ ጊኢጌ።
- 13 ሂኢዮና ሳዞ ታኣኮ ቁርጂዲ ዲኮ።
- 14 ታ ዳርኮ ታኣኒ ሚኢቺ ባኣዚ ማዓ።

ዓያታ ኮርጋ ኬሎ ዴንዲ ዘሮ ሄላንዳኣና ታና ቦሂ ቦሂ ኮርጋጋጋ።
 15 ማቶ ታጊዳ ዲቢቢ ናንጎ ታኣኮ ጫንቁሴ፤ ታና ዒዚ ዋላንጋ ላይሲ ሚሼ።
 16 ቃንያ ታና ዳይሲ ዓጮ ታኣኮ ማንህ፤ ሳዖ ሲላሎይዳኣ ታና ሂዒ ኬኤሬ።
 17 ታኣኮ ሸምጋሂ ኮሹሞ ጋዓ ባኣዚ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ሞዛ ጎዖ ባኣዚ ዓይጎታቲያ ታኣም ጳቁሞሴ።
 18 ዬያሮ ታኣኒ፡- «ቦንቻ ታጊዳ፣ ዴንዲ ባይቄ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሃጊ ዒንጋንዳኣዎይ ታ ጋዓ ባኣ ቢያ ሙኪ ታና ሄላ ካራ ባኣያ ማዒ ዓቴ።» ጌዔ።
 19 ታኣኮ ማቶና ካሮ ባይቄያና ዛሎ ማሊ፣ ዓዳ ዋላንጋና ጨሽናጉዲ ታኣም ጫንቁ።
 20 ዬያ ዛሎ ቢያ ዎይ ታኣኒ ማላኣና ዓና ታኣኮ ኮሺ ያያ።
 21 ጋዓንቲ ፔቲ ታኣኒ ማላ ባኣዚ ዓኣኒ፤ ዬኖ ታ ማላማና ሃጊ ማዓንዳ ዎዛና ዓና ታኣኮ ሃውሻ።
 22 ዬና ዓይጎዳይ ጌዔ፡- ኦኤኒ ባይቁዎ ሸምፔና ዓቲ ዓኣሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሚጨንቲ፣ ፔቲታ፣ ጋፑዎና ናሹማኣ ናንጊና ናንጋያ ማዒሂሮ።
 23 ዬይ ሚጨንቲ፣ ኬላ ኬላ ዓኣዳ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔኤኮ ጉሙርቁንቲ፣ ዴኤፒ።
 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ጊሸኮና ጊሺ ማዒሂሮ ዒዛ ሌሊ ታኣኒ ጉሙርቃንዳ።
 25 ዒዛ ጉሙርቁ ሃጋኣ ዎዛ ዒዛይዳ ጌሃዘንሂና ዒዛ ኮዓዘንሂናም ዒዚ ኮሺ።
 26 ዓሲ ዘቲ ጋዓ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳቁሻ ዳቁሺ፣ ጉሙርቁ ካፔያታቲ ቃራ።
 27 ዓሲ ዴጌ ዓኣ፣ ማቶ ጊቢ ዳንዳዒ ዓኤቴ ኮሺ።
 28 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛይዳ ማቶ ዓጋኣና ዘቲ ጌይ ፔኤሮ ዒ ዴቴ ቃራ።
 29 ሃጊ ጊንሃ ኮሺ ባኣዚ ሙካኒ ዳንዳዒሂሮ ሳዓ ባሊቲና ላሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይሂንቲ ዎርቆንጎ።
 30 ባዓሂም ጋንጋሮ ዳቂ ሃሸንጎ፤ ጫሽታቲያ ዓዔኮንጎ።
 31 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዬያ ቢያ ማዴቲያ ናኣናና ከንከሊዲ ዓሲ ሃሹሞሴ።
 32 ዎዚ ዓሲዳ ፑርታ ባኣዚ ሄላንዳጉዲ ዒዛ ማሊሂ ማዒቲያ ዒዛኮ ዑሃ ዓኣዴ ዲቦ፡ ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ዓሲም ዒዚ ሚሚጨንታ።
 33 ዬይ ያዲ ማዓሂ ዒዚ ፔ ሸኔና ዓሲዳ ማቶና ያዲሂና ሄሊሱዎኣሂሮ።
 34 ዓጮሎይዳ ቢያ ቱኡቲ ዓኣ ዓሳ ቢያ

ጌኔ ጎይሂና ሄርቁንታሂ፡
 35 ዴኤፖ ያኣዛሂ ዛጋንቲ ዓሲኮ ቶኣኪ ባይዘሂ፡
 36 ፔቲ ዓሲኮ ጌኤሲ ዎቦ ጎይሂና ዎጊንታሂ ጎኔና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ባኮ ዛጉዎዓዳ?
 37 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ማሊ ቱኪባኣ ባኣዚታቲ ዒዛ ዓይሂ ፔቲ ባኣዚታዎ ማዲሻኒ ዳንዳዒ ዓሲ ያናዳይ?
 38 ፑርታ ባኣዚታቲያ ኮሺ ባኣዚ ማዲንታሂ ዴኤፖ ያኣዛሂ ዓይሂም።
 39 ሂዳ፣ ዓኣሪ ሸምፔና ዓኣ ዓሲ ፔ ጎሞና ማቶ ዔካ፣ ጉንዲማሂ ዓይጎሮዳ?
 40 ኦ ሃንታ ሃንቲያ ማሂ ኦ ዛጎም፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ኦ ማዎም።
 41 ኦኤኮ ዒኖ ኦ ኩጮና ዎላ ጫሪንጫ ዓኣ ኦ ያኣዛሂ ባንሂ ኦ ዔቁሲ፡ ሂዚ ኦ ጎዎም፡-
 42 «ኦ ያኣዛሂዮ! ኦኤኒ ኔኤም ዎይዘ ዒዒ ጎሚ ማዴ፤ ኔኤኒ ኦና ማኣሪባኣሴ።»
 43 «ዳጋዲ ፑኡካኒ ዑኪ ኦና ኔ ዳውሴ፤ ማኣሚቃይ ኦና ኔ ዎዴ።»
 44 ኦ ሺኢዲ፣ ሙኪ ኔና ሄሉዎጉዲ ዲም ጌዔ ሻኣሪና ኔና ኔኤኒ ዓኣቼ።
 45 ዴሮ ባኣኮይዳ ቡኡራጉዲ ኔ ኦና ላኣሊ ሃሸ።
 46 «ኦኤኮ ሞርካ ቢያሂ ኦና ጫሽኪ ጫሽኪ ሚኢጨ ኦና ዓማሌ።»
 47 ዒጊቹሞና ባይሲንታና ማቶንታ ሂርጋንታ ሙኪ ኦና ሄሌ።
 48 ታኣኮ ዴሮይዳ ሄሌ ባይሲንቶ ዛሎ ዓቢሂ ታኣኮ ዓኣፓፓ ዎርዚ ዎኣሂጉዲ ጎዓ።
 49 «ዓኣፓ ታኣኮ ሃውሻ ባኣያ ዬኤካ።»
 50 ዬይ ያዲ ማዒ ዴዓንዳሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጫ፣ ሊካ ዘጊ ዴንቃንዳያ ሄላንዳኣና።
 51 ታኣኮ ካታሞይዳ ዓኣ ዉዴሮ ናኣቶ ቢያሂዳ ሄሌ ባኮ ዛሎና ታኣኒ ካራ ባይቁ ታ ዒኖና ማሊ ማታዴ።
 52 «ጉሪ ታና ዒዓ ሞርካ ካፒም ፒሮ ፒሮጉዲ ታኣም ፒሬ።»
 53 ታኣኒ ሃይቁባኣንቲ ዔቴይዳ ታና ዓጊ ዔቶ ካሮ ሹቻ ዔያታ ዎዴ።
 54 ዎኣሂ ታኣኮ ዑሂና ኩሚ ዴንዳኣና ታኣኒ ሃይቃንዳ ዎዳ ዑኩያ ታኣም ማሌ።
 55 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ዴኤፖ ዔቶይዳ ታኣኒ ጌሊ ዓኣ፣ ኔና ሸኣቄ።»
 56 ታኣኒ፡- «ዎኖ ኔኤኮ ታ ባንሂ ማሂ፤ ዑኩና ሙኪ ታና ማኣዴ» ጌይ ሸኣቃሂ ኔኤኒ ዎይዘ።
 57 ታኣኒ ኔና ዔኤሌ ዎዳና ኔኤኒ፡- «ዒጊጨፖ!» ጌይ ታና ደዲሸ።
 58 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ታ ዛሎ ሞኦቲ ታና ኔኤኒ ዓውሴ።»

- 59 ናንገና ናንገ ጎዳሢዮ!
ታኣም ማድና ጌኖ ቢያ ኔኤኒ ዛጌሢሮ
ታኣም ጌሰቲ ዋጌ።
- 60 ታኣኮ ሞርካ ታና ኮማኒ
ዋላ ጌሰቲ ቱኩ ቱኡዞ ኔኤኒ ዳንቄ።።»
- 61 «ናንገና ናንገ ጎዳሢዮ!
ታና ዓይታ ጫሽኸ ጫዞና
ታኣም ዓይታ ማሌ ጌኖ ኔ ዋይዜ።።
- 62 ከሰከ ዓቢ ዳንዲ ጌሊ ካራንዳያ ሄላንዳኣና
ሞርካ ታና ባይዘንደ ጎይያ
ዋላ ካሽካሽ ጌሰታ።።
- 63 ዓይታ ዳዒያ ማዎም ዓቁ ቶሳ ቶሶና
ታና ጫርጋ ጫጮ ዓይቶኮ ዛጌ።።»
- 64 «ናንገና ናንገ ጎዳሢዮ! ዓይታ ማዳ ባኮ ዛሎ
ኮይሳማጉዳያ ማሂ ዓይቶም ዒንጌ።።
- 65 ዓይቶ ጋዳንቄ
ካራ ዓይቶኮ ባይዜ!
- 66 ናንገና ናንገ ጎዳሢዮ! ኔ ዳጎና ዓይቶ ዳውሴ፤
ጫሪንጮ ዳማጋ ጋፒሲ ዓይቶ ኩርሴ!»

4

ዩሩሳሌም ዓይቶ

- 1 ጌኤዞ ማኣሮ ማዞና ሹጫ ጉሪ ዘኣሰካ ከኤሪንቴ።።
ዋዎይቲያ ዋርቃ ሳልፔንቴሞ!
ጌኤዞ ዋርቃ ማሌ ባኣዚ ማዔንቴሞ!
- 2 ጂዮኔይዳ ዓኣ ዓቲንቆ ናኣታ ጌኤሽ ዋርቁጉዲታዎኮ፤
ሃይሾ ሃሢ ማኒ ዠኢጫጭ ዓጪና ማዞፍ
ሜሃ ማዒ ዓቲንቴሞ!
- 3 ዉኡ ካሢታዎ ፔኤኮ ሾዎና ናኣቶ ዳዳንሢሢ፤
ሃይ ታኣኮ ዳራ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣ
ቱኡቴጉዲ
ፔኤኮ ናኣቶም ሚጪንቴዎያ ማዔንቴሞ!
- 4 ናኣቶ ዓይቶኮ ዋኣፃ ዳኤቤሢሢሮ ናኣቶኮ ዒንዲርዛ
ዳንጎይዳ ዓዲንጎቲ ዳዔ፤፤
ናኣታ ዓይቶኮ ሙኡዚ ሽኢቃ፤፤
ጋዓንቴ ፔቲታዎ ዓኤቢ ዓይቶም ዒንጋ ዓሲ ባኣሴ።።
- 5 ሃያኮ ቤርታ ቃውቲ ቃውቲ ኮሽ ባኣዚ ሙዓ ዓሳ
ካራ ባይዚ ሴካ ሃንጋ ጉሪ ገፎሎማ።።
ጋላፒ ማዔ ሚዛጶ ማኣሳሢ ማይንጎቲ ዲጫጭ ዓሳ
ሃሢ ዲቢንሢ ላኣሎ ዲባይዳ ፔና ሃሽ ላሄ።።
- 6 ታ ዳሮይዳ ሄሌ ማታ
ዎኣኒያ ካኣሙዋንጎቲ ደዒ ባይቄ
ሶዶሜ ካታሞ ማታጋ ባሻያኮ።።
- 7 ካኣቶ ናኣቶ ማዔ ዓይቶ ሱኡጋ ዓይቶ ኮይላ
ሻቺጋ ባሽ፤ ዲኣቁጋኣ ባሽ ጌኤሽኪ ዳዳያኮ፤፤
ዓይቶኮ ሚዛጶ ሴንፔሪ ጌይንታ ሹጮጉዲኮ።።
- 8 ሃሢ ጋዓንቴ ዓኣግ ካራ ዓይቶኮ ጪላንቺጉዲ ካርቴ፤፤

- ዘኣዛ ዓይታ ማታዲ ሃንታኣና ዓይቶ ዓራ ዓሲያኣ
ባኣሴ፤፤
ሚልዚ ማሢጉዲ ዒልዓ ዓይቶኮ ዑያይዳ ጋዒ
ባይቄ።።
- 9 ናዮና ሃይቄ ኩዳ ዓሶይዳጋ
ጩንቸ ዓራገና ዋደ ዓሳ ቃራኮ፤፤
ሙዓ ባይቄሢሮ ዓሳ ዘኣዛ ናዮና ሚሊ ጉሪ ኩዳ።።
- 10 ባይሲንታ ከዳም ካታማ ካራ ባይቄ ዋደና
ናኣቶ ሚጪንታ ላኣላ ፔ ኩቻ ፔኤኮ ናኣቶ ካሢ
ሙዔ።።
- 11 ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤኮ ዳኤገ ዳጎ ዳንሢ
ጂዮኔኮ ፃጶ ሙይ ደደይሳንዳ ታሚጉዲ
ዓይቤታ ፑርታ ባኣዚ ከይሴ፤፤
- 12 ዓጫ ቢያሢዳ ዓኣ ካኣቶም ማዎም ዳራ
ዩሩሳሌም ካታሞኮ ጌሎ ካሮና
ሞርኮ ጌላንዳ፤ ጌይ ፔቲታዎ ማሊባኣሴ።።
- 13 ጋዓንቴ ዩይ ያዲ ማዔሢ ዒኢካ ጌኤዞ ዓሶ ዋዳ
ቄኤሶንታ ዎኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ጎሞ ዛሎናኮ።።
- 14 ዓይታ ዩያ ሱጉዎና ዒኢቲያታሢሮ
ዓይቶኮ ማኣሳሢታዎ ጫርቄ ካኣማ ዓሲ ባኣሴ፤፤
ዓይታ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲጉዲ ጎይያይዳ ሴካ ሃንጋ
ቲኤም ጋዓ።።
- 15 ዩያሮ ዳራ፡- «ዳንዲ ባይቄዋቲ!
ዒንሢ ዒኢቲ ዓሲታሢሮ ኑና ሄሊጉቲ!» ጌይ
ዒላታ።።
- ዩያሮ ዓይታ ዒዳ ዳውሶና ዓሲ፤ ሃሃ ቤሲ ባይዜ ዓሲ
ማዔ፤፤
ዳራ፡- «ሃካጋ ሴካ ማይ ዓይታ ኑ ባኣካ
ዳይንዲዋሴ» ጌዔ።።
- 16 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይቶ ፔኤሮ ዜሪ ዳኮሢሮ
ሃካጋ ሴካ ዒዚ ዓይቶ ዛሎ ማላዓኮ፤፤
ቄኤሶዋ ዒዚ ቦንቸሳዓኮ፤፤
ዒኢካ ዓኣ ጋርቻማኣ ኮሽ ባኣዚ ማዲንታዓኮ።።
- 17 «ኑና ማኣዳንዳያ ሙካንዳ፤» ጌይ ኑ ጎይሢ ዛጋኣና
ላቤ፤፤
ኑና ዓውሳኒ ዳንዳዑዋ ዓሲ ኑኡኮ ሴኤሎይዳ ዓቄ
ኑ ጉሪ ካፔ።።
- 18 ኑኡኒ ጎይያይዳ ሴካ ሃንጋ ሃንቲዋጉዲ
ሞርካ ኑና ዚርቄ ዓቄ ካጋ፤፤
ኑኡኮ ጋፒ ዋዳ ሄሌ፤፤ ከሊ ኑም ማንሃናኣኮ፤፤
ኑኡኒ ኩዳኒ ዑኮ።።
- 19 ኑና ዳውሳ ሞርካ ኮኣኮይዳጋ ባሽ ሩኡራያኮ፤፤
ዲኮ ዑያይዳ ኑና ዳውሴ፤፤
ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ቦኣሎይዳኣ ኑና ካቴ።።
- 20 ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣቲ ማሂ ደኦሚ
ኑኡኮ ሽምጋሢኮ ዑኡዞ ማዔሢ
ዓይታ ፔ ፒራሢና ፒሪ ዓይሣ፤፤
ዒዛ ሽቦ ዳማ ዳዒ

ዳር ባአኮይዳ ናንጋንዳኔ ጌይ ኑኡኒ ማሌንቴኬ።

ዓቲንቆ ናአቶ ዳካአ ዳኤህሂ ሃንጂሌ ኬዲና ማታዳኔ።

21 ዒንህሂ ዑጭይዳ ናንጋ፡ ዒዶኦሜ ዳራ
ዎዛዲዎቲ፡ ዒላሹዎቲ!
ጋዓንቴ ዒንህሂም ገእጊሹና ጳዳህሂ
ፔ ዎዶ ካፒ ሙኮ ዓታዓኬ፤
ዒንህሂያ ማህንቴ፡ ማአዓሂ ኬኤሪ ካላዳንዳኔ።

14 ዓጮ ጋርቻ ዳይ ዎጎ ዎጋ ቤዞ ሃሺ ዳንዳኔ፤
ዳጌህሂያ ኮርጋ ኮዎ ሃሹኔ።

15 ዎዛ ኑኡኮ ዒናፓ ባይቄኔ፤
ኑ ዎንዳ ዎዛዲ ኮርጋ ኮዎ ባይዚ ዎደህሂ ዓርቄኔ።

22 ዬሩሳላሚ ዳሬዮቲ! ዒንህሂ ዳቢንቶር
ዒንህሂም ዓጎና ፑርቶ ባካ ገዳንዳኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዑከና ዒንህሂ ዳውሲንቴ ዳንዳ
ባዛፓ ማሃንዳኔ፤
ጋዓንቴ ዒዶሚያሴ ዳሬዮቲ! ዒንህሂ ዳቢንቶ ዛሎ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንህሂዳ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ዳቢንቶዎ
ዒንህሂኮ ፔጋሳንዳኔ።

16 ቦንቻ ኑኡኮ ዒውቲ ባይቄኔ፤
ኑኡኒ ጎሜ ማዳህሂሮ ኑና ባዳዔ።

17 ያዲ ማዔህሂሮ ኑኡኒ ሃርጌ ዓሲ ማዔኔ፤
ዓአፓአ ኑኡኮ ፒዜ ዛጎ ባሸንጎቲ ላቤኔ።

18 ጂዮኔ ዳካ ዓሲባአያ ጉሪ ቤሲ ማዒ ዓቲህሂሮ
ዉኡካ ዒኢካ ዓማሊ ሸራ ቤሲ ማዔኔ።

19 ኔኤኒ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳህሂዮ! ናአናና ካአቲኬ፤
ኔኤኮ ካአቲዎ ዎይታ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ባይቃዓኬ።

20 ኔ ኑና ዎይታዛ ጋፒ ዋሊ ሃሹዎ?
ሚርጌ ዎዳ ኔ ኑና ኬንኬሊዲ ሃሹንቴዎ?

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳህሂዮ! ኔ ባንህሂ ኑና ማሄ፡ ኑኡኒ
ማዓንዳኔ፤
ኑኡኒ ናንጋ ናንጎ ቤርታአ ዎዶጉዲ ማሂ ገንህሂ ኮሹ።

22 ኔኤኒ ዬያይዲባአቲ ጋፒ ኑና ኔ ሃሺ
ኑኡኒ ማዳ ባኮርዎ ዑሃ ዓአዳ ኔ ዳጋዳኔ ጌይህኬ።

5

ያኦሲ ሚጨንታንዳጉዲ ሸኢቁንቴ ሸኢዲህሂ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳህሂዮ! ኑና ሄሌ ባኮ ዛሎር ኑም ማሌ፤
ኑኡኮ ዳውሲንቶ ዛጌ!

2 ኑኡኮ ዳና ዒውቲ ማሌ ዓሲም ዒንጊንቴኔ፤
ኑኡኮ ኬኤፃ ቢያ ማሌ ፃንጎ ዓሲ ናንጋ ኬኤህሂ
ማዔኔ።

3 ኑኡኒ ዓዳ ሃይቄ ዜኤሪ ማዔም
ኑኡኮ ዒንድንህሂያ ዜኤሪ ዒንዶ ማዔኔ።

4 ኑኡኒ ዑሸካ ዎአዎንታ
ካያፓ ሃአኮ ሃንጂሎንታ ሻሻንቃኔ።

5 ኑና ዳውሳ ዓሳ ኑኡኮ ባቃና ዳዒ ዓአኔ፤
ኑኡኒ ላቤኔ፡ ሃውሸዎ ኑኡኮ ባአሴ።

6 ኑም ገዳ ሙኡዚ ዳንቃኒ ገብፄ ዓጮና
ዓሶኦሪ ዓጮናዎ ኩቺ ኑ ዒንጌኔ።

7 ኑ ዓድንህሂ ጎሜ ማዲ ኑም ሃሹኔ፤
ኑኡኒ ዒያቶም ዓጎና ማቶ ዒከህሂዳኬ።

8 ሃያኮ ቤርታ ዓይሌ ማዔ ዓሳ ሃህሂ ኑና ዎይህያ ማዔኔ፤
ዒያቶ ኩጮፓ ኑና ዓውሳኒ ዳንዳዓ ዓሲያአ ባአሴ።

9 ዳውሎ ቦኦሎይዳ ዎዳ ዓሲ ዓአህሂሮ
ኑኡኒ ሙዎ ባአዚ ዳንቃኒ ዳንዳዓህሂ
«ዎዳቲ ዎዳ፡ ዳቂሹቲ ዳቂሹ» ጌይኬ።

10 ናያ ኑና ባሸህሂሮ
ዑፃ ኑኡኮ ናአቦጉዲ ጨላንቄኔ።

11 ኑኡኮ ላአላ ጂዮኔይዳ
ኑኡኮ ዉዲሮ ናአታአ ዪሁዳ ካታዎይዳ
ዎልቄና ዓርቄንቴኔ።

12 ኑ ሱኡጎኮ ኩጮ ቱኪ ሱጂ ዎድናኔ፤
ኑኡኮ ጋርቻዎ ቦንቺቦኦሴ።

13 ዓቲንቆ ዳጌህሂ ዎልቃዲ ዎንህሂ ዎዲሸናኔ፤

ሂዘቄኤሌ ማፃአፖ ዓይያ ካር

የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሂዘቄኤሌ ዩሩሳሌም ካታማ ከሪሰቶሴ ሾይንታንዳሂኮ ቤርታ ደንጎ ጸኤታና ሳሊታሚ ላሃሳ ለይይዳ ሻሂንቱዋንቱ፣ ጊንሣ ሃሃ ሻሂንቱሂኮዋ ጊንፃፓ ባብሎኔ ዓጮይዳ ዲዒንቲ ዳንዲ ናንጋያኬ፤ ዒዚ ኬኤዘ ሎንሦ ቃኣላ ኬኤዘንቱሂ ባብሎኔ ዓጮይዳ ዲዒንቲ ዳንዲ ዓኣ ዓሶንታ ዩሩሳሌም ይዳናንጋ ዳሮንታምኬ። የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሂዘቄኤሌ ማፃአፖኮ ስይደ ፓቁንታ ዳኤፒ ዳኤፒ ቤሲ ዓኣኔ። ዩይያ፡-

1. የኦሲ ዋጋ ዳርይዳ ሙካኒ ዑኬሂና ዩሩሳሌም ካታማ ዓርቁንታንዳሂንታ ሻሂንታንዳሂያ ሄሌያ ማዒያ ላቲ ኬኤዛ ከኢታ፡

2. የኦሲ ፔኤኮ ዳር ሄርቁ ዋይሣ ዓሶና ዔያቶ ዳቢሹ ዲማ ዲማ ካኣቶይዳ ሜታ ዓጊንታንዳያ ማዒያ ኬኤዛ ቃኣላ፡

3. ዩሩሳሌም ካታማ ደዔሰካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ደዲሻኒ ኬኤዘንቱ ከኢታና ሴካ ቤርታ ኮሺ ባኣዚያ ዒዞም ማዒንዳሂ ኬኤዘንቱ ሃጊ ማዒንዳ ዋዛ ቃኣላ፡

4. ጌኤኮ ማኣሮንታ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ካኣታኣ ቤርታኣሲጉዲ ማዒንዳሂ ሂዘቄኤሌ ኮኣከንሂና ኬኤዘሂኬ።

ሂዘቄኤሌኮ ደዲ ጉሙርቁሂና ሃኪሲ ማሊ ጳቁሃ ማሊሂ ዓኣ ዓሲኬ፤ ሴካ ቤርቱም ማዒንዳ ባሺ ባኮ ዒ ዛጌሂ የኦሲ ፔጋሲ ዳቁ ባኣዚናኬ፤ ከኢቶኮ ባሺሂ ኬኤዘንቱሂ ጌኤሺ ማዒ ኮኣከንሂና ማዒንቱያ ማሂኬ። ሂዘቄኤሌ ዳኤፒሲ ዳቁሃ ጎኔ ዒናፓ ማዒ ዓያናና ዓከ ማዒሂ ኮይሳያ ማዒሂንታ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔ ቶኦኮ ጎሞሮ ያኦጠንታንዳያ ማዒያኬ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቱ ዳሮኮ ናንጋ ዓካዳኒ ዓኣ ሃጋኣ ዋዞዋ ፔጋሲ ዔርዜኔ፤ ሂዘቄኤሌ ቁኤሴ፡ ጊንሣ ሃሃ የኦሲ ማሊሂ ኬኤዘያ ማዒ ጎይያና ጌኤኮ ማኣሮንታ የኦሲም ዲማዲያንታ ኮይሳያ ማዒሂ ደዲሻኒ ኬኤዘኔ።

ማፃአፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ሂዘቄኤሌ የኦሲኮ ቦንቾ ዛጌሂና ዒዚያ የኦሲ ማሊሂ ኬኤዘያ ማዒኒ ደኦሪንቱሂ (1:1—3:27)

ዪሁዳና ዩሩሳሌም ካታማ ደዓንዳያ ማዒሂ ሂዘቄኤሌ ኮኣከንሂና ኬኤዘሂ (4:1—5:17)

ባይሲንታ ዑኬሂ (6:1—7:27)

የኦሲኮ ቦንቾ ጎማዴ ዩሩሳሌም ሃሺ ሺኢኬሂ (8:1—11:25)

ዪሁዳና ዩሩሳሌም ሎኦሚያ (12:1—24:27)

ሜሌ ዓጮም ዋጊንቱ ዋጎ (25:1—32:32)

ዳራ ፔኤኮ ጎሞ ቡኤዳ ማዒንዳጉዲ ሂዘቄኤሌ ላቲ ኬኤዘንዳያ ኮይሳያ ማዒሂ (33:1-20)

ዩሩሳሌም ካታምኮ ደዒያ ሃይሶ (33:21-33)

የኦሲ ፔኤኮ ዳር ማሃንዳሂና ዪሁዳ ካታም ዒ ዓውሳንዳያ ማዒያ ሃጊ ማዒ ዋዞ ኬኤዘሂ (34:1—37:28)

ጎኦጌ ባሺንቱም ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዲዒንታፓ ማዒንዳሂ (38:1—39:29)

ሂዘቄኤሌ ሃጊ ማከንታንዳ ጌኤኮ ማኣር ዛሎ የኦሲ ፔጋሲ ዳቁም ዛጌሂ (40:1—46:24)

ጌኤኮ ማኣር ዳማፓ ዓልቃ ዋኣያ ዛሎ (47:1-12)

ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ማሂ ዒንጊንታንዳ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓጮኮ ዛጳንታ ፔቲ ፔቲ የጳም ጊኢሺሺንቲ ቤዘ (47:13—48:35)

የኦሲ ሂዘቄኤሌም ቤርታሲ ፔጋሲ ዳቁ ባኮ

(1:1—7:27)

የኦሲ ካኣታዲ ዳዔ ያይቶ
1 ሃይሂታማሳ ሌዖኮ ያይዳሳ ዓጊናና ዓጊናኮዋ ደንጋሳ ኬሎና ታኣኒ ኬባሬ ዋር ዓጮ ዲዒንቱ ዓይሁደ ዓሶ ባኣካ ዓኣያ ጮሪንጮ ቡሊንቱም የኦሲ ፔጋሲ ዳቁ ባኣዚ ዛጌኔ።

2 ዩይ ያዲ ማዒሂ ካኣቲ የዓከኔ ጎሃሂ ዲዒንቱንቲ ደንጋሳ ሌዖኮ ደንጋሳ ኬሎናኬ፤ 3 ዒማና ካላዳ ዓሶ ዓጮ ኬባሬ ዋር ዓጮ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣላ ቡዚ ናኣዚ፡ ታና ቁኤሳሂ ሂዘቄኤሌም ሂዘ ጋዓያና ኬኤዘንቱኔ፤ ዒዛኮ ዋልቃ ዒማና ታኣና ዋላ ማዒኔ።

4 ዳግ ጌዒ ታኣኒ ዛጋንቲ ዳኤፒ ዓልጎ ዠባሬ ኬደ ዛላፓ ሙካንቲ ታ ዳንቁኔ፤ ዲም ጌዔ ሻኣሬ ባኣካ ዜኤሊንሂ ዜኤሊንሂኔ፤ ዩያኮ ኮራ ዓኣ ጮሪንጮ ዘቁኔ፤ ዜኤሊንፃ ዜኤሊንሂ ቤዘይዳ ፔቲ ባኣዚ ሞኦና ዓንጊጉዲ ፖዒኔ። 5 ዩያ ዓልጋሂ ዠባርኮ ባኣካ ዓሲ ማላያ ሸምፔና ዓኣ ያይደ ባኣዚ ታ ዛጌኔ፤ 6 ፔቲ ፔቲ ባኮኮ ያይደ ዓኣ፤ ካራና ያይደ ጋኣሲያ ዓኣኔ። 7 ቶካ ዔያቶኮ ፒዝ ጌዔያ ማዒሃ፡ ሄርቃ ሹቁላ ዔያቶኮ ጌማይ ሹቁሊጉዲኬ፤ ዩያቶኮ ማላሂ ዑጩ ኮሸና ሞኦና ዓንጊጉዲ ፖፖዒኬ፤ 8 ዔያቶኮ ያይደ ዓኣፖ ካርና ያይደ ጋኣዘይዳፓ ሜሌ ፔቲ ፔቲ ጋኣዘኮ ዳማ ዓሲ ኮቾ ማላ ያይደ ባኣዚ ዓኣኔ። 9 ፔቲ ፔቲ ባኮኮ ላምፖ ጋኣሲ ሻውሎና ሚዘቆናይዳ ፒሺንቲ፡ ዩያቶኮ ቤርታ ዋሊና ካኣማያኬ፤ ዩያር ዑፃ ዔያቶኮ ሴካ ሃንጋ ጎዑዋፖ ፔቲምና ዓጊፃኔ።

10 ፔቲ ፔቲ ባኮኮ ያይደ ዲማ ዲማ ዓኣፒ ካራ ዓኣኔ፤ ዩይያ፡- ቤርቶ ዛላ ዓሲ ዓኣፒ ካራ ማላያ፡ ሚዘቆ ዛላ ዘቢ ማላያ፡ ሻውሎ ዛሎና ጌማይ ማላያ፡ ጊንፃ ዛሎናኣ ኮኣኬ ማላያኬ፤ 11 ፔቲ ፔቲ ቦዖኮ ላምፖ ጋኣሲ ሌካ ፒዝ ጌዒ ዔያቶይዳፓ ሄሊ ዓኣ ባኮኮ ጋኣዘ ቤርቶና ዋላ ካኣማኔ፤ ዓቲ ላምፖ ጋኣዘ ጋዓንቲ ዑፃ ዔያቶኮ ካንቃኔ። 12 ዩይ ፔቲ ፔቲ ባካ ያይደ ባንያና ዛጋኒ ዳንዳዳያታሂር ቢያሂ ፔቲና ሴካ ሃንጋ ጎዑዋፖ ዓያና ዓኣዳ ባንፃ ቢያ ባራናኔ።

13 ሸምፓሂና ዓኣ ዩያ ማከንቶኮ ማላሂ ዔኤታ ታሚ ቁንሂና ዓይሂንቲ ኮሻና ማላኔ፤ ዩንሂኮ ባኣካ ታሚ ሴካ ሃንጋ ጋዒ፤ ፖዒኣ ኮሺ ፖዒያኬ፤ ዩያ ታማፓ ዜኤሊንሂ ኬኤሊንሂኔ። 14 ዩንሂ ባኮንሂ ዜኤሊንሂ ፖዒጉዲ ሩኡሪና ሴካ ሃንጋ ጋዒ።

15 ታኣኒ ዩንሂ ያይደ ባኮንሂ ዛጌ ጎይሃ ዓኣንቲ ሺራ ቶከና ዓኣ ያይደ ባኣዚ ሊካ ሳዖ ባንሂ ኬዲ ዩንሂ ባኮንሂኮ ኮራ ዓጮ ዓጮ ዋሊ ሄሊ ዳዓንቲ ታ ዛጌኔ፤ 16 ዩንሂ ሺራ ቶኮና ዓኣ ያይደ ባኮንሂ ዋሊ ማላያኬ፤ ፔቲ ፔቲሂ ሚዘጳ ሹጮጉዲ ፖፖዒያኬ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ፔቲ ፔቲ ሺራ ቶኮ ጉኡራ ባጎ ጉኡሮኮ ጋርሲና ዋላ ካንሂ ኮሸና ማላኔ። 17 ዔያታ ያይደ ዛላፓ ኮዓ ባንፃ ዓኣዳኣና ሴካ ሃንጋ ጎዑዋፖ ዋላ ዓኣዳኔ። 18 ዩንሂ ሺራ ቶኮና

1:1 1:1 የሃ. ያፔዳ 19:11። 1:2 1:2 2ካኣቶ. ማ 24:10-16፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 36:9-10። 1:5 1:5 የሃ. ያፔዳ 4:6። 1:10 1:10 ሂዘ. 10:14፤ የሃ. ያፔዳ 4:7። 1:15 1:15 ሂዘ. 10:9-13። 1:18 1:18 የሃ. ያፔዳ 4:8።

ሄንቃንዳያ ማሄኔ፤ ዩያር ታኣኒ ኬኤዛ ቃኣሎ ዋይዜ፤ ታኣኒ ኔኤም ላቲ ኬኤዛ ቃኣሎ ዔያቶም ኬኤዜ። 18 ታኣኒ ደቢንቴ ዓሲ ማዳ ጎሞር ሳኔና ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ፤ ጌዔም፡ ኔኤኒ ጋዓንቴ ዩይ ዓህ ፔኤኮ ጎማፓ ማዒ ዳቃንዳጉዲ ላቲ ኬኤዚባኣቴ ዒዚ ፔኤኮ ጎሞና ሃይቃንዳኔ፤ ዒዛ ሃይቦና ኔኤኒ ያኦጪንታንዳኔ። 19 ጎሞሲም ኔኤኒ ላቲ ኬኤዜም ዒዚ ጎማፓ ማዒባኣቴ ፔኤኮ ጎሞ ማዳያና ሃይቃንዳኔ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ዒዛ ዛሎ ያኦጪንታፓ ኔ ቶኣኮ ኔ ዓውሳንዳኔ።

20 «ፔ ኮሹሞና ዔርቴ ዓሎ ዓሲ ፑርታ ማዳ ማዳህህ ዓርቄያ ማዕም ታኣኒያ ዩይ ማቶይዳ ጌላንዳጉዲ ማሄያ ማዕቴ፡ ኔኤኒ ዒዛም ላቲ ኬኤዚባኣያታቴ ዒዚ ፔኤኮ ጎሞና ሃይቃንዳኔ፤ ዩያኮ ቤርታ ዒዚ ማዳ ኮዥ ማዳ ቢያ ዒዛም ማለንታዓኬ፤ ዒዛ ሃይቦ ዛሎር ታኣኒ ኔና ያኦጪንዳኔ። 21 ዩይ ኮሹሞና ዔርቴ ዓሎ ዓህ ጎሞ ማዳያይዳፓ ማዕንዳጉዲ ኔኤኒ ዒዛም ላቲ ኬኤዜም፡ ኔኤኮ ዩያ ላቲያ ዔከ ጎሞ ማዳያይዳፓ ዒዚ ካፒንቴቴ ጎኔና ሸምፔና ዒ ናንጋንዳኔ፤ ኔኤኒያ ዒዛ ዛሎር ያኦጪንቶይዳፓ ኔ ቶኣኮ ዓውሳንዳኔ።»

ሂዘቄኤሌ ዳርም ኬኤዛ ባሽንቴህ

22 ዒሞና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዋልቃ ታ ጊዳ ማዕኔ፡- «ዔቂጋፓ ሊካ ዶኦጮ ዓኣዳ፤ ዩካ ታ ኔኤና ጌሰታንዳኔ» ጌዔኔ።

23 ዩያር ታኣኒ ዔቂ ሊካ ዶኦጮ ኬዳኔ፤ ቤርታ ታኣኒ ኬባሪ ዋር ዓጫ ዛጌ ጎይዎጉዳያ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ፔጋዲ ዒኢካ ታኣም ጳዴኔ፤ ዩማና ታኣኒ ባሊቲና ሳዓ ሎኦጫኔ፤ 24 ጋዓንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ታኣኮ ዒኖ ጋር ጌሊ ታ ቶኮና ታና ዔቂሴኔ፤ ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ኔ ማኣሪ ዓኣዲጋፓ ካር ኔ ዑፃ ዎዲ ዳዔ። 25 ዓሲ ናዓህዮ! ሱሲና ኔ ቱኡታንዳህሮ ዓሳ ቡኪንታ ጸኣኮ ኬሰካኒ ኔ ዳንዳዒንዳዋሴ፤ 26 ሃያ ዋይዘ ዒፃ ዳርም ላቲ ኔ ኬኤዙዋጉዲ ዒንዲርዛ ኔኤኮ ቱኡታንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ። 27 ዩካፓ ላሚ ታ ኔኤም ኬኤዛዛ ዒንዲርዘዋ ታ ኔኤኮ ቡላዛ፡- «ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ ኔ ጋዓንዳኔ፡- ዔያታ ዋይዘ ዒፃያ ማዕህሮ ዋይዛኒ ናሽካዘንህ ዋይዘንጎ፡ ዋይዛኒ ናሽኩዋዘንህሃ ሃሽንጎ።»

4

ሂዘቄኤሌ ዩሩሳላሜ ማንገንታንዳህ ኮኣኪንሃና ኬኤዜህ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ኔኤኒ ዓሲ ናዓህዮ! ፔቴ ኪሊባኣ ፀኡቤ ዔኪጋፓ ኔ ቤርታ ጌህ፤ ዩኖኮ ዑይይዳ ዩሩሳላሜ ካታማ ዓኣ ጎይዎ ማሊሽ ፃኣፒ ኮሼ። 2 ዓዳ ፔቴ ካታማ ማሊሲ ዩኖ ፀኡቤሎይዳ ያልዚ ቡላኒ ገኢገንቴ፤ ዩኖኮ ኮይሎይዳ ዓጪ ኩሊ ዋርዲያ ኮሼ፤ ያሎ ዓሳ ዳዓንዳ ቤሲያ ገኢገሼ፤ ቢያ ዛሎና ካታማሎኮ ኬኤሎ ዲር ጫርጊ ዶይሶንዶ ዴኤፒ ኩርኩሪ ገኢገሽ ጌህ። 3 ዩካፓ ዓንገ ሰኦቆ ዔኪጋፓ ኔኤና ካታማሎኮ ባኣካ ዲርሲጉዲ ማሃ ዶቄ፤ ኔኤኮ ዓኣፖ ካር ካታማሎ ባንህ ሸርሸ፤ ካታማላ ማንገንቴያ ማሎንጎ፤ ዒዛ ማንጋንዳህያ ኔናኬ፤ ዩይያ ዒሰራዔኤሌ ዳርም ማላታ ማዕንዳኔ።

4 «ኔኤኒ ሻውላ ባንህ ሸሪ ላሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጎሞ ኬዳ፤ ኔኤኒ ዩያይዲ ላሃ ኬሎንህኮ ፓይዶጉዳያ ኔ ዔያቶ ጎሞ ኬዳንዳኔ። 5 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጎሞ ማዳ ሌዎ ሚርጉሞጉዳያ ኬሎኮ ፓይዶ ታ ዓርቄቴ፤ ዩይያ ፔቴ ኬሊ

ፔቴ ለዔኬ ጌይህኬ፤ ዩያር ሃይሃ ያኤታና ታዘጲታሚ ኬሊ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ጎሞ ኔኤኒ ኬዳንዳኔ። 6 ዩያ ኔኤኒ ጋፒሴሰካፓ ገንህ ሚዛቆ ባንህ ሸሪ ላሃህና ዩሁዳ ዓሰ ጎሞ ያይዲታሚ ኬሊ ኔ ኬዳንዳኔ፤ ዩይያ ታኣኒ ዔያቶ ማታሳንዳ ፔቴ ፔቴ ሌያና ሄኮ ማዕንዳኔ ጌይህኬ።

7 «ዩሩሳላሜ ካታማ ማንገንቴህ ጊሹ ጌዒ ዛጌ፤ ኩጮ ኔኤኮ ዔቂሲጋፓ ላቲህ ማዕ ያሰሲ ማሊህ ዒዛም ኬኤዜ። 8 ዩይ ማንገፃ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ፔቴ ባንፃፓ ባጎ ባንፃ ኔ ሸሩዋጉዲ ሱሲና ታ ኔና ቱካንዳኔ።

9 «ገንህ ሃህ ዛርጌና ዔልዓና፡ ያምፖሎና ሲሪንጎና፡ ዳይሶና ባርቹና ዔኬ፤ ዩያ ቢያህ ፔቴይዳ ሲኢሪጋፓ ላኣዳ ላኣዳ፤ ዩያ ኔኤኒ ሻውሎ ባንህ ሸሪ ላሃ ሃይሃ ያኤቶና ታዘጲታሞ ኬሎንህ ጋራ ሙዓንዳህኬ። 10 ኬላ ኬላ ላምፖ ያኤታና ሃይህታሚ ገራኣሜ ማዕ ላኣዳ ዔኪ ዔኪ ኔ ሙዓንዳኔ። 11 ኔኤኒ ዑሽካ ዋኣዎ ፔቴ ኬሊዳ ላምፖ ቡርጩቆ ሌሊ ዔኪ ዑሽካንዳያ ኮይሳኔ። 12 ዓሲ ቢያ ዛጋ ቤሰካ ሸኢዢ ሜልዚ ሃንዲሌ ማሃ ዔኤህጋፓ ላኣዳ ላኣዲ ሙዔ።»

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ዩይ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሜሌ ፃንጎ ዓጮ ቢያይዳ ታኣኒ ዔያቶ ላኣላ ዎዶና ዔያቶኮ ዎፓ ዔያቶ ሙዑዋጉዲ ላኣጌ ዒኢቴ ሙዎ ዔያታ ሙዓንዳያ ማዒያ ዔርዘያኬ» ጌዔኔ።

14 ታኣኒያ ማሃ፡- «ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳህዮ! ዩይ ፔቴታዎ ማዎፓ! ታኣኒ ቁፃ ባኣዚና ዒኢቴ ማሊ ዔሩዋሴ፤ ናኣቱሞፓ ዓርቃዎ ጉሪ ሃይቄያ፡ ሃንጎ ሃህ ቦዎ ዎዳ ቆልሞ ዓሽኪ ታኣኒ ሙዔ ዎዳ ባኣሴ፡ ሻኣካ ሙኡዚያ ታኣኒ ሙዒባኣሴ» ጌዔኔ።

15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃ፡- «ኮሺኬ፤ ያዲ ማዕያታቴ ዓሰ ሸዎ ቤዘ ሜኤሽ ዔኪ ዩያ ዔኤህ ላኣዶ ላኣዳ!» ጌዔኔ።

16 ሃህ ዒ ኬኤዘዎ፡- «ዓሲ ናዓህዮ! ዩሩሳላሜ ካታሞም ሙዓ ጳዳ ካር ታ ባይዘንዳኔ፤ ዒኢካ ናንጋ ዳራ ዒገቹሞና ዓልቲህና ማዒ ሙዓ ካሃና ዑሽካ ዋኣዎ ቆኣዙማንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ። 17 ጊዳ ሙኡዚንታ ዋኣህንታ ባኣያ ታ ማሃንዳኔ፤ ዩያር ዓሳ ዎዛ ቲቂህና ዎሊ ዛጋንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዳቢንቶ ሚርጉማፓ ዔቄያና ዑፃ ዔያቶኮ ያኦፓንዳኔ» ጌዔኔ።

5

ሂዘቄኤሌኮ ቶኣኮ ጉኡሊንቴዎ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዘዎ፡- «ዓሲ ናዓህዮ! ዋርቂንቴ ጩንቹ ዓፓር ዔኪጋፓ ኔኤኮ ቡኡጮንታ ቶኣኮዋ ጉቤ ጉኡሌ፤ ዩካፓ ጋፓኖ ዳኤሠሞ ዛጊ ዔር ባኮና ዔሪጋፓ ሃይሃ ቤሲ ፓቄ። 2 ካታማሎኮ ማንገንቴዎ ጋፒሰካፓ ሃይሃ ቤሲ ፓቄንቴ ጋሞኮ ፔቴ ቤዛ ፓቄንቴ ጋሞ ካታማሎ ኔኤኒ ማሊሽ ኮሼ ፀኡቤሎ ዑፃ ታሚና ሚቹ፤ ላምዓሳ ቤዛ ፓቄንቴ ጋሞ ቲቂጋፓ ካታማሎ ኔኤኒ ማሊሽ ማዜ ፀኡቤሎኮ ዓጮ ሸርሸ ጌህ። ሃይሃሳ ቤዛ ፓቄንቴ ጋሞ ዔኪ ዠባራ ላኣሌ፤ ዩካፓ ታኣኒ ጩንቹ ዓፓርና ዩያ ዳውሳንዳኔ። 3 ዩያ ጋማፓ ዳካ ዔኪ፡ ኔ ማኣዔ ዓፒሎኮ ዓጫ ዎሼ። 4 ዩያይዳፓ ገንህ ሃህ ዳካ ዔኪጋፓ ታሚዳ ባጊ ሚቹ፤ ዒኢካፓ ዔቃ ታማ ዒሰራዔኤሌ ዳር ቢያ ሄላንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ናንገና ናንጋ ዴኤፖ ጎዳህ፡- «ዓካሪ ዩሩሳላሜ ዛጌ! ዒዛ ሜሌ ዓጮኮ ባኣካ ማዕንዳጉዲ ታ ዒዘ ጌህኔ፤ 6 ዩሩሳላሜ ጋዓንቴ ታኣኮ ዎንና ዳምቦና ካፖ ሃሺ፤ ሜሌ ዳርይዳፓ ባሼ ፑርታያና ኮርይዳ ዓኣ ዓጮይዳፓ ባሼ

ዋይዞ ዲያያ ማዲያ ዔርዘኔ፤ ዩሩሳሌም ታኣኮ ዋኅና ደምቦና ቶኦቹኔ፤ ታኣኮ ዓይሂያጉዴያ ዲዛ ሃንቲባኣሴ» ጌዔ። 7 ዩያሮ ናንገና ናንገ ዴኤፖ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፤- «ዲንሂ ዩሩሳሌም ደናንገ ዓሳ! ዲንሂኮ ኮሮይዳ ዓኣ ዴይዳገ ባሽ ዲንሂ ደምቤባኣ ዓሳ ማዔ፤ ታኣኮ ዋኅንታ ደምቦዋ ዲንሂ ሰንቸባኣሴ፤ ዲንሂኮ ኮሮይዳ ዓኣ ዴይዳገ ደምቦናጋ ዲንሂ ዋርቁባኣሴ። 8 ዩያሮ ታኣኒ ናንገና ናንገ ዴኤፖ ጎዳ ኔና፤ ዩሩሳሌም ደናንገና ዓዔያ ማዔሂ ኔኤም ዔርዘንዳኔ፤ ዴሬ ቢያ ዛጋንቲ ታ ኔ ገዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳኔ። 9 ኔኔኒ ዒኣቲ ዒኣቲጋር ቢያ ሃያኮ ቤርታ ታ ኔና ማዲባኣ ባኣዚና ሴካ ቤርቲማኣ ታ ኔ ገዳ ሄሊሲንዲዋ ማቶ ዔኪ ታ ዩዓንዳኔ። 10 ዩያሮ ዩሩሳሌም ደናንገና ሸዔ ዓሳ ጎኔና ፔኤኮ ናኣቶ ሙዓንዳኔ፤ ናኣታኣ ዔያቶ ሸዔ ዓሳ ሙዓንዳኔ፤ ዩያሮ ታኣኒ ዲንሂ ቢያሂ ማታሳንዳኔ፤ ዓቲ ዓሳ ሳዎኮ ያይደ ባንጋ ታ ዘርቃንዳኔ።

11 «ዩያሮ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ጎይያና ታኣኒ ጋዓሂ ሃያኮ፤ ፑርቲምና ዒኣቲ ባኣዚ ቢያ ማዲሂና ዲንሂ ታኣኮ ጌኤኮ ማኣሮ ዒኣሴሂሮ ታኣኒያ ማጠቅሂባኣ ዲንሂ ደውሲሳንዳኔ። 12 ዲንሂ ዴይዳገ ሃይሃ ቤሲ ፓቁንቲ ዴርኮ ፔቲ ዛላ ናይዚና ሃርጌና ሃይቁ ጋፓንዳኔ፤ ጊንሃ ሃሃ ፔቲ ዛላ ካታዎኮ ዙላ ጩንቾ ዓፓሮና ዋዲንታንዳኔ፤ ዓቲ ሃይሃሳ ዛላ ሳዎኮ ያይደ ባንጋና ዘርቃንታንዳኒ ማሃሰካፓ ጩንቾ ዓፓሮና ዔያቶ ታኣኒ ደውሳንዳኔ።

13 «ዩካፓ ደጋ ታኣኮ ሸማንዳኔ፤ ታ ዔያቶይዳ ዔኪ ሙኬ ፑርቶ ባካ ማዓንዳኔ፤ ዩያ ታኣኮ ደሳ ታኣኒ ዔያቶ ዑፃ ሄሊሴ ዋደና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ታ ገዳፓ ማሌ ካኣሽከንታንዳኒ ኮዑዋያ ማዲያና ኬኤዜያ ማዔሂ ዔያታ ዔራንዳኔ። 14 ዩያጉዲ ሃሃ ዓጫ ዲንሂኮ ጉራ፤ ዲንሂኮ ኮሮይዳ ናንገ ዴርማኣ ማኣቲ ታ ዲንሂ ማሃንዳኔ፤ ዩያ ታኣኒ ማዲንዳሂ ዲንሂኮ ኮርሳ ሃንጋ ሴካ ጋዓ ዓሳ ቢያ ዛጋንቲ።

15 «ታኣኮ ዴኤፖ ደሳና ዲንሂ ዑፃ ታ ዋኅ ማዲ ታኣኒ ኩንሃኣና ዲንሂኮ ኮሮይዳ ናንገ ዴርማ ዲንሂ ማኣቲና ዓጣሊ ባኣዚና ማዓንዳኔ፤ ጊንሃ ሃሃ ሩዲንሂ ዔራዋቲ» ጋዓ ላቲሂና ዲቃሥሂማ ካራ ዲንሂ ማዓንዳኔ፤ ሃያ ኬኤዜህ ታና ናንገና ናንገ ጎዳ። 16 ዋዎዳ ሂኢሸጉዲ ማዔ ናይዚ ዔኪ ታኣኒ ዲንሂ ዑፃ ሙካንዳሂ ዲንሂ ባይዛንዳጉዲ፤ ላሚ ላሚ ናይዚ ታ ዔኪ ዩዓንዳኔ፤ ዲንሂም ሙዓ ዴዳ ካሮዋ ታ ባይዛንዳኔ። 17 ናይዚንታ ካይዚ ሰዎዋ ታ ዲንሂዳ ደካንዳኔ፤ ያታ ናኣቶ ዲንሂኮ ዋዲንዳኔ፤ ያልዚያ ታ ዲንሂዳ ዔኪ ዩዓንዳኔ፤ ደማ ደማ ባይሰንታንታ ዋዲ ባኣዚያ ዲንሂ ባኣካ ማርጋንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዜ።»

6

ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዲኮም ኬኤዚንቲ ያኦሲ ማሊያ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣኮ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ።- 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዲኮ ባንሂ ዛጌ፤ ዔያቶም ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዜ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዲካ ዴኤፖ ጎዳሂኮ ቃኣሎ ዋይዛንዳጉዲ ኬኤዜ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዚሂ ዲኮንታ ጌማርንታ ማጋዳ ጊንጎ ደኣጫ ቢያ ዋይዛንጎ፤ ዴራ ማሌ ያኦዘም ዚጋ ዴጌ ቤዛ ቢያ ባይዛ ጩንቾ ዓፓሮ ታ ደካንዳኔ። 4 ዩያቶኮ ዲንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤዛ ቢያ ሻሂንታንዳኔ፤ ሃሃ ዑንጅ

ጩቢሾሂያ ቢያ ጋኣጩንታንዳኔ፤ ዋዲንቲ ዓሳ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ያኦዘ ቤርታ ኬኤሪንታንዳኔ። 5 ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ሌዛ ዔያቶኮ ያኦዘ ቤርታ ኬኤሪንታንዳጉዲ ታ ማዲንዳኔ፤ ዩያቶኮ ማጌጌዋ ዔያታ ዲንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤዛኮ ዓጮ ሸርሽ ታኣኒ ዘርቃንዳኔ። 6 ዲንሂ ናንገ ካታማ ቢያ ጉሪ ማዓንዳኔ፤ ዲንሂ ዚጋ ዴጌ ቤዛኣ ሻሂንታንዳኔ፤ ዲንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤዛ ሻሂንቲ ዲንሂኮ ጉሪ ማዓንዳኔ፤ ዲንሂኮ ካኣሽኮ ያኦዘ ማቁ ደዓንዳኔ፤ ዑንጅ ጩቢሾሂያ ጋኣጩንታንዳኔ፤ ዲንሂ ማዴ ባካ ቢያ ቤሲ ባይቃንዳኔ። 7 ዋዲንቲ ዓሳ ዲንሂኮ ቢያ ቤዛ ኬኤሪንታንዳኔ፤ ዩካፓ ዲንሂ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሂ ዔራንዳኔ።

8 «ጋዓንቲ ዲንሂዳፓ ደካ ዓሲ ታ ዓይሳንዳኔ፤ ዲንሂኮ ዛላ ዓሲ ማሌ ዴር ዓጮ ዓኣዲ ለዎይዳፓ ቶሊ ዓታንዳኔ። 9 ሃይሃፓ ቶሊ ዓሳ ደዒንቲ ዓኣዴ ማሌ ዴር ባኣካ ዓኣዶ ታና ማሊ ጸቁሃንዳኔ፤ ዔያታ ታና ጸቁሃንዳሂ ታ ገዳፓ ሃኬ፤ ደምቤ ባኣያ ማዔ ፑርቶ ዲናንታ ደምቤ ባኣያ ማዔ ዓኣፓኣ ዔያቶኮ ማሌ ያኦዘ ዛጊሂና ታና ዔያታ ያዩሲሂሮኬ፤ ሃሃ ዔያቶኮ ዒኣቲ ማዴና ዔያታ ማዴ ፑርቶ ባኮር ዔያታ ፔና ሻኣከንታንዳኔ። 10 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሂና ባይሰንታ ዔያቶይዳ ዔኪ ሙካኒ ሩዲሂና ዔራዋቲ» ጌዔ ላቲፃ ቢያ ታኣኮ ጉሪ ዘርቁሂ ማዒባኣያታሂ ዔያታ ዔራንዳኔ።»

11 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዘዎ፡- «ያልዚና ናይዚና ደማ ደማ ዋዲ ሃርጌናኣ ሃይቃንዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ፑርቶ ዒኣቲ ማዴ ዛሎሮ ቢያ ሓና ባዴዔ!» ጌዒ ጌዒ ኩጮና ቤኤዚንቲ፤ ቶኮናኣ ሳዎ ዓኪ ዓኪ ያዩያ ዲንሂኮ ፔጋሲ ደውዋቲ! 12 ሃኬ ዓኣ ዓሳ ሃርጊንቲ ሃይቃንዳኔ፤ ዑኬ ዓኣ ዓሳ ያልዚና ሃይቃንዳኔ፤ ዩካፓ ዓቲ ዓሳ ናይዚና ሃይቁ ጋፓንዳኔ፤ ዩያሮ ታኣኮ ዋልቃዳ ደሳ ዔያቶ ዑፃ ታ ኬይሳንዳኔ። 13 ሌዛ ዔያቶኮ ማሌ ያኦዘና ዲንጊያ ሸኢሾ ቤዛኮ ኮይላ ኩሊንታንዳኔ፤ ዴጌ ጌማሮና ዲኮ ቶኦኮና፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዋላዛ ዋርቁ ማዶና ዴኤፖ ሻኣሰ ደማ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ያኦዘም ቃራ ሳውቃ ቲዞ ሸኢሾ ቤዘይዳ ቢያ ሌዛ ዔያቶሲ ኬኤሪንታንዳኔ፤ ዩዮ ዋደና ዓሳ ቢያ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሂ ዔራንዳኔ። 14 ጎኔና ታኣኒ ኩጮ ታኣሲ ዔቁሲ ዓጮ ዔያቶኮ ባይዛንዳኔ፤ ድኣሎ ዛሎይዳ ዓሲ ናንጉዋ ደውላፓ ዓርቃዎ ኬዶ ዛላ ዓኣ ደቢላ ካታም ሄላንዳኣና ጉሪ ሳዓ ታ ማሃንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገ ቤዛ ቢያ ፔቲታዎ ዓይሱዋዎ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዩዮ ዋደና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሂ ዓሳ ቢያ ዔራንዳኔ።»

7

ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ጋፓንፃ ሄሊያ ማዲያ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጌዒ ታኣኮ ኬኤዜ።- 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዛሎ ጋዓሂ ያዲኬ፤ ቢያ ዛሎና ሃሮ ዓጩሎኮ ጋፓንሂ ባይሰንታ ሄሊ።

3 «ዒሰራዔኤሌ ዴራዮቲ! ዲንሂኮ ባይሰንታ ሙኬ፤ ታኣኮ ደሳ ታ ዲንሂ ዑፃ ጩኣሽካንዳኔ፤ ዲንሂኮ ሃንቲያጉዴያ ታኣኒ ዲንሂዳ ዋጋንዳኔ፤ ዲንሂኮ ዒኣቲ ማዴር ቢያ ታ ዲንሂ ማታሳንዳኔ። 4 ፔቲታዎ ታ ዲንሂ ማጠቅሂታዎኬ፤ ዲንሂኮ ዒኣቲ ማዴ ዲንሂ ማዴ ማዴ ዓኣሂሮ ታ ዲንሂዳ ማቶ ዓጋንዳኔ፤ ዩዮ ዋደና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሂ ዲንሂ ዔራንዳኔ።»

5 ዴኔፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ሜቶይዳ ሜታ ቢንሢም ቃሲንታንዳይ፤ 6 ጋፒንፃ ሄሌይ፤ ቢንሢዳ ዴቄይ፡ ሃይሾ ሙኩይ፡ 7 ቢንሢ ዳጩሎይዳ ናንገ ደሮኮ ቢያ ባይሲንታ ሄሌይ፤ ዩይ ዎዳ ሄሌይ፡ ከላ ዑኩይ፤ ዩይ ዲቃቲሢ ከሌ ማዓንዳኦፓዓቴም ጌሚርይዳ ኮሢ ኮርጎ ከሌቱዎሴ፡፡

8 «ሃሢ ታኣኒ ዑኩ ዎይይዳ ታኣኮ ዳጎንታ ዲማ ዲማ ባይዛ ባኮ ቢንሢዳ ከይሳንዳይ፤ ቢንሢኮ ሃንቲዎ ጎይዎጉይያ ታ ቢንሢዳ ዎጋንዳይ፤ ዩያ ሌሊቱዎንቲ ቢንሢኮ ሻኣካ ማዶር ታ ቢንሢዳ ሜቶ ዓጋንዳይ፡፡

9 ፔቲታዎ ታ ቢንሢ ሚጩንታዓኩ፤ ቢንሢኮ ቢኢቲ ማዶ ቢንሢ ማዶ ማዶ ዓኣሢር ታ ቢንሢዳ ሜቶ ዓጋንዳይ፤ ዩሮ ዎዶና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዓሢ ቢንሢ ዴራንዳይ፡፡»

10 ሃይሾ ባይሲንታ ከሌ ዲሰራዔኤሌ ዓሰይዳ ሙካኒ ዑኩይ፤ ሄርቄ ዎይሥሢና ዎይዚ ዲዒሢ ሚርጌይ፤ ዎቶርሙሞዎ ዲኢካ ዴግ ዴጌ ጌዔይ፡፡

11 ዎይዚ ዲዒዎይዳፓ ዴቄያና ፑርታ ማዶ ዲሴይ፤ ዩያቶ ባኣካፓ ፔቲታዎ ዓታዓኩ፤ ዴያቶኮ ዎርጎቹሞና ቆሎ ሚርጌሢናይዳፓ ዓታንዳያ ባኣኦ፡፡

12 ሃይሾ ሃሢ ዎዳ ሄሌይ፤ ከላኣ ዑኩይ፤ ታና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዴጋ ቢያሢ ዑፃ ከዳንዳሢር ሻንቃሢያ ዎዛደፓ፡ ሻንቻሢያ ዎፑፓ፡፡ 13 ሻንቻሢና ሻንቃሢና ሼምፔና ዓኣ ዎዶማና ሻንቹሢ ሻንቹ ባኮ ማሃኒ ዳንዳዑዎኣሢፓዲ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባካ ከኤዚንቲሢ ቢያሢምታሢር ማዑዎያኩ፤ ዴያቶኮ ጎማፓ ዴቄያና ሼምፓሢ ዓይሳኒ ዳንዳዓንዳይ ፔቲታዎ ጴዳዓኩ፡፡ 14 ዛዬ ዎርቄ፡ ቢያ ባኮ ዴያታ ጌኢጊሼቲያ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዴጋ ዓሰ ቢያሢ ዑፃ ሙካንዳሢር ዓይጎ ዓሲያ ዎሎር ዓኣዳዓኩ፡፡

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጎሞ ማዶሢር ሄላንዳ ሜቶ

15 ሶኦፔ ቤዛ ዎልዚ፡ ጊንሣ ማኣርይዳ ማኣርይዳ ሃርጌና ናይዚና ዓኣኔ፤ ካታማፓ ዙላ ናንገ ዓሳ ቢያ ዎልዚና ሃይቃንዳይ፤ ካታሞኮ ጋርይዳ ዓኣሢያ ሃርጌና ናይዚና ሃይቄ ጋፓንዳይ፡፡ 16 ደኣጫዳ ጊንዎይዳ ዓኣ ደኣላ ፔና ዓውሳኒ ዴኮ ከሰካሢፓዲ ዓሰ ባኣካፓ ሃይቄዎዎ ዓቴይ ዓኣያ ማዔቲ ዴኮ ዑፃ ከሰኪ ፔኤኮ ጎሞ ዛሎር ዓዳ ዩያ ደኣሎጉዲ ዎደሢና ከኡካንዳይ፡፡ 17 ዓሲኮ ኩቹ ቢያ ደጫንዳይ፤ ዎልቃኣ ቢያ ዎኣሢ ማዓንዳይ፤ 18 ዓሳ ሲዬ ፓቲሌ ማይንታንዳይ፤ ዲቃቲሢያ ዴያቶይዳ ጌላንዳይ፤ ዓኣፓ ካራ ዴያቶኮ ቢርሲንቲያ ማዓንዳይ፤ ቶኦኮዎ ፔኤኮ ዴያታ ጉኡላንዳይ፡፡ 19 ቢር ዴያታ ፔኤኮ ጎይፃ ላኣላንዳይ፤ ፔኤኮ ዎርቆዎ ዓዳ ዲኢቲ ባኣዚጉዲ ፓይዳንዳይ፤ ቢርንታ ዎርቆንታ ዴያቶኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳጎ ዓሰና ዴያቶ ዓውሳዓኩ፤ ናፓፓ ዴያቶ ዓይሲ፡ ጎጶ ዴያቶኮ ሚሻዓኩ፤ ጎሞይዳ ሎኦማሢኮ ካራ ዴያቶም ማዓሢ ዩያ ባኮኩ፡፡ 20 ዴያቶኮ ሄርሺንቶያ ማዔ ሚዛጶ ፓልማሢና ዲሣያና ሻኣካ ሜሌ ያኦዚ ዴያታ ማገፔይ፤ ዩያር ዩያ ዴያቶኮ ፓልማሢ ታ ዴያቶም ዲኢቲያ ማሃንዳይ፡፡

21 ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ቢንሢኮ ፓልማሢ ታኣኒ ሜሌ ያንጎ ዓሳ ዲዒ ዴኪ ዓኣዳንዳይ፡ ሃሣ ጎሞ ዓሳኣ ቡራንዳጉዲ ዓኣሢ ቢንጋንዳይ፤ ዴያታኣ ዩያ ባኮ ዲኢሳንዳይ፡፡ 22 ሱላ ታኣኮ ጌኤዙ ማኣሪ ጌሊ ዲኢሳንዳይ፤ ዴያታ ዩያይዲ ዲኢሳኣና ታኣኒ ዴያቶ ላኣጋዓኩ፡፡

23 «ዓጩላ ዓሲ ዎዲሢና፡ ካታሜላኣ ዎይዚ ዲዒሢና ኩሜሢር ኔኤኒ ካኒ ቢራታ ጌኢጊሼ፡፡ 24 ሜሌ ዳር ባኣካፓ

ሚርጌና ፑርቶ ዓሰ ሃይካ ታ ዴኪ ሙኪ ማኣር ቢንሢኮ ዴያታ ዳካላንዳጉዲ ማሃንዳይ፤ ዎልቆ ዓሰኮ ዎቶርሙሞ ታ ባይዛንዳይ፤ ቢንሢኮ ካኣዙ ቤዘዎ ዴያታ ዲኢሳንዳይ፡፡ 25 ሜታዲ ዎኣዩፃ ቢንሢ ሄሌ ዎዶና ኮሹሞ ቢንሢ ኮዓንዳይ፤ ጋዓንቲ ቢንሢ ዴንቃዓኩ፤ 26 ዲማ ዲማ ባይዛ ባካ ዎሊ ሄሊ ሙካንዳይ፤ ፑርታ ሃይሴያ ዎሊ ሄሊ ዩዓንዳይ፤ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ያኦሲ ዴያቶም ፔጋሲ ዳዎ ባኮ ቢንሢም ከኤዛንዳጉዲ ቢንሢ ሺኢቃንዳይ፤ ቄኤሳ ዳር ዴርዘ ዎጎንታ ጋርቾ ዓሳኣ ዳር ዘራንዳ ዘርዎ ባይቃንዳይ፡፡ 27 ካኣቲ ዩኤካንዳይ፤ ካኣቲ ናኣዚያ ሃጌ ማዓ ዎዛ ቲቃንዳይ፤ ዴራ ዲጊቹማፓ ዴቄያና ጎይቃንዳይ፤ ቢንሢኮ ሃንቲዎ ጎይዎጉይያ ታ ቢንሢዳ ሜቶ ዓጋንዳይ፤ ሚሌ ዓሰ ዑፃ ቢንሢ ዎጌሢጉይያ ታኣኒ ቢንሢ ዑፃ ዎጋንዳይ፤ ዩያና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዓሢ ቢንሢ ዴራንዳይ፡፡ ጌዔይ፡፡

ያኦሲ ሂዘቄኤሌም ላምዓሶ ፔጋሲ ዳዌ ባኮ

8

(8:1—10:22)

ዩራሳላሜይዳ ካኣሽኪንቲ ያኦዚ

1 ኦኤኒ ዲዒንቲንቲ ላሃሳ ሌዎና፡ ላሃሳ ዓጊኖኮ ደንጋሳ ከሎና ዩሁዳ ዓጫፓ ዲዒንቲ ዴርኮ ሱኡጋ ታ ማኣራ ታኣና ዎላ ዳዒ ዓኣንቲ ዴኔፖ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዎልቃ ዴርቲባኣ ጎይሢና ታ ዑፃ ከዳይ፡፡ 2 ዲማና ታኣኒ ዴጌ ጌዒ ዛጋዎ ማላሢ ዓዳ ታሚ ላኣፁሚጉዲ ፖፖዓ ዓሲ ማላ ባኣዚ ዴንቄይ፤ ዩያ ዓሰ ማላ ባካሢኮ ከርናፓ ለካሢ ታሚ፡ ጊንሣ ሃሣ ከርናፓ ለካሢ ሼሼኤራያ ጌልፓይዳ ዎይዴ ዓንጌ ማላይ፡፡ 3 ዲዚያ ዓሲ ኩቹ ማላ ባኣዚ ታ ባንሢ ሎይሳዎ ታኣኮ ቶኦኮ ጋሞ ዓርቄይ፤ ዩያ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዎ ባኮና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዓያና ሳይይዳፓ ለካ ታና ጫሪንጮ ከሳዎ ዩራሳላሜ ሄሊሴይ፤ ዩካፓ ከዶ ባንዎና ጌኤዙ ማኣር ቆልዎ ዩኪ ጌልዛ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ዲር ካርይዶና ጋዓዎ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ጌዳፓ ሜሌ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዎ ዳጎ ዴቄሳ ያኦዚኮ ማላሢ ዓኣ ቤሲ ታና ሄሊሴይ፡፡

4 ዲኢካ ዲሰራዔኤሌ ያኦዚኮ ቦንቻ ዓኣኔ፤ ዩይያ ከባሪ ዎርይዳ ያኦሲ ታኣም ፔጋሲ ዳዌ ጎይዎጉይ ባኣዚኩ፡፡ 5 ዲማና ያኦሲ፡- «ዓሲ ናዓሢዮ! ከዶ ባንዎ ዛጌ!» ጌዔይ፤ ታኣኒያ ዛጌ ዎዶና ዲር ካር ጌሎሢኮ ሆቲና ዓኣ ያኦሲም ቢንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘ ዓጫ ያኦሲ ፔ ጌዳፓ ዓቴም ሜሌ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዎ ዳጎ ዴቄሳ ማላታ ዓኣኔ፡፡

6 ዩካፓ ያኦሲ፡- «ዓሲ ናዓሢዮ! ማዲንቲ ባኮ ቢያ ኔኤኒ ዛጋ? ዲሰራዔኤሌ ዳራ ሃኖ ቤዘይዳ ማዳ ሻኣካ ባኮ ዛጌ፤ ሃያ ማዶና ታኣኮ ዲማዴ ቤዛፓ ታና ዴያታ ሃኪሴይ፤ ሃያይዳፓ ባሼ ሚርጌና ዳውሲሳያ ማዔ ባኣዚ ሃጌ ኔ ዛጋንዳይ፡፡ ጌዔይ፡፡

7 ዙሎ ዛሎና ዓኣ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ጌሎ ካር ባንሢያ ዴኪ ታና ዓኣዴይ፤ ዩካ ሹጮና ኮሸና ከኤሎ ዲር ዑፃ ፔቲ ያኣና ካራ ዓኣኔ፤ 8 «ዓሲ ናዓሢዮ! ሃኖ ባንዎና ሃያ ሹጮና ከልቆና ከኤሎ ዲር ሻሃ!» ጌዔም ታ ቡጋዛ ፔቲ ካራ ጴዳይ፤ 9 ዲማና ዲዚ ታኣም፡- «ጋር ጌሊጋፓ ዲኢካ ዴያታ ማዳ ፑርቶ፡ ሃሣ ሻኣካ ባኮዎ ዛጌ!» ጌዔይ፡፡ 10 ዩያር ታኣኒ ጋር ጌሊ ዛጌይ፤ ዲኢካ ዩያ ሹጮና ከልቆና

ከኤሎ ዲራ ማዓ ካሮናይዳ ቢያ ዳዶና ጎቺንቲ ሃንታ ጌኤሺ ማዓባኣ ቦንጎታ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ካኣሽካ ያኦዞ ማላታኣ ኮሺንቲ ዓኣኔ። 11 ሻጋኔ ናኣዚ ዓዛኒያ ዓቱዋዎ ለንካይታዎ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጋ ዲኢካ ዓኣኔ፤ ዲማና ዔያታ ፔቲ ፔቲሢ ዑንጃ ጩቢሾ ኩንጎ ዓርቁ ዓኣኔ፤ ዬያ ጩቢሾ ኩንጎይዳገ ሳዋ ኮሺ ማዔ ዑንጃ ጩባኔ፤ 12 ዬካገ ያኦሲ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጋ ፔኤኮ ካኣሽኮ ያኦዞ ማኣሮ ቆልጎ ዲሞይዳ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦና ዛጉዋሴ! ኦኤኮ ዓጩሎዎ ዲዚ ሃሽኔ ጌይሢና ማዳ ባኮ ኔኤኒ ዛጋ?» ጌዔኔ።

13 ሃሣ ዲዚ ከኤዛዎ፡- «ሃይይዳገ ባሼ ሻኣካ ባኣዚ ዔያታ ማዳንቲ ኔኤኒ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ። 14 ዬካገ ከዶ ባንጎና ዓኣ ጌኤዢ ማኣሪ ጌሎ ዲሮ ካሮ ዔኪ ታና ዲ ዓኣዳኔ፤ ዬካ ቴሙዜ * ጌይንታ ያኦዞ ሃይቄኔ ጌዒ ላኣላ ዬኤካያ ታና ዳዊኔ።

15 ዲማና ዲዚ፡- «ዓሲ ናዓሢዮ! ሃያ ኔኤኒ ዛጋ? ሃጊ ሃያገ ባሼ ሻኣካ ባኣዚ ኔ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ። 16 ሃሣ ጌኤዢ ማኣሮኮ ጋሮይዳ ዓኣ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ዔኪ ታና ዲ ዓኣዳኔ፤ ዲኢካ ጌኤዢ ማኣሮኮ ጌሎ ካሮ ዓጫ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዞና ዲኢና ዓኣዶ ጎይዮኮ ባኣካ ለማታሚ ዶንጎ ማዓ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዬና ዓሳ ዙሎ ፔኤሲ ጌኤዢ ማኣሮ ባንሣ ማሃ ያርቃ ዓሶ ካኣሽኪሢና ዓሳ ከሰካ ባንጎ ባንሣ ጉምዓቲ ዚጋኔ።

17 ሄሊሳዎ ያኦሲ፡- «ዓሲ ናዓሢዮ! ሃያ ኔኤኒ ዛጋ? ሃያታ ዪሁዳ ዴራ ሃያ ቤዞይዳ ኔኤኒ ዛጌ ሻኣካ ባኮ ቢያ ማዳሢና ዓጩሎይዳ ዋይዞ ዲጃዎ ማርጊሻ ዔያቶም ጊዶ ዲጃም ሃይ ጌኤዢ ማኣራኣ ዓቱዋንቲ ዲጊጩዋዎ ሙኪ ሃያ ቢያ ማዳያና ጊንሣ ታና ዔያታ ዳጋሳኒ ኮዓኔ፤ ዎማይዳ ዔያታ ታና ጫሽካቶና ታና ዔያታ ዳጋሳኒ ዔያቶም ዳንዳዒንታ ባኣዚ ቢያ ማዳቲያ ሂንዳ ዛጌ! 18 ዬያሮ ዳጎ ታኣኮ ታ ዔያቶ ዑፃ ጩኣሽካንዳኔ፤ ማጩንቲያ ታ ዔያቶ ሃሻዓኬ፤ ዑኡዞ ፔኤኮ ዔያታ ዳጊዲ ታ ባንሣ ዲላቲቲያ ታ ዔያቶም ዋይዛዓኬ» ጌዔኔ።

9

ሜሌ ያኦዞ ካኣሽካ ዓሶኮ ዎዲንቲያ

1 ዬካገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዑኡዞ ዳጊዲ፡- «ዲንሣ ካታሜሎይዳ ሜቶ ዓጋንዳ ዓሳ ሃኒ ሺኢኩዋቲ፤ ዎዲ ባይዛኒ ገኢጊንቲ ዲንሣኮ ያሎ ዓንጋዎ ዓርቁጋገ ሃኒ ሙኩዋቲ!» ጌዒ ከኤዛንቲ ታኣኒ ዋይዜኔ። 2 ዲማና ለሆ ዓሲ ዓሶ ዎዲንዶ ዓንጋዎ ዓርቁ ከዶ ባንጎ ባንሣ ሺሪ ከዳና ጌሎ ካራገ ሙኩኔ፤ ዔያቶ ባኣካገ ጉኡጂሲ ሱኪ ዲይሶና ማኣሪ ማይንቲያና ፃኣገንቲ ባኮ ጌሃ ባኣዚ ሸኦዴይዳ ዓርቁ ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ። ዬይ ዓሣ ለሆ ዓሶንሣ ባንሣ ጌሊጋገ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቲ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዞ ኮራ ዔቄኔ።

3 ዬካገ ዲሰራዔኤሌ ያኦዞሣኮ ቦንቾ ዔርዛ ፖዓ ቤርታ ዓኣ ኩርቤኤሎ ዑይይዳገ ዔቄ ጌኤዢ ማኣሪ ጌሎ ካሮ ባንሣ ዓኣዳኔ፤ ዲማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉኡጂሲ ሱኪ ዲይሶና ማኣሪ ማይንቲያና ፃኣገንቲ ባኮ ጌሃ ባኣዚ ሸኦዴይዳ ዓርቁ ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ። ዬይ ዓሣ ለሆ ዓሶንሣ ባንሣ ጌሊጋገ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቲ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዞ ኮራ ዔቄኔ።

* 8:14 8:14 ቴሙዜ- ዬና ዎዶ ላኣላ ቴሙዜ ጌይንታ ያኦዞ ያንጎና ሃይቄ ባርጎና ዳቃኔ ጌይ ጉሙርቃኔ። 9:4 9:4 ዮሃ. ያፔዳ 7:3፤ 9:4፤ 14:1። 10:1 10:1 ሃዚ. 1:26፤ ዮሃ. ያፔዳ 4:2። 10:2 10:2 ዮሃ. ያፔዳ 8:5።

ዔቄያና ካራ ባይዚ ያያ ዓሶኮ ባሊታ ማላታ ዓይሢ!» ጌዔኔ።

5 ጊንሣ ሃሣ ያኦሲ ሃንጎ ዓሶንሣም፡- «ዓካሪ ዲንሣ ዔያቶ ጊንጎ ካታዎ ጋሮ ሃንቲ ሃንቲ ቢያሢ ዎዲዎቲ፤ ያኦማኣ ማጩንቲ ሃሺፖቲ። 6 ጋርቾ ማዔቲያ ዳጌ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ፣ ዳኮ ናኣቶንታ ላኣሎንታ ቢያ ዎዲዎቲ፤ ጋዓንቲ ባሊቶይዳ ማላታ ዓኣ ዓሶይዳገ ያናኣ ካኣሚፖቲ፤ ዬያ ዎዲያ ታኣኮ ጌኤዢ ማኣራገገ ዓርቁዋቲ» ጋዓንቲ ታ ዋይዜኔ፤ ዬያሮ ዲኢካ ጌኤዢ ማኣሮይዳ ዔቄ ሱኡጎይዳገ ዎዲያ ዔያታ ዓርቁኔ።

7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዛዎ፡- «ዓኣዲጋገ ጌኤዢ ማኣሮ ዲኢሱዋቲ! ዓሳ ቡኩንታ ጸኣኮዎ ለሲ ኩሊንቲያ ማህቀቲ!» ጋዓዛ፣ ዔያታ ከሰካዎ ካታሜሎ ጋራ ዓኣ ዓሶ ዎዲኔ።

8 ዔያታ ዓሶ ዎዲኣና ታኣኒ ሌሊ ዓቲ ዓኣዎ ባሊቶና ሳዓ ሎኣሚ ላሃ ዲላቲ ዲላቲ፡- «ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢዮ! ባዴዔ! ዲሰራዔኤሌይዳ ዓቲ ዓሶ ቢያ ኔ ጋፒሳንዳያ ሄላንዳኣና ዬሩሳላሜ ዓሶይዳ ሃያይዲ ኔ ዳጋዳንዳ?» ጌዔኔ።

9 ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ሃዚ ጌዔኔ፡- «ዲሰራዔኤሌና ዪሁዳና ዴራ ማርጌ ፑርታ ጎሜ ማዳሢና ዳቢንቲኔ፤ ዓጩሎይዳኣ ቢያ ዓሲ ዔያታ ዎዲኔ፤ ካታሜሎ ዋይዚ ዲጃዎ ማዓንዳጉዲ ዔያታ ማሃኔ፤ ዔያታ «ያኦሲ ዓጩሎ ኦኡኮ ሃሽኔ፤ ኦናኣ ዲዚ ዛጉዋሴ» ጋዓኔ፤ 10 ዬያሮ ታኣኒ ዔያቶ ማጩንታዓኬ፣ ማኣሪያ ማኣራዓኬ፤ ዔያታ ማሌ ዓሶ ዑፃ ማዳ ባኮ ቢያ ዔያቶ ዑፃ ማሃ ታኣኒ ማዳንዳኔ።»

11 ዬካገ ዬይ ጉኡጂሲ ሱኪ ዲይሶና ማኣሪ ማይንቲያና ፃኣገ ጌሃ ባኮዎ ዓርቁ ዓሣ ማዔ ሙኩዎ፡- «ኔኤኒ ታና ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዳ ታ ኩንሣኔ» ጌዔኔ።

10

ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ጌኤዢ ማኣራገገ ዲማዴሢ

1 ታኣኒ ኪሩቤኤሎኮ ሌካ ዑፃ ዓኣ ጫሪንጮ ዛጌኔ፤ ኪሩቤኤሎ ዑፃ ሴኔፔሪ ጌይንታ ሚዛጶ ሹጫገ ኮሺንቲ ካኣቶ ያይታ ማላ ባኣዚ ታ ዳንቄኔ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጉኡጂሲ ሱኪ ዲይሶና ሻኣዢ ማኣሪ ማኣሪ ዓሣ ኮራ፡- «ኪሩቤኤሎ ዴማ፣ ሺራ ቶኮና ዓኣ ባኮንሣ ባኣኪና ዓኣዳ፤ ዲኢካ ዓኣ ታሞይዳገ ቄንጎ ኩቻ ዑጩ ዔኪጋገ ካታሜሎይዳ ላኣላ!» ጌዔኔ።

ታኣኒ ዬያ ዛጋ ጎይሣ ዓኣንቲ ዬይ ዓሣ ጌኤዢ ማኣሪ ጌሌኔ፤ 3 ጋሮ ዲዚ ጌላ ዎዶና ኪሩቤኤላ ጌኤዢ ማኣሮኮ ድኦሎ ባንጎና ዔቄ ዓኣኔ፤ ጋሮ ባንጎና ዓኣ ዓሳ ቡካ ጸኣኮዎ ሻኣኔ ኩሜኔ፤ 4 ዲማና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ኪሩቤኤሎይዳገ ዔቄ ጌኤዢ ማኣሮ ጌሎ ካራ ዓኣ ዔንዳ ዓኣዳኔ፤ ሻኣራኣ ጋሮ ኩሜኔ፤ ዓሳ ቡካ ጸኣካኣ ያኦሲኮ ቦንቾ ፖያና ኩሜኔ። 5 ኪሩቤኤሎኮ ጋኣዛ ዎላ ካኣማዎ ያልሳ ዑኡዞ ዙሎ ባንጎና ዓኣ ዓሳ ጸኣኮይዳኣ ዓቱዋዎ ዎዋይዚንታኔ፤ ዬይ ዑኡዞ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ጎዳ ዑኡዞ ማላኔ።

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬያ ሻኣዢ ማኣሪ ማይንቲያና ዓሣ ኪሩቤኤሎኮ ዴማ፣ ሺራ ቶኮና ዓኣ ባኮንሣኮ ባኣካገ ታሞ ዔካንዳጉዲ ዓይሣዛ ዲዚ ዑኩና ጋሮ ጌሊ ሺራ ቶካ ዓኣ ባኮንሣገ ፔቲዞ ኮራ ዔቄኔ፤ 7 ዬያ ኪሩቤኤሎይዳገ ፔቲይ ዔያቶኮ ባኣኮይዳ ዓኣ ታሞይዳ ኩጮ ዳኪ ዳካ

* 8:14 8:14 ቴሙዜ- ዬና ዎዶ ላኣላ ቴሙዜ ጌይንታ ያኦዞ ያንጎና ሃይቄ ባርጎና ዳቃኔ ጌይ ጉሙርቃኔ። 9:4 9:4 ዮሃ. ያፔዳ 7:3፤ 9:4፤ 14:1። 10:1 10:1 ሃዚ. 1:26፤ ዮሃ. ያፔዳ 4:2። 10:2 10:2 ዮሃ. ያፔዳ 8:5።

ቁንሣ ዔኪጋጥ ሻኦድ ማኅዳሣ ማይንቴ ዓሣ ኩጫ ገሣይ፤ ዩካጥ ዩይ ዓሣያ ቁንጥ ዔኪ ዓኣዳይ።

8 ታኣኒያ ፔቴ ፔቴ ኪሩቤኤሎኮ ሳሲ ኩቸ ማላ ኩቸ ጋኣዞ ደማ ደማ ዓኣያ ማሳያ ዛገይ። 9 ታኣኒ ዛጋንቴ ፔቴ ፔቴ ሺራ ቶኮና ዓኣ ባካ ፔቴ ፔቴ ኪሩቤኤሎ ኮይላ ዓኣያ ያይዶ ሺራ ቶኪ ዓኣ ባኣዚ ታ ደንቁይ፤ ዩያ ሺራ ቶካ ዓኣ ባኮኮ ማላሣ ዓኣገ ደካ ማዛጶ ሹጮ ማላያኬ።

10 ሺራ ቶካ ዓኣ ያይዶ ባኮንሣ ዎሊ ማላያኬ፤ ዩያ ታ ዎላ ካንሣ ኮሸናጉ ደያኬ። 11 ሴካ ቤርቲም ዔያ ታ ዓገጃ ዎዶና ዎኖ ባንጃ ዎ ሺራ ዎ ቢያሣ ፒዜ ዓኣዳይ፤ ሶርፒ ማሳ ዓኣዳይ፤ ሺራ ቶካ ዓኣ ባካሣ ዎኖ ባንጃ ዓኣዳይቴያ ሃንጎዎ ታ ሴካ ሃንጎ ጎዑዎ ገንጃ ማሳዳይ። 12 ዔያ ቶኮ ጉቤ ዑጃ ማዔያ ታቴያ ዙላ፣ ኩጮ ማዔቴያ ጋኣዛ፣ ሺራ ጉኡራኣ ዓቲዎ ቢያ ዓኣፒ ሌሊኬ፤ 13 ዩይ ሺራ ቶካ ዓኣ ባካ ታኣኒ ዎይዛ ጎይሣ ዓኣንቴ «ሺራ ጉኡራ» ገይንቴ።

14 ፔቴ ፔቴ ኪሩቤኤሎኮ ያይዶ ዓኣፒ ካራ ዓኣይ፤ ያቶኮ ቤርታሳሣሲ ገማይ ዓኣፒ ካራ፣ ላምዓሳሣሲ ሳሲ ዓኣፒ ካራ፣ ሃይሣሳሣሲ ዘቢ ዓኣፒ ካራ፣ ያይዳሳሣሲ ኮኣኬር ማላ። 15 ኪሩቤኤላ ሳጋጥ ሌካ ዓቁይ፤ ዔያ ታ ኬባሬ ዎር ዓጫ ታኣኒ ዛገ ሰጋንሣኬ። 16 ኪሩቤኤላ ዓገጃ ዛገ ዔያ ቶኮ ጎኦና ዓኣ ሺራ ቶካ ዓኣ ባካ ዎላ ዓገጃ፤ ኪሩቤኤላ ሌካ ዔቃኒ ጋኣዞ ፔኤኮ ዔቁሳኣና ዔያ ቶኮ ጎኦና ዓኣ ሺራ ቶካ ዓኣ ባኮንሣ ማላ ባንሣ ሸሩዎሴ። 17 ዩያ ቶኮ ኪሩቤኤሎኮ ዓያና ሺራ ቶካ ዓኣ ባኮንሣ ጋርይዳ ታሣር ኪሩቤኤሎንሣ ሺራ ቶካ ዓኣ ባኮንሣና ዎላ ዔቃይ፤ ዩይ ኪሩቤኤላ ሌካ ዔቃኣይ ሺራ ቶካ ዓኣ ባኮንሣያ ማላ ባንሣ ሸሩዎሴ።

18 ዩካጥ ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ቦንቻ ገኤዞ ማኣር ገሎ ካር ዔንዳገ ዔቁ ኪሩቤኤሎኮ ዑጃ ዓኣ ቤዛ ኬሰኬ። 19 ታኣኒያ ዩያ ዛገጃ ዩያ ዓኣጎ ኪሩቤኤላ ፔኤኮ ጋኣዞ ዔቁሲ ሳይይዳገ ሌካ ኬሰካ ዎዶና ዔያ ቶኮ ጎኦና ዓኣ ሺራ ቶካ ዓኣ ባካ ዔያ ቶካና ዎላ ኬሰካንቴ ታ ደንቁይ፤ ገኤዞ ማኣርኮ ዓባ ኬሰካ ባንጃና ዓኣ ገሎ ዲር ካር ሄላጎ ዔያ ታ ዔቁይ፤ ዔሰራዔኤሌ ያኦዛሣኮ ቦንቻኣ ዔያ ቶኮ ዑይዳ ዓኣይ። 20 ዩንሣ ኬባሬ ዎር ዓጫ ዔሰራዔኤሌ ያኦዛሣኮ ደማ ዓኣንቴ ታኣኒ ዛገ ባኮንሣኬ፤ ታኣኒ ዔማና ዔያ ታ ኪሩቤኤሌ ማዔሣ ዔሬይ።

21 ዩያ ቶኮ ፔቴ ፔቴሣኮ ያይዶ ዓኣፒ ካራና ያይዶ ጋኣሲና ዓኣይ፤ ዩያ ፔቴ ፔቴ ጋኣዞ ደማ ሳሲ ኩቸ ማላ ባኣዚያ ዓኣይ። 22 ዔያ ቶኮ ዓኣጎ ካራ ዩንሣ ኬባሬ ዎር ዓጫ ታኣኒ ዛገ ባኮንሣ ዓኣጎ ካር ማላያኬ፤ ፔቴ ፔቴ ኪሩቤኤላ ፒዝ ገዒ ሴካ ቤርቲም ዓኣዳይ።

11

ዔሰራዔኤሌ ሱኡጎ ዑጃ ዎገንቴ ዎገ

1 ያኦሲኮ ዓያና ሳጋጥ ሌካ ታና ዔኪ ኬሳጎ ዓባ ኬሰካ ባንጃና ዓኣ ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ማኣር ገሎ ካር ዔኪ ሙኩኔ፤ ዔኢካ ዲር ካር ዓጫይዳ ላማታሚ ዶንጎ ሳሲ ታ ዛገይ፤ ዩያ ቶኮ ባኣኮይዳ ደርኮ ሱኡጎ ማዔ ዓዙሬ ናኣዚ ዓዛኒያን ቤናና ናኣዚ ፔላዲያን ታ ዓኣይ።

2 ዔማና ናንገና ናንጎ ጎዳ ታኣም፡- «ዓሲ ናዓሣዮ! ሃይ ዓሳ ፑርታ ማላሣ ማላ ቱካይ፤ ሃኖ ካታሚሎይዳ ደርታ ዘር ዔያ ታ ዘርታይ፤ 3 ማኣር ገንሣ ማሃ ኑ ማኣንዳ ዎዳ ዎርቃዓኬ፤ ሃና ካታሚላ ዓሸኪ ካሃ ያቲ ማዓዛ፣ ኑኤኒ

ገንሣ ጋርይዳ ዓገንታ ዓሸኮጉዲ ማዔኔ ዔያ ታ ጋዓይ፤ 4 ዩያር ዓሲ ናዓሣዮ! ዔያ ቶኮ ታ ማላያ ኬኤዜ» ገዔይ።

5 ዩካጥ ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ዓያና ዎልቁና ታ ገዲ ኬዲ፣ ሂዚ ታኣም ገዔይ፡- «ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ ገዒ ኬኤዜ፤ ዔሰራዔኤሌ ደሬዮቴ! ሂዚ ዓንሣ ገዔይ፤ ታኣኒያ ዓንሣ ዔኖ ማላያ ዔሬይ። 6 ሃኖ ካታሚሎይዳ ሚርጌ ዓሲ ዓንሣ ዎዳይ፤ ጎይዎ ዓንሣ ሌሲ ሌሊ ማሃይ።

7 «ዩያር ታኣኒ ዳኤጎ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዓንሣም ጋዓሣ ሂዚኬ፡- «ዳላጎ ያቶ ጋራ ዓኣ ዓሸካ ዓንሣ ዎዳ ዓሰኬ፤ ሃና ካታሚላ ዳላጎ ያቶኬ፤ ጋዓንቴ ካታሚሎይዳ ታኣኒ ዓንሣ ኬሳንዳይ። 8 ዓንሣ ያልዚ ዓገጫይ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ያልዚ ዓንሣዳ ዔኪ ዩዓንዳይ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጎ ጎዳ ሃያ ኬኤዜ። 9 ታኣኒ ዓንሣ ካታሚሎይዳ ኬሲ ማላ ያንጎ ዓሰም ዓኣሣ ዓንገሣና ዓንሣዳ ማቶ ዓገንዳይ። 10 ዩያር ዓንሣ ዓንሣ ዓጮኮ ዛጶይዳ ያልዚና ዎዲንታንዳይ፤ ዔሰራዔኤሌ ዛጶይዳ ታ ዓንሣ ማታሳንዳይ፤ ያዲ ማዓኣና ታኣኒ ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔሣ ዓንሣ ዔሬንዳይ። 11 ሃና ካታሚላ ዓንሣም ዳላጎ ያቶ ማዓከ፤ ዓንሣያ ሃሃ ዩኖ ጋርይዳ ዓገንታ ዓሸኮጉዲ ማዓከ፤ ታ ዓንሣዳ ዔሰራዔኤሌ ዛጶ ማቶ ዓገንዳይ። 12 ታኣኮ ዓንሣ ዎገንታ ዳምቦንታ ሃሸ ዓንሣኮ ኮር ዓሸኖ ማዔ ማላ ደር ዳምቦ ማዲ ዓንሣ ኩንሣሣር ዓንሣዳ ማቶ ዓገሣ ታና ናንገና ናንጎ ጎዳ ማዔሣ ዓንሣ ዔሬንዳይ» ገዔይ።

13 ታኣኒ ያኦሲ ማላያ ኬኤዛኣና ቤናና ናኣዚ ፔላዲያ ሎኦሚ ሃይቁይ፤ ዔማና ታኣኒ ባሊቶና ሳይይዳ ሎኦሚ ላሂ ዒላታዮ፡- «ዳኤጎ ናንገና ናንጎ ጎዳሣዮ! ዔሰራዔኤሌይዳ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓሰ ቢያ ኔ ዎዲ ጋፒሳኒዳ?» ገዔይ።

14 ዩካጥ ናንገና ናንጎ ጎዳ ታኣም፡- 15 «ዓሲ ናዓሣዮ! ዩሩሳላሚይዳ ናንጎ ዓሳ ኔኤኮ ዓሸኮ ዓገሩ ዛሎ፣ ዲዒንቴ ዳንዲ ዓኣ ኔ ዓሰ ዛሎ ገይያ ዔሰራዔኤሌ ደር ጉቤሣ ዛሎ ሃሣ ገሰታይ፤ ዩና ዓሳ ገሰታሣ፡- «ዔሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገና ናንጎ ጎዳይዳገ ሃኪ ዳንዳሣር ያኦሲ ሳዔሎ ኑ ዳይ ማሃ ኑኡም ዓንገኔ» ዔያ ታ ጋዓይ» ገኤይ።

ዔሰራዔኤሌ ዓሳ ዲዒንታገ ማዓንዳሣ ኬኤዚንቴሣ

16 ዩያር ዳኤጎ ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ፡- «ሃኬ ዓጮይዳ ናንጎ ማላ ደር ባኣካ ዔያ ታ ናንጎንዳጉዲ ታ ማዲ፣ ዲማ ዲማ ዓጮይዳ ታኣኒ ዔያ ቶኮ ዘርቁያ ማዔቴያ ዳካ ዎዳም ጋዓንቴ ታኣና ዎላ ዔያ ታ ካኣማ ገኤሸ ማኣሪ ታ ዔያ ቶኮ ማዓንዳይ።

17 «ዩያር ታኣኒ ጋዓ ባኮ ቢያ ዔያ ቶኮ ኬኤዜ፤ ዓካሪ ታኣኒ ዔያ ቶኮ ማላ ደር ባኣካገ፣ ገንሣ ሃሣ ታ ዔያ ቶኮ ዘርቁ ዓጫገ ቡኩሳንዳይ፤ ዔሰራዔኤሌ ዓጮዎ ገንሣ ታ ዔያ ቶኮ ማሃ ዓንገንዳይ። 18 ዔያ ታ ማዓን ዳንቃንዳ ሻኣካያና ዒኢቲያ ማዔ ማላ ያኦዞ ቤዘማና ፒዩ ባይዛንዳይ። 19 ፔቴ ዒኒ ታ ዔያ ቶኮ ማዓንዳይ፤ ዓከ ዓያና ጋራ ታ ዔያ ቶኮ ገሣንዳይ፤ ዔያ ቶኮ ሹጮጉዲ ደዳ ዒኖ ኬሲ ዓዳ ዓሸከጉዲ ሸኢታ ዒኒ ታ ዔያ ቶኮ ማዓንዳይ። 20 ዩማና ታኣኮ ዎጎ ዔያ ታ ማዲ ኩንሣንዳይ፤ ዳምቦ ቢያ ታኣኮ ዔያ ታ ቦንቻንዳይ፤ ዔያ ታ ታ ዳሬ ማዓንዳይ፤ ታኣኒያ ዔያ ቶኮ ያኦዞ ማዓንዳይ። 21 ጋዓንቴ ዒና ዒኢቲያና ሻኣካያ ማዔ ማላ ያኦዞ ካኣሸካዘንሣም ዔያ ቶኮ ማዲጉዳያ ታ ጨጋንዳይ፤» ሃያ ኬኤዜሣ ዳኤጎ ናንገና ናንጎ ጎዳኬ።

ናንገና ናንጎ ጎዳኮ ቦንቻ ዩሩሳላሚይዳገ ዲማዳሣ

22 ዲማና ኪሩቤኤላ ጋኦዞ ፔኤኮ ዔቄሲ ባራኒሢ ዓርቄኔ፤ ሺራ ቶኮና ዓኣ ባኮንሢያ ዔያቶኮ ጎኦቦ ዛላ ዓኣኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ያኦዞሢኮ ቦንቾ ፖዓ ዑፃ ዔያቶኮ ጰዳኔ፤ 23 ዓኣፓ ዱካ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፖዓ ካታሚሎይዳፓ ዔቄ ካታሚሎኮ ዓባ ኬሰካ ባንያና ዓኣ ዱኮ ዑያ ኬሰከኔ። 24 ያኦሲ ፔጋሲ ዳቀ ባኮ ታ ዛጋንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓያና ሌካ ሳያይዳፓ ታና ዔቄሲ ባብሎኔ ዓጫ ዳኪንቴ ዓኣ ዓሶ ባኣኮ ዔኪ ታና ሙኬኔ፤ ዩካፓ ዩና ባካ ባይቄኔ። 25 ዲማና ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዳቄሢ ሲያ ዲዒንቴ ሙኪ ዓኣ ዓሶም ኬኤዘኔ።

12

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ሃዘቄኤሌኮ ዳውሲንቴያ

1 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- 2 «ዓሲ ናዓሢያ! ኔኤኒ ናንጋሢ ወይዘ ዒያያ ማዔ ዴር ባኣካኬ፤ ዔያታ ወይዘ ዒያያ ማዔሢያ ዔቄናና ዓኣፓ ዔያቶኮ ዓኣያ ዴንቁዋያኬ፤ ዋያኣ ዔያቶኮ ወይዘተዋሴ።

3 «ዩያሮ ዓሲ ናዓሢያ! ኔኤኒ ዳውሲንቴ ዓሲጉዲ ማሆ ኔኤኮ ቡኩሲ ቱኪ ሮኦራ ዔያታ ኔና ዛጋንቴ ዓኣዳኒ ገኢጊንቴ፤ ኔ ዓኣ ቤዛፓ ዔቄ ማሌ ቤሲ ዓኣዳ፤ ዋዚ ዔያታ ወይዘ ዒያያ ማዔያታቴያ ዩያ ማሊ ጰቁሣንዳኣናንዳኔ።

4 ሮኦሮና ዔያታ ኔና ዛጋንቴ ማሆ ኔኤኮ ዳውሲንቴ ዓሲ ገኢጊሻያጉዲ ገኢጊሻ ኬሰከ፤ ዓባ ጌላኣና፡ ዔያታ ኔና ዛጋ ጎይሣ ዓኣንቴ ዳውሲንቴ ዓሲ ቤቲ ኬሰከ ዓኣዳ ጎይሢ ዴንዴ። 5 ዔያታ ኔና ዛጋንቴ ኔኤኮ ማኣሮኮ ኮጮ ቡጊ ፑልታ ካራ ኮሼ፤ ዩካፓ ማሆ ኔኤኮ ዩማ ፑልቶና ዓኣቺ ኬሰ፤ 6 ኔኤኒ ኬሰከ ዴንዳ ዓጩሎ ዓኣፓ ኔኤኮ ዴንቁዋጉዲ ቶኦኮ ያሻሢና ቱኪጋፓ፡ ማሆዋ ኔኤኮ ጌኤታ ኬዲ ዲሞና ዔኪ ኔኤኒ ዓኣዳንቴ ዔያታ ኔና ዛጎንጎ፤ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ማላታ ኔና ማሃኔ» ጌዔኔ።

7 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሣሢ ሲያ ታኣኒ ማዳኔ፤ ዲማ ኬሎና ዓዳ ዳውሲንቴ ዓሲጉዲ ማሆ ታኣኮ ታ ቡኩሲ ቱኬኔ፤ ሳዓ ዓማዛ ኮጮ ታኣኮ ታ ኩቻ ቡጊ ፑልታ ኮሻጋፓ ዲማ ካሮና ማሆ ታ ኬሰኔ፤ ዓሳ ሲያ ዛጋ ጎይሣ ዓኣንቴ ታኣኮ ቱኪንቴ ማሆ ጌኤታ ኬዲ ዲማኣና ታ ዓኣዳኔ።

8 ዩኖኮ ዘሮ ጉቴሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጌዒ ታኣም ኬኤዘኔ፡- 9 «ዓሲ ናዓሢያ! ዩያታ ወይዘ ዒያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ፡- ሃሢ ሃይ ኔ ማዳ ባካ ሲያ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ኔና ያኦጩባኣዓዳ? 10 ዩያሮ ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ጋዓ ባኮ ሲያ ዔያቶም ኬኤዘ፤ ሃይ ሎንሣ ቃኣላ ዩሩሳላሜ ወይሣ ሱኡጋሢና ዒኢካ ናንጋ ዴሮናም ሲያ ኬኤዘንቴያኮ። 11 ዩይ ኔኤኒ ማዳ ባካ ሲያ ዔያቶ ዑፃ ማዳንቴ ኩማኒ ዑኬ ባኣዚኮ ማላታ ማዔሢ ዔያቶም ኬኤዘ፤ ዔያታ ዓካሪ ዳውሲንቴ ዓሲና ዲዒንቴ ዓሲያ ማዓንዳኔ ጌይሢኮ። 12 ዲማና ዔያቶ ወይሣ ሱኡጋሢ ማሆ ፔኤኮ ሙሊ ቱኪ ጌኤታ ኬዴም ዔያታ ኮጮ ቡጊ ኮሻ ፑልቶና ዓኣቺ ኬሲ ዲሞና ዒዛ ዔያታ ዳካንዳኔ፤ ዓኣፓ ዒዛኮ ያሽንታንዳሢሮ ዓጩሎ ዒ ዛጋካኔ። 13 ጋዓንቴ ታኣኒ ታኣኮ ሮኦጮ ማላ ፒራሢ ሱዞና ዒዛ ፒራንዳኔ፤ ዩካፓ ዒዚ ፔ ዓኣፖና ዛጉዋያ ሃይቃንዳ ባብሎኔ ካታዋ ዔኪ ታ ዒዛ ሙካንዳኔ፤ 14 ዒዛኮ ቦንቾንታ ዘራ ዓሶንታ ዒዛ ካፓ ፖኦሊሶዋ ሲያ ዴማ ዴማ ባንያ ታ ዘርቃንዳኔ፤ ታ ዔያቶኮ ጊንያ ዛሎና ማዔ ጩንቾ ዓፓሮና ታ ዔያቶ ዳውሳንዳኔ።

15 «ታኣኒ ዔያቶ ማሌ ፃንጎ ዓጮ ዴር ባኣካ ዘርቃ ወደና ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዔያታ ዔራንዳኔ፤ 16 ጋዓንቴ ዔያቶይዳፓ ዛላ ዳካ ዓሲ ያሎይዳፓ፡ ናዮንታ ዴማ ዴማ ወዳ ባኮንታይዳፓ ታ ዓይሳንዳኔ፤ ዩያይዲ ማሌ ዴር ባኣካ ዔያታ ናንጋኣና ማዳ ዔያቶኮ ዋዚ ሻኣካያ ማዔያታቴያ ዔያታ ዔራንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሢያ ዔያታ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

17 ጊንሣ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሃዚ ጌዔኔ፡- 18 «ዓሲ ናዓሢያ! ሙያ ኔ ሙዓ ወደና ዒጊጩ ዒጊጩ ሙዔ፤ ኔኤኒ ዑሽካ ወደናኣ ዒጊጩሢና ጎጋይቁ ጎጋይቁ ዑሽኬ፤ 19 ሳዔሎይዳ ናንጋ ዴርም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዞሢ ዒሰራዔኤሌ ዓጫ፡ ዩሩሳላሜይዳ ናንጋ ዴርም ሃዚ ጋዓኔ» ጌይ ኬኤዘ፡- «ሳዔሎይዳ ናንጋ ዓሶኮ ወይዘ ዒዲያሮ ሳዔላ ጉቤና ካሎ ማዓንዳሢሮ ሙያ ሙዓ ዓሳ ዒጊቹሞና ዋኣያ ዑሽካ ዓሳኣ ሃጊ ማዓ ዋዛ ቲቁሢና ማዓንዳኔ። 20 ዴራ ኩሚ ዓኣ ካታማ ባይቃንዳኔ፤ ዓጩላ ዓሲ ናንጉዋ ዴውሎ ማዓንዳኔ፤ ዩና ወደና ዔያታ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዔራንዳኔ።»

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ኬኤዘያ፡- 22 «ዓሲ ናዓሢያ! «ያኦሲ ፔጋሲ ዳቀ ባካ ሲያ ማዳይዳ ፔኤቁዋያ ዩይ ኬላ ያደቁንቴም» ጌዒ ጌዒ ዒሰራዔኤሌ ዓጫ ዛሎ ጌሰቲንታሢ ዓይጎዳይ? 23 ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ዛሎ ጋዓ ባኮ ዔያቶም ኬኤዘ፤ ዩይ ሃይሳ ጋፓንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ላማ ማይ ዒሰራዔኤሌ ዓጩይዳ ጌሰቲንታዓኬ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ሃይሾ ወዳ ሃሌኔ፤ ሎንሣ ቃኣላ ሲያ ማዳንቴ ኩማኒኬ!» ጌይ ዔያቶም ኬኤዘ።

24 «ሃካፓ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዴር ባኣካ ሉኡዙሞና ኬኤዘንታ ባኣዚ፡ ጊንሣ ሃሣ ማርሻ ማርሻ ባኣዚያ ፔቴታያ ጰዳዓኬ። 25 ጋዓንቴ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዘንዳኔ፤ ታኣኒ ኬኤዘ ቃኣላ ሲያ ማዳንቴ ኩማንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ፔቴታያ ኔጋዓኬ፤ ዒንሢ ወይዘ ዒዳ ዓሳ፡- «ዒንሢ ዳታ ዔኪ ሙካንዳኔ» ጌዒ ላቲ ዒንሢም ኬኤዘሢ ሲያ ዒንሢ ናንጎይዳ ማዳ ታ ኩንሣንዳኔ፤ ሃያ ኬኤዘሢ ታና ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢኮ» ጌዔኔ።

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ታኣም ኬኤዘያ፡- 27 «ዓሲ ናዓሢያ! ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታ ኔኤም ፔጋሲ ዳቀ ባኮንታ ሎንሣ ሃይሳኣ ማርጌ ወደኮ ጊንፃፓ ማዳንቴ ኩማንዳኔ» ጋዓኔ፤ 28 ጋዓንቴ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ጋዓ ባኮ ኬኤዘ፤ ታ ኬኤዘሢ ሲያ ማዳንቴ ኩማንዳኔ፤ ፔቴታያ ኔጋዓኬ፤ ሃያ ኬኤዘሢ ታና ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢኮ» ጌዔኔ።

13

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛኔ ጋዓ ሉኡቃ ዓሶ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- 2 «ዓሲ ናዓሢያ! ፔጊዳፓ ማከ፡ ሉኡዙሞና ታ ማሊያ ኬኤዘኔ ጋዓ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሎንሣ ኬኤዘ፤ ዩያ ሃሺጋፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣሎ ወይዘንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዘ» ጌዔኔ።

3 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ፔ ጊዳፓ ማከ ሎንሣ ኬኤዘዘንሢና ታ ፔጋሲ ዳቀ ባኮ ዳቀባኣንቴ ሉኡም ያኦሲ ፔጋሲ ዳቀ ባኣዚ ዓኣኔ» ጋዓ ዩንሢ ዔኤዮ፡ ሉኡዙሞና ኬኤዘ ሺራዘንሢም ባዴዔ! 4 ዒሰራዔኤሌ ዴሪዮቴ! ዒንሢም ታ ማሊያ ኬኤዘኔ ጋዓዘንሢ ዶዔ ኬኤሢኮ ቦኪ ባኣካ ናንጋ ዉኡካሢጉዲኬ። 5 ናንጊና

ናገረ ገዳሚ ከሎና የሎ የሌ ቃዛና ደዔ ከኤሎ ዲሮዋ ገንሣ ከልቃኒ ዔያታ ከሰከባኣሴ። 6 ዔያቶም ያኑሲ ፔጋሲ ዳዊኔ ጋዓ ባካ ሉኡዚኬ፤ ማርሻኣ ዔያቶኮ ጉሪኬ፤ ናገረና ናገረ ገዳ ዔያቶ ዳኪባኣንቴ «ያኑሲ ሂዚ ጋዓኔ» ጋኣኔ፤ ወይ ዔያታ ከኤዛ ሃይሳ ማዲንቴ ኩማንዳኔ ገይ ዔያታ ማላኔ። 7 ታኣኒ ከኤዚባኣ ባኮ «ያኑሲ ሂዚ ጋዓኔ» ጋዓ ዋደና ዔንሂኮ ወይ ሉኡዚኮና ታ ዳዊባኣ ባኣዚ ዛገኔ ገይሂና ማርሻ ማርሻሂናቱዋዓዳ?» ጋዓኔ።

8 ወይና ዳኤፖ ናገረና ናገረ ገዳሚ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔንሂ ሉኡዚኮና ከኤዛሂና ታኣኒ ፔጋሲ ዳዊባኣ ባኣዚ ዛጋኔ ገይፃ ዔንሂኮ ሉኡዚኮ ማዓሂሮ ታኣኒ ዔንሂዳ ፑርቱዋና ዔቃንዳኔ፤ ሃያ ከኤዜሂ ታና ናገረና ናገረ ገዳሚከ። 9 ታኣኒ ፔጋሲ ዳዊባኣ ባኮ ዛጋኔ ጋዓ ዓሰና ማርሻ ማርሻ ሉኡዚኮ ዓሰናይዳ ታ ኩጮ ታኣኒ ዔቁሳንዳኔ፤ ወይባፓ ዔያታ ታኣኮ ዳሮ ባኣካ ማዒ ፓይዲንታዓኬ፤ ወይ ሉሊቱዋንቴ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ፃኣፒንታ ማፃኣፓይዳኣ ፃኣፒንታዓኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮዋ ዔያታ ገላዓኬ፤ ያዲ ማዓ ዋደና ታኣኒ ዳኤፖ ናገረና ናገረ ገዳ ማዔሂ ዔንሂ ዔራንዳኔ።

10 «ወይታ ታ ማሊያ ከኤዛኔ ጋዓ ዓሳ ጉሙርቁንቱዋያ ማዔኔ፤ ኮሹዋ ባኣያታንቴ ዔያታ ኮሺኬ ገዒ ታኣኮ ዳሮም ከኤዛኔ፤ ዔያታ ዠኪዳ ኮጮ ቦኦሪንቶና ቲሽኪ ኮሻ ዓሲ ማላኔ። 11 ዒሪደኦባ ዒርዚ ዋርቃንዳኔ፤ ዳኤፒ ሹቹጉዳ ሻቹ ከዳንዳኔ፤ ዠኪፓ ዒርዚያ ዋርቃንዳኔ፤ ወይና ወይ ኮጮ ደዓንዳያ ማዔሂ ቦኦሪንታሂና ቲሽካ ዓሰም ከኤዛ። 12 ወይ ኮጮ ደዓዛ፡ «ዔንሂ ቲሽኬ ቦኦሪንታሂ ዋዋይቲይ?» ገዒ ዳራ ዔንሂ ያኦጪንዲዋዓዳ?»

13 ወይና ዳኤፖ ናገረና ናገረ ገዳሚ፡- «ዩሩሳላሚኮ ከኤሎ ዲያ ደይሲ ባይዛኒ ታ ዳጎና ታኣኒ ዠኪፓ ዒርዚ ዋርቁሳንዳኔ፤ ዒሪደኦባና ዲቢ ሻቹ ዋርቃንዳኔ። 14 ዔንሂ ቦኦሪንታሂና ቲሽኬ ኮጮ ታኣኒ ሻሃንዳኔ፤ ወይ ኮጮኮ ፃጳ ፔጋዲ ዳዳንዳያ ሃላንዳኣና ዓጮና ዋላ ታ ሲኢራንዳኔ፤ ኮጮ ደዓ ዋደና ዔንሂያ ጋርይዳ ሃይቁ ጋፓንዳኔ፤ ያዲ ማዓኣና ታኣኒ ናገረና ናገረ ገዳ ማዔሂ ዔንሂ ዔራንዳኔ።

15 «ወይ ኮጮንታ ቦኦሪንታሂና ቲሽካ ዓሰንታይዳ ታኣኮ ዳኤፖ ዳጎ ታ ጮኦሽካንዳኔ፤ ወይባፓ ኮጮንታ ቦኦሪንታሂና ወይ ቲሽካ ዓሳ ቤሲ ባይቃንዳኔ ታ ዔንሂም ጋዓኣኬ። 16 ዔያታ ዩሩሳላሚ ዛሎ ሎንሃ ከኤዛዘንሂና ያኑሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዛገኔ ጋዓ፡ ኮሹዋ ባኣንቴ ኦሽኬ» ጋዓ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሉኡዚኮና ከኤዛ ዓሰኬ፤ ሃያ ከኤዜሂ ታና ዳኤፖ ናገረና ናገረ ገዳሚከ» ገዒኔ።

17 ናገረና ናገረ ገዳ ከኤዛዎ፡- «ሃሂያ ዓሲ ናዓሂዮ! ኔ ዳሮ ባኣካ ፔ ማዠፍ ሉኡዚኮና ሎንሃ ከኤዛ ላኣሎም ደዲሺ ታ ማሊያ ከኤዜ፤ 18 ዳኤፖ ናገረና ናገረ ገዳ ሂዚ ጋዓኔ ገዒ ዔያቶም ከኤዜ፤ ዔያታ ፔኤኮ ኩጮ ፑኡሎይዳ ቱኮ ዠዋቶ ባኮ ሲካ፡ ገንሃ ሃሃ ዓሲኮ ሸምፖ ባይዛኒ ዲማ ዲማ ሻኣሻሂ ገኢገሻ ላኣሎም ባይዔ! ታ ዳሮ ባኣካፓ ዓሰ ፔሪ ዓርቁ ባይዚ ባይዚ ዔንሂሮ ሸምፔና ዔንሂ ናገረና? 19 ኮቹኮ ሸኦፓ ማዓ ዔልዓና ቡንፃሂ ካህና ዳንቃኒ ገዒ ሉኡዚኮ ዋይዛ፡ ታኣኮ ዳሮም ሉኡዚኮ ከኤዚ ከኤዚ ሃይቃኒ ኮይሱዋ ዓሰ ዋዲሂና ሸምፔና ናገረ ኮይሱዋ ዓሰዋ ናገረናጉዲ ማሂሂና ታኣኮ ሱንፃ ታ ዳሮ ባኣካ ጮሽኪንታንዲጉዲ ዔንሂ ማሄኔ» ገዒኔ።

20 ወይና ዳኤፖ ናገረና ናገረ ገዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔንሂ ዳሮ ፒራ ዠዋቶ ባኮ ዔንሂኮ ታኣኒ ዒፃኔ፤ ወይ ዔንሂኮ ዠዋቶ ባኮ ኩጮ ፑኡላፓ ታ ዳኤዚ ከኤሪ፡ ካፖጉዲ ዔንሂ ፒራ ሸምፓሂያ ቶሊሲ ዓይሳንዳኔ። 21 ዔንሂኮ ሻኣሻሂ ታኣኒ ዳርዚ፡ ታ ዳሮ ዔንሂ ኩጮፓ ታ ዓውሳንዳኔ፤ ዔያታ ለሚ ዔንሂ ኩጮ ጋር ገላዓኬ፤ ወይባፓ ዔንሂያ ታኣኒ ናገረና ናገረ ገዳ ማዔሂ ዔራንዳኔ።

22 «ታኣኒ ሃገ ማዓ ዋዘ ቲቁሲባኣ ጂሎ ዓሰ ዔንሂ ሉኡዚኮ ከኤዚሂና ያዩሲ ዳይሂኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ፔኤኮ ሸምፓሂ ዓውሳኒ ዔያቶኮ ጎማፓ ማዐ-ዋጉዲ ዔንሂ ዔያቶ ደዲሹኔ። 23 ወይና ሃካፓ ሴካ ሉኡዚኮ ባኣዚ ዔንሂ ዛገኔ ገዒ ከኤዚ ሸራዓኬ፤ ማርሻሂያ ዔንሂ ማርሻዓኬ፤ ታኣኮ ዳሮ ዔንሂ ኩጮፓ ታ ዓውሳንዳኔ፤ ወይና ዋደና ታኣኒ ናገረና ናገረ ገዳ ማዔሂ ዔንሂ ዔራንዳኔ» ገዒኔ።

14

ሚሌ ያኦዞ ካሽኪያ ያኦሲ ማኬሂ

1 ፔቲ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ሱኡጎይዳፓ ዳካ ዓሲ ታና ዘር ያኦጪ ሙኪ ታኣና ዋላ ዳዒ ዓኣንቴ፡ 2 ናገረና ናገረ ገዳ ታኣም፡- 3 «ዓሲ ናዓሂዮ! ሃይ ዓሳ ዒኖ ፔኤኮ ሚሌ ያኦዞም ዔንገናኣኮኬ፤ ዳቢንታ ዔያቶኮ ዲቆ ዔያቶም ማዓንዳጉዲ ዔያታ ማዳኔ፤ ወይ ቢያ ማዔሰካፓ ታ ማሊያ ያኦጪፃ ፒዚዳ?» ገዒኔ።

4 ወይና ዳኤፖ ናገረና ናገረ ገዳ ሂዚ ጋዓኔ ገይ ዔያቶም ከኤዜ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ባኣኮይዳ ዒኖ ፔኤኮ ሚሌ ያኦዞም ዔንገና፡ ወይ ሚሌ ያኦዞ ካኣዣ ዔያቶም ዲቆ ማዓንዳጉዲ ማዳ ዓሲ ዓኣኔ፤ ወይ ዓሳ ታ ማሊያ ከኤዛሂ ባንሂ ሙካያ ማዔታቴ ታኣኒ ናገረና ናገረ ገዳ ዔያቶኮ ሚሌ ያኦዞ ሚርገሂጉዳያ ኮይሳሂ ማሂ ታ ዔያቶም ከኤዛንዳኔ። 5 ወይ ታ ማዳንዳሂ ታና ሃሽ ዔያቶኮ ሚሌ ያኦዞ ባንሂ ዓኣዲ ታ ገዳፓ ዲማዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ቢያሂኮ ዒኖ ማሂከ።

6 «ዓካሪ ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ሂዚ ገዒ፡- ናገረና ናገረ ገዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ዔንሂኮ ሚሌ ያኦዞ ሃሽጋፓ ጎም ቡኡጸዋቲ! ወይ ሻኣካ ማዳፓኣ ቢያ ማዐ-ዋቲ!»

7 «ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳፓ ፔቲ፡ ገንሃ ሃሃ ዔያቶ ባኣኮይዳ ናገረ ሚሌ ፃንጎ ዓሰይዳፓ ፔቲ ታ ገዳፓ ዲማዲ ሚሌ ያኦዞ ካኣሽኪሂና ጎማ ማዳያ ማዔያታቴ፡ ወይ ዳቢንታ ዒዛም ዲቆ ማዓንዳጉዲ ማዳያታቴ፤ ወይ ያይዳፃ ገንሃ ዘር ያኦጪ ሃንጋ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሰ ባንሂ ዒዚ ሙኬያታቴ ታኣኒ ናገረና ናገረ ገዳ ታኣሮ ታ ዒዛም ከኤዛንዳኔ! 8 ፑርቱዋና ወይ ዓሂ ባንሂ ታ ዛጋንዳኔ፤ ወይ ዓሂ ዳቢንቲና ማቶይዳ ገላ ዓሰኮ ኮኦኪንሂ ማዓንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ታኣኮ ዳሮ ባኣካፓ ታ ዒዛ ከሲ ባይዛንዳኔ፤ ወይ ያዲ ማዓኣና ታኣኒ ናገረና ናገረ ገዳ ማዔሂ ዔንሂ ዔራንዳኔ።

9 «ፔቲ ያኦሲ ማሊሂ ከኤዛኔ ጋዓ ሉኡዚ ዓሲ ዔቁያ ማዔታቴ ታኣኒ ናገረና ናገረ ገዳ ወይ ዓዛ ከኤዚ ሳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ታ ዳሮ ባኣካፓ ታ ዒዛ ባይዛንዳኔ። 10 ታ ማሊያ ከኤዛሂንታ ዒዛይዳፓ ዘር ያኦጪ ሙካሂዳኣ ሂኮ ሚቶ ታኣኒ ዓጋንዳኔ። 11 ወይ ታኣኒ ማዳንዳሂ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሃንጋ ታ ባንሂ ዔኪ ሙካ ጎይፃ ሃካፓ ሴካ ዣኣሉዋጉዲና ዔያቶኮ ዳቢንቶና ቢያ ለሚ ፔ ቶኦኮ ዔያታ ዒኢሱዋጉዲኬ፤ ያዲ ዔያታ ዔሪ ማዳቴ ታኣኒ

ዕድገት ያለዘህ ማዕንዳይ፤ ዕድገት ታ ዳሬ ማዕንዳይ»
ጋዕ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳህ።

ዓሲ ቶሊ ዓቲንዳዎ ዎጊ

12 ሃሃ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ገዳ ታኣም ከኤዜ፤-
13 «ዓሲ ናዓሂዮ! ፔቴ ዓጪ ዳሬ ታና ጉሙርቁዎ
ማዕ ጎሜ ማዳያታቴ ካሃ ሃኣኮ ባይዚህና ናይዚዳ ታ
ዕድገት ዓጋንዳይ፤ ዓሲንታ ቆልሞንታ ታ ዎዳንዳይ። 14 ዩንህ
ሃይሃ ዓሲንህ ገይፃ፡- ሮሃንታ ዳኣኔሌንታ ዒዮቤንታ ዬኖ
ዓጪሎይዳ ዓኣያ ማዕድያታቶዎ ዕድገት ፔ ዒሎሞና ዓይሳኒ
ዳንዳዓሂ ዕድገት ሸምጉማ ሌሊኬ፤ ሃያ ከኤዛህ ናንገና
ናንጋ ጎዳ ማዕ ያለዘህ።»

15 «ዬኖ ዓጪሎ ታኣኒ ካይዚ ቦዎ ዳኪ ዓሲ ባኣያ
ማዕንዳያ ሃለንዳኣና፤ ገንሃ ሃሃ ያኣኒያ ዒኣና ዓኣዳኒ
ዳንዳዓሂዳዎ ማዕንዳያ ሃለንዳኣና ዓጪሎ ጉሪ ታ
ማሃንዳይ። 16 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባይቁዎ ያኣሲ
ማዕ ጎይፃና ዩንህ ሃይሃ ዓሲንህታዎ ዩካ ዓኣያ ማዕቴ
ዕድገት ፔ ሸምጉሚዳጋ ዓታዛ ዕድገት ናኣቶታዎ ዓውሳኒ
ዳንዳዐቀሴ፤ ዓጪሎ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌ ማዕንዳይ።»

17 «ሃንጎ ዬኖ ዓጪሎይዳ ያለዚ ታ ዕኪ ሙኪ ዓሲንታ
ቆልሞንታ ባይዘያ ማዕድያታቴ፤ 18 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ
ባይቁዎ ያኣሲ ማዕ ጎይፃና ዩንህ ሃይሃ ዓሲንህታዎ
ዒኣካ ዓኣቶ ዕድገት ሸምጉሚዳጋ ዓታዛ ፔኣኮ ናኣቶዎ
ዓውሳኒ ዕድገት ዳንዳዐቀሴ፤ ጋዕ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳህ።»

19 «ሃንጎ ዬኖ ዓጪሎይዳ ዳማ ዳማ ዎዳ ሃርጎ
ዳኪ ታኣኮ ዳጎና ሚርጌ ዓሲንታ ቆልሞንታ ሸምጉ
ጋገንዳጉዳ ታ ማዳንዳይ። 20 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ
ባይቁዎ ያኣሲ ማዕ ጎይፃና ሮሃንታ ዳኣኔሌንታ
ዒዮቤንታታዎ ዒኣካ ዓኣያ ማዕድያታቴያ ዕድገት ፔ ዒሎሞና
ፔ ሸምጉሚ ሌሊ ዓውሳኒዳኣጋዓቲሞ ፔኣኮ ናኣቶታዎ
ዓውሳኒ ዳንዳዐቀሴ» ጋዕ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ
ያለዘህ።»

21 ዓካሪ ዴኤጉ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያለዘህ ሂዚ ጋዕ፤-
«ዳርጎታ ቆልሞንታ ፔቴይዳ ዎዳ ጋፒሳኒ ያለዚ፤ ናይዚ፤
ካዮ ቦዎንታ ሚርጌና ፑርቶ ዳማ ዳማ ዎዳ ሃርጎዎ
ዬሩሳላሚይዳ ታኣኒ ዕኪ ሙካንዳይ። 22-23 ጋዕንቴ ዬያ
ባይሲንታጋ ቶሊ ዓታንዳ ዓቲንቁና ወዳሮ ናይና ዓኣኔ፤
ዕድገት ሃንጋ ዒንህ ባንህ ሙካንዳይ፤ ዒንህያ ዕድገት
ሃንጎታዎ ማዳንታ ዛጋ ዎዳና ዬሩሳላሚይዳ ታ ዓገ
ሚታሂንታ ታኣኒ ሃሊሴ ባይሲንቶንታ ቢያ ፒዜ ጎይሂና
ማዕሂ ዒንህ ዕራንዳይ።» ጋዕ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ
ያለዘህ።»

15

ዎይኖ ሚያ ዛሎ ከኤዜንቴ ኮኣከንህ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ገዳ፤- 2 «ዓሲ ናዓሂዮ!
ዎይኖ ዘዓ ሚሌ ካዮይዳ ዓኣ ሚያ ካኣጉጋ ዎይቲ ባሻይ?
3 ፔቴ ባኣዚ ማዳኒታዎ ማኣዳ ባኣዚ ዓኣያዳ? ሚህ
ሱፃም ማዕ ሚህ ዕካኒ ዳንዳዒንታ? 4 ሃንጊሌ
ማዕሂዳጋ ዓታዛ ሚሌ ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ላምዎ
ዛላ ዕኤቲ ጋፔም ዓቲ ዳንጮና ፔቴ ባኣዚታዎ ማዳንታኒ
ዳንዳዒንታ? 5 ዎንዴ ሚጫንዳሂኮ ቤርታታዎ ዕኤቢ
ማኣዳዎያኬ፤ ዓካሪ ሃሃ ታማ ሙይ ሃሸሰካጋ ዎምጉዳ
ማዳዎያ ማዕንዳይ!»

6 ዴኤጉ ናንገና ናንጋ ጎዳህ፡- «ካዮ ሚያ ባኣካጋ
ዎይኖ ዘንዛ ዕውቲ ሃንጊሌ ማዕሂጉዳ ዬሩሳላሚይዳ
ናንጋ ዳርዎ ታኣኒ ዒማይዳንዳይ። 7 ታ ዕድገት ደዳ ማዕ

ዓጋንዳይ፤ ዎዚ ዕድገት ታማጋ ዓቲቴያ ታማ ዕድገት
ሙዕንዳይ፤ ታ ዕድገት ደዳ ማዕ ደዳ ታኣኒ ናንገና
ናንጋ ጎዳ ማዕሂ ዒንህ ዕራንዳይ፤ 8 ዕድገት ታኣም
ጉሙርቁንታዎ ማዕ ደዳ ሃሸኔ፤ ታኣኒያ ዕድገት ዓጪ ዓሲ
ናንጉዎ ዳውሌ ማሃንዳይ፤ ጋዕ፤ ዴኤጉ ናንገና ናንጋ
ጎዳህ።»

16

ጉሙርቁንታዎ ማዕ ዬሩሳላሚ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ታኣም ገዳ፤- 2 «ዓሲ ናዓሂዮ!
ዬሩሳላሚ ማዕ ባካ ሻኣካያ ማዕ ደዳ ዒዘም ከኤዜ፤»
3 ዴኤጉ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዘ ዛሎ ጋዓሂ ሂዚ ገዳ
ዒዘም ከኤዜ፡-

«ኤኤኒ ሸይንቴህ ካኣና ናጮይዳኬ፤ ዓዴ ኤኤኮ
ዓኣምራ ዓጪ ዓሲ ማዕዛ ዒንዳ ኤኤኮ ሂኢታ ዓጪ
ላኣሊኬ፤ 4 ኤኤኒ ሸይንቴ ዎዳና ጉራ ኤኤኮ ቲቁንቲ ባኣሴ፤
ኤኤኒ ገኤሽካንዳጉዳ ዎኣሂና ማሰኪቦኣሴ፤ ሶኦጌና ኔና
ማሰኪ፤ ቱርጫናኣ ካንቁቦኣሴ። 5 ዩንህ ባኮንሂዳጋ
ፔቴማታዎ ማዳኒ ኤኤም ሚጪንቴ ዓይጎ ዓሲያ
ባኣሴ፤ ኤኤኒ ሸይንቴያና ዒዳንታዎ ማዕሂር ቦኣሊዳ
ከኤኤሪንቴ።»

6 «ዒማና ታኣኒ ዒኣና ዓኣዲቤቃ ኤኤኒ ሱጉፃና
ቱርጲንቲ ባርዲንታንቴ ኔና ዳንቁ፤ ሱጉፃና ዳኤከንቲ
ሃይቃኒ ኔ ቡኪ ዓኣንቴ ታ ኔና፡- ሸምፔና ናንገ! ገዳ።።
7 ዎቶርቁ ቡጋ ሚህ ቡጋሂጉዳ ታ ኔና ቡገሴ፤ ሌካ
ዕዳና ቡገ፡ ደዳ ሚዛጲ ወዳሮ ናይ ኔ ማዕ፤ ኮንቸዎ
ኔ ዳይህ፤ ቶኣኮ ጋማኣ ኤኤኮ ደዳቁ፤ ጋዕንቴ ኤኤኒ
ካሎኬ።»

8 «ላሚ ኔ ኮርሳ ታኣኒ ዓኣዳንቴ ዓሲ ኔና ዛጋንዳ ዎዴ
ማዕ፤ ኤኤኮ ካሎ ማዕ ቡፃ ታኣኮ ያደዘ ዓፒሎና ታ
ካንቁ፤ ታኣኒ ዕፒ ዕካፃ ጫኣቆ ጫኣቆጉዳያ ኤኤም
ጫኣቁታኣር ኔና ታ ማህ።» ሃያ ገዳሂ ዴኤጉ ናንገና ናንጋ
ጎዳኬ።»

9 «ዩካጋ ኤኤኮ ሱጉፃና ፑርቲ ቡፃ ጉቤ ታ ኤኤኮ
ማሰኪ፤ ሪሚቶ ዛይቶ ቲዮናኣ ታ ኔና ቲሸኬ፤ 10 ዎርቁና
ማይሊንቴ ሚዛጲ ማኣዎ ታ ኔና ማይሴ፤ ዕርቲያ
ማዕ ቃራ ዜዲዳጋ ኮሺንቴ ዳርሲ ታ ኤኤም ዓኣህ፤
ሚዛጲ ሸኤሚና ኮሸና ሻኣሸ ታ ኔና ያሺሴ፤ ኮሺ ሚዛጲ
ዴኤጉ ኮኣቶ ቃሲ ቡፃ ታ ኔና ማይሴ። 11 ጋልሞ ታ
ኔና ጋልሚሴ፤ ኩጮኮ ጋዊንታ ቆርጮኮዎ ቁንቴ ታ ኔና
ማይሴ። 12 ኤኤኮ ሲኢዳይዳ ዠኢር፡ ዎዮይዳ ጉዳቸ፡
ዬያጉዳ ቶኣኮይዳ ኔ ዓጋንዳ ሚዛጲ ቦንቸር ዓጎ
ባኣዚ ታ ኤኤም ዒንገ። 13 ቢራና ዎርቁናይዳጋ ኮሺንቴ
ሚርጌ ጋልሞ ኤኤኮ ዓኣኔ፤ ዳማ ዳማ ሸኤሚይዳጋ ኮቻ
ማዠንቴ ሚርጌ ሚዛጲ ማኣዓ ኤኤኮ ዓኣኔ፤ ዳኦሪንቴያ
ማዕ ዲኢሎና ላኣደ ሙሊያ ላኣደንታ ዕኤሲንታ ሪሚቶ
ዛይቶዎ ኔ ሙዕ፤ ሚዛጲ ማ ኤኤኮ ኮሺ ቃሲንቴ ቃሲንቴ
ዓኣዳሂር ኤኤኒ ዓዳ ገኤሸ ማዕኒ ዳንዳዓ። 14 ታኣኮ
ዲቃህ ዴኤጉም ኔ ቡፃ ማሃ ታኣኒ ኔና ሚዛጲሴሂር ኤኤኮ
ሃይማኬ ገዳንቴዎ ሚዛጲማጋ ዕቁያና ዓጮ ቢያይዳ ኔ
ዕርቲ።» ሃያ ከኤዜህ ዴኤጉ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።»

15 «ጋዕንቴ ኤኤኒ ኤኤኮ ሚዛጲሞና ጉሙርቁንቴ፤
ኤኤኮ ዬያ ዕርቲያ ማዕ ደዳ ዘኣሰካ ኮኣሚሂም ኔ ማህ፤
ጎይፃ ዓኣዳ ዓቲንቁ ቢያና ላሂ፡ ኔ ሚዛጲሞ ቢያ ዓሲር
ኤኤኒ ማህ። 16 ኤኤኮ ማኣዓሂዳጋ ዛላ ዕኪ ሚሌ
ያኣም ዘገ ካኣሸኮ ቤዘ ጋልሚሴ ኔ ሚዛጲሴ፤

ዲኒካ ዘኣዛ ኮኦሚያ ኔ ዓርቄኔ፤ ዬይ ማዳ ፔቲታዎ ማዲንታኒ ኮይሳዎቱቀሴ። 17 ታኣኒ ኔኤም ዒንጌ ቢርንታ ዋርቆንታይዳፓ ኮሺንቴ ፓልማሂ ኔ ዔኪ ዓቲንቁ ማሊሲ ማዦ ሜሌ ያኦዞ ኮሺ ዔይቶና ዋላ ኔ ላሄኔ። 18 ታኣኒ ኔኤም ዒንጌ ኮቻ ማዦንቴ ማኣዓሂ ኔኤኒ ዔኪ ዬያ ያኦዞ ማይሴኔ፤ ታ ኔኤም ዒንጌ ሪሚቶ ዛይቶንታ ዑንጀዋ ዬያ ያኦዞም ኔ ሺኢሼኔ። 19 ደኦሪንቴያ ማዔ ዲኢሎንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ ዔኤዞዋ ኔ ሙዓንዳጉዲ ታ ዒንጌኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ሜሌ ያኦዞ ዋዛሳኒ ሳውማ ቃራ ማዔ ዒንጎ ዒንገሂ ማሂ ሺኢሼኔ» ዬይ ማዲንቴኔ፤ ዴኤፖ ናንገሩ ናንጎ ጎዳሂ ሃያ ከኤዘኔ።

20 «ኔኤኒ ዔይቶና ዘኣዛ ኮኦሚያ ገደ ዒፃዛ፣ ኔ ታኣም ሸዔ ዓቲንቆንታ ወደር ናኣቶንታ ዔኪ ሜሌ ያኦዞም ዒንገሂ ማሂ ኔ ሺኢሼኔ። 21 ታኣኮ ናኣቶ ሹኪ ሜሌ ያኦዞም ዒንገሂ ማሂ ኔ ሺኢሼኔ። 22 ሚርጌና ሻኣካያ ማዔ ዘኣዛ ኮኦሚያ ናንጎ ኔኤኮ ናኣቱም ዋደ ኔና ዋሊሴኔ፤ ጌይያ ኔኤኒ ካሎ ማዔ ሱጉዮና ጨኡጲንቴ ባርዲንቴ ዋዳ ፔቲታዎ ኔኤም ጳቁቀሴ።»

23 ዴኤፖ ናንገሩ ናንጎ ጎዳ «ባዴዔ ኔና! ባዴዔ!» ጋዓኔ። ዬያ ቢያ ፑርቶ ባኮ ኔ ማዴሰካፓ፣ 24 ዴገ ጌዔ ዔንዴ፣ ዓሳ ቡካ ጳኦካ ሜሌ ያኦዞ ካሸኪያር ኔ ገኢሺኔ። 25 ዬያይዲ ዳልጎ ጎይያ ዓጫ ሜሌ ያኦዞ ካሸኮ ቤዞዋ ኮሺ ኔ ሚዛጵም ኔኤኒ ዒኢሴኔ፤ ሙካሂም ቢያ ዑያ ኔኤኮ ኔ ዓኣሂ ዒንገ ዒንገ ከላ ከላ ዘኣዛ ኮኦሚያ ኔ ሚርገሼኔ። 26 ዘኣዛ ኮኦሚያ ሱኡካዳ፣ ኔ ዓሺኖ ገብፃ ዓሶና ዘኣዛ ኔ ኮኦሜኔ፤ ታና ኔ ዳጋሳኒ ዘኣዛ ኮኦሚያ ኔ ሚርገሼኔ።

27 «ሃሂ ጋዓንቴ ኔ ገዳ ሜቶ ዓጋኒ ኔኤም ማዔ ዓንጀ ኔኤፓ ፓጪሳኒ ታ ኮጮ ታኣኒ ዔቁሴኔ፤ ዔይታ ኮዔ ባኮ ማዲንዳጉዲ ኔና ኔኤኮ ሞርኮም፣ ኔኤኮ ዳውሲሳ ማዳ ዲቃሂ ፒሊሰጼኤማ ዓሶም ዓኣሂ ታ ኔና ዒንጌኔ።

28 «ሜሌ ዓሶና ኔኤኒ ዘኣዛ ኮኦሚያ ገደዓ ጌዔም ሃሂ ዓሶኦ ሪዓሶና ዒዞ ጎይያ ኔ ማዳኔ፤ ጋዓንቴ ዔይታ ኔኤኮ ሱኡኮ ማሂባኣሴ። 29 ኮርም ኮርማ ባብሎኔ ዓሶኮዋ ለጌ ኔ ማዔ ዔይቶና ዋላ ዘኣዛ ኮኦሜኔ፤ ጋዓንቴ ዔይታኣ ኔኤኮ ሱኡኮ ማሂባኣሴ።»

30 ዴኤፖ ናንገሩ ናንጎ ጎዳ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ቦርሲንቴባኣያ ዘኣሰካ ኮኦሚያ ላኣሊጉዲ ዬያ ቢያ ኔኤኮ ማዲያ ዋዚ ኔኤኮ ዒኔ ባይቁምዳይ? 31 ጎይያኮ ዓጫ ዓጫ ዴጌ ዔንደ ኔ ኮሻኔ፤ ዓሳ ቡካ ጳኦካ ሜሌ ያኦዞ ካኣሸኮ ቤዞ ኔኤኒ ገኢሺኔ፤ ያዒ ማዔያታቲያ ዘኣዛ ኮኦሚያ ላኣሎጉዲ ሚኢሼ ዔካኒ ኔኤኒ ኮዒባኣሴ። 32 ኔኤኒ ፔኤኮ ዓኒ ሃሺ ሜሌ ዓሶና ላሃ ላኣሊ ማዔኔ። 33 ዘኣዛ ኮኦሚያ ላኣሎም ሚኢሼ ጨጨገንታኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ሚኢሹ ዔኮንደ ቤዞ ኔኤኮ ላጎም ሴካ ኔ ዒንጎኔ፤ ቢያ ዛላፓ ሙኪ ኔኤኒ ዋላ ላሃንዳጉዲ ጌሺሂ ሚኢሹ ኔኤኒ ዓቲንቆም ዒንጎኔ። 34 ዬያር ኔኤኒ ዔርቲያ ዘኣሰካ ኮኦሚያ ላኣሊ ማዔኔ፤ ጋዓንቴ ኔኤኒ ሂዳንዳጉዲ ኔና ጌሼያ ባኣሴ፤ ሚኢሹ ኔኤኒ ዔይቶም ጨጋኔ፣ ኔኤም ጨጋይ ባኣሴ፤ ዬያር ኔኤኮ ዘኣዛ ኮኦሚያ ጎኔና ዔርቲያኮ።»

ያኦሲ ዬሩሳላሜይዳ ዋጌ ዋጊያ

35 ኔኤኒ ዘኣዛ ኮኦሚያ ዬሩሳላሜ! ናንገሩ ናንጎ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዘ! 36 ዴኤፖ ናንገሩ ናንጎ ጎዳ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ቆሎ ኔኤኮ ኔኤኒ ላኣሊሂር፣ ኔኤኮ ላጎና ዋላ ሚርጌና ዘኣዛ ኔ ኮኦሚያርና ካሎምዋ ኔኤኮ ኔ ፔጋሴሂር፤ ኔኤኮ ሻኣካ ሜሌ ያኦዞንታ ዔይቶም ኔኤኮ ናኣቶ ሱጉያ ኔ ሺኢሼሂር፣

37 ዔይቶና ኔ ዋዛዴ ኔኤኮ ላጋ፣ ኔኤኒ ናሽኬ ዓሶም ማዎም ዒዴ ዓሶ ቢያ ታኣኒ ቡኩሳንዳኔ፤ ዲማ ዲማ ባንፃፓ ቢያ ኔ ዓጮይዳ ታ ቡኩሳንዳኔ፤ ዬካፓ ኔኤኮ ካሎም ዔይቶ ቤርታ ታ ቃኣሪ ጴዲሳንዳኔ፤ ዔይታ ካሎም ኔኤሲ ዛጋንዳኔ። 38 ዘኣዛ ኮኦሚያንሂና ዓሶ ዋዳ ላኣሎናም ኮይሳ ዋጎጉዴያ ታ ኔ ገዳ ዋጋንዳኔ፤ ታኣኮ ታሞጉዴ ዳጎና ታ ኔና ዋዲ ሱጉያ ማሃንዳኔ። 39 ታ ኔና ኔኤኮ ላጎም ዓኣሂ ዒንጎንዳኔ፤ ዔይታ ኔኤኮ ዴጌ ቤዞንታ ካኣኮ ጌሚርንታ ደይሳንዳኔ፤ ማኣዓሂ ኔኤኮ ጉሲ፣ ፓልማሂያ ኔኤኮ ዔኪ ኮቹ ጉሪ ኔና ዓይሳንዳኔ።

40 «ሹቸና ኔና ዴይ፣ ጨኡፕ ዓፓርና ቲቂ ዋዳንዳ ዴሬ ኔ ዑፃ ዔይታ ዔቁሳኔ፤ 41 ማኣር ኔኤኮ ዔይታ ታሚና ሚቻንዳኔ፤ ሚርጌ ላኣሎኮ ቤርታ ኔ ገዳ ዔይታ ሜቶ ዓጋንዳኔ፤ ታኣኒ ዬያይዲ ኔኤኮ ዘኣዛ ኮኦሚያንታ ኔ ላጎም ዔይቶና ኔ ላሂሂ ዛሎ ጨጋ ባኮዋ ሃሺሳንዳኔ። 42 ዬያር ታ ኔ ገዳ ዳጋዴ ዳጋ ጋፓንዳኔ፤ ታኣኒ ሌሊ ካኣሽከንታንዳጉዲ ኮዓ ማሊያኣ ጋፓንዳኔ፤ ላሚ ታ ዳጋዳባከ። 43 ኔኤኮ ናኣቱም ዋደና ታኣኒ ኔኤም ማዴ ባኮ ቢያ ኔ ዋሊኔ፤ ኔኤኒ ማዴ ፑርቶ ማዴና ታና ዳጋሴኔ፤ ዬያር ታኣኒያ ኔ ማዴ ጎሞጉዴያ ኮይሳሂ ኔኤም ዒንጌኔ፤ ኔኤኒ ማዴ ሻኣካ ማዴይዳ ዓሶና ላሂ ዒኢቲያ ዓይጋ ኔ ቃሴይ?» ሃያ ጌዔሂ ዴኤፖ ናንገሩ ናንጎ ጎዳኮ።

44 ናንገሩ ናንጎ ጎዳ ሂዘ ጌዔኔ፡- «ዬሩሳላሜ! ዓሳ ኔ ዛሎ ዒንዳ ዓኣዴ ካር ናዓ ዴንዴኔ!» ጌዒ ኮኣከንሂ ሃይሴ ጌሰታንዳኔ። 45 ጎኔና ኔኤኒ ኔ ዒንደ ናይኬ፤ ኔኤኮ ዒንዳ ፔ ዓኒንታ ናኣቶንታ ዒዳኔ፤ ኔኤኒያ ፔኤኮ ዓኒንሂንታ ናኣቶንታ ዒዳ ኔ ጌርንሂጉዲከ፤ ኔናንታ ኔ ጌርንሂንታኮ ዒንዳ ሂኢታ ዓጪ ዓሲ፣ ዓዴ ዓሞኦራ ዓጪ ዓሲኮ።

46 «ሚሻ ኔኤኮ ፔ ወደር ናኣቶና ዋላ ከዶ ባንፃ ዓኣ ሳማሪያኮ፤ ጌኤዳ ኔኤኮ ፔ ወደር ናኣቶና ዋላ ደኦሎ ባንፃ ዓኣ ሶኦደሚኮ፤ 47 ዔይታ ዓኣዳ ጎይያ ዓኣዳ ዔይቶኮ ሻኣካ ማዴ ማዲያ ሌሊቱዋንቴ ኔኤኮ ናንጎና ቢያ ዳካ ጋርካ ዔይቶይዳፓ ባሺ ዳቢንቴ ኔ ማዳኔ።

48 «ታኣኒ ናንገሩ ናንጎ ባይቁም ማዔ ያኦዞሂ ታ ሱንያና ጫኣቃኔ፤ ኔ ጌኤዶ ሶኦደሚንታ ዒዞኮ ወደር ናኣቶንታ ኔኤኒ ኔ ወደር ናኣቶና ማዴሂዳፓ ዑህ ዓኣዴ ፑርታ ባኣዚ ማዲባኣሴ» ጋዓኔ ዴኤፖ ናንገሩ ናንጎ ጎዳሂ። 49 «ኔ ጌኤዶ ሶኦደሚንታ ዳቢንታ ያዲኮ፤ ዒዞና ዒዞኮ ወደር ናኣቶና ያቶርቄኔ፤ ሚርጌ ሙኡዚ ዓኣያ ማዔ ያቶርቄ ዔይታ ናንጎያ ማዔያታቲያ ዔይታ ሚታዴ ዓሶንታ ማንቆ ዓሶም ማኣዳዋሴ። 50 ዔይታ ያቶርቃያ ማዔ ታኣኒ ዒዳ ባኮ ቢያ ማዴኔ፤ ኔኤኒ ዔራሂጉዲ ታኣኒ ዔይቶ ዋዲ ባይዘኔ።

51 «ሳማሪያታዎ ኔ ማዴሂኮ ሃካሂጉዴያ ጎሚ ማዲባኣሴ፤ ኔኤሲ ዒዞይዳፓ ባሺ ሚርጌና ሻኣካያ ማዔ ጎሚኮ፤ ኔኤኮ ዒኢቲ ማዳ ኔ ጌርንሂሲና ዋላ ቤኤዞዛ ዔይታ ዳቢንቴባኣያ ማዔኔ። 52 ዓካሪ ሃሂ ኔኤኒ ኔ ዳውሲንቶ ኮዴ፤ ኔ ጎሚ ሚርጌ ፑርታ ማዔሂዳፓ ዔቁያና ኔ ጌርንሂ ኔኤኒ ዋላ ቤኤዞዛ ፔቲታዎ ዳቢንቴባኣ ጌኤሺ ማዔኔ፤ ኔኤኒ ኔ ጌርንሂ ዳቢንቴባኣያ ማሂያና ዳውሲንቴ ዓዳ ማኣጎጉዲ ቶኦኪና ዔኪ ዴዔ።»

53 ናንገሩ ናንጎ ጎዳ ዬሩሳላሜ ዛሎ ሂዘ ጌዔኔ፡- «ሶኦደሚንታ ዒዞኮ ወደር ናኣቶንታም ዔይቶኮ ዲዒንቴ ቆሎ ታ ማሃንዳኔ፤ ኔ ቆሎም ታኣኒ ዒማና ማሃንዳኔ። 54 ኔኤኒ ዳውሲንቶ ኔኤኮ ማይንቴ፣ ኔ ማዴና ኔኤኒ ቦርሲንታንዳኔ፤ ዒማና ሶኦደሚና ሳማሪያና ዬያ ኔኤኮ ዛጋዎ ኔ ጎሞጉዴያ

ዓይነት ማደባካሚ ረዳንዳኔ። 55 ኔኤኮ ገሮንሚ ዛሎ ጋዓንቴ ሶኦደሚንታ ዒዘኮ ወደሮ ናኦቶንታ፡ ሳማሪያንታ ዒዘኮ ወደሮ ናኦቶንታ ሚና ቤርታ ዓኣ ጎይያ ባንሚ ገንሚ ማዓንዳኔ፤ ይያጉዲ ሃሃ ኔናንታ ኔኤኮ ወደሮ ናኦቶንታ ዒንሚ ሚና ዓኣ ጎይያ ማዓንዳኔ። 56 ኔኤኮ ሆኦሊንታያ ማዒ ዓኣ ዎደና ገኤዳ ኔኤኮ ሶኦደሚ ኔና ቦሃ ሚኢጩዞቱዎዳ? 57 ይያ ኔኤኮ ማዕሚ ኔ ዳቢንታ ዔርታንዳሂኮ ቤርታቱዎዳ? ሃሚ ጋዓንቴ ኔኤኮ ሶኦሪያ ካታሞንታ ይያቶኮ ዓሺናንታም፡ ፒሊሰጻኤሚ ካታሞንታ ኮርይዳ ዓኣ ኔና ቶኦቻዞንሚ ቢያ ሚኢቹ ማዕኔ። 58 ኔኤኮ ማዕ ሻኣካ ማዕሮ ቢያ ማቶ ኔ ዔካንዳያ ኮይሳኔ» ሃያ ኬኤዜሚ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።

59 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሚ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣና ዎላ ኔኤኮ ጫኣቄ ጫኣቄም ቦሃ ሃሺሚ ኔኤም ኮይሳ ማቶ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ። 60 ጋዓንቴ ኔኤኮ ዴጋቶ ዎደና ታኣኒ ኔኤና ዎላ ጫኣቄ ጫኣቄም ጳቂሃንዳኔ፤ ናንገና ናንጋያ ማዕ ጫኣቄም ታ ኔኤና ዎላ ጫኣቃንዳኔ። 61 ኔኤኮ ሚሸንታ ገኤደንታ ማዕ ገሮንሚ ኔኤኮ ዓደናይጉዲ ማሂ ታኣኒ ኔኤም ዒንጋ ዎደና ኔኤኮ ሚናኣ ናንጎ ኔኤኮ ማሊ ጳቂሃጋፓ ቦርሲንታንዳኔ፤ ይይ ያዲ ማዓንዳሚ ጋዓንቴ ኔኤና ዎላ ታ ጫኣቄ ጎይያናቱዎሴ። 62 ታኣኒ ኔኤና ዎላ ጫኣቄም ገንሚ ዓካሳንዳኔ፤ ኔኤኮ ዒማና ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሚ ዔራንዳኔ። 63 ይያ ታኣኒ ማዕንዳሚ ኔኤኮ ማዕ ዳቢንቶ ቢያ ታኣኒ ዓቶም ገዔም ኔኤኮ ማዕ ኔ ማሊ ጳቂሃዎ ዲቃቲ ዚቲ ጋዓንዳጉዲኬ» ሃያ ኬኤዜሚ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሚኬ።

17

ኮኣኬና ዎይኔና ማሊሲ ኮኣኪንሚንቴ ኮኣኪንሚ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ገዔኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሚዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ገዒ ዓኣቹሚ ዓኣቹ፤ ይያ ዓኣቹዎ ኮኣኪንሚና ቡሊ ዔያቶም ኬኤዜ፤ 3 ሂዚ ዔያቶም ገዔኔ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኦዞሚ ሂዚ ጋዓኔ፤ ዴኤፖ ጋኣሲና ጋኣዞ ጋፓናኣ ዎደሲ ማዕ፡ ቦርጫ ኮኣኬ ሊባናኦሴ ሙካዎ ዴኤሎ ዚቢቆኮ ቶኣካ ዴዒ፡ 4 ካኣፖኮ ዒሎ ማንሚ ዔካዎ ኮርሞ ዓሰ ዓጮ ዴንዲ፡ ዒኢካ ይያ ቱኬኔ። 5 ይይ ኮኣካሚ ዒሰራዔኤሌ ዓጫፓ ዜርሚ ዔካዎ ኮይሳ ዎኣሚ ዴንቁ ባቃላንዳጉዲ ፔቲ ማሊ ቤሰካ ዲኡቄኔ። 6 ይይ ባቃሊሰካፓ ሊካ ዎደቁ ዑጉዎፖ ጋምፒንቴ ዎይኔ ማዕኔ፤ ካኣፓ ሊካ ኮኣካሚ ባንሚ ዑጉ ኬሰካካ፡ ያጳ ሊካ ሳዎ ዴሞ ዴንዳኔ፤ ይና ዎይኔላ ሚርጌ ካኣፒና ዒላሺና ዓኣያ ማዕኔ።»

7 «ይያጉዲ ሃሃ ዴኤፒ ጋኣሲና ሚርጌ ጋፓኔያ ዓኣ ማሊ ዴኤፒ ኮኣኬ ዓኣኔ፤ ይና ቱኮና ዎይኔላ ያጳንታ ካኣፖንታ ኮኣካሚ ባንሚ ዴኬኔ፤ ይና ዎይኔላ ይያ ማዕሚ ቱኪንቴ ቤዛፓ ዎኣዎ ዒዞ ዑሻንዳጉዲኬ። 8 ይና ዎይኔላ ቱኪንቴሚ ዒላሺ ኬሲ፡ ዓኣፒያ ዓኣፒ፡ ሚዛጳ ዎይኔ ማዓንዳ ገዳ ዎኣሚ ዓኣ ቤሰካኬ።»

9 «ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ ገዒ ኬኤዜ፡- ሃይ ቱኪንቴ ዎይና ዳቃንዳ? ቤርታኣ ኮኣካሚ ያጳ ቱገም ዓኣፓ ሙርዒ፡ ዋርቄ ዒላዛ ሹሊ ዲኡናዳዳ? ይያ ያጳ ቱጋኒ ደዲ ያልዚ ዓንጋም ሃንጎ ዎልቄና ዓኣ ያላ ዓሲ ኮይሱዎሴ። 10 ዎይኔላ ቱኪንቴኔ፤ ጋዓንቴ ዓርቂ ዑጋኒ ዴንዳዳ? ዴኤፖ ደወሎ ዠባራ ዠባርሼ ዎደና ቱኪንቴ ዓኣ ቤዛ ዓኣዎ ጋፒ ማላዓዳ?»

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ገዔኔ፡- 12 «ኮኣኪንሚኮ ቡሊያ ዔያታ ዔራያ ማዕቶ ሂንዳ ይያ ዎይዞ ዒፃ ዓሰ ያኦጩ፤ ሂዚ ዔያቶም ገዔ፤ ባብሎኔ ካኣቲ ይራሳላሚ ሙኪ ካኣቲንታ ቤታንታ ዒንገንቴ ሱኦካንታ ዲዒ ዔኪ ባብሎኔ ዓኣዴኔ፤ 13 ይይ ባብሎኔ ካኣቲ ዩሁዳ ካኣቲ ማኣር ዓሰይዳፓ ፔቲ ዔኪ ዒዛና ዎላ ገኢጊ ናንጋኒ ጫኣቄኔ፤ ዒዚ ባብሎኔ ካኣቲም ጉሙርቂንታያ ማዓንዳጉዲ ጋዓ ጫኣቄም ጫኣቄሴኔ፤ ዒዛ ለሊቱዎንቴ ማሊ ዔርቲ ዓሲያ ዔኪ ዓኣዴኔ። 14 ይያ ዒዚ ማዕሚ ዩሁዳ ካኣቲ ሹሌዑምና ዓይሚንታያ ማዒ ጫኣቄ ጫኣቄምና ደዲ ናንጋንዳጉዲ ማሂኒኬ። 15 ጋዓንቴ ዩሁዳ ካኣቲ ዎይዞ ዒፃ ፓርና ዲቢ ያልዚ ያላ ዓሲ ዔኪ ዒዛም ይዓንዳጉዲ ኪኢታ ዓሲ ገብፃ ዓጮ ዴኬኔ፤ ዓካሪ ይይ ዒዛኮ ማሊያ ዒዛም ገኢጋንዳ? ይና ቶላኒ ዒዚ ዴንዳዳንዳ? ዒዚ ጫኣቄ ጫኣቄም ሃሻያ ማዕቲ ማቶ ዩዳፓ ዒዚ ቶላንዳ?»

16 «ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ሱንዎና ጫኣቃኔ! ይይ ካኣታሚ ዒዛ ካኣቲም ያይቶይዳ ዴይሚ፡ ባብሎኔ ካኣቲና ዎላ ገኢጊ ጫኣቄ ጫኣቄም ሃሺሚር ዒዚ ባብሎኔይዳ ሃይቃንዳኔ። 17 ባብሎኔ ዓሳ ሚርጌ ዓሲ ዎዳኒ ዒቲ ቦኣኪ ዓጪ ኩሊሂና ዋርዲዮ ቤዞ ኮሻ ዎደና ገብፃ ካኣቲኮ ያሎ ያላ ደዳ ዓሰንታ ዲቦ ያሎ ዓሳታዎ ሙኪ ዒዛ ያሊ ማኣዳኒ ዴንዳዒንዳ። 18 ዒዚ ጫኣቄ ጫኣቄም ቶኦቹ ይያ ጫኣቄም ሃሺሚርና ኩጮ ዒንገሰካፓ ይያ ቢያ ባኮ ማዕሚር ዒዚ ቶላዓኬ።»

19 ይያር ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሚ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ናንገና ጎዳ ታ ሱንዎና ጫኣቃኔ! ዒዚ ጫኣቄ ጫኣቄም ቶኦቹ ይያ ሃሺሚር ታ ዒዛይዳ ማቶ ዓጋንዳኔ። 20 ታኣኮ ሮኦጮ ማላ ፒራሚ ሱዞና ፒሪ ታ ዒዛ ዓይሃንዳኔ፤ ታኣም ዒ ማዕ ዎይዞ ዒፃዎር ባብሎኔ ዓጮ ዔኪ ታ ዒዛ ሙኪ ማቶይዳ ዓጋንዳኔ። 21 ዒዛኮ ደኦሪንቴያ ማዕ ፖኦሊሳ ያሎ ቦኣሎይዳ ዎዳንታንዳኔ፤ ሃይባፓ ቶሌዞንሚያ ዴማ ዴማ ካራና ዜሪንታንዳኔ፤ ይይ ያዲ ማዓኣና ሃያ ኬኤዜሚ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሚ ዒንሚ ዔራንዳኔ።»

ያኦሲ ዒንጌ ሃገ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎ

22 ናንገና ናንጋ ዴኤፖ ጎዳሚ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ለባናኦሴ ሚያ ቶኦካፓ ፔቲ ኪሊ ታኣኒ ዔካንዳኔ፤ ይያ ሃገ ዑጋ ሺኢጮ ኪላፓ ፔቲ ዒንቁ ታ ዔካንዳኔ፤ ታኣኒ ታኣር ዴኮ ቶኦካ ይያ ቱካንዳኔ። 23 ታኣኒ ቱካንዳሚ ዒሰራዔኤሌይዳ ዓኣ ዴጌ ዴኮ ቶኦካኬ፤ ይያ ታኣኒ ማዕንዳሚ ካኣፒ ኬሲ ዓኣፒያ ዓኣፒሚና ሚዛጳ ሊባናኦሴ ሚሚ ማዓንዳጉዲኬ፤ ይያይዳ ዴማ ዴማ ካፒ ናንጋንዳኔ፤ ባራናያ ማዕ ባካ ቢያ ፔኤኮ ማኣር ይያ ሺቦይ ማዞንዳኔ።»

24 ዓጩሎይዳ ዓኣ ሚያ ቢያ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕሚ ዔራንዳኔ፤ ታኣኒ ሚያ ያደዞ ቃሚሃንዳኔ፤ ቃሚያ ሚያዎ ዎደሲ ታ ዑጉሳንዳኔ፤ ታኣኒ ዓኣዔ ሚያ ማልዞንዳኔ፤ ማሎ ሚያዎ ዓኣዒሳንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃያ ኬኤዜኔ፤ ታኣኒ ማዕንዳኔ ገዔ ባኮ ቢያ ማዕ ኩንሃንዳኔ።»

17:12 17:12 2ካኣቶ. ማ 24:15-20፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 36:10-13።

18

ጎሜ ማዳ ሽምጋ ሃይቃንዳሢ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌሩ ኬኤዘኔ፡- 2 « ሸዔ ዓሳ ሶልካ ዋይኖ ዓኣፖ ሙዔኔ፤ ጋንገቲ ዔያቶ ናኣቶኮ ዓጫ ሃይቄኔ፤ ጌይ ዒሰራዔኤሌ ዓጫይዳ ላሚ ለሚ ኬኤዘኔታ ኮኣከንሃ ሃይ ዓይገንዳይ? »

3 « ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ ሱንጾና ጫኣቃኔ! ዩያ ኮኣከንሃ ላሚ ዔያታ ዒሰራዔኤሌ ዓጫ ኬኤዘኣካኔ፤ ሃያ ኬኤዘሃ ታና ጳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳኔ። 4 ፔቴ ፔቴ ዓሶኮ ሽምጋሢ ታኣሮከ፤ ሸዔ ዓሶሲ ማዔታቴያ ናኣቶ ሽምጋሢ ታኣሮ ማዔሢ ዔሩዋቴ፤ ጎሜ ማዳ ዓሢ ዒ ሌሊ ሃይቃንዳኔ። »

5 « ፔቴ ዓሲ ዒሎ፡ ፒዜ ዋጋያና ጉሙርቁንታያ ማዔያታቴ። 6 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣሽካ ማሌ ያኦዘም ዚጋጋከ፤ ላኣገንቴ ዚጎ ሴዘይዳ ሹኪንቴ ዓይጎ ዓሸኪያ ሙዓዓከ፤ ማሌ ዓሲ ማቐዋ ዒኣሳዓከ፤ ዑሢ ፑርቲ ላኣሊናኣ ላሃዓከ፤ 7 ያናኣ ሄርቁ ዋይሃዓከ፤ ጋንገቲ ዔኤሲኮ ዓይሢ ማሂ ዓርቁ ባኮ ማማሃንዳኔ፤ ቡራዓከ፤ ናይዳሢያ ሙኡዘንዳኔ፤ ካላዳሢያ ማይሳንዳኔ፤ 8 ፔኤኮ ሚኢሾ ሸይሢና ማሃንዳጉዲ ታልዓዓከ፤ ሚኢሾኮ ዑሢ ዓኣዳ ሸይቹያ ዔካዓከ፤ ፑርታ ባኣዚ ማዳሢዳፓ ፔና ካፓኔ፤ ዋሊና ዴጴ ዓሶዋ ቡኩሳኒ ፒዜ ዋጌ ዋጋኔ። 9 ዩያጉዴ ዓሢ ዓይሢያ ታኣኮ ማዲ ኩንሣኔ፤ ታኣኮ ዳምቦዋ ቦንቻኔ፤ ዩይ ዓሢ ዒሎ ዓሲ ማዔሢሮ ሽምገና ናንጋንዳኔ፤ ሃያ ኬኤዘሃ ታና ጳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳኔ። »

10 « ጋንገቲ ዩያ ዓሢኮ ዋይዚ ዒጻያና ዓሲ ዋዳያ፤ ገንሣ ሃሃ ዩንሢ ዳቢንቶንሢዳፓ ፔቴ ማዳ ናይ ዓኣቶ። 11 ዓዳሢ ዩንሢ ዳቢንቶንሢዳፓ ፔቴማታጾ ማዳባኣቴያ፤ ዒዛኮ ናዓሢ ጋንገቲ ዳኩይዳ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኮ ሴዘ ሹኪንቴ ዓሸኮ ሙዔያታቴ፤ ዓሲኮ ማቐ ዒኣሲቴ። 12 ማንቆ ዓሶና ማታዳ ዓሶናኮ ካራ ባይዜያታቴ፤ ቡራያ ማዔቴ፤ ሚኢሾ ታልዓኣና ዓይሢ ማሂ ዔከ ባኮ ፔኤም ዔይሴያታቴ፤ ማሌ ዓሶኮ ካኣሽኮ ሴዘ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኬያታቴ፤ ሻኣካ ባኮ ማዳያ ማዔያታቴ። 13 ፔኤኮ ሚኢሾ ሸይሢና ታልዒ ዑሢ ዓኣዳ ጨገሽያ ማዔያታቴ፤ ዓካሪ ዩያጉዴ ዓሢ ሽምገና ናንጋኒ ዳንዳዓ? ፔቴታጾ ዩይ ሽምገና ናንጋኒ ዳንዳዐብ፤ ዩያ ቢያ ሻኣካ ባኮ ዒዚ ማዳሢሮ ጎኔና ዒ ሃይቃንዳኔ፤ ዩያ ሃይሶኮዋ ያኡጨንታንዳሢ ዒዛ ማዓንዳኔ። »

14 « ጋንገቲ ዩያ ዓሢኮ ዓቲንቁ ናይ ዓኣያታጾ ዒዛኮ ዓዴ ማዳ ጎሞ ቢያ ዘገ፡ ፔኤኮ ዓዴ ማዳ ጎይጾ ማዳባኣያታቴ። 15 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣሽኮ ያኦዘም ዚገባኣያታቴ፤ ላኣገንቴ ዚጎ ሴዘ ሹኪንቴ ዓይጎ ዓሸኪያ ሙዔባኣያታቴ፤ ዓሲኮ ማቐ ዒኣሲባኣያታቴ። 16 ያናኣ ሄርቁ ዋይሢባኣያታቴ፤ ዓሲኮ ቆሎ ቡሪ ዔከባኣያታቴ፤ ሚኢሾ ታልዓጾ ዓይሢ ማሂ ዔከ ባኮ ፔኤም ዓይሴባኣያታቴ፤ ናይዳሢ ሙኡዘ ካላዳሢያ ማይሴያታቴ። 17 ማንቆ ዓሶ ዑጻ ዓይጎዋ ጌኔ ማዔ ባኣዚ ማዳባኣያታቴ፤ ሚኢሾ ሸይቹና ማሃንዳጉዲ ታልዓጾ ዑሢ ዓኣዳ ሚኢሾ ጨገሽባኣያታቴ፤ ታኣኮ ዋጎ ቦንቹያ ማዔያታቴ፤ ታኣኮ ዳምቦ ጎይጾ ሃንቴቴ፤ ዩያጉዴ ዓሢ ጎኔና ሽምገና ናንጋንዳኣፓ ዓቲም ዓዴ ማዳ ጎሞሮ ዒ ሃይቃዓከ። 18 ዓዴ ዒዛኮ ጋንገቲ ጌሺ ዔኬያና ፔኤኮ

ጌርሲያ ቡራሢሮ ፔኤኮ ዳሮ ባኣካ ኮሺ ማዒባኣ ባኣዚ ማዳሢሮ ፔ ዳቢንቶና ሃይቃንዳኔ። »

19 « ላካሪ ናዓ ዓዳ ጎሞሮ ማቶ ዔከባኣሢ ዓይጎሮዳይ? » ዒንሢ ጋንገዳኣናንዳኔ፤ ናዓ ፒዜ፤ ሃሃ ኮሺ ማዔ ባኣዚ ማዳኔ፤ ታኣኮ ዋጎዋ ቦንቹኔ፤ ዩያሮ ዒዚ ጎኔና ሽምገና ናንጋንዳኔ፤ 20 ሃይቃንዳያ ኮይሳሢ ጎሜ ማዳ ዓሢ ሌሊከ፤ ናዓ ዓዳ ጎሞሮ ማቶ ዔካዓከ፤ ዓዴያ ናዓ ጎሞሮ ማቶ ዔካዓከ፤ ኮሺ ዓሲ ፔ ኮሹም ዘሎ ዒንጎ ባኮ ዔካንዳኔ፤ ፑርታ ዓሲያ ፔ ፑርቲሞና ማቶ ዔካንዳኔ። »

21 « ፑርታ ዓሲ ጎሜ ማዳሢ ሃሺ ዋጎ ታኣኮ ካፔያታቴ፤ ፒዜና ኮሺ ማዔ ባኣዚያ ማዳቴ ጎኔና ሽምገና ናንጋንዳኣፓዓቲም ሃይቃዓከ፤ 22 ፒዜ ማዔ ባኣዚ ዒዚ ማዳሢሮ ዒዚ ማዳ ጎሞ ቢያ ዒዛኮ ዓቶም ጌይንቴም ሽምገና ዒ ናንጋንዳኔ። 23 ታኣኒ ፑርቶ ዓሶኮ ሃይሶና ዋዛዳያ ዒንሢም ማላ? ያዲቲሞሴ፤ ታኣኒ ዋዛዳሢ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡጂ ሽምገና ናንጋ ዓሶሮከ፤ ጋዓኔ፡ ጳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ። »

24 « ጋንገቲ ኮሺ ዓሲ ኮሺ ማዳንዳሢ ሃሺ ፑርቶ ዓሳ ማዳ ፑርቲሞንታ ሻኣካያ ማዔ ባኮዋ ማዳሢ ሳርቁቴ ሽምገና ዩይ ናንጋንዳያ ዒንሢም ማላ? ያዲቲሞሴ፤ ዩይ ዓታዛ ቤርታ ዒዚ ማዳ ኮዦ ማዳ ቢያ ዒዛም ማሊንቲንዳሞሴ፤ ዒዚ ጉሙርቁንቴሞናና ጎሜ ዓሲ ማዒያና ሃይቃንዳኔ። »

25 « ዩያሮ ዒንሢ ሃዲ ማዔያ ማዔታቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ባካ ፒዜቲሞሴ፤ ጋንገዳኣናንዳኔ፤ ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ! ታኣሲ ዋይዘሞቴ፤ ታ ማዳ ባካ ቢያ ፒዜቲሞሴ ጌሩ ዒንሢ ማላ? ጋንገቲ ፒዜ ማዒባኣሢ ዒንሢኮ ሃንቴጾከ። 26 ዒሎ ዓሲ ኮሺ ማዳያ ሃሺ ፑርታ ማዳ ማዳ ሃይቁቴ፤ ዒዚ ሃይቃሢ ፔኤኮ ጎሞ ዘሎናከ፤ 27 ዩያጉዴ ሃሃ ዓሲ ጎሜ ማዳሢ ሃሺ ፒዜና ኮሺ ማዔ ባኣዚና ማዳያታቴ ፔኤኮ ሽምጋሢ ዓውሳንዳኔ፤ 28 ዒዚ ማዳ ማዳ ጉሪ ባኣዚ ማዔሢ ዔሪጋፓ ጎሞ ማዳያ ሃሺሢሮ ጎኔና ዒዚ ሽምገና ናንጋንዳኣፓዓቲም ሃይቃዓከ፤ 29 ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋንገቲ፡- « ጳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳ ማዳ ፒዜቲሞሴ፤ ጋዓኔ፤ ዓካሪ ታ ማዳ ፒዜቲሞያ ዒንሢም ማላ? ፒዜ ማዒባኣሢ ዒንሢኮ ሃንቴጾከ። »

30 « ሃሢ ታኣኒ ጳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ጋዒሢ ሃያከ፤ ፔቴ ፔቴሢ ታኣኒ ዒንሢኮ ፑርቶ ማዳሮ ማቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዩያሮ ዒንሢ ማዳ ፑርቶ ማዳፓ ማዕቀቴ፤ ጎሞ ዒንሢኮ ቡኡጸሞቴ! ያዲ ማዒባኣያታቴ ጎሞ ዒንሢኮ ዒንሢ ባይዘንዳኔ። 31 ዒንሢ ቢያሢ ዒንሢኮ ፑርቶ ማዳይዳፓ ዴማዲ ዓከ ዓያናና ዓከ ዒናኣ ዓኣያ ማዕቀቴ፤ ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓይጋ ሃይቃይ? 32 ታኣኒ ያኣኒያ ሃይቃንዳጉዲ ኮዑሞሴ፤ ዩያሮ ዒንሢ ቢያሢ ዒንሢኮ ጎማፓ ማዒጋፓ ሽምገና ናንጉሞቴ » ሃያ ኬኤዘሢ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳከ። »

19

ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ቃዮና ቃዩ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ሂዘ ጌሩ ታ ቃያንዳጉዲ ታኣም ኬኤዘኔ፡-
2 ዒንዳ ኔኤኮ ዘቦ ባኣካ ዋዚጉዴ ዘቢዳይ!

ሃገሩ ዓቃ ዓደ ዘቦ ባኣካ ዒዛ ያቶርቂ
 ናኣቶ ፔኤኮ ዲቹኔ፤
 3 ዒዛኮ ናኣቶ ባኣካፕ ፔቲ ዛገ ዒዛ ዲቹኔ፤
 ዒዚያ ደዲ ዘቢ ማዕኔ፤
 ከሞዋ ዓሪ፡ ዓሲ ሙዒሂያ ዓርቄኔ።
 4 ዳራ ዒዛ ዑፃ ዒላቴኔ፤
 ዔያታ ቦኣኮ ዔቶይዳ ዒ ዓዲንቴኔ፤
 ዓንገ ከሬና ሲኢዶ ዒዛኮ ዑሪ
 ጎቹ ጎቹ ገብፃ ዓጮ ዔኪ ዒዛ ዔያታ ዓኣዳኔ።
 5 ዒዛኮ ዒንዳ ማለፃ ዒዛኮ ገኢገባኣሂ ዛገ
 ሃገ ማዓ ዋዛ ቲቃፃ
 ናኣቶይዳፕ ባጋሂ ዔኪ ዛገ ዲቹሂና ደዲ ዘቢ ማሂ
 ከሴኔ።
 6 ዒዚያ ማሌ ዘቦና ዋላ ሃንተሂ ዓርቄኔ፤
 ደዲ ዘቢያ ማሊ ከሞዋ ዔሪኔ፤
 ዓሲ ሙዒሂያ ዓርቄኔ።
 7 ዔያቶኮ ዒዚ ዋርዲዮ ሻሄኔ፤
 ካታሞዋ ዔያቶኮ ዒዚ ደይሴኔ፤
 ዒዚ ጉዳ ዋደና ሳፖንታ ዒኢካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ
 ካራ ባይዘኔ።
 8 ማሌ ዳራ ቢያ ዒዛ ዑፃ ዔቄኔ፤
 ቢያሂ ፔ ቤዛፕ ቤዛፕ ሙከኔ፤
 ዔያቶኮ ሮኦጮ ማላ ፒራሂ ሱዞዋ ዓገኔ፤
 ዔያቶኮ ዔቶይዳ ዒዚ ዓዲንቴኔ፤
 9 ሲኢዶ ዒዛኮ ዓንገ ከሬና ዓርቄ ዓንገ ዲሂ ጋርሲ
 ገልዘኔ፤
 ባብሎኔ ካኣቲ ኮራኣ ዔኪ ዓኣዳኔ፤
 ላሚ ዑኡዛ ዒዛኮ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ገሜርይዳ
 ዋይዘንቴዋጉዲ
 ቱኡሲ ማኣሪ ዔያታ ዒዛ ገልዘኔ።
 10 ዒንዳ ኔኤኮ ዋሂሂ ዓቹዳ ቱኪንቴ ዋይኔ ሚሂጉዲከ፤
 ዋኣቶኮ ሚርጉማፕ ዔቄና
 ካኣፒንታ ዓኣፒያ ኩሜ ዋይኔ ሚሂ ማዕኔ።
 11 ካኣፕ ዒዛኮ ደዲ ማዕሂር
 ካኣቶ ማዒ ዋይሂያ ዒኢፕ ከሰካንዳያ ሄላንዳኣና
 ዑጉኔ፤
 ዩይ ዋይና ዲሞ ገዔ ዳኤላፕ ዑሃ ባሼ ዳኤፔኔ፤
 ያደሱማ ሚርገ ካኣፕና ዋላ ዳገ ገዒ ጴዳኔ።
 12 ጋዓንቴ ዳጋና ፃጳፕ ቱገንቴ ሳዓ ለካ ከኤሪንቴኔ፤
 ዓሲ ናንጉዋ ደውላፕ ዔቃ፡ ዓባ ከሰካ ባንፃ ገርባራ ዩያ
 ማላዘኔ፤
 ዩያር ዓኣፕ ዲኢኔ፤
 ደዲ ማዕ ካኣፕኣ ማሌኔ፤
 ታሚያ ዩያ ሙዕኔ።
 13 ሃሂ ጋዓንቴ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ
 ዋኣፃባኣ ማሌ ሳዓ ቱኪንቴኔ።
 14 ዩያ ዋይናኮ ፃጳፕ ታሚ ከሰከኔ፤
 ካኣፕንታ ዓኣፕዋ ቢያ ታማ ሙዕኔ፤
 ካኣፕ ማይ ላሚ ደዲ ማዓባከ፤
 ካኣቶ ማዒ ዋይሂያ ዳንዳዑዋሴ፤
 ዓካሪ ማሂ ማሂ ቃዩንታንዳ ቃያሂ ዩያከ፤
 ዩይያ ዩኤፒሞ ማዓንዳያከ።

20

ዋይዘ ዒፃ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ

1 ኦኡኒ ዓጮፕ ዲዒንቴንቴ ላንካሳ ሌያና ደንጋሳ
 ዓገሮኮ ታጳሳ ከሎይዳ ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ሱኡጎይዳፕ

ፔቲ ፔቲ ዓሲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ማለፃ ዋዘምታቶ ታና
 ያኦጮኒ ታ ኮይላ ሙከ ዳዔኔ። 2 ዒማና ናንገና ናንጋ
 ጎዳ ሂዚ ታኣም ገዔኔ። 3 «ዓሲ ናዓሂዮ! ታኣኒ ዳኤፖ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ሃያ ዓሰም ሂዚ ገዒ ከኤዘ፤
 «ዒንሂ ታማሊያ ዔሪ፤ ሙከያ? ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታ
 ሱንፃና ጮኣቃኔ! ዓይጎ ባኣዚያ ዒንሂ ታና ያኦጮንዳጉዲ
 ታ ኮዑዋሴ፤ ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃያ ጋዓኔ።»
 4 «ዓሲ ናዓሂዮ! ሃያ ዓሰም ኔኤኒ ዋጋኒ ኮዓ?
 ያዲ ማዕያታቲ ዔያቶኮ ዓደንሂ ማዳ ሻኣካ ባኮ
 ዔያታ ዔራንዳጉዲ ዔያቶም ከኤዘ። 5 ሂዚ ዔያቶም
 ገዔ፤ ዳኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ። ታኣኒ
 ዒሰራዔኤሌ ደኣሬ ዋደና ያይቆኦ ከርፆም ገብፃ
 ዓጮይዳ ታና ታ ዔርዚ ዔያቶም ጮኣቄኔ፤ ዔያቶም ታኣኒ
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሂኮ ያኣዛሂከ» ገዔኔ። 6 ገብፃ
 ዓጮፕ ታ ዔያቶ ከሴኔ፤ ዔያቶም ታኣኒ ደኣሬ ዓጮላ
 ዔኤሲና ዲኢቄና ኩሜያከ፤ ዩና ዓጮላ ዓጮይዳፕ ቢያ
 ባሼ ማሊከ፤ ዩና ዓጮሎ ታ ዔያቶ ገልዘኒከ ዒማና
 ታ ዔያቶም ጮኣቄሂ። 7 ዩና ዋደና ሂዚ ታ ዔያቶም
 ገዔኔ። «ዒንሂ ፔቲ ፔቲሂ ዒንሂኮ ቤርታ ገሂ ዛጋ
 ሻኣካ ማሌ ያኦዞ ማላቶ ሺኢሺ ባይዞዋቴ፤ ገብፃ ዓጮ
 ያኦዞ ካኣሽኪ ዒንሂና ዒኢሲፖቴ፤ ሃያ ከኤዘሂ ታና
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሂኮ ያኣዛሂከ» ገዔኔ። 8 ጋዓንቴ
 ዔያታ ዋይዘ ዒፃ ማዓንዳኣፕዓቲም ታ ጋዓሂ ዋይዘኒ
 ናሽከባኣሴ፤ ዓኣፕ ዔያቶኮ ዛጋ ሻኣካ ማሌ ያኦዞ ማላቶ
 ዔያታ ሺኢሺ ባይዘባኣሴ፤ ገንሂ ሃሂ ገብፃ ዓጮ ዓሳ
 ካኣሽካ ያኦዞ ካኣሽኪዋ ሃሽባኣሴ፤ ዩያር ታኣኒ ዔያታ
 ገብፃ ዓጮይዳ ዓኣ ጎይሂ ዓኣንቴዳጎ ዔያቶ ዑፃ ከይሳኒ
 ማሌያከ። 9 ጋዓንቴ ዔያቶና ናንጋ ማሌ ዳራ ዛጋንቴ ታኣኒ
 ዔያቶ ገብፃ ዓጮፕ ከሳንዳሂ ዔያቶም ጮኣቄኔ፤ ሱንፃ
 ታኣኮ ቶኦቹንቴዋጉዲ ታ ሱንፃ ቦንቸር ገዒ ታ ዳጎ ዔያቶ
 ዑፃ ከይሴያ ሃሽኔ።
 10 «ዩያር ገብፃ ዓጮፕ ታ ዔያቶ ዔኪ ዓሳ ናንጉዋ
 ዳውሎ ሙከኔ፤ 11 ዓይሂንታ ዓሲ ቢያ ሸምፔና ናንጋኒ
 ዳንዳዓንዳ፡ ታኣኮ ዋጎ ታ ዔያቶም ዒንገኔ፤ ዳምቦዋ
 ታ ዔያቶ ዔርዘኔ። 12 ዔያቶ ታኣም ደማሳሂ ታና
 ማዕሂ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ታኣኮ ሃውሾ ከሎ ቦንቸፃ
 ታኣና ዔያቶና ባኣካ ማላታ ማዓንዳጉዲ ታ ማዳኔ።
 13 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ
 ዓኣፃ ታኣም ዋይዘ ዒፃ፤ ዓይሂንታያ ማዕሂም ቢያ
 ሸምፔ ዒንጋያ ማዕ ታኣኮ ዋጎንታ ዳምቦንታ ዒፃ፡ ዔያታ
 ሃሽኔ፤ ታኣኮ ሃውሾ ከሎዋ ዔያታ ዒኢሴኔ፤ ዩያ ዓሲ
 ናንጉዋ ደውሎይዳ ታኣኮ ዳጎ ታ ዔያቶ ዑፃ ከይሴ
 ባይዘኒ ማሌያከ፤ 14 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣኒ
 ገብፃ ዓጮፕ ከሳኣና ታና ዛገ ማሌ ዳር ቤርታ ሱንፃ
 ታኣኮ ቶኦቹንቴዋጉዲ ዩያ ቢያ ታኣኒ ማዲባኣሴ። 15 ሃሂ
 ገንሂ «ዔጮይዳፕ ቢያ ኮሺ ማዕዞ፡ ዔኤዞና ዲኢቆና
 ኩሜ ሳዔሎ ታ ዒንሂም ዒንጋንዳኔ» ገዒ ታ ዔያቶም
 ጮኣቄኔ፤ ዩካፕ ዔያታ ዓሲ ናንጉዋ ደውላ ዓኣንቴ ዩና
 ዓጮሎ ታ ዔያቶ ገልዘንዲዋኣሂ ጋፒሲ ታ ዔያቶም
 ከኤዘኔ። 16 ዩያ ታ ማዳሂ ዒና ዔያቶኮ ማሌ ያኦዞ ባንሂ
 ዓኣዳ፡ ታኣኮ ዋጎና ዳምቦና ዒፃ ሃሽሂርንታ ሃውሾ
 ከሎዋ ዒኢሴሂርከ።»

17 ዩይ ያዲ ማዕንቴያ ታ ዔያቶም ሚጨንቴሂር
 ዔያቶ ታ ባይዘባኣሴ፤ ዓሳ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ታ
 ዔያቶ ጋፒሲባኣሴ። 18 ዔያቶኮ ናኣቶም ሂዚ ገዒ
 ታ ከኤዘኔ። «ዒንሂኮ ቤርታኣ ዓደንሂ ከሴ ዋጎና

20:6 20:6 ከሲ. ማፃ 6:2-8። 20:11 20:11 ሌዊ. ዓከ 18:5። 20:12 20:12 ከሲ. ማፃ 31:13-17።

ናገረገጥቴ፤ ዔያቶኮ ደምቦና ዓኣዲፖቴ፤ ገንሣ ሃሣ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ጾኦዘናኣ ዒኣቲፖቴ፤ 19 ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንሣኒኮ ጾኦዘኒ፤ ደምቦ ታኣሲ ካፑዋቴ፤ ታኣኒ ዋጎማኣ ዛገ ዓይሣንቴዋቴ። 20 ታኣኒ ዒንሣና ዋላ ጫኣቄ ጫኣቄዋኮ ማለታ ዒንሣም ማዓንዳጉዲ፤ ገንሣ ሃሣ ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንሣኒኮ ጾኦዘኒ ታሣ ዒንሣም ጸቂሣንዳጉዲ ሃውሾ ኬሎ ታኣም ዲማዴ ኬሊ ማሁዋቴ።

21 «ጋዓንቴ ናኣታ ዔያቶኮ ታኣም ዋይዘ ዒጻኔ፤ ማዲ ኩንሣሣም ቢያ ሸምፔ ዒንጋ ዋጎዋ ዒጻ ዔያታ ሃሸኔ፤ ታኣኒ ዋጎ ዔያታ ካፒባኣሴ፤ ታኣኒ ሃውሾ ኬሎዋ ዔያታ ዒኣሴኔ፤ ዬያ ዓሳ ናገጉዋ ደውሎይዳ ዔያታ ዓኣንቴ ታኣኒ ደጎ ዋልቆ ዔያቶ ዑፃ ኬይሲ ቢያሣ ሳይዘኒ ታ ማሌዎኔ፤ 22 ጋዓንቴ ታ ዔያቶ ገብፃ ዓጫፓ ኬሴሣ ዛገ ማሌ ዳር ቤርታ ሱንፃ ታኣኒ ቶኦቲንቴዋጉዲ ዬያ ታኣኒ ማዲባኣሴ። 23 ዲማ ዲማ ማሌ ዓጫ ዳር ባኣካ ታ ዔያቶ ዜርቃንዳያ ማዔሣ ሃገ ዬያ ዓሳ ናገጉዋ ደውሎይዳ ዓኣንቴ ታ ዔያቶ ጫኣቄ ኬኤዘኔ። 24 ዬያ ታኣኒ ማዲሣ ዔያታ ታ ዋጎኮ ዑሣ ዓኣዴሣ፤ ታኣኒ ደምቦና ዔያታ ዓኣዲባኣሣ፤ ሃውሾ ኬሎ ዒኣሴሣ፤ ታ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሣ ካኣሽካ ጾኦዘኒ ዔያታ ካኣሽኩሣ።

25 «ዩካፓ ታ ዔያቶም ኮሺ ማዒባኣ ዋጌና ማዲ ዔያታ ኩንሣ ሸምፔና ናገጋኒ ዳንዳዑዋ ደምቤያ ዒንገኔ። 26 ዔያታ ፔኤኮ ቶይዳ ናኣቶ ዒንጎ ዒንገሣ ማሣ ፔ ጾኦዘም ሸኢሸሣና ፔና ዒኣሳንዳጉዲ ታ ዔያቶ ሃሸኔ፤ ዬያ ታኣኒ ማዲሣ ዔያቶ ሳይዘኒና ማቶ ዔያቶይዳ ዓጋሣ ታና፤ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔሣ ዔያታ ዔራንዳጉዲ።

27 «ዓካሪ ዓሲ ናዓሣዮ! ታኣኒ ዴኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ጋዓሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ኬኤዘ፤ ዔያቶኮ ዓደንሣ ታና ሃሸዎና ቶኦቲ። 28 ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋኒ ጫኣቄ ዓጫሎ ዔኪ ታ ዔያቶ ሙኩኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ዔያታ ዴጌ ገጫርንታ ዒላዝ ዋርቂ ዓኣ ማዎዋ ዴንቄ ዋደና ቢያ ዒኣኣካ ዒንጎ ዒንገሣ ማሌ ጾኦዘም ሸኢሸኔ፤ ማቶ ዒንጎ ዒንገዎ፤ ሳውማ ኮሽካ ዑንጃ ዒንገዎንታ ዑተ ዒንገዎንታ ዬያ ጾኦዘም ሸኢሸዎና ዔያታ ታና ዳጋሴ፤ 29 ታኣኒ ዔያቶ ሃይ ዒንሣ ዓኣዳ ዴጌ ቤዛ ዓይጎዳ? ጌዒ ጾኦዘኔ፤ ዬይ ቤዛ ሃኖ ሂላንዳኣና «ዴጌ ቤዛ ጌይንታ።» 30 ሃሣያ ታኣኒ ዴኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ጋዓሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዘ ጌዔ፡- «ዒንሣኒኮ ዓደንሣጉዲ ዒንሣ ዓይጋ ዒኣታይ? ሻኣካ ማሌ ጾኦዘ ካኣሽኩሣና ዓይጋ ዒንሣ ዳሲንታይ? 31 ሃይሾ ሃኖዋ ዒንሣ ዬያጉዳ ዒንገዎ ሸኢሸ ጎይሣኔ፤ ናኣቶ ዒንሣኒኮ ዒንሣ ታምና ማቶ ዒንጎ ዒንገሣ ማሣ ሸኢሸሣና ዬያ ማና ካኣሽኮ ጾኦዘ ካኣሽኩ ዒንሣ ዒኣታይ፤ ዬያ ቢያ ዒንሣ ማዴሰካፓ ዒንሣ ሃይ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታ ማሊፃ ዓይጎ ማዔያታቴ ጾኦዘኒ ሙሙካኔ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ታ ሱንፃና ጫኣቃ፤ ዓይጎዋ ዒንሣ ታና ጾኦዘንዳጉዲ ታ ኮዑዋሴ! 32 ዓዳ ማሌ ዳርጉዲ፤ ማዎና ሸጫናም ዘገ ካኣሽካ ማሌ ዓጫ ናገጋ ዳርጉዲ ማዓኒ ማሊ ዒንሣ ቱኬኔ፤ ጋዓንቴ ዬይ ፔቴታዎ ማዓኒ ዳንዳዑዋሴ።»

ጾኦዘኮ ሻርሺዎንታ ጎሞዋ ዓቶም ጌዒያ

33 ዴኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ታ ሱንፃና ጫኣቃ፤ ታኣኒ ቢታንቶ ታ ዳዋ፤ ዋልቆዋ ፔጋሲ፤ ዳጎ ታኣሲ ዒንሣዳ ኬይሲ ዒንሣኒኮ ታ ካኣቲ ማዓንዳ። 34 ዒንሣ ከርቂንቴ ዓጫና ማሌ ዳርና

ባኣካፓ ታኣኒ ዒንሣ ቡኩሳንዳኔ፤ ታ ዒንሣ ቡኩሳንዳሣያ ታኣኒ ቢታንቶ ዳዋ፤ ዋልቆ ፔጋሲ፤ ዒንሣዳ ታኣኒ ዳጎዋ ኬይሲሣና። 35 «ሚሌ ዳር ደውሎ» ጌይንታ ሳዔሎ ዔኪ ታ ዒንሣ ዬዓንዳኔ፤ ዒኣካ ዓኣፓ ዒንሣኒኮ ዛጋንቴ ታ ዒንሣዳ ዋጋንዳኔ፤ 36 ገብፃ ዓጫኮ ዓሳ ናገጉዋ ደውሎይዳ ዒንሣኒኮ ዓደንሣ ዑፃ ታ ማቶ ዓጌሣጉዲ ዒንሣዳኣ ታ ዓጋንዳኔ፤» ሃያ ኬኤዘሣ ታና ዴኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ።

37 «ታ ቢታንቶ ዳማ ታ ዒንሣ ማሃንዳኔ፤ ታኣኒ ዒንሣና ዋላ ጫኣቄ ጫኣቄዋ ባንሣያ ዋልቆና ታ ዒንሣ ዔኪ ዬዓንዳኔ። 38 ዋይዘ ዒፃ ዓሰንታ ጎሞ ዓሰዋ ዒንሣ ባኣካፓ ታ ሳይዘንዳኔ፤ ሃሣ ዔያታ ናገጋ ዓጫይዳፓ ታ ዔያቶ ኬሳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዒሰራዔኤሌ ዓጫ ገንሣ ፔቴታዎ ማዒንዳዋሴ፤ ዬይ ያዲ ማዓኣና ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔሣ ዒንሣ ዔራንዳኔ።»

39 ዒሰራዔኤሌ ዳሪዮቴ! ዴኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንሣ ዛሎ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ሃሣ ማዔያታቴያ ሃጋ ዒንሣ ታኣም ዋይዘዎያ ማዔቴ ፔቴ ፔቴሣ ዓኣዲ ዒንሣኒኮ ማሌ ጾኦዘ ካኣሽኩዋቴ! ታኣኒ ዲማዴ ሱንፃ ጋዓንቴ ሃካፓ ሴካ ዒንሣኒኮ ማሌ ጾኦዘና ዒንጎ ዒንገዎና ዒንሣ ዒኣሳንዳጉዲ ታ ኮዑዋሴ፤ 40 ጋዓንቴ ታኣኒ ዴኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ «ዬና ዓጫሎይዳ ዓኣ ታኣም ዲማዴ ዴካ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ታና ካኣሽካንዳኔ» ታ ጋዓኔ፤ ዒኣካ ታ ዔያቶ ዔካንዳኔ፤ ዒንሣኒኮ ደኦሪንቴያ ማዔ ዒንገዎንታ ታኣም ዲማዴ ማሃ ዒንገዎዋ ዒኣካ ታ ዒንሣኒኮ ኮዓ። 41 ዒንሣ ከርቂንቴ ዓኣ ማሌ ዳር ባኣካፓ ታኣኒ ዒንሣ ኬሲ ቡኩሳ ዋደና ቃራ ሳውቃ ዑንጃጉዲ ታ ዒንሣ ዔካንዳኔ፤ ማሌ ዳር ዛጋንቴ ዒንሣ ባኣካ ታኣኒ ዲማዴያ ማዒያ ታ ፔጋሳንዳኔ። 42 ዒንሣኒኮ ቤርታኣ ዓደንሣም ዒንጋኒ ታ ጫኣቄ ዒሰራዔኤሌ ዓጫ ማሣ ታ ዒንሣ ዔኪ ሙካ ዋደና ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔሣ ዒንሣ ዔራንዳኔ። 43 ዬይ ያዲ ማዓኣና ዒንሣ ማዴ ቦርሳ ባኩና ዒንሣ ዋማይዲ ዒንሣ ዒኣሴቴያ ዬና ቤዘይዳ ዒንሣ ጸቂሣንዳኔ፤ ዒንሣ ማዴ ፑርቶ ባኩ ዔራዎ ዒንሣና ዒንሣ ሻኣከንታንዳኔ። 44 ዒሰራዔኤሌ ዳሪዮቴ! «ዒንሣኒኮ ፑርቶ ሃንቴዎና ፑርቶ ማደናጉዲቴዋንቴ ታ ሱንፃ ቦንቸር ዒንሣም ታኣኒ ማዴ ማዴ ዒንሣ ዛጋዎ ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔሣ ዒንሣ ዔራንዳኔ።»

ዴኤሎ ዛሎ ዓጫ ዓገንታንዳ ታሚ

45 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሂዘ ጌዒ ታኣም ኬኤዘኔ፡- 46 «ዓሲ ናዓሣዮ! ኔኤኮ ዓኣፓ ካር ዴኤሎ ዛሎ ዓጫ ባንሣ ማሃጋፓ ጾኦዘ ማሊሣ ኬኤዘ፤ ዴኤሎ ባንፃ ዓኣ ካኖም ኬኤዘ። 47 ዬያ ዴኤሎ ባንፃ ካኖም ታኣኒ ዴኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳ ጋዓ ባኩ «ዋይዘ» ጌዒ ኬኤዘ፤ ሂንዳ ዛገ! ሃሣ ታኣኒ ኔ ገዳ ታሚ ዓገሣዳኔ፤ ዬይ ታማ ዓኣዔሣ ማዔያታቴያ ማሎ ጎዑዋዎ ማዎ ቢያ ሙዓንዳኔ፤ ዬያ ዋዲኒ ዳንዳዓንዳ ዓሲያ ባኣሴ፤ ዓጫኮ ዴኤሎ ባንፃፓ ዴንዲ ኬይ ባንፃ ሂላንዳኣና፤ ዴንቄ ባኩ ቢያ ሙዓንዳኔ። 48 ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዴኤሎ ባንፃ ዓጫ ካኖይዳ ታም ዓጌሣና ጾኣኒያ ዬያ ዋዲኒ ዳንዳዑያ ማዔሣ ቢያሣ ዛጋንዳኔ።»

49 ጋዓንቴ ታኣኒ ዒማና፡- «ዴኤፖ ናገረና ናገጋ ጎዳሣዮ! ዓሳ ቢያ ታና፡- «ዒዘ ዔኪ ኬኤዘ ዔርዘኣና ኮኣከንሣና ሌሊ ኬኤዘ» ጌዒ ጉንዲማኔ፤ ታ ዋዎይታንዳይ?» ጌዔ።

21

ዩራሳላሜይ ዓገንታንዳ ሜቶ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ታአም ሂዘ ጌዔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሢዮ! ዓአፖ ኔኤኮ ዩራሳላሜ ባንሢ ማሂጋፓ ዒዘኮ ዲማዴ ቤዘና ዒሰራዔኤሌ ዓጮናም ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዜ።

3 ዒዘም ሂዘ ጌዔ፡- ታኣኒ ኔና ባይዘኒ ዔቄኔ፤ ጩንቾ ዓፓሮ ጎንጎናፓ ቱጊ ጎሞሲንታ ዲሎንታ ዓይሱዋዖኔ ባአካፓ ዋዲ ታ ባይዘንዳ። 4 ኔ ባአካፓ ጎሞሲንታ ዲሎንታ ዋዲ ባይዘኒ ዓጮኮ ደኦሎ ዛላፓ ዴንዲ ኬዶ ሄላንዳኣና ዓአ ዓሶ ቢያይዳ ታኣኮ ፖፖዓ ጩንቾ ዓፓሮ ጎንጎናፓ ቱጊንታንዳ።

5 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ጩንቾ ዓፓሮ ታኣሲ ቱጊሢና ጎንጎናይዳ ማሂ ታ ደቂንዱዋሢ ዓሲ ቢያ ዔራንዳ።»

6 «ዩያሮ ዔያቶኮ ቤርታ ዒና ዱጲ ሚርጌና ያዩ ዚኣሊንቱ! ዓሲ ናዓሢዮ! ሜታዲ ጎኦሽንቱ ዑኡሲ ኬሴ!» 7 «ኔኤኒ ዓይጋ ዚኣሊንታይ?» ጌይ ኔና ዓያታ ያኦጩያታ፡- «ዋይዚንታንዳ ፑርቶ ሃይሶርኬ» ኔ ጋዓንዳ፤ «ዩያ ፑርቶ ሃይሶና ዓሲኮ ቢያ ዒና ዋአፃንዳ፤ ኩቹያ ቢያ ደጫንዳ፤ ጫርሹዋ ቢያ ባይቃንዳ፤ ዋልቄ ቢያ ዓዳ ዋአሢጉዲ ማዓንዳ፤ ሃይሾ ዩይ ሃይሳ ሙኪ ሙኪኬ፤ ጎኔና ማዲንቱ ኩማንዳ።» ጋዓኔ፡ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሢ።

8 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ታአም ጌዔ፡- 9 «ዓሲ ናዓሢዮ! ያኦሲ ማሊያ ኬኤዜ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዴሮም ኬኤዜ፤ ጩንቾ ዓፓሮ! ዋርቄ፡ ዑጮና ጩንቾ ዓፓሮ!

10 ዩይ ዓሲ ዋዲን ዋርቁንቱ፤ ዓዳ ዜኤሊንሢጉዲ ፖፖዓያ ማዒ ዑጩንቱ፤ ዴራ ታኣኮ ዔያቶም ኬኤዚንቱ ላቲያና ዓገንታንዳ ሜቶ ቢያ ቦሃሢሮ ሃካፓ ሴካ ዋዛ ባአሴ።

11 ጩንቾ ዓፓሮ ዑጩንቱ ኩጫ ዓርቃንዳጉዲ ዋዲሢም ዒንገንቱ፤ ዩይ ዓፓሮ ዋርቄ፡ ዑጩንቱ ገኣገንቱ።

12 ዓሲ ናዓሢዮ! ያዩሢና ዒላቲ፤ ሃይ ጩንቾ ዓፓሮ ገኣገሢ ታኣኮ ዴርንታ ዔያቶ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎንታ ዋዲ ባይዘኒኬ፤

ዔያታ ሃንጎ ታኣኮ ዴርና ዋላ ዋዲንታንዳ፤ ዩያሮ ያዩሢና ዴዶ ኔኤኮ ባዔ።

13 ታኣኮ ዴራ ዋይታቲያ ታ ዛጋንዳ፤ ጎሞ ቡኡዲያ ዔያታ ዒዳያታቲ ዩይ ቢያ ዔያቶ ሄላንዳ፤ ታኣኒ፡ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዜ።»

14 «ሃሢያ ዓሲ ናዓሢዮ! ያኦሲ ማሊያ ኬኤዜ፤ ኩጮና ቤኤዚንቱ፤ ጩንቾ ዓፓሮሢ ላሚ ላሚ ሺሪ ዋዲያ፡ ዲቃሢ ካራ ባይዘናና ቲቲቃያኬ፤ 15 ዴራ ታኣኮ ዒጊቹምይዳ ጌሊ ዴቁንቱ ሎኦማንዳ፤ ዓዳ ዜኤሊንሢጉዲ ዔኤቲ ፖዓ፡ ዋዲንደ ገኣገ ጩንቾ ዓፓሮ ዔያቶኮ ካራ ካራ ታ ጌሃኔ።

16 ኔኤኒ ዓጩ ጩንቾ ዓፓሮሢዮ! ዓጩ ዛላ ማዔ ሚዛቆና ሻውሎ ባንዶና ቢያ ቲቲቁ! 17 ታኣኒያ ታ ኩጮና ቤኤዚንታንዳ፤ ዩካፓ ታኣኮ ዲጋ ሺማንዳ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዜ።»

ባብሎኔ ካኣቲኮ ጩንቾ ዓፓሮ

18 ናንገና ናንገ ጎዳ ታአም ሂዘ ጌዔ ኬኤዜ፡-

19 «ዓሲ ናዓሢዮ! ባብሎኔ ካኣቲ ፔኤኮ ጩንቾ ዔኪ ሙካንዳ ላምዖ ጎይዖንሢዳ ማላታ ጌሃ፤ ዩንሢ ጎይዖንሢ ዔቃሢ ፔቲ ዓጩዳፓኬ፤ ላምዖ ጎይዖ ዋላ ካኣማ ካርይዳ ካታም ባንሢ ዳዋ ማላቶ ደቄ። 20 ዩያ ያሎ ያላ ዓሶም ዓምኔ ካታም ራኣባ ጎዶዞ ባንሢ ዔኪ ዓኣዲ ጎይዖይዳ፡ ገንሢ ሃሃ ዩሁዳኮ ኬልቄ ዲርቁንቲ ካታም ዩራሳላሜ ባንሢ ዔኪ ዓኣዲ ባንዶይዳ ዳዋ ማላቶ ጌሃ። 21 ባብሎኔ ዓጩ ካኣቲ ዒማና ጎይዖ ዋላ ካኣሚ ሺራ ካርኮ ኮይላ ዔቃንዳ፤ ዩካፓ ዎና ባንዶና ዓኣዲ ኮይላቲያ ዔራኒ ሂኢኩ ፔኤኮ ዲካንዳ፤ ፔኤኮ ካኣሽኮ ያኦዞም ያኦጫንዳ፤ ዒንገሢ ማሂ ሹኪንቲ ቆልሞኮም ሩቁንቶ ዔኪ ዒዚ ዋርቃንዳ። 22 ዩካፓ ሚዛቆ ኩጫ ዒዘኮ «ዩራሳላሜ!» ጌዔ ያኣፖና ባአዚ ጊዳ ዓኣ ሂኢሺ ዓርቃንዳ፤ ዒዚ ኬኤሎ ዲያ ጫርጊ ደይሶንዶ ዴኤፖ ኩርኩር ገኣገሻንዳጉዲ፡ ያልዘም ዔቀሳ ዒላቲ ዒላታንዳጉዲ፡ ኬኤሎ ዲያ ጫርጊ ደይሶንዶ ዴኤፖ ኩርኩር ካታም ጌሎ ካር ባንሢ ደጩሳንዳጉዲ፡

ዓጩ ኩላንዳጉዲና ማንጎንዶ ዋርዲዮ ኮሻንዳጉዲ ዒዘም ኬኤዛንዳ። 23 ዩራሳላሜ ዴራ ባብሎኔ ካኣቲም ጉሙርቁንታያ ማዓኒ ጫኣቁሢሮ ዓይጎ ዓሲያ ዩያጉዴ ባአዚ ማዲንታንዳ፤ ጌይ ማላባኣሴ፤ ባብሎኔ ካኣቲ ዲዒ ዔያቶ ዔካ ዋዲና ጋዓንቲ ጎሞ ዔያቶሲ ዔያቶም ዒ ጸቆሃንዳ። 24 ዓካሪ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፤ ጎሞ ዒንሢኮ ፔጋዲ ዔርቲ፤ ዒንሢ ዲቢንቲያ ማዔሢ ዓሲ ዒንሢ ቢያ ዔዔራ፤ ዒንሢ ማዳ ማዳና ቢያ ጎሞ ዓሲ ማዒያ ዒንሢ ዔርዛኬ፤ ዩያሮ ዲዒንቲ ዒንሢ ዔውታንዳ።

25 «ኔኤኒ ፑርቱምና ዒኣቲሢና ኩሜ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጋሃ! ጋፒንሢ ኔኤኒ ሜቶ ዔካንዳ ኬሊ ሃኣዘጌ ዑኬ። 26 ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዜ፤ ኔኤኮ ቶኣካ ዓገንቲ ዓኣ ቦንቾሮ ዓጎ ባኮ ዔኬ! ቶኣካ ኔኤኒ ማሪ ባኮ ሱሌ! ዔባ ዓኣ ጎይዖም ዴዓዓኬ፤ ሂርኬ ዓኣ ዓሶ ቢታንቶ ዒንጊ ዴገሴ፤ ሃሢ ዋይሃያ ማዔ ዓሶም ኬይሴ! 27 ባይሲንታ! ባይሲንታ! ሂዮ ጎኔና ካታሜሎ ታ ባይዘንዳ፤ ጋዓንቲ ካታሜሎይዳ ሜታሢ ዓጋንዳጉዲ ታ ደኡሪሢ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ዩይ ማዓዓኬ፤ ዒማና ዩያም ዓኣሢ ታኣኒ ዒዞ ዒንጋንዳ።»

26 ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዜ፤ ኔኤኮ ቶኣካ ዓገንቲ ዓኣ ቦንቾሮ ዓጎ ባኮ ዔኬ! ቶኣካ ኔኤኒ ማሪ ባኮ ሱሌ! ዔባ ዓኣ ጎይዖም ዴዓዓኬ፤ ሂርኬ ዓኣ ዓሶ ቢታንቶ ዒንጊ ዴገሴ፤ ሃሢ ዋይሃያ ማዔ ዓሶም ኬይሴ! 27 ባይሲንታ! ባይሲንታ! ሂዮ ጎኔና ካታሜሎ ታ ባይዘንዳ፤ ጋዓንቲ ካታሜሎይዳ ሜታሢ ዓጋንዳጉዲ ታ ደኡሪሢ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ዩይ ማዓዓኬ፤ ዒማና ዩያም ዓኣሢ ታኣኒ ዒዞ ዒንጋንዳ።»

27 ባይሲንታ! ባይሲንታ! ሂዮ ጎኔና ካታሜሎ ታ ባይዘንዳ፤ ጋዓንቲ ካታሜሎይዳ ሜታሢ ዓጋንዳጉዲ ታ ደኡሪሢ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ዩይ ማዓዓኬ፤ ዒማና ዩያም ዓኣሢ ታኣኒ ዒዞ ዒንጋንዳ።»

28 «ዓሲ ናዓሢዮ! ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዜ፤ ዓሞኦኔ ዓሶንታ ዔያታ ጫሽካ ጫኩ ዛሎ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ሂዘ ጌዔ ዔያቶም ኬኤዜ፤

«ባባይዛ ጩንቾ ዓፓሮ ገኣገንቱ፤ ዋዲና ዋዲ ባይዘኒ ዓዳ ዜኤሊንሢጉዲ ዔኤቲሢሮ ዑጩንቱ!»

29 ያኦሲ ዳቄም ዒንሢ ዛጋኔ ጋዓ ባካ ሉኡዙኬ፤ ዒንሢ ኬኤዛ ሎንሃኣ ሉኡዙኬ፤ ዒንሢ ፑርቱምንታ ዒኣቲሢያ ኩሜ ዓሲኬ፤ ጋፒንሢ ዒንሢ ሜቶ ዔካንዳ ኬሊ ዑኬ፤ ዒንሢኮ ቆርጫ ጩንቾ ዓፓሮና ቲቁንታኒ ገኣገኔ።

30 « ጩንቾ ዓፓሮ ጎንጎናይዳ ዳኩዋቲ! ዒንሢ ማከንቲ ቤዘይዳ፡ ዒንሢ ሸይንቲ ዓጩይዳ ታኣኒ ዒንሢዳ ሜቶ ዓጋንዳ፤ 31 ታ ዳጎኮ ዋልቃ ዓዳ ዔኤታ ታሚጉዲ ዒንሢ ዑፃ ኬዳንዳ፤ ዓሲ ሚጩንቱም ዋዋዳ ዓሲም ዓኣሢ ታ ዒንሢ ዒንጋንዳ፤ 32 ታሚና ሙይንቲ ዒንሢ ባይቃንዳ፤ ዒንሢኮ ሱጉፃኣ ዒንሢ ዓጩይዳ

31 ታ ዳጎኮ ዋልቃ ዓዳ ዔኤታ ታሚጉዲ ዒንሢ ዑፃ ኬዳንዳ፤ ዓሲ ሚጩንቱም ዋዋዳ ዓሲም ዓኣሢ ታ ዒንሢ ዒንጋንዳ፤ 32 ታሚና ሙይንቲ ዒንሢ ባይቃንዳ፤ ዒንሢኮ ሱጉፃኣ ዒንሢ ዓጩይዳ

32 ታሚና ሙይንቲ ዒንሢ ባይቃንዳ፤ ዒንሢኮ ሱጉፃኣ ዒንሢ ዓጩይዳ

ለአለንታንዳይ፤ ለሚ ዲንህ ጸቂህንዳ ዓሲያ ባአሴ » ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዜ።

22

ዩሩሳሌም ዳራ ማዳ ጎሞ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ታአም ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ።- 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዓሶ ዋዳ ዓሳ ኩሜ ካታሚሎም ዋጋኒ ኔኤኒ ገአገያ? ያዲ ማዕያታቲ ዒዛ ማዳ ሻአካ ባኮ ቢያ ፔጋሲ ዒዛም ኬኤዜ። 3 ካታሚሎም ታአኒ ዳኤግ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓሂ ያዲኬ፤ ኔኤኮ ጋርዕዳ ሚርጌ ዓሶ ኔ ዋዳሂር። ማሌ ያኦዞ ካአሽኪያና ኔና ኔ ዒኢሴሂር ኔ ባይቃንዳጉዲ ጌሂንጉቲ ዋዳ ዑኬ። 4 ኔኤኒ ዓሶ ዋዳያና ዳቢንቴያ ማዕይ፤ ኔኤኒ ኮሽ ማሌ ያኦዞ ካአሽኪያና ኔ ዒኢቲ፤ ዩያር ኔ ባይቃንዳ ዋዳ ዑኬ፤ ዩያ ኬሎ ዑካሴዛ ኔናኬ፤ ማሌ ዳራ ኔና ዓማላንዳንጉዲ። ሃሃ ዓጪ ቢያ ቶኦቲ ኔና ሚኢጫንዳጉዲ ታ ኔና ማዳሂ ዩያርከ። 5 ሱንግ ኔኤኮ ባይቄ። ዛላሂ ካታሚሎ! ሃኬንታ ዑኬያኦ ዓኦ ዓጪ ኔና ቶኦቲ ሚኢጫ። 6 ኔ ጋርዕዳ ዓኦ ዒሰራዔኤሌ ሱኡጋ ቢያ ፔኤኮ ዓኦ ቢታንቶና ዓሲ ዋዳ፤ 7 ኔ ጋርዕዳ ዓደንሂንታ ዒንደንሂንታ ቶኦቲንታ፤ ማሌ ዓጪ ዓሳ ሂርቁንጉ ዋርቃ፤ ዜኤር ዒንደንሂንታ ዜኤር ናኦቶንታም ጌኔ ባኦዚ ማዳንታ። 8 ታአም ዲማዳያ ማዕ ማሆ ዒንሂ ቦንቹዋሴ፤ ታአኮ ሃውሾ ኬሎዋ ዒንሂ ዒኢሴ። 9 ዒንሂዳገ ፔቴ ፔቴሂ ማሌ ዓሶ ዋዳሻኒ ለኡዙዋ ባኦዚ ኬኤዜ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሃሃ ማሌ ያኦዞም ሹኪንቴሂ ቢያ ሙዓ፤ ዛላ ገንሃ ዘኦሰካ ኮኦማ። 10 ዛላ ሃሃ ፔኤኮ ዒንደ ለጎንሂና ላሂ ፔ ዓደኮ ሻአሎ ዒኢሳ፤ ዓቲ ዓሳ ገንሃ ዑሂ ፑርቲ ዓኦ ላኦ ዋልቄና ዓርቄ ላሃ። 11 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔኤኮ ዓሽኖ ላኦ ላሃ፤ ሃንጎ ዓሳ ሃሃ ፔኤኮ ናኦዚ ማቸንሂ ዓርቃ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ፔ ዓደንሂ ሾዔ ዉዲር ናኦቶ። ፔ ጌርንሂ ዒኢሳ። 12 ሃሃ ዛሎ ዓሳ ሚኢሽ ዓከ ዓሲ ዋዳ፤ ፔቴ ፔቴሂ ፔ ዒጊኖ ዒሰራዔኤሌ ዓሶዋ ዓይሱዋ ሾይቸና ማሃንዳጉዲ ሚኢሽ ታልዓ፤ ዩያታ ማዕባኦ ጋርቲሂና ያርጎጫ፤ ታናኦ ዩያታ ፔቶ ዋሌ» ዳኤግ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ጌዔ።

13 «ዒንሂኮ ቡሪያንታ ሽምገሂ ዋዳያዋ ማኪሂና ዒንሂ ዑፃ ታአኮ ኩጮ ታኦኒ ዔቁሳንዳ። 14 ታኦኒ ዒንሂዳ ፑርታ ባኦዚ ዓጋ ዋደና ኩሙሂ ዒኔና ዒንሂ ዔቃንዳያ ዒንሂም ማላ? ታኦኒ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ጌዔ፤ ታኦኒ ኬኤዜ ቃኦሎ ማዲ ታ ኩንሃንዳ። 15 ዳር ኔኤኮ ታኦኒ ዲማ ዲማ ዓጪዳ፣ ገንሃ ሃሃ ማሌ ዳር ባኦካ ዜርቃንዳ፤ ኔኤኮ ፑርቶ ማዳዋ ታኦኒ ጋፒሲ ጌኤሻንዳ፤ 16 ማሌ ዳራ ኔና ዳውሲሳንዳ፤ ዩያር ታና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሂ ኔ ዔራንዳ።»

17 ናንገና ናንገ ጎዳ ታአም ሂዚ ጌዔ።- 18 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓይጎዋ ታና ገሃዓከ፤ ዩያታ ታአም ቢራ ዓንገ ታሚና ሽኤሽንቴሰካገ ዓልቄ ዓቲ ማዳኦ። ቆርቆሬ፣ ዓንገንታ ዒርሳሴ ጌይንታ ባኮኮ ገሰንጉት ዓቲ ባኮኮ። 19 ዩያር ዩያታ ማዕዲኔ ጌይንታ ባኮኮ ገሰንጉት ዓቲ ባኮኮዲ ማዕሂር ቢያሂ ፔቴይዳ ታኦኒ ቡኩሲ ዩሩሳሌም ዔከ ሙካንዳ፤ 20 ቢራ ዓንገንታ ማዳኦ፤ ታኦኒ ዒርሳሴንታ ቆርቆሪንታ ቡኩሲ ገልገይዳ ዓገ ሽኤሻኒ ታሚ ገልገሂጉዲ ታኦኒያ ታኦኮ

ዳኤግ ዳጎና ቡኩሲ ዒንሂ ሽኤሻንዳ። 21 ሂዮ ታኦኒያ ዒንሂ ዩሩሳሌም ዩኩሳንዳ፤ ታሚያኦ ዔኤሂ ታኦኮ ዳጎና ታ ዒንሂ ዓንጎ ጎይያ ሽኤሻንዳ። 22 ቢራ ዓንገ ገልገ ደኦጫ ሽኤሽንታሂጉዲ ዩያታ ካታሚሎይዳ ሽኤሽንታንዳ፤ ዩኖ ዋደና ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦኮ ዳጎ ዋልቆ ዩያቶይዳ ዔከ ዩዔሂ ዩያታ ዔራንዳ።»

ዒሰራዔኤሌ ሱኡጎኮ ዳቢንቶ

23 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃሃ ታአም ሂዚ ጌዔ።- 24 «ዓሲ ናዓሂዮ! ሳዓ ዩያቶኮ ዒኢቲሂር ታኦኮ ዳጎና ዒርዚ ዒኢካ ዋርቁዋጉዲ ላኦገሂና ታኦኒ ዩያቶ ማታሳኒ ገአገያ ማዕሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ኬኤዜ፤ 25 ዩያቶኮ ሱኡጋ * ቆልሞ ዋዳ ዘቢ ፔ ዋዳ ቆልሞ ዓጫ ዩቂ ጉዳያጉዲኬ፤ ዳርዋ ዩያታ ሚጪንጉዋዎ ዋዳ፤ ሚኢሽ ማዕታቲያ ማሌ ቆሎዋ ማዎም ዩያታ ዳንቄ ባኦዚ ቢያ ዩዔካ፤ ዓሶ ዋዳያና ሚርጌ ላኦ ዜኤሪንዳ ዩያታ ማሃ። 26 ዩያቶኮ ቁኤሳኦ ታኦኮ ዋጎ ዑሃ ዓኦ፤ ታአም ዲማዳያ ማዕ ባኮ ዩያታ ቦንቹዋሴ፤ ታአም ዲማዳያ ማዕ ባኮ ዒኢቲ ባካገ ዲማሱዋሴ፤ ጌኤሽ ማዕሂንታ ማዕባኦ ባኮኮ ዲሙሞ ዩያታ ዓሶም ኬኤዚ ዩርዙዋሴ፤ ታኦኮ ሃውሾ ኬሎዋ ዩያታ ሽሌሳኒ፤ ዩያገ ዩቄያና ዒሰራዔኤሌ ዳራ ታና ቦንቹዋሴ። 27 ቢታንታ ዓኦ ዓሳ ዋዳ ቆልሞ ሾኦሊ ሙዓ ያኦጉዲኬ፤ ማዕባኦ ጎይሂና ያርጎጫ፤ ዓሲ ዩያታ ዋዳ፤ 28 ኮጩ ቦኦሪንቶና ማኤቸሂጉዲ ቁኤሳ ዩያ ጎሞ ቢያ ዓኦቲ ባይዛ፤ «የኦሲ ፔጋሲ ዳቂ ባኦዚ ኑዛጌ» ጌይ ለኡቂ ጌሰታ፤ «ሃይ ዳኤግ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ቃኦላኮ» ዩያታ ጋዓኒ፤ ጋዓንጉ ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ዓይጎ ቃኦላኦ ዩያቶም ኬኤዚ ባኦከ። 29 ዓጫ ዓሳ ዩያቶኮ ዓሲ ቡኩሪያከ፤ ማንቆ ዓሶንታ ማታዳ ዓሶንታ ማሌ ዓጪገ ሙኬ ዓሶንታይዳ ዋጌ ማዕባኦ ጌኔ ማዳ ዩያታ ማዳ። 30 ታኦኮ ዳጎና ዓጩሎ ታ ባይዛንዳሂኮ ቤርታ ኬኤሎ ዲያ ገንሃ ኮሻንዳ ዓሲ፣ ደዔ ኬኤሎ ዲያ ካራ ዩቂሂና ታኦኒ ዳርና ባኦካ ጌሊ ዳጎታኦኮ ሽሚሻንዳ ዓሲ ታ ኮዔ፤ ጋዓንጉ ዓይጎ ዓሲያኦ ታኦኒ ዳንቄባኦ። 31 ዩያር ዳጎ ታኦኮ ታኦኒ ዩያቶ ዑፃ ኬይሳንዳ፤ ታኦኮ ዳኤግ ዳጎና ዩያቶ ታኦኒ ባይዛንዳ፤ ዩያቶኮ ዳቢንቶ ታኦኒ ዩያቶ ቶኦካ ማሃንዳ።» ዩያ ጌዔሂ ዳኤግ ናንገና ናንገ ጎዳሂ።

23

ዘኦዛ ኮኦማያ ማዕ ላምጎ ጌርንሂ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ታአም ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ።- 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ፔቴ ዒንዳ ሾዔ ላምጎ ጌርሰኮንሂ ዓኦ፤ 3 ዩያታ ሃገ ዳጌ ዓኦጎ ገብፃ ዓጫ ናንገኦና ዩያቶኮ ዓኦ ዉዲርቲም ቦንቹ ሃሽ ዳውሲንጉ ዘኦሰካ ኮኦማ። 4 ዩያቶይዳገ ቶይዳላ ያሆላ ጌይንታ፤ ዒዛ ሳማሪያከ፤ ጌኤዳላ ያሆላ ጌይንታ፤ ዩና ዩሩሳሌም ከ፤ ታኦኒ ዩንሂ ላምጎንሂ ዩኬም ታአም ዩያታ ናይ ሾዔ። 5 ያሆላ ታኦኒ ዒዛ ዩኬንጉታ፣ ዘኦዛ ኮኦማያ ሃሽ ባኦከ፤ ዒዛኮ ላጎ ማዕ ዓሶኦራ ዓሶ ናሹሞና ዒዛ ሻለንጉ። 6 ዩያታ ጮልዔ ዳንከ ሽኤሚና ዲይሶና ዓፒላ ማኦ ዳኤግ ሱኡጌ፣ ገንሃ ሃሃ ያሎ ዓሶ ዓይሃ ዓሶከ፤ ዩያቶ ቢያሂኮ ዳጋቶ ሱጉሂ ዓኦ፣ ማላሂያኦ ሚዛጲ ፓርና ዩያታ

22:7 22:7 ኬሲ. ማጻ 20:12፤ 22:21-22፤ ላሚ. ዋማ 5:16፤ 24:17። 22:8 22:8 ላዊ. ዓከ 19:30፤ 26:2። 22:11 22:11 ላዊ. ዓከ 18:7-20። 22:12 22:12 ኬሲ. ማጻ 22:25፤ 23:8፤ ላዊ. ዓከ 25:36-37፤ ላሚ. ዋማ 16:19፤ 23:19። * 22:25 22:25 ዩያቶኮ ሱኡጋ ጋዓከ- ዩሳራ ዓሶ ሙኤጮ ማጻገይዳ «የኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ» ጋዓ። 22:26 22:26 ላዊ. ዓከ 10:10።

ዲላቲ ዑኩሲ ዔያቶ ኮይላ ዋይዘንቴኔ፤ ዔያቶና ዋላ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ፣፣ ሙኩ ማህንቴ ዓሲያኣ ዓኣኔ፤ ዔይ ማህንቴ ዓሳ ላኣሎኮ ቃሳ ጋዋ፣ ቶኦኮይዳ ማዘጸ ለንቸር ዓሳ ፓልማህ ዓገኔ። 43 ታኣኒ ታ ዒኖና፡- <ሃይ ዓቲንቃ ዘኣዛ ኮኣማህ ዓቲንቆና ኮኣማ 0-ፆ ፔኤኮ ላቢሲ ጋፔ ላኣሎሎናኩ። ገዔኔ። 44 ዓቲንቃ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሎ ባንህ ዓኣዳ ጎይፆ፣ ዔያታ ዓሲ ናንጉዋ ደውላ፣ ሙኩ ዓቲንቃኣ ለሆላና ለሆላባ ገይንታ ዔንህ ዒኣቲ ላኣሎንህና ዋላ ላሃኔ። 45 ዔያታ ዘኣዘይዳ ኮኣማ ዔሪህህና ኩጫ ዔያቶኮ ሱገህና ፑርቴህህ ዔንህ ዘኣዛ ኮኣማዘንህና ዓሳ ዋዳዘንህናይዳ ዒሎ ዓሳ ዋጋንዳ።»

46 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔያቶይዳ ዣሎ ዣላ ዓሲ ቡኩሴ፤ ዔያቶ ቡሪህና ዲቃቲህ ማቶም ዓኣህ ዒንገ። 47 ዔይ፡ ዣሊ ዒላታ ዓሳ ሹቹና ዲይ ዔያቶ ዋዳንጎ፤ ጨንቻ ዓፓርና ዔያቶ ቲቆንጎ፤ ዓቲንቆና ዉዴር ናኣቶ ዋዳንጎ፤ ማኣር ዔያቶኮ ታሚና ማቸንጎ። 48 ዒንህ ላምፆ ገርንህ ዘኣዛ ኮኣማህንጉ ዒ ቢያ ላኣላ ሃካፓ ሴካ ዘኣዛ ኮኣሙዋጉ ዲ ላቲህ ማዓንዳጉ ዲ ዓጨሎይዳ፣፣ ቢያ ኮዔህንጉ ዘኣሰካ ኮኣማ ሺሪፆ ባይቃንዳጉ ዲ ታኣኒ ማዳንዳ። 49 ዒንህ ላምፆ ገርንህ ዒንህ ኮዔህንጉ ኮኣማ ሺሪፆና ማሌ ካኣሽኮ ያኣዘም ዘገይና ዒንህ ማዳ ጎምር ታኣኒ ዒንህ ሻርሻንዳ፤ ዔኖ ዋዳና ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳታህ ዒንህ ዔራንዳ።»

24

ቦይራዴ ዓንጎ ዲሰቶ

1 ኦኡኒ ዲዒንቴንቴ ታዘጸሳ ለዓ፣ ታጸሳ ዓገኖኮ ታጸሳ ኬሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ገይ ኬኤዘኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓህዮ! ባብሎኔ ዓጮ ካኣቲ ዩራሳላማ ማንገፆ ዓርቆ ኬሎታህህና ሃኖ ኬሎሎ ያኣፒ ዓርቆ ባኣዚ ያኣፒ፤ 3 ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዣሎ ማላቲ ሃያ ኮኣከንህ ዋይዘ ዒዳያ ማዔ ታ ዴርም ኬኤዘ፤ «ዲሰቲ ናኣቦይዳ ዴይህጋፓ ዋኣህ ዋሃ፤

4 ጉባዘና ላባዎና ዔያጉይ ኮኦ ላሽኮኮ ማኤሎ ቲቂጋፓ ኮሺ ማዔ ማጌፆ ዋይ ገዳ ዓገ።

5 ቆልዋ ባኣካፓ ደኦሪንቴ ማራይ ዔከጋፓ ሹኩ፤ ዲሰቶኮ ዴማ ሃንጂሎ ዳኩ፤ ላሽኮና ማጌፆና ካፃንዳያ ሄላንዳኣ ካህ።»

6 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓሳ ዋዳ ዓሳ ካታሚሎ ባዴዔ! ቦይራህዳ፣፣ ገኤሽከባኣያና ፔቲታፆ ገኤሽኩዋ ዓንገ ዲሰቲ ዒዛ ማዔኔ፤ ዒዘኮ ጋርይዳ ዓኣ ሙሪንቴ ዓሽኮ ደኦሪዋፆ ፔቲ ፔቲ ኬሴ። 7 ካታሚሎይዳ ዓሲ ዋዳንቴኔ፤ ሱጉፆ ሸኦቲህ ዓጪ ዓኣቻንዳ ሳዓይዳቱዋሴ፤ ጋዓንቴ ሱጉፆ ሸኦቲህ ዔኤቢ ዓኣቸዋ ፔጌ ማዔ ላሌይዳኩ። 8 ዒዛ ላኣሌ ሱጉፆ ፔጎ ላሎ 0-ፆ ላኣሊንታንዳጉ ዲ ማዳሴህ ታኣኮ ዴኤፖ ዳጎ ዔቂሴም ኮማ ታኣኒ ኮፃንዳጉ ዲ ገይኩ።»

9 ዔያር ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓህ ያዲኩ፡- «ዓሳ ዋዳ ካታሚሎ ባዴዔ! ዒዘ ማቸንዳ ሃንጂሎ ታኣኒ ታኣር ማርገሺ ዳካንዳ። 10 ማርጌ ሃንጂሎ ዔከ ታኣም ባዔ! ታሞዋ ዔኤህ፤ ዓሽኮዋ ካህ! ዓሽኮ ዋኣዎ ሳውቂሶ ዴኤሽና ዓኣዲሴ! ማጌፆዋ ማቸ! 11-12 ዒዘኮ ቦይራህኮ ማርገፆ ታሞናታፆ ጋፒባኣህህር ላቢያ ቢያ ጉሪ ማዔኔ፤ ዔያር ሞኣኖ ዓንጎይዳ፣፣ ማገርንቴ

ጉር ዓንጎ ዲሰቶ ቁንቁ ቁንፆይ ዴይህ፤ ዔካፓ ዔይ ቁንህጉ ዲ ማዓንዳኣና ያይዳንጎ፤ ዔያይዳቲ ቦይራህ ጋፓኒ ዳንዳዓ። 13 ዩራሳላማ! ኦኡኮ ዘኣዛ ኮኣማፆ ኔና ዒኣሴኔ፤ ታኣኒ ኔና ገኤሻኒ ኮዔንቴ ኦኡኒ ኦኡኮ ዒኣቲፆፓ ገኤሽከባኣሴ፤ ታኣኮ ዳጋ ኔና ፔጋሲ ዳዋንዳያ ሄላንዳኣና ላማ ኦኡኒ ገኤሽ ማዓዓኩ። 14 ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ፔቲ ባኣዚ ማዳንዳ ዋዴ 0-ኬኔ፤ ታኣኒ ማዓዓኩ፤ ሃህ ታኣኒ ማጨንታዓኩ፤ ማሊያዋ ታኣኮ ታኣኒ ላኣማዓኩ፤ ኦኡኮ ሃንቴፆና ማዳናጉ ዴያ ታኣኒ ኔገዳ ማቶ ዓጋንዳ።» ገዔኔ።

ሂዘቄኤሌኮ ማቻ ሃይቁህ

15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ገይ ኬኤዘኔ፡- 16 «ዓሲ ናዓህዮ! ኦኡኒ ናሽካ ማዔዘና ኦኡኒ ዛጋ ኦኡኮ ማቻ ዔርቲባኣያ ሃይቃንዳ፤ ዔያና ኦኡኒ ያዩፖ፤ ሃህ ዓቢቲያ ዩኤከፖ፤ 17 ያዩያ ዔርዘኒ ዴማና ገኢሺንጉ ቃዩ፤ ዔኖ ሃይቁዜሎር ዴገዲ ዩኤከፖ፤ ቶኦካኣ ኦኡኮ ማር ዓፒሎዋ ማሬ፤ ዲርዘ ቶካ ኦኡኮ ዓኣህ፤ ቶኦከና ጉኡሊንቁ ማይንቴ፤ ያያ ዓሳ ሙዓ ካፆዋ ሙይፖ።»

18 ዩኖኮ ዘር ጉቲሎ ዓሶም ታኣኒ ኬኤዘኔ፤ ዔማ ዋንቶማ ማቻ ታኣኮ ሃይቁኔ፤ ዩኖኮ ገንፃኣ ዓቢሎ ታኣም ኬኤዘንቴህንጉ ዲ ታኣኒ ማዳ። 19 ዓሳ ዒማና፡- «ሃያ ኦኡኮ ማዳፆ ዓይጎ ኦና ዔርዘ ባኣዚ ዓኣይ?» ገይ ያኦጩኔ።

20 ታኣኒ ዔያቶም ሂዚ ገይ ማሃኔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ገይ ኬኤዘኔ፤ 21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛህ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ገዔ ታኣም ገኤኔ፤ ዒንህኮ ዋልቆ ሄርሺንቶ፣ ዒንህ ዓኣፖና ዒንህ ዛጋ ባኮኮ ሃገ ማዓ ዋዘና ዒንህኮ ዒኖኮ ዋዘ ማዔ ታኣኮ ገኤኦ ማኣር ማሌ ዓሳ ዒኣሳንዳጉ ዲ ታኣኒ ሃሻንዳ፤ ዩራሳላማይዳ ዒንህኮ ዓቲ ዓቲንቆና ዉዴር ናኣቶና ዩሎይዳ ዋዳንታንዳ። 22 ዔኖ ዋዳና ታኣኒ ማዴ ባኮ ቢያ ዒንህ ማዳንዳ፤ ቶኦኮ ዒንህ ጉኡሊንቴንዳዋሴ፤ ያያ ዓሳ ሙዓ ካፆዋ ዒንህ ሙዒንዳዋሴ፤ 23 ዒንህኮ ቶኦኮ ማር ዓፒሎዋ ዒንህ ቡላዓኩ፤ ቶካፓ ዲርዘዋ ኬሲ ቶኪ ጉሪ ዒንህ ሃንታዓኩ፤ ያዩ ያዩ ዩኤከያ ዒንህ ዩኤካዓኩ፤ ዒንህኮ ጎምይዳ፣፣ ዔቁያና ዒንህ ያኣፓንዳ፤ ዒንህ ዒማና ፔቲህ ባጋህ ዣሎ ያዩህና ዘኣሊንታንዳ። 24 ዔያይዳ ሂዘቄኤሌ ዒንህም ማላታ ማዓንዳ፤ ዒዚ ማዴ ጎይፆዋ ዒንህ ማዳንዳ፤ ዔይ ያዲ ማዒ ኩማ ዋዳና ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔህ ዒንህ ዔራንዳ።»

25 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ገዔኔ፡- «ሃህያ ዓሲ ናዓህዮ! ቢያ ዋዴ ዔያታ ዛጋኒና ያኦጩኒ ኮዓ ባኮ፣ ዔያታ ሄርሺንታ ባኮና ዋዛዳ ኮሺ ደዲ ማዔ ገኤኦ ማኣር ዔያቶይዳ፣፣ ታኣኒ ዔካንዳ፤ ዔያቶኮ ዓቲንቆና ዉዴር ናኣቶ ታኣኒ ዔካንዳ። 26 ታኣኒ ዔያ ማዳኣና ባይሰንታፓ ዓቲ ዓሲ ሙከ ዔያ ማዴ ዣሎ ቢያ ኦኡም ኬኤዘንዳ። 27 ዔኖ ዓሶና ዔያኮ ቤርታ ኦኡኒ ኬኤዘኒ ባሽንቴ ገኤዘ ማሃ ኦኡኒ ገሰታኒ ዳንዳዓንዳ፤ ኦኡኒ ዔያ ዓህና ዋላ ሃይሳታንዳ፤ ዴርማኣ ኦኡኒ ማላታ ማዓንዳ፤ ዔያታኣ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔህ ዔራንዳ።»

25

ዓምኔ ዓጮም ኬኤዘንቴ ያኦሲ ማሊያ

24:2 24:2 2ካኣቶ. ማ 25:1፤ ዔር. 52:4። 25:1 25:1 ዔር. 49:1-6፤ ሂዚ. 21:28-32፤ ዓም. 1:13፤ ሶፖ. 2:8-11።

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌይ ኬኤዜ፡- 2 «ዓሲ ናዓሢ! ዓሞኔ ዓሞ ባንሢ ሸጋጋጋጋ ዓሞኔ ዓሰም ያኦሲ ያለሢ ስኤዜ፡ 3 ዓሞኔ ዓሰም ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኣዛሢ ጋዓሢ ዋይዙዋቴ ጌዔ፤ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፡- ታኣኮ ጌኤዙ ማኣራ ዒኢታንዳጉዲ ማዳንቴ ዋደና፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዓሞኣ ጉሪ ማዕ ዋደና፡ ዩያጉዲ ሃሃ ዩሁዳ ዓሰ ዳዒንቴ ዔውቴ ዓኣዳ ዋደና ሃዮ ማዳ ዒንሢ ጌዔ፡፡ 4 ዩያ ባኮና ቢያ ዒንሢ ዋዘዳሢ ሰባ ኬሰካ ባንፃፓ ሙካ ፃጰ ዒንሢ ያለንዳጉዲ ታኣኒ ማዳንዳ፤ ዒንሢ ዓሞይዳ ዔያታ ያልዚ ሳፓሪ ገኢገሺ ዒኢካ ዳዓንዳ፤ ዒንሢ ማኣዳንዳ ማዶ ዓኣፖ ዔያታ ሙዓንዳ፤ ዲኢቆዎ ዔያታ ዑሸካንዳ፡፡ 5 ራኣባ ካታማ ጋኣላሢ ሃንቃ ቤዞ፡ ዓሞኣኔ ዓሞ ጉቤ ማራይ ፔኤቃ ቤሲ ታኣኒ ማሃንዳ፤ ዩያና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሢ ዒንሢ ዔራንዳ፡፡

6 «ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓሢ ያዲኬ፤ ዒንሢኮ ዒና ፑርቱዎፓ ዔቄያና ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሎኣሚያሮ ዋዘዳ ኩጮ ዒንሢ ባዔ፤ ኮኣሚ ኮኣሚያኣ ዒንሢ ኮርጌ፤ ዓሞኦ ቶኦቲያኣ ዒንሢ ዛጌ፡፡ 7 ዩያ ዒንሢ ማዳሢር ታኣኮ ዋልቆ ታኣኒ ዒንሢም ፔጋሲ ዳዋንዳ፤ ማሌ ዳርሞ ዓኣሢ ታኣኒ ዒንሢ ዒንጋንዳ፤ ለሚ ዒንሢ ዳሪ ማዕ ዔቄንዳዎጉዲ ጋፒሲ ታኣኒ ዒንሢ ባይዛንዳ፤ ዩካፓ ገንፃ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሢ ዒንሢ ዔራንዳ፡፡»

ሞዓኣቤ ዓሞኦ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማሊያ

8 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፡- «ሞዓኣቤንታ ዔዶኣሚንታ ዩሁዳ ዓሞ ማሌ ዳር ዓሞይዳፓ ዲማቱዎሴ» ዔያታ ጌዔ፡፡ 9 ዓሞኮ ዛጰይዳ ዓኣያና ዒዛኮ ቦንቸ ማዕ ካታሞ ቤቶሴሞቴንታ ባዓልሚያና ቁርያታይሚፓ ዓርቃዎ ሞዓኣቤ ዓሞ ዳዒ ካፒያ ካፖ ካታሞ ቢያ ሞርካ ያለንዳጉዲ ታኣኒ ማሃንዳ፡፡ 10 ሃካፓ ሴካ ዓሞኔ ካኣታ ዓኣ ዓሞ ዓሞ ማዕ ዔርቱዎጉዲ ዓሰ ኬሰካ ባንፃፓ ሙካ ፃጰ ሞዓኣቤና ዓሞኔ ዓሞ ያለ ዓርቃንዳጉዲ ታኣኒ ማዳንዳ፡፡ 11 ታኣኒ ሞዓኣቤ ዓሞይዳ ፑርታ ማቶ ዓጋንዳ፤ ዩካፓ ዔያታ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሢ ዔራንዳ፡፡»

ዔዶኣሚ ዓሞኦ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማሊያ

12 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፡- «ዔዶኣሚ ዳራ ዩሁዳ ዓሰ ዑፃ ሚጫንቴሢ ፑርታ ጎይሢና ኮሞ ኮፃ፤ ዔያታ ዩያይዲያና ዳቢንቴያ ማዕ፤» ጋዓ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኣዛሢ፡፡ 13 «ዩያሮ ሃሢ ዔዶኣሚ ዓሰ ታኣኒ ሻርሻንዳሢና ዒኢካ ዓኣ ዓሰንታ ቆልሞንታ ጉቤ ታኣኒ ባይዛንዳሢ ታ ዔያቶም ዔርዛ፤ ቱማኔ ካታማፓ ዳንዲ ዳዳ፤ ጌይንታ ካታሞ ሃለንዳኣና ጉሪ ማዓንዳጉዲ ታኣኒ ማዳንዳ፤ ዳራኣ ያልዚና ጋፓንዳ፤ 14 ዔዶኣሚ ዓሞ ዓሰ ታኣኒ ኮሞ ኮፃንዳሢ ታኣኮ ዳር ዒሰራዔኤሌ ዓሰናኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዔዶኣሚ ዓሰ ዑፃ ታኣኮ ዳጎ ዋልቆጉዳያ ኮሞ ዔያቶ ኮፃንዳ፤ ዔዶኣሚ ዓሰ ታኣኒ ዔያቶ ኮሞ ኮፃሢ ዔራንዳ፤ ሃያ ኬኤዜሢ ታና ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ፡፡»

ፒሊሰጻኤሚ ዓሞኦ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማሊያ

15 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሢ ሂዘ ጌዔ፡- «ፒሊሰጻኤሚ ዓሰ ሚናፓ ዓርቃዎ ሞርኮ ማዕ ጎይያና ኮሞ ዔያታ ኮፃ፤ ዩያ ዔያታ ኮሞ ኮፃሢ ጌኔ ማሊሢ ዒኔናኬ፡፡

16 ዩያሮ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ያኣዛሢ ሂዘ ጋዓ፡- «ፒሊሰጻኤሚ ዓሰ ዑፃ ታኣኮ ዋልቆና ታኣኒ ማዳንዳ፤ ኬሪታ ዓሰ ዜርዎ ታኣኒ ዋዲ ጋፒሳንዳ፤ ዴኤፖ ባዘ ዓሞ ዓቲ ዓሰ ታኣኒ ባይዛንዳ፡፡ 17 ዳጋ ታኣኮ ኩሚ ሻርሻንዳሢና ዴኤፖ ኮሞ ኮፃያና ታኣኒ ዔያቶይዳ ማቶ ዓጋንዳ፤ ታኣኒ ዔያቶ ዑፃ ሃለሳ ፑርቶ ማታሢና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሢ ዔያታ ዔራንዳ፡፡»

26

ዒርሴ ዓሞኦ ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማሊያ

1 ኩኢኒ ዳዒንቴንቴ ታጰ ፔታሳ ሌዎኮ ዓገኖ ጸኤራ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌዒ ኬኤዜ፡- 2 «ዓሲ ናዓሢ! ዒርሴ ካታማ ናንገ ዳራ ዋዘዳ ጎይያ ያዲ ጌይኬ፤ ዩይያኣ፡- ዩራሳላሚ ደዔ፤ ዒዛኮ ኮርሞ ባኮኮሞ ዋልቃ ጋፔ፤ ማይ ሃካፓ ሴካ ኩኣና ዋላ ዒዛ ቤቃኒ ፔቲታዎ ዳንዳዑዋኣሢር ዓካሪ ኩኢኒ ያርጎጫንዳ፡፡»

3 «ዩያሮ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፡- «ዔዘ ዒርሴ! ታኣኒ ኔ ዑፃ ፑርቱሞና ዔቄ ባዘ ዋኣፃ ዋኣፃ ጉዳሢ ዠባር ዔቄሳሢጉዲ ኔ ዑፃ ማርጌ ማሌ ዳሪ ታኣኒ ዔቄሳንዳ፡፡ 4 ዩያታ ኔኤኮ ካታሞኮ ሹጮና ኮሸና ዲያ ዳይሳንዳ፤ ዩያ ሌለቱዎንቴ ካታሞ ካፓ ዓሰ ዳዓ ሹጮና ኮሸና ቤዞዎ ዳይሳንዳ፤ ሳዎ ዑፃፓ ዔሞ ቢያ ታኣኒ ፒዳ ባይዚ ላላ ሌሊ ጉኡዒንቴ ዓታንዳጉዲ ማዳንዳ፤ 5 ዩካ ዳልጎ ባዘ ዋኣፃ ሳዘ ሞላሢ ዓርቃ ዓሰ ፔኤኮ ሮኣጮ ማላ ሱዞ ሚጫ ቆይዳ ታኣኒ ማሃንዳ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያ ኬኤዜ፤ ማሌ ዳራ ዒርሴ ዓሞ ቡራንዳ፡፡ 6 ዒዛኮ ባዘ ዓሞ ዓኣ ጉርዶይዳ ናንገ ዳራ ያልዚና ጋፒ ባይቃንዳ፤ ዩያ ዋደና ዒርሴ ዓሰ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሢ ዔራንዳ፡፡»

7 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጋዓ፡- «ዒርሴ ዓሞ ያለንዳጉዲ ካኣቶኮ ካኣቲ ማዕ ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናያኦሪ ዓሞኮ ኬዶ ባንፃፓ ዔኪ ታኣኒ ዩዓንዳ፤ ዒዚያኣ ማርጌ ያላ ዓሲ፤ ማርጌ ፓርሞ ሳርጌላ ያይታኣ ፓራሢና ያላ ዓሲያ ፔኤና ዋላ ዔኪ ሙካንዳ፡፡ 8 ባዘ ዓሞ ዓኣ ጉርዶይዳ ናንገያ ማዕ ማሌ ዳራ ቢያ ያሎና ሃይቂ ጋፓንዳ፤ ዒንሢና ያለ ቃዛንዳ ሞርዲያ ቤሲ ዔያታ ኮሻንዳ፤ ዩካፓ ሞርካ ኔኤኮ ኬኤሎ ዲያኮ ቶኦኮ ሃለንዳኣና ዓሞ ኩላንዳ፤ ዔያቶኮ ጊቲሞ ማርጌሢ ዓርቂ ያለ ያለ ዳውሲ ዒንሢ ባሻንዳ፡፡ 9 ሞርዲያ ደይሶ ዓንጎና ኬኤሎ ዲያ ዔያታ ጫርጋንዳ፤ ዩካፓ ዳዒ ካፒያ ካፖ ሹዎና ኮሸና ቤዞዎ ዔያታ ዳይሳንዳ፤ 10 ዔያቶኮ ፓራሢ ቶካፓ ዔቃ ሲላላ ሻኣራጉዲ ማዕ ሳዎ ካንቃንዳ፤ ዔያታ ኔኤኮ ጌሎ ካርና ጌላ ዋደና ፓራሢ ቶጌ ዓሰንታ፡ ገንሃ ሃሃ ሳርጌሎ ያይቶኮ ጉኡርጉዲ ሸራ ፓራሢ ጎቻ ያይቶኮ ዋይዚንታ ካኣናፓ ዔቄያና ኬኤሎ ዲያ ኔኤኮ ደዓኒ ዜኤባንዳ፡፡ 11 ያሎ ያላ ዓሰ ፓራሢ ቶኮና ጎይያ ኔኤኮ ሸርካንዳ፤ ዳርሞ ኔኤኮ ዔያታ ጩንቸ ዓፓሮና ዋዳንዳ፤ ኔኤኮ ደዲሞ ዔርዛ ማላቶ ማሢ ዳኣቡጉዲ ደቆና ባካ ሳይይዳ ደዓንዳ፡፡ 12 ቆላ ኔኤኮ ዳዒንቴ ዔውታንዳ፤ ኔኤኮ ኮርሞ ማሃ ቡራንታንዳ፤ ኬኤሎ ዲያኣ ሻሃንታንዳ፤ ሚዛጲሶና ማኣራ ሻሃንታንዳ፤ ሹጮንታ ሚያንታ ሹጮና ማዞና ማኣርኮ ቡርሻያኣ ሊካ ባዘ ኬኤሪንታንዳ፡፡ 13 ኔኤኮ ኮፃንታ ጎኡሎ ሞርቂዎ

25:8 25:8 ዒሲ. 15:1—16:14፤ 25:10-12፤ ዔር. 48:1-47፤ ዓሞ. 2:1-3፤ ስፖ. 2:8-11፡፡ 25:14 25:14 ዒሲ. 34:5-17፤ ዔር. 49:7-22፤ ሂዘ. 35:1-15፤ ዓሞ. 1:11-12፤ ዓብዲ. 1-14፤ ሚሊ. 1:2-5፡፡ 25:15 25:15 ዒሲ. 14:29-31፤ ዔር. 47:1-7፤ ዓዲ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:6-8፤ ስፖ. 2:4-7፤ ዛካ. 9:5-7፡፡ 26:1 26:1—28:19 ዒሲ. 23:1-18፤ ዓዲ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:9-10፤ ዛካ. 9:1-4፤ ማቲ. 11:21-22፤ ሉቃ. 10:13-14፡፡ 26:13 26:13 ዮሃ. ያፑሩ 18:22፡፡

ቢያታኦኒ ዚቲዳንዳይ። 14 ሞላህ ዓርቃ ዓሳ ፔኤኮ ሮኦጥ ማላ ፒራህ ሱዞ ማሰኪ ማጫ ቤሲጉዲ፣ ገንሣ ሃሃ ኬሰኪ ዳዔ ላሌጉዲ ፔጋዲ ኔኤኒ ዓታንዳይ፤ ካታሚላ ማይ ላሚ ገንሣ ዓካሲ ኮሺንታዓኬ፤ ዩይ ያዲ ማዓንዳህ ታኦኒ ዳኤግ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዘህሮኬ።»

15 ዳኤግ ናንገና ናንጋ ጎዳ ያሮሴ ካታሞም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሜቄ ከፃዴ ዓሳ ዒላቲ ጋኦላኦ፣ ሃሃ ጋራኦ ኔኤኮ ዓሶ ዎዶዎና ኔኤኮ ባሺንቲ ዒላቶ ዒላቶ ዑኡዘና ባዘ ዓጫ ናንጋ ጉርዳ ዓገፃዓዳ? 16 ዳልጎ ባዘ ዎኦ ዓጫ ዓኦ ዓጫ ካኦታ ቢያ ፔኤኮ ካኦቱሞ ሻኦሎይጋ ኬዳንዳይ፤ ዔያቶኮ ያዶዞ ማኦላህንታ ኩጮና ማዞና ሚዛጰ ማኦላህ ዔያታ ጉሲ ዒገቹሞና ጎጋይቄ ጎጋይቄ ሳይይዳ ዳዓንዳይ፤ ኔ ዑፃ ሃሌ ኮሺ ሜታሳ ባኮ ማሊ ማሊ ሚርጌና ዔያታ ዲቃቲ ጎይህ ባይዘንዳይ፤ ኔ ዑፃ ማዔ ባኮሮዎ ዔያታ ዲቃታንዳይ። 17 ዩካገ ሂዚ ጌላ ኔና ዔያታ ቃያንዳይ፤

«ዳልጎ ባዘ ዎኦ ዓጫ ዓኦ ዓጫ ዒንህ ዲቃህ ዓሳ ዳልጎ ባዘ ዎኦ ዑፃ ዎልቄና ማዒ ዔርቲ ካታሚላ! ዳልጎ ዎኦገገ ዎይቲ ኔ ባይቄይ?

18 ሃይሾ ሃህ ዒዛ ዳዔ ኬሎና ዎኦ ሳዛ ዓኦ ዓጫ ዓገጌ፤ ዒኦካ ናንጋ ዳራኦ ቢያ ዩያ ዳኤግ ባይሲንታጋ ዔቄያና ዲቃቲ።»

19 ዳኤግ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «የኦኒያ ናንጋኒ ዳንዳዑዎያ ማዒ ባይቄ ካታሚሎጉዲ ጉሪ ታ ኔና ማሃንዳይ፤ ዳኤገ ማዔ ባዘ ዎኦገገ ኬሰኪ ላኦላንታ ዎኦገገ ኔና ዲኡካንዳይ፤ 20 ለካ ሃይቄ ዓሶ ዓጫ ኔኤኒ ኬዲ ቤርታ ናንጋ ሜሌ ዳሮና ዎላ ሲኦሪንታንዳጉዲ ታ ኔና ማዳንዳይ፤ ሃይቄ ዓሶና ዎላ ኔኤኒ ላጌ ማዒ ዒኦካ ናንጋንዳጉዲ፣ ዩካ ሳይኮ ዳማ ዓኦ ዓጫይዳ ናንገና ደዒ ዓቲ ዓጫና ዎላ ታኦኒ ኔና ሃሻንዳይ፤ ዩካገ ዔቄያና ላሚ ዓሲ ኔ ገዳ ናንጋዓኬ፤ ሺሞገና ዓኦ ዓሶ ዓጫይዳ ናንጋኒ ቤሲ ኔኤኮ ባኦሲ፤ 21 ጋጉንፃ ኔኤኮ ዒገቻያ ማዓንዳጉዲ ታኦኒ ማሃንዳይ፤ ዩማ ኔኤኮ ጋጉንፃ ማዓንዳይ፤ ዓሳ ኔና ኮዔያታቲያ ዩና ዎዳገ ዓርቃጋ ፔቲታጋ ኔና ዳንቃዓኬ፤» ጌላ ታኦኒ ዳኤግ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኬኤዘኔ።

27

ዓርሴ ዓጫ ቃይንቲ ቃይ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዔ፡- 2 «ዓሲ ናዓህየ! ዓርሴ ዓጫ ሂዚ ጌላ ቃይ፤ 3 ዳልጎ ባዘ ዎኦ ሳንህ ጌላ ካሮ ጎይይይዳ ዳዒ ዳማ ዳማ ዓጫኮ ዘጳ ዓኦ ካታሚገ ሙካ ኮርሞ ዓሶ ዎላ ካንህያ ማዔ ዓርሴ ዓጫም ናንገና ናንጋ ዳኤግ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ ጌይ ኬኤዘ፤ ዔዞ ዓርሴ! ታኦኒ ሃይማ ገጠኤ ነዑ ዓይህ ሚዛጰኬ ኔ ኔና ጋዓኔ።

4 ኔኤኮ ናንጎ ቤዛ ዳልጎ ዎኦይዳኬ፤ ኔና ማዞ ዓሳ ሚዛጰ ዎኦህ ካኦሚሎጉዲ ኮሺ።

5 ካሮ ዎዶህ ኔኤኮ ኮሺንቲህ ሄርሞኔ ደካ ዓኦ ዘቢቆናኬ፤ ቱርቱራኦ ኔኤኮ ኮሺንቲህ ሊባናኦሴ ሚያናኬ።

6 ዎኦገገና ፒንቆ ጎንጎ ዒሾ ሚፃ ኮሺንቲህ ባኦሳኔ ዓጫ ዓኦ ሻኦሮናኬ፤

ኔኤኮ ዎኦገገና ፒንቆ ጎንጎገ ጋሮ ሳዓ ኮሺንቲህ ቆጶሮሴ ዓጫ ዓኦ ዳማ ማዔ ዘቢቆናኬ፤ ዙላ ማዓ ካሮና ዳርሲ ዓቺና ጳርቂንቲ።

7 ኔኤኮ ዎኦገገ ካኦሚሎኮ ዳልጎ ሻራህ ዓገላ ዩይያኦ ዓዳ ኔኤኮ ባንዲሮ ማዔ፤

ኩጮና ማዞና ገብፃ ዓጫኮ ሻኦኮ ዓገሎጉዲ ኔኤኮ ጎኦሶ ዓገላ ቆጶሮሴ ዓጫገ ሙኬ ሚርጌና ሚዛጰ ጮልዔ ዳንኮ ሺኤሞና ኮሺንቲያኬ፤

8 ኔኤኮ ዎኦገገና ፒንቆ ጎንጎ ዒሾ ዓሳ ሲደናና ዓርዎዳ ጌይንታ ካታሚገ ሙኬያኬ፤ ዔዞ ዓርሴ! ኔኤኮ ሃኦም ዓሳ ዎኦገገ ካኦሚሎይዳ ዓኦ ዓሶ ዓይህ ዓሶኬ።

9 ዎኦገገና ፒንቆ ጎንጎገ ፑርቲህ ኮሻኒ ጌባሌ ዓጫይዳ ዔሪ ሃኦም ዓሳ ኔ ባኦካይዳ ዓኦ፤ ዎኦገገ ካኦሚሎ ዓሳ ፔኤኮ ዎኦገገ ካኦሚሎና ጌዒ ኔኤኮ ዎኦገገ ካኦሚላ ዔቃ ቤዞ ሙኪ ሙኪ ኔኤኮ ዎላ ኮርሞ ኮርማኔ።»

10 «ጋርሴ ዓጫገ፣ ሊዲያንታ ሊቢያ ዓጫንታ ሙኬ ፖኦሊሳ ኔኤኮ ያላ ዓሶ ባኦካ ማዳይ፤ ዔያቶኮ ጌቲሞና ቶኦካ ዓሳ ዓንጎ ቆኦኮ ኔኤኮ ያሎ ያላ ዓሳ ዓኦ ጳኦካ ዔያታ ሱጻ፤ ዔያታ ኔና ቦንቺሴ ዓሶኬ። 11 ዓርዎዳ ዓጫገ ሙኬ ፖኦሊሳ ኔኤኮ ኬኤሎ ዲያ ካገኔ፤ ጋማዲሚ ዓጫገ ሙኬ ዓሳኦ ኔኤኮ ዎርዲዮ ቤዞ ካገኔ፤ ዔያታ ጌቲሞ ፔኤሲ ሹጮና ኮሻና ኬኤሎ ዑፃ ሱጻ፤ ኔና ሚዛጰሴህያ ዔያቶኬ።»

12 «ኔኤኮ ያርጎቹማ ሚርጌህዳገ ዔቄያና ቱርሴሴ ዓጫና ዎላ ኔኤኒ ኮርሚ ኮርሚ ኔ ሚሆ ዛሎ ዒዞይዳገ ኔኤኒ ቢራ ዓንገ፣ ቆርቆሪንታ ዒርሳሴ ጌይንታ ባኮዎ ዔካ። 13 ጌሪኮ ዓሶንታ ቱባሌንታ ሚሼኬ ዓሶንታ ዎላ ኔኤኒ ኮርሞ ኮርማኔ፤ ካራሞ ማዓ ዓሶንታ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንታ ሚሆ ዔኤኒ ዔኬ፤ ዩያ ዛሎ ኮርማ ኮርማንታ ዳማ ዳማ ባኮ ዔያቶም ኔኤኒ ዒንጋ፤ 14 ቤትቶጋርማ ዓጫገ ዓሲ ናንጎሞ ዳውሎ ዓጫ ጋራህንታ ያሎ ያላ ጋራህንታ ባቁሎንታ ኔኤኒ ዔኬጋገ ዳማ ዳማ ኮርሞ ባኮ ዔያቶም ኔኤኒ ዒንጋ። 15 ሮዴ ዓጫ ዓሶና ዎላ ኮርሞ ኔኤኒ ኮርማ፤ ዳልጎ ባዘ ዎኦ ዓጫ ዓኦ ዓጫ ዳራ ኔኤኮ ኮርማ ኮርማ ዓገሎ ዔካፃ ዩያ ዛሎ ዳርሲ ዓቺና ዘጳ ጌይንታ ደዶ ሚያ ዔኬ ኔኤኮ ሙካ። 16 ሶኦሪያ ዓጫ ዳራ ኔኤኮ ኮርሞ ዓገሎ ቢያና ሜሌ ሚርጌ ሜሃ ኔኤገ ሻንቃ፤ ዔያታ ዩያ ዔኬ ሚሆ ዛሎ ቤሎሪ ጌይንታ ሚዛጰ ሹጮንታ ኩጮና ማዞ ሚዛጰሶና ጮልዔ ማኦላህንታ ጉኡዒሲ ሱኪ ዳይሶና ዓገሎና ኪቤይዳገ ኮሺንቲ ጋልማህንታ ዘቄ ሚዛጰ ሹጮ ዔያታ ኔኤም ሻንቃ፤ 17 ዩሁዳና ዒሰራዔኤሌ ዓጫኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ኔኤኮ ኮርሞ ባኮ ዛሎ ሚኒቲ ዓጫ ዛርጋህ፤ ዳይሳህ፤ ዔኤዞ፤ ሪሚቶ ዛይቶንታ ዳማ ዳማ ሳውቃ ዳኤሾ ኔኤም ጨጋ። 18 ዳማሰቆ ዓጫ ዳራ ኔኤኮ ኮርሞ ባኮንታ ሚሆ ሚሆ ዛሎ ሄልሶኔ ዓጫ ዎይና ዑጉንታ ሳሆሪ ዓጫገ ሺኦሾ ማራቶ ጋገና ኔኤም ዔያታ ሻንቃ። 19 ዑዛሌ ጌይንታ ዓጫ ናንጋ ዳኦኔ ዓሶንታ ጌሪኬ ዓሶንታ ሚሆ ኔኤኮ ሻንቃኒና ኮርማኒ ዎላ ጌሰቲ ቱኬ፤ ዔያታ ኔኤኮ ኮርሞ ባኮ ዛሎ ሹኤሺ ኮሺንቲ ዓንጎንታ ዳማ ዳማ ሳውቃ ዳኤሾንታ ዳጅሳኦርሞ ኔኤም ዒንጋ። 20 ሃሃ ዳዳኔ ዓጫ ዳራ ኔኤኮ ኮርሞ ባኮ ዛሎ ኮኦራ ገላሴ ዔኬ ኔኤም ዩዓ። 21 ዓሪቦንታ ቁዳሪ ዓጫ ሱኡጋ ቢያ ኔኤኮ ኮርሞ ሚሆ ዛሎ ማራናኦቶና ዎኒናኦቶም ኔኤም ዔኬ ሙካ፤ 22 ሳኦሳና ራዒማ ዓጫ ኮርሞ ዓሳ ኔኤኮ ኮርሞ ባኮ ዛሎ ሚዛጰ ሹጮንታ ዎርቆንታ፣ ዳኦሪንቲያ ማዔ ዳማ ዳማ ሳውቃ ዳኤሾ ኔኤም ዒንጋ። 23 ካኦራ፤ ካኔሃንታ ዔዴኔ ካታሞንታ ሳኦሳ ዓጫኮ ኮርሞ ኮርማ

ዓሰንታ ገንሣ ሃሣ ዓሹርናንታ ኪልማዴ ካታሞንታ ዩይ ቢያ ኔኤና ዋላ ኮርሞ ኮርማኔ። 24 ሚዛጲሶና ማኣዓሣንታ ጮልዔ ዓፒሎንታ ኩጮና ሚዛጲሶ ማዠና ማኣዓሣንታ ጋርይዳ ሂአሦ ሚዛጲ ባኮንታ ኮሺ ሱኮና ሻሺና ደዲሺ ቱኪ ኔኤም ዔያታ ሻንቻኔ። 25 ቱርሴሴ ዓጮኮ ዋኣዎ ካኣሚላ ሚሆ ኔኤኮ ጮኣኒያና ኔና ማኣዳኔ።»

«ኔኤኒ ዳልጎ ባዘ ዋኣዎ ሳዛ ሚርጌ ኮርሞ ባኮና ኩሚ ዓጪኬ፤

26 ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎ ዒሺ ዓኣዳ ዓሳ ባዘ ቁልባሣ ባንሣ ዔኪ ኔና ዓኣዳኔ፤ ዴኤፖ ዓባ ኬሰካ ባንዎ ዠባራ ባዘ ዋኣዎይዳ ኔና ሚንሣኔ።

27 ኔኤኮ ኮርሞ ባካ ቢያ ዋኣዎ ካኣሚሎ ዒሻ ዓሳ ቢያ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሳኣ ቢያ ዩያ ኮሻ ዓሰንታ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ቢያ ዩኖ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ዓኣ ፖኦሊሳ ቢያ ዋኣዎ ካኣሚላ ኔኤኮ ሚቃኣና ቢያሣ ባዘ ቁልባሣዳ ዔኤዲንታንዳኔ።

28 ዋኣዎ ካኣሚላ ዓኣ ዓሳ ባዘ ቁልባሣዳ ጌሊ ዔኤዲንታኣና ዒላቱ ዒላታ ዳልጎ ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ ዓጮ ዓጊሣኔ።»

29 «ዩኖ ዎደና ሚሌ ዋኣዎ ካኣሚሎ ዔኪ ዓኣዳ ዓሳ ዩያ ዒሻ ዓሰንታ ዋኣዎ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሰ ዓይሣ ዓሳኣ ቢያ ኬሰኪ ዳልጎ ባዘ ዓጪ ዔቄኔ።

30 ዒማና ዔያታ ቢያ ፔኤኮ ቶኦኮይዳ ሲላሊ ዋሂ ዲቢንሣዳ ቡሞባሊ ቡሞባሊ ዑኡዞ ፔኤሲ ዴጊዳ ኔ ዛሎ ዓሽኮ ፔኤሲ ዴኡዚ ዩኤካንዳኔ።

31 ኔ ዛሎ ዎደሣና ቶኦኮ ጋሞ ፔኤኮ ጉኡሊ ሲዩ ፓቲሌያኣ ማይንታንዳኔ፤ ዒናፓ ማቂ ዎደሣና ኔና ዔያታ ዩኤካንዳኔ።

32 ዔያታ ፔኤኮ ዎደሣና ሱንዎ ኔኤኮ ዔኤሊ ዔኤሊ ዩኤካንዳኔ፤

ኔ ዛሎ ቃዩያ ዔያታ ቃያንዳኔ፤ ዩያ ቃያሣና ሂዚ ዔያታ ጋዓንዳኔ፡- «ዳልጎ ባዘ ዋኣዎ ሳዛ ዔኤዲንቱ ዑኡሲ ባይቁ ዓጪ ዒርሴጉዲ ዓይጎ ዓጪዳይ?»

33 ኔኤኮ ኮርሞ ኮርሞ ባካ ዴማ ዴማ ዓጮ ዳኪንታኣና ዩይ ዴማ ዴማ ዓጮ ዴራ ኮዓ ባኮ ዔያቶሞ ኩኩንሣኔ፤

ኔኤም ገዲ ዑሣ ዓኣዳ ቆሎንታ ኮርሞ ባኮናኣ ሳዎ ካኣቶ ኔኤኒ ዎርጎጪሴኔ።

34 ሃሣ ኔኤኒ ጋዓንቱ ዔቶ ዳልጎ ባዘይዳ ሚቂ ዓቱኔ፤ ኔኤኮ ኮርሞ ሚሆንታ ኔኤም ማዳ ዓሳኣ ቢያ ኔኤና ዎላ ባይቄኔ፤

35 «ዳልጎ ባዘ ዋኣዎ ዓጪ ናንጋ ዓሳ ቢያ ኔ ዑዎ ማዔ ፑርቶ ባኮይዳፓ ዔቄያና ዲቃቱኔ፤ ዔያቶኮ ካኣታኣ ዓቱሞ ዎኦቶንደ ካራ ባይኬኔ፤ ፔቱ ፔቱሣኮሞ ዓኣፖ ካራ ዲቃቱሣና ዒጊቹሞ ማላታና ጴዳኔ። 36 ዓካሪ ሚሌ ዴርኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ኔና ቦሂ ሚኢጫንዳኔ፤ ጋፒንፃኣ ኔኤኮ ዲቃሣያ ማዔኔ፤ ናንገና ኔኤኒ ጋፒ ባይቃንዳኔ።»

28

ዒርሴ ካኣቲሞ ኬኤዚንቱ ያኦሲ ማሊዎ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣሞ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሣዮ! ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒርሴ ካኣቲሞ ሂዚ ጋዓኔ ጌይ ኬኤዜ፤ <ዒና ኔኤኮ ዎቶርቄሣር ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዳልጎ ባዘ ዋኣዎ ሳዛ ሚሌ ያኦዞ ያይታ ታኣኒ ዴዓንዳኔ ኔኤኒ ጌዔኔ፤ ዎዚ ኔኤኒ ኔ ማሊያና ታኣኒ ያኦሲኬ ጌዔያታቱያ ኔኤኒ ዓሲ ማዓንዳኣፓዓቱም ያኦሲቱሞሴ።

3 ኔኤኒ ዳኣኔሌይዳፓ ባሽ ዔራ ማዔያ፡ ሃሣ ፔቱታዎ ዔኤቢ ዓኣሽንቱ ዓታ ባኣዚ ኔኤፓ ባኣያ ማሂ ኔ ኔና ማላ? 4 ጎኔኬ ኔኤኒ ኔኤኮ ዔራቶና ሃሞዓቶና ሚርጌ ቆሎ ዴንቄኔ፤ ኔኤኮ ሚሆ ጌሃ ማኣርይዳ ሚርጌ ዎርቄና ቢራና ኔኤኒ ቡኩሴኔ። 5 ኔኤኒ ኮርማ ኮርሞና ማዳ ዴኤፖ ሃሞዓቶ ማዳና ሚርጌ ቆሎ ኔኤኒ ዴንቄኔ፤ ቆላ ኔኤኮ ሚርጌሣዳፓ ዔቄያና ኔኤኒ ዎቶርቄኔ።

6 «ዩያር ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛሞ ጋዓሣ ያዲኬ፤ <ዓዳ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳጉዲ ዔራኬ ጌዒ ኔኤኒ ማሌሣር፤ 7 ሚሌ ዴር ባኣካፓ ሚርጌና ሚጪንቲሣ ባኣያ ማዔ ፃንጎ ሞርኮ ኔ ዑዎ ታኣኒ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ ዩያታ ኔኤኮ ዔራቶና ሃሞዓቶና ዴንቄኔ ቡኩሴ ሚዛጲ ባኮ ቢያ ባይዛንዳኔ። 8 ኔና ዔያታ ሂሊንቱሞ ዎደዞ ዔቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዳልጎ ባዘ ሳዛ ፑርታ ሃይቢ ኔ ሃይቃንዳኔ። 9 ዓካሪ ኔና ዎዳኒ ዔያታ ሙካ ዎደና ሃሣ ኔና ኔኤኒ ያኦሲ ማሂ ፓይደንዳ? ኔና ዎዳ ዓሰና ኔኤኒ ዓዲንታኣና ዓሲ ኔ ማዓንዳኣፓዓቱም ያኦሲ ማዓባኣሣ ዔርታንዳኔ። 10 ሚሌ ዓጮ ዓሰ ኩጮ ያኦሲ ጉሙርቄሞ ዓሳ ሃይቃ ሃይቦ ኔኤኒ ሃይቃንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩያ ኬኤዜኔ።»

ዒርሴ ዓጮ ካኣቲኮ ደዒዎ

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌይ ታኣሞ ኬኤዜኔ፡-

12 «ዓሲ ናዓሣዮ! ዒርሴ ዓጮ ካኣቲ ሂላንዳ ፑርቶ ባኮ ዛሎ ቃዮ ቃዩ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓ ባኮ ሂዚ ጌይ ዒዛሞ ኬኤዜ፡- ኔኤኒ ዔራቶ ኩሚያና ሚርጌናኣ ሚዛጲያ ማዔሣር ፓጫ ባኣዚ ባኣያ ማዔ ባኮኮ ኔኤኒ ማላታኬ። 13 ኔኤኒ ያኦሲኮ ዔቦ ቱኮ ጎዡ ማዔ ዔዴይይዳ ናንጋኔ፤ ዒኣካ ፔቱ ፔቱ ሚዛጲ ሹጮ ጌይዎ፡- ሴርዲዮኔ፡ ዓልማዛ፡ ቢሪላ፡ ሚሬጊዴ፡ ዒያሰጲዴ፡ ሴንፔሬንታ ቤሉሬ ጌይንታ ሚዛጲ ሹጮና ሚዛጲሶና ዎርቄ ማኣዎ ኔ ማይንታኔ፤ ኔኤኒ ማዠንቱ ኬላፓ ዓርቃዎ ዩይ ቢያ ኔኤኮ ዓኣኔ። 14 ኔና ታኣኒ ዓዳ ካፒዎ ካፓ ኪሩቤ ማሂ ደኦሪ ዒኣካ ጌሣኔ፤ ታኣኮ ኔኤኒ ዴማዴ ዴኮይዳ ናንጋኔ፤ ሚርጌና ሚዛጲ ማዔ ሹጮ ባኣካ ኔ ሃንታኔ። 15 ኔኤኒ ማዠንቱ ኬላፓ ዓርቃዎ ፑርቱሞ ማዲያ ዓርቄ ዎደ ሂላንዳኣና ናንጎይዳ ኔኤኮ ፓጮ ባኣዚ ባኣሴ፤ 16 ሻንቄ ሻንቄዎ ማዳይዳ ጳሽኪ ኔኤኒ ሺራኔ፤ ዩይ ቢያ ሴካ ፑርታ ማዳና ጎሚና ባንሣ ዔኪ ኔና ዓኣዳኔ፤ ዩያር ኔኤኒ ታኣኮ ዴማዴ ዴኮ ሃሺ ኬሰካንዳጉዲ ታኣኒ ኔና ዎልቃዴኔ፤ ዩንሣ ሚዛጲ ሹጮንሣ ባኣካፓ ካፒዎ ካፓ ኪሩቤ ዴውሲ ኔና ኬሴኔ። 17 ማላሣ ኔኤኮ ሚዛጲ ማዔሣር ሚርጌና ኔኤኒ ዎቶርቄኔ፤ ቦንቾ ኔኤኒ ኮዒሣና ዔራቶ ኔኤሲ ኔኤኒ ዳኪሴኔ፤ ዩያፓ ዔቄያና ታኣኒ ኔና ዠፒ ሊካ ሳዓ ኬኤሬኔ፤ ሚሌ ዓጮ ካኣቶ ዳቢንቶኮ ማላታ ታ ኔና ማሄኔ። 18 ሻንቄዎና ሻንቾናይዳ ኔኤኒ ማዳ ዳቢንቶፓ ዔቄያና ኔኤኮ ካኣኩ ቤዛ ቢያ ዒኣቱኔ፤ ዩያር ካታሚሎ ሚቻ ታሚ ዓርቃንዳጉዲ ማሂ ጉቤ ታ ዒዞ ሚቹኔ፤ ሃሣ ኔ ባንሣ ዛጋሣ ቢያ ኔኤኒ ዲቢንሣ ሌሊ

ማዕዘህ ዳንቃንዳኔ፤ 19 ሃይሾ ኔኤኒ ባይቄኔ! ናኣናና ኔኤኒ ጴዳንዳዋቤ፤ ቤርታ ኔና ዓራ ዓጫ ቢያ ዲቃቲ ካራ ባይዘኔ፤ ኔ ዑፃ ሄሌ ፑርቶ ባካ ዓይቶ ሄሉዋጉዲ ዓይታ ዒጊጩኔ።»

ሲዶና ዓጮም ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማለያ

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዔኔ፡- 21 «ዓሲ ናዓሂዮ! ሲዶና ዓጮ ባንሂ ዛጊጋጋ ያኦሲ ማለሂ ዒዛም ኬኤዘ፤ 22 ዒዛኮ ዳሮማኦ ጴጌግ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ ጌዔ፡- ታኦኒ ዒንሂ 0-9 ፑርቱዋና ዓቄኔ፤ ታኦኒ ዒንሂዳ ማዳንዳ ማዳና ማሌ ዳራ ታና ጋላታንዳኔ፤ ታኦኒ ዋጎ ማዳይዳ ታ ፔኤሻኣና፡ ሃሃ ታኦኮ ዲማዳያ ማዒያ ፔጋሲ ታኦኒ ዓርዘ ምድና ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዘህ ዓይታ ዓራንዳኔ። 23 ታኦኮ ዲማ ዲማ ዋዳ ባኮ ዒንሂ 0-9 ታኦኒ ዓከ ዩዓንዳኔ፤ ዒንሂኮ ጎይፃ ጎይፃ ስጉሂ ሸኦታንዳጉዲ ታኦኒ ማሃንዳኔ፤ ቢያ ባንፆና ዒንሂዳ ዓቃ ያሎና ዒንሂ ባኣካ ዓሲ ምዳንታንዳኔ፤ ማሌ ዳራ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዘህ ዓራንዳኔ።»

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓንጂንታንዳያ ማዒያ

24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ቶኦቹ ዒዛ ዛጋንዳ፡ ዒዛኮ ዓሻኒ ማዒ ዓዳ ጫርጋ ጋውዲና ማሌ ዓንጊሂጉዲ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ማታሳንዳ ማሌ ዓጪ ሃካጋ ሴካ ባኣሱ። ታኦኒያ ጴጌግ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዘህ ዓይታ ዓራንዳኔ።»

25 ጴጌግ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዘርቁንቴ ዲማ ዲማ ዳሮ ባኣካጋ ታኦኒ ቡኩሳ ምድና ማሌ ዳራ ዩያ ዛጋንቴ ታኦኮ ዲማዳያ ማዒያ ታ ፔጋሳንዳኔ፤ ዩካጋ ዓይታ ማዒ ታኦኮ ማዳሂ ያይቆኦም ታኦኒ ዒንጌ ዓይቶኮ ዓጫ ዓይታ ናንጋንዳኔ። 26 ዒኡካ ሂርጋ ባኣያ ዓይታ ናንጋንዳኔ፤ ማኦሪያኦ ዓይታ ማከንዳኔ፤ ምይያ ቱካንዳኔ፤ ዓይቶ ቶኦቹ ዛጋ፡ ዓይቶኮ ዓሻኖ ዓጮም ቢያ ታኦኒ ሻርሻንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋዓንቴ ሂርጋ ባኣያ ጉሙርቁንቴ ናንጋንዳኔ፤ ዩኖ ምድና ታኦኒ ዓይቶኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዘህ ዓይታ ዓራንዳኔ።»

29

ጊብፃ ዓጮም ኬኤዚንቴ ያኦሲ ማለሂ

1 ኦኡኒ ዲዒንቴንቴ ታጳሳ ሌዎኮ ታጳሳ ዓጊኖና፡ ዩኖ ዓጊኖኮ ታጳ ለምዓሳ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌይ ኬኤዘኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዓኣግ ካር ኔኤኮ ጊብፃ ካኣቲ ባንሂ ማሂጋጋ ዒዛንታ ጊብፃ ዳሮንታም ያኦሲ ማለሂ ኬኤዘ። 3 ጴጌግ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብፃ ካኣቲም ሂዚ ጋዓኔ ጌይ ኬኤዘ፤ ምርይዳ ቦርጊሃ ላሂ፡ ዒጊቻ ዳልጎ ባዞ ቦዎ ማሌሂ ሃይ ኔኤኒ! ሃኣዛጌ ታኦኒ ዳጋና ኔ ዑፃ ዓቄኔ፤ <ዓባዬ ምራ ታኦኮ፤ ዩያ ምር ማከሂ ታናኮ» ኔኤኒ ጋዓኔ። 4 ኔኤኮ ባንጋሎይዳ ዓንጊ ከራ ታኦኒ ዳካንዳኔ፤ ምርይዳ ዓኣ ሞላሂ ኔኤኮ ዑይይዳ ለጪ ዓርቁንታንዳጉዲ ታኦኒ ማሃንዳኔ፤ ዩይ ሞላሂያ ኔኤኮ ዑፃ ዓርቁንቴ ጎይሃ ዓኣንቴ ዓባዬ ምራጋ ጎቹ ታኦኒ ኔና ኬሳንዳኔ። 5 ኔናንታ ኔኤኮ ምር ሞላሂያ ቢያ ዓሲ ናንጉዋ ደውላ ታኦኒ ከባንዳኔ፤ ሌዛ ኔኤኮ ዓውቲ ዲኡቱምጉዲ ቦኦላ ኔኤኒ ኬኤሪንታንዳኔ፤ ካግና ቦዎና ሙኡዚ ታ ኔና ማሃንዳኔ። 6 ዒንሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ምድና ፒሌ ኮኡሎጉዲ ፓሡዋም ማዕዘሂር ዩኖ ምድና ዒንሂ፡ ጊብፃ ዳራ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዘህ ዓይታ ዓራንዳኔ። 7 ዓይታ

ፔ ኩጮና ዒንሂ ዓርቃ ምድና ማቂ ጳሪንቴ ጌኤቶ ዓይቶኮ ዒንሂ ጫርጌኔ፤ ዒንሂዳ ዓይታ ጌኤቁንቴ ምድና ዒንሂ ማቂም ጊኢራ ዓይቶኮ ጎጋይቄኔ። 8 ዓካሪ ታኦኒ ጴጌግ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ኬኤዛሂ ያዲኩ፡- <ጩንቸ ዓጋርና ኔና ምዳንዳ ዓሲ ታኦኒ ዓከ ሙካንዳኔ፤ ዩይ ዓሳ ኔኤኮ ዳሮንታ ቆልሞንታ ቢያ ምዲ ጋፒሳንዳኔ፤ 9 ጊብፃ ዓጫ ዓሲ ናንጉዋ ደውሌ ማዒ ጉሪ ዓታንዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕኣና ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዘህ ዓይታ ዓራንዳኔ።

«ኔኤኒ <ዓባዬ ምራ ታኦኮ፤ ዩያ ምር ማከሂያኦ ታናኮ» ጌዔኔ። 10 ታኦኒ ኔኤና ኔ ምርና ዑፃ ዳጋና ዓቄኔ፤ ኬዶ ባንፆና ዓኣ ማግራይ ካታማጋ ዓርቃዎ ደኦሎ ባንፃ ዳንዲ ዓሰዋኔ ካታም ሄላዳኣና፡ ዩያጉዲ ሃሃ ዳንዲ ዒቶጲያኮ ዛጳ ሄላንዳኣና ጊብፃ ዓጮ ጉቤ ዓሲ ናንጉዋ ደውሌ ጉሪ ማሂ ታኦኒ ዓይሳንዳኔ። 11 ዓሲ ማዕዘሂታቴያ ቆልሞ ዒኡና ፔቲታዎ ዓኣዳዓኬ፤ ዳንዲ ያይዲታሚ ሌዔ ሄላንዳኣና ዓይጎ ባኣዚያኦ ዩካ ናንጋዓከ፤ 12 ጊብፃ ዓጮም ደውሎ ጉር ማዕዘሂ ዩይዳጋ ባሼ ደውሌ ጉሪ ታ ማሃንዳኔ፤ ጊብፃ ዓጮ ካታማ ዳንዲ ያይዲታሚ ሌዔ ማዕኣንዳኣና ደዔ ቦኪ ኩሊንቴ ቤሲ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ዒዛኮ ካታም ማሌ ደዔ ካታማጋ ፔቲዞ ታኦኒ ማሃንዳኔ፤ ዩካጋ ጊብፃ ዓሰ ታኦኒ ደውሊንቴ ዓሲ ማሃንዳኔ፤ ማሌ ዳሮ ባኣካ ዘርቁንቴ ዓይታ ናንጋንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ።»

13 ጴጌግ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ያይዲታሚ ሌዔኮ ጊንፃጋ ጊብፃ ዓሰ ታኦኒ ዘርቁ ዓጫጋ ማሂ ዓከ ሙካንዳኔ፤ 14 ሚና ዓይታ ናንጋ ደኦሎ ባንፃ ጊብፃ ዓጫ ጳዓርሴይዳ ናንጋንዳጉዲ ታኦኒ ዓይቶ ማሃንዳኔ፤ ዩካ ላቤ ካኣቶ ዓይታ ማዕኣንዳኔ፤ 15 ዩያ ሌሊቱዋንቴ ቢያጋ ላቤ ካኣቶ ማዕኣንዳሂር ላሚ ማሌ ካኣቶ ባሻ ምይሂኒ ዒዚ ዳንዳዓዓኬ፤ ቢያጋ ዳኬያ ታኦኒ ማሃንዳሂር ማሌ ካኣቲ ጊኢራ ጊኢሪሻኒ ኮዒ ዳንዳዓዓኬ። 16 ዓካሪ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማኣዶ ኮዒ ጊብፃ ዓኣዲ ዓኣዲ ዳብንቴ ዳብንቶ ዓይቶም ጳቂሃያ ማዕኣንዳጋታቴም ማኣዶ ዳንቃኒ ላሚ ጊብፃ ዓይታ ጉሙርቃዓከ፤ ዩይ ያዲ ማዕኣና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዘህ ዓይታ ዓራንዳኔ።»

ካኣቲ ናብካዳናያኦሪ ጊብፃ ዓጮ ባሻንዳያ ማዕዘሂ

17 ኦኡኒ ዲዒንቴንቴ ላማታሚ ላንካሳ ሌዎ፡ ቤርታሳ ዓጊኖኮ ቤርታሳ ኬሎ ዓይይይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዒ ኬኤዘኔ፡- 18 «ዓሲ ናዓሂዮ! ባብሎኔ ካኣቲ ናብካዳናያኦሪ ያርሴ ዓጮይዳ ያልዚ ቡላኒ ዓቄኔ፤ ቶኦካ ባላንዳያና ጌኤታኦ ዓውታንዳያ ሄላንዳኣና ፖኦሊሶ ዓይቶኮ ዓይታ ዳኤሂ ኬዲ ኬዲሴኔ፤ ያዲ ማዕዘሂታቴያ ዓይቶኮ ካኣቲ ማዕዘሂታቴያ ያሎ ያላ ዓሳ ዩያ ቢያ ላቢፃጋ ፔቲ ባኣዚታዎ ዳንቁ ባኣዚ ባኣሱ። 19 ዩያጋ ታኦኒ ጴጌግ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓሂ ያዲኩ፡- <ጊብፃ ዓጮ ታኦኒ ካኣቲ ናብካዳናያኦሪም ዓኣሂ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚያኦ ፔኤኮ ያሎ ያላ ዓሰም ማዳሂ ዛሎ ጪጎ ሚኢሼ ማዕኣንዳጉዲ ቡሪሂና ካራባኣ ጎይሂና ዳንቃ ባኮ ቢያ ዓከ ዓኣዳንዳኔ። 20 ዒዛኮ ያሎ ያላ ዓሳ ታኦም ማዳሂር ጊብፃ ዓጮ ዒዚ ላቢ ማዳሂ ዛሎ ታኦኒ ዒዛም ዒንጋንዳኔ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ኬኤዘኔ።»

21 «ዩይ ማዕ ምድና ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ታኦኒ ደዲሻንዳኔ፤ ኔኤኒያ ሂዘቱሌ! ዓሲ ኔኤም ምዳንዳጉዳ ቤሲዳ ቢያ ዑኡዞ ኔኤኮ ዳጊዲ

ከኤዛንዳጉዲ ታኔና ማሃንዳኔ፤ ይያ ጎይዖና ታኔኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዔያታ ዔራጎዳኔ።»

30

ገብፄ ዓጮይዳ ሄለንዳ ፑርቶ ሜታሢ ዛሎ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ገይ ታኔም ከኤዛኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሢዮ! ታኔኒ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔጋሲ ኔኤም ዳዋ ባኮ ቢያ ዔርዚሢና ሃያ ታ ማሊያ ከኤዛኔ፤

«ዬና ከሌሎም ባዳዔ!» ገይ ዒዞ ይኤከ።።

3 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዶ ማዶ ከላ ሄሌኔ፤

ይይ ከላ ማሌ ዓሶም

ዲሜ ሻኦሬና ሜታ ሚርጌያ ማዓንዳኔ።።

4 ገብፄ ዓጮይዳ ያልዚ ከሰካንዳኔ፤

ዒቶጲያይዳ ፑርታ ዋኦጲሳ ሜታ ሙካንዳኔ፤

ሚርጌ ዓሲ ገብፄ ዓጮ ዋዲንታንዳኔ፤

ዓጮላ ቡሪንታዛ ዓይዖ ካር ማዕ ዓጳ ዜኤቤም ዓዛ ደዓንዳኔ።።

5 «ይይ ያላ ዒቶጲያይዳ፣ ኩባይዳ፣ ሊዲያይዳ፣ ሊቢያ፣ ዓሬቦ ዓጮ፣ ታኔና ያላ ጫክቂ ታ ዒጊኒ ማዕ ዳር ባኦካ፣ ሚኦጲና ማዲኒ ሙከ ዓሶ ቢያ ዋዲ ፓፒሳ ማዓንዳኔ።።»

6 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ሚግደኦጲ ሳርቃዖ ዳንዲ ዓሰዋኔ ሄለንዳና ገብፄ ዓጮ ማኦ ዓሳ ያሎና ሃይቂ ጋፓንዳኔ፤ ገብፄኮ ያቶርሙም ዋልቃ ባይቃንዳኔ፤ ሃያ ታኔኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዛኔ።። 7 ዓጮላ ጉሪ ዳውሌ ማዕ ዓጮይዳ፣ ባሽ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዓንዳኔ፤ ዒዞኮ ካታማ ቢያ ማሌ ደዔ ካታማ፣ ባሽ ደዓንዳኔ።። 8 ገብፄ ዓጮ ሚቶ ባይዛንዳ ታሚ ታኔኒ ዓጌ ዋደና፣ ይያጉዲ ሃሣ ዔያቶ ማኦ ዓሶ ዋልቃ ጋፒ ባይቂ ዋደና ታኔኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዔያታ ዔራጎዳኔ።። 9 ይና ዓቦና ዒቶጲያ ዓሶ ዒጊቻኒ ከኢቶ ዓሶ ታኔኒ ዓይሣም ዔያታ ዋኦጲና ፒንቆ ጎንጎና ከሰካንዳኔ፤ ዒቶጲያ ዓሳ ገብፄ ዓጮ ዑፃ ጎንጎና ሙካ ባይሲንቶ ዛሎና ማታዳንዳኔ።።»

10 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ገብፄኮ ሚርጌ ዳር ባይዛንዳጉዲ ባብሎኔ ዓጮ ካኦቲ ናብካዳና፣ ጎዳኒ ዳካንዳኔ።። 11 ዒዚያኦ ሚጫንቱዋ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ዔኪ ዓጮሎ ባይዛኒ ሙካንዳኔ፤ ዔያታ ገብፄ ዓጮ ጮንቶ ዓፓርና ቆፃንዳኔ፤ ዓጮላ ሌሲ ሌሊ ማዓንዳኔ።። 12 ታኔኒ ዓባዬ ዋር ዋኦጲ ሚጫሳንዳኔ፤ ይካፓ ገብፄ ዓጮ ፑርቶ ዓሶ ቢታንቶ ዳማ ሎኦማንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ይያር ማሌ ዓጮ ዳራ ዓጮሎ ጉቤና ባይዛንዳኔ፤ ሃያ ታኔኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ከኤዛኔ።።»

13 ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ሚምፒሴይዳ ዓኦ ካኦሽኮ ሎኦዙም ያኦዞ ቢያ ታኔኒ ባይዛንዳኔ፤ ገብፄ ዓጮይዳ ዋይሣያ ማዕ ከሰካይ ባኦ፣ ማዓንዳኔ፤ ዳርይዳ ዒጊቶም ታኔኒ ዓጋንዳኔ።። 14 ገብፄኮ ደኦሎ ዛላ ዓኦ ጳዓርሴ ገይንታ ካታም ታኔኒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማሃንዳኔ፤ ከደ ባንዖና ዓኦ ያዓኔ ካታምይዳ ታሚ ታኔኒ ዓጋንዳኔ፤ ሃሣ ቴብሴ ካታምዋ ፑርታ ሜቶና ታ ዋኦጲሳንዳኔ።። 15 ገብፄ ዓጮኮ ዔርቱ ዋርዲዮ ቤዞ ማዕ ፔሎሰይ ማዕ ካታምይዳ ታኦ፣ ዴኤፖ ዳጎ ታ ከይሳንዳኔ፤ ቴብሴ ካታምኮ ሚርጌ ዳሬ ቢያ ታኔኒ ዋዳንዳኔ።። 16 ገብፄ ዓጮይዳ ታኔኒ ታሚ ዓጋንዳኔ፤ ፔሎሰይ ሚርጌ ዋኦጲሣና ማታዳንዳኔ፤ ቴብሴኮ ሹጮና ኮቸና ዲፃ ደዓንዳኔ፤ ሚምፒሴ ካታምይዳ ጋፒዋ ዋኦጲሣ ሄላንዳኔ።። 17 ሄሊዮፖሊሴንታ ቡባሰቲሴ ካታምይዳ ዓኦ ዴጌሢ ቢያ

ያሎና ጋፓንዳኔ፤ ይንሢ ካታምይዳ ናንገ ዓሳ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ።። 18 ገብፄ ዓጮኮ ዋልቆ ታኔኒ ሚንሢ ዔያቶኮ ሄርሺንቶ ደዲም ባይዛ ዋደና ፃፕናሴ ካታማ ዲማንዳኔ፤ ገብፄ ዓጮ ሻኦሬና ካንቂንታንዳኔ፤ ዒዞኮ ዲማ ዲማ ካታማ ናንገ ዓሳኦ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ።። 19 ገብፄ ዓጮ ታኔኒ ይያይዲ ማታጎ ዋደና ታኔኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዔያታ ዔራጎዳኔ።።»

ዋልቃ ባይቂ ገብፄ ካኦቲ

20 ኦኦኒ ዲዒንቲንቲ ታጶ ፔታሳ ሌዖኮ ቤርታሳ ዓገና ጸኤሬ ላንካሳ ከሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ታኔም ሂዘ ገይ ከኤዛኔ፡- 21 «ዓሲ ናዓሢዮ! ታኔኒ ገብፄ ካኦቲኮ ኩጮ ሚንሢ፤ ፒሌና ኮኦሊ ቱርጫና ማሪ ገንሣ ዳቂሻንዳ ሃኦሚ ባኦኔ፤ ይያር ሃካፓ ሴካ ደዲም ዴንቂ ጮንቶ ዓፓርና ያላኒ ዳንደዑዋሴ።። 22 ይያይዳ፣ ዔቆያና ታኔኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ያኦዛሢ ሂዘ ጋዓኔ፤ ሃሣ ታኔኒ ገብፄ ካኦቲዳ ዳጋና ዔቆኔ፤ ይያር ዒዞኮ ላምዖ ኩጮ፣ ገይፃ፡- ሃያኮ ቤርታ ሚቂዜሎንታ ዋሌላኦ ዓቱዋንቲ ሚንሢኒ ታኔኒ ገኢኔ፤ ጮንቶ ዓፓር ዒዞኮ ኩጮ፣ ከዳንዳጉዲ ታኔኒ ማዳንዳኔ።። 23 ገብፄ ዓሶ ማሌ ዳርና ዲማ ዲማ ዓጮ ዓሶና ባኦካ ታ ዜርቃንዳኔ፤ 24 ይያይዲ ታኔኒ ባብሎኔ ካኦቲኮ ዋልቆ ደዲሺ ታኦኮ ጮንቶ ዓፓር ዒዞ ኩጮ ዓይሣንዳኔ፤ ገብፄ ካኦቲኮ ዋልቆ ጋዓንቲ ታኔኒ ሚንሣንዳኔ፤ ዒዚያኦ ዒዞ ዋዳንዳ ከሢ ከዳ ዓሲጉዲ ፔኤኮ ሞርኮ ቤርታ ሚርጌና ማታዲ ዚኢሊንታንዳኔ።። 25 ታኔኒ ገብፄ ካኦቲ ላቢሲ ባብሎኔ ካኦቲ ደዲሻንዳኔ፤ ታኔኒ ባብሎኔ ካኦቲም ዒንጋንዳ ጮንቶ ዓፓርና ገብፄ ዓጮይዳ ዒዚ ሚቶ ዓጋ ዋደና ዓሲ ቢያ ታኔኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዔራጎዳኔ።። 26 ገብፄ ዓሶ ማሌ ዳርንታ ዲማ ዲማ ዓጮ ዓሶንታ ባኦካ ታኔኒ ዜርቃንዳኔ፤ ይካፓ ታኔኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕሚ ዔያታ ዔራጎዳኔ።።»

31

ገብፄ ዓጮ ዚቢቆ ሚያና ማላቲንቲሢ

1 ኦኦኒ ዲዒንቲንቲ ታጶ ፔታሳ ሌዖና ሃይሣሳ ዓገና ጸኤሬ ቤርታሳ ዓቦና ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ገይ ታኔም ከኤዛኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሢዮ! ገብፄ ዓጮ ካኦቲና ሚርጌ ዳርናም ሂዘ ገይ ከኤዛኔ፤

«ዴኤፖምና ያኦና ዋላ ኔኤኒ ቤቃይ?»

3 ኔኤኒ ኮሺ ሺባ ካኦቲ ዓኦያና

ደደሱማ ሌካ ጫሪንጮ ሄላ

ለባናኦሴ ሚያጉዳያከ።።

4 ዒኦካ ሚያ ዑጊሳኒ ገዳ ዋኦሢ ዓኦኔ፤

ሳዖ ዳምይዳ ዓኦ ዔቶ ዋኦኦ ሚያዓ ዑጊሳኔ፤

ዋር ዋኦኦ ቦኦሎይዳ ቱኮና ሚያ ፃጶና ዋታኔ።።

5 ይይ ሚያሢ ሚርጌ ዋኦሢ ዳንቂሣር

ዔጶ ሊካ ማሌ ሚያ፣ ቢያ ደደቃያ ማዕኔ፤

ሃሣ ይያኮ ካኦ፣ ዓንዲርቂያና ደደቂያ ማዕኔ።።

6 ዲማ ዲማ ካፓ ቢያ ይያ ካኦ፣ ደደቂያ ማኦር ፔኤኮ ማኦኔ፤

ካዮ ቦዓኦ ናኦቶ ፔኤኮ ይያኮ ሺቦ ዳማ ሾዔኔ፤

ዴኤፖ ዓሳ ቢያ ሺቦ ዳማ ሃውሻኔ።።

7 ሚርጌ ዋኦኦ ዓኦ ባንዖ ፃጶ ፔኤሲ ዒዚ ዳከሢር

ይያኮ ዴኤፖምና ካኦ፣ ጋምፒንቲፃ ዒዞ ሚዛጲሴ።።

8 ያኦሲ ሚያ ቱከ ቤዜሎይዳ ዓኦ ሊባናኦሴ ሚያ ይያና

ቤቃኒ ደንደዑዋሴ፤

ዚቢቆኮ ካኦ፣ ይያ ሄሎዋሴ፤

ሻር ካኦ፣ ይያ ካኦ፣ ያላ ቤኤዘዛ ዔኤቢ ፓሡዋያከ፤

ያኦሲ ሚያ ቱከ ቤዜይዳ ዓኦ ሚያ ባኦካ፣።።

ፔፔያኮታዎ ካኣፓ ዬያጉዳ ሚዛጳይ ባኣሴ።
9 ታኣኒ ዬያ ጋምፒንቴ ካኣፒና ዓኣያ ማሃ ሚዛጳሴኔ፤
ታኣኒ፣ ያኦሲ ሚያ ቱኬ ዔዴይይዳ ዓኣ ሚያ ቢያ ዒዚ ናሺ
ዎዲያኩ።።

10 «ዓካሪ ዑጊ ሌካ ሻኣር ሄሌሣር የየቶርቃ ዬያ
ሚጻሣ ታኣኒ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዳንዳሣ ያዲኬ፤
11 ታኣኒ ዒዛ ቱጊ ኬኤራንዳኔ፤ ሚሌ ዴርኮ ሱኡጌም
ታኣኒ ዓኣሣ ዒንጋንዳኔ፤ ዒዚያኣ ዒዛኮ ፑርቱሞጉዳያ
ዒዛም ማዳንዳኔ። 12 ዓጮ ዴርይዳፓ ሚርጌ ቁኢራ፣
ሚጠንቱሞያ ማዕ ዓሳ ሚጻሣ ቱቁ ኬኤራንዳኔ፤ ካኣፓ
ዲኮና ዛር ዶኦጮናይዳ ኬዲ ዓታንዳኔ፤ ዬያ ሌሊቱሞንቴ
ካኣፓኣ ማቂ ማቂ ሞታ ዎኣያይዳ ቦርጊሦ ላሃንዳኔ፤ ሺቦ
ዴማ ጌሊ ዓኣ ዓጮ ዴራ ቢያ ዬያ ሃሺ ዓኣዳንዳኔ።
13 ካፓኣ ሙኪ ዶዒ ላሃ ያጸይዳ ዴዓንዳኔ፤ ካኣፓኣ ካዮ
ቦየኮ ቡኪ ዔቆ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ 14 ዎዚጉዳ ዎኣሣ ዑሽኪ
ዑጌታቱያ ዬያጉዳ ሌካ ዑጊ ሻኣር ሄላንዳ ሚሣ ሃካፓ
ሴካ ዴዳዓከ፤ ሃይቃያ ማዕ ዓሳይዳ ሄላ ሃይቦ ዎጋ ዔያቶ
ዑጻኣ ሄላንዳኔ፤ ቢያሣ ዴኡከንጎቲ ሳዖ ዴሞ ጌላንዳኔ።»

15 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓሣ ያዲኬ፤ «ዬይ ሚጻሣ
ቲቁንጎቲ ሊካ ሃይቁ ዓሳ ዓጮ ኬዳ ዎዶና ዴኤፖ ዔቶ ዎኣያ
ካር ታኣኒ ዎዴም ዬኤፒና ዓጮ ዒዛይዳ ማሃንታንዳኔ፤
ዎራኣ ቃዚንጎቲ ዔቃንዳጉዲ ታኣኒ ማዳንዳኔ፤ ዎልቁና ሞታ
ዎር ታኣኒ ሚጠላንዳኔ፤ ዬያ ዛሎና ሊባኖኦሴ ዲኮ ቶኦካ
ሻኔ ዴሚ ታኣኒ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ዬያር ቦኦሎ ሚያ ዒላዛ
ቢያ ሹላንዳኔ። 16 ታኣኒ ዬያ ሚጻሣ ሃይቁ ዓሳ ዓጮ ኬይሳ
ዎዶና ዬይ ዶዒያ ዶዒኣና ዎይዚንታ ጉኡሚያ ዴሬ ቢያ
ጎቃይሳንዳኔ፤ ዒማና ሊካ ሃይቁ ዓሳ ዓጮ ኬዴ ዔዴይ
ሚያና ኮዡ ዴሞሣ ዎኣያ ዑሽካ ዶኦሪንጎቲ ሊባኖኦሴ ሚያ
ቢያ ዬይ ሊካ ሃይቁ ዓሳ ዓጮ ኬዲያና ዎዛዳንዳኔ፤
17 ዬያኮ ሺቦ ዴማ ዓኣዘንሣና ዴርኮዎ ባኣካፓ ዒዛና ዎላ
ፔቲ ማዕዘንሣንታ ጩንቾ ዓፓርና ዎዲንቴዘንሣ ዒዛና
ዎላ ሊካ ሃይቁ ዓሳ ዓጮ ኬዳንዳኔ።

18 «ዬይ ሚጻሣ ጊብጻ ዓጮ ካኣቲና ዒዛኮ ዴርኮ
ቢያ ማላታኬ፤ ያኦሲ ቱኬ ሚያ ባኣካፓታዎ ሌካ ዔጶና
ሚዛጳሞና ዒዛጉዳያ ባኣሴ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ዬያ ቤዘይዳ
ዓኣ ሚያጉዲ ሊካ ሃይቁ ዓሳ ዓጮ ኬዳንዳኔ፤ ዬካ ናንጊና
ናንጋ ጎዳ ጉሙርቁዎዘንሣ ያሎና ዎዲንጎቲ ዓሳ ቢያሣና
ዎላ ሲኢሪንታንዳኔ፤» ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃያ ኬኤዘኔ።

32

ጊብጻ ዓጮ ካኣቲ ቃዮና ቃያሣ

1 ኦኡኒ ዲዒንቴንጎቲ ታጶ ላምዓሳ ሌያና፣ ታጶ ላምዓሳ
ዓጊኖኮ ጻኤራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዒ ኬኤዘኔ፡-
2 «ዓሲ ናዓሣዮ! ጊብጻ ዓጮ ካኣቲ ሂዚ ጌይ ቃዮ፤ «ኦኡኒ
ዴር ባኣካ ዘቢጉዲኬ፤ ሃሣ ባዘ ዎኣያይዳኣ ዓዳ ኔ ዒጊቻ
ቦየጉዲኬ፤ ዎር ኦኡኒ ኦኡር ካኣሺ ዎኣያ ሙዲርሳኔ።
3 ታኣኒ ኔና ታኣኮ ርኡጮጉዳ ሱዞና ፒሪ ዓይሣም፣ ሚርጌ
ዴሬ ጎቼ ኔና ባዘ ዓጮ ኬሳንዳኔ። 4 ሳዓ ሲላሎይዳ
ታ ኔና ኬኤራንዳኔ፤ ቦኦሎይዳ ሚጠላ ታ ኔና ሃሻንዳኔ፤
ጫሪንጮ ካፖ ቢያ ኔ ዑፃ ታኣኒ ቡኩሳንዳኔ፤ ካዮ ቦዓኣ
ቡርቲ ኔና ሙዓንዳኔ። 5 ታ ኦኡኮ ሌዘና ዲኮንታ ዶኦጮዳ
ጊንደዎ ኩንሣንዳኔ። 6 ዓጩሎ ዴንዲ ዲኮ ሄላንዳኣና
ኔ ሱጉዮና ታ ኩንሣንዳኔ፤ ዎኣያ ሞታ ዎራኣ ሱጉሣ ሌሊ

ማዓንዳኔ። 7 ኔና ታኣኒ ባይዛ ዎዶና ጫሪንጮ ታኣኒ
ካንቃንዳኔ፤ ዡኦጋሣያኣ ታኣኒ ዴሚሻንዳኔ፤ ዓቦዎ ሻኣሬና
ታ ዓርቃንዳኔ፤ ዓጊና ፖዓዓኬ፤ 8 ጫሪንጮይዳፓ ኔኤም
ፖዓ ፖዩ ቢያ ታ ባይዛንዳኔ፤ ሳዖ ታ ዴሚሻንዳኔ፤ ጋዓኔ፣
ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ።።

9 «ኦኡኒ ዔራዎ ዴር ባኣካ ኦኡኮ ባይሲንቶ ሃይቦ ታ
ዎይዚሲ፣ ሚርጌ ዴርኮ ዒኖ ታ ማላሣና ዎኣዴሳንዳኔ።
10 ሚርጌ ዴራ ኔ ዑፃ ማዕ ባካፓ ዔቁያና ዲቃታንዳጉዲ
ታ ማዳንዳኔ፤ ታኣኮ ጩንቾ ዓፓር ታ ዔያቶ ቤርታ
ቱጋኣና ካኣታ ዔያቶኮ ጎጋይቃንዳኔ፤ ኦኡኒ ሃይቃ ኬሎና
ፔቲ ፔቲሣ ፔ ናንጎ ዛሎ ዒጊቹሞና ቢያ ኬሊ ካራ
ባይዛንዳኔ።» 11 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ባብሎኔ ዓጮ ካኣቲ ኔና ያላኒ ሙካንዳኔ። 12 ዴርይዳፓ
ቢያ ሚርጌና ሚጠንቱሞያ ማዕ ዴኤፖ ዓሳኮ ጩንቾ
ዓፓር ሚርጌ ዓሲ ኦኡኮ ዎዳንዳኔ፤ ዬያታ ጊብጻ ዓጮኮ
የቶርሙሞ ባይዛንዳኔ፤ ሚርጌ ዴሬያ ጋፓንዳኔ። 13 ዎኣያ
ሚርጌ ዓኣ ቤዛ ዓኣ ቆልሞዎ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዬካፓ
ሴካ ቶከና ሄርቁ ዎኣያ ሙዲርሳንዳይ ፔቲታዎ ባኣሴ።
14 ዎኣያ ኦኡኮ ጊኢሰካንዳኔ፤ ዎራኣ ዛይቲጉዲ ማታ
ባኣያ ሞታንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ጋዓኔ፣ ዴኤፖ ናንጊና
ናንጋ ጎዳሣ። 15 ጊብጻ ዓጮ ጉዡ ቦኦሊ፣ ዓሲ ናንጉዎ
ዓጪ ታ ማሃኣና፤ ጊንሣ ሃሣ ዒኢካ ናንጋ ባኮ ቢያ
ታ ባይዛኣና ኔናንታ ኔ ዴርንታ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ማዕሣ ዔራንዳኔ። 16 ዬይ ዒዛ ዔያታ ቃያንዳ ቃዮኬ፤
ዴርኮ ዉዲር ናኣታ ዬኤካንዳኔ፤ ጊብጻ ዓጮንታ ዒዘኮ
ሚርጌ ያሎ ዓሳርቁ ቃያንዳኔ፤ ጋዓኔ፣ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ
ጎዳሣ።።»

ሃይቁ ዴኡከንታንዳ ዓሳ ዛሎ

17 ኦኡኒ ዲዒንቴንጎቲ ታጶ ላምዓሳ ሌያና ቤርታሳ
ዓጊኖኮ ታጶ ዶንጋሳ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ
ጌይ ኬኤዘኔ፡- 18 «ዓሲ ናዓሣዮ! ጊብጻ ዓጮ ዴር ሚሌ
ዎልቁና ዓኣ ዴርና ዎላ ሊካ ሃይቁ ዓሳ ዓጮ ቃዮና ዓኣሣ
ዳከ።።» 19 ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ሚዛጳሚ ዒንሣሲ ያኦፓ
ባሻያ ዒንሣሣ ማላይ? ሊካ ሃይቁ ዓሳ ዓጮ ኬዲጋፓ
ያኦሲ ጉሙርቁዎ ዓሳና ዎላ ዘንጋልቁ ላሁዎቲ።

20 «ጊብጻ ዓጮም ያልዚ ጊኢጌሣር ዒኢካ ዓኣ ሚርጌ
ዴራ ጩንቾ ዓፓርና ዎዲንጎቲ ዓሳና ዎላ ሃይቃንዳኔ።
21 ጊብጻ ዓጮ ዓሳ ሃይቁ ዓሳ ዓጮ ኬዳ ዎዶና ሃይቁ
ዓሳ ዓጮ ዓኣ ዔርቲ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሳ ጎይሣ ሞኦኪ
ዒንሣ ዔካንዳኔ፤ ዒማና ዔያታ ዔኮ ዔካን ዒንሣ
ዒንሣ ዓሳና ዎላ ሃኒ ኬዲዎቲ! ያሎና ሃይቁ፣ ያኦሲ
ጉሙርቁዎዘንሣና ዎላ ኩዲዎቲ፤ ጋዓንዳኔ።

22 «ዓሳኦሬ ፔኤኮ ያሎ ዓሳና ዎላ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ጩንቾ
ዓፓርና ሃይቁ ያሎ ዓሳኮ ዴኡፓ ዓጮ ዒዘኮ ማንጊ ዓኣኔ፤
23 ዴኡፓ ዔያቶሲ ዔቶኮ ሉ ጋፓኬ፤ ሹምፔና ዓኣ ዓሳ
ናንጋ ዓጮይዳ ዓሳኮ ካራ ባይዛያታዎ ዎዲንጎቲ ፖኦሊሶኮ
ዴኡፓኣ ኮይሎ ማንጊ ዓኣኔ።

24 «ዬኖ ቤዘይዳ ሚርጌ ዔላኣሜ ዓጪ ዴሬ ዴኡፒ
ዓኣኔ፤ ዬያታ ሹምፔና ዓኣ ዓሳ ናንጋ ዓጮኮ ካራ
ባይዛያኬ፤ ያኦሲ ጉሙርቁዎዎ ያሎይዳ ሃይቁዘንሣኬ፤
ዔያታ ፔኤኮ ቦርሲንቶ ዓፒላጉዲ ማኣዒ ሳዖ ዴሞ ኬዳ
ዓሳና ዎላ ኬዴ። 25 ዔላኣሜ ዓጮ ያሎ ዓሳንታ ዒዘኮ
ሚርጌ ዴርናም ጩንቾ ዓፓርና ዎዶና ዓሳ ባኣካ ቤሲ
ጊኢጊንጎቲ፤ ፖኦሊሶ ዴኡፓኣ ዓጮ ማንጊ ዓኣኔ፤ ዔያታ
ያኦሲ ጉሙርቁዎዎ ያሎና ሃይቁዘንሣኬ፤ ዔያታ ሹምፔና

31:8 31:8 ማዢ. ማገ 2:9። 32:7 32:7 ዒሲ. 13:10፤ ማቲ. 24:29፤ ማር. 13:24-25፤ ሉቃ. 21:25፤ ዮሃ. ያፔዳ 6:12-13፤ 8:12።

ናገረህ ዓሰር ዓመት ካራ ባይዘገታም የሎና ሃይቄያኬ፤ ሃሣ ገገናት ዓይቶኮ ቦርሲንቶ ዓፒላጉዲ ማአዒ ሳፆ ዳሞ ጌላ ዓሰር ዋላ ኬዴ።

26 «ሜሼከና ቱባሌ ዓጮናኮ ፖኦሊሶ ዲኤፓ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ዔያታ ዋዲንቴሢ የልዘናኬ፤ ዔያታ ቢያሢ ያኦሲ ጉሙርቁዋያኬ፤ ዔያታ ሃያኮ ቤርታ ሸምፔና ዓኣ ዓሳ ናገረህ ዓጮኮ ካራ ባይዘገታም። 27 የሎና ዔርቱ ዓሳ ዲኤታ ዋደና ፔኤኮ የሎ ዓገገሞና ዋላ ዲኤታኔ፤ ዔያታ፡- ዔያቶኮ ገቲማ ዳዲፓ ሸኢኪባኣንቴ፤ ጨንቾ ዓፓራኣ ኬሬ ማሂ ገሢሃንታኔ፤ ዔያታ ሸምፔና ዓኣ ዓሳ ናገረህ ዓጮኮ ካራ ባይዘገታም ገገናት ዔያቶጉዲ ቦንቲንታ ጎይሢና ዲኤቲባኣሴ።

28 «ኔ፤ ሃይ ገብጻ ካኣቲዮ! ኔኤኒ ሜቂ የሎና ሃይቁ ዓሰንታ ያኦሲያኣ ጉሙርቁዋ ዓሰር ዋላ ሃይቃንዳ።

29 «ዔደኣሜ ዓጮ ካኣቶንታ ሱኦጎኮዋ ዲኤፓ ዒኢካኬ፤ ፔቱ ዋደና ዔያታ ዋልቃዲ ዔርቱያ ማዔኔ፤ ሃሣ ገገናት የሎና ዋዲንቴ፤ ያኦሲ ጉሙርቁዋዘንሢና ዋላ ሃይቁ ዓሰር ዓጮ ዔያታ ኬዴ።

30 «ኬደ ባገፆ ሱኦጎንታ ሲደና ዓጮ ዓሳኣ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ቢታንቶ ጉሙርቁ ዓሰር ዲቃሢ ሸሬቱያ ዋዲንቴዘንሢና ዋላ ዳውሲንቲና ሊካ ሃይቁ ዓሰር ዓጮ ኬዴ፤ ጨንቾ ዓፓራና ዋዲንቴ፤ ቦርሲንቶ ዓፒላጉዲ ማአዒ ሳፆ ዳሞ ኬዴ ዓሰር ዋላ ያኦሲ ጉሙርቁባኣታፆ ዔያታ ሃይቁ።

31 «ጨንቾ ዓፓራና ዋዲንቴ ገብጻ ካኣቲንታ ዒዛኮ የሎ ዓሳኣ ዔያቶ ዛጋ ዋደና ሃይቁ ዓሰር ዓጮ ኬዴ፤ ገብጻ ዓጮ ዴር ሚርጌታሢር ካኣቲ ደዲሞ ዴንቃንዳ፤ ገገና፡ ዴኤፖ ናገረና ናገረ ጎዳሢ።

32 «ዔይ ካኣቲያኣ ዓጮይዳ ሸምፔና ናገረህ ዓሰር ዒገቺ ካራ ባይዘገታም ሚር ጨንቾ ዓፓራና ዋዲንቴ ያኦሲ ጉሙርቁዋዘንሢ ባኣካ ሚርጌ ማዔ ዴርና ዋላ ዒዘያ ሃውሻንዳ፤» ዴኤፖ ናገረና ናገረ ጎዳሢ ሃያ ኬኤዘኔ።

33

ፔዴር ካፓያ ማሂ ያኦሲ ሂዘቄኤሌ ደኦሬሢ (ሂዘ. 3:16-21)

1 ናገረና ናገረ ጎዳ ጎዳ ሃዘ ጌይ ኬኤዘኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሢዮ! ኔኤኮ ዴርሞ ሃዘ ጌይ ኬኤዘኔ፤ «ፔቱ ዓጪዳ የልዘ ኬሰካንዳጉዲ ታኣኒ ማሃም ዬና ዓጮ ዴራ ፔ ባኣካፓ ዔያቶ ካፓንዳ ዓሲ ደኦሬ ኬሴቴ፤ 3 ዔይ ካፓሢ ዋርካ ሙካኣና ዴንቃፆ ዓሳ ፔና ዔራ ዴዓንዳጉዲ ላቲሢ ዛይ ዓሰም ቢያ ዋርቁንቴ፤ 4 ዔያ ላቲያ ዑኡዘ ዋይዘ ዒና ዔከባኣፆ ዋርካ ዒዛይዳ የልዘ ቡሌም ዒዘ ሃይቁያ ማዔቴ ዳቢንታ ዔያ ዓሢርኬ፤ 5 ዔያ ዛዮ ዑኡዘ ዋይዘ ፔና ካፒባኣሢር ዒዛኮ ሱጉፆ ዒዛ ቶኦካ ማዓንዳ፤ ፆንዴ ፔና ካፒያታቴ ፔና ዒ ዓውሴያ ናንዳዎኬ። 6 ገገናት ዔይ ካፓሢ ዋርካ ሙካሢ ዛጋፆ ዓሰም ላቲያ ዔርዛ ዛዮ ዑኡዘ ዋርቁዋዎ ዓቲም ዋርካ ሙኪ ዔያ ዓሰር ባኣካፓ ፔቱ ዋዴያ ማዔያታቴ ዔይ ሃይቁሢ ፔ ጎሞናኬ፤ ታኣኒ ገገናት ዔያ ዓሢኮ ሱጉፆ ዛሎ የኦጪንታንዳጉዲ ማሃንዳሢ ካፒያ ካፓ ዓሢኬ።»

7 «ዓሲ ናዓሢዮ! ሃሢ ታኣኒ ኔና ዒሰራዔኤሌ ዴር ካፓያ ማሃኔ፤ ታኣኒ ኔኤም ኬኤዘ ላቲያ ቢያ ዔያቶም ኔ ኬኤዘንዳያ ከይሳኔ፤ 8 ጎሜ ማዳ ዓሢም «ኔኤኒ ጎሞሶ! ጎኔና ኔ ሃይቃንዳ» ታኣኒ ገገ ዋደና ኔኤኒ ዒዘ ፔኤኮ ፔርቶ ማዳፓ ማዓንዳጉዲ ላቲ ኬኤዘባኣቴ፤ ዔይ ዓሢ

ጎሜ ዓሲ ማዔ ጎይያና ፔኤኮ ጎሞና ሃይቃንዳ፤ ዓካሪ ዒዛ ዓሢ ሃይቦር ታኣኒ ኔና የኦጪንዳ፤ 9 ኔኤኒ ዔያ ጎሞ ማዳ ዓሢም ፔኤኮ ፔርቶ ማዳፓ ማዓንዳጉዲ ላቲ ኬኤዘሰካፓ ዒዘ ፔኤኮ ፔርቶ ማዳፓ ማዕቀዎ ፔ ጎሞና ደዲ ሃይቁያ ማዔቴ ኔኤኒ ዒዘ ዛሎ የኦጪንቲያፓ ኔና ዓይሳንዳ።

ዓሲ ሸምፔና ናገረና ማዳኒ ኮይሳ ባኣዘ

10 «ዓሲ ናዓሢዮ! ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሃዘ ጌዔ፤ «ዒንሢ ኦኡኮ ዳቢንቶና ጎሞና ኦና ዴኤዔ፤ ዔያ ዛሎና ኦ የኦፒ የኦፒኬ፤ ዓካሪ ዋዲ ኦ ናገረና ዳንዳዓይ?» ጌዔ። 11 ታኣኒ ዴኤፖ ናገረና ናገረ ጎዳሢ ታ ሱጉፆና ጫኣቃ፤ ጎሜ ማዳ ዓሲ ጎሞ ማዳፆ ሃሸ ሸምፔና ናገረናንዳጉዲ ማዓንዳኣፓዓቲም ፔ ጎሞና ሃይቃንዳጉዲ ታ ኮዑቀሴ፤ ዔያር ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ዒንሢኮ ፔርቶ ማዳ ሃሸቀቴ፤ ሃይቢ ዒንሢ ዓይጋ ኮዓይ? ጌይ ዔያቶም ኬኤዘ።

12 «ሃሢያ ዓሲ ናዓሢዮ! ኔ ዓሰር ዒሰራዔኤሌም ሃዘ ጌዔ፤ ዔሎ ዓሲታፆ ጎሜ ማዳሢ ዓርቁያታቴ፤ ቤርታ ዒዘ ማዳ ኮዥ ማዳ ዒዘ ዓውሳኒ ዳንዳዐቀሴ፤ ገንሢ ሃሃ ፔርታ ማዳ ማዳ ዓሲታፆ ፔርቶ ማዳፆ ሃሸያታቴ ቤርታ ዒዘ ማዳ ፔርቶ ማዳ ዒዘም ዲቆ ማዕቀሴ፤ ዔሎ ዓሲ ጎሜ ማዳሢ ዓርቁያታቴ ዒዘኮ ቤርታኣ ዔሎማ ሃይቢፓ ዒዘ ዓውሳኒ ዳንዳዐቀሴ። 13 ታኣኒ ዔሎ ዓሢም ሳኔና ኔኤኒ ሸምፔና ናገረናንዳ፤ ጌዔያ ማዔቴ ዒዘ ዔያ ዔሎም ጉሙርቁ ፔርታ ባኣዘ ማዳያታቴ ዒዘኮ ዔሎም ማዳፓ ፔቱ ባኣዘታዎ ዔኤቢኬ ጌይ ዔኪ ታ ዒዘ ዓውሳኣኬ፤ ዒዘ ፔ ጎሞ ዛሎና ሃይቃንዳ፤ 14 ዔያጉዲ ሃሃ ፔርታ ማዳ ዓሲ ሳኔ ኔኤኒ ሃይቃንዳ፤ ታ ጌዔም ዒዘ ፔኤኮ ጎሞፓ ማዒ ጌኤሸኪ ፒዜ ማዔ ባኣዘ ማዳቴ፤ 15 ጌይያ፡- ሚሌ ዓሲም ዔኤቢ ታልዔያር ዓይሢ ማሃ ዔኬ ባኮ ማሃቶ፤ ዉኡቁ ባኮዎ ማሃ ዒንጌቶ፤ ጎሜ ማዳሢ ሃሸ ሸምፖ ዒንጋ ዋጎ ካፒ ከንሣቴ ጎኔ ዒዘ ሸምፔና ናገረናንዳ፤ ሃይቃንዳ፤ 16 ዒዘ ማዳ ጎሞ ቢያ ዓቶም ታኣኒ ገገናንዳ፤ ጎኔ ማዕ ባኣዘ ማዳሢ ጎኔና ሸምፖና ዒ ናገረናንዳ።

17 «ኔኤኮ ዴራ ገገናት ታኣኒ ማዳ ባካ ፒዜቱቀሴ ገገና፤ ጎኔ ጌሰቶቴ ፒዜ ማዒባኣሢ ዔያቶ ማዳኬ። 18 ዔሎ ዓሲ ፔኤኮ ዔሎም ማዳ ሃሸ ፔርታ ማዳ ዓርቁያታቴ፤ ዔያ ፔርቶ ማዳ ዛሎና ዒ ሃይቃንዳ፤ 19 ፔርታ ማዳ ዓሲ ጎሜ ማዳፆ ሃሸጋፓ ጎኔና ፒዜ ማዔ ባኣዘ ማዳያ ማዔቴ ዒዘ ሸምፔና ናገረናንዳ፤ 20 ገገናት ዒንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናገረና ናገረ ጎዳኮ ጎይያ ፒዜቱቀሴ» ገገና፤ ዒንሢ ፔቱ ፔቲሢ ዒንሢኮ ሃንቲያ ጎይያ ታኣኒ ፆጋንዳ።»

ዩሩሳሌምኮ ደዒያ ሃይሴ

21 ኦኡኒ ዲዒንቴንቴ ታጾ ላምዓሳ ሌዎኮ ታጾሳ ዓገና ዔኤሬ ደንጋሳ ኬሎና ዩሩሳሌም ደዳፓ ቶሊ ሙኬ ፔቱ ዓሲሰኬይ ካታሜሎ ዋርካ ዓርቁሢ ታኣም ኬኤዘኔ። 22 ዔይ ቶሊ ዓሢ ታ ኮራ ሙካንዳሢኮ ሂና ዋንቴሎ ናገረና ናገረ ጎዳኮ ዋልቃታገዳ ሙኪ ጌሌኔ፤ ዘርጉቲሎ ዓሢ ታ ኮይላ ሙካንዳሢኮ ቤርታ ናገረና ናገረ ጎዳ ታኣኮ ዳንጎ ቡሌኔ፤ ዔያር ዔማፓ ዓርቃፆ ጌሰቲሢ ታና ባሺባኣሴ።

ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ዳቢንቶ

23 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦም ሂዘ ጌይ ኬኤዜ።- 24 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዲሰራዔኤሌ ዓጮኮ ደዔ ደዔ ካታዎይዳ ናንገ ዴራ ሂዘ ገዓኔ፤ ሩብራሃሜ ፔቴ ፔኤሮ ሌሊ ማዔ ዓሲታንቴ ዓጮላ ጉቤና ዒዛም ዒንገገገቴ፤ ገዓንቴ ሃሂ ኰኤኒ ማርጌኬ፤ ዓጮላኦ ኰም ጎኔ ኰ ዴኔ ማዔ ዒንገገገቴ።»

25 «ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ዛሎ ገዓ ባኮ ሂዘ ጌይ ዔያቶም ኬኤዜ፤ ሩብኮ ዒንሂ ሱጉዮና ዎላ ሙዓኔ፤ ማሌ ያኦዎም ዒንሂ ካኦቭካ፤ ዓሲያ ዒንሂ ዎዳኔ፤ ዩያ ቢያ ዒንሂ ማዳያታዎ ዎይቲ ዓጮላ ኰ ዴኔኬ ገዓይ? 26 ዒንሂ ዒንሂኮ ጩንቾ ዓፓር ጉሙርቃ፤ ቫቫኦካ ባኦዚ ዒንሂ ማዳኔ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ማሌ ዓሳኮ ላኦሎና ላሃኔ፤ ሂዳዎ ዒንሂ ዓጮላ ኰ ዓጪኬ ዎይቲ ገዓይ?

27 «ዓካሪ ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ታ ሱንዮና ጫኦቃ! ሩዳ ካታዎይዳ ናንገ ዴራ ቢያ ጎኔና ዎዲንታንዳ፤ ጌዒ ታኦኒ ዔያቶም ላቴያ ማዔሂ ፔጋሲ ኬኤዜ፤ ካታማቱዎ ጉርዶይዳ ናንገ ዓሶ ካይዚ ቦፖ ሸኦሊ ሸኦሊ ሙዓንዳ፤ ዎርዲዮና ዴኖ ዔቶናይዳ ዓኦ ዓሶዲ ማዳ ማዳ ደርዓ ኩርሳንዳ። 28 ዓጮሎ ታኦኒ ዓሲ ናንጉዎ ጉሪ ቤሲ ማሃንዳ፤ ዒዛኮ ሂርቪንቶ ዎልቃ ጋፓንዳ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ዴካ ዒኦና ያኦኒያኦ ዴንዲዎያ ዔዎ ማዓንዳ። 29 ዔያታ ማዴ ቫኦካ ማዴ ዛሎና ዓጮሎ ታኦኒ ዓሲ ናንጉዎ ጉሪ ቤሲ ማሃ ዎዳና ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሂ ዔያታ ዔራንዳ።»

ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሂኮ ኪኢታ ማዴ ባኮ

30 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ገዓኔ።- «ዓሲ ናዓሂዮ! ዴራ ካታማሎኮ ኬኤሎ ዲያ ካርና ፔ ማኦር ካርናይዳ ጌሰታሂ ኔ ዛላ ባኦዚ፤ ዔያታ ዎሊ ኮይላ፤ «ናንገና ናንገ ጎዳፓ ዎዚ ገዓ ቃኦላ ሙኩቴያ ኬኤዚንታኦና ኰ ዎይዎም» ገዓኔ። 31 ዩያር ማሌ ዴራ ማዳ ጎይዎ ታ ዴራኦ ኔኤኒ ዓይጎ ኬኤዛቴያኦ ዎይዚ ሌሊ ቡካ፤ ኔኤኒ ዔያቶም ኬኤዛሂ ቢያ ገዓንቴ ዔያታ ማዴ ኩንሁዎሴ፤ ዔያታ ኔኤኒ ዔያቶም ኬኤዛ ቃኦሎ ናቫካያ ማሊ ዴዳ፤ ገዓንቴ ማልቲ ዔኤቢ ዔኪሂፓ ገንሂም ጎዑዎሴ። 32 ኔኤኒ ዔያቶም ኮቪ ዑኡሲና ኮሂ ኮርጋ ዓሲ፤ ዓይኑም ዓንጋዎ ማዛጸሲ ዓማላ ዓሲጉዲኬ፤ ኔኤኒ ገዓ ባኮ ዔያታ ዎይዛፓዓቴም ማዴ ዔያታ ኩንሁዎሴ። 33 ገዓንቴ ኔኤኒ ኬኤዜ ዑኡዛ ጎኔና ማዲንቲ ኩማንዳ፤ ጎኔ ማዔ ማዲንቲ ኩማ ዎዳና ዔያቶኮ ባኦኮይዳ ታ ማሊሂ ኬኤዛይ ዓኦያ ማዔያ ዔያታ ዔራንዳ።»

34

ዲሰራዔኤሌ ሂንቃ ዓሶ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦም ሂዘ ጌይ ኬኤዜ።- 2 «ዓሲ ናዓሂዮ! ዲሰራዔኤሌ ሂንቃ ዓሶም ታ ማሊሂ ኬኤዜ፤ ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ዔያቶ ዛሎ ገዓ ባኮ ሂዘ ጌይ ኬኤዜ፤ «ቆልሞኮ ቶኦኪ ዛገ ሂንቁዎ ሃቪ ዒንሂና ሂንቃ፤ ዲሰራዔኤሌ ሂንቃ ዓሶ ዒንሂና ባዴዔ! 3 ቆልሞኮ ዲኢቆ ዒንሂ ዑቫካ፤ ዔያቶኮ ጋፓና ኮቪንቲ ማኦሂ ዒንሂ ማይንታ፤ ማሌ ማራቶ ሹኪ ዒንሂ ሙዓኔ፤ ገዓንቴ ማራቶ ዒንሂ ኮቪ ቤሰካ ማሃ ሂንቁዎሴ። 4 ላቤዘንሂ ዒንሂ ደዲሹዎሴ፤ ሃርጌዘንሂ ዒንሂ ማይሂ ዳቁሹዎሴ፤ ማቁሂ ዒንሂ ኮኦሎዎሴ፤ ዣኦሊ ዴንዳሂ ዒንሂ ማሁዎሴ፤ ባይቁሂ ዒንሂ ኮዑዎሴ፤

ዩያይደንደሂ ሃቪ ጌይ ማዶና ሄርቁ ዒንሂ ዎይሃ። 5 ማራቶኮ ሂንቃ ዓሲ ባኦሂር ፔቴ ፔቴ ዣኦሌ፤ ዩያይዲ ዣኦሌሂር ካዮ ቦዓ ሸኦሊ ሸኦሊ ሙዓኔ። 6 ዩያር ታኦኮ ማራታ ዴጌ ጌሚርና ዴኮናይዳ ካራ ባይዚ ጌኤማ፤ ዓጮ ቢያኦ ዜሪንቲ ዴንዳ፤ ዔያቶ ሂንቃና ኮዒ ዔካ ዓሲያኦ ባኦሴ።»

7 «ዓካሪ ዒንሂ ቆልሞ ሂንቃ ዓሶ! ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንሂም ገዓሂ ዎይዙዎቴ፤ 8 ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ታ ሱንዮና ጫኦቃ! ታኦኮ ቆልሞ ሂንቃ ዓሶ ታ ማራቶ ሂንቁዎ ሃቪ ፔና ሙኡዛሂርና ባይቁ ቆልሞዎ ኮዓ ዓሲንታ ሂንቃ ዓሲ ባኦሂር ቦዮኮ ዓቫኪ ማዔ ዓቴ። 9 ዩያር ዒንሂ ቆልሞ ሂንቃ ዓሶ ዎይዙዎቴ። 10 ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦኮ ማራቶ ሂንቃ ዓሶ ዒዲ ማካንዳ፤ ታኦኒ ታኦኮ ማራቶ ሂንቃ ዓሶይዳፓ ዔኪ ሂንቆ ዔያቶ ላኦጋንዳ፤ ሃይካፓ ሴካ ዩና ሂንቃ ዓሶ ፔና ሙኡዚ ሙኡዚ ቪራዓኬ፤ ዔያቶኮ ታ ማራታ ሙኡዚ ማዑዎጉዲ ዳንጋፓ ታ ዔያቶኮ ቶሊሳንዳ።»

ኮፑር ሂንቃሂ

11 «ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ሂዘ ገዓኔ።- ታኦኒ ታኦሪ ታ ማራቶ ኮዓንዳ፤ ኮቪ ዛገ ታኦኒ ሂንቃንዳ፤ 12 ማራይ ሂንቃ ዓሲ ማሌ ማራይ ባኦካ ዣኦሊ ዓኦ ማራይ ኮዓሂጉዲ፤ ታኦኒ ታ ማራቶ ኮዓንዳ፤ ሳዓ ቫኦሪ ማዔም ሃሂ ዴሚያ ማዔ ኬሎና ዣኦሊ ባይቁ ቤዛፓ ዴንቁ ታ ዔያቶ ዓውሳንዳ። 13 ማሌ ዴርና ዴማ ዴማ ዓጮናፓ ቡኩሲ ኬሲ ዔኪ ፔ ዓጮ ታ ዔያቶ ባዓንዳ፤ ዔያታ ናንገ ቤዘና ዎኦዎ ታ ቤዘና ዒሰራዔኤሌኮ ዴኮናይዳ ማሂ ታ ዔያቶ ሙኡዛንዳ። 14 ኮቪ ቤሰካ ማሂ ታ ዔያቶ ሂንቃንዳ፤ ዔያቶኮ ሂንቆ ቤዘኦ ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ዴኮይዳ ዴጌ ጌሚራ ማዓንዳ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮኮ ዴኮይዳ ሂንቁ ኮቪ ቤሰካ ዔያታ ቃኦታንዳ። 15 ታኦኒ ታ ማራቶ ታኦሪ ሂንቃንዳ፤ ዔያቶ ታኦኒ ቃኦቲሳንዳ፤ ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ጌዔ።»

16 «ባይቁዘንሂ ታ ኮዓንዳ፤ ዣኦሌሂያኦ ታኦኒ ኮዒ ዔካንዳ፤ ማቁሂ ታ ኮኦላንዳ፤ ላቤዘንሂ ታኦኒ ደዲቫንዳ፤ ታኦኒ ፒዜ ሂንቃ ማዔሂር ጌኔ ጎይሂና ሙይ ማሌዘንሂንታ ደደ ማዔ ጫርዥ ታ ባይዘንዳ።»

17 «ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዘ ገዓኔ።- «ዒንሂ ታኦኮ ቆልሞ ማዔሂር ኮፑርና ፑርቶ ማራቶና ባኦካ፤ ገንሂ ሃሃ ዓይ ማራቶና ኮላቶና ባኦካ ታኦኒ ዎጋንዳ። 18 ዒንሂ ኮፑር ቤዘ ማሂንቲ ሂንቃሂ ዒንሂም ዳኪያ? ዓቴ ቤዘ ዒንሂ ቶኮና ሄርቁ ፑርቲሃሂ? ገኢዘ ዎኦዎ ዑቫኪከካፓ ዓቴ ዎኦዎ ዴኡላሳንዳያ ዒንሂም ኮይሳ? 19 ዒንሂ ዩያይደሂር ታኦኮ ዓቴ ማራታ ዒንሂ ሄርቁ ማኦቶ ሙዓኒና ዒንሂ ዴኡላሴ ዎኦዎ ካራ ባይቁ ዑቫካኒ ዳንዳዔ።»

20 «ዩያር ታኦኒ ዴኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴጮንታ ላቤ ማራቶንታ ባኦካ ዎጋንዳ። 21 ዒንሂ ዒንሂኮ ጎኦቦና ጌኤቶና ሂዒ ሂዒ፤ ላቤ ቆልሞ ዒንሂኮ ጉራናና ዴይ ዴይ ሃኪሲ ዳውሲ ዳካ። 22 ገዓንቴ ታኦኒ ታ ማራቶ ዓውሳንዳ፤ ሃካፓ ሴካ ያኦኒያኦ ቡሪ ዔያቶ ዔካንዳጉዲ ታኦኒ ኮዑዎሴ፤ ኮፑርና ፑርቶ ማራቶና ባኦካ ታኦኒ ዎጋንዳ። 23 ዔያቶም ታኦኒ ፔቴ ሂንቃ፤ ታ ዓይላሂ ዳውቴ ጉዴያ ዒዛ ዜርፃፓ ታኦኒ ዔቁሳንዳ፤ ዒዚ ዔያቶ ዛገ ሂንቃንዳ፤ ሃሃ ካፓንዳ። 24 ታኦኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶኮ ያኦዛሂ ማዓንዳ፤ ታ ዓይላሂ ዳውቴጉዴ ሂንቃሂ ዔያቶ ዎይሂያ ማዓንዳ፤ ዩያ ጌዔሂ ታና ናንገና ናንገ ጎዳኬ። 25 ኮቪሞ ጫኦቁም ታኦኒ ዔያቶና ዎላ

34:5 34:5 ፓይ. ማገ 27:17፤ 1ካኦቶ. ማ 22:17፤ ማቴ. 9:36፤ ማር. 6:34።

ጫኦታንዳይ፤ ፑርታ ማዕ ካዮ ቦያ ታኣኒ ዔያቶ ዓጫፓ ባይዘንዳይ፤ ዩያሮ ታኣኒ ማራታ ፔኤኮ ሄንቃ ቦኦሎይዳ ኮሺ ሄንቁ ሄንቁ ናንገና ዒኢካ ካዮ ባኣካኣ ዋርቃኒ ዳንዳዓይ።

26 «ዔያቶንታ ታኣኒ ዳኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ቤዘ ታኣኒ ዓንጃንዳይ፤ ዒሮዋ ዋዶና ታኣኒ ዋርቁሳንዳይ፤ ዩይ ዒራ ዓንጃ ዒርዚ ማዓንዳይ። 27 ዳማ ዳማ ዓኣፓ ማፃኣ ዓኣፓንዳይ፤ ጎዣኣ ገዳ ሃኣኮ ካፀሳንዳይ፤ ፔቴ ፔቴህ ፔ ዓጮይዳ ኮሹዋና ናንገንዳይ፤ ታኣኒ ዳሮኮ ቃንባሮ ታኣኒ ማንህ፤ ዔያቶ ዓይሌ ማህ ዋይህ ዓሶ ኩጫፓ ኬሳንዳይ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕህ ዩያና ዔያታ ዔራንዳይ። 28 ዩካፓ ሴካ ማሌ ዳራ ዔያቶ ቡራዓኩ፤ ካዮ ቦዓኣ ዔያቶ ሸኦሊ ሙዓዓኩ፤ ዒጊቻ ባኣዚ ባኣያ ኮሺ ዔያታ ናንገንዳይ፤ 29 ሃኣኮ ማርጌና ካፃ ጎሺ ታ ዔያቶም ገኢጊሻንዳይ፤ ላሚ ዔያታ ናይዚና ካኣማዓኩ፤ ማሌ ዳሮማኣ ማኢቶ ማዓዓኩ። 30 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶኮ ያኣዛህ ዔያቶና ዋላታህንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኣ ታ ዳሪ ማዕህ ዔያታ ዔራንዳይ፤ ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ዩያ ገዔይ።

31 «ታኣኒ ሄንቃ ማራቶ ጌይንቴ ዓሳ ዒንህ ዒሰራዔኤሌ ዳሮኩ፤ ታኣኒ ዒንህኮ ያኣዛህኩ፤ ዩያ ጌዔህ ታና ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳኩ።»

35

ዔደኣሚ ዓጮም ኬኤዘንቴ ያኦሲ ማሊህ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጌራ ታኣም ኬኤዘ፡- 2 «ዓሲ ናዓህዮ! ኔኤኮ ዓኣፖ ካሮ ዔደኣሚ ዳኮ ባንህ ሸርሺጋፓ ዳሮም ታ ማሊህ ኬኤዘ፤ 3 ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ቢያ ሂዚ ጌራ ዔያቶም ኬኤዘ፡-

ዔደኣሚ ዓጮም ዳጪ ዳራዮቴ! ታኣኒ ዒንህ ዒዳ ማካይ፤ ሳዖ ታ ዒንህኮ ጉሪ ባዔ ቤሲ ማህኒ ታ ዒንህም ፑርቲ ዔቁይ።

4 ታኣኒ ዒንህኮ ካታም ሻሂ ባይዘንዳይ፤ ዓጮ ታ ዒንህኮ ካይሲ ማሃንዳይ፤ ዩካፓ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕህ ዒንህ ዔራንዳይ።»

5 « ዔያቶኮ ጎሞ ዘሎ ጋፒንህ ዓገንቴ ፑርቶ ባኮና ዔያታ ማታዳኣና ዒንህኮ ማርጌ ዋይፓ ዓርቁ ዓኣ ኮሞሮ ጌራ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ጩንቻ ዓፓሮም ዓኣህ ዒንህ ዒንጌይ። 6 ዩያሮ ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ታ ስንፆና ጫኦታ! ሃይቢም ታኣኒ ዒንህ ገኢጊሻንዳይ፤ ዒንህ ዋዳ ዓሲ ዳውሳንዳይ፤ ዓሲኮ ሱጉህ ላኣሊህ ዒንህ ዒዳ ባኣህሮ ዋዳ ዓሲ ዒንህ ዳውሳንዳይ። 7 ታኣኒ ዔደኣሚኮ ጌሚራዳ ዓጮ ጉሪ ባዔ ቤሲ ማሃንዳይ፤ ዒኢና ዓይጎ ዓሲያኣ ዓኣዳዋጉራ ታኣኒ ማዳንዳይ፤ 8 ዳኮ ቢያ ታኣኒ ዋዳንቴ ዓሲ ሌሲና ኩንህንዳይ፤ ያሎና ዋዳንቴ ሌዛ ዒንህኮ ጌሚሮንታ ደኣጮንታኮ ቢያ ቤሲ ባይዘንዳይ፤ 9 ናንገና ዓጮ ዒንህኮ ጉሪ ቤሲ ማህ ታ ሃሻንዳይ፤ ላሚ ዒንህኮ ካታምይ ናንገ ዓሲ ዳዳዓኩ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕህ ዩያ ዋዶና ዒንህ ዔራንዳይ።»

10 « ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒኢካ ዓኣያ ማዕታቴያ ለምፆ ዳሮ ጌይፆ ዩሁዳና ዒሰራዔኤሊና፤ ዩያጉዳ ዔያቶኮ ዓጮም ዒንህሮ ማህ ዒንህ ዔካኒ ማሌይ። 11 ዩያሮ ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ታ ስንፆና ጫኦታ! ታኣኒ ዳሮ ዒንህኮ ዒፃፓ ዔቁያና ዔያቶይዳ ዒንህ ዳዋ ዳጎና ፑርቶ ማዳ ቢያኮ ኮይሳ ማቶ ታኣኒ ዒንህም

ዓንገዳይ፤ ታኣኒ ዒንህ ሻርሻ ዋዶና ዒንህ ሻርሻህ ታና ናንገና ናንገ ጎዳ ታህረ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ታ ዔርዘንዳይ።

12 ዔያቶ ጉሪ ሃሸንቴ ባዔ ማሆናህሮ ኑ ኩጮ ጋሮ ዔያቶ ጌልዘና፤ ጌራ ዒሰራዔኤሌ ዳኮ ቶኦቶ ዒንህ ጌሰቴ ጌኤዘ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዋይዘያ ማዕህ ሃጊ ዒንህ ዔራንዳይ። 13 ታ ዑፃ ዒንህ ጫርቁ ጌሰቴ ባኮንታ ዑህ ዓኣህ ዒንህ ቦሂ ጌሰቴ ባኮ ታኣኒ ዋይዘይ።»

14 ዩያሮ ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ፡- «ዓጪ ማዕ ካራና ቢያ ዋዳዳና ዒንህ ዓጮ ጋዓንቴ ታኣኒ ጉሪ ባዔ ማሃንዳይ። 15 ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ጉሪ ባዔ ማዓዛ ዒንህ ዋዳዳህጉዳ ታኣኒ ሴዒሬ ዳኮንታ ዔደኣሚ ዓጮም ቢያ ጉሪ ባዔ ቤሲ ማሃንዳይ፤ ዩካፓ ቢያህ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ታህረ ዔራንዳይ።»

36

ያኦሲ ዒሰራዔኤሌ ዓንጃንዳያ ማዒያ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጌዔይ፡- «ዓሲ ናዓህዮ! ዒሰራዔኤሌ ዳኮም ያኦሲ ማሊህ ኬኤዘ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒዳ ማዕ ባኮ ዋይዘንዳይጉዳ ኬኤዘ፤ 2 ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ፡- ዒሰራዔኤሌኮ ሞርካ ሃይሾ፤ ዩይ ማራኣ ዳካ ኑኤም ማዕይ፤ ጌራ ሄርሸንቴ ዓርቁይ።

3 «ዩያሮ ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጌራ ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ዒዛ ማሊያ ኬኤዘንዳይ ታና ዓይህይ፡- ዒንህኮ ፃንጎ ዓጮ ዳራ ቢያ ባንፆና ዒንህ ማንጊ ያሊያና ካራ ባይዚ ዒንህ ዓጮ ፔ ዓጪ ማህይ፤ ዒንህያኣ ዓሲኮ ማኢቶና ዓማሊ ባኣዚ ማዕይ። 4 ዩያሮ ዒንህ ዒሰራዔኤሌ ዳካ ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ኬኤዘ ቃኣሎ ዋይዘዋቴ፤ ዳኮንታ ጌሚሮንታም፤ ዋታ ዋኣያና ዘሮናም፤ ጉሪ ባዔ ቤሲ ማዒ ሃሸንቴ ዓጮንታ ኮይላ ዔያቶኮ ዓኣ ዓሶም ቢያ ቡሪ ዔከህና ማኢቶናኮ ካራ ማዕ ካታምም ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ፡-

5 «ታኣኒ ዳኤፖ ማዕ፤ ዒንህ ናሸካ ዒናፓ ዔቁያና ማሌ ዳሮና ዔደኣሚ ዓጮናይዳ ቢያ ታ ጋዓ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዔያታ ማርጌ ዋዳና፤ ሃህ ዒናፓ ማዕ ቶኦቶህና ታኣኒ ቆልማ ሄንቃ ቤዘ ዓርቁ ፔ ዳይ ማህይ፤ ጋዓይ፤ ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳህ።»

6 «ዒሰራዔኤሌ ዓጮም ታ ማሊህ ኬኤዘ፤ ዳሮም ሂዚ ጌዔ፡- ዒንህኮ ዳኮይዳ፤ ጌሚሮይዳ፤ ዋታ ዋኣያንታ ዘሮንታይዳ ማሌ ዳራ ማዳ ዳውሲሳ ማዳሮ ታኣኒ ዳኤፖ ዳጎ ዒናና ታ ጋዓ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ጋዓይ፤ ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳህ። 7 ዒንህኮ ኮሮይዳ ዓኣ ዒንህኮ ዓሸኖ ማዕ ዓጮ ቢያ ዳውሲንታንዳያ ማዕህ ታኣኒ ዳኤፖ ናንገና ናንገ ጎዳ ጫኦታ። 8 ዒንህ፤ ታ ዳሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዘሎ ጋዓንቴ ታኣኒ ሂዚ ጋዓይ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳኮይዳ ዓኣ ዳማ ዳማ ማፆ ቢያ ገንህ ዓኣዓንዳይ፤ ዓኣፒያ ዓኣፓንዳይ፤ ዒንህያኣ ዑኩና ዒንህ ዓጮ ማዓንዳይ። 9 ታኣኒ ዒንህና ዋላኩ፤ ታኣኒ ዒንህ ማጪንታንዳይ፤ ሳዓ ዒንህኮ ጎሽከንቴ ዘርህ ዘርቁንታ ማዓንዳይ። 10 ዒሰራዔኤሌ ማኣሮ ቢያ ዓይሱዋያ ዒንህ ታኣኒ ማርጊሻንዳይ፤ ደዔያ ማዒ ዓቴ ቤዘ ቢያ ገንህ ማዢ ካታማይዳ ዒንህ ናንገንዳይ። 11 ዳሮኮ ማዕቴያ ቆልሞኮ ፓይዶ ታኣኒ ማርጊሻንዳይ፤ ዒንህ ማርጌ ናይ ሸዒ ዳባንዳይ፤ ዒኢካ ማር ዒንህ ናንጌ ጎይፆጉዳያ ናንገንዳይ፤ ዋኖ ዋዳፓኣ ባሼ ታ ዒንህ ያርጎቻንዳይ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕህ ዩያና ዒንህ ዔራንዳይ። 12 ታ ዳራዮ ዒሰራዔኤሌ! ላሚ ገንህ ዒንህኮ ዓጮይዳ ናንገኒ ዳንዳዓንዳይጉዳ

ማሂ ታ ቢንሂ ዔኪ ሙካንዳኔ፤ ሳዔላኣ ገንሣ ቢንሂር ማዓንዳኔ፤ ማይ ቢዛ ናይባኣያ ማዓንዳኔ።

13 «ታኣኒ ዴኤግ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ማሌ ዴራ ሃኖ ሳዔሎ «ሳሲ ሙኤ» ጋዓሂንታ ቢዛኮ ዴርዋ ናይ ባኣ ሳሲ» ዔያቶ ቢዛ ማሂኔ ጋዓ ባኣ ጎኔኪ። 14 ማይ ሃካፓ ሴካ ጋዓንቴ ሳዔላ «ሳሲ ሙኤ» ማዓንዳኔ፤ ናኣቶዋ ቢንሂኮ ቢዛ ሳሪ ዔካዓኪ፤ ታኣኒ ዴኤግ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴያ ጌዔኔ። 15 ዓጩላ ማይ ሃካፓ ሴካ ማሌ ዴርኮ ዓማሊ ማዓንዳኔ፤ ዔያታ ቶኦቹሂና ቢዛ ዘጋዓኪ፤ ዓጩሎዋ ላሚ ናይ ባኣያ ማሃንዳ ባኣዚ ባኣሴ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴያ ጌዔኔ።»

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንገ ዓኮ ናንጎ

16 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዒ ኬኤዘኔ። 17 «ሳሲ ናዓሂዮ! ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሃኖ ዓጩሎይዳ ናንጋኣና ፓሠዋያ ዔያቶኮ ጉሪ ማዔ ናንጎና ፑርቶ ማዳና ቢያ ሳዔሎ ዔያታ ቢኢሴኔ፤ ታኣም ዔያቶኮ ናንገ ላኣሊኮ ፀሓይ ፑርቱ ኬሊዳ ቁፄ ማዒ ዴዓ ጎይጾጉዲኪ። 18 ዓጩሎይዳ ዔያታ ዓሶ ዋዴ ዋዲያና ማሌ ያኦዘ ካኣሽኪያና ሳዖ ዔያታ ቢኢሴሂር ታኣኮ ዴኤግ ዳሳ ዔያቶይዳ ታ ኬይሴኔ። 19 ዔያቶኮ ናንጎንታ ማዳንታ ቢያ ፑርታ ማዔሂር ታ ዔያቶ ፀዓ ዋጌኔ፤ ዔያቶኮ ያንጎ ማዔ ዓጩይዳ ታ ዔያቶ ዜሬኔ። 20 «ሃኣታ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴሪ ማዔያታቴያ ቢዚ ዔያቶም ቢንጌ ዓጩፓ ዔያታ ኬሰኪኔ» ጌዒ ዔያታ ዜሪንቴ ዴንዲ ዓኣ ዓጩ ዴራ ጌሰታሂር ታ ዴራ ታኣኮ ዴማዴ ሱንጾ ጫሽኪሴኔ። 21 ታኣኒ ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዓኣዲ ዓኣ ማሌ ዓጩ ዴርና ታኣኮ ዴማዴ ሱንጾ ጫሽኪሴ፤ ታና ማሊሳኔ።

22 «ዓካሪ ሃሂ፤ ታኣኒ ዴኤግ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ዛሎ ኔኤም ጋዓሂ ቢያ ዔያቶም ኬኤዘኔ፤ ሃካፓ ሴካ ታኣኒ ቢንሂ ማዳንዳ ባኣ ቢንሂ ዓኣዴ ቤዘይዳ ቢያ ጫሽኪሴ ታኣኮ ዴማዴ ሱንጾ ማዓንዳኣፓዓቴም ቢንሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዛሎ ጌዒቱዋሴ። 23 ማሌ ዴርና ጫሽኪንቴ፤ ጌይጾ፡- ቢንሂ ጫሽኪሴ ታኣኮ ዴኤግ ሱንጾኮ ዴማዴያ ታኣኒ ቤኤዛንዳኔ፤ ዩካፓ ቢንሂ ዛሎና ዴያ ሳሶ ቤርታ ታኣኮ ዴማዴያ ታኣኒ ፔጋሲ ዳዋ ዋዳና ማሌ ዴራ ቢያ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሂር ዔራንዳኔ። 24 ማሌ ዴር ካኣቶ ዓጩፓ ቢያ ታ ኬሲ ዔያቶ ቡኩሲሂና ዔያቶ ዓጩ ባንሂ ታ ዔያቶ ማሃንዳኔ። 25 ቢንሂ ፀዓይዳ ታኣኒ ጌኤሽ ዋኣሂ ፑጩ ቢንሂኮ ማሌ ያኦዘ ካኣሽኪያና ዒኣቱ ማዳናፓ ጌኤሻንዳኔ። 26 ዓኪ ዒኔ ታ ቢንሂም ቢንጋንዳኔ፤ ዓኪ ዓያና ቢንሂ ጋራ ታኣኒ ጌሃንዳኔ፤ ቢንሂኮ ጋራ ሹጮጉዲ ዴዳ ዒኖ ታኣኒ ኬሲ ዓሽኪጉዲ ሺኣቹ ዒኔ ቢንጋንዳኔ። 27 ታኣኮ ዓያና ቢንሂዳ ታኣኒ ዴይሃንዳኔ፤ ታኣኒ ቢንሂም ቢንጌ ዋጎና ዓይሂያና ቢያ ኮሺ ዛገ ማዲ ኩንሃንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ። 28 ዩካፓ ቢንሂኮ ቤርታኣ ዓድንሂም ታኣኒ ቢንጌ ዓጩሎይዳ ቢንሂ ናንጋንዳኔ፤ ቢንሂ ታ ዴሪ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒያኣ ቢንሂኮ ያኦሲ ማዓንዳኔ። 29 ቢንሂኮ ቢኣቲያፓ ቢያ ታኣኒ ቢንሂ ጌኤሻንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ናይዚ ቢንሂ ሃሉዋጉዲ ሃኣኮ ሚርጋንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሃንዳኔ። 30 ቢንሂኮ ዴማ ዴማ ሚያንታ ሃኣኮንታኮ ዓኣግ ታኣኒ ዲቢሻንዳኔ፤ ዩካፓ ማሌ ዴር ባኣካ ቢንሂ ዳውሲሳ ናይዚ ሃላዓኪ። 31 ቢንሂኮ ፑርቶ ማሊያንታ ማዳዋ ቢያ ማሊ ቢንሂ ጳቂሃንዳኔ፤ ቢንሂኮ ጎም ማዳንታ ቢንሂ ማዳ ቢኣቲ ማዳፓ ዔቁያና ቢንሂና ቢንሂ ሻኣኪንታንዳኔ። 32 ታኣኒ ማዳ ባኮ ቢያ ቢንሂም ጌዒ ማዳዋያ ማዔሂር ቢንሂም ዔርቶንጎ፤ ዩያር

ዒሰራዔኤሌ ዓሶዮቴ! ቢንሂ ናንጌ ናንጎፓ ዔቁያና ቦርሲንቴና ዳውሲንቴና ቢንሂም ማዓንጎ።» ዴያ ጌዔሂ ዴኤግ ናንገና ናንገ ጎዳኪ።

33 ዴኤግ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ቢንሂኮ ጎማፓ ቢያ ቢንሂ ጌኤሻ ዋዳና ቢንሂኮ ዴዔ ካታም ቢያ ገንሃ ኮሺ ቢንሂ ካታማ ቢንሂ ታኣኒ ናንገሻንዳኔ። 34 ቢንሂኮ ጎዞይዳና ቲቁ ዓኣዳ ዓሳ ቢያ ጉሪ ጉዜ ቤሲኪ ጋዓ ሳዔላ ዓሲ ጎሽካ ሳዓ ማዓንዳኔ። 35 ዔማና ዩኖ ዘጋሂ ቢያ ጋፒንሂ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዔ ሳዔላ ዋይቲ ዔይኔ ጌኔቴ ማሌያ? ሚና ጉሪ ባዔ ቤሲ፤ ገንሃ ሃሃ ዴዔ ባኣዚ ኩሊንቴ ካታማ ዋይቲ ገንሃ ዓሲ ናንጋንና ኬኤሌ ዲሂያኣ ዲርቁንታ ካታማ ማዔይ፤ ጋዓንዳኔ። 36 ዩኖ ዋዳና ባይሲንታፓ ቶሊ ዓቲ ቢንሂኮ ዓሽኖ ዓጩ ዴራ ቢያ ሻሂንቴ ዴዔ ካታም ገንሃ ማሂ ኮሺሂና ጉሪ ጉዜ ማዔ ቤዘዋ ጎሽኪ ኮሺሂ ታና ናንገና ናንገ ጎዳታሂ ዔራንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴያ ቢያ ማዲ ኩንሃንዳሂያ ኬኤዘኔ፤ ሃሃ ማዲያኣ ታኣኒ ኩንሃንዳኔ።»

37 ዴኤግ ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ላሚ ሃሃ ፔቲና ዩያ ታና ሺኢቃንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ፓይዶ ዔያቶኮ ታኣኒ ማራይ ዲቢጉዲ ሚርገሻንዳኔ። 38 ሚና ዩራሳላሚ ቦንቾ ኬሎና ያኦሲም ቢንጋጌ ሺኢሾ ማራቶና ኩማሂጉዲ፤ ሻሂንቴ ዴዔ ካታማ ሚርጌ ዴሪና ኩሚያ ማዓንዳኔ፤ ዩኖ ዋዳና ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሂር ዔያታ ዔራንዳኔ።»

37

ሚጌሂ ቡኪ ደኣቹ

1 ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዋልቃ ታ ፀዓ ሙኪ ጌሌኔ፤ ዒዛኮ ዓያና ታና ዔኪ ሚርጌ ሚጌሂ ኩሊንቴ ዓኣ ደኣቹዳ ጌሂኔ፤ 2 ዩያ ሚጌያኮ ባኣኮ ሺርሺ ሃንቴሲ ታና ዳዌኔ፤ ዒኣካፓፓ ማሌ ሚርጌ ሚጌሂ ዓኣኔ። 3 ዩይ ዓያና «ዓሲ ናዓሂዮ! ሃይ ሚጌያ ላሚ ሹምፔና ዓኣያ ማዓንዳያ ኔኤም ማላ?» ጌዔኔ።

ታኣኒ፡- «ዴኤግ ናንገና ናንገ ጎዳሂዮ! ዩያ ዛሎ ዔራሂ ኔና ሌሊኪ» ጌዔኔ።

4 ዩካፓ ቢዚ፡- «ሃያ ሚጌያም ሂዚ ጌይ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዘኔ፤ ቢንሂ ሚጌያ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ቃኣሎ ዋይዙዋቴ፤ 5 ታኣኒ ዴኤግ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶም ጋዓ ባኮ ቢያ ሂዚ ጌዒ ኬኤዘኔ፡- ቢንሂዳ ፀሓሲ ጌልዚ፤ ገንሃ ሹምፔና ዓኣያ ማሂ ታ ቢንሂ ናንገሻንዳኔ። 6 ታኣኒ ቢንሂም ሻሽንታ ዓሽኪንታ ቢንገ ዒልዒ ማይሳንዳኔ፤ ቢንሂኮ ጋርይዳ ፀሓሲ ጌልዚ ላሚ ሹምፔና ዓኣያ ማዒ ቢንሂ ናንጋንዳጉዲ ታኣኒ ማዳንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሂር ዩያና ቢንሂ ዔራንዳኔ።»

7 ታኣኒያኣ ዓይሂንቴ ጎይጾ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዘኔ፤ ኬኤዘኔ ታኣኒ ዓዓርቃማና ካሽካሻ ፀሓሲ ታ ዋይዘኔ፤ ዩማና ዩያ ሚጌያኮ ጩጌጫ ዋላ ካኣሚ ዓዳንቴሂ ዓርቁኔ። 8 ዩያ ታኣኒ ዛጌ ጎይሃ ዓኣንቴ ሚጌያ ሻሽንታ ዓሽኪንታ ዒልዒያኣ ዓኣያ ማዔኔ፤ ፀሓሲ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ባኣሴ።

9 ዩካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም፡- «ዓሲ ናዓሂዮ! ዠባርም ታ ማሊሂ ኬኤዘኔ፤ ዠባራ ሳዖኮ ያይዶ ዛላፓ ሙኪም ሃይ ሚጌያ ሹምፔ ዴንቃንዳጉዲ ዠባርሾም ኬኤዘኔ» ጌዔኔ።

10 ታኦኒያ ዓይሣንቴ ጎይዎ ያኮሲ ማለሣ ከኤዘኔ፤ ዩካፓ ዩያቶ ቢያሣዳ ዑኡሲ ሙኪ ጌሌኔ፤ ዓመና ቢያሣ ሸምፔ ዳንቁ ዔቁኔ፤ ሚርጌ ያልዚ ዓሲያኦ ማዔኔ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዓሲ ናዓሣዮ! ዓሲራዔኤሌ ዳራ ዓዳ ሃያ ማጌያጉዲከ፤ ዔያታ <ሃይሾ፡ ማጌያ ኦኡኮ ማሌኔ፤ ሃጊ ማዓ ዎዛ ኦ ባይዘኔ፤ ኦ ባኦዚ ጋፒ ሃሸያኦዎይ> ጋዓኔ። 12 ዩያሮ ታ ዳሮ ዓሲራዔኤሌ ዓሲም ታ ማለሣ ከኤዘኔ፤ ታኦኒ ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳኤፖ ዔቶ ካሮ ዔያቶኮ ቡሊ፡ ዔያቶ ቱጊ ከሲ ዓሲራዔኤሌ ዓጮ ማሃንዳያታሣ ዔያቶም ከኤዘኔ። 13 ታኦኮ ዳራ ዳኤፔ ዔቶ ቢያ ታኦኒ ቡሊ ቱጊ ዔያቶ ከሴ ዎዶና ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳታሣ ዔያታ ዔራንዳኔ። 14 ታኦኮ ዑኡዘ ዔያቶ ጋሮ ታ ጌልዛንዳኔ፤ ሸምፔና ታ ዔያቶ ናንጊሻንዳኔ፤ ዔያታ ፔ ዓጮ ናንጋንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ዩካፓ ሃያ ከኤዘሣንታ ማዳሣ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሣ ዔያታ ዔራንዳኔ፤ ታኦኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ጌዔኔ።»

ዪሁዳና ዓሲራዔኤሌና ዓጮ ፔቲ ካኦቶ ማዓንዳሣ

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዔ ከኤዘኔ፡- 16 «ዓሲ ናዓሣዮ! ፔቲ ኮኦሎ ዔኪጋፓ ዒዛይዳ ዪሁዳንታ ዒዛና ዎላ ፔቲ ማዔ ዓሲራዔኤሌ ዓሲንታም፣ ጌይ ያኦፔ፤ ዩካፓ ሃሣ ማሌ ኮኦሎ ዔኪ ዩኖ ዑያይዳ ሶሴፔም ጌይዎ፡- ዓፕሬኤማንታ ዒዛና ዎላ ፔቲ ማዔ ዓሲራዔኤሌ ዓሲንታም፣ ጌይ ያኦፔ። 17 ዩካፓ ዩንሣ ኔኤኮ ኩጮይዳ ፔቲ ማዓንዳጉዲ ላምዎ ኮኦሎንሣ ፔቲይዳ ካንሣ ዓርቁ። 18 ኔኤኮ ዳራ ኔ ኮራ ዩይ ዓይጎታቴ ከኤዘንዳጉዲ ያኦጮ ዎዶና፤ 19 ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔኔ ጌይ ዔያቶም ከኤዘኔ፡- «ዓፕሬኤማ ኩጮይዳ ዓኦ ሶሴፔ ኮኦሎንታ ዒዛና ዎላ ፔቲ ማዔ ዓሲራዔኤሌ ዓሲንታ ኮኦሎንታ ናንጊና ማሃንዳኔ፤ ዪሁዳ ኮኦሎና ዎላ ካንሣ ፔቲ ኮኦሎ ታኦኒ ማሃንዳኔ፤ ዔያታ ታ ኩጮ ፔቲ ኮኦሎ ማዓንዳኔ።»

20 «ኔኤኒ ያኦፔ ላምዎ ኮኦሎንሣ ኔ ኩጮ ዓርቁ ዳራ ዩያቶ ዘጋንዳጉዲ ማዳ። 21 ታኦኒ ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኮ ዳሮ ቢያ ዔያታ ዜርቁንቴ ማሌ ዳሮ ባኦካፓ ፔቲይዳ ቡኩሲ ሃንጋ ዔያቶ ዓጮ ማሃ ዔኪ ሙካንዳያታሣ ዔያቶም ከኤዘኔ። 22 ዓሲራዔኤሌ ዓጮና ዳኮናይዳ ፔቲ ካኦታ ሌሊ ዓኦያ ታኦኒ ማሃንዳኔ፤ ዔያቶ ቢያሣ ፔቲይዳ ዎይሣንዳ ፔቲ ካኦታ ዓኦያ ማዓንዳኔ፤ ላሚ ማይ ዔያታ ላምዎ ዳሬ ማዓዓከ፤ ካኦታ ዔያቶኮ ላምዎ ማዔ ፓቁንታዓከ። 23 ላሚ ማይ ዔያታ ፔኤኮ ማሌ ያኦከንታ ሻኦካያ ማዔ ማዳንታ ማሌ ጎሞዎ ማዳ ፔና ዒኦሳዓከ፤ ታና ሃሺ ዔያታ ሎኦማ ሎኦማይይዳፓ ከሲ ታ ዔያቶ ጌኤሻንዳኔ፤ ዔያታ ታኦኮ ዳሬ ማዓንዳኔ፤ ታኦኒያኦ ዔያቶኮ ያኦዛሣ ማዓንዳኔ። 24 ታ ዓይላሣ ዳውቴ ዜርዓፓ ፔቲ ካኦታ ዔያቶኮ ዓኦያ ማዓንዳኔ፤ ፔቲ ሱኡጌኮ ዳማ ማዔ ታኦኮ ዎጎንታ ዳምቦንታ ጉሙርቁንታ ካፒ ዔያታ ከንሣንዳኔ። 25 ታኦኮ ዓይላሣ ያይቆኦቤም ታኦኒ ዒንጌሣንታ ዔያቶኮ ቤርታኦ ዓደንሣ ናንጋ ሳዓ ዔያታ ናንጋንዳኔ፤ ዩኖ ሳያይዳ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ናኦቶንታ ዜርዓ ቢያ ዓቱዎየ ናኦናና ናንጋንዳኔ፤ ዓዳ ታ ዓይላሣ ዳውቴጉዳ ካኦታ ዒዛ ዜርዓፓ ዔያቶ ዑፃ ናንጊና ካኦታዳንዳኔ። 26 ታኦኒ ዔያቶና ዎላ ኮሹሞ ጫኦቁም ጫኦቃንዳኔ፤ ዩይ ጫኦቁማ ናንጊና ናንጋንዳኔ፤ ዔያቶ ታኦኒ ላሚ ጊንሣ ደዲሺ ዔቁሲ ዳሮኮ ፓይዳ ሚርጊሻንዳኔ፤ ታኦኮ ጌኤኮ ማኦራ ናንጊና ደዲ ዳዓንዳ ቤዘ ዔያቶ ሳዓ ታ ማሃንዳኔ።»

27 ታኦኒ ዒኦካ ዔያቶና ዎላ ናንጋንዳኔ፤ ታኦኒ ዔያቶኮ ያኦዛሣ ማዓንዳኔ፤ ዔያታኦ ታ ዳሬ ማዓንዳኔ። 28 ታኦኮ ጌኤኮ ማኦራ ዔያቶ ባኦካ ናንጊና ናንጋንዳጉዲ ታኦኒ ማሃ ዎዶና ዓሲራዔኤሌ ዳሮ ታኦም ዳማዳ ታ ዳሬ ማሃሣ ማሌ ዳራ ዔራንዳኔ።»

38

ጎኦጌ ዳሮ ማካያ ማዔ ከኤዘንቴ ያኦሲ ማሊዎ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔ ከኤዘኔ፡- 2 «ዓሲ ናዓሣዮ! ማጎኦጌ ዓጮይዳ ዓኦ ማሸከና ቱባሌና ዳሮ ዎይሣያ ማዔ ጎኦጌ ማካያ ማዔ ታ ማለሣ ከኤዘኔ፤ 3 ታኦኒ ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዳ ማካያ ማዔሣ ዒዛም ከኤዘኔ። 4 ዒዛኮ ባንጋሎይዳ ታኦኒ ዓንጊ ከሬ ጌልዚ ዒዛንታ ዒዛኮ ያሎ ዓሲንታ ጎቼ ዔያታ ሙከ ቤዘ ጊንሣም ማሃንዳኔ፤ ዒዛኮ ያሎ ዓሳ ዒዛኮ ፓራሣንታ ፓራሣና ያላ ያሎ ዓንጋም ማይንቴ ዓሳ ኮሺ ሚርጌከ፤ ፔቲ ፔቲ ያሎ ዓሳ ዳኤፒንታ ዳካንታ ማዔ ጊቲማ ዓርቁ፡ ጨንቻ ዓፓሮዎ ቱኡቴያከ፤ 5 ሃሣ ፓርሴፓ ዒቶጲያና ሊቢያናፓ ሙከ ዓሳ ቢያ ጊቲማ ዓርቁ ቶኦኮይዳኦ ዓሳ ቆኦቦዎ ዓጊ ዒዛ ማኦዳኒ ዒዛና ዎላ ከሰከኔ። 6 ጎሜሬ ፔኤኮ ያሎ ዓሲና ቢያ ዎላ፡ ሃከ ዓኦ ከዶ ዘሎ ዓጮፓ ቤት-ቶጋርማንታ ያሎ ዓሲንታ ዒዛና ዎላከ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ማሌ ሚርጌ ዓጪዳፓ ሙከ ዓሲያኦ ዒዛና ማዔ ሳልፔ። 7 ዩያሮ ዒዚ ጊኦጊንታንዳጉዲ ከኤዘኔ፤ ዒዛኮ ያላ ዓሲም ቢያ ዒዚ ፔ ዳማ ማሃ ዓይሣንዳ ጎይሣ ጊኦጊንቶም ከኤዘኔ። 8 ጊኦጊንታኒ ዒዛ ኮይሳሣ ዳካ ዎዶኮ ጊንፃፓ ያሎና ባይቁ ጉሪ ቤሲ ማዔ ዓሲራዔኤሌ ሳያ ጌሊ ዓርቃንዳጉዲ ታ ዒዛ ዓይሣንዳሣሮከ፤ ሚርጌ ዎዳ ዒዛ ጉሪ ባዔ ቤሲ ማዔ ናንጌኔ፤ ዒዛኮ ዳራ ዔያታ ናንጋ ዓጫፓ ማዔኦ፤ ሃሣ ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ፔ ዓጮይዳ ዓኦ ዳኮ ዑፃ ኮሺ ናንጋኔ። 9 ዒዛንታ ዒዛኮ ያሎ ዓሲንታ፡ ዩያጉዲ ሃሣ ዒዛና ዎላ ዓኦ ሚርጌ ዳሬ ባዘጉዶጉዲ ማዔ ሙካንዳኔ፤ ሳዔሎ ሻኦሬ ካንቃሣጉዲያ ዔያታ ካንቃንዳኔ።»

10 ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጎኦጌ ዳሮም ሂዚ ጋዓኔ፤ «ዩይ ዎዳ ሄላዛ ማለሣ ኔኤም ሙካንዳኔ፤ ፑርታ ማለሣያኦ ማሊ ኔ ቱካንዳኔ። 11 ሂዚ ኔ ጋዓንዳኔ፡- «ከኤሎ ዲፃባኦ ጉርዶይዳ ታ ከሰካንዳኔ፤ ከኤሌ ዲሣንታ ጋጋርቁ ዎዳ ካራኦ ባኦያ፤ ሸም ጌይ ኮሹሞና ናንጋ ዓሲ ዑፃ ያልዚ ታ ቡላንዳኔ። 12 ማሌ ዳሮ ባኦካፓ ማዔ ሙከ ዓሳ ሳያኮ ጉልዎማካ ናንጋኔ፤ ዔያቶኮ ቆልሞንታ ዳማ ዳማ ባኦዚያኦ ኦኦኔ፤ ጉሪ ባዔ ማዔ ሳዔላ ሃሣ ዓሲ ናንጋያ ማዔኦ፤ ታኦኮ ማሊዎ ዩያ ባኮ ዳዒ ዔካኒና ዔያቶ ያሊያ ያላኒከ። 13 ሳኦባንታ ዳዳኔንታ፡ ዩያጉዲ ቱርሴሴ ዓጮኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሲንታ ዳጌ ማዔ ያሎ ያላ ዓሲንታ ሂዚ ኔና ጋዓኔ፡- ዳዒ ዔኮንዶ ባኦዚሮ ኔ ዩዒያ? ቢራንታ ዎርቁንታ ቆልሞንታ ዳማ ዳማ ባኮንታ ጌይዎ ዳዒንታንዳ ዳሲ ባኮ ኔኤም ዔኪ ዳንዳንዳ ሚርጌ ዓሲ ኔ ቡኩሲያ?»

14 ዩያሮ ዓሲ ናዓሣዮ! ጎኦጌም ሂዚ ጌዔ ታ ማሊዎ ከኤዘኔ፡- «ዳኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ ሂዚ ጋዓኔ፤ ዩኖ ዓሲና ታኦኮ ዳራ ዓሲራዔኤሌ ዓሳ ኮሹሞና ናንጋ ዎዶና ኔኤኒ ኔና ጴቼ ዔቁሳንዳኔ። 15 ከዶ ባንዎና ሃከ ኔኤኒ ናንጋ ቤዛፓ ፓር ቶጊ ያላ ሚርጌ ያልዚ ዓሲ ኔ ዔኪ ሙካንዳኔ። 16 ታኦኮ ዳሮ ዓሲራዔኤሌ ዓሲ ዑፃ ሳዓ ካንቃ ሻኦሬጉዲ ማዔ ኔ ሙካንዳኔ፤ ዔዞ ጎኦጌ! ታ ሳያ ባንሣ ታ ኔና ዔኪ ዩዓንዳ ዎዳ ሙካንዳኔ፤ ዩያ ታ ማዳንዳሣ ኔ ዘሎና

ታኦኩ ደማደጃ ማዕዳ ዕዳቶ ቤርታ ታ ፔጋሲ ዳዋ ዋደና ማሌ ደራ ዕራጎንዳጉዲኩ።» 17 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ታኦኩ ታኦኩ ደራ ዕራጎንዳጉዲኩ 0-9 ኔና ዕከ ሙካንዳያ ማዕዳ ህ ታ ዓይሎ ማዕዳ ዕራጎንዳጉዲኩ ዓሰም ታ ማሊያ ከኤኤ ዓሳ ሃያኮ ቤርታ ማርጌ ማይነቴ ከኤዚናኦኮኩ።»

የኦሲ ጎኦጌ ዳርይዳ ዓጋንዳ ማቶ

18 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ጎኦጌ ደራ ዕራጎንዳጉዲኩ ደራ የሊ ዓርቃ ዋደና ታኦኩ ዴኤፖ ደጋ ዕቃንዳኔ፤ 19 ዲማና ዕራጎንዳጉዲኩ ዓጮይዳ ዴኤፖ ሳዓ ዓገዲህ ማዓንዳህ ታ ዳሮ ናሽካ ዒኖና ታሚጉዲ ዕዳኤታ ደጎና ታ ከኤዛኔ። 20 ፔቴ ፔቴ ሞላህንጋ ካፖንጋ፡ ፔቴ ፔቴ ካኖ ቦጋንጋ ቆልሞንጋ ሳይዳ ናንጋ ፔቴ ፔቴ ዓሳኦ ታና ዓገጠህና ጎጋይቃንዳኔ፤ ደካ ደዓንዳኔ፤ ማጋ ደኤማዳንዳኔ፤ ካታሞ ከልቁ ደርቆና ደግኦ ደዓንዳኔ። 21 ታኦኩ ደኮይዳ ቢያ ጎኦጌ ደራ 0-9 ጩንቻ ዓገገ ታኦኩ ዕኤላንዳኔ ጋዓኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ፤ ፔቴ ፔቴህኮ ጩንቻ ዓገገ ፔ ዒጊኖ ዋዳንዳኔ። 22 ደማ ደማ ዋዳ ደርጋንጋ ዋሊ ዋዳህያ ዕከ ታ ዩዓንዳኔ፤ ዩና ዓጮንጋ ፖኦሊሶንጋ ዕዳቶና ዋላ ዓኦ ዓሰይዳኦ ዒሪ ደኦቦንጋ ማርጌ ሻቸንጋ ታሚንጋ ታሚኮዋ ሙርቁንህያ ታ ዋርቁሻንዳኔ። 23 ዩያይዲ ታኦኩ ታኦኩ ዴኤፖዋና ደማደጃ ማዕዳ ታ ደዋንዳኔ፤ ዳሮ ማርጌህማኦ ታና ታ ዕርዛንዳኔ፤ ዩካፓ ዕዳታ ታኦኩ ናንጊና ናንጋ ጎዳታህ ዕራጎንዳኔ።»

39

ጎኦጌ ዳርኮ ባሽንቶ

1 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ዓሲ ናዓህያ! ማሽከንጋ ቱባሊንጋ ዳርኮ ሱኡጋህ ማዕዳ ጎኦጌም ታ ማሊህ ከኤኤ፤ ታኦኩ ዒዛ 0-9 ፑርቴዎና ዕቁያ ማዕዳ ዒዛም ከኤኤ። 2 ዒዚ ዓኦ ቤዞ ታ ዒዛ ላኦሚሰ፡ ሃኬ ከዶ ዛሎ ዓጮፓ ዕቁሲ ዕራጎንዳጉዲ ደኮ 0-9 የልዘር ከሰካንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ 3 ዩካፓ ታኦኩ ዒዛ ጳርቁ ቆኦዞ ዒዛኮ ሻውሎ ኩጫፓ፡ ሂኦኩ ማዛቆ ኩጫፓ ከይሳንዳኔ። 4 ጎኦጌንጋ የሎ ዓሰንጋ፡ ዩያጉዲ ጎኦጌ ማኦዲ የላ ላጋኦ ቢያ ሃይቁ ዕራጎንዳጉዲኩ ደኮ 0-9 ከኤሪንጋ ዓታንዳኔ፤ ሌዛ ዕዳቶኮ ጫሪንጮ ካፖና ካኖ ቦጋኖኮ ሙኡዚ ማዓንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ። 5 ቦኦሊ ጉራዳ ከኤሪንጋ ዕዳታ ዓታንዳኔ፤ ታኦኩ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ጌዕኔ። 6 ማጎኦጌ ዓጮና ባዞ ዓጮናይዳ ዓሳ ሂርጋባኦያ ናንጋ ሳይዳ ታሚ ታኦኩ ዓጋንዳኔ፤ ያዲ ማዓኦና ቢያህ ታኦኩ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዳ ዕራጎንዳኔ። 7 ታኦኩ ደማደጃ ሱንፃ ታ ዳሮ ዕራጎንዳጉዲኩ ዓሰም ዕርታንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ሱንፃ ታኦኩ ጫሽከንጋንዳጉዲ ታ ኮውቆ፤ ዩካፓ ዳሪ ቢያ ታኦኩ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዕራጎንዳጉዲኩ ዓሰኮ ደማደጃ ማዕዳ ዕራጎንዳኔ።»

8 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጋዓኔ፡- «ዕባ ሙከራ ሙከራኔ፤ ጎኔና ማዳንጎቴ ኩማንዳኔ፤ ሙካንዳኔ ጌይ ታኦኩ ከኤኤ ከኤላ ዩኖኩ። 9 ዕራጎንዳጉዲኩ ካታሞይዳ ናንጋ ደራ ከኤሪንጋ የሎ ዓንጋዋ ቢያ ሃንጻሌ ማሂ ሃኦካንዳኔ፤ ጊቴዎ፡ ቆኦዞ፡ ሂኦከ፡ ዋርጋንጋ ኮኦሎንጋ ቢያ ዕከ

ዕኤህንዳኔ፤ ላንካይ ሌዕኮ ዩይ ጌዳ ሃንጻሌ ማዓንዳኔ። 10 ዩያር ማሌ ቤሲፓ ሃንጻሌ ሃኦካኒና ካያፓኦ ማህ ቆፃህ ዕዳቶ ኮይሳንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዕቴ ከኤሪንጋ የሎ ዓንጋዋ ቢያ ሃኦከ ዕዳታ ዕኤህንዳኔ፤ ዩያር ጌና ናንጊና ናንጋ ጌናና ዕዳቶ ባኮ ዕኤከ ዓሰንጋ ቡሪ ዓሰ ጌንህ ዕዳታ ቡሪ ዓኦ ባኮ ዕኤከ ዳንዳዓኔ።» ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ጌዕኔ።

ጎኦጌ ደኡፖ

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃህ ሂዘ ጌዕኔ፡- «ዩይ ቢያ ማዕ ዋደና ባዞኮ * ዓባ ከሰካ ባንጋና ዓሳ ዳንዳ ደኡጮይዳ ጎኦጌም ታኦኩ ደኡፖ ቤሲ ዒንጋንዳኔ፤ ደኡፖኮ ማርጌጋ ዕቁያና ጎይጋ ባይዛንዳኔ፤ ጎኦጌንጋ የሎ ዓሰንጋ ዕኤከ ደኡፖንዳኔ፤ ዩያር ዩና ደኡጮላ ሃሞንጎኦ።† ጌይንጋንዳኔ። 12 ዕራጎንዳጉዲኩ ዓሳ ዩያ ሌዞ ቢያ ደኡከሲ ዓጮሎ ጌንህ ጌኤሻኒ ላንካይ ባገኒ ኩርሳንዳኔ። 13 ዓጮሎይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ሌዞ ደኡከያና ዕዳቶ ማኦዳንዳኔ፤ ታኦኩ ቦንቻ ፔጋዲ ደዳኦና ዕዳቶማኦ ቦንቻ ማዓንዳኔ፤ ታኦኩ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ጌዕኔ። 14 ላንካይ ባገኒኮ ጌንፃፓ ዩኖ ሳይይዳ ዓቴ ሌሲ ዓኦቴ ቢያ ቤዞ ሃንጎ ሃንጎ ኮሲ ደኡከህህና ሳዕሎ ጌኤሻንዳ ናሲ ጌህንጋንዳኔ። 15 ዩያታ ዓጮሎ ሃንጋታ ዓሲ ማጌህ ዳንቃ ዋደና ዩያኮ ኮርይዳ ማላታ ማዓ ባኦዚ ጌህጋፓ ኮርሳ ዓኦዳንዳኔ፤ ደኡፖ ዓሳ ሙከራ ሃሞንጎኦ ጌይንጋ ደኡጮይዳ ዩያ ደኡከካንዳኔ። 16 ዩያይዲ ዓጮላ ላሚ ጌንህ ጌኤሽካንዳኔ፤ ዕኤከ 0-ኬ ሃሞኔ ‡ ጌይንጋ ካታማ ዓኦያ ማዓንዳኔ።»

17 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኩ ሂዘ ጌዕኔ፡- «ኔኤኒ ዓሲ ናዓህያ! ደማ ደማ ካፖ ዜርጋንጋ ካኖ ቦጋንጋም ቢያ ሂዘ ጌዕኔ፤ ሲራጎንዳጉዲ ደኮይዳ ታኦኩ ዕንህም ጌኤሻንዳ ናንጎ ባኮ ዕንጎ ዴኤፖ ቦንቻ ከሎ ዓሽኮ ሙዓኒና ሱጉዎዋ 0-ሽካኒ ቢያ ዛላፓ ቡከንጎ ሃኒ ዩውዋቴ።» 18 ዓዳ ጉኡዳቃዞና ባኦሳኒ ዓጮ ማራናኦንጋ ሎጮ ኮላቶንጋ ዚኖ ጌማቶንጋጉዲ ማዕ ዋልቆና ዓኦ ዓሰኮ ዓሽኮ ዕንህ ሙዓንዳኔ፤ ዓጮይዳ ዴኤፖ ማዕ ሱኡጎኮ ሱጉዎዋ ዕንህ 0-ሽካንዳኔ። 19 ታኦኩ ዕንህም ጌኤሻን ዕንጎ ባኮ ዕንጎ ቦንቻ ከሎና ዕንህ ማሽከንዳያ ሂላንዳኦና ማሎ ሙዓንዳኔ፤ ማህንጋንዳያ ሂላንዳኦና ሱጉዎ ዕንህ 0-ሽካንዳኔ። 20 ታኦኩ ዕዳቶም ሽኤሻ ሙዕኮ ፓራህሲ ማዕቴያ ፓራህና የላ ዓሰሲ፡ ፖኦሊሶሲ ማዕቴያ ማሌ የሎ ዓሰ ዓሽኮ ማሽከንዳያ ሂላንዳኦና ዕዳታ ሙዓንዳኔ።» ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ጌዕኔ።

ዕራጎንዳጉዲኩ ዓሳ ደዒንጎቴ ዓጮፓ ማዓንዳህ

21 ሂሊሳዎ ሃህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዘ ጌዕኔ፡- «ቦንቻ ታኦኩ ማሌ ዳሮ ባኦካ ፔጋሲ ታ ደዋንዳኔ፤ ዩይ ዳራ ቢያ ታኦኩ ዋጌ ዋጎንጋ ዕዳቶ ታኦኩ ሻርሼ ዋልቆዋ ዛጋንዳኔ። 22 ዕራጎንዳጉዲኩ ዓሳ ዩማፓ ዓርቃዎ ታኦኩ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዕዳቶኮ ያኦዛህታህ ዕራጎንዳኔ። 23 ዕራጎንዳጉዲኩ ዓሳ ደዒንጎቴ ዕውቴ ዳንዳህ ዕዳታ ታኦኩ ጉሙርቁንጎቴዎና ማዕ ማዕ ጎሞ ዛሎናታህ ማሌ ዳራ ቢያ ዕራጎንዳኔ፤ ታኦኩ ቁል ጌዕህሮ ዕዳቶኮ ሞርካ የሎና ዕዳቶ ባሽ ቢያህ ዋዳኔ። 24 ዕዳቶኮ ዕኤከጎና ዳቢንቶና ጎይጋ ታ ማዳኔ፤ ማኦዲያኦ ታ ዕዳቶ ማኦዲባኦ።»

* 39:11 39:11 ባዞ፡ ዩና ባዞ ሽሞፕ ዓኦ ማከንጎቴ ናንጉዋ ባዞ ሃንጎ ጌንህ ማዳቴራኒያ ባዞ ማኦኒ ዳንዳዓያኩ። † 39:11 39:11 ሃሞንጎኦ፡ ዩና ጌይጋ «ጎኦጌኮ ማርጌ ዓሳ ቡኮ ደኡጮ» ጌይህኬ፤ ዓይጎር ጌዕቴ ሃሞኔ ጌይጋ ማርጌ ዓሲ ጌይህ ማዕህሮኩ። ‡ 39:16 39:16 ሃሞኔ ፓይዲ 11ይዳ ዛጌ። 39:17 39:17 ዮሃ. ያፔዳ 19:17-18።

25 ዴኤፖ ናገገና ናገገ ጎዳሢ ሂዘ ጌዔኔ፡- «ሃሢ ገዓጎቴ ያይቆኑቤ ናኣቶ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ታኣኒ ሚጠገታጎዳኔ፤ ገንሣ ታዔያቶ ዖርጎቻጎዳኔ፤ ታኣኩ ዲማዳ ሱጎፖ ጫሽከንቱዋጉዲ ታ ማዳጎዳኔ። 26 ዔያቶ ዒጊቻ ባኣዚ ባኣጎቴ ፔ ዓጫ ኮሺ ናገገ ዋዶና ዔያታ ማዳ ደውሲሳ ማዳጎታ ታኣም ዔያታ ጉሙርቁንቱዋያ ማዔሢ ሲያ ዔያታ ዋላጎዳኔ። 27 ዔያቶ ታኣኒ ማሌ ዴሮ ባኣካፓ ዔኪ ማሃኣና፡ ገንሣ ሃሣ ዔያቶኮ ሞርኮ ዓጫፓ ሚርጌ ማሌ ዴሮ ዔያቶ ዛጋጎቴ ታ ቡኩሳኣና ዔያቶ ዛሎና ታኣኩ ዲማዳያ ማዒያ ፔጋሲ ታ ዳዋጎዳኔ። 28 ዔያታ ዲዒጎጎቴ ዔውታጎዳጉዲ ማሄሢ ታና ማዔያታቴያ ሃሢ ዔያቶይዳፓ ፔቴ ዓሲታፖ ገንሢሞ ዓቱዋፖ ፔ ዓጮ ማዓጎዳጉዲ ታ ማዳኔ፤ ዩያሮ ታኣኩ ዴሮ ታኣኒ ናገገና ናገገ ጎዳ ዔያቶኮ ያኣዛሢታሢ ዔራጎዳኔ። 29 ታኣኩ ዔያሮ ዒሰራዔኤሌ ዴሮይዳ ታኣኒ ኬይሳጎዳኔ፤ ላሚ ታ ዔያቶ ቁል ገዓጎጎ።» ዴኤፖ ናገገና ናገገ ጎዳሢ ዩያ ጌዔኔ።

40

ሃገ ማዘገታጎዳ ጌኤዮ ማኣር ዛሎ ፔጋሲ ዳዋጎቴ ባኮ

1 ኦኡኒ ዲዒጎጎጎጎጎጎ ላማታሚ ደጎጋሳ ሌዖና ዩሩሳላሚ ካታማ ሞርኮ ኩጫ ጌሊ ዓዲጎጎጎጎ ታጾ ያይዳሳ ሌዖኮ ቤርታሳ ዓገና ጃኤሬ ታጳሳ ኬሎና ያኦሲኮ ዋልቁ ታኣም ሙኬኔ፤ ዩይ ታና ዔኪ ዩሩሳላሚ ዴጎዳኔ፤ 2 ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮና ታና ዔኤቢ ዔካፖ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ፔቴ ዳጌ ዲካ ዑሰካ ዔቁሴኔ፤ ዩካ ሚርጌ ማኣሪ ማዘገጎጎጎጎ ፔቴ ካታማ ማላያ ዲኮኮ ደኣሎ ዛላ ታ ዴጎቁኔ። 3 ዩይ ዒኣካ ታና ዔኪ ዓኣዳኣና ዓዳ ሞኣና ዓጎገጉዲ ፖዓ ዓውካሬ ዓኣ ፔቴ ዓሲ ታ ዴጎቁኔ፤ ዒዚ ሚያና ሚዛጲ ሱኡፔ ፓቴሌና ሱከጎጎጎጎ ሱሲጎጎጎ ዔኤቢ ሚያ ያይሲ ፕሌያ ኩጫ ዔኪ ኬኤሎ ዲሮ ካራ ዔቁ ዓኣኔ።

4 ዩይ ዓሢ ታኣም፡- «ዓሲ ናዓሢዮ! ሃይካ ኔ ሙካጎዳጉዲ ኔና ማሆናሢ ታኣኒ ኔና ዳዋ ባኮ ቢያ ኔ ዔራጎዳጉዲ ታሢሮ ኮሺ ዒናፓ ዛጌ፤ ሃሣ ኮሺ ዋይዜ፤ ኔኤኒ ዛጋ ባኮ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ኬኤዜ።» ጌዔኔ።

ዓባ ኬሰካ ባጎያና ዓኣ ኬኤሎ ዲያ ካር

5 ጌኤዮ ማኣርኮ ዙሎ ሺርሺ ኬልቆና ዲሢ ዓኣኔ፤ ዓሢኮ ኩጮይዳ ዓኣ ዔቦ ዋርቆ ፕሌላ ዩይ ዓሢ ፔ ኩጮና ዋርቆዛ ላሆ ያይሲ ዋዳ * ማዓያኬ፤ ኬኤሎ ዲያኮ ዓጎዲርሙማ ዩሮ ፕሌሎና ዋርቆዛ ፔቴ ማዓያኬ፡ ሌካ ዔዳኣ ዒማጉዲኬ። 6 ዩካፓ ዩይ ዓሢ ዓባ ኬሰካ ባጎያ ዓኣ ኬኤሎ ዲያ ካር ባጎሢ ዴጎዳኔ፤ ሌካ ኬሰኮ ሳኖጉዴ ኬኤሎ ኬሰኪ ዔቁ ጌሎ ካርኮ ዓኣ ሳፖ ዋርቆዛ ዩሮ ፕሌሎና ፔቴ ዋዳ ማዔኔ። 7 ፕሌሎና ዋርቆዛ ሴካ ቦርጊሣሢ ፔቴ፡ ዳልጉማኣ ፔቴ ዋዳ ማዔያ ካፒያ ካፓዓሳ ሃውሻ ቆልዓኣ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ሃውሻያ ሃውሻ ቆልፖንሢኮ ሳዛ ዓኣ ሃኩማ ደጎጎ ዋዳኬ፤ ኬኤሎ ዲያና ጌሎ ካርኮ ዓኣ ሳፖ ዴጎዳጎ ጋር ሃላጎዳኣና፡ ኬኤዖ ዳኣሮኮ ጋፖ ሃላጎዳኣና ፕሌሎና ፔቴ ዋርቆሢ ማዓያኬ። 8-9 ጌሎ ካርኮ ዓኣ ኬኤዖ ዳኣር ዓሢ ዋርቆዛ ሳሊ ዋዳ ማዔኔ፤ ኬኤሎ ዲያኮ ዓጎዲርሙማ ላምፖ ዋዳኬ፤ ጌሎ ካርኮ ዓኣ ኬኤዖ ዳኣራ ጌኤዮ ማኣሪ ዔኪ ጌልዛያኬ። 10 ዩንሢ ካፖ ካፓ ዓሳ ሃውሻ ቆልፖንሢኮ ኮራ ዓጫ ፔቴ

ፔቴሢኮ ሃኮ ማዔ ዳልጉሞ ዓኣያኬ፤ ዩያቶኮ ባኣካ ዓኣ ኬኤሎኮ ቢያ ሃኮ ማዔ ሃኩሞ ዓኣኔ።

11 ጌላ ካር ዋርቆዛ ዳልጉማ ታጾ ዋዳ፡ ያይሱማ ታጾ ሃይሃ ዋዳ ማዔኔ። 12 ፔቴ ፔቴ ሃውሻያ ቆልፖኮ ሆታ ዴጉማ ፔቴ ዋዳ፡ ዳልጉማ ዒማዲ ማዔ ዳካ ኬኤሎ ዓኣኔ፤ ሃውሻያ ቆልፖኮ ያይዶ ዛላ ዋሊጉዴያ፡ ፔቴ ፔቴ ዛሎኮ ያይሱማ ላሆ ዋዳ ማዓያኬ። 13 ዩካፓ ዒዚ ጌሎ ካርኮ ፔቴ ሃውሻያ ቆልፖኮኮ ዙሎ ዛላ ዴጎዳጎ ላምዓሳ ሃውሻ ቆልፖኮ ኩሎና ኮጫፓ ኮጮ ሃላጎዳኣና ዋርቆ ላማታሚ ደጎጎ ዋዳ ማዔሢ ዔራኔ።

14 ጋፒጎይዳ ዓኣ ሃውሻ ቆልፖላ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ዔኪ ጌልዛያኬ፤ ዩሮ ዋርቆዛ ላሃታሚ ዋዳ ማዔኔ። 15 ጌሎ ካራፓ ዴጎዳጎ ኬሰኮ ካር ሃላጎዳኣና ዓኣ ኬኤዖ ዳኣርኮ ያይሱማ ደጎጎታሚ ዋዳኬ። 16 ሃውሻያ ሃውሻ ቆልፖንሢኮኮ ዩያቶ ቱርቱርኮ ጋር ዛሊና ጋር ጉቤ ሺሬያ ፑልታ ካራና ዳካ ዳካ ያኣኣኣ ዓኣኔ፤ ጋፒጎይዳ ዓኣ ቆልፖንሢኮ ጋር ዛሎና ፑልታ ካራ ዓኣኔ፤ ኮጮኮ ቱርቱርጉዴ ባኮይዳ ማሊሲ ኮሻና ባኣዚ ዓኣኔ።

ጌኤዮ ማኣርኮ ዙላ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ

17 ዩካፓ ዓሢ ጌኤዮ ማኣርኮ ዙላ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ዔኪ ታና ሙኬኔ፤ ዩያ ጳኦኮኮ ጉቤ ዛሎ ዓጮይዳ ሹቺ ሃኣሦናጎታ ቆልፖንታ ዓኣኔ፤ ሹጮ ሃኣሦናዙኮ ሆታ ሃይሢታሚ ቆልፖ ዓኣኔ። 18 ሹጮ ሃኣሦናሢ ዴጎዳጎ ዓሳ ቡካ ጳኦኮኮ ኮይሎ ቢያ ሃላያኬ፤ ዙላ ዓሳ ቡካ ጳኦካ ጋርይዳ ዓኣ ጳኦካፓ ሊካ ሃርካያኬ።

19 ጋር ጳኦኮ ባጎሢ ዔኪ ጌልዛ ዴጎዳጎ ኮሺጎጎጎ ኬኤሎ ዲሢ ካራ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሢ ላምፖ ዲሮ ካርጎሢኮ ባኣካ ዓኣ ሃኩሞ ዋርቆዛ ጃኤታ ዋዳ ማዔኔ።

ኬዶ ባጎያ ዲሮ ካር

20 ዩይ ዔቦ ዋርቆ ዓሢ ኬዶ ባጎያና ዙሎ ጳኦኮኮ ሆታ ዓኣ ዲሮ ካር ዋርቆኔ፤ 21 ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓኣ ካፒያ ካፓ ዓሳ ሃውሻ ሃይሃ ቆልፖንሢኮኮ ኮጮና ቱርቱርጎታ፡ ዩያጉዲ ሃሢ ጋፒጎይዳ ዓኣ ቆልፖኮኮ ዓባ ኬሰካ ባጎያና ዲሮ ካር ባጎያና ዓኣዘጎሢኮ ሃኮ ማዔያኬ፤ ዩያ ዲሮ ካርኮ ሴካ ቦርጊሣሢ ዋሊ ዑፃ ደጎጎታሚ ዋዳ፡ ዳልጉማ ላማታሚ ደጎጎ ዋዳኬ። 22 ጋፒጎይዳ ዓኣ ፑልቶ ካርጎታ ኬኤዖ ዳኣርጎታ ዑያይዳ ኮሺጎጎጎ ማሊሶና ባኮንሢኮኮ ዓባ ኬሰካ ባጎያና ዲሮ ካርይዳ ጳዴዘጎሢኮ ዋሊ ማላያኬ፤ ዩያ ባጎሢ ዔኪ ዓኣዳ ላጎካይ ሃርቁ ኬሰኮ ኬኤሎ ቤሲ ዓኣኔ፤ ኬኤዖ ዳኣራኣ ሆታ ዓኣኔ። 23 ዓዳ ዓባ ኬሰካ ባጎያ ዓኣዙ ጎይዖ ኬዶ ባጎያ ካር ሆቲና ዓሳ ቡከጎጎጎ ጋር ጳኦኮ ጌልዛ ካራ ዓኣኔ፤ ዓሢ ፔቴ ካራፓ ባጎ ካር ሃላጎዳኣና ዋርቆዛ ፔቴ ጃኤታ ዋዳ ማዔኔ።

ደኣሎ ባጎያ ዲሮ ካር

24 ዩካፓ ሃሣ ታና ደኣሎ ባጎያ ባጎሢ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዒኣና ደኣሎ ዛሊና ኬሰኪጎጎጎ ፔቴ ካራ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሢ ካርኮ ኮጮ ሬኤኮጎጎጎ ጋፒጎይዳ ዓኣ ኬኤዖ ዳኣርጎታ ዋርቆኔ፤ ዩያኮ ዳልጉማ ሃጎጎዋቶና ዋላ ሃኮ ማዔያኬ። 25 ጌሎ ካርጎታ ኬኤዖ ዳኣርጎታኮ ሃጎጎዋቶሲጉዲ ዳካ ዳካ ፑልታ ካራ ዓኣኔ፤ ዩያቶኮ ያይሱማ ደጎጎታሚ ዋዳ፡ ዳልጉማ ላማታሚ ደጎጎ ዋዳኬ። 26 ኬኤዖ ዳኣርኮ ሆታ ሃርቁ ኬሰኮ ሳኖጉዴ ላጎካይ ኬኤሎ ዓኣኔ፤ ላምፖ ዛሎና

40:2 40:2 ዮሃ. ያፔ. 21:10። 40:3 40:3 ዮሃ. ያፔ. 11:1፤ 21:15። * 40:5 40:5 ያይሱ. ዋዳ፡ ዩሮ ጌይፖ ፔቴ ዋዳና ፓልፖና ማዓያኬ፤ ገንሣ ሃሣ «ጌኤዮ ማኣር ዋርቆ ዋዳ» ጌይጎታኔ። 40:5 40:5—42:20 1ካኣቶ. ማ 6:1-38፤ 2ዮኦሲ. ዓሃኬ 3:1-9።

ዓላ ኮጮኮ ቱርቱር ዑፅ ማሊሲ ኮሽንቴ ባኣዚ ዓኣኔ። 27 ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ዔኪ ጌልዛ ዲርሲ ካራ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሣ ዓሳ ቡካ ዙሎ ጸኣኮ ቲቁ ጊዳና ዳንዲ ለምዓሳ ካር ሄለንዳኣና ዓኣ ዳልጉሞ ዋርቄኔ፤ ዩይያኣ ጭታ ዋዳ ማዓኔ።

ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ደኣሎ ዛሎ ዲር ካር

28 ዩይ ዔቦ ዋርቃ ዓሣ ደኣሎ ዛሎ ዲር ካርና ጌዒ ጋርይዳ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ዔኪ ታና ዓኣዳኔ፤ ዒዚ ዲር ካር ዋርቃዛ ዳልጉማ ዙሎይዳ ዓኣ ዲር ካርና ሄኮ ማዓኔ። 29 ካፒያ ካፓ ዓሳ ሃውሻ ቆልፎንሣንታ ኬኤፆ ዳኣርንታኮ ዳልጉማ ሃንጎዋቶሲጉዲኬ፤ ካርንታ ኬኤፆ ዳኣርንታኮ ያደሱማ ደንጊታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ለማታሚ ደንጎ ዋዳኬ፤ ዩያ ኬኤፆ ዳኣርኮ ቢያ ዛሎና ፑልታ ካራ ዓኣኔ። 30 ጋርይዳ ዓሳ ቡካ ጸኣኮኮ ቢያ ዛሎና ለማታሚ ደንጎ ዋዳ ያደሱሞና ደንጎ ዋዳ ዳልጉሞ ዓኣ ኬኤሣ ዳኣራ ዓኣኔ። 31 ኬኤፆ ዳኣራ ዙሎይዳ ዓሳ ቡካ ጸኣኮና ዋላ ሆቲ ማዓያኬ፤ ኮጮ ራኤኮይዳ ማሊሲ ኮሽና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሌካ ጊዒ ኬሰኮ ሳሊ ኬኤሌ ጌዲ ዓኣኔ።

ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ዓባ ቤሰካ ባንያ ዲር ካር

32 ዔቦ ዋርቃ ዓሣ ዓባ ኬሰካ ባንያ ዲር ካር ዛላና ጌይ ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ዔኪ ታና ዓኣዳኔ፤ ዒዚ ዩኖ ዲር ካር ዋርቃኣና ቤርታ ሃንጎዋቶርማጉዲ ማዓኔ። 33 ካፒያ ካፓ ዓሳ ሃውሻ ቆልፎንሣንታ ኬኤፆ ዳኣርንታኮ ዳልጉማ ዓዳ ሃንጎዋቶሲጉዲኬ፤ ካርንታ ኬኤፆ ዳኣርንታኮ ያደሱማ ደንጊታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ለማታሚ ደንጎ ዋዳኬ፤ ዩኖ ኬኤፆ ዳኣርኮ ቢያ ዛላና ፑልታ ካራ ዓኣኔ። 34 ጌሎ ካርኮ ዓኣ ቆልፎና ዙላ ዓሳ ቡካ ጸኣኮና ዋሊኮ ሆታኬ፤ ኮጮኮ ራኤኮይዳ ለምፆ ዛሎና ማሊሲ ኮሽና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሌካ ሄርቁ ኬሰኮ ሳሊ ኬኤሌ ዳኔ ዓኣኔ።

ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ኬዶ ባንያ ዲር ካር

35 ዩይ ዓሣ ኬዶ ባንያ ዲር ካር ባንሣ ታና ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዒዚ ዩያ ዋርቃዛ ዳልጉማ ሃንጎዋቶሲጉዲ ማዓኔ። 36 ካፒያ ካፓ ዓሳ ሃውሻ ቆልፎንሣንታ ኬኤፆ ዳኣርንታኮ ዳልጉማ ሃንጎዋቶሲጉዲኬ፤ ዩያቶኮ ያደሱማ ደንጊታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ለማታሚ ደንጎ ዋዳኬ፤ ኬኤፆ ዳኣርኮ ቢያ ዛላና ፑልታ ካራ ዓኣኔ። 37 ጌሎ ካርኮ ዓኣ ቆልፎላ ዙላ ዓሳ ቡካ ጸኣኮና ዋላ ሆታ ማዓያኬ፤ ኮጮኮ ራኤኮይዳ ለምፆ ዛሎና ማሊሲ ኮሽና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሌካ ሄርቁ ኬሰኮ ሳሊ ኬኤሌ ዳኔ ዓኣኔ።

ኬዶ ባንያ ዲር ካር ኮይላ ማዢንቴ ቆልፆ

38 ጌኤዢ ማኣርኮ ዙላ ዓሳ ቡካ ጸኣኮኮ ኬዶ ባንያና ጋር ዲር ካርና ዋላ ካኣሜ ሜሌ ቆልፍ ዓኣኔ፤ ዩያኮ ዓሳ ቡካ ጸኣኮኮ ሆታ ዓኣ ጌሎ ካር ባንያና ጌልዛ ካራ ዓኣኔ፤ ያኣሲም ሚቺ ዒንጋጌ ሹኪንታ ቆልሞ ዓሽካ ማሰኪንታሣ ዩካኬ። 39 ጌሎ ካር ዛሎና ሻውሎና ሚዛቆናኮ ሆታ ለምፆ ለምፆ ሎኣዢ ያይታ ዓኣኔ፤ ዩንሣ ሎኣዢ ያይቶንሣ ዑፅ ሚቺ ዒንጎ ባኮንታ ጎሞር ዒንጎ ባኮንታ ዳሲንቶርዋ ዒንጊንታ ቆልማ ሹኪንታኔ። 40 ጌሎ ካርኮ ኬዶ ባንያ ዲር ካር ኮራ ለምዓሣ ፔቲ ዛላ፣ ለምዓሣ ባጎ ዛላ ሆታ ማዒ ጌሣንቴ ያይዶ ዋሊ ማላ ሎኣዢ ያይታ ዓኣኔ። 41 ዩያር ያኣሲም ዒንጎ ዒንጊሣ ማዒ ሺኢካ ቆልማ ሹኪንታ ዋሊ ዑፅ ሳሊ ሎኣዢ ያይታ ዓኣኔ፤ ዔያቶኮ ዋ ጌሣንቴፆ ያይዳሣ ጋር ዛላ፣ ያይዳሣ ጊንሣ ዙሎ ዛላኬ። 42 ዩያጉዲ ሃሣ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ሺኢኻጊ ዓርሲንቴ ሹቺና ኮሽና ያይዶ ሎኣዢ ያይታ ዓኣኔ፤ ዩያቶኮ ያደሱማ ፔቲ

ዋዳና ዛላና፣ ዳልጉማ ፔቲ ዋዳና ዛላና፣ ሌካ ዳጉማ ፔቲ ዋዳኬ፤ ዩያታ ሚቺ ዒንጎ ባኮንታ ሹፖ ሹኮ ባካ ጌሣንታያኬ። 43 ዳኮ ዳኮ ሚሆ ጌሣ ቤሲ ማዓ ዳልጉማ ፔቲ ኬኤላ ማዒ ላሾ ሚሣ ጋር ባንያና ኮጮ ሺርሺ ኮሽናያኬ፤ ሎኣዢ ያይቶንሣ ዑፅ ዒንጊያ ዒንጎና ቆልሞ ዓሽካ ጌሣንታኔ።

44 ዩካፓ ዩይ ዔቦ ዋርቃ ዓሣ ታና ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ጌልዜኔ፤ ዒኢካ ለምፆ ቆልፍሰኬንሣ ዓኣኔ፤ ዩያቶፓ ፔቲዛ ኬዶ ባንያና ጌሎ ካርኮ ኮይላ ዓኣያታፆ ደኣሎ ባንሣ ሺሬያኬ፤ ለምዓሳዛ ደኣሎ ባንያና ጌሎ ካርኮ ኮይላ ዓኣያታፆ ኬዶ ባንሣ ሺሬያኬ። 45 ዩይ ዓሣ፡- «ደኣሎ ባንያ ባንሣ ሺሬ ቆልፍላ ጌኤዢ ማኣርይዳ ማዳንዳጉዲ ቢታንታ ዒንጊንቴ ቁኤሶኮ ሃውሾ ቤሲኬ። 46 ሌካ ኬዶ ባንያ ባንሣ ሺሬ ቆልፍላ ያኣሲም ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ማዶም ቢታንታ ዒንጊንቴ ቁኤሶ ሃውሻ ቤሲኬ፤ ዩያታ ቁኤሶ ቢያ ሳዶቁ ዜርፆፓ ሾይንቴ ለዋ ዓሶ ማዓዛ፣ ያኣዛሣኮ ቤርታ ዔቁ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ዓይሣንቴሣ ዔያቶም ሌሊኬ» ጌዔኔ።

ጋራ ዓሳ ቡካ ጸኣኮና ጌኤዢ ማኣርና ዛላ

47 ዩይ ዓሣ ጋርይዳ ዓሳ ቡካ ጸኣኮ ዋርቃዛ ያደሱማ ጭታ ዋዳ፣ ዳልጉማኣ ጭታ ዋዳ ማዓኔ፤ ጌኤዢ ማኣርኮ ሆታ ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢኻ ፔቲ ቤሲ ዓኣኔ። 48 ዩካፓ ጌኤዢ ማኣር ዔኪ ጌልዛ ኬኤፆ ዳኣር ዔኪ ታና ሙኬኔ፤ ዩያ ዳኣርኮ ራኤኮ ዒ ዋርቄኔ፤ ፔቲ ዛሎ ራኤካ ደንጎ ዋዳ፣ ባጎ ዛላ ዓኣዘኮዋ ደንጎ ዋዳ ማዓኔ፤ ጌሎ ካርኮ ዓኣ ቆልፎኮ ዳልጉሞ ዋርቆዛ ታጾ ያይዶ ዋዳ ማዓኔ፤ ጌሎ ካርኮ ዓኣ ቆልፎኮ ኮጮ ዓንዲርሙ ለምፆ ባንያና ሄኮ ሃይሣ ሃይሣ ዋዳኬ። 49 ጌሎ ካርኮ ዓኣ ኬኤፆ ዳኣርኮ ያደሱማ ለማታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ታጾ ለምፆ ዋዳኬ፤ ዩያቶኮ ሌካ ሄርቁ ኬሰኮ ታጾ ኬኤሌ ዳኔ ዓኣኔ፤ ሄርቁ ኬሰኮ ለምፆ ኬኤሎ ዳናንሣኮ ኮይላ ቱርቱሪ ዓኣኔ።

41

1 ሄሊሳፆ ዩይ ዓሣ ታና ጌኤዢ ማኣርኮ ሳዞ ማዒ ዑሣ ዓኣዳ ዲማዳ ቤዞ ጌልዜኔ፤ ዩኖ ባንሣ ዔኪ ጌልዛ ኬኤፆ ዳኣር ዋርቆዛ ለምፆ ዛሎ ኮጮኮ ያደሱማ ላሆ ዋዳኬ። 2 ዳልጉማ ታጾ ዋዳ ማዓኔ፤ ዩያኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓኣ ኬልቁ ማዢና ኮጮ ፔቲ ፔቲሣኮ ዳልጉማ ደንጎ ዋዳኬ፤ ዲማዳ ቤዜሎኮ ያደሱማ ዋርቆዛ ያይዲታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ለማታሚ ዋዳ ማዓኔ። 3 ዩይና ጋዓፆ ጋራ ዓኣ ቆልፆ ዒ ጌሌኔ፤ ዩኖ ባንሣ ጌልዛ ጎይፆ ዒ ዋርቃዛ ያደሱማ ለምፆ ዋዳ፣ ዳልጉማ ላሆ ዋዳ ማዓኔ፤ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓኣ ኬኤሎ ኮጮ ፔቲ ፔቲሣኮ ዓንዲርሙ ለንካይ ዋዳኬ። 4 ዒዚ ጋርይዳ ዓኣ ዑሣ ዓኣዳ ዲማዳ ኬኤፆሎኮ ያደሱሞ ዋርቃዛ ለማታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ዙሊና ዓኣ ኮጮ ቃሳፆ ለማታሚ ዋዳ ማዓኔ፤ ዩካፓ ዒዚ ታኣም፡- «ሃና ዑሣ ዓኣዳ ያኣሲም ዲማዳ ቤዞኬ» ጌዔኔ።

ጌኤዢ ማኣርኮ ዙሊና ኮጮ ዓይሣ ማዢ ሺርሾና ቆልፆ

5 ዔቦ ዋርቃ ዓሣ ሹዋና ማዢንቴ ጌኤዢ ማኣርኮ ጋርሲና ኬልቁ ኮሽና ኮጮ ዋርቃዛ ዓንዲርሙ ላሆ ዋዳ ማዓኔ፤ ዩካ ዩያ ኬኤሎና ካንሣ ጌኤዢ ማኣርኮ ዙሎ ሺርሺ ማዢናያና ፔቲ ፔቲሣኮ ዳልጉማ ያይዶ ዋዳ ማዒ ሚርጌ ቆልፍ ዓኣኔ። 6 ዩያ ቆልፆ ፔቲዞ ባጌሎ ዑፅ ማሆናፆ ሃይሣ ኩባ ማዒ ማዢንቴ፣ ዩያ ፔቲ ፔቲ ኩባኮ

ሃይሁትሚ ቆልዔ ዓኣያኮ፤ ፔቴ ፔቴ ኩቦ ኬኤይደዳ ዓኣ ጌኤዢ ማኣሮኮ ዙሊና ኬልቁ ኮሾና ኮጫ ዴሞ ዛላ ዓኣ ኩቦ ኬኤይደዳ ኬኤሎ ኮጫፓ ሻኣዣዳያኮ፤ ዩይ ያዲ ማዕዒሂ ሹጮና ማዢና ጌኤዢ ማኣሮ ኮጫይዳ ዴይሂ ማዢናፎቀንቴ ቆልዓ ካንሂ ማዢናፎቀንቴሂ ዋኣኖ ኬኤሎ ኮጫናፎቀንቴሂ። 7 ዴሞ ኬኤሎ ኮጫ ኩቦ ኬኤይደዳ ኮጫፓ ዓንዲሪከ፤ ጋዓንቴ ዙላፓ ዛንዛ ሎፓ ሉ ሄላላ ዓኣ ኬኤሎ ኮጫ ሄኮ ዓንዲርቃያ ማላኔ፤ ኬኤሎ ኮጫ ሉፓ ዓርቃያ ሌካ ሻኣዣዲ ሻኣዣዲ ዴንዳሂሮ ሌካ ኬሰኮዛ ቆልዓ ዳልጊ ዳልጊ ዴንዳኔ፤ ሳዓፓ ሌካ ዑያ ኩቦ ኬሰኮሂ ሳዘይዳ ዓኣ ኩቤሎይዴና ገዒኮ። 8 ጌኤዢ ማኣሮኮ ዓይዖሮ ደቆና ሹጫ ላሆ ዋዳ ዴጋያኮ፤ ጌኤዢ ማኣሮኮ ዙሊና ማዢና ቆልዖኮሞ ዓይዖ ደቆና ጎይዖ ዓሚዲኮ። 9-10 ዙሎ ቆልዖንሂኮ ኬኤሎ ዲዖ ኮጫ ዓንዲርሙማ ደንጎ ዋዳኮ፤ ጌኤዢ ማኣሮኮ ኮራ ጎኦይዳ ዓኣ ቆልዖንሂ ሄሊሲ ማዢናፎቀንቴ ማኣሮኮ ባኣካ ጉሪ ቤሲ ዓኣኔ፤ ዩኖ ጉሮ ቤዜሎኮ ዳልጉማ ላማታሚ ዋዳ ማዕዖ ጌኤዢ ማኣሮኮ ዙሎ ሺሺራያኮ። 11 ጌኤዢ ማኣሮኮ ኮራ ጎኦባ ዓኣ ቆልዖንሂኮ ካራ ቡሊንታሂ ዩኖ ጉሮ ቤዜሎ ባንሂ ማዕዛ፤ ፔቴዛ ኬዶ ዛሊና ባጋ ደኦሎ ዛሊና ቡሊንታያኮ፤ ጉሮ ቤዜሎኮ ዓጮ ሸርሺ ዴንዲ ኮሾናሂኮ ዓይዖ ማሂ ደቆና ሹጫ ደንጎ ዋዳ ዴጋያኮ።

12 ዓባ ጌላ ባንዖና ጉሮ ቤዜሎኮ ቶኦኮማካ ፔቴ ሹቻ ኬልቁ ማዢና ማኣሪ ዓኣኔ፤ ዩኖ ሹጮና ኬልቁ ማዢና ማኣሪሎኮ ኮጫ ዓንዲርሙማ ሸሪ ዴንዳ ዙላ ደንጎ ዋዳ፤ ዳልጉማ ላንካይታሚ ዋዳ፤ ዶድሱማ ታዘጲታሚ ዋዳኮ።

ጌኤዢ ማኣሮ ሹጮና ኬልቁ ማዢና ጎይዖ

13 ዩይ ዓሂ ጌኤዢ ማኣሮ ዋርቃዛ ፔቴ ያኤታ ዋዳ ማዕዒ፤ ጌኤዢ ማኣሮኮ ዙሎ ዛሊና ጉሮ ቤዜሎይዴና ቲቁ ዴንዲ ዓባ ጌላ ባንዖ ዓኣ ኬኤይደዳ ጋፖ ሄላንዳኣና ዶድሱሞ ፔቴይዳ ዋርቃዛ ፔቴ ያኤታ ዋዳ ማዕዒ። 14 ጌኤዢ ማኣሮኮ ዓባ ኬሰካ ባንዖና ዓኣ ካሮኮ ሆቴና ዓኣ ቤዘኮ ዶድሱማ ላምዖ ባንዖና ዓኣ ጉሮ ቤዘ ቃሳዖ ያኤታ ዋዳ ማዕዒ፤ 15 ላምዖ ባንዖና ዓኣ ጎይዖንሂያኣ ቃሳዖ ዓባ ጌላ ባንዖና ዓኣ ማኣሮኮ ዶድሱማ ዋርቆዛ ፔቴ ያኤታ ማዕዒ።

ጌኤዢ ማኣሮ ባንሂ ዓኣዳ ጎይዖንታ ያኦሲሞ ዴማዴ ቤዘንታ ጋሮ ጌሊ ዓኣ ዑህ ዓኣዳ ዴማዴ ቤዘንታ። 16 ሃይህሂ ሴካ ጋርሲም ጌሌያ ማዕ ዓጮይዳ ላሾ ሚሂ ዓኣ ፑልታ ካራ ዓኣኔ፤ ዩያቶኮ ኬልቁ ኮሾና ኮጫኮ ቆይደይዳፓ ዴንዲ ፑልቶ ካሮ ሄላንዳኣና ሚሂ ላሾና ሂኣሂ ኮሾናያኮ፤ ፑልቶ ካሮ ዋዳናሂያ ዩኖ ጎይዖኮ። 17 ዩያጉዲ ሃሃ ዙሎ ዛሊና ጌኤዢ ማኣሮኮ ጋሮ ቆልዖ ጌልዛ ካሮኮ ኬዴ ዓኣ ቤዛ ላሾ ሚሂና ሂኣሂ ሚዛጲሲ ኮሾናያኮ፤ ጋርሲና ዓኣዘንታ ሳዘይዳ ዓኣ ቆልዖኮ ዙሎ ሸራ ኬኤሎ ኮጫ ሚዛጲሲ ቆኣቁ ኮሾና ላሾ ሚዖና ገኣጊሾናያኮ። 18 ዩያ ዔኤሂንቴያ ማላሂኮ ገዳ ሜኤዳና ኪሩቤኤሌ ማሊሲ ኮሾና ባኣዚ ዓኣኔ፤ ቆልዔሎኮ ዙሎይዳ ሜኤዖ ሚዖና ኪሩቤኤሌ ማላ ባኮና ዋላ ሲኢሪ ኮሾና፤ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ፔቴ ፔቴ ኪሩቡኮ ላምዖ ቤርቲ ዛላ ማዕይ ዓኣያኮ። 19 ፔቴ ዛላ ዓሲ ዓኣፒ ካራ ማላያ ሜኤዳሎ ባንሂ ዛጋዛ፤ ባጎ ዛሊና ዓዴ ዘቢ ማላያ ሜኤዳሎ ባንሂ ዛጋዛ፤ ዩያታ ጌኤዢ ማኣሮኮ ዙሎ ቢያ ሸርሺ ኮሾናያኮ። 20 ጋሮኮ ቆይዳፓ ዴንዲ ካሮኮ ኬዴ ዓኣ ቤዘ ሄላንዳኣና ኮጫ ዑያይዳ ኪሩቤኤሌና ሜኤዳና ማሊሲ ቆኣቁ ኮሾና፤ ዩያኣ። 21 ጌኤዢ ማኣሮኮ ካሮ

ዓጮ ሬኤካ ኮሾና፤ ሂሂ ዋሊጉዴያ፤ ዶድሱ ዛላኣ ቢያ ሄኮ ማዕዒኮ።

ያኦሲም ዓሂንጎ ባኮ ሸኢሸያ ማሂ ሚሂና ኮሾና፤ ባኣዚ 22 ዑህ ዓኣዳ ዴማዴ ቤዘ ጌሎ ካሮኮ ሆታ ሚሂና ኮሾና፤ ያኦሲም ዓሂንጎ ባኮ ሸኢሸያ ማላ ባኣዚ ዴዳኔ፤ ዩይ ቢያ ዛሎና ሄኮ ማዕዛ፤ ፔቴ ፔቴ ዋላ ካኣማ ካሮኮ ዳልጉማ ላምዖ ዋዳ ማዕዒኮ፤ ሌካ ዔጶ ሃይህሂ ዋዳኮ፤ ዴማ ዴማ ዛላ ዋላ ካኣማ ካሮ ዴዲሺ ዓርቁ ቱርቱርንታ ዓይዖ ካሮንታ ጎኦባ ዛላኣ ቢያ ሚሂና ኮሾና፤ ዩይ ዓሂ «ሃይ ያኦሲ ቤርታ ጌሂንቴ ዴዓ ዴጌ ሎኦኩ፤ ዶይታኮ» ጌዔኔ።

ዴማ ዴማ ካሮ

23 ዴማዴ ቤዘና ዑህ ዓኣዳ ዴማዴ ቤዘኮ ላምዖ ዋሊ ዑያ ጸንጨንቲ ዋዳንታ ካራ ዓኣኔ። 24 ፔቴ ፔቴ ካሮኮ ላምዖ ቡሊንታ ካራ ዓኣኔ፤ ዩይ ጌይዖ ፔቴ ፔቴ ካሮ ሂሂ ሃንጎ ጎቼ ላምዖ ዛሎና ቡሊንታ ላምዖ ካራ ዓኣኔ ጌይሂኮ። 25 ኮጫ ዑያይዳ ቆኣቁ ኮሾና ጎይዖ ያኦሲም ዴማዴ ቤዘኮ ካሮይዳኣ ኪሩቤኤሎና ሚኤዳና ማሊሲ ቆኣቁ ኮሾና፤ ጌሎ ካሮኮ ሆታ ዙሎ ባንዖና ሚሂና ኮሾና፤ ያኣኔ ዲቤ ካራ ዓኣኔ። 26 ጌሎ ካራ ዓኣ ኬኤይደዳ ካሮኮ ኮጫይዳ ላምዖ ባንዖና ሴካ ጋርሲም ጌሌ ሜኤዳ ማሊሲ ቆኣቁ ኮሾና ባኣዚ ገዳ ዓኣ ዴካ ዴካ ፑልታ ካራ ዓኣኔ፤ ጌኤዢ ማኣሮኮ ቆልዖ ጋርንታ ሚዖና ኮሾና፤ ዔንዳኣ ዒማይዲ ሚዛጲሶናያኮ።

42

ጌኤዢ ማኣሮኮ ኮራ ማዢናፎቀንቴ ላምዖ ቆልዖ

1 ዩካፓ ዩይ ዓሂ ጌኤዢ ማኣሮኮ ዙሎ ዓኣ ጸኦኮ ዔኪ ታና ዓኣዳኔ፤ ጉሮ ቤዜሎኮ ሆቶና ኬዶ ባንዖናይዳ ዓኣ ማኣሮኮ ሆታ ዓኣ ቆልዖ ዔኪ ታና ሙኬኔ። 2 ዩያ ኬዴና ዓኣ ማኣራሂኮ ዶድሱማ ያኤታ ዋዳ ማዕዛ፤ ዳልጉማ ደንጊታሚ ዋዳኮ። 3 ጋርይዳ ዓኣ ዓሳ ቡካ ላማታሚ ዋዳ ማዕ ያኦኮና ዓኣዳ ዙላ ዓሳ ቡካ ጸኦኮኮ ሹጮ ሳዓ ሂኣሂናሂኮ ሆታ ማዢናፎቀንቴ ቆልዓ ዋሊዲ ማዢናፎቀንቴ ጎይሂ ሌካ ሃይህሂ ማኣሪ ማዕዒኮ። 4 ቆልዖንሂኮ ሆቶይዳ ጋሮ ዛሊና ታጶ ዋዳ ዳልጉሞና ያኤታ ዋዳ ዶድሱሞ ዓኣ ጎይሂ ዓኣኔ፤ ጌሎ ካራ ኬዶ ባንዖናኮ። 5 ሃይህሂ ኩቡኮ ቆልዓ ላምዖሶና ሳዖ ኩቡናይዳ ዓኣ ቆልዓፓ ኩንዳያኮ፤ ዩይ ያዲ ማዕዒሂ ዩይ ኩባ ሌካ ዶድቁ ዶድቁ ዴንዳ ዎዶና ኬኤይደዳ ዳኣራ ዳልጋያ ማዕዒና ቆልዖ ኩንዳሻሂሮኮ። 6 ዩያታ ሃይህሂ ኩባና ማዢናፎቀንቴ ማዕዛ፤ ዙሎይዳ ዓኣ ዓሳ ቡካ ጸኦኮይዳ ማዢናፎቀንቴ ማኣሮኮ ቱርቱሪ ባኣያኮ፤ ዩያሮ ዑያይዳ ዓኣ ኩቤሎኮ ቆልዓ ላምዖሶና ሳዖናይዳ ዓኣ ማኣሮ ቆልዓፓ ባሽ ሴካ ጋርሲም ጌሌያኮ። 7 ዩንሂ ቆልዖንሂኮ ሆታ ደንጊታሚ ዋዳ ዶድሱሞ ዓኣ ዙሎ ባንዖና ዓሳ ቡካ ጸኦኮ ቆልዖንሂኮ ሆታ ፔቴ ኬኤሌ ኮጫ ዓኣኔ። 8 ዙሎ ባንዖና ዓሳ ቡካ ጸኦካ ዓኣ ቆልዖንሂኮ ዶድሱማ ደንጊታሚ ዋዳ ማዕዛ፤ ጌኤዢ ማኣሮኮ ሆታ ዓኣ ቆልዖንሂኮ ዶድሱማ ጋዓንቴ ያኤታ ዋዳኮ። 9 ዴሞይዳ ዓኣ ቆልዖኮ ዓባ ኬሰካ ባንዖና ዙሎ ዓሳ ቡካ ጸኦኮና ጌይ ጌሎ ካራ ዓኣኔ። 10 ደኦሎ ባንዖና ሃሃ ዙሎ ዓሳ ቡካ ጸኦኮኮ ዓኣ ኬኤሎ ኮጫኮ ሄሊሲ ጉሮ ቤዜሎና ዒኣካ ዓኣ ማኣሮኮ ሆታ ቆልዓ ዓኣኔ። 11 ቆልዖንሂኮ ሆታ ጎይሂ ዓኣኔ፤ ቆልዖንሂኮ ዓዳ ኬዶ ባንዖና ዓኣ ቆልዖንሂሲጉዲ ዶድሱሞንታ ዳልጉሞንታ ሄርቁ ሌካ ኬሰኮ ዔንደንታ ካሮ ጌሃና ጎይዖኣ ዋሊ ማላያኮ።

12 ይህ ደኅሎ ዛሬና ዓክልበ ጌሊንታ ካራ ዓባ ኬሰካ ባንያይዳ ዓክልበ ኬሌሎ ኮጩሎኮ ጋፒንግ ዓክልበ ያይዳ ጌይኩ። 13 ይህ ዓሳ ሂዘ ታኣም ጌዔ።- «ጌሌዥ ማኣሮኮ ጉሮ በዘኮ ሆታ ኬዶ ባንያ ደኅሎ ባንያይዳ ዓክልበ ጌሊንታ ያክሲም ደማዳያኩ፤ ይንሂ ደማዳያ ማዕሂ ያክሲ በርቶ ሸኢካ ቄሌሳ ያክሲም ደማዳያ ማዕሂ ደንጎ ባኮ ሙዓ በዘታሂሮኩ፤ ይንሂ በዘንሂ ያክሲም ደማዳያ ማዕሂሮ ሃኣኮ ደንጎንታ ሳሜ ጌሌሻኒ ደንጎ ደንጎንታ ደቢንቲ ዛላ ደንጎንታ ባካኣ ደኅላካ ጌሂንታ። 14 ቄሌሳ ያክሲም ደማዳያ በዘሎ ማዳሮ ጌላጾ ማይንታ ማኣዓሂ ማይንቲሰካፓ ይህ ማዳንቶ ማኣዓሂ ኬሱዋዎ ዙሎይዳ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ኬሰኮዋሴ፤ ይህ ማኣዓሂ ያክሲም ደማዳያ ማዕሂሮ ይህ ደማዳያ በዘፓ ኬሰኪ ደሮም ጌይንቲ በዘ ሂላንዳሂኮ በርታ ቄሌሳ ማሌ ማኣጾ ማይንታንዳያ ኮይሳ።»

ጌሌዥ ማኣራ ማዢንቲ በዘኮ ዳልጉዋ

15 ይህ ዓሳ ጌሌዥ ማኣሮኮ ጋሮ ቆልዎ ዋርቂ ጋፒሰካፓ ዓባ ኬሰካ ባንያ ደሮ ካሮና ዙሎ ታና ኬሴ፤ ይካፓ ጌሌዥ ማኣሮኮ ቆኣሮ ዋርቂ። 16 ዓ.ዘ. ዓ.በ ዋርቂ ፒሌሎ ዔካጾ ዓባ ኬሰካ ባንያ ዋርቂ ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ማዕሂ። 17 ይካፓ ኬዶ ባንያ ዛሎ ዓ.ዘ. ፒሌሎና ዋርቂ ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ማዕሂ። 18 ደኅሎ ዛሎናኣ ደማ ጎይያ ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ማዕሂ። 19 ዓባ ጌላ ባንያ ዛሎ ዋርቂ ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ማዕሂ። 20 ያክሲም ደማዳያ በዘና ሃንጎ ጉሮ በዘ ደማሳ ኬሌሎ ኮጩኮ ያደሱማ ደንጎ ጃኤታ ዋዳ፤ ዳልጉማኣ ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ማዕሂ።

43

ያክሲኮ ቦንቻ ጌሌዥ ማኣሮ ገንሃ ማዕሂ

1 ይህ ዓሳ ታና ዓባ ኬሰካ ባንያ ደሮ ካሮ ባንሂ ዓክሲ ዓኣጳ፤ 2 ደኅላካ ደሰራዔሌ ያኣዛሂኮ ቦንቻ ዓባ ኬሰካ ባንያፓ ሃንጎ ሙካንቲ ታ ዛጌ፤ ይህኮ ዑኡዛ ደኅሎ ባዚ ጉደሮጉደኩ፤ ዓ.ዘ.ኮ ቦንቻፓ ዓቄያና ሳዓፖፖዓ። 3 ይህ ያክሲ ፔጋሲ ደቀ ባካ ሃያኮ በርታ ያክሲ ዩሩሳላሚ ካታዋ ባይዛኒ ሙኬያና ታኣኒ ዛጌሂ ማላያኩ፤ ኬባሪ ዋሮ ዓጮ ታ ዛጌ ባኮናኣ ዋሊ ማላያኩ፤ ደማና ታኣኒ ባሊቲና ሳዓ ሎኦሜ። 4 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ዓባ ኬሰካ ባንያኮ ደሮ ካሮና ጌላ ጌሌዥ ማኣራ ጌሌ።

5 ያክሲኮ ዓያና ደማና ታና ሌካ ጳጊዳ ሳዓፓ ዓቄሲ ዓካጾ ጋሮይዳ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ ጌልዜ፤ ጌሌዥ ማኣራ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻና ኩሚ ዓኣ። 6 ደኅላካ ይህ ዓሳ ታ ኮሮይዳ ዓቄ ዓኣ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደማና ጌሌዥ ማኣሮ ጋራፓ ሂዘ ጋዓንቲ ታኣኒ ዋይዜ፤ 7 ዓ.ዘ. ታኣም ሂዘ ጌዔ።- «ዓሲ ናዓሂዮ! ሃይ፤ ታኣኒ ደሰራዔሌ ዓሳ ባኣካ ናንጊና ናንጋንዳ ታኣኮ ካኣቱዋ ይይቶንታ ቶኮ ታኣኮ ታ ጌሃ በዘንታኩ፤ ደሰራዔሌ ዓሳንታ ዓያቶኮ ካኣቶንታ ሃካፓ ሴካ ማሌ ያኣዘ ካኣሽኪያና፤ ሃሃ ዓያቶኮ ካኣታ ሃይቃ ዋደና ማዳ ማዳና ሱንጾ ታኣኮ ጫሽኪሳዓ። 8 ዓያቶኮ ካኣታ ፔኤኮ ካኣቱዋ ማኣሮንታ ጌሎ ካሮኮ ዓኣ ጳጌ በዘ፤ ይህጉዳ ካሮ ሬኤኮዋ ታኣኮ ጌሌዥ ማኣሮ ሬኤኮና ካንሂ ማዢሂሮ ታ ማኣሮና ዓያቶሲና ደማሳማ ፔቲ ኬሌሌ ኮጩ ሌሊ ማዕሂ፤ ዓያታ ማዳ ሻኣካ ማዳና ቢያ ታኣኮ ደማዳ ሱንጾ ዓያታ ጫሽኪሴ፤ ይህ ጋራ ደንጎ ታ ዓያቶ ባይዜ። 9 ሃካፓ ሴካ ጋዓንቲ ማሌ

ያኣዘም ዘጊያ ዓያታ ሃሻንዳያና ዓያቶ ካኣቶኮ ማጌያ ሃይካፓ ሸኢሸ ባይዛንዳያ ኮይሳ፤ ይህ ዓያታ ማዳቲ ታኣኒ ዓያቶኮ ባኣካ ናኣናና ናንጋንዳ።»

10 ሂሊሳጾ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም።- «ዓሲ ናዓሂዮ! ደሰራዔሌ ደሮም ጌሌዥ ማኣሮ ማዢያ ዛሎ ኬሌዜ፤ ማዢንዶ ጎይያ ዓያታ ኮሺ ዛጊ ዓሮንጎ፤ ዓያቶኮ ጎማ ኩሚ ማዳ ዓያቶም ጳቂሲ ዓያታ ቦርሲንታጉዳ ማሃ። 11 ዓያታ ማዳ ባኮና ቢያ ቦርሲንታያ ማዕሂታቲ ጌሌዥ ማኣራ ማዢንታንዳ ጎይያ፤ ዋማይዳ ዓቃንዳቲያ ኮሾና ባኮ፤ ኬዘ ካሮንታ ጌሎ ካሮ፤ ጉቤ ማዳንታ ባኮ ዛሎ፤ ደኅላካ ማዳንታንዳ ደምቦንታ ዋንንታ ቢያ ጌልዚ ዓያቶም ኬሌዜ፤ ጌሌዥ ማኣራ ማዢንታንዳ ጎይያ ዛጊ ዓሪ ደምቦ ቢያ ማዳ ኩንሃንዳጉዳ ዓያቶ በርታ ጻኣ።

12 ይህ ጌሌዥ ማኣሮኮ ዋጋ ያዲኩ፤ ደኮይዳ ዓኣ ጌሌዥ ማኣሮኮ ኮይላ ዓኣ ቆኦራ ቢያ ያክሲም ዑሃ ዓኣጳ ደማዳያኩ» ጌዔ።

ያክሲም ደንጎ ባኮ ሸኢሸ በዘ

13-15 ያክሲም ደንጎ ባኮ ደንጎ በዘ ያደዘ ዋዳና * ዋርቂ ኮሺንቲ ጎይያ ያዲኩ፤ ያኣዚንጾ ዋኣጾም ኮሺንቲ ባኮኮ ዓታዲያ ፔቲ ያደሲ ዋዳ፤ ዳልጉማኣ ፔቲ ያደሲ ዋዳ ዓኣያ ማዓዛ ዓጮ ሸሪ ዴንዳሂኮ ዳልጉማ ፔቲ ኬሌላ ዋዳኩ፤ ሳይይዳ ደቂንቲ ካራፓ ዓቃጾ ዴንዳ ኬዴ ዑፃ ዓኣ ጌዳጳ በዘ ሂላንዳኣና ሌካ ጳጊማ ላምዎ ያደሲ ዋዳ፤ ዳልጉማ ፔቲ ያደሲ ዋዳ ማዕሂ፤ ሂሌ ጌዳጳ በዘሎኮ ጳጊማ ያይዶ ያደሲ ዋዳ፤ ዳልጉማ ፔቲ ያደሲ ዋዳኩ፤ ሃይሃሳ ጌዳጳ በዘኮ ጳጊማ ያይዶ ያደሲ ዋዳ ማዕሂ፤ ያይዶ ዛሎና ያይዶ ካኣሪ ዓኣ፤ ይህ ያክሲም ደንጎ ባኮ ሸኢሸሂኮ ሳዓፓ ዴጉዋኩ። 16 ያክሲም ደንጎ ባኮ ሸኢሸ በዘኮ ሃይሃሳ ጌዳጳ በዘሎኮ ያይዶ ዛላ ቢያ ሂኮ ማዕሂ፤ ያደሱማ ታጾ ላምዎ ያደሲ ዋዳ፤ ዳልጉማኣ ታጾ ላምዎ ያደሲ ዋዳ ማዕሂ። 17 ዴማ ላምዓሲ ዓኣ ጌዳጳ በዘሎኮ ሃንጎዋቶጉዳ ያይዶ ዛላ ቢያ ሂኮ ማዕሂ፤ ይህ ያደሱማ ታጾ ያይዶ ያደሲ ዋዳ፤ ዳልጉማኣ ታጾ ያይዶ ያደሲ ዋዳኩ፤ ዓጮ ሸሪ ዴንዳ ፀንጎኮ ዳልጉማ ዛላ ዋዳ ማዕሂ፤ ዳልጉማ ፔቲ ያደሲ ዋዳ ማዕሂ ይህ ዓጮ ሸሪ ዴንዳ ያኣዚንጾ ዋኣጾም ገኢጊሾና ባኣዚ ዓኣ፤ ይህ ጊያ ካራ ዓባ ኬሰካ ባንያና ዓኣ።

ያክሲም ደንጎ ባኮ ሸኢሸሂኮ ደማዳያ

18 ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዘ ጌዔ።- «ዓሲ ናዓሂዮ! ማቶ ደንጎ ባኮ ሸኢሸኒና ይያይዳ ሱጉያ ፑጫኒ ሃይ ባካ ማዢንታኣና ይያይዳ ማዳንታ ዳምባ ያዲኩ። 19 ታኣኮ በርታ ዓቄ ታኣም ማዳ ሌዋ ጻጾ ማዕሂ ሳዶቄ ዜርፃፓ ሾይንቲዘንሂ ጎም ጌሌሻኒ ደንጎ ባኮ ታኣም ሸኢሸንዳጉዳ ዓያቶም ኔኤኒ ፔቲ ዋፓና ደንጋንዳ፤ ጋዓ፤ ዴኤፖ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂ። 20 ኔኤኒ ይህ ሱጉፃፓ ዳካ ዓክሲ ደንጊያ ሸኢሸሂኮ በርታ ያይዶ ዛሎይዳ ዓኣ ጉራኖንታ ይህኮ ዓንዳጳ በዘይዳ በዘይዳ ዓኣ ዋላ ካኣማ ካሮንታ ደንጎ ባኮ ሸኢሸሂኮ ዓጮ ጉቤ ቲሽኩ፤ ይህ ያይዶ ኔኤኒ ደንጎ ባኮ ሸኢሸሂኒ ጌሌሽ ደማሳንዳ። 21 ጎም ጌሌሽያም ማሂ ደንጊንቲ ጌሚ ዚያሂ ዓክጋፓ ጌሌዥ ማኣሮኮ ደንጊንቲ ደማዳ በዘኮ ዙላ ይህም ጌይንቲ በዘ ኔ ማቶንዳ። 22 ዚሮ ጉቶ ዓኣሲ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣ ፔቲ ኮላይ ዓክጋፓ ጎም ጌሌሽያሮ ደንጊንታ ደንጊያ ማሂ ኔ ደንጋንዳ፤ ዚያ ጌሚኮ ሱጉያና ኔ ማዳ

43:2 43:2 ሂዘ. 10:3-4፤ 18:19፤ 11:22-23፤ ዮሃ. ያፔሳ 1:15። * 43:13-15 ያደዘ ዋዳ። ዩኖ ጌይያ 40:5ይዳ ዛጌ።

ጎይዎ ዋኦራሂ ሱጉዎና ዬያ ዒንጎ ባኮ ሺኢሾሂ ኔኤኒ ጌኤሻንዳ። 23 ዬያ ቢያ ኔኤኒ ማዳሰካገ ሌኤቢ ቦሃሳ ባኦዚ ባኦ ፔቴ ዋገናና ፔቴ ዓዳ ማራይ ቆልማገ ዔኪጋገ። 24 ለምደሃሂ ታና። ናንገና ናንጋ ጎዳም ኔ ሺኢሻንዳ፤ ቁኤሳ ሶኦጌ ኩሰኩሴሂዳገ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳም ማቺ ዒንጎ ዒንገሂ ማሂ ሺኢሾንጎ። 25 ለንካይ ኬሊ ጉቤ ፔቴ ፔቴ ኬሎይዳ ፔቴ ዋኦ። ባኦቶይዳገ ፔቴ ዋገና። ፔቴ ዓዳ ማራይ ጎሜ ጌኤሻ ዒንገሂ ማሂ ኔኤኒ ሺኢሻንዳ፤ ዬንሂ ቢያ ዔኤቢ ቦሃሳ ባኦዚ ባኦ ማዳሰካገ ኮይሳ። 26 ዬያ ዒንገሪ ዒንጎ ቤዛ ጌኤሻኬያ ማዳሰካገ ደረ ለንካይ ኬሊ ማሰሰሂ ዳምቦ ዔያ ታ ማዳንዳ፤ ዬያና ዬና ዒንገሪ ዒንጎ ቤዛ ለ ታኦም ደማዳያ ማዳንዳ። 27 ዬንሂ ኬሎንሂኮ ገንፃገ ሳላሳ ኬሊገ ዓርቃዎ ቁኤሳ ማቺ ዒንጎ ዒንገሪና ፔቴሞና ዒንጎ ዒንገሪዎ ሺኢሻንዳ፤ ታኦኒያ ዬያ ዔካንዳ።» ጋዓ፤ ዴኤገ ናንገና ናንጋ ጎዳሂ።

44

ዓባ ኬሰካ ባንዎ ደር ካራ ማዳ ባኮ

1 ዬይ ዓሂ ዓባ ኬሰካ ባንዎና ጌኤኮ ማኦርኮ ዙሎ ካር ታና ዔኪ ዓኦ፤ ዬና ካራላ ዒማና ዎዲንቴ ዓኦ፤ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም፡- «ሃና ካራላ ዎዲንቴ ቤዛ ደዓንዳገ ዓቴም ፔቴታዎ ቡሊንታዓኬ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ያኦዛሂ፤ ታኦኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌሌ ካራታሂር ያናታቴያ ዒዘና ጌላኒ ኬሰካኒ ዳንዳዐብ፤ ዬያር ዎዲንቴ ቤዛ ናንጋንዳ።» 3 ጋዓንቴ ደርኮ ሱኡጋሂ ታኦም ደማዳ ዒንጎ ባኮ ሙዓኒ ዒኢካ ዴዓኒ ዳንዳዓ፤ ጌሎ ካርኮ ዓኦ ቆልዎኮ ጋርሲና ጋገማካ ዓኦ ጎይዎና ጌላኒ ሃሃ ኬሰካኒ ዒ ዳንዳዓ።» ጌዔ።

ጌኤኮ ማኦር ጌላኒና ኬሰካኒ ኬሰንቴ ዳምቦ

4 ዬካገ ዬይ ዓሂ ኬዶ ባንዎ ደር ካር ባንዎና ጌይ ጌኤኮ ማኦርኮ ሆቶ ታና ዔኪ ዴንዳ፤ ታ ዒኢካ ዓኦ ዛጋኦና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኮ ማኦር ዒዛኮ ቦንቾና ኩሚ ዓኦ፤ ታኦኒ ዒማና ባሊቲና ሳዓ ሎኦ። 5 ናንገና ናንጋ ጎዳኦ ታኦም ሂዚ ጌዔ፡- «ዓሲ ናዓሂዮ! ኔኤኒ ዋይዛሂንታ ዛጋ ባኮዎ ቢያ ዓናገ ዋይዜ፤ ዓካሪ ታኦኒ ሃሂ ጌኤኮ ማኦር ዎጎንታ ዳምቦንታ ዛሎ ቢያ ኔኤም ኬኤዛንዳ፤ ጌኤኮ ማኦር ጌላኒና ኬሰካኒ ዓይሂንቴዘንሂ ዎዚጉዳ ዓሲታቴያ ዒና ዔኪ ዓሬ።»

6 «ዎይዘ ዒዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፡- ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ፤ ዒንሂኮ ፑርቶ ማዳ ቢያ ሃሹዎቴ፤ ታኦኒ ዴኤገ ናንገና ናንጋ ጎዳሂ ዬያ ጌዔ።» 7 ማሎንታ ሱጉዎንታ ታኦም ሙኡዚ ዒንገሂ ማሂ ዒንሂ ሺኢሻ ዎድና ታኦም ዓይሂንታኒ ናሽኩዎ ማዔ፤ ዓቲንቶ ቤርቶዎ ቲቁንቴባኦ ታኦኮ ፃንጎ ማዔ ዓሶ ታኦም ደማዳ ጌኤኮ ማኦር ዒንሂ ጌልዚ ዒኢሴ፤ ታኦኒ ዒንሂና ጫኦቁ ጫኦቁዎ ዒንሂ ሃሹ። 8 ዒንሂ ዒንሂር ማዳኒ ኮይሳ፤ ታኦም ደማዳ ዳምቦ ማዳኒ ሃሹ ማሌ ታኦኮ ፃንጎ ማዔ ዓሳ ዬያ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ዒንሂ ዒንጌ።»

9 ዬያር ዴኤገ ናንገና ናንጋ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓ፡- «ታኦም ዓይሂንታኒ ናሽኩዎ ማዔ፤ ዓቲንቶ ቤርቶዎ ቲቁንቴባኦ ታኦኮ ፃንጎ ማዔ ዓሳ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ባኦ ናንጋያ ማዔያታቴያ ታኦም ደማዳ ቤዛ ዔያታ ጌላንዳያ ዔያቶም ኮይሱዋሴ።»

ሌዊ ዜርፃ ቁኤሴ ማዒ ማዳ ማዳገ ዳውሲንቴሂ

10 ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዔ፡- «ሜሌ ዒሰራዔኤሌ ዴርና ዎላ ታና ዒዳ ሃሹ ሜሌ ያኦዙ ዘገ ካሽኬ ሌዊ ዜርፃይዳ ታ ማቶ ዓጋንዳ፤ 11 ዔያታ ጌኤኮ ማኦር ጌሎ ካር ካፒሂና፤ ማቺ ታኦም ሺኢሾ ባኮንታ ዓሳ ታኦም ዒንጋኒ ዔኪ ሙካ ቆልዎ ሹኪሂና፤ ዬያጉዲ ዴር ደማ ደማ ካራና ማኦዲ ማዳንዳጉዲ ጌይንቴያኮ። 12 ጋዓንቴ ዔያታ ፔ ቶኦኪና ማሌ ያኦዙ ካኦሽኪሲዎኮ ሱኡጌ ማዒ፤ ዴር ጎሜይዳ ዔኪ ጌልዜሂር ማቶ ዔያቶይዳ ዓጋኒ ኮይሳሂ ታኦኒ ታና ጌፒ ጫኦቁ።» ጋዓ፤ ዴኤገ ናንገና ናንጋ ጎዳሂ። 13 «ዬያታ ቁኤሴ ማዒ ማዳኒ ታ ቤርቶ ሺኢካዓኬ፤ ኮሺ ዑሃ ዓኦ፤ ታኦም ደማዳ ባኮ ባንሂያኦ ዑካዓኬ፤ ዔያታ ማዳ ሻኦካ ማዳ ዛሎና ዔያቶይዳ ሄሌ ዳውሲንቶኮ ዔያታ ያኦጠንታያ ማዓ። 14 ዬያር ቁኤሴ ማዒቱዎንቴ ጌኤኮ ማኦርይዳ ማዳንታ ማሌ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ታ ማሃንዳ።»

ቁኤሴ ማዒ ማዳኒ ዳንዳዓ ቁኤሶ

15 ዴኤገ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌዔ፡- «ሃንጎ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ታና ሃሹ ታ ቤርታገ ሃኪ ዴንዳያና፤ ጌኤኮ ማኦርይዳ ጉሙርቁንቴያና ደዲ ታኦም ማዳ ናንጌ፤ ሌዊ ዜርሂታዎ ሳዶቁ ናይ ማዔ ቁኤሴሰኬንሂ ዓኦ፤ ዬያር ማሎንታ ሱጉዎ ዒንገሪንታ ታኦም ሺኢሾ ታ ቤርታ ማዳኒ ኮይሳዘንሂ ዬያቶኬ፤ 16 ታኦም ማዳኒ ታኦኮ ደማዳ ቤዛ ጌላንዳዘንሂና ታኦኮ ሙዎ ጋባዶ ባንሂ ሺኢካንዳዘንሂያኦ ዬያቶኬ፤ ዔያታ ታኦኮ ዓይሂያ ካገንዳ። 17 ጌኤኮ ማኦርኮ ጋርይዳ ዓሳ ቡካ ጰኦኮ ዔኪ ጌላ ዲር ካርና ዔያታ ጌላ ዎድና ሱኡፔ ፓቴሌና ማከንቴ ማኦዎ ማይንታንዳያ ኮይሳ፤ ጋርይዳ ዓሳ ቡኪንታ ጰኦኮይዳ ማዔያታቴያ ጌኤኮ ማኦርይዳ ዔያታ ማዳ ዎድና ዓይሳ ቶኦኪያኦ ማዎም ማራይ ጋገኔና ኮሽንቴ ማኦዎ ማይንታንዳያ ኮይሳ። 18 ዔያቶኮ ቶኦኮይዳ ሚዛጰ ሻኦኮ ፓቴሌና ዴይንቴ ዓፒላ ማርንጎ፤ ፔኤኮ ኬርኖይዳ ሚዛጰ ሻኦኮ ፓቴሌና ዴይንቴ ማኦዎ ማኦሂ ዴማ ማይንቶንጎ፤ ዎይቴታቴያ ጮጮጋቻ ማኦዎ ዔያታ ማይንቶገ። 19 ዴራ ዓኦ ቤዛ፤ ዓሳ ቡካ ጰኦኮ ኬሰካንዳሂኮ ቤርታ ጌኤኮ ማኦርይዳ ማዳር ዔያታ ማኦዔ ማኦሂ ኬሲ ታኦም ደማዳ ማሃ ጌሂንታ ኬኤፃ ጌሂ፤ ማሌ ማኦዎ ማይንታንዳያ ኮይሳ፤ ዬያ ዔያታ ማዳንዳሂ ዴርም ኮይሱዎያ ማዔ ዔያቶ ማኦሂ ካኦሚ ዴር ማቶይዳ ኬዲዎጉዲኬ።»

20 «ቁኤሳ ፔኤኮ ቶኦኮ ጋዎ ማኤዳንዳያና ዑሃ ዓኦ፤ ዑጊሳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ጋዓንቴ ቶኦኮ ጋዎ ኮይሳ ጎይሂና ቃሚሂ ታይዘንጎ። 21 ቁኤሳ ዓሳ ቡካ ጋር ጰኦኮ ጌላ ዎድና ዓይሳዎ ማዎም ዎይኒገ ኮሾና ዑሹ ዑሽኮገ። 22 ቁኤሴ ማዔይ ቢያ ዜኤሪንዶ፤ ገንሂ ሃሂ ዓኒገ ዓንጂንቴ ላኦሊ ዔካንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ጋዓንቴ ኩሙሂ ወዴር ዒሰራዔኤሌ ፃጰገ፤ ሃንጎ ዓኒ ቁኤሴታዎ ሃይቁ ላኦሊ ዔካኒ ዳንዳዓ።»

23 «ታኦም ደማዳያ ማዔ ባኮንታ ማዒባኦ ባኮ፤ ገንሂ ሃሂ ጌኤሺ ማዔ ባኮንታ ቁፃ ማዔ ባኮ ደማሲ ዔራንዳጉዲ ታኦኮ ዴር ቁኤሳ ዔርዘንጎ። 24 ዓሶ ዎላ ሞኦቲሳ ባኦዚ ዔቃ ዎድና ደምባ ዓይሂ ጎይዎ ቁኤሳ ዔያቶም ጌሰቲ ኩንሃንጎ፤ ታኦኮ ዎጎና ዳምቦና ጎይዎ

43:27 43:27 ኬሲ. ማፃ 29:35-37። 44:17 44:17 ኬሲ. ማፃ 28:39-43፤ ሌዊ. ዓኬ 16:4። 44:19 44:19 ሌዊ. ዓኬ 16:23። 44:20 44:20 ሌዊ. ዓኬ 21:5። 44:21 44:21 ሌዊ. ዓኬ 10:9። 44:22 44:22 ሌዊ. ዓኬ 21:7፤13-14። 44:23 44:23 ሌዊ. ዓኬ 10:10።

ታኦኮ ቦንቸ ከሎ፡ ይያጉዲ ሃሣ ሃውሾ ከሎዋ ዲማሲ ዔያታ ካፖንጎ።

25 «ዒዛ ሾዔ ዓሰይዳፓ ፔቴያ፡ ዒዛኮ ናኣቶይዳፓ ፔቴያ፡ ገንሣ ሃሣ ፔኤኮ ገርሲ ሃንጎ ሎዒባኣ ዒዛኮ ገር ማዒባኣያታንቴ ዓይጎ ቁኤሴያኣ ማዖም ማሌ ዓሲኮ ሌሲ ካኣሚ ፔና ዒኣሳንዲያ ኮይሱዋሴ፤ 26 ይያ ዒ ማዕያታቴ ዋጎ ጎይጾና ፔና ገኤሹቴታፖ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ፔና ካፒ ዳዓንዲያ ኮይሳኔ፤ 27 ማዕሮ ገኤኸ ማኣሮኮ ጋርይዳ ዓሳ ቡካ ጳኦኮ፡ ገንሣ ሃሣ ገኤኸ ማኣሪያኣ ገላ ዋደና ፔ ጎሞ ዛሎ ዒንጎ ባኣዚ ሺኢሾንጎ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ይያ ገዔኔ።

28 «ዬይ ቁኤሶኮ ዳኖኬ፤ ገይፃ ታኣኒ ዔያቶኮ ዳናሂኬ፤ ታኣኒ ዔያቶ ዳኔ ማዔሂሮ ዒሰራዔኤሌይዳ ፔቴታፖ ዔያቶሮ ማዔ ሳዓ ዓኣያ ማዓኒ ኮይሱዋሴ።

29 ሃኣኮ ዒንገፃ፡ ጎሞንታ ዳቢንቶንታ ገኤሺፃ ዛሎ ሺኢሾ ባካ ዔያቶኮ ሙኡዚሮ ማዖንጎ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ታኣም ዲማዕያ ማዒ ሺኢኬ ዓይጎ ባኣዚያ ቢያ ዔያታ ዔኮንጎ። 30 ሃኣካ ካፃሢኮ ቤርቶ ማዔ ኮዦ ማዔሂንታ ታኣም ሺኢኬ ዒንገንቴ ባኮ ቢያ ቁኤሳ ዔኮንጎ፤ ዳራ ቢያ ዋዳ ሃኣኮ ዋዳኣና ዲኢሎፓ ቤርቶ ቁኤሶም ሺኢሺ ዒንጎንጎ፤ ይያ ቢያ ማዳ ዳሮኮ ማኣሮ ዓንጀና ታ ኩንሣንዳኔ። 31 ሃይቁ ጴዳያ፡ ገንሣ ሃሣ ቦፖ ዋዳያ፤ ካፒታቴያኣ ቆልሞ ዓሸኪ ቁኤሳ ሙፖፓ።»

45

ሳዓ ገሸኪንታኣና ያኦሲም ዲማሶና ሳፖ

1 ሳዓላ ፔቴ ፔቴ ፃፀም ዳኔ ማዒ ገሸኪንታ ዋደና ፔቴ ዒፃ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዕያ ማዓኔ፤ ዬኖኮ ያደሱማ ላማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፡ ዳልጉማ ላማታሚ ሺያ ዋዳ ማዓኔ፤ ዬይ ቤዛ ማዔ ካሮማና ቢያ ያኦሲም ዲማዕያከ። 2 ይያ ቤዛይዳፓ ፔቴ ፔቴ ባንጾኮ ያደሱማ ደንጎ ጻኤታ ዋዳ ማዔያ ያይዳ ዛላ ዋላ ሄኮ ካኣሚያ ፔቴ ቤሲ ገኤኸ ማኣሮ ማዒ ዒንገንታኔ፤ ይያ ቆኦሮ ዓጮ ሺሪ ዳንዲሂኮ ደንገታሚ ዋዳ ማዔ ጉሪ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ። 3 ያኦሲም ዒንገንቴ ቤዛፓ ያደሱማ ላማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፡ ዳልጉማ ታጳ ሺያ ዋዳ ዋርቁታንዳኔ፤ ዬና ቤዛ ቢያፓ ባሽ ያኦሲም ዲማዕ ገኤኸ ማኣሮ ማዢጾኮ ማዓንዳኔ። 4 ዬይ ሃንጎ ሳፖ ቢያይዳፓ ዲማዕ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዬይ ሳዓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢኬ ገኤኸ ማኣሮይዳ ማዳ ቁኤሶኮ ማኣሪ ማዢያና ገኤኸ ማኣሮ ማዢያከ። 5 ዓቴ ዛላ፡ ገይፃ፡- ያደሱማ ላማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፡ ዳልጉማ ታጳ ሺያ ማዔ ቤዛ ሃሣ ገኤኸ ማኣሮይዳ ዲማ ዲማ ማዕም ገሣንቴ ለዋ ዓሶ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዔያቶም ናንገ ቤሲ ማዓ ካታማ ዒኣካ ማዢንታንዳኔ።

6 ዬኖ ያኦሲም ዲማዕ ቤዜሎይዳፓ ሄላፖ ያደሱማ ላማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፡ ዳልጉማኣ ደንጎ ሺያ ዋዳ ማዔ ቤዛ ዒሰራዔኤሌ ፃፀም ቢያ ማዓ ካታማ ቤሲ ማሂ ቆኦሪንታንዳኔ።

ዳሮኮ ሱኡጋሂም ዒንገንታ ሳፖ

7 ዓጮሎ ዋይሃ ሱኡጋሂም ዒንገንታንዳሂ ያኦሲም ዲማዕ ቤዜሎና ካታሞናሮ ማሂ ቆኦሮና ቆኦሮፓ ሄሊ

ላምፖ ባንጾና ገይፃ ዓባ ገላ ባንጾና ዳንዲ ዓጮሎኮ ዛጳ ሄላያ ማዓዛ፡ ዓባ ኬሰካ ባንጾናኣ ዳንዲ ዓጮሎኮ ዛጳ ሄላያ ማሂ ቆኦሪንቴኬ፤ ዬያኮ ያደሱማ ፔቴ ፃፀም ሄላ ሳፖጉዲ ማዓያከ። 8 ዬይ ቤዛ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዋይሃ ሱኡጋሂ ዳኔ ማዓኔ፤ ዬያሮ ሱኡጋ ዳሮ ሄርቁ ማታሳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ጋዓንቴ ዓጮሎኮ ዓቴ ሳፖ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ፃፀም ሃሻንዲያ ዔያቶ ኮይሳኔ።

ዳሮኮ ሱኡጋሂም ኬሰንቴ ዳምቤ

9 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒንሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጋ! ዒንሂ ሚርጌ ዋዳ ጎሜ ማዳ ናንገኔ፤ ሃሂ ጋዓንቴ ገሮ ማዳንታ ሄርቁ ዋይሂፖዋ ሃሹዋቴ! ፂሎ፡ ሃሂ ፒዜ ባኣዚ ማዳዋቴ! ዳራ ታኣኮ ላሚ ፔ ዓጮፓ ዳውሲንቴ ዳንዲንዳጉዲ ማዳፖቴ! ሃያ ዒንሂም ኬኤዛሂ ታና ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳከ።

10 «ዒንሂ ፔቴ ፔቴሂኮ ፒዜ ማዔ ዔኤሲ ማኮ ባኣዚ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ዬይያ፡- ፒዜ ዒፔና *፡ ፒዜ ባኣደሴና † ማዖንጎ።»

11 «ዒፔና ባኣደሴና ማኮ ማከፃ ቢያ ዋዳ ሄኮ ማዖንጎ፤ ፔቴ ባኣደሴ ጎሜሪኮ ‡ ታጳፓ ፔቴ ኩቸ፡ ገንሣ ሃሣ ፔቴ ዒፔ ጎሜሪኮ ታጳፓ ፔቴ ኩቸ ማዓኔ፤ ጎሜሪ ዬያቶ ማኮ ባኮ ላምዓሂኮ ፒዙሞ ዛገ ዔርያከ።»

12 «ፔቴ ሳቂሌ § ላማታሚ ገራ ማዖንጎ፤ ላማታሚ ሳቂሌይዳ ላማታሚ ደንጎ ሳቂሌና ታጳ ደንጎ ሳቂሌ ቃሲንታዛ ፔቴ ሚናኣኔ ማዓንዳኔ።

13 «ዒንሂ ዒንጋንዳ ባካ ፔቴ ፔቴ ጎሜሪ ማዓ ዛርጋሂፓ ላሆፓ ፔቴ ዒፔ፡ ፔቴ ፔቴ ጎሜሮ ዔልዓሂኮ ላሆፓ ፔቴ ዒፔከ። 14 ዛይቶይዳፓ ዒንገንታንዳጉዲ ገይንቴሂ ፔቴ ፔቴ ቆሮሶኮ ታጳፓ ፔቴ ባኣቴኬ፤ (ፔቴ ቆሮሴ ፔቴ ጎሞሬ፡ ገንሣ ሃሣ ታጳ ባኣቴ ገይሂኬ) 15 ይያጉዲ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማራቶኮ ላምፖ ጻኤታፓ ዒንገንታንዳጉዲ ገይንቴሂ ፔቴ ፔቴ ማራይኬ፤ ዬይ ዔያቶኮ ጎሞ ገኤሻያ ማዓንዳጉዲ ሃኣኮ ዒንገጾና ዋላ ሚቸንታያ፡ ገንሣ ሃሣ ፔቴሞና ዒንጎ ዒንገሂ ማዒ ሺኢካኔ፤ ታኣኒ ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬያ ገዔኔ። 16 ዓጮሎይዳ ናንጋ ዳራ ጉቤ ዬያ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ሱኡጋሂም ዒንጋንዳኔ፤ 17 ሚቸ ዒንጎ ዒንገጾኮ፡ ሃኣኮ ዒንገጾንታ ዑዞ ዒንገጾኮ፡ ሃውሾ ከሎ ዒንጎሂንታ ቦንቸንታንዳጉዲ ገይንቴም ዒሰራዔኤሌ ዳራ ቦንቸና ሺኢካኒ ኮይሳ ባኮ ዳሮኮ ሱኡጋሂ ገኢገሻንዲያ ናሽኬም ዒፃም ኮይሳያከ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ጎሞ ገኤሻንዲያ ማዓንዳጉዲ ጎሜ ዛላ ሺኢካ ባኮ፡ ሃኣኮ ዒንገጾንታ ሚቸ ሺኢሾ ባኮንታ ፔቴሞና ዒንጎ ባኮዋ ገኢገሻንዲያ ዒዛ ኮይሳኔ።»

ቦንቸ ኬሊ ቦንቸ ጎይሂ (ኬሲ. ማፃ 12:1-20፤ ለዊ. ዓክ 23:33-43)

18 ዴኤፖ ናንገና ናንጋ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ቤርታሳ ዓገና ጻኤሪ ፔታሳ ከሎ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ ፔቴ ዋፓና ሹኪ ገኤኸ ማኣሮ ኔ ገኤሻንዳኔ። 19 ቁኤሳሂ ዬያ

44:25 44:25 ለዊ. ዓክ 21:1-4። 44:28 44:28 ፓይ. ማፃ 18:20። 44:29 44:29 ፓይ. ማፃ 18:8-19። 44:31 44:31 ለዊ. ዓክ 25:10። * 45:10 45:10 ዒፔ፡- ዬና ባኬላ ሚናኣ ዋደና ሃኣኮንታ ዬያጉዳ ባኣዚ ማኮያከ። † 45:10 45:10 ባኣደሴ፡- ዬና ባካ ሚናኣ ዋደና ዋኣሂጉዳ ባኮ ማኮያከ። ‡ 45:11 45:11 ጎሜራ፡- ዬና ባኬላ ሚናኣ ዋደና ሃኣኮንታ ዬያጉዳ ባኣዚ ማኮያከ። § 45:12 45:12 ሳቂሌ፡- ሚና ዔብሪ ዓሶ ዋደና ሳቂሌ ሚኢሹኮ ዳኤሠሞ ዛገ ዔርያከ፤ ዬያ ለሊቱዋንቴ ገራ፡ ሚናኣ፡ ዒፔ፡ ባኣደሴ፡ ጎሜሪ ሃሃኣ ዋደና ኮኤኒ ደሎዜና ኪሎ ገራኣሜና ዔቦኮ ዳኤሠሞ ዛገ ዔርሂጉዲ ማዳ ባኣዚከ።

ካላማ ካርይዳ ዓሲ ቡካ ፔቴ ፔቴ ጸኦካ ዓኣኔ። 22 ይይዶ ዛላ ዋላ ካላማ ካርይዳ ዓሳ ቡካ ዳኮ ዳኮ ቤዘንህ ዋላ ሄኮ ማዕያኬ፤ ፔቴ ፔቴህኮ ያደሱማ ያይዲታሚ ዋዳ፣ ዳልጉማ ሃይህታሚ ዋዳኬ፤ 23 ዩንህ ዓሳ ቡካ ያይዶ ጸኦኮንህኮ ዙሎ ሺሬያ ጋሮ ዛሊና ሃርኬ ማዕ ኬሌሌ ኮጩ ዓኣኔ፤ ዩንህ ኬሌሎ ኮጩንህኮ ዳሞይዳ ታሚ ዔኤሃ ናኣቦ ዓኣኔ። 24 ዩይ ዓህ ታኣም፡- «ዩይ ቤዛ ዳራ ዔኪ ያኣሲም ሺኣሻ ባኮ ጌኤኮ ማኣርይዳ ማዳ ዓሳ ዒኣካ ካህያኬ» ጌዔኔ።

47

ጌኤኮ ማኣርኮ ዳማገ ዓልቃ ዋኣህ

1 ዩካገ ዩይ ዓህ ታኣ ጌኤኮ ማኣር ጌሎ ካር ጊንህ ዔኪ ማሄኔ፤ ዒኣካ ጌኤኮ ማኣርኮ ዓንዶ ዳማገ ዋኣህ ዓልቁ ዓባ ኬሰካ ባንዮ ጎዳኔ፤ (ዩይ ያዲ ማዕህ ጌኤኮ ማኣር ካራ ዓባ ኬሰካ ባንዮ ባንህ ሺሬ ዓኣህርኬ) ዩይ ዋኣፃ ዋታህ ጌኤኮ ማኣርኮ ደኣሎ ባንዮ ዛሊና ዓኣ ዓንዶ ዳማገ ዒንጎ ባኮ ሺኣሻ ቤዘኮ ደኣሎ ባንዮኦኦ። 2 ዩይ ዓህ ኬዶ ባንዮ ዲር ካርሲና ጌኤኮ ማኣርገ ኬሲ ታና ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ሴካ ዓባ ኬሰካ ባንዮ ዓኣ ዲር ካር ባንህና ዔኪ ታና ሺርሺኔ፤ ዲር ካርኮ ደኣሎ ባንዮና ዋኣፃ ዓባ ኬሰካህ ባንህ ጎዳኔ። 3 ዩይ ዓህ ዔኪ ዓኣ ዋርቆ ሱዞና ዓባ ኬሰካህ ባንህ ጎዳ ኢዳ ዩንዳ ዋኣፃ ዓጮ ጌዒ ፔቴ ሺያ ዋዳ ዋርቁኔ፤ ታና ዩይ ዋኣፃይዳና ዒ ሃንቲሲ ፒንህኔ፤ ዋኣፃ ታኣኮ ጋኣራቡቃህ ያዲ ሄሌኔ። 4 ለሚ ጊንህ ፔቴ ሺያ ዋዳ ዋርቆ ታና ዒኣና ሃንቲሴኔ፤ ዩማና ዋኣፃ ታኣኮ ጉኡኮ ኬሰኪ ሄሌኔ፤ ሄሊሳዮ ሃህ ሺያ ዋርቆ ዋኣፃ ጌዶ ታና ሃንቲሴኔ፤ ዋኣፃ ታኣኮ ኬርኖና ማዕኔ። 5 ጊንህ ሃህ ፔቴ ሺያ ዋዳ ዋርቁኔ፤ ዋኣፃ ኮሺ ዔታዳህር ታኣኔ ፒንቃኒ ዳንዳዑ ዋርቁ ማዕኔ፤ ዩይ ሃንታኒ ዳንዳዒንቱዋያ፡ ጋዓንቱ ፀብም ጌዳ ዔታዳያ ማዕኔ። 6 ዩይ ዓህ፡- «ዓሲ ናዓህዮ! ሃያ ቢያኔ ዛጋ ባኮ ቢያ ዒና ዔኬ» ታኣም ጌዔኔ።

ዩካገ ዩይ ዓህ ዋኣፃ ዓጮ ጊንህ ዔኪ ታና ማሄኔ፤ 7 ዒኣካ ታኣኒ ሄሄለዮ ዋርኮ ሻውሎና ሚዛቆና ዛጋንቱ ሚርጌ ሚህ ዓኣኔ፤ 8 ዒዚያ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃይ ዋኣፃ ዓጮሎኮ ጋሮ ዓባ ኬሰካ ባንህንታ ዮርዳኖሴ ደኣጮንታ ሺምፔና ዓኣ ባካ ናንጉዋ ባዞንታ ባንህ ጎዳኔ፤ ሺምፔና ዓኣ ባካ ናንጉዋ ባዞ ባንህ ጎዳ ዋዶና ሶኣጎ ባዞ ጌኤሽኪ ኮሺ ዋኣህ ማዕንዳኔ። 9 ዩይ ዋኣፃ ዋታ ቤዘ ቢያይዳ ዲማ ዲማ ቦያንታ ቆልሞንታ ሞላኣ ዲቢ ዓኣያ ማዕንዳኔ፤ ጎዳ ጌላ ዋኣፃ ሺምፔና ዓኣ ባኣዚ ናንጉዋ ባዞ ዓኣሲ ጌኤሻንዳኔ፤ ጎዳ ዳንዲ ዑሻ ቤዘ ቢያይዳ ሺምፔ ዒንጋያ ማዕንዳኔ። 10 ዔንጌዲ ጌይንታ ቤዛገ ዳንዲ ዔንጋግላይሚ ሄላንዳኣና ሞላህ ዓርቃ ዓሳ ዔቃንዳኔ፤ ዩይ ቤዘ ሮኦጮ ማላ ፒራህ ሱዞ ፒሪንታ ቤሲ ማዕንዳኔ፤ ሚዲቲራኒያ ባዞይዳ ዓኣህጉዲ ዒኣካኣ ዲማ ዲማ ሞላ ዓኣያ ማዕንዳኔ። 11 ጋዓንቱ ቶርጳህንታ ዳዔ ዋኣፃንታ ሶኣጌ ማዒ ዓታንዳገዳቱም ጌኤሺ ዋኣህ ማዕንዳኔ። 12 ዋታ ዋኣፃኮ ቢያ ዛሎ ዓጮይዳ ሙኡዚም ማዕንዳ ዲማ ዲማ ባኣዚ ቱከንታንዳኔ፤ ዩያቶኮ ሞላካ ሹሊ ማላዓኬ፤ ጋፑዋ ዓኣገገ ዓኣገንዳኔ፤ ጌኤኮ ማኣርኮ ዳማገ ዋታ ዋኣፃ ዔያታ ዳንቃህር ዓጊና ዓጊና ዔያታ ዓኣገንዳኔ፤ ዩይ ሚያኮ ዓኣገ ሙኡዚም፣ ሞላካ ዳኤሻ ማዕንዳኔ።»

ዓጮሎኮ ዛጳ

13 ዴኤገ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታጳ ላምዮ ዒሰራዔኤሌ ፃጳም ዔያቶ ዳኔ ማሂ ኔ ጊሽካንዳ ሳዖኮ ዛጳ ሃካገ ዳማ ኬኤዚንታ ጎይዮኬ፤ ዮሴፔ ፃጳም ላምዮ ቤሲ ኮይሳኔ። 14 ታኣኒ ዒንህኮ ቤርታኣ ዓደንህም ሃኖ ዓጮሎ ዔያቶ ዳኔ ማሂ ዒንጋኒ ጩኣቁኔ፤ ሃህታቱያ ዒንህ ቢያህ ሄኮ ጊሽቱዋቱ፤ ሃና ሳዔላ ዒንህ ዳኔ ማዕንዳኔ።

15 «ዓጮሎኮ ዛጳ ያዲ ማዕንዳኔ፡- ኬዶ ባንዮ ዛጳ ሚዲቲራኒያ ባዛገ ዔቃዮ ሄትሎኔ ዛሎና ጌይ ሃማቲ ዓኣዳ ጎይዮና ፃዳዲሚ ሄላያ ማዕንዳኔ፤ 16 ዳማሰቆና ሃማቲናኮ ሳዛ ዓኣ ቤርታና ሲቢራይሚ ካታሞ፡ ሃውራኔ ዛጳይዳ ዓኣ ቱኮኔ ካታሞ ዓባ ኬሰካ ባንዮራዮ ሄላያ ማዕንዳኔ። 17 ዩያር ዛጳ ሚዲቲራኒያ ባዛገ ዔቃዮ ዳንዲ ሃፃር ዔያኔ፡ ዩይያኣ ዳማሰቆና ሃማቲናኮ ዛጳኮ ኬዶ ባንዮና ዓኣ ቤዘ ሄላኔ፤ ዩይ ዓጮሎኮ ኬዶ ባንዮ ዛጳኬ።

18 «ዓባ ኬሰካ ባንዮ ዛጳ ዳማሰቆና ሃውራኔናኮ ባኣኪና ዮርዳኖሴና ጌይ ገልዓዴና ዒሰራዔኤሌ ዓጮናኮ ሳዞና ዳንዲ ሺምፔና ዓኣ ባካ ናንጉዋ ባዞና ታማራና ሄላኔ፤ ዩይ ዓባ ኬሰካ ባንዮ ዛጳኬ።

19 «ደኣሎ ባንዮ ዛጳ ታማሬገ ዔቃዮ ዳንዲ ሚሪባቃዴሴ ሄላንዳኣና፤ ዩካገ ጊብፃ ዓጮኮ ደኣጮይዳና ጌይ ሚዲቲራኒያ ባዞ ሄላኔ፤ ዩይ ደኣሎ ባንዮ ዛጳኬ።

20 «ዓባ ጌላ ባንዮ ዛጳ ሚዲቲራኒያ ባዞ ማዕን ዳንዲ ሃማቲ ጌሎ ካር ባንዮ ሄላንዳኣና ማዕንዳኔ፤ ዩይ ዓጮሎኮ ዓባ ጌላ ባንዮ ዛጳኬ።

21 «ዩኖ ዓጮሎ ዒሰራዔኤሌ ፃጳ ዋሊና ጊሽቲ ዔኮዋቱ። 22 ዒዛ ናኣናና ዒንህ ዳኔ ማዖንጎ፤ ሳዔሎ ማህ ጊሽታ ዋዶና ዒንህ ባኣካ ናይ ሾዒ ናንጋ ያንጎ ማዕ ዓሳኮ ዔያቶ ሄላ ቤሲ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ዩና ዓሳ ዓዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳጉዲ ፓይዲንቲ ዓጮሎ ጊሽታ ዒሰራዔኤሌ ፃጳና ዋላ ዒፃ ዔያቶም ባጊንታንዳያ ኮይሳኔ። 23 ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ናንጋ ሜሌ ዓጮ ሾይንቶኮ ቢያ ዔያታ ዋላ ናንጋ ዒሰራዔኤሌ ዓሳሲጉዲ ዔያቶ ሄላ ቤሲያኣ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ታኣኒ ዴኤገ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ዩያ ጌዔኔ።»

48

ዓጮላ ጊሽኪንቲ ጎይዮ

1 ዓጮሎ ጊሽታኒ ፃኣፒንቲ ፃጳ ሃካገ ዳማ ፓይዲንታዘንህኬ፤ ዳኣኔ ፃጳም ዓጮሎኮ ኬዶ ዛሊና ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዕንዳኔ፤ ዩይ ቤዘ ሄትሎኔገ ሃማቲ ካር ዔኪ ዳንዲ ዴኤገ ጎይዮ ዓርቃዮ ሃፃር ዔያኔና ዳማሰቆናኮ ኬዶ ዛሎና ዓባ ኬሰካ ባንዮገ ዳንዲ ጌላ ባንዮ ሄላህ ዳኣኔ ዛጳ ማዕንዳኔ። 2 ዓሳጎሬኮዋ፡- ዓባ ኬሰካ ባንዮገ ዳንዲ ዓባ ጌላ ባንዮና ዳኣኔ ዓጮና ዋላ ዛጳ ማዕ ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዕንዳኔ፤ 3 ኒፕታሌሚኮዋ፡- ዓባ ኬሰካ ባንዮገ ዳንዲ ጌላ ባንዮና ዓሴሬ ዓጮና ዋላ ዛጳ ማዕ ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዕንዳኔ፤ 4 ሚናኣሴኮዋ፡- ዓባ ኬሰካ ባንዮገ ዳንዲ ጌላ ባንዮና ኒፕታሌሚ ዓጮና ዋላ ዛጳ ማዕ ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዕንዳኔ፤ 5 ዔፕራሌሚኮዋ፡- ዓባ ኬሰካ ባንዮገ ዳንዲ ጌላ ባንዮና ሚናኣሴ ዓጮና ዋላ ዛጳ ማዕ ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዕንዳኔ፤ 6 ሮኦቤኤሌኮዋ፡- ዓባ ኬሰካ ባንዮገ ዳንዲ ጌላ ባንዮና ዔፕራሌሚ ዓጮና ዋላ ዛጳ ማዕ ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዕንዳኔ፤ 7 ዩሁዳኮዋ፡-

ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ዳንዲ ጌላ ባንጻጽ ርኅቤኤሌ ዓጮና ዋላ ዘጲ ማዓ ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤

ዓጮሎኮ ሳዘይዳ ቆኔሪ ማሆና ቤዘ

8 ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ዳንዲ ጌላ ባንጻጽ ደሁዳ ፃጶ ዓጮና ዘጲ ማዓ ፔቴ ቤሲ ዳማሲ ሃሹዋቴ፤ ዬኖ ቤዘኮ ዳልጉማ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፤ ያደሱማ ሃንጎ ፃጶም ማዓ ዘሎና ዋላ ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ኮራገ ዳንዲ ጌላ ባንጻጽ ኮሮ ሄላንዳኣና ሄኮ ማዓንዳኔ፤ ጌኤዢ ማኣራ ማዓንዳሚ ዬኖ ቤዘኮ ሳዘኣኔ።

9 ዬኖ ቤዘሎኮ ባኣኮ ያደሱማ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ፤ ዳልጉማ ታጶ ሺያ ዋዳ ማዓ ቤሲ ያኦሲም ዳማዴያ ማዓንዳኔ። 10 ዬኖ ዳማዴ ቤዘሎገ ቁኤሶም ዘላ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ዬይያ፡- ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ዳንዲ ጌላ ባንጻጽ ሄላንዳኣና ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ ያደቃያ ከደ ባንጻጽ ዳንዲ ደኦሎ ዘሎ ሄላንዳኣና ታጶ ሺያ ዋዳ ዳልጉም ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣራ ዒኣካ ባኣካ ማዓንዳኔ። 11 ዬኖ ቤዘ ሳደቁ ናኣቶር ማዓ፤ ያኦሲም ዳማዴ ቁኤሶም ዳማዴ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሢና ሃንጎ ሌዋ ዓሶና ታና ሃሺ ዣኣሌ ዋደና ሳደቁ ናኣቶገ ታኣኮ ዓይሢይይገ ሺኣኩዋግ ካፒ ናንጌያኔ ዔያታ። 12 ዬኖ ዳማዴ ቤዘሎይዳገ ዬኖ ቤዘ ዔያቶ ዘላኔ፤ ዬይ ቤዘ ሚርጌና ዳማዴያ ማዓዛ ሌዋ ዓሶ ዓጮ ዘጶና ዋላ ካኣሚያኔ። 13 ቁኤሶ ቤዘኮ ኮራ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ ያደሱምና ታጶ ሺያ ዋዳ ዳልጉም ዓኣያኔ። 14 ናንገና ናንገ ጎዳም ቆኔሪ ማሃንቴ ቤዘ ዓጮሎይዳ ዓኣ ቤዘ ቢያገ ባሺ ማዒ ደኦሪንቴ ቤሲኔ፤ ዬኖይዳገ ገቁንቴ ሻንቸንታያና ላኣሚንታያ፤ ጌንሣ ሃሣ ሃሣ ሃሣ ዳካልሲንቴዋያኔ፤ ዬያር ናንገና ናንገ ጎዳም ዬይ ዳማዴ ቤሲኔ።

15 ዬኖ ዳማዴ ቤዘሎገ ገቁንቴ ዓቴ ቤዘኮ ያደሱማ ለማታሚ ደንጎ ሺያ፤ ዳልጉማኣ ደንጎ ሺያ ዋዳኔ፤ ዬይ ዴርም ቢያ ማዓያ ማዓንዳኔ፤ ማኣሪ ማዢንደ ቤሲና ባይ ሃንቆ ቤሲያኣ ማዓንዳኔ፤ ካታሚላ ዬኖ ቤዘኮ ሳዘ ማዓንዳኔ። 16 ዬኖኮ ያይደ ባንጻጽ ሄኮ ማዓ ያደሱም ዓኣያ ማዓጾ ፔቴ ፔቴ ባንጻጽ ያደሱማ ያይደ ሺያና ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ማዓንዳኔ። 17 ካታሚሎኮ ያይደ ባንጻጽ ቆልሞ ሄንቆ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ቢያ ባንጻጽ ዓኣ ቆልሞ ሄንቆ ቤዘኮ ዳልጉማ ለምጾ ጃኤታና ደንጌታሚ ዋዳኔ። 18 ዳማዴ ቤዘሎገ ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ታጶ ሺያ ዋዳ፤ ዓባ ጌላ ባንጻጽ ታጶ ሺያ ዋዳ ዔውታጾ ካታሚላ ማዢንቴሢዳገ ዓታ ቤዘ ካታሚሎይዳ ናንገ ዴርኮ ጎሺ ቤሲ ማዓንዳኔ። 19 ካታሚሎይዳ ናንገያ፤ ዋኖ ፃጶገ ሸይንቴ ዓሲ ቢያ ዬያ ቤዘ ጎሽካጊ ዳንዳዓኔ።

20 ዬያር ዓጮሎኮ ሳዘይዳ ዳማሶና ዳማዴ ዘሌላ ዋሊ ዑፃ ፔቴ ፔቴ ባንጻጽ ያደሱማ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ ማዓዛ፤ ዬይ ካታሚላ ማዢንቴ ቤዘ ጉቤ ፔጋራ ማሃ ዓርቃያኔ።

21 ዳማዴ ቤዘና ካታሞናር ማዒ ዓኣ ቤዘገ ለምጾ ባይያና ዓቴ ሳዓ ዴር ሱኡጋሢ ዘላኔ፤ ዬይያኣ፡- ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ዘሎና ዳማዴ ቤዘ ዘጶይዳገ ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳ ማዓ ቤዘገ ዓርቃያ ዳንዲ ዓጮሎኮ ዘጶ ሄላንዳኣና፤ ዓባ ጌላ ባንጻጽ ዳማዴ ቤዘ ዘጶ ካርና ለማታሚ ደንጎ ሺያ ዋዳይዳገ ዔቃጾ ዳንዲ ዓጮሎኮ ዘጶ ሄላንዳኣናኔ፤

ሱኡጋሢ ዘሎ ማዒሢኮዋ ያደሱማ ሃንጎ ፃጶሲና ሄኮኔ፤ ዬኖ ጎይያና ዳማዴ ቤዘና ጌኤዢ ማኣራናኮ ዬይ ቤዘ ባኣካ ማዓንዳኔ ጌይሢኔ። 22 ዬያጉዲ ሌዋ ዓሶሲና ካታሚሎ ቤዘና ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ጌላ ባንጻጽ ዳንዲ ሱኡጋሢ ቤዘ ማዒሢኮ ባኣካኣኔ፤ ጌንሣ ሃሣ ከደ ባንጻጽ ደሁዳር ማዒ ቤዘና ደኦሎ ባንጻጽ ቢኢኒያሚር ማዒ ቤዘና ዋላ ዘጲኔ።

ሃንጎ ዓቴ ፃጶም ጌሽኪንቴ ሳዓ

23 ሃንጎ ዓቴ ፃጶም ሳዒላ ያዲዲ ጌሽኪንታንዳኔ፡- ቢኢኒያሚም ዓባ ከሰካሢገ ዳንዲ ጌላ ካር ሄላንዳ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ 24 ሲሞኦኔኮዋ፡- ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ጌላ ካራ ቢኢኒያሚ ዓጮና ዋላ ዘጲ ማዒ ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ 25 ዩሳኮኦሪኮዋ፡- ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ዳንዲ ጌላ ካራ ሲሞኦኔ ዓጮና ዋላ ዘጲ ማዒ ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ 26 ዘብሎኦኔኮዋ፡- ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ዳንዲ ጌላ ካራ ዩሳኮኦሪ ዓጮና ዋላ ዘጲ ማዒ ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ። 27 ጋኣዴኮዋ፡- ዓባ ከሰካ ባንጻጽ ዳንዲ ጌላ ካራ ዘብሎኦኔ ዓጮና ዋላ ዘጲ ማዒ ፔቴ ቤሲ ዓኣያ ማዓንዳኔ።

28 ጋኣዴኮ ደኦሎ ባንጻጽ ዘጶ ታማሬ ካታሞኮ ደኦሎ ባንጻጽ ዔቆ ሚሪባቃዴቤይዳ ዓኣ ዓልቃ ዋኣያሲ ሄላኔ፤ ዬካገ ገብፄ ዓጮኮ ዘጶ ማዒ ዋር ዓርቃያ ዳንዲ ሚዲቴራኒያ ባዘ ሄላኔ።

29 ዴኤገ ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ዬያይዲ ዒሰራዔኤሌ ፃጶም ቢያ ዴኔ ማሃ ዒንሢ ጌሽካንዳ ሳዒላ ሃናኔ» ጌዔኔ።

ዬራሳላሚ ካታሞ ጌሎ ዲር ካር

30-31 ካታሚሎኮ ከሰኮ ካራ ማዒዘንሢ ሃካገ ዳማ ከኤዘንታዘንሢ፡- ከኤሎ ዲፃ ዋላ ካኣማ ካርይዳ ካርይዳ ሃይሃ ሃይሃ ካራ ዓኣያ ማዓዛ ፔቴ ፔቴ ካራ ፔቴ ፃጶኮ ሱንጻይዳ ጌሢንቴኔ፤ ከደ ባንጻጽ ያይደ ሺያና ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ያደሱም ዓኣኔ፤ ዬኖ ባንጻጽ ዓኣ ሃይሃ ካራ ሮኤፔና ቢኢኒያሚና ዳኣኔ ሱንጻና ዔኤሊንታኔ። 33 ደኦሎ ባንጻጽ ያይደ ሺያና ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ያደሱም ዓኣኔ፤ ዬኖ ባንጻጽ ዓኣ ሃይሃ ካራ ሲሞኦኔና ዩሳኮኦሪና ዘብሎኦኔ ሱንጻና ዔኤሊንታኔ። 34 ዓባ ጌላ ባንጻጽ ያይደ ሺያና ደንጎ ጃኤታ ዋዳ ያደሱም ዓኣኔ፤ ዬኖ ባንጻጽ ዓኣ ሃይሃ ካራ ጋኣዴና ዓሴሬና ኒፕታሌሚ ሱንጻና ዔኤሊንታኔ። 35 ያይደ ባንጻጽ ቢያ ካታሚሎኮ ከኤሎ ዲፃ ያደሱማ ዋሊ ዑፃ ታጶ ሳሊ ሺያ ዋዳ ማዓኔ፤ ሃካገ ዓካሪ ካታሚሎኮ ሱንጻ «ናንገና ናንገ ጎዳ ዒኣካ ዓኣኔ!» ጋዓያ ማዓንዳኔ።

ዳኦስጵሌ ማግኦገ ዓይያ ካር

የኦሲ ማሊያ ኮኤዜ ዳኦስጵሌ ማግኦገ ጻኦገንቴህ
ዓይሁድ ዓሳ ማሊ ዳር ካኦቶ ዳማ ዋርቃ ዋዳና ዳኤፕ
ዳውሲህና ሄርቁ ዋይሥህ ዓይያ ሄሌም ማታዲህዳ
ዓኦንቴኩ። ሃኖ ማግኦገ ጻኦፕ ዓህ ማዲንቴ ሃይሶ
ኮኤዚህና ገንህ ሃሃ የኦሲ ዒዛም ፔጋሲ ዳዌ ባኮ
ኮኤዚህና ዬኖ ዋዳና ዓኦ ዳር ዳዲሻኔ፤ ዓይያ ሄርቁ
ዋይህ ዓህ ሺኢሺ ዳራ ፔኦም ካፒሲ ናንጋንዳ ናንጊ
የኦሲ ዓንጋንዳህያ ሃገኦ ዋዛ ማህ ዒ ኮኤዛኔ።
ማግኦገፕሎኮ ላምፖ ዳኤፕ ዳኤፕ ቤሲ ዓኦያኩ።

1. ዳኦስጵሌንገ ዒዛና ዋላ ዳውሲንቴ ዳካ
ዓሲሰከንህንገ ያኦሲ ዓይያ ታደዲ ጉሙርቁህ፤
ሃሃ ዒዛም ዓይያ ታደዲ ማህንቴህ፤ ዓይያ ቶኮ
ቦርሲንቴ ሃይሴ ኮኤዛይ ዓኦኔ፤ ዬይ ባካ
ማዲንቴህ ባብሎኔና ፓርሴና ካኦታ ካኦታዲ ዋይህ
ዋዳናኩ።
2. ዳኦስጵሌም የኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ዳማ ዳማ ባኮ፤
ዬይ ዳዋንቴ ባካ ባብሎኔ ካኦታማፓ ዓርቃፖ ዳማ
ዳማ ካኦታ ካኦታዲ ካኦታዲ ገንህ ዳዓንዳህና
ማሊ ዳርታፖ ዋይህ ዓሳ ባይቁም የኦሲ ዳራ ፔኤኮ
ቤርታኦ ቤዘ ገንህ ማግኦገህ ዛላ ዳዋናኩ።

ማግኦገፕሎ ዳማ ዳማ ዓርቁ ባኮ

- ዳኦስጵሌና ዒዛኮ ሃይህ ላንህ (1:1-21)
- ካኦታ ናብካዳናዎኦሬኮ ዓውቶ (2:1-49)
- ሲዲራቁ፣ ማሳቁንገ ዓብዲናኦንገ ያኦሲ ዓኤታ
ታማፓ ዓውሴህ (3:1-30)
- ናብካዳናዎኦሬ ላንካይ ሌዔ ካኦታማፓ ኬዲ ዳዔህ
(4:1-37)
- ካኦታ ቢልገሶኦሬና ኮጩይዳ ጻኦገንቴ ዳዳ ባኦዚና
ዛላ (5:1-31)
- የኦሲ ዳኦስጵሌ ዘባፓ ዓውሴህ (6:1-28)
- ዳኦስጵሌም የኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ያይዶ ቦፖ ኮኦኪንህ
(7:1-28)
- ዳኦስጵሌም የኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ዓዳ ማራይና ኮላይ
ኮኦኪንህ (8:1-27)
- ዳኦስጵሌ ዳርም ሺኢቁህ (9:1-27)
- ዳኦስጵሌ ያግርሴ ዋር ዓጫ ዳንቁ የኦሲ ኪኢታንቻህ
(10:1—11:45)
- ጋፒንፖ ዋዳ ዛላ (12:1-13)

ዳኦስጵሌና ላንህና ናብካዳናዎኦሬኮ ካኦታም ማኦርይዳ

- 1 ዒዳዳቁማ ዪሁዳይዳ ካኦታዳንቴ ሃይህሳ ሌዎና
ባብሎኔ ካኦታ ናብካዳናዎኦሬ ያላኒ ሙኪ ዬሩሳላማ
ማንጌኔ። 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዪሁዳ ካኦታ ዒዳዳቁማንገ
ጌኤኮ ማኦርይዳ ማዳ ማዲንገ ማሆኮ ዛላንገ ካኦታ
ናብካዳናዎኦሬም ዓኦህ ዒንጌኔ፤ ዬይ ካኦታህ ዬያ
የኦሲም ዳማዳ ማሆ ባብሎኔይዳ ዒዛኮ ካኦሽኮ የኦዘ
ማኦራ ዓከ ዳንዲ ጌህኔ።
- 3 ዬካፓ ካኦታ ናብካዳናዎኦሬ ዓሽፕናዜ ጌይንገፓ
ዒዛኮ ደንዘ ሱኤጌሰኬያ ዲዒንቴ ሙኬ ዒሰራዔኤሌ

ዓሳ ባኦካፓ ካኦታ ማኦሪ ዓሲ ማዔያና ሱኤጌ ማዒ
ዋይህ ዓሲናኮ ናይ ማዔ ዳጌ ናይ ዳካ ደኦሪ ዓከ
ዬዓንዳጉዲ ዓይህኔ፤ 4 ደኦሪንገኒ ኮይሳ ዳጌዘንህ
ካኦታም ማኦርይዳ ማዳ ማዲኒ ዳንዳዓያ፣ ማዘጲ፣
ዔራቶና ጳቂሥህና ዓኦያ፣ ዔኤቢ ቢያ ዑኩና ዔራኒ
ዳንዳዓያ፣ ዑህ ቢያ ኩሙህ ማዔያኩ ጌይንቴ፤ ዬንህ
ዳጌዘንህ ዔከ ሙካፖ ባብሎኔ ዓሳ ዳንጎንገ ጻኦፓ
ጎይፖም ዔርዘንዳጉዲ ካኦታ ፔ ደንዘ ሱኤጌህ ዓይህኔ።
5 ገንህ ሃሃ ዔይያ ታሙዓንዳ ሙዎና ዑሽካንዳ ዋይህ ዑዣ
ካኦታም ገኢጊሽናህፓ ዔውተ ዒንገንገንዳጉዲ ካኦታ
ዓይህኔ፤ ዬያይዲ ዔይያ ታኮይሳ ባኮ ሃይህ ሌዔ ዳዒ
ዔራሰካፓ ካኦታ ቤርቶ ሺኢኪ ዳዲ ካኦታም ማኦር ማዳ
ማዳንዳጉዲ ጌይንቴ። 6 ዬያቶ ደኦሪንገቴዘንህ ባኦካ
ዪሁዳ ጻጲ ማዔያ ዳኦስጵሌ፣ ሃናኒያ፣ ማሳዔኤሌንገ
ዓዛሪያ ጌይንገሰከንህ ዓኦኔ። 7 ዬይ ካኦታኮ ደንዘ
ሱኤጌህ ዔይያቶ ሱንፖ ላኦሚ፣ ዳኦስጵሌኮ ቢልገሶኦሬ፣
ሃናኒያኮ ሲዲራቁ፣ ማሳዔኤሌኮ ማሳቁ፣ ዓዛሪያኮ
ዓብዲናኦንገ ጌይ ጌህኔ።

8 ዳኦስጵሌ ዒማና ካኦታ ሙዎ ሙዒ ዑዣፖ ዑሽኩቴ
ዒ ካኦሽካ የኦሲ ዬያ ዓይህካኦታህ ዔራ፣ ፔና
ዒኦሳዓ ጌይ ዒዳኔ፤ ዬያ ማሊያ ዒዛኮ ዓሽፕናዜ
ዔኤዓንዳጉዲ ዒዚ ሺኢቁኔ። 9 የኦሲ ዬያ ሱኤጌህኮ ዒና
ዳኦስጵሌ ቦንቸ ማጩንገንዳጉዲ ኮሺኔ። 10 ጋዓንቴ ዬይ
ዓሽፕናዜ ካኦታ ዒጊጩህ፤ ዳኦስጵሌ ኮይላ፡- «ሙዎና
ዑዣና ዒንህም ዒንጋንዳጉዲ ዓይህህ ፔኤር ካኦታኩ፤
ዒንህ ማሊ ዳጌ ናኦታ ባሽ የኦፕ ዳዳቴ ካኦታ ታና
ዋዳንዳኔ ጌይ ታ ዒጊጩኔ» ጌዔኔ። 11 ዬካፓ ዳኦስጵሌ
ዒዛኮንገ ዒዛኮ ላን ሃናኒያ፣ ማሳዔኤሌንገ ዓዛሪያንገ
ካፓንዳጉዲ ዓሽፕናዜ ዓይህ ጌህ ዓሲሰኬያ ኮይላ
ዳንዳፖ- 12 «ኦኤኒ ሳኦሚ ዋላሽ ሙዒ ሙዒ፣ ሃሃ
ዋኦህ ዑሽኪ ዑሽኪ ዳዓንዳጉዲ ማህጋፓ ኦና ዳንዲ ታጾ
ኬሊ ሃላንዳኦና ዛጌ፤ 13 ዬያይዳሰካፓ ካኦታም ማኦራፓ
ዓይህንቴ ሙዎ ሙዒ ዳጌዘንህና ዋላ ኦና ቤቁህ፤ ኔ
ዛጋንቴ ፓጩ ባኦዚ ኦጊዳ ዳዳቴ ኦና ኔ ዓይሎይዳ ኮይሴ
ባኦዚ ማዳ» ጌዔኔ።

14 ዬይ ዔይያ ካፓህ ዬኖ ማሊያና ዔኤዒ ታጾ ኬሊ
ሃላንዳኦና ዔይያ ጌዔ ጎይፖ ማዲ ዋይታቴያ ዛጌኔ።
15 ታጾ ኬላ ጋፓዛ ካኦታ ማኦር ሙዎ ሙዒ ዳጌዘንህፓ
ባሽ ዔይያቶ ካኦፓ ካራ ማዘጲ፣ ዑዣኦ ዲጩ ዳዳኔ።
16 ዬማፓ ዓርቃፖ ዬይ ካፓ ዓህ ካኦታም ማኦራፓ ዳከንገ
ኮዣ ሙዎና ዋይህ ዑዣና ሃሽ ዔይያቶ ሳኦሚ ዋላሽና
ገኢጊሽና ሙኤዚ ሌሊ ዒንገህ ዓርቁኔ።

17 የኦሲ ዬንህ ያይዶ ዳጌዘንህም ዓይጎ ዔራቶም
ማፖም ጻኦፓ ባኦዚያ ዔራንዳ ዔራቶና ጳቂሥህና ዒንጌኔ፤
ዳኦስጵሌ ገንህ ዬያቶ ባኦካፓ የኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኦዚንገ
ዓውቴንገ ቡላ ዔራቶ ዓኦ ዓሲ ማዔኔ።

18 ካኦታ ጌዔ ሃይህ ሌዓ ጋፓዛ ዓሽፕናዜ ደኦሪንገቴ
ዳጌዘንህ ቢያ ዔከ ካኦታ ናብካዳናዎኦሬ ቤርቶ ሺኢሺኔ።
19 ካኦታ ዬያቶ ቢያህና ጌሰቴ ዛጋንቴ ዬያቶ ባኦካ
ዳኦስጵሌ፣ ሃናኒያ፣ ማሳዔኤሌንገ ዓዛሪያንገጉዳ
ዳጌ ፔቴታፖ ዳዲባኦሴ፤ ዬያር ዔይያ ካኦታ ማኦራ
ማዳንዳጉዲ ደኦሪንገቴ። 20 ዔኤቢ ዔራህና ጳቂሥህና
ካኦታ የኦጫ ባኮኮ ካኦታ ዋይህ ዓጫይዳ ዳኦ ዣዎና
ማርሽ ማርሻ ዓሶፓ ቢያ ታጾ ጳንጩ ማዓያ ዔራ ማዒ

1:1 1:1 2ካኦቶ. ማ 24:1፤ 2የኦሲ. ዓሃኬ 36:5-7። 1:4 1:4 2ካኦቶ. ማ 20:17-18፤ 24:10-16፤ 2የኦሲ. ዓሃኬ 36:10፤ ዒሲ. 39:7-8።

ዓንገር፤ 33 ዘኣላ ዓንገር፤ ቶሎ ዜዶኮ ዘላ ዓንገር፤ ዘላ ገንሣ ዠኢጤ ዓጤና ኮሾናያኮ። 34 ኔኤኒ ዬያ ባካሣ ዛጋንቴ ዴኤፒ ሹቺ ዓሲ ኮላሱዋንቴ ቡጊንታዎ ኮላዲ ኬዴኔ፤ ዬይ ኬዴ ሹጫሣ ዓንገር ዠኢጤ ዓጤና ኮሾና ቶሎ ዜዶ ማንሣ። 35 ዬይ ሹጫ፤ ዠኢጤ ዓጤና ማዠናሣ፤ ሞኦኖ ዓንጋ፤ ቢሮ ዓንገንታ ዋርቆንታ ኔጉዋዎ ማቂ ጋኣጤንቲ ዎጎሣና ቆይዳይዳ ሺርኪ ሃሾና ዲልባ ማዕኔ፤ ዬያ ዲልባ ፔቲታዎ ዓይሱዋዎ ዠባሬ ፒዒ ዓኪ ዴንዴኔ፤ ጋንገቴ ዬያ ባካሣዳ ኬዴ ሹጫሣ ዓጤ ቢያ ኩሚ ዴግ ዴግ ጋዓዎ ዴኤፒ ዲካ ማይ ዴዕኔ።

36 «ዋይዜ፤ ዓውታ ዬያኮ፤ ቡሊፃ ሃካፓ ዴማ ኬኤዚንታ ጎይዎጉዴያኮ።» 37 ካኣቲዮ! ኔኤኒ ቢያፓ ባሽ ካኣቶኮ ካኣቲኮ፤ ጫሪንጮ ያኣዛሣ ካኣቲዎ፤ ዋልቁ፤ ቢታንቶንታ ቦንቶንታ ኔኤም ዲንጌ። 38 ዓጤ ቢያ ኔና ዋይሣዎ ማሄኔ፤ ዓሲንታ ቦንታ ካፒንታይዳ ቢታንቶ ኔኤም ዲዚ ዲንጌ፤ ዬያሮ ዋርቆ ማዕ ቶኦካሣ ኔናኮ። 39 ኔኤኮ ገንፃፓ ዴኤፒዎና ኔጊዳፓ ሃታ ካኣታ ኬሰካንዳኔ፤ ዬያፓ ሃሊሳዎ ዓጤ ቢያ ዋይሣንዳያ፤ ሞኦኖ ዓንገር ማሊሶናሣ፤ ሃይሣሶ ቤዘ ዓርቂ ኬሰካንዳኔ። 40 ሃሣ ገንሣ ዬያ ቢያሣ ማንሣ ጋኣጤያ፤ ዓንገጉዲ ደዳያ፤ ያይዳሳ ካኣታ ኬሰካንዳኔ፤ ዓንገጊ ቢያ ባኣዚ ማንሣ ጋኣጤሣጉዲ ዲዚ ዲዛኮ ቤርታ ዓኣ ካኣቶ ቢያ ማንሣ ጋኣጤንዳኔ። 41 ዔባሣኮ ቶኮ ዜዶና ኬኤሎናኮ ማዠናሣ ዘላ ዓንገ፤ ዘላ ዠኢጤ ዓጤናታሣ ኔ ዛጌ፤ ዬይ ዳዋሣ ዬይ ካኣታ ፓቂንቴ ካኣቶታሣኮ፤ ዓንገንታ ዠኢጤ ዓጤና ኮሾና ባኮንታ ሲኢሪንቴንቴ ኔ ዛጌ ጎይዎ ዬይ ካኣታ ዋይሣ ዓጤኮ ዘላ ሹቺጉዲ ደዳንዳኔ። 42 ዬያ ባካሣኮ ቶኮ ኬኤሎ ማዠናሣ ዘላ ዓንገ፤ ዘላ ዠኢጤ ዓጤና ኮሾና ባኣዚ ማዕሣንዳኔ ዬይ ካኣታሣ ዋይሣ ዓጤኮ ዘላ ደዲ፤ ዘላ ለቤያ ማዕንዳኔ። 43 ዓንገንታ ዠኢጤ ዓጤና ኮሾና ባኮንታ ዋላ ሲኢሪንቴንቴ ኔ ዛጌ ጎይዎ ዬንሣ ላምዎ ካኣቶንሣኮ ዴራ ዋላ ዔፒና ሲኢሪንታንዳኔ፤ ጋንገቴ ዓንገር ዠኢጤ ዓጤና ዋላ ሲኢሪንታኒ ዳንዳዑዋኣሣጉዲ ዬያፓ ፔቲ ማዕኒ ዳንዳዑዋሰ። 44 ዬንሣ ካኣቶንሣ ዋደና ፔቲታዎ ደዒኒ ዳንዳዑዋያ፤ ገንሣ ሃሣ ማሊ ዴሬ ጫርቂ ጌሊ ያላኒ ዳንዳዑዋ ካኣቶ ጫሪንጮ ያኣዛሣ ዔቂሳንዳኔ፤ ዬይ ካኣቲ ማሊ ካኣቶ ዴንዲ ፓፒንሣ ሃላንዳኣና ባይዛንዳኔ፤ ዲዚ ጋንገቴ ናንገር ደዲ ናንጋንዳኔ፤ 45 ዓሲ ኩቺ ካኣሙዋንቴ ዲኮይዳፓ ቡጊንቲ ኬዲ ዓንገር፤ ሞኦኖ ዓንገር፤ ዠኢጤ ዓጤና፤ ቢሮ ዓንገር፤ ዋርቆናኣ ማዠናሣ ባኮ ማንሣ ጋኣጤ ሹጫሣ ዬያ ካኣታሣኮ፤ ዬያይዲ ዴኤፓ ያኣዛሣ ሃጊ ማዕንዳ ባኮ ቢያ ኔኤም ዳቂኔ፤ ዋይዜ፤ ዓውታ ጎኔ ዓውቲኮ፤ ፒዜ ማዕ ቡሊፃኣ ያዲኮ።»

ካኣቲ ዳኣኔኤሌም ዲንጌ ባኮ

46 ዬካፓ ካኣቲ ናብካዳናያኦሪ ባሊቶ ሳዎ ሃሊሲ ዳኣኔኤሌም ዘጌኔ፤ ዓሳ ዲዛም ሃኣኮ ዲንጊሣንታ ዑንጂያ ጤቤባንዳጉዲ ዓሳ ዓይሣ። 47 ካኣቲ ዓማና ዳኣኔኤሌም፡- «ኔኤኮ ያኣዛሣ ካኣሽከንታ ያኣዘይዳፓ ቢያ ባሽኮ፤ ካኣቶኮ ቢያ ጎዳኮ፤ ዓኣሽንቴ ባኣዚ ቢያ ፔጋሲ ዔርዛኒ ዳንዳዓያኮ፤ ዬያሮ ኔኤኒ ሃያ ዴኤፓ ዓኣሽንቴ ባኮ ፔጋሲ ዔራኒ ዳንዳዕኔ።» ጌዕኔ። 48 ዬካፓ ካኣቲ ዳኣኔኤሌ ዴኤፒ ቦንቶንታ ቤሰካ ዔኪ ጌሣ፤ ማርጌ ባኣዚያ ዲዛም ዲንጌ፤ ባብሎኔ ዓጤይዳ ቢያሣ ዋይሣያ ዲዛ ማሄኔ፤ ባብሎኔይዳ ዓኣ ዔር ዓሶኮዋ ቢያ ዲዛ ሱኡጌ ማሄኔ። 49 ዳኣኔኤሌ ካኣቲም ኬኤዜም

ሲዲራቂንታ ማሳቂንታ ዓብዲናኣንገታ ባብሎኔኮ ዴማ ዴማ ፓቆና ዓጤ ቢያሣዳ ዋይሣ ዓሲ ማሄ ካኣቲ ዔያቶ ደኦሬ፤ ዳኣኔኤሌ ጋንገቴ ካኣቲም ማኣራ ዴዕኔ።

3

ናብካዳናያኦሪ ዋርቆ ዓንገር ኮሺሴ ባኮ

1 ካኣቲ ናብካዳናያኦሪ ለካ ዔጳ ላሃታሚ ዋዳ፤ ዳልጉማ ላሆ ዋዳ ማዕ ዓሲ ማላ ባኣዚ ዋርቆና ማዠናሣ ባብሎኔ ዓጤይዳ ዓኣ ዴራ ጌይንታ ቦኣሎይዳ ደቂሴ። 2 ዬያ ባካሣ ዓንጂ ማዶይዳ ፔኤሻኒ ጌይ ቦንቶንታ ቦንቶይዳ ሙካንዳጉዲ ዓጤ ዋይሣ ዓሳ፤ ዴኤፓ ዴኤፓ ሱኡጎ፤ ዲዛኮ ደንዘ፤ ዲዛኮ ዓኣ ቆሎ ዋይሣ ሱኡጎ፤ ዋጎ ዋጋ ዓሶንታ፤ ዬያጉዲ ፔቲ ፔቲ ዓጤይዳ ቢታንታ ዓኣ ዓሶዋ ዲዚ ዔኤሌኔ። 3 ዬይ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዬኖ ቦንቶ ኬሎ ፔቲዎና ሙኪ ቡካዎ ዬያ ማዠናሣ ደቆና ባካሣኮ ቤርታ ዔቂኔ፤ 4 ዓማና ፔቲ ዲላቲ ዔኤቢ ኬኤዛ ዓሲሰኬይ ፔኤኮ ዑኡዘ ዴጊዲ፡- «ዲንሣ ዴማ ዴማ ዓጫፓ ሙኬ ዴርንታ ዴማ ዴማ ሙኡጮ ጌሰታ ያጳ! 5 ዲንሣ ዛዬ፤ ዴንካ፤ ፔቲ ሻሺ ዴንሣ ጎኣላ፤ ዲቢ ሻሺና ዴንሣ ጎኣላንታ ሹሉንጎንታ፤ ዬያጉዲ ዓይኡም ዓይናዶ ባኣዚኮ ቢያ ዑኡሲ ዋይዜ ዋደና ሳዓ ሎኦሚ ላሃ ካኣቲ ናብካዳናያኦሪ ዋርቆና ኮሺ ደቂ ዔቂሴ ዓሶ ማላ ባካሣም ዚጋንዳጉዲ ካኣቲ ዓይሣ። 6 ሳዎይዳ ሎኦሚ ላሃ ዚገባኣ ዓሲ ዓኣቶ ዴኤፓ ዔኤታ ታዋይዳ ቤዘማና ዓገገንታንዳኔ!» ጌዕኔ። 7 ዬያሮ ዴራ ዬያ ዋርቂንታ ባኮኮ ዑኡዘ ቢያ ዋዋይዛዎ ሳዎይዳ ሎኦሚ ላሃ ካኣቲ ናብካዳናያኦሪ ዋርቆና ኮሺ ደቂ ዔቂሴ ዓሶ ማላ ባካሣም ዚጌ።

ዳኣኔኤሌኮ ላንሣሣ ዋጌና ዓይሣሶናሣ

8 ዓማና ባብሎኔ ዓጤይዳ ዠኦጎ ዛጊ ዔቦ ዔራ ዔር ዓሶፓ ዘላ ዓሲ ዓይሁደ ዓሳ ዋጌና ዓርቂንታንዳጉዲ ካኣቲም ኬኤዜ። 9 ዔያታ ካኣቲ ናብካዳናያኦሪ ኮይላ ሙካዎ፡- «ካኣቲዮ! ናንገር ናንጌ! 10 ካኣቲዮ! ኔኤኒ ዛዬ፤ ዴንካ፤ ፔቲ ሻሺ ዴንሣ ጎኣላ፤ ዲቢ ሻሺ ዴንሣ ጎኣላ፤ ሹሉንጎንታ ዴማ ዴማ ዓይኡምሮ ዋርቆ ባኮኮ ዑኡዘ ዋይዜ ዓይጎ ዓሲያኣ ሳዎይዳ ሎኦሚ ላሃ ዋርቆና ኮሺንቴ ዓሶ ማላ ባካሣም ዚጋንዳጉዲ ዓይሣባይ፤ 11 ሃሣ ኔኤኒ ሳዎይዳ ሎኦሚ ላሃ ዚገባኣ ዓይጎ ዓሲያኣ ማዎም ዔኤታ ታዋ ዴኤፓይዳ ዓገገንታንዳጉዲ ዓይሣባይ፤ 12 ሃይሾ ሃሣ ባብሎኔ ጋራ ዓኣ ዓጤ ዋይሣንዳጉዲ ኔኤኒ ደኦሪ ጌሣ ሲዲራቂንታ ማሳቂንታ ዓብዲናኣንገ ጌይንታ ዓይሁደንሣ ኔኤኮ ዓይሣያ ኩንሣዋሰ፤ ኔኤኮ ያኣዘዋ ካኣሽኩዋሰ፤ ኔ ኮሺ ዔቂሴ ዓሶ ማላ ባካሣማኣ ዚጉዋሰ።» ጌዕኔ።

13 ካኣቲ ዬያ ዋይዛዎ ማርጌና ዳጋዲ ሲዲራቂ፤ ማሳቂንታ ዓብዲናኣንገታ ዔኤሊንታንዳጉዲ ዓይሣ፤ ዬያሮ ዔያታ ካኣቲ ቤርቶ ሺኤኮ። 14 ናብካዳናያኦሪ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዲንሣ ሲዲራቂ፤ ማሳቂንታ ዓብዲናኣንገታ! ታኣኮ ያኣዘ ዲንሣ ካኣሽከባኣሣና ታኣኒ ዋርቆና ኮሺሴ ዔቂሴ ዓሶ ማላ ባካሣማኣ ዲንሣ ዚገባኣሣ ጎኔዳ? 15 ዛያሣ፤ ዴንካሣ፤ ፔቲ ሻሹ ጎኣላ፤ ዲቦ ሻሹ ጎኣላ፤ ሹሉንጎንታ ዓይኡምሮ ዋርቆ ባኮ ቢያሣኮ ዑኡዘ ዲንሣ ዋይዛዎ ታኣኒ ኮሺ ዔቂሴ ዓሶ ማላ ባካሣም ሳዓ ሎኦሚ ላሃ ዚጌያ ማዕቲ ቃራ፤ ዚገባኣያ ማዕቲ ጋንገቴ ዔኤታ ታዋ ዴኤፓ ዔቶይዳ ቤዘና ሃሣ ዲንሣ ኬኤሪንታንዳኔ፤ ታ ኩጫፓ ዲንሣ ዓውሳንዳ ያኦሲ ባኣሣ ዔራዋፔ» ጌዕኔ።

16 ሲዲራቁ፣ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ካኣቲም ማሃዖ፡- «ካኣቲዮ! ዬኖ ዛሎኮ ኑኡኒ ኑና ዓውሳኒ ሞኦታንዳ ሃይሴ ኬኤዛኒ ኮይሱዋሴ። 17 ኑኡኒ ዒዛም ማዲ ዒዛ ካኣሸካ፣ ያኦዛሚ ሃያ ዓኤታ ታሞይዳፓኣ ማዖም ኔ ኩጫፓ ኑና ዓውሳኒ ዳንዳዓኔ፤ 18 ካኣቲዮ! ዒዚ ኑና ዓውሳኒ ኮሲባኣቲያ ኔኤኮ ያኦዛም ኑ ማዲንዳዋኣሢና ኔኤኒ ዋርቆና ኮሺ ዔቁሴ ዓሶ ማላ ባካሚም ኑ ዘገ ካኣሸከንዳዋኣሢያ ዔሬ» ጌዔ።

ዳኣኤሌኮ ላጎንሢ ያኦሲ ጉሙርቁ ታማፓ ኬሰከሢ

19 ዒማና ናብካዳናዖኦሬ ሲዲራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታይዳ ሚርጌና ዳጋዲ ፔኤኮ ዓኣፖ ካር ላኣሜኔ፤ ዬያር ዬያ ታሞ ዋንዴ ዔኤታሰካፓ ላንካይ ጳንጠፍ ማዓንዳያ ባሺ ማሂ ዔኤሢሃንዳጉዲ ዓሶ ዒ ዓይሢ። 20 ዬካፓ ዬንሢ ሃይሃሃሢ ቱኪ ዔከ ዬያ ዔኤታ ታሞይዳ ዓገንዳጉዲ ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ባኣካፓ ደዲ ደዲ ማዓ ዓሶ ዓይሢ። 21 ዬያር ዬያ ዓሶ ዔያታ ማኣዔ ያደዘ ማኣዓሢ፣ ቆንግሚንታ ቶኦካ ዔያታ ማሪ ዓኣ ባኮንታ ማኣዔ ማኣሢ ሲያሢና ዋላ ቱኪ ዔከ ዔኤታ ታሞ ዔቶይዳ ዓገኔ። 22 ካኣቲ ዓይሢ ደደ ዓይሢያጉዳያና ታማ ዋልቁና ዔኤታሢሮ ሲዲራቁ፣ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ዔከ ታማ ኬኤሬ ዓሶ ታሞኮ ሸኤላ ሚቺ ዋዳ። 23 ዬያታ ሃይሃሃሢ ጋዓንቲ ደዲሺ ቱኮና ጎይሢና ዓኣፖ ታሞ ዔኤታሢዳ ሎኣሜኔ።

24 ዒማና ኔጉዋዖ ካኣቲ ናብካዳናዖኦሬ ዳዔ ቤዛፓ ኮኣሚ ዔቃዖ፡- «ኑኡኒ ቱኪ ዔከ ዔኤታ ታሞይዳ ዓገ ዓሶንሢ ሃይሃሃ ሌሊቱዋዳ?» ጌይ ፔ ደንዘ ኮይላ ያኦጠፎ። ዔያታ፡- «ካኣቲዮ፣ ጎኔከ!» ጌዔ።

25 ካኣቲ ገንሢ፡- «ሃይሸ ሃኣዛጉዋቲ፣ ታኣኒ ታማ ፔቲታዖ ዔኤቢ ዋኦቲባኣኣ፣ ቱኤዛፓኣ ቡሊንቲ፣ ዔኤታ ታሞ ባኣካ ሃንታ ያይደ ዓሲ ዳንቃ፤ ያይደሳ ዓሢ ያኦዘ ናይ ማላያከ» ጌዔ።

ሃይሃሃሢ ታማፓ ኬሰከ ሱኡጋቶ ደኦሪንቲሢ

26 ዬካፓ ናብካዳናዖኦሬ ዔኤታ ታሞ ዔቶ ባይሢ ዑካዖ፡- «ዒንሢ ዳኤፖ ያኦዛሚ ማዲ፣ ሲድራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ዋይዙዋቲ! ኬሰከ ሃኒ ዬዑዋቲ!» ጌይ ዔኤላዛ፣ ዔያታ ታማፓ ኬሰከ። 27 ዒማና ዓጠ ዋይሢ ዓሶንታ ቢታንታ ዓኣ ዳኤፖ ዳኤፖ ዓሶንታ ካኣቲ ዘራ ደንዘንታ ቢያ ዔያቶ ኮይላ ሙኪ ቡካዖ ታማ ዔያቶ ፔቲታዖ ዔኤቢ ዋኦቲባኣሢ፣ ቶኦኮ ጋሞኮዋ ፔቲታዖ ሚቺንቲባኣሢ፣ ዔያታ ማኣዔ ያደዘ ማኣዓሢኮ ማላቶ ታማ ላኣሚሲባኣሢና ማሌ ዓታዛ ጩቤ ጩቤ ጌይ ዔያቶኮ ዑፃ ዛዒባኣሢ ዛጌ።

28 ዬካፓ ካኣቲ ናብካዳናዖኦሬ፡- «ሲዲራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ያኦዛሚ ጋላቲንቶም! ዒዚ ፔኤኮ ከኢታንቻሢ ዳከ ሃንሢ ዒዛም ማዲዘንሢ ዓውሴ፤ ዔያታ ፔ ያኦዛሚ ጉሙርቁ ዒዛምቱዋንቲ ማሌ ያኦዛም ኑ ዘጋዓከ» ጌይሢና ካኣቲኮ ዓይሢያ ካፖ ሃሺ ፔኤኮ ናንጎ ፑርታ ባኣዚዳ ዓገኔ።

29 «ጋዓንቲ ዬያይዲ ዓውሳንዳ ማሌ ያኦሲ ባኣሴ፤ ዬያር ዓጠ ቢያይዳ ናንጋያ፣ ዳማ ዳማ ሙኡቺ ጌሰታ ዳር ቢያሢ ባኣካ ሲዲራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ያኦዛሚ ጫሸካ ዓሲ ጳዴቲ ዒ ቲቁንቲ ኬኤሪንቲም ማኣራ ዒዛኮ ፒዒ ኬኤር ቡኡራ ላኣሎ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ታ ዓይሢ።» ጌዔ።

30 ካኣቲ ዬያ ዓይሢያ ዳከሰካፓ ሲዲራቁንታ ሚሳቁንታ ዓብዲናኣጎንታ ባብሎኔ ዓጠይዳ ዴግ ዴጊዲ ደኦሪ ሱኡጌ ማሂ ጌሢ።

4

ናብካዳናዖኦሬ ላምዓሲ ዛጌ ዓውቶ

1 ዓጠይዳ ቢያ ናንጋ ዳርና ዳማ ዳማ ሙኡጮ ጌሰታ ያጸም ካኣቲ ናብካዳናዖኦሬ ሂዚ ጋዓ ከኢታ ዳከ።

«ዒንሢ ቢያሢ ዋዚ ዓኣይ! 2 ዳኤፖ ያኦዛሚ ታኣም ማዲ ዳቃሢ ሄርሺሳ ባኮና ዓኮ ባኮ ታ ዒንሢም ኬኤዛኒ ኮዓ።»

3 «ያኦሲ ዳዋ ዓኮ ባካ ኮሺ ዳኤፒከ! ዒዚ ማዲ ዳቃሢ ሄርሺሳ ባካኣ ሚርጌና ደዲከ! ያኦሲ ናንጊና ካኣታዲ ናንጋያከ፤

ዒዛ ካኣቱሞኮ ጋፒንሢ ባኣያከ።»

4 «ታኣኒ፣ ናብካዳናዖኦሬ ታኣኮ ካኣቱም ማኣርይዳ ያርጎቹሞና ኮሺንታና ታኣም ዲቤም ታ ናንጊቤቃ፣ 5 ፔቲ ኬሊ ታኣኮ ዓርሶይዳ ታ ላሂ ዓኣፖ ዓገቻ ዓውቲና ያኦሲ ፔጋሲ ዳቁያ ዳቃሢ ባኣዚ ዛጌ። 6 ዬያር ታኣኮ ዓውቶኮ ቡሊያ ታኣም ኬኤዛንዳጉዲ ባብሎኔ ዓጠይዳ ዓኣ ዔር ዓሶ ቢያ ታ ባንሢ ታ ዔኤሌ። 7 ዒማና ዠዋ፣ ማርሾ ማርሻ ዓሳ፣ ዠኦጋሢ ዛገ ዔከ ዔከ ዓሶንታ ዓማቶንታ ቢያ ታ ኮይላ ሙካዛ ታኣኒ ታኣኮ ዓውቶ ዔያቶም ኬኤዜ፤

ዔያታ ጋዓንቲ ታኣኮ ዓውቶ ቡሊ ኬኤዛኒ ዳንዳዒባኣሴ። 8 ዬካፓ ታኣኮ ያኦዘ ሱንዮና ዔኤሊንታ ቢልፃሶኦሬ ጎዖ፣ ዳኣኤሌጌ ታ ኮይላ ጌሌ፤ ዬይ ዓሢ ጌኤዠ ያኦዘኮ ዓያና ዒዛይዳ ዓኣ ዓሲ፤ ታኣኒ ዒዛም ታኣኮ ዓውቶ ሂዚ ጌይ ኬኤዜ። 9 ዔር ዓሶኮ ሱኡጎ ማዔ ቢልፃሶኦሬ፣ ጌኤዠ ያኦዘኮ ዓያና ኔ ጌዳ ዓኣሢሮ ዓኣሸንቲ ባኣዚ ቢያ ኔና ባሺንዳዋኣሢ ታ ዔራ፤ ዋይዜ፣ ታኣኒ ዛጌ ዓውቲ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ ኔኤኒ ታኣም ቡሊ።»

10 «ታኣኒ ታኣኮ ዓርሶይዳ ላሂ ዓኣንቲ ፔቲ ያደሲ ሚሢ ዓጠ ቢያሢኮ ሄኮማካ ባቃሌያ ፔጋዲ ታኣም ጳዴ።

11 ዬይ ሚፃሢ ቶኦካ ዳንዲ ጫሪንጮ ሄላንዳኣና፣ ዓጠ ማዔ ካራና ዓኣ ዓሲ ቢያ ዳንቃኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ዳኤፒ ደዳ። 12 ዒላጎኮ ዋርቁፃ ሚዛጳያ ማዔ። ዓኣፓ ገንሢ ዳሬ ቢያ ሙዔም ገዳንዳጉዲ ዲቤ፤ ሸካ ባይዚ ቦዖም ገኢጋያ ማዔ። ጫሪንጮ ካፓኣ ካኣፖይዳ ማኣሪ ማዠ ዳዔ፤ ሸምፔ ዓኣ ባኣዚ ቢያ ዔያሚኮ ዓኣፖ ሙዔ።

13 «ታኣኒ ታኣኮ ዓርሶይዳ ላሂ ዓኣንቲ ያኦሲ ታና ፔጋሲ ዳዋ ጎይዮና ፔቲ ያኦሲም ዳማዴ ከኢታንቻ ጫሪንጮፓ ኬዳንቲ ታ ዳንቁ። 14 ዒማና ዬይ ከኢታንቻሢ ዳጌ ዑኡሲና፡- ሚፃሢ ቲቁዋቲ፤ ካኣፖ ካኣፖዋ ሳንጉዋቲ፤ ዒላጎዋ ዠኡዳዋቲ፤ ዓኣፖዋ ዳኡዚ ዳኡዚ ላኣላዋቲ፤ ካዮ ቦዓ ዒዛኮ ሸባፓ፣ ካፓኣ ዒዛኮ ካኣፓፓ ቤቲ ዳንደንጎ። 15 ጠኢሪንቲ ዓቲ ዳንጮ ጋዓንቲ ዓንገና ሞኦና ዓንገናፓ ኮሾና ካኒ ቢራታና ዓጠ ሸርሺ ቱኪ ሳዖይዳ ሃሹዋቲ፤ ሳዖይዳ ዓኣ ዓኣዔ ማኣቶ ባኣካ ዒኣካ ፖዓ ዒዛ ዔቁሲ ሃሹዋቲ።

« ጫሪንጮ ያልካ ዒኣካ ዒዛይዳ ያደንጎ፤ ዬካ ፖይይዳ ቦዮና ዋላ ማኣቲ ሙይ ሙይ ዒ ናንጎንጎ። 16 ዒዛኮ ዓሱም ማሊፃ ላኣሚንቲም ዳንዲ ላንካይ ለዔ ሄላንዳኣና ቦዮ ማሊሢና ናንጎም። 17 ዬያ ጌሰቲ ዔቁሲ ቱኪ ዳከሢ ያኦሲም ዳማዴ ከኢታንቻከ፤ ዬይ ያዲ ማዔሢ ዳኤፖ ያኦዛሚ ሳዖይዳ ዓኣ ካኣቶኮ ቢቲ ማዔሢ ቢያሢ ዔራንዳጉዲከ፤ ዒዚ ዬያ ቢታንቶ ኮዔ ዓሲም ዒንጋ፤ ሂርከ ማዔ ቦሂንቲዘንሢ ዒዚ ዔከ ቢታንቶ ዓኣያ ማሂ ጌሢ።»

18 «ታኣኒ፣ ካኣቲ፣ ናብካዳናዖኦሬ ዛጌ ዓውታ ያዲከ፤ ዓካሪ ሂንዳ ኔኤኒ ቢልፃሶኦሬ! ታኣም ዬያኮ ቡሊያ ኬኤዜ፤ ታኣኒ ካኣታዲ ዋይሢ ዓጠይዳ ዓኣ ዔር ዓሶ ዬያ

ቡሊ ታኣም ከኤዛኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ጌኤዠ ያኦዘኮ ዓያና ኔ ጊዳ ዓኣሢር ኔ ታኣም ከኤዛኒ ዳንዳዓኔ።»

ዳኣኤሌ ካኣትኮ ዓውቶ ቡሊሢ

19 ዓሚና ቢልጻሶኦ ጌይንታ ዳኣኤሌ ኮሺ ዑሣ ዓኣጳ ዲቃቲሢር፣ ሃሣ ማሊ ሚርጌና ሜታዳሢር ዳካ ዎዴ ዚቲ ጌዔኔ፤ ዩያር ካኣት፡- «ቢልጻሶኦ! ዓውቶንታ ቡሊያንታ ጌዔ ባኮ ዛሎር ሜታዲፖ» ጌዔኔ።

ቢልጻሶኦ ካኣት ኮይላ፡- «ካኣትዮ! ዓውቶንታ ቡሊያንታ ኔኤም ማዒፃ ዓታዛ ኔኤኮ ሞርኮም ሞርኮም ማዒባኣቲ ታኣም ኮሺታዎኬ። 20 ያዲኬ፡- ቶኣካ ዴንዲ ጫሪንጮ ሄሌያ፤ ሃሣ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዓሳ ጉቤ ዴንቃንዳ ፔቲ ዴኤፒ ሚሢ ኔኤኒ ያኦሲ ኔኤም ፔጋሲ ዳዋም ዛጌኔ፤ 21 ዩያ ሚፃሢኮ ዒላዠ ዎዳ ሚርጌና ሚዛጳኖኬ፤ ጉቤ ዳሮ ሙኡዛኒ ዳንዳዓ ሚርጌ ዓኣፒ ዒዛኮ ባኦኔ፤ ካዮ ቦዓ ዒዛ ሺቦ ዴማ ናንጎንዶ ቤሲ ዴንቁም፣ ካፓኣ ዒዛኮ ካኣፖይዳ ማኣሪ ማዠ ናንጎኔ።

22 «ካኣትዮ! ዎደሲ፤ ሃሣ ዶዲ ማዔ ዩይ ሚፃሢ ኔናኬ፤ ኔኤኮ ዴኤፑማ ጫሪንጮ ሄላንዳኣና ዴጊ ዴዴኔ፤ ኔኤኮ ቢታንታኣ ዓጮ ጉቤይዳ ዴዳያ ማዒ ዴዴኔ።

23 ካኣትዮ! ኔኤኒ ዩያ ዛጋንቴ ያኦሲም ዴማዴያ ማዔ ፔቲ ከኢታንቶ ጫሪንጮ ጌዲ፡- «ሚፃሢ ተቁ ባይዘዋቲ፤ ተቁንቴ ዴንጮ ጋዓንቴ ዓንገና ሞኦና ዓንገና፤ ኮሾና ካኒ ቢራታና ዓጮ ሺርሺ ቱካዖ ሳዓ ዒኣካ ሃሹዋቲ፤ ዩካፓ ዒ ፖይይዳ ዓኣ ማኣቶ ባኣካ ዴዎንጎ፤ ጫሪንጮ ያልካሢ ዒዛይዳ ያዲ ዑዎ ዒዛኮ ዎዒሶንጎ፤ ዴንዲ ላንካይ ሌዔ ሄላንዳኣና ካዮ ቦያና ዎላ ዒ ናንጎንጎ ጌዔኔ፤

24 «ካኣትዮ! ዎይዜ፣ ቡሊያ ያዲኬ፤ ዴኤፖ ያኣዛሢ ኔና፣ ታ ጎዳሢ፣ ካኣትዳ ማዲንታንዳጉዲ ማሊ ቱኬ ባካ ሃካፓ ዴማ ከኤዚንታ ጎይዎ ማዓንዳኔ፡- 25 ዳሮ ባኣካፓ ዳውሲንቴ ዴማዲ ኔ ዴንዳንዳኔ፤ ኔኤኮ ናንጎ ካዮ ቦያና ዎላ ማዓንዳኔ፤ ላንካይ ሌዔ ዓኣዳንዳያ ሄላንዳኣና ጌማይጉዲ ማኣቲ ኔ ሄንቃንዳኔ፤ ጫሪንጮ ያልካ ኔ ጊዳ ያዳንዳኔ፤ ዩይ ቢያ ማዲንታንዳሢ ዴኤፖ ያኣዛሢ ካኣቶ ቢያኮ ቢቲ ማዒሢና ዒ ኮዔ ዓሲም ካኣቱም ቢያ ዒንጋሢ ኔ ዔራንዳኣናኬ። 26 ዩይ ጨኢርና ዴንጫ ሳዓ፣ ዒኣካ ዓታንዳጉዲ ዓይሢንቴሢ ያኦሲኮ ዓጮ ቢያሢዳ ቢታንቶ ዓኣሢ ኔ ዔራሰካፓ ላሚ ጊንሣ ኔ ካኣታዳንዳያ ማዒፃ ዳዎኖኬ፤ 27 ዩያር ካኣትዮ! ታ ዛሎና ታ ኔኤም ዞራ ዞር ዎይዜ፤ ጎሜ ማዲሢ ሃሺ ኮሺ ማዶ ቢያ ዎዴ ማዴ፤ ፑርቱም ሃሺጋፓ ሄርቁንቴ ዎርቃ ዓሶም ሚጫንቴ ኮሺ ባኣዚ ማዴ፤ ኔ ዩያይዴቲ ኮሹሞና ኔ ናንጎንዳ ሌዓ ኔኤኮ ያደቃንዳኣ ናንዳኔ» ጌዔኔ።

28 ዩይ ባካ ቢያ ካኣት፣ ናብካዳናዎኦ ሄሌኔ። 29 ታጳ ላምዖ ዓገኒኮ ጊንፃ ካኣት ባብሎኔይዳ ዓኣ ፔኤኮ ካኣቱም ማኣርኮ ዴጌ ቤዛ ሃንቴቤቃ፣ 30 ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃና ዴኤፖ ባብሎኔ ካታሜሎ ካኣታ ዒኣካ ናንጎንዳጉዲ፤ ሃሣ ዓጩሎኮዎ ዴኤፖ ካታም ዒዛ ማዔም ታኣኮ ቦንቾና ዴኤፑሞና ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲ ታ ቢታንቶና ታ ማዠሴያቱዎኣዳ?»

31 ዩያ ጌዒ ዒ ጌሰቲ ሃጊ ጋፑዎንቴ ሂዚ ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጮ ሙኬኔ፡- «ካኣትዮ፣ ናብካዳናዎኦ! ኔ ጊዳ ጌሰቲ ቱኮና ሃይሶ ዎይዜ! ካኣቱም ኔ ጊዳፓ ዔውቲኔ፤ 32 ኔኤኒ ዳሮ ባኣካፓ ዳውሲንቴ ከሰከ ካዮ ቦያና ዎላ ናንጎንዳኔ፤ ላንካይ ሌዔ ዓኣዳንዳያ ሄላንዳኣና ጌማይጉዲ ማኣቲ ኔ ሄንቃንዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዓንዳሢ ዴኤፖ ያኣዛሢ ሳዖ ካኣቶ ቢያሢኮ ቢቲ ማዒሢና ካኣቱም ቢያ ዒ ኮዔ ዓሲም ዒንጋሢ ኔ ዔራንዳኣናኬ።»

33 ዩይ ጌይንቴ ባካ ኔጉዎዖ ናብካዳናዎኦ ዩይ ማዲንቴኔ፤ ዩያር ዒ ዳሮ ባኣካፓ ዳውሲንቴ ከሰከኔ፤ ጌማይጉዲ ማኣቲያ ሄንቁኔ፤ ጫሪንጮ ጌዲ ያልኮናኣ ዑዎ ዒዛኮ ዎዔኔ፤ ዒዛኮ ዑዎ ጋፓና ዚኢሊሎ ሶሌጉዲ ዑጌኔ፤ ፀንጋኣ ሃምፑር ፀንጋ ማዒ ዴዔኔ።

ናብካዳናዎኦ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ

34 ዩይ ዎዳ ዓኣዴሰካፓ ካኣት ናብካዳናዎኦ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ላንካዎ ሌዓ ኩዳዛ ሌካ ዴግ ጌይ ታኣኒ ጫሪንጮ ዛጌኔ፤ ዒናኣ ታኣኮ ጊንሣ ዓሲ ዒኔ ማዔኔ፤ ዴኤፖ ያኣዛሢ ታ ጋላቲ፤ ናንገና ናንጎ ያኣዛሢም ቦንቾና ሄርሺሢና ታ ሺኢሺኔ፤

ዒዛኮ ካኣቱም ናንገና ናንጎያኬ፤ ዒዛ ካኣቱም ነጋጊሢ ጎይዎ ባኣያኬ፤

35 ሳይይዳ ናንጎ ዴራ ቢያ ዒዛ ኮይላ ዔኤቢ ፓሡዎ ባኣዚኬ፤

ጫሪንጮ ከኢታንቶይዳ ማዖም ሳይይዳ ናንጎ ዳሮይዳ ዒ ኮዔ ባኣዚ ማዳያኬ፤

ዒ ማዳኒ ማሌ ባኮ ላኣጋኒ ዳንዳዓያና ኔ ዓይጎ ማዲ ማዲ ዓኣይ።» ጋዓንዳ ዓሲ ፔቲታዖ ባኣሴ።»

36 «ታኣኮ ዒና ዓሲ ዒኔ ማዔሰካፓ ኔጉዎዖ ታ ካኣቱም ቦንቾንታ ዴኤፑምንታ ማዒ ጊንሣ ታኣም ዒንገንቴኔ፤ ታና ዞራ ዓሶና ታኣኒ ዒንጌ ቢታንታ ዓኣ ዓሳኣ ዎዛና ታና ዔኬኔ፤ ዎንዳሰካፓ ባሼ ታኣኒ ቦንቾንቴ ካኣቱምና ዶዲ ዴዴኔ።

37 «ሃይሾ፤ ታኣኒ ናብካዳናዎኦ ጫሪንጮ ካኣታሢ ጋላቲ፣ ቦንቾ፣ ዴኤፒሲያ ታ ዒዛ ዴኤፒሳኔ፤ ዒዚ ማዳ ባካ ቢያ ፒዜኬ፤ ዒዛኮ ጎይፃኣ ዲሎ ጎይሢኬ፤ ያቶርሙሞና ሃንታ ዓሶ ቢያ ዒ ቦርሲሳኒ ዳንዳዓያኬ።»

5

ካኣት ቢልጻሶኦ ጊኢጊሺ ሙዖ

1 ፔቲ ከሊ ካኣት ቢልጻሶኦ ቢታንቶ ዒዚ ዒንጌ ሚርጌ ሺያና ፓይዲንታ ዓሶም ዴኤፒ ሙኡዚ ጊኢጊሺኔ፤ ዒዚ ዩያ ዓሶና ዎላ ዎይኖ ዑዠ ዑሽኪቤቃ፣ 2 ዴንዲ ማሢ ሀካዛ ዒዛኮ ዓዴ፣ ናብካዳናዎኦ ዩሩሳላሜ ጌኤዠ ማኣራፓ ዔኪ ሙኬ ሞርቆና ቢር ዓንጎና፤ ኮሾና ዑዠ ዑሽኮ ዓንጎ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ማዳ ዓሶ ዓይሢኔ፤ ካኣት ዩያ ማዴሢ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ዒዛኮ ላኣሎንታ ጊንፃኣ ማቾንሢንታ ዩያ ዓንጎና ዑሽካንዳጉዲኬ። 3 ማዳ ዓሳ ዒማና ዩያ፣ ዩሩሳላሜይዳ ያኦሲኮ ጌኤዠ ማኣራፓ ዔኪ ሙከንቴ ሞርቆና ቢር ዓንጎና፤ ኮሾና ዑዠ ዓንጎ ኔጉዎዖ ባዔኔ፤ ዩያር ካኣት፣ ቢታንታ ዓኣ ዴኤፖ ዓሳ፣ ዒዛኮ ላኣሎንታ ጊንፃኣ ማቾንሢንታ ዩያ ዓንጎና ዎይኖ ዑዠ ዑሽኬኔ። 4 ዔያታ ዑሽኪይይዳ ዓኣዖ ሞርቁ፣ ቢራ ዓንገ፣ ሞኦና ዓንገንታ ሜሌ ዓንገ፣ ሚሢንታ ሹቾንታይዳፓ ኮሾና ያኦዞ ፔኤኮ ጋላቲ።

5 ዩያይዳ ጎይሣ ዓኣንቴ ዓሲ ኩቾ ማላ ኩቾ ጌኤዠ ማኣርይዳ ዓኣ ሻርኖኮ ሆታ ሲልጊዲ ጊኢጊሾና ካኣቱም ማኣር ኮጮይዳ ዔርቲባኣንቴ ፃኣፒሢ ሳርቄኔ፤ ዩያ ፃኣፓሢ ካኣት ዴንቁኔ። 6 ዒማና ኔጉዎዖ ዒዛኮ ዓኣፖ ካራ ቦኡራኔ፤ ዲቃቲያይዳፓ ዔቁያና ዑዎኣ ጎይቄኔ፤ ዎልቃ ጌሌም ጨገጫኣ ቢያ ዒዛኮ ላቤኔ። 7 ዩያር ማርሾ ማርሻ ዓሶንታ ዠዎንታ ዠኣጋሢ ዛጋ ዔር ዓሶንታ ዓሳ ዔኪ ጌልዛንዳጉዲ ዒዚ ዒላቲ ከኤዜኔ፤ ዩይ ዓሳ

ዳኤሊንጉ ሙካዛ ዒዚ፡- «ሃያ ፃኣፒንቴ ባኮ ናባቢ ዋዚ ጋዓቴያ ታኣም ቡሊ ኬኤዘ ዓሢ ጮልዔ ሚዛጸ ማኣዓሢ ማይንጉንዳኔ፤ ዋርቆ ቁንታሢያ ሆላ ታ ዓዛ ማይሳንዳኔ፤ ሃሣ ገንሣ ታኣኒ ካኣታዲ ዋይሣ ዓጮይዳ ሃይሣሳ ቤዛ ዴዒ ቢታንቶና ዓጮ ዋይሣንዳኔ» ገዓኔ። 8 ዬና ዔር ዓሳ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢኬኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ፃኣፒንቴ ባኮ ናባቢና ቡሊ ኬኤዛኒ ዳንዳዔ ዓሲ ፔቲታዎ ጸዲባኣሴ። 9 ዬያር ካኣቲ ቢልፃሶኦሪ ዑሣ ዓኣዴ ማሊ ሜታዴም ዓኣፖ ካራ ዒዛኮ ሃቸም ቦኦሪ ቦኦሪ ዓኣዴኔ፤ ቢታንታ ዓኣ ዴኤፖ ዓሰም ዎኦቶንዶ ጎይሢ ባይቆኔ።

10 ቤርታ ጌኤሾ ማዒ ዓኣ፡ ዒዛኮ ዒንዳ ካኣቲንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሰንታ ጋዓ ባኮ ዋይዚ ሙዎ ሙዎ ኬኤዎ ጌላዎ፡- «ካኣቲዮ! ናንገና ካኣታዲ ናንጌ! ሃያ ባኮር ሃያይዲ ማሊ ዓኣፖ ካርዋ ኔ ቦኦሪሳንዳያ ኮይሱዋሴ፤

11 ጌኤዮ ጸኦዘኮ ዓያና ዓኣያ፡ ፔቲ ዓሲ ኔኤኒ ካኣታዲ ዋይሣ ዓጮ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሢ ኔ ዓዴ ካኣታዲ ዓኣ ዎዶና ጸኦዘጉዲ ዔራቶና ማሊ ጸቂሥሢያ ኩሜያ ማዒ ጸዴኔ፤ ዬያር ኔኤኮ ዓዴ፡ ናብካዳናጸኦሪ ዮዎኮ፡ ማርሻ ማርሻ ዓሰኮ፡ ዔር ዓሰንታ ዮኦጋህሣ ዛጋ ዔር ዓሰንታኮ ቢያ ሱኡጌ ማሃ ዒዛ ዶኦሪኔ። 12 ዒዚ ዓውቲ ቡሊሢና፡ ዓኣቸንቴ ባኣዚ ፔጋሲ ኬኤዚሢሣና ዲማ ዔራቶ ዓኣያ ጨንጮ፤ ሃሣ ዔር ዓሲኬ። ዬያር ኔ ዓዴ ናብካዳናጸኦሪ ቢልፃሶኦሪ ጌይ ሱንግ ጌሣ፡ ዳኣኔኤሌ ዔኤሊሴ፤ ዒዚ ሃያ ቢያ ቡሊ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ» ገዓኔ።

ዳኣኔኤሌ ፃኣፖና ባኮኮ ዓኣቸንቴ ማሊዎ ቡሊ ኬኤዚሣ

13 ዬካፓ ዳኣኔኤሌ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢካዛ፡ ካኣቲ፡- «ታ ዓዴ፡ ካኣቲ፡ ናብካዳናጸኦሪ ዲዒ ዔከ ሙኬ ዪሁዳ ዓጮ ዓሰ ባኣካፓ ፔቲ ዳኣኔኤሌ ጎዎሢ ኔናዳ? 14 ጌኤዮ ጸኦዘኮ ዓያና ኔ ጌዳ ዓኣሢና ጨንጮምንታ ዔራቶንታ ኔኤም ዒንገንቴሢ ታ ዋይዜኔ። 15 ታ ቤርቶ ታና ዘራ ዔር ዓሰንታ ማርሻ ማርሻ ዓሰንታ ቢያ ፃኣፒንቴ ባኤሎ ናባቢ ቡላንዳጉዲ ዔኤሊንጉ ሺኢኬኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ታኣም ቡሊ ኬኤዛኒ ዳንዳዒባኣሴ። 16 ኔኤኮ ዓኣቸንቴ ባኣዚና ሜታሳያ ማዔ ባኣዚ ቢያ ቡሊ ዔራ ዔራቶ ዓኣሢ ታ ዋይዜኔ፤ ዬያር ሃና ፃኣፒንቴ ባኤሎ ናባቢ ቡሊዎ ዎታኣም ኔ ኬኤዜቴ ጮልዔ ሚዛጸ ማኣዓሢ ታ ኔና ማይሳንዳኔ፤ ዋርቆ ቁንታኔያ ሆላ ታ ኔኤኮ ማይሲ ታኣኒ ካኣታዲ ዋይሣ ዓጮይዳ ሃይሣሳ ቤዛ ዴዒ ኔ ዋይሣዳንጉዲ ዶኦሪንዳኔ» ገዓኔ።

17 ዳኣኔኤሌ ማሃዎ፡- «ካኣቲዮ! ኔ ዒንጋኒ ጋዓ ባካ ኔኤም ማዎንጎ፤ ኔ ቦንቹ ዒንጋ ባኮዎ ሜሌ ዓሲም ዒንጌ፤ ጋዓንቴ ታ ኔኤም ሃያ ፃኣፖና ባኮ ናባቢ ቡሊዎዎ ኬኤዛንዳኔ፤

18 «ካኣቲዮ! ዴኤፖ ጸኦዘሣ ኔ ዓዶ ናብካዳናጸኦሪም ካኣቲዎና ዴኤፖዎና ቦንቹዎ ዒንጌኔ፤ 19 ዒዛኮ ዴኤፖማፓ ዔቁያና ዲማ ዲማ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሰና ዲማ ዲማ ዳንጎ ጌሰታ ፃጸና ቢያ ዒዛ ቤርቶይዳ ዒጊቹዎና ጎጋይቂ ዒዛም ዋርቆኔ፤ ዒዚ ኮዔ ዓሲ ዎዳኒና ዳቂሻኒ፤ ሃሣ ዒ ኮዔ ዓሲ ሱኡጌ ማሃ ዶኦሪና ሱኡጋታፓ ኬይሳኒ ዳንዳዔኔ። 20 ጋዓንቴ ዒዚ ጸቶርቃያ፡ ዋይዚ ዒፃያ፡ ሃሣ ፑርታ ዓሲ ማዒ ጸዴሢሣር ዬይ ቦንቹ ዒዛ ዑፃፓ ጉሲንቴም ካኣቲዎ ያይታፓ ዒ ኬዴኔ፤ 21 ዴር ባኣካፓኣ ዒ ዲውሲንቴኔ፤ ዒዛኮ ዒና ዓሰምፓ ላኣሚንቴ ቦዮር ማዔኔ፤ ዬያር ዒዚ ናሽኪባኣያ ማኣቲ ሄንቂ ሄንቂ ኪርዎሌና ዋላ ናንጌኔ፤ ዒዚ ዋርቆ ኬኤሲ ባይዘም ዑዎ

ዒዛኮ ጮሪንጮ ያልካሢ ዎሲሴኔ፤ ዬይ ያዲ ማዔሢ ዴኤፖ ጸኦዘሣ ካኣቶ ቢያኮ ዑፃ ቢቲ ማዔሢና ካኣቲዎ ቢታንቶ ቢያ ዔከ ኮዔ ዓሲም ዒንጋኒ ዳንዳዓያታሢ ዔራንዳኣናኬ።

22 «ኔኤኒያ ቢልፃሶኦሪ ሃሢ ኔ ዒዛ ናይ ማዒዎና ዬያ ቢያ ዔራያታዎ ኔ ቶኦኮ ሂርኪዲ ሺሌዓኒ ዳንዳዒባኣሴ። 23 ኔኤኒ ዬያይዲዎ ጮሪንጮ ጎዳሢም ጸቶርቂ ኔና ኔ ዴግ ዴጊዴኔ፤ ሃሣ ጌኤዮ ማኣራፓ ቡሪ ዔከ ሙኮና ዋርቆና ኮሾና ሚሆ ዔከ ሙኡሲ ኔናንታ ኔኤኒ ቢታንቶ ዒንጌ ዓሰንታ ኔኤኮ ላኣሎንታ ገንፃኣ ማቸንሢሣታ ዋላ ዎይና ዑዮ ዑሽኬኔ፤ ዒንሢ ዑሽኬሰካፓ ዛጋኒና ዋይዛኒ ዳንዳዑዎያ፤ ሃሣ ፔቲ ባኣዚታዎ ዔራዎ ዋርቆና፡ ቢር ዓንጎና፡ ሞኦና ዓንጎና ሚሌ ዓንጎና፡ ሚሢና ሹቹና ገኢጊሺ ኮሾና ጸኦዘ ዒንሢ ጋላቴኔ፤ ዎዳኒና ዳቂሻኒ ዳንዳዓያ፡ ሃሣ ኔ ናንጋ ናንጎ ቢያ ኔኤኮ ፓይዲ ኔና ዎይሣ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ጋዓንቴ ኔኤኒ ቦንቹባኣሴ። 24 ጸኦሲ ዓሲ ኩቹ ዳኪ ሃያ ባኮ ፃኣፒሴሢ ዬያርኬ።

25 «ፃኣፒንቴ ባኤላ፡- «ማኔ! ማኔ! ቲቁል! ፓሪሴ» ጋዓንኬ። 26 ዬናኮ ቡሊዎ ያዲኬ፤ ማኔ ጌይፃ፡- «ኔኤኒ ካኣታዲ ዴዓንዳ ዎዶ ኔኤኮ ጸኦሲ ፓይዲ ዛገ ጋፒንሢ ማዓንዳጉዲ ማሄኔ» ጌይሢኬ።

27 «ቲቁል ጌይፃ፡- «ዴኤሠሞ ዔር ባኮና ዛጎዛ ኔኤኒ ሺሌዒ ጸዴኔ» ጌይሢኬ፤

28 «ፓሪሴ ጌይፃ፡- «ኔ ካኣታዲ ዎይሣ ዓጮ ፓቂንቲ ዛላ ሚዶኔ ዓሰም፤ ዛላ ገንሣ ፓሪሴ ዓሰም ዒንገንቴኔ» ጌይሢኬ።»

29 ቢልፃሶኦሪ ዬካፓ ኔጉዎዎ ቦንቹንታያ ማዔ ዴኤፖ ጸዶዘ ማኣዓሢ ዓሳ ዳኣኔኤሌ ማይሳንዳጉዲ፡ ማይንቶ ዋርቆዎ ሆላ ማይሳንዳጉዲ፤ ሃሣ ዒ ካኣታዲ ዎይሣ ዓጮኮ ቢታንቶና ሃይሣሶ ቤዛ ማዒ ዎይሣንዳጉዲ ማሃ ጌሣኔ። 30 ዬማ ዋንቶ ዓሲ ባብሎኔ ካኣቲ ቢልፃሶኦሪ ዎዴኔ፤ 31 ዒማና ላሂታሚ ላምዎ ለዔ ማዔያ፡ ሚዶኔ ዓጪ ዓሲ፡ ዳኣሪዮሴ ጎዎሰኬይ ዒዛ ካኣቲዎ ዔከ ቤዛ ካኣታዴኔ።

6

ዳኣኔኤሌ ዘቦ ዔታ ኬኤሪንቴሢ

1 ዳኣሪዮሴ ዒዚ ካኣታዲ ዎይሣ ዓጮ ቢያ ዎይሣንዳጉዲ ዪኤታና ላማታሚ ማዓ ሱኡጌ ዶኦሪኒ ኮዔኔ። 2 ሃሣ ገንሣ ዬያቶ ዓሰ ቢታንቶና ዛገ ዎይሣንዳጉዲ ዳኣኔኤሌንታ ሚሌ ላምዎ ዓሲያኣ ዒ ዶኦሪኔ። 3 ዒማና ዳኣኔኤሌኮ ማዶ ማዳኒ ዓኣ ዔራታ ዒዛና ዋላ ዬና ዓጮ ዎይሣ ዓሰንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሰንታፓ ቢያ ባሽ ማዔሢ ዳኣኔኤሌ ማዶና ፔጋሲ ዳቂኔ፤ ዬያር ካኣቲ ካኣታዲ ዎይሣ ዓጮይዳ ቢያ ቢታንቶ ዓኣ ሱኡጌ ማሃ ዳኣኔኤሌ ዶኦሪኒ ማሌኔ። 4 ዬካፓ ዒዛና ዋላ ዓጮ ዎይሣ ሚሌ ዓሰንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሰንታ ዳኣኔኤሌ ዬና ዓጮይዳ ዒንገንቴ ቢታንቶና ማዳ ባኮይዳ ዳቢንቴ ዴንቂ ዎጌና ዒዛ ዓይሢሳኒ ኮዔኔ፤ ጋዓንቴ ዳኣኔኤሌ ፔና ኮሺ ካፓያ፡ ሃሣ ጉሙርቂንታ ዓሲ ማዔሢር ፔቲታዎ ዳቢንቴ ዔያታ ዒዛይዳ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ። 5 ዬያር ዔያታ ዎላ፡- «ዒዚ ካኣሽካ ጸኦዘሣ ዛሎና ማዒባኣቲ ዎጌና ኑ ዳኣኔኤሌ ዓይሢሳንዳ ዳቢንቴ ኑ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌይ ዘርቲኔ።

6 ዬካፓ ዓጮ ዎይሣ ዓሰና ቢታንታ ዓኣ ዓሰና ዎላ ጌኔ ጌኤሲ ጌሰቲ ቱኪ ካኣቲ ኮይላ ሙካዎ፡- «ካኣቲዮ፡

ዳኣሪዮሴ! ኔኤኒ ናንገና ካኣታዲ ናንጌ! 7 ኑኡኒ ኔ ካኣታዲ ዎይህ ዓጮይዳ ዓሶ ዎይህያ ማዳ ማዳ ዴኤፖ ዓሳ፣ ዎጎ ኮሺ ዔራ ዓሳ፣ ሱኡጋ፣ ኔና ዘራ ደንዘንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሳ ኑ ዎላ ፔቲ ጌሰቲ ሙኩ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቲ ሃይማፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ሃይህታሚ ኬሊ ሄላንዳኣና ኔናቱዎንቲ ማሌ ዓይጎ ያኣዘታቲያ ዓሰ ሺኢቁ ካኣሽኩዎጉዲ ከኢታ ኔ ከሲ ዳካንዳጉዲከ፤ ዩና ዓይህያ ከኢቶ ዎይዚ ዓይ ዓሰ ዴዴቶ ዘሶ ዔታ ዓገንታንዳጉዲ ዓይህ። 8 ዎይዜ ካኣቲዮ! ዩይ ዓይህያ ከኢታ ማዳኔና ፓሪሴና ዎጎጉዲ ደዲ፤ ሃሃ ላኣሚንቱዎያ ማፃንዳጉዲ ኔ ዓይህያ ማዓህ ዔርዘ ማላቶ ገዳ ዓይህ። 9 ዩያር ካኣቲ ዳኣሪዮሴ ዩና ዓይህያ ከኢቶ ዓይ ጌዔያ ማዓያ ዔርዘ ማላቶ ገዳ ዓይህ ደዲ ማሃ ከሴኔ። 10 ዳኣኔኤሌ ዓማና ዩይ ዓይህያ ከኢታ ካኣቲ ፔ ጌዔያ ማዓህ ዔርዘ ማላቶና ፃኣፕንቲ ከሰከህህ ዔሪዎ ዓይዚ ናንጋ ኩቦ ከኤፃ ከሰከኔ፤ ዓይዚ ናንጋ ኩቦ ከኤፃ ዩራሳላሚ ካታዎኮ ሆታ ከኤፃኮ ፑልቶ ካራ ቡሎዘ ጴጴዳያታንቲ ዓይዚ ቤርታኣፓ ማዳ ጎይዎ ጉኡዦና ሳዓ ጉሞዓቲ ፔኤኮ ያኣዘህ ጋላቲ ጋላቲ ፔቲ ከሊዳ ሃይህ ማይንቲ ሺኢቃ ሺኢዲያ ሺኢቁኔ።

11 ዩያታ ጌሮ ማሊዮ ጌሰቲ ዓሳ ዎሊ ዑፃ ሃሃ ዳንዲ ዳኣኔኤሌ ፔኤኮ ፔና ማገፔ ያኣዘህ ሺኢቃንቲ ዴንቁኔ።

12 ዩካፓ ዔያታ ፔቲይዳ ካኣቲ ኮይላ ዴንዲ ዓይህያ ከኢቶ ከሶናህ ዳኣኔኤሌ ካፒባኣያ ማዓያ ሂዚ ጌይ ከኤሴኔ፡- «ካኣቲዮ፤ ዴንዲ ሃይህታሚ ከሊ ሄላንዳኣና ኔናቱዎንቲ ማሌ ዓይጎ ያኣዘዎ ማፃዎ ዓሰ ሺኢቁ ካኣሽካ ዓሰ ዘሶ ዔታ ዓገንታንዳጉዲ ዓይህህ ከኢታ ኔ ጌዔያ ማዓያ ዔርዘ ማላቶና ዓይህ ኔ ከሰባኣዳ?»

ካኣቲ ዓማና፡- «ሂዮ፤ ማዳኔና ፓሪሴና ዎጎጉዲ ደዲ፤ ሃሃ ላኣሚንቱዎ ዓይህህ ከኢታ ታ ከሴኔ» ጌዔኔ።

13 ዩያር ዔያታ፡- «ሂዳዎ ሃህ ካኣቲዮ! ዲዒ ዔኪ ሙኮና ዩሁዳ ዓሶ ባኣካፓ ፔቲህ ማዓ፣ ዳኣኔኤሌ ኔና ቦንቹዎሴ፤ ኔኤኒ ማላቶ ገዳ ዓይህ ከሴ ዓይህያ ከኢቶ ካፖ ዓይ፣ ፔቲ ከሊዳ ሃይህማይንቲ ፔ ያኣዘህ ሃይሾ ዓይ ሺኢቃንቲ» ጌዔኔ።

14 ካኣቲ ዩና ዎይዘዎ ማርጌና ያዩኔ፤ ዩካፓ ዳኣኔኤሌ ዓውሳኒ ማሌኔ፤ ዴንዲ ዓሳ ጌላንዳያ ሄላንዳኣና ዓይ ዓውሶንደ ካራ ማርጌ ኮዔኔ።

15 ሃሃ ዩና ዓሳ ካኣቲ ኮይላ ፔቲሞና ሙከ፡- «ካኣቲዮ! ማዳኔና ፓሪሴ ዎጎ ጎይዮና ፔቲ ካኣቲ ከሴ ዓይህህ ከኢታኣ ማፃዎ ማሌ ከኢታ ላኣሚንታኒ ዳንዳዑዎኣህ ዔሪ!» ጌዔኔ።

16 ዩያር ዳኣኔኤሌ ዓርቁንቲ ዘሶ ዔታ ዓገንታንዳጉዲ ካኣቲ ዓይህኔ፤ ዓማና ዓይዚ ዳኣኔኤሌ ኮይላ፡- «ቢያ ዎይ ኔ ጉሙርቁንቲ ዓይዘም ማዳ ያኣዘህ፤ ዓይ ኔና ዓውሶንጎ» ጌዔኔ። 17 ዩካፓ ዩይ ዔቶ ካራ ዴኤፕ ሱቲና ዎዲንቲ፤ ዓይጎ ዓሰያኣ ማፃዎ ዳኣኔኤሌ ዩይፓ ከሴ ዓውሳኒ ዳንዳዑዎጉዲ ካኣቲ ዓይዚ ዎይህ ዓጮይዳ ዓይ ጌዔያ ማዓያ ዔርዘ ማላቶና፤ ሃሃ ዓይዘኮ ደንዘ ጌዔያ ማዓያ ዔርዘ ማላቶ ገዳ ዓይህኔ። 18 ዩያይዳዮ ካኣቲ ፔኤኮ ካኣቲዎ ማኣሪ ማዓ ዴንዴኔ፤ ዓማና ዓይ ሙኡዚያ ሙይባኣሴ፤ ዓይዘ ዎዘሳንዳ ባኣዚ ዓሳ ዓይዘም ሺኢሹዎጉዲ ላኣገ ገንዎ ዓቲ ዩሮ ዎንቶ ዎርቁኔ።

19 ዩካፓ ሃገ ሳዓኮ ዲገቺ ዘዘቃኣና ካኣቲ ገንዓሰካፓ ዔቁ ኔጉዎ ዘሶ ዔቶ ካር ዓኣዴኔ። 20 ዓይዚ ዓይኣካ ሄላዎ ያዩ ዑኡሲና፡- «ናንገና ናንጋ ያኣዘህም ማዳሃ።

ዳኣኔኤሌ! ቢያ ዎይ ጉሙርቁንቲ ኔኤኒ ማዳ ያኣዘህ ዘሶይዳፓ ኔና ዓውሳኒ ዳንዳዒያ?» ጌይ ዔኤሊንቲ።

21 ዳኣኔኤሌ ማሃ፡- «ካኣቲዮ! ናንገና ካኣታዲ ናንጌ! 22 ዘባታና ዔኤቢ ዎኦቱዎጉዲ ያኣሰ ፔኤኮ ከኢታንቻህ ዳኪ ዳንጎ ዘሶኮ ዓርቁኔ፤ ዩና ዓይ ማዳህ ታኣኒ ዓይዘ ቤርታ ጌኤሺ ማዓህሮና ኔኤማኣ ታኣኒ ፑርታ ባኣዚ ማዳባኣህ ዔሪህሮኔ» ጌዔኔ።

23 ዩያር ካኣቲ ኮሺ ዎዘዴኔ፤ ዳኣኔኤሌያ ዓሳ ዘሶ ዔታፓ ከሳንዳጉዲ ዓይህኔ፤ ዓይዚ ያኣሰ ጉሙርቁያህሮ ዓሳ ዓይዘ ዘሶ ዔታፓ ከሳኣና ዑይይዳ ዓይዘኮ ዘባ ፔቲታዎ ዔኤቢ ዎኦቲባኣህ ዓሳ ዘገ ዔሪኔ።

24 ካኣቲ ዓማና ገንህ ዳኣኔኤሌ ዎጎና ዓይህሴ ዓሳ ዓርቁንቲ ዩናንዳጉዲ ዓሰ ዳከኔ፤ ዩያር ዔያታ ዓርቁንቲ ዔያቶኮ ላኣሎንታ ናኣቶንታ ዎላ ዘሶ ዔታ ዓገንቲ፤ ዔያታ ሃገ ዘሶ ዔቶኮ ካር ሞሞኣኣኣና ዘባ ዔያቶ ሾኣሊ ላኣሊ ማገያዎ ቢያ ማንህኔ።

25 ዩካፓ ካኣቲ ዳኣሪዮሴ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ናንጋ ዴርና ዴማ ዴማ ሙኡጮ ጌሰታ ፃጶና ሂዚ ጋዓያ ፃኣፕ ከኢታ ዳከኔ፡-

«ዓንህ ቢያህ ዎዚ ኮሺዳ?» 26 ታ ዓጮይዳ ናንጋ ዴራ ቢያ ዳኣኔኤሌ ያኣዘህ ዓገጫንዳጉዲና ቦንቹ ካኣሽካንዳጉዲ ታ ዓይህኔ፤

«ዩይ ያኣዘህ ሹምፔና ማዓ ናንገና ናንጋ ያኣሰከ፤ ዓይዘኮ ካኣቲማኣ ባይቁዎኣያከ፤ ዓይዘ ካኣቲሞኮ ጋፒንህ ባኣያከ፤

27 ዓይዚ ዓውሳኔ፣ ፑርታ ባኣዚፓኣ ካፓኔ፤ ዓይዚ ጫሪንጮና ሳዎናይዳ ፔ ዎልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ማዳያከ፤ ዓይዚ፣ ዩይ ያኣዘህ ዳኣኔኤሌ ዘሶ ዳንጋፓ ዓውሴኔ።»

28 ዩያር ዳኣኔኤሌ ካኣቲ ዳኣሪዮሴ ዎደና፤ ሃሃ ገንህ ፓሪሴ ካኣቲ ቁኢርሴ ዎደናኣ ቢያ ቦንቹንቲ ጎይህ ናንጌኔ።

7

ዳኣኔኤሌም ያኣሰ ፔጋሲ ዳዌ ያይዶ ቦዮና ዩያኮዎ ቡሊዮ (7:1—12:3)

1 ባብሎኔ ካኣቲ ቢልፃሶኔ ካኣታዳ ቤርታሳ ሌዮና ዳኣኔኤሌ ፔኤኮ ሻኣሎይዳ ላሂ ዓኣዮ ያኣሰ ፔጋሲ ዳዌ ባኣዚ፣ ሃሃ ዓውቲያ ዘገኔ፤ ዩካፓ ዓይ ዩያ ዘገ ባኮ ያኣፔኔ።

2 ዓይዚ ሃዚ ጌዔኔ፡- «ታኣኒ ዳኣኔኤሌ ያይዶ ዘላፓ ዔቁ ዴኤፕ ጉዳ ባዘ ዎኣያ ዓገሃንቲ ያኣሰ ዳዌም ፔቲ ዎንቲና ዘገኔ። 3 ዓማና ያይዶ ዴማ ዴማ ዴኤፕ ቦዮ ባዘፓ ከሰከኔ። 4 ቤርታሳ ቦላህ ዘቢ ማላያከ፤ ዓይዘኮ ኮኣከ ጋኣሲ ማላ ጋኣሲ ዓኣኔ፤ ዓማና ታ ዘጋ ጎይህ ዓኣንቲ ዩይ ጋኣዘ ዓይዘኮ ቱገንቲ፤ ዩይ ቦላህ ገንህ ዴግ ጌይ ዓሰጉዲ ላምዎ ቶኪና ዔቁኔ፤ ዓሰ ዓይዘ ዓይዘም ዓንገንቲ።

5 «ላምዓሳ ቦላህ ገንዎ ቶኮ ሉኡቢ ዔቁ፣ ዲቤ ጌይንታ ቦላህ ማላያከ፤ ዩይ ፔኤኮ ዓጮና ሃይህ ባራንህ ማንህ ዳይ ዓርቁ ዓኣኔ፤ ዓይዘም፡- ኔ ኮዔ ዓሽኪ ዘቲ ጋዓዎ ሙዔ!» ጋዓ ዑኡሲና ከኤዚንቲ።

6 «ዩያ ታ ዘጋ ጎይህ ዓኣንቲ ማሌ ማኣኪ ማላ ቦዮ ከሰከኔ፤ ዓይዘኮ ካፒ ጋኣሲ ማላ ያይዶ ጋኣሲ ዙሎይዳ

ዓኣኔ፤ ሃሣ ያይዶ ቶኦኪያ ዓኣኔ፤ ዒዛም ወይሥሣ ቢታንቶቀ ዒንገንገጥ።

7 «ዩካፓ ሃሣ ያይዳሳ ሰዎ ታ ደንቁኔ፤ ዩይ ቦዓሢ ዒንገቻያ፣ ዲቃሣያ፤ ሃሣ ፑኡፒ ደዲ ሰዎኬ፤ ዩያ ቦዓሢኮ ጫሃያና ዳይ ሜንሣ ዴኤፒ ዴኤፒ ዓንገረ ዓቸ ዓኣኔ። ዓቲ ባኮ ዒ ፔኤኮ ቶኮና ሄርቃኔ፤ ሃንጎ ሰዎይዳፓ ቢያ ደማ ታጾ ካኣሪ ዒዛኮ ዓኣኔ። 8 ታኣኒ ዩያ ካኣር ዛሎ ማላ ጎይሣ ዓኣንገቴ ዩያ ካኣር ባኣካ ሜሌ ዳካ ካኣሪ ኬሰኬኔ፤ ዩማ ካኣርማም ቤዘ ሃሻኒ ዎንዴ ዓኣ ካኣሪፓ ሃይሃ ካኣሪ ቱገንገጥ፤ ዩማ ዳኮ ካኣርማኮ ዓሲ ዓኣፒ ዓኣያ፣ ሃሣ ዎቶርቁ ጌሰታ ዒንገዲርሲያኣ ዓኣያኮ።

ናንገና ሸምፔና ዓኣ ማዒ ናንገሣ ዛሎ ፔጋሲ ዳዎና ባኣዚ

9 «ታኣኒ ዩያ ዛጋ ጎይሣ ዓኣንገቴ ካኣታ ዴዓ ያይታ ገሣንገጥ፤ ዩይ ሚናንካፓ ዓኣሣ ዩያ ያይቶይዳ ዴዔኔ፤ ማኣዓሣ ዒዛኮ ሻቸጉዲ፣ ቶኦኮ ጋማኣ ፑኡታጉዲ ቦኦሪያኬ፤ ዒዚ ዴዔ ካኣቶ ያይቶኮ ሸራ ቶካ ዓዔኤታ ታሚጉዲ ዜኤሊንሣያኮ። 10 ዒዚ ዴዔ ካኣቶ ያይቶኮ ቤርታፓ ታሚ ዓልቃኔ፤ ዒዛም ማዳ ሚርጌ ሸያና ፓይዲንታ ዓሲ ዓኣኔ፤ ገንሣ ሃሣ ፓይዲፓ ዑሣ ዓኣዳ ዓሲያኣ ቤርታ ዒዛኮ ዔቁ ዓኣኔ፤ ዒማና ጌኤሲ ጌሰቲ ቲቃኒ ሃይሴ ዓርቁንገጥ፤ ማጻኣፔያ ቡሊንገጥ።

11 «ዩማ ዎቶርሙሞና ጌሰታ ካኣርማ ፖኦሊንገጥ ጌሰታ ዑኡዘ ታ ወይዘዎ ዒማ ዛጌኔ፤ ዒማና ታ ዛጋ ጎይሣ ዓኣንገቴ ዩይ ቦዓሢ ዎዲንገጥ ታሚዳ ዓንገንታዛ ታማ ዒዛ ሙይ ባይዜኔ። 12 ሜሌ ሰዎኮ ቢታንቶም ዎልቃ ዔውቴኔ፤ ጋዓንገጥ ዳካር ሸምፔና ዔያታ ናንገንዳጉዲ ዔያቶ ሃሸና።

13 «ዩና ታና ያኦሲ ፔጋሲ ዳዎም ታ ዛጌ ዎንጥሎና ዓሲ ናዓሣ ማላ ዓሲ ሻኣሪ ዓጮ ማንገም ሙካያ ታ ዛጌኔ፤ ዩያ ዔኪ ናንገና ናንገሣ ቤርቶ ሸኢሸና።

14 ደማ ደማ ዓጮይዳ ናንገ ዴርንታ ደማ ደማ ሙኡጮ ጌሰታ ፃጾንታ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ፣ ቦንቸንታ ካኣቶምንታ ዒዛም ዒንገንገጥ፤ ዒ ካኣታዲ ዎይሣ ዓጮ ባይቁዎና ናንገና ናንገያኮ፤ ዒዛ ካኣቶምኮ ጋፒንሣ ባኣያኮ።

ያኦሲ ፔጋሲ ዳዎ ባኮኮ ቡሊያ

15 «ታኣኒ ዳኣኤሌ ዩና ዛጌ ባኮኮ ዛሎ ማላ ኮሺ ሚታዳኔ። 16 ዩያር ዒኣካ ዔቁ ዓኣዘንሣፓ ፔቲሣ ባንሣ ታኣኒ ደጪ ዩያ ቢያ ባኮኮ ጎኔ ቡሊያ ያኦጮኔ፤ ዒዚያ ታኣም ዩያ ቢያኮ ቡሊያ ኬኤዜኔ። 17 ዒ ታኣም ኬኤዛዎ፡- ሃንሣ ያይዶ ዴኤፓ ዴኤፓ ሰዎንሣ ሳይይዳ ካኣታዳንዳ ያይዶ ካኣቶኬ። 18 ጋዓንገጥ ዴኤፓ ያኦዛሣም ደማዳዘንሣ ዩያ ካኣቶም ዔኪ ናንገና ዔያቶር ማሃ ዓይሳንዳኔ፤ ጌዔኔ።

19 «ዩካፓ ሃሣ ታኣኒ ሜሌ ሰዎይዳፓ ቢያ ደማ ማዔ፣ ያይዳሳ ቦዓሢ ዛሎ ባሸና ዔራኒ ኮዔኔ፤ ዩይ ቦዓሢ ሚርጌና ዒንገቻያ፣ ኬሚ ዴንቁ ባኮኮ ቢያ ዓንጎ ዓጮና ዳይ ሚንሣ ሚንሣ ሞኣና ዓንጎ ፀንጎናኣ ሸኦሊ ሸኦሊ ሙዓያ፤ ዓቲሣ ቶኪና ሄሄርቃያኮ። 20 ገንሣ ታኣኒ ዩያ ቦዓሢኮ ቶኦካ ዓኣ ታጾ ካኣር ዛሎና ገንፃፓ ኬሰኬ ዳኮ

ካኣርማ ዛሎ፤ ሃሣ ዩማ ዳኮ ካኣርማም ቤዘ ሃሻኒ ቱገንገጥ ሃይሃ ካኣር ዛሎም ዔራኒ ታ ኮዔኔ። ዩማ ዳኮ ማኣርማኮ ዓኣፒና ዳንጋና ዓኣያኬ፤ ዒማ ሃንጎዎቶይዳፓ ቢያ ባሸ ዒንገቻያ፣ ዎቶርቁ ጌሰታያኮ።

21 «ታኣኒ ዩያ ዛጋ ጎይሣ ዓኣንገቴ ዩማ ዳኮ ካኣርማ ያኦሲም ደማዳዘንሣ ያልዚ ቡሊ ዩያቶ ባሸኔ። 22 ዩይ ያዲ ማዔሣ ናንገና ናንገሣ ሙኪ ዴኤፓ ያኦዛሣም ደማዳዘንሣም ፒዜ ዎጌ ዎጌ ያዳማ ሄላንዳኣኮ፤ ዩያታ ያኦሲም ደማዳዘንሣ ዩያ ካኣቶም ዔካ ዎዳ ሄሌኔ።

23 «ዒዚ ታኣም ዩያኮ ቡሊያ ኬኤዛዎ፡- «ያይዳሳ ቦዓሢ ሳይይዳ ካኣታዳንዳ ያይዳሳ ካኣቶኬ፤ ዩይ ካኣታሣ ካኣቶ ቢያፓ ባሸ ማዔሣር ዓጮ ቢያ ፔ ዴማ ማሃ ዓርቁ ሄርቁ ዎይሣንዳኔ። 24 ታጾ ካኣርንሣ ዩያ ካኣታሣ ጋራፓ ኬሰካንዳ ታጾ ካኣቶኬ፤ ዩካፓ ቤርታኣርንሣፓ ደማዳያ፣ ሜሌ ካኣቲ ኬሰኪ ዩንሣ ታጾ ካኣቶንሣፓ ሃይሃንሣ ሎንሣንዳኔ፤ 25 ዩይ ካኣታሣ ዴኤፓ ያኦዛሣም ዎይዘ ዒዳ ዎቶርቁ ጌሰታንዳኔ፤ ዴኤፓ ያኦዛሣም ደማዳዘንሣ ዒ ሜታሳንዳኔ፤ ያኦሲም ደማዳያ ማዔ ቦንቸ ኬሎንታ ዎጎንታ ላኣማኒ ዒ ገኢገንታንዳኔ፤ ያኦሲም ደማዳዘንሣ ሃይሃ ለዔና ዛላና ዒዛ ቢታንቶ ዴማ ዎርቃንዳኔ። 26 ዩካፓ ዴዒ ዎጌ ዎጎንዳ ካኣቶ ያይታ ገሣንገጥ፤ ዩያር ዩያ ዎቶር ካኣታሣኮ ቢታንቶ ዎልቃ ዔውቴም ናንገና ዒ ጋፒ ባይቃንዳኔ፤ 27 ጫሪንጮ ቢያኮ ዴማ ሳይይዳ ዓኣ ካኣቶኮ ቢታንታ፣ ዎልቆንታ ዴኤፑሞንታ ቢያ ዔውቴ ዴኤፓ ያኦዛሣም ደማዳዘንሣም ዒንገንገጥ፤ ዩያታ ካኣታዲ ዎይሣንዳ ቢታንታ ዔያቶኮ ናንገና ደዲ ናንገንዳኔ፤ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ዎይሣ ዓሳ ቢያ ዒዛም ዓይሣንገጥ ማዳ ናንገንዳኔ፤ ጌዔኔ።»

28 ዩያ ታኣኒ ዛጌ ባኮኮ ቡሊያ ያዲና ጋፔኔ፤ ታኣኒ ዳኣኤሌ ዩያ ባኮ ኮሺ ዒንገጮኔ፤ ዲቃቲፃፓ ዔቁያና ዓኣፓ ካራ ታኣኮ ቦኦሬኔ፤ ያዲ ማዔቴያ ቢያ ባኮ ታኣኒ ታ ዒና ዓርቁኔ።

8

ዳኣኤሌም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዎ ዓዴ ማራይና ኮላይና

1 ቢልፃሶኦሪ ካኣታዳንገጥ ሃይሣሳ ሌዎና ታኣኒ፣ ዳኣኤሌ ሃያኮ ቤርታ ዛጌሰካፓ ደማ ሜሌ ባኣዚ ዛጌኔ፤ 2 ታኣኒ ዔላኣሚ ዓጮይዳ ኮይሎ ኬኤሎ ዲያና ዲርቆና፣ ሱሳ ካታሞይዳ ዓኣያ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዎም ታ ዛጌኔ፤ ዒማና ታኣኒ ዑላዬ ዎር ዓጮ ዔቁ ዓኣኔ። 3 ዩና ዎር ዓጮ ላምዎ ያደሲ ካኣሪ ዓኣ ፔቲ ዓዴ ማራይ ዔቁ ዓኣኔ፤ ዩንሣ ላምዎ ካኣርንሣፓ ፔቲ ካኣራ ገንፃዲ ኬሰኬያ ማዔቴያ ባጎ ካኣርፓ ባሸ ያደቃያ ማዔኔ። 4 ዩይ ማራዓሣ ዩያ ካኣርና ዲዒ ገኢገ ላጮኮ ዓባ ጌላ ባንሣ፣ ኬዶ ዛሎ ባንሣ፣ ደኦሎ ዛሎ ባንሣ፤ ገንሣ ሃሣ ሊኮ ዛሎ ባንሣ ዴንዳኒ ጋዓያ ታ ዛጌኔ፤ ዩያ ማራዓሣኮ ቤርታ ዔቃኒና ዩያኮ ዎልቃፓ ቶሊ ዓታኒ ዳንዳዔ ሰዎ ፔቲታዎ ጴዲ ባኣሴ፤ ዩይ ማራዓሣ ኮዒ ባኣዚ ማዲ ማዲ ሃቸም ደዴ።

5 ዩያ ታ ዛጌ ባኮ ማላ ጎይሣ ዓኣንገቴ ላምዎ ዓኣፖኮ ባኣካ ዴኤፒ ካኣሪ ኬሴ ፔቲ ኮላይ ዓጮ ቲቁ ቶኪና ሳዓ ሄርቁዎ ዓባ ጌላ ባንፃፓ ባራኒ ሙኬኔ። 6 ዩይ ዎኣራሣ

7:7 7:7 ዮሃ. ያፔ. 12:3፤ 13:1። 7:8 7:8 ዮሃ. ያፔ. 13:5-6። 7:9 7:9 ዮሃ. ያፔ. 20:4፤ 1:14። 7:10 7:10 ዮሃ. ያፔ. 5:11፤ 20:12። 7:13 7:13 ማቴ. 24:30፤ 26:64፤ ማር. 13:26፤ 14:62፤ ሉቃ. 21:27፤ ዮሃ. ያፔ. 1:7፤ 13፤ 14:14። 7:14 7:14 ዮሃ. ያፔ. 11:15። 7:18 7:18 ዮሃ. ያፔ. 22:5። 7:21 7:21 ዮሃ. ያፔ. 13:7። 7:22 7:22 ዮሃ. ያፔ. 20:4። 7:24 7:24 ዮሃ. ያፔ. 17:12። 7:25 7:25 ዮሃ. ያፔ. 12:14፤ 13:5-6። 7:27 7:27 ዮሃ. ያፔ. 20:4፤ 22:5።

ዎሮ ዓጮይዳ ዔቁ ዓኣንቴ ታ ዛጌ፣ ላምዎ ጉራና ዓኣ ማራዓሢ ሰንሢ ደጋና ጉንጊ ሙከኔ። 7 ዒዚ ማራዓሢ ሰንሢ ደጋና ታ ዛጌ፤ ዩካፓ ዒ ማራዓሢዳ ደጋና ዔቁ ደቀዎ ላምዎ ካኣሮ ማራዓሢኮ ማንሣኔ፤ ማራዓሢኮ ዒ ማና ዒዛ ቃዛንዳ ዎልቁ ባይቄኔ፤ ዩያሮ ዋኣራሢ ዒዛ ሰዓ ዓጊ ቶኪና ሄርቄኔ፤ ዩያ ዋኣራሢፓ ዒዛ ዓውሳሲ ዳንዳዔ ባኣዚ ባኣሱ።

8 ዩይ ዋኣራሢ ዑሣ ዓኣዳ ደዳያ ማዔኔ፤ ዩይ ዋኣራሢ ፔቶ ዎልቃዲፓ ዔቁያና ዒዛኮ ደደ ጉራና ማቄኔ፤ ዩካፓ ቤዛይዳ ዎይደ ዴኤፕ ዴኤፕ ካኣሪ ከሰከኔ፤ ዩይ ፔቶ ፔቶ ካኣራ ዎይደ ዛሎ ባንሢ ቢያ ሺሬያከ፤ 9 ዩንሢ ዎይደ ካኣሮሢፓፓ ፔቶማይዳ ሜሌ ዳካ ካኣሪ ከሰከኔ፤ ዩማ ዳኮ ካኣሮማኮ ዎልቃ ዓጮኮ ደኣሎ ዛሎ ባንሢ፣ ዓባ ከሰካ ዛሎ ባንያና ኮዡ ዓጮሎ ባንሢያ ዑጊ ዑጊ ዓኣዳ። 10 ሃሣ ጊንሣ ጫሪንጫ ዓኣ ዎልቆና ዓኣ ባኮ ሄላንዳኣና ዴግ ጌይ ዑጌኔ፤ ዑሣ ዓኣዳ ደዳያ ማዔኔ፤ ዩያ ጫሪንጫይዳ ዎልቆና ዓኣ ባኮይዳፓ ዛሎ ሰዓ ከይሲ ዒ ቶኪና ሄርቄኔ። 11 ዩማ ካኣሮማ ጫሪንጫይዳ ዎልቆና ዓኣ ባኮኮ ሱኡጋሢፓፓ ሜታሴኔ፤ ቢያ ከላ ከላ ዒዛም ዒንጎ ባኮ ዋላኣጌ፣ ጌኤዡ ማኣሮ ዒኣሴ። 12 ፑርቱምፓ ዔቁያና ዩያኮ ዎሎ ዓሶንታ ቢያ ከሊ ዒንጎ ባካኣ ዔውፕ ዩማ ካኣሮማም ዒንጊንቴ፤ ዒማ ጎኩም ዓኪ ሰይደዳ ከኤሬኔ፤ ዒማ ማዳ ባካ ቢያ ዒማም ጊኢጋያ ማዔኔ።

13 ዩካፓ ፔቶ ጌኤሺ ማዔ ያኣሲ ከኢታንቸ ጌሰታንቴ ታ ዎይዘኔ፤ ዒማና ፔቶ ሃሣ ጌኤሺ ከኢታንቸሰከይ ዩያ ጌሰቴሢ ኮይላ፡- «ዩንሢ ያኣሲ ፔጋሲ ዳቄ ባኮንሢ ማዳንቴ ኩማንዳ ዎዳ ዓይዳዳይ? ባይሰንቶ ዔከ ሙካ ፑርቶ ባኮንታ ቢያ ዎዳ ዒንጊንታ ዒንጊያ ላኣጊ ፔኤም ማሃ ዒ ዴዓሢ ዎማ ሄላንዳኣናዳይ? ሃሣ ጌኤዡ ማኣሮንታ ጫሪንጫ ዎልቆና ዓኣ ባኮንታ ዒዛም ዒንጊንቴም ሄርቄንቴናንጋንዳሢ ዓይዳ ሄላንዳኣናዳይ?» ጌይ ያኣጮኔ።

14 ዩይ ያኣጮንቴ ከኢታንቸሢ ማሃ፡- «ጉቶና ዒባሮና ዒንጎ ዒንጊያ ዒንጊንቱም ዴዓንዳሢ ላምዎ ሺያና ሃይሃ ያኤታና ከሊከ፤ ዩካፓ ዒኣቱ ጌኤዡ ማኣራ ጌኤሸካንዳይ» ጋዓንቴ ታ ዎይዘኔ።

ያኣሲ ፔጋሲ ዳቄ ባኮ ከኢታንቸሢ ጌብሬኤሌ ቡሊ ከኤዘሢ

15 ታኣጌ፣ ዳኣኤሌ ዩያ ዛጌ ባኮ ዛሎ ማላ ጎይሣ ዓኣንቴ ታ ዔሪባኣያ ፔቶ ዓሲ ማላ ባኣዚ ሙከኮ ታ ቤርታ ዔቄኔ። 16 ዒማና ዑላይ ዎሮኮ ሱካፓ፡- «ጌብሬኤሌ! ዩያ ዓሢም ያኣሲ ፔጋሲ ዳቄ ባኮ ዛሎ ቡሊ ከኤዘ!» ጋዓ ዑኡሲ ታ ዎይዘኔ። 17 ዩያሮ ጌብሬኤሌ ሙከኮ ታ ኮይላ ዔቃዛ ታኣጌ ዳቃቲ ሰዓ ሎኣሜኔ። ዩካፓ ዒዚ ታ ኮይላ፡- «ዓሲ ናይ ማዔሢዮ! ኔ ዛጌ ባካ ዓጮኮ ጋፒንሢ ዛላ ማዔሢ ኮሺ ዔሬ» ጌዔኔ። 18 ዩያ ዒ ከኤዘኣና ታኣኮ ዒና ዳጂ ባይቁም ባሊቶና ሰዓ ታ ሎኣሚናኣኮከ፤ ዒዚ ጋዓንቴ ታኣኮ ዑያ ፒዳ ሰዓፓ ታኣጌ ታ ቶኮና ዔቃንዳጉዲ ማኣዲ ዔቁሰዮ። 19 «ዩይ ኔ ዛጌ ባካ ዔርዛሢ ዓጮኮ ጋፒንዮ ዛሎ ማዔሢሮ ያኣሲኮ ጎሪንቶ ከሎና ዎይታንዳቴያ ታ ኔኤም ፒዚሲ ከኤዘንዳይ።

20 «ላምዎ ካኣሮና ዓኣ ዓደ ማራዓሢ ማደኔና ፓሪሴ ካኣቶና ማላታያከ፤ 21 ኮላዓሢ ጊንሣ ጊሪኬ ዓጮ ካኣቲ ማላታያከ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ላምዎ ዓኣፖኮ ባኣካ ዴኤፖ ጉራና ከሴ ኮላዓሢ ጊሪኬ ዓጮኮ ቤርታኣ ካኣታሢ

ማላታያከ። 22 ቤርታኣ ካኣራሢ ማቃዛ ቤዛ ከሰከኔ ዎይደ ካኣሮንሢ ዩይ ካኣታሢ ካኣታዲ ዎይሣ ዓጮ ዎይደ ካኣቶ ማዒ ፓቁንታንዳሢ ማላታያከ፤ ዩይ ፔቶ ፔቶ ካኣታ ቤርታኣ ካኣታሢጉዲ ደዲ ማዒንዳዋኣሢ ዔርዘያከ።

23 «ዩንሢ ካኣቶንሢኮ ካኣቱም ዎዳ ጋፓኣና ማሌ ፑርታ፤ ሃሣ ጌኔ ማዳ ካኣቲ ካኣታዳንዳይ። 24 ዩይ ካኣታሢ ማራጌና ዎልቃዳያ ማዓንዳይ፤ ዩያ ዒ ማዳንዳሢ ፔ ዎልቄናቴዎኣከ፤ ዒዚ ዛጊም ጊኢጉዎ ጎይሢ ዓሶ ባይዚ ኩርሳንዳይ፤ ዒ ማዳ ባካ ቢያ ዒዛም ጊኢጋንዳይ፤ ዒዚ ዴኤፖ ዴኤፖ ሱኡጎንታ ያኣሲም ዴማዴ ዴርዎ ባይዘንዳይ። 25 ዒዚ ዑሣ ዓኣዳ ፑርታ ካኣቲ ማዔሢሮ ጌሺሢና ያርጎጫንዳይ፤ ቢያፓ ዑሣ ዒ ፔና ዴግ ዴጊዳንዳይ፤ ዔራንዳጉዲ ቤርታዲ ከኤዘዎዮ ማራጌ ዓሲ ዒዚ ዎዲ ኩርሳንዳይ፤ ሃሣ ዒዚ ካኣቶ ቢያኮ ካኣታሢያ ያሊ ዛጋንዳይ፤ ጋዓንቴ ጋፒንዮ ዒ ባይቃንዳይ፤ ዒዛ ባይዘንዳሢ ዓሲቴዎሴ። 26 ጉቶና ዒባሮና ዒንጎ ባኮ ዛሎ ኔ ዛጌ ባካ ጎኔ ባኣዚከ፤ ጋዓንቴ ዩይ ኔ ዛጌ ባካ ኩማንዳሢ ዎይሲ ዎይይዳ ማዔሢሮ ዩያ ያኣማኣ ከኤዘዎዮ ኔ ዒና ዓርቄ» ጌዔኔ።

27 ታኣጌ፣ ዳኣኤሌ ዒማና ማራጌና ላቤሢሮ ዑፃ ታኣኮ ሃርጌም ማራጌ ከሊ ታ ላሄኔ፤ ዩካፓ ታኣጌ ዔቁ ካኣቲ ታና ማደም ዓይሢ ባኮ ማዳይ፤ ዩያ ታ ዛጌ ባኮ ዛሎ ኮሺ ታ ማሊ ሜታዳይ፤ ዩይ ዓይጎ ባኣዚታቴያ ዔራኒ ታ ዳንዳዒባኣሴ።

9

ዳኣኤሌ ፔ ዴር ዛሎ ሺኣቁ ሺኣጲያ

1 ማደኔ ዓጮ ሸይንቴ ዓርፃክሲሴ ጎዮሢኮ ናኣዚ ዳኣሪዮሴ ባብሎኔይዳ ካኣታዳይ። 2 ዒዚ ካኣታዳይንቴ ቤርታኣ ሎዮና ታኣጌ፣ ዳኣኤሌ ጌኤዡ ማፃኣፖ ዛጊ ዛጊ ጌይቤቃ ያኣሲ ፔ ማሊያ ከኤዘ ዔርሚያሴም ከኤዘ ጎይዮና ዩራሳላሜ ካታማ ደዒ ሻሂንቴያ ማዒ ዴዓንዳሢ ላንካይታሚ ለዔታሢ ታ ዔሬኔ። 3 ዩያሮ ታኣጌ ሲዩ ፓቲሌ ማይንቴ፣ ዲቢንሢዳ ዴይ፣ ሙኡዚ ሙውዎዮ ሺኣጲሢና ያኣሲ ባንሢ ታ ዛጌ። 4 ታኣጌ ያኣሲም ጎም ቡኡፂ ቡኡፂ ሂዚ ጌይ ሺኣቄኔ፡-

«ኔና ናሽካዘንሢና ዓይሢያ ኔኤኮ ካፓዘንሢናም ኔኤኒ ጫኣቃ ጫኣቁምና ናንጊና ናንጋ ናሹም ኔኤኮ ኔ ደዲሺ ካፓያ፣ ኔኤኒ ዴኤፕ፤ ሃሣ ዒጊጫሢና ኔና ኮይሳያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔያ ኔኤኒ ያኣሲከ።

5 «ኦኡኒ ጋዓንቴ ፑርታ፣ ዎይዚ ዒዳያ ማዒ ጎሜ ማዲ ኔኤም ዳቤኔ፤ ኔ ዎጎና ዓይሢያና ኩንሢያ ሰሂ ኦ ዒፃኔ። 6 ኦኡኮ ካኣቶም፣ ኦና ዎይሣ ዓሶም፣ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንሢንታ ኦ ዓጮይዳ ናንጋ ዴርም ቢያ ኔ ሱንያና ኔ ከኢቶ ከኤዘ፣ ኔ ዓይሎም ኦ ዎይዚባኣሴ። 7 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔ ጎኔ ባኣዚ ማዳያከ፤ ጋዓንቴ ኔኤም ኦኡኒ ጉሙርቁንታያ ማዒባኣሢሮ ኦና ዓጮ ቢያይዳ ኔ ዜርቁም ዑከ ሃሣ ሃከ ዓጮ ዴንዲ ዴንዲ ዓኣ ዓይሁደ ዴራ ዩራሳላሜይዳ ናንጋዘንሢንታ ጉቤ ዓሲራዔኤሌ ዴራ ሃሢ ኦ ዴኤፕ ዳውሲንቴ ዳውሲንቴ። 8 ኦ ጎዳሢዮ! ኦኡኒ ቢያሢ ኔ ቤርታ ዳቢንቴሢሮ ኦናንታ ኦ ካኣቶንታ ኦና ዎይሣ ዓሶንታ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንሢንታ ኦ ዳውሲንቴ። 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኣዘሢዮ! ኦኡኒ ዎዚ ኔኤም ዓይሢንቶ ዓፃቴያ ኔኤኒ ሚጫንታያና ዓቶም ጋዓ ያኣሲከ። 10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኣዘሢዮ! ኔኤኮ ዎጎ ካፒ ዓይሢንታያ ኦ ማዒባኣሴ፤ ኔኤኮ ዓይሎ፣ ኔ

ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎና ኔ ኑም ዒንጌ ዓይሢያ ኑ ካፒባኣሴ። 11 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉቤ ኔ ዋጎ ካፖ ዒዲ ሄርቄኔ፤ ኔ ጌዔ ባኮ ቢያ ዋይዛ ዒዳኔ፤ ኩኤኒ ኔኤም ዓይሢያንቶ ዒዲ ደቢንቴሢር ኔ ዓይላሢ ሙሴ ዛሎና ዒንጌንቴ ዋጎ ማግኣፖ ዓሳ ጉቤ ኔ ዋጎ ካፖ ዒዲ ኔ ዒከ ዩዔ። 12 ኩኤና ኩ ሱኡጎናይዳ ደኤፒ ሜቶ ኔ ዒከ ዩዔ፤ ከኤዛሢ ቢያ ኩ ጌዳ ኔ ማዲ ኩንሢ፤ ዩያር ዓጨዳ ቢያ ዓሳ ካታዋፓ ዩሩሳላሜጉዲ ሜታ ሄሌ ካታማ ፔቲታፖ ባኣሴ። 13 ሙሴ ዋጎይዳ ግኣፒንቴ ጎይያ ዩያ ቢያ ሜቶ ኩ ጌዳ ኔ ዒከ ዩዔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኩ ያኣዛሢያ! ዩይ ቢያ ማዔቲያ ኩኤኒ ጎሞ ቡኡዲ ማዔ፤ ጎኑም ዓይሢ ጎይያ ዓሳዲ ኔ ማኣሪያ ዳንቃኒ ኩ ሸኢቁባኣሴ። 14 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኩ ያኣዛሢያ! ኔኤኒ ማዲ ባኮና ቢያ ጎኔ ባኣዚ ማዲያኮ፤ ኩኤኒ ገዓንቴ ኔኤም ዓይሢንቴባኣሢር ሃያ ቢያ ሜቶ ኩ ጌዳ ኔ ዒከ ዩዔ።

15 «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ኩ ያኣዛሢያ! ኔኤኒ ሃያኮ ቤርታ ኔኤኮ ደኤፖ ዋልቆና ኔኤኮ ደር ገብፄ ዓጨፓ ከሴ ሱንፃ ኔኤኮ ሃሩ ሄላንዳኣና ዔርቲ ደዓንዳጉዲ ኔ ማሄኔ፤ ኩኤኒ ሃኣዛጌ ጎሜ ዓሴ፤ ሃሃዲ ቢንቴ ዓሴ ማዔ። 16 ናንገና ናንገ ጎዳሢያ! ኔኤኒ ማዲ ያሎ ማዲ ዛሎር ቢያ ጌይጋፓ ኔኤም ደማዴ ደኤሎ፤ ዩሩሳላሜፓ ኔኤኮ ደጎንታ ኔኤኒ ዳኮ ፑርቶ ባኮንታ ሸኢቁንዳጉዲ ኩ ኔና ሸኢቃኔ፤ ኩ ጎሞና ኩ ዓድንሢ ደቢንቶ ዛሎናር ዩሩሳላሜ ካታሞንታ ደርንታ ኩኤኮ ዓሸና ማዓ ዓጨ ባኣካ ኩ ደውሲንቴ። 17 ኩ ያኣዛሢያ! ታኣኮ ሸኢቁንዳጉታ ታ ኔ ቤርቶ ዔከ ሸኢቁ ባኮዋ ዋይዜ፤ ኔ ሱንፃር ጌይባካ ኔኤኮ ሻሂንቴ ጌኤኩ ማኣርም ሚጨንቴ ማሊ። 18 ያኣሲያ! ሃዳራ ታኣም ዋይዜ፤ ኩኤኮ ሜቶንታ ኩ ሱንፃር ዔኤሊንታ ካታሜሎኮዋ ባይሲንቶ ሃንዳ ዛጌ፤ ኩ ኔና ሸኢቃሢ ኔኤኮ ማኣሪያ ጉሙርቁኬ፤ ኩኤኒ ማዲ ኮሺ ማዲ ዓኣኔ ጌይ ዩያ ጉሙርቁቱዋሴ። 19 ናንገና ናንገ ጎዳሢያ! ኩም ዋይዜ፤ ያኣሲያ! ኩም ዓቶንጎ ጌዔ፤ ሃዳራ ኩም ዋይዜ፤ ኩ ማዲ ፔጋሲ ደቁ፤ ያኣሲያ! ኔገፖ፤ ሃሩ ካታሜሎንታ ኔኤኮ ደርንታ ኩ ሱንፃር ዔኤሊንታያኮ።»

ከኤዚንቴ ያኣሲ ማሊያ ፔጋሲ ጌብሪኤሌ ቡሊ ከኤዚሢሢ

20 ታናንታ ታ ዒጊና ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታኮ ጎሞ ታኣኒ ቡኡዲ ቡኡዲ ያኣሲም ደማዴ ደኤኮ ዛሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሢም ከኤዚ ከኤዚ ሸኢቁሢ ታ ዓርቁ። 21 ዩያ ታ ሸኢቃ ጎይሢ ዓኣንቴ ቤርታ ታኣም ፔጋዲ ጴዳ፤ ከኤታንታሢ ጌብሪኤሌ ታ ባንሢ ዑኩና ባራኒ ሙኩኔ፤ ዩና ዋዳ ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዋዳ ሄሌያ፤ ሳዓ ዒባኔያኮ። 22 ዒዚ ታ ኮይላ፡- «ዳኣኔኤሌ! ታኣኒ ሃይካ ሙኩሢ ዩያ ያኣሲ ከኤዜ ያኣሲ ማሊያኮ ዓኣሸንቴ ባኮ ኔ ዔራንዳ ዔራቶና ጳቂሥሢ ኔኤም ዒንጋኒኮ፤ 23 ኔ ሃጊ ሸኢቁ ያዓርቃኣና ያኣሲ ኔኤኮ ሸኢቁ ዋይዜ፤ ኩና ዒ ናሽካያ ማዔሢር ኔ ሸኢቁ ባኮ ታ ኔኤም ማሂ ከኤዛኒ ሙኩኔ፤ ዩያር ዓካሪ ታ ኔኤም ከኤዛ ባኮ ኮሺ ዋይዜ ያኣሲ ከኤዜ ባኮኮ ቡሊያ ዔሪ።

24 «ላንካይ ማይንቴ ላንካይ ቃልሾ ከሊ ጌይንቴሢ፡- ያኣሲ ኔ ደርንታ ያኣሲም ደማዴ ካታሜሎንታ ጎሜና ፑርታ ባኣዚናፓ ጌኤቫኒ ማሊ ቱኮ ዋይዜ፤ ዩንሢ ዋይዜ ደቢንቴ ዓቶም ጌይንታንዳኔ፤ ናንገና ፒዜ ባኣዚ ጌሰቴንቴ ዋጊንታ ዋጊሢ ሙካንዳኔ፤ ያኣሲ ፔጋሲ

ደቁ ባኣዚንታ ያኣሲ ማሊሢንታ ኩማንዳኔ፤ ዒኣቴ ጌኤኩ ማኣራኣ ጊንሢ ሻቴንቴ ዓካዲንዳኔ። 25 ዩያ ዒና ዔከ ማሊ ጳቂሢ፤ ዩሩሳላሜ ጊንሢ ዓካዲንዳጉዲ ዓይሢንቴማፓ ዓርቃያ ያኣሲ ደኣሜ ካኣታሢ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ላንካይ ቃልሾ ከሊ ዓኣዲንዳኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ላሂታሚ ላምፖ ቃልሾ ከሊ ሜቶ ዋይ ማዔ ዓኣንቴ ዩያይዳ ደዲ ዩሩሳላሜ ካታሞኮ ሳዞ ጎይያንታ ዙሎይዳ ዋርዲያኣ ቦኣከንቴ ኮሺንታንዳኔ፤ ዩይ ዋዳ ቢያ ሜቶ ዋይ ማዓንዳኔ። 26 ላሂታሚ ላምፖ ቃልሾ ከሊኮ ጊንፃፓ ያኣሲ ደኣሜ ካኣታሢ ፒዜ ጌኤሲ ጌሰቴ ዋጊንቴዋንቴ ዋዲንቴ ባይቃንዳኔ፤ ቤርታ ዓርና ማዔ ሙካ ያሎ ዓሶ ሱኡጋሢና ዒዛ ዓሶና ጌኤኩ ማኣርንታ ካታሜሎንታ ሻሂ ቤሲ ባይዛንዳኔ፤ ጋፒንፃ ባይሲንታ ዲጲጉዲ ዒማና ሙካንዳኔ፤ ባይዛንዳጉዲ ዓይሥሢ ደከንቴሢር ጋፒንሢ ሄላንዳኣና ያልዚ ሌሊ ማዓንዳኔ። 27 ዩይ ሱኡጋሢ ቃልሾ ከሊ ጋርካ ሚርጌ ዳሬና ዋላ ደዲ ሳሌ ሳላዲንዳኔ፤ ዩና ቃልሾ ከሎኮ ሃካሢዳ ያኣሲም ሹኪ ዒንጌንታ ባኮንታ ሃኣኮ ዒንጌያንታ ዒንጌሱዋፖ ዒ ዓይሳንዳኔ፤ ዩያ ባኮ ቤዘይዳ ባይሲንታ ዔከ ሙካ ፑርታ ባኣዚ ማዲንታንዳጉዲ ዒ ማሃንዳኔ። ዩይ ያዲ ማዓንዳሢ ዩያ ባይዛያ ማዔ ሱኡጋሢ ዓገንቴ ፑርቶ ባካ ማዲንታንዳያ ሄላንዳኣናኮ» ጌዔ።

10

ዳኣኔኤሌ ፃግርሴ ዋር ዓጨ ያኣሲ ደቁም ዛጌ ባኮ

1 ፓሪሴ ካኣቴ ቁርሴ ካኣታዳንቴ ሃይሣሳ ሌያና ቢልፃሶኦሪ ጌይንታ ዳኣኔኤሌም ሜሌ ባኣዚ ፔጋዲ ጴዳ፤ ዩይ ከኤዚንቴ ባካ ጎኔ ባኣዚኮ፤ ዩይያ ደኤፒ ያልዚ ዛላኬ፤ ጋዓንቴ ዩይ ከኤዘና ባካ ሚርጌና ዳኤሢ ማዔሢር ቡሊፃ ጊንሢ ደማና ፔጋዲ ዒዛም ጴዳ።

2 ዒማና ታኣኒ፡ ዳኣኔኤሌ ሃይሃ ቃልሾ ከሊ ጉቤ ያዳ ደዔ። 3 ዓሽኪያ ማፖም ሜሌ ዓይጎዋ ኮሺ ሙኡዚ ታ ሙይባኣሴ፤ ዋይና ዑኩዋ ዑሽኪባኣሴ፤ ዩይ ሃይሃ ቃልሾ ከላ ዳንዲ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ቶኣኮ ታኣኮ ታ ቲሺና ቲሽኪባኣሴ።

4 ሌዖ ዓይይይዳ ቤርታሳ ዓገናኮ ላምታሚ ያይዳሳ ከሎና ታኣኒ ደኤፖ ዋራሢ ፃግርሴ ዓጨ ዔቁ። 5 ዩካፓ ታኣኒ ደግ ጌይ ዛጋንቴ ሻኣካ ቦኦሪ ማኣፖ ማይንቴያ፡ ከርናይዳ ዋርቁ ቃልሾ ቱኮ ፔቲ ዓሲ ታ ዳንቁ። 6 ዩያ ዓሢኮ ዑፃ ዒንቁ ጌይንታ ሚዛጶ ሹጮጉዲ ፖፖዓያኮ፤ ዓኣፖ ካራኣ ዒዛኮ ዜዜኤሊንሢ፤ ዓኣፓ ጊንሢ ታሚጉዲ ዔዔኤታያ ማላኔ፤ ዒዛኮ ቶኮና ኩጮና ዑጨ ጊኢጊሾና ሞኣና ዓንገጉዲኮ፤ ዑኡዛ ሃሃ ሚርጌ ዓሲ ዑኡሲጉዲ ያያኣካያኮ።

7 ዩያ ያኣሲ ፔጋሲ ደቁ ባኮ ዛጌሢ ታና፡ ዳኣኔኤሌ ሌሊኮ፤ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሳ ፔቲታፖ ዳንቁ ባኣዚ ባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሚርጌና ዲቃቲሢር ጳሽኪ ዳንዲ ፑኔ። 8 ታኣኒ ዒማና ዩያ ዲቃሢ ሄርሺሳያ ማዔ ታኣም ጴዳ ባኮ ዛጌ ታኣር ሌሊ ዒኢካ ዓቴ፤ ዋልቃ ታኣኮ ቢያ ጋፒም ታ ላቤ፤ ዓኣፖ ካራኣ ታኣኮ ቦኦሪ። 9 ዩያ ዓሢኮ ዑኡዛ ታ ዋይዛዛ ዒና ታኣኮ ዲቃቲያፓ ዔቁያና ዲጲ ባይቁም ሳዓ ታኣኒ ሎኦጜ፤ ዒኢካ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ላሂ ታ ዓቴ። 10 ዩካፓ ፔቲ ኩቲ ታኣኮ ዑያ ካኣሚ ፒዩ፤ ታኣኒ ዒማና

ጎጋይቁሣዳ ዓኣሣር ታና ዒዚ ከኤሊንቁም ኩጮና ሳፖ ዓርቁታ ቶኮና ታ ዔቁኔ።

11 ዬይ ያኦሲ ከኢታንቻሣ፡- «ዳኣኔኤሌ! ያኦሲ ኔና ዒናፓ ናሽካኔ፤ ሃኣዛጌ ታኣኒ ኔ ኮይላ ዳከንቲ ሙኩኔ፤ ኔ ዓኣ ቤዛ ፒዝ ጌይ ዔቁ፤ ታ ኔኤም ከኤዛ ባኮ ዒና ዔኪ ዋይዘ!» ታኣም ጌዔኔ። ዬያ ዒ ታኣም ከኤዛዛ ታኣኒ ጎጋይቁ ጎጋይቁ ሳፖ ዔቁኔ።

12 ዒዚ ዒማና፡- «ዳኣኔኤሌ! ዒጊጩፖ፤ ጸቂሥሣ ዔራቶ ዳንቃኒ ኔ ቶኦኮ ኔ ያኦሲ ቤርታ ሂርኪዲ ላኣፒሳኒ ማሌ፡ ቤርታሳ ኩላፓ ዓርቃፖ ሸኢጲፖ ኔኤኮ ዋይዘንቲኔ፤ ታኣኒ ዳከንቲ ኔ ኮይላ ሙኩሣ ኔኤኮ ሸኢጲፖኮ ያኦሲ ማሂ ማሂፖ ዔኪኩ። 13 ፓሪሴ ዓጮ ካኣቶ ሱኡጌ ማዔ ዓያናሣ ላማታሚ ፔቲ ከሌ ጉቤ ታና ማኪ ሜቶ ቤኤዘኔ፤ ታኣኒ ፓሪሴይዳ ታኣር ሌሊ ማዔሣ ዛጊ ያኦሲ ከኢታንቻ ሱኡጎፓ ፔቲሣ፡ ሚካዔኤሌ ታና ማኣዳኒ ሙኩኔ።

14 ታኣኒ ሃሣ ሙኩሣ ኔ ዒጊኖይዳ ጋፒንፖ ዋደና ሄላንዳ ባኮ ኔኤም ፒዚሲ ከኤዛኒኩ፤ ዬያር ሃያ ሌሊቱዋንቲ ሃጊ ማዓንዳ ባኮ ፔጋሲ ዳዋኒ ጴዳንዳ ባኣዚ ማሌ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

15 ዬያ ዒ ታኣም ከኤዛዛ ታ ጎፖንደ ጎይሣ ባይዚ ሳፖ ባንሣ ቁኡሉምቢ ዘቲ ጌዔኔ። 16 ዬካፓ ዓሲ ማላ ባካሣ ፔኤኮ ኩጮ ታ ባንሣ ሎይሲ ሙሱር ታኣኮ ካኣሜኔ፤ ታኣኒ ዒማና፡- «ጎዳሣየ! ሃይ ያኦሲ ታኣም ፔጋሲ ዳዋ ባካ ታና ኮሺ ሃርጌሣር ዑፃ ታኣኮ ደጪ ዓቲኔ። 17 ታኣኒ ኔኤም ማዳያ፡ ኔ ዓይሌ ማዓፖ ኔና ታ ጎዳሣና ዋላ ዋይቲ ጌሰታኒ ዳንዳዓይ? ዑኡዘታፖ ዔኪፖ ባሽም ሚርጌና ታ ላቤኔ» ጌዔኔ።

18 ዬይ ዓሲ ማላ ከኢታንቻሣ ላሚ ታኣኮ ዑፃ ካኣሚ ፒዋዛ ታኣኒ ደዳኔ። 19 ዒዚ ታኣም፡- «ዔኤዛይ! ያኦሲ ኔና ዒናፓ ናሽካኔ፤ ኔኤም ኮሺ ማዓንዳኔ፤ ዒጊጩፖ፤ ደዳ!» ጌዔኔ። ዒዚ ዬያ ጋዓዛ ታኣኒ ደዳ፡- «ጎዳሣየ! ኔ ታኣም ደዳም ዒንጌሣር ሂንዳ ዓካሪ ታኣም ከኤዘ» ጌዔኔ።

20-21 ዒዚ ሃሣ ጊንሣ፡- «ታ ኔ ኮይላ ዓይጋ ሙኩቲያ ኔኤኒ ዔራ? ታኣኒ ኔ ኮይላ ሙኩሣ ጎኔ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲ ባኮ ፔጋሲ ኔኤም ከኤዛኒኩ፤ ሃጊ ጊንሣ ሃሣ ታኣኒ ሙኩ ፓሪሴ ካኣቶ ሱኡጌ ማዔ ዓያናሣና ያልታንዳኔ፤ ታኣኒ ዳንዳሰካፓ ጊሪኬ ዓጮ ካኣቶኮ ሱኡጌ ማዔ ዓያናሣ ሙካንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒሰራዔኤሌ ካፓ ከኢታንቻሣ ሚካዔኤሌፓዓቲም ታና ማኣዳንዳይ ባኣሴ።

11

1 «ሜዶኔ ዓጮ ዓሣ ዳኣሪዮሴ ካኣታዳ ቤርታሳ ሌዮና ታኣኒ ዒዛ ማኣዳኒና ደዳሻኒ ዒዛ ኮይላ ዔቁኔ። 2 ታኣኒ ሃሣ ኔኤም ከኤዛ ባካ ጎኔ ባኣዚኩ።»

ጊብፂና ዓሶኦሪ ዓጮና ካኣቶ ዛላ

ዬይ ዓሲ ማላ ከኢታንቻሣ ሂዚ ጌይ ከኤዛሣ ዓርቁኔ፡- «ሜሌ ሃይሦ ካኣታ ፓሪሴ ዓጮይዳ ካኣታዳንዳኔ፤ ዬያቶፓ ሄሊሲ ካኣታዳንዳ ያይዳሳ ካኣታሣ ሃንጎዋቶፓ ቢያ ባሽ ያርጎቺ ማዓንዳኔ፤ ዒዚ ያርጎቺ ማዓንዳያታሣር ዋልቃ ዒዛኮ ደዳዛ ሜሌ ካኣቶ ዘሪ ፔኤና ዋላ ዔኪ ጊሪኬ ዓጮ ካኣቲ ዒ ያላንዳኔ።

3 «ዬካፓ ያልዚ ያላ ፔቲ ደዲ ካኣቲ ካኣታዳንዳኔ፤ ዬይ ካኣታዲ ዋይሣንዳ ዓጮ ሚርጌና ዳልጊ ማዓንዳኔ፤ ዒ ኮዔ ባኣዚ ቢያ ማዳንዳኔ። 4 ጋዓንቲ ዋልቃ ዒዛኮ ዑሣ ዓኣዳ ደዲ ደዲ ዓኣዳኣና ዒ ካኣታዲ ዋይሣ ዓጮ ፑርቲ

ዓጮኮ ያይዶ ዛሎ ባንሣ ቢያ ፓቁንቲ ፓቁንቲ ዳዓንዳኔ፤ ዒዛ ቤዛ ዒዛ ዜርሣ ማዒባኣ ካኣታ ካኣታዳንዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዬያ ካኣቶይዳፓ ፔቲ ካኣቲታፖ ዒዛጉዲ ዋልቃዳዓኩ።

5 «ጊብፂ ካኣቲ ደዲ ማዓንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒዛኮ ያሎ ዓሶ ሱኡጎፓ ፔቲ ዒዛፓ ባሽ ደዳያ ማዓንዳኔ፤ ዒ ዋይሣ ዓጮኣ ዳኤፒ ማዓንዳኔ። 6 ዳካ ሌዔኮ ጊንፃ ጊብፂ ዓጮ ካኣቲ ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቲና ዋላ ሳሌ ጌሊ ዒጊንታንዳኔ፤ ዒዚ ፔኤኮ ዉዳር ናፖ ሶኦሪያ ዓጮ ካኣቲም ዒንጋንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒዛ ፔኤኮ ዋልቆ ደዳሻኒ ዳንዳዒንዳኖዋሣሣር ካኣቲኮ ዋልቃ ደደ ዒፂም ዔያታ ዋላ ጌሌ ሳላ ደዲ ዳዒንዳኖሴ፤ ዬያር ዒዛ ዒዛ ዓሶንታ ፔኤኮ ናኣቶንታ ማዳ ዓሶንታ ዋላ ዋዲንታንዳኔ። 7 ዬካፓ ኔጉዋፖ ዒዛኮ ዒጊኒ ማዔ ፔቲ ዓሲ ዔቁ ካኣታዲ፤ ሶኦሪያ ካኣቲ ያሎ ዓሶና ዋላ ያልታንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዋርዲዮዋ ደይሲ ጌሊ ዔያቶ ባሻንዳኔ። 8 ዔያቶ ያኣዘኮ ማላሣንታ ዋርቆና ቢር ዓንጎና ኮሸና ሚሆንታ ደዒ ዔኪ ጊብፂ ዓጮ ዒ ዓኣዳንዳኔ፤ ዳካ ሌዔይዳ ጊብፂ ካኣቲ ሶኦሪያ ካኣቲ ያላኒ ማላ ዔቃዓኩ። 9 ዬካፓ ጊንሣ ሶኦሪያ ካኣቲ ጊብፂ ዓጮ ካኣቲ ያላኒ ሙካንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዒ ሙኩ ቶኮማና ፔ ዓጮ ጊንሣ ማዓ ዓኣዳንዳኔ።

10 «ሶኦሪያ ካኣቲ ዓቲንቆ ናኣቶ ያልዘም ጊኢጊሽሣና ዲቢ ያልዚ ዓሲ ቡኩሳንዳኔ፤ ዬያታ ያሎ ዓሳ ዋልቁና ሳፖ ጉኡዒ ዳንዳ ዲጲጉዲ ሙኪ ዋርዲዮ ሻሃ ጌሊ ያላንዳኔ። 11 ዬማና ዓካሪ ጊብፂ ካኣቲ ሚርጌና ዳጋዲ ሶኦሪያ ካኣቲ ያላኒ ዔቃንዳኔ፤ ሶኦሪያ ካኣቲ ያሎም ከሴ ያሎ ዓሶዋ ዒ ባሻንዳኔ። 12 ዒዚ ሚርጌ ያልዚ ዓሲ ዲዒ ዓካንዳሣር ዒና ዒዛኮ ያቶርቃንዳኔ፤ ዬካፓ ሚርጌ ሸያ ፓይዲንታ ዓሲ ዒ ዋዳንዳኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ዬያይዲ ዒ ባሽሣና ሌሊ ዳዓዓኩ።

13 «ዒማና ሶኦሪያ ካኣቲ ፔ ዓጮ ማዒ ዳንዲ ቤርታኣሰካፓ ባሽ ያልዚ ዓሲ ጊኢጊሻንዳኔ፤ ዳካ ሌዔ ዳዓፖ ዬያ ያሎ ዓሶ ኩሙሣ ዓንጋም ማይሲ ያሎር ጊንሣ ሙካንዳኔ። 14 ዬካፓ ሚርጌ ዓሲ ጊብፂ ካኣቲም ዋይዘ ዒፃንዳኔ፤ ዳኣኔኤሌ! ሃያ ኔ ዛጌ ባካ ቢያ ኩማንዳጉዲ ኔ ዒጊኖፓኣ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ጉሪ ዛሎ ማኣንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዔያቶም ጊኢጋዓኩ። 15 ዬያር ሶኦሪያ ካኣቲ ዙላ ከኤሌና ዲርቁንቲ ፔቲ ካታማሰኬና ማንጊ ዓርቃንዳኔ፤ ጊብፂ ዓጮኮ ያሎ ዓሳ ዬያቶ ቃዛዓኩ፤ ዔያቶ ባኣካፓ ያሎና ዔርቲ ዓሳታፖ ዋልቁ ባይቁ ባሽንታንዳኔ። 16 ከደ ዛላፓ ዓጮ ያሊ ዓርቃኒ ሙካሣ ኮዔ ባኣዚ ማማዳንዳኔ፤ ዬያ ዔቁ ቃዛንዳይ ባኣሴ፤ ዬይ ሙካሣ ያኦሲም ደማዳ ጌኤኸ ዓጮሎታፖ ዓይሱዋፖ ጌሊ ዓርቃንዳኔ።

17 «ዒማና ሶኦሪያ ካኣቲ ፔኤኮ ጉቤ ያሎ ዓሶ ቡኩሲ ዔኪ ያሎር ማላ ዔቃንዳኔ፤ ፔኤኮ ዋርኮ ማዔ ካኣቶ ዓጮ ያሊ ባይዛኒ ፔኤኮ ዉዳር ናፖ ዓንጊ ፔ ዋርኮ ካኣቶና ዋላ ፔቲም ጌኤሲ ጌሰቲ ጊኢጋንዳኔ፤ ያዲ ዒ ማዳቲያ ማላፃ ዒዛም ኩማዓኩ። 18 ዬካፓ ዒ ባዛ ዓጮ ዓኣ ዓጮ ያሊ፤ ዬያ ዓጮፓ ሚርጌ ዓጪ ባሽ ፔ ዳማ ማሂ ዓርቃንዳኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲ ያልዚ ዓሲኮ ሱኡጌ ዒዛ ያሊ ባሻንዳሣር ዒዛኮ ያቶርሙማ ዒማካ ጋፓንዳኔ፤ ጎኔና ዒ ያቶርቁ ጮኣሽከንቲ ጌሰቲ ጌኤዛ ቢያ ዒዛይዳ ማዒ ኩማንዳኔ። 19 ዒዚ ዬካፓ ፔ ዓጮ ዒ ዋርዲ ጊኢጊሽ ቤዘ ማዒ ዳንዳንዳኔ፤ ዬካ ጎይፃ ዒ ሜቶይዳ ከዳንዳሣር ላሚ ዬያይዲ ከሰኪ ጴዳዓኩ።

20 «ሜሌ ካኦት ዒዛ ቤዛ ካኦት ዳንዳኔ፤ ዩይ ካኦትህ ፔ ካኦትህ ቦንቾ ካፒ ዳይህኒ ፔቴ ጊኦራ ጊኦራሻንዳ ዓሲ ደኦራንዳኔ፤ ያዲ ማዕቴያ ዩይ ካኦትህ ዳካ ዎዴኮ ጊንፃ ዎዲንታንዳኔ፤ ዒ ሃይቃንዳህ ዳሬ ዒዳ ዒዛይዳ ዒቁም፡ ጊንህ ሃህ ዎልዚናኦትሞ» ጌዔ።

ፑርቶ ሶኦሪያ ካኦት

21 ዩዮ ታኦም ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኩላ ዎዚ ጌይህታቴያ ቡሊ ኬኤዛ፡ ኪኢታንቻህ ሂዚ ጌዔ።- «ዒዛ ዩያ ካኦትህን ቤዛ ፔቴ ቦሂንቴ ዓሲ ዒቁ ካኦት ዳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ካኦት ማዒ ቦንቾንቶ ቦንቻ ዒዛም ዒንጊንቲባኦሲ፤ ዒ ዩይ ዓህ ጌኔ ጎይህና ዔርቲባኦንቴ ካኦትሞ ቢታንቶ ዔኪ ዳዓንዳኔ። 22 ዩይ ካኦትህ ቁኤሶ ቢያኮ ዑፃ ማዒ ያኦሲም ማዳ ቁኤሳህያ ዓይሱዎ ዒዛ ቤርታ ሸኢኬ ያሎ ዓሶ ቢያ ዎዲ ፒዲ ባይዛንዳኔ። 23 ማልቲ ዎላ ኮሹዎ ሳሌ ሳላዲ ሜሌ ዓሶ ዒ ጌሻንዳኔ፤ ዒዛ ዓሲ ማዒ ሃንታ ዓሳ ዳካ ማዕቴያ ደዲ ደዲ ዒ ዓኣዳንዳኔ። 24 ፔቴ ማርጌና ያርጎቹ ማዕ ፓቆና ዓጪ ዔርቲባኦንቴ ሙኪ ዒ ዓርቃንዳኔ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓደንህፓ ፔቴይታ ዎዲ ባኦ ባኦ ቢያ ዒ ማዳንዳኔ፤ ዒ ያሎና ደዲ ዔኪ ባኮንታ ቆሎንታ ቢያ ዒዛ ዓሲ ማዒ ሃንታ ዓሶም ዒ ጊሸካንዳኔ፤ ዓሳ ዎርዲ ዎርዲ ዳዔ ቤዛይዳ ዎልዚ ቡላኒ ዒ ማሊህ ጌሃንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ዒዛኮ ዳካ ዎዴር ማዓንዳኔ።

25 «ዩይ ካኦትህ ዲቢ ዎልዚ ዓሲ ቡኩሲ ዔኪ ጫርሹዎና ጊብፃ ዓጮ ካኦት ያላኒ ዳንዳንዳኔ፤ ጊብፃ ካኦትያ ፔ ዛሎና ኮሺ ዲቢ ዎልዚ ዓሲ ጊኦጊሺ ዩያ ሙኪ ያሎ ያሊ ቃዛንዳኔ፤ ጋዓንቴ ጊብፃ ካኦትም ማዲንታንዳ ጌኔ ማዳ ዓኣህር ዒዛም ጊኦጋዓኬ። 26 ዒዛና ዎላ ሙዓ፡ ደንዛ ዒዛ ዎዳንዳኔ፤ ዒዛኮ ያሎ ዓሳኣ ጋፓንዳኔ፤ ማርጌ ዓሲ ዎልዚና ሃይቃንዳኔ። 27 ዩካፓ ዩንህ ላምዎ ካኦት ዒዳይዳ ጌኔ ማሊህ ዓርቁ ዓርቁ ዓኣዮ ፔቴይዳ ዎላ ሙኡዚር ዳዓንዳኔ፤ ፔቴይ ባጋህ ጌሻኒ ሉኡዚ ባኦዚ ዔይታ ዎሊም ኬኤዛንዳኔ፤ ጋዓንቴ ጎዮና ዎዳ ሃጊ ሄሊባኣህር ዩያ ዔይታ ማሊ ጎይዎ ዔይታ ማዓንዳኔ ባኦዚ ባኦሲ። 28 ዓማና ሶኦሪያ ካኦት ደዲ ዔኪ ባኮ ቢያ ዔኪ ማዒ ዳንዳንዳኔ፤ ዒና ጋዓንቴ ዒዛኮ ያኦሲ ዓሳ ካኦትካ ካኦት ባይዛኒኬ፤ ዒዚ ኮዔ ባኦዚ ቢያ ማዳሰካፓ ፔ ዓጮ ማዒ ዓኣዳንዳኔ።

29 «ዳካ ዎዴ ዳዓዎ ጊንህ ዒ ጊብፃ ካኦት ዓጮ ያላኒ ሙኪ ዓርቃንዳኔ፤ ያዲ ማዕቴያ ቤርታኦሲጉዲ ዒዛም ጊኦጋዓኬ። 30 ዒማና ርሜ ዓጮ ዓሳ ዎኣህ ካኦትሌና ሙኪ ዒዛ ያላንዳህር ማርጌና ዒ ዲቃታንዳኔ፤ ዒዚ ባሸንጎት ጊንህም ደጫዎ ዳኤፒ ዳጋና ያኦሲ ዓሳ ካኦትካ ካኦት ዒኣሳንዳኔ፤ ዩያ ካኦት ዒዳ ደማዲ ዔቁ ዓሶና ዎላ ዒዚ ዒጊንቶ ማዛንዳኔ። 31 ዒዛኮ ያሎ ዓሳ ጌኤዮ ማኣርንታ ኮይሎዎ ቢያ ዒኣሳንዳኔ፤ ቢያ ኬሊ ያኦሲም ዒንጎ ባካኣ ዒንጊንቲዎጉዲ ዒ ላኣጋንዳኔ፤ ሻኣካያ ማዕ ዒኣቲ ባኦዚ ዔኪ ሙኡሲ ዔቁሲ ባይሲንታ ዔኪ ዩዓንዳኔ። 32 ዩይ ካኦትህ ያኦሲ ካኦትኮ ካኦት ቤርታ ሃሺ ዓሶ ቢያ ጌሺ ዒዛ ባንህ ማሃንዳኔ፤ ኮይሳ ጎይዎ ጉዴያና ያኦሲ ዔሬ ዓሳ ጋዓንቴ ደዳንዳኔ፤ ካኦት ዔይታ ደዲ ማካያ ማዓንዳኔ። 33 ዳር ባኦካ ዓኣ ዔር ዓሳ ዔይታ ዔራ ባኮ ዳር ዔርዛንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዔይታ ዳካ ዎዴር ታሚና ማዲንታንዳኔ፤ ጩንቻ ዓፓርና ጫታንዳኔ።

ቆላኣ ዔይቶኮ ቡሪንቲ ዔውቴም ዔይታ ቱኡታንዳኔ። 34 ዩያጉዴ ዳኤዎ ማታ ዔይቶ ሄላኣና ፔቴ ፔቴ ዓሲ ዔይቶም ዳካ ባኦዚ ዒንጊ ማኣዳንዳኔ፤ ማርጌ ዓሲ ጉሙርቁንቲህናቲዎንቴ ጉሪ ማሊሲ ማዲህና ዔይቶና ዎላ ፔቴ ማዓንዳኔ። 35 ዔር ዓሶፓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዲቁንታንዳኔ፤ ያዲ ማዕቴያ ዔይታ ዩያና ደዲ ኬሰካዮ ደንኪሳ ባኦዚ ባኦ ዓሲ ማዓንዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዒ ዳዓንዳህ ያኦሲ ጌዔ ጋፒንፃ ዎዳ ሄላንዳኣናኬ።

36 «ሶኦሪያ ካኦት ኮዔ ባኦዚ ቢያ ማዳንዳኔ፤ ዒ ፔና ያኦዚ ማሃ ካኦትኮ ባካፓ ቢያ ዳጎ ዳጎዲንዳኔ፤ ማሊ ያኦዚ ቢያኮ ዑፃ ማዕ ያኦዚህ ሃያኮ ቤርታ ዎይዚንቲ ቤቁባኣ ጫሺ ዒ ጫሽካንዳኔ፤ ማዲንታንዳጉዲ ጌይንቴ ባካ ቢያ ኩማኒ ኮይሳህር ያኦሲኮ ጎሪንቶ ዎዳ ሄላንዳኣና ዔባ ዒዛም ጊኦጋያ ማዓንዳኔ። 37 ዩይ ካኦትህ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓደንህ ያኦዚ ቦሂ ቶኦቻንዳኔ፤ ላኣላ ናሽካ ያኦዚ ዒ ቦሃንዳኔ፤ ዒዚ ፔና ቢያፓ ዑፃ ማሃ ፓይዳንዳህር ካኦትኮ ያኦዚ ቢያ ዒ ቦሂ ሃሻንዳኔ። 38 ዩያቶይዳፓ ቢያ ዎርዲዮ ካፓኔ ጌይንታ ማሊ ያኦዚ ባሽ ማሃ ዒ ቦንቻንዳኔ፤ ዒዛኮ ቤርታኣ ዓደንህ ካኦትኮ ቤቁባኣ ያኦዚም፡- ቢራ ዓንጌ፡ ዎርቁ፡ ፓልዎ፡ ማዛጰ ማዒ ቦንቻንታ ሹቹንታ ማሊ ማርጌ ማሊ ሹቹንታንዳ ባኦዚያ ዔኪ ሸኢሺ ቦንቻያ ማዒ ካኦትካንዳኔ። 39 ዒዛኮ ዎርዲዮ ካፓንዳጉዲ ማሊ ያኦዚ ካኦትካ ዓሶ ዒ ፓይዲ ዓይሃንዳኔ፤ ዒዛ ጎኔ ሱኡጌኬ ጌይ ዔካዞንህም ቢያ ዒዚ ዳኤፒ ቦንቾ ዒንጊ ዳር ዎይሃንዳጉዲ ደኦሪ ጌሃንዳኔ፤ ዒዛም ዔይታ ማዳ ባኮ ዛሎርዎ ዳኔ ማሃ ማሃ ዓጪ ቲቁ ጊሸካንዳኔ።

40 «ጌይንቴ ዎዳ ሄላዛ ጊብፃ ካኦት ዳንዲ ሶኦሪያ ካኦት ያላንዳኔ፤ ያዲ ማዕቴያ ሶኦሪያ ካኦት፡- ሳርጌሎ ያይቶና፡ ፓራህር፤ ሃህ ዎኣዎ ካኦትሎናኣ ማኣዲንቲ ደዲ ያሊ ዒዛ ቃዛንዳኔ፤ ጊንህ ሃህ ሳዎ ጉኡዒ ዳንዳ ዲጸጉዲ ፒዲ ዓጮ ቢያ ፔ ዳማ ማሃ ዓርቃንዳኔ። 41 ማዛጰሎ፡ ሃጋኣ ዎዛ ጌህንጎት ዓጮሎዎ ዒ ባሺ ጌሊ ዓርቃንዳኔ፤ ዩያር ማርጌ ዓጪ ዒዛ ኩጮ ጋር ጌላንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዔይቲሜንታ ሞዓኣቤንታ ዓሞኦኔ ዓጮንታ ዩያ ያላፓ ቶሊ ዓታንዳኔ። 42 ሶኦሪያ ካኦት ዩያይዲ ማርጌ ዓጮ ቢታንቶና ዎይሃኣና ጊብፃ ዓጫኣ ዒዛ ኮይላፓ ቶሊ ዓታንዳኔዎሲ። 43 ጊብፃ ዓጮኮ ዎርቆንታ ቤር ዓንጎንታ ማሊ ቦንቻንታ ማዕ ባኮ ቢያ ዓኣቲንጎት ቤዛፓ ኬሲ ዒ ዔካንዳኔ፤ ሊኢቢያ ዓጮንታ ዒቶጰያንታ ቢያ ዒ ያሊ ባሻንዳኔ። 44 ዩካፓ ዓካሪ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ኬዶ ዛሎናፓ ሙካንዳ ሃይሴ ዒዛ ዲቃሃንዳኔ፤ ዒዚ ዩያር ዳኤፒ ዳጋና ዔቁ ማርጌ ዓሲ ዎዲ ቤሲ ባይዛንዳኔ። 45 ዳኤፖ ባዘና ጌኤዮ ማኣራ ማዢንጎት ማዛጰ ጌሚርናኮ ባኦካ ዓኣ ቤዛይዳ ዳኤፒ ዳኤፒ ካኣቶር ማዓያ ዓፒላና ማዢ ማኣር ዒ ደቃንዳኔ፤ ዩያ ቢያ ማዳዎ ጋፒንፃ ዒ ፔኤር ባይቃንዳኔ፤ ዒዛ ማኣዳንዳ ዓሲያ ባኦሲ።»

12

ጋፒንፃ ዎዳ

1 ዩያ ያኦሲ ታኦም ፔጋሲ ዳዌ ባኮ ቡሊ ኬኤዛ ኪኢታንቻህ ላሚ ሃህ ታኦም ሂዚ ጌዔ።- «ኔ ዳር ካፓ፡ ዳኤፖ ኪኢታንቻህ፡ ማካዔኤሌ ዩዮ ዎዳና ፔጋዲ ጰዳንዳኔ፤ ዓሲ ማዢንጎት ማፓ ዓርቃዎ ዛጊቤቁባኣ ማታ

11:31 11:31 ዳኤ. 9:27፤ 12:11፤ ማቴ. 24:15፤ ማር. 13:14። 11:36 11:36 2ቲሲ. 2:3-4፤ ዮሃ. ያፔጳ 13:5-6። 12:1 12:1 ማቴ. 24:21፤ ማር. 13:19፤ ዮሃ. ያፔጳ 7:14፤ 12:7።

ሙካንዳኔ፤ ጋዓንቴ ሱንፃ ጾኦሲ ማፃአፖይዳ ፃኣፒንቴ ዓኣ ኔ ዴራ ሌሊ ዒማና ዳቃንዳኔ፤ 2 ሃይቂ ዲኡኪንቴም ዓጫ ሙዔ ዓሳ ቢያ ሃይባፓ ዔቃንዳኔ፤ ዬያቶይዳፓ ዛላ ናኣናና ናንጎ ናንጊዳ ጌላዛ፤ ዛላ ጊንሣ ናኣናና ቦርሲንቴና ዳውሲንቴና ናንጎ ቤሲ ዴንዳንዳኔ። 3 ዬኖ ዎዶና ጨንጮ ዓሳ ጨሪንጫ ፖዓ ፖጾጉዲ ዓኣፓ ዲካያ ማዒ ፖዓንዳኔ፤ ሚርጌ ዓሳ ዔርዚ ፑርቶ ጎይፃፓ ኮዡ ባንሢ ማሄ ዓሳ ቢያ ጨሪንጫ ዓኣ ዡኣጎጉዲ ናኣናና ፖዒ ናንጋንዳኔ።»

4 ዬካፓ ሃሃ ዒ፡- «ዳኣኔኤሌ! ዓጮኮ ጋፒንፃ ዎዳ ሄላንዳኣና ሃያ ማፃአፖ ጉኡፒ፤ ዓሲ ቡሉዎጉዲ ካር ዲርቁ፤ ዬያ ጾኦሲ ማለሢ ማዒ ኬኤዚንቴ ባኮ ኔ ዒና ዓኣቲ ዓርቁ፤ ዬኖ ዎዶና ዓሳ ፔቴ ቤዛፓ ማሌ ቤሲ ጳሽኪ ሃንጋንዳኔ፤ ዔኤቢ ዔራኒ ኮይሢንጋ ዔራቶንጋ ሚርጋንዳኔ» ጌዔ።

5 ዬካፓ ታኣኒ ዎር ዓጮይዳ ላምፃ ዓሲ ሶ ሱኮና ሃኒ ሱኮናይዳ ዔቂ ዓኣያ ዴንቄ፤ 6 ዬያቶፓ ፔቴሢ ሻኣዡ ቦኦሬ ዓፒላ ማይንቴ ዎርኮ ኬዴና ዔቂ ዓኣ ኪኢታንቻሢ ኮይላ፡- «ሃይ ቢያ ሄርሺሲ ዲቃሣ ባካ ማዲንቴ ኩማንዳኣና ዎማዲ ዎዴ ዔካንዳይ?» ጌይ ጾኦጮ።

7 ቦኦሬ ሻኣዡ ዓፒሎ ማይንቴ ዎርኮ ኬዴ ዛላና ዔቂ ዓኣ ኪኢታንቻሢ ላምፃ ኩጮ ሌካ ጨሪንጫ ባንሢ ዔቂሳፃ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ሱንፃና ጫኣቁሰካፓ፡- «ሃይሢ ሌዔና ዛላና ዔካንዳኔ፤ ጾኦሲ ዴርይዳ ሄላ ማታ ጋፓዛ ዬይ ባካ ቢያ ማዲንቴ ኩማንዳኔ» ጌዔ።

8 ዬይ ኪኢታንቻሢ ኬኤዜ ባኮ ቢያ ታ ዎይዜ፤ ጋዓንቴ ዬይ ዒ ጌዔ ባካ ታኣም ዔርቲባኣሲ፤ ዬያር ታኣኒ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ሃያ ቢያ ባኮኮ ጋፒንፃ ዓይጎ ማዓንዳይ?» ጌይ ጾኦጮ።

9 ዒዚ ታኣም ማሃፃ፡- «ዳኣኔኤሌ! ዓጮኮ ጋፒንፃ ዎዳ ሄላንዳኣና ዬያ ቃኣሎኮ ማሊፃ ዓኣቲንቴ ጌሢንቴም ዴዓንዳሢር ኔኤር ዓኣዴ፤ 10 ሚርጌ ዓሳ ሺርኪንቴ ጌኤሽኪ ኬሰኪ፤ ዔኤቢ ዴንኪሳ ባኣዚ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ፑርቶ ዓሳ ጋዓንቴ ማሊ ጳቂሡዎኣሢር ፑርቱምይዳ ፑርቱም ቃሲ ቃሲ ናንጋንዳኔ፤ ጳቂሢ ዔራኒ ዳንዳዓንዳዘንሢ ጨንጮንሢ ሌሊኬ።

11 «ቢያ ኬሊ ጾኦሲም ዒንጎ ዒንጊፃ ዒንጊንቶ ዓቴም ሻኣካያ ማዔ ፑርቶ ዒኢሳ ባካ ቤዛ ዔቂ ኬላፓ ዓርቃፃ ፔቴ ሺያና ላምፃ ጻኤታና ታዞጲታሚ ኬሊ ዓኣዳንዳኔ።

12 ፔቴ ሺያና ሃይሣ ጻኤታና ሃይሢታሚ ዶንጎ ኬላ ጋፓንዳያ ሄላንዳኣና ፔኤኮ ጉሙርቂፃ ካፒ ናንጌሢ ዓንጂንቴያኬ።

13 «ኔኤኒ ዳኣኔኤሌ! ጋፒንፃ ሄላንዳኣና ኔ ጉሙርቂንጋ ጉሙርቂንጋፃማና ዶዲ ናንጌ፤ ዬካፓ ኔኤኒ ሃውሻንዳኔ፤ ሃይቢፓ ኔኤኒ ዔቂ ጋፒንፃ ኬሎና ቦንቲ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ኔ ዔካንዳኔ» ጌዔ።

12:2 12:2 ዒሲ. 26:19፤ ማቲ. 25:46፤ ዮሃ. 5:29። 12:4 12:4 ዮሃ. ጾፔዳ 22:10። 12:7 12:7 ዮሃ. ጾፔዳ 10:5፤ 12:14። 12:10 12:10 ዮሃ. ጾፔዳ 22:11። 12:11 12:11 ዳኣኔ. 9:27፤ 11:31፤ ማቲ. 24:15፤ ማር. 13:14።

ሆሴዔ ዓይያ ካር

የእሱ ማለያ ከኤዜሆሴዔ ከሪሰቶሴ ሾይንታንዳሢኮ ቤርታ ሳማሪያ ካታማ ላንካይ ያኔታና ላማታማ ፔቲ ለዓይዳ ቫሂንታንዳሢኮ ቤርታ የእሱ ማለያ ከኤዜ ማዳ ዓሲኩ። ዬና ዋዶና ኮሺ ሜቶ ዋዶታንቲ የእሱ ማለያ ከኤዜ ዓዋዳግ ሄለሳየ ዒሰራዔኤሌኮ ከዴኖ ካኦቶ ዓጮይዳ የእሱ ማለህ ዒዚ ከኤዜኔ። ሆሴዔ ዒማና ዴራ ሜሌ የኦዞ ካኦሽኪ የእሱም ጉሙርቁንቲባኦያ ማዒያ ዛሎ ኮሺ ዶዲሺ ከኤዜኔ፤ ዒዚ ዴርኮ ዬያ ጉሙርቁንቲያ ባይሱም ፔጋሲ ዔርዛሊ ጉሙርቁንቲያ ማዔ ጎሜር ጎያ ላኦላሰከና ዒዛኮ ኮኦኪንህ ማሂ ጌሰቲኔ፤ ዬና ላኦላላ ዒዛም ጉሙርቁንቲባኦያ ማዔሂጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዴራ የእሱም ጉሙርቁንቲ ናንጊያ ሃሼኔ፤ ዬያ ዛሎና ሜታ ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳ ሙካንዳህ ዒዚ ከኤዜኔ፤ ዬይ ያዲ ማዔቲያ የእሱ ፔኤኮ ዴር ናሽካ፣ ጋፑዋ ናሹማ ኮሺ ዶዲ ማዔሂር ዴር ዒዚ ፔ ባንህ ማሂ፣ ዒዛና ዒዛኮ ዴርና ባኦካ ዓኦ ፔቲዋ ጊንህ ዓካሳንዳህ ሆሴዔ ከኤዜኔ፤ ዬይ የእሱኮ ዴኤፖ ናሹማ ዓይ. 11:8ይዳ «ዒሰራዔኤሌ! ታኦኒ ኔና ዋይቲ ከኤራንዳይ? ዋይቲ ታ ኔና ሜሌም ዓኦህ ዒንጋንዳይ?... ታ ኔና ናሽካ ናሹማ ኮሺ ዶዲታሂር ዬያ ቢያ ታኦኒ ማዲዋጉዲ ታ ዒና ታና ባሽኔ!» ጌይንቲያ ፔጋዲ ዔርቲኔ።

ማጻፈግ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ሆሴዔ ዔኬ ላኦላሎና ናኦቶና ጉሙርቁንቲያ ማዔ የእሱ ዴርኮ ኮኦኪንህ ማዒያ (1:1—3:5)
- የእሱ ዒሰራዔኤሌንታ ዪሁዳንታ ዔያቶኮ ሱኡጎዋ ዞሪ ጎሪያ ማዒያ (4:1—5:15)
- ዴራ የእሱ ባንህ ማዔያ ማሊሲ ጌሽ ጌሽያ (6:1—7:12)
- ዒሰራዔኤሌ ዴራ የእሱ ጉሙርቁያ ሃሽህ (7:13—8:14)
- ዒሰራዔኤሌ ዴራ ኮይሳያ ማዔ ሜቶ ዔካንዳያ ማዒያ (9:1-17)
- ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዔራንዳጉዲ ላቲ ከኤዜንቲ ባኮ (10:1-15)
- የእሱ ፔኤኮ ዴር ናሽካ ናሹም (11:1-11)
- የእሱ ፔ ዴር 0-9 ዋጌ ዋጎ (11:12—13:16)
- ጎማ ዓቶም ጌይንታንዳህና ዓንጅዋ ሙካንዳያ ማዒያ (14:1-9)

ሆሴዔኮ ማቸንታ ናኦቶንታ ኮኦኪንህ ማዒ ከኤዜንቲህ

1 ዪሁዳ ዓጮይዳ የኦዞያ፣ ዒዮዓታሜ፣ ዓካኦኪንታ ሂዘቆያሰንታ ዋሊ ሄለሲ ካኦታዳ ዋዶና ቢያ፣ ዬያጉዲ ሃሃ ዮዓሴ ናኦዚ፣ ዒዮርቢዓሜ ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ካኦታዳ ዋዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢዔሬ ናኦዚ ሆሴዔም ፔጋሲ ከኤዜ ቃኦላ ሂዘ ጋዓያኩ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሆሴዔ ዛሎና ዒሰራዔኤሌ ዴርም ፔኤኮ ቃኦሎ ከኤዜያ ዓርቃየ ሆሴዔም፡- «ታኦኮ ዴራ ታና ሃሽ፣ ቫኦካያ ማዔ ዞኦሰካ ኮኦም ኮኦሚህ ዓርቁኔ፤ ሃህ ኔኤኒ ዴንዲጋጋ ዞኦሰካ ኮኦማ ላኦላ ዔኬ፤ ዬያይዲ ዞኦዜ ናይ ሾዔ» ጌዔኔ።

3 ዬያር ሆሴዔ ዴንዲ ዲቢላዬ ናዎ፣ ጎሜር ጎያዞ ዔኬኔ፤ ዒዛ ጎዳዲ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። 4 ዬካጋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሆሴዔም፡- «ዒዮ ዒይዚራዔኤሌ ዶኦጮይዳ ዋዳ ዓሰኮ ሱጉያ ማሃኒ ዒዛ ማኦር ዓሰይዳ ሜቶ ታኦኒ ዓጋንዳ ዋዳ ሃኬ ማዓዓኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ፔ ካኦቲ ዓጪ ማዒ ናንጋ ናንጎዋ ታኦኒ ባይዞንዳኔ፤ ዬያር ዬያ ናማኮ ሱንያ ዒይዚራዔኤሌ * ጌይ ጌህ» ጌዔኔ። 5 ዬማና ዒይዚራዔኤሌ ዶኦጮይዳ ዒሰራዔኤሌኮ የሎ ዓሰ ዋዲ ታኦኒ ኩርሳንዳኔ።

6 ጎሜር ሃሃ ጎዳ ዔኬ ወዲር ናይ ሾዔኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሆሴዔም፡- «ሃይካጋ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዴር ሚጪንቲ ታኦኒ ቲኢራዓኬ፤ ዳቢንቶዋ ታ ዔያቶም ዓቶንጎ ጋዓዓኬ፤ ዬያር ኔኤኮ ናየ ሱንያ «ሎሩሃማ»፣ ጌይ ጌህ ጌዔኔ። 7 ዪሁዳ ዴር ጋዓንቲ ሚጪንቲ ታኦኒ ቲኢራንዳኔ፤ ታኦኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ የኦዞህ ዔያቶ ዓውሳንዳኔ፤ ታኦኒ ዔያቶ ዓውሳንዳህ ሃልዚናቲዋሴ፤ ጩንቻ ዓራፖ፣ ሂኢሺ፣ ዬያጉዲ ፓርንታ ፓርና የላ ዓሰናኦ የሊቲዋሴ» ጌዔኔ።

8 ጎሜር ሎሩሃማ ጉኡዲሽሰካጋ ጊንህ ጎዳ ዔኬ ዓቲንቁ ናይ ሾዔኔ። 9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ሆሴዔም፡- «ሃይካጋ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ታኦኮ ዒጊንቲዋሴ፤ ታኦኒያ ዔያቶኮ የኦሰቲዋሴ፤ ዬያር ኔኤኮ ናኦዚ ሱንያ «ሎዓሚ»፣ ጌይ ጌህ» ጌዔኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዴርም ሃጋኦ ዋዛ ማሂ ከኤዜንቲ ባኦዚ

10 ያዲ ማዔቲያ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ፓይዲንታኒና ማኪ ዔርታኒ ዳንዳዑዋ ባዚ ማኦሻላጉዲ ሚርጋንዳኔ፤ ሃህ የእሱ ዔያቶ፡- «ዒንህ ታ ዴራቲዋሴ» ጌዔቲያ ዒማ ቤዛ ጊንህ «ናንጊና ባይቁዋ ናንጋ፣ የእሱ ናኦቶ» ዔያታ ጌይንታንዳ ዋዳ ዬዓንዳኔ። 11 ዬና ዋዶና ዪሁዳ ዴርንታ ዒሰራዔኤሌ ዴርንታ ዋላ ፔቲ ማዓንዳኔ፤ ዔያቶ ላምዓህ ዋይሃንዳ ፔቲ ሱኡጌ ዔያታ ዶኦራንዳኔ፤ ጊንህ ዔያታ ፔ ዓጮይዳ ዔርቲያ ማዒ ዳልጊ ዖርጎጪ ናንጋንዳኔ፤ ዬና ከሌላኦ ዒይዚራዔኤሌም ዴኦጉ ከሌ ማዓንዳኔ።

2

1 ዬያር ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ማዔ ዒንህኮ ጌርሲንህኮ ሱንያ «ዓሚ» * ጌርንህ ሱንያ «ሩሃማ»፣ ጌይ ጌህዋቲ።

ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጉሙርቁንቲባኦሂር ዔያቶይዳ ዓጎና ሜቶ

2 ታ ናይዮቲ! ሃይካጋ ሴካ ዒንህኮ ዒንዳ ታኦኮ ማቸቱዋኦሂር፤ ጊንህ ሃሃ ታኦኒያ ዒዞኮ ዓኒቲዋኦሂር ዞኦካ ኮኦማኒ ዒዛ ማላ ማሊያንታ ማሌ ዓኒና ዒዛ ላሃ ላሃየ ሃሻንዳጉዲ ዞሪ ዒዞ ጎሩዋቲ። 3 ዒዞ ዬያ ሃሽ ማዒባኦቲ ዒዞ ሾይንቲ ከሎ ዓኦማ ጎይያ ካሎ ታ ዒዞ ዓይሳንዳኔ፤ ዒርዚ ዋርቁዋ ሳዓ፣ ጉሪ ጉሪ ዳውሌ ታ ዒዞ ማሃንዳኔ፤ ዋኦሂ ዴኤቢና ታ ዒዞ ዋዲሻንዳኔ። 4 ዞኦዜ ላኦላጋ ናኦታ ዒዞኮ ሾይንቲሂር

1:1 1:1 2ካኦቶ. ማ 14:23—15:7፤ 15:32—16:20፤ 18:1—20:21፤ 2የእሱ. ዓሃኬ 26:1—27:8፤ 28:1—32:33። * 1:4 1:4 ዒይዚራዔኤሌ፡- ጌይ9 «የእሱ ዘርቁ ባባይዞያኩ» ጌይሂኬ። 1:4 1:4 2ካኦቶ. ማ 10:11። † 1:6 1:6 ሎሩሃማ፡- ጌይ9 «ጎማ ዓቶም ጌይ ቲኢራህ ኮይሱዋ ዴራ» ጌይሂኬ። ‡ 1:9 1:9 ሎሩሃማ፡- ጌይ9 «ታ ዴራ ማዒባኦያ» ጌይሂኬ። 1:10 1:10 ሮማ 9:26። * 2:1 2:1 ዓሚ፡- ጌይ9 «ታ ዴራ» ጌይሂኬ። † 2:1 2:1 ሩሃማ፡- ጌይ9 «ጎማ ዓቶም ጌይ ቲኢራ ሃሽንታ ዴራ» ጌይሂኬ።

ናጻቶም ታኣኒ ሚጪነታዓኩ። 5 ዔያቶኮ ዒንዳላ ዘኣሰካ ኮኣማያ ማዕሚር ዔያቶ ዒዛ ሻኣካ ጎይሚና ጎጃዳያኩ። ዒዛ ዔያ ማዳሚ «ታኣኒ ሙዓንዳ ሙዖንታ ዋኣዖንታ፡ ሱኡጉና ታልቦ ጎሎና ኮሾና ማኣዓሚንታ፡ ዛይቶንታ ታኣኒ ዑሽካንዳ ዑዠታ ታኣም ዔያታ ዒንጋያታሚር ታ ላጎ ጊንዖ ታኣኒ ዳንዳንዳኔ» ጌይኩ።

6 ዔያር ታኣኒ ጎይዖ ዒዛኮ ዓንጊሚና ዲርቃንዳኔ፤ ካራ ዳንቁ ዒዛ ኬሰኩዋጉዲ ካታሞኮ ዙሎ ታኣኒ ሹቸና ኬልቁ ዲርቃንዳኔ። 7 ዒዛ ፔ ላጎ ጊንዖ ዓኣዳኒ ዳንዳዓኔ፡ ጋዓንቴ ዒዛ ዳንዳ ዔያቶ ሃላዓኩ፤ ዔያቶ ዒዛ ኮዓንዳኔ፡ ጋዓንቴ ዒዛ ዳንቃዓኩ፤ ዩካፓ ዒዛ፡- «ሃያፓ ታኣኮ ቤርታኣ ናንጎማ ኮሺኬ፤ ዔያር ታኣኮ ቤርታኣ ዓኒ ኮይላ ታ ዳንዳንዳኔ» ጋዓንዳኔ።

8 ታኣኒ ዒዛም ሃኣኮንታ ዋይኖ ዑዠንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ ዒንጊያታሚ ጋፒ ዒዛ ዋሌኔ፤ ታኣኒ ዒዛም ዔያ ሚርጊሺ ዒንጌ ቤርንታ ዋርቆንታ «ባዓኣሌ» ጌይንታ ሜሌ ያኣዘም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒዛ ሺኢሺኔ። 9 ማኣላ ቡሪንታ ዋይና ሃኣኮ፡ ዋይና ካፃ ዋይና ዋይኖ ታዒዞይዳፓ ዔካንዳኔ፤ ካሉም ዒዛ ፔኤኮ ዓኣቻ ሱኡፓሚና ታልቦ ጎሎና ኮሾና ማኣዓሚ ታዒዞኮ ጉሲ ዔካንዳኔ። 10 ዒዛኮ ዘኣዛ ዋላ ኮኣም ላጎ ቤርታ ታዒዞ ካሎ ዓይሳንዳኔ፤ ታ ኩጫፓ ዒዛ ቶሊሲ ዓውሳንዳይ ባኣሴ። 11 ዒዛ ቦንቹ ቦንቹ ዋዛዳ ቦንቹ ኬሎ ቢያ፤ ጌይዖ፡- ሃውሾ ኬሎንታ ሌዓ ሌዓ ቦንቹሚንታ ዓጊኖ ጃኤር ቦንቹሚንታ ታኣኒ ዓይሳንዳኔ፤ ዔያጉዲ ዲማ ዲማ ዒዛ ቦንቻ ቦንቹ ቢያ ቦንቹዋጉዲ ታኣኒ ዒዛ ላኣጋንዳኔ። 12 ዒዛ ፔኤኮ ዋላ ዘኣዛ ኮኣም ላጎፓ ዔኩኔ ጋዓ ዋይኖንታ ቤሌሶ ሚያንታ ታኣኒ ዒዛኮ ቱጋንዳኔ፤ ዋይኖንታ ዲማ ዲማ ሚያ ዓኣፓ ዒዛ ቱካ ጎዡ ታኣኒ ካይዚ ማሃንዳኔ፤ ዔያ ሚያ ዓኣፓ ካዮ ቦዓ ሙዓንዳኔ። 13 «ባዓኣሌ» ጌይንታ ሜሌ ያኣዘም ዑንጅ ዒዛ ጩቢሺሚርና ዒዛና ዋላ ዘኣዛ ኮኣም ላጎ ጊንዖ ዒዛ ፓልሚንታ ዳንዳ ታና ሃሺሚር ሜቶ ታዒዞይዳ ዓጋንዳኔ፤ ጋዓኔ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳሚ።

ያኣሲ ፔ ዳር ናሽካ ናሹሞ

14 ዔያር ጊንሣ ታዒዞ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዔኩ ዳንዳንዳኔ፤ ዒኣካ ታዒዞ ናሹሞ ዑኡሲና ጌሺ ታ ባንሚ ማሃንዳኔ። 15 ቤርታ ዒዛፓ ዔኩ ዋይኖ ጊንሣ ታዒዞም ማሃንዳኔ፤ ሜቶ ደኦቹ ማዕ ቤዞ ሃጊ ኮሺ ባኣዚ ጳዳንዳ ካራ ታዒዞም ማሂ ኮሻንዳኔ፤ ዓካሪ ዒዛ ዒኣካ ሚና ጊብፄ ዓጫፓ ኬሰካኣና ዳጋቶ ዋይና ዓኣ ጎይዖ ማዒ ዋዛና ዓይኡም ዓይናዳንዳኔ። 16 ዔያ ኬሎና ዒዛ «ዓኒዮ!» ጌይ ታና ዔኤላንዳኔ፤ ባዓኣሌ ጌይንታ ሜሌ ያኣዘ ዒዛ ዔኤላ ጎይዖ «ታ ጎዳ!» ጌይ ዒዛ ታና ዔኤላዓኩ። 17 ዒዛኮ ዳንጋፓ ባዓኣሌ ጌይንታ ሜሌ ያኣዘኮ ሱንዖ ታኣኒ ባይዛንዳሚር ዔያቶኮ ሱንዖ ጳቂሚ ዒዛ ዔኤላዓኩ።

18 ዒንሚ ኮሺ ናንጊ ናንጋንዳጉዲ ካዮ ቦዩንታ ጫሪንጫ ባራና ካፓንታ ካዮ ቦዩ ዳኮንታ ዳኤፖንታ ዋላ ታኣኒ ሳሌ ሳላዳንዳኔ፤ ዒንሚ ናንጋ ሳይይዳፓ ያልዚ ዓንጋሞና ያልቶ ያልዚያኣ ታኣኒ ባይዛንዳኔ።

19 ዒሰራዔኤሌ! ናንጊና ታ ማቾ ማሂ ታ ኔና ናንጊሻንዳኔ፤ ዒሎ ማዳ ማዳሚና ፒዜ ዋጌ ዋጊሚና ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ናሽኩ ሚጪነታ ዓዳ ታ ማቾ ማሂ ታ ኔና ዛጋንዳኔ።

20 ታ ማቾ ማሂ ታኣኒ ኔኤና ዋላ ሳላዳ ሳሎ ካፓንዳኔ፤ ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕሚ ኔኤኒያ ዔራንዳኔ።

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓንዳኔ፡- «ዔያ ኬሎና ታኣኒ ማሂ ኬኤዛ ባኮ ኬኤዛንዳኔ፤ ታኣኒ ጫሪንጫም ማሂ ኬኤዛንዳኔ፤ ጫሪንጫኣ ሳዖም ማሂ ኬኤዛንዳ ባኣዚ ዓኣኔ።

22 ሳዓ ሃኣኮንታ ዋይኔንታ ሪሚቲ ዛይቱንታ ጳዳሳያ ማዒ ዒይዚራዔኤሌም ማሂ ኬኤዛንዳኔ።

23 ታኣኮ ዳር ታኣኒ ሳዔሎይዳ ማዢ ደዲሺ ዔቁሳንዳኔ፤ ዔያታ ያርጎጪ ናንጋንዳጉዲያኣ ታኣኒ ማሃንዳኔ፤

ጎማ ዓቶም ጌይ ቲኢሪንታዓኩ» ጌይንታ ዳር ሚጪነታ ታኣኒ ቲኢራንዳኔ፤

ጎሚሚ ታዳሬቱዋሴ» ጌይንታ ዳር ታዳሬኬ» ታኣኒ ጋዓንዳኔ፤

ዔያታ ዒማና ሄኤኒ ኦኡኮ ያኣዛሚኬ» ጋዓንዳኔ።»

3

ሆሴዔና ዒዛኮ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሌሎና

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሚሌ ያኣዘ ባንሚ ሺሪ ዔያቶ ያኣዘም ዲማሲ ዒንጎ ዋይኖ ዓኣፓ ሜሌሚ ናሽካያ ማዕቲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ናሽኬሚጉዲ ኔኤኒያ ኔኤኮ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሌሎ ናሽኪ ዒዛና ዋላ ናንጌ» ጌዔኔ።

2 ዔያር ታኣኒ ዒዛ ታጳ ደንጎ ሹቸ ቢራና ጃኤታና ደንጊታሚ ኪሎ ማዓ ዔልዓና ጊንሣ ሻንቁ ዔኩኔ፤ 3 ታኣኒ ዒዛም፡- «ሜሌ ዓሲና ዘኣሰካ ኮኣሚ፡ ሜሌ ዓሲያኣ ናሽኩዋዖ ታኣና ዋላ ሚርጌ ዋይ ናንጌ፤ ታኣኒያ ኔኤና ዋላ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ። 4 ዔያ ጎይዖ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ካኣቲያ ሱኡጌያ ባኣያ፡ ያኣሲም ዒንጎ ባኣዚያ ባኣያ ዳኣቦዋ ዳኣቡዋ፡ ዔፑዳያ ባኣያ፤ ጊንሣ ሃሣ ካኣሽኮ ያኣዛ ባኣያ ማዒ ሚርጌ ዋይ ናንጋንዳኔ፤ 5 ዩካፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዔያቶኮ ያኣዛሚና ዔያቶኮ ካኣቲ ዳውቲና ባንሚ ሺራንዳኔ፤ ጋፒንዖ ዋይይዳ ዒጊጪ ጎጋይቁሚና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሚ ዔያታ ዩዓንዳኔ፤ ዓንጂንታ ዓንጅዋ ዔያታ ዔካንዳኔ።

4

ያኣሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማኪ ጌሰቲ ጌኤዘ

1 ሃኖ ሳዔሎይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኪ ጌሰታ ጌኤሲ ዓኣኔ፤ ዔያር ዒሰራዔኤሌ ዳሬዮቲ! ዒዚ ዒንሚም ጋዓ ባኮ ዋይዙዋቲ፡- «ሃኖ ሳይይዳፓ ጉሙርቁንቲሚንታ ናሹሞንታ ያኣሲ ዔሪሚያ ጋፒ ባይቄኔ። 2 ዔያታ ዋሊም ሉሉኦቃ፤ ጋጋዳንቃ፤ ዓሲ ዋዋዳኔ፡ ወወኢቃ፤ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒ ባኣያና ላሃኔ፡ ዋሊ ዋዳሚያ ሚርጊ ሚርጊ ዳንዳኔ። 3 ዔያ ዛሎና ሳዓ ዓሲ ማዕም ዔኤቢያ ሜሊ ጋፓኔ፤ ሳዔሎይዳ ናንጋ ባካኣ ቢያ ዋልቁ ባይቁ ላባኔ፤ ቆልማ፡ ካዮ ቦዓ፡ ካፓንታ ባዘይዳ ናንጋ ሞላሚንታ ቢያ ሃይቁ ጋፓኔ።»

ያኣሲ ቁኤሶ ማኪ ጌሰቲ ጌኤሲ

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ማኪ ጌሰታሚ ዒንሚ፡ ቁኤሶም ማዕሚር ዳራ ዔኤቢ ዳቤኔ ጌይ ጌሰታ ዓሲንታ ዳር ማኪ ጌሰታ ዓሲ ባኣያ ማዖም። 5 ዒንሚ፡ ቁኤሳ! ርኣሮ ፖይይዳ ሃንታዖ ዳቁንታኔ፤ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳኣ ዒንሚና ዋላ ዲሞይዳ ሃንታኔ ጌይ ዳቁንታኔ፤ ዔያር ታኣኒ ዒንሚኮ ዒንደ ማዕ ዓጩሎ ባይዛንዳኔ።

6 ታኦኮ ዴራ ታና ኮይሳ ጎይዳጉዴያ ዔሪባኣሢሮ ባይቄኔ፤ ዒንሢያ ታና ዔራሪ ኮይባኣሢሮ ዒንሢያ ቄኤሴ ማዒ ታኣም ማዳንዳጉዲ ታ ኮዑቀሴ፤ ታና፡ ዒንሢያኮ ጾኣዛሢ ምጎ ዒንሢያ ቶኦቻሢሮና ቀሊ ዒንሢያ ሃሽሢሮና ናኦቶ ታ ዒንሢያኮ ያዲ ቀሊ ሃሻንዳኔ።

7 «ዒንሢያ፡ ቄኤሳ! ፓይዳ ዒንሢያኮ ዲቢ ዴንዳ ጎይዳጉዴያ ታኣም ዒንሢያ ዓይሢንቶ ዒፂ ዳቤ ዳቢንታኣ ዒንሢያኮ ያዲ ሚርጊ ዴንዳኔ፤ ታኣኒያ ዒንሢያኮ ቦንቸ ባይዚ ዒንሢያ ዳውሲሳንዳኔ። 8 ታ ዴርኮ ጎማ ዒንሢያም የርጎጨሢኮ ካራ ማዔሢሮ ዴራ ዲቢ ጎማ ማማዳንዳጉዲ ዒንሢያ ኮዓኔ። 9 ዒንሢያ፡ ቄኤሳኣ ዴርጉዲ ማዔኔ፤ ዴያር ዴርይዳ ታኣኒ ዓጋንዳ ፑርቶ ባካ ዒንሢያ ቄኤሶቀ ሄላንዳኔ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሃንቴ ጎይዳጉዴያ ኮሞ ታኣኒ ኮፃንዳኔ፤ ማዳ ማዳም ጉዴያ ሃሣ ማሂ ታኣኒ ዒንጋንዳኔ። 10 ዔያታ ታና ሃሽሢሮ ሙዓኔ፤ ጋዓንቴ ሚሽኩቀሴ፤ ሜሌ ጾኣዛም ዚጎ ቤዘይዳ ዘኣዛ ኮኦማኔ፤ ጋዓንቴ ናይ ዔያታ ሾዑቀሴ።»

ሜሌ ጾኣዛ ካኣሽኪሢ ዛላ ጾኣሲ ጌሰቴ ጌኤሲ

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዘኣሰካ ኮኦሚሢንታ ካፄ ምይና ዑዙንታ ሙርጎንታ ታ ዴርኮ ዒና ባይዜኔ። 12 ዴያር ሚሢና ኮሽንቲ ሜሌ ጾኣዛ ኮይላ ዘር ዔያታ ጾኣጫኔ፤ ዴይ ሚፃ ዔያቶም ማሂ ዔኤቢ ኬኤዛንዳያ ማላኔ፤ ዘኣሰካ ኮኦሚንዳጉዲ ማሃ ዓያና ዔኪ ታና ዔያቶኮ ጾኣዛሢ ሃኪ ዔያታ ዴንዳኔ። 13 ዴኮና ጌሚርናይዳ ቢያ ሜሌ ጾኣዛም ዒንጎ ባኣዚያ ዒንጊ፡ ዑንጂያ ዔያታ ጨቢሻኔ፤ ዴያ ዔያታ ማዳሢ ዴኤፖ ሚፆ፡ ካኣፓ ጋምፒንቲ ዴንዳ፡ ሽባኣ ኮሺ ጊኢጋያ ማዔ ሻኣቦንታ ዴማ ዴማ ሚፆ ዴማኬ፤ ዴያ ዒንሢያ ማዳሢሮ ዒንሢያኮ ዉዴር ናኦቶንታ ናኣዚንሢ ላኣሎንታ ናይ ሾዓኒ ዘኣሰካ ኮኦማያ ማዓንዳኔ። 14 ዒንሢያኮ ዉዴር ናኦቶንታ ናኣዚንሢ ላኣሎንታ ናይ ሾዓኒ ኮይፆና ዘኣሰካ ኮኦማ ምዶና ታኣኒ ማቶና ጎሪ ዔያቶ ማሃዓኪ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒንሢያ፡ ዓቴንቃ ጌኤዙ ማኣርይዳ ዓኒንሢ ማዓባኣ ዓሶና ላሃ ላኣሎ ጊንፆ ሃንቲ ሃንቲ ሜሌ ጾኣዛ ዒንሢያ ካኣሽካኔ፤ ዴያር ማሊ ጳቂሡቀ ዴሬ ባይሰንታይዳ ኬዳንዳኔ።

15 «ዒሰራዔኤሌ ዴሬፎቴ! ዒንሢያ ዘኣሰካ ኮኦማ ዓሲ ማዔቴያ ዴሁዳ ዴር ዳቢንቲዳ ጌልዚፖቴ፤ ጌልጌላኣ ማፆም ቤትዓቄ * ዴንዲፖቴ፤ ናንጊና ባይቁዎየ ናንጋ ጾኣሲ ሃይቆ! ጌይ ጫኣቁፖቴ። 16 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዔኤቢ ዓቴኔ ጎዑቀ ማርጉዲ ቀይዚ ዒፄኔ፤ ሂዳፆ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማራናይጉዲ ምይቲ ኮሺ ቤሰካ ሄንቃኒ ዳንዳዓይ? 17 ዔፕሬኤማ ዴራ ሜሌ ካኣሽ ካኣሽኪሢና ሜሌ ጾኣዛና ቀላ ቱኡቴያ ማዔሢሮ ሸኔ ጌዔ ባኣዚ ማዳንጎ ዔያቶ ሃሹቀቴ። 18 ምይና ዑዙ ሚርጊሽ ዔያታ ዑሽካፆ ዘኣዛ ኮኦሚያ ማዳ ዓርቃኔ፤ ዔያቶኮ ሱኡጋ ቦርሲሳ ማዳ ማዳሢ ዒናፓ ናሽካኔ። 19 ዔያታ ዓልጎ ዠባሪና ፒፂንቴ ዴንዳ ባኣዚጉዲ ዔውቲ ዴንዲ ባይቃንዳኔ፤ ሜሌ ጾኣዛም ዒንጎ ባኮ ዒንጊያናኣ ዔያታ ዳውሲንታንዳኔ።»

5

ዒሰራዔኤሌ ዴዳ ዓጊንታኒ ጊኢጌ ሜቶ

1 «ዒንሢያ ቄኤሳ! ቀይዙቀቴ! ዒንሢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኮሺ ዒና ዔኪ ማሉቀቴ!

* 4:15 4:15 ቤትዓቄ፡- ጌይፆ «ፑርቲሞኮ ማኣሪ» ጌይሢኬ፤ ዴና ቤኤቴሌማም ጌሢንቲ ጫቺ ሱንሢኬ።

ዒንሢያ ካኣቶ ማኣር ዓሳ ሃያ ኮሺ ቀይዙቀቴ! ዒንሢያ ዴ ማታ ዓጊንታኒ ጊኢጌኔ፤ ሚፂጳይዳ ዓሶኮ ዒንሢያ ሆሌ ፒር ታኣቦኣሪይዳ ቶኪ ፒር ማዔኔ።

2 ቀይዘ ዒፆ ፑርቶ ዓሳ ዓሲ ምዳሢሮ ኬሰኬ ዓሲ ማዔኔ፤ ዴያር ቢያሢዳ ታኣኒ ሜቶ ዓጋንዳኔ።»

3 «ዔፕሬኤማ ዘሎ ቢያ ጋፒ ታኣኒ ዔራኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ባኣኣ ታ ቤርታ ዓኣሽንቲያቱቀሴ። ዔፕሬኤማ፡ ኔኤኒ ዘኣሰካ ኮኦማያ ማዔኔ፤ ዒሰራዔኤሌያ ዒኣቴኔ።»

4 ዘኣሰካ ኮኦማንዳጉዲ ማሃ ዓያና ዒሰራዔኤሌ ዴር ዒናይዳ ዓኣሢሮ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኣ ዔያታ ዔራቀኣሢሮ ጾኣሲ ባንሢ ዔያታ ማዑቀጉዲ ዔያታ ማዳ ማዳ ዔያቶ ላኣኔ። 5 ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ጾቶርማ ዔያቶም ፔኤር ማርካዳኔ፤ ጎማ ዔያቶኮ ፒር ማዒ ዔያቶ ቡኡዲ ሎንሢሃኔ፤ ዴሁዳ ዴራኣ ዔያቶና ቀላ ዴቁንቲ ሎኦማኔ። 6 ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ጾኣሲም ሽኣሻኒ ማራቶንታ ባኣቶንታ ዒሺ ዔኪ ዒዛ ኮይፆ ዔያታ ዴንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ዔያቶ ቤርታፓ ዴማዲ ዴጨ ዔቁሢሮ ዔያታ ዒዛ ዴንቁንዳቀሴ። 7 ዔያታ ሜሌ ጾኣዛ ካኣሽካፆ ማዔሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቁንታያ ማዒ ጳዲባኣሴ። ናኣታ ዔያቶኮ ሜሌ ጾኣዛ ማዔኔ፤ ዴያር ሃሮ ዓጊና ጌኤርና ዔያቶንታ ዔያቶኮ ሳፆንታ ቢያ ባይቃንዳኔ።

ዴሁዳና ዒሰራዔኤሌና ባኣኣ ኬሰካንዳ ጾልዚ

8 ጾልዚም ኬሰካንዳጉዲ ጌባፆኣይዳ ዛዬ፡ ራኣማይዳ ፖርዚ ሞርቁቀቴ! ቤትዓቄኔይዳ ዔቁጋፓ፡- «ቢኢኒያማ ፃጲዮ! ኦኡኒ ኔኤና ቀላኬ» ጌይ ጌይ ዒላቱቀቴ። 9 ታኣኒ ሜቶ ዓጋ ኬሎና ዔፕሬኤማ ሻሂንቲ ዴዔ ካታማ ማዓንዳኔ፤ ዴይ ጎኔና ዒሰራዔኤሌ ፃጲ ሄላንዳጉዲ ታኣኒ ዓጌ ባይሰንታኬ።

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዴሁዳ ዓጮ ሱኡጋ ጌዲ ምዳ ጎሽካ ዓሲጉዲ ማዔሢሮ ታኣኮ ዳጎ ዴጲጉዲ ዔያቶ ዑፃ ማሂ ታኣኒ ዳካንዳኔ። 11 ዔፕሬኤማ ሜሌ ጾኣዛ ካኣሽኪሢ ናሽኪሢሮ ሄርቁ ምይሥሢና ፒዜ ምጌ ባይቁሢና ዔያቶ ሄሌኔ። 12 ዴያር ታኣኒ ዔፕሬኤማም ቢሎ፡ ዴሁዳ ዴርም ሃሣ ኮሴ ማዔኔ።

13 «ዔፕሬኤማ ሃርጊንቲፆ፡ ዴሁዳኣ ማቂ ኪፃዳ ኪፆ ዴንቁኔ፤ ዴካፓ ዔፕሬኤማ ዓሶኦሪ ዓጮ ዴንዳኔ፤ ማኣዳ ጾኣጫኒያ ዴኤፖ ካኣታሢ ኮይላ ኪኢታ ዓሲ ዳኬኔ፤ ጋዓንቴ ዴይ ዔያቶ ዓውሳኒንታ ኪፆቀ ዔያቶኮ ፓሢኒ ዳንዳዒባኣሴ። 14 ዴያር ታኣኒ ዘቢጉዲ ዔፕሬኤማ፡ ጊንሢ ሃሣ ሃጊ ዔያታ ዘቢጉዲ ዴሁዳ ማንሢ ጋኣጨ ዴንዳንዳኔ፤ ዓርቁ ዔኪያኣ ታኣኒ ዴንዳንዳኔ፤ ዔያቶ ዓይጌያ ዴያይዳፓ ዓውሳኣኬ።

15 «ሜታ ዔያቶ ሄላዛ ታና ዔያታ ኮዓንዳኔ፤ ዴያር ዔያታ ዳቤ ዳቢንቶ ዔሪ ታ ባንሢ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ዔያቶፓ ታኣኒ ሃኪ ዴጨ ዔቃንዳኔ።»

6

ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ጎሞ ቡኡፄያ ማሊ ጌሽፆ

1 ዴራ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃኒ ዴውቀቴ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ኦ ማፆም! ዒዚ ኦና ሜንሢኔ፤ ዒ ኦና ኮኡሊ ዓውሳንዳኔ፤ ዒዚ ኦና ኪፃሴኔ፤ ዒ ፔኤር ፓፂሳንዳኔ። 2 ዒዛ ቤርታ ሾምፔና ኦ ናንጋንዳጉዲ ላምፆ ኬሊኮ ጊንፆ ዒ ኦና ዓካሳንዳኔ፤ ሃይሣሳ ኬሎና ሃሣ ዒዚ ኦና ሾምፔና

ዓለም ማህ ዓቆሳጎዳኔ። 3 ሃኒ ዩውዋቱ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳህ ኑኡኒ ዔርም፤ ሴካ ሃንጋ ጎዑዋዎ ዒዛ ጊንጾ ኑ ሃንቶም፤ ዒዚ ጾዋርቃ ባቢጉዲ፣ ሃሣ ጊንሣ ሳዎ ዑሺ ሚሻ ባርገ ዒርዘጉዲ ኑ ባንሣ ዩዓኔ።»

4 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ዔፕሬኤሜና ዩሁዳና ዴሬዮቴ! ታ ዒንሣ ሃዎዳንዳይ? ዒንሣ ታና ናሽካ ናሹማ ጉቴና ጴዳ ሊኢሎና ያልኩናጉዲ ኔጉዋዎ ባባይቃያኩ። 5 ዩዎር ታ ማሊያ ከኤዛ ባሶና ታኣኒ ዒንሣ ቲቄኔ፤ ታ ዳንጋጋ ከሰካ ቃኣሎና ታ ዒንሣ ዎዳኔ፤ ታኣኒ ዒንሣዳ ባጌ ፑርቶ ባካ ከኤሊንሣጉዲ ዒንሣዳ ፖዔኔ። 6 ታኣኒ ታኣም ዒንጎ ባኣዚጋ ባሽ ዴማ ዴማ ካራና ላኣሚንቱዎ ናሹዋ ኮዓኔ፤ ሚቹ ዒንጎ ባኮይዳጋኣ ባሽ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሣ ዔራንዳጉዲ ታኣኒ ኮዓኔ።»

7 «ዓሲ ታኣና ዎላ ጫኣቄ ጫኣቄዎ ሃሹሣጉዲ ዔያታ ታኣኒ ዔያቶም ዒንጌ ባጩሎ ጌላዎ ጫኣቄ ጫኣቄዎ ከኤሪ ሃሹኔ፤ ታኣም ጉሙርቁንቱዎያ ማዒዎዎ ፔጋሲ ዔያታ ዳዌኔ። 8 ጌላዓዴ ካታማ ፑርታ ባሲና ባሲ ዎዳ ባሲያኣ ኩሜ ካታማ ማዔኔ። 9 ሱላ ባሲ ዎዳኒ ካታያጉዲ ቁኤሳ ዎላ ማርቲ ዒማይዳያ ማዔኔ፤ ሴኩኤሜ ዔኪ ዴንዳ ጎይይዳታዎ ካቲ ካቲ ባሲ ዔያታ ዎዳኔ፣ ቦርሲሳያ ማዔ ጌኔ ማዶዎ ማዳኔ። 10 ዑሰካ ጌላ ባኣዚ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ማዳያ ታኣኒ ዴንቄኔ፤ ዔፕሬኤሜ ዘኣሰካ ኮኣማያ ማዔኔ፤ ዒሰራዔኤሌያ ዒኢቲኔ።»

11 «ዒንሣ፣ ዩሁዳ ዴሬዮቴ! ታኣኒ ዒንሣዳ ዎጌ ዎጎንዶ ከሊ ሜንሣኔ።»

7

1 «ታ ዴር ዒሰራዔኤሌ ታኣኒ ጋሃኒ ኮዓዛ ዔፕሬኤሜኮ ጎማ፣ ሳማሪያኮ ፑርቱማ ፔጋዲ ታኣም ጴዳኔ፤ ዔያታ ዎላም ሉሉኡቃኔ፣ ማኣሪ ሜንሣ ጌሊ ዉዉኡቃኔ፣ ዎላ ማርቲ ፔቱሞና ጉርዶ ዴንዳ ዴንዳ ባሶ ቡራኔ። 2 ጋዓንቴ ታኣኒ ዩያ ቢያ ፑርቱም ዔያቶኮ ዔሪያታሣ ዔያታ ጳቂሡዋሴ፤ ዩያጋ ዔቂያና ዔያቶኮ ጎማ ዔያቶ ዴኡኩኔ፤ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳ ቢያ ታ ዓኣጋጋ ዓኣሽንቲያቱዋሴ።»

ካኣቱም ማኣርይዳ ማዳንቴ ጌኔ ማዳ

3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ዔያታ ዔያቶኮ ፑርቱምና ካኣቲ ዎዛሲ፣ ሱኡጎ ማዒ ዎይሣ ባሶዎ ፔ ሉኡዙሞና ዎዛሳኔ። 4 ዔያታ ቢያሣ ዘኣሰካ ኮኣማያኩ፤ ካፃፃፃጉዲ ዳንቄ ሃሹና ዳኢላ ካፃፃፃጉዳያ ሄላንዳኣና ላኣዶ ላኣዳ ባሴላ ታዎ ዴማ ዳካኒ ኮይሱዎ ቦኦቆጉዲ ዔያታ ያይዲ ቴኤሊ ዓኣያኩ። 5 ካኣቲኮ ቦንቾ ከሎና ሱኡጋ ዎይኖ ዑዙ ሚርጊሺ ዑሽኪ ማሣንቲ ሃርጌኔ፤ ዒዚያ ዩያ ጋሡዎ ባሶና ዎላ ፔቲ ማዔኔ። 6 ጌኔ ማዳ ማዳንዶ ካራ ማዛኒ ዒና ዔያቶኮ ናኣቦ ታሚጉዲ ያይዳያኩ፤ ጌኖ ማዳ ዔያቶኮ ዒባኖ ቢያ ጩቤ ጎይሣ ዎርቃኔ፤ ሳዓ ካራዛ ጋዓንቴ ታሚጉዲ ዔዔኤታኔ።»

7 «ዔያታ ቢያሣ ፔ ጌኖ ማዳና ናኣቦ ታሚጉዲ ያይዲ ፔኤኮ ሱኡጎ ሙዔኔ፤ ዔያቶኮ ካኣቶዎ ፔ ዎዶና ዎዶና ዎዲ ዔያታ ባይዘኔ፤ ዩይ ቢያ ያዲ ማዓኣና ዩያቶ ካኣቶ ባኣካጋ ፔቲታዎ ታኣኒ ማኣዳንዳጉዲ ታና ያኡጩይ ባኣሴ።»

ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሜሌ ዴርና ዎላ ሲኢሪንቴሣ

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ዔፕሬኤሜ ሜሌ ዴርና ዎላ ሲኢሪንቴኔ፤ ዩያር ዔያታ ዘኣራዎዎ ቦኦቆይዳ ሃሹና ላኣዳጉዲ ፑርቲ ጉሪ ዓቲኔ፤ 9 ፃንጎ ማዔ ዴራ ዎላቆ ዔያቶኮ ጉሪ ሙዔኔ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዩያ ማሊ ዒና ዔኪባኣሴ፤ ሜሌ ዓሳ ዔያቶ ዎይሣንቴና ቶኦካ ዔያቶኮ ቡኡቄኔ፤ ጋዓንቴ ዩያኣ ዔያታ ዒና ዔኪባኣሴ። 10 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ያቶርቄ ያቶርማ ሽሪ ዔያቶ ዑፃ ማርካዳኔ፤ ዩይ ቢያ ያዲ ማዔቲያ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛሣ ሳንሣ ዔያታ ማዒባኣሴ፤ ማዒያ ፔቲታዎ ዔያታ ኮይባኣሴ። 11 ዔፕሬኤሜ ዶኡሌጉዲ ጉሪ ሹሌዔ፣ ጊንሣ ሃሣ ዒኔያኣ ባኣያ ማዔኔ፤ ዩያር ፔና ማኣዳንዳሲቱዎይ ጌይ ፔቲና ጊብፃ ባንሣ ዒላታኔ፣ ባጌያና ጊንሣ ዓሶኦሪ ባንሣ ጳሽካኔ። 12 ዩያ ዔያታ ሃንቲ ሽራ ቤዘ ቢያይዳ ታኣኮ ፒራሣ ፒሪ ካፒጉዲ ታኣኒ ዔያቶ ዓርቃንዳኔ፤ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዘሎ ታ ዔያቶይዳ ማቶ ዓጋጎዳኔ።»

13 «ታና ሃሽ ሃኪ ዔያታ ዴንዳሣር ዔያቶ ባዴዔ! ታኣም ዔያታ ዎይዘ ዒፃሣር ባይሲንታ ዔያቶይዳ ሙኮም፤ ታኣኒ ዔያቶ ዓውሳኒ ኮዔያታንቴ ዔያታ ታኣም ሉኡቃያ ማዔኔ። 14 ዔያታ ፔኤኮ ባርሶይዳ ላሂ ዒላታኣጋዓቲዎ ዒናጋ ታና ሽኢቁዋሴ፤ ሃኣኮንታ ዎይኖ ዑዙንታ ዴንቃኒ ፔኤኮ ዑፃ ዔያታ ቲቄ ኪፃሳኔ፤ ታኣም ዔያታ ዎይዚያ ዎይዙዋሴ። 15 ዔያቶ ዔርዘሣንታ ዎላቆዎ ዔያቶኮ ዶዲሹሣ ታናኩ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ታኣም ጌኔ ማዳ ማዳኒ ዎላ ቡኪ ዔቃኔ፤ 16 ታና ሃሽ ሜሌ ጋሡዎ ካኣሽዳ ዔያታ ጌሌኔ፤ ዴኮና ቤዘ ሃሽ፣ ሹኤሊ ዴንዴ ዓኣዛ ዔያታ ማዔኔ፤ ዔያቶኮ ሱኡጋ ፑርታ ባኣዚ ጌሰቲሣር ያልዚዳ ሃይቃንዳኔ፤ ጊብፃ ዓሶኮ ሚኢቹ ዔያታ ማዓንዳኔ።»

8

ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ሜሌ ያኡዘ ካሽኪፃ ዳቢንቲ ማዒያ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃዚ ጋዓኔ፡- «ታኣና ዎላ ጫኣቄ ጫኣቄዎ ታ ዴራ ሃሹሣርና ታኣኮ ዎጎዎ ካገገ ዒፃሣር ሞርኬ ታ ማኣርይዳ ሃምፑርጉዲ ሽራያታሣር ያልዚር ጊኢጉዋቲ ጋዓ ዛዮ ዎርቁዋቲ!» 2 ዒሰራዔኤሌ፡- «ያኡሲዮ! ኑኡኒ፣ ኔኤኮ ዴራ ኔና ዔራኔ» ጌይ ጌይ ታ ባንሣ ዒላታኔ፤ 3 ጋዓንቴ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ኮሽ ባኣዚ ዒፃሣር ሞርካ ዔያቶ ዳውሳንዳኔ።»

4 «ታኣኒ ዔሪባኣንቴ ካኣቶ ዔያታ ካኣታሣኔ፤ ታና ያኡጩባኣዎ ሱኡጎ ዔያታ ዶኡሪኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ቢርና ዎርቆ ዓንጎና ሜሌ ያኡሲ ኮሽ ፔኤም ዔቲ ቦኣኩኔ። 5 ሳማሪያ ዴሬዮቴ! ናኣር ማሊሲ ማዦና ሜሌ ያኡዘ ታ ዒንሣኮ ሻኣከንቴኔ፤ ታኣኮ ዳጋ ዒንሣዳ ታሚጉዲ ዔኤታንዳኔ፤ ዒንሣ ዳቢንቴጋ ሃኪ ዲሎ ማዑዋኣሣ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ? 6 ሃይ፣ ናኣሪ ማሊሲ ኮሽና ሜሌ ያኡዘ ዓሲ ፔ ኩቹና ማዦ ባኣዚታሣር ያኡሲ ማዓኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዩያር ናኣሪ ማሊሲ ኮሽና ሳማሪያ ያኡዘ ሜቄ ሁርዳንዳኔ። 7 ዔያታ ዠባሪ ዜርቄ ዓልጎ ጮኦራ ዓሲ ማዓንዳኔ፤ ሃውላ ጉሪ ዔቂያኩ፣ ዓኣፔ ባኣዚ ጊዳ ባኣያኩ፤ ዓኣፔ ባኣዚ ዓኣያ ማዔቲያ ሜሌ ፃንጎ ዓሲ ሙኪ ሙዓንዳኔ። 8 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሜሌ ዴር ባኣካ ዔኤዳንቴ ባይቄኔ፤ ጋሃ ባኣዚ ባኣ ሚሃ ማዒ ጉሪ ዓቲኔ። 9 ፔኤር ዣኣሊ ሃንታ ከርሞሉጉዲ ዓሶኦሪ ባንሣ ዔያታ ዴንዴኔ፤ ዔያቶ ዳውሳንዳጉዲ ዔኤሲ ጩጊ ሜሌ

ካኦቶ ዔያታ ሸኢቁኔ፤ 10 ማሌ ካኦቶ ሸኢጲያ ዔያታ ዔኤቢ ጨጌያ ማዔቴያ ታኣኒ ዔያቶ ፔቴይዳ ቡኩሳንዳኔ፤ ካኦቶንታ ሱኡጎንታ ሄርቁ ዔያቶ ዎይሣ ዎይሣ ዎይሣ ዎልቁ ባይቁ ዳኪ ዳኪ ዔያታ ዳንዳንዳኔ።

11 «ዔፕሬኤማ ፔኤኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ታኣም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጎንድ ቤሲ ማርጌ ኮሼኔ፤ ጋዓንቴ ዬያታ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ጎማ ማዳ ቤሲ ማዔኔ። 12 ታኣኒ ዔያቶም ታ ዎጎይዳፓ ማርጌ ዳምቤ ፃኣፒ ዒንጌኔ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዓኪ ቢሪ ባኣዚ ማሃ ዛጌኔ። 13 ታኣም ዔያታ ዒንጎኒ ቃራ ቃራ ባኣዚ ዔኪ ሸኢሸቴያ፣ ዬያ ዒንጎንቴ ባኮኮ ዓሸኮ ዔያታ ሙዔቴያ ታኣኒ፣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዬያ ዔያቶኮ ዔካያቴዎሴ። ታኣኒ ዔያቶኮ ዳቢንቶ ዛጌ ዔያታ ማዳ ጎሞሮ ማቶ ታ ዔያቶይዳ ዓጋንዳኔ፤ ጌብፄ ዓጮይዳ ዔያታ ዓይሌ ማዒ ናንጌ ጎይያ ማዓንዳኔ።

14 «ዒሰራዔኤሌ ዳራ ፔኤም ዳኤፒ ዳኤፒ ካኦቶም ማኣሪ ማፕፔ፤ ታና ማፕፔ ያኦዛሢ ጋዓንቴ ዔያታ ዋሌኔ፤ ዪሁዳ ዳራኣ ማርጌ ዙሎ ከልቁ ኮሸና ካታማ ማፕፔ፤ ዬያሮ ዬያ ዔያቶኮ ካታሞንታ ካታሞኮ ዙላ ዓኣ ከኤሎ ዲያንታ ሙዓንዳ ታሚ ታኣኒ ዒኢካ ከይሳንዳኔ።»

9

ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳ ማታ ዬዓንዳሢ ሆሴዔ ከኤዘሢ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳራ፣ ሃኣኮ ሸርኮ ቆይደይዳ ቆይደይዳ ዓኒንሢ ማዒባኣ ዓሰና ዒንሢ ኮኦሚሢ ዛሎ ዒንሢም ዒንጎንታ ባካ ባዓኣሌ ጌይንታ ያኦዛሢ ዒንሢም ዒንጎያ ማለም ዒንሢ ዎዛዳኔ፤ ዬያ ማዳያና ዒንሢ ያኦዛሢም ዒንሢ ጉሙርቁንታያ ማዒባኣሴ፤ ዬያሮ ማሌ ዳሮጉዲ ዎዛዳ፣ ሃሣ ኮኦሚ ሸሪያ ሃሹዎቴ! 2 ሃይካፓ ሴካ ዒንሢ ሃኣኮ ሸርኮ ቆይደይዳ ዒንሢም ጌዳንዳ ሃኣኮ፣ ዎይሮ ጨኡጶ ቤዘይዳኣ ጌዳንዳ ዎይኔ ዑሽ ዳንቃዓኬ፤ ካፂባኣ ሙርጎ ዎይሮ ዑዣኣ ዒንሢም ፓጫንዳኔ። 3 ናንገና ናንጎ ጎዳ ዔያቶም ዒንጌ ሳይይዳ ዔፕሬኤማ ናንገንዲዎሴ፤ ጋዓንቴ ናሽኪባኣፓ ጌብፄ ዓጮ ዔያታ ማዒ ዳንዳንዳኔ፤ ዓሰራሬ ዓጮዎ ዔያታ ዳንዲ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽ ማዒባኣ ካሃ ሙዓንዳኔ። 4 ዒኢካ ዔያታ ናንገና ናንጎ ጎዳም ዎይሮ ዑዣ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዒንጎኒ ዳንዳዑዎሴ፤ ዔያታ ዒንጎ ባካኣ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዎዛሳያ ማዒንዳዎሴ፤ ዔያቶኮ ካሣ ዔያታ ፔና ናይዳም ሙሙዓዎ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲ ማኣሪም ዒንጎ ባኣዚ ማዒ ሸኢሸንታያ ማዒንዳዎሴ፤ ዬያሮ ዔያቶኮ ዬይ ካሣ ሌሲ ጋርካ ዓኣንቴ ሙዎ ካሣ ማዓንዳኔ፤ ዬያ ሙዔ ዓሲ ቢያ ዒኢታንዳኔ። 5 ዓካሪ ዒንሢ ናንገና ናንጎ ጎዳ ቦንቻኒ ጌሢንቴ ሌያና ቦንቻ ከሎናይዳ ዎዎይታንዳይ? 6 ዔያታ ቶሎሮ ጳሽኬቴያ ጌብፄ ዓሳ ካይሌ ቡኡራጉዲ ዔያቶ ቡኩሳንዳኔ፤ ማምፖኦሴያ ዔያቶ ዳኡካንዳኔ፤ ዔያታ ቡኩሴ ቆሎ ሆዳ ሙዔም ጉሪ ዓታንዳኔ፤ ዔያታ ናንጎ ከኤያይዳኣ ዓንገሢና ዓኣ ቡኡራንድ ካይዚ ባቃሳንዳኔ።

7 ማታሢ ዓሳ ከላ ሄሌኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ኮማ ኮያ ከላ ዑከሢ ዔያታ ዔሮንጎ፤ ዒንሢኮ ዳቢንቶና ፑርቱሞናፓ ዔቁያና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሢ ዔኤያ ዓሲ፣ ያኦሲኮ ዓያና ዎላ ዓኣ ዓሢ ዣኣዣ ዓሲ ማሃ ዒንሢ ዛጋኔ። 8 ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሢ ዔፕሬኤማ ካፓንዳጉዲ ያኦሲ ዶኦሪ ጌሢኔ፤ ጋዓንቴ ጎይያይዳ ቢያ ፒራ ዒዛም ፒራንቴኔ፤ ያኦሲኮ ጌኤዣ ማኣርይዳኣ ዒዲንቴሢ ዒዛ

ካፔኔ። 9 ዔያታ ጌባያኦኔ ዎደና ዓኣ ዳሮጉዲ ጋፒ ዒኢቴኔ፤ ያኦሲ ዔያቶኮ ጎሞ ዛጌ ዳንቁ ዔያቶይዳ ማቶ ዓጋንዳኔ።

ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ጎሞና ጎማ ዔኪ ሙኬ ባይሰንቶ

10 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ታኣኒ ዳንቁያና ካፄ ዎይኔ ሰይና ዓኣያ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌይዳ ዳንቁያጉዲኬ፤ ዒንሢኮ ቤርታሳ ዓደንሢ ታኣኒ ዳንቁያና ቤርቱ ቤርታ ካፄ ቤሌሴ ዓኣፒ ዳንቁያጉዲ ታኣም ማዔኔ፤ ዔያታ ባዓልፔግሬ ጌይንታ ቤዘ ሙካዎ ዬያ ሻኣካያ ማዔ ፔግሬ ያኦዛሢም ፔና ዳማሲ ዓኣሢ ዒንጌ፣ ዬያ ዔያታ ናሽካ ያኦዛሢጉዲ ፔኤሮዎ ዒኢቴያ ማዔኔ። 11 ዔፕሬኤማኮ ቦንቻ ካፒጉዲ ባራኒ ዳንዲ ባይቃንዳኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ሸይሢሮ ላሃሢንታ ጎጳዲሢንታ ሸይቹያኣ ባኣያ ማዓንዳኔ። 12 ዔያታ ናይ ሸዒ ዲቹቴያ ናኣቶይዳ ፑርታ ዶርፖ ታኣኒ ዓገ ዎዲ ኩርሳንዳሢሮ ናይ ባኣያ ዔያታ ዓታንዳኔ፤ ታ ዔያቶፓ ሃኪ ሸኢኪ ዔቁቶ ዔያቶ ባዳዒ!»

13 ዔፕሬኤማ ኮሺ ሳዓይዳ ዳኡቁንቴ ማኤፄ ዓኣፒ ማዒ ታኣም ጴዳኔ፤ ጋዓንቴ ሃሢ ዔያታ ፔኤኮ ናኣቶ ሃይቢም ዓኣሢ ዒንጌኔ። 14 ናንገና ናንጎ ታ ጎዳሢያ! ሃያ ዳሮም ዓይጎ ዒንጌ ታ ኔና ጎይያይ? ዑሰካፓ ኩርሳ ጎጲና ዲኢቁ ስርቁዎ ዳንሢና ዔያቶም ዒንጌ!

ያኦሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሰይዳ ዎጌ ዎጎ

15 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔያቶኮ ፑርቱማ ጌልጌላይዳ ፔጋዳሢሮ ዒኢካ ታ ዔያቶ ዒፄኔ፤ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳሮ ታ ማኣራፓ ታ ዔያቶ ዳውሳንዳኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ታ ዔያቶ ናሽኪንዲዎሴ፤ ዔያቶኮ ሱኡጎኣ ቢያ ዎይዘዎያ ማዔኔ። 16 ዔፕሬኤማ ፑርታ ዣባሬና ካኣሚ ፃጳ ማሌም፣ ዓኣፒ ዓኣፓኒ ዳንዳዑዎ ማሢ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ዔያታ ናይ ሸዔቴያ ዒናፓ ዔያታ ናሽካ ናኣቶ ታኣኒ ዔያቶኮ ዎዳንዳኔ።»

ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዛላ ጌዔ ባኣዚ

17 ዔያታ ዓይሢንቴባኣሢሮ ታ ያኦዛሢ ዔያቶ ከኤራንዳኔ፤ ዔያታ ማሌ ዳሮ ባኣካ ቤሲ ባይዚ ሴካ ሃንጎ ሃንታንዳኔ።

10

1 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ማርጌ ዓሚ ዎይኔ ማዔኔ፤ ዓኣፓ ዔያቶኮ ዲቤሢ ጎይያ ማሌ ያኦዛሢም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጌ ካኣሽኮ ማርጌ ቤሲ ዔያታ ኮሼኔ፤ ሳዓ ዔያቶኮ ኮሽኪ ያርጎቹ ሳዓ ማዔሢ ጎይያ ማሌ ያኦዛሢም ዘጎ ዳኣቦ ማዛጰሲ ዔያታ ማፕፔ። 2 ዒና ዔያቶኮ ላምዎ ጎይካ ዓኣያኬ፤ ዔያታ ፔ ዳቢንቶኮ ዒንጎንታ ባኮ ዔካንዳኔ፤ ዬያ ማሌ ያኦዛሢም ዔያታ ዒንጎ ባኮ ሸኢሻ ቤዘ ያኦሲ ማንሢ ሻሃንዳኔ፤ ማሌ ያኦዛሢም ዘጎ ዳኣቦዎ ዔያቶኮ ዒዚ ደይሳንዳኔ።

3 ዳራ፡- «ኦኡኒ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዒጊጨ ቦንቹባኣሢሮ ካኣቴ ኦኡኮ ባኣያ ማዔኔ፤ ዒ ዎንዳ ካኣቴ ኦኡኮ ዓኣቴያ ዓይጎ ኦኡም ማዳንዳይ?» ጋዓኔ። 4 ሉኡዙሞ ጨኣቁሞ ጨኣቁ ጨኣቁ ጉሪ ባኣዚ ጌሰቴ ሸራኔ፤ ዬያሮ ጎሽ ሳዛይዳ ሃኣኮ ዎዎዳ ፑርታ ሆኦሪ ባቃላሢጉዲ ዔያቶ ባኣኮይዳ ዣላ ዲባኔ።

5 ሳማሪያ ካታሞይዳ ናንጎ ዳራ ቤትዓጭይዳ * ናኣሪ ማሊሲ ማፕና ማሌ ያኦዛሢ ዒጊጨ ጎጋይቁ

9:7 9:7 ሉቃ. 21:22። 9:9 9:9 ሱኡጎ. ማገ 19:1-30። 9:10 9:10 ፓይ. ማገ 25:1-5። * 10:5 10:5 ቤትዓጭይዳ- ዬና ጌይያ ዔብሬ ዓሰ ሙኡጮና «ፑርቱሞኮ ማኣሪ» ጌይሢኬ።

ሃይቃይ፤ ይህ ያዘዘ ሰንቻ ባይቆሃረ ዔያታ ይኤካይ፤ ይህ ያዘዘ ካአሽኪ ዘአሰካ ኮአማያ ማዔ ቁኤሳአ ዒናፓ ይኤኪ ዒላታ። 6 ይህ ያዘዘ ዓሰኦ ሳጮ ዔውቲ ዳንዲ ዳኤፖ ካአታሢ ቤርቶ ሺኢኪር ዒንጎ ባአዚ ማዔ ዒንገንታንዳይ፤ ዔፕሬኤማ ቦርሲንታንዳይ፤ ዒሰራዔኤሌ ፔ ዋይዜ ዘርና ዳውሲንታንዳይ። 7 ሳማሪያ ካአቲ ዋአሢ ዑሢዳ ዳንዳ ዲባጉዲ ዓአዲ ባይቃንዳይ። 8 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ቤትዓቄይ ጌይንታ ካታሞይዳ ማሌ ያዘዘ ካአሽኪ ጎሞ ማዳ ዳጌ ዳጌ ቤዛ ሻሂንታንዳይ፤ ዔያታ ፔ ያዘዘ ማዔ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓንገሢንታ ጋውዲንታ ባቃላንዳይ፤ ይህ ዋዶና ዳራ ዲኮ ኮይላ፡- «ኮና ዓአቸዋቲ!»፤ ጌማር ኮይላአ፡- «ኮና ካንቁዋቲ!» ጋዓንዳይ።

ያዘሲ ዒሰራዔኤሌይዳ ማቶ ዓጋንዳያ ማዔያ

9 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳራ ገባዓይዳ ጎሞ ማዳማፓ ዓርቃያ ሃኖ ሄላንዳአና ታና ያዩሲሢፓ ገንሢም ጌይባአሴ፤ ጌባዖኤይዳ ፑርቶ ማዳ ዓሰ ያልዘና ታአኒ ኩርሲሲባአዓዳ? 10 ታአኒ ኮዔ ዋዶና ዔያቶ ፀንቃንዳይ፤ ማሌ ዳራ ቢያ ቡኪ ዔያቶ ባይዘኒ ዔቃንዳይ፤ ጳንጩ ማሂ ዔያታ ማዳ ጎሞ ዘሎ ማታ ዔያቶይዳ ኬዳንዳይ።

11 «ዔፕሬኤማ ሃያኮ ቤርታ ሃአኮ ሺርኪ ዔሪ ማርኬ፤ ጋዓንቲ ታአኒ ዔያቶኮ ማዘጸ ባቃኖይዳ ቃሞባራ ጌሃንዳይ፤ ያዲ ማዔም ዪሁዳ ጎሽካንዳይ፤ ያይቆኦ ባአታ ቢያ ዋአቂንቲፓፓ ሳዖ ጎሽኪ ሺኢቻንዳይ፤ 12 ታአኒ፡- ሳካሪ፡ ሻፖ ጳሉዋቲ፤ ያሉሞ ዒኢካ ዒንሢም ዜርቁዋቲ፤ ዲማ ዲማ ካራና ላአሚንቲዋ ናሹሞ ዓአፕ ዒኢፓ ጮኦቶቲ፤ ታና፡ ዒንሢኮ ያዘዘሢ ባንሢ ዒንሢ ማዓንዳ ዋዳ ሃይሾ ሃሢኬ! ታአኒ ሙኪ ፒዜ ዋጌ ዒንሢ ባአካ ዋገንታንዳይ፤ ማሃንዳይ» ጌዔ።

13 «ዒንሢ ጋዓንቲ ዒንሢ ዋልቆና ዒንሢኮ ዔርቲ ያሎ ዓሰ ማርጉሞና ጉሙርቁሢ ፑርቲሞ ዜርቁ ጌይ ማዳ ጮኦሪ ዒንሢ ዔኬይ፤ ዒንሢኮ ሉኡዙሞ ዓአፖ ዒንሢ ዳንቁ ዔኪ ሙዔ። 14 ዒንሢኮ ዳርይዳ ዳኤፕ ያልዚ ማኸንታንዳይ፤ ዒንሢኮ ዋርዲዮ ማሂ ኬልቁ ኮሻና ዲያ ቢያ ሻሂንታንዳይ፤ ካአቲ ሹልማኦ ቤትዓርቤኤሌ ካታሞ ያሊ ሻሂ፡ ዒንዶንሢ ናአቶና ዋላ ሳዓ ጳዲሲ ዳአጻ ኩርሴሢፓ ያይ ባአዚ ዒንሢዳአ ማዲንታንዳይ። 15 ቤኤቴኤሌ ካታሞይዳ ናንጎ ዳሪዮቲ! ዒንሢ ማዳ ዳኤፖ ጎሞ ዘሎና ዒንሢዳ ይያጉዳ ባይሲንታ ሙካንዳይ፤ ያላ ዓዓርቃአና፡ ሃገ ሳዖኮ ዲገጫ ዘቃአና ዒሰራዔኤሌ ካአቲ ኔጉዋዎ ሞርኮ ኩጫ ሃይቃንዳይ።»

11

ያዘሲ ዒዛኮ ዳራ ዋይዘ ዒጻቴያ ናሽኬ ናሹሞ

1 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ፡- «ዒሰራዔኤሌ ሃገ ናይ ዓአንቲ ታአኒ ናሽኬይ፤ ታ ናአዚ ገብጻፓ ታአኒ ዔኤሌ። 2 ጋዓንቲ ታ ዳራ፡ ዒሰራዔኤሌ ባሽ ታ ባንሢ ዑካንዳጉዲ ታአኒ ዔያቶ ዔኤላዘ ሃቸሞ ታ ገዳፓ ሃኪ ሃኪ ዔያታ ዳንዳይ። ባዓአሌ ጌይንታ ማሌ ያዘዘ ማዔ ዒንጎ ባኮ ዒንገያንታ

ይህ ያዘዘ ማሊሲ ኮሾና ባኮሞ ዑንጅ ጩቢሺያ ዔያታ ሃሺባአሴ። 3 ዔፕሬኤማኮ ኩጫ ዓርቁ ታአታሲ ሃንቲሢ ዔርዜሢ ታናኬ፤ ዔያታ ጋዓንቲ ታአኒ ዔያቶ ፓሢሢ ዔሪባአሴ። 4 ዓሲ ዓሲ ማጩንታ ማጩንቲሢ ናሹሞ ካኒ ቢራታና ታአኒ ዔያቶ ጎቹ ዓርቁይ፤ ዔያቶኮ ባቃና ዓአ ቃንባር ዔኪ ሺኢሺ ታአኒ ታአር ሂርኪ ጌይ ዔያቶ ሙኡዜ።»

5 «ዔያታ ጋዓንቲ ታ ባንሢ ማዖ ዒጻሢ ገብጻ ዓጮ ማዔ ዳንዳይ፤ ዓሰኦ ካአቲያ ዔያቶ ዋይሃያ ማዓንዳይ። 6 ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ካታሞ ዔያቶኮ ያላንዳይ፤ ካታሞ ጌሎ ካርዋ ማሂንዳይ፤ ዔያቶኮ ፑርቶ ዘርቲያኦ ጉሪ ማዔ ዓታንዳይ። 7 ታ ዳራ ታ ባንሢ ማዖ ባሽንቲ ላምዖ ጎይካ ዔቁይ፤ ያዲ ማዔቴያ ዳኤፕ ማዔሢ ባንሢ ዔያታ ዒላታ። ጋዓንቲ ማሊያ ፔቴይዳ ዔቁሴይ ያኦኒያ ባአሴ።»

8 «ዔፕሬኤማ! ታ ኔና ዋዲ ሃሻንዳይ? ዋይቲ ታአኒ ኔና ዓአሢ ማሌም ዒንጎንዳይ? ዓዳአማና ጸባይማ ካታሞናይዳ ታአኒ ማዳ ጎይያ ዋይቲ ታአኒ ኔገዳ ማዶንዳይ? ታአኒ ኔና ናሽካ ናሹማ ኮሺ ዳኤፕታሢር ይህ ቢያ ታ ማዳኒ ዳንዳዑሞሴ።

9 ታአኒ ዒንሢ ባአካ ዓአ ዲማዳ ያዘሲ ማዓንዳይ፤ ማዔም ዓሰቲሞሴ። ይህም ታአኮ ባይዘ ዳጎ ታ ዒንሢዳ ኬይሳዓኬ፤ ላማ ታአኒ ዔፕሬኤማ ባይዘዓኬ፤ ታ ዳጎና ታአኒ ዒንሢ ባንሢ ይዓዓኬ።

10 «ታአኒ፡ ናንገና ናንጎ ጎዳ ዔያቶ ዓውሳኒ ጉዳ ዘቢጉዲ ጉዳዛ ዔያታ ታ ገንዖ ይዓንዳይ፤ ታአኮ ናአታ ጎጋይቁ ጎጋይቁ ዓባ ጌላ ባንፃፓ ይዓንዳይ። 11 ካፒጉዲ ገብጻፓ፡ ዶኤሌጉዲ ዓሰኦፓ ባራኒ ባራኒ ዔያታ ይዓንዳይ፤ ቤርታ ዔያታ ናንጎ ኬኤዖ ማሂ ታአኒ ዔያቶ ጌልዛንዳይ፤ ይህ ጋዓሢ ታና፡ ናንገና ናንጎ ጎዳኬ።»

ያዘሲ ፔ ዳርይዳ ዓገ ማቶ

12 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሂዚ ጋዓይ፡- «ዔፕሬኤማ ሉኡዙሞና፡ ዒሰራዔኤሌያ ጌሺሢ ታ ኮይሎ ማንገ ዔቁይ፤ ዪሁዳአ ያዘሲም ዓይሢንቲዋያ ዒዚ ጉሙርቃ፡ ዲማዲሢ ማኪ ዒጻያ ማዔ።»

12

1 «ዔፕሬኤማ ዠባሪ ዓርቃኒ ኮዒ ኬሎ ጉቤ ዓባ ኬሰካ ዘሎ ዠባር ዳውሴ ጎይሢ ጉሪ ዓቲይ፤ ሉኡዙሞና ጌይ ማዶና ዔያታ ማርገሺይ፤ ይህ ሉሊቱሞንቲ ሪማቶ ዘይቶ ገብጻ ዓጮ ዔያታ ዳካይ።»

2 ናንገና ናንጎ ጎዳ ዪሁዳ ዳር ማኪ ጌሰታ ጌኤሲ ዓአይ፤ ያይቆኦ ናአቶም ዔያታ ማዳ ማዶ ጎይያ ማቶ ዓጋንዳይ፤ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዶጉዳያ ዔያቶም ዒዚ ማሂ ጩጋንዳይ። 3 ያይቆኦ ሃገ ዒንዶ ጎጳ ዓአዖ ማንቶ ባጎ ማዔ፤ ዒዛኮ ጌርሲ ቢሪ ኬዳኒ ዲንገርዠ ዓርቁይ፤ ዒዚ ዑኩሰካፓ ሃሃ ያዘሲና ማሹሞሶ ዓርቃዖ «ታ ኔና

10:8 10:8 ሉቃ. 23:30፤ ዮሃ. ያፔ. 6:16። 10:9 10:9 ሱኡጎ. ማገ 19:1-30። 10:12 10:12 ዔር. 4:3። 11:1 11:1 ኬሲ. ማገ 4:22፤ ማገ. 2:15። 11:8 11:8 ላሚ. ሞገ 29:23። 12:3 12:3 ማኸ. ማገ 25:26፤ ማኸ. ማገ 32:24-26። 12:4 12:4 ማኸ. ማገ 28:10-22።

ሃሻዓኩ» ጌዔኔ፤ 4 ያክሲኮ ከኢታንቻሢና ማሹምቦ ዓርቁ ዒዚ ባሽኔ፤ ዒዚ ዓማና ዩኤከ። ዩይ ከኢታንቻሢ ዒዚ ማኦራንዳጉዲ ሸኢቁኔ፤ ማሌ ኬሊና ሃሃ ያክሲ ዒዚ ቤኤቴሌይዳ ዳንቁ ዒዛና ጌሰቴኔ። 5 ቢያ ባኮ ወይሃ ጎዳ ማዔ ያክዛሢ ደማዲ ዔርቶ ሱንፃ ናንገና ናንገ ጎዳኩ። 6 ዩያር ዒንሢኮ ያክዛሢ ባንሢ ማዕብቴ፤ ናሹምንታ ፒዜ ወጌ ወጊሃንታ ኮሺ ደዲሺ ዓርቁቀቴ፤ ዒንሢኮ ያክዛሢ ዒንሢ ማኦራንዳጉዲ ሃላንዳኦና ጊቢ ደዲ ካቸዋቴ።

7 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጌሺ ማኮ ባኦዚና ኮርማ ካኦና፤ ዓጮ ኮርም ዓሰጉዲ ማዔኔ፤ ዩያና ዔያታ ዓሰ ጌሺ ጌሺ ሸራኔ፤ 8 ዔፕሬኤማ፡- ታኦኒ ያርጎጠጮኔ፤ ወዲንቴኔ፤ ታኦኒ ላቢ ዳንቁ ሃያ ቆሎይዳ ቢያ ዳቢንቴ ማዒ ታና ጎማንዳ ባኦዚ ዳዲንዲቀሎ፤ ጌይ ጌይ ያቶርቁ ጌሰታኔ። 9 ጋዓንቴ ጊብፂ ዓጮፓ ዒንሢ ዔኪ ኬሴሢ ታና፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያክዛሢ፤ ወልሾ ዳማ ዳዒ ቦንቾ ቦንቾና ዓፕላና ማኮና ማኦሪዳ ዒንሢ ናንጌ ጎይፖ ጊንሃ ታ ዒንሢ ዒኢካ ናንገሻንዳኔ።

10 «ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ዔያቶም ኬኤዛንዳ ባኮ ታኦኒ ኬኤዜኔ፤ ማርጌ ባኦዚ ፒጋሲ ታኦኒ ዳዌኔ፤ ዩያቶ ታ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ዳንጎና ኮኦኪንሢያኦ ታኦኒ ኬኤዜኔ፤ 11 ዩያ ታኦኒ ቢያ ማዳንቴ ጌሌዓይይዳ ማሌ ያክዘም ዔያታ ዚጋኔ፤ ዩያ ማሌ ያክዘም ዚጋ ዓሳ ፓሡቀ ዓሲ ማዓኔ፤ ዋፓኖ ጌልጌላይዳ ዩያ ያክዘም ዒንጎ ባኦዚ ማሂ ዔያታ ሹካኔ፤ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዩይ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ደዒ ቡርሺንቴ ጎሺ ሳዛይዳ ኩሊንቴ ሹቺ ማዒ ዓታንዳኔ።»

12 ኦኡኮ ዓዳሢ፡ ያይቆኦ ማሰጉታሚያ ፑኒ ዳንዳኔ፤ ዒኢካ ላኦሊ ዔኪር ጌይ ማራይ ሄንቃ ካራሚ ማዔኔ። 13 ናንገና ናንገ ጎዳ ዳኩ፡ ዒዛኮ ማሊያ ኬኤዛሢ ዛሎና ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጊብፂፓ ዔኪ ኬሴኔ፤ ዩያ ዒዛ ማሊያ ኬኤዛሢ ዛሎና ዔያቶ ዒዚ ማኦዳኔ። 14 ያዲ ማዔቴያ ዔፕሬኤማ ናንገና ናንገ ጎዳ ማርጌና ዳጋሴኔ፤ ዔያታ ዳቤ ዳቢንቶ ዛሎ ያኦጠንታንዳኔ፤ ዒዛኮ ሱንፃ ዔያታ ጫሽኬሢረቀ ማታ ዔያቶይዳ ዓገንታንዳኔ።

13

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዋጊንቴ ጋፕሃሢ ዋጊ

1 ዔፕሬኤማ ጌሰታኦና ዋይዛ ዓሲ ቢያ ዒጊጠ ጎንጋይቃኔ፤ ሃሃ ጋዓንቴ ዒኢኒ ባዓኦሌ ጌይንታ ማሌ ያክዘም ዚጊ ጎሚ ማዳሢረ ሃይቁኔ። 2 ዩያ ሃሾ ዒፂ ጎሞ ማዲያ ዔያታ ዲቢሽኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ቢር ዓንጎ ሸኤሺ ዔያቶም ያኦሲ ማዓንዳያ ኮሺኔ፤ ዩይ ቢያ ዓሲ ፔ ኩቻ ማኬ ባኦዚኔ፤ ዩያ ዓሲ ኩቻ ማኬንቴ ባኮም ዓሳ ዒንጎ ባኦዚ ዒንጌ ሄርቁያ ሄርቁ፤ ዩያ ናኦር ማሊሲ ኮሾና ባኮም ዚጋንዳጉዲ ዔያታ ጋዓኔ። 3 ዩያር ዔያታ ጉቴና ዳዳ ሊኦሎና ያልኩናጉዲ ጉሪ ባይቃንዳኔ፤ ሃኦኮ ሸርኮ ቆይዳይዳፓ ዠባሬና ፒዊንቴ ዳንዳ ዲልባጉዲ፡ ጊንሃ ሃሃ ፑልታ ካራና ኬሰኪ ዳንዳ ጩቢጉዲ ዳንዳ ዔያታ ባይቃንዳኔ።

4 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ጊብፂ ዓጮፓ ዒንሢ ዔኪ ኬሴሢ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔሢ ታና ያኦሲኔ፤ ታጊዳፓዓቴም ማሌ ያኦሲ ዒንሢኮ ባኦሲ፤ ዒንሢ ዓውሳሢያ ታና ሌሊኩ። 5 ዩያ ማሌ ዳውሎ ዓጮይዳ ዒንሢኮ ቶኦኮ ዛጊ ማኦዳሢ ታናኩ። 6 ጋዓንቴ

ኮኮ ዓጮሎ ሙኪ ዒንሢ ጌላያ ሙይ ሚሽኪ ማርጌና ያቶርቁኔ፤ ታናኦ ዒንሢ ዋሌኔ። 7 ዩያር ታኦኒ ዒንሢም ዘቢ፡ ጊንሃ ሃሃ ጎይሢዳ ካቴ ዳዔ ማኦኪ ማዓንዳኔ። 8 ናይ ዔውቴ ፑርታ ቦፖጉዲ ማዒ ታ ዒንሢ ማኦሳንሃንዳኔ፤ ሸኦሊ ሸኦሊ ታ ዒንሢ ላኦላንዳኔ፤ ሙሙዓ ዘቢ ታ ዒንሢ ኮይላ ማዓንዳኔ።

9 «ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቴ! ታና፡ ዒንሢ ማኦዳሢ ዐፃ ፑርቱምና ዒንሢ ዔቁሢረ ታ ዒንሢ ባይዛንዳኔ፤ 10 ካኦቴንታ ሱኡጌንታ ዒንሢም ዒንገንታንዳጉዲ ዒንሢ ያኦጠጮኔ፤ ሃሃ ሂዳዮ ዒንሢ ዓውሳ ካኦቶንታ ማኦዳ ሱኡጎንታ ዋካዳዮ? 11 ታኦኒ ዳጋዲ ካኦቶ ዒንሢም ዒንጌኔ፤ ጋዓንቴ ታኦኒ ዳኦጎ ጊንሃ ታ ዔያቶ ባይዜኔ።

12 «ዔፕሬኤማ ኣቢንታ ናካኦና ኩሊንቴ፤ ጎማኦ ዒዛኮ ያኦፒንቴ ዓዲንቴኔ። 13 ሸይቺ ዓዲንቴ ላኦሊጉዲ ዒዚ ማታዳንዳ ዋይ ዩዓንዳኔ፤ ዒዚ ሸይንታ ዋይ ሃላዘ ዒንደ ጎጳፓ ኬይ ዒፃ ናይጉዲ ዔኤያ ማዔኔ። 14 ሳዮ ዳም ዋልቃፓ ታ ዔያቶ ዓውሳንዳና? ሃይቢፓ ታ ዔያቶ ዳቁሻንዳና? ሃይቢዮ! ኔኤኮ ዋዲ ኩርሳ ባካ ዋካ ዓኦይ? ሳኦ ዳሚዮ! ኔኤኮ ባይዚፃ ዓንካዳይ? ታኦኒ ዔያቶም ሚጠንጉንዲቀያዎይ፤ 15 ዒዚ ፔኤኮ ጌርሲንሢ ባኦካ ያርጎቺ ማዔቴያ ናንገና ናንገ ጎዳ ዳካ ፑርቶ ዠባራ፡ ዓባ ኬሰካ ዛሎፓ ዔቃሢ ዔዛ ዓጮ ሙካንዳኔ፤ ዓልቃ ዋኦፃ ዓልቆ ዒፃም፡ ዋራ ዒዛኮ ሚጠንዳኔ፤ ዩይ ዠባራ ዒዛኮ ዓኦ ሚዛጳ ባኮ ቢያ ፒዊ ዔኪ ዳንዳንዳኔ። 16 ሳማሪያ ታኦም ዋይዘ ዒፃ፡ ማዳ ዳቢንቶ ዛሎ ያኦጠንታያ ማዓንዳኔ፤ ዒዛኮ ዳራ ያልዚና ኩዳንዳኔ፤ ዳኮ ናኦታ ሳዖይዳ ዳዲንቴ ዳኦፂንታንዳኔ፤ ጎጳይንዳሢኮ ዓጳ ዳርዚንታንዳኔ።»

14

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ያኦሲ ባንሢ ማዓንዳጉዲ ሆሴዔ ያኦጠጮሢ

1 ዒሰራዔኤሌ ዳራዮቴ! ዒንሢኮ ጎማ ዒንሢ ዲቁ ዠኦሊሴያታሢረ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያክዛሢ ባንሢ ማዕብቴ። 2 ዒንሢ ኩኡፃንዳ ባኮ ዔሪ ናንገና ናንገ ጎዳ ባንሢ ማዕብቴ፤ ሂዚ ጎዕቀቴ፡- «ኦኡኮ ጎሞ ቢያ ዓቶም ጌዔ፤ ኦና ማኦሪ ዔኪ፤ ኦኡኒያ ኦ ዳንጎና ኮሺ ዓኦፒ ማዔ ጋላታ ኔኤም ሸኡሻንዳኔ። 3 ዓሰኦሪ ኦና ዓውሳዓኩ፡ ያሎ ፓራሢያ ኦኡኒ ጉሙርቁቀሴ፤ ሃይካፓ ሴካ ኦ ኩቻ ኦኡኒ ማኬ ባኮ «ያኦሲ» ጌይ ኦ ዔኤላዓኪ፤ ናንገና ናንገ ጎዳሢዮ! ዜኤር ናኦቶ ኔኤኒ ሚጠንታንዳኔ።»

ያኦሲ ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳያ ማዒያ ኬኤዜሢ 4 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታ ዳርኮ ጉሙርቁንቴቀያ ማዒያ ታኦኒ ጊኢጊሺ ታ ባንሢ ዔኪ ማሃንዳኔ። ዳጋ ታኦኒ ዔያቶ ባንፃፓ ማዔሢረ ታኦኒ ታ ሸኔና ጉሪ ዔያቶ ናሽካንዳኔ። 5 ዒሰራዔኤሌ ዳርም ታኦኒ ያዳ ያልኬ ማዓዛ ዔያታ ቡኒጉዲ ቡናንዳኔ፤ ሊባኖኦሴ ሚፖጉዲ ፃጲ ዔያታ ዳካንዳኔ። 6 ዓንታ ዔያቶኮ ዋርቃንዳኔ፤ ዛይቶ ሪሚቶጉዲያኦ ዔያታ ሚዛጲ ሃሃ ሊባኖኦሴ ዳኤሎጉዲ ኮሺ ሳውሞ ዓኦፃ ማዓንዳኔ።

12:9 12:9 ለዊ. ዓከ 23:42-43። 12:12 12:12 ማኪ. ማፃ 29:1-20። 12:13 12:13 ኬሲ. ማፃ 12:50-51። 13:6 13:6 ላሚ. ሞፃ 8:11-17። 13:10 13:10 1ኛሙ. 8:5-6። 13:11 13:11 1ኛሙ. 10:17-24፤ 15:26። 13:14 13:14 1ቆር. 15:55።

7 ገንሣ ማዒ ታ ሺቦ ዴሞ ዔያታ ጌላንዳኔ፤
 ሃገ ባቃላ ሃኣኮጉዲ ዔያታ ዓኣዒ ሚዛጳንዳኔ፤
 ዋይነጉዲያኣ ዔያታ ቡናንዳኔ፤
 ዔያቶኮ ሳውማ ለባኖኦሴ ዋይኖ ዑዠሲጉዲ
 ዔርቴያ ማዓንዳኔ።

8 ዔፕሬኤ ማፀ!
 ማሌ ያኦዘና ዋላ ታኣኮ ዓይጎ ካኣሚ ዓኣይ?
 ዒንሢኮ ሺኢጲያ ዋይዛሢንታ ቶኦኮ ዒንሢኮ ዛጋሢ
 ታናኬ፤
 ታኣኒ ቢያ ዋዴ ዋርቄ ጎይሣ ዴዓ ዚቢቂጉዲኬ፤
 ዒንሢ ዓኣፕሳሢያኣ ታናኬ።»

ጋፒንሢ ሃይሴ

9 ዔራቶ ዓኣ ዓሲ ዩንሢ ባኮ ዒና ዔካንዳኔ፤ ማሊ
 ጳቂሣ ዓሲያኣ ዔራንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጎይፃ
 ፒዜኬ፤ ዒሎ ዓሳ ዒዞና ሃንታኔ፤ ጎሞ ዓሳ ጋዓንቴ ዲቂንቴ
 ዒኢካ ሎሎኦማኔ።

ከሰከ ዓላቱዋቱ!
 ናንገና ናንገ ጎዳ ከላ ሙካኒ ዑኬህሮ
 ዓጩሎይዳ ናንገ ዓሳ ቢያ ጎጋይቆንጎ።
 2 ዩና ከላ ዲማያና ቃኣያዳ ከሊ፤
 ቫኦራዲያና ቫኒ ዲማ ከሊኬ፤
 ዓባ ያርቃኣና ፖዓ ዲኮ ዑይይዳ ጴዳህጉዲ
 ዲቢ፤ ሃሃ ዋልቃዳ ሜሌ ዳሬ ቢያ ቤዘ ሙከ
 ባይዘንዳ።
 ዩያጉዳ ባኣዚ ሃያኮ ቤርታ ዛገንቲ ቤቁባኣሴ፤
 ሃካፓ ሴካ ዓይዲያ ጴዳዓኬ።
 3 ዔያቶኮ ቤርታ ጴዳ ዓኣዔ ባኮ ቢያ ታሚጉዲ ዔያታ
 ሙዓንዳ፤
 ዔኤታ ታሚጉዲያኣ ሚቻንዳ።።
 ሃገ ዔያታ ሄሊባኣ፣ ቤርታ ዓኣ ሳዓ
 ዔዴኔ ጌይንታ ቤዘጉዴያ ዓኣዔ ባኣዚ ዋርቁ
 ዓኣያኬ፤
 ዔያታ ሙይ ጌዴና ዓኣዳ ሳዓ ጋዓንቲ
 ጋፒ ባይቁያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዓኔ፤
 ዔያቶይዳፓ ቶሊ ዓታንዳ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሴ።
 4 ዔያቶኮ ማላህ ፓር ማላኔ፤
 ዔያታ ያሎ ፓራህጉዲያኣ ሳጋራ።።
 5 ዓዳ ሳርጌሎ ያይቶጉዳ ዑኡሲ ዋይዚሲ ዋይዚሲ
 ዲኮ ቶኦኮይዳ ኮኣማኔ፤
 ሃኣኮኮ ዲኦሪ ሙዓ ታሚጉዲ
 ቢያ ባኮ ዔያታ ሙዓኔ፤
 ያልዚም ገኢገንቲ ዲቢ ያልዚ ዓሲጉዲ ቤሲ ቤሲ
 ዓርቁ ዳዔ።።
 6 ዔያቶ ዳንቃ ዳራ ካራ ባይዚ ጎጋይቃ፤
 ዓሶኮ ቢያ ዓኣፖ ካራ ዓገቶምና ቦኦራ።።
 7 ዔያታ ያልዚ ዓሲጉዲ ዔርቲባኣንቲ ያልዚ ቡላኔ፤
 ያላ ዓሶጉዲያኣ ከኤሎ ዲሮ ዑያ ገዓንዳ፤
 ቢያህ ዔያታ ዓርቁ ጎይቃ ዳቡዋያ
 ዓኣዳ ካሮማና ጎዓንዳ።።
 8 ፔቲይ ባጋህና ዋሊ ሂዑዋሴ፤
 ፔቲ ፔቲህ ፔ ጎይቃማ ዓኣዳ፤፤
 ሞርኮኮ ዋርዲዮ ቫሂ ዓኣዳ፤፤
 ዔያቶ ቃዛ ባኣዚ ባኣሴ።።
 9 ዔያታ ካታሞ ጌሊ ዓርቃ፤
 ካታሞኮ ዙሎ ዲርቆና ከኤሎ ዲያ ዑያ ጳሽካኔ፤
 ጰሊ ጰሊ ማኣር ዑያዋ ከሰካኔ፤
 ዓዳ ዉሲጉዲ ማኣርኮ ፑልቶ ካሮና ጋር ጌላ።።
 10 ሳዖ ዔያታ ጎቃይሳ፤
 ጫሪንጮዋ ዔያታ ዓገህኔ፤
 ዓቦንታ ዓገኖንታ ዲማኔ፤
 ዡኦጋህያ ፖዑዋያ ማዓኔ።።
 11 ናንገና ናንገ ጎዳ ጉጉንህጉዳ ዑኡዘ ዩያ ያሎ ዓሰ
 ዋይዚሳ፤፤
 ዩይ ያሎ ዓሳ ዋዚ ሚርጋይ!
 ዓይህያ ዓዛኮ ኩንህ ዩይ ያሎ ዓሳ ኮሺ ዲቢኬ፤
 ዩይ ሚርጌ ዓገቻያ ማዔህሮ ዩያ ከሎና ያኣኒ
 ዳንዳዒ ዔቃንዳይ?
 ጎሜ ቡኡያም ከኤዚንቲ ከኢታ
 12 ናንገና ናንገ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
 «ሃህ ሙኡዚ ሃሺህና ዩኤፒና ያዩህና

ጉቤ ዒናፓ ታ ባንህ ማዑዋቱ።።
 13 ዒንህ ያያያ ማዒያ ዔርዛኒ ማኣዓህ ዒንህኮ
 ዳርዚፖ፤፤
 ጋዓንቲ ዒኖ ዒንህኮ ሺኢቶ፣ ጎሞ ቡኡጸዋቱ።።»
 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንህኮ ያኣዛህ ኮሺ፣
 ማኣራያ፣ ሩኡሪና ዳጋዲዋያ
 ናንገና ናንገ ናሹማ ዲቢ፤
 ፑርታ ባኣዚ ዓጋኒ ሩኡሩዋያ ማዔህሮ
 ዒዛ ባንህ ማዑዋቱ።።
 14 ጎያንቲ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንህኮ ያኣዛህ ዳጎ
 ሃሺ
 ዓንጆ ዒንህም ዒንጋንዳያ ናንዳ፤፤
 ዒንህያ ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዒንህኮ
 ያኣዛህም
 ሃኣኮንታ ዑዡ ዒንገያንታ ዔከ ሺኢቫንዳ።።
 15 ዒዮኔ ዲኮይዳ ዛያህ ዋርቁዋቱ!
 ዳር ያኡሲም ዲማዴ ቡከንቲሮ ዔኤሎዋቱ!
 ሙኡዚ ሃሻንዳጉዲያኣ ዳርም ከኤዙዋቱ!
 16 ዳር ቢያ ፔቲይዳ ቡኩሲ
 ያኡሲም ዲማዴ ቡከንቲም ገኢገሹዋቱ፤
 ጋርቾ ዓሰ ዔኤሎዋቱ፤
 ዳኮ ናኣቶንታ ዳንቃ ዳንቃ ዓኣሎ ናኣቶዋ ዓይሱዋያ
 ቡኩሱዋቱ፤
 ዑኡታኣ ዓቲዋያ ዑኡቲዋ ከኤያፓ ከሰኮንጎ።።
 17 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዳ ቁኤሳ
 ያኡሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘና
 ጌኤዡ ማኣርይዳ ዓሳ ቡካ ጸኣኮናኮ ባኣካ ዔቁ
 ዩኤኮንጎ፤፤
 ዔያታ፡- «ናንገና ናንገ ጎዳህዮ! ኔኤኮ ዳር ሚጨንቲ፤
 ሜሌ ዳራ ዒንህኮ ያኣዛህ ዋካ ዓኣይ?» ጌይ
 ኩና ቶኦቻንዳጉዲና ሚኢጨ ዓማላንዳጉዲ ማሂፖ»
 ጎያንጎ።
 ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ዳር ገንህ ደዲሺ ዔቁሳንዳህ
 ከኤዚህ
 18 ናንገና ናንገ ጎዳ ሳዔላ ዒዛር ሌሊ ማዓንዳጉዲ ኮዒ
 ፔ ዳርም ሚጨንቲ፤፤
 19 ዩያር ዒዚ ሂዚ ጌዔ፡-
 «ሃኣኮንታ ዋይኖ ዑዡንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ
 ዒንህ ሚሸካንዳያ ሄላንዳኣና ታ ዒንህም
 ዒንጋንዳ፤፤
 ሃካፓ ሴካ ሜሌ ዳራ
 ሚኢጨ ዒንህ ዓማላንዳጉዲ ታ ሃሻዓኬ።።
 20 ዓጮኮ ከዳ ዛላፓ ሙካ ዲቦ ዓቢያ
 ታ ዒንህ ኮይላፓ ሃከሳንዳ፤፤
 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ቦኡሎ ታኣኒ ዳውሲ ዳካንዳ፤፤
 ዩያቶኮ ሶርፖ ታኣኒ ሶኦጌ ባዚ፤
 ገንፃ ዓቲህ ሃህ ታኣኒ ሜዲቲራኒያ ባዘ ዳውሲ
 ጌልዛንዳ፤፤
 ዒኣካ ዔያቶኮ ሌዛ ዛዓንዳ፤፤
 ጎኔና ታኣኒ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ዴኤፒ ባኣዚ ዒንህም
 ማዳ።።»
 21 «ሳዔሌ ዒገጨፖ፤፤
 ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤም ዴኤፒ ባኣዚ ማዳህሮ
 ዋዛዴ!
 ሃህ ዒላሾ።።

- 22 ዲንሢ ካዮ ቦዓ ዲጊጪፖቴ፤
ዲንሢ ሄንቃ ቤዛ ዓኣ ማኣታ ዋርቄ፤
ሚጻኣ ዓኣፔ፤
ቤሌሶንታ ዋይዮ ዓኣፖንታ ኮሺ ሚርጌ።»
- 23 «ዲንሢ ጻዮኔ ዴራ!
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ጸኣዛሢ ዲንሢም
ማዴ ባኮሮ
ዋዛዲዋቴ፣ ሃሣ ዲላሹዋቴ፤
ዲዚ ፒዜ ዋጌ ዋጊ
ዓዳ ቤርታኣ ጎይጾ ያጎጎንታ ባርጎ ዓጊኖንታይዳ
ጊዳ ዲርዚ ዲንሢም ዋርቄሴ።»
- 24 ዲንሢኮ ሃኣኮ ሺርኮ ቆይደይዳ ሃኣኮ ኩማንዳ፤
ዋይዮ ዑኩንታ ሪሚቶ ዛይቶንታ
ዲንሢ ጩኡጳ ዔቶ ኩሚ ሸኣታንዳ።»
- 25 ሚርጌ ዋዴ፡- ዲቢ ያልዚ ዓሲጉዳያ ታ ዲንሢም ዳኬ፡
ዢኢፖ ዲርጉዲ ዲኢና ዓቢ፡
ማካሢ፣ ሚልካሢንታ ሻዳ ዓቢያንታ
ዲንሢኮ ሙይ ጋፒሴ ሃኣኮ ቤዛ ታ ዲንሢም
ዲንጋንዳ።»
- 26 ሚርጌ ሙይ ዲንሢ ሚሸካንዳ፤
ሚርጌ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኣዚ ዲንሢም ማዴ
ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ጸኣዛሢ ዲንሢ
ጋላታንዳ፤
ዴራ ታኣኮ ሃካፓ ሴካ ቦርሲንታዓኬ።»
- 27 ታ ዴሬዮቴ! ታኣኢ ዲንሢ ባኣካ ዓኣሢ፤
ዲንሢኮ ጸኣዛሢ ታና ሌሊ ማዔሢ፤
ታ ጊዳፓ ዓታዛ ሜሌ ጸኣሲ ባኣሢያ ዲንሢ
ዔራንዳ፤
ታኣኮ ዴራ ሃካፓ ሴካ ቦርሲንታዓኬ።»
- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬሎ
- 28 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሄዚ ጋዓ፤-
«ዓካሪ ታኣኮ ዓያኖ ዓሲ ቢያ ዑሰካ ታኣኢ
ኬይሳንዳ፤
ዲንሢኮ ዓቲንቆንታ ዉዲሮ ናኣቶንታ ታ ማለሢ
ኬኤዛንዳ፤
ጋርቻ ዲንሢኮ ዓውቲ ዓውታዳንዳ፤
ዳጌሢያ ታኣኢ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ዛጋንዳ።»
- 29 ዴያጉዲ ሃሣ ዴንሢ ኬሎይዳ
ታኣኮ ማዴ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታይዳ
ታኣኮ ዓያኖ ታኣኢ ኬይሳንዳ።»
- 30 «ጩሪንጮና ሳዖናይዳ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኣዚ ታኣኢ
ዳዋንዳ፤
ሱጉሢንታ ታሚንታ ጩቢያ ሻኣሬጉዲ ላሂ
ዴዳንዳ።»
- 31 ዴኤፖ፣ ዲጊቻ፣ ጎዳ ኬላ ሙካንዳሢኮ ቤርታ
ዓባ ዲማንዳ፤ ዓጊናኣ ሱጉሢንታ ዛቃንዳ፤
- 32 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣዳንዳጉዲ ዔኤላሢ ቢያ
ዳቃንዳ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜ ጎይጾ ጻዮኔ ዲኮና
ዴራሳላሚናይዳፓ ዴኤሻ ዴዳንዳ፤
ዳቃ ዓሳ ባኣኮይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደኣሬ ዓሳ ዓኣያ
ማዓንዳ።»

3

- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሜሌ ዴይዳ ዋጋንዳያ ማዒያ
- 1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሄዚ ጋዓ፤-
«ዴና ዋይና ዴራሳላሚና ዴሆዳናፓ ዲዒንቲ ባኮንታ
ዓሳንታ ታኣኢ ጊንሢ ማሃንዳ፤»
- 2 ዲማና ሜሌ ዴሮ ቢያ ታኣኢ ቡኩሲ
ዲዮሳፒፄ ደኣጮ ኬይሳንዳ፤
ታኣሮ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ
ዔያቶ ባኣካ ዔያታ ዜርቁ ሳዎ ጊሸቲ ዔኬሢሮ
ዲዮሳፒፄ ደኣጮይዳ ፑርታ ዋጌ ዔያቶይዳ ዋጋኒ
ዲኣካ ሺኣሻንዳ።»
- 3 ዲዒ ዔኬ ታኣኮ ዴሮ ጊሸታኒ ዲፃ ዔያታ ዓጌ፤
ዔያታ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሎና ላሃኒ ዓቲንቆ ናኣቶ፤
ዋይዮ ዑኩ ዑሸካኒያ ዉዲሮ ናኣቶ ዓይሌ ማሂ
ሻንቆ።»
- 4 «ዲንሢ ጻዮኔንታ ሲደናንታ ፒሊሰጻኤሜ ዓጮ
ዴራ! ዲንሢ ማዴ ባካ ዓይጎዳይ? ታና ኮማኒ ዲንሢ
ማላ? ያዲ ማዔቴ ዲንሢ ማዴ ማዴ ኔጉዋጾ ታኣኢ
ዲንሢዳ ሸርሻንዳ። 5 ታኣኮ ቢሮ ዓጎንታ ዋርቆንታ፤
ዴያጉዲ ሃሣ ዴዳዋያ ማዔ፣ ታኣኮ ቆሎ ቢያ ዲንሢ ዔኬ
ዲንሢኮ ካኣሸኮ ሜሌ ጸኣዛ ማኣሪ ጌልዜ። 6 ዴሆዳና
ዴራሳላሚናይዳ ሸይንቲ ዓሳ ዔያቶን ዓጮፓ ሃኪሲ ዔኬ
ዴንዲ ጊሪኬ ዓሳም ዲንሢ ሻንቆ። 7 ሃሢ ዓካሪ ታኣኢ
ዔያታ ሻንቆንቲ ቤዛፓ ዔያቶ ዔቁሲ፣ ዴና ዓጮፓ ዔያታ
ኬሰካንዳጉዲ ማሃንዳ፤ ዔያቶይዳ ዲንሢ ማዴ ፑርቶ
ባኮ ቢያ ዲንሢዳ ታኣኢ ሸርሺ ዔኬ ዴዓንዳ። 8 ዲንሢኮ
ዓቲንቆንታ ዉዲሮ ናኣቶንታ ዴሆዳ ዴሮም ሻንቆንታንዳ፤
ዴካፓ ዴሆዳ ዓጮ ዓሳ ሃኬይዳ ዓኣ ሳኣባ ዓሳም ዔያቶ
ሻንቆንዳ፤ ዴያ ጌዔሢ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»
- 9 «ዴያ ሜሌ ዴሮም ቢያ ዲላቲ ኬኤዙዋቴ፤
ያልዚማኣ ጊኣጊንቲዋቴ!
ያሎና ዔርቲ ዓሳዎ ዔኤሌ ኬሱዋቴ፤
ያሎ ያላ ዓሳ ቢያ ቡኪንቲ ያሎሮ ኬሰኮንጎ።»
- 10 ማራሾ ዲንሢኮ ዲይ ጩንቻ ዓራፖ፣ ባኣጮዋ ዲይ
ዋርሢ ማሆዋቴ፤
ዋልቁ ባኣሢታቴያ ታኣኢ ደዲኬ! ፔና ጎጎንጎ፤
- 11 ዲንሢ ቢያ ዛሎና ዓኣ ሜሌ ዴራ ቢያ፤
ዑካዲ ኬሰኩዋቴ!
ደኣጮይዳ ቡኪንቲዋቴ።»
- ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኮ ያሎ ዓሳ ዳኬ።
- 12 «ሜሌ ዴራ ቢያ ዔቁ ዲዮሳፒፄ ደኣጮ ዓኣደንጎ፤
ታኣኢ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ዛላ ዓኣ ሜሌ ዴይዳ
ፑርታ ዋጌ ዋጋኒ ዲኣካ ታኣኢ ዴዓንዳ።»
- 13 ዔያቶን ፑርቲማ ዑሢ ዓኣዴ ዲቤ፤
ካፄ ሃኣኮ ባኣቲና ጮኦሪንታሢጉዲ ዔያቶ
ጮኦራዋቴ፤
ዋይና ሰዮና ዋላ ጩኡጳ ቤዘይዳ ኩሚ
ሄርቁንታሢጉዲ ዔያቶ ሄርቁዋቴ።»
- 14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋጎ ዋጎ ደኣጮይዳ ዋጋ ኬላ ሃሌ፤፤
ዴያሮ ኮሺ ሚርጌ ዴሬ ዲኣካ ቡኪንቲ።»
- 15 ዴና ኬሎና ዓቢንታ ዓጊኖንታ ዲማንዳ፤
ዢኣጋሢያ ፖዑዋያ ማዓንዳ።»

2:28 2:28 ዳኪ. ማዳ 2:17-21። 2:31 2:31 ማቲ. 24:29፤ ማር. 13:24-25፤ ሉቃ. 21:25፤ ዮሃ. ያፕጳ 6:12-13። 2:32 2:32 ሮሜ 10:13። 3:4 3:4 ዒሲ. 14:29-31፤ 23:1-18፤ ዔ.ር. 47:1-7፤ ሄዚ. 25:15—28:26፤ ዓዋ. 1:6-10፤ ሰፖ. 2:4-7፤ ዛካ. 9:1-7፤ ማቲ. 11:21-22፤ ሉቃ. 10:13-14። 3:10 3:10 ዒሲ. 2:4፤ ሚኪ. 4:3። 3:13 3:13 ዮሃ. ያፕጳ 14:14-16፤ 19፤ 20፤ 19:15።

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጂዮኔ ዲኮይዳ፤ ጊንሣ ሃሣ
 ዬሩሳላሜይዳ ዔቁ
 ፔኤኮ ዲጊቻ ዑኡዞ ዋይዚሳንዳ፤
 ጫሪንጮንታ ሳዖንታ ዓጊግንዳ፤
 ዒዚ ፔ ዳሮ ዒሰራዔኤሌኮ
 ካናዶ ዋርዲዮ ማዓንዳ።

የኦሲ ፔ ዳሮ ዓንጃሣ

17 «ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ዒማና ታኣኒ፥ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳሣ
 ዒንሣኮ የአዛሣታሣ ዒንሣ ዔራንዳ፤
 ታአሞ ዲማዴ ጂዮኔ ዲኮይዳ ታኣኒ ናንጋንዳ፤
 ዬሩሳላሜያ ታአሞ ዲማዴ ካታማ ማዓንዳ፤
 ሃካፓ ሴካ ሜሌ ዓጮ ፖኦሊሳ የሊ ዒዞ
 ዓርቃዓኬ።»

18 «ዬኖ ዋዶና ዲኮይዳ ቢያ ዋይኔ ባቃሊ ኩማንዳ፤
 ጌሚሮ ዑዖይዳኣ ሚርጌ ማኣፃ ባይ ሄንቃንዳ፤
 ዪሁዳ ዓጮ ዋራ ቢያ ዋኣሣ ዓኣያ ማዓንዳ፤
 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤዢ ማኣሮይዳፓ ዋኣሣ
 ዓልቃንዳ፤
 ሺጂሜ ዶኦጮዋ ዬይ ዋኣፃ ዑሻንዳ።»

19 «ጊብፃና ዔዶኦሜ ዓጮ ዓሶና ዪሁዳ ዳሮ ዑፃ
 ጌኔ ማዶ ማዶሣሮ፥ ጂሎ ዳሮዋ ዋዶሣሮ
 ጊብፃ ዓሲ ናንጉዋ ዓጪ ማዓንዳ፤
 ዔዶኦሜያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌ ማዓንዳ።»

20-21 ዬያሮ ሃይማ ሄላንዳኣና ኮሞ ኮፁዋዖ ታኣኒ ሃሺ
 ጌኤዢ ዓሶ ሰጉዖ ዛሎ ኮሞ ታኣኒ ኮፃንዳ፤
 ጋዓንቴ ዬሩሳላሜንታ ዪሁዳንታ ታኣኮ ዳራ ናኣና ናንጋ
 ቤሲ ማዓንዳ፤
 ታኣኒ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣ ጂዮኔ ዲኮይዳ
 ናንጋንዳ።»

ዓመጽ ማጻሕፍት ዓይያ ካር

ዓመጽ ጌይንታ ዓሢ ያኑሲ ማለሢ ከኤዚሢና ኮሺ ዔርቲ ዓሲቱቆሎ፤ ያኑሲ ማለሢ ከኤዚሢ ዛላ ታማሪ ዔሪ ባኢዚያ ባኢሴ (7:14)። ጋንገቲ ከዶ ዛሎ ዓጮ ካኣቶ ዴማ ዋርቃ ዴሮም ከኢታ ዔኪ ዴንዳንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዳካዛ ዪሁዳይዳ ቲቆዓ ጌይንታ፡ ዒዚ ናንጋ ጉርዶሃሺ ዴንዴ። ዩካፓ ገንሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣዦ ካኣሽኮ ዔርቲ ቤዞ፡ ቤኤቴኤሌ ካታሞ ዴንዴ።

ሃኖ ማጻሕፍታዊ ቤርታሲጋፓ ዓመጽ ዬኖ ቤዘይዳ ዓኣ ማሌ ዴር ዳቢንቴያ ማሃ ጎራ፤ ዩካፓ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዴር፡ ባሽና ገንሣ ዎርሳቸሞና ማታባኣያ ዎርቅ ናንጋ ዓሶ ጎራ። ዔይታ ዴር ቡራያ፤ ሃሃ ዓይሌ ማሃ ዎልቁና ዎይሃ ዓሲኬ። ዩያቶይዳፓ ባሽ ዓሳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሺ ማሌ ያኑሲ ካኣሽካያ ማዔቴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔይቶ ካፓንዳኔ ጌይ ዔይታ ጉሙርቃ። ዔይታ ማዴ ጎሞ ዛሎና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔይቶይዳ ማቶ ዓጋንዳያ ማዒያ ዓመጽ ዔይቶም ሂዚ ጌይ ከኤዚ።

«ፑርታ ዒፀ-ዋቲ፡ ኮሺ ናሽኩ-ዋቲ፤ ዎጎ ዎጎ ጳኦኮይዳ ፒዜ ዎጊያ ሃሺ ዎቢሽፖቴ፤ ዬያ ዒንሢ ማዴቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዎይሃ ጎዳሢ ፒኢጫዲ ዓቲ ናሰራዔኤሌ ዓሶ ጎይንቴ ማኣራንዳያናንዳ።» (5:15)

ማጻሕፍታዊ ዲማ ዲማ ዓርቅ ባኮ

- ማሌ ዴራ ማዴ ጎሞ ዛሎ ዔካንዳ ማቶ (1:1—3:2)
- ዒሰራዔኤሌንታ ሳማሪያ ካታሞንታ ባይቃንዳሢ ዛሎ (3:3—6:14)
- ዒሰራዔኤሌይዳ ዓገንታንዳ ማቶ ዛሎ ዓመጽም ያኑሲ ፔጋሲ ዳዊ ዶንጎ ባኣዚ (7:1—9:10)
- ዒሰራዔኤሌም ሃጊ ቤርታ ዓኣ ጉሙርሳ ዎዛ (9:11-15)

1 ያኑዚያ ጎሞሢ ዪሁዳይዳ፤ ዮዓኣሴ ናኣዚ ዒዮርቢዓማ ዒሰራዔኤሌይዳ ካኣታዲ ዓኣ ዎዶና ቲቆዓ ጉርዶይዳ ቆልሞ ሄንቃ ዓሶፓ ፔቲ፡ ዓመጽ ጌይንታሰኬይ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዛሎ ያኑሲ ማለሢ ሂዚ ጌይ ከኤዚ፤ ዬያ ዒ ከኤዛንዳሢኮ ላምዎ ለዔኮ ቤርታ ዒኢካ ሳኣ ዓገጃ።

- 2 ዓመጽ ዒማና ሂዚ ጌዔ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ጃዮኔ ዲኮይዳ ዴይ ጉጉዳ ዘቢጉዲ ዓገቻ ዑኡሲ ዎይዚሳኔ፤ ዒጋ ባካ ዬሩሳላሚፓ ማኣሚ ዎይዚንታ፤ ቆልሞ ሄንቃ ዓሳ ሄንቃ ቤዛ ዓኣ ማኣታ ቆልሞኮ ሹላንዳ፤ ቁርሚሎሴ ዲኮይዳኣ ዋርቁ ዓኣ ባካኣ ቢያ ማላንዳ።»

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌኮ ዓሺኒ ማዔ ዓጮይዳ ዓጌ ማቶ ሶኦሪያ

- 3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ዴማሰቆ ዴራ ማዴ ሃይማኬ ጌይንቲዎ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩዎዎ ማቶ ታኣኒ

ዔይቶይዳ ዓጋንዳ፤ ዔይታ ዓቸ ማላ ሺራ ቶኪ ዓኣ ዓንገና ሃኣኮ ሺርኮ ጎይሢ ጌሌዓዴ ዴርኮ ጊዶ ሄርቁ ሃንቲ ማቶ ቤኤዜ። 4 ካኣቲ ሃዛዔኤሌኮ ካኣቲሞ ባይዛንዳ ታሚ ታኣኒ ዓጋንዳ፤ ዬይ ታማ ካኣቲ፡ ቤንሃዳዴ ከልቁ ኮሺ ዲያ ሙዓንዳ። 5 ዴማሰቆ ካታሞ ጌሎ ካር ዎዶ ዓንጎ ታኣኒ ቢያ ማንሣንዳ፤ ዓዌኔ ዶኤጮይዳ ናንጋ ዴርንታ ቤትዔዴኔ ካኣቲንታ ታኣኒ ባይዛንዳ፤ ሶኦሪያ ዴራ ዲዒንቲ ቁኢራ ዓጮ ዔውታንዳ።»

ፒሊሰጃኤማ

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ጋኣዛ ካታሞ ዴራ ማዴ ሃይማኬ ጌይንቲዎ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩዎዎ ማቶ ታኣኒ ዔይቶይዳ ዓጋንዳ፤ ዔይታ ዲዒ ዔካ ዴር ቢያ ዔይቶይዳ ዓሶም ሻንቸ። 7 ዬያር ታኣኒ ጋኣዛ ካታሞኮ ከኤሎ ዲያይዳ ታሚ ዓጋንዳ፤ ዔይቶኮ ዬያ ዋርዲዮ ዬይ ታማ ሙዓንዳ። 8 ዓሽዶይዳ ናንጋ ዴርንታ ዓሰቁሎና ካኣቲንታ ታኣኒ ባይዛንዳ፤ ዔቅርኦኔ ካታማ ናንጋ ዴርይዳኣ ታኣኒ ማቶ ዓጋንዳ፤ ፒሊሰጃኤማፓ ቶሊ ዓቲ ዓሳኣ ሃይቃንዳ።»

ጂኢርሴ

9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ጂኢርሴ ካታሞ ዴራ ማዴ ሃይማኬ ጌይንቲዎ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩዎዎ ታኣኒ ማቶ ዔይቶይዳ ዓጋንዳ፤ ዔይታ ዎላ ሳላዴ ዴር ቦንቸዎዎ ዲዒ ዔኬ ዓሶ ዔይቶይዳ ዓሶም ሻንቸ። 10 ዬያር ጂኢርሴ ካታሞኮ ከኤሎ ዲያይዳ ታሚ ታኣኒ ዓጋንዳ፤ ዔይቶኮ ዬያ ዋርዲዮ ዬይ ታማ ሙዓንዳ።»

ዔይቶይዳ

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ዔይቶይዳ ዴራ ማዴ ሃይማኬ ጌይንቲዎ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩዎዎ ማቶ ታኣኒ ዔይቶይዳ ዓጋንዳ፤ ዔይታ ፔኤኮ ዓገረ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጩንቸ ዓራፖና ዎዲ ዎዲ ዳውሴኔ፤ ዔይቶ ዳውሴ ዓርቃዎ ማጠገንታይዳ ዔይታ ዎዲ፤ ዔይቶይዳ ታኣኒ ዳጋዴ ዳጋ ታኣኮ ማዎ ዒጃ፤ 12 ዬያር ቲማኣኔ ካታሞይዳ ታኣኒ ታሚ ዓጋንዳ፤ ዬይ ታማ ቦጻራ ዋርዲዮ ሙዓንዳ።»

ዓመጽኔ

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ዓመጽኔ ዴራ ማዴ ሃይማኬ ጌይንቲዎ ጎሞ ዛሎ ቲኢሩዎዎ ማቶ ታኣኒ ዔይቶይዳ ዓጋንዳ፤ ዔይታ ፔኤኮ ዓጮ ዳልገሻኒ ያሌ ያሎና ጌሌዓይዳ ናንጋ፡ ጎጳይንዳሢኮ ጎጳ ዔይታ ዳርዚ ዳርዚ ላኣሌ። 14 ዬያር ታኣኒ ራኣባ ካታሞኮ ከኤሎ ዲያይዳ ታሚ ዓጋንዳ፤ ዬይ ታማ ዬያ ዋርዲዮ ሙዓንዳ፤ ያዲ ማዔሰካፓ ያሎ ዓሶና ሞርካ ዔይቶ ዎዲ ዎዲ ማርቶ ሌሊ ማርታያ ማዓንዳ፤ ያሎ ያላ ዓሳ ዓላጎ ዠባሬጉዲ ሩኡሪ ዔይቶይዳ ዬዓንዳ፤ 15 ዔይቶኮ ካኣቲንታ ዴኤፖ ዴኤፖ ቢታንታ ዓኣ ዓሶንታ ዲዒንቲ ዔውታንዳ።» ጋዓኔ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ።

1:1 1:1 2ካኣቶ. ማ 15:1-7፤ 14:23-29፤ 2ያኡሲ. ዓሃኬ 26:1-23። 1:2 1:2 ዓ.ዱ. 3:16። 1:3 1:3 ዓ.ሲ. 17:1-3፤ ዔር. 49:23-27፤ ዛካ. 9:1። 1:6 1:6 ዓ.ሲ. 14:29-31፤ ዔር. 47:1-7፤ ሂዚ. 25:15-17፤ ዓ.ዱ. 3:4-8፤ ሶፖ. 2:4-7፤ ዛካ. 9:5-7። 1:10 1:10 ዓ.ሲ. 23:1-8፤ ሂዚ. 26:1—28:19፤ ዓ.ዱ. 3:4-8፤ ዛካ. 9:1-4፤ ማቲ. 11:21-22፤ ሉቃ. 10:13-14። 1:11 1:11 ዓ.ሲ. 34:5-17፤ 63:1-6፤ ዔር. 49:7-22፤ ሂዚ. 25:12-14፤ 35:1-15፤ ዓብዱ. 1-14፤ ማሌ. 1:2-5። 1:13 1:13 ዔር. 49:1-6፤ ሂዚ. 21:28-32፤ 25:1-7፤ ሶፖ. 2:8-11።

ሚዛጸሱ ኮሾና ማእራ ቢያ ሻሂንታንዳኔ፤ ጳጳሪ ጳጳሪ ማእራኝ ቢያ ደዓንዳኔ» ጋዓኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

4

1 ባኣሳኣኔ ዓጮይዳ ዓኣ ዲጮ ባኣቶ ዲንደጉዲ ማሌ ሳማሪያ ካታሞ ላኣላ! ሃያ ባኮ ኮሺ ዋይዙዋቲ! ዲንህ ላቤ፥ ዋልቃ ባኣ ዓሶ ጳውሎስ፤ ማንቆ ዓሶኮ ዲንህ ካራ ባይዘኔ፤ ዓነንህ ዲንህም ቢያ ዋዴ ማህ ዑሽ ዲንጋንዳጉዲ ዲንህ ስጫኔ። 2 ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ስጫህ ፔኤኮ ዲማዴ ጌኤሹዋ ጌፒ ሂዚ ጌይ ጫኣቄ፡- «ዓንጊ ከሪና ጎቺ ዓኤሌቢ ዓኮጉዲ ዲንህ ዓውታንዳ ዋዴ ዩዓንዳኔ፤ ዲንህዳ ዓታንዳ ዓሲ ባኣሴ፥ ዓቲኔ ጎሾና ዓሳኣ ሞሎጉዲ ዓንጊ ከሪና ዓዲንቲ ዓውታንዳኔ። 3 ዲንህ ፔቴ ፔቴህ ሻሆና ኬኤሎ ዲያኮ ፑልቶና ጎቺንቲ ዓውቲ ሃርሞኦኔይዳ ኬኤሪንታንዳኔ» ጋዓኔ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ሪኢራኒ ዳንዳዒባኣህ

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዴሪዮቲ! ቤኤቴሌ ዴንዲጋፓ ጎሞ ማማዲዋቲ! ሃሃ ጌልጌላኣ ዴንዲጋፓ ኮይሴ ጎይህ ጎሜ ማማዲዋቲ! ኬላ ኬላ ስጵሎም ዲንጎ ባኮዋ ዲንጉዋቲ! ሃይሃሳ ኬሎና ታጳፓ ፔቴ ኬሲ ዲንህ ዲንጋ ባኮ ዲንጉዋቲ። 5 ዲንህ ማዳኒ ኮዓዛ ዩፍታሂሮ ጋላቶሮ ዲንህ ዓኪ ሺኢሻ፥ ሙኑቆ ምኣዳና ካሂንታ ካሃ ታኣም ሺኢሹዋቲ፤ ዲንህ ሺኔና ዲንህ ዓኪ ሙኪ ዲንጋ ባኮሮ ሆኦሊንቲ ጌሰቲዋቲ።»

6 «ዳንጋይዳ ዲንህ ዳካንዳ ሃኣኮ ባይዚ፥ ካታሞ ቢያይዳ ናይዚ ታኣኒ ዳኬኔ፤ ዲንህ ጋዓንቲ ዩያና ሪኢሪ ታ ባንህ ማዒባኣሴ። 7 ጎዛ ዲንህኮ ካፁዋንቲ ሃይሃ ዓጊኒኮ ቤርታ ዓሮ ታኣኒ ዋርቁዋጉዲ ላኣኬኔ፤ ፔቴ ካታሞይዳ ዋርቃዎ ባጎይዳ ዋርቁዋጉዲ ታኣኒ ቃዘኔ፤ ፔቴህ ጎዛ ዓራ ዋርቃዛ ባጋሂሲኮ ዓርዚ ባይቁም ሃኣኮ ዓቢ ማልዘኔ። 8 ዓሳ ዋኣህ ዑሽኮንደያ ባይዚ ፔቴ ካታማፓ ማሌ ካታሞ ዴንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዩይ ዓሳ ጊዳንዳ ዋኣህ ዴንቁባኣሂሮ ዑሽኪ ዴኤሶ ዛኣራኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዩያ ዛጋዎ ዲንህ ታ ባንህ ማዒባኣሴ።

9 «ሃኣኮ ዲንህኮ ማልዘንዳ ደዲ ዢባሬ ታኣኒ ዢባርሺሴኔ፤ ዲንህኮ ቲኮና ደማ ደማ ባኮንታ ዋይኖንታ፥ ቤሌሶ ሚያንታ ዛይቶ ሪሚቶንታ ቢያ ዓቢህ ሙዔኔ፤ ዩያሮታዎ ሪኢሪ ዲንህ ታ ባንህ ማዒባኣሴ።

10 «ጊብፄ ዓጮይዳ ታኣኒ ዳኬ ባይዛ ባኮጉዳ ባኣዚ ታ ዲንህም ዳኬኔ፥ ዴህህ ታ ዲንህኮ ጩንቶ ሳራፖና ዋዲሹኔ፥ ፓራሂያ ታ ዲንህኮ ዲዒሴኔ፤ ጊንሃ ሃሃ ዲንህኮ ጉርዶይዳ ሃይቄ ዓሶ ሌዞ ዛዎና ሲኢዶ ታኣኒ ዲንህኮ ሹኡሜኔ፤ ዲንህ ጋዓንቲ ታ ባንህ ማዒባኣሴ።

11 «ሶዶኦሜና ጋሞኦራና ታኣኒ ባይዘህጉዲ ዲንህዳፓ ሚርጌ ዓሲ ታኣኒ ዋዲ ባይዘኔ፤ ዲንህ ቶሊ ዓቲህ ታሚ ጋውሌ ሚህጉዲ ማዒኬ፤ ዩይ ቢያ ያዲ ማዔቲያ ታ ባንህ ዲንህ ማዒባኣሴ። 12 ዲሰራዔኤሌ ዴሪዮቲ! ታኣኒ ዲንህዳ ዩያጉዳ ፑርታ ሜቶ ዓጋንዳኔ፤ ዩያሮ ታና፥ ዲንህኮ ስጫህና ዋላ ካኣማኒ ጊኢጉዋቲ!»

13 ታኣኒ፡- ዲኮ ቢያ ማዘ፤ ሃሃ ዢባርዋ ማዘ፤ ታኣኒ ማሌ ባኮ ዓሲም ፔጋሲ ዲዎያ ርኦሮ ፖዎ ዲሚ ማሂ ሺርሻያ ሳዎኮ ዴጌ ዴጌ ማዔ ጌሚሮይዳ ሃንታያ

ሱንፃ ታኣኮ ቢያ ባኮ ዋይህ ያኦሲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

5

ዲሰራዔኤሌ ዴሪ ጎሞ ቡኡፃንዳጉዲ ኬኤዚንቲህ
1 ዲሰራዔኤሌ ዴሪዮቲ! ታኣኒ ዲንህዳ ሄላንዳ ባኮ ዛሎሮ ቃያ ቃዮ ዋይዙዋቲ፡-

2 ኩሙህሂ ዉዲሮ ማዔዛ ዲሰራዔኤሌ ሎኦሜኔ፤ ለሚ ዩኤፓ ዲዛ ዔቃኒ ዳንዳዒባኡ። ዲዞ ኬኤሊንቁ ዔቁሳንዳ ዓሲያ ባኣያ ፔ ዓጮይዳ ኬኤሪንቲ ዓሲ ማዔኔ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ስጫህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ፔቴ ዲሰራዔኤሌ ካታማፓ ሺያ ዓሲ ያሎሮ ዴንዳንዳኔ፤ ሃይቁም ሹምፖና ዓታንዳዞንህ ጋዓንቲ ጭታ ሌሊ ማዓንዳኔ፤ ማሌ ካታማፓ ሃሃ ጭታ ዓሲ ያሎሮ ዴንዳንዳኔ፤ ዩያቶፓኣ ቶሊ ሙካንዳዞንህ ታጳ ሌሊ ማዓንዳኔ።»

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዴሪዮቲ! ታና ኮይ ታ ባንህ ማዕዋቲ፤ ሹምፔና ዲንህ ናንጋንዳኔ፤

5 ቤርሳቤ ዴንዲፖቲ፤ ቤኤቴኤሌ ደዲ ቤሲ ባይቃንዳኔ፤ ጌልጌላይዳ ናንጋ ዓሳኣ ዲዒንቲ ማሌ ዓጪ ዓውታንዳኔ፤ ዩያሮ ቤኤቴሌያ ማዎም ጌልጌላ ዴንዳኒ ኮይፖቲ።»

6 ዩያ ሃሺጋፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህ ማዕዋቲ፤ ሹምፔና ዲንህ ናንጋንዳኔ፤ ዲንህ ዩያይዲባኣቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታሚጉዲ ዮሴፔ ማኦሮ ሙዓንዳኔ፤ ዩይ ታማ ቤኤቴሌይዳ ናንጋ ዓሶ ሙይ ባይዛንዳኔ፤ ዩያ ታሞ ዋዲንዳ ዓሲ ጴዳዓኬ። 7 ዲንህ ፒዜ ዋጊህ ሃሺ ዋጎ ዋቢሻ ዓሳ፤ ጊንሃ ሃሃ ጎኑሞ ለኡዙሞ ማሂ ሺርሻ ላኣማ ዓሳ ዲንህና ባዴዔ፤

8-9 ፑንጫሮንታ ዛኣፖ ዡኣህንታ ደማ ደማ ዡኣህንታ ማዘ፤ ዲሞ ካርዚ ፖሲ፤ ፖዔ ርኦሮዎ ደሚሲ ዴኤፖ ባዞ ዋኣዎ ፔ ሹና ጌዔ ጎይዎ ዓይህ

ጎይዳ ጊንሃ ሹኦቲሳህ ደደ ዓሶ ዔርቲባኣንቲ ባይዛህ ኬልቁ ዲርቁ፥ ዋርዲዮና ካታሞዎ ደይሲ ባይዛህ ሱንፃ ዲዛኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

10 ዋጎ ዋጎ ጳኦኮይዳ ዞሪ ጎራ ዓሶ ዲንህ ዲጭ፤ ጎኔ ጌሰታ ዓሶዎ ዲንህ ሹናዴኔ። 11 ማንቆ ዓሶ ዲንህ ሄርቄኔ፤ ዋልቁና ዲንህ ዔያቶ ሃኣኮ ጊኢሪሹኔ፤ ዓርሲ ኮሾና ሹቸና ማኦሮ ዲንህኮ ዲንህ ማዘ፤ ጋዓንቲ ዲንህ ዲኢካ ናንጋዓኬ። ዋይኖ ዲንህ ቲኬኔ፤ ጋዓንቲ ዩያኮ ካፄ

ዓኣፖ ጩኡጲ ኮሾ ዑዙር ዲንህ ዑሽካዓኬ። 12 ደቢንታ ዲንህኮ ዋኣዲ ዲቤቴያ ጎማኣ ዲንህኮ ዋይዲ ኩሜቲያ ታኣኒ ዔራኔ፤ ጂሎ ዓሶኮ ዲንህ ካራ ባይዘኔ፤ ዴሚና ዲንጎ ሚኢሾ ዓኪ ዓኪ ዋጎ ዋጎ ጳኦኮይዳ ፒዜ ዋጊያ ሃሺ ዲንህ ዋቢሻኔ። 13 ዩይ ፑርታ ዋዴ ማዔህሮ ማሊ ጳቁሃ ዓሲ ዩያጉዳ ዋዶና ዘቲ ጋዓኔ።

14 ሹምፔና ናንጋኒ ኮሺ ባኣዚ ማዲዋቲ፥ ፑርታ ማዲፖቲ፤ ዲንህ ዩማይዴቲ ዲንህ ጌዔ ጎይዎጉዳያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይህ ስጫህ ዲንህና ዋላ ማዓንዳኔ። 15 ፑርታ ዲፁዋቲ፥ ኮሺ ናሽኩዋቲ፤ ዋጎ ዋጎ ጳኦኮይዳ ፒዜ ዋጊያ ሃሺ ዋቢሹፖቲ፤ ዩያ ዲንህ ማዴቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ፒኢጫዲ ዓቲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ጎዎንቲ ማኦራንዳያናንዳኔ።

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ካታሞ ሳዘ ጎይዖና ዴራ ቡካ ጳኦትናይዳ ማታዲ ዲላቶ ዑኡሲ ዋይዚንታኔ፤ ጎዡ ጎሽካ ዓሳኣ ዩኤፖሮ ዩኤሊንቲ ዩዒ፡ ቃዩ ዩኤካ ዓሳና ዋላ ሃይቄ ዓሶ ዩኤካንዳኔ። 17 ወይኖ ቱኮ ጎዡይዳ ቢያ ዩኤፒ ዩኤከንታንዳኔ፤ ዩይ ቢያ ያዲ ማዓንዳህ ታኣኒ ዒኢና ያኦኪ ዓኣዲንዳህሮኬ» ዩያ ጌዔህ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙካንዳ ኬሎ ዓፃዳ ዓሳ ዒንህረና ባዴዔቴ! ዩይ ኬላ ዲሚኬ፤ ፖራቱዋኣህረ ዩያ ኬሎ ወይታዛ ዒንህረ ዓፃዳይ? 19 ዩይ ኬላ ፔቲ ዓሲ ዘቢ ደውሱም ጳሽኪ ዴንዲቤቃ ማሌ ፑርታ ቦዖ ካኣሚም ዩያፓኣ ቶሊ ጳሽኪ ፔኤኮ ጋር ጌላዖ ኬኤዖኮ ኮጮይዳ ኩቹ ጌሃዛ ሾኦሽ ዲዔ ዓሲ ዒንህረ ማሃንዳኔ። 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋጎ ዋጋ ኬሎና ዲዲማንዳኔ፤ ዒንህረም ፖዓዓኬ፤ ዩና ኬላ ፔቲታዖ ፖራ ዴዲዋያ ሻኔ ዲሚ ኬሊ ማዓንዳኔ።

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሌዓ ሌዓ ዒንህረ ቦንቻ ቦንቻ ቢያ ታኣኒ ዒዲ ቶቶኦቻኔ፤ ዒንህረ ካኣዢር ቡካ ቡኪዖኣ ታና ዋዛሱዋሴ። 22 ሚቹ ዒንጎ ባኮንታ ሃኣኮ ዒንጊዖንታ ታኣም ዒንህረ ሺኢሺ ዒንጌቲያ ታኣኒ ዔካያቱዋሴ፤ ፔቱዋና ዒንጎ ዒንጊዖር ዒንህረ ሹካ ማሌ ቆልዎ ታኣኒ ሺሪ ዛጋዓኬ። 23 ታና ቦንቻኔ ጌይ ዒንህረ ዓይናዲ ዲላታ ዲላቶ ሃሹዋቲ፤ ዒንህረ ዋርቃ ጎኦሎ ዑኡዘዋ ታኣኒ ዋይዛዓኬ። 24 ዩያ ማዳኔ ጌይ ሺሪዖይዳፓ ፒዜ ዋጌ ዋርዚጉዲ፤ ጊንህ ሃሃ ዒሉዋ ማዳዎ ዓልቁ ዋታ ዋኣህጉዲ ጎራሱዋቲ።

25 «ዒሰራዔኤሌ ዴሬዮቴ! ጎኔና ሂንዳ ዖይዲ ታሚ ሌዔ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ዒንህረ ሃንቲያና ዲማ ዲማ ዒንጎ ባኣዚ ታኣም ዒንህረ ዒንጌኖ? 26 ዒማና ዒንህረ ዒንህረ ኮሹ፤ ዒንህረ ያኣዛህ ሞሎኬም ዓፒሎና ማኸንቲ ካኣዢ ማኣርንታ ሬፓኔ ጌይንታህኮ ኩኦጎ ማሊሲ ዒንህረ ኮሹ ባኮ ኬዲ ኬዲ ሃንቲኔ። 27 ዩያር ዴማሰቆይዳፓ ዲዒሲ ታ ዒንህረ ሃኬ ዓጪ ዓኪ ዳካንዳኔ» ዩያ ጌዔህ ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ቢያ ባኮ ወይህ ያኣዛህኬ።

6

ዒሰራዔኤሌይዳ ዓጊንታኒ ጊኢጌ ሜቶ

1 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዔያቶኮ ሱኡጋ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ማኣዳ ኮይ ሙካኔ፤ ዩያታ ሱኡጋ ጋዓንቲ ያዮኔይዳ ማታባኣያ ኮንጋቲ ዴዒ፡ ሳማሪያ ዲኮይዳኣ ሂርጊሻ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ናንጋህረ ዩያቶም ባዴዔ! 2 ሂንዳ ካልኔ ካታሞ ዴንዲ ዔኤቢ ዛጉዋቲ፤ ዩይና ጌይ ሃሃ «ሃማቲ» ጌይንታ ዴኤፖ ካታሜሎ ዴንዲዋቲ፤ ሃሃ ጊንህ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ካታሞ ማዕዘ፡ ጋኣቲ ኬዲ ዛጉዋቲ፤ ዩንህረ ዒንህረ ላምዖ ካኣቶ ዓጮይዳፓ ባሻያዳ? ዔያቶኮ ዓጮ ደልጉማ ዒንህረዲፓ ባሽ ደልጋያዳ? 3 ዒንህረ፡- «ፑርታ ኬሊ ዑካዲ ሙኪንዲዋሴ» ጌይ ማሊ ዴር ሂርቁ ወይህ ያይዳ ጳሽካኔ። 4 ዳርሲ ዓቸና ኮሽና ዓልጋይዳ ዒንህረ ላሃኔ፤ ጊንህ ሃሃ ሂርኬ ማዕ ሚዛጰ ዓርሶይዳኣ ኮሽኪ ዒንህረ ዴዓኔ፤ ማራቶ ባኣካፓ ሃጊ ዔቃ ማራናይ፡ ባኣቶ ባኣካፓኣ ሃጊ ዲጫ ናኣሪ ሹኪ ሹኪ ሙይ ዒንህረ ዋዛዳኔ። 5 ዒንህረ ካኣቲ ደውቲጉዲ ዓይኑዋ ኬሲ ኬሲ ጎኦላኣ ዋርቁ ኮርጋኔ። 6 ወይኖ

ዑዡ ዑሽኮ ዓንጎናቱዋንቲ ዖቶና ዒንህረ ዑሽካኔ፤ ሚርጌ ሚኢሺና ሻንቁንታ ሳውቃ ሹቶ ዒንህረ ቲሽታኔ፤ ዮሴፔ ዜርዖይዳ ሄሌ ባይሲንቶ ዛሎ ጋዓንቲ ዒንህረ ፔቲታዖ ያዩዋሴ፤ ዩያ ባኮ ቢያ ዒንህረ ማዲሺራህረ ዒንህረና ባዴዔቴ! 7 ዩያር ዲዒንቶኮ ኮይሪ ዒንህረ ማዓንዳኔ፤ ዋዛዲ ኮርጊ ዒንህረ ናንጋ ናንጎኮ ዩማ ጋፖ ማዓንዳኔ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ቢያ ባኮ ወይህ ያኣዛህ፡- «ያይቆኦቤኮ ዖቶርሙዎ ታ ዒጻኔ፤ ካኣታ ናንጋ ሚዛጰ ማኣር ታ ዔያቶኮ ሻኣኪንቲኔ፤ ዩያር ታኣኒ ካታሜሎንታ ዒኢካ ናንጋ ዴርንታ ቢያ ሞርኮም ዓኣህረ ዒንጎንዳኔ» ጌይ ፔ ሱንዖ ጌፒ ጫኣቄኔ።

9 ፔቲ ማኣሪዳ ናንጋ ዓሲፓ ታጰ ዓሲ ዓቲቲያ ዔያታ ሃይቃንዳኔ። 10 ሃይቄ ዓሶኮ ዒጊኒ ማዓ ፔቲ ዓሲ ሌዘ ዔኪ ዴኡካኒ * ሙካዖ፡ ዒኢካ ኬኤዖ ዓኣ ፔቲ ዓሲ ዔኤሊ፡- «ኔኤና ዋላ ዓቲ ዓኣ ማሌ ዓሲ ዓኣ?» ጌይ ያኡጫንዳኔ፤ ዩይ ዓህ፡- «ፔቲታዖ ባኣሴ!» ጋዓንዳኔ፤ ዒማና ዩይ ያኡጫ ዓህ፡- «ዚቲ ጌዔ! ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሱንዖ ፔጋሲ ኑ ዔኤላንዳያ ኮይሱዋሴ» ጋዓንዳኔ።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህም ዴኤፖ ዴኤፖ ኬኤዖ ደዓንዳኔ፤ ዳኮ ዳኮ ኬኤዖኣ ደዒ ቡርሽንቲ ቡርሽንቲ ኩማንዳኔ። 12 ፓር ቶጋ ዓሲ ሹቹ ዑህዳ ሳጋራኒ ደንዳዓ? ጎሽ ጎሽካ ዓሲ ሃሃ ዒኢካ ጌማይ ዋኣዲ ጎሽካኒ ደንዳዓ? ዒንህረ ጋዓንቲ ፒዜ ዋጎ ዋጊዖ ወዋዳ ዴኤሻ ማሂ፤ ጊንህ ሃሃ ጎኡዋዋ ዋላንጋጉዲ ጫንቹ ባኣዚ ማሂ ላኣሜኔ።

13 ዒንህረ ፓሠዋ ባኣዚና ዋዛዳኔ፤ ዋልቆዋ ዒንህረ ዒንህረ ዴንቄያ ዒንህረም ማላኔ።

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ቢያ ባኮ ወይህ ያኣዛህ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዴሬዮቴ! ሃማቲ ካታሞ ጌሎ ካራፓ ዴንዲ ዓራባ ደኣጮ ሄላንዳኣና ካራ ዒንህረ ባይዚ ያሊ ዒንህረ ማታሳንዳ ዓሲ ታኣኒ ዒንህረ ዳካንዳኔ» ጋዓኔ።

7

ዓቢህ ሙካንዳያ ማዒዖ ኬኤዚንቲህ

1 ሃኣካ ጮኦሪንቲ ካኣቲም ዒንጎ ሃኣካ ዒንጊንቲሰካፓ ቤዘይዳ ሙኤኬ ማዒ ባቃሌ ሃኣኮ ሙዓንዳ ዓቢህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኣዛህ ቃንቁሳያ ታኣም ፔጋሲ ዳቄኔ፤ 2 ዩይ ዓቢዖ ሳይይዳ ዓኣ ዓኣዔ ባኮ ሙይ ባይዜህ ታ ዛጋዖ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኣዛህዮ! ሃዳራ ዴርኮ ደቢንቶ ዓቶም ጌዔ! ኔ ዩያይዳቲ ያይቆኦቤ ወይቲ ባታንዳይ? ዒዚ ላኣፓቱዋዓዳ!» ጌይ ሺኢቄኔ።

3 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ሚጪንቲ፡- «ዩያ ኔ ዛጌ ባኮ ታ ማዳዓኬ፤ ዓቶንጎ!» ጌዔኔ።

ታሚ ዳኪንታንዳያ ማዒዖ ኬኤዚንቲህ

4 ሃሃ ጊንህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታሚ ሳይይዳ ዓጋኒ ጊኢጊንቲያ፡ ዩይ ታማ ዴኤፖ ባዘ ዋኣዮ ጉቤ ሙይ ያኣዲሲ ባይዚ ሳዖ ሙይህ ዓርቄያ ታና ዒዚ ዳቄኔ። 5 ዩያር ሃሃ ታኣኒ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ያኣዛህዮ! ዩያ ኔ ሃሻንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ! ኔ ዩያይዳቲ ያይቆኦቤ ወይቲ ባታንዳይ? ዒ ላኣፓቱዋዓዳ!» ጌይ ሺኢቄኔ።

6 ዩያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ሚጪንቲ፡- «ዓቶንጎ! ዩያኣ ታ ማዳዓኬ» ጌዔኔ።

ማኣሪ ማኸንታኣና ፒዜ ማዒዖ ሚዲ ዛጎ ዓንጊ (ቱምቢ)

5:22 5:22 ዒ.ሲ. 1:11-14። 5:25 5:25 ዳኪ. ማዳ 7:42-43። * 6:10 6:10 ዴኡካኒ፡- ጋዓዙ፡- ቤርታ ማፃአፓ ያኣፒንቲ ዔብሪ ዓሶ ሙኤጮና «ሚቻኒ» ጋዓኔ፤ ዩና ዋደና ሃይቄ ሌሲ ሚቹህ፡ ጊንህ ሃሃ ታሚ ዔኤሥህ ዩያ ዓህ ቦንቹ ዴኡኪህጉዴያኬ።

7 ይያጉዱ ሃሃ ናንገና ናንገ ጎዳ ቱምቢ ጌይነታ ባኮና ሚዲ ዛገ ማኮና ኬኤሌ ዲሂ ሳሽካ ዔቁ ዓኣያ፣ ኩጮይዳ ዬኖ ቱምቢ ጎዳ ባኬሎ ዓርቁ ዓኣያ ታኣም ፔጋሲ ዳዌኔ፤ 8 ዓሚና ናንገና ናንገ ጎዳ ታ ኮይላ፡- «ዓመጃ! ኔኤም ዓይጌ ጳዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ታኣኒያ፡- «ቱምቢ ታ ዳንቃኔ» ጌዔኔ።

ዬካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ቱምቢና ዛገ ሚዲ ማኮናገቲ ባኣ ኬኤሌ ዲሂጉዲ ታኣኮ ዳራ ዲሰራዔኤሌ ምቢ ታኣም ጳዳሂር ሃና ዓንጌላ ዲሰራዔኤሌ ምቢ ዳዋያከ፤ ዬያር ታኣኒ ዔያቶይዳ ማቶ ዓጉዋ ሃሻዓከ። 9 ዩሳኣቆና ዲዛኮ ናኣቶኮ ናኣቶ ሄላንዳኣና ዔያታ ዘገ ካኣሽካ ዳጌ ቤዛ ደዒ ባይቃንዳኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ምቢ ደማዳያ ጌኤሽ ማዔ ቤዛ ሻሂንቲ ባዔ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ካኣቲ ዲዮርቢዓሚኮ ካኣቱም ታኣኒ ደይሲ ባይዛንዳኔ» ጌይ ታኣም ኬኤዘኔ።

ዓመጃና ዓሚሲያሴ ጌይነታ ዓሲሰኬያና ዛላ ኬኤዘንቲ ሃይሴ

10 ቤኤቴሌይዳ ቁኤሴ ማዒ ማዳ፣ ዓሚሲያሴ፡- «ዓመጃ ጎዳሂ ዲሰራዔኤሌ ዳር ባኣካ ዳዒ ኔኤም ዔቲ ቦኣካኔ፤ ዳር ዲ ጋዓ ባኮ ቢያ ዋይዚ ዋይዚ ዳዒኒ ዳንዳዐብሴ። 11 ዲዚ፡- «ዲዮርቢዓሚ ያልዚዳ ሃይቃንዳኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዳራኣ ፔ ዓጮፓ ዲዒንቲ ሜሌ ዓጮ ዔውታንዳኔ» ጋዓኔ።» ጋዓ ከኢታ ዲሰራዔኤሌ ዓጮ ካኣቲ ዲዮርቢዓሚም ዳከኔ።

12 ዓሚሲያሴ ዓመጃም፡- «ጾኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዛጋሃ! ማዒ ዪሁዳ ዳንዲጋፓ ዲኣካ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዚ ኬኤዚ ኔኤም ዲንጎ ባኮ ሙይ ዲኣካ ናንጌ።

13 ቤኤቴሌሌ ጋዓንቲ ካኣቲ ዘገ ያኦሲ ካኣሽካ ቤሲ፤ ሃሃ ዲሶ ዳርኮ ጌኤሽ ማኣሪ ማዔሂር ሃይካ ላሚ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዚ።» ጌዔኔ።

14 ዓመጃ ማሃ፡- «ታኣኒ ሻኣቢ ማንዲ ሙዓያ፣ ሃሃ ቆልዎ ሄንቃያከ፤ ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዘያና ያኦሲ ማሊሂ ኬኤዘ ዓሲኮዋ ታኣኒ ናይቱዋሴ። 15 ታኣኒ ማራይ ሄንቃያታንቲ ዬይፓ ታና ዔከ፡- «ዳንዳ፤ ታ ዳር ዲሰራዔኤሌም ታ ማሊያ ኬኤዘ» ጌይ ታና ዓይሂሂ ፔኤር ናንገና ናንገ ጎዳከ። 16 ሃሂ ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓ ባኮ ዋይዘ፤ ኔኤኒ ጋዓንቲ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዚ፤ ዩሳኣቆ ዘርዖ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዳርም ያኦሲ ቃኣሎ ኬኤዚ።» ጌይ ታና ላኣጌኔ። 17 ዬያር ዓሚሲያሴ! ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ኔኤኮ ማቻ ካታሞይዳ ዘኣሰካ ኮኣማያ ማዓንዳኔ፤ ዓቲንቆንታ ዉዳር ናኣቶንታ ኔኤኮ ያልዚና ሃይቃንዳኔ፤ ኔኤኮ ዳኖ ማሌ ያንጎ ማዔ ዳራ ዋዳራ ጎቺ ፓቂንቲ ዔካንዳኔ፤ ኔኤኒ ማሌ ዳር ዓጮ ዳንዲ ሃይቃንዳኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ለኡዙሞባኣያ ፔ ዓጮፓ ዲዒንቲ ዔውታንዳኔ» ጌዔኔ።

8

ሚሂ ዓኣፒ ካዳያ ኮታ ኩሙሂ ያኦሲ ዓመጃም ዳዌሂ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦሲ ማሌ ባኣዚ ታኣም ፔጋሲ ዳዌኔ፤ ዬይ ዓይሳዳይ ጌዔቲ ኮታ ኩሙሂ፡ ሚሂ ዓኣፒ ካዳያ ታኣኒ ዛጌኔ፤ 2 ናንገና ናንገ ጎዳ ታና፡- «ኔኤም ዓይጌ ጳዳይ?» ጌይ ያኦጮኔ።

ታኣኒ፡- «ሚሂ ዓኣፒ ካዳያ ኮታ ኩሙሂ ዳንቃኔ» ጌይ ማሂኔ።

ናንገና ናንገ ጎዳ፡- «ታ ዳር ዲሰራዔኤሌኮ ጋፒንሂ ሄሌኔ፤ ሃይፓ ሴካ ማይ ታ ዔያቶይዳ ማቶ ዓጉዋ ሃሻዓከ።»

3 «ጌኤዙ ማኣርይዳ ዔያታ ኮርጋ ኮፃ ዬኤፒ ባንሂ ሺራንዳኔ፤ ሚርጌ ዓሲኮ ሌሲ ቢያ ቤሰካ፣ ዘቲ ጌይ ኬኤሪንታንዳኔ» ጌይ ታኣም ኬኤዘኔ።

ዲሰራዔኤሌኮ ሎኣሚያ

4 ዲንሂ ማታዳ ዓሶ ሄርቁ ዋይሂ ዓሳ፤ ገንሂ ሃሃ ማንቆ ዓሶ ዓጮይዳፓ ባይዛ ዓሳ! ዋይዙዋቲ! 5 ዲንሂ፡- «ሃኣኮ ኦኡኮ ኦ ሻንቸም ዓገሮ ያኤር ቦንቻ ዑኩና ጋፓኣባሽ! ዛርጋሂ ኦኡኮ ኦ ቦኣካ ሻንቸም ሃውሾ ኬላ ዑኩና ኩዳኣባሽ! ዬይ ቦንቻ ኬላ ጋፔቲ ሃኣኮ ማኮ ሙርሶ ኦ ዳኪሲ ዲቢ ሚኢሽ ኦ ዔካንዳኔ፤ ፒዜቱዋ ዳኤሠሞ ዔር ባኣዚና ዳር ኦ ጌሻንዳኔ፤ 6 ዛርጎኮ ሙርቶዋ ዓይሱዋዎ ኦ ሻንቻንዳኔ፤ ማንቆ ዓሶ ሚኢሽና፣ ገንሂ ሃሃ ማታዳ ዓሶ ፔቲ ዓሲ ዓኣሂንታ ዲርሲና ሻንቁ ዔኪ ኦኡም ማዲሻንዳኔ» ጋዓኔ።

7 ያይቆኦቤና ዜርዖናም ሄርሸንቲ ጉሙርቆያ ማዔ፣ ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ሱንዖ ጌፒ ሂዚ ጌይ ጫኣቁኔ፡- «ዔያታ ማዳ ባኮ ቢያ ታኣኒ ዋላዓከ። 8 ዬያ ዛሎና ሳዓ ዓገፃንዳኔ፤ ዬኖ ሳይይዳ ናንገ ዓሳ ቢያ ዬኤካንዳኔ፤ ሳዓ ካራና ዓባዬ ዋርጉዲ ፖኦገ ሌካ ዔቃንዳኔ፤ ዬካፓኣ ገንሂ ሊካ ሳዓ ኬዳንዳኔ።» 9 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃገ ዓባ ሳዓ ዓኣንቲ ዓሶ ታኣኒ ጌልዛንዳኔ፤ ዓባ ዲኡሲ ዓኣንቲ ሳዖ ታኣኒ ዲሚሻንዳኔ። 10 ዲንሂ ለይይዳ ቦንቹ ዋዛዳ ዋዛ ያዩሂ ባንሂ፣ ኮዎ ዓንሂኮ ታኣኒ ዬኤፒ ባንሂ ሸርሻንዳኔ፤ ቢያሂ ዲንሂ ሲዬ ፓቲሌ ማይንታንዳጉዲ፣ ቶኦኮዋ ዲንሂኮ ዲንሂ ማኤዳንዳጉዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ዬኖ ኬሎ ናዖማ ፔቲ ማቲታዖ ሃይቁ ዓሲ ዬኤካያጉዲ ፑርታ ማቶ ኬሌ ታኣኒ ዲንሂም ማሃንዳኔ።»

11 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ያኦዛሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሳይይዳ ታኣኒ ናይዚ ዳካንዳ ዋይ ዬዓንዳኔ፤ ዬኖ ዋደና ዓሳ ናይዲንታንዳሂና ዳኤቢንታንዳሂ ታኣኮ ቃኣሎ ዳንቁ ዋይዘ ባሽንቲከ፣ ሙዖ ባኣዚና ዋኣሂና ባይዘቱዋሴ፤ ዬያ ጌዔሂ ታና፣ ናንገና ናንገ ጎዳከ። 12 ዬኖ ዋደና ዳራ ቢያ ዓጮኮ ኬይኖ ዛላፓ ደኣሎ ዛሎ ባንሂ፣ ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዓባ ጌላሂ ባንሂ ታኣኮ ቃኣሎ ዳንቃኒ ሃንቲ ሃንቲ ጉሪ ጳሽኪ ማታዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ዳንቃዓከ። 13 ሚዛጳ ዉዳር ናኣቶንታ ደዶ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዬያ ዋኣዖ ዳኤባፓ ዔቁያና ላቢ ቃኣያዳንዳኔ፤ 14 ሳሚሪያይዳ «ሻሚ» ጌይነታ ላኣሎ ያኦዘላ ሃይቆ! ጌይ ጫኣቃ ዓሶንታ «ዳኣኔ ያኦሲ ሃይቆ!» ገንሂ ሃሃ «ቤርሳቤ ያኦሲ ሃይቆ!» ጌይ ጌይ ጫኣቃ ዓሳ ቢያ ላሚ ፔቲታዖ ዔቃኮዋ ጎይሂ ጋፒ ሎኣማንዳኔ።»

9

ናንገና ናንገ ጎዳ ዲሰራዔኤሌይዳ ዓጋኒ ገኣጌ ማቶ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ኮይላ ዓቁ ዓኣንቲ ታ ዛጌኔ፤ ዲዚ ታና ሂዚ ጌይ ዓይሂኔ፡- «ፃጳ ሄሊ ዓገፃንዳጉዲ ጌኤዙ ማኣርኮ ቱርቱር ሙሰኩሎ ጳርቁ፤ ማቁ ዓሶኮ ሶፖይዳ ደዓንዳጉዲ ጳርቁ ማንሂ፤ ዬያይዳ ሃይቁዋዎ ቶሊ ዓቲ ዓሶ ታኣኒ ጮንቻ ዓራፖና ኩርሳንዳኔ፤ ዓይሳ ዓሲያ ጳሽኪ ቶሊ ዓታዓከ። 2 ሳዖ ቦኣኪ ጌሊ ዔያታ ዲኡቲቲያ ታ ዔያቶ ዲኢፓ ጎቺ ኬሳንዳኔ፤ ሌካ ጫሪንጮ ዔያታ ኬሰኬቲያ ታ ዔያቶ ዲኢፓ ኬይሳንዳኔ። 3 ቁርሚሎሴ ዲኮኮ ቶኣኮ ኬሰኪ ዲኢካ ዔያታ ፑኔቲያ ኬሚ ታ ዔያቶ ዲኢፓ ዑርዚ፣ ዓርቃንዳኔ፤ ታ ቤርታፓ ፑናኒ ዳኤፖ ባዞ ዔቶ ዔያታ ኬዳቲ

ዒኢካ ዓኣ ሸኦኸ ዒያቶ ዳዓንዳጉዲ ታኣኒ ዓይሣንዳኔ።
4 ሞርካ ዒያቶ ዲዒ ዒኪ ዳንዳቴያ ዒኢካ ዒያቶ ታኣኒ
ዎዲሻንዳኔ፤ ታ ዒያቶ ፑርታ ዓኣፒና ዛጋንዳኔ፣ ኮሺ ዓኣፒና
ዛጋንዳኔ።»

ለሚያገ ዒያታ ቱጊንቲ ዳንዳዓኩ።»
ዩያ ጌዒሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሣኪ ጸኦዛሣ፣
ታናኩ።

5 ዓጪ ማዕ ካራና ቢያ ዓባዬ ዎሮጉዲ
ሌካ ፖኦጊ ዒቁ፣ ጊንሣ ሳዓ ኩዲ ጌይ ጌይ ዓጊጻኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ቢያ ባኮ ዎይሣ ጎዳሣ ሳዎ
ካኣማዛ ዓልቃንዳኔ፤

6 ፔኤኮ ናንጎ ማእሮ ጫሪንጫ ማዢሣ
ሳዎኮ ዑያይዳ ሌካ ዳጌ ቤዞ ኮሺ ዒኢካ ዶዲሾሣ
ዳኤፖ ባዞ ዎኣጸዎ ፔ ባንሣ ዒኤሌ
ሳያይዳ ጊንሣ ሸኦቲሳሣ ዒዛኩ፤
ሱንጻኣ ዒዛኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዒሰራዒኤሌ ዳሬዮቲ!
ታ ቤርቶይዳ ዒቶጲያ ዓሳ ዒንሣጋ ላኣፒ ጴዳዎሴ፤
ዒንሣ ታኣኒ ጊብፄ ዓጫጋ ኩሴሣጉዲ ፒሊሰፄኤሚ ዓሶ
ቁርፄኤሴጋ፣ ሶኦሪያ ዓሶ ቁኢሬጋ ዒኪ ታኣኒ ኩሲባኣዳ?
ዒኪ ታኣኒ ኩሲናኣኮኩ። 8 ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ
ጸኦዛሣኮ ዓኣጋ ጎሞ ማዳ ዒሰራዒኤሌ ካኣቶ ዓጮ
ዳንቁኔ፤ ሳያይዳጋ ጋፒሲ ታ ባይዛንዳኔ፤ ያዲ ማዕቴያ
ያይቆኦ ዜርጾ ቲፅዲ ታኣኒ ባይዛዓኩ። ዩያ ጌዒሣ ታና፣
ናንጊና ናንጋ ጎዳኩ።

9 «ዒሰራዒኤሌ ዳራ ሜሌ ዳሮ ባኣካ ዜርቁንታንዳጉዲ
ታኣኒ ዓይሣንዳኔ፤ ዒያታ ዜርቁንታንዳሣ ሶኦራ ዓንዳና
ሃኣኮ ሶኦሪንታሣጎይያኩ፤ ሶኦሮ ዓንዳ ዛላዳኣና ዲልባ
ዳንዳንዳኣጋቲሞ ፔቲ ዓኣፒታዎ ፒንፄ ዳንዳዓኩ።
10 ፔቲታዎ ፑርታ ባኣዚ ኦና ሂላዓኩ። ጋዓ ታ ዳሮ ባኣኮይዳ
ዓኣ ጎሞ ዓሳ ቢያ ያልዚና ሃይቃንዳኔ።»

ዒሰራዒኤሌ ዳራ ፔ ዓጮ ጊንሣ ሙካንዳያ ማዒያ
11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዳውቲ ማእሮ
ዶዒሣ ጊንሣ ታ ዒቁሳንዳኔ፤ ኩኤሎ ዲያዎ ጊንሣ ታ
ኮሻንዳኔ፤ ሻሂንቲሣያ ማሂ ታ ዓካሳንዳኔ፤ ሚና ቤርታ
ዓኣ ጎይያማጉዲ ማሂ ጊንሣ ታኣኒ ማዢንዳኔ። 12 ዩያሮ
ዒደኣሜጋ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓሶ፤ ጊንሣ ሃሣ ታ ሱንጾና
ዒኤሌንቲ ሜሌ ዳሮ ቢያ ዒያታ ዳካላንዳኔ» ጋዓኔ ዩያ
ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሣንዳ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-
«ሃኣኮ ጮኦራ ዓሳ ጮኦሪ ጋፒሱዎንቲ
ጎሽካ ዓሳ ጎሽኮሮ ዩዓንዳ ዎዴ፤
ዎይኖ ዓኣፖ ጩኡጳ ዓሳ ጩኡጳ ጋፑዎንቲ
ዎይኖ ቱካ ዓሳ ቱኮሮ ዩዓንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ።
ዩኖ ዎዶና ዲካጋ ዓኣሣ ዎይኔ ዑሺ ዓልቃንዳኔ፤
ጌሜራጋኣ ቢያ ዎይኔ ዑሺ ጎዓንዳኔ።

14 ታኣኮ ዳሮ፣ ዒሰራዒኤሌ ፔ ዓጮ ማሂ ታ ዒኪ
ዩዓንዳኔ፤
ዶዒ ሻሂንቲ ካታሞ ጊንሣ ዒያታ ማዢ ዒኢካ
ናንጋንዳኔ፤
ዎይኔ ቱኪ ዩያ ዎይኖኮ ዓኣፖና ኮሻ ዑኩ ዒያታ
ዑሽካንዳኔ፤
ሜሌ ዩያጉዲ ዲማ ዲማ ሚሣያ ቱኪ ዓኣፖ ዒያታ
ሙዓንዳኔ።

15 ታ ዳሮ፣ ዒሰራዒኤሌ
ዒያቶም ታ ዒንጌ ዓጮይዳ ዶቂ ታኣኒ ፃጲ
ዳኪሲሳንዳኔ፤

ዓብዲዮ ዓይያ ካር

ሃና ማፃኣፔላ ፃኣፒፕቲ ዓኣያ ማዒ ጴዴሢ ኪሪሰቶሴ ሸይጎታንዳሢኮ ቤርታ ደንጎ ጳጌታና ሳለታሚ ላሆ ማዒ ሌዖይዳ፣ ዩሩሳሌም ካታማ ሻሂንቲ ደዔሢኮ ጊንፃ ዔርቲባኣ ዎይይዳኬ። ዩኖ ዎደና ደኣሎ ዛሎኮ ዓባ ኬሰካ ባንያይዳ ዓኣ ዪሁዳ ካታሞኮ ሚርጌ ዎደ ሞርኬ ማዒ ናንጌ፣ ዔደኦሚ ዓጮ ዓሳ ዩሩሳሌም ሻሂንቲሢሮ ዎዛዲ፤ ሃሣ ባብሎኔ ዓጮ ዓሳ ዩሩሳሌም ሙኪ ያላኣና ካታሞ ዎላ ቡራኔ። ዒማና ዔደኦሚ ዓጮ ዓሳ ማሌ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ሞርኮ ማዒ ዓሳና ዎላ ማቶይዳ ኬዳንዳሢና ያሎናኣ ባሽጎታንዳያ ማዒፃ ያኣሲ ማሊሢ ማዒሢ ዓብዲዮ ኬኤዜኔ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

ዔደኦሚ ዓጮ ሞ ኬኤዜንቲ ባኮና ዔያቶ ሄላንዳ ማቶ (1-7)

ዔደኦሚ ዓጮ ዓሳኮ ሚጠጎቲሞያ ማዒፃ (8-14)

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያሎና ባሽሢ (15-21)

ዔደኦሚ ዓጮ ዓሳ ሄላንዳ ማቶ

1 ዓብዲዮ ሞ ያኣሲ ፔጋሲ ዳዌ ባካ ያዲኬ። ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዒ ያኣዛሢ ዔደኦሚ ዓጮ ሞ ኬኤዜንዳጉዲ ዓብዲዮ ዳኬኔ፤ ኩኣኒ ዎይዜ ያኣሲ ከኢታ፡- «ሜሌ ዴራ ሙኪ ዔደኦሚ ዓጮ ያላንዳጉዲ ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኢታ ዳኬኔ!» ጋዓያኬ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔደኦሚ ዓጮ ሞ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓካሪታ ኔና ማሌ ዴር ባኣካ ዎልቁ ባኣያ ማሃንዳኔ፤ ሚርጌና ኔኤኒ ቦሂንቲያ ማዒንዳኔ።»

3 ኔኤኮ ያቶርቃ ዒና ኔና ጌሼኔ፤ ኔኤኒ፡- «ደዲ ላሌ ሹቸና ዙሎ ዲርቆና ካታማይዳ ታ ናንጋኔ፤ ታኣኒ ዎርቃ ማኣራ ዴጌ ዴካ ዑሰካ ማዢንቲያኬ፤ ታኣኒ ዓኣ ቤዛፓ ያ ታና ኬይሳኒ ዳንዳዓይ!» ጌይ ሄርሽጎታኔ።

4 ጋዓንቲ ኔኤኒ ዓዳ ኮኣኬጉዲ ባራኔቲያ ዳንዲ ኔኤኒ ዡኣጎ ባኣካ ናንጌቲያ ዩካፓ ታ ኔና ኬይሳንዳኔ። ዩያ ጌዔሢ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

5 «ዉሲ፤ ጊንሣ ሃሣ ቡራ ዓሲያ ዲሚና ሙኬቲ ፔኤ ጊዳማጉዳያ ሌሊ ዔካኔ፤ ዎይኖ ዓኣፖ ቲቂ ቡኩሳ ዓሳታያ ቃኣሉሚ ዓይሳኔ፤ ኔኤኮ ሞርካ ጋዓንቲ ኔና ጋፒሲ ባይዛንዳኔ።»

6 ዒንሢ ዔኤሳዎ ዜርፃ፡- ማኣራ ዒንሢኮ ቡሪንቲኔ፤ ቆላኣ ዒንሢኮ ጉቤ ዔውቲኔ።

7 ኔኤና ዎላ ያላኒ ጫኣቁ ላጋ ቢያ ኔና ጌሼኔ፤ ኔ ዓጫፓ ኬሲ ኔና ዔያታ ዳውሴኔ፤ ኔኤኮ ላጎ ማዒ ዓጫ ኔጊዳ ሞርኬ ማዒ ዔቁኔ፤ ኔኤና ዎላ ካሦ ሙዔ ዓሳ ኔኤ ፒራኔ፤ ዩያ ቢያ ዔያታ ማዳሢ ጋዓንቲ ኔ ዔሪባኣኬ።»

8 «ዩኖ ዎደና ዔደኦሚ ዓጮይዳ ዔር ዓሳ፤ ዔኤሳዎ ዓጮ ዲኮይዳ ናንጋ ዓሳኮ ዔራቶ ታኣኒ ባይዛንዳኔ።»

9 ዔደኦሚ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዎዲንታንዳኔ፤ ቲሚና ዓጮይዳ ያሎና ዔርቲ ዓሳ ዒጊቹሞና ጎጋይቃንዳኔ።»

10 «ኔ ጌርሲ ያይቆኦቤ ዜርፃ ሚጠጎቲሞያ ኔኤኒ ዎዳሢሮ ኔኤኒ ዳውሲንታንዳኔ፤ ቤሲባኣያ ማዒ ኔ ባይቃንዳኔ።»

11 ሞርካ ዔያቶኮ ካር ሚንሣኣና ዔያቶኮ ዓኣ ቆሎ ቢያ ቡራኣና ኔኤኒ ኮራ ዔቂ ዛጌኔ፤ ዩሩሳሌም ዓጮ ጊሽቲ ዔኬ ዓሳፓ ኔ ዲማቲሞሴ።

12 ዪሁዳ ዓጮይዳ ናንጋ ኔ ጌርሲንሢዳ ሄሌ ማታሢና ኔኤኒ ዎዛዲንዳያ ኮይሱሞያታንቲኬ፤

ዔያታ ባይቃ ኬሎና ኔኤኒ ዒላሻንዳያና ዔያታ ካራ ባይቂ ዎኣያ ኬሎና ዔያቶይዳ ያቶርቂ ጌሰቲፃ ኔኤ ስሎሞ ኮይሱሞያታንቲኬ።

13 ዔያታ ማታዳ ኬሎና ታ ዴርኮ ካታሞ ጌሊ ካራ ዔያቶኮ ባይቂሞ ዪሁዳ ዴራ ኩዳ ኬሎና ኔኤኒ ዎዛዲኒና ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ቡራኒ ኔኤ ስሎሞ ኮይሱሞያታንቲኬ።

14 ቶሊ ዓኣሽጎታኒ ጳሽካ ዓሳ ዎዳኒ ጎይፃ ዎላ ካኣማ ካርይዳ ካቲ ዴዒንዳያ ኔና ኮይሱሞያታንቲኬ፤ ቶሊ ዓቲ ዓሳ ሃሣ ዔያታ ካር ባይቂያና ዓርቂ ዔኬ ዔያቶኮ ሞርኮ ሞና ናንጋንዳያ ኮይሱሞያታንቲኬ።»

ያኣሲ ማሌ ዴርይዳ ዓጋንዳ ማቶ

15 «ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሌ ዴር ቢያይዳ ዎጋ ኬላ ሄሌኔ፤

ዔደኦሚ! ኔ ማዳ ጎይፃማ ኔ ጊዳ ማዲንታንዳኔ፤ ኔ ማዳ ፑርቶ ማዳ ኔ ባንሢ ሽራንዳኔ።»

16 ታኣኮ ዴራ ታኣሞ ዲማዴ ዲኮይዳ ዒንጊንቲ ማቶ ዔኬኔ፤

ዩያር ዔያቶ ዓጮ ኮይላ ዓኣ ማሌ ዴራ ዩያፓ ባሽ ማቶ ዔካንዳኔ፤ ዩካፓ ዔያቶኮ ቤሲ ባይቃንዳኔ።»

ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ያሎና ባሽያ

17 «ፂዮኔ ዲኮይዳ ዩያ ባይሲንታፓ ቶሊ ዓታንዳ ዓሲ ዓኣኔ፤

ፂዮኔ ዲካ ታኣሞ ዲማዴያ ማዒንዳኔ፤ ያይቆኦቤ ዴራ ቤርታ ዔያቶኮ ዔኮና ባኮ ጊንሣ ማሢ ዔካንዳኔ።»

18 ያይቆኦቤ ናኣታ ዓዳ ታሚጉዲ፤ ዮሴፔ ናኣታኣ ታሚ ሎሰቶጉዲ ማዒንዳኔ። ዔኤሳዎ ናኣታ ጋዓንቲ ዲኢሪ ማዒንዳኔ፤ ታሚ ዲኢሪ ሙዒሢጉዲ ያይቆኦቤ ናኣቶንታ ዮሴፔ ናኣቶንታ ዔኤሳዎ ናኣቶ ሙይ ባይዛንዳኔ። ዩያ ጌዔሢ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

19 «ዪሁዳ ዓጮኮ ደኣሎ ባንፃና ዓኣ ዴራ ዔደኦሚ ዓጮ ፔ ዓጪ ማሢ ዔካንዳኔ፤

ዓባ ጌላ ባንፃ ዲኮ ዴማ ዓኣ ዳውላዳ ቤዘይዳ ናንጋ ዴራ ፒሊሰጴሎ ማሢ ፔ ዓጪ ማሢ ዓርቂ

ዔፕራኤ ማንታ ሳማሪያ ዓጮናኮ ዴማ ዎርቃ ዓጮ ዔካንዳኔ፤ ቢኢኒያሚ ዓሳኣ ጌሌዓዴ ዓጮ ፔ ዓጪ ማሢ ዔካንዳኔ።»

1:14 1:14 ዒሲ. 34:5-17፤ 63:1-6፤ ዔር. 49:7-22፤ ሂዚ. 25:12-14፤ 35:1-15፤ ዓሞ. 1:11-12፤ ሚሊ. 1:2-5።

20 ዳውሲንቲ ዳንዲ ኬዶ ባንፃ ናንጋ፣ ዒሰራዔኤሌ ዳራ
 ሆኦላ ጌይንታ ዓጩፓ ማዒ ሙኪ ካኣናኔ ዓጩኮ
 ዳንዲ ሲራጲታ ሄላንዳኣና ፔ ዓጩ ማሂ ዔካንዳኔ።
 ዩሩሳላሜይዳፓ ዳውሲንቲ ዳንዲ ሰፓራዲሜ
 ዓጩይዳ ናንጋ

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓጩሎኮ ደኦሎ ባንፃና ዓኣ ካታሞ
 ዓርቃንዳኔ።

21 ቶሊ ዓቴ ዩሩሳላሜ ዓሳ
 ጂዮኔ ደካ ኬሰኪ ዳይ ዔደኦሜ ዓጩ ወይሃንዳኔ፤
 ካኣታዲ ወይሃሢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓንዳኔ።»

የናኦ ዓይያ ካር

የኦሲ ማሊያ ከኤዜ የናኦ ማገገ ያኦሲ ዓይህ ባኮ ዋይዞ ዓይ። የናኦ ይዳ ሄሌ ማቶ ሃይሴ ከኤዛያ ማዒያና ሃንጎ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ማገገ ይዳ ደማዳያኩ። ያኦሲ ዓይማና፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሞርኬ ማዒ ናንገ፡ ዴኤፖ ዓሶኤሪ ካኦቲ ካኦታዲ ዴዒ ዋይህ ነኔዌ ካታሞ ዴንዴ!» ጌይ የናኦ ዓይህን፤ የናኦ ጋዓንቴ፡- «የኦሲ ካታሞሎ <ባይዛንዳኔ፤ ጌይ ደዲሺ ከኤዜ ጎይያ ማዲንዲሞሴ» ጌይ ማሊህር ያኦሲኮ ከኢቶ ዔኪ ነኔዌ ዴንዲኒ ኮይባኦሴ።

ዩካፓ ሚርጌ ባኦዚ ዒዛና ካኦሚም ናሽኪባኦ ያኦሲም ከኢቲንቴ ነኔዌ ዴንዳዛ ያኦሲ ጌዔ ጎይያ ማዲባኦህር ዒዚ ዳጋዴ። ማገገ፡- ማዢንቴ ባኮ ቢያይዳ ያኦሲኮ ቢታንቶ ዓኦህ ከኤዛኔ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ያኦሲ ዓሲ ናሽካያና ማኦራ ጎዳ ማዒያና ፔ ዴርኮ ሞርኮይዳ ማቶ ዓጊ ዔያቶ ባይዚያይዳፓ ዔያቶም ዓቶም ጋዓንቴ ዓውሳኒ ናሽካህ ከኤዛኔ።

ማገገ፡ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታፓ የናኦ ዓኦሺንታኒ ማሊህ (1:1-17)
- የናኦ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቁ ሸኢጲያ (2:1-10)
- የናኦኮ ነኔዌ ዓኦዲያና ዴርኮዋ ጎሞ ቡኤዲያ (3:1-10)
- ዴር ያኦሲ ማኦሪህር የናኦኮ ዳጎ (4:1-11)

የናኦ ናንገና ናንገ ጎዳም ዓይህንቶ ዓይህ

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ዓሚታዬ ናኦዚ፡ የናኦም ፔጋሲ ከኤዜ ቃኦላ ያዲኩ። 2 «ሃህ ዔቁጋፓ ዴኤፖ ካታሚሎ፡ ነኔዌ ዓኦዲ፤ ታኦኒ ዒኦካ ናንገ ዴርኮ ፑርቱሞ ዛጌኔ፤ ዒኦካ ዴንዲያ ዒላቲ ከኤዜ» ጌዔ። 3 የናኦ ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታፓ ፑናኒ ማሊ ቲርሴሴ ካታሞ ዴንዲኒ ዔቁኔ፤ ዒዚ ዒማና ዒዮጴ ከዲ ዒኦና ጌይ ቲርሴሴ ዓኦዲ ዋኦህ ካኦሚሎ ዴንቁኔ፤ ዩካፓ ዩያ ዋኦ ካኦሚሎም ኮይሳ ሚኦሽ ጩጊ፡ ዋኦ ካኦሚሎይዳ ጌሌኒ፤ ዒዚ ዩያይዴህ ናንገና ናንገ ጎዳፓ ፑናኒ ማሊኩ።

4 ናንገና ናንገ ጎዳ ጋዓንቴ ባዘይዳ ዴኤፒ ጉድ ዠባሬ ዔቁሴኔ፤ ዩይ ባዘይዳ ዔቁ ጉዳህ ዠባሬ ሚርጌ ዎልቃዲያ ማዒህር ዋኦ ካኦሚሎ ሚቃኒ ዑኩኔ፤ 5 ዒማና ዋኦ ካኦሚሎይዳ ዓኦዲ ዓሳ ኮሺ ዒጊጩህር ፔቲ ፔቲህ ፔኤኮ ያኦዛ ዔያቶ ማኦዲንዲፖ ዒላቲኔ፤ ሃህ ዋኦ ካኦሚሎኮ ጩኦ ሸሌዒሳኒ ጋርይዳ ዓኦ ባኮ ዔኪ ዔኪ ባዘይዳ ከኤሪኔ፤ የናኦ ጋዓንቴ ዋኦ ካኦሚሎኮ ጋራ ሊካ ዴማ ዓኦ ቆልዓ ጋርካ ጌሊ ላሂ ሃሃይቁፖዲ ጊንዔ።

6 ዋኦ ካኦሚሎ ሱኡጋህ ዒ ዓኦ ቤዞ ሙካዮ፡ «ዎይቲ ኔ ጊንዓይ? ዔቁጋፓ ኔ ያኦዛህ ሸኢቁ፤ ጎዮንቴ ዒ ኦና ሚጩንቴ ኦ ሸምፓህ ዓውሳንዲያ ናንዳኔ» ጌዔ።

7 ዋኦ ካኦሚሎ ጋራ ዓኦ ዓሳ ቢያ ዎሊ ኮይላ፡- «ሃያፖዴ ማታህዳ ኦ ከዴህ ሃ ዘላና ማዒያና ዔራኒ ዒያ ኦ ጎሳም፡ ሃኒ ዩውዋቲ» ጌዔ። ዩካፓ ዔያታ ዒያህ ዒጋዛ ዩና ዓሳና ባካ የናኦሲ ማዒ ዴዴ። 8 ዩያር ዔያታ የናኦ ኮራ፡- «ሂንዳ ኦኡም ከኤዜ! ሃይ ፑርቶ ባካ ቢያ

ኦና ሄሌህ ሃ ዘላና ነኤም ማላይ? ኔ ዓይጎ ማዲ ዓሲዳይ? ነኤኒ ዓንካፓ ሙኩይ? ዓጩ ነኤኮ ዎካዳይ? ኔ ዓይጎ ዓሲዳይ?» ጌዔ።

9 የናኦ ዒማና፡- «ታኦኒ ዔብሬ ዓሲኩ፤ ሳዮንታ ባዘንታ ማዢ፡ ጩሪንጩኮዎ ያኦሲ ማዒ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦኒ ካኦሽካኔ» ጌዔ። 10 ቤርታ ዔያቶም ዒ ከኤዜያታህር የናኦ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታፓ ፑኒ ዓኦዲያ ማዒህ ዔያታ ዔራኔ፤ ዩያር ሚርጌና ዔያታ ዒጊጩዮ፡- «ሃይ ኔ ዓይጎ ማዲ ማዲይ?» ጌዔ። 11 ባዘ ጉዳህ ደዲ ደዲ ዓኦዲህር ዋኦ ካኦሚሎይዳ ዓኦ ዓሳ፡- «ሃይ ዋኦ ዴቻ ጉዳህ ዠባሬ ዚቲ ጋዓንዲፖዲ ኦና ኦ ዎዴቲ ኮሽካንዳይ?» ጌይ ያኦጩ።

12 የናኦ ማሃዮ፡- «ሃይ ዋኦ ዴቻ ጉዳህ ዒንህ ሄሌህ ታ ዳቢንቶርታህ ታ ዔራኔ፤ ዩያር ታና ዔኪ ባዘይዳ ዓጉዋቲ፤ ዩካፓ ሃይ ዋኦ ጉዳህ ዚቲ ጋዓንዳኔ» ጌዔ።

13 ዋኦ ካኦሚሎይዳ ዓኦ ዓሳ ዔያቶም ዳንዳዒንቴ ጎይያፖዴያ ዋኦ ካኦሚሎ ዒሺ ዔኪ ባዘ ዓጩ ሄሊሳኒ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ዋኦ ዴቻ ጉዳህ ዑህ ዓኦዲ ደዴህር ዔያታ ዩያይዲኒ ዳንዳዒባኦ። 14 ዩያር፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ኦ ያኦዛህዮ! ሃያ ዓህ ኦ ዎዴኔ ጌይ ኦና ባይዚፖ፤ ኔ ማሌ ባኮ ማዲህር ኦኡኒ ጌኤሺ ዓሲ ዎዴያ ማሂ ኦና ፓይዲፖ!» ጌይ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶ ማኦዴም ዒላቲኔ። 15 ዩካፓ የናኦ ዔያታ ዔኪ ባዘይዳ ከኤሪም፡ ባዘ ጉዳህ ዚቲ ጌዔ። 16 ዓሳ ዒማና ናንገና ናንገ ጎዳ ኮሺ ዒጊጩህር ናንገና ናንገ ጎዳም ዒንጎ ባኦዚ ሸኢሺኔ፤ ናኦቢያ ናኦቤ።

17 ዒማና ፔቲ ዴኤፒ ሞላ የናኦ ዔኤዳንዲፖዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህን፤ ዩያር የናኦ ሞላህ ጎጾይዳ ሃይሃ ርኦሪና ዋንቴና ዴዔ።

2

የናኦ ሸኢቁ ሸኢጲያ

- 1 የናኦ ሞላህ ጎጾይዳ ዓኦ ሃዚ ጌይ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ፔ ያኦዛህ ሸኢቁ፡-
- 2 «ናንገና ናንገ ጎዳህዮ! ታኦኒ ማታዲ ዓኦ ኦና ዔኤሌኔ፤ ነኤኒያ ታኦም ዩሃኔ፤ ነኤኒ ታና ማኦዲንጎ ጌይ ሃይቁ ዓሶ ማጩ፡ ዔቶይዳ ዓኦ ኔ ዓውሳንዲፖዲ ታኦኒ ዒላቲኔ፤ ነኤኒያ ታኦም ዎይዜኔ።
- 3 ኮሺ ዔታዲ ባዘኮ ዴምይዳ ነኤኒ ታና ከኤሪኔ፤ ኮይላ ታኦኮ ዋኦህ ሌሊ ማዒ፤ ነኤኮ ዴቻንታ ዋኦያና ባዘ ጉዳህና ታኦኮ ዑህና ዓኦዴ።
- 4 ኔ ዓኦፓታ ታኦኒ ከኤሪንቴ ባይቁኔ፤ ያዲ ማዒያና ነኤኮ ጌኤኮ ማኦሪ ላሚ ታኦኒ ዛጋ።
- 5 ዋኦ ታኦኮ ሆሎ ሄላንዳኦና ዴኤፖ ባዘ ዋኦያኦ ጋፒሲ ታና ዔኤዴኔ፤ ዴኤፖ ባዘይዳ ባቃሊ ዓኦ ማኦታ ቶኦኮ ታኦኮ ማሬ።
- 6 ሊካ ዴኮኮ ዴም ታኦኒ ከዴኔ፤ ዩያኮዎ ዴማ ዓኦ ሳዮ ዴማ ናንገና ታኦኒ ካራ ዎዲንቴም ዴዔ፤ ነኤኒ ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ታ ያኦዛህዮ! ዩያ ዋኦ ዔቶይዳፓ ከሲ ዔኪ ሸምፓህ ታኦኮ ዓውሴ።

7 ታኦኒ ሃይቆያ ታኦም ማሌ ዋዶና
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦኒ ማሌ ጸቂህኔ፤
 ኔና ታኦኮ ያኦዛህ ታኦኒ ሺኦቄኔ፤
 ሺኦቄያ ታኦኒ ኔኮኮ ጌኦኮ ማኦርይዳ ኔ ዋይዜኔ።

8 ሉኡዚ ማዔ ያኦዛ ካኦሽካ ዓሳ ቢያ
 ኔኤም ጉሙርቁንታያ ማዔያ ሃሼኔ።

9 ዳቂሻህ ናንጊና ናንጋ ጎዳታህር
 ታኦኒ ጋላታ ዓይኑምና ዋላ ዒንጎ ባኦዚያ
 ሺኦሻንዳኔ፤
 ዒዛም ታኦኒ ናኦቤ ባኮዋ ዒንጋንዳኔ።።»

10 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህም ሞላህ ዮናስ
 ዔከ ከሲ ባዘ ዓጫ ጮኦሽከኔ።

3

ዮናስ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይህንቲህ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላሚ ዮናስም፡- 2 «ሃህ ዓቂ
 ዴኔፖ ካታሚሎ ኔኔዌ ዓኦዲጋፓ ታ ኔኤም ከኤዛ ቃኦሎ
 ዴሮም ዑኡዘ ዳጊዲ ከኤዜ» ጌዔኔ። 3 ዩያር ዮናስ
 ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይህንቲ ኔኔዌ ካታም ዓኦዴኔ፤ ኔኔዌ
 ካታማ ኮሺ ዴኤፒታህር ካራፓ ጋፖ ሂላኒ ሃይሃ ከሊ
 ሃንቲጎታያከ። 4 ዮናስ ዒማና ካታሚሎ ጌሊ ሃንቲያ
 ዓርቁኔ፤ ዒዚ ፔቲ ከሊ ሃንቲሰካፓ፡- «ኔኔዌ ያይዲታሚ
 ከሊ ጋርካ ሻሂንቲ ዶዒ ባይቃንዳኔ!» ጌይ ዒላቲ
 ከኤዜኔ።

5 ዒማና ኔኔዌ ዴራ ያኦሲ ጌዔ ባኮ ጉሙርቁኔ፤
 ዩካፓ ሙኡዚ ሃሻንዳ ከሊያ ማንህኔ፤ ዔያቶኮ ዴኤፖ
 ጌይንታ ዓሶፓ ዴንዲ ዳኮ ሃላንዳኦና ቢያህ ሲዩ ፓቲሌ
 ማይንቲኔ።

6 ዩያ ባኮ ኔኔዌ ካኦቲ ዋይዛያ ዒ ዴዔ ያይታፓ
 ከዲ፣ ካኦቲም ማኦላህ ላኦሚ ሲዩ ፓቲሌ ማይንቲ ሳዓ
 ሲላሎይዳ ዴዔኔ። 7 ዩካፓ ኔኔዌ ዴሮም፡- «ዓይጎ ዓሲያ
 ማም ቆልሞታቲያ ባይ፣ ማራይ ፔቲታያ ዔኤቢ ሙያፓ፤
 ዋኦህያ ዑሽኮፓ፤ 8 ዓሶንታ ቆልሞንታ ቢያ ሲዩ ፓቲሌ
 ማይንቶንጎ፤ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ያኦሲ ማኦዳንዳጉዲ ዒናፓ
 ሺኦቆንጎ፤ ፑርቶ ማሊያና ጌሮ ማዶዋ ሃሻንጎ። 9 ኦኡኒ
 ባይሲንቶፓ ቶሊ ዓታንዳጉዲ ያኦሲ ሚጨንቲ ሃያ ዒጊቻ
 ፑርቶ ባኮ ኦጊዳ ሂሊሱዋያ ዳጎ ፔኤኮ ሃሻንዳኦናንዳኔ፤
 ሃያ ከኢቶ ካኦቲና ዒዛና ዋላ ማዳ ሱኡጎና ዳኮያከ» ጋዓ
 ከኢታ ዳከኔ።

10 ያኦሲ ዒማና ኔኔዌ ዓሳ ማዴ ባኮና ፑርቶ ማዶዋ
 ዔያታ ሃሼህ ዛጌኔ፤ ዩያር ዔያቶ ዒዚ ሚጨንቲ
 ዔያቶይዳ ዓጋኒ ማሌ ማታህ ዓጉዋያ ሃሼኔ።

4

ያኦሲ ኔኔዌ ዴር ማኦራህር ዮናስ ዳጋዴ ዳጎ

1 ዮናስ ዩይ ባካ ዋዛሲባኦህር ዒዚ ዳጋዴኔ፤ 2 ዒዚ
 ዒማና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ! ኔኤኒ ሃያ ማዳንዳህ ሃጊ
 ሶታ ዓጫ ዓኦያ ታ ኔኤም ከኤዚባይ? ኔ ቤርታፓ ቲርሴሴ
 ካታም ታኦኒ ቤቲ ዓኦዳኒ ማሌህ ዩያርከ፤ ኔኤኒ፡- ኮሺ፣
 ዳቤ ዓሲም ዓቶንጎ ጋዓያ፣ ጊቢ ዳንዳዓና ማኦሪፃኦ ኔኤኮ
 ሚርጌ፣ ናንጊና ናንጋ ናሹም ዓኦያ፣ ዳጎ ኔኤኮ ሃሺ ቲኡራ
 ያኦሲ ኔ ማዔህ ታ ዔራያከ። 3 ናንጊና ናንጋ ጎዳህዮ!
 ሃዳራ ሃህ ታና ዋዋዴ፤ ታኦኒ ናንጋሰካፓ ሃይቃቲ ኮሺከ»
 ጌይ ሺኦቄኔ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ማሃያ፡- «ሃያይዲ ኔኤኮ
 ዳጋዴያ ኮይሳያዳ?» ጌዔኔ።

5 ዮናስ ዒማና ካታሚሎ ሃሺ ከሰከ ዓባ ከሰካ
 ባንይይዳ ዉልሻ ዉልሺ ዴማ ዴዔኔ፤ ዒዚ ዒኢካ ዴዒ
 ካታሚሎይዳ ዓይጌ ማዳንታቲያ ዛጋኒ ካፓኔ። 6 ሺቢ
 ዴንቂ ዓባ ያይዳፓ ዒዚ ዓታንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
 ማዔ ያኦዛህ ፔቲ ጉሲ ባቃሊሲ ዮናስኮ ዉልሻ ዑያ
 ባልጊሺ ዳከኔ፤ ዩና ጉዞ ዒላከላ ሺቤህር ዮናስ
 ሚርጌና ዋዛዴኔ። 7 ጋዓንቲ ዚር ጉቲሎ ያኦሲ ፔቲ
 ቂኢራማር ዳከም ዩና ዛኦላ ጉዞሎ ቲቁኔ፤ ዩያር
 ጉዞላ ሃይቁኔ። 8 ዓባ ያርቃዛ ያኦሲ ዓባ ከሰካ ባንፃፓ
 ያይዲ ዠባሬ ዠባርሺሴኔ፤ ዩይ ዓባ ያይዳ ዮናስኮ
 ቶኦኮ ሚቼህር ዮናስ ደላንቲኔ፤ ዩካፓ ዒዚ ሃይቢ
 ዓፃዳ፡- «ታኦኒ ናንጋሰካፓ ሃይቃቲ ኮሺከ!» ጌዔኔ።

9 ያኦሲ ዒዛ ኮይላ፡- «ሃሮ ጉዞሎ ዛሎ ኔኤኒ
 ዳጋዴንዳያ ኮይሳ?» ጌዔኔ። ዮናስ ማሃያ፡- «ጎኔና ታኦኒ
 ዳጋዴንዳያ ኮይሳኔ፤ ጉሪ ዳጋ ሌሊቱዋንቲ ሃይቃንዳያ
 ሃላንዳኦና ዳጋዴንዳያ ኮይሳኔ!» ጌዔኔ።

10 ዩካፓ ሃህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ኮይላ፡- «ፔቲ
 ከሊዳ ባቃሊ፣ ጊንሃ ፔቲ ከሊና ሃይቁ፣ ጉዞሎ ዛሎ
 ኔኤኒ ያያኔ፤ ኔኤኒ ዒዛ ዴኡቂ ባቃላጎ ላቤ ባኦዚ ዓኦ?»

11 ኔኔዌ ካታማ ፑርቶንታ ኮኮንታ ዴማሲ ዔራዋ ፔቲ
 ፃኤታና ላማታሚ ሺያፓ ዑህ ዓኦዴ ዴሬ ናንጋ ካታማከ፤
 ዩያ ሌሊቱዋንቲ ሚርጌ ቆልሞዋ ዒኢካ ዓኦኔ፤ ዓካራ፡-
 ታኦኒ ዩሮ ዴኤፖ ካታሚሎ ሚጨንታንዳያ ኮይሱዋዳ?»
 ጌዔኔ።

3:5 3:5 ማጥ. 12:41፤ ሉቃ. 11:32። 4:2 4:2 ከሲ. ማፃ 34:6። 4:3 4:3 1ካኦቶ. ማ 19:4።

ሚኪያሴ ማግኦገ ዓይያ ካር

የእሱ ማሊያ ከኤዛ ሚኪያሴ የእሱ ማሊያ ከኤዛ ዓሲያሴ ናንጌ ዋዶና ዓኣያ ማዓዛ ሾይንታ ዒዛኮ ደኣሎ ዛሎ ዩሁዳ ካኣቲ ዓጮ ዳማ ዓኣ ፔቲ ደካ ካታማሰከኖይዳኬ። የእሱ ማሊያ ከኤዛ ዓምፄ ኬዶ ዛሎ ካኣቶ ዓጮ ባይሰንታ ሄላንዳሢ ከኤዜሢሃጉዲ ሚኪያሴያኣ ዩሁዳ ካኣቲ ዓጮ ባይሰንታ ሄላንዳሢ የእሱ ማሊያ ከኤዜኔ፤ ዩይ ዒ ከኤዜ ማሊያ ዳራ ማዳ ሻኣካያ ማዔ ፒዜ ዋጎ ዋቢሲያር የእሱ ዳርይዳ ሜቶ ዓከ ዩዓንዳሢ ዛሎ ላቲ ከኤዜኔ፤ ያዲ ማዔያታቲያ ሚኪያሴ ከኤዜ የእሱ ማሊያይዳ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ዋዛ ዓኣያ ማዔሢ ዔርዛ ማርጌ ማላታ ዓኣያኬ።

ባሽና ኮሺ ዛገንታኒ ኮይሳ ቤዛ የእሱ ቢታንቶኮ ዳማ ዓኣ ዓጮም ቢያ ኮሺ ማዓንዳሢ (4:1-4)፤ ዳውቲ ዜርፃፓ ዳኤፒ ካኣቲ ዓቃንዳሢ ዳርም ኮሹም ዒንጋንዳሢ (5:2-4)፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዒሰራዔኤሌይዳ የእሱ ማሊያ ከኤዛዘንሢ ከኤዜ ቃኣላ ቢያ ፔቲ ፓይዲዳ ከኤዚንታ ሃይሴና ኩማያ ማዔሢ ዔርዛያኬ፤ ዩኖ ማሊያ ዓርቁ ፓይዳላ ሂዚ ጋዓያኬ።

«ዒዚ ኮጊዳፓ ኮዓሢ ኦኤኒ ፒዜ ማዔ ባኣዚ ማዳንዳጉዲ፤ ኮሺ ባኣዚ ማዳሢ ኦዓንዳጉዲ፤ የእሱና ዋላ ጉቤ ዒናፓ ሼሌዔ ማዒሢና ሃንታንዳጉዲኬ።» (6:8)

ማግኦገፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳርይዳ ሜቶ ዓጋንዳሢ (1:1—2:11)

ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ (2:12-13)

የእሱ ፑርቶ ሱኦጎንታ ዒዛ ማሊያ ከኤዛኔ ጌይ ሉኤቃ ዓሰንታይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳሢ (3:1-12)

ዒሰራዔኤሌ ዓጮ ዓኮይዳ ዓከ ጌኤሺ ማኣሪ (4:1—5:15)

ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ዳቢንታ ፔጋዴሢ (6:1—7:7)

ዳርኮ የእሱ ባንሢ ማዒያ (7:8-20)

1 ዩሁዳ ዓጮ ካኣታ፤ ዒያዓታሜንታ ዓካኣዜንታ ሂዚቁያሴንታ ካኣታዴ ዋዶና ሞሬታ ካታም ዓሢ የእሱ ማሊያ ከኤዛ ሚኪያሴም ሳማሪያና ዩሩሳሌምና ዛሎ የእሱ ፔጋሲ ዳዌያና ዒ ከኤዜ ቃኣላ ያዲ ጋዓያኬ።

ሳማሪያና ዩሩሳሌምና ዩኤከንታንዳ ሜቶ ዩኤፒ

2 ዒንሢ ሃይ ሜሌ ዳራ ቢያ ዋይዙዋቲ!

ዒንሢ ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ሃያ ዒና ዓከ ዋይዙዋቲ!

ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዲማዴ ጌኤዦ ማኣሪፓ

ዒንሢኮ ማዳ ዒፃ ዒንሢ ዐ-ፃ ማርካዳንዳኔ።

3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ዲማዴ ናንጎ ማኣሪፓ ሙካንዳኔ፤

ዒዚ ከዲ ሳዖኮ ዳጌ ዳጌ ማዔ ቤዛ ሃንታንዳኔ።

4 ዩኖ ዋዶና ሾፒ ታሚ ዓልቁሳሢጉዲ

ዋኣሢያ ዳጌ ቤሲዳፓ ሊካ ዋታሢጉዲ

ዳካ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ዓልቃንዳኔ፤

ዛራኣ ሾኦከንታንዳኔ።

5 ዩይ ቢያ ማዔሢ ያይቆኦ ዳቢንቶር፤ ዒሰራዔኤሌ ማኣር ጎሞርኬ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳር ዳቢሼሢ ያናዳይ? ሳማሪያ ካታምቱዋዓዳ? ዩሁዳ ዳራ ሜሌ የኦዞ ካኣሽኪ ጎሜ ማዳንዳጉዲ ማሃሢ ያናዳይ? ዩሩሳሌምቱዋዓዳ? 6 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ሳማሪያ ታኣኒ ቦኦሊዳ ማኣሪ ደዔያኮ ሹቺ ኩሊንቲያጉዲ ማሃንዳኔ፤ ዋይኔ ቱከንታ ጎሺ ቤሲ ዒዛ ማዓንዳኔ፤ ዩያ ካታምኮ ደዔ ሹጮ ደኦቺ ታኣኒ ኮላሲ ዓርሃንዳኔ፤ ዒዛኮ ዓይያ ማሃ ማዦና ሹጮዋ ታኣኒ ደይሳንዳኔ። 7 ዒዛ ካኣሽካ ሜሌ የኦዞ ቢያ ማቃንዳኔ፤ ዒዛኮ ጌኤዦ ማኣርም ዘኣዛ ኮኦማ ላኣላ ጨገሴ ባካ ቢያ ታሚና ሚቺንታንዳኔ፤ ዒዛ ካኣሽካ ሜሌ የኦዞም ቢያ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ሳማሪያ ዩያ ዓርሲ ኮሾና ባኮ ቡኩሴሢ ዘኣዛ ኮኦሚያ ዛሎ ጨገሴ ማሃንዳኔ፤ ሃሢያ ዒዛኮ ሞርካ ዘኣዛ ኮኦሚ ዳንቆ ባኮ ዩያና ዳንቆያ ማሃንዳኔ።»

ዩሁዳይዳ ሃላንዳ ባይሰንታ

8 ዩካፓ ሚኪያሴ፡- «ዩያ ዛሎር ታኣኒ <ዋኦ! ዋኦ!> ጌይ ዩኤካንዳኔ፤ ታኣኒ ያያያ ማዒያ ዔርዛኒ ዑሢ ካሎ ማዒ ቶኪ ጉሪ ሃንታንዳኔ፤ ዓዳ ዉኡኮጉዲ ታኣኒ የኦላንዳኔ፤ ሃሃ ቱኡቲጉዲ ዒላታንዳኔ። 9 ሳማሪያኮ ከፃ ፓፃኒ ዳንዳዓያቱዋሴ፤ ዩይ ሜታ ዩሁዳ ሃሌኔ፤ ታኣኮ ዳራ ቡከንታ ዩሩሳሌም ጸኦኮዋ ከሰከ ሃላያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ጌቲ ጌይንታ ቤዛ ዓኣ ኦኡኮ ሞርኮም ኦና ሃሌ ሜቶ ከኤዚፖቲ፤ ዒኣካ ፔቲታዖ ዩኤከፖቲ፤ ቤቶፔራይዳ ዓኣ ኦ ዒጊኖ ባኣካ ጋዓንቲ ሲላላ ቡምባሊ ቡምባሊ ዩኤኩዋቲ! 11 ዒንሢ ሻፒሪ ዳራ ዑሢ ካሎ፤ ዲዒንቲ ዓሰጉዲ ማዒ ቦርሲንቲ ዒኣና የኦኪ ዳንዲዋቲ፤ ፃዒናኣኔ ካታምይዳ ናንጋ ዓሳ ካታማፓ ከሰካኒ ጫርቃዓኬ፤ ቤትዔፃኤሌ ፔኤር ዩኤፒ ቤሲ ማዔሢር ዒንሢም ፑኖ ካይዚ ዒዛ ማዓኒ ዳንዳዐቱሴ። 12 ማርቲ ካታም ዳራ «ኮሺ ባኣዚ ኦኡም ሙካንዳኔ» ጌይ ሃጊ ማዓ ዋዛ ጌሃኔ። ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ዩሩሳሌምይዳ ባይሰንታ ከይሴኔ። 13 ዒንሢ፤ ላኪሼ ዓጮ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶ ጎቻ ፓራሢ ገኢሺሹዋቲ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ጎሜ ማዔ ዓሳ ዒንሢኬ፤ ዩሩሳሌም ዳቢሼ ዓሳኣ ዒንሢኬ። 14 ዩሁዳ ዳራዮቲ! ዒንሢ ዓካሪ ሞሬሹት ጋኣቲ ጌይንታ ካታምዎ ያሎ ሽሚሶ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጋንዳኔ፤ ዓክዚቤ ዳራ ዒሰራዔኤሌ ካኣቶ ጌሻንዳኔ።

15 ሜሪሳ ዳራዮቲ! ያሊ ዒንሢ ዓርቃንዳ ሞርኬ ዒንሢዳ ዓከ ታኣኒ ዩዓንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ቦንቺንታ ሱኡጋ ዓዲላሜይዳ ዓኣ ዳኖ ዔታ ዓኣሽንታንዳኔ። 16 ዒንሢ ዩሁዳ ዓጮ ዓሳ! ናኣታ ዒንሢኮ ዲዒንቲ ዔውታንዳሢር ሃያ፤ ዒንሢ ሾኤ ናኣቶ ዛሎ ያዩያ ዔርዛኒ ቶኦኮ ጉኡሊንቲዋቲ፤ ቶኦካ ዒንሢኮ ዓዳ ሃምፑር ቶኦከጉዲ ቲልቤያ ማዖንጎ።

2

ማንቆ ዓሶ ሂርቁ ዋይሢ ዓሶ ሃላንዳ ፑርታ ባኣዚ

1 ፑርታ ማዳ ማዳኒ ማሊ ቱካዘንሢና ላሃ ቤዛ ዓኣዖ ጌኔ ማሊ ሱካዘንሢም ባዳዔ! ዩያ ማዳኒ ዔራቶ ዔያቶኮ ዓኣሢር ሳዓ ካራዛ ዔያታ ማሊ ቱኬ ባኮ ማዳይዳ ፔኤሻኔ። 2 ጎሺ ዓርቃኒ ኮዓዖ ሜሌ ዓሰር ዋልቁና ዔያታ ዔካኔ፤ ማኣሪ ዔካኒ ኮዓዖዋ ዋልቃዲ ዔካኔ፤ ዓሲ

ዔኤቢኬ ጎዑዎን ሂርቀቆሎ ዔያታ ቡራኔ። 3 ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃሢ ታኣኒ ዒንሢዳ ባይሲንታ ዔከ ዩዓንዳኔ፤ ዬያ ባይሲንታ፣ ፔቲታ፣ ቶላኒ ዒንሢዳ ዳንዳዑቀሰ፤ ዬያ ሚርገና ማቶ ወደ ማዓንዳሢ ምቶርቁ ሃንታኒ ዒንሢዳ ዳንዳዓንዳዎሴ። 4 ዬይ ቢያ ማዓ ወደና ዓሳ ዒንሢዳ ኮኣከንሢ ማሃ ሚኢጪ ዓማላንዳኔ፤ ዒንሢዳ ሄሌ ማታሢዳ፣ ዔቁያና ሂዚ ጌይ ጎኔ ቃያ ማሊሲ ቃያንዳኔ፡-

ኦኦኒ ጋፒ ባይቄኔ፤
ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦ ዳሮ ቆሎ ዔከኔ፤
ዳሮ ኦኦኦ ኦና ዳሮ ዓሶም ገሸከኔ።»

5 ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳሮ ባኣካ ዒፃ ዓገ ዳሮ ገሸካንዳ ዳይጎ ዓሲያ ባኣያ ማዓንዳኔ።

6 ዔያቶኮ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛኔ ጋዓ ሉኡቃ ዓሳ፡- «ሎንሃ ሃይሴ ከኤዚ፣ ዬያጉዳ ዳውሲንቲ ኦና ሄሊንዳዎኣሢ ዬያ ባኮ ዘሎ ሎንሃ ከኤዚ፣» ታና ጋዓኔ። 7 ሃሃ ዔያታ፡- «ዒንሢዳ ያይቆኦ ናኣታ! ሃይ ጌይንታኒ ኮይሳያዳ? ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ገቢ ዳንዳዓፃ ጋፒናኣኮዳ? ሃያ ዒ ማዳያዳ?» ጌይ ያኦጫኔ፤ ጎኔና ሃንቲፃ ፒዜ ማዔሢ ማታኦ ቃኣላ ኮሺ ባኣዚ ማዳዎዳዳ?

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌይ ዔያቶም ማሃንዳኔ፡- «ታኣኮ ዳሮይዳ ሞርኬ ማዒ ዒንሢዳ ዔቄኔ፤ ያላ፣ ማዒ ጉሙርቁንቲ ዒንሢዳ ባኣካ ኮሺና ሃንታ ዓሶ ዒንሢዳ ቡሬኔ፤ 9 ታ ዳሮኮ ለኣሎ ዔያቶኮ ኮከፍ ማኣሮና ዓኣ ቆሎና፣ ቤልከሲ ዒንሢዳ ዳውሴኔ፤ ዔያቶኮ ናኣቶ ዒንሢዳ ታኣኮ ዓንጅና ቦንቾና፣ ቢያ ወዳ ዳማሲ ዳይህኔ። 10 ዔቁዋቲ፡ ዓኣዲዋቲ፤ ሃይ ቤዛ ዒንሢዳኮ ጎሞ ዘሎና ዒኣቲ ባይቁሢ ሃካ፣ ሴካ ሃይካ ኮሺ ዒንሢዳ ናንጋኒ ዳንዳዑቀሰ።

11 «ሃይ ዳሮ ኮዓሢ ለዎይኔ ዑሽና ማሌ ማሃ ዑሽያኣ ዒንሢዳ ጎዓንዳኔ፤ ጌይ ሉኡዙሞና ከኤዛ ጌሻ ዓሲከ።

12 «ዒሰራዔኤሌ ዳሬዮቲ! ማራታ ባርቶይዳ፡ ማራቶ ቆልማኣ ሄንቃ ቤዛ ቡከንታሢ፣ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ባኣካ፣ ፒኣጫዲ ዓቲ ዓሶ ፔቲይዳ ታኣኒ ቡከሳንዳኔ፤ ዓጩሎይዳ ዓሲ ሚርጋንዳኔ።»

13 ሻሂ ካሮ ቡላሢ ቤርታ ቤርታ ዔያቶኮ ከሰከኔ፤ ዔያታኣ ዒኣና ከሰከ ዳንዳንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ፡ ዔያቶ ዔከ ዓኣዳ ካኣታሢ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳንዳኔ።

3

ሚኪያሴ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጎ ዘሪ ቆዳሢ
1 ዩካ፣ ታኣኒ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንሢዳ ያይቆኦ ናኣቶ ሱኡጋ፡ ዒንሢዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ወይሃ ዓሳ ወይዘታቲ! ዒንሢዳ ፒዜ ዋጌ ዔራንዳያ ኮይሱዋዳዳ? 2 ዒንሢዳ ጋዓንቲ ኮሺ ባኣዚ ዒፃ፡ ፑርታ ባኣዚ ናሽከኔ፤ ታ ዳሮኮ ዔጲ ዓኣንቲ ዒልዎ ዒንሢዳ ሹከኔ፤ ዔያቶኮ ዓሽኮዋ ማጌግ፣ ዒንሢዳ ካሬኔ፤ 3 ታ ዳሮኮ ዓሽኮ ዒንሢዳ ሙዔኔ፤ ዒልዎዋ ዔያቶኮ ዑፃ፣ ዒንሢዳ ሹከ ዔቁሴኔ፤ ማጌግዎ ቆፂ ዒንሢዳ ዔያቶኮ ማንህኔ፤ ዓሽከ ሻኣቆ ቦኣቆይዳ ሻኣቁንታሢ፣ ጌንሃ ሃሃ ዳሲቲይዳ ካሢኒ ቲቆሢ፣ ዒንሢዳ ዔያቶ ቲቄኔ። 4 ዔያታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ማታዲ ዔላታንዳኔ፤ ዒዚ ጋዓንቲ ዔያቶም ወይዘ ማሃዓከ፤ ዔያታ ማፌ ፑርቶ ማዳ፣ ዔቁያና ዒዚ ዔያቶይዳ፣ ፔኤኮ ዓኣ፣ ካሮ ሺርሻንዳኔ።»

5 «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሉኡዙሞና ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛኔ ጋዓ ዓሶም፡- ዔያታ ዔኤቢ ዳንቃ ባኣዚ ዓኣ ጋዓዛ፡ ኦከሺ ዒንሢዳ ማዓንዳኔ፤ ጌይ ከኤዛኔ፤ ጋዓንቲ ዔኤቢ ዔያታ ዳንቁዋ ማዓ ወደና፡ «ዒንሢዳ ያልዚ ሙካንዳኔ፤ ጌይ ዒላቲ ከኤዚሢና ዳሮ ዔያታ ዳቢሻኔ፤ 6 ዬያሮ ዬያ፡ ያኦሲ ማሊያ ሉኡዙሞና ከኤዛ ዓሶም ሮኣራ ዳማንዳኔ፤ ዓቢ ጌሌም ዋንታ ዔያቶም ማዓንዳኔ፤ ሃካ፣ ሴካ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ዔያታ ዘጋዓከ፤ ሎንሃዎ ዔያታ ከኤዛዓከ። 7 ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ኦ ዳንቃ፡ ሎንሃ ኦ ከኤዛኔ፤ ጋዓ ባካ ቢያ ዔያቶም ገኣገኢዳዎኣሢ ዔያታ ዳውሲንታንዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ማሃ ከኤዛንዳዎኣሢ ሰርሲንታ፣ ዔቁያና ዓኣ፣ ካሮ ፔኤኮ ዔያታ ኮቻ ዓርቁ፡ ጎዳ ዘጋንዳኔ።»

8 ታኣኒ ጋዓንቲ ያይቆኦም ዳቢንቶ፤ ዒሰራዔኤሌ ማኣ ጎሞ ከኤዛንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓያና፡ ዋልቁ፡ ፒዙሞንታ ደዳሞ ታኣም ዒንጌኔ። 9 ዒንሢዳ ያይቆኦ ማኣሮ ሱኡጋ፡ ዒሰራዔኤሌ ማኣሮ ወይሃ ዓሳ፡ ፒዜ ዋጌ ቶኣቻ ዓሳ፡ ፒዜ ማዔ ባኮ ቢያ ወቢሻ ዓሳ! ወይዘታቲ፤ 10 ዒንሢዳ ዓሲ ወዳሢና ፃዮኔ፡ ጌይ ማዳና ዩራሳላሚ ማኣ ዓሲከ። 11 ካታሚሎኮ ደኣሪንቲ ዓሳ ወጋሢ ዳሚና ዔኮ ሚኢሹ ዔከከ፤ ቁኤሳኣ ዔኮ ባኣዚ ዔኮዎ ዓሶ ዔርዘቆሴ፤ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳኣ ሚኢሹ ባኣንቲ ሎንሃ ከኤዙሞና፤ ዬይ ቢያ ማዳንታንቲ ዔያታ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦኡና ዋላ ዓኣሢሮ ዓይጎዎ ማፃም ፑርታ ባኣዚ ኦና ሄላዓከ።» ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳና ዔያታ ሄርሺንታኔ።

12 ዬያሮ ዒንሢዳ ማፌ ፑርቶ ባኮሮ ፃዮኔ ዓዳ ጎሽጉዲ ጎሽታንዳኔ፤ ዩራሳላሚዎ ማኣሮ ደዒያ ሹጫ ኩላ ማዓንዳኔ፤ ጌኤኮ ማኣራ ማከንቲ ቤዛኣ ዳሚ ካይዘ ማዓንዳኔ።

4

ኮሹማ ሚርጋንዳ ያኦሲ ካኣቲማ ሙካንዳሢ (ዒሲ. 2:1-4)

1 ጋፒንያ ወደና
ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ጌኤኮ ማኣራ ማከንቲ ዲካ ማሌ ዲኮ ቢያይዳ፣ ዑሃ ባሺ ጴዳንዳኔ፤ ጌሚር ጉቤሢዳ፣ ኮሺ ዳግ ጋዓንዳኔ፤ ማርጌ ዳሮ ካኣታ ዒዛ ባንሢ ጎዓንዳኔ።

2 ዬያሮ ዳራ ሚርጌሢ፡- «ዋጌ ፃዮኔይዳ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቃኣላ ዩራሳላሚይዳ፣ ጴዳሢሮ ሃኒ ሙከዎቲ፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዲኮ ኦኡኒ ከሰከም፤ ያይቆኦ ያኦሲኮ ጌኤኮ ማኣራ ኦ ዓኣዳም፤ ዒዚ ፔ ማሊያ ኦ ከንሃንዳጉዲ ኦና ዔርዘንዳኔ፤ ኦኡኒያ ዒዛ ጎይያ ዳንዳንዳኔ።» ጋዓንዳኔ።

3 ዒዚ ሚርጌ ማሌ ዳሮ ባኣካ ወጋንዳኔ፤ ሃከና ዑከናይዳ ዓኣ ዳኤ፣ ካኣቶ ባኣካ ዓኣ ዳማዲያ ፔቲ ማሃ ገኣገኢሻንዳኔ፤ ዬያሮ ዔያታ ፔኤኮ ጩንቾ ዓፓሮ ማራሻ ዋርቆዎ ዔያታ ባኣቲ ማሃ ዳይሳንዳኔ። ካኣታ ዋሊዳ ያልዚ ዔቁሳዓከ፤ ዩካ፣ ያልዚ ያሎ ጎይሢ ዔራኒ ኮዓንዳ ዓሲያኣ ባኣሴ።

4 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ቴኬ ዎይኖና
 ቤሌሶ ሚያኮሽ ሸባ ዳይ ኮሸና ሃውሻንዳይ፤
 ዔያቶ ዒጊቻንዳ ባኣዚያኣ ባኣሴ፤
 ቢያ ባኮ ዎይሃ ጎዳሚ ዬያ ጌዔ።

5 ሜሌ ዳራ ቢያ ፔኤኮ ሜሌ ሜሌ ያኦዞ ካኣሸካንዳይ፤
 ኦኤኒ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኦ ያኦዞ ካኣሸከ
 ናንጋንዳይ።

ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ዳውሲንቴ ቤዛፓ ማዒያ

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዬኖ ኬሎና ዎሶ ዓሰንጋ
 ታኣኒ ማቶ ዔያቶይዳ ዓገም ዳውሲንቴ ዳንዲ ማታኣ
 ኬዴ ታ ዳር ታኣኒ ቡኩሳንዳይ። 7 ዎሶ ዓሳ ፒኢጫዲ
 ዓታንዳጉዲ ታ ማሃንዳይ፤ ዋሊንቴ ዓኣዘንሢያ ደዲ ዳራ
 ታኣኒ ማሃንዳይ፤ ታኣኒያ ጃዮኔ ዳኮይዳ ዬኖ ኬላፓ ዓርቃዎ
 ናኣናና ዔያቶ ዑፃ ካኣታዳንዳይ» ጋዓ።

8 ኔኤኒ ዒዛኮ ቆልሞ ዳዒ ሄንቆ ሴኤላሢያ! ጃዮኔ
 ዉዲር ናኣቶኮ ጌሚራሢያ! ኔኤኒ ሚና ዎይሃ ዓጫ ኔኤም
 ማዓንዳይ፤ ኔኤኮ ካኣቱሞ ቢታንታኣ ጊንሢ ማዓንዳይ።

9 ሃያይዲ ዳጊዲ ኔኤኒ ዒላታሢ፡ ሾይቺ ዓርቁ ላኣሊጉዲ
 ኔኤኒ ማታዳሢ ዓይጎርዳይ? ኔኤኮ ካኣቲ ባኣሢርዳ?
 ሃንጎ ኔኤኮ ዘራ ዓሳ ቢያ ባይቁሢርዳ? 10 ዬራሳላሚ
 ዳራዮቴ! ሾይቺ ዓርቁ ላኣሊጉዲ ማታዳዎቴ፤ ሃሢ
 ዒንሢ ካታማፓ ዳውሲንቴ ኬሰከ ቦኣላ ዳንከ ዳዓንዳይ፤

ባብሎኔ ዓጮዎ ዒንሢ ዳንዳንዳይ፤ ዒኣካ ናንጊና ናንጋ
 ጎዳ ዒንሢ ዳቁሻንዳይ፤ ሞርኮ ኩጫፓኣ ዒንሢ ዒ
 ዓውሳንዳይ። 11 ሃሢ ጋዓንቴ ሚርጌ ሜሌ ዳራ ዒንሢ
 ባይዛኒ ቡኩንቴ፡- «ዬራሳላሚ ዒኣቲያ ማዖንጎ! ኦ
 ዒዛኮ ሻሂንቴ ባይቁያ ዘጎም!» ጋዓ። 12 ዬያታ ዳራ
 ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ማሊያ ዔራዎሴ፤ ሸርከንጋ
 ሃኣኮ ቆይዳይዳ ኩሊንታሢጉዲ ዒዚ ዔያቶ ቡኩሲ
 ማታሳኒታሢ ዔያታ ዔሪባኣሴ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዒንሢ ዬራሳላሚ ዳራ!
 ዓኣዲጋፓ ዒንሢኮ ሞርኮ ዓዳ ሃኣኮጉዲ ሸርኩዎቴ!
 ጉራና ዓንጊ፡ ሄርቃ ሹቁላ ሞኦና ዓንጊ ማዔ ጌማይጉዲ
 ዒንሢ ታኣኒ ደዲ ማሃንዳይ፤ ሚርጌ ሜሌ ዳርኮ ካኣቶ
 ዒንሢ ጋኣጫንዳይ፤ ዔያታ ጌኔ ጎይሢና ቡኩሴ ቆልሞንታ
 ቆሎሞ ቢያ ዓጮ ቢያኮ ጎዳ ማዔ ታና፡ ያኦሲም ዒንሢ
 ዔከ ሸኣሻንዳይ» ጋዓ።

5

ቤኤቴሌሃሜይዳፓ ሱኡጌ ኬሰካንዳያ ማዒያ ኬኤዚንቴሢ

1 «ዒንሢ ዬራሳላሚ ዳራ! ሃሢ ኦኤኒ ሞርኬና
 ማንጊንቴሢር፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሱኡጋሢኮሞ ጋንጋራ
 ኮኣሎና ጳርቁንታኒታሢር ዒንሢኮ ያሎ ዓሶ ፔቴይዳ
 ጊኣጊሸ ዓቁሱዎሴ።»

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ኔኤኒ፡ ዔፕራታይዳ ዓኣ
 ቤኤቴሌሃሜ ካታሜሌ! ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዳኮ ዳኮ
 ካታሞይዳፓ ፔቴዘ ኔኤኒ ማዔታቴያ ሙካ ዒዛኮ ሚናኣፓ
 ዓርቃዎ ናንጊና ናንጋያ ማዔ፡ ዒሰራዔኤሌ ዳር ዎይሃንዳ
 ሱኡጌ ታኣም ኬሰካንዳይ» ጋዓ።

3 ዬያር ዒዛኮ ዒንዳ ዒዛ ሾዓንዳ ዎዳ ሄላንዳኣና
 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳር ፔኤሲ ሃሻንዳይ፤ ዬካፓ ዳውሲንቴ
 ዳንዲ ዓኣ፡ ዒዛኮ ዒጊና ማዒ ሙከ ዔያቶኮ ዒጊናና ዎላ
 ሲኣሪንታንዳይ። 4 ዒዚ ሙካ ዎዳና ናንጊና ናንጋ ጎዳፓ

ጴዳ ደዲሞና ዳኤፑሞና ማራቶ ዒዚ ሄንቃንዳይ፤ ዒዚ
 ዬያ ማዳንዳሢ ቦንቺንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒዛኮ
 ያኦዞሢ ሱንዮናኬ፤ ዳኤፑሞ ዒዛኮ ሳዖኮ ጋፓ ሄላንዳኣና
 ዔርታንዳሢር ዒጊና ዒዛኮ ሂርጋ ባኣያ ናንጋንዳይ። 5 ዒዚ
 ዔያቶም ኮሹሞ ዔከ ሙካንዳይ።

ዓውሲሢና ማቶ ዓጊሢና ዛላ

ዓሶኦሪ ዓሳ ኦ ዓጮ ያሊ ዓርቃኒ ሙከ፡ ኦኤኮ ሞርዲዮ
 ኬኤሎ ዲያ ጊዔቴ ኦኤኮ ካፓ ዓሶ ላንኮና ሳሎ ሱኡጎና ኦ
 ዔያቶ ያሊሻንዳይ። 6 ናምራዴ ዓጮ ጌይንታ ዓሶኦሪ ዔያታ
 ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ዎልቆና ያሊ ባሺ ዓርቃንዳይ፤ ዓሶኦሪ ዓሳ
 ኦኤኮ ዓጮ ያሊ ባሺ፡ ዘጸና ኦኤኮ ፒንቁቴያ ኦኤኮ ሱኡጋ
 ዔያቶ ኩጫፓ ኦና ዓውሳንዳይ።

7 ሃይባፓ ዓቲ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሚርጌ ሜሌ ዳራ
 ባኣካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬይሳ ያልኬና ማኣቲዳ ዎርቃ
 ፀብ ዒርዚናጉዲ ማዓንዳይ፤ ዔያታ ጉሙርቁ ካፓንዳሢ
 ዓሰቱዎንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሌሊ ማዓንዳይ። 8 ዬንሢ
 ማታሢዳፓ ዓቲ ዒሰራዔኤሌ ዳርኒሢ ሚርጌ ዳር
 ሚሌሢ ባኣካ ናንጋኣና ካይዚዳ ቦያ ኬሚ ናንጋ ዘቢጉዲ
 ማዓንዳይ፤ ዬያጉዲ ሃሢ ዔያቶ ዓውሳ ዓሰባኣ ማራቶ
 ባኣኮ ዔርቁዎንቴ ጌሊ ማንሢ ሸኣሊ ሙዓ ሃጊ ዔቃ
 ዘቢጉዲ ማዓንዳይ። 9 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፔኤኮ ደደ
 ዎልቆና ሞርኮ ያሊ ባይዛንዳይ።

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ቤርታዲ ጋዓንቴ ታኣኒ
 ፓራሢ ዒንሢ ባኣካፓ ባይዛንዳይ፤ ሳርጌሎ ያይቶዎ
 ጋፒሲ ባይዛንዳይ። 11 ዒንሢኮ ዓጮይዳ ዓኣ ካታሞዎ
 ታኣኒ ሻሃንዳይ፤ ዎርዲዮ ቤዘዎ ቢያ ታኣኒ ደይሳንዳይ።
 12 ማርሾ ታ ዒንሢኮ ባይዛንዳይ፤ ዓማቶ ማዒ ማዳ
 ዓሰያኣ ዒንሢ ባኣካ ጴዳዓኬ። 13 ዒንሢ ቆኣቁ ኮሼ
 ሜሌ ያኦዞንታ ዒንሢ ዚጋ ዳኣሶ ዒንሢ ባኣካፓ ታኣኒ
 ባይዛንዳይ፤ ዒንሢ ኩቻ ኮሼ፡ ሜሌ ያኦዞም ሃካፓ ሴካ
 ዒንሢ ዚጋዓኬ። 14 ዓሼራኮ ማላቶዎ ታ ዒንሢ ዓጫፓ
 ቱጊ ባይዛንዳይ፤ ዒንሢኮ ካታሞዎ ታኣኒ ሻሃንዳይ።
 15 ታኣም ዓይሢንቶ ዒፆ ካኣቶ ቢያ ታኣኮ ዳኤፖ ዳጎና
 ኮሞ ታ ኮፃንዳይ።»

6

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዳርሞ ጌዔ ባኮ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዳርሞ ጋዓ ባኮ
 ዎይዙዎቴ፤

«ዔቁዎቴ! ዒንሢኮ ዓኣ ማሊያ ዳኮ ቤርታ
 ሸኣሹዎቴ! ጌሜራኣ ዒንሢ ጋዓ ባኮ ዎይዘንጎ። 2 ዒንሢ
 ሃይ ዳካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳርሞ ጋዓ ባኮ ዎይዙዎቴ!
 ሃሢ ዒንሢ ደዲ ማዔ፡ ሳዖኮ ፃጸኣ ዎይዙዎቴ! ናንጊና
 ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳር ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዳቢንቶ ኬኤዚ
 ኬኤዚ ጎራ።»

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ታ ዳራዮቴ! ታ ዒንሢ ዎዎይዳ?
 ታ ዒንሢም ዳኤዒሴ ባካ ዓይጎዳይ? ሂንዳ ታኣም
 ማሂ ኬኤዙዎቴ። 4 ጊብፂ ዓጫፓ ታ ዒንሢ ኬሴኔ፤
 ዓይላቶ ዓጫፓ ታ ዒንሢ ዓውሴኔ፤ ሙሴንታ ዓኣርጌንታ
 ማይራሞንታ ዒንሢም ሱኡጌ ማሂ ታ ዒንጌ። 5 ታ
 ዳራዮቴ! ሞዓኣቤ ዓጮ ካኣቲ ባኣላኣቁ ዒንሢ ዎዳኒ
 ማላቴ፡ ቢያኦሪ ናኣዚ ባኣላኣሚያ ማሂ ዒዛም ዎዚ
 ጌይ ኬኤዙቴ ሂንዳ ማላዎቴ፤ ያኦሲ ያሉሞ ማዳ ዒንሢ
 ዔራንዳጉዲ ሸዒሚይዳፓ ዔቁ ዒንሢ ጌልጌላ ዓኣዳ

4:4 4:4 ዛካ. 3:10። 5:2 5:2 ማቲ. 2:6፤ ዮሃ. 7:42። 5:6 5:6 ማገ። ማፃ 10:8-11። 6:4 6:4 ኬሲ. ማፃ 4:10-16፤ 12:50-51፤
 15:20። 6:5 6:5 ፓይ. ማፃ 22:2—24:25፤ ዒያ. 3:1—4:19።

ዎድና ጎይዎይዳ ማዲንቴ ባኮ ቢያ ማላዋቴ፤ ይያ ቢያ
ሲንሢ ማሊ ጸቆሃያ ማዕቴ ሲንሢ ዓውሳኒ ታኦኒ ማዳ ባኮ
ቢያ ሲንሢ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

ናንገና ናንገ ጎዳ ፔ ደራገ ኮዓ ባኮ

6 ዴኔገ ያኦዛሢ ማዕ ናንገና ናንገ ጎዳም ዜጋኒ ሙካ
ዎድና ታኦኒ ዓይጎ ዔኪ ሸኢሸንደይ? ማቸ ሲንጎ ሲንገሢ
ማዕንዳጉዲ ፔቴ ለዔ ማዕ ናኦሪ ዔኪ ሙኮንደ? 7 ዓይ
ማራይ ሸያ፤ ሃንጎ ታጾ ሸያ ዎርዚ ዎኦሢጉዲ ማዕ ሪሚቶ
ዛይቶ ቲኮ ዔኪ ታ ዒዛም ሸኢሸቴ ዒዚ ዎዛዳንዳና?
ሃሣ ታኦኮ ዳቢንቶና ጎሞና ዛሎ ታኦኮ ናኦዚ ቶይዲ ሸኪ
ዒዛም ሸኢሸንደ? 8 ናንገና ናንገ ጎዳ ኮሺ ማዕ ባኮና
ዒዚ ኔ ጌዳገ ኮዓ ባኮ ኔኤም ከኤዘኔ፤ ዒዚ ኮዓሢ ፒዜ
ማዕ ባኦዚ ኔኤኒ ማዳንዳጉዲ፤ ኮሺ ባኦዚ ማዳሢ ኔ
ኮዓንዳጉዲ፤ ያኦሲና ዎላ ጉቤ ዒናገ ሸሌዔ ማዕሢና
ሃንጎንዳጉዲከ።

9 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒጊጠሢ ሜራቶከ፤ ካታሜሎም
ዒዚ ሃዚ ጋዓ። «ዒንሢ ካታሜሎይዳ ቡኩ ዓሳ
ዎይዙዋቴ! 10 ዒንሢ ፑርታ ባኦዚ ማዳ ዓሳ! ጌ
ጎይሢና ዒንሢ ዴንቁ ቆሎንታ ፒዜቱዎ ማኮ ባኮና ዒንሢ
ቡኩሲ ዔኪ ሻኦካ ባኮ ታኦኒ ዎላንዳ? 11 ፒዜ ማዕባኦ
ዴኤሡም ዔር ባኮ ዓርቁ ዓሢ፤ ጊንሣ ሃሣ ፒዜ ማዕባኦ
ማኮ ባኮ ዓርቁ ዓሢ ታኦኒ ዛጊ ጊባንዳ? 12 ዎርጎጦ ዓሳ
ዒንሢኮ ዲቢ ጌኔ ማዶ ማዳያከ፤ ካታሜሎይዳ ናንገ
ዓሳኦ ሉኡዙዎ ጌሰታኔ፤ ጌሺያ ዔያታ ጌሻኔ። 13 ይያር
ታኦኒ ዒንሢ ጎሞ ዛሎና ዒንሢ ባይዛኒና ዎዲያኦ ባይዛኒ
ዔቁኔ። 14 ዒንሢ ሙዓንዳኔ፤ ሚሸካዓከ፤ ናያ ዒንሢኮ
ጋገዓከ፤ ዒንሢ ቡኩሳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሢም ዴዓዓከ፤
ዒንሢ ቡኩሴ ቆሎ ዓኦታቴያ ያልዚና ታኦኒ ባይዛንዳኔ።
15 ዜርሢ ዒንሢ ዜርቃንዳኔ፤ ጋዓንቴ ሃኦኮ ዒንሢ ቡኩሲ
ዔካዓከ፤ ሪሚቶ ዓኦገ ሄርቁ ዒንሢ ጩኡጸንዳኔ፤ ዛይቶ
ቲኮ ጋዓንቴ ዒንሢ ሙዓዓከ፤ ይያጉዲ ሃሣ ዎይና
ዓኦገዎ ሄርቃንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ይያ ዑኩ ዑሸካዓከ።
16 ይይ ቢያ ዒንሢ ሄላንዳሢ ካኦቴ ያምሪኮ ዳምቦ
ዒንሢ ኩንሣሥርና ካኦቴ ዓክዓቤ ዓሳ ማዳ ባኮ ቢያ
ዒንሢ ማዳሢርከ፤ ዔያቶ ዘር ዒንሢ ኩንሣሢር ታ
ዒንሢ ባይዛንዳኔ፤ ዴርዎ ታ ዒንሢኮ ዓሲ ቢያ ቶኦቻያ
ማሃንዳኔ።»

7

ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ፑርታያ

1 ዎይናንታ ቤሌሶ ዓኦገንታ ካፂ ማንፂንቴሰካገ
ሙዓኒ ኮዓ ዓኦገ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኦ ናይዴ ዓሲጉዲ
ታኦኒ ማዕሢር ታና ባይዔ! ታኦኒ ሙዓኒ ዓፃዳ ቤርታዲ
ካፂ ቤሌሶ ዓኦገ ባኦከ። 2 ሳይይዳገ ጉሙርቁንታ ዓሲ
ባይቁኔ፤ ፔቴታያ ፒዜ ዓሲ ባኦከ፤ ጉቤሢ ዓሲ ዎዳኒ
ካታኔ፤ ዎለም፤ ፔቴይ ባገሢኮ ጊንፃ ሃንጎ ሃንጎ ፒር
ፒራኔ። 3 ኩጫ ዔያቶኮ ፑርታ ባኦዚ ማዳሢ ዔራያከ፤
ቢታንታ ዓኦ ዓሳንታ ዎጎ ዎጎ ዓሳኦ ዴማና ዔኮ ሚኦሺ
ያኦጫ፤ ዎልቆሲ ፔ ኮዓ ባኮ ዎልቁና ማማዲሸሳ፤
ይያይዲ ቢያሢ ዎጎ ዎቢሻኔ። 4 ዔያቶ ባኦካ ሚርጌና ኮሺ
ዓሲከ ጌይንታ ዓሢ ዓዳ ዓንገሢጉዲከ፤ ጊንሣ ሃሣ ኮሺ
ፒዜ ዓሲከ ጌይንታሢያኦ ሙጉርጉዲከ።

ናንገና ናንገ ጎዳ ፔኤኮ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎና
ላቲ ከኤዘ ጎይዎና ፔ ዴርይዳ ሜቶ ዓጋንዳ ዎዴ
ሙካንዳኔ፤ ሃይሸ፤ ሃሢ ዔያታ ዓኦ ጎይዎ ዲቃቲ ካሪ

ባይዚሢዳከ። 5 ዓሲ ጉሙርቁገ፤ ኔኤኮ ዑኩ ማዕ
ላጋሢታቴያ ጉሙርቁገ፤ ኔኤና ዎላ ላሃ ማቸምታያ ኔ
ከኤዛ ባኮ ዔሪ ከኤዛንዳያ ኮይሳኔ። 6 ይና ዎድና ዓቲንቆ
ናዓ ፔኤኮ ዓዳ ቶኦቻንዳኔ፤ ዉዲር ናዔላ ፔ ዒንደ ዑፃ፤
ናኦዚ ማቻኦ ዓሆይዳ ሞርኬ ማዒ ዔቃንዳኔ፤ ዓሲኮ
ሞርኬ ማዓንዳሢ ፔኤኮ ማኦር ዓሶከ።

7 ታኦኒ ጋዓንቴ ናንገና ናንገ ጎዳይዳ ሃጋኦ ዎዛ
ጌሣንዳኔ፤ ታና ዓውሳ ያኦዛሢያ ታ ካገንዳኔ፤ ዒዚ ታኦም
ዎይዛንዳኔ።

ዳቁንታ ናንገና ናንገ ጎዳገ ማዕሢ

8 ታ ሞርካሢዮ! ታኦኒ ሎኦሚያታቴያ ጊንሣ
ታኦኒ ዔቃንዳሢር ታ ሎኦሚያና ዎዛዲገ፤ ሃሢ ታኦኒ
ዴሚዳታቴያ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኦም ፖዓኔ። 9 ታኦኒ
ናንገና ናንገ ጎዳም ዎይዘ ዓይ ዳቤሢር ዒዚ ታኦም ዔቁ
ዎጋንዳያ ሄላንዳኦና ዒዛኮ ጎሪንቶ ጊቢ ታ ዳንዳዓንዳኔ፤
ዒዚ ታና ፖዒ ባንሢ ከሳንዳኔ፤ ታ ዒዛኮ ያሎም
ዛጋንዳኔ። 10 ታ ሞርካ ይያ ቢያ ዛጋንዳኔ፤ «ናንገና ናንገ
ጎዳ ማዕ ኔ ያኦዛሢ ዎካ ዓኦይ?» ታና ጋዓ ታ ሞርካ
ቦርሲንታንዳኔ፤ ታኦኒያ ታ ሞርካ ሎኦሚሢ ዛጋንዳኔ፤
ጎይሢ ዓቸዳ ዓኦ ቶርጶጉዲ ዒ ሄርቁንታንቴያ ታኦኒ
ዛጋንዳኔ።

11 ዒንሢ ይራሳላሚ ዴራ! ካታሜሎኮ ከኤሎ ዲፃ
ኮሺንታንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ይና ዎድና ዒንሢ ዎይሣ
ዓጫ ዳልጋንዳኔ። 12 ዒማና ዴራ ዒንሢኮ ዒንሢ ባንሢ
ማዓንዳኔ፤ ይይያ፡- ዓባ ከሰካ ባንፃ ዓኦ ዓሶኦሬገ፤
ድኦሎ ባንፃ ዓኦ ጊብፂገ፤ ዔፕራዒሴ ዎር ዓጫይዳገ፤
ይያጉዲ ሃሣ ሃከገ ባዚና ዴካና ቲቁ ዔያታ ሙካንዳኔ።
13 ዓጩላ ጋዓንቴ ዒዘይዳ ናንገ ዓሶኮ ፑርቱዎገ ዔቁያና
ዓሲ ናንጉዎ ዳውሌ ማዓንዳኔ።

ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሚጠንጎቴሢ

14 ካዮ ባኦኮይዳ ማኦታ ዎርቁ ዓኦ ቦኦላ ፔኤር ናንገ፤
ኔ ቆልሞ ማዕዘንሢ ኔኤኒ ኔ ቢታንቶና ሄንቁ፤ ዓዳ ሚናኦ
ዎድጉዲ ባኦሳኔና ጌሌዓዴ ዓጫናይዳ ዔያታ ሄንቆንጎ።

15 ጊብፂ ዓጫገ ኔ ኑና ከሴ ዎድና ማዴ ጎይዎ ኔ
ዎልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ኑና ዳዎ። 16 ዔያታ ዎልቁና ዓኦ
ዓሲ ማዕያታቴያ ይያ ዛጊ ዔያታ ቦርሲንታንዳኔ፤ ዔያታ
ፔኤኮ ኩጩና ዳንጎ ዓርቃንዳኔ፤ ዎዮዎ ዔያታ ቱጫንዳኔ።
17 ሸኦሺንታ ሚሌ ዳድና ጎቸንጎቴ ሃንታ ማገፍንቶጉዲ
ዓጫ ዔያታ ሙዓንዳኔ፤ ዔያታ ፔኤኮ ዎርዲዮ ቤዛገ
ከሰከ ጎጋይቁ ጎጋይቁ ሙካንዳኔ፤ ዔያታ ዒጊቸሞና
ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ኔ ያኦዛሢ ባንሢ ይዓንዳኔ።

18 ጎሚ ዓቶም ጋዓያ፤ ፒኤጫዲ ዓቲ ኔ ዴርኮ ዳቢንቶ
ዓርቁዎያ፤ ኔናጉዴያ ያኦሲ ያናዳይ? ማኦሪሢ ኔና
ዎዛሳያታሢር ዳጋ ኔኤኮ ናኦናና ጋፑዎ ዴዓያቱዎሴ።

19 ኔኤኒ ጊንሣ ሚሚጫንታያከ፤ ኑኡኮ ዳቢንቶ ኔኤኒ ኔ
ቶኮ ዴማ ከኤሪ ሄርቃኔ፤ ጎሞ ኑኡኮ ቢያ ዴኔገ ባዘ
ዔቶይዳ ኔኤኒ ዓጋኔ። 20 ኑኡኮ ቤርታኦ ዳደንሢም ኔኤኒ
ጫኦቁ ጎይዎና ዓብራሃሜንታ ያይቆኦቤንታ ዜርዎም ኔኤኮ
ጉሙርቁንቴያና ናንገና ናንገ ናሹሞዎ ኔኤኒ ቤኤዛኔ።

ናሆኦሜ ማጻሕፍት ዓይያ ካር

የእሱ ማሊያ ከኤዛ ናሆኦሜ ማጻሕፍት ማናገጥ ዓርቃዎ ዲሰራዔኤሌኮ ሞርኬ ማዒ ናንጌ ዓሶኦሪ ካታሞኮ ደዒ ባይቁያ ከኤዛ ካላሊ ዓርቁያኩ፤ ኔኔዌ ዓሶኦሪኮ ዔርቱ ጳኤፒ ካታማኩ። ኔኔዌ ካታማ ኪሪሰቶሴ ሾይንታንዳሢኮ ቤርታ ለንካሳ ጃኤቶ ሌዎኮ ጋፒንያይዳ ሻሂንቲ ባይቁኔ፤ ዬኖ ካታሞኮ ዬያይዲ ባይቁያ ዋይዘ ዒፃ ፑርቶ ዓሶንታ ያቶርቃ ዓሶንታይዳ ያኦሲ ዋያጉዳ ሜቶ ዓጋቲያ ፔጋሲ ጳዋያኩ።

ማጻሕፍላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- የእሱኮ ዒጊቻ ጳጎ (1:1-6)
- ዓሶኦሪይዳ ዓጎና ፑርቶ ባካ ዒሰራዔኤሌ ዴርሞ ሃጊ ማዓ ዋዛ ጴዲሼሢ (1:7-15)
- ኔኔዌ ካታሞኮ ደዒ ባይቁያ (2:1—3:19)

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ታሞጉዳ ጳጎ

1 ኔኔዌ ባይቃንዳያ ማዒያ ዔልቆሻ ዓጮ ዓሢ፣ ናሆኦሜም ያኦሲ ፔጋሲ ጳዌ ባካ ሃካፓ ሊካ ከኤዘንታ ጎይዎጉዳያኩ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛፓ ሜሌ ካኦሽካንታንዳጉዲ ኮዑዋያ

ዒዛኮ ሞርኮ ኮሜ ኮፃ ያኦሲኩ፤ ፔኤኮ ጳኤፖ ጳጎና ሞርኮይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋያኩ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቲኢራያ፣ ሃሣ ዋልቁና ዓኣያኩ፤ ያዲ ማዔቲያ ጳቢንቲሢዳ ሜቶ ዓጉዋዎ ሃሹዋሴ። ዒዚ ሃንታሢ ዓልጋሢ ዠባርና ባዘ ጉዳሢኮ ባኣካኣኩ፤ ዓሲ ሃንታዎ ሲላሊ ዔቁሳሢጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃንታዎ ሻኣር ዔቁሳኔ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጳኤፖ ባዘንታ ዋርንታ ማራካዳጉዲ ዓይሢ ማሚጫሳኔ። ባኣሳኣኔና ቁርሜሎሴናይዳ ዓኣ ካያ ሜሌኔ፤ ሊባኖኦሴይዳ ዓኣ ቡናኣ ሹሊ ዲኢኔኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ዲካ ጎጎይቃኔ፤ ጌሜራኣ ዓልቁ ዋኣሢ ማዓኔ። ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ሳዓ ዓዓጊፃኔ፤ ሳዎንታ ዒኣካ ባኣ ባኣኣ ቢያ ጎጎይቃኔ።

6 ዒዛኮ ጳኤፖ ጳጎ ቤርታ ያኦኒ ጫርቁ ዔቃንዳይ? ጳጋ ዒዛኮ ታሚጉዲ ዔኤታኣና ያ ዳንዳዓይ? ታሚጉዲ ሙሙዓ ጳጋ ዒዛኮ ሎኦፓ ኩዳኣና ላላ ፃሂ ፃሂ ቡርሺንታኔ።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ያኦሲኩ፤ ማቶ ዋይና ፑኖ ካይዚ ደዲኩ፤ ዒዛ ጉሙርቃዘንሢኮ ቶኦኮ ዛጊ ዒዚ ማኣዳኔ።

8 ዒዛ ማካ ዓሶ ጳኤፒ ዲጰና ዲኡኪ ዒ ባይዛኔ፤ ዒዛኮ ሞርኮዋ ዲሚዳ ዳውሲ ጌልዛኔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሊሢ ማሊሢ ዒንሢ ማላይ? ዒዚ ዒንሢ ጋፒ ቲፃዲ ባይዛንዳኔ፤ ላሚ ዒንሢ ዬያጉዳ ባኣዚ ፔቲታዎ ማዳኒ ዳንዳዐዋሴ።

10 ዒንሢ ሃይ ማሢንቲ ዓሳ!

ዎሊ ማሪ ዓርቁ ዓንጊሢና ቡኡራና ታሚ ሙይ ባይዛሢጉዲ ያዲዲ ዒንሢ ሙይንቲ ባይቃንዳኔ።

11 ኔኔዌ ዴሪዮቲ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሞ ፑርታ ማሊሢ ማላያ፤ ሃሣ ፑርታ ዘር ዘራ ዓሲ ዒንሢ ባኣካ ኬሰኬኔ። 12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ዴር ዪሁዳም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓሶኦሪ ዓሳ ዋልቁና፣ ሃሣ ፓይዳኣ ዔያቶኮ ሚርጌታቲያ ዲርካቸንቲ ቤሲ ዔያታ ባይቃንዳኔ። ታ ዴሪዮቲ! ሃያኮ ቤርታ ዒንሢዳ ሜቶ ታኣኒ ዲቢሼያ ማዔቲያ ሃይካፓ ሴካ ታኣኒ ዬያይዳዓኩ። 13 ዓሶኦሪ ዓሳ ዒንሢ ሄርቁ ዋይሣ ዋይሢያ ታኣኒ ሃሺሳንዳኔ፤ ዒንሢኮ ዔያታ ቶኮ ቲኩ ዲፃሣሢ ታኣኒ ሜንሣንዳኔ።»

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓሶኦሪ ዓሶይዳ ዋጌ ዋጊፃ ያዲኩ፡- «ሃይካፓ ሴካ ሱንዎ ዒንሢኮ ዔኤሊሳንዳ ዜርሢ ባይቃንዳኔ፤ ዒንሢ ካኦሽካ ያኦዘ ማኣርይዳ ዲማ ዲማ ዓርሲ ኮሾና ባኮንታ ዓንጎ ሸኤሽ ኮሾና ያኦዘዋ ታኣኒ ባይዛንዳኔ፤ ዒንሢያ ፓሁዋ ዴሪ ማዔሢር ዲኡፒ ዔቲ ታኣኒ ዒንሢሞ ቦኣካንዳኔ።» 15 ሃይሾ ሃሢ ኮሺ ሃይሴ ከኤዛያ፣ ኮሹዋ ዓኣያ ማዒያ ዒላቲ ከኤዛ ከኢታ ዓሲ ዲኮ ዑዎ ዬይ ዬይኩ፤ ዪሁዳ ዴሪዮቲ! ፑርቶ ማዔ ኔኤኮ ሞርካ ጋፒ ዲርካቸንቲሢዳ ሃይካፓ ሴካ ኔኤኮ ዓጮ ዔያታ ሙኪ ፔቲታዎ ዓርቃዓኩ! ዬያር ለዓ ለዓ ኔኤኒ ቦንቻ ቦንቻ ዋዛና ቦንቻ! ኔኤኒ ናኣቤ ናኣቦዋ ያኦሲም ዒንጌ!

2

ኔኔዌኮ ሎኦሚያ

1 ኔኔዌ! ኔጊዳ ሜታ ዬዔኔ! ዬያር ኔኤኮ ዋርዲዮ ከኤሎ ዲያ ደዲሼ! ዘጊር ጎይያ ቢያ ዛጊ ካፔ! ያልዚ ዓንጋሞ ዓርቁ ጊኢጌ! ዓኣ ዋልቆ ኔኤኮ ቢያ ቡኩሲ ደዲሼ!

2 ሞርካ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ዓኣ ባኮንታ ዲርካቸ ባይዚ ኩርሴታቲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ያይቆኦቤ ናኣቶ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ጊንሣ ማሂ ቦንቸሳንዳኔ።

3 ያሎ ዓሳ ዘቁ ዘቁ ጊቲማ ዔኪ ዓኣኔ፤ ዔያታ ማኣዔ ማኣዓሢያ ዘቁ ዲንኪኩ፤ ዒዚ ዔያቶ ያሎር ኬሳዛ ሳርጌሎ ያይታ ዓኣፓ ዲዲካያኩ፤ ፓራሢና ያላ ዓሳኣ ፓራሢና ዴዒ ያሎር ዓፃዲ ዋኣጫንታኔ።

4 ሳርጌሎ ያይታ ዠባሬጉዲ ጎይያይዳ ዋላ ሄሌሎ ጳሽካኔ፤ ጳኦኮይዳ ሴካ ሃንጋ ዣኣቁ ሺራኔ፤ ዔዔኤታ ታሚ ማላኔ፤ ዜኤሊንሢጉዲያኣ ዠኡዠኔ።

5 ዒዚ ፔኤኮ ያሎ ዓሶ ዓይሣ ቢቶ ዔኤላኔ፤ ዔያታኣ ዲቁንቲ ሎኦሚ ሎኦሚ ዬዓኔ፤ ሞርኮኮ ያሎ ዓሳ ጳሽኪ ጳሽኪ ካታሞኮ ዙሎ ከልቁ ዲርቆና ዲያ ባንሢ ጳሽካኔ፤ ዲኪንታ ሂኢዠ ዔያታ ፔኤኮ ጳኤፖ ጊቲሞና ዔያቶ ዓይዲዋጉዲ ቃዛኔ።

6 ዋር ዛለና ዓኣ ካታሞ ጌሎ ካራ

ሜኤሊዮ ጌይ ፖራ ቡሊንቴኔ፤
 ካኦቱሞ ማኦርይዳ ዓኣ ዓሶማኣ ካራ ባይቄኔ።
 7 ኔኔዌ ዳውሲንቴኔ፣ ጌኤሻ ዲዲንቴ ኔውቴኔ፤
 ዲዞም ማዶ ማዳ ላኣላ ኩኡኬ ዑኡሲና
 ዳዶዋ ፔኤኮ ዲሊ ዲሊ ዲላቴ ቃያኔ።
 8 ኔኔዌ ሚናፓ ዳዳዔ ቦቆሊ ዋኣሂኬ፤
 ሃሂ ዲኢካፓ ኬሰኪ ሾኦቴ ዳንዳኣና
 «ዔቁዋቴ! ዔቁዋቴ!» ዓሲ ጌዔም ሺሪ ሺሪ
 ዛጋባኬ።
 9 ካታዎይዳ ዓኣ ባካ ጋፓ ባኣዚቱዋሴ፤
 ሚዛጶ ሹጮኮ ሚርጉማ ሃይማኬ ጌይንታያቱዋሴ፤
 ዬያር ዳንዲ ቢር ዓንጎንታ ዋርቆንታ ቡሪ ዔኩዋቴ።

10 ኔኔዌ ዲርካቸንቴ ባይቄኔ፤
 ቤሲ ባይቄያ ዶዔኔ፤
 ዓሶኮ ጎጳ ዲጊጩ ዋኣጻኔ፤
 ዬያ ዲጊቹማፓ ዔቄያና ዋልቃ ዔያቶኮ ጌሌኔ፤
 ዓሲ ቢያ ዲጊጩ ጎጋይቄኔ፤
 ዓሶ ቢያሂኮ ዓኣፖ ካራ ቦኦሪ ሜሌ ማዔኔ።

11 ሚርጌ ዘቢ ናንጋ ቤሲ
 ሃጊ ዔቃ ዘቦ ናኣታ ሙዎ ሙዓ ቤሲ
 ዓዶንታ ዲንዶ ዘቦንታ ፔኤኮ ናኣቶና ዋላ
 ሂርጋ ባኣያ ላሂ ዓማሊ ሺሪ ቤሲ ማላ
 ዬና ካታሚላ ሃሂ ዋካዳዎ?

12 ዘባሂ ፔኤኮ ናኣቶም ጊዳንዳያ ከሚ ዋዲ ዔኪ ዬዔኔ፤
 ዘቦ ዲንዳሎማኣ ሙዎንዳያ ዔኪ ሙኬኔ፤
 ዲኢካ ዔያታ ናንጋ ቤዞ ከሚ ዋዶና ቦዎና
 ዳኖ ዔቶዋ ሾኦሊ ሾኦሊ ላኣሎና ዓሸኪና ዲ
 ኩንሄኔ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂ፡- «ኔኔዌ! ታ ኔና
 ባይዛኒ ዔቄኔ፤ ሳርጌሎ ያይቶዋ ታኣኒ ኔኤኮ ሚቻንዳኔ፤
 ሃጊ ዔቃ ዘቦ ናኣቶም ጩንቻ ዓራፖ ዋዳንዳኔ፤ ሳይዳ
 ኔኤኒ ያሊ ባሻንዳ ዓሲ ባኣያ ታኣኒ ማሃንዳኔ፤ ኔኤኒ ዳካ
 ኪኢቶ ዓሶኮዋ ዑኡሲ ሃይካፓ ሴካ ዋይዚንታዓኬ» ጋዓኔ።

3

1 ሱጉሂ ዓሲ ሌሊ ማዔ ካታሚሎ
 ለኡዙሞና ጌሺሂና ጋፒ ዔርቴያ ማዔዜሎ
 ቡሪሂና ዔኤቢ ዲዲ ዲዲ ዔኪ ፔ ጋር ኩንሄዜሎ
 ኔኔዌ ካታሚሎም ባዴዔ!

2 ዢራፓ ዑኡሲንታ ሳርጌሎ ያይቶኮ ሺራ ቶኮ ዑኡሲንታ
 ፓር ካኣኒንታ ሳርጌሎ ያይታ ዋይዚሳ ዑኡሲንታ
 ዲኢካ ዋይዚንታኔ።

3 ፓራሂና ያላ ዓሳ ያሎር ኬሰካኣና
 ፖፖ ጩንቻ ዓራፖንታ ዋርሂንታ ዔኪ ዓኣኔ፤
 ሚርጌ ዓሲ ሃይቄ ኩሜሂር
 ሌዛ ሳይዳ ኩሊንቴኔ፤
 ሌዛ ኮሺ ሚርጌሂር
 ዲኢና ዓኣዳ ዓሶ ቢያ ዲቄ ሎንሃያ ማዔኔ።

4 ዬይ ያዲ ማዔሂ ዳምቤባኣ ጎይሂ ዘኣዛ ኮኦማ
 ላኣሌሎ ዛላናኬ፤
 ዲዛ ፔኤኮ ማርሾና
 ጊንሃ ሃሃ ሚዛጶምና ዘኣዛ ኮኦሚያ ማዶና ዳር ጌሺ ዲዲ
 ዔካኔ።

5 ቢያ ባኮ ዋይሃ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

«ዔናኣ፣ ታ ኔጊዳ ሞርኬ ማዲ ዔቄኔ፤
 ቡዶ ታ ኔኤኮ ሌካ ዔኪ ዓኣፖ ካር ካንቄሳንዳኔ፤
 ሜሌ ዳራ ኔኤኮ ካሎም
 ዳማ ዳማ ካኣታኣ ያኣዛ ማዢ ዑዎ ኔኤኮ
 ዳንቃንዳኔ።

6 ቡኡራ ላኣሎ ቤሲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤
 ቦሂ ታ ኔና ዛጋንዳኔ፤
 ዓሲ ቢያ ኔና ሚኢጩ ዓማላንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ።

7 ኔና ዛጋ ዓሲም ቢያ ዑሰካ ጌሌም፡-
 «ኔኔዌ ካታማ ዳዲ ቤሲ ባይቄኔ፤
 ዲዞ ያኣኒ ያዩ ዬኤካንዳይ?»
 ዲዞ ዳዲሻንዳ ዓሲያኣ ዓንካፓ ጳዳንዳይ?»
 ጋዓንዳኔ።

8 ዔዞ ኔኔዌ! ኔኤኮ ሞርኬ ቃዛ ባዚ ዓኣሂጉዲ ዓባዬ
 ዋር ዓጫ ዓኣ፣ ኮይላ ጉቤ ዋኣሂ ሌሊ ማዔ፣ ዳኤፖ
 ባዞ ዋኣ፣ ዲዞኮ ሞርኮ ቃዛያ ማዔ ጌብፄ ካታሚሎ
 ቴቢሴይዳፓ ኔ ዓይጎና ባሻይ? 9 ሃይማኬ ጌይንቱዋ
 ዋልቃ ዲዞኮ ዲኢካ ጌብፄ ዓጫፓ፣ ሃሃ ጊንሃ ዲቶጲያ
 ዓጫፓ ዬዓኔ፤ ፑኡጫንታ ሊኢቢያንታ ዲዞና ዋላ ፔቴ ማዲ
 ዲዞ ማኣዳያኬ። 10 ዬይ ቢያ ያዲታንቴ ቴቢሴ ካታማ
 ሞርኮና ዓዲንቴም ዳራ ዲዞኮ ዲዲንቴ ዔውቴኔ፤ ዳኮ
 ናኣታ ዲዞኮ ሹቸዳ ጳዲንቴ ዲኡቄ ጎይያይ ያይያይ
 ኬኤሪንቴኔ፤ ሱኡጎዋ ካራሚ ማሂ ዔካኒ ዲዩ ዓጊንቴኔ፤
 ቢቶ ቢቶ ዓሳኣ ዓንጊና ቴኡቴኔ።

11 ዔዞ ኔኔዌ! ኔኤኒ ማሂንቴሂና ቡኡዳንቴ ሃንታ
 ዓሲጉዲ ማዓንዳ ዋዳንታ ኔኤኮ ሞርኮ ቤርታፓ ፑኒ
 ካይዚ ኔ ጳሽካንዳ ዋዳያኣ ዬዓንዳኔ። 12 ኔኤኮ ዋርዲዮ
 ማሂ ማዢና ኬኤሎ ዲራ ቢያ ቤርታዲ ካፄ ዓኣፒ ዓርቄ
 ቤሌሴ ሚሂጉዲ ማዓንዳኔ፤ ዬያ ዓጊሃዞ ዓኣፓ ዲኢኔም
 ሙዓ ዓሲ ሙዓኔ። 13 ኔኤኮ ያሎ ዓሳ ቢያ ላኣሊጉዲ
 ዲጊቹኬ፤ ኔ ዓጮኮ ዘጸ ካራ ኔኤኮ ሞርኮም ቡሊሂ
 ማዲ ዓኣኔ፤ ካር ጋጋርቆ ዳዶ ሚያዎ ታሚ ኔኤኮ ሙዓኔ።
 14 ኔኤኮ ሞርካ ኔና ማንጊ ካር ኔኤኮ ባይዛኣና ኔኤኒ
 ዑሽካንዳ ዋኣ፣ ሃሂ ዓኣንቴ ዳይ ጌሂ! ኔኤኮ ዋርዲዮ
 ማዓ ኬኤሎ ዲያዎ ዳዲሹ! ቶርጴ ሂርቄ ዢኢጩጉዲ
 ካፄሲ ኮሹ! ፀኡቤ ጎዎ ባኮዎ ማዢ።

15 ኔኤኒ ታሚና ሚቸንቴም ዳራ ኔኤኮ ያልዚዳ
 ኩዲዩ ዓቱዋያኬ፤ ዓቢሂ ማካ ሙዒ ባይዜ ጎሺ
 ኔኤኒ ማዓንዳኔ፤ ዲንሂያ ዓቢሂና ማኮናጉዲ ሾይንቴ
 ዲቡዋቴ።

16 ኔኤኮ ኮርም ኮርማ ዓሳ ዢኣጌፓ ባሽ ሚርጌኔ፤
 ጋዓንቴ ዔያታ ዓቢሂጉዲ ሳዎ ኔኤኮ ጋፒሲ ሙዒጋፓ
 ባራኒ ዳንዳንዳኔ። 17 ኔና ካፓ ዓሳ ማኮጉዲ፣ ቢታንታ
 ዓንጊንቴ ዓሳኣ ሳዓ ጩኢሸኬም ዲርሲዳ ቁንዲ
 ዳዔ ዓቢሂጉዲ ማዔኔ፤ ዓባ ኬሰካኣና ባራኒ ዔያታ
 ዳንዳንዳኔ፤ ዋኒ ዔያታ ዳንዳንዳቴያ ዔራንዳይ ያኣኒያ
 ባኣሴ።

18 ዓሶኦሬ ካኣቲዮ! ኔና ካፓ ዓሳ ጊንዔኔ፣ ሱኡጎ
 ማዔ ዓሳ ላሂ ሃውሹኔ፣ ዳራ ኔኤኮ ዲኮ ዑይዳ
 ዜርቄንቴኔ፤ ያኣፓ ዔያቶ ቡኩሳ ዓሲያኣ ባኣሴ። 19 ኔኤኒ
 ጋፒ ማኣሳኔያታሂር ኔኤኮ ኪዎ ፓሂንዳ ዓሲ ባኣሴ፤
 ሃይማኬ ጌይንቱዋ ኔኤኮ ጌኖ ማዳፓ ቶሊ ዓቱ ዓሲ
 ባኣሂር ኔጊዳ ማዲንቴ ባኮ ዋይዜሂ ቢያ ዋዛዲ ኩቺ
 ባዓንዳኔ።

ሚርጌ ዓሰኮቆሎ ቡሬህሮ ዔያቶይዳፓ ዓቲ ዓሳ ዲንህኮ ቆሎ ቡራንዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዲንታንዳህ ዲንህ ዓሰ ዋደህሮ፣ ዓጮንታ ካታሞንታ ዲኢካ ናንጋ ዓሰ ጋፒሲ ዲንህ ባይዘህሮኩ። 9 ሜታ ሄሎታዲ ፔኤኮ ናንጎ ቤዞ ደጌ ዲኮ ቶኦካ ማዲህሮ ዋጌባኣ ካራና ዔኤቢ ዔኪ ፔኤኮ ማኣሮ ማዲህሮ ባይዔ። 10 ጌኔ ማሊህ ማሊ ቴኪ ሚርጌ ዓሰ ዋደህሮ ቦርሲንቲ ኔ ማኣሪ ኔኤኔ ዔኪ ሙኩኔ፤ ናንጎታ ኔኤኮ ኔኤኔ ሜቶሞ ኬሲ ጌህኔ። 11 ሹጮና ማዲ ማኣሮኮ ኮጫ ዓኣ ሹጮንታ ሚዎና ኮሺንቲ ቱርቱርንታ ዲንህ ማኪ ጌሰታንዳኔ። 12 ዓሰ ዋዲ ካታሞ ማዲ፣ ዳቢንቲናኣ ደኤፒ ካታሞ ማዲ ዓሰ ዲንህሞ ባይዔ። 13 ዓሳ ማዲ ባካ ታሚና ሚጫንዳጉዲ፣ ካኣታ ላቢንታ ባኮታ ዔኤቢ ፓሡታሞ ማዲንዳጉዲ ማዲህ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳቱታዳዳ? 14 ባዚ ዋኣህና ኩሜያ ማዔ ጎይያ ዓጫ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ዔሪህሮ ኩሜያ ማዲንዳኔ። 15 ዑህ ካላደሞ ዛጋኒ ኔ ላጋህሞ ካፄ ዑሺ ዲንጋህሮ ዲዚ ማህንታንዳያ ሄላንዳኣና ዲዛ ዑሻህሮ ኔና ባይዔ። 16 ኔኤኔ ኔ ቶኦኪና ዑሻኪ ማህንቲ ቱንጊንቃንዳኔ፤ ኔኤያ ቦንቾንቶንዳ ቤዞ ደውሲንታንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ደኤፒ ደጋ ዑሺ ኔና ዑሻንዳኔ፤ ቦንቾንቶ ኔኤኮ ደውሲንቲ ባንህ ሸርሻንዳኔ። 17 ለባናኤሴ ዲኮይዳ ኔ ማዲ ጌና ማዲ ኔና ባይዛንዳኔ፤ ዲኢካ ናንጋ ቦያ ኔ ዋዲ ባይዘህ ኔና ዲቃህንዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዲንዳህ ዓሰ ኔ ዋደህሮ፣ ዓጮንታ ካታሞንታ ዲኢካ ናንጋ ባኮታ ቢያ ኔ ባይዘህሮኩ። 18 ዓካሪ፣ ሜሌ ያኦዛ ዓይጎ ማኣዳይ? ዩይ ዓሰ ፔ ኩቻ ቃርዲ ኮሺ ባኣዚኬ፤ ሉኡዙሞይዳፓ ዓታዛ ዔያቶይዳፓ ዓይጌያ ደዲቀሰ፤ ሂዳዎ ዩያ ቃርዲ ኮሺ ዓህ ዔኤቢ ጋዓኒ ዳንዳዑታ ዩያ ሜሌ ያኦዛ ጉሙርቃህ ዲዛ ዓይጎ ማኣዳሞዛይ? 19 ሚዎይዳፓ ዓርሲንቲ ኮሺንቲ ባኩ፡ «ዳጩ!»፣ ሹጮ ቆኦቁ ኮሻናህያ፡- «ዔቁ!» ጋዓህሮ ኔና ባይዔ። ሚሌ ያኦዛ ዓኣሺንቲ ባኣዚ ፔጋሲ ኔኤሞ ዔርዛኒ ዳንዳዳ? ሚሌ ያኦዛ ቢራ ዓንጊና ዋርቁና ጳርቁ ኮሻናኦኬ፤ ዑኡሲ ዔካ ሹሞፔ ጋዓንቲ ዔቶኮ ባይያ ባኣሴ። 20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዲሚዳ ጌኤዞ ማኣሮ ዓኣኔ፤ ዩያር ዓጮ ዳራ ቢያ ዲዛ ቤርታ ዚቲኮ ጎዎሞ።

3

ዲሞስቶሎስ ሹኢጲያ

1 ዲሞስቶሎስ ዓይኑሞና ያኦሲ ሹኢቁ ሹኢጲያ ያዲ ጋዓያኩ፡-
 2 ናንጊና ናንጋ ጎዳህሮ! ኔኤኔ ማዲ ዲቃህ ሄርሺሳ ባኮ ቢያ ታኣኒ ዋይዚ ሚርጌና ዲጌጩኔ፤ ሃህ ኔ ዋደና ሚናኣ ማዲ ኔኤኮ ላሚ ማዲ፤ ቢያ ዋደና ዔርቲ ናንጋንዳጉዲ ማህ፤ ኔኤኔ ደጋዳ ዋደናታዎ ሚጩንቲዎ ኔኤኮ ኑጊዳፓ ሃኪሲፖ።
 3 ያኦሲ ፔኤኮ ዲሚዳዎና ቲማኔ ዓጮና ፓኣራኔ ዲኮናፓ ላሚ ሙካንዳኔ፤ ደኤፓ ቦንቾ ዲዛኮ ጫሪንጮ ዓኣቼኔ፤ ጋላታኣ ዲዛሲ ሳዎ ኩሜኔ።
 4 ፖዓ ዲዛሲ ዓቢጉዴያኩ፤ ዋልቆ ዲዛኮ ካንቁ ዓኣ ኩጫፓ

ሹኤራ ፖሊ ፖዓኔ።
 5 ዋዲ ደርዓህ ዲዛኮ ቤርታ ቤርታ ዲ ዳካኔ፤ ሃይቢያ ዲዛሞ ዓይህንቲ ዲዛ ጊንዎ ሙካኔ።
 6 ዲዚ ዔቃዛ ሳዓ ዓጊፃኔ፤ ዲዚ ዛጋዛ ሜሌ ዳራ ጎጋይቃኔ፤ ሚናኣፓ ዓኣ ደካ ዲኢሚዳ ደዓኔ፤ ሚናኣፓ ዓርቃዎ ዲዚ ሃንታ ጌሜራ ሊካ ዓርዲ ባይቃኔ።
 7 ዲቶጲያ ዳራ ሜታዳንቲ ሚዲያሚ ዓሳ ጎጋይቃንቲ ታ ዛጌኔ።
 8 ናንጊና ናንጋ ጎዳህሮ! ኔኤኮ ፓራህንታ ሳርጌሎ ያይቶንታ ባሻንዳጉዲ ኔ ማዲ ዋደና ኔኤኮ ደኤፓ ደጋ ዋርይዳዳ? ጊንህ ሃህ ባዘይዳ ኔኤኔ ደጋዲያ?
 9 ሂኢዞ ኔኤኮ ኔኤኔ ካቲላፓ ኬሴኔ፤ ዲካኒያ ኔኤኔ ዓኣህኔ፤ ሳዎ ኔኤኔ ዳርዚ ዋርዚ ማዞኔ።
 10 ዲካ ኔና ዛጋዎ ዓጊቹሞና ጎጋይቁኔ፤ ዲር ዲጳኣ ሳዎ ፒፂ ዓኣዳኔ፤ ደኤፓ ባዛ ጉኡሚ ዋይዘንቲኔ፤ ባዛ ጉዳህያ ለካ ዳግ ዳግ ጌዔኔ።
 11 ኔኤኮ ዲኪንታ ሂኢዞንታ ዘኤሊንህጉዲ ፖዓ ዋርዎ ፖዒፃፓ ዔቁያና ዓቦንታ ዓጊኖንታ ዓኣ ቤዛ ዔቁኔ።
 12 ሳዎይዳ ኔኤኔ ባይዛ ባኮና ዔቁኔ፤ ኔኤኮ ዳጎና ሜሌ ዳራ ኔኤኔ ሄርቁኔ።
 13 ዳር ኔኤኮ ዓውሳኒ፣ ኔኤኔ ደኦሚ ካኣታህ ካኣቲ ዓውሳኒ ኔኤኔ ኬሰኬኔ፤ ጎሞ ዓሰኮ ሱኡጋህ ኔኤኔ ሄርቁኔ፤ ዲዛና ዋላ ዓኣ ዓሰ ኔኤኔ ባይዚ ካሎ ኔ ዓይሴኔ። ቶካፓ ቶኦኮ ሄላንዳኣና ዲዛ ኔኤኔ ካላሴኔ።
 14 ዓልጎ ዠባራጉዲ ኑና ላኣላኒ ሙኬ ያሎ ዓሰኮ ሱኡጋህ ዲዛ ሂኢዞና ኔኤኔ ዲኬኔ። ላቤ ቆልሞ ጫሃኒ ዓፃዳ ቦፖጉዲ ዲዚ ዓኣሺንቲ ዓኣ ማንቆንህ ባይዛኒ ጊኢኔ።
 15 ኔኤኔ ኔ ፓራህና ባዛ ሄርቃኣና ዩይ ደኤፓ ባዛ ዓጊፃኔ።
 16 ዩያ ቢያ ታ ዋይዛኣና ዲና ታኣኮ ዲቃቲኔ፤ ሙሱራ ታኣኮ ዲዛ ዑኡዞ ዋይዘዎ ጎጋይቃኔ፤ ዓጊቹማ ዳንዲ ታኣኮ ሜጌዎ ጋር ጌሌኔ፤
 ቶካኣ ታኣኮ ጎጋይቁኔ፤ ኑና ሜታሳ ዳር ዑፃ ሜታ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ዩና ኬሎ ጊቢ ዳንዳዒህና ታኣኒ ካፓንዳኔ።
 17 ቤሌሶ ሚፃ ዋዚ ቡኒባኣያታቲያ ዋይና ዑይይዳ ዓኣፒ ባኣያ ማዔቲያ ሃህ ሪሚቶ ሚፃኣ ዓኣፒ ባኣታቲያ ጎዞ ጋራ ካፄ ሃኣኮ ባይቁያታቲያ ማራታ ቢያ ሃይቁ ጋፔታቲያ ባርቶ ጋራ ባይ ባኣያታቲያ፤
 18 ዩይ ቢያ ማዔቲያ ታኣኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓኣህሮ ታ ዋዲንዳኔ፤ ታ ያኦዛህ፣ ታኣኮ ደኤሻህ ዓኣህሮ ታ ዲላሻንዳኔ።
 19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ ታኣኮ ዋልቃህኬ፤ ዲዚ ቶኮ ታኣኮ ዋሾ ሹቁሊጉዲ ደዲሻኔ፤

ዒዚ ታና ዲኮ ዑፆይዳ ሃንታንዳጉዲ ማኣዳኔ።

ሶፖሊያሴ ማግኦፖ ዓይያ ካር

የእሱ ማሊያ ከኤዛ ሶፖሊያሴ የእሱ ከኢቶ ከኤዜህ ከሪሰቶሴ ሸይንታንዳሂኮ ቤርታ ላንካሳ ጃኤቶ ሌዎኮ ሄካሂዳ ማዓዛ፣ ዬና ዎዳ ካኦቲ ዒዮሲያሴ ከሪሰቶሴ ሸይንታንዳሂኮ ቤርታ ላሆ ጃኤታና ላማታሚ ፔታሳ ሌይይዳ የእሱና ዎላ ጫኦቆና ጫኦቆሞ ዓካሳንዳሂኮ ታጾ ለዔኮ ቤርታ ማዑዎዎ ዓታዓኬ። ማግኦፖ የእሱ ማሊያ ከኤዛ ሃንጎ ዓሳ ከኤዜ የእሱ ማሊያና ዎላ ካኦግያኮ፤ ዬይ ማሊያ፡- ዪሁዳ ዓሳ ማሊያ ግንጎ ማዔ የእዘሞ ዘገህረ ሜታ ሄላ ዎደና ባይሲንታና ኩደና ዔያቶ ሄላንዳያ ማዔህ ከኤዛያኮ፤ ዬያፕዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬና ዎደና ማሊ ዴሮይዳኦ ሜቶ ዓጋንዳያ ማዔህ ከኤዛ።፡ ዬሩሳላሚ ሻሂንቲ ደዔቴያ ገንህ ካታሜላ ቤርታ ዓኣ ጎይያ ማዓንዳኬ፤ ኮዮ ዓሶንታ ጂሎ ማዳ ዴራኦ ዒኢካ ናንጋንዳኬ።

ማግኦፖ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ዪሁዳ ዴሮይዳ ዎገንታንዳ ዎጌ (1:1-18)
- ጎሜ ቡኡዲሂ ዛላ (2:1-3)
- ዒሰራዔኤሌኮ ዓሺኖ ማዔ ዓጫ ዎገንታንዳ ዎጌ (2:4-15)
- ዪሁዳንታ ማሊ ዓሶንታኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ማዒያ (3:1-20)

1 ሶፖሊያሴ ኩሺ ናይ ማዓዛ ኩሺ ጌዳሊያ ናይ፡ ጌዳሊያ ዓማሪያ ናይ፡ ዓማሪያ ካኦቲ ሂዘቁያሴ ናይኬ፤ ዓሞኔ ናኣዚ፡ ዒዮሲያሴ ዪሁዳ ዓጮይዳ ካኦታዲ ዓኣ ዎደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሶፖሊያሴም ከኤዜ ማሊያ ሃካፓ ዴማ ዓኣ ጎይያ፡-ኤ።

ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ከሎ

2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ቢያ ባኣዚ ታኣኒ ሳዓፓ ጋፒሲ ባይዛንዳኬ፤ 3 ዓሶንታ ቆልሞንታ ካፖንታ ባዘ ሞላሂንታ ታኣኒ ባይዛንዳኬ፤ ፑርቶ ዓሶኮ ታኣኒ ቤሲ ባይዛንዳኬ፤ ዓሲ ዜርህሂ ሳይይዳፓ ቢያ ታኣኒ ኩርሳንዳኬ፤ ዬያ ጌዔሂ ታና፡ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።

4 «ዬሩሳላሚንታ ዪሁዳ ዴርንታይዳ ቢያ ታኣኒ ሜቶ ዓጋንዳኬ፤ ዬንሂ ቤዘይዳ ባዓኣሌ ጌይንታ ማሊ የእዘኮ ዓቲ ካኦሽኪንታንዳ ባኣዚንታ ዬያ ማሊ የእዘሞ ማዳ ቁኤሶንታ ታኣኒ ጋፒሲ ባይዛንዳኬ። 5 ዔያታ ፔ ማኣርኮ ቶኣካ ከሰከ ዓሶንታ ዓገኖንታ ዦኦጋሂንታም ዚጋ ቤዘ ታኣኒ ባይዛንዳኬ፤ ዔያታ ታና ካኦሽከ ካኦሽከ ታ ሱንጎናኣ ጫኦቆታዎ ሚልኮሚ ጌይንታ ማሊ የእዘ ሱንጎና ጫኦቆዘንሂ ጋፒሲ ታኣኒ ባይዛንዳኬ። 6 ታ ኮራፓ ሃከ፡ ታ ገንጾ ዓኣዲያዎ ሃሽዘንሂንታ ታ ባንሂ ሙኪ ታ ዔያቶ ማኣራንዳጉዲ ታና የኦጪባኣዘንሂ ታኣኒ ጋፒሲ ባይዛንዳኬ።»

7 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ከላ ዑኬሂረ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ የእዛሂ ቤርታ ዘቲ ጎዑዎቴ፤ ዒዚ ፔኤኮ ዴር ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሹኮ ቆልሞጉዲ ዓኣሂ ዒንጋኒ ገኢገንቲዳኬ፤ ዪሁዳ ቡራንዳ ሞርኮሞ ዒዚ ዲማሲ ገኢገሺኤ። 8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ታኣኮ ዴር ታኣኒ ዓኣሂ ዒንጋ ከሎና ካኦቶ ናኣቶንታ ሱኡጎንታ፤ ዬያፕዲ ሃሃግንጎ ዓሳ ናንጋ ናንጎ ጎይያ ናንጋዘንሂዳ ቢያ

1:1 1:1 2ካኦቶ. ማ 22:1—23:30፤ 2ዎኦሲ. ዓሃኮ 34:1—35:27።
ዓሞ. 1:6-8፤ ዛካ. 9:5-7። 1:9 1:9 1ሳሙ. 5:5።

ታኣኒ ሜቶ ዓጋንዳኬ። 9 ዬና ከሎና ማሊ ዴራ ካኦሽካ ዳሞኮ ጎይያጉዲ ዔያቶኮ ጌኤዮ ማኣር ጋር ዔንደይዳ ኮኦሚ ኮኦሚ ካኦሽካ ዓሶንታ ዔያቶኮ ጎዳሂ ማኣር ፑርቱሞና፤ ገንሂ ሃሃ ጌሺ ጌሺ ዔኮና ማሆና ኩንሂ ሳሶይዳ ሜቶ ታኣኒ ዓጋንዳኬ።»

10 ናንገና ናንጋ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓ።- «ዬና ከሎና ዬሩሳላሚ ካታሞኮ ሞላሂ ካር ጌይንታ ባንጎና ዒላቲ ዎይዘንታንዳኬ፤ ዓሳ ቡካ ዓኮ ጸኣኮይዳ ቃያ ዎይዘንታንዳኬ፤ ጌሜር ባንጎና ዲቃሃ ፑርታ ሃይሴ ዎይዘንታንዳኬ። 11 ዒንሂ ካታሞኮ ደኣሎ ባንጎይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዒንሂኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ ባይቃንዳሂረ ቢር ዓንጎና ኮርማ ዓሳ ቢያ ኩዳንዳሂረ ዬያ ዑኡዘ ዒንሂ ዎይዘ ዎደና «ዎኦ! ዎኦ!» ጌይ ዬኤኩዎቴ።

12 «ዬና ከሎና ፖዒ ታኣኒ ዓርቁ ዬሩሳላሚ ካታሞ ሃንቲ ዘጋንዳኬ፤ ዎቶርቁ ናንጎ ናንገና ዓታላይዳ ሞጫዲ ዓቲ ዎይሴ ዑሺጉዲ ማዒ ዓኣዘንሂንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ማዔቴያ ፑርታ ባኣዚ ማዲሞሴ» ጋዓዘንሂዳ ሜቶ ታኣኒ ዓጋንዳኬ። 13 ቆላ ዔያቶኮ ቡሪንታንዳኬ፤ ማኣራኣ ዔያቶኮ ሻሂንታንዳኬ፤ ዒማና ማኣሪ ዔያታ ማዦንዳኬ፤ ጋዓንቲ ዔያታ ናንጋዓኬ፤ ዎይሴ ዔያታ ቱካንዳኬ፤ ዬያ ዎይኖኮ ዑዮ ዔያታ ዑሽካዓኬ።»

14 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዴኤፖ ከላ ዑኬኬ፤ ሙኪዎኣ ሩኤሪ ሩኤሪኬ፤ ዬና ከላ ኮሺ ዒጊቻ ከሊኬ፤ ዬና ከሎ ዎይዘንታንዳ ዑኡዘ ፑርታኬ፤ ዎሎ ዎላ ዔርቲ ዓሂያ ካራ ባይቁ ዒላታንዳኬ። 15 ዬና ከላ ዳጋ ከሊ፡ ሜቶና ዎኣኖና ከሊ፡ ባይሲንታ ከሊ፡ ዲሚና ቃኣኖና ካንቁንቲ ከሊ፡ ሻኣሪና ሻኤ ዲሚ ዲሚ ከሊ ማዓንዳኬ፤ 16 ዬና ከሎና ከኤሎ ዲያና ዲርቆና ካታሞና ዴጌ ከኤሎ ዲያ ዑፃ ዎልዘ ዛይና ሄርሺንቲ ዑኡሲና ዎይዘንታንዳኬ።

17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ።- «ጎሜ ዔያታ ማዳሂረ፤ ሃሃ ታኣኒ ዓይሂባኣ ባኣዚያ ዔያታ ማዲ ዳቢንቲሂረ ዓኣፒ ባይቁ ዓሲጉዲ ዲቁንታንዳኬ ሄላንዳኣና ዴኤፒ ሜቶ ዔያቶይዳ ታኣኒ ዔኪ ዬዓንዳኬ፤ ዔያቶኮ ሱንጎ ዎኣሂጉዲ ሸኦታንዳኬ፤ ሌዛኣ ዔያቶሲ ቡኡራጉዲ ቢያ ቤሰካ ከኤሪንታንዳኬ።»

18 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳጎ ፔጋሲ ዔርዛ ዬና ከሎና ዓሶኮ ቢርንታ ዎርቆንታ ዔያቶ ዓውሳኒ ዳንዳዒንዳሞሴ፤ ዒዛኮ ታሞጉዳ ዳጎና ዓጫ ቢያ ሙይንቲ ባይቃንዳኬ፤ ዬይ ዎዲ ማዓንዳሂ ሳዓይዳ ናንጋ ዓሲ ቢያ ዔርቲባኣንቲ ኩዳንዳሂረኬ።

2

ጎሜ ቡኡዲሂ ዳጉዲ ዔኤሎና ዔኤሊሂ

1 ዒንሂ ቦርሲንቲባኣ ዴራ ዑኬና ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ማዑዎቴ፤ 2 ጌይንቲ ከላ ሄሎዎንቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ከላ ዲልባጉዲ ዒንሂ ፒዒ ዔኪ ዴንዲዎንቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዴኤፖ ዳጋ ዒንሂዳ ዬዑዎንቲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ባንሂ ማዑዎቴ። 3 ዒዛኮ ዓይሂያ ማዲ ኩንሂዘንሂና ሳዔሎይዳ ናንጋ ዒንሂ ሸሌዔ ማዔ ዓሳ ዒዛ ባንሂ ማዑዎቴ፤ ዒሎሞ ማደ ማዲዎቴ፤ ሸሌዑሞና ዒንሂ ሂርኪዲዎቴ፤ ዬያይዲያና ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዳጋ ፔጋዲ ዔርታኣና ጎዳንቲ ሜታሂዳፓ ዒንሂ ቶላንዳያ ናንዳኬ።

ማሊ ዴሮይዳ ዎገንቲ ዎጌ

1:4 1:4 ዒሲ. 14:29-31፤ ዔር. 47:1-7፤ ሂዚ. 25:15-17፤ ዒዩ. 3:4-8፤

4 ጋንዳ ይይነታ ካታማ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ማዓንዳኔ፤ ይያጉዲ ዓሰቁሎናኦ ጉሪ ሳዓ ማዓንዳኔ፤ ዓሸደኦ ይይዳ ናንጋ ዓሳ ዓቢ ዲኡሲና ናንጋ ቤዛፓ ደውሲንታንዳኔ፤ ዓቃርኦ ካታም ዓሳኦ ካታማፓ ደውሲንታ ኬሰካንዳኔ።
 5 ዓንሣ፤ ዴኤፖ ባዞ ዓጮይዳ ናንጋ ኬሪታ ዓሳ፤ ጌይፃ፡-ፒሊሰጻኤ ማዓሳ ዓንሣሣና ባዳዔቴ! ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋጌ ዋጋ ዓንሣሣ ሄሌኔ፤ ፒሊሰጻኤ ማዓጫ ማዓ፤ ካኦናኔ ኔና ባዳዔ! ፔቴ ዓሲታዎ ኔ ገዳ ናንጉዋጉዲ ማሂ ታ ኔና ባይዛንዳኔ። 6 ዓንሣሣ ዴኤፖ ባዞ ዓጮይዳ ዓኦ ሳዓ ባይ ሄንቃ ቤሲ፤ ቆልሞ ሄንቃ ናኦታ ናንጋ ቤሲና ቆልማ ዋርቂ ናንጋ ዋኦሣ ቤሲ ማዓንዳኔ። 7 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓ ዓያቶኮ ጸኦዛሣ ዓያቶ ካፓሣረና ዓያቶኮ ዲዒንቲ ዓውቴ ባኮዋ ዓያቶም ማሃንዳሣረ ማራቶ ዓያታ ፔኤኮ ሄንቃንዳጉዲ ዴኤፖ ባዞ ዓጫ ዓኦ ሳዓ ዩሁዳፓ ፒኤጫዲ ዓቴ ዓሶም ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ዒባኖ ዒባኖ ዓያታ ዓሰቁሎናይዳ ዓኦ ኬኤፃ ዋርቃንዳኔ።

8 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ማዓ ጸኦዛሣ ሂዚ ጋዓ፡- «ታኦኮ ዴር ሄሎ ሞዓኦቤ ዓሶኮ ቶኦቶዳና ዓሞኦኔ ዴርኮዋ ጫኮ ታኦከ ዋይዜኔ፤ ዓያታ ዋማይዳ ቶኦቶቴያ ዓያቶኮ ዴር ዓኦከ ዋይደዲ ዓያታ ዘርቆቴያ ታኦከ ዓራሬ። 9 ታኦከ ዒሰራዔኤሌ ጸኦዛሣ ማዓ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ናንገና ናንጋ ማዓ ጎይፃና ሞዓኦቤ ዓጫ ዓዳ ሶደኦሚጉዲ፤ ገንሣ ሃሃ ዓሞኦኔ ዓጮዋ ጋሞኦራጉዲ ታኦከ ማሃንዳኔ፤ ዓጮላ ካይዚ ኬሴያ፤ ሃሃ ሶኦኔ ሶኦከ ዓኮ ቤሲ ማዓ ጉሪ ዓታንዳኔ፤ ሃይባፓ ዓቴ ታኦኮ ዴራ ዓያቶ ቡራንዳኔ፤ ቆሎዋ ዓያቶኮ ዓኦካንዳኔ።»

10 ሞዓኦቤና ዓሞኦኔና ዴራ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳኮ ዴር ቶኦቶ፤ ዘርቆ ዘርቆይዳ ዩይ ሜታ ዓያቶይዳ ዓንገታሣ ዓያቶኮ ጸቆሙሞሮከ። 11 ዓያቶኮ ዓጮይዳ ዓኦ ሉኡዚ ማዓ ጸኦዞ ቢያ ባይዜሣረ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓያቶ ዒጊቻያ ማዓንዳኔ፤ ዴኤፖ ባዞ ኮይሎና ዋኦፃ ሳዞ ዓጮናይዳ ናንጋ ካኦታ ቢያ ዓኦ ቤዞይዳ ዓኦፃ ዩያ ጸኦዛሣም ዚጋንዳኔ።

12 ዓንሣ፤ ዒቶጲዮ ዓሳ ታኦኮ ጩንቸ ዓራፖና ሃይቃንዳኔ።

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዋልቆና ዓጮኮ ኬዳ ባንፃ ዓኦ ዓሶኦሪ ዓጮ ባይዛንዳኔ፤ ኔኔዌ ካታም ጎሪ ማሂ፤ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎጉዲያኦ ማሂ ሜልዛንዳኔ። 14 ካዮ ሰፃ ዉዳ ዒኦከ ናንጋንዳኔ፤ ዴማ ዴማ ኩኩቴያ ዒዞኮ ሹጮና ኬልቂ ማኮናሣዲ ናንጋንዳኔ፤ ማኦርኮ ፑልቶ ካሮና ዩይ ባካ ጸኦላንዳኔ፤ ለባኖኦሴፓ ዓኮና ሚፃና ኮሺንቲ ኬኤፃኮ ጋራ ሜቃንዳሣረ ዓንዴ ማሊሲ ኮሸና ባካ ፑርቲ ጋፓንዳኔ። 15 «ታጊዳፓ ዓታዛ ሜሌ ባኦሴ» ጌይ ጸቆርቆሣና ፔና ፔኤሮ ዋዛሲ ናንጋ ካታማላ ዋይቲ ካዮ ሰዓ ናንጋ ጉሪ ቤሲ ማዓራ! ዒዞ ባንፃና ዓኦዳ ዓሳ ቢያ ኩጮና ዒዞ ኬኤላሲ ኬኤላሲ ሰሃ ሃማላንዳኔ።

3

ዩሩሳላሜም ካፒ ዓኦ ባኦዚ

1 ጎሚ ማዳሣና ዴር ፔኤኮ ሄርቂ ዋይሥሣና ዒኦኦቴያ ማዓ ዋይዞ ዒፃ ዩሩሳላሜ ካታማሎም ባዳዔ! 2 ዒዞ ጸኦማኦ ዋይዞብሴ፤ ዞሪ ዒዞ ጎር ጎርዋ ዒዞ ዓኩሞሴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኦ ዒዞ ጉሙርቆሞሴ፤ ፔኤኮ ጸኦዛሣ ባንሣያ ዒዞ ዑኩሞሴ። 3 ሱኡጋ ዒዞኮ ጉዳ ዞሲ ጉዲኬ፤ ዋጎ ዋጋ ዓሳኦ ዚራኦር ዓይሱሞ ዴንቁ ባኮ ቢያ ሙዒ

ጋፒሳያ ናይዲንቲ፤ ዋንታኦ ጸኦኮ። 4 ጸኦሲ ማሊፃ ኬኤዛዞንሣያ ጸቆሙሞና ታንጋርጩያና ጌኔ ማሊሣያኦ ኩሚያኮ፤ ቁኤሳ ጸኦሲም ዴማዴ ቤዞ ዒዒኦሳኮ፤ ዋጎማኦ ዓያታ ዋይዚ ዒፃያኮ። 5 ናንገና ናንጋ ዒሎ ጎዳሣ ዒኦኦካ ናንጋኔ፤ ዒዚ ዳቢንቲሞሴ፤ ዒዚ ቢያ ኬሊ ፒዜ ዋጌ ዋጋ፤ ጉቶ ጉቶዎ ዩያ ማዳፃ ሃሹሞሴ፤ ፑርታ ማዳ ዴራ ጋዓንቲ ቦርሲንቲሞያኮ።

6 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ሜሌ ዴር ካኦቶ ታኦከ ባይዜኔ፤ ዓያቶኮ ዋርዲዮ ቤዞዎ ታኦከ ሻሄኔ፤ ዓያቶኮ ጎይፃና ጸኦኒያ ዓኦዲሞጉዲ ታ ሴሚሴኔ፤ ካታም ታ ዓያቶኮ ጸኦኒያ ናንጉዋያ፤ ጉሪ ቤሲ ማሂኔ። 7 ታኦከ ዩያ ቢያ ማዳሣረ፤ ታ ዴራ ታና ሰንቻንዳኔ፤ ታኦኮ ዞሪ ጎር ጎርዋ ዓኦካንዳኔ፤ ዓያቶ ሄሌ ዞሪ ጎርና ጎሪፃዎ ዓያታ ዋላዓኮ» ታኦከ ጌዔኔ፤ ታኦኮ ዴራ ጋዓንቲ ሃቺም ፑርቲ፤ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳና ዒኦኦቴኔ።»

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ዳካሮ ገቢ ዳንዳዑሞቴ፤ ታኦከ ዓያቶ ዑፃ ዋጋንዳ ዋይ ዩዓንዳኔ፤ ሜሌ ዴርንታ ካኦቶንታ ቡኪሲ ታኦኮ ዴኤፖ ዳጎታ ዓያቶ ዑፃ ኬይሳንዳኔ፤ ታኦኮ ዩያ ዳጎ ዋልቃዲፃፓ ዓይፃና ሳዓ ሙይንቲ ባይቃንዳኔ።

9 «ዩኖ ዋደና ሜሌ ዴር ፒዜ ጌኤሲ ታኦከ ጌሰቲሳንዳኔ፤ ዩያ ታኦከ ማዳንዳሣ ቢያ ዓሲ ታና፤ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሱንፃ ዓኤላንዳጉዲና ፔቴሞና ታኦም ማዳንዳጉዲኬ። 10 ዜሪንቲ ዴንዲ ናንጋ፤ ታና ካኦሸካ ዴራ ዒቶጲያ ዋርኮ ሱካፓ ታኦም ዒንጎንዳ ባኦዚ ዓኪ ሙካንዳኔ። 11 ጸቆርቃ ዓሶና ሄርሺንታ ዓሶ ታ ዒንሣ ባኦካፓ ሺኦሻንዳሣረ ታኦም ዒንሣ ዓይሣንቶ ዒፃ ዳቤ ዳቢንቶሮ ዩኖ ዋደና ዒንሣ ቦርሲንታዓኬ፤ ሃካፓ ሴካ ታኦም ዴማዴ ዳኮይዳ ዴይ ዒንሣ ጸቆርቃዓኬ። 12 ዒንሣ ባኦካፓ ፔና ሄርኪዲ ሺሌዔዞንሣ ታኦከ ዓይሳንዳኔ፤ ዓያታ ታና ጉሙርቆ፤ ታ ማኦደዎ ኮዓፃ ማዓንዳኔ። 13 ዲዒንታፓ ዓቴ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዓይጎ ዓሲ ዑሰካኦ ፑርታ ባኦዚ ማዳዓኬ፤ ሉኡዞሞዎ ሉኡቃዓኬ፤ ዓያታ ፔ ዳንጎና ጌሺያ ጌሻዓኬ፤ ዩያሮ ዓያታ ሙኡዚ ሙዒ ኮሺና ሃውሺ ናንጋንዳኔ፤ ዓያቶ ዒጊቻንዳ ባኦዚያኦ ባኦሴ።»

ዋዛ ዓይኦሞ

- 14 ዒዮኔ ናዔሌ! ዓይናዴ!
 ዒሰራዔኤሌ ዴራዮቴ!
 ዓይናዴሞቴ! ዒላሹሞቴ!
 ዩሩሳላሜ ዴራዮቴ!
 ጉቤ ዒናፓ ዋዛዴሞቴ።
- 15 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሣዳ ዓጋኒ ማሌ
 ፑርቶ ሜታሣ ሺኦሻኔ፤
 ሞርኮዎ ዒንሣኮ ዒ ባይዜኔ፤
 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኦታሣ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ዒንሣ ባኦኮይዳኬ፤
 ሃካፓ ሴካ ባይሲንታ ኦና ሄላንዳኔ ጌይ ዒንሣ
 ዒጊጫዓኬ።
- 16 ዩኖ ዋደና ዩሩሳላሜ ዛሎ ሂዚ ጌይነታንዳኔ፡-
 «ዒዮኔ ካታሜሌ! ዒጊጫፖ!
 ኩጫ ኔኤኮ ደጮፓ!
- 17 ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዓ ኔ ጸኦዛሣ ኔኤና ዋላኬ፤
 ዒዚ ፔ ዋልቆና ኔና ባሺሳንዳኔ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤኒ ዋዛሳያ ማዓንዳኔ፤

2:8 2:8 ዓ.ሲ. 15:1—16:14፤ 25:10-12፤ ዓ.ር. 48:1—49:6፤ ሂዚ. 21:28-32፤ 25:1-11፤ ዓሞ. 1:13-15። 2:9 2:9 ማኸ. ማፃ 19:24።
 2:12 2:12 ዓ.ሲ. 18:1-7። 2:15 2:15 ዓ.ሲ. 10:5-34፤ 14:24-27፤ ናሆ. 1:1—3:19። 3:13 3:13 ዮሃ. ዮፔጳ 14:5።

ፔ ናሹሞና ኔና ዒ ዓካሳንዳኔ፤
 ዴራ ቦንቸ ኩሊና ዓይኑሞና ዎዛዳሂጉዲ
 ዒዛኣ ኔኔኒ ዎዛሳያ ማዓንዳኔ።»

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

«ቦንቸ ኩሊና ዎዛዳሂጉ ዎዛጉዲ ታ ኔና ዎዛሳንዳኔ፤
 ሃካፓ ሴካ ፔቴታዎ ኔ ቦርሲንታዓኬ።»

19 ኔና ሄርቁ ዎይሃዘንሂዲ ቢያ ዬኖ ዎዶና ሜቶ ታኣኒ
 ዓጋንዳኔ፤

ኔኔኮ ዎቦ ዓሶ ቢያ ታኣኒ ዓውሳንዳኔ፤
 ዲማዲ ዣኣሌዘንሂያ ማሂ ታ ቡኩሳንዳኔ፤
 ዔያታ ቦርሲንታንዳጉዲ ማዶና ቤዘይዲ ቢያ
 ቦርሲንቶ ዔያቶኮ ጋላታና ቦንቸና ማሂ ታኣኒ
 ላኣማንዳኔ።»

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

«ዬኖ ዎዶና ታ ዒንሂ ቡኩሲ ጊንሃ ዒንሂ ዓጮ
 ማሃንዳኔ፤

ዒንሂ ዒንሂ ዓኣፖና ዛጋንቴ ታ ዒንሂኮ ዲዒንቴ
 ዔኮና ባኮ ማሃኣና
 ሳዖይዲ ዓኣ ሜሌ ዴሮ ቢያሂ ባኣካ
 ዒንሂ ቦንቸቴያና ዔርቴያ ማዓንዳኔ።»

ሃኦ ማጻኦ ዓይያ ካር

ጾሱ ማሊያ ከኤዛ ሃኦ ማጻኦ ጾዳ ዳካና ዳካና ጻኦፕንቴ ከኢታ ከሪሰቶሴ ሾይንታንዳሂኮ ቤርታ ጻኦቶ ጻኦቶ ሌዎ ፓይዶኮ ደንጎ ጻኦታና ለማታሚ ሌዎ ጋራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲዒንታፓ ማዔ ዳርሞ ሃኦ ዛሎና ከኤዛንቴያኩ። ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዳውሲንቴ ቤዛፓ ማዔ ዩሩሳላሜይ ዳካ ሌዔ ዳዔያ ማዔቴያ ጌኤዢ ማኦራ ቤርታ ሻሂንቴ ደዔ ቤዛ ዓኣኔ፤ ዩያር ዲዛኮ ከኢታ ዳርኮ ሱኡጋ ጌኤዢ ማኦራ ገንሣ ዓካሲ ኮሻንዳጉዲ ዔቁሳያኩ፤ ዩያ ሌሊቱዋንቴ ዳራ ፔና ካኣዢ ዛሎና ኮሻያና ጌኤሹሞ ዓኣያ ማዔቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሹሞና ጾርጎቹሞዋ ዔያቶሞ ዲንጋንዳሂ ዲ ከኤዛ።

ማጻኦፔላ ዲ ማ ዲ ማ ዓርቁ ባኮ

ጌኤዢ ማኦራ ኮሺንታንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሣሂ (1:1-15)

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳርሞ ዲንጌ ዓንጀንታ ዔያቶ ደዲሻንዳያ ማዔያኮ ዲንገንቴ ሃጋኦ ዋዛ (2:1-19)

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዜሪባቡሌም ዲንጌ ሃጋኦ ዋዛ (2:20-23)

ናንገና ናንጋ ጎዳ ጌኤዢ ማኦራ ዓካሶም ዓይሣሂ

1 ዳኦሪዮሴ ካኣታዳንቴ ለምዓሳ ሌዎኮ ላሃሳ ዓገና ጻኤሪ ቤርታሳ ከሌና ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛ ሃኦ ዛሎና ከኤዛ፤ ዲዚ ከኤዛሂ ዪሁዳ ዓሶ ዋይሣ ሳላቲያሌ ናኣዚ ዜሪባቡሌና ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሂ ማዔ ዲዮሴዳቁ ናኣዚ ዲያሱናምኩ።

2 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ፡- «ሃይ ዳራ ጌኤዢ ማኦራ ዓካሲ ኮሺንታንዳ ዋዳ ሃጋኦ ሂለባኣሴ» ጋዓኔ። 3 ዩያር ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛ ሃኦ ዛሎና ፔኤኮ ዳርሞ ከኤዛ ቃኣላ ሃካፓ ዳማ ዓኣሂኩ፡- 4 «ታ ዳራዮቴ! ታ ማኦራ ሻሂንቴ ዓኣንቴ፡ ዲንሂ ዲንሂኮ ሚዛጲሲ ማኦራ ማኦራይዳ ናንጋጌ ሃይ ዋዳዳ? 5 ዲንሂ ዓኣ ጎይያ ሂንዳ ማሉዋቴ። 6 ዲንሂ ሚርጌ ጎሽኪጋፓ ዳካ ሃኣኮ ዓኣኔ፤ ሙይ ዲንሂ ሙዓኔ፡ ጋዓንቴ ሚሽኩዋሴ፤ ዲንሂ ዑሽካኔ፡ ጋዓንቴ ዳኤባ ዲንሂኮ ማዑዋሴ፤ ዑፃ ዑፃ ቃሲ ዲንሂ ማይንታኔ፡ ጋዓንቴ ዲንሂም ዩይ ያይዲዋሴ፤ ማዲ ዲንሂ ዳንቃ ሚኦሻ ዲንሂም ዔኤቁዋኣሂር ዳርዔ ከኢሴይዳ ዓሳና ማዓኔ። 7 ዲንሂ ዓኣ ጎይያ ሂንዳ ማሉዋቴ። 8 ዓካሪ ሃሂ ሌካ ጌሜር ከሰኩዋቴ፤ ሚሂ ቆፃ ዔከ ሙኩዋቴ፤ ታኣኮ ጌኤዢ ማኦራ ገንሣ ዓካሲ ኮሹዋቴ፤ ታኣኔ ዲኢካ ዋዛዲ ጋላቲንታንዳ።

9 «ዲንሂ ሚርጌ ሃኣኮ ኮናይዳ ዋሃንዳኔ ጌይ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ዳካ ማዔኔ፤ ዩንሂያ ዲንሂ ዔከ ማኦራ ጌሌ ዋድና ዩያ ሃኣኮ ታኣኔ ዑኡዚ ሃሹሂር ባይቁኔ፤ ዩያ ታኣኔ ዓይጎር ማዳያ ዲንሂም ማላይ? ዩያ ታኣኔ ማዳሂ ዲንሂ ቢያሂ ዲንሂኮ ማኦራ ሚዛጲሲ ማኦራ፤ ታኣኮ ጌኤዢ ማኦራ ጋዓንቴ ደዲ ሻሂንቴ ቤዛ ዓኣሂርኩ። 10 ዲራ ዋርቁዋሂንታ ዔኤቢያ ባቃሉዋኣሂ ዩያርኩ። 11 ዓካሪ ዩያ ዛሎና ዲኮና ሃኣኮናይዳ፡ ዋይናንታ ዛይቶንታይዳ፡ ሳዓ ባቃልሳ ባኮ ቢያይዳ፡ ዓሶንታ ቆልሞንታይዳ፡ ዓሲ

ፔ ኮቻ ማዲ ዳንቃ ባኮ ቢያይዳ ሉማ ታኣኔ ዔከ ዩዓንዳኔ።»

ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዓይሣሂቴሂ
12 ሳላቲያሌ ናኣዚ ዜሪባቡሌ፡ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሂ ዲዮሴዳቁ ናኣዚ ዲያሱ፡ ዳውሲንቴ ዳንዳ ቤዛፓ ማዔ ዳራኣ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶ ጾኣዛሂኮ ቃኣሎንታ ዲዛ ማሊያ ከኤዛ ሃኦ ዛሎና ዳከንቴ ከኢቶዋ ዋይዜኔ፤ ሃኦ ዔያቶም ዳከኔ ናንገና ናንጋ ጎዳኩ፤ ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲጊጩኔ። 13 ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታ ዓሲ ማዔሂ፡ ሃኦ ዳርሞ ከኤዛዎ፡- « ታኣኔ ዲንሂና ዋላኩ» ጋዓኔ ናንገና ናንጋ ጎዳ» ጌይ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ከኢቶ ከኤዛ። 14 ዩካፓ ዪሁዳ ዓሶ ዋይሣያ ማዔ፡ ሳላቲያሌ ናኣዚ ዜሪባቡሌንታ ቁኤሶኮ ሱኡጋሂ ዲዮሴዳቁ ናኣዚ ዲያሱንታ ዲዒንታፓ ማዔ ዓሶ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳም ዔቁሴኔ፤ ዔያታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶ ጾኣዛሂኮ ጌኤዢ ማኦራ ኮሺያ ዓርቁኔ። 15 ዩይ ያኣዲ ማዔሂ ዳኦሪዮሴ ካኣታዳንቴ ለምዓሳ ሌዎኮ ላሃሳ ዓገና ጻኤሪንቴ ለማታሚ ያይዳሳ ከሌናኩ።

2

ዓኮ ጌኤዢ ማኦራ ሚዛጲሞና ቦንቾና

1 ዳኦሪዮሴ ካኣታዳንቴ ለምዓሳ ሌዎኮ ላንካሳ ዓገና ጻኤሪም ለማታሚ ፔታሳ ከሌና ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃኦ ዛሎና ለሚ ከኤዛ፤ 2 ናንገና ናንጋ ጎዳ፡- «ዪሁዳ ዓጩ ዋይሣ፡ ሳላቲያሌ ናኣዚ፡ ዜሪባቡሌንታ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሂ፡ ዲዮሴዳቁ ናኣዚ፡ ዲያሱንታ ሃንጎ ዓሶንታም ቢያ ሂዚ ጌይ ከኤዛ» ጌዔኔ። 3 «ሃና ጌኤዢ ማኦራኮ ሚናኣ ቦንቻ ዋማዲታቴያ ዛጌ ዓሲ ዓኣና? ሃሂሽ፡ ዲንሂም ዋማዲ ማዔ ያዳይ? ሃይ ማኦራ ዲንሂም ፓሠዋ ባኣዚ ማዒባኣዳዳ? 4 ሃሂ ጋዓንቴ ዜሪባቡሌ ደዳ! ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሂ፡ ዲዮሴዳቁ ናዓሃ ዲያሱ ደዳ! ዲንሂ ዓጩ ዳራኣ ደዲዋቴ! ታኣኔ ዲንሂና ዋላኩ፤ ታኣኔ ዲንሂና ዋላ ማዓንዳኔ። 5 ዲንሂ ጊብፂ ዓጫፓ ከሰኩ ዋድና፡- ታኣኔ ዲንሂና ዋላ ማዓንዳኔ» ጌይ ታ ዲንሂም ጫኣቁሂጉዳያ ሃሂያ ታኣኮ ዓያና ዲንሂና ዋላታሂር ዔኤቢባኣሴ ዲጊጩፓቴ» ጌዒ ዔያቶም ከኤዛ።

6 ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዑኩ ከሌዳ ለሚ ገንሣ ታኣኔ ጫሪንጮንታ ሳዮንታ፡ ባዞንታ ጻኣዲ ቤዞንታ ታኣኔ ዓገሃንዳኔ፤ 7 ሚሌ ዳር ቢያ ታኣኔ ዓገሃንዳኔ፤ ዔያቶኮ ቆላኣ ቢያ ሃይካ ሙካንዳኔ፤ ዩያር ጌኤዢ ማኦራኮ ዲቢ ቆሎ ዓኣያ ማዓንዳኔ። 8 ዓጫይዳ ዓኣ ዋርቆንታ ቢር ዓንጋኣ ቢያ ታኣርኩ። 9 ዓኮ ጌኤዢ ማኦራ ቤርታኣሰካፓ ባሼ ሚዛጲያ ማዓንዳኔ፤ ታኣኔያ ዲኢካ ታ ዳርሞ ኮሹሞ ዲንጋንዳኔ፤» ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሂ ዩያ ጌዔኔ።

ሃኦ ቁኤሶ ዞሪ ዞር

10 ዳኦሪዮሴ ካኣታዳንቴ ለምዓሳ ሌዎኮ ታዞጲሳ ዓገና ጻኤሪም ለማታሚ ያይዳሳ ከሌና ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛ ሃኦ ዛሎና ሂዚ ጌዔኔ፡- 11 « ሂንዳ ቁኤሶ ኮይላ ዋጎ ዛላ ያኦጩ፤ 12 ኮኣኪንሂና ፔቴ ዓሲ ያኦሲም ዲማዳ ዓሽኮ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛፓ ዔከ ዲዚ ማይንቴ ዓፒሎና ያሽ ዔከኔያታ፤ ገንሣ ሃሃ ዩይ ዓፒላ ካሃ፡ ዋዩ፡ ዋይና ዑዢ፡ ዛይቴንታ ዩያጉዲ ሚሌ ሙኡዚ ካኣሚያ ማዔቴ ዩይ ሙዓ ቢያ ዩያ ዓሂ ዛሎና ያኦሲም ዲማዳያ

ማዕኒ ዳንዳዓ? ዔያቶም ጌዔ።» ዩያር ጌዒ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ፣ ሃኣጌ ዔያቶ ያኦጩኑ።
ቄኤሳ ማሃያ፡- «ያኦሲም ዲማዴያ ማዕኒ ዳንዳዕ-ዋሴ» ጌዔ።

13 ሃኣጌ ገንሣ፡- «ሌሲ ካላሚ ዒኢቲ ዓሲ ዩንሣ ሙያይዳፓ ፔቲ ካላሚቲ ዩይ ካላሚንቲ ሙዓ ጎኔና ዒኢቲያ ማዕኒ ዳንዳዓ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጩኑ።

ቄኤሳ ማሃያ፡- «ሂዮ፣ ዒኢታኑ» ጌዔ።
14 ሃኣጌ ዒማና፡- « ሃይ ዴራ ቢያ ዩያጉዲኬ፤ ዩያር ዔያቶኮ ማዳንታ ዔያታ ያኦሲም ሺኢሻ ዒንጊፃኣ ዒኢቲያኮ» ጋዓ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ» ጌኤኑ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃጊ ዓንጃንዳያ ማዕያ ከኤዜሣ

15 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓ፡- «ዓይጌ ዒንሣ ሄሌቲያ ዒንሣ ማሊ ጰቁሡዋዓዳ? ሃሣ፣ ጌኤዡ ማኣር ገንሣ ዒንሣ ማዡያ ዓርቃንዳሢኮ ቤርታ፣ 16 ለምያ ያኤታ ኪሎ ማዓ ሃኣኮ ዴንቃንዳኔ ጌይ ሃኣኮ ናቶና ቤዘ ዒንሣ ዓኣዳ፤ ጋዓንቲ ዒንሣ ዴንቁሣ ፔቲ ያኤታ ኪሎ ሌሊኬ፤ ሃሣ ፔቲ ያኤታ ዶሎዜ ዋይኔ ዑሺ ዴንቃኒ ኮዒ ዋይኖ ዑዡ ጩኡጰ ቤዘ ዒንሣ ዓኣዳ፤ ጋዓንቲ ዒንሣ ዴንቁ ዔኬሣ ያይዲታሚ ዶሎዜ ሌሊኬ፤ 17 ዒንሣ ማዲ ላቤ ሃኣኮ ቢያ ታኣኒ ባይዛኒ ታሜላኣሻ፣ ዑንታራንታ ሻቺያ ከይሴኔ፤ ዩይ ቢያ ዒንሣዳ ሄሌንቲያ ጎሞ ቡኡዲ ታ ባንሣ ዒንሣ ማዒባኣሴ። 18 ታዘጰሳ ዓጊና ያኤራንቲ ሃኖ ለማታሚ ያይዳሳ ከላፓ፤ ገንሣ ሃሣ ጌኤዡ ማኣራ ማዡንቶ ዓርቁ ከላፓ ዓርቃያ ኮሺ ማሊ ዒና ዔኩዋቲ። 19 ዋዚ ዒንሣኮ ዜርሣም ማዓ ሃኣኮ ኮኖይዳ ባኣያታቲያ፣ ዋይኖንታ ቤሌሶንታ ሮኦማኖንታ ሪሚቶ ሚፃኣ ቢያ ዓኣፒ ዓኣፒባኣቲያ ሃናኣፓ ዓርቃያ ታ ዒንሣ ዓንጃንዳኔ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዜሬባቡሌም ዒንጌ ሃጊ ማዓ ዋዘ

20 ዩኖ ዓጊኖኮ ለማታሚ ያይዳሳ ከሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛ ሃኣጌም ለሚ ከኤዜኔ። 21 ዪሁዳ ዓጮ ዋይሣ፣ ዜሬባቡሌም ሂዚ ጌዔ፡- «ጫሪንጮንታ ሳያንታ ታኣኒ ዓጊሃንዳ ከሊ ሙካንዳ፤ 22 ዩኖ ዋይና ካኣቶኮ ካኣቲም ያይቶ ታኣኒ ዶይሳንዳ፤ ዔያቶኮ ዋልቆ ባኣያ ታኣኒ ማሃንዳ፤ ሳርጌሎ ያይቶ ዒሻ ዓሶ ዩያ ያይቶና ዋላ ታኣኒ ከኤራንዳ፤ ፓራሣያ ዔያቶኮ ሃይቁ ጋፓንዳ፤ ፓራሣና ያላ ዓሳኣ ዋሊ ዋዳንዳ፤ 23 ታኣም ማዳ ዜሬባቡሌ! ታኣኒ ኔና ዶኦሬ፤ ፔቲ ከሊ ሱኡጌ ኔኤኒ ማዓንዳጉዲ ታ ኔና ዲማሲ ታኣር ማዒያ ዔርዘ ዢኢራሣ ታ ኔና ማሄኔ፤» ጋዓ፣ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳ።

2:13 2:13 ፓይ. ማፃ 19:11-22።

ዛካርያስ ዓይያ ካር

የእስላም ማሊያ ከኤዛ ዛካርያስ ማጻሕፍት ላምባ ስራ ገብታ ማለሁ ዓይያ ካር።

ፎታሳዛ ዓይህ 1—8 ሄላንዳኦና ዓላ ማሊያኮ፤ ዩና ከሪሰቶሴ ሾይንታንዳሂኮ ቤርታ ደንጎ ጸኤታና ለማታሚ ሌዔፓ ዳንዲ ደንጎ ጸኤታና ታጾ ሳሊ ሌዔ ማዓ ጋርይዳ ዳማ ዳማ ዋዳና የእስላም ማሊያ ከኤዛ ዛካርያስ ከኤዛ ባሕዚ ዓርቆያኮ፤ ዩያታ የእስላም ማሊህ ማዔም ከኤዚንቲ ቃኦላ የእስላም ፔጋሲ ዳዌ ጎይህና ከኤዚንቲያ ማዓዛ፤ ዩይ ከኤዚንቲ ባካ ዩሩሳላሜኮ ገንህ ለሚ ዓካዲያ፤ ጌኤዡ ማኦርኮ ገንህ ማዡንቲያ፤ የእስላም ዳርኮ ጎማፓ ጌኤሸኪያንታ ሃጊ ሙካንዳ ሜሲሄ ዋዶ ዛሎዋ ከኤዛያኮ።

ለምዓሳዓ ዓይህ 9—14 ሄላንዳኦና ዓላ ቤዘይዳ ከኤዚንቲ ባካ ዳካ ናጌዎ ከኤዚንቲ የእስላም ማሊህ ዓርቆያኮ፤ ዩያታ የእስላም ማሊህ ማዔ ከኤዚንቲ ቃኦላ ከኤዛህ ሃጊ ሙካንዳ ሜሲሄ ዛሎንታ ጋፒንዮና ዋገንታንዳ ዋጎ ዛሎንታኮ።

ማጻሕፍቱ ዳማ ዳማ ዓርቆ ባኮ

ማታ ዓላያ ማዔጎ ላቲ ከኤዚንቲህና ሃጊ ሴካ ዋዛ ዓላያ ማዔጎ (1:1—8:23)

ዓሲራዔኤሌኮ ዓሺኖ ማዔ ዓጮይዳ ዋገንታንዳ ዋጌ (9:1-8)

ሃጊ ሴካ ዓላ ዮርጎቹሞንታ ዋዛንታ ዛላ (9:9—14:21)

ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ዳራ ዒዛ ባንህ ማዓንዳጉዲ ዔኤሌህ

1 ዳኦሪዮሴ ፓሪሴይዳ ካኦታዳንቲ ለምዓሳ ሌዎኮ ሳላሳ ዓገኖና ዒደኮ ናኦዚ፤ ባራኪዮ ናዎ ማዔ፤ የእስላም ማሊያ ከኤዛ፤ ዛካርያስም ናንገና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ቃኦላ ያዲኮ፤ 2 ዛካርያስ ዳርም ሂዚ ጌይ ከኤዛንዳጉዲ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ማዔ የእዛህ ዓይህ፤- «ታኦ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንህኮ ቤርታኦ ዓደንህ ዑፃ ሚርጌና ዳጋዴ፤ 3 ሃህ ጋዓንቲ ታኦ፤ ዒንህም ሂዚ ጋዓ፤- ታ ባንህ ማዕ-ዋቲ፤ ታኦ፤ ዒንህ ባንህ ማዓንዳኮ።

4 «ዒንህኮ ቤርታኦ ዓደንህጉዲ ማዔ፤ ማዔ፤ ዔያቶም ሚና ታ ማሊያ ከኤዛ ሳላ፤- «ዒንህ ሃንታ ዋሶ ጎይዎና ፑርቶ ማደናፓ ማዕ-ዋቲ፤ ጌይ ላቲ ከኤዚናኦኮኮ፤ ዒንህኮ ቤርታኦ ዓደንህ ጋዓንቲ ዩያ ዋይዚባኦ፤ ታኦ፤ ዓይህዎ ዛፒ ማዲ ኩንህባኦ፤ 5 ሃህ ዩያታ ዒንህኮ ቤርታኦ ዓደንህ ዋካ ዓኦ? ታ ማሊያ ከኤዛ ሳላ ማዔ፤ ናንገና ናንጋያዳ? 6 ጋዓንቲ ታ ዓይሎ ማዔ፤ ታ ማሊያ ከኤዛ ሳላ ዛሎና ዒንህኮ ቤርታኦ ዓደንህም ታ ዒንጌ ዋጎንታ ዓይህያንታ ካፖ ዒዲያና ዔያቶ ሜታ ሄለባይ? ዩያር ዔያታ ፔ ዳቢንቶ ዔራ፤- «ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ማዔ የእዛህ ማላ ጎይዎጉዳ ኦ ማዴ ማደ ጎይዎና ኦ ሃንቲ ጎይዎናጉዳ ኦ ጊዳ ዒዚ ዓጌ ሜታህ ፒዜ ካራናኮ» ጌዔ።።»

የእስላም ማሊያ ከኤዛ ዛካርያስም ፔጋዲ ጴዳ ፓራህ

7 ዳኦሪዮሴ ካኦታዳንቲ ለምዓሳ ሌዎና፤ ሺባዴ ጌይንታ ታጾ ፔታሳ ዓገና ጸኤራንቲ ለማታሚ ያይዳሳ ከኤዮና

ዒደ ናኦዚ ባራኪዮ ናይ ማዔ፤ የእስላም ማሊያ ከኤዛ ዛካርያስም ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌይ ከኤዜ። 8 የእስላም ከኤዛንቲ ዛካርያስም ዓኦ ጋርሴንቲ ጌይንታ ሚያ ባኦካ ዔያኮ፤ ዒዚ ኦኦጌዳ ዓኦ ባርሴንቲ ጌይንታ ጋላፒ ፓራ ዔቆ ዓኦ። 9 ታኦ፤ ዒማና፤- «ታ ጎዳህዮ! ሃይ ፓራህ ዓይጎ ማላቲ ዳዋያዳ?» ጌይ የእስላም ከኤዛንቲ ኮይላ የኦጮኮ።

ዒዚ ማሃዮ፤- «ሃይ ፓራህ ዓይጎ ማላታ ዳዋቲያ ታኦ፤ ኔና ቤኤዛንዳኮ፤ 10 ዔያታ ሳዎ ሃንቲ ሙራ ሙካንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዳኮያኮ» ጌዔ።። 11 ዔያታ ዒማና፤- «ሳዎ ኦ ቢያ ሃንቲ ሙራ ዛጌ፤ ሳዓ ቢያ ሜታ ባኦ ኮሺኮ» ጌይ የእስላም ከኤዛንቲ ማሃዮ ከኤዜ።።

12 ከኤዛንቲህ፤- «ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህዮ! ዩሩሳላሜንታ ዩሁዳ ካታሞ ቢያህ ዑያይዳ ኦ ዳጋዴንቲ ሃይሾ ለንካይታሚ ሌዔ ዓኦ፤ ኔኤኒ ዔያቶ ማኦሩዋኦህ ዋማ ሄላንዳኦናዳ?» ጌይ የኦጮኮ።።

13 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኦና ዋላ ጌሰታ ከኤዛንቲህም ኮሺ ዋዛሳ ዑኤሲና ደዲሻ ጌኤሲያ ጌሰቲ ማህ፤። 14 ዩያር ከኤዛንቲህ ታኦም ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ማዔ የእዛህ ጋዓ ባኮ ሂዚ ጌይ ዳጊዲ ከኤዜ ጌዔ፤- «ዳኦንታ ዩሩሳላሜንታ ታኦ ሌሊ ማዓንዳጉዲ ኮዓ ማሊህና ዳኤፒ ናሹሞዋ ታኦ፤ ዓኦ፤ 15 ኮሹሞ ዓኦ ማዔም ሂርጋ ባኦ ናንጋ ሜሌ ዳር ካኦቶ ዑፃ ሚርጌና ታኦ፤ ዳጋዴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ታኦ፤ ታ ዳርይዳ ሜቶ ዓገዎ ዳካር ሃሺ ዋዶና ዩያታ ካኦታ ታኦ፤ ዳር ኮይሳህፓ ዑህ ፑርታ ጎይህ ሜታሴ። 16 ዩያር ካታሜሎ፤ ዩሩሳላሜ ማኦራኒ ገንህ ታ ሺሪ ዒዞ ዛጋንዳኮ፤ ታኦ፤ ጌኤዡ ማኦሮንታ ካታሜሎንታ ገንህ ዓካዲ ማዡንታንዳ።።»

17 የእስላም ከኤዛንቲህ ገንህ ሃህ፤- «ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ካታማ ገንህ ዮርጎጮንዳጉዲ ማሃንዳህ፤ ዩሩሳላሜ ካታሞዋ ሚናኦሪጉዲ ዒዚ ማኦዳንዳህንታ ፔ ካታማ ማሃ ዒዚ ዳኦራንዳያ ማዔህ ከኤዜ» ጌዔ።።

የእስላም ማሊያ ከኤዛ ዛካርያስም ፔጋዲ ጴዳ ያይደ ጉራኒ

18 ሃህ የእስላም ታና ያይደ ጉራኒ ፔጋሲ ዳዌ፤ 19 ታኦና ዋላ ጌሰታ ከኤዛንቲህ ኮይላ ታኦ፤- «ሃንህ ጉራናንህ ዓይጎ ማላታ ማዔ ዳዋቲያ ታኦም ከኤዜ» ጌዔ።።

ዒዚ፤- «ሃኦታ ጉራና ዩሁዳንታ ዒሲራዔኤሌንታ ዩሩሳላሜንታ ዳር ዳውሲ ባይዜ ካኦቶኮ» ጌዔ።።

20 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሞቶሻ ኩጫ ዔኪ ዓኦ ያይደ ጊቶ ታና ዳዌ፤ 21 ታኦ፤ ዒማና፤- «ሃንህ ዓሳ ዓይጎ ማደኒ ሙኮ ዓሲዳይ?» ጌይ የእስላም ከኤዛንቲህ ኮራ የኦጮኮ፤ ዒዚ ማሃዮ፤- «ዔያታ ሙኮህ ዩሁዳ ሳዎ ጋፒሲ ባይዜ፤ ዳርዋ ዳውሲ ፒፒንዲ ሜሌ ዳር ካኦቶኮ ካራ ባይዚ ዋዲ ኩርሳኒኮ» ጌዔ።።

2

ዛካርያስም የእስላም ፔጋሲ ዳዌ ዋርቆ ዋዳር

1 ፔ ኩጫ ዋርቆ ዋዳር ዔኪ ዓኦ ፔቲ ዓሲ የእስላም ፔጋሲ ታና ዳዌ፤ 2 ታኦ፤- «ኔኤኒ ዋጊ ዳንዳይ?» ጌይ ዩያ ዓህ የኦጮኮ፤ ዒዚ፤- «ዩሩሳላሜ ካታሞኮ ያይሱሞንታ ዳልጉሞንታ ዋኦዲታቲያ ታኦ፤ ዋርቆ ዔራኒ ዳንዳይ» ጌዔ።።

3 ዩካፓ ታኦና ጌሰታ ከኢታገቻህ ቤርቲም ሴካ ዳንዳንቴ ማሌ ያኦሲ ከኢታገቻህ ዲዛና ካኦሚ ሙካያ ታ ዳንቄ። 4 ቤርታኦ ከኢታገቻህ ላምዓሲ ዳዳ ከኢታገቻህም፡- «ዋርቄ ዔር ዋዳር ዔኪ ዓኦ፤ ሃሴኬ ዳጌህ ኮይላ ጳሽኪ ዳንዳ «ዩሩሳሌም ዳሚርጌ ዳሬንታ ቆልሞንታ ዓኦሚር ዳኤፕ ኬኤሌ ዳሚ ማኸኒ ማቶኬ» ጌይ ኬኤዜ። 5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤር ካታሚሎኮ ዙሎይዳ ታሚ ዳሚ ማዒ ካፓንዳሚና ፔኤኮ ቦንቸናኦ ዲኦካ ፔጋዲ ናንጋንዳሚ ኬኤዜ» ጌዔ።

ማሌ ዓጮ ዳንዳ ዓኦ ዓሳ ፔ ዓጮ ማዓንዳጉዲ ኬኤዚንቴህ

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ዓጮኮ ያይዶ ዛሎ ቢያ ታ ዲንህህ ሃያኮ ቤርታ ዜርቄ ዳኬ፤ ሃሚ ጋዓንቴ ዓጮኮ ኬዶ ዛላፓ ዓቂ ቶላኒ ጳሽኩዋቴ። 7 ዲንህ፤ ዳውሲንቴ ዳንዳ ባብሎኔይዳ ናንጋ ዓሳ ዩሩሳሌም ማዒ ሙኩዋቴ» ጋዓ። 8 ዲንህህ ካኦሚ ዓሲ ዲዛ ዓኦንጉ ካርዖሚ ሄላ ዓሲ ማዒ ዛጊንታንዳ። ዲዚ ታና ቦንቸሲ፤ ዲንህህ ቡሬ ዳርዋ ማኪ ታ ጌሰታንዳጉዲ ዳካኦና ታኦም ኬኤዜ ቃኦላ ያዲ ጋዓያኬ።

9 «ሃህ ታኦኒ ታኦኮ ዋልቆ ዔያቶ ዳዋንዳ፤ ዔያታ ሃያኮ ቤርታ ዓይሌ ማህ ሻንቄ ዔኪ ዋይህ ዓሳ ኩሎ ጋር ዲዲንቴ ጌላንዳ፤ ዩካፓ ዲንህህኦ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ታና ዳኬያ ማዔሚ ዔራንዳ።»

10 «ታኦኒ ሙኪ ዲንህህ ባኦካ ናንጋንዳሚር ዩሩሳሌም ዳሬኮቴ! ታና ቦንቸ ዓይናዲዋቴ! ዋዛዲያ ዲላሹዋቴ!» ጋዓ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ።

11 ዩይያዲ ማዒ ዋዳና ማሌ ዳርፓ ሚርጌ ያጸፊ ናንጊና ናንጋ ጎዳና ዋላ ማዒ ዲጊንታንዳ። ዲዚ ዔያቶ ባኦካ ናንጋንዳ፤ ታናኦ ዲንህህ ባንህህ ዳኬህህ ዲዛ ማዔሚ ዲንህህ ዔራንዳ። 12 ያኦሲም ዳማዳ ሳዔሎይዳ ዓኦ፤ ዩሁዳ ፔ ዳ፤ ማህ ያኦሲ ዔካንዳ፤ ዩሩሳሌም ጊንህህ ላሚ ፔኤር ማህ ዲዚ ዳኦራንዳ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲዛኮ ናንጎ፤ ጌኤኸ ማኦርይዳፓ ሙካኒ ጊኦጊ ዔቆሚር ዓሲ ቢያ ዲዛ ቤርታ ዜቲ ጎዳንጎ።

3

ቄኤሶ ሱኡጋህ ዛሎ ያኦሲ ዛካርያስም ፔጋሲ ዳዋ ባኮ

1 ዩካፓ ቄኤሶ ሱጋህ፤ ዲያሱ ያኦሲ ከኢታገቻህኮ ቤርታ ዓቂ ዓኦያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ፔጋሲ ዳዋ፤ ዲያና ያላሄ ዲያሱ ካሳሳኒ ዲዛኮ ሚዛቆ ዛላ ዓቂ ዓኦ። 2 ያኦሲኮ ከኢታገቻህ ያላሄ ኮይላ፡- «ሃይ ኔ ያላሄ! ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔና ጎርም! ዩሩሳሌም ፔኤር ማህ ዳኦ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ኔና ጎርም! ሃይ ዓህ ታሚ ጋውሎንቴ ባሺ ዓቲ ዓኦ ሚህታህ ኔ ዛጉዋይ» ጌዔ።

3 ዲያሱ ከንቁ ዓፒላ ማኦሪ ያኦሲ ከኢታገቻህ ቤርታ ዓቂ ዓኦ። 4 ያኦሲኮ ከኢታገቻህ ዲዛም ዓይህንቴ ማዳ ሃንጎ ከኢታገቻ፡- «ዩያ ከንቁ ማኦሪህ ዲዛ ዑፃፓ ሸኢሹዋቴ!» ጌይ ዓይህ፤ ዲያና ሃህ ዲዚ ዲያሱ ባንህህ ሸራዖ፡- «ጎም ታ ኔኤኮ ኔጊዳፓ ሸኢሹ፤ ቃራ ኮሺ ማኦሪ ታ ኔና ማይሳንዳ» ጌዔ።

5 ዛካርያስ ዲያና፡- «ቶኦካኦ ዲዛኮ ጌኤሺ ዓፒላ ማሩዋቴራ» ጌዔ፤ ዲያታኦ ዓይህንቴ ጎይያማ ማዳ፤

ዲያሱ ዲያና ዓቂ ዓኦ ጎይህ ዓኦንቴ ያኦሲኮ ከኢታገቻ ዓኪ ማኦሪ ዲዛ ማይሱ።

6 ዲያና ያኦሲ ከኢታገቻህ ዲያሱም፡- 7 «ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዓ፤ ኔ ሃንታ ሃንቲፃ ታ ጋዓ ጎይዖጉዲ ማዔቴ፤ ታ ኔና ዓይህ ባኮ ቢያ ኔ ማዲ ኩንህቴ፤ ታኦኮ ጌኤኸ ማኦር ኔ ቢታንቶና ኔ ዋይህንዳጉዲ፤ ታኦኮ ዳራ ቡካ ጳኦኮይዳኦ ዳኤፕም ቢታንቶ ታ ኔኤም ዲንጋንዳ፤ ሃይካ ሃህ ዓቂ ዓኦ ያኦሲ ከኢታገቻና ዋላ ኔ ማዳያ ታ ኔና ማሃንዳ። 8 ቄኤሶ ሱኡጋህ፤ ዲያሱ! ዋይዜ፤ ዲንህህኦ ዲዛና ዋላ ቄኤሶ ማዒ ማዳያ፤ ጊንህህ ሃህ ሃጊ ሴካ ማዓንዳ ባኮኮ ማላታ ማዒ ዓኦ ዓሳ ጎዳ ሃያ ታ ጋዓህ ዋይዙዋቴ፤ ሚህ ካኦፕ ጌይንታ ታ ዓይላህ ሃጊ ታኦኒ ዳካንዳ። 9 ሃኦዛጉዋቴ፤ ታኦኒ ላንካይ ዓኦፕ ዓኦ ፔቴ ሹቸ ዲያሱ ቤርታ ጌሃንዳ፤ ዩይ ዋዚ ጌይህታቴያ ዲኦካ ታኦኒ ቆኦቂ ያኦፓንዳ፤ ሃሩ ዓጮኮ ጎም ፔቴ ኬሊና ታኦኒ ሸኢሹ፤ ጌኤሻንዳ። 10 ዩሩ ኬሎና ዲንህህ ፔቴ ፔቴህ ዋይናና ቤሌሶ ሚያና ዳማ ዳዒ ዲንህኮ ዓሺኖ ዔኤሌ ሙይ ዑሽኪ ዑሽኪ ዋዛዳንዳ።» ጋዓ፤ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ።

4

ያኦሲ ዛካርያስም ፖሊ ጌሃ ሻርና ፔጋሲ ዳዋህ

1 ታኦና ዋላ ጌሰታ ያኦሲ ከኢታገቻህ ላሚ ጊንህህ ሙኪ ጊንዓፓ ጳቸህጉዲ ታና ጳቸ፤ 2 ዲዚ ዲያና፡- «ሃይ ኔኤም ጳዳ ባካ ዓይጌንዳዳይ?» ጌይ ታና ያኦጮ።

ታኦኒ ዲዛም ማሃዖ፡- «ላንካይ ፖሊ ጊዳ ፖዓያ ፔቴ ዋርቄ ሻርና ታ ዳንቃ፤ ዑያይዳ ጊንህህ ዛይቴ ዖቲ ጌህንቴ ዓኦ፤ ላንካዋ ፖሪ ፖሪ ባኮንህኮ ቢያና ሻላ ዳከንታንዳ ዪኦና ዓኦ። 3 ዩሩ ሻርኤሎኮ ኮይላ ላምዖ ዛይቴ ሪሚቲ ሚህ ዖቲሎኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ጳዳ፤» ጌዔ።

4 ታኦኒያ ታኦና ዋላ ጌሰታ ያኦሲ ከኢታገቻህ ኮይላ፡- «ታ ጎዳ! ሃይ ባካ ዓይጎኮ ኮኦኪንህ ማዒ ዳዋ ባኦዚዳዖ?» ጌይ ያኦጮ።

5 ዲዚ፡- «ሃይ ባካ ዓይጎታቴያ ኔኤኒ ዔሩዋዓዳ?» ጌዔ። ታኦኒ፡- «ዔይዔ፤ ታ ጎዳህኮ! ታ ዔሩዋሱ» ጌዔ።

6 ዜሬባቡሌም ታኦኒ ኬኤዛንዳጉዲ ያኦሲ ከኢታገቻህ ታኦም ኬኤዜ፤ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህኮ ቃኦላ ሂዚ ጋዓያኮ፡- «ኔኤኒ ባሻንዳህ ታ ዓያናኮ፤ ዋልቆና ሃህ ዳዲምናቱዋሱ። 7 ኔ ቤርቶይዳ ዳካ ማዒ ዓቂ ዓኦ ዳቃህ ቢያ ሸኢካንዳ፤ ጌኤኸ ማኦር ጊንህህ ኔኤኒ ማከንዳ፤ ማኦር ሹጮና ኔኤኒ ማከዖ ጋፒንፃ ኔኤኒ ጌህ ሹጮ ጌህኦና ዳራ፡- ሩይዮቴ፤ ሃይ ዋዚ ሚዛዳዖ! ያኦሲ ሃያ ዓንጂንቴያ ማሆንጎ!» ጌይ ጌይ ዋዛዲ ዲላታንዳ።»

8 ጊንህህ ሃህ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኦም ሂዚ ጌዔ።

9 «ዜሬባቡሌ ናኦታ ሃያ ጌኤኸ ማኦር ማከፎር ቤርታሳ ሹጮ ጌህ ዓርቄ፤ ዔያታ ፔ ኩቻ ማዲ ኩኩርሳንዳ፤ ያዲ ማዓ ዋዳና ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ታና ዲንህህ ባንህህ ዳኬያ ማዒ ያ ዲንህህ ዔራንዳ። 10 ማኦርኮ ፒዙም ሚፂ ዛጎ ዓንጎ ዜሬባቡሌ ኩጮ ዛጋዖ ዳካ ባኦዚ ማዳንቴ ኬሎ ቦሂ ቶኦቸ ዓህ ዋዛዳንዳ፤ ሃንህህ ላንካዋ ፖሪንህህ ናንጊና ናንጋ ጎዳህኮ ዓኦ፤ ዩይ ዓኦፓ ዓጮ ቢያ ማዔ ካራና ዛጋያኮ።»

3:1 3:1 ዒዚ. 5:2፤ ዮሃ. ያፕ. 12:10። 3:2 3:2 ዪሁ. 9። 3:8 3:8 ዔር. 23:5፤ 33:15፤ ዛካ. 6:12። 3:10 3:10 ሚኪ. 4:4። 4:3 4:3 ዮሃ. ያፕ. 11:4። 4:6 4:6 ዒዚ. 5:2። 4:10 4:10 ዮሃ. ያፕ. 5:6። 4:11 4:11 ዮሃ. ያፕ. 11:4።

11 ታእኒ ዲማና ገንህ፡- «ሃንህ ፖፖ ገህ ሻርኖኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓኣ ዛይቶ ሪሚቶ ሚፖንህህ ዓይጎ ኮኦኪንህ ዳቀያዳዎ? 12 ሪሚቶ ዛይታ ሸኦታ ለምፖ ዋርቆ ደኢናንህኮ ኮይላ ዓኣ ለምፖ ሪሚቶ ካኦፖንህህሹ፡ ዓይጎ ኮኦኪንህ ዳቀያዳዎ?» ጌይ ያኦሲ ኪኢታንቻህ ምዕጫ፡፡
 13 ዲዚ፡- «ሃይ ባካ ዓይጎታቲያ ኔኤኒ ዔሩቀዓዳ?» ጌዔ፡፡ ታእኒ፡- «ታ ጎዳሂዮ! ታ ዔሩቀኣቀይ» ጌዔ፡፡
 14 ዲዚ ታኣም፡- «ሃኣታ ለምዓሂ ካኣቱምፖ ያኦሲ ዔያቶ ዶኦሚያ፡ ሳፖ ቢያይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዓኣሂም ዓይሂንቲ ማዳ ዓሲኬ» ጌዔ፡፡

5

ዛካርያስም ያኦሲ ፔጋሲ ዳቂ ማሪንቲ ቢራኖ ማጻሕፍት

1 ለሚ ታ ሃህ ዛጋንቲ ፔቲ ማሪንቲ ማጻሕፍት ዘባሪይዳ ዓኣዳፖ ታእኒ ዳንቄ፤ 2 ያኦሲ ኪኢታንቻህ ታ ኮይላ፡- «ኔኤም ዓይጌ ጳዳይ?» ጌይ ያኦጫ፡፡ ታእኒ ዲዘም፡- «ፖደሱማ ለማታሚ ዋዳ፡ ዳልፕማ ታጳ ዋዳ ማዔ ፔቲ ማሪንቲ ቢራኖ ማጻሕፍት ዘባሪይዳ ዓኣዳፖ ታኣም ጳዳይ» ጌዔ፡፡
 3 ዲዚ ዲማና ታኣም፡- «ዬኖ ማሪንቲ ማጻሕፍት ለይዳ ሳፖ ቢያ ሂላንዳ ጋዳማ ያኣፒንቲ ዓኣኔ፤ ዬኖ ማሪንቲ ማጻሕፍት ፔቲ ዛሎይዳ፡- ጫሲ ቢያ ዓጪፓ ባይቃንዳ፤ ጋዳያኡ፡ ባጎ ዛሎይዳ ሃህ፡- «ሉኡቂ ጫኣቀም ጫኣቃ ዓሲ ቢያ ባይቃንዳ፤ ጋዳ፡፡ 4 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ፡- ሃያ ጋዳም ታእኒ ዳካንዳ፤ ዬይ ጋዳማ ፔቲ ፔቲ ወዘንታ ሉኡዙምና ጫኣቃ ዓሲንታ ማኣሪ ጌላንዳ፤ ዬይ ዲኢካ ጌሊ ዳዒ ዔያቶ ማኣሪ ሙይ ሻሂ ባይዘንዳ፤ ጋዳ፤» ጌይ ኬኤዜ፡፡

ያኦሲ ዛካርያስም ኮታ ጋርካ ዓኣ ላኣሊ ፔጋሲ ዳቂያ

5 ያኦሲ ኪኢታንቻህ ለሚ ታ ኮይላ ሙኪ፡- «ዓካሪ፡ ሙካንዳ ባካ ዓይጎታቲያ ኮሺ ዛጌ!» ጌዔ፡፡
 6 ታእኒ፡- «ሃይ ዓይጎ ባኣዚዳይ?» ጌዔ፡፡ ዲዚ፡- «ሳፖ ቢያይዳ ማዳንታ ጎም ኮኦኪንህ ዳቀ ኮታኬ» ጌዔ፡፡
 7 ኮቴሎኮ ካር ጉኤፓ ዲርሳሴ ጌይንታ ዓንጎና ኮሻናክ፤ ታ ዛጋ ጎይህ ዓኣንቲ ዬይ ካራ ቡለንቲ፤ ዬኖ ኮቴሎ ጋራ ፔቲ ላኣሊሰከና ዳይ ዓኣኔ፡፡
 8 ያኦሲ ኪኢታንቻህ፡- «ሃና ላኣሊላ ዲኢቲ ማደኮ ኮኦኪንህ ማዳያኡ» ጋዳ፡ ለካ ዳምዒ ኮቶ ጋር ዲዘ ጌልዜ፤ ዬካፓ ገንህ ካር ዲዘ 0-9 ዋዳ፤ 9 ለካ ዳግ ጌይ ታ ዛጋንቲ ለምፖ ላኣሊ ዘባሪይዳ ባራኒ ታ ባንህ ሙካያ ታ ዳንቄ፤ ዔያቶ ጋኣዛ ኮኣኬ ጋኣሲጉዲ ደዲኬ፡፡ ዔያታ ዬኖ ኮቴሎ ሳዓፓ ዔኪ ለካ ጫሪንጮ ባራኒ ዳንዳ፡፡

10 ታእኒ ዲማና ታኣና ጌሰታ ያኦሲ ኪኢታንቻህ ኮይላ፡- «ዔያታ ኮቶ ዋኒ ዔኪ ዳንዳዎ?» ጌይ ያኦጫ፡፡
 11 ዲዚ፡- «ሴናፖሪ ዔኪ ዳንዳ፤ ዔያታ ዲኢካ ማኣሪ ማዢ፡ ማኣራ ማዢንቲ ጋፔሰካፓ ኮቴሎ ዲኢካ ጌሃንዳ፤» ጌይ ታኣም ኬኤዜ፡፡

6

ያኦሲ ዛካርያስም ፔጋሲ ዳቂ ያይዳ ሳርጌላ ያይታ

1 ሜሌ ሃህ ያይዳ ሳርጌላ ያይታ ለምፖ ሞኣና ዓንገ ዲካ ባኣካፓ ኬሰካያ ታና ያኦሲ ፔጋሲ ዳቂ፡፡ 2 ቤርታሳ ሳርጌሎ ያይቲሎ ጎቻህ ዘቁፓር ማዓዛ፡ ለምዓሳዘ ካርህ

ፓራ ጎቻኔ፤ 3 ሃይህሳዞ ጎቻህ ቦኦሬ ፓርኬ፤ ያይዳሳዞ ያዳላ ፓራ ጎቻኔ፤ ቢያ ፓራህ ዋልቁና ዓኣያ ደዲኬ፡፡
 4 ታእኒ ዲማና ታኣና ዋላ ጌሰታ ያኦሲ ኪኢታንቻህ ኮይላ፡- «ታ ጎዳ! ሃይ ሳርጌሎ ያይታ ዓይጎ ኮኦኪንህ ዳቀያዳዎ?» ጌይ ያኦጫ፡፡

5 ዲዚ ታኣም፡- «ሃኣታ ያይዳ ዘባርኬ፤ ሳፖ ቢያኮ ናንገና ናንገ ጎዳህ ቤርታ ዔቂ ዓይሂንቲ ማዳ ማዳፓ ሃህ ዔያታ ሃጌ ኬሰኮ ኬሰካኔ» ጌዔ፡፡

6 ካርፖ ፓራህ ጎቻ ሳርጌሎ ያይታ ዓጮኮ ኬዳኖ ባንህ፡ ቦኦሬ ፓራህ ጎቻ ሳርጌሎ ያይታ ዓባ ጌላ ባንህ፡ ያዳሎ ፓራህ ጎቻ ሳርጌሎ ያይታ ዶኦሎ ዛሎ ዓጮ ባንህ ዳንዳ፤ 7 ዋልቆና ዓኣ ዬይ ፓራህ ኬሰኪ ዳንዳና ሳፖ ሙሪ ዛጎር ኮሺ ሩኡራኔ፤ ያኦሲ ኪኢታንቻህ ዔያቶ፡- «ዳንዳዎቲ፤ ሳፖ ሙሪ ዛጉዋቲ!» ጌይ ዓይህ፤ ዬያር ዔያታ ዳንዳ ሳፖ ሙሪ ዛጌ፡፡ 8 ዬካፓ ያኦሲ ኪኢታንቻህ፡- «ዓጮኮ ኬዶ ዛሎ ዳንዳ ፓራህ ናንገና ናንገ ጎዳህኮ ዳጎ ሺሚሼኔ» ጌይ ታኣም ዲላቲ ኬኤዜ፡፡

ዲያሱ ቶኦካ ዓገንቲ ቦንቾ ባኮ

9 ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔ፡- 10 «ሄልዳዬ፡ ያቢያንታ ዩዳዒያ ጌይንታ ሚሌ ዓጮፓ ዳውሲንቲ ሙኪ ዓሳ ዲንጌ ቢር ዓንጎንታ ዋርቆንታ ዔኪ ሃህ ኔጉዋፖ ሶፖኒያሴ ናኣዚ ዲያሲያሴ ማኣሪ ዳንዳ፤ ዬይ ዓሳ ቢያ ባብሎኔ ዲዒንቲ ዔውቴፖ ማዔ ዓሶኬ፤ 11 ዔያታ ዲንጌ ቢር ዓንጎና ዋርቆናፓ ዔኪ ካኣቶ ቶኦካ ዓጎ ቦንቾ ባኮ ጉኡሪ ማሂ ኮሺፓፓ ፔቲማ ቄኤሶ ሱኡጋህ፡ ዲያሴዳቄ ናኣዚ ዲያሱ ቶኦካ ዓጌ፡፡ 12 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዳ፤ ጌይ ዲዘም ኬኤዜ፡- «ካኣፓ ዓኣ ቤዛ ዓኣፖ ጋምፒንቲ ዳንዳንዳህር ሚህ ካኣፒ ጌይ ሱንፖ ጌሃና ዓህ ሃያኬ፡፡ ዓኣ ቤዛ ዓኣፖ ባቃሊ ዲዳኤፓንዳ፤ ያኦሲኮ ጌኤዞ ማኣሪ ገንህ ዲ ማዢንዳ፤ 13 ጌኤዞ ማኣሪኮ ሱኡጌ ማዒ ዋይህንዳህ ዲዛኬ፤ ካኣቱም ቦንቾ ዔኪ ካኣቶ ያይታ ዳዒ ዋይህንዳ፤ ቄኤሴ ማዒያ ማዳይ ዓኣኔ፤ ለምዓሂ ዋላ ዔኤዒ ኮሹምና ናንጋንዳ፡፡ 14 ካኣቶ ቶኦካ ዓጎ ቦንቾ ባኮኮ ዓቴዘንህ ጌኤዞ ማኣሪይዳ ሄሌሜ ጌይንታ ሄልዳዬ፡ ያቢያ፡ ዩዳዒያንታ ሶፖኒያሴ ናኣዚ ሄኔ ጌይንታ ዲያሲያሴንታኮ ቦንቾ ጳቂህያ ማዒ ዲኢካ ጌህንታንዳ፡፡»

15 ዬኖ ዋደና ሃኬ ዓጮይዳ ናንገ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጌኤዞ ማኣሪ ዓካሲ ማዢዋኣና ማኣዳኒ ሙካንዳ፡፡ ዬይ ጌኤዞ ማኣሪ ዓካዲ ማዢንታዛ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ታና ዲንህ ኮይላ ዳኬህ ዲንህ ዔራንዳ፡፡ ዬይ ቢያ ያዲ ማዒ ኩማንዳህ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዒ ዲንህኮ ያኣዛህም ዲንህ ጉቤ ዲናፓ ዓይሂንታፖ ማዒቶኬ፡፡

7

ፒዜ ማዒባኣ ጎይህና ሙኡዚ ሃሺ ሺኢጲፖ ያኦሲ ኮቡቐፖ ማዒያ

1 ዳኦሪዮሴ ፓርሴ ዓጮይዳ ካኣታዳንቲ ያይዳሳ ሌዖና ኪሰሌዎ ጌይንታ ታዞጳሳ ዓገና ያኤሪንቲ ያይዳሳ ኬሎና ናንገና ናንገ ጎዳ ዛካርያስም ሂዚ ጌይ ኬኤዜ፡- 2 ቤኤቲኤሌይዳ ናንገ ዓሳ ሳርዔጪንታ ሪፖሜሌኬንታ ዔያቶና ዋላ ዓኣ ዓሶዋ ናንገና ናንገ ጎዳኮ ጌኤዞ ማኣሪ ዳኬ፤ ዬይ ዓሳ ዳኪንቲህ ናንገና ናንገ ጎዳ ዓንጆ ሎፓ

6:2 6:2 ዮሃ. ያፔ. 6:4-5፡፡ 6:3 6:3 ዮሃ. ያፔ. 6:2፡፡ 6:5 6:5 ዮሃ. ያፔ. 7:1፡፡ 6:12 6:12 ዓ.ር. 23:5፤ 33:15፤ ዛካ. 3:8፡፡

ከይሳንዳጉዲ ሺኢቆም፤ ገንዘብ ሃሣ። 3 ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳኮ ገሌገሎ ማኣርይዳ ዓላ ቁኔሶና ጾኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ፡- «ሃይማ ሄላንዳኣና ማርጌ ለዔ ኑ ማዲ ናንጌ ጎይያ ደንጋሳ ደንጋሳ ዓገኖና ሙኡዚ ሃሺ ሺኢጲሢሃና ገሌገሎ ማኣርኮ ሻሂንቴዎሮ ሲዬ ኑ ዓርቆም?» ጌይ ያኦጫንዳጉዲኩ።

4 ዩካፓ ናንጌና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጋዓ ቃኣላ ከኤዛኔ፤ 5 ሃኖ ዓጮይዳ ናንጋ ዳሮ ቢያሢና ቁኔሶናም ሂዚ ጌዔ፡- «ሃያኮ ቤርታ ላንካይታሚ ለዔ ቢያ ደንጋሳ ዓገኖና ላንካሳ ዓገኖናይዳ ሙዎ ዓንሢሂ ሃሺሂንታ ሲዬ ሲዩዩንታ ታና ቦንቻኒዳ? 6 ዓንሢሂ ሙዎ ሙዎ ወደና፡ ሃሃ ዑዥ ዑሽካ ወደና ዓንሢሂ ሙይ ዑሽኩህሂ ዓንሢሂ ቶኦኮምቱዋዓዳ?»

7 ዩሩሳላሜ ዓጫ ያርጎጫ፡ ገንዘብ ሃሣ ዳሬያ ዲቢ ኩሜ ወደና፤ ዩያጉዲ ካታሞኮ ኮይሎይዳ ዓላ ጉርደይዳ ሌሊቱዋንቴ ዓጮኮ ደኦሎ ዛሎና ዓባ ጌላ ባንዎናይዳ ዓላ ጌሜር ዳማ ማርጌ ዳሬ ናንጋ ወደና ናንጌና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዛሎና ከኤዛ ቃኣላ ዓማ ሃይማኩ።

ዋይዚ ዓዲፃ ዳዒንቴ ማሌ ዓጫ ዓላዲያኮ ካራ ማዓህ

8 ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዛካርያስም ሂዚ ጌይ ከኤዛኔ፡- 9 «ታኣኒ፡ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህ ታ ዳሮም ዓይህህ ዓይህህ ያዲኩ፤ ፐዜ ወጌ ወጌቱ፤ ዋለም ሴካና ሃንጋና ዓቶም ጌይህና ሚጫንቴህና ናንጉዋቱ፤ 10 ዓንሢሂ ባኣካ ናንጋ ከኤር ዓንደንህ፤ ከኤር ናኣቶ፡ ማሌ ዓጫፓ ሙኪ ናንጋ ዓሳንታ ማታዳ ዓሳንታ ሄርቁ ካራ ባይዚፖቱ፤ ፔቱይ ባጋሂም ጌይ ማዶ ማዳኒ ማሊፖቱ።»

11 «ዔያታ ጋዓንቴ ዋይዘ ዓዲ ሴካ ሺሬኔ፤ ዋይዘዓ ጌይ ፔኤኮ ዋዮዋ ዓርቁኔ። 12 ዓኖ ፔኤኮ ዔያታ ሹቺጉዲ ደዲሹኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዛሎና ታኣኒ፡ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳ ታ ዓያኖና ከኤዛ ዋጎ ቢያ ዋይዘዋያ ዔያታ ማዔኔ፤ ዩያር ታኣኒ፡ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህ ዔያቶይዳ ማርጌና ዳጋዴኔ። 13 ታኣኒ ከኤዛዛ ዔያታ፡- ኦ ዋይዘዓ ጌዔህሮ፡ ታኣኒያ ዔያታ ታና ሺኢቃኣና ዔያቶም ዋይዘዓኬ ጋዓኔ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህ። 14 ዓልጎ ዠባሬጉዲ ፐዲ ታኣኒ ዔያቶ ዔኪ ዔያታ ዔሩዋ፡ ያንጎ ማዔ ዓጫዳ ዔያቶ ናንጌሹኔ፤ ሃና ኮዥ ሳዔላ ዓማና ዓይጎ ዓሲያ ናንጉዋያ ጉሪ ሳዓ ማዔ ዓቱኔ፤ ዩና ሚዛጶ ሳዔላኣ ጉሪ ዓዌ ቤሲ ማዔ ዓቱኔ።»

8

ናንጌና ናንጋ ጎዳ ዩሩሳላሜ ገንዘብ ዓንጅኒ ጫኣቁ ጫኣቁም

1 ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህ ታኣም ሂዚ ጌዒ ከኤዛኔ፡- 2 «ዒኣካ ናንጋ ዳሮ ዓናፓ ታኣኒ ናሽካህሮ ዩሩሳላሜ ታኣኒ ማኣዳኒ ኮዓኔ፤ ዒዞኮ ሞርኮ ዑፃ ዳጋና ታ ዔቃንዳጉዲ ማሄህ ታኣኮ ዩያ፡ ዒዛ ታኣሮ ሌሊ ማዓንዳጉዲ ኮዒ ዓናፓ ናሽካ ታ ዓኖ ናሹሞኩ። 3 ታኣኒ ዒኣካ ናንጋንዳጉዲ ታኣም ደማዳ፡ ታ ካታሞ፡ ዩሩሳላሜ ባንህ ታኣኒ ገንዘብ ማዓንዳኔ፤ ጉሙርቁንታ ካታማ ማዔ ዒዛ ዔርታንዳኔ፤ ታኣኒ፡ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህ ናንጋ ዳካ፡ ያኦሲም ደማዳ ዳካ ጌይ ሱንህ ጌታንዳኔ፤ 4 ዒኣካ ናንጋ ዓሳ ማርጌ ለዔ ናንጋያ ማዓንዳህሮ ጋርቺ ባሽንቴ ዓሳ ኮኦሎና ሃንቴ ሃንቴ ዩሩሳላሜይዳ ዓሳ ቡካ ቤዛ ሙኪ ዳዓንዳኔ፤ 5 ካታሞኮ ሳዞይዳ ዓላ ዳልጎ ዳልጎ ጎይያ

ቢያ ዓማሊ ዓማላ ዓቲንቁና ዉዲሮና ኩሚ ዓኣያ ገንዘብ ማዓንዳኔ።

6 «ዩይ ያዲ ማዓ ወደና ዳሮፓ ፐኢጫዲ ዓቲ ዓላ ዓሳም ዩይ ዳንዳዒንቴዋ ባኣዚ ማሊ ደዴቲያ ታኣም ዳንዳዒንቴዋ ማዔ ዳኤፃ ባኣዚ ዓኣኖ? 7 ታኣኒ ታኣኮ ዳውሲንቴ ዳንዲ ዓጮኮ ዓባ ከሰካ ባንዎና ጌላ ባንዎናይዳ ናንጋ ዳሮ ማኣዲ ዓውሳንዳኔ፤ 8 ገንዘብ ታ ዔያቶ ማሄ ዔኪ ሙኪ ዩሩሳላሜይዳ ናንጌሻንዳኔ፤ ዔያታ ታ ዳሬ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒያ ጎኦሞና ዒሉሞና ዒኣካ ዔኪ ሙኪ ዔያቶኮ ያኦሲ ማዓንዳኔ።

9 «ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህኮ ገሌገሎ ማኣር ገንዘብ ማከኒ ዓይያ ሹጫ ዳቁንቴያና ዒኣካ ዓላ ታ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዓንሢሂም ከኤዛ ባኮ ዋይዜ ዓሳ፡ ዓንሢሂ ደዲዋቱ ዓገጫፖቱ! 10 ዩያኮ ቤርታ ዓሲ ማዲ ላቤሂኮ ጫጎ ባኣዚንታ ቆልማ ማኣዳ ማኣዲያኮ ቆልሞ ዓደንሢሂም ዓንጎ ባኣዚ ባኣያኬ፤ ዓሲ ቢያ ፔ ዓሽኖ ዓዲ ሞርኬ ማዓንዳጉዲ ታኣኒ ማሄህሮ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ኮሺና ከሰኪ ጌሉሞሴ። 11 ሃህ ጋዓንቴ ዩያ ዳሮፓ ፐኢጫዲ ዓቲ ዓሳ ዑፃ ቤርታ ታኣኒ ማዳ ጎይያ ማዳዓኩ። 12 ሃኣኮ ዔያታ ፔኤኮ ኮሺና ዜርቁ፡ ዩይ ካፃዛ ዔኪ ኮና ዋሃንዳኔ፤ ወይናኣ ዔያቶኮ ቃራ ዓኣፕ ዓኣፓንዳኔ፤ ሳዎ ሚሻ ዒርዚያ ዋርቃንዳህሮ ሳዓ ማርጌ ሃኣኮ ካዲሳንዳኔ፤ ዩያ ፐኢጫዲ ዓቲ ዳሮም ዩያ ዓንጅ ቢያ ታኣኒ ዓንጋንዳኔ። 13 ማሌ ዳራ ጋደንቁንቴ ዓሲ ማሄ ዛጋ፡ ዩሁደንታ ዒሰራዔኤሌ ዳሬዮቱ! ታኣኒ ዓንሢሂ ማኣዲ ዓውሳንዳኔ፤ ማሌ ዓሳም ዓንጅኮ ካራ ዓንሢሂ ማዓንዳኔ፤ ዩያር ዓገጫፖቱ! ደዲዋቱ።»

14 «ዩያ ጌዔህ ታና ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳኩ፤ ዓንሢሂኮ ቤርታኣ ዓደንህ ታና ዳጋሴያና ቲኢሩዋኣዎ ማቶ ታ ዔያቶይዳ ዓጋኒ ማሊ ቱኩኔ። 15 ዩሩሳላሜና ዩሁዳ ዳሮናም ኮሺ ባኣዚ ማዳኒ ማሊ ቱኪ ታ ዔቁህሮ ደዲዋቱ፡ ዓገጫፖቱ። 16 ዓንሢሂ ማዳኒ ኮይጎ ባካ ዓይጎዳይ ጌዔቱ፡- ሴካና ሃንጋና ዋላ ጎኔ ባኣዚ ጌሰቱዋቱ፤ ዓንሢሂ ዋጎ ዋጋ ቤዞይዳ ኮሹሞ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ፐዜ ወጌ ወጌቱ። 17 ፔቱይ ባጋሂም ጌይ ማዶ ማዳኒ ፐርታ ማሊህ ማሎፓ፤ ሉኡዙሞ ጫኣቁም ጫኣቁፖቱ፤ ታኣኒ ዩያጉዳ ባኮ ቢያ ዓዲፃኔ» ጋዓኔ፡ ናንጌና ናንጋ ጎዳህ።

18 ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- 19 «ዎይዳሳ ዓገኖና፡ ደንጋሶና፡ ላንካሳንታ ታጶሳ ዓገኖንታይዳ ዓንሢሂ ካፒ ካፒ ሙዎ ሃሻ ከላ ቢያ ዩሁዳ ዳሮም ኮሺ፤ ሃሃ ዋዛ ቦንቻ ከሊ ማዓንዳኔ። ዓንሢሂ ጋዓንቴ ጎኔ ባኣዚና ኮሹሞና ኮዑዋቱ።»

20 ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ማሌ ዳሮንታ ማርጌ ዲቦ ካታሞይዳ ናንጋ ዳራ ዩሩሳላሜ ባንህ ዋኣህጉዲ ጎዓንዳ ዎይ ዩዓንዳኔ። 21 ፔቱ ካታማይዳ ናንጋ ዓሳ ማሌ ካታሞይዳ ናንጋ ዓሳ ኮይላ ዳንዲ፡- ሂኒ ዩውዋቱ! ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህ ኮሺ ባኣዚ ኦም ማዳንዳጉዲ ኦ ዒዛ ሺኢቆም፤ ኦኡኒያ ሃህ ዒኣካ ዓኣዲያይዳኩ!» ጋዓንዳኔ። 22 ዩያይዲ ቢያ ባኮ ወይህ ጎዳህም ዚጋኒና ዒዛፓ ዓንጅዋ ዔካኒ ሺኢጲሢሂሮ ማርጌ ዓሲንታ ዋልቁና ዓኣ ዲቢ ዳሬያ ዩሩሳላሜ ሙካንዳኔ። 23 ዩንህ ከሎንህዲ ማሌ ዓጫ ዓሲ ታጶ ፔቱ ዓይሁዳ ዓሲኮ ማኣዓህ ጎቺ ዓርቁ፡- «ያኦሲ ዓንሢሂና ዋላታህ ኦኡኒ ዋይዜህሮ ሃዳራ ዓንሢሂና ኦ ዳንደም» ጋዓንዳኔ።»

9

ዲሰራዔኤሌኮ ሳሺኖ ማዔ ሞርኮይዳ ያኦሲ ዓጋኒ ጊኢጌ ሜቶ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃድራኬ ዓጮና ዴማሰቆ ካታሞናይዳ ሜቶ ዓጋንዳኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ፃጶ ሌሊቱሞንቴ ሶኦሪያኮ ዴኤፖ ካታማኦ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ ማዓንዳኔ። 2 ዩይ ሜታ ሃድራኬ ዓጮ ከይላ ዓኦ ሃማቲና ሚርጌ ዔራቶ ዓኦ ደሮሴና ሲዶና ካታሞይዳ ኬዳንዳኔ። 3 ደሮሴ ፔና ካፓኒ፣ ዴይ ካፖ ዴጌ ቤሲ ሞርዲያ ማሂ ኮሼኔ፤ ሚርጌማ ዓጪጉዴ ሹቺ ቢራንታ ሞርቄንታኦ ቡኩሴኔ። 4 ጋዓንቴ ዒዛ ዩያ ቡኩሴ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛፓ ዔካንዳኔ፤ ባዘይዳ ዓኦ ዒዛኮ ሞልቆ ማዔ ባኮ ዒኦካ ዴኡኩ ዒ ባይዘንዳኔ፤ ካታሚላ ታሚና ሚቺንቴ ዲቢንሚ ማዓንዳኔ።

5 ዓሰቄሎና ካታማ ዩያ ዘጋፖ ዲቃቲ ዒጊጫንዳኔ፤ ጋኦዛ ካታማኦ ዩያ ዘጋፖ ሞኦቶንዶ ካራ ባይዘንዳኔ፤ ዔቆሮኔያ ዩያጉዲ ሃጋኦ ሞዛ ባኦያ ማዓንዳኔ፤ ጋኦዛ ካታማኦ ካኦቲ ባኦያ ማዓንዳኔ፤ ዓሰቄሎና ካታማ ዓሲ ናንጉሞ ጉሪ ቤሲ ማዔ ዓታንዳኔ። 6 ዔሸደዴይዳ ሲኢሪንቴ ዴሬ ናንጋንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ሃኦቶ፣ ፆቶርቃ ፒሊሰጻኤሚ ዓሶ ታኦኒ ዳውሲሳንዳኔ፤

7 ሱጉሚ ጊዳ ዓኦ ዓኦ ዓሸኮ፣ ጊንሣ ሃሣ ዳሞቦ ጎይፆና ሙይንቴሞጉዲ ላኦጊንቴ ሙፖ ዔያቶ ዳንጋፓ ታኦኒ ኬሲሳንዳኔ፤ ዔያቶፓ ፒኢጫዲ ዓቲ ዓሳ ታ ዓሶና ሞላ ሲኢሪንቴ ዩሁዳ ፃጶይዳ ፔቲ ቶኦኪ ማዓንዳኔ፤ ዓቅሮኔ ዴራ ዓዳ ዒያቡሳ ዓሶጉዲ ዴርና ሞላ ሲኢሪንጋንዳኔ።

8 ዩካፓ ታ ዓጮኮ ዓጮ ታኦኒ ሞርዲ ዔቁ ካፓንዳኔ፤ ዓጮ ሞልቄና ጌሊ ዓርቃ ሞልቆ ዓሳ ዒኢና ዴንዲሞጉዲ ታኦኒ ላኦጋንዳኔ። ታኦኮ ዴራ ሞማዲ ሞኦቴያ ታኦኒ ዘጊሣር ሃይካፓ ሴካ ሞልቆና ሄርቁ ሞይሣ ዓሳ ዔያቶ ሞልቄና ጌሊ ዓርቃዓኬ።»

ሃጊ ሙካኒ ዓኦ ደዮኔ ካኦታሣ

9 ደዮኔ፣ ሞዛዴ!

ዩሩሳላሜ፣ ሞዛና ዒሊሺ!

ሃይሾ፣ ኔኤኮ ካኦቲ ኮሹሞና ሺሌዔ ማዔ ሃራሎ ዑፃ፣ ጌይፃ ሃር ናፖ ዑፃ ዴይ ሞልቄና ባሻያ ማዔ ኔ ባንሣ ሙካኔ።

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡-

«ታኦኒ ሳርጌሎ ያይቶ ዲሰራዔኤሌፓ

ያሎ ፓራሢያ ዩሩሳላሜፓ ዔኪ ሺኢሻንዳኔ፤

ያሎ ያላ ሂኢዠሞ ታኦኒ ሜንሣንዳኔ፤

ኔኤኮ ካኦቲ ሜላ ዴር ባኦካ ዴይ

ኮሹሞ ሳፖይዳ ዔኪ ዩዓንዳኔ፤

ዒ ሞይሣ ዓጮኮ ዘጳ ባዛፓ ዴንዲ ሜሌ ባዘ ሄላንዳኦና

ዔፕራዲሴ ሞራፓ ዓርቃፖ ዴንዲ

ዓጮኮ ጋፒንፖ ሄላያ ማዓንዳኔ።»

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዴራ ዲዒንቴ ዴንዴ ዓጫፓ ማዓንዳሣ

11 «ዒንጎ ባኦዚ ማዔ ዲንጊንቴ ሱጉሢና ታ ኔኤሞ ጫኦቁሣር

ሞኦባኦ ጉር ዔታ ኔኤኮ ቱኡቲ ዓኦ ዓሶ ታኦኒ ኬሳንዳኔ።

12 ዒንሣ፣ ሃጋኦ ሞዛ ዴንቄ፣ ቱኡዘ ዓሳ! ታኦኒ ቤርታ ዒንሣኮ ዓኦሣፓ ጳንጩ ማሂ ሃሮ ዒንሣሞ ዒንጋንዳሣር

ዒኢካ ዴዔ ካታሞ ዒንሣኮ ካፖ ዴጌ ቤዘ ባንሣ ማዕሞቱ።

13 ዩሁዳ ታኦኒ ሂኢሺ ጎይሣ

ዲሰራዔኤሌ ጊንሣ ሃሣ ዓኦዛ ማሂ ዔያቶና ያላንዳኔ፤

ጊሪኬ ዓጮ ዓቲንቆ ያላኒ

ደዮኔፓ ዓቲንቆ ናኦቶ ጩንቻ ዓራፖ ማሂ ታኦኒ ዳካንዳኔ።»

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴር ዑፃ ማዔ ፔጋዲ ጴዳንዳኔ፤

ዒዛኮ ዓኦዛ ዜኤሊንሣጉዲ ፖዒ ዴንዳያ ማዓንዳኔ፤

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዛሣ ዘዬ ሞርቃንዳኔ፤

ዓጮኮ ዴኦሎ ዘላፓ ቱር ሙካ ዓልጎ ዠባራጉዲ ዠባርሺ ዴንዳንዳኔ።

15 ቢያ ባኮ ሞይሣ ጎዳሣ ፔ ዴር ዘሎ ያልታንዳኔ፤

ዒዛኮ ዴራ ፔ ሞርኮ ሞዲ ባይዘንዳኔ፤

ሞርኮኮ ሞር ሹሞ ቶኪና ሄርቃንዳኔ፤

ዔያታ ያሎይዳ ማሣንቴ ዓሲ ጎይሣ ሜርታንዳኔ፤

ዔያቶ ሞርኮኮ ሱጉፃ ያኦሲሞ ዒንጋኒ ሳኦኔይዳ ኩንሣ ዔኪ ዩይ

ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ሞሃንታ ሱጉሣጉዲ ሹኦታንዳኔ።

16 ዩና ኬላ ሄላኦና ቆልሞ ሄንቃሣ ቆልሞ ፔኤኮ ሙዓ ቦፖይፓ ዓውሳሣጉዲ

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኦዛሣ ፔ ዴር ዓውሳንዳኔ።

ቦንቾሮ ቶኦካ ዓሳ ባኮይዳ ጳርቁ ኮሾና ዓንጋ ፖዓሣጉዲ

ዔያታ ፔኤኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳሣኮ ዓጮይዳ ፖዓያ ማዓንዳኔ።

17 ዓጩሎኮ ኮሹሞና ሚዘጰሞና ሞዚ ሄርሺሳያ ማዓንዳይ!

ዒኢካ ዓኦያ ማዓንዳ ሃኦኮንታ ሞይሮ ዑኩንታ

ዓቲንቆንታ ዉዲር ዴጌሣንታኮ ዑፖ ሚዘጰሳያ ማዓንዳኔ።

10

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴር ዓውሳኒ ማሌ ማሊፖ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሣሞ ሃቻቡር ዒርዚ ሞርቁሳንዳጉዲ ዒዛ ሺኢቁሞቱ፤ ዒርዚና ዓኦ ሻኦሬ

ዳካሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዒርዚንታ ዴማ ዴማ ባቃላ ባኮሞ ባቃልሳሣ ዒንጋሣ ዒዛኬ። 2 ሚሌ ያኦዛ ፓሁሞ

ባኦዚ ኬኤዘኔ፤ ዠሞኦ ሉኡዠሞ ባኦዚ ዴንቄኔ ጌይ ኬኤዘኔ፤ ማቁሣ ዓውቲያ ዓውታዴኔ ጌይ ጌሰታኔ፤ ዔያታ

ዓሶኮ ዒሮ ዶዲሻሣፖ ጉሪ ማዔ ባኦዚናኬ፤ ዩያር ዴራ ሄንቃ ዓሲባኦ ማራይጉዲ ዠኦሊ ካራ ባይዘኔ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኦኮ ዴኤፖ ዳጋ ታ ዴር ሄንቃ ሱኡጎ ታሚጉዲ ሙዓንዳኔ፤ ታኦኒ፣ ቢያ ባኮ

ሞይሣ ጎዳሣ ታ ቆልሞ ማዔ ዩሁዳ ዴር ዓውሳኒ ኮዓሣር ዔያቶኮ ሱኡጎይዳ ሜቶ ታኦኒ ዓጋንዳኔ፤ ዩሁዳ ዴር ያሊ

9:1 9:1 ዒ.ሲ. 17:1-3፤ ዔር. 49:23-27፤ ዓሞ. 1:3-5። 9:4 9:4 ዒ.ሲ. 23:1-18፤ ሂዚ. 26:1—28:26፤ ዓ.ደ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:9-10፤ ማቲ. 11:21-22፤ ሉቃ. 10:13-14። 9:5 9:5 ዒ.ሲ. 14:29-31፤ ዔር. 47:1-7፤ ሂዚ. 25:15-17፤ ዓ.ደ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:6-8፤ ሰፖ. 2:4-7። 9:9 9:9 ማቲ. 21:5፤ ዮሃ. 12:15። 9:10 9:10 ዓይኑ. 72:8። 9:11 9:11 ኬሲ. ማፃ 24:8።

ባሽ ደዲ ፓር ታኣኮ ታ ማሃንዳኔ። 4 ዪሁዳ ዳር ባኣካፓ ሹዋና ማዠ ማኣር ዋላ ካኣማ ካራ ጌሃ ሹጮጉዳ። ዓፒሎና ማዠ ማኣር ደቆ ዓንጎጉዳ። ያልዚ ያሎ ሂኢሽጉዳ ሱኡጌጎታ ያሎ ዓሰ ዓይሃ ቢቲያ ኬሰካንዳኔ። 5 ዪሁዳ ዳር ፔኤኮ ሞርኮ ጎይሂ ደቃሌጉዳ ሄርቂ ዳኣፃ። ደዲ ያልዚ ዓሰ ማሃንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳኣ ዔያቶና ዋላታሂር ዔያታ ደዲ ያለ። ፓራሂና ያልታ ዋልቆና ዓኣ ዓሰ ባሻንዳኔ።»

6 «ታኣኒ ዪሁዳ ዳር ያልዚ ያላ ደዲ ዓሰ ማሃንዳኔ፤ ዮሴፔ ማኣርዋ ታኣኒ ዓውሳንዳኔ፤ ታኣኒ ዔያቶ ሚጪንቲ ቲኢራንዳሂር ቢያሂ ፔ ዓጮ ዓጮ ታ ማሃንዳኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ፔቲታፖ ታ ዔያቶ ኬኤሪ ቤቂባኣያ ዔያታ ማሃንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔያቶኮ ያኣሲ ማዔሂር ሺኢጲፖ ታ ዔያቶኮ ዋይዛንዳኔ። 7 ዔፕሪኤ ሜ ዳራ ያልዚ ያላ ደዲ ዓሰ ማሃንዳኔ፤ ዋይኔ ዑሽ ዑሽኬ ዓሰጉዲያኣ ዔያታ ዋዛዳያ ማሃንዳኔ፤ ዔያቶኮ ናኣታኣ ዬያ ባሽፖ ጸቂሂ ጸቂሂ ዋዛዳንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ማዳ ባኮርዋ ዔያታ ዋዛዳንዳኔ።»

8 «ታ ዳር ታኣኒ ታ ባንሂ ዉቲ ዔኤሊ ፔቲይዳ ቡኩሳንዳኔ፤ ታ ዔያቶ ዓውሳንዳኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ዔያታ ዓኣ ጎይፖ ፓይዶ ታ ዔያቶኮ ሚርገሻንዳኔ።»

9 ሜሌ ዳር ባኣካ ታኣኒ ዔያቶ ዜርቂያ ማዔቲያ ዔያታ ናንገ ሃኬ ዓጮይዳ ዓኣፖ ታና ጸቂሂንዳኔ፤ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ናኣቶንታ ሹምፔና ዓኣያ ማዒ ፔ ዓጮ ማሃንዳኔ።»

10 ጊብፃ ዓጮፓ ታ ዔያቶ ማሂ ዔከ ዬዓንዳኔ፤ ዓሰኡሬፓኣ ዔከ ዬይ ታ ዔያቶ ቡኩሳንዳኔ፤ ሳሳ ኩሚም ቤሲ ዔያቶኮ ባይቃንዳሂር ጌሌዓዳንታ ለባኖኦሴ ዓጮንታይዳኣ ታ ዔያቶ ዳይሃንዳኔ።»

11 ዳኤፖ ሜቶ ባዘ ባኣከና ዔያታ ዳንዳኣና ታኣኒ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒኢካ ዔቃ ባዘ ጉዳሂ ጎሪ ዘቲዳንዳኔ፤ ዔታዳ ቁለቦይዳ ዳዒ ዓኣ ዓባዬ ዋር ዋኣፃኣ ሚጫንዳኔ፤

የቶሬላ ዓሰኡሬ ዳውሲንታንዳኔ፤ ጊብፃያ ካኣታቲ ዋይሃ ዋይሂፃፓ ኬዳንዳኔ።»

12 ታኣኒ፤ ናንገና ናንገ ዔያቶኮ ጎዳሂ ዔያቶ ደዲሻንዳኔ፤ ታ ሱንፃና ዔያታ የቶርቃንዳኔ።» ዬያ ጌዔሂ ታና፤ ናንገና ናንገ ጎዳኔ።»

11

ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ሞርካ ሜቶይዳ ኬዳሂ

- 1 ለባኖኦሴ! ኔኤኮ ዳኤሎ ዚቢቆ ሚፖ ታሚ ሙዓንዳጉዲ ካር ቡሊ ሃሽ!
- 2 ለባኖኦሴይዳ ዓኣ ሚፃ ደዔሂር ዒንሂ ዚቢቆ ሚፃ፡- «ኑና ዋኦ!» ጌይ ቃዩዋቲ፤ ዒጊቻያ ማዔ ዳኤፖ ሚፃ ቢያ ባይቄኔ፤

ዲሞ ጌዔ ዳኤሎ ካያ ቲቂንቲ ጋፔሂር ዒንሂ ባኣሳኔ ሻኣቢዮቲ፡- «ኑና ዋኦ!» ጌይ ጌይ ዒንሂና ቃዩዋቲ።»

3 ቆልሞ ሄንቃ ዓሰኮ ቆልሞ ሄንቆ ኮኩ ቤዛ ዲጊንቲ ባይቄሂር

«ኑና ዋኦ!» ጌይ ጌይ ቃያያ ዋይዘንቲ፤ ዮርዳኖሴ ዋር ዓጮ ዓኣ ዔያቶኮ ናንገ ቤሲ ማዔ ዳኤላ ጲሺንቲ ኩዳሂር ዘባ ያዪ ጉዳያ ዋይዘንቲ።»

ቆልሞ ሄንቃ ላምፖ ዓሰ

4 ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ታ ያኣዛሂ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሹኪንታኒ ጊኢጊንቲ ማራቶ ሄንቃኒ ከሴ። 5 ዬያቶ ማራቶ ሻንቄ ዓሳ ሹካንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዬያ ሹኬ ዓሰ ሜታ ሄላዓኬ፤ ዔያቶ ሻንቄ ዓሳኣ ናንገና ናንገ ጎዳሂ ጋላቲንቶም! ኑ ያርጎጮኔ» ጋዓንዳኔ፤ ሄንቃ ዓሳኣ ዔያቶ ሚጪንታዓከ።»

6 ናንገና ናንገ ጎዳሂ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒያ ሃካፓ ሴካ ሳይይዳ ናንገ ዓይጎ ዓሰማኣ ማፖም ሚጪንታዓከ፤ ታኣኒ ታ ቶኣከና ፔቲ ፔቲ ዓሰ ፔ ዓሸናሂም፤ ሃሃ ካኣቲ ማዒ ዋይሃሂ ኩጮ ዓኣሂ ዒንጋንዳኔ፤ ዬያታ ዓሸናንታ ካኣቶንታ ዬያ ሳፖ ባይዘንዳኔ፤ ታኣኒ ዬያቶ ኩጮፓ ዬኖ ዓሰ ዓውሳንዳኔ።»

7 ዬያር ሹካኒ ዲማሶና ማራቶ፤ ባሽ ካራ ባይዚ ሚታሶና ቆልሞ ታኣኒ ሄንቃያ ማዓኔ። ዒማና ታኣኒ ላምፖ ኮኦሎ ዔከ፤ ፔቲ ኮኦላሂ ሱንፃ «ዋዘሴ» ጌይ ጌሂ፤ ባጋሂ ሱንፃ «ፔቲሞ» ጌዔኔ። 8 ፔቲ ዓጊጊ ጋርካ ዬያቶ ማራቶ ሄንቃ ሃይሃ ዓሰ ታኣኒ ዳውሲ ዳኬኔ፤ ዒማና ማራታ ታና ዒፃኔ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ሸናዳኔ። 9 ዬካፓ ታኣኒ ቆልሞም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃይካፓ ሴካ ታኣኒ ዒንሂ ሄንቃዓከ፤ ሃይቃሂ ሃይቆንጎ፤ ባይቃሂያ ባባይቆንጎ፤ ዓቲ ዓኣ ቆልሞ ዋሊ ጋኣሽ ሙይ ባይቆንጎ፤» 10 ሄሊሳፖ «ዋዘሴ» ጌይ ታኣኒ ሱንፃ ጌሂ፤ ኮኦላሂ ታኣኒ ዔከ ሚንሂኔ፤ ዬያ ታኣኒ ማዳሂ ናንገና ናንገ ጎዳና ዋላ ታ ጫኣቄ ጫኣቄ ማሃንቲያ ማዔሂር ዔርዘኒከ። 11 ዬያ ጎይፖና ያኣሲ ጫኣቄ ጫኣቄ ሚማ ኬላ ሃሸንቲ፤ ዬያ ታኣኒ ማዳኣና ዔቂ ዘጋ ማራቶ ኮርማ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳ ቃኣሎ ዬያይዲ ኬኤዜሂ ዔሬኔ። 12 ታኣኒ ዒማና፡- «ዒንሂ ናሽኬቲ ታኣም ኮይሳ ሚኢሽ ዒንጉዋቲ፤ ዒፃቲ ሃሹዋቲ» ጌዔኔ፤ ዔያታ ታኣኒ ማዳሂ ዘሎ ሃይሂታሚ ሹቹ ቢራ ታኣም ጨጌኔ።»

13 ናንገና ናንገ ጎዳሂ ታኣም፡- «ጌኤኩ ማኣርይዳ ሚኢሽ ጌሃ ሳኣፃና ዓጌ» ጌዔኔ። ዬያር ታኣኒ «ማዳንቲ ማዳ ዘሎኮ ጌዳ ሚኢሽከ» ጌይ ታኣም ዔያታ ዒንጌ ሃይሂታም ሹዋ ቢር ዔከ ማንዚኮ የቶ ጋራ ዓጌኔ።»

14 ዬካፓ ሃሃ «ፔቲሞ» ጌይ ታኣኒ ሱንፃ ጌሂ፤ ላምዓሳ ኮኦላሂ ሚንሂኔ፤ ዬያ ታኣኒ ማዳሂ ዪሁዳና ዒሰራዔኤሌና ባኣካፓ ዋሊኮ ጌርሲንሂ ማዒ ናንጎ ናንገ ባይቄሂር ዔርዘኒከ።»

15 ዬያ ታኣኒ ማዳሰካፓ ናንገና ናንገ ጎዳ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃሃ ጊንሃ ማኣዳ ባኣዚባኣ ቆልሞ ሄንቃ ዓሰ ማዳ ጎይሂ ማዳ፤ 16 ሳዔሎይዳ ናንገ ታኣኮ ቆልሞ ሄንቃንዳ ሄንቃ ዓሰ ታኣኒ ዶኡራንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዬይ ዓሂ ዬያይዶ ሃሽ ባይቄ ቆሎ ዘሎ ሚታዲ ማሉዋያ፤ ዣኣሌ ቆልሞ ኮዑዋያ፤ ሜቄ ቆልሞዋ ኮኦሉዋያ፤ ዋሊ ዓኣ ቆልሞዋ ያሃ ዓጉዋያ ማዓንዳኔ፤ ዒዚ ዬያይዶ ሃሻፖ ቃራዲ ዲጮዞንሂ ሹኪ ሹኪ ሙዓንዳኔ፤ ሹቁሎዋ ዓይሱዋፖ ዒ ቆፃ ሙዓንዳኔ። 17 ቆልሞም ሚጪንቶ ዒፃ፤ ዬያጉይ ፓሁዋያ ማዔ ሄንቃ ዓሂሂም ባዳዔ! ዒዘኮ

ቃላትን መዘቆ ዓላገንታ ጩንቻ ዓራገና ጩቶም፤ ቃላትን ወደገንታ ማለ. ዘሌያ ማዕም፤ መዘቆ ዓላገንታ ወደገንታ ገቢቆም።»

12

ዩራሳላሜኮ ሞርካ ያሎና ኩዳንዳያ ማዕዳ ኬኤዘንቲህ

1 ጩሪንጮ ዳጊዳ ዳሪህ፤ ሳጋ ቦኦኮልቂ ማገዢህ፤ ዓሲማኦ ሸምግ ዑኡሲ ዓንገሪ ናንገሪ ናንገ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- 2 «ዩራሳላሜ ታኣኒ ዓዘኮ ኮይላ ዓኣ ሜሌ ዳራ ዓዘገ ዑሽኪ ማህንታ ዑሽ ዓንገ ማህንዳኔ፤ ዩራሳላሜ ያላ ዓሳ ሙከ ማንጋኦና ዩሁዳኦ ማንገንታንዳኔ። 3 ዩራ ኬሎና ዩራሳላሜ ታኣኒ ዳር ቢያህም ዓገጹዋ ዳኤፒ ላሌ ማህንዳኔ፤ ዓዘ ቡጊ ሸኢሻኒ ኮዓይ ቢያ ፔኤር ማኣሳናንዳኔ፤ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዳራ ጉቤ ዓዘ ያላኒ ሙከንዳኔ፤ 4 ዓሳና ታኣኒ ፓራህ ቢያ ዲቃህንዳኔ፤ ፓራህ ቶገ ያላ ዓሳዋ ታኣኒ ዣኣሻንዳኔ፤ ፓራህን ታኣኒ ዓኣገ ባይዘንዳኔ፤ ጋዓንቲ ዩሁዳ ዳር ታኣኒ ታ ዓኣገና ዘገ ዘገ ካገንዳኔ። 5 ዩራ ዩሁዳ ዓጮ ሱኡጋ ፔ ዓሳና፡- «ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ዩራቶኮ ያኣዘህ ማዕህሮ ዩራሳላሜይዳ ናንገ ዓዘ ዳራ ዩራ ዋልቂ ዳንቃ» ጋዓንዳኔ።

6 «ዩራ ዓሳ ታኣኒ ዩሁዳ ዳር ሱኡጎ ናኣቦይዳ ዳኪ ዩኤህ ሃንጂሌ፡ ጮኡሪ ጌሃና ናኣራኮ ባኣኪዳ ዓይህንቲ ኩሻ ማህንዳኔ፤ ዩራ ዩሁዳ ዩራቶኮ ኮይላ ዓኣ ሜሌ ዳር ሙዒ ባይዘንዳኔ፤ ዩራሳላሜ ዳር ጋዓንቲ ፔቲታጋ ዩኤሲ ዩራቶ ቆኦዲዋንቲ ካታሞይዳ ኮሽ ዳዓንዳኔ።

7 «ታኣኒ፤ ናንገና ናንገ ጎዳህ ቤርታሳጋ ዩሁዳ ዳራ ሞርኮ ባሻንዳጉዲ ማህንዳኔ፤ ታኣኒ ዩራ ማዳንዳህ ዳውቲ ናኣቶ ቦንቸንታ ዩራሳላሜይዳ ናንገ ዳርኮ ቦንቸ ሃንጎ ዩሁዳ ያጸይዳገ ባሽ ማዕ ዳግ ዳገ ጎውዋጉዲኬ።

8 ዩራ ዋዶና ታኣኒ፤ ናንገና ናንገ ጎዳህ ዩራሳላሜይዳ ናንገ ዓሳም ገቲማ ማዓንዳኔ፤ ዩራቶ ባኣካ ላቤያኬ ገይንቲህታጋ ዳውቲጉዲ ደዲ ማዓንዳኔ፤ ዳውቲ ናኣታ ታና፤ ናንገና ናንገ ጎዳህጉዲ፤ ገንህ ሃህ ያኡሲ ኪኢታንቻህጉዲ ሶርፒ ማዕ ዳር ዩኪ ዓኣዳንዳኔ። 9 ታኣኒ ዓሳና ዩራሳላሜይዳ ሞርኬ ማዕ ዩቃ ዳር ካኣቶ ቢያ ያላኒ ገኢገንቲ ኬሰካንዳኔ።

10 «ዩራ ዋዶና ታኣኒ ዳውቲ ዜርዮንታ ዩራሳላሜይዳ ናንገ ዓሳንታም ሚጩንታ ዓያናና ሸኢጸህ ዓያና ሚርገሽ ዓንገንዳኔ፤ ዩራ ታኣኒ ማዳንዳህ ሜቲ ናይ፡ ሃህ ገንህ ቶይዲ ናይ ሃይቃዘ ዓሳገ ዩኤኮ ጎይህ ዩራታ ጩርጌህ ሚጩንቲ ዩኤካንዳጉዲኬ። 11 ዓሳና ዩራሳላሜይዳ ዩኤከንታንዳ ዩኤገ ማገደ ቦኦሎይዳ ሃዳዲሪሞኔ ዩኤኮና ጎይዮጉዲ ማዓንዳኔ። 12 ዩራ ሳዩሎይዳ ፔቲ ፔቲ ቶኦካ ፔ ማኣር ዓሳማ ዓሳማ ዩኤካንዳኔ፤ ዓቲንቃ ዓሳና ዩራቶኮ ላኣላገ ዲማዲ ዳይ ዩኤካንዳኔ፤ ያዲዲ ዩኤካንዳ ማኣራ፡- ዳውቲ ማኣር፤ ናኣታኣኔ ማኣር፤ 13 ሌዋ ማኣርንታ ሸምዒ ማኣርንታ ፔ ቶኦኮና ቶኦኮና ፓቂንቲ ዩኤካንዳኔ፤ 14 ዩራጉዲ ሃንጎ ዓቲ ማኣር ዓሳኣ ፓቂንቲ ፓቂንቲ ዩኤካንዳኔ፤ ላኣላ ዩራቶኮ ዲማዲ ዳዒ ያዩ ዩኤካንዳኔ።»

13

1 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዩራ ዋዶና ዳውቲ ናኣቶንታ ዩራሳላሜይዳ ናንገዘንህንታም ጎማገ ዩራቶ ጌኡሻንዳ ዓልቃ ዋኣህ ዑርታንዳኔ። 2 ዓሳ ካኣሸካ

ሜሌ ያኡዘ ሳጋይዳገ ዓሳና ታኣኒ ባይዘንዳኔ፤ ላሚ ዩራቶ ጸቂህንዳ ዓሲያኣ ባኣሲ፤ ሜሌ ያኡዘ ማሊያ ኬኤዘ ሳሳንታ ፑርቶ ዓያናንታ ታኣኒ ባይዘንዳኔ። 3 ዓይጎ ዓሲያኣ ማምም ታኣኒ ያኡሲ ማሊህ ኬኤዘያኬ ገይ ዩቄቲ፡ ዩራ ዓህ ሸዔ ዓይንታ ዩንዳንታ «ናንገና ናንገ ጎዳ ሱንዮና ሉኡዚ ባኣኪ ኔ ኬኤዘህሮ ኔኤም ሃይቢ ኮይሳኔ» ጋዓንዳኔ፤ ዩራ ያኡሲ ማሊያ ኬኤዘ ንጋዓና ሸዔ ዓሳ ዩራ ጩርገ ዋዳንዳኔ። 4 ዩራ ዋዶና ዓይጎ ዓሲያኣ ማምም ታኣኒ ያኡሲ ማሊህ ኬኤዘ ንጋ ዓሲ ቢያ ዩራዘም ፔጋዲ ጸዳ ባኮ ዳንቃጋ ቦርሲንታንዳኔ፤ ዓሳ ጌሻኒ ያኡሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሳ ማኣዓ፡ ጋገኖ ማኣዓህ ማይንቲ ኬሰኪ ዩ ጸዳዓኬ። 5 ዩራ ዩራማና፡- ታኣኒ ጎሽ ጎሽካ ዓሲኬ፡ ያኡሲ ማሊህ ኬኤዘያቲዋሴ፤ ታኣኮ ዳጋቶ ዋዳገ ዓርቃጋ ታኣኒ ጎሽ ጎሽኪ ናንገ ዓሲኬ» ጋዓንዳኔ። 6 ፔቲ ዓሲ፡- «ሃይ ኔኤኮ ዑይይዳ ዓኣ ኪጻ ዓይጌ ኪጻኬ ኪህዳዮ?» ገይ ያኡጩቲ፡ ዩራ፡- «ታ ዓሲኒሰኬያ ማኣራ ታ ማዳዮ ኪጻዳ ኪህኬ» ገይ ማህንዳኔ።»

ያኡሲኮ ቆልሞ ህንቃህ

7 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ጩንቸ ዓገራህዮ! ታና ማኣዲ ታ ቆልሞ ህንቃ ዓህ ዑጻ ፑርቲሞና ዩቄ! ማራታ ዣኣሊ ዳንዲ ባይቃንዳጉዲ ህንቃህ ጩርገ ዋዳ! ታኣኒያ ዳኮ ዳኮ ቆልሞ ዋዲ ኩርሳንዳኔ።

8 ዓጮይዳ ዓኣ ዳርኮ ሃይህገ ላምጋ ማዕ ዘላ ጉቤ ሃይቂ ኩዳንዳኔ፤ ያዲ ማዕቲያ ሃይህገ ፔቲ ዘላ ማዕይ ሃይቂዋጋ ዓታንዳኔ። 9 ዩራቶ ታኣኒ ዓንገ ታሚዳ ዓገ ሸኤሽ ኬሰህጉዲ ታሚዳ ታ ዩራቶ ጌልዚ ዘጋንዳኔ፤ ዋርቂያ ጎኔ ዋርቂ ማዕዳ ዘገንታህጉዲ ጎኔም ታ ዩራቶኮ ዘጋንዳኔ፤ ዩካገ ዩራታ ታና ሸኢቃንዳኔ፤ ታኣኒያ ዩራታ ሸኢቃ ባኮ ዩራቶም ዋይዘንዳኔ። ታኣኒ ዩራቶ፡- «ታ ዳራዮ» ጋዓንዳኔ፤ ዩራታኣ ታና፡- «ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ኑ ያኣዘህዮ» ጋዓንዳኔ።»

14

ዩራሳላሜና ሜሌ ዓጮ ካኣቶና ዘላ

1 ናንገና ናንገ ጎዳህ ዋጎ ዋጋ ኬላ ሄሌኔ፤ ዓሳና ዩራህ ዘጋ ጎይህ ዓኣንቲ ዩንህገ ቡሪ ዩኬ ዓሳ ዩኬ ባኮ ዋላም ገሸታንዳኔ። 2 ዩራሳላሜ ያላንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሜሌ ዳር ዩኤሊ ዩኪ ዩዓንዳኔ፤ ካታሜሎ ዩራታ ዓርቃንዳኔ፤ ኬኤዮም ቡራንዳኔ፤ ዩኣካ ዓኣ ላኣሎም ዋልቆና ዓርቃንዳኔ፤ ዳርገ ሃካህ ዲዒንቲ ዓውታንዳኔ፤ ዓቲ ዓሳ ጋዓንቲ ካታማገ ሜሌ ቤሲ ዳንዳዓኬ። 3 ዩካገ ናንገና ናንገ ጎዳ ሃያኮ ቤርታ ያላ ጎይዮ ዩራቶ ሜሌ ዳር ያላኒ ኬሰካንዳኔ። 4 ዩራ ዓሳ ናንገና ናንገ ጎዳህ ዩራሳላሜኮ ዓሳ ኬሰካ ባንጻ ዓኣ ሪሚቶ ዲካ ኬሰኪ ዩቃንዳኔ፤ ዓሳና ዩራ ሪሚቶ ዲካ ዓሳ ኬሰካ ባንጻገ ዳንዲ ዓሳ ጌላ ባንጻ ሃላንዳኣና ዳልገ ደኦቹ ማዕ ላምጋ ፓቂንታንዳኔ፤ ዩራ ዩራ ዲኮኮ ሃካህ ኬይ ዘሎ ባንህ፡ ዘላ ደኦሎ ዘሎ ባንህ ደጩንዳኔ። 5 ዲኮ ዩራይዲ ላምጋ ፓቂ፡ ዳንዲ ዓጻሌ ሄሌ፡ ዩራ ደኦሎና ፑኒ ቶሊ ዩንህ ዳንዳንዳኔ፤ ዩራ ዩኣቲ ያኡዘያ ዋዶይዳ ሳዓ ዓገጸያና ዩንህኮ ቤርታኣ ዓዶንህ ፑኒ ዳንዳ ጎይዮ ዩንህ ፑኒ ዳንዳንዳኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዕ ታ ያኣዘህ ጌኤኮ ዓሳ ፔኤና ዋላ ዩኪ ዩዓንዳኔ።

6 ዩራ ኬሎ ሳጋ ሻኣሪ ዓርቂጉዲ ፖዓ ጌኤሸኪ ፖዓዓኬ። 7 ዩራ ኬላ ፖዓያ ፖዓ፡ ዲሚያ ዲሚ ጋዓ ባኣኪ

12:10 12:10 ዮሃ. 19:37፤ ዮሃ. ያፔሳ 1:7። 12:14 12:14 ማገ. 24:30፤ ዮሃ. ያፔሳ 1:17። 13:7 13:7 ማገ. 26:31፤ ማር. 14:27።

ባኣያ ፔቴ ዲማ ኬሊ ማዓንዳኔ፤ ዩና ኬላ ናንገና ናንገ ጎዳ ዔሬ ኬሊ ማዓንዳኔ፤ ዲማዛኣ ፖፖዓ ኬሊ ማዓንዳኔ።

8 ዬኖ ዓቦ ዩሩሳላሚያ ጌኤሽ ዋኣህሂ ዓልቃንዳኔ፤ ዬያ ዋኣጽኮ ዛላ ዓባ ኬሰካ ባንፃ ዓኣ ደኤፖ ባዘይዳ፤ ዛላ ገንህሂ ዓባ ጌላ ባንፃ ዓኣ ማድቴራኒያ ባዘይዳ ዓኣዲ ጌላንዳኔ፤ ጎጎጎናኣ ማዖም ባርጎና ቢያ ዎዴ ዬይ ዎራ ጎዔ ጎይህ ዳዓንዳኔ። 9 ዬኖ ዎድና ናንገና ናንገ ጎዳ ቢያ ዓጮይዳ ካኣታዳንዳኔ፤ ዓሲ ቢያ ዒዚ ሌሊ ያኦሲ ማዓህሂ ጉሙርቂ ዔካንዳኔ፤ ዒዛ ሱንጾዋ ሌሊ ዔኤሊ ካኣሽካንዳኔ።

10 ዓጮኮ ኬዶ ዛላ ዓኣ ጌባዔይዳፓ ዓርቃዎ ዳንዲ ዩሩሳላሚያ ጎዳኦ ዛሎና ጌይ ዳንዲ ሪሞኦኔ ሄላንዳኣና ዓኣ ዓጮ ቢያ ቦኦሊ ማዓንዳኔ፤ ዩሩሳላሚ ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጮፓ ዑህ ሌካ ዳግ ጋዓንዳኔ፤ ካታሚላ ቢኢኒያሚ ካራፓ ዳንዲ ቤርታኣ ካሮ ዛሎይዳ ዓኣ ላምዖ ዲፃ ዎላ ካኣማ ካሮ፤ ዬያጉዲ ሃናኒዔኤሌ ኬኤሎ ዲፃፓ ዳንዲ ካኣቱሞ ማኣርኮ ዎይኖ ዑዠ ጩኡጾ ቤዞ ሄላንዳኣና ዳግ ዳገ ጌይ ዶዲ ዳዓንዳኔ። 11 ዩሩሳላሚ ዓሲ ናንገ ቤሲ ማዓንዳኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ዒዘይዳ ባይሲንታ ኬዳዓኬ፤ ዒኢካ ናንገ ዳራኣ ሂርጋ ባኣያ ሃውሺ ናንገንዳኔ።

12 ዩሩሳላሚ ያላኒ ዔቃ ዳሮይዳ ናንገና ናንገ ጎዳ ዎዲ ኩኩርሳ ዶርዖ ዓጋንዳኔ፤ ሽምፔና ዔያታ ዓኣንቴ ዑፃ ዓኣ ዓሽካ ዔያቶኮ ሙርዓንዳኔ፤ ዓኣፓ ዔያቶኮ ዳዒ ዓኣ ዔቶይዳ ዒኢካ ዎዓንዳኔ፤ ዒንዲርዛኣ ዳንጎ ጋራ ዓኣፓ ሙርዓንዳኔ።

13 ዬኖ ዎድና ናንገና ናንገ ጎዳ ካራ ባይዛ ሜቶና ዓገቶሞና ዓሶይዳ ዳካንዳህሂሮ ፔቴይ ባጋህዲ ሞርኬ ማዒ ዔቂ ዎሊ ዎዳንዳኔ። 14 ዪሁዳ ዳራ ዩሩሳላሚ ዓውሳኒ ያላንዳኔ፤ ኮይሎይዳ ዓኣ ሜሌ ካኣቶኮዋ ቆሎ ቢያ ዲዒ ዔካንዳኔ፤ ዔያታ ዲዒ ዔካ ባኮይዳ ዎርቁ፤ ቢራንታ ማኣጾኮዋ ዲማ ዲማ ቶኦኪ ዲቢ ዓኣፓ ማዓንዳኔ።

15 ዬያጉዳ ዎዲ ኩርሳ ዶርዓ ሞርኮ ጉርዶይዳ ዓኣ ዲማ ዲማ ቆልሞ፤ ፓራህ፤ ባቁሎ፤ ጋኣላህንታ ሃሮንታ ቢያ ኬዲ ዎዳንዳኔ።

16 ዩሩሳላሚ ያሌ ካኣቶፓ ባይቁዎ ቶሊ ዓቴ ካኣታ ዉልሾ ዳማ ዳዒ ቦንሾ ቦንሾ ቦንሾና ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳህሂ ዚገ ካኣሽካኒ ሌዓ ሌዓ ዩሩሳላሚ ሙካንዳኔ።

17 ካኣታህ፤ ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳህሂ ዚገ ካኣሽካኒ ዩሩሳላሚ ሙኩዋ ዳራ ዓኣቶ ዔያቶኮ ሳይይዳ ዒርዚ ዎርቁንዲዎሴ። 18 ጌብፃ ዓጮ ዓሳ ዬያ ቦንሾ ቦንሾኒ ዩሩሳላሚ ሙኪ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርቶ ሺኢካኒ ኮይባኣቶ «ዩሩሳላሚ ኦኡኒ ዳንዲ፤ ዉልሾ ዳማ ዳይ ቦንሾ ቦንሾ ቦንሾ» ጋዓ ካኣቶይዳ ኬዳ ዎዲ ኩርሳ ዶርዓህ ዔያቶይዳኣ ኬዳንዳኔ። 19 ጌብፃ ዓጮ ዓሶ ማዔቴያ ሜሌ ካኣታ «ዉልሾ ዳማ ዳይ ቦንሾ ቦንሾ ኦ ቦንሾ» ጌኤቴ ዔያቶይዳ ሙካንዳ ሜታ ዬያኬ።

20 ዬኖ ዓቦ ፓራህኮ ሉኡሎ ኬኤይይዳ ቱኪንታ ሉኡሎይዳ ቢያ «ናንገና ናንገ ጎዳህሂም ዲማዴያ» ጋዓ ፃኣፒንቴ ባኣዚ ኮሺንታዳኔ፤ ጌኤዠ ማኣርይዳ ዓሽኮ ካህ ያታ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ዓንጎ ሳኣኖጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳም ዲማዴያ ማዓንዳኔ። 21 ዩሩሳላሚና ዪሁዳ ዓጮናይዳ ዓኣ ዓሽኮ ካህ ያታ ቢያ፤ ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳህሂም ዲማዴያ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ

ዔኪ ሺኢሻ ዓሳ ቢያ ዬያ ያቶ ዔኪ ዔኪ ዓሽኮ ካህንዳኔ፤ ዬይ ያዲ ማዓኣና ቢያ ባኮ ዎይህ ጎዳህኮ ጌኤዠ ማኣርይዳ ካኣናኔ ዓሲ * ባኣያ ማዓንዳኔ።

14:8 14:8 ሂዚ. 47:1፤ ዮሃ. 7:38፤ ዮሃ. ያፔዳ 22:1። 14:11 14:11 ዮሃ. ያፔዳ 22:3። 14:16 14:16 ሊዊ. ዓከ 23:39-43። * 14:21 14:21 ካኣናኔ ዓሲ፡- ጋዓዞ ፔቴ ፔቴ ማፃኣፓ ኮርሞ ኮርማ ዓሲ ጋዓኔ።

ሚልኪያሴ ማፃአፖ ዓይያ ካር

የእሱ ማሊያ ከኤዜ ሚልኪያሴ ማፃአፖ ፃኦፕንቴህ ኪሪሰቶሴ ሸይጋጋንግሳህገሪ ቤርታ ደንጋሳ ጌኤቶ ሌዎና ዩሩሳሌም ይኤድ ማእራ ገንሣ ማዘገገቴህከ ገንፃኦክ። የእሱ ማሊያ ከኤዜ ሚልኪያሴ ደዲሺ ላታህ ቁኤሶ ማዕያታቲያ ደራ የእሱና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄ ገንሣ ዓካሳንዲያ ኮይሳህከ፤ የእሱ ኤራ ናንጋ ናንጎና ማዕቲያ ካሸካ ካኦድ ሸኔ ጌዔ ጎይህ ናንጋና ፑርቲያ ማዕህ ሳርቲያክ፤ ይያ ሌሊቱዋንቴ ቁኤሶንታ ዳርንታ ኮይሳያ ማዕ የእሱም ዲንጎ ዲንገያዋ ሸኢሹዋዋ ሃሺ ዲያቶም ዲንገንቴ ዳምሶ ጎይያ ናንጎ ሃሺህና የእሱ ዲያታ ጌሻኒ ማሌኔ። ይያር የእሱ ጎይያ ፔኤኮ ገኢገሻኒና ዲያቶና ዋላ ጫኦቄ ጫኦቄ ሳላቴ ከኤዛኒ ፔኤኮ ከኢቶ ዓህ ቤርታሲ ዳኬሰካፓ ዳር ዋጋኒና ጌኤሻኒ ሙካንዳ።

ማፃአፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዳር ናሽካ ናሹዋ (1:1-5)

የእሱ ቁኤሶ ዋጋንዲያ ማዕያ (1:6—2:9)

የእሱና ዋላ ጫኦቄና ጫኦቄ ሃሸንቴህ (2:10-17)

ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ሙኮ (3:1-5)

የእሱ ጌሻኒ ኮይሱዋኦያ ማዕያ (3:6-15)

ጉሙርቁንታ ዓሶም ቦንቹ ዲንጎንዶ ባኮንታ ፑርቶ ዓሳኦ ዋገንታንዲህ ሃላ (3:16—4:6)

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔ ማሊያ ከኤዜ ሚልኪያሴ ዛሎና ዲሰራዔኤሌ ዳርም ከኤዜ ዲዛ ማሊያ ቃኦላ ያዲከ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ናሽካ ናሹዋ

2 ናንገና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዳር «ታ ዲንህ ናሽከኔ» ጋዓኔ። ዲንህ ጋዓንቴ «ዋያይዲ ኔ ኑና ናሽከይ?» ጋዓኔ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ማሃ፡- «ዔኤሳዋና ያይቆኦቤና ዋሊኮ ገርሲንህከ፤ ታኦኒ ያይቆኦቤ ናሽከኔ፤³ ዔኤሳዋ ጋዓንቴ ታኦኒ ዲጌ፤ ዔኤሳዋኮ ገሜራዳ ዓጮ ዓሲ ናንጉዋ ደውሌ ታኦኒ ማሄ፤ ሳዔሎዋ ወኡካ ኮኦሚ ሸራ ቤሲ ታኦኒ ማሄ።» ጌዔ።

4 ዔደኦሚ ዓሶ ጌይንታ ዔኤሳዋ ዜርፃ፡- «ካታማ ኮኡኮ ሻሂንቴ፤ ጋዓንቴ ማሄ ኮኡኒ ማዘንዳኔ» ጌዔ፤ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዔያታ ማዘንዳኔ፤ ታኦኒ ጋዓንቴ ይያ ሻሂንዳኔ፤ ዓሲ ቢያ ይኖ ዓጮሎ ፑርታ ሳዔ» ዲኦካ ናንጋ ዓሶዋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫሽከ ዳሬ ጌይ ዔኤላንዳ።»

5 ዲንህ ይያ ቢያ ዲንህ ዓኦፕና ዛገ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ሌሊቱዋንቴ ማሌ ዓጮይዳኦ ዳኤፕከ!» ጋዓንዳ።

ናንገና ናንጋ ጎዳ ቁኤሶ ዘሪ ጎሪህ

6 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ቁኤሶም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ናይ ፔኤኮ ዓዶ፡ ዓይሌ ፔኤኮ ጎዳ ቦቦንቻ፤ ዓካሪ፡ ታኦኒ ዲንህከ ዓዶ ማዕያታቲ ዓይጎር ዲንህ ታና ቦንቹዋይ? ታ ዲንህከ ጎዳ ማዕያታቲ ዓይጋ ዲንህ ታና ዲገጩዋይ? ዲንህ ታኦከ ሱንፃ ቶኦቹ፤ ጋዓንቴ ዲንህ፡- «ሱንፃ ኔኤኮ

ኑ ቶኦቹህ ዋይቲዳይ?» ጌይ ያኦጫ።⁷ ዲኦቲ ሙኡዚ ታኦም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ሸኢሹ፡- «ኔኤም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዋይቲ ኑ ዲኦሴይ?» ጌይ ዲንህ ያኦጫ፤ ዲንህ ይያ ዲኦሴህ ታኦከ ሙዎ ሙዎ ጋዓኦ ቶኦቹንቴያከ ጋዓህርከ።⁸ ዲንህ ዓኦፕ ባይቄያ፡ ሃርገንቴያና ዋሶ ማዕ ቆልዎ ታኦም ዲንጎ ዲንገህ ማሄ ሸኢሹ ዳር ዳቢንቴ ማዕያ ዲንህም ማሌዋዳ? ይያጉዳ ቆልዎ ዲንህከ ሱኡጋህም ዲንጎ ባኦዚ ማሄ ዲንህ ዲንገቴ ዋዘና ዲንህ። ዲኢ ዲንህ ጋላታንዲያ ዲንህም ማላ?» ጋዓኔ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ።

9 ዲንህ ቁኤሳ! ይያ ቢያ ማዕያጋፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኮሺ ባኦዚ ዲንህም ማዕያ ሸኢቃዛ፡ ሸኢኦያ ዲንህከ ዲኢ ዔካንዲያ ማላ? ይያኮዋ ዳቢንታ ዲንህዳከ ጋዓኔ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ።¹⁰ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ፡- «ታኦም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛይዳ ማዕባኦ ታሚ ዲንህ ዔኤህያይዳፓ ጌኤዮ ማኦርኮ ካር ዋዳ ዓሲ ዲንህዳፓ ፔቲ ዳዕቲ ዓይጎ! ዲንህና ታኦኒ ዋዘዳዋኦያ ማዕህር ዲንህ ታኦም ዲንጋ ዲንገያ ታኦኒ ዔካዓከ፤¹¹ ሃኦዛጉዋቴ፤ ዓጮ ዳራ ቢያ ካራፓ ካር ሄላንዳኦና ታና ቦንቻ፤ ዋኖ ቤዛ ማዕቲያ ታኦም ዑንጃ ጩቢሺ ጩቢሺ ዲንጎ ዲንገህ ጌኤሺ ዲያታ ታኦም ሸኢሻኔ፤ ዓሲ ቢያ ቦንቹያ ታና ቦንቻ።¹² ዲንህ ጋዓንቴ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛ ዲኦቲያከ» «ሙዓኦ ቶኦቹንቴያከ» ጌይ ጌይ ዲንህ ሰሃ።¹³ ሃህ ዲንህ ዓማሊ ሚኦጩ ሚኦጩ ሃይ ቢያ ዋዚ ዲህ ባኦዚ ዳይ። ጋዓኔ። ወኡቄ ዔኮናያ፡ ዋሶ፤ ገንህ ሃህ ሃርገንቴ ቆልዎ ዲንጎ ዲንገህ ማሄ ዲንህ ሸኢሻኔ፤ ታኦኒ ይያ ዲንህከ ዔካያ ዲንህም ማላ? ¹⁴ ታኦኒ ዳኤፕ ካኦቲከ፤ ሱንፃ ታኦከ ዳር ቤርታ ቦንቹንቴያ ማዕህር ማራቶ ባኦኮይዳ ዓዶ ማራይ ዓኦንቴ ዲኢ ናኦቤ ናኦቤ ሰሃ ባኦዚ ዓኦ ማራይ ታኦም ዲንጎ ዲንገህ ማሄ ሸኢሻህ ጋዳንቁንቴያ ማዎም!» ጋዓኔ፤ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ።

2

1 ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳ ቁኤሶም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲንህ ሃይ ቁኤሳ! ሃይ ዓይህፃ ዲንህምከ።² ዲንህ ዋይዘ ዲጃቴ፡ ሱንፃዋ ታኦከ ቦንቻኒ ታኦከ ቃኦሎ ዲኖይዳ ዲንህ ዓርቁባኦቲ ታ ዲንህ ጋዳንቃንዳ፤ ዓንጃ ዲንህሲ ጫሺ ማሄ ታኦኒ ሸርሻንዳ፤ ታና ቦንቻኒ ዓር ዲንህከ ኮዑዋያ ማዕህር ጎኔና ይያ ቢያ ታኦኒ ዲንህዳ ማዕንዳ።³ ዲንህ ማዕ ባኮ ናኦቶይዳ ታ ዲንህከ ሜቶ ዓጋንዳ፤ ታኦም ዲንጎ ዲንገያ ማሄ ዔከ ዲንህ ሙካ ቆልዎኮ ሜኤዮ ታኦኒ ዲንህከ ቤርታ ላኦሊ ዲንህ ታ ዳውሲሳንዳ፤ ታ ቤርታታ ታ ዲንህ ሸኢሻንዳ።⁴ ለዋና ዲዛኮ ዜርፃና ዋላ ታኦኒ ጫኦቄ ጫኦቄ ደዲ ናንጋንዳጉዲ ሃያ ዓይህፃ ታ ዲንህም ዳከያ ማዕህር ዲንህ ዔራንዳ።

5 «ታኦኒ ዲያቶም ጫኦቄ ጫኦቄ ናንገንታ ኮሹዋዎ ዲንጋ ጫኦቄከ፤ ይያጉዳ ታና ዲንህ ቦንቻንዳያ ኮይሳኔ፤ ዔያታ ታና ዲገጩ ሱንፃዎ ታኦከ ቦንቹ ናንገኔ።

6 ዔያታ ዓሶ ጎኡዋ ዔርዜኔ፤ ዳንጎይዳፓ ዔያቶኮ ሉኡዙዋ ከሰከባኦ፤ ታኦና ዋላ ኮሹዋና፡ ሃህ ፒዙዋና ዔያታ ሃንቴ፤ ዔያታ ዔርዛ ዔርዛያና ማርጌህ ዳቢንቴፓ ማሄ።⁷ ቁኤሴ ቢያ ባኮ ዋይህ ጎዳህከ ከኢታ ዓሲ ማዕህር፤ ዳራኦ ዲዛይዳፓ ዔራቶ ኮዓህር ቁኤሴኮ

1:3 1:3 ሮሜ 9:13። 1:5 1:5 ዒሲ. 34:5-17፤ 63:1-6፤ ዔር. 49:7-22፤ ሂዚ. 25:12-14፤ 35:1-15፤ ዓዋ. 1:11-12፤ ዓብዲ. 1-14። 1:8 1:8 ላሚ. ዋማ 15:21። 2:4 2:4 ፓይ. ማፃ 3:11-13። 2:5 2:5 ፓይ. ማፃ 25:12።

ዳገጋ ዓራቶና ገሰታያ ማዕኒ ኮይሳኔ። 8 ዲንሢ ጋዓንቴ ጎይፃፓ ከሰከ ዲንሢ ዓርዚያና ሚርጌሢ ዲቁሴኔ፤ ሌዋና ዋላ ታኣኒ ጫኣቁ ጫኣቁዋዋ ዲንሢ ሻሃኔ። 9 ታኣኮ ዳምቦ ካፒ ማዳ ሃሺሢና ዋጌ ዛላይዳ ዓሲ ዲማሲ ዲንሢ ማዳሢር ታኣኒያ ዳር ቢያሢኮ ቤርቶይዳ ዲንሢ ቶኦቲንቴ ዳውሲንታገዳጉዲ ማሃንዳኔ።»

ዳራ ያኦሲም ጉሙርቁንቱዋ ማዕሢ

10 ኑና ቢያሢኮ ፔቲ ዓዴ ዓኣያቱዋዓዳ? ኑና ማገፍሢያ ፔቲ ያኦሲቱዋዓዳ? ሂዳዎ ኑኡኮ ቤርታኣ ዓዳንሢ ጫኣቁ ጫኣቁዋ ኑኡኒ ሻሃ ዋለም ጉሙርቁንቱዋያ ዋይቲ ማዕይ? 11 ዪሁዳ ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቁንቱዋያ ማዕኔ፤ ዲሰራዔኤሌና ዩሩሳላሚያ ዳራ ሻኣካያ ማዕ ዩጌ ባኣዚ ዔያታ ማዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕሢ ማሌ ያኦዚ ካኣሻካያ ማዕ ያንጎ ላኦሎ ዔኪያና ናንገና ናንጋ ጎዳ ናሽካ ጌኡዮ ማኣር ዪሁዳ ዲኢሴሢርኤ። 12 ዩያ ማዳ ዓሢ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳም ዲንጎ ዲንገሢ ሸኢሸያ ማዕያታቲያ ናንገና ናንጋ ያይቆኦቤ ማኣር ባኣካፓ ዲዛ ባባይዘንጎ።

13 ማሌ ዲንሢ ማዳ ባካ፡- ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ዲንጋ ባኮ ዔኩዋኣሢር ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ዩኤኪ ዓቢሢና ዲንሢ ዩያ ቤዘ ማሰካኔ። 14 «ዲዚ ዓይጎር ኑኡኒ ዲንጋ ዲንገያ ዔኩዋይ?» ጌይ ዲንሢ ያኦሪኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ዲንጋ ባኮ ዔኩዋኣሢር ዲንሢ ዋላ ጫኣቁ ዳጋቶና ዓኣያ ዋላ ዲንሢ ዔኪ ማቸንሢም ዲንሢ ጉሙርቁንቱዋያ ማዕሢርኤ፤ ዩያኮ ዲንሢ ባኣካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማርካኤ። 15 ያኦሲ ዲንሢንታ ዲንሢን ማቸንሢንታ ፔቲ ዑሢና ፔቲ ዓያናና ዓኣያ ማዕንዳጉዲ ማሃባኣዓዳ? ዩይ ዲዛኮ ማሊፃ ዓይጌንዳዳይ? ዲዛኮ ዳኤፖ ማሊፃ ያኦሲኮ ዳሬ ማዓ ናይ ዲንሢ ሸዓንዳጉዲ ኮይሢናኤ፤ ዩያር ዲንሢ ፔቲ ፔቲሢ ፔኤኮ ማቸንሢም ጫኣቁ ጫኣቁዋ ሻሁዋጉዲ። 16 «ታኣኒ ዓኒና ማቸናኮ ዓንጂንቶ ዓዲፃኔ፤ ዲንሢዳፓ ፔቲ ዓሲታዎ ዩያጉዳ ፑርታ ማዕ ዓንጂሢ ዓንጂንዳጉዲ ታኣኒ ኮዑዋሴ፤ ዩያር ዲንሢን ማቸንሢም ጉሙርቁንቱዋያ ማዕ ዲንሢ ጫኣቁ ጫኣቁዋ ሻሁዋጉዲ ዲንሢና ዔሩቁቲ።» ጋዓኔ፤ ዲሰራዔኤሌ ያኦሲ ማዕ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ።

ያኦሲኮ ዋጎ ከሌ ላዑክያ ማዕያ

17 ዲንሢ ገሰታ ጌኤዘና ቤዘ ቤዘ ገሰቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ሸናሴኔ፤ ዲንሢ ጋዓንቴ፡- «ዓይጎናንዳይ ኑ ዲዛ ሸናሴሴሢ?» ጋዓኔ፤ ዲንሢ ዲዛ ሸናሴሴሢ፡- «ፑርታ ማዳ ዓሲ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኮሺ ማዕ ዪዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዩይ ዋዋዛሳኔ» ጌይ ጌይ፡ ሃሢ ገንሢ፡- «ፒዜ ዋጌ ዋጋ ያኦሲ ዋካዳይ?» ጌይ ጌይ ያኦሪኦናኤ።

3

1 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኮ ጎይፃ ገኢገሻንዳጉዲ ታኣኮ ኪኢቶ ዓሢ ቤርታሲ ታኣኒ ዳካንዳኔ፤ ዩካፓ ዲንሢ ኮዓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔርቲባኣንቴ ጌኡዮ ማኣሪ ሙካንዳኔ፤ ዲንሢ ናሽካ ጫኣቁዋ ዛሎ ከኤዚ ኪኢቶ ዓሢ ጎኔና ሙካንዳኔ።»

2 ዲዚ ጋዓንቴ ዓንገ ገልፖ ታሚጉዲ፤ ገንሢ ሃሢ ዓፒላ ማሰኮ ሳኣሙናጉዲ ማዕሢር ዲዚ ሙካ ከሎና ዳዲ ዔቃኒ ዳንዳዓያና ዲዚ ፔጋዲ ዪዳ ከሎና ዲዛ ቤርታ ዔቃኒ ዳንዳዓይ ያናዳይ? 3 ዲዚ ቢር ዓንጎ ሸኤሻሢና ጌኤሺ ኮሻ ዓሲጉዲ ዋጎ ፒዚሳኒ ዳዓንዳኔ፤ ሌዋ ዜርፃኣ ዪሎዋና ያኦሲም ዲንጎ ዲንገሢ ዲንጋያ ማዕኒ ዳንዳዓንዳያ ሄላንዳኣና ዋርቁና ቢራ ዓንገናጉዲ ዔያቶ ዲ ጌኤሻንዳኔ።

4 ዪሁዳና ዩሩሳላሚያ ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሸኢሻ ዲንገያ ሚናኣ ዋደና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳ ጎይፃጉዳያ ማዕንዳኔ። 5 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ታኣኒ ዋጌ ዋጋኒ ዲንሢ ባኣኮ ሙካንዳኔ፤ ዓሚና ታኣኒ ማርሾ ማርሻ ዓሶ፤ ዛኦዛ ኮኣማ ዓሶ፤ ሉኡዙዋና ማርካዳ ዓሶ፤ ማዳ ማዳ ዓሶም ማዳሢ ዛሎ ዲንጎ ሚኢሾ ጌሺ ዓይሳ ማዳሻ ዓሶ፤ ዜኤር ዲንዳንሢንታ ዜኤር ናኣቶ ሄርቁ ዋይሢ ዓሶ፤ ገንሢ ሃሢ ዲፃ ዳውሶና ዓሶም ፒዜ ዋጌ ዋጉዋ ዓሶና ታና ዲጊጩዋ ዓሶ ዑፃ ሩኡሪና ታኣኒ ዋጋንዳኔ።»

ታጰ ባኣዚፓ ፔቲማ ያኦሲም ዲንገሢ ዳምቤ

6 «ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ላኣሚንቱዋያኤ፤ ዩያር ዲንሢ ያይቆኦቤ ዜርፃ! ሃጊ ዲንሢ ጋፒ ባይቁባኣሴ። 7 ሚና ዲንሢኮ ቤርታኣ ዓዳንሢ ዋደፓ ዓርቃዎ ታኣኮ ዋጋፓ ዲንሢ ሃኤኔ፤ ካፒያኣ ካፒባኣሴ። ሃንጋ ታ ባንሢ ማዑዋቲ፤ ታኣኒያ ዲንሢ ባንሢ ማዕንዳኔ ጋዓኔ፤ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ። ዲንሢ ጋዓንቴ፡- «ኡኡኒ ኔ ባንሢ ዋይሢ ዳዎንዳይ?» ጋዓኔ። 8 ዓሲ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ባኮ ዉኡቃኒ ኮይሳዳዳ? ጋዓንቴ ዲንሢ ታ ባኮ ዉኡቁኔ፤ ዲንሢ፡- «ኡኡኒ ዉኡቁሢ ዓይጎዳይ?» ጋዓኔ፤ ዲንሢ ታኣኮ ዉኡቁሢ ዲንሢኮ ዓኣ ባካፓ ታጰኮ ፔቲማ ዲንጋ ባኮንታ ማሌ ዲንጎ ባኮዋ ዲንጎ ሃሺያናኤ። 9 ዲንሢ፡ ዳራ ቢያሢ ታ ባኮ ዉኡቁሢር ዲንሢ ቢያሢ ጋዳንቁንቱያ ማዕኔ። 10 ታኣኮ ጌኡዮ ማኣርይዳ ሙኡዚ ሚርጋንዳጉዲ ዲንሢኮ ዓኣ ባካፓ ታጰኮ ፔቲማ ዔኪ ዔኪ ኮናይዳ ዋሁዋቲ፤ ዩያ ዲንሢ ማዳያ ማዕቲ ታኣኒ ጫሪንጩኮ ፑልቶ ካር ቡሊ ኮሺ ማዕ ዓንጅ ቢያ ሚርጊሺ ታ ዲንሢም ዲንገባኣቲ ዩያና ታና ዲንሢ ዛጊ ዔራኒ ዳንዳዓኔ። 11 ሃኣኮ ዲንሢኮ ኮሴ ፑርቲሱዋጉዲ ታኣኒ ቃዛንዳኔ፤ ዋይናኣ ዲንሢኮ ዓኣቱዋፃ ጉሪ ዓታዓኤ፤ 12 ሃካፓ ሴካ ማሌ ዳራ ቢያ ዲንሢ፡- «ዔያታ ዓንጂንቲ ዓሲኤ» ጋዓንዳኔ።» ዩያ ጌዔሢ ታና ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢኤ።

ዳር ያኦሲ ማኣራንዳያ ማዕያ ከኤዜ ሃጊ ማዓ ዋዛ

13 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዲንሢ ታ ዑፃ ጫርቁ ገሰታኔ፤ ሃሢ ገንሢ፡- «ኡኡኒ ኔ ዑፃይዳ ዓይጎ ፑርታ ባኣዚ ገሰቲይ?» ጌይ ዲንሢ ያኦሪኔ፤ 14 ዲንሢ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳም ማዳሢ ጉሪኤ፤ ዲዛኮ ዓይሢያ ካፒሢንታ ያያ ዓሲጉዲ ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ ቤርታ ሃንቲፃ ዓይጎ ኑና ማኣዳይ? 15 ሃሢ ኑ ዛጋ ጎይፃታቲ ሃይሾ ፑርቶ ማዳ ዓሳ ዋዛዲ ናንጋኔ፤ ጎኔና ያርጎጪ ናንጋኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋይታቲያ ዛጋኒ ማዳ ዓሶ ዓይጎ ማታኣ ሄሎዋሴ» ጌይ ጌይ ዲንሢ ገሰታኔ።»

16 ዩካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቻ ዓሳ ዋላ ገሰቲኔ፤ ዲዚያ ዔያቶ ጌኤዘ ዲናፓ ዋይዜኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲጊጩዘንሢና ሱንፃዋ ዲዛኮ ቦንቻዘንሢኮ ሱንፃ ዔያታ ማዳ ባኮ ጰቁሃያ ማዕ ናንጋንዳጉዲ ማፃኣፔይዳ ፃኣፒንቲኔ። 17 ቢያ ባኮ ዋይሢ ጎዳሢ፡- «ዔያታ ታኣር ማዕንዳኔ፤ ታኣኒ ማዳ ከሎና ታ ሚኢሸ ዔያታ ማዕንዳኔ፤

3:1 3:1 ማቲ. 11:10፤ ማር. 1:2፤ ሉቃ. 1:76፤ 7:27። 3:2 3:2 ዲዩ. 2:11፤ ዮሃ. ያፔዳ 6:17። 3:10 3:10 ሉዊ. ዓከ 27:30፤ ፓይ. ማፃ 18:21-24፤ ላሚ. ዋማ 12:6፤ 14:22-29፤ ኔሄ. 13:12።

ሾዔ ዓሳ ፔኤም ማዳ ዓቲንቆ ናዖ ሚጠጠንቲ ማኣዳሢጉዲ ታኣኒያ ዔያቶ ማኣዳንዳኔ። 18 ዬኖ ዎዶና ዒሎንታ ጎሞ ዓሳንታ ዖኦሲም ዓይሢንታ ዓሳንታ ዓይሢንቱዎ ዓሳንታ ባኣካ ዓኣ ደሙሞ ዒንሢ ለሚ ዛጋንዳኔ።»

4

ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ዎጎ ኬሎ

1 ቢያ ባኮ ዎይሢ ጎዳሢ ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዎቶርቃ ዓሳንታ ፑርቶ ማዳ ማዳ ዓሳንታ ዲኢሪጉዲ ጌኤካ ታሚና ሙይንታንዳ ዎዶ ሙካኔ፤ ዬይ ሙካ ኬላ ዔያቶኮ ፃጶንታ ካኣፖዎ ዓይሱዎዎ ቢያ ሙዓንዳኔ። 2 ዒንሢ ታኣኮ ሱንዖ ቦንቻዞንሢም ጋዓንቱ ዒሎ ዓቢ ዖርቃንዳኔ፤ ዬይ ዳቁንታኣ ዒንሢም ዔኪ ዬዓንዳኔ። ገርባይዳፓ ቶሊ ኬሰኬ ላንጋ ናኣሪጉዲ ዒንሢ ዒካንዳኔ። 3 ታኣኒ ዬያ ማዳ ኬሎና ፑርቶ ዓሳ ዒንሢኮ ቶኮ ደማ ዲቢንሢጉዲ ሄርቁንታንዳኔ።

4 «ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ዓይሢንቲ ናንጋንዳጉዲ ሲኣና ዴኮይዳ ታኣም ማዳሢ፣ ሙሴም ታኣኒ ዒንጌ ዎጎና ዓይሢዎና ማሊ ጰቂሠዎቱ።

5 «ዴኤፒ፤ ሃሣ ዒጊቻያ ማዔ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ኬላ ሄላንዳሢኮ ቤርታ ታ ማሊዖ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ታኣኒ ዒንሢም ዳካንዳኔ። 6 ታኣኒ ሙኪ ሳዖ ዒንሢኮ ጋዳንቁዎጉዲ ዒዚ ዓደንሢ ዒኖ ናኣቶ ባንሢ፤ ሃሣ ናኣቶ ዒኖዎ ዓደንሢ ባንሢ ማሃንዳኔ።»

ማቴዎስ ፩፡፲፩ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ዓይያ ካር

ማቴዎስ ፩፡፲፩ ኮዥ ሃይሶ ዩሱስ ሙካንዳያ ማዕረግ ቤርታዲ ዲዛ ዛሎ ኬኤዚንቴ ዳቁሻያ ማዕረግና ሚናጎ ጫክቁም ማፍኦገይዳ ያኦሲ ፔኤኮ ዳርሞ ዲንጌ ሃጊ ማዕንዳ ዋዞ ቃኦሎ ኩንህህሂ ዲዛ ዛሎና ማዕረግ ኬኤዛ ኮሺ ሃይሶ ዓርቁያኮ። ዩይ ኮዥ ሃይሶ ዩሱስ ዔያቶኮ ባኦይዳ ሾይንቴ፣ ዲጩ ዓይሁድ ዓሶም ሌሊቱዋንቴ ዓጮ ቢያም ማዕያኮ።

ማቴዎስ ፩፡፲፩ ኮዥ ሃይሶ ኮሺ ዛጊ ጊኢጊሺንቴ ማፍኦገይኮ፤ ዩሱስኮ ሾይንታገ ዓርቃያ ዲዛኮ ዋኦያና ማስቲያንታ ፃላሃ ዲዛ ዳቢሻኑዋያ ጌሼ ጌሺያ ዛሎ ኬኤዚህኮ ጊንፃ ጌሊላይዳ ዲዛኮ ቃኦሎ ኬኤዚያንታ ዲ ዔርዘ ዔርዘያንታ ሃርጊንቴ ዓሶ ፓህህሂያ ኬኤዛ፤ ዩካገ ሄሊሳያ ዲዚ ጌሊላገ ዩሩሳላሚ ዳንዴህና ዲዛኮ ሳይዳ ናንጎኮ ጋፒንያ ቃልሾ ኬሎ ጋራ ማዲንቴ ባኮ ኬኤዛ፤ ዩይያ ዲዛኮ ሱዲንቴ ሃይሶና ሃይባገ ዔቁያ ዛሎንታኮ።

ሃይ ኮዥ ሃይሶ ዩሱስ ያኦሲኮ ዋጎ ዔርዘኒ ቢታንቶ ዓኦያና ያኦሲ ካኦቱዋ ዛሎ ዔርዘ ዳኤፒ ዔርዘ ዓሲ ማዕረግ ኬኤዛ፤ ዲዛኮ ዔርዘያኮ ባሾህ ዲማ ዲማ ጎይህና ጊኢጊንቴ ዳንጎ ቤሲ ፓቁንታ።

1. ያኦሲ ዓሲኮ ናንጌ፣ ማዶ፣ ሃሃ ዔያታ ማዲኒ ዳንዳዓ ባኦዚንታ ሃያ ሳይዳ ዔያቶ ካፒ ዓኦ ባካ ዓይጎታቴያ ዲካ ኬኤዚንቴህ (ዓይ. 5—7)

2. ታጳ ላምያ ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንህ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዞም ዳኪንቴ ዋዶና ዔያቶም ዲንጊንቴ ዳምቤ (ዓይ. 10)

3. ያኦሲ ካኦቱዋ ዛሎ ኬኤዚንቴ ዲማ ዲማ ኮኦኪንህ (ዓይ. 13)

4. ዩሱስ ጊንህ ሃንቴህ ጌይያኮ ቡሊያ ኬኤዛ ዔርዘያ (ዓይ. 18)

5. ያኦሲ ካኦቱዋኮ ኩሙህና ሙኪያና ሃያ ዓጮኮ ጋፒንያ ዛሎ (ዓይ. 24—25)

ማፍኦገይ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዩሱስኮ ሾይንቶ ፃጳና ዲዛኮ ሾይንቴያና (1:1—2:23)

ማስካ ዮሃንሴ ማዳ ማዶ (3:1-12)

ዩሱስኮ ዋኦያና ማስቲያና ፃላሃ ዲዛ ዋይታቴያ ዛጋኒ ጌሼህ (3:13—4:11)

ዩሱስኮ ማዶና ጌሊላይዳ ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ (4:12—18:35)

ጌሊላይዳገ ዩሩሳላሚ ሄላንዳኦና (19:1—20:34)

ጋፒንያ ቃልሾ ኬሎና ዩሩሳላሚያ ዮሃ ኮይሎ ዓጮናይዳ (21:1—27:66)

ጎዳኮ ሃይባገ ዔቁያና ሾምፔና ዓኦያ ማዒ ዴዲያና ዛሎ (28:1-20)

ዩሱስኮ ሾይንቶ ዜርያ (ሉቃ. 3:23-38)

1 ዓብራሃሜና ዳውቴናኮ ፃጳህ ማዕ ዩሱስ ኪሪስቶስኮ ሾይንቶ ዜርያ ሂዚኮ።

2 ዓብራሃሜ ዩሳኦቁ፤ ዩሳኦቁ ያይቆኦ፤ ያይቆኦ ዩሁዳና ጌርሲንህና ሾዔ። 3 ዩሁዳ ተዒማር ጎያ ላኦሎይዳገ ፓርሴና ዛራሃና ሾዔ፤ ፓርሴ ሃዲሮ፤ ሃዲሮና ራማ ሾዔ። 4 ራማ ዓምናኦዳኦ፤ ዓምናኦዳኦና ስፊ፤ ስፊ ስልሞን ሾዔ። 5 ስልሞን ራባ ጎያ ላኦሎይዳገ ቦዔዜ ሾዔ፤ ቦዔዜያ ሩኦቴ ጎያ ላኦሎይዳገ ዲዮቤዳ፤ ዲዮቤዳ ዲሴዩ ሾዔ። 6 ዲሴዩ ካኦቱ ዳውቴ ሾዔ።

ካኦቱ ዳውቴያ ያሪዮ ማቸይዳገ ስሎሞን ሾዔ። 7 ስሎሞን ሮቢዳሜ፤ ሮቢዳሜ ዓቢያ፤ ዓቢያ ዓሳኦ ሾዔ። 8 ዓሳኦ ዲዮሳፒያ፤ ዲዮሳፒያ ዲዮራሜ፤ ዲዮራሜ ያዚያ ሾዔ። 9 ያዚያ ዲዮዓታሜ፤ ዲዮዓታሜ ዓካኦ፤ ዓካኦ ሂዘቁያሴ ሾዔ። 10 ሂዘቁያሴ ሚናኦ፤ ሚናኦ ዓምኦ፤ ዓምኦ ዲዮሲያሴ ሾዔ። 11 ዲዮሲያሴ ዲሲራዔኤሌ ዳራ ባብሎን ዓጮ ዲዲንቴ ዔውቴ ዋዶና ዮዓኬና ጌርሲንህና ሾዔ።

12 ባብሎን ዓጮ ዲዲንቶኮ ጊንፃገ ዮዓኬ ሳላቲያሌ፤ ሳላቲያሌ ዜሪባቡሌ ሾዔ። 13 ዜሪባቡሌ ዓብዲዮዳ፤ ዓብዲዮዳ ዔኤሊያቁሜ፤ ዔኤሊያቁሜ ዓዞሪ ሾዔ። 14 ዓዞሪ ሳዶቁ፤ ሳዶቁ ዓከሜ፤ ዓከሜ ዔኤሊያዳ ሾዔ። 15 ዔኤሊያዳ ዓላዜሪ፤ ዓላዜሪ ማኦታኦ፤ ማኦታኦ ያይቆኦ ሾዔ። 16 ያይቆኦ ዮሴፔ ሾዔ፤ ዩይ ዮሴፔ ማሲሃ * ጌይንቴ፣ ዩሱስኮ ዲንዶ ማይራም ዔኬህኮ።

17 ዓካሪ ዓብራሃሜይዳገ ዳውቴ ሄላንዳኦና ታጳ ያይዶ ሾይንቴ፤ ዳውቴይዳገ ባብሎን ዓጮ ዲዲንቶ ሄላንዳኦና ታጳ ያይዶ ሾይንቴ፤ ባብሎን ዓጮ ዲዲንቶይዳገ ማሲሃ ሄላንዳኦና ታጳ ያይዶ ሾይንቴኮ።

ዩሱስ ኪሪስቶስኮ ሾይንቶ (ሉቃ. 2:1-7)

18 ዩሱስ ኪሪስቶስኮ ሾይንቶ ጎይያ ያዲኮ፤ ዲዛኮ ዲንዳ፣ ማይራም ዮሴፔና ያኦጩንቴ ዔያታ ዋሊ ዔኩዋንቴ ዓያና ጌኤሺዳገ ዲዛ ጎጲ ዔኪ ጴዳ። 19 ዲዛ ያኦጩህ ዮሴፔ ጋዓንቴ ኮሺ ዓሲ ማዕረግ ዓሲ ቤርቲዳ ዲዛ ዳውሲሳኒ ኮዒባኦህር ዳሜና ሃሻኒ ማሌኦ። 20 ዩኖ ማሊያና ዲ ዓኦንቴ፣ ያኦሲኮ ኪኢታንቶ ዳውቴና ዲዛም ጴዳ፡- «ዳውቴና ዮሴፔ! ነኤኒ ያኦጩዛ፣ ማይራም ጎጲዳህ ዓያና ጌኤሺዳገ ማዕረግ ማሊ ሂርጉዋያ ዲዛ ዔዔኮ። 21 ዲዛ ዓቲንቁ ናይ ሾዓንዳኦ፤ ዲዚ ዳር ጎሞይዳገ ዳቁሻንዳህር ሱንፃ ዲዛኮ ነ «ዩሱስ» ጌይ ጌህ» ጌዔ።

22 ዩይ ቢያ ያዲ ማዕረግ ያኦሲ፣ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ዛሎና፡- 23 «ሃይሾ ዓቲንቁ ዔራዋ ኩሙህ ዉዳር ናይ ጎጲ ዔኪ፣ ዓቲንቁ ናይ ሾዓንዳኦ፤ ሱንፃ ዲዛኮ «ዓማኑዔኤሌ» ጌይንቴ ጌህንታንዳኦ» ጌዒ ኬኤዚህ ኩማንዳጉዲኮ። (ዓማኑዔኤሌ ጌይ፡- ያኦሲ ኦኡና ዋላኬ ጌይህኮ።)

24 ዮሴፔ ዲማና ጊንዓስካገ ጴጫያ ያኦዛህኮ ኪኢታንቶህ ዲዛ ዓይህ ጎይያ ዲ ያኦጩ፣ ማይራም ዔኬኦ። 25 ማዕቶዋ ናያ ዲዛ ሾዓንዳያ ሄላንዳኦና

1:1 1:1 ዓይኑ. 132:11፤ ዓሲ. 11:1። 1:6 1:6 ሩኦቴ 4:18-22፤ 1ያኦሲ. ዓሃኬ 2:13-15። 1:11 1:11 2ካኦቶ. ማ 24:14-15፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 36:10፤ ዔር. 27:20። * 1:16 1:16 ማሲሃ፡- ጌሪኬ ሙኦቲና ኪሪስቶስ ጌይህ ማዓዛ ቡሊያ፡- «ካኦቱም ዓርቆና» ጌይህኮ። 1:18 1:18 ሉቃ. 1:27። 1:21 1:21 ሉቃ. 1:31። 1:23 1:23 ዓሲ. 7:14። 1:25 1:25 ሉቃ. 2:21።

ዲዛና ዲ ላሂባኦቲ፤ ዩካፓ ዮሴፔ ሾይንቴ ናዓሢኮ ሱንፖ «ዩሱስ» ጌዒ ጌሣይ።

2

ዓባ ኬሰካ ዛላፓ ሙኬ ዠኦጋሢ ዛጋ ዔር ዓሶ

1 ካኦት ሄሮዲሴ ዎድና ዩሱስ ዩሁዳ ዓጫ፣ ቤኤቴሌሃሜ ካታሞይዳ ሾይንቴይ፤ ዩካፓ ዓባ ኬሰካ ዛላፓ ዠኦጋሢ ዛጋ ዔር ዔርንሢ ዩሩሳላሜ ሙከ።
2 «ሾይንቴ፣ ዓይሁዳ ዓሶ ካኦት ዓንካዳይ? ዓባ ኬሰካ ዛሎይዳ ዠኦጋሢ ዩንቁ ዲዛሞ ኑ ዚጋኒ ሙኬይ» ጌዔ።

3 ካኦት ሄሮዲሴ ዩያ ዎይዜ ዎድና ዲቃቴይ፤ ዲቃቴሢ ዲዛ ሌሊቱዎንቴ ዩሩሳላሜ ዓጫ ዓሶ ቢያሢከ።⁴ ዲዚያ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዳ ዓሶኮ ዎጎ ዔርዛ ዓሶ ቢያ ዓኤሊ። «ሚሲሄ ሾይንጋንዳሢ ዎካዳይ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጫ።

5 ዔያታ ማሃ። «ሚሲሄ ሾይንጋንዳሢ ዩሁዳ ዓጫይዳ ቤኤቴሌሃሜ ካታሞኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዛሎና።

6 «ዩሁዳ ዓጫይዳ ዓኦ ቤኤቴሌሃሜ ካታሞላ! ዩሁዳ ዓጫ ዓኦ ጳኤፖ ጳኤፖ ካታሞፓ ኦካዓከ። ዓይጎር ጌዔቶ ታኦኮ ዳር፣ ዲሰራዔኤሌ ሄንቃንዳያና ዎይሣንዳይ ኔጊዳፓ ኬሰካንዳይ» ጌይንቴ ያኦፕንቴሢከ።

7 ዩካፓ ሄሮዲሴ ዩንሢ ዔር ዓሶንሢ ዳሚና ዔኤሊሲ ዠኦጋሢ ዔያቶም ጳዴ ዎድ ኮሺ ያኦጫ ዔሬይ፤⁸ ዩካፓ፡- «ሃሢ ዳንዲጋፓ ናዓሢ ዛጋ ኮዑዎቴ፤ ታኦኒያ ሃሃ ዳንዲ ዲዛሞ ዚጋንዳጉዳ፣ ዓንሢ ዲዛ ዳይንቃፖ ታ ባንሢ ሙከ ዲዚ ዎካ ዓኦቴያ ታኦም ኬኤዙዎቴ» ጌይ ቤኤቴሌሃሜ ዳኬይ።

9 ዔያታ ካኦት ጌዔሢ ዎይዜሢ ኒንፃ ኬሰኪ ዓኦዳ ዎድና ባሳ ኬሰካ ዛላ ዔያታ ዳንቁ ዠኦጋሢ ዔያቶኮ ቤርታ ቤርታ ማዒ ዔያቶ ዔኪ ዓኦዳሢ ላሚ ዔያታ ዳንቁይ፤ ዩይ ዠኦጋሢና ናዓሢ ዓኦ ቤዛ ሄላፖ ዔቁይ።

10 ዔያታ ዠኦጋሢ ዛጌ ዎድና ሚርጌና ዎዛዳይ፤¹¹ ናዓ ዓኦ ኬኤፖ ዔያታ ጌላፖ፣ ናፖና ዲንድ ማይራሞና ዳንቁይ፤ ዩካፓ ጉሞዓቲ ዲዛሞ ዚጋፖ ሳኦኒዳ ዔያቶኮ ቡሊ ዎርቁ፣ ዑንጃ፣ ካርቤ ጎፖ ሳዑዎ ባኮዎ ዲንጊ ዲኤሹይ፤ ዩይ ባካ ሚርጌ ሚኤሹ ኬሳያከ።

12 ዩካፓ ያኦሲ ዔያቶ ሄሮዲሴ ባንሢ፣ ሙኬ ጎይፖና ማዑዎጉዲ ዓውቲና ላኦጌሢ፣ ዔያታ ማሌ ጎይሢና ፔ ዓጫ ማዒ ዳንዳይ።

ዮሴፔንሢኮ ጊብፃ ዓጫ ቤቲያ

13 ዔር ዓሶንሢ ዓኦዳሰካፓ ጎዳኮ ከኢታንቻ ዮሴፔም ዓውቲና ጳዴ። «ሃካፓ ዔቁ! ኔኤኒ ማዒ ሙካንዳ ዎድ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳያ ሄላንዳኦና ናዓሢና ዲንድና ዔኪ ጊብፃ ዓጫ ቤቲ ዲኦካ ዳዔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ካኦት ሄሮዲሴ ናዓሢ ዎዳኒ ኮዓይ» ጌዔ።

14 ዩያር ዮሴፔ ዔቃፖ ናዓሢና ዲንዳሎና ዔኪ ዲሞና ጊብፃ ዓጫ ዓኦዳይ።¹⁵ ዲኦካ ካኦት ሄሮዲሴ ሃይቃንዳያ ሄላንዳኦና ናንጌይ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ ያኦሲ ፔ ማሊያ ኬኤዛሢ ዛሎና፡- «ታኦኮ ናዓሢ ጊብፃይዳፓ ታ ዔኤሌይ» ጌዔ ቃኦላ ኩማንዳጉዲከ።

ካኦት ሄሮዲሴ ዳኮ ናኦቶ ዎዲሹሢ

16 ዔር ዓሶንሢ ዲዛ ጌሹሢ ሄሮዲሴ ዔሬ ዎድና ሚርጌና ዳጋዲ፣ ቤኤቴሌሃሜ ካታሞና ኮይሎይዳ ዓኦ ጉርዶ ቢያ ዲዛኮ ፖኦሊሶ ዳከ፣ ላሞፖ ሌዔና ያፓ ዳማ ማዔ ዓቲንቆ ናኦቶ ቢያ ዎዲሹይ፤ ዩያ ዲ ሄዳሢ ዠኦጋሢ ጳዴ ዎድ ዔርንሢዳፓ ያኦጫ ዎይዜ ጎይፖናከ።¹⁷ ያዲ ማዒያና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔርሚያሴ ዛሎና፡-

18 «ዩኤፕና ሚርጌ ዲላቲ ዑኡሲና ራማ ዓጫይዳ ዎይዚንቴይ፤ ራሄላኦ ፔ ናኦቶ ዛሎር ዩኤኬይ፤ ናኦታ ዲዛኮ ኩዳሢር ዶዲያ ባሺንቴይ» ጌዒ ኬኤዜሢ ኩማይ።

ዮሴፔንሢኮ ጊብፃ ዓጫፓ ማዒያ

19 ሄሮዲሴ ሃይቁሢኮ ኒንፃ ጎዳኮ ከኢታንቻሢ ዮሴፔም ዓውቲና ጳዴ።²⁰ «ሃይካፓ ዔቁ! ናዓሢና ዲንድና ዔኪ ኒንሢ ዲሰራዔኤሌ ዓጫ ማዔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ናዓሢ ዎዳኒ ኮዓ ዓሳ ቢያ ሃይቁይ» ጌዔ።²¹ ዩካፓ ዮሴፔ ዔቁ ናዓሢና ዲንድና ዔኪ ዲሰራዔኤሌ ዓጫ ማዒ ዳንዳይ።

22 ጋዓንቴ ዓርኬሌዎሴ ፔ ዓዶ ሄሮዲሴ ቤዛ፣ ዩሁዳ ዓጫይዳ ካኦታዳሢ ዎይዜሢ ዩካ ዓኦዳኒ ዮሴፔ ዲጊጫ። ዩካፓ ዓውቲ ዲዛሞ ኬኤዜሢ ጌሊላ ዓጫ ዓኦዳ፣²³ ናዝሬቴ ጌይንጋ ካታሞይዳ ናንጌይ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎና «ናዝራ ዓሲ» ጌይንጋንዳይ ጌይንቴሢ ኩማንዳጉዲከ።

3

ማሰካ ዮሃንሴ ዩሱስ ዛሎ ዳጊዲ ኬኤዜሢ (ማር. 1:1-8፤ ሉቃ. 3:1-18፤ ዮሃ. 1:19-28)

1 ዩኖ ዎድና ማሰካ ዮሃንሴ ዩሁዳ ዓጫ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዓሶም ኮዠ ሃይሶ ኬኤዚ ኬኤዚ ሙኬይ።² ዲዚ ኬኤዜሢ፡- «ያኦሲ ካኦቱማ ዑኬይ፤ ጎሞ ቡኡፀዎቴ» ሂዚ ጌዒከ።

3 «ጎዳኮ ጎይፖ ጊኢጊሹዎቴ፣ ሉኡጎ ጎይፖ ፒዚሱዎቴ» ጌዒ ጌዒ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዲላታ ዓሲ ዑኡሲ» ጌዒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ኬኤዜሢ ዩያ ዮሃንሴ ዛሎከ።

4 ዮሃንሴኮ ማኦሃሢ ጋኦሎ ጋፓኔፓ ኮሾናያኬ፤ ኬርናይዳ ዲ ቃልሾ ቱካይ፣ ሙዓ ሃሃ ዲዛኮ ዓቢሢና ዑቶ ዔኤሲናኬ፤⁵ ዩኖ ዎድና ዩሁዳ ዓጫ ዩሩሳላሜ ካታሞፓ፣ ዮርዳኖሴ ዎር ኮይላ ዓኦ ዓጫፓ ዓሳ ቢያ ዮሃንሴ ኮይላ ሙከ፣⁶ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡዒ ቡኡዒ ዲዛ ኮይላ ዮርዳኖሴ ዎራ ዎኦፖ ማሰታይ።

7 ዮሃንሴ ሚርጌ ፔርሴ ዓሰንታ ሶዶቁ ዓሰንታ ዎኦፖና ማሰታይ ዲዛ ኮራ ሙካሢ ዛጋ። «ሃይ ዲንሢ ሾኦከ! ሙካ ያኦሲኮ ጎሪንቶይዳፓ ዲንሢ ቶላንዳ ጎይፖ ያኦኒ ዲንሢም ኬኤዜይ? ⁸ ዓካሪ ሃሢ ዲንሢኮ ጎሞ ቡኡዒያ ዔርዛ ማላታ ማዲዎቴ።⁹ ኦኡኒ ዓብራሃሜ ናኦቶከ» ጌዒ ጌዒ ሄርሺንቴፖቴ፤ ያኦሲ ሃያ ሹጮይዳፓ ዓብራሃሜ ናይ ማሃኒ ዳንዳይ ታ ዲንሢም ጋዓኦከ።¹⁰ ሃሢ ዓካሪ ሚያ ያጸፓ ቲቃኒ ሄርጋ ጊኢጊንቴይ፤ ቃራ ዓኦፕ ዓኦፕ ሚሢ ቢያ ቲቁንቴ ታሚዳ ዓጊንጋንዳይ።¹¹ ሃሢ ታ ዲንሢ ጎሞ

2:2 2:2 ዔር. 23:5፤ ዛካ. 9:9፤ ፓይ. ማፃ 24:17። 2:6 2:6 ሚኪ. 5:2። 2:15 2:15 ሆሴ. 11:1። 2:18 2:18 ዔር. 31:15። 2:23 2:23 ዓሲ. 11:1፤ ማር. 1:24፤ ሉቃ. 2:39፤ ዮሃ. 1:45። 3:2 3:2 ማቴ. 4:17፤ ማር. 1:15። 3:3 3:3 ዓሲ. 40:3። 3:4 3:4 2ካኦቶ. ማ 1:8፤ ዛካ. 13:4፤ ሉቃ. ዓከ 11:22። 3:7 3:7 ማቴ. 12:34፤ 23:33። 3:9 3:9 ዮሃ. 8:33። 3:10 3:10 ማቴ. 7:19።

ቡኡዲያ ዔርዛያ ማሃ ዋላሢና ማሰካኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኮ ጊንጾ ሙካሢ ዓያና ጌኤሺና ሃሃ ታሚና ዒንሢ ማሰካንዳኔ፤ ዒ ታጊዳፓ ሚርጌና ባሽታሢር ታ ዒዛኮ ቶኮ ዲርዘታጾ ኬዲኒ ኮይሳ ዓሲቱዋሴ። 12 ዒዛኮ ሃኣኮ ሶኦሪ ጌኤሽ ዓንዳ ዓኣሢር፤ ጌኤሽሢኮ ጊንጾ ዓኣፖንሢ ኮና ዋሃ ዲኢር ባይቁዋ ታሚዳ ሚቻንዳኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ዋኣዖና ማሰቲያ
(ማር. 1:9-11፤ ሉቃ. 3:21-22)

13 ዩና ዋዶና ዩሱሴ ዮሃንሴ ኮራ ዋኣዖ ማሰታጊ ጌሊላ ዓጮይይፓ ዮርዳኖሴ ዋር ሙከኔ። 14 ዮሃንሴ ጋዓንቴ፡- «ዩይ ማዓዓከ፤ ታ ኔ ኮራ ማሰታጊ ኮይሳንቴ፤ ኔ ታ ባንሢ ሙካ?» ጌዒ ላኣጊሢ ዓርቁኔ።

15 ዩሱሴ፡- «ጾሱ ኮሳ ባኮ ቢያ ሂዲ ኑ ኩንሣንዳያ ኮይሳሢር ሃሢ ላኣጊፓ፤ ያዒ ማማግንጎ» ጌዒ ማሃዛ፡ ዮሃንሴ ዒ ጌዔሢ ዋይዛዖ ዩሱሴ ዋኣዖና ማሰከኔ። 16 ዩሱሴ ዋኣዖፓ ማሰቲ ኬከሰካኣና ጫሪንጫ ቡሊንቴ፤ ጾሱኮ ዓያና ደኦሌ ማሊ ኬዲ ዒዛ ዑፃ ዴዓንቴ ዒ ዴንቁኔ። 17 ዩማና፡- «ታና ዋዛሳ፤ ታ ዒዛ ናሽካ ናዓሢ ታኣኮ ሃያኮ» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ ዋይዚንቴኔ።

4

ፃላሂ ዩሱሴ ዛጋኒ ጌሽ ጌሽዖ
(ማር. 1:12-13፤ ሉቃ. 4:1-13)

1 ዩካፓ ጌኤኮ ዓያና ፃላሂ ዒዛ ዛጋኒ ጌሻንዳፓዲ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዩሱሴ ዔኪ ዓኣዴኔ። 2 ዒኣካ ዒ ያይዲታሚ ርኦሪና ዋንቴና ሙኤዚ ሙዑዋዖ ዴዔሰካፓ ናይዲንቴኔ። 3 ዩማና ጌሻ ፃላሂ ዩሱሴ ኮራ ሙካዖ፡- «ሂንዳ ኔ ጾኦሲ ናይ ማዔቴ፤ ሃንሢ ሹጮንሢ ካሃ ማሃ» ጌዔኔ።

4 ዩሱሴ ማሃዖ፡- « <ዓሲ ናንጋሢ ጾኦሲ ኬኤዛ ቃኣሎና ማዓንዳፓዓቴም ካሃ ሙዒ ሌሊቱዋሴ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ» ጌዔኔ።

5 ዩካፓ ሃሃ ፃላሂ ዩሱሴ ጾኦሲም ዲማዴ ካታዎ፡ ዩሩሳላሜ ዔኪ ዓኣዳዖ ጌኤኮ ማኣርኮ ሃላሰካ ኬሲ ዔቁሲ፡-

6 « <ኔና ካፓንዳፓዲ ጾኦሲ ፔ ኪኢታንቾ ኔኤም ዓይሣንዳኔ፤

ቶካ ኔኤኮ ሹጮይዳ ዲይንቴዋፓዲ፤ ዔያታ ፔ ኩጮና ዓርቁ ኔና ቃዛንዳኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ፤ ዩያር ኔ ጾኦሲ ናይ ማዔቶ፤ ሂንዳ ሃይፓ ሊካ ጵሌ» ጌዔኔ።

7 ዩሱሴ ማሃዖ፡- « <ኔ ጎዳ፤ ጾኣዛሢም ፒራኒ ማሊፓ» ጌይንቴ ሃሃ ፃኣፒንቴኔ» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ጊንሣ ፃላሂ ዩሱሴ ኮሺ ያዶሲ ዲካ ኬሲ ዓጮ ካኣቶ ቢያሢና ዔያቶኮ ቦንቾዋ ዳዋዖ፡- 9 «ጉምዓቲ ኔ ታኣም ዘጊ ካኣሽኬቴ፤ ሃያ ታ ኔኤም ቢያ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ኔኤኒ ሃይ ፃላሂ፤ ሴካ ሸኢኬ! <ኔ ጎዳ ጾኣዛሢም ዘጊ፤ ሃሃ ዒዛ ሌሊ ካኣሽኬ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ» ጌዔኔ።

11 ዩካፓ ፃላሂ ዩሱሴ ሃሺ ዓኣዳዛ፤ ጾኦሲኮ ኪኢታንቾ ሙኪ ዒዛ ማኣዴኔ።

ዩሱሴ ጌሊላይዳ ዔርዚያ ዓርቁሢ
(ማር. 1:14-15፤ ሉቃ. 4:14-15)

12 ዮሃንሴ ቱኡቴሢ ዩሱሴ ዋይዜ ዋዶና ጌሊላ ዓጮ ዓኣዴኔ፤ 13 ዒኣካፓ ናዚሬቴ ካታም ሃሺ፤ ቁፒርናሆሜ ካታም ዴንዴኔ። ቁፒርናሆሜ ዛብሎኦኔና ኒፕታኣሌኤሜ ዓጮና ኮይላ ዓኣ ባዚ ዓቺ ካታማኬ። 14 ዩይ ያዲ ማዔሢ ጾኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፡-

15 «ባዛ ባንሢ ዓኣዳ ጎይዖና ዮርዳኖሴ ዋር ሱኮናይዳ ዓኣ ዛብሎኦኔንታ ኒፕታኣሌኤሜንታ ዓጮ ዓይሁዴ ማዒባኣ ጌሊላ ዓሶ ዓጮ፤

16 ዩያፓዲ ዲዋይዳ ናንጋ ዴሪ ዴኤፒ ፖዒ ዴንቁኔ፤ ባይሲንታም ጊኢጌ ዓጮ ዓኣ ዓሶም ፖዒ ፖዓንዳኔ»

ጌይንቴሢ ኩማንዳፓዲኬ።

17 ዩካፓ ዓርቃዖ ዩሱሴ፡- «ጾኦሲ ካኣቱማ ዑኬሢር ጎሞ ቡኡጹዋቴ» ጌዒ ጌዒ ዔርዚሢ ዓርቁኔ።

ቤርታሳ ዩሱሴ ጊንጾ ሃንታዘንሢኮ ዔኤሊንቴዖ
(ማር. 1:16-20፤ ሉቃ. 5:1-11)

18 ዩሱሴ ጌሊላ ባዛ ኮይሊና ዓኣዳዖ፤ ላምዖ ዋሊኮ ጌርሲ ማዔሰኬንሢ ዴንቁኔ፤ ዔያታ ጵደርሴ ጌይንቴ ሲሞኦኔና ጌርሲ ዒንዲራሴና ማዓዛ ዔያታ ሞሎ ዓርቃያታሢር ሞላሢ ዓርቆ ርኦጮጉዴ ሱዘ ባዘይዳ ዓጋኔ። 19 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃኒ ታ ጊንጾ ሙኩዋቴ፤ ታ ዒንሢ፤ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ። 20 ዔያታ ቤዘማና ሞላሢ ዓርቆ ሱዘ ሃሺ፤ ዒዛ ጊንጾ ዓኣዴኔ።

21 ዩማፓ ዲካ ዴጫዖ ሃሃ ላምዖ ዋሊኮ ጌርሲንሢ ማዓዖ፤ ዜብዲዮሴ ናይ፤ ያይቆኦኔና ዮሃንሴና ዴንቁኔ። ዔያታ ፔኤኮ ዓዶ ዜብዲዮሴና ዋላ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎይዳ ሞላሢ ዓርቆ ሱዘ ኮሻንቴ ዩሱሴ ዔያቶ ዔኤሌኔ። 22 ዔያታኣ ቤዘማና ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጎንታ ዓዶንታ ሃሺ፤ ዒዛ ጊንጾ ዓኣዴኔ።

ዩሱሴኮ ሚርጌ ሃርጊንቴ ዓሶ ፖዒሶንታ ዓሶ ዔርዚያንታ

(ሉቃ. 6:17-19)

23 ዩሱሴ ዓይሁዴ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዘይዳ ዔርዚ ዔርዚ ሃሃ ጾኦሲ ካኣቱም ዛሎ ኮኮ ሃይሶዋ ኬኤዚ ኬኤዚ ጌሊላ ዓጮ ቢያይዳ ሃንታዖ፤ ዲማ ዲማ ዶርዖና ሃርጊንቴ ዓሶ ፖዒሴኔ። 24 ዩያይዳፓ ዔቁያና ዒዛኮ ሱንፃ ሶኦሪያ ዓጮይዳ ቢያ ዋይዚንቴሢር ዓሳ ዲማ ዲማ ዶርዖና ሃርጊንቴ ሜታዳ ዓሶ ቢያ ዒዛ ኮይላ ዔኪ ሙከኔ፤ ዩያ ሃርጌ ዓሶ ባኣኮይዳ ፑርታ ዓያና ዓርቆ ዓሲ፤ ዴንሣ ዶርዒ ዓኣ ዓሲና ዋሶ ዓሲያኣ ዓኣኔ። ዩሱሴ ጋዓንቴ ቢያሢፓሢኔ። 25 ጌሊላና ታጶ ካታምንሢ ጌይንታ ቤዘንሢሃይዳፓ ሃሃ ዩሩሳላሜና ዩሁዳ ዓጮይዳፓ፤ ዮርዳኖሴ ዋር ሱኮይዳፓ ሙኬ ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴ ጊንጾ ዓኣዴኔ።

ዩሱሴ ዲኮይዳ ኬኤዜ ቃኣሎ

5

(ዓይ. 5—7)

3:17 3:17 ማኪ. ማፃ 22:2፤ ዓይኑ. 2:7፤ ዓሲ. 42:1፤ ማኪ. 12:18፤ 17:15፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 9:35። 4:1 4:1 ዔ.ብ. 2:18፤ 4:15። 4:2 4:2 ኬሲ. ማፃ 34:28፤ 1ካኣቶ. ማ 19:8። 4:4 4:4 ላሚ. ዋማ 8:3። 4:5 4:5 ኣሂ. 11:1፤ ዳኣኔ. 9:24። 4:6 4:6 ዓይኑ. 91:11-12። 4:7 4:7 ላሚ. ዋማ 6:16። 4:10 4:10 ላሚ. ዋማ 6:13። 4:12 4:12 ማኪ. 14:3፤ ማር. 6:17፤ ሉቃ. 3:19-20። 4:13 4:13 ዮሃ. 2:12። 4:16 4:16 ዓሲ. 9:1-2። 4:17 4:17 ማኪ. 3:2። 4:23 4:23 ማኪ. 9:35፤ ማር. 1:39።

1 ዩሱሴ ሚርጌ ዳር ዛጌ ዎዶና ዲኮ ኬሰኪ ዴዓዛ፤
ዲዛኮ ጊንዮ ሃንታዞንሚ ዲዛ ኮይላ ሙኬኔ።² ዩካፓ ሂዚ
ጌዲ ዔርዚሚ ዓርቄኔ፡-

ጎኔ ዎዛ
(ሉቃ. 6:20-23)

3 «ዶኦሲ ዱ ጉሙርቁዖ ጌሚ ፐና ሂርኪ ዳዞንሚ
ዶኦሲ ካኦቱ ማዕያቶ ማዕዔሚር ዓንጂንቲያኬ።።
4 ያያዞንሚ
ዶኦሲ ዔያቶ ሞዶ ሞዶ ዲጎጎንዳሚር ዓንጂንቲያኬ።።

5 ዲኖ ሸሌዔዞንሚ
ዓጮ ዔያታ ዔካንዳሚር ዓንጂንቲያኬ።።
6 ዲሉ ሞ ካሣጉዲ ናይ ዲንታዞንሚና
ዎአሂጉዲ ዴኤቢንታዞንሚ
ዲሉ ሞ ዳንቁ ዔያታ ሃውሻንዳሚር ዓንጂንቲያኬ።።
7 ዳቤ ዓሲ ሞ ዓቶ ሞ ጋዓዞንሚ
ዶኦሲ ዲፓ ማእሪሚ ዔያታ ዳንቃንዳሚር ዓንጂንቲያኬ።።
8 ዲኖ ጌኤዞንሚ
ዶኦሲ ዔያታ ዛጎንዳሚር ዓንጂንቲያኬ።።
9 ፑርቲ ዓሲ ዎላ ቡኩሳዞንሚና ካንሣዞንሚ
ዶኦሲ ናይ ዔያታ ጌይንታሚር ዓንጂንቲያኬ።።
10 ዲሉ ሞር ጌዲ ዲዲንቲ ዳኪንታዞንሚና ማቶ
ዔካዞንሚ
ዶኦሲ ካኦቱ ማዕያቶ ማዕዔሚር ዓንጂንቲያኬ።።
11 «ዓሳ ዲንሚ ታ ዛሎር ጫሽኬ፤ ዲዲ ዳካያ
ማዕቲ ሃሣ ፑርታ ሉኤዞ ሞ ዲንሚ ዳ ጌሰቲቲያ ዲንሚ
ዓንጂንቲያኬ።። 12 ጫሪንጮይ ዲንሚ ዩያ ዛሎር
ዔካንዳ ባካ ዴኤፓሚር ኮሺ ዎዛዲ ሞቲ፤ ሃያኮ ቤርታ
ዶኦሲ ማሊያ ኬኤ ዛዞንሚና ዩያይዲ ዲዲ ዳኮናኔ።።»

ሶኦጌና ፖዔናኮ ኮኦኪንሚ
(ማር. 9:50፤ ሉቃ. 14:34-35)

13 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ዲንሚ ዓጮኮ ሶኦጌኬ፤
ጋዓንቲ ሶኦጌ ዓኦያ ዲዳቲ ዎይቲ ጊንሣ ዓኦያ ማዓኒ
ዳንዳዔይ? ሰካ ካራይዳ ኬኤሪንቲ ዓሲ ቶኪና
ሄርቃንዳኔ፤ ዓይጎማኦ ማዓዓኬ።። 14 ዲንሚ ሃሣ ዓጮኮ
ፖዔኬ፤ ዲኬይዳ ዓኦ ካታ ማዓኦኦ ሰካንታኒ ዳንዳዐ-ዎሴ።።
15 ዓሲ ፖዲ ፖዲሳዖ ዔኤቢና ጉኡፒ ጌሣ? ጌሣሚ
ፖዓ ጋርይዳ ዓኦ ዓሰ ሞ ቢያ ፖዓንዳጉዲ ዳኔ ቤሲዳኬ።።
16 ዩያጉዲ ዓሳ ዲንሚኮ ኮፑ ማዶ ዛጊ ዲንሚኮ
ጫሪንጮ ዓዳሚ ጋላታንዳጉዲ ፖዓ ዲንሚኮ ዓሲ ቢያ ሞ
ፖዓንጎ» ጌዔኔ።።

ሙሴ ዔርዚ ዎጎ ዛሎ

17 ሃሣ ዩሱሴ፡- «ሙሴ ዎጎና ዶኦሲ ማሊያ ኬኤዛ
ዓሰና ዔርዚ ባኮ ቃኦጫኒ ታ ዲንሚ ሙኬያ ማሎፓ፤
ታ ሙኬሚ ጌይንቲ ጎይያ ኩኩንሣኒ ሙካንዳኦፓዓቲ ሞ
ቃቃኦጫኒ ሙኪባኦኬ።። 18 ጎኔ ታ ዲንሚ ሞ ጋዓኔ
ጫሪንጮና ሳዖና ቤዞ ሃሺ ዳንዳንዳያ ሃላንዳኦና ሙሴ
ዎጎይዳፓ ፔቲ ዳኮ ፒዳኦሎ ማታቲያ ዳኮ ኔዲቦ ማታታ
ቃኦጫኒ ታዓኬ፤ ሙሴ ዎጎይዳ ያኦፒንቲ ባካ ቢያ
ኩማንዳኔ።። 19 ዩያር ዩንሚ ዓይሚያንሚ ዳኮ ማታታ

ኩንሣ-ዎፖ ሃሺ ዓሚ፤ ሃንጎ ዓሰ ሞ ዳቢሻያ ማዒ
ዔርዚቶ ዶኦሲ ካኦቱ ሞይዳ ቢሂንቲ ዓሲ ማዓንዳኔ፤
ጋዓንቲ ዓይሚያንሚ ማዶ ኩንሣሚና ሃንጎ ዓቲ ዓሰ ሞ
ኩንሣንዳጉዲ ዔርዚሚ ዶኦሲ ካኦቱ ሞይዳ ቢንቲያ
ማዓንዳኔ።።

20 «ዲንሚኮ ዲሉ ማ ፔርሴ ዓሰና ሙሴ ዎጎ
ዔርዚዞንሚ ዲሉ ማፓ ባሺባኦቲ ዶኦሲ ካኦቱ ሞይዳ ማሊ
ዲንሚ ጌላኒ ዳንዳዐ-ዎሴ።።

ዓሲ ዎዲሚ ኮይሱ-ዎያ ማዕዔሚ

21 «ቤርታ ዓሰ ሞ ጌይንቲሚ ዲንሚ ዎይዜኔ፤ ዩይያ
«ዎዲፖቲ፤ ዓሲ ዎዲሚ ፑርታና ዎጊንታንዳኔ» ጋዓያኬ።።
22 ታ ዲንሚ ሃዚ ጋዓኔ፡- ዓሲ ዳ ጎሪንታሚ ቢያ ፑርታና
ዎጊንታንዳኔ፤ ሃሣ ዓይጎ ዓሲ ታቶ «ኤኒ ፓሠ-ዎኦሚ
ሃይ» ጌዲ ጫሽኬቶ ዎጋ ዓሰ ቤርታ ፑርታና ዎጊንታንዳኔ፤
ሃሣ «ኔ ዓሲ ባይቁሚ ሃይ» ጌዲ ጫሽካሚ ቢያ ባይቁዎ ታ ሞ
ዎጎ ማዓንዳኔ።። 23 ዩያር ዶኦሲ ሞ ኔ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ
ቤዞይዳ ዲንጎ ዎዶና ኔ ዲሻሚ ሞ ኔ ዳቤ ባኦዚና ኔ ዲሻሚ
ዶዩ ባኦዚ ኔኤ ሞ ጳቄቲ፤ 24 ኔ ዲንጎ ባኮ፤ ዲንጎ ቤዞ ኮይላ
ጌሚፓፓ ዳንዲ ዩያ ዓሚና ዎላ ቡኬ፤ ዩካፓ ሙኪ ኔ ዲንጎ
ባኮ ዲንጎ።።

25 «ኔ ሞርካሚ ኔና ዎጌና ዓይሚሴ ሞ፡ ኔ ዲዛና ዎላ
ዎጎ ዎጎ ቤዞ ዓኦዲያይዳ ዓኦቲ፤ ዑኬና ኔ ሞርካሚና ዎላ
ጊኦጌ።። ያዲ ማዕባኦታቶ ኔ ሞርካሚ ኔና ዎጎ ዎጋሚ ሞ
ዓኦሚ ዲንጎንዳኔ፤ ዎጋ ዓሚያ ሃሣ ፖኦሊሳሚ ሞ ዲንጎዛ
ቲኦዞ ማኦራ ኔ ቲኦታንዳኔ።። 26 ጎኔ ታ ኔኤ ሞ ጋዓኔ፤
ጫሪንጎ ጎዖና ባኮ ጋፒሲ ኔ ጫጉዎ ዩካፓ ኬሰካዓኬ»
ጌዔኔ።።

ዓኒ ሃሣ ማቶ ማዕባኦ ዓሲና ላሂሚ ዛላ ኬኤዚንቲ ባኦዚ

27 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ዓኒ ሃሣ ማቶ ማዕባኦ ዓሲና ላሂፖ
ጌይንቲሚ ዲንሚ ዎይዜኔ።። 28 ታኦኒ ዲንሚ ሞ ጋዓንቲ
«ላኦሊ ዛጊ ላሂ፤ ማሌ ዓሲ ቢያ፤ ዩማና ፔ ዲኖና ዲዞና
ላሂያ ማዕኔ» ጋዓኔ።። 29 ዩያር ኔኤኮ ሚዛቆ ዓኦፓ ኔና
ዳቢሻያ ማዕቲ ኔጊዳፓ ኬሲ ኬኤሬ፤ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ
ባይቁዎ ታ ሞይዳ ኬኤሪንታሰካፓ ዑዎኮ ኔኤኮ ፔቲ ቤሲ
ፓጩቶ ኮሺኬ።። 30 ሚዛቆ ኩጫ ኔና ዳቢሻያ ማዕቲ
ኔጊዳፓ ቲቁ ኬኤሬ፤ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ባይቁዎ ታ ሞይዳ
ኬኤሪንታሚ ዳፓ ዑዎኮ ኔኤኮ ፔቲ ቤሲ ፓጩቲ ኮሺኬ»
ጌዔኔ።።

ላኦሊ ዓንጂሚ ኮይሱ-ዎያ ማዕዔሚ
(ማቴ. 19:9፤ ማር. 10:11-12፤ ሉቃ. 16:18)

31 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ዩያጉዲ «ፔኤኮ ማቶ ዓንጂሚ ቢያ
ዲዞ ዓይጎር ዓንጂቶ ዔርዚ ባኦዚ ያኦፒ ዲንጎንጎ
ጌይንቲ።። 32 ታ ጋዓንቲ ዲንሚ ሃዚ ጋዓኔ፡- ማሌ ዓሲና
ዲኦቲሚ ዛላና ማዕባኦንቲ ፔ ማቶ ዓንጂሚ ቢያ ዲዞ
ዞኦከካ ኮኦማንዳጉዲ ማሃኔ፤ ዩኖ ዓንጂንቲዞ ዔካሚያ
ዲዞና ዞኦከካ ኮኦማና ማዓኔ» ጌዔኔ።።

ጫኦቁሚ ዛላ ዔርዚና ባኦዚ

5:4 5:4 ዓሲ. 61:2። 5:5 5:5 ዓይኤ. 37:11። 5:6 5:6 ዓሲ. 55:1-2። 5:8 5:8 ዓይኤ. 24:3-4። 5:10 5:10 1ጴጊ. 3:14።
5:11 5:11 1ጴጊ. 4:14። 5:12 5:12 2ዶኦሲ. ዓሃኬ 36:16፤ ዳኬ. ማዶ 7:52። 5:13 5:13 ሉቃ. 14:34-35። 5:14 5:14 ዮሃ. 8:12፤
9:5። 5:15 5:15 ማር. 4:21፤ ሉቃ. 8:16፤ 11:13። 5:16 5:16 1ጴጊ. 2:12። 5:18 5:18 ሉቃ. 16:17። 5:21 5:21 ኬሲ. ማፃ
20:13፤ ላሚ. ዎማ 5:17፤ 16:18። 5:27 5:27 ኬሲ. ማፃ 20:14፤ ላሚ. ዎማ 5:18። 5:29 5:29 ማቴ. 18:9፤ ማር. 9:47። 5:30 5:30
ማቴ. 18:8፤ ማር. 9:43። 5:31 5:31 ላሚ. ዎማ 24:1-4፤ ማቴ. 19:7፤ ማር. 10:4። 5:32 5:32 ማቴ. 19:9፤ ማር. 10:11-12፤ ሉቃ. 16:18፤
1ፋር. 7:10-11። 5:33 5:33 ሉቃ. ዓኬ 19:12፤ ፓይ. ማፃ 30:2፤ ላሚ. ዎማ 23:21።

33 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ሃያኮ ቤርታ ሚናላ ሳሶም ኔኔኒ ያኦሲም ጫአቄ ባኣዚ ኩኩንሣ፤ ኔ ጫአቄ ባኮ ሃሺ። ጌይንቴሣ ሲንሣ ዋይዜ።» 34 ታኣኒ ጋዓንቴ ሲንሣም ሂዚ ጋዓኔ፡- ፔቴታፖ ጫአቄፖቴ፤ ጫሪንቸ፤ ዔኤሊ ጫአቄፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ጫሪንጫ ያኦሲ ደዓ ቤዘኩ። 35 ሳዓ ዔኤሊ ጫአቄፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ሳዓ ያኦሲ ቶኮ ጌሣ ቤዘኩ። ዩሩሳላሚ ካታሞ ዔኤሊ፤ ጫአቄፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩሩሳላሚ ደኤፖ ካኣታሢኮ ካታሞኩ። 36 ኔ ቶኦኮ ጋፓኖ ዔኤሊ፤ ጫአቄፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኔኦኮ ቶኦኮ ጋፓኖ፤ ፔቴማ ቡኡቁሳኒ ሃሣ ካርሣኒ ኔ ደንደዑባሴ። 37 ዩያር ሲንሣኮ ጌኤዛ ሂዮ፤ ማዔቶ ሂዮ፤ «ዔይዔ፤ ማዔቶ ዔይዔ ማዖንጎ። ዩማፓ ዑሣ ዓኣዴ ጌኤዘማ ያላሃይዳፓኩ» ጌዔኔ።

ዓሲ ኮሚሣ ኮይሱዋያ ማዓያ
(ሉቃ. 6:29-30)

38 ሃሣ ዩሱሴ፡- «**ዓኣፒ ዛላር ዓኣፒ፤ ዓቺ ዛላር ዓቺ** ጌይንቴሣ ሲንሣ ዋይዜ።» 39 ታ ጋዓንቴ ሲንሣም ሂዚ ጋዓኔ፤ ፑርታ ሲንሣም ማዳ ሳሶም ኮሚ ማሃፖቴ፤ ጋዓንቴ ሚዛቆ ጋንጋር ባዓሣም ሻውሎ ጋንጋር ሺርሺ ቤኤዜ። 40 ፔቴ ዓሲ ኔኦኮ ደማ ማይንቶና ዓፒሎ ዔካኒ ኔና ዋጌና ዓይሣሴቶ ዑፃ ኔ ማይንቴ ዓፒሎ ቃሲ ዔካንዳጉዲ ዒዛም ሃሺ። 41 ፔቴ ዓሲ ታኦኮ ባሶ ዔከ ደካ ታኣና ዋላ ጎይዖ ዓኣዴ፤ ጌዒ ዋልቃዴቶ ዒ ኮዔሣዳፓ ዑሣ ዒዛና ዋላ ዓኣዴ። 42 ኔና ሺኢቃሣም ሲንጌ፤ ኔጊዳፓ ታልዓኒ ኮዓሣ ላኣጊ።» ጌዔኔ።

ዋርኬ ናሽኪሣ ዛላ
(ሉቃ. 6:27-36)

43 ዩሱሴ ሃሣ፡- «**ኔ ላጋሣ ናሽኪ፤ ኔ ዋርካሣ ዒፃ** ጌይንቴሣ ሲንሣ ዋይዜ።» 44 ታ ሲንሣም ጋዓንቴ ሂዚ ጋዓኔ፡- ሲንሣ ዋርኮ ናሽኪ፤ ዒፃ ደካዞንሣና ሲንሣ ሚታሳዞንሣናም ሺኢቁዋቴ። 45 ያኣዴ ሲንሣ ማዴቶ ጫሪንጫይዳ ዓኣ ሲንሣ ዓዳሣኮ ናይ ሲንሣ ማዓንዳኔ። ዒዚ ፑርቶና ኮዥናም ዓሶ ኪሳኔ። ዩያጉዲ ፑርቶ ዓሶና ኮዥ ዓሶናም ዒር ዒ ዋርቁሻኔ። 46 ሲንሣ፤ ናሽካ ዓሶ ሌሊ ሲንሣ ናሽኪቶ ዓይጎ ማዓንዳይ? ጎሞ ዓሳ ዩያይዲዋዓዳ? 47 ሲንሣ ላጎንሣ ሌሊ ሲንሣ ዔኤሎቶ ዓይጎ ባሽ ባኣዚ ሲንሣ ማዴይ? ዓይሁዴ ማዓባኣ ዓሳ ዩያ ማዳያቴዋዓዳ? 48 ሲንሣኮ ጫሪንጫ ዓዳሣ ፔቴታፖ ደቢንቴባኣያ ማዓሣጉዲ ሲንሣያ ዒማዲ ማዑዋቴ» ጌዔኔ።

6

ሲንሣ ዛላ ዔርዘና ባኣዚ

1 ዩሱሴ ጌኤዘ ጌሰታፖ፡- «ዓሲ ሲንሣኮ ዛጋንዳጉዲ ጌዒ ሲንሣ ማዳ ኮዥ ባኮ ዓሲ ቤርታ ፔጌና ማዳሣዳፓ ሲንሣና ካፑዋቴ፤ ያዲ ሲንሣ ማዴቶ ጫሪንጫ ዓዳሣ ኮይላፓ ሲንሣ ዔኤቢ ዴንቃዓኩ።» 2 ዓሲ ዛጎም ጌዒ ጎይዖ ዓጮና ቡኪንቶ ቤዘናይዳ ሄርሺንቴም ኬኤዚ ኬኤዚ ሺራ ዓሶጉዲ፤ ማንቆ ዓሶም ሲንሣ ዔኤቢ ሲንጋ ዋደና ዓሲ ዛጎም ጌዒ ማዲፖቴ፤ ዩያይዲ ማዳዞንሣ ዒማና ዔያታ ፔኤሲ ዴንቁ ጋጋፔ።» 3 ሲንሣ ጋዓንቴ ማንቆ

ዓሶም ሲንጋ ዋደና ሲንሣ ሲንጋ ባኮ ዓሲ ዔርፓ፤ 4 ሲንሣ ሲንጋ ባኮ ዴማና ሲንጉዋቴ፤ ዴማና ሲንጊንታ ባኮ ሲንሣኮ ዴንቃ ዓዳሣ ዩያ ዛሎ ማሃ ሲንሣም ሲንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ሺኢጲሣ ዛላ ዔርዘና ባኣዚ
(ሉቃ. 11:2-4)

5 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ሲንሣ ሺኢቃ ዋደና ጉሪ ሄርሺንቶር ሺኢቃ ዓሶጉዲ ማዲፖቴ፤ ዔያታ ዓሲ ኦና ዛጎም ጌዒ ዓሳ ቡካ ቤዘና ጎይሣ ዓቺናይዳ ዔፃ ሺኢቃኒ ኮዓኔ። ጎኔ ታ ሲንሣም ጋዓኔ፡- ዔያታ ኮዓ ባኮ ቢያ ዩማና ዔከ ጋጋፔ።»

6 ኔኤኒ ጋዓንቴ ሺኢቃኣና ቆልፖ ጋር ጌሊ፤ ካር ዋዲጋፓ ዴዲዋ ቤዘይዳ ዓኣ ዓዳሣ ሺኢቁ፤ ዓሲ ዔሩዋንቴ ኔ ሺኢቁ ባኮ ዴንቃ ኔ ዓዳሣ ኔኤም ኮይሳሣ ሲንጋንዳኔ።

7 «ሲንሣ ሺኢቃ ዋደና ፓሠዋ ማላሣ ላሚ ላሚ ጌይሣና ሺኢጲያ ዔያቶሲ ዋይዘንታያ ማላ፤ ዓይሁዴ ማዓባኣ ዓሶጉዲ ሲንሣኮ ሺኢጲያ ጉሪ ያደሲፖቴ።»

8 ሃሣ ዔያቶ ጉዲያኣ ማዲፖቴ፤ ሲንሣኮ ዓዳሣ ሲንሣ ሺኢቃንዳሣኮ ቤርታ ዓይጌ ሲንሣም ኮይሳቴያ ዔዔራኔ» ጌዔኔ። 9 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ሲንሣ ጋዓንቴ ሂዚ ጌዒ ሺኢቁዋቴ፡-

«ጫሪንጫ ናንጋ ኦ ዓዳሣዮ!

ሱንፃ ኔኤኮ ቦንቸንቶም፤

10 ኔ ካኣቲማ ሙኮም፤

ኔ ናሽካ ባካ ጫሪንጫ ማዔሣጉዲ ሳይይዳ ማዖም።

11 ኬላ ኬላ ኦ ሙዓንዳ ሙኡዚ ሲንጌ፤

12 ኦም ዳቤሣም ኦ ዓቶም ጋዓሣጉዲ

ኦ ዳቢንቶ ዓቶም ጌዔ፤

13 ፑርታይዳፓ ኦና ካፔ፤

ዳቢሻኒ ጌሾያይዳኣ ኦና ጌልዘ።»

ካኣቲማንታ ዋልቆንታ ቦንቸንታ ናንጊና ኔኤርኬ ዓኣሚን» ጌዔኔ።

14 ሃሣ ዩሱሴ ኬኤዘ፡- «ዓሳ ሲንሣም ዳባ ዳቢንቶ ሲንሣ ዓቶም ጌዔቶ ሲንሣሲያ ጫሪንጫ ዓዳሣ ዓቶም ጋዓንዳኔ።» 15 ዓሳ ሲንሣም ዳቤ ባኮ ዓቶም ሲንሣ ጌዒባኣቶ ሲንሣ ዳቢንቶዋ ጫሪንጫ ዓዳሣ ዓቶም ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ሙኡዚ ሃሽ ሺኢቆ ሺኢጲሣ ዛላ ዔርዘና ባኣዚ

16 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ሲንሣ ሙዖ ሃሽ ሺኢቆ ሺኢጲያ ሺኢቃ ዋደና ሄርሺንቶር ማዳ ዓሳ ማዳሣጉዲ ማዲፖቴ፤ ዔያታ ሙዖ ሃሽ ዳምቦ ማዳ ዋደና ሙኡዚ ሃሻያ ማዔሣ ዔርታንዳጉዲ ሲዩ ዓሲጉዲ ማዓኔ። ጎኔ ታ ሲንሣም ጋዓኔ፡- ዔያታ ዩያይዲያና ዔያቶም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዔከኔ።»

17 ኔኤኒ ጋዓንቴ ሙዖ ሃሽ ሺኢቃ ዋደና ዓኣፖ ካር ማሰቲ ቶኦኮዋ ቲሽቴ፤ 18 ኔኤኒ ዩያይዴቴ ሙዖ ሃሽ ሺኢቃያታሣ ዴዲዋ ቤዘ ዓኣ ኔ ዓዳሣዳፓ ዓታዛ ሚሌ ያኦኒያ ዔርታንዳጉዲ። ዓኣሺንቴ ቤዘ ኔ ሺኢቁ ባኮ ዛጋ ኔ ዓዳሣ ኔኤም ኮይሳ ባኮ ሲንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ጫሪንቸ ቆሎ ዛላ ዔርዘና ባኣዚ
(ሉቃ. 12:33-34)

5:34 5:34 ያይ. 5:12፤ ዓሲ. 66:1፤ ማቴ. 23:22። 5:35 5:35 ዓሲ. 66:1፤ ዓይኩ. 48:2። 5:37 5:37 ለዊ. ዓከ 19:12፤ ፓይ. ማፃ 30:2፤ ላሚ. ዋማ 23:21። 5:38 5:38 ኬሲ. ማፃ 21:24፤ ለዊ. ዓከ 24:20፤ ላሚ. ዋማ 19:21። 5:42 5:42 ላሚ. ዋማ 15:8፤ ኮኣኪ. 24:29። 5:43 5:43 ለዊ. ዓከ 19:18። 5:44 5:44 ኮኣኪ. 25:21-22። 5:48 5:48 ለዊ. ዓከ 19:2፤ 18፤ ላሚ. ዋማ 18:13። 6:1 6:1 ማቴ. 23:5። 6:5 6:5 ሉቃ. 18:10-14። 6:7 6:7 ከኣቶ. ማ 18:25-29። 6:15 6:15 ማቴ. 11:25-26። 6:16 6:16 ዓሲ. 58:5። 6:19 6:19 ያይ. 5:2-3።

19 ዩሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ቁንቁና ሙዓኒ፣ ሳልፒ ፑርታኒ ሃሣ ወሲያ ቦኦኪ ወኡቃኒ ዳንዳዓ፣ ሃያ ዓጮይዳ ዲንሢሞ ማዓ ቆሎ ቡኩሲፖቴ፤ 20 ጋዓንቴ ቁንቁና ሙዓኒ፣ ሳልፒ ፑርታኒ ሃሣ ወሲያ ቦኦኪ ወኡቃኒ ዳንዳዓ፡ ሎ ጫሪንጮ ማእርይዳ ዲንሢሞ ቆሎ ቡኩሰ፡፡ 21 ዲንሢሞ ቆላ ዓኣ ቤዘይዳ ማሊፃኣ ዲንሢሞ ዲኢካ ማዓንዳ።»

ዑሢ ፖሊ
(ሉቃ. 11:34-36፤ 16:13፤ 12:22-31)

22 «ኔኤኮ ዓኣፓ ዑዎኮ ያንፔኮ፤ ዩያሮ ዓኣፓ ኔኤኮ ኮሺ ማዔቶ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ፖሊያ ማዓኔ፤ 23 ዓኣፓ ኔኤኮ ሃርጌያ ማዔቶ ጋዓንቴ ጉቤ ዑፃ ኔኤኮ ዲሚ ማዓኔ፤ ዓካሪ ኔጊዳ ዓኣ ፖሊ ዲሚ ማዔቶ ዩይ ዲሚ ምሽጉዲ ሻኔ ዲሚ ማዓንዳይ?»

24 «ፔቴ ዓሲ ላምዎ ጎዳቲም ማዳኒ ዳንዳዓ፡፡ ማዳቲ ፔቴሢ ዲዲ ባጋሢ ናሽካንዳ፤ ማዲባኣቶ ፔቴሢ ቦንቺ ፔቴሢ ቦሃንዳ፤ ዩያጉዲ ያኦሲና ሚኢሸናም ፔቴና ማዳኒ ዳንዳዲንቴቀሴ» ጌዔ።

ናንጊ ዛላ ማታዲኒ ኮይሱዎያ ማዲያ
(ሉቃ. 16:13፤ 12:22-31)

25 ዩሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ዲንሢ ናንጎ ዛሎ ዓይጎ ኑ ሙዓንዳይ? [ዓይጎ ኑ ዑሽካንዳይ?] ሃሣ ዓይጎ ኑ ማይንታንዳይ? ጌዲ ማሊ ማታዲፖቴ። ሸምፓ ሙኡዚዳፓ፡ ዑሢ ማኣያይዳፓ ባሽቱዋዳዳ? 26 ሂንዳ ካፖ ዛጉዋቴ፤ ጎሽኩቀሴ፡ ሃኣኮ ታይዚ ኮናይዳ ዋሁቀሴ፤ ማዔቶዋ ዲንሢሞ ጫሪንጮ ዓዳሢ ዔያቶ ሙኡዛ። ሂዳዎ ዲንሢ ዔያቶይዳፓ ባሽቱዋዳዳ? 27 ጎንጎቴ ዲንሢ ባኣካፓ ማታዲ ናንጎ ሌዎይዳ ዳካ ዋዴ * ቃሳኒ ዳንዳዳይ ዓኣ?»

28 «ሃሣ ማኣዎ ዛላኣ ዓይጎሮ ዲንሢ ማታዲ ማላይ? ሂንዳ ካዮ ቡኖ ዛጉዋቴ፡ ዔያታ ማታዲ ሱኩቀሴ፤ 29 ጋዓንቴ ካኣቲ ሴሎሞኔ ቦንቺንቴታቴያ ዩያ ቡኖይዳፓ ፔቴማጉዲታዎ ማይንቴ ሚዛጲባኣሴ፤ ታ ዲንሢሞ ጋዓኣኬ። 30 ዓካሪ ዲንሢ ጉሙርቂፃ ዳኬ ዓሳ! ሃኖ ኮሽካዎ ዚሮ ታሚዳ ዓገንታ፡ ካዮ ማኣቶ ዩያይዲ ያኦሲ ፓልሚሴቶ ዲንሢሞ ዋይቲ ባሽና ዲ ማሊንዳዋይ? 31 ዩያሮ ዓይጎ ኑ ሙዓ፡ ዑሽካንዳይ? ሃሣ ኑ ዓይጎ ማይንታንዳይ? ጌዲ ማሊ ማታዲፖቴ፤ 32 ዓይሁዴ ማዲባኣ ዓሳ ዩንሢ ባኮንሢ ዳንቆሮ ማሊ ማታዲ፤ ዲንሢሞ ጫሪንጮ ዓዳሢ ዩይ ቢያ ዲንሢሞ ኮይሳሢ ዔራ። 33 ቢያይዳፓ ቤርታዲ ጋዓንቴ ያኦሲኮ ካኣቱሞና ጂሎሞና ኮዑዋቴ፤ ዩይ ዲንሢ ማላ ባካኣ ቢያ ዲንሢሞ ዲንገንታንዳ። 34 ዩያሮ ዚራ ባኣዚሮ ማሊ ማታዲፖቴ፤ ዚሮ ማሊሳ ባካ ዚራሮ ማዎንጎ፤ ፔቴ ፔቴ ከላ ፔኤኮ ጊዳ ማቶና ዓኣያኮ» ጌዔ።

7

ዓሲ ዑሰካ ዋጊሢ ዛላ
(ሉቃ. 6:37-42)

1 ዩሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ያኦሲ ዲንሢዳ ዋጉዋጉዲ ያናኣ «ዲ ፑርታኮ» ጌይ ዋጊፖቴ፤ 2 ዲንሢ ዋጌ

ጎይዎ ማዲንሢሞ ዋጊንታንዳ፤ ዲንሢ ማኬማና ዲንሢሞ ማከንታንዳ። 3 ኔ ዓኣፖይዳ ዓኣ ዴኤፖ ሚያ ዴንቁዋዎ ኔ ለጋሢኮ ዓኣፖይዳ ዓኣ ዳኮ ቡኡሮማ ዓይጋ ኔ ዛጋይ? 4 ኔ ዓኣፖይዳ ዴኤፒ ሚሢ ዓኣንቴ፡ «ኔኤኮ ዓኣፓፓ ዳኮ ቡኡሮማ ታ ከሶም» ዋይቲ ኔ ጋዓኒ ዳንዳዳይ? 5 ሃይ ኔ ሃርሽንታሢ ሃይ! ቤርታዲ ኔኤኮ ዓኣፓ ዓኣ ዴኤፖ ሚያ ከሴ፤ ዩካፓ ኔ ለጋሢኮ ዓኣፓ ዓኣ ዳኮ ቡኡሮማ ኔ ዳንቂ ከሳንዳ። 6 ያኦሲም ዲማዴ፡ ጌኤኮ ባኮ ካቶም ዓገፖቴ፤ ሃሣ ሚዛጲ ሹጮ ጉዳንዎ ቤርታ ከኤሪፖቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጉዳንዎ ዩያ ሚዛጲ ሹጮ ቶኪና ሃርቃንዳ፤ ካናታ ሃሣ ጊንሢ ሸሪ ዲንሢ ዳዓንዳ።» ጌዔ።

ሸኢሲሢ ዋልቁ
(ሉቃ. 11:9-13)

7 ዩሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ሸኢቁዋቴ ዲንሢሞ ዲንገንታንዳ፤ ኮዑዋቴ ዲንሢ ዴንቃንዳ፤ ካራ ዔቁ ዔኤሉዋቴ ካራ ዲንሢሞ ቡለንታንዳ። 8 ሸኢቃሢሞ ቢያ ዲንገንታንዳ፤ ኮዓሢያ ዴንቃንዳ፤ ካራ ዔቁ ዔኤላሢሞኣ ካራ ቡለንታንዳ። 9 «ዲንሢ ባኣካፓ ናዓ ካሣ ሸኢቃዛ ሹቺ ዲንጋ ዓዴ ዓኣ? 10 ሃሣ ጊንሢ ዓሽኪ ሸኢቃዛ ሹኦሽ ዲንጋይ ዓኣ? 11 ዓካሪ ዲንሢ ፑርታታዎ ዲንሢ ናኣቶም ኮሺ ባኣዚ ዲንጊ ዔራቶ፡ ዲንሢሞ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ዓዳሢ ዲዛ ሸኢቃዛንሢሞ ኮሺ ባኣዚ ዲንጋንዳሢ ባሽና ዔራ። 12 ሚሎ ዓሳ ዲንሢሞ ማዳንዳጉዲ ዲንሢ ኮዓ ባኮ ዲንሢሞ ዔያቶም ማዳዋቴ፤ ሙሴ ዋጎና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶናኮ ዔርዚያ ያዲ ጋዓ።» ጌዔ።

ኩንዮና ዳልጎ ካሮና
(ሉቃ. 13:24)

13 ዩሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ኩንዮ ካራሎና ጌሉዋቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ባይሲንቶ ባንሢ ጌልዛ ካራ ዳልጊ፤ ዔኪ ዓኣዳ ጎይፃኣ ዳልጊኬ። ዩኖ ባንሢ ጌላንዳ ዓሳ ሚርጌኬ። 14 ናንጊ ባንሢ ጌልዛ ካራ ጋዓንቴ ኩንዮ፡ ጎይፃኣ ማታሳያኮ፤ ዩያሮ ዩኖ ጎይጴሎና ጌላንዳ ዓሳ ዳካኮ» ጌዔ።

ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ፤ ጌይ ሉኡቃ ዓሶ
(ሉቃ. 6:43-44፤ 13:25-27)

15 ዩሱሴ ሃሣ ከኤዛዎ፡- «ጋሮና ሙዓ ያኣዮታዎ፡ ማራይ ጉፓሌ ማይንቴ ዲንሢ ባኣኮ ጌሊ ዲንሢ ባይዛኒ ማላ ሉኡቁ «ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ፤ ጋዓዘንሢዳፓ ካፒንቴዋቴ። 16 ዲንሢ ዔያቶኮ ማዴ ዓኣፖይዳፓ ዔራንዳ፤ ጋዑዲዳፓ ዋይኔ፤ ሃሣ ጋኣላንሢዳፓ ቤሌሴ ማንፃንታ? 17 ዩያጉዲ ኮሺ ሚሢ ቢያ ኮሺ ዓኣፒ፡ ፑርታ ሚሢ ሃሣ ፑርታ ዓኣፒ ዓኣፓ። 18 ኮሺ ሚሢ ፑርታ ዓኣፒ፡ ፑርታ ሚሢ ኮሺ ዓኣፒ ዓኣፓኒ ዳንዳዓ፡፡ 19 ኮሺ ዓኣፒ ዓኣፒዋ ሚሢ ቢያ ቲቂንቴ ታሚዳ ዓገንታንዳ። 20 ዩያሮ ሉኡቁ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ፤ ጋዓ ዓሶኮ ማዴ ዓኣፖይዳፓ ዲንሢ ዔራንዳ።።»

21 «ጫሪንጮ ዓኣ ታዓደ ማሊያ ኩንሡዋዎ ሳዳሢዮ፡ ጎዳሢዮ» ጋዓሢ ቢያ ጫሪንጮ ካኣቱሞይዳ ጌላዓኬ። 22 ዓጮይዳ ያኦሲ ዋጋ ከሎ ሚርጌሢ ሳዳሢዮ! ጎዳሢዮ! ኔ ሱንዮና ያኦሲ ማሊሢ ኔ ከኤዚባኣዓዳ? ኔ ሱንዮና ፑርታ ዓያና ዓሶይዳፓ ኔ ከሲባኣዓዳ? ኔ ሱንዮና

* 6:27 6:27 ናንጎ ሌዎይዳ ዳካ ዋዴ ጋዓዛ፡ ፔቴ ፔቴ ማፃኣፓ «ፔ ዔይይዳ ፔቴ ዋዴ» ጋዓ። 6:27 6:27 ዓይኑ. 39:5-7። 6:29 6:29 1ካኣቶ. ማ 10:4-7፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 9:3-6። 7:2 7:2 ማር. 4:24። 7:12 7:12 ሉቃ. 6:31። 7:14 7:14 ዓር. 21:8፤ ላሚ. ምግ 30:19። 7:15 7:15 ሂዚ. 22:27። 7:19 7:19 ማቴ. 3:10፤ ሉቃ. 3:9። 7:20 7:20 ማቴ. 12:33።

ማደንታ ሚርጌ ዓኪ ባእዚ ኑ ማደባአዓዳ? ጋዓንዳይ። 23 ዬኖ ዎዶና ፕቴታዎ ታ ሚንህ ሄራዎቤ፣ ሚንህ ዎይዘ ሚፃ ዓሳ ታ ኮይላፓ ሺኢኩዎቴ!። ጌራ ፔጌና ታ ዔያቶም ከኤዛንዳይ» ጌዔ።

ማእሪ ማዜ ላምዎ ዓሲኮ ኮእኪንህ
(ሉቃ. 6:47-49)

24 ዬሱሴ ሃሃ ከኤዛዎ፡- «ዓካሪ ሃያ ታኣኮ ቃኣሎ ዎይዚ ማደ ዓህ ማእሪ ዶዶ ቤሰካ ዶዶሺ ማዜ ጨንጨ ዓሲ ማላ። 25 ዴኤፒ ዒርዚ ዎርቁም ዶዶ ኩሚ፣ ዠባሬያ ዠባርሼኔ፤ ጋዓንቴ ዬይ ማእራህ ዶዶ ቤሲዶ ማዠንቴህረ ዶዶባኣሴ።

26 «ሃያ ታኣኮ ቃኣሎ ዎይዚ ማደዎኣህ ጋዓንቴ ማእሪ ማእሻላይ ማዜ ቦኣዛ ዓሲ ማላ። 27 ዴኤፒ ዒርዚ ዎርቁም፣ ዶዶ ኩሚ ዠባሬያ ዠባርሻዛ ዬና ማእሪላ ቤዘና ጋፒ ዶዶ።» ጌዔ።

28 ዬሱሴ ዬያ ባኮ ከኤዚ ጋፒሳዛ ዶራ ዒዛኮ ዔርዚያና ዶዶታ ሄርሼ። 29 ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ ዔያቶኮ ዎጎ ዔርዛ ዓሶጉዶቱዎንቴ ዴኤፒ ቢታንቶና ዔርዛህረኬ።

8

ዐፃ ኬሰካ ዶርዓህና ዓደንጉት ዓህኮ ፖዒዎ
(ማር. 1:40-45፤ ሉቃ. 5:12-16)

1 ዬሱሴ ዶካፓ ከዴ ዎዶና ሚርጌ ዴሬ ዒዛ ጊንዎ ሙከኔ። 2 ዬኖና ፕቴ ዑሰካ ኬሰካ ዶርዓ ዓርቁ ዓሲሰኬይ ዬሱሴ ኮይላ ሙከ ባሊቴና ሳዓ ሎኦምዎ፡- «ጎዳህዮ! ኔ ኮዔቴ ታና ጌኤሻኒ ዳንዳዓኔ!» ጌዔ።

3 ዬሱሴ ዒዛኮ ዑዎ ዓርቃዎ፡- «ጌኤሸኬ! ኔ ጌኤሸካንዳጉዶ ታ ኮዔ።» ጋዓዛ ዬይ ዓህ ቤዘና ዶርዓህዳፓ ዳቁ ጌኤሸኬ። 4 ዬካፓ ዬሱሴ፣ ዬኖ ዶርዔሎይዳፓ ዳቁ ጌኤሸኬ ዓህም፡- «ሃያ ባኮ ዎኦማኣ ከኤዚፓ፤ ጋዓንቴ ሃህ ዓኣዲጋፓ ኔኤኒ ጌኤሸኬህ ቁኤሳህም ዳቁ፤ ሃህ ቢያህም ማርካ ማዓንዳጉዶ ኔኤኮ ዶርዓህዳፓ ፖዒዎ ዛሎ ሙሴ ዓይህ ሚንጎ ባኮ ዎኦሲም ሲንጌ» ጌዔ።

ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይህህኮ ጉሙርቁዎ
(ሉቃ. 7:1-10)

5 ዬካፓ ዬሱሴ ቁፒርናሆሜ ካታም ጌላዛ ጌኤታ ፖኦሊሴ ዓይህ፣ ፕቴ ሮሜ ዓጨ ዓሲሰኬይ ዒዛ ኮይላ ሙከዎ፡- 6 «ጎዳህዮ! ታኣኮ ማደህ ሃርጊንቴ ዎቢ፣ ሚርጌ ሜታዲ ጋራ ላሂ ዓኣኔ፤ ታና ማኣዴ» ጌዒ ሺኢቁኔ፤

7 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ታ ዒዛ ሙከ ፓሃንዳይ» ጌዔ።

8 ፖኦሊሶ ዓይህህ ጋዓንቴ፡- «ጎዳህዮ! ታ ማእሪ ኔ ጌላኒ ታ ጊኢጋ ዓሲቱዎሴ፤ ዬያሮ ሃካ ዓኣዎ ፕቴ ባእዚ ጌዔ፤ ታኣኮ ማደህ ፖዓንዳይ፤ 9 ታኣኒ ታ ቶኦኪና ዎይህ ዓሲም ዓይህንታዎ ሃህ ታ ዴማ፣ ታኣም ዓይህንታ ፖኦሊሴ ዓኣኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፕቴህ «ዴንዴ!» ታ ጋዓዛ ዴዴንዳይ፤ ባጋህ ሃህ «ሃኒ ዬዔ!» ታ ጋዓዛ ሙከኔ፤ ታኣም ማደህ «ሃያ ታኣም ማዴ!» ታ ጋዓዛ ዒ ማማዳይ» ጌዔ።

10 ዬሱሴ ዬያ ዎይዜ ዎዶና ዶዶታ ሄርሻዎ ዒዛና ዎላ ዓኣዳ ዓሶ ኮይላ፡- «ጎኔ ታ ሚንህም ጋዓኔ፤ ሃያጉዴ ዴኤፒ ጉሙርቁህ ዓኣ ዓሲ ፕቴታዎ፣ ዒሰራዔኤሌይዳኣ ማዎም

ታ ዴንቁባኣሴ። 11 ዔራዎቴ፤ ሚርጌ ዓሲ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ጌላ ዛሎናይዳፓ ሙከ ዓብራሃሜና ዬሳኣቁና ሃህ ያይቆኦቤና ዎላ ጨሪንጮ ካኣቱዎይዳ ሙዒኒ ዴዓንዳይ።

12 ጨሪንጮ ካኣቱዎም ጊኢጊንቴያታዎ ዙሎ ዶም ቤዛ ከኤሪንታንዳይ ዓኣኔ። ዬካ ዬና ዓሳ ዬኤኪ ዓቶ ዴዓንዳይ» ጌዔ። 13 ዬካፓ ዬሱሴ ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይህህም፡- «ዴንዴ፣ ኔ ጉሙርቁህጉዶ ማዎንጎ» ጌዔ። ዬያ ዓህኮ ማደህ ዬማና ፖፖዔ።

ዬሱሴ ሚርጌ ሃርጌ ዓሶ ፓህህ
(ማር. 1:29-34፤ ሉቃ. 4:38-41)

14 ዒማና ዬሱሴ ጰዒርሴ ማእሪ ጌላዎ፣ ጰዒርሴኮ ባይሳ ቆይንቴ ላሂ ዓኣንቴ ዴንቁ፣ 15 ዒዛኮ ኩጮ ዒ ካኣማዛ ቤዘና ቆሃ ዒዛኮ ሃይቁም ዔቁ ዒዛ ሸኦቶንህ። 16 ዬካፓ ሳዓ ዓማዛ፣ ዓሳ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ሚርጌ ሃርጌ ዓሲ ዬሱሴ ኮይላ ዔኪ ሙከዛ «ኬሰኬ» ጌይህና ሌሊ ፑርቶ ዓያና ኬሴም ሃርጊንቴ ዓሳ ቢያ ፖዔ። 17 ዬያይዶዎና ዎኦሲ ማሊዎ ከኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፡- «ዒዚ ኦኡኮ ዶርዓህ ዔኪ ኦጊዳፓ ዳኬ» ጌይንቴህ ኩሜ።

ዬሱሴ ጊንህ ሃንቴህ ዔኪሳ ሜቶ
(ሉቃ. 9:57-62)

18 ዬሱሴ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ኮይላ ቡኪ ዓኣህ ዛፓዎ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንህ ባዘኮ ሶ ሱኮ ፒንቃንዳጉዶ ዓይህ። 19 ዒማና ፕቴ ሙሴ ዔርዚ ዎጎ ዔርዛ ዓሲ ዒዛ ባንህ ሙከዎ፡- «ዔርዛህዮ! ኔ ዓኣዳ ቤዘ ቢያ ታ ኔኤና ዓኣዳንዳይ» ጌዔ።

20 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ዉኡካህኮ ዎርቆ ዔቴ፤ ካፓኮ ሃህ ማእሪ ዓኣኔ። ዓሲ ናዓህ ጋዓንቴ ላሂ ሃውሻንዳ ቤሲታዎ ባኣሴ» ጌዔ።

21 ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንህዳፓ ፕቴይ፡- «ጎዳህዮ! ቤርታዲ ታ ዴንዶ ታ ዓዴ ሃይቁም ዶኡኪ ሙከም» ጌዔ።

22 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ታ ጊንዎ ሙከ፤ ሃይቁ ዓሳ ሃይቁ ዓሶ ዶኡካንዳጉዶ ሃሼ» ጌዔ።

ዬሱሴኮ ባዘ ጉዳህ ጎሪዎ
(ማር. 4:35-41፤ ሉቃ. 8:22-25)

23 ዬካፓ ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንህና ዎላ ዎኦዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ዴንዴ፤ 24 ዬማና ዔርቲባኣ ዴኤፒ ባዚ ጉዳ ዔቁ፣ ዎኦዎና ፒንቆ ጎንጌሎ ዎኦዎ ኩንህ፣ ዔኤዲሳኒ ዑኪ ሜታሴ፤ ዬሱሴ ጋዓንቴ ዒማና ጊንዒ ዓኣኔ። 25 ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታ ናኣታ ዒዛ ጰቻዎ፡- «ጎዳህዮ! ኦ ኩዴ፤ ኦና ዓውሴ» ጌዔ።

26 ዬሱሴ ዒማና፡- «ሃይ ዒንህ ጉሙርቁዎ ፓጩ ዓሳ፣ ዓይጎር ዒንህ ሃያይዶ ዒጊጩይ!» ጋዓዎ፣ ዔቁ ዠባርና ዴኤፓ ጉዳህና ጎሪም ቤዘና ቢያ ባካ ዚቴዎ ጌዔ።

27 ዓሳ ጋዓንቴ ሚርጌና ዶዶታ ሄርሻዎ፡- «ሃይ ዠባርንታ ባዘንታ ቢያ ዓይህንታህ ዎዚጉዴ ዓሲዳይ?» ጌዔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ላምዎ ዓሶኮ ዳቁዎ
(ማር. 5:1-20፤ ሉቃ. 8:26-39)

28 ዬሱሴ ጌላላ ባዘና ፒንቁ ጌርሴኔ ዓጮ ሙከዛ ዒኣካ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ላምዎ ዓሲ ዶኡፒ ካይዚዳፓ ኬሰኪ ዒዛና ካኣሜ፤ ዬንህ ሚርጌና ፑርታ ዓሲ

7:23 7:23 ዓይኩ. 6:8። 7:29 7:29 ማር. 1:22፤ ሉቃ. 4:32። 8:4 8:4 ሉቁ. ዓኪ 14:1-32። 8:11 8:11 ሉቃ. 13:29። 8:12 8:12 ዒሲ. 49:12፤ 59:19፤ ሚሊ. 1:11፤ ዓይኩ. 107:3፤ ማቴ. 22:13፤ 25:30፤ ሉቃ. 13:28። 8:17 8:17 ዒሲ. 53:4። 8:29 8:29 ሱኣጎ. ማፃ 11:12፤ 2ሳሙ. 16:10።

ማዕረግ ዓይን ዓሲያ ዩኖ ጎይዖና ዓኣዲኒ ዳንዳዑዎክ።
29 ዔያታ፡- «ጾኑስ ናዓሂዮ! ኦኦና ዎላ ኔኤኮ ዓይጌ ዓኣይ? ዎዳ ሄሎዎንቴ ኔ ኦና ማታሳኒ ሙኪያ?» ጌራ ጌራ ዓላቱ።

30 ዔያታ ዓኣ ሌዛፕ ዳካ ሃኪ ሌሲዳ ቆሎ ጉዳንሂ ደቢ ሄንቃ። 31 ፑርቶ ዓያኖንሂ ዩሱስ ኮራ፡- «ኔ ኦና ከሳያ ማዕቲ፣ ሃሴክ ጉዳንዎይዳ ኔ ጌላንዳጉዳ ኦና ዓይሂ» ጌራ ዓዛ ሸኢቄ።

32 ዩሱስ፡- «ዳንዳዎቲ!» ጋዓዛ፣ ፑርቶ ዓያኖንሂ ዓሶንሂዳፕ ከሰኪ ጉዳንዎይዳ ጌላዛ፣ ጉዳንፃ ቢያ ዔያታ ሄንቃ ማጎ ዓጮይዳፕ ዳርጊ ባዘይዳ ጌሊ ሙይንቴ። 33 ጉዳንዎ ሄንቃ ናኣታ ጸሸኪ ካታዎ ዳንዳዎ፣ ማዕ ባኮ ቢያ ሃሂ ፑርቶ ዓያኖና ዓርቄንቴ ዓሶንሂዳኣ ማዳንቴ ባኮ ከኤዜ። 34 ዩከፓ ካታዎ ዓሳ ጉቤ ዩሱስ ዛጋኒ ካታማፕ ሙኪ ዓዛ ዳንቃዎ ዔያቶኮ ዓጮፕ ዓ ከሰኪ ዓኣዳንዳጉዳ ዓዛ ሸኢቄ።

9

ዩሱስ ዋቦ ዓሂ ፒሽሂ
(ማር. 2፡1-12፤ ሉቃ. 5፡17-26)

1 ዩከፓ ዩሱስ ዎኣዎና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ባዞ ጊደና ፒንቄ ፔ ካታዎ ሙኪ። 2 ዒኢካ ዓሳ ፔቴ ዋቦ ዓሲ ሃሎና ከደ ዔኪ ሙኪ። ዩሱስ ዔያቶኮ ጉሙርቂዎ ዛጋዎ ዋቦ ዓሂዎ፡- «ታ ናዓሂ ማለፖ! ጎማ ኔኤኮ ዓቶዎ ጌይንቴ።» ጌዔ።

3 ዓማና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡- «ሃይ ያኦስ ጮሺኸ» ጌራ ፔ ዒኖና ማሌ።

4 ዩሱስ ዔያቶኮ ማሊዎ ዔሪጋፓ፡- «ዓይጎር ዒንሂ ሃያጉዳ ፑርታ ባኣዚ ዒኖና ማላይ? 5 ጎማ ኔኤኮ ዓቶዎ ጌይንቴ። ጌይሂና ኣቂ ዳንዳ» ጌይሂናይዳፕ ሂንዳ ዎና ሸሌዓይ? 6 ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሂ ሳይይዳ ዓሲኮ ጎማ ዓቶዎ ጋዓን ቢታንቶ ዓኣሂ ዒንሂ ዔራንዳያ ኮይሳ። ጋዓ፣ ዋቦ ዓሂዎ፡- «ዔቂ ሃላሂ ኔኤኮ ከደ ኔ ማኣሪ ዓኣዴ» ጌዔ። 7 ዩማና ዋቦ ዓሂ ዔቂ ፔ ማኣሪ ዓኣዴ። 8 ዳራ ዩያ ዛጋዎ ዳቃቴ ሄርሺ፣ ዒጊጠሂና ዩያጉዳ ቢታንቶ ዓሲዎ ዒንጌ ያኣዛሂ ጋላቴ።

ማቲዎስ ኣኤለንቴያ
(ማር. 2፡13-17፤ ሉቃ. 5፡27-32)

9 ዩሱስ ዳንዳሌቃ ማቲዎስ ጎዎስኪይ ኮርዎ ዓሶፕ ማኣሪ ቡኩሳ ሌዛ ዳዒ ዓኣንቴ ዳንቄ፡- «ሃኒ ታ ጊንዎ ሙኪ!» ጋዓዛ፣ ዒዚያ ዔቂ ዒዛ ጊንዎ ዓኣዴ።

10 ዩከፓ ዩሱስ ማቲዎስ ማኣርይዳ ሙዓኒ ዳዓዛ ማኣሪ ቡኩሳ ዓሶንታ ጎዎ ዓሶንታ ማርጌ ዓሲ ሙኪ ዒዛና ሃሃ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታዘንሂና ዎላ ሙዓኒ ዳዔ። 11 ፔርሴ ዓሳ ዩያ ዛጋዎ ዩሱስኮ ጊንዎ ሃንታዘንሂ ኮራ፡- «ዒንሂኮ ዔርዛሂ ሃያ ማኣሪ ቡኩሳ ዓሶና ጎዎ ዓሶና ዎላ ዳዒ ዎይቴ ሙዓይ?» ጌይ ያኣጮ። 12 ዩሱስ ዔያታ ጌዔሂ ዎይዳ፡- «ዳኤሻ ዔራ ዓሲ ኮይሳሂ ሃርጊንቴ ዓሲዎ ማዕንዳፕ ዓቲዎ ዋሊ ዓሲዎቲዎስ፤ 13 ዳንዳ፡- «ዒንጎ ባኣዚ ዒንጋያይዳፕ ባሽ ዓሲ ማጠንታ ዓሲ ታ ናሽካ።» ጋዓ ቃኣላ ዎዚ ጌይሂታቴያ ማሊ ጸቂሂ ዔራዎቲ፤ ጎዎ ዓሲ ዔኤላኒ ማዕንዳፕ ዓቲዎ ዲሎ ዓሲ ዔኤላኒ ታ ሙኪባኣላ።» ጌዔ።

ሙኢዚ ሃሽሂ ዳዎቤ ዛላ ያኣጠንቴ ያኣጠሂ
(ማር. 2፡18-22፤ ሉቃ. 5፡33-39)

14 ዒማና ማሰካ ዮሃንሴኮ ጊንዎ ሃንታ ናኣታ ዩሱስ ኮራ ሙከዎ፡- «ኦኦና ፔርሴ ዓሶና ሙዎ ሃሽዎ ዳዎቦ ካፓንቴ፣ ኔ ጊንዎ ሃንታ ናኣታ ዓይጎር ዩያይዳ ካፕዎይ?» ጌራ ያኣጮ። 15 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ዑኡታሂ ዔያቶና ዎላ ዓኣንቴ ዔፖ ዓሳ ዎይቴ ሙይ ዑሸኪ ዎዛደዎዎ ሃሻንዳይ? ዑኡታሂ ዔያቶይዳፕ ዔውታንዳ ዎዳ ሙከንዳ፤ ዩኖ ዎይና ዔያታ ሙዎ ሃሽዎ ዳዎቦ ካፓንዳ።

16 «ዓኪ ዓፕላይዳፕ ዔኪ ጠሚ ዓፕላይዳ ዓጊ ሲካይ ባኣሴ፤ ያደሂ ማዔቶ ዓኮ ዓጊዎ ጉርማ ጠዋ ዓፕሎ ዳዳርዘንዳ፤ ዳርዒዓኣ ፔቶ ዳልጋንዳ። 17 ዩያጉዳ ሶልኪ ዑሸ ዎሆ ጠንቅ ያቲዳ ሽሚ ዎሂንቴዎስ፤ ዎሂንቴቴ ጋዓንቴ ሽሚ ዑከ ቡርቂ ያቶ ዳኤሴዎ ዑከ ላኣለንታንዳ፤ ያታኣ ጉሪ ዓታንዳ። ዩያር ሽሚ ዑሸዎ ዓኪ ኤሸ ያቲ ኮይሳ፤ ዩያይዳቴ ዑከ ያቶይዳ ዔኤቢ ዎኡቲዎዎ ዳዒ።»

ሃይቢፓ ዔቂ ናይሰኬናና ላኣሎ ናይ ዶርዎ ሃርጊሰኬናኮ ዳቂዎ
(ማር. 5፡21-43፤ ሉቃ. 8፡40-56)

18 ዩሱስ ዩያ ዓሶዎ ከኤዚያይዳ ዓኣንቴ ፔቴ ዓይሁዳ ዓሶኮ ቡኪንቶ ሌዛ ሱኡጌሰኬይ ሙኪ ባሊቲና ዒዛ ሌርታ ሎኣማዎ፡- «ታኣኮ ናይሰኬና ሃርጊ፣ ሃሂ ሃይቄ፤ ሃደራ፣ ኔኤኒ ሙኪ ዒዛ ዑፃ ኩጮ ጌሂቶ ዒዛ ዳቃንዳ።» ጌዔ። 19 ዩያር ዩሱስ ዔቂ ዓሂ ጊንዎ ዓኣዳዛ ዒዛ ጊንዎ ሃንታዘንሂያ ዎላ ዓኣዴ።

20 ዩከፓ ታጾ ላዎዎ ሌዔ ጉቤ ላኣሎ ናይ ዶርዎና ማታደ ፔቴ ላኣሊሰኬና ዩሱስኮ ጊንዎ ዛሎና ሙኪ ዓፕሎኮ ዓጮ ካኣማ፤ 21 ዩያ ዒዛ ማዳሂ፡- «ዒዛኮ ዓፕሎታዎ ኩጮና ታ ካኣማቶ ዳቃንዳ።» ጌራ ፔ ዒኖና ማሊሂርኮ። 22 ዩሱስ ዒማና ጊንሂዎ ሽሪ ላኣሌሎ ዛጋዎ፡- «ታ ናዔሌ ማለፖ፣ ኔ ጉሙርቂዎ ኔና ዳቂሽ።» ጋዓዛ፣ ላኣሌላ ሌዛ ማና ዳቂ።

23 ዩከፓ ዩሱስ ዓይሁዳ ዓሶኮ ቡኪንቶ ሌዛ ሱኡጋሂ ማኣሪ ሃላዎ ዳንካሂ ዎርቂ ሃሃ ጸሸኪ ዒላቲ ዒላቲ ዩኤካ ዓሶ ዛጊ፣ 24 ዓሶ፡- «ሸኢኹዎቲ! ናዔላ ጊንዎ ዔያፕ ዓቲዎ ሃሃይቆሳኤ!» ጋዓዛ፣ ዔያታ ዒዛ ቦሂ ማኢጮ። 25 ዳራ ከሰኬሂኮ ጊንዎ ዒዚ ጋር ጌላዎ ናዔሎኮ ኩጮ ዓርቃዛ ዒዛ ዔቂ። 26 ዩይ ሃይሳ ዩኖ ዓጮ ቢያይዳ ዎይዚንቴ።

ዩሱስ ዓኣፕ ባይቄያና ዳንጋ ባይቄ ዓሲ ዳቂሽሂ

27 ዩሱስ ዩኖ ሌዛፕ ዳንዳንቴ ላዎዎ ዓኣፕ ባይቄ ዓሲሰኬንሂ፡- «ዳውቴ ናዓሂዮ! ሃደራ ኦና ማኣዳ» ጌራ ጌራ ዒላቴ። 28 ዩከፓ ዩሱስ ከኤዎ ጌላዛ ዓኣፕ ባይቄዘንሂ ዒዛ ጊንዎ ሙኪዎ፣ ዩሱስ ዔያቶ ኮራ፡- «ዒንሂኮ ዓኣፕ ታ ቡላንዳሂ ዒንሂ ጉሙርቃ?» ጌራ ያኣጮ።

ዔያታ ማሃዎ፡- «ሂዮ፣ ጎዳሂዮ» ጌዔ።

29 ዩከፓ ዩሱስ ዔያቶኮ ዓኣፕ ኩቻ ካኣማዎ፡- «ዒንሂ ጉሙርቂሂጉዳ ዒንሂዎ ማዎንጎ» ጌዔ። 30 ዓኣፕ ዔያቶኮ ቡለንታዛ ዩሱስ ዔያቶዎ፡- «ሃያ ያኣማኣ ዒንሂ ከኤዙዎጉዳ!» ጌራ ዶዲሽ ላቴ። 31 ዔያታ ጋዓንቴ ከሰከዎ ዒኢካ ጉርዶ ቢያይዳ ዩሱስ ዛሎ ከኤዜ።

32 ዓኣፕ ባይቄ ዓሶንሂ ከሰኪ ዓኣዳዛ ማሌ ዓሲ ፑርታ ዓያና ዓርቂዎ፣ ዳንጋ ባይቄሰኬና ዩሱስ ኮይላ ዔኪ ሙኪ። 33 ፑርቶ ዓያኖ ዩሱስ ከሌሰካፕ ዳንጎ

ባይቁ ዓሢ ገሰተሢ ዓርቁኔ፤ ዬያሮ ዳራ ዲቃተ ሄርሻዎ፡- «ሃያጉዴ ባኣዚ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ኑ ዛጊ ቤቁባኣሴ» ገዔኔ። 34 ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ዒዚ ፑርቶ ዓያኖ ዓሳፓ ኬሳሢ ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሢ ምልቆናኬ» ገዔኔ።

ዬሱሴ ዳር ሚጪንቴሢ

35 ዬሱሴ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ዔርዚ ዔርዚ፤ ያኦሲ ካኣቱም ዛሎ ኮፍ ሃይሶም ኬኤዚ ኬኤዚ ዬያጉዴ ሃሣ ዶርዓሢያ ቢያ ፖሲሲ ፖሲሲ ካታምና ፑርዶናይዳ ሃንቴ። 36 ዒማና ዳራ ሄንቃ ዓሲባኣ ማሪይጉዲ ማታዳያ ሃሣ ማኣዳያ ዔያቶ ባኣያ ማዔሢ ዛጊ ምዶና ዒ ዔያቶ ሚጪንቴ። 37 ዬያሮ ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ኮራ፡- «ቡኩሶንዶ ሃኣካ ሚርጌኬ፤ ሃኣኮ ቡኩሳዞንሢ ጋዓንቴ ዳካታሢ፤ 38 ሃኣኮ ቡኩሳ ዓሳይዳ ቃሲ ዓሲ ዳካንዳጉዲ ሃኣኮ ዓዶ ሺኢቁዋቴ» ገዔኔ።

10

ታጳ ለምዎ ዬሱሴ ጊንያ ሃንታዞንሢ ማዶሮ ዳኪንቴዎ (ማር. 3:13-19፤ 6:7-13፤ ሉቃ. 6:12-16፤ 9:1-6)

1 ዬሱሴ ታጳ ለምዎ ዒዛ ጊንያ ሃንታዞንሢ ፔ ባንሢ ዔኤላዎ ፑርቶ ዓያኖ ኬሳንዳጉዲ ሃሣ ዶርዎ ቢያ ፖሲሳንዳጉዲ ቢታንቶ ዔያቶም ዒንጌ። 2 ታጳ ለምዎ ዒዛ ጊንያ ሃንታዞንሢ ሱንፃ፡- ቤርታ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳይሮሴንታ ዒዛኮ ጌርሲ ዒንዲራሴ፤ ዜብዲዮሴ ናኣቶንሢ፡- ያይቆኦ፤ ዮሃኒሴ፤ 3 ፒልጶሴ፤ ቤርቲሌሞሴ፤ ቶኦማኦሴ፤ ሚኢሾ ቡኩሳ ማቴዎሴ፤ ዒልፒዮሴ ናኣዚ ያይቆኦ፤ ታዲዮሴ፤ 4 ፔ ዓጮ ናሽካ ሲሞኦኔንታ ዬሱሴ ዓኣሢ ዒንጌ፤ ዓሳቆሮንቶ ዓጮ ዓሢ ዪሁዳንታኬ።

5 ዬሱሴ ዬንሢ ታጳ ለምዎ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢም፡- «ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ባንሢ ዳንዲፖቴ፤ ሃሣ ሳማሪያ ካታምዎ ጌሊፖቴ፤ 6 ጋዓንቴ ማራቶጉዲ ዛኣሌ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባንሢ ዓኣዲዎቴ። 7 ዳንዲፓፓ ሜሪንጌ ካኣቱማ ዑኬኔ፤ ጌዒ ጌዒ ኬኤዙዋቴ። 8 ዶርዓሢና ዓኣ ዓሳ ፖሲሱዋቴ፤ ሃይቁ ዓሳዎ ሃይባፓ ዔቁሱዋቴ፤ ዑፃ ኬሰካ ዶርዓሢና ዓኣ ዓሳ ዳቂሹዋቴ፤ ፑርቶ ዓያኖም ዓሳይዳፓ ኬሱዋቴ፤ ዒንሢ ጉሪ ዔኬ ባኮ ዬያ ዓሳም ጉሪ ዒንጉዋቴ። 9 ምርቁታቴያ ቢራ ሃሣ ሞኦኖ ዓንጎዎ ቡራሻይዳ ዓጊ ዔኪፖቴ፤ 10 ጋላ ዓርቆ ሉካንታ ቃሲ ማይንቶ ዓፒላንታ ቃሲ ዓኣሃ ዲርሲ ሃሣ ኮኡሎዎ ጎይዖሮ ዔኪፖቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ማዳ ዓሲም ኮይሳ ሙኡዚ ዒንጊንታኔ።»

11 «ዒንሢ ጌላ ካታም ማዔቶዎ ጉርዶይዳ ዒንሢ ሸኦቹንሢ ምይሢ ጋዓ ዓሲ ዓኣቶ ዛጉዋቴ፤ ጴዳቶ ዬኖ ቤዞ ሃሺ ዒንሢ ኬሰካንዳያ ሄላንዳኣና ዒማካ ዳዑዋቴ። 12 ዓሲ ማኣሪ ዒንሢ ጌላ ምዶና ዓሲ ሙኬኔ፤ ኮሹም ሃኖ ማኣሮም ማፖም ጎዑዋቴ። 13 ማኣሮ ዓዴ ስሸዋይ፤ ጌዒ ዒንሢ ዔኬቴ፡- ያኦሲ ኮሹም ዒንሢም ማፖንጎ ጎዑዋቴ፤ ዔኪባኣያ ማዔቶ ጋዓንቴ ዓቶንጎ። 14 ዒንሢ ሸኦቹንሢ ዔኪባኣቶ፤ ዒንሢ ጌዔ ባኮዎ ምይዚባኣቶ ዬኖ ማኣራሎና ካታሚሎናይዳፓ ኬሰካዎ ቶኮ ሲላሎ ፒዒ ዓኣዲዎቴ።

15 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፡- ዓጮይዳ ያኦሲ ምጋ ኬሎና ዬኖ ካታሚሎም ሰዶሚና ጋሞራናም ዒንጊንቴ ማታሢዳፓ ባሼ ማታ ሄላንዳኔ» ጌዒ ዓይሢ ዳኬኔ።

ጎዳ ሙኩኮ ቤርታ ዔቃንዳ ዒዲ ዳኪንቴዎና ማታሢና (ማር. 13:9-13፤ ሉቃ. 21:12-17)

16 ዩካፓ ዬሱሴ፡- «ዓካሪ ታ ዒንሢ ማሪይጉዲ ያኣያሢ ባኣካ ዳካንዳሢ ሸኦሸጉዲ ጪንጫ፤ ዶኦሌጉዲ ሸሌዔ ማዑዋቴ። 17 ዓሳ ዒንሢ ምጌም ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዞ ዒንሢ ጳርቆንዳኔ፤ ዬያሮ ኮሺ ዒንሢና ዔራዋቴ። 18 ታ ዛሎ ማርካዳኒ ምይሣ ዓሳና ካኣቶና ቤርቶ ፑርታ ምጌም ዒንሢ ሸኦካንዳኔ፤ ዔያቶና ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳና ቤርታ ማርካ ዒንሢ ታኣኮ ማዓንዳኔ፤ 19 ዓሳ ዒንሢ ምጌም ሸኦሻኣና ዒንሢ ኬኤዛንዳ ባካ ዬማ ምዶና ዒንሢም ኬኤዚንታንዳሢ ሪዳጎ ሃሣ ምዚ ጌዒ ኑ ኬኤዛንዳይ?» ጌዒ ማሊ ማታዲፖቴ። 20 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒንሢ ዛሎና ኬኤዛንዳሢ ዒንሢኮ ጫሪንጌ ዓዳሢ ዓያኖኬ፤ ዒንሢቱዋሴ።

21 «ዓሲ ፔ ዓዶ ናዎ ሃይቃንዳጉዲ ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዬያጉዲ ዓዳያ ፔኤኮ ናዓ ሃይቃንዳጉዲ ዓኣሢ ዒንጋንዳኔ፤ ናኣታ ሸዔ ዓሳ ዑፃ ምርኬ ማዒ ዔቁ ምዳሻንዳኔ። 22 ዒንሢ ታ ዛሎሮ ዓሲ ቢያና ዒዲንቴያ ማዓንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዳንዲ ጋፒንፃ ሄላንዳኣና ዶይሢ ዳቃንዳኔ። 23 ፔቴ ቤዘይዳፓ ዒንሢ ዒዲ ዳውሶዎና ሚሌ ቤሲ ዓኣዲዎቴ፤ ጎኔ ታ ጋዓኔ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ማዒ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ዒሰራዔኤሌ ካታምም ዒንሢ ኬኤዚ ጋፒሳዓኬ።

24 «ዔርዞሢ ዔርዞሢዳፓ ባሼቱዋሴ፤ ማዳሢያ ማዳሻሢዳፓ ባሼቱዋሴ። 25 ዬያሮ ዔርዞሢ ዔርዞሢጉዲ፤ ማዳሢ ማዳሻሢጉዲ ማዔቴ ጊዳንዳኔ። ማኣሮ ዓዶም ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሢ» * ጌዒ ሱንሢ ዔያታ ጌሢቶ ማኣሮ ዓሳም ዬያፓ ዑሣ ፑርታ ሱንሢ ጌሣዓዳ?» ጌዔኔ።

ዎና ዒጊጫንዳያ ኮይሳቴያ ኬኤዚንቴሢ (ሉቃ. 12:2-7)

26 ሃሣ ዬሱሴ፡- «ዓካሪ ዓሲ ዒጊጫፖቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓኣቶና ባኣዚ ፔጋዲዎ፤ ዓኣሸንቴ ባኣዚ ዔርቱዎ፤ ዓታዓኬ። 27 ዬያሮ ዲማ ዒንሢም ታ ኬኤዛሢ ፖይዳ ኬኤዙዋቴ፤ ካሸካሸ ዒንሢም ኬኤዚንቴሢ ዳጌ ቤሰካ ዔቁ ፔጌና ኬኤዙዋቴ። 28 ዓሸኮ ምዳ፤ ጊዴና ሸምፖ ምዳኒ ዳንዳዑዎ ዓሳ ዒጊጫፖቴ፤ ዬያይዳፓ ሸምፓሢንታ ዓሸኮንታ ባይቁዎ ታምይዳ ጌልዚ ባይዛኒ ዳንዳዓ ያኦሲ ዒጊጫፖቴ። 29 ለምዎ ሱኡታ ባካናም ሻንቹንታኔ፤ ያዲ ማዔቶዎ ዒንሢኮ ጫሪንጌ ዓዳሢ ጌዒባኣንቴ ፔቴ ሱኡቶማታዎ ጉሪ ዓቱዋሴ። 30 ዒንሢኮ ጋዓንቴ ቶኦኮ ጋማኣ ፓይዳንቴያታሢ፤ 31 ዒንሢ ዒጊጫፖቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ሚርጌ ሱኡታይዳፓ ዒንሢ ባሼኬ» ጌዔኔ።

9:34 9:34 ማቴ. 10:25፤ 12:34፤ ማር. 3:22፤ ሉቃ. 11:15። 9:35 9:35 ማቴ. 4:23፤ ማር. 1:39፤ ሉቃ. 4:44። 9:36 9:36 ፓይ. ማፃ 27:17፤ 1ካኣቶ. ማ 22:17፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 18:16፤ ሂዚ. 34:5፤ ዛካ. 10:2፤ ማር. 6:34። 9:38 9:38 ሉቃ. 10:2። 10:7 10:7 ሉቃ. 10:4-12። 10:10 10:10 1ቆር. 9:14፤ 1ፂሞ. 5:18። 10:14 10:14 ዳኪ. ማዳ 13:51። 10:15 10:15 ማቴ. 11:24፤ ማኸ. ማፃ 19:24-28። 10:16 10:16 ሉቃ. 10:3። 10:17 10:17 ማር. 13:9-11፤ ሉቃ. 12:11-12፤ 21:12-15። 10:21 10:21 ማር. 13:12፤ ሉቃ. 21:16። 10:22 10:22 ማቴ. 24:9፤ 13፤ ማር. 13:13፤ ሉቃ. 21:17። 10:24 10:24 ሉቃ. 6:40፤ ዮሃ. 13:16፤ 15:20። * 10:25 10:25 ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሢ፡- ጌይፃ ጌሪኬ ሙኡቹና ቢዓልዛቡሌ ጌይንታኔ። 10:25 10:25 ማቴ. 9:34፤ 12:24፤ ማር. 3:2፤ ሉቃ. 11:15። 10:26 10:26 ማር. 4:22፤ ሉቃ. 8:17።

ኪሪሰቶስ ዛሎ ማርካዳንዳያ ኮይሳሃ
(ሉቃ. 12:8-9፤ 12:51-53፤ 14:26-27፤ ማር. 9:41)

32 ዬሱሴ ሃሃ፡- «ዓሲ ቤርቲዳ ታ ዛሎ ማርካዳሚም ቢያ ታኣኒ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ታ ዓዶ ቤርታ ዒዛ ዛሎ ማርካዳንዳይ። 33 ዓሲ ቤርቲዳ ታ ዒዛ ዔሩዋሴ» ጋዓሚ ታኣኒያ ጫሪንጮይዳ ታ ዓዶ ቤርታ ዒዛ «ዔሩዋሴ» ጋዓንዳይ።

34 «ታ ሃያ ዓጮ ያልዚ ዔኪ ሙካንዳኣጋቲም ኮሹዋ ዔኪ ሙኩያ ዒንሚም ማሎ። 35 ታኣኒ ሙኩሚ ዓቲንቆ ናዓሚ ዓዶ፡ ወዲሮ ናዔላ ዒንዶ፡ ናኣዚ ማቻ ዓሆ ዒፃንዳጉዲኬ። 36 ዬያሮ ማኣሮ ዓሳ ዋሊኮ ሞርኬ ማዓንዳይ።

37 «ታጊዳጋ ባሼ ፔኤኮ ዓዶ፡ ዒንዶ ናሽካ ዓሲ ታኣም ማዓዓኬ፤ ታጊዳጋ ባሼ ፔኤኮ ዓቲንቆ ናዖ ሃሃ ወዲሮ ናዖ ናሽካሚ ታኣም ማዓዓኬ። 38 ታጋቲ ሃይቃኒ ማሊ ታ ጊንፆ ሃንቱዋ ዓሲ ታኣም ማዓሲ ዳንዳዑዋሴ። 39 ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ኮዓ ዓሲ ቢያ ፔኤኮ ናንጎ ባባይዛንዳይ፤ ታ ዛሎሮ ጌዒ ፔ ናንጎ ባባይዛሚ ጋዓንቲ ቢያ ፔኤኮ ናንጎ ዓዓይሳንዳይ።

40 «ዒንሚ ሹኦቹንሚ ዔካሚ ታና ዔካይ፤ ታና ዔካሚያ ታና ዳኬ ታ ዓዶ ዔካይ፤ 41 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሚ ዬያ ሱንፆና ሹኦቹንሚ ዔካሚ ዬያም ዒንጎ ባኮ ዳንቃንዳይ። ያላሚ ያሉም ሱንፆና ሹኦቹንሚ ዔካሚ ያላሚም ዒንጎ ባኮ ዔካንዳይ። 42 ጎኔ ታ ዒንሚም ጋዓይ፤ ታኣኮ ጊንፆ ሃንታያ ማዔ፡ ሃንሚ ዳኮንሚዳጋ ፔቲማ ዋኣሚ ሽማ ዑሻሚ ዔኤቢ ዳንቁዋዖ ዓታዓኬ» ጌዔ።

11

ማሰካ ዮሃንሴ ዬሱሴ ኮራ ዳኬ ኪኢቶ ዓሶ
(ሉቃ. 7:18-35)

1 ዬሱሴ ዬያ ባኮ ታጳ ላምዖ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዞንሚም ኬኤዜሚኮ ጊንፆ ዬኖ ቤዞ ሃሺ ኮይሎይዳ ዓኣ ካታሞንሚዳ ቃኣሎ ኬኤዛኒና ዔርዛኒ ዳንዳይ።

2 ማሰካ ዮሃንሴ ቱኤዞ ማኣራ ቱኤቲ ዓኣ፣ ኪሪሰቶስ ማዳ ባኮ ዋይዜይ፤ ዬያሮ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዞንሚዳጋ ዬሱሴ ኮራ፡- 3 «ሙካንዳይ ጌይንታ ማሲሂ ኔናዎ ማሌ ኑ ካፖንዳይ?» ጌዒ ያኦጫንዳጉዲ ዳኬ።

4 ዬሱሴ ዔያቶም፡- «ዳንዳጋጋ ዒንሚ ዛጌ ባኮና ዋይዜ ባኮና ቢያ ዮሃንሴም፡- 5 ዓኣጋ ባይቄ ዓሳ ዛጋይ፡ ሃንቶ ባሽጊታ ዋሶ ዓሳ ሃንታይ፡ ዑፃ ኬሰካ ዳርዓሚ ዓኣ ዓሳ ፖዓይ፡ ዋዮ ባይቄ ዓሳ ዋይዜ፡ ሃይቄ ዓሳ ሃይባጋ ዔቃይ፡ ማንቆ ዓሶማኣ ኮኩ ሃይሳ ኬኤዚንታይ፤ 6 ታና «ዒዛ ናንጋ» ጌዒ ዳቢንቱዋሚ ጋላቲንቲያኬ ጌዒ ኬኤዙዋቲ» ጌዔ።

7 ዮሃንሴ ኮራጋ ሙኩ ኪኢቶ ዓሶንሚ ማዒ ዳንዳዛ ዬሱሴ ዮሃንሴ ዛሎ ዳርም፡- «ዒንሚ ሃሚ ዓይጎ ዛጋኒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሙኩይ? ዠባራ ዓጊሃ ፒሎ ዛጋኒዳ? 8 ማሌ ዒንሚ ዓይጎ ዛጋኒ ሙኩይ? ሚዛጳ ቦኣሬ ዓፒሎ ማይንቲ ዓሶ ዛጋኒዳ? ሚዛጳ ቦኣሬ ዓፒሎ ማኣዔ ዓሳ ካኣቶ ማኣራ ዓኣይ። 9 ሂዳዖ ዒንሚ ዓይጎሮ ሙኩይ? ያኦሲ ማሊሚ ኬኤዛ ዓሲ ዛጋኒዳ?

ሂዮ! ዬያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሚዳጋ ባሼሚ ዛጋኒኬ። 10 ዒዚ «ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ጎይፆ ኔኤኮ ጊኢጊሻንዳ ታኣኮ ኪኢቶ ናዓሚ ኔኤኮ ቤርታ ታ ዳካንዳይ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲሚኬ። 11 ጎኔ ታ ዒንሚም ጋዓይ፤ ዓጮይዳ ሸይንቲ ዓሶይዳ ቢያ ማሰካ ዮሃንሴይዳጋ ባሼ ባኣሴ። ጋዓንቲ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ቢያይዳጋ ሂርኬ ማዓሚ ዒዛይዳጋ ባሻንዳይ። 12 ማሰካ ዮሃንሴ ዋይይዳጋ ሃኖ ሂላንዳኣና ያኦሲ ካኣቱማ ዋልቄና ዳልጊ ዳልጊ ዓኣይ፤ ዓካሪ ሚርጌና ዒዘር ሜታዳዞንሚ ዒዘ ዳንቃንዳይ» ጌዒ ኬኤዛሚ ዓርቄ።

13 ሃሃ ዬሱሴ፡- «ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶና ሙሴ ዔርዜ ዋጎና ሙኪ ማሰካ ዮሃንሴ ሂላንዳኣና ያኦሲ ካኣቱሞ ዛሎ ኬኤዚ ኬኤዚ ዳዔይ። 14 ዓካሪ ዔያታ ኬኤዜ ባኮ ዒንሚ ዋይዛኒ ኮዔያታቶ ዬይ ሙካንዳይ ጌይንቲ ዔኤሊያሴ፤ ሃይሾ ሃያ ዮሃንሴኬ። 15 ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሚ ዋይዞንጎ!» ጌዔ።

16 ሃሃ ቃሳዖ፡- «ሃያ ዋዶ ዓሳ ዓይጎ ማላይ ታ ጋዓንዳይ? ዘኣዛ ቡኪንቲ ዳዒ ናኣታ ፔኤኮ ላጎ ዔኤሊ ዔኤሊ፡ 17 «ዋዛጎ ኮሚ ዒንሚም ኑ ኮርጌይ፤ ዒንሚ ጋዓንቲ ሶኦሪባኣሴ፤ ሃሃ ቃዮ ዒንሚም ኑ ቃዬማኣ ዒንሚ ዬኤኪባኣሴ» ጋዓሚ ማላይ። 18 ማሰካ ዮሃንሴ ሙኤዚ ሙዑዋዖ ሃሃ ዑሽኩዋዖ ሙካዛ «ሃያይዳ ፑርታ ዓያና ዓኣይ!» ዔያታ ጌዔ፤ 19 ዓሲኮ ናዓሚ ሃሃ ሙዒ ዑሽኪ ዑሽኪ ሙካዛ፡ «ሃሃ ሃይ ሙኤዚና ዑሽና ናሽካያኬ፤ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶናኮ ላጌኬ!» ዔያታ ጌዔ። ያዲ ማዔቲያ ዔራቶኮ ጎኩማ ፔ ማዶና ፔጋዲ ዔርታንዳይ» ጌዔ።

ጉሙርቁዋዖ ዓቲያና ቦሂንቲ ካታሞንሚ
(ሉቃ. 10:13-15)

20 ዬካጋ ሃሃ ዬሱሴ ሃንጎ ካታሞይዳጋ ባሼና ሚርጌ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ማዲንቲ ካታሞንሚ ጎሞ ፔኤሲ ቡኤደባኣሚሮ፡ 21 «ኮራዚኔ ኔና ባዴዔ! ሃሃ ቤቲሳይዳ ኔና ባዴዔ! ዒንሚዳ ማዲንቲ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኮ ባካ ደርሴና ሲዶና ካታሞናይዳ ማዲንቲቲ ሂኤዶ ዔያታ ሲዬ ፓቲሌ ቱኪ ቶኣካ ቢዳንሚ ዋሂንቲ ጎሞ ፔኤኮ ቡኤደያ ናንዳንቲኬ። 22 ዬያሮ ዓጮይዳ ያኦሲ ዋጋ ኬሎና ዒንሚዳጋ ደርሴና ሲዶናዎ ሂላንዳ ሜታሚ ሹሌዔ ማዓንዳይ። 23 ሃና ኔ ቁፒርናሆሜ! ጫሪንቲ ሂላኒ ኔ ኮይባይ? ጋዓንቲ ያኦሲ ኔና ጋኣናኣሜ ታሞይዳ ጌልዛንዳይ፤ ኔጊዳ ማዲንቲ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኮ ባካ ዋንዴ ሶዶሜይዳ ማዲንቲያታቲ ዬና ካታሜላ ሃኖ ሂላንዳኣና ዓኣያ ናንዳንዳቲኬ። 24 ዬያሮ ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓይ፤ ጋፒንፆ ዋጎ ኬሎና ኔጊዳጋ ሶዶሜ ካታሞም ዒንጊንታንዳ ሜታሚ ሹሌዓንዳይ» ጌዒ ቦሂሚ ዓርቄ።

ኪሪሰቶስ ዒንጎ ሃውሺሚ
(ሉቃ. 10:21-22)

25 ዒማና ዬሱሴ፡- «ጫሪንጮና ሳዖናኮ ጎዳ ማዔ፡ ታ ዓዳሚዮ! ሃያ ባኮ ዔር ዓሶይዳጋ ዓኣቲ ዔኤቢ ዔሩዋ ዓሶም ኔ ፔጋሲ ዔርዜሚሮ ታ ኔና ጋላታይ፤ 26 ሂዮ! ታ ዓዳሚዮ! ኔ ዬያይዳኒ ኔ ማሊያጉዴያ ማዔ። 27 ታ ዓዴ ቢያ ባኮ ታኣም ዒንጌይ፤ ዓዶይዳጋ ዓታዛ ናዓሚ

10:33 10:33 2፯ሞ. 2:12። 10:36 10:36 ሚኪ. 7:6። 10:38 10:38 ማቴ. 16:24፤ ማር. 8:34፤ ሉቃ. 9:23። 10:39 10:39 ማቴ. 16:25፤ ማር. 8:35፤ ሉቃ. 9:24፤ 17:33፤ ዮሃ. 12:25። 10:40 10:40 ማር. 9:37፤ ሉቃ. 9:48፤ 10:16፤ ዮሃ. 13:20። 11:5 11:5 ዒሲ. 35:5-6፤ 61:1። 11:10 11:10 ሚል. 3:1። 11:13 11:13 ሉቃ. 16:16። 11:14 11:14 ሚል. 4:5፤ ማቴ. 17:10-13፤ ማር. 9:11-13። 11:21 11:21 ዒሲ. 23:1-18፤ ሂዚ. 26:1—28:26፤ ዓዲ. 3:4-8፤ ዓሞ. 1:9-10፤ ዛካ. 9:2-4። 11:23 11:23 ዒሲ. 14:13-15፤ ማገዢ. ማፃ 19:24-28። 11:24 11:24 ማቴ. 10:15፤ ሉቃ. 10:12። 11:27 11:27 ዮሃ. 3:35፤ 1:18፤ 10:5።

ዔራይ ያኒያ ባኣሱ። ዩያጉዲ ሃሣ ናዓሢዳገ ዓታዛ ዓዶ ዔራይ ባኣሱ፤ ናዓ ዔርዓሚ ኮሲባኣያታቶ ያኒያ ዓዶ ዔራይ ዳንዳዑቀሱ» ጌዔ።

28 ሃሣ ዩሱሱ፡- «ዒንሢ ከዳ ዴኤፍም ለቢንቴዘንሢ ሲያ ሃኒ ታ ባንሢ ሙኩቀቴ! ታ ዒንሢ ሃውሺሳንዳ። 29 ታ ቃንባር ከዳቀቴ፤ ታ ማዳ ባኮ ታጊዳገ ዛጊ ማዳቀቴ፤ ታኣኒ ሽሌዔ ሃሣ ሚጠንታያኩ፤ ዒንሢ ሃውሽ ዴንቃንዳ። 30 ታ ቃንባራ ባቃኖ ዔኩቀያ፤ ከዳኣ ሃሣ ታኣኮ ሽሌዔኩ» ጌዔ።

12

ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሽ ከሎ ዘሎ ያኣጠንቴ ያኣጠሢ (ማር. 2:23-28፤ ሉቃ. 6:1-5)

1 ዩያኮ ጊንፃገ ዩሱሱ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሽ ከሎና ፔቴ ዛርጎ ጎሺ ጊዳና ዓኣዳንቴ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢ ናይዲንቴሢር ዛርጎ ተሻሢ ዲኡዚ ዲኡዚ ዔኪ ዳዒሢ ዓርቄ። 2 ፔርሴ ዓሳ ዩያ ዛጋፃ ዩሱሱ ኮራ፡- «ሃኣዛጌ፤ ኔኣኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢ ሃውሽ ከሎና ዓይሢንቴባኣ ባኣዚ ማዳ፤!» ጌዔ።

3 ዩሱሱ ማሃ፡- «ዳውቴና ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ ናይዲንቴ ዋዶና ዳውቴ ማዳ ባኮ ፔቴታፃ ዒንሢ ናባቢባኣዓዳ? 4 ዒዚ ዒማና ጌኡኩ ማኣሪ ጌሊ፤ ቄኤሶይዳገ ዓታዛ ዒዛንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶንታ ሙዒኒ ዳንዳዑቀ ያኣሱም ዲማዳ ካሃ ሙዔ። 5 ሃሣ ቄኤሳ ሃውሽ ከሎና ጌኡኩ ማኣሪይዳ ሃውሽ ከሎ ሻቴ ማሃ ማዳቶ ዳቢንቴ ማዒ ገይዲንቴቀሱ ጌይንቴ ሙሴ ዔርዓዛ ዋጎይዳ ያኣፒንቴሢ ዒንሢ ናባቢባኣዓዳ? 6 ጋዓንቴ ጌኡኩ ማኣሪይዳገ ባሻይ ሃይካ ዓኣኔ፤ ታ ዒንሢም ጋዓ። 7 ሃሣ ታኣኒ ኮዓሢ ዓሲ ሚጠንቴሢ ማዓንዳኣገ ዓቴም ታኣም ሹኪ ዒንጎ ባኣዚቴቀሱ» ጋዓ ማፃኣገ ቃኣላ ዋዚ ጌይሢታቶ ዒንሢ ዔራይታቶ ዳቢንቴባኣ ዓሶ ዑፃ ራዔያታ ዳቤኔ» ጌይ ዋጋዓታንቴኩ። 8 ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲኮ ናዓሢ ሃውሽ ከሎኮ ዓሳዳኩ» ጌዔ።

ኩጮ ዋቦ ዓሢ (ማር. 3:1-6፤ ሉቃ. 6:6-11)

9 ዩሱሱ ዩና ቤዘይዳገ ዔቄ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዘ ጌሌ፤ 10 ዒኣካ ፔቴ፤ ኩቸ ዋቦ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒማና ዩሱሱ ዋጎና ዓይሢሳኒ ኮዓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡- «ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሽ ከሎና ሃርጊንቴ ዓሶ ገሢኒ ዓይሢንቴያዳ?» ጌዒ ያኣጠ።

11 ዩሱሱ ማሃ፡- «ዒንሢ ባኣካገ ፔቴ ማራይ ዓኣ ዓሲ ማራዓሢ ሃውሽ ከሎና ዔቴይዳ ሎኦጫቶ ጎቺ ከሱቀዳዳ? 12 ዓካሪ ያዲ ማዔቶ ዓሲ ማራይዳገ ዋይቲ ባሹቀይ? ዩያር ሃውሽ ከሎና ኮሺ ማዳ ማዲሢ ዓይሢንቴያኩ» ጌዔ።

13 ዩካገ ዩሱሱ ኩጮ ዋቦ ዓሢም፡- «ኩጮ ኔኣኮ ፒሺ!» ጌዔም ዒዚ ፒሻዛ ኩጮ ኮሺኪ ባጎ ኩጮጉዲ ማዔ። 14 ፔርሴ ዓሳ ጋዓንቴ ዩካገ ከሰካፃ ዩሱሱ ዋማይዳ ዔያታ ዋዳንዳቴያ ዋላ ዘርቴ።

ያኣሲ ደኣሪም ማዳ ዓሢ

15 ዩማና ዩሱሱ ዔያቶኮ ማሊያ ዔራፃ ዒኣካገ ደንዳዛ፤ ሚርጌ ዴሬ ዒዛ ጊንፃ ዓኣዴ፤ ዩያ ዓሶገ

ሃርጊንቴ ዓሶ ቢያ ዒ ገሢኔ። 16 ዒዛኮ ያኣም ያኣማኣ ዔያታ ከኤዙቀጉዲ ዔያቶ ላኣጌ፤

17 ዩይ ያዲ ማዔሢ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፡-

18 «ሃይሽ ታ ደኣሬ፤

ታ ዒዛ ናሽካያ ሃሣ ታና ዋዛሳ

ታኣም ማዳሢዳ

ታ ዓያኖ ዒዛ ዑፃ ታ ማሃንዳ፤

ዒዚ ዓሲ ዜርሢም ቢያ

ታኣኮ ፒዜ ዋጊያ ዔርዓዛንዳ።

19 ዒዚ ማርሚ ዒላታዓኩ፤

ጎይያይዳኣ ዑኡዘ ዋይዚሳዓኩ።

20 ቱቄ ፒሎቀ ዒ ሚንሣዓኩ፤

ዜኤር ታሞቀ ዋዳዓኩ።

ጎኑም ባሻንዳያ ሄላንዳኣና

ዩያ ዒ ማዳንዳ።

21 ዓሲ ዜርሢያ

ዒዛይዳ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሣንዳ።

ጌይንቴሢ ኩማንዳጉዲኩ።

ዩሱሱና ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሢና ዛሎ (ማር. 3:20-30፤ ሉቃ. 11:14-23)

22 ዩካገ ፑርታ ዓያና ዓርቄም ዛጋኒና ጌሰታኒያ ዳንዳዑቀ ፔቴ ዓሲ ዓሳ ዩሱሱ ባንሢ ዔኪ ሙኩኔ። ዩሱሱ ዒዛ ፖዒሳዛ ዓሢ ዛጋኒና ጌሰታኒያ ዳንዳዔ።

23 ዓማና ዴራ ቢያ ዲቃቴ ሄርሻ፡- «ሃይ ዳውቴ ናዓሢ ማዓንዳም?» ጌዔ።

24 ጋዓንቴ ፔርሴ ዓሳ ዩያ ዛጌ ዋዶና፡- «ሃይ ዓሢ ፑርቶ ዓያኖ ከሳሢ ፑርቶ ዓያኖ ሱኡጋሢ ቢዔልዘቡሌ ዋልቆና ማዓንዳኣገ ዓቴም» ጌዔ።

25 ዩሱሱ ዔያቶኮ ማሊያ ዔራፃ፡- «ፔቴ ማዒባኣ ካኣቶ ዓጠ ቢያ ላባ፤ ዋላ ፔቴ ማዒባኣ ካታማታቶ ማኣሪ ደዱቀሱ። 26 ያላሄ ያላሄ ከሳያ ማዔቶ ዋሊገ ደማዳ፤ ጌይሢኩ፤ ያዲ ማዔቶ ካኣቱማ ዋይቲ ደዳኒ ዳንዳዓይ? 27 ታኣኒ ፑርቶ ዓያኖ ከሳሢ ዔያቶኮ ሱኡጋሢ ቢዔልዘቡሌና ማዔቶ ዒንሢኮ ናኣታ ዓይጎና ፑርቶ ዓያኖ ከሳይ? ዩያር ዒንሢ ናኣታ ዒንሢዳ ዋጋንዳ። 28 ጋዓንቴ ፑርቶ ዓያኖ ታ ከሳሢ ያኣሲ ዓያኖና ማዔቶ ያኣሲ ካኣቱማ ዒንሢ ኮራ ሙኩኔ ጌይሢኩ» ጌዔ።

29 ዩሱሱ ሃሣ፡- «ፔቴ ዓሲ ፔቴ ዋልቄና ዓኣ ዓሲ ቤርታዲ ቱኩቀፃ ዋልቆና ዓኣ ዓሢ ማኣሪ ጌሊ ዓኣ ባኮ ቡራኒ ዋይቲ ዳንዳዓንዳይ? ዋልቆሲ ቱከሢኮ ጊንፃ ዒዛኮ ዓኣ ባኮ ቡራኒ ዳንዳዓ።

30 «ታ ዓሲ ማዒባኣሢ ቢያ ታና ዒፃ፤ ታኣና ዋላ ማዒ ዔኤቢ ቡኩሲባኣ ዓሲ ላኣላያ ማዓንዳ።

31 ዩያር ዓሲ ማዳ ዓይጎ ዳቢንቴ ማዔቶቀ፤ ጫሽ ቢያ ዒዛም ዓቶም ጌይንታንዳ፤ ታ ዒንሢም ጋዓ። ዓያና ጌኤሽ ጫሽካ ዓሲም ጋዓንቴ ዳቢንታ ዓቶም ጌይንታዓኩ። 32 ዓሲ ናዓሢ ጫሽካሢም ቢያ ዳቢንታ ዓቶም ጌይንታንዳ፤ ዓያና ጌኤሽ ጫሽካሢም ቢያ ጋዓንቴ ሃያ ዓጮይዳ ማዔቶቀ ሃጋኣ ዓጮይዳ ዳቢንታ ዓቶም ጌይንቴንዳቀሱ» ጌዔ።

ቃራ ሚሢኮ ዓኣገገ ዔርቲያ (ሉቃ. 6:43-45)

11:29 11:29 ዓ.ር. 6:16። 12:1 12:1 ላሚ. ዋማ 23:25። 12:3 12:3 1ሳሙ. 21:1-6። 12:4 12:4 ላዊ. ዓኩ 24:9። 12:5 12:5 ገይ. ማፃ 28:9-10። 12:7 12:7 ማቴ. 9:13፤ ሆሴ. 6:6። 12:11 12:11 ሉቃ. 14:5። 12:21 12:21 ዒሲ. 42:1-4። 12:24 12:24 ማቴ. 9:34፤ 10:25። 12:30 12:30 ማር. 9:40። 12:32 12:32 ሉቃ. 12:10።

33 ዩሱስ ሃሣ፡- «ሚህ ቢያ ዓላገገ ዔርታህረር ዒንህኮ ኮሺ ሚህ ዓላቶ ኮሺ ዓላገገ ዒንህህ ዴንቃንዳኔ፤ ፑርታ ሚህ ዒንህኮ ዓላቶ ጋዓንቴ ፑርታ ዓላገገ ዒንህህ ዴንቃንዳኔ፤ 34 ዒንህህ ሃይ ሸኣኸ ርኣታ! ዒንህህ ፑርታታዎ ኮሺ ባኣዚ ከኤዛኒ ዎይቲ ዳንዳዓይ? ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲ ከኤዛ ባካ ዓህኮ ዒኖይዳገ ኩሚ ከሰከህኒ።»

35 «ኮሺ ዓሲ ዒና ዓኣ ኮሹዎይዳገ ኮሺ ባኣዚ ጌሰታኔ፤ ፑርታ ዓሲ ፔኤኮ ዒና ዓኣ ፑርቱዎይዳገ ፑርታ ባኣዚ ጌሰታኔ። 36 ጋዓንቴታ ዒንህህ ጋዓኔ፤ ዓሳ ኮይሱዎ ባኮ ጌሰቱህ ዛሎ ቢያ ዓጮይዳ ያኦሲ ዎጋ ከሎና ያኦጠገታንዳኔ። 37 ዩይ ያዲ ማዓዛ ኔ ኮሺ ጌሰቱቴ ኮሺ ባኣዚ ኔኤዎ ዎጊንታንዳኔ፤ ኔኤኒ ፑርታ ጌሰቱቴ ፑርታ ኔጊዳ ዎጊንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ዛጋኒ ያኦጠገታ ያኦጠህ

(ማር. 8:11-12፤ ሉቃ. 11:29-32)

38 ዒማና ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ዩሱስ ኮራ፡- «ዔርዛህኖ፤ ኔኤኒ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ማዲንታ ኑ ዛጋኒ ኮዓኔ!» ጌዔኔ።

39 ዒዚ ጋዓንቴ ዔያቶዎ፡- «ፑርታ ሃህ ጉሙርቁንቴዎ ሃያ ዎዶ ዓሳ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ዛጋኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛህ፤ ዮናኣሴይዳ ማዲንታ ዓኮ ባካገ ዓታዛ ሜሌ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ዔያቶዎ ማዲንታዓከ። 40 ዮናኣሴ ዴኤፖ ሞላህ ጎጳ ሃይሃ ከሊ ዎንቴና ርኣሪና ዴዔህጉዲ ዓሲኮ ርዓህ ዲኡጉዳ ሃይሃ ከሊ ርኣሪና ዎንቴና ዴዓንዳኔ።»

41 ኔኔዌ ካታዎ ዓሳ ዓጮይዳ ያኦሲ ዎጋ ከሎና ሃያ ዎዶ ዓሶይዳ ዎጋያ ማዓንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኔኔዌ ዓሳ ዮናኣሴ ከኤዜህ ዎይዜ ዎዶና ዳቢንቶ ዔራ፡ ጎሞዎ ቡኡፃህረከ። ያዲ ማዔቶዎ ሃህ ዮናኣሴይዳገ ባሽ ሃይካ ዓኣኔ። 42 ዓጮይዳ ያኦሲ ዎጋ ከሎና ሳኣ ባጮ ካኣቲላ ሃያ ዓሶ ዑፃ ዎጋንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛ ካኣቲ ሴሎሞኔኮ ዔራቶ ዎይዚ ዓጠ ዙልካገ ሙኬያታህረከ፤ ያዲ ማዔቶዎ ሴሎሞኔይዳገ ባሽ ሃይካ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

ፑርታ ዓያናኮ ጊንህ ማዒ ዓሲዳ ጌሊያ (ሉቃ. 11:24-26)

43 ዩሱስ ሃሣ፡- «ፑርታ ዓያና ዓሲዳገ ከሰከ ዎዶና ጌላንዳ ቤሲ ኮይ ኮይ ዎኣህባኣ፤ ዓሲ ርንጉዎ ዳውሎይዳ ሃንታኔ። ጋዓንቴ ጌሎንዶ ቤሲ ዴንቁዎሴ፤ 44 ዩያሮ ታ ከሰከ ማኣሮ ማዒ ዓኣዳንዳኔ» ጋዓኔ። ማዒ ዒ ሙካ ዎዶና ከኤፃ ጉሪ ማዒ፡ ጌኤሽከ፡ ጌኣጊ ዓኣንቴ ዴንቃኔ። 45 ዩካገ ፑርቶ ዓያናህ ዓኣዲ ዒዛይዳገ ባሽ ፑርታ ሜሌ ላንካይ ፑርታ ዓያና ቡኩሲ ዔከ ሙከ ዒዚ ቤርታ ዓኣ ዒህዳ ጌሊ ዎላ ርንጋኔ፤ ዩያሮ ዩያ ዓህኮ ጋፒንፃ ርንጋ ቤርታኣሰካገ ባሽ ፑርታ ማዓኔ። ሃያ ዎዶ ፑርቶ ዓሶ ዑፃ ማዓንዳ ባካ ዩያ ማላ ባኣዚከ» ጌዔኔ።

ዩሱሱኮ ዒንዶና ጌርሲንህረር (ማር. 3:31-35፤ ሉቃ. 8:19-21)

46 ዩሱሱ ዴሮም ከኤዛ ጎይህ ዓኣንቴ ዒዛኮ ዒንዶና ጌርሲንህረር ዒዛና ጌሰታኒ ኮዒ ካራ ሙከ ዔቁኔ፤ 47 ዒማና ዒኣካ ዓኣ ዓሶይዳገ ፔቴሰኬይ ዩሱሱ

ኮርይዳ፡- «ሃይሸ ኔኤኮ ዒንዶና ጌርሲንህረር ኔና ኮዒ ካራ ዔቁ ዓኣኔ» ጌዔኔ። *

48 ዩሱሱ ጋዓንቴ፡- «ዒንዳ ታኣኮ ያናዳይ? ጌርሲንህረር ያናንህዳይ?» ጌዒ ማሃኔ። 49 ዩያ ጌዔሰካገ ኩጮና ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ርኣቶ ባንህ ዳዊ ዳዊ፡- «ታኣኮ ዒንዶና ጌርሲንህረር ሃይሸ ሃኣቶከ፤ 50 ጫሪንጮይዳ ዓኣ፡ ታ ዓዳህ ዓይህፃ ኩንህዞንህ ቢያ ታኣኮ ጌርሲንታ ጌርንታ ዒንዶንታ ዩያቶከ» ጌዔኔ።

13

ዜርፃ ዜርቃህ ኮኣከንሃ

(ማር. 4:1-9፤ ሉቃ. 8:4-8)

1 ዩኖ ከሎ ዩሱሱ ጋራገ ከሰከ ባዞ ዓጫ ዴዔኔ፤ 2 ሚርጌ ዴሬያ ዒዛ ኮይላ ሙከ ቡኬህረር ዎኣፃና ፒንቆ ጎንጎይዳ ከሰከ ዴዔኔ፤ ዴራ ጋዓንቴ ቢያ ባዞ ዓጫ ዔቁኔ። 3 ዩካ ዒ ሚርጌ ባኣዚ ኮኣከንህረር ከኤዛዎ፡- «ፔቴ ዓሲ ጎሺዳ ዜርህ ዜርቃኒ ከሰከኔ፤ 4 ዒዚ ዜርቃንቴ ፔቴ ፔቴ ዜርፃ ጎይፃ ዓጫ ከዳዛ ካገ ሙከ ሙዔኔ። 5 ዓቴ ዜርፃ ሚርጌ ዓጠባኣ፡ ሃኣቫ ቤሲዳ ከዳኔ፤ ዩኖ ቤዛ ሚርጌ ዓጠ ባኣህረር ዜርፃ ዑከና ባቃሌኔ። 6 ማዔቶዎ ሳዓ ዓባዛ ሹሌኔ፤ ፩ ሚርጌ ዳከባኣህረር ማሌኔ። 7 ዓቴ ዜርፃ ሃህ ዓንጊህ ቶሻ ባኣካ ከዳኔ፤ ዓንጊፃ ቶሻ ዑጋገ ባቃሎ ባይዜኔ። 8 ሃህ ዓቴ ዜርፃ ኮሺ ቤሰካ ከዲ ባቃሎ ዎዶና ሚርጌ ካፃኔ፤ ፔቴዛ ጸኤታ ባጌላ ላሂታሚ ዓቴዛ ሃይህታሚ ዓኣገ ዓኣቴኔ። 9 ዩያ ዎይዛ ዎይዚ ዓኣህ ዎይዞንጎ!» ጌዔኔ።

ዩሱሱ ኮኣከንህረር ከኤዚሴ ባኮ

(ማር. 4:10-12፤ ሉቃ. 8:9-10)

10 ዩካገ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንህ ዩሱሱ ኮራ ሙካዎ፡- «ዓይጎር ዴሮም ኔ ኮኣከንህረር ከኤዛይ?» ጌዔኔ።

11 ዒዚ ዔያቶዎ፡- «ዒንህህም ጫሪንጮ ካኣቲዎ ዛሎ ዓኣሽንቴ ባኮ ዛላ ዔራኒ ዔራቶ ያኦሲዳገ ዒንጊንቴኔ፤ ዔያቶዎ ጋዓንቴ ዒንጊንቴባኣኦ። 12 ዔኤቢ ዓኣህም ቃሲ ዒንጊንቴም ሚርጋንዳኔ፤ ዳካ ዓኣህዳገ ጋዓንቴ ዒማ ዳኮ ዓኣማታዎ ዔከንታንዳኔ። 13 ዛጋያ ዴንቁዎያ፡ ዎይዞዎ ዒና ዔኩዎያ ሃህ ጳቂሱዎያ ማዒህረር ዔያቶዎ ታ ኮኣከንህረር ከኤዛኔ። 14 ዩይያ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፡- «ዎይዚ ዒንህህ ዎይዛኔ፡ ጋዓንቴ ዒንህህ ጳቂሁዎሴ፤ ዛጊያ ዒንህህ ዛጋኔ፡ ጋዓንቴ ዒንህህ ዒና ዔኩዎሴ።»

15 ዓይጎር ጌዔቶ ሃይ ዴራ ዒኖ ፔኤሲ ዶጠሴኔ፤ ዎኖዎ ዔያታ ዓርቁኔ፤ ዓኣፖዎ ዴኡሜኔ። ያዲ ማዒባኣያታቴ ዓኣፖና ዔያታ ዛጊ ዎኖና ዎይዚ ዒኖና ማሊ ታ ባንህህ ዔያታ ማዔም ሃኤዶ ታ ዔያቶ ዳቂሹና ርንዳንቴከ» »

ጌይንቴ ከኤዚንቴህ ዔያቶይዳ ኩማንዳኔ።

12:33 12:33 ማቴ. 7:20፤ ሉቃ. 6:44። 12:34 12:34 ማቴ. 3:7፤ 23:33፤ 15:18፤ ሉቃ. 3:7፤ 6:45። 12:38 12:38 ማቴ. 16:1፤ ማር. 8:11፤ ሉቃ. 11:16። 12:39 12:39 ማቴ. 16:4፤ ማር. 8:12። 12:40 12:40 ዮና. 1:17። 12:41 12:41 ዮና. 3:5። 12:42 12:42 1ካኣቶ. ማ 10:1-10፤ 2ዮሴ. ዓሃኬ 9:1-12። * 12:47 12:47 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣገኮ ጋይ. 47 ባኣሴ። 13:2 13:2 ሉቃ. 5:1-3። 13:12 13:12 ማቴ. 25:29፤ ማር. 4:25፤ ሉቃ. 8:18፤ 19:26። 13:15 13:15 ዓሲ. 6:9-10።

16 ዬሱሴ ሃሣ፡- «ዲንሢ ጋዓንቴ ዓኣፓ ዲንሢኮ ዛጋሢ፡፡ ምያኣ ዲንሢኮ ምይዛሢ፡፡ ዲንሢ ሳሊ፡፡ ዓኣኣኤ፡፡ 17 ጎኔ ታ ዲንሢኮ ጋዓንቴ፤ ማርጌ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢና ደሎንሢና ዲንሢ ሃሣ ዛጋሢ ዛጋሢ ኮዔያታዎ ዛገባኣሴ፡፡ ዲንሢ ምይዛሢ ዔያታ ምይዛኒ ኮዔያታዎ ምይዛኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዔኔ፡፡

ዜርዖ ኮኣኪንሦኮ ቡሊዖ ዬሱሴ ኬኤዛሢ
(ማር. 4:13-20፤ ሉቃ. 8:11-15)

18 ዬካፓ ዬሱሴ፡- «ዓካሪ፡ ዲንሢ ዜርዖኮ ኮኣኪንሦ ቡሊዖ ምይዘጥቴ፤ 19 ጎይዖ ዓጫ ኬዴ ዜርዖ ዳጥሢ፡- ያኦሲ ካኣቱሞ ቃኣሎ ምይዚ ዒና ዔኩሞ ዓሶኬ፤ ቤዘና ያላሄ ሙኪ ዒና ዜርቁንታ ቃኣሎ ዔካኔ፡፡ 20 ሃኣቾ ሳይደዳ ዜርቁንቴ ዜርዩላ ዳጥሢ፡- ቃኣሎ ምይዘዎ ምዘና ጉሙርቁ ዔካ ዓሶኬ፡፡ 21 ማዔቶሞ ዳካ ምደሮ ማዓንዳፓዓቴም ያጲ ዔያቶኮ ባኣሴ፤ ዬያሮ ቃኣሎ ዛሎና ማቶና ዲዒንቴ ዳኪንቴሢ ሄሌ ምደና ዑኩና ዔያታ ዳቢንታ፡፡ 22 ዓንጊዖ ቶቾ ባኣካ ዜርቁንቴዛ ዳጥሢ፡- ቃኣሎ ዳካ ምደሮ ምይዘ ዓሶኬ፤ ያዲ ማዔቶሞ ሃያ ዓጮ ዛሎ ማሊ ማታዲሢና ቆሎናቹሞና ዒና ጌሊ ቃኣሎ ምሊሳሢና ዓኣቱሞን ዓታ፡፡ 23 ኮዢ ሳይደዳ ዜርቁንቴዛ ዳጥሢ፡- ቃኣሎ ምይዚ ዒና ዔካ ዓሶኬ፤ ዬያታ ዓኣፒ ዓኣፓ፤ ፔቴዛ ዩኤታ፡ ባጌላ ላሂታሚ ዓቴዛ ሃይሢታሚ ዓኣፓ፤» ጌዔኔ፡፡

ዓኣሢ ኮኣኪንሦ

24 ዬያጉዲ ሃሣ ዬሱሴ ማሌ ኮኣኪንሢ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ጎሺዳ ጌኤሺ ዜርሢ ዜርቁ ዓሲ ማላኔ፤ 25 ዓሳ ቢያ ላሄ ምደና ሞርኬ ሙካዖ ባርቾ ባኣካ ዓኩ ዜርቁ ዓኣዳኔ፡፡ 26 ባርቾ ባቃሊ ፑርቃዛ ዓኣሢ ባኣካ ዳዳኔ፡፡ 27 ዬያሮ ጎዢ ዓደኮ ማዳ ዓሳ ዒዛ ኮይላ ሙካዖ ሳዳሢ! ኔ ጎዢዳ ጌኤሺ ዜርሢ ኔ ዜርቁባኣዓዳ? ሂዳዖ ዓኣሢ ዓንካፓ ኬሰኬይ?» ጌዔኔ፡፡ 28 ዒዚ ማሃዖ ሃያ ማዳሢ ሞርካሢሞይ! ዔያቶም ጋዓዛ፡ ማዳ ዓሳ ሂዳቴ ዳንዲ ኔ ዓኣሢ ሃርማንዳጉዲ ኔ ኮዓ?» ጌዔኔ፡፡ 29 ዒዚ ጋዓንቴ ዔይዔ! ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓኣሢ ዲንሢ ሃርማ ምደና ባርቾ ሞላ ቱጋንዳኔ፡፡ 30 ዬያሮ ሃቹሞቴ፤ ባርቾ ማንዒንታ ምደ ሄላንዳኣና ባርቾንታ ዓኣሢንታ ሞላ ዑጎንጎ፤ ማንዒንታ ምደና ጋዓንቴ ማንዒ ዓሶሞ ዓኣሢ ቤርታዲ ቱጊ ታሚና ሚቹንታንዳጉዲ ናኣራ ናኣራ ቱኩሞቴ፤ ባርቾ ጋዓንቴ ማንዒ ታኣኮ ኮኖይዳ ሞሁሞቴ ሂዚ ታ ጋዓንዳኔ» ጌዒ ዔያቶም ኬኤዛኔ፡፡

ሴናፒጮ ጌይንታ ዳኮ ዜርዩሎ ኮኣኪንሦ
(ማር. 4:30-32፤ ሉቃ. 13:18-19)

31 ዬሱሴ ሃሣ ማሌ ኮኣኪንሢ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ፔቴ ዓሲ ጎሺዳ ዜርቁ፡ ሴናፒጮ ጌይንታ ዳኮ ዜርዩሎ ማላኔ፤ 32 ዒዛ ዜርሢዳፓ ቢያ ዳካኬ፤ ባቃሊ ዑጌ ምደና ጋዓንቴ ቱኮና ሚዖይዳፓ ቢያ ባሹ፡ ዳኤፒ ሚሢ ማዓኔ፤ ሃሣ ካፓኣ ዒዛኮ ካኣፖይዳ ማኣሪ ማከ ዳዓኔ» ጌይ ኬኤዛኔ፡፡

ሙኡቆ ያኣዛ ኮኣኪንሦ
(ሉቃ. 13:20-21)

33 ሃሣ ዔያቶም ዬሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ፔቴ ላኣሊ ሃይሢ ሻምባ ዲርኮና ዲኢሊዳ ሞሃ ሙኡቆ ያኣዛ ማላኔ፤ ዬና ሙኡቆ ያኣዛ ሙኡቆ ቢያሢ ዔቁሳኔ» ጌዒ ኬኤዛኔ፡፡

ኮኣኪንሦና ዬሱሴ ኬኤዛሴ ባኮ
(ማር. 4:33-34)

34 ዬሱሴ ዬያ ባኮ ቢያ ኮኣኪንሢና ዳሮም ኬኤዛኔ፤ ኮኣኪንሢ ባኣያ ዓይጎ ባኣዚያ ዔያቶም ኬኤዚባኣሴ፡፡

35 ዬይ ያዲ ማዔሢ፡- «ሃይሶ ታኣኮ ታ ኮኣኪንሢና ኬኤዛንዳኔ፤ ዓጫ ማከንቴሢዳፓ ዓርቃዖ ዓኣሺንቴ ባኣዚ ታ ኬኤዛንዳኔ» ጌይንቴ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዛሎና ያኣፒንቴሢ ኩማንዳጉዲኔ፡፡

ዬሱሴ ዓኣሢ ኮኣኪንሦ ቡሊሢ

36 ዬካፓ ዬሱሴ ዳሮ ሃሺ ኬኤዖ ጌሌኔ፤ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ዒዛ ኮራ ሙኪ፡- «ጎዢኮ ዓኣሢ ኮኣኪንሦ ቡሊዖ ኦም ኬኤዛ» ጌዔኔ፡፡

37 ዬሱሴ ማሃዖ፡- «ጌኤዢ ዜርዖ ዜርቁሢ ዓሲ ናዓሢኬ፤ 38 ጎዢ ሃያ ዓጮኬ፤ ጌኤዢ ዜርዖ ያኦሲ ናኣቶኬ፤ ዓኣሢ ጋዓንቴ ያላሄ ናኣቶኬ፤ 39 ዓኣሢ ዜርቁሢ ሞርካሢ ያላሄኬ፤ ባርቾ ማንዒዖ ዓጮኮ ጋፒንዖኬ፤ ማንዒ ዓሳ ያኦሲ ኪኢታንቾኬ፡፡ 40 ዓኣሢ ቱጊ ቡኩሲ ታሞይዳ ሚቹሢጉዲ ዓጮኮ ጋፒንዖና ያዲ ማዓንዳኔ፡፡ 41 ዓጮኮ ጋፒንዖ ምደና ዓሲኮ ናዓሢ ፔ ኪኢታንቾ ዳካንዳኔ፤ ዔያታኣ ዓሶ ዳቢሻዘንሢና ፑርቶ ማዳዘንሢ ቢያ ዒዛ ካኣቱሞይዳፓ ቡኩሲ ኬሳንዳኔ፡፡ 42 ዬካፓ ዳኤፖ ታሞይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዒኣካ ዬኤፒና ዓቺ ዳይሢና ዔያቶም ማዓንዳኔ፡፡ 43 ደሎንሢ ጋዓንቴ ፔ ዓዳሢ ካኣቱሞይዳ ዓቢጉዲ ፖዓንዳኔ፤ ምይዘ ምይዚ ዓኣሢ ምይዘንጎ!» ጌዔኔ፡፡

ዓኣሺንቴ ቆሎ ኮኣኪንሢ

44 ሄሊሳዖ ዬሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ጎሺ ሳዘይዳ ዓኣቾና ባኣዚ ማላኔ፤ ፔቴ ዓሲ ዬና ባኬሎ ዳንቃዖ ማሂ ጊንሢ ዓኣቹኔ፤ ማርጌ ምዛዳሢና ዳንዲ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹ ዬና ጎዢሎ ሻንቁኔ» ጌዔኔ፡፡

ሚዛጰ ሹጮኮ ኮኣኪንሦ

45 ለሚ ሃሣ ዬሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ኮሺ ሚዛጰ፡ ሹጮ ሻንቃኒ ኮዓ ኮርሞ ዓሢ ማላኔ፤ 46 ዬይ ኮርማ ዓሢ ማርጌ ቦንቹንታ ኮሺ ሚዛጰ ሹቹ ዳንቁ ምደና ዳንዲ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹ ዬና ሹጮሎ ሻንቁኔ» ጌዔኔ፡፡

ሞላሢ ዓርቆ ርኣጮ ማላ ሱዞ ኮኣኪንሦ

47 ሃሣ ዬሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱማ ባዘይዳ ዓጊንቴ ሞላሢ ዓርቆ ርኣጮ ማላ ሱዞ ማላኔ፤ ዬና ዲማ ዲማ ሞላሢ ቢያ ዓርቃያኬ፡፡ 48 ሞላሢ ጌሊ ዓርቁንቴ ኩሜ ምደና ሞላሢ ዓርቃ ዓሳ ዬና ሱዞሎ ባዛፓ ጎቺ ዓጮ ኬሲፓፓ ዳዒ ኮዢ ምቁ ዔካዖ፡ ፑርቶ ጋዓንቴ ዒኣካ ኬኤሪ ሃሻኔ፡፡ 49 ዓጮኮ ጋፒንዖ ሞጎ ኬሎና ያዲ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲኮ ኪኢታንቾ ሙኪ ጎሞ ዓሶ ጌኤዢደዳፓ ቁራ፡፡ 50 ባይቁሞ ታሞይዳ ዓጋንዳኔ፤ ዒኣካ ዬኤፒና ዓቺ ዳይሢና ማዓንዳኔ» ጌዔኔ፡፡

51 ለሚ ሃሣ ዬሱሴ፡- «ዬይ ኮኣኪንሢ ቢያ ዲንሢም ዔርቲያ?» ጋዓዛ፡ ዔያታኣ «ሂዖ» ጌዔኔ፡፡ 52 ዒዚያ፡- «ጫሪንጮ ካኣቱሞኮ ዓኣሺንቴ ባኮ ኮሺ ዔራ ዓሲ ያኣፒ ዓርቆና ዓኮና ጨሞ ባኮናፓ ዔሪ ዔሪ ኬሳ፡ ሙሴ ሞጎ ዔርካ ዓሲጉዲኬ» ጌዔኔ፡፡

ዬሱሴ ናዚሬቴይዳ ዲዒንቴሢ
(ማር. 6:1-6፤ ሉቃ. 4:16-30)

53 ይሱሴ ይንህ ኮከብንህንህ ከኤዚ ኩርሴሰካፓ ይኖ ቤዛፓ ዳንዳ። 54 ፔ ዓጮ ናዚሬቴ ካታሞዎ ሙኪ፣ ዒኢካ ዓይሁዳ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዔርዛንቴ ዒዛሲ ዋይዛ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሻዎ፡- «ሃይ ዓህ ሃያጉዴ ዔራቶና ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኮ ባኮና ዓንካፓ ዔሬይ?» 55 ሃይ ሚያ ዓርሳ ሃኣማህ ናኣዚቱዎዳ? ዒንዳ ዒዛኮ ማይራሞቱዎዳ? ሃህ ጌርሲንህያ ዒዛኮ ያይቆኦቤንታ የሱፔንታ ሃህ ሲሞኦኔንታ ዩሁዳንታቱዎዳ? 56 ጌርንህ ዒዛኮ ቢያ ኦኡና ዎላቱዎዳ? ዓካሪ ሃይ ዓህ ሃያ ቢያ ዓንካፓ ዔሬይ?» ጋዓዎ፣ 57 ዒዛ ጎናሲ ጉሙርቁዎ ሃሺ።

ይሱሴ ጋንገቴ፡- «ያኦሲ ማለህ ከኤዛህ ፔ ዓጮና ፔ ማኦር ዓሶና ባኣካ ባሃንታ፤ ጋንገቴ ማለ ቤሲዳ ቦባንቸንታ።» ጌዔ። 58 ዔያታ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኪባኣህር ይሱሴ ዒኢካ ሚርጌ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ማዲባኣሴ።

14

ማሰካ የሃሲሴኮ ሃይቦ (ማር. 6:14-29፤ ሉቃ. 9:7-9)

1 ይኖ ዎዶና ጌለላ ዓጮ ዎይህ ሄርዲሴ ይሱሴ ማዳ ባኮ ዛሎ ዎይዚ፣ 2 ዒዛኮ ደንዘ ኮራ፡- «ያኣፎ ማዔቶ ማሰካ የሃሲሴ ሃይባፓ ዔቄ ሙኬኔ ጌይህኬ፤ ሃይ ቢያ ማዲንታ ዓኮ ባካ ማዲንታህ ይኖርኬ» ጌዔ።

3 ይያኮ ቤርታ ሄርዲሴ ዒዛኮ ጌርሲ ፒልጸሴ ማቾ፣ ሄርዲያዳ ዔኬ ዛሎና የሃሲሴ ዓይህ ቱኡዘ ማኦራ ቱኬ። 4 የሃሲሴ ዒ ቱኪሴህ፡- «ኔኤኒ ዒዘ ዔካንዲያ ዎጋ ዓይሱዎሴ» ጌዔህርኬ። 5 ይያር ሄርዲሴ የሃሲሴ ዎዲ ኮዔ፤ ጋንገቴ ዓይሁዳ ዓሳ የሃሲሴ ያኦሲ ማለህ ከኤዛያ ማህ ዛጋህር ዒ ዒጊጩኔ።

6 ፔቴ ከሌ ሄርዲሴ ፔኤኮ ሾይንቴ ከሎ ቦንቻንቴ ሄርዲያዳ ናኣ ሙዎሞ ዔኤለንቴ ዓሶ ቤርታ ሙኪ ኮርጋዎ ሄርዲሴ ዎዛሴ። 7 ይያር ሄርዲሴ ናዔሎሞ፡- «ኔ ኮዓ ባኣዚ ታና ያኦጩ፤ ታ ኔኤሞ ዒንጋንዳ።» ጌዒ ዒዘሞ ጫኦቄ።

8 ይካፓ ዒዛ ዒንዳ ዒዘ ዘሬሞ፡- «ማሰካ የሃሲሴኮ ቶኣኮ ሃህ ታኣሞ ጎንጊዳ ዓጊ ዒንጌ» ጌዔ።

9 ይያ ዎይዛዎ ካኣቲ ኮሺ ያይ፤ ማዔቶዎ ዒ ዓሶ ቤርታ ዒዘሞ ጫኦቄህር የሃሲሴኮ ቶኣካ ዒዘሞ ዒንጊንታንዳጉዲ ዓይህ። 10 ይያር ዓሲ ዳኪ ማሰካ የሃሲሴኮ ቶኣኮ ቱኡዘ ማኦራ ቱቂሲ፣ 11 ቱቂንቴ ቶኣኮ ጎንጊዳ ዓጊ ዔኪ ሙኪ፣ ናዔሎሞ ዒንጌሞ ዒዘ ዔኪ ዒንዶም ዒንጌ። 12 ይካፓ የሃሲሴኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ሙኪ ዒዛኮ ሌዘ ዔኪ ዲኡካዎ ዳንዲ ይያ ባኮ ይሱሴም ከኤዜ።

ይሱሴኮ ደንጎ ሺዮ ዓሶ ሙኡዚያ (ማር. 6:30-44፤ ሉቃ. 9:10-17፤ ዮሃ. 6:1-14)

13 ይሱሴ የሃሲሴኮ ሃይቦ ዎይዜ ዎዶና ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎ ቶጌ፣ ዓሲባኣ ዔቁ ቤሲ ፔኤር ሌሊ ዳዒኒ ዓኣፎ፤ ዳራ ጋንገቴ ይያ ዎይዘዎ ዔያታ ዓኣ ካታማፓ ከሰኪ ከሰኪ ቶኪና ዒዘ ጊንዖ ዒ ዓኣ ቤዘ ዓኣፎ። 14 ይሱሴ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጋፓ ከዴ ዎዶና ሚርጌ ዳሬ ዘጋዎ ዔያቶ ሚጪንቴ፤ ዔያቶ ባኣካፓ ሃርጌ ዓሶዎ ፖዒሴ።

15 ሳዓ ዓማዛ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ዒዘ ኮይላ ሙካዎ፡- «ሃይ ቤዛ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎኬ፤ ሳዓ ሃህ

ዓማህር ዳራ ሃያ ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዶ ዳንዲ ፔኤኮ ሙዎንዶ ባኣዚ ሻንቃንዳጉዲ ዔያቶ ዳኬ» ጌዔ።

16 ይሱሴ ጋንገቴ፡- «ዒንህ ዔያታ ሙዓንዳ ባኣዚ ዒንጉዎቴ፤ ዔያታ ዳንደፓ» ጌዔ።

17 ይሱሴኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ፡- «ኦኡኮ ሃህ ሃካ ዓኣዘንህ ደንጎ ካህና ላምዎ ሞሎና ሌሊኬ» ጌዔ።

18 ይሱሴያ፡- «ሂንዳ ዓኣዘንህ ታኣም ዔኪ ዩዑዎቱ» ጋዓዎ፣ 19 ዳራ ቡጫ ዳዓንዳጉዲ ዓይህ፤ ይካፓ ደንጎ ካህንህና ላምዎ ሞሎንህና ዔኪ ሌካ ጫሪንጮ ባንህ ዛጊ ያኦሲ ሺኢቃዎ ካህ ቡንዒ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህም ዒንጋዛ ዔያታኣ ዳርሞ ዒንጌ። 20 ይካፓ ቢያህ ሙዒ ሚሽኬ፤ ዓቲ ደምቦ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህ ታጸ ላምዎ ዳኤፒ ለማቲ ኩሙህ ዔኬ። 21 ይያ ካህ ሙዒ ዓሳ ላኣሎና ናኣቶና ፓይዲንቴባኣንቴ ዓቲንቃ ሌሊ ደንጎ ሺያ ዓሲ ማዓያኬ።

ይሱሴኮ ባዘ ዑፃ ሃንጉዮ (ማር. 6:45-52፤ ዮሃ. 6:15-21)

22 ይካፓ ይሱሴ ጊንዖ ሃንታዘንህም፡- «ታኣኒ ዓሶ ሳራህ ዳካንዳኣና ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎ ቶጌ፣ ቤርታ ባዘ ሱኮ ፒንቁዎቱ» ጌዒ ዓይህ። 23 ዳር ዒ ዳኪህኮ ጊንዖ ፔኤር ሺኢቃኒ ዲኮ ከሰካዎ ሳዓ ዓማንቴያ ዒ ዒኢካ ዓኣ።

24 ይማና ናኣታ ዓኣ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጌላ ሳዓፓ ባዘ ሳዘ ጌሊ ዓኣንቴ ዳኤፒ ዎኣህ ጉዳ ቤርቶ ዛሎና ዠባርሻህር ጎንጌላ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሚርጌ ዓጊዩ። 25 ዲሞኮ ባራሪ ኮይዳ ቁኢቃ ዎዳ ማዓኣና ይሱሴ ባዘ ዑፃ ቶኪና ሃንጉ ሙኬ። 26 ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ባዘ ዑፃ ዒ ሃንጉ ሙካህ ዛጊ ሚርጌና ዲቃቲ ዒጊጫዎ፡- «ሃይ ዔኤከፔኬ!» ጌዒ ዒላቲ።

27 ይሱሴ ዒማና፡- «ዒንህ ዎይታይ ዒጊጪፖቴ፤ ታናኬ!» ጌዔ።

28 ጳዒርሴ ጋንገቴ፡- «ጎዳህዮ! ኔናታቶ ዎኣያ ዑፃ ሃንጉ ኔ ባንህ ታ ሙኮም» ጌዔ።

29 ዒዚያ፡- «ሃኒ ሙኬ!» ጌዔ። ይካፓ ጳዒርሴ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ከዲ ዎኣያ ዑፃ ይሱሴ ባንህ ዓኣፎህ ዓርቄ። 30 ጋንገቴ ዳኤፖ ዠባር ዒ ዘጌ ዎዶና ዒጊጩኔ፤ ይካፓ ዎኣያይዳ ዔኤዲንቴህ ዓርቃዎ፡- «ጎዳህዮ፣ ታና ዓውሴ!» ጌይ ዒላቲ።

31 ይሱሴ ይማና ኩጮና ዒዘ ዓርቃዎ፡- «ኔኤኒ ጉሙርቁያ ፓጩህ ሃይ፣ ዓይጋ ኔ ሂርጌይ?» ጌዔ።

32 ይካፓ ይሱሴና ጳዒርሴና ጎንጎ ጋር ጌሌ ዎዶና ዠባር ዠባርሺያ ሃሺ። 33 ዒማና ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎ ጋራ ዓኣዘንህ ቢያ፡- «ጎኔ ኔ ያኦሲ ናይኬ!» ጌይ ይሱሴም ዘጌ።

ይሱሴ ጌንሴሬዔይዳ ሃርጊንቴ ዓሶ ፓህህህ (ማር. 6:53-56)

34 ይሱሴና ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንህና ባዘ ፒንቁ ጌንሴሬዔ ዓጮ ሄሌ። 35 ይኖ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ዒ ይሱሴ ማዔህ ዔሬ ዎዶና ኮይላ ዓኣ ዓጮ ዓሲ ዳኪ ሃርጊንቴ ዓሶ ዒዘ ባንህ ዔኪ ሙኡሴ። 36 ሃርጊንቴ ዓሳ ዒዘኮ ዓፒሎ ዓጮ ዔያቶ ዓርቁሳንዳጉዲ ዒዘ ሺኢቃዎ፣ ካኣሚዘንህ ቢያ ዔያቶኮ ዓኣ ደርዓሰካፓ ፖዔ።

15

ዓይሁዳ ዓሶኮ ዓዶንህ ዎጎ (ማር. 7:1-13)

1 ዩካፓ ዩሩሳሌም ደገፍ ሙኬ ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘዘንሢና ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- 2 «ኔኤኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ኑ ዓደንሢ ዋጎ ዓይጎር ካቸዎይ? ሃሣ ዔይታ ሙዎ ሙዓሢያ ኩጮ ማሰቱዎዎኸ» ጌዒ ያኦጩኑ።

3 ዩሱሴ ዔይቶም ማሃዎ፡- «ዒንሢ ዒንሢኮ ዋጎ ካፓኒ፣ ያኦሲ ዓይሢ ዓይጎር ዒንሢ ሃሻይ? 4 ዩይ ዓይሢያ ያኦሲ ኔኤኮ ዓደና ዒንደና ሰንቹ፤ ዓደ ሃሣ ዒንደ ጫሽካሢ ሲያ ሃይሴና ዋጊንታንዳኔ፤ ጋዓሢኸ። 5 ዒንሢ ጋዓንቲ ፔቴ ዓሲ ዓደታቲያ ዒንደ ታጊዳፓ ዒንሢ ዴንቃንዳ ማኦዳሢ ታኦኒ ያኦሲም ዒንጎ ባኦዚ ማሃ ዒንጌኔ» ጌዔቶ፣ 6 ዩይ ዓሢ ዓደታቶ ዒንደ ሰንቹኒ ዒዛ ኮይሱዋሴ ዒንሢ ጋዓኔ፤ ዩይር ዒንሢኮ ዳምሶ ደዲሻኒ ጌዒ ያኦሲ ቃኦሎ ዒንሢ ሃሻኔ፤ 7 ሃይ ዒንሢ፣ ዲሎቱዎታዎ ፔና «ዲሎኮ» ጋዓ ዓሳ! ዒሲያሴ ዒንሢ ዛሎ፡-

- 8 ሃይ ዴራ ዳንጎና ታና ሰንቹኔ፣
ዒና ጋዓንቲ ታጊዳፓ ሃኬያከ፤
- 9 ዓሲ ኬሴ ዋጊና ዳምሴና
ያኦሲ ዋጊ ማሃ ዔርዘ ዔርዘ
ጉሪ ታና ዔይታ ካኦሽካያ ማላኔ»
ጌዒ ኬኤዜሢ ፒዜኸ።

**ዓሲ ጌኤሽቱዎያ ማሃ ባኦዚ
(ማር. 7:14-23)**

10 ዩካፓ ዩሱሴ ዴር ፔ ባንሢ ዔኤላዎ፡- «ዒና ዔኪ ዋይዙዋቲ፤ 11 ዓሲ ጌኤሽቱዎያ ማሃሢ ዓሲዳፓ ኬሰካ ባኦዚ ማሃንዳፓ ዓቲም ዙልካፓ ዳንጋና ጌላ ባኦዚቱዋሴ» ጌዔኔ።

12 ዩካፓ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኦታ ዒዛ ባንሢ ሙካዎ፡- «ፔርሴ ዓሳ ዩያ ኔ ጌዔ ባኮ ዋይዚ ዒኔ ዴዴሢ ኔ ዔሪያ?» ጌዔኔ።

13 ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ታኦኮ ጫሪንጮ ዓዳሢ ቱከባኦ ሚሢ ሲያ ቱጊንታንዳኔ፤ 14 ዔይታ ዓኦፕ ባኦዚ ሃሽዋቲ፤ ዓኦፕ ባይቄ ዓሶኮ ዓርና ማዔሢር ዔይቶ ባኦዚ ሃሽዋቲ፤ ዓኦፕ ባይቄ ዓሲ ዓኦፕ ባይቄያ ዔኪ ዓኦዳያ ማዔቶ ላምዎንሢ ዋሊ ዔኪ ዔቲይዳ ሎኦማንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ጴዳርሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዩኖ ኮኦኪንሦኮ ቡሊዎ ኑም ኬኤዜ» ጌዔኔ።

16 ዩሱሴ ዔይቶም፡- «ዒንሢያ ሃኖ ሄላንዳኦና ማሊ ጳቂሡዋያዳ? 17 ዳንጋና ሊካ ጌላ ባኦዚ ሲያ ጎጾ ኬዳዎ ጊንሣ ዙሎ ኬሰካሢ ዒንሢ ዔራዋዓዳ? 18 ዳንጋና ኬሰካ ባኦዚ ጋዓንቲ ዒናይዳፓ ኬሰካኔ፤ ዓሲ ጌኤሽቱዎያ ማሃሢ ዩያከ። 19 ፑርታ ማሊሢ፣ ዓሲ ዋዲሢ፣ ዓኒ ሃሣ ማቾ ማዒ ባኦያና ላሂሢ፣ ኮይሱዋ ጎይሢና ዘኦሰካ ኮኦሚሢ፣ ዉሱዋ፣ ሎኡዙዋ፣ ዓሲ ፑሽኪሢ፤ ዩይ ሲያ ዓሲ ዒናይዳፓ ኬሰካኔ። 20 ዓሲ ጌኤሽቱዎያ ማሃሢ ዩያጉዴ ባኮ ማዓንዳፓ ዓቲም ማሰቲባኦ ኩቸና ሙዒሢቱዋሴ» ጌዔኔ።

**ካኦናኔ ዓጮ ላኦሎኮ ጉሙርቂዎ
(ማር. 7:24-30)**

21 ዩሱሴ ዩካፓ ዲርሴና ሲደና ጎዎ ዓጮ ዓኦዴኔ፤ 22 ዩኖ ዓጮይዳ ፔቴ ካኦናኔ ዓጪ ላኦሎሰኬና ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ዳውቲ ናዓሢዮ፣ ታ ጎዳ! ሃዳራ ታና ማኦዴቲራ፤ ታኦኮ ናይሰኬና ፑርታ ዓያና ዓርቂም ሚርጌ ሜታዳኔ» ጌዒ ዒላቲኔ።

23 ዩሱሴ ጋዓንቲ ፔቴታዎ ዔኤሴ ጎዑዋዎ ዚቲ ጋዓዛ፣ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኦታ ዒዛ ኮይላ ሙካዎ፡- «ሃና ላኦሎላ ኑ ጊንዖ ዒላቲ ዒላቲ ሃንታሢር ሃዳራ ዒዛ ዳኬ» ጌዒ ሺኦቄኔ።

24 ዒዚ ማሃዎ፡- «ታኦኒ ዳኪንቲሢ ያኦሲኮ ዣኦሊ ባይቄ ማራቶ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሌሊኸ» ጌዔኔ።

25 ላኦሎላ ጋዓንቲ ዑኪ ሙኪ ዒዛኮ ቶኮ ዴማ ጉምዓታዎ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ሃዳራ ታና ማኦዴ!» ጌዔኔ።

26 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ናኦቶ ካሦ ዔኪ ካናቶም ዓጊሢ ኮይሳያቱዋሴ» ጌዔኔ።

27 ላኦሎላ፡- «ጎዳሢዮ ጎኔከ! ጋዓንቲ ካናታ ዔይቶኮ ዓደንሢ ሙዓፓ ዲኦኔሢ ሙሙዓኔ» ጌዔኔ።

28 ዩሱሴ፡- «ዔና! ኔኤኮ ጉሙርቂዎ ዴኤፒከ፤ ኔ ኮዔሢጉዲ ኔኤም ማዎንጎ» ጌዔኔ። ላኦሎሎኮ ናዔላ ዒማ ዒ ጋጋዓማና ዳቄኔ።

ዩሱሴ ሚርጌ ሃርጌ ዓሶ ፓሢሢ

29 ዩሱሴ ዩካፓ ዔቂ ጌሊላ ባዘ ዓጮ ሙካዎ ሌካ ዲኮ ኬሰኪ ዒኦኦ ዴዔኔ። 30 ሚርጌ ዓሳ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሶ ዓሶ፣ ዓኦፓ ባይቄ ዓሶ፣ ዋሶ ዓሶ፣ ዳንጎ ባይቄ ዓሶ፤ ዩያጉዲ ሜሌ ሃርጌ ዓሶዋ ዩሱሴ ባንሢ ዔኪ ሙኪ ዒዛኮ ቶኮ ዴማ ጌሢም ዔይቶ ዒ ፖዒሴኔ። 31 ዩይር ዴራ ዳንጎ ባይቄ ዓሳ ጌሰቲሢር፣ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሶ ዓሳ ዳቄሢር፣ ዋሶ ዓሳ ፒኪ ሃንቲሢር፣ ዓኦፓ ባይቄ ዓሳ ዛጌሢር ዲቃቲ ሄርሺ ዒሰራዔኤሌ ያኦዛሢ ጋላቲኔ።

**ዩሱሴ ያይዶ ሺዮ ዓሶ ሙኡዜሢ
(ማር. 8:1-10)**

32 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ዔኤላዎ፡- «ዓሳ ታኦና ዋላ ሃይሦ ኬሊ ዴዔሢር ሙዓ ባኦዚያ ዔይቶኮ ባኦሢ ታና ሚቻኔ፤ ሃሢ ዔይታ ዴንዳዎ ጎይዎ ላሲ ዓቲዋጉዲ ዔኤሴ ሙኡዙዋዎ ታ ዔይቶ ዳካኒ ኮዑዋሴ» ጌዔኔ።

33 ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኦታ ማሃዎ፡- «ሂዴቶ ሃያ ሲያ ዓሶም ጌዳ ሙኡዜ ሃይካ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓይጋፓ ኑ ዴንቃንዳይ?» ጌዔኔ። 34 ዩሱሴ ዔይቶ ኮራ፡- «ዓኦፕኒ ካሣ ዒንሢኮ ዓኦይ?» ጌዒ ያኦጩኑ፤

ዔይታ፡- «ላንካይ ካሣና ዳካ ሞሎና ዓኦኔ» ጌዔኔ።

35 ዩካፓ ዩሱሴ ዴራ ሳይዳ ዴዓንዳጉዲ ዓይሣዎ፣ 36 ላንካዎ ካሣንሢና ሞሎንሢና ዔኪ ያኦሲ ሺኦቄ፣ ቡንዲ ጊንዖ ሃንታዘንሢም ዒንጋዘ ዔይታኦ ዴርም ሺኦሴኔ።

37 ሲያሢ ሙዒ ሚሽከም ዓቲ ዳምሶ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ቡኩሲ ላንካይ ዴኤፒ ለማቲ ኩሙሢ ዔኬኔ። 38 ሙዔ ዓሳ ላኦሎና ናኦቶና ዓታዛ ዓቲንቃ ሌሊ ያይዶ ሺያ ማዓያከ።

39 ዩካፓ ዩሱሴ ዴር ሳራሢ ዳካዎ፣ ዋኦያና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፣ ሜጌዶኔ ዓጮ ዓኦዴኔ።

16

**ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ባኮ ዛጋኒ ያኦጪንቲ ያኦጪሢ
(ማር. 8:11-13፤ ሉቃ. 12:54-56)**

1 ፔርሴ ዓሶና ሶዶቄ ዓሶና ዩሱሴ ኮይላ ሙኪ፣ ዒ ዋዚ ጋዓቲያ ኑ ዛጎም ጌዒ፡- «ጫሪንቹዳፓ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኪ ባኦዚ ማዲ ኑና ዳቄ» ጌዒ ያኦጩኔ።

2 ዒዚ ጋዓንቲ ማሃዎ፡- «ዓማዘ ጫሪንጫ ጌኤሽታሢር፣ ሃኖ ዒርዘ ዋርቃዒ» ዒንሢ ጋዓኔ፤ 3 ጉቶ ሃሣ ሃኖ ሳዓ

15:4 15:4 ኬሲ. ማዎ 20:12፤ 21:17፤ ላሚ. ዋማ 5:16፤ ሊዊ. ዓከ 20:9። 15:9 15:9 ዒሲ. 29:13። 15:14 15:14 ሉቃ. 6:39።
15:18 15:18 ማቲ. 12:34። 16:1 16:1 ማቲ. 12:38፤ ሉቃ. 11:16።

ሻአሬናኩ፤ ዲርዚ ዋርቃንዳኔ፤ ዲንሢ ጋዓኔ፤ ዬያይዲ ጫሪንጮ ዛጊ ዲንሢ ዔሪ ዔራኔ፤ ጋዓንቴ ሃሢ ማዲንቴ ማዲንቴ ዓአ ባኮ ዛሎ ዲንሢ ዔራኒ ዳንዳዒባአሴ።
 * 4 ፑርታ ሃሢ ጉሙርቂሢ ባአያ ማዔ፣ ሃያ ዎዶ ዓሳ ማላታ ዛጋኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዮናሴ ማላቶይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ማላታ ዔያቶም ዳዊንታዓኩ» ጋዓዎ፣ ዩሱሴ ዔያቶ ሃሺ ሜሌ ቤሲ ዓአዳኔ።

ፔርሴ ዓሰና ሶዶቄ ዓሰናኮ ዓሶ ዳቢሻ ሙኑቆ ፃአዘ
 (ማር. 8:14-21)

5 ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናአታ ጋላ ዔኩዎዎ ዋሊ ባዘ ሱኮ ፒንቄ፤ 6 ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ኮራ፡- «ኮሺ ዔሩዋቴ! ፔርሴ ዓሰና ሶዶቄ ዓሰናኮ ዓሶ ዳቢሻ ሙኑቆ ፃአዘ፤ ዲንሢና ካፑዋቴ» ጌዔ።

7 ዔያታ፡- «ዲዛኮ ዬያ ጌይፆ ጎዖንቴ ጋሎ ኑ ዋሌሢር ናንዳኔ» ጌዔ ዋላ ጌሰቴ።

8 ዩሱሴ ጋዓንቴ ማሊያ ዔያቶኮ ዔራዎ፡- «ዲንሢ ጉሙርቂፆ ፓጮ ዓሳ! «ካሃ ኑ ዋሌሢርኩ» ጌይ ዓይጎር ዋላ ዲንሢ ጌሰታይ? 9 ሄኤዶ ሄላዎ ዲንሢ ጸቂሁዋዓዳ? ዶንጎ ካሃ፣ ዶንጎ ሺያ ዓሲ ሚሽኬም ዓቲ ዶምሶ ዋአዲ ዳኤፒ ለማቴ ኩሙሢ ዲንሢ ዔኩቶዎ ዲንሢ ጸቂሁዋዓዳ? 10 ዬያጉዲ ሃሢ ለንካይ ካሃ ያይዶ ሺያ ዓሲ ሚሽኬም ዓቲ ዶምሶ ዋአዲ ዳኤፒ ለማቴ ኩሙሢ ዲንሢ ዔኩቶዎ ዲንሢ ጸቂሁዋዓዳ? 11 ዓካሪ ፔርሴ ዓሰና ሶዶቄ ዓሰናኮ ዓሶ ዳቢሻ ሙኑቆ ፃአዘ፤ ዲንሢና ካፑዋቴ ጌዔ ታ ዲንሢም ኬኤዛአና ካሃ ዛላቴዋአሢ ዎይቲ ዲንሢ ጸቂሁዋዓዳ?» ጌዔ።

12 ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዩሱሴ ዲንሢና ካፑንቴዋቴ ዔያቶም ጌዔሢ ፔርሴ ዓሰና ሶዶቄ ዓሰናኮ ዔርዚያይዳፓ ማዓንዳአፓ ዓቲም ካሃ ዛላቴዋአሢ ዔያታ ዔራኔ።

ጳይሮሴኮ ጉሙርቂፆና ማርካዲያና
 (ማር. 8:27-30፤ ሉቃ. 9:18-21)

13 ዩሱሴ ፒልጶሴ ቁሳሪያ ጎዖ ዓጮ ሄላዎ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ኮራ፡- «ዓሳ ዓሲኮ ናዓሢ ያናኬ ጋዓይ?» ጌዔ ዔያቶ ያኑጮ።

14 ዔያታ፡- «ፔቴ ፔቴ ዓሳ «ማሰካ ዮሃኒሴኩ» ጋዓኔ፤ ዛላ ሃሢ «ዔኤሊያሴኩ» ጋዓኔ፤ ዓቲ ዓሳ ሃሢ «ዔርሚያሴኩ» ሃንጎ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢ ዳፓ ፔቴሢኩ» ጋዓኔ። ጌዔ።

15 ዩሱሴያ፡- «ዲንሢ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌዔ።

16 ዬማና ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳይሮሴ፡- «ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ያኑዛሢ ናአዚ፣ ሜሲሄኩ!» ጌዔ።

17 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዮና ናዓሃ ሲሞኦኔ! ኔኤኒ ዓንጂንቴያኩ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዬያ ኔና ዔርዚሢ ጫሪንጮ ዓአ ታ ዓዳሢ ማዓንዳፓ ዓቲም ዓሲቱዋሴ፤ 18 ታ ኔኤም ሂዚ ጋዓኔ፡- ጳይሮሴ፣ ኔኤኒ ላሌኬ፤ ሃያ ቦኦላሢ ማዔ ሹጫሢ ታኦኮ ሺኢጲያ ማኦር ዓሶ ታ ዶዲሺ ዔቁሳንዳኔ፤ ዬኖ ሺኢጲያ ማኦር ዓሶ ሃይቢ ዎልቂታዎ ባይዛዓኩ። 19 ሃይሾ ታ ኔኤም ጫሪንጮ ማኦር ካኦቱሞኮ ካር ቡሎ ቁልፖ ዲንጋንዳኔ፤ ሳዓ ኔ «ማዖንጎ» ጌዔ ባካ ጫሪንጮ ዲማዲ ማዓንዳኔ፤ ሳዓ ኔ «ማዖፓ» ጌዔ ባካ

ጫሪንጮአ ማዓዓኩ» ጌዔ። 20 ዬካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ኮራ ዲዚ ኪሪሰቶሴ ማዔሢ ያኑማኦ ዔያታ ኬኤዙዋጉዲ ላቲ ዓይሢ።

ዩሱሴ ፔና ሄላንዳ ሚቶና ሃይቦና ዛሎ ኬኤዜሢ
 (ማር. 8:31—9:1፤ ሉቃ. 9:22-27)

21 ዬማፓ ዓርቃዎ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናአቶ ኮራ፡- «ሃሢ ዬሩሳሌም ታ ዓአዳንዳያ ኮይሳኔ፤ ዲኢካ ጨሞና ቄኤሶኮ ሱኤጎና ሃሃ ሙሴ ዔርዚ ዎጎ ዔርዚ ዓሰና ታ ጊዳ ፑርታ ሚቶ ዔኪ ዬዔም፣ ሃይቁሰካፓ ሃይሣሳ ኬሎና ሃይባፓ ታ ዔቃንዳኔ» ጌዔ ጌዔ ኬኤዜሢ ዓርቄ።

22 ጳይሮሴ ጋዓንቴ ዩሱሴ ዲማሳዎ፡- «ጎዳሢዮ! ፔቴታዎ ዬይ ማዓዓኩ! ዬይ ባካ ኔና ሄሎፓ!» ጌዔ ዘሪሢ ዓርቄ።

23 ዩሱሴ ጋዓንቴ ጳይሮሴ ባንሢ ሺራዎ፡- «ፃላሄ፣ ኔ ታ ኮራፓ ሃኬ! ኔኤኒ ዓሲ ባኢዚዳፓ ዓታዛ ያኑሲ ባኢዚ ማሉዋአሢር ታኦኮ ኔ ዲቆ ማዓኔ» ጌዔ።

24 ዬካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናአቶ ኮራ፡- «ታ ጊንፆ ሃንታኒ ኮዓሢ ፔና ኬኤሪ ሃሾንጎ፤ ሃሃ ሃይቢማኦ ጊኢጊ ታ ጊንፆ ሃንቶንጎ። 25 ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ኮዓሢ ቢያ ናንጎ ባይዛንዳኔ፤ ፔ ናንጎ ታ ጋይቴ ጌዔ ባይዛሢ ጋዓንቴ ዓይሳንዳኔ። 26 ፔቴ ዓሲ ዓጫ ዓአ ባካ ቢያ ዲዛም ማዔም ፔ ናንጎ ጋዓንቴ ባይዜቶ ዓይጎ ዲዛ ማኦዳንዳይ? ሃሃ ዓሲ ፔኤኮ ባይቄ ናንጎ ማሂ ዳንቃኒ ዓይጎና ዳንዳዓይ? 27 ዓሲኮ ናዓሢ ዓዶኮ ቦንቾና ያኑሲ ኪኢታንቾና ዎላ ሙካንዳኔ፤ ዲማና ፔቴ ፔቴሢም ፔኤኮ ማዶጉዲ ዲንጋንዳኔ። 28 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ጫሪንጮ ካኦቱሞ ቦንቾና ሙካኦና ዛጋንዳያ ሄላንዳኦና ሃይካ ዔቄ ዓሶ ባካካፓ ሃይቂንዱዎ ዓሲ ዓአኔ» ጌዔ።

17

ዩሱሴኮ ዓውካር ላአሚንቶ
 (ማር. 9:2-13፤ ሉቃ. 9:28-36)

1 ላሆ ኬሊኮ ጊንፆፓ ዩሱሴ ጳይሮሴና ያይቆኦቤና ሃሃ ያይቆኦቤኮ ጌርሲ ዮሃኒሴና ሌሊ ዔኪ ዳኤፒ ዳካ ኬሰኬ። 2 ዬካ ዔያቶኮ ቤርታ ዲ ላአሚንታዎ ዓአፖ ካራ ዲዛኮ ዓቢጉዲ ፖዔኔ፤ ሃሃ ዲዛኮ ማኦሣሢያ ዓአፓ ዱካያ ማዔ ቦኦሬ። 3 ዬማና ሙሴንታ ዔኤሊያሴንታ ዩሱሴና ዎላ ጌሰታንቴ ዔያታ ዳንቄ። 4 ጳይሮሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሢዮ! ሃይካ ኑ ናንጌቴ ኮሺኬ፤ ኔ ናሽኬቶ ፔቴ ኔኤም፣ ፔቴ ሙሴም፣ ፔቴ ሃሃ ዔኤሊያሴም ሃይሃ ዉዲ ታ ማኦም» ጌዔ።

5 ዲ ኬኤዛ ጎይሃ ዓአንቴ ቦኦሬ ሻኦሬ ሙኪ ዔያቶ ባይዜ፤ ዬያ ሻኦር ባካካፓ፡- «ታ ዲዛና ዎዛዳ፣ ታ ናሽካ ናዓሢ ሃያኬ፤ ዲዛሲ ዎይዙዋቴ» ጋዓ ዑኡሲ ዎይዚንቴ።

6 ዲማና ዲዛና ዎላ ዓአ ዩሱሴኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዬያ ዎይዜ ዎዶና ዲቃቲ ሳዖይዳ ባሊቲና ሎኦሜ። 7 ዩሱሴ ሙኪ ዔያቶ ኩጮና ዓርቃዎ፡- «ዲጊጩፖቴ፣ ዔቄዋቴ» ጌዔ። 8 ዬካፓ ዔያታ ዳግ ጌዔ ዛጋንቴ ዩሱሴይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ያኑኒያ ባኦሴ።

* 16:3 16:3 ፔቴ ፔቴ ሚናአ ማፃአፓ ጋይዲ ሃይሃና ላምዖናይዳ ዩሱሴ ጌዔ ባኮ ኬኤዙዋሴ። 16:4 16:4 ማቴ. 12:39፤ ሉቃ. 11:29። 16:6 16:6 ሉቃ. 12:1። 16:9 16:9 ማቴ. 14:17-21። 16:10 16:10 ማቴ. 15:34-38። 16:14 16:14 ማቴ. 14:1-2፤ ማር. 6:14-15፤ ሉቃ. 9:7-8። 16:16 16:16 ዮሃ. 6:66-69። 16:19 16:19 ማቴ. 18:18፤ ዮሃ. 20:23። 16:24 16:24 ማቴ. 10:38፤ ሉቃ. 14:27። 16:25 16:25 ማቴ. 10:39፤ ሉቃ. 17:33፤ ዮሃ. 12:25። 16:27 16:27 ማቴ. 25:31፤ ዓይኑ. 62:12፤ ሮሜ 2:6። 17:1 17:1 2ጴጊ. 1:17-18። 17:5 17:5 ማኪ. ማፃ 22:2፤ ላሚ. ዎማ 18:15፤ ዓይኑ. 2:7፤ ዓሲ. 42:1፤ ማቴ. 3:17፤ 12:8፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22።

9 ዲካፓ ዔያታ ኬዲያይዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ሃይቂ ሃይቂ ሃይቂ ዔያታ ዔያታ ሃላንዳኣና ዒንሢ ዛጌ ባኮ ያኣማኣ ኬኤዚፖቴ» ጌዔኔ።

10 ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ፡- «ዓካሪ፡ ሙሴ ዔርዜ ዎሳ ዔርዛዞንሢ ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙካንዳያ ኮይሳኔ ጋዓሢ ዓይጎርዳይ?» ጌዒ ዒዛ ያኣጩኔ።

11 ዒዚ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ዔኤሊያሴ ጎኔ ሙኪ ቢያ ባኣዚ ጊኢሊሻንዳኔ፤ 12 ጋዓንቴ ታ ዒንሢሞ ሂዚ ጋዓኔ፡ ዔኤሊያሴ ሙኪናኣኮኔ፤ ማዔቶም ዔያታ ኮዔ ባኣዚ ዒዛይዳ ማዳያፓዓቴም ዒዛ ዔሪባኣሴ። ዩያጉዲ ሃሃ ዓሲኮ ናዓሢ ዔያታ ማታሳንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዩማና ዒዛና ዓኣ ጊንያ ሃንታዞንሢ ዩሱሴ ዔያቶም ኬኤዜሢ ማሰካ ዮሃኒሴ ዛሎ ማዔሢ ዔራሬ።

ዩሱሴ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይ ፓሢሢ
(ማር. 9:14-29፤ 9:30-32፤ ሉቃ. 9:37-43፤ 9:43-45)

14 ዩሱሴና ሃይሃ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢና ዳር ባንሢ ማዒ ሙካዛ ፔቴ ዓሲ ዩሱሴኮ ቤርታ ሙኪ ጉምዓታዎ፡-

15 «ታ ጎዳሢያ! ታኣኮ ናዓሢ ዓውሴ፤ ዳንሣ ፑርታ ዓያና ደርዓ ዒዛ ማታሳኔ፤ ማርጌ ዎይ ታሚዳ ሎኦማኔ፤ ሃሃ ዎኣሢዳኣ ጌላ። 16 ኔኤኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ኮራ ታ ዔኪ ሙኪንቴ ዔያታ ዒዛ ዓውሳኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዔኔ።

17 ዩሱሴ፡- «ሃይ ዒንሢ ጉሙርቁዎ ዎሶ ዓሳ! ዓይዳ ሃላንዳኣና ታ ዒንሢ ገቢ ዳንዳዒንዳይ? ሃሃ ዓይዳ ሃላንዳኣና ታ ዒንሢ ገቢ ዳንዳዒንዳይ? ሃሃ ዳና ናዓሢ ታኣም ዔኪ ዩዑዎቴ!» ጌዔኔ። 18 ዩካፓ ዩሱሴ ፑርቶ ዓያናሢ ጎራዛ፡ ፑርቶ ዓያናሢ ናዓሢ ዳፓ ኬሰኬም ናዓሢ ዩማፓ ዓርቃዎ ዳቁኔ።

19 ዩካፓ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ፔኤር ዩሱሴ ኮይላ ሙካዎ፡- «ኦኣኒ ፑርቶ ዓያና ኬሳኒ ዳንዳዒባኣሢ ዓይጎርዳይ?» ጌይ ያኣጩኔ።

20 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ጉሙርቁዎ ዒንሢኮ ዳኬሢርኬ፤ ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ሴናፐጩ ጌይንታ ባኮም ዓኣፖ ጉዳያታዎ ጉሙርቁሢ ዒንሢኮ ዓኣቶ ሃያ ዲኮ ሃካፓ ሸኢኬ» ጌዔቶ ዒንሢሞ ዓኣዳንዳኔ፤ ዒንሢ ባሻንዳ ባኣዚ ፔቴታዎ ባኣሴ። [21 ሃያ ጉዳሢ ሙኤዚ ሃሺ ሸኢቆ ሸኢጳሢና ማዒባኣቶ ከሰኩዎሴ» ጌዔኔ።]

22 ጌሊላይዳ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ቡኪንቴ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ዓሶም ዓኣሢንቲ ዒንጊንታንዳኔ፤ 23 ዔያታኣ ዒዛ ዎዳንዳኔ፤ ዒዚያ ሃይቂ ሃይሃሳ ኬሎና ዔያታንዳኔ» ጌዔሢር ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ሚርጌና ያዩኔ።

ጌኤዢ ማኣርም ጨገንታ ጊኢራ ዛላ

24 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢና ቂፐርናሆማ ጎዎ ዓጮ ሃላዛ ጌኤዢ ማኣርኮ ጊኢር ጨገሳ ዓሳ ጳዳርሴ ኮይላ ሙካዎ፡- «ዒንሢኮ ዔርዛሢ ጌኤዢ ማኣርም ጨገ ሚኢሾ ጨገ?» ጌዒ ያኣጩኔ።

25 ጳዳርሴ፡- «ሃዮ፤ ጨገኔ» ጌዔኔ።

ዩካፓ ጳዳርሴ ጋር ጌላዛ ዩሱሴ ቤርታዲ ሲሞኣኔ ኮራ፡- «ዓጮ ካኣታ ጊኢር ሚኢሾንታ ኮርሞ ዓሶፓ ዔኮ ሚኢሾ ዓካሢ ዓጮ ዓሶይዳፓ? ዙሎ ዓሶይዳፓዳይ?» ጌዒ ያኣጩኔ።

26 ጳዳርሴ ማሃዎ፡- «ዙሎ ዓሶይዳፓኬ» ጌዔኔ።

ዩያር ዩሱሴ፡- «ሃዳቶ ዓጮ ዓሳ ጊኢራ ጨገዎሴ ጌይሢኬ! 27 ዓካሪ ኦና ዔያታ ቆፀዎጉዲ ዳንዳ ሞላሢ ዓርቆ ዓንጎ ኪር ባዛ ዓጌ፤ ዩካፓ ቤርታዲ ኔ ዓርቁ ሞሎማ ሹካዎ ዳንጋፓ ኔ ዔካንዳ ሹጮ ቢር ታኣና ኔኤናና ዛሎ ጨጌ» ጌዔኔ።

18

ጨሪንጮ ካኣቱሞይዳ ቢያፓ ባሽሢ ያናዳይ?
(ማር. 9:33-37፤ ሉቃ. 9:46-48)

1 ዩናና ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- «ጨሪንጮ ካኣቱሞይዳ ቢያፓ ባሽሢ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኣጩኔ። 2 ዩሱሴ ፔቴ ዳካ ናይ ዔኤሊ ዔያቶኮ ባኣካ ዔቂሳዎ፡- 3 «ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ዒና ዒንሢኮ ላኣሚንቲባኣቶ ሃሃ ዳካ ናይጉዲ ዒንሢ ማዒባኣቶ ጨሪንጮ ካኣቱሞይዳ ፔቴታዎ ዒንሢ ጌላባኬ። 4 ሃይማ ናዎጉዲ ፔና ሂርኪዳሢ ጨሪንጮ ካኣቱሞይዳ ዳኤፕ ማዓንዳኔ። 5 ሃይማጉዳ ናዎ ታ ሱንያና ቦንቺ ዔካሢ ታናኣ ዔካኔ። 6 ታና ጉሙርቃዞንሢ፡ ሃንሢ ዳኮንሢዳፓ ፔቴማ ዳቢሻ ዓሲ ዳኤፕ ዎንሢ ሹቺ ባቃና ቱኪ ባዞ ቁልባ ኬኤሪንቲ ሃይቁቶ ቃራ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓሲ ዳቢሻ ባኣዚ
(ማር. 9:42-48፤ ሉቃ. 17:1-2)

7 ሃሃ ዩሱሴ ኬኤዛዎ፡- «ዓሲ ጌሺ፤ ጎሜ ማዳሻኒ ዳንዳዓ ባኣዚና ኮሚ ሃኖ ዓጩሎም ባዳዔ! ዎይቴቴያ ጌሺ ዳቢሻ ባኣዚ ሙኩዎዎ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ጌሺ ዳቢሻኒ ማዳ ዩያ ዓሢሞ ባዳዔ! 8 ዩያር ኔኤኮ ኮጫ ሃሃቶካ ዳቢሻ ጎሜ ማዳሻያ ማዔቴቴቂጌዳፓ ኬኤሬ፤ ላምዎ ኩቺና ሃሃ ላምዎ ቶኪና ዓኣፖ ናንጊና ባይቁዎ ታሞይዳ ኔ ኬኤሪንታሰካፓ ጉንያ ሃሃ ዎሶ ዓሲ ማዒ ናንጊና ናንጎይዳ ጌሊያ ኔኤም ኮሺኬ። 9 ዓኣፓ ኔኤኮ ኔና ዳቢሻ ጎሞ ማዳሻዞ ማዔቶ ኬሲ ኔጌዳፓ ኬኤሬ፤ ላምዎ ዓኣፕ ኔኤኮ ዓኣንቴ ጋኣናኣሜ ታሞይዳ ኔ ኬኤሪንታሰካፓ ፔቴ ዓኣፕና ማዒ ናንጊና ናንጎይዳ ጌሊያ ኔኤም ኮሺኬ።

10 «ሃንሢ፡ ዳኮንሢዳፓ ፔቴማታዎ ዒንሢ ቦሁዎጉዲ ዒንሢና ዔራዎቴ፤ ጨሪንጮይዳ ዓኣ ዔያቶም ጊኢጊንቴ ኪኢታንቻ ጨሪንጮ ዓኣ፡ ታ ዳዳሢ ቤርታ ቢያ ኬሊ ዓኣኔ። [11 ዓሲኮ ናዓሢ ሙኪሢ ባይቁሢ ዳንቂ ዳቂሻኒኬ]» ጌዔኔ። *

ባይቁ ማራይ ኮኣኪንሢ
(ሉቃ. 15:3-7)

12 ሃሃ ዩሱሴ ኬኤዛዎ፡- «ዒንሢሞ ዓይጎ ማላይ? ፔቴ ዓሲኮ ያኤታ ማራይ ዓኣፖ ዔያቶይዳፓ ፔቴ ባይቁቴ ታዘጲታም ታዘጲ ሄንቃ ዳኮይዳ ሃሺ ባይቁ ማራዓሢ ኮዓኒ ዓኣዳዎዓዳ? 13 ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ዩያ ማራዓሢ ዳንቂ ዎደና ባይቁባኣ ታዘጲ ታሚ ታዘጲንሢዳፓ ባሽ ባይቁ ዳዳሢር ሚርጌና ዒ ዎዛዳኔ። 14 ዩያጉዲ ጨሪንጮይዳ ዓኣ፡ ዒንሢኮ ዓዳሢ ሃንሢ ዳኮንሢዳፓ ፔቴማታዎ ባይቃንዳጉዲ ኮዑዎሴ» ጌዔኔ።

ዳቤ ዓሲ ዛላ

17:10 17:10 ሚል. 4:5። 17:12 17:12 ማቴ. 11:14። 17:20 17:20 ማቴ. 21:21፤ ማር. 11:23፤ 1ቆር. 13:2። 17:24 17:24 ኪሲ. ማፃ 30:13፤ 38:26። 18:1 18:1 ሉቃ. 22:24። 18:3 18:3 ማር. 10:15፤ ሉቃ. 18:17። 18:8 18:8 ማቴ. 5:30። 18:9 18:9 ማቴ. 5:29። * 18:11 18:11 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃፋፓ ፓይ. 11 ቃሳኔ፤ ቃኣሌላ ሉቃ. 19:10 ጌዳ ዓኣዞ ማላኔ። 18:11 18:11 ሉቃ. 19:10።

15 ዩዳይ ገብጦ፡- «ታና ጉሙርቃዘንህ ዳገገ ገጽ፡ ኔኤኮ ዲሾ ማዓይ ኔኤም ዳቤቶ ኔኤና ዲዛና ሌሊ ማዓጋገጥ ዲ ዳቤ ጎይያ ከኤዘ፤ ኔ ጋዓህ ዲ ዋይዜቶ ገንህ ዲንህኮ ገጽቶ ምንዳሲጉዲ ኔ ማሄኔ ገይህኪ። 16 ኔኤም ዲ ዋይዘባኣቶ ገኤሲ ላምዖ፤ ሃሃ ሃይሃ ዓሲ ማርካቶና ጎናዳሂሮ ላምዖ ሃንጎ ሃይሃ ዓሲ ዓኪ ዲዛ ኮይላ ዳንዳ። 17 ዓያታ ጋዓህያ ዲ ዋይዘባ ገዓቶ ሺኢጲ ያማኣሮ ዓሶም ከኤዘ፤ ሃሃ ሺኢጲ ያማኣሮስያ ዋይዘ ዲጻቶ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዎ ዓሲ ሃሃ ጎማ ዓሲ ማሃ ዲዛ ዘገ» ገዓኔ።

18 ሃሃ ዲ ከኤዘ፡- «ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ሳይይ ዲንህ ሳይ ያማም ገዓ ባካ ጫሪንጫ ዲማዲ ማዓንዳኔ፤ ሳይይ ዲንህ «ማገገ» ገዓ ባካ ጫሪንጫይዳኣ ማዓም ማዓንዳኔ።

19 «ሃሃ ታ ዲንህም ጋዓኔ፡- ዲንህ ላምዖ ማዓ ሳይይ ዳ ገጽቶና ዓይጎ ባኣዚያ ሺኢቆቶ ጫሪንጫ ዓኣ ታ ዓዳህ ዲንህም ኩንሃንዳኔ። 20 ዓይጎሮ ገዓቶ ላምዖ ሃሃ ሃይሃ ማዓ ታ ሱንዖና ዲንህ ቡኪንታ ቤዛ ቢያ ታ ዲንህኮ ባኣካ ማዓንዳኔ» ገዓኔ።

ዓሲም ዓቶም ገይህ

21 ዩማና ጳጳሮስ ዩሱሴ ባንህ ሙካዖ፡- «ጎዳሂዮ! ኔና ጉሙርቃ፡ ገጽ ታ ዲሻህ ታኣም ዳቤቶ ዓኣፒኒ ማይንቲ ታ ዲዛም ዓቶም ጎንደይ? ላንካይ ሄላንዳኣና ጎንደዎ?» ገዓ ያኔ።

22 ዩሱሴ ማሃ፡- «ላንካይታሚ ማይንቲ ላንካይ ሄላንዳኣና ማዓንዳኣገታቲም ላንካይ ማይንቲ ሌሊ ዓቶም ገዓ ታ ኔና ጎሙቡ፤ 23 ዩያሮ ጫሪንጫ ካኣቲማ ገጽኮ ማዳ ዓሶ ኮራ ዓኣ ማኢሾ ዛጋኒ ኮዔ ካኣቲሰኬያ ማላኔ፤ 24 ዩይ ካኣታህ ማኢሾ ዛጎ ዓርቁ ዋዶና ሺያ ዓሲ ገጽ ሌዔ ማዳ ማዳም ዲንጎ ማኢሾ ጉዳያ ባይዜ፡ ጋሌና ዓኣ፡ ዲዛኮ ማዳ ዓሲ ዓርቁንቲ ሙኬኔ። 25 ዩይ ማዳ ዓህ ጋሎ ጫጋኒ ዳንዳዒባኣሂሮ ካኣታህ ዲዛንታ ዲዛኮ ማቸንታ ናኣቶንታ ዓኣ ባኣኣ ቢያ ሻንቸንቲም ጋላ ጫገንታንዳጉዲ ዓይህኔ። 26 ማዳህ ጋዓንቲ ካኣታህኮ ቶካ ሎኦም፡- ታ ጎዳሂዮ! ሃዳራ፡ ታ ኔኤም ጋሎ ቢያ ጫጋንዳኔ፤ ዳካ ከሊ ታኣም ማሌ» ገዓ ሺኢቁ። 27 ጎዳሂ ዲዛ ማጫንታዖ ዲዛኮ ዓኣ ጋሎ ሃሺ፡ ማሃ ዳኬ።

28 «ጋዓንቲ ዩይ ዓህ ዩዳይ ከሰኪ ዓኣዳንቲ ጻኤታ ሹቹ ቢራ ዲዛይዳገ ታልዔ፡ ዲዛና ዋላ ማዳ ዓሲሰኬያ ዳንቃዖ ፖኮሪንደ ዓህኮ ጩኤሊ ዓርቁ ኔ ታኣኮ ታልዔ ቢሮ ታኣም ጫገ!» ገዓኔ። 29 ዩይ ዲዛኮ ላጋህ ቶካ ዲዛኮ ሎኦም «ሃዳራ፡ ታ ኔኤም ጋሎ ጫጋንዳኔ፤ ዳካ ከሊ ታኣም ማሌ» ገዓ ሺኢቁ። 30 ታልዔህ ጋዓንቲ ዩያ ዋይዘ ዲጻዖ ጋሎ ጫጋንዳያ ሄላንዳኣና ዔኪ ዓኣዲ ቱኡሲ ማርካ ቱኪሴኔ። 31 ማሌ ዩያ ዓህና ማዳ ላጎንህ ዩያ ዘገ ዋዶና ማርገና ያያ ዳንዲ ማዳንቲ ባኮ ቢያ ዓያቶኮ ካኣታህም ከኤዘ። 32 ዓያቶኮ ካኣታህ ዩያ ማዳ ዓህ ዓኤሊሳዮ፡- «ኔኔ ነሃ ፑርታህ! ኔ ታና ሺኢቁሂሮ ኔኤኮ ዓኣ ጋሎ ቢያ ታ ኔኤም ሃሺ፤ 33 ዓካሪ ታኣኒ ኔኤኮ ጋሎ ኔኤም ሃሺህጉዲ ኔኤኒ ኔ ላጋህ ማዔ፡ ማዳህም ጋሎ ሃሻንዳያ ኮይሱዋዳ?» 34 ጋዓ፡- ጎዳሂ ዲዛይ ዳ ጎሪንቲሰካገ ሴርታ ሃሺ ጋሎ ቢያ ጫጋንዳኣና ቱኪ ዲዛ ማታሳንዳጉዲ ቱካ ዓሶም ዓኣህ ዲንገ።

35 «ዓካሪ ዲንህ ገጽ ገጽህ ታና ጉሙርቃ፡ ዲንህኮ ዲገሮንህም ዲናገ ዓቶም ገዓባኣቶ ጫሪንጫይዳ ዓኣ ታ ዓዳህ ዲንህም ዓቶም ጋዓኣኔ» ገዓኔ።

19

ላኣሊ ዓንጂህ ዛላ ያኔጫንቲ ያኔጫህ (ማር. 10:1-12)

1 ዩሱሴ ዩያ ባኮ ከኤዘ ጋፒሴሂኮ ገንፃ ገሌላ ዓጮ ሃሺ ዮርዳኖስ ዋሮ ሱካ ዓኣ፡ ዩሁዳ ዓጮ ዳንዳ። 2 ዩማና ማርገና ዓሲ ዲዛ ገንፃ ዓኣዳዛ ዔያቶይዳገ ሃርገንቲ ዓሶም ዲኣካ ዲ ገህኔ።

3 ፎርሴ ዓሳ ዲ ዋዚ ጋዓቲያ ዋይዘኒ ዲዛ ኮይላ ሙካዖ፡- «ማዔ ባኣዚ ቢያና ዓሲ ገጽኮ ማቸ ዓንጂንዳጉዲ ዋጋ ዓይህ?» ገዓ ያኔ።

4 ዩሱሴ ማሃ፡- «ያኡሲ ቤርታዲ ዓቲንቁና ላኣሊና ማሃ ዓሲ ማገገህ ዲንህ ናባቢባኣዳ?» 5 ሃሃ «ይያ ዛሎና ዓሲ ዓዶና ዲንደና ሃሺ ማቸና ዋላ ገጽ ማዓኔ፤ ላምዖንህ ገጽ ዓሲ ማዓኔ፤ ያኡሲ ገዓህ ዲንህ ናባቢባኣዳ?» 6 ዩያሮ ዔያታ ገጽኪ፤ ላምዖቱዋሴ፤ ያኡሲ ዋላ ዋኣጻዘንህ ዓሲ ቡሎገ» ገዓኔ።

7 ፎርሴ ዓሳ ገንህ፡- «ሂዳቶ ሙሴ ዓይጎሮ ገጽ ዓሲ ላኣሌሎ ዓንጂያ ማዔህ ዔርዛ፡ ማርካ ማዔ፡ ጻኣፒንቲ ባኣዚ ዲንገ ማቸ ዓንጂንጎ ገዓ ዓይህ?» ገዓኔ።

8 ዩሱሴ ማሃ፡- «ሙሴ ዲንህኮ ዲኖ ደዱም ዘገ ላኣሊ ዲንህ ዓንጂንዳጉዲ ዓይህንዳኣገታቲም ማገገንታገ ዓርቃዖ ዓኣ ዋጋ ያዲቱዋሴ፤

9 «ታ ዲንህም ሃህ ጋዓህ ማቸ ገጽኮ ማሌና ዲኢቲባኣንቲ ማቸ ዓንጂ ማሌ ላኣሊ ዔካህ ቢያ ዘኣሰካ ኮኦም ማዓኔ» ገዓኔ።

10 ዲዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህ ዩያ ዋይዘ፡- «ዓኒና ማቸና ዛላ ባኣዚ ያዲ ማዔቲ ዔኪቦኦቲ ሃህ ሎዒቦኦቲ ቃራኬ» ገዓኔ።

11 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ያኡሲ ደማ ዳንዳዒህ ዲንገ ዓሲዳገ ዓታዛ ዩይ ባካ ያኦማኣ ዳንዳዒንቲዋያኬ። 12 ጋዓንቲ ዓሲ ላኣሊ ዔኩዋዖ ሃህ ሌውዋዖ ዓታህ፡- ገጽ ገጽህ ዓሸቲሚ ማዒ ሸይንታኔ፤ ዛላ ሃህ ዓሲ ኩቸና ዓሸቲንቃኔ፤ ዓቲህ ሃህ ጫሪንጫ ካኣቲማ ማዳሮ ሸዓዓ» ገዓ ገና ዓሸቲሚጉዲ ማሃኔ፤ ዩያ ታ ገዔ ባኮ ዔካኒ ዳንዳዒህ ያዲ ማዳንጎ» ገዓኔ።

ዩሱሴኮ ናኣቶ ዓንጂዮ (ማር. 10:13-16፤ ሉቃ. 18:15-17)

13 ዲማና ናኣቶኮ ዑይዳ ኩጮ ገህ ሺኢቃንዳጉዲ ዓሳ ዳኮ ናኣቶ ዲዛ ባንህ ዔኪ ሙካዛ ዲዛኮ ገንፃ ሃንታዘንህ ጋዓንቲ ዓሶ ጎሪ። 14 ዩሱሴ፡- «ናኣታ ታ ባንህ ሙኩንጎ፡ ላኣገፖቲ፤ ጫሪንጫ ካኣቲማ ዔያቶ ጉዳዘንህምኬ» ጋዓ፡ 15 ኩጮ ናኣቶ ዑፃ ገህ ዓንጂህኮ ገንፃገ ዩኖ ቤዛገ ዔቁ ዓኣዳኔ።

ገጽ ያርጎቹ ዳጌሰኬያኮ ያኔጫህ (ማር. 10:17-31፤ ሉቃ. 18:18-30)

16 ዩዳይ ገጽ ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ሙካዖ፡- «ዔርዛህዮ፡ ናንገና ናንገ ዳንቃኒ ዓይጎ ኮሺ ባኣዚ ታ ማዳንደይ?» ገዓ ያኔ።

18:15 18:15 ሉቃ. 17:3። 18:16 18:16 ላሚ. ዋማ 19:15። 18:18 18:18 ማቴ. 16:19፤ ዮሃ. 20:23። 18:21 18:21 ሉቃ. 17:3-4። 18:22 18:22 ማገገ. ማፃ 4:24። 19:4 19:4 ማገገ. ማፃ 1:27፤ 5:2። 19:5 19:5 ማገገ. ማፃ 2:24። 19:7 19:7 ላሚ. ዋማ 24:1-4፤ ማቴ. 5:31። 19:9 19:9 ማቴ. 5:32፤ 1ቆሮ. 7:10-11።

17 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ኮሺ ማዶ ዛላ ኔ ታና ዓይጋ ያኦጫይ? ኮሺ ማዓይ ፔቴ ያኦጫህ ሌሊኬ፤ ናንገና ናንገ ኔ ዳንቃኒ ኮዔቴ ዓይህያንህ ኩንህ» ጌዔ።

18 ዓረዳ፡- «ዋንህ ዓይህያንህ?» ጌዔ።

ዩሱሴ ማሃያ፡- «ዓሲ ዋዲ፣ ማቸ ሃሃዳ ማዓባኦና ላሃ፣ ወኡቁ፣ ሉኡዙሞና ማርካዲ፣ 19 ኔ ዓደና ኔ ዓንደና ቦንቹ፣ ዓሲ ኔናጉዲ ማሂ ናሽኬ ጋዓ ዓይህያንህ» ጌዔ።

20 ደጌህያ፡- «ዩንህ ታ ቢያ ካፔያኬ፤ ማሌ ዓቴ ባኦዚ ዓይጌ ዓኦይ?» ጌዔ።

21 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ፔቶ ኔ ዓሎ ማዓኒ ኮዔቶ ኔኤኮ ዓኦ ባኮ ቢያ ሻንቹ ማሊሾ ማንቆ ዓሶም ዓንጌ፤ ጫሪንጮይዳ ቆሎ ኔ ዳንቃንዳ። ዓካሪ ዩካፓ ታ ጊንያ ሙኩ» ጌዔ።

22 ደጌህያ ዩያ ዋይዛዎ፡ ማርጌ ቆሎ ዓዛኮ ዓኦሃረ ኮሺ ያዩ ያዩ ዳንዳ።

23 ዩካፓ ዩሱሴ ዓዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኦቶ ኮራ፡- «ጎኔ ታ ዓንህም ጋዓ፤ ያርጎቹም ያኦሲ ካኦቱሞይዳ ጌላሂ ማርጌ ማቶኬ፤ 24 ለሚ ታ ሃሃዳ ዓንህም ጋዓ፡- ያርጎቹ ያኦሲ ካኦቱሞይዳ ጌላሂዳ፣ ጋኦላ ናርፔ ዓኦና ጌላኒ ሽሌዔ ማዓንዳ።» ጌዔ።

25 ዓዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኦቶ ዩያ ዋይዜ ዋደና ኮሺ ዲቃቲ ሄርሻዎ፡- «ዓካሪ ሂዳቴ ያኦኒ ዳቃኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔ ያኦጭ።

26 ዩማና ዩሱሴ ዩያቶ ባንህ ዛጋዎ፡- «ዩይ ዓሲም ዳንዳዓንቱዋ ባኦዚኬ፤ ያኦሲም ጋዓንቴ ቢያ ባኦዚ ዳንዳዓንታያኬ» ጌዔ።

27 ደዓርሴ፡- «ሃይሾ ቢያ ባኦዚ ኑ ሃሺ ኔ ጊንያ ሃንታንቴም? ዓካሪ፡ ኑ ዳንቃንዳ ባካ ዓይጌንዳ ናንዳይ?» ጌዔ።

28 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ጎኔ ታ ዓንህም ጋዓ፤ ሙካንዳ ዓካ ዓጮይዳ ዓሲኮ ናዓሂ ቦንቹንቴ፣ ካኦቱም ያይቶይዳ ዳዔ ዋደና ዓንህም ታ ጊንያ ሃንታዘንህ ታጾ ለምዎ ካኦቱም ያይቶይዳ ዳዔ፣ ታጾ ለምዎ ዓሲራዔኤሌ ያጾይዳ ዋጋንዳ። 29 ታ ሱንያር ጌዔ፡- ፔ ማኦሮ፣ ፔ ጌርሲንህ፣ ጌርንህ፣ ዓደ፣ ዓንዳ፣ * ናኦቶ ማዔቶዋ ጎዙ ሃሻሂ ቢያ ያኦታ ጳንጭ ማሂ ዓካንዳ፤ ሃሃ ናንገና ናንጎዋ ዳንቃንዳ። 30 ጋዓንቴ ቤርታ ማዔ፣ ጎኦሶ ማላ ማርጌ ዓሳ ጊንህም፤ ጊንያ ዓቴ ለቤያ ማላ ማርጌ ዓሳ ቤርቲም ማዓንዳ።» ጌዔ።

20

ዋይና ጎዙ ጎሽካ ዓሶ ኮኦኪንሃ

1 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ጫሪንጮ ካኦቱም ፔኤኮ ዋይና ጎዙ ጎሽኪሳኒ ጎሽካ ዓሶ ኮዒ ጉቴ ዓሚ ኬሰኬ ዓሲ ማላ፤ 2 ዓዚ ፔቴ ፔቴ ዓሶም ፔቴ ፔኤሽኮ ፔቴ ኬሊ ማዳዛ ዓንጎ ማሊሾ ጨጋኒ ዓሶና ጌሰቲ ጌኦሺ ጎዙ ቤዞ ዓሶ ዳኬ።» ጌዔ። 3 ዩሱሴ ኬኤዛዎ፡- «ዩይ ዓሂ ጉቴ ሶኦፓ ዋደኮ ቤርታ ቦኦኮ ቤዞ ኬሰኪ ማዶ ባይቁም ዔቁ ዓኦ ዓሲ ዳንቁ፣ 4 <ዓንህ ታኦኮ ዋይና ጎዙይዳ ዳንዲ ማዶዋቴ፤ ታ ዓንህም ኮይሳሂጉዲ ጨጋንዳ።» ጋዓ፣ 5 ዩያታ ዓኦዳ። ሃሃ ዓባ ሳዛ ሃላኦና ጊንህ ማሂ ደምቦላሳ ዋይ ማዓኦና ኬሰኪ ማሌ ማዳንዳ ዓሲ ዳንቁ። 6 ዩካፓ ዓባ ዓባኦና ኬሰኪ ማዶ ባይቁም ዔቁ

ዓኦ ማሌ ዓሲ ዳንቁ፣ ማዶ ባኦና ሃይካ ዓንህ ዓይጋ ዔቁ ፔኤቃይ? ጌዔ ያኦጫዛ፣ 7 ዩያታ ማሃያ <ኦና ማዲሻኒ ጋዓ ዓሲ ባይቁሂርኬ» ጌዔ፤ ዓሂ ዩያ ዋይዛዎ <ዓንህያ ዓኦዲ ታኦኮ ዋይና ጎዙይዳ ማዶዋቴ» ጌዔ።

8 «ዩካፓ ሳዓ ዓሚዛ ጎዙ ዓዳሂ ማዶ ዓሶኮ ሱኡጋሂም <ጋፒንያ ሙኩዘንህዳ፣ ጋርቃዎ ቤርታ ሙኩ ዓሶ ሃላንዳኦና ማዶ ዓሶ ቢያ ዔኤሊ ዩያታ ማዶሂ ዛሎ ዩያቶም ጨጌ» ጌዔ። 9 ዓሚና ዓባ ዓባኦና ማዶኒ ሙኩ ዓሶንህ ማሊሾ ጨጋሂ ኮይላ፣ ፔቴ ኬሊ ማዶም ዓንጎ ማሊሾ ዔኬ። 10 ቤርታ ማዶ ባርቁዘንህ ዓሚና ባሽ ኑም ጨጎንዳ፤ ጌዔ ማሌ፤ ጋዓንቴ ዩያቶማኦ ፔቴ ኬሊ ማዶም ዓንጎ ማሊሻ ዓንገንቴ። 11 ጨጎና ማሊሾ ዩያታ ዩካፓ ጉንዲሚሂና ጎዙ ዓደ ኮራ፡- 12 <ሃንህ ዓባ ዓባኦና ማዶ ሙኩዘንህ ዳካ ሌሊ ማዳዛ ሮኦሪ ማዶና ለቤንቴ ዓሶ ራኡጾ ማታዲ ፔኤቁ ዓሶ፣ ኑኡና ዋላ ሃኮ ዋይቲ ኔ ዩያቶም ጨጋይ?» ጌዔ።

13 «ጎዙ ዓዳ ዩያ ማዳሂ ኮራ ታ ዓሻሂዮ፣ ታ ፑርታ ኔኤም ማዶባኦ፤ ፔቴ ኬሊ ማዶም ጨጎ ማሊሾም ማዶኒ ኔ ታኦና ዋላ ጌሰቲ ጌኦሺባኦዳ? 14 ሃኦዚ፤ ኔኤርማ ዔኪ ዓኦዳ፤ ኔኤም ታ ዓንጌህጉይያ ጋፒንያ ሙኩ ዓሂማኦ ታ ዓንጋኒ ኮዓ። 15 ታኦኒ ታ ማሊሾና ኮዔ ባኦዚ ማዶኒ ዳንዳዐ-ዋዳ? ጊንህ ሃሃ ማጨጎታያ ታ ማዔሂር ኔና ቁኦሪሻ?»

16 «ዩያር ቤርታ ማዔ፣ ጎኦሶ ማላ ማርጌ ዓሳ ጊንህም፤ ጊንያ ዓቴ ለቤያ ማላ ማርጌ ዓሳ ቤርቲም ማዓንዳ።» ጌዔ።

ዩሱሴ ዓዛ ሃላንዳ ማታሂ ዛሎ ሃሃ ኬኤዜሂ (ማር. 10:32-34፤ ሉቃ. 18:31-34)

17 ዩሱሴ ዩራሳላማ ዓኦዲያይዳ ዓኦዎ፡- ታጾ ለምዎ ዓዛኮ ጊንያ ሃንታዘንህ ሌሊ ዳማሲ። 18 «ሃኦዛጉዋቴ፣ ሃሂ ኑ ዩራሳላማ ዓኦዳ፤ ዓሲኮ ናዓሂ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙኩ ዩርዜ ዋጎ ዩርዛ ዓሶናም ዓኦሂንቴ ዓንገንቴም ዩያታ ዓዛ ሃይቃንዳጉዲ ጌዔ ጌሰቲ ዋጋንዳ፤ 19 ዩያታ ቦሃንዳጉዲና ዠራፓና ጳርቃንዳጉዲ ሃሃ ሱፃንዳጉዲ ዓይሁዳ ማዶባኦ ዓሶም ዓኦሂ ዓንጎንዳ፤ ዩካፓ ሃይቁ፣ ሃይባፓ ሃይሃሳ ኬሎና ዓ ዩቃንዳ።» ጌዔ።

ዜብዲዮሴ ማቸኮ ፔ ናኦቶ ዛሎ ያኦጫዎ (ማር. 10:35-45)

20 ዩካፓ ዜብዲዮሴ ማቸ ፔ ናኦቶና ዋላ ዩሱሴ ኮይላ ሙኪ ዓዛም ጉምዓቲ ዚጋዎ ፔቴ ባኦዚ ዓዛም ማዲንታንዳጉዲ ሸኢቁ።

21 ዩሱሴ፡- «ዓይጌንዳ ኔ ኮዓይ?» ጌዔ። ዓዛ፡- «ኔ ካኦቱም ቤዞ ሃንህ ታኦኮ ለምዎ ናኦቶንህ፡- ፔቴሂ ኔኤኮ ማዳቃ፣ ፔቴሂ ኔኤኮ ሻዎሎ ዛላ ኔኤና ዋላ ዋይህያ ማዓንዳጉዲ ማሂ ዳይህ!» ጌዔ።

22 ዩሱሴ ጋዓንቴ፤ «ዓይጎ ሸኢቆንዳቴያ ዓንህ ዩራዋሴ፤ ታኦኒ ሃሂ ዑኬ ዩካንዳ ማታሂ ዓንህ ዩካኒ ዳንዳዓ? ሃሃ ታ ጌላንዳ ማታሰካ ዓንህ ጌላኒ ዳንዳዓንዳ?» ጋዓ፣ ዩያታኦ፡- «ሂዮ፤ ኑ ዳንዳዓንዳ።» ጌዔ።

23 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ጎኔ ዓንህ ታ ዩካንዳ ማታሂ ዩካንዳ፤ ጋዓንቴ ታኦኮ ማዳቆና ሻዎሎናይዳ ዳዔ

19:18 19:18 ኬሲ. ማፃ 20:13-16፤ ላሚ. ዋማ 5:17-20። 19:19 19:19 ኬሲ. ማፃ 20:12፤ ላሚ. ዋማ 5:16፤ ሉቁ. ዓኬ 19:18። 19:28 19:28 ማቴ. 25:31፤ ሉቃ. 22:30። * 19:29 19:29 ዓንዲ፡- ጋዓዞ ፔቴ ፔቴ ማፃኦ፣ «ዓንዲ ሃሃ ማቸ» ጋዓ። 19:30 19:30 ማቴ. 20:16፤ ሉቃ. 13:30። 20:8 20:8 ሉቁ. ዓኬ 19:13፤ ላሚ. ዋማ 24:15። 20:16 20:16 ማቴ. 19:30፤ ማር. 10:31፤ ሉቃ. 13:30።

ታኦና ዋላ ዋይሣንዳጉዲ ማሃሣ ታናቱዋሴ፤ ዬይ ቤዛ ቢንገንታሣ ታ ዓዴ ገሊገሌዘንሣምኬ» ጌዔ።

24 ዬማና ዓቲ ታጾ ቢዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሣ ዬያ ዋይዜ ዋዶና ለምግንሣ ዑፃ ጎሪንቴ። 25 ዬሱሴ ጋዓንቴ ቢያሣ ፔ ባንሣ ዔኤላዎ፡- «ዓይሁዳ ማዓባኦ ዓሶኮ ሱኡጎንሣ ዳር ዋይሣዘንሣኬ፤ ዬያጉዲ ዳር ሱኡጎንሣኮ ዳር ዑፃ ቢታንቶ ዓኣሣ ቢንሣ ዔራ። 26 ቢንሣ ባኣካ ጋዓንቴ ያዲ ማዓንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ቢንሣዳፓ ባሽ ማዓኒ ኮዓሣ ቢንሣኮ ዳማ ማዳያ ማግንጎ። 27 ቢንሣዳፓ ዑፃ ማዓኒ ኮዓሣ ቢንሣኮ ዳማ ዓይሌ ማግንጎ። 28 ዓሲኮ ናዓሣ ዓሲ ቢዛም ማዳንዳጉዲቱዋንቴ፤ ዓሲም ማዳኒና ሽምፓሣ ፔኤሲ ሚርጌ ዓሶ ዛሎ ባይዛኒ ሙኬኔ» ጌዔ።

ዓኣፒ ባይቄ ለምግ ዓሲሰከንሣኮ ዓኣፖ ፖዒያ (ማር. 10:46-52፤ ሉቃ. 18:35-43)

29 ዬሱሴና ቢዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሣና ቢያርኮይዳፓ ኬሰኪ ዓኣዳኣና ሚርጌ ዳሪ ቢዛና ዋላ ዓኣዳ። 30 ቢኢካ ለምግ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ጎይጾ ዓጫ ዳዒ ዓኣዎ፤ ዬሱሴ ቢያና ዓኣዳሣ ዋይዜ፡- «ዳውቴ ናዓሣዎ፡ ጎዳ! ኦና ማኣዳ!» ጌዒ ጌዒ ቢላቴ።

31 ዳራ ዓማና ዘቲ፤ ጋዓንዳጉዲ ዔያቶ ጎራዛ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ኮሺ ዳጊዲ፡- «ዳውቴ ናዓሣዎ፡ ጎዳ፤ ኦና ማኣዳ!» ጌዔ።

32 ቢማና ዬሱሴ ዳንዲቤቃ ዔቃዎ፤ ዔያቶ ዔኤሊ፡- «ዓይጎ ታ ቢንሣም ማዳንዳጉዲ ቢንሣ ኮዓይ?» ጌዔ።

33 ዔያታ ማሃዎ፡- «ዓኣፓ ኦኡኮ ዛጋንዳጉዲ ኦ ኮዓኔ» ጌዔ።

34 ዬሱሴ ዔያቶ ሚጠገንታዎ፡ ዓኣፖ ዔያቶኮ ፔ ኩጮና ካኣማዛ ቤዘማና ዛጊ ቢዛ ገንጾ ዔያታ ዓኣዳ።

21

ዬሱሴኮ ዳኤፖ ቦንቸና ዬራሳላሚ ጌሊያ (ማር. 11:1-11፤ ሉቃ. 19:28-40፤ ዮሃ. 12:12-19)

1 ዬሱሴና ቢዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሣና ዬራሳላሚ ሄላኒ ዑካዎ፤ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ ኮይላ ዓኣ ቤቴፓጌ ጌይንታ ጉርዶ ሄላኔ። ዬካፓ ዬሱሴ ቢዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሣዳፓ ለምግንሣ፡- 2 «ሃና ሴኮ ቤርታ ዓኣ ጉርዳሎ ዓኣዳቱ፤ ቢኢካ ቢንሣ ሄሄላዎ ፔቴ ቱኡቲ ዓኣ ሃሪ ናዎና ዋላ ዳንቃንዳኔ፤ ዬያር ዬማ ሃርማ ቡሊ ዔኪ ታኣም ዬዑዋቴ። 3 ያኦኒያ ቢንሣ ኮራ ዔኤቢ ጌዔቶ ጎዳ ዔያቶ ኮዓኔ» ቢንሣ ጋዓዛ ቤዘማና ዔያታ ዳካንዳኔ» ጌዒ ዳኬ።

4 ዬይ ያዲ ማዓኒ ዳንዳዔሣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሣ ዛሎና፡-

5 «ሚዘጸ ዉዱር ናይ ማላ ዬራሳላሚ ካታሚሎም ሃይሽ ኔኤኮ ካኣታሣ ሚጠገንታዎ ማዒ ሃራሎ ሃሣ ሃራሎኮ ናዎ ቶጊ ኔ ባንሣ ሙካኔ ጎዑዋቴ» ጌይንቴሣ ኮማንዳጉዲኬ።

6 ዬያር ቢዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሣ ዬሱሴ ዓይሣ ጎይጾ ማዳ። 7 ሃራሎዋ ናዎና ዋላ ዔኪ ሙካዎ ፔኤኮ ዓፒሎ ዔያታ ሃርንሣ ዑፃ ጌሣዛ ዬሱሴ ቶጌ። 8 ዬማና ዳርይዳፓ ሚርጌሣ ዓፒሎ ፔኤኮ ጎይፃ ሂኣሣዛ፤ ዛላ ሃሣ ዋላሽ ሚንሣ ሚንሣ ጎይፃ ሂኣሣ። 9 ቢዛኮ ቤርታ ቤርታ

ዓኣዳ ዓሶና ገንጾ ሙካ ዓሳ፡- «ዳውቴ ናዓሣም ጋላታ ማግንጎ! ጎዳ ሱንጾና ሙካሣ ያኦሲ ዓንጅንጎ! ጋላታ ጫሪንጮይዳ ያኦሲም ማግንጎ» ጌዒ ጌዒ ቢላታ።

10 ዬሱሴ ዬራሳላሚ ካታም ጌሌ ዋዶና ዓሳ ጉቤ፡- «ሃይ ያናዳይ?» ጌይሣና ዋኦቶንዳ ጎይሣ ባይዜ።

11 ቢዛና ዋላ ሙካ ዓሳ፡- «ሃይ ጌሊላይዳ ዓኣ፤ ናዘሬቴ ካታሚሎይዳፓ ሙኬያ፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዬሱሴኬ» ጌዔ።

ዬሱሴ ጌኤዢ ማኣራ ማዳ ባኮ (ማር. 11:15-19፤ ሉቃ. 19:45-48፤ ዮሃ. 2:13-22)

12 ዬካፓ ዬሱሴ ጌኤዢ ማኣራ ጌሊ፤ ጌኤዢ ማኣራ ጋርይዳ ሻንቻ ዓሶና ሻንቃ ዓሶና ዳውሲ ኬሴ፤ ሃሣ ሚኢሽ ላኣማ ዓሶኮ ዳጌ ሎኡዢ ያይቶና ደኡሎ ሻንቻ ዓሶኮ ዳዎ ያይቶ ሃዒ ዳይሳዎ፡- 13 « ማኣራ ታኣኮ ሺኢዲሣ ማኣራ ጌይንታንዳኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴ፤ ቢንሣ ጋዓንቴ «ዉሲ ዓኣሽንታ ቤሲ» ማሄ።

14 ቢማና ጌኤዢ ማኣራይዳ ዓኣፓ ባይቄ ዓሶንታ ዋቦ ዓሶንታ ዓሳ ኮራ ሙካዛ ቢዛ ዔያቶ ፓሣ። 15 ጋዓንቴ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛዘንሣና ዬሱሴ ማዳ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ዛጌሣር ሃሣ «ዳውቴ ናዓሣም ጋላታ!» ጌዒ ጌዒ ቢላታ ናኣቶ ዋይዜሣር ሚርጌና ዳጋዳ። 16 ዔያታ ዬሱሴ ኮራ፡- «ሃይ ናኣታ ጋዓ ባኮ ኔ ዋይዙዋዳ» ጌዔ።

ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ሃዎ፡ ታ ዋይዛኔ፤ ጌኤዢ ማፃኣፖይዳ «ዳኮ ናኣቶንታ ዳንቃ ናኣቶንታ ኔና ጋላታንዳጉዲ ኔ ማሄኔ» ጋዓሣ ቢንሣ ፔቴታዎ ናባቢባኣዳዳ?» ጌዔ።

17 ዬካፓ ዬሱሴ ዔያቶ ሃሺ ካታማፓ ኬሰካዎ፤ ቢታኒያ ጌይንታ ጉርዶ ዳንዲ ቢኢካ ዋርቄ።

ዬሱሴ ጋዳንቄ ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻሎ (ማር. 11:12-14፤ 20-24)

18 ዘር ጉቴሎ ዬሱሴ ጉቴ ዓማ ሃንጋ ካታም ማዒ ሙኪቤቃ ናይዲንቴ፤ 19 ቢማና ጎይጾ ዓጮይዳ ፔቴ ቤሌሴ * ሚሣ ዳንቃዎ ቢዛ ባንሣ ዳንዲ፤ ቢላሽዳፓ ዓታዛ ፔቴታዎ ዓኣፒ ዳንቄባኣሣር፡- «ሃይፓ ሴካ ዓኣፒ ዓኣፒፖ!» ጋዓዛ፤ ቤሌሶ ሚጻላ ዬካፓ ኔፑዋዎ ሃይቄ።

20 ቢዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሣ ማዔ ባኮ ዛጋዎ ዲቃቴ ሄርሽሣና፡- «ቤሌሶ ሚጻላ ዋይቲ ዑኬና ሃይቃኒ ዳንዳዔይ?» ጌዔ።

21 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ጎኔ ታ ቢንሣም ጋዓ፤ ቢንሣኮ ጉሙርቄሣ ዓኣቶ ሃሣ ማዓንዳም ማዒዲዋይ» ቢንሣ ጌይባኣቶ ቤሌሶ ሚጻሎይዳ ማዔ ባኮ ማዳኒ ሌሊቱዋንቴ ሃያ ዳኮ ሃይካፓ ዔቄ ባዘ ጌሌ» ቢንሣ ጌዔቴታዎ ማዓንዳ፤ 22 ቢንሣኮ ጉሙርቄሣ ዓኣቶ ቢንሣ ሺኢቃ ባኮ ቢያ ቢንሣ ዳንቃንዳኔ» ጌዔ።

ዬሱሴኮ ቢታንቶ ዛሎ ያኦጠገንቴ ያኦጠሣ (ማር. 11:27-33፤ ሉቃ. 20:1-8)

23 ዬሱሴ ጌኤዢ ማኣራ ጌሊ ዔርዚያይዳ ዓኣንቴ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዳርኮ ጠሞና ሙካዎ፡- «ሃያ ቢያ ኔ ማዳ ባኮ ማዳሣ ዓይጎ ቢታንቶናዳይ? ሃያ ቢታንቶ ኔኤም ቢንጌሣያ ያናዳይ?» ጌዒ ቢዛ ያኦጠ።

24 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ታኣኒያ ፔቴ ባኣዚ ቢንሣ ያኦጠገንዳ፤ ዬኖ ቢንሣ ታኣም ማሄቶ ታኣኒ ሃያ ባኮ

20:26 20:26 ሉቃ. 22:25-26። 20:27 20:27 ማቴ. 23:11፤ ማር. 9:35፤ ሉቃ. 22:26። 21:5 21:5 ዛካ. 9:9። 21:9 21:9 ዓይኔ. 118:25-26። 21:13 21:13 ዓሲ. 56:7፤ ዓር. 7:11። 21:16 21:16 ዓይኔ. 8:2። * 21:19 21:19 ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻላ፡- ቦኣቢ ማላያ ዓኣፖ ዓሲ ሙሙዓ ሚሣኬ። 21:21 21:21 ማቴ. 17:20፤ 1ቆር. 13:2።

ዓይነት ቢታገብና መዳቱ ዲንህም ኬኤዛንዳይ፤ 25 ማሰካ የሃኒሴኮ ዋኔያና ማሰኪያ ዓንካገዳይ? ያኑሲዳገም ዓሲዳገዳይ?» ጌዔ።

ዬያር ዔያታ ዋላ ጌሰታዎ፡- «ያኑሲዳገኑ» ኑ ጌዔቶ ሂዳዎ ዲንህ ዓይነር ዲዛሲ ጉሙርቁባኣይ? ዲ ጋዓንዳይ፤ 26 «ዓሲዳገኑ» ኑ ጌዔቶ ሃሃ ማሰካ የሃኒሴ ዓሳ ያኑሲ ማሊህ ኬኤዛ ዓሲ ማሂ ዛጋሂር ዴራ ኑና ዲጊቻኔ» ጌዔ።

27 ዩካገ ዔያታ ዩሱሴም፡- «ኑኤኒ ዔሩዋሴ» ጌዔ ማሃዛ፤ ዲዚያ፡- «ታኣኒያ ሂዳቶ ዓይነ ቢታገብና ሃያ ቢያ ማዳቶ ዲንህም ኬኤዛዓኑ» ጌዔ።

ዓይህንቴህ ዛላ

28 ዩካገ ዩሱሴ፡- «ሂንዳ ዲንህም ዓይነ ማላቶዎ? ፔቲ ባኣዚ ታ ዲንህም ኬኤዛዎ፤ ፔቲ ዓሲኮ ለምዎ ናይ ዓኣኔ፤ ዔያቶይዳገ ፔቲህ ኮራ ዓዳሂ ሙካዎ ታ ናዓሂዮ! ሃሮ ጎዡ ዳንዲ ማዳ ማዳ» ጌዔ። 29 ናዓሂ «ዳንዳዓ፤ ዲጃኔ» ጌዔ፤ ያዲ ዲ ጌዔዎ ገንፃገገ ዳቢንቲ ማዔሂ ዔሪ፤ ማዳ ማዳኒ ዳንዳ። 30 ሃሃ ዓዳሂ ባጎ ናዓሂ ኮራ ዳንዳዎ፤ ዲዚያ ዳንዲ ማዳንዳጉዲ ዓይህዛ ናዓሂ «ዔኤዔ፤ ታ ዓኣዳንዳይ» ጌዔ፤ ጋዓንቴ ማዳኒ ዳንዲባኣሴ። 31 ዓካሪ ዩንህ ለምዎ ናኣቶንሂዳገ ዓደኮ ዓይህዎ ኩንህሂ ዎያዳይ?» ጋዓዛ፤ ዔያታ፡- «ቤርታኣ ናዓሂሽ!» ጌዔ።

ዩሱሴያ ማሃዎ፡- «ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓንቴ ኮርሞ ዓሳገ ሚኢሽ ቡኩሳ ዓሳና ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኣ ዓሳና ላሃ ዓሳ ያኑሲ ካኣቱሞይዳ ዲንህ ቢሪ ጌላንዳይ፤ 32 ማሰካ የሃኒሴ ጌኤሹም ጎይህ ዲንህ ዳዋኒ ዲንህ ኮራ ሙካዛ ዲንህ ዲዛሲ ጉሙርቁ ዔኪባኣሴ፤ ሚኢሽ ቡኩሳ ዓሳና ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኣ ዓሳና ላሃ ዓሳ ጋዓንቴ ጉሙርቁ ዲዛሲ ዔከኔ። ዲንህ ዩያ ዛጌህኮ ገንፃኣታዎ ጎሞ ዲንህኮ ቡኤጂ ጎናሲ ዲዛሲ ዔኪባኣሴ።»

ዎይና ጎዡ ጎሽካ ዓሳ ኮኣኪንሃ (ማር. 12:1-12፤ ሉቃ. 20:9-19)

33 ሃሃ ዩሱሴ ሜሌ ማሊህ ኮኣኪንህና፡- «ፔቲ ዎይኔ ጎሽ ዓኣ ዓሲ ጎዡኮ ቲኢዎ ዲርቁ፤ ዎይና ጩኡጸንዶ ዔቲያ ላሌ ሹቹዳ ቦኣኪ ኮሼኔ፤ ሃሃ ካፒያም ማዓ ሴኤላኣ ሴኤሊ፤ ዩካገ ጎዡ ዲዛማኣ ጎሽካንዳ ዓሲም ዲንጊ ሜሌ ዓጪ ዓኣዳይ። 34 ዎይና ካጃ ዎይና ዲዛ ሃላ ዛሎ ዓሳ ኮይላገ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዲዛኮ ማዳ ዓሳ ጎሽካ ዓሳ ኮራ ዲ ዳከኔ። 35 ጎሽካ ዓሳ ጋዓንቴ ዓሂኮ ማዳ ዓሳ ዓርቃዎ ፔቲህ ጳርቁ፤ ባጋሂ ዎዲ ሃሃ ዓቲሂያ ሹቻ ዲይ ዑራሬ። 36 ዩይ፡ ጎዡኮ ዓዳሂ ለሚ ሃሃ ቤርታኣሲዳገ ሚርጌ ዲዛኮ ማዳ ዓሲ ዳካዛ፤ ጎሽካ ዓሳ ሃሃ ቤርታ ማዳ ጎይዎ ማዳ። 37 ጋፒንጎይዳ ጎዡኮ ዓዳሂ ታኣኮ ናዓሂ ዔያታ ቦንቹዎዎ ዓታዓ! ጋዓዎ፡ ናዓሂ ፔኤኮ ጎሽካ ዓሳ ኮራ ዳከኔ። 38 ጎሽካ ዓሳ ጋዓንቴ ናዓሂ ዳንቁ ዎይና ሃይ ዲዛ ዳካላሂከ፤ ሃኒ ሙኩሞቲ ዲዛ ኑ ዎዲ ዲዛኮ ዓኣ ባኮ ዳካሎም ዎሊ ኮይላ ጋዓዎ፤ 39 ናዓሂ ዓርቁ ጎዡኮ ዙላ ዔኪ ዳንዲ ዎዳ።

40 «ዓካሪ ዩሮ ጎዡኮ ዓዳሂ ሙካዎ ዩንህ ጎሽካ ዓሳንህ ዎዳንዳያ ዲንህም ማላይ?» ጌዔ።

41 ዔያታ ማሃዎ፡- «ዩንህ ፑርቶ ዓሳንህ ሚጪንቱዎ? ዲ ዎዎዳንዳይ፤ ዎይና ካጃ ዎይና ቢያ ዲዛም ዲንጋንዳ፤ ሜሌ ጎሽካ ዓሲም ጎዡ ዲንጋንዳይ» ጌዔ።

42 ዩካገ ዩሱሴ፡- «መኣር ማዡ ዓሳ ቦሂ ሃሹ ሹጫሂ ማኣርኮ ሃላሂ ማዔ። ዩይያ ያኑሲ ማዳከ፤ ኑ ዛጋዛ ዓኪ ባኣዚከ»

ጌይንቲ ፃኣፒንቴህ ዲንህ ፔቲታዎ ናባቢባኣዓዳ?

43 «ዩያር ታ ዲንህም ሂዚ ጋዓንቴ፤ ያኑሲ ካኣቱ ማዳ ዲንህዳገ ዔውቲ ዓኣፒ ዓኣገ ዴሬም ዲንገንታንዳይ። [

44 ዩያ ሹጫሂዳ ሎኦማሂ ማቃንዳይ፤ ሃሃ ዩይ ሹጫሂ ዲዛ ዑፃ ደዔ ዓሂያ ዳኣግንታንዳይ» ጌዔ።]†

45 ዲማና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሳና ዩንህ ኮኣኪንህሂ ዎይዜ ዎይና ዩሱሴ ዔያቶም ጫርጌህ ዔሪ፤ 46 ዲዛ ዓርቁ ቱካኒ ኮዔ፤ ጋዓንቴ ዴራ ዩሱሴ ያኑሲ ማሊህ ኬኤዛያ ማሂ ዛጋሂር ዔያታ ዲጊጪ ሃሹ።

22

ዔፖ ሙዎም ዔኤሊንቴ ዓሳ ኮኣኪንሃ (ሉቃ. 14:15-24)

1 ዩሱሴ ሃሃ ሜሌ ኮኣኪንህ ኬኤዛዎ፡- 2 «ጫሪንጮ ካኣቱ ማና ዓሳ ላኣሊ ዔካኣ ጌዔም፤ ሙኡዚ ገኢጊሽ ካኣቲሰኬያ ማላኔ። 3 ዩይ ካኣታሂ ዔኤሊንቴ ዓሳም ኬኤዛንዳጉዲ ዲዛኮ ማዳ ዓሳ ዳከኔ፤ ጋዓንቴ ዓሳ ዲኣካ ሙካኒ ኮይባኣሴ። 4 ዩካገ ካኣቲ ለሚ ሃሃ ሜሌ ማዳ ዓሲ ዔኤሊንቴ ዓሳም፡- «ቡዎ ጌማይንታ ሃሃ ማሌ ባይያ ታ ሹኪ ሙዎ ገኢጊሽ፤ ቢያ ባካ ገኢጊያ ማዔሂር ዔፖ ቤዞ፤ ታ ማኣሪ ሙኩሞቲ ጎዑዎቲ» ጌይ ዳከኔ። 5 ዔኤሊንቴ ዓሳ ጋዓንቴ ዔኤሊያ ቦሂ ዛላ ጎሽዳ፤ ዓቲ ዓሳ ሃሃ ኮርሞይዳ ዓኣዳይ፤ 6 ሃንጎዎታ ሃሃ ኪኢቶና ሙኬ ዓሳንህ ዓርቃዎ ጳርቁ ቦርሲሲ ሃሃ ማታሲ ዎዲያ ዎዳ። 7 ዩያር ካኣታሂ ዳጋዳዎ ፔኤኮ ፖኦሊሶ ዳኪ ዩንህ ኪኢቶ ዓሳንህ ዎዳዞንህ ዎዲ ባይዚ ካታሞዎ ዔያቶኮ ታሚና ሚቹ። 8 ዩካገ ካኣቲ ማዳ ዓሳም፡- «ዔፖ ሙዓ ገኢጊንቴ፤ ዔኤሊንቴ ዓሳ ጋዓንቴ ኮይሱዎ ዓሲ ማዒ ጴዳሂር፤ 9 ጎይዎ ኬሰኪጋገ ዳንቁ ዓሲ ቢያ ዔፖ ሙዎ ቤዞ ዔኤሊዎቲ» ጋዓዛ፤ 10 ማዳ ዓሳ ጎይዎ ኬሰኪ ዳንቁ ዓሳ ኮዡንታ ፑርቶንታ ቢያሂ ቡኩሲ ዔፖ ማኣር ሹኦጮና ኩንህሂ።

11 «ዩካገ ካኣቲ ዔኤሊንቴ ሹኦጮ ዛጋኒ ጌሌ ዎይና ፔቲ ዔፒ ማኣዎ ማይንቴባኣ ዓሲ ዳንቃዎ? 12 ታ ቤኤሊ! ዔፒ ማኣዎ ኔ ማይንቴዎ? ሃይካ ጌላኒ ዎይቲ ዳንዳዔይ?» ጋዓዛ፤ ዓሂ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጌዔ፤ 13 ካኣቲ ማዳዞንህም «ሃያኮ ኩጮና ቶኮና ቱከ፤ ኬሲ ካርይዳ ዲሞ ቤዛ ኬኤራዎቲ፤ ዲኣካ ዲ ዩኤከ፤ ማታዲ ዓቹ ዳዓንዳይ።»

14 «ሚርጌ ዓሲ ዔኤሊንቴ፤ ደኦሪንቴ ዓሳ ጋዓንቴ ዳካከ» ጌዔ።

ገኢራ ጪጊሂ ዛላ ያኦጪንቴ ያኦጪሂ (ማር. 12:13-17፤ ሉቃ. 20:20-26)

15 ዩካገ ፔርሴ ዓሳ ኬሰኪ ዳንዲ፤ ዩሱሴ ጌሰታ ጌኤዞና ዎዲ ዔያታ ፒሪ ዓርቃንዳቲያ ዎላ ዘርታዎ፤ 16 ዔያቶኮ ገንጎ ሃንታ ናኣቶና ሂርዲሴ ዛላገ ማዔ ዓሳና

21:32 21:32 ሉቃ. 3:12፤ 7:29-30። 21:33 21:33 ዓ.ሲ. 5:1-2። 21:42 21:42 ዓይኑ. 118:22-23። † 21:44 21:44 ፔቲ ፔቲ ማፃኣገ ገይ. 44 ጊዳ ቃላይ፤ ዲኣካ ዓኣ ማሊያ ሉቃ. 20:18 ጊዳ ዓኣዛ ማላ። 22:13 22:13 ማቴ. 8:12፤ 25:30፤ ሉቃ. 13:28።

ዩሱስ ባንሢ ዳከ፡- «ዔርዛሢዮ! ኔኔኒ ጎኔ ዓሲ ሃሣ ያኦሲ ጎይዎዎ ጎኑዎና ዔርዛሢ ዩያጉዲ ሃሣ ያናኦ ኔ ዲማሱዎዎ፡ ቢያሢ ሃኮ ኔ ዘጋሢ ኔ ዔራኔ፤ 17 ኑም ሂንዳ ኬኤዜ፤ ዓይጎ ኔኤም ማላይ? ሮሜ ዓጮ ካኣተም ጊኡራ ጩጎንደም ሃሽንደይ?» ጌዔኔ።

18 ዩማና ዩሱስ ዔያቶኮ ጌና ማሊያ ዔራዎ፡- «ዒንሢ ሂሎቱዎዎ ፔና ሂሎኬ ጋዓ ዓሳ! ዓይጎሮ ጌኤሲና ታና ዒንሢ ፒራኒ ኮዓይ? 19 ጊኡሮ ጩጎ ሚኢሾ ሂንዳ ታና ዳውዎቱ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ፔቲ ሹቹ ቢራ ዒዛም ዔኪ ሙኩኔ። 20 ዩማና ዒዚ፡- «ሃኖ ሚኢሹሎይዳ ዓኦ ዓውካሮና ፃኦፒንቴ ሱንዖና ያኦሮዳይ?» ጌዔኔ።

21 ዔያታ፡- «ሮሜ ዓጮ ካኣተሲኬ» ጌዔኔ። ዩካፓ ዒዚ ማሃዎ፡- «ሂዴቶ ሮሜ ዓጮ ካኣተሲ ካኣተም፤ ያኦሲሲ ያኦሲም ዒንጉዎቱ» ጌዔኔ።

22 ዔያታ ዩያ ዋይዛዎ ዲቃቲ ሄርሺ፡ ዒዛ ሃሺ ዴንዴ።

ሃይቄ ዓሲኮ ዔቂሢ ዛላ
(ማር. 12:18-27፤ ሉቃ. 20:27-40)

23 ዩኖ ኬሎና፡- «ሃይቄ ዓሲ ዔቂዋሴ» ጋዓ ሶዶቄ ዓሳ ዩሱስ ኮይላ ሙኩ ሂዚ ጌዒ ያኦጩኔ፡- 24 «ዔርዛሢዮ! ሙሴ ፀቲ ዓሲ ላኦላ ዔካዎ ሾውዎዎ ሃይቄቶ፡ ጌኤዚ ሃይቄሢ ማቾ ዔኪ ዒዛ ዳካላ ናይ ሾዎንጎ ጌዔኔ። 25 ኑ ኮይሎይዳ ዋሊኮ ጌርሲንሢ ማዓ ላንካይ ዓሲ ዓኦኔ፤ ዩያቶኮ ቶይዳሢ ላኦላ ዔካዎ ሾውዎዎ ሃይቄም ሄሌ ጌኤዛሢ ማቾ ዒዛኮ ዔኬኔ፤ 26 ዩይ ዔኬሢ ቶይዲም ናይ ሾውዎዎ ሃይቄኔ፤ ዩያይዳ ጎይሢ ላኦላ ላንካሳሢ ሄላዛ ዒዚያ ሾውዎዎ ሃይቄኔ። 27 ዩካፓ ጋፒንዶይዳ ላኦላ ሃይቄኔ። 28 ዓካሪ ቢያሢ ዒዛ ዔኬሢ ጋፒንዶና ሃይባፓ ዓሳ ዔቃኦና ዩና ዎያኮ ማቾ ማዓንዳይ?» ጌዔኔ።

29 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ዒንሢ ጌኤዦ ማፃኦፖና ያኦሲኮ ዎልቆና ዔራዎኦሢ ዳሲንታኔ፤ 30 ሃይቢዳፓ ዓሲ ዔቂሢኮ ጊንፃ ጫሪንጮይዳ ዓኦ ያኦሲ ከኢታንቾጉዲ ማዓኔ፤ ዔኩዋሴ ሃሣ ሎዑዋሴ። 31 ሃይቢዳፓ ዔቃ ዓሶ ዛሎ ያኦሲ ዒንሢም ኬኤዜሢ ዒንሢ ናባቢባኦዳ? 32 ዒዚ ታኦኒ ዓብራሃሜ ያኦሲ፡ ዩሳኦቄ ያኦሲ ሃሣ ያይቆኦኔ ያኦሲኬ» ጌዔኔ፤ ዩያሮ ያኦሲ ሽምፖና ናንጋ ዓሶ ያኦሲ፤ ሃይቄቶዎ ናንጊና ናንጋ ዓሶ ያኦሲኬ» ጌዔኔ። 33 ዴራ ዩያ ዋይዛዎ ዒዛኮ ዔርዚያና ዲቃቲ ሄርሺኔ።

ቢያፓ ባሽ ማዔ ዓይሢዎ
(ማር. 12:28-34፤ ሉቃ. 10:25-28)

34 ዩሱስ ሶዶቄ ዓሶ ጎዎንዳ ጎይሢ ባይዚሴሢ ዋይዛዎ ፔርሴ ዓሳ ፔቲይዳ ሙኩ ቡኬኔ፤ 35 ዔያቶይዳፓ ፔቲ ሙሴ ዎጎ ዔርዛሲኬይ ዩሱስ ዎዚ ጋዓቲያ ዋይዛኒ፡-

36 «ዔርዛሢዮ! ቢያፓ ባሽ ዓይሢዳላ ዎኖዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ፤

37 ዩሱስ ዒማና፡- « ያኦሲ ኔኤኮ ጎዳ ጉቤ ዒናፓ፡ ጉቤ ሽምፓፓ፡ ጉቤ ማሊያፓ ናሽኬ» 38 ቢያፓ ባሽ ማዔ ቤርታኦ ዓይሢዎ ዩኖኬ። 39 ሃሣ ዩኖ ማላ ላምዓሳ ዓይሢዎ ዓሲ ቢያ ዓዳ ኔና ማሂ ናሽኬ» ጋዓኔ፤ 40 ሙሴ ዔርዛ ዎጎና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢ ዔርዚያ ዩንሢ ዓይሢዎ ጋራ ዓኦኦኬ» ጌይ ማሄኔ።

ሚሲሄ ዛሎ ያኦጩንቴ ያኦጩሢ
(ማር. 12:35-37፤ ሉቃ. 20:41-44)

41 ፔርሴ ዓሳ ቡኪንቴ ዓኦንቴ ዩሱስ ዔያቶ ሂዚ ጌዒ ያኦጩኔ፤ 42 «ሚሲሄ ዛሎ ዒንሢ ዎዚ ጋዓይ? ዒ ያ ናይ ዒንሢም ማላይ?» ጋዓዛ፡ ዔያታ ማሃዎ፡- «ዒ ዳውቴ ናይኬ» ጌዔኔ።

43 ዩሱስ ዔያቶም፡- «ሂዴቶ ዳውቴ ዓያና ጌኤሺ ዒዛ ማሊሴም፡ ታኦኮ ጎዳ ጌዒ ዎይቲ ዒዛ ዔኤሌይ?»

44 ዳውቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ጎዳሢም፡ ኔኤኮ ዎርኮ ታ ኔና ባሽሳንዳያ ሄላንዳኦና ታኦኮ ሚዛቆ ዛላ ዴዔ» ጌዔኔ።

45 ዩያሮ ዳውቴ ታ ጎዳሢ» ጌዒ ዒዛ ዔኤሌቶ ዎይቲ ዳውቴኮ ናይ ማዓኒ ዒ ዳንዳዔይ?» ዩሱስ ጋዓዛ፡

46 ዒማና ፔቲታዎ ዔኤቢ ማሂ ኬኤዛኒ ዳንዳዔ ዓሲ ባኦሴ። ዩኖ ኬሎይዳፓ ዓርቃዎ ጫርቂ ዒዛ ዔኤቢ ያኦጩ ዓሲያ ባኦሴ።

23

ዩሱስ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ቦሂ ጌሰቴ ጌኤዛ
(ማር. 12:38-40፤ ሉቃ. 11:39-51፤ 20:45-47)

1 ዩካፓ ዩሱስ ዴሮና ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢዎ፡-

2 «ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶናኮ ሙሴጉዲ ዎጎ ዔርዛኒ ቢታንቶ ዓኦኔ፤ 3 ዩያሮ ዒንሢም ዔያታ ጋዓ ባኮ ማዳዎቱ፡ ሃሣ ካቸዎቲ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ጋዓሃጉዲ ፔኤሮ ማዳዎኦሢ ዔያቶጉዲ ማዳፖቱ።

4 ዔያታ ሚርጌ ዴኤሢ ሃሣ ሜታሳ ኬዲ ዓሲ ኬዲሳኔ፤ ዔያታ ፔኤሮ ጋዓንቴ ኩቻ ካኦማኒያ ኮዑዋሴ። 5 ዔያታ ማዳ ማዳ ቢያ ዓሲ ዛጎም ጌዒኬ፤ ዩያሮ ካኦኦ ዛሎ ባኮ ፃኦፒ ቶኦካ ሃሣ ቃሳ ቱኮ ዓፒሎዎ ዔያታ ኮሺ ዳሊገሻኔ፤ ሃሣ ዓፒሎኮ ማጫሮዎ ያደሳኔ፤

6 ሙዎ ቤዘይዳ ቦንቹንታ ቤሲ፡ ዓሳ ቡኪንታ ቤዘይዳ ቤርቶ ዛላ ዴዒኒ ኮዓኔ። 7 ዩያጉዲ ሃሣ ቦኦኮ ባኦኮይዳ ኮሺ ዔኤሊሢ ዔኤሊንታኒና «ዔርዛሢ» ጌይንቴ ዔኤሊንታኒያ ኮዓኔ። 8 ዒንሢ ጋዓንቴ ሄርሺንቲሮ «ዔርዛሢ» ጌይንቴ ዔኤሊንቲፖቲ፤ ዒንሢኮ ዔርዛሢ ፔቲ ሌሊ ማዓዛ ዒንሢ ቢያሢ ዋሊኮ ጌርሲንሢኬ። 9 ጫሪንጮይዳ ዒንሢኮ ፔቲ ዓዴ ሌሊ ዓኦሢሮ ሳይይዳ ያና ማዔቶዎ ያኦሲፓ ባሽ ማሂ «ዓዴ» ጌይ ዔኤሊፖቲ። 10 ዒንሢኮ ባሽ ዔራሢያ ከሪሰቶሴ ሌሊ ማዔሢሮ «ባሽ ዔራሢ» ጌዒ ዔኤሊንቲፖቲ። 11 ዒንሢ ባኦካ ቢያፓ ዑሣ ዓኦዳ፡ ሱኡጌ ማዔሢ ዒንሢኮ ዴማ ማዒ ማዳያ ማዎንጎ። 12 ፔና ዴጊዳሢ ዳውሲንታንዳኔ፤ ፔና ሄርኪዳሢ ጋዓንቴ ዴግ ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ሃሣ ዩሱስ፡- «ዒንሢ፡ ያሎቱዎዎ ፔና «ያሎኬ» ጋዓ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሳ! ዓሳ ጫሪንጮ ካኦቱዎይዳ ጌሎዎጉዲ ዓሶኮ ካሮ ዒንሢ ዎዳሢሮ ዒንሢና ባዴዔ! ዒንሢ ዒንሢሮ ጌሎዎሴ፤ ሃሣ ጌላኒ ኮዓ ዓሶዎ ዒንሢ ጌልዙዋሴ።

[14 «ዒንሢ ያሎቱዎዎ ፔና «ያሎኬ» ጋዓ፡ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሳ ዒንሢ ባዴዔ! ዒንሢ ሃይቄ ላኦኮ ማኦሮ ዒንሢ ቡራያታዎ ዓሲ «ያኦሲ ሽኢቃኔ»

22:23 22:23 ዳኪ. ማዳ 23:8። 22:24 22:24 ላሚ. ዎማ 25:5። 22:32 22:32 ኬሲ. ማፃ 3:6። 22:35 22:35 ሉቃ. 10:25-28።
22:37 22:37 ላሚ. ዎማ 6:5። 22:39 22:39 ሉቂ. ዓከ 19:18። 22:44 22:44 ዓይኑ. 110:1። 23:5 23:5 ማቴ. 6:1፤ ፓይ. ማፃ
15:38፤ ላሚ. ዎማ 6:8። 23:11 23:11 ማቴ. 20:26-27፤ ማር. 9:35፤ 10:43-44፤ ሉቃ. 22:26። 23:12 23:12 ሉቃ. 14:11፤ 18:14።
* 23:14 23:14 ፔቲ ፔቲ ማፃኦፓ ፓይ. 14 ጌዳ ቃሳኔ፤ ቃኦላላ ማር. 12:40 ጌዳ ዓኦኦ ማላኔ።

ዲንህ ጎደንጎ ገዲ ያደሱ ሸኢጲህ ዲንህ ሸኢቃኔ፤ ዬያር ፑርታ ዋጌ ዲንህዳ ዋጊንታንዳኔ።።*
15 «ዲንህ ደሎቱዋጋ ፔና ደሎኬ ጋዓ፣ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሳ! ፔቲ ዓሲ ዓይሁዳ ካእዥ ካእሸኪሳኒ ባዘ ዋእያና ሳያናይዳ ዲንህ ሃንቲ፣ ካእዥኣ ጌልዘህኮ ጊንፃ ዲንህዳፓ ባሸና ጋፒንፃ ኬላ ፑርታና ዬይ ዋጊንታንዳኑዲ ዲንህ ማሃህረ ዲንህ ሳይዔ።።

16 «ሃይ፣ ዲንህ ዓአፖ ባይቄ ዓርኖ ማዔ ዓሳ! ዲንህና ሳይዔ! ሩሲ ጌኤዥ ማእር ዔኤሌ ጫአቄቲ ዔኤቢባአሴ፤ ጋዓንቲ ጌኤዥ ማእርኮ ዋርቆ ዔኤሌ ጫአቄቲ ቶላ ካራ ባአሴ» ዲንህ ጋዓኔ፤ 17 ዲንህ ዔኤሌ ሃሃ ዓአፖ ባይቄ፣ ዓርኖ ማዔ ዓሳ! ዋርቆና ዋርቆ ያኦሲም ዲማዴያ ማዓንዳጉዲ ማሃ ጌኤዥ ማእርናይዳፓ ዋና ባሸዳይ? 18 ዬያጉዲ ሃሃ ሩሲ ያኦሲም ሚቹ ዲንጊ ካእሸኮ ቤዘ ዔኤሌ ጫአቄቲ ዔኤቢባአሴ፤ ጋዓንቲ ያኦሲም ሚቹ ዲንጎ ቤዘይዳ ዓአ ዲንጎና ባኮ ዔኤሌ ጫአቄቶ ቶላ ካራ ባአሴ» ዲንህ ጋዓኔ። 19 ሃይ ዲንህ ዓአፖ ባይቄ ዓሳ! ያኦሲም ዲንጎ ባኮና ዲንጎ ባኮ ዲማዴያ ማሃ ሚቹ ዲንጎ ቤዘናይዳፓ ዋና ባሸዳይ? 20 ዬያር ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ ዔኤሌ ጫአቃህ ዲንጎ ቤዘና ዲዘ ዑፃ ዓአ ዲንጊንቲ ባኮ ቢያህ ዔኤሌ ጫአቃኔ። 21 ጌኤዥ ማእር ዔኤሌ ጫአቃህ ጌኤዥ ማእርና ጋርይዳ ናንጋ ያኦዛህና ዔኤሌ ጫአቃኔ። 22 ጫሪንጮ ዔኤሌ ጫአቃህ ያኦሲ ዴዔ፣ ካእቱዋ ያይቶንታ ዲኢካ ዴዔህንታ ዋላ ዔኤሌ ጫአቃኔ።

23 «ዲንህ ደሎቱዋጋ ፔና ደሎኬ ጋዓ፣ ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሳ፣ ዲንህ ሳይዔ፤ ዲኮ ዲማ ዲማ ሳወቃ ጴሌሸይዳፓ ቢያ ታጸይዳፓ ፔቲማ ዲንጎ ዋጎና ዲንህ ዲንጋኔ፤ ጋዓንቲ ዓይህንቲ ዋጎ ጊዳ ዓአ ጴሌፖ ባኮ ዲንህ ሃሻኔ፤ ዬይ፡- ፒዜ ዋጊህ፣ ጳቤህም ዓቶም ጌይህና ጉሙርቄንቲህናኬ፤ ዬያቶ ዲንህ ሰሃኔ። ዬንህ ዲኮ ባኮንህ ዲንህ ሃሸባኦ ዬያ ባኮዋ ዲንህ ማዳንዳያ ኮይሳኔ። 24 ዲንህ ዓአፖ ባይቄ፣ ዓርኖ ማዔ ዓሳ! ዑሽካ ባኮይዳፓ ወናጉዳ ዲኮ ባኮ ዲንህ ኬሲ ኬኤራኔ፤ ጋአላህጉዳ ጴሌፖ ባኮ ጋዓንቲ ዲንህ ዔኤዲ ዔኤዳኔ።

25 «ዲንህ ደሎቱዋጋ ፔና ደሎኬ ጋዓ ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሳ፣ ዲንህና ሳይዔ፤ ዋእያ ዑሽኮ ዓንደና ካሃ ሙዎ ዓንደናኮ ዙሎ ዲንህ ማሰኪ ጌኤሻኔ፤ ጋራ ጋዓንቲ ቡራህና ዲኤዲሞና ዲንህኮ ኩሜያኬ፤ 26 ሃይ ኔ ዓአፖ ባይቄ ፔርሴ ዓህ! ቤርታዲ ዋእያ ዑሽኮ ዓንደና ካሃ ሙዎ ዓንደናኮ ጋር ማሰኪ ጌኤሻ፤ ዬያይዴቶ ዓካሪ ዙሎ ዛላኣ ጌኤሽ ማዓንዳኔ።

27 «ዲንህ ሃይ ደሎቱዋጋ ፔና ደሎኬ ጋዓ፣ ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሳ! ዙሎ ዛላ ቦኦሪንቶና ሜኤቹ ሚዛጲሶና ጋራ ጋዓንቲ ሃይቄ ዓሲ ሚጌህና ሌሲና ኩሜያ፣ ዲኤፕ ዲንህ ማላህረ ዲንህና ሳይዔ፤ 28 ዲንህ ዙሎና ዓሰም ጌኤሽ ማላኔ፤ ጋራ ዲንህኮ ጋዓንቲ ሄርሽንቲና ፑርቱሞና ኩሜያኬ።

29 «ዲንህ ደሎቱዋጋ ፔና ደሎኬ ጋዓ፣ ሙሴ ዋጎ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሳ ዲንህና ሳይዔ፤ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሰኮ ዲኤፖ ኬልቄ ኮሺ ኮሺ፣ ሃሃ ጌኤዥ ዓሰኮ ዲኤፖ ዋጋ ፓልሚሲ ኮሺ ኮሺ፣ 30 ሉ ዓደንህ ዋደናታቲ፣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሰ ዋዲያይዳ ኑ ጌላዓኬ» ዲንህ

ጋዓኔ። 31 ሃይሸ ሃህ ዲንህ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሰ ዋዴ ዓሰኮ ናኣቶ ማዒያ ዲንህረ ዲንህ ማርካዳኔ። 32 ዬያር ዓደንህ ዲንህኮ ዓርቄ ዛእር ዲንህ ዑዑራዋቲ! 33 ሃይ ዲንህ ሸኦዥ፣ ሸኦዥ ናኣታ ዲንህ ሃይ! ጋፒንፃ ታዋ ዋጎይዳፓ ዋይቲ ዲንህ ቶላንዳይ? 34 ዬያር ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሰ፣ ዔር ዓሰንታ ዋጎ ዔርዘ ዓሰ ዲንህ ባንህ ታ ዳካንዳኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቲ ፔቲህ ዲንህ ዋዳንዳኔ፤ ሃሃ ፔቲ ፔቲዘንህ ዲንህ ሱፃንዳኔ፤ ዓቲዘንህ ሃሃ ዲንህኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ዠራፓና ዲንህ ጳርቃንዳኔ፤ ዔያቶ ዲፂ ፔቲ ካታማፓ ሜሌ ካታማ ዲንህ ዲውሲ ዳካንዳኔ፤ 35 ዬያ ዛሎና ጌኤዥህ ዓአቤኤሌ ሃይቦይዳፓ ዓርቃዎ ጌኤዥ ማእርና ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ሸኢሸ ቤዘናኮ ባአካ ዲንህ ዋዴ፣ ባራኪዮ ናኣዚ ዛካሪያሴ ሃይቦ ሄላንዳኣና ሳይይዳ ሃይቄ ጌኤዥ ዓሰኮ ሱጉያ ዛሎ ዲንጊንታ ሜቶ ዲንህ ዔካንዳኔ። 36 ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ዬይ ሜታ ሃሮ ዋደ ዓሰ ሄላንዳኔ» ጌዔኔ።

ዬሩሳሌም ላቲ ኬኤዘና ባኮ (ሉቃ. 13:34-35)

37 ዬካፓ ዬሱሴ፡- «ዬሩሳሌም! ኔኤኒ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘዘንህ ዋዳዜሌ፣ ሃሃ ኔ ባንህ ያኦሲ ዳካ ኪኢቶ ዓሰ ሹጮና ዲዓዜሌ! ኮይዳ ፔኤኮ ጋአዘ ዴማ ናኣቶ ቡኩሲ ዓርቃህጉዲ ታኣኒ ኔ ናኣቶ ፔቲይዳ ቡኩሳኒ ሚርጌና ኮዔንቲ! ኔ ዬያ ዲፂኔ። 38 ዓካሪ ሃኣዘጉዋቲ፣ ያኦሲ ሃሸም ዲንህኮ ጌኤዥ ማእራ ባዓ ማዒ ዓታንዳኔ። 39 ታ ዲንህም ጋዓኔ፡- ሳዳ ሱንፃና ሙካህ ዓንጂንቲያኬ» ዲንህ ጋዓንዳያ ሄላንዳኣና ላሚ ዲንህ ታና ዴንቃዓኬ» ጌዔኔ።

24

ጌኤዥ ማእራ ደዓንዳህ ዬሱሴ ኬኤዘህ (ማር. 13:1-2፤ ሉቃ. 21:5-6)

1 ዬሱሴ ጌኤዥ ማእራፓ ኬሰኪ ዴንዳኣና ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ ጌኤዥ ማእራ ማዢንቲ ጎይፃ ዳዋኒ ዲዛ ኮራ ሙኬኔ። 2 ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ሃያ ዲንህ ቢያ ዛጋ? ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ሃይ ሹጮና ኬልቄንቲ ማዢንቲ ማእራ ፔቲ ሹቹታዎ ዓቲዋንቲ ደዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓጮኮ ጋፒንፃ ማዓንዳ ባኮ (ማር. 13:3-13፤ ሉቃ. 21:5-6፤20-24)

3 ዬሱሴ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮይዳ ዴዒ ዓአንቲ ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንህ ሌሊ ዲዛ ኮይላ ሙካዎ፡- «ሃንዳ ኦም ኬኤዘ፤ ኔ ሃይ ጋዓ ባካ ቢያ ዓይዲ ማዓንዳይ? ኔኤኮ ማዒ ሙኪያና ዓጮኮ ጋፒንፃኮ ማላታ ማዓንዳ ባካ ዓይሳዳይ?» ጌዔኔ።

4 ዬሱሴ ማሃ፡- «ያኢያ ዲንህ ዳቢሹዋጉዲ ዲንህና ዔሩዋቲ፤ 5 ሚርጌህ፡- ታኣኒ ሚሲሃኬ!» ጌይህና ታ ሱንፃ ዔኪ ሙኪ፣ ሚርጌህ ዳቢሻንዳኔ። 6 ዲንህኮ ዑኬ ያለንታ ያልዚ ዲንህ ዋይዘንዳኔ፤ ሃሃ ያልዚኮ ሃይሴያ ዲንህ ዋይዘንዳኔ፤ ዬይ ቢያ ማዓኒ ኮይሳያታህረ ዲቃቲፖቲ፤ ጋፒንፃ ጋዓንቲ ሃጊኬ። 7 ዴራ ዴር፣ ካኣታ ካኣቶ ያላንዳኔ፤ ዲማ ዲማ ዓጮይዳ ናይዚና ሳዓ ዓጊዲህና ማዓንዳኔ። 8 ጋዓንቲ ዬይ ቢያ ሸይቹኮ ቤርታ ቆፂፃ ጉዴያኬ።

23:22 23:22 ዓ.ሲ. 66:1፤ ማቴ. 5:34። 23:23 23:23 ሊዊ. ዓኪ 27:30። 23:27 23:27 ዳኪ. ማዳ 23:3። 23:33 23:33 ማቴ. 3:7፤ 12:34፤ ሉቃ. 3:7። 23:35 23:35 ማገ። ማፃ 4:8፤ 2ዮአሲ. ዓሃኬ 24:20-21። 23:38 23:38 ዔር. 22:5። 23:39 23:39 ዓይኑ. 118:26። 24:9 24:9 ማቴ. 10:22።

9 «ዬና ወደና ማቶም ዓኣሚ ዲንሚ ዲንጎንዶኔ፤ ወዲያ ወደጎንዶኔ፤ ታ ሱንጎር ዓሲ ቢያና ዲዲንጎንዶኔ ዲንሚ ማዓንዳኔ። 10 ዬና ማርጌ ዓሳ ደብጎንጎንዶኔ፤ ሃሃ ፔቴይ ባጋሚ ዓኣሚ ዲንጎንዶኔ፤ ዋሊ ዲዲያ ዲዳንዳኔ። 11 ማርጌ ሉኡቁ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛያ ማላ ዓሲ ዔቁ ማርጌ ዓሳ ደብጎንዳኔ። 12 ፑርቱሞ ማርጎንዳሚር ማርጌ ዓሳኮ ናሹማ ባይቃንዳኔ፤ 13 ዳንዲ ጋፒንጎ ሄላንዳኦና ደዳሚ ጋዓንቴ ደቃንዳኔ። 14 ዳር ቢያም ማርካ ማዓንዳጉዲ ሃይ ያኦሲ ካኦቱሞ ኮኩ ሃይሳ ዓጮ ቢያይዳ ከኤዛጎንጎንዳኔ፤ ዩካፓ ዓጮኮ ጋፒንጎ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዳኣኔኤሌ ከኤዜ ጎይያና ካኦኩ ዲኢሳ፡ ሻኣካ ባኣዚ ጌኤኮ ቤዘይዳ ማዳንጎንጎንቴ ዲንሚ ዛጋንዳኔ፤ ዬያ ናባባሚ ጳቂሃንጎ።

16 ዬና ወደና ዩሁዳይዳ ናንጋ ዓሳ ዲኮ ባንሚ ቤቱዋቴ፤ 17 ሹጮና ማዦና ማኦርኮ ዑያይዳ ዓኣ ዓሲ ከኤፃፓ ዔኤቢ ዔካኒ ከደፓ፤ 18 ጎኩ ቤዛ ዓኣሚያ ዓፒሎ ፔኤኮ ዔካኒ ማኦር ዓኣደፓ። 19 ዬና ወደና ጎጾ ዲንዳሚና ደንሚሃ ለኣሎናም ባዴዔ! 20 ዲንሚኮ ቤቱፃ ባርገና ሃሃ ዓይሁደኮ ሃውሹ ከሎና ማዑዋጉዲ ሺኢቁዋቴ። 21 ዬናና ዓጮ ማዦንጎንጎንቴሚ ዬና ከሎ ሄላንዳኦና ማዒ ቤቁባኣ ባኣዚ ሃሃ ዩካፓ ገንጎይዳኣ ቤቃያባኣ ማርጌ ዴኤፒ ማታ ማዓንዳኔ። 22 ዩንሚ ከሎንሚ ቃሚቁባኣያ ማዔቶ ዓሲ ቢያ ዓቲንዳዎያታንጎንጎንቴኔ፤ ደኦሪንጎንጎንቴሚ ዛሎር ዩንሚ ከሎንሚ ቃሚቃንዳኔ።

23 «ዬናና ያኦኒያ ሃይሹ፡ ማሲሄ ሃካ ዓኣኔ!» ሃሃ ዩካ ሶ ዓኣኔ፤ ዲንሚም ጌዔቶ ጎኔኬ ጌይፖቴ። 24 ዓይጎር ጌዔቴ ከሪሰቶሴቱዋ፤ ፔና ከሪሰቶሴኬ» ጋዓ ዓሲና ሉኡዙሞና ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛያ ማላ ዓሲ ከሰካንዳኔ፤ ዔያቶም ዳንዳዒንጎንጎንቴቶ ያኦሲም ታናኬ ጋዓ ዓሳ ደብጎኒ ዴኤፒ ዓከ ባኣዚ ሃሃ ዲማ ዲማ ማላታኣ ማዲ ደቃንዳኔ። 25 ዬና ሃያ ቢያ ቤርታሲ ታ ዲንሚም ከኤዛኣኔ፤

26 «ሃሃ ገንሚ ሃኣዛጉዋቴ፡ ከሪሰቶሴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣኔ!» ዲንሚም ጎያናቴ ዲኢካ ዳንዲፖቴ፤ ሃይሹ፡ ዓኣሺንጎንጎንቴ ቤሰካ ዓኣኔ፤ ዲንሚም ጎያናቴያ ጎኔኬ ጌይፖቴ። 27 ዓይጎር ጌዔቶ ዘኤሊንሚ ጫሪንጎንጎንቴ ዘኤሊንሚ ዓባ ከሰካ ካራፓ ዳንዲ ጌላ ካራ ጴዳሚጉዲ ዓሲ ናዓሚኮ ሙኪፃ ያዲ ማዓንዳኔ። 28 ዔኤቢ ሃይቁ ቤሰካ ቢያ ሃምፑራ ቡኪንጎንጎንቴ» ጌዔኔ።

ከሪሰቶሴኮ ለምዓንሃ ሙኮ
(ማር. 13:24-27፤ ሉቃ. 21:25-28)

29 ሃሃ ዩሱሴ ከኤዛዎ፡- «ዩንሚ ማታሚ ከሎንሚኮ ገንፃ ቤዘማና ዓባ ዲማንዳኔ፡ ዓገናኣ ፖዓዓኔ፡ ዞኦጋሚያ ጫሪንጎንጎንቴ ዲኢናንዳኔ፡ ጫሪንጎንጎንቴ ማዦንጎንጎንቴ ቢያ ዓገፃንዳኔ። 30 ዬና ወደና ዓሲ ናዓሚኮ ማላታ ጫሪንጎንጎንቴ ዳዳንዳኔ፤ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዩኤካንዳኔ፤ ዓሲኮ ናዓሚያ ጫሪንጎንጎንቴ ሻኦርና ማዒ፡ ዴኤፒ ቦንቾና ሙካንጎንጎንቴ ዔያታ ዲዛ ዛጋንዳኔ። 31 ዓማና ዲዛኮ ከኢታንቾ ዴኤፒ ዛይና ዓጮኮ ቢያ ዛሎ ዲ ዳኬም ዔያታ ዳንዲ ዲዛም ደኦሪንጎንጎንቴሚ ዓጮ ማዒ ካራፓ ቢያ ቡኩሳንዳኔ» ጌዔኔ።

ጎዳኮ ሙኪፃ ዳዋ ማላቶ
(ማር. 13:28-31፤ ሉቃ. 21:29-33)

32 ሄሊሳዎ ዩሱሴ፡- «ቤሌሶ ሚጻላ ማላታ ማዒ ዲንሚም ዔርዛያ ማዦንጎንጎንቴ ዲዛኮ ካኣፓ ዲሊ፡ ዲላሺ ከሳ ወደና ያንሚ ዑኩሚ ዲንሚ ዔራኔ፤ 33 ዬናጉዲ ዬያ ባኮ ቢያ ዲንሚ ዛጋ ወደና ዲዛኮ ሙካ ኮሺ ዑኩሚ ዲንሚ ዔራንዳኔ። 34 ጎኔ ታ ዲንሚም ጋዓኔ፤ ዩይ ጉቤ ማዓንዳያ ሄላንዳኦና ሃይ ሸይንጎ ዓኣዳዓኬ። 35 ጫሪንጎንጎንቴ ሳዖና ዓኣዳንዳኔ፤ ታኣኮ ቃኣላ ጋዓንጎቴ ፔቴታዎ ዓኣዳዓኬ» ጌዔኔ።

ጎዳ ሙካ ከሎ ያኦኒያ ዔራቆያ ማዒያ
(ማር. 13:32-37፤ ሉቃ. 17:26-30፤34-36)

36 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ዬና ከሎና ወደና ጋዓንጎቴ ዓዳይዳፓ ዓታዛ ጫሪንጎንጎንቴ ከኢታንቾ ማዒቶም ናዓሚያ ዔራቆኬ። 37 ዓዳ ኖሄ ወደና ማዒሚጉዲ ዓሲ ናዓሚኮ ሙኪፃ ዲማዲ ማዓንዳኔ፤ 38 ዬና ወደና ባይሲንቶ ዋኣያኮ ቤርታ ያሄ ዋኣያ ካኣሚላ ጌላንዳ ከሎ ሄላንዳኦና ዓሳ ሙዒያ ሙዒ ዑሽኪያ ዑሽኪ ሃሃ ሎዒያ ሎዒ ዔኪያ ዔኪ ጌዔኔ። 39 ባይሲንቶ ዋኣያ ሙኪ ጉቤሚ ሙዒ ጋፒሳንዳያ ሄላንዳኦና ዔያታ ዔራባኣሚጉዲ ዓሲ ናዓሚኮ ሙካ ያዲ ማዓንዳኔ። 40 ዬና ወደና ለም፡ ዓሲ ጎሺዳ ዋላ ጎሽካያ ማዓንዳኔ፤ ፔቴሚ ዔውቴም ባጋሚ ዓታንዳኔ። 41 ለም፡ ለኣኢ ዋንሚ ዋላ ወዳንዳኔ፤ ፔቴዛ ዔውቴም ባጌላ ዓታንዳኔ።

42 «ዓካሪ ዲንሚኮ ጎዳሚ ሙካ ከሎ ዲንሚ ዔራቆኣሚር ጴጬ ካፑዋቴ። 43 ኮሺ ዔራቆፖቴ፤ ፔቴ ማኦርኮ ዓዴ ደሚና ዉሲ ዋማ ወዳ ሙካንዳቴያ ዔራያ ማዒቶ ገንዑዋ፤ ካፒ፡ ዉዘና ማኦር ቦኣኪሲንዲዎያታንጎቴ ዔራቆ ዓቲያና ዉዛ ማኦር ጌላሚጉዲ። 44 ዓሲኮ ናዓሚ ዲንሚ ማሊባኣ ወዳና ሙካንዳሚር ጌኢገንጎንጎንቴ ናንጉዋቴ» ጌዔኔ።

45 ዩሱሴ ሃሃ ከኤዛዎ፡- «ፔኤኮ ማኦር ዓሰም ኮይሳ ወደና ሙዎ ዲንጎንዳጉዲ ማኦር ዓዳሚ ፔኤኮ ማኦር ዓሰ ዑያይዳ ሱኡጋሲ ጌሃ፡ ጉሙርቁንጎንጎንቴ ጫንጎንጎንቴ ማዒሚ ያናዳይ? 46 ዩማይዲ ማዳንጎቴ ማኦር ዓዴ ሙኪ ዳንቁቶ፡ ዩይ ማዳሚ ጋላቲንጎንጎንቴ። 47 ጎኔ ታ ዲንሚም ጋዓኔ፤ ዩያ ማዳሚ ማኦር ዓዴ፡ ቢያ ባኮኮ ዑያይዳ ሱኡጋሲ ጌሃንዳኔ። 48 ጋዓንጎቴ ዩይ ማዳሚ ፑርታ ማዒ፡ ፔ ዲናና ታ ጎዳሚ ነገ ሙካንዳኔ» ጌዒ ማላዎ፡

49 ዲዛና ዋላ ማዳ ዓሳ ጳዲ ዓርቁቶ ሃሃ ማሚንጎታ ዓሰና ዋላ ሙዒ ዑሽካያ ማዒ፡ 50 ዬና ማዳሚኮ ዓዳሚ ዲ ዔራባኣ ወዳና ከሊናይዳ ሙኪ፡ 51 ዬና ማዳሚ ቲቁ ቲቁ ከኤራንዳኔ፤ ዲዛኮ ናንጎ ቤዘዋ ጌኤሺቱዋ፤ ፔና ጌኤሺ ማሊሳ ዓሰና ዋላ ማሃንዳኔ፤ ዲኢካ ዩኤኪ ሃሃ ማታዲ ዓቾ ዲ ዳዓንዳኔ።»

ጉሙርቁንጎንጎንቴ ጉሙርቁንጎንጎንቴ ማዒ ማዳዘንሚ ኮኣኪንሃ
(ሉቃ. 12:41-48)

45 ዩሱሴ ሃሃ ከኤዛዎ፡- «ፔኤኮ ማኦር ዓሰም ኮይሳ ወደና ሙዎ ዲንጎንዳጉዲ ማኦር ዓዳሚ ፔኤኮ ማኦር ዓሰ ዑያይዳ ሱኡጋሲ ጌሃ፡ ጉሙርቁንጎንጎንቴ ጫንጎንጎንቴ ማዒሚ ያናዳይ? 46 ዩማይዲ ማዳንጎቴ ማኦር ዓዴ ሙኪ ዳንቁቶ፡ ዩይ ማዳሚ ጋላቲንጎንጎንቴ። 47 ጎኔ ታ ዲንሚም ጋዓኔ፤ ዩያ ማዳሚ ማኦር ዓዴ፡ ቢያ ባኮኮ ዑያይዳ ሱኡጋሲ ጌሃንዳኔ። 48 ጋዓንጎቴ ዩይ ማዳሚ ፑርታ ማዒ፡ ፔ ዲናና ታ ጎዳሚ ነገ ሙካንዳኔ» ጌዒ ማላዎ፡

25

ታጾ ዉዲር ናኣቶንሚ ኮኣኪንሃ

24:13 24:13 ማቴ. 10:22። 24:15 24:15 ዳኣኔ. 9:27፤ 11:31፤ 12:11። 24:17 24:17 ሉቃ. 17:31። 24:21 24:21 ዳኣኔ. 12:1፤ ዮሃ. ያፕ. 7:14። 24:26 24:26 ሉቃ. 17:23-24። 24:28 24:28 ሉቃ. 17:37። 24:29 24:29 ዓሲ. 13:10፤ 34:4፤ ሂዚ. 32:7፤ ዓ.ዲ. 2:10፤ 3:15፤ ዮሃ. ያፕ. 6:12-13። 24:30 24:30 ዳኣኔ. 7:13፤ ዛካ. 12:10-14፤ ዮሃ. ያፕ. 1:7። 24:37 24:37 ማገ. ማፃ 6:5-8። 24:39 24:39 ማገ. ማፃ 7:6-24። 24:44 24:44 ሉቃ. 12:39-40። 25:1 25:1 ሉቃ. 12:35።

1 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዬና ዎድና ጫሪንጮ ካክቱማ ጌሊያ ጎይፃ ዑኩታ ጎይሣ ዔካኒ ፖራ ዔከ፡ ከሰከ ካፔ ታጸ ወዲሮ ናይሰከንሣ ሃይሴጉዲ ማዓንዳ። 2 ዩንሣዳፓ ደንጎ ወዲሮ ናኣቶንሣ ሰአዛ፡ ዓቲ ደንጎንሣ ጪንጫከ፤ 3 ሰአዛንሣ ፖፖ ፖራሶሣ ዔካፃ፡ ጋዓንቴ ጋፓዛ ዋሃኒ ኮይላ ላምባሣ ዔከባኣሴ። 4 ጪንጫንሣ ጋዓንቴ ፖፖ ፖራሶሣንታ ሃሣ ጋፓዛ ዋሆንዶ ላምባሣ ኮይላ ዓርቄ። 5 ዑኩታሣ ኔጌም ቢያሣ ጊንዓ ባሽም ጊንዔ።

6 «ዩካፓ ሳዓ ጊዲሚሺ ማዓዛ <ዑኩታሣ ሙከኔ፡ ዔካኒ ከሰከዎቹ!> ጋዓ ዔኤላሣ ዋይዚንቴ። 7 ዩማና ወዲሮ ናኣቶንሣ ቢያ ዔቃፃ፡ ፖራሶ ባኮ ጊኢጊሼ፤ 8 ዲማና ሰአዛንሣ ጪንጫንሣ ኮራ ኦ ፖዓ ሃይቃኒ ዎኦታሣ፡ ዓንሣኮ ላምባሰካፓ ኦም ዓንጉዎቹ!> ጋዓዛ፡ 9 ጪንጫ ወዲሮ ናኣቶንሣ ማሃፃ ኦኡኮ ዓኣ ላምባሣ ኦኡና ዓንሣናም ጊዲንዲዎኣሣ፡ ዳንዲ ሻንቻ ዓሶይዳፓ ዓንሣ ሻሻንቁዎቹ» ጌዔ። 10 ዩማና ዔያታ ላምባሣ ሻንቃኒ ዳንዲ ዑኩታሣ ሙከም ጊኢጊ ዓኣ ወዲሮ ናኣቶንሣ ዔፖ ሙፖ ቤዞ ዒዛና ዎላ ጌላዛ ካራ ዎዲንቴ።

11 «ዓቲ ወዲሮ ናኣቶንሣ ሃሣ ዳካ ኔጊ ሙካፃ፡ ሳዳሣ! ካሮ ኦም ቡሌ» ጋዓዛ፡ 12 ዒዚ ማሃፃ ሳኔ ታ ዓንሣም ጋዓ፤ ታ ዓንሣ ዔራዎሴ» ጌዔ።

13 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ዩይ ማዓንዳ ዎድና ከሎና ዓንሣ ዔራዎኣሣ ጊኢጊንቴ ካፑዎቹ» ጌዔ።

ማዳ ማዳ ሃይሣ ዓሲ ኮኣኪንሣ (ሉቃ. 19:11-27)

14 ሃሣ ዩሱሴ፡- «ጸኣሲ ካክቱማ ማዳ ዓሶ ዔኤላ፡ ዓኣ ባኮ <ዛጉዎቹ» ጌይ ሜሌ ዓጪ ዓኣዳ ፔቴ ዓሲ ማላ፤

15 ዒዚ ዓኣዳኒ ዔቃፃ ፔቴ ፔቴሣም ዳንዳዓሣጉዲ ፔቴሣም ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ፤ ባጋሣም ላምፖ ሺያ ሹቺ ቢራ፤ ዓቲሣም ሃሣ ፔቴ ሺያ ሹቺ ቢራ ዓንጊ ጎይፃ ዓኣዳ። 16 ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ ዔከ ዓሣ ሚኢሾ ኮርሚ ጊዳ ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ ሾይዢ፤ 17 ዩያጉዲ ሃሣ ላምፖ ሺያ ዔከ ዓሣ ሃሣ ጊዳ ላምፖ ሺያ ሾይዢ፤ 18 ዓቲ፡ ፔቴ ሺያ ሹቺ ቢራ ዔከሣ ጋዓንቴ ማኣሮ ዓዶኮ ሚኢሾ ዔካፃ ዓቲ ሰኣኪ ዲኡከ።

19 «ሚርጌ ዎዳ ዳዓፃ፡ ዩንሣ ማዳ ዓሶንሣኮ ማኣሮ ዳዳሣ ሙከ፡ ማዳዘንሣም ዓንጌ ባኮ ዛጊሣ ዓርቄ፤ 20 ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ ዔከሣ ጊዳ ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ ቃሲ ዔከ ሙከ ዓንጋፃ፡ ሳዳሣ! ደንጎ ሺያ ቢራ ታኣም ኔ ዓርቄ ጌዓ ዓንጊንቴ ሃኣዛጌ ሃሣ ደንጎ ሺያ ሹቺ ቢራ ጊዳ ታ ሾይዢ» ጌዔ። 21 ማኣሮ ዳዳፃ ቃራ ኔ ማዳ፤ ኔኤኒ ኮዢ፡ ጉሙርቁንታ ማዳሣ! ዳካ ባኣዚ ዳ ኔ ጉሙርቁንታ ማዳሣ ሚርጌ ባኣዚ ኔ ዎይሣንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳ፤ ሃኒ ሙከ ታኣና ዎዛዳ» ጌዔ።

22 «ዩያጉዲ ሃሣ ላምፖ ሺያ ሹቺ ቢራ ዔከ ማዳሣ ሙካፃ፡ ሳዳሣ! ላምፖ ሺያ ሹቺ ቢራ ኔ ታኣም ዓንጌያታንቴ፡ ሃሣ ሃኣዛጌ ጊዳ ታ ላምፖ ሺያ ሾይዢ» ጋዓዛ፡ 23 ማኣሮ ዳዳፃ ቃራ ኔ ማዳ፤ ኔኤኒ ኮዢ፡ ጉሙርቁንታ ማዳሣ! ኔ ዳካ ባኣዚና ጉሙርቁንታ ማዳሣ ሚርጌ ባኣዚ ኔ ዎይሣንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳ፤ ሃኒ ሙከ ታኣና ዎዛዳ» ጌዔ።

24 «ጋፒንፃ ፔቴ ሺያ ሹቺ ቢራ ዔከ፡ ማዳሣ ሙካፃ ሳዳሣ! ኔኤኒ ዜርቁባኣ ቤሲዳፓ ጮኦራያ ሃሣ ዜርቁባኣ ታይዛያ ማታሳ ዓሲ ኔ ማዔሣ ታ ዔራ፤ 25 ዩያፓ ታዒጊጪ ኔ ዒንጌ ሹቺ ቢራ ዔከ ዓኣዳ ሳይዳ ዲኡኪ ካፔሣሮ ሃሣ ሃኣዛጌ» ጌዔ።

26 «ማኣሮ ዳዳሣ ማሃፃ ሃይ ኔ ፑርታ፡ ሃሣ ቤልፃ ማዔሣ ሃይ! ታ ዜርቁባኣ ጮኦራያና ሃሣ ዜርቁባኣ ታይዛሣ ኔ ዔራያ ማዔቶ፡ 27 ሚኢሾ ታኣኮ ኮርሚ ሾይዢ ዓሶም ሄኤዶ ኔ ዓንጌም፡ ታ ሾይቺና ዔካንዳያታንቴ» ጋዓ፡ 28 ዒዛይዳፓ ሚኢሾ ዔከጋፓ ታጸ ሺያ ዓንጎ ቢራ ዓኣሣም ዓንጉዎቹ። 29 ዓይጎር ጌዔቶ ዓኣ ዓሶም ጊዳ ቃሲንቴም ሚርጋንዳ፤ ባኣሣዳፓ ጋዓንቴ ዳካ ዓኣማታፃ ዓቲዎ ዔውታንዳ፤ 30 ሃያ ፓሠዎ ማዳሣ ጋዓንቴ ዙላ ዳሚ ከሲ ከኤሩዎቹ፤ ዒኢካ ዒ ዩኤኪ ሃሣ ማታዲ ዓቺ ዳዓንዳ።» ጌዔ።

ዓጮኮ ጋፒንፃና ዎጊንታንዳ ዎጎ

31 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓሲኮ ናዓሣ ፔኤኮ ከኢታንቸ ቢያሣና ዎላ ቦንቸንቴ ሙከ፡ ቦንቸ ካክቱም ያይቶይዳ ዳዓንዳ፤ 32 ዳራ ቢያ ዩማና ዒዛ ቤርታ ቡከንታንዳ፤ ዒዚያ ሄንቃ ዓሲ ማራቶ ዎኣሮይዳፓ ቁራሣጉዲ ዳሮ ቁሪ ዲማሳንዳ፤ 33 ዩካፓ ማራቶ ሚዛቆ ዛላ፡ ዎኣሮ ሻወሎ ዛላ ዔቁሳንዳ። 34 ዩና ዎድና ካኣታሣ ዒዛኮ ሚዛቆ ዛላ ዓኣዘንሣም፡- ዓንሣ ታ ዓዳ ዓንጃ ዓሳ፡ ሃኒ ሙከዎቹ፤ ሳዓ ማዢንቴሣዳፓ ዓርቃፃ ዓንሣም ጊኢጌ ካኣቱዎይዳ ጌሎዎቹ፤ 35 ዓይጎር ጌዔቶ ታኣኒ ናይዳም ታና ዓንሣ ሙኡዜ፤ ዳኤቢንቴም ታና ዓንሣ ዑሼ፤ ሃሣ ሾኦቸንሣም ታና ዓንሣ ዔከ፤ 36 ታ ካላዳም ታና ዓንሣ ማይሴ፤ ሃርጊንቴም ታና ዓንሣ ማይሣ፤ ቱኡቴማኣ ታና ዓንሣ ያኦጩ።»

37 «ጌኡኮንሣም ማሃፃ ሳዳሣ! ኔኤኒ ናይዲንቴም ኔና ኦ ዛጊ ዓይዳ ሙኡዜይ? ሃሣ ዳኤቢንቴም ዛጊ ዓይዳ ኔና ኦ ሹይ? 38 ጊንሣ ሾኦቹም ኔ ሙከም ዓይዳ ዛጊ ኔና ኦ ሾኦቹንሣይ? ካላዳማኣ ዓይዳ ዛጊ ኔና ኦ ማይሴይ? 39 ዩያጉዲ ሃሣ ሃርጊያ ሃርጊንቴ፡ ቱኡቲያ ኔ ቱኡቲያም ዓይዲ ኔና ኦ ያኦጩይ? ጌዔ። 40 ካኣታሣ ማሃፃ፡- ሳኔ ታ ዓንሣም ጋዓ፤ ሃንሣ፡ ታ ዓሶንሣዳፓ ፔቴ ላኣፓሣም ዓንሣ ማዳሣ ታኣም ዓንሣ ማዳሣጉዲከ» ጋዓንዳ።

41 «ዩካፓ ዒዛኮ ሻወሎ ዛሎና ዓኣዘንሣም ሃሣ <ዓንሣ ጋዳንቁንቴዘንሣሣ!> ፃላሃና ዒዛኮ ከኢታንቸናም ጊኢጊንቴ፡ ናንጊና ባይቁዎ ታዎይዳ ታ ኮራፓ ዓኣዳዎቹ፤ 42 ዓይጎር ጌዔቶ ናይዳም ታና ዓንሣ ሙኡዚባኣሴ፡ ዳኤቤም ታና ዓንሣ ዑሼባኣሴ፤ 43 ሾኦቹንቁ ታ ሙከም ዓንሣ ታና ሾኦቹንሣባኣሴ፤ ካላዳማኣ ታና ዓንሣ ማይሴባኣሴ፤ ሃርጊያ ሃርጊ፡ ቱኡቲያ ታ ቱኡቲንቴ ታና ዓንሣ ያኦጩባኣሴ» ጌዔ።

44 «ዔያታ ማሃፃ ሳዳሣ! ናይዲንቴ ሃሣ ዳኤቢንቴ፡ ሾኦቹና ማዳ፤ ጊንሣ ካላዳ፡ ሃርጊያ ሃርጊ፡ ቱኡቲያ ኔ ቱኡቲያም ዛጊ ዓይዳ ኔና ኦ ያኦጩዎሃ ሃሾይ?> ጋዓንዳ። 45 ዲማና ሳኔ ታ ዓንሣም ጋዓ፤ ሃንሣ ታ ዓሶንሣዳፓ ፔቴሣም ዓንሣ ማዳሣባኣሣ ታኣም ዓንሣ ማዳሣባኣሣ» ጋዓንዳ። 46 ዩንሣ ሃዚ ጋዓዘንሣ ናንጊና ጋፑዎ ማቶይዳ፤ ዒሎንሣ ጋዓንቴ ናንጎና ናንጎይዳ ጌላንዳ።»

25:12 25:12 ሉቃ. 13:25። 25:14 25:14 ሉቃ. 19:11-27። 25:29 25:29 ማቴ. 13:12፤ ማር. 4:25፤ ሉቃ. 8:18። 25:30 25:30 ማቴ. 8:12፤ 22:13፤ ሉቃ. 13:28። 25:31 25:31 ማቴ. 16:27፤ 19:28። 25:46 25:46 ዳኣኤ. 12:2።

26

ዩሱስ ባይዘኒ ጌሰቶና ጌሌሲ
(ማር. 14:1-2፤ ሉቃ. 22:1-2፤ ዮሃ. 11:45-53)

1 ዩሱስ ዩህረ ባኮ ከኤዚ ጋፔሂኮ ጊንፃ፣ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶ፡- 2 «ለምፃ ከሊኮ ጊንፃ፣ ዓይሁዶ ዓሰኮ ዑሣ ዓኣዲያ ከላ ቦንቸንታያ ማዕሚ ዒንህረ ዔራሬ፤ ዓሰኮ ናዓሚ ሱዊንታንዳጉዲ ዓኣሚ ዒንጊንታንዳ፤» ጌዔ።

3 ዩካፓ ቄሌሶኮ ሱኡጎና ዳርኮ ጨማ፣ ቄሌሶ ቢያሂኮ ሱኡጋሂ ቃያፓ ማእሮ ካርይዳ ቡኪንቴ። 4 ዒኢካ ዔያታ ዔርቱዋ ጎይሂና ዓርቄ ዩሱስ ዋዳኒ ዋላ ዘርቴ። 5 ጋዓንቴ ዔያታ፡- «ዳርኮ ባኣካ ዣላ ዔቁዋጉዲ ቦንቸ ከሌሎና ማፃፓ» ጌዒ ዋላ ጌሰቴ።

ሳውቃ ቲዦና ዩሱስ ቲሽኬ ላኣሌሎ
(ማር. 14:3-9፤ ዮሃ. 12:1-8)

6 ዒኢካ ዩሱስ ቢታኒያይዳ ዑፃ ከሰካ ዳርዓሚ ዓርቄንቴ ፖዔ፣ ሲዋኦኔ ማእራ ዓኣንቴ፣ 7 ፔቴ ላኣሊሰኬና ሹቸፓ ኮሽና ቢልቃዔይዳ ሻንቸናቴ ሚርጌ ሚኢሽ ዔካንዳ ሳውቃ ቲሽ ኮንሂ ዔኪ ሙካፃ፣ ዩሱስ ሙፃሮ ዴዒ ዓኣንቴ ዒዛኮ ቶኦካ ዋሃ። 8 ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ ዩያ ዘጌ ዋዶና ጎሪንታ፡- «ሃያ ሳውቃ ቲዦ ጉሪ ላኣሎሚ ዓይጎሮዳይ! 9 ሃይ ሳውቃ ቲዦ ሚርጌ ሚኢሽ ሻንቸንቴ፣ ሚኢሻ ማንቆ ዓሰም ዒንጊንታንዳንቴኬ» ጌዔ።

10 ዩሱስ ዩያ ዔያታ ጋዓሚ ዔራ፡- «ሃኖ ላኣሌሎ ዒንህረ ዓይጎሮ ማታሳይ? ዒዛ ኮሽ ባኣዚ ታኣም ማዳ፤ 11 ማንቆ ዓሳ ቢያ ዋዴ ዒንህረና ዋላኬ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ቢያ ዋዴ ዒንህረና ዋላ ማዓዓኬ። 12 ሳውቃ ቲዦ ታ ዑፃ ዒዛ ዋሃሂ ታና ዴኡፖም ጊኢጊሻኒኬ፤ 13 ጎኔ ታ ዒንህረ ጋዓ፤ ሃይ ኮዦ ሃይሳ ከኤዚንታ ዓጮ ቢያይዳ ዓንካ ማዕቶዋ ዒዛ ማዴ ባካ <ዒዛ ዩያይዳ፤» ጌይንቴ ከኤዚንታንዳ፤» ጌዔ።

ዩሁዳኮ ዩሱስ ዓኣሚ ዒንጊፃሮ ዓሰና ጌሰቴ ጊኢጊፃ
(ማር. 14:10-11፤ ሉቃ. 22:3-6)

14 ዩካፓ ታጳ ላምፃንሂዳፓ ፔቴሂ ማዔ፣ ዓሰቆርንቶ ዩሁዳ ጌይንታሂ ቄሌሶኮ ሱኡጎ ኮራ ዓኣዲያ፡- 15 «ታኣኒ ዒዛ ዓኣሚ ዒንህረ ማዓዓኬ፤ ዒንህረ ታኣም ዓይጎ ዒንጋንዳይ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ ዒዛም ሃይሂታሚ ሹቸ ቢራ ፓይዲ ዒንጌ። 16 ዩማፓ ዓርቃፃ ዩሁዳ ዩሱስ ዓኣሚ ዒንጋኒ ጊኢጋ ከሊ ኮዓ።

ዩሱስ ዓይሁደኮ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቸ ከሌ ካዋሚ ሙዔሚ

(ማር. 14:12-21፤ ሉቃ. 22:7-14፤ 21-23፤ ዮሃ. 13:21-30)

17 ዓይሁደኮ ላኣደ ሙዒ ቦንቸሂኮ ቤርታሳ ከሌ፣ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ ዩሱስ ኮራ ሙካፃ፡- «ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቸ ከሌ ካዋሚ፣ ዋካ ኔኤም ኑ ጊኢጊሻንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌዒ ዒዛ ያኣጩ።

18 ዒዚ ማሃ፡- «ካታምይዳ ናንጋ፣ ሃያ ማእሪ ዴንዲጋፓ ላርርዛሂ፣ ታኣኮ ዋዳ ዑከሂሮ ታኣኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂና ዋላ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቸ ከሌ ካዋሚ ኔ ማእራ ታ ሙዒ ቦንቸንዳ፤» ጋዓ፣ ጎዑዋቴ» ጌዔ።

19 ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂና ዒዚ ዓይሂሂጉዲ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቸ ከሌ ካዋሚ ጊኢጊሽ።

20 ዩካፓ ሳዓ ዓማዛ ዩሱስ ታጳ ላምፃንሂና ዋላ ሙፃሮ ዴዔ፤ 21 ዒኢካ ዔያታ ሙዒ ዩይዳ ዓኣንቴ ዩሱስ፡- «ጎኔ ታ ዒንህረ ጋዓ፤ ዒንህረ፣ ፔቴ፣ ታና ዓኣሚ ዒንጋንዳ፤» ጌዔ።

22 ዩያሮ ዔያታ ሚርጌና ፃያፃ ፔቴ ፔቴሂ፡- «ጎዳሂዮ፣ ታናቴዋሴ፤ ታናኬ ኔ ጋዓ?» ጌዔ።

23 ዒዚ ዔያቶ፡- «ዒንህረ፣ ዓኣሚ ታና ዒንጋንዳሂ ሃሂ ታኣና ዋላ ጎንጋ ኩጮ ዳካሂኬ፤ 24 ዓሰኮ ናዓሚ ዒዛ ዘሎ ፃኣፒንቴ ጎይፃና ሃይቃንዳ፤ ጋዓንቴ ዓሰኮ ናዓሚ ዓኣሚ ዒንጋ ዓሂም ባዴዔ! ዩይ ዓሂ ሸይንቲባኣያታቴ ኮሺታፃ ዓቴ።» ጌዔ።

25 ዓኣሚ ዒዛ ዒንጋንዳ፣ ዩሁዳ ሃሃ፡- «ዔርዛሂዮ! ታናቴዋሴ፤ ታናኬ ኔ ጋዓ?» ጋዓዛ፣ ዩሱስ ዒዛም፡- «ሂዮ፣ ኔ ጌዔሂጉዴያኬ» ጌዔ።

ጎዳ ማዶ ካዋሚ

(ማር. 14:22-26፤ ሉቃ. 22:15-20፤ 1ቆሮ. 11:23-25)

26 ዔያታ ካዋሚ ሙዓኣና ዩሱስ ካሃ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲሂ ሺኢቃ፡- ቡንዒ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂም፡- «ሃሶቴ ሙዑዋቴ፤ ሃይ ታናኬ» ጌይ ዒንጌ።

27 ዩያጉዲ ሃሃ ዑሽኮ ባኮዋ ዔኪ ጋላታ ሺኢጲሂ ሺኢቃ፡- «ቢያሂ ሃያይዳፓ ዑሽኮዋቴ፤ 28 ሃይ ሚርጌ ዓሰኮ ጎዋ ጌኤሻኒ ላኣሊንታንዳ ታኣኮ ዓኮ ጫኣቁዋ ሱኦፃኬ፤ 29 ታ ዓደ ካኣቱዋይዳ ዋይናፓ ኮሽና ዓኮ ዑዦ ዒንህረና ዋላ ታ ዑሽካንዳያ ሄላንዳኣና ሃይካፓ ሴካ ሃኖ ዋይናፓ ኮሽና ዑጐሎ ላሚ ታ ዑሽካዓኬ ታ ዒንህረ ጋዓ፤» ጌዔ።

30 ዩካፓ ዔያታ ያኣሲ ቦንቸ ማዓ ዓይኑም ዓይናዳ፡ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ ከሰኬ።

ጳዕርሴ «ታ ዒዛ ዔራዋሴ» ጋዓንዳሂ ቤርታዲ ከኤዚንቴሂ

(ማር. 14:27-31፤ ሉቃ. 22:31-34፤ ዮሃ. 13:36-38)

31 ዩካፓ ዩሱስ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂም፡- «*ሂንቃሂ ታ ዋዳንዳ፤ ማራታኣ ዣኣላንዳ፤*» ጌይንቴ ፃኣፒንቴሂሮ ሃኖ ዒባኒ ታ ዒንህረ ዲቆ ማዔም ዒንህረ ቢያሂ ታና ሃሺ ዓኣዳንዳ፤ 32 ጋዓንቴ ሃይባፓ ታ ዔቁሂኮ ጊንፃ፣ ጌሊላ ዒንህረ ቢሪ ታ ዓኣዳንዳ፤» ጌዔ።

33 ዒዛና ጳዕርሴ ማሃ፡- «ሃንጎዋታ ቢያ ኔ ዛሎና ዲቁንቴ፣ ሃሺ ኔና ዓኣዳቶ ታኣኒ ፔቴታፃ ኔና ሃሺ ዓኣዳዓኬ!» ጌዔ።

34 ዩሱስ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓ፤ ሃኖ ዒባኒ ኮይዳ ቁኢቃንዳሂኮ ቤርታ ሃይሂ ማይንቴ ኔ ታ ዒዛ ዔራዋሴ» ጋዓንዳ፤» ጌዔ።

35 ጳዕርሴ ጋዓንቴ፡- «ኔኤና ዋላ ሃሃይቆቴያ ፔቴታፃ ታ ኔና ታ ዒዛ ዔራዋሴ» ጋዓ፤ ሃንጎ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂ ቢያ ዒማዲ ጌዔ።

ዩሱስኮ ጌኤቴሴማኔይዳ ሺኢጲያ

(ማር. 14:32-42፤ ሉቃ. 22:39-46)

36 ዩህዳ ጴጥሎስ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንሢና ዋላ ጌኤቴሴማኔ ጌይንታ ቤሲ ዓኣዳዎ፣ ዔያቶም፡- «ታኣኒ ሴኬያ ዳንዲ ሺኢቃንዳኣና ዒንሢ ሃካ ዴዑቀቴ»። ጋዓዎ፣ 37 ዒዛና ዋላ ጳዊርሴና ላምዎ ዜብዲዮሴ ናኣቶንሢ ዔኪ ዳንዳዎ ያዩ ማለሢ ዓርቄኔ፤ 38 ዩህዳ ዔያቶም፡- «ሽምፓሢ ታኣኮ ሚርጌ ያዩ ሃይቃኒ ዑኬኔ፤ ዒንሢ ታኣና ዋላ ሃካ ዳዲ ዴዑቀቴ»። ጌዔኔ።

39 ዒማና ዔያቶይዳ፣ ዳካ ደጫዎ፣ ባሊቲና ሳዓ ሎኦሚ፡- «ታ ዳዲሢዮ! ኔኤም ዳንዳዒንታያ ማዔቴ ሃይ ማታሢ ታና ያኦኮንጎ!። ጋዓንቴ ኔ ጌዔሢጉዲ ማዓንዳኣ፣ ታ ማለያጉዲ ማፖፓ»። ጌዔ ሺኢቄኔ።

40 ዩህዳ ዒ ማዔ ሃይሃ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንሢ ባንሢ ሙኪ፣ ዔያታ ጊንዒ ዓኣንቴ ዳንቃዎ ጳዊርሴ ኮይለ፡- «ታኣና ዋላ ዳካ ዋይታዎ ደዲ ዒንሢ ዳዒኒ ዳንዳዒ ባኣዳዳ? 41 ዳቢሻኒ ጌሾ ጌሽሢዳ ዒንሢ ጌሉቀጉዲ ደዲ ሽኢቁቀቴ፤ ዓሲኮ ዓያና ቢያ ዋይ ጊኢጌያኬ፤ ዓሽኪ ጋዓንቴ ላቤያኬ»። ጌዔኔ።

42 ላሚ ሃሣ ዳንዳዎ፡- «ታ ዳዲሢዮ፣ ሃያ ታ ዔኩቀዎ ዓቲቀ ማቶ ማዔቶ ኔ ማለያ ኩምንጎ»። ጌዔ ሺኢቄኔ። 43 ላሚ ማዔ ሙካንቴ ጊንዒሢ ዔያቶ ኮሺ ባሽሢሮ ጊንዒ ዓኣንቴ ዳንቃዎ፣ 44 ሃሣ ዔያቶ ሃሺ ዳንዲ፣ ቤርታ ሺኢቁማ ጎይዎ ሃይሣሲ ሺኢቄኔ።

45 ዩህዳ ጊንጾ ሃንታዞንሢ ኮይለ ማዔ ሙካዎ፡- «ሃሢ ሄላዎ ዒንሢ ጊንዒሢዳዳ? ዓሲኮ ናዒሢ ሳም ዓሲም ዓኣሢ ዒንጊንታንዳ ዋደ ዑኬኔ፤ 46 ዓካሪ ዔቁቀቴ፣ ኑ ዓኣደም፤ ሃይሾ ዓኣሢ ታና ዒንጋሢ ሙኬኔ!»። ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ባርቁንቴያ
(ማር. 14:43-50፤ ሉቃ. 22:47-53፤ ዮሃ. 18:3-12)

47 ዩሱሴ ዬያ ኬኤዛ ጎይሣ ዓኣንቴ ታጾ ላምዎንሢዳ፣ ፔቴሢ፣ ዩሁዳ ሙኬኔ፤ ዒዛና ዋላ ጩንቻ ዓፓሮና ኮኦሎና ዓርቄ ሚርጌ ዓሲ ሙኬኔ፤ ዔያታ ዳኪንቴ ሙኬሢ፡- «ቤሶኮ ሱኡጎና ዳሮኮ ጨምናይዳ፣ 48 ዩሱሴ ዓኣሢ ዒንጋ፣ ዩሁዳ ዓሲም፡- «ዒንሢ ኮዓሢ፣ ታኣኒ ዒዛ ሄርቃንዳሢ ማዔሢሮ ዒዛ ዓርቁቀቴ»። ጌዔ ቤርታ ኬኤዜያኬ።

49 ዒማና ዩሁዳ ዑኬና ዩሱሴ ባንሢ ሙካዎ፡- «ዔርዛሢዮ! ኔ ኮሺዳ?»። ጌዔ ሄርቄኔ።

50 ዩሱሴያ፡- «ታ ዒጊናሢዮ! ዓካሪ ኔ ሙኬ ማለያ ኩኩንሢ» * ጋዓዛ ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙኪ ዓርቃዎ ሱሲና ዒዛ ጩኬኔ። 51 ዩማና ዩሱሴና ዋላ ዓኣዞንሢዳ፣ ፔቴሢ ዓፓሮ ቱጋዎ፣ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ማዳሢኮ ዋዮ ቆፂ ቱቄኔ። 52 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዔዛ ሃይ፣ ጩንቻ ዓፓሮ ጎንጎና ዳኬ፤ ዓፓሮ ቱጋዞንሢ ቢያ ዓፓሮና ሃይቃንዳኔ። 53 ዋንዴ ያዲ ማዓኒ ኮይሳያ ማዔቴ ታ ዳደ ታ ያኦጩም ታጾ ላምዎ ቤሲ ፓቂንታ ፖኦሊሶይዳ፣ ባሽ፣ ኬኢታንቻ ታኣም ዳኪንዲቀያ ኔኤም ማላ? 54 ዩይ ያዲ ማዔቶ ሃሣ ጌኤዮ ማፃኣ፣ ማዓንዳኔ። ጌዔ ባካ ቀይቲ ኩማንዳይ?»። ጌዔኔ።

55 ዒማና ዩሱሴ ዳሮም፡- «ሱላ ዓርቃ ዓሲጉዲ ጩንቻ ዓፓሮና ኮኦሎና ዒንሢ ዔኪ ታና ዓርቃኒ ሙኪያ? ቢያ ዋይና ጌኤዮ ማኣሮይዳ ዳዒ ታ ዔርዛኣና ዒንሢ ታና ዓርቁባኣሴ፤ 56 ጋዓንቴ ሃይ ቢያ ማዔሢ ያኦሲ ማለያ ኬኤዛ ዓሲ ማፃኣ፣ ደዲ ኬኤዚንቴ ባካ ኩማንዳጉዲኬ»።

ጋዓዛ፣ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዞንሢ ቢያ ዒዛ ሌሊ ሃሺ ፑጊንቴኔ።

ዩሱሴኮ ዋጎ ዋጋ ዓሳ ቤርቶ ሺኢኪያ
(ማር. 14:53-65፤ ሉቃ. 22:54-55፤ 63-71፤ ዮሃ. 18:13-14፤ 19-24)

57 ዩማና ዩሱሴ ዓርቄ ዓሳ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳንታ ዳሮኮ ጨምንታ ኩኪንቴ ዓኣ ቤዞ፣ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ፣ ቃያ፣ ማኣሪ ዒዛ ዔኪ ዓኣዳኔ። 58 ጋዓንቴ ጳዊርሴ ዲዛኮ ጊንጾ ሃኬ ሃኬ፣ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ማኣሪ ሄላንዳኣና ዓኣዳኔ፤ ዒኢካ ጋሮ ጌሊ ማዳንታ ባኮ ቢያ፣ ጋፒንጾ ሄላንዳኣና ዛጋኒ ካፓ ዓሳና ዋላ ዳዔኔ። 59 ዩማና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁደ ዓሳኮ ዋጎ ዋጋ ዓሳ ቢያ ዩሱሴ ዋዲሻንዳ ሉኡዙም ማርካ ኮዓኔ፤ 60 ሚርጌ ሉኡዙምና ማርካ ዔያታ ዳንቁባኣሴ፤ ጊንጻ፣ ላምዎ ዓሲ ሙኪ፡- 61 «ሃይ ዓሢ ጌኤዮ ማኣሮ ሻሢ ሃይሃ ኬሊዳ ጊንሣ ታ ማኣኒ ዳንዳዓኔ»። ጌዔ ማርካዳኔ።

62 ዩናና ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ዔቃዎ፡- «ሃንሢ ዓሳ ኔ ጊዳ ማርካዳ ባኮኮ ቢያ ማሂ ኔ ኬኤዛ ባኣዚ ባኣዳዳ?»። ጌዔኔ። 63 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዘቲዮ ጋዓዛ፣ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ፡- «ኔ ሚሲሄ ሃሣ ያኦሲ ናይ ማዔያ፣ ናንጊና ናንጋ ያኦዛሢ ሱንጾና ጫኣቁ ታኣም ኬኤዜ»። ጌዔኔ።

64 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ኔ ጌዔሢጉዲኬ፤ ጋዓንቴ ሃይካ፣ ሴካ ዓሲኮ ናዒሢ ዳኤ፣ ያኣዛሢ ሚዛቆ ዛላ ዳዒ ዓኣንቴ ዒንሢ ዛጋንዳኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ጫሪጎጩ ሻኣሮና ማዔ ሙካንቴያ ዒዛ ዒንሢ ዛጋንዳኔ፤ ታ ዒንሢም ጋዓኣኬ»። ጌዔኔ።

65 ዩማና ቄኤሶ ቢያሢኮ ሱኡጋሢ ዓፒሎ ፔኤኮ ዳጋና ዳርዛዎ፡- «ሃይሾ ዒ ያኦሲ ጫሽኬኔ! ዒንሢያ ዩያ ጫዮ ዋይዜኔ፤ ሃይካ፣ ሴካ ማይ ዓይጎ ማርካ ኮይሳይ? 66 ዓካሪ ዒንሢም ዓይጎ ማላይ?»። ጋዓዛ፣ ዔያታ፡- «ዒ ሃይቃንዳያ ኮይሳኔ!»። ጌዔ ማሄኔ።

67 ዒማና ዲዛኮ ዔያታ ዓኣፖ ካራ ጩቲያ ጩቲ፣ ኩቸ ሙሊያ ዳላዛ፣ ዛላ ሃሣ ዒዛ ባዒ ባዒ፡- 68 «ሚሲሄ! ያናዳይ ኔና ጳርቁሢ? ሂንዳ ያኦሲ ማለሢ ኑም ኬኤዜ!»። ጌዔኔ።

ጳዊርሴኮ ዩሱሴ ታ ዔሩቀሴ ጌይዎ
(ማር. 14:66-72፤ ሉቃ. 22:56-62፤ ዮሃ. 18:15-18፤ 25-27)

69 ዩህዳ ጳዊርሴ ቄኤሶኮ ቢያ ሱኡጋሢ ዲሮ ጋራ ዳዒ ዓኣንቴ ፔቴ ዉዲሮ ናይ ዒኢካ ማኣራ ማዳሰኬና ዒዛ ኮይለ ሙካዎ፡- «ኔኤኒያ ጌሊላ ዓጮ ዓሢ፣ ዩሱሴና ዋላ ዓኣያኬ»። ጌዔኔ።

70 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ዓይጎ ጋዓቴያ ታኣም ዔርቱቀሴ»። ቢያሢ ቤርታ ጌዔኔ። 71 ዒዚ ኬሰካኒ ማርሾ ካሮ ባንሢ ዓኣዳንቴ ሃሣ ሚሊ ማዳሰኬና ዒዛ ዳንቃዎ ዒኢካ ዓኣ ዓሲም፡- «ሃይ ናዚራቶ ዓሢ፣ ዩሱሴና ዋላ ዓኣያኬ»። ጌዔኔ።

72 ዒዚያ ጫኣቁ ጫኣቁ፣ ቢያሢኮ ቤርታ፡- «ታ ዒዛ ዓሢ ዔሩቀሴ»። ጌዔኔ።

73 ዩህዳ ዳካ ሃሣ ኔጋዎ ዒኢካ ዔቁ ዓኣ ዓሳ ጳዊርሴ ኮራ ሙኪ፡- «ኔኤኮ ጌኤዛ፣ ዔርታሢሮ ጎኔና ኔኤኒ ዔያቶይዳ፣ ፔቴሢኬ!»። ጌዔኔ።

74 ዒማና ጳዊርሴ፡- «ታና ባይዘም»። ጌዔ ጫኣቃዎ «ታ ዩያ ዓሢ ዔሩቀሴ!»። ጌዔኔ። ዩማና ኮይዳ ቁኢቃዛ፣

* 26:50 26:50 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣ፣ ማፃኣ፣ ማፃኣ «ታ ዒጊናሢዮ! ሃይካ ኔ ዓይጎሮ ሙኬይ?»። ጋዓኔ። 26:55 26:55 ሉቃ. 19:47፤ 21:37። 26:61 26:61 ዮሃ. 2:19። 26:64 26:64 ዳኣኔ. 7:13። 26:66 26:66 ሉቃ. 9ኩ 24:16።

75 ጳውሎስ «ኮይዳ ቁአቁዋንቴ ሃይሢ ማይንቴ ኔ ታና ልዩሩዋሴ» ጋዓንዳኔ» ዩሱስ ጌዔሢ ጳቂሣዎ ካር ከሰከ ዒናፓ ጎጋይቂ ዩኤከኔ።

27

ዩሱስኮ ጲላዎሴ ቤርቶ ሺኢኪዎ (ማር. 15:1፤ ሉቃ. 23:1-3፤ ዮሃ. 18:28-32)

1 ዚር ጉቴሎ ጉቴ ዓማ፣ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዳሮኮ ጨማኢ ቢያ ዩሱሴ ዎዶንዶ ጎይዎ ዘርቴኔ፤ 2 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያታ ቱኪ ዔኪ ሮሜ ዓጮ ዎይሣ ጲላዎሴም ዓኣሢ ዒንጌኔ።

ዩሁዳኮ ሱዲንቴ ሃይቦ (ዳኪ. ማዳ 1:18-19)

3 ዩሱሴ ዓኣሢ ዒንጌ ዩሁዳ፣ ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ጌይንቴ ዎጊንቴሢ ዛጌ ዎዶና ዳቢንቴ ማዔሢ ዔሪ ሃይሢታዎ ሹጮ ቢሮ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጨምናም ዔኪ ሙኪ ማሃ ዒንጌ። 4 «ታኣኒ ጌኤሺ ዓሲ፣ ሃይቢም ዓኣሢ ዒንጌሢና ዳቤኔ» ጋዓዛ፣ ዔያታ፡- «ኑና ዓይጌ ሜቴይ? ኔ ዔራ ባኣዚ ዎኦቴ!» ጌዔኔ።

5 ዩያሮ ዩሁዳ ቢሮንሢ ጌኤኮ ማኣራ ላኣሊ ከሰከ፣ ዳንዲ ሱዲንቴ ሃይቂኔ።

6 ቁኤሶኮ ሱኡጋ ዩንሢ ቢሮንሢ ዔካዎ፡- «ሃይ ሚኦሻ ሱጉሢ ሻንቸናያ ማዔሢሮ፣ ጌኤኮ ማኣሮም ዒንጎ ሚኦሻና ዎላ ሲኢራኒ ኑም ኮይሱዋሴ» ጋዓዎ፣ 7 ዔያታ ዎላ ዘርቴ፣ ሸኦቸም ዲኡፒ ቤሲ ማዓንዳጉዲ ፔቴ ማኒሰኬያኮ ጎሽ ሻንቄኔ። 8 ዩያሮ ዩና ቤዛ ሃሮ ሃላንዳኣና «ሱጉሢ ሳዓ» ጌይንታኔ።

9 ዩያይዲያና ዎኦሲ ማሊዎ ከኤዛ ዔርሚያሴ ዘሎና፡- «ዒሰራዔኤሴና ኣታ ዒዚ ሻንቸንታንዳማኬ» ጌዒ፣ ዓርቂ ሃይሢታዎ ሹጮ ቢሮ ዔያታ ዔኬኔ፤ 10 ዎኦዛሢ ታና ዓይሢ ጎይዎ ማናሢ ጎኮ ዘሎ ዔያታ ጨጌኔ» ጌይንቴ ከኤዚንቴሢ ኩሜኔ።

ጲላዎሴኮ ዩሱሴ ዎኦጪዎ (ማር. 15:2-5፤ ሉቃ. 23:3-5፤ ዮሃ. 18:33-38)

11 ዒማና ዩሱሴ ሮሜ ዓጮ ዎይሣ ጲላዎሴ ቤርቶ ሺኢካዛ፣ ጲላዎሴ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዳ ካኣቴዳ?» ጌይ ዎኦጪኔ።

ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ኔ ታና ጌዔሢ ጉዳያኬ» ጌዔኔ።

12 ጋዓንቴ፣ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጨምና ዳቢንቴ ዓኣኔ ጌዒ ዲማ ዲማ ባኣዚ ከኤዛኣና ዩሱሴ ዓይጎዎ ጌዒ ባኣኤ።

13 ዩማና ጲላዎሴ፡- «ኔና ዔያታ ዎጎና ዓይሢሳኒ፣ ዓኣፒኒ ባኣዚ ፓይዳቴያ ኔ ዎይዙዎዓዳ?» ጌዔኔ።

14 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዩይ፣ ዎይሣሢ ዲቃቴ ሄርሻንዳያ ሃላንዳኣና ፔቴ ባኣዚታዎ ማሃ ከኤዚባኣኤ።

ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዎጊንቴሢ (ማር. 15:6-15፤ ሉቃ. 23:13-25፤ ዮሃ. 18:19—19:16)

15 ሮሜ ዓጮ ዎይሣሢ ሌዓ ሌዓ ዓይሁደኮ ዑሣ ዓኣዲዎ ቦንቾ ከሎና ዳራ ዔያቶም ቡሊንታንዳጉዲ ኮዓ፣ ቱቴ ዓሲ ቡላሢ ዔርቴያኬ። 16 ዩኖና ፑርቴምና ዔርቴ፣ ባርባኔ ጌይንታ ዓሲ ቱቴ ዓኣኔ። 17 ዳራ ቡኪንታዛ ጲላዎሴ፡- «ባርባኔና ሜሲሄ ጌይንታ ዩሱሴናይዳፓ ዎና ታ ዒንሢም ቡላንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓይ?» ጌዔኔ።

18 ጲላዎሴ ዩያ ጌዔሢ ዔያታ ዒዛ ቁኢራምና ዓኣሢ ዒንጌሢ ዔራያታዎኬ።

19 ጲላዎሴ ዎጎ ቤዘይዳ ዳዒ ዎጋንቴ፣ ዒዛኮ ማቻ፡- «ዩያ ዓሢ ዘሎ ዎንቴ ታ ዓውቴና ማርጌ ሜታዳኔ፤ ዩያ ጌኤኮ ዓሢ ዑፃ ዓይጎ ባኣዚያ ኔ ማዲዎጉዲ» ጋዓ ከኢታ ዒዛም ዳኬኔ።

20 ጋዓንቴ፣ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጨምና ባርባኔ ዔያቶም ቡሊንቴም ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዓሳ ዎኦጪም ዳሮ ዳሚና ጌሻኔ። 21 ዓጮ ዎይሣሢያ፡- «ለምዎንሢዳፓ ዎኦኒ ዒንሢም ቡሊንታንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓይ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ «ባርባኔ ቡሊንቶንጎ!» ጌዒ ማሄኔ።

22 ጲላዎሴያ፡- «ሂዳዎ ከሪሰቶሴ ጌይንታ ዩሱሴ ታ ዎዶንዶይ?» ጋዓዛ፣ ቢያሢ «ሱዲንቶንጎ!» ጌዔኔ።

23 ጲላዎሴያ፡- «ዓይጎሮ? ዓይጎ ዒ ፑርታ ባኣዚ ማዳይ?» ጌዒ ዎኦጪዛ፣ ዔያታ ጋዓንቴ «ሱዲንቶንጎ!» ጌዒ ሃቸም ዒላቴኔ።

24 ዒዚ ማዳ ባካ ዣሎ ዔቂሲሢ ማዓንዳኣፓዓቴም ማኣዳንዳ ባኣዚ ባኣሢ ጲላዎሴ ዔራዎ፡- «ታኣኒ ሃያ ዓሢ ሱጉዳፓ ጌኤሺኬ፤ ሃይፓ ሴካ ማዶንዶ ባኮ ዒንሢ ዔራኔ» ጌዒ፣ ዎኣሢ ዓይሢ ዳሮ ቢያ ቤርታ ኩጮ ፔኤኮ ማሰቴኔ።

25 ዳራ ቢያ ዩማና፡- «ዒዛኮ ሱጉዳ ኑኡና ኑናኣቶና ዑፃ ማዎንጎ!» ጌዔኔ።

26 ዩማና ጲላዎሴ ባርባኔ ዔያቶም ቡሊ፣ ዩሱሴ ጋዓንቴ ከራፓና ጳርቂሴሢኮ ጊንፃ ሱፃንዳጉዲ ዓኣሢ ዔያቶም ዒንጌኔ።

ፖኦሊሶኮ ዩሱሴ ቦሂዎ (ማር. 15:16-20፤ ዮሃ. 19:2-3)

27 ሮሜ ዓጮ ፖኦሊሳኣ ዩሱሴ ዔኪ ሮሜ ዓጮ ዎይሣ ጲላዎሴ ማኣሪ ዓኣዲ ማርሾ ጋሮ ጌልዛዎ ፖኦሊሶ ቢያ ዒኢካ ቡኩሴኔ። 28 ዒኢካ ዔያታ ማኣዓሢ ዒዛኮ ጉሰ፣ ዲንኪ ዘቂ ዓፒላ ዒዛ ማይሴኔ። 29 ሃሣ ዓንጌሢ ማሪ ካኣቶ ቶኦካ ዓጎ ባኣዚ ማሊሲ ቶኦካ ዒዛኮ ዓጋዎ ዎኦሽጉዳ ሚሢ ኩጮ ዒዛኮ ዓይሢ፣ ቤርታ ዒዛኮ ጉምዓቴ ጉምዓቴ፡- «ዓይሁዳ ካኣቴዎ! ኮሺ ኔኤም ማዎንጎ!» ጌዒ ጌዒ ዒዛ ቦሄኔ፤ 30 ጩቴያ ጩቴኔ፤ ሃሣ ዎኦኦጉዳ ኮኦሌሎዎ ዒዛ ኩጫፓ ዔኪ ዒዛኮ ቶኦካ ለሚ ለሚ ጳርቂኔ። 31 ዩያይዲ ዔያታኣ ዒዛ ቦሄሢኮ ጊንፃ ዲንኮ ዘቂ ዓፒሎ ከሲ ዒዛ ዓፒሎ ጊንሣ ማይሲ ሱፃኒ ዔኪ ዓኣዳኔ።

ዩሱሴኮ ሱዲንቶ (ማር. 15:21-32፤ ሉቃ. 23:25-43፤ ዮሃ. 19:17-27)

32 ዔያታ ከሰከ ዳንዲቤቃ ጎይዎይዳ ዓኣዎ ሲምኦኔ ጌይንታ ቁሪና ዓጪ ዓሲ ዳንቂ ፑርቴሴ ዓሶ ሱዎ ሚዎ ዓሢ ዎልቁና ከዲሴኔ። 33 ዩካፓ ዔያታ፡- «ቶኦኪ ሜጌሢ» ጌይንታ ጎልጎታ ሄሌኔ። 34 ዓንጎና ጳርቂ ኪፃሶና ቤዛ ሃርጋሢ ማኣዳንዳጉዲ ዎይኔይዳፓ ኮሾና፣ ጨሽና ዎላ ሲኢሪንቴ ዑሽ ዑሽካንዳጉዲ ዩሱሴም ዒንጋዛ፣ ዒ ጋዓንቴ ዑኡቂ ዛጋዎ ዑሽካኒ ኮዒባኣኤ።

35 ዩሱሴ ዔያታ ሱፃዎ ዒፃ ዓጌ ዓፒሎ ዒዛኮ ጊሽቴ ዔኬኔ። 36 ዒኢካ ሃሣ ዳዒ ዒዛ ዔያታ ካፓኔ።

37 ዳቢንቶ ዒዛኮ ዔርዛንዳጉዲ ጌዒ «ሃይ፣ ዓይሁዳ ካኣቴ፣ ዩሱሴኬ» ጋዓ ፃኣፖና ባኣዚ ዩሱሴ ሱዲንቴ ፑርቶ ዓሶ ሱዎ ሚዎ ዑፃ ጌሢኔ። 38 ዒዛና ዎላ ለምዎ ሱላ ፔቴሢ

27:8 27:8 ዳኪ. ማዳ 1:18-19። 27:10 27:10 ዛካ. 11:12-13። 27:35 27:35 ዓይኔ. 22:18። 27:24 27:24 ለሚ. ዎማ 21:6-9። 27:34 27:34 ዓይኔ. 69:21።

ዩሱሴኮ ማዛቆ ዛላ፣ ባጋሢ ሻውሎ ዛላ ማሂ ዔያታ ሱጻ።

39 ዲኢና ጎይያ ዓኣዲ ዓሳ ማርገና ጫሽኪ ጫሽኪ ሃሃ ቦሃሂና ቶኦኮ ፔኤኮ ዓገሢ ዓገሢ።- 40 «ጌኤኮ ማኦር ሻሂ፣ ሃይሃ ኬሊ ዳ ማዠሃ! ሂንዳ ኔና ዳቂሽ! ሂሃ ሂንዳ ያኦሲ ናይ ኔ ማዔቶ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ማፃፃፓ ኬዳ!» ጋዓ።

41 ዩያጉዲ ቁኤሶኮ ሱኡጎጎታ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዘ ዓሶጎታ ጪሞጎታ ቢያ ቦሂ ቦሂ።- 42 «ሚሌ ዓሶ ዒ ዳቂሽ፤ ፔና ጋዓጎቲ ዒ ዳቂሻኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ሂንዳ ዒ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲ ማዔቶ ሃሂ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ማፃፃፓ ኬዳጎጎ፤ ኦኡኒ ዒዛ ጎኔኬ ጌዒ ጉሙርቃንዳ። 43 ዒ ያኦሲና ጉሙርቃ፤ ሃሃ ያኦሲ ናይኬ» ፔና ዒ ጋዓ፤ ሂንዳ ያኦሲ ዒዛ ናሽካቶ ዳቂሻጎጎ!» ጌዔ።

44 ዩያጉዲ ዒዛና ዎላ ሱጻጎቲ ሱሎንሂያ ዒዛ ጫሽካ።

ዩሱሴኮ ሃይሶ

(ማር. 15:33-41፤ ሉቃ. 23:44-49፤ ዮሃ. 19:28-

30)

45 ዓባ ሳዛ ማዓ ዎዳፓ ዳንዲ ማሂ ደሞቦልሳ ዎዳ ሄላንዳኣና ሳዓ ቢያ ዲሜ። 46 ዩማፓ ማሂ ደሞቦልሳኣና ዩሱሴ፡- «ዔሎሂ! ዔሎሂ! ላማ ሳባቂታኒ»* ጌዒ ዳጊዲ ዒላቲ። ዩኖኮ ቡሊፃ «ታ ያኦዛሂያ! ያኦዛሂያ! ዓይጎር ኔ ታና ሃሽይ?» ጌይሂኬ።

47 ዒኢካ ዔቂ ዓኣ ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡- «ሃይ ዒ ዔኤሊያሴ ዔኤላኔ!» ጌዔ። 48 ዩማና ዔያቶይዳፓ ፔቴሰኬይ ጳሽኪ ዳንዲ ዓፒላ ቱርጫጉዳ ባኣዚ ዎይኔይዳፓ ኮሽና ሶልኪ፣ ኮሽኩዎ ዑሺዳ ዓገ ዎኦሽጉዳ ማሂና ዩሱሴ ዑሽካንዳጉዲ ዔኪ ዒንጌ።

49 ሃንጎ ዓሳ ጋዓጎቲ፡- «ሃሹዎቴ፤ ሂንዳ ዔኤሊያሴ ሙኪ ዒዛ ዳቂሻቴ ኦ ዛጎም!» ጌዔ።

50 ዩሱሴ ላሚ ሃሃ ዳጊዲ ዒላቲሰካፓ ሸምፓሂ ዒዛኮ ዲዳ።

51 ዩኖና ጌኤኮ ማኦርኮ ዲማሲያሮ ጎኦቦና ዓፒላ ሎፓ ሉ ሄሊ ዳርዒ፣ ላምፓ ፓቂጎቲ፤ ሃሃ ሳዓኣ ዓገፃም ላላ ፃሂ፤ 52 ዩማና ማርገና ዲኤፒ ቡሊጎቲም ያኦሲም ዲማዳያ ማዔ ሃይቂ ዓሲያ ሃይባፓ ዔቂ። 53 ዩና ዓሳ ዲኤፓፓ ኬሰኪ፣ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቂሂኮ ጊንፃ ያኦሲም ዲማዳ ካታሞ ጌሊ ማርገና ዓሲም ዳዳ።

54 ጻኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሃሂና ዒዛና ዎላ ዩሱሴ ካፓዘንሂ ሳኮ ዓገፃያና ሃንጎ ማዔ ባኮዎ ቢያ ዛፓ፣ ማርገና ዓገጪ፡- «ጎኔ ሃይ ያኦሲ ናይታኮ!» ጌዔ።

55 ዒማና ጌሊላይዳፓ ሙኬዘንሂና ዩሱሴ ኮይሳ ባኣዚና ቢያ ማኣዲ ማዲ፣ ዒዛ ጊንፃ ሃንታ ማርገና ላኣሊ ዩያ ባኮ ሃኬ ዔቂ ዛጎ። 56 ዔያቶ ባኣካ ማግዳላ ዓጮ ማይራማ፣ ያይቆኑና ዮሴፔናኮ ዒንዳ፣ ማይራማ፤ ሃሃ ዜብዲዮሴ ናኣቶኮ ዒንዳኣ ዓኣ።

ዩሱሴኮ ዲኤቲያ

(ማር. 15:42-47፤ ሉቃ. 23:50-56፤ ዮሃ. 19:38-

42)

57 ሳዓ ዓማዛ ዓርማቲያሴ ዓጪ ዓሲ ማዔ፣ ዮሴፔ ጌይጎታ ፔቴ ያርጎቺ ዓሲሰኬያ ሙኬ፤ ዒዚያ ዩሱሴ ጉሙርቂ፣ ዒዛ ዓሲ ማዔያኬ፤ 58 ዩይ ዓሂ ጲላፃሴ

ኮይላ ዓኣዳፃ ዩሱሴኮ ሌዘ ሸኢቃዛ፣ ጲላፃሴያ ሌዘ ዒዛም ዒንጊንታንዳጉዲ ዓይሂ። 59 ዩያር ዮሴፔ ሌዘ ኬይሲ ሱኡዲ፣ 60 ፔኤም ጌዒ ደደ ሹጮ ጳሊ፣ ቦኣኪ ኮሽና ቆኦፖይዳ ዲኤካፃ ዳኤፒ ሹቺ ቡምባልሲ ዔቶ ካር ዎዲ ዳንዳ። 61 ዩማና ማግዳላ ዓጮ ማይራሞና ባጎ ማይራሞና ዲኤፖኮ ቤርቶ ዛላ ዳዒ ዓኣ።

ዩሱሴኮ ዲኤፖ ካፖናሂ

62 ዚር ጉቴሎ ዓይሁዳ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሶና ፔቴሞና ጲላፃሴ ኮራ ዓኣዲ፡-

63 «ጎዳሂያ! ዩይ ሉኤቃሂ ቤርታ ሳዛና ዓኣፃ ሃይሃ ኬሊኮ ጊንፃፓ ሃይባፓ ታ ዔቃንዳ፤ ጌዔሂ ኦም ጳቂ።

64 ዩያር ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂ ዳንዲ ጩቂ፣ ዳርም ሃሃ ሃይሾ ዒ ሃይባፓ ዔቂ፤ ዔያታ ጎዑዎጉዲ፣ ዲኤፓ ሃይሃ ኬሊ ሄላንዳኣና ካፒንቶም ዓይሂ፤ ያዲ ማዒባኣያታቴ ጋፒንፃይዳ ዓሶ ዳቢሽፃ ቤርታኣሰካፓ ባሽ ማዓንዳ።» ጌዔ።

65 ጲላፃሴ፡- «ዒንሂኮ ፖኦሊሶ ዔኪ ዓኣዲ ካፒሱዎቴ» ጌዔ።

66 ዩካፓ ዔያታ ዳንዲ ዲኤፖ ካር ሹጮይዳ ያኦም ዔርዘ ማላቶ ጳርቂ፣ ፖኦሊሶና ካፒሲ ሃሽ።

28

ዩሱሴኮ ሃይባፓ ዔቂያ

(ማር. 16:1-10፤ ሉቃ. 24:1-12፤ ዮሃ. 20:1-10)

1 ዓይሁዳ ዓሶኮ ሃውሾ ኬላ ጋፓዛ ዚር ጉቴሎ ጉቴ ዓማ ማግዳላ ዓጮ ማይራሞና ሃሃ ሃንጎ ማይራሞና ዎላ ዩሱሴኮ ዲኤፖ ዛጎኒ ዓኣዳ። 2 ዔያታ ሙኩዎጎቲ ቤርታ ዔርቲባኣጎቲ ሳዓ ዓገፃዛ፣ ጎዳኮ ኪኢታንቻ ጫሪንጫፓ ኬዲ፣ ዲኤፖ ዔቶ ካር ዎዳና ሹጫሂ ቡምባልሲ ዑፃ ዳዔ። 3 ዩያ ኪኢታንቻሂኮ ዓኣፓ ካራ ዜኤሊንሂጉዲ ፖዓያ፤ ሃሃ ዓፒላኣ ሻቺጉዲ ቦኦራያኬ። 4 ዲኤፖ ዔቶ ካፓዘንሂ ኪኢታንቻሂ ዒገጪያይዳፓ ዔቂያና ዲቃታፃ ሃይቂ ሌሲጉዲ ማዔ።

5 ኪኢታንቻሂ ላኣሎንሂ ኮራ፡- «ዒንሂ ዒገጪፖቴ፤ ሱጻጎቲ ዩሱሴ ዒንሂ ኮዓሂ ታ ዔራ፤ 6 ዒዚ ሃይካ ባኣሴ፣ ዒ ኬኤዜሂጉዲ ሃይባፓ ዔቂ፤ ሃኒ ሙኪ ዒ ላሂ ቤዘ ዛጉዎቴ። 7 ሃሂ ሩኡሪ ዓኣዲጋፓ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶም ሃይባፓ ዒ ዔቂ፤ ጌሊላ ዒንሂ ዒ ቢሪ ዓኣዳንዳ፤ ዒኢካ ዒንሂ ዒዛ ዛጎንዳ፤ ጌዒ ኬኤዘዎቴ፤ ዩያ ታ ዒንሂም ኬኤዜያኬ» ጌዔ።

8 ዩካፓ ላኣሎንሂ ኮሽ ዒገጪሂና ሃሃ ዎዛና ዲኤፖ ቤዛፓ ዑኬና ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂም ኬኤዛኒ ጳሽኪ ዳንዳ።

9 ዒኢካ ቤዘማና ዩሱሴ ዔያቶ ዳንቃያ፡- «ዒንሂ ኮሽዳ?» ጋዓዛ ዔያታ ዩሱሴ ባንሂ ሙካፃ ሂርኪ ጌይ ቶኮ ዒዛኮ ዓርቂ ዒዛም ዘጌ። 10 ዩሱሴ፡- «ዒንሂ ዒገጪፖቴ፤ ዳንዲጋፓ ታ ዒሾንሂ ጌሊላ ዓኣዳንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዘዎቴ፤ ዒኢካ ታና ዔያታ ዛጎንዳ።» ጌዔ።

ዲኤፖ ካፓ ዓሶኮ ማርካዲያ

11 ላኣሎንሂ ካታሞ ዓኣዲያይዳ ዓኣጎቲ ዲኤፖ ካፓ ፖኦሊሶንሂዳፓ ፔቴ ፔቴዘንሂ ካታሞ ዳንዳፃ ማዔ ባኮ ቢያ ቁኤሶኮ ሱኡጎም ኬኤዜ። 12 ዩካፓ ቁኤሶኮ ሱኡጎና

27:39 27:39 ዓይኑ. 22:7፤ 109:25። 27:40 27:40 ማቴ. 26:61፤ ዮሃ. 2:19። 27:43 27:43 ዓይኑ. 22:8። * 27:46 27:46 ዔሎሂ ዔሎሂ ላማ ሳባቂታኒ፡- ጌይጎቲዘ ዓራማይኬ ዓሲ፤ ሃሃ ዔብሬ ዓሲ ሙኤቸና ጌይጎቲያኬ። 27:46 27:46 ዓይኑ. 22:1። 27:48 27:48 ዓይኑ. 69:21። 27:51 27:51 ኬሲ. ማፃ 26:31-33። 27:56 27:56 ሉቃ. 8:2-3። 27:63 27:63 ማቴ. 16:21፤ 20:19፤ ማር. 8:31፤ 9:31፤ 10:33-34፤ ሉቃ. 9:22፤ 18:31-33።

ጨምና ዋላ ቡኪንቲ ዘርቴሂኮ ጊንፃ ፖኦሊሶንሂም ማርጌ ማኢሽ ዲንጋ፡- 13 « ኦኡኒ ጊንዒ ዓኣንቲ ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂ ሙኪ ዒዛኮ ሌዘ ወኡቄኔ» ጌዒ ዳርም ኬኤዙዋቲ። 14 ዓጮ ዋይሂሂ ዩያ ዋይዜያ ማዕቶ ዲንሂዳ ማቶ ዒ ሄሊሱዋጉዲ ኦኡኒ ዲዘም ኬኤዘንዳኔ» ጌዒ።

15 ዩያር ፖኦሊሶንሂ ዒያቶም ዲንጎና ማኢሽ ዒካዎ ዒያቶም ኬኤዘንቲሂጉዲ ማዳኔ፤ ዩያ ሃኖ ሄላንዳኣና ዓይሁዶ ዓሳ ኬኤዘኔ።

ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂም ጴዳያ
 (ማር. 16:14-18፤ ሉቃ. 24:36-49፤ ዮሃ. 20:19-23፤ ዳኪ. ማዳ 1:6-8፤ 1ቆር. 15:3-8)

16 ዩካፓ ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንታ፡ ታጶ ፔቴዘንሂ ዒዚ ዒያቶም ዓኣዳንዳጉዲ ኬኤዜ ጌለላይዳ ዓኣ ዲኮ ዓኣዳኔ። 17 ዒኣካ ዒዛ ዒያታ ዳንቃፃ ዲዘም ሂርኪ ጌዒ ዘጌኔ፤ ዘላ ጋዓንቲ ዒዛ ናንጋንዳ? ጌዒ።

18 ዩማና ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂ ኮራ ሙካፃ፡- «ቢታንቶ ቢያ ጫሪንጮና ሳፆናይዳ ታኣም ዲንጊንቲኔ፤ 19 ዩያር ዓኣዲጋፓ ዳር ቢያ ዓዶ፡ ናፃ፡ ዓያኖ ጌኤዦናር ማዓንዳጉዲ ዋኣፃና ማሰኪ ማሰኪ ታ ዓሲ ማሁዋቲ፤ 20 ታ ዲንሂም ዓይሂ ባኮ ቢያ ዓሳ ካፓንዳጉዲ ዒያቶ ዒርዙዋቲ፤ ታኣኒያ ዓጮኮ ጋፒንፃ ሄላንዳኣና ቢያ ዋዳ ዲንሂና ዋላኬ» ጌዒ።

28:16 28:16 ማቴ. 26:32፤ ማር. 14:28። 28:19 28:19 ዳኪ. ማዳ 1:8።

ማርቆስ ፻፳፫ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ዓይያ ካር

ማርቆስ ፻፳፫ ኮዥ ሃይሶ፡- «ሃይ ያኦሲ ናዓሢ ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮዥ ሃይሶ ቤርቶኬ» ጌይሢና ዓርቃኔ፤ ሃኖ ኮዥ ሃይሶሎ ጋራ ዩሱሴ ማዳ ዓሲና ሃሣ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ ማዒ ጴዳኔ፤ ዒዛኮ ቢታንታኣ ዔርዚያይዳ፡ ፑርቶ ዓያኖ ዑያይዳ ዓኣ ዋልቆና ዓሲኮ ጎሜ ዓቶም ጌይያይዳ ጴዳኔ፤ ሃሣ ጊንሣ ዩሱሴ፡- «ዓሲ ጎሜ ዓይሉምይዳ ጊንሣ፡ ታሽምፖዋ ዩያ ዛሎ ማሂ ጉሪ ዒንጋጋ ሙኬያ ታኣኒ ዓሲናይኬ» ጌዒ ፔ ቶኦኪና ኬኤዜኔ።

ማርቆስ ዩሱሴ ዛሎ ዓኣ ሃይሶ ሸኢሸሢሂ ፒዜና ደዲ ዋልቁና ዓኣ ጎይሢና ማዓዛ ዒዛኮ ባሽ ማሊያ ዩሱሴኮ ቃኣሎና ዔርዚያይዳቱዋንቲ ዒ ማዳ ዲቃሢ ሄርሺሳ ምዳይዳኬ፤ ቃሲ ሃሣ ማሰካ ዮሃንሴ ዛሎ ሃይሶ፡ ዩሱሴኮ ዋኣያና ማሰቲያና ፃላሄ ዩሱሴ ደቢሻኑዋ ጌሼ ጌሺያ ዛሎ ቃመሢ ማዔ ዓይሢ ካራ ዒንጊሢኮ ጊንፃ ዩሱሴኮ ዔርዚያና ሃርጊንቲ ዓሶ ፖዒሶ ማዳ ዛሎ ኬኤዛኔ። ጊንፃ ስንጊቤቃ ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ ዩሱሴ ኮሺ ዔሪ ዔሪ፡ ዲሴ ዋደና ዩሱሴ ዒያ ዓሳኣ ባሽና ዒዛ ዒዳ ዒዳ ዳንዳኔ፤ ሃሣ ጋፒንፃ ዓይያንሢ ዩሱሴ ሸምፓሢ ዳ ጋፒንፃ ቃልሾ ኬሎ ጋራ ማዳንቲ ማዳና ባሽ ዒዛኮ ሱዳንቶ ዛሎና ሃይባፓ ዔቂያ ዛሎዋ ኬኤዛያኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ኮዥ ሃይሶኮ ቤርቶ (1:1-13)

ዩሱሴኮ ጌሊላይዳ ማዳና ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ (1:14—9:50)

ጌሊላይዳፓ ዩራሳላሜ ሄላንዳኣና ማዳንቲ ባኮ (10:1-52)

ጋፒንፃ ቃልሾ ኬላ ዩራሳላሜይዳ ሃሣ ኮይሎ ዓጫ ማዳንቲ ባኮ (11:1—15:47)

ዩሱሴኮ ሃይባፓ ዔቂያ (16:1-8)

ሃይባፓ ዔቂ ጎዳኮ ጴዳያና ሌካ ጫሪንጮ ዓኣዲያ (16:9-20)

ማሰካ ዮሃንሴ ዩሱሴ ዛሎ ዳጊዲ ኬኤዜሢሂ (ማቴ. 3:1-12፤ ሉቃ. 3:1-18፤ ዮሃ. 1:19-28)

1 ሃይ ያኦሲ ናዓሢ * ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮዥ ሃይሶ ቤርቶኬ፤ 2 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፡ «ያኦሲ ኔኤኮ ቤርታ ጎይያ ጲሻንዳያ ታኣኮ ኪኢቶ ናዓሢ ታ ዳካንዳኔ፤

3 ዩይያ፡-

«ዒንሢ ጎዳኮ ጎይያ ጊኢጊሹዋቲ፤

ሉኡጎ ጎይያዋ ፒዚሱዋቲ»

ጌዒ ጌዒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዒላታ ዓሲ ዑኡሲ»

ጌይንቲ ፃኣፒንቲሢ ጉዲ፡-

4 ማሰካ ዮሃንሴ † ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓሶም፡- «ያኦሲ ዒንሢሞ ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ጎሞ ቡኡደ

ቡኡደ ዋኣሢና ማሰቲዋቲ» ጌዒ ኬኤዚ ኬኤዚ ሙኬኔ። 5 ዒማና ዪሁዳ ዓጮ ዓሶንታ ዩራሳላሜ ዓጮ ዓሳ ቢያ ዒዛ ኮራ ሙኪ ጎሞ ቡኡደ ቡኡደ ዮርዳኖሴ ጎያ ዋሪ ማሰታኔ።

6 ዮሃንሴ ጋኣሎ ጌይንታ ቆሎኮ ጋፓኔፓ ኮሾና ማኣያ ማይንቲ፡ ኬርኖይዳ ቃልሾ ቱካኔ፤ ዒዛኮ ሙዓ ዓቢሢና ዑቶ ዔኤሲናኬ። 7 ዒዚ ዓሶም ኬኤዛያ፡- «ታ ሂርኪ ጌዒ ዒዛኮ ዲርዘ ቱኮ ሱዘ ቡላኒ ዒጊቻያ ታ ጊዳፓ ባሽ ታኣኮ ጊንፃ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ። 8 «ታኣኒ ዒንሢ ዋኣሢና ማሰካኔ፤ ዒዚ ጋዓንቲ ዒንሢ ዓያና ጌኤሺና ማሰካንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ማሰቲያና ፃላሄ ዒዛ ጌሺ ጎሜ ማዳሳኒ ዳንዳዒባኣሢ

(ማቴ. 3:13-17፤ 4:1-11፤ ሉቃ. 3:21-22፤ 4:1-13)

9 ዩኖ ዋደና ዩሱሴ ጌሊላ ዓጫ ዓኣ ናዚሬቲ ካታማፓ ሙኪ ዮርዳኖሴ ጎያ ዋራ ዮሃንሴ ኮራ ማሰቲኔ። 10 ዩሱሴ ዋኣያፓ ኬኤሰካኣና ጫሪንጮ ቡሊንቲ ኬኤዥ ዓያና ዒዛይዳ ደኣሌ ማሊ ኬዳንቲ ዒ ዛጌኔ። 11 ዩምና፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ናሽኪንታ ናዓሢኬ፤ ታና ኔ ኮሺ ዋዛሳኔ» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጮ ሙኬኔ።

12 ዩማፓ ኔጉዋፃ ጌኤዥ ዓያና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዒዚ ዓኣዳንዳጉዲ ዔቂሴኔ። 13 ዩሱሴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ያይዲታሚ ኬሊ ፃላሄ ዒዛ ዛጋጊ ጌሻንቲ ዳዔኔ፤ ዒዚያ ዓኣሢ ካዮ ቦያ ባኣካኬ፤ ጋዓንቲ ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ሙኪ ዒዛ ማኣዳኔ።

ዩሱሴ ሞላሢ ዓርቃ ያይደንሢ ዔኤሌሢ

(ማቴ. 4:12-22፤ ሉቃ. 4:14-15፤ 5:1-11)

14 ዮሃንሴ ቱኡዘ ማኣራ ቱኡቲሰካፓ ዩሱሴኮ ያኦሲኮ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚ ኬኤዚ ጌሊላ ዓጮ ሙኬኔ።

15 ዒዚ ኬኤዛያ፡- «ፒዙሞ ዋዳ ሙኬኔ፤ ሃሣ ያኦሲኮ ካኣቲማ ዑኬኔ፤ ጎሞይዳፓ ማዑዋቲ፤ ሃያ ኮዥ ሃይሶዋ ጉሙርቁዋቲ» ጌዔኔ።

16 ዩካፓ ዩሱሴ ጌሊላ ባዘኮ ዓጮና ዓኣዲቤቃ ሲሞኦኔና ዒዛኮ ጌርሲ ዒንዲራሴ ጎያሢና ሞሎ ፒሪ ዓርቃያታሢ ሞላሢ ዓርቆ ርኦጮ ሱሲጉዲ ጋሶና ሱዘ ባዘ ዋኣያይዳ ዓጋንቲ ዛጌኔ። 17 ዩሱሴያ ዔያቶም፡- «ሃኒ ታ ጊንፃ ሙኩዋቲ፤ ታኣኒ ዒንሢ ዓካሪ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ። 18 ዔያታ ቤዘና ፔኤኮ ሞላሢ ዓርቆ ርኦጮጉዳ ሱዘ ሃሺ ዒዛ ጊንፃ ዓኣዳኔ።

19 ዩካፓ ዒዚ ዳካ ሃኬሰካፓ ሃሣ ማሌ ዒሾና ጌኤዚና ማዔያ ዳንቄኔ፤ ዔያታኣ ዜብዲዮሴ ናኣቶንሢ ያይቆኦቤና ዮሃንሴናኬ፤ ዩንሢያ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳ ፔኤኮ ሞላሢ ዓርቆ ርኦጮጉዳ ሱዘ ኮሻኔ፤ 20 ዩሱሴ ዔያቶ ዛዛጋያ ዔኤሌኔ፤ ዔያታኣ ዩሱሴ ጊንፃ ዓኣዲያሮ ዔያቶኮ ዓዳሢ ዜብዲዮሴና ዒዛኮ ማዳ ዓሶ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳ ሃሺ ዓኣዳኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሢኮ ዳቂያ

(ሉቃ. 4:31-37)

21 ዩማፓ ዩሱሴ ዒዛና ዓኣዛንሢና ዋላ ቂፒርናሆሜ ጎያ ካታሞ ጌሌኔ፤ ሄሊሢ ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሺያ ኬሎና ዔያቶኮ ሸኢጲያ ማኣሮ ጌሊ ዔርዚሢ ዓርቁኔ።

22 ዩሱሴኮ ዔርዚያ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዘ ዓሳ

* 1:1 1:1 ያኦሲ ናዓሢ፡- ጋዓዘ ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣፓ «ያኦሲ ናዓሢ» ጋዓ ቃላላ ቃሱዋሴ። 1:2 1:2 ሚሊ. 3:1። 1:3 1:3 ዒሲ. 40:3። † 1:4 1:4 ማሰካ ዮሃንሴ፡- ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣፓ «ማሰካ ዮሃንሴ» ጌይያ ሃሺ «ዮሃንሴ ማሰኪ ማሰኪ» ጋዓኔ። 1:6 1:6 2ካኣቶ. ማ 1:8። 1:11 1:11 ማዥ. ማፃ 22:2፤ ዓይኑ. 2:7፤ ዒሲ. 42:1፤ ማቴ. 3:17፤ 12:8፤ ማር. 9:7፤ ሉቃ. 3:22። 1:15 1:15 ማቴ. 3:2። 1:22 1:22 ማቴ. 7:28-29።

ዔርዛሢጉዳቱዋንቴ ፔኤኮ ጳጳሪ ቢታንቶና ዔርዛኔ፤ ዩያር ዋይዜ ዓሳ ቢያ ዒዛኮ ዔርዚያና ዳቃቲ ሄርሼኔ።

23 ዒማና ዓይሁዶ ዓሳኮ ሺኢጲያ ማእራ ፑርታ ዓያናና ዓሳ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዚያ ሂዚ ጌዒ ደገዳ ዒላቲኔ፡-

24 «ናዚሬቶ ዩሱሴ! ኔኤና ኑኤና ዋላ ዓይጎ ፔቱሞ ዓኣይ? ኔ ኑና ባይዛኒ ሙኪያ? ታኣኒ ኔኤኮ ያኑሞ ዔራኔ፤ ኔኤኒ ጌኤሺ ያኦሲ ናይኤ» ጌዔኔ።

25 ዩሱሴያ ፑርቶ ዓያናሢ፡- «ዚቲ ጌዔ፤ ዓሢዳፓ ከሰከ!» ጌዒ ጎሬኔ።

26 ፑርቶ ዓያናሢያ ዓሢ ሚርጌና ጎቃይሴሢኮ ገንፃ፡ ፑኤፒ ዑኡሲና ዒላቲ ዒዛይዳፓ ከሰከኔ። 27 ዓሳ ቢያ ዳቃቲሢና ሄርሺ ዋሊ ኮራ፡- «ሃይ ዓይጎ ባኣዚዳይ? ፑርቶ ዓያኖ ፔ ቢታንቶና ዒዚ ዓይሢኔ፤ ዔያታኣ ዒዛሞ ዓዓይሢንታኔ፤ ሃይ ዓከ ዔራቶቱዋይ?» ጌዒ ጌዒ ሴካና ሃንጋና ዋሊ ያኦጮኔ።

28 ዩያር ቤዘማና ዩሱሴኮ ሱንፃ ጌሊላና ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጮ ቢያይዳ ዋይዚንቲኔ።

ዩሱሴ ሚርጌ ሃርገንቴ ዓሳ ፓሢሢ
(ማቲ. 8:14-17፤ ሉቃ. 4:38-41)

29 ዩማና ዩሱሴ ዓይሁዶኮ ሺኢጲያ ማእራፓ ከሰከ ያይቆኔና የሃኒሴና ዋላ ሲሞኦኔና ዒንዲራሴና ማእሪ ጌላንቴ፡ 30 ጋርይዳ ሲሞኦኔኮ ባይሳ ቆይንቴ ላሂ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ቆይንቴዋ ዓሳ ዒዛሞ ቤዘና ከኤዜኔ። 31 ዩሱሴ ዒዛ ባንሢ ዑካዎ ኩጮ ዒዛኮ ዓርቂ ዔቂሴኔ፤ ቆሃኣ ዒዛ ሃሺኔ፤ ዒዛ ዔቂ ዔያቶ ሸኦቸንሢኔ።

32 ዓሳ ጌሊ ሳዓ ዓማሢኮ ገንፃፓ ዓሳ ሃርገንቴ ዓሳንታ ፑርቶ ዓያና ዓርቂ ዓሳ ቢያ ዩሱሴ ባንሢ ዔከ ዔከ ሙካኔ። 33 ካታሞ ዓሳ ቢያ ማእሪ ጋርይዳ ቡከንቴ ዓኣኔ።

34 ዩሱሴ ሚርጌ ዳማ ዳማ ደርዖና ማታዳ ዓሳ ፖሲሴኔ፤ ፑርቶ ዓያኖ ዓሳ ጌሴኔ፤ ፑርቶ ዓያና ዩሱሴ ያናታቴያ ዔራኔ፤ ማዔቶዋ ዔያታ ፔቲ ባኣዚ ጋዓንዳጉዳ ዩሱሴ ዔያቶ ዓይሢባኣሴ።

ዩሱሴ ጌሊላይዳ ዔርዚሢ
(ሉቃ. 4:42-44)

35 ካሪዎ ዑፃ፡ ሳዓ ዳሚ ዓኣንቴ ዩሱሴ ጳጳሪ ከሰካዎ ሺኢቃኒ ዓሲባኣ ቤሲ ዓኣጳኔ። 36 ሲሞኦኔና ዒዛኮ ላጎንሢ ዩሱሴ ኮዒ ገንፃ ዓኣጳኔ። 37 ዔያታ ዒዛ ዳንቃዎ፡- «ዓሳ ቢያ ኔና ኮዓንቴቱዋይ?» ጌዔኔ።

38 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ታ ሙከሢሢ ዔርዚኒ ማዔያታሢር ዔርዚኒ ሃያ ዑኩ ዓኣ ጉርዳ ኑ ዓኣደሞ» ጌዔኔ።

39 ዩያር ዓይሁዶ ዓሳኮ ሺኢጲያ ማእራ ዔርዚ ዔርዚ ሃሢ ፑርቶ ዓያኖ ዓሳ ጌሲ ጌሲ ጌሊላ ዓጮ ቢያ ሃንቴኔ።

ዑፃ ከሰካ ደርዓሢና ዓርቂንቴ ዓሢ ዩሱሴ ፓሢሢ
(ማቲ. 8:1-4፤ ሉቃ. 5:12-16)

40 ዑያይዳ ከሰካ ፑርቶ ደርዓሢና ቶ ዓርቂንቴ ፔቲ ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ሙኪ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ጉሞዓታዎ፡- «ኔ ኮዔቲ ታና ጌኤሻኒ ዳንዳዓኔ» ጌዒ ሸኢቁኔ።

41 ዩሱሴያ ሚጮንታዎ ኩጮና ዒዛ ካኣሚ፡- «ጌኤሸከ! ኔ ጌኤሸካንዳጉዳ ታ ኮዔኔ» ጌዔኔ።

42 ዑያይዳ ከሰካ ፑርቶ ደርዓሢ ዓሢ ሃሻዛ ቤዘማና ዒዚ ጌኤሸከኔ። 43 ዩሱሴ ዓሢ ዳካኣና ሂዚ ጌዒ ኮሺ ላቲ ዓይሢኔ፡- 44 «ሃያ ባኮ ያኦማኣ ኔ ከኤዙዋጉዳ ኔና

ዔሬ፤ ጋዓንቴ ዓኣዲጋፓ ኔና ቁኤሳሢሞ ዳዌ፤ ዳርማኣ ኔኤኮ ጌኤሸከፃ ማርካ ማዓንዳጉዳ ዩያጉዳ ደርዓሰካፓ ዳቂ ዓሳ ዒንጎሞ ጌዒ ሙሴ ዓይሢ ዒንጌያ ያኦሲሞ ዒንጌ።»

45 ያዒ ማዔቶዋ ዓሢ ዒኢካፓ ከሰካዎ ዓሲሞ ቢያ ቤዘይዳ ከኤዚሢ ዓርቂኔ። ዩያይዳፓ ዔቂያና ዩሱሴ ዋኖ ካታሞ ማዔቶዋ ፔጌና ጌላኒ ዳንዳዒባኣሴ። ጋዓንቴ ካታሞኮ ዙላ ዓሲባኣ ዔቂ ቤሰካ ናንጋኔ፤ ዓሳ ቢያ ቤዛፓ ዒዛ ባንሢ ሙካኔ።

2

ዩሱሴ ዋሶ ዓሢ ፒሺሢ
(ማቲ. 9:1-8፤ ሉቃ. 5:17-26)

1 ዩሱሴ ዳካ ዓሲኮ ገንፃፓ ቁፒርናሆሜ ጌይንታ ካታሚሎ ማዒ ሙከኔ፤ ዒዚ ዒኢካ፤ ናንጋ ማእራ ዓኣሢ ዋይዚንቴኔ። 2 ሚርጌ ዓሲ ሙኪ ጋርና ዙሎና ቤሲባይዚ ኩሚ ቡከንቴኔ፤ ዩሱሴያ ዔያቶሞ ቃኦሎ ከኤዛኔ። 3 ዩማና ያይዳ ዓሲ ፔቲ ሃንታኒ ዳንዳዒዋ ዋሶ ዓሲሰከኔያ ከዳ ዩሱሴ ባንሢ ሙከኔ። 4 ዳርኮ ዲቡሞፓ ዔቂያና ዓሢ ዔያታ ዩሱሴ ሄሊሳኒ ዳንዳዒባኣሢር ዩሱሴ ዓኣ ዛሎና ሳኮ ሻሂ ዩሱሴኮ ቤርታ ዒዛ ከደና ሃላሢና ዋላ ከይሴኔ። 5 ዩሱሴ ዔያቶኮ ዋማዒ ጉሙርቂሢ ዓኣቴያ ዛጋዎ፡ ሃንታኒ ዳንዳዒዋ ዋሶ ዓሢሞ፡- «ታ ናዓሢኖ ጎማ ኔኤኮ ዓቶሞ ጌዒንቴኔ» ጌዔኔ።

6 ሙሴ ዔርዚ ዋጎ ዔርዛዘንሢዳፓ ፔቲ ፔቲዘንሢ ዒኢካ ዳዒ ዓኣዎ ፔ ዒኖና፡- 7 «ዋዳ ሃይ ዓሢ ሃያ ጌዒ ጌሰታይ? ሃይ ያኦሲ ጮሽከሢከ፤ ፔቲ ያኦሲዳፓ ዓታዛ ጎሚ ዓቶሞ ጋዒኒ ዳንዳዒሢ ያናዳይ?» ጌዒ ማሌኔ።

8 ዩማዒ ጌዒ ዔያታ ማላኣና ዩሱሴ ቤዘማና ዔያቶኮ ዒኖ ማሊያ ፔ ዓያኖና ዔራዎ ሂዚ ዔያቶሞ ጌዔኔ፡- «ዒንሢ ዒኖና ዓይጎር ሃያ ጌይ ማላይ? 9 ሃያ ሃንታኒ ዳንዳዒዋ ዋሶ ዓሢሞ ጎማ ኔኤኮ ዓቶሞ ጌዒንቴኔ» ጌዒሢኔ፤ ዔቂ ኔኤኮ ኔና ዔከሙኮና ሃላሢ ከዳ ዓኣዴ» ጌዒሢዳፓ ዋና ሽሊዒይ? ጋዓዎ፡ 10 ዓሲ ናዓሢኮ * ሳያይዳ ጎማ ዓቶሞ ጋዒኒ ዋልቂና ዓኣ ቢታንቶ ዓኣያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዳ» ጌዔሰካፓ ሃንታኒ ዳንዳዒዋ ዋሶሢሞ፡-

11 «ታ ኔኤሞ ጋዓኔ፤ ዔቂ ኔና ከዳ ሙኮና ሃላሢ ከዳ ኔ ማእሪ ዳንዳ» ጌዔኔ።

12 ሃንታኒ ዳንዳዒዋ ዋሶሢሞ ቤዘማና ዔቃዎ ፔና ከዳ ዔከ ሙኮና ሃላሢ ከዳ ቢያ ዓሳ ዛጋንቴ ከሰከኔ። ዩያር ዓሳ ቢያ ዳቃቲ ሄርሻዎ፡- «ሃያ ጉዳ ባኣዚ ኑ ዛገ ቤቂ ባኣሴ» ሂዚ ጌዒ ጌዒ ያኦሲ ጋላቲኔ።

ዩሱሴኮ ሌዊ ዔኤሊያ
(ማቲ. 9:9-13፤ ሉቃ. 5:27-32)

13 ዩማፓ ዩሱሴ ጌሊላ ባዘ ዓጮ ላሚ ዓኣጳኔ፤ ዳራ ቢያ ዒዛ ባንሢ ሙካዛ፤ ዒዚ ዔያቶ ዔርዚኔ። 14 ዩካፓ ዒዚ ዳንዳኣና ዒልፒዮሴ ናኣዚ ሌዊ ጎሆሢ ኮርሞሞ ማዓ ባኣዚፓ ቢያ ሚኢሽ ቡኩሳያታሢር ዒዚ ፔኤኮ ማዳ ቤዛ ዓኣንቴ ዛጋዎ፡- «ሃኒ ዩዔ» ጌዔኔ፤ ዒዚያ ዔቂ ዒዛ ገንፃ ዓኣጳኔ።

15 ዩካፓ ዩሱሴ ሌዊ ማእራ ሙኤዚር ጌኢጋዛ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ገንፃ ሃንታሢር ዔያቶይዳፓ ሚርጌሢ ኮርሞሞ ማዓ ባኮይዳፓ ሚኢሽ ቡኩሳዘንሢና ጎሞ ዓሳናታዎ ዩሱሴና ዒዛኮ ገንፃ ሃንታ ናኣቶና ዋላ ሙዒኒ

1:39 1:39 ማቲ. 4:23፤ 9:35። ቶ 1:40 1:40 ዑያይዳ ከሰካ ፑርቶ ደርዓሢ፡- ጋዓዛ ጌኤኖ ማፃኣፓ ጋዓ ጎይያና ዑሢዳ ዓሲዳፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዒ ደርዖ ቢያከ (ሌዊ. ዓከ 13 ጌዳ ዛገ)። 1:44 1:44 ሌዊ. ዓከ 4:1-32። * 2:10 2:10 ዓሲኮ ናዓሢ፡- ጋዓ ሱንፃ ዩሱሴ ኮፍ ሃይሶ ማፃኣፓይዳ ፔና ዔኤላ ሱንፃከ።

ደዌ። 16 ፔርሴ ዓሶ ዜርፃፓ ማዔ፣ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንሢ ዬሱሴ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ዎላ ሙዓሢ ዛጋ። «ዓይጎር ዒዚ ዬያጉዳ ዓሶና ዎላ ሙዓይ?» ጌዒ ዬሱሴኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ፆኦ።

17 ዬሱሴ ዔያታ ዬያ ጋዓሢ ዎይዛ። «ዴኤሻ ዔራ ዓሲ ሃርጊንቴ ዓሲም ኮይሳንዳኢፓዓቴም ዎሊ ዓሲም ኮይሱዎሴ፤ ታኢ፤ ሙከሢ ጎሞ ዓሶ ዔኤላ፤ ማዓንዳኢፓዓቴም ጌኤኸ ዓሶ ዔኤላ፤ ሙከባኣ።» ጌዔ።

ሙዎ ሃሺያ ዳምቦ ዛሎ ፆኦጪንቴ ፆኦጪሢ
(ማቲ. 9:14-17፤ ሉቃ. 5:33-39)

18 ማሰካ ዮሃንሴኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢና ፔርሴ ዓሶና ሙዎ ሃሺያ ዳምቦ ካፓ፤ ዬያር ዓሳ ዬሱሴ ባንሢ ሙካ። «ማሰካ ዮሃንሴ ጊንፆ ሃንታዘንሢና ፔርሴ ዓሶና ሙዎ ሃሺ ዳምቦ ካካፓ፤ ኔ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዬያጉዳ ካፈዎኣሢ ዓይጎርዳይ?» ጌዔ።

19 ዬሱሴ ዔያቶም ማሃ። «ዑኡታሢ ዔያቶና ዎላ ዓኣንቴ ዔፖ ዓሳ ሙዎ ሃሺያ ዳምቦ ካፓ፤ ዳንዳዓ? ዑኡታሢ ዔያቶና ዎላ ዓኣንቴ ዔያታ ሙዎ ሃሺያ ዳምቦ ካፓ፤ ዳንዳዐዎሴ። 20 ጋዓንቴ ዑኡታሢ ዔያቶይፓ ዲማዳንዳ ዎዴ ሙካንዳ፤ ዬኖ ዎዳና ዔያታ ሙዎ ሃሺያ ዳምቦ ካፓ፤ ዳይ።» ጌዔ።

21 «ዎናታቴያ ዓከ ዓፒላይፓ ዔከ ጪሚ ዓፒላይፓ ዓጊ ሲኩዎሴ፤ ዓጊ ሲኩቶ ዓኮ ዓጊፃ ጉርሚ ጪሞ ዓፒሎ ዳዳርዛንዳ፤ ዳርዒፃኣ ቤርታኣሰካፓ ፔቶ ዳልጋንዳ።»

22 ዬያጉዳ ሶልኪ ዑሺ ዎሆ ጪንቄ ፆቴዳ ሺሜ ዎሃንቴዎሴ፤ ዎሃንቴቴ ጋዓንቴ ሺሜ ዑዣ ቡርቄ ፆቶ ዳኡሳንዳ። ዑዣኣ ላኣሊንታንዳ። ዬያር ሺሜ ዑሺም ዓከ ጌኤሺ ፆቴ ኮይሳ።»

ዓይሁደኮ ሃውሾ ዓሶ ዛሎ ፆኦጪንቴ ፆኦጪሢ
(ማቲ. 12:1-8፤ ሉቃ. 6:1-5)

23 ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢና ዎላ ዓይሁደኮ ሃውሾ ከሎና ፔቴ ዛርጌ ጎሺ ጊዴና ዓኣዳንቴ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዛርጎ ቲሻሢ ዳኡዚ ዳኡዚ ዔከሢ ዓርቄ። 24 ዬያር ፔርሴ ዓሳ ዛጋ። «ሃኣዛጌ፣ ኔኤኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዓይሁደኮ ሃውሾ ከሎና ማዳንቴዎ ባኣዚ ዓይጎር ማዳይ?» ጌዒ ፆኦ።

25 ዬሱሴ ማሃ። «ዳውቴ ፔኤኮ ዓሶና ናይዳንቴ ሜታዳ ዎዳና ዒዚ ዓይጎ ማዳቶዎ ዒንሢ ማሊ ናባቢባኣዳ?»

26 ዓቢያታሬ ጎሆሢ ቄኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማዒ ማዳ ዎዳና ዒዚ ፆኦሲ ማኣሪ ጌሊ ቄኤሶይፓዓቴም ፆኦማኣ ላኣጊንቴያ ማዔ፣ ፆኦሲም ዒንጎና ካፆ ሙዔ፤ ዒዛና ዎላ ዓኣ ዓሶማኣ ዒንጌ።»

27 ሃሢ ዬሱሴ ሂዚ ጌዔ። «ዓይሁደኮ ሃውሺያ ከላ ዓሲም ማዢንታንዳኢፓዓቴም ዓሲ ዬኖ ሃውሾ ከሌሎም ማዢንቴባኣ። 28 ዬያጉዳ ዓሲኮ ናዓሢ ዬኖ ሃውሾ ዓቤሎኮዎ ጎዳ።»

3

ዬሱሴ ኩቺ ዎሶ ዓሲ ዳቄሽሢ
(ማቲ. 12:9-14፤ ሉቃ. 6:6-11)

1 ዩካፓ ዬሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዘ ማዒ ጌሌ፤ ዒኣካ ፔቴ ኩቺ ዎሶ ዓሲ ዓኣ። 2 ዓይሁደ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዘይፓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዬሱሴ ዎጎና ዓይሢሳ።

ኮዓ። «ሂንዳ ሃኖ ዒዚ ሃውሾ ዓሶና ሃያ ዎሶ ዓሢ ፓሣቴ ኑ ዛጎም» ጌዒ ዒዛ ካፔ። 3 ዬሱሴ ኩጮ ዎሶ ዓሢም። «ሃይካ ሙከ ባኣካ ዔቄ» ጌዔ። 4 ዩካፓ ዒዚ ዔያቶ ፆኦ። «ዓይሁደኮ ሃውሾ ከሎና ዓይሢንቴሢ ኮሺ ማዳንዳጉዲም ፑርታ ማዳንዳጉዲዳይ? ሺምፖ ዳዳቄሾም ባባይዘምዳይ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጌዔ። 5 ዬሱሴ ዔያቶኮ ዓሶና ዔኩዎያ ማዒ ደጩሢር ፆዩፓፓ ዒኣካ ዓኣ ዓሶ ዳጋዳ ዛጋፃ ዎሶ ዓሢም። «ኩጮ ኔኤኮ ፒሺ» ጌዔ። ዒዚያ ፒሺ ዎዳና ኩጮ ዳቄ። 6 ዬያር ፔርሴ ዓሳ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዛፓ ከሰካፃ ዑኩና ዎማይዳ ዬሱሴ ዔያታ ባይዛንዳቴያ ካኣታሢ ሄርዲሴ ዓሶና ዎላ ዘርቴ።

ዴራ ባዘ ዓጫ ዬሱሴ ባንሢ ቡከንቴሢ

7-8 ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢና ዎላ ጌሊላ ባዘ ባንሢ ዴንዴ። ዒማና ዒዚ ማዳ ባኮ ዎይዜ ዓሳ ሚርጌሢ ዒዛ ባንሢ ሙከ፤ ዔያታ ሙከሢ። ጌሊላይፓ፣ ዩሁዳይፓ፣ ዩሩሳላሚይፓ፣ ዔደሚሴይፓ፣ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ሱካ ዓኣ ዓጫፓ ሃሢ ዒርሴና ሲደና ጌይንታ ካታማፓ። 9 ዴርኮ ኮሺ ዲቢያይፓ ዔቄያና ዓሳ ዒዛ ቲቺ ሜታሱዎጉዳ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎ ዒዛም ጊኣጊሻንዳጉዳ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዒ ዓይሢ። 10 ሚርጌ ዓሶ ዒዚ ቤርታ ዓውሴሢር ሃርጌና ሜታዳ ዓሳ ቢያ ዒዛኮ ዑያ ካኣማኒ ኮዒ ሃዒንታ። 11 ፑርቶ ዓያና ዬሱሴ ዛጌ ዎዳና ቢያ ዒዛኮ ቤርታ ሎኣሚ ሎኣሚ። «ኔኤ፤ ፆኦሲ ናዓሢከ» ጌዒ ጌዒ ዒላቴ።

12 ዬሱሴ ፑርቶ ዓያናም ዒዛኮ ፆኦም ከኤዙዎጉዳ ደዲሺ ጎሬ።

ዬሱሴ ታጰ ላምዎ ዳከንቴዘንሢ ደኦሬሢ
(ማቲ. 10:1-4፤ ሉቃ. 6:12-16)

13 ዬሱሴ ጌሚር ከሰካፃ ዒዚ ኮዔዘንሢ ፔ ባንሢ ዔኤሌ፤ ዔያታኣ ዒዛ ባንሢ ሙከ። 14 ዔያታ ዒዛና ዎላ ማዓንዳጉዳ፣ ዔርዛንዳጉዳ ዔያቶ ዳካ፤ ታጰ ላምዎንሢ ደኦሬ። «ዳከንቴዘንሢ» ጋዓ ሱንሢ ጌሢ። 15 ሃሢ ፑርታ ዓያና ከሳንዳጉዳ ዎልቄና ዓኣ ቢታንቶ ዔያቶም ዒንጌ።

16 ታጰ ላምዎ ዳከንቴዘንሢ ማዒ ደኦሬንቴዘንሢ ሃንሢ። ጰዒርሴ ጌዒ ሱንፆ ጌሃና ሲሞኦ። 17 ቦያርጌሴ ጌይፆ ጉጉንሢጉዳ ማዔ ዓሶንሢ ጌዒ ሱንፆ ጌሢንቴ ዜብዲዮሴ ናኣቶ ያይቆኤና ዒዛኮ ጌርሲ ዮሃንሴ። 18 ዒንዲራሴ፣ ፒልጶሴ፣ ቤርቴላምሴ፣ ማቲዮሴ፣ ቶኦማኣሴ፣ ዒልፒዮሴ ናኣዚ ያይቆኤ፣ ታዲዮሴ፣ ፔ ዓጮ ሚጪንታ ሲሞኦ። 19 ዬሱሴ ዓኣሢ ዒንጌ ዓሰቆርንቶ ዩሁዳንታ።

ዬሱሴና ቤዔልዛቡሌ ጌይንታ ፑርቶ ዓያናኮ ሱኡጋሢ
(ማቲ. 12:22-32፤ ሉቃ. 11:14-23፤ 12:10)

20 ዩካፓ ዬሱሴ ማኣሪ ጌላዛ ሚርጌ ዓሲያ ሙከ ቡከሢር ዒዛና ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢናም ዴዒ ሙዓኒ ማጌ። 21 ዬሱሴኮ ማኣር ዓሳ። «ዒዚ ዣኣሽካ፤» ዓሳ ጋዓሢ ዎይዚ ዒዛ ዓርቄ ዔካ፤ ሙከ።

22 ዩሩሳላሚፓ ሙከ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንሢ። «ዒዛይፓ ቢዔልዛቡሌ ዓኣ፤ ዒዚ ፑርቶ ዓያና ከሳሢ ሃያ ፑርቶ ዓያናኮ ሱኡጋሢ ማዔ ቤዔልዛቡሌና» ጌዒ ጌዒ ጌሰታ።

23 ዩሱፊ ያውቅ ፔ ባንሢ ዔኤሊ ኮክከንሢና ሂዚ ዔያቶም ጌዔ፤- «ፃላሄ ፃላሄ ዋዲ ከሳኒ ደንዳዔይ? 24 ፔቴ ካኦት ዓጪ ዋሊና ፓቂንቴ ገልጽቶ ዩኖ ዓጮ ካኦቱማ ደዲ ናንጋኒ ደንዳዐ-ቀሴ። 25 ሃሣ ፔቴ ማኦሪ ዓሲ ዋሊና ዛሊ ፓቂንቴቴ ዩና ማኦሪላ ማኦሪ ማዓኒ ደንዳዐ-ቀሴ። 26 ዩያጉዲ ፃላሄ ዋሊና ፓቂንቴቶ ጋፒንሢ ማዓንዳኦታግቴም ዔቃኒ ደንዳዐ-ቀሴ። 27 «ሃሣ ፔቴ ዋልቄና ዓኣ ዓሲ ማኦሪ ጌላኒ ዔዛ ዋልቆሲ ቤርታዲ ቱከባኦ ሲዛኮ ዓኣ ባኮ ቡሪ ዔካኒ ደንዳዓንቴቀሴ።»

28 ዩሱፊ ሃሣ ከኤዛዎ- «ጎኔ ታ ዔንሢም ጋዓ፤ ዓሳ ማዳ ጎሞና ሃሣ ያኦሲ ጫሽካ ጫዛታዎ ዓቶም ጌዒንታንዳ፤ 29 ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሽ ጫሽካሢም ቢያ ናንገና ጋሌ ማዓንዳኦታግቴም ጎማ ዓቶም ጌዒንታንዳ።» ጌዔ። 30 ዩሱፊ ዩኖ ጌዔሢ ዓሳ- «ዔዛይዳ ፑርታ ዓያና ዓኣኔ» ጌዔሢሮኮ።

ዩሱፊን ዔንደና ጌርሲንሢና
(ማቲ. 12:46-50፤ ሉቃ. 8:19-21)

31 ዩሱፊን ዔንደና ጌርሲንሢና ዔዚ ዓኣ ቤዞ ሙከ ካራ ዔቃዎ ዓሲ ደኪ ዔዛ ዔኤሊሴ። 32 ዔዛኮ ዓጫ ደዔ ዓኣ ዓሳ ዔዛም- «ኔኤኮ ዔንዳኣ፣ ጌርሲንሢና፣ ጌርንሢ * ካራ ኔና ኮዓ፤» ጌዔ ከኤዜ።

33 ዩሱፊ ዔያቶም- «ዔንዳ ታኣኮ ያናዳይ? ጌርሲንሢና ያናንሢዳይ?» ጌዔ ማሃ፣ 34 ዔዛኮ ዓጫ ደዔ ዓሳ ባንሢ ዛጊ ዛጊ- «ሃኣቶ ዛጉቀቴ፣ ታኣኮ ዔንደና ጌርሲንሢና ሃኣቶኮ፤ 35 ያናታቴያ ያኦሲ ዓይሢያ ኩንሣዞንሢ ቢያ ታኣኮ ዔሾ ሚሾንታ ዔንደንታኮ» ጌዔ።

4

ዜርሢ ዜርቃ ዓሲ ኮኦከንሢ
(ማቲ. 13:1-9፤ ሉቃ. 8:4-8)

1 ዩሱፊ ጌሊላ ባዞ ዓጫ ላሚ ዔርዚሢ ሳርቄ። ኮሽ ሚርጌ ዓሲ ዔዛ ባንሢ ሙከ ቡከንቴያ ማዔሢሮ፣ ዔዚ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ጌሊ ደዔ፤ ደራ ጋዓንቴ ቢያ ባዞ ዓጫ ዔቄ። 2 ዔዚ ዔያቶም ኮኦከንሢና ሚርጌ ባኣዚ ዔርዜ፤ ዔርዚያዎ ሂዚ ጌዔ ሳርቄ።

3 «ዋይዙዋቴ! ፔቴ ዓሲ ዜርሢ ዜርቃ ከሰከ፤ 4 ዔዚ ጎዞይዳ ዜርቃኣና ፔቴ ፔቴ ዜርፃ ጎይዎ ዓጫ ከዳዛ ካፓ ሙከ ሙዔ፤ 5 ዛሎ ዜርፃ ዳካ ዓጪ ዓኣ፣ ሃኣሻ ሳዓይዳ ከዳዎ ሚርጌ ዓጪ ባኣሢሮ ዑኩና ባቃሌ። 6 ማዔቶዎ ዓባ ከሰከ ዋደና ሹሌ፤ ፃጲ ባኣሢሮዎ ማሌ። 7 ዛሎ ዜርፃ ዓንገሢ ቶሻ ባኣካ ከዳም ዓንገፃ ዑጊ ባይዜሢሮ ዓኣፑዋዎ ዓቲ። 8 ዓቲ ዜርፃ ሃሣ ቃራ ሳዓይዳ ከዳሢሮ ባቃሌ፤ ባቃላኦ ዑጊ ካጭ፤ ፔቴዛ ሃይሢታሚ ዓኣፒ፣ ባጌላ ላሢታሚ ዓቲዛኣ ጭታ ዓኣፔ።»

9 ዩሱፊ- «ሃያ ዋይዛሢ ኮሽ ዋይዞንጎ!» ጌዔ።

ዩሱፊ ኮኦከንሢና ከኤዚሳኒ ማሃ ባኮ
(ማቲ. 13:10-17፤ ሉቃ. 8:9-10)

10 ዩሱፊ ፔኤር ማዔ ዋደና ዔዛ ኮራ ዋይዞር ሙከ ዓሳንታ ዔዛኮ ጊንዎ ሃንታ ታጸ ላምዎ ናኣቶንታ ኮኦከንሢና ዔዚ ከኤዜሢኮ ቡሊያ ያኦጬ። 11 ዔዚ ዔያቶም ሂዚ

ጌዔ፤- «ዔንሢም ያኦሲኮ ካኣቱም ማኣርኮ ዓኣሸንቴ ዔራቶ ዔንጊንቴ፤ ሃንጎዋቶ ዙላ ዓኣዞንሢም ጋዓንቴ ቢያ ባኣዚ ኮኦከንሢና ከኤዚንታ። 12 ያዲ ማዔሢ- <ዔያታ ያኦሲ ባንሢ ማዔ

ጎማ ዔያቶም ዓቶም ጌዒንቴዋጉዲ ዛጎ ዛጋያታዎ ደንቁዋሴ ዋይዞ ዋይዛያታዎ ዒና ዔኩዋሴ» ጌይንቴ ጎይያናኮ።

ዜርሢ ዜር ዓሲ ኮኦከንሢ ቡሊያ
(ማቲ. 13:18-23፤ ሉቃ. 8:11-15)

13 ዩሱፊ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፤- «ዔንሢምሃ ሃይ ኮኦከንሢ ዔርቱዋዳ? ሃዳዎ ሃንጎ ኮኦከንሢ ቢያ ዋዲ ዔንሢ ዔራኒ ደንዳዔይ? 14 ዜርቃሢ ያኦሲ ቃኣሎ ዜርቃ፤ 15 ቃኣላ ዜርቃታ ዋደና ጎይዎ ዓጫ ከዳ ዜርፃላ ዳዋሢ- ቃኣሎ ዋይዛኣና ቤዞማና ዔያቶኮ ዒኖይዳ ዜርቃንቴ ቃኣሎ ፃላሄ ዔካ ዓሳኮ። 16 ዩያጉዲ ሃኣሻ ሳዓይዳ ዜርቃንቴሢ ዳዋሢ- ቃኣሎ ዋይዛዎ ዑኩና ዋዛዲ ዔካዞንሢ፤ 17 ጋዓንቴ ዔያታ ዳካ ዋዳር ማዓንዳኦታግቴም ያደሲ ፃጲ ባኣሢሮ ዳካ ዋዳኮ ጊንፃፓ ያኦሲ ቃኣሎ ዛሎና ማቶና ዳውሲሢና ሙከቶ ዳሲንቴ ኔጉዋዎ ሃሻ፤ 18 ዓንገፃ ቶሻ ባኣካ ዜርቃንቴ ዜርፃላ ዳዋሢ- ቃኣሎ ዋይዛ ዓሳንሢ፤ 19 ጋዓንቴ ሃያ ዓጫ ናንጎር ማታዲያና ቆሎ ናሹሞና ማሌ ፓሠቀ ባኣዚ ሱኡካዲሢ ዔያቶኮ ዒኖይዳ ጌላዎ ያኦሲኮ ቃኣሎ ዋሊሲ ዓኣፑዋያ ማሃ። 20 ቃር ዓጮይዳ ዜርቃንቴ ዜርፃ ዳዋሢ- ጋዓንቴ ቃኣሎ ዋይዚ ዔካ ዓሳኮ። ዩያጉዳ ዓሳ- ፔቴይ ሃይሢታሚ፣ ባጋሢ ላሢታሚ፣ ዓቲሢ ጭታ ዓኣፒ ዓኣፓ።»

ዓኣሸንቴ ፖዒ
(ሉቃ. 8:16-18)

21 ሄሊሳዎ ዩሱፊ ዔያቶም- «ዓሲ ፖዒ ፖዒሳዎ ዔኤቢና ጉኡፒ ጌሃ? ጌሃሢ ፖዒ ጴዳያ ደጌ ቤሲዳቲዳዳ? 22 ዋይቴቶዎ ዓኣሸንቴ ባኣዚ ፔጋዳዎዎ ዓኣሻና ባኣዚ ዔርቱዋዎ ዓታዓኮ። 23 ዩያር ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዞንጎ» ጌዔ።

24 ዩሱፊ ላሚ ዔያቶም- «ዋይዛ ባኮር ዔንሢ ኮሽ ዔራዋቴ፤ ዔንሢ ማካ ባኮማና ዔንሢም ማከንታንዳ፤ ዩያፓ ዑሣ ዔንሢም ቃሲንታንዳ፤ 25 ዔኤቢ ዓኣሢም ጌዳ ቃሲንታንዳ፤ ዔኤቢባኣ ዓሢዳፓ ዳካታዎ ዓኣቶ ዔማ ዔከንታንዳ፤» ጌዔ።

ባቃሊ ዑጋ ዜርሢ ኮኦከንሢ

26 ሄሊሳዎ ዩሱፊ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፤- «ያኦሲኮ ካኣቱማ ሳዓ ዜርሢ ዜርቃ ዓሲ ማላ። 27 ዓሢያ ዋንቶና ጊንዓ፤ ካራዛ ዔዚ ጸጫ፤ ዎምይዲታቴያ ዔዚ ዔራዋንቴ ዜርፃ ባቃሊ ዑጋ። 28 ሳዓ ፔኤር ቤርታዲ ባቃሊ፣ ሄሊሳዎ ጉኡሽኪሲ ዳዋ፤ ጊንፃፓ ጉኡዞ ዑዎይዳ ዓኣፒ ጴዳ። 29 ሃኣካ ካፂ ማሌም ቡር ዋዳ ሄላዛ ዓሢ ዑኩና ሃኣኮ ቡኩሳ።»

ዳካ ሴናፒጩ ጌዒንታ ዜርሢ ኮኦከንሢ
(ማቲ. 13:31-34፤ ሉቃ. 13:18-19)

30 ዩሱፊ ሂዚ ጌዔ፤- «ያኦሲኮ ካኣቱማ ዓይጎ ማላ፤ ኑ ጋዓንዳይ? ዓይጌንዳ ኮኦከንሢና ኑ ዔዛ ኮሽ

3:29 3:29 ሉቃ. 12:10። * 3:32 3:32 ጌርንሢ- ጋዓዞ ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፓ ቃሱዋሴ። 4:1 4:1 ሉቃ. 5:1-3። 4:12 4:12 ዓሲ. 6:9-10። 4:21 4:21 ማቲ. 5:15፤ ሉቃ. 11:33። 4:22 4:22 ማቲ. 10:26፤ ሉቃ. 12:2። 4:24 4:24 ማቲ. 7:2፤ ሉቃ. 6:38። 4:25 4:25 ማቲ. 13:12፤ 25:29፤ ሉቃ. 19:26። 4:29 4:29 ዓ.ደ. 3:13።

ከኤዛንዳይ? ጌራ ያኑጩን። 31 ዲዛ ሴናፕጩ ጌራንታ ዳኮ ዘርጫሎ ማለ፤ ዲዛ ዘርቁንታ ዎድና ሳባ ዘርቁንታ ዘርጾይዳ። ቢያ ኮሺ ዳካኬ። 32 ዘርቁንታ ባቃሌሂኮ ጊንፃ ጋባንቲ ዐጊያና ቱኮ ባኮ ቢያይዳ። ባሻ። ጫሪንጮ ካፓ ዳባንዳያ ሃላንዳኣና ዳኤፕ ካኣፕ ጌታኔ።»

33 ዩሱሴ ዳራ ጳቂህን ዳንዳባያ ዩንሂና ዩንሂ ማላ ሚርጌ ኮኦኪንሂና ያኦሲኮ ቃኣሎ ከኤዛኔ። 34 ዲዛ ዲያቶም ኮኦኪንሂህሂባኣያ ከኤዙዋሴ፤ ጋባንቲ ዲዛ ፔኤኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂና ሌሊ ዓኣ ዎድና ቢያ ባኣዚ ዲያቶም ኮሺ ፔጋሲ ከኤዛኔ።

ዩሱሴ ባዘ ጉዳሂ ዚቲዳሂ
(ማቲ. 8:23-27፤ ሉቃ. 8:22-25)

35 ዩሱሴ ባሶ ዋንቶ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂ፡- «ኦኤኒ ባዘኮ ሶንጌና ሱኮ ፕንቆም» ጌዔ። 36 ዲያታ ዳርይዳ። ዳማዲ ዳዒ ዓኣ፡ ዋኣዎና ፕንቆ ጎንጎና ዩሱሴ ዔኪ ዳንዳኣና ሜሌ ዋኣዎና ፕንቆ ጎንጊያ ዓኣኔ። 37 ማባዛ ደዲ ዓልጋ ዋኣዎይዳ ዔቂ ዋኣዎ ጎንጋ ኩማንዳያ ሃላንዳኣና ጉዳሂ ዋኣዎ ሂዓኔ። 38 ዩሱሴ ዋኣዎና ፕንቆ ጎንጎኮ ጊንፃ ዘላ ኬሪ ጌሂ ለሂ ዓኣንቲ ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂ ዲዛ ጴቻ፡- «ኦና ዔርዘሂዮ! ኦኤኒ ኩዳንቲዎ ኔኤኒ ዚቲዮ ጋዓ?» ጌዔ።

39 ዲዛ ጴጫዎ ዠባሮ ጎሪኔ፤ ባዘዎ፡- «ዓጊዒፕ! ዚቲ ጌዔ!» ጌኤኔ፤ ዠባሮኣ ዓጊሂ ሃሻዛ ቢያ ባካ ዚቲዮ ጌዔ። 40 ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂም ጋዓ፡- «ዓይጎሮ ዲንሂ ሂዲ ዲጊጫይ? ጉሙርቂሂ ዎይቲ ዲንሂኮ ባይቂይ?» ጌዔ።

41 ዲያታ ኮሺ ዲጊጫ፡- «ዓህ! ሃይ ጉዳሂንታ ባዘንታ ዓይሂንታሂ ያናዳይ?» ዋሊ ኮራ ጌዔ።

5

ዩሱሴ ፑርታ ዓያናና ዓርቁንቲ ዓሲሰኬያ ፓህሂ
(ማቲ. 8:28-34፤ ሉቃ. 8:26-39)

1 ዩሱሴና ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሂና ዋኣዎና ፕንቆ ጎንጎ ቶጊ ጌለላ ባዘ ፕንቃዎ ጌርሴኖኔ ዓጮ ሄሌ። 2 ዲማና ዩሱሴ ዋኣዎና ፕንቆ ጎንጎይዳ። ከኤዳኣና ፑርታ ዓያናና ዓርቁንቲ ዓሲ ዳኤፕ ካይዚ። ከሰኪ ካኣሜኔ። 3 ዩያ ዓሂኮ ናንጋ ዳኤፕ ቤሲዳኬ፤ ያኦኒያ ዲዛ ካኒቢራቲና ቱኪ ቃዛኒ ዳንዳዐዋሴ፤ 4 ዲዛኮ ቶኮና ኩጮና ሚርጌ ከሊ ዓንጊ ዳዳና ካኒ ቢራታና ቱኤታኔ፤ ጋባንቲ ዲ ቢያ ዎድና ካኖቢራቶ ዳኤዚ ዳኤዚ ቶኮ ዓንጎዎ ሚንሂ ሚንሂ ከኤራኔ፤ ዩያር ዲዛ ዓርቂ ቃዛኒ ዳንዳዓ ዓይጎ ዓሲያ ባኣሴ። 5 ቢያ ከሊ ዓሞና ሮኦርና ዳኤፕ ባኣኮይዳ፡ ዳኮ ዐይይዳ ዲላቲ ዲላቲ ሃንታዎ፡ ዐይዎ ፔኤኮ ቲሊንጊና ቲቂ ቲቂ ኪፃሳ።

6 ዲዛ ዩሱሴ ዳካ ሃኬ ዓኣንቲ ዳንቃዎ ባንሂ ጳሽኪ ሙኪ ጉሞባቲ ዚጌኔ። 7 ዩካፓ ፑኤፕ ዐኡሲና፡- «ኔኤኒ፤ ፑኤፕ ያኦሲ ናዓሂዮ ዩሱሴ! ኔኤና ታኣና ዓይጎ ፔቱሞ ዓኣይ? ያኦሲ ሱንፃና ታ ኔና ሺኢቃኔ ሃዳራ ታና ሜታሲፕ» ጌዒ ዲላቲኔ። 8 ዩያ ዲዛ ጌዔሂ፡- «ሃይ ኔ ፑርቶ ዓያናሂ፡ ሃያ ዓሂ ሃሺ ከሰኪ!» ጌዒ ዩሱሴ ዓይሂሂርኬ።

9 ዩሱሴ ዲዛ፡- «ሱንፃ ኔኤኮ ያናዳይ?» ጌዒ ያኑጩን፤ ዲዚያ፡- «ኦኤኒ ሚርጌታሂር ሱንፃ ታኣኮ ዳሪኬ» ጌዒ ማሄ።

10 ፑርቶ ዓያናና ዓኣ ዓሂ ዩሱሴ ዩሱሴ ዲያቶ ዳውሱዋጉዲ ደዲሺ ሺኢቂ።

11 ዩሱሴ ቤዘይዳ ሚርጌ ዓሲኮ ቆሎ ጉዳሂ ወዳ ጌሚር ጎኣባ ሃንቃኔ፤ 12 ዩያር ፑርቶ ዓያና ዩሱሴ ኮራ፡-

«ሃዳራ ኦና ሃሴኬ ጉዳንፃ ባንሂ ዳኬ፤ ኦኤኒ ዲያቶይዳ ዓኣዲ ጌሎም» ጌዒ ሺኢቂ። 13 ዲዛ ዲያታ ጌላንዳጉዲ ዓይሂዛ፡ ፑርቶ ዓያና ዓሂዳ። ከሰኪ ጉዳንፃይዳ ጌሌኔ፤ ጉቤ ወዳ ሴካ ለምዎ ሺያ ማዔ ጉዳንሂ ማጎ ዋኣዎ ባንሂ ዲርጊ ባዘይዳ ጌሊ ዩኤዲንቲ ሃይቂ።

14 ጉዳንፃ ሃንቃዘንሂ ጳሽኪ ዳንዲ ካታሞና ኮይሎ ጉርዶ ቢያይዳ ሃይሶ ሚርጌና ዳልጊሸኔ፤ ዓሳ ማዔ ባኮ ዘጋኒ ፔኤኮ ማኣራፓ ማኣራፓ ከሰኪኔ፤ 15 ዲያታ ዩሱሴ ባንሂ ሙካዎ ዩይ ቤርታ ሚርጌ ፑርቶ ዓያናና ዓርቁንቲ ዓሂ ዠኣዠሂዳ። ዳቂ፡ ዓፕሎ ፔኤኮ ማይንቲ፡ ዳዒ ዓኣንቲ ዲያታ ዘጊ ዲቃቲ ዲጊጫ። 16 ዩያ ቤርታዲ ዘጌ ዓሳ ፑርቶ ዓያናና ዓርቂ ዓሂና ጉዳንፃይዳ ማዲንቲ ባኮ ቢያ ዲያቶም ከኤዛኔ።

17 ዩያር ዩሱሴ ዓሳ ዩሱሴ ዲያቶኮ ዓጫፓ ከሰኪ ዓኣዲንዳጉዲ ዲዛ ሺኢቂ።

18 ዩሱሴ ዋኣዎና ፕንቆ ጎንጎ ጌላኣና ፑርቶ ዓያናና ዓርቁንቲ ፖዔ ዓሂ፡- «ሃዳራ ታ ኔኤና ዋላ ዓኣዳም» ጌዒ ሺኢቂ።

19 ዩሱሴ ጋባንቲ ዲዛ ላኣኔ፤ ዩሱሴ ዲማና ዲዛም፡- «ኔ ማኣሪ ዓኣዲ። ጎዳ ኔኤም ዎዚጉዳ ፑኤፕ ባኣዚ ማዳቶ ዎሃ ዎዲ ኔና ማኣሪቶ ዎኔ ማኣሪ ዓሳም ከኤዛ» ጌዔ።

20 ዓሂ ዩሱሴ ዲዛም ማዳ ባኮ «ታጳ ካታምንሂ» ጌይንታ ዓጫ ከኤዛዛ፡ ዎይዜ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሸኔ።

ዲያዒርሴኮ ናይሰኬናፓ ዩሱሴኮ ዓፕሎ ካኣሜ ላኣሊሰኬና ዘላ
(ማቲ. 9:18-26፤ ሉቃ. 8:40-56)

21 ዩሱሴ ዋኣዎና ፕንቆ ጎንጎና ባዘ ሱኮ ጊንሂ ማዒ ፕንቃዘ ሚርጌ ዳሪ ዲዛ ኮራ ቡኬኔ፤ ዲማና ዲዛ ባዘ ዓጫኬ። 22 ዲኣካ ዲያዒርሴ ጌይንታ፡ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ሱኡጎይዳ። ፔቲሰኬይ ሙኪ ዩሱሴ ዳንቃዎ ዲዛኮ ቶኮ ዳማ ሎኦሚ፡- 23 «ታኣኮ ዳካ ወዲር ናይሰኬማ ሃርጊንቲ ባኣሴ ሃይቃኒ ዐኬኔ! ዩያር ሙኪ ዲዛ ዳቃንዳጉዲ ሃሂ ሸምፔና ዲዛ ናንጋንዳጉዲ ሃዳራ ኔኤኮ ኩጮ ዲዞ ዐፃ ጌሂቲ» ጌዒ ደዲሺ ሺኢቂ።

24 ዩያር ዩሱሴ ዲዛና ዋላ ዓኣዲኒ ዲያቂ፤ ዲማና ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴና ዋላ ጎይዎ ዲዛ ቱቺ ዳንዳ።

25 ዲኣካ ታጳ ለምዎ ለዔ ጉቤ ሱጉሂ ሸኦቲ ሚርጌ ሜታሳ ላኣሊሰኬና ዓኣኔ። 26 ዲዛ ሚርጌ ዳኤሻ ዔራ ዓሶ ኮራ ዓኣዳቶ ፔኤኮ ሚኢሾ ቢያ ጉሪ ጋፒሴኔ፤ ጋባንቲ ዳቆንዶ ዎዳ ሴካ ባሻንዳኣ። ፖዒ ባኣሴ። 27 ዲዛ ዩሱሴ ዘሎ ዎይዜያታሂር ዳርኮ ባኣከና ዲዛኮ ጊንፃ ዘሎና ሙኪ ዓፕሎ ካኣሜ። 28 ዩያ ዲዛ ማዳሂ፡- «ታ ዲዛኮ ዓፕሎታዎ ካኣሜቶ ዳቃንዳ።» ጌዒኬ።

29 ዩሞ ዲዛ ዓፕሎ ሃሃላዘ ዲዛኮ ሸኦታ ሱጉፃ ዔቂ፤ ሃርጋሰካፓ ዳቂሂ ዲዛም ዐይይዳ ዔርቲኔ። 30 ቤዘማና ዩሱሴይዳ። ዎልቂ ከሰኪሂ ዲዛ ዔራዎ ዳር ባንሂ ሺሪ፡- «ታኣኮ ዓፕሎ ሃሌሂ ያናዳይ?» ጌዒ ያኑጩን።

31 ዲዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ፡- «ዓሳ ሃያይዲ ቱቺንቲ ዓኣዳሂ ኔ ዘጋያታዎ «ያኦኒ ታና ካኣሜይ» ኔኤኒ ዎዲ ጋዓይ?» ጌዒ ማሄ።

32 ዩሱሴ ጋባንቲ ዩሱሴ ያኦኒ ማዳቶ ዔራኒ ኮር ሺሪ ዘጌኔ። 33 ዓሲላ ዲዛም ዓይጌ ማዲንቲቶም ዔራሂር ዲጊቹሞና ጎጋይቂ ጎጋይቂ ዲዛኮ ቶኮ ዳማ ሎኦሚ ጎኡም ቢያ ከኤዛኔ። 34 ዩሱሴ ዲዛም፡- «ታ ናዔሌ፡ ኔና ኔኤኮ ጉሙርቂፃ ፓህኔ፤ ኮሺና ዓኣዳ፡ ሜታፓኣ ዳቂ» ጌዔ።

35 ይሱስ ይህ ከእነዚህ ጎረቤቶቹ ይህን ዓይነት ሚናዎችን ማጎደት ከሊታ ዓሰ ሙከራ፡- «ናወላ ኔኤኮ ሃይቆሃረ ማይ ኔኤኒ ዔርዛሢ ሳይጎር ላቢሳይ?» ጌራ ዲዛም ከኤዘይ።

36 ይሱስ ጋዓንቲ ይህ ዓይነት ጋዓሢ ዋይዘዎ ዲዛም፡- «ፔቲታዎ ዲጊጨፖ ጉሙርቁሢ ሌሊ ጉሙርቁ» ጌራ።

37 ማዓዛ ይሱስ ጳውሎስና ያይቆኦስና ያይቆኦስኮ ገርሲ የሃረሰናይዳፓ ዓታዛ ያኒያ ዲዛና ዓኣጳጳጉ ዲ ኮይባኣሴ። 38 ዓይነት ሚናዎችን ማጎደት ህላዘ ዓሳ ዲኣካ ዲርገ ዲላቲ ዲላቲ ይኤካንቲ ይሱስ ዛጌ። 39 ዲማና ዲዚ ጋር ጌላዎ፡- «ሃይ ዲርጋሢና ይኤፖና ዓይጎርዲይ? ናዔላ ገረገጎንዳፓዓቲም ሃሃይቁባኣሴ» ጌራ ዓይነትም ከኤዘይ።

40 ዓሳ ዲዛኮ ሃይሶ ቦሃዎ ማኢጨኔ፤ ይሱስ ጋዓንቲ ጉቤሢ ዙሎ ከሲ፡ ናዔሎኮ ዓደና ዲንደና ሃሃ ዲዛኮ ሃይሃ ገንዖ ሃንታ ናኣቶንሢና ዋላ ናዔላ ዓኣ ቤዘ ጌላኔ። 41 ዲዚ ዲዛኮ ኩጮ ዓርቃዎ፡- «ፃሊታ ኩሚ!» ጌራ። 42 ይህ «ዓንቆ፡ ታኣኒ ኔና ዓቆ! ጋዓኔ» ጌራህ።

42 ይህ ናዔላ ታጾ ለምዎ ለዔ ናይኬ፤ ቤዘማና ዲዛ ዓቃዎ ሴካ ሃንጋ ጌራ ሃንቲሢ ዓርቁኔ፤ ይህ ያዲ ማዔ ዎደና ዓሳ ዛጋዎ ማርጌና ዲቃቲ ሃርሼኔ። 43 ጋዓንቲ ይሱስ ዓይነትም ያኣማኣ ከኤዘዋጉ ዲ ደዲሺ ላታዎ፡- «ዲዛም ሙዎንደ ባኣዚ ዲንጉዋቲ» ጌራ።

6

ይሱስ ናዚሬቲይዳ ዲጎንቲሢ
(ማቲ. 13:53-58፤ ሉቃ. 4:16-30)

1 ይሱስ ያፓ ቤዘ ሃሺ ፔኤኮ ዓጮ ካታም ሙከኔ፤ ዲዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሢያ ዲዛ ገንዖ ሙከኔ። 2 ዓይሁደኮ ሃውሾ ዓባና ዓይነት ቡኩንቶ ቤዘ ዲዚ ዓርዚሢ ዓርቁኔ፤ ማርጌ ዓሳ ዲኣካ ዓኣኔ፤ ዲዚ ከኤዘሢ ዓይነት ዋይዘዎ፡- «ዓንካፓ ዲዚ ሃያ ቢያ ዴንቁይ? ዎዘጉዴ ዔራቶዲይ ዲዛም ዲንገንቲሢ? ሃያ ዲቃህ ዓኮ ባኮ ዎዲ ዲዚ ማዳይ?» ጌራ ጌራ ዲዛ ሃርሼኔ። 3 ገንሣ ሃሃ ዓይነት ጋዓዎ፡- «ማዔቶዎ ሃይ ማዎ ዓርሳ ሃኣማሢቱዓዳ? ዲንደላ ዲዛኮ ማይራዎ ሃሃ ገርሲንሢ ዲዛኮ ያይቆኦስ፡ የሳ፡ ዪሁዳ፡ ሲሞኦኔንታ ገርገሢያ ዲዛኮ ሃይካ ኦኡና ዓኣዘንሢቱዓዳ?» ጌራ ዲዚ ከኤዘ ባኮ ዔኩዎዎ ሃሸኔ።

4 ይሱስ ዓይነትም ከኤዘዎ፡- «ጾሲ ማለሢ ከኤዘይ ማሌ ዓሲ ኮራ ቦቦንቶንታኔ፤ ፔኤኮ ዓጮይዳ፡ ፔኤኮ ዲጊኖ ባኣኮና ፔኤኮ ማኣር ዓሶና ባኣካ ቦቦሂንታኔ» ጌራ ማሄኔ።

5 ዲዚ ዲኣካ ዳካ ሃርገንቲ ዓሲኮ ሌሊ ዑፃ ኩጮ ጌሢ ፓሢያፓዓቲም ማሌ ዓኪ ዲቃህ ባኣዚ ማዳኒ ደንዳዒባኣሴ። 6 ዓሶኮ ጉሙርቁሢ ባኣሢር ዲዚ ዲቃቲኔ፤ ዩካፓ ይሱስ ጉርዶ ባኣኮ ሃንቲ ሃንቲ ዔርዘኔ።

ይሱስ ታጾ ለምዎ ዳከንቲዘንሢ ኮዥ ሃይሶ ከኤዘም ዳከሢ

(ማቲ. 10:5-15፤ ሉቃ. 9:1-6)

7 ዲዚ ታጾ ለምዎ ዲዛኮ ገንዖ ሃንታ ናኣቶ ፔ ባንሢ ዔኤሊ ለምዎ ለምዎ ማሃ ዓይነት ዳከኔ፤ ዲዚ ዓይነትም ፑርቶ ዓይኖ ዑይዳ ዎልቁና ዓኣ ቢታንቶ ዲንጌኔ። 8 ይሱስ ዓይነትም ከሊታዎ፡- «ዲንሢ ጎይዎኮ ኮኣሎፓ ዓታዛ ጋላ፡ ጋላ ዓርቆ ሉካ፡ ማኢሼታቶ ቡራሻይዳ ዓገ ዔኪፖቲ» ጌራ ዓይሢ። 9 ዲ ከኤዘዎ፡- «ቶካ ዲንሢኮ ዲርሲ ዓኣሃንዳፓዓቲም ቃሲ ለምዎ ማኣዎ ማኣራፖቲ፤

10 ዓንካኣ ማዎም ዲንሢ ዓሲ ማኣሪ ጌሌቶ ዲኣካፓ ከሰካንዳያ ሃላንዳኣና ዲማካ ዴዑዋቲ፤ 11 ዎካ ማዔቶዎ ዓሳ ዲንሢኮ ዔኩዎያና ዎይዘዎ ቤዛ ቢያ ዲንሢኮ ቶኮ ሲላሎ ፒዒፓፓ ከሰኪ ዓኣዲዎቲ። ይህ፡- ዓይነትም «ዲንሢና ዓራዎቲ» ጋዓ ማርካ ማዓንዳኔ» ጌራ።

12 ይህ ዓይነት ከሰኪ ዓሳ ፔኤኮ ገሞ ቡኡፃንዳጉዲ ከኤዘኔ። 13 ዓይነት ማርጌ ፑርታ ዓይናኣ ከሴኔ፤ ሃሃ ማርጌ ሃርገንቲ ዓሲ ዛይቲ ቲሺና ቲሸኪ ዓውሴኔ።

ማሰካ የሃረሰኮ ሃይሶ
(ማቲ. 14:1-12፤ ሉቃ. 9:7-9)

14 ይሱስኮ ማዳ ቢያ ቤዘይዳ ዎይዘንቲሢር ካኣቲ ሃርዲሴያ ዲዛ ዛሎ ዎይዘኔ። ፔቲ ፔቲ ዓሳ፡- «ማሰካ የሃረሰ ሃይባፓ ዓቁኔ፤ ይህር ሃይ ጉቤ ዎይዘንታ ባካ ዲዛና ማዳንታያኔ» ጋዓ።

15 ዓሳ ዛላ፡- «ዲዚ ዔኤሊያሴኔ» ጋዓ፤ ዛላ ሃሃ፡- «ሚናኣ ያኦሲ ማሊያ ከኤዘዘንሢያፓ ፔቲያኔ» ጋዓ።

16 ይህ ካኣቲ ሃርዲሴ ዎይዘዎ፡- «ይይ ታኣኒ ቶኦኮ ቲቁሴ ማሰካ የሃረሰታዎ ሃይባፓ ዔቁያዎይ ማላቱዎዎይ!» ጌራ። 17 ሃርዲሴ ፔኤኮ ገርሲ ፒልጾሴ ማቾ ሃርዲያዳ ዔኩም። 18 ይህ ዛሎና ማሰካ የሃረሰ፡- «ገርሲ ማቾ ዔኩና ኔኤኒ ዳቤኔ» ጌራ ጎሬሢር ካኣቲ ዲዛ ዓይሢ ቱኡሴኔ።

19 ይህር ሃርዲያዳ የሃረሰ ኮሚ ዎዲሳኒ ኮዔቶዎ ዲዛ ዳንዳዒባኣሴ። 20 ዓይጎር ጌዔቶ ካኣቲ ሃርዲሴ ማሰካ የሃረሰ ጌኤሺ ሃሃ ደሎ ዓሲ ማዔሢ ዔሪ ዲጊጨ ካፓሢርኬ። ማሰካ የሃረሰ ከኤዘ ዎደና ካኣቲ ዲቃታቶዎ ዎዛና ዲዛሲ ዎይዘኔ።

21 ማዓዛ ካኣቲ ሃርዲሴ ፔኤኮ ሸይንቲ ከሎ ቦንቻያ ማዔሢር ዓጮ ዎይሢ ዓሶና ፖኦሊሶኮ ሱኡጎና ፔቲ ፔቲ ጌሊላ ዓጮይዳ ዔርቲ ዓሶናም ዴኤፒ ሙኡዚ ገኢገሺኔ፤ ይህ ሃርዲያዳም ዲዛ ማሊያና ካኣማያ ማዔኔ። 22 ዲማና ሃርዲያዳኮ ያኣ ሙዎ ቤዘ ጌሊ ኮያና ካኣቲንታ ዲዛና ዎላ ዓኣ ሳሶዎ ዎዛሴሢር ካኣቲ ናዔሎም፡- «ኔኤኒ ኮዓ ባካ ዓይጌይ ማዔታቶዎ ያኣጮ፤ ታኣኒ ዲንገንዳኔ፤ 23 ታኣኮ ካኣቱዎኮ ዛሎ ማዔቶዎ ኔኤኒ ያኣጮ ባኣዚ ቢያ ዲንገንዳኔ» ጌራ ጫኣቁኔ።

24 ዲዛ ዲንደ ኮይላ ከሰኪ ዓኣዲ፡- «ዓይጎ ታ ዲዛ ያኣጮቶ ቃራዳይ?» ጌራ ያኣጮኔ። ዲንዳ፡- «ማሰካ የሃረሰኮ ቶኦኮ ታኣም ዲንጌ ጌራ ያኣጮ» ጌራ ማሄኔ።

25 ናዔላ ዑኩና ሩኡሪ ካኣቲ ባንሢ ማዔ ሙካዎ፡- «ማሰካ የሃረሰኮ ቶኦኮ ሃሢ ሃይማካ ጎንጊዳ ታኣም ኔ ዲንገንዳጉዲ ታ ኮዓኔ» ጌራ ያኣጮኔ።

26 ሂዚ ጌራ ዲዛ ያኣጮሢር ካኣቲ ኮሺ ያይኔ፤ ጋዓንቲ ዲዛ ያኣጮ ባኣዚ ኩንሢኒ ዲዛኮ ሸኦጮ ጉቤሢኮ ቤርታ ዲዚ ጫኣቁሢር ዲዚ ላኣጋኒ ዳንዳዒባኣሴ። 27 ይህር ካኣቲ ዑኩና ፖኦሊሶይዳፓ ፔቲሰኬያ ማሰካ የሃረሰኮ ቶኦኮ ቲቁ ዔኪ ይዓንዳጉዲ ዳከኔ፤ ፖኦሊሳሢ ቱኡዘ ማኣሪ ደንዳዒ ማሰካ የሃረሰኮ ቶኦኮ ቲቁኔ። 28 ቲቁንቲ ቶኦኮ ጎንጊዳ ዓገ ዔኪ ናዔሎም ዲንጌኔ፤ ናዔላ ዔኪ ዲንዳሎም ዲንጌኔ። 29 ማሰካ የሃረሰኮ ገንዖ ሃንታዘንሢ ይህ ዎይዘ ዎደና ሙካዎ ሌዘ ዲዛኮ ዔኪ ዲኡከኔ።

ይሱስ ደንጎ ሺያ ዓሲ ሙኡዘሢ
(ማቲ. 14:13-21፤ ሉቃ. 9:10-17፤ ዮሃ. 6:1-14)

30 ዳከንቲዘንሢ ዳከንቲ ቤዘይዳፓ ማዔ ይሱስ ኮራ ቡኩኔ፤ ዓይነት ማዳ ባኮና ዔርዘሢ ቢያ ዲዛም ከኤዘኔ።

6:4 6:4 ዮሃ. 4:44። 6:8 6:8 ሉቃ. 10:4-11። 6:11 6:11 ዳኪ. ማዳ 13:51። 6:13 6:13 ያይ. 5:14። 6:15 6:15 ማቲ. 16:14፤ ማር. 8:28፤ ሉቃ. 9:19። 6:18 6:18 ሉቃ. 3:9-20።

31 ዲዚ ዔይቶም፡- «ዲንሢሮ ሌሊ ታእና ዎላ ዓሲባእ ቤሲ ሙኪ ዳካ ሃውሹዋቱ» ጌዔኔ። ዬያ ዒ ጌዔሢ ዔይቶ ኮይላ ሙካ ዓሲና ዓኣዳ ዓሲና ሚርጋዛ፡ ሙዒኒያ ዔይቶም ማጌሢሮኬ። 32 ዬያሮ ዓሲባእ ቤዘይዳ ዔይታ ሌሊ ማዒ ዎኣዳና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ዓኣዳኔ።

33 ማዔቶዎ ዔይታ ዓኣዳኣና ሚርጌ ዓሲ ዔይቶ ዛጊ ዔሪ ፔኤኮ ካታማገ ኬሰኪ ቶኪና ጳሽኪ ጳሽኪ ዔይቶ ቢራዎ ዔይቶ ኮራ ቡኬኔ። 34 ዬሱሴ ዎኣዳና ፒንቆ ጎንጎይዳገ ኬዳኣና ሚርጌ ቡኬ ዳር ዛጋዎ ዔይታ ሄንቃ ዓሲባእ ማራይጉዳያ ማዔሢሮ ዒዛኮ ዒና ዔይቶ ሚጠገኑኔ፤ ዬያሮ ዒዚ ሚርጌ ባኣዚ ዔርዚሢሢ ዓርቁኔ።

35 ሳዓ ዒባናጊ ጋዓኣና ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ ዒዛ ባንሢ ሙኪ፡- «ሳዓ ዓማኔ፤ ቤዛ ሃይ ዔኤቢባኣ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎኬ፤ 36 ሙዎ ባኣዚ ዓሲኮ ባኣሢሮ ሃይካ ጉርዳይዳገ ዳንዲ ፔኤኮ ሙዎ ባኣዚ ሻንቃንዳጉዲ ዓሲ ዳኬ» ጌዔኔ።

37 ዬሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዔይታ ሙዓንዳ ባኣዚ ዒንሢ ዔይቶም ዒንጉዎቱ» ጌዒ ማሄኔ። ዔይታ፡- «ሂዴቶ ዓሳ ሙዓንዳ ካሣ ፔቴ ዓሲ ላምዎ ጌኤታ ኬሊ ማዴም ዒንጊንታንዳ ሚኢሹና ሻንቁ ኑ ዒንጎንደም?» ጌዒ ያኤጮኔ።

38 ዬያሮ ዬሱሴ ዔይቶ ያኤጮዎ፡- «ዓኣፒኒ ካሣ ዓኣቲ ሂንዳ ዳንዲ ዛጉዋቱ» ጌዔኔ። ዔይታ ዛጋዎ፡- «ዶንጎ ካሣና ላምዎ ሞሎሰኬንሢሮ ዓኣኔ» ጌይ ኬኤዜኔ።

39 ዬሱሴ ፔ ጊንፆ ሃንታዘንሢሢ ማዕገቁገቁ ቡጮይዳ ዳይሠዎቱ ጌዒ ዳይሢኔ። 40 ዬያሮ ዓሳ ዎሊ ጊንፆ ዛላ ጌኤታ ዛላ ደንጊታሚ ማዒ ፓቁንቲ ፓቁንቲ ዳዔኔ።

41 ዬካፓ ዬሱሴ ዶንጎ ካዎንሢሢ ላምዎ ሞሎንሢሢ ዔኪ ጫሪጎጮ ባንሢ ዛጊ ያኣሲ ጋላታዎ ቡንፃ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ ዓሲም ጊሸካንዳጉዲ ዒንጌኔ፤ ሃሣ ላምዎ ሞሎንሢሢ ቢያሢም ጊሸኬኔ። 42 ቢያሢ ሙዒ ሚሸኬኔ። 43 ዓሳ ሙዒ ሚሸካዛ ዓቲ ካሣና ሞላሢናኮ ደንቦ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ ታጾ ላምዎ ዳልጊ ለማቴ ኩሙሢ ዔኬኔ። 44 ካሣ ሙዔ ዓሲይዳገ ዓቲንቆ ፓይዳ ሌሊ ዶንጎ ሺያ ሄላያኬ።

ዬሱሴኮ ዎኣዳ 0-9 ሃንቲዎ
(ማቴ. 14:22-33፤ ዮሃ. 6:15-21)

45 ዬሱሴ ዓሲ ዳካኣና ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢሢ ዑኬና ዎኣዳና ፒንቆ ጎንጎና ሱኮ ቤቲሳይዳ ጌይንታ ቤዘ ቢሪ ዒዛ ፒንቃንዳጉዲ ዒ ዳይሢኔ። 46 ዒዚ ዓሲ ኮሺ ዓኣዳዎቱ ጌዔሢኮ ጊንፆገ ሺኢቃኒ ጌማሪ ኬሰኬኔ። 47 ሳዓ ዓማኣና ዎኣዳና ፒንቆ ጎንጎ ዎኣዳ ሳዛ ዓኣንቴ ዬሱሴ ፔኤሮ ሌሊ ሳይይዳ ዓኣኔ። 48 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢሢ ዔይቶኮ ቤርታ ዠባርሻ ዠባርይዳገ ዔቁያና ዎኣዳና ፒንቆ ጎንጎ ዒሸ ባሺንቲ ሚርጌ ሚታዳንቴ ዒዚ ዛጌኔ፤ ዬይያዲ ማዔሢ፡- ዲሞኮ ሴካ ባራሪ ኮይዳ ቁኢቃኣና ጉዳያናኬ፤ ዬሱሴ ባዘ 0-9 ቶኪና ሃንቲ ሙካዎ ኮርሳ ዔይቶኮ ቢሪ ዓኣዳኒ ዑኬኔ። 49 ጋዓንቴ ዔይታ ዒዚ ዎኣዳ 0-9 ሃንታንቴ ዛጋዎ ዓልጎ ዔኤኬ ዔይቶም ማላዛ ዒጊጠ ዒላቴኔ። 50 ቢያሢ ዒዛ ዛጋዎ ዲቃቴኔ።

ዒዚ ጋዓንቴ ቤዘማና፡- «ሃይ ዒንሢ ዎይታይ፤ ታናኬ ዒጊጠፊፊፊ» ጌዒ ዔይቶ ደዲሸኔ። 51 ዬካፓ ዒዚ ዔይቶ ኮራ ዎኣዳና ፒንቆ ጎንጎ ጋሮ ጌላዛ ዠባራ ዠባርሺያ ሃሸኔ። ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ ጉቤ ሃያጉዳ ባኣዚ ጌዒ

ኮሺ ዲቃቴ ሄርሸኔ። 52 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒና ዔይቶኮ ዶንጎ ካሣና ማዲንቴ ባኮ ጳቁሠዎም ማዒ ደጠዔሢሮኬ።

ዬሱሴ ጌንሴሬጃ ጎዎ ቤዛ ሃርጊንቴ ዓሲ ዓውሴሢ
(ማቴ. 14:34-36)

53 ዔይታ ባዘና ፒንቁ ጌንሴሬጃ ካታም ሄሌኔ፤ ዎኣዳና ፒንቆ ጎንጎ ዔይታ ባዘ ዓጫ ዓኣ ሳዎ ባንሢ ደጠሲ ቱኬኔ። 54 ዔይታ ዎኣዳና ፒንቆ ጎንጎይዳገ ኬኬዳኣና ዓሳ ዬሱሴ ቤዘና ዔሬኔ። 55 ዬያሮ ዬሱሴ ዓኣዳ ቤዘይዳ ቢያ ዒዚ ዓኣ ቤዘ ዎይዜ ዓሳ ጉርዳ ባኣኮ ጳሽኪ ሃርጊንቴ ዓሲ ሃሎና ኬዲ ኬዲ ዒዛ ባንሢ ዔኪ ሙኪሢሢ ዓርቁኔ። 56 ዬሱሴ ዓኣዳ ቤዘይዳ ቢያ፡- ጉርዳ ባኣካ፤ ካታምይዳ፤ ካታም ዙላ ሃርጊንቴ ዓሲ ዒዛ ቤርቶ ዓሳ ቡኪንታ ቤዘ ዔኪ ዔኪ ሙካኔ፤ ዒዛኮ ዓፒሎ ዓጮ ዓርቃኒያ ዔይታ ሺኢቃኔ። ዓፒሎኮ ዓጮ ዓርቃሢያ ቢያ ዳቃኔ።

7

ዓሳ ኬሴ ዎጎ ዬሱሴ ማኬሢ
(ማቴ. 15:1-9)

1 ፔርሴ ዓሲና ዬራሳላሚገ ሙኬ ፔቴ ፔቴ ሙሴ ዔርዚ ዎጎ ዔርዚ ዓሲና ዬሱሴ ኮራ ቡኬኔ። 2 ዬሱሴኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢሢ ፔቴ ፔቴዘንሢሢ ሙሴ ዎጋ ዓይሢ ጎይፆ ጌኤሽኪባኣ ኩቸና ሙዓንቴ ዔይታ ዛጌኔ።

3 ፔርሴ ዓሲንታ ሃሣ ዓቲ ዓይሁዶ ዓሳ ጠማ ዔይቶኮ ኬሴ ዎጎ ካፒያና ኩጮ ፔኤኮ ኮሺ ማሰቲባኣዎ ሙኤዚ ሙዑዎሴ። 4 ዬያጉዲ ቦኣካፓ ማዓዎም ማሰቲዎም ሙዑዎሴ፤ ሃሣ ዑሺ ዑሸኮ ሚሄ፤ ያቲ፤ ጎንጊ፤ ሻኣላ፤ ዬያ ቢያ ማሰኮ ባኣዚና ዬያ ማላ ሚሎ ሚርጌ ዎጌ ዔይታ ካፓኔ።

5 ዬያሮ ፔርሴ ዓሲና ሙሴ ዔርዚ ዎጎ ዔርዚ ዓሲና፡- «ኣኤኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢሢ ዓይጎሮ ጠማ ኬሴ ዎጎኮ ዑሣ ዓኣዳይ? ዓይጎሮ ዔይታ ኩጮ ማሰቲዎም ሙዓይ?» ሂዚ ጌዒ ዬሱሴ ያኤጮኔ።

6 ዒዚ ዔይቶም ማሃዎ፡- «ዒንሢ ዓሲ ዓኣፒም ሄርሸንቲሮ ማዳ ዓሳ! ዒሲያሴ ጎዎ ያኣሲ ማላያ ኬኤዛሢ ዒንሢ ዛሎ ኬኤዛዎ፡-

<ሃይ ዳራ ዳንጎና ታና ቦንቻኔ
ዒና ዔይቶኮ ታጊዳገ ሚርጌ ሃኬያኬ፤

7 ዔይታ ዓሲ ዎጌ ዔርዚ ዔርዚ
ታና ጉሪ ሉኤዙሞና ካኣሽካያ ማላኔ» ጌዒ ኬኤዜሢ

ጎኔ።

8 «ዬያሮ ዒንሢ ያኣሲ ዓይሢያ ሃሺ ዓሲ ዎጌ ካፓኔ።»

9 ላሚ ዬሱሴ ዔይቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንሢኮ ዎጎ ዒንሢ ካፓኒ ጌዒ ያኣሲ ዓይሢያ ዒንሢ ሚርጌና ቦሂ ሃሻኔ፤ 10 ሙሴ <ዓደና ዒንደና ቦንቹ፤ ዓደና ዒንደና ጫሽኬሢ ዎዎዲንቶንጎ። ጋዓኔ። 11 ጋዓንቴ ፔቴ ዓሲ ዓደና ዒንደና ማኣደንደሢ ሃሺ ዒንሢም፡- <ዓደና ዒንደናም ማዳንደ ባኮ ዛሎ ቢያ ያኣሲም ታ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጌኔ። ጋዓዛ፤ 12 ዬይ ዓሢ ዓደና ዒንደና ማኣደዎጉዲ ዒንሢ ዓይሢኔ፤ 13 ሂዲያና ዒንሢ ዒንሢኮ ዔርዚያ ካፓኒ ጌዒ ያኣሲኮ ቃኣሎ ሃሻኔ፤ ሃሣ ዬያጉዳ ባኣዚ ሚርጌ ዒንሢ ማዳኔ።»

ዓሲ ኪንሢና ዓኣያ ማሃ ባኣዚ
(ማቴ. 15:10-20)

14 ዩሱሴ ደሮ ፔ ባንሢ ለሚ ዔኤሊ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ቢያሢ ዒንሢ ኮሺ ዋይዙዋቲ፤ 15 ዓሲ ኪንሢና ዓኣያ ማሃ ባኣዚ ዓሲዳፓ ከሰካ ባኣዚ ማዓንዳኣፓዓቲም ዙልካፓ ጌላ ባኣዚ ዓሲ ኪንሢና ዓኣያ ማህቀሱ። * 16 [ሃያ ዋይዛሢ ኮሺ ዋይዘንጎ!።]

17 ዩካፓ ዩሱሴ ደሮ ሃሺ ከኤያ ጌላዛ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ዩኖ ጌይጃሎኮ ቡሊያ ከኤዛንዳጉዲ ያኣጩኔ። 18 ዒዚያ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ማሄኔ፡- «ዒንሢሃያ ሃሃ ዩያ ዔሩቀዓዳ? ዙልካፓ ዓሲኮ ዳንጋና ጎጂ ጌላ ባኣዚ ዓሲ ኪንሢና ዓኣያ ማህቀኣሢ ዒንሢም ዔርቱዓዳ? 19 ዓይጎር ጌዔቶ ዳንጎና ጎጂ ጌሌዘላ ዙሎ ጊንሣ ከሰካኣፓዓቲም ዒና ባንሢ ጌሉዋሱ።» ዩያር ዩሱሴ ሙኡዚ ቢያ ሙዒንታኒ ዳንዳዓያ ማዔሢ ከኤዘኔ።

20 ዩሱሴ ለሚ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዓሲ ኪንሢና ዓኣያ ማሃ ባኣዚ ዓሲዳፓ ከሰካ ባኣዚከ፤ 21 ዓሲኮ ጋርሲ ዒናፓ ከሰካ ፑርታ ባኣዚ፡- ኮይሱዋ ጎይሢና ዘኣሰካ ኮአሚሢ፡ ዉሱዋ፡ ዓሲ ዋዳሢ፡ 22 ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኣያና ለሂሢ፡ ታዳቆ ጌዒሢ፡ ፑርቱዋ፡ ጌሺሢ፡ ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኣያና ለሃኒ ዑሢ ዓርቂ ዓማሊሢ፡ ፔ ሺኔና ሃንቲሢ፡ ቁኢሩዋ፡ ፑሽኪሢ፡ ያቶርዋ፡ ማሊሢ ባይሱዋከ። 23 ዓካሪ ዩይ ፑርቶ ባካ ጉቤ ዓሲ ዒኔፓ ከሰኪ ዓሲ ጎማሳኔ።»

ፔቲ ላኣሊሰኬኖኮ ጉሙርቂያ
(ማቴ. 15:21-28)

24 ዩካፓ ዩሱሴ ዔቂ ጂርሴ ካታዎ ኮይሎይዳ ዓኣ ጉርዳ ዳንዲ ፔቲ ዓሲ ማእሪ ጌላፖ ዒኣካ ዒ ዓኣሢ ያኣኒያ ዔሩቀጉዲ ኮዔኔ፤ ጋዓንቲ ዒ ዓኣሽንታኒ ዳንዳዒባኣሱ። 25 ናይሰኬና ዒዛኮ ፑርታ ዓያናና ዓርቂንቲ ላኣሊሰኬና ዩሱሴ ዒኣካ ዓኣሢ ዋይዚ ዑኩና ሙካፖ ቶካ ዒዛኮ ሎአሜኔ። 26 ላኣሊላ ሰኦሪፖ ዓጪዳ ፖኖቄ ጌይንታ ቤሰካ ሸይንቲ ጌሪኬ ዜርፃፓ ማዔያከ፤ ዒዛ ዒዛኮ ናዔሎይዳፓ ፑርቶ ዓያኖ ዩሱሴ ከሳንዳጉዲ ሸኢቄኔ። 27 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ናኣቶ ሙያ ዔኪ ካናቶም ዒንጊሢ ኮይሱዋሱ፤ ሂንዳ ቤርታዲ ናኣታ ሙዒ ሚሽኮንጎ» ዒዛም ጌዔኔ።

28 ዒዛ፡- «ጎኔኬ ጎዳሢ፤ ያዲ ማዔቶዎ ካናታ ጎንጎ ደማ ናኣቶይዳፓ ዲኣኔሢ ሙሙዓያቲዓዳ» ጌዒ ዒዛም ማሄኔ።

29 ዩያር ዩሱሴ፡- «ዩያ ኔ ጌይያና ፑርቶ ዓያና ኔኢኮ ናዔሎይዳፓ ከሰኬኔ፤ ማእሪ ማዒ ዓኣዳ» ዒዛም ጌዔኔ።

30 ዒዛ ማእሪ ማዒ ሙካንቲ ፑርቶ ዓያና ናዔሎይዳፓ ከሰኬሢሃር ናዔላ ኮሺ ሻኣሎይዳ ለሂ ዓኣንቲ ዛጌኔ።

ዩሱሴ ዋይዘና ዳንጋና ባይቄ ዓሲሰኬያ ፓሢሢ

31 ዩሱሴ ጂርሴ ዓጪፓ ከሰካፖ ሲዶና ጌይንታ ዓጮና ታጾ ካታዎ ጌይንታ ዓጮይደና ጌዒ ጌሊላ ባዞ ሙከኔ። 32 ዒማና ዒኣካ ዒዛ ባንሢ ዋይዘና ዳንጋና ባይቄ ዓሲ ዓሳ ዔኪ ሙካፖ ዩሱሴ ዒዛ ዑፃ ከጮ ጌሃንዳጉዲ ሸኢቄኔ። 33 ዩሱሴ ዓሶ ባኣካፓ ዓሢ ዳማሲ ከሳፖ ዓሢኮ ዋዮይዳ ከኤሎ ዳከኔ፤ ሃሃ ጩቲያ ጩቲ ዒዛኮ ዒንዲርዘ ካኣሜኔ። 34 ዩማፓ ዩሱሴ ሌካ ጫሪንጮ ባንሢ ዛጊ፡ ሚጪንቲ «ዩይያ!» ጋዓ፡- «ዔፓታ» ጌዔኔ። ዩኖ ጌይፖ «ቡሊንቲ» ጌይሢከ።

35 ዩማ ጋዓኣና ዓሢኮ ዋዮና ዒንዲርዘና ቡሊንቲም ሜታባኣያ ጌኤሺ ጌሰቲሢ ዓርቄኔ። 36 ዩሱሴ ዩያ ያኣማኣ ከኤዙዋጉዲ ዓሶ ዓይሢኔ፤ ጋዓንቲ ዔያቶም

ከኤዙዋጉዲ ዓይሢሢዳፓ ባሽ ዔያታ ከኤዘኔ። 37 ዩያ ዋይዘሢ ቢያ ሚርጌና «ሃያጉዳ ባኣዚ» ጌዒ ዲቃቲ ሄርሺሢና፡- «ጉቤ ባኣዚ ኮሺ ማዳኔ፤ ዋያ ባይቄሢ ዋይዘንዳጉዲ፤ ዳንጋ ባይቄሢ ጌሰታንዳጉዲ ማሃኔ» ጌዔኔ።

8

ዩሱሴ ያይዳ ሺዮ ዓሶ ሙኡዘሢ
(ማቴ. 15:32-39)

1 ዩማና ለሚ ሃሃ ሚርጌ ዳሬ ቡከኔ። ዩያ ቡከ ዓሶኮ ሙያንድ ባኣዚ ባኣሢር ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ ፔ ባንሢ ዔኤላፖ ሂዚ ጌዔኔ፡- 2 «ሃይ ዓሳ ሃኣዛጉዋቲ ሃይሃ ከሊ ሄላንዳኣና ታኣና ዋላከ፤ ሃሃ ሙያንድ ባኣዚ ዔያቶኮ ባኣሢር ታና ሚቻኔ፤ 3 ዛላ ዔያቶኮ ሃከይዳፓ ሙከያከ፤ ሃያ ናዮና ታኣኒ ዔያቶ ዳከቶ ጎይፖ ዔያታ ላባንዳኔ» ጌዔኔ።

4 ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ፡- «ሂዳቶ ሃያ ዳውሎ ቦኣሎይዳ ሃያ ዓሶም ቢያ ጌዳ ሙኡዘሢ ዳንቃኒ ዳንዳዒይ ያናዳይ?» ጌዔኔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዓኣፒኒ ካሃ ዒንሢኮ ዓኣይ?» ጌዒ ዔያቶ ያኣጩኔ፤ ዔያታ፡- «ለንካይ ካሃ ዓኣይ» ጌዔኔ።

6 ዒዚ ዓሳ ሳዓ ዳዓንዳጉዲ ዓይሢፖ ላንካዎ ካሃንሢ ዔኪ ያኣሲ ጋላታፖ ቡንፂ ደርዎ ጊሽካንዳጉዲ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶም ዒንጋዛ፤ ናኣታ ዓሶም ጊሽከኔ።

7 ዔያቶኮ ሃሃ ዳካ ዋላ ዓኣንቲ ዩንሢርዎ ጋላታፖ ደርዎ ዒንጋንዳጉዲ ዓይሢኔ። 8 ዓሳ ቢያ ሙዒ ሚሽካዛ ዓቲ ደንቦ ዔያታ ላንካይ ዳልጊ ለማቲ ከንሢ ዔከኔ። 9 ዩያ ሙዔ ዓሶኮ ፓይዳ ያይደ ሺያ ከማንዳያከ፤ ዩሱሴ ዔያቶ ዳከሢኮ ጊንፃ፤ 10 ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶና ዋላ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ጌሊ ዳልማኑታ ጌይንታ ዓጮ ዓኣዳኔ።

ፔርሴ ዓሶኮ ዲቃሢ ዓኪ ባኣዚ ማዲንታንዳጉዲ ያኣጪዎ
(ማቴ. 16:1-4)

11 ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙኪ ዒዛና ዋላ ማርዎ ዓርቄኔ፤ ዔያታ ዒዛ ጌኤሲና ፒራኒ ኮዓፖ ያኣሲዳፓ ማዔያ ዓኪ ዲቃሢ ባኣዚ ዳዋንዳጉዲ ዒዛ ያኣጩኔ። 12 ዩሱሴ ዒማና ፔ ዒና ጋርሲም ጌሰታ፡- «ሃኖ ዋደ ዓሳ ዲቃሢ ዓኪ ባኣዚ ማዲንታንዳጉዲ ዓይጎር ኮዓይ? ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ፔቲታፖ ዔያቶም ጎኑም ዔርዛ ባኣዚ ማዲንታንዳከ» ጌዔኔ።

13 ዒዚ ዔያቶ ሃሻፖ ለሚ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎና ባዞኮ ሶንጌኖ ሱኮ ፒንቄኔ።

ፔርሴ ዓሶና ሄርዲሴናኮ ሙኡቆ ፃኣዞ ኮኣኪንሃ
(ማቴ. 16:5-12)

14 ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ጋላ ዔካንዳፖ ዋላዞ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓኣ ዓሶኮ ፔቲ ካሃይዳፓ ዓታዛ ዓኣ ባኣዚ ባኣሱ። 15 ዩሱሴ፡- «ፔርሴ ዓሶና ሄርዲሴናኮ ሙኡቆ ፃኣዞይዳፓ ካፒንቱዋቲ» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ዋላ ኮይላ፡- «ዒዚ ዩያ ጌዔሢ ኑኡኮ ጋላ ባኣሢር ናንዳኔ» ጌዒ ዘርቲሢ ዓርቄኔ።

17 ዩሱሴ ዩያ ማሊያ ዔያቶኮ ዔራፖ ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- « ኀሃ ኑኡኮ ባኣሢርከ» ጌይ ዒንሢ ዓይጎር ማላይ? ሃማ ሄላንዳኣና ዒንሢ ማሊ ጳቂሡዋያ ሃሃ

* 7:15 7:15 ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣፓ፡- ፓይዲ 16 ጌዳ ቃሳኔ፤ ዩና ቃኣሊላ 4:23 ጌዳ ዓኣዞ ማላኔ። 8:11 8:11 ማቴ. 12:38፤ ሉቃ. 11:16። 8:12 8:12 ማቴ. 12:39፤ ሉቃ. 11:29። 8:15 8:15 ሉቃ. 12:1።

ዲንህም ዔርቱዋያዳ? ዲና ዲንህኮ ዔኩዋያ ማዲ ሃጊ ደጩ ጎይህዳ? 18 ዳኅገ ዲንህኮ ዛጉዋዳዳ? ዋያ ዲንህኮ ዋይዙዋዳዳ? ዋዲ ዲንህኮ ኮይላ ማለንቱዋይ!

19 ሃያኮ ቤርታ ደንጎ ካሃንህ ደንጎ ሺዮ ዓሶም ታኣኒ ቡንዲ ዲንጌ ዋደና ደንጎ ዲንህኮ ዓኣፒኒ ሌማቴ ኩሙህህ ዔቁሴይ» ጋዓዛ፣ ዔያታ፡- «ታጶ ላምዎ ሌማቴ ኩሙህህ» ጌዔ።

20 ሃሃ ዒዚ፡- «ታኣኒ ላንካዎ ካሃ ያይዶ ሺዮ ዓሶም ቡንዲ ዲንጌ ዋደና ዓኣፒኒ ሌማቴ ኩሙህህ ሃሸና ደንባ ዲንህኮ ዔኩይ?» ጌዒ ዔያቶ ያኩጩ። ዔያታኣ፡- «ላንካይ ዳልጊ ሌማቴ ኩሙህህ» ጌዒ ማሄ።

21 ዒዚ ዲማና «ሂዳዎ ሃማ ሄላንዳኣና ዲንህኮ ጸቂሁታዋያዳ?» ዔያቶም ጌዔ።

ዩሱሴ ቤቴሳይዳይዳ ፔቴ ዓኣፒ ባይቁ ዓሲሰኬያ ፓህህህ

22 ዔያታ ቤቴሳይዳ ሄላዛ ዓሳ ፔቴ ዓኣፒ ባይቁ ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ዔኪ ሙካዎ ዒዚ ፔ ኩጮና ካኣማንዳጉዲ ዒዛ ሺኣቁ። 23 ዩሱሴ ዓኣፒ ባይቁ ዓህኮ ኩጮ ዓርቁ ጎሽ ጉርዶ ባኣካፓ ኬሳዎ ዓህኮ ዓኣፓይዳ ጩቴህኮ ጊንፃፓ ዓኣፓ ዒዛኮ ካኣማዎ «ዳካ ኔኤም ዔኤቢ ዶዳ» ጌዒ ዒዛ ያኩጩ።

24 ዓኣፒ ባይቁህ ዳግ ጌዒ ዛጋዎ፡- «ሂዮ ታኣኒ ዓሲ ደንቃኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዓጊፃ ሚህ ማላኔ» ጌዔ።

25 ዩሱሴ ዓህኮ ዓኣፓይዳ ኩጮ ላሚ ጌህኔ፤ ዩማና ዓህ ጌኤሺ ዛጌ፤ ዓኣፓኣ ዳቁ፤ ቢያ ባኣዚ ጌኤሺ ዛጊህ ዓርቁ። 26 ዩካፓ ዩሱሴ ዒዛም፡- «ጉርዶ ባኣኮ ዓኣዲፖ» ጌዒ ዓይህ ማኣሪ ዳኬ።

ጳደርሴኮ ዩሱሴ ዛሎ ማርካቶ (ማቴ. 16:13-20፤ ሉቃ. 9:18-21)

27 ዩካፓ ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶና ፕልጶሴ ቁሳሪያ ጌይንታ ካታሞኮ ኮይላ ዓኣ ጉርዶ ባንህ ደንዲ ደንዲ ጎይፃ ዓኣዎ፡- «ዓሳ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌዒ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንህ ኮራ ያኩጩ።

28 ዔያታ ማሃዎ፡- «ዛላ ኔና ማሰካ ዮሃኒሴኬ ጋዓኔ፤ ሃንጎዋታ ኔና ዔኤሊያሴኬ ጋዓኔ፤ ዓቴ ዓሳ ሃሃ ያሲ ማሊያ ኬኤዛዘንህዳፓ ፔቴያኬ ኔና ጋዓኔ» ጌዔ።

29 «ዲንህኮ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌዒ ዒዚ ዔያቶ ያኩጩ። ጳደርሴ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ሜሲሄኬ» * ጌዒ ማሄ።

30 ዩሱሴ ዔያቶ፡- «ታ ዛሎ ያኦማኣ ኬኤዚፖቴ» ጌዔ።

ዩሱሴ ዒዛ ሄላንዳ ሜቶና ሃይቦና ዛሎ ኬኤዘህህ (ማቴ. 16:21-28፤ ሉቃ. 9:22-27)

31 ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶ ሂዚ ጌዒ ዔርዚህህ ዓርቁ፡- «ዓሲኮ ናዓህ ሚርጌ ሜቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓይሁዶ ጨሞና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሃሃ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛዘንህና ቤርታ ቦሂንታንዳኔ፤ ሃይቁያ ሃይቃንዳኔ፤ ማዔቶዎ ሃይሃ ዓቢኮ ጊንፃፓ ሃይባፓ ዔቃንዳኔ።»

32 ዒዚ ዩያ ዔያቶም ጋፕዲ ፔጋሲ ኬኤዛዘ ጳደርሴ ዒዛ ደማሲጋፓ፡- «ያዲ ጌዲፖ» ጌዒ ዒዛ ጎሬ። 33 ጋዓንቴ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶ ባንህ ሺሪ ዛጋዎ፡- «ኔኤኒ

ፃላሄ ታ ኮራፓ ሺኢኬ፤ ኔኤኮ ማሊያ ያኦሲዳፓቴዋሴ፤ ዓሲዳፓኬ» ጌዒ ጳደርሴ ጎሬ።

ዩሱሴ ጊንህ ሃንቲህ ጨጊሳ ባኣዚ (ማቴ. 10:38-39፤ 16:24-28፤ ሉቃ. 9:23-27፤ 14:26-27)

34 ዩካፓ ዩሱሴ ዳርንታ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶንታ ፔ ባንህ ዔኤላዎ ሂዚ ጌዔ፡- «ዎናታቶዎ ታኣና ዋላ ሃንታኒ ናሽካህ ፔና ሃሺ፤ ሃይቢም ጊኢጌያ ማዲ ታ ጊንፃ ሃንቶንጎ።» 35 ዎናታቶዎ ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ናሽካህ ዒዛ ባይዛንዳኔ፤ ጋዓንቴ ታናንታ ታኣኮ ኮፍ ሃይሶ ዛሎ ፔኤኮ ናንጎ ዓኣህ ዲንጋህ ጋዓንቴ ናንጎ ፔኤሲ ባይዛዓኬ፤ 36 ዓሲ ሳይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ዳንቃዎ ፔኤኮ ናንጎ ባይዜቶ ዓይጎ ማኣዳይ? 37 ሃሃ ዓሲ ፔ ናንጎ ቤዞ ዓይጎ ጨጋኒ ዳንዳዓይ? 38 ያኦሲ ቦንቹዎ፡ ጎሞ ዓሶ ሸይንቶ ሃያ ቤርታ ታ ዛሎንታ ታኣኒ ዔርዜ ባኮ ዛሎዎ ኬኤዛኒ ቦርሲንታ ዓሲዳ ቢያ ዓሲኮ ናዓህሃ ፔ ዓዶኮ ቦንቹና ሃሃ ጌኤኮ ከኢታንቹናኣ ዋላ ሙካዎ ዩያ ዓህዳዳ ቦርሲንታንዳኔ።

9

1 ሃሃ ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ሃህ ሃይካ ዓኣ ዓሶ ባኣካ ያኦሲ ካኣቱማ ዋልቁና ዩዓኣና ዛጋንዳያ ሄላንዳኣና ፔቴ ፔቴ ሃይቁንዳዎ ዓሲ ዓኣኔ።»

ዩሱሴኮ ዓውካሪ ላኣሚንቶ (ማቴ. 17:1-13፤ ሉቃ. 9:28-36)

2 ላሆ ዓቢኮ ጊንፃፓ ዩሱሴ ጳደርሴንታ ያይቆኦቤንታ ዮሃኒሴንታ ሌሊ ፔኤና ዋላ ዔኪ ፑኤፒ ዳካ ኬሰካዛ ዔያቶኮ ቤርታ ዒዛኮ ዓውካራ ላኣሚንቲ ጳዳ፤።

3 ዓፒላ ዒዛኮ ኮሺ ቦኦሬ፤ ዓጪዳ ያኦኒያ ማሰኪ ጌኤሺ ቦኦሪሳያይዳፓ ዑህ ዓኣዳ ቦኦሬ። 4 ዩማና ዔኤሊያሴና ሙሴና ጳዳ ዩሱሴና ዋላ ጌሰታንቴ ዔያታ ዳንቁ። 5 ጳደርሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛህዮ! ሃይካ ኦ ናንጎቴ ኮሺኬ፤ ዩያር ፔቴ ኔኤም፤ ፔቴ ሙሴም፤ ፔቴ ዔኤሊያሴም ማዓያ ሃይሃ ዉዲ ኦኡኒ ማኮም» ጌዔ።

6 ዔያታ ሃይሃህ ኮሺ ዲቃቲ ዓኣህሮ ጳደርሴ ፔኤር ዓይጎ ጋዓቴያ ዔሪባኣሴ። 7 ሻኣሬ ዔያቶ ሙኪ ባይዜ፤ ባይዜ ሻኣርይዳፓ፡- «ሃይ ታኣኮ ታኣኒ ናሽካ ናዓህኬ፤ ዒዚ ጋዓህ ዋይዙዋቴ» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዘንቴ። 8 ቤዞማና ሺሪ ዔያታ ዛጋዎ ዩሱሴፓ ዓታዛ ሜሌ ያናኣ ዳንቁባኣሴ።

9 ዳካፓ ዔያታ ኬዳኣና ዩሱሴ፡- «ዲንህኮ ዛጌ ባኮ ዓሲኮ ናዓህ ሃይቁ ሃይባፓ ዔቃንዳያ ሄላንዳኣና ያኦማኣ ኬኤዘፖቴ» ጌዔ።

10 ዩያ ዒ ጌዔ ባኮ ዔያታ ዋይዘ ዔኬ፤ ጋዓንቴ፡- «ሃይቢፓ ዔቁህ ጌይህ ዋዚ ጌይህዳይ?» ጌዒ ዋላ ጌሰቴ። 11 «ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዔኤሊያሴ ቤርታ ሙካኒ ኮይሳኔ ዓይጎር ጋዓይ?» ጌዒ ዔያታ ዩሱሴ ኮራ ያኩጩ።

12 ዒዚ ዔያቶም፡- «ጎኔኬ፤ ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙካኒና ጉቤ ባኮ ጊኢጊሻኒ ኮይሳኔ፤ ማዔቶዎ ዓሲ ናይ ሜቶ ዔካንዳህና ቦሂንታንዳህያ ፃኣፒንቴ ባኣዳዳ?

8:18 8:18 ዔር. 5:21፤ ሂዚ. 12:2፤ ማር. 4:12። 8:28 8:28 ማር. 6:14-15፤ ሉቃ. 9:7-8። * 8:29 8:29 ሜሲሄኬ፡- ሜሲሄ ሃሃ ጊንህ ከሪሰቶሴ ጌይፃ ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና ካኣቱሞም ዓርቆናያ (ደኦሞናያ) ጌይህኬ። 8:29 8:29 ዮሃ. 6:68-69። 8:34 8:34 ማቴ. 10:38፤ ሉቃ. 14:27። 8:35 8:35 ማቴ. 10:39፤ ሉቃ. 17:33፤ ዮሃ. 12:25። 9:2 9:2 2ጳዳ. 1:17-18። 9:7 9:7 ማቴ. 3:17፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22። 9:11 9:11 ሚሊ. 4:5፤ ማቴ. 11:14።

13 ታኣኒ ዲንሢሞ ከኤዛኔ፡- ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙከኔ፤ ቤርታዲ ዲዛ ዛሎ ፃኣፒንቴሢሞ ዓሳ ኮዓ ባኮ ቢያ ዓዛይዳ ማዳኔ» ጌዔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይሰኬያ ዩሱሴ ዓውሴሢ
(ማቴ. 17:14-21፤ ሉቃ. 9:37-43)

14 ዩሱሴንታ ዲዛና ዋላ ዲኮ ከሰኬ፡ ዲዛ ጊንያ ሃንታ ሃይሃንሢንታ ሃንጎ ዓቴ ጊንያ ሃንታዘንሢ ኮይላ ሙከንቴ ሚርጌ ዴሪ ዔያቶ ኮራ ቡኪ፤ ሃሣ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳኣ ዔያቶና ዋላ ማርማ። 15 ዲኢካ ዓኣ ዴሪ ዩሱሴ ዛጌ ዋዶና ሚርጌ ዲቃቲ ሄርሻዎ ዲዛ ባንሢ ጳሽከ፡- «ኮሺዳ?» ጌዔ። 16 ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ ኮራ፡- «ዔያቶና ዋላ ዲንሢ ማርማሢ ዓይጎዛላዳይ?» ጌዔ ያኦጩኔ።

17 ዴር ባኣካፓ ፔቴ ዓሲ ሂዚ ጌዔ፡- «ዔርዛሢሃዮ! ጌሰቲሱዋ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይ ታ ኔ ኮራ ዔኪ ሙከኔ። 18 ዔቁ ዋዶና ሳዓ ዲዛ ጳዲሳኔ፤ ዳንጎና ዱባሲ ዓቺ ዳይሲሳኔ፤ ዑዎዋ ዲዛኮ ሚልዚ ሌሲፕዲ ማሃኔ፤ ዬያ ፑርቶ ዓያኖ ዲዛይዳፓ ከሳንዳፕዲ ኔኤኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ ታ ያኦጩያታንቴ ዔያታ ከሳኒ ዳንዳዒባኣሴ።»

19 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ዲንሢ ጉሙርቁዋ ዓሳ ዓይዴ ሄላንዳኣና ታ ዲንሢ ዋላ ናንጋንዳይ? ዓይዴ ሄላንዳኣና ታኣኒ ጊባንዳይ? ሂንዳ ናዎ ታ ባንሢ ዔኪ ሙከኮዋቴ።» 20 ዔያታ ናዓሢ ዩሱሴ ባንሢ ዔኪ ሙከኔ፤ ፑርቶ ዓያና ዩሱሴ ዴዳንቃዎ ናዎ ሳዓ ጳዲሳዛ ናዓሢ ሳዓ ኮላዲ ዳንጎና ዱባ ዩይሴኔ። 21 ዩሱሴ ናዎኮ ዓዶ ኮራ፡- «ዓይዳፓ ዓርቁ ሃይ ናዓሢ ሃያይዳይ?» ጌዔ ያኦጩኔ።

ናዎኮ ዓዴ ማሃዮ፡- «ዓኣላ ዓኣንቴ ዓርቃዎኪ፤ 22 ፑርቶ ዓያና ዲዛ ዋዳኒያ ሚርጌ ዋዶና ታሚዳ፡ ዋኣሢዳ ከኤራሢር ኔኤም ዳንዳዒንታቴ ሃዳራ ኑና ሚጨንቴ ማኣዴ» ጌዔ።

23 ዩሱሴ፡- «ኔኤም ዳንዳዒንታቶ ኔኤኒ ዋይቲ ጋዓይ? ጉሙርቃሢም ቢያ ባኣዚ ዳዳንዳዒንታኔ!» ጌዔ።

24 ቤዘና ናዎኮ ዓዴ፡- «ጉሙርቁዎ ታ ጉሙርቃኔ፤ ጋዓንቴ ጉሙርቁሢ ፓጨሢፓ ታና ማኣዴ» ጌዔ ዲላቴኔ።

25 ዓሳ ዲርጊ ዩዓሢ ዩሱሴ ዛጋዎ ፑርቶ ዓያናሢ፡- «ሃይ ኔኤኒ ናዎኮ ዋኖና ዳንጎና ባይቁያ ማሄ ዓያናሢኖ ናዓሢዳፓ ኔኤኒ ከሰካንዳፕዲ፡ ለሚ ጊንሣ ኔኤኒ ዲዛይዳ ጌሉዋፕዲ ታ ኔና ዓይሢኔ!» ጌዔ ጎሬ።

26 ፑርቶ ዓያናሢ ዴኤፒ ዑኡሲና ዲላታዎ ናዓሢያ ሚርጌና ባርዲሴሢኮ ጊንያ ከሰካዛ ናዓሢ ሃይቁ ሌሲፕዲ ማላሢር ሚርጌ ዓሳ ሃይቁኔ ጌዔ። 27 ጋዓንቴ ዩሱሴ ናዓሢኮ ከጩ ዓርቁ ዔቁሴኔ፡ ናዓሢያ ዔቁ።

28 ዩካፓ ዩሱሴ ማኣሪ ጌላሢኮ ጊንያ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ዲዛ ዱማሲ፡- «ዓይጎር ኑኡኒ ፑርቶ ዓያኖ ከሳኒ ዳንዳዒባኣይ?» ጌዔ ያኦጩኔ።

29 ዩሱሴ ከኤዛዎ፡- «ሃያ ጉዳሢ ሺኢጲሢና ሃሣ [ሙኡዚ ሃሺ ሺኣቁሢና] ማዒባኣታቶ ማሌ ዓይጎና ከሰከኮዋሴ» ጌዔ።

ዩሱሴ ዲዛ ሄላንዳ ሜታሢና ሃይቦና ዛሎ ሃሣ ከኤዘሢ
(ማቴ. 17:22-23፤ ሉቃ. 9:43-45)

30 ዩሱሴና ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶና ዬኖ ቤዘ ሃሺ ጌሊላ ዓጮና ቲቁ ዳንዳይ፤ ዩሱሴ ዲዚ ዓኣ ቤዘ ያኣኒያ ዔራንዳፕዲ ኮዒባኣሴ። 31 ዓይጎር ጌዔቶ ዲማና ዲዚ

ፔኤኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ዓሲ ከሽካ ዓኣሢ ዲንጊንታንዳኔ፤ ዔያታኣ ዲዛ ዋዳንዳኔ፤ ሃይቁሢኮ ጊንያ ሃይባፓ ሃይሣሳ ከሎና ዔቃንዳኔ» ጌዔ ዔርዚሢዳ ዓኣሢርከ።

32 ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢም ዩይ ዲ ጌዔ ባካ ዔርቲባኣሴ፤ ማዔቶዋ ማሢ ዲዛ ያኦጩኒ ዔያታ ዲጊጩኔ።

ቢያፓ ባሺ ያናዳይ?
(ማቴ. 18:1-5፤ ሉቃ. 9:46-48)

33 ዩሱሴና ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢና ቁፒርናሆሜ ሙከ ማኣሪ ጌሌሰካፓ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ኮራ፡- «ዲንሢ ዋንዴ ጎይያይዳ ዓኣዎ ዋላ ማርማሢ ዓይጌንዳይ?» ጌዔ ያኦጩኔ።

34 ዔያታ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጌዔ። ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ጎይዮ፡- «ኑ ጊዳፓ ቢያ ባሺሢ ያናዳይ?» ጌዔ ማርማሢርከ። 35 ዩሱሴ ዴዔሢኮ ጊንያ ታጳ ለምዎንሢ ዔኤላዎ፡- «ቢያፓ ቤርታ ማዓኒ ኮዓይ ያናታቶዋ ቢያፓ ጋፒንሢና ሃሣ ቢያም ማዳያ ማዓንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔ።

36 ዩካፓ ፔቴ ዳካ ናይ ዔያቶ ቤርታ ዔቁሲ ናዎ ኮንቁፓፓ ሂዚ ጌዔ፡- 37 «ሃያፕዴ ናኣቶይዳፓ ፔቴታዎ ታ ሱንዎና ቦንቺ ዔካሢ ታና ዔካኔ፤ ታና ዔካሢ ታና ሌሊቱዋንቴ ታና ዳከሢያ ዔካኔ።»

ዩሱሴኮ «ኑና ዒፀዋኣሢ ኑኡና ዋላከ» ጌዔዎ
(ሉቃ. 9:49-50)

38 ዮሃኒሴ ዩሱሴም፡- «ዔርዛሢሃዮ! ፔቴ ዓሲ ኔ ሱንዎና ፑርታ ዓያና ከሳንቴ ኑ ዛጋዎ ዲዚ ኑኡና ዋላቱዋኣሢር ዲዛ ኑኡኒ ላኣኔኔ» ጌዔ ከኤዜኔ።

39 ዩሱሴ ማሃዮ፡- «ታ ሱንዎና ዓኪ ዲቃሣ ባኣዚ ማዲ ማዲ ቤዘና ታ ዑዎ ፑርታ ጌሰታንዳይ ባኣሢር ሃሹዋቲ ላኣጊፖቴ፤ 40 ዓይጎር ጌዔቶ ኑና ዒፀዋኣሢ ቢያ ኑ ዓሲከ» ጌዔ። 41 ጎኔ ታ ዲንሢ ጋዓኔ፤ ዲንሢ ታኣር ማዔሢር ፔቴ ሙርሳና ዋኣሢ ዲንሢ ዑሻ ዓሢም ዋኣዎ ዑሹሢ ዛሎር ዲንጊንታንዳ ባኣዚ ባይቃዓከ።

ጎሜኮ ካራ ማዓ ባኣዚ
(ማቴ. 18:6-9፤ ሉቃ. 17:1-2)

42 ዩሱሴ ከኤዛዎ፡- «ታና ጉሙርቃ፡ ሃንሢ ዳኮንሢፓ ፔቴማ ዳቢሳያ ያና ማዔቶዋ ፑኡፒ ዋንሢ ሆላ ቱኪ ባዘይዳ ከኤሪንቴቶ ቃራከ፤ 43 ዩያር ከጩ ኔና ዳቢሳቲ ቲቁ ኔኤፓ ከኤሬ፤ ለምዎ ከቺ ዓኣንቴ ጋኣናሚይዳ፡ ታም ባይቁዋኣሢዳ ከኤሪንቴዳፓ ፕንዎ ማዒ ናንጎ ማኣሪ ጌሊዎ ቃራከ። [44 ጋኣናሚ ጌይንታ ቤዛ ዲኢካ ዓኣ ፀርቃላ ሃይቁዋያ፡ ታማኣ ባይቁዋ ቤሲከ።] 45 ቶካ ኔና ዳቢሳቲ ኔኤፓ ቲቁ ከኤሬ፤ ለምዎ ቶኪ ቢያ ዓኣንቴ ጋኣናሚ ጌሊዳፓ ፕንዎ ማዒ ናንጎ ማኣሪ ጌሊዳ ቃራከ። [46 ጋኣናሚ ጌይንታ ቤዛ ዲኢካ ዓኣ ፀርቃላ ሃይቁዋያ፡ ታማኣ ባይቁዋ ቤሲከ።] 47 ዓኣፓ ኔና ዳቢሳቲ ኔኤፓ ከሲ ከኤሬ፤ ለምዎ ዓኣፒ ዓኣንቴ ጋኣናሚ ጌሊዳፓ ፔቴ ዓኣፒና ያኡሲ ካኣቱዋ ጋር ጌሊዳ ቃራከ። 48 ጋኣናሚ ጌይንታ ቤዛ ዲኢካ ዓኣ ፀርቃላ ሃይቁዋያ፡ ታማኣ ባይቁዋ ቤሲከ።

49 «ዎኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ሶኣጌ ዋሃ ጌኤሾሢፕዲ ዓሲ ቢያ ታሚዳ ጌሊ ጌኤሽኪ ከሰካንዳኔ፤

9:34 9:34 ሉቃ. 22:24። 9:35 9:35 ማቴ. 20:26-27፤ 23:11፤ ማር. 10:43-44፤ ሉቃ. 22:26። 9:37 9:37 ማቴ. 10:40፤ ሉቃ. 10:16፤ ዮሃ. 13:20። 9:40 9:40 ማቴ. 12:30፤ ሉቃ. 11:23። 9:41 9:41 ማቴ. 10:42። 9:43 9:43 ማቴ. 5:30። 9:47 9:47 ማቴ. 5:29። 9:48 9:48 ዲሲ. 66:24። 9:50 9:50 ማቴ. 5:13፤ ሉቃ. 14:34-35።

50 «ሶኦጊ ኮሺኬ፤ ጋዓንቴ ሶኦጊ ሶኦጊ ማዒያ ዓቴቴ ዓይጎና ዒንሣ ጊንሣ ሶኦጊ ማሃንዳይ? «ዒንሣከዋ ሶኦጊ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ሴካና ሃንጋና ዋላ ጊኢጊ ኮሺ ናንጉዋቴ።»

10

ዩሱሴ ላኦሊ ዓንጂሣ ሃላ ዔርዘሣ (ማቲ. 19:1-12፤ ሉቃ. 16:18)

1 ዩሱሴ ዩኖ ዓጮይዳፓ ዔቁ ዩሁዳ ዓጮና ጌዒ ዮርዳኖሴ ዋሮ ሱኮ ፒንቁ፤ ሚርጌ ዴሬ ዒዛ ባንሣ ሙከሣረ ዒዚ ሚናኣፓ ዔርዘሣጉዲ ሃሣ ዔርዘሣ ዓርቁ።

2 ፔቴ ፔቴ ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ባንሣ ሙካዖ ጌኤሲና ዒዛ ፒራኒ ኮዓሣሮ፡- «ዓሲ ፔ ማቾ ዓንጂንዳጉዲ ዋጋ ዓይሣ?» ጌዒ ያኦጮ።

3 ዩሱሴ፡- «ሙሴ ዒንሣ ዩያ ዛሎ ዋዚ ጌይ ዓይሣ?» ጌዒ ያኦጮሣና ማሄ።

4 ዔያታ፡- «ሙሴ ዋጋ ዓንጂንቶ ዔርዘያ ዓኣፖና ዋርቃታ ዒንጊጋፓ ዓንጂንዳጉዲ ጋዓ።» ጌዔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ማሄ፡- «ሙሴ ያዒ ጌይ ዓይሣሣ ዒንሣኮ ዒና ዋይዘ ዒዒ ደዳሣ ዛጊኬ።

6 ጋዓንቴ ማከንቶኮ ዓይፆፓ ጌኤኮ ማዓኣፓ ጋዓ ጎይፆ ያኦሲ ዓቴንቁና ላኦሊና ማሂ ማከፍ። 7 ዩያሮ ዓሲ ዓደና ዒንደና ሃሺ ማቾና ዋላ ፔቴ ማዓ፤ 8 ላምዖንሣሣ ፔቴ ቦሣ ማዓ፤ ዩካፓ ሴካ ላምዖ ማዒያ ዓቴም ፔቴ ማዓ።

9 ዩያሮ ያኦሲ ዋኣፃሣ ያኦኒያ ቡሎፓ።»

10 ዩሱሴኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ ማኣሮ ባንሣ ማዔ ዋደና ላሚ ዒዛ ዛላ ዩሱሴ ያኦጮ። 11 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃ፡- «ዖና ማዔቶም ፔ ማቾ ዓንጂ ማላ ላኦሊ ዔካሣ ዘኦሰካ ኮኣማያ ማዓ። 12 ዩያጉዲ ሃሣ ያናታቴያ ፔ ዒንጋ ዓንጂንቲ ማላም ሎዓ ላኦሊላ ዒኢታያ ማዓ፤ ጌይሣኬ» ጌዔ።

ዩሱሴኮ ናኣቶ ዓንጂያ (ማቲ. 19:13-15፤ ሉቃ. 18:15-17)

13 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔኤኮ ናኣቶኮ ዩሱሴ ኩጮና ዑያ ካኣማንዳጉዲ ዔኪ ሙካዛ ዩሱሴኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ ዩኖ ዓሳ ጎሬ። 14 ዩሱሴ ዩያ ዛጋዖ ዳጋዲ ፔኤኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ያኦሲ ካኣቱማ ሃንሣ ዔያቶ ጉዴዘንሣሣ ማዔሣረ ናኣታ ታ ኮራ ሙኮንጎ፤ ሃሹዋቴ፡ ላኦሊፖቴ፤ 15 ጎኔ ታ ዒንሣሣ ጋዓ፤ ያኦሲኮ ካኣቱም ናይ ማዒ ዔኮዋ ዓሲ ፔቴታዖ ዒኢካ ጌሊንዴዋሴ!»

16 ዩሱሴ ዩካፓ ናኣቶ ኮንቁ፡ ኩጮ ዑያ ጌሣ ዓንጂ።

ፔቴ ዮርጎቹ ዓሲ (ማቲ. 19:16-30፤ ሉቃ. 18:18-30)

17 ዩካፓ ዩሱሴ ኬሰኪ ጎይፆ ዓኣዳንቴ ፔቴ ዓሲሰኬያ ጳሺኪ ሙከላ ቤርታ ጉምዓታዖ፡- «ኮዥ ዔርዘሣሣ! ናንጊና ናንጊ ዴንቃኒ ዓይጎ ማዳንዳያ ታና ኮይሳይ?» ጌዒ ያኦጮ።

18 ዩሱሴ ማሃ፡- «ዓይጎሮ ኮዥሣሣ ኔኤኒ ታና ጋዓይ? ፔቴ ያኦሲዳፓ ዓቴም ማላ ኮሺ ያኦኒያ ባኣሴ። 19 ኔኤኒ ዓይሣፆንሣሣ ዔራሬ፤ ዩንሣሣ፡- «ዓሲ ዋዲፖ፡ ላኦሊ ዒኢሲፖ፤ ዉኡቁፖ፡ ሉኡዙሞና ማርካቲፖ፡ ጌሺፖ፡ ዓደና ዒንደና ቦንቹ፤ ጋዓዘንሣሣ።»

20 ዓሣያ፡- «ዔርዘሣሣ! ዩያ ዓይሣሣ ቢያ ናኣቶፓ ዓርቃዖ ታኣኒ ካፓ።» ጌዔ።

21 ዩሱሴ ናሹሞና ዒዛ ዛጋዖ፡- «ፔቴ ባኣዚ ሌሊ ዓቴ፤ ዴንዲ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹ ማንቆ ዓሳም ጊሸኪ ዒንጌ፤ ዩካፓ ታ ጊንፆ ሙከላ ሃንቴ፤ ጮሪንጮ ማኣራ ቡከንቴ ቆሎ ኔኤኮ ዓኣያ ማዓንዳ።» ጌዔ። 22 ዓሣ ዩያ ዋይዘዖ ዓኣፖ ካሮ ቴኬ፤ ኮሺ ዒ ዮርጎቹታሣረ ያዩ ያዩ ዴንዳ።

23 ዩሱሴ ጊንፆ ሃንታ ናኣቶ ባንሣ ሸራዖ፡- «ዮርጎቹ ዓሲም ያኦሲ ካኣቱምይዳ ጌሊሣ ዋዘጉዲ ማታንዳይ!» ጌዔ።

24 ጊንፆ ሃንታ ናኣታ ዩኖ ዩሱሴ ጌዔዘ ዋይዘ፡- «ሃያጉዴ ባኣዚ» ጌዒ ዲቃቴ፤ ጋዓንቴ ዩሱሴ ላሚ፡- «ናይዮቴ! ያኦሲ ካኣቱምይዳ ጌሊሣ ዋዘ ማታንዳይ!

25 ዮርጎቹ ዓሲ ያኦሲ ካኣቱምይዳ ጌላንዳሰካፓ ጋኣላ ናርፔ ዲኣናና ጌላኒ ሹሌዓንዳ።» ጌዔ።

26 ጊንፆ ሃንታ ናኣታ ዩሱሴ ጌዔሣና ኮሺ ዲቃቲ ሄርሻዖ፡- «ያዒ ማዔቶ ማይ ያኦኒ ዳቃኒ ዳንዳዓይ!» ዋላ ኮራ ጌዔ።

27 ዩሱሴ ዔያቶ ባንሣ ዛጋዖ፡- «ጎኔ ዩይ ዓሲም ዳንዳዒንቱዋሴ፤ ጋዓንቴ ያኦሲም ዳዳንዳዒንታያኬ፤ ቢያ ባኣዚ ያኦሲም ዳንዳዒንታ።» ጌዔ።

28 ጳዒሮሴ ዒማና፡- «ሃይሾ ኩኤኒ ቢያ ባኣዚ ሃሺ ኔ ጊንፆ ሃንታንቴም» ጌዔ።

29 ዩሱሴ ሂዚ ጌይ ማሄ፡- «ጎኔ ታኣኒ ጋዓ፤ ታናንታ ታኣኮ ኮዥ ሃይሶንታሮ ጌዒ ፔኤኮ ማኣሮ፤ ጌርሲንሣ፤ ጌርንሣ፤ ዒንዳ፤ ዓዴ፤ ናኣቶንታ ጎዥንታ ሃሻሣ ባሹና ዴንቃንዳ። 30 ሃያ ዋደይዳታቴያ ዒዒንቲ ዳከንቲያ ዔካያታዖ ፔኤኮ ማኣሮ፤ ጌርሲንሣ፤ ጌርንሣ፤ ዒንደንሣ፤ ናኣቶንታ ጎዥንታ ሚርጌ ዪኤታ ጳንጮ ማሂ ዔካንዳ፤ ሙካ ዓጮይዳኣ ናንጊና ናንጊ ዴንቃንዳ። 31 ጋዓንቴ ቤርቲ ማዔ ጎኦ ማላ ሚርጌ ዓሳ ጊንሣም፤ ጊንፆ ዓቴ፡ ላቤያ ማላ ሚርጌ ዓሳ ቤርቲም ማዓንዳ።»

ዩሱሴ ፔና ሄላንዳ ማቶና ሃይሶና ዛሎ ሃሣ ኬኤዘሣ (ማቲ. 20:17-19፤ ሉቃ. 18:31-34)

32 ዩሩሳላሚ ዴንዳ ጎይፆይዳ ዔያታ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዔያቶኮ ቤርታ ቤርታ ዴንዳ፤ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ፡- «ሃያጉዴ ባኣዚ» ጌዒ ዩኖ ሃይሶ ዲቃቲ ሄርሹ፤ ሃንጎ ዒዛና ዓኣ ዓሳ ዒጊጮ። ዒዚ ጊንሣ ላሚ ዒዛ ሄላንዳ ባኮ ኬኤዘኒ ታጳ ላምዖንሣ ፔ ባንሣ ዔኤላዖ ሂዚ ጌዒ ኬኤዘ፡-

33 «ሃይሾ ኩኤኒ ዩሩሳላሚ ዴንዳይዳ፤ ዓሲኮ ናዓሣ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዘሣ ዋጎ ዔርዘዘንሣሣናም ዓኣሣ ዒንጊንታንዳ፤ ዔያታኣ ዒዚ ሃይፆንዳጉዲ ጌዒ ጌሰቲ ኮንሣንዳ፤ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳም ዒዛ ዓኣሣ ዒንጎንዳ፤ 34 ዓይሁዴ ማዒባኣ ዴራ ዒዛ ቦሃንዳ፤ ጩታንዳ፤ ዠራፓና ጳርቃንዳ፤ ሃሣ ዋዳንዳ። ጋዓንቴ ሃይሣ ዓሲኮ ጊንፆ ሃይሣ ዔቃንዳ።»

ያይቆኤና ዮሃኒሴናኮ ያኦጮያ (ማቲ. 20:20-28)

35 ዜብዲዮሴኮ ናኣታ ያይቆኤና ዮሃኒሴና ዩሱሴ ኮራ ሙካዖ፡- «ኦና ዔርዘሣሣ! ኩኤኒ ያኦጮ ባኮ ኔኤኒ ማዳንዳጉዲ ኦ ኮዓ።» ጌዔ።

36 ዩሱሴ፡- «ዓይጎ ታኣኒ ማዳንዳጉዲ ዒንሣ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጮ።

37 ዓይነት ማሃድ፡- «ኔኤኮ ቦንቸንጌ ካኦቱሞይዳ ዓላ ቦንቸ ቤዛ ኑጊዳፓ ፔቲህ ኔኤኮ ሚዛቃ፤ ፔቲህ ሻውሎ ዛላ ኑና ማሃ ዳይህ» ጌዔ።

38 ዩሱሴ ጋዓንጌ፡- «ዒንህ ምጭ ባኮ ዔሩሞሴ፤ ታኣኒ ዔካ ማታህ ዒንህ ዔካ፤ ዳንዳዓ? ታኣኒ ጌላንዳ ማታሰካ ዒንህ ጌላኒ ዳንዳዓ?» ጌዔ ዔይቶ ምጭ።

39 ያይቆኦቤና ዮሃንሴና ማሃድ፡- «ሂዮ ኑኤኒ ዳንዳዓንዳ፤» ጌዔ። ዩሱሴ፡- «ጎኔኬ፤ ዒንህ ታኣኒ ዔካ ማቶ ዔካ፤ ታኣኒ ጌላ ማታሰካ፤ ጌላኒ ዳንዳዓ።»

40 ጋዓንጌ ታኣኮ ሚዛቆና ሻውሎናይዳ ዳዓንዳጉዲ ዳይህህ ታናቱሞሴ፤ ዩይ ቤዛ ዒንጊንታህ ዒዞ ቤዞም ምክሱ ጊኢጊሽ ዓሰምኬ» ጌዔ።

41 ዓቲ ታጳንህ ዩያ ሞይዞ ያይቆኦቤና ዮሃንሴናይዳ ዳጋዳ። 42 ዩሱሴ ቢያህ ፔ ባንህ ዔኤላዎ ሂዚ ጌዔ።- «ዓጮ ዳሮኮ ሱኡጋ ዳሮ ሞይህዞንህ ጌይንጌ ዔኤላንታያ ማዔህና ሃሃዔ ዔይቶኮ ቢቶ ማዔዞንህ ከዳሮ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣያ ማዔህ ዒንህ ዔራ።» 43 ጋዓንጌ ዒንህ ባኣካ ያዒ ማዓኒ ከይሱሞሴ፤ ዒንህፓ ፔቲ ዓሲ ፑኡፒ ማዓኒ ከዔቶ ቢያህህ ማዳያ ማም፤ 44 ዒንህ ባኣካፓ ዳጌ ማዓኒ ከዓህ ቢያህህም ዓይሌ ማም፤ 45 ዓሲኮ ናዓህታዎ ቢያህህ ጆማ ማዒ ማዳኒና ፔኤኮ ሸምፓህ ማርጌዞንህ ዛሎ ዒንጊ ዳቂሻኒ ሙካንዳኣፓዓቲም ዓሲ ዒዞም ማዳንዳጉዲ ሙኪባኣሴ።»

ዩሱሴ ዓኣፓ ባይቄ ቤርዓሚዮሴኮ ዓኣፓ ፖሊሴህ
(ማቲ. 20:29-34፤ ሉቃ. 18:35-43)

46 ዩካፓ ዩሱሴና ዒዞኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶና ሞላ ዒያርኮ ጌይንታ ካታሞ ሙኬኔ፤ ዔይቶና ሞላ ማርጌ ዳሬ ዒያርኮ ካታማፓ ኬሰካንጌ ፔቲ ያሞሴ ናይ፡ ዓኣፒ ባይቄና ቤርዓሞሴ ጎሾከይ ጎይዖ ዓጮ ዳዒ ዔኤላኒ ዒንህም ሸኢቃ። 47 ዒዞኮ ኮርሲና ዳንዳህ ናዚሬቶ ዩሱሴ ማዔህ ዒ ሞይዞ፡- «ዳውቲ ናዓህዮ! ዩሱሴ ሃዳራ ታና ማርጌንጌ ማኣጭሬ» ጌዔ ዒላቲህ ዓርቄ።

48 ማርጌ ዓሳ፡- «ዚቲዮ ጌዔ!» ጌይ ጎሬኔ፤ ዒዚ ጋዓንጌ «ዳውቲ ናዓህዮ ታና ማኣጭ!» ጌዔ ሃቸም ዒላቲ።

49 ዩሱሴ ዔቃዎ፡- «ዒዞ ዔኤላቱ» ጌዔ፤ ዔይታ ዓኣፓ ባይቄህ ዔኤላዎ፡- «ዔኤዛይ ዒጊጪፖ፡ ዔቄ! ዩሱሴ ኔና ዔኤላ፤» ጌዔ።

50 ዒዚ ፔኤኮ ቃሲ ዑፃ ማኣዔ ዓፒሎ ከኤሪ፡ ጳሊ ዔቃዎ ዩሱሴ ባንህ ዓኣዳ።

51 ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ዓይጎ ሞኦቶም ኔኤኒ ኮዓይ?» ጌዔ ምጭ።

ዒዚ፡- «ዔርዛህዮ! ሃዳራ ታኣኒ ዛጋንዳጉዲ ዓኣፓ ታኣም ፖሊሴ» ጌዔ ማሃ።

52 ዩሱሴ፡- «ሂዳቶ ዳንዳ፤ ኔ ጉሙርቂፃ ኔና ዓውሴ።» ጌዔ።

ዓህያ ቤዞማና ዛጌኔ፤ ጎይዖና ዩሱሴ ጊንዖ ዓኣዳ።

11

ዩሱሴኮ ፑኡፒ ቦንቸና ዩሩሳሌም ጌሊዖ
(ማቲ. 21:1-11፤ ሉቃ. 19:28-40፤ ዮሃ. 12:12-19)

1 ዩሱሴና ዒዞኮ ጊንዖ ሃንታዞንህና ዩሩሳሌም ሙኪ ዑካዖ ዛይቶ ሪሚቶ ዳኮ ከይላ ዓኣ ቤቲፓጌና ቢታኒያ ጌይንታ ካታሞንህ ሙኬኔ፤ ዩሱሴ ዒዞኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶይዳፓ ላምሶከንህ ቤርታ ሂዚ ጌዔ ዳከኔ፡- 2 «ሃሮ

ሴኮ ጉርዳሎ ዒንህ ቤርታዲ ዓኣዳሞቲ፤ ዒኢካ ዒንህ ሃሃላዎ ምክሱ ቶጊባኣ ሃሬ ናይ ቱኡቲ ዓኣንጌ ዳንቃንዳ፤ ቡሊ ሃኒ ዔኪ ዩዑሞቲ፤ 3 ምክሱ ዒንህ ዓይጎር ቡላይ ጌዔ ምጭቶ ሳዳም ከይሳህርኬ፤ ዑኩና ዒዚ ማሃ ዳካንዳ፤ ጌዔ ከኤዙሞቲ።»

4 ዔይታኣ ዳንዳዎ ሃሮ ናዖማ ጎይዖ ዓጮ፡ ማኣሪ ካርካ ቱኡቲ ዓኣንጌ ዳንቄ ቡሊ፤ 5 ዒማና ዒኢካ ዔቄ ዓኣ ዓሰፓ ፔቲ ፔቲ ዓሲ፡- «ሃሮ ናዖ ሞዳኒ ቡላይ?» ጌዔ ምጭ።

6 ዔይታኣ ዩሱሴ ጌዔህ ያኤጫ ዓሰም ማሃ ከኤዛዛ ዓሳ ዔይቶ ሃሸ። 7 ላምሶ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶንህ ሃሮ ናዖ ዔኪ ዩሱሴ ኮራ ሙካዖ፡ ዔይታ ፔኤኮ ዓፒሎ ሃሮ ናዖ ዙላ ጌሃዛ ዩሱሴ ቶጌ። 8 ማርጌ ዓሳ ፔኤኮ ዓፒሎ ጎይዖ ሂኢሃዛ ዛሎ ዓሳ ካያፓ ሞላሽ ማንህ ማንህ ጎይዖ ሂኢሃ። 9 ዩሱሴኮ ቤርቶና ጊንዖናይዳ ዓኣ ዳራ ቢያ፡- «ዖኦሲ ጋላቲንቶም! ጎዳ ሱንዖና ሙካህ ያኦሲ ዓንጃንጎ፤ 10 ሃጊ ሙካ፡ ኑኤኮ ዓዳህ፡ ዳውቲ ካኣቱማ ዓንጃንጌያኬ! ጋላታ ጫሪንጭይዳ ያኦሲም ማዖንጎ!» ጌዔ ዒላቲ።

11 ዩሱሴ ዩሩሳሌም ሂሊ ያኦሲኮ ጌኤዦ ማኣሪ ጌላዎ ዓጮ ዓኣ ባኮ ቢያ ዛጌኔ፤ ሳዓ ዓማህር ታጳ ላምሶንህና ሞላ ዩሩሳሌም ኬሰኪ ቢታኒያ ጎዖ ቤዞ ዓኣዳ።

ዩሱሴ ጋዳንቄ ቤሌሴ ጌይንታ ሚጃሎ
(ማቲ. 21:18-19)

12 ጉቲ ቢታኒያፓ ዔይታ ማዓኣና ዩሱሴ ናይዲንጌ። 13 ፔቲ ሞርቄ ዓኣያ ቤሌሴ ጌይንታ ሚህ ሃኬ ዳንቃዎ ጎዖንጌ ዒዞይዳ ዓኣፒ ናንጋንዳ፤ ጌዔ ሚጃሎ ባንህ ዓኣዳ።። ጋዓንጌ ሚጃላ ዓኣቸሞ ሞጃ ማዔህር ዒላሽፓ ዓታዛ ፔቲታዎ ዓኣፒ ዒዚ ዳንቄባኣሴ። 14 ዩያር ዩሱሴ ሚጃሎ፡- «ሃይፓ ሴካ ምክሱ ኔጊዳፓ ዓኣፒ ሙዖፓ» ጌዔ።

ዩያ ዒዚ ጋዓኣና ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ሞይኬ።

ዩሱሴ ጌኤዦ ማኣራ ኮርማ ዓሰ ዳውሴህ
(ማቲ. 21:12-17፤ ሉቃ. 19:45-48፤ ዮሃ. 2:13-22)

15 ዩሱሴ ዩሩሳሌም ሙካዖ ጌኤዦ ማኣራ ጌሊ ዒኢካ ሻንቻ ዓሰና ሻንቻ ዓሰና ዳውሴህ ዓርቄ። ሚኢሽ ላኣማ ዓሰኮ ሚኢሽ ጌሃህና ደኦሎ ሻንቻ ዓሰኮ ያይቶና ሂዒ ደይሴ። 16 ምክሱ ዓይጎ ባኣዚ ከዲ ጌኤዦ ማኣሮኮ ዲሮ ጋሮና ዓኣዳንዳጉዲ ዒ ኮሲባኣሴ። 17 ዩሱሴ ዳሮ ሂዚ ጌዔ ዔርዜ፡- « ታኣኮ ማኣራ ዓሲ ዜርህ ቢያኮ ሸኢዲህ ማኣሪኬ» ጌዔንጌ ፃኣፒንጌባኣዳዮ? ዒንህ ጋዓንጌ ጡሲ ዓኣሽንታ ቤሲ ማሃ።

18 ቄኤሶኮ ሱኡጎንታ ሙሴ ዔርዜ ሞጎ ዔርዛዞንህንታ ዩሱሴ ዩያ ከኤዛኣና ሞይኬ፤ ዒዚ ከኤዛህ ዳራ ቢያ ዲቃቲ ሂርሻህር ዔይታ ዒጊጫዎ ሞዲ ዓርቄ ዒዛ ባይዛንዳቲያ ካራ ኮዔ።

19 ዩሱሴና ጊንዖ ሃንታ ናኣቶና ሳዓ ዓማዛ ካታማፓ ኬሰኬ።

ቤሌሶ ሚጃሎኮ ሚሊዖ
(ማቲ. 21:20-22)

20 ዚር ጉቲሎ ጉቲ ዓሚ ጎይዖና ዔይታ ዳንዳዎ ቤሌሶ ሚጃላ ፃጲና ሚሊ ዓኣንጌ ዳንቄ፤ 21 ጳይሮሴ ዚጊዮ ዩሱሴ ጌዔህ ጳቂሃዮ፡- «ዔርዛህዮ! ኔኤኒ ጋዳንቄ ሚጃላ ሃይሽ ሚሊ።» ጌዔ።

22 ዩሱሴ ዔይቶም ማሃድ፡- «ዖኦሲ ጉሙርቄሞቲ፤ 23 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ምክሱ ላምሶ ዒኔና ማይባኣዮ

ታኣኒ ኮባ ባካ ማዓንዳኔ፤ ጌራ ጉሙርቁሂና ሃያ ዲኮ ሃይፓ ዓቁ ባዘይዳ ኬኤሪንቴ፤ ጌዔቶ ኬኤሪንታንዳኔ።
 24 ይደር ሺኢጲሂና ዓይጎ ባኣዚታቶዋ ዒንሂ ሺኢቆቶ ዒንሂም ማዕያጉዲ ጉሙርቁዋቴ፤ ዒንሂ ሺኢቆ ባካ ቢያ ዒንሂም ዒንገንታንዳኔ። 25 ጫሪንጫ ዓኣ ዓዳሂ ዒንሂ ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ዒንሂ ሺኢቆኒ ዓቃ ዋደና ዓሲዳ ዒንሂ ዓርቁ ኮሜ ዓኣቶ ሃሹዋቴ። [26 ዒንሂ ሜሌ ዓሶኮ ደቢንቶ ዓቶም ጌባባኣቶ ጫሪንጫ ዓኣ ዓዳሂ ዒንሂ ጎሞ ዓቶም ጌባንዲዋሴ» ጌዔኔ።]*

ዩሱሴ ዓይጎ ቢታንቶና ማዳቴያ ያኦጪንቴ ያኦጪዎ
 (ማቴ. 21:23-27፤ ሉቃ. 20:1-8)

27 ዔያታ ላሚ ዩሩሳላሚ ማዒ ሙኬኔ፤ ዩሱሴ ጌኤኮ ማኣር ጌሊ ሃንታንቴ ቁኤሶኮ ሱኡጋ፣ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘዘንሂንታ ጪማኣ ዒዛ ኮይላ ሙካዖ። 28 «ሃያ ባኮ ቢያ ኔኤኒ ማዳሂ ዓይጎ ቢታንቶናዳይ? ሃሃ ሃያ ባኮ ማዳጎዳጉዲ ቢታንቶ ኔኤም ዒንጌሂ ያናዳይ?» ጌራ ያኦጪኔ።

29 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ታኣኒያ ዒንሂ ፔቴ ባኣዚ ያኦጪንዳኔ፤ ዒንሂ ታኣም ማሃቶ ታኣኒ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ባኮ ማዳቴያ ዒንሂም ኬኤዛንዳኔ፤ 30 ዮሃንሴኮ ማሰከፃ ያኦሲፓሞ ዓሲፓዳይ? ሂንዳ ታኣም ኬኤዘዋቴ» ጌዔኔ።

31 ዔያታ፡- « <ዓካሪ ኑ ዋዚ ጋዓንዳይ? ጌራ ዋላ ዘርታዖ፣ ያኦሲፓኮ ጌራ ኩኤኒ ማሃቶ ሂንዳዖ ዒንሂ ዓይጎ ዮሃንሴ ኬኤዛሂ ጉሙርቁባኣይ?» ዒዚ ጋዓንዳኔ። 32 «ዓሲፓኮ ኩኤኒ ጌዔቶሽ?» ዓሲፓኮ ዔያታ ጎዑዋጉዲ ዳራ ቢያ ማሰከ ዮሃንሴ «ጎኔና ያኦሲ ማላሂ ኬኤዛ ዓሲኬ» ጋዓሂር ዒገጩኔ። 33 ዩደር፡- «ኩኤኒ ዔሩዋሴ» ጌራ ማሃኔ።

ዩሱሴያ፡- «ያዒታቶ ታኣኒያ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ባኮ ማዳቶ ዒንሂም ኬኤዛዓ» ጌዔኔ።

12

ዋይኖ ቱካ ዓሶ ማሊሲ ኬኤዘና ኮኣኪንሃ
 (ማቴ. 21:33-46፤ ሉቃ. 20:9-19)

1 ሄሊሳዖ ዩሱሴ ዩኖ ኮኣኪንሂና ሂዚ ጌራ ኬኤዘሂ ዓርቁኔ፡- «ፔቴ ዓሲ ዋይኖ ጌይንታ ሙዖ ዓኣፒ ዓኣፓ ሚሂዳ ባልጋ ባኣዚ ቱኬኔ፤ ዓጮዋ ኮሺ ዲርቁ ዩኖ ካዖዛ ሂርቁ ጩኡጲ ዑሺ ኮሾንደ ዔቴያ ላሌ ሹቹዳ ቆኦቁ ቦኣኪ ገኢገሺኔ፤ ሃሃ ዋይኖኦ ካፓ ዓሶም ዳግ ጌዔ ሴኤላ ሴኤላ፣ ዩካፓ ዩኖ ቤዘ ጎሽኪ ጎሽኪ ታኣም ካፑዋቴ ጌራ ጎሽካ ዓሲም ዒንገሊ ሃኬ ዓጪ ዳንዳኔ። 2 ዋይኖ ማንዖ ዋደና ዒዛ ሄላ ዘሎ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዒዛኮ ዓይሂንቲ ማዳ ዓሲ ጎሽካ ዓሶ ኮራ ዳኬኔ። 3 ጎሽካ ዓሳ ዒዛ ዩያ ዓይሂንቲ ማዳሂ ዓርቁ ጳርቁሰካፓ ኩቹ ጉሪ ማሃ ዳኬኔ። 4 ገንሃ ሃሃ ጎዡ ዓዳ ሜሌ ዓይሂንቲ ማዳያ ዳካዛ ጎሽካዘንሂ ዩያኮዋ ቶኦኮ ዲይ ዑሪ፣ ቦርሲሲ ዳኬኔ፤ 5 ሄሊሲ ሃሃ ሜሌ ዳካዛ ዩያኣ ዋዳኔ፤ ዩያጉዳያ ሚርጌ ዓሲ ዳካዛ ዘሎ ጳርቁዘሎ ዋዳኔ። 6 ዓካሪ ጎዡ ዓዳ ማዳኒ ዓቴ ባኣዚ ፔኤኮ ናሽካ ናዓሂ ዳኪሂ ሌሊኬ፤ ዩያር ጎዶንቴ ታኣኮ ናዓሂ ዔያታ ቦንቻንዳኣናንዳኔ» ሂዚ ጌራ ማላዖ ቢያሂኮ ጋፒንዖይዳ ፔቴ ናዓሂ ዳኬኔ። 7 ጋዓንቴ ጎሽካዘንሂ ዋሊ ኮራ ሂይ ዒዛ ዳካላንዳሂታሂር ሃኒ ዬዑዋቴ፤ ኑ ዒዛ ዋዳቶ ዒዛኮ ዓዶኮ ዓኣ ባካ ቢያ ኑም

ማዓንዳኔ ጌዔኔ። 8 ዩያር ናዓሂ ዔያታ ዓርቁ ዋዳ ዩኖ ጎሽኮ ቤዘሎኮ ቲኢዖ ዙላ ዔኪ ዓኣዲ ኬኤሬኔ። 9 ዓካሪ ዩኖ ጎዡሎኮ ዓዳሂ ዓይጎ ዋኦታንዳይ? ጌዔቶ ዒዚ ፔኤር ሙኪጋፓ ጎሽካ ዓሶ ዋዳንዳኔ፤ ዩኖ ጎዡ ቤዘሎ ሚሌ ጎሽካ ዓሲም ዒንገንዳኔ። 10 ጌኤኮ ማዓኣፖይዳ፡- «ማኣር ማዛ ዓሳ ቦሂ ሃሽ ሹጫሂ ማኣርኮ ሃሎ ማዔኔ፤

11 ዩይ ሃሃ ያኦሲ ማዳኬ፤ ኩኤኒ ዘጋዛ ዲቃሂ ሂርሺሳያኬ።» ጌይንቲ ያኣፒንቴሂ ዒንሂ ናባቢባኣዓዳ?

12 ዓይሁደኮ ሱኡጎ ማዔ ዓሳ ዩሱሴ ዩያ ኮኣኪንሃና ዔያቶ ዘላ ኬኤዘያ ማዔሂ ዔራዖ ዒዛ ዓርቃኒ ኮዔኔ፤ ጋዓንቴ ሚርጌ ዳሬ ዓኣያታሂር ዒገጪ ዔያታ ዒዛ ሃሽ ዳንዳኔ።

ገኢራ ጪገሂ ዘላ ያኦጪንቴ ያኦጪሂ
 (ማቴ. 22:15-22፤ ሉቃ. 20:20-26)

13 ፔርሴ ዓሶና ሂርዲሴ ዓሶና ዘላፓ ማዔ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ዩሱሴ ጌሰታ ጌኤዘና ዳቢንታቶ ቡኡዲ ዓርቃንዳጉዲ ዒዛ ኮራ ዳኪንቴኔ። 14 ዩንሂያ ዒዛ ኮራ ሙካዖ፡- «ዔርዘሂዮ! ኔኤኒ ጎኔ ኬኤዘያ ማዔሂ ኩኤኒ ዔራኔ፤ ዓሲ ዒገጪሂና ዓሲ ታና ዋዚ ጋዓንዳይ? ጌራ ኔ ማዳ ባኣዚ ባኣሂር ያኦሲኮ ጎይዖ ጎኡምና ኔኤኒ ዔርዘኔ፤ ያዒ ማዓዛ ሮሜ ዓጮ ካኣቲም ገኢራ ጪገሂ ዋጋ ዓይሂም? ዓይሁዋይ? ኩኤኒ ገኢርንደም? ሃሾንደይ?» ጌራ ያኦጪኔ።

15 ዩሱሴ ዔያቶኮ ጌኖ ማሊዖ ዔራዖ፡- «ዒንሂ ታና ዓይጎር ጌኤሲና ቡኡዳኒ ኮዓይ? ሂንዳ ሮሜ ዓጮ ሚኢሾ ታና ዳውዋቴ» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ሚኢሾ ዔኪ ሙካዛ ዒዚ፡- «ሃኖ ሮሜ ዓጮ ሚኢሾሎይዳ ዓኣሂኮ ዓውካርና ያኣፒንቴ ሱንዖና ያኦርዳይ?» ጌራ ያኦጪኔ።

ዔያታ ማሃዖ፡- «ሮሜ ዓጮ ካኣቲሲኬ» ጌዔኔ።

17 ዩሱሴ፡- «ያዒ ማዔቶ ካኣቲሲ ካኣቲም፣ ያኦሲሲ ያኦሲም ዒንጉዋቴ» ጌዔኔ። ዔያታ ዒዛኮ ማሃዖና ኮሺ ዲቃቲ ሂርሺኔ።

ሃይቁ ዓሲኮ ዔቁሂ ዘላ ያኦጪንቴ ያኦጪሂ
 (ማቴ. 22:23-33፤ ሉቃ. 20:27-40)

18 «ሃይቁ ዓሲ ሃይባፓ ዔቁንዲዋሴ» ጋዓ ሶዶቁ ዓሳ ዩሱሴ ኮራ ሙካዖ ሂዚ ጌራ ዒዛ ያኦጪኔ፡-

19 «ዔርዘሂዮ! ሙሴ ዔርዘ ዋጎይዳ ኑም ፔቴ ዋጌ ያኣፒ ዒንጌኔ፤ ዩኖ ፔቴ ዓሲ ላኣሊ ዔካዖ ሾውዋዖ ሃይቁቶ ዒዛኮ ጌርሲ ላኣሌሎ ዔኪ ሃይቁሂም ያጸ ጌሃኒ ናይ ሾዖንጎ» ጋዓያኬ። 20 ዓካሪ ሂንዳ ፔቴ ዓሲኮ ላንካይ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ ኑ ጎዖም፤ ዔያቶኮ ቶይዳሂ ላኣሊ ዔካዖ ሾውዋ ሃይቁኔ፤ 21 ሄሊሴ ጌኤዚ ሃይቁሂኮ ዩኖ ላኣሌሎ ዔካዖ ሃሃ ሾውዋ ሃይቁኔ፤ ሃይሃሳሂያ ሃሃ ዩያጉዲ ማዔኔ፤ 22 ዩያይዳ ጎይሂ ላንኮ ጌርሲንሂ ቢያ ላኣሌሎ ዔካዖ ዳካላንዳ ናይ ሾውዋ ሃይቃዛ ቢያሂኮ ጋፒንፃ ላኣሌላ ሃይቁኔ፤ 23 ላንኮ ጌርሲንሂ ቢያ ዒዛ ዔኬያታሂር ጋፒንፃ ሃይቁ ዓሳ ዔቃ ዋደና ዩኖ ላኣሌላ ዋያኮ ማቾ ማዓንዳይ?» ጌራ ያኦጪኔ።

24 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዖ፡- «ዒንሂ ሃኣዒዲ ዳቢንታሂ ያኣፒንቴሂና ያኦሲኮ ዋልቆና ዔሩዋኣሂርቴዋይ?

11:23 11:23 ማቴ. 17:20፤ 1ቆር. 13:2። 11:25 11:25 ማቴ. 6:14-15። * 11:26 11:26 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፓ ፓይ. 26 ጌዳ ቃሳኔ፤ ዩኖ ቃኣሊላ ማቴ. 6:15 ጌዳ ዓኣዘ ማላያኬ። 12:10 12:10 ዓይኑ. 118:22-23። 12:18 12:18 ዳኪ. ማዶ 23:8። 12:19 12:19 ላሚ. ዋማ 25:5።

25 ሃይቁ ዓሳ ዔቃዎ ጫሪንጫ ዓኣ ያኦሲኮ ኪኢታንቸጉዲ ማዓንዳገ ዓቲም ዔኩቀሴ፤ ሎዑቀሴ። 26 ሃይቁ ዓሳ ዔቃዎ ዛሎ ማዔቶ ጋዓንቴ ያኦሲ ሙሴም ካኖ ባኣካ ታሞና ጳዲ ከኤዜ ዎደና ዓይጎ ከኤዜቶዎ ሙሴ ማዓንዳገ ዔይ ዓይንህ ናባቢባኣዓዳ? ዩና ዓይጎዳይ ገዔቶ፡- «ያኦሲ፤ ታኣኒ ዓብራሃሜ ያኦሲ፤ ዩሳኣቁ ያኦሲ፤ ያይቆኦቤ ያኦሲ» ገዔህክ። 27 ያኦሲ ሹምፖና ናንጋ ዓሶ ያኦሲ፤ ሃይቁቶዎ ናንገና ናንጋ ዓሶ ያኦሲክ። ዓይንህ ጋዓንቴ ኮሺ ዳቢንታኔ» ገዔኔ።

ቢያገ ባሼ ማዔ ዓይሥህ
(ማቴ. 22:34-40፤ ሉቃ. 10:25-28)

28 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶይዳገ ፔቴሰኬያ ማርማህ ዔያቶኮ ዎይዜኔ፤ ዩሱሴ ፔ ኮራ ያኦጫ ዓሶም ቃራ ማሃህ ማሃህ ዎይዚ ዔና ዔኬኔ፤ ዩይ ዓህ ዩሱሴ ባንህ ሙካዎ፡- «ያኦሲ ዓይህ ዓይህ ያይዳገ ቢያ ባሼ ማዔ ዓይህዎ ዎናዳይ?» ገዔ ያኦጫኔ።

29 ዩሱሴ ዔዛም ማሃዎ፡- «ቢያገ ባሼ ማዔ ዓይህዎ ለዒራዔኤሌ ዎይዜ! ያኦሲ ኦኦኮ ፔቴ ያኦሲ ሌሊክ፤ 30 ኔኤኒያ ኔኤኮ ያኦሲ ጉቤ ዔናገ፡ ጉቤ ሹምገገ፡ ጉቤ ማሊፃገ፡ ጉቤ ዎልቃገ ናሽክ» ጋዓያክ ገዔኔ። 31 ሃህ ዩያ ማሊያ ለምዓሳ ዓይህዎ ለማሌ ዓሲ ኔናጉዲ ማሃ ናሽክ» ጋዓያክ። ዩንህ ለምዎ ዓይህ ያንህዲገ ማሌ ባሻያ ባኣሴ።»

32 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛህ ዩሱሴ ኮራ፡- «ሂኖ ፔኤር ኮሺክ ዔርዛህዎ! «ያኦሲ ፔቴክ፤ ዔዛይዳገ ዓቲም ማሌ ያኦሲ ባኣሴ» ኔኤኒ ገዔህ ጎኔክ፤ 33 ዩያር ዓሲ ጉቤ ዔናገ፡ ጉቤ ሹምገገ፡ ጉቤ ማሊፃገ፡ ጉቤ ዎልቃገ ያኦሲ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ሃህ ማሌ ዓሲያ ፔና ማሃ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ታሚና ሚቺ ያኦሲም ዔንጎ ባኮ ዔንገያና ዩያ ጉዴያ ማሌ ዔንጎ ካኣኩይዳገ ዩንህ ለምዎ ዓይህ ያንህዲገ ካገፃ ባሻያክ» ገዔኔ። 34 ዩይ ዎጎ ዔርዛህ ዔራቶና ጳቂህ ማሃህ ዩሱሴ ዛጋዎ፡- «ኔኤኒ ያኦሲኮ ካኣቲማገ ሃኬያቲዎሴ» ገዔኔ።

ዩካገ ዩሱሴ ኮራ ጫርቂ ያኦጫ ዓሲ ባኣሴ።

ሜሲሃ ዛሎ ያኦጫንቴ ያኦጫህ
(ማቴ. 22:41-46፤ ሉቃ. 20:41-46)

35 ዩሱሴ ያኦሲኮ ገኤኸ ማኣርይዳ ዔርዚቤቃ ሂዚ ገዔ ያኦጫኔ፡- «ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሳ ኢሪሰቶሴ ዳውቴ ናይክ» ዓይጎር ጋዓይ? 36 ዳውቴ ፔ ቶኦኪና ዓያና ገኤሺ ዔዛ ዔና ማሊህ ገሃዛክ፡- «ያኦሲ፤ ታ ጎዳሂም * (ሜሲሃም)

ኔኤኮ ሞርኮ ኔ ቢታንቶ ዳማ ታኣኒ ማሃንዳያ ሂላንዳኣና ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ ዳዔ» ገዔኔ፤ ገኤኔ። 37 «ካሪ ዳውቴ ፔ ቶኦኪና ሳዳ» ገዔ ዔኤሌቶ ሜሲሃ ዳውቴኮ ዎይቲ ናይ ማዓይ?» ዩያ ዔዚ ጋዓኣና ሚርጌ ዓሲ ዔዛሲ ዎዛና ዎይዛኔ።

ዩሱሴ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ዳቢንቴ ዓሲታህ ከኤዜህ
(ማቴ. 23:1-31፤ ሉቃ. 20:45-47)

38 ዩሱሴ ዔርዚቤቃ ሂዚ ገዔኔ፡- «ዎደሲ ዓፒላ ማኣዒ ሴካ ሃንጋ ሃንቲሂና ሃህ ቦኣኮይዳ ኮሺ ዔኤሊህ ዔካኒ ናሽካ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶይዳገ ካገጉቱዎቲ፤

39 ዔያታ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ቦንቸ ያይታ፡ ሙኡዘም ዔኤሎ ቤሰካ ቦንቸ ቤሲ ዳንቂ ዳዓኒ ሩኡራኔ። 40 ዓሲ ዛጎም ገዔ ዎደሲ ሺኢቆ ሺኢጸሂና ዓይንህ ባኣ ላኣሎኮ ማኣር ገሺ ገሺ ማንቂሳኔ፤ ዩያር ዔያቶይዳ ዳኤህ ዎጌ ዎገንታንዳኔ።»

ዜኤርይንዴሎኮ ያኦሲም ዔንጎ ባኮ ዔንገያ
(ሉቃ. 21:1-4)

41 ያኦሲም ገዔ ዓሳ ሚኢሾ ዔንጋ ሳኣጂኖኮ ዩሱሴ ቤርቶ ዛላ ዳዒ ዓኣዎ ዳራ ሳኣጂኖ ጋራ ሚኢሾ ዓጋንቴ ዛገኔ፤ ዔማና ዎርጎጮ ዓሳ ሚርጌ ሚኢሾ ዓጋንቴ፤ 42 ፔቴ ማንቆ ዜኤሪንዴሰኪና ሙካዎ ዩኖ ዎደ ሚኢሾና ለምዎ ሲኪና ማዓ ኮሺ ዳካ ሚኢሾ ዓገኔ። 43 ዩሱሴ ፔኤኮ ገንዎ ሃንታ ናኣቶ ዔኤላዎ፡- «ጎኔ ታ ዔንሂም ጋዓኔ፤ ሳኣጂኖይዳ ሚኢሾ ዓገ ዓሶይዳገ ባሼ ዓገዛ ሃኖ ዓኒ ሃይቁ፡ ማንቆ ላኣሌሎኮ ገዔኔ፤ 44 ዓይጎር ገዔቶ ማሌ ዓሳ ቢያ ዔንገህ ዓኣ ቆሎይዳገ ዲቢ ዑሃ ዓኣዳህክ፤ ዔዛ ጋዓንቴ ማንቆታዎ ፔኤኮ ዓኣማ ዓይሱዎዎ ዓገኔ፤ ፔና ዎይሃንዳ ባኮንህ ቢያ ዔንገኔ።»

13

ዩሱሴ ገኤኸ ማኣርኮ ሻሂንቴዎ ዛሎ ከኤዜህ
(ማቴ. 24:1-2፤ ሉቃ. 21:5-6)

1 ዩሱሴ ገኤኸ ማኣርጋ ከሰካንቴ ዔዛኮ ገንዎ ሃንታዘንሂዳገ ፔቴሰኬይ፡- «ዔርዛህዎ! ሃያ ማኣር ማኸር ገኢገሾና ሹጮና ማኸንቴ ማኣር ዎዚጉዲ ኮሽካቲያ ሂንዳ ዛገ!» ገዔኔ። 2 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ሃያ ዳኤፖ ማኣር፡ ሹጮና ማኸናህ ኔኤኒ ዛጋ? ሃይ ማኣር ደዓንዳኔ፤ ሹቺ ሹቺዳ ሃኣዒዲ ከልቁንቴ ፔቴታዎ ዓታዓኮ» ገዔኔ።

ጎዳ ሙኮኮ ቤርታ ዳውሲህና ሚቶና ሙካንዳህ
(ማቴ. 24:3-14፤ ሉቃ. 21:7-19)

3 ዩሱሴ ገኤኸ ማኣርኮ ቤርቶ ዛሎና ዛይቲ ሪሚቲ ዳካ ጎዎ ዳኮይዳ ከሰኪ ዳዒ ዓኣንቴ ጳጳርሴ፤ ያይቆኦቤ፤ ዮሃንሴንታ ዔንዲራሴንታ ሌሊ ዔዛ ኮራ ሙካዎ፡- 4 «ዩይ ኔኤኒ ገዔ ባካ ማዓንዳህ ዓይዲዳይ? ዩይ ቢያ ማዓኒ ዑካኣና ዔርታህ ዓይጎናዳይ? ሂንዳ ኦም ከኤዜ» ገዔ ያኦጫኔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ዎኦኒያ ዔንሂ ዳቢሱዎጉዲ ዔንሂና ዔራዎቲ፤ 6 ሚርጌህ፡- ታኣኒ ሚሲሃክ» ገዔ ገዔ ታ ሱንዎና ሙኪ ሚርጌ ዓሲ ዳቢሳንዳኔ፤ 7 ዔንሂኮ ዑኮ ያልዚ ዔቁቶዎ ሃህ ሃኮ ቤሰካ ዓኣ ያልዚ ሃይሴ ዎይዘዎ ዲቃቲፖቲ፤ ዩይ ማዑዎዎ ዓታዓኮ፤ ጋዓንቴ ጋፒንዎ ሃገክ። 8 ፔቴ ዜርፃ ማሌ ዜርፃይዳ፡ ካኣታ ካኣቶይዳ ያልዚ ዔቁሳንዳኔ፤ ዲማ ዲማ ቤሰካ ሳዓ ዓገፃሂና ናይዚና ማዓንዳኔ፤ ዩይ ቢያ ሾይቺ ዓርቂህ ቆፃ ማታሳሂጉዲ ሜቶኮ ቢያ ቤርቶክ።

9 «ዔንሂያ ዔንሂ ዛሎ ኮሺ ዔራዎቲ፤ ዓይጎር ገዔቶ ዓሳ ዔንሂ ዎጌም ዓኣህ ዔንጋንዳኔ፤ ዓይሁዴ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ጳርቁንቴ ታኣኮ ዔንሂ ማርካ ማዓንዳጉዲ ታ ዛሎና ዎይህ ዓሶና ካኣቶና ቤርታ ዔንሂ ዎጌም ሺኢካንዳኔ። 10 ጋፒንዎ ሙካንዳሂኮ ቤርታ ጋዓንቴ ኮኸ ሃይሳ ዲማ ዲማ ዜርፃም ቢያ ሃላኒ ኮይሳኔ። 11 ዓሳ ዔንሂ ዓርቂ ዎጌም ሺኢሻኣና ሓኦኒ

12:26 12:26 ከሲ. ማፃ 3:6። 12:28 12:28 ሉቃ. 10:25-28። 12:30 12:30 ለሚ. ዎፃ 6:4-5። 12:31 12:31 ለዊ. ዓከ 19:18። 12:32 12:32 ለሚ. ዎፃ 4:35። 12:33 12:33 ሆሴ. 6:6። * 12:36 12:36 ጎዳ፡ ሃገ ሙካንዳ ሜሲሃክ። 12:36 12:36 ዓይኩ 110:1። 13:9 13:9 ማገ. 10:17-20።

ዓይነት ከኤዛንዳ ናንዳይ? ጌራ ቤርታዲ ማታዲፖቴ፤ ዲንሢ ሸኢኬ ዋደና ዲንሢኮ ዲና ሙኬሢ ከኤዙዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዲማና ከኤዛሢ ዓያና ጌኤሽ ማዓንዳፓ ዓቴም ዲንሢቴዋሴ። 12 ጌርሲ ፔኤኮ ጌርሲ፣ ዓይ ፔኤኮ ናፖ ሃይሲም ዓኣሢ ዲንጋንዳ፤ ናኣታ ሸዔ ዓሶ ዲዲ ዓኣሢ ዲንጊሢና ዋዲሳንዳ። 13 ታ ዛሎር ዲንሢ ዓሶ ቢያ ዲዲንቴያ ማዓንዳ፤ ጋፒንያ ሄላንዳኣና ገቢ ደዳሢ ጋዓንቴ ዲቃንዳ።»

ዩሩሳሌም ዓጮይዳ ሄላን ዓኣ ፑርቶ ማታሢ ዛሎ
(ማቴ. 24:15-28፤ ሉቃ. 21:20-24)

14 «ሃሣ ዓሲ ዲኣሳ ፑርታ ባኣዚና ሻኣካ ባኣዚ ጴዳኒ ኮይሱዋ ቤሰካ ማዲንታንቴ ዲንሢ ዛጋንዳ፤ ዩያ ናባባሢ ዲና ዔኮንጎ፤ ዩኖ ዋደና ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዲኮ ባንሢ ቤቶንጎ። * 15 ሹጮና ማዦና ማኣርኮ ዑያይዳ ዓኣ ዓሲ ከኤፃፓ ከዲ ፔቴ ባኣዚ ዓኣንዳ፤ ጌራ ነጎ፤ 16 ጎሽዳ ዓኣዲ ዓኣ ዓሲ ዓፒሎ ፔኤኮ ዓኣኒ ገንሣ ማፖ፤ 17 ዩኖ ዋደና ጎጶይንዳሢና ናኣቶ ዓኣሎ ዲንደንሢናም ባዳዔ፤ 18 ዩይ ቢያ ባርጊ ዋደና ማዑዋጉዲ ሸኢቁዋቴ። 19 ዩኖ ዋደና ያኦሲ ሳፖ ማዦማፓ ዓርቃፖ ሙኪ ዩኖ ከሎ ሄላንዳኣና ዛገቤቁቦ ማቶና ዋኣዮና ማዓንዳ፤ ሴካ ቤርቲም ማዔቶዋ ዩያጉዳ ማቶና ዋኣዮና ማሊ ሄላዓኬ። 20 ያኦሲ ዩያ ከሎኮ ፓይደ ዳኪሲባኣያታቴ ዲቃኒ ያኣኒያ ዳንዳዲንዳዋንቴኬ፤ ጋዓንቴ ደኦሪንቴዘንሢ ጌራ ዩይ ከላ ቢያ ቃሚቃንዳ።»

21 «ዩያር ያና ማዔቶዋ ማሲሄ ሃይሾ ሃካኬ፤ «ዩይሾ ያሶኬ» ጌዔቶ ጉሙርቁፖቴ። 22 ዋይቴይ ጌዔቶ ሉኡዚ ማሲሄንሢና ሉኡዚ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛያ ማላ ዓሲ ሙካንዳ፤ ዔያቶም ዳንዳዲንቴቶ ያኦሲኮ ዓርቲ ጉሙርቁንታ ዓሶታፖ ዳቢሳኒ ዓኪ ዲቃሣ ባኣዚና ማላታና ዔያታ ማዲንዳ። 23 ዲንሢና ኮሽ ዔሩዋቴ! ሃያ ባኮ ቢያ ዩይ ዋደ ሄላንዳሢኮ ቤርታሲ ታ ዲንሢም ከኤዛ።»

ዓሲ ናዓሢኮ ሙኮ
(ማቴ. 24:29-31፤ ሉቃ. 21:25-28)

24 «ዩኖ ዋደና ዩያ ማቶኮ ቢያ ገንፃ ዓባ ዲማንዳ፤ ዓገናኣ ፖሲንዲዋሴ፤ 25 ዠኡጋሢ ጫሪንጫፓ ከዳዛ ጫሪንጫይዳ ዋልቁና ዓኣ ባካ ቢያ ዓገፃንዳ። 26 ዩካፓ ዓሲኮ ናዓሢ ዴኤፒ ዋልቁና ቦንቸንቴ ሻኣሬና ሙኪ ጴዳንዳ፤ 27 ፔኤኮ ከኢታንቸ ዲዚ ዳካዛ ዔያታ ፖይደ ዛሎ ቢያ ዳንዲ ዓጮኮ ጋፓፓ ጫሪንጫ ጋፓ ሄላንዳኣና ዓኣ ዲዛኮ ደኦሪንቴዘንሢ ቡኩሳንዳ።»

ዋደኮ ጋፒንያ ዔርዛ ቤሌሶ ማፃሎ
(ማቴ. 24:32-35፤ ሉቃ. 21:29-33)

28 ዩሱሴ ከኤዛዎ፡- «ቤሌሶ ማፃሎኮ ኮኣኪንሣ ዲንሢም ዔርዛያ ማዓንዳጉዲ፤ ዲዛኮ ካኣፓ ያሊ፡ ዲላሽ ከሳ ዋደና ያሢሣ ተ ዑኬሢ ዲንሢ ዔራ። 29 ዩያጉዲ ዲንሢያ ዩይ ባካ ቢያ ማዓዛ ዛጋፖ ዓሲኮ ናዓሢ ሙካ ዋደ ዑኬሢና ሙኪ ካራ ዓኣሢ ዔሩዋቴ፤ 30 ጎኔ ታኣኒ ዲንሢም ጋዓ፤ ሃይ ሾይንታ ዓኣዳንዳሢኮ ቤርታ ዩይ ቢያ ማዓንዳ። 31 ጫሪንጫና

ሳፖና ዓኣዳንዳ፤ ታኣኮ ቃኣላ ጋዓንቴ ናንጊና ደዲ ናንጋንዳ።» ጌዔ።

ጋፒንያ ከሌሎና ዋደና ያኣኒያ ዔሩዋያ ማዒያ
(ማቴ. 24:36-44)

32 ዩሱሴ ሃሣ፡- «ጋዓንቴ ዩኖ ከሌሎና ዋደሎና ዛላ ዓዳሢፓ ዓቴም ያኣኒያ ዔራያ ባኣሴ፤ ጫሪንጫይዳ ዓኣ ከኢታንቸታቶዋ ሃሣ ናዓሢያ ዔሩዋሴ። 33 ዩና ዋደ ዓይዲ ሙካንዳቴያ ዲንሢ ዔሩዋኣሢር ኮሽ ደዲዋቴ። 34 ዩና ዋደ ማኣር ፔኤኮ ሃሽ ሃኬ ዓጪ ዓኣዳ ዓሲስኬያ ማላ፤ ዲዚ ፔቴ ፔቴ ዲዛም ማዳ ዓሶም ዲማ ዲማ ማዳ ዲንጋፖ ካፓ ዓሢም ኮሽ ደዲ ካፓንዳጉዲ ዓይሢ። 35 ዩያር ማኣርኮ ዓዳሢ ሙካንዳ ዋደ ዲንሢ ዔሩዋያታሢር ዲንሢና ኮሽ ዔሩዋቴ፤ ጎፖንቴ ዲዚ ሴካ ያኦሻ ዋደ፡ ዓቴቶ ሳፖኮ ገዲሚሽ፤ ማዒባኣቶ ኮይዳ ቁኢቃኣና፤ ዔይዔ ጌዔቶ ጉቴ ዲቡርታ ሙካንዳኣናንዳ፤ 36 ዔሩዋያ ዲንሢ ገንዒ ዓኣንቴ ዲዚ ሙኪ ዲንሢ ዳንቁፓዲ ደዲዋቴ፤ 37 «ዲንሢም ታኣኒ ከኤዛሢጉዲ ሃንጎ ዓሶማኣ ደዲዋቴ ታ ጋዓ።» ጌዔ።

14

ኪሪሰቶሴ ባይዛኒ ዓሶኮ ዋላ ዘርቲያ
(ማቴ. 26:1-5፤ ሉቃ. 22:1-2፤ ዮሃ. 11:45-53)

1 ዓይሁዳ ዓሳ ዑሣ ዓኣዲያንታ ላኣዳ ሙዒ ቦንቸ ከሎንታ ማሊ ቦንቻኒ ላምፖ ዓቢ ዓታዛ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዋጎ ኮሽ ዔራ ዓሳ ጌኔ ማሊሢና ዩሱሴ ዓርቁ ዋደንደ ጎይሢ ኮዔ። 2 ጋዓንቴ ዴራ ዑራ ዔቁሳንዳ፤ ጌዒ፡- «ኑኡኒ ቦንቸ ከሎና ዩያ ማዳዓ» ዔያታ ጌዔ።።

ሳውቃ ቲዦና ዩሱሴኮ ዑያ ቲሽኬ ላኣሌሎ
(ማቴ. 26:6-13፤ ዮሃ. 12:1-8)

3 ዩሱሴ ቢታኒያ ጎፖ ጉርደይዳ ዑፃ ከሰካ ፑርቶ ደርዓሢና ዓርቁንቴያ ፖዔ፡ ሲሞኦኔ ጎፖሢ ማኣራ ዓኣፖ ካሣ ሙዒኒ ገኢጊ ዴዒ ዓኣንቴ ፔቴ ላኣሊሰኬና ዓልባሰፂርሴ ጌይንታ ሹቺፓ ኮሽንቴ ቢልቃይዳ ናርደሴ ጎፖ ቦንቸንቴያ ሃሣ ሻንቸዛ ማርጌ ማኢሾ ዔካ፡ ሳውቃያ ዋኣሢ ማዔ ቲሽ ኩንሢ ዔኪ ሙካፖ ዩኖ ቢልቃይሎ ዋዲ ሳውቃ ቲዦሎ ዩሱሴኮ ቶኣካ ዋሢ።

4 ዩያ ዲዛ ማዳኣና ዲኣካ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዳጋዳ፡- «ሃይ ሳውቃ ቲዦ ጉሪ ዓታሢ ዓይጎርዳይ? 5 ሃያ ሳውቃ ቲዦ ፔቴ ዓሲ ፔቴ ለዔ ማደ ማደም ዲንጎንደ ማኢሾይዳፓ ዑሣ ሻንቸ ዔኤቢ ባኣ፡ ዓሶ ማንቆም ዲንጎናቴ ዓይጌ ዓኣይ?» ጌዒ ላኣሌሎዋ ዔያታ ፓሴ።

6 ዩሱሴ ማሃ፡- «ሃሹዋቴ፤ ዲዛ ዲንሢ ዓይጎር ማታሳይ? ዲዛ ታኣም ኮሽ ባኣዚ ማዳ፤ 7 ማንቆ ዓሳ ቢያ ከሊ ዲንሢና ዋላ ዓኣሢር ኮዔ ዋደና ዔያቶ ዲንሢ ማኣዳኒ ዳዳንዳዓ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ቢያ ከሊ ዲንሢና ዋላ ሃይካቴዋሴ፤ 8 ሃና ላኣሌላ ፔኤም ዳንዳዲንቴሢ ጉዳያ ማዳ፤ ሳሽካ ታኣኮ ዳኡኪንቴዋንቴ ቤርታሲ ሳውቃ ቲሽና ዲዛ ታኣኮ ዑያ ቲሽኪ ዳኡፖም ገኢጊሾ።» 9 ጎኔ ታ

13:13 13:13 ማቴ. 10:22። * 13:14 13:14 ዳኣኔ. 9:27 ጊዳ ዓኣሢ ዛጌ። 13:14 13:14 ዳኣኔ. 9:27፤ 11:31፤ 12:11። 13:15 13:15 ሉቃ. 17:31። 13:19 13:19 ዳኣኔ. 12:1፤ ዮሃ. ፆፔጳ 7:14። 13:24 13:24 ዓሲ. 13:10፤ ሄዚ. 32:7፤ ዓዲ. 2:10፤ 3:15፤ ዮሃ. ፆፔጳ 6:12። 13:25 13:25 ዓሲ. 34:4፤ ዓዲ. 2:10፤ ዮሃ. ፆፔጳ 6:13። 13:26 13:26 ዳኣኔ. 7:13፤ ዮሃ. ፆፔጳ 1:7። † 13:28 13:28 ያሢሣ፡- ዲሰራዔኤሌ ዓጪና ዲኣካ ዓኣ ማፖ ያሊ ዲላሽ ከሳ ዋደከ። 13:32 13:32 ማቴ. 24:36። 13:34 13:34 ሉቃ. 12:36-38። 14:1 14:1 ከሲ. ማፖ 12:1-7። 14:3 14:3 ሉቃ. 7:37-38። 14:7 14:7 ላሚ. ዋማ 15:11።

ዲንህም ጋዓኔ፤ ዓጮ ቢያይዳ ሃይ ኮፍ ሃይሶ ኬኤዘገታ ዋደና ዓንካ ማዕቶዋ ሃይ ዲዛ ማዕ ዓካ ዲዛ ጸቆሥህ ማዕ ኬኤዘገታገዳኔ» ጌዔኔ።

ዪሁዳ ዩሱሴ ጌሺህና ዓኣህ ዲንጋጊ ዓሶና ዋላ ገእጊህ

(ማቴ. 26:14-16፤ ሉቃ. 22:3-6)

10 ታጾ ለምዓሚዳፓ ፔቴ ዓሰቆሮንቶ ዪሁዳ ጎምህ ዩሱሴ ጌሺህና ዓኣህ ዲንጋጊ ቁኤሶኮ ሱኡጎ ኮራ ዓኣዳኔ። 11 ዔያታ ዲዛኮ ጎዳ ሻንቸሮ ሙኪያ ዔራዎ ኮሺ ዋዛዲ ሚኢሽ ዲዛም ዲንጋጊ ዋላ ጌሰቲ ገእጊኔ። ዩካፓ ዲዛ ዩሱሴ ዓኣህ ዲንጋጊ ዲዛም ገእጊገዳ ጎይህ ኮዔኔ።

ዩሱሴ ዑህ ዓኣዲያ ኬሎ ካዎ ዳኪንቴዘንህና ዋላ ሙዔህ

(ማቴ. 26:17-25፤ ሉቃ. 22:7-14፤21-23፤ ዮሃ. 13:21-30)

12 ዩሱሴኮ ገንያ ሃንታዘንህህ ዓይሁዳ ዓሳ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቸ ኬሎ ማራናይ ሹኪ ላኣደዋ ሙዒ ቦንቸ ኬሎኮ ዓይያይዳ ዲዛ ኮራ ሙካዎ፡- «ዑህ ዓኣዲያ ኬሎ ማሊ ሙዎ ካዋህ ሙዒኒ ዎካ ዓኣዲ ገእጊሻንዳጉዲ ኔኤኒ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጮኔ።

13 ዲዚያ ዲዛኮ ገንያ ሃንታዘንህህዳፓ ለምዎንህህም ሂዚ ጌዒ ዳኬኔ፡- «ሴኬ ካታም ዳንዲዋቴ፤ ዲኢካ ዲንህ ዋኣህ ጉሲ ኬዳ ዓሲ ዳንቃንዳኔ፤ ዩያ ዓህኮ ገንያ ዓኣዲዋቴ፤ 14 ዲዚ ዳንዲ ጌላ ኬኤያማ ጌሊጋፓ ማኣሮኮ ዓዳህ ኮራ ዲርዘህ ታኣኮ ገንያ ሃንታዘንህህና ዋላ ታኣኒ ዑህ ዓኣዲያ ኬሎ ሙዎ ሙዓንዳ ኬኤያ ዎካዳይ?» ጋዓኔ፤ ጎዑዋቴ። 15 ዲዚያ ኩቦ ጋራ ዓኣ ሂኢህ ገእጊገቴ ዳልጎ ቤዘ ዲንህም ዳውዋንዳኔ፤ ዲኢካ ኑዎ ገእጊሹዋቴ።»

16 ለምዎ ገንያ ሃንታዘንህህ ኬሰኪ ካታም ዳንዲ ዩሱሴ ጌዔማጉዲ ቤዘዎ ዳንቁ ዑህ ዓኣዲያ ኬሎ ካዋህ ሙዒ ዲኢካ ገእጊሹኔ።

17 ሳዓ ዓማዛ ዩሱሴ ታጾ ለምዎንህህና ዋላ ሙኬኔ፤ 18 ካህ ሸኢሸ ዔያታ ሙዓኣና ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታኣኒ ዲንህም ጋዓኔ፤ ሃህ ታኣና ዋላ ካህ ሙዓያ ዲንህዳፓ ፔቴይ፡ ታና ዓኣህ ዲንጋገዳኔ» ጌዔኔ።

19 ዔያታ ዩኖ ጌኤዘና ያያዎ፡- «ጎኔ ታናቴዎሴ፤ ኔ ታናኬ ጋዓ?» ጌዒ ጌዒ ፔቴ ፔቴህ ዲዛ ያኦጮኔ።

20 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዩይ ዓህ ሃህ ታኣና ዋላ ሃና ጎንጋ ኩጮ ዳካያ፤ ዲንህ ታጾ ለምዓሚዳፓ ፔቴህኬ፤ 21 ዓሲኮ ናዓህ ቤርታዲ ዲዛ ዛሎ ፃኣፒንቴ ጎይያና ሃይቁህ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓህ ጌሺህና ዓኣህ ዲንጋ ዩያ ዓህም ባዳዔ፤ ዩይ ዓህ ቤርታዲ ሾይንቴባኣቴ ቃራታዎኬ» ጌዔኔ።

ጎዳኮ ማዶ ካዋህ

(ማቴ. 26:26-30፤ ሉቃ. 22:14-20፤ 1ቆሮ. 11:23-25)

22 ዔያታ ሙዎይዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ ካህ ዔካዎ ጋላቲ ቡንጋፓ ዲዛኮ ገንያ ሃንታ ናኣቶም፡- «ሃኣዛጉዋቴ፤ ሃይ ታናኬ» ጌዒ ዲንጊኔ።

23 ሃህ ዑሽኮ ባኮዎ ዔካዎ ጋላቲ ዔያቶም ዲንጊኔ፤ ቢያህ ዑሽኮ ባኮይዳፓ ዑሽኬኔ። 24 ዲማና ዲዚ ዔያቶም፡- «ሃይ ታኣኮ ማርጌ ዓሶም ለኣለገታንዳ ጫኣቁሞ ሱጉያኬ፤ 25 ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓኔ፤ ያኦሲ

ካኣቱሞይዳ ዓኮ ታኣኒ ዑሽካንዳያ ሄላንዳኣና ሃና ዎይኖ ዑኩ ለሚ ታኣኒ ዑሽካዓኬ» ጌዔኔ።

26 ዩካፓ ዔያታ ያኦሲ ቦንቸም ማዓ ዓይኑሞ ዓይናዳዎ ዛይቴ ሪሚቲ ዲካ ዓኣዳኒ ኬሰኬኔ።

ጳዳሮሴ ዲዛ ዔራዋሴ ጋዓንዳኔ ጌዒ ዩሱሴ ኬኤዘህ (ማቴ. 26:31-35፤ ሉቃ. 22:31-34፤ ዮሃ. 13:36-38)

27 ዩሱሴ ዲዛኮ ገንያ ሃንታ ናኣቶም፡- «ሂንቃህ ታኣኒ ዎዳንዳኔ፤ ማራታኣ ዣኣላንዳኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴህጉዲ ታ ዲንህኮ ዲቆ ማዔም ዲንህ ቢያ ታና ሃሻንዳኔ፤

28 ጋዓንቴ ሃይባፓ ታኣኒ ዔቁሰካፓ ጌሊላ ጎዎ ዓጮ ቢሪ ታ ዲንህ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔኔ።

29 ጳዳሮሴ፡- «ሚሌ ዓሳ ኔ ዛሎና ዲቁንቴታቶዎ ታኣኒ ማሊ ዲቁንታዓኬ» ጌዔኔ።

30 ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ኔኤም ጎኔ ጋዓኔ፤ ሃና ዲባኒ ኮይዳ ለሚ ቁኢቁዋንቴ ኔኤኒ ታና ሃይህ ማይንቴ ታ ዲዛ ዔራዋሴ» ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

31 ጳዳሮሴ ጋዓንቴ፡- «ሃይቁ ሃይቆቴያ ታኣኒ ኔኤና ሃይቃንዳኣፓዓቴም ማሊ ታ ኔና ዔራዋሴ» ጋዓንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ደዲሺ ኬኤዛኣና ሃንጎ ዓቴ ገንያ ሃንታዘንህህያ ያዒ ጌዔኔ።

ዩሱሴ ጌኤቴሴማኔ ጎዎ ቤዛ ሸኢቁ ሸኢዲያ (ማቴ. 26:36-46፤ ሉቃ. 22:39-46)

32 ዩማፓ ጌኤቴሴማኔ ጎያዎ፡ ቱኮና ሚህ ሚርጌ ዓኣ ቤሲ ዔያታ ዓኣዲያ ዩሱሴ ፔኤኮ ገንያ ሃንታ ናኣቶም፡- «ታኣኒ ሸኢቃኣና ዲንህ ሃካ ዳዑዋቴ» ጌዔሰካፓ፤

33 ዲዛና ዋላ ጳዳሮሴንታ ያይቆኦቤንታ ሃህ ዮሃኒሴንታ ዔኪ ዓኣዲያ ዲኢካ ዲዚ ኮሺ ማሊ ያዩህ ዓርቁኔ። 34 ዔያቶ ኮራ ዲዚ፡- «ሼምፓህ ታኣኮ ሚርጌ ያዩ ሃይቃኒ ዑኬኔ፤ ዲንህ ሃይማካ ዳዒ ደዲ ካፑዋቴ» ጌዔኔ።

35 ዲዚ ዔያቶይዳፓ ዳካ ሃኪ ዓኣዲያ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ዳንዳዲንታያ ማዔቶ ዩና ፑርቶ ሜቶ ዎዳላ ዲዛ ሄሉዋጉዲ፤ 36 ሂዚ ጌዒ ሸኢቁኔ፡- «ዳህዲዮ! ቢያ ባኣዚ ኔኤም ዳንዳዲንታያታህሮ ሃና ታኣኒ ዔካኒ ገእጊ ሜቶ ታጌዳፓ ሃኪሴ፤ ጋዓንቴ ኔ ማሊያጉዲ ማዓንዳኣፓዓቴም ታ ማሊያጉዲ ማዎፓ።»

37 ዩካፓ ሃይህ ዲዛኮ ገንያ ሃንታዘንህህ ኮራ ማዒ ሙካዎ ዔያታ ገንዒ ዓኣንቴ ዳንቁ ጳዳሮሴ ኮራ፡- «ሲሞኦኔ! ኔኤኒ ገንዒዳ? ዳካ ዎዳታዎ ጳጬ ደዲ ዳዒኒ ኔኤኒ ዳንዳዲባኣዳ?» ጌዔኔ። 38 ሄሊሳዎ ቢያህም፡- «ዲንህ ዳቢሳኒ ጌሾ ባኣዚዳ ዲንህ ጌሉዋጉዲ ጳጬ ሸኢቁዋቴ፤ ዓሲኮ ዓያና ገእጊያኬ፤ ጋዓንቴ ዓሸኪ ላቤያኬ» ጌዔኔ።

39 ሃህ ገንህ ዓኣዲ ቤርታ ዲዚ ሸኢቁህ ጎይያ ለሚ ዲማ ጌዒ ሸኢቁኔ። 40 ዩካፓ ዲዚ ማዒ ሙካንቴ ገንዒህ ዔያቶ ሚርጌና ባሽህሮ ገንዒ ዓኣንቴ ዳንቁኔ፤ ዔያታ ዲዛም ማሂ ኬኤዛኒያ ዳንዳዲባኣሴ።

41 ሃይህሲ ዔያቶ ኮራ ማዒ ሙካዎ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃህ ሄላንዳኣና ዲንህ ላሂ ሃውሺህዳዳ? ማይ ዓካሪ ገደኔ፤ ዎዳኣ ሄሌኔ፤ ሃይሾ ዓሲኮ ናዓህ ጎም ዓሶ ኩጮ ጌሺህና ዓኣህ ዲንገንታንዳኔ። 42 ሂዮ ማይ ዔቁዋቴ ኑኡኒ ዓኣዲም! ታና ጌሺህና ዓኣህ ዲንጋህ ሃይሾ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ሞርኮ ኩጫ ዓርቁንቴህ
(ማቴ. 26:47-56፤ ሉቃ. 22:47-53፤ ዮሃ. 18:3-12)

43 ዩሱሴ ሂደ ጌራ ከኤዛ ጎይህ ዓገንቴ ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታ ታጾ ለምዓሚዳፓ ፔቴ ዩሁዳ ጎይህ ሙኬኔ፤ ዒዛና ዋላ ዓፓሮና ኮኦሎና ዓርቁ ማርጌ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዩያታ ዳኪንቴህ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሶንታ ጨሞንታይዳፓኬ። 44 ጌሺጾና ዓኣሚ ዒንገ ዩሁዳ ዓሶም፡- «ዒንሚ ዓርቃንዳሚ ዋያዳይ ጌዔቶ ስሽዳ?» ጌራ ታኣኒ ሄርቃንዳሚ፤ ዒዛ ዛጊ ዓርቁ ዔኪ ዓኣዲዋቴ። ጌራ ዔያታ ዩራጎዳጉዲ ቤርታዲ ከኤዘኔ።

45 ዩሁዳ ሙሙካጾ ዩሱሴ ኮራ ደጩ፡- «ዔርዘሚዮ!» ጌራ ሄርቁኔ። 46 ዩማፓ ዓሳ ዩሱሴ ቶለንዲዋ ጎይህ ዓርቁኔ። 47 ዩማና ዒኣካ ዔቁ ዓኣ ዩሱሴኮ ጊንጾ ሃንታዘንሚዳፓ ፔቴሰኬይ ጨንቻ ቱጊ ቁኤሶ ሱኡጎሚ ዓይላሚኮ ዋዮ ቆጆ ተቁኔ። 48 ዩሱሴያ ዔያቶም ሂደ ጌዔኔ፡- «ጨንቻና ኮኦሎና ዒንሚ ዔኪ ሙኬሚ ሱላጉዲ ታና ዓርቃኒዳ? 49 ቢያ ከሊ ጌኤዥ ማኣርይዳ ታኣኒ ዔርዘ ዔርዘ ናንጋኣና ዒንሚ ታና ዓርቁባኣሴ፤ ጋዓንቴ ሃይ ማዔሚ ፃኣፒንቴህ ኩማንዳጉዲኬ።»

50 ዩማፓ ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኣታ ቢያ ዒዛ ሃሺ ፑኒንቴኔ።

51 ዒማና ሜሌ ባኣዚ ዑፃ ባኣያ ፓሎ ዓፒላ ማኣዔ ጳጌሰኬይ ሌሊ ዩሱሴኮ ጊንጾ ጊንጾ ዓኣዳንቴ ዓሳ ዩያ ጳጌህ ዓርቃዛ። 52 ዩኖ ፓሎ ዓፒሌሎ ከኤሪ፡- ዑሚ ጉሪ ጳሺኪ ቶሌኔ።

ዩሱሴ ዓይሁዳኮ ዋይህ ዓሶ ቡኪንቶ ቤርቶ ሺኢኬህ
(ማቴ. 26:57-68፤ ሉቃ. 22:54-55፤ 63-71፤ ዮሃ. 18:13-14፤ 19-24)

53 ዩሱሴ ዔያታ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃሚ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዒኣካ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጨሞና ሃህ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሳ ቢያ ቡኪንቴኔ። 54 ጳዲሮሴያ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃሚ ዲሮ ጋሮ ሄላንዳኣና ሃኬ ሃኬ ዩሱሴኮ ጊንጾ ዓኣዳጾ ዒኣካ ዲሮ ጋሮ ካፓ ዓሶና ዋላ ዳዒ ታሚ ካሸታኔ። 55 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዳኮ ቡኪንቶ ቢታ ቢያ ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊሳንዳ ማርካ ኮዔኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዳንቁባኣሴ። 56 ማርጌህ ሉኡቁ ማርካቴንቴ ዔያታ ከኤዘ ጌኤዛ ፔቴ ማዒባኣሴ።

57 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዔቃጾ ሂደ ጌራ ሉኡቁ ማርካቴ፡-

58 « ታኣኒ ሃያ ዓሲ ኩቻ ማዦና ጌኤዥ ማኣር ሻሃ፡ ሃይህ ከሊዳ ሜሌ ዓሲ ኩቻ ማዦንጉባኣያ ማዦንዳኔ» ዒንገንቴ ኦኡኒ ዋይዘኔ።» 59 ያዒ ዔያታ ጌዔንቴያ ማርካታ ዔያቶኮ ዋላ ካኣሚባኣሴ።

60 ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃሚ ዔያቶ ባኣካ ዔቃጾ ዩሱሴ ኮራ፡- «ፔቴ ባኣዚታጾ ማሂ ኔ ከኤዙዋዓዳ? ሃይ ዓሳ ኔጊዳ ጋዓ ባካ ዓይጎዳጾ?» ጌራ ጾኦጭኔ።

61 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዘቲ ጌዔያፓዓቴም ፔቴ ባኣዚታጾ ማሂ ከኤዚባኣያ ማዓዛ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃሚ ዩሱሴ ኮራ ላሚ፡- «ዓንጂንቴ ጾኦሲኮ ናኣዚ ሜሲሄ ኔናዳ?» ጌራ ጾኦጭኔ።

62 ዩሱሴያ ማሃጾ፡- «ሂዮ ታናኬ፤ ዓሲኮ ናዓሚ ጳኤፖ ጾኦሲኮ ሚዛቆ ዘላ ዳዒ ዓገንቴ ሃህ ጫሪንጮ ሻኣሮና ማዒ ሙካንቴ ዒንሚ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

63 ዒማና ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃሚ ዳጋዲ ፔኤኮ ዓፒሎ ዳርዛጾ፡- «ሜሌ ማርካ ኦም ማይ ዓይጎ ኮይሳይ? 64 ሃያ ዋይዙዋቴ፤ ጾኦሲ ዒዚ ጫሸካንቴ ዒንሚ ዋይዘኔ፤ ዓካሪ

ሃይ ዒንሚም ዓይጎ ማላይ?» ጋዓዛ፡ ቢያሚ ፔቴ ዑኡሲና፡- «ሃይቢ ዒዛም ኮይሳኔ!» ጌራ ዋጌኔ።

65 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዒዛይዳ ጩቴ ጩቴ ዓኣፓ ዒዛኮ ዘጉዋጉዲ ቱርጫና ቱኪ፡- «ሂንዳ ኔኤኒ ጾኦሲ ማላሚ ከኤዛያታቴ ኔና ጾኦሲ ዲሎቶዋ ዔሬ» ጌራ ጌራ ዔያታ ዒዛ ኩቹ ሙሊ ዲሌኔ። ሃንጎ ዲሮ ጋሮ ካፓ ዓሳ ሃህ ዒዛ ባዒ ባዒ ዔኪ ዓኣዳኔ።

ጳዲሮሴኮ ዩሱሴ ታኣኒ ዔሩዋሴ ጌይጾ
(ማቴ. 26:69-75፤ ሉቃ. 22:56-62፤ ዮሃ. 18:15-18፤ 25-27)

66 ጳዲሮሴ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃሚ ማኣሮኮ ጳኦሌ ዲሮ ጋራ ዓገንቴ ቁኤሶኮ ቢያ ዑፃሚም ዓይሂንቴ ማዳ ፔቴ ወዲሮ ናይሰኬና ሙካጾ፡ 67 ጳዲሮሴ ዒኣካ ታሚ ካሸታንቴ ዳንቁ ኮሺ ዛጋጾ፡- «ኔኤኒያ ናዚሬቶ ዓሚ ዩሱሴና ዋላ ዓኣያቴ» ጌዔኔ።

68 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ታኣኒ ዔሩዋሴ፤ ኔኤኒ ጋዓ ባካ ታኣም ዔርቱዋሴ» ጌዔኔ። ዩማ ዒዚ ጌራ ካሮ ባንሚ ከኤሰካኣና ኮይዳ ቁኣቁኔ።

69 ወዲሮ ናዔላ ጳዲሮሴ ዛጋጾ ዒኣካ ዔቁ ዓኣ ዓሶም፡- «ሃይያ ዔያቶ ባኣካ ዓኣያኬ» ጌራ ላሚ ከኤዚሚ ዓርቁኔ። 70 ዒዚ ጋዓንቴ ሃህ ጊንህ «ታ ዒዛ ዔሩዋሴ» ጌዔኔ።

ዳካ ናጉጉዲ ጋዓጾ ዒኣካ ዔቁ ዓኣ ዓሳ ጳዲሮሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ጌሊላ ዓሲታሚሮ ጎኔ ኔ ዔያቶ ባኣካ ዓኣያኬ» ጌዔኔ።

71 ዒዚ ጋዓንቴ፡- «ዒንሚ ዩያ ጋዓሚ ታኣኒ ዔሩዋሴ፤ ታና ባይዘም» ጌራ ፔና ጋዳንቁ ጫኣቁሚ ዓርቁኔ።

72 ዩማፓ ኔጉዋጾ ኮይዳ ላሚህ ቁኣቃዛ ጳዲሮሴም፡- «ኮይዳ ላሚ ቁኣቁዋንቴ ሃይሚ ማይንቴ ኔኤኒ ታና «ዔሩዋሴ» ጋዓንዳኔ» ጌራ ዩሱሴ ከኤዘ ቃኣላ ጳቃዛ ዒናፓ ጾዩ ዩኤከኔ።

15

ዩሱሴኮ ጳላጾሴ ቤርቶ ሺኢኪኾ
(ማቴ. 27:1-2፤ 11-14፤ ሉቃ. 23:1-5፤ ዮሃ. 18:28-38)

1 ጉቴ ዋንፃ ቤዘና ቁኤሶኮ ሱኡጎ ጨሞንታ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሶንታ ሃህ ዓይሁዳኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጎንታ ዋላ ካኣሚ ዘርቴሰካፓ ዩሱሴ ዔያታ ቱኪ ዔኪ ጳላጾሴም ዓኣሚ ዒንጌኔ። 2 ጳላጾሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዳኮ ካኣቴዳ?» ጌራ ጾኦጭኔ።

ዒዚ፡- «ኔኤኒ ጌዔሚ ጉዳያኬ» ጌዔኔ።

3 ቁኤሶኮ ሱኡጎ ጋዓንቴ «ማርጌ ዳቦ ዓኣኔ» ጌራ ፓይዲ ፓይዲ ከኤዘኔ። 4 ዩያሮ ጳላጾሴ፡- «ዋኣዒ ባኣዚ ዔያታ ከኤዘቴያ ሂንዳ ኮሺ ዛጌ፤ ኔኤኒ ፔቴታጾ ማሂ ከኤዘ ባኣዚ ማሊ ባኣዓዳ?» ጌራ ላሚ ጾኦጭኔ።

5 ጳላጾሴ «ሃያጉዴ ዓሲ» ጌራ ዲቃቲ ማላንዳያ ሄላንዳኣና ዩሱሴ ሃህ ፔቴ ባኣዚ ማሂ ከኤዚባኣሴ።

ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቴህ
(ማቴ. 27:15-26፤ ሉቃ. 23:13-25፤ ዮሃ. 18:39-40፤ 19:1-16)

6 ጳላጾሴ ሌዓ ሌዓ ዓይሁዳኮ ዑህ ዓኣዲጾ ማሊ ቦንቾ ዋደና ዓሳ ቡሊንቶንጎ ጌራ ጾኦጭ ዓሲ ፔቴ ሌሊ ቱኡዙ ዓሶይዳፓ ቡላያኬ። 7 ዒማና ዑራ ዔቁሲ ዓሲ ዋጆ ዓሲና ዓይሂንቴ ዒፃ ዓሲ ቱኡሲ ማኣሪ ጌሌያ ዓኣኔ፤ ዩኖ ዓሶይዳፓ ፔቴሚ ባርባኔ ጎጾከያኬ። 8 ዓሳ

ጲላዎስ ኮራ ሙካዎ ዎንዴ ዔያቶሮ ለዓ ዔርቲ ጎይዎ ቱኡዞ ዓሶም ማዲንታንዳጉዲ ያኑጩኑ። 9 ዔዚያ ዔያቶ ኮራ፡- «ዓይሁዶ ካኣቲ ታኣኒ ዒንሢም ቡላንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓ?» ጌዒ ያኑጩኑ። 10 ዎያ ዒ ጌዔሢ ቁኤሶኮ ሱኡጋ ዩሱሴ ዓኣሢ ዒንጌሢ ቁኤሩሞና ማዔሢ ዔራያታሢርኩ።

11 ቁኤሶኮ ሱኡጋ ጋዓንቴ ዓሳ ጲላዎስ ኮራ፡- «ባርባኔ ኑም ቡላንቶንጎ፤ ዩሱሴ ቡላንቶጋ» ጋዓንዳጉዲ ዓሶ ዓይሢ። 12 ጲላዎሴያ፡- «ሂዴቶ ሃያ ዓይሁዶ ካኣቲ ዒንሢ ጋዓሢ ታኣኒ ዎደንደይ?» ጌዒ ዓሶ ላሚ ያኑጩኑ።

13 ዔያታ፡- «ዒዛ ሱሱዩ!»* ጌዒ ጌዒ ጊንሢ ዒላቲኑ። 14 ጲላዎስ ዓሶ ኮራ፡- «ዒዚ ፑርቲሴ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌዔኑ። ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ዒዛ ሱዩ! ሱሱዩ!» ጌዒ ሃቺም ዒላቲኑ።

15 ጲላዎስ ዓሶ ዎዛሳኒ ባርባኔ ቡላዎ ዩሱሴ ዓሶና ጳርቁሲ ሱዳንዳጉዲ ዓኣሢ ዒንጌኑ።

ፖኦሊሳ ዩሱሴ ቦሃ ዓማሊ ሺሬሢ
(ማቲ. 27:27-31፤ ዮሃ. 19:2-3)

16 ፖኦሊሳ ዩሱሴ ዔኪ ዓጮ ዎይሢ ጲላዎስ ማኣሪ ዓኣዲ ማርሾ ጋር ጌልዛዎ ዓቲ ማሌ ፖኦሊሶዎ ቢያ ዔኤሌኔ፤ 17 ዓሚና ዲንኪ ዘቁ ያደሲ ዓፒላ ዔያታ ዒዛ ማይሲ ሃሢ ካኣቶኮ ቶኦካ ዓጎያ ዓክሊሌ ጎዎ ባኮ ማሊሲ ዓንጊሢ ጉኡሪ ማሃ ቶኦካ ዓጊጋጋ፡- 18 «ዓይሁዶ ካኣቲዮ! ኮሺ ኔኤም ማዎንጎ» ጌዒ ጌዒ ቦሃኑ። 19 ዎኦሺጉዳ ሚሢናኣ ቶኦካ ዒዛኮ ጳርቁ ጳርቁ ጩቺያ ዑፃ ዒዛኮ ጩቲ ጩቲ ሃሢ ዒዛኮ ቤርታ ጎኔ ጉምዓታያ ማሊ ጌሺሢ ጉምዓቶ ጉምዓቲ ጉምዓቲ ዘጌኑ። 20 ዎያይዲ ዒዛ ዔያታ ቦሃ ሺሬሶካጋ ዲንኮ ዘቁ ዓፒሎ ዒዛ ዑፃገ ከሲ ዒዛኮ ቤርታ ማኣዎ ዓፒሎ ማይሲ ሱዳኒ ዔኪ ዓኣዳኑ።

ዩሱሴ ሱዳንቴሢ
(ማቲ. 27:32-44፤ ሉቃ. 23:26-43፤ ዮሃ. 19:17-27)

21 ዔያታ ዓኣዳ ጎይሢ ዓኣዎ ቁሪና ጎዎ ዓጪ ዓሲ ማዔያ ዒሰኪንዲሬና ሩፖሴ ጎዎሰኪንሢኮ ዓዶ ሲሞኦኔ ጎዎሢ ካታሞኮ ዙላጋ ካታሞ ጌላንቴ ካኣማዎ ዩሱሴ ሱዳንታንዳ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚዎ ዓሢ ዎልቁና ከዲሴኑ።

22 ዩካጋ ዩሱሴ ዔያታ «ቶኦኪ ሚጌሢ» ጌይንታ፡ ጎልጎታ ጎዎ ቤዞ ዔኪ ዓኣዳኑ። 23 ዒኣካ ዒዚ ሄሌሰካጋ ፔቲ ካርቤ ጎዎ ጫንቺ ባኣዚና ሲኢሪንቴ ዑሺ ዎይኔጋ ኮሸናዎ ዑሽካንዳጉዲ ዔያታ ዒንጋዛ ዒዚ ዑሽኪባኣሴ። 24 ዩካጋ ዔያታ ዒዛ ሱዎ ዓፒሎ ዒዛኮ ዲማሲ ዔራኒ ዓጎ ባኣዚ ዎሊም ዓጊ ጋቁንቲ ዔከኔ። 25 ዩሱሴ ዔያታ ሱዳ ዎዳ ጉቶኮ ሶኦጋ ዎዳ ማዓኣናኩ። 26 ዩሱሴኮ ዳቢንቶ ዔርዛንዳጉዲ «ዓይሁዶ ካኣቲ» ጌይንቲ ያኣፒንቴ ባኣዚ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚዎ ዑፃ ዓኣኔ። 27 ዒማና ላምዎ ሱላ ዩሱሴና ዎላ ዔኪ ሙኪ ፔቲሢ ዩሱሴኮ ሚዛቆ ዘላ፡ ፔቲሢ ሻውሎ ዘላ ሱዳኑ። [28 ያዒ ማዒያና «ዎይዞ ዒፃ ዓሶና ዎላ ጋይዲንቴኔ» ጌይንቲ ቤርታ ከኤዞና ያኦሲ ማሊፃ ኩሚኑ።]†

29 ኮይሌና ዓኣዳ ዓሳ ቶኦኮ ቦሃሢና ዓጊሢ ዓጊሢ፡- «ዓኣህ! ኔኤኒ ጌኤኮ ማኣር ሻሂ ሃይሃ ከሊዳ ማኣሃ!»

30 ሂንዳ ሃሢ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚዎገ ከዲ ኔና ዳቁሼ!» ጌዔኑ።

31 ዎያጉዲ ሃሢ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሳ ዎሊ ኮራ፡- «ማሌ ዓሶ ዒ ዳቁሼኔ፤ ፔና ጋዓንቴ ዳቁሻኒ ዳንዳዑዎሴ። 32 ዒዚ ጎኔ ማሲሃ፡ ዒሰራዔኤሌ ካኣቲታቶ ሂንዳ ሃሢ ዒዛ ሱዎና ሚዎገ ከዳንጎ፤ ኦኡኒ ዘጊጋጋ ጉሙርቆም!» ሂዚ ጌዒ ጌዒ ዒዛ ቦሃኣና ዩኖ ጎይዎ ዒዛና ዎላ ሱዳንቴ ሱላ ማዔ ዓሳኣ ዒዛ ቦሃ ሶሃ ጫሽከኔ።

ዩሱሴኮ ሃይቁዎ
(ማቲ. 27:45-56፤ ሉቃ. 23:44-49፤ ዮሃ. 19:28-30)

33 ዒማና ሮኦሮኮ ዓባ ሳዛ ማዔማገ ዓርቃዎ ዳንዲ ማሢ ደንቦልሳ ዎዳ ሄላንዳኣና ሳዓ ቢያ ዲሜኔ። 34 ማሢ ደንቦልሳ ዎዳ ማዓዛ ዩሱሴ፡- «ዔሎሄ! ዔሎሄ! ላማሳባቁታኒ!» ጌዒ ዳኤፒ ዑኡሲና ዒላቲኑ። ዩኖኮ ቡሊዮ፡- «ያኦሲዮ! ያኦሲዮ! ኔኤኒ ታና ዓይጎር ሃሼይ?» ጌይሢከ።

35 ዒኣካ ዔቂ ዓኣ ዓሶይዳገ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዒዛኮ ዒላቶ ዎይዛዎ፡- «ሃይሾ ዒዚ ዔኤሊያሴ ዔኤላኔ!» ጌዔኑ። 36 ዔያቶይዳገ ፔቲሰኬይ ጳሽኪ ዳንዲ ዎይኔይዳገ ኮሸና ሶልኪ ኮሸኩዎ ዑሺዳ ዓፒላ ቱርጫጉዳ ባኣዚ ዓጊ ዎኦሺ ሚሢና ዩሱሴ ዑሽካንዳጉዲ ዒንጋዎ፡- «ጫክ ዔኤሊያሴ ሂንዳ ሙኪ ዒዛ ከሃቴ ኦኡኒ ዘጎም» ጌዔኑ።

37 ዩካጋ ሃሢ ዩሱሴ ዳኤፒ ዑኡሲና ዒላቲኔ፤ ሽምጋሢ ዒዛኮ ዲዳኔ።

38 ዒማና ጌኤኮ ማኣሮኮ ጋርይዳ ዲማሲሢ ማሃ ጎኦቢ ጌሃና ዓፒላ ሎገ ሉ ሄላንዳኣና ዳርዒ ላምዎ ጋቁንቴኑ።

39 ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ሚዎኮ ቤርቶ ዘላ ዔቂ ዓኣ፡ ፔቲ ፖኦሊሶ ዓይሣሰኬይ ዩሱሴ ዩያይዲ ዒላቲ ሃይቁሢ ዘጋዎ፡- «ሃይ ዓሢ ጎኔና ያኦሲ ናይታዎኬ» ጌዔኑ።

ጎልጎታ ጎዎ ቤዞ ዓኣ ላኣሎንሢ
(ማቲ. 27:55-56፤ ዮሃ. 19:25-27)

40 ዒማና ሃኬ ዔቂ ዘጋ ፔቲ ፔቲ ላኣሊ ዓኣኔ። ዩያቶይዳገ ማግዳላ ዓጮ ማይራማ፡ ዳኮ ያይቆኦቤና ዮሳ ጎዎዘንሢኮ ዒንደ ማይራም ጌይንታዘንታ ሴሎማ ጎዎዘንታ ቢያ ዓኣኔ። 41 ዩሱሴ ጌሊላ ዓጮይዳ ዓኣ ዎደና ዔያታ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታያ ሃሢ ዒዛ ማኣዳያኩ። ዔያቶጉዳያ ዩሱሴና ዎላ ዩሩሳላሜ ሙከ ሚርጌ ማሌ ላኣሊ ዓኣኔ።

ዩሱሴ ዲኡኪንቴሢ
(ማቲ. 27:57-61፤ ሉቃ. 23:50-56፤ ዮሃ. 19:38-42)

42 ሳዓ ዓሚያታሢር ዓይሁዶኮ ሃውሾ ከላ ዑከም ዓሶኮ ጊኢጊንቲ ጊኢጊንቶያ ማዔኔ፤ 43 ዒማና ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ሱኡጎይዳገ ፔቲ ዮሴፔ ጌይንታያ ቦንቺንታ ዓሲ ዓርማቲያሴ ጎዎ ዓጪዳገ ሙከኔ። ዒዚያ ያኦሲኮ ካኣቲሞ ዎዛና ካገ ዓሲኩ። ዒዚ ዒጊጩዎዎ ጲላዎስ ቤርቶ ሙኪ ዩሱሴኮ ሌዞ ዒንጋንዳጉዲ ሺኣቁኔ። 44 ጲላዎሴያ፡- «ዎይቲ ዩያይዲ ዑከና ዒ ሃይቁይ» ጌዒ ዲቃቲ ማላዎ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ፔ ባንሢ ዔኤሊ፡- «ጎኔ ዒዚ ሃይቁንቴ ናጊያ?» ጌዒ ያኑጩኑ።

* 15:13 15:13 ሱሱዩ፡- ጋዓዛ ሱዎሢ ሱሲና ሆላቲዎንቴ ፑርቲሴ ዓሲ ሱዎ ሚሢዳ ላምዎ ኩጮና ቶኮና ሚሰማሬና ጳርቁኩ። 15:21 15:21 ሮሜ 16:13። 15:24 15:24 ዓይኑ. 22:18። † 15:28 15:28 ፔቲ ፔቲ ማፃኣገጆዳ ጋይ. 28ይዳ ዓኣ ቃኣላ ያኣፒንታኔ፤ ዩና ቃኣላ ሉቃ. 22:37 ጌዳ ዓኣዞ ማላኔ። 15:28 15:28 ዒሲ. 53:12። 15:29 15:29 ዓይኑ. 22:7፤ 109:25፤ ማር. 14:58፤ ዮሃ. 2:19። 15:34 15:34 ዓይኑ. 22:1። 15:36 15:36 ዓይኑ. 69:21። 15:38 15:38 ከሲ. ማፃ 26:31-33። 15:41 15:41 ሉቃ. 8:2-3።

45 ዩሱሴኮ ሃይቂያ ፖኦሊሶ ሳይሠራ ኮራፓ ዋይዞያ የሱፔ ሌዞ ዔካንዳጉዲ ዒ ዓይሠኔ። 46 የሱፔ ዓከ ኮይዘንታንዳ ሳፐላ ሻንቃያ ዩሱሴኮ ሌዞ ፑርቲሴ ዓሶ ሱያ ማፃፓ ከሠ ሱኡዲ፣ ሹጮ ደደ ጳሊ ቦኦከ ኮሾና ቆኦፖይዳ ዲኡኬሰካፓ ዳኤፒ ሹቺ ኮላሲ ዲኡፖ ዔቶ ካሮ ዋዴኔ። 47 ማግደላ ዓጮ ማይራሞና የሳ ዒንዶ ማይራሞና ዩሱሴ ዓሳ ዋካ ዲኡኬቴያ ዛጌ።

16

ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቂሠ
(ማቴ. 28:1-8፤ ሉቃ. 24:1-12፤ ዮሃ. 20:1-10)

1 ዓይሁደኮ ሃውሾ ከላ ጋፔሰካፓ ማግደላ ዓጮ ማይራሞና፣ ያይቆኦቤ ዒንዳ ማይራሞና፣ ሴሎሚንታ ዋላ ዩሱሴኮ ሌዞ ቲሽካኒ ሳውቃ ቲሽ ሻንቄ፤ 2 ወዴ ጉቴ ዓባ ያየርቃኦና ዲኡፖ ዔቶ ቤዞ ዔያታ ዓኣዴኔ። 3 ዔያታ ዋሊ ኮራ፡- «ሹጮሠ ዲኡፖ ዔቶ ካራፓ ያኦኒ ኦም ኮላሲ ሺኢሻንዳይ?» ጌዒ ዋላ ጌሰቲ ጌሰቲ ዓኣዴኔ። 4 ዔያቶ ዩያ ጌይሴሠ ዲኡፖ ዔቶ ካሮ ዋዴና ሹጮሠ ኮሺ ዳኤፒታሠርከ። ዩካፓ ዔያታ ዴግ ጌዒ ዛፓያ ሹጮሠ ኮላዲ ዓኣንቴ ዳንቄ። 5 ዲኡፖ ዔቶ ዔያታ ጌላዛ ቦኦሬ ያደሲ ሳፐላ ማኣዔ ዴጌ ማዛቆ ዛላ ዴዒ ዓኣንቴ ዴንቃያ ዲቃቲ።

6 ዒዚ ጋዓንቴ ዔያቶም ሃዚ ጌዔ፡- «ደዳዋቲ፣ ዲቃቲፖቲ፣ ዒንሠ ኮዓሠ ሱዲንቴ ናዚሬቶ ዩሱሴ ማዔሠ ታኦኒ ዔራኔ፤ ዒዚ ዔቄ፣ ሃይካ ባኣሴ፤ ዲኡከንቴ ቤዞ ሃይሾ ሃኣዛጉዋቲ፤ 7 ሃሠ ዓኣዲጋፓ ጳዲሮሴንታ ሃንሳ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶንታም ሃያኮ ቤርታ ዒዚ ዒንሠም ከኤዜሠጉዲ ጌላላ ዒንሠ ቢሪ ዓኣዳንዳ፤ ዒኢካ ዒዛ ዒንሠ ዛፓንዳ፤ ጌዒ ከኤዙዋቲ» ጌዔ።

8 ላኦንሠ ዒንሠ ሳፒቹሞና ሳፓይቂ ሳፓይቂ ዲኡፖ ዔታፓ ከሰከ ጳሽኬ፤ ዔያታ ኮሺ ዒጊጮያታሠር ፔቲታያ ያኦማኦ ከኤዚባኣሴ። *

ዩሱሴ ማግደላ ዓጮ ማይራሞም ጳዴሠ
(ማቴ. 28:9-10፤ ዮሃ. 20:11-18)

[9 ዩሱሴ ወዴ ጉቴ ሃይባፓ ዔቄሰካፓ ቤርታዲ ላንካይ ፑርታ ዓያና ዒዚ ከሴ ማግደላ ዓጮ ማይራሞም ጳዴኔ፤ † 10 ዒዛኦ ዴንዲ ያዩሠና ዩኤፒናይዲ ዓኣ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶም ከኤዜኔ፤ 11 ዒዛ ዔያቶም፡- «ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቄ ሃሠ ሳዛና ዓኣንቴ ታኦኒ ታ ዓኣፒና ዛጌ» ጌዒ ከኤዛዛ፣ ዔያታ ጋዓንቴ ዒዛሲ ጎኔኬ ጌይ ጉሙርቂባኣሴ።

ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶይዳፓ ላምዮንሠም ጳዴሠ
(ሉቃ. 24:13-35)

12 ዩካፓ ሃሠ ላሚ ካታማፓ ዙሎ ዓኣዳያ ላምዮ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታሰኬንሠም ዩሱሴ ዲማ ጎይሠና ጳዴኔ። 13 ዔያታ ሃሠ ዴንዲ ዓቲ ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶም ከኤዛዛ፣ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ጋዓንቴ ዩንሠሲያ ጉሙርቂባኣሴ።

ዩሱሴ ታጳ ፔቲ ዒዛኮ ዳከንቴዘንሠም ጳዴሠ
(ማቴ. 28:16-20፤ ሉቃ. 24:36-49፤ ዮሃ. 20:19-23፤ ዳከ. ማዶ 1:6-8)

14 ዩካፓ ታጳ ፔቲዘንሠ ካሠ ሺኢሺ ዴዒ ሙዓንቴ ዩሱሴ ዔያቶም ጳዴዮ ዔያቶኮ ጉሙርቂያ ዓቲያና ሃሠ «ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቄ ሳዛና ዓኣንቴ ኦኦኒ ኦ ዓኣፒና ዛጌ» ጌዒ ዔያቶም ከኤዜ ዓሶኮ ሃይሶ ዔከባኣሠር ዒናኣ ዔያቶኮ ዒዲ ደዴሠር ዔያቶ ቦሃ። 15 ሃዚያ ዔያቶም ጌዔ፡- «ዓጮ ቢያ ዴንዲዋቲ፤ ዓሶ ቢያሠም ሃያ ኮፑ ሃይሶ ዔርዙዋቲ። 16 ጉሙርቂ ጎናሲ ከሪሰቶሴ ዔኬሠና ዋኣሠና ማሰቴሠ ዳቃንዳ፤ ከሪሰቶሴ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔኩዋኣሠ ጋዓንቴ ፑርታና ዋጊንታንዳ። 17 ታና ጉሙርቂ ጎናሲ ዔካዘንሠም ቢያ ሃንሠ ዲቃሠ ማዶንሠ ማዳንዳ ቢታንቶ ዒንጊንታንዳ፤ ታ ሱንያና ፑርቶ ዓያና ዔያታ ከሳንዳ፤ ዓከ ሙኡቺና ጌሰታንዳ፤ 18 ሾኦኮ ዔያታ ኩቻ ዓርቂቶም ሃሠ ዓሲም ደርዮ ማዒ ዋዳ ባኣዚታያ ዔያታ ዑሽኬቶ ዔያቶም ደርዮ ማዓዓከ፤ ኩጮ ዔያታ ሃርጊንቴ ዓሶ ዑፃ ጌሣዛ ሃርጊንቴ ዓሳ ዳቃንዳ።»

ዩሱሴኮ ጮሪንጮ ዓኣዲያ
(ሉቃ. 24:50-53፤ ዳከ. ማዶ 1:9-11)

19 ጎዳ ዩሱሴ ዩያ ቢያ ከኤዜሠኒኮ ጊንያፓ ጮሪንጮ ዓኣዲ ያኦሲኮዋ ማዛቆ ዛላ ዴዔ፤ 20 ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ቢያ ቤዞ ዓኣዲ ዓኣዲ ዔርዜኔ፤ ጎዳሠያ ዔያቶም ዋላ ማዴ። ዲቃሠ ማዶ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ዔያቶም ዒንጊ ዔርዚያዋ ዔያቶኮ ዒ ደዲሼ።]

16:7 16:7 ማቴ. 26:32፤ ማር. 14:28። * 16:8 16:8 ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኦፖኮ ፓይ. 8ይዳ ሃዚ ጋዓ ቃኣላ ዓኣ፡- «ላኦንሠ ጳዲሮሴና ላንሠሠና ከይላ ዓኣዲ ከኢታንቻሠ ከኤዜ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዜ፤ ዩካፓ ዩሱሴ ፔኤር ናንጊና ዳቂንታ ማዔ፣ ላኦንሠቲዋ ኮፑ ሃይሶ ዓሶኮ ከዛፓ ዴንዲ ጌሎ ሄላንዳና ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሠ ዛሎና ዳከ።» † 16:9 16:9 ፔቲ ፔቲ ሚናኣ፣ ጉሙርቂንታ ማፃኦፓ ፓይ. 9-20 ዓኣ ፓይዳ ቃሱዋሴ። 16:15 16:15 ዳከ. ማዶ 1:8። 16:19 16:19 ዳከ. ማዶ 1:9-11።

ሉቃስ ፻፳፮ ኮዥ ሃይሶ 1:1-27

ሉቃስ ፻፳፮ ኮዥ ሃይሳ፡- ዩሱስ ላሎ ከኤዛሢ መካከል ገብቶ፤ ዩሱስ ሲሰራዊሎሎ ዓሰና ሃሣ ዓሰሲ ቢያ ደቁሻያክ ገይከ፤ ያኦሲ ዓያና ዩሱስ ዔኤሌሢ «ማንቆ ዓሰም ኮዥ ሃይሶ ከኤዛንዳጉዲ» ማዔሢና ዩይ ኮዥ ሃይሳ ዓሰሶ ዲማ ዲማ ሜቶ ሹሌዒሳያ ማዔሢ ሉቃስ ከኤዛ፤ ሉቃስ ፻፳፮ ኮዥ ሃይሶይዳ ባሽ ዩሱሴኮ ሙኪያ ዛሎ ከኤዛ ቤርታዳ ዓይያሢና ላሚ ሃሣ ዩሱሴኮ ለካ ጫሪንጮ ዔውቲያ ከኤዛ ጋፒንያ ዓይያሢ ከኤዛንቴሢ ዋዛ ዛላከ፤ ዩሱስ ለካ ጫሪንጮ ዔውቲሢ ኪንፃ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሢ ካኦሽ ዋይቲ ዲጩ ዳልጉቶ ዔርዛ ሃይሴ ዳከንቴዞሢ ማዶ ማፃፈይ ዓይ ማፃፈይ ፻፳፮ ኮዥ ሃይሶይዳ ለሌ ዓኣያከ፤ ሃና ኮዥ ሃይሴሎይዳ ካራፓ ካር ሃላንዳኣና ኮሽ ዴኤፒና ዛገንቴሢ፡- ሽኢጲሢ ዛላ፡ ዓያና ገኤሽ ዛላ፡ ሃሣ ላኣላ ዩሱሴም ማዶ ባኮና ያኦሲ ዓሰሲ ጎሜ ዓቶም ገይያ ዛሎከ።

ኪኢታንቻ ያኦሲ ቦንቸም ማዔ ዓይኦም ዓይናዴሢ፡ ዩሱስ ሾይንቴ ዋዶና ቆልሞ ሄንቃ ናኣታ ዒዛ ዛገሢ ከኤዛ ሃይሴ፡ ዩሱስ ናይ ዓኣያ ገኤዥ ማኣሪ ዓኣዴሢ፡ ሚጩንታ ሳማራ ዓጮ ዓሢና ባይቁ ጴዳ ናዓሢ ዛሎ ከኤዛ ሃይሶንሢ ሉቃስ ፻፳፮ ኮዥ ሃይሶይዳ ለሌ ዓኣያከ፤ ሃና ኮዥ ሃይሴሎይዳ ካራፓ ካር ሃላንዳኣና ኮሽ ዴኤፒና ዛገንቴሢ፡- ሽኢጲሢ ዛላ፡ ዓያና ገኤሽ ዛላ፡ ሃሣ ላኣላ ዩሱሴም ማዶ ባኮና ያኦሲ ዓሰሲ ጎሜ ዓቶም ገይያ ዛሎከ።

ማፃፈይ ዓይ ማዶ ማዶ ዓርቁ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-4)
- ማሰካ ዮሃንሴና ዩሱሴናኮ ሾይንቶና ናኣቱም ዋዶ (1:5—2:52)
- ማሰካ ዮሃንሴኮ ማዶ (3:1-20)
- ዩሱሴኮ ዋኣያና ማሰቲያና ፻፳፮ ዒዛ ገሺ ዛገሢ (3:21—4:13)
- ዩሱሴኮ ገሌላይዳ ማዶና ዓሰ ቤርታ ፔጋዲያ (4:14—9:50)
- ገሌላይዳፓ ዩራሳላሜ ሃላንዳኣና ማዶንቴ ባኮ (9:51—19:28)
- ጋፒንያ ቃልሽ ከላ ዩራሳላሜይዳ ሃሣ ኮይሎ ዓጫ ማዶንቴ ባኮ (19:29—23:56)
- ሃይባፓ ዔቁ፡ ጎዳኮ ጴዳያና ለካ ጫሪንጮ ዔውቲያ (24:1-53)

1 ቦንቸንታ ቲዋፒሎሴ!

ኑ ባኣካ ማዶንቴ ባኮ ዔርዛ ሃይሴ ሃያኮ ቤርታ ሚርጌ ዓሳ ፻፳፮። 2 ዩያ ኮዥ ሃይሶ ኑም ሄሊሴዞንሢ፡- ቤርታፓ ዓርቃ ዔያታ ፔ ዓኣፒና ዛገ ማርኮንሢና ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ ማዶ ማዶዞንሢ። 3 ዩያጉዲ ሃሣ ታኣኒ ዔቦኮ ዓይያፓ ዓርቁ ቢያ ባኮ ኮሽ ዛገሢ ኪንፃ ሃይሶ ዋሊ ሄሊሴ ኔኤም ፻፳፮ ያኣፓንዳጉዲ ኮሽ ማዶ ታኣም ጴዳ። 4 ዩያ ታ ማዶሢ፡- ኔኤኒ ዔሬ ዔራቶኮ ጎኑም ኮሽ ኔ ዔራንዳጉዲ ገዒከ።

ማሰካ ዮሃንሴኮ ሾይንቶ ዛሎ ከኤዛንቴሢ

5 ሄርዲሴ ጎያሢ ዩሁዳ ዓጮይዳ ካኣታዴ ዋዶና ቁኤሳሢ ዓቢያ ዓሰፓ ማዔ፡ ዛካሪያሴ ገይንታ ቁኤሴ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ማቻ ዓኣርኔ ዜርፃፓ ሾይንቴያ ዔልሳቤያ ጎያሰከ። 6 ዔያታ ላምዓሢ ያኦሲ ዋዛሳ ናንገ ናንጋ ዓሰከ፤ ጎዳኮ ዓይሢያና ዋጎና ቢሃሳ ባኣዚ ባኣያና ካፓያከ። 7 ዔልሳቤያ ዘኣኮታሢር ናይ ዔያቶኮ ባኣሴ፤ ሃሣ ላምፃንሢ ሚርጌና ጋርቆያከ።

8 ፔቲ ከሌ ዛካሪያሴ ገኤዥ ማኣርይዳ ማዶ ማዶኒ ዒዛ ከሎ ማዓዛ፡ ዒዚ ያኦሲም ቁኤሴ ማዶ ማዶ። 9 ቁኤሶ ማዶ ዋጎ ጎይያና ያኦሲኮ ገኤዥ ማኣር ገሌ ዐንጅ ጩቢሲ ካኣሽኮ ካኣኮ ካኣሽካንዳጉዲ ዒፃሢ ዒዛ ሄሌ። 10 ዒዚ ገኤዥ ማኣር ጋርይዳ ዐንጅ ጩቢሳኣና ዴራ ቢያ ዙላ ዔቁ ሽኢቃ።

11 ዒማና ያኦሲኮ ኪኢታንቻሢ ዐንጅ ጩቢሶ ቤዞኮ ሚዛቆ ዛላ ዔቁ ዛካሪያሴም ጴዳ። 12 ዛካሪያሴያ ኪኢታንቻሢ ዴንቃ ዲቃቲ ሚርጌና ዒጊጩከ።

13 ኪኢታንቻሢ ጋዓንቴ፡- «ዛካሪያሴ! ዒጊጩ?፡ ኔኤኮ ሽኢጲያ ዋይዘንቴ፡ ኔኤኮ ማቻ ዔልሳቤያ ዓቲንቁ ናይ ኔኤም ሾዓንዳኔ፤ ሱንያዎ ዒዛኮ ኔ ዮሃንሴ ገዒ ገሢንዳ።

14 ዒዛኮ ሾይንታ ኔኤም ኮሹሞና ዋዛና ማዓንዳኔ፤ ሚርጌሢ ዒዛኮ ሾይንቶና ዩያጉዲ ዋዛዳንዳ።

15 ዒዚ ያኦሲ ቤርታ ዴኤፒ ማዓንዳኔ፤ ሃሣ ዳጋሢና ሚሌ ማሣ ዐሹያ ዐሹካዓከ፤ ሃገ ዒዚ ዒንዶ ጎጳ ዓኣያ ዓያና ገኤዥ ዋልቆ ጋር ገሌንዳ። 16 ዒዚያ ዒሰራዊሎሎ ዴይይዳፓ ሚርጌሢ ያኦሲ፡ ዔያቶኮ ጎዳሢ ባንሢ ማሃንዳ፤ 17 ዒዚ ጎዳኮ ቤርታ ሙኪ ዓያና ዋልቁና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዔኤሊያሴጉዲ ማዶ ዴር ጎዳም ገኢጊሻንዳ፤ ዒዚ ዓይንሢና ናኣቶኮ ዒያ ፔቲ ማሃንዳ፤ ዓይሢንቴዎ ዓሰኮ ዓይ ያኦሲ ዋዛሳ ናንገ ናንጋ ዓሰ ባንሢ ማሃንዳ።» ገዒ።

18 ዛካሪያሴ ጋዓንቴ ኪኢታንቻሢ ኮራ፡- «ይይ ባካ ጎኔ ማዓንዳሢ ዓይንና ታ ዔራንዳይ? ታኣኒ ጋርቆ፤ ሃሣ ታ ማቻኮ ለዓ ኮሽ ዓኣዴያከ» ገዒ።

19 ኪኢታንቻሢ ማሃ፡- «ታኣኒ ያኦሲም ማዶ፡ ገብራኤሌከ፤ ሃያ ኮዥ ሃይሶ ታ ኔኤም ከኤዛንዳጉዲ ያኦሲ ታና ዳከም ታ ሙከ። 20 ኔኤኒ ጋዓንቴ ዋዳ ሃላዛ ኩማንዳ ታኣኮ ገኤዞ ጉሙርቁባኣሢር ሃይ ታ ኔኤም ከኤዜ ባካ ቢያ ኩማንዳ ዋዶ ሃላንዳኣና ዳንጋ ባይቁ፡ ገሰቱዋያ ኔ ማዓንዳ።» ገዒ።

21 ዩማና ዓሳ ዛካሪያሴ ካፓንቴ፡ ዒዚ ገኤዥ ማኣራ ኔገሢር ዓሳ፡- «ዋይቲ ዒዚ ሄኤዶ ሄሊ ኔገይ?» ገዒ ማሌ። 22 ዛካሪያሴ ገኤዥ ማኣራፓ ከሰካያ ዓሰና ገሰታኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዩያር ዔያታ ዒዛም ገኤዥ ማኣር ጋርይዳ ፔቲ ባኣዚ ጴዳያታሢ ዔሬ፤ ዒዚያ ዔያቶም ኩቻ ዳዊ ዳዊ ከኤዛ። ዩያይዲ ዒዚ ገሰቱዋያ ማዶ ዴዔ።

23 ዒዚ ማዶ ዋዶ ጋፓዛ ፔ ማኣሪ ዴንዴ። 24 ዳካ ዋዶኮ ገንፃፓ ዒዛኮ ማቻ ዔልሳቤያ ጎጳዳያ ዳንጎ ዓጊኒ ፔ ከኤፃፓ ከሰኩዋያ ዴዔ። 25 ዒዛ፡- «ያኦሲ ፔኤኮ ሚጩንቶና ዛገ ሃያ ኮዥ ባኮ ታኣም ማዶ፤ ዓሰ ባኣካ ታኣኮ ዓኣ ዳውሲንቶዎ ባይዜ።» ገዒ።

26 ዔልሳቤያ ጎጳዳንቴ ላሃሳ ዓጊኖና ኪኢታንቻሢ ገብራኤሌ ያኦሲ ኮራፓ ናዚሬቲ ካታም ዳኪንቴ። ናዚሬቲያ ገሌላ ዓጮይዳ ዓኣ ካታማከ። 27 ኪኢታንቻሢ

21 ዩማና ዓሳ ዛካሪያሴ ካፓንቴ፡ ዒዚ ገኤዥ ማኣራ ኔገሢር ዓሳ፡- «ዋይቲ ዒዚ ሄኤዶ ሄሊ ኔገይ?» ገዒ ማሌ። 22 ዛካሪያሴ ገኤዥ ማኣራፓ ከሰካያ ዓሰና ገሰታኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዩያር ዔያታ ዒዛም ገኤዥ ማኣር ጋርይዳ ፔቲ ባኣዚ ጴዳያታሢ ዔሬ፤ ዒዚያ ዔያቶም ኩቻ ዳዊ ዳዊ ከኤዛ። ዩያይዲ ዒዚ ገሰቱዋያ ማዶ ዴዔ።

23 ዒዚ ማዶ ዋዶ ጋፓዛ ፔ ማኣሪ ዴንዴ። 24 ዳካ ዋዶኮ ገንፃፓ ዒዛኮ ማቻ ዔልሳቤያ ጎጳዳያ ዳንጎ ዓጊኒ ፔ ከኤፃፓ ከሰኩዋያ ዴዔ። 25 ዒዛ፡- «ያኦሲ ፔኤኮ ሚጩንቶና ዛገ ሃያ ኮዥ ባኮ ታኣም ማዶ፤ ዓሰ ባኣካ ታኣኮ ዓኣ ዳውሲንቶዎ ባይዜ።» ገዒ።

26 ዔልሳቤያ ጎጳዳንቴ ላሃሳ ዓጊኖና ኪኢታንቻሢ ገብራኤሌ ያኦሲ ኮራፓ ናዚሬቲ ካታም ዳኪንቴ። ናዚሬቲያ ገሌላ ዓጮይዳ ዓኣ ካታማከ። 27 ኪኢታንቻሢ

26 ዔልሳቤያ ጎጳዳንቴ ላሃሳ ዓጊኖና ኪኢታንቻሢ ገብራኤሌ ያኦሲ ኮራፓ ናዚሬቲ ካታም ዳኪንቴ። ናዚሬቲያ ገሌላ ዓጮይዳ ዓኣ ካታማከ። 27 ኪኢታንቻሢ

26 ዔልሳቤያ ጎጳዳንቴ ላሃሳ ዓጊኖና ኪኢታንቻሢ ገብራኤሌ ያኦሲ ኮራፓ ናዚሬቲ ካታም ዳኪንቴ። ናዚሬቲያ ገሌላ ዓጮይዳ ዓኣ ካታማከ። 27 ኪኢታንቻሢ

26 ዔልሳቤያ ጎጳዳንቴ ላሃሳ ዓጊኖና ኪኢታንቻሢ ገብራኤሌ ያኦሲ ኮራፓ ናዚሬቲ ካታም ዳኪንቴ። ናዚሬቲያ ገሌላ ዓጮይዳ ዓኣ ካታማከ። 27 ኪኢታንቻሢ

26 ዔልሳቤያ ጎጳዳንቴ ላሃሳ ዓጊኖና ኪኢታንቻሢ ገብራኤሌ ያኦሲ ኮራፓ ናዚሬቲ ካታም ዳኪንቴ። ናዚሬቲያ ገሌላ ዓጮይዳ ዓኣ ካታማከ። 27 ኪኢታንቻሢ

ዳኪንቴህ ማይራሞ ጌይንታ ፔቴ ኩሙህ ወዲሮ ናይሰኬኖ ኮራኩ። ዒዛ ደውቴ ዜርፃፓ ማዔ፣ ኮሴፕ ጎፆ ፔቴ ዓሲሰኬያና ያኔጨንታያኩ። 28 ኪኢታንቻህያ ዒዛ ኮራ ሙካዎ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ኔና ሚርጌና ቦንቼዜሌ! ኔ ኮሺዳ? ያኦሲ ኔኤና ዋላኬ፤ [ኔኤኒ ላኦሎ ባኣካፓ ዓንጂንቲያኩ]» ጌዔ።

29 ዒዛኣ ኪኢታንቻህ ሃይሶና ሚርጌ ዲቃታዎ፡- «ሃይ ዋዚጉዳ ዔኤሊህዲይ?» ጌይ ማሌ። 30 ኪኢታንቻህ ዒዛም፡- «ማይራሚ! ያኦሲ ኔና ሚርጌና ቦንቼህሮ ዒጊጨፖ፤ 31 ኔ ጎጳዲ ዓቲንቁ ናይ ሾዓንዳኔ፤ ሱንፆዋ ኔ ዒዛኮ «ዩሱሴ» ጌይ ጌሃንዳኔ። 32 ዒዚያ ጳኤፕ ማዓንዳኔ፤ ፑኡፖ ያኦዛህ ናይያ ጌይንታንዳኔ፤ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ ዒዛኮ ዓዶ ደውቴ ካኣቱሞ ያይቶ ዒዛም ዒንገንዳኔ። 33 ዒሲራዔኤሌ ማኣሮይዳ ናንጊና ዒ ካኣታዳንዳኔ፤ ዒዛ ካኣቱሞኮዋ ጋፒንህ ባኣያ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

34 ማይራሚ ኪኢታንቻህ ኮራ፡- «ታኣኒ ኩሙህ ወዲሮ ናይኬ፤ ዓካሪ ዬይ ባካ ዋይቲ ማዓኒ ዳንዳዓይ?» ጌዔ።

35 ኪኢታንቻህያ ማሃዎ፡- «ዓያና ጌኤሺ ኔ ዑይይዳ ሙኩም፣ ፑኡፖ ያኦዛህኮዋ ዋልቃ ኔጊዳ ማዒ ኔ ጎጳዳንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ ዬያሮ ኔጊዳፓ ሾይንታንዳ ናዓህ ዲማዳያኩ፤ ያኦሲ ናይያ ጌይንታንዳኔ። 36 ኔኤኮ ዒጊኔላ ዔልሳቤፃ፣ ዘኤኤሎ ጌይ ናንጎዛ ሃህ ጋርቼዎ ዓቲንቁ ናይ ጎጳዳኔ፤ ዒዛ ጎጳዳንቲ ሃና ዒዛኮ ላሃሳ ዓጊናኩ። 37 ያኦሲ ባሻ ባኣዚ ፔቴታዎ ባኣሴ» ጌዔ።

38 ዬካፓ ማይራሚ ማሃዎ፡- «ያዲታቴ ሃይሾ ታኣኒ ያኦሲም ማዳዜሎኩ፤ ኔኤኒ ጌዔህጉዲ ታኣም ማዎንጎ» ጋዓዛ፣ ኪኢታንቻህ ዒዛይዳፓ ዲማዲ ዳንዳኔ።

ማይራሞኮ ዔልሳቤፃ ያኦሲ

39 ዒማና ማይራሚ ዔልሳቤፃ ያኦሲ፤ ዪሁዳ ዓጫ ዲኮይዳ ዓኣ ካታሚሎ ሩኡሪ ዔቁ ዓኣዳ። 40 ዛካሪያሴ ማኣሪያ ጌሊ ዔልሳቤፃ፡- «ኮሺዳ?» ጌዒ ዔኤሌ። 41 ዔልሳቤፃ ማይራሞኮ ዔኤሊያ ዋይዜ ዋደና ዒዛኮ ጎጳይዳ ዓኣ ናዓ ዓጊ፤ ማላ። ዬማና ዔልሳቤፃ ዓያና ጌኤሺኮ ዋልቆ ጋር ጌሌ። 42 ዒዛ ዑኡዞ ፔኤኮ ጳጊዲ፡- «ኔኤኒ ላኦሎ ቢያፓ ዓንጂንቲያኩ፤ ኔጊዳፓ ሾይንታንዳ ናዓ ዓንጂንቲያኩ፤ 43 ታ ጎዳኮ ዒንዳ ታና ያኦሲ ሙካህ ሃይ ኮሸካንዳ! 44 ኮሺዳ?» ጋዓ ኔኤኮ ዔኤሊያ ታዋዋይዳና ታኣኮ ጎጳይዳ ዓኣ ናዓ ዋዛና ዓጊ፤ ማላ። 45 ኔኤኒ ያኦሲ ኬኤዜ ባካ ቢያ ኩማያ ማዔህ ጉሙርቁያና ኔ ዋዚጉዳ ባሊቲና ዓኣያዲይ!» ጌዔ።

ማይራሞኮ ጋላቶ ዓይኑሞ

46 ማይራሚ ጋዓዎ፡- «ታኣኮ ሸምፓህ ጎዳ ቦንቻኔ፤ 47 ታኣኮ ዓያና ዳቁሻ ያኦዛህና ዋዛዳኔ፤ 48 ያኦሲ ታና ላኦሎ ማዳዜሎ ዛጌህሮ ሃናፓ ዓርቃዎ ሾይንታ ቢያ፡- «ኔ ጋላቲንቲያኩ» ታና ጋዓንዳኔ፤ 49 ዓይጎሮ ጌዔቶ ፑኡፖ ያኦዛህ፣ ጳኤፕ ባኣዚ ታኣም ማዳህሮኩ፤ ሱንፆኣ ዒዛኮ ዲማዳያኩ። 50 ያኦሲ ዒዛ ቦንቻ ዓሶ ቢያ

ሾይንታፓ ሾይንቲ ሃላንዳኣና ሚጨንታያኩ።

51 ዒዛኮ ደዶ ኩጮና ዋልቆ ፔኤሲ ዒ ዳዌ፤ ያቶርቃ ዓሶ ዔያቶኮ ማሊያና ዋላ ዳኪ ባይዜ።

52 ጳኤፕ ዋይህ ዓሶዋ ካኣቱሞ ያይታፓ ኬይሴ፤ ሂርኬዞንህ ጋዓንቲ ቦንቼሲ ዳጊዳ፤

53 ናይዳዞንህ ኮሺ ባኣዚ ሙኡዚ ሚሼ፤ ያርጎጮ ዓሶ ጋዓንቲ ኩቺ ጉሪ ዳኬ።

54-55 ዓብራሃሚና ዒዛኮ ዜርፃዋ ናንጊና ዒ ሚጨንቲ ሚጨንቶ ጳቂሲ፣

ዒዛም ማዳ ዒሲራዔኤሌ ያኦሲ ማኣዳ። ሃሃ ዬያ ዒዚ ማዳህ ኦኡኮ ቤርታኣ ዓደንህም ዒንጌ ዋዘ ቃኣሎ ኩንህኒኩ»

ጌዔ። 56 ማይራሚ ዔልሳቤፃና ዋላ ሃይሃ ዓጊኒ ማዓያ ዳዔህኮ ጊንፃ ማኣሪ ማዒ ዳንዳኔ።

ማሰካ ዮሃኒሴኮ ሾይንቶ

57 ዔልሳቤፃኮ ሾይፃ ዓጊና ሃሌም ዓቲንቁ ናይ ዒዛ ሾዔ። 58 ዒዛኮ ዓሺኖና ዒጊኖና ቢያ ጎዳ ዒዛም ማዳ ኮኩ ባኮ ዋይዚ ዒዛና ዋላ ዋዛዳ።

59 ናዓህ ሾይንቲሰካፓ ሳላሳ ኬሎና ናዎኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂያ ዎጎ ኩንሃ ኬሎይዳ ዒዛኮ ዓሺኖና ዒጊኖና ሙካዎ ናዓህኮ ሱንፆ «ዛካሪያሴ» ጌዒ ዓዶ ሱንፆና ጌሃኒ ኮዔ፤ 60 ዒንዳ ጋዓንቲ፡- «ያዲ ማዓዓኬ፤ ሱንፆ ዒዛኮ «ዮሃኒሴኩ» » ጌዔ።

61 ዔያታ ማሃዎ፡- «ኔ ፃጳይዳ ዬያ ሱንፆና ዔኤሊንቲ ዓሲ ያኦሲን ባኣንቲሞ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ። 62 ዬካፓ ዔያታ ዓዶ ኮራ፡- «ናዓህኮ ሱንፆ ያና ጌይንታንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌዒ ማላታና ያኦሲ።

63 ዛካሪያሴ ያኦሲ ባኣዚ ዒዛም ዒንጋንዳጉዲ ያኦሲ ዔኩ፡- «ሱንፆ ዒዛኮ ዮሃኒሴኩ» ጌዒ ያኣፓዛ ቢያህ ዬኖ ዛሎና ዲቃቲ ሂርሼ። 64 ዬማና ዛካሪያሴኮ ዳንጋ ቡሊንቲ ጌሰታኒ ዳንዳዔም ያኦሲ ጋላቲህያ ዓርቁ። 65 ዬያፓ ዔቁያና ዔያቶኮ ዓሺና ቢያ ዒጊጨ። ዬይ ሃይሳኣ ዪሁዲይዳ ዓኣ ዲኮ ዓጫ ቢያ ዋይዚንቲ። 66 ዬያ ባኮ ዋይዜ ዓሳ ቢያ፡- «ሃይ ናዓህ ሃጊ ዓይጎ ማዓንዳኣ ናንዳይ?» ሂዚ ጌዒ ጌዒ ዋሊ ያኦሲ። ዬይ ያዲ ማዔህ ጎዳ ጎኔና ዒዛና ዋላ ዓኣሂርኩ።

ዛካሪያሴ ኬኤዜ ባኮ

67 ናዓህኮ ዓዳ፣ ዛካሪያሴ ዓያና ጌኤሺኮ ዋልቆ ጋር ጌሊ፡-

68 «ዳር ፔኤኮ ዓውሳኒ ሙኩህሮ ዒሲራዔኤሌኮ ጎዳ ማዔ ያኦዛህ ጋላቲንቶም፤

69 ዒዛም ማዳ፣ ደውቴ ዜርፃፓ ጳኤፕ ዳቁሻ ዒ ኬይ፤ 70 ቤርታዲ ያኦሲ ፔ ማሊያ ኬኤዛ፣ ጌኤኩ ዓሶ ዛሎና ኬኤዜ፤

71 ዬይያ ኩና ዒዓ ዓሶና ሞርኮና ኩጮፓ ኩና ዳቁሻኒ 72 ሃሃ ኩ ዓደንህማኣ ሚጨንታኒና

ዒ ጫኣቁ ጌኤኩ ጫኣቁሞኮ ኩንህኒኩ። 73 ዬያ ጫኣቁሞ ዒ ጫኣቁህ ኩ ዓዳህ ዓብራሃሚምኩ፤

74 ዒዚ ጫኣቁ ዋዘ ቃኣላ ኦኡኒ ሞርኮ ኩጮፓ ኬሰኪ ዒጊቹሞ ባኣያ ኩ ዒዛም ማዳንዳጉዲ፤

75 ዬይ ያዲ ማዔህ፡- ኦኡኮ ናንጎ ዋደና ቢያ ያኦሲ ቤርቶይዳ ጌኤሹሞና ዒሉሞና ኩ ናንጋንዳጉዲ።»

1:31 1:31 ማጉ. 1:21። 1:32 1:32 2ሳሙ. 7:12-13፤ 16፤ ዒሲ. 9:7። 1:37 1:37 ማጉ. ማፃ 18:14። 1:48 1:48 1ሳሙ. 1:11። 1:52 1:52 ዒዮ. 5:11፤ 12:19። 1:54-55 1:54-55 ማጉ. ማፃ 17:7። 1:59 1:59 ለዊ. ዓከ 12:3።

76 «ሃይ ኔ፣ ናዓሢ፣ ፑኡፖ ያክዛሢ ማሊያ ኬኤዛሢ ኔ ጌይነታንዳኔ። ጎዳኮ ኔ ጎይያ ገኢጊሻኒ፣ ጎዳኮ ቤርታ ኔ ዓኣዳንዳኔ።»

77 ጎዳኮ ዳራ ጎዳ ዔያቶኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔም ዔያታ ዳቃንዳ ጎይያ ኔ ኬኤዛንዳኔ።

78 ዓቢ ያርቁ ኦም ፖዓሢጉዲ ያኦሲኮ ማጠገንቶና ናሹሞና ኦም ሙካኒኬ።

79 ዒዚያ ዲሞና ባይሲንቶናም ገኢጊ ዓኣዛንዳኔም ቢያ ፖዓንዳኔ፤ ኦኡኮ ሃያዎ ኮሺ ጎይሢ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ» ሃዚ ጌዒ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛኔ።

80 ናዓሢያ ዲጩ ዒናዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ፔጋዲ ጴዳንዳያ ሄላንዳኣና ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዳንዲ ናንጌኔ።

2

ዩሱሴኮ ሾይንቶ (ማቲ. 1:18-25)

1 ዩሱሴኮ ሾይንቶ ለዓሜሪካ ዓኣ ዳሮ ቢያ ፓይዲ፣ ሱንፃ ዳሮኮ ያኣፕገንታንዳጉዲ ሮሜ ካኣቲ ዓውጊሰያሴ ዓይሢኔ። 2 ቤርታዲ ዳሮ ፓይዲ፣ ሱንፃ ያኣፕገንታንዳጉዲ ዳሮ ክርኔዎሴ ጎይሢ ሶኦሪያ ዓጮ ዎይሢያኔ። 3 ዩያሮ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሱንፃ ያኣፕገንታንዳጉዲ ፔኤኮ ዓጮ ካታሞ ካታሞ ዳንዳኔ።

4 ዮሴፔ ጌሊላይዳ ዓኣ ናዚሬቴ ካታማፓ ዔቁ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዳውቴ ካታሞ ጌይነታ ቤኤቴሌሃሜ ዳንዳኔ፤ ዓይሳሮ ጌዔቶ ዒዛኮ ዜርፃ ዳውቴ ያጳፓ ማዓሢሮኔ። 5 ዒዚ ያኣፕገንታንዳጉዲ ዓኣዳሢያ ጎጳዲ ዓኣ፣ ዒዛኮ ያኣጮዞ፣ ማይራሞና ዎላኔ። 6 ዔያታ ለምጎሢ ቤኤቴሌሃሜ ካታሞይዳ ዓኣንቴ ማይራሞኮ ሾይያ ኬላ ሄለም፣ 7 ዒኣካ ዒዛኮ ኮይሮ ናዓሢ ሾዓፃ ናይ ዓርቆ ቱርጫና ካንቄን፤ ሾኦጫ ዎርቃ ቤዛ ቤሲ ዔያታ ዳንቁባኣሢሮ ባይ ሞሰካ፣ ባኣታ ሙዎ ሙዓ ጎንጋላ ናዓሢ ላይሢኔ።

ቆልሞ ሄንቃ ናኣቶና ኪኢታንቸንሢና

8 ዩሱሴኮ ዓጮይዳ ካታሞኮ ዙላ፣ ቦኦሎይዳ ቆልሞ ሄንቁ ሞኦሢዳ ዎርቃ ናይ ዓኣኔ። 9 ዒማና ዔያቶም ያኦሲ ኪኢታንቸሢ ዳዕም፣ ያኦሲኮ ቦንቸ ፖዓ ዔያቶ ዑፃ ፖዓሢሮ ማርጌና ዔያታ ዒጊጩ ዲቃቴኔ፤ 10 ኪኢታንቸሢ ጋዓንቴ፡- «ሃይ ዒንሢ ዎይታይ? ዒጊጩ ፖቴ፤ ዳራም ቢያ ዳኤፕ ዎዛ ማዓ ኮሺ ሃይሴ ታ ዒንሢም ኬኤዛንዳኔ፤ 11 ዎይዙዎቴ! ሃሮ ዳውቴ ካታሞይዳ ዳኤሻ ዒንሢም ሾይነቴኔ፤ ዒዚያ ጎዳ ኪሪሰቶሴኔ። 12 ዩያኮ ማላታ ያዲ ማዓንዳኔ፡- ናይ ዓርቆ ቱርጫና ካንቄንቴ ናይ፣ ባይ ባርታይዳ ባኣታ ሙዎ ሙዓ ጎንጋላ ላሂ ዓኣንቴ ዒንሢ ዳንቃንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዩማና ዔያታ ዔሩዋንቴ ማርጌ ጫሪንቸ ኪኢታንቸ ኪኢታንቸሢ ዎላ ዳዕም ያኦሲ ጋላቲሢና፡-

14 «ጫሪንጮይዳ ያኦሲም ቦንቸ ማጎም፤ ጎይዳኣ ዒዚ ናሽካ ዓሶም ቢያ ኮሹሞ ማጎም» ጌዔኔ።

15 ኪኢታንቸሢ ዔያቶይዳፓ ዲማዲ ሌካ ጫሪንጮ ዳንዴ ዎደና ቆልሞ ሄንቃ ናኣታ ዎሊ ኮይላ፡- «ዓካሪ

ቤኤቴሌሃሜ ኦ ዳንዲ፣ ሃሢ ማዔ ባኮና ጎዳ ኦም ፔጋሲ ዳዎ ባኮ ኦ ዛጎም» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ዒማና ዑኬና ዳንዳያ ማይራሞና ዮሴፔና ዳንቄን፤ ሃሢ ናዎ ባኣቶ ባርታ ባኣታ ሙዎ ሙዓ ጎንጋላ ላሂ ዓኣንቴ ዳንቄኔ። 17 ናዓሢ ዔያታ ዛጌሢኮ ጊንፃ ኪኢታንቸሢ ዒዛ ዛሎ ዔያቶም ኬኤዛሢ ዔያታ ማይራሞና ዮሴፔናም ኬኤዛኔ። 18 ቆልሞ ናኣታ ኬኤዛ ባኮ ዎይዜ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሼኔ። 19 ማይራማ ጋዓንቴ ዩያ ቢያ ባኮ ፔ ዒና ዓርቁ ማላኔ። 20 ቆልሞ ናኣታ ቢያ ባካ ኪኢታንቸሢ ዔያቶም ኬኤዛሢጉዲ ማዔም ዔያታ ዛጌሢና ዎይዜሢሮ ያኦሲ ቦንቸ ቦንቸ ሃሢ ጋላቲ ጋላቲ ዔያታ ሙኬ ቤዛ ማዒ ዳንዳኔ።

21 ናዓ ሾይነቴሰካፓ ሳሊ ኬሊኮ ጊንፃ ናዎኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂያ ዎጎ ኬሎና ሱንፃ ዒዛኮ «ዩሱሴ» ጌይነቴኔ። ዩይያ፡- ሃጊ ዒንዳ ዒዛ ጎጳዲዎንቴ ቤርታ ኪኢታንቸሢ ዒዛም ጌሢ ሱንፃኔ።

ዩሱሴ ጌኤኮ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳናሢ

22 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ጎይያና ዑዎ ጌኤሺያ ዎጋ ጋፓ ኬላ ሄላሢሮ ናዓሢ ጎዳም ዔያታ ሸኢሻኒ ዔኪ ዩሩሳላሜ ዳንዳኔ። 23 ዩያ ዔያታ ዓይሳሮ ማዳይ ጌዔቶ ጎዳኮ ዎጎይዳ፡- «ዓቲንቁ ማዔ ቶይዲ ናይ ቢያ ጎዳም ዒንገንቴ ዲማዳያ ማጎንጎ» ጌይነቴ ያኣፕገንታንዳጉዲ። 24 ዩያጉዲ ሃሢ ጎዳኮ ዎጎይዳ፡- «ለምጎ ኪሬ፤ ማዒ ባኣቲ ለምጎ ደኣሌ ናይ ሚቸ ዒንጎ ካኣኮም ዒንጎንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓሢሮኔ።

25 ዒማና ዩሩሳላሜይዳ ሲሞኦኔ ጎዎ ፔቴ ዓሲሰኬያ ዓኣኔ፤ ዒዚያ ያሎ ሃሢ ያኦሲ ዒጊጫ ዓሲኬ፤ ዒሰራዔኤሌኮ ዎ ሃጊ ማዓንዳ ዳቂንቶ ዎዛ ካፓያ ሃሢ ዓያና ጌኤሺያ ዒዛና ዓኣያኔ። 26 ዒዚ ጎዳፓ ማዔ፣ ማሪሃ ዛጉዎም ሃይቁንዲዎኣሢ ዓያና ጌኤሺ ዒዛም ቤርታ ዔርዜያኔ። 27 ዩሱሴ ዩያና ጌኤሺ ዒዛ ዔቁሴም ጌኤኮ ማኣሪ ዒ ዓኣዳኔ፤ ዒማና ዮሴፔና ማይራሞና ካኣኮ ዎጎ ኩንሢ ናዓሢ ዔኪ ጌኤኮ ማኣሪ ጌሌኔ። 28 ዒማና ሲሞኦኔ ናዓሢ ኮንቁ ያኦሲ ጋላቲሢና፡-

29 «ታ ጎዳሢዮ! ሃይሾ፣ ኔ ታኣም ኬኤዛ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ቃኣላ ኩሜኔ፤

ዓካሪ ሃሢ ታና ኔኤኮ ማዳሢ ኮሺና ዔኪ፤

30-31 ታኣኒ ታ ዓኣፕና ዓሶም ቢያ ኔ ገኢጊሾ፣ ዳኤሻሢ ዛጌኔ፤

32 ዒዚ ማሌ ዳሮም ጎኦም ፔጋሲ ዳዎ ፖዒ ማዓንዳኔ፤ ኔኤኮ ዳሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዒ ቦንቸሳንዳኔ» ጌዔኔ።

33 ዮሴፔና ማይራሞና ናዓሢ ዛሎ ጌይነቴ ባኮ ቢያና ዲቃቲ ሄርሼኔ። 34 ሲሞኦኔ ዔያቶ ዓንጃሢኮ ጊንፃ ዲማና ናዓሢኮ ዒንዳ ማይራሞም፡- «ሃይ ናዓሢ ዒሰራዔኤሌይዳ ማርጌ ዓሶኮ ባይሲንታ፤ ሃሢ ማርጌ ዓሶኮ ጋዓንቴ ዳቂንታ ካራ ማዓንዳኔ፤ ዒዚ ማርጌሢ ዒዛ ጎናሲ ዔኩዎ ማላታ ማዓንዳኔ። 35 ዩያና ማርጌ ዓሶኮ ዒናይዳ ዓኣሸንቴ ማሊፃ ፔጋዲ ጴዳንዳኔ፤ ዎይሢያ ኔኤኮ ዒሮ ጩንቸ ዓፓርጉዲ ቲቃንዳኔ» ጌዔኔ።

36 ዩያጉዲ ሃሢ ዩሱሴ ዎደና ዓሴኤሬ ዜርፃይዳፓ ማዔ፣ ፓኦዔሌ ጎይሢኮ ናዎ፣ ሃና ጌይነታ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛሰኬና ዓኣኔ። ዒዛ ማርጌ ጋርቸ ላኣሊኬ፤ ዓኒና ዎላ ዒዛ ላንካይ ለዔ ዳዕሰካፓ ዓኒ ዒዛኮ ሃይቄኔ፤ 37 ዩካፓ ለዓ ዒዛኮ ሳሊታሚ ዎይዳ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ጌኤኮ ማኣራፓ ዲማዲዎም ሙኡዚ ሃሺ ሸኢቆ ሸኢዲሢ

ሺአቂ ሺአቂ ርኑሪና ዋንቴና ቢያ ያኑሲም ማዳያኩ።
38 ዬኖና ዲዛ ሙኪ ያኑሲ ጋላቲሢ ሳርቄኔ፤ ናዓሢ ዛሎዋ ዬሩሳላሜኮ ዳቂንቶ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሢ ካፓዞንሢም ቢያ ኬኤዜኔ።

ዩሱሴኮ ናዚሬቴ ማዒ ዳንዲያ

39 ጎዳኮ ዋጎይዳ ዓይሢንቴ ዋጎ ቢያ ኩንሢሰካፓ ጌሊላይዳ ዓኣ ዔያቶኮ ናንጎ ካታዋ ናዚሬቴ ዔያታ ማዒ ዳንዲኔ። 40 ናዓሢያ ዑጊ ዶዲ ዶዲ ዓኣዳኔ፤ ዒናዲያ ዶዳኔ፤ ሃሣ ያኑሲ ዒዛ ዓንጃኔ።

ዩሱሴ ጌኤዠ ማኣሮይዳ

41 ዮሴፔና ማይራዋና ሌዓ ሌዓ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎሮ ዬሩሳላሜ ዓኣዳያኩ። 42 ዩሱሴኮ ሌዓ ታጸ ላምዎ ማዕም ቤርታ ዔርቴ ጎይያጉዴያ ዬኖ ቦንቾ ቦንቻኒ ዔያታ ዓኣዳኔ። 43 ቦንቾ ኬላ ጋፔም ዔያታ ማኣሪ ማዕዛ ዩሱሴ ዬሩሳላሜይዳ ዓቴኔ፤ ዮሴፔና ማይራዋና ጋዓንቴ ዒዚ ዒኣካ ዓቴሢ ዔሪባኣሴ። 44 ጎይያ ዓኣዳ ዓሰና ዒዚያ ዋላ ዓኣያ ዔያቶም ማሌሢሮ ፔቴ ኬሊ ጎይሢ ጉቤ ዔያታ ዓኣዳያ ዔያቶኮ ዒጊኖና ፔ ላጎና ኮይላ ኮሣሢ ዒዛ ሳርቄኔ። 45 ጋዓንቴ ዔያታ ዒዛ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኣሢሮ ዒዛ ኮሣ ኮሣ ጊንሣ ዬሩሳላሜ ማዕኔ። 46 ሃይሣ ኬሊኮ ጊንፃፓ ጌኤዠ ማኣራ ዔያታ ዒዛ ዳንቄኔ፤ ዒዚያ ዒኣካ ዋጎ ዔራ ዓሰ ባኣካ ዳዒ ዔያቶሲ ዋይዚ ሃሣ ያኑጨሢያ ያኣጫኔ። 47 ዒዛሲ ዋይዛ ዓሳ ቢያ ዒዚ ማሊ ጸቂሣ ጸቂሣያና ሃሣ ዒ ማሃ ማሃያና ዛሎሮ ዲቃቲ ሄርቫኔ። 48 ዮሴፔና ማይራዋና ጌኤዠ ማኣሮይዳ ዒዛ ዳንቄ ዲቃቲ ሄርቫሻ ዒንዳላ ዒዛ ኮራ፡- «ታ ናዓሢያ፡ ዓይጎሮ ኔ ኑና ሃያይዳይ? ኔኤኮ ዓዶና ታኣና ማታዲ ኔና ኑ ኮዓንቴቱዋይ!» ጌዔኔ።

49 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ዓይጎሮ ዒንሢ ታና ኮዔይ? ታኣኒ ታ ዓዶ ማኣራ ማዓንዳያ ኮይሳሢ ዒንሢ ዋንዴ ዔራዋያዳ?» ጌዔኔ። 50 ዔያቶም ጋዓንቴ ዒዚ ዬይ ጌዔ ባካ ዔርቲባኣሴ።

51 ዬካፓ ዩሱሴ ዔያቶና ዋላ ናዚሬቴ ዳንዳኔ፤ ዒኣካ ዔያቶም ዒ ዓይሢንታኔ፤ ያዲ ማዕዛ ዒንዳ ዬያ ባኮ ቢያ ፔ ዒና ሳርቄኔ። 52 ዩሱሴ ያኑሲንታ ዓሲንታ ዋዛሳያ ማዕኔ፤ ሃሣ ዒናዲ ዔጸናኣ ዲጨ ዲጨ ዓኣዳኔ።

3

ማሰካ ዮሃንሴ ኬኤዜ ባኮ

(ማቴ. 3:1-12፤ ማር. 1:1-8፤ ዮሃ. 1:19-28)

1 ሮሜ ዓጮ ካኣቲ ዓባርዮሴ ካኣታዳንቴ ታጸ ዶንጋሳ ሌያና ጳንፄ ጳሊዮሴ ጎይሢ ዩሁዳ ዓጮ፡ ሄርዲሴ ጌሊላ ዓጮ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ጌርሲ ፕልጶሴ ዔጹሪያሴና ዒራክንዶሴ ዓጮ፡ ሊሳኒዮሴ ጎይሢ ዓቢላኒሴ ዓጮ ዋይሣያኩ። 2 ዒማና ሃናና ቃያፓና ቄኤሶ ቢያሢኮ ሱኡጎንሢከ፤ ዬማና ዛካሪያሴ ናኣዚ፡ ዮሃንሴ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓኣንቴ ያኑሲ ዒዛም ኬኤዜኔ። 3 ዬያሮ ዮሃንሴ ዮርዳኖሴ ዋሮ ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጮ ቢያ ሃንቴ ሃንቴ፡- «ያኑሲ ዒንሢም ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ጎዋ ቡኡጂ ቡኡጂ ዋኣያና ማሰቱዋቴ» ጌዒ ጌዒ ዔርዛኔ። 4 ዬይ ያዲ ማዕሢ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዮሃንሴ ዛሎ ቤርታዲ፡-

«ሃይ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሃዚ ጌዒ ጌዒ ዒላታ ዓሲኮ ዑኡሲኬ፤ ጎዳኮ ጎይያ ጊኢጊሹዋቴ፤ ሉኡጎ ጎይያዎ ፒዚሱዋቴ፤

5 ዶኣጫዳ ቤዛ ቢያ ኩሞንጎ፤ ዲኮና ጌሚሮና ቢያ ሂርኪ ጎያንጎ፤

ዋቦ ጎይፃኣ ፒኮንጎ፤

ጊኢጊ ኮሺንቴባኣ ጎይፃኣ ጊኢጎንጎ፤

6 ዓሲ ቢያ ያኑሲኮ ዳቂሻ ዋልቆ ዛጎንጎ!» ።

ሃዚ ጌዒ ያኣፒንቴ ጎይያናኩ።

7 ዋኣያና ማሰቶሮ ዒዛ ኮይላ ሙካ ዓሰም ዮሃንሴ፡- «ዒንሢ ሃይ ሸኦክ! ሙካንዳ ያኣዛሢኮ ጎሪንቶይዳፓ ቶላኒ ዒንሢ ዳንዳዓንዳጉዲ ያኣኒ ዒንሢም ኬኤዜይ?

8 ዓካሪ ሃሢ ጎዋ ዒንሢኮ ቡኡጂያ ዔርዛ ማዳ ማዳንዳፓዓቴም ኩኤኒ ዓብራሃሜ ናኣቶኬ ጌዒ ዒንሢ ዒኖና ሄርቫንቴ፡- «ያኑሲ ሃያ ሹጫፓ ዓብራሃሜ ናይ ማሃ ዔቁሳኒ ዳንዳዓያ ማዕሢ ታ ዒንሢም ኬኤዛኔ። 9 ሃሢ ማያ ፃጸፓ ቲቂ ኬኤራኒ ሄርጋ ጊኢጊንቴሢሮ ቃራ ዓኣፒ ዓኣፑዋ ማሢ ቢያ ቲቂንቴ ታሚዳ ኬኤሪንታንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዴራ ማሃያ፡- «ሂዴቶ ኑ ዓይጎ ማዶንዶይ?» ጌይ ዮሃንሴ ኮራ ያኣጫኔ።

11 ዒዚያ፡- «ላምዎ ማኣዓ ዓኣሢ ፔቴማ ባኣሢም ዒንጎንጎ፤ ሙኡዚ ዓኣሢያ ባኣሢም ጊሸኮንጎ» ጌዔኔ።

12 ኮርሞ ኮርማ ዓሰይዳፓ ሚኢሾ ቡኡሲ ማዳዞንሢያ ማሰቲያሮ ዒዛ ኮይላ ሙካያ፡- «ዔርዛሢያ! ኑኡኒሾ፡ ዓይጎ ማዶንዶይ?» ጌይ ዒዛ ያኣጫኔ።

13 ዒዚያ፡- «ዋጎና ዓይሢንቴሢሮ ዑሣ ዓኣሢ ዔካኒ ያኣጨፖቴ» ጌዔኔ።

14 ሃሣ ፖኦሊሳ ሙካያ፡- «ኑኡኒሾ፡ ዓይጎ ማዶንዶይ?» ጌዔኔ።

ዒዚ፡- «ዓሲ ሚኢሾ ጌኔና ቡሪ ዔኪፖቴ፤ ያና ማዕቶዋ ሉኡቂ ዋጌና ዓይሢሲፖቴ፤ ዒንሢ ማዳሢ ዛሎ ዒንጎ ሚኢሻ ዒንሢም ጊዶንጎ» ጌዔኔ።

15 ዒማና ዴራ ቢያ ሚሲሃኮ ሙኪያ ዋዛና ካፓያታሢሮ ዮሃንሴ፡- «ሃይ ዓሢ ጎያንቴ ሚሲሃ ማዓንዳም?» ጌዒ ጌዒ ዒኖና ማሌኔ። 16 ዮሃንሴ ጋዓንቴ ዔያቶም፡- «ታኣኒ ዒንሢ ዋኣሢና ማሰካኔ፤ ጋዓንቴ ማሌ ታጊዳፓ ባሽ ሙካንዳኔ፤ ታኣኒ ዒዛኮ ዲርዞ ቱኮ ሱዞታዎ ቡላኒ ኮይሳያቱዋሴ፤ ዬይ ዒንሢ ዓያና ጌኤሺና ሃሣ ታሚና ማሰካንዳኔ። 17 ዒዚ ቆይዳይዳ ዓኣ ሃኣኮ ሶኦራኒ ሶኦሮ ዓንዶ ኩጫ ዓርቄሢሮ ሶኦሪ ጌኤሺሢኮ ጊንፃ ኮፑ ዓኣፖ ኮይዳ ዋሃ፡ ዲኢሮ ጋዓንቴ ባይቁዋ ታሚና ሚቻንዳኔ» ጌዔኔ።

18 ዬያጉዲ ሃሣ ዮሃንሴ ዲማ ዲማ ጎይሢና ዴር ዞሪ ኮፑ ሃይሶ ዔያቶም ኬኤዜኔ። 19 ጌሊላ ዓጮ ዋይሣ ሄርዲሴ ጋዓንቴ ጌርሲ ፕልጶሴኮ ማቾ ሄርዲያዳ ዔኬሢሮና ማሌ ሚርጌ ፑርታ ባኣዚ ማዳሢሮ ዒዛ ዒ ጎራኔ። 20 ሄርዲሴም ዬይ ፑርቱም ማዳ ቢያ ጊዶ ዒፄም ፑርቱምዶ ፑርቱም ቃሲሢና ዮሃንሴ ቱኡዞ ማኣራ ቱኬኔ።

ዩሱሴኮ ዋኣያና ማሰቲያ
(ማቴ. 3:13-17፤ ማር. 1:9-11)

2:39 2:39 ማቴ. 2:23። 2:41 2:41 ኬሲ. ማፃ 12:1-27፤ ላሚ. ዋማ 16:1-8። 2:52 2:52 1ሳሙ. 2:26፤ ኮኣኪ. 3:4። 3:6 3:6 ዒሲ. 40:3-5። 3:7 3:7 ማቴ. 12:34፤ 23:33። 3:8 3:8 ዮሃ. 8:33። 3:9 3:9 ማቴ. 7:19። 3:12 3:12 ሉቃ. 7:29። 3:20 3:20 ማቴ. 6:17-18።

21 ዓሳ ቢያ ማሰቱሣኮ ገንፃ ዩሱሴያ ማሰቱኔ፤
 ዒዚ ዒማና ሺኢቃ ጎይሣ ዓንገቱ ጫሪገጫ ቡሊገቱም፤
 22 ዓያና ጌኤሺያ ደኦሌ ማሎና ማዒ ዒዛ ዑፃ ኬዳኔ፤
 ዒማና «ኔኤኒ ታ ኔና ናሽካ ታኣኮ ናዒሣኬ፤ ኔኤና ታ
 ዋዛዳኔ» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪገጫ፣ ዋይዚገቱ።

ዩሱሴኮ ሾይንቶ ዜርዖ
 (ማቲ. 1:1-17)

23 ዩሱሴ ዔርዚያ ማዶ ዓርቃኣና ለዓ ዒዛኮ
 ሃይሣታሚ ጉዳያኬ፤ ዒዚ ዓሳም ዮሴፔ ናይ ማላኔ።
 ዩይያ ዮሴፔ ዔኤሊ ናኣዚ፤ 24 ዔኤሊ ማቲ ናኣዚ፤ ማቲ
 ሃሣ ለዋ ናኣዚ፤ ለዋ ሚልኪ ናኣዚ፤ ሚልኪ ዮና ናኣዚ፤
 ዮና ዮሴፔ ናኣዚ፤ 25 ዮሴፔ ማታቲዮ ናኣዚ፤ ማታቲዮ
 ዓሞፃ ናኣዚ፤ ዓሞፃ ናሆሚ ናኣዚ፤ ናሆሚ ዔሰለሚ
 ናኣዚ፤ ዔሰለሚ ናጌ ናኣዚ፤ 26 ናጌ ማዖቲ ናኣዚ፤ ማዖቲ
 ማታቲዮ ናኣዚ፤ ማታቲዮ ሴኤሜዬ ናኣዚ፤ ሴኤሜዬ
 ዮሴፔ ናኣዚ ዮሴፔ ዮዳ ናኣዚ፤ 27 ዮዳ ዮና ናኣዚ፤ ዮና
 ሬሶ ናኣዚ፤ ሬሶ ዜሪባቡሌ ናኣዚ፤ ዜሪባቡሌ ሳላቲያሌ
 ናኣዚ፤ ሳላቲያሌ ኔሪ ናኣዚ፤ 28 ኔሪ ሚልኪ ናኣዚ፤ ሚልኪ
 ሃዲ ናኣዚ፤ ሃዲ ቆሳሚ ናኣዚ፤ ቆሳሚ ዔልሞዳሚ ናኣዚ፤
 ዔልሞዳሚ ዔሪ ናኣዚ፤ 29 ዔሪ ዮሴዔ ናኣዚ፤ ዮሴዔ
 ዔኤሊዔዛሬ ናኣዚ፤ ዔኤሊዔዛሬ ዮራሚ ናኣዚ፤ ዮራሚ
 ማፃቲ ናኣዚ፤ ማፃቲ ለዋ ናኣዚ፤ 30 ለዋ ሲሞኦኔ ናኣዚ፤
 ሲሞኦኔ ዪሁዳ ናኣዚ፤ ዪሁዳ ዮሴፔ ናኣዚ፤ ዮሴፔ ዮና
 ናኣዚ፤ ዮና ዔሊያቂሚ ናኣዚ፤ 31 ዔሊያቂሚ ሚሊያ
 ናኣዚ፤ ሚሊያ ማይኔኔ ናኣዚ፤ ማይኔኔ ማፃቲ ናኣዚ፤
 ማፃቲ ናኣታኔ ናኣዚ፤ ናኣታኔ ዳውቲ ናኣዚ፤ 32 ዳውቲ
 ዒሴዬ ናኣዚ፤ ዒሴዬ ዒዮሴዳ ናኣዚ፤ ዒዮሴዳ ቦዔዜ
 ናኣዚ፤ ቦዔዜ ሴልሞኔ ናኣዚ፤ ሴልሞኔ ናዖሶኔ ናኣዚ፤
 33 ናዖሶኔ ዓሞናኣዳኦኔ ናኣዚ፤ ዓሞናኣዳኦኔ ራሚ
 ናኣዚ፤ ራሚ ዓርኔ ናኣዚ፤ ዓርኔ ሄዲሮኔ ናኣዚ፤ ሄዲሮኔ
 ፔርሴ ናኣዚ፤ ፔርሴ ዪሁዳ ናኣዚ፤ ዪሁዳ ያይቆኦኔ
 ናኣዚ፤ 34 ያይቆኦኔ ዪሳኣቂ ናኣዚ፤ ዪሳኣቂ ዓብራሃሚ
 ናኣዚ፤ ዓብራሃሚ ታራ ናኣዚ፤ ታራ ናኮሪ ናኣዚ፤ 35 ናኮሪ
 ሴሩጌ ናኣዚ፤ ሴሩጌ ሬዑ ናኣዚ፤ ሬዑ ፔሌጌ ናኣዚ፤ ፔሌጌ
 ዔሴሬ ናኣዚ፤ ዔሴሬ ሹላሃ ናኣዚ፤ 36 ሹላሃ ቃይኒሚ
 ናኣዚ፤ ቃይኒሚ ዓርፓክሳዳ ናኣዚ፤ ዓርፓክሳዳ ሴኤሚ
 ናኣዚ፤ ሴኤሚ ሮሃ ናኣዚ፤ ሮሃ ላሚሃ ናኣዚ፤ 37 ላሚሃ
 ማቶሳላ ናኣዚ፤ ማቶሳላ ሄናኬ ናኣዚ፤ ሄናኬ ያራዳ
 ናኣዚ፤ ያራዳ ሚላላዔኤሌ ናኣዚ፤ ሚላላዔኤሌ ቃይናኔ
 ናኣዚ፤ 38 ቃይናኔ ሄናኬ ናኣዚ፤ ሄናኬ ሴቲ ናኣዚ፤ ሴቲ
 ዓዳኣሚ ናኣዚ፤ ዓዳኣሚ ያኦሲ ናኣዚኬ ዔያታ ጋዓ።

4

ፃላሄ ዩሱሴ ጌሺ ዛጌሣ
 (ማቲ. 4:1-11፤ ማር. 1:12-13)

1 ዩሱሴ ዓያና ጌኤሺ ቢታንቶ ዳሞ ጌሊ ዮርዳኖሴ
 ዋራፓ ማዓዛ፤ ዓያና ጌኤሺ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዒዛ
 ዔኪ ዓኣዳኔ። 2 ዒኣካ ያይዲታሚ ኬሊ ፃላሄ ዒዛ ዛጋኒ
 ጌሺኔ፤ ዩንሣ ኬሎንሣዳ ዓይጎዋ ዒዚ ሙዒባኣሣር
 ፓፒገፃ ዒዛ ናይዳኔ።
 3 ፃላሄ ዩሱሴ ኮራ፡- «ያኦሲ ናይ ኔ ማዔያታቲ ሂንዳ ሃያ
 ሹጮ ካሣ ማዓንዳጉዲ ዓይሣ» ጌዔ።።
 4 ዩሱሴ ዒዛም ማሃዖ፡- «ዓሲ ካሣ ሌሊ ሙዒ
 ናንጉዋሴ ጌይንቲ ፃኣፒንቲ» ጌዔ።።

5 ዩካፓ ፃላሄ ዩሱሴ ፔቲ ዳጌ ቤሲ ኬሲ ካኣቶ
 ዓጮ ቢያ ዓኣፒ ገኢጳማ ጉዳያና ዳዋዖ ሂዚ ጌዔ፡-
 6 «ሃያ ቢያ ቢታንቶና ቦንቾና ኔኤም ታ ዒንጋንዳኔ፤ ሃይ
 ቢያ ታኣም ዒንገንቲያ ማዔሣር ታኣኒ ኮዔሣም ዒንጋኒ
 ዳንዳዓኔ፤ 7 ዩያር ኔኤኒ ታና ዘገ ካኣሽኬቲ ሃይ ቢያ ኔኤም
 ማዓንዳኔ።»

8 ዩሱሴ ዒዛም ማሃዖ፡- «ያኦሲ፡ ኔ ጎዳ ሌሊ ዘገ
 ካኣሽኬ፤ ሃሣ ዒዛም ሌሊ ማዳ፡ ጌይንቲ ፃኣፒንቲ»
 ጌዔ።።

9 ዩካፓ ፃላሄ ሃሣ ዩሱሴ ዔኪ ዩሩሳላሚ ዳንዳዖ
 ጌኤዢ ማኣርኮ ሙሰኩላ ዔቁሲ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ናይ
 ማዔቶ ሂንዳ ሃይካፓ ለካ ኮኣሚ ኬዳ፤ 10 ዓይጎር ጌዔቶ
 «ኔና ዔያታ ካፓንዳጉዲ ያኦሲ ከኢታንቾ ዓይሣንዳኔ፤
 11 ቶካ ኔኤኮ ሹጮይዳ ዲቁንቱዋጉዲ ዔያታ ፔ ኩጮና
 ኔና ዓርቃንዳኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲ» ጌዔ።።

12 ዩሱሴ ማሃዖ፡- « ያኦሲ፡ ኔ ጎዳሣ ዋይታቲያ ዛጋኒ
 ጌሺሺሪጉ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲ» ጌዔ።።

13 ፃላሄ ዩሱሴ ሚርጌ ጎይሣና ዛጋኒ ጌሹሣኮ ገንፃፓ
 ዳካ ዋዳር ሃሺ ዒዛ ዳንዳኔ።

ዩሱሴ ዔርዚያ ማዶ ጌሊላይዳ ዓርቁሣ
 (ማቲ. 4:12-17፤ ማር. 1:14-15)

14 ዩሱሴ ዓያና ጌኤሺ ዋልቁ ዔኪ ጌሊላ ባንሣ ማዔኔ፤
 ዒዛኮ ሱንፃኣ ዓጮ ቢያይዳ ዋይዚገቱ።። 15 ዓይሁደ ዓሳ
 ቡካ ቤዘይዳ ቤዘይዳ ዔርዛኣና ቢያሣ ዒዛኮ ዔርዚያር
 ዒዛ ጋላቲ።።

ዩሱሴ ናዚሬቲ ካታሞይዳ ዒፃንቲሣ
 (ማቲ. 13:53-58፤ ማር. 6:1-6)

16 ዩካፓ ዩሱሴ ዒ ዲጮ ዓጮ፡ ናዚሬቲ ዳንዳዖ ዒዚ
 ቤርታ ማዳ ጎይያ ዓይሁደ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎና ዔያቶኮ
 ቡኪንቶ ቤዛ ጌሊ ናባባኒ ዔቃዛ፤ 17 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ
 ዒሲያሴ ማፃኣፓ ዒዛም ዒንገንቲም፤ ማፃኣፓ ዒ ቡሌ
 ዋዳና ሂዚ ጌዒ ፃኣፒንቲ ቤሲ ዳንቁ፡-
 18 «ያኦሲኮ ዓያና ታኣም ዒንገንቲ፤

ዩይ ያዲ ማዔሣ ማንቆ ዓሳም ኮሺ ሃይሴ
 ቱኡቲዘንሣም ቡሊንቲሣ ሃይሴ
 ዓኣፓ ባይቁዘንሣም ዛገሣ ሃይሴ ታ
 ኬኤዘንዳጉዲና
 ሄርቁንቲ ዳማ ዋርቃዘንሣ ዓይላታፓ ታ
 ኬሳንዳጉዲ፤
 ቢታንቶ ታኣም ዒንጋኒኬ።።

19 ዩያጉዲ ሃሣ ጎዳ ፔ ዳር ዳቁሻንዳ ዋዳ ሃማታሣ
 ታ ኬኤዘንዳጉዲ ታና ዳኬ።።»

20 ዩሱሴ ማፃኣፔሎ ጳንጪ ቤርታ ዔቁ ዓሣም ዒንጋዖ
 ዳዓዛ ዓይሁደ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዓኣ ዓሳ ገዢ ጌይ ዒዛ
 ዛገሣ ዓርቁ፤ 21 ዒዚያ፡- «ሃይ ሃሣ ናባባንታንቲ ዒንሣ
 ዋይዜ ማፃኣፓ ቃኣላ ሃሮ ኩሜኔ!» ዔያቶም ጌዔ።።

22 ቢያሣ ዒዛ ኮሺ ማሃ ጌሰታኔ፤ ዒ ኬኤዛ ኮዢ
 ቃኣሎናኣ ዲቃቲ ሄርሻዖ፡- «ሃይ ዮሴፔ ናዒሣቲዋዳ?»
 ጌዔ።።

23 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዖ፡- « ሃይ ኔ ዳኤሾ ዔራሣ
 ሂንዳ ኔና ዳቁሽ» ጌይንታ ኮኣኪንሃ ታጊዳ ዒንሣ
 ኬኤዘንዳሣ ታ ዔራኔ፤ ዩያጉዲ ቁፒርናሆሚይዳ ኔ
 ማዳኔ ዓሳ ጋዓንቲ ኦ ዋይዜሣ ቢያ ሃይካ ኔ ዓጮይዳኣ

3:22 3:22 ማዢ. ማፃ 22:2፤ ዓይኑ. 2:7፤ ዒሲ. 42:1፤ ማቲ. 3:17፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 9:35። 4:4 4:4 ላሚ. ዋማ 8:3። 4:8 4:8 ላሚ.
 ዋማ 6:13። 4:10 4:10 ዓይኑ. 91:11። 4:11 4:11 ዓይኑ. 91:12። 4:12 4:12 ላሚ. ዋማ 6:16። 4:19 4:19 ዒሲ. 61:1-2።
 4:24 4:24 ዮሃ. 4:44።

ማዴ፤ ዲንሢ ታና ጋዓንዳኔ» ገዴኔ። 24 ጎኔ ታ ዲንሢሞ ጋዓኔ፡- «ጾኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ፔ ዓጮ ዓሶ ኮይላ ቦንቸንቱቀሴ፤

25 «ዋይዙቀቱ! ጎኔ ታ ዲንሢሞ ኬኤዛሞ፤ ጾኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ዋዶና ሃይሢ ለዔና ለሆ ዓገኒና ዒርዚ ዋርቁባእሢር ዓጮ ቢያይዳ ዴኤፒ ናይዚ ኬሰከኔ፤ ዬና ዋዶና ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ዜኤሪንዶ ማዔ ሚርጌ ላኣሊ ዓኣንቱ፤ 26 ዔኤሊያሴ ሲዶና ጌይንታ ዓጮይዳ ሲራጲታ ጌይንታ ጉርዴሎይዳ ዓኣ ፔቲ ዜኤሪንዳሰከኖ ኮይላ ሌሊ ዳከንቲያፓዓቲሞ ማሌ ያ ኮይላኣ ዳከንቲባኣሲ። 27 ዬያጉዲ ሃሣ ጾኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዔልሳዒ ዋዶና ዑሢዳ ኬሰከ ዶርዖና ዓርቁንቲ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዓጮይዳ ሚርጌ ዓኣንቲ ሶኦሪያ ዓጮ ዓሢ ኒዓማኔፓ ዓታዛ ዔያቶይዳፓ ፔቲታ? ዳቁባኣሲ» ገዴኔ።

28 ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዛ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዬያ ዋይዛዎ ዳጋዲ፤ 29 ዬሱሴ ጎቺ ዔከ ካታማፓ ዙሎ ኬሴኔ፤ ዬና ካታማላ ማዘንቲሢ ዲኬ ዑሰካታሢር ዒዛ ዔያታ ጎኣሶ ሂዒ ዳካኒ ኮዒ ዔከ ዓኣዴኔ። 30 ዒዚ ጋዓንቲ ዔያቶኮ ባኣከና ቶሊ ዴንዴኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሲ
(ማር. 1:21-28)

31 ዬካፓ ዬሱሴ ጌሊላ ዓጮይዳ ዓኣ፤ ቁፒርናሆማ ካታማሎ ዴንዲ ዒኣከ ዴር ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎና ዔርዛኔ። 32 ዒዚ ቢታንቶና ኬኤዛሢር ቢያሢ ዒዛኮ ዔርዚያና ዲቃቲ ሄርሻኔ። 33 ዒኣከ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዛ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዚ ዴኤፒ ዑኡሲና ሂዚ ጌዒ ዒላቲኔ፡- 34 «ናዚሬቶ ዬሱሴ! ኦኡኮ ኔኤና ዋላ ዓይጎ ካኣሚሢ ዓኣይ? ኦና ኔ ባይዚኒ ሙኪያ? ኔያና ማዔቲያ ታ ኔና ዔራሬ፤ ኔኤኒ ዴማዴያ ጾኦሲ ናይከ!»

35 ዬሱሴያ ማሃ ፑርቶ ዓያናሢ፡- «ዚቲ ጌዒ፤ ሃያ ዓሢፓ ኬሰከ!» ጌዒ ጎራዛ፤ ፑርቶ ዓያናሢ ዓሢ ዴርኮ ቤርታ ሎንሢሰካፓ ፔቲታዎ ዔኤቢ ዋኦቲሞ ኬሰከኔ።

36 ቢያሢ ዲቃቲ ሄርሻዎ ዋሊ ኮይላ፡- «ሃይ ዋዘጉዳ ባኣዚዳይ? ቢታንቶና ሃሣ ዋልቁና ፑርቶ ዓያና ዒዚ ዓይሣኔ፤ ዔያታኣ ዒዛሞ ዓይሢንቲ ኬሰከኔ» ገዴኔ። 37 ዬሱሴኮ ሱንፃ ዬና ዓጮሎ ኮይሎይዳ ቢያ ዋይዘንቲኔ።

ዬሱሴ ሚርጌ ሃርገንቲ ዓሶ ፓሢሢ
(ማቲ. 8:14-17፤ ማር. 1:29-34)

38 ዬሱሴ ዓይሁዶ ዓሳ ቡከንታ ቤዛፓ ዔቁ ሲሞኦኔ ማኣሪ ዓኣዴኔ፤ ዒኣከ ሲሞኦኔኮ ባይሳ ሚርጌና ቆይንቲ ላሂ ዓኣኔ፤ ዬያር ዒዚ ዒ ፓሢንዳጉዲ ዬሱሴ ዔያታ ሸኢቁኔ። 39 ዬሱሴያ ዒዚ ባንሢ ዑካዎ ዓጮ ዒዛኮ ዔቁ ቆሣ ሸማንዳጉዲ ዓይሣዛ ቆሣ ዒዛኮ ሸሚሞ ቤዘማና ዔቁ ዒዛ ዔያቶ ሾኦቸንሥሢ ዓርቁኔ።

40 ዓባ ጌላኣና ዓሳ ዴማ ዴማ ሃርጌና ዓኣ ዓሲ ቢያ ዬሱሴ ባንሢ ዔከ ሙካዛ፤ ዒዚ ፔቲ ፔቲሢኮ ዑፃ ኩጮ ጌሢ ፓሢኔ። 41 ፑርቶ ዓያናኣ፡- «ኔኤኒ ጾኦሲ ናኣዚቲ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቲና ዓሶይዳፓ ሃሺ ኬሰከኔ።

ዒዚ ማሰሃ ማዔሢያ ዔያታ ዔራሬ፤ ዬሱሴ ጋዓንቲ ዒዛ ዛሎ ፔቲታዎ ኬኤዙቀጉዲ ዔያቶ ጎሪ ላኣኔ።

ዬሱሴኮ ጌሊላይዳ ዔርዚያ
(ማቲ. 4:23-25፤ ማር. 1:35-39)

4:25 4:25 1ካኣቶ. ማ 17:8-16። 4:27 4:27 2ካኣቶ. ማ 5:1-14። 4:1። 5:5 5:5 ዮሃ. 21:3። 5:6 5:6 ዮሃ. 21:6።

42 ሳዓ ካራዛ ዬሱሴ ዒኣከፓ ኬሰከ ዓሲባኣ፤ ዔቁ ቤሲ ዴንዳዛ ዓሳ ዒዛ ዒማና ኮዓኔ፤ ዔያታ ዒዛ ዴንቃዎ፡- «ኦ ኮራፓ ዴንዲፓ» ጌዒ ሸኢቁኔ። 43 ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ሚሌ ካታሞ ታ ዴንዲ ጾኦሲ ካኣቲሞ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛንዳያ ታኣሞ ኮይሳኔ፤ ታ ዳከንቲሢ ዬያርከ» ገዴኔ።

44 ዬያር ዩሁዳይዳ ዓይሁዳ ቡካ ቤዘ ሃንቲ ሃንቲ ዒ ዔርዜኔ።

5

ዬሱሴ ቤርታሳ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዞንሢ ዔኤላሢ
(ማቲ. 4:18-22፤ ማር. 1:16-20)

1 ፔቲ ኬሊ ዬሱሴ ገንሴሬፃ ጌይንታ ዴኤፓ ፃኤር ዓጮ ዔቁ ዓኣንቲ ሚርጌ ዓሳ ዒዛ ባንሢ ሙኪ ጾኦሲኮ ቃኣሎ ዋይዛኒ ቲቸንታኔ። 2 ዒዚያ ባዘ ዓጮይዳ፤ ሳዎኮ ዑኬ ዔቁ፤ ላሞዎ ዋኣሢና ፒንቆ ጎንጊ ዴንቁኔ፤ ሞላሢ ዓርቃዞንሢ ጋዓንቲ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጋፓ ኬዲ ዔያቶኮ ሞላሢ ዓርቆ ርኦጮ ማላ ሱዞ ማሰካኔ። 3 ዬሱሴ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎንሢዳፓ ፔቲዞ፤ ሲሞኦኔሬሎይዳ ጌላዎ ሲሞኦኔ ኮራ፡- «ሃና ዋኣያና ፒንቆ ጎንጌሎ ሳዎ ኮራፓ ባዘ ሳዘ ባንሢ ታኣሞ ዶጪሴ» ገዴኔ። ዬካፓ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጌሎይዳ ዴዒ ዴር ዔርዚሢ ሚርቁኔ።

4 ዒ ኬኤዛ ባኮ ፓፒሴሢኮ ገንፃ ሲሞኦኔ ኮራ፡- «ዋኣያና ፒንቆ ጎንጌሎ ሴካ ባዘ ሳዘ ጌልዚ ኔኤኒ ኔኤኮ ላጎንሢ ዋላ ሞላሢ ዓርቃኒ ርኦጮ ማላ ሱዞ ዋኣይዳ ዓጉቀቲ» ገዴኔ።

5 ሲሞኦኔ ማሃዎ፡- «ዔርዚሢዮ! ዋንቲ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ዓርቃኒ ኮዒ ሚርጌ ኦ ላቤዎ ፔቲታዎ ዓርቁባኣሴ፤ ኔ ጌዔቶ ጋዓንቲ ሃይሾ ሱዞ ኦ ዓጋንዳኔ» ገዴኔ። 6 ርኦጮ ማላ ሱዞ ዔያታ ዓጋዎ ሱዞ ማኣማንዳያ ሄላንዳኣና ሚርጌ ሞሎ ዓርቁኔ። 7 ዬያር ሚሌ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓኣ ዔያቶኮ ላጎንሢ ሙኪ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ኩቻ ዉቲ ዔኤላዛ፤ ዔያታ ሙኪ ላሞዎ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጋ ዔኤዲንታኒ ዑካንዳያ ሄላንዳኣና ሞላሢ ዓርቁ ጎንጎ ኩንሢኔ። 8 ሲሞኦኔ ጎዎ ጳፃርሴ ዬያ ዛጌ ዋዶና ዬሱሴኮ ቤርታ ጉሞዓቲ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ታ ጎማ ዓሲ ማዔሢር ታ ባንሢ ኔ ዑኪፓ» ገዴኔ።

9 ዬያ ዒ ጌዔሢ ዒዛንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ላጎንሢ ቢያ ዓርቁ ሞላሢ ሚርጉሞይዳፓ ዔቁያና ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሹሢርከ። 10 ዬያጉዲ ሃሣ ሲሞኦኔኮ ላጎንሢ ማዔ ዜብዲዮሴ ናኣቶንሢ፤ ያይቆኦቤና ዮሃኒሴናኣ ዲቃቲ ሄርሹኔ። ዬሱሴ ሲሞኦኔ ኮራ፡- «ሃይ ኔ ዋይታይ! ዒጊጪፓ፤ ሃካፓ ሴካ ኔ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማዓንዳኔ» ገዴኔ።

11 ዔያታ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎንሢ ሳዎ ባንሢ ዑኪሲ ዔቁሴሰካፓ ቢያ ባኮ ሃሺ ዬሱሴ ገንፃ ሃንታያ ማዔኔ።

ዑፃ ኬሰከ ዶርዓሢና ዓርቁንቲ ዓሲ ዬሱሴ ፓሢሢ
(ማቲ. 8:1-4፤ ማር. 1:40-45)

12 ፔቲ ኬሊ ዬሱሴ ካታሞይዳ ዓኣንቲ ፔቲ ዑሢዳ ኬሰከ ዶርዓ ዑፃ ባይዜ ዓሲ ዒዛ ኮራ ሙከኔ፤ ዒዚ ዬሱሴ ዴንቃዎ፡- ባሊቲና ሳዓ ሎኦሚ፡- «ኔ ኮዔቲ፤ ታና ጌኤሻኒ ዳንዳዓኔ» ጌዒ ሸኢቁኔ።

13 ዬሱሴያ ኩጮና ዒዛኮ ዑፃ ፒፃዎ፡- «ጌኤሻከ! ኔ ጌኤሻካንዳጉዲ ታ ኮዔኔ» ዒዛሞ ጋዓዛ፤ ቤዘማና ዓሢ ዑፃ ኬሰከ ዶርዓሰካፓ ጌኤሻከኔ። 14 ሄሊሳዎ

4:32 4:32 ማቲ. 7:28-29። 5:3 5:3 ማቲ. 13:1-2፤ ማር. 3:9-10፤

ዩሱሴ ዲዛም ሂዚ ጌዲ ዓይህኔ፡- «ሃያ ባኮ ያኦማኦ ከኤዚፖ፤ ጋዓንቴ ዴንዲ ኔና ቁኤሳሂም ዳቂ፤ ዴሮም ማርካ ማዓንዳጉዲ ኔኤኮ ጌኤሽኪያ ዛሎ ሙሴ ዓይህ ያኦሰም ዒንጎ ባኮ ዒንጌ።»

15 ዩማፓ ዩሱሴኮ ሱንፃ ቤርታኦሰካፓ ባሽና ዋይዚንቴሂር ሚርጌ ዓሳ ዒዛሲ ዋይዚና ፔኤኮ ደርዓሰካፓ ዳቃኒ ኮዲ ዒዛ ኮራ ቡካኔ። 16 ዒዚ ጋዓንቴ ቢያ ዋዴ ፔኤር ሌሊ ዔቤ ቤሲ ዴንዲ ዴንዲ ሺኢቃኔ።

ዩሱሴ ዋሮ ዓሲሰኬያ ፕሺሂ
(ማቲ. 9:1-8፤ ማር. 2:1-12)

17 ፔቴ ከሊ ዩሱሴ ዔርዚያይዳ ዓኣንቴ ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዚያ ዋጎ ዔርዚያ ዓሳ ዒዛ ኮይላ ዴዲ ዓኣኔ፤ ዔያታ ጌለላና ዩሁዳ ጉርደናይዳ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዩሩሳላሜ ካታማፓ ሙኬያኮ፤ ዩሱሴ ሃርጊንቴ ዓሶ ፓሃንዳጉዲ ያኦሰ ዒንጌ ዋልቁ ዒዛና ዓኣኔ። 18 ዒማና ፔቴ ዋሮ ዓሲ ሃሎና ከዴ ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ዒዚ ዓኣ ቤዞ ሙኪ፤ ዩሱሴ ዓኣ ከኤያ ጌልዚ ዒዛኮ ቤርታ ጌሃኒ ኮዔኔ፤ 19 ጋዓንቴ ዴርኮ ሚርጌማፓ ዔቁያና ዋሮ ዓሂ ጋር ዔኪ ጌላኒ ዔያቶ ባሽሂሂር ማኣርኮ ዑያ ዔኪ ጊዓያ ማኣርኮ ሃላሂዳ ከሰከኔ፤ ዩካፓ ሳኮ ሻሂ * ዋሮ ዓሂ ሃላሂና ዋላ ዩሱሴኮ ቤርታ ከይሰኔ። 20 ዩሱሴ ዔያቶኮ ጉሙርቁያ ዛጌ ዋደና ዋሃሂም፡- «ዔኤዛይ! ኔኤኮ ጎማ ዓቶም ጌይንቴኔ» ጌዔኔ።

21 ሙሴ ዔርዚያ ዋጎ ዔርዚያ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና፡- «ያኦሰ ጫሽካሂ ሃይ ያናዳይ? ጎማ ዓቶም ጋዓሂ ያኦሰዳፓዓቴም ማሌ ያናዳይ?» ጌዲ ጌዲ ማሌኔ።

22 ዩሱሴ ዩያ ማሊያ ዔያቶኮ ዔራያ፡- «ዒንሂ ዒኖና ዓይጎር ዩያ ጌይ ማላይ? 23 ማዓዛ ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌይንቴኔ» ጌይሂና «ዔቁ ዴንዴ» ጌይሂናይዳፓ ዋና ሹሌዓይ? 24 ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሂ ሳይይዳ ጎማ ዓቶም ጋዓኒ ቢታንቶ ዓኣያ ማዔሂ ዒንሂ ዔራንዳያ ኮይሳኔ» ጌዲ ዋሮ ዓሂም፡- «ዔኤዛይ፤ ኔኤኮ ሃላሂ ከዲ ዔኪ ኔ ማኣሪ ዓኣዴ!» ጌዔኔ።

25 ዋሮ ዓሂያ ዓሶ ቤርቶይዳ ዔቃያ ሃላሂ ፔኤኮ ከዲ ያኦሰ ጋላቴ ጋላቴ ፔ ማኣሪ ዴንዴ። 26 ዒኢካ ዓኣ ዓሳ ቢያ ሚርጌና ዲቃቴ ሄርሺ ሃሃ ዒጊጫያ፡- «ሃና ኑ ዓኪ ባኣዚ ዛጌኔ» ጌዲ ያኦሰ ጋላቴኔ።

ዩሱሴ ማቲዋሴ ጌይንታ ሌቂ ዔኤሌሂ
(ማቲ. 9:9-13፤ ማር. 2:13-17)

27 ዩሱሴ ዩካፓ ከሰኪ ዓኣዳንቴ ሌቂ ጎያ፤ ኮርዋ ኮርማ ዓሶይዳፓ ሚኢሾ ቡኩሳሂ ሚኢሾ ቡኩሳ ቤዛ ዴዲ ዓኣንቴ ዛፓያ፡- «ሃኒ ታ ጊንያ ሙኬ» ጋዓዛ፤ 28 ሌቂ ላዓ ጌዲ ዔቁ፤ ቢያ ባኮዋ ሃሺ ዩሱሴ ጊንያ ዴንዴ።

29 ዩካፓ ሌቂ ፔ ማኣሪይዳ ዩሱሴ ቦንቺ ዴኤፕ ሙኤዚ ጊኢጊሻዛ ዩኖ ሙያይዳ ሚርጌ ኮርዋ ኮርማ ዓሶፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ማሌ ሚርጌ ዓሲያ ዒኢካ ሙኬኔ። 30 ፔርሴ ዓሶና ዔያቶ ያጸፓ ማዔ፤ ሙሴ ዔርዚያ ዋጎ ዔርዚያ ዓሳ፡- «ኮርዋ ኮርማ ዓሶይዳፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ዋላ ዒንሂ ሙይ ዑሽካሂ ዓይጌንዴርዳይ?» ጌዲ ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታዞንሂ ዑፃ ጉንዲሜኔ።

31 ዩሱሴ ዒማና ሂዚ ጌዲ ዔያቶም ማሂኔ፡- «ሃርጊንቴ ዓሲም ማዓንዳኦፓዓቴም ዋሊ ዓሲም ዴኤሻ ዔራ ዓሲ ኮይሱዋሴ፤ 32 ታኣኒ ሙኬሂ ጎሞ ዓሳ ጎሞ ፔኤኮ ቡኤፃ

ያኦሰ ባንሂ ማያም ዔኤላኒ ማዓንዳኦፓዓቴም ዲሎ ዓሶ ዔኤላኒቱዋሴ።»

ሙያ ሃሺያ ዳምቦ ዛሎ ያኦጪንቴ ያኦጪሂ
(ማቲ. 9:14-17፤ ማር. 2:18-22)

33 ዩካፓ ዔያታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ማሰካ ዮሃኒሴና ፔርሴ ዓሶናኮ ጊንያ ሃንታዞንሂ ሙያ ሃሺያ ዳምቦ ካፓኔ ሃሃ ሺኢዲሂያ ዋደማ ካፒ ካፒ ሺኢቃኔ፤ ኔ ጊንያ ሃንታዞንሂ ጋዓንቴ ቢያ ዋዴና ሙዲ ዑሽካሂ ዓይጌንዴርዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጪኔ።

34 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃያ፡- «ዑኤታሂ ዔያቶና ዋላ ዓኣንቴ ዔፖ ዓሶም ሙኤዚ ሃሺሂ ኮይሳኔ ጌይ ዒንሂ ማላ? 35 ጋዓንቴ ዑኤታሂ ዔያቶይዳፓ ዴማዳንዳ ዋዴ ሙካንዳኔ፤ ዩኖና ዔያታ ሙኤዚ ሃሻንዳኔ» ጌዔኔ።

36 ሂሊሳያ ዩሱሴ ሂዚ ጌዲ ፔቴ ኮኦኪንሂ ዔያቶም ከኤዜኔ፡- «ዓኪ ዓፕላይዳፓ ዳርዚ ዔኪ ጪሚ ዓፕላይዳ ዓጊ ሲካይ ያኦኒያ ባኣሴ፤ ዩያይዳ ዓሲ ዓኣቶ ጋዓንቴ ዓኮ ዓፕሎ ጉሪ ዳደርዜያ ማዓኔ፤ ዓኮ ዓፕላኣ ጪሞ ዓፕሎም ጊኢጉዋሴ፤ 37 ዩያጉዲ ሃሃ ሶልኪ ዑሽ ዋሆ ጪንቁ ያቲዳ ሺሜ ዑሽ ዋሃይ ያኦኒያ ባኣሴ፤ ዩያይዳ ዓሲ ዓኣቴ ጋዓንቴ ሺሜ ዑኩ ያቶ ዴኤሴም፤ ዑኩኣ ላኣሊንታንዳኔ፤ ሃሃ ያታኣ ሃይቁ ጉሪ ዓታንዳኔ። 38 ዩያር ሺሜ ዑኩ ዓኪ ያቲዳ ዋሃንዳያ ኮይሳኔ፤ 39 ሚርጌ ዋዴ ዴዲ ሶልኪ ዑሽ ዑሽካሂ ሺሜ ዑኩ ዑሽካኒ ኮዑዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ «ዴዲ ካፂ፤ ሶልኪ ዑሽ ኮሺኪ» ጋዓኔ።»

6

ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ከሎ ዛሎ ያኦጪንቴ ያኦጪሂ
(ማቲ. 12:1-8፤ ማር. 2:23-28)

1 ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ከሎና ዩሱሴ ዛርጌ ጎሺ ጊዴና ዓኣዳንቴ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ዛርጎ ቲሻሂ ዴኤዚ ዔኪ ዔኪ ኩቻ ሺርኪ ዳይሂ ዓርቁኔ፤ 2 ፔርሴ ዓሶይዳፓ ፔቴ ፔቴዞንሂ ዩሱሴኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ ኮራ፡- «ዓይሁደ ዓሶኮ ሃውሾ ከሎና ማዳንታኒ ኮይሱዋ ባኣዚ ዒንሂ ዓይጎር ማዳይ?» ጌዔኔ።

3 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዲ ማሂኔ፡- «ዒዛንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሳ ናይዳንቴ ዋደና ዴውቴ ማዴ ባኮ ዒንሂ ናባቢባኣዓዳ? 4 ዒዚ ያኦሰ ማኣሪ ጌሊ ቁኤሶይዳፓ ዓታዛ ማሌ ሙዓንዳጉዲ ዓይሂንቲባኣ፤ ዴማሶና ካያ ዔኪ ሙዲ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶማኣ ዒንጌኔ።»

5 ሂሊሳያ ዩሱሴ፡- «ዓሲኮ ናዓሂ ሃውሾ ከሎኮዋ ጎዳኬ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴ ኩቺ ዋሮ ዓሲ ፓሂሂ
(ማቲ. 12:9-14፤ ማር. 3:1-6)

6 ሃሃ ማሌ ዓይሁደኮ ሃውሾ ከሊ ዓቢና ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ጌሊ ዔርዚሂ ዓርቁኔ፤ ዒኢካ ሚዛቆ ኩጫ ዋሴ ፔቴ ዓሲ ዓኣኔ። 7 ሙሴ ዔርዚያ ዋጎ ዔርዚያ ዓሶንታ ፔርሴ ዓሶንታ ዩሱሴ ዋጎና ዓይሂሳንዳ ዳቢንቴ ዴንቃኒ ኮዓያ፡- «ሂንዳ ዒ ሃያ ሃውሾ ከሎና ዓሂኮ ኩጫ ፕሻቶ ኑ ዛጎም» ጌዲ ዒዛ ካፔኔ። 8 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ማሊያ ዔራያ ኩጫ ዋሃሂም፡- «ሃካ ሙኪ ባኣካ ዔቁ!» ጋዓዛ፤ ኩጫ ዋሮ ዓሂያ ባኣካ ሙኪ ዔቁኔ። 9 ዩማና ዩሱሴ፡- «ሂንዳ ታ ዒንሂ ያኦጪኔም፤

5:14 5:14 ሌቂ. ዓኪ 14:1-32። * 5:19 5:19 ሳኮ ሻሂ፡- ጋዓዛ ዩኖ ዋደና ማኣሪ ማኩሂ ሳኪናቱዋንቴ ዓጪ ዳንቁ ዋላ ካንሂ ቆርቆሪንቲና ዳልጊሺ ማኣርኮ ዑፃ ጌሂ ማኩያኮ፤ ዩያር ማኣርኮ ዑፃ ከሰኪ ዔቁንታኒ ዳንዳዓኔ ጌይሂኬ። 5:30 5:30 ሌቃ. 15:1-2። 6:1 6:1 ላሚ. ዋማ 23:25። 6:3 6:3 1ሳሙ. 21:1-6። 6:4 6:4 ሌቂ. ዓኪ 24:9።

ዓይሁድ ዓሰኮ ሃውሾ ከሌላ ዓይሁዳውያን ጋር ማዳ ማዳላት ጥርታ ማዳላት ይሆናል? ሃሳብ ስምጥ ዳዳቁሽህ ለባይዘህ ዳይ?» ጌዔ። 10 ይሁሱ ከይሁዳውያን ዓሳ ዓሰ ባንህ ቢያ ዛጌህን ገንፃ ኩጮ ዋሶ ዓህም፡- «ኩጮ ኔኤኮ ፒሼ!» ጋዓዛ፡ ዒዚ ኩጮ ፒሻዛ ኩጮ ፒኪ [ባሳ ኩጮ ጉዲ] ኮሺ ማዔ።

11 ሙሴ ዔርዘ ዋሳ ዔርዘ ዓሰና ፔርሴ ዓሰና ጋዓንቴ ማርጌና ዳጋዳ፡- «ዓካሪ ሃያ ይሁሱ ኑ ዋዋድንደይ?» ጌይ ዋላ ጌሰቴ።

ይሁሱ ታጻ ለምፃ ዳኪንቴዞንህ ደኦሪህ
(ማቴ. 10:1-4፤ ማር. 3:13-19)

12 ይካገ ፔቴ ከሌ ይሁሱ ሸኢቃኒ ዳኤ ከሰኪ ዓኢካ ይኖ ዋንቴሎ ጉቤ ያኦሲ ሸኢቃ ጎይህ ዋርቄ። 13 ዚር ጉቴሎ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዞንህ ዒዛ ባንህ ዒ ዔኤላፃ ዔያቶ ባኣካገ ታጻ ለምፃንህ ደኦሪ «ዳኪንቴዞንህ» ጌይ ሱንህ ጌህ። 14 ይያታ ሃይገ ዴማ ገይዲንታዞንህ፡- ጲደርሴ ጌይንቴ ሱንፃ ጌህንቴ ሲሞኦኔና ጌርሲ ዒንዲራሴ፡ ያይቆኦ፡ ዮሃኒሴ፡ ፒልጶሴ፡ ቤርቴሌሞሴ፡ 15 ማቲዎሴ፡ ቶኦማኦሴ፡ ዒልፒዮሴ ናኣዚ ያይቆኦ፡ «ፔ ዓጮ ማጪንታያ» ጌይንታ ሲሞኦኔ፡ 16 ያይቆኦ ናኣዚ ዪሁዳንታ ይሁሱ ዓኣህ ዒንጌ ዓሰቆርንቶ ዓጮ ዓህ ዪሁዳንታ።

ይሁሱ ማርጌ ዓሰ ዔርዘህንታ ደርዓህገኣ ገህህህ
(ማቴ. 4:23-25)

17-18 ይሁሱ ዳኪንቴዞንህና ዋላ ዳካገ ኬዲ ቦኣላ ዔቄ፤ ዒማና ዒዛ ዓሲ ማዔ ዓሰገ ማርጌ ዓሲ ዒኢካ ዓኣኔ፤ ይያጉዲ ሃህ ዒዛሲ ዋይዛኒና ሃርጎይዳገኣ ፖዓኒ ኮዒ ሙኬ ማርጌ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዔያታ ሙኬህ ዪሁዳ ዓጫገ፡ ዪራጎላሜ ካታማገ፡ ባዞ ዓጮይዳ ዓኣ ጲርሴና ሲዶና ካታሞናይዳገኤ፤ ፑርቶ ዓያናና ዓርቄንቴ ማታዳ ዓሳኣ ዒዛ ኮራ ሙኪ ፖዓኔ። 19 ዓሲ ዳቁሻ ዋልቄ ዒዛይዳገ ኬሰኪ ኬሰኪ ሃርጌ ዓሰ ቢያህ ፖዒጎያ ማዔህር ዓሳ ቢያ ይሁሱኮ ዑያ ካኣማኒ ኮዓኔ፤ ካኣማ ዓሳኣ ቢያ ዳቄ።

ዋዛና ያዪህና ዛላ
(ማቴ. 5:1-12)

20 ይሁሱ ሸሪ ፔኤኮ ገንፃ ሃንታዞንህ ባንህ ዛጋፃ ሂዚ ጌዔ፡-

«ያኦሲ ካኣቱማ ዒንህምታህር ዒንህ ማንቆ ዓሳ ዓንጂንቴያኮ!

21 ዒንህ ሃህ ናይዲንታዞንህ ገንፃገ ማሸካንዳህር ዒንህ ዓንጂንቴያኮ! ዒንህ ሃህ ዩኤካዞንህ ገንፃገ ማኢጫንዳህር ዒንህ ዓንጂንቴያኮ!»

22 «ዒንህ ዓሲ ናዓህ ገንፃ ሃንታህር ዓሳ ዒንህ ዒፃኣና ሃህ ኦኡና ፔቴ ማዒገቴ ጌዒ ዒንህ ዴማሳኣና ጫሽኪ ዒንህኮ ሱንፃ ፑርቴሶናቴያ ዒንህ ዓንጂንቴያኮ!»

23 «ጫሪንጮይዳ ዒንህም ዒንጎንደ ባካ ዴኤፒ ማዔህር ይይ ቢያ ዒንህዳ ሄላኣና ዋዛዲ ኮኦሙዋቴ፤ ዔያቶ ሳደንህያ ቤርታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ዑፃ ይያጉዲ ፑርታ ባኣዚ ማዴያኮ።»

24 «ዒንህ ፖርጎጫ ጋዓንቴ ዒንህ ኮዔ ባኮ ቢያ ሃህ ዴንቄያ ማዔህር ዒንህና ባዴዔ!»

25 «ዒንህ ሃህ ማሸኪ ዓሳ ሃገ ዒንህ ናይዲንዳህር ዒንህና ባዴዔ! ዒንህ ሃህ ማኢጫ ዓሳ ሃገ ዒንህ ያዩ ዩኤካንዳህር ዒንህና ባዴዔ!»

26 «ዓሳ ጉቤ ዒንህ ጋላቲ ዒንህ ዛሎ ኮሺ ባኣዚ ኬኤዛቶ ዒንህና ባዴዔ! ዔያቶ ሳደንህያ ሉኡቄ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛኔ ጋዓ ዓሰ ዩያይዲናኣኮኮ።»

ሞርኬ ናሽኪህ ዛላ
(ማቴ. 5:38-48፤ 7:12)

27 ዒንህ ዋይዛዞንህም ጋዓንቴ ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- ዒንህኮ ሞርኮ ናሽኮዋቴ፤ ዒንህ ዒፃ ዓሰም ኮሺ ማዴዋቴ፤ 28 ዒንህም ጋዳንቃዞንህ ዓንጂዋቴ፤ ዒንህም ፑርቴሲ ዳባዞንህም ሸኢቃዋቴ፤ 29 ፔቴ ጋንጋር ባዓህም ባሳ ጋንጋር ሸርሹዋቴ፤ ዑፃ ኔ ማኣዔ ማኣዓህ ኔኤኮ ዔካኒ ኮዓህም ዴማ ኔ ማኣዔህያ ቃሲ ዒንጌ፤ 30 ኔና ሸኢቃህም ቢያ ዒንጌ፡ ኔ ባኣዚ ማዔያ ዔካህ ኔኤም ማሃንዳጉዲ ያኦጪገ፤ 31 ዓሳ ዒንህም ማዳንዳጉዲ ዒንህ ኮዓ ባኮ ዒንህ ይያጉዲ ዔያቶም ማዴዋቴ።

32 ዒንህ ናሽካዞንህ ዒንህ ናሽኬቴ ዓይጎ ባሽ ባኣዚ ዒንህ ዴንቃንደይ? ጎሞ ዓሳ ፔና ናሽካዞንህ ናናሽካዋይ! 33 ዒንህም ኮሺ ባኣዚ ማዴዞንህም ሌሊ ኮሺ ባኣዚ ዒንህ ማዴቶ ዓይጎ ባሽ ባኣዚ ዒንህ ዴንቃንደይ? ጎሞ ዓሳ ይያጉዲ ማማዳኣዋይ! 34 ኦም ማሃንዳኔ ጌዒ ጉሙርቃ ዓሰንህም ሌሊ ዒንህ ታልዔቶ ዓይጎ ባሽ ባኣዚ ዒንህ ዴንቃንደይ? ይያጉዲ ዔያታ ታልዔዞንህ ማሂ ዔካኒ ጎሞ ዓሳ ጎሞ ዓሰም ታልዓያኮ። 35 ዒንህ ጋዓንቴ ዒንህኮ ሞርኮ ናሽኮዋቴ፤ ኮሺ ባኣዚያ ዔያቶም ማዴዋቴ፤ «ታልፃ ኦኡኮ ማሃንዳኔ» ጌይ ዋዛ ጌሠዋፃ ታልዐዋቴ፤ ይያ ዒንህ ማዴቶ ዒንህም ዒንጎንደ ባካ ዴኤፒ ማዓንዳኔ፤ ፑኤገ ያኣዛህ ናይያ ዒንህ ማዓንዳኔ፤ ዒዚ ማዴንቴ ባኮር ጋላቲዋዞንህና ፑርቶንህማኣ ኮሺኮ። 36 ዒንህኮ ጫሪንጮ ዓዳህ ማጪንታያ ማዔህር ዒንህያ ዓሲ ማጪንታያ ማዑዋቴ።

ሜሌ ዓሲ ዑሰካ ዋጊህ ኮይሱዋኣህ
(ማቴ. 7:1-5)

37 «ዓሲኮ ዳቢንቴ ኮይ ሸሪገቴ፤ ያኦሲያ ዒንህ ዳቢንቶር ሜቶ ዒንህም ዒንጋዓኮ፤ ያጌዳኣ፡- «ዒ ፑርታኮ» ጌዒ ዋጊገቴ፤ ዒንህ ዑፃኣ ያኦሲ ዋጋዓኮ፤ ዒንህም ዳባህም ዓቶም ጎዑዋቴ፤ ዒንህማኣ ያኦሲ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ 38 ዓሲም ዔኤቢ ዒንጉዋቴ፤ ዒንህማኣ ያኦሲ ዒንጋንዳኔ፤ ዒንህ ማካ ባኮና ይያጉዲ ያኦሲ ዒንህም ማካንዳኔ፤ ይያይዳገ ዑህ ቃራ ማኮ ባኣዚና ቴቺ፤ ጫርጌ ላኣለንታንዳያ ሄላንዳኣና ማኪ ዒንህም ዒዚ ዒንጋንዳኔ።»

39 ሄላሳፃ ይሁሱ ሂዚ ጌይ ማላታና ዔያቶም ኬኤዜኔ፡- «ዓኣፒ ባይቄያ ሜሌ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ጎቺ ሃንታኒ ዳንዳዓ? ይያጉዲ ማዴቶ ለምፃንህ ዋላ ዔኪ ዔቴይዳ ሎኦማንዳኔ። 40 ሃገ ዔራ ናዓህ ዔርዘህዳገ ባሹዋሴ፤ ጋዓንቴ ሃገ ዔራ ናዓህ ዔርዘ ባኮ ጋፒሲ ዔሬያ ማዔቶ ፔኤኮ ዔርዘህጉዲ ማዓንዳኔ።»

6:22 6:22 1ጳ፪. 4:14። 6:23 6:23 2ዮኦሲ. ዓሃኮ 36:16፤ ዳኪ. ማዴ 7:52። 6:31 6:31 ማቴ. 7:12። 6:39 6:39 ማቴ. 15:14። 6:40 6:40 ማቴ. 10:24-25፤ ዮሃ. 13:16፤ 15:20።

41 «ኔኤኮ ዓኣፖይዳ ዓኣ ጳኤፖ ቡኡር ኔ ዛጉዋዎ ዓይጎር ዓሶ ዓኣፖይዳ ዓኣ ጳኤፖ ቡኡር ኔ ዛጉይ? 42 ሃሣ ኔ ዓኣፖይዳ ዓኣ ጳኤፖ ቡኡር ዛጉዋዎ ማሌሣ ኮራ ታ ዒሻሣዮ፡ ሂንዳ ታ ኔኤኮ ዓኣፓ ዓኣ ቡኡርማ ኬሶም» ዋይቲ ኔ ጋዓይ? ኔ ጎኦሶ ማላሣ ቤርታዲ ኔ ዓኣፖይዳ ዓኣ ጳኤፖ ቡኡር ኬሶ፤ ዩካፓ ማሌሣ ዓኣፓ ዓኣ ጳኤፖ ቡኡር ኔ ዳንቁ ኬሳኒ ዳንዳዓ።

ሚያኮ ዓኣፓፓ ዔርቲያ
(ማቲ. 7:16-20፤ 12:33-35)

43 «ኮሺ ሚሣ ፑርታ ዓኣፒ ዓኣፑዋሴ፤ ዩያጉዲ ፑርታ ሚሣ ኮሺ ዓኣፒ ዓኣፑዋሴ። 44 ሚሣ ቢያ ዓኣፓፓ ዔርታ፤ ጋኣላንሣይዳፓ ሻኣቢ ዓኣፒ ማንግግቱዋሴ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ጋውዲዳፓ ከንቱሩሽ ማንግግቱዋሴ። 45 ዩያር ኮሺ ዓሲ ፔኤኮ ኮዥ ዒኖይዳፓ ኮሺ ባኣዚ ኬሳኔ፤ ፑርታ ዓሲያ ፑርቶ ዒኖይዳፓ ፑርታ ባኣዚ ኬሳኔ። ዓሲ ፔ ዳንጎና ኬኤዛሣ ዒኖ ኩሚ ኬሰኬሣኤ።

ለምዕ ዲማ ዲማ ማኣሪ ማዤ ዓሲ
(ማቲ. 7:24-27)

46 «ታኣኒ ዒንሣም ኬኤዛሣ ዒንሣ ከንሠዋሴ፤ ሂዳዎ ዓይጎር ዒንሣ ታ ጎዳሣዮ! ታ ጎዳሣዮ!» ጌዒ ታና ዔኤላይ? 47 ሃንጋ ታ ባንሣ ሙካሣና ታ ጋዓሣያ ዋይዚ ከንሣሣ ያና ማላቲያ ታ ዒንሣም ኬኤዛም፤ 48 ዩይ ዔቶ ኮሺ ጌልዚ ቦኣኪ ደቁ፣ ማኣር ዶዶ ላሎይዳ ቦኣኮልቁ ዓሣ ማላኔ፤ ዲጲ ሙኪ ዩኖ ማኣሪሎ ሂዳ፤ ጋዓንቲ ኮሺ ቦኣኪንቲ ዶዶ ቤሰካ ማዤንቲሣር ዓገሣኒ ዳንዳዒባኣሴ። 49 ታ ጋዓ ባኮ ዋይዚ ከንሠዋኣሣ ጋዓንቲ ዶዶ ቦኣኮላ ባኣያ፣ ማኣር ሺኣቺ ሳዓይዳ ካኣሺ ደቁ ማዤ ዓሲ ማላኔ፤ ዲጲ ሙኪ ዩኖ ማኣሪሎ ሂዳ ዋዶና ቤዘና ጋፒ ዶዳ።።»

7

ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሰኬያኮ ጉሙርቁሣ
(ማቲ. 8:5-13)

1 ዩሱሴ ዩያ ቢያ ዳርም ኬኤዚ ጋፒሴሰካፓ ቁፒርናሆማ ካታም ዓኣጳ። 2 ዒኣካ ፔቲ ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዔያ፣ ጌኤታ ፖኦሊሴ ዓይሣሰኬይ ዓኣ። ዒዚ ሚርጌናሽካ፣ ዒዛም ዓይሣንቲ ማዳሰኬይ ኮሺ ሃርገንቲ ሃይቃኒ ዑኩኔ። 3 ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ዩሱሴ ዛሎ ዋይዜ ዋዶና ዓይሁዶ ዓሶኮ ጪም ኮራ፡- «ሃዳራቲ፣ ዩሱሴ ሙኪ ታኣኮ ማዳሣ ፖዒሳንዳጉዲ ዒዛ ታኣም ሺኣቁዋቲ» ጌዒ ዔያቶ ዳኬ። 4 ዔያታ ዩሱሴ ባንሣ ዓኣጳዮ፡- «ዩያ ዒዛም ኔ ማዳኒ ኮይሳ ዓሲኬ፤ 5 ዒዚ ኦኡኮ ዳርናሽካያኬ፤ ዩያር ኦኡኮ ቡከንቶ ቤሲያ ዒ ኦም ማዤኔ» ጌይ ዶዲሺ ዒዛ ሺኣቁ።

6 ዩያር ዩሱሴ ዩንሣ ዓሶንሣና ዋላ ዓኣጳ፣ ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣኮ ማኣር ሃላኒ ዑካዛ ላሚ ሃሣ ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ዒዛኮ ላጌሰኬንሣ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሣዮ! ታኣኒ ኔ ታ ማኣሪ ጌላንዳ ዓሲቱዋኣሣር ታ ኮይላ ሙኪ ላቢ። 7 ታኣኒያ ኔ ኮይላ ሙካኒ ዳንዳዓ ዓሲቱዋሴ፤ ዩያር ኔኣኒ ዩካ ዓኣዎ ዳንጋና ሌሊ ዓይሣ፤ ታኣኮ ማዳሣ ፖፖዓንዳ። 8 ታኣኒ ታ ቶኦኪና ዋይሣ ዓሶም ዓይሣንታያታያ ታኣኮ ዳማ ታ ዓይሣ ፖኦሊሴ ዓኣ። ዩያር ዔያቶይዳፓ ፔቲሣ «ዳንዳ» ታ ጋዓዛ ዳዳንዳ፤ ባጋሣ ሃሣ ሃኒ ሙኬ» ታ ጋዓዛ ሙሙካኔ፤ ታኣም ማዳሣማኣ

ሃያ ማዳ» ታ ጋዓዛ ማማዳ። ሂዚ ጌዒ ኬኤዙዋቲ ጌይ ዳኬ።

9 ዩሱሴ ዩያ ዋይዛዎ ዲቃቲ ሃርሺ ዒዛ ገንዖ ሙካ ዳር ባንሣ ሺራ፡- «ዒሰራዔኤሌይዳታዎ ሃያጉዳ ጉሙርቁሣ ፔቲታዎ ታ ዳንቁባኣሴ፤ ታ ዒንሣም ጋዓ።» ጌዔ።

10 ዒዛ ኮይላ ዳከንቲ ዓሶንሣ ጌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ማኣር ባንሣ ማዔ ዋዶና ዒዛኮ ማዳሣ ፖዒ ዓኣንቲ ዔያታ ዳንቁ።

ዩሱሴ ፔቲ ዓኒ ሃይቁ ላኣሌሎኮ ሃይቁ ናዎ ዳቁሺሣ

11 ዩማፓ ኔጉዋዎ ዩሱሴ ናይኔ ጌይንታ ፔቲ ካታማሰኬኖ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሣና ማሌ ሃሣ ሚርጌ ዳሪና ዋላ ዓኣጳ። 12 ዩሱሴ ካታማሎ ጌላ ካር ዑካዛ ዓሳ ሌሲ ኬዲ ካታማፓ ኬሰካ። ዩይ ሃይቁ ናዓሣ ዒንዶኮ ፔቲኬ። ዒንዳላኣ ዓኒ ሃይቁያ ዜኤሪንዶኬ፤ ሃሣ ዩኖ ካታማሎይዳፓ ሚርጌ ዓሲ ዒዛና ዋላ ዓኣ። 13 ጎዳሣ ዒዛ ዛጋዎ ዒዛ ሚጪንቲ፡- «ዔናኣራ፣ ዩኤኪፖ» ጌዔ። 14 ዩካፓ ዩሱሴ ቤርቲም ዳንዳዎ ከንቺሎ ኮቻ ሃላዛ ኬይ ዓሳ ዔቁኔ፤ ዩሱሴ ዒማና፡- «ሃይ ኔ ዳጌሣ ዔቁ ታ ኔና ጋዓኔ!» ጌዔ። 15 ሃይቁሣያ ዩማና ዔቁ ዳዒ ጌሰቲሣ ዓርቁኔ፤ ዩካፓ ዩሱሴ ዒንዳሎም፡- «ሃይሾ ኔኤኮ ናዓሣ» ጌዒ ዒንጌኔ፤

16 ዩያር ቢያሣ ዒገቺም ዓርቁም፡- «ኦ ባኣካ ፑኤፒ ያኦሲ ማላሣ ኬኤዛያ ዔቁኔ፤ ያኦሲያ ፔ ዳር ዳቁሻኒ ሙኬኔ» ጌዒ ጌዒ ያኦሲ ጋላቲ።

17 ዩሱሴኮ ሱንፃ ዩሁዳ ዓጪ ሃሣ ኮይሎ ዓጪ ቢያይዳ ዋይዚንቲ።

ማሰካ ዮሃኒሴ ዳኬ ኪኣቶ ዓሶንሣ
(ማቲ. 11:2-19)

18 ዮሃኒሴኮ ገንዖ ሃንታዘንሣ ዩሱሴ ማዳ ባኮ ቢያ ዮሃኒሴም ኬኤዜኔ፤ ዒዚያ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሣዳፓ ለምዎንሣ ዔኤሊ፡- 19 «ሙካንዳኔ» ጌይንቲ ማሲሄ ኔና ማሌ ኦ ካፖንዶይ? ጌዒ ዒዛ ያኦጩዋቲ» ጌይ ዩሱሴ ባንሣ ዳኬ።

20 ዔያታ ዩሱሴ ኮራ ዓኣጳዮ፡- «ሙካንዳኔ» ጌይንቲ ማሲሄ ኔና ማሌ ኦ ካፖንዶይ? ጌይ ዒዛ ያኦጩዋቲ ጌዒ ማሰካ ዮሃኒሴ ኔ ኮራ ኦና ዳኬ» ጌዔ።

21 ዩሱሴ ዩማና ዓሶ ዲማ ዲማ ዶርዮና ፑርታ ሃርጌናይዳፓ ፓሣ፤ ፑርቶ ዓያኖዋ ኬሴ፤ ሃሣ ሚርጌ ዓኣፖ ባይቁ ዓሶኮዋ ዓኣፖ ቡሌ። 22 ዩሱሴ ሙኬ ኪኣቶ ዓሶንሣም፡- «ማዒ ዳንዳፓፓ ዮሃኒሴም ዒንሣ ዛጌ ባኮና ዋይዜ ባኮዋ ሂዚ ጌይ ኬኤዙዋቲ፡- ዓኣፖ ባይቁ ዓሳ ዛጋ፤ ዋሶ ዓሳ ፒኪ ሃንታ፤ ዑፃ ኬሰካ ዶርዓሣና ዓኣ ዓሳ ዳቃ፤ ዋኖ ባይቁ ዓሳ ዋይዛ፤ ሃሣ ሃይቁ ዓሳ ዔቃ፤ ማንቆ ዓሶማኣ ኮዥ ሃይሳ ኬኤዚንታ። 23 ጎኤም ሉኡዚዳይ?» ጌዒ ታ ዛሎና ዳቁንቱዋሣ ዓንጂንቲያኬ» ጌዔ።

24 ዮሃኒሴ ኮራፓ ሙኬ ኪኣቶ ዓሶንሣ ማዒ ዳንዳሣኮ ገንፃፓ ዩሱሴ ዮሃኒሴ ዛሎ ዳርም ሂዚ ጌዒ ኬኤዚሣ ዓርቁኔ፡- «ዒንሣ ሃካ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዓይጎ ዛጋ፤ ሙኬይ? ዠባራ ዓገሣ ዳር ፒሎ ዛጋኒዳ? 25 ሃሣ ዒንሣ ዓይጎ ዛጋ፤ ኬሰኬይ? ጉኡዒሲ ሱኪ ዳይሶና ዓፒሎ ማኣዔ ዓሲ ዛጋኒዳ? ዩያጉዳ ዓፒሎ ማኣዒ፣ ፔና ኮሺ ናንጋ ዓሳ ካኣቶ ማኣራ ዓኣ፤! 26 ሂዳቶ ዓይጎ ዒንሣ ዛጋ፤ ኬሰኬይ? ያኦሲ ማላሣ ኬኤዛ ዓሲ ዛጋኒዳ? ሂዮ ጎኤ፤ ፔቶ ዩያ ያኦሲ ማሊዮ ኬኤዛሣዳፓ ባሺሣ ዛጋኒኬ። 27 ዒዚያ ለርታ ቤርታ ዳንዲ ጎይዎ ኔኤም

ገሊጊሻ ታኣኮ ከኢቶ ናዓሢ ታ ዳካንዳኔ። ገይንቲ ዒዛ ዛሎ 9ኣፕገንቲሢ። 28 ሳይይዳ ሾይንቲ ዓሶይዳፕ ቢያ የሃኒሴፕ ባሻይ ያኢያ ባኣሴ፤ ያኣሲ ካኣቱሞ ጋራ ዓኣ ዓሶ ባኣካ ዓሲኬ ገይንቲሞኣሢ ጋዓንቲ ዒዛፕ ባሽኬ» ገዔኔ።

29 ዬያ ዔያታ ዋይዜ ዎዶና ዴራ ቢያ፤ ኮርሞ ዓሶፕ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሳኣ ዓቱሞ የሃኒሴ ኮራ ቤርታ ዋኣዎ ማሰቲሢር ያኣሲ ማዳ ፒዜ ማዔሢ ዔሬኔ። 30 ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዘ ሞጎ ዔርዘ ዓሳ ጋዓንቲ፡- «የሃኒሴ ኮራ ኑ ማሰታዓ» ገዒ ያኣሲ ማሊያ ዒዩኔ።

31 ሂሊሳዎ ዬሱሴ፡- «ዓካሪ ሃያ ዎዶ ዓሶ ዓይጎና ታ ማላታንዳይ? ዓይጎ ዔያታ ማላይ? ገዔቶ፡- 32 ዓሳ ቡካ ጸኣካ ዴዒ ዓማላ ናኣቶ ማላኔ፤ ዔያታ ዎሊ ዔኤሊ ዔኤሊ ለዎዛ ዓይኑም ኑ ዒንሢ ዋይዚሴኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቲ ኮርገባኣሴ፤ ቃዮ ኑ ቃዩኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቲ ዬኤከባኣሴ» ጋዓዞንሢ። 33 ዬያጉዲ ማሰካ የሃኒሴ ሙዎ ሃሾ ዳሞቦ ካፓዛ ሃሃ ማሃ ዎይኖ ዑኩሞ ዑሽኩሞ ሙካዛ ለፑርታ ዓያና ዒዛይዳ ዓኣኔ፤ ዒንሢ ገዔኔ። 34 ዓሲኮ ናዓሢ ሙዒ ሙዒ ሃሃ ዑሽከ ዑሽከ ሙካዛ ሃይ ሃሃ ሙኤዚና ማሃ ዑሽና ናሽካያ፡ ኮርሞ ዓሶፕ ሚኢሾ ቡኩሳዞንሢና ጎሞ ዓሶናኮ ለገኬ» ዒንሢ ገዔኔ። 35 ጋዓንቲ ያኣሲ ዔራቶኮ ፒዙማ ያኣሲም ዓይሢንታ ዓሶ ዛሎና ፔጋዲ ዔርታኔ» ገዔኔ።

ዬሱሴኮ ቶኮ ሳውቃ ቲዦና ቲሽኬ ላኣሊሰኬና

36 ፔቲ ፔርሴ ዓሲሰኬይ ዬሱሴ ሙኤዚ ሙዓንዳጉዲ ዔኤላዛ ዬሱሴ ዬያ ዓሢ ማኣሪ ገሊ ሙዓኒ ዴዔኔ። 37 ዬኖ ካታሚሎይዳ ፔቲ ጎሚና ዓኣ፡ ላኣሊሰኬና ዓኣኔ፤ ዬሱሴ ፔርሴ ዓሢ፡ ሲሞኦኔ ማኣርይዳ ሙዎም ዔኤሊንቲሢ ዒዛ ዋይዛዎ ሳውቃ ቲሽ ሹቺ ቢልቃዩና ኩንሢ ዔከ ሙከ። 38 ዬሱሴኮ ገንዎ ዛሎና * ቶኮ ዓጫ ዔቂ፡ ዬኤከ ዬኤከ ዒዛኮ ቶኮሞ ፔ ዓቢያና ማሰከ ፔኤኮ ቶኣኮ ጋሞና ዑጫኔ፤ ሃሃ ቶኮ ዒዛኮ ሄርቂያ ሄርቂ ሳውቃ ቲዦናኣ ቲሽካኔ። 39 ሙዎ ዒዚ ሙዎም ዔኤሌ ፔርሴ ዓሢ ዬያ ዛጌ ዎዶና፡ «ሃይ ዓሢ ያኣሲ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲ ማዔቲ፡ ሃና ዒዛኮ ዑዎ ፒፃ ላኣሊላ ዎና ማዔቶ ሃሃ ዎዘጉዴ ጎሚና ዓኣያ ማዔቲያ ዔሬያናንዳኔ» ገይ ፔ ዒኖና ማላኔ።

40 ዬሱሴያ ፔርሴ ዓሢ ኮይላ፡- «ሲሞኦኔ! ፔቲ ታ ኔኤም ኬኤዛ ባኣዚ ዓኣኔ» ገዔኔ።

ዒዚ፡- «ዔርዘሢዮ! ሂንዳ ታኣም ኬኤዜ» ገዔኔ።

41 ዬሱሴያ ሂዚ ገዒ ሃይሶ ኬኤዚሢ ዓርቂ፡- «ፔቲ ዓሲዳፕ ሚኢሾ ታልዔ ላምዎ ዓሲ ዓኣኔ፤ ፔቲሢ ደንጎ ያኤታ ኬሊ ማዶ ማዶም ዒንገንታ ቢራ፤ ባጋሢ ሃሃ ደንገታሚ ኬሊ ማዶ ማዶም ዒንገንታንዳ ቢራ ታልዒ ዔኬኔ። 42 ላምዎንሢ ዔያታ ታልዒ ዔኬ ሚኢሾ ጨጎ ባሽንቲም ታልዒሢ ዔያቶኮ ጋሎ ማሂሱሞ ሃሽኔ፤ ዓካሪ ጋሎ ዓሶ ላምዎንሢዳፕ ዎይ ባሽ ታልዒ ዓሢ ናሽካንዳያ ማላይ?» ገዔኔ።

43 ሲሞኦኔያ፡- «ሚርጌ ጋላ ዓቲ ዓሢ ባሽ ዒዛ ናሽካንዳያ ማላኔ» ገይ ማሄኔ።

ዬሱሴ፡- «ኔ ገዔሢ ጎኔከ» ገዔኔ።

44 ዬካፓ ዬሱሴ ላኣሊሎ ባንሢ ሺራዮ፡- «ሃኖ ላኣሊሎ ኔ ዛጋ? ታ ኔ ማኣሪ ገላዛ ኔኤኒ ታ ቶኮም ዎኣሢታዎ

ዒንገባኣሴ፤ ዒዛ ጋዓንቲ ቶኮ ታኣኮ ፔኤኮ ዓቢያና ማሰከ ፔ ቶኣኮ ጋሞና ዑጫኔ። 45 ታ ኔ ኮይላ ገላኣና ኔ ታና ሄርቂባኣሴ፤ ዒዛ ጋዓንቲ ታ ኔ ማኣሪ ገሊሢዳፕ ዓርቃዎ ታኣኮ ቶኮ ሄርቂያ ሃሽባኣሴ፤ 46 ኔኤኒ ታኣኮ ቶኣኮ ዛይቶ ቲዦናታዎ ቲሽከባኣሴ፤ ዒዛ ጋዓንቲ ታኣኮ ቶኮ ሳውቃ ቲዦና ቲሽኬኔ፤ † 47 ሚርጌ ጎማ ዒዛኮ ዓቶም ገይንቲሢርኬ ሚርጌና ዒዛ ናሽከሢሢ፤ ታ ኔኤም ጋዓኔ። ጎማ ዳካ ዓቶም ገይንቲሢ ጋዓንቲ ናሽካሢያ ዳካኬ» ገዔኔ።

48 ዬካፓ ዬሱሴ ላኣሊሎ ኮራ፡- «ኔኤኮ ጎማ ዓቶም ገይንቲኔ» ገዔኔ።

49 ዒዛና ዎላ ሙዓ ዓሳ፡- «ጎሚ ዓቶም ጋዓሢ ሃይ ዎዚ ዓሲዳይ!» ገዒ ገዒ ፔ ዒኖና ማሊሢ ዓርቂ።

50 ዬሱሴ ጋዓንቲ ላኣሊሎ ኮራ፡- «ኔኤኮ ጉሙርቂያ ኔና ዳቂሽኔ፤ ኮሺ ዓኣዴ!» ገዔኔ።

8

ዬሱሴኮ ገንዎ ሃንቲ ዒዛም ማዳ ላኣሎንሢ

1 ዬካፓ ዬሱሴ ካታሞና ጉርዶናይዳ ያኣሲ ካኣቱሞ ኮዦ ሃይሶ ኬኤዚ ኬኤዚ ዓኣዳኣና ታጳ ላምዎ ዒዛኮ ገንዎ ሃንታዞንሢ ዒዛና ዎላ ዓኣኔ። 2 ዬያጉዲ ሃሃ ፑርቶ ዓያና ኬሰኬም ፖዔዞንሢ ማሌ ዶርዓሢዳፕኣ ፖዔ ላኣላ ዬሱሴ ገንዎ ዓኣዳኔ፤ ዔያታ፡- ላንካይ ፑርታ ዓያና ኬሰኬ ማይራማ፤ 3 ሄርዲሴ ማኣራ ዓኣ ዓሶ ዓይሢ ዎይሢ ኩዛ ጎምሢ ማቻ የሃናንታ ሶሲና ጎዎዞንታ ማሌ ሚርጌ ላኣሊያ ዓኣኔ፤ ዬንሢ ላኣሎንሢ ዬሱሴና ዒዛኮ ገንዎ ሃንታዞንሢ ፔኤኮ ሚኢሾ ዒንገ ማኣዳኔ።

ዜርሢ ዜርቃ ዓሲ ኮኣከንሢ
(ማቲ. 13:1-9፤ ማር. 4:1-9)

4 ሚርጌ ዴሬ ካታማፕ ካታማፕ ሙከ ዬሱሴ ኮራ ቡከንታዛ ዬሱሴ ኮኣከንሢ ሂዚ ገይ ኬኤዜኔ፤

5 «ፔቲ ጎሽ ጎሽካ ዓሲ ዜርሢ ዜርቃኒ ኬሰኬኔ፤ ዒዚ ዜርቃኣና ፔቲ ፔቲ ዜርፃ ጎይዎ ዓጫ ኬዲ ሄርቂንቲኔ፤ ካፒያ ሙዔኔ። 6 ዛሎ ዜርፃ ሃኣሻ ሳዓይዳ ኬዲ፡ ባቃሌ ዎዶና ሳዎኮ ሚርጌ ዎዑሞ ባኣሢር ባቃላ ሃይቂ። 7 ዓቲ ዜርፃ ሃሃ ዓንገሢ ቶሻ ባኣካ ኬዳዛ ዓንገያ ቶሻ ዎላ ዑጊ ባይዜኔ። 8 ማሌ ዜርፃ ጋዓንቲ ኮሺ ሳዓይዳ ኬዲ ባቃሌኔ፤ ባቃላኣ ዑጊ ፔቲ ፔቲሢ ሚርጌ ዲቢ ዓኣፕ ዓኣፔኔ።»

ዬካፓ ዬሱሴ፡- «ዎይዛሢ ኮሺ ዎይዞንጎ!» ገዔኔ።

ዬሱሴ ኮኣከንሢና ኬኤዚሴ ባኮ
(ማቲ. 13:10-17፤ ማር. 4:1-12)

9 ዒዛኮ ገንዎ ሃንታዞንሢ ዬሱሴ ኮራ፡- «ዬኖ ኮኣከንሢሎኮ ቡሊያ ዓይገንዳይዮ?» ገይ ያኣጩኔ። 10 ዬሱሴ ዔያቶም ማሃዮ፡- «ዒንሢም ያኣሲ ካኣቱሞ ዛሎኮ ዓኣሺንቲ ባኮ ዔሪሢ ዒንገንቲኔ፤ ማሌዞንሢም ጋዓንቲ ቢያ ባኣዚ ኮኣከንሢና ኬኤዚንታኔ፤ ዓይጎር ገዔቶ ዔያታ ዛጋያታዎ ዒና ዔኩሞጉዲ፤ ዎይዞያታዎ ጳቂሡሞጉዲኬ» ገዔኔ።

ዬሱሴ ዜርፃ ኮኣከንሢ ቡሊ ኬኤዜሢ
(ማቲ. 13:18-23፤ ማር. 4:13-20)

7:29 7:29 ማቲ. 21:32፤ ሉቃ. 3:12። * 7:38 7:38 ገንዎ ዛሎና፡ ጋዓዛ ዬኖ ዎዶና ዓይሁዶ ዓሳ ፔቲ ፔቲና ሙዎ ዴዒ ሙዓ ጎይዎ ዬሱሴ ዓንዳይዳ ኬሬ ገሢ፤ ዛላዲ ዓኣንቲኬ። 7:38 7:38 ማቲ. 26:7፤ ማር. 14:3፤ የሃ. 12:3። † 7:46 7:46 ዬይ ማዳ ዓይሁዶ ዓሳ ሾኣቺ ሰንቻዎ ማዳ ማዶኬ። 8:3 8:3 ማቲ. 27:55-56፤ ማር. 15:40-44፤ ሉቃ. 23:49። 8:10 8:10 ዒሲ. 6:9-10።

11 ኮከብንሠኮ ቡሊግ ያዲኩ፡- «ዜርፃ ያጎሰ ቃኣሎኩ፤
 12 ጎይጾ ሳጫ ኬዴ ዜርፃ ዳቀህ ቃኣሎ ዋይዛ ሳሶኩ፤
 ጋዓንቴ ዔያታ ጉሙርቁ ጎናሲ ዳቁቀጉዲ ፃላሃ ሙኪ
 ቃኣሎ ዔያቶሮ ዒናፓ ዔካኔ። 13 ሃኣቾ ሳጫይዳ ኬዴ
 ዜርፃ ዳቀህ ቃኣሎ ዋይዚ ዋዛና ዔካዘንህኩ፤ ጋዓንቴ
 ዔያታ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔካህ ዳካ ዋዴምኩ፤ ፃጲ
 ዔያቶሮ ባኣህር ሚታ ሄሌ ዋዶና ቤዛና ዔያታ ሃሻኔ።
 14 ሳንገገጾ ቶሾ ባኣካ ኬዴ ዜርፃ ዳቀህ ቃኣሎ ሃህ ዋይዛ
 ሳሶንህኩ፤ ጋዓንቴ ሃያ ሳጫ ማሊያና ቆሎና ሃህ ሳፆ
 ናንጎ ኮሹማ ዒኖ ሳርቁ ሳኣፒ ባኣያ ይያቶ ማሃኔ። 15 ኮፍ
 ሳፆይዳ ኬዴ ዜርፃ ዳቀህ ጋዓንቴ ኮሺ ሃህ ፒዜ ዒናና
 ቃኣሎ ዋይዚ ካፓዘንህኩ፤ ይንህ ቃኣሎና ዶዲ፡ ሳኣፖ
 ሳኣፓዘንህኩ» ጌዔኔ።

ዓኣሺንቴ ፖዒ
 (ማር. 4:21-25)

16 ይካፓ ሃህ ይሱሴ፡- «ፖዒ ፖዒሲ ጉኡፒ ሳኣቻያና
 ሃህ ሻኣላ ዴንካ ጌሃ ሳሲ ባኣሴ። ይያይዲያፓ ማኣሪ ጌላ
 ሳሳ ፖፆ ዛጋንዳጉዲ ዴጌ ሻርናይዳ ጌሃኔ።

17 «ይያጉዲ ፒጋዲዋፆ ሃህ ዔርቱዋፆ ዓኣሺንቴ
 ሳታንዳ ባኣዚ ባኣሴ።

18 «ይያር ዒንህ ዋመይዳ ዋይዛንዳቲያ ዒንህና
 ዔሩዋቲ፤ ሳይጎር ጌዔቶ ዔኤቢ ሳኣ ሳሲም ቃሲ
 ዒንገንታኔ፤ ባኣህዳፓ ጋዓንቴ ታኣኮ ሳኣኔ» ጌዒ ዒ ማላ
 ዳኮማኣ ዓይሱዋፆ ዒዛይዳፓ ዔከንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ይሱሴኮ ዒንደና ጌርሲንህና
 (ማቲ. 12:46-50፤ ማር. 3:31-35)

19 ይሱሴኮ ዒንደና ጌርሲንህና ዒዚ ሳኣ ቤዘ ሙኩኔ፤
 ጋዓንቴ ዴር ሚርጉዋፓ ዔቁያና ዔያታ ዒዛ ዴንቃኒ
 ዳንዳዒባኣኔ። 20 ይያር፡- «ኔኤኮ ዒንደና ጌርሲንህና
 ዙላ ዔቁ ኔና ዛጋኒ ኮዓኔ» ጌዒ ሳሳ ዒዛም ኬኤዜኔ።

21 ይሱሴ ማሃፆ፡- «ያኣሲ ቃኣሎ ዋይዚ ኩንሃዘንህ
 ቢያ፡ ይንህ ታኣኮ ዒንደና ጌርሲንህናኩ» ጌዔኔ።

ይሱሴ ባዘ ጉዳህ ዚቲዴህ
 (ማቲ. 8:23-27፤ ማር. 4:35-41)

22 ፔቲ ኬሊና ይሱሴ ፔኤኮ ጊንፆ ሃንታዘንህና ዋላ
 ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎ ቶጋፆ፡- «ባዘኮ ሶ ሱኮ ኑ ፒንቆም»
 ጋዓዛ፡ ዔያታ ዴንዳኒ ዔቁኔ። 23 ዔያታ ባዘ ዑፆይዳ
 ሳኣዳኣና ይሱሴ ጊንዔኔ፤ ይማና ዋለቁና ሳኣ ባዚ ጉዳ
 ባዘይዳ ዔቁኔ። ዋኣያ ጎንጎ ጋር ኩሚህ ሳርቁህር ቢያህ
 ካራ ባይዚ ማታዴኔ። 24 ይያር ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህ
 ላሚ ላሚ፡- «ዔርዛህያ! ኑ ኩዴኔ!» ጌዒ ይሱሴ ጳቼኔ።

ዒዚ ጳጫፆ ዠባሮና ጉዳህና ጎራዛ ዠባሮንታ
 ጉዳህንታ ቤዛና ዚቲዮ ጌዔም ፔቲታፆ ሳጊፆ ባኣዚ ባኣያ
 ማዔኔ። 25 ይካፓ ይሱሴ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንህ ኮራ፡-
 «ዒንህኮ ጉሙርቁፆ ዋኣዳፆ?» ጌዔኔ።

ዔያታ ጋዓንቴ ሚርጌና ዒጊጤሰካፓ ሄርሺ ዲቃታፆ
 ዋሊ ኮይላ፡- «ዠባሮና ጉዳህና ዓይህኔ፤ ዔያታኣ ዒዛም
 ሳዓይህንታኔ፤ ካኣ! ሃይ ሳይጎ ሳሲዳይ?» ጌዔኔ።

ይሱሴ ፑርታ ዓያና ሳርቁ ሳሲ ዳቁሼህ
 (ማቲ. 8:28-34፤ ማር. 5:1-20)

26 ይካፓ ዔያታ ባዘና ፒንቁ ጌሊላ ሱኮይዳ ሳኣ
 ጌርሴኖኔ ዓጮ ሄሌኔ፤ 27 ይሱሴ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጋፓ ሳሳ
 ኬዳዛ ፑርታ ዓያና ሳኣ ፔቲ ሳሲ ካታማፓ ኬሰኪ ዒዛና

ካኣሜኔ፤ ይይ ዓህ ፔኤኮ ማኣዓህ ኬኤሪ፡ ጉሪ ሃንታንቴ
 ሚርጌ ዋዴ ማዔያኩ፤ ዒዚ ናንጋህ ዴኡፒ ካይዚዳኩ፤
 ማኣሪዳቲዋሴ። 28 ዒዚ ይሱሴ ዴንቁ ዒላቲ ይሱሴ ቤርታ
 ሎኣማፆ ዑኡዘ ዴጊዲ፡- «ኔኤኒ ፑኡፖ ያኣዛህ ናዓሃ፡
 ይሱሴ! ታኣና ዋላ ኔኤኮ ዓይጎ ዒጊንቶ ሳኣይ? ሃዳራ
 ታና ሚታሲ።» ጌዔኔ። 29 ይያ ዒ ጌዔህ ይሱሴ ፑርቶ
 ዓያናህ ዓህዳፓ ኬሰካንዳጉዲ ዓይህህርኩ። ይያኮ
 ቤርታ ፑርቶ ዓያናህ ዓህ ዑፆይዳ ሚርጌ ዋዴ ዔቃያኩ፤
 ይያር ዒዛኮ ቶኮና ኩጮና ካኒ ቢራታና ሳንጊ ዴያና ቲኡቲ
 ቲኡቲ ካፒንታፆ ማዔቶዋ ካኖ ቢራቶዋ ዴኡዚ ሳንጎ
 ዴፆዋ ማንህሲ ሳሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዒዛ ዔኪ ዔኪ
 ዴንዳኔ።

30 ይሱሴ፡- «ሱንፆ ኔኤኮ ያናዳይ?» ጌዒ ያኣጫዛ፡
 ዒዚ ሚርጌ ፑርታ ዓያና ዒዛይዳ ቡኪ ዓኣህር፡- «ሱንፆ
 ታኣኮ ዴሪኬ» ጌዒ ዒዛም ማሃኔ። 31 ፑርቶ ዓያና ይሱሴ
 ኮራ፡- «ሃዳራ ጋፒንፆ ጳዲዋ ዔቶ ዴኤፖ * ኑና ዳኪፖ»
 ጌዒ ዒዛ ሺኣቁኔ።

32 ይኖ ቤዘይዳ ሳኣ ዴኮ ጎኣባ ሳሲኮ ቆሎ ሚርጌ
 ጉዳንህ ሃንቃንቴ ፑርቶ ዓያና፡- «ሴኬ ጉዳንፆይዳ ኑ
 ጌላንዳጉዲ ኑና ዓይህ» ጌዒ ይሱሴ ሺኣቃዛ፡ ዔያታ
 ጌላንዳጉዲ ዒ ዓይህኔ። 33 ይያር ፑርቶ ዓያና ዓህዳፓ
 ኬሰኪ ጉዳንፆይዳ ጌላዛ ጉዳንፆ ዋሊ ዑፆ ዲርጊ ማጎ
 ሳኣዳፆ ባዘይዳ ጌሊ ሙይንቴኔ።

34 ጉዳንፆ ሃንቃ ናኣታ ይያ ባኮ ዛጋፆ ጳሽኪ ዴንዲ
 ካታሞና ዙሎናይዳ ሚርጌና ሃይሶ ኬኤዜኔ። 35 ሳሳ ይያ
 ባኮ ዛጋኒ ፔ ማኣራፓ ኬሰኪ ይሱሴ ባንህ ሙካንቴ፡
 ፑርቶ ዓያና ኬሰኬ ዓህ ዒና ዒዛኮ ማዔም ሳፒሎ ፔኤኮ
 ማኣዒ ይሱሴኮ ቶኮ ዴማ ዴዒ ዓኣንቴ ዔያታ ዴንቁ
 ዒጊጤኔ፤ 36 ሳኣፖና ዛጌ ማርኮ ማዔ ሳሶንህ ፑርቶ
 ዓያና ሳኣ ዓህ ዋመይዳ ዳቁቶዋ ዔያቶም ኬኤዜኔ።
 37 ይካፓ ጌርሴኖኔ ዓጮ ሳሳ ቢያ ይሱሴ ዔያቶሮ ዓጫፓ
 ዴንዳንዳጉዲ ዒዛ ሺኣቁኔ። ይያ ዔያታ ጌዔህ ሚርጌና
 ዒጊጤህርኩ። ይያር ይሱሴ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፡
 ዋንዴ ሙከኬ ቤዘ ባንህ ዴንዳኒ ዔቃዛ፡ 38 ፑርቶ ዓያና
 ኬሰኬ ዓህ ይሱሴ ኮራ፡- «ሃዳራ፡ ታ ኔ ጊንፆ ሙኮም»
 ጌዒ ሺኣቁኔ።

39 ይሱሴ ጋዓንቴ፡- «ኔ ማኣሪ ሳኣዲፓፓ ያኣሲ ኔኤም
 ማዴ ባኮ ቢያ ኬኤዜ» ጌዒ ዒዛ ዳካዛ፡ ዓህ ይሱሴ
 ዒዛም ማዴ ፑኡፖ ባኮ ካታሞይዳ ቢያ ኬኤዚ ኬኤዚ
 ዴንዳኔ።

**ዒያዒርሴ ጎፆሰኬያ ናይሰኬኖና ይሱሴኮ ሳፒሎ
 ካኣሚ ላኣሊሰኬኖ ዛላ**
 (ማቲ. 9:18-26፤ ማር. 5:21-43)

40 ዴራ ዒዛ ቢያ ካፒ ዓኣህር ይሱሴ ማዒ ሙካኣና
 ቢያህ ዒዛ ዋዛና ዔኬኔ። 41 ዒማና ፔቲ ዓይሁዳ ሳሳ
 ቡኪንታ ቤዘኮ ሱኡጌ ማዔ፡ ዒያዒርሴ ጌይንታ ሳሲ
 ሙኪ ይሱሴኮ ቶኮ ዴማ ሎኣሚ፡- «ሃዳራ፡ ታ ማኣሪ
 ሙኩ» ጌዒ ዒዛ ሺኣቁኔ። 42 ሳይጎር ጌዔቶ ዒዛኮ
 ታጳ ላምፆ ለዔ ማዔ ናይሰኬና ሃርጊንቴ ሃይቃኒ ዑኪ
 ዓኣህርኩ።

ይያር ይሱሴ ዒዛና ዋላ ዴንዳንቴ፡ ዒዛና ዋላ ሳኣዳ
 ሚርጌ ሳሳ ቱቺ ዒዛ ማታሳኔ። 43 ዒማና ታጳ ላምፆ
 ለዔ ጉቤ ሱጉህ ሾኦቲ ማታሳ ፔቲ ላኣሊሰኬና ሳኣኔ፤
 ዒዛ ፔኤኮ ሳኣ ሚኢሾ ጉቤ ዴኤሾ ዔራ ሳሶም ዒንጊ
 ጋፒሴቶዋ ያኣኒያ ዒዛ ዳቁሻኒ ዴንዳዒባኣሴ። 44 ይኖ

8:16 8:16 ማቲ. 5:15፤ ሉቃ. 11:33። 8:17 8:17 ማቲ. 10:26፤ ሉቃ. 12:2። 8:18 8:18 ማቲ. 25:29፤ ሉቃ. 19:26። * 8:31 8:31
 ጋፒንፆ ጳዲዋ ዔቶ ዴኤፖ፡ ይይ ዔታ ፑርቶ ዓያና ጋፒንፆ ዋጎ ኬሎ ሃላንዳኣና ሳኮ፡ ዴማ ቲኡታ ቤሲኬ ጌይንታኔ።

ለአሌላ ዩሱሴ ባንሢ ሙኪ ገንጾ ዛሎና ዑኪ ዒዛኮ
ዓፒሎ ዓጮ ሄላዛ ቤዘማና ዒዛኮ ሾኑታ ሱጉግ ዓቄኔ።
45 ዩሱሴ ዒማና፡- «ጾታና ካኣማይ?» ጌዒ ያኣጩኔ።

ቢያሢ፡- «ኑ ኔና ሄለባኣሴ» ጋዓዛ፡ ጳጳርሴ ማሃ፡-
«ዔርዛሢሃ! ዴራ ቱቸንቲ ኔ ገንጾ ዓኣዳሢ ኔ
ዛጉዋዓዳ?» ጌዔኔ።

46 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ታጊዳፓ ዋልቄ ኬሰኬሢ ታ
ዔራሢር ጎኔ፤ ፔቲ ዓሲ ታና ካኣማኔ» ጌዔኔ። 47 ለአሌላ
ዓኣሽገታ፤ ዳንዳዒባኣሢ ዔራ፡ ጎጋይቄ ጎጋይቄ ዒዛኮ
ቶኮ ዴማ ሎኣማኔ፤ ዩካፓ ዒዛ ዓይጎር ካኣማቶዋ ሃሃ
ዋማይዳ ዒዛ ቤዘና ፖዔቶዋ ዴር ቢያ ቤርታ ፔጋሲ
ኬኤዜኔ። 48 ዩሱሴያ፡- «ታ ናዔሌ! ኔ ጉሙርቄ፡ ኔና
ፖሲሴኔ፤ ኮሺ ዴንዴ» ዒዘም ጌዔኔ።

49 ዩሱሴ ዩያ ሃጊ ኬኤዛ ጎይሢ ዓኣንቲ ፔቲ ዓሲ
ዓይሁዶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጋሢ፤ ዒያዒርሴ ማኣራፓ
ሙኪ ዒያዒርሴ ኮራ፡- «ናዔላ ኔኤኮ ሃይቄኔ፤ ማይ
ዔርዛሢ ጉሪ ላቢሲ።» ጌዔኔ።

50 ዩሱሴ ጋዓንቲ ዩያ ዋይዛ፡ ዒያዒርሴ ኮራ፡- «ኔኤር
ዒጊጩ፡ ጉጉሙርቄ፤ ናዔላ ኔኤኮ ዳቃንዳኔ» ጌዔኔ።

51 ዩሱሴ ዩማና ዒያዒርሴ ማኣሪ ሄላ፡ ጳጳርሴና
ዮሃሲሴና ያይቆኦቤና ሃሃ ናዔሎኮ ዓደና ዒንደና፤ ታዛ
ማሌ ያኣኒያ ዒዛና ዋላ ጋር ጌላንዳጉዳ ኮሲባኣሴ።

52 ዒኣካ ዓኣ ዓሳ ቢያ ናዔሎ ዛሎ ያዩ ዩኤፒዳ ዓኣንቲ
ዩሱሴ ዔያቶዎ፡- «ዩኤኪፖ፤ ናዔላ ገገንዓንዳ፤ ታዩ።»
ሃሃይቄባኣሴ» ጌዔኔ።

53 ዔያታ ጋዓንቲ ናዔላ ሃይቄሢ ዔራሢር ቢያሢ ዒዛ
ቢሃ፡ ሚኢጩኔ። 54 ዩሱሴ ናዔሎኮ ኩጮ ዓርቃ፡-
«ዓንቆ፡ ዔቄ!» ጌዔኔ። 55 ዒዛ ሽምፓሢ ዒዛኮ ማዔሢር
ቤዘማና ላዓ ጌዒ ዔቃዛ፡ ዩሱሴ፡- «ዒዛ ሙዓንዳ ባኣዚ
ዒዘም ዒንጉዋቲ» ጌዒ ዔያቶ ዓይሢ። 56 ናዔሎኮ
ዓደና ዒንደና ዲቃቲ ሄርሼኔ፤ ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ሃያ ባኮ
ያኣማኣ ኬኤዚ።» ጌዔኔ።

9

ዩሱሴ ታጳ ላም፡ ዳኪንቲዘንሢ ኮፍ ሃይሶ ማዶም
ዳኪሢ
(ማቲ. 10:5-15፤ ማር. 6:7-13)

1 ዩሱሴ ታጳ ላም፡ ዳኪንቲዘንሢ ዒዛ ባንሢ ዔኤላ፡
ፑርቶ ዓያኖ ቢያ ኬሳንዳያ ሃሃ ዴማ ዴማ ደርፖዋ
ፖሲሳንዳ ዋልቄና ቢታንቶና ዔያቶም ዒንጌኔ። 2 ያኣሲ
ካኣቱዋ ዛሎ ዓሳም ቢያ ኬኤዛንዳጉዳ፡ ሃርገንቲ ዓሳዋ
ፖሲሳንዳጉዳ ዔያቶ ዳካ፡- 3 «ዒንሢኮ ጎይፖም ማዓ
ባኣዚ ዓይጎዋ ዔኪፖ፤ ኮኣሎ ማዔቶዎ፡ ጋላታቶዎ፡
ጋላ ዓርቆ ሉካታቶዎ፡ ሚኢሽታቶዎ፡ ዒንሢ ማኣዔ
ዓፒላፓ ማሌ ማኣፖዋ ዔኪፖ። 4 ሾኦቹዋና ዒንሢ
ጌላ ማኣርይዳ ዩኖ ጉርዴሎይዳ፤ ኬሰኪ ዓኣዳንዳያ
ሄላንዳኣና ዒኣካ ዴዐዋቲ። 5 ዓሳ ዒንሢ ሾኦቹንሢ
ዔኩዋ፡ ማዔቶ ጋዓንቲ ዩኖ ጉርዴሎ ሃሺ ኬሰካ፡ ቶካፓ
ዒንሢኮ ሲላሎ ፒዩ * ዓኣዳዎቲ፤ ዩይ ዔያቶም ዒንሢና
ዔራዋቲ፤ ጋዓ ማርካቶ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

6 ዩያር ዳኪንቲዘንሢ ዩካፓ ኬሰኪ ኮፍ ሃይሶ ዔርዚ
ዔርዚ፡ ሃርገንቲ ዓሳዋ ፖሲሳ ፖሲሳ ጉርዶ ቢያይዳ
ዓኣዳኔ።

9:3 9:3 ሉቃ. 10:4-11፤ ዳኪ. ማዶ 13:51። * 9:5 9:5 ቶካፓ ሲላሎ ፒዩ፡ ጋዓዛ ዓይሁዶ ዓሳኮ ማኣሌ ዳምቤና «ዒንሢ ዴኤፖም» ጎሃሢ ጎይፖ
ማዶያኪ። 9:8 9:8 ማቲ. 16:14፤ ማር. 8:28፤ ሉቃ. 9:19። 9:9 9:9 ማቲ. 14:1-2፤ ማር. 6:14-15፤ ሉቃ. 9:7-8። 9:20 9:20 ዮሃ.
6:68-69።

ሄርዲሴ ዩሱሴ ዛሎ ዋይዜሢ
(ማቲ. 14:1-12፤ ማር. 6:14-29)

7 ጌሊላ ዓጮ ዋይሢ፡ ሄርዲሴ ዩሱሴ ማዶ ባኮ ቢያ
ዋይዜሢር ጎፖንዶ ጎይሢ ባይዜኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ፔቲ
ፔቲ ዓሳ፡- «ማሰካ ዮሃሲሴ ሃይባይዳ፤ ዔቄኔ» ጌዒ ጌዒ
ጌሰታሢርኬ። 8 ዩያጉዳ ሃሃ ፔቲ ፔቲ ዓሳ፡- «ያኣሲ
ማሊያ ኬኤዛ ዔኤሊያሴ ማዒ ሙኤኔ» ጋዓዛ፡ ዓቲ ዓሳ
ሃሃ፡- «ሚና ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢዳ፤ ፔቲ ሃይባፓ
ዔቄኔ» ጋዓኔ። 9 ሄርዲሴ ፔ ዛሎና፡- «ታኣኒ ዮሃሲሴኮ
ቶኦኮ ቲቁሴንቲ፡ ሄዳ፡ ሃያ ቢያ ባኮ ማዳኔ ጌይንቲ
ኬኤዚንታሢ ዒ ያናዳይ?» ጌዒ ዛጋኒ ኮዓኔ።

ዩሱሴኮ ደንጎ ሺዮ ዓሳ ሙኡዚያ
(ማቲ. 14:13-21፤ ማር. 6:30-44፤ ዮሃ. 6:1-14)

10 ዳኪንቲዘንሢ ዳኪንቲ ቤዘፓ ማዒ ሙካፖ ማዶ
ባኮ ቢያ ዩሱሴም ኬኤዜኔ። ዒማና ዒዚ ዔያቶ ዴማሲ
ዔኪ ቤቲሳይዳ ጌይንታ ካታም ዓኣዳኔ። 11 ዓሳ ዩሱሴ
ዓንካ ዓኣቶዋ ዔራ፡ ዒዛ ገንጾ ሙካዛ፡ ዒዚ ዔያቶ ዔኪ
ያኣሲ ካኣቱዋ ዛሎ ዔርዜኔ። ደርዓሢዳ፤ ፖሲ ኮዔ
ሃርገንቲ ዓሳዋ ፖሲሴ።

12 ሳዓ ዓማኒ ጋዓኣና ታጳ ላም፡ ዩሱሴ ኮራ
ሙካ፡- «ኦኡኒ ዓኣ ቤዛ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳኬ፤
ዩያር ዓሳ ሃካ ኮይሎይዳ ዓኣ ካታምና ካታም ዙላ
ዓኣ ጉርዶ ዴንዳ ሙፖ ባኣዚና ዋርቆ ቤሲና ኮይ
ዴንቃንዳጉዳ ዓሳ ዳኪ» ጌዔኔ።

13 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ዒንሢ፡ ዔያታ ሙዓንዳ ባኣዚ
ዒንጉዋቲ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ማሃ፡- «ኦኡኮ ዓኣዘንሢ
ደንጎ ካሣና ላም፡ ሞሎና ሌሊኬ፤ ዩያር ኑ ዓኣዳ ካሣ
ሻካቁባኣያቶ ሃያ ዴርም ቢያ ጌዳዓኬ» ዒዘም ጌዔኔ።
14 ዒማና ዓቲንቆኮ ሚርጉማ ደንጎ ሺያ ማዓያኪ።

ዩካፓ ዩሱሴ ገንጾ ሃንታዘንሢ፡- «ዓሳ ደንጊታሚ
ደንጊታሚ ማሃ ፓቄ ዴይሡዋቲ» ጌዔኔ።

15 ገንጾ ሃንታ ናኣታ ዒዚ ዔያቶ ዓይሢሢጉዳ ዓሳ
ዴይሢ። 16 ዩካፓ ዩሱሴ ደንጎ ካሃንሢና ላም፡
ሞሎንሢና ዔኪ ሌካ ጩሪንጮ ዴጊ ጌዒ ዛጋፖ ያኣሲ
ጋላቲ፡ ቡንጻሰካፓ ዓሳም ዔያታ ዒንጋንዳጉዳ ዒዛኮ
ገንጾ ሃንታዘንሢም ዒንጌኔ፤ 17 ቢያሢ ሙይ ሚሸካዛ፡
ዒዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሢ ዓቲ ደንቦ ታጳ ላም፡ ዳልጊ
ሌማቲ ኩሙሢ ዔኬኔ።

ዩሱሴ ያናታቲያ ጳጳርሴ ማርካዴ ማርካቶ
(ማቲ. 16:13-19፤ ማር. 8:27-29)

18 ፔቲ ኬሊ ዩሱሴ ፔኤር ሌሊ ሺኣቄቤቃ ዒዛኮ ገንጾ
ሃንታዘንሢ ዒዛ ኮራ ዓኣሢር፡- «ዓሳ ታና ያናኬ ጋዓይ?»
ጌይ ዔያቶ ኮራ ያኣጩኔ።

19 ዔያታ ማሃ፡- «ፔቲ ፔቲ ዓሳ፡ ለማሰካ ዮሃሲሴኬ
ዛላ ሃሃ «ዔኤሊያሴኬ» ኔና ጋዓኔ፤ ዓቲ ዓሳ ሃሃ ለሚና
ቤርታ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢዳ፤ ፔቲ ሃይባፓ ዔቄኔ»
ጋዓሢያ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

20 ዒንሢ፡- «ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌይ ዔያቶ ያኣጩዛ፡
ጳጳርሴ ማሃ፡- «ኦኡኒ ያኣሲ ኔና ዳኬ፡ ሚሲሃኬ» ጌዔኔ።

21 ዩሱሴያ ዩያ ዔያታ ያኣማኣ ኬኤዙዋጉዳ ላቲ
ዔያቶም ኬኤዜኔ።

ዩሱሴ ገንሢ ሃንቲሢ ዛላ
(ማቲ. 10:38-39፤ 16:24-28፤ ማር. 8:34-38፤
ሉቃ. 14:26-27)

22 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣቶም፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ማርጌ ማቶ ዔካንዲያ ኮይሳኔ፤ ጨሞና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሃሣ ሙሴ ዔርዜ ምጎ ዔርዛ ዓሳኣ ዔዛ ቦሂ ሃሻንዳኔ፤ ሃሣ ምዲያ ምዲንዳኔ፤ ማዔቶ ሃይሣሳ ከሎና ሃይባፓ ዔቃንዳኔ» ጌዔኔ።

23 ቢያሢም ሃሣ፡- «ታ ጊንፆ ሙካኒ ናሽካያ ዓኣቶ ፔና ሃሻንጎ፤ ቢያ ከሌ ሃይቢ ሄላንዳኣና ጊኢጌያ ማዒ ታ ጊንፆ ሃንቶንጎ፤ 24 ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ኮዓሢ ቢያ ፔ ናንጎ ባይዘንዳኔ፤ ታ ጋይቴ ጌዒ ፔ ናንጎ ዓኣሢ ዒንጋሢ ጋዓንቴ ፔ ናንጎ ዓይሳንዳኔ። 25 ዓሲ ዓጮይዳ ዓኣ ቆሎ ቢያ ዳንቃፆ ናንጎ ፔኤኮ ባይዚ ሃሣ ጉሪ ዓታያ ማዔቶ ዓይጎ ፓሣንዳይ? 26 ታኣና ታ ቃኣሎና ዛሎ ከኤዛኒ ቦርሲንታሢዳ ቢያ ዓሲኮ ናዓሢ ፔ ቦንቾና ሃሣ ፔ ዓዶ ቦንቾና ዩያጉዲ ጌኤኮ ከኢታንቾ ቦንቾና ሙካ ምዶና ዒዛይዳ ቦርሲንታንዳኔ። 27 ጎኔ ታ ዒንጋሢ ጋዓኔ፤ ሃሢ ሃይካ ዒንጋሢ ባኣካፓ ያኣሲ ካኣቱሞ ዛጋንዳያ ሄላንዳኣና ሃይቁንዲሞ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ዓውካሮ ላኣሚንቶ
(ማቴ. 17:1-8፤ ማር. 9:2-8)

28 ዩሱሴ ዩያ ባኮ ከኤዜሢኮ ሳሊ ከሌኮ ጊንፆ ጳይሮሴና ዮሃንሴና ያይቆኤሴና ዔኪ ሺኢቃኒ ፔቴ ዲካ ከሰከኔ። 29 ዒዚ ሺኢቃንቴ ዓውካሮ ዒዛኮ ላኣሚንቲ ዓፒላኣ ዒዛኮ ቦኣሪ፡ ዓኣፓ ዲካያ ማዔኔ፤ 30 ዩማና ዔርጉባኣንቴ ላምፆ ዓሲ ሙኪ ዒዛና ምላ ጌሰታኔ። ዩንሢያ ሙሴና ዔኤሊያሴና። 31 ቦንቾና ጳዲ ዒዛና ዔያታ ጌሰታሢ ዩሱሴ ዩሩሳላሜይዳ ሃይቁ ያኣሲ ማሊያ ኩንሣንዳሢ ዛሎከ። 32 ዩማና ጳይሮሴና ዒዛኮ ላጎንሢና ጊንዓ ባሽም ላሂ ዓኣኔ። ጋዓንቴ ዔያታ ጳጪ ዩሱሴ ፔ ቦንቾና ፖዒ ዓኣንቴ ዳንቁኔ፤ ሃሣ ዩያጉዲ ዒዛና ምላ ዓኣ ላምፆ ዓሰንሢያ ዳንቁኔ። 33 ላምፆ ዓሰንሢ ዩሱሴ ኮራፓ ዲማዲ ዓኣዳኣ ጳይሮሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሢያ! ኑም ሃይካ ዳዒያ ኮሺከ፤ ዩያር ፔቴ ኔኤም፡ ፔቴ ሙሴም፡ ፔቴ ሃሣ ዔኤሊያሴም ማዓያ ሃይሣ ዉዲ ኑኤኒ ማኸም» ጌዔኔ። ጳይሮሴ ዩያ ጋዓኣና ዒ ጋዓ ባኮ ዔሩሞያከ።

34 ጳይሮሴ ዩያ ከኤዜ ጎይሣ ዓኣንቴ ሻኣሬ ሙኪ ዔያቶ ባይዜኔ፤ ዩይ ሻኣራ ዔያቶ ባይዛዛ ዔያታ ዒጊጩኔ። 35 ሻኣር ባኣኮይዳፓ፡- «ታኣኒ ዶኦሬ፡ ታ ናዓሢ ሃያከ፤ ዒዚ ጋዓሢ ሞይዙሞቴ» ጋዓ ዑኡሲ ሞይዘንቴኔ።

36 ዑኡዛ ሞይዘንቴሢኮ ጊንፆ ዩሱሴ ፔኤር ሌሊ ዓቲ ጳዴኔ፤ ዩንሢ ዒዛና ዓኣ ጊንፆ ሃንታዞንሢ ዔያታ ዛጌ ባኮ ቢያ ዒማና ያኣማኣ ከኤዙሞፆ ዚቲዮ ጌዔኔ።

ዩሱሴ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ናይሰከያ ዳቁሺሢ
(ማቴ. 17:14-18፤ ማር. 9:14-27)

37 ዚር ጉቴሎ ዩሱሴና ሃይሣ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዞንሢና ምላ ዲካፓ ከዳዛ ማርጌ ዓሲ ዩሱሴና ካኣሜኔ። 38 ዓሲ ባኣኮይዳፓ ፔቴ ዓሲሰከይ፡- «ዔርዛሢያ! ሃይ ናዓሢ ታኣኮ ፔቴ ሌሊከ፤ ሃሩራ ታኣም ዛጌ፤ 39 ሃኣዛጌ፡ ዒዛ ፑርታ ዓያና ዓርቁ ዔሩሞንቴ ዒላሣኔ፤ ሳይይዳኣ ሎንሢ ዳንጎና ዲባሲ ዲባሲ ባርዲሳኔ፤ ዑያሞ ዒዛኮ ከፃሲ ኮሺ ማታሴሰካፓ ሃሻኔ። 40 ዩያ ፑርቶ ዓያናሢ ከሳንዳጉዲ ኔኤኮ ጊንፆ ሃንታዞንሢ ታ ያኣጩንቴ ዔያታ ከሳኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዒ ዒላቴኔ።

41 ዩሱሴ ማሃፆ፡- «ዒንሢ ጉሙርቁፆ፡ ሃይ ምቦ ሸይንታ! ታ ዒንሢና ምላ ዓይዲ ሄላንዳኣና ናንጋንዳይ? ሃሣ ዓይዲ ሄላንዳኣና ታ ዒንሢ ጊቢ ዳንዳዓንዳይ? ሂንዳ ኔኤኮ ናዓሢ ሃኒ ዔኪ ባዔ» ጌዔኔ።

42 ናዓሢ ዩሱሴ ባንሢ ዑከ ምዶና ፑርቶ ዓያናሢ ናፆ ሳዓ ሎንሢ ባርዲሳኣና ዩሱሴ ፑርቶ ዓያናሢ ጎሪ፡ ናዓሢያ ዳቁሺ ዳዲሢም ዒንጌኔ። 43 ዳራ ቢያ ያኣሲኮ ዳኤፖ ምልቆ ዛጌሢር ዲቃቲ ሄርሼኔ፤

ዩሱሴ ፔኤኮ ሃይቦ ዛሎ ላሚ ከኤዜሢ
(ማቴ. 17:22-23፤ ማር. 9:30-32)

ዓሳ ቢያ ማዲንቴ ባኮና ዲቃቲ ሄርሺያይዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣቶም፡- 44 «ሃያ ታ ዒንሢም ከኤዛ ቃኣሎ ዒና ዔኪ ማሎሞቴ፤ ሃይሾ ዓካሪ ዓሲኮ ናዓሢ ዓሶ ኩጫ ዓኣሢ ዒንጊንታንዳኔ» ጌዔኔ። 45 ዔያታ ጋዓንቴ ዩያ ዒ ጌዔ ባኮ ዔሪባኣሴ፤ ያኣሲ ዔያቶም ዒ ጌዔ ባካ ምዚ ጌይሢታቴያ ዓኣቼሢር ዒ ጌዔ ባካ ዔያቶም ጌሊባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዒዛ ያኣጫኒ ዔያታ ዒጊጩኔ።

ቢያፓ ባሽ ማዓ ዓሲ ዛላ ዩሱሴ ከኤዜሢ
(ማቴ. 18:1-5፤ ማር. 9:33-37)

46 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ፡- «ኑጊዳፓ ቢያ ባሽሢ ያናዳይ?» ጌዒ ምላ ማርሜኔ። 47 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ዒና ማሊ ዔራራ ፔቴ ናይ ዔኪ ሙኪ ፔ ኮይላ ዔቁሲ፡- 48 «ሃያ ናፆ ታ ሱንፆና ቦንቾ ዔካሢ ቢያ ታና ዔካኔ፤ ታና ቦንቾ ዔካሢያ ቢያ ታና ዳከሢያ ዔካኔ። ዒንሢ ባኣካፓ ቢያ ባሽ ሄርሼ ማዓ ዓሢ ዒዚ ቢያይዳፓ ባሽ ማዓንዳኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዒፀሞ ዓሲ ዒዛ ዓሶ ዛላ ዓኣያ ማዒያ
(ማር. 9:38-40)

49 ዩካፓ ዮሃንሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሢያ! ፔቴ ዓሲ ኔ ሱንፆና ፑርታ ዓያና ከሳንቴ ኑ ዛጌኔ፤ ጋዓንቴ ዒ ኑኡና ምላ ናሲ ማዒባኣሢር ዒዚ ከሱሞጉዲ ኑ ላኣጌኔ» ጌዔኔ።

50 ዩሱሴ ማሃፆ፡- «ዒንሢ ማከ፡ ዒፀሞኣሢ ቢያ ዒንሢና ምላታሢር ሃሹሞቴ፡ ላኣጊፖቴ» ጌዔኔ።

ሳማሪያ ዓጮ ዓሶኮ ዩሱሴ ዒፃያ

51 ዩሱሴ ለካ ጫሪንጮ ዔውታ ከላ ዑከ ምዶና ዩሩሳላሜ ባንሢ ዓኣዳኒ ማሊ ዔቁኔ። 52 ዒዛኮ ቤርታ ቤሪ ዓኣዳንዳ ከኢታ ዓሲያ ዳከኔ፤ ዔያታ ቢያ ባኣዚ ጊኢጊሻኒ ሳማሪያይዳ ዓኣ ፔቴ ጉርዳ ዓኣዳኔ። 53 ጋዓንቴ ዩና ጉርዳሎ ዓሳ ዒዛ ሸኣቹንሢ ዔካኒ ኮዒባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ ዩና ዓጮና ጌዒ ዩሩሳላሜ ዓኣዳንዳሢ ዔያታ ዔሪሢርከ። 54 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ፡ ያይቆኤሴና ዮሃንሴና ዩያ ዛጌ ምዶና፡- «ጎዳሢያ! ስጫሪንቹዳፓ ታሚ ከዲ ሃንሢ ዓሶንሢ ሙዓንዳጉዲ ኑ ዓይሃም?» ጌዔኔ።

55 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶ ባንሢ ሸሪጋፓ፡- «ዒንሢም ምዚጉዳ ዓያና ዒንጊንቴቶ ምላ ዒንሢ ዔሩሞሴ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ሙከሢ ዓሲ ዓዓይሳኒ ማዓንዳኣፓ ባቲም ባይዘንቴሞሴ» ጌይ ጎሬኔ። 56 ዩካፓ ዔያታ ዔቁ ማሊ ጉርዳ ዓኣዳኔ።

ዩሱሴ ጊንፆ ሃንታዞንሢ ሄላንዳ ሜታሢ
(ማቴ. 8:19-22)

9:23 9:23 ማቴ. 10:38፤ ሉቃ. 14:27። 9:24 9:24 ማቴ. 10:39፤ ሉቃ. 17:33፤ ዮሃ. 12:25። 9:35 9:35 ዓሲ. 42:1፤ ማቴ. 3:17፤ 12:18፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22። 9:46 9:46 ሉቃ. 22:24። 9:48 9:48 ማቴ. 10:40፤ ሉቃ. 10:16፤ ዮሃ. 13:20። † 9:54 9:54 ፔቴ ፔቴ ማዓኣ ማዓኣፓ «ዔኤሊያሴ ማዒሢጉዲ» ጋዓ ቃኣላ ቃሳኔ። 9:54 9:54 2ካኣቶ. ማ 1:9-16።

57 ዩሱሴና ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንሢና ጎይጾ ዓኣዲያይዳ ዓኣንቴ ፔቴ ዓሲ ዩሱሴ ኮራ፡- «ታኣኒ ኔ ዓኣዲ ቤዘ ቢያ ኔኤና ዋላ ዓኣዲኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

58 ዩሱሴ ዲዛኮ ማሃ፡- «ዉኡካሢኮ ዔቴ ዓኣኔ፤ ካፖኮ ሃሃ ዋርቆ ማኣሪ ዓኣኔ፤ ዓሲ ናዓሢ ጋዓንቴ ላሂ ሃውሻንዳ ቤሲታፖ ባኣሴ» ጌዔኔ።

59 ባጋሢ ሃሃ፡- «ታ ጊንጾ ሙኩ» ጋዓዛ፣ ዓሢ ጋዓንቴ «ጎዳሢዮ! ቤርታዲ ታ ዳንዲ ዓዶ ዲኡኪ ሙኮም» ጌዔኔ።

60 ዩሱሴ ማሃ፡- «ሃይቄ ዓሳ ሃይቄ ዓሳ ዲኡካንዳጉዲ ሃሸ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ዓኣዲጋፓ ያኣሲ ካኣቱሞ ዛሎ ዔርዘ» ጌዔኔ።

61 ሃሃ ፔቴ ሜሌ ዓሲሰኬይ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ታ ኔ ጊንጾ ሙካኒ ኮዓኔ፤ ጋዓንቴ ቤርታዲ ታ ማኣሪ ዓሳ ሳራሢ ታ ዩዓንዳኔ» ጌዔኔ።

62 ዩሱሴ፡- «ጌማይ ጎሽካኣና ዙርጎ ዓርቃፖ ጊንሢም ዘጋ ዓሲ ያኣሲ ካኣቱሞ ማዓ ዓሲቱሞ» ጌይ ዲዛኮ ማሃ።

10

ዩሱሴ ኮፍ ሃይሶ ከኤዘንዳጉዲ ላንካይታሞ ለምግንሢ ዳኪሢ

1 ጎዳ ዩካፓ ሜሌ ላንካይታሚ ለምግ * ዓሲ ዶኦሪ፡ ዲዚ ዳንዲ ማላ ካታሞና ቤዘና ቢያ ዔያታ ቤርታዲ ዓኣዲንዳጉዲ ለምግ ለምግ ማሂ ዳኪኔ። 2 ሂዚያ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ቡኩሶንዶ ሃኣካ ሚርጌኬ፣ ሃኣኮ ቡኩሶ ዓሳ ጋዓንቴ ዳካኬ፤ ዩያር ሃኣኮኮ ዓዴ ሃኣኮ ቡኩሶ ማዶም ቃሲ ሜሌ ማዳ ዓሲ ዳካንዳጉዲ ሸኢቆዋቴ። 3 ዓካሪ ዓኣዲቀቴ፣ ታ ዲንሢ ማሪይጉዲ ያኣያሢ ባኣኮ ዳካኔ፤ 4 ዲንሢ ጎይጾኮ ዓይጎ ባኣዚያ ዓርቁፖቴ፤ ማኢሽ ዓጎ ቡራሻ፣ ጋላ ዓርቆ ሉካ ማዔቶ ሃሃ ዲርሲ ማዔቶም ዔኪፖቴ፤ ዓሲና ዋላ ጎይጾ ካኣማፖ ዔኤለሢና ናጊፖቴ። 5 ዲንሢ ጌላ ማኣራ ቢያ ቤርታዲ ማኣሪ ዓሲዮ፣ ኮሹሞ ሃሮ ማኣሪ ማፖም ጎዑዋቴ፤ 6 ኮሹሞ ናሽካ ዓሲ ዩኖ ማኣራ ዓኣቱ ዲንሢ ጌዔ ኮሹማ ዔያቶም ማዓንዳኔ፤ ያዲ ማዓባኣያታቶ ዲንሢ ጌዔ ኮሹማ ጊንሢ ማሃ ማሃ ማዓንዳኔ። 7 ማዶ ማዶ ዓሲም ማዶ ዛሎ ዲንጎ ባኣዚ ኮይሳኔ፤ ዩያር ዲንሢ ጌሌ ማኣሪ ዳዲ ዲንሢ ሸኢሸና ባኮ ሙዒ ሙዒ ሃሃ ዑሸኪ ዑሸኪ ዲኣካ ደዑዋቴ፤ ዩኖ ማኣራፓ ሜሌ ማኣሪ ሃንቲ ሃንቲ ሸሪፖቴ። 8 ዋኖ ካታሞ ዲንሢ ጌላኣና ዓሳ ዲንሢ ሸኢሸኪ ዓካፖ ዲንጋ ባኮ ሙዑዋቴ። 9 ዩኖ ካታሚሎይዳ ዓኣ ሃርጊንቴ ዓሳ ፓሠዋቴ፤ ዳርማኣ ያኣሲ ካኣቱማ ዲንሢ ባንሢ ዑኩኔ» ጌዔ ከኤዘቀቴ። 10 ጋዓንቴ ዋኖ ካታሞ ዲንሢ ጌላኣና ዓሳ ዲንሢ ዔኩሞያ ማዔቶ ካታሚሎኮ ዙሎ ከሰኪጋፓ፡- 11 «ሃይሸ፣ ኩኩ ቶካ ዓኣ ሃሮ ካታሚሎ ሲላሎ ኑ ዲንሢ ፕፕ፤ ጋዓንቴ ያኣሲ ካኣቱማ ዲንሢ ባንሢ ዑኩሢ ዓራቀቴ» ዔያቶም ጎዑዋቴ። 12 ጋፒንጾ ዋኖ ያኣሲ ዩኖ ካታሚሎም ዲንጋንዳ ዋጋ ቤርታ ሶዶሚ ካታሞ ሄሌሰካፓ ባሽ ማዓንዳኔ ታ ዲንሢ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኩሞ ሃሸያር ዘሪ ጎርና ካታሞንሢ (ማቴ. 11:20-24)

13 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ኮራዚኔ ጎፖዜ ኔና ባዴዔ፤ ቤቴሳይዳ ኔናኣ ባዴዔ፤ ዲንሢ ማዶንቴ ያኣሲ ዋልቁና ማዶንታ ዓኮ ባካ ዋንዳ ዒርሴና ሲዶናይዳ ማዶንቴያታቶ ዲኣካ ናንጋ ዓሳ ሄኤዶ ሲዩ ፓቴሌ ማይንቴ፣ ቢዲንሢ ቶኦካ ዋሂ ዩኖ ዋኖ ጎሞ ቡኡጸያ ናንዳኔ። 14 ዩያር ጋፒንጾ ዋጎ ከሎና ቤርታ ዒርሴና ሲዶናና ማዶንጎሰካፓ ዲንሢ ማሃ ባሽ ማዓንዳኔ። 15 ሃሮ ኔኤኒ ቁፒርናሆሜ ካታሚሎ፣ ሌካ ጫሪንጮ ሄላንዳኣና ዳጊ ጋዓኒ ኔ ኮዒያ? ማዔቶ ሌካ ሄላንቴ ዋ ዳኤፖ ዔቶ ከዳንዳኔ» ጌዔኔ።

16 ለሚ ሃሃ ዩሱሴ ዲዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንሢ ኮራ፡- «ዲንሢ ሞይዛሢ ታኣም ሞይዛኔ፤ ዲንሢ ቦንቹ ዔኩሞኣሢ ታና ዔኩሞሴ፤ ታና ዔኩሞኣሢ ታና ዳኪሢ ቦንቹ ዔኩሞሴ» ጌዔኔ።

ላንካይታሚ ለምግ ጊንጾ ሃንታዘንሢ ዳኪንቴ ቤዘፓ ማዒ ሙኪያ

17 ላንካይታሚ ለምግ ጊንጾ ሃንታዘንሢ ዳኪንቴ ቤዘፓ ሚርጌ ዋዘና ዩሱሴ ባንሢ ማዒ ሙካፖ፡- «ጎዳሢዮ! ኔ ሱንጾና ፑርቶ ዓያና ኑም ዓይሢንቲናኣኮቴ» ጌዔኔ።

18 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ፃላሄ ዜኤለንሢ ጉዲ ጫሪንጫፓ ከዳንቴ ታ ዛጌኔ፤ 19 ዩያር ዲንሢ ሸኡዞና ኮርናሢና ሄርቃንዳጉዲ፣ ዲንሢ ሞርኮ ዲንሢ ባሻንዳጉዲ ቢታንቶ ዲንሢ ማሃ ታ ዲንጌኔ፤ ዲንሢ ሄላንዳ ባኣዚ ፔቴታፖ ባኣሴ። 20 ጋዓንቴ ፑርቶ ዓያና ዲንሢ ማዶ ማዶ ማዶ ማዶ ዲንሢ ሞዛዳሢፓ ባሽ ሱንጾ ዲንሢ ጫሪንጮ ማኣራ ፃኣፒንቴ ማዶ ያኣሲ ዓሳ ባኣካ ዲንሢ ማዶ ማዶ ሞዛዳፖቴ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ኮ ዓዶ ጋላቲያ (ማቴ. 11:25-27፤ 13:16-17)

21 ዩማና ዩሱሴ ዓያና ጌኤሽ ዲዛ ሞዛሴም፡- «ጫሪንጮና ሳፖናኮ ጎዳ ማዔ፣ ዓዳሢዮ! ሃያ ባኮ ኔኤኒ ዔርና ዳኤፖ ዓሳናይዳፓ ዓኣቹ ናይጉዲ ማዔ ዓሳም ፔጋሲ ዳሞሢር ታ ኔና ጋላታኔ፤ ሂዮ! ታ ዓዳሢዮ! ዩያይዳኒ ኔ ማላሢ ማዔኔ።

22 «ቢያ ባኣዚ ታ ዓዶይዳፓ ታኣም ዲንጊንቴኔ፤ ናኣዚ ያና ማዔቴ ዓዶይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ዔራይ ባኣሴ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓዴ ያና ማዔቶ ናኣዚ ዳፓ ዓታዛ ሃሃ ጊንሢ ናኣዚ ዲዛም ፔጋሲ ከኤዛኒ ኮዔ ዓሲዳፓ ዓታዛ ሜሌ ያኡኒያ ዔራይ ባኣሴ» ጌዔኔ።

23 ዩካፓ ሃሃ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንጾ ሃንታዘንሢ ባንሢ ሸራፖ ዔያቶም ሌሊ፡- «ዲንሢ ሃያ ዘጋሢ ዘጋዘንሢ ኮሽ ባሊቲና ዓኣያኬ። 24 ጎኔና ሚርጌ ያኣሲ ማሊያ ከኤዘንሢ ካኣቶና ሃሢ ሃያ ዲንሢ ዘጋ ባኮ ዘጋኒ ሱኡካዳያታፖ ዔያታ ዘገባኣሴ፤ ዲንሢ ሞይዛ ባኮም ዔያታ ዋይዛኒ ሱኡካዳኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዋይዚ ባኣሴ» ጌዔኔ።

ዓሲ ሚጫንታ ፔቴ ሳማሪያ ዓጪ ዓሲሰኬያ ዛላ

25 ፔቴ ከሊ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ፔቴ ዓሲሰኬይ ዩሱሴ ኮራ ሙካፖ ዲ ዋዚ ጋዓቴያ ዘጋኒ ኮዒ፡-

9:61 9:61 1ካኣቶ. ማ 19:20። * 10:1 10:1 ላንካይታሚ ለምግ- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፓ «ላንካይታሚ» ጋዓኔ። 10:2 10:2 ማቴ. 9:37-38። 10:3 10:3 ማቴ. 10:16። 10:4 10:4 ማቴ. 10:7-14፤ ማር. 6:8-11፤ ሉቃ. 9:3-5። 10:7 10:7 1ቆር. 9:14፤ 1ጊዎ. 5:18። 10:11 10:11 ዳኪ. ማዶ 13:51። 10:12 10:12 ማኸ. ማፃ 19:24-28፤ ማቴ. 11:24፤ 10:15። 10:13 10:13 ዓሲ. 23:1-8፤ ሂዚ. 26:1—28:26፤ 26፤ ዓዲ. 3:4-8፤ ዓዋ. 1:9-10፤ ዛካ. 9:2-4። 10:15 10:15 ዓሲ. 14:13-15። 10:16 10:16 ማቴ. 10:40፤ ማር. 9:37፤ ሉቃ. 9:48፤ ዮሃ. 13:20። 10:19 10:19 ዓይኑ. 91:13። 10:22 10:22 ዮሃ. 3:35፤ 10:15። 10:25 10:25 ማቴ. 22:35-40፤ ማር. 12:28-34።

«ዔርዛሢዎ! ናንገና ናንገ ዳንቃኒ ዓይገንዳ ማዳንዳያ ታና ኮይሳይ?» ጌይ ዒዛ ያእጫዛ። 26 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ሙሴ ዔርዛ ዎጎይዳ ዓይገ ፻፳፮ ናንገ። ነ ናባባዛ ዎዚ ጋዓይ?» ዒዛም ጌዔ።

27 ዓሢ ማሃዎ፡- «ዎጋ ያእሲ ነ ጎዳሢ ጉቤ ዒናፓ፣ ጉቤ ሸምፓፓ፣ ጉቤ ዎልቃፓ፣ ጉቤ ማሊዳፓ ናሸኩ» ዩያጉዲ ሃሢ ን ዓሸኖ ዓዳ ነና ማሃ ናሸኩ» ጋዓ። ጌዔ።

28 «ዩሱሴያ ፒዜ ነ ማሃ፤ ዓካሪ ነኤኒ ዩኖ ጎይዎ ማዳ፤ ናንገና ናንገና ነ ዳንቃንዳ፤» ጌዔ።

29 ዎጎ ዔርዛሢ ጋዓንቴ ፔና ጌኤሺ ዓሲ ማሃኒ ኮዓዎ፡- «ያዲ ማዔቶ ታኣኮ ዓሸኖሢ ያናዳይ?» ጌይ ያእጫ።

30 ዩሱሴ ዒዛም ማሃዎ፡- «ፔቴ ዓሲ ዩሩሳላሜፓ ዒያርኮ ኩዳንቴ ጎይዎይዳ ሱላ ዒዛ ዳንቁ ዓፒሎ ዒዛኮ ቡሪ ዔኪ ጸርቁሢኮ ገንፃ ሃይቃኒ ሳዛ ጋሽካንቴ ሃሺ ዓኣዳ። 31 ዒዛ ቶኪጉዲ ፔቴ ቁኤሴሰኬይ ዩኖ ጎይዳሎና ዓኣዲቤቃ ጳዲንቴ ላቤ፣ ላሂ ዓኣ ዓሢ ዳንቁያታዎ ዚቲ ጌዒ ዒዛኮ ኮርሳ ዓኣዳ። 32 ዩያጉዲ ሃሢ ቁኤሶ ፃፃፓ ማዔ ሌዊ ዜርሢሰኬይ ዩኖ ጎይዎና ዓኣዲቤቃ ዩያ ዓሢ ዳንቁያ ኮርሳ ዚቲ ጌዒ ዳንዳ። 33 ፔቴ ሳማሪያ ዓጪ ዓሲሰኬያ ዩኖ ጎይዎና ዓኣዲቤቃ ጳዲንቴ ዓሢ ዳንቁ ሚጪንታዎ፣ 34 ዓሢ ኮይላ ሙኪ ዛይቴ ቲሺና ዎይጌፓ ኮሸና ዑሸና ኪያይዳ ዓሢኮ ዎሂ ቱርጫና ማሪ ቱኬሢኮ ገንፃ ፔሃር ቶጊሲ ፔቴ ሸኦቹ ዎርቃ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳ። ዒኣካ ዒዛ ዒ ኮሺ ዛገ ማይሢ፤

35 ዚር ጉቴሎ ፔቴ ዓሲ ላምዎ ኬሊ ማዶ ማዶም ጪጎንዶ ቢራጉዳያ ኬሲ ዩኖ ሸኦ ምይሢ ማኣርኮ ዓዶም ዒንጋዎ ሃያ ዓሢ ታኣም ኮሺ ዛገ ማይሢ፤ ገዳ ቃሲ ነ ዒዛ ዛሎ ጪጌ ባኣዚ ዓኣቶ ታ ማዒ ሙካዎ ነኤም ማሃ ጪጋንዳ። ጌዔ።

36 «ዓካሪ ዩንሢ ሃይሃንሢ ዳፓ ሱሎና ጳዲንቴ ዓሢም ዓሸኖ ማዔሢ ዎያ ነኤም ማላይ?» ጌዔ።

37 ዎጎ ዔርዛሢ «ዩያ ዒዛ ሚጪንቲ ማኣዳሢሸ!» ጌዒ ማሃዛ፣ ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ሂዴቶ ነኤኒያ ዒማ ጎይዎ ማዳ» ጌዔ።

ዩሱሴ ማርታና ማይራሞና ማኣራ

38 ዩሱሴ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዞንሢ ዎላ ጎይሢ ዓኣዲ ፔቴ ጉርዳሰኬኖ ሄላዛ ዒኣካ ማርታ ፔ ማኣራ ዒዛ ሸኦቹንሢ ዔኬ፤ 39 ዒዛኮ ማይራሞ ጌይንታ ጌራ ዓኣ፤ ዒማና ዩና ማይራሞ ዩሱሴኮ ቶኮ ዳማ ዳዒ ዒዛኮ ጌኤዞ ዎይዛ። 40 ማርታ ጋዓንቴ ሙዎ ገኢሺሸኖና ሚርጌ ላባዎ፣ ዩሱሴ ባንሢ ሙከ፡- «ጎዳሢዎ! ሃና ታ ጌኤዳ ቢያ ማዶ ታኣም ሃሸም ታኣኒ ታኣር ሌሊ ላባሢ ነ ዛጋዎ ዚቲ ጋዓ? ሃዳራ ታና ዒዛ ማኣዳንዳጉዲ ዒዛም ኬኤዜቴራ» ጌዔ።

41 ጎዳ ዩሱሴ ጋዓንቴ ማሃዎ፡- «ማርታ! ነኤኒ ሚርጌ ባኣዚና ሚታዲ ጳሽኪ ሸራ፤ 42 ጋዓንቴ ኮይሳሢ ፔቴ ባኣዚ ሌሊኬ፤ ማይራሞ ኮኸ ባኮማ ዶኦ፤ ዩማ ዒዛይዳፓ ዔካንዳያ ባኣሴ» ጌዔ።

11

ዩሱሴ ዔርዛ ሸኢጲዎ (ማቲ. 6:9-13፤ 7:7-11)

1 ፔቴ ኬሊ ዩሱሴ ፔቴ ቤሲዳ ሸኢቃ፤ ዒዚ ሸኢቁ ጋፒሳዛ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታዞንሢ ዳፓ ፔቴይ፡- «ጎዳሢዎ! ዮሃኒሴ ፔኤኮ ገንፃ ሃንታዞንሢ ሸኢጲዎ ዔርዛሢጉዲ ነኤኒያ ኮና ሸኢቁሢ ዔርዛቴራ!» ጌዔ።

2 ዩሱሴያ፡- «ዒንሢ ሸኢቃዎ፣ <ጫሪንጫ ናንጋ> ኮ ዓዳሢዎ! ሱንፃ ነኤኮ ቦንቹንቶም፤ ነ ካኣቱማ ሙኮም፤

3 ኬላ ኬላ ኮ ሙዓንዳ ሙኤዚ ዒንጌ፤ 4 ኮም ዳቤሢም ኮ ዓቶም ጋዓሢጉዲ ኮ ዳቢንቶ ኮም ዓቶም ጌዔ፤ ዳቢሻኒ ጌሸያይዳ ኮና ጌልዚ።» ጎውዋቴ ጌዔ።

5 ዩካፓ ዩሱሴ ፔኤኮ ገንፃ ሃንታዞንሢ ኮራ፡- «ኮኣኪንሢና ዒንሢዳፓ ፔቴሢኮ ላጌ ዓኣ፤ ኮ ጎም፤ ዒዚ ሳዓ ገዲሚሽ ማዓኣና ፔ ላጋሢ ማኣሪ ዓኣዲ <ዔኤዛይ! ሃዳራ ታኣም ሃይሃ ካሢ ታልዔ፤ 6 ፔቴ ታኣኮ ላጌ ማዔ ዓሲ ሃኬ ጎይሢዳፓ ሙከም ታ ዒዛ ሙኤዛንዳ ካሢ ባይቁ።» ዒዛ ኮራ ጌዔቶ፤ 7 ዓካሪ ዩይ ላጋሢ ጋራ ዓኣዎ ሃዳራ ታሚ ዎኣሢ ላሄም ሃያ ዎዴ ታና ሜታሲ። * ዩያር ታ ዔቁ ነ ኮዔ ካሃ ዒንጋኒ ዳንዳዑዋሴ» ጋዓንዳ? 8 ጋዓንቴ ላጉዎ ዛሎር ጌዒ ዔቁ፣ ዒንጋኒ ኮዒባኣቶዎ ዒዛ ሸኢቁ ሜታሳሢር ኮይሳሢ ቢያ ዒንጋንዳ፤ ታ ዒንሢም ጋዓ።

9 «ዩያር ታ ዒንሢም ሂዚ ጋዓ፡- ሸኢቁዎቴ ዒንሢም ዒንገንታንዳ፤ ኮውዋቴ ዒንሢ ዳንቃንዳ፤ ካራ ዔቁ ዔኤሉዋቴ ዒንሢም ቡሊንታንዳ፤ 10 ሸኢቃሢ ጉቤ ዔካንዳ፤ ኮዒሢያ ዳንቃንዳ፤ ካራ ዔቁ ዔኤሊንታሢ ማኣ ቡሊንታንዳ። 11 ዒንሢዳፓ ዓዶ ማዔ ዓሲ ናዓ [ካሢ ሸኢቃዛ ሸቹ ዒንጋይ ያናዳይ?] ሞሎ ሸኢቁም ሸኦሽ ዒንጋ? 12 ሃሢ ጵኡላ ሸኢቁም ኮርኖ ዒንጋ? 13 ዒንሢ ፑርታታዎ ዒንሢ ናኣቶም ኮሺ ባኣዚ ዒንገ ዔራቶ፣ ጫሪንጫ ናንጋ ዒንሢኮ ዓዳሢ ዒንሢፓ ባሽ ዒዛ ሸኢቃዞንሢ ማዳ ጌኤኸ ዒንጋኒ ኮዓያኬ!» ዔያቶም ጌዔ።

ዩሱሴና ቢዔልዛቡሌ ጎምሢና (ማቲ. 12:22-30፤ ማር. 3:20-27)

14 ፔቴ ኬሊ ዩሱሴ ዳንጋ ባይቁ ዓሲሰኬያይዳፓ ፑርታ ዓያና፣ ጌሰቲሱዋያ ኬሳንቴ ፑርቶ ዓያና ኬሰካዛ ዳንጎ ባይቁሢ ጌሰቲሢ ዓርቁም ዴራ ዩያ ባኮና ዲቃቴ ሄርሼ። 15 ፔቴ ፔቴዞንሢ ጋዓንቴ፡- «ፑርቶ ዓያኖ ዒዚ ኬሳሢ ፑርቶ ዓያኖኮ ሱኡጋሢ ቢዔልዛቡሌናኬ» ጌዔ።

16 ዓቴዞንሢ ሃሢ ዩሱሴ ዎዚ ጋዓቴያ ዛጋኒ ኮዓዎ ጫሪንጫይዳፓ ዒዚ ኪሪሰቶሴ ማዒያ ዔርዛ ፔቴ ማላታ ማዓ ባኣዚ ዳዎንዳጉዲ ዒዛ ያእጫ። 17 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ማሊያ ዔራዎ፡- «ፔቴ ካኣታ ዎሊፓ ፓቂንታያና ያልታያና ማዔቶ፣ ዩያ ዓጫ ካኣቲ ባይቃንዳ፤ ዩያጉዲ ሃሢ ፔቴ ማኣሪ ዓሲ ዎሊም ዎይዚ ዒዲፓቂንቴቶ ባይቃንዳ። 18 ዓካሪ ፃላሄ ካኣታ ዎሊፓ ፓቂንታያና ያልታያ ማዔቶ ዎዲ ደዲ ዔቃኒ ዳንዳዓይ? ዒንሢ ጋዓንቴ <ዒዚ ፑርቶ ዓያኖ ኬሳሢ ቢዔልዛቡሌናኬ» ታና ጋዓ። 19 ታኣኒ ፑርቶ ዓያኖ ቢዔልዛቡሌ ዎልቆና ኬሳያ ማዔቶ ዒንሢኮ ዓሳ ያኣና ፑርቶ ዓያኖ ኬሳይ? ዩያር ዒንሢ ዓሳ ዒንሢ ዑፃ ዎጋንዳ። 20 ዓካሪ ታኣኒ ፑርቶ ዓያኖ ያእሲ ዎልቁና ኬሳያ ማዔቶ ዩይ ያእሲ ካኣቱማ ሙኬሢ ዔርዛ።»

10:27 10:27 ሌዊ. ዓኬ 19:18፤ ላሚ. ዎማ 6:5። 10:28 10:28 ሌዊ. ዓኬ 18:5። 10:34 10:34 2ዎኦሲ. ዓሃኬ 28:15። 10:39 10:39 ዮሃ. 11:1። * 11:7 11:7 ጌሪኮ ሙኤጫ ማፃኣጎይዳ፡- «ካራ ቁልፒንቴ፤ ናኣታኣ ታ ዳማ ላሂ ዓኣኤ» ጌይንቴ። 11:15 11:15 ማቲ. 9:34፤ 10:25። 11:16 11:16 ማቲ. 12:38፤ 16:1፤ ማር. 8:11።

21 «ፔቴ ዋልቄና ዓኣ ዓሲ ያልዚ ዓንጋሞ ዓርቂ ፔ ማእሮ ካገገገ ማዕቶ ዒዛኮ ማእሮ ቡሪንታዓኬ፤ 22 ጋንጉቴ ዒዛይዳገ ባሼ ዋልቄና ዓኣ ዓሲ ሙኪ፣ ዒዛ ባሼቶ ዒ ጉሙርቃ ዓንጋሞ ዒዛይዳገ ዔኪ ዒዛኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ቡሪ ማሌ ዓሲማኣ ገሸካንዳኔ።»

23 «ታኣና ዋላ ማዕባኣህ ቢያ ታና ዒፃይ፤ ታኣና ዋላ ማዕ ቡኩሲባኣህ ላኣሊ ባይዛኔ» ጌዔኔ።

ፑርቶ ዓያናኮ ዓሲዳ ገንሣ ማዕ ጌሊያ
(ማቲ. 12:43-45)

24 «ፑርታ ዓያና ዓሲዳገ ኬሰኬ ዋደና ጌሊ ሃውሾ ቤሲ ኮሚህና ዋኣህባኣ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ቢያ ሃንጉቴ፣ ሃውሽ ዴዓ ቤሲ ዴንቁባኣቶ ታ ኬሰኬ ማእሮ ታኣኮ ታ ማዕ ዓኣደም፣ ጋዔኔ። 25 ዩያሮ ማዕ ሙካኣና ዩና ቤዜላ ጌኤሸኪ ገኢገንጉት ዓኣንጉቴ ዴንቃኔ። 26 ዩካገ ዴንዲ ዒዛይዳገ ባሼ ፑርታ ማሌ ላንካይ ፑርታ ዓያና ዔኪ ሙኪ፣ ቤርታ ዒ ናንጋ ማእሮ ጌሊ ናንጋንዳኔ። ዓካሪ ዩያ ዓህኮ ጋፒንፃ ሚና ቤርታኣሲዳገ ባሼ ፑርታ ማዕንዳኔ» ጌዔኔ።

ጎኔ ዋዛ

27 ዩሱሴ ዩያ ጌይ ኬኤዛኣና ፔቴ ላኣሊሰኬና ዴሮ ባኣካገ ቡኡዞ ዴጊዲ፡- «ኔና ሾዒ ዴንህህ፤ ዒንዴላ ዋዚ ዓንጃንጉቴያዳይ!» ጌዔኔ።

28 ዩሱሴ ጋዓንጉቴ፡- «ዓንጃንጉቴዞንህ ያኣሲኮ ቃኣሎ ዋይዚ ማደይዳ ፔኤሻዞንህ» ጌዔኔ።

ዮናሴኮ ማላቶ ማዕያ
(ማቲ. 12:38-42)

29 ሚርጌ ዓሳ ሙኪ ዒዛ ኮይላ ቡካዛ ዩሱሴ፡- «ሃያ ዋደ ዓሳ ማላታ ዛጋኒ ኮዓ ፑርታ ዓሲኬ፤ ጋዓንጉቴ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዮናሴይዳ ማደንጉቴ ማላታገ ዓታዛ ማሌ ማላታ ዔያቶም ዒንገንታዓኬ። 30 ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዮናሴ ኔኔዌ ካታሞ ዓሰም ማላታ ማዕህጉዲ፣ ዓሲኮ ናዓህ ሃያ ዋደ ዓሰም ማላታ ማዕንዳኔ። 31 ዓሳ ኬሰኪ ጌላ ካርኮ ደኣሎ ዛሎ ዓጫገ ሙኬ ካኣቴላ ጋፒንፃ ዋጎ ኬሎና ዔቂ ዔያቶ ዑፃ ዋጋንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒዛ ሴሎሞኔኮ ዔራቶ ዋይዛኒ ዓጮኮ ጋፒንፃይዳገ ሙኬኔ፤ ጋዓንጉቴ ሃይሾ ሴሎሞኔይዳገ ባሼ ሃይካ ዓኣኔ! 32 ዩያጉዲ ሃህ ኔኔዌ ዓሳ ጋፒንፃ ዋጎ ኬሎና ዔቂ ዔያቶ ዑፃ ዋጋንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኔኔዌ ዓሳ ዮናሴ ኬኤዛ ባኮ ዋይዜ ዋደና ፔኤኮ ጎማ ዳቢንጉታህ ዔሪ ቡኡፃይ፤ ጋዓንጉቴ ሃይሾ ዮናሴይዳገ ባሻይ ሃይካ ዓኣኔ!» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ፖፃ ዛሎ ኬኤዜህ
(ማቲ. 5:15፤ 6:22-23)

33 ሄሊሳፃ ዩሱሴ፡- «ፖሚ ፖሚሲ ዓኣሸንታ ቤሰካ ጌሃያና ሃህ ጉኡፖ ባኣዚና ጉኡገ ዓሲ ባኣሴ፤ ዩያገ ዓሳ ጋሮ ጌላኣና ጴዳንዳጉዲ ዴጊዲ ሻርናይዳ ጌሃኔ። 34 ኔኤኮ ዑፃኮ ፖሚ ዓኣፒኬ፤ ኔኤኮ ዓኣገ ኮሺ ማዕቶ ዑፃ ኔኤኮ ቢያ ፖሚ ማዕንዳኔ፤ ዓኣገ ኔኤኮ ጋዓንጉቴ ሃርጌያ ማዕቶ ዑፃ ኔኤኮ ጉቤ ዴሚያ ማዕንዳኔ። 35 ዩያሮ ኔጊዳ ዓኣ ፖሚ ዴሚ ማዕቶጉዲ ኔና ዔሪ። 36 ዓካሪ ኔኤኮ ዑፃይዳ ዓይጌንዴ ዴሚያ ባኣያ፣ ፖሚ ማዕቶ ያምፔ ኔ ዑፃ ፖሚ ሸኤራህጉዲ ኔኤኮ ፖሚ ማዕንዳኔ» ጌዔኔ።

ፔርሴ ዓሰና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሰና ዞሪ ጎርናህ
(ማቲ. 23:1-36፤ ማር. 12:38-40)

37 ዩሱሴ ዩያ ኬኤዚ ጋፔሰካገ ፔቴ ፔርሴ ዓሲሰኬይ ሙኡዚ ሙፖም ዔኤላዛ፣ ዒዚ ዓህ ማእሪ ጌሊ ሙፖ ሙዓኒ ዴዔኔ። 38 ዩሱሴ ሙፖ ሙዓንዳህኮ ቤርታ ኩጮ ማሰጉባኣህሮ ዩይ ዓህ ዲቃቴ ሄርሼኔ። 39 ዩያሮ ዩሱሴ ዒዛም፡- «ዒንህ ፔርሴ ዓሳ፣ ዒንህኮ ዑሽኮ ዓንጎና ሙፖ ሙፖ ጋባደናኮ ዙሎ ዛሎ ኮሺ ዒንህ ጌኤሺ ማሰካኔ፤ ዒንህኮ ጋራ ጋዓንጉቴ ቡሪህና ፑርቱምና ኩሚያኮ። 40 ዒንህ ሃይ ዔኤዮ ዓሳ፣ ዙሎ ማገፎ ያኣዛህ ጋሮ ማዢባኣዓዳ? 41 ዒንህኮ ዑሽኮ ዓንጎና ሙፖ ጋባደናይዳ ዓኣ ባኮ ማንቆ ዓሰም ዒንጉዋቴ፤ ዩካገ ቢያ ባካ ዒንህም ጌኤሺ ማዕንዳኔ።

42 «ዒንህ ፔርሴ ዓሳ ዒንህና ባዴዔ! ዓይጎሮ ጌዔቶ ፔቴ ዛሎና ዲዮና ፃልቴናይዳገ፤ ሃህ ኮልፖና ዩያጉዴ ባኮይዳገ ቤርቶ ዒንህ ያኣሲም ዒንጋያታፃ ፔቴ ዛሎና ጋዓንጉቴ ፒዜ ዋጌና ያኣሲ ናሽኪህና ዒንህ ሃሽኔ፤ ዩያ ዒንህ ማደንዳ፣ ኮይሳኔ። ጋዓንጉቴ ዩያ ዒንጎ ባኮ ዒንህ ሃሻኒ ኮይሱዋሴ።

43 «ዒንህ ፔርሴ ዓሳ ዒንህና ባዴዔ፤! ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓይሁደኮ ዓሳ ቡኪንታ ቤዛ ቦንቹንታ ያይቶይዳ ዴዓኒ ዒንህ ኮዓኔ፤ ዩያጉዲ ቦኣኮ ቤዜይዳኣ ዓሲ ዒንህ ቦንቾ ዔኤሊህ ዔኤላንዳጉዲ ዒንህ ኮዓኔ። 44 ዓሳ ዔራዋፃ ጊዴና ዓኣዳ፣ ማላታባኣ ዴኡፒ፣ ዒንህ ማላህሮ ዒንህና ባዴዔ።» ጌዔኔ።

45 ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛዞንህዳገ ፔቴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛህዮ! ሃይ ኔ ኑና ጫሽካንጉፑ!» ጌዔኔ።

46 ዩሱሴ ማሃፖ፡- «ዒንህ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ! ዓሲ ዑህዳ ዴኤህ ኬዲ ዒንህ ጌሃኔ፤ ዒንህ ጋዓንጉቴ ዩሮ ኬዶ ኬኤላናታፃ ካኣሙዋሴ። 47 ዩያጉዲ ዒንህኮ ዓደንህ ዋዴ፣ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰኮ ዴኡፖ ዒንህ ገልሚሲ ከሻህሮ ዒንህና ባዴዔ! 48 ዓካሪ ዒንህኮ ዓደንህ ዋዴ፣ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ዴኡፖ ኮሺሶና ዔያቶኮ ፑርቶ ማደ ኮሺ ማህ ዒንህ ዳዋኔ። 49 ዩያ ዒንህኮ ፑርቶ ማደ ያኣሲ ዔሪህሮ ፔ ዔራቶና ታ ማሊያ ኬኤዛዞንህና ዳኪንጉቴዞንህና ታ ዔያቶ ባንህ ዳካንዳኔ፤ ፔቴ ፔቴዞንህ ዋደንዳኔ፣ ዓቴዞንህ ሃህ ዳውሰንዳኔ» ጌዔኔ። 50 ዩያሮ ሳዓ ማዢንጉቴህዳገ ዓርቃፃ ላኣሊንጉቴ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሰ ሱጉያ ዛሎ ሃያ ዋደ ዓሳ ያኣሸንታንዳኔ። 51 ጎኔ ታ ዒንህም ኬኤዛኔ፤ ዓኣቤኤሌይዳገ ዓርቃፃ ያኣሲም ዒንጎ ባኮ ዒንገ ካኣሽኮ ቤዞና ጌኤዢ ማእሮና ባኣኮይዳ ዋደና ዛካሪያሴ ሱጉያ ዛሎ ሃያ ዋደ ዓሳ ያኣሸንታንዳኔ» ጌዔኔ።

52 «ዒንህ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዒንህና ባዴዔ፤! ጌኤዢ ማፃኣፖ ዓሳ ዔራዋጉዲ ካሮ ዒንህ ዋዴኔ፤ ዒንህሮዋ ዒንህ ዔሪባኣሴ፤ ሃህ ዔራራ ኮዓ ዓሰም ዒንህ ላኣኔኔ።»

53 ዩሱሴ ዩና ቤዜሎገ ዴንዳኒ ዔቃዛ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሰና ፔርሴ ዓሰና ዒዛ ዒፃ ማኪህና ሚርጌ ያኣሸህፃ ዓርቂኔ፤ 54 ዩያ ዔያታ ማዴህ ጌኤሲና ዒዛ ቡኡዲኒ ኮዓህሮኬ።

11:23 11:23 ማር. 9:40። 11:29 11:29 ማቲ. 16:4፤ ማር. 8:12። 11:30 11:30 ዮና. 3:4። 11:32 11:32 ለዊ. ዓከ 27:30።
† 11:44 11:44 ማላታባኣ ዴኡፒ፣ ጋዓዛ ዓይሁደ ዓሰ ዳምቦና ፔቴ ዓሲ ዔራዋፃ ዴኡፒ ካኣሚቴ ዒኢታያ ማዕህሮ ማላታ ማዕንዳጉዲ ዴኡፒዳ ሹቹ ዳኣቢ ቦኣሪ ባኣዚና ቴሽኮኔ።

12

ፔርሴ ዓሰኮ ፔና ጌኤሺ ማሊሲያ ኮይሱዋያ ማዒያ
(ማቲ. 10:26-27)

1 ዬኖ ዋደና ኮሺ ሚርጌ ዓሲ ቡከንቴኔ፤ ዔያቶኮ ዲቡማፓ ዔቁያና ዋሊ ዓሳ ሃዒ ሃዒ ሄርቃኔ፤ ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኦቶ ኮራ፡- «ፔርሴ ዓሰኮ ሙኑቆ ፃኣዛፓ ካፒንቴዋቴ፤ ዬይ፡- ዔያቶኮ ፔና ጌኤሺ ማሊሲያፓ ሃኩዋቴ ታኣኮ ጌይያኩ። 2 ካንቁንቴ ባኣዚ ፔጋዲዋፖ፡ ዓኣሺንቴ ባኣዚ ዔርቱዋፖ ዓታዓኩ። 3 ዬያሮ ዲሞይዳ ዒንህሂ ኬኤዜ ባካ ቢያ ፖዒዳ ዋይዚንታንዳኔ፤ ካራ ዋዲንቴ ማኣሪዳ ካሸካሺ፡ ዋይካ ዒንህሂ ጌሰቴ ባካ ዴጌ ቤሲዳ ፔጌና ኬኤዚንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ያና ዒጊጫንዳያ ኮይሳቴ ኬኤዚንቴህሂ
(ማቲ. 10:28-32)

4 ሃሃ ዒንህሂ፡ ታ ዒጊኖንህሂም፡- «ዓሸኮ ዋዲህዳፓ ዓታዛ ማሌ ዓይጎ ባኣዚያ ማዳኒ ዳንዳዑዋዘንህሂ ዒጊጫፖቴ፤ 5 ጋዓንቴ ያና ዒጊጫንዳያ ዒንህሂ ኮይሳቴ ታ ዒንህሂም ኬኤዛንዳኔ፤ ዬይያ፡- ዋዲህኮ ጊንጾ ባይቁዋ ታዋይዳ ዓጋኒ ቢታንቶ ዓኣ፡ ያኣዛህኩ፤ ሂኖ! ዒዛ ሌሊ ዒጊጫቴ ታ ጋዓኔ።

6 «ደንጎ ሱኡታ ፔቴ ሳንቴፔም ሻንቸንታያቴዋይ? ዔያቶይዳፓ ፔቴታፖ ያኦሲ ቤርቶይዳ ዋሊንቴዋሴ። 7 ዬያጉዲ ዒንህሂኮ ቶኣኮ ጋፓና ቢያ ፓይዲንቴያኩ፤ ዬያሮ ዒጊጫፖቴ፡ ዒንህሂ ሚርጌ ሱኡቶይዳፓ ባሽታንቴዋ!» ጌዔኔ።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ ማርካዳንዳያ ኮይሳህ
(ማቲ. 10:32-33፤ 12:32፤ 10:11-20)

8 ዬካፓ ዬሱሴ፡- «ቦርሲንቴዋፖ ዓሲ ቤርቲዳ ታ ዛሎ ማርካዲ ኬኤዛህም፡ ታኣኒ ሃሃ ያኦሲ ኪኢታንቸም ዒዛ ዛሎ ማርካዲ ኬኤዛንዳኔ፤ ታ ዒንህሂም ጋዓኣኩ። 9 ዓሲ ቤርቲዳ ታና ዔሩዋሴ ጋዓሂ ታኣኒያ ሃሃ ያኣዛህ ኪኢታንቸም ዒዛ ዔሩዋሴ ጋዓንዳኔ።

10 «ዓሲ ናዓሂ ጫሸካይ ዓኣቶ ዳቢንታ ዒዛም ዓቶም ጌይንታንዳኔ፤ ዓያኖ ጌኤዠ ጫሸካይ ዓኣቶ ጋዓንቴ ዳቢንታ ዒዛም ዓቶም ጌይንታንዳኔ።

11 «ዓሳ ዓይሁደ ዓሰኮ ቡከንቶ ቤዘ ቢያ ዒንህሂ ዔኪ ዓኣዳኣና፡ ዋይሃ ዓሰንታ ቢታንታ ዓኣ ዓሰ ቤርታ ቢያ ዒንህሂዳ ዋጊሳኒ ሸኢሻ ዋደና <ዓይጎ ኑ ማሃንዳይ? ዋዚ ጌይ ኑ ኬኤዛንዳይ?> ጌዒ ማታዲፖቴ። 12 ዓይጎር ጌዔቶ ዒንህሂ ኬኤዛኒ ኮይሳ ባኮ ዬማና ዓያኖ ጌኤዠ ዒንህሂም ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

ያርጎጮ ዓሂኮ ዔኤያቶ

13 ዳር ባኣኮይዳፓ ፔቴ ዓሲሰኬይ ዬሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሂኖ! ኑ ዳዳሂ ኑም ዳካልሴ ቤዘ ታኣና ዋላ ገሸታንዳጉዲ ታ ጌርሲንሂም ኬኤዜ» ጌዔኔ።

14 ዬሱሴ ጋዓንቴ ማሃ፡- «ዔኤዛይ፡ ዒንህሂ ባኣኮይዳ ታ ዋጋያ ማዓንዳጉዲና ዓጪ ታ ዒንህሂም ገሸካንዳጉዲ ፖ ታና ጌሂይ?» ጌዔኔ። 15 ሂሊሳፖ ሃሃ ቢያሂም፡- «ዓሲኮ ሸምፓ ጴዳሂ ቆሎ ሚርጌፖፓቴዋኣሂር ቢያ ባኣዚ ናሸኪሂና ቢያ ባኣዘም ጎጋይቁሂዳፓ ዒንህሂ ካፑዋቴ፤ ሃሃ ዔሩዋቴ» ጌዔኔ።

16 ዬካፓ ዬሱሴ ኮኣከንሂና፡- «ጎዣ ዒዛኮ ሚርጌ ሃኣኮ ካፃ፡ ፔቴ ያርጎቹ ዓሲ ዓኣኔ፤ 17 ዒዚያ ፔ ማሊያና <ሃያ ቢያ ሃኣኮ ታ ዓርሃንዳ ቤሲ ታኣኮ ባኣሂር ታ ዋደንዳይ?> ጌዒ ማሌኔ። 18 ዬካፓ ሃሃ ታ ዓካሪ ሂዳንዳኔ፤ ቤርታ ታኣኮ ዓኣ ኮኖ ቢያ ሻሂጋፓ ማሌ ዴኤፒ ዴኤፒ ኮና ታ ማዠ፡ ዒኣካ ታኣኮ ሃኣኮና ዓኣ ባኮና ቢያ ቡኩሲ ታ ዓርሃንዳኔ። 19 ዬካፓ ታኣኒ ታኣም፡- ሃይሸ! ዓካሪ ኔኤም ሚርጌ ለዔይዳ ጊዳ ሚርጌ ባኣዚ ኔኤኮ ዓኣኔ፤ ዬያሮ ማታ ባኣያ ማዒ፡ ሃውሸጋፓ ሙዔ፤ ዑሸኩ፡ ዋዛዴ፡ ታ ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ። 20 ያኦሲ ጋዓንቴ ዔኤዛይ፡ ኔ ዔኤያሂ! ሃኖ ዒባኒ ኔ ሃይቃንዳኔ፤ ዓካሪ ሃይ ኔ ቡኩሴ ባካ ቢያ ያኣም ማዓንዳይ?» ጌዔኔ።

21 «ዬያሮ ፔኤም ሳፖይዳ ቆሎ ቡኩሳ ዓሲ፡ ያኦሲ ቤርቶይዳ ጋዓንቴ ማንቆ ማዔ ዓሲ ዬያጉዲ ማዓንዳኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ያኦሲዳ ጉሙርቁሂ ጌሥሂ
(ማቲ. 6:25-34)

22 ዬካፓ ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታ ናኣቶም፡- «ዓካሪ <ዓይጎ ኑ ሙዒ፡ ዓይጎ ዑሸካንዳይ?> ሂዚ ጌይሂና ዒንህሂኮ ናንጎ ዛሎ ማታዲፖቴ ታ ዒንህሂም ጋዓኔ። 23 ዓይጎር ጌዔቶ ሙኡዚዳፓ ሸምፓ፡ ማኣፖይዳፓ ዑሂ ባሽኩ። 24 ሂንዳ ቁራኮ ዛጉዋቴ፡- ዔያታ ጎሸኪ ሃኣኮ ቡኩሱዋሴ፤ ሃሃ ዔያቶኮ ኮናኣ ባኣሴ፤ ማዔቶዋ ያኦሲ ዔያቶ ሙኡዛኔ፤ ዒንህሂ ዓካሪ ካፖይዳፓ ባሽቴዋዓዳ?

25 ጎፖንቴ ዒንህሂዳፓ ማሊ ማታዲሂና ፔ ናንጎ ለፖይዳ ፔቴ ኬሊ ቃሳኒ ዳንዳዓሂ ያናዳይ? 26 ዓካሪ ዬማ ዳኮ ባኮማታፖ ማዳኒ ዳንዳዑዋፖ ዓይጎር ማሌ ባኮር ዒንህሂ ማታዳይ? 27 ካኖ ቡና ዋይቲ ዑጋቴ ሂንዳ ዛጉዋቴ፡- ዔያታ ማዲ ላቡዋሴ፡ ሱኩዋሴ፡ ማዔቶዋ ካኣቴ ሴሎሞኔታፖ ፔ ቦንቸ ዋደና ቢያ ዔያቶይዳፓ ፔቴማጉዲ ሚዛጳ ማኣፖ ማይንቴባኣሴ። 28 ዓካሪ ያኦሲ ሃኖ ጴዲ ዚር ታዋይዳ ዓጊንታንዳ ካኖ ማኣቶ ዬያይዲ ፓልሚሲ ማይሳያ ማዔቶ፡ ዒንህሂ ጉሙርቁፖ ፓጩ ዓሳ፤ ዒንህሂ ዒዚ ዋይቲ ዬያይዳፓ ባሽና ማይሲንዲዋይ?

29 «ዬያሮ <ዓይጎ ኑ ሙዒ ዑሸካንዳይ?> ጌዒ ጌዒ ማሊሂና ማታዲፖቴ። 30 ዬያ ዳንቃኒ ሃያ ዓጮ ዓሳ ማታዳኔ፤ ዒንህሂም ጋዓንቴ ዬይ ቢያ ኮይሳሂ ዒንህሂኮ ጫሪንጮ ዳዳሂ ዔራኔ። 31 ዬያይዳፓ ባሽ ያኦሲ ካኣቱዋ ዛሎም ኮይሳ ባኮ ቤርታሱዋቴ፤ ዒንህሂም ኮይሳ ባካ ቢያ ቃሲንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ሳዓይዳ ቆሎ ቡኩሲሂ ኮይሱዋያ ማዒያ
(ማቲ. 6:19-21)

32 ዬሱሴ ሃሃ ኬኤዛ፡- «ዒንህሂ ሚርጌቱዋ፡ ዳኮ ታ ዒጊኖንሂዮቴ ዒጊጫፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒንህሂኮ ጫሪንጮ ዳዳሂ ዒዛ ካኣቱዋይዳ ዒንህሂ ጌልዛኒ ኮዔኔ። 33 ዒንህሂኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቸ፡ ሚኢሸ ማንቆ ዓሰም ዒንጉዋቴ፤ ሚኢሸ ዓጎ ጨንቁዋ ቡራሸይዳ፡ ዉዛ ሂሉዋ ቤዘይዳ፡ ቁንቁናሂያ ሙዒ ፑርቲሱዋ ቤዘና ፔቴታፖ ጋፑዋ ቤዘ፡ ጫሪንጮ ማኣራ ዒንህሂኮ ሚኢሸ ጌሁዋቴ። 34 ዓይጎር ጌዔቶ ሚኢሸ ዒንህሂኮ ዓኣ ቤዘ ዒናኣ ሃሃ ዒንህሂኮ ዒኣካ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

ማዳ ማዳ ደዲ ዓሲ

12:1 12:1 ማቲ. 16:6፤ ማር. 8:15። 12:2 12:2 ማር. 4:22፤ ሉቃ. 8:17። 12:10 12:10 ማቲ. 12:32፤ ማር. 3:29። 12:27 12:27 1ካኣቶ. ማ 10:4-7፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 9:3-6። 12:35 12:35 ማቲ. 25:1-13።

35 ሃሣ ዩሱሴ ከኤዛያ፡- «ጊኢጊንቲ ቱኡቲ፣ ቢያ ዎዳና ማደም ጊኢጊንቲዎቹ፤ ፖዓኣ ዲንሢኮ ፖዓያ ማገንገ።

36 ዩያይዲ ዔያቶ ጎዳሢኮ ዔፖ ቤዘይዳፓ ማዒ ሙኪያ ካፓ፣ ማዳ ዓሶንሢ ማሉዎቹ፤ ዔያታ ፔኤኮ ጎዳሢ ሙኪ ካራ ዔቁ ዔኤላኣና ዑኩና ሩኡሪ ቡላኒ ጊኢጊንቲያኩ። 37 ዩንሢ ዔያቶኮ ጎዳሢ ዔሩዋንቲ ሙኪ፣ ጳጤ ዔያታ ካፓንቲ ዔያቶ ዳንቆና ማዳ ማዳዘንሢ ዎዘጉዲ ጋላቲንቲያዳይ! ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፡- ዒዚያ ጊኢጊንቲ፣ ቱኡቲ ሙያ ሙዎ ቤዛ ዔያቶ ዳይሣንዳኔ፤ ሙያ ሙኡዚ፣ ዔያቶ ሸኣቲንሣንዳኔ። 38 ዔያቶኮ ጎዳሢ፡- ሳዓ ገዲሚሺ ሃሣ ገዲሚሺፓ ዑሣ ዓኣዳም ሙኪ፣ ጳጤ ጊኢጊንቲ፣ ካፓንቲ ዳንቁ ማዳዘንሢ ጋላቲንቲያኩ! 39 ኮሺ ዔሩዎቹ፤ ዉሲ ሙካ ዎዳ ዓሲ ዲማሲ ዔራያ ማዔቶ ጊንዑዎያ ካፒ፣ ዉዘና ማኣሮ ቦኣኪሲንዳዎያታያ፣ ዔሩዎ ዓቲያና ዉዛ ማኣሪ ጌላሢጉዲ፣ 40 ዓሲኮ ናዓሢ ዲንሢ ማለባኣ ዎዳና ዔሩዋንቲ ሙካንዳኔ፤ ዩያሮ ዲንሢ ጊኢጊ ካፒዎቹ» ጌዔኔ።

ማዳ ማዳ ኮሺ ዓሲና ፑርታ ዓሲ ዛላ
(ማቴ. 24:45-51)

41 ዩማና ጳዒርሴ፡- «ጎዳሢያ! ሃያ ኮኣኪንሣ ኔ ከኤዛሢ ኡምሞ? ቢያ ዓሲምዳይ?» ጌይ ዩሱሴ ኮራ ያኣጩኔ።

42 ጎዳ፣፣ ዩሱሴ ማሃያ፡- «ዓካሪ ፔኤኮ ማኣሮ ዓሶ ዎይሣንዳጉዲና ማዳ ዓሶማኣ ሙዓ ኮይሳ ዎዳና ዲንጋንዳጉዲ፣ ጎዳ ዶኦሪ ጌሣ ጉሙርቁንታያና ጨንጫ ማዔሢ ያናዳይ? 43 ዲዛኮ ጎዳሢ ዓኣዳ ቤዛፓ ማዔ ዎዳና ዲዛም ዓይሢንቲማጉዳያ ማዳ ዳዳ ማዳ ዓሢ ዎዘ ጋላቲንቲያዳይ! 44 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ጎዳሢ ዩያ ማዳ ዓሢ ፔኤኮ ማኣሮይዳ ዓኣ ባኮ ቢያኮ ዑፃ ማሢ ዶኦሪ ጌሣንዳኔ። 45 ጋዓንቲ ዩይ ማዳ ዓሢ ታ ጎዳ ዑኩ ሙካዓኩ፣ ኔጋንዳኔ» ጌይ ማለሢና ሙዒ ሙዒ ሃሣ ዑሽኪ ዑሽኪ፣ ማሢንቲ ማዳ ማዳ ዓቲንቆና ላኣሎና ጳዲ ዓርቁቶ፣ 46 ጎዳሢ ዲዛኮ ዔርቲባኣ ዎዳይዳ ሙኪ፣ ዩያ ማዳሢ ኮሺ ጳርቃንዳኔ፤ ሃሣ ዲዛ ጉሙርቁንቲዎ ዓሲ ማሢ ፓይዳንዳኔ።

47 «ዲዛኮ ጎዳሢ ማሊያ ዔራያታያ ጎዳሢ ማሊያጉዲ ማዳባኣሢ ሃሣ ዩያጉዲ ጎዳሢኮ ዓይሢያ ኩንሡዎ ማዳ ዓሢ ኮሺ ጳርቁንታንዳኔ። 48 ጋዓንቲ ጎዳኮ ማሊያ ዔሪባኣያ ዲዛ ጳርቁሳ ባኣዚ ማዳቶዎ ዲዛ ጳርቆንዶ ጳዳ ሸሌዔኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ሚርጌ ዲንጊንቲ ዓሲዳፓ ሚርጌ ኮይንታኔ፤ ሚርጌ ባኣዚዳ ቢታንቶ ዲንጊንቲ ዓሲዳፓ ሚርጌ ባኣዚ ካፒንታኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዔኪ ሙኪ ዲሙዎ
(ማቴ. 10:34-36)

49 ሄሊሳያ ዩሱሴ፡- «ሃኣዛጉዎቹ፤ ታኣኒ ሳያይዳ ታሚ ዔኪ ሙኪኔ፤ ዩይ ታማ ዑኩና ታኣም ዔኤቲቲ ዎዚ ታና ናሻንዳይ! 50 ጋዓንቲ ታኣኒ ፑኡፒ ዔካንዳ ሜታ ዓኣሢሮ ዩይ ኩማንዳያ ሄላንዳኣና ሃውሺሢ ታኣኮ ባኣሴ።

51 ታኣኒ ሳያም ኮሹዎ ዔኪ ሙኪጉዲ ዲንሢም ማላ? ታኣኒ ዔኪ ሙኪሢ ፓቁንቲሢ ማዓንዳኣፓዓቲም ኮሹዎቹዎሴ። 52 ሃሢፓ ዓርቃያ ፔቲ ማኣራዳ ዓኣ ዶንጎ ዓሲ ዎሊፓ ዲማዳንዳኔ፤ ሃይሣንሢ ላምጎንሢዳ ጊንሣ ሃሣ ላምጎንሢ ሃይሣንሢ ዔቁ ዎላ ዑራዳንዳኔ። 53 ዓዴ ናያ ዑያይዳ፣ ናዓ ዓዶ ዑያይዳ፣ ዲንዳ ናዎ ዑያይዳ፣ ናኣ ዲንዶ ዑያይዳ፣ ማዔ ናኣዚ ማሻ ዑያይዳ

ናኣዚ ማቻ ሃሣ ማያ ዑያይዳ ፑርቲሞና ዔቁ ዲማዳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዎደ ዛሎ ዔሪሢ
(ማቴ. 16:2-3)

54 ላሚ ሃሣ ዩሱሴ ዳርሞ፡- «ዓባ ጌላ ዛሎና ሻኣሪ ዲንሢ ዳንቃያ ሃይሸ፣ ሃኖ ዒርዚ ዎርቃንዳኔ!» ዲንሢ ጋዓዛ፣ ዔርዚ ዎርቃኔ። 55 ዩያጉዲ ሃሣ ዓባ ከሰኪ ጌላ ዛሎኮ ዶኦሎ ዛሎና ቱሮ ዠባርሹቶ ሃኖ ዓቢኬ» ዲንሢ ጋዓዛ፣ ጎኔ ዲማዳ ማዓኔ። 56 ዲንሢ ሃይ ዲንሢና ጌኤሺ ማለሳ ዓሳ ጨሪንጮና ሳያና ዓኣ ጎይያ ዛጊ ማዓንዳ ባኮ ዲንሢ ዔሪ ዔራኔ፤ ዓካሪ ሃሢ ሃያ ዎዳና ማዳንታ ባኮ ዓይጎሮ ዲንሢ ዔራዎይ?» ጌዔኔ።

ዎርኬና ዎላ ጊኢጊንቲሢ ዛላ
(ማቴ. 5:25-26)

57 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ ዲንሢ ዲንሢ ቶኣኪና ፒዜ ማዔ ባኣዚ ዔሪ ዓይጎሮ ዎጉዎይ? 58 ኔኤኮ ሞርኬ ኔና ዎጌና ዓይሢሲ ዎጎ ዎጎ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዳ ዎዳና ጎይፃ ዓኣያ ኔ ሞርካሢና ጊኢጋኒ ኮሺ ማላ፤ ያዲ ማዒባኣያታቶ ዒዚ ኔና ዎጎ ዓሢ ኮይላ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዎጋሢ ሃሣ ፖኦሊሳሢም ዓኣሢ ዲንጋንዳኔ፤ ጋፒንፃ ፖኦሊሳሢ ኔና ቱኡዘ ማኣራ ቱካንዳኔ። 59 ኔ ዳቤ ባኮ ዛሎ ቢያ ጋፒሲ ጨጉዎያ ቱኡዘ ማኣራፓ ከሰካኒ ኔ ዳንዳዑዎኣሢ ታ ኔኤም ከኤዛኔ» ጌዔኔ።

13

ጎሜ ቡኡዲሢ ኮይሳያ ማዔሢ

1 ዲማና ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙኪ፡- «ጌሊላ ዓጮ ዓሳ ያኦሲም ሹኪ ዲንጊ ካኣሽኮ ባኮ ሸኣሻ ዎዳና ጳሊያሴ ዔያቶ ዎዳም፣ ሱጉፃኣ ዔያቶኮ ዔያታ ያኦሲም ዲንጊ ካኣሽካ ባኮና ዎላ ሲኢራንቲኔ» ጌይ ዲዛም ከኤዜኔ። 2 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃያ፡- «ዓካሪ ዩንሢ ጌሊሎ ዓሶንሢ፣ ዩይ ሃይሶ ባይሲንታ ሄሊሢ ሚሌ ዓቲ ጌሊላ ዓሶይዳፓ ቢያ ባሽ ጎሜ ዓሲ ዔያታ ማዔሢሮ ዲንሢም ማላ? 3 ያዲቱዎሴ! ዲንሢኮ ጎማ ዳቢንቲ ማዔሢ ዔሪ ጎሞ ቡኡዲባኣቲ ዲንሢያ ዔያቶጉዲ ባይቃንዳኔ ታ ዲንሢም ጋዓኣኔ። 4 ሴሌሆሜ ጎያ ቤዘይዳ ሹጮና ከልቁ ማዦና ዲራ ዶዔም፣ ሃይቁታጳ ሳሎ ዓሶ ዛሎ ዲንሢ ዎዘ ጋዓይ? ዔያታ ዩራሳላሚይዳ ናንጋ ዓሶይዳፓ ቢያ ዑሣ ዓኣዳ ጎሜ ዓሲ ዲንሢ ኮራ ማላ? 5 ያዲቱዎሴ! ዲንሢኮ ጎማ ዳቢንቲ ማዔሢ ዔሪ ጎሞ ቡኡዲባኣቲ ዲንሢያ ዔያቶጉዲ ባይቃንዳኔ ታ ዲንሢም ጋዓኣኔ» ጌዔኔ።

ዓኣፑዎ ቤሌሴ ጌይንታ ሚዳሎ ኮኣኪንሣ

6 ዩካፓ ዩሱሴ ሃያ ኮኣኪንሣ ዔያቶም ከኤዜኔ፡- «ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ቱኮ ሚያ ባኣኮይዳ ቱኬ ቤሌሴ ሚሢሰኬና ዓኣኔ፤ ዩኖ ሚዳሎይዳ ዓኣፒ ናንዳኔ ጌዒ ዳንዳ፣ ፔቲታያ ዳንቁባኣሴ። 7 ዩያሮ ዲዛኮ ዩኖ ቤዜሎይዳ ማዳ ዓሢም ሃኣዛጌ፣ ሃኖ ቤሌሶ ሚዳሎይዳፓ ዓኣፒ ታ ዳንቃኒ ጌዒ ሃይሣ ሌዔ ኩሙሢ ታ ሃንቲኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲታያ ዓኣፒ ዲዘይዳፓ ታ ዳንቁባኣሴ፤ ዩያሮ ሃሢ ዲዘ ቲቁ፤ ዓይጎሮ ዲዘ ሚሌ ቱኪንቲ ባኮኮ ጉሪ ቤዘ ዓርቁ ሳያ ፑርቲሳይ?» ጌዔኔ። 8 ዩኖ ቤዜሎ ጎሽካሢ ጋዓንቲ ሳዳሢያ! ሃንዳ ሃኖ ሌያ ሃሽ፤ ዓጮ ታ ዲዘኮ ቦኣኪ ቡኡራ ሞሃ ዛጋንዳኔ፤ 9 ሙካ ሌያ ዲዘ ዓኣፒቲ ኮሺኬ፤ ሃንጎታቲ ጋዓንቲ ዲዘ ቲቁንታንዳኔ» ጌይ ዲዛም ማሄኔ።

ዩሱስ ፔቴ ዋሶ ላክሊስኬና ዓይሁድኮ ሃውሾ ከሎና ፓህህሂ

10 ዩሱስ ዓይሁድ ዓሶኮ ሃውሾ ከሎና ዔያታ ቡካ ቤዘይዳ ዔርዛንቴ። 11 ዒኢካ ታጾ ሳሊ ለዔ ጉቤ ፑርታ ዓያና ዋቢሴ ላክሊስኬና ዓኣኔ፤ ዒዘኮ ገኢራ ዋቤሂሮ ጆግ ጋዒኒ ዒዛ ፔቴታ፣ ዳንዳዑዋያኮ። 12 ዩሱስ ዒዛ ዳንቃ፣ ዔኤሊ፡- «ዔና፣ ኔኤኒ ኔኤኮ ደርዓሰካፓ ፖዔኔ» ዒዛዎ ገዒ። 13 ፔ ኩጮና ዒዛ ዒ ፒፃዛ ቤዘማና ጆግ ገይ ዔቁ፣ ያኦሲ ጋላቴኔ።

14 ዩሱስ ዒዛ ዓይሁድኮ ሃውሾ ከሎና ፓህህሂሮ ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጋሂ ዳጋዳ፣ ዳር ኮራ፡- «ቃልሾ ከሎ ጋራ ማዳ ማዳንታንዳ ላሆ ከሊ ዓኣኔ፤ ዩንሂ ከሎንሂዳ ሌሊ ሙኪ ሙኪ ፖዑዋቴ፤ ሃውሾ ከሎና ጋዓንቴ ማዑዋያኮ» ገዒ ከኤዘኔ።

15 ዩማና ጎዳ ዩሱስ ዒዛዎ፡- «ዒንሂ ሃይ ፔና ገኤሺ ማሊሳ ዓሳ! ዒንሂ ፔቴ ፔቴሂ ሃውሾ ከሎና ዒንሂኮ ገማይ ሃህ ሃሪ ቱኮ ቤዛፓ ቡሊ ዋኣሂ ዑሻኒ ዔኪ ዓኣዲዋዳ? 16 ሃሂ ሃና ዓብራሃማ ፃጸፓ ማዔ፣ ላክሊ ታጾ ሳሊ ለዔ ጉቤ ፃላሄ ቱኮም ማታዲ ናንገኔ፤ ዓካሪ ዒዛ ቱኡቴ ማታዲ ደርዓሂዳፓ ሃውሾ ከሎና ቡሊንታኒ ዒዛዎ ኮይሱዋዳ?» ገዒ። 17 ያዲ ገዒ ዩሱስ ዒዛ ማካ ዓሶ ቢያ ቦርሲሴኔ፤ ዳራ ጋዓንቴ ዩሱስ ማዳ ዲቃህ ባኮና ቢያ ዋዛዳ።።

ሴናፒጮፍ ገይንታ ዳኮ ዜርዌሎ ኮኣኪንሃ
(ማቴ. 13:31-32፤ ማር. 4:30-32)

18 ዩሱስ፡- «ያኦሲ ካኣቱማ ዓይኅ ኮኣኪንሂና ከኤዚንታንዳይ? ሃህ ገንህ ዓይኅና ታ ቤኤዛንዳይ? 19 ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ቱኮና ባኮ ባኣካ ዜርቁ ሴናፒጮፍ ገይንታ ማዌሎ ዜርቆ ማላኔ፤ ዒዛ ዐጊ ዴኤፒ ማሂ ማዓኔ፤ ካፓኣ ዒዛኮ ካኣፖይዳ ማኣሪ ማኣኔ» ገዒ።።

ሙኡቆ ፃኣዛ ኮኣኪንሃ
(ማቴ. 13:33)

20 ዩሱስ ሃህ ለሚ፡- «ያኦሲ ካኣቱም ዓይኅና ዋላ ታ ቤኤዛንዳይ? 21 ያኦሲ ካኣቱም ፔቴ ላክሊ ሙኡቆ ካፃሳንዳጉዲ ዲቦ ዲኢሎ ዲርካኣና ዋሃ ሙኡቆ ፃኣዛ ማላኔ» ገዒ።።

ኩንዔ ካራ ዛላ
(ማቴ. 7:13-14፤21-23)

22 ዩካፓ ዩሱስ ዩሩሳሌም ባንሂ ዳንዳ፣ ካታሞና ካታሞኮ ዙሎናይዳ ቢያ ዔርዚ ዔርዚ ዓኣዳ። 23 ዩማና ፔቴ ዓሲ፡- «ጎዳሂያ! ዳቃንዳዘንሂ ዳካ ዓሲዳ?» ገይ ያኦሌዛ፣ ዩሱስ ዔያቶም ማሃ፡- 24 «ኩንዎ ካራሎና ገላኒ ኮሺ ደዱዋቴ፤ ዩና ካራሎና ገላኒ ኮዓ ዓሳ ማርገኬ፤ ጋዓንቴ ገላኒ ዔያታ ዳንዳዑዋሴ፣ ታ ዒንሂዎ ጋዓኣኔ። 25 ማኣር ዓዳ ዔቁ ካራሎ ዋዳንዳ፤ ዒንሂ ዙላ ዔቁ ዔኤሊንቴ ጎዳሂያ! ሃዳራ ካር ኔም ቡሌ!» ጋዓ፣ ዒዚያ ዓንካፓ ዒንሂ ሙኡቆ ታ ዒንሂ ዔሩዋሴ። ገይ ዒንሂዎ ማሃንዳ። 26 ዩና ዋዳና ዒንሂ «ኔኤና ዋላ ኑ ሙዒ ዐሽኬኔ፤ ኑ ጉርዳይዳ ኔ ዔርዚንቴም!» ጋዓንዳ። 27 ዒዚ ለሚ ሃህ «ዓንካፓ ዒንሂ ሙኡቆ ታ ዒንሂ ዔሩዋሴ! ዒንሂ ሃይ ፑርቶ ዓሳ ታ ኮራፓ ሸኢኩዋቴ!» ዒንሂ ጋዓንዳ። 28 ዒንሂ ዓብራሃማንታ ዩሳኣቱንታ

ያይቆኦቤንታ ሃህ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንሂ ቢያ ያኦሲ ካኣቱምይዳ ዛጋንዳ፤ ዒንሂ ጋዓንቴ ዙላ ከኤሪንቴ ዓቱ ዋዳና ዩኤፒና ዓቶ ዳይሂና ዒንሂዎ ማዓንዳ። 29 ማርገጌ ዓሳ ዓሳ ከሰካ ካሮና ገላ ካሮናይዳፓ ሃህ ሳፃኮ ደኣሎና ከዳናይዳፓ ሙኪ ያኦሲ ካኣቱምይዳ ሙዎ ሙዎ ቤዛ ዳዓንዳ። 30 ዩና ማርገጌ ላቢያ ሃህ ገንፃዳ፣ ማላ ዓሳ ቤርታ ማዓንዳ፤ ጎኦቢ ቤርታዳ፣ ማላ ዓሳ ገንሂዎ ማዓንዳ።» ገዒ።።

ዩሱስ ዩሩሳሌም ዙሪ ጎሪሂ
(ማቴ. 23:37-39)

31 ዒማና ፔቴ ፔቴ ፔርሴ ዓሳ ዩሱስ ኮራ ሙካ፣- «ሂርዲሴ ኔና ዋዳኒ ኮዓሂሮ ሃይፓ ማሌ ቤሲ ዳንዳ» ዒዛዎ ገዒ።።

32 ዩሱስ ጋዓንቴ ዔያቶም፡- «ዒንሂ ዳንዳፓ ዩያ ዉኡካሂዎ * ሃናና ዚሮና ፑርቶ ዓያና ታ ከሲ፣ ሃርገንቴ ዓሶዎ ፓህንዳ፤ ሃይሂሳ ከሎና ማዳ ታኣኮ ታ ጋፒሳንዳ፤ ጋዓኔ ጎዑዋቴ። 33 ዓካሪ ሃና ማዔቶዎ ዚሮ፤ ሃህ ሂንቶታቴያ ዩሩሳሌም ታ ዓኣዲዎር ዔቃንዳ፤ ዓይጎር ገዔቶ ያኦሲ ማሊሂ ከኤዛሂ ዩሩሳሌምይዳፓ ዓታዛ ማሌ ቤሰካ ሃይቃንዳ፣ ኮይሱዋሴ። 34 ዩሩሳሌም! ዩሩሳሌም! ኔኤኒ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንሂያ ዋዳ፤ ኔ ባንሂ ዳኪንታ ከኢቶ ዓሶዎ ሹቻ ኔ ዳዓኔ፤ ኮይዳ ፔኤኮ ጋኣዛ ዳማ ናኣቶ ቡኩሳሂጉዲ ታኣኒያ ማርገጌና ናኣቶ ኔኤኮ ቡኩሳኒ ኮዔኔ፤ ዒንሂ ጋዓንቴ ዒፃ። 35 ዩና ማኣራ ዒንሂኮ ባዔ ማዒ ዓታንዳ፤ ዒንሂያ «ያኦሲ ሱንዎና ሙካሂ ዓንጂንቴያኮ» ጋዓንዳ ከሎ ሄላንዳኣና ፔቴታ፣ ታና ዒንሂ ዳንቃዓኮ» ገዒ።።

14

ዩሱስ ሃህ ፔቴ ሃርጌ ዓሲ ሃውሾ ከሎና ፓህህሂ

1 ዩሱስ ዓይሁድ ዓሶኮ ሃውሾ ከሎና ፔርሴ ዓሶኮ ሱኡጎይዳፓ ፔቴሰኬያ ማኣሪ ሙኡዚ ሙዒኒ ገላዛ፣ ፔርሴ ዓሳ ዒዚ ማዳ ባኮ ዛጋኒ ኮሺ ዒዛ ሙራ። 2 ሃርገንቴ፣ ዐፃ ጉቤ ኪፃ ፔቴ ዓሲ ዒማና ዩሱሴኮ ቤርታ ዓኣኔ። 3 ዩሱስ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ኮራ፡- «ዓይሁድ ዓሶኮ ሃውሾ ከሎና ዓሲ ፓሥሂ ዋጋ ዓይህዎ ዓይሁዋይ?» ገይ ያኦሌ።።

4 ዔያታ ጋዓንቴ ዘቲዮ ገዒ፤ ዩሱስ ዒማና ሃርገንቴ ዓሂ ፓሂ ዳኬ። 5 ዩካፓ ሃህ ዩሱስ፡- «ዒንሂዳፓ ሃውሾ ከሎና ናዓ ሃህ ገማይ ዔቴይዳ ሎኦማም ቤዘማና ከሱዋኣሂ ያናዳይ?» ገዒ ዔያቶ ያኦሌ።።

6 ዔያታ ጋዓንቴ ማሂ ከኤዛኒ ዳንዳዒባኣሴ።።

ኮሹሞና ዓሲ ሾኦቹንሂና ዛላ

7 ዩሱስ ሙዎም ዔኤሊንቴ ዓሳ ቦንቹንቴ ቤዛ ዳዓኒ ኮዓሂ ዛጋ፣ ሂዚ ጋዓ ኮኣኪንሂ ዔያቶም ከኤዘኔ፡- 8 «ፔቴ ዓሲ ዔፒ ቤሲ ሙኡዘም ኔና ዔኤሌቴ፣ ቦንቹ ቤዛ ሩኡሪ ዳዒ፣ ጎንጎቴ ኔ ገዳፓ ባሾ ቦንቹንቴ ዓሲ ዔኤሊንቴያናንዳ፤ 9 ዒንሂ ለምዓሂ ዔኤሌ ዓሂ ኔ ኮይሳ ሙኪፓ፣ ሃና ቤዘሎ ሃያ ዓሂዎ ሃሺ ኔና ገዒቴ፣ ዒማና ዳኤፒ ቦርሲንቴና ሂርኬ ቤዛ ከዲ ኔ ዳዓንዳ። 10 ጋዓንቴ ሙኡዚ ቤሲ ኔ ዔኤሊንታኣና ዳንዲ ሂርኬ ቤሲዳ ዳዔ፤ ዩካፓ ኔና ዔኤሌ ዓሂ ኔ ኮራ ሙኪ ታ

13:14 13:14 ከሲ. ማፃ 20:9-10፤ ለሚ. ዋማ 5:13-14። 13:27 13:27 ዓይኑ. 6:8። 13:28 13:28 ማቴ. 22:13፤ 25:30። 13:29 13:29 ማቴ. 8:11-12። 13:30 13:30 ማቴ. 19:30፤ 20:16፤ ማር. 10:31። * 13:32 13:32 ዉኡካሂዎ፡- ዩሱስ ሂርዲሴ ዉኡኮ ገዒሂ ዒዛ ጫጫሽካኒቱዋንቴ ዩና ዋዳና ፔቴ ዓሲ ዉኡኮ ገይሂ ዩይ ዓሂ ጪንጫ ሃህ ማልቴ ዓሲ ማዒያ ዔርዛያ ማዒሂርኬ። 13:35 13:35 ዓይኑ. 118:26፤ ዔር. 22:5። 14:5 14:5 ማቴ. 12:11።

ደገናሚያ! ሃይሳ ዳጌ ቤዛ ከሰከ ዳዔ ነና ጋዓዛ፡ ማሌ ነኤና ዔኤለንቴዘንሢ ቤርታ ቢያ ቦንቸ ነኤም ማዓንዳኔ። 11 ዓይጎር ጌዔቶ ፔ ቶኦኮ ዳጌዳሢ ቢያ ሂርኪ ጋዓንዳኔ፤ ፔ ቶኦኮ ሂርኪዳሢ ጋዓንቴ ዳግ ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

12 ዩሱሴ ሃሣ ሙዖ ሙኡዘን ዔኤለ ዓሢም፡- «ካሣ ኔ ሙኡዘን ሮኦሪያ ማዖም ዋንታ ዔኤለ ዋደና ዓይያታ ሙዔሢ ዘሎ ማሂታና ዔኤለ ሙኡዘንዳኔ» ጌዔ ማለሢና ነኤኮ ላጎ፡ ነኤኮ ጌርሲንሢ፡ ነኤኮ ዓጊኖና ሃሣ ያርጎጮ ማዔ ነኤኮ ዓሺና ዔኤለ። 13 ጋዓንቴ ኔ ካሣ ሙኡዘን ዔኤለ ዋደና ዔኤቢባኣ ዓሶ፡ ኩቸና ቶኪና ዱጴ ዓሶ፡ ዋሶ ዓሶ፤ ሃሣ ዓኣፖ ባይቄ ዓሶ ዔኤለ። 14 ያዲ ኔ ማዳቶ ዔይታ ኔ ማዳሢ ዘሎ ነኤም ጨጋኒ ዳንዳዑዋኣሢ ሂር ኔ ዓንጂንታንዳኔ፤ ጋፒንፃ ጌኤኩ ዓሳ ሃይባፓ ዔቃ ዋደና ያኦሲ ነኤም ጨጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ዳኤፖ ሙዖ ገኢጊሾና ኮኦኪንሃ
(ማቲ. 22:1-10)

15 ሙዖ ሙዓኒ ዳዔ ዓሶይዳፓ ፔቴሰኬይ ዩሱሴ ከኤዘሢ ዋይዘዖ፡- «ያኦሲ ካኦቱዋይዳ ሙኡዘር ዳዔሢ ዋዘጉዳ ዓንጂንቲሢ ዳይ!» ጌዔኔ።

16 ዩሱሴ ጋዓንቴ ማሃዖ፡- «ፔቴ ዓሲ ዳኤፒ ሙኡዘ ገኢጊሾ ሚርጌ ዓሲ ዔኤለኔ፤ 17 ሙዖ ሙዖንዶ ከላ ሂላዘ ሃይሾ ዓካሪ ቢያ ባካ ገኢጊንቴሢ ጋኦኮ ሙዖ ሙዓኒ ሙኩዋቴ!» ጌዔ ዔኤለንዳጉዳ ሙዖ ገኢጊሾሢ ሲዘኮ ዓይሢንቲ ማዳሢ ዔኤለንቴ ዓሶ ኮራ ዳከኔ። 18 ጋዓንቴ ፔቴ ፔቴ ዔኤለንቴ ዓሳ ሙዖይዳፓ ዓቶንዶ ጎይሢ ኮሲሢ ዓርቃዖ፡ ፔቴሢ «ቤሲ ታ ሻንቄሢ ዳንዳ ታ ዘጋንዳኔ፤ ዩያሮ ታ ሙካኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ታና ቆፂፖ» ጌዔኔ። 19 ባጋሢ ሃሣ «ደንጎ ዋኣፃ ጌማይ ታ ሻንቄሢ ዔይቶ ታ ዓኣሢ ዘጋንዳኔ፡ ታና ሂሊሲንዳዎሴ፤ ቆፂፖ» ጌዔኔ። 20 ዓቲሢ ሃሣ «ላኣሊ ታ ዔከ ዑኡቱዋይዳ ዓኣሢ ሙካኒ ታ ዳንዳዑዋሴ» ጌዔኔ።

21 «ዔኤለያ ዳኮና ማዳሢ ማኦ ሙካዖ ዩያ ቢያ ባኮ ጎዳሢም ከኤዘኔ፤ ዩያሮ ማኦ ዳዳሢ ዳጋዳዖ፡ ዳይሢንቲ ማዳሢም «ዑከና ካታዋኮ ዳልጎ ጎይያና ጌዳና ቲቄ ዓኣዳ ጎይያና ዳንዳጋፓ ማንቆ ዓሶ፡ ኩቸና ቶኪና ዱጴ ዓሶ፡ ዓኣፓ ባይቄ ዓሶና ሃሣ ዋሶ ዓሶዋ ዔኤለ ሃኒ ዔከ ሙኩ» ጌዔኔ። 22 ዳይሢንቲ ማዳሢም ሙካዖ ጎዳሢ ኮራ ታ ጎዳሢያ! ነኤኒ ታና ዳይሢ ባኮ ቢያ ታ ማዳንቴ፡ ሃጊ ቤዛ ኩሚባኣሴ» ጌዔኔ። 23 ዩያሮ ማኦ ዳይ ማዳሢም «ማኦ ታኦኮ ኩማንዳጉዳ ካታዋኮ ዘሎ ዔከ ዓኣዳ ዳልጎ ጎይያና ቲቄ ዓኣዳ ጎይያና ዳንዳ ዓቲያ ማሌ ዓሲያ ሃሣ ሙካንዳጉዳ ዔኤለ፤ 24 ዩንሢ ቤርታ ዔኤለንቴዘንሢ ፔቴ ዓሲታዖ ታኦኮ ሙዖ ሙዓዓኩ» ጌዔኔ፤ ታ ዓንሢም ጋዓኔ።»

ዩሱሴ ገንሢ ሃንቲሢ ዔከሳ ሜቶ
(ማቲ. 10:37-38)

25 ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴና ዋላ ዓኣዳንቴ ዒዚ ዔይቶ ባንሢ ሺሪጋፓ፡- 26 «ታ ባንሢ ሙካሢ ቢያ ፔኤኮ ዓደና ዓንደና ማቸና ናኣቶና ጌርሲንሢ ጌርንሢና ሃሣ ፔ ሺምፓሢ ታ ጌዳፓ ባሺ ናሽካያ ማዔቶ፡ ታ ዓሲ ማዓኒ ዳንዳዑዋሴ። 27 ሃሣ ሃይቢ ሂላንዳኣና ገኢጌያ ማዓባኣሢ ታኦኮ ገንፃ ሃንታ ናይ ማዓኒ ዳንዳዑዋሴ።

28 «ዒንሢዳፓ ፔቴ ዓሲ ሹቸና ማኩ ማኦ ማካኒ ኮዔቶ ማዶ ማዲ ጋፒሳኒ ዋኣዲ ሚኢሾ ኮይሳያታቶዋ

ቤርታዲ ዳዒ ማላኔ። 29 ጋዓንቴ ሹጮና ማኩ ማኦ ማኩያ ዓርቃዖ ጋፒሳኒ ዳንዳዒባኣያታቴ ዓይያይዳ ዓቲ ማኦራሎ ዘጋ ዓሳ ቢያ ዒዛ ቦሃንዳኔ፤ 30 ሃኣዘጉዋቴ፤ ሃይ ዓሢ፡ ማኦ ማኩን ባርቄዖ ጋፒሳኒ ዳንዳዒባኣሴ» ጌዔ ጌዔ ሃሣ ዒዛ ፓሳንዳኔ።

31 «ሃሣ ገንሢ ታጶ ሺያ ፖኦሊሴ ዓኣ፡ ፔቴ ዓጨኮ ካኦቲ ማሌ ላማታሚ ሺያ ፖኦሊሴ ዔከ ያላኒ ሙካ ካኦቲና ዋላ ያልታኒ ኮዔቶ ቤርታዲ ፔኤኮ ሞርኮ ባሻኒ ዳንዳዒያ ማዔቶ ዔራኒ ዳዒ ዘርታ። 32 ዳንዳዑዋያ ማዔቶ ጋዓንቴ ዒዛ ያላኒ ሙካ ካኦታሢ ሃጊ ሃከ ዓኣንቴ፡ ዩይ ካኦታሢ ጨማቶ ዓሲ ዳካኔ። 33 ዩያጉዳ ዒንሢዳፓ ፔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሃሺባኣ፡ ዓይጎ ዓሲታቶዋ ታ ዓሲ ማዓኒ ዳንዳዒንዳዎሴ» ጌዔኔ።

ማኣዲዎ ሶኦጌ
(ማቲ. 5:13፤ ማር. 9:50)

34 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ሶኦጌ ኮሺከ፤ ሶኦጌ ሶኦጌ ማዒባኣያታቶ ዓይጎና ገንሢ ሶኦጌ ማሂንታንዳይ? 35 ዩናጉዳ ሶኦጌ ጎሽኪንታ ዓጮም ማዔቶዋ ሃሣ ጎሽ ማላሳኒያ ላኣለንቴዋ ቡኡራጉዳ ማዒሢር ጉሪ ከከኤሪንታንዳኔ፤ ዓካሪ ዋይዘ ዋይዘ ዓኣሢ ዋይዘንጎ!» ጌዔኔ።

15

ባይቄ ማራይ ኮኦኪንሢ
(ማቲ. 18:12-14)

1 ኮርዋ ዓሶይዳፓ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ቢያ ዩሱሴ ዔርዘ ዔርዘያ ዋይዘኒ ቡከንቲ ዒዛ ኮራ ሙከኔ። 2 ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዘያ ዋጎ ዔርዘ ዓሶና ጋዓንቴ ዩያ ዘጋዖ፡- «ሃይ ሃይሾ ጎሞ ዓሶ ናሽከ ዔከ፡ ዔይቶና ዋላ ሙዓኔ» ጌዔ ጌዔ ዩሱሴ ዳንኪሢ ዓርቄ። 3 ዩያሮ ዩሱሴ ሃያ ኮኦኪንሢ ዔይቶም ሂዚ ጌዔ ከኤዘሢ ዓርቄ።

4 «ዒንሢዳፓ ያኤታ ማራይ ዓኣ ዓሲ ፔቴ ማራይ ባይቄቶ ዋይታንዳያ ዒንሢም ማላይ? ታዘጲታሚ ታዘጲ ማራቶ ካያ ሃሺ፡ ዩያ ባይቄ ማራዒሢ ዳንቃኒ ኮዓኒ ዳንዳዒዳ? 5 ዩካፓ ዒዚ ዳንቃዖ ኮሺ ዋዛዲ፡ ጌኤታ ከዳ ማሂ ዔከ ሙከ፡ 6 ማኦ ሂሊሳካፓ ፔኤኮ ላጎና ዓሺኖና ፔቴይዳ ዔኤለ፡- ታኦኮ ባይቄ ማራዒሢ ታ ዳንቄሢ ታ ዋዛዲ፤ ታኣና ዋዛዲዋቴ!» ዔይቶም ጋዓንዳኔ። 7 ጎሜ ቡኡፃ ማዓኒ ኮይሱዋ፡ ታዘጲታሚ ታዘጲ ጌኤኩ ዓሶይዳፓ ባሺ ጎሞ ቡኡፃ ጌኤሽካ ፔቴ ጎሜ ዓሲ ዘላና ያኦሲ ካኦቱዋይዳ ዋዛ ማዓኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ» ጌዔኔ።

ባይቄ ሚኢሾ ኮኦኪንሢ

8 ሂሊሳዖ ዩሱሴ፡- «ታጶ ቢራ ዓኣ ላኣሊኮ ፔቴ ቢራ ባይቄቶ ዒዛ ዋዳንዳያ ዒንሢም ማላይ? ፖዒ ፖዒሲ ጋርዋ ፒፂ ዳንቃንዳያ ሂላንዳኣና ዓኣሺንቴ ቤዘ ቢያ ኮዓዓዳ? 9 ዩካፓ ዒዛ ዳንቃዖ ዒዘኮ ላጎና ዓሺኖና ፔቴይዳ ዔኤለ ታኦኮ ባይቄ ቢራሎ ዳንቄታ ዋዛዲሢ፡ ታኣና ዋላ ዋዛዲዋቴ!» ዔይቶም ዒዛ ጋዓንዳኔ። 10 ጎሜ ቡኡፃ ጌኤሽካ ፔቴ ጎሜ ዓሲ ዘላና ጨሪንጮይዳ ኪኢታንቻ ዩያጉዳ ዋዛዲ፡ ታ ዒንሢም ጋዓኔ።»

ባይቄ ጴዳ ናዓሢ ኮኦኪንሢ

ዋጎይዳፕ ፔቲ ባአዚ ባይቃሰካፕ ጫሪንጮና ሳዖና ሳኦፊዲ ሽሌሴ ማዓንዳኔ።

18 «ማቸ ፔኤኮ ሳንጂ ማሌ ላአሊ ሴካሢ ቢያ ዘአሰካ ኮአማያ ማዓኔ፤ ይያጉዲ ሃሃ ፔ ሳኒፕ ሳንጂንቴ ላአሌሎ ሴካሢ ፔና ሳኦፊዲ» ጌዔ።

ዖርጎጮ ሳሢና ማንቆ ዓላዓዜሬና

19 ሃሃ ዩሱሴ፡- «ዲንኪ ዘቄ ማእያና ሃሃ ሻአዛ፡ ሚዛጲ ሳፐላ ማይንታ ፔቲ ዖርጎቺ ዓሲ ዓኦኔ፤ ዓዚ ቢያ ስሌና ሚርጌ ዋዛና፡ ማታ ባኦያ ናንጋኔ። 20 ዓሚና ዓዛ ካራ ዑፃ ቢያ ኪሢ ሌሊ ማዔ ዓላዓዜሬ ጌይንታ ፔቲ ማንቆ ዓሲ ላሂ ናንጋኔ፤ 21 ዩይ ማንቆ ዓሢ ዖርጎጮሢ ሙዖይዳፕ ዲኢናሢ ሙይ ሚሸካጌ ኮዓኔ፤ ዩያ ዖርጎጮሢ ካናታአ ሙኪ ሙኪ ማንቃሢ ኪያ ላዓኔ።

22 «ዩካፕ ዩይ ማንቆ ዓሢ ሃይቄም፡ ያኦሲ ኪኢታቻ ሎ ዓብራሃማ ኮራ ዓዛ ዩኪ ዓኦኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዖርጎጮ ሳሢ ሃይቄ ዩኡቲ። 23 ዩናና ጋፐንፃ ጴዲ ዓቶ ማታሢ ቤዘይዳ ዓይ ማታዲቤቃ ጴጌ ጌላ ዓብራሃማና ኮይሎይዳ ዓኦ ዓላዓዜሬ ሃኬና ዳንቄ። 24 ዩካፕ ዓዚ ዑኡዘ ጴጌ ማታ ዓዳሢዮ ዓብራሃማ! ሃዳራ ታአም ማሌቲ፤ ሃይካ ታኦጎ ታሚዳ ሚርጌና ማታዳሢ ፔኤኮ ኮኤሎ ቤርቶ ዋኦሢዳ ዳኪ ታኦኮ ሳንጂርዞ ሸሚሳንዳጉዲ ዓላዓዜሬ ታአም ዳኬ» ጌዔ።

25 «ዓብራሃማ ጋዓንቴ ታ ናዓሢዮ! ኦኤ ኦኤኮ ሳዖ ናንጎ ዋይይዳ ሚርጌ ኮሺ ባአዚ ዳንቄ ዋዛዳሢ ማሊ ጳቂሠቀይ? ዓላዓዜሬ ጋዓንቴ ዩና ዖይና ማቶይዳ ዓኦኔ፤ ዩያር ሃሢ ዓዚ ሃይካ ዋዛዳኔ፤ ኦኤ ከጋዓንቴ ማታዳ። 26 ዩይ ዩ ዓኦንቴ ኦኡና ሳንሢና ባኦኮይዳ ፑኡፒ ማጌ ዓኦኔ፤ ዩያር ኦ ኮይላፕ ሳንሢና ባንሢ፡ ሳንሢ ኮይላፕ ኦ ባንሢ ፒንቃጎ ዳንዳዒንቴቀሴ» ጌዔ። 27 ዩካፕ ዖርጎጮ ዓሢ ታ ዓዳሢዮ! ያዲ ማዔቶ ሃዳራ ዓላዓዜሬ ለካ ታ ዓይ ማእሪ ዳኬ፤ 28 ዓኦካ ሉ ታኦኮ ዳንጎ ጌርሲንሢ ሳኦሢር ዓይታ ሃሃ ሃያ ፔርቶ ማታሢ ቤዘ ሙኩዋጉዲ ሳከ ዓይቶም ላቴ ኮኤዘንጎ» ጌዔ።

29 «ዓብራሃማ ጋዓንቴ ሙሴና ያኦሲ ማሊያ ኮኤዛ ሳሶናኮ ማፃኦፕ ዓይቶ ኮራ ዓኦኔ፤ ዩያቶይዳፕ ዓይታ ዋይዘንጎ ጋዓዛ፡ 30 ዖርጎጮ ሳሢ ታ ዓዳሢዮ፡ ዓብራሃማ! ዩይ ጌዳያቶሴ፤ ጋዓንቴ ፔቲ ዓሲ ሃይቢዳፕ ዔቄ ዳንዲ ዓይቶም ኮኤዜቶ፡ ዳቢንቶ ፔኤኮ ዔሪ ጎማፕ ማዓንዳኔ» ጌዔ። 31 ዓብራሃማ ማሃም ሙሴሲና ያኦሲ ማሊያ ኮኤዛ ሳሶ ማፃኦፕ ዓይቶም ጋዓሢ ዓይታ ዋይዘባኦያታ፡ ፔቲ ዓሲ ሃይቢዳፕ ዔቄ ዓይቶም ኮኤዜቶ ዓዛሲ ጉሙርቄ ጎናሲ ዓይታ ዓካዓኬ» ጌዔ።

17

ዓሲ ዳቢሳ ባአዚና ጎሜ ቡኡፂሢና ሃሃ ጉሙርቄሢ ዘላ
(ማቲ. 18:6-7፤21-22፤ ማር. 9:42)

1 ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንያ ሃንታ ናኦቶም፡- «ዓሲ ዳቢሲ ጎሜይዳ ጌልዛ ባአዚ ሙኩዋፂ ፔቲታፂ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ጎሜ ማዒ ዳቢሳ ባአዚ ዩኪ ሙካ ሳሢም ባይዔ። 2 ዖናታቴያ ሃንሢ ዳኮ ናኦቶንሢዳፕ ፔቲ ዳቢሲ ጎሜ ማዲሳይዳፕ ዋንሢ ሹቺ ባቃና ቲኪ ዋኦ ዓዜያ ባዘይዳ ጌሌቲ ኮሺኬ። 3 ዩያር ሳንሢ ሳንሢና ዔሩዋቲ።

«ኔ ዓሻሢ ኦኤም ፔርቲሲ ዳቤቶ ዘሪ ጎሬ፤ ዓዚ ፔ ዳቢንቶ ዔሪ ታ ዳቤኔ» ጌዔ። ዓቶም ጌዔ፤ 4 ሃናኦ ዓቢዳ ሌሊ ላንካይ ማይንቴ ኦኤም ፔርቲሲ፡ ዳቢ፤ ሃሃ ላንካይ ማይንቴ ሙኪ ሙኪ ታ ዳቢንቶ ታ ዔሪሬ፤ ጌዔ። ዓቶንጎ ዓዛም ጌዔ» ጌዔ።

5 ዳኪንቴዘንሢ ዩሱሴ ኮራ፡- «ሃዳራ ኦም ጉሙርቄሢ ቃሴ» ጌዔ። 6 ጎዳ ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ሴናፐጮ፡ ጎዖ ባኤሎኮ ዓኦፓ ዳኮማ ጉይያ ማዓ፡ ጉሙርቄሢ ሳንሢታ ዓኦቶ ሃያ ሻኦኮ ሃይካፕ ቲጊንቴ ባዛ ኬዴ ሳንሢ ጌዔ፤ ሳንሢም ዓይሢንታንዳኔ» ጌዔ።

ማዳ ዓሲ ማዳኒ ኮይሳ ባአዚ

7 ዩካፕ ሃሃ ዩሱሴ፡- «ሳንሢ ኮራ ጎሺ ጎሸካይ ሃሃ ጊንሢ ማሪይ ሄንቃ ዓሲ ዓኦቶ ዩይ ማዳ ዓሢ ማዳፕ ማዔ ዎይና ቤዘና ላን ሙኪ ካዎ ሙዔ» ዓዛም ጋዓ? 8 ዩያፕ ላካሪ ታኦም ካዎ ጊኢጊሹ፤ ታ ሙዒ ዑሽካንዳኦና ታና ሙኡዘያ ማዔ፤ ዩካፕ ኦኤኒ ሙዓንዳኔ? ጋዓታፎዋዳ? 9 ያዲ ማዔቶም ዩይ ማዳሢ ዩያ ዓሢ ባኮ ኮንሢሢር ዓዛኮ ጎዳሢ ዓዛ ጋላታያ ሳንሢም ማላ? 10 ሳንሢ ዩያጉዲ ሳንሢ ዓይሢና ባኮ ቢያ ኮንሢሢኮ ጊንያ ኦኡኒ ጋሠቀ ማዳ ዓሶንሢኬ፤ ኦ ኮንሢሢያ ኦኡኒ ማዳንዳጉዲ ኦም ኮይሳ ባኮንሢ ሌሊኬ» ጎዑዋቲ» ጌዔ።

ዩሱሴ ዑያይዳ ኬሰካ ዶርዓሢና ዓኦ ታጾ ዓሶንሢ ፓሢሢ

11 ዩሱሴ ዩሩሳላማ ባንሢ ዳንዳዖ ሳማሪያና ጌላላ ዓሙናኮ ሳዘና ዓኦኔ፤ 12 ፔቲ ጉርዳሲኬና ዓይ ጌልዛ ዑፃ ኬሰካ ዶርዓሢና ዳዳንቴ ታጾ ዓሲ ዓዛ ኮይላ ሙኪ ሃኬ ዔቃዖ፤ 13 ዑኡዘ ፔኤሲ ጴጌዲ፡- «ዩሱሴ! ዔርዛሢዮ! ሃዳራ ኦም ማሌቲ» ጌዒ ጌዒ ዓላቴ።

14 ዩሱሴ ዓይቶ ዘጋዖ፡- «ዳንዳዋቲ! ሳንሢ ከጋዓ ጉሙርቄጉም ዳውዋቲ» ዓይቶም ጋዓዛ፡ ዓይታ ዓኦታ ጎይሢ ዓኦንቴ ዓይቶኮ ዑፃ ኬሰካ ዶርዓሢ ባይቄም ዓይታ ጌኤሸኬ። 15 ዓይቶይዳፕ ፔቲሢ ዩይ ዶርዓሢዳፕ ጌኤሸኬሢ ዘጌ ዎይና ጴጌ ጌዒ ዑኡሲና ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ጊንሢ ማዔ። 16 ዩይ ዓሢ ዩሱሴያ ጋላቲ ጋላቲ ዓዛኮ ቶኮ ዳማ ባሊቲና ሎኦሚኔ፤ ዓዚ ዩይ ዓሢ ሳማራ ዓጨ ዓሲኬ። 17 ዩሱሴ፡- «ዑፃ ኬሰኬ ዶርዓሢዳፕ ዳቄ፡ ጌኤሸኬ ዓሳ ታጾቲዋዳ? ሃዳዖ ታዘጸንሢ ሳንኮ ጌሌይ? 18 ያኦካሢ ጋላቲ ማዒ ሙኬሢ ሃያ ማሌ ዘርፃሢዳፕ ዓታዛ ማሌ ባኦዳ?» ጌዔ። 19 ዩካፕ ዩሱሴ ዩያ ዓሢ ኮራ፡- «ዔቄ፡ ዳንዳ፤ ኔ ጉሙርቄያ ነና ዳቄኼ» ጌዔ።

ያኦሲ ካኦቲዋኮ ሙኪያ
(ማቲ. 24:23-28፤37-41)

20 ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ኮራ፡- «ያኦሲ ካኦቲማ ዓይዴ ሙካንዳይ?» ጌዒ ያኦጮዛ፡ ዓዚ ዩያቶም፡- «ያኦሲ ካኦቲማ ሙካንዳሢ ዓሳ ዘጊ ካፕ ጎይዖናቶሴ፤ 21 ዩያጉዲ ሃሃ ሃይሾ ሃካኬ ሃሃ ሴኬያኬ» ጌይንታያቶሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲ ካኦቲማ ሃሢ ሳንሢካ ባኦካ ማዓሢርኬ» ጌዒ ማሃኔ።

22 ሄሊሳዖ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንያ ሃንታ ናኦቶም፡- «ዓሲ ናዓሢኮ ኬሎይዳፕ ፔቲማታዖ ኦኡና ዓይጌ ዘጊሳንዳይ? ሳንሢ ጋዓንዳ ኬሊ ሙካንዳኔ፤ ጋዓንቴ ሳንሢ ዘጋዓኬ። 23 ዓሳ ሃይሾ ኪሪሰቶሴ ሃካኬ! ሃሃ ሴኬያኬ!» ዓንሢም ጋዓንዳኦኬ፤ ጋዓንቴ ዓይታ ሳንሢም ጋዓ ባኮ ጉሙርቄ ዓይቶ ጊንያ ዓኦዲፖቲ። 24 ዩኤሊንሢ

«ዓሲም ደንዳዒንቱ ወ ባአዚ ያኦሲም ዳዳንዳዒንታ»
ጌዔኔ።

²⁸ ጸደቅሉ፡- «ሃይሾ ኩኡኒ ኩኡኮ ዓአ ባኮ ቢያ ሃሺ ኔ
ጊንገ ሃንታኔ» ጌዔኔ።

²⁹ ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፡- ያኦሲ ካኦቱሞር
ጌዔ ፔኡኮ ማኦር፡ ማቸ፡ ጌርሲንሢ፡ ሾዔ ዓሶ፤ ሃሃ
ናኦቶ ሃሻ ዓሲ ባሸና ዳንቃንዳኔ። ³⁰ ዩይ ሃሢ
ሃያ ዓጮይዳኦ ማርጌ ጳንጮና ዔካንዳኔ፤ ሃጊ ሙካ
ዓጮይዳኦ ናንገና ናንገ ዳንቃንዳኔ ጌይሢኤ» ጌዔኔ።

**ዩሱሴ ፔኡኮ ሃይሶ ዛሎ ኬኤዜሢ
(ማቴ. 20:17-19፤ ማር. 10:32-34)**

³¹ ዩሱሴ ታጾ ለምዖንሢ ደማሲ ዒዛ ባንሢ ሺኢሻዮ፡-
«ሃይሾ ኩ ሃሢ ዩሩሳሌማ ዳንዳኔ፤ ዓሲ ናዓሢ ዛሎ
ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶና ያኦሲንታሢ ቢያ ዒኡካ
ኩማንዳኔ። ³² ዒዚ ዓይሁዳ ማዕባኦ ዓሶም ዓኡሢንቲ
ዒንገንታንዳኔ፤ ዔያታኦ ዒዛ ዓማሊ ቦሃንዳኔ፤ ጫሽኪ፡-
ዒዛይዳ ጩቲያ ጩታንዳኔ። ³³ ዒዛ ዠራፓና ጳርቄሢኮ
ጊንፃ ዔያታ ዎዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ሃይሢሳ ከሎና ሃይባፓ ዒ
ዔቃንዳኔ» ጌዔኔ።

³⁴ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢ ዩያ ቢያ ባኮይዳፓ ፔቲታዮ
ማሊ ዒና ዔከባኤ፤ ዒዛ ጌኤዘኮ ዓኦሺንቲ ቡሊያ
ዔያቶም ዔርቲባኤሢ ዩይ ዒዛኮ ዎዚ ጌይታቲያ
ዔያታ ዔሪባኤሴ።

**ዩሱሴ ዒያርኮይዳ ዓኦፓ ባይቄሢኮ ዓኦፓ ፖዒሴሢ
(ማቴ. 20:29-34፤ ማር. 10:46-52)**

³⁵ ዩሱሴ ዒያርኮኮ ሙኪ ዑካዛ ፔቲ ዓኦፓ ባይቄ
ዓሲሰኬይ ዒንጎ ማኢሾ ሸኢቄ ሸኢቄ ጎይያ ዓጫ ዳዒ
ዓኦፓ። ³⁶ ዒዛኮ ኮይሊና ዓኦፓ ማርጌ ዓሶ ቡኤዛ ዎይዚ፡-
«ሃይ ዓይጎዳይ?» ጌዔ ያኦሪኔ።

³⁷ ዓሳ ማሃዮ፡- «ሃይሾ ናዚሬቶ ዩሱሴ ሃይና ዳንዳኔ»
ጌዔ ዒዛም ኬኤዜኔ።

³⁸ ዩማና ዓኦፓ ባይቄሢ፡- «ዳውቲ ናዓሢዮ ዩሱሴ!
ሃዳራ ታኦም ማሌ» ጌዔ ጌዔ ዒላቲኔ።

³⁹ ዩሱሴኮ ቤርታ ቤርታ ዓኦፓ ዓሳ፡- «ዚቲ ጌዔ!» ጌይ
ዒዛ ጎራዛ፡ ዒዚ ጋዓንቲ ቡኤዛ ኮሺ ዳጊዳ፡- «ዳውቲ
ናዓሢዮ! ሃዳራ ታኦም ማሌ!» ጌዔኔ።

⁴⁰ ዩያር ዩሱሴ ዔቃዮ፡- «ሃኒ ዒዛ ታ ባንሢ ዓኪ
ባውሞቲ» ጌዔ ዓይሢዛ፤ ዓኦፓ ባይቄሢ ዒዛ ኮይላ
ሙኬም፤ ዩሱሴ ሃዚ ጌዔ ዒዛ ያኦሪኔ፡- ⁴¹ «ዓይጎ ታ
ኔኤም ማዳንዳጉዳ ኔ ኮዓይ?» ጌዔኔ።

«ዓኦፓ ባይቄሢ ማሃዮ፡- «ጎዳሢዮ! ዛጋኒ ታ ኮዓኔ»
ጌዔኔ።

⁴² ዩሱሴ ዒዛም፡- «ዛጌ! ኔኤኮ ጉሙርቂፃ ኔና
ዳቂሾኔ» ጌዔኔ።

⁴³ ዩማና ዓኦፓ ባይቄሢ ቤዘና ዛጋኒ ዳንዳዓዮ፡ ያኦሲ
ጋላቲ ጋላቲ ዩሱሴ ጊንፃ ሃንቲሢ ሳርቄኔ፤ ዳራ ቢያ ዩያ
ዛጋዮ ያኦሲ ጋላቲኔ።

19

ዩሱሴና ዜኪዮሴ ጎምሢና

¹ ዩሱሴ ጎይያ ሃንቲ ጎይሢ ዒያርኮ ካታሞ ጌላዮ፡
ካታሞኮ ሳዘና ቲቄ ዳንዳኔ። ² ዒኡካ ዜኪዮሴ ጎፆ
ዓሲ ዓኦፓ፤ ዒዚ ኮርሞ ዓሶፓ ማኢሾ ቡኩሳ ዓሶኮ
ሱኡኔ ሃሃ ዮርጎቹ ዓሲኤ። ³ ዒዚ ዩሱሴ ዎያታቲያ
ዛጋኒ ኮዓያታንቲ፤ ዔጳ ዒዛኮ ቃሚሢ ማዕሢሢ ዳር

ሚርጉሞፓ ዔቄያና ዒዚ ዩሱሴ ዛጋኒ ዳንዳዒባኤሴ።
⁴ ዩሱሴ ዒ ዓኦ ሲዘና ዓኦፓ ማርጌ ዜኪዮሴ ዩሱሴ ዛጋኒ
ጌዔ ዳርኮ ቤርታ ዓኦፓ ፔቲ ቦኦቢ ጌዔኔ። ⁵ ዩሱሴ ዩኖ
ቦኦቢ ዳም ሃላዮ ሊካ ዳግ ጌዔ ዛጌሰካፓ ዜኪዮሴ ኮራ፡-
«ዜኪዮሴ! ሃኖ ታ ኔ ማኦራ ፔኤቃንዳያ ኮይሳሢ፡- ቡኤና
ሚፃፓ ኬዔ» ጌዔኔ።

⁶ ዜኪዮሴ ቡኤና ኬዳዮ ዎዘና ዩሱሴ ፔ ማኦራ
ሾኦቹንሢ ዔኤኔ። ⁷ ዩያ ዛጌ ዓሳ ቢያ፡- «ሃይ ዓሢ ጎሞ
ዓሶ ማኦሪ ሾኦቹንቃኒ ጌሌኔ!» ጌዔ ዩሱሴ ዳንኮኔ።

⁸ ዜኪዮሴ ጋዓንቲ ዔቃዮ ጎዳ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሢዮ!
ሃሢ ታኦኮ ዓኦ ባኮይዳፓ ቢያ ሃካሢ ማንቆ ዓሶም
ታ ዒንጋንዳኔ፤ ጌሺ ዓሲዳፓ ታ ዔኬ ማኢሾ ዓኦቲያ፡
ዔኬሢፓ ያይዳ ጳንጮ ማሃ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

⁹ ዩሱሴ ማሃዮ፡- «ሃይ ዓሢ ሃሃ ዓሳራሃሃማ ዜርፃፓኬ፤
ሃኖ ዳቂንታ ሃያ ማኦሪም ማዕኔ፤ ¹⁰ ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲኮ
ናዓሢ ባይቄሢ ኮዓኒና ዳቂሻኒ ሙኤኔ» ጌዔኔ።

**ማደ ማደ ታጾ ዓሲሰኬንሢ ኮኦኪንሢ
(ማቴ. 25:14-30)**

¹¹ ዓሳ ዩያ ዎይዚያይዳ ዓኦንቲ ዩሱሴ ሃሃ ፔቲ
ኮኦኪንሢ ዔያቶም ኬኤዜኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ
ዩሩሳሌማ ባንሢ ቡኬሢሢ ዓሶም ያኦሲኮ ካኦቲማ ሃሢ
ዒማ ዎዳና ፔጋዲ ጸደቅሉ፤ ¹² ዩያር ዩሱሴ፡-
«ካኦቲማ ቢታንቶ ዔኪ ማዓኒ ሃኬ ዓጫ ዳንዳ ፔቲ
ዳኤፒ ዓሲሰኬይ ዓኦኔ፤ ¹³ ዒዚ ዳንዳንዳሢ ኮርታ
ዒዛኮ ማደ ዓሶይዳፓ ታጾ ዓሲ ዔኤሊ ፔቲ ፔቲሢም ታጾ
ታጾ ሹቹ ቢራ ዒንጋዮ ታ ማዕረ ሙካንዳኦና ሃያ ቢርና
ኮርሙሞቲ» ዔያቶም ጌዔኔ። ¹⁴ ዒዛኮ ዓጫ ዓሳ ጋዓንቲ
ዩያ ዓሢ ዒያያታሢ፡- «ዩይ ዓሢ ኩ ቡፃ ካኦታዳንዳጉዳ
ኩ ኮቡሞሴ» ጌዔ ዒዚ ዳንዳሢ ጊንፃ ከኢታ ዓሲ ጊንፃ
ዳኤኔ።

¹⁵ «ዩይ ዓሢ ካኦቲ ማዕረ ሙኤ ዎዳና ዔያቶም
ዒንገንቲ ማኢሾና ዎዚጉዳ ኮርሚ ጌዳ ጌልዜቶ ሞዕሪ
ፔኡኮ ማደ ዓሶንሢ ዔኤሊሴ፤ ¹⁶ ቤርታ ሙኤ ማደ
ዓሢ ሙካዮ፡- ጎዳሢዮ! ኔ ታኦም ዒንጌ ማኢሾ ኮርሚ፡
ሃይሾ ታ ታጾ ሹቹ ቢራ ጌዳ ጌልዜኔ» ጋዓዛ፤ ¹⁷ ዒዛኮ
ጎዳሢዮ «ኔኤኒ ጉሙርቄንታ፡ ማደሢዮ! ቃራ ኔ ማዳኔ!
ዳካ ባኦዚና ኔ ጉሙርቄንቲሢ ታ ሃሢ ኔና ታጾ ካታማ
ኔ ዎይሢጉዳጉዳ ቢታንቶ ዒንጌኔ» ጌዔኔ። ¹⁸ ለምዓሳሢ
ሙካዮ ጎዳሢዮ! ኔ ታኦም ዒንጌ ማኢሾ ታ ኮርሚ ዳንጎ
ሹቹ ቢራ ጌዳ ጌልዜኔ» ጋዓዛ፤ ¹⁹ ጎዳሢዮ ዩያም «ኤማኦ
ሃሃ ታኦኒ ዳንጎ ካታማ ኔ ዎይሢጉዳጉዳ ቢታንቶ ዒንጌኔ»
ጌዔኔ።

²⁰ «ዓቲ ማደ ዓሢ ሙካዮ ታ ጎዳሢዮ! ኔ ታኦም
ዒንጌ ማኢሾ ሃኦዛጌ፤ ቱርጫና ታ ቱኪ ጌሢ፤ ²¹ ዓይጎር
ጌዔቶ ኔኤኒ ጌሢ ባኦና ኔኤር ማዕባኦታንቲ ዔካዮ፡ ኔ
ጎሽኪባኦ ሃኦ ኮኩሳዮ፤ ማርጌ ፑርታ ዓሲ ኔ ማዕሢ
ዔሪ ታ ኔና ዒጊጩሢ፤ ²² ጎዳሢዮ ማሃዮ ሃይ
ኔ ፓሠብሃሢ ሃይ! ኔ ጌዔ ባኮና ታ ኔ ቡፃ ዎጋኔ፤ ታኦኒ
ታኦም ማዕባኦሢ ዔካዮና ጎሽኪባኦ ኮኩሳዮ ሃሃ ፑርታ
ዓሲታሢ ታ ኔና ዔራኔ ኔ ጌዒባይ? ²³ ያዲ ማዕቲ ማኢሾ
ታኦኒ ጌዳ ቃሲንታንዳጉዳ ኮርሚንታ ቤሰካ ኔ ዓይጎር
ጊሽኪባኦ፤ ታኦኒ ማዕ ሙካዮ ጌዳ ቃሲንቲያና ዎላ
ዔካንዳያታንቲኔ» ጌዔኔ።

²⁴ «ዩካፓ ዒዛኮ ጎዳሢዮ ዒኡካ ዔቄ ዓኦዘንሢ ኮራ
ሃያ ዓሢኮ ማኢሾ ዔከጋፓ ታጾ ጌዳ ቃሴ፡ ማደ ዓሢም

ባንጉዋቱ ጌዴ። 25 ዴያታ ማሃም ሳዳሂኖ! ዲዛኮ ዲ ጌዳ ጌልዜ ታጾ ሹቺ ቢራ ዓኣንጉቀ። ጌዴ። 26 ሳዳሂ ጋዓንጉ፣ ሳኣሂም ቢያ ዑሃ ዓኣሂ ባንጊንጋ፤ ባኣሂዳፓ ጋዓንጉ ይማ ዓኣማታዎ ዓዴከንጋ፤ ታ ባንጊም ጋዓኣኩ።

27 ታ ካእታዳንዳጉዳ ኮዲባኣ ይንሂ ታኣኮ ሞርኮንሂ ጋዓንጉ ሃይካ ዓከ ሙኪ ታ ቤርታ ሞዳቀቱ » ጌዴ።

28 ዩሱሴ ዩያ ኮኣከንሃ ኬኤዜሰካፓ ዩሩሳላሜ ባንሂ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዞንሂኮ ቤርታ ቤርታ ዴንዳ።

ዩሱሴኮ ዴኤፖ ሦንቾና ዩሩሳላሜ ጌሊያ (ማቲ. 21:1-11፤ ማር. 11:1-11፤ ዮሃ. 12:12-19)

29 ዩሱሴ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ቤቱፓጌና ቢታኒያ ጌይንታ ካታሞንሂ ሙካዎ ዲዛኮ ጊንፆ ሃንታዞንሂዳፓ ለምዎንሂ ሂዚ ጌዲ ዳኬ።- 30 «ሃኖ ሴኮ ቤርታ ዓኣ ጉርዴሎ ዴንዳቀቱ፤ ዲኢካ ባንሂ ሃለዎ ዓይጎ ዓሲያ ቶጊ ቤቁባኣ ሃሪ ናይ ቱኡቲ ዓኣንጉ ባንሂ ዴንታንዳ፤ ዲማ ቡለ ዩኪ ታኣም ባውቀቱ። 31 ያኢያ ሳይጎር ባንሂ ቡላይ?» ጌይ ባንሂ ያኣጩቶ ሳዳም ኮይሳሂርኬ ጌይ ዲዛም ማሁቀቱ።»

32 ከኣቶና ዳከንጉዞንሂያ ዴንዳዎ ቢያ ባካ ዩሱሴ ዲያቶም ጌዴንጉዳ ማዓንጉ ዛጌ። 33 ዲማ ሃር ናምዎ ዴያታ ቡላኣና ሃር ናዎኮ ዓድንሂ። «ዓይጎር ባንሂ ቡላይ» ጌዴ።

34 ዴያታ ማሃም፡- «ሳዳም ኮይሳሂርኬ» ጌዴ። 35 ሃር ናምዎ ዩሱሴ ኮራ ዩኪ ሙካዎ ዴያታ ፔኤኮ ዓፒሎ ሃር ናዎ ፎላ ጌሂ ዩሱሴ ቶጊሴ። 36 ዩሱሴ ዓኣዳ ሳይሃ ዓኣንጉ ዓሳ ፔኤኮ ዓፒሎ ሳይፃ ዲዛ ቤርታ ሂኣሃ።»

37 ዩሱሴ ዩሩሳላሜ ሃለ፤ ዑካዎ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮና ሊካ ኬዳንጉ ዲዛኮ ጊንፆ ሙካ ዓሳ ቢያ ዴያታ ዛጌ፡ ያኣሲ ዎልቄና ማዲንጉ ባኮ ባኮ ዛሎና ማርጌ ዎዛዴሂር ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዳ ያኣሲ ጋላቲሂ ዓርቄ። 38 «ያኣሲ ሰንሂና ሙካ ካኣቲ ዓንጀንጉያኩ! ኮሹሞ ጨሪንቺዳ፡ ቦንቾ ያኣሲም ዳጌ ቤዘይዳ ማዎንጎ!» ዴያታ ጋዓ።

39 ዴርኮ ባኣኮይዳ ዓኣ፡ ፔርሴ ዓሳ ጋዓንጉ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዘሂኖ! ኤኤኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣቶ ጎሪ ዜቲዳ» ጌዴ።

40 ዩሱሴ ማሃም፡- «ዴያታ ዚቲ ጌዴጌያ ሹጫ ሃይ ዲላታንዳ፤ ታ ባንሂም ጋዓ።» ጌዴ።

ዩሱሴ ዩሩሳላሜ ካታሞ ዛሎር ዩኤኬህ

41 ዩሱሴ ዩሩሳላሜ ካታሞኮ ዑኪ ካታሜሎ ዛጋዎ፡- 42 «ኤኤም ኮሹሞ ማዓንዳ ባኮ ሃኖ ኔ ዔሬያታቶ ዓይጎ ሳይንዳይ! ሃሂ ጋዓንጉ ዩይ ባካ ኔ ዓኣፓፓ ዓኣሽንጉ፤

43 ኤኤኮ ሞርካ ኤኤኮ ዙላ ቲኢሂ ዲርቁ ሃሃ ኔና ማንጊ፡ ሃንጌና ሰንጌና ሜታሳንዳ ዎዴ ሙካንዳ። 44 ኔናንታ ኔ ጌዳ ዓኣ ኤኤኮ ናኣቶንታ ዴያታ ባይዘንዳ፤ ዴያታ ዳይሱዎዎ፡ ፔቲ ሹቺታዎ ኤኤም ሃሻዓኬ፤ ዓይጎር ጌዴቶ ያኣሲ ኔና ዛጋንጎ ዳቁሻኒ ሙካ ዎዶ ኔ ዔሪባኣሂርኬ» ጌዲ ዩኤኬ።

ዩሱሴ ጌኤኸ ማኣርይዳ ኮርማ ዓሶ ኬሴሂ (ማቲ. 21:12-17፤ ማር. 11:15-19፤ ዮሃ. 2:13-22)

45 ዩሱሴ ጌኤኸ ማኣሪ ጌሊ ዲኢካ ኮርማ ኮርማ ዓሶ፡- 46 « ማኣራ ታኣኮ ሽኢጺሂ ማኣሪ ማዓንዳ፤ ጌይንጉ ያኣፒንጉ፤ ባንሂ ጋዓንጉ ዉሲ ፑና ቤሲ ማሄ።» ጌዲ ዳውሲሂ ዓርቄ።

47 ዩካፓ ዩሱሴ ቢያ ኬሊና ጌኤኸ ማኣራ ዔርዘይ፤ ዩኖ ዎዶና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዘይ ዎጎ ዔርዘይ ዓሶና ሃሃ ሜሌ ዴርኮዎ ሱኡጎ ማዔዞንሂ ዩሱሴ ዎዳኒ ኮዴ።

48 ጋዓንጉ ዓሳ ቢያ ዩሱሴ ጋዓ ባኮ ዎይዚ ሚርጌና ናሽካሂር፡ ዴያቶም ዎኦቶንዶ ሳይፃ ባይቄ።

20

ዩሱሴኮ ቢታንቶ ዛሎ ያኣጩንጉ ያኣጩሂ (ማቲ. 21:23-27፤ ማር. 11:27-33)

1 ፔቲ ኬሊ ዩሱሴ ጌኤኸ ማኣራ ዲዳ ዴር ዔርዘይ ዔርዘይ ሃሃ ኮዥ ሃይሶዎ ኬኤዘንጉ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዘይ ዎጎ ዔርዘይ ዓሶና ሃሃ ጨሞና ዲዛ ኮይላ ሙካዎ፡- 2 «ሂንዳ ኦም ኬኤዜ! ሃያ ባኮ ኔ ማዳሂ ዓይጎ ቢታንቶናዴይ? ሃሃ ጊንሃ ሃያ ኔ ማዳንዳጉዳ ቢታንቶ ኤኤም ባንጌሂ ዎናዴይ?» ጌዲ ዲዛ ያኣጩ።

3 ዩሱሴ ማሃም፡- «ታ ባንሂ ፔቲ ባኣዚ ያኣጩንዳ፤ ሂንዳ ባንሂ ታኣም ማሁቀቱ፤ 4 ዮሂሴኮኮ ዎኣዎና ማሰኪፃ ያኣሲዳፓም ዓሲዳፓዳይ?» ጌዴ።

5 ዴያታ ዎሊ ኮይላ፡- « ያኣሲዳፓኩ ኔ ጌዴቶ፡ ሂዳዎ ባንሂ ዓይጎር ጉሙርቁ ጎናሲ ዩኪባኣይ?» ዲ ጋዓንዳ።

6 ዓሲዳፓኩ ኔ ጌዴቶ ሃሃ ዓሳ ኦና ሹቻ ዳዓንዳ፤ ዓይጎር ጌዴቶ ቢያሂ ዮሂሴኮ ኮኣሲ ማላሂ ኬኤዘያ ማዓሂ ጉሙርቆሂርኬ» ጌዴ። 7 ዩያር፡- «ዓንካፓ ማዔጌ ኦ ዔሩዎሴ» ጌይ ዲዛም ዴያታ ማሄ።

8 ዩሱሴያ፡- «ሂዴቶ ታኣኒያ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ባኮ ማዳቶ ባንሂም ኬኤዛዓኩ» ጌዴ።

ዎይ ነፃ ባኬሎ ቱካ ዓሶንሂ ኮኣከንሃ (ማቲ. 21:33-46፤ ማር. 12:1-12)

9 ዩካፓ ዩሱሴ ሃያ ኮኣኮንሃ ዴርሞ ኬኤዜ፡- «ፔቲ ዓሲ ዎይ፤ ጌይንታ ባኣዚ ቱካዎ ጎሽካ ዓሲም ጎሽኪ ጎሽኪ ካፓንዳጉዳ ባንጌ፡ ሜሌ ሃኬ ዓጪ ዴንዳ ማዑዎዎ ማርጌ ዎዴ ዴዴ። 10 ዩና ካፃዞ ዎይኔሎኮ ዓዳሂ ሳኣፖይዳፓ ዲዛ ሃለዞንሂ ዩካንዳጉዳ ፔቲ ማዳሰኬያ ጎዥ ጎሽካዞንሂ ኮይላ ዳኬ፤ ጎዥ ጎሽካዞንሂ ጋዓንጉ ማዳ ዓሂ ጳርቁ ኮቺ ጉሪ ማሂ ዳኬ። 11 ዩያጉዳ ሜሌ ማዳሰኬያ ዳካዛ ዩያኣ ሃሃ ዴያታ ጳርቁ፡ ቦርሲሲ ኮቺ ጉሪ ማሂ ዳኬ፤ 12 ሃሃ ሃይሃ ማዳ ዓሲ ዳካዛ ዩያ ሃሃ ጳርቁ ዑዎ ኪፃሴሰካፓ ጎዥኮ ቲኢያ ዙላ ኬኤሬ።

13 ዩካፓ ዎይኔሎኮ ዓዳሂ ሳኣኖ ታ ዎዳንዳይ? ታኣኮ ታ ናሽካ ናዓሂ ዳካንዳ፤ ዲዛ ጎዶንጉ ዴያታ ቦንቻንዳና ናንዳ። ጌዴ። 14 ጋዓንጉ ጎሽካዞንሂ ዲዛኮ ናዓሂ ዛጌ ዎዶና ዎሊ ኮይላ ሃይ ዲዛ ዳካላንዳሂከ፤ ሃሪ ሙኩዎቲ ኔ ዲዛ ዎዶም፤ ቤዘኣ ኦም ማዓንዳ፤ ጌዴ። 15 ዩያር ናዓሂ ዴያታ ዎይኖ ቱኮና ቤዘኮ ቲኢያ ዙላ ኬሲ ዎዴ።

«ዓካሪ ያዳ ማዔቶ ዎይኔሎኮ ዓዳሂ ዩንሂ ጎሽካዞንሂ ዎዳንዳያ ባንሂም ማላይ? 16 ዩኖ ዎይኔሎኮ ዓዳሂ ፔኤር ዩዓንዳ፤ ጎሽካዞንሂያ ዎዳንዳ፤ ዩኖ ዎይኖ ሜሌ ጎሽካ ዓሲም ባንጋንዳ።» ጌዴ።

ዓሳ ዩያ ዎይዛዎ፡- «ዩያጉዳ ባኣዚ ማሊ ማዎፓ!» ጌዴ።

17 ዩሱሴ ጋዓንጉ ዴያቶ ባንሂ ዛጋዎ፡- «ዓካሪ ማኣር ማዣ ዓሳ ቦሂ ሃሽ ሹጫሂ ማኣርኮ ሃላሂ ማዔ።»

ጌይንቲ ዓገፕንገቲህን ዓይነት ዓርዘይ? 18 ይዎ ሹጫህ ዳ ሎስማህ ሲያ ማቃንዳኔ፤ ሃሃ ዒዚ ዑፃ ኬዳህያ ሲያ ዳኣገንታንዳኔ» ጌዔ።

ጌሊራ ጨገህ ዛላ ያኦጨገቲ ያኦጨህ
(ማቴ. 22:15-22፤ ማር. 12:13-17)

19 ሙሴ ዓርዘይ ዋጎ ዓርዘይ ዓሰና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ይዎ ኮኦኪንሃ ዓይቶይዳ ዒ ኬኤዜህ ዓራዎ ይማና ዒዛ ዓርቃኒ ማሌኔ፤ ጋዓንቲ ዳሮ ዓይታ ዒጊጨጌ። 20 ይዎሮ ዩሱሴ ዓይታ ዓርቃኒ ዓይቶም ጌሊጋ ኬሊ ካፔ። ዓጮ ዎይህህ ሲታንቶና ዒዛይዳ ዎጋንዳጉዳ ዓኣህ ዒዛ ዒንገላኒ ዳንዳዓ ፑርታ ባኣዚ ዒዛይዳገ ዳንቃኒ ኮዓዎ ፒዜ ዓሲ ማሊ ዒ ጌሰታ ጌኤዘና ዒዛ ሱኡዳ ዓርቃንዳ፤ ሙሪ ዓሲ ዒዛ ኮይላ ዳኬ። 21 ይንህ ዓሰንህ ዩሱሴ ኮራ ሙኪ፡- «ዓርዘህሃ! ኔኤኒ ኬኤዛህና ዓርዘህህ ጎኦ ማዓህ ኦ ዓራ፤ ያኦሲ ጎይህ ጎኔና ኔ ዓርዘገዓቲም ያኦማኣ ኔ ሉኡዙሞና ዳማሲ ማኣዳ ጌሰቲቀሴ። 22 ሂንዳ ኦም ኬኤዜ! ኦኡኮ ዎጎ ጎይዎና ሮሜ ዓጮ ካኣቲም ጌሊራ ጨገኒ ዓይህንገቲም ዓይህንገቲባኣይ?» ጌዒ ዒዛ ያኦጨጌ።

23 ዩሱሴ ጋዓንቲ ዓይቶኮ ጌሮ ማሊዎ ዓራዎ፡-

24 «ሂንዳ ታና ማሊሾ ዳውቀቲ፤ ሃሮ ማሊሾይዳ ዓኣ ዓውካሮና ዓገፕንገቲ ሱንዎና ያኦሮዳይ?» ጋዓዛ፤ ዓይታ፡- «ሮሜ ካኣቲሲኬ» ጌዔ።

25 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ያዲ ማዓቶ ካኣቲሲ ካኣቲም፡ ያኦሲሲ ያኦሲም ዒንጉጉቀቲ» ጌዔ።

26 ዓይታ ዳሮ ሴርቶይዳ ጌኤዘና ዒዛ ፒሪ ዓርቃኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ይዎሮ ዒ ማሄ ማሂዎና ዳቃቲ ሄርሻዎ ዚቲኖ ጌዔ።

ሃይቄ ዓሲ ዓቃ ዛላ ያኦጨገቲ ያኦጨህ
(ማቴ. 22:23-33፤ ማር. 12:18-27)

27 «ሃይቄ ዓሲ ዓቁንዳቀሴ» ጋዓ ሳዶቄ ዓሳ ዩሱሴ ኮራ ሙካዎ፡- 28 «ዓርዘህሃ! ሙሴ <ፔቲ ዓሲ ናይ ሾውቀዎ ማቶይዳገ ሃይቢና ዳማዳቶ ጌኤዛህ ላኣሌሎ ዓኪ፤ ናይ ሾይ ሃይቄህም ዜርህ ጌሃንጎ» ጌዒ ዓገፕ።

29 ዓካሪ ላንካይ ዎሊኮ ጌርሲንህ ማዓይ ዓኣንቲ፡ ሲያህኮ ቶይዳህ ላኣሊ ዓኪ ናይ ሾውቀዎ ሃይቄ።

30 ዒዛ ሄሊሴ ጌኤዛህ ይኖ ላኣሌሎ ዓኪ፤ 31 ሃሃ ሃይሃሳህያ ዓኪ፤ ይዎይዳ ጎይህ ላንኮንህ ሲያ ዒዛ ዓካዎ ናይ ሾውቀዎ ሃይቄ። 32 ሲያህኮ ጊንዓ ይና ላኣሌላ ሃይቄ። 33 ዓካሪ ላንካዎንህ ሲያ ፔ ዎዶና ዎዶና ሲያ ዒዛ ዓኪያታህሮ፡ ሃይቄ ዓሳ ዓቃ ዎዶና ዎዶኮ ዒዛ ማቶ ማዓንዳይ?» ጌዒ ዒዛ ያኦጨጌ።

34 ዩሱሴ፡- «ሃዎ ዓጮ ዓሳ ዓካ፤ ሎዓኔ፤ 35 ሃይቢዳገ ዓቁ፡ ሙካ ዓጮይዳ ናንጋኒ ኮይሳ ዓሳ ጋዓንቲ ዓኩቀሴ፡ ሎዑቀሴ። 36 ዓይጎሮ ጌዔቶ ያኦሲ ኪኢታንቶጉዳ ማዓንዳህሮ ሃይቄቀሴ፤ ሃይቢዳገ ዓይታ ዓቁህሮ ያኦሲ ናይኬ። 37 ሃይቢዳገ ዓቃንዳ ዓሰ ዛሎ ጋዓንቲ ሙሴ ካኖ ባኣኮይዳ ዓኤቲ ታም ዛሎ ኬኤዜ ሃይሶይዳ ፔጋሲ ይዎ ኬኤዜ፤ ይኖ ሃይሶይዳ ሙሴ ያኦሲ፡- «ዓብራሃማ ያኦሲ፡ ዩሳኣቄ ያኦሲ፡ ያይቆኦይ ያኦሲኬ» ጌዒ ኬኤዜ።

38 ያኦሲ ሹምገና ናንገና ናንጋ ዓሰ ያኦሲ፡ ሃይቄቶ ምናንገና ናንጋ ዓሰ ያኦሲኬ፤ ይዎሮ ሲያህ ዒዛም ሹምፔና ናንጋ።» ጌዒ ዓይቶም ማሄ።

39 ሙሴ ዓርዘይ ዎጎ ዓርዘዘንህዳገ ፔቲ ፔቲዘንህ፡- «ዓርዘህሃ! ኮሺ ባኣዚ ኔ ኬኤዜኔ!» ጌዔ። 40 ዩካገ ማይ ዩሱሴ ጫርቂ ያኦጨ፡ ዓሲያ ባኣሴ።

ዩሱሴ ፔ ዛሎ ያኦጨ፡ ያኦጨህ
(ማቴ. 22:41-46፤ ማር. 12:35-37)

41 ዩካገ ዩሱሴ፡- «ዎይቲ ማሲሄ ዳውቲ ናይኬ ዓይታ ጋዓይ? 42-43 ዳውቲ ፔ ቶኦኪና ዓይኡም ማፃኣገይዳ፡- «ያኦሲ ታ ጎዳሂም (ሚሲሄም)

ኔኤኮ ሞርኮ ኔ ቢታንቶ ዳማ ታ ማሃንዳያ ሄላንዳኣና ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ ዳዔ ዒዛም ጌዔ።» ጋዓ።

44 ዓካሪ ዳውቲ ፔ ቶኦኪና ጎዳ ጌዒ ዒዛ ዓኤሌቶ ሚሲሄ ዳውቲኮ ዎይቲ ናይ ማዓኒ ዳንዳዓይ?» ዓይቶም ጌዔ።

ዩሱሴ ሙሴ ዓርዘይ ዎጎ ዓርዘይ ዓሰ ዛሎ ኬኤዜህ
(ማቴ. 23:1-36፤ ማር. 12:38-40)

45 ዳራ ሲያ ዒዛሲ ዎይዛ ጎይህ ዓኣንቲ ዩሱሴ ጊንዖ ሃንታዘንህ ኮራ፡- 46 «ዶዶሲ ማኣዎ ማኣዒ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሃንታኒ፡ ሶኣካ ሴሲዳ ሶንቾ ዓኤሊህ ዓኤሊንታኒ፡ ዓይሁዶ ዓሰኮ ሱኪንቶ ሴዛ ሶንቾንታ ዎይታ፤ ሙኤዚ ሙዎ ሴሰካ ሶንቾንታ ሴሲዳ ዳዒ ኮዓ ሙሴ ዓርዘይ ዎጎ ዓርዘዘንህዳገ ዒንህና ካፑቀቲ። 47 ዓይታ ዓሲ ሴርቲዳ ዴዳኒ ዶዶሲ ሺኢቆ ሺኢዲህና ጌሺ ጌሺ ዓኒንህ ሃይቄ ላኣሎኮ ማኣሮ ማንቁሳኔ፤ ይዎሮ ዓይቶይዳ ዑህ ዓኣዳ ፑርታ ዎጌ ዎጊንታንዳኔ» ጌዔ።

21

ዜኤሪንደሰኬና ያኦሲም ዒንጌ ዒንገህ
(ማር. 12:41-44)

1 ዩሱሴ ዴግ ጌዒ ዛጋንቲ ዶርጎጮ ዓሳ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ፡ ሳኣፃኖ ጋራ ዓጋንቲ ዳንቄ። 2 ይዎጉዳ ሃሃ ፔቲ ዜኤሪንደሰኬና ዩኖ ዎዶ ማሊሾና ላምዎ ሲኪና ማዓያ ሳኣፃኖ ጋራ ዓጋንቲ ዒ ዳንቄ። 3 ዒማና ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ሃና፡ ዜኤሪንደሰኬና ማንቁላ ሲያገ ዑህ ዓኣዳ ባሼ ዒንጌ። 4 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓይታ ዒንጌህ ዓይቶኮ ዓኣ ባካገ ዲቢ ዑህ ዓኣዳህኬ፤ ዒዛ ጋዓንቲ ማንቆታዎ ፔቲታዎ ዒዛም ዓይሱቀዎ ዒዛኮ ዓኣ ባኮማ ጋፒ ዒንጌ።» ጌዔ።

ጌኤዙ ማኣሮኮ ሻሂንቶ ዛሎ ዩሱሴ ሎንህህ
(ማቴ. 24:1-2፤ ማር. 13:1-2)

5 ፔቲ ፔቲ ዓሳ፡- «ሃይ ጌኤዙ ማኣራ ሚዛጲ ሹቸና ሃሃ ያኦሲም ዒንጊንቲ ዒንጊዎና ሚዛጲሲ ኮሾናያኬ» ጌዒ ጌዒ ዎላ ጌሰታንቲ፤ 6 ዩሱሴ፡- «ሃይ ዒንህ ዛጋህ ሲያ፡ ሹጫ ሹጫይዳ ኬልቁንቲ ዓቲንዳዎ ዎዶ ሙካንዳኔ፤ ሃይ ሹጫ ሲያ ፔቲ ዓቢና ዶዓንዳኔ» ጌዔ።

7 ዓይታ፡- «ዓርዘህሃ! ይይ ማዓንዳህ ዓይዳዳይ? ይይ ያዲ ማዓንዳ ዎዶ ዑኬህ ኦ ዓራንዳ ማላታ ዓይጌንዳዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጨጌ።

ዩሱሴ ማቶና ዳውሲህና ሙካንዳህ ኬኤዜህ
(ማቴ. 24:3-14፤ ማር. 13:3-13)

8 ዩሱሴ፡- «ዒንህ ዳቢንቲዎጉዳ ዒንህና ዓራቀቲ፤ ሚርጌህ ታኣኒ ኪሪሰቶሴኬ! ሃይሾ ዎዶ ዑኬኔ!» ጌዒ ጌዒ ታ ሱንዎና ሙካንዳኔ፤ ዓይቶ ጊንዖ ዓኣዲገቲ። 9 ያልዚና ዳራኮ ዎይዚ ዒዲህና ዛላ ዒንህ ዎይዜ ዎዶና

ደቃቲፖቲ፤ ቤርታዲ ዬይ ቢያ ያዲ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ማዓቶዋ ጋፒንግ ዑኬ ማዓባኬ» ጌታ ዲያቶም ማሄኔ።

10 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ዴራ ዴሮ፣ ካኣታ ካኣቶ ያላንዳ። 11 ዴማ ዴማ ቤሲዳ ደዲ፣ ቢታቻ ሳባ ባገጂሣና ሉማና ሃሣ ደርዓኣ ኬሰካንዳ። ሃሣ ቢታቻ ባኣዚና ዴኤፒ ዴኤፒ ማላታ ጫሪንጮይዳ ጴዳንዳ። 12 ጋንጉቲ ዬይ ቢያ ማዓንዳሢኮ ቤርታ ባሳ ቢንሣ ሳርቃንዳ፤ ባዲ ሃሣ ቢንሣ ደውሶንዳ፤ ባይሁደ ባሶኮ ቡከንቶ ቤዘና ቱኡዘ ማእርናም ባኣሣ ቢንሣ ቢንጎንዳ፤ ታ ሱንጾር ጌታ ካኣቶ ቤርቶ ሃሣ ዋይሣ ባሶ ቤርቶ ዔኪ ቢንሣ ባኣዳንዳ። 13 ዬይያ ታ ሱንጾ ዘሎ ቢንሣ ማርካታኒ ቢንሣም ኮሺ ዋዴ ማዓንዳ። 14 ዬይያ ቢንሣ ፑርቲሴ ባሲጉዲ ያኡጪንታ ባኮኮ ቢንሣ ማሃንዳ ባኮሮ ሜታዳንዳ ኮይሱዋኣሣ ቤርታዲ ዔሩዋቲ። 15 ባይጎር ጌዔቶ ቢንሣኮ ሞርኮይዳፓ ያኣኒያ ቢንሣ ባሻኒና ማካኒ ዳንዳዐዋ ጌሰቶንደ ጌኤሲና ዔራቶና ታ ቢንሣም ቢንጎንዳ። 16 ቢንሣኮ ሾዔ ባሶና ጌርሲንሣና ቢንሣኮ ቢንሣና ላጎና ባቲዋዎ ባኣሣ ቢንሣ ዬያ ባኮም ቢንጎንዳ፤ ቢንሣዳፓ ፔቲ ፔቲሣ ሃይቂያ ሃይቃንዳ። 17 ታ ሱንጾር ጌታ ባሲ ቢያና ባዲንቲያ ቢንሣ ማዓንዳ። 18 ጋንጉቲ ቢንሣኮ ቶኦኮ ጋፓናፓ ፔቲታዎ ባይቃባኬ። 19 ቢንሣ ገቢ ዳንዳዲ ሸምፓሣ ቢንሣኮ ቢንሣ ባውሳንዳ።» ጌዔ።

ዩሱሴ ዩሩሳላሜኮ ባይቂያ ዘሎ ኬኤዜሣ
(ማቲ. 24:15-21፤ ማር. 13:14-19)

20 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ፡- «ቢዘ ሞርኮኮ ያላ ባሶና ዩሩሳላሜ ማንገንቲ ባኣኣቲ ቢንሣ ዘጌ ዋደና ባይቃኒ ባዲ ዑኬሣ ዔሩዋቲ፤ 21 ባሞና ዩሁዳ ባጮይዳ ባኣዘንሣ ሌካ ዲኮ ባንሣ ባኣሸንቶንጎ፤ ካታማ ባኣዘንሣ ዩካፓ ኬሰካንጎ፤ ካታምኮ ዙላ ባኣዘንሣያ ሃንጋ ካታም ጌሎፓ። 22 ባይጎር ጌዔቶ ዬሮ ባይሰንቲሎ ዘሎ ፃኣፒንቲ ሎንሣ ኩማንዳጉዲ፣ ዬና ኮሜ ዔኪሣና ሜቶ ቢንገሣ ዋዴ ማዓንዳ። 23 ዬሮ ዋደና ጎጾይንደና ናኣቶ ባኣሎ ዳንሣሣዘንሣም ባዴዔ! ባይጎር ጌዔቶ ዬሮ ባጮሎይዳ ዴኤፒ ሜቶ ዋዴ ማዓንዳ፤ ዴሮ ዑጾይዳ ያኣሲ ጎሪንቲ ሙካንዳ። 24 ዔያቶይዳፓ ሚርጌሣ ያልዘና ሃይቃንዳ፤ ባቲ ባሳዲ ቢንቲዲ ማዲማ ባጪ ዔኪ ባኣዳንታንዳ፤ ሜሌ ዴራ ዑጻ ማዲ ዋይሣ ዋዳ ጋፓንዳያ ሃላንዳኣና ዩሩሳላሜ ካታም ዔያታ ሄርቂ ዋይሣያ ማዓንዳ።» ጌዔ።

ኪሪሰቶሴኮ ላሚ ሙኪያ ዘሎ
(ማቲ. 24:29-31፤ ማር. 13:24-27)

25 ሄሊሳዎ ዩሱሴ፡- «ባሶና ባገሮናይዳ ሃሣ ዙኣጋሣዲ ደቃሣ ማላታ ጴዳንዳ፤ ሳይይዳ ባኣ ዴራ ቢያ ባዘና ባዘይዳ ዔቃ ደቃሣ ጉዳሣ ዠርባር ዑኡዘፓ ዔቂያና ባገጪ ሜታዳንዳ። 26 ሳይይዳ ሙካ ባኮ ካፒሣና ባሳ ባገገቶምና ሄርገ ሜታዳንዳ፤ ባይጎር ጌዔቶ ዬሮ ዋደና ጫሪንጮ ዋልቂና ባኣ ባካ ባገግንዳ፤ 27 ዩካፓ ባሲኮ ናባሣ ዴኤፒ ዋልቂና ሃሣ ባንቶንቲ ሻኣር ዑጻ ማዲ ሙኪ ጴዳንዳ። 28 ዬይ ቢያ ማዲያ ባርቂ ዋደና ቢንሣኮ ዳቂንታ ዑኬሣር ዴግ ጌታ ሌካ ዘጉዋቲ» ጌዔ።

ቤሌሴ ጌይንታ ሚሣ ኮኣኪንሣ
(ማቲ. 24:32-35፤ ማር. 13:28-31)

29 ዩካፓ ዩሱሴ ሂዚ ጌታ ኮኣኪንሣ ዔያቶም ኬኤዜ፡- «ቤሌሶ ሚያንታ ሃንጎ ሚያዎ ኮሺ ባኣ ዔኪ ዘጉዋቲ፤ 30 ዔያቶኮ ባላዘፍ ፃላንቲ ቢንሣ ዘጌ ዋደና ያጎሣ ዑኬሣ ቢንሣ ዔራ። 31 ዬያ ጎይያ ዬይ ቢያ ባካ ማዲያ ባርቃሣ ቢንሣ ዘጌ ዋደና ያኣሲ ካኣቲማ ሙካኒ ዑኬሣ ዔሩዋቲ።

32 «ጎኔ ታ ቢንሣም ጋባ፤ ዬይ ቢያ ኩማንዳያ ሄላንዳኣና ሃይ ሸይንታ ባኣዳባኬ። 33 ጫሪንጮና ሳዎና ባኣዳንዳ፤ ታኣኮ ቃኣላ ጋባንቲ ናንገና ደዲ ናንጎንዳ።» ጌዔ።

ደዲ ጴጪ ካፒሣ ዘላ

34 ሄሊሳዎ ዩሱሴ፡- «ሚርጌ ሙኡዘና ዑሺና ዘላ ማሊ ማሊ ዋደ ቢንሣኮ ጉሪ ኩርሲፖቲ፤ ሃሣ ሃያ ሳዎ ናንጎ ባኮ ዘሎ ሜታዲሣና ባኣ ቢንሣኮ ደጪሲፖቲ፤ ያዲ ቢንሣ ማዔቲ ዬና ኬሌላ ፐርጉዲ ዔሩዋንቲ ቢንሣ ባርቃንዳሣ ዔሩዋቲ። 35 ዬና ኬላ ሳይይዳ ባኣ ባሶ ቢያ ዔሩዋንቲ ባርቃንዳ። 36 ዬይያ ሙካ ፑርቶ ባኮይዳፓ ቢያ ቶላኒ፣ ዋልቂያ ዴንቃኒና ባሲ ናባሣኮ ቤርታ ቢንሣ ዔቃኒ ዳንዳባንዳጉዲ ሺኣቂ ሺኣቂ ቢያ ዋደና ደዲዋቲ» ጌዔ።

37 ባሞና ዩሱሴ ቢያ ኬሊ ጌኤዙ ማእርይዳ ዔርዛኔ፤ ሳባ ባሞኣና ጋባንቲ ዘይቲ ሪሚቲ ዲካ ጌይንታ ዲኮ ኬሰኪ ኬሰኪ ዋርቃ። 38 ባሳ ቢያ ዩሱሴ ኮሪፓ ዋይዘኒ ጉቲ ባሞ ጌኤዙ ማኣሪ ባዲ ባንሣ ባኣዳ።

22

ኪሪሰቶሴ ዋዲን ባሶኮ ዋላ ዘርቲያ
(ማቲ. 26:1-5፤ ማር. 14:1-2፤ ዮሃ. 11:45-53)

1 ዑሣ ባኣዲያ ባንቾ ኬሎ ጌይንታ ላኣደ ሙዲ ባንቾ ኬላ ዑካዛ፣ 2 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ባሳ ዴር ባገጪሙሣር ዩሱሴ ባርቂ ዋደንደ ጎይሣ ዴሜና ኮባ።

ዩሁዳኮ ዩሱሴ ባኣሣ ቢንጎር ባሶና ዋላ ገኢጊያ
(ማቲ. 26:14-16፤ ማር. 14:10-11)

3 ዬማና ታጾ ላምዎንሣዳፓ ፔቲሣ ማዔ፣ ባሰቆርንቶ ባጮ ባሣ፣ ዩሁዳይዳ ፃላሄ ጌሌ። 4 ዬይያ ዩሁዳ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጌኤዙ ማእር ካፓ ባሶ ባይሣዘንሣ ኮይላ ዴንዲ ዩሱሴ ዋዲ ባኣሣ ዔያቶም ቢንጎንዳቲ ዔያቶና ዋላ ጌሰቲ። 5 ዔያታ ባ ኬኤዜ ባኮና ዋዛዲ ሚኢሾ ባዘም ቢንጎኒ ዋላ ጌሰቲ ገኢጊኔ። 6 ዔያታ ጌሰቲ ገኢጊሰካፓ፣ ዴራ ዔሩዋንቲ ባዚ ዩሱሴ ባኣሣ ቢንጎኒ ገኢጋ ዋዴ ኮባ።

ዩሱሴ ዑሣ ባኣዲያ ባንቾ ኬሎ ካዎ ሙዒኒ ገኢጊሣ
(ማቲ. 26:17-25፤ ማር. 14:12-21፤ ዮሃ. 13:21-30)

7 ዩካፓ ዑሣ ባኣዲያ ባንቾር ማራቶ ሹኪ፣ ላኣደዎ ሙዲ ባንቾ ኬላ ሄሌ። 8 ዩሱሴ፡- «ዑሣ ባኣዲያ ባንቾ ኬሎ ካዎሣ ኑ ሙዒንዳጉዲ ዴንዲ ኑም ገኢጊሹዋቲ» ጌታ ጴጂርሴና ዮሃኒሴና ቤርታ ዳኬ።

9 ዔያታ ማሃዎ፡- «ዑሣ ባኣዲያ ባንቾ ኬሎ ካዎ ዋካ ኑ ገኢጊሻንዳጉዲ ኔ ኮባይ?» ጌይ ባዲ ያኡጪ።

10 ባዚያ ዔያቶም፡- «ዴንዲ ካታም ቢንሣ ጌላኣና ባኣኣካ ዋኣሣ ጉሲ ኬይ ባሲ ቢንሣና ካኣማንዳ፤ ባዲ

ጊንዖ ዓኣዲ፣ ዒ ጌላ ማእሮ ጌሉዋቱ። 11 ማእሮ ዓዶ ኮራ ኑና ዔርዛሚ ታኣኮ ጊንዖ ሃንታዞንሚና ዋላ ዑህ ዓኣዲዎ ቦንቾ ኬሎ ካዎ ታ ደዒ ሙዓንዳ ቤዛ ዎካዳይ? ኔና ጋዓኔ ጎውዋቱ። 12 ዒዚያ ኩቦ ጋራ ዓኣ ሂኣሂንቲ ጊኢጌ፣ ደልጎ ቤዛ ዒንህ ዳውዋንዳኔ፤ ዒኢካ ጊኢጊሹዋቱ» ጌዔኔ።

13 ለምዖ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሚ ደንዲ ቢያ ባካ ዩሱሴ ዔያቶም ጌዔሂጉዲ ማዔም ደንቃዖ ዑህ ዓኣዲዎ ቦንቾ ኬሎ ካዎ ዒኢካ ጊኢጊሹኔ።

ጎዳ ማዶ ካዎህ

(ማቴ. 26:26-30፤ ማር. 14:22-26፤ 1ቆሮ. 11:23-25)

14 ዒማና ካዎ ሙዖ ዎዳ ሄላዛ ዩሱሴ ዳኪንቴዞንሚና ዋላ ሙዓኒ ደዓዖ፡- 15 «ታኣኒ ማታሂ ዔካንዳሂኮ ቤርታ ዒንህና ዋላ ሃያ ዑህ ዓኣዲዎ ቦንቾ ኬሎ ካዎህ ሙዓኒ ሚርጌና ኮዔኔ፤ 16 ሃያ ባኮኮ ዓኣሽንቴ ጎኑማ ያኦሲ ካኣቱዎይዳ ጌኤሽኪ ዔርታንዳያ ሄላንዳኣና ሃይካፓ ሴካ ሃና ዑህ ዓኣዲዎ ቦንቾ ኬሎ ካዎ ፔቲታዖ ታ ሙዒንዲዎያታሂ ዒንህም ታ ኬኤዛኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

17 ዩካፓ ዩሱሴ ዑሽኮ ባኮ ዔኪ ጋላታ ሸኢጲሂ ሸኢቃዖ፡- «ሃቦቱ፣ ሃያ ዎሊ ሄሊሱዋቱ፤ 18 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ሃይማፓ ዓርቃዖ ያኦሲ ካኣቱማ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ሃያ ዎይና ዓኣፖ ዑዛፓ ታ ዑሽካዓኬ» ጌዔኔ።

19 ሄሊሳዖ ዩሱሴ ካሃ ዔኪ ጋላታ ሸኢጲሂ ሸኢቁ፣ ቡንፃዖ ጊንዖ ሃንታዞንሚም፡- «ሃቦቱ፣ ሃይ ዒንህም ዒንጊንታሂ ታናኬ፤ ሃያ ዒንህ ታና ማሊ ጰቂህ ባኣዚ ማሁዋቱ» ጌዒ ዔያቶም ዒንጌኔ። 20 ዩያጉዲ ካሃ ሙዔሰካፓ ዑሽኮ ባኮ ዔኪ ዒንጋዖ፡- «ሃይ ዑሽኮ ባካ ዒንህም ላኣሊንታንዳ፣ ታ ሱጎዖና ኩማንዳ ዓኮ ጫኣቃሂኬ።

21 «ጋዓንቴ ታና ዓኣሂ ዒንጋሂ ሃሂ ታኣና ዎላ ጎንጋፓ ካሃ ዔኪ ሙዓኔ። 22 ዓሲኮ ናዓሂ ዒዛ ዛሎ ቤርታዲ ማሊንቴ ጎይዖና ሃይቁዎዖ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሂ ዓኣሂ ዒንጋ ዩያ ዓሂም ባደዔ።» ጌዔኔ።

23 ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ፡- «ኦ ባኣካፓ ዩያ ማዳንዳሂ ያናዳይ?» ጌይሂና ዎሊ ሴካና ሃንጋና ያኦጩኔ።

ቢያፓ ባሽሂ ያናታቴያ ኬኤዚንቴሂ

24 ሄሊሳዖ ዔያታ፡- «ኦጊዳፓ ቢያ ባሽሂ ያናዳይ?» ጌዒ ዎላ ማርሞ ዓርቁኔ። 25 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ሃያ ዓጮ ካኣቶኮ ደር ዑፃ ቢታንቶ ዓኣኔ፤ ሃሃ ዎይህ ዓሳኣ ደርሞ ኮዦ ማዳ ዓሶ ጌይንታኔ፤ 26 ዒንህ ጋዓንቴ ዔያቶጉዲ ማዓንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዩያይዳፓ ዒንህ ባኣካ ቶይዲ ማዓሂ ጌኤዚጉዲ ማዖንጎ፤ ዓይሂ ማዳሽያ ማዔሂያ ማዳሂጉዲ ማዖንጎ። 27 ሙዖ ደዒ ሙዓሂና ዔቁ ሙኡዛሂናይዳፓ ዎያዳይ ዳኤፓሂ? ዳኤፒ ጌይንታሂ ደይ ሙዓሂቱዋዓዳ? ታኣኒ ጋዓንቴ ዒንህኮ ባኣካ ዓይሂንቲ ማዳሂ ጉደያኬ።

28 «ዒንህ ታኣኮ ማታሂ ዎደና ቢያ ታኣና ዎላ ደዲ ደዔኔ። 29 ዩያሮ ታ ዓዴ ታ ማደም ቢታንቶ ታኣም ዒንጌሂጉዲ ታኣኒያ ዒንህም ቢታንቶ ዒንጋንዳኔ። 30 ታኣና ዎላ ታ ካኣቱዎይዳ ሙዖ ቤዛ ዒንህ ደዒ ሙይ ዑሽካንዳኔ፤ ዎጎ ዎጎ ቤዛይዳኣ ደዒ፣ ታጾ ለምዖ

ዒሰራዔኤሌኮ ፻ጾ ዑፃ ቢታንቶ ዔኪ ዒንህ ዎጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ጰዒርሴ ዒዛ ዔሩዋሴ ጋዓንዳሂ ቤርታሲ ዩሱሴ ኬኤዚሂ

(ማቴ. 26:31-35፤ ማር. 14:27-31፤ ዮሃ. 13:36-38)

31 ሄሊሳዖ ዩሱሴ፡- «ሲሞኦኔ! ሃኣዛጌ፤ ጎሽካ ዓሂ ዛርጋሂ ዓኣፖ ዲልባፓ ሶኦሪ፣ ጌኤሽ ዲማሳሂጉዲ ዓላሄ ዒንህ ሶኦሪ ዛጋኒ ዒናፓ ሱኡካዲ ማሌኔ። 32 ጋዓንቴ ኔኤኮ ጉሙርቁዖ ባይቁዋጉዲ ታ ዓዶ ታ ሸኢቁኔ፤ ኔኤኒያ ኔ ዳቢንቶ ዔሪ ታ ባንሂ ማዔ ዎደና ኔ ዒሾንሂ ደዲሹ» ጌዔኔ።

33 ጰዒርሴ ማሃዖ፡- «ጎዳሂዮ! ቱኤሲም ማዔቶዎ ሃሃ ሃይቢም ታኣኒ ኔኤና ዎላ ዓኣዲኒ ጊኢጊንቴያኬ!» ጌዔኔ።

34 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዒዛም፡- «ጰዒርሴ፣ ሃና ኮይዳ ቁኣቁዋንቴ ሃይሂ ማይንቲ ታ ዒዛ ዔሩዋሴ» ኔ ጋዓንዳኔ፤ ታ ኔኤም ጋዓኣኬ» ጌዔኔ።

35 ዩካፓ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶ ኮራ፡- «ሚኢሽ ዓርቆ ቡራሻ፣ ጋላ ዔኮ ሉካ፣ ዲርሲያ ዒንህ ዔኮዋንቴ ታ ዒንህ ዳኬ ዎደና ዒንህም ፓጩ ባኣዚ ዓኣ?» ጌዔኔ።

ዔያታኣ ማሃዖ፡- «ዓይጌያ ፓጩ ባኣዚ ኦም ባኣሴ» ጌዔኔ።

36 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃሂ ዓካሪ ሚኢሽ ዓርቆ ቡራሻ ማዔቲያ፣ ጋላ ዓርቆ ሉካ ዓኣሂ ዩያ ፔኤኮ ዔኮንጎ፤ ጩንቻ ዓፓሮ ባኣሂያ ማኣዓሂ ፔኤኮ ሻንቺ ጩንቻ ዓፓሮ ሻንቆንጎ። 37 «ፑርቶ ዓሶና ዎላ ፓይዲንቴኔ!» ጋዓ ማዓኣፖ ቃኣላ ታ ጊዳ ኩማንዳያ ኮይሳኔ፤ ታ ዒንህም ጋዓኣኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ታ ዛሎ ቤርታዲ ዓኣፒንቴሂ ቢያ ኩማኒ ኮይሳሂርኬ» ጌዔኔ።

38 ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ፡- «ጎዳሂዮ! ሃይሾ ሃይካ ለምዖ ጩንቻ ዓፓሮ ዓኣኔ!» ዒዛም ጋዓዛ፣ ዒዚ «ጊዳንዳኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮይዳ ሸኢጲሂ

(ማቴ. 26:36-46፤ ማር. 14:32-42)

39 ዩሱሴ ካታዎይዳፓ ኬሰኪ ቤርታ ማዳሂጉዲ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ ዳንዳኔ፤ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታኣ ዒዛና ዎላ ዓኣዳኔ። 40 ዒኢካ ዔያታ ሄላዛ ዩሱሴ፡- «ዳቢሻ ጌሽሂዳ ዒንህ ጌሉዋጉዲ ሸኢቁዋቱ» ጌዔኔ።

41 ዩካፓ ሹቺ ዲዔም ሄላንዳጉደ ቤሲዳ ዔያቶይዳፓ ሃኪ ዳንዳዖ ጉምዓቲ፡- 42 «ዓዳሂዮ! ኔ ማሊሂ ማዔቶ ሃያ ማታሂ ታ ጊዳፓ ሃኪሴ፤ ጋዓንቴ ታ ማሊዖጉዲቱዋንቴ ኔ ማሊዖ ኩምንጎ» ጌዒ ሸኢቁኔ። 43 ዒማና ዒዛ ደዲሻ ኪኢታንቻሂ ጫሪንጩይዳፓ ሙኪ ዒዛም ጰዴኔ። 44 ዒና ዒዛኮ ሚርጌና ማታዳም፣ ኮሺ ደዲ ሸኢጲሂ ዒ ሸኢቃኔ፤ ዩማና ጮጋጫ ዒዛኮ ሱጉሂ ማሊ ሳዓ ያዳኔ።

45 ሸኢጲሂይዳፓ ዒ ዔቁ ጊንዖ ሃንታዞንሂ ባንሂ ሙካንቴ ዔያታ ሚርጌና ያዩያይዳፓ ዔቁያና ላቢ ጊንዒ ዓኣንቴ ዛጋዖ፡- 46 «ዓይጎር ዒንህ ጊንዓይ? ዩያይዳፓ ዳቢሻ ጌሽሂዳ ዒንህ ጌሉዋጉዲ ዔቁ ሸኢቁዋቱ» ዔያቶም ጌዔኔ።

22:20 22:20 ዓ.ር. 31:31-34። 22:21 22:21 ዓይኑ. 41:9። 22:24 22:24 ማቴ. 18:1፤ ማር. 9:34፤ ሉቃ. 9:46። 22:25 22:25 ማቴ. 25:27፤ ማር. 10:42-44። 22:26 22:26 ማቴ. 23:11፤ ማር. 9:35። 22:27 22:27 ዮሃ. 13:12-15። 22:30 22:30 ማቴ. 19:28። 22:35 22:35 ማቴ. 10:9-10፤ ማር. 6:8-9፤ ሉቃ. 9:3፤ 10:4። 22:37 22:37 ዒ.ሲ. 53:12።

ዩሱሴኮ ሞርኮ ኩጫ ዓዲንጉጉ

(ማቴ. 26:47-56፤ ማር. 14:43-50፤ ዮሃ. 18:3-11)

47 ዩሱሴ ይያ ከኤዛ ጎይሃ ዓኣንቴ ዓማና ሚርጌ ዓሲ ሙኩኔ፤ ይያ ዓሳ ዔኪ ሙኩህ ታጸ ለምዖንህ ደገ ፔቴህ ማዕ። ዩሱሴን፤ ዒዚያ ዩሱሴ ሄርቃኒ ዩሱሴ ባንህ ደጩ። 48 ዩሱሴ ጋዓንጉ፡- «ዔዙ፤ ዩሱሴ! ዓሲኮ ናዓህ ሄርቁህና ዓኣህ ኔ ዒንገ?» ጌዔ።

49 ዩሱሴና ዋላ ዓኣ ጊንጾ ሃንታዞንህ ይያ ዘጋገ፡- «ጎዳ! ዓገርና ኑ ዔያቶ ቆጾንድ?» ጌዔ። 50 ዔያቶ ደገ ፔቴሰኬይ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህም ዓይህንጉ ማዳህኮ ሚዛቆ ዋዮ ዓገርና ቆጸ ተቁኔ።

51 ዩሱሴ ጋዓንጉ፡- «ማይ ጌዳ፤ ሃሼ!» ጋዓ፡ ዓህኮ ዋዮ ኩቻ ዓርቂ ካንህ ገሃኔ።

52 ዩካገ ዩሱሴ ዒዛ ዓርቃኒ ሙኩዞንህና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሃሃ ጌኤኸ ማኣርኮ ዓይህዞንህና ዳርኮ ጨሞና ኮራ፡- «ታና ዒንህ ሱላጉዲ ዓርቃኒ ጨንቻ ዓገርና ኮኦና ዔኪ ሙኪያ? 53 ቢያ ከሊ ጌኤኸ ማኣርይዳ ዒንህና ዋላ ታ ዓኣንቴ ዒንህ ታና ዓርቂባኣሴ፤ ሃህ ጋዓንጉ ዒንህና ዲማህናኮ ቢታንቶ ዋደኸ» ጌዔ።

ጳጳሮሴኮ ዩሱሴ ዔሩዋሴ ጌይያ

(ማቴ. 26:57-58፤69-75፤ ማር. 14:53-54፤66-72፤ ዮሃ. 18:12-18፤25-27)

54 ዩካገ ዓሳ ዩሱሴ ዔኪ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ማኣሪ ዳንዳ፤ ዒማና ጳጳሮሴ ዳካ ዒዛይዳገ ሃኬ ሃኬ ጊንጾ ዓኣዳ። 55 ዓሳ ይያ ዓህኮ ዲር ጋራ ታሚ ዔኤህ ፔቴይዳ ዳዒ ካሽታንጉ ጳጳሮሴ ሙኪ ዔያቶና ዋላ ዳዔ። 56 ጳጳሮሴ ታሞ ዓጫ ዳዒ ዓኣንጉ ፔቴ ዉዲር ናይሰኬና ዒዛ ዳንቁ ኮሺ ዒዛ ዘጋገ፡- «ሃይያ ዩሱሴና ዋላ ዓኣያኸ!» ጌዔ።

57 ጳጳሮሴ ጋዓንጉ፡- «ሃና ዓሴላ! ታኣኒ ዒዛ ዔሩዋሴ» ጌዔ።

58 ዳካ ናጌሰካገ ፔቴ ዓሲ ሃሃ ጳጳሮሴ ዘጋገ፡- «ኔኤኒያ ዔያቶ ደገ ፔቴህኸ!» ጋዓዛ፡ ጳጳሮሴ ጋዓንጉ፡- «ሃይ ዓህ ኔ! ታ ዔያቶና ዋላ ዓኣያቶሴ!» ጌዔ።

59 ፔቴ ሳኣቴጉዳያ ሃሃ ኔጋገ ፔቴ ሜሌ ዓሲ፡- «ሃይ ዓህ ጌሊላ ዓሲከ፤ ጎኔ ዒዛና ዋላ ዓኣያኸ» ጌዒ ኮሺ ደዲሺ ከኤዜ።

60 ጳጳሮሴ ጋዓንጉ፡- «ሃይ ዓህ ኔ! ኔ ጋዓ ዓህ ታ ዔሩዋሴ!» ጌዔ።

ዬኖ ዒ ጋዓ ጎይሃ ዓኣንጉ ኮይዳ ቁኣቁ። 61 ዬማና ጎዳ ዩሱሴ ሺሪ ጳጳሮሴ ዘጋዛ፡ ጳጳሮሴም፡- «ሃኖ ኮይዳ ቁኣቁዎንጉ ሃይህ ማይንጉ ታ ዒዛ ዔሩዋሴ» ኔ ታና ጋዓንጉ። ጌይ ጎዳ ዩሱሴ ቤርታ ዒዛም ከኤዜህ ጸቃዛ። 62 ካር ከሰካገ ኮሺ ዒናገ ያዩ ዒዚ ዩኤከ።

63 ዒማና ዩሱሴ ዓርቂ ዓሳ ዒዛ ቦሂ ሰሂ ጳርቂያ ጳርቃ። 64 ዓኣገ ካርዋ ዒዛኮ ካንቁ ካንቁ፡- «የናዳይ ኔና ባዔህ? ሃንዳ ኔ ያኦሲ ማሊህ ከኤዛያታጉ ዔሬ» ጋዓ። 65 ዬያጉዲ ሃሃ ሚርጌ ባኣዚ ጌዒ ጌዒ ዒዛ ጫሸካ።

ዩሱሴኮ ዋጎ ዓሳ ቤርቶ ሺኢኪያ

(ማቴ. 26:59-66፤ ማር. 14:55-64፤ ዮሃ. 18:19-24)

66 ሳዓ ካራዛ ዳርኮ ጨሞና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳና ፔቴይዳ ቡኪንጉ፤ ዩሱሴያ ዔያታ ቡኪንቶ ቤዞ ዔኪ ሙካገ፡ 67 ዒዛ ኮራ፡-

«ሃንዳ ኑም ከኤዜ! ኔኤኒ ሜሲሃዳ?» ጋዓዛ፡ ዒዚ ጋዓንጉ ዔያቶም፡- «ታ ዒንህም ከኤዛዛ ዒንህ ጎኔኮ ጎውዋሴ፤ 68 ሃሃ ታ ዒንህ ያኦሪዛ ታኣም ዒንህ ማሂ ከኤዙዋሴ፤ 69 ጋዓንጉ ሃይማገ ዓርቃገ ዓሲኮ ናዓህ ዳኤገ ያኣዛህኮ ሚዛቆ ዘላ ቦንቸንጉ ዳዓንዳ።» ጌዔ።

70 ዩካገ ቢያህ ፔቴሞና፡- «ሂዳቶ ኔ ያኦሲ ናይኬ ጌይሂዳ?» ጌይ ዒዛ ያኦሪዛ፡ ዒዚ፡- «ሂዮ፤ ዒንህ ታና ጋዓህጉዳያኸ» ዔያቶም ጌዔ።

71 ዔያታ ማሃ፡- «ዓካሪ ማይ ዓይጎ ማርካ ኑም ኮይሳይ? ሃይሾ ዒ ጌዔ ባኮ ኑ ኑ ቶኣኪና ዋይዜ፤!» ጌዔ።

23

ዩሱሴኮ ጳላዎሴ ቤርቶ ሺኢኪያ

(ማቴ. 27:1-2፤11-14፤ ማር. 15:1-5፤ ዮሃ. 18:28-38)

1 ዋጎር ቡኪንጉ ዓሳ ቢያ ዔቂ ዩሱሴ ጳላዎሴ ቤርቶ ዔኪ ዓኣዳ፤ 2 ሂዚ ጌዒያ ዒዛ ዔያታ ዋጎና ዓይህሳኒ ከኤዚህ ዓርቁ፡- «ሃይ ዓህ፡ ኑኡኮ ዳር ዳቢሻንጉ ኑ ዳንቁ፤ ሮሜ ካኣቲም ጌኢራ ጌኢሪንጉዋጉ ዳላኣጋ፤ ሃሃ ታኣኒ ካኣቲ ማዕ። ሜሲሃከ» ጌዒ ጌዒ ከኤዛ።

3 ጳላዎሴ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዳ ካኣቲዳ?» ጌይ ዩሱሴ ያኦሪዛ፤ ዩሱሴ ማሃ፡- «ሂዮ፡ ኔ ታና ጌዔህጉዳያኸ» ዒዛም ጌዔ።

4 ዬማና ጳላዎሴ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዳርኖም፡- «ሃያ ዓህ 0-9 ዓይጎ ዳቢንጉ ታ ዳንቁባኣሴ!» ጌዔ።

5 ዓሳ ጋዓንጉ፡- «ሃይ ዓህ ጌሊላይዳገ ዓርቃገ ሃይካ ሃላንዳኣና ዩሁዳ ዓጫ ቢያ ዔርዚ ዔርዚ ዳር ፑርቱሞም ዔቁሳ።» ጌዒ ጌዒ ኮሺ ደዲሺ ከኤዜ።

ዩሱሴ ሄርዲሴ ቤርታ

6 ጳላዎሴ ጌሊላ ጌይንጉ 0-ኡዞ ዋይዛ፡- «ሃይ ጌሊላ ዓጪ ዓሲዳ?» ጌዒ ያኦሪ። 7 ዩሱሴ ሙኩህ ሄርዲሴ ዋይሃ ዓጫገ ማዕህ ጳላዎሴ ዔሪ ማሂ ጊንሃ ሄርዲሴ ባንህ ዳከ፤ ሄርዲሴ ዬማና ዩሩሳላሜይዳ። 8 ሄርዲሴ ዩሱሴ ዘጋገ ሚርጌ ዋዛዳ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዩሱሴ ዘሎ ቤርታ ዒ ዋይዜህር ዘጋገ ሚርጌ ዋይ ዒዛ ኮዓ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዩሱሴ ያኦሲ ዋልቁና ዓኪ ባኣዚ ማዳም ዘጋገ ማሊህያ ጌሃ። 9 ዬያር ሄርዲሴ ዩሱሴ ሚርጌ ያኦሪህ ያኦሪ፤ ዩሱሴ ጋዓንጉ ዓይጎዋ ዒዛም ማሂባኣሴ። 10 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዓኣካ ዔቂ ሚርጌና ዒ ፑርቲሴያ ማሊሲ ከኤዛ።

11 ሄርዲሴ ፖኦሊሶና ዋላ ማዒ ዒዛ ቦሂ ዓማላ፡ ሚዛጲ ሳፐላ ማይሲ ጊንሃ ጳላዎሴ ባንህ ማሂ ዳከ። 12 ዬኖ ከሎና ሄርዲሴና ጳላዎሴና ዋላ ዒጊንጉ፤ ዬያኮ ቤርታ ጋዓንጉ ዔያታ ዋላ ዲዲህከ።

ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንጉህ

(ማቴ. 27:15-26፤ ማር. 15:6-15፤ ዮሃ. 18:39-40፤ 19:1-16)

13 ዩካገ ጳላዎሴ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሃሃ ዳርይዳገ ዔርቁጉ ዓሳና ዳርኖ ቢያ ዔኤላ፡- 14 «ዳር ዒ ፑርቱሞም ዔቁሳ፤» ጌዒ ዒንህ ሃያ ዓህ ታ ኮይላ ዔኪ ሙኩኔ፤ ታኣኒ ጋዓንጉ ዒንህኮ ቤርታ ዒዛ ያኦሪ፤ ዒንህ ጌዒ ከኤዛ ባኮይዳገ ቢያ ሃያ ዓህ 0-9 ዓይጎዋ ዳቢንጉ ታ ዳንቁባኣሴ። 15 ዬያጉዲ ሃሃ ሄርዲሴያ ዒዛይዳ ዓይጎ ዳቢንጉ ዳንቁባኣህር ሃንጋ ኑ ባንህ ማሂ ዳከ፤ ዓካሪ ሃይ ዓህ ዒዛ ሃይቢም ሄሊሳ ባኣዚ ዓይጎዋ ማዲባኣሴ።

16 ይህም ታ ጳዲና ኩንህ ሃሻንዳኔ» ጌዔ። [17 ሌዓ ሌዓ ዑህ ዓአዲያ ቦንሻ ኬሎና ጸላያሴ ፔቴ ቱኡሲ ዓሲ ዳሮም ቡላያኩ።]*

18 ይህም ዳራ ቢያ፡- «ሃያ ዓህ ባይዜ! ባርባኔ ጋዓንቴ ኑም ቡሌ!» ጌዔ ጌዔ ዒላቴ። 19 ባርባኔ ጎረሃ ካታምይዳ ዑራ ዔቁሲ ዓሲ ዎዴ ዛላና ቱኡቴ ዓአ ዓሲኩ።

20 ጸላያሴ ዩሱሴ ቡሊ ሃሻኒ ኮዓዖ ላሚ ዳሮም ኬኤዜ። 21 ዳራ ጋዓንቴ፡- «ሱዌ፣ ሱሱዌ!» ጌዔ ጌዔ ዒላቴ።

22 ጸላያሴ ሃይህሲ፡- «ሃይ ዓህ ዳቤ ዳቤንታ ዓይገንዳዳይ? ታኣኒ ዒዛ ሃይቢም ሄሊሳንዳ ዓይጎ ባኣዚያ ዳንቁባኣሂር ጳዲና ታ ኩንህ ሃሻንዳኔ» ዔያቶም ጌዔ።

23 ዔያታ ጋዓንቴ ዑኡዞ ፔኤኮ ዳጊዲ፡- «ሱሱዌ!» ጌዔ ጌዔ ዒላቴ፤ ዒላታኣ ዔያቶኮ ኮሺ ዲቤ። 24 ይህም ዛሎር ዔያታ ያኡጩህ ዔያቶም ማዲንታንዳጉዲ ጸላያሴ ዎጌ። 25 ዑራ ዔቁሲ፣ ዓሲ ዎዴ ቱኡቴ ዓአ ባርባኔ ጎረሃ ዔያታ ያኡጩ ጎይያና ቡላዖ፣ ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያታ ኮዔሂጉዲ ዓአሂ ዔያቶም ዒንጌ።

ዩሱሴኮ ሱዊንቴዎ
(ማቴ. 27:32-44፤ ማር. 15:21-32፤ ዮሃ. 19:17-27)

26 ይህም ዩሱሴ ዔያታ ዔኪ ዳንዲያይዳ ዓአዖ፣ ፔቴ ቁሪና ጌይንታ ዓጪ ዓሲ ማዔ ሲሞኦኔ ጎረሃ ካታምኮ ዙላፓ ካታም ጌላንቴ ዒዛ ዔኪ ዩሱሴ ሱዊንዶ ፑርቲሴ ዓሲ ሱዎ ሚያ ኬዲሴ ዩሱሴ ጊንዎ ዓአዳንዳጉዲ ማህ።

27 ሚርጌ ዓሲ ዩሱሴ ጊንዎ ዓአዳኔ፤ ዔያቶ ባኣኮይዳፓ ሚርጌና ዒዛ ጋይቴ ያዩ ዩኤካ ላኣሊ ዓአኔ፤ 28 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያቶ ባንህ ሸሪጋ፡- «ዒንህ ዩሩሳላሜ ላኣላ! ዒንህ ቶኦኮና ዒንህ ናኣቶናም ዩኤኮዎቴ! ታ ጋይቴ ዩኤኪፖቴ! 29 ዓይጎር ጌዔቶ ለዘካሂ ማዔ ላኣሎና ሸይባኣ ጎጾና ዳንሥሂባኣ ላኣሎና ዎዚ ባሊቲና ዓአያዳይ?» ጌይንታንዳ ኬሊ ሙካንዳ። 30 ዩናና ዓሳ ዲኮ ኑ ዑፀ ደዔ፤ ሃሃ ጌሚር ኡና ዓአቸዎቴ፤ ጌይህ ዓርቃንዳ። 31 ዓካሪ ዩይ ቢያ ባካ ዓአዔ ሚሂዳ ሃኣዲ ማዓያ ማዔቶ ማሎ ሚያይዳ ዎይታንዳናንዳይ?» ጌዔ።

32 ዩያጉዲ ሃሃ ዩሱሴና ዎላ ዎዳኒ ላምዎ ፑርታ ማዔ ዓሲሰኬንሂያ ዔኪ ዔያታ ዳንዳ። 33 ዩካፓ ዔያታ ቶኦኪ ማጌህ ጌይንታ ቤዞ ሄላዎ ዒኣካ ዩሱሴ ሱዌ፤ ሃሃ ላምዎ ፑርቶ ማዔዘንሂያ ዩሱሴኮ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ሱዌ። 34 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓዳሂዮ! ዔያታ ማዳ ባኮ ዔሩዎኣሂር ዓቶንጎ ዔያቶም ጌዔ!» ጌዔ።

ፖኦሊሳ ዳሚሲ ዔራኒ ዓጎ ባኣዚ ዓጊ ዩሱሴኮ ዓፒሎ ጊሸቴ። 35 ዳራ ዔቁ ዘጋንቴ ዓይሁዶኮ ሱኡጋ፡- «ሜሌ ዓሲ ዳቁሼ፤ ዓካሪ ዒዛ ያኦሲ ዶኦሬያ፣ ማሲሄ ማዔቶ ሂንዳ ፔና ዳቁሸንጎ!» ጌዔ ጌዔ ዒዛ ቦሃ።

36 ፖኦሊሳ ሃሃ ዩያጉዲ ዒዛ ቦሃ፤ ፑርቲ ሶልኬ ዑሺያ ዒዛም ዒንጋዖ፣ 37 «ኔኤኒ ዓይሁዳ ካኣቲታቶ ሂንዳ ኔና ዳቁሸ» ጌዔ።

38 «ሃይ ዓይሁዳ ካኣቲከ!» ጌዔ ያኣፖና ዩሱሴኮ ቶኦኮ ኬዳ ሚያ ዑፀ ጌሂ።

ዩሱሴና ዎላ ሱዊንቴ ላምዎ ፑርቶ ማዔ ዓሲንህ
(ማቴ. 27:38-44፤ ማር. 15:27-32)

39 ዩሱሴና ዎላ ሱዎና ፑርቶ ማዔዘንሂዳፓ ፔቴህ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ማሲሄቱዎዳዳ? ሂንዳ ኔና ዳቁሸ ኑናኣ ዳቁሸ!» ጌዔ ጌዔ ጫሽኬ።

40 ባጋሂ ጋዓንቴ፡- «ኔኤኒ ሃሂ ሃይቢም ዎጊንቴ ዓአዖ ያኦሲ ዒጊጩዎዳዳ? 41 ኑኡኒ ኑ ማዔ ዳቢንቶ ዛሎና ኑም ዒንጎና ዎጋ ኮይሳያኩ፤ ሃይ ዓህ ጋዓንቴ ፔቴታዎ ፑርታ ባኣዚ ማዲባኣሴ» ጌዔ ዒዛ ጎሬ። 42 ዩካፓ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሂዮ! ኔ ካኣቱዎይዳ ኔ ጌላ ዎዶና ታና ጳቁሳዎ!» ጌዔ።

43 ዩሱሴ ማሃዖ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ሃኖ ኔ ታኣና ዎላ ጌኔቴይዳ ማዓንዳኔ!» ዒዛም ጌዔ።

ዩሱሴኮ ሃይቦ
(ማቴ. 27:45-56፤ ማር. 15:33-41፤ ዮሃ. 19:28-30)

44 ዓካሪ ዩይ ያዲ ማዔህ ዓባ ሳዛ ማዓኣናኬ፤ ዩካፓ ዓርቃዎ ዳንዲ ማሂ ደምሶልሳ ዎዴ ሄላንዳኣና ዓቦኮ ፖዓ ዓርቁንቴ ሳዓ ጉቤ ዲሜ። 45 ዩማና ጌኤኮ ማኣሮይዳ ዳማሲዎር ጎኦቦና ዓፒላ ሳዛፓ ሄኮ ዳርዒ ላምዎ ፓቁንቴ። 46 ዩሱሴ ዑኡዞ ዳጊዲ፡- «ዓዳሂዮ! ሃይሸ ታኣኮ ሸምፓሂ ኔኤም ታ ዒንጋኔ!» ጌዔ። ዩያ ጌዔሰካፓ ሸምፓሂ ዒዛኮ ዲዴ።

47 ዒኣካ ዓኣ፣ ዌኦቶ ፖኦሊሶኮ ሱኡጋሂ ዩያ ማዔ ባኮ ዘጋዖ፡- «ጎኔ ሃይ ዓህ ዒሎታዎከ!» ጌዔ ያኦሲ ቦንቹ።

48 ዩያ ባኮ ዘጋኒ ዒኣካ ቡኪንቴ ዓአ ዓሳ ቢያ ማዔ ባኮ ዘጊ ዎዳሂና ዳደ ፔኤኮ ኩቻ ባዒ ባዒ ፔ ማኣሪ ማዔ ዳንዳ። 49 ዩሱሴ ኮሺ ዔራ ዓሶ ቢያሂና ጌሊላይዳፓ ዓርቃዎ ዒዛኮ ጊንዎ ሃንታ ላኣሎና ሃኬ ዔቁ ዩያ ባኮ ዘጋ።

ዩሱሴኮ ዲኡኪንቴዎ
(ማቴ. 27:57-61፤ ማር. 15:42-47፤ ዮሃ. 19:38-42)

50 ዓይሁዳ ዓጪ ካታማ ማዔ፣ ዓርማቲያሴ ጌይንታዘይዳናንጋ ዮሴፔ ጌይንታ ፔቴ ዓሲ ዓአኔ፤ ዒዚ ዒሎ ሃሃ ኮሺ ዓሲኬ፤ ሃሃ ጊንህ ዒ ዓይሁዶ ዓሶኮ ዎጎር ቡካ ዓሶይዳፓ ፔቴሂኬ። 51 ማዔቶም ዓይሁዶ ዓሳ ዩሱሴ ባይዘኒ ዘርታ ዘርቲዎና ጌኤዘናይዳ ዒ ጌሊላያኩ፤ ያኦሲ ካኣቱምዎ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌሂ ካፓ ዓሲኬ። 52 ዩይ ዓህ ጸላያሴ ኮይላ ዳንዲ ዩሱሴኮ ሌዞ ዒዛም ዒንጋንዳጉዲ ያኡጩ። 53 ሌዞዎ ዒዛኮ ሚፃፓ ኬይሲ ሻኣዞ፣ ቦኦሪ ሚዛጲ ዓፒላና ሱኡዲ ያኦኒያ ዳኡቲባኣ ላሌ ቆኦቁ ኮሾና ዳኡፒ ዔቴይዳ ዳኡኬ። 54 ዩያ ዒ ማዔህ ሳዓ ዲሜም ዓይሁዶኮ ሃውሾ ኬሎ ቦንቻ ዓርቃኒ ዑካንቴኬ፤ ዩና ኬሌላ ሃውሾ ኬሎም ጊኣጊንቴ ጊኣጊንቶ ኬሊኬ።

55 ጌሊላ ዓጮይዳፓ ዩሱሴ ጊንዎ ሙኬ ላኣላ ዮሴፔና ዎላ ዓአዲ ዩሱሴኮ ዲኡፖ ዘጌ፤ ሃሃ ዎዲ ዒዛ ዳኡኮናቴያ ዘጌ። 56 ዩካፓ ዔያታ ፔኤኮ ማኣሪ ማዔ ዳንዳዎ ሌዞም ማዓ ዳኤሻና ሳውቃ ቲሺና ጊኣጊሸሰካፓ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ጎይያና ሃውሾ ኬሎ ዔያታ ሃውሺ ፔኤቄ።

* 23:17 23:17 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፓ ፓይ. 17 ጊዳ ቃሳ፤ ዩና ቃኣላ ማር. 15:6 ጊዳ ዓአዞ ማላ። 23:30 23:30 ሆሴ. 10:8፤ ዮሃ. ያፔዳ 6:16። 23:34 23:34 ዓይኑ. 22:18። 23:35 23:35 ዓይኑ. 22:7። 23:36 23:36 ዓይኑ. 69:21። 23:45 23:45 ኬሲ. ማፃ 26:31-33። 23:46 23:46 ዓይኑ. 31:5። 23:49 23:49 ሉቃ. 8:2-3። 23:56 23:56 ኬሲ. ማፃ 20:10፤ ላሚ. ዎማ 5:14።

24

ዩሱሴኮ ሃይባገ ሴቀያ (ማቴ. 28:1-10፤ ማር. 16:1-8፤ ዮሃ. 20:1-10)

1 ለአሎንሢ ገሊሊቤ፣ ሳውቃ ቲዮ ዔኪ ቃልሾ ከሎኮ ቤርታሳ ሳቦ ጉቴ ዓሚ ዱኡፖ ቤዘ ዴንዴኔ፤ 2 ዲማና ዱኡፖ ካር ዎዶና ሹጫሢ ዱኡፖ ካራፓ ኮላዲ ዓኣንቴ ዔያታ ዴንቄኔ። 3 ዔያታ ዱኡፖ ዔቶ ጋር ጌሌ ዎዶና ጋዓንቴ ጎዳ ዩሱሴኮ ሌዘ ዴንቄባኣሴ። 4 ዩያ ባኮና ኮሺ ዔያታ ዲቃቲ ዓኣንቴ ዓኣፒዳ ዲካ፣ ጌኤሺ ቦኦሬ ዓፒላ ማይንቴ ላምዎ ዓሲ ዔያታ ዔሩዋንቴ ሙኪ ዔያቶ ኮይላ ዔቄኔ። 5 ለአሎንሢ ሚርጌና ዓጊጫዎ ለካ ሳዓ ዘጊ ዓኣንቴ፡- «ሹምፔና ዓኣ፣ ዩሱሴ ሃይቄ ዓሶ ባኣካ ዓይጋ ዓንሢ ኮዓይ? 6 ዓዚ ሃይካ ባኣሴ፤ ዔቄኔ፤ ቤርታ ዎንዴ ጌላላይዳ ዓኣ ዎዶና ዓንሢሚም ከኤዘሢሢ ማላዎቴ። 7 ዩይያ፡- «ሳሲኮ ናዓሢ ጎሞ ዓሶም ዓኣሢ ዓንጊንታኒ ሃሣ ሱዳንታኒ፣ ሃይሣሳ ከሎና ሃይባገ ዔቃኒ ኮይሳኔ» ዓንሢሚም ጌዔሢከ» ጌዔ።

8 ለአሎንሢ ዩሱሴኮ ቃኣሎ ማሊ ጳቂሴኔ፤ 9 ዱኡፖ ቤዛፓ ማዒ ዩያ ቢያ ታጳ ፔቴዘንሢሢና ዓቴዘንሢሢናም ከኤዘኔ፤ 10 ዩያ ዳኪንቴዘንሢሢም ከኤዘዘንሢሢ ሚግዴላ ዓጮ ማይራማ፣ ዮሃና፣ ያይቆኦቤኮ ዓንዶ ማይራምንታ ዩያጉዲ ሃሣ ማሌ ለኣሊያ ዓኣኔ። 11 ዳኪንቴዘንሢሢ ጋዓንቴ ዩይ ባካ ዔያቶም ዓውቲ ማሌሢሪ ጎኔኬ ጌይባኣሴ። 12 ጋዓንቴ ጳዒርሴ ዔቄ ዱኡፖ ቤዘ ጳሽከኔ፤ ዓኣኣካ ዓ ሄሊ ሂርኪ ጌዒ ዛጋዎ ሌዘ ሱኡዶና ሻኣዮ ሚዛጶ ዓፒሎ ሌሊ ዴንቄሰካፓ ማዔ ባኮ ዲቃቲ ሄርሺ ሄርሺ ማኣሪ ማዔኔ።

ዩሱሴ ላምዎ ዓዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶንሢሢም ጳዴሢ (ማር. 16:12-13)

13 ዩና ከሎና ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢሢዳፓ ላምዎንሢሢ ዔማዎሴ ጌይንታ ጉርዳሰኬኖ ዴንዳኔ፤ ዔማዎሴ ዓኣሢ ዩሩሳላሚይዳፓ ኮሺ ሃኩዋ * ቤሰካከ። 14 ዔያታ ዩያ ማዔ ባኮ ቢያ ዛሎ ዎላ ጌሰቲ ጌሰቲ ዓኣዳኔ፤ 15 ዩያ ዔያታ ከኤዘ ጌሰታ ዎዶና ዩሱሴ ፔ ቶኣኪና ሙኪ ዔያቶና ዎላ ዓኣዳኔ። 16 ጋዓንቴ ዔያታ ፔ ዓኣፖና ዓዛ ዛጋያታዎ ዎና ማዔቶዎ ዔራኒ ዳንዳዒባኣሴ። 17 ዓዚ፡- «ዓንሢ ሃይ ጌሰቲ ጌሰቲ ዓኣዳሢ፣ ዩይ ዓይጎ ባኣዚዳይ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔኔ።

ዔያታ ዲማና ኮሺ ዎያዎ ዓኣ ቤዘ ዔቄኔ። 18 ዔያቶይዳፓ ፔቴ ቁሌዮጳ ጌይንታሢ፡- «ኔኤኒ ዩሩሳላሚ ካታዎይዳ ዓኣዎ ሃሢ ቢሪ ማዳንቴ ባኮ ቢያ ዔሩዎዎ ሾኦቹ ማዒ ዓቴሢ ኔና ሌሊዳ?» ጌዔኔ።

19 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዩይ ዓይጌንዴዳይ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ «ናዚራቶ ዓጮ ዓሢ፣ ዩሱሴ ዑፃ ማዔ ባኮሾ! ዓዚያ ያኦሲና ዓሲና ቢያ ቤርታ ከኤዘ ባኮና ማዶና ደዲ ማዔ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዘያከ። 20 ቄኤሶኮ ሱኡጎና ኦና ዎይሣ ዔርቴ ዓሳ ሃይቃንዳጉዲ ዓዛይዳ ዎጌሰካፓ ዓዛ ሱዳኔ። 21 ኦኤኒ ጋዓንቴ «ዓሰራዔኤሌ ዓሶ ዳቀሻንዳይ ዓዛከ» ጌዒ ሚርጌና ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌሢያንታ፣ ዩይ ቢያ ባካ ማዔሰካፓ ሃና ሃይሣሳ ከሊከ። 22 ሃሣ ኦ ባኣኮይዳ ዓኣ ፔቴ ፔቴ ለኣላ ሚርጌና ኦና ዲቃሢ ማሊቤኔ፤ ዔያታ ሃና ጉቴ ዱኡፖ ቤዘ ዴንዳዎ፣ 23 ዓዛኮ ሌዘ ዴንቄባኣሴ፤ «ዓዚ ሃይባገ ዔቄኔ» ጋዓ ኪኢታንቸ ዓውቲጉዴያና ዘጌኔ ጌዒ ዔያታ ማዒ ሙከኔ። 24 ሃሣ ኦጊዳፓ ፔቴ ፔቴዘንሢሢ

ዱኡፖ ቤዘ ዴንዳዎ ለኣላ ጌዔሢሢ ማዔም ዘጌኔ፤ ዩሱሴ ጋዓንቴ ዔያታ ዴንቄባኣሴ» ዓዛም ጌዔኔ።

25 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ዓንሢ ማሊ ጳቂሢሢ ሃሣ ያኦሲ ማሊያ ከኤዘዘንሢሢ ከኤዘሢሢ ቢያ ጎኔኬ ጎዑዎ ዓሩ ደጪሴ ዓሳ! 26 ሚሲሄ ዩያ ቢያ ሚታሢ ዔካንዳያና ቦንቹንታኒያ ኮይሳያቴዎዳዳ?» ጌዔኔ። 27 ዩካፓ ሙሴና ያኦሲ ማሊያ ከኤዘ ዓሶና ማፃኣፖይዳፓ ዓርቃዎ ጌኤዮ ማፃኣፖይዳ ቢያ ዓዛ ዛሎ ከኤዘንቴ ባኮ ፓይዲ ፓይዲ ዔያቶም ከኤዘኔ።

28 ዔያታ ዴንዳ ጉርዴሎኮ ዑካዛ ዩሱሴ ዔያቶ ኮራ ዎርቁዎ ዴንዳያ ማሌሢሪ፣ 29 ዔያታ፡- «ሳዓ ዓሚኔ፣ ዓባኣ ጌሌኔ፤ ዩያር ኦኡና ዎላ ሃካ ዎርቁ» ጌይ ዓዛ ኮሺ ደዲሺ ሺኢቁሢሪ ዔያቶና ዎላ ዎርቃኒ ማኣሪ ጌሌኔ። 30 ዩካፓ ዔያቶና ዎላ ሙዓኒ ዴዓዎ፣ ካሣ ዔኪ ጋላታ ሺኢዲሢ ሺኢቁሢኮ ጊንዖ ቡንዲ ዔያቶም ዓንጌኔ። 31 ዩማና ዓኣፓ ዔያቶኮ ቡሊንታዛ ዩሱሴ ማዔሢ ዔያታ ዔሬኔ፤ ዓዚ ጋዓንቴ ቤዘማና ዔያቶኮ ዓኣፓፓ ዓኣሽንቴኔ። 32 ዔያታ ዎላ ኮይላ፡- «ዎንዴ ጎይዖ ኦ ዓኣንቴ ኦም ዓ ከኤዘኣና፣ ጌኤዮ ማፃኣፓፓ ፓይዲ ፓይዲ ኦም ዔርዛኣና ዎዛና ኦኡኮ ዓና ታሚጉዲ ዔኤቲባይ?» ጌዔኔ።

33 ዔያታ ዩማና ዔቃዎ ዩሩሳላሚ ማዒ ዴንዳኔ፤ ዓኣኣካ ታጳ ፔቴዘንሢሢ፣ ዔያቶኮ ላጎንሢሢ ዎላ ፔቴይዳ ቡኪንቴ ዓኣንቴ ዴንቄኔ። 34 ዲማና ታጳ ፔቴዘንሢሢ፡- «ጎዳ ዩሱሴ ጎኔ ሃይባገ ዔቄኔ! ሲሞኦኔማ ጳዴኔ!» ጋዔኔ።

35 ላምዎ ጊንዖ ሃንታዘንሢሢ ሃሣ ፔ ዛሎና ዔያቶ ኮይላ ጎይዖ ማዔ ባኮና ጎዳ ዩሱሴ ካሃ ዔያቶም ቡንዲ ዓንጌ ምዶና ዎይቲ ዓዛ ዔያታ ዔሬቶዎ ከኤዘኔ።

ዩሱሴ ዓዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶም ጳዴሢ (ማቴ. 28:16-20፤ ማር. 16:14-18፤ ዮሃ. 20:19-23፤ ዳኪ. ማዶ 1:6-8)

36 ዔያታ ዩያ ጋዓ ጎይሣ ዓኣንቴ ዩሱሴ ፔ ቶኣኪና ዔያቶ ባኣካ ሙኪ ዔቃዎ፡- «ዓንሢ ዎዚ ዓኣይ?» ጌዔኔ።

37 ዔያታ ጋዓንቴ ዔኤዘ፣ ዛጋያ ዔያቶም ማላዛ፣ ዲቃቲ ሚርጌና ዓጊጫኔ። 38 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዓይጎር ዓንሢ ዲቃታይ? ሃሣ ዓይጎር ዓንሢ ሃይ ጎኔ ባኣዚዳ?» ጌዒ ማላይ? 39 ታኣኮ ኩጮና ቶኮና ዛጊጋፓ ታና ማዔሢ ዔሩዎቴ፤ ሃሣ ዑዎዎ ታኣኮ ዓርቁ ዛጉዎቴ፤ ታና ዓንሢ ዛጋሢጉዲከ፤ ዔኤዘኮ ጋዓንቴ ዓሽኪንታ ማጌሢንታ ባኣሴ» ጌዔኔ።

40 ዩያ ጌዒጋፓ ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ዔያቶ ዳዌኔ፤ 41 ዔያታ ኮሺ ዎዛዲ፣ ሃሣ ዲቃቲ ሄርሺይይዳፓ ዔቄያና ዩያ ጎኔኬ ጌዒባኣሴ። ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዔኤቢ፣ ሙዎ ባኣዚ ዓንሢኮ ዓኣ?» ጌይ ዔያቶ ያኦጫዛ፣ 42 ዔያታ ሚቹንቴ ሞሎ ዓሽኪ ዳካ ዓዛም ዓንጌኔ። 43 ዓዚያ ዔኪ ዔያቶኮ ቤርታ ሙዓዎ፡- 44 «ቤርታ ዓንሢሢ ዎላ ታ ዓኣ ዎዶና ሙሴ ዔርዘ ዎጎይዳ፣ ያኦሲ ማሊያ ከኤዘ ዓሶና ዓይኦም ማፃኣፖይዳ ታ ዛሎ ፃኣፒንቴሢሢ ቢያ ኩማንዳያ ኮይሳኔ ጌዒ ታ ዓንሢሚም ከኤዘ ቃኣላ ሃያከ» ዔያቶም ጌዔኔ።

45 ዩካፓ ጌኤዮ ማፃኣፖ ማሊ ዔያታ ጳቂሢሢዳጉዲ ዓሩ ዔያቶኮ ቡሌኔ። 46 ዓዚ ዔያቶም፡- «ሚሲሄ ሚቶ ዔካንዳሢሢ ሃይሣሳ ከሎና ሃይቢዳፓ ዔቃንዳሢ ቤርታዲ ፃኣፒንቴኔ፤ 47 ዩያጉዲ ሃሣ ዓዛኮ ቡንድና ጎሚ ቡኡዲ ጌኤሽኪሢ ዛላኮ ኮሺ ሃይሴ ዩሩሳላሚይዳፓ ዓርቃዎ ቢያ ዓጮይዳ ዓኣ ዴርም ከኤዘንታንዳጉዲ

24:7 24:7 ማቴ. 16:21፤ 17:22-23፤ 20:18-19፤ ማር. 8:31፤ 9:31፤ 10:33-34፤ ሉቃ. 9:22፤ 18:31-33። * 24:13 24:13 ኮሺ ሃኩዋ- ጋዓዛ ጋኣሎ ሙኡጮና ታጳ ላምዎ ከሎ ማኤቲሬ ጋዔኔ።

ጌይንቴኔ። 48 ዲንሢያ ዩያ ባኮኮ ቢያ ማርኮንሢኬ፤
49 ዓካሪ ታኣኒ ታ ዓዳሢኮ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ዲንጊዎ
ዲንሢያም ዳካንዳኔ፤ ዲንሢያ ዎልቄ ዲንሢያም ሎፓ
ዲንጊንታንዳያ ሃላንዳኣና ዩሩሳላሜ ካታሞይዳ ዴዑዎቴ»
ዔያቶም ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ሌካ ጫሪንጮ ዔውቴዎ
(ማር. 16:19-20፤ ዳኪ. ማዶ 1:9-11)

50 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያቶ ዩሩሳላሜ ካታማፓ ኬሲ፥
ቢታኒያ ጌይንታ ቤዞ ሃላንዳኣና ዔኪ ዴንዳዎ ዲኢካ ኩጮ
ዲዛኮ ዔያቶ ዑፃ ፒሺ ዔያቶ ዓንጃኔ። 51 ዲኢካ ዔያቶ
ዲ ዓንጃ ጎይሣ ዓኣዎ ዔያቶይዳፓ ዲማዲ ሌካ ጫሪንጮ
ዔውቴኔ። 52 ዔያታኣ ዲዛም ዚጋዎ፥ ዴኤፒ ዎዛና ጊንሣ
ዩሩሳላሜ ማዒ ዓኣዳኔ። 53 ሃሣ ያኣሲ ጋላቲ ጋላቲ ቢያ
ኩሊና ጌኤዦ ማኣራፓኣ ዔያታ ዲማዲባኣሴ።

24:49 24:49 ዳኪ. ማዶ 1:4። 24:51 24:51 ዳኪ. ማዶ 1:9-11።

የሃኒሴ ጻፈ ገዢ ሃይሶ ጽሑፍ ኪሪሰቶስ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ዓይያ ካር

የሃኒሴ ጻፈ ገዢ ሃይሶ ጽሑፍ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ፡- ጽሑፍ ዓሲ ማዒ ዓሶ ባኣካ ጳዴያ፡ ናንገና ናንጋ ያኦሲ ቃኣላኬ ጌይኬ፤ ማጻፈላ ኬኤዛ ጎይያና ሃና ኮዥ ሃይሶ ጻፈገንቲህ ጽሑፍ ዴኤሻ ማዒ ሙካንዳኔ ጌይንቲ፡ ያኦሲ ናዒህ ማዒ ናባባ ዓሳ ጉሙርቃንዳጉዲና ዒዛ ጉሙርቃያና ናንገና ናንገ ዒያቶም ዓኣህ ዒራንዳጉዲኬ (20:31)።

ሃና ኮዥ ሃይሶኮ ዓይያይዳ ናንገና ናንጋያ ማዒ ያኦሲ ቃኣሎና ጽሑፍና ፔቲ ማዒህ ዓይህ ካራ ማህ ኬኤዛያ፡ ጽሑፍ ዴኤሻ ማዒ ሙካንዳኔ ጌይንቲ ያኦዛህ ናዩ ማዒያ ዒርዛ ዲማ ዲማ ያኦሲ ዎልቆና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ኬኤዛኔ፤ ዩካፓ ዩንህ ያኦሲ ዎልቆና ማዲንታ ዲቃህ ባኮንህ ዛሎና ዓይጎ ባኣዚ ጳዴቶም ዒርዛ ሃይሴ ዓኣኔ፤ ዩና ዓይጎዳይ ጌዔ፡- ፔቲ ፔቲ ዓሳ ጽሑፍ ጉሙርቃ፡ ዒዛ ዓሲ ማዒህ፤ ዓቲ ዓሳ ሃህ ዎማይዲ ዒዒ ዒዛ ኑ ጉሙርቃዓ ጌዔያ ማዒያ ኬኤዛኔ፤ ዓይህ 13—17 ጽሑፍ ዓርቂንቲ ዎንቲሎ ጊንያ ሃንታዘንህና ዎላ ዎዘጉዴ ፔቲም ዒዛኮ ዓኣያታቶ ጊንህ ሃህ ሱዲንቶር ዒ ዑኬ ዎደና ጊኢጊንቲህና ደዲሺህና ቃኣላ ዒያቶም ኬኤዛህ ኬኤዛኔ። ጋፒንያ ዓይያንህ፡- ጽሑፍኮ ዓርቂንቲያና ዎጎም ሺኢኪያ፤ ሱዲንቶና ሃይባፓ ዒቁያ ዛሎ ሃህ ሃይባፓ ዒቁሰካፓ ዒዛ ጊንያ ሃንታ ናኣቶም ዒ ዴዴህ ዛሎ ኬኤዛያኬ።

የሃኒሴ ኮሺ ዒርዛኒ ኮዒህ፡- ኪሪሰቶስ ዛሎና ዴዳ ናንገና ናንጎ ዛሎኬ፤ ዩይ ያኦሲ ኮሹምና ዒንጊንቲ ዴዳ ናንገና ናንጎ ዓርቃህ ሃህፓ ማዒዛ ዩና ናንጎ ዴንቃኒ ዳንዳዓዘንህ ጽሑፍ ጎይህ፡ ጎኑም ሃህ ሸምፔ ዒንጎያ ማዒህ ዒራዘንህኬ፤ የሃኒሴ ጻፈ ገዢ ሃይሶ ሃንጎዎቶይዳፓ ዲማሳህ ዒያና ዛሎና ዓኣ ጎኑም ዒርዛኒ ዓሲም ዒርታያና ቢያ ዎዴ ዛጎ ባኣዚ ጌይያ፡- ዎኣህ፡ ካህ፡ ፖዒ፡ ቆልሞ ሄንቃ ዓሲ፡ ማራይ፡ ዎይኔ ጎዎ ሚያ ዓኣፖ፤ ዩያጉዴ ባኮ ማላታ ማህ ሺኢሺያኬ።

ማጻፈላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-18)
- ማሰካ የሃኒሴና ቤርታዲ ጽሑፍኮ ጊንያ ሃንታያ ማዒዘንህ (1:19-51)
- ጽሑፍኮ ማደና ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ (2:1—12:50)
- ጋፒንያ ኬሎና ዩሩሳሌም ዓጮ ኮይላ ማዲንቲ ባኮ (13:1—19:42)
- ጎዳኮ ሃይባፓ ዒቁያና ሸምፔና ዓኣያ ማዒ ዴዲያ (20:1-31)
- ሸምፔና ዓኣያ ማዒ ጌሊላይዳ ዴዲ ዒንጌ ሃደር (21:1-25)

ናንጊ ቃኣላ

1 ቢያ ማዢንቲ ባኮኮ ቤርታ ቃኣላ ዓኣኔ፤ ዩይ ቃኣላ ያኦሲና ዎላ ፔቲኬ፤ ዩይ ቃኣላ ያኦሲኬ። 2 ዩይ ቤርታዲ ያኦሲና ዎላ ዓኣኔ። 3 ቢያ ባኣዚ ዒዛና ማዢንቲኔ፤

ማዢንቲ ባኮይዳፓ ቢያ ፔቲ ባኣዚታዎ ዒዛናቱዎ ማዢንቲ ባኣዚ ባኣሲ። 4 ዒዛና ናንገ ዓኣኔ፤ ዩና ናንጌላኣ ዓሲኮ ፖዒኬ። 5 ፖዒ ዲሚና ፖፖዒኔ፤ ዲሚ ፖዒ ፔቲታዎ ባሹዎሴ።

6 ያኦሲዳፓ ዳኪንቲ፡ የሃኒሴ ጌይንታ ፔቲ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ 7 ዩያ ዓህኮ ማርካዲያና ዓሲ ቢያ ዩሱሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ፖዎ ዛሎ ማርካዲያ ማዒ ሙኬኔ። 8 ዒዚ ፖዎ ዛሎ ማርካዲኒ ሙካንዳኣፓዓቲም ዒ ፔ ቶኦኪና ፖዒቱዎሴ። 9 ዓሲም ቢያ ፖዒ ፖዒ ጎኔ * ፖዒ ዓጮ ሙካኔ።

10 ዩይ ፖዒህ፡- ቤርታ ዓጮይዳ ዓኣያኬ፤ ዓጮ ማዢንቲህና ዒዛናኬ፤ ዓጮ ጋዓንቲ ዒዛ ዒሪባኣሲ። 11 ዒዚ ፔኤኮ ፃጶ ባንህ ሙካዛ ፃጶ ዒዛኮ ጋዓንቲ ዒዛ ጎኔኬ ጌይ ዒኪባኣሲ። 12 ያዲ ማዒያታቲያ ዒዛ ጎናሲ ዒኬዘንህና ዒዛኮ ሱንያ ጉሙርቃዘንህም ያኦሲ ናይ ማዓንዳ ቢታንቶ ዒንጌኔ። 13 ዒያታ ያኦሲዳፓ ሸይንቲያፓዓቲም ዓሲ ዜርህዳፓ፤ ጌይያ፡- ዓሲ ማሊህና ዓደና ዒንደናፓ ሸይንቲባኣሲ።

14 ዩይ ቃኣላ ዓሲ ማዒኔ፤ ያኦሲኮ ኮሹም ዒንጊያና ጎኑምና ኩሙህ ማዒ ኑ ጊዳ ዒ ናንጌኔ፤ ፔቲናዒህ ፔኤኮ ዓደ ኮራ ዓኣ ቦንቲንቶጉዴያ ማዒ ቦንቲንቶ ዒዛኮ ኑ ዛጌኔ።

15 የሃኒሴ፡- «ታኣኮ ጊንያ ሙካንዳህ ታ ጊዳፓ ባሻያኬ፤ ታኣኮ ቤርታ ዒ ዓኣኔ ጌዒ ታ ዒንህም ኬኤዛህና ሃያኬ!» ጌዒ ዒላቲ ኬኤዛኔ።

16 ዒዛኮ ሚርጌ ኮሹም ዒንጊያይዳፓ ኮሹም ዒንጊህ ኑም ቃሲንቲ ቃሲንቲ ዒንጊንቲኔ። 17 ያኦሲ ሙሴ ዛሎና ቤርታ ዎጌ ኑም ዒንጌኔ፤ ጋዓንቲ ያኦሲኮ ኮሹም ዒንጊያና ጎኑምና ጽሑፍ ኪሪሰቶስ ዛሎና ኑም ሙኬኔ። 18 ያኦሲ ዛጌይ ፔቲታዎ ያኦሲያ ባኣሲ፤ ማዒያ ዓደ ኮራ ዓኣ ዒዛኮ ፔቲ ናዒህ ማዒ፡ ጎዳህ ፔጋሲ ዒዛ ዒርዛኔ።

ማሰካ የሃኒሴኮ ማርካዲያ (ማቲ. 3:1-12፤ ማር. 1:1-8፤ ሉቃ. 3:1-18)

19 ዓይሁደ ዓሶ ዎይህ ዓሳ ዩሩሳሌምይዳፓ ቄኤሶና ሌዊ ዓሶናይዳፓ የሃኒሴ ኮራ ዳኬ፡- «ኔ ያናዳይ?» ጌዒ ያኦሲኬ።

20 የሃኒሴያ፡- «ታኣኒ ሜሲሄቱዎሴ» ጌዒ ማርካዲያፓዓቲም ሉኡቂ ኬኤዚባኣሲ።

21 ዒያታ፡- «ሂዳዎ ኔ ያናዳይ? ኔ ዩኤሊያሴዳ?» ጌዒ ዒዛኮ ያኦሲኬ፡ ዒዚ፡- «ታ ዒዛቱዎሴ» ጌይ ማሄኔ፤ ዒያታ፡- «*«ሙካንዳኔ» ጌይንቲ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ኔናዳ?»* ጌዒኔ።

ዒዚያ፡- «ታናቱዎሴ» ጌዒኔ።

22 ጋፒንያይዳ ዒያታ፡- «ሂዳዎ ኔ ያናዳይ? ኑና ዳኬ ዓሶም ማህ ኑ ኬኤዛንዳጉዲ፡ ኔ ኔ ዛሎ ዎዚ ጋዓይ?» ዒዛም ጌዒኔ።

23 ዒዚያ ዒያቶም ማሃዎ፡- «ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፡

ያኦሲኮ ጎይያ ፒዚሱዎቲ ጌዒ ጌዒ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዒላታ ዓሲ ዑኡሲ ጌይንቲህ ታናኬ» ጌዒኔ።

24 ዳኪንቲ ፔርሴ ዓሶይዳፓ ፔቲ ፔቲዘንህ፡- 25 «ኔኤኒ ሜሲሄ ሃህ ዩኤሊያሴ፤ ጊንህ ሃህ ሙካንዳኔ» ጌይንቲ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛህ ማዒ ባኣቲ ሂዳዎ ኔ ዓይጎር ዎኣያና ማሰካይ?» ጌይ ዒዛ ያኦሲኬ።

1:6 1:6 ማቲ. 3:1፤ ማር. 1:4፤ ሉቃ. 3:1-2። * 1:9 1:9 ጎኔ፡- ጌይያ ሉኡዚቱዎሴ ጌይህ ለሊቱዎንቲ ያኦሲኮ ጎኑም ፔጋሲ ዒርዛያኬ (የሃ. 14:6)። 1:21 1:21 ላሚ. ዎማ 18:15፤ 18፤ ሚሊ. 4:5። 1:23 1:23 ዒሲ. 40:3።

26 የሃኒሴ ማሃያ፡- «ታኣኒ ማሰካህ ማህረክ፤ ጋዓንቴ ዓንሀ ዓሩዋይ፤ ዓንሀኒሰ ባኣካ ሃሀ ዓቁ ዓኣኔ። 27 ታኣኒ ጊንጻጋ ሙካንዳህ ዓዛከ፤ ታኣኒ ዓዛከ ዲርዘ ቱኮ ሱዞ ቡላኒታጾ ኮይሱዋክ» ጌዔኔ።

28 ዩይ ቢያ ማዓሀ የሃኒሴ ማህያና ማሰካ ቤዞ፡ ቢታኒያይዳከ፤ ቢታኒያ ጌይንታዛ፡- ዮርዳኖሴ ዋር ሱካ ዓኣ ካታማከ።

የኣሲ ማራይ

29 ዚር ጉቴሎ የሃኒሴ ዓዛ ባንሀ ዩሱሴ ሙካንቴ ዛጋጾ፡- «ሃይሾ ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሻንዳ ያኣሲ ማራዓሀ ሃያከ! 30 ታኣኒ ጊንጻጋ ሙካንዳህ ታ ጊዳጋ ባሽኬ፤ ዓ ታኣኒ ቤርታ ዓኣያከ» ታ ዓንሀኒሰ ጌዔሀ ሃያከ። 31 ታኣኒያ ታ ቶኣከና ዓዛ ቤርታ ዓሩዋይ፤ ጋዓንቴ ዓዛ ዓሰራዔኤሌ ዴሞ ፔጋዲ ዓርታንዳጉዲ ታኣኒ ዋኣያና ማሰከ ማሰከ ሙከኔ» ጌዔኔ።

32 ሄለሳጾ የሃኒሴ፡- «ዓያና ጌኤሻ ጫሪንቸዳጋ ደኣሌ ከዳያጉዲ ዓዛይዳ ከዲ ዳዓንቴ ታ ዛጌ፤ 33 ታ ቶኣከና ቤርታዲ ዓዛ ዓሪባኣሰ፤ ጋዓንቴ ዋኣያና ታ ማሰካንዳጉዲ ታና ዳከሀ፡- «ዓያና ጌኤሻ ከዲ ዓዛ ዑፃ ዳዓንቴ ኔ ዛጋንዳሀ ሃሃ ዓያና ጌኤሻና ማሰካንዳሀ ዓዛከ» ታኣም ጌዔኔ። 34 ታኣኒያ ዩያ ዛጌ፤ ዩያር ዓዛ ያኣሲ ናይታሀ ታ ማርካዳኔ» ጌዔኔ።

ቤርታዲ ዩሱሴኮ ጊንጻ ሃንታዞንሀ

35 ዚር ጉቴሎ የሃኒሴ ለምዶ ዓዛኮ ጊንጻ ሃንታዞንሀና ዋላ ዓኣካ ዓቁ ዓኣያ፡- 36 ዩሱሴ ዓኣና ዓኣዳንቴ ዛጌ፡- «ሃይሾ ያኣሲኮ ማራዓሀ!» ጌዔኔ።

37 ለምዶ የሃኒሴኮ ጊንጻ ሃንታዞንሀ የሃኒሴ ዩያ ጋዓሀ ዋይዛጾ ዩሱሴ ጊንጻ ዓኣዳኔ። 38 ዩሱሴ ዩያ ታ ዓዛ ጊንጻ ሙካሀ ሽሪ ዛጋጾ፡- «ዓይጎ ዓንሀ ኮዓይ?» ጋዓዛ፡ ዩያታ፡- «ሬቢ! ኔኤኒ ናንጋሀ ዓንካዳይ?» ጌዔኔ። [ሬቢ ጌይፃ፡- ዓብራ ዓሶ ሙኤጮና «ዔርዛሀየ» ጌይሀከ።]

39 ዓዛያ፡- «ሃኒ ሙከ ዛጉዋቴ» ዩያቶም ጌዔኔ፤ ዓማና ዓባ ከዴያከ። ዩያር ዩያታ ዓኣዲ ዓዛ ዋካ ናንጋቴያ ዛጌ። ዩያ ከሎ ዓዛና ዋላ ዳንዲ ዓባ ጌላንዳያ ሄላንዳና ዩያታ ፔኤቄ።

40 የሃኒሴ ጌዔሀ ዋይዛ ዩሱሴ ጊንጻ ዓኣዳ፡ ጊንጻ ሃንታዞንሀጋ ፔቴሀ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳይሮሴኮ ጌርሲ ዓንዲራሴከ። 41 ዓንዲራሴ ቤርታዲ ፔኤኮ ጌርሲ ሲሞኦኔ ኮራ ዓኣዳጾ፡- «ኦኤኒ ማሲሃ ዳንቄንቴሞ!» ጌዔኔ። [ማሲሃ ጌይፃ፡- ካኣቱሞም ደኣሚ ዓርቆናያ ጌይሀከ።] 42 ዩካጋ ዓንዲራሴ ፔኤኮ ጌርሲ ሲሞኦኔ ዩሱሴ ኮራ ዓከ ሙከኔ።

ዩሱሴ ዓማና ዓዛ ጊሻጾ ጌይ ዛጋጾ፡- «ኔኤኒ ዮና ናዓሀ ሲሞኦኔ ጎሮሀከ፤ ሃይጋ ሴካ ጋዓንቴ ኔ ኬጋ ጌይንታንዳኔ» ጌዔኔ። [ከጋ ጌይፃ፡- ዓብራ ዓሶ ሙኤሻና «ላሌ» ጌይሀከ።]

ዩሱሴኮ ፒልጶሴና ናቲናዔኤሌና ዔኤሊየ

43 ዚር ጉቴሎ ዩሱሴ ጌሊላ ዓኣዳጾ ፒልጶሴ ጎሮሀ ዳንቄ፡- «ታ ጊንጻ ሙከ» ጌዔኔ። 44 ፒልጶሴያ ዓንዲራሴና ጳይሮሴናጉዲ ቤቴሳይዳ ጌይንታ ካታሚሎይዳ ናንጋ ዓሲከ። 45 ፒልጶሴ ናቲናዔኤሌ ጎሮሀ ዳንቃጾ፡- «ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ማፃኣጋይዳ ሃሃ ያኣሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ማፃኣጋይዳ ዓዛ ዛሎ ፃኣፒንቴሀ፤ ዮሴፕ ናዓሀ፤ ናዚሬቶ ዓጮ ዓሀ ዩሱሴ ኦ ዳንቄኔ» ዓዛም ጌዔኔ።

46 ናቲናዔኤሌ ጋዓንቴ ማሃያ፡- «ናዚሬቲ ዓጮይዳጋ ኮሺ ባኣዚ ጳዳኒ ዳንዳዓያዳ?» ጋዓዛ፡ ፒልጶሴ፡- «ሂንዳ ሙከ ዛጌ» ዓዛም ጌዔኔ።

47 ዩሱሴ ናቲናዔኤሌ ዓዛ ባንሀ ሙካንቴ ዛጋጾ፡- «ሃይሾ ፑርቱሞባኣ፤ ጎኔ ዓሰራዔኤሌ ዓሲ!» ጌዒ ዓዛ ዛሎ ከኤዘኔ።

48 ናቲናዔኤሌ፡- «ኔ ታና ዎዲ ዔሬይ?» ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ማሃያ፡- «ፒልጶሴ ኔና ዔኤላንዳሂኮ ቤርታ ቤሌሶ ሚፃሎ ዳማ ዳዒ ዓኣንቴ ታ ኔና ዳንቄኔ» ጌዔኔ።

49 ዩማና ናቲናዔኤሌ፡- «ዔርዛሀየ! ኔኤኒ ያኣሲ ናይከ! ሃሃ ኔኤኒ ዓሰራዔኤሌ ዓሶኮ ካኣቲከ!» ጌዔኔ።

50 ዩሱሴ ዓዛም፡- «ኔኤኒ ጎኔከ ጌዔሀ ቤሌሶ ሚፃሎ ዳማ ታ ኔና ዛጌ» ታ ኔኤም ጌዔሀይሮዳ? ዩያጋ ባሽ ባኣዚ ኔ ሃጊ ዛጋንዳኔ። 51 ጎኔ ታ ዓንሀኒሰ ጋዓኔ፡- ጫሪንቸ ቡላንቴ ያኣሲኮ ከኢታንቸ ዓሲኮ ናዓሀ ዑፃ ከዲ ከሰካንቴ ዓንሀ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

2

ዩሱሴ ዋኣያ ዑሺ ማሄሀ

1 ዩካጋ ሃይሃሳ ከሎና ጌሊላ ዓጮይዳ ዓኣ ቃና ጌይንታ ካታሚሎይዳ ዔፒ ዓኣንቴ፡ ዩሱሴኮ ዓንዳኣ ዓኣካ ዓኣኔ። 2 ዩሱሴና ዓዛኮ ጊንጻ ሃንታዞንሀና ዔፖ ቤዞ ዔኤሊንቴ። 3 ዔፖ ቤዞይዳ ዎይሮ ዑዛ ጋጋዞ ዩሱሴኮ ዓንዳ ዓዛ ኮራ፡- «ዑዛ ዔያቶኮ ጋፔያታንቴቱዋይ!» ጌዔኔ።

4 ዩሱሴያ ማሃያ ዓንዳ ኮራ፡- «ዩያ ኔኤና ታኣና ማዳንዳ ባኣዘቱዋሴ፤ ታኣኮ ዎዳ ሃጊ ሄለባኣሰ» ጌዔኔ።

5 ዓማና ዓዛኮ ዓንዳ ዓኣካ ዓኣ፡ ማዳ ዓሶም፡- «ዓዛ ዓንሀኒሰ ጌዔ ባኮ ቢያ ማዳቱ» ጌዔኔ።

6 ዓይሁድ ዓሶኮ ዑያ ጌኤሻያ ካኣኸሞ ማዓ ዋኣያ ዓርቃ፡ ላሆ ሹቸዳጋ ኮሺንቴ ኮሎሀ ያቲ ዓኣካ ዓኣኔ፤ ፔቴ ፔቴ ኮሎያ ያቲ ለምዶና ሃይሃና ማዓ፡ ፑኤፒ ያቲ ከማ ዋኣሀ ዓርቃኒ ዳንዳዓያከ። 7 ዩሱሴ ማዳዞንሀም፡- «ዩንሀ ኮሎያንሀ ዋኣሀ ከንሀ-ዋቴ» ጋዓዛ፡ ዩያታኣ ከንሀኔ። 8 ዩካጋ ዩሱሴ ማዳዞንሀም፡- «ዓካሪ ዲይ ሙያ ጊኢጊሻ ዓሶ ሱኡጋሀም ዓንጉዋቴ» ጋዓዛ፡ ዩያታኣ ዔከ ዓንጌ። 9 ሙያ ጊኢጊሻ ዓሶኮ ሱኡጋሀ ጫርዞ ዑዞ ማዔ ዋኣያ ዑኡቁ ዛጋጾ ዓንካጋ ዩያታ ዔከቴያ ዔሪባኣሰ፤ ዋኣያ ዲዔ፡ ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ዔዔራኔ። ዩያር ሙያ ጊኢጊሻ ዓሶ ሱኡጋሀ ዑኡታሀ ዔኤላየ፡- 10 «ዓሲ ቢያ ቤርታዲ ዓንጋሀ ጫርሺ ዑሺከ፤ ዔኤሊንቴ ዓሳ ማሀንቴሂኮ ጊንጻ ባሰከ ዑሺ ዓንጋኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ኮዞ፡ ጫርዞ ዑዞ ዑሺ ጎይሃ ሃይማ ሄሊሴ» ጌዔኔ።

11 ዩሱሴ ዩና ያኣሲ ዎልቄና ማዳንቴ ዓኮ ባኮ ቤርታሲ ጌሊላ ዓጮይዳ ቃና ጌይንታ ካታማ ማዳኔ፤ ዩያይዲያና ፔኤኮ ቦንቸ ፔጋሲ ዔርዘሀይር ዓዛኮ ጊንጻ ሃንታዞንሀያ ዓዛ ጉሙርቄኔ።

12 ዩካጋ ዩሱሴ ፔኤኮ ዓንዳና ጌርሲንሀና ሃሃ ዓዛኮ ጊንጻ ሃንታዞንሀና ዎላ ቁፒርናሆሜ ዓጮ ከዲ፡ ዓኣካ ዳካ ከሊ ዳዔኔ።

ዩሱሴ ጌኤሻ ማኣርይዳጋ ኮርማ ዓሶ ዳውሴሀ (ማቲ. 21:12-13፤ ማር. 11:15-17፤ ሉቃ. 19:45-46)

13 ዓማና ዓይሁድ ዓሶኮ ዑሃ ዓኣዳያ ቦንቸ ከላ ዑከሀይሮ ዩሱሴ ዩራሳላሚ ዳንዳኔ፤ 14 ዓዛ ጌኤሻ

ማክረዳዳ ገገማቸውን ማራቸውን ደክሎታ ሻንቻ ዓሳ ሃሣ ሚኒሾ ላኦማዞንሚያ ሚኒሾ ላኦማንቴ ዳንቄ። 15 ይደር ሱሲ ዠራፓ ማዞፖ ዓሶ ቢያ ማራቸውን ገገማቸውን ዋላ ገኔዞ ማክረፓ ከሴኔ፤ ሚኒሾ ላኦማ ዓሶኮዋ ሚኒሾ ላኦሌኔ፤ ዓይታ ሚኒሾ ገሣ። ዳጌ ሎኦዞ ያይቶ ሃሳ ደይሴ። 16 ደክሎ ሻንቻ ዓሶዋ፡- «ሃያ ቢያ ሴካ ዓከሲ ዓክዲዋቴ፤ ታ ዓደኮ ማክረ ኮርሞ ማክረ ማሃፖቴ» ዓይቶም ገዔ። 17 ዓማና ዓዛኮ ገንፆ ሃንታዞንሚያ፡- «ኔ ማክረ ዛሎ ባካ ታሚጉዲ ታና ሚቻኔ» ገይንቴ ፃኦፕንቴሚ ጸቆሤ።

18 ይካፓ ዓይሁዳ ዓሶ ዋይሣ ዓሳ፡- «ኔኤኒ ሃያ ማዳንዳ ቢታንቶ ኔኤኮ ዓክያታሚ ዔርዘኒ ዓይጎ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓከ ባክዚ ማዳ ኔ ኑና ዳዋንዳይ?» ገዔ።

19 ይሱሴ፡- «ሃያ ገኔዞ ማክረ ሻሁዋቴ፤ ታኦኒ ሃይሣ ከሌዳ ገንሣ ማሃ ማዞንዳ።» ዓይቶም ገዔ።

20 ዓይታ ማሃ፡- «ሃያ ገኔዞ ማክረ ማዞን ያይዲታሚ ላሆ ሌዔ ጋፒሴ፤ ሂዳፖ ኔኤኒ ሃይሣ ከሌዳ ማዞንዳ?» ገዔ።

21 ይሱሴ ጋንገቴ፡- «ገኔዞ ማክረ» ገዔ ከኤዜሣ ፔኤኮ ዑፖ ዛሎከ፤ 22 ይሱሴ ሃይባፓ ዓቆሢን ገንፆ ዓዛኮ ገንፆ ሃንታ ናኦታ ይዳ ጸቆሤ፤ ይዳ ዛሎና ማፃኦፓ ፃኦፕንቴ ባኮና ይሱሴ ከኤዜ ቃኦሎ ዓይታ ጉሙርቄ።

23 ይሱሴ ዓይሁዳኮ ዑሣ ዓክዲፖ ቦንቾና ይሩሳላሚይዳ ዓክያ ማዳ፤ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንቴ ዓኮ ባኮ ዓይታ ዛገሢረ ሚርጌ ዓሲ ዓዛ ጉሙርቄ።

24 ይሱሴ ጋንገቴ ዓሶ ቢያ ዔራያ ማዔሢረ ዓይቶ ዓ ጉሙርቄባኦ፤ 25 ዓዚ ዓሲ ዓና ጋርካ ዓኦ ባክዚ ቢያ ዔራሢረ ዓሲ ዛላ ዓዛም ያኦኒያ ከኤዜኒ ኮይሱዋያኮ።

3

ይሱሴና ኒቆዲሞሴ ጎፖሢና

1 ኒቆዲሞሴ ገይንቴ ፔቴ ዓሲ ዓኦ፤ ዓዚ ፔርሴ ዓሶ ዛላፓ ማዔያታፖ ዓይሁዳ ዓሶኮ ሱኡገኔ። 2 ይይ ዓሢ ዲሚና ይሱሴ ኮራ ሙካፖ፡- «ዔርዘሢረ! ያኦሲ ዓዛና ዋላ ማዔሢረፓታቴም ሃያ ኔኤኒ ማዳ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ማዳኒ ዳንዳዓይ ያኦኒያ ባኦ፤ ይደር ኔኤኒ ያኦሲ ኮራፓ ሙከ። ዔርዘያ ማዔሢ ኦኡኒ ዔራጌ» ገዔ።

3 ይሱሴያ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋንገ ዓሲ ላሚ ሎፓ ሾይንቴባኦ ያኦሲ ካኦቱም ዛጋኒ ዳንዳዐብ» ገዔ።

4 ኒቆዲሞሴ ማሃ፡- «ሂዳፖ ዓሲ ጋርቼሰካፓ ገንሣ ዋይቲ ሾይንታኒ ዳንዳዓይ? ላሚ ዓንደ ጎጾ ጌሊ ሾይንታኒ ዳንዳዓ?» ገይ ያኦጩ።

5 ይሱሴ ማሃ፡- «ጎኔ ታ ኔኤም ጋንገ ዓሲ ዋኦሢና ዓያና ገኤሽናይዳፓ ሾይንቴባኦ ያኦሲ ካኦቱምይዳ ጌላኒ ዳንዳዐብ። 6 ዓሲዳፓ ሾይንቴሢ ዓሲከ፤ ዓያናይዳፓ ሾይንቴሢ ዓያናከ። 7 ይደር ላሚ ሾይንታንዳያ ዓንሢም ኮይሳ፤ ታ ኔኤም ገዔሢረ ዲቃቲ ሄርሺፖ። 8 ዠባሬ ኮዔ ዛላ ዠባርሻ፤ ዑኡዞ ኔ ዋይዛኔ፤ ጋንገቴ ዓንካፓ ሙካቲ ሃሣ ዓንኮ ዓኦ፤ ዔራፊታ፤ ዓያናፓ ሾይንታሢ ቢያ ይያጉዲከ» ገዔ።

9 ኒቆዲሞሴ፡- «ይይ ዋይቲ ማዓኒ ዳንዳዓይ?» ገይ ዓዛ ያኦጩ።

10 ይሱሴ ዓዛም፡- «ኔኤኒ ዓሲራዔኤሌ ዓሶ ዔርዘሢ ማዓፖ ይዳ ኔ ዔራዋዓዳ? 11 ጎኔ ታ ኔኤም ጋንገ ኦ ዔራ ባኮ ከኤዛኔ፤ ኦ ዛገ ባኮዋ ኦ ማርካዳኔ፤ ዓንሢ ጋንገቴ ኦኡኮ ማርካዳፖ ዔኮብሴ። 12 ሳዓ ዓኦ ባክዚ ታ ዓንሢም ከኤዛኦና ዓንሢ ጉሙርቄዋ ማዔቴ ጫሪንቹ ባኦከ ታ ዓንሢም ከኤዜም ዋይቲ ዓንሢ ጉሙርቄንዳይ?»

13 ጫሪንጫፓ ከዳ * ዓሲ ናዓሢዳፓ ዓታዛ ሌካ ጫሪንጫ ከሰከይ ያኦኒያ ባኦ።

14 «ዓሲ ናንጉዋ ዳሙሎይዳ ሙሴ ሾኦዞ ሚያና ዳገዲ ዓርቄሢጉዲ ዓሲኮ ናዓሢ ሱዳንታንዳያ ኮይሳ።

15 ዓይጎር ገዔቴ ዓዛ ጉሙርቄ ጎናሲ ዔከዞንሢ ቢያ ናንገና ናንገ ዳንቃንዳጉዲከ» ገዔ።

16 ሃሣ ይሱሴ፡- «ያኦሲ ዓጮ ሚርጌ ናሽከሢረ ፔኤኮ ፔቴ ናዓሢ ዓንገኔ፤ ይደር ዓዛኮ ናዓሢ ጉሙርቄሢ ቢያ ናንገና ናንጋያ ማዓንዳኦፓታቴም ባይቃዓከ። 17 ያኦሲ ፔኤኮ ናፖ ዓጮ ባንሢ ዳከሢ ዓጫ ዓዛ ናፖና ዳቃንዳጉዲ ማዓንዳፓታቴም ዓጮ ዓ ፑርታና ዋጋንዳጉዲቱብሴ።

18 «ዓዛ ጉሙርቄ ጎናሲ ዔከይ ፑርታና ዋገንታዓከ፤ ዓዛ ጉሙርቄ ዔከዋኦሢ ጋንገቴ ያኦሲ ናዓሢ ጉሙርቄ ዔከባኦሢረ ሃሢ ዓኦጎቴ ፑርታና ዋገንቴያከ። 19 ፖዒ ዓጮ ሙከኔ፤ ዓሳ ጋንገቴ ዔይቶኮ ማዳ ፑርታ ማዔሢረ ፖዒዳፓ ባሽ ዲሚ ናሽከኔ፤ ዋገንቴ ፑርቶ ዋጋኦ ይያከ።

20 ፑርታ ባክዚ ማዳሢ ቢያ ፖዒ ዓይኔ፤ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳ ዔርቱዋጉዲ ፖባንሢ ሙካኒ ኮውብሴ። 21 ጎኔ ማዔ ባክዚ ማዳሢ ጋንገቴ ሃንጋ ፖዒ ባንሢ ሙካኔ፤ ሃንጋ ፖባ ባንሢ ዓ ሙካሢ ያኦሲ ዓይሢያ ጎይፖ ማዳንቴ ዓዛኮ ማዳ ዔርታንዳጉዲከ» ገዔ።

ማሰካ የሃኒሴኮ ይሱሴ ዛሎ ማርካዳፖ

22 ይካፓ ይሱሴ ዓዛኮ ገንፆ ሃንታ ናኦቶና ዋላ ዩሁዳ ዓጮ ዓኦዲ ዓኦካ ዔይታ ዋኦያና ዓሶ ማሰከ ማሰከ ዳካ ከሌ ዳዔ። 23 ሳላሚ ገይንቴ ዓጮ ኮይሎይዳ ሄናኔ ጎፖ ቤዛ ሚርጌ ዋኦሢ ዓኦሢረ የሃኒሴ ዋኦያና ዓሶ ማሰካኔ፤ ዓሳኦ ዓዛ ባንሢ ዓኦዲ ዓኦዲ ዋኦያና ማሰታ። 24 ይማና የሃኒሴ ሃገ ቴኡዞ ማኦራ ቴኡቲባኦ።

25 ዓዛኮ ገንፆ ሃንታዞንሢ ፔቴ ዓይሁዳ ዓሲሰከያና ተ ባኦካ ዑፖ ገኤሽያ ካኦዞ ዛሎ ማርማ ዔቄ።

26 የሃኒሴኮ ገንፆ ሃንታዞንሢ የሃኒሴ ኮራ ሙካፖ፡- «ዔርዘሢረ! ይይ ዮርዳኖሴ ዋር ሱኮይዳ ኔኤና ዋላ ዓኦሢ፤ ኔኤኒ ዓዛ ዛሎ ማርካዳሢ፤ ሃይሾ ዓዚያ ዋኦሢና ማሰካኔ፤ ዓሳ ቢያ ሴካ ዓዛ ባንሢ ዓኦዳ።» ገዔ።

27 የሃኒሴ ማሃ፡- «ዓይጎ ዓሲታቶ ያኦሲ ዓዛም ዓንገባኦታቴ ዓይጎ ባኦዚያ ዓዛኮ ዓኦያ ማዓኒ ዳንዳዐብ፤ 28 ዓዛኮ ቤርታ ታ ዳከንቴያፓታቴም ታኦኒ ሚሰሃቱብሴ» ገዔ ታ ዓንሢም ከኤዜሢከ ዓንሢ ሚሰሃ ቶኦከና ታኦኮ ማርካከ። 29 ዑኡቴላ ዑኡታሢረከ፤ ዑኡታሢከ ዔርጎና ዓሢ ጋንገቴ ዑኡታሢከ ዓጫ ዔቄ፤ ዑኡታሢ ዑኡዞ ዋይዛኦና ዋዛዳኔ፤ ይያጉዲ ታኦኮዋ ዋዛ ሃሢ ጎኔ ዋዛ ማዔ። 30 ዓዚ ዳገ ዳግ ገዔም፤ ታኦኒ ሂርከ ሂርከ ጋንገዳያ ኮይሳ።» ገዔ።

31 የሃኒሴ ሃሣ፡- «ዑፃፓ ሙካሢ ቢያኮ ዑሣከ፤ ሳዓፓ ማዔሢ ሳዓ ዓሲከ፤ ሳዓ ባኦዚ ዓ ከኤዛኔ፤ ጫሪንጫፓ ሙካሢ ቢያኮ ዑፃኦከ። 32 ዓዚ ዛገሢና ዋይዜሢ ማርካዳኔ፤ ጋንገቴ ዓዛኮ ማርካዳፖ ዓካይ

2:17 2:17 ዓይኔ. 69:9። 2:19 2:19 ማቴ. 26:61፤ 27:40፤ ማር. 14:58፤ 15:29። * 3:13 3:13 ጫሪንጫፓ ከዳ፡- ጋዓዛ «ጫሪንጫይዳ ናንጋ ዓሲ ናዓሢዳፓ ዓታዛ» ጋዓ ሚናኦ ማፃኦፕ ዓኦኦ። 3:14 3:14 ፓይ. ማፃ 21:9። 3:24 3:24 ማቴ. 14:3፤ ማር. 6:17፤ ሉቃ. 3:19-20። † 3:25 3:25 ፔቴ ዓይሁዳ ዓሲሰከያና፡- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ሚናኦ ማፃኦፓ «ፔቴ ፔቴ ዓይሁዳ ዓሲና» ጋዓ። 3:28 3:28 የሃ. 1:20።

ባላቤ፤ 33 ዲዛኮ ማርካዲያ ዔካሢ ጋዓንቴ ያኦሲ ጎኔ ማዕሢ ጌኤሽ ዔሬኔ። 34 ያኦሲ ዳኬሢ ያኦሲ ቃኦላ ኬኤዛኔ፤ ያኦሲያ ፔኤኮ ዓያኖ ማርጌና ዲዛኞ ዲንጋኔ። 35 ዓዴ ፔኤኮ ናዓሢ ናሽካኔ፤ ቢያ ባኮ ዲዛ ኩጫ ዲንጋኔ። 36 ናዓሢ ጉሙርቁ ዔካሢኮ ናንገና ናንገ ዓኦኔ፤ ናዓሢ ጉሙርቁ ዔኮዋኦሢ ጋዓንቴ ያኦሲ ዲንጋ ማቶይዳ ናንጋንዳኦጋዓቴም ኮሽ ናንገ ዴንቃዓኩ» ጌዔኔ።

4

ዩሱሴና ሳማሪያ ዓጮ ለአሌሎና

1 ዩኖ ዋዶና ዩሱሴ የሃኒሴይዳፓ ባሽ ማርጌ ዓሶ ፔና ዔርዚ፤ ፔ ዓሲ ማሃሢና ዋኦያና ማሰካሢያ ፔርሴ ዓሳ ዋይዜኔ፤ 2 ጋዓንቴ ዋኦያና ዓሶ ማሰካሢ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ማዓንዳፓዓቴም ዲዚ ፔኤር ዋኦያና ማሰካሢ። 3 ዲዛ ዛሎ ጌይንቴ ባኮ ፔርሴ ዓሳ ዋይዜሢ ዲ ዔራዶ ዩሁዳ ዓጮ ሃሽ ጌሌላ ማዒ ዓኦኔ። 4 ዲኦካ ዲ ዓኦኔያ ሳማሪያ ዓጮ ጌዴና ዓኦኔንዳያ ዲዛ ኮይሴኔ።

5 ዩያር ሲካሬ ጌይንታ ሳማሪያይዳ ዓኦ ካታሜሎ ዲ ሙኩኔ፤ ሲካሬ ያይቆኦ ፔኤኮ ናኦዚ ዮሴፔም ዲንጌ ቤዘኮ ኮይሎይዳ ዓኦያኩ፤ 6 ዲኦካ ያይቆኦ ቦኦኮና ዔቴ ዋኦሢ ዓኦንቴ ዩሱሴ ጎይያ ሃንቴ ለቤሢሮ ዩኖ ዔቶ ዋኦኦ ዓጮ ዴዔኔ፤ ዩማና ዓሳ ሳዛ ማዓያኩ።

7 ዲማና ፔቴ ሳማሪያ ዓጮ ለአሌሎኩና ዋኦያ ዴዓኒ ዔቶ ባንሢ ሙካዛ ዩሱሴ፡- «ዔና፤ ዋኦሢ ታና ዑሼቴራ!» ጌዔኔ። 8 ዩማና ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ሙኤዚ ሻንቃኒ ካታም ዴንዴኔ።

9 ዩና ሳማሪያ ዓጮ ለአሌላ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዴ ዓሲታዎ ዋዲ ታና ሳማሪያ ዓጮ ለአሌሎ ለዋኦሢ ታና ዑሼ!» ጌይ ያኦጫይ?» ጌዔኔ። ዩያ ዲዛ ጌዔሢ ዓይሁዴ ዓሲና ሳማሪያ ዓጮ ዓሶናኮ ዋላ ፔቴም ባኦሢሮኩ።

10 ዩሱሴ፡- «ያኦሲ ዲንጋ ባኮና ለዋኦያ ታና ዑሼ» ኔና ጋዓሢኮ ያኦም ኔ ዔሬያ ማዔቴ ዲዛ ሽኢቃኒ ኔና ኮይሳንቴኩ፤ ዲዚያ ኔኤም ናንገ ዋኦሢ ዲንጋንዳያታንቴኩ» ጌዔኔ።

11 ዲዛ ማሃያ፡- «ጎዳሢያ! ኔኤኮ ዋኦሢ ዴዎ ባኦዚ ባኦሴ፤ ዋኦያ ዔታኦ ኮሽ ዔታዳያኩ፤ ሂዳዎ ናንጎ ዋኦያ ዓንካፓ ኔ ዴንቃንዳይ? 12 ኔኤኒ ሃያኦም ዋኦያ ዔቶ ዲንጌ፤ ኦ ዳዳሢ፤ ያይቆኦይዳፓ ባሽዳ? ዲዛና ዲዛኮ ናኦቶና ዲዛኮ ቆልማኦ ሃኖ ዋኦያ ዔታፓ ዑሽኩኔ» ጌዔኔ።

13 ዩሱሴ ዲዛም ማሃያ፡- «ሃኖ ዋኦያይዳፓ ዑሽካሢ ቢያ ለሚ ዋኦሢ ዴኤባንዳኔ፤ 14 ታኦኒ ዲንጋ ዋኦያይዳፓ ዑሽካሢ ናንገና ፔቴታዎ ዴኤባንታዓኩ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታ ዲንጋ ዋኦያ ዑሽካ ዓሢዳፓ ናንገና ናንገ ዋኦሢ ዓልቃያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ለአሌላ፡- «ጎዳሢያ! ሃይፓ ሴካ ዋኦሢ ታና ዴኤቡዋጉዲና ሃይካኦ ታ ዴዓኒ ሙኩዋጉዲ ሃዳራ ታኦም ዩኖጉዴ ዋኦኦሎ ዲንጌ» ጌዔኔ።

16 ዩሱሴያ፡- «ዴንዲ ኔኤኮ ዓኒ ዔኤሊ ዔከ ሙኩ» ጌዔኔ።

17 ለአሌላ፤ «ዓኒ ታኦኮ ባኦሴ» ጌይ ማሃኔ፤ ዩሱሴ ጊንሢ ዲዛም፡- «ዓኒ ታኦኮ ባኦሴ ጌይያ ኔኤኮ ጎኔኩ፤ 18 ያዲ ማዔቴያ ኔኤኮ ዴንጎ ዓኒንሢ ዓኦኔ፤ ሃሢ ኔኤና ዋላ ዓኦሢ ኔኤኮ ዓኒቴዋሴ፤ ዩያር ኔኤኒ ጎኔ ጌሰቴኔ» ጌዔኔ።

19 ለአሌላ ዲዛም፡- «ጎዳሢያ! ኔኤኒ ያኦሲ ማላሢ ኬኤዛያታሢ ሃሢ ታ ኔና ዔሬኔ፤ 20 ኦ ዓዶንሢ ሃያ

ዴካሢ ዑፃ ካኦሽካኔ፤ ዲንሢ ጋዓንቴ ሳሲ ዚጊ ካኦሽካኒ ኮይሳሢ ዩራሳላሚይዳኩ» ጋዓኔ» ጌዔኔ።

21 ዩሱሴ ሃሢ ዲዛም፡- «ኔ ሃና ለአሌላ ያኦሲ ዓዳሢም ሃያ ዴኮ ዑይይዳ፤ ሃሢ ዩራሳላሚይዳ ዚጊ ካኦሽካሢ ዛላ ዲንሢ ማታዲንዳዎ ዋዴ ሙካንዳሢ ዔሪ ታና ጉሙርቁ፤ 22 ዲንሢ ሳማሪያ ዓሳ ዲንሢሮ ዲንሢ ዔራዎ ያኦሲ

ዚጊ ካኦሽካኔ፤ ኦኤኒ ጋዓንቴ ዳቁንታ ዓይሁዴይዳፓ ማዔሢሮ ኦ ዔራ ያኦዛሢ ዚጊ ካኦሽካኔ። 23 ጋዓንቴ ጎኔና ዚጊ ካኦሽካከንሢ፡- ያኦሲ ዓዳሢም ዓያና ጌኤሽና ሃሢ ጎኦምና ዚጊ ካኦሽካንዳ ዋዴ ሙካንዳኔ፤ ዩይ ሃሢ ሙከናኦኮከኔ፤ ያኦሲ፡ ዓዳሢያ ኮዓሢ ዩያጉዴ ዚጊ ካኦሽከያኩ። 24 ያኦሲ ዓያናኩ፤ ጎኦምና ዲዛም ዚጊ ካኦሽካከንሢ ዓያናና ዚጊ ዲዛ ካኦሽካንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

25 ለአሌላ፡- «ዓያና ጌኤሽ ካኦቴምም ዓርቁ፤ ሜሲሄ ሙካንዳሢ ታ ዔራኔ፤ ዲዚ ሙካኖ ቢያ ባኦዚ ኦም ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

26 ዩሱሴ ዲማና፡- «ሃሢ ሃይ ኔኤና ጌሰታሢ፤ ታ ዲዛኩ» ጌዔኔ።

27 ዩማና ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ዴንዴ ቤዛፓ ማዒ ሙካንቴ ዩሱሴ ለአሊና ዋላ ጌሰታሢሮ ዴቃቴ ሄርሼኔ፤ ማዔቶም፡- «ኔኤኒ ዔናኦሬ፤ ዓይጎ ኮዓይ? ሃሢ ዲዛና ዋላ ኔ ዓይጋ ጌሰታይ?» ጌዒ ያኦጫ ዓሲ ባኦሴ።

28 ዩካፓ ለአሌላ ዋኦያ ዴዓኒ ዔከ ሙኩ ጉዘ ሃሽ፤ ካታም ዴንዲ ዓሶም፡- 29 «ታ ማዴ ባኮ ቢያ ታኦም ኬኤዜ ዓሲሰኬያ ሃኒ ሙከ ዛጉዋቴ! ጎይንቴ ዲዚ ሜሲሄ ማዓንዳዎ?» ጌዔኔ። 30 ዩያር ዓሳ ካታማፓ ኬሰከ ዩሱሴ ዓኦ ቤዘ ባንሢ ዴንዴኔ።

31 ዲማና ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኦታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሢያ! ካሃ ሙዔ» ጌይ ዲዛ ሽኢቁኔ።

32 ዲዚ ጋዓንቴ፡- «ዲንሢ ዔራዎያ፤ ታኦኒ ሙዓ ሙኤዚ ታኦኮ ዓኦኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

33 ዩያር ዲዛኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ፡- «ዓሲ ዲዛም ሙኤዚ ዔከ ሙኩያናንዳዎ?» ዋሊ ኮይላ ጌዔኔ።

34 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ታኦኮ ሙዓ ታና ዳኬሢኮ ዓይሢያ ኩንሥሢና ማዶዎ ማዲሢኩ። 35 ዲንሢ፡- ሂጊ ያይዳ ዓገኒ ዓቴኔ፤ ዩካፓ ማኦሊ ቡሪንታንዳኔ» ጋዓያቴዋይ? ታ ሃሢ ዲንሢም ሂንዳ ዴግ ጌይጋፓ ማኦላ ሃሢ ቡሪሢም ሄሌሢ ዛጉዋቴ» ጋዓኔ። 36 ማኦሎ ቡሪሢ ዲ ማኦሎ ቡሪሢ ዛሎ ዔካንዳኔ፤ ናንገና ናንገም ማዓ ዓኦጉያ ቡኩሳንዳኔ፤ ዩያር ዜርቃሢያ፤ ማኦሎ ቡሪሢያ ዋላ ዋዛዳንዳኔ። 37 ዩያ ጎይያና ፔቴይ ዜርቃኔ፤ ሜሊሢ ሃሢ ማኦሎ ቡሪኔ» ጌይንቴ ማላታ ጎኔኩ። 38 ዲንሢ ለቢባኦ ማኦሊ ቡሪንዳጉዲ ታ ዲንሢ ዳኬኔ፤ ሜሌ ዓሳ ማዶና ለቤኔ፤ ዲንሢ ጋዓንቴ ዔያቶኮ ለቢያ ዓኦፖ ቡኩሲ ዔኬኔ» ጌዔኔ።

39 ለአሌላ፡- «ታ ማዴ ባኮ ቢያ ታኦም ኬኤዜኔ» ጌዒ ዲዛ ማርካዲሢሮ ዩኖ ካታሜሎይዳ ማርጌ ሳማሪያ ዓጮ ዓሲ ዩሱሴ ጉሙርቁኔ። 40 ዩያር ሳማሪያ ዓጮ ዓሳ ዲዛ ኮራ ሙካኖ ዔያቶና ዋላ ዲ ዴዓንዳጉዲ ዲዛ ሽኢቃዛ፤ ዲዚያ ለምያ ኬሊ ዲኦካ ፔኤቁኔ።

41 ዲ ኬኤዛ ቃኦሎ ዛሎና ሜሌ ማርጌ ዓሲ ዲዛ ጉሙርቁኔ። 42 ዓሳ ለአሌሎም፡- «ዓካሬ ኦኤኒ ዲዛ ጉሙርቁሢ ኔኤኒ ኦም ኬኤዜ ቃኦሎና ሌሊቱዋንቴ ኦ ኦ ቶኦከና ዋይዜሢሮና ጎኔና ዲዚ ዓጮ ዳቁሻያ ማዔሢ ኦ ዔራሢሮኩ» ጌዔኔ።

ቢታገቱ ዓላ ፔቲ ዓሲሰኬያኮ ናይሰኬያ ዩሱሴ ፓህህ

43 ዩሱሴ ሳማሪያይዳ ላምፖ ኬሊ ፔኤቆሰካፓ ጌሊላ ዓላዴጌ። 44 ዒዚ ፔ ቶኦኪና፡- «ጾኦሲ ማላህ ኬኤዛ ዓሲ ፔ ዓጮይዳ ቦንቸንቱዋሴ» ጌይ ቤርታ ኬኤዜ።

45 ጋዓንቲ ጌሊላ ዓጮ ዒ ዴንዳዛ ጌሊላ ዓሳ ኮሺና ዒዛ ሸኦቸንህ ዓኬኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓይሁደኮ ዑህ ዓላዴያ ቦንቸ ኬሎና ዩሩሳላሜ ዴንዳ ዒዚ ዒኢካ ማዴ ባኮ ቢያ ዔያታ ዛጌህርኩ።

46 ዩካፓ ዩሱሴ ዋኦ ጫርሺ ዑሺ ማሄ ቤዘ፡ ጌሊላ ዓጮይዳ ዓኦ፡ ቃና ካታሜሎ ላሚ ዴንዴ፤ ዒማና ቂፐርናሆሚይዳ ፔቲ ናይ ሃርጊንቲ፡ ካኦቲ ማኦራ ፑኤፐ ማዒ ማዳ ዓሲሰኬይ ዓኦ። 47 ዒዚያ ዩሱሴ ዩሁዳ ዓጮፓ ጌሊላ ሙኬህ ሃይዛፖ ዩሱሴ ባንህ ቂፐርናሆሚ ሙኪ ኮሺ ሃርጊንቲ ሃይቃኒ ዑኬ ዒዛኮ ናይሰኬያ ፓህንዳጉዲ ዩሱሴ ሸኦቸ። 48 ዩሱሴያ፡- «ዒንህ ጾኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኮ ባኮና ማላታና ዛጊባኦታቶ ፔቲታፖ ጉሙርቁዋያቲ!» ዒዛም ጌዔ።

49 ዩይ ፑኤፖ ዓህህ፡- «ጎዳህየ! ታኦኮ ናዓህ ሃይቁዋንቲ ሃዳራ ዑኬና ሄሌ» ዒዛም ጌዔ።

50 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ኔ ማኦሪ ዴንዴ፤ ናዓ ኔኤኮ ፖዔ።» ጋዓዛ፡ ዓህ ዩሱሴ ኬኤዜ ቃኦሎ ጉሙርቁ ማኦሪ ዴንዴ። 51 ዒ ማኦሪ ዴንዳንቲ ዒዛኮ ማዳ ዓሳ ጎይፖ ዒዛና ካኦማ፡- «ናዓ ኔኤኮ ፖዔ።» ጌይ ኬኤዜ።

52 ዒዚያ ናማ ኮሺ ማዔ ዋዶ ጾኦጫዛ፡ ዔያታ፡- «ዚጊኖ ዓባ ሳዛፓ ሸራኦና ቆህ ሸሜኔ» ጌዔ። 53 ዓዳህያ፡- «ናዓ ኔኤኮ ፖዔ።» ዩሱሴ ጌዔህ ዒማ ዋዶ ማዔህ ዔሬኔ፤ ዩያር ዩኖ ኬሎይዳፓ ዓርቃፖ ዒዛንታ ዒዛኮ ማኦር ዓሳኦ ቢያ ዩሱሴ ጉሙርቁ።

54 ዩይ ጾኦሲ ዋልቄና ማዲንቲ ዓኮ ባካ ዩሱሴ ዩሁዳይዳፓ ጌሊላ ሙካፖ ማዴ ላምዓሳ ዓኮ ባኮኩ።

5

ዩሱሴ ፔቲ ዋቦ ዓህ ፓህህ

1 ዩካፓ ዓይሁደኮ ቦንቸ ኬሎ ማዔህር ዩሱሴ ዩሩሳላሜ ዴንዴ። 2 ዩሩሳላሜይዳ ማራታ ጌላ ካር ዓጮ፡ ዔብሪ ዓሶ ሙኦቸና ቤኤቲ ዛኦታ * ጌይንታ ፔቲ ዴዔ ዋኦህ ዓኦንቲ ዒዛ ቤዛ ደንጎ ጎይህ ዋላ ካኦማ። 3 ሚርጌ ሃርጊንቲ ዓሲ፡ ዓኦፐ ባይቄ ዓሲ፡ ዋቦ ዓሲ ሃህ ሃንታኒ ዴንዴዑዋ ዋቦ ዓሲ ዩንህ ጎይጾንህ ካኦማ ካራ ላሂ፡ [ዋኦፖ ዓጊጾንዳ ሄላንዳኦና ካፓ፤ 4 ፔቲ ፔቲና ጎዳኮ ከኢታንቻህ ዴዔ ዋኦጻሎ ኬዲ ዓጊህ፤ ዋኦፖ ዓጊጾና ቤርታዲ ዋኦጾይዳ ጌላህ ፔኤኮ ዓኦ፡ ዓይጎ ደርፖይዳፓ ቢያ ፖፖዔ።] 5 ዒኢካ ሃይህታሚ ሳሊ ሌዔ ጉቤ ሃርጊንቲ፡ ፔቲ ዓሲሰኬይ ዓኦ። 6 ዩሱሴ ዩይ ዓህ ዒኢካ ላሂ ዓኦንቲ ዛጋ፡ ሚርጌ ዋዴይዳፓ ዓርቁ ሃርጊንቲያታህ ዓራ፡- «ፖዓኒ ኔ ኮዓ» ጌዔ።

7 ሃርጊንቲ ዓህ፡- «ጎዳህየ! ዋኦፖ ዓጊጾኦና ታና ዔኪ ዋኦጻሎይዳ ጌላዛ ዓሲ ባኦ፤ ታኦኒ ጌላንዳ፤ ጋዓኦና ሜላህ ታና ቤሪ ኬዳ።» ጌዔ።

8 ዩሱሴያ፡- «ዔቂጋፓ ኔና ኬዲ ዔኪ ሙኮና ሃላህ ኬዲ ዔኪ ዴንዴ» ዒዛም ጋዓዛ፡ 9 ዓህ ቤዘማና ፖዓፖ ሃላህ ኬዲ ዴንዴ። ዩይ ያዲ ማዔህ ዓይሁደ ዓሶኮ

ሃውሽ ኬሎናኩ፤ 10 ዩያር ዓይሁደ ዓሶ ዋይህ ዓሳ ዩያ ፖዓ ዓህ ኮራ፡- «ሃኖ ሃውሽ ኬሎታህር ኔኤኮ ሃላህ ኔ ኬዳንዳጉዲ ዋጋ ዓይሁዋሴ» ጌዔ።

11 ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ታና ፖዒሴ ዓህ ኔኤኮ ሃላህ ኬዲ ዔኪ ዓኦ፤ ታኦም ጌዔ።» ጌይ ዔያቶም ኬኤዜ።

12 ዔያታ ማሃ፡- «ሃላህ ኔኤኮ ኬዲ ዓኦ ኔና ጌዔህ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ጾኦጮ።

13 ዩሱሴ ዩኖ ቤዛፓ ዴር ባኦኮ ዓኦዴህር ዒዛ ፖዒሴህ ያና ማዔቲያ ዒ ዔሪባኦ።

14 ዩካፓ ዩሱሴ ዓህ ጌኤኮ ማኦርይዳ ዴንቃ፡- «ሃይሽ ኔ ፖዔ፤ ሃያይዳፓ ባሽ ባኦዚ ኔና ሄሎዋጉዲ ሃካፓ ሴካ ጎሜ ማዲፖ» ጌዔ።

15 ዓህ ዓኦዳፖ ዒዛ ፖዒሴህ ዩሱሴ ማዔህ ዓይሁደኮ ዋይህ ዓሶም ኬኤዜ። 16 ዩያ ባኮ ሃውሽ ኬሎና ማዴህር ዓይሁደኮ ዋይህ ዓሳ ዩሱሴ ዒዳ ኬሚህ ዓርቁ። 17 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ታ ዓዴ ቢያ ኬሊ ማዳ፤ ታኦኒ ሃህ ማዳ።» ጌይ ዔያቶም ማሄ።

18 ዓካሪ ዓይሁደኮ ዋይህ ዓሳ ዒዚ ሃውሽ ኬሎና ማዴ ማዴህር ሌሊቱዋንቲ፡- «ጾኦሲ ታኦኮ ዓዴኩ» ጌይ ፔና ጾኦሲና ዋላ ሄኮ ማሄህር ባሽና ዒዛ ዋዳኒ ኮዔ።

ጾኦሲ ናዓህኮ ዓላ ቢታገቶ

19 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓ፤ ዓዴ ማዳንቲ ዛጌህ ማዴህዳፓ ዓታዛ ናዓህ ፔ ቢታገቶና ዓይጎ ባኦዚያ ማዴዋሴ። ዓዴ ማዳ ባኮ ናዓህያ ዩያጉዲ ማዳ። 20 ዓዴ ፔኤኮ ናዓህ ናሽካህር ዒ ማዳ ባኮ ቢያ ዒዛ ዳዋ፤ ዒንህ ሄርሺ ዲቃታንዳጉዲ ሃያይዳፓ ባሽ ማዴዋ ዒዛ ዳዋንዳ። 21 ዓዴ ሃይቁዘንህ ዔቂሳህና ሽምፖ ዔያቶም ዒንጋህጉዲ ናዓህያ ኮዔ ዓሲም ሽምፖ ዒንጋ። 22 ዓዴ ፖ ዑይይዳኦ ዋጉዋሴ፤ ጋዓንቲ ዋጊያ ቢታገቶ ቢያ ናዓህም ዒንጋ። 23 ዩያ ዒ ማዴህ ዓሳ ቢያ ዓዴ ቦንቸ ናዓህያ ቦንቻንዳጉዲኩ። ናዓህ ቦንቸዋኦህ ናዓህ ዳኬ፡ ዓዴዋ ቦንቻዓኬ» ጌዔ።

24 ዩሱሴ ሃህ፡- «ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓ፤ ታኦኮ ቃኦሎ ዋይዛህና ታና ዳኬህያ ጉሙርቃህኮ ናንጊና ናንጊ ዓኦ፤ ዒዚያ ሃይቤዳፓ ናንጊ ባንህ ፒንቄያፓዓቲም ናንጊና ሜታዳንዳጉዲ ዋጊንታዓኬ። 25 ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓ፤ ሃይቄ ዓሳ ጾኦሲኮ ናዓህ ዑኤዛ ዋይዛንዳ ዋዴ ሙካንዳ፤ ዩና ዋዳኦ ሃህኬ፤ ዋይዛዘንህያ ቢያ ሽምፔና ናንጋንዳ። 26 ዓይጎር ጌዔቲ ዓዴ ፔ ቶኦኪና ሽምፖ ዒንጋ፤ ማዔህጉዲ ናዓህያ ሽምፖ ዒንጋ፤ ማዓንዳጉዲ ማሄ። 27 ናዓህ ዓሲ ናይ ማዔህርዋ ዋጌ ዒ ዋጋንዳጉዲ ቢታገቶ ዒዛም ዒንጊንቲ። 28 ዩያ ባኮ ዲቃቲ ሄርሺፖቲ! ዓይጎር ጌዔቲ ሃይቄ ዓሳኦ ቢያ ጾኦሲኮ ዑኤዛ ዋይዛ ዋዴ ሙካንዳ። 29 ኮሺ ማዴዘንህ ሃይቤዳፓ ዔቂ፡ ሽምፔና ናንጋንዳ፤ ፑርታ ማዴዘንህ ጋዓንቲ ሃይቤዳፓ ዔቂ፡ ሜታዳንዳጉዲ ዋጊንታንዳ።» ጌዔ።

30 ዩሱሴ ሃህ፡- «ታኦኒ ታ ቢታገቶና ዓይጎ ባኦዚያ ማዳኒ ዴንዴዑዋሴ፤ ጋዓንቲ ታ ዓዴይዳፓ ታ ዋይዜህ ዋጋ፤ ታና ዳኬህኮ ማሊያ ማዓንዳኦፓዓቲም ታ ማሊያ ታ ኩንሁዋኦህር ዋጋ ታኦኮ ፒዜኩ።»

31 «ታኦኒ ታኦር ታ ዛሎ ማርካዴቲ፡ ማርካዴፖ ታኦሲ ጎኔቱዋሴ» ጌዔ።

4:44 4:44 ማቲ. 13:57፤ ማር. 6:4፤ ሉቃ. 4:24። 4:45 4:45 ዮሃ. 2:23። 4:46 4:46 ዮሃ. 2:1-11። * 5:2 5:2 ቤኤቲ ዛኦታ፡- ጋዓዛ ፔቲ ፔቲ ሚና ማጻጸፓ «ቤኤቲሳይዳ» ሃህ ጊንህ «ቤኤቲ ሂሲዳ» ጋዓ፤ ዓኮ ቡሊያ ማጻጸፓ ደዳ ጋዓንቲ «ቤኤቲ ዛኦታ» ጌይንቲ። ዩኖኮ ቡሊያ፡- «ዓቶም ጎፖ ማኦሪ» ጌይህኬ። 5:10 5:10 ኦሃ. 13:19፤ ዓር. 17:21። 5:29 5:29 ዳኦኒ. 12:2።

ዩሱፍ ዛሎ ማርካዳ ዓሳ

32 «ሃሃ ዩሱፍ ታኣም ማርካዳይ ማሌ ዓኣኔ፤ ዒዚ ታ ዛሎ ማርካዳ ማርካታ ጎኔ ማዕሚ ታ ዔራኔ። 33 ዒንህ የሃሲሴ ባንህ ዓሲ ዳኬያና ዒዚ ጎኔ ማርካዳይ። 34 ሃያ ታ ጋዓሚ ዒንህ ዳቃንዳጉዲ ማዓንዳኣፓዓቲም ታኣም ዓሲ ማርካዳንዳያ ኮይሳሢርቱቀሴ። 35 የሃሲሴ ዔኤታያ ሃሃ ፖዓ ፖዓ ጉዳያኬ፤ ዒንህያ ዳካ ዎዳሮ ዒዛ ፖና ዎዛዳኒ ኮዔ። 36 ታኣኮ ጋዓንቲ የሃሲሴ ማርካዳሢዳፓ ባሼ ማርካ ዓኣኔ፤ ታኣኮ ማርካ ታ ዓዴ ታ ማዳንዳጉዲ ዒንጌ ማዳኬ፤ ዩይ ታ ማዳ ማዳ ዓዴ ታና ዳኬያ ማዒያ ዛሎ ማርካዳይ። 37 ታና ዳኬ ዓዴ ፔ ቶኦኪና ታ ዛሎ ማርካዳይ፤ ዒንህ ጋዓንቲ ዒዛኮ ዑኡዞ ፔቲታፓ ዎይዚባኣሴ፤ ሃሃ ዒዛ ዒንህ ዛገባኣሴ። 38 ዒዚ ዳኬህ ዒንህ ጉሙርቁባኣሢር ዒዛኮ ቃኣላ ዒንህኮ ዒና ዴዓዓኬ። 39 ዒንህ ጌኤዞ ማዓንፖይዳፓ ናንገና ናንገ ዴንቃንዳያ ዒንህም ማላሢር ዩያ ማሂ ማሂ ዒንህ ዛጋኔ፤ ዩያታ ታ ዛሎ ማርካዳክንህ። 40 ዩይ ያዲ ማዕቲያ ዒንህ ሼምፖ ዴንቃኒ ታ ባንህ ሙካኒ ኮዑቀሴ» ጌዔ።

41 ዩሱፍ ሃሃ፡- «ታኣኒ ቦንቾ ዓሲዳፓ ኮዑቀሴ። 42 ጋዓንቲ ዒንህ ዎዘጉዳ ዓሲታቲያ ታ ዒንህ ዔራኔ፤ ጸኣሲ ናሹዎዎ ዒንህኮ ዒና ባኣያ ማዕሚ ታ ዔራኔ። 43 ታኣኒ ታ ዓዴ ሱንጎና ሙኬኔ፤ ዒንህ ጋዓንቲ ታና ጎኔኬ ጌይ ዔከባኣሴ፤ ማሌ ፔ ሱንሢና ሙኬቲ ጋዓንቲ ዒንህ ዩያ ጎኔኬ ጌይ ዔዔካንዳይ። 44 ዒንህ ሴካና ሃንጋና ዎሊ ቦንቾ ዓሳ፣ ፔቲ ጸኣዛሢዳፓ ጴዳ ቦንቾ ጋዓንቲ ኮዑቀ ዓሳ፣ ዎዲ ታና ዒንህ ጉሙርቃኒ ዳንዳዓይ? 45 ታ ዒንህ ታ ዓዴ ቤርታዎንና ዓይህሳንዳያ ዒንህም ማሎፓ፤ ዒንህ ዎንና ዓይህሳንዳህ ዒንህ ዒዛ ጉሙርቃ ሙሴኬ። 46 ሙሴ ዒንህ ጉሙርቃያ ማዕያታቲ ዒዚ ታ ዛሎ ጻኣፔያታሢር ታናኣ ዒንህ ጉሙርቁናንዳይ። 47 ዒዚ ጻኣፔህ ዒንህ ጉሙርቁባኣቲ ታ ኬኤዛህ ዒንህ ዎይቲ ጉሙርቁ ዔካንዳይ?» ጌዔ።

6

ዩሱፍ ደንጎ ሺዮ ዓሳ ሙኡዜህ
(ማቲ. 14:13-21፤ ማር. 6:30-44፤ ሉቃ. 9:10-17)

1 ዩካፓ ዩሱፍ ጸሎጵዳሴ ጌይንታ ጌሊላ ባዞ ሱኮ ፒንቁ። 2 ሚርጌ ዓሳ ዩሱፍ ሃርገንቲ ዓሳ ፖዒሴህርና ጸኣሲ ዎልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮ ማዳም ዛጌህር ዒዛ ገንጾ ሙኬኔ። 3 ዩሱፍ ሌካ ዲኮ ኬሰካፓ ዒኣካ ዒዛኮ ገንጾ ሃንታዞንህና ዎላ ዴዔ። 4 ዒማና ዓይሁዶ ዓሳኮ ዑሃ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬላ ዑኬኔ። 5 ዩሱፍ ሚርጌ ዴሬ ዒዛ ባንህ ሙካሂ ዴግ ጌይ ዛጋ፡ ፒለጶሴ ኮራ፡- «ሃያ ቢያ ዓሳም ገዳንዳ ሙኡዚ ዓንካፓ ኑ ሻንቃንዳይ?» ጌዔ። 6 ዩሱፍ ዩያ ጌዔህ ፒለጶሴ ዎዚ ጋዓቲያ ዎይዛኒ ማዓንዳኣፓዓቲም ዒ ማዳንዳ ባኮ ፔ ቶኦኪና ዔዔራያኬ። 7 ፒለጶሴያ፡- «ፔቲ ፔቲህም ዳካ ዳካ ቡንጫታፓ ዒንገንታንዳጉዲ ፔቲ ዓሲ ላምፓ ጸኤታ ኬሊ ማዳም ዒንገንታንዳ ሚኢሹጉዳያና ካህ ዔያቶም ሻንቆናቲያ ገዳዓኬ» ጌይ ዒዛም ማሄ። 8 ዒዛኮ ገንጾ ሃንታ ናኣቶይዳፓ ፔቲ፣ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጶሃርሴኮ ጌርሲ፣ ዒንዲራሴ፡- 9 «ደንጎ ዔልዓ ካህና ላምፓ ዎሎና ዓኣ፣ ፔቲ ናይሰኬይ ሃካ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ዩንህ ሃያ ቢያ ዴሮም ዓይጎ ማዓንዳይ?» ጌዔ።

10 ዩሱፍ፡- «ዓሳ ዴይሁዎቲ» ዔያቶም ጌዔ። ዩና ቤዛ ቡጩታህር ዓሳ ዴዔ፤ ዒኣካ ዓኣ፣ ዓቲንቆ ዓሳኮ ፓይዳ ደንጎ ሺያ ማዓያኬ። 11 ዩካፓ ዩሱፍ ካሃ ዔካፓ ጋላቲ፣ ዴዔ ዓሳም ዒንጋንዳጉዲ ፔኤኮ ገንጾ ሃንታ ናኣቶም ዒንጌ። ዩያጉዲ ሞላህያ ሃሃ ዒዛ ጎይጾ ዒንጌም ቢያህ ኮይሳሢርቱዴያ ሙዔ። 12 ቢያህ ሙይ ሚሽኬሰካፓ ዩሱፍ ገንጾ ሃንታዞንህም፡- «ፔቲታፓ ዴኣኒ ዓቲዎጉዲ ደንጎ ቡኩሱዎቲ» ጌዔ። 13 ዔያታኣ ዓሳ ሙዒ ሚሽኬ፣ ደንጎ ካሃ ደንጎ ቡኩሲ ታጶ ላምፓ ዴኤፒ ሌማቲ ኩንህ። 14 ዓሳ ዩሱፍ ጸኣሲ ዎልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮ ማዳህ ዛጋ፡- «ጎኔና ሃይ፣ ዓጮ ሙካንዳይ ጌይንቲ፣ ጸኣሲ ማሊያ ኬኤዛህኬ» ጌዔ። 15 ዒማና ዓሳ ዎልቆና ዓርቁ ዒዛ ካኣታሳኒ ማላህ ዔራፓ ዩሱፍ ዓሳፓ ዴማዲ፣ ፔኤር ጌሚሪ ባንህ ዓኣዴ።

ዩሱፍ ባዞይዳ ሃንቲህ
(ማቲ. 14:22-33፤ ማር. 6:45-52)

16 ሳዓ ዓመዛ ዒዛኮ ገንጾ ሃንታዞንህ ጌሊላ ባዞ ባንህ ኬይ፤ 17 ዩካፓ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ፣ ቁፒርናሆሜ ባንህ ዓኣዲህ ዓርቁ፤ ዩማና ሳዓ ዓመንቲ ዩሱፍ ሃጊ ዔያቶ ኮራ ሙከባኣሴ። 18 ዒማና ዴኤፒ ጉዶ ዠባሬ ዠባርሻህር ባዞ ዎኣያ ዓገፃ። 19 ዩሱፍኮ ገንጾ ሃንታ ናኣታ ደንጎ ሃሃ ላሆ ሺያ ታኣኪህ ማዓንዳያ ዎኣያ ገዶ ጎንጎ ዔኪ ዓኣዴሰካፓ ዩሱፍ ባዞ ዑያይዳ ቶኪና ሃንቲ ሃንቲ ዔያቶ ባንህ ሙካህ ዛጋፓ ዔያታ ዴቃቲ ዒጊጩ። 20 ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ታናኬ! ዒጊጩ፣!» ጌዔ። 21 ዔያታ ዎዛዲ፣ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ዒዛ ዔኪ ጌልዛዞ ቤዞማና ዎኣያና ፒንቆ ጎንጌላ ዔያታ ዓኣዳ ቤዞ ሃሌ።

22 ዘር ጉቲሎ ባዞኮ ሶ ሱኮይዳ ዓቲ ዓሳ ባዞይዳ ፔቲ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጌ ዓኣንቲ ዛጌ፤ ዩሱፍኮ ገንጾ ሃንታ ናኣታ ፔኤር ዴንዳህና ዩሱፍ ዔያቶና ዎላ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎ ጋር ጌሊባኣህ ዔሬ። 23 ጋዓንቲ ማሌ ዎኣህና ፒንቆ ጎንጌ ጸሎጵዳሴፓ ዔቁ ዩሱፍ ጸኣሲ ጋላቲ ዴር ካሃ ሙኡዜ ቤዞ ሙኬኔ። 24 ዴራ ዩሱፍ ማዕቲያ ዒዛኮ ገንጾ ሃንታዞንህ ዒኣካ ባኣህ ዛጋፓ ዩንህ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎህ ቶጊ ዩሱፍ ኮዒ፣ ቁፒርናሆሜ ዓኣዴ።

ዩሱፍኮ ሼምፖ ካህ ማዒያ

25 ባዞኮ ሱኮይዳ ዒዛ ዔያታ ዴንቃ፡- «ዔርዛህየ! ሃይካ ኔ ዎዳኣ ዎዳ ሙኬይ?» ጌዔ። 26 ዩሱፍ ዔያቶም፡- «ጎኔ ታ ዒንህም ጋዓኔ፤ ዒንህ ታና ኮዓህ ካሃ ሙይ ሚሽኬህር ማዓንዳኣፓዓቲም ጸኣሲ ዎልቆና ማዲንቲ ዓኮ ባኮ ዛጌህርቱቀሴ። 27 ባይቃ ካሃም ማዲፖቲ፤ ባሼና ዓሲ ናዓህ ዒንህም ዒንጋ፣ ናንገና ናንገ ሼምፖም ማዓንዳ ካሃም ማዲቀቲ፤ ጸኣሲ፣ ዓዳህ ፔኤኮ ናዓህ ዒዛር ማዕሚ ዔርዞ ማላቶ ዒዛይዳ ዓይህ።» ጌዔ። 28 ዓሳኣ፡- «ሂዳፓ ኩኔኒ ጸኣሲ ማዳ ማዲኒ ዓይጎ ማዳንዳያ ኩና ኮይሳይ» ጌዔ። 29 ዩሱፍ፡- «ዒንህ ማዳንዳጉዲ ጸኣሲ ኮዓ ማዳ ዒዚ ዳኬህ ጉሙርቁ ዔከህኬ» ጌይ ዔያቶም ማሄ። 30 ዔያታ ዒዛ ኮራ፡- «ኩኔኒ ዛጊ ኔና ጉሙርቁ ዔካንዳጉዲ ዓይጎ ጸኣሲ ዎልቆና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ኔ ዳዎንዳይ? ሃሃ ዓይጎ ኔ ማዳንዳይ? 31 ዔያታ ሙዓንዳጉዲ ጫሪንጫፓ ካህ ዔያቶም ዒንጌ» ጌይንቲ

5:33 5:33 ጥሃ. 1:19-27፤ 3:27-30። 5:37 5:37 ማቲ. 3:17፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22። 6:31 6:31 ኬሲ. ማፃ 16:4፤ 15፤ ዓይኑ. 78:24።

የአፒንቲሂጉዲ ኰኩ ባደንሂ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ማና ጌይንታ ካሦ ሙዔጌ» ጌዔጌ።

32 ዲማና ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ጎጌ ታ ዲንሂም ጋዓጌ፤ ጫሪንጫፓ ኪዳ ካሦ ዲንሂም ዲንጌሂ ሙሴቱዋሴ፤ ጎኑም ካሦ ጫሪንጫፓ ዲንሂም ዲንጋሂ ታኦክ ዳዲሂኪ፤

33 ዲዚ ዲንጋ ካሂ ጫሪንጫፓ ኪዳ ሃሃ ዓጪም ሸምፖ ዲንጋጎኪ» ጋዓዛ፤ 34 ዓሳ፡- «ጎዳሂዮ! ዩያጉዳ ካሦ ቢያ ዎዴ ኑም ዲንጌ» ጌዔጌ።

35 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሸምፖኮ ካሂ ታናኪ፤ ታ ኮራ ሙካሂ ፔቲታዮ ናይዲንታዓኪ፤ ታና ጉሙርቁ ዔካሂያ ፔቲታዮ ዴኤቢንታዓኪ፤ 36 ዲንሂ ጋዓንቴ ታና ዛጌያታዮ ጉሙርቁ ዔኪባአሂሮ ታ ዲንሂም ሃያ ጋዓጌ። 37 ዓዴ ታኦም ዲንጋሂ ቢያ ሃንጋ ታ ባንሂ ሙካንዳጌ፤ ሃንጋ ታ ባንሂ ሙካሂያ ሴካ ዙሎ ታ ኬሳዓኪ። 38 ዓይጎሮ ጌዔቴ ታኦ፤ ጫሪንጫይዳፓ ኪዳሂ ታና ዳኪሂኮ ማሊዮ ኩንሂነ ማዓንዳፓዳፓታዮ ታ ማሊዮ ኩንሂነቱዋሴ።

39 ታና ዳኪሂኮ ማሊዮ፡- «ዲ ታኦም ዲንጌዘንሂዳፓ ቢያ ፔቲታኦ ሳይዙዋ፤ ጋፒንዮ ኪሎና ናንጌና ናንጌ ሸምፖ ዳንቃንዳጉዲ ሃይቢፓ ታ ዔያቶ ዔቁሳንዳጌ። 40 ሃዮ፤ ታ ዓዳሂኮ ማሊዮ ናዓሂ ዛጌ ዲዛ ጉሙርቁ ዔኪሂ ቢያ ናንጌና ናንጌ ሸምፖ ዳንቃንዳጉዲ፤ ታኦ፤ ጋፒንዮ ኪሎና ዲዛ ናንጌና ናንጌ ሸምፖ ዳንቃንዳጉዲ ሃይቢፓ ዔቁሳንዳጌ» ጌዔጌ።

41 ዩሱሴ፡- «ጫሪንጫይዳፓ ኪዳ ካሂ ታናኪ» ጌዔሂሮ ዓይሁዶ ዓሳ ዲዛ ዑዓ ጉንዲሚሂ ዓርቁ።

42 ዔያታ ዲዛ፡- «ሃይ ዮሴፔ ናዓሂ፤ ዩሱሴቱዋዳ? ዓደና ዲንደና ዲዛኮ ኑ ዔራዘንሂቱዋዳ? ሂዳዮ ሃሂ ዲዚ ጫሪንጫፓ ታ ኪዳ፤ ዎይቲ ጋዓይ?» ጌዔጌ።

43 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃ፡- «ታ ዛሎ ዋላ ጉንዲሚፕቲ፤

44 ታና ዳኪ፤ ዓዴ ዔኪ ሙኪባአ ዓሲ ማዔጌ ታ ባንሂ ሙካኪ ዳንዳዓ ዓሲ ያኦኒያ ባአሴ፤ ሃንጋ ታ ባንሂ ሙካሂያ ጋፒንዮ ኪሎና ናንጌና ናንጌ ዳንቃንዳጉዲ ሃይቢዳፓ ታ ዔቁሳንዳጌ። 45 ያኦሲ ማሊዮ ኪኤዛ ዓሶ ማዓጎሪዳ፡- «ዓሳ ቢያ ያኦሲዳፓ ዔሪያ ማዓንዳጌ» ጌይንቴ የአፒንቲኔ፤ ዩያር ዓደይዳፓ ዎይዚ ዔሪሂ ቢያ ሃንጋ ታ ባንሂ ሙካንዳጌ። 46 ዩይ ያዲ ማዓዛ ዓደ ዛጌ ዓሲ ዓኦ፤ ጌይሂቱዋሴ። ዓደ ዛጌሂ ያኦሲ ኮራፓ ሙኪሂ ሌሊኪ። 47 ጎጌ ታ ዲንሂም ጋዓጌ፤ ታና ጉሙርቁ ዔካሂኮ ናንጌና ናንጌ ዓኦ። 48 ታኦ፤ ሸምፖኮ ካሂኪ፤

49 ዲንሂኮ ዓደንሂ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎይዳ ማና ጌይንታ ካዮ ሙዔጌ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሃይቁጌ፤ 50 ጫሪንጫይዳፓ ኪዳ ካሂ ሃያታሂሮ፤ ሃያ ካሦ ሙዔሂ ፔቲታዮ ሃይቃዓኪ።

51 ጫሪንጫፓ ኪዳ፤ ናንጌና ባይቁዋ ካሂ ታናኪ፤ ሃኖ ካሦይዳፓ ሙዔሂ ቢያ ናንጌና ናንጌንዳጌ፤ ዓጮም ሸምፖ ማዓንዳጉዲ ታኦ፤ ዲንጋ ካሂ ታናኪ» ጌዔጌ።

52 ዩማና ዓይሁዶ ዓሳ፡- «ሃይ ዓሂ ዲዛ ኑ ሙዔንዳጉዲ ዎዲ ኑም ፔና ዲንጋኒ ዳንዳዓይ?» ጌይሂና ዋላ ማርሜ።

53 ዩያር ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ጎጌ ታ ዲንሂም ጋዓጌ፤ ዓሲ ናዓሂ ዲንሂ ሙዔባአቲ ሃሃ ሱጉዮዎ ዲንሂ ዲዛኮ ዑሸኪባአቶ ዲንሂኮ ናንጌ ሸምፓ ባአሴ። 54 ታና ሙዔሂና ሱጉዮዎ ታኦክ ዑሸካሂኮ ቢያ ናንጌና ናንጌ ሸምፓ ዓኦ፤ ታኦ፤ ጋፒንዮ ኪሎና ዲዛ ናንጌና ናንጌ ዳንቃንዳጉዲ ሃይቢዳፓ ዔቁሳንዳጌ። 55 ዓይጎሮ ጌዔቴ ታኦ፤ ጎጌ ሙኡዚ፤ ሱጉዮአ ታኦክ ጎጌ ዑሸኪ።

56 ታና ሙዔሂና ሱጉዮዎ ታኦክ ዑሸካሂ ቢያ ታኦና ናንጋንዳጌ፤ ታኦ፤ ዲዛና ናንጋንዳጌ። 57 ናንጌና ባይቁዋ፡

ዓዴ ታና ዳኪም ታኦ፤ ዲዛና ናንጌና ባይቁዋ ማዓ ናንጋሂጉዲ ታና ሙዔሂያ ቢያ ታኦና ናንጌና ባይቁዋ ማዓ ናንጋንዳጌ። 58 ዓካሪ ጫሪንጫይዳፓ ኪዳ ካሂ ሃያኪ፤ ዩይያ፡- ዲንሂኮ ዓደንሂ ሙዔሂ ጉዳያቱዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዩና ካሦ ሙዔ ዓሳ ሃይቁጌ፤ ሃኖ ካሦ ሙዔሂ ጋዓንቴ ናንጌና ናንጋንዳጌ» ጌዔጌ።

59 ዩሱሴ ዩያ ኪኤዚሂ ቁፒርናሆሜይዳ፤ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዔርዚቤቃኪ።

ናንጌና ናንጌ ሸምፖ ቃኦላ

60 ዲዛ ዔሪ፡- ዲዛ ዓሲ ማዓ ዓሶይዳፓ ሚርጌዘንሂ ዩያ ዎይዘዮ፡- «ሃይ ዳኤሂ ጌኤሲኪ፤ ያኦኒ ጎጌኪ ጌይ ዔካኒ ዳንዳዓንዳጌ?» ጌዔጌ።

61 ዔያታ ዩና ባኮ ዛሎ ጉንዲሚሂ ፔ ዓያኖና ዩሱሴ ዔራዮ፡- «ሃይ፤ ዲንሂ ዳቢሳ ባአዚዳ? 62 ዓሲኮ ናዓሂ ዎንዴ ዓኦ ቤዘ ማዓ ኪሰካሂ ዲንሂ ዛጋዮ ዎዚ ጋዓኒዳይ? 63 ሸምፖ ዲንጋሂ ያኦሲ ዓያናኪ፤ ዓሲኮ ዎልቁ ጋዓንቴ ዓይጎዎ ማኦዲዋሴ፤ ታኦ፤ ዲንሂም ኪኤዛ ቃኦላ ሸምፖ ዲንጋ ዓያናኪ፤ 64 ጋዓንቴ ዲንሂ ባአኮይዳፓ ፔቲ ፔቲ ዩያ ጉሙርቁዎ ዓሲ ዓኦ፤» ጌዔጌ። ዩሱሴ ዩያ ጌዔሂ ቤርታፓ ዓርቃዮ ዲዛ ጉሙርቁዎኦሂና ዲዛ ዓኦሂ ዲንጋንዳሂ ያናታቶ ዔራሂሮኪ። 65 ሂሊሳዮ ዩሱሴ፡-

«ዓዴ ዓይሁያ ማዓባኦያታቶ ታ ባንሂ ሙካኒ ዳንዳዓይ ባአሴ ታ ዲንሂም ጌዔሂ ዩያርኪ» ጌዔጌ።

66 ዩያይዳፓ ዔያታና ዲዛ ዔሪ፡- ዲዛ ዓሲ ማዓ ዓሶይዳፓ ሚርጌሂ ጌንሂም ማዔጌ፤ ዩማፓ ዓርቃዮ ዔያታ ዲዛ ጌንዮ ሃንቴዮ ሃሽ። 67 ዩያር ዩሱሴ ታጾ ለምንሂ ኮራ፡- «ዲንሂያ ሃሽ ዓኦዲ ኮዓ?» ጌዔጌ።

68 ዩማና ሲሞኦኒ ጌይንታ ጳጳርሴ ማሃዮ፡- «ጎዳሂዮ! ኰኪኒ ዮ ባንሂ ዳኦዳንዳጌ? ኰኪኒ ናንጌና ናንጌ ሸምፖ ቃኦላ ዓኦ። 69 ኰኪኒ ኔና ጉሙርቁ ዔኪኔ፤ ያኦሲም ዲማዴያ ዲዛኮ ናዓሂ ኔና ማዔሂያ ኑ ዔራሬ።» ጌዔጌ።

70 ዩሱሴያ፡- «ታናቱዎይ ዲንሂ፤ ታጾ ለምንሂ ደኦራሂ? ጋዓንቴ ዲንሂዳፓ ፔቲሂ ዓላሂኪ» ዔያቶም ጌዔጌ። 71 ዩያ ዲ ጌዔሂ ሲሞኦኒ ናኦዚ፤ ዓሰቆርንቶ ዓጮ ዓሂ፤ ዩሁዳ ዛሎርኪ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዩሁዳ ዎዚ ታጾ ለምንሂዳፓ ፔቲሂ ማዔጌ ዩሱሴ ዓኦሂ ዲንጋሂ ዲዛ ማዔሂሮኪ።

7

ዩሱሴ ዉልሾ ዴማ ቦንቲንታ ቦንቸር ዩራሳላሜ ዓኦዴሂ

1 ዩካፓ ዩሱሴ ጌለላ ዓጮይዳ ሴካ ሃንጋ ሃንታኔ፤ ዩሁዳ ዓጮይዳ ጋዓንቴ ሃንታኒ ኮይባአሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዓይሁዶ ዓሶ ዎይሂ ዓሳ ዲዛ ዎዲ ኮዓሂሮኪ። 2 ዩና ዎድና ዓይሁዶ ዓሶኮ ዉልሾ ዴማ ዴዓ ቦንቸ ከላ ዑኪኔ።

3 ዩያር ዩሱሴኮ ጌርሲንሂ ዲዛ ኮራ ሙካዮ፡- «ኰኪኒ ጌንዮ ሃንታዘንሂ ኰኪኒ ያኦሲ ዎልቁና ማዳ ዓኮ ባኮ ዛጋንዳጉዲ ሃካፓ ኪሰኪ ዩሁዳ ዓጮ ዓኦዴ፤ 4 ዓይጎሮ ጌዔቴ ፔጌና ዔርታኒ ኮዓ ዓሲ ማዳ ፔኤሲ ዓኦቺ ማዳዎሴ፤ ኰኪኒያ ሃያ ባኮ ቢያ ማዳ ዎድና ኔና ዓጮም ፔጋሲ ዔርዘንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔጌ። 5 ዩያ ዔያታ ጌዔሂ ዲዛኮ ጌርሲንሂታዮ ዲዛ ጉሙርቁ ዔኪባአሂሮኪ።

6 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ታ ዎዳ ሃጌ ሂሊባኦ፤ ዲንሂ ዎዳ ጋዓንቴ ቢያ ዎዳ ጌኢጌያኪ። 7 ዓጮ ዲንሂ ዲዓኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ታና ጋዓንቴ ዲዓኒ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ታኦ፤ ዓጮኮ ማዳ ፑርታ ማዔሂ ማርካዳሂሮኪ። 8 ዲንሂ

ማጻሕፍት ኮሺ ማሂ ዛገ ዔሬ» ዲዛም ጌዔ። [53 ዩካፓ ፔቴ ፔቴህ ፔጌኮ ማኦሪ ማኦሪ ደንደ።

8

ዓቲንቆና ዘኦዛ ኮኦሚ ዓርቂንቴ ላኦሌሎ

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዛይቴ ሪሚቲ ዲካ ጌይንታ ቤዛ ደንደ። 2 ዚሬሎ ጉቴ ዓማ ጌኤዠ ማኦሪ ዓረ ማዒ ሙካንቴ ደራ ቢያ ዲዛ ባንህ ሙካዛ፣ ዲዚ ደዒ ዔርዚህ ዓርቂ። 3 ሙሴ ዔርዚ ዋጎ ዔርዚ ዓሰና ፔርሴ ዓሰና ዓቲንቆና ዘኦዛይዳ ኮኦማንቴ ደንቆ ላኦሌሰከኖ ዔኪ ሙኪ ደርኮ ባኦካ ዔቆሳ። 4 ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዚህየ! ሃይሾ፣ ሃና ላኦሌላ ዓቲንቆና ዘኦሰካ ኮኦሚ ዓቲንቴ፤ 5 ሃኖጉዳ ላኦላ ሹቸና ዲይንቴ ሃይቃንዳጉዲ ሙሴ ኦኡኮ ዋጎይዳ ኦና ዓይህ፤ ኔኔኒ ዲዛ ዛሎ ዋዚ ጋዓይ?» ጌዔ። 6 ዩያ ዔያታ ጌዔህ ዲዛ ዋጎና ዓይህሳንዳ ደቢንቴ ደንቃኒ ኮዓሂሮከ፤ ዩሱሴ ጋዓንቴ ሂርኪ ጌይ ፔኤኮ ከኤሎና ሳዓ ጻኦፕህ ዓርቂ።

7 ለሚ ለሚ ዲዛ ዔያታ ያኦጫዛ ዲዚ ደግ ጋዓ፡- «ዲንህ ባኦካፓ ጎሜ ባኦህ ቤርታዲ ዲዛ ሹቸና ዲያንጎ» ጌዔ። 8 ዩካፓ ለሚ ሃህ ሂርኪ ጋዓ፡ ሳዓ ጻኦፕህ። 9 ዔያታ ዩያ ዋይዚ ጨዋይዳፓ ዓርቃ፡ ቢያህ ፔቴ ፔቴ ከሰኪ ከሰኪ ደንደሂሮ ዩሱሴ ላኦሌሎና ዋላ ሌሊ ዓቲ። 10 ዩካፓ ዩሱሴ ደግ ጋዓ፡- «ዔናኦሬ፤ ኔና ዓርቂ ዔኪ ሙከ ዓሳ ዋካዳይ? ኔ ጌዳ ዋጌ ዓሲ ባኦዳ?» ጌዔ።

11 ዲዛ ማሃ፡- «ጎዳሂየ! ያኦኒያ ባኦከ» ጌዔ። ዩሱሴያ፡- «ታኦ ኔ ዑዳ ዋጋባከ፤ ዓኦ፤ ለሚ ጎሜ ማዲፖ» ዲዛም ጌዔ።*

ዩሱሴ ዓጮኮ ፖዔ ማዔህ

12 ለሚ ሃህ ዩሱሴ፡- «ታኦ ኒ ዓጮኮ ፖዒከ፤ ታ ጊንዖ ሃንታህ ቢያ ናንጊ ፖዒ ደንቃንዳ፤ ዲሚዳኦ ሃንቲንዳዋሴ» ጌይ ከኤዜ።

13 ፔርሴ ዓሳ፡- «ኔኔኒ ኔ ዛሎ ኔኤሮ ማርካዳሂሮ ኔኤኮ ማርካታ ጎኔቴዋሴ» ጌዔ።

14 ዩሱሴ ዔያታ፡- «ታኦ ታ ዛሎ ማርካዳያ ማዔያታቴያ ዓንካፓ ታ ሙከቶ ሃህ ታ ዓንኮ ዓኦዳቶ ታ ዔራሂሮ ታኦኮ ማርካዳያ ጎኔከ፤ ዲንህ ጋዓንቴ ዓንካፓ ታ ሙከቶ ሃህ ዓንኮ ታ ዓኦዳቶ ዔራ ባኦዚ ባኦሴ።

15 ዲንህ ዓሲ ማላሂጉዲ ዋጋ፤ ታኦ ጋዓንቴ ዩያጉዲ ያ ዑያይዳኦ ዋጉዋሴ። 16 ታኦ ጋጌቴያ ታኦኮ ዋጊያ ፒዜከ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ታኦ ከኤሎ ጋጌቴያ፤ ታና ደከ ዓይያ ታኦና ዋላከ። 17 ለምዖ ዓሲኮ ማርካታ ጎኔ ማዓሂ ዲንህኮ ዋጎይዳ ጻጊጎቴ። 18 ታ ዛሎኮ ፔቴ ማርካሂ ታናከ፤ ሃንጎ ማርካሂ ታና ዳከ፤ ታ ዓዳሂከ» ጌዔ።

19 ዩካፓ ዔያታ፡- «ኔኤኮ ዓይ ዓንካዳይ?» ጌይ ዲዛ ያኦጫዛ፣ ዩሱሴ ማሃ፡- «ታና ማዔቴያ ታኦኮ ዓይዋ ዲንህ ዔራዋሴ፤ ታና ዲንህ ዔራዎታቶ ታ ዓይዋ ዲንህ ዔራንዳዎከ» ዔያታም ጌዔ።

20 ዩሱሴ ዩያ ቃኦ ከኤዜህ ጌኤዠ ማኦሪ፡ ሚኢሾ ዔኮ ሳኦኖ ዓጮ ደዒ ዔርዚቤቃከ። ዩይ ያዲ ማዔቴያ ዋዳ ዲዛኮ ሃጊ ሂለባኦሂሮ ያኦኒያ ዲዛ ዓርቂባኦሴ።

ያኦሲ ጉሙርቂሂ ዓቲሂ ዛላ ከኤዚንቴ ላቲሂ

8:5 8:5 ለዊ. ዓከ 20:10፤ ለሚ. ዋማ 22:22-24። 8:6 8:6 ዔር. 17:13። * 8:11 8:11 ቤርታኦ ማጻሕፓ ሚርጌሂ፡- ሃኖ ቤዜሎ (7:53—8:11) ጌዳ ቃሰዋሴ፤ ፔቴ ፔቴ ማጻሕፓ ዮሃ. 21:24ኮ ጊንዖ ጌልዛ፤ ሃህ ሜሌ ማጻሕፓ ሉቃ. 21:38ኮ ጊንዖ ጌልዛ፤ ፔቴ ማጻሕፓ ዮሃ. 7:36ኮ ጊንዖ ጌልዛ። 8:12 8:12 ማቲ. 5:14፤ ዮሃ. 9:5። 8:13 8:13 ዮሃ. 5:31። † 8:24 8:24 ታኦኒ ታናከ፡- ጌይዖ ዲዛኮ ሰንዖከ። 8:33 8:33 ማቲ. 3:9፤ ሉቃ. 3:8።

21 ለሚ ዩሱሴ ሃህ፡- «ታኦ ኒ ዓኦዳንዳ፤ ዲንህያ ታና ኮዓንዳ፤ ጋዓንቴ ዲንህ ዲንህኮ ጎሞና ዋላ ሃይቃንዳ፤ ታኦ ኒ ደንደ ቤዘዋ ዲንህ ሙካኒ ደንደዑዋሴ» ጌዔ።

22 ዓይሁደ ዓሰኮ ዋይህ ዓሳ፡- « ታኦ ኒ ደንደ ቤዘ ዲንህ ሙካኒ ደንደዑዋሴ» ዲዛኮ ጌይዖ ፔና ዋዋዳኒዋ?» ዋላ ኮይላ ጌዔ።

23 ሂለሳዖ ሃህ ዩሱሴ፡- «ዲንህ ሃካፓከ፤ ታኦ ኒ ሎፓከ፤ ዲንህ ሃያ ዓጮፓከ፤ ታኦ ኒ ሃያ ዓጮፓቱዋሴ፤ 24 ዲንህኮ ጎሞና ዋላ ዲንህ ሃይቃንዳ፤ ታ ጌዔህ ዩያሮከ፤ ታኦ ኒ ታና † ማዔህ ጉሙርቂዋያ ማዔቴ ዲንህ ዲንህኮ ጎሞና ዋላ ሃይቃንዳ።» ጌዔ።

25 ዔያታ ማሃ፡- «ኔኔኒ ያናዳይ?» ዲዛ ኮራ ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ዔያታ፡- «ቤርታፓ ዓርቃ፡ ዲንህም ከኤዛሂ፡ ታኦ ኒ ዲዛከ፤ 26 ታኦ ኒ ዲንህም ከኤዛንዳና ዋጋንዳ፡ ሚርጌ ባኦዚ ዓኦ፤ ማዔቴያ ታና ዳከሂ ጎኦ ሳኦኦ፤ ታኦ ኒያ ዓጮም ከኤዛሂ ዲዛይዳፓ ዋይዜህ ሌሊከ» ጌዔ።

27 ዔያታም ጋዓንቴ ዓይ ዛሎ ዲ ከኤዜህ ዔርቲባኦሴ። 28 ዩያሮ ዩሱሴ ዔያታ፡- «ዓሲኮ ናዓሂ ዲንህ ሰፃኦና ታኦ ኒ ናያናና ናንጋያ» ማዔህ ዲንህ ዔራንዳ፤ ዩያጉዲ ዓይ ታና ዔርዚ ባኮ ታ ከኤዛንዳፓቴም ታ ቢታንቶና ሌሊ ዓይጎ ባኦዚያ ታ ማዳዋኦሂ ዩኖ ዋዳና ዲንህ ጸቂሃንዳ። 29 ታና ዳከሂ ታኦና ዋላከ፤ ታኦ ኒ ቢያ ከሌ ማዳሂ ዲዛ ዋዛሳ ባኦዚ ማዔሂሮ ታና ታኦ ሌሊ ዲ ሃሺባኦሴ» ጌዔ።

30 ዩሱሴ ዩያ ከኤዛዛ ሚርጌ ዓሲ ዲዛ ጉሙርቂ።

ጎሜ ዓይላቶፓ ከሰኪሂ

31 ዩሱሴ ዲዛ ጉሙርቃ ዓይሁደ ዓሰም፡- «ዲንህ ታ ዔርዚያና ደዲ ናንጌቴ ጎኔና ዲንህ ታና ዔሪ፡ ታ ዓሲ ማዓንዳ፤ 32 ጎኦም ዲንህ ዔራንዳ፤ ጎኦም ዲንህ ዓይላቶይዳፓ ከሰኪዳ።» ጌዔ።

33 ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ኦኡኒ ዓብራሃሜ ዜርሂከ፤ ፔቴታዖ ያኦኮዋ ኦ ዓይሌ ማዒ ዔራዋሴ፤ ዓካሪ ኔኔኒ ናንሂ ዓይላቶይዳፓ ከሰኪዳ፤ ኦና ጋዓሂ ዋይቲዳይ?» ጌዔ።

34 ዩሱሴ ዔያታ፡- «ጎኔ ታ ዲንህም ጋዓ፤ ጎሜ ማዳሂ ቢያ ጎሜኮ ዓይሌከ፤ 35 ዓይሌ ቢያ ዋዳና ማኦሪዳናንጊ ዓቱዋሴ፤ ሾዖና ናይ ጋዓንቴ ቢያ ዋዳ ማኦሪ ናንጋ። 36 ዩያሮ ሾዖና ናዓሂ ዲንህ ዓይላቶፓ ከሴቴ ጎኔና ዲንህ ዓይላቶፓ ከሰኪያ ማዓንዳ። 37 ዲንህ ዓብራሃሜ ዜርያ ማዔሂ ታ ዔራ፤ ጋዓንቴ ታኦኮ ቃኦሎ ዲንህ ዔኮዋያታሂሮ ታና ዋዳኒ ኮዓ። 38 ታኦ ኒ ታ ዓይ ኮራፓ ዛጌ ባኮ ዲንህም ከኤዛ፤ ዲንህ ጋዓንቴ ዲንህ ዓይ ኮራፓ ዋይዜ ባኮ ማዳ።» ጌይ ማሄ።

39 ዔያታ ማሃ፡- «ኦኡኮ ዓዳሂ ዓብራሃሜከ» ዲዛም ጋዓዛ፡ ዩሱሴ ዔያታ፡- «ዓብራሃሜ ናይ ዲንህ ማዔያታቴ ዓብራሃሜ ማዳሂጉዲ ማዳያናንዳ፤ 40 ታኦ ኒ ያኦሲዳፓ ዋይዜ ጎኦም ዲንህም ከኤዜ፤ ዲንህ ጋዓንቴ ታና ዋዳኒ ኮዓ፤ ዓብራሃሜ ዩያይዲባኦሴ። 41 ዓካሪ ዲንህ ማዳሂ ዲንህኮ ዓዳሂ ማዳከ» ጋዓዛ፡ ዔያታ ማሃ፡- «ኦኡኒ ዓሌ ናይቱዋሴ፤ ኦኡኮ ፔቴ ዓይ ዓኦ፤ ዲዚያ ያኦሲከ» ጌዔ።

42 ዩሱሴ ዔያታ፡- «ያኦሲ ዲንህኮ ዓይ ማዔያታቴ ታና ዲንህ ናሽከያ ናንዳ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ታኦ ኒ

* 8:11 8:11 ቤርታኦ ማጻሕፓ ሚርጌሂ፡- ሃኖ ቤዜሎ (7:53—8:11) ጌዳ ቃሰዋሴ፤ ፔቴ ፔቴ ማጻሕፓ ዮሃ. 21:24ኮ ጊንዖ ጌልዛ፤ ሃህ ሜሌ ማጻሕፓ ሉቃ. 21:38ኮ ጊንዖ ጌልዛ፤ ፔቴ ማጻሕፓ ዮሃ. 7:36ኮ ጊንዖ ጌልዛ። 8:12 8:12 ማቲ. 5:14፤ ዮሃ. 9:5። 8:13 8:13 ዮሃ. 5:31። † 8:24 8:24 ታኦኒ ታናከ፡- ጌይዖ ዲዛኮ ሰንዖከ። 8:33 8:33 ማቲ. 3:9፤ ሉቃ. 3:8።

ሃይካ ዓላሢ ያኑሲ ኮራፓ ሙኪኬ፤ ታና ዳኬህያ ዒዛ ማዓንዳኦፊፓዓቲም ታኣኒ ታ ቢታንቶና ሙኪባኣሴ። 43 ታኣኒ ጋዓ ባካ ዒንሢም ወይቲ ጌሎዋይ ጌዔቶ ታ ቃኣሎ ዒንሢ ወይዚ ዔካኒ ኮዑዋኣሢ። 44 ዒንሢ ዒንሢኮ ዒዳሢ፤ ዓላሢ ናኣቶኬ፤ ዒንሢኮ ማሊዓ ዒንሢ ዒዳሢ ዓፃዳ ባኮ ኩንሥሢኬ፤ ዒዚ ቤርታፓ ሳርቃፖ ሸምፖ ዋዳያኬ፤ ጎኑም ዒዛይዳ ባኣሢር ጎኑምና ዋላ ፔቲታፖ ካኣሚ ዒዛኮ ባኣሴ፤ ዒዚ ሉኡቃያ ሃሣ ሉኡዙዋኮዋ ዒዳ ማዔሢር ሉኡቁ ዒ ኬኤዛ ወደና ፔ ማሊዓፓ ዔኪ ኬኤዛ። 45 ታኣኒ ጋዓንቲ ጎኑም ኬኤዛያ ማዔሢር ዒንሢ ታና ጉሙርቁዋሴ፤ 46 ሂንዳ ዒንሢዳፓ፡- «ኤኤ ጎሜናኬ» ታና ጋዓንዳሢ ያናዳይ? ጎኑም ታ ኬኤዛያ ማዔቲ ዓካሪ ዒንሢ ዓይጎር ታና ጉሙርቁዋይ? 47 ያኑሲዳፓ ማዔሢ ዒዛኮ ቃኣሎ ወይዛንዳኔ፤ ዓካሪ ዒዛኮ ቃኣሎ ዒንሢ ወይዙዋኣሢ ዒዛይዳፓ ዒንሢ ማዓባኣሢርኬ» ጌዔ።

ዩሱሴ ዓብራሃሜኮዋ ቤርታ ዓኣያ ማዔሢ

48 ዓይሁዶ ዓሳ፡- «ኤኤ ሳማሪያ ዓጪ ዓሲኬ፤ ፑርታ ዓያናኣ ኔ ጌዳ ዓኣኔ፤ ኩኡኮ ጌይፖ ፒዜቱዋዳዳ?» ዒዛም ጌዔ።

49 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ታ ጌዳ ዓላሢ ዓያና ባኣሴ፤ ታኣኒ ታኣኮ ዓዶ ቦንቻኔ፤ ጋዓንቲ ዒንሢ ታኣኮ ቶኦኪ ባይዛኔ። 50 ማዔቶዋ ታኣኒ ታ ቦንቻ ኮዑዋሴ፤ ታኣኒ ቦንቻንታንዳጉዲ ኮዓያና ዬኖ ዛሎ ታኣም ዋጋይ ማሌ ዓኣኔ። 51 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፡- ታኣኮ ቃኣሎ ካፓሢ ፔቲታፖ ሃይቃዓኬ» ጌዔ።

52 ዓይሁዶ ዓሳ ጊንሣ፡- «ፑርቶ ዓያና ኔ ጌዳ ዓላሢ ዓካሪ ኑ ዔራኔ፤ ዓብራሃሜታፖ ሃይቁኔ ሃሣ ያኑሲ ማሊዓ ኬኤዛ ዓሳኣ ሃይቁኔ፤ ኤኤ ጋዓንቲ ታኣኮ ቃኣሎ ካፓሢ ፔቲታፖ ሃይቃዓኬ» ጋዓኔ፤ 53 ጎኔ ኤኤ ኩኡኮ ሃይቁ፤ ዓዶ፤ ዓብራሃሜፓ ባሻ? ያኑሲ ማሊዓ ኬኤዛ ዓሳ ሃይቁኔ፤ ሂዳፖ ኤኤ ኔና ያናኬ ጋዓይ?» ጌዔ።

54 ዩሱሴ ማሃፖ፡- «ታኣኒ ታ ቦንቻ ኮዔቲ ታ ቦንቻ ማኣዳያቱዋሴ፤ ታና ቦንቻሢ ታ ዓዶኬ፤ ዒዚያ፡- «ኑ ያኑሲ» ዒንሢ ጋዓሢ። 55 ጋዓንቲ ዒንሢ ዒዛ ዔራዋሴ፤ ታኣኒ ዒዛ ዔራራኔ፤ ታኣኒ ዒዛ ዔራዋሴ ጌዔቶ ዒንሢጉዲ ሉኡዚ ማዔያ ናንዳንቲኬ፤ ጋዓንቲ ታኣኒ ዒዛ ዔራሢር ቃኣሎዋ ታ ዒዛኮ ካፓኔ። 56 ዒንሢ ዓዳሢ፤ ዓብራሃሜኮ ማሊዓ ታ ሙኪም ዛጊ ዋዛዳኒኬ፤ ዒዚያ ዛጊ ዋዛዳኔ» ጌዔ።

57 ዒማና ዓይሁዶ ዓሳ፡- «ኤኤ ሃጊ ደንጊታሚ ለዔ ኩሚባኣሢ፤ ኔና ሃሢ ዓብራሃሜ ዛጊያ!» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

58 ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ዓብራሃሜ ሸይንቱዋንቲ ታኣኒ ዓኣኔ» ዔያቶም ጌዔ።

59 ዬያር ዒዛ ዓይሁዶ ዓሳ ሹቻ ደዓኒ ሹቹ ዔካዛ፤ ዩሱሴ ጋዓንቲ ዔያታ ዒዛ ዴንቁዋጉዲ ፔና ዓኣቲ ጌኤኮ ማኣራፓ ኬሰኪ ዴንዳኔ።

9

ዩሱሴ ዓኣፒ ባይቁያ ማዔ ሸይንቲ ዓሢኮ ዓኣፓ ቡሌሢ

1 ዩሱሴ ጎይዖና ዓኣዲቤቃ ዓኣፒ ባይቁያ ማዔ ሸይንቲ ዓሲ ዴንቁኔ። 2 ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታ ናኣታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሢያ! ሃይ ዓሢ ዓኣፒ ባይቁያ ማዔ ሸይንቲሢ ፖ ጎሜ ዛላናዳይ? ፔ ጎሜናዋ ዒዛ ሸዔ ዓሳ ጎሜናዳይ?» ጌይ ያኣጩኔ።

3 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃፖ፡- «ሃይ ዓኣፓ ባይቁሢ ፔ ዛላና ሃሣ ዒዛኮ ሸዔ ዓሳ ጎሜ ዛላናቱዋሴ፤ ጋዓንቲ ያኑሲ ማዳ ዒዛይዳ ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲኬ። 4 ሄላ ዓኣንቲ ታና ዳኬህኮ ማዳ ማዳንዳያ ታና ኮይሳኔ፤ ያኑኒያ ማዳኒ ዳንዳዑዋ ዳሚ ኬሊ ሙካንዳኔ። 5 ታኣኒ ዓጮይዳ ዓኣና ዓጮኮ ፖዔኬ» ጌዔ።

6 ዬያ ጌዔሢኮ ጊንፖ ሳይዳ ጩታፖ ጩጮና ሲላሎ ዲርኪ፤ ደቃሎና ዓኣፓ ባይቁሢኮ ዓኣፓ ቲሸካፖ፡-

7 «ዳንዲፓ ሴሌሆሜ ቦቆሎይዳ ማሰቲ» ዒዛም ጌዔ። ሴሌሆሜ ጌይፖ፡- «ዳኪንቲያ» ጌይሢኬ፤ ዬያር ዓሢ ዴንዳ ማሰታፖ ዛጊ ዛጊ ማዔ ሙኪኔ።

8 ዒዛኮ ዓሸኖና ቤርታ ዒ ሸኢቃንቲ ዛጌ ዓሳና፡- «ሃይ ዓሢ ዴይ ዔኤቢ ዒንጎም ጌይ ሸኢጲያ ሸኢቃሢቱዋዳዳ?» ጌዔ።

9 ፔቲ ፔቲ ዓሳ፡- «ሂዮ፤ ዒዛኬ» ጋዓዛ፤ ሃንጎ ዓሳ ሃሣ፡- «ዒዛ ማማላኔ፤ ዒዛቱዋሴ!» ጌዔ፤ ዒዚ ጋዓንቲ፡- «ታ ዒዛኬ» ጌዔ።

10 ዓሳኣ፡- «ሂዴቶ ኤኤ ኮ ዓኣፓ ወይቲ ቡሊንቲይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

11 ዒዚያ፡- «ዩሱሴ ጌይንታ ዓሢ ሲላሊ ዲርኪ ታኣኮ ዓኣፓ ቲሸካፖ «ሴሌሆሜ ዴንዲ ማሰቲ» ታኣም ጋዓዛ፤ ታኣኒ ዓኣዲ ማሰቲሰካፓ ዛጊ ዴንዳዔኔ» ጌይ ማሄኔ።

12 ዔያታ፡- «ዬይ ዓሢ፤ ሃሢ ዓንካዳይ?» ዒዛ ኮራ ጋዓዛ፤ ዒዚያ፡- «ዒዚ ሃሢ ዓንካ ዓኣቲያ ታ ዔራዋሴ» ዔያቶም ጌዔ።

ፔርሴ ዓሳ ዓሢኮ ዓኣፓ ቡሊንቲ ጎይፖ ዔራኒ ኮዔሢ

13 ዩካፓ ዓሳ ዓኣፓ ባይቁ ዓሢ ዔኪ ፔርሴ ዓሳ ኮራ ዓኣዳኔ። 14 ዩሱሴ ሲላሎ ዲርኪ ዓሢኮ ዓኣፓ ቡሌ ኬላ ዓይሁዶ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎናኬ፤ 15 ፔርሴ ዓሳ፡- «ኤኤ ወይቲ ዛጊ ዴንዳዔይ?» ጌይ ዓሢ ለሚ ያኣጩዛ፤ ዒዚ ማሃፖ፡- «ዒዚ ታኣኮ ዓኣፓይዳ ደቃሌ ቲሸካዛ፤ ታኣኒ ማሰቲኔ፤ ዬያር ታ ዛጊ ዴንዳዔኔ» ጌዔ።

16 ዬማና ፔርሴ ዓሳይዳፓ ፔቲ ፔቲዘንሢ፡- «ሃይ ዓሢ ዓይሁዶ ዓሳኮ ሃውሾ ኬሎ ቦንቻዋኣሢር ዒዚ ያኑሲዳፓቱዋሴ» ጋዓዛ፤ ዛላ ጋዓንቲ፡- «ያዲ ማዔቲ ጎሜና ዓኣ ዓሲ ሃያ ያኑሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ዋዲ ማዳኒ ዴንዳዔይ?» ጌዔ። ዬያ ዛሎና ዔያቶ ባኣካ ፓቁንቲሢ ማኸንቲ።

17 ዬያር ዓኣፓ ባይቁ ዓሢ፡- «ኤኤ ኤኤ ኮ ዓኣፓ ደቁሸኔ፤ ጋዓ ዓሢ ዛሎ ኔ ዋዚ ጋዓይ?» ጌይ ዔያታ ዒዛ ለሚ ያኣጩዛ፤ ዒዚ ማሃፖ፡- «ያኑሲ ማሊዓ ኬኤዛ ዓሲኬ» ጌዔ።

18 ዬይ ዓሢ ዓኣፒ ባይቁያ ማዔሢና ዓኣፓ ጊንፖፓ ዒዛኮ ቡሊንቲሢ ዒዛ ሸዔ ዓሳ ዔኤሊ ያኣጩንዳያ ሄላንዳኣና ዓይሁዶ ዓሳ ወይሢ ዓሳ ዬያ ጎኔኬ ጌይባኣሴ።

19 ዬያር ዒዛ ሸዔ ዓሳ ኮራ፡- «*ዓኣፒ ባይቁያ ማዔ ሸይንቲኔ*» ዒንሢ ጋዓና ዓሢ ዒንሢኮ ሃያዳ? ሃሢ ዒ ወይቲ ዛጊ ዴንዳዔይ?» ጌይ ዔያታ ያኣጩኔ።

20 ሸዔ ዓሳ ዔያቶም ማሃፖ፡- «ሃይ ኩኡ ናዓሢ ማዔሢና ዓኣፒ ባይቁያ ማዔ ዒዛኮ ሸይንቲፖ ኑ ዔራኔ፤ 21 ጋዓንቲ ሃሢ ዒ ወይቲ ዛጊ ዴንዳዔቲያ ሃሢ ዓኣፓ ዒዛኮ ወይቲ ቡሊንቲኔ ኑ ዔራዋሴ፤ ዒዛ ያኣጩዋቲ፤ ዒዚ ፔኩም ዔራያ፤ ዒናዳ ዓሲ ማዔሢር ዒዚ ፔ ዛሎ ኬኤዛኒ ዴንዳዔኔ» ጌዔ። 22 ዒዛ ሸዔ ዓሳ ዬያ ጌዔሢ ዓይሁዶ ዓሳኮ ወይሢ ዓሳ ዒጊጩሢርኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ፡- «ዩሱሴ፤ ማሲሃኬ» ጋዓ ዓሲ ዓኣቶ ዓይሁዶ

ዓሰኩ ቡኪንቶ ቤዛፓ ደውሳኒ ዬና ወይህ ዓሳ ዋላ ጌሰቲ ዔቁሴህረኬ። 23 ዬያሮ ዓህ ሾዔ ዓሳ፡- «ዒዚ ፔኑዋ ዔራ፡ ዔናደ ዓሲ ማዔህረ ዒዛ ያኑጨዋቲ» ጌዔ።

24 ዬና ዛሎና ዔያታ ዬያ ዓህ ላሚ ዔኤላዎ፡- «ኔኤኒ ሂንዳ ያኡሲ ቦንቸ ጎኑዋ ከኤዜ፤ ዬይ ዓህ ጎሚና ዓኣ ዓሲ ማዔህ ኑ ዔዛ ዔራሬ» ዒዛዋ ጌዔ።

25 ዓህያ፡- «ዒዚ ጎሚና ዓኣ ዓሲ ማዔህ ታ ዔራዋሴ፤ ታኣኒ ዔራሚ ታኣኒ ዓኣፒ ባይቄያታዎ ሃህዛ ዛጋኒ ዳንዳዔማ ሌሊኬ» ጌይ ዔያቶም ማህ።

26 ዔያታ፡- «ዒ ኔኤም ዓይጎ ማዳይ? ዓኣፖ ኔኤኮ ዒ ቡሌህ ወዲዳይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

27 ዒዚያ ማሃዎ፡- «ቤርታ ታ ዒንህሚም ከኤዛዛ ዒንህሚ ጋዓንቴ ዋይዛኒ ኮይባኣሴ፤ ሂዳዎ ዒንህሚ ዓይጎሮ ላሚ ዋይዛኒ ኮዓዎ? ዒንህሚ ሃህ ዒዛ ዔራ፡ ዒዛ ዓሲ ማዓኒ ኮዓዎ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔ።

28 ዔያታ ዒዛ፡- «ዒዛ ዓሲ ማዔህ ኔናኬ! ኑኤኒ ጋዓንቴ ሙሴ ዓሲኬ፤ 29 ያኡሲ ሙሴና ጌሰቲህ ኑ ዔራሬ፤ ሃይ ዓህ ጋዓንቴ ዓንካፓቲያ ኑ ዒዛ ዔራዋሴ» ጌዔ ጫሽኬ።

30 ዓህያ ዔያቶም፡- «ሃይ ዓህ ዓንካፓ ማዔቴያ ዒንህሚ ኮ ዔራዋዎ ዓቲፃ ታና ዲቃህ ሄርሽሳኔ! ጋዓንቴ ታኣኮ ዓኣፖ ቡሌህ ዒዛኬ። 31 ያኡሲ ጎሞ ዓሰም ዋይዙዋኣህ ዔርቴያኬ፤ ጋዓንቴ ያኡሲ ዒጊጨያና ዒዛኮ ማሊያዎ ኩንህይ ዓኣቶ ዬያም ያኡሲ ዋዋይዛ።

32 «ዓኣፒ ባይቄያ ማዒ ሾይንቴ ዓሲኮ ዓኣፒ ቡሌ» ጎያ ዓሳ ማዘንቴማፓ ዓርቃዎ ዋይዘንቴ ቤቁባኣሴ።

33 ሃይ ዓህ ያኡሲዳፓ ማዒባኣያታቶ ዓይጎዋ ማዳኒ ዳንዳዒንዳዎያታንቴኬ» ጌዔ።

34 ዔያታ፡- «ኔ ጎሚና ማዒ ሾይንቴህ ሃይ! ኔ ኑና ዔርዛኒዳ?» ጋዓዎ፡ ዔያታ ዒዛ ፔኤኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ከሴ።

ዒኔ ዓኣፒ ባይሱዋ

35 ዓህ ዔያታ ፔኤኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ከሴህ ዬሱሴ ዋይዜ፤ ዬካፓ ዓህና ካኣማዎ፡- «ዓሲኮ ናዓህ ኔ ጉሙርቃ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

36 ዒዛ፡- «ጎዳሂዮ! ዒዛ ታ ጉሙርቃንዳጉዲ ዒዚ ያናታቴያ ታኣም ከኤዜ» ጌዔ።

37 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ሃያኮ ቤርታ፡ ዋዳ ኔ ዒዛ ዛጌ፤ ሃህ ሃይ ኔኤና ዋላ ጌሰታህ ዒዛኬ» ጌዔ።

38 ዒዚያ፡- «ጎዳሂዮ! ታኣኒ ጉሙርቃ፤» ጌይ ጉምዓቲ ዒዛዋ ዘጌ።

39 ዬሱሴ፡- «ዓኣፓ ዛጉዋኣህ ዛጋንዳጉዲ፡ ዓኣፓ ዛጋህያ ዓኣፒ ባይቄያ ማዓንዳጉዲ ታኣኒ ሃያ ዓጮይዳ ዋጋኒ ሙኬ።» ጌዔ።

40 ዬማና ዬሱሴ ኮራ ዓኣ፡ ፔርሴ ዓሳ፡- «ሂዳቴ ኑኤኒ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲኬ ጌይሂዳ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

41 ዬሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ዓኣፒ ባይቄያ ዒንህሚ ማዔቶ ጎሚ ዒንህሚ ማዓዓታንቴ ሃህ ኑ ደንቃ፤ ዒንህሚ ጋዓሂረ ጎሚ ዓሲ ማዒ ዒንህሚ ናንጋንዳ።» ጌዔ።

10

ዬሱሴኮ ኮሺ ሄንቃያ ማዒያ

1 ሄሊሳዎ ዬሱሴ፡- «ጎኔ ታ ዒንህሚም ጋዓኔ፤ ማራቶ ባርቶኮ ካሮናቱዋንቴ ሜሌ ዛላና ጌላ ዓሲ ዉሲ ሃህ ሱላኬ። 2 ካሮና ጌላህ ጋዓንቴ ማራቶ ሄንቃህኬ። 3 ካሮ ካፓህ ዬያም ካሮ ቡላንዳ፤ ማራታኣ ዒዛኮ ቡኤዙ ዋይዛንዳ፤ ዒዚያ ፔኤኮ ማራቶ ሱንጎና ሱንጎና

ዔኤላንዳ፤ ሃህ ዔያቶ ዔኪ ሄንጎዋ ዓኣዳንዳ። 4 ዒዚ ፔኤኮ ማራቶ ቡላዎ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳንዳ፤ ማራታኣ ዒዛኮ ቡኤዙ ዔራሂረ ዒዛ ጊንጎ ዓኣዳንዳ። 5 ቢሪ ማዔህኮ ጋዓንቴ ቡኤዙ ዔያታ ዔራዋኣሂረ ዬያይዳፓ ዣኣሊ ባይቃንዳኣፓዓቴም ዒዛ ጊንጎ ዳንዳንዳዋሴ» ጌዔ።

6 ዬሱሴ ዬያ ማላቶ ዔያቶም ከኤዛዛ ዔያታ ጋዓንቴ ዒዚ ዔያቶም ከኤዜህ ዔራባኣሴ።

7 ዬያሮ ዬሱሴ ላሚ ዔያቶም፡- «ጎኔ ታ ዒንህሚም ጋዓኔ፤ ታኣኒ ማራቶኮ ካራሂኬ፤ 8 ታኣኮ ቤርታ ሙኬዘንህ ዉዘና ሱሎናኬ፤ ማራታ ጋዓንቴ ዔያቶም ዋይዘባኣሴ። 9 ካራሂ ታናኬ፤ ታ ዛሎና ጌላህ ዳቃንዳ፤ ጌላንዳ፤ ከሰካንዳ፤ ሄንቆ ቤሲያ ዳንቃንዳ። 10 ዉዘህ ሙካህ ዉኤቃኒና ሹካኒ ሃህ ባይዛኒ ሌሊኬ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ሙኪህ ናንጊ ዔያታ ዳንቃንዳጉዲና ፓጨ ዣኣዚባኣ፤ ኩሙህ ናንጊ ናንጋንዳጉዲኬ» ጌዔ።

11 ሃህ ዬሱሴ፡- «ኮኮ ሄንቃህ ታናኬ፤ ኮኮ ሄንቃህ ፔኤኮ ሾምፓህ ማራቶ ዛሎ ዓኣህ ዒንጋንዳ። 12 ማራታ ዒዛሮ ማዒባኣያ፡ ሚኢሾ ዳንቃኒ ሄንቃህ ጋዓንቴ ያኣያህ ሙካህ ዛጋዎ ማራቶ ሃሺ ጳሽካንዳ፤ ያኣያህያ ማራቶይዳፓ ዓርቁ ዋዳንዳ፤ ዣኣሊሲያ ዣኣሊሳንዳ፤ 13 ሄንቃያታዎ ጳሽኬህ ሚኢሾ ዳንቃኒ ሄንቃህረና ሃህ ማራቶማኣ ዒ ማሉዋኣሂረኬ። 14 ኮኮ ሄንቃህ ታናኬ፤ ታኣኒ ታኣኮ ማራቶ ዔራሬ፤ ታ ማራታኣ ታና ዔራሬ። 15 ታኣኒ ዔያቶ ዔራሂ ታና ታ ዓዴ ዔራሂና ታኣኒያ ታ ዓዴ ዔራሂ ጎይዎ ጉዴያናኬ፤ ታኣኒ ታ ማራቶ ዛሎሮ ታኣኮ ሾምፓህ ዓኣህ ዒንጋንዳ። 16 ሃያ ቆልዎ ባኣካ ማዒባኣ ሜሌ ዓቲ ማራይ ታኣኮ ዓኣ፤ ዔያቶም ታ ዔኪ ሙካንዳያ ታና ኮይሳ፤ ዔያታኣ ታኣኮ ቡኤዙ ዋይዛንዳ፤ ፔቲ ባርታይዳ ዓኣ ቆሎዋ ማዓንዳ፤ ሄንቃህያ ሃህ ፔቲ ማዓንዳ።» ጌዔ።

17 ዬሱሴ ላሚ ሃህ፡- «ታ ማሂ ዔካንዳ፡ ታኣኮ ሾምፔሎ ዓኣህ ታ ዒንጋኒ ናሽካያ ማዔህረ ታ ዓዴ ታና ናሽካ።

18 ታኣኮ ሾምፔሎ ታኣሮ ታ ናሽኪ ዓኣህ ዒንጋፓዓቴም ታ ጊዳፓ ዔካንዳይ ያኡኒያ ባኣሴ፤ ታኣኮ ሾምፔሎ ዓኣህ ታ ዒንጋኒና ማሂ ጊንሃ ዔካኒ ቢታንቶ ታኣኮ ዓኣ፤ ዬይ፡ ታ ዓዴ ታ ማዳንዳጉዲ ዓይህሂኬ» ጌዔ።

19 ዬያ ዒ ጌዔሂረ ዓይሁደ ዓሰ ባኣኮይዳ ላሚ ሃህ ፓቁንቴህ ማዘንቴ። 20 ዔያቶይዳፓ ሚርጌዘንህ፡- «ዒዘይዳ ፑርታ ዓያና ዓኣ፤ ሃህ ዒ ዣኣሽካ፤ ዒንህሚ ዒዛሲ ዓይጎሮ ዋይዘይ?» ጌዔ።

21 ዛላ ሃህ፡- «ሃይ ጌኤዛ ፑርታ ዓያና ዓኣ ዓሲ ጌሰታ ጌኤሲቱዋሴ፤ ፑርታ ዓያና ዓኣፒ ባይቄ ዓሲኮ ዓኣፒ ቡላኒ ዳንዳዓ?» ጌዔ።

ዓይሁደ ዓሰኮ ዬሱሴ ጉሙርቁዎ ዓቲያ

22 ዬራሳላሚይዳ ጌኤዙ ማኣራ ዒኢቲንቴ ጊንሃ ጌኤሾና ከሎ ማሊ ቦንቾ ከላ ሄሌ፤ ዬና ዋዳ ባርጊ ዋይኬ፤ 23 ዒማና ዬሱሴ ጌኤዙ ማኣራይዳ ካኣቲ ሴሎሞኔ ሃንታ ቤዘይዳ ሃንታንቴ፤ 24 ዓይሁደ ዓሳ ዒዛ ኮራ ቡካዎ፡- «ዓይዲ ሄላንዳኣና «ዒ ያናዎ?» ጌይሲ ኔ ኑና ናንጊሳይ? ኔኤኒ ሚሲሄ ማዔቴ ፔጋሲ ኑም ከኤዜ» ጌዔ።

25 ዬሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ታኣኒ ዒንህሚም ቤርታ ከኤዜ፤ ዒንህሚ ጋዓንቴ ታኣሲ ጎኔኬ ጎዑዋሴ፤ ታ ዓዴ ሱንጎና ታ ማዳ ዓኮ ባካ ታ ዛሎ ማርካዳ። 26 ዒንህሚ ጋዓንቴ ታኣኮ ማራቶ ማዒባኣሂረ ጉሙርቁዋሴ።

27 ታኦኩ ማራታ ታ ዑኩዛ ዋይዛኔ፤ ታኦኩ ዓይቶ ዓይራኔ፤ ዓይታኦ ታ ገንጾ ሙካኔ። 28 ታኦኩ ናንገና ናንገ ሸምፖ ዓይቶም ዓንገንዳኔ፤ ዩያሮ ፔቲታፖ ዓይታ ባይቃዓኩ፤ ታ ኩጫፓ ያኦኒያ ዓይቶ ቡሪ ዓካዓኩ። 29 ዓይቶ ታኦም ዓንገ፣ ታ ዓይ ቢያፓ ባሽታሢሮ ታ ዓይ ኩጫፓ ዓይቶ ቡሪ ዓካኒ ዳንዳዓይ ያኦኒያ ባኦኩ። 30 ታኦኩ ታ ዓይቶ ኑ ዋላ ፔቲኩ» ገዔኔ።

31 ዩማና ዓይሁዶ ዓሳ ዩሱሴ ሹቻ ዳዓኒ ላሚ ሃሃ ሹቹ ዓኩኔ። 32 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ታ ዓይደዳፓ ታኦም ዓንገንገቴም፣ ሚርጌ ዓኪ ባኦኪ ታ ማዲ ዓንሣ ዳዌኔ፤ ዓካሪ ዓንሣ ታና ሹጮና ዳዓዛ ዋና ማዲ ዛሎሮዳይ?» ዓይቶ ኮራ ገዔኔ።

33 ዓይታኦ፡- «ኔና ኑ ዳዓሣ ያኦሲ ኔ ጫሽኪሢሮ ማዓንዳኦፓዓቲም ኔ ማዲ ማደሮቱዋሴ፤ ሃሃ ኔኦኒ ዓሲታፖ ኔና ኔ ያኦሲ ማሃሢሮኩ» ገይ ዓዛም ማሃኔ።

34 ዩሱሴ ዓይቶም፡- «ዓንሣኪ ዋጎይዳ <ዓንሣ ካኦሽኮ ያኦዛኩ> ያኦሲ ገዔኔ ገይንቴ ያኦፒንቴባይ?»

35 ያኦሲ ቃኦላ ኬኤዚንቴዛንሣ ያኦሲ <ካኦሽኮ ያኦዛኩ> ገዔይታቶ ሃሃ ማዓኦፓ ገዔ ባካኦ ላኦሚንቴዋያ ማዓቶ፣

36 ዓካሪ ታኦኒ ያኦሲ ናይኩ» ገዔሢሮ ዓይ ፔኤም ዳማሲ፡ ዓጮ ባንሣ ዳኩሣ፡- «ኔኦኒ ያኦሲ ጫሽኪ ዳቢንቴኔ» ዓንሣ ታና ዋይቲ ጋዓይ? 37 ታ ዓይ ማዲ ባኮ ታ ማዲዋያ ማዓቶ ታና ጉሙርቁፖቴ። 38 ዩያ ታ ማዲያ ማዓቶ ጋዓንቴ ታና ዓንሣ ጉሙርቁባኦቴያ ዓይ ታኦና፣ ታኦኒያ ዓይና ማዓሣ ኮሺ ዓይራኒ ዓዛ ዋልቆና ማዲንቴ ዓኮ ባኮ ጉሙርቁዋቴ» ገዔኔ።

39 ዓይታ ላሚ ሃሃ ዓዛ ዓርቃኒ ኮዔኔ፤ ዓዛ ጋዓንቴ ቶሊ ዳንዳኔ።

40 ዩካፓ ላሚ ዮርዳኖሴ ዋርና ፒንቁ ዮሃኒሴ ቤርታ ዓሶ ዋኦያና ማሰካ ቤዛ ሙካፖ ዓይኦካ ዳዔኔ። 41 ዓማና ሚርጌ ዓሲ ዓዛ ኮራ ሙኪ፡- «ዮሃኒሴ ዓይጎዋ ያኦሲ ዋልቆና ማዲንታ ዓኪ ባኦኪ ማዲባኦኦ፤ ጋዓንቴ ዮሃኒሴ ሃያ ዓሣ ዛሎ ኬኤዜ ባካ ቢያ ጎኔኩ» ገዔኔ። 42 ዓይኦካ ሚርጌ ዓሲ ዓዛ ጉሙርቁኔ።

11

ዓላዜሬኮ ሃይሶ

1 ቢታኒያ ገይንታ ጉርዳሎይዳ ናንጋ፣ ዓላዜሬ ጎፖ ዓሲሰኬይ ሃርገንቴኔ፤ ቢታኒያ ጎፖዛ ማይራሞና ዓዛኮ ገር ማርታና ናንጋ ጉርዳኩ። 2 ዩና ማይራማ ጎዳኮ ዑፃ ሳውቃ ቲዞ ዋሃ፣ ዓዛኮ ቶኮዋ ዓዛኮ ቶኦኮ ጋፓኖና ዑጩዜሎኬ፤ ሃርገንቴሣ ዓዛኮ ገርሲ ዓላዜሬኬ። 3 ዩንሣ ዋሊኮ ገኤዶና ሚሸና ማዓዛንሣ፡- «ጎዳሢዮ! ኔ ናሽካ ኔኤኮ ላጋሣ ሃርገንቴኔ» ገይ ዓይታ ዩሱሴ ባንሣ ዓኤላሣ ዳኩኔ።

4 ዩሱሴ ዩያ ዋይዛፖ፡- «ዩይ ሃርጋ ዋዲያቲዋሴ፤ ጋዓንቴ ያኦሲ ቦንቾም ማዓንዳጉዲና ያኦሲ ናዓሣያ ዩያ ዛሎና ቦንቾንታንዳጉዲኩ» ገዔኔ።

5 ዩሱሴ ማርታና ገር ማይራሞና ሃሃ ዓይቶኮ ገርሲ ዓላዜሬያ ሚርጌ ናሽካያኩ። 6 ማዓቲያ ዓላዜሬ ሃርጌሣ ዋይዜያ ዓይ ዓኦ ቤዘይዳ ላምፖ ኬሊ ፔኤቄኔ። 7 ዩካፓ ዓዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሣ ኮራ፡- «ዩሁዳ ዓጮ ላሚ ኑ ዓኦዶም» ገዔኔ።

8 ዓዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሣ ማሃፖ፡- «ዔርዛሣዮ! ዓይሁዶ ዓሳ ዳካ ኬሊኮ ቤርታ ዳይ ኔና ዋዳኒ ኮዔኔ፤ ሃሣ ኔ ላሚ ዓይኦካ ዓዓኦዲኒ ጋዓ?» ገዔኔ።

9 ዩሱሴ ዓይቶም ማሃፖ፡- «ዓሳ ኬሰኪ ገላንዳሢኮ ጋራ ታጾ ላምፖ ፓቁንታ ዋዳ ቢያ ፖዔቱዋይ? ዓካሪ ሃያ ዓጮ ፖይዳ ሃንታሣ ዛጋያታሢሮ ዳቁንቴዋሴ። 10 ጋዓንቴ ዳሚና ሃንታሣ ፖዒ ባኦያታሢሮ ዳቁንቴኔ» ገዔኔ። 11 ዩሱሴ ዩያ ገዔሰካፓ፡- «ኑኤኮ ላጋሣ ዓላዜሬ ገንዔኔ፤ ታኦኒ ጋዓንቴ ገንዓሰካፓ ዓዛ ጶቻኒ ዓኦዳንዳኔ» ገዔኔ።

12 ዓዛኮ ገንጾ ሃንታዘንሣ፡- «ጎዳሢዮ! ገንዔያ ማዔቴ ዓዛ ፖዔኔ ገይሣኩ» ዓዛም ገዔኔ።

13 ዩሱሴኮ ዩያ ገይፖ ዓላዜሬ ሃይቄኔ ገይፖኬ፤ ዓይቶም ጋዓንቴ ገንጾ ዛላ ኬኤዚንቴያ ማላኔ። 14 ዩያሮ ዩሱሴ ፔጌና ዓይቶም፡- «ዓላዜሬ ሃይቄኔ፤ 15 ዓንሣ ጉሙርቃንዳጉዲ ታኦኒ ዓይኦካ ባኦያ ማዓዓ ዓንሣ ዛሎሮ ሚርጌ ታኦም ኮሺ ማዔኔ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ኑኤኒ ዓዛ ባንሣ ዓኦዶም» ገዔኔ።

16 ዩማና ሱንፖ «ሜንቴ» ገይንታ፣ ቶኦማኦሴ ሃንጎዋቶ ኮራ፡- «ኑኤኒያ ዩሱሴና ዋላ ሃይቃኒ ዓኦዶም» ገዔኔ።

ዩሱሴ ሃይቢፓ ዓቁሳያና ናንገና ናንገ ዓንጋያ ማዓፖ

17 ዩሱሴ ዓላዜሬ ዓኦ ቤዛ ሃላኦና ዓላዜሬ ዳኤኪንቴንቴ ፖይዳሳ ኬሊ ማዓያኩ። 18 ቢታኒያ ዩራሳላሚደዳፓ ሃካሣ ሃይሃ ሸያ ታኦኪሣ ማዓያኩ። 19 ማርታና ገር ማይራሞናኮ ገርሲ ሃይቄሢሮ ደዲሻኒ ሚርጌ ዓይሁዶ ዓሲ ዓይቶ ኮይላ ሙኪ ዓኦኔ።

20 ማርታ ዩሱሴኮ ሙኪፖ ዋይዛፖ ጎይሣ ዓካኒ ዳንዳኔ፤ ማይራማ ጋዓንቴ ጋራ ዓቲኔ። 21 ማርታ ዩሱሴ ኮራ፡- «ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ዋንዴ ሃይካ ዓኦቴ ታ ገርሲ ሃይቄንዳዋያታንቴኬ፤ 22 ሃሣታቲያ ኔኤኒ ሸኢቃ ባኮ ቢያ ያኦሲ ኔኤም ዓንጋንዳሣ ታ ዓይራኔ» ገዔኔ።

23 ዩሱሴ ማሃፖ፡- «ገርሲ ኔኤኮ ሃይባፓ ዓቃንዳኔ» ገዔኔ።

24 ማርታ ዓማና፡- «ጋፒንጾ ዋዶና ሃይባፓ ዓቃንዳሣ ታ ዓይራኔ» ገዔኔ።

25 ዩሱሴ ማሃፖ፡- «ሃይቢፓ ዓቁሳሣና ናንገና ናንገ ዓንጋሣ ታናኬ፤ ታና ጉሙርቃሣ ሃይቄቲታፖ ናንገና ናንጋንዳኔ፤ 26 ታኦኒ ናንጋሣ ሃሃ ታና ጉሙርቃሣ ቢያ ፔቲታፖ ሃይቃዓኬ፤ ዩያ ኔ ጉሙርቃ?» ገዔኔ።

27 ዓዛኦ፡- «ሂዮ፣ ጎዳ! ኔኤኒ ሃያ ዓጮ ሙካንዳኔ» ገይ ኑ ካፓ፣ ያኦሲ ናኦኪ፣ ሜሲሃ ማዓሣ ታ ኔና ጉሙርቃኔ» ዓዛም ገዔኔ።

28 ማርታ ዩያ ገዔሣኮ ገንጾ ዳንዲ ገር ማይራሞ ኮራ፡- «ዔርዛሣ ሙኪ ኔና ዓኤላኔ» ገይ ዳሚና ዓዛ ዓኤላኔ። 29 ማይራማ ዩያ ዋይዛፖ ዑኬ ዓቁ ዓዛ ዓኦ ቤዛ ዳንዳኔ። 30 ዩሱሴ ዓማና ማርታ ዋንዴ ዓዛ ጎይሣና ዓኬ ቤዘይዳፓ ሃገ ሃንጋ ጉርዶ ገላባኦኦ። 31 ዓዛ ደዲሻኒ፣ ማኦሮይዳ ዋላ ዓኦ፣ ዓይሁዶ ዓሳ ማይራማ ዑኬና ዓቁ ኬሰካሣ ዛጋፖ ዓላዜሬኮ ዳኤፖ ቤዛ ዓኦዲ ዩኤካንዳያ ዓይቶም ማላሣሮ ዓዛ ገንጾ ኬሰኬኔ።

32 ማይራማ ዩሱሴ ዓኦ ቤዛ ሙኪ ዓዛ ዳንቄሰካፓ ቶኮ ዳማ ሎኦማፖ፡- «ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ዋንዴ ሃይካ ዓኦያታቶ ታኦኒ ገርሲ ሃይቄንዳዋያታንቴኬ» ዓዛም ገዔኔ።

33 ዩሱሴ ዓዛንታ ዓዛ ኮይላ ዓኦ ዓይሁዶ ዓሳ ዩኤካሣ ዛገ ዓናፓ ዲቃቲ ያያፖ፡- 34 «ዓንሣ ዓዛ ዋካ ዳኤኬኔ?» ጋዓዛ፣ ዓይታ ማሃፖ፡- «ጎዳሢዮ! ሃኒ ሙኪ ዛገ» ገዔኔ።

35 ዓማና ዩሱሴ ዓቢቲ ዩኤኬኔ። 36 ዩያሮ ዓይሁዶ ዓሳ፡- «ዋዚ ዓዛ ናሽካቲያ ሂንዳ ዛጉዋቴ!» ገዔኔ።

37 ዔያቶይዳፓ ፔቴ ፔቴዘንሢ ጋዓንቴ፡- «ዓኣፖ ባይቋሢኮ ዓኣፖ ዒ ቡሌኔ፤ ዓኣሪ ሃይ ዓሢ ሃይቁዋጉዲ ቃዙዋዎ ዓይጋ ዒ ሃሹራ?» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዓላዜሬ ሃይባፓ ዔቁሴሢ

38 ዩሱሴ ዒማና ዳጋዲ ዱኡፖ ቤዘ ዓኣዳኔ፤ ዱኡፖ ዔቶ ካራ ሹቸና ዎዲንቴያ ዴኔ ቆኦፔኬ። 39 ዩሱሴ ዔያቶ ኮራ፡- «ሹጫሢ ሸኢሹዋቴ» ጋዓዛ፡ ሃይቋሢኮ ጌራ፡ ማርታ፡- «ጎዳሢዮ! ዒዚ ሃይቁንቴ ያይዶ ከሊኬ፤ ሃሢ ዛዛዓንዳኔ» ጌዔኔ።

40 ዩሱሴ ዒዘም ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ጉሙርቁቶ ያኦሲኮ ቦንቾ ኔ ዛጋንዳኔ፤ ቤርታ ታ ኔኤም ጌይባይ?» ጌዔኔ።

41 ዓሳ ዩማና ሹጫሢ ሸኢሹኔ፤ ዩካፓ ዩሱሴ ሌካ ዴግ ጌይ ዛጋዎ፡- «ታ ዓዳሢዮ! ኔ ታኣም ዎይዜሢር ታ ጋላታኔ፤

42 ቢያ ዎዴና ኔ ታኣም ዎይዜሢር ታ ዔራራ፤ ጋዓንቴ ዩያ ታ ጋዓሢ ሃይካ ዔቆ ዓኣ ዓሳ ኔኤኒ ታና ዳኬያ ማዔሢ ሳሪ ጉሙርቃንዳጉዲ ጌይኬ» ጌዔኔ። 43 ዩሱሴ ዩያ ጌዔሰካፓ፡- «ዓላዜሬ! ሃኒ ከሰከ!» ጌይ ዑኡዘ ዲጊዲ ዔኤሌኔ። 44 ሃይቁ፡ ዓላዜሬያ ዱኡፓፓ ኩጮና ቶኮና ዒዘኮ ሱኡዲ ቱኮና ጎይሢ ዓኣፖ ካራኣ ዓፒሎ ቱርጮና ማርቱ ጎይሢ ዓኣንቴ ከሰከኔ፤ ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ቡሊ ዒዛ ሃሹዋቴ፡ ዒ ዴንዶም» ዔያቶም ጌዔኔ።

ኪሪሰቶሴ ዑፃ ማዲንቴ ፑርታ ማዲ (ማቴ. 26:1-5፤ ማር. 14:1-2፤ ሉቃ. 22:1-2)

45 ማይራም ደዲሻኒ ሙከ፡ ዓይሁዶ ዓሰይዳፓ ማርጌሢ ሳ ማዴ ባኮ ዛጋዎ ዩሱሴ ጉሙርቁኔ። 46 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጋዓንቴ ፔርሴ ዓሰ ባንሢ ዴንዲ ዩሱሴ ማዴ ባኮ ዔያቶም ከኤዜኔ። 47 ዩያር ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሰና ዎጎ ዎጋ ዓሰ ቡኩሳዎ፡- «ሃይ ዓሢ ማርጌ ያኦሲ ዎልቁና ማዲንታ፡ ዓከ ባኣዚ ማዲሢር ኑ ዎዴቴ ኮሸካንዳይ? 48 ጉሪ ኑ ዒዛ ሃሹቴ ዓሲ ቢያ ዒዛ ጉሙርቃንዳኔ፤ ሮሜ ዓሳኣ ሙከ ኦኡኮ ጌኤዢ ማኣሮና ኦኡኮ ዴርና ቢያ ባይዛንዳኔ» ጌዔኔ።

49 ዩሮ ሌያና ቁኤሶኮ ሱኡጎ ማዒ ዓኣ፡ ዔያቶይዳፓ ፔቴሢ፡ ቃያፓ፡- «ዒንሢ ዔኤሲ ፔቴታዎ ዔራዎሴ፤ 50 ዴራ ቢያ ባይቃሢዳፓ ፔቴ ዓሲ ዴር ዛሎር ሃይቁቴ ኮሺ ማዔሢ ዒንሢ ዔራዎዓዳ?» ጌዔኔ። 51 ዒዚ ዩያ ጌዔሢ ፔ ቶኦካፓ ማሊ ዔከቱዋሴ፤ ጋዓንቴ ዩሮ ሌያና ዒዚ ቁኤሶኮ ሱኡጌ ማዔሢር ዩሱሴ ዴር ዛሎ ሃይቃንዳሢ ያኦሲ ማሊሢ ዒ ከከኤዜኔ። 52 ዒ ሃይቃንዳሢ ዴር ዛሎ ሌሊ ማዒባኣንቴ ዳከንቴ ዴማ ዴማ ላኣሊንቴ ዓኣ ያኦሲ ናኣቶ ፔቴይዳ ቡኩሳኒኔ።

53 ዩያር ዩሮ ከላፓ ዓርቃዎ ዔያታ ዩሱሴ ዎዲኒ ዘርቱኔ። 54 ዩካፓ ሴካ ዩሱሴ ዓይሁዴ ዓሰ ባኣካ ፔጌና ሃንቴባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዩካፓ ከሰከ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ኮይላ ዓኣ ዔፕሬኤሜ ጌይንታ ካታማ ዴንዲ፡ ዒኣካ ዒዘኮ ጊንዎ ሃንታዘንሢ ዎላ ዴዔኔ።

55 ዓይሁዶ ዓሰኮ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከላ ዑከሢር ማርጌ ዓሳ ዩና ቦንቾ ከሌላ ሄላንዳሢኮ ቤርታ ፔና ጌኤሺዎ ዎጎ ኩንሢኒ ዓጫፓ ዓጫፓ ዩራሳላሜ ዴንዴኔ፤ 56 ዔያታ ዩሱሴ ኮዓያታሢር ጌኤዢ ማኣሮይዳ፡- «ዓይጎ ዒንሢም ማላይ? ሃሮ ቦንቾ ከሎ ቤዘ ዒ ሙካንዳያ ዒንሢም ማላዎይ?» ጌይ ጌይ ዎሊ ያኦጫኔ። 57 ቁኤሶኮ ሱኡጎና ፔርሴ ዓሰና ዩሱሴ ዓርቃኒ ዒ ዓኣ ቤዘ ዔራ ዓሲ ዓኣቶ ዔያቶም ከኤዛንዳጉዲ ዓሲ ቢያም ቤርታ ከኤዜያኬ።

12

ሳውቃ ቲዦና ዩሱሴ ቲሽኬ ላኣሌሎ (ማቴ. 26:6-13፤ ማር. 14:3-9)

1 ዓይሁዶ ዓሰኮ ዑሣ ዓኣዲያ ከሎ ቦንቻኒ ላሆ ከሊ ዓታዛ ዩሱሴ ቢታኒያ ጎዎ ጉርዳ ዓኣዴኔ፤ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴ፡ ዓላዜሬ ናንጋሢ ዩሮ ጉርዳሎይዳኬ። 2 ዩሱሴም ዒኣካ ዩሮ ዎንቴሎ ሙኡዚ ጊኢጊሸንቴኔ፤ ዩሮ ሙዎ ሙኡዛዛ ማርታኬ፤ ዩማና ሙዒኒ ዴዔ ዓሰይዳፓ ዓላዜሬ ፔቴሢኬ። 3 ዒማና ማይራማ ሻንቾናቴ ማርጌ ማኢሽ ከሳንዳያ፡ ቦንቾንቴ፡ ናርዶሴ ጌይንታ ሳውቃ ቲሽ ደሎዜኮ ጊዲሚሽ ማዓንዳያ ዔከ ሙከ ዩሱሴኮ ቶካ ዎሃኔ፤ ዩካፓ ዒዘኮ ቶኦኮ ጋፓናና ቶኮ ዑጩኔ፤ ዩሮ ከኤዳሎኮ ጋራ ቲዦ ሳዎና ኩሜኔ። 4 ዩሱሴኮ ጊንዎ ሃንታ ናኣቶይዳፓ ፔቴሢ፡ ዒዛ ዓኣሢ ዒንጋንዳ ዓሰቆርንቶ ካታማፓ ማዔ ዩሁዳ፡- 5 «ሃይ ሳውቃ ቲዦ ፔቴ ዓሲ ሃይሢ ያኤታ ከሊ ማዴም ዒንጎንዶ ማኢሽም ሻንቾንቴ፤ ማኢሽ ማንቆ ዓሰም ዓይጎር ዒንጊንቴዎይ?» ጌዔኔ። 6 ዒዚ ዩያ ጌዔሢ ማንቆ ዓሰ ማጫንቴቱዎንቴ ዉሲ ማዔሢርኬ፤ ዒማና ዒዚ ማኢሽ ዓርቃያ ማዔሢር ማኢሽ ዒ ጌሢ ቤዛፓ ዔከ ዔከ ዔሬያኬ።

7 ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ዱኡከንታንዳ ከሎም ዒዛ ታና ጊኢጊሻያ ማዔሢር ዒዘ ሃሹዋቴ። 8 ማንቆ ዓሳ ቢያ ከሊ ዒንሢር ዎላኬ። ታኣኒ ጋዓንቴ ቢያ ከሊ ዒንሢር ዎላቱዎ» ጌዔኔ።

9 ዩማና ማርጌ ዓይሁዴ ዓሲ ዩሱሴ ቢታኒያይዳታሢ ዔሪ ሙከኔ፤ ዔያታ ሙከሢ ዩሱሴ ዛሎር ሌሊቱዎንቴ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴ፡ ዓላዜሬያ ዛጋኒኬ። 10 ዩያር ቁኤሶኮ ሱኡጋ ዓላዜሬያ ዎዲኒ ዘርቱኔ። 11 ዓይጎር ጌዔቶ ዒዛይዳፓ ዔቁያና ማርጌ ዓይሁዴ ዓሳ ፔኤኮ ዔከ ዓኣዳ ዓሰ ሃሺ ሃሺ ዩሱሴ ጉሙርቃሢርኬ።

ዩሱሴኮ ቦንቾና ዩራሳላሜ ጌሊዎ (ማቴ. 21:1-11፤ ማር. 11:1-11፤ ሉቃ. 19:28-40)

12 ዚር ጉቴሎ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎ ቦንቻኒ ሙከ፡ ማርጌ ዓሳ ዩሱሴ ዩራሳላሜ ሙካያ ማዔሢ ዎይዜኔ። 13 ዩያር ዔያታ ዒማና ዓኣዔ ማኤዳ ዓርቁ ከሰካዎ፡- «ያኦሲ ጋላቲንቶም! ጎዳ ሱንዎና ሙካ፡ ዒሰራዔኤሌኮ ካኣታሢ ዓንዲንቴያኬ!» ጌይ ጌይ ዒላቲኔ።

14 ዩሱሴ ሃሬ ናይ ዳካ ዴንቃዎ ዒማ ቶጌኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ፡-

15 «ሃና ኔኤኒ፡ ዪዮኔ ካታሜሌ፡ ዩራሳላሜ ዒጊጩፖ፤ ሃይሾ ኔኤኮ ካኣታሢ ሃሬ ናይ ቶጊ ሙካኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴሢ ኩማንዳጉዲኬ።

16 ዩሱሴኮ ጊንዎ ሃንታዘንሢም ዩይ ባካ ቤርታ ዔርቲባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዩሱሴ ቦንቾና ሌካ ጫሪንጮ ዔውቴ ዎዶና ዩይ ባካ ዒዛ ዛሎ ያኣፒንቴሢ ሃሢ ዒዛም ማዲንቴሢ ዔያታ ጳቂሲ ዔሬኔ።

17 ዩሱሴ ዓላዜሬ ዱኡፓፓ ዔኤሊ፡ ሃይባፓ ዔቁሳማና ዒዛና ዎላ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዒዚ ዓላዜሬ ሃይባፓ ዔቁሴሢ ማርካዳኔ። 18 ማርጌ ዓሳ ዩሱሴ ጎይሢ ዔካኒ ከሰከሢ ዩያ ያኦሲ ዎልቆና ማዲንቴ ዓኮ ባኮ ዒ ማዴሢ ዎይዜሢርኬ። 19 ዒማና ፔርሴ ዓሳ፡- «ሃኣዛጉዋቴ፤ ዴራ ቢያ ዒዛ ጊንዎ ከሰከኔ! ኑ ፔቴ ባኣዚታዎ ማዲኒ ዳንዳዑዎኣሢ ዒንሢ ዛጋ?» ዎሊ ኮይላ ጌዔኔ።

20 ይኖ ስንቸ ከሎና ዘገ ካአሽኮር ዩሩሳላሜ ዓዳጃ ዓሶ ባአካ ፔቴ ፔቴ ገሪኬ ዓጪ ዓሲ ዓአኔ። 21 ዔያታ ገሊላይዳ ቤቴሳይዳ ገይንታ ዓጮ ዓሢ ማዔ፣ ፒልጶሴ ኮራ ሙኪ፡- «ጎዳሢየ! ዩሱሴ ዛጋኒ ኑ ኮዓኔ» ገዔኔ።

22 ፒልጶሴ ዳንዲ ዲንዲራሴም ከኤዜኔ፤ ዩካፓ ዲንዲራሴና ፒልጶሴና ዳንዲ ገንሣ ዩሱሴም ከኤዜኔ። 23 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃይሾ ዓካሪ ዓሲኮ ናዓሢ ስንቸንታ ዎዳ ሄሌኔ፤ 24 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ዓሲ ሃይቁ ዲኡታሢጉዲ ጉምቡሦኮ ፔቴ ዓአፒ ዲኡቁንቲባአያታቴ ፔኤር ሌሊ ማዔ ዓታኔ፤ ጋዓንቲ ዲኡቁንቲያታቴ ማርጌ ዓአፒ ዓአፓኔ። 25 ፔኤኮ ናንጎ ያኦሲፓ ባሼ ናሽካሢ ባይዘንዳኔ፤ ሃያ ዓጮይዳ ፔ ናንጎይዳፓ ባሼ ያኦሲ ናሽካሢም ጋዓንቲ ናንገና ናንገ ገአገ ዓአኔ። 26 ታአም ማዳኒ ኮዓሢ ታ ገንፆ ሙኮንጎ፤ ታኦኒ ዓአ ቤዘይዳ ታአም ማዳሢ ዓሊካ ማዓንዳኔ፤ ታአም ማዳሢ ታ ዓዳ ዒዛ ስንቸንዳኔ» ገይ ማሄኔ።

ዩሱሴ ፔና ሄላንዳ ማታሢና ሃይሶና ዛሎ ከኤዜሢ

27 ዩካፓ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ ታኦኮ ሸምፔላ ማርጌና ማታጃኔ፤ ታ ዓዳሢየ! ሃያፓ ታና ኔ ዳቁሼ ጎጆንድ?» ዩያ ታ ጎዑጉዲ ታኦኒ ሙኪሢ ሃኖ ማቴሎምከ። 28 ታ ዓዳሢየ! ኔኤኮ ሱንፆ ስንቸ» ገዔኔ። ዩካፓ፡- «ታኦኮ ሱንፆ ታ ስንቸኔ፤ ሃሣ ታ ስንቸንዳኔ!» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ ዎይዘንቲኔ።

29 ዓሊካ ዔቁ ዓአ ዓሳ ዩያ ዑኡዘ ዎይዘየ፡- «ጉጉንሢከ!» ጋዓዛ፣ ዛላ ሃሣ፡- «ያኦሲ ከኢታንቻ ዒዛና ገሰታኔ» ገዔኔ።

30 ዩሱሴ ጋዓንቲ፡- «ሃይ ዑኡዘ ዲንሢም ከኤዘንቲያ ማዓንዳኦፓዓቴም ታአም ከኤዘንቲያቲዎሴ፤ 31 ዓጫ ሃይ ዎገንታንዳ ዎዳ ሃሢከ፤ ሃያ ዓጮ ዎይሣ ፃላሃ ዙላ ከኤሪንታንዳሢያ ሃሢከ፤ 32 ታኦኒ ሳዓፓ ደግ ገዔ ዎዳና ዓሳ ቢያ ታ ባንሢ ሙኪ ዳቃንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ» ገዔኔ። 33 ዩሱሴ ዩያ ገዔሢ ዎዘጉዳ ጎይሢና ዒ ሃይቃንዳቴያ ዔርዘንከ።

34 ዓሳኦ ማሃየ፡- «ኦኡኮ ዎጎይዳ ፃአፒንቲም ኑ ዛፓሢ ማሲሃ ናንገና ናንገ» ጋዓንቲ፤ ዓካሪ ኔኤኒ ሳሲኮ ናዓሢ ደግ ጋዓንዳያ ኮይሳኔ» ዎዳ ጋዓይ? ዩይ ዓሲኮ ናዓሢ ዎዳይ?» ዒዛ ኮራ ገዔኔ።

35 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃሢ ዳካ ዎዳ ዲንሢም ፖዒከ፤ ጎይፃአ ዲንሢ ዓአንቲ ዲንሢም ዲሙዎንቲ፣ ፖዓ ዓአ ጎይሣ ዓአንቲ ሃንቲዎቲ፤ ዲሚና ሃንታሢ ዓንኮ ዳንዳቴያ ዔሩዎያከ። 36 ዲንሢ ፖዒ ናይ ማዓንዳጉዲ ዲንሢኮ ፖዓሢ ዓአንቲ ፖዓሢ ጉሙርቁዎቲ» ገይ ማሄኔ። ዩሱሴ ዩያ ዔያቶም ከኤዘየ ዓአፓፓ ዔያቶኮ ዓአሺንቲ ባይቄኔ።

ዓይሁድ ዓሶኮ ጉሙርቁዎዎ ዓቲያ

37 ዩሱሴ ዩያ ያኦሲ ዎልቄና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ዔያቶ ቤርቶይዳ ማዳቶዎ ዓይሁድ ዓሳ ዒዛ ጉሙርቁባአሴ።

38 ዩይ ያዲ ማዔሢ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዲሲያሴ፡- «ጎዳሢየ! ኦኡኮ ማርካቶ ያኦኒ ጎኔከ ገዔኔ?»

ያኦሲ ዎልቃ ሃሣ ያኦም ጳዳይ?»

ገዒ ከኤዜ ቃኦላ ኩማንዳጉዲከ። 39 ዩያር ዔያታ ጉሙርቃኒ ዳንዳዒባአሴ፤ ዓይጎር ገዔቴ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዲሲያሴ፡-

40 «ዔያታ ፔኤኮ ዓአፖና ዛገ ሃሣ ዒኖና ጳቂሢ

ያኦሲ ባንሢ ማዔ ዔያታ ዳቁዎጉዲ ዒዚ ዔያቶኮ ዓአፖ ባይዜኔ፤ ሃሣ ዒኖዎ ዳጪሴኔ» ሂዚ ገዒ ፃአፔሢከ።

41 ዲሲያሴ ዩያ ገዔሢ ማሲሃኮ ስንቸ ዛገሢከ፤ ዩያር ሂዚ ገዒ ዩሱሴ ዛሎ ከኤዜኔ።

42 ያዲ ማዔቴያ ዓይሁድ ዓሶኮ ሱኡጎይዳፓ ሃሣ ማሊ ማርጌ ዓሲያ ዩሱሴ ጉሙርቁኔ፤ ጋዓንቲ ዓይሁድ ዓሳ ፔኤኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ዔያቶ ከሱዎጉዲ ፔርሴ ዓሶ ዲገጩሢከ ፔገና ዔያታ ዩሱሴ ጉሙርቃያ ማዔሢ ዔርዘዎሴ። 43 ዩያ ዔያታ ማዳሢ ያኦሲ ዔያቶ ናሽካሢፓ ባሼ ዓሲና ናሽኪንታኒ ኮዓሢከ።

44 ዩሱሴ ዲሚና ዑኡዘ ደገዲ፡- «ታና ጉሙርቃሢ ታና ሌሊቱዎንቲ ታና ዳኪሢያ ጉሙርቃኔ፤ 45 ታና ዛፓሢ ታና ዳኪሢያ ዛፓኔ፤ 46 ታና ጉሙርቃሢ ቢያ ዲሚና ናንጉዎጉዲ ታኦኒ ፖዔ ማዔ ሃያ ዓጮ ሙከኔ። 47 ታኦኮ ቃኦሎ ዎይዚ ማዳይዳ ፔኤሹዎአሢዳ ዎጋንዳሢ ታናቲዎሴ፤ ዓይጎር ገዔቴ ታኦኒ ሙኪሢ ዓጮ ዳቁሻኒ ማዓንዳኦፓዓቴም ዓጮይዳ ዎጋንቲዎሴ። 48 ታና ኮዑዎአሢና ታኦኮ ቃኦሎዎ ዔኩዎ ዓሶይዳ ዎጋንዳያ ዓአኔ፤ ዩይያ፡- ታኦኒ ከኤዛ ቃኦላ ጋፒንፆ ከሎና ፔኤር ዎጋንዳኔ። 49 ዓይጎር ገዔቴ ታኦኒ ታ ቢታንቶና ከኤዘባአሴ፤ ታኦኒ ጋዓ ባኮና ከኤዛ ዓይሢያ ታአም ዲንገሢ ታና ዳኪ ዓደከ። 50 ዒዛኮ ዓይሢያ ናንገና ናንገ ሸምፖ ዲንጋሢ ታ ዔራኔ። ዩያር ታኦኒ ከኤዛሢ ዓዳ ታኦም ከኤዜሢከ» ገዔኔ።

13

ዩሱሴ ዲዛኮ ገንፆ ሃንታዘንሢኮ ቶኮ ማሰኪሢ

1 ዩሱሴ ዓይሁድ ዓሶኮ ዑሣ ዓአዲያ ስንቸ ከሎኮ ቤርታ ሃያ ዓጮ ሃሺ ሌካ ዓደ ባንሢ ዓአዳንዳሢ ዔሬኔ፤ ዩያር ሃያ ዓጮይዳ ዓአ፣ ዲዛም ማዔዘንሢ ቢያ ዒ ናሽከኔ፤ ሃሣ ማቶ ጉቤ ዔያቶ ዛሎ ዔካኒ ጋፒንሢ ዒ ዔያቶ ናሽከኔ።

2 ዩሱሴና ዲዛኮ ገንፆ ሃንታዘንሢና ዎላ ሙኡዚ ሙዓንቲ፡- ሲሞኦኔ ናዓሢ፣ ዓሰቆርንቶ ካታም ዓሢ፣ ዩሁዳ ዩሱሴ ዓአሢ ዲንጋንዳጉዲ ፃላሃ ዲዛኮ ዲኖይዳ ፔርታ ማሊሢ ገሊዜኔ። 3 ዓዳ ቢታንቶ ቢያ ዲዛም ዲንገሢና ያኦሲ ዳከም ዒ ሙኪሢ ሃሣ ያኦሲ ባንሢያ ማዔ ዳንዳንዳሢ ዩሱሴ ዔራየ፣ 4 ሙያይዳፓ ዔቁ፣ ዓፒሎ ፔኤኮ ገሢ ዎአሢ ማሰቲሰካፓ ዑጪንቶ ማርያ ዔኪ ከርና ቲኡቲኔ፤ 5 ዩካፓ ቶኮ ማሰቶ ጋባደይዳ ዎአሢ ዎሃየ ፔኤኮ ገንፆ ሃንታዘንሢ ቶኮ ማሰኪ ማሰኪ ከርና ዒ ቲከ ዑጪንቶ ማርያሎና ዔያቶኮ ቶኮ ዑጪሢ ዓርቄኔ።

6 ዩሱሴ ዩያይዳ ጎይሢ ሲሞኦኔ ገይንታ ጳደርሴ ኮራ ሙካዛ ጳደርሴ፡- «ጎዳሢየ! ኔኤኒ ታ ቶኮ ማሰካንዳ?» ገዔኔ።

7 ዩሱሴ ማሃየ፡- «ታኦኒ ማዳ ባኮ ሃሢ ኔ ዔራዓከ፤ ገንፆፓ ጋዓንቲ ኔ ዔራንዳኔ» ገዔኔ።

8 ጳደርሴ ማሃየ፡- «ኔኤኒ ታ ቶኮ ፔቴታያ ማሰካዓከ» ዲዛም ጋዓዛ፣ ዩሱሴ፡- «ታኦኒ ኔኤኮ ቶኮ ማሰኪባአታቴ ታኦና ዎላ ፔቴም ኔኤኮ ባኦሴ» ዲዛም ገዔኔ።

9 ጳደርሴ ማሃየ፡- «ጎዳሢየ! ያዲ ማዔቶ ታኦኮ ቶኮ ሌሊቱዎንቲ ኩጮንታ ሃሣ ቶኦኮዎ ታኦኮ ማሰኪ!» ገዔኔ።

12:25 12:25 ማቲ. 10:39፤ 16:25፤ ማር. 8:35፤ ሉቃ. 9:24፤ 17:33።
12:38 12:38 ዒሲ. 53:1። 12:40 12:40 ዒሲ. 6:10።

12:34 12:34 ዓይኑ. 110:4፤ ዒሲ. 9:7፤ ሂዚ. 37:25፤ ዳአኔ. 7:14።

10 ዩሱስ ማሃድ፡- «ዐጾ ማሰቱህከ ዑፃ ጌኤሺታህረ ቶኮ ማሰቱህዳገ ታታዛ ሜሌ ዒዛም ኮይሱቀሱ፤ ዒንህሂ ሃህ ጌኤሺኬ፤ ጋባንቴ ቢያህ ዒንህሂ ጌኤሺቱቀሱ» ዔያቶም ጌዔኔ። 11 ዩሱስ፡- «ቢያህ ዒንህሂ ጌኤሺቱቀሱ» ጌዔህ ዓላህ ዒዛ ዒንጋንዳህ ያናታቴያ ዔራህረኬ።

12 ቶኮ ዔያቶኮ ዒ ማሰከሰካገገ ፔኤኮ ማላዓህ ማይንቴ ፔ ቤዘይዳ ዳዓዶ፡- «ታ ዒንህሂም ዓይጎ ማዳቴያ ዒንህሂ ጳቁህ ዔሪያ? 13 ዒንህሂ ታና፡- «ዔርዛህ ሃህ ጎዳ» ጋባኔ፤ ታኣኒ ዔርዛህ ሃህ ጎዳ ማዔህረ ዒንህሂ ጌዔህ ጎኔኬ። 14 ዓካሪ ታኣኒ ዒንህሂ ጎዳ ሃህ ዔርዛህታዎ ቶኮ ዒንህሂኮ ማሰከቶ ዒንህሂ ዋሊኮ ቶኮ ማሰካንዳያ ኮይሳኔ። 15 ታኣኒ ዒንህሂም ማዳ ባኮ ዒንህሂያ ማዳንዳጉዲ ማላታ ታ ዒንህሂም ዒንጌኔ። 16 ጎኔ ታ ዒንህሂም ጋባኔ፣ ማዳህ ፔ ጎዳገ ባሽቱቀሱ፤ ከኢቲንታዘንህሂ ሃህ ከኢታህዳገ ባሽቱቀሱ። 17 ዩያ ባኮ ዒንህሂ ዔሪ ማዳይዳ ፔኤሼቶ ዓንጂንቴያ ዒንህሂ ማዓንዳኔ።»

18 «ሃያ ታ ከኤዛህ ዒንህሂ ቢያህ ዛሎሮቱቀሱ፤ ታ ደኦሪዘንህሂ ታ ዔራጎ፤ ጋባንቴ ታኣና ዋላ ካሃ ሙዔህ ታኣኮ ሞርኬ ማዔኔ» ጌይንቴ ጌኤኩ ማፃፃገ ቃኣላ ኩማንዳጉዲኬ። 19 ዩይ ማዓንዳህኮ ቤርታ ሃህ ታኣኒ ዒንህሂም ቤርታሲ ከኤዛህ ዩይ ኩሚሰካገገ ታ ያኩሞ ዒንህሂ ጉሙርቃንዳጉዲኬ። 20 ጎኔ ታ ዒንህሂም ጋባኔ፤ ታኣኒ ዳኬህ ጎኔኬ ጌይ ዔካህ፡- ታና ዔካኔ፤ ታና ዔካህሂያ ሃህ ታና ዳኬህሂያ ጎኔኬ ጌይ ዔካኔ» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዒዛ ዓላህ ዒንጋንዳህ ያና ማዔቴያ ዩሱስ ከኤዛህ (ማቴ. 26:20-25፤ ማር. 14:17-21፤ ሉቃ. 22:21-23)

21 ዩሱስ ዩያ ጌዔሰካገገ ማሊ ሜታዳዶ፡- «ጎኔ ታ ዒንህሂም ጋባኔ፤ ዒንህሂዳገ ፔቲህ ዓላህ ታና ዒንጋንዳኔ» ጌይ ፔጋሲ ከኤዛኔ።

22 ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታዘንህሂ ዩያ ዒ ያናኬ ጌይ ጋባቴያ ዔሪባኣህረ ዋሊ ሴካ ሃንጋ ዛጌኔ፤ 23 ዩሱስ ዒዛ ሰሸካ፡ ዒዛኮ ጊንዮ ሃንታዘንህሂዳገ ፔቲህ ዩሱስ ሄሊ ዳዒ ዓኣኔ። 24 ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዔርሴ ዩያ ወታዶ፡- «ዒ ዩያ ያናኬ ጌይ ጋባቴያ ሂንዳ ዩሱስ ያኦጩ» ጌዔኔ።

25 ዩያር ዒዚ ዩሱስ ባንህ ዛላዲ ሂርኪ ጌዔሰካገገ፡- «ጎዳህዮ! ዩይ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጩ።

26 ዩሱስ ማሃድ፡- «ሃይ፣ ካሃ ታ ዋዳና ዓይህ ዔኪ ኩልሳንዳህ ዒዛኬ» ጌዔኔ። ዩያ ጌዔሰካገገ ካሃ ዋዳና ዓይህ ዔኪ ዓሰቆርንቶ ካታሞ ዓህ፤ ሲሞኦኔ ናኣዚ፣ ዩሁዳ ኩልሴኔ። 27 ዩሁዳ ካሃ ኩኤሌሰካገገ ቤዘማና ፃላሂ ዒዛይዳ ጌሌኔ፤ ዒማና ዩሱስ ዩሁዳም፡- «ኔኤኒ ማዳኒ ማሌ ባኮ ሃህ ዑኩና ማዳ» ጌዔኔ። 28 ዩሱስ ዓይጎር ዩያ ጌዔቶዎ ሙዶይዳ ዳዔዘንህሂዳገ ያኣኒያ ዔሪባኣሴ። 29 ዩሁዳ ሚኢሾ ዓርቃያ ማዔህረ ዩሱሴኮ ጊንዮ ሃንታዘንህሂዳገ ፔቲ ፔቲዘንህሂም ዒዚ፡- «ቢንቾ ከሎም ኮይሳ ባኣዚ ኦም ቫንቄ፤ ሃህ ማንቆ ዓሰሞ ሚኢሾ ዒንጌ» ዩሁዳም ጌዔያ ማሌኔ።

30 ዩሁዳ ዩፍ ካሃ ኩኤሌህዳገ ቤዘማና ከሰኪ ዓኣጴኔ፤ ዩማና ሳባ ዲሚኬ።

ባኮ ዓይህዮ

31 ዩሁዳ ከሰኪ ዓኣጴከገገ ዩሱስ፡- «ዓካሪ ዓሲኮ ናዓህ ቢንቹንቴኔ፤ ዒዛ ዛሎና ያኦዛህያ ቢንቹንቴኔ፤

32 ያኦሲ ዒዛ ዛሎና ቢንቹንቴያ ማዔቶ ያኦሲያ ፔ ናዓህ ፔኤና ዋላ ቢንቹሳንዳኔ፤ ኔጉሞዶ፣ ሃህ ዒዛ ቢንቹሳንዳኔ። 33 ናይዮቴ! ታ ዒንህሂና ዋላ ሚርጌ ዎዴ ደዓዓኬ፤ ዒንህሂያ ታና ከዓንዳኔ፤ ዓይሁደ ዓሰ ዎይህ ዓሰም ታኣኒ ዳንዳ ቤዘ ዒንህሂ ሙካኒ ዳንዳዒንዳቀሱ» ታ ጌዔህጉዲ ሃህ ታ ዒንህሂማኣ ያዲ ጋባኔ። 34 ዋሊ ዒንህሂ ናሽካንዳጉዲ ዓኪ ዓይሥህ ታ ዒንህሂ ዓይህኔ፤ ታ ዒንህሂ ናሽኬህጉዲ ዒንህሂያ ዋሊ ናሽኩቀቴ። 35 ዋሊ ዒንህሂ ናሽኬቲ ዒንህሂ ታኣኮ ጊንዮ ሃንታዘንህሂ ማዔህረ ዓሲ ቢያ ዩያና ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

ጳዔርሴ ታ ዒዛ ዔራቀሱ ጋባንዳህ ዩሱስ ከኤዛህ (ማቴ. 26:31-35፤ ማር. 14:27-31፤ ሉቃ. 23:31-34)

36 ዩካገ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዔርሴ ዩሱስ ኮራ፡- «ጎዳህዮ! ኔኤኒ ዓንኮ ዳንዳንዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጩ፣ ዩሱስ ማሃድ፡- «ታኣኒ ዳንዳ ቤዘ ሃህ ኔ ታ ጊንዮ ሙካኒ ዳንዳዒንዳቀሱ፤ ጊንዮገ ኔ ጋባንቴ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።

37 ጳዔርሴ ጊንህ፡- «ጎዳህዮ! ዓይጎር ሃህ ታ ኔ ጊንዮ ሙካኒ ዳንዳዐቀይ? ታኣኒ ታኣኮ ሸምገህታዎ ኔ ጋይቲ ዓኣህ ዒንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

38 ዩሱስ፡- «ኔኤኒ ታ ጋይቲ ኔኤኮ ሸምገህ ዓኣህ ዒንጋንዳ? ጎኔ ታ ኔኤም ጋባኔ፤ ሃፍ ኮይዳ ቁኢቃንዳህኮ ቤርታ ሃይህ ማይንቴ ታ ዒዛ ዔራቀሱ» ኔ ታና ጋባንዳኔ» ጌይ ዒዛም ማሄኔ።

14

ዩሱስ ፔኤኮ ጊንዮ ሃንታዘንህሂ ደዲሼህ

1 ዩካገ ዩሱስ፡- «ዒንህሂኮ ዒና ማሊ ሜታዳገ፤ ያኦሲ ጉሙርቁቀቴ፤ ታናኣ ጉሙርቁቀቴ፤ 2 ታ ዓደ ኮርይዳ ሚርጌ ናንጎ ቤሲ ዓኣኔ፤ ያዲ ማዒባኣታቲ «ዒንህሂ ናንጋንዳ ቤዘ ታ ጊኢጊሻኒ ዓኣዳንዳኔ» ታ ዒንህሂም ጌይንዳዎያታንቴኬ። 3 ታኣኒ ዳንዳ ዒንህሂም ቤዘ ጊኢጊሸሰካገገ ታኣኒ ዓኣ ቤዘይዳ ዒንህሂያ ናንጋንዳጉዲ ለሚ ታ ሙኪ ዒንህሂ ዔካንዳኔ። 4 ታኣኒ ዳንዳ ቤዘ ሄሊሳ ጎይዎ ዒንህሂ ዔራኔ» ጌዔኔ።

ሌካ ዓደ ባንህ ሄሊሳ ጎይዎ

5 ቶኦማኣሴ ዒማና፡- «ጎዳህዮ! ዓንኮ ኔ ዓኣዳቶዎ ኦ ዔራቀሱ፤ ሂዳዎ ጎይዎ ኦ ዎዲ ዔራኒ ዳንዳዓንዳይ?» ዩሱስ ኮራ ጌዔኔ።

6 ዩሱስ ዒዛም፡- «ጎኩሞና ጎይፃህና ሸምገህያ ታናኬ፤ ታ ዛሎና ማዒባኣታዎ ያኣኒያ ዓደ ኮራ ሙካንዳይ ባኣኬ። 7 ታና ዒንህሂ ዔራፊያታቲ ታ ዓደዎ ዒንህሂ ዔራፊ ናንዳንቴኬ፤ ሃካገ ሴካ ጋባንቴ ዒንህሂ ዔራንዳኔ፤ ዒዛ ዒንህሂ ዛጌኔ» ጌዔኔ።

8 ፒልጶሴ፡- «ጎዳህዮ! ዓደ ኦና ኔ ዳዌቲ ማይ ኦም ጊዳንዳኔ» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

9 ዩሱስ ዒዛም፡- «ፒልጶሴ! ሃያጉዳ ዎዳ ታ ዒንህሂና ዋላ ናንጋዛ ኔ ታና ዔራቀዓዳ? ታና ዛጌህ ዓደ ዛጌኔ፤ ሂዳዎ ዓካሪ ኔኤኒ «ዓደ ኦና ዳዌ» ዎይቲ ጋባይ? 10 ታኣኒ ዓደና ዋላ ዓኣህ ሃህ ዓዴያ ታኣና ማዔህ ኔ ጉሙርቁቀዓዳ? ዒንህሂም ከኤዛ ቃኣሎ ታኣኒ ከኤዛህ ታ ቢታንቶናቱቀሱ፤ ጋባንቴ ማዳ ቢያ ማዳህ ታኣና ናንጋ፣ ዓደኬ። 11 ታኣኒ ዓደና ዓኣህጉዲ ዓዴያ ታኣና ዓኣህ ታ ዒንህሂም ከኤዛህ ጉሙርቁቀቴ፤ ዩይ ዓቲቲ ታኣኒ ማዳ

13:12 13:12 ሉቃ. 22:27። 13:16 13:16 ማቴ. 10:24፤ ሉቃ. 6:40፤ ጥሃ. 15:20። 13:18 13:18 ዓይኤ. 41:9። 13:20 13:20 ማቴ. 10:40፤ ማር. 9:37፤ ሉቃ. 9:48፤ 10:16። 13:33 13:33 ጥሃ. 7:34። 13:34 13:34 ጥሃ. 15:12፤ 17:1፤ 1ጥሃ. 3:23፤ 2ጥሃ. 5።

ዓኮ ባኮ ዘሎሮታዎ ታና ጉሙርቁዋቱ። 12 ጎኔ ታ ዒንሢሃም ጋዓኔ፤ ታና ጉሙርቁሢ ታኣኒ ማዳ ማዳ ማዳንዳኔ፤ ዬያፓ ዑሣ ዓኣዳ ባኣዚያ ማዳንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ታኣኒ ለካ ታ ዓዶ ባንሢ ዳንዳንዳኔ። 13 ዓዶ ናዓሢ ዘሎና ቦንቸንታንዳጉዲ ታ ሱንፆና ዒንሢሃ ሸኢቃ ባኮ ቢያ ታ ዒንሢሃም ማዳንዳኔ። 14 ዓይጎ ባኣዚታቶ ታ ሱንፆና ዒንሢሃ ሸኢቁቶ ታ ማዳንዳኔ» ጌዔኔ።

ዓያኖ ጌኤዠ ዘሎ ዒንገንቲ ሃጊ ማዓ ዋዛ

15 ዬሱሴ ሃሣ ከኤዘዎ፡- «ታና ዒንሢሃ ናሽካያ ማዓቶ ታ ዓይሢሃ ዒንሢሃ ካፓንዳኔ፤ 16 ታኣኒ ዓዶ ሸኢቃንዳኔ፤ ዒዚያ ናንጊና ዒንሢሃና ናንጋንዳ፡ ማሌ ደዲሻያ ዒንሢሃም ዒንጋንዳኔ። 17 ዬያ ደዲሻሢ ዓጫ ዳንቁንዲዋኣሢሃርና ዔሪንዲዋኣሢሃር ዒካኒ ዳንደዑዋሴ፡ ዬይ ጎኑዋ ዔርዘ ዓያናኔ፤ ዒንሢሃ ጋዓንቲ ዬያ ዔሪንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዒንሢሃና ዋላ ናንጋንዳሢሃርና ዒንሢሃኮ ጋርይዳ ማዓንዳሢሃርኔ።

18 «ዓዶና ዒንደናባኣ ናይጉዲ ታ ዒንሢሃ ዒንሢሃር ሌሊ ሃሽንዲዋሴ፤ ማዓ ታ ዒንሢሃ ኮራ ሙካንዳኔ። 19 ዳካ ዋዴኮ ጊንፃፓ ዓጫ ታና ዘጊንዲዋሴ፤ ዒንሢሃ ጋዓንቲ ታና ዘጋንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ባይቁዋያ ማዓሢሃር ዒንሢሃና ናንጊና ባይቁዋያ ማዓ ናንጋንዳኔ፤ 20 ታኣኒ ዓዶና ዓኣሢ፡ ዒንሢሃ ታኣና ዓኣሢ፡ ታኣኒያ ዒንሢሃና ዓኣሢ ዬና ከሎና ዒንሢሃ ዔሪንዳኔ።

21 «ታኣኮ ዓይሢሃ ዔካሢና ሃሣ ማዶይዳ ፔኤሻሢ፡ ዒዚ ታና ናሽካኔ፤ ታና ናሽካሢ ታ ዓዶያ ዒዛ ናሽካንዳኔ፤ ታኣ ዒዛ ናሽካንዳኔ፤ ታና ታ ዒዛም ፔጋሲ ዳዋንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ዓሰቆርንቶ ካታሞሲቱዋንቲ ሃንጎ ዪሁዳ፡- «ጎዳሢዮ! ኔና ዓጮምቱዋንቲ ኑም ኔ ፔጋሲ ዳዋንዳሢ ሃይቲዳይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔኔ።

23 ዬሱሴ ዒዛም፡- «ታና ናሽካሢ ታ ቃኣሎ ካፓንዳኔ፤ ታ ዓዶያ ዒዛ ናሽካንዳኔ፤ ኑኡኒያ ዒዛ ኮይላ ሙኪ ዒዛና ዋላ ናንጋንዳኔ። 24 ታና ናሽኩዋኣሢ ታ ቃኣሎ ካፒንዲዋሴ፤ ሃይ ዒንሢሃ ዋይዘ ቃኣላ ታና ዳኔ፡ ዓዶር ማዓንዳኣፓዓቲም ታኣርቱዋሴ» ጌዔኔ።

25 ዬሱሴ ሃሣ፡- «ሃሢ ታ ዒንሢሃና ዋላ ዓኣዶ ሃያ ባኮ ታ ዒንሢሃም ከኤዘኔ፤ 26 ዓዶ ታ ሱንፆና ዳካ፡ ደዲሻ ዓያኖ ጌኤዠ ጋዓንቲ ቢያ ባኣዚ ዒንሢሃ ዔርዘንዳኔ፤ ታ ዒንሢሃም ከኤዘ ባኮ ቢያ ዒንሢሃ ጸቂሳንዳጉዲ ማሃንዳኔ።

27 «ኮሹም ታ ዒንሢሃም ዒንጋንዳኔ፤ ሃሣ ታ ኮሹምዋ ታ ዒንሢሃም ዒንጋንዳኔ፤ ታኣኒ ዒንሢሃም ዒንጋ ኮሹማ ዓጫ ዒንሢሃም ዒንጋሢጉዲቱዋሴ፤ ዒና ዒንሢሃኮ ማሊ ማታዲ ዒጊጮፓ» ጌዔኔ። 28 ዬሱሴ ሃሣ ከኤዘዎ፡- « ታኣኒ ዒንሢሃ ኮራፓ ዓኣዳንዳኔ፤ ሃሣ ማዓያ ታ ዒንሢሃ ባንሢ ሙካንዳኔ፤ ታ ጌዔሢ ዒንሢሃ ዋይዘኔ፤ ታና ዒንሢሃ ናሽካያ ማዓቶ ዓዶ ታጊዳፓ ባሽታሢር ታኣኒ ዓዶ ባንሢ ዓኣዳያና ዒንሢሃ ዋዳንዳያታዎኔ። 29 ዬይ ያዲ ማዓ ዋዶና ዒንሢሃ ጉሙርቁንዳጉዲ ዬይ ማዓንዳሢኮ ቤርታዲ ታ ዒንሢሃም ሃሢ ከኤዘያኔ። 30 ሃያ ዓጮ ዋይሃ ፃላሢ ሙካሢሃር ሃካፓ ሴካ ታ ዒንሢሃና ዋላ ሚርጌ ጌሰታዓኔ። ዒዚ ታ ጊዳ ፔቲ ባኣዚያ ማዳኒ ዳንደዑዋሴ፤ 31 ጋዓንቲ ታኣኒ ታ ዓዶ ናሽካሢ ዓጫ ዔሪንዳጉዲ ዓዶ ታና ዓይሢሃ ባኮ ቢያ ታኣኒ ኩንሣንዳኔ፤ «ዓካሪ ሃካፓ ኑ ዳንደም» ጌዔኔ።

15

ዬሱሴ ዋይኖ ሚዎኮ ፃጸ ማዓሢ

1 ዬካፓ ዬሱሴ፡- «ዋይኖ ሚዎኮ ጎኔ ፃጸሢ ታናኔ፤ ቲኪ ኮሻሢ ታ ዓዶኔ፤ 2 ታ ጊዳ ዓኣዶ ዓኣፑዋ ካኣፖ ቢያ ታ ዓዶ ቲቁ ከኤራንዳኔ፤ ዓኣፖ ዓኣፓ ካኣፖ ጋዓንቲ ሚርጌ ዓኣፓንዳጉዲ ቲቁ ቲቁ ጊኣጊሺ ኮሻንዳኔ። 3 ታኣኒ ሃሢ ዒንሢሃም ከኤዘ ቃኣሎና ሃሢ ዒንሢሃ ጊኣጊሺ ኮሽንቲዘንሢሃኔ። 4 ታኣና ናንጉዋቲ፤ ታኣኒያ ዒንሢሃና ናንጋንዳኔ፤ ካኣፓ ፃጸይዳ ማዓባኣያታቶ ፔ ቶኣከና ሌሊ ዓኣፒ ዓኣፓኒ ዳንደዑዋኣሢሃጉዲ ዒንሢሃም ታኣና ናንጊባኣያታቶ ዓኣፒ ዓኣፓኒ ዳንደዑዋሴ።

5 «ታኣኒ ዋይኖ ሚዎኮ ፃጸሢኔ፤ ዒንሢሃ ካኣፖኔ፤ ሚርጌ ዓኣፒ ዓኣፓንዳሢ ታኣና ናንጋሢ ታኣኒያ ዒዛና ናንጋሢኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ታ ባኣንቲ ዓይጎ ባኣዚያ ዒንሢሃ ማዳኒ ዳንደዑዋኣሢሃርኔ። 6 ታኣና ናንጉዋ ካኣፓ ዙላ ከኤሪንቲ ማላ ካኣፖጉዲኔ፤ ዬካፓ ቡኩሴ፡ ታሚና ሚቸንታንዳኔ። 7 ታኣና ዒንሢሃ ናንጌቲ ሃሣ ታ ቃኣላ ጋዓ ጎይዎዋ ዒንሢሃ ናንጋቶ ዒንሢሃ ኮዔ ባኣዚ ሸኢቁቲ ዳንቃንዳኔ። 8 ሚርጌ ዓኣፒ ዒንሢሃ ዓኣፓኣና ታ ዓዶ ቦንቸንታኔ፤ ዬያይዲያና ታኣኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢሃ ማዓያ ዒንሢሃ ዔርዘኔ። 9 ዓዶ ታና ናሽከሢሃጉዲ ታኣኒያ ዒንሢሃ ናሽከኔ፤ ዬያር ታ ናሹምና ናንጉዋቲ። 10 ታኣኒ ታ ዓዶኮ ዓይሢሃ ኩንሢሃሢና ዒዛኮ ናሹምና ናንጌሢሃጉዲ ዒንሢሃም ታ ዓይሢሃ ኩንሢሃቶ ታ ናሹምና ናንጋንዳኔ።

11 «ሃያ ታ ዒንሢሃም ከኤዘሢ ታ ዋዛዳሢጉዲ ዒንሢሃ ዋዛዳንዳጉዲ ሃሣ ዒንሢሃኮዋ ዋዛ ዳኤፒ ማዓንዳጉዲኔ። 12 ታ ዓይሢሃ ታ ዒንሢሃ ናሽከሢሃጉዲ ዒንሢሃም ዋላ ናሽካንዳጉዲኔ። 13 ዓሲ ፔኤኮ ሽምፓሢ ፔ ለጌ ዘላ ዓኣሢ ዒንጋያይዳፓ ባሻ ናሹም ባኣሴ። 14 ዒንሢሃም ታኣኒ ዒንሢሃ ዓይሢሃ ኩንሢሃቶ ታኣኮ ለጌኔ። 15 ዓይሌ ፔ ጎዳ ማዳ ባኮ ዔራዋኣሢሃር ሃይካፓ ሴካ ታ ዒንሢሃ ታ ዓይሌ ጌይንዲዋሴ፤ ጋዓንቲ ታ ዓዶይዳፓ ታ ዋይዘ ባኮ ቢያ ዒንሢሃም ፔጋሲ ዔርዘሢሃር ታ ዒንሢሃ ታኣኮ ለጌ ጌዔኔ። 16 ታ ዒንሢሃ ደኣሪያፓዓቲም ዒንሢሃ ታና ደኣሪባኣሴ፤ ዳንዲ ዒንሢሃ ሚርጌ ዓኣፒ ዓኣፓንዳጉዲ፡ ዒንሢሃኮ ዓኣፓኣ ናንጋያ ማዓንዳጉዲ፡ ታ ዒንሢሃም ቢታንቶ ዒንጌኔ። ዬያር ታ ሱንፆና ዒንሢሃ ሸኢቃሢ ቢያ ዓዶ ዒንሢሃም ዒንጋንዳኔ። 17 ዓካሪ ታ ዒንሢሃ ዓይሢሃ ዋላ ዒንሢሃ ናሽካንዳጉዲኔ» ጌዔኔ።

ዓጫ ዒዛ ዓሶ ዒፃንዳሢ ዘሎ ዬሱሴ ከኤዘሢ

18 ሄሊሳዎ ዬሱሴ፡- «ዓጫ ዒንሢሃ ዒፃቶ ዒንሢሃኮ ቤርታ ታና ዒፃሢ ዔራዋቲ፤ 19 ዒንሢሃ ዋንዴ ዓጮር ማዓያታቶ ዓጫ ፔኤም ማዓሢ ዔሪ ዒንሢሃ ናሽካንዳያታንቲኔ፤ ዓጮም ዒንሢሃ ማዓባኣሢሃርና ታ ዒንሢሃ ሃሣ ዓጫፓ ደምሰ ደኣሪሢሃር ዓጫ ዒንሢሃ ዒፃኔ። 20 ዓይሢሃንቲ ማዳሢ ፔኤኮ ጎዳሢዳፓ ባሹዋሴ ጌይ ታ ዒንሢሃም ከኤዘሢ ጸቂሱዋቲ፤ ታና ዔያታ ዒፃ ዳኔያታቶ ዒንሢሃም ዔያታ ዒፃ ዳካንዳኔ፤ ታኣኮ ቃኣሎ ዔያታ ካፔያታቶ ዒንሢሃኮዋ ቃኣሎ ካፓንዳኔ። 21 ታና ሎፓ ዳኔሢሃ ያናታቲያ ዔያታ ዔራዋኣሢሃር ታ ዘሎር ዬያ ቢያ ዔያታ ማዳንዳኔ። 22 ታኣኒ ሙኪ ዔያቶም ዋንዴ ከኤዘባኣያታቲ ጎሜ ዔያቶኮ ማዓዓታንቲ፤ ሃሢ ዔያታ ፔኤኮ ጎሞ ዘሎ «ኑ ዔሪባኣሴ» ጋዓንዳ ባኣዚ ባኣሴ። 23 ታና ዒፃሢ ታ ዓዶ ዒፃኔ፤ 24 ማሌ ዓሲ ማዳባኣ ማዶ ዔያቶኮ ባኣካ ታ

ማደባኣያ ማዕቆቶ ጎሜ ዔያቶኮ ማዕረጎዎያታንጉቴ ሃሢ ሃያ ያኑሲ ዎልቁና ማደንጉቴ ባኮ ባኮ ዔያታ ዛጌኔ፤ ጋባንጉቴ ታናንታ ታ ዓደንታ ዔያታ ዔያታ። 25 ዩይ ያደረ ማዕረጎ፡- <ዔኤቢ ታ ፑርቲሴ ባኣዚ ባኣንጉቴ ታና ዔያታ፤ ጌይንጉቴ ዔያቶኮ ዎጎይዳ ያኣፒንጉቴ ቃኣላ ኩማንዳጉዲኬ።

26 «ጋባንጉቴ ዓደይዳጉ ስሰካያ ሃሃ ታኣኒያ ዓደ ኮራፓ ዳካንዳ፣ ጎኑሞ ዔርዘ ዓያኖ ማዕቆ፣ ደዲሻሢ ሙካዎ ታ ዛሎ ዒ ማርካዳንዳ። 27 ዒንሢያ ቤርታፓ ዓርቃዎ ታኣና ዎላ ዓኣሢር ታኣም ዒንሢ ማርካዳንዳ።» ጌዔኔ።

16

1 ዩካፓ ሃሃ ዩሱሴ፡- «ዓካሪ ሃይሾ ሃያ ቢያ ታ ዒንሢም ኬኤዛሢ ዒንሢ ደቢንጉዎጉዲ ጌይኬ። 2 ዓይሁደ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዛፓ ዒንሢ ኬሲ ዳውሶንዳ፤ ዩካፓ ዑሃ ሃሃ ዒንሢ ዎዳሢ ቢያ ያኣሰም ኮሺ ማዳያ ማዒ ፓይዲንታንዳ ዎዳ ሙካንዳ። 3 ዩያ ዔያታ ማዳንዳሢ ዓደንታ ታናንታ ዔርቀኣሢርኬ። 4 ሃያ ታ ዒንሢም ኬኤዛሢ ዎዳ ሄላዛ ታ ዒንሢም ዓይጎ ጌዔቴያ ዒንሢ ጸቁሃንዳጉዲኬ።

ዓያኖ ጌኤኮ ማደ

«ሃያ ባኮ ቤርታ ታ ዒንሢም ኬኤዛባኣሢ ታኣኒ ዒንሢና ዎላ ዓኣሢርኬ» ጌዔኔ። 5 ዩሱሴ ሃሃ፡- «ታና ዳኬሢ ባንሢ ታ ዳንዳንዳ፤ ጋባንጉቴ ዒንሢዳፓ ኔኤኒ ዓንኮ ዓኣዳይ?» ጌይ ታና ያኣጫንዳና ባኣሴ። 6 ማዕቆቶ ሃያ ቢያ ታ ዒንሢም ኬኤዛሢር ዒንሢኮ ዒና ያዩ ማለሢና ኩሜ። 7 ታኣኒ ጋባንጉቴ ጎኔ ዒንሢም ጋባኔ፣ ታኣኮ ዓኣዳይ ዒንሢ ማኣዳንዳናኬ፤ ዎይቲ ጌዔቶ ታኣኒ ዓኣዳይ ባኣያታቴ ዒንሢ ደዲሻሢ ዒንሢ ኮራ ሙካዓኬ፤ ታኣኒ ዓኣዳይ ጋባንጉቴ ዩያ ዒንሢ ኮራ ታ ዳካንዳ። 8 ዩይ ሙኬ ዎደና ጎሜ ዛላ፣ ዪሎሞ ዛላና ሃሃ ያኣሲ ዎጋንዳ ዎጎ ዛሎሞ ዓሶም ኬኤዛንዳ። 9 ጎሞ ዛሎሮ ኬኤዛንዳሢ ታና ዔያታ ጉሙርቁዎኣሢ ጎሜ ማዕረጎ፤ 10 ዪሎሞ ዛሎሮ ኬኤዛንዳሢ ታኣኮ ዓደ ባንሢ ዓኣዳይ ሃይካፓ ሴካ ዒንሢ ታና ዛጊንዳዎኣሢ ዛሎኬ፤ 11 ዎጊያ ዛሎ ኬኤዛንዳሢ ሃያ ዓጮ ዎይሃ ያላሄ ፑርታና ዎጊንቴሢ ዛሎኬ።

12 «ሃጊ ታ ዒንሢም ኬኤዛንዳ ማርጌ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ጋባንጉቴ ሃሢ ዒንሢም ደኤዎንዳ፤ 13 ጎኑሞ ዔርዘ ዓያኖ ሙኬ ዎደና ጎኑሞ ባንሢ ዒንሢ ዔኪ ዓኣዳንዳ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ኬኤዛንዳሢ ዒ ዎይዜሢ ማዓንዳጎታቴም ፔ ቶኣካፓ ዔኪጉቱዎሴ። ዒዚ ሴካ ቤርቲም ማዓንዳ ባኮ ኬኤዛንዳ። 14 ታ ጌዳፓ ዔኪ ዒንሢም ኬኤዛንዳሢር ታና ዒዚ ቦንቻንዳ። 15 ዓደሮ ማዕ ባካ ቢያ ታኣርኬ፤ ታ ጌዳፓ ዔኪ ዒንሢም ኬኤዛንዳ፤ ታ ዒንሢም ጌዔሢ ዩያርኬ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ጊንጾ ሃንታዘንሢን ያዩፃ ዎዛና ላኣሚንታንዳሢ

16 ሃሃ ዩሱሴ ኬኤዛንዳ፡- «ዳካ ዎደኮ ጊንጾ ታና ዒንሢ ደንቁንዳዎሴ፤ ጊንሃ ዳካ ዎደኮ ጊንጾፓ ታና ዒንሢ ደንቁንዳ።» ጌዔኔ።

17 ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንሢን ዲፓ ፔቴ ፔቴዘንሢ፡- «ሃይ «ዳካ ዎደኮ ጊንጾፓ ዒንሢ ታና ደንቁንዳ፤ ጊንሃ ዳካ ዎደኮ ጊንጾፓ ታና ዒንሢ ደንቁንዳ፤ ሃሃ ሌካ ዓደ ባንሢ ታ ዓኣዳንዳ» ኩም ጌይንታ ባካ ዓይጌንዳዳይ?» ዎሊ ከይላ ጌዔኔ። 18 ሃሃ ዔያታ፡- «ዓካሪ ሃይ «ዳካ ዎደኮ ጊንጾፓ» ጌይንታ ባካ ዓይጌንዳዳይ? ዩይ ኩም ዔርታ ባኣዘቱዎሴ» ጌዔኔ።

19 ዩሱሴ ዔያታ ዒዛ ጾኣጫኒ ማለሢ ዔራዎ፡- «ዒንሢ ዎሊ ጾኣጫሢ «ዳካ ዎደኮ ጊንጾፓ ታና ዒንሢ ደንቁንዳዎሴ፤ ጊንሃ ዳካ ዎደኮ ጊንጾፓ ታና ዒንሢ ደንቁንዳ» ታ ዒንሢም ጌዔሢርዳ? 20 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋባኔ፤ ዒንሢ ዩኤካንዳ፤ ዓጮ ጋባንጉቴ ዎዛዳንዳ፤ ዒንሢ ያያንዳ፤ ጋባንጉቴ ዒንሢኮ ያዩፃ ዎዛና ላኣሚንታንዳ። 21 ላኣሊ ሾዓ ዎደና ቆፃ ቆፃዎና ማታዳ፤ ሾዔሢኮ ጊንጾ ጋባንጉቴ ዓጮይዳ ናይ ሾይንቴሢር ዎዛፓ ዔቁያና ዒዛ ፔኤኮ ቤርታኣ ማታሢ ዎላ። 22 ዩያጉዲ ዒንሢ ሃሢ ያያንዳ፤ ላሚ ታ ዒንሢ ጊንሃ ዛጋንዳ፤ ዒናኣ ዒንሢኮ ዎዛዳንዳ፤ ዒንሢኮ ዎዘዎ ዒንሢዳፓ ዔካንዳይ ባኣሴ።»

23 «ዩኖና ዒንሢ ዓይጎዎ ታና ጾኣጫዓኬ፤ ጎኔ ታ ዒንሢም ጋባኔ፣ ታ ዓደ ታ ሱንጾና ዒንሢ ሺኢቁቶ ቢያ ባኣዚ ዒንሢም ዒ ዒንጋንዳ። 24 ሃሢ ሃይማ ሄላንዳኣና ዓይጎ ባኣዚያ ታ ሱንጾና ዒንሢ ሺኢቁባኣሴ፤ ሺኢቁዎቴ ዒንሢ ዔካንዳ፤ ዎዛኣ ዒንሢኮ ኩሙሢ ማዓንዳ።»

25 «ሃና ሄላንዳኣና ኮኣከንሢና ታ ዒንሢም ኬኤዜኔ፤ ዓካሪ ሃካፓ ሴካ ኮኣከንሢና ታ ዒንሢም ኬኤዚንዱዎ ዎደ ሙካንዳ፤ ጋባንጉቴ ዓደ ዛሎ ቢያ ባኣዚ ፔጋሲ ታ ዒንሢም ኬኤዛንዳ። 26 ዩኖና ዒንሢ ታ ሱንጾና ሺኢቁንዳ፤ ታኣኒያ ታ ዓደ ዒንሢም ሺኢቁንዳ፤ ጌይንዳዎሴ። 27 ዓይጎር ጌዔቶ ዓደ ፔ ቶኣከርና ዒንሢ ናሽካሢርኬ፤ ዓደ ዒንሢ ናሽካሢ ዒንሢ ታና ናሽካሢርኬ ያኣሲ ኮራፓ ታ ሙኬያ ማዕረጎ ዒንሢ ጉሙርቁሢርኬ። 28 ታ ዓደ ኮራፓ ሃያ ዓጮ ታ ሙኬኔ፤ ጊንሃ ሃሃ ሃያ ዓጮ ሃሺ ሌካ ዓደ ባንሢ ታ ዓኣዳንዳ።» ዔያቶም ጌዔኔ።

29 ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንሢን፡- «ሃይሾ፣ ሃሢ ኔ ኮኣከንሢናቴዎንጉቴ ፔጌና ኑም ኬኤዛ፤ 30 ኔኤኒ ቢያ ባኣዚ ዔራያታሢ ሃሃ ያኣኒያ ኔና ጾኣጫኒ ኮይሱዎኣሢ ኑ ሃሢ ዔራሬ፤ ዩያር ያኣሲ ኮራፓ ኔ ሙኬሢ ኑ ጉሙርቁ» ጌዔኔ።

31 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ሃሢ ዒንሢ ጎኔ ታና ጉሙርቁኔ ጌይዳዳ? 32 ጋባንጉቴ ዒንሢ ፔቴ ፔቴሢ ዒንሢር ዒንሢር ዠኣሊ፣ ታና ታኣር ሃሻንዳ ዎደ ሙካንዳ፤ ዩና ዎዳ ሃሢኬ፤ ጋባንጉቴ ዓደ ታኣና ዎላ ዓኣሢር ታ ታኣር ሌሊ ማዓዓኬ። 33 ሃያ ታ ዒንሢም ኬኤዛሢ ዒንሢ ታኣና ዎላ ማዕም ዎዛ ዒንሢኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ጌይኬ፤ ዓጮይዳ ዒንሢ ዓኣንጉ ማታ ዓኣኔ፤ ጋባንጉቴ ዒጊጫፖቴ፣ ታኣኒ ዓጮ ባሼኔ» ጌዔኔ።

17

ዩሱሴኮ ሺኢጲያ

1 ዩሱሴ ዩያ ኬኤዜሢኮ ጊንጾ ሌካ ጫሪንጮ ባንሢ ዛጋፖ ሂዚ ጌይ ሺኢቁኔ፡- «ታ ዓዳሢዮ! ሃይሾ ዎዳ ዓካሪ ሄሌኔ፤ ናዓሢ ኔኤኮ ኔና ቦንቻንዳጉዲ ኔኤኮ ናዓሢ ቦንቻ፤ 2 ኔ ዒዛ ቦንቻንዳሢ ኔኤኒ ዒዛር ማሂ ዒንጌሢም ቢያ ናንጊና ናንጊ ሸምፖ ዒ ዒንጋንዳጉዲ፣ ዓሶ ቢያሢ ዑፃ ቢታንቶ ኔ ዒንጌሢርኬ። 3 ናንጊና ናንጎ ሸምፖ ጌይዎ፡- ኔኤር ሌሊ ጎኔ ያኣሲ ማዕረጎ፣ ኔናንታ ኔኤኒ ዳኬ፣ ዩሱሴ ከሪሰቶሴያ ዔሪሢኬ። 4 ኔኤኒ ታኣም ዒንጌ ማዶ ኩንሢ ሳይዳ ታ ኔና ቦንቻ። 5 ታ ዓዳሢዮ! ዓጮ ማከንታንዳሢኮ ቤርታ ኔኤና ዎላ ታኣኮ ዓኣ ቦንቻ ጎይዎ ሃሢ ኔ ኮራ ታና ቦንቻሴ።

6 «ዓጮይዳፓ ደኣሪ ኔ ታኣም ዒንጌ ዓሶም ኔኤኮ ያኣም ታ ፔጋሲ ኬኤዜኔ፤ ዔያታ ኔኤርኬ፤ ኔኤኒ ዔያቶ ታኣም ዒንጌኔ፤ ዔያታኣ ኔ ቃኣሎ ካፔኔ፤ 7 ኔ ታኣም ዒንጌ ባካ

ቢያ ኔ ገዳገማ ማዕረግ ዕድገት ሃሳብ ዕድገት። 8 ኔ ታላሞ ቢያንገ ቃላሎ ታ ዕድገትም ቢያንገ፤ ዕድገትክ ዕድገት ኔ ከይላገ ታ ሙከራህን ሳንና ዕድገት ዕድገት፤ ሃሳብ ኔ ታና ደከህህ ጉሙርቂ ዕድገት ዕድገት።

9 «ታኣሊ ሃሳብ ሸሊቃህ ዕድገትክ፤ ሃንህ። ኔኣሊ ቢያንገዘንህ ኔኣሊ ማዕረግ ማዕረግ ዕድገት ዕድገት ሸሊቃህ።

10 ታላሞ ማዕረግ ቢያ ኔኣሊ፤ ዕድገት ሃሳብ ኔኣሞ ማዕረግ ታኣሊ፤ ታኣሊ ዕድገትና ቢያንገ፤ 11 ታኣሊ ሃይገ ሴካ ባጭይ ደና ገንገራዋሴ፤ ዕድገት ጋባንቴ ዕጫክ። ታኣሊ ኔ ከይላ ሙከራክ፤ ገንገራ ደዳህዮ!

ሃንህ ኔ ታላሞ ቢያንገዘንህ ኔ ፔቴ ማዕረግ ዕድገት ፔቴ ማዕረግ ዕድገት ታላሞ ኔኣሊ ቢያንገ፤ ኔ ሱንገና ዕድገት ካፔ። * 12 ታኣሊ ዕድገትና ዋላ ዕድገትና ኔ ታላሞ ቢያንገ ኔ ሱንገና ታ ዕድገት ካፔ፤ ተገዳግኖና፤ ያኣሊ ቃላላ ከሙንገዳገዳ ዕድገት ባይሰንገና ሰላሳዳገ ባታዛ ፔቴታዎ ዕድገት ደዳገ ያኣሊና ባይቀባኣሴ።

13 ሃሳብ ታኣሊ ኔ ከራ ሙከራክ፤ ታኣሊ ባጭይ ደና ዕድገት ዕድገት ዕድገት ማርገና ዋላ ደገዳገዳ። 14 ታኣሊ ኔኣሞ ቃላሎ ዕድገትም ቢያንገ፤ ታኣሊ ባጭይ ገብረሰላሳዳገ ዕድገት ሃሳብ ባጭይ ገብረሰላሳዳገ ዕድገት። 15 ፕርታገ ዕድገት ካገገንገዳ። ማዕረግ ደዳገ ማዕረግ ደዳገ ዙላ ኔ ዕድገት ከሰንገዳገዳ ታ ኔና ሸሊቃህ።

16 ታኣሊ ሃሳብ ባጭይ ገብረሰላሳዳገ ዕድገት ሃሳብ ባጭይ ገብረሰላሳዳገ ዕድገት። 17 ኔኣሞ ሳኑምና ዕድገት ኔኣሞ ደማሴ፤ ኔኣሞ ቃላላ ሳኑምና። 18 ኔኣሊ ታና ባጭ ባንህ ደከህህ። ታኣሊ ዕድገት ባጭ ደከኔ። 19 ዕድገት ሳንና ኔኣሞ ደማሴና ማዕረግ ደዳገ ታኣሊ ታ ሳኑምና ዕድገት ጋቴ ደማሴ።

20 «ሃሳብ ታ ኔና ሸሊቃህ ሃንህ፤ ዕድገት ዘሎር ሌሊቱዋንቴ ዕድገት ማርካዳ ቃላሎ ዘሎና ታና ጉሙርቂንገ ደና ባሰንገታም ዋላክ። 21 ታ ኔና ሸሊቃህ ቢያህ ዋላ ፔቴ ማዕረግ ደዳገ፤ ዕድገት ሃሳብ ደዳህዮ! ኔኣሊ ታኣና ዋላ ፔቴ ማዕረግ ደዳገ ታኣሊና ኔኣሞ ዋላ ፔቴ ማዕረግ ደዳገ፤ ሃሳብ ኔኣሊ ታና ደከኔና ማዕረግ ደዳገ ዕጫ ጉሙርቂንገዳ።

22 ኔኣሊ ፔቴ ማዕረግ ሳይገ ዕድገት ዋላ ፔቴ ማዕረግ ደዳገ ታላሞ ኔኣሊ ቢያንገ ቢያንገ ታ ዕድገትም ቢያንገ። 23 ታኣሊ ኔና ሸሊቃህ ታኣሊ ዕድገትና፤ ኔኣሊና ታኣና ማዕረግ ደዳገ ዕድገት ገብረሰላሳ ፔቴ ማዕረግ ደዳገ፤ ሃሳብ ኔኣሊ ታና ደከህህና ኔ ታና ሰላሳዳገ ደዳገ ዕድገትም ኔኣሊ ሰላሳዳገ ደዳገ።

24 «ታ ደዳህዮ! ባጭ ማርካዳዋንቴ ኔ ታና ሰላሳዳገ ታላሞ ኔኣሊ ቢያንገ ቢያንገ ዕድገት ዘገንገዳ። ሃንህ፤ ኔ ታላሞ ቢያንገዘንህ ታኣሊ ዕድገት ቢያንገ ደዳገ ዕድገትና ገንገራዳገ ዕድገት ዕድገት። 25 ደሎ ደዳህዮ! ባጭ ኔና ዕድገትና፤ ታኣሊ ጋባንቴ ኔና ዕድገት፤ ሃንህ፤ ሃሳብ ኔ ታና ደከህህ ዕድገት። 26 ኔኣሊ ታና ሰላሳዳገ ሳይገ ዕድገት ዋላ ሰላሳዳገ ደዳገ ሃሳብ ታኣሊና ዕድገትና ማዕረግ ደዳገ ገንህ ሃሳብ ዕድገት ኔና ዕድገት ደዳገ ታ ዕድገት ማህኔ፤ ዕድገት ሳይገ ቃሰ ቃሰ ታ ማዳንገዳ» ገዕዜ።

18

ዩሱሴኮ ሞርኮና ደዳህዮ (ማቴ. 26:47-56፤ ማር. 14:43-50፤ ሉቃ. 22:47-53)

1 ዩሱሴ ዩያ ገዕዳሰካገ ዲዛኮ ገንገግ ሃንታዘንህና ዋላ ቁድርኣኔ ዋር ሱኮ ደንዳዎ፤ ዲኣካ ቱኮና ማዕረግ ዕድገት ቢያ ዕድገትና ዋላ ገሌኔ። 2 ዕድገት ዩና ቢያሎይዳ ቢያ ዋይ ቡከንታና ማዕረግ ዕድገት ዕድገት፤ ዩሁዳ ዕድገት። 3 ዩያር ዩሁዳ ፖኦሊሶንታ ቁኤሶኮ ሱኡገና ፔርሴ ደሰናም ደይህንገቴ ማዳሰከንህንታ ዕድገት ዩና ቢያሎ ሙከራ፤ ዕድገት ደማና ፓሰሴ ገይንታ ፖዓ ባከንታ ከሻንታ ፖዒሲ ሃሳብ ያልዚ ባንጋሞዋ ዕድገት ዩና። 4 ዩሱሴ ዲዛ ሄላገዳ ባኮ ቢያ ዕድገት ዕድገት ባንህ ዕድገት፡- «የና ቢያንህ ኮዓይ?» ገዕዜ።

5 ዕድገት ማሃዎ፤ «ናዚሬቴ ካታሞ ደዳገ፤ ዩሱሴ ኔ ኮዓይ» ገዕዜ። ዩማና ዲዚ ዕድገትም፡- «ዩይ ታናክ» ገዕዜ። ዕድገት ዕድገት፤ ዩሁዳ ዩያ ሙከራ ደሰና ዋላ ዕድገት ዕድገት። 6 ዩሱሴ፡- «ዩይ ታናክ» ዕድገትም ጋዓዛ ገንህህም ደንዳ። ዕድገት ሎኣሜኔ። 7 ዩሱሴ ሃሳብ፡- «የና ቢያንህ ኮዓይ?» ገይላሚ ዕድገት ደንጫዛ፤ ዕድገት፡- «ናዚሬቴ ካታሞ ደዳገ፤ ዩሱሴ ኔ ኮዓይ» ገዕዜ።

8 ዲዚ ዕድገትም፡- «ታናክ ታ ደንህህም ገዕዜ፤ ዕድገት ደንህህ ታና ኮዓይ ማዕረግ ሃኣቶ ሃሹዋቴ፤ ዕድገት ደንዳም» ገዕዜ። 9 ዩይ ያዲ ማዕረግ፡- «ታ ደዳህዮ! ኔ ታላሞ ቢያንገ ደሰላሳዳገ ፔቴታዎ ታ ባይዘባኣሴ» ገዕዜ ቃላላ ከሙንገዳገዳ።

10 ደማና ሲሞኦኔ ሳይ ደዳገና ገደርሴ ጩንቻ ደገር ደርቁህር ቱገ ቁኤሶኮ ሱኡገህህም ደይህንገቴ ማዳህኮ ዋሮ ቆዳ ቱቄኔ፤ ዩያ ደይህንገቴ ማዳህኮ ሱንገ «ማልኮሴ» ገይንታ። 11 ዩሱሴ ጋባንቴ ደዳገና ኮራ፡- «ደገር ኔኣሞ ሳንገናይዳ ደከኔ፤ ዕድገት ታላሞ ቢያንገ፤ ሃሳብ ማዕረግ ታ ዕድገትም ኔኣሞ ማላ?» ገዕዜ።

ዩሱሴ ቁኤሶኮ ሱኡገህህ ሃሳብ ቢርቶ ሸሊከህህ 12 ዩካገ ፖኦሊሶንህንታ ዕድገት ደይህህንታ ሃሳብ ደይሁዳ ደሰናም ደይህንገቴ ማዳዘንህንታ ዋላ ማዕረ ዩሱሴ ደርቁ ሱሲና ቱከኔ። 13 ዩያይዳሰካገ ቢርታሲ ቃያገኮ ባይሲ፤ ሃሳብ ኮራ ዕድገት ዕድገት፤ ቃያገ ዩና ሌዎ ቁኤሶኮ ሱኡገህህ ማዕረግ ደዳገ። 14 ቃያገ ቢርታ፡- «ፔቴ ደሰ ደር ዘሎር ሃይቁቶ ኮሸከ» ገይ ደይሁዳኮ ዋይህ ደሰ ዘሬህከ።

ደዳገና «ዩሱሴ ታ ዕድገት» ገዕዜ 12 ዩካገ ፖኦሊሶንህንታ ዕድገት ደይህህንታ ሃሳብ ደይሁዳ ደሰናም ደይህንገቴ ማዳዘንህንታ ዋላ ማዕረ ዩሱሴ ደርቁ ሱሲና ቱከኔ። 13 ዩያይዳሰካገ ቢርታሲ ቃያገኮ ባይሲ፤ ሃሳብ ኮራ ዕድገት ዕድገት፤ ቃያገ ዩና ሌዎ ቁኤሶኮ ሱኡገህህ ማዕረግ ደዳገ። 14 ቃያገ ቢርታ፡- «ፔቴ ደሰ ደር ዘሎር ሃይቁቶ ኮሸከ» ገይ ደይሁዳኮ ዋይህ ደሰ ዘሬህከ።

15 ሲሞኦኔ ገይንታ ደዳገና ሳይገ ሃሳብ ዩሱሴኮ ገንገግ ሃንታዘንህና ዩያ ዩሱሴኮ ገንገግ ሃንታዘንህና ቁኤሶኮ ሱኡገህህና ዋላ ደርታህህር ዩሱሴና ዋላ ቁኤሶ ሱኡገህህና ደር ጋር ገሌኔ። 16 ደዳገና ደማና ማርኮ ካራ ዕድገት ዕድገት ዩይ ቁኤሶኮ ሱኡገህህና ደርታ፤ ዩሱሴኮ ገንገግ ሃንታዘንህ ሙከራ ካር ካገ ወደር ናዕሎም ከኤዚ ዲዛ ጋር ገልዘኔ፤ 17 ዩና ካር ካገ ወደር ናዕላ ደዳገና ኮራ፡- «ኔኣሊ ሃሳብ ደንህህ ገንገግ ሃንታዘንህ ደዳገ ፔቴህቱዋዳ?» ጋዓዛ፤ ዲዚ ጋባንቴ «ታ ደዳህዮ» ገዕዜ።

* 17:11 17:11 ታላሞ ኔኣሊ ቢያንገ ኔ ሱንገና ዕድገት ካፔ፡- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ማዕረግ ማዕረግ «ታላሞ ኔኣሊ ቢያንገዘንህ ቢያ ኔ ሱንገና ኔ ዕድገት ካፔ» ጋዓዜ። † 17:12 17:12 ኔ ታላሞ ቢያንገ ኔ ሱንገና ታ ዕድገት ካፔ፡- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ማዕረግ ማዕረግ «ኔ ታላሞ ቢያንገዘንህ ቢያ ኔ ሱንገና ታ ካፔ» ጋዓዜ። 17:12 17:12 ደይኦ. 41:9፤ ዮሃ. 13:18። 18:11 18:11 ማቴ. 26:39፤ ማር. 14:36፤ ሉቃ. 22:42። 18:14 18:14 ዮሃ. 11:49-50።

18 ይመና ጨካኝ ጨካኝነታህን ዓይህንቲ ማዳዘንህና ዲሮ ጋሮ ካገዛንህና ዓኢካ ታሚ ዓኤህ ካሸታንቲ፣ ጳጳርሴያ ዓያቶና ዋላ ዓቂ ካሸታንቲ።

ቄሌሶሎ ሱኡጋህ ዩሱሴ ያእጩ ያእጩ (ማቲ. 26:59-66፤ ማር. 14:55-64፤ ሉቃ. 22:66-71)

19 ዓሚና ቄሌሶሎ ሱኡጋህ ዩሱሴ ኮራ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታዘንህና ዒዛኮ ዔርዚያና ዛሎ ያእጩ። 20 ዩሱሴ ዒዛኮ፡- «ታኢ ዓሲም ቢያ ፔገና ከኤዜኔ፤ ዓይሁዶ ዓሳ ቢያ ቡኪንታ ቤዘይዳ ማዕቶዋ ገኢኸ ማኦሮይዳ ቢያ ከሌ ታ ዔርዛ ዋዶና ዓኣቶ ታ ከኤዜ ባኣዚ ዓይጌያ ባኣሴ፤ 21 ዓካሪ ኔ ሃህ ዓይጎሮ ታና ያእጩይ? ታ ከኤዛንቲ ዋይዜ ዓሶ ያእጩ፤ ታ ከኤዜ ባኮ ዓያታ ዓራኔ» ጌዔ።

22 ዩሱሴ ዩያ ጋዓዛ ዒኢካ ዓቂ ዓኣ፣ ዓይህንቲ ማዳዘንህዳገ ፔቲህ፡- «ቄሌሶሎ ሱኡጋህም ኔ ሂዚ ጌይ ማሃ?» ጌይ ዩሱሴ ባዔ።

23 ዩሱሴ ማሃ፡- «ፑርታ ባኣዚ ታ ከኤዜያ ማዕቶ ዩሮ ፑርቲሎ ታኣም ከኤዜ፤ ታኢ ከኤዜ ባካ ፒዜ ማዕቶ ኔ ታና ዓይጎሮ ባዔይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

24 ዩካገ ሃና ዩሱሴ ሱዘና ቱኡቲ ጎይህ ዓኣንቲ ቄሌሶሎ ሱኡጋህ ቃያገ ኮራ ዳከኔ።

ጳጳርሴ ዩሱሴ ላሚ «ታ ዔሩዋሴ» ጌዔህ (ማቲ. 26:71-75፤ ማር. 14:69-72፤ ሉቃ. 22:58-62)

25 ዓሚና ሲሞኦኔ ጎዖ ጳጳርሴ ዓቂ ታሞ ካሸታንቲ ማሌ ዓሲሰከንህ ሃሃ፡- «ኔኤኒ ዩሱሴኮ ገንዖ ሃንታዘንህዳገ ፔቲህቲዋዓዳ?» ጋዓዛ፣ ዒዚ፡- «ታ ዒዛቲዋሴ» ጌዔ።

26 ጳጳርሴ ዋሮ ቲቂ ዓህኮ ዓገኒ ማዕያ ሃሃ ቄሌሶ ሱኡጋህን ዓይህንቲ ማዳዘንህዳገ ፔቲሰከይ፡- «ዩሮ ቱኮና ማዖ ዓኣ ቤዜሎይዳ ታ ኔና ዓያቶና ዋላ ዓኣንቲ ዳንቁባይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

27 ጳጳርሴ ላሚ ሃሃ፡- «ታ ዒዛ ዔሩዋሴ» ጌዔ፤ ዩሞና ኔጉዋዖ ኮይዳ ቁኣቁ።

ዩሱሴኮ ጳጳሮቤ ቤርቶ ሺኢኪዖ (ማቲ. 27:1-2፤ 11-14፤ ማር. 15:1-5፤ ሉቃ. 23:1-5)

28 ዩካገ ዩሱሴ ዓያታ ቃያገ ማኣራገ ዔኪ ሮሚ ዓጮ ዋይህህ ማኣሪ ዔኪ ዓኣጳ፤ ዩና ዋዳ ጉቲ ዓሚናከ፤ ዓይሁዶ ዓሳ ዑሃ ዓኣጳ፤ ቦንቾ ከሎና ሙዖ ሙዓኒ ዓያቶ ኮይሳህሮ ዓያቶ ዒኢሱዋጉዲ ጌይህና ዓጮ ዋይህህን ማኣሮ ዲሮ ጋሮ ጌለባኣሴ። 29 ዩያሮ ዓጮ ዋይህ፡ ጳጳሮቤ ዓያቶ ባንህ ከሰካዖ፡- «ሃያ ዓህ ዑፃ ዒንህ ሺኢሻ ጌኤዛ ዓይጌንዳይ?» ጌይ ዓያቶ ያእጩ።

30 ዓያታ ማሃ፡- «ሃይ ዓህ ፑርታ ማዲባኣ ዓሲ ማዕቶ ኔኤም ኑ ዒዛ ዓኣህ ዒንጋዓታንቲከ» ጌዔ።

31 ጳጳሮቤ፡- «ዒንህ ዒንህሮ ዒዛ ዔኪ ዓኣጳ፤ ጋዓዛ፣ ዓይሁዶኮ ዋይህ ዓሳ፡- «ኑኤኒ ዓሲ ዋዳኒ ቢታንቶ ኑኤኮ ባኣሴ» ጌዔ። 32 ዩይ ያዲ ማዕህ ዩሱሴ ዋዚጉዳ ሃይቢና ሃይቃንዳቲያ ከኤዚንቲ ቃኣላ ኩማንዳጉዲከ።

33 ጳጳሮቤ ገንህ ማዒ ፔ ጋሮ ጌላዖ ዩሱሴ ዔኤሌ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዶ ዓሶኮ ካኣቲዳ?» ጌይ ያእጩ።

34 ዩሱሴ ማሃ፡- «ኔኤኒ ዩያ ጋዓህ ኔ ቶኣካገ ዔኪም? ማሌ ዓሳ ታ ዛሎ ዩያ ኔኤም ከኤዜምዳይ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

35 ጳጳሮቤ ዒማና፡- «ታኢ ኔ ኮራ ዓይሁዶ ዓሲ ማላ? ኔና ዓኣህ ዒንጌዘንህ ኔኤኮ ፃጳና ቄሌሶሎ ሱኡጎናከ፤ ኔኤኒ ማዳ ባካ ዓይጌንዳይ» ዩሱሴ ኮራ ጌዔ።

36 ዒዚ ማሃ፡- «ታ ካኣቲማ ሃያ ዓጫገቲዋሴ፤ ታ ካኣቲማ ሃያ ዓጫገታቶ ዓይሁዶ ዓሶኮ ዋይህ ዓሶ ኩጫ ታ ዓርቂንቲዋጉዲ ታኣም ዓይህንቲ ማዳዘንህ ታ ዛሎ ሂኤዶ ያልቲያ ናንዳንቲከ፤ ጋዓንቲ ታ ካኣቲማ ሃያ ዓጫገቲዋሴ» ጌይ ማህ።

37 ጳጳሮቤ፡- «ሂዳቶ ኔ ካኣቲከ ጌይህዳ?» ዒዛ ኮራ ጋዓዛ፣ ዩሱሴ ማሃ፡- «ሂዮ፣ ኔ ታና ጌዔህጉዳያከ፤ ታኢ ሸይንቲህና ሃያ ዓጮ ሙከህ ጎኑም ዛላ ማርካዲኒከ፤ ጎኑምይዳገ ማዕህ ቢያ ታኣኮ ዑኡዘ ዋይዛኔ» ጌይ ማህ።

38 ጳጳሮቤ ዒማና፡- «ጎኑም ዓይጌንዳይ?» ጌዔ። ዩካገ ላሚ ሃሃ ዓይሁዶ ዓሶ ባንህ ከሰከ ዓያቶ፡- «ታኢ ሃያ ዓህኮ ዓይጎ ፑርታ ባኣዚያ ዳንቁባኣሴ፤ 39 ጋዓንቲ ዒንህኮ ዔርቲህ ጎይዖ ዑሃ ዓኣጳ፤ ቦንቾ ከሎና ቢያ ዋይ ፔቲ ቱኡቲ ዓሲ ታ ዒንህም ቡላያከ፤ ዩያሮ ሃህ ዓይሁዶ ዓሶኮ ካኣታህ ታ ዒንህም ቡላንዳጉዲ ዒንህ ኮዓ?» ጌዔ።

40 ዓያታ ጋዓንቲ፡- «ዩያቲዋንቲ ባርባኔ ኑም ቡሌ!» ጌይ ጌይ ዒላቲ። ባርባኔ ጎዖህ ካይዚ ጌሌ፣ ሱላከ።

19

ፖኦሊሳ ዩሱሴ ቦሂ ሺሬህ (ማቲ. 27:27-32፤ ማር. 15:15-21)

1 ዩካገ ጳጳሮቤ ዩሱሴ ዔኪ ጳርቂሴ። 2 ዓሚና ፖኦሊሳንህ ካኣታ ቶኣካ ዓጋ ባኮ ማሊሲ ዓንገህ ማራዖ ዩሱሴኮ ቶኣካ ዓጌ፤ ዘቂ ዳንኪ ዓፒላኣ ዓያታ ዒዛ ማይሴ። 3 ዩያይዳሰካገ ዓያታ ዒዛ ባንህ ሙከ ሙከ ዒዛ ቦሂህና፡- «ዓይሁዶ ካኣቲዮ! ኮሹም ኔኤም ማዖንጎ!» ጌይ ጌይ ሃሃ ዒዛ ባዒያ ባዔ።

4 ጳጳሮቤ ገንህ ዙሎ ከሰካዖ፡- «ሃይሾ፣ ታ ዓይጎ ዳቢንቲያ ዒዛይዳ ዳንቁባኣህ ዒንህ ዔርጎዳጉዲ ዒዛ ታ ዒንህም ከሰካዳ።» ዓያቶ ኮራ ጌዔ። 5 ዓሚና ዩሱሴ ዩሮ ዓንጌዖ ማርናዘ ቶኣካ ዓጌ፣ ዘቂ ማኣዓህያ ማይንቲ ዙሎ ከሰከ፤ ጳጳሮቤ ዓሶም፡- «ዓካሪ ዓህ ሃይሾ!» ጌዔ።

6 ቄሌሶሎ ሱኡጎና ዓያቶም ዓይህንቲ ማዳዘንህና ዩሱሴ ዳንቃዖ፡- «ሱዳ! ሱሱዳ!» ጌይ ጌይ ዒላታዛ፣ ጳጳሮቤ ጋዓንቲ፡- «ታኢ ታ ዛሎና ዓይጎ ዳቢንቲያ ዒዛይዳ ዳንቁባኣሴ፤ ዒንህ ኮዔቶ ዒዛ ዔኪ ዓኣጳ፤ ሱጹዋቲ» ዓያቶም ጌዔ።

7 ዓይሁዶ ዓሳ ዒማና፡- «ኑኤኮ ዋይ ዓኣ፤ ሃይ ዓህ ፔና ያኦሲ ናይ ማህህሮ ኑ ዋጎ ጎይዖና ሃይቢ ዒዛም ኮይሳኔ» ጌዔ። 8 ዩያ ቢያ ጌኤዘ ዋይዜህኮ ገንዖ ጳጳሮቤ ማርጌና ዒጌጩ፤ 9 ዓሚና ሃሃ ገንህ ዒ ጋሮ ጌላዖ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔ ዓንካገዳይ?» ጌይ ያእጩ፤ ዩሱሴ ጋዓንቲ ዓይጎዋ ዒዛም ማህ ከኤዚባኣሴ። 10 ዩያሮ ጳጳሮቤ፡- «ኔ ታኣም ከኤዙዋይ? ታ ኔና ቡላኒ ሃህ ሱፃኒያ ቢታንቶ ታኣኮ ዓኣህ ኔ ዔሩዋዓዳ?» ዒዛ ኮራ ጌዔ።

11 ዩሱስ ማሃዎ፡- «ጾኑሲዳፓ ኔኤም ቢታንቶ ቢንገታባኣያ ማዕቶ ታ ዑያይዳ ኔኤኮ ዓይጎ ቢታንቶቆ ናንጋዓታንገቲኬ፤ ኔኤም ዓኣሢ ታና ቢንገሢኮ ባሽ ጎሜ ማዓንዳኔ» ገዕዜ።

ዩሱስ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንገቲሢ
(ማቴ. 27:15-31፤ ማር. 15:6-20፤ ሉቃ. 23:13-25)

12 ዩያ ዩሱስ ገሰቴ ባኮ ጲላያሴ ዋይዛያ ቡሊ ዒዛ ሃሻኒ ኮዓዛ፣ ዓይሁዶ ዓሳ ጋዓንገቲ፡- «ሃያ ዓሢ ኔ ቡሌቶ ኔኤኒ ሮሜ ዓጮ ካኣቲኮ ላጌቱዋሴ፤ ዓይጎሮ ገዕዜ ፔና ካኣቲ ማሃሢ ቢያ ሮሜ ካኣቲኮ ሞርኬ ማዓያኬ» ገይ ገይ ዒላቴኔ።

13 ጲላያሴ ዩያ ዋይዛያ ዩሱስ ካሮ ባንሢ ኬሲ፡- «ዳልጎፓልዒንገቲ ሹጫሢ» ገይንታ ቤዘይዳ ዓኣ፣ ዋጎዋጎ ያይታ ዳዕዜ፤ ዩና ቤዘላ ዒብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ጋባታ» ገይንታኔ። 14 ዩና ኬሌላ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾኮ ገኢገንቶ ኬሊ ማዓዛ፣ ዩማና ዓባ ሳዛ ጫርጋያኬ፤ ዒማና ጲላያሴ ዓይሁዶ ዓሶ ኮራ፡- «ሃይሹ፣ ዒንሢኮ ካኣቲ!» ገዕዜ።

15 ዓያታ ጋዓንገቲ፡- «ባይዜ! ባባይዜ! ሱዳ!» ገዒ ገዒ ዒላታዛ፣ ጲላያሴ ማሃዎ፡- «ዒንሢኮ ካኣቲ ታ ሱያንዶ?» ዓያቶ ኮራ ገዕዜ፤ ቄኤሶኮ ሱኡጋ ዒማና፡- «ሮሜ ዓጮ ካኣቲዳፓ ዓታዛ ሜሌ ካኣቲ ኦኡኮ ባኣሴ» ገይ ዒዛም ማሃኔ።

16 ዩማና ዩሱስ ሱዳንታንዳጉዲ ጲላያሴ ዓኣሢ ዓያቶም ዒንጋዛ፣ ፖኦሊሳ ዩሱስ ዔኪ ዳንዳኔ።

ዩሱስኮ ሱዳንቶ
(ማቴ. 27:32-44፤ ማር. 15:21-32፤ ሉቃ. 23:26-43)

17 ዩካፓ ዩሱስ ዒ ሱዳንታንዳ፣ ፑርቲሴ ዓሶ ሱያ ሚያ ኬዲ «ቶኦኪ ሜገሢ ማላ ቤሲ» ገይንታ ቤዘ ኬሰኬኔ፤ ዩና ቤዘላ ዒብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ጎልጎታ» ገይንታኔ። 18 ዩና ቤዘይዳ ዓያታ ዒዛና ዋላ ላምዎ ዓሲ፤ ፔቲሢ ሻውሎ ዛላ ፔቲሢ ሚዛቆ ዛላ ማሃ ዩሱስ ባኣካ ሱዳ። 19 ጲላያሴ ዒማና፡- «ዓይሁዶ ካኣታሢ፣ ናዚሬቶ ዓጮ ዓሢ፣ ዩሱስ» ጋዓያ ጻኢ ፑርቲሴ ዓሶ ሱያ ሚያ ዑፃ ገሢኔ። 20 ዩሱስ ሱዳንገቲ ቤዛ ካታሞኮ ዑኬ ማዕሢሮ ሚርጌ ዓይሁዶ ዓሳ ዩና ጻኢ ገሢናዙ ናባቤኔ፤ ዩና ጻኢገቲሢ ዒብሬ ዓሶ ሙኡጮና ላኣቲኔ ሙኡቸና ሃሣ ገንሣ ገሪኬ ሙኡቸናኬ። 21 ዓይሁዶ ዓሶኮ ቄኤሶ ሱኡጋ ጲላያሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ <ዓይሁዶ ካኣቲኬ> ገይ ጻኢገ፤ ሃይ ዓሢ ታኣኒ ዓይሁዶ ካኣቲኬ ጋዓኔ» ገይ ጻኢ፤ ገዕዜ።

22 ጲላያሴ ጋዓንገቲ፡- «ታኣኒ ጻኢ፤ ማይ ጻኢ ሃሹኔ» ገይ ማሃኔ።

23 ፖኦሊሶንሢ ዩሱስ ሱዳሰካፓ ያዶዞ ቦንቾ ማኣዓሢ ሌሊ ዓታዛ ዒዛኮ ሃንጎ ዓፒሎ ዔኪ ፔቲ ፔቲ ፖኦሊሶም ሃላንዳጉዲ ያይዶ ቤሲ ፓቄኔ፤ ጋዓንገቲ ዩና ቦንቾ ዓፒሌላ ገኢገሺ ሲኪንገቲባኣያ ሎፓ ሉ ሃላንዳኣና ፔቲ ማዒ ኮሽገቲ ዓፒላኬ፤ 24 ዩና ፖኦሊሶንሢ፡- «ዩና ዓፒሌላ ያኦም ሃላንዳቲያ ዒፃ ኦ ዓጋንዳኔ፤ ኦ ዳዳርዘንዳዎሴ» ዋሊ ኮይላ ገዕዜ። ዩይ ያዲ ማዕሢ፡- «ታኣኮ ዓፒሎ ዓያታ ገሽገቲ፤ ታኣኮ ፔቲ ማሃ ሲኮና ዓፒሎይዳ ዳማሲ ዔር ባኮ ዓያታ ዓገኔ»

ገይንገቲ ማፃኣፖ ቃኣላ ኩማንዳጉዲ ፖኦሊሳ ዩና ዓሳ ባኮ ዓገኔ።

25 ዩሱስ ሱዳንገቲ፣ ፑርቲሴ ዓሶ ሱያ ሚያ ኮይሎይዳ ዒዛኮ ዒንደና ዒንደ ገርና ቄሌዮጳ ጎምሢ ማቾ ማይራሞና ማግጫላ ዓጮ ማይራማኣ ዔቂ ዓኣኔ፤ 26 ዩሱስ ዒዛኮ ዒንደና ዒ ናሽካ ዒዛኮ ገንያ ሃንታዞንሢ ዒዛ ኮይሎይዳ ዔቂ ዓኣሢ ዛጋያ ዒንደ ኮራ፡- «ዒንደ! ሃይሹ፣ ኔኤኮ ናዓሢ!» ገዕዜ።

27 ዩካፓ ዒዛኮ ገንያ ሃንታዞንሢ፡- «ኔኤኮ ዒንዳ ሃናሹ!» ዒዛም ገዕዜ፤ ዩማፓ ዒዛኮ ገንያ ሃንታዞንሢ ማኣሪ ዒዛ ዔኪ ዓኣዳኔ።

ዩሱስኮ ሃይሶ
(ማቴ. 27:45-56፤ ማር. 15:33-41፤ ሉቃ. 23:44-49)

28 ዩካፓ ዩሱስ ቢያ ባካ ኩሜሢ ዔራያ ማፃኣፖይዳ ጻኢገቲ ቃኣላ ኩማንዳጉዲ «ታና ዳኤቤኔ» ገዕዜ።

29 ዩና ቤዘይዳ ፔቲ ሶልኪ፣ ገኢገቶ ዑሺ ኩንሢ ገሦና ሜሃ ዓኣኔ፤ ዩና ዒኣካ ዓኣ ዓሳ ዩና ዑኸይዳ ዓፒላ ቱርጫ ማላ ባኣዚ ዓገ ዎኣሽ ማላ ሚሢና ዔኪ ዳንጎ ባንሢ ዑኪሳዛ፤ 30 ዩሱስ ዩና ዑኸይሎ ፀንጻሰካፓ፡- «ዓካሪ ኩሜኔ» ጋዓያ፣ ቶኣኮ ዛላሲ ፔ ሸምፓሢ ዓኣሢ ዒንገኔ።

ዩሱስኮ ጎኦሶ ዋርያና ጫርጎናሢ

31 ዩና ባኮኮ ገንፃፓ ዓይሁዶኮ ዋይሢ ዓሳ ሱዳንገቲ ዓሶኮ ዘኦሎ ሜንሢ፣ ሱያና ሚያይዳፓኣ ዔያቶ ኬይሳንዳጉዲ ጲላያሴ ኮራ ሺኢቄኔ፤ ዩና ዓያታ ሂደሢ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎም ገኢገንገቲ ኬሊ ማዕሢሮ ሃሣ ዩና ኬሌላ ዳኤፒ ቦንቾ ኬሊ ማዕሢሮ ዔያቶኮ ሃውሾ ኬሎና ሌዛ ሱያና ሚያይዳ ዳዑዋጉዲኬ።

32 ዩና ፖኦሊሶንሢ ዳንዲ ዩሱስና ዋላ ሱዳንገቲ ዓሶንሢኮ ዘኦሎ ሜንሢ፤ 33 ዩካፓ ዩሱስ ባንሢ ዓያታ ሙካዎ ዒዚ ቤርታዲ ሃይቄያ ማዕሢ ዛገ ዘኦሎ ዒዛኮ ዔያታ ሚንሢባኣሴ። 34 ጋዓንገቲ ፖኦሊሶንሢዳፓ ፔቲሰኬይ ዒዛኮ ጎኦሶ ዋርሢና ጫርጋዛ ቤዘማና ጎኦሶ ሱፐሢና ዋኣሢና ኬሰኬኔ። 35 ዩና ዛገሢ ዒንሢ ጉሙርቃንዳጉዲ ማርካዳኔ፤ ማርካታኣ ዩይ ጎኔኬ፤ ዒ ኬኤዜ ባካ ጎኔ ማዕሢ ዒዚ ዔራኔ። 36 ዩይ ያዲ ማዕሢ ማፃኣፖይዳ፡- «ዒዛኮ ማገፃፓ ፔቲታዎ ሚቃዓኬ» ገይንገቲ ኩማንዳጉዲኬ። 37 ሃሣ ሚሌ ማፃኣፔይዳ፡- «ዒዛ ጫርጌዞንሢ ሃገ ዒዛ ዛጋንዳኔ» ጋዓኔ።

ዩሱስኮ ዳኤኪንቶ
(ማቴ. 27:57-61፤ ማር. 15:42-47፤ ሉቃ. 23:50-56)

38 ዓይሁዶ ዓሶኮ ዋይሢ ዓሶ ዒገጫሢና ዩሱስ ዓሲ ዒ ማዕሢ ዔርዙዎና ናንጋ፣ ዓርማቲያሴ ዓጮ ዓሢ፣ ዮሴፔ ዩሱስኮ ሌዞ ዔካኒ ጲላያሴ ኮራ ሺኢቃዛ፣ ጲላያሴ ዒዛ ዔኮንጎ ገዕዜ፤ ዩና ዮሴፔ ዳንዲ ሌዞ ዔኬኔ። 39 ሃያኮ ቤርታ ዲሞና ዩሱስ ኮራ ሙኬ፣ ኒቆዲሞሴ ጎምሢ ደንገታሚ ደሎዜ ማዓንዳ ካርቤ ዋላንጎና ዋላ ሲኢሪ ዔኪ ሙኬኔ። 40 ዩንሢ ላምዎ ዓሶንሢ ዩሱስኮ ሌዞ ዔኪ ዓይሁዶ ዓሳ ሃይቄ ዓሶ ሱኡዳ ጎይዎ ሳውቃ ቲሽና ቲሽኪ ሻኣዛ ዓፒላና ዒዛ ሱኡዳኔ። 41 ዩሱስ ሱዳንገቲ ቤዘይዳ ፔቲ ሚሢ ቱኮና ቤሲ ዓኣኔ፤ ዩና

በዜሎይዳ ያኑኒያ ዲኤተባኣ ዓኪ ዲኤፒ ዔቲ ዓኣኔ።
42 ዬና ከሌ ዓይሁዶ ዓሰኮ ሃውሾ ከሎም ገኢጊንቶ ከሌ ማዔሚር ሃሃ ጊንሃ ዲኤፖ ሌዛኣ ዑኩ ማዔሚር ዬሱሴ ዔያታ ዒኢካ ዲኤከኔ።

20

ዬሱሴኮ ሃይባፓ ዔቁፖ
(ማቴ. 28:1-8፤ ማር. 16:1-8፤ ሉቃ. 24:1-12)

1 ወደ ከሌ ጉቲ ዓሚ ዲማ ሚኢሪ ማግደላ ዓጮ ማይራማ ዬሱሴኮ ዲኤፖ ሌዛ ዳንዴ፤ ዒኢካ ዒዛ ሂላፖ ዲኤፖ ዔቶ ካር ዎደና ሹጫሚ ዲኤፖ ዔቶ ካራፓ ኮላዲ ዓኣንቲ ዳንቄ። 2 ዬያር ዒዛ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዒርሴና ዬሱሴ ዒዛ ናሽካያ ማዔ፣ ማሌ ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታሂና ኮራ ጳሽኪ ዳንዳ፡- «ጎዳ ዲኤፖይዳፓ ቱጊ ዔኮና፤ ዓንካ ዒዛ ጌሃናቲያ ኑ ዔሩዋሴ» ጌዔ።

3 ዬማና ጳዒርሴና ሃንጎ ዬሱሴኮ ጊንፖ ሃንታሂና ዎላ ከሰካፖ ዲኤፖ ሌዛ ዳንዴ። 4 ዒማና ለሞፖንሂ ዎላ ጳሽኪ፤ ጋዓንቲ ባጋሂ ጳዒርሴ ጳሽኪ ቢራ፡፡ ቤርታዲ ዲኤፖ ሌዛ ሄሌ። 5 ሂርኪ ጌይ ዒዛ ዲኤፖ ዔቶ ዛጋ፡፡ ዬሱሴ ሱኤዶና ዓፒላ ሌሊ ዓኣንቲ ዳንቄ፤ ጋዓንቲ ዒ ዔቶ ጋር ጌሊባኣሴ። 6 ዬካፓ ሲሞኦኔ ጎፖ ጳዒርሴ ጊንፖ ሙኪ ዒኢካ ሂላ፡፡ ዲኤፖ ዔቶ ጋር ጌሌ፤ ዒዚያ ዬሱሴ ሱኤዶና ዓፒላ ሌሊ ዓቲ ዓኣንቲ ዳንቄ፤ 7 ዬሱሴኮ ቶኦኮ ማርና ቱርጫ ሃንጎ ዑፖ ሱኤዶና ቱርጫና ዎላቱዎንቲ ዲማዲ ማሌ ቤሰካ ቁሪንቲ ዓኣንቲ ዒ ዳንቄ። 8 ዬካፓ ሃሃ ዬይ ቤርታ ሂሌ፣ ዬሱሴ ጊንፖ ሃንታሂ ዲኤፖ ዔቶ ጌሊ ዛጋፖ ዬይ ጎኔ ማዔሚ ጉሙርቄ። 9 ዒማና፡- «ሃይባፓ ዒዚ ዔቃንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ ጌኤዞ ማፃኣፖ ቃኣሎ ዔያታ ማሊ ጳቂሂ ዔሪባኣያከ። 10 ዬካፓ ዬንሂ ለሞፖ ዬሱሴ ጊንፖ ሃንታሂሂ ማዒ ፔ ማኣሪ ዓኣዳ።

ዬሱሴ ማግደላ ዓጮ ማይራማዎ ዳዴሂ
(ማቴ. 28:9-10፤ ማር. 16:9-11)

11 ዒማና ማግደላ ዓጮ ማይራማ ዬኤኪ ዬኤኪ ዲኤፖ ኮይላ ዔቁ ዓኣ፡፡ ሂርኪ ጌይ ዲኤፖ ዔቶ ጋር ዛጌ። 12 ዒዛ ዛጋንቲ ዬሱሴኮ ሌዛ ዓኣ ቤዘይዳ ቦኦሪ ማኣፖ ማይንቲያ፣ ለሞፖ ከኢታንቸሰከንሂ ፔቲ ኬር ኬዳ ፔቲሂ ቶኮ ዛላ ዳዒ ዓኣንቲ ዒዛ ዳንቄ። 13 ዬንሂ ማይራማ ኮራ፡- «ዔና! ዓይጎር ኔ ዬኤካይ?» ጋዓዛ፣ ዒዛ ማሃ፡- «ታ ጎዳሂ ሃካፓ ዔኮና፤ ዓንካ ጌሃናቲያ ታ ዔሩዋሴ» ጌዔ።

14 ዬያ ዒዛ ጋዓፖ ጊንሂሞ ሸሪ፣ ዬሱሴ ዔቁ ዓኣንቲ ዳንቄ፤ ጋዓንቲ ዬይ ዬሱሴ ማዔሚ ዒዛ ዔሪባኣሴ። 15 ዬሱሴ ዒዛ ኮራ፡- «ዔና ኔ ዓይጎር ዬኤካይ? ሃሃ ኔ ያና ኮዓይ?» ጌዔ፤ ዒዛም ዬይ ዓሂ ሚፖ ቱኮና ቤዛ ማዳ ዓሲ ማሌሂር፡- «ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ዒዛ ዔኬቲ ዎካ ኔ ዒዛ ጌሄቶ ሃዳራ ታኣም ከኤዜ፤ ታኣኒ ዒዛ ዔካንዳ።» ጌዔ።

16 ዒማና ዬሱሴ፡- «ማይራማ» ዒዛ ኮራ ጋዓዛ፣ ዒዛ ዒዛ ባንሂ ሸራፖ ዔብሪ ዓሲ ሙኤቸና «ሬቡኒ» ጌዔ፤ ዬናኮ ቡሊፖ «ዔርዛሂዮ!» ጌይሂከ።

17 ዬሱሴ ዒዛም፡- «ሃጊ ታኣኒ ሌካ ታ ዓደ ባንሂ ከሰከባኣሂር ታና ዓርቁፖ፤ ጋዓንቲ ታ ጌርሲንሂ ኮራ ዓኣዲፓፓ ታኣኒ ሌካ ታ ዓደና ዒንሂ ዓደና ባንሂ፤ ሃሃ ታ ጎዳ ማዔ ፖኦዛሂና ዒንሂኮዎ ጎዳ ማዔ ፖኦዛሂ ባንሂ ታ ዔውታንዳኔ ጌዔ፤ ጌይ ዔያቶም ከኤዜ» ጌዔ።

18 ዬያር ማግደላ ዓጮ ማይራማ ዬሱሴኮ ጊንፖ ሃንታሂሂ ኮይላ ዳንዳ፤ ጎዳ ዒዛ ዛጌሂና ዒዚ ዒዛም ጌዔ ባኮዎ ዔያቶም ከኤዜ።

ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታሂሂሂም ዳዴሂ
(ማቴ. 28:16-20፤ ማር. 16:14-18፤ ሉቃ. 24:36-49)

19 ዬና ወደ ከሌ ዎንቶ ዬሱሴኮ ጊንፖ ሃንታሂሂሂ ዓይሁዶኮ ዎይሂ ዓሶ ዒጊጮሂር ካር ፔኤኮ ዑፖ ዎዲ ጋራ ቡኪንቲ ዓኣንቲ ዬሱሴ ዔያታ ቡኪንቲ ዳዒ ዓኣ ማኣራሎ ጌላፖ ባኣካ ዔያቶኮ ዔቁ፡- «ኮሹሞ ዒንሂሞ ማፖንጎ!» ዔያቶም ጌዔ። 20 ዬያ ጋዓፖ ፔኤኮ ኩጮንታ ጎኦባንታ ዔያቶ ዳዎዛ፣ ዔያታ ጎዳ ዛጊ ሚርጌና ዎዛዳ። 21 ዬካፓ ዬሱሴ ለሚ ሃሃ፡- «ኮሹሞ ዒንሂሞ ማፖንጎ! ታ ዓደ ታና ዳኬሂጉዲ ታኣኒያ ዒንሂ ዳካኔ» ዔያቶም ጌዔ። 22 ዬያ ጌይ ዔያቶ ዑፖ ዑኤዛ፡- «ዓያና ጌኤሽ ዔኮዎቲ፤ 23 ዒንሂ ዓሰኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔ፤ ዔያቶም ዓቶም ጌይንታንዳ፤ ዓሰኮ ጎሞ ዒንሂ ዓቶም ጌይባኣቶ ጎማ ዔያቶኮ ዓቶም ጌይንታንዳ» ጌዔ።

ዬሱሴና ቶኦካሴና ጌሰቲ ባኮ

24 ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታሂሂሂ ኮይላ ሙኩ ከሌሎ ታጾ ለሞፖንሂዳፓ ፔቲሂ፣ ሱንፖ «ሚንቲ» ጌይንታ ቶኦካሴ ዔያቶና ዎላ ባኣሴ። 25 ዬያር ሃንጎ ጊንፖ ሃንታሂሂ ቶኦካሴ ኮራ፡- «ጎዳ ኑ ዛጊሰካይ!» ጋዓዛ፣ ዒዚ፡- «ዓጮ ዓንጎና ዒዛኮ ጳርቁንቲ ኩጮ ታ ከኤሎና ሂሊ ዛጉዎፖ ሃሃ ዒዛኮ ጎኦ ሲደሊደዎ ኩቻ ዓርቁ ዛጉዎፖ ታ ዬያ ጎኔከ ጋዓዓከ» ጌዔ።

26 ሳሊ ከሌኮ ጊንፖፓ ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታሂሂሂ ሃሃ ፔቲ ማኣሪዳ ዓኣንቲ ቶኦካሴ ዔያቶና ዎላ ዓኣ፤ ዒማና ዔያታ ዓኣ ማኣርኮ ካራ ዎዲንቲ ዓኣንቲ ዬሱሴ ሙኪ ዔያቶኮ ባኣካ ዔቃ፡- «ኮሹሞ ዒንሂሞ ማፖንጎ!» ጌዔ። 27 ዬካፓ ቶኦካሴ ኮራ፡- «ሃኒ ሙኪ፣ ኔ ከኤሎና ታ ኩጮ ካኣሚ ዛጌ፤ ሃሃ ኔ ኩጮና ታ ጎኦ ሳርቁ ዛጌ፤ ዓልቲያ ሃሽ ጉሙርቃ ዓሲ ማዔ» ጌዔ።

28 ቶኦካሴ ዬማና፡- «ኔ ታኣኮ ጎዳ ሃሃ ያኦዛሂከ!» ጌዔ።

29 ዬሱሴና ቶኦካሴም፡- «ኔ ታና ዛጌሂር ጉሙርቄ፤ ጋዓንቲ ታና ዛጉዎፖ ጉሙርቃዛንሂ ጋለቲንቲያከ» ጌዔ።

ሃና ማፃኣፒሎኮ ማሊፖ

30 ዬሱሴ ሃና ማፃኣፒሎኮ ጻፒንቲባኣ ሚርጌ ያኣሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታሂሂሂ ቤርታ ማዳ፤ 31 ጋዓንቲ ዬሱሴ ያኣሲ ናይ ሃሃ ሚሲሄ ማዔሚ ዒንሂ ጉሙርቃንዳጉዲና ጉሙርቁ ዔኪ ዒዛ ሱንፖና ናንጊ ናንጊ ሸሞፖ ዒንሂ ዳንቃንዳጉዲ ሃይ ፃኣፒንቲ።

21

ዬሱሴ ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታ ለንካዎንሂም ዳዴሂ

1 ዬካፓ ዬሱሴ ያብራዶሴ ጌይንታ ባዞ ዓጮ ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታሂሂሂሂ ለሚ ሃሃ ዳዴ፤ ዒ ዬካ ዔያቶም ዳዴሂ ሂዲከ፡- 2 ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዒርሴ፣ ሱንፖ «ሚንቲ» ጌይንታ ቶኦካሴ፣ ጌሊላ ዓጮኮ ቃናፓ ናቲናዔኤሌ፤ ሃሃ ዜብዲዮሴ ናኣቶንሂና ማሌ ለሞፖ ዒዛኮ ጊንፖ ሃንታሰከንሂንታ ዎላ ዓኣንቲ፣ 3 ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዒርሴ ዔያቶ ኮራ፡- «ሞሎ ዓርቃኒ ታ

ወደገዳይ» ጋዳዛ፡ ዔያታ ሃሣ፡- «ኮኤኒያ ኔኤና ዋላ ወደገዳይ» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ከሰኪ ወደገዳይ ዋላዎና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓይዎር ጌሌኔ፤ ጋዳንቴ ዩና ዋንቴሎ ፔቴ ሞሎታዎ ዔያታ ዓርቁባኣሴ። 4 ዚር ጉቴሎ ሳዓ ካራዛ ዩሱሴ ዩና ባዜሎ ዓጫ ዓቂ ዓኣንቴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ዩይ ዩሱሴ ማዔሢ ዔሪባኣሴ። 5 ዒማና ዩሱሴ፡- «ዔዛታ! ሞላ ዒንሢ ኮራ ዓኣ?» ጋዳዛ፡ ዔያታ ማሃዎ፡- «ፔቴታዎ ኑ ኮይላ ባኣሴ» ጌዔኔ።

6 ዒዚ ዔያታዎ፡- «ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዞ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎኮ ማዘቆ ዘሎና ዓጉዋቴ፡ ዒንሢ ዴጎቃንዳይ» ጌዔኔ። ዩያር ሞላሢ ዓርቆ ሱዞ ባዘይዳ ዔያታ ዓጌኔ፤ ዩማና ማርጌ ሞላ ዓርቁንቴሢሢ ሮፍ ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዜሎ ጎቻኒ ዔያታ ባሽኔ።

7 ዒማና ዩሱሴ ዒዛ ናሽካ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታሢ ጳዒርሴ ኮራ፡- «ሃይ ጎዳታንቴሞ!» ጋዳዛ፡ ሲሞኦኔ ጎዶ ጳዒርሴ፡- «ሃይ ጎዳታንቴሞ!» ዩይ ጌዔሢ ዋይዘዎ ማዶር ጌይ ማኣዓሢ ፔኤኮ ዒ ከሴ ዓኣሢር ዑኩና ሃንጎ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማይንቴ ለካ ባዘይዳ ጸሊ ጌሌኔ። 8 ዓቴ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ጋዳንቴ ዓኣዶ ዓጮይዳፓ ጸኤታ ታኣካ ማዓዳ ሃኪ ዋኣዎ ሳዛ ዓኣሢሢ ሞላሢ ኩሜ፡ ሮኦጮ ማላ ሱዜሎ ጎቻ ጎቻ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጎኮ ሙኬኔ። 9 ዩና ጎንጌሎይዳፓ ዔያታ ከዳዎ ሞሎ ጊዳ ዓጎና ታሚ ቁንሢና ካሣኣ ዴንቁኔ። 10 ዩሱሴ ዔያታዎ፡- «ሃሢ ዒንሢ ዓርቆ ሞላሢ ሃኒ ባውዋቴ» ጌዔኔ።

11 ዩያር ሲሞኦኔ ጎዶ ጳዒርሴ ዋኣዎና ፒንቆ ጎንጌሎ ጋር ጌላዎ ጸኤታና ዳንጊታሚ ሃይሃ ኮሺ ዴኤፒ ዴኤፒ ሞላ ኩሜ፡ ሮኦጮ ማላ ሱዜሎ ሳዎ ባንሢ ጎቻኔ፤ ዩያጉዳ ማርጌ ሞሎ ዓርቁቶዋ ዩና ሞላሢ ዓርቆ ሮኦጮ ማላ ሱዜላ ዴጲባኣሴ። 12 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያታ ኮራ፡- «ሃኒ ሙኪ ሙዑዋቴ» ጋዳዛ፡ ዩይ ጎዳ ዩሱሴ ማዔሢ ቢያሢ ዔሪሢሢ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢዳፓ ፔቴታዎ፡- «ኔኤኒ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጫኒ ጫርቁይ ባኣሴ። 13 ዒማና ዩሱሴ ሙካዎ ካሃና ዩያጉዳ ሃሣ ሞላሢና ዔኪ ዔያታዎ ዒንጌኔ።

14 ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሰካፓ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢ ዒዛ ዘጋንቴ ዩና ሃይሃሰኔ።

ዩሱሴና ጳዒርሴና

15 ዩና ሙዎ ሙዔሰካፓ ዩሱሴ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳዒርሴ ኮራ፡- «ዮና ናዓሃ፡ ሲሞኦኔ! ሃኣቶይዳፓ ኔ ታና ባሽ ናሽካ?» ዒዛ ኮራ ጋዳዛ፡ ዒዚ ማሃዎ፡- «ሂዮ፡ ጎዳሢዮ! ታ ኔና ናሽካሢ ኔ ታና ዔራኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴያ ዒዛዎ፡- «ዓካሪ ታኣኮ ዔቃሎ ማራናኣቶ ዘጌ» ጌዔኔ።

16 ለሚ ሃሣ፡- «ዮና ናዓሃ፡ ሲሞኦኔ! ኔ ታና ናሽካ?» ዒዛዎ ጋዳዛ፡ ዒዚ ማሃዎ፡- «ሂዮ፡ ጎዳሢዮ! ታ ኔና ናሽካሢ ኔ ታና ዔራኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዒዛዎ፡- «ታኣኮ ጎሎጮ ማራናኣቶ ሄንቁ» ጌዔኔ። 17 ሃይሃሲ፡- «ዮና ናዓሃ፡ ሲሞኦኔ! ኔ ታና ናሽካ?» ዒዛ ኮራ ጋዳዛ፡ ሃይሃሲ፡- «ኔ ታና ናሽካ?» ጌይ ዒዛ ያኦጫሢ ጳዒርሴ ያያዎ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ቢያ ዔራኔ፡ ታኣኒ ኔና ናሽካሢ ኔ ታና ዔራኔ» ጋዳዛ፡ ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ታኣኮ ዴኤፖ ማራቶ ሄንቁ፤ 18 ጎኔ ታ ኔኤም ጋዳኔ፤ ኔኤኒ ዴጌ ዓኣዎ ኔኤኮ ከርና ቱኡቶ ቃልሾ ኔ ኩቻ ኔ ቱኪ ኮዔ ቤሲ ዓኣዳኔ፤ ኔ ጋርቻዛ ጋዳንቴ ኔኤኒ ኩጮ ሌካ ዔቁሳዛ ሜሌ ዓሲ ኔና ቱኡሲ ኔ ኮሲባኣ ቤሲ ኔና ዔኪ ዓኣዳንዳይ» ዒዛዎ ጌዔኔ። 19 ዩና ዒ ጌዔሢ ጳዒርሴ

ዎማጉዳ ሃይቢና ያኦሲ ዒ ቦንቻንዳያ ኮይሳቴያ ዒዛ ዔርዘርከ፤ ዩካፓ ጳዒርሴ ኮራ፡- «ታ ጊንዖ ሙኬ» ጌዔኔ።

ዩሱሴና ሜሌ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታሢና

20 ጳዒርሴ ሺሪ ዩሱሴ ዒዛ ናሽካ፡ ሜሌ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታሢ ዒዛ ጊንዖ ዓኣዳንቴ ዴንቁኔ፤ ዩይ ጊንዖ ሃንታሢ ፔቴና ዔያታ ካሃ ሙዓኣና ዩሱሴ ባንሢ ዘላዲ ሂርኪ ጋዳዎ፡- «ጎዳሢዮ! ኔና ዓኣሢ ዒንጋንዳሢ ያናዳይ?» ጌይ ዒዛ ያኦጫሢ ከ። 21 ጳዒርሴ ዩና ዘጋዎ፡- «ጎዳሢዮ! ሃይ ዓሢ ዋይታንዳይ?» ጌይ ዩሱሴ ኮራ ያኦጫኔ።

22 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ታኣኒ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ሽምፖና ናንጋንዳጉዳ ታ ዒዛ ጌዔቶ ኔና ዓይጌ ጌልዜይ?» ኔኤኒ ኔኤር ታ ጊንዖ ሙኬ» ዒዛዎ ጌዔኔ።

23 ዩና ዘሎና ጌርሲንሢ ባኣካ፡- «ሃይ ዩሱሴ ጊንዖ ሃንታሢ ሃይቁንዳዎሴ» ጌይንታ ሃይሴ ከኤዚንቴኔ፤ ጋዳንቴ ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ናንጋንዳጉዳ ታ ጌዔቶ ኔና ዓይጌ ጌልዜይ?» ጋዳንዳፓዓቴም «ኔ ሃይቁንዳዎሴ» ዒዛዎ ጌይባኣሴ።

24 ዩና ባኮ ቢያ ማርካዴሢና ዩንሢ ባኮንሢ ጻጸሢ ዒዛ ዩና ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታሢ ከ፤ ዒዛኮ ማርካዴጻኣ ጎኔ ማዔሢ ኑ ዔራኔ።

25 ዩሱሴ ማዳ ሜሌ ማርጌ ባኣዚ ሃሣ ዓኣኔ። ታ ማላ ጎይዎታቴ ዒዚ ማዳ ባኮ ቢያ ፔቴ ፔቴ ጻጸፒንቴያ ማዔቶ ዩና ጻጸፒንቴ ማጻኦ ዓጫ ሃይ ፔ ቶኣኪና ዓርቃኒ ዳንዳዒንዳዎያታንቴከ።

ጾኑሲ ማዳም ዳኪንቴዘንሚኮ ማዳ ዓይያ ካር

ዳኪንቴዘንሚኮ ማዳ ማጻጻፍ፡- ሉቃስ 9ጻፎ ኮዥ ሃይሶ ማጻጻፍ ሄሊ ዓኣዲያኬ፤ ሃኖ ማጻጻፍ ጳጳሪ ማሊያ ዩሱሴኮ ጊንጾ ሃንታ ቤርታሳ ናኣታ ዓያና ጌኤሽ ዓያቶ ማሊሳዛ ዓዛ ዛሎ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሶ ወይቲ ዩሩሳላሜይዳ፣ ዩሁዳ ዓጮ ቢያይዳ፣ ሳማሪያይዳ ሃሃ ዳንዲ ዓጮ ጋፕ ሄላንዳኣና ዳልጊሽ ኬኤዘቴያ ዔርዘኪኬ (1:8)፤ ሃኖ ማጻጻፍ ጾኑሲ ጉሙርቁያ ካኣዥ ዓይሁድ ዓሶ ባኣካፍ ዓርቃያ ዳንዲ ዓጮ ዳሬ ቢያኮ ጉሙርቁያ ካኣሽ ማዓንዳያ ሄላንዳኣና ወይቲ ዳልጊ ዳንዲቴያ ኬኤዛ ሃይሶ ዓርቃያኬ።

ሃኖ ማጻጻፍ ጾኑሲ ዓሳ፡- ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ሮሜ ዓጮ ካኣቱሞ ሎንሣኒ ዳሚና ዘርታ ዓሲ ማዓባኣሢ ሃሃ ጊንሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ካኣሽኮ ካኣዥ ዓይሁድ ዓሶኮ ካኣዥ ኩንሣያ ማዓሢ ዔርዘኪ ሚርጌ ላቢ ማዳ።

ዳኪንቴዘንሚኮ ማዳ ማጻጻፍ፡- ዩሱሴ ዛሎ ኬኤዛ ኮዥ ቃኣላ ዳንዲ ሄላ ቤዛ ቢያ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዲያ ማዓያና ሃሃ ጊንሣ ሸኢጲያ ማኣርኮ ማዥንቲያ ዔርዘኪ ሃይሃ ዳኤፒ ዳኤፒ ቤሲ ፓቁንታኒ ዳንዳዓ።

1. ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ካኣዥ ዩሩሳላሜይዳ ዩሱሴ ሉካ ዔውቲሰካፍ ዓርቁንቲያ ማዓያ
2. ዩና ካኣዥ ዩሩሳላሜ ዓጮ ቢያ ሄሊያ
3. ሜዲቲራኒያ ባዘ ኮይላ ዓኣ ዓጮ ሃሃ ጊንሣ ሮሜ ዓጮ ሄላንዳኣና ዳልጊ ዳንዲያ

ዳኪንቴዘንሚኮ ማዳ ማጻጻፍ ባሽ ማዳ ማዓ ደዳሢ ዓያኖ ጌኤዥ ማዳኬ፤ ዩይያ ጳንጻቆስጻ ኬሎና ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ 0-9 ወልቁና ኬዲያና ሃሃ ጊንሣ ሃኖ ማጻጻፍ ዓኣ ማዳንቲ ባኮ ቢያይዳ ደዳሢጉዲ ዓያኖ ጌኤዥ ሸኢጲያ ማኣርና ዔኪ ዓኣዳ ዓሶና ማዳንዳ ባኮ ዳቂ ዳቂ ሃሃ ደዲሽያ ማዓሢኬ።

ዩኖ ወደና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ዛሎ ኬኤዘንቲ ሃይሶኮ ዓኣፒ ማዓ ባካ ሃኖ ማጻጻፍ ዓኣኔ፤ ዳኪንቴዘንሚኮ ማዳ ማጻጻፍ ዓኣ ማዳንቲ ባካ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ናንጎና ሸኢጲያ ማኣር ዓሶኮ ፔቱሞናይዳ ዓኣ ወልቃ ወማዓ ዳኤፒ ማዓቶዋ ፔጋሲ ዳቀኔ።

ማጻጻፍ ሊማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛኒ ጊኣጊንቶና ሃይሴ (1:1-26)
1. ዩሱሴኮ ጋፒንጾ ዓይሣያና ሃሃ ዒ ዒንጌ ዋዞ (1:1-14)
  2. ዩሁዳ ቤዛ ሜሌ ዓሲ ደኦሪንቲሢ (1:15-26)
- ኮዥ ሃይሳ ዩሩሳላሜይዳ ኬኤዘንቲሢ (2:1—8:3)
- ኮዥ ሃይሳ ዩሁዳና ሳማሪያይዳ ኬኤዘንቲሢ (8:4—12:25)
- ጳውሎሴ ማዳ ማዳ (13:1—28:31)
1. ቤርታሲ ሃንቲ ማዳ ማዳ (13:1—14:28)
  2. ዩሩሳላሜይዳ ዳያና ቡኪንቶ (15:1-35)

3. ላሚ ሃንቲ ማዳ ማዳ (15:36—18:23)
4. ሃይሣሲ ሃንቲ ማዳ ማዳ (18:24—21:16)
5. ጳውሎሴኮ ዩሩሳላሜይዳ፣ ቁሳሪያይዳ ሃሃ ሮሜ ዓጮይዳ ቱኡቲያ (21:17—28:31)

1 ቱዋፒሎሴ!

ታኣኮ ቤርታሳ ማጻጻፍ ዩሱሴ ማዳ ባኮና ዔርዘኪ ባኮ ቢያ ታ ጻኣፔኔ፤ ታኣኒ ጻኣፔሢያ ዩሱሴ ሳይይዳ ማዳ ዓርቁማፓ ዳንዲ፤ 2 ሉካ ጫሪንጮ ዔውቲ ኬሎ ሄላንዳኣና ዒዚ ማዳ ማዳኬ፤ ሉካ ጫሪንጮ ዒዚ ዔውቲሢ ዳኪንቴዘንሚኮ ጌይንቲ ደኦሪንቲዘንሚኮ ዓያና ጌኤሽ ወልቁና ዓይሣያ ዓይሣሢኮ ጊንጻፓኬ፤ 3 ዒ ሃይቁሢኮ ጊንጻ ዲቢ ዔርታ ማርካ ማዓ ሳይሢና ሽሞፔና ዓኣያ ማዓያ ጎናሳኒ ዔያቶም ያይዲታሚ ኬሊዳ ደዳኒ ደዳኒ ጾኑሲኮ ካኣቱሞ ዛሎ ዔርዘኪ፤ ዔያታኣ ዒዛ ዘጌኔ። 4 ዔያቶና ዋላ ዒዚ ዓኣና፡- «ታ ዒንሢሚኮ ቤርታ ኬኤዘሢ ሃሃ ዓይይዳፓ ዒንጊንቲ ዋዞ ዒንሢ ዩሩሳላሜይዳፓ ኬሰኩሞዎ ዒኣካ ካፑዋቲ፤ 5 ዮሃኒሴ ቤርታ ዋኣሢና ማሰኬኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቲ ሃሃ ዳካ ኬሊኮ ጊንጻፓ ዓያና ጌኤሽና ማሰታንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ሉካ ጫሪንጮ ዓኣዳያ (ማር. 16:19-20፤ ሉቃ. 24:50-53)

6 ዒማና ዳኪንቴዘንሚኮ ፔቲይዳ ቡኪንቲ ዓኣያ፡- «ጎዳሢያ! ዒሰራዔኤሌም ካኣቱሞ ማሃኔ ዒንጋንዳ ዋዳ ሃሢዳ?» ጌዒ ዩሱሴ ኮራ ያኦጩኔ።

7 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ዓዳሢ ፔ ቢታንቶና ማሊ ጌሢ ወደና ማዓንዳ ባኮና ዒንሢ ዔራኒ ዳንዲዐቀሴ። 8 ጋዓንቲ ዓያና ጌኤሽ ዒንሢዳ ኬዳ ወደና ወልቁ ዒንሢ ዳንቃንዳኔ፤ ዩካፓ ዩሩሳላሜይዳ፣ ዩሁዳ ዓጮ ቢያይዳ፣ ሳማሪያይዳ፣ ዳንዲ ዓጮኮ ጋፒንጾ ሄላንዳኣና ዒንሢ ታኣኮ ማርካ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 9 ያዲ ጌዓሰካፓ ዔያታ ዘጋ ሳይሢ ዓኣንቲ ሉካ ጫሪንጮ ባንሢ ሳዓፓ ዔውታኣና ሻኣሬ ዔያቶኮ ዓኣፓፓ ዒዛ ዓኣቲኔ።

10 ዒዚ ዓኣዳኣና ዔያታ ጫሪንጮ ባንሢ ጊዥ ጌዒ ዘጊያይዳ ዓኣንቲ ቡኦሪ ዓፒላ ማኣዔ ላምዎ ዓሲ ዔያቶ ኮራ ዔቃያ፡- 11 «ዒንሢ ሃይ ጌሊላ ዓጮ ዓሳ ጫሪንጮ ባንሢ ዘጊ ዒንሢ ዓይጎር ዔቁይ? ሃይ ጫሪንጮ ዔኪንታንቲ ዒንሢ ዘጌ ዩሱሴ፣ ጫሪንጮ ዳንዳንቲ ዒንሢ ዘጌማ ሳይያ ዒማይዲ ማዓ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሁዳ ቤዛ ማቴያሴኮ ደኦሪንቲያ (ማቴ. 27:3-10፤ ዓይኑ. 109:8)

12 ዩካፓ ዛይቲ ሪሚቲ ዲካ ጌይንታዘይዳፓ ዩሩሳላሜ ባንሢ ዔያታ ማዔኔ፤ ዛይቲ ሪሚቲ ዲካ ጌይንታ ዲካ ዩሩሳላሜይዳፓ ዓሲ ዔኤሌም ዋይዛንዳጉዳ ፓዳ ቤሲዳኬ። 13 ዩሩሳላሜ ዔያታ ሙካያ ዋንዳ ናንጋ ኩቡ ማኣር ኬሰኬኔ፤ ዔያታ፡- ጳዒርሴ፣ ዮሃኒሴ፣ ያይቆኦ፣ ዒንዲራሴ፣ ፒልጳሴ፣ ቶኦማኣሴ፣ ቤርቴሌሞሴ፣ ማቴዎሴ፣ ዒልፒዮሴ ናኣዚ ያይቆኦ፣ ፔ ዓጮ ሚጩንታ ሲሞኦኔንታ ያይቆኦ ናኣዚ ዩሁዳንታኬ። 14 ዩያታ ቢያ ኬሊ ፔቱሞና ደዲ ጾኑሲ ሸኢጲ፣ ዔያቶና ዋላ ፔቲ ፔቲ ላኣሊና ዩሱሴኮ ዒንዳ ማይራሞና ሃሃ ዩሱሴኮ ጌርሲንሢያ ዓኣኔ።

1:1 1:1 ሉቃ. 1:1-4። 1:4 1:4 ሉቃ. 24:29። 1:5 1:5 ማቴ. 3:11፤ ማር. 1:8፤ ሉቃ. 3:16፤ ዮሃ. 1:33። 1:8 1:8 ማቴ. 28:19፤ ማር. 16:15፤ ሉቃ. 24:47-48። 1:9 1:9 ማር. 16:19፤ ሉቃ. 24:50-51። 1:13 1:13 ማቴ. 10:2-4፤ ማር. 3:16-19፤ ሉቃ. 6:14-16።

15 ዲሞና ጳጳርሴ ጳጳታና ለማታሚና ማዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ባኣካ ዓቃዎ ሂዚ ጌዔኔ፡- 16 «ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዩሱሴ ዓርቄ ዓሶኮ ዓርና ማዔ፡ ዩሁዳ ዛሎ ጻኣፒንቴሂ፡ ዓያና ጌኤሽ ቤርታሲ ዳውቴ ዛሎና ከኤዜ ጾኦሲ ማሊፃ ኩማኒ ኮይሳኔ፡፡ 17 ዩሁዳ ኦኡኮ ፔቴሂ ማዔ ቤርታ ኦኡና ዋላ ማዳያኩ፡፡»

18 «ጋዓንቴ ዩይ ዓሂ ፔኤኮ ፑርቶ ማዳ ዛሎር ዓኬ ሚኢሾና ሳዓ ሻንቄኔ፤ ሃሃ ባለቲና ሳዓ ጳዲንቴ ዲኡቁ ሂኮ ፓቂንታዛ፡ ሩቁንታኣ ዲዛኮ ከሰኪ ሚጨንቴኔ፤ 19 ዩይ ማዲንቴ ባካ ዩሩሳላሚ ዓጮይዳ ቢያ ዋይዚንቴኔ፤ ዩያር ዩና ሳዓ ዓያቶ ዓጮ ሙኡጮና «ዓኩልዳማ» ጌይንቴኔ፤ ዩናኮ ቡሊፃ «ሱፐሂ ሳዓ» ጌይሂኩ፡፡»

20 «ዩይ ያዲ ማዓሲ ዳንዳዔሂ ዓይኮም ማፃኣፖይዳ፡- ዲዚ ናንጋ ማኣራ ባዔ ማፖንጎ፤ ጾኦኒያ ዲኣካ ናንጎ፤ ሃሃ ዲዛኮ ዓኣ ቢታንቶ ማሌ ዓሲ ዓኮንጎ ጌይንቴ ጻኣፒንቴያ ዓኣሂርኩ፡፡»

21 «ዩያር ጎዳ ዩሱሴ ኦ ባኣኮይዳ ኦኡና ዋላ ሃንቴ ዋዶና ጉቤ ኦኡና ዋላ ዓኣ ዓሶይዳ፤ 22 ዩያጉዲ ሃሃ ዮሃኒሴ ዋኣያና ማሰካ ዋዶይዳ፤ ዓርቃዎ ዳንዲ ጎዳ ዩሱሴ ጫሪንጮ ዓውቴ ከሎ ሄላንዳኣና ኦኡና ዋላ ዓኣ ዓሶይዳ፤ ፔቴ ዓሲ ጎዳ ሃይባፓ ዓቁሂኮ ኦኡና ዋላ ማርካ ማዓኒ ኮይሳኔ፡፡» ጌዔኔ፡፡

23 ዩካፓ ለምዖ ዓሲ ዓያታ ዳማሲ ፔ ባንሂ ከሴኔ፤ ዩያታ ቤርሳባሴ ሃሃ ባጎ ሱንፃ ዲዮሰጾሴ ጌይንቴ ለምዖ ሱንሂና ዓኤሌንታ ዮሴፔ ጎሮሂና ማቴያሴናኩ፡፡ 24 ዩካፓ ጳጳርሴንሂ ሂዚ ጌዔ ሽኢቄኔ፡- «ዓሲኮ ቢያ ዓኔ ዓራ ጎዳሂዮ! ሃንሂ ለምዖንሂዳፓ ያና ኔኤኒ ደኦሪቴያ ኦና ዳጭ፤ 25 ኦ ሃሂ ሽኢቃሂ ዩሁዳ ፔ ሽኔና ፔ ማሌ ቤዛ ዓኣዳዎ ሃሽ ዳኪንቴያ ማዳ ዓኪ ፔ ማዳ ማሂ ዲዛ ቤዛ ማዳንዳሂ ያናታቴያ ኔ ኦም ዔርዛንዳጉዲኩ፡፡» 26 ጋዓዖ ዲፃ ዓጋዛ ዩና ባኬላ ማቴያሴም ከሰከኔ፤ ዩያር ዩይ ማቴያሴ ጎሮሂ ታጾ ፔቴ ዳኪንቴዘንሚክ ዋላ ማዓ ፓይዲንቴኔ፡፡

2

ዓያና ጌኤኮኮ ከዲዮ

1 ዓይሁዶ ዓሶኮ ዑሃ ዓኣዲሂ ከሌ ጌዔ ቦንቾ ከላ ጋፔሰካፓ ደንጊታሚ ከሌ ዳዒ ቦንቾ ጳንጻቆሰፃ ጌይንታ ቦንቾ ከሎና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ፔቴምና ቡኪ ፔቴ ቤሰካ ዓኣንቴ፡ 2 ዔርቲባኣ ደዲ ዓልጎ ዠባሬጉዳ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ ሙኪ ዓያታ ዓኣ ጋር ኩማኔ፡፡ 3 ዓዳ ታሚኮ ሎሰቶ ማሊያ ሚርጌ ዲንዲርሲ ዓያቶም ጳዳዖ፡ ፓቂንቴ ፓቂንቴ ፔቴ ፔቴሂ ዑፃ ዳዔኔ፡፡ 4 ዩማና ቢያሂዳ ዓያና ጌኤሽ ኩሙሂ ዋልቄና ከዳኔ፤ ሃሃ ዓያኖ ጌኤዛ ዓያቶም ጌሰታንዳጉዲ ዲንጌ ዳማ ዳማ ሙኡቾና ጌሰቲሂ ዓርቄኔ፡፡

5 ዓጨ ማዔ ካራና ዓኣ ቤዛፓ ቢያ ሙኪ፡ ጾኦሲ ካኣሽካ ዓይሁዳ ዓሳ ዩሩሳላሚ ዳናንጋኔ፡፡ 6 ዲሞና ዩና ዑኡኤሎ ዋይዛያ ሚርጌ ዓሲ ሙኪ ዲኢካ ቡኪንቴኔ፤ ዩና ጌሰታ ዓሳ ዩያ ሙኪ ቡኪንቴ ዳማ ዳማ ዓሶኮ ሙኡጮና ጌሰታንቴ ዋይዜሰካፓ ዓሳ ጎሮሂ ጎይሂ ባይዜኔ፡፡ 7 ሃሃ ዲቃቴ ሄርሽሂና ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃኣታ ሃያይዲ ጌሰታ ዓሳ ቢያ ጌሊላ ዓሲቱዋዳዳ? 8 ሂዳዎ ሃሂ ዓያታ ኦኡኮ ኦ

ሾይንቴ ዓጮ ሙኡጮና ጌሰታንቴ ኦ ዋይዛሂ ዋይቴዳይ? 9 ኦኡኒ ሃሂ ናንጋሂ ጳርቲይዳ፡ ማዳይዳ፡ ዔላኣሚይዳ፡ ማሶፖታሚያይዳ፡ ዩሁዳይዳ፡ ቄጶደቂያዳ፡ ጳንጾሴይዳ፡ ዲሲያይዳ፡ 10 ፐርጊያይዳ፡ ጳንፐሊያይዳ፡ ጊብጻይዳ፡ ቄሪና ጌይንታ ካታም ኮይላ ዓኣ ሊቢያ ዓጮይዳኬ፤ ሃሃ ሮሚ ዓጫፓ ሙኪ ዓይሁዳ ዓሶንታ ቤርታ ዓይሁዳቴዋዖ ዓይሁዳ ማዔ ዓሳ ኦኡኒያ ዓኣኔ፤ 11 ዩያጉዲ ቄርጻሴ ዓጨ ዓሲንታ ዓሬቤ ዓጨ ዓሲንታ ዓኣኔ፤ ሃይሾ፡- ሃይ ዓሳ ቢያ ጾኦሲ ማዳ ፑኡፖ ማዳ ዛሎ ኦ ሙኡጮና ከኤዛሂ ኦ ዋይዛንቴም!» ጌዔ፡፡ 12 ቢያሂ ዲቃቴ ሄርሻዮ ጎሮሂ ጎይሂ ባይዜ፡- «ሃይ ዓይጎ ባኣዚ ናንዳይ!» ጌዔ ጌዔ ዋሊ ኮራ ጾኦጮኔ፡፡

13 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጋዓንቴ ዩያ ባኮ ዓማሊ ማሃዮ፡- «ዋይጌፓ ኮሾና ዑኩ ዑሽኪ ዓያታ ማማሂንቴያዎይ!» ጌዔ ጌዔ ቦሃኔ፡፡

ጳጳርሴ ጌሰቴ ጌኤዘ

14 ዲሞና ጳጳርሴ ታጾ ፔቴ ዳኪንቴዘንሚክ ዋላ ዓቁ ዓኣዖ ዳርም ዑኡዛ ፔኤሲ ዳጊዲ ሂዚ ጌዔ ከኤዜኔ፡- «ዲንሂ ዩሁዳ ዓጮ ዓሶ ማዔ ኦ ዓሶንታ ዩሩሳላሚይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ማዲንቴ ባካ ዓይጎታቴያ ዓራኒ ታ ጋዓሂ ኮሽ ዋይዙዋቴ፤ 15 ሳዓ ሃጊ ሶኣፓ ዋዳታሂር ዲንሂ ማላሂጉዲ ሃይ ዓሳ ማማሂንቴያቴዋሴ፤ 16 ጋዓንቴ ሃይ ሃኣዲ ማዔሂ ጾኦሲ ማሊፃ ከኤዛ ዲዩዔኤሌ ከኤዛዮ፡- 17 «ጾኦሲ ጋፒንጾ ከሎና ሃኣዲ ማዓንዳኔ ጋዓኔ፡- ታኣኮ ዓያኖ ታኣኒ ቢያ ዓሲ ዑሰካ ላኣላንዳኔ፤ ዲንሂኮ ዓቲንቆና ዉዲር ናኣቶና ጾኦሲ ማሊሂ ከኤዛንዳኔ፤ ዳጌሂያ ሃሃ ጾኦሲ ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ዛጋንዳኔ፤ ጋርቾ ዓሳኣ ዓውቴ ዓውታዳንዳኔ፡፡

18 ዩያጉዲ ዩና ዋዶና ዓቲንቆና ላኣሎና ማዔ ታኣም ማዳ ዓሶ ዑፃ ዓያኖ ታኣኮ ታ ላኣላንዳኔ፤ ዓያታኣ ጾኦሲ ማሊሂ ከኤዛንዳኔ፡፡

19 ሌካ ጫሪንጫይዳ ዲቃሂ ሄርሽሳ ባኣዚ ሊካ ሳይዳ ታ ዋልቄና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ታ ዳዋንዳኔ፤ ሱፐሂና ታሚና ሃሃ ጨቤ ሊኤሎጉዲ ላሂ ጳዳንዳኔ፡፡

20 ዳኤፒ ሃሃ ሚርጌና ቦንቹንታያ ማዔ ጎዳኮ ሙኮ ከላ ሄላንዳሂኮ ቤርታ ዓባ ዳማንዳኔ፤ ዓጊናኣ ሃሃ ሱፐሂ ማላንዳኔ፡፡

21 ጎዳ ማኣደም ጌዔ ዓኤላ ዓሲ ቢያ ዳቃንዳኔ፡፡ ሂዚ ጌዔሂ ኩማንዳጉዲኩ፡፡

22 ጋዓዮ፡ ቃሲ ጊንሂ ጳጳርሴ፡- «ሃይ ኦ ዓሶ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ! ሃያ ታ ከኤዛ ባኮ ኮሽ ዋይዙዋቴ፤ ዲንሂያ ቤርታዲ ዓራሂጉዲ ናዚሬቶ ዩሱሴ ጾኦሲዳፓ ዳኪንቴ ዲንሂ ባኣካ ጳዳያ ሃሃ ጾኦሎም ቢታንቶ ዲዛኮ ዓኣያኬ፤ ዩይ ፑኡፖ ማዳ ዩሱሴ ዓርቲሂ ጾኦሲ ዲዛ ዛሎና ጾኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኪ ማዳ፡ ዲቃሂ ባኣዚ፡ ዳኤፒ ማላታ ማዓ ባኣዚ ዲንሂ ቤርታ ማዳያናኩ፡፡ 23 ጾኦሲ ቤርታዲ ማሊሂጉዳያና ሃሃ ማዲንታንዳሂ ዲ ዔሪ ጎይያና ዲንሂም ዲዚ ዓኣሂንቴ ዲንጊንቴኔ፤ ዲንሂያ ዲዛ ፑርቶ ዓሶም ዲንጊ ሱዲንቴ ሃይቃንዳጉዲ ማሃኔ፡፡

1:18 1:18 ማጉ. 27:3-8፡፡ 1:20 1:20 ዓይኑ. 69:25፤ 109:8፡፡ 1:22 1:22 ማጉ. 3:16፤ ማር. 1:9፤ 16:19፤ ሉቃ. 3:21፤ 24:51፡፡ 2:1 2:1 ሉቁ. ዓኬ 23:15-21፤ ለሚ. ዋማ 16:9-11፡፡ 2:17 2:17 ዓይ. 2:28-32፡፡ 2:23 2:23 ማጉ. 27:35፤ ማር. 15:24፤ ሉቃ. 23:33፤ ዮሃ. 19:18፡፡

24 የኦሲ ጋዓንቴ ሃይቢኮ ዓላ ዋልቆ ሚንሚ ሃይቢጋ ዓዛ ዓቆቤኔ፤ ሃይቢጋ ዓዛ ዓርቁ ቃዛኒ ዳንዳዒባኦሲ።
25 ዳውቴ ዓዛ ዛሎ ከኤዛዎ፡-

ሳዳ ታኦኒ ቢያ ዋዳ ታኦኮ ቤርታ ዓኣንቴ ዛጋኔ፤
ዓ ታኦኮ ሚዛቆ ዛላ ዓኣሚር ታ ሂርጋዓ፤

26 ዬያር ታኦኒ ዋዛዳ፤
ዓና ሃሣ ታኦኮ ዋዛና ኩሚኔ።
ሃይቃ ዓሸከላ ታኦኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛና ናንጋኔ፤

27 ሸምፔሎ ታኦኮ ኔ ሃይቁ ዓሶ ባኣካ ሃሸንዲዋሶ፤
ኔኤኮ ጉሙርቁንታ ዓይላሢ ዱኤፖ ዓቶይዳ ኔ
ዋዒሲንዲዋሶ።

28 ናንጊኮ ጎይሢ ታኦም ኔ ዳዌ፤
ሃሣ ኔኤኒ ታኦና ዋላ ዓኣሚር ዋዛ ታኦኮ ጉቤ ዓናፓ
ማዓንዳ። »

ሃዚ ገዔ።።

29 ገዔሰካፓ፡- «ዒሸንሚዮቴ! ቤርታኣ ዓዳንሚዲፓ ፔቴሢ ማዓ፡ ዳውቴ ሃይቁ ዱኤቴሢና ሃሣ ዓዛኮ ዱኤፓ ሃና ሄላንዳኣና ኑ ኮራ ዓኣሢ ፔጌና ታ ዒንሚም ከኤዛኒ ዳንዳዓ። 30 ዳውቴ የኦሲ ማላሢ ከኤዛያ ማዓሢር ሃሣ የኦሲ ዒዛም «ኔኤኮ ዜርፃፓ ፔቴ ዓሲ ታኦኒ ኔ ካኦፎም ቤዛ ገሣንዳ።» ገዒ ጫኦቁሢር ዒዚ ዬያ ዓሬኔ፤ 31 ዬያይዲፓ ዓቆያና ሚሲሃ ዱኤፖ ዓቶይዳ ዓቲንዲዋኣሢና ዓሸካ ዒዛኮ ዒኣካ ዋዒንዲዋኣሢ ቤርታዲ ዓሪ ዓቆያ ዛሎ ከኤዜኔ። 32 የኦሲ ዬያ ዬሱሴ ሃይባፓ ዓቆቤኔ፤ ኑኤኒያ ቢያሢ ዬያ ባኮኮ ማርካኬ። 33 የኦሲ ፔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ቦንቸንቴ ቤዛ ዒዛም ዒንጌኔ፤ ሃሣ ዓዳሢዲፓ ዒንጊንታንዳኔ ጌይንቴ ዓያና ጌኤዢዋ ዓኤኔ፤ ሃያ ዒንሢ ዛጋ ባኮና ዋይዛ ባኮ ዒዚ ላኣሌ።

34-35 «ዓካሪ ጫሪንጮ ዓኣዳሢ ዳውቴቴዋሶ፤ ዳውቴ ፔ ቶኦከና፡

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ጎዳሢም (ሚሲሃም)
ኔ ዋርኮ ታ ኔና ባሸሳንዳያ ሄላንዳኣና
ታኦኮ ሚዛቆ ዛላ ዳዔ። ገዔኔ ገዒ ከኤዜኔ።

36 «ማይ ዓካሪ ሃያ ዒንሢ ሱፄ ዬሱሴ የኦሲ ሚሲሃ ሃሣ ጎዳቴ ማሃሢ ዒሰራዔኤሌ ዳሪ ቢያ ጎኔና ዔርንጎ!»
ጳዒርሴ ጋዓዛ፡ 37 ዓሳ ዬያ ዋይዜሰካፓ ዒኔ ዱጲ የያየ ጳዒርሴንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዳኪንቴዘንሚኮ ኮራ፡-
«ዒሸንሚዮቴ! ዓካሪ ኑ ዋዳንደይ?» ገዒ የኦሪጮ።

38 ጳዒርሴ ማሃ፡- «ጎሞ ቡኤፎዋቴ፤ ጎማ ዒንሢኮ ዓቶም ጌይንታንዳጉዲ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ሱንዮና ዋኣዮ ማሰቱዋቴ፤ የኦሲ ዒንጊሢ ማዔ ዓያና ጌኤዢ ዒንሢ ዓካንዳ። 39 ዓይጎር ገዔቶ የኦሲኮ ዋዘ ቃኣላ ዒንሢንታ ዒንሢኮ ናኣቶንታም ሃሣ ጎዳ የኦዛሢ ፔ ባንሢ ዓኤላንዳ ሃጋ ሴካ ቤርታ ሙካንዳ ዓሶም ቢያኬ» ገዔ።።

40 ሃሣ ዬያጉዲ ቃሲ ሚርጌ ባኣዚ ማርካ ማሃ ከኤዚ ከኤዚ፡- «ሃያ ዋሶ ሸይንቶይዳ ሄላንዳ ባይሲንቶይዳፓ ዒንሢ ቶኦኮ ዳቂሹዋቴ» ገዒ ዔያቶ ዘሬ። 41 ዬያ ዓሶይዳፓ ሚርጌሢ ጳዒርሴ ገዔ ባኮ ጎኔኬ ገዒ ዔኪ ዋኣዮ ማሰቴ፤ ዬኖ ከሎና ሃይሣ ሸያ ማዓ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጎናሲ ዔኪ ዔያቶይዳ ቃሲንቴ። 42 ዬያታ ዳኪንቴዘንሚኮ ዔርዚያ ዋይዚ ዋይዚ፡ ፔቴሞና ናሸኪንቲ ዋላ ናንጊ ናንጊ፡ ካሣኣ ዋላ ሙዒ ሙዒ ሸኢጲሢያ ደዲ ሸኢቃ።።

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶኮ ፔቴሞ ናንጎ

2:24 2:24 ማቴ. 28:5-6፤ ማር. 16:6፤ ሉቃ. 24:5። 2:28 2:28 ዓይኑ. 16:8-11። 2:30 2:30 ዓይኑ. 132:11፤ 2:40 ሙ. 7:12-13።
2:34-35 2:34-35 ዓይኑ. 110:1። 2:44 2:44 ዳኪ. ማዶ 4:32-35። 3:13 3:13 ከሲ. ማፃ 3:15። 3:14 3:14 ማቴ. 27:15-23፤ ማር. 15:6-14፤ ሉቃ. 23:13-23፤ ዮሃ. 10:12-15።

43 ዬኖ ዋደና ዳኪንቴዘንሚኮ ዛሎና ሚርጌ የኦሲ ዋልቁ ማዳንታ ዓኪ ባኣዚና ዲቃሣ ባኣዚና ማዳንታያ ማዔሢር ዒዛ ዋደና ዒኣካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዬያ ባኮ ዲቃቴ ዛጋኔ። 44 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ጋዓንቴ ፔቴሞና ናንጋኔ፤ ዔያቶኮ ዓኣ ባካ ቢያሢርኬ። 45 ዔያታ ፔኤኮ ዓኣ ሳዮና ቆሎና ሻንቺ ሻንቺ ሚኢሾ ዋላም ኮይሳሢ ጎይያ ፓቃ። 46 ቢያ ከሊ ጌኤዢ ማኣርይዳ ፔቴሞና ቡኪንታ፤ ፔቴ ፔቴሢኮ ማኣር ዓኣዲ ዓኣዲ ካሣ ዋላ ሙዒ ኮሺ ዒኔና ዋዛዲ ናንጋኔ፤ 47 የኦሲያ ዔያታ ጋላታ፤ ዓሲ ቢያ ዔያቶ ቦንቻ፤ የኦሲ ሃሣ ዔያቶ ገዳ ዳቃ ዓሲ ቢያ ከሊ ቃሳ።።

3

ጳዒርሴንሢ ዋሶ ዓሲሰኬያ ዳቂሹሢ

1 ፔቴ ከሊ ጳዒርሴና ዮሃኒሴና የኦሲ ሸኢቆ ዋዳ ሃሌም ጌኤዢ ማኣሪ ዓኣዳኔ፤ ዬና ዋዳ ማሢ ደምቦልሳ ማዕ ማዓኣናኬ። 2 ዒማና ጌኤዢ ማኣር ጌሎ ካራ «ማዛጲ ካራ» ጌይንታ ቤሲ ዓኣኔ፤ ዒዛ ቤዜሎይዳ ሸይንቴማፓ ዓርቃያ ዋሶ ማዔ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዬያ ዓሢ ዓሳ ቢያ ከሊ ዔኪ ሙኪ ሙኪ ዒኣካ ጌሣ፤ ጌሣሰካፓ ዒዚ ዒኣካ ዳዒ ጌኤዢ ማኣር ጌላ ዓሳ ዒዛም ዔኤቢ ዒንጋንዳጉዲ ሸኢቃ። 3 ጳዒርሴና ዮሃኒሴና ጌኤዢ ማኣሪ ጌላሢ ዬይ ዓሢ ዛጋያ ዔኤቢ ዒንጎም ዔያቶ ሸኢቃ። 4 ዔያታ ጋዓንቴ ዓሢ ኮሺ ዛጌሰካፓ ጳዒርሴ ዓሢ ኮራ፡- «ሂንዳ ኑ ባንሢ ዛጌ» ገዔ።። 5 ዋሶ ዓሢ ታኦም ዔኤቢ ዒንጋንዳሲኦዋይ ገዒ ኮሺ ዔያቶ ዛጌ። 6 ጳዒርሴ ጋዓንቴ፡- «ቢራና ዋርቁና ታኦኮ ባኣሲ፤ ታኦኮ ዓኣማ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ፤ ሩዚሬቶ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ሱንዮና ዓቂ ሃንቲ» ገዒ፡ 7 ሚዛቆ ኩጮ ዓሢኮ ዓርቁ ዔቆቤኔ፤ ዓሢኮ ቶኮና ጨጊጮና ቤዛና ደዳም፡ 8 ላዓ ገዒ ዔቂ ዔያቶና ዋላ ሃንቲ ጌኤዢ ማኣሪ ጌላኔ፤ ሴካ ሃንጋ ገዒያ ሃንቲ ሃንቲ ሃሣ ኮኣማ ኮኣማ የኦሲ ጋላቴ። 9 ዓሳ ቢያ ዒዚ የኦሲ ጋላቴ ጋላቴ ሃንታሢ ዛጌ። 10 ጌኤዢ ማኣር ጌሎ ካራ «ማዛጲ ካራ» ጌይንታ ቤዛ ዳዒ ሸኢቃሢ ዒዛ ማዔሢያ ዔያታ ዓሬኔ፤ ሃሣ ዒዛይዳ ማዳንቴ ባኮ ዛጋያ ዲቃቴ ሂርሺሢ ዓርቁ።።

ጳዒርሴ ጌኤዢ ማኣርይዳ ጌሰቴ ባኮ

11 ዬይ ዳቂ ዓሢ ጳዒርሴና ዮሃኒሴናይዳፓ ታ ዲማዳዓ ገዒ ዳንደ ዒዒ «ሴሎሞኔ ዳማ ሃንታ፡ ዳኤፖ ዛምፓሢ» ጌይንታ ቤዛይዳ ዓኣንቴ፡ ዓሳ ዲቃቴ ሂርሺሢና ዒዛ ቤዜሎ ዔያቶ ባንሢ ጳሸኪ ሙኬኔ፤ 12 ጳዒርሴ ዓሶ ዛጋያ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ሃያ ባኮ ዒንሢ ዓይጎር ዲቃቴ ሂርሻይ? ዓይጎር ዒንሢ ሃያይዲ ፔቶ ጊቸጉ ገዒ ኑና ዛጋይ? ኑኤኒ ሃያ ዓሢ ኑ ዋልቁና ሃሣ ኑኤኒ ኮሺ ማዳያ ማዒ ዔቆሲ ሃንቲሴያ ዒንሢ ኮራ ማላ? 13 ጋዓንቴ ዓብራሃማኮ፡ ዩሳኣቁኮ፡ ያይቆኦኮ የኦዛሢ ሃሣ ቤርታኣ ኑ ዓዳንሢ የኦዛሢ ፔኤኮ ናዓሢ ዬሱሴ ቦንቸኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቴ ዒዛ ሃይቃንዳጉዲ ጲላየሶም ዓኣሢ ዒንጌኔ፤ ጲላየሶ ዒዛ ሃሻኒ ኮዓዛ ዒንሢ ኑ ዒዛ ኮዑዋሶ» ገዔ።። 14 ጌኤሺ ማዔ ያላሢ ኑ ዒዛ ኮዑዋሶ ዒንሢ ገዒ ፔቴ ዓሶ ዋዳ ዓሢ ቡሊንታንዳጉዲ ጲላየሶ ኮራ ዒንሢ ሸኢቃ።። 15 ሸምፖ ዒንጋያ ማዔሢ ዒንሢ ዋዳንቴ፡ የኦሲ ዒዛ ሃይባፓ ዔቆቤኔ፤ ዬያ ባኮኮ ኑኤኒ ሃሢ ማርካኬ።።

16 ሃይ ሃሠ ሲንሠ ዛጋ ዓሠ፣ ቤርታኦ ሲንሠ ሲዛ ዔራ ዓሠ ዳቂ ደዳሠ ዩሱሴ ሱንገና ጴጴ ጉሙርቁሠናኩ፤ ዩሱሴ ሱንገ ጉሙርቁጾና ሲንሠ ቢያሠኩ ቤርቶይዳ ዳቂ ዓሲ ማዒ ሲዚ ጴጴ።» ጌዔ።።

17 ጴጳሮሴ ሃሠ ኬኤዛዎ፡- «ሲሾንሠዮቴ! ዩሱሴይዳ ሲንሠ ማዶ ባኮ ሲንሠኩ ሱኡጎጉዲ ሲንሠያ ዔራቀጾ ማዶሠ ጋ ዔራ።። 18 ያኑሲ ጋዓንቴ ዬያ ማዶሠ ሲዛ ሞ ደማዶ፣ ሜሲሄ ሜቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ» ጌይንቴ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎና ኬኤዚንቴሠ ኩማንዳጉዲኬ።። 19 ዓካሪ ጎማ ሲንሠኩ ዓቶ ጌይንጎንዳጉዲ ጎሞ ቡኡጸዋቴ፤ ያኑሲ ባንሠያ ማዕዋቴ፤ 20 ዬያይዳቴ ሲንሠ ጎዳይዳጋ ዓያና ዛላና ደዲሠ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ያኑሲ ቤርታዲ ሲዛ ደኡሬ ሜሲሄያ ሲንሠ ማዶ ዳካንዳኔ።። 21 ሲዚ ጫሪንጮይዳ ዳዓኒ ኮይሳሠ ጌኤሺ ማዕ፣ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎና ያኑሲ ቤርታዲ ኬኤዜሠጉዲ ዓጪ ካራና ቢያ ዓካዳንዳ ዎዳ ሄለንዳኦናኩ።። 22 ሙሴያ ኬኤዛዎ ያኑሲ ታና ኬሲ ሲንሠ ጌኤዚሳሠጉዲ ሲንሠኩ ጌርሲንሠ ባኦካጋ ያኑሲ ማሊሠ ኬኤዛያ ኬሳንዳኔ፤ ዬይ ኬኤዛ ባኮ ቢያ ዋይዘዋቴ፤ 23 ዬይ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛሠ ኬኤዛ ባኮ ዋይዘዋይ ቢያ ደራጋ ደማዶ ባይቆንጎ ሂዚ ጌዔ።። 24 ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ሳሙዔኤሌይዳጋ ዓርቁ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ቢያ ሃና ዎዳ ዛሎ ኬኤዜ።። 25 ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎና ኬኤዚንቴ ሃጊ ማዕንዳ ዎዛ ሲንሠሮኬ፤ ዬያጉዲ ያኑሲ ዓብራሃማ ሳያይዳ ዓኦ ዳራ ቢያ ኔ ዜርዎና ዓንጂንጎንዳኔ» ጌዒ ኦኡኮ ዓድንሠና ዎላ ጫኦቁ ጫኦቁ ሲንሠ ማኦ ማዕያኬ፤ 26 ዬያር ያኑሲ ቤርታዲ ፔ ናዓሠ ዳኬሠ ሲንሠ ጌኤ፤ ዬያ ያኑሲ ማዶሠ ዬይ ናዓሠ ሲንሠ ፔቴ ፔቴሠ ፑርቶ ጎይፃጋ ማሃ ሃሠ ሲንሠ ዓንጂንዳጉዲኬ» ጌዔ።።

4

ጴጳሮሴና ዮሃንሴና ዎጎ ዎጋ ዓይሁድ ዓሶ ቤርቶ ሺኢኤሠ

1 ጴጳሮሴና ዮሃንሴና ዳሮ ጌኤዛ ጎይሠ ዓኦንቴ፣ ቁኤሶና * ጌኤዢ ማኦ ሲገ ዓሶኮ ሱኡጋሠና ዬያጉዲ ሃሠ ሶዶቁ ጌይንጎ ዓሳ ዔያቶ ኮራ ሙካጎ፣ 2 ዬንሠ ለምጎ ዳኪንቴዘንሚን ዩሱሴኮ ሃይባጋ ዔቁጾ ዛሎ ሲኢካ ዓሶ ዔርዜሠሮ፤ ሃሠ ዬያጉዲ ሃይቁ ዓሶኮ ዔቁሠ ዓኦያ ማዕሠ ዓሶ ጌጋሲ ኬኤዜሠሮ ዔያታ ዳጋና ጎሪንቴ።። 3 ሃሠ ዔያቶ ዓርቁ፤ ሲማና ሳዓ ዓሜያታሠሮ ሳዓ ካራንዳኦና ቱኡዞ ማኦራ ቱከ ዎይሠ።። 4 ያዒ ማዕቶዎ ዔያታ ኬኤዜ ቃኦሎ ዎይዜ ዓሶይዳጋ ሚርጌሠ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ፤ ዬማና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓቲንቆኮ ጋይዳ ደንጎ ሺያ ባንሠ ዳግ ጌዔ።። 5 ዚሮ ጉቴሎ ዓይሁድ ዓሶኮ ሱኡጎና ጪሞ ማዕ ዓሶና ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዜ ዓሶና ዎላ ዬራሳላሜይዳ ቡኪንቴ።። 6 ሲኢካ ቡኬ ዓሶ ባኦካ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሠ ማዕ፣ ሃናንጎ ቃያጋንጎ ዮሃንሴንጎ ሲሰኪንዲሮሴንጎ ቁኤሶ ሱኡጋሠኩ ሲጊሮ ማዕ ዓሳኦ ዓኦ።። 7 ዬካጋ ዔያታ ለምጎ ዳኪንቴዘንሚን ዔኪ ሙኪ ዔያቶ ባኦካ ዔቁሳዎ፡- «ሃያ ሲንሠ ሳይጎ ዎልቁና ሃሠ ጎ ሱንሠና ማዶይ?» ጌዒ ያኑሴ።። 8 ዬማና ጴጳሮሴ ዓያና ጌኤሺ ቢታንቶ ዳሞ ጌሊ፡- «ሲንሠ ዳሮኮ ሱኡጎና ጪሞ ማዕ ዓሳ! 9 ኦኡኒ ሃና

ያኑሴንጎሠ ፔቴ ዎሶ ዓሠ ጎሺ ባኦዚ ማዶንቴሠሮና ሃሠ ሲዚ ዎይቴ ዳቁታቶዎ ዬሮ ዛሎሮ ማዕቶ፣ 10 ሃይ ዓሠ ዳቁ ሲንሠ ቤርታ ዔቁሠ፡- ሲንሠ ሱዳሠ ሃሠ ያኑሲ ሃይባጋ ዔቁሴሠ፤ ናዚሬቶ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሱንገና ማዕያታሠ ሲንሠንጎ ሲሰራዔኤሌ ዳሮ ቢያሠ ማዕርቴያ ማዕንጎ።። 11 ሲንሠ ማኦሮ ማካ ዓሳ ባሃ ኬኤሬ ሹጫሠ ሲዛኬ፤ ጋዓንቴ ሲዚ ማኦሮ ደዲሺ ዓርቃ ሃላሠ ማዕ።።

12 ዬያር ዳቁንጎ ሲዛና ማዕንዳጋ ዓቲም ማሊ ዓይጎ ዓሲናታጎ ባኦሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኦ ዳቃኒ ኮይሳያ ሃሠ ያኑሲ ዓሲም ሲንጌ ሱንሠ ሲዛ ሱንገይዳጋ ዓታዛ ባጮ ቢያይዳ ያኑኒያ ባኦኬ» ሂዚ ጌዔ።።

13 ዎጎ ዎጋ ዓሳ ጴጳሮሴና ዮሃንሴና ሲጌጌዎጎ ቢያ ባኮ ጎናሲ ኬኤዛሠ ዛጌ ዎድና ዔርዞ ማኦሮ ጌሊባኦ፣ ጉሪ ዓሲታሠ ዔያቶ ዔራያታሠሮ ዲቃቴ ሄርሻዎ፣ ዔያታ ዩሱሴና ዎላ ዓኦያ ማዕሠ ዔራ።። 14 ዳቁ ዓሠያ ጴጳሮሴና ዮሃንሴና ኮራ ዔቁ ዓኦሠ ዛጋጎ ጎንደ ጎይሠ ዔያታ ባይዜ።። 15 ዬያር ዎጎ ዎጎ ቤዘይዳጋ ዳካሮ ዔያቶ ሺኢሻዎ ሂዚ ጌዒ ዔያታ ዘርቴ።። 16 «ዓካሪ ሃንሠ ዓሶንሠ ኦ ዎድንዳይ? ሃይ፣ ያኑሲ ዎልቁና ማዶንጎ ዳኤጋ ዓኮ ባካ ዔያቶ ዛሎና ማዶንቴሠ ዬራሳላሜ ዓጫ ናንጋ ዓሶም ቢያ ዎይዚንቴ፤ ዬያር ኦ ዔራዋሴ ጋዓኒ ዳንዳዑዎሴ፤ 17 ጋዓንቴ ዳሮ ባኦካ ሃይ ዳልጊ ዳንዳዎንቴ ሃካጋ ሴካ ዩሱሴ ሱንገ ዔኤሊ ያኑማኦ ዔያታ ዔኤሲ ኬኤዘዋጉዲ «ሲንሠና ዔራዋቴ!» ኦ ጋዓንዳ።» ጌዔ።።

18 ዬካጋ ዔያታ ጴጳሮሴና ዮሃንሴና ዔኤላዎ ዩሱሴ ሱንገ ዔኤሊ ፔቴታዎ ዔኤሲ ኬኤዘዋጉዲና ሃሠ ዔርዘዋጉዲ ኮሺ ላቲ ዓይሠ።። 19 ጴጳሮሴና ዮሃንሴና ጋዓንቴ ማሃዎ፡- «ያኑሴም ዓይሠንቴፃጋ ባሽ ሲንሠ ማዕ ዓይሠንቴሠ ያኑሲ ቤርቶይዳ ኮይሳያዳ? ሲንሠ ሃንዳ ሲንሠ ቶኦኪና ዎጉዋቴ።። 20 ኦም ጋዓንቴ ዛጌሠና ዎይዜሠና ኬኤዚሠ ሃሽጎታዓኬ» ጌዔ።። 21 ዳሮኮ ሱኡጎና ዎጎ ዎጋ ዓሶና ጴጳሮሴና ዮሃንሴና ዬይዳ ጌሰቴ ዎጎንደ ባኦዚ ዳንቁባኦሠሮ ዳሮዎ ሃሠ ዔያታ ሲጌጌሠሮ ጊንሠ ሃሠ ሲንሠና ዔራዋቴ ጌዒ ላታዎ ሃሽ።። ዓይጎሮ ጌዔቶ ዳራ ማዶንጎ ባኮሮ ያኑሲ ጋላታያ ማዕሠሮኬ።። 22 ዬያ ያኑሲ ዎልቁና ማዶንጎ ዓኮ ባኮና ዳቁ ዓሠኮ ሌዓ ያይዲታሚጋ ዑሣኬ።።

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ዳውሲንቴያና ሺኢቁ ሺኢዲሠ

23 ጴጳሮሴና ዮሃንሴና ቡለንቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዘንሠ ኮራ ሙካጎ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁድ ዓሶኮ ጪሞና ዔያቶ ኮራ ጌዔ ባኮ ቢያ ኬኤዜ።። 24 ዔያቶኮ ላጎንሠያ ዬያ ዎይዛዎ ዑኡዞ ፔኤሲ ዳጊዲ ያኑሲ ሂዚ ጌዒ ሺኢቁ።። «ጫሪንጮንጎ ሳያንጎ ባዘንጎ ሃሠ ዬያ ባኮ ቢያይዳ ዓኦ ባኮ ቢያ ዎይሠሠና ማክፍ ጎዳሠዮ! 25 ዓያሮ ጌኤዢ ማኦዳም ማዶ ኔ ዓይላሠ፣ ኦ ዓዳሠ ዳውቴ ዛሎና፡- «ዓይሁድ ማዕባኦ ዓሳ ዓይጎሮ ጎሪንጎ ጉንዳሜይ? ዳራ ሃሠ ጉሪ ጋሠዋ ባኦዚ ዓይጎሮ ማሊይ? 26 ሳያኮ ካኦታ ዎሊ ጊንዎ ዔቁ ዎይሠ ዓሳኦ ፔቴይዳ ቡኪንጎ ጎዳና ሜሲሄናይዳ ሞርኬ ማዕ ዔቁ።» ሂዚ ጌዒ ኬኤዜሠ ጎኔኬ።።

3:22 3:22 ላሚ. ዎማ 18:15፤ 18። 3:23 3:23 ላሚ. ዎማ 18:19። 3:25 3:25 ማክ. ማፃ 22:18። * 4:1 4:1 ቁኤሶና፡- ጋዛ ፔቴ ፔቴ ሚና ማፃኦጋ «ቁኤሶኮ ሱኡጎና» ጋዓ። 4:11 4:11 ዓይኑ. 118:22። 4:24 4:24 ኬሲ. ማፃ 20:11፤ ኔሃ. 9:6፤ ዓይኑ. 146:6። 4:26 4:26 ዓይኑ. 2:1-2።

27 ሃሣ ዓይነት ጋዓድ፡- «ጎኔና ሄሮዲሴንታ ጸንገሰጸላጸቤንታ ዓይሁዳ ማዓብኣ ዓሰንታ ዓሰራዊኤሌ ዳሮንታ ዋላ ሃኖ ካታሚሎይዳ ቡኪንቲ ኔኤኒ ሚሲሃ ማሃ ኔኤም ማዳ፡ ዳማዳ፡ ዩሱሴ ዑይይዳ ዓቁኔ። 28 ያዲ ዓይነት ማዳሣ ሴርታዲ ኔኤኒ ኔ ዋልቆና ሃሣ ኔ ማሊዮና ማሊ ባኮ ኩንሃኒኬ፤ 29 ሃሣያ ጎዳሣዮ! ዓይቶኮ ዚርቁዎ ዋይዜ፤ ኔኤም ማዳ ዓይላ ቃኣሎ ኔኤሲ ዒጊቹዎ ባኣያ ጫርቁ ኬኤዘንዳጉዲ ማዳ፤ 30 ኔኤም ዳማዳ ማዳ፡ ዩሱሴ ሰንገዮና ሃርጊንቲ ዓሳ ዳቃንዳጉዲና ሃሣ ኔ ዋልቆና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚና ማላታና ማዳንታንዳጉዲ ዋልቆ ኔኤሲ ዳዌ» ጌላ ሸኢቁኔ።

31 ሸኢቁ ዓይነት ጋገማና ዓይነት ዓኣ ቤዛ ዓጊደኔ፤ ጉቤሣ ዩማና ዓያና ጌኤሽ ቢታንቶ ዳዎ ጌሌኔ፤ ያኣሲኮዎ ቃኣሎ ዓይነት ዒጊቹዎ ባኣያ ጫርቁ ኬኤዜኔ።

ቤርታዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሰኮ ፔቱሞ ናንጎ

32 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሰኮ ቢያ ፔቲ ዒኔና ፔቲ ማሊሣና ዓኣኔ፤ ያና ማዕቶዎ «ሃይ ታኣርኬ» ጋዓ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዓይቶኮ ዓኣ ባካ ቢያ ፔቲይዳኬ፤

33 ዳኪንቴዘንሚኮ ጎዳ ዩሱሴኮ ሃይባገ ዓቁዎ ዳኤፐ ዋልቁና ማርካዲ ኬኤዘን፤ ያኣሲያ ዓይቶ ቢያሣም ሚርጌ ዳኤፐ፤ ኮሺ ማዳ ማዳኔ። 34 ሳዓታቶዎ ማኣሪታቶዎ ዓይቶኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቹ ሻንቹ ሚኢሾ ዓኪ ሙኪ ፔቲይዳ ጌሣ ማኣዲንታሣሮ ዓይቶ ባኣኮይዳ ፔቲታዎ ማታዳ ዓሲ ባኣሴ። 35 ሚኢሾ ዓይነት ዓኪ ሙኪዎ ዳኪንቴዘንሚኮ ሚንጋኔ፤ ዩያሮ ፔቲ ፔቲሣም ኮይሳሣጉዳያ ገሸኪንታኔ።

36 ቆጶሮሴ ጌይንታ ዓጪዳ ሾይንቲ ዮሴፔ ጌይንታ ፔቲ ለዊ ያጶገ ማዕሰኬያ ዓኣኔ፤ ዳኪንቴዘንሚኮ ዒዛኮ ሱንጎ «ባርናባሴ» ጋዓኔ። ዩኖኮ ቡሊፃ «ዳዲሻ ናይ» ጌይሣኬ። 37 ዒዚያ ፔኤኮ ሳዎ ሻንቹ ሚኢሾ ዓኪ ሙኪ ዳኪንቴዘንሚኮ ሚንጋኔ።

5

ሃናኒያና ሳጲራና

1 ፔቲ ሃናኒያ ጎዎ ዓሲሰኬያ ሳጲራ ጌይንታ ዒዛኮ ማቸሰኬናና ዋላ ሳዓ ሻንቹኔ፤ 2 ማቻ ዒዛኮ ዓራንቲ ሳዎ ሻንቹና ሚኢሾይዳገ ገቁ፡ ዓይሲ ዓኪ ሙኪ ዳኪንቴዘንሚኮ ሚንጋኔ፤ 3 ጸፂሮሴ ጋዓንቲ ዒዛም፡- «ሃናኒያ! ዓያና ጌኤዢም ኔ ሉኡቃንዳጉዲ ሃሣ ሳዎ ኔ ሻንቹ ሚኢሾኮ ዛሎ ገቁ ዓይሳንዳጉዲ ማዳ ያላሃ ዒና ኔኤኮ ዓይጋ ጌሌይ? 4 ኔኤኒ ሳዎ ሻንቹባኣንቲ ቤርታ ኔኤርቱዓዳ? ሃሣ ኔ ሻንቹሰካገ ሚኢሻ ኔኤርቱዋይ? ሂዳዎ ሃያ ባኮ ዓይጋ ኔ ዒናና ማሌይ? ኔ ሉኡቁሣ ያኣሲም ማዓንዳኣገዓቲም ዓሲምቱዋሴ» ጌዔኔ። 5 ሃናኒያ ዩያ ዋዋይዛዎ ሉኡሚ ሃይቁኔ፤ ዩኖ ባኮ ዋይዜ ዓሳ ቢያ ኮሺ ዒጊጩኔ። 6 ዓሲሰኬንሣ ዒማና ለዘ ዒዛኮ ሱኡዳዎ ዓኪ ዓኣዲ ዳኤኬኔ።

7 ዩካገ ኔጌንቲ ሃናኒያኮ ማቻ ዒዛ ቤዛ ሙኬኔ፤ ዓኒዳ ማዳንቲ ባኮ ጋዓንቲ ዒዛ ዓሪባኣሴ። 8 ጸፂሮሴ ዒዛ ኮራ፡- «ሂንዳ ታኣም ኬኤዜ፤ ዒንሣ ሳዎ ዒንሣኮ ሻንቹሣ ሃንሣጉይ ሚኢሾምዳ?» ጌዔኔ። ዒዛ ማሃዮ፡- «ሂዮ፡ ዩንሣጉይ ሚኢሾምኬ» ጌዔኔ።

9 ዩማና ጸፂሮሴ፡- « ያኣሲኮ ዓያና ዋይታቲ ሂንዳ ኑ ዛጎም፣ ጌላ ዋዲ ዒንሣ ዋላ ጌሰቲይ? ሃይሾ ኔኤኮ ዓኒ

ዳኤኪ ማዓ ዓሳ ካራ ዓኣኔ፤ ኔናኣ ሃሣ ዓይነት ዓኪ ዓኣዲ ዳኤካንዳኔ» ጌዔኔ። 10 ዒዛኣ ቤዘማና ቶኮ ደማ ዒዛኮ ሉኡሚ ሃይቁኔ፤ ዓሰንሣ ጌላንቲ ዒዛ ሃይቁ ዓኣ ጋዓዛ፡ ዓኪ ዓኣዲ ዓኒ ዳኤጉ ኮራ ዳኤኬኔ። 11 ሸኢሲያ ማኣር ዓሰ ቢያሣዳ፤ ሃሣ ጊንሣ ዩያ ባኮ ዋይዜ ዓሰ ቢያሣዳ ዒጊቹዎ ጌሌኔ።

ዳኪንቴዘንሚኮ ዛሎና ሚርጌ ሃርጌ ዓሲ ፖዔሣ

12 ሚርጌ ያኣሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚና ዳኤቃሣ ባኣዚና ዳኪንቴዘንሚኮ ዛሎና ዒማና ማዳንታኔ፤ ሃሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዘንሚኮ ፔቲ ዒኔና ማዒ «ሴሎምኔ ደማ ሃንታ፡ ዳኤገ ዛምገሣ» ጎዎ ቤዘይዳ ቡኪንታኔ። 13 ዓይቶይዳገዓቲም ጉሪ ሚሊ ዓሲ ማዕያ ፔቲታዎ ዓይቶና ዋላ ማዓኒ ጫርቁባኣሴ፤ ያዲ ማዕቲያ ዳራ ዓይቶ ቦሰንታኔ። 14 ጎዳ ጉሙርቁ ዓሰ ዓቲንቆና ላኣሎናኮ ገይዳ ኮሺ ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዳኔ። 15 ዳኪንቴዘንሚኮ ዛሎና ማዳንታ ዳኤቃሣ ማዳሮ ጌላ ዓሳ ዲቢ ሃርጊንቲ ዓሲ ጎይዎይዳ ኬሲ ኬሲ፡ ዛሎ ሻኣላይዳ ዛሎ ሃላሣዳ ላይሣኔ፤ ያዒ ዓይነት ማዳሣ ጸፂሮሴ ዩይና ዓኣዳኣና ዓኤዢ ሸባገዎ ፔቲ ፔቲ ዓሰ ዑዎ ሂላንዳጉዲኬ። 16 ዩሩሳላሚ ኮይላ ዓኣ ካታማገ ዓሳ ፔኤኮ ሃርጊንቲ ዓሰና ፑርታ ዓያናና ማታዳ ዓሰ ዓኪ ሙካኔ፤ ቢያሣያ ዳርዓሣዳገ ፖዓኔ።

ዳኪንቴዘንሚኮ ዒዲ ዳውሶናሣ

17 ዩያይዳገ ዓቁያና ቁኤሶኮ ሱኡጋሣና ዒዛና ዋላ ዓኣ ሶዶቁ ዓሰ ዜርፃ ቢያ ሞርኬ ማዒ ዳኪንቴዘንሚኮ ዑፃ ዓቁኔ፤ ሃሣ ዓይነት ዒናገገ ቁኤራ፡ 18 ዓርቁ ዓኪ ዳሮኮ ቱኡዘ ማኣራ ጌልዚ ቱኬኔ። 19 ያኣሲኮ ኪኢታንታገ ጋዓንቲ ዳሞና ቱኡዘ ማኣሮኮ ካር ቡሊ ዓይቶ ኬሳዮ፡- 20 «ዳንዲ ሸኢሲያ ማኣርይዳ ዓቁ ዳሮም ሃያ ሹምገ ቃኣሎ ቢያ ኬኤዢዋቲ» ጌዔኔ። 21 ዳኪንቴዘንሚኮ ዩኖ ዓይሣዎ ዓኪ ጉቲ ዓሚ ሸኢሲያ ማኣሪ ጌላዎ ቃኣሎ ኬኤዚሣ ዓርቁኔ፤ ዒማና ቁኤሶኮ ሱኡጋሣንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሰንታ ሃሣ ዎጎ ዎጋ ዓሰንታ ዓይሁዳ ዓሰኮ ጨምንታ ቢያ ሙኪ ፔቲይዳ ቡኪንቲኔ፤ ዩካገ ዳኪንቴዘንሚኮ ቱኡዘ ማኣራገ ዳንዲ ዓኪ ሙካንዳጉዲ ዓሲ ዳኬኔ። 22 ኪኢቶና ዓኣዳ ዓሰንሣ ጋዓንቲ ቱኡዘ ማኣሪ ዓኣዳዎ ዳኪንቴዘንሚኮ ዒኢካ ዳንቁባኣሴ፤ ዩያሮ ማዒ ሙካዮ፡- 23 «ቱኡዘ ማኣሮኮ ካራ ኮሺ ዎዲንቲ፡ ካገ ዓሳ ሃሣ ካራ ዓቁ ዓኣንቲ ኑ ዳንቁኔ፤ ቱኡዘ ማኣሮኮ ካር ኑ ቡላዎ ጋርይዳ ፔቲታዎ ዓሲ ዳንቁባኣሴ» ጌላ ኬኤዜኔ። 24 ጌኤዢ ማኣር ካገ ዓሰ ዓይሣሣና ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዩያ ዋይዛዮ፡- «ሃይ ዓይሳ ባኣዚ ናንዳይ?» ጌላ ዓይቶ ዛሎ ጎዎንዳ ጎይሣ ባይዜኔ። 25 ዩማና ፔቲ ዓሲሰኬያ ሙካዮ፡- «ዒንሣ ቱኡዘ ማኣራ ቱኬ ዓሰንሣ ሃይሾ ጌኤዢ ማኣርይዳ ዓቁ ዳሮ ዓርዛኔ» ጌላ ዓይቶም ኬኤዜኔ። 26 ጌኤዢ ማኣር ካገ ዓሰኮ ሱኡጋሣ ዒዛኮ ዓይሣንቲ ማዳ ዓሰና ዋላ ኔጉዋዎ ዳንዲ ዳኪንቴዘንሚኮ ዓኪ ሙኬኔ፤ ዓይነት ዓኪ ሙኬሣ ዋልቁና ቱዋንቲ ጌሸሣናኬ፤ ያዲ ዓይነት ማዳሣ ዳራ ዓይቶ ሹቻ ዳዓንዳኔ ጌላ ዒጊጩሣሮኬ።

27 ዓይነት ዓኪ ሙካዮ ዎጎ ዎጋ ዓሰ ቤርታ ዓቁሳዛ፡ ቁኤሶኮ ሱኡጋሣ ዓይቶ ኮራ፡- 28 «ዩሱሴኮ ሱንጎ ዓኤሊ ፔቲ ባኣዚታዎ ዒንሣ ዓርዘዋጉዲ ላቲ ዒንሣ ኑ ዓይሣኔ፤ ሃሣ ዒንሣ ጋዓንቲ ዩሩሳላሚ ዓጮ ቢያ ዓርዚ ሃይሾ ኩርሴኔ፤ ዒንሣ ሃር ዓሳ ዩያ ዓሣኮ ሱጉዮ ኑ ዑፃ ማሃኒ ኮዓያኬ ሃይሾ!» ጌዔኔ።

29 ጳጳሮቤንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዳኪንቴዘንሚኮ ማሃዎ፡- «ዓሲም ዓይሢንቲሢፓ ጸኦሲም ዓይሢንቲሢፓ ኑና ኮይሳኔ፤ 30 ኑ ዓዳንሢ ጸኦዛሢ ማዶይዳ ዒንሢ ሱፃ ዋዳ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴ፤ 31 ዩይ ዩሱሴ ዒሲራዔኤሌ ዳር ጎማፓ ማሃንዳጉዳና ጎም ዓቶም ጋዓንዳጉዳ ጸኦሲ ዒዛ ዓርና ሃሣ ዳቁሻያ ማሃ ፔኤኮ ማዛቆ ዛላ ቦንቸና ጌሢ፤ 32 ዩያ ባኮኮ ኑናንታ ጸኦሲ ፔኤም ዓይሢንታ ዓሲም ቢያ ዒንጌ ዓያና ጌኤዮንታ ማርካኬ» ጌዔ።

33 ዋጎ ዋጋ ዓሳ ዩያ ዋይዛዎ ኮሺ ዳጋዲ ዳኪንቴዘንሚኮ ዋዳኒ ኮዔ። 34 ጋዓንቲ ዳር ባኣካ ቦንቸንታያ ሙሴ ዋጎ ዔርዛ ጌማሊያሌ ጌይንታ ፔቴ ፔርሴ ዓሲሰኬይ ዔቃዎ ዳካር ዋጎ ዋጋ ዓሳ ቤርታፓ ዳኪንቴዘንሚኮ ሺኢሻንዳጉዳ ዓይሢ። 35 ዩካፓ ዋጎ ዋጋ ዓሲም፡- «ዒሲራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ዒንሢ ሃና ዓሳይዳ ዓይጎ ማዳኒ ማላቴያ ዒንሢና ኮሺ ዔርዋቴ፤ 36 ሃያኮ ቤርታ ዩያጉዲ ቴዋዳሴ ጌይንታ ዓሲ ታ ዳኤፐኬ» ጌዒ ዔቁ፤ ሃሣ ዒዛና ዋላ ያይዶ ያኤታ ዓሲ ፔቴ ማዔ፤ ጋዓንቲ ዩያ ዋዶም ዒዛኮ ጌንዮ ሃንታ ዓሳ ላኣለንቲ ባይቃዛ ማሊፃ ዒዛሲያ ባይቁ። 37 ዩካፓ ሃሣ ዳራ ፓይዳንቲ ዋዶና ጌሊላ ዓጪ ዓሲ ማዔ፤ ዩሁዳ ጎምሢ ዔቁ ማርጌ ዳሬ ዒዛ ጌንዮ ሃንታንዳጉዳ ማሃ፤ ዒዛያ ዋዳንቲ፤ ዒዛ ጌንዮ ሃንታ ዓሳ ላኣለንቲ ባይቁ። 38 ዩያር ሃሣ ታ ዒንሢም ጋዓሢ ሃሃሢ ዓሳንሢዳፓ ሃኪ ዒንሢ ዔያቶ ሃሻንዳጉዳኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ሃይ ማሊፃ ሃሣ ሃይ ማዳ ዓሲፓ ሙኬያታቶ ባይቃንዳ፤ 39 ዮኦሲፓ ሙኬያ ማዔቶ ጋዓንቲ ዔያቶ ዒንሢ ባይዛኒ ዳንዳዐቀሴ፤ ፔቶ ዩይ ዒንሢኮ ጸኦሲና ዋላ ፑርቲሢ ማዓንዳ፤» ጋዓዛ፡ ዔያታ ጌማሊያሌኮ ዞር ዋይዚ ዔኬ።

40 ዩካፓ ዔያታ ዳኪንቴዘንሚኮ ዔኤላዎ ጳርቁሲ ዩሱሴኮ ሱንዮ ዔኤሊ ዓሳ ዔርዘዋጉዲ ላታዎ ዳኬ። 41 ዳኪንቴዘንሚኮ ጋዓንቲ ዩሱሴ ዛሎና ቦርሲንቲታቶዋ ዔካኒ ጌኢጌያታሢር ዋዛዲ ዋዛዲ ዋጎ ዋጋ ዓሳ ቤርታፓ ኬሰኪ ዳንዳ፤ 42 ቢያ ኬሊ ጌኤዮ ማኣርና ዓሳኮ ማኣርናይዳ ማሲሃ ማዔ፤ ዩሱሴ ዛሎ ኬኤዚያንታ ኮዮ ሃይሶ ኬኤዚያዋ ዔያታ ሃሻባኣሴ።

6

ማዶ ማዳ ላንካዎ ዲያቆናኮ ደኦሪንቲያ

1 ዩካፓ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳኮ ፓይዳ ማርጌ ማርጌ ዓኣዳዛ ጌሪኬ ሙኤጮ ጌሰታ ዓይሁዶ ዓሳ ዩራሳላሚይዳ ናንጋ ዓይሁዶ ዓሳ ዑይይዳ ጉንዲም ዓርቁ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኬሊ ኬሊ ሙዶ ባካ ዒንጌንታ ዋዶና ዔያቶኮ ባኣካ ዓንሢሢ ሃይቁ ላኣሎ ዩራሳላሚ ዓይሁዶ ዓሳ ዋላሢርኬ። 2 ዩያር ታጶ ላምዖንሢ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ፔቴይዳ ቡኩሳዮ፡- «ሙኤዚ ጌሽኪሢር ጌዒ ጸኦሲ ቃኣሎ ዔርዚያ ማዶ ኑና ሃሻኒ ኮይሱዋሴ። 3 ዓካሪ ታ ዒሻንሢ! ታ ማሻንሢ! ኮሺ ዒኔና ዓኣያ ማዒ ማዶና ቢያሢ ጋላቲሳያ፡ ዓያና ጌኤሺ ኩሙሢ ዋልቁና ማዳያ ሃሣ ማርጌ ዔር ማዔ ላንካይ ዓሲ ዒንሢ ባኣካፓ ደኦሪዋቴ፤ ዩያቶ ኩኤኒ ሃና ማዶ ማዳሻንዳ፤ 4 ኩኤኒ ጋዓንቲ ሺኢጶያንታ ጸኦሲ ቃኣሎ ዔርዚያ ማዶዋ ደዲ ማዳንዳ፤» ጌዔ።

5 ዩና ጌኤዛ ቢያሢ ዋዛሴ፤ ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዓሳዎ ዔያታ ደኦሪ፤ ጉሙርቁሢ ዓኣያ ሃሣ ዓያና ጌኤሺ

ቢታንቶ ዳም ጌሌ ዒሰጂፓሮሴ፡ ፒልጶሴ፡ ጳርኮርሴ፡ ኒቃርና፡ ጊሞና፡ ጳርሜ፡ ዓይሁዶቱዋዎ ዓይሁዶ ማዔ ዓንዮኪያ ዓጮ ዓሢ ኒቆላዎሴ ጎምሢንታኬ። 6 ዩንሢ ዔያታ ዳኪንቴዘንሚኮ ቤርቶ ሺኢሸ፤ ዳኪንቴዘንሚኮ ሺኢቃዎ ኩጮ ዔያቶ ዑፃ ጌሢ።

7 ያዲዲ ጸኦሲኮ ቃኣላ ዳልጌ ዳልጌ ዓኣዳሢር ዩራሳላሚይዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳኮ ፓይዳ ማርጌ ማርጌ ዓኣዳ፤ ቁኤሶይዳፓኣ ማርጌሢ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ።

ዒሰጂፓሮሴኮ ዓርቁንቲያ

8 ዒሰጂፓሮሴ ጸኦሲኮ ኮሹም ዒንጌዎ ዔኪ ዋልቁና ማዒ ዲቃሣ ባኣዚንታ ጸኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚያ ዳር ባኣካ ዩና ዋዶና ማዳ፤ 9 ዒማና «ዲማዲ ኬሰኬ ዓሳ ሺኢጶያ ማኣር» ጌይንታ ዓይሁዶ ዓሳኮ ሺኢጶያ ማኣርፓ ማዔ ዓሳ፡ ቁሪናና ዒሰኪንዲሪያ ዓጮ ዓሳ፡ ኪልቁያንታ ዒሲያ ዓጮ ዓሳንታ ፔቴይዳ ዔቁ ዒሰጂፓሮሴ ዒፃ ማርማ። 10 ጋዓንቲ ዒሰጂፓሮሴ ኬኤዛ ዔራቶና ዓያናና ዔያታ ባሻኒ ዳንዳዒባኣሴ። 11 ዒማና፡- «ሃይ ዓሢ ሙሴና ጸኦሲና ጫሽካንቲ ኑ ዋይዜ።» ጋዓንዳ ዓሲ ዔያታ ዳሚና ጌኢጌሸ። 12 ዩያይዲ ዳርንታ ጪዋንታ ሃሣ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳዎ ዔያታ ዔቁሴ፡ ዒሰጂፓሮሴያ ዓይሢሲ ዋጎ ዋጋ ዓሳ ቤርቶ ሺኢሸ። 13 ዒማና ዒዛ ዑፃ ሉኡዙዋና ማርካዳንዳ ፔቴ ፔቴ ዓሲያ ዔያታ ዔኪ ሙኬ፤ ሉኡዙዋና ማርካዳ ዓሳ ኬኤዛ፡- «ሃይ ዓሢ ሃያ ጌኤዮ ማኣርና ሙሴ ዔርዜ ዋጎና ጫሽካ። 14 ሃሣ ሩዚሬቶ ዩሱሴ ሃያ ማኣር ሻሃንዳ፤ ሙሴ ኑና ዓይሢ ዋጎዋ ላኣማንዳ፤» ጌዒ ኬኤዛንቲ ኑ ዋይዜ። 15 ዩማና ዋጎ ዋጌይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዒሰጂፓሮሴ ኮሺ ዛጋዛ፡ ዓኣፓ ካራ ዒዛኮ ጸኦሲ ኪኢታንታ ዓኣፐ ካራጉዲ ማሊ ጴዕ።

7

ዒሰጂፓሮሴ ጌሰቲ ጌኤዛ

1 ቁኤሶኮ ሱኡጋሢ ዒሰጂፓሮሴ ኮራ፡- «ዩይ ጌይንቲ ባካ ጎኔዳ?» ጌዒ ጸኦጮ። 2 ዒሰጂፓሮሴ ሂዚ ጌዒ ማሃ፡- «ታ ዒሻንሢ! ታ ዓዳንሢ! ሂንዳ ዋይዙዋቴ፤ ኑ ዓዳሢ ዓብራሃሜ ካኣራኔ ዓጮይዳ ናንጌዮር ዓኣዳንዳሢኮ ቤርታ ማሪፓታሚያ ዓጮ ዓኣንቲ ቦንቸንቲ ጸኦዛሢ ዒዛም ጴዳዮ፡ 3 ኔ ዓጮፓ ኬሰኪ ሃሣ ኔ ዒጊናይዳፓ ደማዲ ታ ኔና ዳዋ ዓጮ ዓኣዳ» ጌዔ። 4 ዒማና ዒዚ ካላዳ ዓሳ ዓጮፓ ኬሰኪ ካኣራኔይዳ ዳዔ፤ ዒዚ ዒኢካ ዓኣንቲ ዓዳ ሃይቃዛ ካኣራኔ ዓጮይዳፓ ኬሲ ሃሢ ዒንሢ ናንጋ ዓጮሎ ጸኦሲ ዒዛ ዔኪ ሙኬ። 5 ያዲ ማዔቶዋ ቶኪ ሄርቃንዳ ቤሲጉዳያታዎ ጸኦሲ ዒዛም ዒንጌባኣሴ፤ ጋዓንቲ ሃና ዓጮሎ ዒዛና ዒዛኮ ያፀናም ሃጌ ዓጪ ማሃ ዒዛም ዒንጋንዳሢ ጫኣቁ፤ ዩና ጸኦሲ ዒዛም ጫኣቁሢ ዓብራሃሜኮ ሃጌ ናይ ባኣንቲኬ። 6 ዜርፃ ዒዛኮ ዓሲ ዓጪዳ ዒፃንቲሢና ደውሰንቲ ናንጋንዳሢ ሃሣ ዩና ዓጮይዳ ያይዶ ያኤታ ሌዔ ዓሳ ዔያቶ ዓይሌ ማሃ ማሃ ዋይሢ ማሃንዳሢ ዒዛም ኬኤዜ። 7 ሃሣ ዓይሌ ማሃ ዋይሢ ዳር ታኣኒ ፑርታና ዋጋንዳ፤ ዩካፓ ዔያታ ዓይሉማፓ ኬሰኪ ሃና ቤዘይዳ ታና ካኣሽካንዳ፤ ሂዚ ጌዒ ጸኦሲ ኬኤዜ። 8 ቃሳዎ ሃሣ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁዎ ዋጎዋ

7:3 7:3 ማዢ. ማፃ 12:1። 7:4 7:4 ማዢ. ማፃ 11:31፤ 12:4። ማፃ 15:13-14። 7:7 7:7 ኬሲ. ማፃ 3:12። 7:5 7:5 ማዢ. ማፃ 12:7፤ 13:15፤ 15:18፤ 17:8። 7:6 7:6 ማዢ.

ሲንገጌ። ይያር ዓብራሃም ዩሳክቄ ሾሜስካፓ ሳላሳ ከሎና ዓቲንቶ ቤርቶ ዒዛኮ ተቁኔ፤ ዩሳክቄ ያይቆኦቤ ሾሜ፤ ያይቆኦቤ ያዲማ ዲማ ዒሰራዔኤሌ ፃጸኮ ዓደንሢ ማዕ ታጸ ላምፖ ናኣቶ ሾሜ።

9 «ያይቆኦቤ ናኣታ ዔያቶኮ ገርሲ ዮሴፔ ቁኢሪ ገብፃ ዓጫ ዓይሌ ማዕንዳጉዲ ሻንቹ። ጾኦሲ ጋዓንቴ ዒዛና ዋላ ማዕኔ፤ 10 ማቶ ቢያሢ ዳፓኣ ዒዛ ከሴኔ፤ ሃሃ ገብፃ ካኣቲ ቤርቶይ ደንቸንቲና ዔራቶና ዒዛም ሲንገጌ፤ ካኣቲያ ገብፃ ዓጫ ቢያና ፔ ማኦርናይዳ ሱኡገ ዒዛ ማሃ። 11 ይዮ ዋደና ገብፃ ዓጫና ካኣና፤ ዓጫናይዳ ቢያ ዴኡፒ ማቶ ማዢ ከሊንኮ ሉማ ዔቁኔ፤ ዓደንሢያ ኑኡኮ ሙኡዚ ዴንቃኒ ዳንዳዒ ባኣሴ። 12 ያይቆኦቤ ገብፃ ዓጫይዳ ሃኣኮ ዓኣሢ ዋይዛፖ ኑ ዓደንሢ ቤርታሲ ዒኣካ ዳከኔ። 13 ላሚያ ማዒ ዔያታ ገብፃ ዓኣዴ ዋደና ዮሴፔ ፔኤኮ ገርሲንሢም ፔና ፔጋሲ ከኤዚ ዔርቲኔ፤ ዓማና ማኦር ዓሳኣ ዒዛኮ ካኣቲና ዔርቲኔ። 14 ዩካፓ ዮሴፔ ፔኤኮ ዓደ ያይቆኦቤና ዒጊኖ ቢያ ፔ ኮራ ዔኪ ሙኡኔ፤ ይያታ ዋላ ዑፃ ጉቤ ለንካይታሚ ደንጎ ዓሲከ። 15 ይያር ያይቆኦቤ ገብፃ ዓጫ ዓኣዲ ናንገሊ ዒዛንታ ኑ ዓደንሢንታ ዒኣካ ሃይቁ። 16 ዔያቶኮ ሌዛ ሴከሜ ዓጫ ዔኪ ዓኣዲንቲ፤ ዓብራሃም፡- ሴከሜይዳ ዔምሬ ናኣቶይዳፓ ፔ ማኢሾና ሻንቹ ዴኡጉፓ ካያ ዴኡቲኔ።

17 «ጾኦሲ ዓብራሃምም ጫኣቄ ሲንገ ሃገ ማዕንዳ ዋዛ ኩማንዳ ዋዳ ዑካዛ ገብፃይዳ ዓኣ ኑ ዴርኮ ፓይዳ ሚርገ ሚርገ ዓኣዴ። 18 ዩካፓ ማሌ ካኣቲ ዮሴፔ ዔራዋያ ገብፃይዳ ካኣታዴ። 19 ይይ ዓኮ ካኣታሢ ኑ ዴር ዑፃይዳ ጌኔ ማላሢና ዔቁ ይያ ዓሶኮ ናኣታ ሃይቃንዳጉዲ ሃሃ ከኤሪንታንዳጉዲ ኑኡኮ ዓደንሢ ዋልቁና ዒዚ ኮሺ ሜታሴ። 20 ይዮ ዋደና ሙሴ ሾይንቴ፤ ዒዚያ ሚርጌ ሚዛጲ ናይከ፤ ሃሃ ሃይሃ ዓገሊያ ፔ ዓደ ማኦራ ዴዒ ዴጩ። 21 ዩካፓ ዒዚ ከኤሪንቴንቴ ገብፃ ካኣቲኮ ናይሰከና ዒዛ ዔኪ ፔ ናይ ማሃ ዴቹ። 22 ይያይዴም ሙሴ ገብፃ ዓሶ ዔራቶ ቢያ ዔሬኔ፤ ጌሰታ ጌኤዘና ማዳ ማዳና ቢያ ደዲ ዓሲ ማዕኔ።

23 «ሙሴኮ ሌዓ ያይዲታሚ ኩሜ ዋደና ፔኤኮ ገርሲንሢ ጌይፃ ዒሰራዔኤሌ ናኣቶ ዛገሊ ማሌ። 24 ዛገሮ ዒ ሙካንቴ ዒዛኮ ዒጊኖይዳፓ ፔቲሰከኔ፤ ፔቲ ገብፃ ዓጫ ዓሲሰከይ ጸርቂ ሃዓንቴ ዴንቃፖ ይያ ዒጊናሢ ዒ ማኣዴ፤ ይያ ጸርቂንቴ ዓሢ ዛሎዋ ኮሚ ዔካገሊ ገብፃ ዓጫ ዓሢ ጸርቂ ጸዴ። 25 ዒዛ ዛሎና ጾኦሲ ዔያቶ ዓይሎማፓ ከሳንዳሢ ዒጊና ዒዛኮ ዔራንዳያ ዒዛም ማሌ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ይያ ዒና ዔኪ ዔሪባኣሴ። 26 ዘር ጉቲሎ ላምፖ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ዋላ ዑራዳንቴ ዴንቃፖ ዔያቶ ላኣገሊ ኮዒ ሲንሢ ሃይ ዓሳ! ሲንሢ ዋሊኮ ገርሲንሢከ፤ ዓይጎር ሲንሢ ዋላ ዑራዳይ? ጌዔ። 27 ይይ ፔ ላጋሢ ጸርቃ ዓሢሢ ሙሴ ሴካ ሃዓፖ ሄና ኑ ዑፃ ዋይሃያና ዋጋያ ማሃሢ ያናዳይ? 28 ዘጊኖ ኔ ገብፃ ዓሢ ዋዳ ጎይፖ ታናኣ ኔ ዋዳኒ ኮዓ? ጌዔ። 29 ሙሴ ይያ ዋይዛፖ ገብፃ ዓጫፓ ፔኒንቲ ሚዲያሚ ጌይንታ ዓጫ ዓኣዲ ዒኣካ ናንገሊ፡ ላምፖ ዓቲንቁ ናይያ ሾሜ።

30 «ሙሴ ዒዛ ዓጫይዳ ያይዲታሚ ሌዔ ዓኣሢሰካፓ ሲና ጌይንታ ዴኮ ኮራ ዓኣ ሰኡይዳ ካዮ ባኣካ ዔኤታ ታሚና ጾኦሲ ከኢታንቻ ዒዛም ጸዴ። 31 ሙሴ ይያ ዛጌ ዋደና ዴቃቲ ሄርሻፖ፡ ባንሢ ዑኪ ዛጋንቴ ሂዚ ጋዓ ዑኡሲ ዋይዚንቴ፤ 32 ታኣኒ ኔ ዓደንሢ ዓብራሃም ጾኦሲ፡ ዩሳክቄ ጾኦሲ፡ ያይቆኦቤ ጾኦሲከ። ጋዓዛ፡ ሙሴ ዒማና ዒጊጫ ጎጋይቁ፤ ዛገሊያ ጫርቁባኣሴ። 33 ጾኦሲ ዒዛም ጋዓንቴ ሄ ዔቁ ቤዛ ጌኤሺ ሳዓታሢር ቶካፓ ዲርዘ ኔኤኮ ከሴ፤ 34 ገብፃ ዓጫይዳ ዓኣ ታ ዴርኮ ዴኤፖ ማቶ ጎኔና ታ ዛጌ፤ ዋኣዲንቶ ዒላቶዋ ታ ዔያቶኮ ዋይከኔ፤ ይያር ታ ዔያቶ ዓውሳኒ ከዴሢር ሃሢ ኔ ሃኒ ይዔ፡ ታ ኔና ገብፃ ዓጫ ማሃ ዳካንዳኔ። ጌዔ።

35 «ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሙሴ ኮራ ሄና ኑ ዑፃ ዋይሃያና ዋጋያና ማሃሢ ያናዳይ? ጌዒ ቤርታ ዒዛ ማከያ ማዕቶዋ ጾኦሲ ጋዓንቴ ይያ ሙሴም ካዮ ባኣካ ጸዴ ከኢታንቻሢ ዛሎና ዋይሃያና ዋጋያና ማሃ ዔያቶ ባንሢ ዳከኔ። 36 ገብፃ ዓጫና ዙቁ ባዘናይዳ ዴቃሢ ባኣዚና ጾኦሲ ዋልቁና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚና ማዳ ዴር ዓይሎማፓ ከሴ፤ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ያይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ዔኪ ሃንቴሢ ይያ ሙሴከ። 37 «ጾኦሲ ታና ዔቁሴሢሃጉዲ ሲንሢኮ ዒሾንሢ ባኣካፓ ጾኦሲ ማላሢ ከኤዛ ዓሲ ሲንሢም ዔቁሳንዳኔ። ጌዒ ዒሰራዔኤሌ ዴርኮ ከኤዘሢሢ ይያ ሙሴከ። 38 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ቡከንቴ ዴርና ዋላ ሃሃ ሲና ዴኮይዳ ጌሰቲ ከኢታንቻሢ ይያጉዲ ኑ ዓደንሢና ዋላ ማዕሢያ ዒዛከ፤ ጾኦሲኮዋ ናንጎ ቃኣሎ ኑም ዳኪ ሄሊሴሢ ይያ ሙሴከ።

39 «ኑ ዓደንሢ ጋዓንቴ ዒዛ ማማኬያፓ ዓቲም ዒዛም ዓይሢንቲ ባኣሴ፤ ዒኖና ዔያታ ገብፃ ዓጫ ማዕኒ ማሌ። 40 ዓኣርኔ ኮራ ዔያታ ሃይ ገብፃ ዓጫፓ ኑና ከሴ ሙሴ ዋዎይቲ፤ ኑ ዔራዋሴ፤ ይያር ኑኡኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ኑና ዔኪ ዓኣዳንዳያ ካኣሽኮንደ ባኣዚ ኑም ማዢ። ጌዔ።

41 ዒማና ዔያታ ናኣሪ ማላያ ካኣሽኮንደ ባኣዚ ማዢ ዒንጎ ባኣዚያ ይያም ሲንገጌ፤ ዔያታ ፔ ኩጮና ማዢ ባኮናኣ ዋዛዴ። 42 ጾኦሲ ጋዓንቴ ዔያቶይዳፓ ዴማዴ፤ ጫሪንጮ ዡኣጋሢ ዔያታ ካኣሽካንዳጉዲ ዔያቶ ማሃ። ይይያ፡- ጾኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ዛሎና

«ሲንሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ!
ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሲንሢ ሾከኔ ቆልሞንታ
ያይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ሲንሢ ሲንጌ ዒንገፃ ታኣምዳ?

43 ዔኪ ሲንሢ ዴንዴሢ ሲንሢ ካኣሽካ
ዋሎከኮ ዓፒሎ ማኣርንታ
ሬፓኔ ጌይንታ ሲንሢ ያኣዛሢኮ ዡኣጎ ማላ
ባኮንታከ።
ይያቶ ሲንሢ፡- ሲንሢ ኩቻ ማዢ
ይያቶም ሲንሢ ዚጋ ሲንሢኮ ካኣሽኮ ያኣዘከ።
ታኣኒያ ባብሎኔ ዓጫፓ ሲንሢ ዳኪንቲ ዴንዳንዳጉዲ
ማሃንዳኔ
ጌይንቲ ፃኣፒንቴሢ ጉዴያከ።

7:8 7:8 ማዢ. ማፃ 17:10-14፤ 21:2-4፤ 25:26፤ 29:31—35:18። 7:9 7:9 ማዢ. ማፃ 37:11፤ 28፤ 39:2፤ 21። 7:10 7:10 ማዢ. ማፃ 41:39-41። 7:11 7:11 ማዢ. ማፃ 42:1-2። 7:13 7:13 ማዢ. ማፃ 45:1፤ 16። 7:14 7:14 ማዢ. ማፃ 45:9-10፤ 17-18፤ 46:27። 7:15 7:15 ማዢ. ማፃ 46:1-7፤ 49:33። 7:16 7:16 ማዢ. ማፃ 23:3-16፤ 33:19፤ 50:7-13፤ ዒያ. 24:32። 7:18 7:18 ከሲ. ማፃ 1:7-8። 7:19 7:19 ከሲ. ማፃ 1:1-11፤ 22። 7:20 7:20 ከሲ. ማፃ 2:2። 7:21 7:21 ከሲ. ማፃ 2:3-10። 7:23 7:23 ከሲ. ማፃ 2:11-15። 7:29 7:29 ከሲ. ማፃ 18:3-4። 7:34 7:34 ከሲ. ማፃ 2:14። 7:36 7:36 ከሲ. ማፃ 7:5፤ 14:21፤ ፓይ. ማፃ 14:33። 7:37 7:37 ላሚ. ዋማ 8:15፤ 18። 7:38 7:38 ከሲ. ማፃ 19:1—20:17፤ ላሚ. ዋማ 5:1-33። 7:40 7:40 ከሲ. ማፃ 32:1። 7:41 7:41 ከሲ. ማፃ 32:2-6። 7:42 7:42 ዓዋ. 5:25-27።

44 «ኑ ዓድንሚን ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓፒላና ማዢንቴ ያኑሲ ካክሸከንታ ማኣሪ ዓኣኔ፤ ዬኖ ዓፒሎና ማዢና ማኣሪ ያኑሲ ዒዛ ዓይሚ ጎይዖና ሃሣ ዳዋ ጎይዖና ማዢሚያ ሙሴኬ። 45 ያኑሲ ዔያቶኮ ቤርታፓ ዳውሎ ሜሌ ዴሮ ዓጮ ዔያታ ዳካሌ ዋዶና ኑ ዓሶንሚ ዬኖ ዔያታ ዔኬ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሪሎ ዔያሱና ዋላ ዒዛ ቤዘ ጌልዜኔ፤ ዳንዲ ዳውቴ ዋዶ ሃላንዳኣና ዬና ዒኣካ ዳዔኔ። 46 ዳውቴያ ያኑሲ ዒዛ ቦንቼሚሮ ያይቆኦ ቤዜርዖ ባኣካ ያኣዛሚ ዋርቃንዳ ማኣሪ ማዢን ያኑሲ ሸኢቄ። 47 ጋዓንቴ ዬኖ ማኣሪ ያኑሲም ማዢሚ ሴሎሞኔ።

48 «ያዲ ማዔቶዋ ዳኤፖ ያኣዛሚ ዓሲ ኩቸና ማዢንቴ ማኣሪዳ ናንጉዋሱ፤ ዬይያ፡- ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛሚ ዛሎና 49 ጫሪንጫ ታኣኮ ዴያ ያይቶኬ፤

ሳዓ ታኣኮ ቶካ ሃርቃ ቤዘኬ፤ ሂዳዖ ታኣም ዒንሚ ዋዢጉዴ ማኣሪ ማዢንዳይ?

ታ ዴዒ ሃውሻንዳ ቤዛ ዋዢጉዴያዳይ?

50 ዬያ ቢያ ታኣኒ ታ ኩጮና ኮሸሚቱዳዳይ? ያኑሲ ሂዚ ጋዓኔ ጌዒ ያኣፔሚጉዴያኬ።

51 «ዒንሚ ባቃኖ ዴይሚ፡ ፑርቶ ዓሳ! ዒና ዒንሚኮ ዔኩዋያ፤ ዋያኣ ዒንሚኮ ዋይዙዋያ፡ ዒንሚኮ ዓድንሚጉዲ ዒንሚያ ቢያ ዋዶና ዓያኖ ጌኤዢ ማካኔ።

52 ዒንሚኮ ዓድንሚ ዓዲ ዳውሲ ባኣያ ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶይዳ፤ ያድዳይ? ዔያታ ጌኤዢሚኮ ሙኪያ ቤርታዲ ኬኤዜዘንሚታዖ ዋዴኔ፤ ዒንሚያ ሃሣ ዬያ ጌኤዢሚ ዓኣሚ ዒንገ ዋዴኔ። 53 ዒንሚ፡- ከኢታንቸ ዛሎና ያኑሲ ዋጎ ዔኬኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሚ ዬያ ካፒባኣሴ።»

ዒሰዲፓኖሴኮ ሹጮና ዲይንቴ ሃይቂዋ

54 ዋጎ ዋጋ ዓሳ ዬያ ዋይዜ ዋዶና ዒናፓ ኮሺ ዲጋዴኔ፤ ዒሰዲፓኖሴ ዑዖይዳኣ ዲጋና ሃኣሚ ዳዔኔ። 55 ዒዚ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺኮ ዋልቆ ጋሮ ጌሊ ጫሪንጮ ባንሚ ገዢ ጌዒ ዛጋዖ፡ ያኑሲኮ ቦንቸ ዴንቄኔ፤ ዬሱሴያ ያኑሲኮ ሚዛቆ ዛላ ዔቂ ዓኣንቴ ዛገ፡ 56 «ሃይሸ፤ ጫሪንጫ ቡለንቴ፡ ያኑሲኮ ዋናዒ ያኑሲኮ ሚዛቆ ዛላ ዔቂ ዓኣንቴ ታ ዛጋኔ» ጌዔኔ።

57 ዬማና ዔያታ ዴገዲ ዒላቴ፡ ዋዮ ጉቤሚ ፔኤኮ ዓርቃዖ ፔቱሞና ዒዛ ባንሚ ጳሸኬኔ። 58 ዬካፓ ዔያታ ዒዛ ዓርቂ ካታሞይዳፓ ኬሲ ሹቻ ዲዒ ዋዴኔ፤ ማርኮ ማዔ ዓሶንሚያ ዒሰዲፓኖሴ ዲዓ ዓሶኮ ዓፒሎ ዔኪ ሳውሌ ጌይንታ ፔቱ ዴጎሰኬይ ካፓንዳጉዲ ዒዛ ኮራ ጌሣኔ።

59 ዔያታ ዒዛ ሹጮና ዲዓ ጎይሣ ዓኣንቴ ዒሰዲፓኖሴ፡- «ጎዳ ዬሱሴ! ሸምፓሚ ታኣኮ ዔኬ!» ጌዒ ሸኢቄ።

60 ሃሣ ዒ ጉሞዓታዖ፡- «ጎዳሢዮ! ሃያ ዔያቶኮ ማዶ ዳቢንቴ ማሂ ፓይዲፖ!» ጌዒ ዴገዲ ዒላቴ፡ ሃይቂ። ሳውሌያ ዒሰዲፓኖሴ ዋዶናሚ ቃራኬ ጌዔኔ።

8

ሳውሌኮ ሸኢጲያ ማኣሪ ዓሶ ዳውሲያ

1 ዒሰዲፓኖሴ ሃይቂ ኬሎና ዬሩሳላሚይዳ ዓኣ ሸኢጲያ ማኣሪ ዓሶይዳ ዴኤፒ ዳውሲሚ ዔቄኔ፤ ያኑሲ ማዶም ዳኪንቴዘንሚን ማዶ ሃንጎ ያኑሲ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ዪሁዳ ዓጮና ሳማሪያ ዓጮና ባንሚ ላኣለንቴ ዴንዴኔ። 2 ያኑሲ ዴዲ ካኣሸካ፡ ፔቱ ፔቱ ዓሳ ዒሰዲፓኖሴ ዴኤኬኔ፤ ሃሣ ዒናፓ ማዔ ዴኤፒ ዬኤፒያ ዬኤኬኔ።

3 ሳውሌ ጋዓንቴ ዬኖ ዋዶና ሸኢጲያ ማኣሪ ዓሶ ባይዛኒ ሚርጌ ካራ ኮዓኔ፤ ዓሶኮ ማኣሪ ቢያ ጌሊ ጌሊ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዓቲንቆና ላኣሎና ጎቺ ጎቺ ኬሲ፡ ቱኡሲ ማኣሪዳ ቱኪሳኔ።

ከዢ ሃይሳ ሳማሪያይ ኬኤዘንቴሚ

4 ዴማ ዴማ ቤዘ ላኣለንቴ ዓኣዴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ቤዘይዳ ያኑሲኮ ቃኣሎ ኬኤዜኔ፤ 5 ፒልጶሴያ ሳማሪያኮ ፑኡፖ ካታሞ ዴንዲ ሜሲሂ ዛሎ ዓሶም ኬኤዜኔ። 6 ዓሳ ፒልጶሴኮ ቃኣሎ ዋይዛዖ ሃሣ ዒ ማዶ ያኑሲ ዋልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮዋ ዛጋዖ ፔቱሞና ዒዚ ጋዓ ባኮ ኮሺ ዋይዛኔ። 7 ፑርቶ ዓያናኣ ዴገዲ ዒላቴ ዓላቴ ሚርጌ ዓሶይዳፓ ኬሰካኔ፤ ሃሣ ሚርጌ ሃንታኒ ዳንዳዑዋ ዋሶ ዓሲና ፒዜ ሃንቱዋ ዋሶ ዓሲያ ዳቄኔ። 8 ዬያሮ ዬኖ ካታሞይዳ ዴኤፒ ዋዛ ማዔኔ።

9 ዬኖ ካታሚሎይዳ ሲሞኦኔ ጌይንታ ፔቱ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሚ ካታሞይዳ ዢዋቶና ዓኪ ባኣዚ ማዲ ማዲ ሳማሪያ ዓጮይዳ ሃርሸ ዲቃቲንታዖ ማዒ ናንጋኔ፤ ሃሣ «ታኣኒ ዴኤፒ ዓሲኬ!» ጌዒ ጌዒ ፔና ኬኤዛኔ።

10 ዓሶ ዳኮንታ ዴኤፖንታ ቢያ፡- «ሃይ ዓሚ ዴኤፒ ጌይንቴ ዔኤሊንታ ያኑሲ ዋልቃሚኬ!» ጌዒ ጌዒ ዒዛሲ ዋይዛኔ። 11 ዔያታ ዒዛሲ ዋይዛሚ ሚርጌ ዋይይዳፓ ዓርቃዖ ዢዋቶና ዓኪ ባኣዚ ማዲሢና ዔያቶ ዲቃሚ ሃርሸሳሚሮኬ። 12 ጋዓንቴ ፒልጶሴ ያኑሲ ካኣቱሞ ዛሎና ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ኬኤዜ ኮዢ ሃይሶ ጎናሲ ዔኪ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ዋኣዖና ማሰቴኔ። 13 ሲሞኦኔያ ዓቱዋዖ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዋኣዖና ማሰቴ ፒልጶሴና ዋላ ፔቱ ማዔኔ፤ ሃሣ ዒዚ ያኑሲ ዋልቆና ማዲንታ ዓኮ ባኮንታ ማላቶንታ ዛገ ዛገ ዲቃቲ ሃርሻኔ።

14 ዬሩሳላሚይዳ ዓኣ ዳኪንቴዘንሚ ሳማሪያ ዓጮ ዓሳ ያኑሲ ቃኣሎ ጎናሲ ዔኬሚ ዋይዛዖ ጳዲሮሴና ዮሃኒሴና ሳማሪያ ዓጮ ዳኬኔ። 15 ዬያሮ ሳማሪያ ዓጮ ዓሳ ዓያና ጌኤሺ ዔካንዳጉዲ ጳዲሮሴና ዮሃኒሴና ዓኣዲ ዔያቶም ሸኢቄ። 16 ዓይጎሮ ጌዔቶ ሳማሪያ ዓጮ ዓሳ ጎዳ ዬሱሴ ሱንዖና ዋኣዖ ማሰቴያፓዓቱም ዓያና ጌኤሺ ሃገ ፔቱ ዓሲዳታዖ ኬዲባኣሴ። 17 ዬያሮ ጳዲሮሴና ዮሃኒሴና ዔያቶ ዑዖ ኩጮ ጌሣዛ ዓሳ ዓያና ጌኤሺ ዔኬኔ።

18 ዳኪንቴዘንሚ ፔኤኮ ኩጮ ዓሶ ዑዖ ጌሣዛ ዓያና ጌኤሺ ዓሶም ዒንገንቴሚ ሲሞኦኔ ዛጋዖ ዳኪንቴዘንሚም ሚኢሽ ዔኪ ሙኪ፡- 19 «ታኣኒያ ኩጮ ጌሣዛ ዓሳ ቢያ ዓያና ጌኤሺ ዔካንዳጉዲ ሃኖ ቢታንቶ ታኣም ዒንጉዋቴራ» ጌዔኔ።

20 ጳዲሮሴ ጋዓንቴ ዒዛም፡- «ያኑሲኮ ዒንገያ ኔኤኒ ሚኢሽና ዔካኒ ማሊሢሮ ኔናንታ ኔ ሚኢሽንታ ዋላ ባይቆዋቴ! 21 ዒና ኔኤኮ ያኑሲ ቤርቶይዳ ፒዜ ማዒባኣሚሮ ኑ ማዶይዳ ኔኤኮ ቤሲያ ባኣሴ። 22 ዬያሮ ሃያ ኔኤኮ ፑርቱሞ ዳቢንቶ ጎማፓ ማዔ፤ ጎዖንቴ ያኑሲ ኔኤኮ ዒና ማሊያ ዓቶም ጋዓንዳቲ ዒዛ ሸኢቄ፤ 23 ዓይጎሮ ጌዔቶ ኔኤኒ ባይዛ ቂኢሩሞ ማሊሢና ኩሜያ ሃሣ ጎሜና ቱኡቴ ዓሲ ማዔሚ ታ ዛጋኔ» ጌዔኔ።

24 ሲሞኦኔያ፡- «ዒንሚ ሃሣ ጌዔ ባኮይዳፓ ፔቱ ባኣዚታዖ ታና ሄሎዋጉዲ ዒንሚ ዒንሚሮ ጎዳሚ ታኣም ሸኢቄዋቴ» ጌዔኔ።

25 ጳዲሮሴና ዮሃኒሴና ዬሱሴ ዛሎ ዔራ ባኮ ማርካዲ፡ ጎዳኮዋ ቃኣሎ ኬኤዜሰካፓ ሚርጌ ሳማሪያ ዓጮ

7:44 7:44 ኬሲ. ማፃ 25:9፤ 40። 7:45 7:45 ዒያ. 3:14-17። 7:46 7:46 2ሳሙ. 7:1-16፤ 1ዖሳሲ. ዓሃኬ 17:1-14። 7:47 7:47 1ካኣቶ. ማ 6:1-38፤ 2ዖሳሲ. ዓሃኬ 3:1-17። 7:49 7:49 ዒሲ. 66:1-2። 7:51 7:51 ዒሲ. 63:10። 8:3 8:3 ዳኪ. ማዶ 22:4-5፤ 26:9-11።

ጉርዶይዳ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚ ኬኤዚ ዩሩሳላሜ ባንሢ ማዶ።

9

ፒልጶስና ካኦቶ ማኦራ ማዳ ዲቶጲያ ዓጮ ዓሢና

26 ያኦሲኮ ከኢታንቻ ፒልጶስ ኮራ፡- «ዔቁ ዩሩሳላሜይዳፓ ጋኦዛ ዳንዳ ጎይያና ለካ ዳንዳ» ጌዔ፤ ዩና ጎይያ፡- ዓሲ ናንጉዋ ዳውሌይዳና ዓኦዳያኩ። 27 ዓዚ ዔቁ ዳንዳ፡- ዓሚና ፔቲ ዲቶጲያ ዓጮኮ ካኦቶ ማኦራ ዓሽቲንቁ ማዳ ዲቶጲያ ዓጮ ዓሲሰኬያ ያኦሲም ዘጊ ካኦሽካኒ ዩሩሳላሜ ዳንዳ ዲኦካ ዓኦ፤ ዩይ ዓሢ ሂንዳኬ ጌይንታ ዲቶጲያ ዓጮ ካኦቲሎና ዋላ ቢታንቶ ዓኦያ ማዳ ማዳያ ሃሣ ሚኦሽ ዓዚኮ ቢያ ዘጊ ዓርቁ ቆላያኩ። 28 ዩይ ዓሢ ፓራሢ ጎቻ ሳርጌሎ ያይቶይዳ ዳዒ ፔ ዓጮ ባንሢ ማዳ ዳንዳይቃ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ማፍኦፖ ናባባ። 29 ዩማና ዓያኖ ጌኤዣ ፒልጶስም፡- «ዳንዳ ሃሴኬ ሳርጌሎ ያይቶ ባንሢ ዑኩ» ጌዔ። 30 ዩማና ፒልጶስ ጳሽኪ ዩያ ባንሢ ዳንዳያ ዲቶጲያ ዓጮ ዓሢ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዲሲያሴ ማፍኦፖ ናባባንቲ ዋይዚ፡- «ኔ ናባባሢኮ ቡሊያ ኔኤም ጌላ?» ጌዒ ያኦጮ።

31 ዲቶጲያ ዓጮ ዓሢ ማሃ፡- «ቡሊ ኬኤዛ ዓሲ ባኦንቲ ዋዲ ታኦም ጌላንዳይ?» ጋዓ፡ ፒልጶስም፡- «ሳርጌሎ ያይቶይዳ ኬሰኪ ታኦና ዋላ ዳዔ» ጌዔ። 32 ዩይ ዲቶጲያ ዓጮ ዳኤፖ ዓሢ ናባባ ማፍኦፓ፡-

«ሹኪንታኒ ዲሽንታ ማራይጉዲ ማዔ፤
 ዑፃፓ ጋፓኖ ታይዛ ዓሳ ታይዛኦና ዚቲ ጋዓ ማራይጉዲ
 ዓዚ ዳንጎ ፔኤሲ ቡለባኦ።

33 ዓዚ ቦሂንቲ፤ ፒዜ ዋይያ ዓዚም ዋጊንቲባኦ፤ ሸምፓሢ ዓዚኮ ሳይይዳፓ ባይቁ፤ ዓዚኮ ሸይንቶ ዛሎ ያኦኒ ኬኤዛኒ ዳንዳዓይ?» ሂዚ ጋዓ ቤዛኩ።

34 ዩይ ካኦቶ ማኦራ ዳኤፒ ዓሲ ማዒ ማዳ ዓሢ ፒልጶስ ኮራ፡- «ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ሃኖ ጌዔሢ ያ ዛላዳይ? ፔ ዛላም? ማሌ ዓሲ ዛላዳይ? ሃራራ ታኦም ኬኤዜ» ጌዔ። 35 ፒልጶስያ ዩኖ ማፍኦፓ ቤዛይዳፓ ዓርቃያ ዩሱሴ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ዓዚም ኬኤዜ። 36 ዔያታ ዳንዳይቃ ዋኦሢ ዓኦ ቤሲ ሂላዛ፤ ካኦቶ ማኦራ ማዳ ዳኤፖ ዓሢ ፒልጶስ ኮራ፡- «ሃይሸ ሃካ ዋኦሢ ዓኦ፤ ታኦኒ ማሰቱዋጉዲ ታና ላኦጋሢ ዓይጎዳይ?» ጌዔ።

[37 ፒልጶስያ፡- «ጉቤ ዓናፓ ኔ ጉሙርቁቶ ዋኦያ ማሰታኒ ዳንዳዓይ» ዓዚም ጌዔ። ካኦቶ ማኦራ ማዳ ዳኤፖ ዓሢያ፡- «ዩሱሴ ከሪሰቶሴ ያኦሲ ናኦዚ ማዔሢ ታ ጉሙርቃኔ» ጌዔ።]*

38 ካኦቶ ማኦራ ማዳ ዳኤፖ ዓሢ ሳርጌሎ ያይቶ ዔቁሴ፤ ዩካፓ ለምዓሢ ዋኦይይዳ ኬዳዛ ፒልጶስ ዩያ ዓሢ ማሰኬ። 39 ዋኦይይዳፓ ዔያታ ኬሰኬሰካፓ ያኦሲኮ ዓያና ፒልጶስ ዔኬ፤ ካኦቶ ማኦራ ማዳ ዳኤፖ ዓሢ ለሚ ዓዚ ዳንቁባኦ። ዓዚያ ዋዛዲ ዋዛዲ ፔኤኮ ጎይያ ዓኦ። 40 ፒልጶስ ዓሚና ጋዓንቲ ዓዛያሴ ጎያ ቤሲዳ ዳዳ፤ ዓዚ ቁሳሪያ ዓጮ ማዒ ሙካንዳያ ሂላንዳኦና ካታም ቢያ ሃንቲ ሃንቲ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዜ።

ሳውሌኮ ላኦሚንቶ (ዳኪ. ማዶ 22:6-16፤ 26:12-18)

1 ዓሚና ቢያ ዋዳ ሳውሌ ጎዳኮ ጊንያ ሃንታ ናኦቶ ዳጋና ዋዳኒ ዚርቁ ዚርቁ ናንጊቤቃ ቁኤሶኮ ሱኡጋሢ ኮራ ዓኦ። 2 ጎዳኮ ጎይያ ሃንታ ዓሶ ዓቲንቆንታ ላኦሚንታ ዳንቃያ ቱኪ ቱኪ ዩሩሳላሜ ዔኪ ሙኪሳኒ ዳንዳዓ ከኢታ ዋርቃታ ዳማሰቆይዳ ዓኦ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዋይሢ ዓሶም ፍኦፒ ዓኒጋንዳጉዲ ቁኤሶኮ ሱኡጋሢ ያኦጮ።

3 ዩካፓ ዓዚ ጎይያ ዳንዳ ዳማሰቆ ካታም ሃላኒ ዑካዛ ዓዚ ዓሩዋንቲ ጫሪንጫፓ ዓኦፒዳ ዳካ ፖሊ ዓዚ ዓጮ ፖዔ። 4 ዩማና ዓዚ ቶጊ ዓኦዳ ባካፓ ሳዓ ኬዲ ሎኦም፡- «ሳውሌ! ሳውሌ! ኔ ታና ዓይጋ ዳውሳይ?» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዜ።

5 ሳውሌያ «ጎዳሢኖ! ኔኤኒ ያናዳይ?» ጌዔ። ዓዚ ማሃ፡- «ኔ ታና ዳውሳ፤ ታኦኒ ዩሱሴኬ፤ * 6 ሃሢ ዔቁጋፓ ካታም ጌሌ፤ ኔ ማዳንዳ ባካ ዓኦከ ኔኤም ኬኤዘንታንዳይ» ጌዔ።

7 ሳውሌና ዋላ ዓኦዳ ዓሶንሢ ዑኡሲ ዋይዛያ ያናኦ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኦሢ ዔያታ ጎያጎዶ ጎይሢ ባይዚ ዚቲኖ ጌዒ ዔቁ። 8 ሳውሌ ሳዓፓ ዔቃያ ዓኦፓ ቡሌ ዋዶና ዓይጎዋ ዳንቃኒ ዳንዳዒባኦ፤ ዩያር ዓሳ ዓዚኮ ኩጮ ዓርቁ ጎቹ ጎቹ ዳማሰቆ ካታም ዔኪ ዓኦ። 9 ዓዚ ለማና ዓይጎዋ ዳንቃኒ ዳንዳዑዋያ ሃሣ ሙሳ ዑሽኩዋያ ዳዔ።

10 ዳማሰቆይዳ ፔቲ ሃናኒያ ጎያ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ዓኦ። ዩያ ዓሢ ጎዳ፡- «ሃናኒያ!» ጌዒ ዔኤላያ ያኦሲ ፔጋሲ ዳዋዛ፤ ዓዚ፡- «ዮ፡ ጎዳሢኖ!» ጌዔ።

11 ጎዳ ዓዚም፡- «ፒዜ ጎይሢ ጌይንታ ጎይጶሎና ዳንዳ፤ ዓኦከ ዩሁዳ ማኦራይዳ ሳውሌ ጌይንታ ጰርሴሴ ዓጮ ዓሢ ኮዔ፤ ዓዚ ሃሢ ሸኢጲሢዳኬ» ጌዔ። 12 ሳውሌያ ዓሚና ዓኦፓ ዓዚኮ ለሚ ዛጋንዳጉዲ ሃናኒያ ዓዚ ዑፃ ኩጮ ጌሣንቲ ያኦሲ ዓዚ ፔጋሲ ዳዋያ ዛጌ።

13 ሃናኒያ ጋዓንቲ ሂዚ ጌዒ ማሃ፡- «ጎዳሢኖ! ዩይ ዓሢ ዩሩሳላሜይዳ ዓኦ ኔ ዓሶ ዑይይዳ ሚርጌ ፑርታ ባኦዚ ማዳሢ ሚርጌ ዓሲዳፓ ታ ዋይዜ። 14 ሃካኦ ሃሣ ኔና ካኦሽካ ዓሶ ቢያ ቱኡሳኒ ቁኤሶኮ ሱኡጎይዳፓ ቢታንቶ ዔኪ ሙኩኔ» ጌዔ።

15 ጎዳ ሃናኒያም፡- «ዓዚ ታኦኮ ሱንያ ማሌ ዳርንታ ካኦቶንታም ሃሣ ዓሰራዔኤሌ ዓሰማኦ ዔርዛንዳያ ታኦኮ ደኦሪንቲ ዓንጋም ማዔሢር ሃሣ ዓዚ ኮራ ዓኦ። 16 ታ ዛሎና ዋዚጉዳ ሚርጌ ሜቶ ዓዒ ዓካንዳቲያ ታ ታኦር ዓዚም ዔርዛንዳይ» ሂዚ ጌዔ።

17 ዩያር ሃናኒያ ዓኦከ ዳንዳ ሳውሌ ዓኦ ማኦራ ጌሊ፤ ኩጮ ፔኤኮ ሳውሌ ዑፃ ጌሣ፡- «ታ ዲሻሢኖ ሳውሌ! ሃይካ ኔ ሙካንቲ ጎይ፤ ኔኤም ዳዳ ጎዳ ዩሱሴ ዓኦፓ ኔኤኮ ዛጋንዳጉዲና ሃሣ ዓያና ጌኤሽ ኩሙሢ ዋልቁና ኔጊዳ ማዳንዳጉዲ ማሆም ታና ዳኬ።» ጋዓ፤ 18 ቤዛማና ቁኤሪ ማላ ባኦዚ ዓኦፓ ኬዳዛ ሳውሌ ዛጋኒ ዳንዳዔ፤ ዩካፓ ዔቁ ዓዒ ዋኦያ ማሰቲ። 19 ሙኡዚያ ሙሳ ደዲ ዳማሰቆይዳ ዓኦ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶንሢና ዋላ ዳካ ኬሊ ዳዔ።

ሳውሌ ዳማሰቆይዳ

8:33 8:33 ዓሲ. 53:7-8። * 8:37 8:37 ፔቲ ፔቲ ማፍኦፓ፡- ፓይ. 37 ጌዳ ቃሳ። * 9:5 9:5 ፔቲ ፔቲ ማፍኦፓ ሃኖ ቤዛይዳ፡- «ጫጮ ሚያ ማሢ ዓኪያና ኔኤሪ ኔ ማኦሳና» ጋዓ፤ ሃሣ «ሳውሌያ ጎይቁ ጎይቁ ዓረቆቹና ዲቃታ፤ ጎዳሢኖ! ዓይጎ ታ ኔኤም ማዳንዳጉዲ ኔ ኮዓይ?» ጌዔ። ጋዓ። ዩና፡- ዓይ. 22:10 ጌዳ፤ ሃሣ ዓይ. 26:14 ዳ፤ ፍኦፒንቲ ዓኦ።

20 ዩካፓ ኔጉዋዎ ሳውሌ፡- «ዩሱሴ ያኑሲ ናይኬ» ጌራ ጌራ ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዔርዚህሂ ዓርቁኔ።

21 ዩያ ዋይዜ ዓሳ ቢያ፡- «ሃይ ዓህ ዩሩሳላሜይዳ ዩሱሴ ካኣሽካዘንህ ቢያ ዋዳሂቱዓዳ? ሃይካኣ ዒዚ ሙኪህሂ ዔያቶ ቱኪ ቱኪ ቁኤሶኮ ሱኡጎ ባንሂ ዔኪ ዓኣዳኒቱዓዳ?» ጌራ ጌራ ዲቃቲ ሄርሸኔ።

22 ሳውሌ ጋዓንቴ ፔቶ ዶዲ ዶዲ ዓኣዳኔ፤ ዩሱሴ ሜሲሄ ማዔሂያ ኬኤዚ ኬኤዚ ዳማሰቆይዳ ናንጋ ዓይሁድ ዓሶኮ ጎዖንድ ጎይሂ ሳይዜኔ።

23 ሚርጌ ኬሊኮ ገንፃፓ ዓይሁድ ዓሳ ሳውሌ ዋዳኒ ዘርቱኔ፤ 24 ዒዚ ጋዓንቴ ዒዛ ዋዳኒ ዔያታ ዘርታሂ ዔሬኔ፤ ዔያታ ዓማና ዒዛ ዋዳኒ ሮኦሮና ዋንቶና ቢያ ካሮ ካሮ ካፓኔ። 25 ጋዓንቴ ዲሚና ሳውሌኮ ገንፃ ሃንታ ናኣታ ዒዛ ሮኦጩና ዲሮ ዑሃ ዓኣሂ ካታዋ ዙላ ኬይሴኔ።

ሳውሌ ዩሩሳላሜይዳ

26 ሳውሌ ዩሩሳላሜ ዓኣዳዎ ዒኣካ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሂሂና ዋላ ማዓኒ ኮዔኔ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዒዛኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁፃ ጎኔ ዔያቶም ማሊባኣሂሮ ቢያሂ ዒዛ ዒጊጩኔ። 27 ባርናባሴ ጋዓንቴ ሳውሌ ዔያቶ ኮይላ ሸኢሽዎ ዒዚ ጎይፃ ዓኣንቴ ጎዳ ዒዛም ዋይቲ ጴዳቶ ሃሃ ዋማይዲ ዒዛና ጌሰቴቶ፡ ዳማሰቆይዳኣ ዩሱሴ ሱንፃና ዋማይዲ ዒዚ ጫርቁ ዓሶ ዔርዚቶዋ ዔያቶም ኬኤዜኔ። 28 ዩያሮ ሳውሌ ዔያቶና ዋላ ማዒ ዩሩሳላሜይዳ ሃንቲ ሃንቲ ጎዳ ሱንፃና ጫርቁ ኬኤዜኔ፤ 29 ጌሪኬ ዓጮ ሙኡጮ ጌሰታ ዓይሁድ ዓሶና ዋላ ጌሰቲ ማርማዛ፡ ዔያታ ጋዓንቴ ዒዛ ዋዳኒ ማሌኔ። 30 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሂሂ ዩያ ዔራዎ ቁሳሪያ ዓጮ ዒዛ ዔኪ ዓኣዲ ዩካፓ ዪርሴሴ ዓጮ ዓኣዳንዳጉዲ ዳኬኔ።

31 ዒማና ዩሁዳ ዓጫ፡ ጌሊላና ሳማሪያ ዓጮናይዳ ቢያ ዓኣ ሸኢሽዎ ማኣሮ ዓሳ ሃውሾ ዳንቁ ዶዳኔ፤ ሃሃ ጎዳ ቦንቹ ቦንቹ ዓያና ጌኤሽናኣ ዶዲ ዶዲ ፓይዶና ሚርጌኔ።

ጴይሮሴ ሊዳና ዒዮጴ ጌይንታ ዓጮናይዳ

32 ጴይሮሴ ዓጮ ሃንቲቤቃ፡ ሊዳይዳ ናንጋ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሂሂ ኮራ ዓኣዳኔ። 33 ዒኣካ ዒዚ ሳሊ ለዔ ጉቤ ላሂ ናንጋ ዔኒያ ጌይንታ ዋቦ ዓሲ ዳንቁኔ። 34 ጴይሮሴ ዩያ ዓህ፡- «ዔኒያ! ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ኔና ፓሃንዳኔ፤ ዔቁ ኔኤኮ ዜዶ ማሄ» ጋዓዛ፡ ዒዚ ኔጉዋዎ ዔቁኔ። 35 ሊዳና ሳርናሚ ጌይንታ ዓጮናይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዩያ ዘጋፃ ጎዳ ጉሙርቁኔ።

36 ዒማና ዒዮጴ ዓጮይዳ ፃቢታ ጌይንታ ፔቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃሰኬና ዓኣኔ፤ ዒዛ ሱንፃኮ ቡሊፃ ጌሪኬ ሙኡቹና «ዶርቃ» ጌይሂ ማዓዛ ዩና ጌይፃ «ጌንፃ» ጌይሂኬ፤ ዒዛ ኮሺ ባኣዚ ማዲሂና ሃሃ ገንሃ ማንቆ ዓሶም ሚርጌና ዔኤቢ ዒንገሂና ዔርቲ ላኣሊኬ። 37 ዒማና ዒዛ ሃይቁም፡ ዓሳ ዒዛ ሱኡዲ ማሰካፃ ሹጮና ማኡና ማኣሮ ዑፃ ዓኣ ቤዘይዳ ኬሲ ላይሂኔ። 38 ሊዳ ጌይንታ ቤዘላ ዒዮጴኮ ዑኬ ማዔያታሂሮ ዒዮጴይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ጴይሮሴ ሊዳይዳ ዓኣሂ ዋይዚ፡- «ኔጉዋዎ ዑኬ ኑ ኮራ ሙኡ» ጌራ ዒዛም ኪኣታ ላምፃ ዓሲ ዳኬኔ። 39 ዩያሮ ጴይሮሴ ዔኤሊዎ ሙኡዘንሂሂና ዋላ ሙኡኔ፤ ዒኣካ ዒዚ ሄላዛ ሹጮና ማኡና ማኣሮ ዑፃ ዓኣ ቤዘ ዔያታ ዒዛ ዔኪ ኬሴኔ፤ ዩማና ዓኒንሂሂ ሃይቁ ላኣላ ቢያ ዒዛኮ ዓጫ ዔቃፃ ዩኤኪ ዩኤኪ ዶርቃ ዔያቶና ዋላ ሸምፔና ዓኣፃ ሲኬ ማኣዓሂንታ ዓፒሎዋ ዳዊ ዳዊ ቤኤዚንታኔ። 40 ጴይሮሴ ጋዓንቴ ቢያሂ

ካሮ ባንሂ ኬሲጋፓ ጉምዓቲ ሸኢቃፃ ሌዘ ባንሂ ዛጊ፡- «ፃቢታ ዔቁ!» ጋዓዛ፡ ዒዛ ዓኣፖ ቡሌኔ፤ ዒዛኣ ሃሃ ዒዛ ዳንቃፃ ዔቁ ዳዔኔ። 41 ዒዚ ዒዛኮ ኩጮ ዓርቁ ዔቁሳፃ፡ ዓኒንሂሂ ሃይቁ ላኣሎንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶንታ ዔኤሊ ዳቁሽ ዒዛ ዔያቶ ቤርታ ዔቁሴኔ። 42 ዩይ ባካ ዒዮጴ ዓጮይዳ ቢያ ዔርቲሂሮ ሚርጌ ዓሳ ጎዳ ጉሙርቁኔ። 43 ጴይሮሴ ዒማና ሲሞኦኔ ጌይንታ ጎሮ ጉኡዓ ዓሲሰኬናና ዋላ ሚርጌ ኬሊ ዒዮጴይዳ ዳዔኔ።

10

ጴይሮሴና ቆርኔሌዎሴና

1 ቁሳሪያ ዓጮይዳ ናንጋ ቆርኔሌዎሴ ጌይንታ ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዚያ «ዒፃሊያ ፖኦሊሶ» ጌይንታ ፖኦሊሶኮ ፃኤቶ ዓሶ ዓይህ ሱኡጌኬ፤ 2 ዒዚ ፔ ማኣሮ ዓሶና ዋላ ዓይሁድ ዋጎ ጎይፃ ያኑሲ ካኣሽካያና ዒጊጫያ፡ ማንቆ ዓሶዋ ሚርጌና ማኣዳያ ሃሃ ያኑሲ ቢያ ዋዳ ሸኢቃያኬ። 3 ፔቲ ኬሊ ማሂ ዶንቦልሳ ዋዳ ጉይያ ማዓኣና ያኑሲኮ ኪኣታንቻ ዒዛ ኮራ ጌሊ፡- «ቆርኔሌዎሴ!» ጌራ ዒዛ ዔኤላያ ያኑሲ ዒዛም ፔጋሲ ዳዊኔ።

4 ዒዚ ጊዥ ጌራ ኪኣታንቻሂ ባንሂ ዘጋፃ ዲቃቲሂና፡- «ጎዳሂዮ! ዓይጎዳይ?» ጋዓዛ፡ ኪኣታንቻሂ ዒዛም፡- «ኔኤኮ ሸኢሹያና ማንቆ ዓሶ ኔ ማኣዳ ማኣዳያ ያኑሲ ቤርታ ጴዳኔ፤ 5 ሃሂ ኔ ኮራፓ ዓሲ ዒዮጴ ዓጮ ዳኪጋፓ ጴይሮሴ ጌይንታ ሲሞኦኔ ዔኤሊሴ፤ 6 ዒዚ ሃሂ ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ፡ ጎሮ ጉኡዓ ሲሞኦኔ ማኣራ ሸኡቹዋይዳ ዓኣኔ» ጌዔኔ። 7 ዩያ ዒዛም ኬኤዜ ኪኣታንቻሂ ዒዛይዳፓ ዳማዲ ዓኣዳዛ ቆርኔሌዎሴ ዒዛም ላምፃ ማዶ ማዳሰከንሂሂና ጉሙርቁንቲ ማዳ ፔቲ ያኑሲ ጉሙርቃ ፖኦሊሴሰኬያ ዔኤሊ፡ 8 ማዔ ባኮ ቢያ ዔያቶም ኬኤዜሂኮ ገንፃ ዒዮጴ ዓጮ ዳኬኔ።

9 ዚራሎ ዔያታ ዓኣዲ ካታዋኮ ዑካኣና ዓባ ባካ ሄሊም ጴይሮሴ ዒዚ ቤርታ ሸኢቃ ሹጮና ማኡና ማኣሮኮ ዑፃ ኬሰኬኔ። 10 ዩማና ዒዛ ናይጴም ሙኡዚ ሙዓኒ ኮዔኔ፤ ሮኦሪ ሙዋ ሙዓ ዒዛም ገኣጊንታ ጎይሂ ዓኣንቴ ያኑሲ ዒዛም ፔጋሲ ዳዋ ባኣዚ ዒዚ ዛጌኔ። 11 ዩና ዒ ዛጌ ባኬላ ያዲኬ፡- ጫሪንጫ ቡሊንቴም ያይዶ ዛላ ዓርቁንቲ ዓፒላ ማላ ባኣዚ ሳፃ ኬዳኔ። 12 ዩና ጌዶይዳ ዳማ ዳማ ዳካንታ ዳኤፒ ቦፃንታ ሃሃ ካፒያኣ ዓኣኔ። 13 ዓካሪ ዒማና፡- «ጴይሮሴ! ዔቁ ሃያ ሹኪ ሹኪ ሙዔ» ጋዓ ዑኡሲ ዒዛም ዋይዘንቴኔ።

14 ጴይሮሴ ጋዓንቴ፡- «ጎዳሂዮ፡ ዩይ ማዓዓኬ! ሙዒንቱዋ ቁፃ ማዔ፡ ዒኣቲ ባኣዚ ሙዒ ታ ቤቁባኣሴ» ጌዔኔ።

15 ላሚ ሃሃ፡- «ያኑሲ ጌኤሽ ማሄ ባኮ ኔኤኒ ዒኣቲያኬ ጋዓንዳያ ኮይሱዋሴ» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዘንቴኔ። 16 ዩና ሃይሂ ማይንቲ ዒዛም ጴይሰካፓ ዓፒሎጉዳ ባኬላ ቤዘማና ሌካ ጫሪንጫ ዔውቴኔ።

17 ጴይሮሴ ዩና ያኑሲ ዒዛ ዳዊ ባኮኮ ቡሊፃ «ዓይጎ ናንዳይ?» ጌራ ጌራ ፔ ማሊያና ማሊ ሚታዳንቴ፡ ቆርኔሌዎሴ ዳኬ ዓሶንሂሂ ሲሞኦኔኮ ማኣሮ ያኑጩ ያኑጩ ዲሮ ካራ ዔቃፃ፡ 18 ዔኤሊንቲ፡- «ጴይሮሴ ጌይንታ ሲሞኦኔ ሸኡቹዋና ዓኣሂ ሃካዳ?» ጌራ ያኑጩኔ።

19 ጴይሮሴ ያኑሲ ዒዛ ፔጋሲ ዳዊ ባኬሎ ዛሎ ማሊያይዳ ዓኣንቴ ዓያና ጌኤሽ ዒዛም፡- «ሃይሹ፡ ኔና ሃይህ ዓሲ ኮዓኔ፤ 20 ዔያቶ ዳኬሂ ታናታሂሮ ዓልቱዋፃ

ከዲጋፓ ዔያቶና ዋላ ዓላዴ» ሂዚ ጌዔኔ። 21 ጳደርሴያ ዓላ ቤዛፓ ከዲ ዓላንሚ ባንሚ ሙካዎ፡- «ዒንሚ ኮላሚ ሃይሾ፡ ታናኬ፤ ዒንሚ ዓይጋ ሙኬይ?» ጌዒ ያኔጩኔ።

22 ዔያታ፡- «ኦኦኒ ሙከሚ ዌኔቶ ፖኦሊሶኮ ሱኦጋሚ፡ ቆርኔሌዎሴ ኮራፓኬ፤ ዒዚያ ዓይሁዶ ዓላ ቢያ ዒዛ ቦንቻያ ሃሃ ያኦሲ ካኣሸካያ ኮሺ ዓሲኬ። ነና ዒዚ ፔ ማኦሪ ዔኤሊሲ ኔ ጋዓ ባኮ ዋይዛንዳጉዲ ያኦሲ ከኢታንቻ ዒዛም ከኤዜኔ» ጌዔኔ። 23 ዩካፓ ጳደርሴ ዔያቶ ማኦሪ ጌልዚ ሾኦቸንሚ ዋይሃዎ ጉቴሎ ዔቂ ዩንሚ ሙከዘንሚና ዋላ ዓላዴ፤ ዒዮጳይዳ ዓላ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓላይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዓሲያ ዒዛና ዋላ ዓላዴ።

24 ዚሬሎ ዔያታ ቁሳሪያ ሙካንቴ ቆርኔሌዎሴ ፔኤኮ ዒጊኖና ዑኬ ላጌ ማዔ ዓላዎ ዔኤሊ ጳደርሴ ካፓኔ። 25 ጳደርሴ ጌሊ ቆርኔሌዎሴና ካኣማዛ ቆርኔሌዎሴ ዒዛኮ ቶኮዳማ ሂርኪ ጌዒ ቦንቻ ዔኤሊሚ ዔኤሌኔ። 26 ጳደርሴ ጋዓንቴ፡- «ዔቂ! ታኣ ኔጉዲ ዓሲዋይ!» ጌዒ ዒዛ ዔቂሴኔ።

27 ጳደርሴ ቆርኔሌዎሴና ዋላ ጌሰቲ ጌሰቲ ጋር ጌላዎ ማርጌ ቡኪንቴ ዓላ ዓሲ ዳንቄኔ። 28 ዩካፓ ዩያ ዓላዎ፡- «ዓይሁዶ ዓላ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዜርዎና ዋላ ፔቴ ማዒ ሃሃ ዋሊኮ ማኦሪ ጌላኒያ ኦ ካኣኸ ዋጋ ዓይሁዎኣሚ ዒንሚ ዒንሚ ቶኦኪና ዔራኔ፤ ጋዓንቴ ያናኣ ታኣኒ ጌኤሽኪባኣ፡ ዒኢቲ ዓሲኬ ጎዑዋጉዲ ያኦሲ ታና ፔጋሲ ዳቄኔ። 29 ዩያር ታኣም ዒንሚ ዓላ ዳኬ ዎዶና ፔቴታዎ ዓልቲዎዎ ታ ሙከኔ፤ ዓካሪ ዓይጎር ዒንሚ ታና ዔኤሌቶዎ ታ ዔራኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

30 ዒማና ቆርኔሌዎሴ፡- «ሃኖ ያይዳሳ ከሊ ሃይማ ዎዶ፡ ማሚ ደንቦልሳ ዎዶ ማዓኣና ታኣኒ ታ ማኦሪ ያኦሲ ሸኢቃንቴ ዓኣፒዳ ዲዲካ ቦኦሪ ዓፒላ ማኦዔ ዓሲ ታ ዔራዋንቴ ታ ቤርታ ዔቃዎ፤ 31 ቆርኔሌዎሴ! ያኦሲ ኔኤኮ ሸኢጲያ ዋይዜኔ፤ ሃሃ ማንቆ ዓላዎ ኔ ዒንጋ ዒንጊያዎ ኔኤኮ ዔኬኔ፤ 32 ዓካሪ ዒዮጳ ዓጮ ከኢታ ዓሲ ዳኪጋፓ ጳደርሴ ጌይንታ ሲሞኦኔ ዔኤሊሴ፤ ሃሚ ዒዚ ባዘ ዓጮ ዓላ ጎር ጉኡዓሚ፡ ሲሞኦኔ ማኦሪ ሾኦቸዎይዳ ዓኣኔ ታኣም ጌዔሚር። 33 ቤዘና ከኢቶ ዓላንሚ ታ ኔ ኮራ ዳኬኔ፤ ኔኤኒያ ሃሚ ሙከሚ ቃራኬ፤ ዓካሪ ያኦሲ ኔና ከኤዛንዳጉዲ ዓይሚ ባኮ ቢያ ዋይዛኒ ኦኦኒ ቢያሚ ያኦሲ ቤርታ ሃይካ ቡከኔ» ሂዚ ጌዔኔ።

ጳደርሴ ጌሰቲ ጌኤዘ

34 ጳደርሴ ዔያቶም ከኤዛዎ፡- «ጎኔና ያኦሲ ዓሲ ዓሲዳፓ ዲማሱዋኣሚና ፔቴያ ባሽ ማሚ ዛጉዋኣሚ ታ ዔራኔ፤ 35 ዓይጎ ዓሲ ማዔቶዎ ያኦሲ ዒጊጫያ ሃሃ ጎኦም ባኣዚ ማዳያ ማዔ ዓሚ፡ ዩያ ያኦሲ ናሽካኔ። 36 ያኦሲ ዒሰራዔኤሌ ዳርም ቃኦሎ ዳከሚ ዔርቴያከ፤ ኮኸ ሃይሳ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ዛሎና ሙከሚያ ዔያቶምከ፤ ጋዓንቴ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ቢያሚኮ ጎዳከ። 37 ዮሃኒሴ ዋኣያና ማሰኪያ ከኤዜ ዎዳፓ ዓርቃዎ፡ ጌሊላ ዓጫፓ ዳንዲ ዪሁዳ ዓጮ ቢያይዳ ማዔ ባኮ ዒንሚ ዔራኔ። 38 ሃሃ ያኦሲ ናዚራቶ ዩሱሴ ዓያና ጌኤዘና ደኦራሚንታ ዎልቄያ ዒዛም ዒንጌሚ ዒንሚ ዔራኔ፤ ያኦሲ ዒዛና ዋላ ማዔሚር ዒዚ ኮሺ ባኣዚ ማዲ ማዲ ፑርቶ ዓያናና ዓርቁንቴ ዓላዎ ፓሚ ፓሚ ሃንቴኔ።

39 «ዪሁዳ ካታዎ ኮይሎና ዩራሳላሜ ካታሞናይዳ ዒዚ ማዳ ባኮኮ ቢያ ኦኦኒ ማርካከ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ዒዛ ማሚዳ ሱዒ ዎዶኔ። 40 ያኦሲ ዒዛ ሃይሃሳ ከሎና ሃይባፓ ዔቃንዳጉዲና ዓላማኣ ዒ ጳዳንዳጉዲ ማሃኔ። 41 ዒዚ

ጳዳሚ ቢያ ዓሲምቱዋንቴ ሃይባፓ ዔቁሚኮ ጊንፃ ዒዛና ዋላ ሙዒ ዑሽከ፤ ያኦሲ ቤርታዲ ደኦራ፡ ኦና ዒዛኮ ማርኮንሚምከ። 42 ሃያ ባኮ ዳርም ኦ ከኤዛንዳጉዲ፤ ሽምፖና ዓኣ ዓላና ሃይቁ ዓላናይዳ ዒ ዎጋንዳያ ማዒያ ሃሃ ዩያ ያኦሲ ማሊ ጌሄያ ማዒሚያ ኦ ማርካዳንዳጉዲ ኦና ዓይሚኔ። 43 ዒዛና ጉሙርቃዘንሚም ቢያ ዒዛኮ ሱንዎና ጎማ ዓቶም ጌይንታንዳሚ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓላ ዒዛ ዛሎ ማርካዳኔ» ጌዔኔ።

ዓይሁዶ ማዒባኣ ዜርዎኮ ዓያና ጌኤዘ ዔኪያ

44 ጳደርሴ ዩያ ከኤዛኣና ቃኦሎ ዋይዜ ዓላ ቢያሚዳ ዓያና ጌኤሽ ከዳኔ። 45 ጳደርሴና ዋላ ሙከኔ፡ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓይሁዶ ዓላ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዜርዎም ዓያና ጌኤዘ ዒንጊያ ላኣሊንቴሚ ዛጋዎ ዲቃቲ ሄርሼኔ። 46 ዓይሁዶ ማዒባኣ ዜርዎም ዓያና ጌኤዘ ዒንጊንቴያታሚ ዔያታ ዔራሚ፡ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዜርዎ ዲማ ዲማ ዳንጋና ጌሰታንቴ ሃሃ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ቦንቻንቴ ዔያታ ዋይዜሚርከ። 47 ዩማና ጳደርሴ፡- «ሃኣታ ዓላ ኦጉዲ ዓያና ጌኤሽ ዔኬኔ፤ ዓካሪ ዋኣያና ዔያታ ማሰቱዋጉዲ ያኦኒ ዔያቶ ላኣጋይ?» ጌዔኔ። 48 ዩያር ዔያታ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ሱንዎና ዋኣያ ማሰታንዳጉዲ ዓይሚኔ፤ ዩካፓ ጳደርሴ ዔያቶና ዋላ ዳካ ከሊ ዳዓንዳጉዲ ዔያታ ዒዛ ሸኢቄኔ።

11

ጳደርሴ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓላ ማኦሪ ዓይጋ ጌሌቶዎ ከኤዜሚ

1 ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓላ ያኦሲ ቃኦሎ ዋይዜ ዔኪሚ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዳኪንቴዘንሚንታ ሃንጎ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓላንታ ዋይዜኔ። 2 ጳደርሴ ዩራሳላሜ ጊንሃ ማዒ ዓኣዳ ዎዶና ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቲያ ፒዜኬ ጋዓ፡ ዓይሁዶታዎ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓላ ዛላፓ ማዒ ዓላ ዒዛ፡- 3 «ዓይጎር ኔ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቲባኣ ዓላ ማኦሪ ጌሊ ዔያቶና ዋላ ሙዔይ?» ጌዒ ፓሴኔ። 4 ጳደርሴ ጋዓንቴ ሂዚ ጌዒ ቢያ ባኮ ፓይዲ ፓይዲ ከኤዜሚ ዓርቁኔ።

5 «ታኣኒ ዒዮጳ ካታማ ሸኢጲሚዳ ዓኣዎ ያኦሲ ታኣም ፔጋሲ ዳቄ ባኣዚ ዛጌኔ፤ ታ ዛጌሚ ፑኦፒ ዓፒላ ማላ ባኣዚ ያይዶ ዛሎ ዓርቁንቴ ጫሪንጫፓ ከዲ ታ ባንሚ ሙካንቴከ፤ 6 ዩኖ ባኬሎ ኮሺ ታ ዛጋዛ ዲማ ዲማ ቆልሞ፡ ካይዚ ቦዎ ዳካንታ ዳኤፒንታ፡ ካፒያ ጌዳ ዓኣንቴ ታ ዛጌኔ፤ 7 ዒማና (ጳደርሴ! ዔቂ ሹኪ ሹኪ ሙዔ) ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዛዎ፤ 8 ዩይ ማዓዓከ ጎዳሚኖ! ሙዒንቲዎ ዒኢቲ ባኣዚ ታ ሙዒ ቤቂባኣሴ» ጌዔኔ። 9 ሃሃ ላሚሚና ዩና ዑኡዜላ (ያኦሲ ጌኤሽ ማሃሚ ኔ ዒኢቲያከ ጋዓኒ ኮይሱዎሴ) ጌዒ ጫሪንጫፓ ታኣም ከኤዜኔ። 10 ዩና ሃይሚ ማይንቴ ያዲ ማዔሰካፓ ዩና ዓፒሎ ማላ ባኬላ ጉቤ ሌካ ጫሪንጫ ዔሙቴኔ። 11 ዒማና ቁሳሪያይዳፓ ታ ባንሚ ዳኮና ሃይሃ ዓሲ ኦ ዓኣ ማኣር ሙከ ሄሌኔ። 12 ዓያና ጌኤሽ ታኣኒ ፔቴታዎ ዓልቲሚ ባኣያና ዔያቶና ዋላ ዓኣዳንዳጉዲ ታኣም ከኤዜኔ፤ ሃንሚ ላሆ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓላንሚ ታኣና ዋላ ዓኣኔ፤ ዔያቶንታ ዋላ ኦ ቆርኔሌዎሴ ማኦሪ ዓኣዲ ጌሌኔ። 13 ዒዚያ ያኦሲ ከኢታንቻ ዒዛም ጳዳም ዒ ዛጌሚና፡- «ዒዮጳ ዓጮ ዓሲ ዳኪ ጳደርሴ ጌይንታ ሲሞኦኔ ዔኤሊሴ፤ 14 ዒዚ ኔኤና ኔ ማኣር ዓላና ቢያ ዒንሚ ዳቃንዳ ቃኣላ ኔኤም ከኤዛንዳኔ»

ጌዔህ ዲ ኑም ከኤዜኔ። 15 ይኖር ታኣኒ ዔያቶም ከኤዚያ ዓርቁ ዋደና ዓያኖ ጌኤዠ ቤርታ ኑ ዑፃ ከዳህጉዲ ዔያቶ ዑፃኒ ከዳኔ። 16 ይማና <የሃኒሴ ዋኣህና ማሰከኔ፤ ዲንህ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺና ማሰታንዳኔ። ጌዲ ጎዳ ከኤዜ ቃኣላ ታኣም ጳቄ። 17 ኑኡኒ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዋደና ያኦሰ ኑም ዲንጌ ዲንጌፃ ዔያቶማኣ ዲንጌንቴያታቴ ሂዳፃ ያኦሰ ታ ላኣጋኒ ዋልቄ ታኣኮ ዓኣ?» ጌዔኔ።
 18 ዔያታ ዩያ ዋይዛፃ ጎፃንዶ ጎይህ ባይዚ ዚቲዮ ጌዔኔ፤ ዩካፓ ዔያታ፡- «ዓካሪ፡ ያኦሰ ዓይሁዴ ማዓባኣ ዓሳ ዳቃንዳጉዲ ጎሞ ዔያቶም ዓቶም ጌዔኔ» ጌዲ ያኦሰ ጋላቴኔ።

ዓንጾኪያይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣር

19 ዲሰገገፍሴ ሹጮና ዳይንቴ ሃይቄ ዋደና ዓቄ ዲዲ ደውሲያ ዛሎና ላኣሊንቴ ዳንዴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ዳንዲ ፒንቄ፡ ቆጶርሴና ዓንጾኪያ ዓጮ ሃላንዳኣና ዓኣዳፃ ያኦሰኮ ቃኣሎ ዓይሁዴ ዓሲዳፓ ዓታዛ ሜሌ ዓሲም ከኤዚባኣሴ። 20 ማዔቶዋ ቆጶርሴና ቄሪና ዓጮናይዳፓ ሙኩ ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ዓንጾኪያ ዓኣዳፃ ዓይሁዴ ማዓባኣ ዓሰማኣ * ዓይሱዋፃ ጎዳ ዩሱሴ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ከኤዜኔ። 21 ጎዳ ዔያቶ ማኣዳህረ ሚርጌ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ጎዳ ባንህ ማዔኔ።

22 ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ዩያ ዋይዜህረ ባርናባሴ ዓንጾኪያ ዳከኔ። 23 ዲዚያ ዓኣዲ ያኦሰ ኮሹሞና ዲንጋ ዲንጌያ ዳርሞ ዋይዜዲ ዲንጌቶዋ ዛጋዛ ሚርጌ ዲዛ ዋዛሴኔ፤ ቢያህ ጉቤ ዲናፓ ደዲ ጎዳም ጉሙርቄንታያ ማዓ ናንጋንዳጉዲ ዲ ዞሬ። 24 ዲዚያ ዓያና ጌኤሺ ኩሙህ ዋልቄና ዲዛይዳ ማዳያ ሃህ ሚርጌና ያኦሰ ጉሙርቄ ኮሺ ዓሲኩ። ሚርጌ ዓሲያ ጎዳ ባንህ ማዔኔ።

25 ዩካፓ ባርናባሴ ሳውሌ ኮዓኒ ያርሴሴ ጎፃ ዓጮ ዓኣዲ፡ 26 ዲዛ ዳንቃፃ ዓንጾኪያ ዔኪ ዲዛ ሙኩኔ። ፔቴ ለዔ ኩሙህ ዔያታ ዲኢካ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሰና ዋላ ፔቴ ማዓ ሚርጌ ዓሲ ዔርዜኔ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ፔቴ ጌዲ ዓንጾኪያይዳ «ዓማና ዓሰ» ጌይንቴኔ።

27 ዲማና ፔቴ ፔቴ ያኦሰ ማሊያ ከኤዛዘንህህ ዩሩሳላሜይዳፓ ዓንጾኪያ ዳንዳኔ፤ 28 ዔያቶይዳፓ ፔቴህ ዓጋቦሴ ጎፃህ ዓቄ ዓጮ ቢያይዳ ዳኤፒ ናይዚ ከሰካንዳህ ዓያና ጌኤሺ ማሊሴም ከኤዛዘ፡ ዩይ ናያ ሮሜ ዓጮ ካኣቴ ቁላውዳዎሴ ዋደና ማዔኔ። 29 ዩያር ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሳ ቢያ ፔቴ ፔቴህ ፔ ዳንዳዓህጉዴያ ሚኢሺ ከሲ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሰም ማኣዶ ዳካኒ ማሌኔ። 30 ዩካፓ ሚኢሺ ዔያታ ከሲ ባርናባሴና ሳውሌና ዑፃ ዳከኔ።

12

ዓማና ዓሰኮ ዳኤፖ ደውሲንቴያ

1 ዓማና ካኣቴ ሄርዲሴ ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓማና ዓሰ ደውሲህ ዓርቄኔ፤ 2 የሃኒሴኮ ቶይዲ ያይቆኦሴ ጩንቻ ዓፓርና ዲዚ ቲቂሲ ዋዲሺኔ። 3 ዩይ ባካ ዓይሁዴ ዓሰ ዋዛሴህ ዛጋፃ ጳዒርሴያ ሃህ ዓርቄሴኔ። ዩይ ማዔህ ዓይሁዴ ዓሰኮ ዑህ ዓኣዲያ ጌዲ ላኣዶ ሙዒ ቦንቾ ከሎናከ። 4 ጳዒርሴ ዲዚ ዓርቄሴሰካፓ ቱኡሲ ማኣሪዳ ቱከኔ፤ ዓይሁዴ ዓሰኮ ዑህ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎኮ ጌንፃፓ ዳር ቤርቶ ሺኢሻንዳያ ሃላንዳኣና ያይዶ

ያይዶ ማዓ ፔቴና ዲዛ ያይዶ ዓሲ ካፓንዳጉዲ ካፓ ዓሰ ዓይህኔ። 5 ዩያር ጳዒርሴ ቱኡዘ ማኣርይዳ ቱኡቴ ካፓ ዓሰና ካፒንቴኔ፤ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ጋዓንቴ ዲዛ ጋይቴ ደዲ ያኦሰ ሺኢቃኔ።

ያኦሰኮ ኪኢታንቻ ቱኡዘ ማኣሪፓ ጳዒርሴ ከሴህ

6 ሄርዲሴ ዳር ቤርቶ ጳዒርሴ ሺኢሻኒ ማሌ ዋንቴሎ ጳዒርሴ ላምፃ ካኒ ቢራታና ቱኡቴ ላምፃ ካፓ ዓሲኮ ባኣካ ላሂ ዓኣኔ፤ ዓቴ ሜሌ ካፓዘንህ ቱኡዘ ማኣርኮ ካር ካፓኔ። 7 ዩማና ያኦሰኮ ኪኢታንቻ ሙኪ ጳዒዛ፡ ቱኡዘ ማኣርይዳ ጳዒርሴ ዓኣ ጋራ ፖዒ ፖዔኔ፤ ዩካፓ ያኦሰኮ ኪኢታንቻህ ጳዒርሴኮ ቲቂሎ ባዲ ጳቻ፡- «ዑኩና ዔቄ!» ጋዓዛ፡ ካኖ ቢራታ ዲዛኮ ኩጫፓ ከዳኔ። 8 ጌንህ ያኦሰኮ ኪኢታንቻህ፡- «ቃልሾ ኔኤኮ ቱኡቴ፤ ዳርዘዋ ኔኤኮ ዓኣህንቴ» ጌዔኔ። ጳዒርሴያ ዓይህንቴህጉዲ ማዳኔ፤ ሃህ ጌንህ ያኦሰኮ ኪኢታንቻህ፡- «ዓፒሎ ኔኤኮ ማይንቴ ታ ጌንያ ሙኩ» ጌዔኔ። 9 ዩያር ጳዒርሴ ከሰካፃ ያኦሰኮ ኪኢታንቻህ ጌንያ ዓኣዳኣና ዲዛም ዓውቴ ማሌያፓዓቴም ዩይ ማዳንታ ባካ ቢያ ጎኔ ባኣዚ ማሊባኣሴ። 10 ቤርታሳህና ላምፃሳ ቤዘናይዳ ካፓ ዓሰና ያኦኪ ካታም ዳንዳ ዓንጎና ዋዲንቴ ካር ሃላዛ ዓሲ ካኣሙዋንቴ ካራ ጉሪ ዔያቶም ቡሊንቴም ዔያታ ከሰኪ ፔቴ ሉኡጋ ጎይህ ጌዳና ቲቂ ዓኣዳኣና ዲዚ ዔሩዋንቴ ያኦሰኮ ኪኢታንቻህ ጳዒርሴይዳፓ ደማዲ ዓኣዳኔ።

11 ዩካፓ ጳዒርሴኮ ዒና ማዓዛ፡- «ያኦሰ ፔኤኮ ኪኢታንቻህ ዳኪ ታና ሄርዲሴና ዓይሁዴ ዓሳ ካፓ ባኮናይዳፓ ቢያ ዳቂሾያ ማዔህ፡ ዓካሪ ታ ጎኔ ዔራሬ» ጌዔኔ።

12 ዩካፓ ዲዚ ሚርጌ ዓሳ ፔቱሞና ቡከንቴ ሺኢቃ ማይራም ጎፃዞ ማኣሪ ዓኣዳኔ፤ ዩና ማይራም ማርቆሴ ጌይንታ የሃኒሴኮ ዲንደከ። 13 ጳዒርሴ ዲኢካ ሃላፃ ማርሾ ካርይዳ ዔቄ፡- «ማኣሪ ዓሲዮ!» ጋዓዛ፡ ሮዳ ጌይንታ ዉዳር ናይሰከና ያናታቴያ ዔራኒ ማርሾ ካር ሙኩኔ። 14 ናዔላ ጳዒርሴ ዑኡሲ ማዔህ ዔራፃ ሚርጌ ዋዛፓ ዔቄና ማርሾ ካር ቡሉዋፃ ሃሺ ጳሽኪ ጋር ጌሊ፡- «ጳዒርሴ ካራ ዔቄ ዓኣኔ!» ጌዲ ከኤዜኔ። 15 ዔያታ ጋዓንቴ፡- «ኔ ዣኣኣሽካኔ!» ጋዓዛ፡ ዲዛ፡- «ጎኔ ዲዛከ» ጌዲ ደዲሺ ከኤዛዘ፡ ዔያታ ጌንህ፡- «ሂዴቶ፡ ዲዛኮ ዔኤኮ ናንዳኔ» ጌዔኔ።

16 ጳዒርሴ ዲማና ዔኤሊያ ሃሾ ዲዓዛ፡ ዔያታ ካር ቡላፃ ዲዛ ዛጌ ሚርጌ ዲቃቴ ሄርሼኔ። 17 ዲዚ ጋዓንቴ ዔያታ ዚቲዮ ጋዓንዳጉዲ ኩቻ ዳዎ፡ ያኦሰ ዲዛ ቱኡዘ ማኣሪፓ ዋይቴ ከሴቶም ዔያቶም ከኤዜኔ። ዩካፓ፡- «ሃያ ባኮ ያይቆኦሴና ሃንጎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄዘንህማኣ ከኤዘዋቴ» ጌዲ ዔያቶይዳፓ ደማዲ ሜሌ ቤሲ ዳንዳኔ።

18 ዚር ጉቴሎ፡- «ጳዒርሴ ዋካ ባይቄይ?» ጌዲ ካፓ ዓሳ ሴካ ሃንጋ ጳሽከኔ። 19 ሄርዲሴ ዲዛ ኮዒሲ ባሽንታፃ ዩና ከሎና ካፓ ዓሰ ያኣጩህኮ ጌንፃ ዔያቶ ዋዲንዳጉዲ ዓይህኔ፤ ዩካፓ ሄርዲሴ ዩሁዳይዳፓ ቂሳሪያ ዳንዳ ዳዔኔ።

ካኣቴ ሄርዲሴኮ ሃይቦ

11:16 11:16 ዳኪ. ማዳ 1:5። 11:19 11:19 ዳኪ. ማዳ 8:1-4።
 11:28 11:28 ዳኪ. ማዳ 21:10።

* 11:20 11:20 ዓይሁዴ ማዓባኣ ዓሰ፡ ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ማፃኣፓ «ጌሪከ
 12:4 12:4 ከሴ. ማፃ 12:1-27።

20 ሄሮዲሴ ጻፎ ሲደና ዓጮ ዓሰናይዳ ኮሺ ዳጋዴኔ፤ ይያሮ ዔያታ ፔቱሞና ሙካዎ ካኣቲኮ ላጌ ማዔ፡ ቢላስታሴ ጌይንታህ ዔያቶም ካኣቲቃይሻንዳጉዲ ሺኦቁ ዔኤዲሴህኮ ጊንፃ ካኣቲና ቡካጊ ዔያታ ጎኦጮኔ፤ ይያ ዔያታ ማዴህ ዔያቶኮ ዓጮ ዓሰ ሙጎንደ ባኣዚ ዳንቃህ ይያ ካኣቲ ዓጮጋ ማዔህሮኮ።

21 ካኣቲ ጌኤዘ ዋይዚ ጌህ ኬሎና ካኣቲሞ ዓጥሎ ፔኤኮ ማኣዲ፡ ካኣቲሞ ያይቶይዳ ዴዲ ዴሮም ኬኤዘኔ።

22 ዴራኣ፡- «ሃይ ያኦሲ ዑኡሲ ማዓንዳጋታጌም ዓሲ ዑኡሲቱሞሴ» ጌዲ ጌዲ ዲላቲኔ። 23 ዲማና ሄሮዲሴ ያኦሲም ቦንቾ ዲንገባኣህሮ ቤዘማና ያኦሲ ኪኢታንቻ ፑርታ ደርዎ ዲዘይዳ ዓጋዘ ዲዚ ዘልቁ ሃይቄኔ።

24 ያኦሲኮ ቃኣላ ጋዓንቴ ቢያ ዎዴ ማርጌና ዳልጊ ዳልጊ ዳጊዴ።

25 ባርናባሴና ሳውሎና ፔኤኮ ማዶ ኩንህ ይሩሳላሜይዳጋ ጋንጎኪያ ማዓዎ፡ ማርቆሴ ጌይንታ ዮሃንሴያ ዔያቶና ዎላ ዔኪ ሙኬኔ።

13

ዓያና ጌኤሺ ባርናባሴና ሳውሎና ደኦሪ ማዶም ዳኪህ

1 ዓንጎኪያይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰ ባኣካ ያኦሲ ማላህ ኬኤዘያና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰ ዔርዘ ዓሲያ ዓኣኔ፤ ይያታ፡- «ባርናባሴ፡ ካርፃህ ጌይንታ ሲሞኦኔ፡ ቁሬና ዓጮ ዓህ ሉኪዮሴ፡ ዓጮኮ ያይዳሳ ቤዘ ዎይህ ሄሮዲሴንታ * ዎሊ ኮሺ ናሽካ ማናሄና ሳውሎናኮ።» 2 ዩንህ ሙኡዚ ሃሺ ሺኦጲህ ሺኦቃንቴ ሃህ ያኦሲ ካኣሽካንቴ ዓያና ጌኤሺ፡- «ታኣኒ ደኦሪ ማዶም ባርናባሴና ሳውሎና ታኣም ዳሚሲ ኬሱዎቲ» ጌዔኔ።

3 ዔያታ ላሚ ሃህ ሙጎ ሃሺ ሺኦቁ ሺኦጲያ ሺኦቁ፡ ኩጮ ዔያቶ ዑፃ ጌህሰካጋ ዔያቶ ዳኪኔ።

ባርናባሴና ሳውሎና ቆጲሮሴ ዓጮይዳ

4 ባርናባሴና ሳውሎና ዓያና ጌኤሺ ዔያቶ ዳኪም ሴሌውቂያ ጌይንታ ዓጮ ዓኣዲ፡ ዩካጋ ዎኣያ ካኣሚሎና ዎኣያ ሳዛ ዓኣ ቆጲሮሴ ዓኣዴኔ። 5 ሲልማና ዔያታ ሄላዎ ዓይሁደ ዓሰኮ ቡኪንቶ ቤዘ ያኦሲ ቃኣላ ኬኤዘኔ፤ ዮሃንሴ ጌይንታ ማርቆሴያ ዔያቶና ዎላ ማዔ ዔያቶ ማኣዴኔ።

6 ቆጲሮሴኮ ጳፑ ጋዓ ቤዘ ዳንዲ ዔያታ ሄላዎ፡ ባሪዮሱሴ ጌይንታ ፔቲ ዓይሁዴ ዓሲ ዠይሰኬያ ዳንቄኔ፤ ዲዚያ ሉኡዙሞና ያኦሲ ማላህ ኬኤዘኔ ጋዓ ዓሲኮ።

7 ዲዚ ሴርጊዮሲ ጳውሎሴ ጌይንታ ኮሺ ጫዎ ማዔ ዓጪ ዎይህሰኬያኮ ላጌኮ፤ ይይ ዎይህ ዓህ ባርናባሴና ሳውሎና ዔኤሊሲ ያኦሲ ቃኣላ ዎይዚ ኮዔኔ። 8 ጋዓንቴ ጌሪኬ ሙኡጮና «ዔላማሴ» ጌይንታ ዠዎኣህ፡ ባሪዮሱሴ ይይ ዓጮ ዎይህህ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዎጉዲ ላኣጊ ባርናባሴና ሳውሎና ኬኤዘ ባኮ ዓዲ ማኬኔ።

9 ሳውሎ ጌይንታ ጳውሎሴ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺ ኩሙህ ዎልቁና ዲዘይዳ ሙኬም ይያ ዓህ ኮሺ ዘጋዶ፡- 10 «ሃይ ኔ ፃላሃ ናዓህ፡ ጎኡም ቢያኮ ሞርኬ ማዔህ፡ ጌሺህና ፑርቱሞና ኔ ጊዳ ኩሚህ ሃይ! ፐዜ ያኦሲ ጎይዎ ዎቢሶ ኔ ሃሻዓዳ? 11 ሃህ ሃይሾ ነና ያኦሲ ኩቺ ጳርቃንዳኔ፤ ዓኣገ ባይቄያ ኔ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲ ጌዔ ዎዳ ሄላንዳኣና ዓሰኮገግ

ኔ ዘጋዓኬ» ጋዓዛ፡ ቤዘማና ዓኣገ ዲዘኮ ሻኣራቲ ዲሚ ባይቄም፡ ኩጮ ዲዘኮ ዓርቂ ዔኪ ዲዘ ዓኣዳንዳ ዓሲ ኮይላ ዲዘኮ ዲ ኮይህ ዓርቄኔ። 12 ዓጮ ዎይህህ ማዔ ባኮ ቢያ ዘጋዶ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄኔ፤ ጎዳ ዘሎ ዎይዜ ባኮርዎ ቢያ ዲቃቲ ሄርሼኔ።

ባርናባሴና ጳውሎሴና ጲሲዲያ ዓጮይዳ

13 ዩካጋ ጳውሎሴና ዲዘኮ ላጎንህና ዎኣያ ካኣሚሎና ጳፑይዳጋ ጲንፒሊያ ዓጮ ዓኣ ጴርጌ ዓኣዴኔ፤ ዮሃንሴ ጌይንታ ማርቆሴ ጋዓንቴ ዔያቶይዳጋ ዳማዲ ጊንህ ይሩሳላሜ ማዔ ዓኣዴኔ። 14 ዔያታ ጋዓንቴ ጴርጌይዳጋ ዔቂ ጲሲዲያ ዓጮይዳ ዓኣ ዓንጎኪያ ዓኣዴኔ፤ ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬሎና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ጌሊ ዳዔኔ። 15 ዲማና ዎጎ ማፃኣገና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሰናኮ ማፃኣጋጋ ናባቢንቴህኮ ጊንፃ ዓይሁደ ዓሰኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጋ፡- «ዲሾንህዮቲ! ዴሮ ደዲሻ ቃኣላ ዲንህኮ ዓኣቶ ዴሮም ኬኤዘዎቲ» ጌዲ ዓሲ ዔያቶም ዳኪኔ። 16 ይያሮ ጳውሎሴ ዔቃዎ ዴሮ ባንህ ኩቸና ዳዎ ዳዎ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሰንታ ሃህ ዲንህ ያኦሲ ዲጊጫ፡ ዓይሁዴ ማዔባኣ ዴራ! ዎይዘዎቲ፤ 17 ሃያ ዲሰራዔኤሌ ዴሮኮ ያኦዘህ ኦኡኮ ቤርታዳ ዓደንህ ደኦሪ፡ ጌብፃ ዓጮይዳ ዔያታ ዓኣ ዎደና ዳልጊ ዴሪ ዔያቶ ማህ ዲዘኮ ዴኤገግ ዎልቆና ይዩ ዓጮጋ ዔያቶ ኬሴኔ። 18 ያይዳታሚ ለዔ ማዓንዳጋ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ጊቢ ዳንዳዒህና † ዔያቶ ዲ ማኣዴኔ፤ 19 ዩካጋ ካኣኔና ዓጮይዳ ላንካይ ካኣቶ ባይዚ፡ ይያቶኮ ዓጮ ዔያቶ ዳካልሴኔ፤ 20 ዩካጋ ሃህ ያይደ ዪኤታና ደንገታሚ ለዔ ማዓንዳጋ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ሳሙዔኤሌ ዎደ ሄላንዳኣና ሱኡጌ ዔያቶ ዎይህንዳጉዲ ማህኔ።»

21 «ዩካጋ ሄሊሲ ካኣቲ ዔያቶም ካኣታጎንዳጉዲ ያኦሲ ዔያታ ሺኦቃዛ፡ ያኦሲ ዔያቶም ቢኣኒያሜ ፃጲጋ ማዔ ቁሴ ናኣዚ ሳኣዎኦሌ ያይዳታሚ ለዔ ካኣታሴኔ።

22 ያኦሲ ሳኣዎኦሌ ካኣቲማጋ ኬይሴሰካጋ ዳውቲ ዔያቶም ካኣታሴኔ፤ ያኦሲ ዳውቲ ዘሎ ማርካዳዎ ሲናጋ ታ ዲዘ ናሽካያ፡ ታኣኮ ማሊያ ኩንህ፡ ዲሴይ ናኣዚ ዳውቲ ታ ዳንቄኔ። ጌዔኔ። 23 ይያ ዓህ ዜርፆይዳጋ ያኦሲ ዲንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘጉይያ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ዳቂቫ፡ ይሱሴ ዔኪ ሙኬኔ። 24 ይሱሴ ማዶ ዓርቃንዳህኮ ቤርታ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡፂ ዎኣህና ማሰታንዳጉዲ ዮሃንሴ ኬኤዘኔ። 25 ዮሃንሴ ፔ ማዶ ኩርሳኒ ዑኪ ዓኣዶ፡ ታና ዲንህ ያናኬ ጋዳይ? ታኣኒ ማሰቃቲዎሴ፤ ጋዓንቴ ዲዘኮ ዲርዘ ቱኮ ሱዘ ቡላኒ ታኣም ኮይሱዎያ፡ ታኣኮ ጊንፃ ማሌ ሙካንዳኔ። ጌዔኔ።

26 «ዲንህ ዓብራሃሜ ዜርፆጋ ሾይንቴ ዲሾንህንታ ያኦሲ ዲጊጫዘንህ ቢያ! ሃይ ዳቂንቶ ቃኣላ ዳኪንቴህ ኦምኮ። 27 ጋዓንቴ ይሩሳላሜይዳ ናንጋ ዓሰና ዔያቶኮ ሱኡጎና ይሱሴ ዓሲ ዳቂቫያ ማዔህ ዔሪባኣሴ፤ ሃህ ዓይሁደ ዓሰኮ ሃውሾ ኬሎና ቢያ ናባቢንታ፡ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሰኮ ማፃኣገ ቃኣላኣ ዔያቶም ጌሊባኣሴ፤ ያዲ ማዔቲያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሳ ጌዔ ጎይዎ ዲዘ ዑፃ ፑርታ ዎጌ ዔያታ ዎጌኔ። 28 ሃይቢም ዲዘ ሄሊሳ ዳቢንቴ ዔያታ ዲዘይዳ ዳንቄባኣዎ ዔያቶም ዲዘ ዎዳንዳጉዲ

* 13:1 13:1 ዓጮኮ ያይዳሳ ቤዘ ዎይህ ሄሮዲሴንታ፡- ይያ ካኣቲኮ ሰንፃ «ዓንጎቲጲ» ጌይንታያ ጌላላ ዓጮ ዎይህያኮ። 13:17 13:17 ኬሲ. ማፃ 1:7፤ 12:51። † 13:18 13:18 ጊቢ ዳንዳዒህና፡- ጋዓዘ ፔቲ ፔቲ ማፃኣጋ «ሚጠገቲ ደዲ ካፒህና» ጋዓኔ። 13:18 13:18 ጋይ. ማፃ 14:34፤ ላሚ. ዎም 1:31። 13:20 13:20 ሱኡጎ. ማፃ 2:16፤ 1ጳሙ. 3:20። 13:21 13:21 1ጳሙ. 8:5፤ 10:21። 13:22 13:22 1ጳሙ. 13:14፤ 16:12፤ ዓይኹ. 89:20። 13:24 13:24 ማር. 1:4፤ ሉቃ. 3:3። 13:25 13:25 ማጉ. 3:11፤ ማር. 1:7፤ ሉቃ. 3:16፤ ዮሃ. 1:20፤ 27። 13:28 13:28 ማጉ. 27:22-23፤ ማር. 15:13-14፤ ሉቃ. 23:21-23፤ ዮሃ. 19:15።

ጸላዎሴ ዔይታ ሸኢቁኔ። 29 ዒዛ ዛሎ ፃኣፒንቴ ባኮ ቢያ ዔይታ ኩንሚሂኮ ጊንፃ ፑርቲሴ ዓሶ ሱዖ ሚፃፓ ኬይሲ ዒዛ ዔይታ ደኡኤኔ፤ 30 ጋንገቴ ያኦሲ ዒዛ ሃይባፓ ዔቁሴኔ። 31 ጌለላይዳፓ ዩሩሳላሜ ዒዛና ዋለ ሙከዘንሚክ ሚርጌ ኬሊ ዒዛ ጸዴኔ፤ ዩያታ ሃሂ ዴርኮ ቤርቶይዳ ዒዛኮ ማርኮንሚክ። 32 ኦኡኒ ሃሂ ዒንሚም ዔኪ ሙከሚ ያኦሲ ኦ ዓደንሚም ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ማሂ ዒንጌ ኮኩ ሃይሶከ። 33 ዋይቲ ጌዔቶ ያኦሲ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴዎና ዩያ ዋዛ ኦና ዔይቶኮ ናኣቶም ኩንሚኔ። ዩይያ፡- ዓይኑም ማፃኣፖ ዓይሂ ለምጋይዳ፡

ኦ ታኣኮ ናዓሂከ፤ ታ ኔኤኮ ሃኖ ዓደ ማዔኔ፤ ጌይንቲ ፃኣፒንቴሂ ጉይያከ። 34 ዒዛ ዋዕ-ዋጉዲ ያኦሲ ዒዛ ሃይባፓ ዔቁሴሂ ዔርዘኒ፡- ደውቴም ዒንጊንቴ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛሂ፤ ያኦሲም ደማዴያ ሃሂ ጉሙርቁንታያ ማዔሂ ታ ዒንሚም ዒንጋንዳኔ ጌዒ ከኤዜኔ።

35 «ሃሂ ሜሌ ቤሰካ ዓይኑም ማፃኣፖይዳ፡-

ኔኤም ጉሙርቁንቲ ማዳሂ ደኡጉ ኔ ዋዒሲንዲዋሴ፤ ጋዓኔ። 36 ጋንገቴ ደውቴ ፔኤኮ ናንጎ ዋይይዳ ማዳ ያኦሲ ማሊዎጉዲ ኩንሚሰካፓ ሃይቁ፤ ፔኤኮ ዓደንሚና ዋለ ደኡቲ ዋዔኔ። 37 ያኦሲ ሃይባፓ ዔቁሴሂ ጋንገቴ ዋዒባኣሴ። 38 ዓካሪ ዒሾንሚዮቲ፤ ዒንሚም ከኤዘንገቲሂ፤ ጎሞ ቢያ ዒንሚኮ ዓቶም ጋዓኒ ዳንዳዓሂ ዩሱሴከ፤ ሙሴ ዔርዘ ዋጋ ጎሜ ዓይሉሞፓ ቢያ ዒንሚ ከሳኒ ዳንዳዕ-ዋሴ ጋዓያከ። 39 ዩሱሴ ጉሙርቁ ዓሲ ቢያ ጎሜ ዓይሉሞፓ ከሰካኔ። 40 ዩያር ያኦሲ ማሊዎ ከኤዛ ዓሶ ዛሎና ሂዚ ጌይንቲሂ ዒንሚዳ ሄለዋጉዲ ዒንሚና ዔሩዋቲ፤

41 ዒንሚ ሃይ ቦሃ ዓሳ! ዛጉዋቲ፤ ደቃቲ ሄርሹዋቲ፤ ባይቁዋቲ! ዓይጎር ጌዔቶ ያኦኒያ ዒንሚም ከኤዜቶ ዒንሚ ጉሙርቁንቲዋ፤ ማዳ ዒንሚ ዋደና ታ ማዳንዳኔ።»

42 ዩካፓ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዓይሁዴ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ከሰካኣና ዩኖ ዔይታ ከኤዜዜሎ ሙካ ዔይቶኮ ሃውሾ ከሎና ለሚ ዔይቶም ከኤዛንዳጉዲ ዓሳ ጳውሎሴንሚ ሸኢቁኔ።

43 ዓይሁዴ ዓሶኮ ቡኪንታ ላኣለንታዛ ሚርጌ ዓይሁዴ ዓሲና ሜሌ ዓሲታፓ ዓይሁዴ ካኣዣ ጌሌ ዓሳ ጳውሎሴና ባርናባሴና ጊንፃ ዓኣዴኔ፤ ጳውሎሴንሚ ዓሶ ያኦሲ ባኮ ዔርዘ ሃሂ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያና ደዲ ዓሳ ናንጋንዳጉዲ ላቲ ከኤዜኔ።

44 ለምዓሳ ዓይሁዴ ዓሶኮ ሃውሾ ከሎና ካታማ ናንጋ ዓሶይዳፓ ዳካ ዓሲ ዓታዛ፤ ሃንጎ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ቃኣሎ ዋይዛኒ ሙኪ ቡከኔ። 45 ዓይሁዴ ዓሳ ዴርኮ ሚርጉሞ ዛፓ ዓናፓ ቁኣሪ፤ ጳውሎሴኮ ሃይሶዋ ማኪ ዒዛ ጫሽከኔ። 46 ጳውሎሴና ባርናባሴና ጋንገቴ፡- «ቤርታዲ ያኦሲ ቃኣላ ዒንሚም ከኤዘንታኒ ኮይሳኔ፤ ዒንሚ ዔይዔ ጌዒ፤ ናንጊና ናንጊ ኦም ኮይሱዋሴ ጌዔቶ ዓካሪ ኦኡኒ ሃሽ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ባንሚ ዓኣዳንዳኔ። 47 ዓይጎር ጌዔቶ፡-

ዓጫ ጉቤ ኔ ዛሎና ዳቃንዳጉዲ ሜሌ ዴርም ፖዒ ታ ኔና ማሄኔ፤ ጌዒ ጎዳ ዓይሄሂርከ» ጌዒ ጫርቁ ዔይቶም ከኤዜኔ።

48 ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዩያ ዋይዛፓ ዋዛዴኔ፤ ያኦሲ ቃኣሎዋ ዔይታ ቦንቹኔ፤ ናንጊና ናንጎም ደኦሪንቴዘንሚ ቢያ ዒማና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁኔ።

49 ጎዳኮዋ ቃኣላ ዩኖ ዓጮ ቢያ ሄሌኔ። 50 ዓይሁዴኮ ሱኡጋ ጋንገቴ ዓይሁዴ ካኣዣ ካኣሽካ ያርጎጮ ላኣሎና ካታሞኮ ፑኡፖ ፑኡፖ ዓሶ ፔ ባንሚ ማሂ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዒዲንቲ ደውሲንታንዳጉዲ ማዲ ዓጫፓ ዔይቶ ከሴኔ። 51 ዒማና ጳውሎሴና ባርናባሴና ዒንሚና ባዴዔ ጋዓ ማርካ ዔይቶም ማዓንዳጉዲ ቶኮ ሲላሎ ፒዲ ዒቆኒዮ ዓጮ ዓኣዴኔ። 52 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ኮሺ ዋዛዲ ሃሂ ዓያና ጌኤሺያ ኩሙሂ ዋለቁና ዔይቶይዳ ማዳያ ማዔኔ።

14

ጳውሎሴና ባርናባሴና ዒቆኒዮይዳ

1 ዓንገኪያይዳ ዔይታ ማዴ ጎይያ ሃሂ ዒቆኒዮ ዓጮይዳ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዓይሁዴ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ጌሊ፡ ዒኣካ ዴኤፒ ዋለቁና ዔይታ ያኦሲ ባኮ ከኤዜሄር ሚርጌ ዓይሁዴ ዓሲና ጌሪከ ዓሲና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁኔ። 2 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዎ ዒዲ ዓይሁዴ ዓሳ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ዴሚና ዘሪ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ዒፃንዳጉዲ ማሄኔ። 3 ጳውሎሴና ባርናባሴና ጋንገቴ ጎዳ ዛሎ ጫርቁ ከኤዘ ከኤዘ ሚርጌ ዋዴ ዴዔኔ፤ ጎዳኣ ዔይቶም ደቃሂ ባኣዘና ያኦሲ ዋለቁና ማዴንታ ዓኪ ባኣዘ ማዳንዳ ቢታንቶ ዒንጊ ዒዛኮ ኮሹሞና ዒንጊንገቲ ቃኣላ ጎኔ ማዔሂ ፔጋሴኔ። 4 ካታሞይዳ ናንጋ ዓሳ ጋንገቴ ለምጋ ቤሲ ፓቁንቲ ዛላ ዓይሁዴ ዓሶና፤ ዛላ ሃሂ ዳኪንቴዘንሚና ዋለ ማዔኔ።

5 ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶና ዓይሁዴ ዓሶና ሃሂ ዔይቶኮ ሱኡጎና ዋለ ማዒ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዔይታ ሜታሳኒ፤ ጊንሃ ሹቻ ዲዒያ ዋዳኒ ኮዔኔ። 6 ጳውሎሴና ባርናባሴና ዩያ ዔራዎ ሊቃዎኒያይዳ ሊሰዲራና ዴርቤና ጌይንታ ካታሞ ሃሂ ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጮ ባንሚ ፑኒንቲ ዴንዴኔ። 7 ዒኣካ ኮኩ ሃይሶዋ ከኤዜኔ።

ጳውሎሴና ባርናባሴና ሊሰዲራና ዴርቤናይዳ

8 ሊሰዲራይዳ ቶኪ ሲሌ፡ ፔቲ ዋሶ ዓሲሰኪያ ዓኣኔ፤ ዩይ ዓሂ ሾይንቲማፓ ዓርቃዎ ዋሶ ማዔሂር ቶኪና ሃንቲ ቤቁባኣሴ፤ 9 ዩይ ዓሂ ጳውሎሴ ከኤዛኣና ዴዒ ዋይዛንቴ፤ ጳውሎሴ ዓሂ ኮሺ ዛፓ ዓሂኮ ፔና ዳቁሻንዳ ጉሙርቁሂ ዓኣያ ማዔሂ ዴንቁ፤ 10 ፔ ዑኡዘ ዴጊዲ፡- «ሌካ ኔኤር ዔቁ!» ጌዔሰካፓ ዓሂ ላዓ ጌዒ ዔቁ ሃንቲሂ ዓርቁኔ። 11 ዓሳ ዩያ ጳውሎሴ ማዴ ባኮ ዛፓ ፔኤኮ ዑኡዘ ዴጊዲ ሊቃዎኒያ ዓጮ ሙኡጮና፡- «ካኣሽኮ ያኣዛ ዓሲ ማሎና ኦ ባንሚ ከዴኔ!» ጋዓዎ፡ 12 ዔይታ ባርናባሴኮ ሱንፃ «ዲያ» ጌዔኔ፤ ጳውሎሴ ዔይቶም ባሼ ከኤዛሂታሂር ዒዛ ዔይታ «ሄርማኔ» ጌዔኔ። 13 ዩማና ካታሞኮ ዙላ ዓኣ ዲያ ጌይንታ፤ ዓይሁዴ ዓሶኮ ጌኤዣ ማኣር ቁኤሳሂ ዘያ ጌማይና ቡኒና ካታሞኮ ጌሎ ካር ባንሚ ዔኪ ሙኪ ዴርና ዋለ ማዒ ጳውሎሴና ባርናባሴናም ዒንጎ ባኣዘ ማሂ ሸኢቁኒ ኮዔኔ።

14 ጳውሎሴና ባርናባሴና ጋንገቴ ዩያ ዋይዛፓ ያዩ ዓፒሎ ፔኤኮ ዳርዘ፤ ዒላቲ ዒላቲ ዴር ባንሚ ጳሽኪ ሙኪ ሂዚ ጌዔኔ፡- 15 «ዒንሚ ሃይ ዓሳ፤ ዓይጎር

13:29 13:29 ማጉ. 27:57-61፤ ማር. 15:42-47፤ ሉቃ. 23:50-56፤ ዮሃ. 19:38-42። 13:31 13:31 ዳኪ. ማዳ 1:3። 13:33 13:33 ዓይኪ. 2:7። 13:34 13:34 ዓሲ. 55:3። 13:35 13:35 ዓይኪ. 16:10። 13:47 13:47 ዓሲ. 42:6፤ 49:6። 13:51 13:51 ማጉ. 10:14፤ ማር. 6:11፤ ሉቃ. 9:5፤ 10:11።

ሃያይዳይ? ኩኩኒያ ዲንሚጉዲ ዓሲኬ፤ ኩኩኒ ሃይካ ሙኩሚ ዲንሚ ሃያ ጉሪ ማዕ ካኣዡ ሃሺ፣ ሳዖንታ ደኤፖ ዋኣዖ ባዘንታ ይያቶኮ ገዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ማዡ ናንገና ናንጋ ያኣዛሚ ባንሚ ማዓንዳጉዲ ኮዡ ሃይሶ ኩ ዲንሚም ኬኤዛኒኬ፤ 16 ሃያኮ ቤርታ ማናኣ ዎዶና ዴራ ፔ ሸኔ ገዔ ጎይሚ ዓኣዳንዳጉዲ ያኦሲ ዔያቶ ሃሸኔ፤ 17 ያዲ ማዕቶዎ ያኦሲ ኮሺ ማዶ ሃሹዎዎ ማዲያና ዒዚ ዓኣያ ማዒያ ማርካሴ። ይያ ዒ ማርካሴሚ፡- ጫሪንጫፓ ዒርዚ ዲንሚም ዋርቁሲያና ሃኣካ ዲንሚም ካፃንዳጉዲ ቃራ ዎዶ ዲንገያና፤ ሃሃ ዲንሚ ሙኩዚ ዴንቂ ማርገና ዎዳዳንዳጉዲያ ማሂያና።» 18 ዳኪንቴዘንሚ ያዲ ገዒ ኬኤዘያ ማዕቶዎ ዴራ ዔያቶም ዲንጋ ዲንገዖ ሸኢሹዎጉዲ ዔያታ ሃሸሴሚ ማርገና ማቶና።

19 ዓይሁደ ዓሳ ጋዓንቴ ዓንዖኪያና ዒቆኒዮ ዓጮናይዳፓ ዒኣካ ሙኩ ዴር ፑርታ ማሊሲሂና ዔያቶ ባንሚ ማሃሰካፓ፡ ጳውሎሴ ዔያታ ሹቻ ዴዒ «ዎዴኔ» ገዒ ጎቹ ካታማፓ ኬሴ። 20 ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ሙኪ ዒዛኮ ዓጫ ዔቃዛ ጳውሎሴ ዔቂ ካታዎ ገንሃ ማዒ ጌሊኔ፤ ዩካፓ ዚር ጉቴሎ ባርናባሴና ዎላ ዴርቤ ዒዚ ዓኣዴ።

ጳውሎሴና ባርናባሴና ሶኦሪያይዳ ዓኣ ዓንዖኪያ ማዒያ

21 ጳውሎሴና ባርናባሴና ዴርቤይዳ ኮዡ ሃይሶ ኬኤዚ ማርገና ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ማሂኔ። ዩካፓ ሊሰፃራና ዒቆኒዮ ገዴና ገዒ ዓንዖኪያ ዓጮ ዴንዴ። 22 ይያቶ ዓጮ ቢያሚዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ጉሙርቁያና ዴዳንዳጉዲ ዴዲሺ ዴዲሺ ሃሃ ዞሪ ዞሪ፡- «ያኦሲ ካኣቱዎይዳ ጌላኒ ኩና ማርገና ማቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ» ገዒ ገዒ ዔርዘኔ። 23 ሃሃ ሸኢዲያ ማኣርኮ ጨሚያ ዔያታ ዶኦሪ፡ ሙኩዚ ሃሺ ሸኢቆ ሸኢዲያዎ ሸኢቆሰካፓ ዔያታ ጉሙርቁ ጎዳሚም ሃዳርሲ ዔያቶ ዲንገኔ።

24 ዩካፓ ጸሲዲያ ዓጮ ገዴና ገዒ ጸንፒሊያ ዓጮ ዴንዴ፤ 25 ጳርጌይዳ ቃኣሎ ኬኤዘሰካፓ ዓፃሊያ ዓጮ ኬዴ፤ 26 ዩካፓ ዔያታ ዎኣዖ ካኣሚሎ ቶጊ ሶኦሪያይዳ ዓኣ ዓንዖኪያ ገንሃ ማዕኔ፤ ሶኦሪያ ጌይንታ ቤዘላ ዔያታ ማዶ ማዶኮ ቤርታዲ ዓይሚያ ሃዳራ ዔያቶም ዲንገንቴ ካታሚሎ።

27 ዒኣካ ዔያታ ሄላዖ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ፔቴይዳ ቡኩሲ፡ ያኦሲ ዔያቶና ዎላ ማዒ ማዴ ባኮ ቢያሚና ዓይሁደ ማዒባኣ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ዎዲ ዔያቶም ካራ ቡሊንቴቴያ ዓሳም ኬኤዘኔ። 28 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳና ዎላ ማርገና ዎዶ ዔያታ ዴዔ።

15

ዩሩሳላሜይዳ ቡኮና ቡኪንቴ

1 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዓንዖኪያ ዓጮ ዴንዲ፡- «ሙሴ ዎሳ ጎይዖ ዓቲንቶ ቤርቶ ዲንሚ ቲቁንቴባኣቶ ዴቃኒ ዳንዳዑዎሴ» ሂዚ ገዒ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዔርዘሚ ዓርቁ። 2 ጳውሎሴና ባርናባሴና ጋዓንቴ ዩኖ ዛሎ ዓሳና ዎላ ኮሺ ማርሜኔ፤ ዩካፓ ጳውሎሴና ባርናባሴና ዓንዖኪያይዳ ዓኣ፡ ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳና ዎላ ማዒ ዩሩሳላሜ ዓኣዲ ዩኖ ማሊያ ዳኪንቴዘንሚና ጨዎናም ሸኢሸንዳጉዲ ጌይንቴ።

3 ዔያታ ሸኢዲያ ማኣር ዓሳ ዔያቶ ዳኬም ዴንዲ ፒንቁና ሳማሪያ ዓጮ ገዴና ዓኣዳዖ ዓይሁደ ማዒባኣ ዓሳኮ ያኦሲ ባንሚ ማዒያ ዛሎ ኬኤዛዛ፡ ዩይ ሃይሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ዎዳሴ። 4 ዩካፓ ዩሩሳላሜ ዔያታ ሄላዛ ሸኢዲያ ማኣር ዓሳና ዳኪንቴዘንሚና ሃሃ ጨማኣ ዔያቶ ሸኢቸንሚ ዔኬኔ፤ ሃሃ ያኦሲ ዔያቶና ዎላ ማዒ ማዴ ባኮ ቢያ ዔያቶም ኬኤዘኔ። 5 ጋዓንቴ ፔርሴ ፃጸፓ ማዕ ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዔቃዖ፡- «ዓይሁደ ማዒባኣ ዓሳ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንታንዳጉዲና ሙሴ ዔርዘኔ ዎሳ ካፓንዳጉዲ ዓይሃንዳያ ኮይሳኔ» ገዒ።

6 ዩኖ ዳኪንቴዘንሚና ጨዎና ዩኖ ዛሎ ዎላ ዞርታኒ ቡኬኔ፤ 7 ዔያታ ማርገና ማርሜሂኮ ገንፃ ጳደርሴ ዔቃዖ፡- «ታ ዒሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ዓይሁደ ማዒባኣ ዓሳ ታ ዛሎና ኮዡ ሃይሶ ዎይዚ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ሃያኮ ቤርታ ያኦሲ ታና ዲንሚ ባኣካፓ ዶኦሪሚ ዲንሚ ዔራሬ። 8 ዓሲኮ ዒና ዔራ ያኦሲ፡ ኩም ዓያኖ ጌኤዡ ዲንገሚጉዲ ዔያቶማኣ ዲንገያና ዔያቶ ፔ ዓሲ ማሂሚ ዔርዘኔ። 9 ዔያታ ዒዛ ጉሙርቁሚራ ጎሞ ዔያቶኮ ዒ ጌኤሸኔ፤ ዩኖር ኩኩና ዔያቶና ባኣካ ፔቴታዖ ዴሙዎ ባኣሴ። 10 ዓካሪ ኩ ዓድንሚታዖ ሃሃ ኩኩኒያ ኬዳኒ ዳንዳዒባኣ ቃምባር ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ባቃኖይዳ ጌሚ «ያኦሲ ዎይታቴያ ኩ ዛጋንዳኔ» ዲንሚ ሃሚ ዓይጎር ጋዒያ። 11 ኩኩኒያ ዳቁሚ ጎኔና ዔያቶጉዲ ጎዳ ዩሱሴኮ ኮሹዎ ዲንገያና ማዕሚ ኩ ጉሙርቃ።» ገዒ።

12 ዩማና ዴራ ባርናባሴና ጳውሎሴ ዛሎና ያኦሲ ዓይሁደ ማዒባኣ ዓሳ ባኣካ ማዴ ዒዛ ዎልቆና ማዲንቴ ባኮንታ ዴቃሚ ባኮ ቢያ ዔያታ ኬኤዛኣና ዘቲ ጌይ ዔያቶሲ ዎይዛ። 13 ዔያታ ኬኤዚ ኩርሴሰካፓ ያይቆኦ፡- «ታ ዒሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ሂንዳ ዎይዙዎቴ፤ 14 ያኦሲ ዓይሁደ ማዒባኣ ዓሳ ባኣካፓ ፔኤም ማዓንዳ ዴራ ዶኦሪያና ዔያቶም ዎማይዲ ማሎቶዎ ሲሞኦኔ ቤርታዲ ኬኤዘኔ። 15 ሃኖ ማሊያና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳኮ ቃኣሎና ዎላ ማላያኬ፤ ዩይያ፡-

16 «ዩካፓ ታ ማዓንዳ፤ ዳውቴኮ ሻሂንቴ ማኣር ታ ማዡንዳ፤ ሻሂንቴ ላኣሊንቴ ባኮዎ ገንሃ ታ ዴዲሺ ዔቁሳንዳ።

17 ዩያ ታ ማዳንዳሚ ሃንጎ ዓቲ ዓኣ ዓሳንታ ታ ዓሳ ማዕ፡ ማሌ ዴራ ቢያ ታና ኮዓንዳጉዲኬ፤

18 ቤርታፓ ዓርቁ ዩያ ቢያ ፔጋሴ፡ ጎዳሚ ሂዚ ጋዒ፤ ጌይንቴ ፃኣፒንቴያኬ።

19 «ዩኖር ታኣኮ ማሊያ ያኦሲ ባንሚ ማዒ ዓይሁደ ማዒባኣ ዓሳ ኩኩኒ ሜታሲባኣቴ ኮሺኬ ጋዓያኬ።

20 ዩያይዳፓ ሜሌ ካኣሸም ሹከንቴ፡ ዒኣቲ ባኣዚ ሙዒፖቴ፤ ማቸ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሳና ላሂፖቴ፤ ሱጉሂያ ሸኦቴ ባኣያ፡ ጨኦሊንቴ ሃይቁ ቆልሞ ሙዒፖቴ፤ ሱጉሂያ ዑሽኪፖቴ ገዒ ኩ ዔያቶም ፃኣፓንዳ። 21 ዓይጎር ጌዔቶ ሚናፓ ዓርቃዖ ሙሴ ዔርዘኔ ዎጋ ዓይሁደኮ ሃውሽ ኬሎና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ናባቢንታ፤ ሃሃ ቃኣላ ካታዎይዳ ቢያ ኬኤዘንታ።» ሂዚ ገዒ።

ዓይሁደቱዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳም ፃኣፒንቴ ኪኣታ

14:15 14:15 ኬሲ. ማፃ 20:11፤ ዓይኑ. 146:6። 15:1 15:1 ሌዊ. ዓከ 12:3፤ ዳኪ. ማዳ 10:1-43። 15:8 15:8 ዳኪ. ማዳ 2:4፤ 10:44። 15:18 15:18 ዓዎ. 9:11-12። 15:20 15:20 ኬሲ. ማፃ 34:15-17፤ ሌዊ. ዓከ 17:10-16፤ 18:6-23።

22 ዩክፓ ዳኪንቴዘንሚክን ብሎ ለገጠን ሸኢሲያ ማኣር ዓሶ ቢያሚንታ ዋላ ማዒ ቡኪንቴ ዓሶ ባኣካፓ ዳካ ዓሶ ደኦራፖ ጳውሎስና ባርናባሴና ዋላ ዓንጾኪያ ዓጮ ዳካኒ ጌሰቲ ዔቁሴኔ፤ ዩያር ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ ዓሶ ዔኪ ዓኣዲሢና ኮሺ ሱንሢ ዓኣ፣ ቤርሲያኔ ጌይንታ ዩሁዳና ሲላሴና ዔያታ ደኦራፊ። 23 ዩክፓ ጻኣፒንቴ ኪኢቶ ዔያቶ 0-9 ዳኪኔ፤ ኪኢታ፡- «ኦኦኒ ዳኪንቴዘንሚክ ማኣር ማዒ ዒንሢካን ዒሾንሢ፣ ዓንጾኪያና ሶኦሪያናይዳ ሃሣ ኪልቂያይዳ ናንጋ ዓይሁዳ ማዒባኣ ኦ ዒሾንሢ ዒንሢ ኮሺዳ ኦ ጋዓኔ፤ 24 ኦ ባኣኮይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዓሶ ኦ ዔያቶ ዓይሢባኣንቴ ዒንሢ ኮራ ሙኪ ዒንሢም ኬኤዜ ቃኣሎና ማታሲ፤ ሃሣ ዒንሢም ጎይሢ ባይዜሢ ኦ ዋይዜኔ፤ 25 ዩያር ፔቴይዳ ቡኪንቴ ኪኢታ ዓሶ ኦ ደኦራሰካፓ ናሽኪንታ ኦ ዒሾንሢ ባርናባሴና ጳውሎስና ዋላ ዔያቶ ኦ ዒንሢ ባንሢ ዳካኒ ጌሰቲ። 26 ባርናባሴና ጳውሎስና ኦ ጎዳሢ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎፍ ፔሽምፓሢ ማርጌ ማቶም ዓኣሢ ዒንጌያኪ። 27 ኦ ጌሰቲ ሃይሶ ዲንጋና ቃሲ ዒንሢም ኬኤዘንዳጉዲ ዩሁዳና ሲላሴና ኦ ዳኪኔ። 28 ሃንሢ ፓይዲንቴ፣ ኮይሳ ባኮንሢፓ ዓታዛ ማሌ ዳኤሢ ቃምባራ ኦ ዒንሢ 0-9 ጌሁዋጉዲ ዓያኖ ጌኤዦና ኦኡናናም ኮሺ ማዒ ጳዳኔ፤ ዩንሢያ፡- 29 ማሌ ካኣሺም ሹኪንቴ፣ ዒኢቲ ባኣዚ ሙዒፖቴ፤ ሱጉሢ ሾኦቲዋንቴ ጨኡሊንቲ ሃይቄ ቆልሞ ሙዒፖቴ፤ ሱጉሢ 0-ሽኪፖቴ፤ ማቶ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲና ላሃፖቴ፤ ዩንሢ ባኮፓ ዒንሢ ካፒንቴቶ ኮሺ ባኣዚ ዒንሢ ማዳኔ፤ ዓካሪ ኮሺ ናንጉዋቴ» ሂዚ ጋዓያኪ።

30 ዩክፓ ኪኢቶ ዓሶንሢ ዔያቶ ሳራሣፖ ዓንጾኪያ ዓጮ ዳንዲ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቢያ ቡኩሲፓፓ ጻኣፒንቴ ኪኢቶ ዔያቶም ዒንጌኔ። 31 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ጻኣፒንቴ ኪኢቶ ናባባፖ ዳኪንቴ፣ ደዲሻ ኪኢቶና ኮሺ ዋዛዳኔ። 32 ዩሁዳና ሲላሴና ጾኦሲ ማሊሢ ኬኤዘያታሢር ዒሾንሢ ማዒ ዓሶ ማርጌ ቃኣላና ዘሪ ደዲሹኔ። 33 ዩሁዳና ሲላሴና ዒኢካ ዳካ ዋይ ደዒሰካፓ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሢ ዔያታ ሳራሢ ዔያቶ ዳኪኔ ዓሶ ባንሢ ማዒ ዳንዳኔ። *

35 ጳውሎስና ባርናባሴና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ማሌ ማርጌ ዓሲና ዋላ ማዒ ጎዳኮ ቃኣሎ ዔርዚ ዔርዚ ሃሣ ኬኤዚ ኬኤዚ ማርጌባኣያ፣ ዳካ ዓገኒ ዓንጾኪያይዳ ዳዔኔ።

ጳውሎስና ባርናባሴናኮ ደማዲያ

36 ማርጌባኣያ፣ ዳካ ዓገኒኮ ገንፃፓ ጳውሎስ ባርናባሴ ኮራ፡- «ሃኒ ሙኪ፤ ሃያኮ ቤርታ ጎዳኮ ቃኣሎ ኦ ኬኤዜ ካታም ቢያይዳ ዓኣ ዒሾንሢንታ ማሾንሢንታ ሃንቲ ሃንቲ ዔያታ ዋይቴቴያ ኦ ዛንም» ጌዔኔ። 37 ዒማና ባርናባሴ ዮሃኒሴ ጌይንታ ማርቆሴ ዔያቶና ዋላ ዓኣዲንዳጉዲ ኮዔኔ። 38 ጳውሎስ ጋዓንቴ ዩይ ዓሢ ዔያቶና ዋላ ዓኣዲንዳጉዲ ኮዒባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ ቤርታ ጲንፒሊያይዳ ዔያቶፓ ደማዲ ዓቲሢርና ሃሣ ማዳይዳ ዔያቶና ዋላ ዓኣዲባኣሢርኪ። 39 ዩናይዳፓ ዔቁያና ዔያቶ ባኣካ ፑኡፒ ማርማ ዔቃዛ፣ ዔያታ ዋሊፓ ደማዳም ባርናባሴ ማርቆሴ ዔካፖ ዋኣያ ካኣሚሎና ቆጶርሴ ዓኣዳኔ። 40 ጳውሎስ ጋዓንቴ ሲላሴ ደኦራፊ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ጎዳሢ ጳውሎስንሢ ፔ ኮሾሞና ካፓንዳጉዲ ሸኢሲሢሃና ሃዳርሲ ዒንጌሰካፓ ዔያታ

ዓኣዳኔ። 41 ዒማና ዔያታ ሸኢሲያ ማኣር ዓሶ ደዲሻ ደዲሻ ሶኦሪያና ኪልቂያ ጌይንታ ዓጮ ሃንቴኔ።

16

ዲሞቴዎሴኮ ጳውሎስና ሲላሴና ዋላ ማዒያ

1 ጳውሎስ ደርቤና ሊሰፂራና ጌይንታ ዓጮ ዳንዳኔ፤ ሊሰፂራይዳ ዲሞቴዎሴ ጌይንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ናንጋኔ፤ ዒንዳ ዒዛኮ ዓይሁዳ ጻጲፓፖ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያኪ፤ ዓዴ ጋዓንቴ ዒዛኮ ዓይሁዳ ማዒባኣ ጌሪኬ ዓጪ ዓሲኪ። 2 ሊሰፂራና ዒቆኒዮንናይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዲሞቴዎሴ ማርጌ ኮሺ ዓሲ ማዒሢ ማርካዳኔ። 3 ጳውሎስ ዲሞቴዎሴ ዔኪ ዓኣዲኒ ኮዔሢር ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንታንዳጉዲ ማሃኔ፤ ዩያ ዒ ማዳሢ ዩና ቤዘይዳ ዓኣ ዓይሁዳ ዓሶ ዛሎፍኪ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ዲሞቴዎሴኮ ዓዴ ጌሪኬ ዓሲ ማዒሢ ዔራያታሢርኪ። 4 ጳውሎስና ሲላሴና ማርጌ ካታም ቲቂ ዓኣዳኣና ዩራሳሚይዳ ዓኣ ዳኪንቴዘንሢ ማኣር ማሊ ቴኬ ባኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ኬኤዜኔ፤ ዔያታ ማዳይዳ ፔኤሻንዳጉዲ ሃሣ ላቴኔ። 5 ዩያር ደማ ደማ ሸኢሲያ ማኣር ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ደዳኔ፤ ፓይዳኣ ዔያቶኮ ኬሎይዳ ኬሎይዳ ቃሲንቴ ዳንዳኔ።

ጳውሎስኮ ማቂደኒያ ዓጮ ዓኣዲንዳጉዲ ዓይሢንቴያ

6 ጳውሎስና ሲላሴና ዒሲያይዳ ቃኣሎ ኬኤዘዋጉዲ ዓያና ጌኤሺ ዔያቶ ላኣጌሢር ፐርጌያና ጋላቲያ ዓጮ ጌዳና ቲቂ ዔያታ ዳንዳኔ፤ 7 ዩክፓ ዔያታ ሚሲያ ዓጮኮ ዛጶ ሄላፖ ቢታኒያ ባንሢ ዓኣዲኒ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ዩሱሴኮ ዓያና ዒኢካ ዔያታ ዓኣዲንዳጉዲ ዓይሢባኣኪ። 8 ዩያር ዔያታ ሚሲያ ዓጮና ጌዒ ዒርዒ ዳንዳኔ። 9 ዒዛ ቤዘይዳ ደሞና ፔቴ ማቂደኒያ ዓሲ ዔቂ ጳዳፖ ጳውሎስ ኮራ፡- «ማቂደኒያ ባንሢ ፒንቂ ኦና ማኣዳ!» ጌዒ ጌዒ ዒዛ ሸኢቃያ ጾኦሲ ፔጋሲ ጳውሎስም ዳዌኔ። 10 ጳውሎስ ዩያ ዛጌሰካፓ 0-ኪና ማቂደኒያ ዓጮ ዓኣዲኒ ኦ ኮዔኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ማቂደኒያ ዓጮ ዓሶም ኮኾ ሃይሶ ኬኤዘም ጾኦሲ ኦና ዓይሢያ ማዒሢ ኦ ዔራሢርኪ።

ሊዲያ ጎፖዘኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያ

11 ዒርዒዳይዳፓ ዋኣያ ካኣሚሎ ቶጊ ዔዔቃፖ ሳሞቲራቂ ጌይንታ ዓጮ ኦ ዓኣዳኔ፤ ዘር ጉቴሎ ጊንሢ ናጶሌ ኦ ዳንዳኔ። 12 ዩክፓ ሃሣ ኦ ዔቂ ፒልጲሲዮሴ ሄሌኔ፤ ፒልጲሲዮሴ ጌይንታዛ ማቂደኒያ ዓጮይዳ ዓኣ ካታሞይዳፓ ፔቴዘ ማዒያ ሃሣ ሮማ ዓጮ ዓሳ ማኪ ካታማኪ፤ ዩና ካታሚሎይዳ ኦኡኒ ዳካ ኬሊ ዳዔኔ። 13 ዓይሁዳ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎና ካታማፓ ኬሰኪ ዋርዚ ዓቶ ኦ ኬዳኔ፤ ዩና ቤዛ ኦ ኮራ ሸኢሲሢ ቤሲ ማሌኔ፤ ዒዛ ቤዘይዳ ኦ ዳዒ ዒኢካ ቡኪንቴ ዓኣ ላኣሎም ጾኦሲ ቃኣሎ ኬኤዜኔ። 14 ኦ ኬኤዘ ባኮ ዋይዛ ላኣሎይዳፓ ፔቴዘ ቲያዒርኔ ጌይንታ ካታሞይዳ ሾይንቴያ፣ ዘቂ ዓፒላ ኮርማያ፣ ሊዲያ ጎፖ ላኣሊሰኪናኪ፤ ዒዛ ጾኦሲ ካኣሽካ ላኣሊኪ፤ ጎዳሢ ዒዛኮ ዒና ቡሌያታሢር ጳውሎስ ኬኤዘ ቃኣሎ ዒዛ ዒናፓ ዋይዛኔ፤ 15 ዒዛኮ ዒዛኮ ማኣራ ዓኣ ዓሶና ቢያ ዋኣያና ማሰቴሰካፓ፡- «ጎዳሢ ታ ጉሙርቁያ ማዒያ ዒንሢ ጎኔኬ ጋዓያ ማዒቶ ታ ማኣራ ሙኪ ደዐ-ዋቴ» ጌዒ ማርጌና ሸኢቁኔ።

* 15:33 15:33 ፔቴ ፔቴ ማኣና ማፃኣፓ ፓይ. 34ይዳ «ሲላሴ ጋዓንቴ ዒኢካ ዓታኒ ኮዔኔ» ጋዓያ ቃሳኔ፤ ጋዓንቴ ዛሎ ማፃኣፖይዳ ፓይ. 34 ባኣሴ። 15:38 15:38 ዳኪ. ማዳ 13:13።

ጳውሎስና ሲላሴናኮ ቱኡቲያ

16 ፔቴ ኬሊ ያኦሲ ሸኢቆ ቤሲ ኑ ዳንዳንቴ ሎንሃ ባአዚ ዠዋቶና ኬኤዛ፣ ፑርታ ዓያና ዓርቄ ፔቴ ማዳ ማዳ ወዲሮ ናይሰከና ጎይሢዳ ኑኡና ካኣሜኔ፤ ዬና ወዲሮ ናዔላ ፔ ዠዋቶና ዒዞ ዎይሃ ዓሶም ሚርጌ ሚኢሽ ዳንቀሳያኩ። 17 ዒዞ ጳውሎስና ኑኡናናኮ ጊንያ ሃንቲ ሃንቲ፡- «ሃንሢ ዓሶንሢ፣ ዒንሢም ዳቀንቶ ጎይያ ኬኤዛዘንሢ፣ ዳኤፖ ያኣዛሢ ማዳዘንሢ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቲኔ። 18 ዬና ዒዞ ሚርጌ ኬሊ ማዳኔ፤ ጋፒንፃ ጳውሎስ ዳጋዳፖ ጊንሢም ሸጋ ፑርቶ ዓያናሢም፡- «ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንፖና ዒዞይዳፓ ኔ ኬሰካንዳፓዲ ታ ኔና ዓይሣኔ!» ጋዓዛ፣ ፑርቶ ዓያናሢም ቤዘና ኬሰከኔ።

19 ዒዞ ዎይሃ ዓሳ ዳንቄ ዔኪ ማኣዲንታ ባኮኮ ጎይያ ባይቄያ ማዔሢ ዛጋፖ ዔይታ ጳውሎስና ሲላሴና ዓርቄ፣ ጎቺ ጎቺ ዓሳ ቡኪንታ ቤዘ ኬሲ ካታሞ ዎይሃ ዓሶ ቤርቶ ሸኢሽኔ። 20 ዬካፓ ሮሜ ዓጮ ዎይሃ ዓሶ ቤርቶ ዔኪ ሙካዎ፡- «ሃንሢ ዓሶንሢ ዓይሁዳ ዓሲኬ፤ ሃሃ ካታሞይዳኣ ዔይታ ሚርጌ ዣሎ ዔቂሲሳኔ፤ 21 ኑኡኒ ሮሜ ዓሳ ዔካኒና ማዳኒ ዓይሢንቲባኣ ባአዚ ዔይታ ኬኤዛኔ» ጌዒኔ። 22 ዬያሮ ዳራ ዎሊ ዑፃ ማዒ ዎልቄና ዔይቶይዳ ዔቂኔ።

ዬካፓ ዎይሃ ዓሳ ጳውሎስና ሲላሴናኮ ዓፒሎ ዑፃፓ ጉሲሳፖ ኮኡሎና ዓሳ ዔይቶ ጳርቃንዳፓዲ ዓይሣኔ። 23 ሚርጌና ዔይታ ጳርቄንቲሰካፓ ቱኡሲ ማኣሪ ጌልዚ ቱኪ፣ ቱኡዞ ማኣሪ ካፓ ዓሢ ዔይቶ ዛጊ ካፓንዳፓዲ ዓይሣኔ። 24 ካፓ ዓሢ ዓይሢንቲሰካፓ ቱኡዞ ማኣሪኮ ጋሮይዳ ዓኣ ማሌ ቆልዓይዳ ጌልዚ ቶኮ ዔይቶኮ ዲፃና ኮሺ ዓይሢ ቱከኔ።

25 ሳዎኮ ዳንዲ ጊዳሚሽ ማዓንዳ ዎይይዳ ጳውሎስና ሲላሴና ሸኢዲሢ ሸኢቄ ሸኢቄ ሃሃ ዓይኑሞዎ ዓይናዲ ዓይናዲ ያኦሲ ጋላታንቴ፤ ሃንጎ ቱኡቲ ዓሳ ዬና ዔይቶኮ ዎይዛኔ። 26 ዒማና ዔርቲባኣንቲ ቱኡዞ ማኣሪኮ ፃጰ ሄሊ ዓጊሃ ዳኤፓ ሳዓ ዓጊፃሢ ዓጊፃዛ፣ ቱኡዞ ማኣሪ ካራ ቢያ ፔቴና ቡሊንቴኔ፤ ሃሃ ቢያ ቱኡቲ ዓሶ ቱኮና ካሮ ቢራታኣ ቡሊንቴኔ። 27 ቱኡዞ ማኣሪ ካፓ ዓሢ ጊንዓሰካፓ ዳጩ ቱኡዞ ማኣሪ ካራ ቡሊንቴ ዓኣሢ ዳንቃፖ ቱኡዞ ዓሳ ቶሊ ዳንዳያ ዒዞም ማላዛ ዓፓሮ ፔኤኮ ቱጊ ፔና ዎዳኒ ማሌኔ። 28 ጋዓንቴ ጳውሎስ፡- «ኑኡኒ ቢያሢ ሃይካኬ! ዬያሮ ኔ ቶኦኮይዳ ፔቴ ባኣዚታፖ ማዲፖ!» ጌዒ ዒላቲኔ።

29 ዬማና ካፓ ዓሢ ፖዒ ዔኪ ጳሽኪ ጋሮ ጌላዎ፣ ጎጋይቄ ጎጋይቄ ጳውሎስና ሲላሴናኮ ቶኮ ዳማ ባለቲና ሎኦሜኔ። 30 ዬካፓ ዔይቶ ዙሎ ኬሳዎ፡- «ታ ጎዳንሢዎ! ታ ዳቃኒ ዓይጎ ዎኦታንዳያ ኮይሳይ?» ጌዒኔ።

31 ዔይታ ዒዞም፡- «ጎዳ ዬሱሴ ጉሙርቄ፤ ኔናንታ ኔ ማኣሮ ዓሶንታ ዳቃንዳኔ» ጌዒኔ። 32 ዬካፓ ጎዳሢኮ ቃኣሎ ዒዞና ዒዞኮ ማኣራ ዓኣ ዓሶናም ቢያ ዔይታ ኬኤዛኔ። 33 ዬማና ቱኡዞ ማኣሪ ካፓ ዓሢ ዬና ዎንቶ ዳማ ፔ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲ ኪያ ዔይቶኮ ማሰከኔ፤ ዬማፓ ኔጉዎፖ ዒዞና ማኣሮ ዓሶና ቢያ ዎኣያና ማሰቴኔ። 34 ቱኡዞ ማኣሪ ካፓ ዓሢ ጳውሎስና ሲላሴና ፔ ማኣሪ ዔኪ ዓኣዲ ሙኡዚ ዔይቶም ዒንጌኔ፤ ማኣሮ ዓሶ ቢያሢና ዎላ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄሢሮዎ ዒ ዎዛዳኔ።

35 ሳዓ ካራዛ ዓጮ ዎይሃ ዓሳ፡- «ዬንሢ ዓሶንሢ ቡሊንቶንጎ» ጌዒ ፖኦሊሴሰከንሢ ዳከኔ።

36 ቱኡዞ ማኣሪ ካፓሢያ፡- «ዒንሢ ቡሊንታንዳፓዲ ዓጮ ዎይሃ ዓሳ ዓሲ ዳከሢሮ ዓካሪ ኬሰከ ኮሺ ዓኣዲዎቲ» ጌዒ ጳውሎስም ኬኤዛኔ።

37 ጳውሎስ ጋዓንቴ፡- «ኑኡኒ ሮሜ ዓሲታንቴ ኑ ጊዳ ዎጉዎፖ ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ኑና ጳርቄ፣ ቱኡዞ ማኣራ ኑና ዔይታ ቱከኔ። ሃሢ ጊንሃ ቱኡዞ ማኣራፓ ዳማና ኑ ኬሰካንዳፓዲ ዎዲ ዔይታ ጌዔይ? ዬይ ማዑዎሰ! ዔይታ ፔ ቶኦከና ሙኪ ኑና ኬሶንጎ!» ጌዒኔ።

38 ፖኦሊሴንሢ ዬያ ዎይሃ ዓሶም ኬኤዛዛ ዎይሃ ዓሳ ጳውሎስና ሲላሴና ሮሜ ዓጩ ዓሲ ማዔሢ ዔራፖ ዒጊጩኔ። 39 ዬያሮ ዔይታ ሙኪ፡- «ኑ ዳቤኔ፤ ማኣራዎቲ» ጌዒ፣ ቱኡዞ ማኣራፓ ዔይቶ ኬሳፖ ካታማፓኣ ዔይታ ዳንዳንዳፓዲ ሸኢቄኔ። 40 ጳውሎስና ሲላሴና ቱኡዞ ማኣራፓ ኬሰኪ ሊዲያ ጎፖዞ ማኣሪ ጌሊ ዒኣካ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዳንቄ፣ ዞሪ ዳዲሽሰካፓ ካታሞ ሃሺ ኬሰኪ ዳንዳኔ።

17

ጳውሎስንሢ ቲሰሎንቄይዳ

1 ጳውሎስና ሲላሴና ዓንፒጸሊሴና ዓጸሎኒያ ጎፖ ዓጮ ጊዳና ቲሰሎንቄ ዓኣዳኔ፤ ዒኣካ ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቲ ቤሲ ዓኣኔ። 2 ጳውሎስ ቤርታፓ ዒዚ ዔራ ጎይያና ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛ፣ ሃይሢ ማይንቲ ዓይሁድ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎና ኬሎና ዳዲ ጌኤኮ ማፃኣፓፓ ዔኪ ዔኪ ዓሶና ዎላ ጌሰቴኔ። 3 ዒማና ዒዚ ሜሲሄ ማቶ ዔካንዳያ፤ ሃሃ ሃይቢፓኣ ዔቃንዳያ ኮይሳያ ማዔም ማዔሢ ፔጋሲ ኬኤዚ ኬኤዚ፡- «ሃይ ዒንሢም ታ ኬኤዛ ዬሱሴ ዒ ሜሲሄኔ» ጌዒ ጌዒ ኬኤዛኔ። 4 ዬያሮ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ቃኣሎ ዒና ዔኪ ጳውሎስና ሲላሴና ዎላ ማዔኔ፤ ዬያጉዲ ያኦሲ ካኣሽካ ሚርጌ ጊሪኬ ዓሲንታ ካታሞይዳ ዔርቲ ዲቢ ላኣሊንታ ቃኣሎ ዒና ዔኪ ዔይቶና ዎላ ማዔኔ።

5 ዓይሁድ ዓሳ ጋዓንቴ ቁኢሩሞና ማዳባኣ ፑርታ ዓሲ ጎይያፓ ጎይያፓ ቡኩሲ ጌኔ ማዳንዳፓዲ ማሄኔ። ካታሞይዳኣ ዣላ ዔቃንዳፓዲ ማሃ ሃሃ ጳውሎስና ሲላሴና ዔያሶኔ ማኣራፓ ኬሲ ዔኪ ዳሮ ቤርቶ ሸኢሽኒ ማኣሪ ካሮ ሃዒ ኬኤሪ ጋሮ ጌላኔ። 6 ጋዓንቴ ጳውሎስንሢ ኮዒ ዔይታ ባይዘሢሮ ዔያሶኔና ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ካታሞ ዎይሃ ዓሶ ቤርቶ ሸኢሽኒ ጎቺ ጎቺ ዔኪ ዓኣዳዎ፡- «ሃንሢ ዓሶንሢ ዓጮ ቢያ ፑርቲኒ ሃሃ ሃይካ ሙከኔ! 7 ዔያሶኔያ ዔይቶ ሸኢቸንሢ ዔከኔ፤ ዔይታ «ዬሱሴ ጌይንታ ማሌ ካኣቲ ዓኣኔ» ጌይሮሜ ዓጮ ካኣቲኮ ዓይሢያ ዒዲ ማካኔ» ጌይሢና ዒላቲኔ። 8 ዳርንታ ካታሞ ዎይሃ ዓሶንታ ዬያ ዎይዛፖ ዲቃቲ ዒኔ ዲጳኔ። 9 ዬካፓ ዎይሃ ዓሳ ዔያሶኔና ዒዞና ዎላ ዔኪ ሙኮና ዓሶንሢ ሚኢሽ ዓይሢሳፖ ሃሽኔ።

ጳውሎስንሢ ቤኤሪያ ዓጮይዳ

10 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ሳዓ ዲዲማኣና ቤኤሪያ ዓጮ ጳውሎስና ሲላሴና ዑኩና ዓኣዳንዳፓዲ ዳካዛ፣ ዒኣካ ዔይታ ሃላፖ ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ጌላኔ። 11 ቤኤሪያይዳ ዓኣ ዓይሁድ ዓሳ ቲሰሎንቄይዳ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፒዜ ማላሢና ዓኣያ ማዔሢሮ ቃኣሎ ዎይዚ ዳኤፓ ዎዛና ዔኪ ቃኣሎኮዎ ጎኩም ዔራጊ ቢያ ኬሊ ጌኤኮ ማፃኣፓ ዛጋኔ። 12 ዬያሮ ዔይቶይዳፓ ሚርጌሢ ያኦሲ ጉሙርቄኔ፤ ጊሪኬ ዓሶይዳፓኣ ሚርጌ ያርጎቺ ላኣሊ፤ ሃሃ ማሌ ሚርጌ ዓቲንቄያ ያኦሲ ጉሙርቄኔ። 13 ጋዓንቴ ቲሰሎንቄይዳ ዓኣ ዓይሁድ ዓሳ ጳውሎስ ቤኤሪያይዳ ያኦሲ ቃኣሎ ኬኤዘሢ ዎይዛፖ ዒኣካ ሙኪ ዳሮ ፑርታ ማላሢና ዔቂሲ ዣሎ ማገዜኔ። 14 ዒማና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዑኩና ጳውሎስ ባዞ ዓጮ

ዓኣዳንዳጉዲ ዳኬኔ፤ ሲላሴና ደሞቴዎሴና ጋዓንቴ ዓኣኣካ
ዓቴኔ። 15 ጳውሎስ ጎይዖና ዓኣህ ዓሳ ዓዲ ዓቴና
ሄሊሴኔ፤ ዩና ዓሳ፡- «ሲላሴና ደሞቴዎሴና ታ ኮራ ዑኮ
ሙኮንጎ» ጋዓ ኪኢታ ጳውሎስ ኮራጋ ዩኪ ቤኤሪያ
ማዓኔ።

ጳውሎስ ዓቴናይዳ

16 ጳውሎስ ዓቴናይዳ ዳዒ ሲላሴና ደሞቴዎሴና
ካገንቴ ካታሜሎይዳ ሜሌ ካኣሺ ባኣዚ ኩሚያ ማዓህ
ዛጋፖ ፔ ማሊዖና ማሊ ሜታዳ። 17 ዩያሮ ዓይሁዶ ዓሶኮ
ቡኪንቶ ቤዘይዳ፡ ዓይሁዶ ዓሶና ጾኦሲ ካኣሸካ ገሪኬ
ዓሶና ሃሃ ቦኣኮ ቤዘይዳ ጾዳ ዓሶና ዎላ ፔ ማሊዖ ኬኤዚ
ኬኤዚ ገሰቴኔ። 18 ዔፕቆርሴ ሃሃ ዒሰቶኬ ዓሶ ገይንታ
ዔሮ ዓሶይዳጋ ዓዲ ኮራ ዓሲ ሙኪ ሙኪ ማርማ።
ዔያታ ዒዛና ማርማፖ ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡- «ሃይ ገኤሲኮ ጻጺ
ዔሮዎፖ ገሰታ ዓህ ዎዚ ጋዓኒ ኮዓይ?» ጋዓዛ፡ ሃንጎዎታ
ገንህ፡- «ዓኪ ማዔ ካኣሸኮ ጾኣዛ ዛላ ኬኤዛያ ማላኔ»
ጋዓኔ። ዩኖ ዔያቶ ገይሴህ ጳውሎስ ዩሱሴና ዒዛኮ
ሃይባጋ ዔቆፖ ዛሎዎ ኬኤዚህሮኬ። 19 ዩያሮ ጳውሎስ
ዔያታ ዓሪዮሰጋገሰ ገይንታ ቡኪንቶ ቤዘ ዔኤሊ ዔኪ
ሙካዖ፡- «ኔኤኒ ዔርዛ ዓኮ ባካ ዓይጎታቴያ ኑ ዔራኒ
ዳንዳዓ? 20 ፔቴ ፔቴ ዓኪ ማዔ ባኣዚ ኔ ኑም ኬኤዚኔ፤
ዩያሮ ዩንህሂ ባኮንህሂ ዓይጎታቴያ ኑ ዔራኒ ኮዓኔ» ገዔኔ።
21 ዩያ ዔያታ ገዔህሂ ዓቴናይዳ ናንጋ ዓሶንታ ዒኣኣካ ናንጋ
ሜሌ ዓጮ ዓሳኣ ቢያ ዓኪ ባኣዚ ኬኤዚህረና ዎይዚህረና
ዎዶ ፔኤኮ ዓኣህኒ ኮዓህሮኬ።

22 ዩማና ጳውሎስ ዓሪዮሰጋገሰይዳ ቡኪንቴ ዓሶ
ቤርታ ዔቃዖ፡- «ዓቴና ዓጪ ዓሲዮቴ! ሚርገና ዒንህሂ
ካኣሺ ካኣሸካያ ማዓህ ታ ዛጋኔ፤ 23 ዎይቴይ ገዔቶ
ዒንህሂኮ ካታሞ ታ ሃንቴ ሃንቴ ዒንህሂኮ ካኣኸ ቤዘ ታ
ዛጋኣና ዔርቲባኣ ጾኦሲም» ገይንታ ጻኣፒንቴ፡ ሹቸና ኮሸና
ዔኤቢ ዒንጎ ቤሲ ታ ዳንቁኔ፤ ዓካሪ፡ ታ ዒንህሂም ኬኤዛህ
ዩያ ዔርቲባኣንቴ ዒንህሂ ካኣሸካ ጾኣዛህ ዛሎኬ። 24 ዒዚ
ዓጮንታ ዓጮይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ማኸህኬ፤ ሳዖና
ጫሪንጮናኮዎ ጎዳኬ፤ ዒዚ ዓሲ ኩቸና ማኸንቴ ካኣሺ
ማኣሪዳ ናንጉዎሴ። 25 ሹምፔንታ ዑኡሲንታ ሜሌ ባኮዎ
ቢያ ዓሲም ዒንጎህሂ ዒዛ ማዓህሮ ፔቴታዖ ዒዛም ጋጠዎ
ባኣዚ ባኣኤ፤ ዓሲ ማኣደዎ ዒዛም ኮይሱዎሴ። 26 ዒዚ
ዓሲ ዜርህሂ ቢያ ፔቴ ዓሲዳጋ ማኸኔ፤ ዩያኮ ቤርታ
ዓሲ ናንጋንዳ ዎዶና ናንጋንዳ ቤዘዎ ማሊ ገኢገሺኔ።
27 ዩያ ዒ ማዳህሂ ዓሲ ዒዛ ኮዓንዳጉዲና ዛገ ኮዒ
ዳንቃንዳጉዲኬ፤ ያዲ ማዔቶዎ ጾኦሲ ኑና ቢያህሂዳጋ
ሃኬኬ ገይህቴዎሴ። 28 ዓይጎሮ ገዔቶ፡-

«ሹምፔና ኑ ዳዓህ፡ ኦኡኒ ዓገዒ ሃንታህ
ናንገያ ኑ ናንጋህሂ ዒዛናኬ»
ዩይያ ዒንህሂኮ ዓይናዳ ዓሳ፡-
«ኦኡኒ ቢያህሂ ዒዛ ናይኬ» ጋዓህ ጉዳያኬ።

29 «ዓካሪ፡ ኑ ዒዛ ናይ ማዔቶ ጾኦሲ ዓሲ ዔራቶና
ዓሲ ማሊህረና ዎርቁይዳጋ ሃሃ ቢራ ዓንገና ሹቸናይዳጋ
ኮሸንቴ ባኣዚ ማላኔ» ገዒ ማላንዳያ ኑና ኮይሱዎሴ።
30 ዓሳ ቤርታ ዒዛ ዔሪባኣ ዎዶና ማዳ ባኮ ጾኦሲ ዛገ
ዓኣህኔ፤ ሃህ ጋዓንቴ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ጎሜይዳጋ
ማዓንዳጉዲ ዓይህኔ። 31 ዒዚ ደኣሪ ዓህ ዛሎና ዓጮ
ቢያይዳ ጎኩዎና ዎጋንዳ ኬሊ ገህኔ፤ ዩያ ዒ ጎናሲ
ዔርዜህሂ ዩያ ዒዚ ደኣሪህሂ ሃይባጋ ዔቆሲዖናኬ» ገዔኔ።

32 ዒማና «ሃይቢጋ ዔቁህ» ጋዓዛ ዔያታ ዎይዛፖ ፔቴ
ፔቴ ዓሳ ዒዛ ቦሃኔ፤ ዛሎ ዓሳ ጋዓንቴ፡- «ሃኖ ባኮ ዛሎ

ሜሌ ዓሲ ኔ ኬኤዛንቴ ኑ ዎይዛንዳኔ» ገዔኔ። 33 ዩካጋ
ጳውሎስ ቡኪንቶ ባኣካጋ ኬሰኪ ዓኣዳኔ። 34 ፔቴ ፔቴ
ዓሳ ጋዓንቴ ዒዛና ዎላ ማዒ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁኔ፤ ዩኖ
ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ባኣኮይዳ ዓሪዮሰጋገሰ ቡኪንቶ
ቤዘ ዎጎዎጋያ ማዔ፡ ዲዮኒሲዮሴ ገይንታ ዓሲና ዳማሪ
ገይንታ ፔቴ ላኣሊሰኬናና ሃሃ ሜሌ ዓሲያ ዓኣኔ።

18

ጳውሎስ ቆርንቶሴ ዓጮይዳ

1 ዩካጋ ጳውሎስ ዓቴናይዳጋ ዔቁ ቆርንቶሴ ዓኣዲ፡
2 ዒኣኣካ ጳንዖሴ ገይንታ ዓጪዳ ሾይንቴ ዓቁላ ገይንታ
ፔቴ ዓሲ ዳንቁኔ። ዩማና ዓቁላ ፔኤኮ ማቾ ጲሪሰቁላ
ገይንታዘና ዎላ ዒፃሊያ ዓጮይዳጋ ሃገ ሙሙካኔ፤
ዓይጎሮ ገዔቶ ሮሜ ዓጮ ካኣቲ ቁላውዶሴ ዓይሁዶ
ዓሳ ቢያ ሮሜ ዓጫጋ ኬሰካንዳጉዲ ዓይህሂህሮኬ፤
ዩያሮ ጳውሎስ ዔያቶ ኮራ ዓኣዲ ዔያቶና ዎላ ዔርቲኔ።
3 ዒዛኮ ማዳ ዓዳ ዔያቶ ጎይዖ ዓፒላና ማኸ ማኣሮ
ሲኪህሂታህረ ዔያቶና ዎላ ዳዒ ዩኖ ማዳ ማዳ። 4 ሃሃ
ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሾ ኬሎና ኬሎና ዔያቶኮ ቡኪንቶ
ቤዘ ዓኣዲ ዓኣዲ ሃይሴ ኬኤዚ ዓይሁዶ ዓሶንታ ገሪኬ
ዓሶንታ ዒ ኬኤዛ ባኮ ጉሙርቁንዳጉዲ ደዲሺ ኬኤዛኔ።

5 ሲላሴና ደሞቴዎሴና ሜቁደኒያይዳጋ ዩዓዛ
ጳውሎስ ቢያ ዎዳ፡- «ዩሱሴ ሜሲሄኬ» ገዒ ዓይሁዶ
ዓሶም ማርካዲ ማርካዲ ሃሃ ዔያቶ ዔርዛኔ። 6 ጋዓንቴ
ዓይሁዶ ዓሳ ዒዛ ማኪ ጫሽካዛ ፔኤኮ ቶኮ ፒዒ፡- «ማይ
ዓካሪ ዒንህሂ ፑርታና ዎገንቴቴ ዒንህሂ ዳቢንቲናኬ! ታና
ጾኦሲ ሳ ባኣዚ ባኣኤ፤ ሃካጋ ዓካሪ ታ ዓይሁዶ ማዒባኣ
ዓሶ ባንህሂ ዓኣዳንዳኔ» ገዔኔ። 7 ዩያይዳ ዔያቶይዳጋ
ዳማዲ ቲቶሰ ዒዮሰዖሴ ገይንታ ዓሲሰኬያ ማኣሪ
ዳንዳኔ፤ ዩይ ዓህ ጾኦሲ ካኣሸካያ ሃሃ ማኣራ ዒዛኮ
ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘኮ ኮራኬ። 8 ዩማና ዓይሁዶ
ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጌ፡ ቁሪሰጾሴ ገይንታሰኬይ ፔ
ማኣሮ ዓሶ ቢያህረና ዎላ ጎዳ ጉሙርቁኔ፤ ሃሃ ሚርገ
ቆርንቶሴ ዓጮ ዓሲያኣ ጳውሎስ ኬኤዛህ ዎይዚ ጎዳ
ጉሙርቁ ዎኣዖናኣ ማሰቴኔ።

9 ጎዳህሂያ ጳውሎስም ዲሞና፡- «ዒገጪፖ፡ ኬኤዚኔ፤
ዘቲ ገዒፖ፤ 10 ዓይጎሮ ገዔቶ ታኣኒ ኔኤና ዎላኬ፤ ሃኖ
ካታሜሎይዳ ታኣኮ ሚርገ ዓሲ ዓኣኔ፤ ኔ ገዳ ፑርታ ባኣዚ
ማዳንዳ ዓሲ ፔቴታዖ ባኣኤ» ጋዓያ ፔጋሲ ዳዌኔ። 11 ዩያሮ
ጳውሎስ ጾኦሲ ቃኣሎ ዳርም ኬኤዚ ኬኤዚ ፔቴ ለዔና
ሲላና ዒኣኣካ ዳዔኔ።

12 ጋሊዮሴ ዓካይያ ጎዖ ዓጮይዳ ዎይህያ ማዔ ዎዶና
ዓይሁዶ ዓሳ ፔቴሞና ጳውሎስይዳ ፑርታ ማሊህረና ዔቁ፡
ዎጎ ዎጋ ዓሶ ኮራ ዒዛ ዔኪ ዓኣዳዖ፡- 13 «ሃይ ዓህ
ዎጋ ዓይሁዎ ጎይህረና ዓሳ ጾኦሲ ካኣሸካንዳጉዲ ዓሶ
ዳቢሻኔ» ገዔኔ።

14 ዒማና ጳውሎስ ማሂ ኬኤዛኒ ገኢገንቴ ዓኣንቴ፡
ጋሊዮሴ ዓይሁዶ ዓሶም፡- «ዒንህሂ ዓይሁዶ ዓሳ! ዒንህሂዳ
ዎንዳ ፑኡፒ ገኔ ባኣዚ ማዳንቴቴ ዒንህሂኮ ገኤዘ ታ
ዎይዛንዳያታንቴ፤ 15 ሃህ ገይንቴ ባኣዚና ዔኤቢኮ
ሱንህረና ሃህ ዒንህሂኮ ዎጌ ዛላ ዒንህሂ ሞኣታቴ ዩይ
ዒንህሂ ሜቶኬ፤ ታኣኒ ሃያ ባኮይዳ ዎጋኒ ኮዑዎሴ» ገዔኔ።
16 ያዲ ገዔሰካጋ ዎጎ ዎጎ ቤዛጋ «ኬሰኩዎቴ» ገይ
ዔያቶ ኬሴኔ። 17 ዩማና ቢያህሂ ዓይሁዶ ዓሶ ቡኪንቶ
ቤዘኮ ሱኡጋህ፡ ሶሰቴንሲኔ ዓርቁ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርታ

ጳርቄይ፤ ዩይ ባካ ቢያ ማዲንታኦና ጋሊዮሴ ዔኤቢ ዓቴኔ ገዑዋሴ።

ጳውሎስኮ ዓንጾኪያ ማዲያ

18 ጳውሎስ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሶና ዋላ ሚርጌ ኬሊ ቆሮንቶሴይዳ ዳዕሰካፓ ዔያቶ «ኮሺ ዳዑዋቴ» ጌዒ ዋኦጾ ካኦሚሎና ሶኦሪያ ዓኣጳይ፤ ዒማና ጳሪሰቁላና ዓቁላና ዒዛና ዋላ ዓኣጳይ፤ ዒዛኮ ናኣቢ ዓኣሢሮ ዳንዳንዳሢኮ ቤርታ ኪንኪሪያ ጌይንታ ቤሲዳ ቶኦኮ ፔኤኮ ጉኡሌ። * 19 ዩካፓ ዳንዳ ዔያታ ዓፕሶኔ ዓጮ ሄላፖ ጳሪሰቁላና ዓቁላና ዒኣካ ሃሺ ፔኤሮ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ጌሊ ዓይሁዶ ዓሶም ሃይሶ ኬኤዘ። 20 ሚርጌ ዋዴ ዔያቶና ዋላ ዳንዳጉዲ ዓሳ ዒዛ ሺኣቁንቴ ዒዚ ዔኤባኣኣ። 21 ጋንጉቴ፡- «ጾኦሲ ጌዔቴ ማሌ ዓቢ ዒንሢ ኮራ ታ ማዲ ሙካንዳኔ» ጋንጉቴ፡ ዓፕሶኔ ዓጮይዳፓ ዋኦጾ ካኦሚሎና ዓኣጳይ።

22 ዒዚ ቁሳሪያ ሄላፖ፡ ዩካፓ ዩራሳላሚ ዓኣጳይ ሺኣጲያ ማኦሮ ዓሶ «ኮሺዳ» ጌዓሰካፓ ማዲ ዓንጾኪያ ዓኣጳይ። 23 ዒኣካ ዳካ ዳዕሰካፓ ጋላቴያና ፒርጊያ ዓጮናይዳ ፔቴ ቤዘፓ ማሌ ቤሲ ሃንቴ ሃንቴ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሶ ደዲሺ።

ዓጲሎስ ዓፕሶኔና ቆሮንቶሴ ዓጮናይዳ

24 ዒሰኪንዲሪያ ዓጪ ዓሲ ፔቴ ዓጲሎስ ጎፖ ዓይሁዶ ዓሲሰኬይ ዓፕሶኔ ዓጮ ሙኬኔ፤ ዒዚ ጌኤዠ ማፃኦፖ ኮሺ ዔራያ ሃሃ ጌሰቶ ጎይሢ ዔሪ ጌሰታ ዓሲኬ። 25 ዩይ ዓሢ ጎዳ ዛሎ ኮሺ ዔራያና ዓያናና ዒናፓ ማዲኒ ማላያ ማዲ ዩሱሴ ዛሎ ፐዜ ኬኤዚ ኬኤዚ ዔርዘኔ። ያዲ ማዔቶዋ ዒዚ ባሽ ዔራሢ ዮሃኒሴኮ ዋኦጾ ማሰኪያ ዛሎ ሌሊኬ። 26 ዩማና ዒዚ ጫርቁ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ኬኤዚሢ ዓርቄይ፤ ጋንጉቴ ጳሪሰቁላና ዓቁላና ዒዛሲ ዋይዘፖ ዒዛ ዔያታ ፔ ማኦሪ ዔኪ ዓኣጳይ፡ ጾኦሲ ጎይፖ ዛሎ ቤርታኣሰካፓ ባሽ ቡሊ ዒዛም ኬኤዘ። 27 ዓጲሎስ ዓካይያ ዓኣጳይ ጋዓዛ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ዒዛ ማሊያ «ቃራኬ» ጌዔኔ፤ ዓካይያይዳ ዓኣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ቃራሲ ሸኦቹንሢ ዒዛ ዓካንዳጉዲ ኪኢታ ዔያቶም ዳኬ። ዒኣካ ዒዚ ሄላፖ ጾኦሲኮ ኮሹዋ ዛሎና ኪሪሰቶስ ጉሙርቃያ ማዔ ዓሶም ዳኤፒ ማኦዶ ማዔኔ። 28 ዋይቲ ጌዔቶ ዩሱሴ ማሲሄ ማዔሢ ጌኤዠ ማፃኦፖይዳፓ ዔኪ ማርካሲ ማርካሲ፡ ዳር ቢያሢ ቤርታ ሚርጌና ማርሚ ዓይሁዶ ዓሶ ላሢያናኬ።

19

ጳውሎስ ዓፕሶኔይዳ

1 ዓጲሎስ ቆሮንቶሴይዳ ዓኣ ዋዶና ጳውሎስ ኬዶ ዛሎ ዓጮና ጌዒ ዓፕሶኔ ዓኣጳይ ሄሊ፡ ዒኣካ ዳካ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሲ ዳንቃ፡- 2 «ኪሪሰቶስ ዒንሢ ጉሙርቁ ጎናሲ ዓካኣና ዓያና ጌኤሺ ዒንሢ ዔኪያ?» ጌዒ ጾኦጮ። ዔያታ ማሃ፡- «ኦኡኒ ዔኪባኣሴ፤ ሃሃ ዓያና ጌኤሺ ዓኣሢያ ኦ ዋይዚ ቤቁባኣሴ» ጌዔኔ።

3 ጳውሎስ፡- «ሂዳፖ ዋዘጉዳ ዋኣሢ ማሰቲሢ ዳይ ዒንሢ ማሰቲሢ?» ዔያቶ ኮራ ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ዮሃኒሴ ኬኤዘ ዋኦጾ ማሰቲያናኬ» ጌዔኔ።

4 ጳውሎስ ጊንሢ፡- «ዮሃኒሴኮ ማሰኪያ ጎሞ ቡኡዲያ ዔርዘያ ማዔኔ፤ ዩማና ዳርም ዒዚ ኬኤዘፖ ታኣኮ ጊንግፓ

ሙካሢ ጉሙርቁዋቴ ጌዒ ጌዒኬ፤ ያዲ ጌይንቴሢያ ዩሱሴኬ» ጌዔኔ።

5 ዩያ ዔያታ ዋይዘፖ ጎዳ ዩሱሴ ሱንጾና ዋኦጾ ማሰቲኔ። 6 ጳውሎስ ዔያቶ ዑፃ ኩጮ ጌሃዛ ዓያና ጌኤሺ ዔያቶ ዑፃ ኬዳም፡ ዳማ ዳማ ዳንጋና ዔያታ ጌሰቴኔ፤ ጾኦሲ ማሊሢያ ዔያታ ኬኤዚሢ ዓርቄይ። 7 ዩንሢ ዓሶንሢኮ ፓይዳ ታጾ ላምፖ ማዲያኬ።

8 ዒማና ጳውሎስ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ዓኣጳይ ሃይሃ ዓጊኒጉዳያ ጾኦሲ ካኦቱም ዛሎ ማርሚሢ ሃሃ ዳርም ቡሊ ኬኤዚ ኬኤዚ ጫርቁ ዔርዘኔ። 9 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጋዓንቴ ዒናፓ ዒዲሢ ጎዳሢኮ ጎይፖ ዳር ቤርታ ጫሽኪ ጫሽኪ «ኦ ዒዛ ጉሙርቃ» ጋዓዛ ዔያቶ ዒ ሃሺ ዳንዳ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃዘንሢ ሌሊ ዔኪ ዓኣጳይ ዲራሶሴ ጌይንታ፡ ዓሶ ዔርዘ ዳልጎ ማኦሮይዳ ቢያ ኬሊ ዔርዘኔ። 10 ጳውሎስ ላምፖ ለዔ ጉዳያ ዒዛ ጎይፖ ዒኣካ ማዔኔ፤ ዒማና ዒሲያ ዓጮይዳ ናንጋ ዓይሁዶ ዓሶንታ ዓይሁዶ ማዲባኣ ዓሶንታ ቢያ ጎዳኮ ቃኣሎ ዋይዘኒ ዳንዳዔኔ።

ጳውሎስ ዛሎና ማዲንቴ ባኮ

11 ኮሺ ዲቃሢ፡ ፔ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ጳውሎስ ዛሎና ጾኦሲ ማዔኔ። 12 ዩያይዳፓ ዔቁያና ጳውሎስኮ ዑፃ ሄሊ ዓፒሎንታ ማኦሚንታ ዓሳ ዔኪ ዔኪ ሃርጊንቴ ዓሶ ዑፃ ካንሃዛ ደርዓሢዳፓ ዓሳ ዲቃኔ፤ ሃሃ ፑርቶ ዓያናኣ ዓሶይዳፓ ኬሰካ። 13 ፑርቶ ዓያና ዓሶይዳፓ ኬሲ ኬሲ ሃንታ ፔቴ ፔቴ ዓይሁዶ ዓሳ፡- «ጳውሎስ ኬኤዘ፡ ዩሱሴ ሱንጾና ዒንሢ ኬሰካንዳጉዲ ኦ ዒንሢ ዓይሢ» ጌዒ ጌዒ ፑርቶ ዓያና ዓሶፓ ኬሳኒ ማሌ። 14 ዩና ማዲሢ ዓይሁዶ ቁኤሶኮ ሱኡጋሢ፡ ዓሰቁዋ ጎፖሢኮ ላንካይ ናይሰኬንሢኬ።

15 ጋንጉቴ ፑርቶ ዓያናሢ፡- «ዩሱሴ ታ ዔራኔ! ጳውሎስ ዛሎዋ ታ ዔራኔ! ሃይ ዒንሢ ምንሢዳፖ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔኔ።

16 ዒማና ፑርቶ ዓያና ዓርቁ ዓሢ ኮኣሚ ጩኡሊ ዓርቁ ዓርቁ ዔያቶ ባሽኔ፤ ዩካፓ ዔያታ ሱጉቴ፡ ኪያዲ ሃሃ ዓፒላኣ ዔያቶኮ ዳርዔም ጋራፓ ጳሽኪ ኬሰኪ ዳንዳ። 17 ዩይ ባካ ዔፕሶኔይዳ ናንጋ፡ ዓይሁዶ ማዲባኣ ዓሶና ዓይሁዶ ዓሶናም ዋይዘንቴሢሮ ቢያሢ ዒጊጩኔ፤ ጎዳ ዩሱሴኮዋ ሱንጾ ሚርጌና ቦንቹንቴያ ማዔኔ። 18 ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሶይዳፓ ሚርጌሢ ፑርቶ ማዶ ፔኤኮ ፔጌና ቡኡዲ ቡኡዲ ሙካኔ። 19 ሚርጌ ማርሾ ማርሻ ዓሳ ፔኤኮ ማርሻሢ ማፃኦፖ ቡኡሲ ዳር ቤርታ ታሚና ሚቹኔ፤ ዩያ ማፃኦፖኮ ሚኦሻ ደንጊታሚ ሺያ ሹቹ ቢራ ማዲያኬ። 20 ዩያይዳ ጎዳሢኮ ቃኣላ ሚርጌና ዳልጊ ዳልጊ ሃሃ ባሽ ባሽ ዳንዳ።

ዔፕሶኔይዳ ዔቁ ዣላሢ

21 ዩይ ቢያ ማዔሢኮ ጊንጎ ጳውሎስ ማቁደኒያና ዓካይያ ዓጮ ጊዳና ጌዒ ዩራሳላሚ ዓኣጳይ ፔ ማሊሢና ማላ፡- «ዒኣካ ታ ሄሊሰካፓ ሮሚ ዓጮ ዓኣጳይንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ። 22 ዩያር ዒዛና ዋላ ማዳ ዓሶይዳፓ ላምፖንሢ፡ ዲሞቴዎሴና ዔራሰፖሴና ማቁደኒያ ዓጮ ዳኪ ዒዚ ፔኤሮ ዒሲያይዳ ዳካ ኬሊ ዳዔኔ።

23 ዩማና ጎዳሢ ጎይፖ ዛሎና ዔፕሶኔይዳ ዳኤፒ ዣላ ዔቁኔ። 24 ፔቴ ዲሚዲሮሴ ጌይንታ ሚኢሺ ዲዓሰኬይ ዓርፃሚሴ ጌይንታ ሺኢጲያ ማኦሮ ማላ ባኣዚ ቢራ

* 18:18 18:18 ቶኦኮ ፔኤኮ ጉኡሌ፡- ጋዓዛ ዓይሁዶ ዓሶ ዳምቦና ናኣቢንቴ ናኣቦ ካፒ ኮንሢያ ማዲያ ዔርዘኒ ማዲንታያኬ። 18:18 18:18 ፓይ. ማፖ 6:18። 19:4 19:4 ማቴ. 3:11፤ ማር. 1:4፤7-8፤ ሉቃ. 3:4፤ 16፤ ዮሃ. 1:26-27።

ዓንገር ዲይ ማዢ ማዢ ቢሮ ዲዓ ዓሶም ሚርጌ ባአዚ ዳንቀሳኔ።²⁵ ይይ ዓሚ ይያቶ፣ ቢሮ ዲዓ ዓሶና ዓይቶጉዳያ ማዶ ማዶ ማሌ ዓሶ ቡኩሳዎ፡- «ዓሲዮቴ! ኑኡኒ ቆሎ ዳንቃሚ ሃኖ ማዶና ማዓሚ ዲንሚ ዓራራ፤²⁶ ሃይ ጳውሎሴ ጎሥሚ ሳሲ ኩቸና ማዢንቴ ማላሚ ካአሽኮ ባአዚቱዋሴ። ጌዒ ጌዒ ዓፕሶኔ ዓጮይዳ ሌሊቱዋንቴ ዳካ ዓጪ ሌሊ ዓታዛ ዓሲያ ዓጮ ቢያይዳ ዋአዳ ዓሲ ዓዚ ጎኔኩ ጌይሲ፤ ሃሃ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዳ ማሃቶዋ ዲንሚ ዲንሚ ቶኦኪና ዛጌሚና ዋይዚሚና ጉዲኩ።²⁷ ይያ ዛሎና ሃይ ኑኡኮ ማዶ ቦሃንታንዳኔ ጌይሚኩ፤ ሃሃ ይያ ሌሊቱዋንቴ ዓሲያና ዓጮ ቢያሚናይዳ ዓአ ዓሳ ቢያ ካአሽካ፣ ዳኤፖ ዓርፃሚሴ ሺኢጲያ ማአሬላ ጉሪ ማዒ ዓታኒኩ፤ ዲዛኮ ዳኤፖማአ ማይ ጋፓኒኩ» ጌዒ።

28 ዓሳ ይያ ዋይዛዎ ዳጋዲ፡- «ዓፕሶኔይዳ ዓአ ዓርፃሚሴ ሺኢጲያ ማአሬ ዳኤፖኩ!» ጌዒ ጌዒ ዲላቴ።²⁹ ካታሚላ ይያ ዣላሚዳፓ ዓቆያና ካራ ባይዜኔ፤ ዳራ ማቆዲያ ዓጮ ሾይንቴ ማዒ ላምዎ ጳውሎሴኮ ላጎንሚ፣ ጋይዮሴና ዓሪሰዊሮኮሴና ዓርቂ ጎቺ ጎቺ ዳራ ቡኪንታ ቤዛ ዓኪ ጳሽኩ።³⁰ ጳውሎሴ ይማና ዳሮ ባንሚ ዓአዳኒ ኮዓንቴ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዲዛ ላአጌ።³¹ ዲሲያ ዓጮይዳ ዓአ ዋይሃ ዓሶይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዲዛ ናሽካዘንሚ ጳውሎሴ ኮራ ዓሲ ዳኪ፡- «ኔኤኒ ዓሳ ቡኪንታ ቤዛ ዓአዲ፣ ዓኢካ ኔ ጳዲዋጉዲ» ጌዒ ዲዛ ሺኢቄ።³² ዲማና ዳሮ ባአኮይዳ ዳኤፖ ዣላ ዓአሚሮ ባሽሚ ዓይጎሮ ቡኪንቶቴያ ፔቴታዎ ዓራዋሴ፤ ይያይዳፓ ዓቆያና ፔቴ ዓሲ ፔቴ ባአዚ ጌዒ ዲላታዛ፣ ማሌሚ ማሌ ባአዚ ጌዒ ጌዒ ዲላታ።³³ ፔቴ ፔቴ ዓይሁድ ዓሳ ዲሰኪንዲሪ ጌይንታ ዓሚ ዓቂ ጌሰታንዳጉዲ ሂሶሚጉዲ ዋኦቴ ዳሮ ቤርቶ ሺኢሺኔ፤ ዛሎ ዓሳ ሃሃ ዲዚ ኮሺ ማርማንዳጉዲ ዲዛ ዘራኔ፤ ይያሮ ዲሰኪንዲሪ ዳራ ዘቲ ጋንዳጉዲ ኩቸና ቤኤዛዎ ጌኤዛ ማሃንዳ ጌኤሲ ጌሰታኒ ገኢገንቴ።³⁴ ጋንጉቴ ዲሰኪንዲሪ ዓይሁድ ዓሲ ማዓሚ ዳራ ዓራዎ፡- «ዓፕሶኔይዳ ዓአ ዓርፃሚሴ ዳኤፖኩ!» ጌዒ ቢያሚ ፔቴ ቡኡሲና ሚርጌ ኔገ ዲላቴ።

35 ጋፓንዎይዳ ካታዋኮ ፃአፓሚ ዳሮ ዘቲ ጌይሳዎ፡- «ዓፕሶኔ ዓጪ ዓሲዮቴ! ዓፕሶኔ ካታዋይዳ ናንጋ ዓሳ ዳኤፖ ዓርፃሚሴ ጌይንታ ሺኢጲያ ማአሬሎና ጫሪንጫፓ ኩዳ ዲዛኮ ማላሚና ካፓያ ማዓሚ ቢያሚ ዓራዎኩ።³⁶ ይያ ዓራዋሴ ጋንጉዳይ ዎኦኒያ ባአሚሮ ዘቲዮ ዲንሚ ጋንጉዳጉዲና ሩኡሪ ፑርታ ባአዚ ማዳሚዳፓ ዲንሚ ካፒንታንዳያ ኮይሳ።³⁷ ጌኤኮ ሺኢጲያ ማአሮ ቡሪባአ ዓሲና ኑኡኮ ካአሽኮ ዎኦዛ ጫሽኪባአ ዓሲ ሃይካ ዲንሚ ጉሪ ዓኪ ሙኩ።³⁸ ዳሚዊሮሴንታ ዲዛና ዋላ ዓአ ቢሮ ዲዓ ዓሳ ኩኤዛ ባአዚ ዓአቶ ጌኤዛ ዛገ ዋገንታኒ ማሌ ከሊ ዓአኔ፤ ሃሃ ይያ ዛሎና ቢታንታ ዓአ ዓሳኦ ዓአኔ፤ ዲኢካ ዓይታ ዋኦቶንጎ።³⁹ ማሌ ዲንሚ ኮዓ ባአዚ ዓአታቶ ዳምቤና ጌሰቲ ዎጋንዳጉዲ ጌይንቴ ዓሶና ዛገንታንዳ።⁴⁰ ሃያ ማዳንቴ ባኮ ዛሎና ሩዓታ ዣላሚ ዓቂሲሴ፤ ጌይ ኮና ዎኦጪሱዋጉዲ ኮና ዓገቻ፤ ሃይ ዣላሚና ፑርቶ ባካ ዓይጎ ዛላና ዓቂይ? ጌይ ኮና ዎኦጪናቶ፣ ማሃ ኑ ኩኤዛንዳ ባአዚ ባአሴ» ጌዒ።⁴¹ ያዲ ጌዒሰካፓ ቡኪንቶ ላአሌ።

20

ጳውሎሴኮ ማቆዲያና ጌሪኬ ዓጮና ዓአዲያ

1 ዣላሚ ዘቲ ጌዒሰካፓ ጳውሎሴ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ፔቴይዳ ዔኤሊሲ ዘሮ ቃአላና ደዲሺ፡- «ኮሺ ዳዑዋቴ» ጌዒ ማቆዲያ ዓአዳኔ።² ዲዚ ጌዳና ዓአዳ ከዘይዳ ዓአ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ሚርጌና ዘሪ ደዲሺ ደዲሺ ጌሪኬ ዓጮ ዓአዳኔ።³ ዲኢካ ዲዚ ሃይሃ ዓገኒ ዳዒ፣ ዩካፓ ዋኦያ ካአሚሎና ሶኦሪያ ዓጮ ዓአዳኒ ማሌ፤ ጋንጉቴ ዓይሁድ ዓሳ ዲዛይዳ ፑርታ ማላሚ ማሌሚ ዲ ዓሪ ዎዶና ማቆዲያ ዓጮ ጌዳና ዓአዳኒ ጌዒ።⁴ ጳዊሮሴ ናአዚ ሱሲ ጎሥሚ ቤኤሪያይዳፓ፣ ዓሪሰዊሮኮሴና ሲኮንዳሴና ቲሰሎንቄይዳፓ፣ ጋይዮሴ ዳርቤይዳፓ፣ ቲኪቆሴና ዊሮፕሞሴና ዲሲያ ዓጫፓ፤ ሃሃ ዊሞቴዎሴያ ዲዛና ዋላ ዓአዳኔ።⁵ ዓይታ ቤርታዲ፣ ቢሪ ዓአዲ ዊሮዓዲይዳ ኮና ካፔ።⁶ ኑኡኒ ጋንጉቴ ላአድ ሙዒ ቦንቾ ከሎኮ ገንዖ ፒላጲሲዮሴይዳፓ ዋኦያ ካአሚሎና ደንጎ ከሊ ሃንቴ፣ ዓይታ ዓአ ቤዛ ዊሮዓዳ ሄሊ ዲኢካ ላንካይ ከሊ ኑ ዳዒ።

ጳውሎሴ ጋፓንሚ ዊሮዓዳ ዓጮ ዛጌሚ

7 ቂዳሚ ዋንቴ ዉዳ ባንሚ ካራኒ ቡካኣና * ካሃ ሙዒኒ ሃሃ ጎዳ ካዋሚያ ሙዒኒ ፔቴይዳ ኑ ቡኪንቴ፤ ጳውሎሴ ዘሮ ጉቴሎ ዓአዳኒ ጌዒያ ማዓሚሮ ቡኪንቴ ዓሶም ሃይሴ ከኤዛዎ፣ ሃይሶ ሳዎኮ ዳንዲ ጌዳሚሺ ሄላንዳኣና ዎዶሲ ጌሰቴ።⁸ ኑኡኒ ቡኪንቴ፣ ኩቦጉዲ ዋሊ ቡፃ ቡፃ ማዢንቴ ማአሮይዳ ሚርጌ ፖዒ ዓአኔ።⁹ ዓውዊሶኒ ጌይንታ ፔቴ ዳጌሰኬያ ከኤዎኮ ፑልቶ ካራ ዳዒ ዓአንቴ ጳውሎሴ ጌኤዛ ዎዶሴሚሮ ዳጌ ናሚ ገንዖ ዓርቃዛ ገንዒቤቃ ገንዒሚ ባሽም ዋሊኮ ቡፃ ቡፃ ማዢና ማአሮኮ ሃይሃሳሚዳፓ ኩዲ ሎኦሜኔ፤ ዩካፓ ዓሳ ዓቂሳኣና ናማ ሃይቆያኩ።¹⁰ ጋንጉቴ ጳውሎሴ ሎፓ ኩዲ ሂርኪ ጌይ፣ ናማ ኮንቂ ዓርቃዎ፡- «ናማ ሽምፔና ዓአኔ፤ ዲቃቲፖቴ» ጌዒ።¹¹ ዩካፓ ጳውሎሴ ገንሃ ቡፃ ኩቦ ማአሮ ከሰኪ፣ ጎዳ ካዋሚና ካሃና ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶና ዋላ ሙዒ። ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ዓሶና ዋላ ጌሰታዎ ዳንዳ።¹² ዓሳ ሃይቆያ ዳቄ፣ ዳጌ ናሚ ማአሪ ዓኪ ዓአዳኔ፤ ሃሃ ኮሺያ ደዳ።

ጳውሎሴኮ ዊሮዓዳይዳፓ ሚሊዲ ዓአዲያ

13 ኑኡኒ ጳውሎሴ ዓኪ ዓአዳኒ ማሌሚሮ ቤርታዲ ዋኦያ ካአሚሎና ዓሶሳ ኑ ዳንዳ፤ ይያ ኑ ማዳሚ ጳውሎሴ ዓሶሳ ዳንዲ ሄላንዳኣና ቶኪና ዓአዳኒ ኮዓሚሮና ሃሃ ኑ ዩያይዳንዳጉዲ ኮና ዲ ዓይሚሚሮ።¹⁴ ዩካፓ ዲዛና ኑ ዓሶሳይዳ ካአማዎ፣ ዋኦያ ካአሚሎ ዲዛ ቶገሲ ዓኪ ሚሊዲ ዓጮ ዋላ ኑ ዓአዳኔ።¹⁵ ዩካፓ ዘሮ ጉቴሎ ዓቂ ከዮሴ ጌይንታ ዓጮኮ ቤርቶ ዛላ ዓአ ቤዛ ኑ ሄሌ፤ ላማሳ ከሎ ሳሞኔ ፒንቃዎ ጉቴና ሚሊዲ ኑ ሄሌ።¹⁶ ጳውሎሴ ዲሲያይዳ ዎዶ ጉሪ ኩርሱዋጉዲ ጌዒ ዓፕሶኔ ዓጮኮ ኮርሳ ዓአዳኒ ኮዒኔ፤ ዓይጎሮ ጌዒቶ ዓይሁድ ዓሶኮ ጳንጃቆሰዳ ጌይንታ ቦንቾ ከሎ ዎይቴቴያ ዩሩሳላሚ ሄላኒ ዲ ማሌሚሮ።

ጳውሎሴ ዓፕሶኔ ሺኢጲያ ማአሮ ጪሞም ከኤዜ ዓልቃሞ

17 ጳውሎሴ ሚሊዲዳፓ ዓፕሶኔ ከኢታ ዳኪ፣ ሺኢጲያ ማአሮኮ ጪሞም ዓኤሊሴ፤¹⁸ ዩካፓ ዓይታ ዲዛ ኮራ ሙካዛ ዲዚ ዓይቶም ከኤዛዎ፡- «ዲሲያ ዓጮ ታ ጌሌ ከላፓ ዓርቂ ቢያ ከሊ ዲንሚና ዋላ ታኦኒ ዎይቴ ናንጌያታቴያ ዲንሚ ዓራራ፤¹⁹ ዓይሁድ ዓሳ ታ ጌዳ

* **20:7** 20:7 ቂዳሚ ዋንቴ ዉዳ ባንሚ ካራኒ ቡካኣና፡- ጌይንቴዛ ቃልሽ ከሎኮ ቤርታሳ ከሎ ጌይዎኩ።

ፑርቶ ማዳ ዛሎና ሜታ ታና ሄሌታቴያ ጉቤ ዒናፓ ማዕ ሸሌዑሞና ሃሣ ሚርጌ ዓቢሣና ታ ጎዳሣሞ ታ ማዳ። 20 ዓሳ ቡካ ቤዘይዳ ማዕም ዒንሣኮ ማኣራ ማኣራ ታ ዒንሣ ሄርዛ ዎደና ዒንሣሞ ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ታ ከኤዜኔ፤ ፔቴታዎ ዓይሴ ባኣዚ ባኣሴ። 21 ዓይሁዶ ዓሶ ማዕቶቶ ዓይሁዶ ማዕባኣ ዓሳ ጎሞ ቡኡዲ ያኦሲ ባንሣ ሙካንዳጉዲና ሃሣ ጎዳ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃንዳጉዲ ዔያቶም ታ ላቴ። 22 ሃሣያ ታ ዒኢካ ሄላዛ ታ ጊዳ ዓይጌ ማዳንታንዳቴያ ታ ዔሩዎ፣ ዓያና ጌኤሽም ዓይሣንቲ ዩሩሳላሚ ታ ዓኣዳ። 23 ጋዓንጌታ ዔራሣ ታኣኒ ዳንዳ ካታሞይዳ ቢያ ቱኡሲና ማቶና ታና ሄላንዳሣ ዓያና ጌኤሽ ታኣም ላቲ ከኤዜማ ሌሊኩ። 24 ታኣኒ ጋዓንጌታ ታኣኮ ማዳ ኩንሣንጌ ሃሣ ጎዳ ዩሱሰ ታኣም ዒንጌ ማዳ ታ ማዳንጌ ሃይቄቴያ ሜታ ባኣሴ፤ ታኣኮ ማዳ ያኦሲ ፔ ኮሹሞና ታኣም ዒንጌ ኮዠ ሃይሶ ከኤዚሣኩ።

25 «ሃኖ ሄላንዳኣና ዒንሣ ቢያሣ ባኣካ ታ ሃንቲ ሃንቲ ያኦሲኮ ካኣቱሞ ዛሎ ከኤዜኔ፤ ሃይካፓ ሴካ ጋዓንጌ ዒንሣዳፓ ፔቴ ዓሲታዎ ታኣኮ ዓኣፓ ካሮ ማሊ ዛገንዳዎኣሣ ታ ዔራ። 26 ዓካሪ ዒንሣዳፓ ፔቴ ዓሲታዎ ባይቄቶ ታና ያኦሲሳ ባኣዚ ባኣያ ማዕሣ ሃኖ ታ ዒንሣሞ ከኤዜኔ። 27 ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲኮ ማሊያ ቢያ ዒንሣሞ ታ ከኤዜያፓዓቴሞ ፔቴታዎ ታ ዓይሴ ባኣዚ ባኣሴ። 28 ዓያና ጌኤዠ ቆልሞኮ ሃንቃ ዓሲ ማሣ ዒንሣ ደኦሪሬ፤ ዓካሪ ዒንሣ ቶኦኮና ዒንሣ ሃንቃ ቆልሞ ዛሎናር ዒንሣ ኮሺ ዔሩዎቴ፤ ጎዳ ፔ ሱጉዎና ሻንቄ ፔኤም ማሃ፣ ሸኢጲያ ማኣሮ ዓሶ ሃንቁዎቴ። 29 ታኣኒ ዓኣዳሰካፓ ቆልሞም ሚጠንቱዎ፣ ያኣኖጉዳ ዓሲ ዒንሣ ባኣኮ ጌላንዳሣ ታ ዔራ። 30 ዩያጉዲ ሃሣ ዒንሣ ባኣካፓ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ዔቄ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሚርጌ ዓሶ ፔ ባንሣ ማሃኒ ዎሶ ማዕ ዔርዚሣ ዔርዚንዳ። 31 ዩያር ዒንሣ ፔቴ ፔቴሣ ታኣኒ ሃይሣ ሌዔ ዎንቴና ሮኦሪና ዓቢሣና ዩኤኪ ዩኤኪ ዘሪያ ማዕሣ ጳቂሣ ጳቂሣ ደደዎቴ።

32 «ሃሣ ታኣኒ ያኦሲ ዒንሣ ካፓንዳጉዲ ዒዛም ዓኣሣ ዒንጎ፤ ዒንሣ ያኦሲኮ ዳኤፖ ኮሹሞ ዛሎ ከኤዜኔ፤ ከኢቶ ጳቂሣዎቴ፤ ዩይ ከኢታ ዒንሣ ማኣዳንዳ፤ ሃሣ ያኦሲ ዓሶ ማዕያና ዒንሣሮ ማዕ ባኮ ዒንሣሞ ዒንጎንዳ። 33 ታኣኒ ያኦኮ ቢራኣ ማዕም ዎርቄ፤ ሃሣ ማኣዎዎ ዛገ ሱኡካዲ ባኣሴ። 34 ታ ኩቸና ማዳ ማዳ ታናንታ ታ ላጎንታ ታኣኒ ማኣዳሣ ዒንሣ ዒንሣ ቶኦኮና ዔራ። 35 «ዔዔካያይዳፓ ባሼ ዒንጎያ ዓንጂንቴያኩ» ጋዓ፣ ጎዳ ዩሱሰኮ ቃኣሎ ጳቂሣ ጳቂሣ ኩቸ ኩቸ ማዳ ማዳ ላቢንጌ ዓሶ ማኣዳንዳ ኮይሳሣ ሚርጌ ጎይሣና ታ ዒንሣ ዳቄ።» ጌዔ።

36 ዩካፓ ጳውሎሴ ቢያሣና ዎላ ጉምዓቲ ያኦሲ ሸኢቄ፤ 37 ዒማና ቢያሣ ዩኤካዎ፣ ጳውሎሴ ኮንቄ ኮንቄ ሄርቄ። 38 ፔቶ ዔያቶ ኮሺ ያዩሴዛ፡- «ሃካፓ ሴካ ታኣኮ ዒንሣ ዓኣፓ ካሮ ዛገንዳዎሴ» ዒዚ ጌዔዘኩ። ዩካፓ ዳንዲ ዎኣያ ካኣሚሎ ሄላንዳኣና ዒዛ ዔያታ ጎይሣ ዓኣሣ።

21

ጳውሎሴኮ ዩሩሳላሚ ዓኣዲያ

1 ዔያቶይዳፓ ኩ ደማዳሣኮ ገንፃ ዎኣያ ካኣሚሎ ቶጊ ዔዔቃዎ ቆሴ ጌይንታ፣ ዎኣሣ ሳዘይዳ ዓኣ ዓጪ ኩ

ዓኣዳ፤ ዩካፓ ዚሮ ጉቴሎ ዎኣያ ሳዛ ዓኣ ሩዴ ጌይንታ ዓጪ ኩ ሄሊ፣ ዒኢካፓ ጳዒራ ካታሞ ኩ ዳንዳ። 2 ዒዛ ቤዘይዳፓ ፔንቄ ዓጪ ዓኣዳ ዎኣሣ ካኣሚሎ ዳንቃዎ ዒዛ ቶጊ ገንሣ ኩ ዓኣዲያ ዓርቄ። 3 ዎኣያ ሳዘይዳ ዓኣ ቆጶርሴ ዓጪ ሻውሎ ዛሎይዳ ሃሺ፣ ሶኦሪያ ዓጪ ኩ ዓኣዲሴቃ ባዘ ዓጪ ዓኣ ሃርሴ ኩ ዳንዳ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዎኣያ ካኣሚላ ጫኣኒንጌ ባኮ ዒኢካ ከይሳንዳያ ኮይሳሣሮ። 4 ዒዛ ቤዘይዳ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ኮሲ ኩ ዳንቃ፣ ዔያቶና ዎላ ላንካይ ከሊ ዳዔ። ዔያታኣ ዓያና ጌኤሽ ዔያቶም ከኤዛዛ ጳውሎሴም፡- «ዩሩሳላሚ ዳንዲ።» ጌይ ከኤዜኔ። 5 ዒኢካ ኩ ዳዓ ዎዳ ጋፔም ዔያቶይዳፓ ኩ ደማዳ ሃንቲያ ዓርቃዛ፣ ቢያሣ ፔኤኮ ላኣሎና ናኣቶና ዎላ ማዕ ካታሞኮ ዙሎ ሄላንዳኣና ኩና ጎይሣና ዓኣሣ ባዘ ዓጪ ኩና ሄሊሴም፣ ዒኢካ ጉምዓቲ ያኦሲ ኩ ሸኢቄሰካፓ ዎሊ ኩ ሳራሣ ደማዳ። 6 ዩካፓ ኩኢኒ ዎኣያ ካኣሚሎ ቶጊ ዳንዳዛ ዔያታ ፔ ማኣሮ ባንሣ ማዕ።

7 ሃርሴይዳፓ ዒቄ ባዘ ጊዳና ሃንቲያ ኩ ኩርሴሰካፓ ጳዔሌማይሴ ጌይንታ ዓጪ ሄሊ፣ ዒኢካ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶና ዎላ ካኣሚ ዎሊ «ኮሺዳ?» ጌዔሰካፓ ዔያቶና ዎላ ፔቴ ከሊ ኩ ፔኤቄ። 8 ዚሮ ጉቴሎ ዒኢካፓ ከሰኪ ቁሳሪያ ዓጪ ዓኣዳ፣ ዒኢካ ያኦሲ ማኣራ ማዳንዳጉዲ ደኦሪንጌ ላንካዎ ዲያቆኖንሣዳፓ * ፔቴሣ ማዕ፣ ኮዠ ሃይሶ ከኤዜኔ፣ ፐልጶሴ ማኣሪ ጌላዎ ዒዛና ዎላ ኩ ዳዔ። 9 ዒዛኮ ያኦሲ ማላሣ ከኤዜኔ፣ ያይደ ዉደሮ ናይ ዓኣ። 10 ሚርጌ ከሊ ዒኢካ ኩ ዳዔሰካፓ ዓጋሶሴ ጌይንታ ያኦሲ ማላሣ ከኤዛሰኪይ ዩሁዳ ዓጪፓ ሙኩ። 11 ዩይ ዓሣ ኩ ባንሣ ሙካዎ ጳውሎሴኮ ቃልሾ ዔኪ ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ቱኪ፡- «ዓያና ጌኤሽ ሃኖ ቃልሹሎኮ ዓደ ዩሩሳላሚይዳ ዓኣ፣ ዓይሁዶ ዓሳ ሃይማይሎ ቱኪ ዓይሁዶ ማዕባኣ ዓሶም ዒንጎንዳ፤ ጋዔ።» ጌዔ።

12 ዩያ ኩኢኒ ዎይዛዎ ኩናንታ ዒኢካ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሶንታ ጳውሎሴ ዩሩሳላሚ ዳንዳዎጉዲ ሸኢቄ። 13 ጳውሎሴ ጋዓንጌ፡- «ሃያይዲ ዩኤኪ ዩኤኪ ዓይጎር ዒንሣ ታኣኮ ዒኖ ደኡዛይ? ታኣኒ ጎዳ ዩሱሴ ሱንዎ ዛሎር ዩሩሳላሚይዳ ቱኡቲሣሮ ሌሊቱዎንጌ ሃይቃኒያ ገኢገንጌያኩ» ጌዒ ማሃ።

14 ኩ ዘራ ዘር ዒ ዔኮ ዒዎዛ፡- «ማይ ያኦሲ ማላሣ ማዕንጎ» ጌዒ ኩ ሃሽ።

15 ዒኢካ ኩኢኒ ዳካ ከሊ ዳዔሰካፓ ኩኡኮ ዓኣ ሜሆ ኩ ገኢገሽ ዩሩሳላሚ ዓኣዳ። 16 ቁሳሪያይዳ ዓኣ፣ ፔቴ ፔቴ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ኩኡና ሙኪ፣ ሚናሶኔ ጌይንታሣ ማኣራ ኩ ዳዓንዳጉዲ ዒዛ ማኣሮ ኩና ዳቄ። ዩይ ዓሣ ቤርታዲ ከሪሰቶሴ ጉሙርቄያ፣ ቆጶርሴ ዓጪይዳ ሸይንጌ ዓሲኩ።

ጳውሎሴ ዩሩሳላሚይዳ ያይቆኦቤ ዛጌሣ

17 ዩሩሳላሚ ኩ ሄላዛ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዎዛና ኩና ሸኡቸንሣ ዔኩ። 18 ዚሮ ጉቴሎ ጳውሎሴ ኩኡና ዎላ ያይቆኦቤ ኮራ ዓኣዳ፤ ዒኢካ ሸኢጲያ ማኣሮኮ ጨማ ዓኣ። 19 ጳውሎሴ ቢያሣ «ኮሺዳ?» ጌዔሰካፓ ዒዛ ዛሎና ዓይሁዶ ማዕባኣ ዓሶ ባኣካ ያኦሲ ማዳ ባኮ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ከኤዜኔ። 20 ዩያ ዎይዜ ዎደና ቢያሣ ያኦሲ ጋላታዎ ጳውሎሴም፡- «ዒሻሣኖ!» ሚርጌ

20:24 20:24 2ዲሞ. 4:7። * 21:8 21:8 ዲያቆ፡- ጌይንታ ዓሳ ሸኢጲያ ማኣሮይዳ ዎይሣ ዓሶ ዳማ ማዕ ዳማ ዳማ ማዳ ማዳ ዓሲኩ፤ ዩና ዓሳ ማዳኣ ዎደና ባሼ ሸኢጲያ ማኣሮይዳ ዜኤር ዒንደና ሜታዳ ዓሶም ኮይሳ ባኣዚ ዒንገ ዒንገ ቶኦኮ ዛጋያኩ። 21:8 21:8 ዳኪ. ማዳ 6:5፤ 8:5።

ሺያና ፓይዲንታ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሲ ዓይሁዶ ዓሲ ባኣካ ዓኣያ ማዕሚና ሃሣ ቢያሚ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዓርቂ ካፓ ማዕሚ ኔኤኒ ዔራኔ፤ 21 ኔኤኒ ዓይሁዶ ማዕባኣ ዓሲ ባኣካዶዳ ናጎጎ፡ ዓይሁዶ ዓሲ ቢያ ሩኣቶኮ ዓንሚኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂፖቴ፤ ሃሣ ዋጎዋ ኩንሚፖቴ፤ ገዳሚና ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዓሳ ሃሻንዳጉዲ ማሃኔ ገይንቴሚ ኑ ዋይዘኔ። 22 ማይ ዋይቲ ኮሽካንዳይ? ሙኪያ ኔኤኮ ዔያታ ጎኔና ዋይዘንዳኔ፤ 23 ዬያሮ ኑኤኒ ጋዓ ባኮ ማዳ፤ ኑ ባኣካዶዳ ናኣቢ ዓኣ ያይዶ ዓሲ ዓኣኔ። 24 ዔያቶ ዔኪጋፓ ዔያቶና ዋላ ማዒ ኔና ጌኤሾ፤ ቶኦኮ ጋፓኖ ዔያታ ጉኡሊንታንዳጉዲ ጌኤዠ ማኣሮም ዓንገንታ ሚኢሾ ዔያቶም ጨጌ፤ ዬያ ኔ ማዳቶ ኔ ዑዩ ገሰቲንታ ጌኤዛ ጉሪ ማዕሚና ኔኤኒያ ኔ ቶኣኪና ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሚያ ማዕሚ ቢያሚ ዔራንዳኔ። 25 ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ፡ ዓይሁዶ ማዕባኣ ዓሲ ዛሎ ጋዓንቴ ሜሌ ካኣሺም ሹኪንቴ፡ ዓኣኢቲ ባኣኪ ሙዒፖቴ፤ ሱጉሚያ ዑሽገፖቴ፤ ሱጉሚ ሹኣቲ ባኣንቴ ጨኡሊንቲ ሃይቁ ቆልሞ ሙዒፖቴ፤ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዕባኣያና ላሃሚና ዬያጉዳ ባኣኪ ማዲፖቴ፤ ጋዓና፡ ኑኤኒ ዋላ ገሰቲ ዔቁሴ ኪኢታ ዔያቶም ኑ ዳከኔ።» ገዳኔ።

26 ዬካፓ ጳውሎስ ዓሰንሚ ዔኪ ዚሮ ጉቴሎ ዔያቶና ዋላ ዑዩ ጌኤሾ ዋጎ ኩንሚኔ፤ ጌኤሽኪንቶ ኬላ ዋኣዒ ማዕቲያ ሃሣ ፔቴ ፔቴ ዓሰ ዛሎ ያኦሲም ዓንጎ ባካ ዓንገንታሚ ዓይዲታቴያ ዔርዘኒ ጌኤዠ ማኣሪ ዒ ጌሌኔ።

ጳውሎስ ጌኤዠ ማኣሪ ዓርቂንቴሚ

27 ለንካዋ ኬላ ጋፓኒ ዑካዛ ዒሲያ ዓጮይዳፓ ሙኬ ዓይሁዶ ዓሳ ጳውሎስ ጌኤዠ ማኣሪ ዓኣንቴ ዛፓዶ፡ ዴራ ቢያ ዒዛይዳ ፑርታ ማሊሚና ዔቃንዳጉዲ ማሃ ዒዛ ዓርቂኔ፤ 28 ዬካፓ ዔያታ፡ «ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ኑና ዓልቁዋቴ፤ ኑኡኮ ዴሮንታ ሙሴ ዔርዘ ዋጎንታ ሃሣ ሃያ ጌኤዠ ማኣሮም ጨሽኪ ጨሽኪ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዴሮ ቢያ ዔርዘሚ ሃያ ዓሚከ፤ ዬይ ዒዛም ገደ ዒዳም ዓይሁዶ ማዕባኣ ዓሰ ጌኤዠ ማኣሪ ጌልዚ ሃያ ያኦሲም ዴማዳ ቤዘዋ ዒኣሳሚ ዒዛከ» ገዒ ገዒ ዒላቴኔ። 29 ዬኖ ዔያቶ ገይሴሚ ዬያኮ ቤርታ ዔፕሶኔ ዓጮይዳ ሾይንቴ ዒሮፕሞሴ ጎዖሚ ጳውሎስና ዋላ ካታዎይዳ ዓኣንቴ ዔያታ ዛጌሚሮ ዒዚ ዬያ ዔኪ ጌኤዠ ማኣሪ ጌሌያ ማሊሚሮከ።

30 ዬያሮ ካታማ ቢያ ዎኦቶንዶ ጎይሚ ባይዘኔ፤ ዬማና ዴራ ቢያ ፔቴሞና ጳሽኪ ጳሽኪ ሙካዖ ጳውሎስ ዓርቂ ጎቼ ጌኤዠ ማኣሪፓ ኬሲ፡ ጌኤዠ ማኣሮኮዋ ካሮ ዑከና ዎዴኔ። 31 ዓሳ ጳውሎስ ዎዳኒ ማላዛ፡ «ዬሩሳላሜ ካታማ ዎኦቶንዶ ጎይሚ ባይዘኔ።» ጋዓ ኪኢታሮሚ ዓጮኮ ፖኦሊሶ ዓይሚሚም ዋይዘንቴኔ። 32 ዬያሮ ዒዚ ዒዛኮ ካፓ ዓሰና ዌኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሚ ዓሰዋ ፔኤና ዋላ ዔኪ ዑከና ጳሽኪ ጳሽኪ ዓሰ ባንሚ ዴንዴኔ፤ ዓሳ ዬያ ሮሚ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሚሚንታ ኮራ ካፓ ዓሰዋ ዴንቃዎ ጳውሎስ ጳርቂዎ ሃሽኔ። 33 ሮሚ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሚሚ ዳውሎስ ዓርቂ ላምዖ ካኒ ቢራታና ቱኪንታንዳጉዲ ዓይሚኔ። ዬካፓ ዒዚ ያናታቴያ ሃሣ ዓይጎ ማዳቴያ ዔራኒ ያኦጮኔ። 34 ዒማና ዴራ ዴማ ዴማ ባኣኪ ጋዓና ሃሣ ዒላታያ ማዕሚሮ ፖኦሊሶ ዓይሚሚ ፔዘ ጌኤዛ ዎናታቴያ ዔራኒ ዳንዳዒባኣኦ፤ ዬያሮ ዔያታ ፖኦሊሶ ዓኣ ቤዘ ጳውሎስ ዔውታንዳጉዲ ዓይሚኔ። 35 ጳውሎስ ኬኤሎ ዑዩ ኬሰካዛ ዴራ ቢያ ሚርጌና ዳጋ ዔቁሲ ፑርታ ባኣኪ

ማዳኒ ኮዔሚሮ ፖኦሊሶ ኬዲ ዔኪ ዒዛ ዓኣዳኔ። 36 ዴራ ዒማና፡ «ዒዛ ዎዎዲዋቴ» ገዒ ገዒ ዒላቴና ዒዛኮ ገንዖ ዓኣዳኔ።

ጳውሎስ ጌኤዠ ማሃኒ ገሰቲ ጌኤሲ

37 ፖኦሊሶ ፔኤኮ ዓኣ ቤዘ ዒዛ ዔኪ ጌልዘኒ ዑካኣና ጳውሎስ ሮሚ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሚሚ ኮራ፡ «ፔቴ ባኣኪ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳጉዲ ኔ ዓይሚንዳ?» ገዒ ያኦጮዛ፡ ዒዚያ ማሃዮ፡ «ኔኤኒ ገሪኬ ዓጪ ሙኡቹ ዔራ? 38 ሃሚ ዑከኔ ካኣቲም ዋይዘ ዒዳ ዴሮ ፑርቲሲ ሃሣ ዓሲ ዎዳ ያይዶ ሺያ ዓሲያ ዔኪ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ፑኒንቴ፡ ገብፆ ዓጮ ዓሚ ኔናቴዎዳዳ?» ገዒኔ።

39 ጳውሎስ፡ «ታኣኒ ኪልቂያይዳ ኮሽ ዔርቲያ ማዔ፡ ያርሴሴ ካታማሎይዳ ሾይንቴ ዓይሁዶ ዓሲከ፤ ሃዳራ ታኣኒ ዴሮም ኬኤዘም ገዳቴራ» ገዒኔ።

40 ዬካፓ ዒዚ ኬኤዛንዳጉዲ ዓይሚሚ ጳውሎስ ኬኤሎይዳ ዔቂ ዴራ ዚቲዮ ጋዓንዳጉዲ ኩቸና ዳዌም ዴራ ዚቲዮ ገዳሰካፓ ዒብሬ ዓሰ ሙኡቸና ሂዚ ገዒ ኬኤዘሚ ዓርቂኔ።

22

1 «ታ ዒሾንሃ፡ ታ ዓደንሃ፤ ሃይሾ ሃሚ ታ ዒንሚም ኬኤዛ ባኮ ዋይዘዋቴ» ጋዓዛ፡ 2 ዒዚ ዒብሬ ዓሰ ሙኡጮና ገሰታሚ ዓሳ ዋይዘዎ ዎንዳሰካፓ ባሽ ዚቲዮ ገዒኔ፤ ዬካፓ ጳውሎስ ፔኤኮ ጌኤዠ ገሰታዎ ሂዚ ገዒኔ፡-

3 «ታኣኒ ኪልቂያይዳ ዓኣ ያርሴሴ ካታምይዳ ሾይንቴያ ዓይሁዶ ዓሲከ፤ ታኣኒ ዴጮሚያ ሃኖ ዬሩሳላሜ ካታምይዳከ። ዓደንሚ ዋጎ ኮሽ ታኣኒ ዔሪ ዓዳ ሃሚ ዒንሚ ማዳ ጎይዎ ዒናፓ ናሽኪ ያኦሲም ታ ማዳያከ፤ ታና ዔርዘሚያ ገማሊያሌ ጎዖሚከ። 4 ሃኖ፡ ጎዳ ጎይዎ ሃንታ ዓሰ ቢያ ታ ዳውሳያከ። ዛሎ ታ ዎዳያ ዎዳኔ፤ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ዓርቂ ዓርቂ ቱኡዘ ማኣሪ ታ ቱኡሳኔ። 5 ዬይ ጎኔ ማዒዮ ቁኤሶኮ ቢያ ሱኡጋሚና ዋጎ ዎጋ ዓሳ ቢያ ታኣም ማርካዳንዳኔ። ዬያ ሌሊቱዋንቴ ዴማሰቆይዳ ዓኣ ዬናጉዴ ዓሰ ቱኪ ዬሩሳላሜ ዔኪ ሙከ ሜታሳኒ ዳንዳዒሳ ያኣፕንቴ ኪኢታ ዴማሰቆይዳ ዓኣ ቢቶ ዓሰም ዒንጋኒ ታ ዔኬሚያ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሚንታ ዬያቶ ዎጎ ዎጋ ዓሰንታፓከ።»

ጳውሎስ ኪሪሰቶስ ባንሚ ማዔ ጎይዎ ኬኤዘሚ (ዳኪ. ማዳ 9:1-19፤ 26:12-18)

6 «ዬያይዲ ዔኪ ታኣኒ ዴማሰቆ ዴንዲ ካታምኮ ዑካኣና ዓባ ሳዛ ጨርጌ ዎይዳ ታ ዔሩዋንቴ ዴኤፕ ዓኣፕዳ ዴካ ፖዒ ታ ኮይላ ፖዔኔ። 7 ዒማና ታኣኒ ቶጊ ዓኣዳ ባካፓ ሳዓ ሎኦሚ ሳውሌ! ሳውሌ! ኔ ታና ዓይጋ ዳውሳይ?» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዘኔ። 8 ታኣኒ ሳዳሚዮ! ኔ ያናዳይ?» ገዒኔ፤ ዒዚያ ማሃዮ ታኣኒ ኔ ታና ዳውሳ ናዘሬቶ ዬሱሴከ» ገዒኔ። 9 ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሳ ፖዎ ዛጌያፓዳቴም ዒዚ ታኣና ዋላ ገሰታኣና ዎዚ ገዒቴያ ዑኡዘ ዔያታ ዋይዘባኣኦ። 10 ታኣኒያ ሳዳሚዮ! ታ ዓይጎ ዎዳንዳይ?» ጋዓዛ፡ ጎዳሚ ታኣም ኬኤዘዎ ላሚ ዔቂጋፓ ዴማሰቆ ዓኣዳ፤ ኔ ማዳንዳ ባካ ቢያ ዒኣኣ ኔኤም ኬኤዘንታንዳኔ» ገዒኔ። 11 ዓኣፓ ታኣኮ ፖዓ ዴከሚሮ ዛጋኒ ዳንዳዒባኣያ ማዓዛ ታኣና ዋላ ዓኣ ዓሳ ኩጮ ታኣኮ ዓርቂ ጎቼ ታና ዴማሰቆ ሄሊሴኔ።

21:21 21:21 ዳኪ. ማዳ 11:28። 21:23 21:23 ፓይ. ማዓ 6:13-21። 21:25 21:25 ዳኪ. ማዳ 15:29። 21:29 21:29 ዳኪ. ማዳ 20:4። 22:3 22:3 ዳኪ. ማዳ 5:34-39። 22:5 22:5 ዳኪ. ማዳ 8:3፤ 26:9-11።

12 «ዲኢካ ሃናኒያ ጌይንታ ጌቴ ዓሲሰኬይ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓሢ ደማሰቆይ ዓኣ ዓይሁዶ ዓሳ ቢያ ዒዛ ገላታያ፡ ሙሴ ዔርዜ ዋጎዋ ቦንቻ ዓሲኬ። 13 ዒዚ ታ ኮራ ሙኪ ዓጫ ዔቃዎ፡- «ዲሻሢዮ ሳውሌ! ዓኣገ ኔኤኮ ገንሣ ዛጎንጎ። ገዓዛ፡ ዬማና ኔጉዋዎ ዓኣገ ታኣኮ ዛገም ዒዛኣ ታ ደንቄኔ። 14 ዒዚ ታኣም ሱ ዓደንሣ ጸኣዛሢ ኔ ዒዛኮ ማሊያ ዔራንዳጉዲ፡ ያላሢያ ኔ ዛገንዳጉዲና ዑኡዘዋ ኔ ዒዛኮ ዋይዛንዳጉዲ ቤርታዲ ኔና ዒ ደኦሪኔ። 15 ዬያ ዒዚ ማዳሢ ኔ ዛጌ ባኮና ዋይዜ ባኮናኮ ዓሲ ቢያ ቤርቲዳ ዒዛኮ ኔ ማርካ ማዓንዳጉዲኬ። 16 ሂዳዎ ሃሢ ኔ ዓይጎር ናጋይ? ዔቂጋጋ ዋኣዎ ማሰቴ፤ ጎዳ ሺኦቂ ጎዋይዳገኣ ማሰቴ ጌኤሽኬ» ጌዔኔ።

17 «ዬካገ ዬሩሳላሜ ማዒ ታ ሙኪ ጌኤዠ ማኣርይዳ ሺኦቃኣና ያኦሲ ፔጋሲ ዳዌ ባኣዚ ታ ዛጌኔ። 18 ዬማና ጎዳሢ ታኣም ጴዲ «ኔኤኒ ታ ዛሎና ኬኤዛ ማርካቶ ኔኤኮ ዔያታ ዔኪንዳዋኣሢር ኔጉዋዎ ሩኡሪና ዬሩሳላሜይዳገ ኬሰኬ» ጌዔኔ። 19 ታኣኒያ ጎዳሢዮ! ዓይሁዶ ዓሳኮ ቡኪንቶ ቤዘ ዓኣዲ ዓኣዲ ኔና ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ታ ቱከሢና ጳርቄሢ ዔያታ ጉቶኣኪና ዔራኔ። 20 ኔኤኮ ማርካ ማዒ ዒሰዲገናሴ ዋደዋኣና፡ ታኣኒያ ታ ቶኣኪና ዋደ ዓሳ ዓጫ ዔቂ ዔያቶና ዋላ ዋዲፃ ቃራኬ ጌዔኔ፤ ዓፒሎዋ ታ ዔያቶኮ ካፔኔ። 21 ጎዳሢ ገንሣ ሃኬ ዓኣ፡ ዓይሁዶ ማዒ ባኣ ዜርዎ ባንሢ ታ ኔና ዳካንዳሢር ዔቂ ዳንዳ» ጌዔኔ።

ጳውሎስ ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዒያ ፔጋሲ ኬኤዘሢ

22 ዬያ ሃላንዳኣና ዳራ ቢያ ጳውሎስኮ ጌኤዘ ዋይዛኔ፤ ዬማገ ዓሳ ዑኡዘ ደገዲ፡- «ሃያጉዳ ዓሲ ሳይይዳገ ባይቆም! ሃያጉዳ ዓሲ ሸምፖና ናንጋኒያ ኮይሱዋሴ!» ጌዒ ጌዒ ዒላቴኔ። 23 ዒማና ዔያታ ዒላቴ ዒላቴ ማኣዓሢ ፔኤኮ ኬሲ ዠገገ ዠገገ ዓጪያ ሳጋገ ዔኪ ዔኪ ጫሪንጮ ባንሢ ላኣሌኔ። * 24 ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ዬያ ዛጋዎ ጳውሎስ ፖኦሊሶ ዓኣ ቤዘ ጌልዛንዳጉዲ ፖኦሊሶ ዓይሢ፡ ዳራ ዒዛይዳ ዓይጎር ሃያይዲ ዒላታቴያ ዔራኒ ጳርቄ ጳርቄ ዒዛ ያኦጫንዳጉዲ ዓይሢኔ። 25 ዒማና ዒልዒዳገ ፑኡሲንቴ ቃልሸና ፒሪ ቱኪ ጳርቃኒ ዔያታ ገኢጋኣና ጳውሎስ ዒዛ ኮራ ዔቂ ዓኣ ጸኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ኮራ፡- «ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዒያ ዋገንገባኣንገቴ ጳርቃንዳጉዲ ዒንሢም ዓይሢንገቴያ?» ጌዔኔ።

26 ጸኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ዬያ ዋይዘዎ ሮሜ ዓጫ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ባንሢ ዓኣዲ፡- «ኔኤኒ ዋዳኒ ጋዓይ? ሃይ ዓሢ ሮሜ ዓጪ ዓሲኬ!» ጌዔኔ።

27 ዬያሮ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ጳውሎስ ባንሢ ደጪጋገ፡- «ሃንዳ ታኣም ኬኤዜ፤ ኔኤኒ ሮሜ ዓጪ ዓሲዳ?» ጋዓዛ፡ ዒዚያ፡- «ሂዮ» ጌዔኔ።

28 ፖኦሊሶ ዓይሣሢ፡- «ታኣኒ ዒዛ ዓጫ ዓሲ ማዒና ማርጌ ማኢሸ ጪጌኔ» ጋዓዛ፡ ጳውሎስ ገንሣ፡- «ታኣኒ ጋዓንጌ ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዒ ዒኢካ ሸሾይንጌያኬ» ጌዔኔ።

29 ዬያሮ ዒዛ ያኦጫኒ ገኢገንገቴ ዓኣ ዓሳ ኔጉዋዎ ዒዛ ኮራገ ሺኦኬኔ፤ ፖኦሊሶ ዓይሣሢያ ሮሜ ዓጪ ዓሲ ማዒሢ ካኒ ቢራታና ቱሲሴሢር ዒጊጩኔ።

ጳውሎስ ዋጎ ዋጋ ዓሳ ቤርቶ ሺኦኬሢ

22:20 22:20 ዳኪ. ማዶ 7:58። * 22:23 22:23 ዓይሁዶ ዓሳ ዬያ ማዳሢ ዔያታ ዳጋዳዎ ማዳ ባኣዚታሢር ጳውሎስ ማዳ ባኣ ዔያቶ ዳጋሲምኬ። 23:3 23:3 ማቴ. 23:27-28። 23:5 23:5 ኬሲ. ማፃ 22:28። 23:6 23:6 ዳኪ. ማዶ 26:5፤ ፒልጲ. 3:5። 23:8 23:8 ማቴ. 22:23፤ ማር. 12:18፤ ሉቃ. 20:27።

30 ዚር ጉቴሎ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ዓይሁዶ ዓሳ ጳውሎስ ዋጎና ዓይሣሢሃኮ ፒዜ ማዒ ካራ ዓይጎታቴያ ዔራኒ ኮዒ፡ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዋጎ ዋጋ ዓሳና ቢያ ቡኪንታንዳጉዲ ዓይሢኔ፤ ዬካገ ጳውሎስ ቱኪንጌ ካኖ ቢራቶ ቡሊ፡ ዔያቶ ቤርቶ ዒዛ ዒ ሺኦኬኔ።

23

1 ዬካገ ጳውሎስ ዋጎ ዋጋ ዓሳ ገዥ ጌዒ ዛጋዎ፡- «ዒሸንሢዮቴ! ሃኖ ሃላንዳኣና ቢያ ዋይ ያኦሲ ቤርቶይዳ ታ ናንጌሢ ኮሺ ማሊሢናኬ» ጌዔኔ። 2 ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ፡ ሃናኒያ ጋዓንጌ ጳውሎስኮ ዳጎጎ ባዓንዳጉዲ ኮራ ዔቂ ዓኣ ዓሳ ዓይሢኔ። 3 ዬማና ጳውሎስ ሃናኒያም፡- «ኔኤኒ ቡኦሪንታሢና ዑፃ ማኤቸንጌ ኮጫሢ! ኔና ያኦሲ ጳርቃንዳኔ፤ ዋጌ ጎይሢና ዋጋኒ ሃካ ኔ ዳዒ ዓኣዎ ዋጌባኣ ጎይሢና ታና ጳርቃንዳጉዲ ኔ ዓይሢ?» ጌዔኔ።

4 ዒኢካ ዓኣ ዓሳ ጳውሎስ ኮራ፡- «ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ማዒ፡ ያኦሲም ማዳሢ ኔ ጫጫሸካ?» ጌዔኔ።

5 ጳውሎስያ፡- «ዒሸንሢዮቴ! ቁኤሶኮ ቢያ ዒ ሱኡጌ ማዒሢ ታ ዔሪባኣሢርኬ፤ ጌኤዠ ማፃኣፖይዳ ራ ደርኮ ሱኡጋሢ ዑይይዳ ፑርታ ጌኤሲ ጌሰቴገ» ጌይንጌ ያኣፒንጌ። ጌዔኔ።

6 ጳውሎስ ዒኢካ ዓኣ ዓሳይዳገ ሃካሢ ፔርሴ ዓሲ፤ ዛላ ሶዶቄ ዓሲ ማዒሢ ዔራዎ፡- «ዒሸንሢዮቴ! ታኣኒ ፔርሴ ዓሳ ያጳገ ሸይንጌያ ፔርሴ ዓሲኬ፤ ሃይሾ ሃሢ ታኣኒ ዋጎ ዓሳ ቤርቶ ሺኦኬሢ ሃይቄ ዓሲ ዔቃንዳያታሢ ጉሙርቃሢርኬ» ጌዒ ዑኡዘ ፔኤሲ ዳገዲ ዋጎ ዋጋ ዓሳ ባኣካ ኬኤዜኔ።

7 ጳውሎስያ ዬያ ኬኤዘዛ ፔርሴ ዓሳና ሶዶቄ ዓሳና ባኣካ ዛላ ማኸገጌም ዋጎ ዋጋ ዓሳ ላምዎ ገቂንጌኔ።

8 ዓይጎር ጌዒቶ ሶዶቄ ዓሳ፡- «ሃይቢገ ዔቂሢ ባኣሴ፤ ያኦሲኮ ኪኢታንቻኣ ባኣሴ፤ ዓያናኣ ባኣሴ» ጋዓዛ፡ ፔርሴ ዓሳ ጋዓንጌ «ዬይ ባካ ቢያ ዓኣኔ» ጌዒ ጉሙርቃኔ።

9 ዬያሮ ዳኤፒ ዛላ ዔቂኔ፤ ፔርሴ ያጳገ ማዒ ፔቴ ፔቴ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዔቃዎ፡- «ኦኡኒ ሃያ ዓሢዳ ፔቴታዎ ፑርታ ባኣዚ ዳንቄባኣሴ፤ ዓያና ሃሣ ያኦሲኮ ኪኢታንቻ ዒዛም ኬኤዜያ ናንዳኔ ኦ ዓይጎ ዔራንዳይ?» ጌዒ ማርሜኔ።

10 ዛላሢ ደዲ ደዲ ዳንዳሢር ዓሳ ጳውሎስ ሸኦሊ ላኣሎዋጉዲ ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ዒጊጫዎ፡- «ኬዲ ዓሳ ባኣካገ ጳውሎስ ጎቺ ኬሲ ዔኪ ዬዒ፡ ፖኦሊሶ ዓኣ ቤዘ ዔኪ ዓኣዳዋቴ!» ጌዒ ፖኦሊሶ ዓይሢኔ።

11 ዬኖ ዋንጌሎ ጎዳሢ ጳውሎስኮ ኮይሎይዳ ዔቃዎ፡- «ዒጊጪገ! ዬሩሳላሜይዳ ታኣም ኔ ማርካዳሢጉዲ ሃሣ ሮሜይዳኣ ኔ ታኣም ማርካዳንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

ጳውሎስ ዋዳኒ ዓሳኮ ዋላ ዘርቲዎ

12 ሳዓ ካራዛ ዓይሁዶ ዓሳ ቡኪንታዎ፡- «ጳውሎስ ኦ ዋዳዎ ሙኡዚያ ሙዒ ዑሽኮ ባኣዚያ ዑሽካዓ» ጌዒ ጫኣቄኔ። 13 ዬኖ ጌዒ ፑርቶ ማሊያና ዋላ ዘርቲ ዓሳኮ ገይዳ ያይዲታሚገ ዑሣኬ። 14 ዔያታ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ጪዋና ኮራ ዓኣዳዎ፡- « ጳውሎስ ኦኡኒ ዋዳዎ ሙኡዚ ሙዒንዳዋሴ» ጌዒ ጫኣቄኔ፤ 15 ዬያሮ ዒንሢ ዋጎ ዋጋ ዓሳና ዋላ ጌሰታዎ፡ ኮሺ ዒንሢ ያኦጫንዳ ባኣዚ ዓኣያ ማሊሲጋገ፡ ጳውሎስ ዒንሢም ዒዚ ዔኪ ዬዓንዳጉዲ

22:20 22:20 ዳኪ. ማዶ 7:58። * 22:23 22:23 ዓይሁዶ ዓሳ ዬያ ማዳሢ ዔያታ ዳጋዳዎ ማዳ ባኣዚታሢር ጳውሎስ ማዳ ባኣ ዔያቶ ዳጋሲምኬ። 23:3 23:3 ማቴ. 23:27-28። 23:5 23:5 ኬሲ. ማፃ 22:28። 23:6 23:6 ዳኪ. ማዶ 26:5፤ ፒልጲ. 3:5። 23:8 23:8 ማቴ. 22:23፤ ማር. 12:18፤ ሉቃ. 20:27።

ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ያኑጩዋቱ። ኑኡኒያ ዒዚ ሃካ ዒንሣ ሴርቶ ሃላንዳሢኮ ሴርታ ዒዛ ዋዳኒ ገኢጌኔ» ጌዔ።

16 ጋዓንቴ ጳውሎሴኮ ዔኤዚማቲ ማዓ፣ ናይሰኬያ ዬኖ ፑርቶ ዘርቶና ማሊጃሎ ዋይዜሣር ፖኦሊሶ ዓኣ ሴዞ ደንዲ ጌላዖ ሃይሶ ጳውሎሴም ከኤዜ። 17 ጳውሎሴያ ጃኤቶ ጃኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣዘንሣዳፓ ፔቲሣ ዔኤላዖ፡- «ሃይ ናዓሢ ርሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሣሣም ከኤዛ ባኣዚ ዓኣያታሢር ዒዛ ሴርቶ ሸኢሸ» ጌዔ። 18 ጃኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ናዓሢ ዔኪ ርሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ኮራ ጌላዖ፡- «ቱኡዛ ዓሢ፣ ጳውሎሴ ሃይ ናዓሢ ኔኤም ከኤዛ ባኣዚ ዓኣሣር ኔ ሴርቶ ዒዛ ሸኢሸንዳጉዲ ታና ሸኢቄ፤» ጌዔ።

19 ርሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ናዓሢኮ ኩጮ ዓርቄ ደጪሳዖ፡- «ኔ ታኣም ከኤዛ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌዒ ዒዛ ዲማሲ ያኑጩ።

20 ናዓሢያ ዒዛም ከኤዛዖ፡- «ዓይሁደ ዓሳ ጳውሎሴ ዛሎ ባኮ ደዲሸ ያኑጩያ ማሊ ዚር ዋጎ ዋጋ ዓሶ ሴርቶ ኔ ዔያቶም ሸኢሸንዳጉዲ ኔና ያኑጩኒ ዋላ ዘርቲ፤»

21 ጋዓንቴ ኔ ዔያቶም ዔኤዒ፣ ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ሲዛ ኑ ዋዳቶ ሙኡዚያ ሙዓዓ፣ ዐሽኮ ባኣዚያ ዐሽካዓ ጌዒ ዋላ ዘርቲ ጫኣቄ ያይዲታሚፓ ባሽ ዓሲ ዒዛ ዋዳኒ ካቲ ዓኣኔ፤ ሃሢ ዔያታ ካፓሢ ኔ ዐኡዞ ሌሊኮ» ጌዔ።

22 ርሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሣሣያ፡- «ሃያ ኔ ታኣም ከኤዜ ባኮ ማሌ ያኑማኣ ከኤዚ፣» ጋዓንቴ ማሢ ዳከ።

ጳውሎሴኮ ቁሳሪያ ዳኪንቴያ

23 ዬካፓ ርሜ ዓጮ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ጃኤቶ ጃኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣዘንሣዳፓ ላምዖንሢ ዔኤላዖ፡- «ዲሞኮ ያኣሻ ዋዴ ማዓዛ ቁሳሪያ ዓጮ ዳንዳንዳ ላምዖ ጃኤታ ዲማ ዲማ ያልዚ ዓሲ፣ ላንካይታሚ ፓርና ያላ ዓሲ ሃሣ ላምዖ ጃኤታ ዋርሣና ያላ ዓሲ ገኢገሺ። 24 ገንሣ ጳውሎሴማኣ ፓር ገኢገሻዖ ዓጮ ዋይሣ ፒልኪሴ ባንሢ ኮሽና ሃሊሱዋቱ» ጌዔ። 25 ቃሲ ሃሣ ሃዚ ጋዓ ከኢታ ዳከ።

26 «ቦንቹንታያና ዓጮ ዋይሣና ማዔ ፒልኪሴም፤ ሃይ ከኢታ ዳኪንቴሢ፡- ቁላውዲዎሰ ሉሲያይዳፓኮ፤ ኔ ኮሽዳ?»

27 «ሃያ ዓሢ ዓይሁደ ዓሳ ዓርቄ ዋዳኒ ጋዓንቴ ዒዚ ርሜ ዓጪ ዓሲ ማዔሢ ታ ዔሬሢር ታኣኮ ፖኦሊሶና ዋላ ታ ሙኪ ዒዛ ዳቄሽ። 28 ዓይጎ ዛላና ዓሳ ዒዛ ዋጎና ዓይሣሳኒ ኮዔቲያ ዔራኒ ዔያቶኮ ዋጎ ዋጋ ዓሶ ሴርቶ ዒዛ ታ ሸኢሸ። 29 ጋዓንቴ ዔያታ ዓይሣሳኒ ኮዓሢ ፔ ዋጎ ዛሎ ባኣዚና ማዔሢ ታ ዔሬ፤ ሃሣ ሃያ ዓሢ ሃይሲና ቱኡሲናም ሃሊሳ ባኣዚ ባኣሴ። 30 ሃያ ዓሢ ዋዳሢር ዒዛይዳ ፑርታ ማሊሢ ማሊንቴሢ ታ ዋይዛዖ ኔጉዋዖ ኔ ባንሢ ታ ዳከ፤ ዋጎና ዓይሣሳኒያ ኮዓ ዓሳኣ ፔኤኮ ሃይሶ ኔ ሴርታ ሸኢሸንዳጉዲ ታ ዔያቶም ከኤዜ።»

31 ዬያሮ ያሎ ዓሳ ዓይሣንቴ ጎይዖና ጳውሎሴ ዲማ ዔኪ፣ ዓንቴጳጂሪሴ ጌይንታ ዓጮ ሃሊሴ፤

32 ዚር ጉቱሎ ፓራሢና ዋላ ዓኣ ዓሳ ጳውሎሴና ዋላ ዳንዳንዳጉዲ ማሃዖ፣ ዔያታ ገንሣ ፔ ሴዞ ማዔ።

33 ፓራሢና ዓኣ ዓሳ ቁሳሪያ ሃላዖ ዳኪንቴ ከኢቶ ዓጮ ዋይሣሣም ዒንገ፣ ጳውሎሴ ዒዛ ሴርቶ ዔኪ ሸኢሸ።

34 ዓጮ ዋይሣሣ ከኢቶ ዛጌሰካፓ ጳውሎሴ ኮራ፡- «ኔ ዓጮኮ ዋኖ ሴዛፓዳይ?» ጌዒ ያኑጩ፣ ከልቁያ ዓጪ ዓሲ ማዔሢ ዔራዖ፡- «ኔና ዋጎና ዓይሣሳኒ ኮዓ ዓሳ ሙካዛ

ታ ሃይሶ ዋይዛንዳኔ» ጌዒ፣ ካኣቲ ሃርዲሴ ማዚሴ ማኣርይዳ ዳይሢ ዒዛ ካፓንዳጉዲ ዓሶ ዓይሣ።

24

ጳውሎሴ ፒልኪሴ ሴርቶ ሸኢኬሢ

1 ደንጎኬሊኮ ገንፃፓ ቁኤሶኮ ሱኡጋሢ ሃናኒያ ፔቲ ፔቲ ጪሚንታ ጃርጃሎ ጌይንታ ዋጌ ኮሽ ዔራያ፣ ዓሲ ዛላ ጌሰታሰኬያንታ ፔኤና ዔኪ ቁሳሪያ ዓጮ ዳንዳ፤ ዔያታ ዳንዲ ዓጮ ዋይሣ ፒልኪሴ ሴርቶ ሸኢኪ ጳውሎሴ ዳሴ፤ ጋዓ ባኮ ዛሎ ከኤዜ። 2 ዬካፓ ጳውሎሴ ዔኤሊንገቲ ሙካዛ፣ ጃርጃሎ ሃዚ ጌዒ ከኤዚያ ዓርቄ፡- «ቦንቹንታ ፒልኪሴ! ኔ ዛሎና ኑኡኒ ሚርጌ ኮሹሞ ዳንቄ፤ ኔኤኮ ኮኸ ዋይሣያና ኑ ዳርሞ ላኣሚንገቲሢያ ጳዴ፤ 3 ዬኖ ኔኤኮ ኮኸ ማዳ ቢያ ሴዞና ቢያ ዋዳናይ ኑ ዔኬሢ ዳኤ፣ ቦንቹናኮ። 4 ሃሢ ጋዓንቴ ኔኤኮ ዋዳ ታ ጉሪ ኩርሱዋዳና ሃሣ ታ ኔና ጉሪ ላቢሱዋዖ ቃሚሢና ታ ኔኤም ከኤዛ ባኮ ሸሌዐሞና ኔ ዋይዛንዳጉዲ ታ ኔና ሸኢቃ፤ 5 ሃይ ዓሢ ኑኡኮ ፑርታ ደርዖ ማዔ፤ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዓይሁደ ዓሶ ቢያሢዳ ዛሎ ዔቁሳኔ፤ ናዘራ ዓሶ ጌይንታ፣ ዲሙሞ ማዜ ዓሶኮዋ ዒዚ ዔኪ ዓኣዳሢ። 6 ሃሣ ዒዚ ያኡሲኮ ጌኤኸ ማኣር ዒኢሳኒ ጋዓንቴ ኑኡኒ ዓርቄ፣ ኑ ዋጎ ጎይዖና ዋጋኒ ማሌ፤ 7 ጋዓንቴ ፖኦሊሶ ዓይሣ ሉሲዮሴ ሙኪ ዳኤ፣ ፓልቁና ኑ ኩጫፓ ዒዛ ቶሊሴ ዔኪ፣ ዒዛ ዋጎና ዓይሣሳኒ ጋዓ ዓሶዋ ኔ ሴርቶ ሸኢኮንጎ ጌዒ ዓይሣ፤ 8 ሃይ ኑኡኒ ዒዛይዳ ሸኢሻ ጌኤዛ ቢያ ጎኔ ማዒያ ኔ ኔ ቶኣኪና ያኑጩ ዔራኒ ዳንዳዓ፤» ጋዓ፣ 9 ዓይሁደ ዓሳ፡- «ዬይ ባካ ቢያ ጎኔኮ» ጌዒ ጌዒ ሶኦሬ።

ጳውሎሴ ፒልኪሴ ሴርቶይዳ ጌሰቴ ጌኤዞ

10 ዓጮ ዋይሣ፣ ፒልኪሴ ኩቻ ዳዊ ጳውሎሴ ጌሰታንዳጉዲ ዓይሣ፤ ጳውሎሴያ ሃዚ ጌዒ ማሄ፡- «ሚርጌ ሌዔ ሃያ ዓጮኮ ኔ ዋይሣያ ማዔሢ ታ ዔራሢር ታ ጌዳ ሸኢኬ ጌኤዞኮ ማሃያ ኔኤም ከኤዛሢ ዋዛናኮ፤ 11 ዬራሳላሚይዳ ታ ያኡሲ ዘገ ካኣሽካኒ ዓኣዳንቴ ታጳ ላምዖ ከሊዳፓ ባሽንዲዋኣሢ ኔ ኔ ቶኣኪና ዔራኒ ዳንዳዓ፤ 12 ጌኤኸ ማኣርይዳ ማዖም ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ሴዞይዳ ሃሣ ካታሞይዳ ማዔቶዋ ዓይጎ ዓሲናታዖ ታ ማርማንቴ፣ ዳርዋ ዛሎም ታ ዔቁሳንቴ ዔያታ ታና ዳንቄባኣሴ፤ 13 ሃሢ ታ ጌዳ ሸኢኬ ጌኤዞኮ ቢያ ጎናሲሢ ማዓንዳ ማርካ ፔቲታዖ ዔያታ ኔኤም ሸኢሻኒ ዳንዳዐ-ዋሴ። 14 ጋዓንቴ ዬያ ታ ኔኤም ፔጋሲ ከኤዛኒ ኮዓ፤ ዔያታ ሲዚ ሉኡቄ ካኣሽካኔ» ጋዓ ጎይዖ ታኣኒ ኑ ዓደንሢ ያኣዛሢ ካኣሽካኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ሙሴ ዔርዜ ዋጎና ያኡሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሶ ማዓኣፖናይዳ ያኣፒንቴ ባኮ ቢያ ጉሙርቃ። 15 ዔያታ ሃገ ማዓንዳ ዋዞ ጌሣሢጉዲ ኮኸ ዓሶንታ ፑርቶ ዓሶንታ ሃይሲዳፓ ዔቃንዳሢ ታኣኒያ ያኡሲና ጉሙርቃ። 16 ዬያሮ ያኡሲና ዓሲና ሴርቲዳ ጌኤሽ ዒና ታኣኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ቢያ ከሊ ታ ኮዓ።

17 «ዬራሳላሚይዳፓ ታ ከሰኬንቴ ሚርጌ ሌዔ ዓኣዳሢኮ ገንፃ ማንቆ ማዔ ታ ዓሶም ማዓንዳያ፣ ማኣዶ ሚኢሸና ሃሣ ያኡሲም ዒንገንታ ዒንጎ ባኣዚ ታኣኒ ዔኪ ሙከ። 18 ጌኤኸ ማኣርይዳ ታና ዔያታ ዳንቄሢ ታ ዬያ ማዳንቴኮ፤ ዬማና ዐ-ዖ ጌኤሽዮ ካኣኸ ዋጎ ታኣኒ ኩንሣ፤ ሃሣ ዒኢካ ታኣና ዋላ ሚርጌ ዴሬያ ባኣሴ፤ ዛላኣ ዔቁባኣሴ። 19 ጋዓንቴ ዒሲያ ዓጮይዳፓ ሙኬ ፔቲ ፔቲ ዓይሁደ ዓሲ ዒኢካ ዓኣ፤ ሂንዳ ዔያታ ታና ዋጎና

ዓይህሳኒ ጋዓ ካራ ዓኣቶ ኔ ቤርታ ሸኢኪ ኬኤዘንጎ።
20 ገንሣ ሃሣ ሞጎ ሞጋ ዓሶ ቤርቶይዳ ታ ሸኢኪዎ ማዳ
ዳቢንቲ ዓኣቶ ሃሣ ሃይካ ዓኣዘንሣ ኬኤዘንጎ። 21 ጎኔና ታ
ዔያቶ ባኣኮይዳ ዔቂ ሃይቂ ዓሲኮ ዔቂሣ ዓኣኔ። ገይዖና
ሃኖ ታኣኒ ሞገም ዒንሣ ቤርቶ ሸኢኪኔ ገዒ ዳግ ገዒ
ዑኡሲና ታ ኬኤዘኔ፤ ዩማፓ ዓታዛ ማሌ ታኣኒ ማዳ ባኣዚ
ባኣሴ» ገዒ።

22 ፒልኪሴ ጋዓንቲ ጎዳሣ ጎይዖ ዛሎ ማርገና
ዔራያታሣር፡- «ፖኦሊሶ ዓይሣ፡ ሉሲዮሴ ሙካዛ
ዒንሣ ገኤዘ ገሰቲ ታ ኩንሣንዳኔ» ገዒ ዔያቶ ዳካዖ።
23 ጳውሎሴ ካፓ፡ ያኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣም፡- «ፔቶዋ
ዒዛ ቃዚ ማታሱዋዎ ዛገ ካፒ፤ ዒዛኮ ዒገና ዒዛም ኮይሳ
ባኮ ዔኪ ሙካኣና ላኣገፖ» ገዒ።

ጳውሎሴ ፒልኪሴና ዲሩሲላና ቤርቶ ሸኢኪሣ

24 ዳካ ኬሊኮ ገንፃፓ ፒልኪሴ ዲሩሲላ ገይንታ
ዓይሁዳ ዓሲ ማዔያ ዒዛኮ ማቸሰኬናና ዋላ ሙኪ፡
ጳውሎሴ ዔኤሊሴሰካፓ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂሣ
ዛላ ዒዚ ኬኤዘሣ ዋይዘኔ። 25 ያሊሞና፡ ዓሲ ፔና
ዎይሣንዳ ዛላና ሃሣ ያኣሲ ሃገ ቢያሣዳ ዎጋንዳሣ ዛሎ
ጳውሎሴ ኬኤዘዛ ፒልኪሴ ዒገጫዎ፡- «ሃሣ ዳንዳ፤
ገኢጌቲ ማሌ ኬሊና ታ ኔና ዔኤሊሳንዳኔ» ገዒ።
26 ፒልኪሴ ጳውሎሴይዳፓ ማኢሽ ዔካገ ዎዛ ገሣ፡
ማርገ ኬሊ ጳውሎሴ ዔኤሊሴ ዔኤሊሴ ገሰታኔ።
27 ላምዎ ሌዔኮ ገንፃፓ ጳርቂዮሰ ፒሰዖሴ ጎዎሣ
ፒልኪሴ ቤዘ ገሌኔ፤ ፒልኪሴያ ዓይሁዳ ዓሶ ዎዛሳኒ
ጳውሎሴ ቱኪንቲ ቤዛ ሃሽኔ።

25

**ጳውሎሴኮ ገኤዛ ሮሜ ካኣቲ ቤርቶ ሸኢኪዎ
ዖኣጪዎ**

1 ፒሰዖሴ ፔኤኮ ዒ ዓጮ ዎይሣ ቤዘ ገሊ ሃይሃ
ኬሊ ዳዖ፡ ቂሳሪያይዳፓ ዩሩሳላሜ ዓኣዳኔ፤ 2-3 ዒኢካ
ቄኤሶኮ ሱኡጎና ፔቲ ፔቲ ዓይሁዳ ዓሶኮ ዳኤፖና ጳውሎሴ
ማዳ ባኮ ዛሎ ኬኤዘዎ፡- «ጳውሎሴ ሃካ ዩሩሳላሜ
ዔኪ ኦም ዩዔቲ» ገዒ ዒዛ ኮራ ማርገና ሸኢቄኔ፤
ዩያ ዔያታ ጋዓኒ ዳንዳዔሣ ጎይዖ ካቲ ጳውሎሴ ዎዳኒ
ኮዔሣርኬ። 4 ፒሰዖሴ ጋዓንቲ፡- «ጳውሎሴ ቂሳሪያይዳ
ቱኤዘ ማኣራ ቱኤቲ ካፒንቲ ዓኣኔ፤ ታኣኒያ ሃሣ ዑኬና
ማዒ ዒኢካ ዓኣዳንዳኔ፤ 5 ዒንሣኮ ዎይሣ ዓሳ ታኣና ዎላ
ቂሳሪያ ዓኣዳ፡ ጳውሎሴ ማዳ ዳቢንቲ ዓኣቲ ዒኢካ ዔያታ
ዎገሶንጎ» ገዒ።

6 ፒሰዖሴ ሳሊዳፓ ዳንዳ ታጾ ኬሊ ሄላንዳኣና ዔያቶና
ዎላ ዳዔሰካፓ ቂሳሪያ ዓጮ ዓኣዳኔ፤ ዒኢካ ዒዚ ሄላዎ
ዚር ጉቲሎ ዎጎ ዎጎ ቤዘይዳ ዳዒ ዓሳ ዒዛም ጳውሎሴ
ዔኪ ሸኢኪንዳጉዲ ዓይሣኔ። 7 ዩካፓ ጳውሎሴ ሙካዛ
ዩሩሳላሜይዳፓ ሙኬ ዓይሁዳ ዓሳ ዒዛኮ ዓጮ ማንገ
ዔቃዎ ዒዛ ላሣንዳ ማርካ ዳንቃኩዎያ ማርገ ዳኤሣ
ሃይሴ ዒዛይዳ ሸኢኪኔ፤ 8 ጳውሎሴያ፡- «ታኣኒ ዓይሁዳ
ዓሶኮ ዎጎይዳ ማዔቶዎ ገኤዘ ማኣርይዳ ሃሣ ሮሜ
ዓጮኮ ካኣቲ ዑዖይዳ ማዳ ዳቢንቲ ባኣሴ» ገዒ ማሃ
ኬኤዘኔ።

9 ፒሰዖሴ ጋዓንቲ ዓይሁዳ ዓሶ ዎዛሳኒ ኮዓዎ ጳውሎሴ
ኮራ፡- «ዩሩሳላሜ ዓኣዳ ሃያ ባኮ ዛሎ ዒኢካ ታ ቤርታ ኔ
ዎኦታኒ ዳንዳጎዳዎይ?» ገዒ።

10 ጳውሎሴ ጋዓንቲ ሃዚ ገዒ ማሃኔ፡- «ሃይሾ ታኣኒ
ዎኦቲንታኒ ታና ኮይሳ፡ ሮሜ ዓጮ ካኣቲኮ ዎጎ ቤዛ
ዔቄኔ፤ ኔኤኒ ኮሺ ዔራሣጉዲ ዓይሁዳ ዓሶይዳ ታኣኒ
ፔቲታዎ ማዳ ዳቢንቲ ባኣሴ፤ 11 ታኣኒ ዳቤያ ማዔቶ ሃሣ
ሃይቢም ታና ዎገሳ ዳቢንቲ ታ ማዳቶ ሃይቢፓ ዳቆም
ታ ጎዑዋሴ፤ ጋዓንቲ ዔያቶኮ ገኤዘ ጉሪ ባኣዚ ማዔቶ
ዖኣኒያ ታና ዔያቶም ዓኣሣ ዒንጋኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ታኣኒ
ሃሣ ገኤዘ ሮሜ ዓጮ ካኣቲ ቤርቶ ዓኣዳንዳጉዲ ኮዓኔ»
ገዒ።

12 ዒማና ፒሰዖሴ ዒዛና ዎላ ዘርቲ ማዳ ዓሶና ገሰታዎ፡-
« ሮሜ ዓጮ ካኣቲ ቤርቶ ታና ዳኬ» ገዒ ኔ ዖኦጮሣር
ካኣቲ ቤርቶ ኔ ዓኣዳንዳኔ» ገዒ።

ጳውሎሴ ዓገሪጳና ቤርኒቄና ቤርቶ ሸኢኪሣ

13 ዳካ ኬሊኮ ገንፃ ካኣቲ ዓገሪጳና ቤርኒቄና ፒሰዖሴ
ዛጋኒ ቂሳሪያ ዓጮ ሙኬኔ። 14 ዒኢካ ዔያታ ማርገ ኬሊ
ዳዔሣር ፒሰዖሴ ጳውሎሴ ዛሎ ባኮ ሃዚ ገዒ ካኣቲ
ዓገሪጳም ፔጋሲ ኬኤዘኔ፡- «ፒልኪሴ ቤርታ፡ ዎዳ ቱኪ
ሃሽ ፔቲ ዓሲ ዓኣኔ፤ 15 ታኣኒ ዩሩሳላሜ ዓኣዳ ዒኢካ
ዓኣንቲ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዳ ዓሶኮ ጨዋና ዩያ ዓሣ
ዛሎ ታኣም ኬኤዘሰካፓ ታ ዎጋንዳጉዲ ዔያታ ዖኦጮኔ።
16 ታኣኒ ጋዓንቲ ሞገም ሸኢኪኔ ዓሲ ሸኢኪኔ ዓሶ ቤርታ
ዔቂ ዎገሳ ሃይሶ ዛሎ ማሃ ኬኤዘዎንቲ ዎገሳኒ ሸኢኪኔ
ዓሶም ዓኣሣ ዒንገሣ ሮሜ ዓጪ ዳምቤቱዋሴ» ገዒ
ዔያቶም ማሃኔ። 17 ዩያር ዎጎም ሸኢኪኔ ዓሳ ቡኪንቲ
ሃይካ ሙካዛ ኔጉዎዎ ዚሬሎ ዎጎ ዎጎ ቤዘይዳ ዳዒ፡
ጳውሎሴ ዓሳ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ታ ዓይሣኔ። 18 ዩካፓ
ዎጎም ሸኢኪኔ ዓሳ ዒ ዳቤ ባኮ ኬኤዘኒ ዔቃዛ፡- «ፑርታ
ባኣዚ ዒዚ ማዳያናንዳኔ» ገዒ ታ ማላጎይዎ ጉዳያ
ዎገም ሸኢኪኔ ዓኣዚ ፔቲታዎ ዔያታ ሸኢኪኒባኣሴ።
19 ጋዓንቲ ዒዛና ዎላ ዔያታ ማርማሣ ፔኤኮ ካኣኮ
ዛሎና ሃሣ ሃይቄያታንቲ፡ ጳውሎሴ ሸምፔና ዓኣኔ። ጋዓ
ዩሱሴና ዛሎከ። 20 ታኣኒያ ዩያጉዳ ባኣዚ ዖኦጪዎ ታኣም
ዳኤዔሣር ጳውሎሴ ኮራ፡- «ዩሩሳላሜ ዓኣዳ ዒኢካ ሃያ
ባኮ ኔ ዎኦቲንታኒ ዳንዳጎዳዎይ?» ገዒ። 21 ዒዚ
ጋዓንቲ ገኤዘ ሮሜ ካኣቲ ባንሣ ዓኣዳንዳጉዲ ኮዒ
ከኣቲ ባንሣ ታና ዳኩዋቲ» ገዒ ማርገና ታ ዒዛ ዳካንዳያ
ሄላንዳኣና ቱኤዘ ማኣራ ዳዓንዳጉዲ ዓይሣኔ» ገዒ።

22 ካኣታሣ ዓገሪጳ ፒሰዖሴ ኮራ፡- «ታኣኒያ ዩይ ዓሣ
ገሰታ ሃይሶ ዎይዘኒ ኮዓኔ» ገዒ። ፒሰዖሴያ ዒዛም፡-
«ሃዳቶ ዘር ኔ ዎይዘንዳኔ» ገዒ።

23 ዩያር ዘር ጉቲሎ ዓገሪጳና ቤርኒቄና ካኣቲዎ
ዓፒሎ ማኣዒ፡ ዳኤፒ ዒገቻ ቦንቲንቲና ፖኦሊሶኮ ሱኡጎና
ሃሣ ካታምይዳ ዓኣ ዳኤፖ ዓሶና ዎላ ዎጎ ዎጎ ዳልጎ
ማኣር ገላዛ ፒሰዖሴ ጳውሎሴ ዒኢካ ዔኤሊ ዔኪ
ሸኢኪኖ፡- 24 «ካኣታሣ ዓገሪጳ! ሃሣ ዒንሣኒ ቢያ
ኦኡና ዎላ ዓኣ ዓሳ፤ ሃይ ዓሣ ሃካፓ ሴካ ሸምፔና
ናንጋንዳያ ኮይሱዋሴ» ገዒ ዒላቲ ዩሩሳላሜይዳ ሃሣ
ሃይካናንጋ ዓይሁዳ ዓሳ ታ ዎጋንዳጉዲ ታና ዔያታ ዖኦጮ
ዓሣ ሃይ ዒንሣ ዛጋሣከ። 25 ታኣኒ ጋዓንቲ ሃይቢም
ዎገሳንዳ ዳቢንቲ ዒዛይዳ ፔቲታዎ ዳንቂባኣሴ፤ ጋዓንቲ
ዒዚ ሮሜ ዓጮ ካኣቲ ባንሣ ታና ዳኬ ገዒ ማርገና ዒኢካ
ታ ዳካኒከ። 26 ያዲ ማዔቶዎ ዒዛ ዛሎ ሮሜ ዓጮ
ካኣቲም ታ ፃኣፒ ዳካንዳ ዔርቲ ባኣዚ ባኣሴ፤ ዩያር ሃሣ
ዒዚ ዖኦጪንቲሰካፓ ታ ፃኣፓንዳ ባኣዚ ዳንቃንዳያናንዳኔ
ገዒ ዒንሣ ቤርቶ፡ ባሽና ሃሣ ካኣቲ ዓገሪጳ! ኔ ቤርቶ
ታ ሸኢኪኔ። 27 ዓይጎር ገዒቶ ቱኤሲ ዓሲ ለካ ዳገ

24:21 24:21 ዳኪ. ማዳ 23:6።

ቤሲ ዳኪንታኣና ዓዛ ዓይህ ባኮ ዛሎ ፔጋሱዋዎ ሃሺህ ሌኤያቶ ታኣም ማሊ ጴዳኔ» ጌዔኔ።

26

ጳውሎስ ካኣት ዓገሪጶ ስርታ ገሰቴ ጌኤዘ

1 ዓገሪጶ ጳውሎስም፡- «ኔኤኒ ኔ ዛሎ ከኤዛኒ ዳንዳዓኔ» ጋዓዛ፣ ጳውሎስ ቶኦኮ ሂርኪደሰካፓ ዔቁ ሂዚ ጌዒ ጌኤዘ ማሂዎ ሃይሶ ከኤዘኔ፤

2 «ካኣታሃ ዓገሪጶ! ዓይሁዶ ዓሳ ታና ዋጎና ዓይህሳ ባኮ ዛሎ ቢያሮ ሃኖ ታ ኔ ቤርቶይዳ ጌኤዘ ማሂዎ ሃይሶ ከኤዘህ ኮሺ ዳኤፒ ዋዛናኬ። 3 ዓይጎሮ ጌዔቶ ኔኤኒ ዓይሁዶ ዓሶ ዳምቦና ዔያቶኮ ማርማሂና ፔጋሲ ዔራያታሂሮ፣ ሽሌዔ ዓናና ዳንዳዒ ታ ጌኤዘ ኔ ዋይዘንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ።

4 «ናኣቶይዳፓ ዓርቃዎ ዋይቲ ታ ናንጌቶዋ ዓይሁዶ ዓሳ ዔራኔ፤ ቤርታፓ ዓርቃዎ ታ ዓጮና ዩሩሳላሚናይዳ ታ ናንጌ ናንጎ ታኣሲ ዔያታ ዔራኔ። 5 ሃህ ዔያታ ፔ ቶኦኪና ማርካዳኒ ኮዔቶ ኦ ካኣኸይዳ ዋጎ ኮሺ ደዲሺ ዓርቃያ ማዔ፣ ፔርሴ ዓሶ ዛላ ማዒ ታ ናንጌህ ዓይፀፓ ዓርቃዎ ዔያታ ዔራኔ። 6 ሃህ ታ ሃካ ዋጎም ሺኢኤህ ያኣሲ ኦ ዓይንሂም ጫኣቁ ዒንጌ፣ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ጉሙርቃሂሮኬ። 7 ዩኖ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ ሃላኒ ታጶ ለምፓ ፀጻ ሮኦሪና ዋንቴና ያኣሲ ካኣሽኪ ካኣሽኪ ካፔኔ፤ ካኣቲዮ! ታና ሃህ ዓይሁዶ ዓሳ ዋጎና ዓይህሳህ ዩኖ ታ ጉሙርቃሂሮኬ። 8 ሃይቁ ዓሶ ያኣሲ ዔቁሳንዳያ ማዒፃ ዋይቲ ዒንሂ፣ ዓይሁዶ ዓሶም ጉሙርቁንቱዋያ ማዔይ?

9 «ታኣኒ ታ ቶኦኪና ናዚራቶ ዩሱሴኮ ሱንፀ ዒፃ ማካንዳያ ኮይሳኔ ጌዒ ሚርጌ ባኣዚ ታ ማዳኔ።

10 ዩሩሳላሚይዳ ታ ማዳሂ ዩያኮ፤ ቁኤሶኮ ሱኡጎይዳፓ ታ ዔኬ ቢታንቶና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳፓ ሚርጌህ ታ ቱኡሴኔ፤ ዔያቶ ዋደዋኣና ዋዳ ዓሶኮ ማዳ ቃራኬ ታ ጌዔኔ። 11 ሚርጌ ዋዳ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡከንቶ ቤዘይዳ ዔያታ ሜታዳንዳጉዲና ጉሙርቁዋዎ ዔያታ ሃሻንዳጉዲ ማሃኒ ታ ማሌኔ፤ ዔያቶ ዑይይዳ ሚርጌና ዳጋዲ ሃህ ሜሌ ሜሌ ካታዋይዳኣ ዓኣዲ ታ ዔያቶ ደውሳኔ።

ጳውሎስ ኪሪሰቶሴ ባንሂ ዋይቲ ማዔቴያ ከኤዘህ (ዳኪ. ማዶ 9:1-19፤ 22:6-16)

12 «ዩኖ ዛሎና ቁኤሶኮ ሱኡጎይዳፓ ጉቤ ማዔ ቢታንቶና ዓይህሂና ዔኪ ዳማሰቆ ታ ዳንዳንቴ፤ 13 ካኣቲዮ! ጎይይዳ ዓባ ሳዛ ጫርጋኣና ዓቢ ፖዒዳፓ ባሽ ፖዒ ታ ዛጌኔ፤ ዩይ ፖዓ ታናንታ ታኣና ዋላ ዓኣዳ ዓሶናኮ ኮይላ ጫሪንጫፓ ፖዔኔ። 14 ዩማና ኦኡኒ ቢያሂ ሳይይዳ ሎኦሚ ዓኣንቴ ዓይሁዶ ዓጪ ሙኡቸና ሳውሎ! ሳውሎ! ኔ ታና ዓይጎሮ ደውሳይ? ጌማይ ጫጮ ሚዎ * ማሂ ዓኪ ማኣሳናያጉዲ ኔኤኒ ዩያ ዓጩ ሚዎ ማሂ ዓኪዎና ኔኤኒ ኔ ማኣሳናኔ» ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዘኔ። 15 ታኣኒ ማሃዎ ሳዳሂዮ፣ ኔኤኒ ያናዳይ?» ጋዓዛ፣ ጎዳሂያ ታኣም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ታኣኒ ኔ ታና ደውሳ ዩሱሴኬ። 16 ጋዓንቴ ሃህ ዔቁ፤ ታ ኔኤም ሃህ ፔጋዲ ጴዳሂ ታና ኔ ዛጌ ጎይዮና፤ ሃህ ሃጋ ሴካ ቤርታ ታ ኔኤም ዳዋንዳ ባኮንታሮ ቢያ ታኣም ኔ ማዳያና ማርካዳያ ማዓንዳጉዲ ታ ኔና ደኡራኒ ኮዔሂሮኬ። 17 ኔ ዓሶ ዒሰራዔኤሌ ዳሮንታ ታ ኔና ዳካ

ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶንታ ኩጫፓ ታ ኔና ዳቁሻንዳኔ። 18 ኔ ዔያቶኮ ዓኣፓ ቡላንዳጉዲና ዳምይዳፓ ፖዎ ኔ ዔያቶ ከሳንዳጉዲ ሃህ ፀላሂ ዳማፓ ያኣሲ ባንሂ ኔ ዔያቶ ማሃንዳጉዲ ታ ኔና ማሃንዳኔ፤ ኔ ዩያይዳሂሮ ዔያታ ታና ጉሙርቁ ፔ ጎምኮ ማኣሪንቴሂ ዳንቃንዳኔ፤ ያኣሲ ደኡራዘንሂ ባኣኮይዳ ዒንጊንቴ ቤዘዋ ዔያታ ዳንቃንዳኔ» ጌዔኔ።

ጳውሎስ ፔኤኮ ማዶ ዛሎ ከኤዘህ

19 ጳውሎስ ቃሲ ከኤዘዎ፡- «ዩያሮ ካኣት ዓገሪጶ! ጫሪንጫፓ ታኣም ዒንጊንቴ፣ ጴዳ ባኮም ታ ዓይህንቴኔ። 20 ጋዓንቴ ቤርታዲ ዳማሰቆይዳ ዓኣ ዓሶ፣ ሃሊሲ ዩሩሳላሚና ዩሁዳ ዓጮናይዳ ዓኣ ዓሶ ቢያሂና ሃህ ዩያጉዲ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳኣ ጌዳ ጎም ቡኡፃ ያኣሲ ባንሂ ሙካንዳጉዲ ታ ዔርዘኔ፤ ጎም ቡኡፃ ዔርዘ ባኣዚያ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዔያቶም ታ ከኤዘኔ። 21 ዩያይዳፓ ዔቁያና ዓይሁዶ ዓሳ ጌኤዘ ማኣሮይዳ ታ ዓኣንቴ ታና ዓርቁ ዋዳኒ ኮዔኔ። 22 ታኣኒ ያኣሲኮ ማኣዲፃ ታ ጌዳፓ ደማዲባኣሂሮ ዓሲ ደማሱዋዎ ቢያሂም ከኤዘ ከኤዘ ሃይማ ሃሌኔ፤ ያኣሲ ማሊዎ ከኤዘ ዓሶንታ ሙሴንታ ቤርታዲ ሃጊ ሳዲ ማዓንዳኔ ጌዔ ባኮ ታ ከኤዘማፓ ሜሌ ፔቲ ባኣዚታዎ ታ ከኤዘባኣሴ። 23 ዔያታ ከኤዘህ፡- «ሜሲሄ ሜቶ ዓካንዳኔ፤ ሃይቢፓ ዔቁሂና ቤርታሳያ ማዒ፣ ዒሰራዔኤሌ ዳሮና ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሶናም ዳቁንታኮ ፖዒ ዳዋንዳኔ ጌዔኬ» ጌዔኔ።»

24 ጳውሎስ ዩኖ ከኤዘ ጎይህ ዓኣንቴ ፒሰዎሴ፡- «ጳውሎስ! ዓካሪ ኔ ዣኣሽኬኔ፤ ሚርጌ ዔሪፃ ኔና ዣኣሹዋይዳ ጌልዘኔ!» ጌዒ ዳጊዲ ከኤዘኔ።

25 ጳውሎስ ጋዓንቴ ሂዚ ጌዒ ማሃኔ፡- «ባንቲንታ ፒሰዎሴ! ጎኔና ፒዘ ማዔ ባኣዚ ታ ከኤዘፓዳቴም ታ ዣኣሽኪባኣሴ። 26 ታ ዒዛ ቤርቶይዳ ፔጋሲ ከኤዘ፣ ካኣት ዓገሪጶ ዩያ ዔራንዳኔ። ዩይ፡- ዓኣሽንቴባኣ ባኣዚ ማዔሂሮ ካኣታሂ ዔራንዳሂ ታ ጉሙርቃኔ። 27 ካኣቲዮ ዓገሪጶ! ኔኤኒ ያኣሲ ማሊዎ ከኤዘ ዓሶ ጉሙርቃያቱዋይ? ኔ ጉሙርቃሂያ ታ ዔራኔ» ጌዔኔ።

28 ዓገሪጶ ጳውሎስ ኮይላ፡- «ኔኤኒ ሃይሾ ታና ሃይማካ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ማሃኔ ጌይሂኬ!» ጌዔኔ።

29 ጳውሎስ ጊንህ፡- «ዑኬ ዋዳያ ማዎም ያደሲ ዋዳኔ ኔና ሌሊቱዋንቴ ሃኖ ሃያ ታኣኮ ጌኤዘ ዋይዘ ዓሳ ቢያ ሃይማ ታኣኮ ቱኡዘማፓ ዓታዘ ታጉዲ ማዎም ያኣሲ ታ ሺኢቃኔ» ጌዔኔ።

30 ዩካፓ ካኣቲንታ ዓጮ ዋይህሂንታ ቤርኒቁንታ ዒዛና ዋላ ዳዒ ዓኣ ዓሶንታ ቢያ ዔቁኔ። 31 ዒማና ከሰኪ ዔያታ ዳንዲያይዳ ዓኣዎ፡- «ሃይ ዓሂ ሃይቃንዳጉዲና ቱኡታንዳጉዲ ዒዚ ማዳ ባኣዚ ፔቲታዎ ባኣሴ» ዋላ ኮይላ ጌዔኔ። 32 ሃህ ዓገሪጶ ፒሰዎሴም፡- «ሃይ ዓሂ ዋንዳ ርሜ ካኣቲ ባንሂ ታና ዳኬ» ጌዒባኣቶ ቡሊንታንዳያታንቴኬ» ጌዔኔ።

27

ጳውሎስ ሮሜ ዓጮ ዓኣዲዎ

1 ዩካፓ ዋኣዎ ካኣሚሎና ዒፀሊያ ዓጮ ኦ ዓኣዳንዳጉዲ ጌይንታዛ ዔያታ ጳውሎስንታ ሜሌ ቱኡሲ ዓሲንታ «ሮሜ ዓጮ ካኣቲኮ ፖኦሊሶ» ጌይንቴ ፓቁንቴ

26:5 26:5 ዳኪ. ማዶ 23:6፤ ፒሊ. 3:5። 26:9 26:9 ዳኪ. ማዶ 8:3፤ 22:4-5። * 26:14 26:14 ጫጮ ሚዎ፡- ጌይንቴዛ ዓይሁዶ ዓሳ ጌማይ ጎሽካ ዋደና ጌማታ ሃንታንዳጉዲ ጫርጋ፣ ያደሲ ቤርቶ ዓጪሶና ሚሂኬ። 26:20 26:20 ዳኪ. ማዶ 9:20፤ 28-29። 26:23 26:23 ዓሲ. 42:6፤ 49:6፤ 1ቆሮ. 15:20።

ዓሰ ዓይሣ ዓሰገጥ ፔቴሣ ማዕ። ዩሊዮሴ ጌይንታ ያኤቶ ዓሰ ዓይሣሣም ዓኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዒንጌኔ። 2 ዩማና ዒሲያ ዓጮኮ ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ ሳዖ ባንሣ ዓዲራሚዲዮኔ ጎዖ ቤዛገ ዓኣዳ ዋኣዖ ካኣሚሎና ኑ ዳንዳኔ፤ ቲሰሎንቄይዳ ናንጋ። ማቄደኒያ ዓጮ ዓሣ ዓሪሰዲርኮሴያ ኑኡና ዋላ ዓኣኔ። 3 ዚራሎ ኑኡኒ ሲዶና ሃሌኔ፤ ዩሊዮሴ ጳውሎሴም ኮሺ ማዕሣር ጳውሎሴ ፔኤኮ ላጎ ባንሣ ዳንዳም ዔያታ ዒዛም ኮይሳ ማኣዶ ማኣዳንዳጉዲ ዓይሣኔ። 4 ዩካገ ኑ ዔቃኣና ዠባራ ኑኡኮ ቤርታ ዠባርሻያ ማዕሣር ቆጶሪሴ ጌይንታ ዋኣዖ ሳዛ ዓኣ ዓጮኦና ካናዲ ኑ ዓኣዳኔ። 5 ከልቄያና ጲንፒሊያ ዓጮ ኮይሎይዳ ዓኣ ባዘና ፒንቄሰካገ ሉቄያ ዓጮይዳ ዓኣ ሙራ ጌይንታ ካታማ ኑ ሃሌኔ። 6 ዒዛ ቤዘይዳ ያኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ዒፃሊያ ዓጪ ባንሣ ዒሰኪንዲሪያ ጎዖ ቤዛገ ዓኣዳ ዋኣሣ ካኣሚሎ ዳንቃዖ ዒዛ ኑና ቶጊሴኔ።

7 ሚርጌ ኬሊ ታሣ ታሣ ኑ ዓኣዳ። ሚርጌ ማቶና ቄኔዲዮሴ ካታም ኮይሎ ሃሌኔ፤ ዠባራ ጋዓንቴ ቤርቲም ኑ ዳንዳግጉዲ ኑና ላኣጊሣር ሲልምና ጌይንታ ዋኣዖ ሳዘ ሰርቶሚ ጌሌ ሳዓኮ ኮይለና ጌዒ ዋኣዖ ሳዘ ዓኣ። ቄርዳሴና ካናዲ ኑ ዓኣዳኔ። 8 ዩና ቤዘና ሚርጌ ማታዲ። ባዘኮ ዓጮማ ዓርቄ ኑ ዓኣዳሰካገ ላሲያ ካታም ኮይላ ዓኣ «ዠባርና ጉዳሣና ዋኣዖ ካኣሚሎ ፑርቲሱዋ ኮሺ ቤሲ» ጌይንታ ቤዘ ኑ ሃሌኔ።

9 ኑኡኮ ሃንጉይይዳ ሌሊ ሚርጌ ዎዳ ጋፔሣርና ሙኡዚ ሙዑዎዖ ሺኢቆ ዎዳ ዓኣዳሣር ሃሣ ዩና ዎዳና ባዚ ገዳ ዓኣዳሣ ኮሺ ፑርታሣር ዩማና ጳውሎሴ ዓሰም።

10 «ዓሲዮቴ! ሃካገ ሴካ ዓኣ ኑኡኮ ጎይይይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓኣሣ ታኣም ጴዳኔ፤ ዩይያኣ፡- ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ጫኣኒንቴ ባኮና ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ሌሊቱዋንቴ ዓሲ ሸምፖይዳኣ ጴጌፒ ፑርታ ባኣዚና ባይሲንታና ሃላንዳኔ» ጌይ ላቲ ኬኤዜኔ። 11 ያኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣ ጋዓንቴ ጳውሎሴ ዘርይዳገ ዋኣዖ ካኣሚሎ ዒሻሣና ዋኣዖ ካኣሚሎኮ ዓዳሣና ጋዓ ባኮ ባሽ ዋይዜኔ። 12 ዩና ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ ሳዔላ ባርጊ ዎዳና ዒኢካ ዳዒኒ ጊኢጉዋያ ማዕሣር ሚርጌ ዓሳ፡- «ኑኡኒ ዳንዲጋገ፡ ዳንዳዒንቴቶ ኬዶ ዘሎኮ ዓባ ጌላ ባንዖና ሃሣ ደኦሎ ዘሎኮዋ ዓባ ጌላ ባንዖይዳ ዓኣ ፒንቄ ጌይንታ ቄርዳሴ ዓጮኮ ዋኣዖ ካኣሚሎ ዔቄሶ ቤዘ ሃሊ ዒኢካ ባርጎ ዎዶ ኑ ዓኣሣም» ጌዒ ማላሣ ሺኢሴኔ።

ባዘ ጉዳሣ

13 ዓባ ኬሰኪ ጌላ ዘሎኮ ደኦሎ ዘሎ ዠባራ ዳካ ዠባርሸም ዔያታ ዘጋዖ ዔያታ ማሌ ጎይዖ ማዕያ ዔያቶም ማላዛ ዋኣዖ ካኣሚሎ ዓርቄ ዔቄሳ ዓንጎ ኮንጮ ቱጊ ዓኣዲዖ ዔቄኔ፤ ዔያታ ዋኣዖ ካኣሚሎ ዔቄሶ ቤዛገ ዔቄ ባዘኮ ዓጮማ ዓርቄ ቄርዳሴኮ ኮይለና ዓኣዳኔ። 14 ጋዓንቴ ኔጉዋዖ «ኬዶ ዘሎኮ ዓባ ኬሰካ ባንዖ ዓልጋሣ» ጌይንታ ደዲ ዓልጋ ዋኣዖ ሳዘ ዓኣ ሳዔሎይዳገ ዔቄ ዔያቶይዳ ሙኬኔ። 15 ዋኣዖ ካኣሚላ ሂዒንቴሣር ሃሣ ዠባርዋ ቃዛኒ ዳንዳዒባኣሣር ዠባራ ኑና ዒሺም ዘቲዮ ጌዒ ኑ ዓኣዳኔ። 16 ዩካገ ቄዳ ጌይንታ ዋኣዖ ሳዛ ዓኣ ዳካ ዓጪሰኬናና ካናዲ ኑ ዳንዲቤቃ ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ቱኪንጉት ዓኣ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጊሰኬና * ቶላኒ ዑኬም ማቶና ኑ ቃዛኒ ዳንዳዒኔ። 17 ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ዓኣ ዓሳ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጌሎ ጎቺ ዔኪ ዋኣዖ ካኣሚሎ ጋር ጌልዜሰካገ ሱሲና ደዲሺ ቱኬኔ፤

ዋኣዖ ካኣሚላ ሃሣ ሱሪቲሴ ጌይንታ ዋኣዖ ዳማ ዓኣ፡ ኩሊንቴ ማኣሻላ ዳንዲ ዳዒንቴዋጉዲ ሻራሣ ጌይንታ ዳልጎ ዓፒሎጉዳ ባኮ ኬይሳዖ ኮዔ ጎይሣ ዓኣዳንዳጉዲ ሃሽኔ። 18 ጋዓንቴ ዓልጋሣ ሃሻ ዒፃሣር ዚራሎ ዋኣዖ ካኣሚሎ ዑዖይዳ ጫኣኒንቴ ማሆይዳገ ዘሎ ባዘይዳ ዓሳ ኬኤሪሣ ዓርቄኔ። 19 ሃይሣሳ ኬሎና ዋኣዖ ካኣሚሎም ኮይሳ ባኮዋ ዔኪ ዔኪ ፔ ኩቻ ዔያታ ኬኤሪኔ፤ 20 ሚርጌ ኬሊ ዓቢንታ ዠኣጎንታ ኑ ዘጊባኣሣር ሃሣ ዓልጋሣ ዠባርሸዖ ሃሻ ዒፃሣር፡- «ኑ ዳቃኒ ዳንዳዑዋሴ» ኑ ጌዔኔ።

21 ዓሳ ፔቲታዖ ሙኡዚ ሙዑዎዖ ሚርጌ ኬሊ ዳዔሣር፡ ጳውሎሴ ዔያቶ ባኣካ ዔቃዖ፡- «ዓሲዮቴ! ዒንሣ ዎንዴ ታ ዒንሣም ጌዔ ባኮ ዋይዚ ቄርዳሴይዳገ ዔቄባኣያታቶ ሃይ ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ማዕ ዓካ ቢያ ዒንሣ ሃሊንዳግጉንቴኬ፤ 22 ሃሣ ዋኣዖ ካኣሚላ ሌሊ ፑርታንዳኣገ ዓቲም ዒንሣዳገ ያናይዳኣ ማዖም ባይሲንታ ሃሊንዳግጉንቴ፤ ዩያር ደዳዋቴ፡ ዒጊጪፖቴ፤ ጌዒ ታ ዒንሣ ዘራኔ። 23 ታ ዒዛር ማዒ፡ ዒዛ ካኣሽካ ያኣዛሣ ዳኬ ኪኢታንቻ ዋንቴ ታ ኮራ ዔቄ፡- 24 «ጳውሎሴ ዒጊጪፖ! ኔኤኒ ሮማ ዓጮ ካኣቲ ቤርታ ዔቃንዳያ ኮይሳኔ፤ ሃይሻ፡ ኔኤና ዋላ ዓኣዳ ዓሰ ቢያ ኔ ጋይቴ ጌዒ ያኦሲ ሃይቢዳገ ዳቄሻንዳኔ» ጌዒ ታኣም ኬኤዜኔ። 25 ዩያር ዒንሣ ሃይ ዓሳ ደዳዋቴ፤ ያኦሲ ዩያ ታኣም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ኩንሣንዳሣ ታ ጉሙርቃኔ። 26 ማዕቶዋ ዠባራ ኑና ዔኪ ፔቴ ዋኣሣ ሳዘይዳ ዓኣ ሳዓኮ ዓቺዳ ኬኤራንዳኔ» ጌዔኔ።

27 ታጶ ያይዳሳ ዋንቶና ዓዲሪያ ባዘይዳ ዠባርና ሂዒንቴ ሴካ ሃንጋ ኑ ጌዒ ጌዒ ዓኣንቴ ሳዖኮ ጊዳሚሺ ማዕዛ ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሰ ኮራ ሳዖ ባንሣ ዑኬያ ማሌኔ። 28 ዩያር ባዘኮ ዔታዲዖ ሚዲ ዛጎ ሱዞ ዔያታ ዓጋዛ፡ ባዘኮ ዔታ ሳሊታሚ ዋዳ ማዒ ጴዳኔ፤ ሃሣ ዳካ ናጋዖ ዛጎ ሱዜሎ ዔያታ ዓጌም ላሂታሚ ዋዳ ማዒ ጴዳኔ። 29 ዋኣዖ ካኣሚላ ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ ሹጫ ዓኣዳ ዳይንቴዋጉዲ ዔያታ ዒጊጪ፤ ዋኣዖ ካኣሚሎኮ ጊንዖ ዘለና ዋኣዖ ካኣሚሎ ቃዛንዳ ያይዶ ዓንጎ ኮንጮ ሊካ ዓጊ፡ ዩካገ ዳማ ካራንዳጉዲ ሺኢጲሣ ዓርቄኔ። 30 ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሳ ዋኣዖ ካኣሚሎይዳገ ኬሰኪ ዳንዲ ኮዔያታሣር ዋኣዖ ካኣሚሎኮ ቤርቶ ዘሎና ዓንጎ ኮንጮ ሊካ ዓጋዖ ማሊ ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ዓኣ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጌሎ ባዘይዳ ኬኤሪኔ። 31 ዩማና ጳውሎሴ ያኤቶ ፖኦሊሶ ዓይሣሣና ፖኦሊሶና ኮይላ፡- «ሃኣታ፡ ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሳ ዋኣሊንቄዖ ሃሺ ዘቲ ጌዒ ዳዒባኣቶ ዒንሣ ዳቃኒ ዳንዳዑዋሴ» ጌዔኔ። 32 ዩያር ፖኦሊሳ ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጌሎኮ ሱዞ ቲቃዖ ዋኣዖይዳ ጉሪ ዒዛ ሴካ ሃንጋ ጋዓንዳጉዲ ሃሽኔ።

33 ሳዓ ካራኒ ዑካዛ ቢያሣ ሙኡዚ ሙዑዎዖ ዳንዳጉዲ ጳውሎሴ ዔያቶ ሺኢቃዖ፡- «ፔቲታዖ ሙኡዚ ሙዑዎዖ ዒንሣ ካገንቴ ሃና ዒንሣኮ ታጶ ያይዶ ኬሊኬ። 34 ዩያር ዒንሣ ሙኡዚ ሙዑዎዖ ዳንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ፤ ዩይያ፡- ዒንሣም ዎልቄ ደዲሻንዳኔ፤ ዓይጊንዳጉዳ ፑርታ ባኣዚ ፔቲታዖ ዒንሣዳ ሃላዓኬ» ጌዔኔ። 35 ዩያ ጌዔሰካገ ካሣ ዔኪ ቢያሣኮ ቤርታ ያኦሲ ጋላታዖ፡ ቡንዲ ሙዒሣ ዓርቄኔ። 36 ዩማና ቢያሣኮ ዒና ማዕም ደዲ ሙዖ ሙዒኔ። 37 ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ኑኡኒ ዓኣ ዓሳ ቢያ ላምዖ ያኤታና ላንካይታሚ ላሆኬ። 38 ዩካገ ቢያሣ ሙዒ

* 27:16 27:16 ዋኣዖና ፒንቆ ጎንጊ፡- ዩናጉዳ ጎንጋ ማኣዳሣ ዋኣዖ ካኣሚላ ፑርቲያ ማዕቴ ጊዳ ዓኣ ዓሳ ዒዘይዳ ጌሊ ባዘገ ኬሰካኔ፤ ሃሣ ዋኣዖ ካኣሚሎ ዔቄሶ ቤዛገ ዳንዲ ዔኤቢ ዒዘና ዔኮያኬ።

ሚሸከባ ዋኦ ያካሚሎይዳ ጫኣነገቴ ዛርጋህ ባዘይዳ ኬኤሪ ዋኦ ያካሚሎ ዴኤፃ ባኮ ሹሌዲሴኔ።

ዋኦ ያካሚሎኮ ሜቁፃ

39 ዩማገ ሳዓ ካራዛ ዔያታ ሄሌ ቤዘ ዔያታ ዔሪባኣሴ፤ ጋዓንቴ ማኣሻላ ዓኣ ባዚ ዓቺ ዔያታ ዴንቄ፤ ዩያር ዔያቶም ዳንዳዒንቴቶ ዒዘ ባንህ ዶጪሳኒ ማላ። 40 ዓርቄ ሱዘ ቲቂ ዓንጎ ኮንጮ ባዘይዳ ሃሹኔ፤ ዩማና ሃህ ጊንፃ ዛላ ዓኣ፤ ዓጊህ ዓጊህ ዒሺ ዔኪ ዓኣዶ ዳልጎ ፆደዘ ሚያኮ ሱዘ ቡሊ፤ ቤርቶ ዛሎና ዓኣ ዳልጎ ሻራህ ዠባር ባንህ ዴጊዲ ባዘ ዓጮ ባንህ ኬሰካኒ ዔያታ ዓኣዴ። 41 ጋዓንቴ ዋኦ ያካሚላ ዋኦ ያማ ዓኣ ኩሊንቴ ማኣሻሎይዳ ዴዒንቴ ቤርቶ ዛሎና ሊካ ዶቁንቴ ዓጊጮቻ ማዓዛ፤ ጊንፃ ዛሎና ጋዓንቴ ጉዳሂዳገ ዔቄያና ያካሚላ ሜቁህ ዓርቄ።

42 ቱኡዘ ዓሳ ጸብ ጉንቂ ቶሎታዲ ጉንቃኒ ጌዔቶ ዔያቶ ፖኦሊሳ ዎዳኒ ማሌ። 43 ዔኤቶ ፖኦሊሶ ዓይህህ ጋዓንቴ ጳውሎሴ ዓውሳኒ ኮዔሂር ዩና ፖኦሊሶኮ ማሊ። ዔኤፃ ዒዳ፤ ጸብ ዔራ ዓሳ ቤርታዲ ዋኦ ያካሚሎይዳገ ባዘይዳ ኮኣሚ ጌሊ ጸብ ጸብ ጉንቃንዳጉዲ ዓይህ። 44 ሃህ ዓቲ ዓሳ ዋኦ ያካሚሎኮ ዴማ ዴማ ሜቁፃንታ ዳልጎ ላሻህ ሚያንታ ዓርቄ ዓርቄ ጉንቃንዳጉዲ ዓይህዛ ዩያይዲ ቢያህ ኮሺና ሳፃ ሄሌ።

28

ጳውሎሴ ማልታ ጎፃ ዋኦ ያሳ ዓኣ ዓጮይዳ

1 ዩካገ ኦኡኒ ሳፃ ኮሺ ሄላፃ ኦ ሄሌ ሳዔላ ማልታ ጌይንታ። ዋኦ ህሳ ዓሳ ዓጪ ማዔህ ዔራሬ። 2 ዩና ዋኦ ያሳ ዓኣ ዓጮሎይዳ ናንጋ ዓሳ ሚርጌና ሄርሺሳ ኮሺ ማዳ ኦኡም ማዴ፤ ዩማና ዒርዚ ዋርቃያህረ ጪኢዠር ጌዲ ታሚ ዔኤህ ህና ዔያታ ዔኤ። 3 ጳውሎሴ ዒማና ሻርሻ ሃኣኪ ዔኪ ታዋይዳ ዓጋንቴ፤ ሉ ታዋኮ ያይዶይዳገ ዔቄያና ፔቴ ሾኦሺ ሻርሻገ ኬሰካፃ ኩጮ ዳይ ዓርቄ። 4 ማልታ ዓጮሎይዳ ዓኣ ዓሳ ጳውሎሴኮ ኩጮ ሾኦዛ ዳይ ዓርቄህ ዴንቃ። «ሃይ ዓህ ጎኔና ዓሳ። ዎዳ ዓሳኪ ጌይህከ! ዓይጎር ጌዔቶ ባዘ ጉዳሂዳገ ኮሺና ቶሊ ኬሰከቶዎ ኦኡኒ ስኦሲ» ጌዲ ካኣሽካ ገዜ ዎገ ያኣህሂኮ ዎጊያይዳገ ቶሊ፤ ናንጋኒ ዳንዳዒባኣሴ። ዎሊ ኮራ ጌዔ። 5 ጳውሎሴ ጋዓንቴ ሾኦዛህ ታዋይዳ ዉጹርቄ ዓጌ፤ ዒዘ ፔቴታፃ ዎኦቴ ባኣዚ ባኣሴ። 6 ዓሳ ጋዓንቴ፡ «ኦፊዎፃ ሃህ ዑፃ ዒዛኮ ኪፃንዳ፤ ሃህ ዒዚ ዔርቲባኣንቴ ሃይቃንዳ፤» ጌዲ ካፔ። ጋዓንቴ ሚርጌ ዎዳ ዔያታ ዩያይዲ ካፔም ፔቴታፃ ዎኦቴ ባኣዚ ባኣያ ማዔህ ዛጋፃ ማሊፃ ጊንፃ ላኣሚ፡ «ሃይ ዓህ ያኦሲከ!» ጌዔ።

7 ዩና ኦኡኒ ዓኣ ቤዘሎኮ ኮይሎይዳ ዋኦ ያሳ ዓኣ ዓጮሎ ዎይህፃ ማዔ፤ ፑፒሊዮሴ ጎፃሂኮ ሳዓ ዓኣ፤ ዩይ ዓህ ፔ ማኣራ ኦና ዔኪ ሃይህ ኬሊ ቃራሲ ሾኦቸንህ። 8 ዩማና ፑፒሊዮሴኮ ዓዴ ቆህና ያርሲ ደርፃና ሃርጌም ላሂ ዓኣንቴ ጳውሎሴ ዒዘ ባንህ ጌሊ ሺኦቄ ኩጮ ዑፃ ጌህ ዓህ ፖዒሴ። 9 ዩይያዲ ማዔሂኮ ጊንፃ ዋኦ ያሳ ዓኣ ዓጮሎይዳ ናንጋ ሃርጊንቴ ዓሳኣ ሙኪ ፖዔ። 10 ዓሳ ሚርጌ ኦኡም ዒንጎ ባኣዚ ዔኪ ሙኪ ኦና ቦንቻፃ ማዒዩ ዔርዘ፤ ጊንህ ዋኦ ያካሚሎና ኦ ዓኣዳኒ ዔቃኣና ኦም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዋኦ ያካሚሎይዳ ዔያታ ጫኣኔ።

ጳውሎሴኮ ርሜ ዓጮ ሄሊፃ

11 ሃይህ ዓጊኒ ማልታይዳ ኦ ዴዔሰካገ ባርጎ ዎዶ ዒዘ ቤዘይዳ ዴዒ ዓኣህ፤ ዒሰኪንዲሪያ ዓጪር ማዔ ዋኦ ሃህ ያካሚሎ ቶጊ ዓኣዲፃ ኦ ዔቄ፤ ዋኦ ያካሚሎኮ ሱንፃ «ሜንቴ ማዔ ያኦዘ» ጌይንታ። 12 ሲራኩሴ ጌይንታ ካታም ኦ ሄላፃ ዒኣካ ሃይህ ኬሊ ዴዔ። 13 ዩካገ ባዘ ጊዶ ኦ ሃንቴ ራጊያሜ ካታም ሄሊ ዒኣካ ፔቴ ኬሊ ኦ ዴዔሰካገ፤ ዳኦሎ ዛሎ ዠባራ ዠባርሺህረ ለምዓሳ ኬሎና ፑቲዮላሴ ካታም ኦ ዓኣዴ። 14 ዒዘ ቤዘይዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ኦ ዴንቃዛ፤ ኦ ዔያቶና ዎላ ላንካይ ኬሊ ዴዓንዳጉዲ ዔያታ ሺኦቄም ዴዔሰካገ ርሜ ዓጮ ኦ ዓኣዴ። 15 ርሜ ዓጮይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ኦ ዛሎ ዎይዛፃ ዓፒዮሴ ቦኦኮ ካር፤ ሃህ «ዎርቆ ቤሲ ሃይህ» ጌይንታ ቤዘ ኦና ዔካኒ ሙኬ፤ ጳውሎሴያ ዔያቶ ዴንቃፃ ያኦሲ ጋላቲ ዶዴ።

ጳውሎሴ ርሜ ዓጮይዳ

16 ርሜ ዓጮ ኦ ጌላዛ ጳውሎሴም ፔቴ ዒዘ ካገንዳ ፖኦሊሴ ዒንጊንቴሰካገ ዒዚ ፔኦኮ ናንጋንዳጉዲ ዓይህንቴ።

17 ሃይህ ኬሊኮ ጊንፃ ጳውሎሴ ርሜ ዓጮይዳ ናንጋ ዓይሁዶኮ ዴኤፖ ዴኤፖ ዓሳ ዔኤሊሴ፤ ዔያታ ሙኪ ቡኬሰካገ ሂዚ ዔያቶም ጌዔ፡- «ዒሾንሂዮቴ! ዒሰራዔኤሌ ዴርና ዓዶንሂ ዎጎናይዳ ታ ማዴ ደሲንቴ ባኣዚ ፔቴታፃ ባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዩራሳሚይዳ ታኣኒ ቱኡቴ ርሜ ዓጮ ዓሳም ታ ዒንጊንቴ። 18 ርሜ ዓጮ ዓሳ ታና ያኦጮሰካገ ሃይሲም ታና ዎጊሳንዳ ባኣዚ ዴንቁባኣህረ ጉሪ ታና ሃሻኒ ማሌንቴ፤ 19 ዓይሁዶ ዓሳ ታኣኮ ጉሪ ሃሻንቴ ዔፃም ማሌ ታ ዎኦታንዳ ጎይህ ባይቁሂር፡- «ርሜ ካኣቲ ባንህ ታና ዳኩዎቴ» ጌዲ ያኦጮኒ ታ ዳንዳዔ፤ ማዔቶዎ ዴር ታኣኮ ታ፡- «ዎጌና ዓይህሳንዳ፤» ጋዓ ባኣዚ ባኣሴ። 20 ሃህያ ታ ዒንሂ ዔኤሊሴህ ታ ዒንሂ ዛጋኒና ዩያኣ ታ ዒንሂም ኬኤዘኒከ፤ ታኣኒ ሃያ ካኖ ቢራቶና ቱኡቴህ ዒሰራዔኤሌም ዒንጊንቴ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ዛሎናከ» ጌዔ።

21 ዔያታ ሂዚ ጌዲ ማህ፡- «ዩሁዳ ዓጮይዳገ ኦ ዛሎ ባኣዚ ዴኪንቴ ኪኢታ ኦና ሄሊባኣሴ፤ ሃህ ሃካ ሙኬ ባሳይዳገ ፔቴ ዓሲታፃ ኦኡኮ ፑርቱም ሃይሳቲ ኬኤዘባኣሴ። 22 ኦኡኒ ሃኖ ካኣሽካ ካኣከሎ ዴማ ዴማ ቤዘይዳ ዓሳ ማኪ ዔያፃ ማዔህ ኦ ዔራሬ፤ ዩያር ኦ ማሊፃ ሃህ ዓይጎታቴያ ኦ ዔራሬ ኮዓ።» ጌዔ።

23 ዩካገ ዎይዘንዶ ኬሊ ጌህፃ ማርጌ ዓሲ ዒዚ ናንጋ ማኣር ሙካዛ፤ ዒዚያ ጉቴይዳገ ዴንዲ ዒባኒ ሄላንዳኣና ያኦሲ ካኣቱም ዛሎ ማርካዲ ማርካዲ ፔኦኮ ዓኣ ማሊፃ ዔያቶም ፔጋሴ፤ ሙሴ ዔርዘ ዎጎና ያኦሲ ማሊፃ ኬኤዛ ዓሳ ማፃኣፖናይዳገ ዔኪ ዔኪ ዩሱሴ ዛሎ ዔያቶም ኮሺ ዔርዘ ኬኤዘ። 24 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዒዚ ኬኤዛ ቃኣሎ ጉሙርቄ፤ ሃንጎ ዓሳ ጋዓንቴ ጉሙርቄባኣሴ። 25 ዔያታ ሃህ ማሊፃ ዎላ ፔቴ ማሂ ጊኦጉዎፃ ዴማዲ ዴንዴ። ጳውሎሴ ዒማና ጋፒንሂ ሂዚ ጌዔ፤ «ዓያና ጌኡዠ ያኦሲ ማሊፃ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና ዒንሂኮ ዓዶንሂም ኬኤዘህ ፒዘከ፤ 26 ዒዚያ ኬኤዘ ቃኣላ፡-

ሃያ ዴር ባንህ ዓኣዲጋገ
ዎይዚ ዒንሂ ዎይዛ፤ ጋዓንቴ ዒንሂ ጳቂሱዎሴ፤
ዛጊ ዒንሂ ዛጋ፤ ጋዓንቴ ዒንሂ ዒና ዔኩዎሴ
ዔያቶም ጌዔ።

27 ዓይጎር ጌዔቶ ሃያ ዓሳኮ ዒና ዶጮ፤
ዎያኣ ባይቄ፤ ዓኣገኣ ዔያቶኮ ዴኡሚንቴ፤

ያዲ ዔያታ ዋንዴ ማዒባኣያታቲ
 ዓኣፖና ዔያታ ዛጊ
 ዋኖናኣ ዔያታ ዋይዚ
 ዒኖናኣ ሃሣ ጳቂሲ

ታ ባንሢ ዔያታ ማዒም
 ታ ዔያታ ዓውሴያናንዳኔ፤ ሂዚ ጋዓሢኬ።።»

28 «ዬያሮ ያኦሲኮ ዳቂንቶ ከኢታ ዓይሁዴ ማዒባኣ
 ዓሶም ዳኪንቴሢ ዔራዋቲ፤ ዔያታ ናሽኪ ዔካንዳኔ።።»*

30 ጳውሎሴ ዒዚ ሚኢሽ ጨጊ ጨጊ ዋርቃ
 ማኣሬሎይዳ ላምዖ ለዔ ቢያ ዴዒ፥ ዒዛ ባንሢ ሙካ
 ዓሶ ቢያ ሸኦቹንሢ ዔካኔ፤ 31 ያኦሲኮ ካኣቱሞ ዛሎዋ
 ኬኤዚ ኬኤዚ ሃሣ ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ዒዛ ላኣጋ
 ዓሲ ባኣያ ማዒ ጨርቂ ዔርዛኔ።።

28:27 28:27 ዒሲ. 6:9-10። * 28:28 28:28 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፓ፡- ፓይ. 29ይዳ «ጳውሎሴ ዬያ ኬኤዜሰካፓ ዓይሁዳ ዓሳ ዒናፓ ማርሚ ማርሚ ዒኣካፓ ኬሰኪ ዴንዴኔ» ሂዚ ጋዓያ ቃሲ ፃኣፓኔ።።

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪኢቶ ሮሜ ዓጮ ዓሰም ዓይያ ካር

የኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ሃያ ኪኢቶ ሮሜ ዓሰም ፃኣፔሢ ሮሜ ዓጮይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣር ዓሰ ዛጋኒ ዒ ማሊሢ ሮ ዒያታ ዒ ዛ ገኢጊ ካፓንዳጉዲኬ። ጳውሎስኮ ማሊያ ሮሜይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዒኬዘንሢና ዳካ ዎዴ ዴዒ ማዳሰካፓ ዒያታ ዒ ዛ ማኣዴም ዒሰፔኔ ዓጮ ዴንዳኒኬ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዒኪያ ዛሎ ዒ ዒሪ ባኮና ሃሣ ዒያታ ዎይቲ ናንጋንዳቴያ ናንጋንዳ ጎይያ ፓይዲ ፓይዲ ፃኣፔኔ፤ ጳውሎስ ዒያቶ ኪኢታኒ ማሌ ባካ ቢያ ሃኖ ኪኢቶይዳ ዓኣኔ።

ጳውሎስ ሮሜይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዒኬዘንሢም ሳራሢ ሳራሢያና ሃሣ ዒያቶም ዒ ሺኢቃያ ማዒያዎ ዒርዘሢኮ ገንፃ ዒ ዛ ኪኢቶኮ ዓኣፖ ማዒ ባካ፡- «የኦሲ ዓሲ ያሎ ማሂ ዛጋሢ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁቶ ሌሊ ማዒሢ ዬይ ኮዠ ሃይሶ ቃኣላ ኬኤዘኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ያኦሲ ያሎ ማሂ ዛጋኔ፤ ናንጊያ ዴንቃንዳኔ» (1:17) ጋዓ ማሊያ ማዒሢ ዒ ዳዋኔ።

ዬካፓ ሃሣ ጳውሎስ ዬኖ ማሊያሎ ዳልጊሺ ፃኣፓዎ ዓይሁዴ ዓሰ ማዒቴያ ማዒባኣ ዓሳ ቢያ ጎሜና ዓኣያ ማዒሢር ያኦሲና ዎላ ቡካንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓሲ ያኦሲና ዎላ ቡካኒ ዳንዳዓሢያ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዒኪሢና ሌሊኬ፤ ዬኖ ያኦሲና ዎላ ገኢጊ ቡኪንቶኮ ዓኣፓ ማሌ ዓኪ ናንጊ ዴንቁሢ ማዒሢ ዒ ዛ ዳልጊና ኬኤዘኔ። ዒ ዛ ኬኤዘያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዒኬ ዓሲ ያኦሲና ዎላ ኮሺ ናንጋንዳኔ፤ ዬይ ዓሢ ያኦሲ ዓያኖ ዛሎና ጎሜና ሃይቢናኮ ዎልቆ ዴማፓ ባሺ ኬሰኬኔ፤ ጌዒ ዓይ. 5—8 ሄላንዳኣና ጳውሎስ ያኦሲ ዎጎኮ ማሊያና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዒኬ ዓሰ ናንጎይዳ ማዳ ዓያኖ ጌኤዠናኮ ማሊያ ዓይጎታቴያ ዒርዘኔ፤ ዬካፓ ሃሣ ጳውሎስ፡- «የኦሲ ዓሲም ማላ ማሊያ ጋራ ዓይሁድና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰና ዎላ ዎይቲ ፔቴ ማዒ ዳንዳዓይ?» ጋዓ ዓሰኮ ያኦጪያ ማሂኒ ሚርጌ ኮዓኔ።

ሃሣ ዓይሁድ ዓሳ ዬሱሴ ጉሙርቁ ዒኩዎዎ ዓቲፃ ያኦሲ ማሊሢ ማዒያ ዒ ኬኤዘኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዬያ ጎይያና ዓሲ ቢያ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኦሲ ጉሪ ዒንጌ ዳቁንቶና ዳቃኒ ዳንዳዓንዳጉዲኬ ጋዓኔ፤ ማዒቶዎ ዓይሁድ ዓሳ ዬሱሴ ጉሙርቁ ዒካንዳ ዎዴ ሙካንዳሢ ጳውሎስ ጉሙርቁኔ፤ ጋፒንፃ ጳውሎስ ኬኤዘያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዒኪ ዎይቲ ናንጎንዳቴያ፡ ባሺ ሃሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ዎላ ናሹዎና ናንጋንዳጉዲ ኬኤዘኔ፤ ዬያይዳ ዒ ቃሳዎ ያኦሲም ማዳሢ ዛላንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ፔ ዓጮም ገንሣ ዎሊማኣ ዒያታ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ሃሣ ያኦሲ ዎጎ ዒያታ ማዳ ዎድና ዒያቶም ያኦጪሢ ማዒ ሄርጊሻ ባኮ ዛሎ ፓይዲ ፓይዲ ዒ ኬኤዘኔ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

1. ዓይያ ካርንታ ኬኤዘንታኒያ ማሊንቴ ባኮ (1:1-17)
2. ዓሲ ቢያም ዳቁንታ ኮይሳሢ (1:18—3:20)
3. ያኦሲ ዓሲ ዳቁሻ ጎይያ (3:21—4:25)

4. ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጴዳ ዓኪ ናንጊ (5:1—8:39)
5. ያኦሲኮ ዒሰራዒኤሌ ዓሰም ዓኣ ማሊያ (9:1—11:36)
6. ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ናንጋ ጎይሢ (12:1—15:13)
7. ጋፒንሢ ማሊሢና ሳራሢሢ (15:14—16:27)

1 ዬሱስ ኪሪሰቶሴም ማዳያ ማዒ፡ ያኦሲ ማደም ዒኤሊንቴ፡ ኮዠ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዘኒ ዶኦሪንቴ፡ ጳውሎስይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፤

2 ሃይ ኮዠ ሃይሶ ቃኣላ ያኦሲ ፔ ማሊያ ኬኤዘ ዓሰ ዛሎና ጌኤዠ ማፃኣፖይዳ ቤርታዲ ዒንጌ ሃጊ ማዒንዳ ዎዘ ቃኣሎኬ። 3 ኮዠ ሃይሳ ያኦሲ ናዓሢ ዓሲ ማዒ፡ ዳውቴ ዜርዎይዳፓ ሸይንቴሢ ኬኤዘያኬ። 4 ዬያጉዲ ሃሣ ጎዳ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ጌኤዠ ዓያኖ ዛሎና ዴኤፒ ዎልቁና ሃይባፓ ዒቁዎና ያኦሲ ናይ ማዒሢ ኬኤዘኔ። 5 ዒ ዛ ዛሎና ያኦሲ ማደም ዳኪንቴያ ኮና ማሂኒ ዳንዳዒሳ ያኦሲኮ ኮሹዎ ዒንጊያ ኦ ዴንቁኔ፤ ዬያር ዒ ዛ ዛሎና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ቢያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁንዳጉዲና ዒ ዛም ዓይሢንታንዳጉዲ ኦ ማሂኔ። 6 ዒንሢያ ዬሱስ ኪሪሰቶሴር ማዒንዳጉዲ ያኦሲ ዒኤሌ ዓሰ ባኣካኬ።

7 ዬያር ሮሜ ዓጮይዳ ናንጋያ፤ ሃሣ ያኦሲ ዒንሢ ናሽከ፡ ዒ ዛ ዓሲ ማዒንዳጉዲ ዒኤሌዘንሢም ቢያ፡- ኦ ዓዳሢ ያኦሲና ጎዳ ዬሱስ ኪሪሰቶሴናኮ ሚጪንቴያና ኮሹዎና ዒንሢም ማዎም።

ጋላታ ሺኢጲሢ

8 ዒንሢኮ ያኦሲ ጉሙርቁዎ ሃይሳ ዓጮ ቢያይዳ ዎይዘንቴሢር ቢያፓ ቤርታሲ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒንሢ ቢያሢ ዛሎር ታ ያኦዛሢ ታኣኒ ጋላታኔ። 9 ቢያ ኬሊ ታ ሺኢቃ ዎድና ዒንሢ ዛሎ ዎሉዎያ ማዒያኮ ዒ ዛ ናኣዚ ዛሎ ኮዠ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዚ ኬኤዚ ጉቤ ዒናፓ ታ ዒ ዛም ማዳ ያኦዛሢ ታኣኮ ማርካኬ። 10 ያኦሲ ጌዔቴ ጋፒንፃ ሃሢ ዒንሢ ኮራ ታ ሙካንዳ ጎይሢ ዒ ገኢጊሻንዳጉዲ ቢያ ኬሊ ታ ሺኢቃኔ። 11 ዓይጎር ጌዔቴ ዒንሢ ያኦሲ ጉሙርቁዎና ዴዳንዳጉዲ ማሃ ዓያኖ ዒንጊያ ታ ዒንሢም ኬኤዘኒ ኮዒሢር ታ ዒንሢ ዛጋኒ ኮሺ ማላኔ። 12 ዬያ ታ ጋዓሢ ታኣኒ ዒንሢ ጉሙርቁዎ ዛሎና ዒንሢያ ታ ጉሙርቁዎ ዛሎና ዎሊ ኦ ዶዲሻኒ ኮዒኬ።

13 ታ ዒሻንሢ! ታ ሚሻንሢ! ማሌ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰ ታ ዒርዘ ሚርጌ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ዴንቁኔ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዒንሢ ባኣኮይዳኣ ታ ዒርዘ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ዴንቁኒ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ባንሢ ሙካኒ ሚርጌና ታ ማሌም ሃኖ ሄላንዳኣና ታኣም ገኢጊባኣሢ ዒንሢ ዒራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 14 ገሪኮ ዓጮ ናንጎና ሙኤጮና ዒራ ዓሰና ዒራዎ ዓሰናም፡ ጪንጮ ዓሰና ቦኣዘ ዓሰናም ኮዠ ሃይሶ ዒርዘንዳያ ታና ኮይሳኔ። 15 ዬያርኬ ዒንሢ፡ ሮሜይዳ ናንጋዘንሢም ኮዠ ሃይሶ ኬኤዘኒ ታ ኮዓሢ።

ኮዠ ሃይሶ ቃኣሎ ዎልቆ

16 ታኣኒ ኮዠ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዘኒ ቦርሲንቴዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ኮዠ ሃይሶ ቃኣላ ቤርታዲ ዓይሁዴ ዓሰ፡ ሄሊሳዎ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሰ፤ ጌይፃ፡ ጉሙርቁ ዓሰ ቢያ ዳቁሻኒ ዳንዳዓ ያኦሲ ዎልቁኬ። 17 ዬይ ኮዠ ሃይሶ ቃኣላ ያኦሲ ዓሲ ያሎ ማሂ ዛጋሢ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁቶ ሌሊ ማዒሢ ኬኤዘኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ፡- «የኦሲ ጉሙርቁ

ዓሲ ያኑሲ ዲሎ ማሂ ዛጋን፤ ሩንጊያ ዳንቃንዳኔ» ጌይንቲ ያኣፒንቲ።

ዓሲኮ ፑርቱሞ

18 ዓሳ ፔኤኮ ፑርቱሞና ጎኑሞ ፔጋዲ ዔርቱሞጉዲ ማሃኔ፤ ዬያሮ ዔያቶኮ ጎሞና ፑርቱሞና ዛሎሮ ያኑሲኮ ጎሪንታ ጫሪንጫፓ ዔያቶይዳ ሙካንዳኔ። 19 ያኑሲ ዔያቶ ማቶና ጎራሂ ያኑሲ ዛሎ ዔያታ ዔራኒ ኮይሳ ባኮ ዒ ዔያቶ ፔኤሮ ዔርዜም ዔያታ ዔራያታሂሮኩ። 20 ዓጫ ማዢንቴሂዳፓ ዓርቃያ ዓሲም ጴዳሞ፣ ያኑሲ ባካ፤ ጌይያ፡- ሩንጊና ሩንጋ ዒዛኮ ሞልቆና ያኑሱሞና ዒ ማዢ ባኮይዳ ፔጋዲ ጴዳኔ፤ ዬያሮ ዬሩ ዓሰጉዲ ዔራሪያ ፑርቱሳዞንሂ ቶላኒ ጌሰታንዳ ባኣዚ ባኣሴ። 21 ዓይጎሮ ጌዔቲ ዔያታ ያኑሲ ዔራያታያ ዒዛም ኮይሳ ቦንቾና ጋላታና ዒንጊባኣሴ፤ ዬያሮ ዔያታ ፔኤኮ ማሊያና ፓሠሞ ዓሲ ማዔኔ፤ ሃሃ ጳቂሠሞያ ማዒ ዒና ዔያቶኮ ባይቄኔ፤ 22 ዔያታ «ኑ ጩንጫ ዓሲኩ» ጋዓኔ፤ ታንቲ ዔያታ ዔኤያኩ። 23 ሩንጊና ሩንጋ ያኑዛሂ ካኣሽኪያ ሃሺ ለኣሚንታያና ባይቃያ ማዔ፣ ዓሲንታ ካፒንታ ቆልሞንታ ሳዓይዳ ዳዲና ሃንታ ባኮ ማሊሲ ማዢና ካኣሽኮ ባኣዚ ዔያታ ካኣሽኪሂ ዓርቄኔ።

24 ዬያሮ ያኑሲ ቦርሲሳ ባኣዚ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዒኣሳ ፑርታ ባኣዚ ኩሜ ዔያቶ ማሊያ ዔያታ ኩንሃንዳጉዲ ዔያቶ ሃሺ። 25 ዬይ ያዲ ማዔሂ ያኑሲኮ ጎኑሞ ሉኡዙሞና ዔያታ ለኣሜሂሮ፣ ማዢሂ ዓኣንቲ ማዢንቲ ባኮ ዔያታ ካኣሽኪ፣ ዬያ ባኮም ማዳሂሮኩ፤ ያኑሲ ጋዓንቲ ሩንጊና ጋላቲንቲያኩ።

26 ዓሳ ዬያ ማዳሂሮ ያኑሲ ዓሰ ኮይሱሞ ቦርሲሳ ሱኡኩም ዓኣሂ ዒንጌኔ፤ ዔያቶኮ ለኣላታያ ዔርቲ ጎይያጉዲቱሞንቲ ዳሞቤባኣ ጎይሂ ለኣለና ለሃኔ።

27 ዬያጉዲ ሃሃ ዓቲንቃ ለኣሎና ለሂያ ሃሺ፣ ሞላ ለሃኒ ኮሚሂና ዓቲንቃ ዓቲንቆና ሞላ ቦርሲሳ ባኣዚ ማዳኔ፤ ዬያሮ ዔያቶኮ ዳቢንቶ ዛሎና ዔያቶም ኮይሳ ማቶ ፔጊዳ ዔያታ ዔኪ ዬዓንዳኔ።

28 ዓሳ ያኑሲ ዔራኒ ኮሲባኣሂሮ ቦርሲሳ ባኣዚ ማዳንዳጉዲ ያኑሲ ፓሠሞ ማሊሂም ዓኣሂ ዔያቶ ዒንጌኔ። 29 ዬያሮ ጌኔ ማዳ፣ ፑርቱሞ፣ ዲኡዲሞ፣ ኮሚ ዓርቂሂ፣ ቂኢሩሞ፣ ዓሲ ሞዳሂ፣ ዑራ፣ ጌሽሂ፣ ፑርታ ማሊሂ ዔያቶይዳ ኩሜኔ፤ 30 ዬያጉዲ ሃሃ ዔያታ ድንካያ፣ ዓሲ ሱንሂ ባይዛያ፣ ያኑሲ ዒያያ፣ ዓሲ ቦሃያ፣ ያቶርቃያ፣ ሄርሺንታያ፣ ፑርታ ባኣዚ ማዳንዳ ጎይሂ ኮዓያ፣ ሸዔ ዓሰም ዓይሂንቱሞያ፣ 31 ጳቂሠሞያ፣ ጌሰቲ ቱኮና ጌኤዞ ካፑሞያ፣ ሩሹሞ ባኣያ፣ ሚጩንቲሂያ ባኣ ዓሲኩ። 32 «ዬንሂ ማዳዞንሂም ቢያ ሃይቢ ኮይሳኔ» ጋዓ ያኑሲኮ ሞጎ ዔራያታያ ዬያ ቢያ ዔያታ ማዳኔ፤ ማዳ ሌሊቱሞንቲ ዬያጉዲ ማዳ ዓሰሞ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ደዲሻኔ።

2

ያኑሲ ሞጋ ሞጌ

1 ሜሌ ዓሲ ዑሰካ ኮይሱሞ ጎይሂ ሞጋሃ! ኔ ቶኦኪና ኔ ኬኤዚ ቶላንዳ ጎይሂ ኔኤኮ ባኣሂ ዔራ፤ ሞይቲ ጌዔቲ ኔኤኒ ዓሰይዳ ሞጋያታያ ዬይ ኔ ሞጋ ዓሂ ማዳማ ኔ ማዳኔ፤ ዬያሮ ሜሊሂ ዑፃ ኔ ሞጋ ሞድና ኔ ቶኦካ ኔ ሞጋኔ።

2 ዬያ ማዳ ማዳ ዓሰ ዑይይዳ ያኑሲ ዔያቶም ኮይሳ ሞጌ ሞጋንዳሂ ኑ ዔራኔ፤ 3 ሃይ ዓሂ ኔ! ዬያይዲ ማዳ ዓሰ

ዑፃ ኔ ሞጋያታያ፣ ዔያታ ማዳ ባኮ ኔ ማዳያታቲ ያኑሲኮ ሞጋጋ ኔ ቶላንዳ ኔኤም ማላ? 4 ሃሃ ያኑሲኮ ኮሹሞና ጊቢ ዳንዳዒያናኮ ሚርጊያ ኔ ቦሃ? ያኑሲ ኔኤም ኮሹሞና ማሊሂ ኔና ጎሞይዳፓ ፔ ባንሂ ማሃኒታሂ ኔ ዔራሞዓዳ? 5 ዓካሪ ኔኤኒ ጎሞ ቡኡያ ዒያያ ማዔሂሮ ያኑሲኮ ጎሪንቶና ዲሎ ሞጎና ፔጋዳ ሞድና ማታ ኔ ጊዳ ሃቹም ዲባንዳጉዲ ኔ ማሃኔ። 6 ዓይጎሮ ጌዔቲ ያኑሲ ፔቲ ፔቲሂም ፔኤኮ ማዳጉዳ ዒንጋንዳኔ። 7 ኮሺ ማዳ ደዲ ማዳ ጋላታና ቦንቾና ሃሃ ባይቄሞ ሩንጊያ ኮዓዞንሂም ሩንጊና ጋፑሞ ሩንጊ ያኑሲ ዒንጋንዳኔ። 8 ጋዓንቲ ፔኤም ማዓ ባኣዚ ኮዓያ፣ ሃሃ ጎኑሞ ሃሺ ፑርታ ማዳዞንሂዳ ያኑሲፓ ፑርታ ሞጌና ጎሪንቲና ሙካንዳኔ። 9 ፑርታ ማዳ ዓይጎ ዓሲዳ ማምሞ ማቶና ሞኣና ሄላንዳኔ፤ ዬይያ፡- ቤርታዲ ዓይሁዳ ዓሰይዳ ዬካፓ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰይዳ ማዓንዳኔ። 10 ጋዓንቲ ዓይሁዳ ዓሲ ማዔቲያ ዓይሁዳ ማዒባኣያታያ ኮሺ ባኣዚ ማዳ ዓሲም ቢያ ጋላታና ቦንቾና ሃሃ ኮሹሞሞ ዒንጊንታንዳኔ። 11 ሞይቲ ጌዔቲ ያኑሲ ዓሲ ዲማሱሞሱ።

12 ሙሴ ዔርዜ ሞጎ ዔራሞያታቲያ ጎሜ ማዳ ዓሳ ቢያ ዔያታ ማዳ ፑርቶ ማዳ ዛሎና ባይቃንዳኔ፤ ዬያ ሞጎ ዔራያታያ ጎሜ ማዳሂ ዬያ ሞጎ ጎይያና ኮይሳ ማቶ ዔካንዳኔ። 13 ዓይጎሮ ጌዔቲ ያኑሲ ቤርቲዳ ዲሎ ማዓዞንሂ ሞጎ ካፓዞንሂኬ፤ ሞይዞያ ካፑሞዞንሂቱሞሱ። 14 ሙሴ ዔርዜ ሞጎ ዔራሞ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ዔያቶኮ ሩንጎ ሞጋ ዓይሂ ባኮ ማዳኔ፤ ዬያሮ ሙሴ ዔርዜ ሞጎ ዔያታ ዔራሞቲያ ዔያቶኮ ዒና ሞጌ ዓኣሂሮ ዔያታ ማዳንዳ ባኮ ዔዔራኔ። 15 ሃሃ ዔያቶኮ ዒና ዔያቶም ማርካዳኔ፤ ሞይቲ ጌዔቲ ዔያቶኮ ዒና ፔቲ ፔቲና ዔያታ ማዳ ባካ ፑርታ ማዒያ፣ ፔቲ ፔቲና ሃሃ ኮሺ ማዒያ ዔያቶም ዔርዜኔ፤ ዬይያዲ ዔያታ ማዳሂሮ ሙሴ ዔርዜ ሞጎ ዓይሂ ባካ ቢያ ዔያቶኮ ዒና ያኣፒንቲ ዓኣሂ ዔርታኔ። 16 ዬይ ያዲ ማዓንዳሂ ሃሂ ታኣኒ ኮዢ ሃይሶ ቃኣሎ ዛሎና ኬኤዚ፣ ዔርዛሂ ጎይያ ዓሳ ማዳ ዓኣሺንቲ ባኮይዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኑሲ ሞጎ ኬሎናኩ።

ዓይሁዳ ዓሰና ሙሴ ዔርዜ ሞጎና ዛላ

17 ሃይሸ ኔኤኒ ኔና፡- «ታኣኒ ዓይሁዳ ዓሲኩ» ጌዒ ሙሴ ዔርዜ ሞጎ ጉሙርቃያ ሃሃ፡- «ታ ያኑሲ ዓሲኩ» ጌዒ ኔ ሄርሺንታኔ። 18 ኔኤኒ ያኑሲ ማሊያ ዔራያ፣ ሙሴ ዔርዜ ሞጎ ጋዓሂያ ዔራሂሮ ኮሺ ማዳ ኔ ዔራኔ። 19 ኔኤኒ ሃሃ፡- «ዓኣፖ ባይቄ ዓሰ ታ ዔኪ ዓኣዳያ፣ ዲሞይዳ ዓኣ ዓሰኮሞ ታ ፖዒኩ» ኔ ኔና ጋዓኔ። 20 ዬያጉዲ ሃሃ ኔ፡- «ዔሪባኣ ዓሰ ታ ዔርዛያኩ፤ ሩኣቶ ታ ዔርዛያኩ» ጋዓኔ፤ ጊንሂ ሃሃ፡- «ሞጎንታ ሞጎኮ ጎኑሞ ሚርጊና ታ ዔራያኩ» ኔ ጋዓኔ። 21 ዓካሪ ሜሌ ዓሰ ኔ ዔርዛያ ማዓያ፣ ኔና ኔ ዔርዞሞዓዳ? «ውኡቂፖቲ» ኔ ጋዓኔ፤ ጋዓንቲ ኔ ኔኤሮ ወወኡቃኔ፤ 22 ጊንሂ «ዓኒ ሃሃ ማቶ ማዒባኣያና ለሂፖቲ» ኔ ጋዓኔ፤ ጋዓንቲ ዬያ ኔ ማማዳኔ፤ ማሌ ካኣሽኮ ባኮ ኔ ሻሻኣኪንታኔ፤ ጋዓንቲ ዬያ ካኣዢ ማኣራ ዓኣ ባኮ ዔያቶኮ ኔ ቡቡራኔ። 23 ኔኤኒ ያኑሲ ሞጎና ሄርሺንታኔ፤ ጋዓንቲ ዬያ ሞጎ ኔ ካፖ ሃሺያና ያኑሲ ኔ ቶኦቻኔ። 24 ዬይ ያዲ ማዒሂ፡- «ዒንሂ፣ ዓይሁዳ ዓሰ ዛሎና ያኑሲኮ ሱንፃ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰና ጫሽኪንታኔ» ጌይንቲ ያኣፒንቲ ጎይያናኩ።

25 ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂፃ ካኣሺ ኔኤም ማዒሂ ሞጎ ኔ ኩንሂቶኩ፤ ሞጎ ኔ ካፑሞያ ማዒቶ ጋዓንቲ ዓቲንቶ ቤርቶ

1:21 1:21 ዓፕ. 4:17-18። 1:23 1:23 ላሚ. ሞጋ 4:16-18። 2:1 2:1 ማቲ. 7:1፤ ሉቃ. 6:37። 2:6 2:6 ዓይኑ. 62:12፤ ኮኦኪ. 24:12። 2:11 2:11 ላሚ. ሞጋ 10:17። 2:24 2:24 ዓሲ. 52:5።

ተቋቋሚ ካክዥ ጉሪ ማዕንዳኔ። 26 ይህም ዓቲንቶ ቤርቶ ተቋንቲባኣ ዓይሁዳቱዋ ዓሢ ዋጎ ዓይሢያ ኩንሣያ ማዕዑቶ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቆ ካክዥ ኩንሣያ ማዕዑቶ ንኤኒ ንኤኒ ዋጌ ዓኣያ። ሃሣ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቋንቶ ካክዥ ኩንሣያ ማዕዑ። ዋጎ ን ካፒባኣያ ማዕዑቱ ዓሸኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቋባኣያታዎ ዋጎ ኩንሣያ ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሢ ን ጌዳ ዋጋንዳኔ። 28 ይህም ሱንፃ ሌሊ ዓይሁዳ ማዕዑ ዓሸ ጎኔ ዓይሁዳ ዓሸ ማዕዑብ፤ ይህም ሃሣ ጳዳ ዓሸኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቋፃ ሌሊ ጎኔዎ ተቋንቲ ካክሺቱዋሴ። 29 ጎኔ ዓይሁዳ ዓሸ ዓሸ ጋራፓ ዓይሁዳ ዓሸ ማዕዑ ጳዳቶኬ፤ ጎኔ ዓቲንቲ ቤርቲ ተቋሢ ካክሺ፡- ያኦሲ ዓያናፓ ማዕዑ ዓይኔ ተቋንቲ ካክሺ ማዕንዳኣፓ ዓቲዎ ሙሴ ዔርዘ ዋጎይዳ ፃኣፒንቲ ጎይዎ፡- ዓሸኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቋንቶ ካክዥቱዋሴ። ይህም ዓሸ ጋራፓ ዳንቃንዳሢ ያኦሲዳፓ ማዕንዳኣፓ ዓቲዎ ዓሸዳፓቱዋሴ።

3

ዓይሁዳ ዓሸኮ ዳሸንቶ

1 ዓካሪ ዓይሁዳ ዓሸ ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሸዳፓ ባሻሢ ዓይሰናዳይ? ዓቲንቶ ቤርቶ ተቋፃ ካክዥ ዓይሰ ማኣዳይ? 2 ዓይሁዳ ዓሸ ማዕዑ ጎኔና ማርጌ ጎይሢና ባሻያኬ፤ ይህም፡- ያኦሲ ፔኤኮ ቃኣሎ ዓይሁዳ ዓሸዎ ጉሙርቁ ዓንጌሢሮኬ። 3 ዓይሁዳኮ ፔቲ ፔቲ ዓሸ ጉሙርቁንቱዋያ ማዕዑ ጳዳቶ፡- ዔያቶኮ ጉሙርቁንቱዋያ ማዕዑ ያኦሲ ጉሙርቁንቱዋያ ማሃ? 4 ፔቲታዎ ማሁዋሴ! «ኔ ጌሰታ ጌኤዘና ጎኔ ዓሸ ማዕዑ ንና ሞኦታሢ ን ላሃኔ»

ጌይንቲ ፃኣፒንቲሢራ ዓሸ ቢያ ሉኡቃያ ማዕዑ ያኦሲ ጎኔ ጌሰታያኬ።

5 ጋዕንቲ ኦኡኮ ጎማ ያኦሲ ዓሸዎ ፔጋሲ ዳዋያ ማዕዑ፡ ኦ ዋዚ ጋዕንዳይ? ያኦሲ ኦ ጎሞሮ ኦና ማቶይዳ ዓጌቶ ፒዜ ዒ ዋጋያቱዋሴ ጌይሢዳ? ይህም ታ ዓሸ ማላሢ ጎይሢ ጋዕን። 6 «ያኦሲ ፒዜ ዋጋያቱዋሴ» ጋዕን ፔቲታዎ ዳንዳዒንቱዋሴ፤ ያዲ ማዕዑ ያኦሲ ዓጮይዳ ሃጌ ዋዲ ዋጋንዳይ?

7 ጋዕንቲ ታኣኮ ሉኡዚ ዓሸ ማዕዑ ያኦሲኮ ጎኔዎ ፔጋሲ ቢንቾ ዳኤፔሞዋ ዳውዋያ ማዕዑ ዓካሪ ታኣኒ ሉኡዚ ዓሸ ማዕዑ ዋጊንታሢ ዓይጌንዳይ? 8 ፔቲ ፔቲ ዓሸ፡- «ኮሺ ባኣዚ ኦ ዳንቃኒ ፑርታ ባኣዚ ኦ ማዳም» ጌዒ ጌዒ ታኣኒ ዔርዘያ ማሊሲ ኦና ዳንካኔ፤ ይህም ዔያቶ ዐ-ፃ ዋጊንታንዳ ዳኤፔ ዋጋ ፒዜኬ።

ዓሸ ቢያ ጎማና ማዕዑ

9 ይህም ዳቲ ኦኡኒ፡ ዓይሁዳ ዓሸ ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሸዳፓ ባሻኔ ጌይሢዳ? ፔቲታዎ ያዲቱዋሴ! ዓይሁዳ ዓሸ ማዕዑ ያይሁዳ ማዕባኣ ዓሸ ሃሣ ዓሸ ቢያ ጎማና ማዕዑ ቤርታዲ ታ ኬኤኬ። 10 ጌኤዥ ማፃኣፖይዳ፡- «ፔቲታዎ ያሎ ዓሸ ባኣሴ፤

11 ዒኔና ጳቂሣ ዓሸያ ባኣሴ፤ ዒናፓ ያኦሲ ኮዓ ዓሸ ፔቲታዎ ባኣሴ።

12 ቢያሢ ጎኔዎ ጎይፃፓ ዳቢ ዣኣሌ፤ ካራና ዓሸ ቢያ ጉሪ ባኣዚ ማዕዑ፤ ፔቲታዎ ኮሺ ማዳ ማዳ ዓሸ ባኣሴ።

13 ዓሸ ባይዛ፡ ፑርታ ጌኤሲ ጌሰታኒ

ዳንጋ ዔያቶኮ ጉሪ ዳኡፒ ዔቴጉዲኬ፤ ዳንጋ ዔያቶኮ ጌሻያኬ፤

ጌኤዛ ዔያቶኮ ሸኦሺ ዳዓሢጉዲኬ፤ 14 ዳንጋ ዔያቶኮ ፑርታ ጋዳማ ሌሊ ጋዳንቃያኬ።

15 ዔያታ ዓሸ ዋዲ ንኡራኮ 16 ዔያታ ዳንዳ ቤዘ ቢያይዳ ባይሲንታና ማቶናኮ ካራኬ።

17 ዋዲ ኮሺ ናንጎንዳቲያ ዔያታ ዔሩዋያኬ።

18 ፔቲታዎ ያኦሲ ዔያታ ዒጊጨዋሴ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲ።

19 ዋጎኮ ዓይሢያ ኮይሳሢ ዋጌና ዋርቃ ዓሸዎ ማዕዑ ኦ ዔራኔ፤ ይህም ዘሎና ዓሸ ቶላኒ ጎይንዳ ባኣዚ ባይዚ ዳንጎ ፔኤሲ ዓርቃንዳኔ፤ ዓጮ ቢያ ያኦሲ ቤርታ ዳቢንቲያ ማዕንዳኔ። 20 ይህም ዓይሰ ዓሸ ያኦሲ ቤርታ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ኩንሣሢ ዓሸዎ፤ ዋጋ ዳዋሢ፡- ዓሸ ጎማና ማዕዑ።

ዓሸ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሢና ዓሸዳ ማዕዑ

21 ሃሢ ጋዕንቲ ያኦሲ ዓሸ ዓሸ ጎይፃ ዋጋፓ ዳማዲ ዳዳኔ፤ ይህም፡- ሙሴ ዔርዘ ዋጎና ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሸ ዘሎና ማርካዲንቲ። 22 ይህም ያኦሲ ያናኣ ዳማሎዎ ያኦሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዘንሢዎ ቢያ ያሎዎ ዒንጋኔ።

23 ዓይሰፒ ጌዔቶ ዓሸ ቢያ ጎማ ማዳ ያኦሲ ዔያቶዎ ዒንጌ ቢንቻፓ ዓቲ። 24 ይህም ዓሸ ያኦሲ ኪሪሰቶሴ ማዳ ዳቂሺያ ማዳና ያኦሲ ፔ ኮሹዋና ዒንጌ ዒንጌያና ያላኔ።

25 ያኦሲ ያኦሲ ኪሪሰቶሴ ጎሞ ዘሎ ዒንጎ ባኣዚ ማሢ ዒንጌሢ ዒዛ ጉሙርቁሢ ቢያ ዒዛ ሱጉያና ዔያቶኮ ጎማፓ ማኣሪንቲሢ ዳንቃንዳጉዲኬ፤ ያኦሲ ይህም ማዳሢ ቤርታ ዓኣ ጎሞ ጊቢ ዳንዳዒሢና ባኣያ ማሢ ፔኤኮ ያሎዎ ጎይፃ ዳዋኒኬ። 26 ሃሣኣ ዋዳና ያኦሲ ያሎ ዋጋያ ማዕዑ ዳዋሢ ያኦሲ ጉሙርቁዘንሢ ቢያ ያሊሲያናኬ።

27 ዓካሪ ኦኡኒ ሄርሺንታንዳ ባኣዚ ዓይጌ ዓኣይ? ዓይሰናኣ ኦ ሄርሺንታ ባኣዚ ባኣሴ፤ ኦ ሄርሺንቲዋኣሢ ዓይሰ ዘላናዳይ? ዋጎ ኦ ማዳ ኩንሣሢሮዳ? ዔይዔ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሢ ዋጌናኬ። 28 ይህም ያኦሲ ዓሸ ያሎ ማሢ ዘጋሢ፡- ዋጌ ማዳ ኩንሣሢዎቱዋንቲ ጉሙርቁቶ ማዕዑ ኦ ዔራኔ። 29 ያኦሲ ዓይሁዳ ዓሸ ያኦሲ ሌሊዳ? ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሸኮ ያኦሲኬ። 30 ያኦሲ ፔቲኬ፤ ዓይሁዳ ዓሸ ማዕዑ ያይሁዳ ማዕባኣ ዓሸ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሢ ዘላና ያሊሳሢ ዒዛኬ። 31 ዓካሪ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሢ ዘላና ዋጎ ኦ ባይዛኔ ጌይሢዳ? ያዲቱዋሴ! ባሼና ዋጎ ኦ ዳዲሺ ካካፓያኬ።

4

ዓብራሃማኮ ያኦሲ ጉሙርቁያና ያሊያ

1 ዓካሪ ኦኡኮ ዓዳሢ፡ ዓብራሃማ «ዳንቁኔ» ኦ ጋዓሢ ዓይጌንዳይ? 2 ዓብራሃማ ዋንዳ ያሊሢ ማዳና ማዕዑ ታቲ ዒ ሄርሺንታንዳ ባኣዚ ዳንቃንዳያኬ፤ ጋዕንቲ ዒ ያኦሲ ቤርታ ሄርሺንታኒ ዳንዳውዋሴ። 3 ዓይሰፒ ጌዔቲ፡- «ዓብራሃማ ያኦሲ ጉሙርቁሢ ጉሙርቁፃ ዒዛኮ ያሎዎ ማዕዑ ፓይዲንቲ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲ። 4 ማዳ ማዳ ዓሸዎ ማዳ ዘሎ ዒንጌንታ ባካ ዒዛኮ ዋለቆ ዘሎኬ፤ ጉሪ ዒንጎያቱዋሴ። 5 ዓሸ ኮሺ ባኣዚ ማዳ ባኣያ

2:29 2:29 ላሚ. ዋጋ 30:6። 3:4 3:4 ዓይኡ. 51:4። 3:12 3:12 ዓይኡ. 14:1-3፤ 53:1-3። 3:13 3:13 ዓይኡ. 5:9፤ 140:3። 3:14 3:14 ዓይኡ. 10:7። 3:17 3:17 ዓሲ. 59:7-8። 3:18 3:18 ዓይኡ. 36:1። 3:22 3:22 ጋሊ. 2:16። 3:30 3:30 ላሚ. ዋጋ 26:4፤ ጋሊ. 3:20። 4:3 4:3 ማኪ. ማፃ 15:6፤ ጋሊ. 3:6።

ማዕድያ ጎሞ ዓሰ ደሊሳ ያኑዛህ ጉሙርቁቶ ጉሙርቁቶ ደሉሞ ማዕ ደሊሞ ገይደንታንዳኔ። 6 ዓሰ ኮሺ ማዳ ዛላርቱዋንቴ ያኑሲ ጉሪ ደሊሳ ዓሰ ዓንጂንቴያ ማዕዳ ደውቴ ዔርዛያ፡-

7 «ዳቢንታ ዓቶም ገይንቴዘንህና

ጎሞዋ ሃሾና ዓሳ ዓንጂንቴያኑ!

8 ያኑሲ ጎሞ ደሊሞ ዓርቁባኣ ዓህ ዓንጂንቴያኑ!» ጌዔኔ።

9 ዓካሪ ዩይ፣ ዳውቴ ኬኤዜ፣ ዓንጂ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንቴ ዓሰም ሌሊሞ? ተቁንቴባኣ ዓሰማኣ ኬኤዜይ? ተቁንቴባኣዘንህማኣ ኬኤዜኔ። ዓይጎር ጌዔቴ፡- «ዓብራሃሜ ያኑሲ ጉሙርቁህሮ ጉሙርቁቶ ዓዛኮ ደሉሞ ማዕ ደሊሞ ገይደንቴኔ» ኑ ጌዔኔ።

10 ዓብራሃሜ ጉሙርቁቶ ደሉሞ ማዕ ገይደንቴህ ዓይዳዳይ? ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንቶኮ ቤርታሞ? ገንፃኣዳይ? ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁቆኮ ቤርታኩ። ገንፃኣቱዋሴ። 11 ዓብራሃሜ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንታንዳህኮ ቤርታ ዓዛኮ ጉሙርቁቶ ደሉሞ ማዕ ደሊሞ ገይደንቴህ ዔርዛንዳ ማላታ ማዕንዳጉዳ ዓቲንቶ ቤርቶ ዓ ተቁንቴኔ፤ ዩይሮ ዓብራሃሜ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንቴዋ፣ ጉሙርቁዘንህና ጉሙርቁቶ ደሉሞ ማዕ ገይደንታዘንህኮ ቢያ ዓደኬ። 12 ዩይጉዲ ሃህ ዓብራሃሜ ዓቲንቶ ቤርታ ተቁንቴዘንህኮዋ ዓደኬ፤ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንቴዘንህኮ ዓደ ማዕ ጎይፃ ዔይቶኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንቶና ሌሊቱዋንቴ ዓዚ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንቶኮ ቤርታ ዓኣ ዓዛኮ ጉሙርቁቶጉዳያ ዔይታ ጉሙርቁህሮኬ።

13 ዓብራሃሜ ፔ ዜርዖና ዓጮ ዳካላንዳያታህ ያኑሲ ደሊሞ ሃገ ማዕንዳ ዋዛ ዓንጌኔ፤ ዩይ ዋዛ ጴዳህ ዓብራሃሜ ዋጎ ኩንህህሮቱዋንቴ ጉሙርቁህሮና ጉሙርቁቶ ደሊሞ ማዕ ገይደንቴህሮኬ።

14 ዩይ ሃገ ማዕንዳ ዋዛ ዳንቃንዳዘንህ ዋጎ ካፓ ዓሰ ማዕቴ ጉሙርቁህ ፓሁቀ ባኣዚ ማዕኔ፤ ዓንገንቴ ዋዛኣ ጉሪ ማዕኔ ገይህኬ። 15 ዋጌ ያኑሲ ጎሪንቴ ዔኪ ዩዓኔ፤ ዋጌባኣያ ማዕቶ ጋዓንቴ ዋጌኮ ዑሃ ዓኣዲ ዳቦ ዳቢንቴ ባኣያ ማዕንዳኔ።

16 ሃገ ማዕ ዋዘኮ ዓይፃ ጉሙርቁህኬ፤ ዩይሮ ዓብራሃሜ ዜርዖ ቢያ ዩይ ዔርቴ ዋዘ ያኑሲኮ ኮሹሞ ዓንገያና ዳንቃንዳኔ፤ ዩይያ፡- ዋጎ ዛሎና ደላዘንህህ ሌሊቱዋንቴ ዓብራሃሜጉዲ ጉሙርቁቶና ደላንዳዘንህህ ማዕንዳኔ፤ ዓብራሃሜ ጉሙርቁቶ ዛሎና ኑና ቢያህኮ ዓደ ማዕህሮኬ። 17 ዩይ ያዲ ማዕህ፡- «ሚርጌ ዳሬኮ ታ ኔና ዓደ ማህኔ» ገይንቴ ፃኣፒንቴ ጎይያናኬ። ዩይሮ ዓብራሃሜ ጉሙርቁ ያኑዛህ፣ ሃይቁህያ ዔቁሳህና ባኣ ባኮዋ ዓኣያ ማዕንዳጉዲ ማሃ ያኑዛህኮ ቤርታ ሃገ ማዕ ዋዘ ደሊኬ።

18 ዓብራሃሜ ጉሙርቁህና ሃገ ማዕ ዋዘ ገህህህ ዓይጎ ባኣዚያ ሃገ ማዕ ዋዘ ማሆንዳ ባኣዚ ባኣያይዳኬ፤ ዩይሮ፡- «ዜርዖ ኔኤኮ ዩይጉዲ ሚርጋንዳኔ» ገይንቴ ፃኣፒንቴ ጎይያና ሚርጌ ዳሬኮ ዓ ዓደ ማዕኔ። 19 ሌዓ ዓዛኮ ዪኤታ ሄላያ ማዕ፣ ጋርቹ ዓሲታ፣ ዓዛንታ ማቾ ሳኣራንታ ጋርቹ ሾዓኒ ዳንዳዑዋኣህ ዔሬቴያ ያኑሲ ጉሙርቁቶ ዓ ሺሌዒሲባኣኬ። 20 ጉሙርቁቶና ዓዚ ደዲ ያኑሲ ቦንቹያጋቲሞ ያኑሲ ዓንጌ ሃገ ማዕ ዋዘ፡- «ማዕያሞ ማዕዋያዳይ?» ገይ ማሊባኣኬ። 21 ዓይጎር ጌዔቴ ያኑሲ ደሊሞ ዓንጌ ዋዘ ኩንህኒ ዳንዳዓህ

ዓ ዔራህሮኬ። 22 ዓብራሃሜ ጉሙርቁቶ ደሉሞ ማዕ ገይደንቴህ ዩይናኬ። 23 ጋዓንቴ፡- «ደሉሞ ማዕ ደሊሞ ገይደንቴኔ» ጋዓ ቃኣላ ፃኣፒንቴህ ዓብራሃሜ ሌሊቱዋንቴ፣ 24 ኑማኣ ማዕያኬ፤ ጎዳ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴ ያኑዛህ ኑ ጉሙርቁህሮ ኑማኣ ኑ ጉሙርቁቶ ደሉሞ ማዕ ገይደንታንዳኔ። 25 ዩይ ኑ ጎዳህ፣ ዩሱሴ ኑ ጎሞር ሃይቢሞ ዓኣህንቴ ዓንገንቴህና ኑናኣ ደሊሳኒ ሃይባፓ ዔቁህኬ።

5

ጉሙርቁህና ጴዳ ኮሹሞና ዋዛና

1 ዓካሪ ኑኤኒ ደሉሞ ዳንቁህ ጉሙርቁህና ማዕህሮ ኑ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኑሲና ዋላ ኑኤኮ ኮሹሞ ዓኣኔ። 2 ደዛ ዛሎና ሃህ ኑ ዓኣ፣ ያኑሲኮ ኮሹሞ ዓንገያይ ጉሙርቁህና ኑ ጌላኒ ዳንዳዔኔ፤ ያኑሲና ዋላ ቦንቹንታያ ኑ ማዕንዳህሮ ሃገ ማዕንዳ ዋዘና ኑ ዋዛዳኔ። 3 ዩይና ሌሊቱዋንቴ ኑኤኮ ማታህናኣ ኑ ዋዛዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ማቶይዳፓ ደዳሞ ጴዳያታህ ኑ ዔራኔ፤ 4 ደዲህ ማቶ ዳንዳዔያ ማዕህ ዔርዛኔ፤ ዩይፓ ሃገ ማዕንዳ ዋዘ ጴዳኔ። 5 ኑም ዓንገንቴ ዓያሮ ጌኤኮ ዛሎና ያኑሲ ናሹማ ዓና ኑኤኮ ሚርጌና ዓኣህሮ ዓ ሃህ ዓንጌ ሃገ ማዕንዳ ዋዘ ኑና ቦርሲሱዋሴ።

6 ቤርታ ኑ ላቤያ ማዕ ዓኣንቴ ያኑሲ ማሊ ገህህ ዋደና ኪሪሰቶሴ ጎሞ ዓሰ ዛሎ ሃይቁኔ። 7 ደሉ ዓሰ ዛላር ጌዔ ሃይቃንዳ ዓሰ ዳንቃኒ ሚርጌ ማቶኬ፤ ጋዓንቴ ኮሺ ዓሰ ዛላ ሃይቃኒ ጫርቃይ ጎዶንቴ ጴዳንዳና ናንዳኔ። 8 ጋዓንቴ ኑኤኒ ጎሙናታንቴ ኪሪሰቶሴ ኑ ዛሎ ሃይቁኔ፤ ዩይያ፡- ያኑሲ ኑና ናሽካ ናሹማ ኮሺ ዳኤፒ ማዕህ ዔርዛኔ። 9 ዓካሪ ኑኤኒ ደሊህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሱጉያ ዛሎና ማዕቴ፣ ባሼና ያኑሲ ጎሪንታፓ ኑ ዓታንዳህ ደዛ ዛሎናኬ። 10 ኑኤኒ ያኑሲና ሞርጌ ማዕ ዓኣያ ዓዛኮና ዓህሃ ሃይቢና ደዛና ዋላ ኑ ቡኬኔ፤ ሃህያ ኑኤኒ ያኑሲና ዋላ ቡኬህኮ ገንፃ ዓዛኮ ናህሃ ናንጎ ዛሎና ባሼ ኑ ዳቃንዳኔ። 11 ዩይ ሌሊቱዋንቴ ኑና ቡኩሴ፣ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኑሲ ማዳ ባኮር ኑ ዋዛዳኔ።

ሃይቢ ዓዳኣሜና ናንገ ኪሪሰቶሴና ሙኪያ

12 ፔቴ ዓሰ ዛላና ጎሜ ዓጮ ጌሌሞ፣ ጎሜ ዛላና ሃይቢ ሙኬኔ፤ ዩይያ፡- ዓሰ ቢያ ጎሜ ማዳህሮ ሃይቢ ዓሰ ቢያ ሄላኔ። 13 ዋይቴ ጌዔቴ ሙሴኮ ዓሰ ዋይሆ ዋጋ ዓንገንታንዳህኮ ቤርታ ጎሜ ዓጮ ዓኣኔ፤ ማዕቴያ ዋጌባኣ ዋደና ጎሜ ጎሜኬ ገይንቴዋሴ። 14 ጋዓንቴ ዓዳኣሜጉዲ ዋጌ ዳቢ ጎሜ ማዳኣዘንህህ ዓይሱዋ፣ ሃይቢ ዓዳኣሜፓ ዓርቁ ሙኪ ሙሴ ሄላንዳኣና ዓሰ ቢያይዳ ቢታንቶ ዳንቁኔ።

ዩይ ዓዳኣሜ ሃገ ሙካንዳ ኪሪሰቶሴኮ ማላታ ማዕኔ። 15 ጋዓንቴ ያኑሲኮ ኮሹሞ ዓንገያ ዓህኮ ጎሞይዳፓ ባሼኬ፤ ፔቴ ዓሰ ጎሜ ዛላና ሚርጌ ዓሰ ሃይቁህጉዲ ያኑሲኮ ኮሹሞ ዓንገያ ማዕ፣ ፔቴ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጴዳ ዓንገያ ሚርጌ ዓሰም ዑሃ ዓኣህ ዓንገንቴኔ። 16 ዩይጉዲ ያኑሲኮ ኮሹሞ ዓንገያኮ ዓኣፓ ዓህኮ ጎሞ ዓኣፓፓ ባሼኔ፤ ፔቴ ዓሰ ጎሜ ዛላ ዓንገንቴ ዋጌ ማቶ ዔኪ ሙኬኔ፤ ሚርጌ ጎሞ ዛሎና ዓንገንቴ ያኑሲ ኮሹሞ ዓንገያ ጋዓንቴ ደሉሞ ዔኪ ሙኬኔ። 17 ፔቴ ዓሰ ዳቢንቴ ዛላና ሃይቢ ዓሰ ቢያይዳ ቢታንቶ ዳንቁኔ፤ ጋዓንቴ ዩይፓ

4:8 4:8 ዓይኔ. 32:1-2። 4:11 4:11 ማኸ. ማፃ 17:10። 4:13 4:13 ማኸ. ማፃ 17:4-6፤ 22:17-18፤ ጋላ. 3:29። 4:14 4:14 ጋላ. 3:18። 4:16 4:16 ጋላ. 3:7። 4:17 4:17 ማኸ. ማፃ 17:5። 4:18 4:18 ማኸ. ማፃ 15:5። 4:19 4:19 ማኸ. ማፃ 17:17። 4:25 4:25 ዓሰ. 53:4-5። 5:12 5:12 ማኸ. ማፃ 3:6።

ዩሱስ ከሪሰቶሴ ማዳሚ ባሾኬ፤ ዩይያ፡- ፔቴ ዩሱስ ከሪሰቶሴ ዛሎና የኦሲኮ ሚርጌ ኮሹሞ ዲንጊያ ዳንቄ ዊሌ ዓሳ ቢያ ሃይቢ ባሺ ናንጊና ናንጋንዳ።

18 ዓካሪ ፔቴ ዓዳኣሜ ጎማ ሜቶ ምጌ ዓሳ ቢያይዳ ዔኪ ሙኪያ ማዕቲያ። ፔቴ ከሪሰቶሴኮ ይሉሞ ማዳ ሚርጌህ ሚቶይዳፓ ኬሲ ናንጊ ዲንጋንዳ።

19 ዓዳኣሜኮ ዓይሂንቲዎየ ዓቲያ ዛሎና ሚርጌ ዓሳ ጎሜና ማዕሂጉዲ፤ ከሪሰቶሴኮ ዓይሂንቲያ ዛሎና ሚርጌ ዓሳ ይላንዳ።

20 ምጌ ሙኪያና ዳቢንቲ ሚርጌ፤ ጋዓንቲ ዳቢንታ ሚርጌህዳፓ የኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊያ ዑህ ዓኣዴ ሚርጌ። 21 ዩይ ያዲ ማዕሂ ጎሜ ሃይቢ ዛላና ካኦታዳሂጉዲ የኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊያ ኑ ጎዳሂ ዩሱስ ከሪሰቶሴ ዛሎና ጴዳ ናንጊና ናንጊ ይሉሞ ዔኪ ሙኪሂና ካኦታዳንዳጉዲኬ።

6

ጎሜይዳፓ ሃኪ ከሪሰቶሴና ናንጊህ

1 ዓካሪ ኑ ምዚ ጎየንዳይ? የኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊያ ኑሞ ሚርጋንዳጉዲ ጎሜ ማዳ ማዳ ናንጎንዳ? 2 ፔቴታያ ዩይ ኮይሱሞሴ! ኑኡኒ ሃይቢና ዲማዳሂጉዲ ጎሜይዳፓ ዲማዳያ ጊንህ ምይቲ ኑ ጎሜ ማዳ ማዳ ናንጋንዳይ? 3 ዩሱስ ከሪሰቶሴና ምላ ፔቴ ማዓኒ ኑ ምኣያ ማሰቲ ዓሳ ቢያ ዒዛኮ ሃይቢና ፔቴ ማዓኒ ምኣያና ማሰቲህ ዲንሂ ዔራሞዳ? 4 ምኣያ ማሰቲያና ዒዛና ምላ ኑ ዲኡቲ ምድና ዒዛና ምላ ኑ ሃይቄያ ማዕኔ፤ ዩይሮ ከሪሰቶሴ ዓደኮ ቢንቸና ሃይባፓ ዔቄሂጉዲ ኑኡኒያ ዓኪ ናንጊ ናንጋ።

5 ኑኡኒ ሃይቄ ዒዛና ምላ ፔቴ ማዕኔ፤ ሃይባፓ ዔቄያና ዒዛና ምላ ኑ ፔቴ ማዓንዳ። 6 ኑኡኮ ቤርታኣ ናንጋ ለኣሚንቲም ጎሜኮ ካራሚ ማዕዳ ዓታንዳጉዲ ቤርታኣ ናንጋ ኑኡኮ ከሪሰቶሴና ምላ ሱዊንቲህ ኑ ዔራሬ። 7 ጎሜኮ ሃይቄ ዓሳ ዑሰካ ቢታንቶ ባኣሴ። 8 ዓካሪ ኑኡኒ ከሪሰቶሴና ምላ ሃይቄቲ ዒዛና ምላ ናንጊና ናንጋንዳሂ ኑ ጉሙርቃኔ፤ 9 ከሪሰቶሴ ሃይባፓ ዔቄሂሮ ለሚ ሃይቄንዲ ምኣሂና ሃይቢኮ ምዕዳ ቢታንቶ ባኣሂ ኑ ዔራሬ። 10 ዒዚ ሃይቄ ምድና ጎሜኮ ዒዛ ዑያ ቢታንቶ ባኣያ ማዓንዳጉዲ ጋፒንሂ ፔቴና ዒ ሃይቄ፤ ሃሂ ዒ ሸምፔና ማዕ ናንጋሂ የኦሲኮ። 11 ዓካሪ ሃሂ ዲንሂዳ ጎሜኮ ቢታንቶ ባኣሂና ዩሱስ ከሪሰቶሴ ዛሎና የኦሲኮ ሸምፔና ዓኣያ ማዕ ዲንሂ ናንጋያታሂ ማሉሞ።

12 ዩይሮ ጎሜ ፔኤኮ ፑርቶ ማሊያ ዲንሂ ኩንሂሱሞጉዲ ዲንሂኮ ሃይቃ ዑያይዳ ጎሜ ቢታንታንዳጉዲ ማሂፖቴ፤ 13 ዲንሂኮ ዲማ ዲማ ዑያ ፑርታ ባኣዚ ማዳያ ማሂ ጎሜም ዲንጊፖቴ፤ ጋዓንቲ ሃይቢፓ ዲንሂ ዔቄ ጎይያና ዲንሂ የኦሲኮም ዲንጉሞቴ፤ ሃሂ ዲንሂኮ ዲማ ዲማ ዑያ ምዕ ይሎ ማዳ ማዳንዳጉዲ የኦሲኮም ዲንጉሞቴ። 14 ዓይጎር ጌዔቲ ሃሂ ዲንሂ ናንጋሂ የኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊያ ዲማ ማዓንዳኣፓዓቲም ምጌ ዳንካቲ ምኣሂሮ ጎሜ ዲንሂ ምይሂ ከይሱሞሴ።

ዲሉሞ ካራሚ ማዕሂ

15 ዓካሪ ኑ ምድንዳይ? ምጌ ዲማ ማዕዳ ዓቲም የኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊያኮ ዲማ ኑ ማዕያታሂሮ ጎሜ ኑ ማዳም ጌይሂዳ? ዩይ ፔቴታያ ማዓከ! 16 ፔቴ ዓሳም ዲንሂ ማዳኒ ዓይሂንታኣና ዩይ ዲንሂ ዓይሂንታ ዓሂም ካራሚ ማዕሂ ዲንሂ ዔራሬ፤ ዩይጉዲ ጎሜም

ዲንሂ ዓይሂንቲቲ ሃይቢ ዔኪ ሙካ፤ ጎሜኮ ካራሚ ዲንሂ ማዓንዳ፤ የኦሲኮም ዓይሂንቲቲ ጋዓንቲ ይሉሞ ዲንሂ ዳንቃንዳ። 17 ዲንሂ ቤርታ ጎሜኮ ካራሚ፤ ሃሂ ጋዓንቲ ምይዚ ዔኪ ዔራቶም ዓናፓ ዲንሂ ዓይሂንታሂሮ የኦሲ ጋላታ ሂሎንጎ። 18 ጎሜ ካራሙሞይዳፓ ኬሰኪ ይሉሞኮ ካራሚ ዲንሂ ማዕኔ። 19 ታኣኒ ሃያ ዲንሂም ዔርታንዳ ጎይሂና ኬኤዛሂ ዲንሂኮ ማሊያ ለቤያታሂሮኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ዲንሂኮ ዑያ ዒኣቲ ባኣዚና ፑርታ ማዳናም ማሂ ዲንሂ ዲንጌሂጉዲ ሃሂ ዲንሂኮ ዲማ ዲማ ዑያ የኦሲኮም ዲማዳያ ማዓንዳጉዲ ይሉሞኮ ካራሚ ማሂ ዲንጉሞቴ።

20 ዲንሂ ጎሜኮ ካራሚ ማዕ ዓኣ ምድና ይሉሞም ዲንሂ ማዳንዳሂ ዲንሂም ዔርቲባኣያኬ። 21 ሂዳያ ዩና ምድና ዓይጎ ዲንሂ ፓሂ ባኣዚ ዳንቄይ? ሃሂ ዲንሂ ቦርሲጎ ባኮይዳፓ ዓታዛ፤ ዓይጎ ምዕ ሃሂ ዲንሂ ዳንቄባኣሴ፤ ዩይ ባኮኮ ጋፒንጎ ሃይቢኬ። 22 ሃሂ ጋዓንቲ ጎሜኮ ካራሙሞይዳፓ ዲንሂ ኬሰኪ የኦሲ ካራሚ ማዕሂሮ፤ የኦሲኮም ዲማዳያ ዲንሂ ማዓንዳ፤ የኦሲኮም ዲማዳያኮ ጋፒንጎ ናንጊና ናንጊኬ። 23 ዓይጎር ጌዔቲ ጎሜይዳፓ ጴዳ ባኣዚ ሃይቢኬ፤ የኦሲዳፓ ዲንጊንታ ዲንጊያ ጋዓንቲ ኑ ጎዳሂ፤ ዩሱስ ከሪሰቶሴ ዛሎና ጴዳ ናንጊና ናንጊኬ።

7

ዔፒና ኮኣኪንሂና ባኣዚ

1 ታ ዒሾንሂ! ታ ሚሾንሂ! ቢያሂ ዲንሂ ምጌ ዔራያታሂሮ ምጌ ዓሳዳ ቢታንቶ ዳንቃሂ ዓሳ ሸምፖና ዓኣ ምድማና ሌሊታሂ ዲንሂ ዔራሬ። 2 ኮኣኪንሂና፡- ፔቴ ሎዔ ለኣሊ ዓኒና ምላ ሸምፔና ናንጋ ምድይዳ ዲዛና ምላ ምጌና ቲኡቲያኬ፤ ዓኒ ዒዛኮ ሃይቄቶ ጋዓንቲ ዒዛ ቲኡቲ ምጎይዳፓ ኬሰኬያ ማዕኔ። 3 ዩይሮ ዓኒ ዒዛኮ ሸምፔና ዓኣንቲ ማሌ ዓቲንቄም ዒዛ ሎዔቲ ዓኒ ማዕባኣያና ለሂኔ ጌይንታኔ፤ ዓኒ ሃይቄቶ ጋዓንቲ ዒዛና ምላ ዒዛ ቲኡቲ ምጎይዳፓ ኬሰኬያኬ፤ ማሌ ዓሳም ዒዛ ሎዔቲ ዓኒ ማዕባኣያና ለሂኔ ጌይንታካ። 4 ዒሾንሂዮቲ! ዲንሂ ባካ ዩይጉዳያኬ፤ ዲንሂ ከሪሰቶሴ ዑያኮ ዲማ ዲማ ቤዘ ማዕሂሮ ሃይቢና ዲማዳሂጉዲ ሙሴ ምጋፓ ዲንሂ ዲማዳ። ዩይሮ የኦሲ ማዳም ዓኣፒ ኑ ዓኣፓንዳጉዲ ሃይቢይዳፓ ዔቄ፤ ከሪሰቶሴር ዲንሂ ማዕኔ። 5 ምይቲ ጌዔቲ ጎሞ ማሊያና ኑ ናንጋ ምድና ማዕ ሃሂ ዛሎና ማዳንታ ፑርቶ ማሊያ ሃይቢ ዓኣፒ ኑ ዓኣፓንዳጉዲ ኑኡኮ ዲማ ዲማ ዑያ ዩይዳ ማዳ። 6 ሃሂ ጋዓንቲ ቤርታ ቲኪ ኑና ዓኣ ምጎይዳፓ ሃይቢና ዲማዳሂጉዲ ኑ ዲማዳያ ማዕሂሮ ምጎ ቲኡዛፓ ኑ ኬሰኬ። ዩይሮ ሃካፓ ሴካ ኑኡኒ ማዳሂ ዓኪ ማዕ ዓዳና ዓይሂጎጉዲኬ፤ ሚና ቤርታ ጎኣፒንቲ ጨንቄ ምጋ ዓይሂሂ ጎይጎቲሞ።

ምጌና ጎሜና ዛላ

7 ዓካሪ ኑ ምዚ ጎየንዳይ? ምጌ ፔ ቶኣኪና ጎሜኬ ጌይሂዳ? ፔቴታያ ያዲቲሞሴ! ጋዓንቲ ጎሜ ዓይጎ ማዕቲያ ታ ዔራንዳጉዲ ማሂሂ ምጌኬ። ምይቲ ጌዔቲ ምጋ፡- «ዓሲር ዛጊ ሱኡካዲፖ» ጌዒባኣያታቴ፡ «ሱኡካዲሂ» ዓይጎታቴያ ታ ዔራንዳጉዲ ምጋንታጎቲኬ። 8 ጎሜ ሱኡኬ ቢያ ታ ሱኡካዳንዳጉዲ ማሂሂ ምጌይዳፓ ሙኪ ዓይሂያ ዛሎናኬ፤ ምጌባኣቶ ጋዓንቲ ጎሜ ሃይቄባኣዚኬ። 9 ምጌ ታ ናንጎይዳ ሃጊ ቢታንቶ ዳንቄባኣንቲ ምጎኮ ዓይሂያ ታ ዔራዛ ጎሜ ሸምፖ ዳንቄ፤ 10 ታኣኒ ሃይቄ፤

6:4 6:4 ቆላ. 2:12:: 7:7 7:7 ኬሲ. ማፃ 20:17፤ ላሚ. ምፃ 5:21::

ናንገናናንገ ዲንጋንዳጉዲ ዲንገንቴዎንኮ ዓይሣያ ታኣም ሃይቢ ዔኪ ሙኩኔ። 11 ዎይቲ ጌዔቲ ዎጌኮ ዓይሣያ ዛሎና ጎሜ ካራ ዴንቁ ታና ጌሺ ዓይሥሣና ዎዴ።

12 ዬያሮ ዎጌ ያኦሲም ዲማዴያኩ፤ ዓይሥሣያ ዲማዴያ፣ ጌኤሽ ሃሣ ኮሺኩ። 13 ሂዳዎ ዬይ ኮኩ ባካ ታኣም ሃይቢ ዔኪ ሙኩኔ ጌይሣዳ? ያዲቱዎሱ! ሃይቢ ታኣም ዔኪ ሙኩከ ባካ ጎሜኩ። ጎሜ ዓይጎታቲያ ዔርታንዳጉዲ ኮሺ ማዔ ባኩሎ ካራ ማሂ ዬይ ሃይቢ ታኣም ዔኪ ሙኩኔ። ዬያሮ ጎሞኮ ፑርቱማ ዔርታሣ ዎጌኮ ዓይሣያ ዛሎናኩ።

ዓሲ ናንገዳ ዓኣ ማሹምቦ

14 ዓካሪ ዎጌ ዓያና ባኣዚ ማዔሣ ኑ ዔራኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቴ ጎሜኮ ካራሚ ማዓኒ ሻንቸንቴያ፣ ጎሜ ማላሣ ታና ዎይሣያኩ። 15 ታኣኒ ማዳ ባኮ ታ ዔራዎሱ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ናሽካ ባኮ ታ ሃሺ፣ ታ ዔፃ ባኮ ማዳኔ፤ 16 ዓካሪ፤ ታኣኒ ማዳሣ ታ ኮዑዎ ባኣዚ ማዔቲ ዎጌ ኮሺ ማዔሣ ታ ማርካዳ። 17 ታ ማዳኒ ኮይሱዎ ባኮ ማዳሣ ታ ጌደይዳ ዓኣ ጎሞ ማዓንዳኣጎታቲም ታናቱዎሱ። 18 ታ ጌደይዳ ሃሣ ታኣኮ ጎሞ ማላይይዳ ዓይጌያ ኮሺ ባኣዚ ባኣሣ ታ ዔራኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓይጎ ኮሺ ባኣዚ ታ ማዳኒ ማላቶዎ ዬኖ ኮኩ ማዴሎ ታ ማዳኒ ዳንዳዑዎኣሣርኩ። 19 ማዳኒ ታኣም ኮይሳ ኮኩ ማዳ ታ ማዳዎሱ፤ ጋዓንቴ ታ ኮዑዎ ፑርታ ማዳ ታ ማዳኔ። 20 ዓካሪ ማዳኒ ታኣም ኮይሱዎ ፑርቶ ማዳ ማዳያ ታ ማዔቲ ዬያ ማዳሣ ታ ጌደይዳ ዓኣ ጎሞ ማዓንዳኣጎታቲም ታናቱዎሱ ጌይሣኩ።

21 ዬያሮ ፔቲ ዎጌ ማዳ ማዳ ዓኣሣ ታ ዛጋኔ፤ ዎይቲ ጌዔቲ ታ ኮሺ ባኣዚ ማዳኒ ኮዓ ዎደና ፑርታ ባኣዚ ሌሊ ማዳኒታኔ። 22 ታኣኮ ጋር ዲና ጋዓንቴ ያኦሲ ዎንና ዎዛዳኔ። 23 ማዔቲያ ታኣኮ ማላያ ዎንና ዎላ ካኣም ዔፃ፣ ታኣኮ ዲማ ዲማ ዑይይዳ ማዳ ጎሞ ዎንና ዲዒንቴያ ታና ማሃ ሜሌ ዎጌ ታ ጋር ዓኣሣ ታ ዛጋኔ። 24 ዬያሮ ታ ዎዘኩዳ ላኣጎ ዓሲዳይ! ሃያ ታና ሃይቢም ዔኪ ዴንዳ ዓሽኮይዳጎ ዎ ታና ዓውሳንዳይ? 25 ያኦሲም ጋላታ! ዬሱስ ኪሪሰቶሱ ዛሎና ዬያ ዲ ማዴሣር።

ዓካሪ ታኣኒ ማላያና ያኦሲ ዎጌም ዎርቃያ ማዓዛ፣ ጎሞ ማላያና ጋዓንቴ ጎሜ ዎጌም ዎርቃያ ታ ማዓኔ።

8

ዓያና ጌኤሽና ጴዳ ናንገ

1 ዓካሪ ሃሣ ዬሱስ ኪሪሰቶሱና ፔቱም ዓኣዛንሣ ናንገና ፑርታ ዎጌና ዎጌሳ ባኣዚ ባኣሱ። 2 ዓይጎር ጌዔቲ ዬሱስ ኪሪሰቶሱ ዛሎና ናንገ ዲንጋ ዓያና ጌኤሽ ዎጌ፡- ጎሜና ሃይቢ ዎጌናኮ ዓይላቶይዳጎ ታና ኬሱኔ። 3 ዓሲኮ ላቤ ማላይይዳጎ ዔቁያና ዎጋ ኑና ዒሊሳኒ ዲንዳዒባኣታንቴ ያኦሲ ማዴኔ፤ ያኦሲ ፔ ናዎ ኑና ጎሞ ዓሶ ማላሲ ኑ ጎሞ ዛሎ ዳኪ ኑኡኮ ጎሞ ማላያ ናንገና ዎጌ ባይዜኔ። 4 ዬያ ዲ ማዴሣ ዓሲ ማላሣናቱዎንቴ ዓያና ማላሣና ሃንታ ሳሶ፣ ኑጌዳ ፒዜ ማዔ ዎጎ ዓይሣያ ማዳንቴ ኩማንዳጉዲኩ። 5 ዓሲ ማላሣና ናንጋዘንሣ፡- ዓሲ ባኣዚ፤ ዓያና ማላሣና ናንጋዘንሣ ጋዓንቴ ዓያና ባኣዚ ማላኔ። 6 ዓሲ ባኣዚ ማላሣ ሃይቢ ዔኪ ሙካኔ፤ ዓያና ባኣዚ ማላሣ ጋዓንቴ ሽምጎና ኮሹምና ዲንጋኔ። 7 ዓይጎር ጌዔቲ ዓሲ ባኣዚ ዛላ ማላ ዓሲ ያኦሲ ዎጌም ዓይሣንቴዎያ ሃሣ ዓይሣንታኒያ ዳንዳዑዎያ፣ ያኦሲኮ

ዎርኩ ማዓኔ። 8 ዓሲ ማላሣ ማላ ሃንታዘንሣ ያኦሲ ዎዛሳኒ ዳንዳዑዎሱ።

9 ዲንሣ ጋዓንቴ ያኦሲኮ ዓያና ዲንሣዳ ዓኣቶ ዓያናና ማዓንዳጎታቲም ዓሲ ማላሣና ዲንሣ ናንጋዓኩ፤ ኪሪሰቶሱ ዓያና ባኣ ዓሲ ኪሪሰቶሱ ዓሲቱዎሱ። 10 ኪሪሰቶሱ ዲንሣ ጋራ ማዔቲ፣ ዎዘ ዲንሣኮ ዑፃ ጎሜ ዛላና ሃይቃያ ማዔቲያ ያኦሲ ዲንሣ ዒሊሱሣር ዓያና ዲንሣኮ ናንገና ናንጋያኩ፤ 11 ዬሱሱ ሃይባጎ ዔቁሱ፣ ያኦሲ ዓያና ዲንሣዳ ዓኣቶ ዬሱሱ ኪሪሰቶሱ ሃይባጎ ዔቁሱ፣ ያኣዛሣ ዲንሣዳ ናንጋ ዓያና ዛሎና ዲንሣኮ ሃይቃ ዑዎም ሽምጎ ዲንጋንዳኔ።

12 ዬያሮ ታ ዲሸንሦ! ታ ሚሸንሦ! ኑኡኒ ናንጋኒ ኮይሳ ጎይሣ ዓኣኔ፤ ዬና ኮይሳ ጎይቃላ ዓሲ ማላሣና ኑ ናንጋንዳጉዲቱዎሱ። 13 ዓሲ ማላሣ ማላ ዲንሣ ናንጋያታቲ ሃይቃንዳኔ፤ ዓያና ጌኤሽ ዎልቁና ዓሲ ማላሣ ማዳ ዲንሣ ባሽቲ ጋዓንቴ ሽምጎና ዲንሣ ናንጋንዳኔ። 14 ያኦሲ ዓያና ዓይሣ ጎይዎ ዓኣዳዘንሣ ቢያ ያኦሲ ናይኩ። 15 ዬያሮ «ዓዴ» ጌይ ዲንሣ ዔኤላንዳ ያኦሲ ናይ ማሃ ዓያና ዲንሣ ዔኩኔ፤ ጌንሣ ዲጊቹምና ናንጋኒ ካራሙም ማዓ ዲንሣ ዔኩባኣሱ። 16 ያኦሲ ዓያና ኑ ዓያናና ዎላ ማዓ ያኦሲ ናይ ኑኡኮ ማዒያ ኑም ማርካዳኔ። 17 ዓካሪ ኑኡኒ ያኦሲ ናይ ማዔያታቲ ኪሪሰቶሱና ዎላ ዬያ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ቢያ ኑ ዴንቃንዳኔ፤ ሃሣ ኑ ኪሪሰቶሱ ሜታዴ ሜቶ ዔካያ ማዔቲ ሃጊ ዲዛና ዎላ ኑ ቦንቸንታንዳኔ።

ሃጊ ሙካንዳ ቦንቸ

18 ኑኡኮ ሃሣኣ ዎደ ሜታሣ ሃጊ ኑም ጴዳንዳ ቦንቸና ዎላ ቤቁሦዛ ኮሺ ዳካኬ ታ ጋዓኔ። 19 ማዢንታ ቢያ ያኦሲኮ ናኣታ ፔጋዲ ጴዳንዳሣ ዴኤፒ ማላሣ ጌሣ ካጎኔ። 20 ማዢንታ ቢያ ዔኤቢ ፓሡዎ ባኣዚ ማዓንዳጉዲ ናንገና ዔያቶይዳ ዎጊንቴኔ፤ ዬይያ፡- ማዢንታ ፔ ማላሣናቱዎንቴ ያኦሲ ማላሣና ማዔኔ፤ ማዔቲያ ዬይ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ዔያቶም ዓኣኔ፤ 21 ዬይ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ማዢንታ ፔ ቶኦኪና ባይሲንታ ካራሙዎይዳጎ ኬሰኩ፣ ያኦሲ ናኣቶና ዎላ ካራሙዎ ባኣያ ቦንቸ ናንገ ናንጋንዳጉዲኩ። 22 ማዢንታ ቢያ ሃኖ ሄላንዳኣና ሸይቹ ባኒሣ ሜታሳ ሜቶዶይና ሜታዲሣዳ ዓኣሣ ኑ ዔራኔ። 23 ጋዓንቴ ሜታዲይይዳ ዓኣሣ ማዢንቶ ሌሊቱዎንቴ ቤርታዲ ዓያና ጌኤዣ ዲንገንቴም ዔኩ ሳሳ፣ ኑኡኒያ ያኦሲ ናይ ማዔሣ ዲዚ ፔጋሳንዳ ኬሎ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘና ካፒ ካፒ ኑኡኮ ጋር ማላያና ኑ ሜታዲሣዳ ዓኣኔ፤ ዬካጎ ኑኡኮ ዓይሌ ማዒፃ ዓታንዳኔ። 24 ዓይጎር ጌዔቲ ኑኡኒ ዳቁሣ ዬያ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘናኩ። ጋዓንቴ ዬይ ዎዘ ኑ ማሃ ባካ ጴዳ ባኣዚ ማዔቲ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ዎዘ ማዒፃ ዓቲኔ ጌይሣኩ፤ ጴዳ ባኣዚ ያኣኒ «ሃጊ ማዓንዳ ዎዘኩ» ጋዓንዳይ? 25 ጴዳዎ ባኣዚ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ኑ ማሃያ ማዔቶ ጊቢ ዳንዳዒሣና ኑ ካጎንዳኔ።

26 ዎያይዲ ሸኢቃኒ ኑም ኮይሳቲያ ኑ ዔራዎኣሣር ዓያና ጌኤሽ ኑ ላቤ ዎደና ኑና ማኣዳኔ፤ ጌንሣ ሃሣ ሃያኩ ጌይ ኬኤዚንቴዎ ጎይሣና ሜታዲ ማላ ኑ ሸኢጲያ ያኦሲም ሸኢሻኔ። 27 ዓሲኮ ዲና ዴንቃ ያኦሲ፣ ዓያና ጌኤዣኮ ማላያ ዓይጎ ማዔቲያ ዔራኔ፤ ዎይቲ ጌዔቲ ዓያና ጌኤዣ ያኦሲም ዲማዴ ዓሶኮ ሸኢጲያ ያኦሲም ሸኢሻሣ ያኦሲ ማላያቶይያታሣርኩ።

7:11 7:11 ማዢ. ማፃ 3:13። 7:15 7:15 ጋላ. 5:17። 8:11 8:11 1ቆሮ. 3:16። 8:15 8:15 ማር. 14:36፤ ጋላ. 4:6። 8:17 8:17 ጋላ. 4:5-7። 8:20 8:20 ማዢ. ማፃ 3:17-19። 8:23 8:23 2ቆሮ. 5:2-4።

28 ያኑሲ ዲዛ ናሽካዘንሢና ዲዛኮ ማሊያጉዳያ ዔኤሊንቴ ዓሰም ያኑሲ ቢያ ባኣዚ ኮይሳያ ማሃ ማዳሢ ኑ ዔራኔ። 29 ዓይጎር ጌዔቴ ያኑሲ ናዓሢ ማርጌ ጌርሲንሢኮ ባኣካ ቶይዲ ማዓንዳጉዲ ያኑሲ ቤርታዲ ደኦሬዘንሢ ዲዛኮ ናዓሢ ማላንዳጉዲ ጌዔሢጋኤ። 30 ቤርታዲ ዲዚ ማሊዘንሢ ዔኤሊኔ፤ ዔኤሊዘንሢ ሃሃ ዒሎ ማሃ ዛጌኔ፤ ዒሎ ማሃ ዲ ዛጌዘንሢ ቦንቸሴኔ።

ያኑሲ ናሹዋ

31 ዓካሪ ሃያ ባኮ ዛሎ ኑ ዋዚ ጎጆንደይ? ያኑሲ ኑኡና ዋላ ማዔቴ ያ ኑና ዒዒ ማካኒ ዳንዳዓይ? 32 ፔኤኮ ፔቴ ናዓሢ ማጫንቴዋያ ኑ ዛሎር ዓኣሢ ዒንጌ ያኣዛሢ ቢያ ባኣዚ ኑም ዒንጎንዳሢ ዔርቴያኤ። 33 ያኑሲ ደኦሬዘንሢ ያኑኒ «ዳቤያኤ» ጋዓኒ ዳንዳዓይ? ዒሎ ማሃ ዛጋሢ ዲዛኤ። 34 ዩያር ዔያቶይዳ «ዔያታ ዳቤያኤ» ጌይ ዋጋንዳሢ ያናዳይ? ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዔያቶይዳ ዋጋንዳ? ዲዚ ዔያቶይዳ ዋጋንዳዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲዚ ኑ ጋይቴ ሃይቁ፣ ሃይቢ፣ ዔቁ ያኑሲኮ ማዛቆ ዛላ ዳዒ ኑ ሸኢጲያ ያኑሲም ሸኢሻሢጋኤ። 35 ዓካሪ ኪሪሰቶሴ ናሹዋይዳ፣ ዓይጌ ኑና ዳማሳንዳይ? ማቶታቴያ፣ ኮሺ ዑሣ ዓኣዳ ማቶታቴያ፣ ዲዒ ዳውሲሢጋታቴያ፣ ናይዚታቴያ፣ ካሎዋታቴያ፣ ዋዳንዳ ባኣዚታቴያ፣ ጨንቻ ዓፓርና ዋዳያታቴያ ኑና ዳማሳንዳዋሴ። 36 ዩይያ፡- «ኔ ጋይቴ ጌዒ ቢያ ከሌና ሃይቢና ኑ ያልታኔ፤

ሹከንታ ማራይጉዲ ኑ ማዔኔ»

ጌይንቴ ያኣፒንቴሢጉዲኤ። 37 ዓካሪ ኑና ናሽኤ፣ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዩንሢ ባኮንሢ ቢያ ባሽያና ዋልቆርንሢዳ፣ ቢያ ኑ ባሻያኤ። 38 ዩያር ሃይቢ ማዔቴያ ናንጌ፣ ያኑሲ ኪኢታንቸ ማዔቴያ ፑርታ ዓያና፣ ሃሢ ዓኣ ባኣዚታቴያ ሃጌ ሙካንዳያ፣ ዓይጎ ዋልቁ ማዔቴያ፣ 39 ዴጉዋ ማዔቴ ሂርኩዋ፣ ዓይጎ ማኸንቴ ማጋም ኑ ጎዳሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ኑም ዴዴ ያኑሲ ናሹዋይዳ፣ ኑና ዳማሳኒ ዳንዳዓ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሢ ጎኔና ኑ ዔራኔ።

9

ያኑሲ ዒሰራዔኤሌ ዳር ደኦሬያ ማዒያ

1 ታኣኒ ኪሪሰቶሴ ዓሲታሢር ጎኔ ኬኤዛፓዓቴም ለኡቁዋሴ፤ ዓያና ጌኤሽ ዔኪ ዓኣዳ፣ ታኣኮ ጋር ዒና ታ ለኡቁዋኣሢ ታኣም ማርካዳኔ። 2 ዴኤፒ ያዩሢና ጋፑዋ ማሊሢና ታኣኮ ዒና ዓኣኔ፤ 3 ታኣኮ ዓሽኮ ዒጊኖ ማዔ፣ ታ ያጰ ዛሎር ኪሪሰቶሴይዳ፣ ዳማዴም ያኑሲ ጋዳማ ታና ሂላቶ ቃራታያኤ። 4 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ያኑሲኮ ደኦሬንቴ ዳሪኤ፤ ያኑሲያ ዔያቶ ፔ ናይ ማሃኔ፤ ፔ ቦንቸዋ ዔያቶም ዳዊኔ፤ ጫኣቁዋዋ ዔያቶና ዲ ጫኣቁኔ፤ ዋጌያ ዔያቶም ዒንጌኔ፤ ጎኔ ካኣሽያ ዔያቶም ዳዊኔ፤ ሃጌ ማዓንዳ ዋዛ ቃኣላኣ ዔያቶም ዒንጌኔ። 5 ዔያታ ሸይንቶና ዓዳንሢ ያጰ፣ ሙከያኤ፤ ኪሪሰቶሴያ ዓሲ ማዒ ሸይንቴሢ ዔያቶይዳ፣ ዒዚ ጋዓንቴ ቢያሢዳ፣ ዑሣ ማዔያኤ፤ ሃሃ ዓንጃንቴ ያኑሲኤ፤ ዓኣሜን።

6 ያዲ ማዔቴያ ያኑሲ ቃኣላ ሃሽንቴኔ ጌይሢቴዋሴ፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዜርፃ ጉቤ ጎኔ ዒሰራዔኤሌ ዓሲኤ ጌይሢቴዋሴ። 7 ዩያጉዲ ሃሃ ዓብራሃሜ ዜርፃ

ቢያ ያኑሲ ናይኤ ጌይሢቴዋሴ፤ ዋይቴ ጌዔቴ ያኑሲ ዓብራሃሜም፡- «ዜርፃ ኔኤኮ ዔኤሊንታንዳሢ ዩሳኣቁ ዛሎናኤ» ጌዔሢጋኤ። 8 ዩያር ዓብራሃሜይዳ፣ ሸይንቴ ሌሊ ሸይንቴ ዓሳ ያኑሲ ናይቴዋሴ፤ ጋዓንቴ ዓብራሃሜ ዜርፃ ማዒ ፓይዲንቴዘንሢ ሃጌ ማዓንዳ ዋዛ ዒንጌንቴ ናኣቶኤ። 9 ዩይ ያኑሲ ዒንጌ ዋዛ፡- «ሙካ ለዓ ሃይማ ዋደ ታ ሙካንዳኔ፤ ሳኣራ ዒማና ዓቲንቁ ናይ ሸዓንዳኔ» ጋዓያኤ።

10 ዩያ ሌሊቱዋንቴ ኑ ያጰ ማኣርኮ ዓዳሢ ማዔ፣ ዩሳኣቁዋ ዒርቢቃ ማንቴ ናይ ጎጰዴ ዋደና፣ 11-12 ያኑሲኮ ደኦሬያ፡- ማዴ ዛጌቱዋንቴ ደኦሬኒ ኮዔሢ ደኦሬኒ ዳንዳዓያ ማዔሢ ዔርዛኒ ላምፃ ናኣታ ሸይንቴ ፑርታኣ ማጋም ኮሺ ባኣዚ ማዳንዳሢኮ ቤርታ ያኑሲ ዒርቢቃም፡- «ቶይዲ ጌኤዘም ማዳያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ። 13 ዩይያ፡- «ያይቆኦቤ ታ ናሽኤኔ፤ ዔኤሳዋ ጋዓንቴ ታ ዒዩኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴሢጉዳያኤ።

14 ዓካሪ ኑ ዋዚ ጋዓንዳይ? «ያኑሲ ዓሲ ዳማሳኔ» ኑ ጋዓኒ ዳንዳዓ? «ያኑሲ ዓሲ ዳማሳኔ» ፔቴታያ ኑ ጋዓኒ ዳንዳዐ-ዋሴ! 15 ዓይጎር ጌዔቴ ያኑሲ ሙሴም፡-

«ታ ማኣራኒ ኮዓሢ ማኣራንዳኔ፤ ማጫንታኒ ኮዓሢ ማኣ ስታ ማጫንታንዳኔ»

ጌዔኔ። 16 ዩያር ያኑሲ ዓሲ ደኦሬሢ ዓሲ ማሊሢና ዓሲ ማዳና ዛጌቱዋንቴ ዲዛኮ ማኣሪያኤ። 17 ያዲታሢር ጌብፃ ካኣቲም፡- «ታ ዋልቆ ኔ ዛሎና ታ ዳዋኒና ሱንፃኣ ታኣኮ ዓጮ ቢያይዳ ዔርቴያ ማዓንዳጉዲ ታ ኔና ካኣታሴኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴኔ። 18 ዩያር ያኑሲ ኮዔሢ ማኣራኔ፤ ዒና ባይቃንዳጉዲ ዒ ኮዔሢኮ ዒና ማሎዋጉዲ ደዲሻኔ፤

ያኑሲኮ ጎሪንቶና ማኣሪያና

19 ዓካሪ፡- «ያኑሲ ማሊሢ ማካኒ ዳንዳዒንቴዋያ ማዔቴ ያኑሲ ዓሳ ዓይጎር ፑርታ ማዳኔ» ጌይ ጎራይ» ጋዓይ ናንዳኔ። 20 ሃይ ዓሢ ኔ! ያኑሲና ዋላ ማርማኒ ዓይጎ ዋልቁ ኔኤኮ ዓኣይ? ማኸንቴሢ ማኸሢ ኮራ፡- «ኔ ታና ዓይጎር ሃያይዲ ማኸይ?» ጋዓኒ ዳንዳዓ? 21 ያቲ ማኸሢ ዠኢጫ ዓጪዳ፣ ዔኪ ፔቴ ባኤሎ ቦንቸንታያ ማሃ፤ ባጎዘ ቦንቸንቴዋያ ማሃ ማኸኒ ዳንዳዐ-ዋዳ?

22 ያኑሲ ዳጎ ጎሪንቶ ፔኤኮ ዳዋኒና ዋልቆ ፔኤኮ ዔርዛኒ ኮዒ ባይሲንቶም ጌኢጊንቴዘንሢ ማርጌና ጌቢ ዳንዳዓያ ማዔቴሽ! 23 ዩያ ዒዚ ማዴሢ ቤርታዲ ቦንቸም ዒ ጌኢጊሹ፣ ዒ ማኣሪ ዓሰም ዲዛኮ ቦንቸ ዴኤፑዋ ዳዋኒኤ። 24 ዒ ማኣሪ ዓሰ ዓይሁዳ፣ ሌሊቱዋንቴ ዓይሁዴ ማዒ ባኣ ዓሰይዳ፣ ኑና ዔኤሊኔ። 25 ዩይያ፡- ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ሆሴዔ ዛሎና

«ታ ዳሪ ማዒ ባኣ ዓሰ ታ ዳሪ!» ጌይ ታ ዔኤላንዳኔ፤

ታ ናሽኩዋ ዳር ታኣኒ ናሽካዘንሢ!» ጌዒ ታ ዔኤላንዳኔ፤

26 ዔያታ «ዒንሢ ታኣኮ ዳሪቱዋሴ» ጌይንቴ ቤዘይዳ «ናንጊና ባይቁዋ ያኣዛሢ ናኣቶ» ጌይንታንዳኔ።

ጌይንቴሢጉዳያኤ። 27 ያኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ

ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዛሎ ዑኡዘ ዳጊዲ፡-

«ዒሰራዔኤሌ ናኣቶኮ ፓይዳ ባዘ ማኣሻሎጉዲ ማርጌቴያ

8:36 8:36 ዓይኔ. 44:22። 9:4 9:4 ኬሲ. ማፃ 9:4። 9:7 9:7 ማኸ. ማፃ 21:12። 9:9 9:9 ማኸ. ማፃ 18:10። 9:11-12 9:11-12 ማኸ. ማፃ 25:23። 9:13 9:13 ሚሊ. 1:2-3። 9:15 9:15 ኬሲ. ማፃ 33:19። 9:17 9:17 ኬሲ. ማፃ 9:16። 9:20 9:20 ዒሲ. 29:16፤ 45:9። 9:25 9:25 ሆሴ. 2:23። 9:26 9:26 ሆሴ. 1:10።

ዔያቶይዳፓ ዳቃንዳዘንሣ ዳካ ሌሊኩ።
 28 ዔይያ ጾኑሲ ናጉዋዎ
 ሩኡሪና ዓጮይዳ ዋጋንዳሣረኩ» ጌዔኔ።
 29 ዔያጉዲ ሃሣ ዒሲያሴ ኬኤዘዎ፡-
 «ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሣ ዜርዎ ኦኡኮ ዓይሲባኣያተቲ
 ሰዶሚና ጋሞራና ካታማ ባይቄሣጉዲ
 ኦኡኒ ሄኤዶ ባይቄያ ናንዳንቴኩ» ጌይ ቤርታዲ ኬኤዜኔ።

30 ዓካሪ ኦ ዋዚ ጎዎንዶይ? ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሣና
 ጴዳ ዒሉሞ ላቢ ኮሲባኣ፡ ዓይሁዳቱዋ ዓሳ ዴንቄኔ፤
 31 ጋዓንቴ ዋጌይዳፓ ጴዳ ዒሉሞ ኮዔ፡ ዒሲራዔኤሌ
 ዓሳ ዋጎ ኩንሣኒ ዳንዳዒባኣሣረ ዒሉሞ ዴንቄኒ
 ዳንዳዒባኣሴ። 32 «ዓይጎር ዒሉሞ ዴንቄባኣይ?» ጌዔቴ
 ዔያታ ዒሉሞ ዴንቄኒ ኮዔሣ ጾኑሲ ጉሙርቁሣናቱዋንቴ
 ማዶና ማዔሣረ ዲቃ ሹጫሣዳ ዔያታ ዲቁንቴኔ፤
 33 ዔይያ፡-

«ሃይሹ፤ ዓሲ ዲቃ ሹቸ
 ዒዮኔይዳ ታ ጌሣኔ፤
 ዔይ ሹጫሣ ዓሲ ዲቁ፤ ዓጋ ላሌኩ።
 ዓዛ ጉሙርቃሣ ጋዓንቴ ቦርሲንታዓኩ»
 ጌይንቴ ጻኣፒንቴሣጉዲኩ።

10

ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ጾኑሲ ጎይያ ዓኣዲባኣሣ

1 ታ ዒሹንሃ! ታ ሚሹንሃ! ታኣኮ ዒኖይዳ ዓኣ
 ዴኤፖ ማሊያና ጾኑሲ ታ ሺኢቃ ሺኢጲፃ ዒሲራዔኤሌ
 ዓሳ ዳቃንዳጉዲኩ። 2 ጎኔና ዔያታ ዔሩዋዎ ማዳኔ፤ ጾኑሲ
 ዛሎ ባኮ ዒናፓ ናሽካ ዓያና ዔያቶኮ ዓኣሣ ታ ታ ቶኦኪና
 ዔያቶኮ ማርካኩ። 3 ጾኑሲ ዓሳ ዒሎ ማሃ ዛጋ ጎይያ
 ዔያታ ዔሩዋዎ ዔያታ ፔኤር ዒላኒ ኮዒያና ጾኑሲ ዒሉሞም
 ዓይሣንቴባኣሴ። 4 ዓሲ ቢያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሣና
 ዒላንዳጉዲ፡ ሙሴኮ ዓሳ ዋይሃ ዋጋ ኪሪሰቶሴና ኩሚኔ።

ዳቁንታ ቢያ ዓሲም ማዒያ

5 ዋጎ ኩንሥሣና ጴዳ ዒሉሞ ዛሎ ሙሴ ጻኣፒሣ፡-
 «ዋጎ ኩንሥሣ ቢያ ሹምፔና ናንጋንዳኔ» ጋዓያኩ።
 6-7 «ኔኤኒ ዒኖና ፔቴ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ኬይሳኒ ሌካ
 ጫሪንጮ ኬሰኮንጎ» ጌዒፖ፤ ሃሣ «ኔ ዒኖና ፔቴ ዓሲ
 ኪሪሰቶሴ ኬሳኒ ሃይቄ ዓሳ ዓኣ ቤዞ ኬዳንጎ» ጌይፖ።
 ዔይ፡- ኪሪሰቶሴ ሃይካኬ፤ ጾኑሲ «ዒሎኩ» ጌይ ዛጋ ዓሳ
 ያዲ ጎፀ-ዋሴ።

8 ሃሣ ጌንሣ፡- «ጾኑሲኮ ቃኣላ ኔኤኮ ኮይላኬ፤ ፔቶ
 ሃሣ ኔኤኮ ዳንጎና ዒኖናይዶኩ» ጌይንቴ ጻኣፒንቴኔ። ዔይ
 ቃኣላ ኦኡኒ ኬኤዛ ጉሙርቁዎ ቃኣሎኩ።

9 ዔሱሴ ጎዳ ማዔሣ ኔ ዒኖና ኔ ማርካዲ ጾኑሲ
 ዒዛ ሃይባፓ ዔቁሴሣ ኔ ጉሙርቁቶ ዳቃንዳኔ።
 10 ዓይጎር ጌዔቴ ዓሲ ፔ ዒኖና ጉሙርቁ ዒላኔ፤ ፔ
 ዳንጎና ማርካዲ ዳቃኔ፤ 11 ዔይያ፡- «ዒዛ ጉሙርቃሣ
 ቢያ ቦርሲንቴንዳዋሴ» ጌይንቴ ጻኣፒንቴሣጉዲያኩ።
 12 ዓካሪ፤ ፔቴ ጾኣዛሣ ቢያሣኮ ጎዳ ማዔሣር ዓይሁዳ
 ዓሳና ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳና ባኣካ ዲሙሞ ባኣሴ፤ ዒዚ
 ኮሺ ጾኑሲ ማዔሣረ ሺኢቃዘንሣም ቢያ ዳቁንቶ ዓንጅ
 ሚርጌና ዒንጋኔ፤ 13 ዓይጎር ጌዔቴ ጌኤኩ ማጻኣፖይዳ፡-

«ጎዳ ማኣዳንዳጉዲ ዔኤላሣ ጉቤ ዳቃንዳኔ» ጌይንቴኔ።

14 ጋዓንቴ ዒዛ ጉሙርቁባኣታዎ ዋይቲ ዔያታ ዔኤላኒ
 ዳንዳዒይ? ሃሣ ዒዛ ዛሎ ዋይዚ ባኣዎ ዋይቲ ዔያታ
 ጉሙርቃንዳይ? ዔያቶም ኮኩ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዛ ዓሲ
 ባኣንቴ ዋይቲ ዔያታ ዋይዚ ዳንዳዒንዳይ? 15 ጌኤኩ
 ማጻኣፖይዳ ኮኩ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዛዘንሣ ኬኤዛም
 ዳኪንቴባኣያተቲ ዋይቲ ዔያታ ኬኤዛኒ ዳንዳዒንዳይ?
 «ኮኩ ሃይሶ ኬኤዛ ዓሳኮ ቶካ ዋዚጉዴ ኮሺዳይ?»
 ጌይንቴ ጻኣፒንቴሣጉዲኩ። 16 ጋዓንቴ ጾኑሲ ማሊያ
 ኬኤዛ ዒሲያሴ፡- «ጎዳሣዮ! ኦኡኒ ኬኤዛ ቃኣሎ
 ጾኑኒ ዔኬይ?» ጌዔሣጉዲ ቢያሣ ኮኩ ሃይሶ ቃኣሎ
 ዔኪባኣሴ። 17 ዓካሪ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሣ ጴዳሣ
 ኮኩ ሃይሶ ዋይዚዳፓኩ፤ ኮኩ ሃይሳኣ ኪሪሰቶሴ ዛሎ
 ኬኤዛሣከ። 18 ሃንዳ ታ ሃዚ ጎዎም፤ ኮኩ ሃይሶ ዔያታ
 ዋይዚባኣሴ ጌይሣዳ? ጌኤኩ ማጻኣፖይዳ፡-

«ኮኩ ሃይሳ ዓጮ ቢያይዳ ኬኤዘንቴኔ፤
 ዔይ ዑኡዛ ዓጮኮ ጋፖ ሄሌኔ»
 ጌይንቴ ጻኣፒንቴሣጉዲ፡ ጎኔና ዒሲራዔኤሌ ዓሳ
 ዋይዜያኩ። 19 ሃሣ ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ኮኩ ሃይሶ
 ዔሪባኣሴ ጌይሣዳ? ዔይ ያዲ ጌይንቴዋጉዲ ሙሴ
 ሃያኮ ቤርታ፡-

«ቦሃንቴ ዓሳ ዓሲ ማሃ
 «ዋይቲ ዔያታ ኦኩዲ ማዔይ» ታ ዒንሣ
 ጌይሲሳንዳኔ፤

ዔኤቢ ዔሩዋ ዓሳ ዔርዚ
 ታ ዒንሣ ዳጋሳንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ጾኑሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ሃሣ፡-
 «ታና ኮሲባኣሣም ታ ጴዳኔ፤

«ጾኑሲ ዓንካዳይ?» ጌይ ታና ጾኦቢባኣዘንሣም ታ ፔጋዲ
 ጴዳኔ» ጌዒ ጫርቁ ኬኤዜኔ።

21 ጋዓንቴ ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ዛሎ ኬኤዛዎ፡-
 «ዓይሣንቴዋ፡ ዒፃ ዴሬ
 ታ ባንሣ ሙካንዳጉዲ
 ቢያ ዋዴ ኩጮ ታ ቤኤዜኔ» ጌዔኔ።

11

ጾኑሲ ዒሲራዔኤሌ ዓሳ ፔቶ ሃሺባኣያ ማዒያ

1 ሃንዳ ታ ሃሣ ሃዚ ጎዎም፤ ጾኑሲ ፔ ዴር ሃሺያ? ፔቴታዎ
 ሃሺባኣሴ! ታኣኒ ታ ቶኦኪና ዓብራሃሜ ዜርፃፓ ሃሣ
 ቢኢኒያሜ ማኣራፓ ማዔያ ዒሲራዔኤሌ ዓሲኩ። 2 ዔያር
 ጾኑሲ ቤርታዲ ዳኦሬ ዴር ሃሺባኣሴ፤ ጌኤኩ ማጻኣፓ
 ዔኤሊያሴ ዛሎ ዋዚ ጌዔቴያ ዒንሣ ጳቁሁዋዓዳ? ሃሣ
 ዒሲራዔኤሌ ዴር ማዴ ባኮ ዋዚ ጌዒ ጾኑሲም ዒዚ
 ፑሽኬቴያ ዒንሣ ዔሩዋዓዳ? 3 ዒማና ዔኤሊያሴ፡-
 «ጎዳሣዮ! ኔ ማሊያ ኬኤዛዘንሣ ዔያታ ዋዴኔ፤ ኔኤም
 ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኣሽኮ ቤዞዋ ሻሃም ታኣኒ ሌሊ
 ዓቴኔ፤ ታናኣ ሃሣ ዔያታ ዋዴኒ ኮዓኔ» ጌዔኔ። 4 ጋዓንቴ
 ጾኑሲ ዒዛም ማሃዎ፡- «ጎኔ ጾኑሲ ማዒባኣ፡ ባዓኣሌ
 ጎዎ ጾኦዞ ካኣሽኪባኣ ላንካይ ሺያ ዓሲ ታኣኮ ዓኣኔ»
 ጌዔኔ። 5 ሃሣ ማዔቴያ ጾኑሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያና
 ዳኦሬንቴ ዳካ ዒሲራዔኤሌ ዓሲ ዓኣኔ። 6 ጾኑሲኮ ዳኦሬፃ
 ኮሹሞ ዒንጊያና ማዔቶ ማዶናቱዋሴ ጌይሣከ፤ ዋንዴ

9:28 9:28 ዓ.ሲ. 10:22-23። 9:29 9:29 ዓ.ሲ. 1:9። 10:5 10:5 ላ.ጊ. ዓከ 18:5። 10:8 10:8 ላ.ጊ. ዋሃ 30:12-14። 10:11
 10:11 ዓ.ሲ. 28:16። 10:13 10:13 ዓ.ዪ. 2:32። 10:15 10:15 ዓ.ሲ. 52:7። 10:16 10:16 ዓ.ሲ. 53:1። 10:18 10:18 ዓ.ዪ.
 19:4። 10:19 10:19 ላ.ጊ. ዋሃ 32:21። 10:20 10:20 ዓ.ሲ. 65:1። 10:21 10:21 ዓ.ሲ. 65:2። 11:1 11:1 ፕላ. 3:5።
 11:3 11:3 1ካኣቶ. ማ 19:10፤14። 11:4 11:4 1ካኣቶ. ማ 19:18።

ማድና ማዕቲ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊ፣ ኮሹሞ ዲንጊህ ማዲንዲዎቻንገቱኩ።

7 ዓካሪ ጋፒን፣ ዓይነ ማዕይ? ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዔይታ ኮዔ ባኮ ዴንቁባኣሴ፤ ዴኦሪንገቱዘንህ ጋዓንገቱ ዴንቁኔ፤ ዓቲ ዓሳ ጎኩሞ ዔራራ ዴንዳዒባኣሴ። 8 ዩይያ ያዲ ማዕህ፡-

«ያኦሲ ዲኖ ዔይታኮ ዴጠሴኔ፤

ዩያሮ ሃኖ ሄላንዳኣና

ዓኣፓ ዔይታኮ ዴንቁባሴ፤

ዎያኣ ዔይታኮ ዎይዙባሴ»

ጌይንገቱ ፃኣፒንገቱህሮኩ። 9 ደውቴ ሃህ፡-

«ዔይታ ሙዓሲ ቡካ ቤዛ ዓርቃ ፐሮ፤

ሃህ ሎንህህ ዔቲ ማዒ ዔይታኮ ማታሰንጎ!

10 ዓኣፓ ዔይታኮ ዴንቁባሴ ዴሞንጎ፤

ጌኢራኣ ዔይታኮ ማቶና ቢያ ኬሊ ዎሶንጎ» ጌዔኔ።

11 ሂንዳ ላሚ ታ ሃህ ሂዚ ጎዎም፤ ዓይሁዶ ዓሳ ጳቢንገቱህ ናጎጊና ባይቃንዳጉዲዳ? ያዲቱዎሴ! ዓይሁዶ ዓሳ ጳቢንገቱ ዘሎና ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳ ጳቂንታ ዴንቁኔ፤ ዩይ ያዲ ማዕህ ዔይታ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳ፡- «ዎይቲ ዔይታ ኩዲ ማዕይ?» ጋዓንዳጉዲኩ። 12 ዓይሁዶ ዓሳኮ ጳቢንታ ዓጮም ማርጌ ዓንጅ ጳዲሴኔ፤ ሃህ ዔይታኮ ባለቲባኣያ ማዒ፣ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳ ጋዓንጅ ማዕይ፤ ዎንዴ ዓይሁዶ ዓሳ ቢያ ጳቂያ ማዕቲ ዓንጅ ዎዚ ማርጋንዳንገቱዳይ?

ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳኮ ጳቂንቶ

13 ሃህ ሃያ ታ ኬኤዛህ ዲንህ፤ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳ ሞከ፤ ዲንህ፤ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳ ሞ ታ ኬኤዛንዳጉዲ ዴከንገቱህሮ ታ ማዳ ማድና ዎዛዳኔ።

14 ሃያ ታ ማዳህ ታ ፃጳ ማዕ ዓይሁዶ ዓሳ፡- «ዔይታ ዎይቲ ኩዲ ማዕይ?» ጌይሳኒኩ፤ ዩይያዲያና ጎዎንገቱ ዔይታዬዳፓ ፔቴ ፔቴዘንህ ታ ጳቂሻንዳያ ናንዳኔ።

15 ያኦሲ ዔይታኮ ሃሹህሮ ማሌ ዓሳ ያኦሲና ቡካያ ማዕቲ ያኦሲ ዔይታኮ ፔ ዓሲ ማህ ዔይታ ዎይቲ ዎይታንዳያ ዲንህሞ ማላይ? ዩይ ሃይቢዳፓ ዔይታኮ ዩይያኩ።

16 ፔቴ ቆኦሮ ሙኩቃኮ ካራፓ ዔኩ ያኦሲ ሞዲማዳያ ማሆናቴ ሙኩቃ ጉቤ ያኦሲ ሞዲማዳያ ማዕቲ። ዩይጉዲ ሃህ ፔቴ ማህከ ፃጳ ያኦሲ ሞዲማዳያ ማዕቲ ካኣፓኣ ዴማዳያ ማዕቲ።

17 ማኣሮ ካራ ቱኮና ዛይቶ ሪሚቶ ማያኮ ካኣፓ ማዕ ዓይሁዶ ዓሳ ማቂ ኬዴ ቤዛ ጌሃና፣ ካኖ ሪሚቶ ካኣፓጉዲ ማዕ፣ ዲንህ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳ ዔይታኮ ማዒባኣ ዓሳ ማቂ ኬዴ ካኣፓ፣ ዓይሁዶ ዓሳ ያቶርቁፓገቴ፤ ዲንህ ካኣፒ ሌሊ ማዕህሮ ፃጳ ዲንህ ኬዲ ዓርቁኔ፤ ዲንህ ፃጳ ኬዲ ዓርቁባኣህሮ ሄርሺንታንዳያ ዲንህ ስይሱባሴ።

19 ጋዓንገቱ፡- «ካኣፓ ማቂ ኬዴህ ኩኢኒ ዔይታኮ ቤዛ ጌላንዳጉዲ ጌይኩ» ዲንህ ጋዓንዳኣናንዳኔ።

20 ያዲ ዲንህ ጋዓን ጎኔኩ፤ ጋዓንገቱ ዔይታ ማቂ ኬዴህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዎ ዓቲያና ማዕዛ ዲንህ ዴዲ ዲኢካ ዴዔህ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያኩ፤ ያዲ ማዕህሮ ዲዒጊጫንዳፓገቱም ያቶርሙሞ ዲንህ ከይሱባሴ። 21 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ ቤርታ ማኸንቶ ካኣፓ ማዕ፣ ዓይሁዶ ዓሳ ማቂ ማጠንገቱኣኣያ ማዕቲ ዲንህ ማኣ ማጠንገቱኣኣ። 22 ዓካሪ ያኦሲኮ ማጠንገቱኣኣ

ማጠንገቱኣኣ ዲዒያና ዛጉዎቴ፤ ማጠንገቱኣኣ ዲዒያ ዲዛኮ ማቂ ኬዴዘንህሞ ማዕዛ፣ ማጠንገቱኣኣ ዲንህ ማጠንገቱኣኣ፤ ዩይ ዲ ማዳንዳህ ዲዛ ጉሙርቁያና ዴዲ ዲንህ ናንጌቴኩ፤ ዴዲባኣቲ ጋዓንገቱ ዲንህህ ማቂ ኬዳንዳኔ። 23 ዓይሁዶ ዓሳ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ዲዒያ ሃሺ ማዕቲ ቤርታ ዔይታ ዓኣ ቤዛ ማሃንዳኔ፤ ዎይቲ ጌዔቴ ያኦሲ ዔይታኮ ቤርታ ዓኣ ቤዛ ማሃንዳኔ። 24 ዲንህ፣ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳ፤ ዲንህ ካኖ ሪሚቶ ካኣፓ ማዒ ዓኣፓ፣ ዲንህከ ቤዛ ማዒባኣ፣ ቱኮና ዛይቶ ሪሚቶ ማያያዳ ዓይህንታኒ ዴንዳዔቴ ቱኮና ዛይቶ ሪሚቶ ካኣፓ ማዕ ዓይሁዶ ዓሳ ቤርታ ዔይታ ዓኣ ቤዛ ማዕቲ ዎይቲ ዔይታኮ ዴንዳዒንገቱኣኣ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ጳቂ ዴንዳዒያ ማዒያ

25 ታ ዲሾንህ! ታ ማሾንህ! «ኩ ዔራኩ» ጌይ ሄርሺንገቱ፤ ፔቴ ዓኣሽንገቱ ባኣዚ ታ ዲንህሞ ኬኤዘንዳኔ፤ ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቴ ዲሰራዔኤሌ ዓሳኮ ጉሙርቁ ዲዒያ ጋፒንህ ሄላንዳኣናገቱ ዔይታኮ ዔይታኮ ማዒባኣ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ባንህ ሙካንዳያ ሄላንዳኣናኩ። 26 ዓካሪ፤ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ጳቂንዳህ፡-

«ጳቂሻህ ደኮኔፓ ኬሰካንዳኔ፤ ያይቆኦቤ ዜርዎኮ ጎሞ ባይዘንዳኔ፤

27 ጎሞ ታ ዔይታኮ ባይዘ ዎይና

ዔይታኮ ዎላ ታ ጫኣቃንዳ ጫኣቁማ ያዲኩ»

ጌይንገቱ ፃኣፒንገቱ ጎይያናኩ።

28 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ኮኩ ሃይሶ ዎይዜዎ ዔኮ ዲዒያና ዲንህ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳ ሞ ጳቂንታ ማዕንዳጉዲ ያኦሲኮ ዔይታ ሞርኬ ማዕቲ። ጋዓንገቱ ዴኦሪንገቱ ዘሎታቴ ዔይታ ዓደንህ ዘሎና ያኦሲኮ ዲጊኖኩ።

29 ያኦሲ ዴኦሪ ሃህ ኮሹሞ ዲንጊዎ ማዒባኣ ከንፃ ዲ ማዳ ማድና «ዓይጋ ታ ሂዴይ!» ጌይ ማሉባሴ። 30 ዲንህ፣ ዓይሁዶ ማዒባኣ ዓሳ ቤርታ ያኦሲ ማዒባኣ ዔይታኮ ሃህ ጋዓንገቱ ዓይሁዶ ዓሳ ዓይህንገቱ ባኣ ዘሎና ያኦሲ ማኣሪያ ዲንህ ዴንቁኔ። 31 ያኦሲ ዲንህ ማኣሪህ ዔይታ ዘጋዎ ያኦሲ ማዒባኣ ዔይታኮ ማዕቲ፤ ጋፒን፣ ጋዓንገቱ ዲንህ ማኣሪ ጎይያ ዔይታኮ ማኣሪንዳኔ። 32 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ ዓሲ ቢያ ማኣሪኒ ጋዓን፣ ዓሲ ቢያ «ዓይህንገቱዎኩ» ጌይ ሃሹኔ፤

ያኦሲ ሄርሺህ

33 ያኦሲኮ ኮሹሞና ሃኣማቶና ሃህ ዔራቶና

ያኦሲ ዔራቶኩ!

ዒ ዎጋ ዎጊ፣ «ዎዚምዳይ?» ጌይንገቱዎኩ፤

ዒ ማዳ ጎይ፣ ዔይታኮ ዔይታኮ!

34 ያኦሲ ማላህ ዔራይ ያኦሲና ባኣሴ፤

ዒ ዘራ ዓሲያ ባኣሴ፤

35 ታልዎ ማሃንዳጉዲ፣

ዒ ዘሞ ታልዔ ዓሲያ ባኣሴ።

36 ዎይቲ ጌዔቴ ቢያ ባኮ ማኸኸህ ዲዛኩ፤ ቢያ ባኮ ናንጊሻህ ዲዛኩ፤ ዲዛ ሞ ናንጋያኩ፤ ናንጊና ቦንቾ ዲዛ ሞ ማዕንጎ፤ ዓኣሚን።

12

ያኦሲ ሞዳኒ ናንጎንዳ ጎይህ

11:8 11:8 ላሚ. ዎማ 29:4፤ ዓሲ. 29:10። 11:10 11:10 ዓይኔ. 69:22-23። 11:26 11:26 ዓሲ. 59:20። 11:27 11:27 ዓር. 31:33-34። 11:33 11:33 ዓሲ. 55:8። 11:34 11:34 ዓሲ. 40:13። 11:35 11:35 ዓሲ. 41:11። 11:36 11:36 1ቆሮ. 8:6።

14

ኮይሱዋ ጎይሢና ዓሲዳ ዋጋጎዳያ ኮይሱዋኣሢ

1 ዓገሢ ባኣኮይዳ ከሪስቶስ ጉሙርቁያና ደዲቱዋ፡ ለቤ ዓሲ ዓኣቶ ናሹዋና ዓዛ ዓዓርቁዋቲ፤ ኮይሱዋ ጎይሢና ዓዛኮ ላቤ ማሊያይዳ ዋጊፖቲ፤ 2 ፔቴ ዓሲኮ ጎሙርቁያ፡- «ቢያ ባኣዚ ሙይንታኒ ኮይሳያኬ» ጋዓያ ማዓኒ ዳንዳዓኒ፤ ከሪስቶስ ጉሙርቁያና ደዲሳኣሢ ጋዓንቲ ሙዓኒ ቱኮናያ ሃሃ ዜርቆና ሳኣሚ ሌሊ ሙዓያ ናንዳኔ፤ 3 ይያር ጉቤ ባኮ ሙዓሢ ሙዑዋኣሢ ሰሆፓ፤ ቱኮ ባኮ ሙዓሢ ጉቤ ባኮ ሙዓሢ ዑፃ ኮይሱዋ ጎይሢና «ዳቤኔ» ጌይ ዋጎፓ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዓዛሲያ ያኣሲ «ኮሺኬ» ጌዒሢሮኬ። 4 ዓኣሪ ሜሌ ዓሲም ማዳሢ ዑፃ ዋጋጎዳያ ኔኤም ኮይሱዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓዛ ሎኣሜቲያ ዔቁቲያ ዓዛኮ ጎዳ ዔራፓኣዓቲም ኔ ባኣዚቱዋሴ፤ ዓዛኮ ጎዳሢ ዓዛ ዔቁሳኒ ዳንዳዓሢሮ ደዲ ዓዒ ዔቃንዳኔ።

5 ይያጉዲ ሃሃ፡- «ፔቴ ኬላ ባጎ ኬላፓ ባሺ ቦንቸንታያኬ» ጌይ ማላይ ናንዳኔ፤ ባጋሢ ሃሃ፡- «ቢያ ኬላ ሃኮ ቦንቸንታኒ ኮይሳኔ» ጌይ ማላይ ናንዳኔ። ዓኣሪ ይያጉዳ ባኮ ቢያይዳ ፔቴ ፔቴሢ ፔ ማሊያ ደማሲ ዔራጎዳያ ኮይሳኔ። 6 ፔቴ ኬሎ ሜሌ ኬላፓ ባሺ ማሃ ቦንቸን ዓኣቶ ይያ ዓሢ ማዳሢ ጎዳ ቦንቸን ጌዒኬ፤ ቢያ ባኮ ሙዓሢ ጎዳ ቦንቸን ጌዒ ሙዓኔ፤ ሙዓ ሙዖርዋ ያኣሲ ዓሢ ጋላታኔ። ቢያ ሙዖ ሙዑዋኣሢያ ያኣሲ ቦንቸን ጌዒ ሙዑዋሴ፤ ዓሢ ሙዑዋዮ ሃሺያና ያኣሲ ጋላታኔ። 7 ኦጊዳፓ ያና ማዔቲያ ፔኤር ናንጋያና ፔኤር ሃይቃይ ባኣሴ፤ 8 ኦኣኒ ናንጌቲያ ጎዳ ዩሱሴም፡ ሃይቁቲያ ጎዳ ዩሱሴምኬ፤ ይያር ኦ ናንጌቲያ ሃይቁቲያ ጎዳ ዩሱሴርኬ። 9 ዓይጎር ጌዔቲ ከሪስቶስ ሃይቁ ሃይባፓ ዔቁሢ ሸምፖና ናንጋ ዓሶና ሃይቁቲያ ናንጊና ናንጋ ዓሶኮ ጎዳ ማዓኒኬ። 10 ሂዳቲ ፔቴይ ሜሌሢ ዑፃ ዓይጎር ኮይሱዋ ጎይሢና ዋጋይ? ሃሃ ፔቴሢ ባጋሢ ዓይጎር ቦሃይ? ኦኣኒ ቢያሢ ያኣሲ ዋጎ ዋጋ ቤዞ ሺኢካንዳኔ፤ 11 ዋይቲ ጌዔቲ ጎዳ፡- «ታኣኒ ናንጊና ባይቁዋ ያኣሲኬ፤

ዓሲ ቢያ ታ ቤርታ ጉምዓቲ ፔ ዳንጎና ታኣኒ ያኣሲ ማዔሢ ማርካዳንዳኔ» ጋዓኔ ጌይንቲ ፃኣፒንቲሢሮኬ። 12 ይያር ኦ ፔቴ ፔቴሢ ኦ ማዳ ዛሎ ያኣሲ ቤርቶ ሺኢኪ ኬኤዛንዳኔ።

ዓሲም ደቆ ማዒሢ ኮይሱዋያታሢ

13 ዓኣሪ ኦጊዳፓ ፔቴይ ባጋሢ ኮይሱዋ ጎይሢና ዋጊያ ሃሸንጎ፤ ሃሃ ዓሲ ደቁሲ ጎማሲሳ ባኣዚ ማዳሢዳፓ ካፒንቶንጎ። 14 ጎዳ ዩሱሴ ከሪስቶስ ዓሲ ታ ማዔ ጎይያና ሙኡዚዳ ሙይንታኒ ኮይሱዋ ሙኡዚ ባኣሢ ታ ዔራሬኔ፤ ጋዓንቲ ፔቴ ዓሲ ፔቴ ባኣዚ «ሙይንታኒ ኮይሱዋ ባኣዚኬ» ጌዒ ማላያ ማዔቲ ዩና ባኬላ ዓዛም ሙይንታኒ ኮይሱዋ ባኣዚኬ። 15 ሙኡዚ ዛላና ኔ ዓሻሢ ኔ ማሊሺ ያዩሳያ ማዔቲ ናሹዋና ዓዛና ኔ ናንጋያቱዋሴ፤ ይያር ከሪስቶስ ዓዛም ሃይቁ ዓሢ፡ ኔ ሙዓ ሙዖ ዛሎና ጎማሲ ባይዚፖ። 16 ዓኣሪ ዓገሢም ኮሺ ማዔ ባኮ ሜሌ ዓሳ ቦሃንዳጉዲ ማሃፖቲ። 17 ያኣሲ ካኣቱማ ዓያና ጌኤሺ ዛሎና ጰዳ ዒሎዎ፡ ኮሹዋና ዋዛና ማዓንዳኣፓዓቲም ሙኡዚና ዑሺና ዛላ ባኣዚቱዋሴ። 18 ይያ ደማሲ ዔሪ

ከሪስቶስም ማዳ ዓሲ ያኣሲ ዋዛሳንዳኔ፤ ዓሲ ቤርቲዳኣ ጋላቲንቲያ ማዓንዳኔ።

19 ይያር ኮሹዋ ጰዳ፡ ሃሃ ዋሊያ ሴካና ሃንጋና ደዲሻያ ማዔ ባኣዚ ኦ ማዳም። 20 ሙኡዚ ዛላና ያኣሲ ማዳ ኦ ባይዚባኣቲ ኮሺኬ፤ ሙኡዚ ቢያ ሙይንታኒ ኮይሳያኬ፤ ጋዓንቲ ሜሌ ዓሲ ደቁ ጎማሲሳ ሙኡዚ ሙዒሢ ደብንቲኬ። 21 ዓሲ ደቁ ደብሻ ባኣዚ ማዔቲ ዓሸኪ ሙዒሢንታ ዳጋሢ ዑሺንታ ሃሃ ይያጉዳ ሜሌ ባኮዋ ሃሺያ ቃራኬ። 22 ዓኣሪ፤ ይያ ኔኤኮ ጉሙርቁያ ኔኤና ያኣሲና ሌሊ ዔራያ ማዖንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ «ፒዜኬ» ጌይ ዓሢ ማዳ ባኮ ዓሢ «ኔ ዳቤኔ» ጎዑዋ ዓሲ ጋላቲንቲያኬ። 23 ሙኡዚ ዓልቲ ዓልቲ ሙዓ ዓሲ ጋዓንቲ ጉሙርቁሢና ዓሢ ሙዑዋኣሢሢ ያኣሲ ዓዛይዳ ሜቶ ሂሊሳንዳኔ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ጉሙርቁሢና ማዳንቲባኣ ባኣዚ ቢያ ጎማኬ።

15

ዓሲ ዋዛሳኒ ኮይሳያ ማዒያ

1 ኦኣኒ ከሪስቶስ ጉሙርቁያና ደዲ ማዔ ዓሳ ጉሙርቁያና ላቤ ዓሶኮ ላቢያ ዔሪ ማኣዳያ ማዓንዳኣፓዓቲም ኦና ኦ ዋዛሳያ ማዓኒ ኮይሱዋሴ፤ 2 ኦኣኒ ፔቴ ፔቴሢ ሜሊሢ ያኣሲ ጉሙርቁያና ደዳንዳጉዲ ሜሌ ዓሢ ማኣዳኒ ዓዛ ዋዛሳ ባኣዚ ኦ ማዳም። 3 ዓይጎር ጌዔቲ ከሪስቶስ ፔና ዋዛሲባኣሴ፤ ጋዓንቲ «ኔና ጫሽኮና ጫዞ ታና ሂሌኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲሢ ዓዛይዳ ማዔኔ። 4 ጌኤዦ ማፃኣፓፓ ንዳንቃ ጊቢ ዳንዳዒያና ደዲያና ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ኦኣኮ ዓኣያ ኦና ማሃንዳጉዲ ቤርታዲ ፃኣፒንቲ ባካ ቢያ ዔራቶ ኦ ዳንቃንዳጉዲ ኦም ፃኣፒንቲኔ። 5 ዓገሢ ዩሱሴ ከሪስቶስ ጊንቻ ሃንታዞንሢ ማዒሢሮ ጊቢ ዳንዳዒሢና ደዲሢና ዓገጋ፡ ጎዳ ፔቴዎ ዓያና ዓገሢም ዓገጎንጎ። 6 ይይ ኦ ጎዳ ዩሱሴ ከሪስቶስኮ ዓዳ ማዔ ያኣዛሢ * ፔቴ ዓናና ፔቴ ዑኡሲና ዓገሢ ዓዛ ቦንቸንዳጉዲ ማሆንጎ።

ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶም ኬኤዚንቲ ኮዦ ሃይሶ

7 ከሪስቶስ ዓገሢ ቦንቸን ዔኬሢጉዲ ዓገሢያ ዋሊ ያኣሲ ቦንቸን ጌዒ ቦንቸንቲ። 8 ሃይ ታ ኬኤዛሢ ቤርታ ኦ ዳዳንሢም ዓገጎንቲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ኮማንዳጉዲና ያኣሲኮዋ ጉሙርቁንቲፃ ዔርታንዳጉዲ ከሪስቶስ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶም ማዳያ ማዔኔ ጌይኬ። 9 ከሪስቶስ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶም ማዳያ ማዔ ሜሌ ጎይፃ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ያኣሲኮ ማኣሪያ ዛሎ ጋላታንዳጉዲኬ፤ ይይያ፡- «ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶ ባኣካ ታ ኔና ጋላታኔ፤ ኔ ሱንዮዎ ዓይኦዎና ታ ጋላታኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲሢሮኬ። 10 ሃሃ፡- «ዓገሢ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ያኣሲ ደኣሪ ዳርና ዋላ ዋዛዲዋቲ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲኔ። 11 ለሚ ሃሃ፡- «ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ቢያ ያኣሲ ጋላቲዋቲ፤ ዳራኣ ቢያ ያኣሲ ጋላቲዋቲ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲኔ። 12 ይያጉዲ ዓሲያሴ፡-

14:6 14:6 ቆላ. 2:16። 14:10 14:10 2ቆር. 5:10። 14:11 14:11 ዓሲ. 45:23። 15:3 15:3 ዓይኔ. 69:9። * 15:6 15:6 ዓዳ ማዔ ያኣዛሢ፡- ጋዓዞ ዓኮ ጫኣቁዎ ማፃኣፓ ቤርታዲ ፃኣፒንቲ ጌሪኮ ሙኡጮና «ዩሱሴ ከሪስቶስኮ ያኣዛሢና ዓዳሢና ጋላቲንቶንጎ» ጋዓኔ። 15:9 15:9 2ሳሙ. 22:50፤ ዓይኔ. 18:49። 15:10 15:10 ላሚ. ዋማ 32:43። 15:11 15:11 ዓይኔ. 117:1።

«ዳር ቢያ ዑፃ ካአታዳንዳያ
 ዲሴዬ ዜርፃፓ ሾሮገታንዳን፤
 ዲዛይዳ ዳይሁዳ ማዒባአ ዓሳ
 ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ገሣንዳን።»
 ጌዔ። 13 ዲንሢኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዓያኖ ጌኤኮ ዋልቆና
 ዲጪ ዲጪ ዓኣዳንዳጉዲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ዲንጋ። ጎዳ
 ዲንሢ ጉሙርቁሢር ዋዛና ኮሹሞና ሚርጊሺ ዲንሢም
 ዲንሳም።

ጳውሎስ ጫርቂሲ ዓገጥሳ ባኮ

14 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ሚርጊና ዲንሢ ኮሺ
 ማዓሢ ሃሣ ሚርጊና ዲንሢ ዔራያ ማዓሢና ፔቲ ፔቲሢ
 ማሌሢ ዘራኒ ዳንዳዓያ ማዓሢ ጎኔና ታ ዔራሬ። 15 ፔቲ
 ፔቲ ባኣዚ ታ ዲንሢም ጳቂሢ ኮራ ሃያ ኪኢቶ ጫርቂ
 ታ ዲንሢም ዓገጥሢ ያኦሲ ታኣም ፔ ኮሹሞና ዲንጌ
 ጎይዖና። 16 ዬይ ኮሹሞ ዲንጊፃ ታኣም ዲንጊንቲሢ
 ያኦሲ ኮኮ ሃይሶ ዳይሁዳ ማዒባአ ዓሳም ቁኤሴ
 ማዒ ኬኤዚ፣ ዬሱስ ኪሪስቶስም ማዳንዳጉዲ። ዬያር
 ዳይሁዳ ማዒባአ ዓሳ ዓያና ጌኤሺና ያኦሲም ዲማዴያ
 ሃሣ ያኦሲ ዋዛሳያ ማዓ ያኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማዒ
 ዲንጊንታንዳጉዲ ታ ማዳ። 17 ታኣኒ ዬሱስ ኪሪስቶስና
 ማዒ ያኦሲም ማዳኒ ዳንዳዒያና ያቶርቃ። 18 ታኣኒ
 ያቶርቃሢ ታ ኬኤዛ ባኮና ማዳ ማዳ ዘሎና ዳይሁዳ
 ማዒባአ ዓሳ ያኦሲም ዳይሢንታንዳጉዲ ኪሪስቶስ
 ማሃሢር ሌሊኬ፤ 19 ዬያጉዲ ሃሣ ኪሪስቶስ ያኦሲ
 ዋልቆና ማዳንታ ዓከ ማዳንታ ዲቃሣ ማዳፃ ዓያኖ ጌኤኮ
 ዋልቆና ማዳ ዳይሁዳ ማዒባአ ዓሳ ዳይሢንታንዳጉዲ
 ማሃሢር ታ ያቶርቃ፤ ዬያይዲያና ዬራሳላማይዲፓ ዳንዲ
 ዔልቀሪቆኔ ሄላንዳኣና ሃንቲ ሃንቲ ኪሪስቶስ ኮኮ ሃይሶ
 ታ ኬኤዜ።

20 ቢያ ኬሊ ታ ማላሢ ማሌ ዓሲ ቦኦኮልቁያይዳ
 ማዢሢ ማዒባአንቲ ኪሪስቶስ ኮ ሱንፃ ዋይዚንቲባኣ
 ቤሰካ ቢያ ኮኮ ሃይሶ ኬኤዚኬ። 21 ዬያ ታ ማዳሢ፡-
 «ዲዛ ዘሎ ኬኤዚንቲ ቤቁባአ ዓሳ፡
 ዲዛ ዘጋንዳን፤
 ዲዛ ዘሎ ዋይዚ ቤቁባአ ዓሳኣ
 ጳቂሢ ዔራንዳን»
 ጌይንቲ ዓገጥሳ ጎይዖና።

ጳውሎስ ሮሜ ዓጭ ዓኣዳኒ ማሌሢ

22 ሃኖ ሄላንዳኣና ዲንሢ ኮይላ ታ ሙካኒ ዳንዳዒባኣሢ
 ታ ዲንሢም ኬኤዜ ጎይዖና ጊኢጊባኣሢርኬ። 23 ሃሢ
 ታ ሃካ ዓኣ ማዳ ኩርሴሢር ሃሣ ሚርጊ ለዔፓ ዓርቂ
 ዲንሢ ዘጋኒ ሚርጊና ታ ኮዓሢር። 24 ዲሰፔኔ ዓጭ ታ
 ዳንዳዳ ዲንሢም ዲኣና ዘጊ ዓኣዳኒ ማሌኔ። ዲኣካ ዳካ
 ዲንሢና ዋላ ታ ዳዔሰካፓ ጎይዖ ታ ዓኣዳንዳጉዲ ታኣም
 ኮይሳ ማኣዳ ዲንሢ ማኣዳንዳሢ ታ ጉሙርቃ። 25 ሃሢ
 ጋሳንቲ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ዓሳም ዲንጊንታ፡ ማኣዳ
 ማኢሾ ዓከ ዬራሳላማ ታ ዳንዳን፤ 26 ዓይሶር ጌዔቲ
 ማቆዳኒያና ዓካይያ ጌይንታ ዓጭዳ ዓኣ ኪሪስቶስ
 ጉሙርቃ ዓሳ ዬራሳላማይዳ ዓኣ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ዓሳ
 ባኣካ ዓኣ ማንቆ ዓሳም ማኢሾ ማኣዳ ዳካኒ ማሌሢርኬ።
 27 ሃያ ማኣዳሢ ዔያታ ፔ ማሌሢና ዲንጌሢ ዔያቶ ኮይሳያ
 ማዓምኬ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ዳይሁዳ ማዒባአ ዓሳ ዳይሁዳ
 ዓሳና ዋላ ዓያኖ ዓንጅ ዳንቃያ ማዒሢር ዳይሁዳ ማዒባአ
 ዓሳ ሳዖ ዓንጅ ዲንጊ ዳይሁዳ ዓሳ ማኣዳኒ ኮይሳሢርኬ።

28 ዬያር ሃያ፡ ቡኩሶና ማኣዳሢ ሚኢሾ ዬራሳላማ ዔከ
 ዓኣዲ ታ ዲንጌሢኮ ጊንፃ ዲሰፔኔ ዓጭ ዳንዳዳ ዲንሢ
 ዬማና ታ ዘጋንዳን። 29 ዲንሢ ኮይላ ታ ሙካኣና ኪሪስቶስ
 ዘሎና ማዓ ዓንጅ ሚርጊና ታ ዲንሢም ዔከ ሙካንዳሢ
 ጉሙርቃ።

30 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ታ ዘሎ ታኣና ዋላ
 ዳዲ ያኦሲ ሺኢጲሢና ታና ዲንሢ ማኣዳንዳጉዲ ኑ
 ጎዳሢ ዬሱስ ኪሪስቶስና ዓያኖ ጌኤኮና ኮሹሞና ታ
 ዲንሢ ሺኢቃ። 31 ዲንሢ ታኣም ሺኢቃንዳሢ ዪሁዳ
 ዓጭዳ ዓኣ ኪሪስቶስ ጉሙርቁዋ ዓሳይዲፓ ያኦሲ ታና
 ካፓንዳጉዲና ዬራሳላማይዳ ታ ማዳንዳ ማዳ ኪሪስቶስ
 ጉሙርቃ ዓሳ ዋዛሳንዳጉዲ። 32 ሃሣ ያዲ ማዓሢኮ
 ጊንፃ ያኦሲ ማሌሢ ማዒም ዲንሢ ኮይላ ታ ዋዛና ዬዒ፡
 ዲንሢና ዋላ ዳዒ ሃውሻንዳጉዲ። 33 ኮሹሞ ዲንጋ፡
 ያኦዛሢ ዲንሢ ቢያሢና ዋላ ማዖንጎ፤ ዓኣማን።

16

ጳውሎስ ዳኬ ሳራሢያ

1 ኪንክሪያ ካታሞይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣራ ማዳ
 ኑ ሚሾሎ ፔቤኔ ዘሎ ታ ዲንሢ ሺኢቃ፤ 2 ዲዛ
 ታናንታ ማሌ ሚርጊ ዓሲ ማኣዳያ ማዒሢር ያኦሲ ዓሲ
 ሾኦቲንሢ ኮይሳ ጎይዖና ጎዳ ሱንፃና ሾኦቲንሢ ዔከ
 ዲዛም ኮይሳ ባኮና ቢያ ዲንሢ ዲዛ ማኣዳንዳጉዲ ታ
 ዲንሢ ሺኢቃ።

3 ዬሱስ ኪሪስቶስም ማዳያና ታኣና ዋላ ፔቲ ማዒ፡
 ጲሪስቂላና ዓቂላናም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ ጎውዋቲ፤
 4 ዔያታ ታ ዘሎር ሃይቃኒያ ጌዔ ዓሲ። ዬያር ቢያ ዋዳ
 ታ ዔያቶም «ያኦሲ ዲንሳም» ጋዓኔ፤ ዬያ ታ ሌሊቱዋንቲ
 ዳይሁዳ ማዒባአ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ሺኢጲያ ማኣር
 ዓሳኣ ጋዓኢ። 5 ሃሣ ዔያቶ ማኣርይዳ ሺኢቃኒ ቡካ፡
 ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ዓሳም፤ ዲሲያ ዓጭይዲፓ ቤርታዲ
 ኪሪስቶስ ጉሙርቁያ፡ ታ ዲዛ ናሽካ ዔፖኖቶሴም
 «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ጎውዋቲ። 6 ዲንሢም ሚርጊና ላቤ
 ማይራሞማኣ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቲ። 7 ሃሣ ታኣና
 ዋላ ቱኤቲዘንሢንታ ያኦሲ ማዳም ዳኪንቲዘንሢ ባኣካ
 ዔርቲያ ዳይሁዳ ማዒ፡ ታ ዲጊኖንሢ፡ ዓንዲርኒቆሴና
 ዩኒያሴናም «ኮሺዳ?» ጎውዋቲ። ዔያታ ኪሪስቶስ
 ጉሙርቁያና ታና ቢራያኬ።

8 ጎዳ ሱንፃና ታ ናሽካ ዓንፒሊያቶሴማኣ «ኮሺዳ?»
 ጌዔኔ፤ ጎውዋቲ። 9 ኪሪስቶስ ማዳ ማዳያና ኑኤና
 ዋላ ፔቲ ማዒ፡ ዑርባኖሴና ታኣኒ ናሽካ፡ ዲሰፃኩሴናም
 «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ጎውዋቲ። 10 ኪሪስቶስ ዲ ጉሙርቃሢ
 ዘጊንቲ ዔርቲም «ጎኔኬ» ጌይንቲ፡ ዓፒሊሴም ሃሣ
 ዓጭቡሎስ ማኣር ዓሳፓ ማዒዘንሢማ «ኮሺዳ?»
 ጌዔኔ፤ ጎውዋቲ። 11 ዳይሁዳ ዓሲ ማዒ፡ ታ ዲጊኖንሢ
 ሃርዲዮንም፤ ሃሣ ጎዳ ጉሙርቃ ናርሴሴ ማኣር ዓሳማኣ
 «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቲ።

12 ጎዳ ማዳ ማዳ ላባ ቲሩፓይኖና ቲሩፖሶ ጌይንታ
 ላኦሎንሢም፤ ሃሣ ሚርጊና ላቤ ማዳ፡ ኪሪስቶስ ሱንፃና
 ታ ናሽካ ፒሪሰሳ ጎይዜሎም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቲ።
 13 ጎዳ ማዳ ማዳያና ዔርቲ ሩፖሴም ሃሣ ታና ፔናጉዲ
 ማሢ ናሽካ ዲዛኮ ዲንዳማኣ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤
 ጎውዋቲ። 14 ዓሰኪራቶሴና ፒሊጎያኔናም፡ ሄርማሴም፡

15:12 15:12 ዓ.ሲ. 11:10። 15:21 15:21 ዓ.ሲ. 52:15። 15:22 15:22 ሮሜ 1:13። 15:26 15:26 1ቆ. 16:1-4። 15:27
 15:27 1ቆ. 9:11። 16:3 16:3 ዳኪ. ማዳ 18:2። 16:13 16:13 ማር. 15:21።

ፓትሮባስም፣ ሄርማስም ሃሣ ዔያቶና ዎላ ዓኣ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ዒሾንሢንታ ሚሾንሢንታም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቲ። 15 ፒሎጎስም፣ ዩሊያም፣ ኔሪያና ዒዛኮ ጌሮናም ሃሣ ስሎምሴና ዒዛና ዎላ ዓኣ ኪሪስቶስ ጉሙርቃዘንሢንታም ቢያ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፤ ጎውዋቲ።

16 ዎሊኮ ጌርሰንሢንታዲ፣ ናሹሞና ዎሊ ሄርቁ ዔኤሊንቱዋቲ። ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሳ ቢያ ዒንሢ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ።

ጳውሎስኮ ጋፒንያ ዘር

17 ታ ዒሾንሢ! ታ ሚሾንሢ! ዒንሢኮ ባኣካ ዒንሢ ደማሳያና ዒንሢ ኪሪስቶስ ጉሙርቁያና ደደዋጉዲ ማሃ ዓሶይዳፓ ዒንሢና ካፑዋቲ፤ ዒንሢ ዎይዚ ዔኬ ዔራቶ ዔያታ ዒፃያ ማዔሢሮ ዔያቶይዳፓ ደማዲዋቲ።

18 ዩያጉዴ ዓሳ ፔኤኮ ፑርቶ ማሊያ ኩንሣያኬ፤ ኑ ጎዳሢ ኪሪስቶስም ማዲያቱዋሴ፤ ዔያታ ኮሺ ጌሰታያ ማሊ፣ ጌሺሢ ሃይሴና ዒና ዒሎ ማዔ፣ ኮዠ ዓሶ ጌሻኔ።

19 ዒንሢ ኮዠ ሃይሶ ዎይዚ ዔኬ ዓይሢንታያ ማዔሢ ዓሳ ቢያ ዔራሢሮ ታና ኮሺ ዎዛሳኔ። ጋዓንቲ ኮሺ ባኣዘም ጨንጫ፤ ፑርታ ባኣዘም ጋዓንቲ ዔኤቢ ዔራዋ ዓሲ ዒንሢ ማዓንዳጉዲ ታ ኮዔኔ። 20 ዒንሢ ዩያይዴቲ ኮሹሞ ዒንጋ ያኣዛሢ ፃላሄ ዒንሢኮ ቶኮ ዴማ ዓጊ ሄርቁ ዳኣፃንዳኔ።

ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ ዒንሢና ማፆንጎ።

21 ታኣና ዎላ ማዳ ዒሞቲዎሴንታ ኑ ዜርያ፣ ዓይሁዴ ማዔ፣ ሉቁሶሴንታ ዒያሱኔንታ ዩያጉዲ ሃሣ ሶስጳዒሮሴያ «ኮሺዳ?» ዒንሢ ጋዓኔ።

22 ሃያ ኪኢቶ ፃኣፓሢ፣ ታኣኒ ፃፃሪዮሴያ ጎዳ ሱንፆና ዒንሢ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ።

23 ታና ሃሣ ሾኦቹንሣሢና ሃይካ ዓኣ ኪሪስቶስ ጉሙርቃ ዓሶዋ ፔ ማኣሮይዳ ቡኪ ሺኢቃንዳጉዲ ማሃ፣ ጋይዮሴንታ ሃኖ ካታሜሎኮ ሚኢሾ ዓርቃያ ማዔ፣ ዔራሰያሴንታ ኑ ዒሻሢ ቁዋርያሴንታ ዒንሢ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ። 24 ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ ዒንሢ ቢያሢም ማፆንጎ፤ ዓኣሜን።

ጳውሎስኮ ጋላቶ ሺኢጲያ

25 ዓካሪ ያኦሲም ጋላታ ሄሎንጎ! ሚርጌ ለዔ ዓኣሺንቲ ዓኣያ ሃሢ ታኣኒ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ ኬኤዛ፣ ኮዠ ሃይሶና ፔጋዴ ጎኑሞና ደዲ ዒንሢ ዔቃንዳጉዲ ያኦሲ ዒንሢ ማሃኒ ዳንዳዓኔ። 26 ሃሢ ጋዓንቲ ዩይ ጎኑማ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ማፃኣፖ ዛሎና ፔጋዲ ዴዴኔ፤ ቢያሢ ጉሙርቁ ዓይሢንታንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ያኣዛሢ ዓይሢም ዴሬ ቢያ ዔራንዳጉዲ ዩይ ማዲንቲኔ፤

27 ዒዚ ሌሊ ዔራ ማዔ፣ ፔቲ ያኣዛሢም ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎና ናንጊና ቦንቾ ማፆንጎ! ዓኣሜን።

16:21 16:21 ዳኪ. ማዳ 16:1። 16:23 16:23 ዳኪ. ማዳ 19:29፤ 1ቆር. 1:14፤ 2ፃሞ. 4:20።

ዓይሁዳ ማዕባእ ገሪኮ ዓሳ ዔራቶ ዔራሪ ኮዓኔ። 23 ኑኡሪ ጋዓንቴ ሱዲንቴ ሃይቄ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ከኤዛኔ፤ ዬይ ኑኡሪ ከኤዛ ሃይሳ፡- ዓይሁዳ ዓሰም ዔርቶ ዒዲ ደብሻያና ዓይሁዳ ማዕባእ ገሪኬ ዓሰም ዔኤያቶኬ። 24 ያኑሲ ዔኤሌ፡ ዓይሁዳ ማዕባእ ገሪኬ ዓይሁዳ ማዕባእ ገሪኬ ዓሰም ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ያኑሲኮ ዋልቄና ዔራቶኬ። 25 ዋይቲ ጌዔቴ ያኑሲ ዔኤኤዬኔ ጎዎዛ፡ ዬይ ዓሲ ዔራቶይዳፓ ባሽኬ፤ ሃሣ ያኑሲ ላላቤኔ ጎዎዛ፡ ዓሲ ዋልቄይዳፓ ባሽ ማዕሣረኬ።

26 ታ ዒሾንሦ ታ ሚሾንሦ! ያኑሲ ዒንሣ ዔኤላ ዋደና ዒንሣ ዋዘጉዳ ዓሲታቴ ሂንዳ ማሉዋቴ፤ ዓሲ ማላ ጎይሣና ዒንሣ ባእካ ሚርገሣ ዔራ ዓሲ፡ ዋልቄና ዓኣ ዓሲ ሃሣ ዴኤፒ ዴኤፒ ጌይጎታ ዓሲ ባኣሴ። 27 ጋዓንቴ ያኑሲ ዔሮ ዓሶ ቦርሲሳኒ ዓጮይዳ ዔኤያኬ ጎዎ ዓሶ ደኦሬኔ፤ ሃሣ ዋልቄና ዓኣ ዓሶ ቦርሲሳኒ ዓጮይዳ ላቤያ ማዕባይጎታዘንሣ ደኦሬኔ። 28 ዓጮ ዓሰም ቦንቸንቴያ ማዕባይ ዴባ ባኮ ባይዛኒ ዓጮይዳ ቦሂንቴያ፡ ጉሪ ማዕባይ ሃሣ ቤሲ ባኣ ባኮ ደኦሬኔ። 29 ዬያ ያኑሲ ማዳሣ ዓይጎ ዓሲያ ዒዛ ቤርታ ያቶርቁዋጉዲኬ፤ 30 ዒንሣ ጋዓንቴ ያኑሲ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ዋላ ፔቱዋ ዓኣያ ማዕባይጎታዲ ማሄኔ። ዬያሮ ኑኡኮ ዔራታ፡ ያሉማ፡ ኑኡኮ ያኑሲም ደማዳያ ማዕባይ፤ ሃሣ ኑና ዳቀሻያ ማዕሣያ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ማዕባይጎታዲ ያኑሲ ማሄኔ። 31 ዓካሪ ጌኤኮ ማፃኣፓ ጋዓሣጉዲ፡- «የቶርቃሣ ያኑሲና የቶርቆንጎ» ጌዔኔ።

2

ኪሪሰቶሴኮ ሱዲንቶ ዛሎ

1 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ታኣኒ ዒንሣ ኮይላ ሙኩያና ያኑሲኮ ዓኣሽንቴ ማሊያ * ታ ዒንሣ ዔርዘኔ፤ ታኣኒ ሃይሴ ዔሪ ጌሰታያ ማዕሣረ ታኣኮ ዓኣ ዔራቶና ዒንሣም ደቀኒ ታ ኮዒባኣሴ። 2 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒንሣና ታ ዓኣ ዋደማና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሃሣ ዒዛኮ ሱዲንቴ ሃይሶ ዛሎይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ዓይጎዋ ዔራዋያ ማዕባይ ታ ማላሣረኬ። 3 ዬያሮ ዒንሣ ኮራ ታ ዓኣ ዋደና ላቤ ዓሲ ማዕባይ፡ ዒጊቹምና ሚርጌ ጎጋይቁሣናይዳ ታ ዓኣያ ማዕባይ። 4 ታኣኒ ከኤዘሣታቴያ ዔርዘ ቃኣላ ያኑሲ ዓያናና ማኣዲንቴ ማዕባይጎታዲም ዓሲ ዔራቶና ዑሣ ዓኣዴ ዔራቶና ሃሣ ሃይሴ ኮሽሣናቱዋሴ። 5 ዬያ ታኣኒ ማዳሣ ዒንሣኮ ያኑሲ ጉሙርቁፃ ዓሲ ዔራቶና ማዕባይ፡ ያኑሲ ዋልቄና ማዕባይ ማዕባይጎታዲኬ።

ያኑሲ ዔራቶ

6 ጋዓንቴ ዓያና ናንጎና ደዴ ዓሰም ዔራቶና ኑ ከኤዛኔ፤ ኑኡሪ ከኤዛ ዔራታ፡- ሃያ ዓጮ ዔራቶ ሃሣ ጋፒንፃ ባይሰንታ ማዕባይ፡ ሃያ ዓጮ ዋይሣ ዓሶ ዔራቶናቱዋሴ። 7 ኑኡሪ ከኤዛ ዔራታ ጋዓንቴ ያኑሲ ቤርታዲ ሚርጌ ዋደኮ ቤርታኣፓ ኑ ቦንቸም ጌዒ ገኢጊሼ፡ ያኑሲኮ ዓኣሽንቴ ዓኣ ዔራቶኬ። 8 ሃያ ዓጮ ዋይሣ ዓሶ ባኣካፓ ዬያ ዔራቶ ዔሪይ ያኑሲያ ባኣሴ፤ ዋንዴ ዔያታ ዬያ ዔሪያ ማዕባይ ቦንቸንቴ፡ ጎዳሣ ሱዲ ዔያታ ዋዲንዲዋያታንቴኬ። 9 ዬይ ያዲ ማዕባይ፤ ጌኤኮ ማፃኣፓ፡- «ዓሲኮ ዓኣፒ ዴንቁባኣያ ዋይዚ ዋይዚባኣያ ሃሣ ዒናኣ ማላባኣያ

ያኑሲ ዒዛ ናሽካዘንሣም ገኢጊሼኔ» ጋዓኔ።

10 ኑም ጋዓንቴ ያኑሲ ፔኤኮ ዓያና ዛሎና ዓኣሽንቴ ማሊያ ፔጋሲ ዔርዘኔ። ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኑሲኮ ዓያና ዔርቱዋያ ማዕባይ፡ ያኑሲ ማሊያታያ ዓይሱዋያ ቢያ ባኣዚ ዴንቁ ዔራሣረኬ። 11 ፔቴ ዓሲ ዛላ ማዕባይ ፔቴ ዒዛ ዓሣ ዓያናፓ ዓታዛ ሜሌ ዒዛይዳ ዓኣ ዒዛኮ ማሊያ ዔራንዳይ ያኑሲያ ባኣሴ፤ ዬያጉዲ ያኑሲ ዓያናፓ ዓታዛ ያኑሲ ማሊያ ዔራይ ባኣሴ። 12 ኑኡሪ ሃያ ዓጮ ዓያና ዔኪባኣሴ፤ ኑኡሪ ዔኬሣ ያኑሲ ኑም ዒንጌ ባኮ ቢያ ኑና ዔርዘ ያኑሲ ዓያናኬ።

13 ዬያሮ ኑኡሪ ዓያና ዛሎ ባኮ ዓያናና ዓኣ ዓሰም ዔርዘሣ ዓሲዳፓ ዴዴ ዔራቶናቱዋንቴ ያኑሲ ዓያናይዳፓ ዴዴ ዔራቶናኬ። 14 ያኑሲ ዓያናባኣ ዓሲ ያኑሲ ዓያና ዒንጋ ዒንጊያ ዔካኒ ዴንዳዑዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዬይ ዓያናና ዛገንጎታ ዔርታ ባኣዚ ማዕሣረ ዒዛም ዔርታኒ ዴንዳዑዋሴ፤ ጉቤ ዬይ ዒዛም ዔኤያቶ ማሊ ዴዳንዳኔ። 15 ያኑሲ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ቢያ ባኣዚ ዛገ ዔራሪ ዴንዳዓኔ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ያኑሲያ ዛገ ዔራሪ ዴንዳዑዋሴ። 16 ዬይያ፡- «ያኑሲ ዒና ያኑሲ ዔራይ?»

ዒዛ ዘራኒ ዴንዳዓሣያ ያናዳይ? ጌይንጎታ ያኣፒንጎታሣጉዲኬ። ኑኡኮ ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ዒና ዓኣኔ።

3

ቆርንቶሴ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶ ባኣካ ማዢንቴ ዲሙዋ

1 ታ ዒሾንሦ ታ ሚሾንሦ! ጎኔ ከኤዘያታቴ ታኣኒ ዒንሣ ዔርዘሣ ሃጊ ዒንሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁፃና ደዲባኣ፡ ናይ ማዕባይ ሃሣ ሃያ ዓጮ ማሊያና ዓኣ ዓሲ ማሃ ማዕባይጎታዲም ደዲ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማሃ ታ ዒንሣ ዔርዘኒ ዴንዳዓባኣሴ። 2 ደዲ ሙኡዚ ሙዓኒ ዴንዳዑዋያ ዒንሣ ማዕሣረ ታ ዒንሣ ዑሼሣ ዲኢቁ ማዕባይጎታዲም ደዲ ሙኡዚ ታ ዒንሣ ሙኡዚባኣሴ፤ ሃሣታቴያ ዒንሣ ደዲ ሙኡዚ ሃጊ ሙዓኒ ዴንዳዑዋያኬ። 3 ዋይቲ ጌዔቴ ሃሣ ዒንሣ ሃያ ዓጮ ዓሶ ማሊያና ዓኣያኬ፤ ዋሊ ዒንሣ ቁኢራያና ማርማያታሣረ ሃያ ዓጮ ዓሶ ማሊያና ዓኣኔ ጌይሣቱዋዳ? ያኑሲ ዓሲ ማዕባይ ዒንሣኮ ባቱም ሃያ ዓጮ ዓሶ ዒንሣ ማዕባይጎታዲ? 4 ዒንሣዳፓ ፔቴሣ፡- «ታ ጳውሎሴ ዓሲኬ» ጋዓዛ፡ ባጋሣ ሃሣ፡- «ታኣኒ ዓጲሎሴ ዓሲኬ» ጌይያና ዒንሣ ያኑሲ ዓሲ ማዕባይ ሃሽ ሃያ ዓጮ ዓሲ ማዕባይጎታዲ?

5 ዓካሪ ዓጲሎሴንታ ጳውሎሴንታ ዓይጎዳይ? ዔያታ ዒንሣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁፃጎዳጉዲ ማሃ ያኑሲም ማዳ ዓሶኬ፤ ዔያታ ፔቴ ፔቴሣ ማዳሣ ጎዳ ዔያቶ ማዳጎዳጉዲ ዓይሣ ጎይያኬ፤ 6 ዜርያ ታ ዴኡቁኔ፤ ዓጲሎሴ ዋኣያ ዑሼኔ፤ ባቃላሲ ዑጊሴሣ ጋዓንቴ ያኑሲኬ። 7 ዬያሮ ዴኤፖ ማዳ ማዳሣ ባቃሎ ዑጊሴ፡ ያኣዛሣ ማዕባይጎታዲም ዴኡቁሣንታ ዋኣያ ዑሼሣንታቱዋሴ። 8 ዜርያ ዴኡቁሣና ዋኣያ ዑሼሣና ሃኮኬ፤ ዬያታ ፔቴ ፔቴሣ ፔኤኮ ማዳጉዳያ ማዳ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዔካንዳኔ። 9 ዓይጎሮ ጌዔቴ ኑኡሪ ያኑሲም ዋላ ማዳዘንሣኬ፤ ዒንሣ ጋዓንቴ ያኑሲኮ ጎዢና ማኣሮና ማዕባይኬ። 10 ያኑሲ ታኣም ዒንጌ ኮሽሞ ዒንጊያጉዳያ ኮሽ ዔራ፡ ማኣሪ ማዢ፡ ሃኣሚጉዲ ቦኣኮሎ ታ ቦኣኮልቁኔ፤ ባጋሣ ታኣኒ ቦኣኮልቁሣዳ ማኣሮ ማዢ፤ ጋዓንቴ ፔቴ ፔቴሣ

1:31 1:31 ዔር. 9:24። * 2:1 2:1 ያኑሲኮ ዓኣሽንቴ ማሊያ፡- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ማፃኣፓ «ያኑሲ ዛሎ ማርካዲ» ጋዓኔ። 2:9 2:9 ዒሲ. 64:4። 2:16 2:16 ዒሲ. 40:13። 3:2 3:2 ዔ.ብ. 5:12-13። 3:4 3:4 1ቆር. 1:12። 3:6 3:6 ዳኪ. ማዳ 18:4-11፤24-28።

ወመይዲ ዔሪ መዛንዳቲያ ኮሺ ዔራኒ ኮይሳኔ።
 11 ዓይጎር ጌዔቲ ፔቲና ቦኦኮልቁንቲማፓ ዓታዛ ያኦኒያ
 ማሌ ገዳ ቦኦኮልቁኒ ዳንዳዐቀሴ፤ ዩይ ቦኦኮላሂዳ ዩሱሰ
 ኪሪሰቶሴታሂሮኬ። 12 ዩያ ቦኦኮላሂዳ ዋርቁና ማዔቲያ
 ቢራ ዓንገና ሃሃ ኮሺ ሚዛጲ ሹቸናኦ ማዎም ሚሂና
 ሃሃ ማኦቲና ማዔቲያ ሃውሊና ማዛይ ዓኦቶ። 13 ፔቲ
 ፔቲሂ ዓይጎና ማዛቲያ ዔርታንዳ ዋጌ ኬሊ ሙካንዳኔ፤
 ዩና ኬላ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ማኦር ማዛቲሂ ዓይጎናታቲያ
 ታሚዳ ዓገንቲ ዛገንታንዳሂሮ ዳማዲ ዔርታንዳኔ።
 14 ማኦር ማዛቲ ዓሂኮ ማዳ ታሞና ሙይንቲዋዎ ደዲ
 ዓቲቲ ዩይ ዓሂ ፔ ማዶ ዛሎ ዓንጎ ባኮ ዔካንዳኔ።
 15 ማዳ ታሚና ሙይንቲ ባይቁ ዓሂ ጋዓንቲ ማዳ ዛሎ
 ዓንጎንዶ ባኮይዳፓ ዓታንዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔቲያ ዓሂ
 ታማ ጋውሊንቲ ዓቲያጉዲ ማዒ ዳቃንዳኔ።

16 ዓንሂ ዓንሂ ቶኦኪና ያኦሲኮ ጌኤሺ ማኦሪ ሃሃ
 ያኦሲኮ ዓያና ዓንሂዳ ናንጋያታሂ ዓንሂ ዔራዋዳዳ?
 17 ዓካሪ ዓሲ ያኦሲኮ ጌኤኮ ማኦር ሻሂቲ ያኦሲ ዓዛ ዓሂ
 ባይዛንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲኮ ጌኤኮ ማኦሪ ዓዛም
 ዳማዳያታሂሮኬ፤ ዩይ ጌኤኮ፣ ዳማዳ ማኦሪ ዓንሂኬ።
 18 ያኦኒያ ፔና ጌሾፓ፤ ሃያ ዓጮ ዔራቶ ጎይዎና ዔራ ማሂ
 ፔና ዛጋ ዓሲ ዓኦቶ ያኦሲኮ ጎኔ ዔራቶ ዳንቃኒ ፔና ዔኤያ
 ማሂ ዛጎንጎ። 19 ዓይጎር ጌዔቲ ሃያ ዓጮ ዔራታ ያኦሲ
 ቤርታ ዔኤያታሂሮኬ፤ ዩይያ፡-
 «ያኦሲ <ዔሮኬ> ጋዓ ዓሳ
 ዔያቶኮ ጌሮ ማሊያና ዔያቶ ዓርቃኔ» ጌይንቲሂጉዲኬ

20 ዩያጉዲ ሃሃ፡-
 «ያኦሲ ሃያ ዓጮ ዔሮ ዓሳኮ ማሊያ
 ጉሪ ባኦዚ ማዔሂ ዔራኔ» ጌይንቲ ያኦፒንቲኔ።

21 ዩያር ቢያ ባካ ዓንሂሮ ማዔሂሮ ዓይጎ ዓሲያ
 ፔ ማዳ ባኦዚና ሄርሺንቶፓ። 22 ጳውሎሴ፣ ዓጲሎሴ፣
 ጳዲሮሴ፣ ሃይ ዓጮ፣ ናንጋ፣ ሃይባ፣ ሃሂ ዓኦ ባኮ ማዔቲያ
 ሃጊ ሙካንዳ ባካ ቢያ ዓንሂሮኬ። 23 ዓንሂ ጋዓንቲ
 ኪሪሰቶሴሮኬ፤ ኪሪሰቶሴ ሃሃ ያኦሲሮኬ።

4

ኪሪሰቶሴም ማዳ ዓሳ

1 ዓካሪ ዓሲ ቢያ ኦና ኪሪሰቶሴም ማዳ ዓሲ ሃሃ
 ያኦሲኮ ዓኦሺንቲ ማሊያ ፔጋሳንዳጉዲ፣ ጉሙርቁ ዓንጎና
 ዓሲኬ ጋዓንዳያ ኮይሳኔ። 2 ጉሙርቁ ዓንጎና ዓሳ
 ጉሙርቁንታያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 3 ታና ዓንሂታቲያ ሃሃ
 ማሌ ዓሳ «ዒ ዳሴኔ» ጌዒ ዋጋያ ማዔቲያ ሜታ ባኦሴ፣
 ናንጎንጎ፤ ታኦኒታዎ «ታ ዳሴኔ» ጌዒ ታ ገዳ ዋጋኒ
 ዳንዳዐቀሴ። 4 ታ ዔራ ጎይዎናታቲ ታ ዓና ታና «ዳሴኔ»
 ጎዑቀሴ፤ ዩይ፡- ታኦኒ ዳሴንቲ ባኦያ ማዒያ ዔርዘቀሴ፤
 ጎዓንቲ ታ ገዳ «ኔ ዳሴኔ» ጌይ ዋጋንዳሂ ጎዳ ዩሱሰ
 ሌሊኬ። 5 ዩያር ጎዳ ዩሱሰ ጋፒንዎ ዋጎር ሙካንዳሂኮ
 ቤርታ ያገዳ ማዔቲያ ኮይሱቀ ጎይሂና ዋገፒ፣፤ ዓዚ
 ሙኬ ዋዶና ዳሞይዳ ዓኦሺንቲ ባኮ ፔጋሳንዳኔ፤ ሃሃ ዓሳ
 ፔ ዓና ዓኦቲ ዓርቁ ማሊያ ፔጋሲ ዓማና ዳዋንዳኔ። ዓማና
 ፔቲ ፔቲሂ ያኦሲዳፓ ኮይሳ ጎይዎና ጋላታ ዳንቃንዳኔ።

6 ታ ዓሽንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዓንሂ ማኦዳኒ ጌዒ
 ታኦና ዓጲሎሴና ዩያ ዛሎኮ ኮኦኪንሂ ማሂ ታ ዓንሂም
 ኬኤዜኔ፤ ዩያ ታ ማዳሂ፡- «ያኦፒንቲ ዋጎኮ ዑሃ ዓኦዲፖ»

ጋዓ ዘር ኦ ዛሎና ዓንሂ ዔራንዳጉዲ ጌይኬ። ዩያር ፔቲያ
 ባጋሂዳፓ ባሺ ማሂ ዛገ፣ ዓዛና ሄርሺንቲፖ። 7 ኔና
 ሃንጎ ዓሳይዳፓ ባሺ ማሂ ዓናዳይ? ቢያ ባኮ ኔ ዔኬሂ
 ያኦሲዳፓኬ፤ ኔኤር ማዔ፣ ዓይጎ ባኦዚያ ባኦሴ፤ ሃዳዎ
 ቢያ ባኮ ኔ ዔኬሂ ያኦሲዳፓ ማዔቲ ዔኪባኦያ ማዒ ዓይጋ
 ኔ ሄርሺንቲይ?

8 ሃሂ ሃይሾ ዓንሂም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዓንሂ
 ዳንቁኔ! ሃሂ ዓንሂ ዎርጎጮኔ! ኦ ገዳፓ ዳማዲያ
 ዓንሂ ካኦታዳኔ! ጎኔ ዓንሂ ካኦታዳያ ማዔቲያ ኦኦኒ
 ዓንሂና ዋላ ካኦታዳንዳያታሂሮ ካኦቲማ ዓንሂኮ ኮሺ
 ማዓንዳንቲኬ። 9 ዎይቲ ጌዔቲ ያኦሲ ኦና፣ ዓዛ ማዶም
 ዳኪንቲዘንሂ ሃይቃንዳጉዲ ዋገንቲ ዎዶ ቤዘ ዔኪ
 ዓኦዶ ዓሳ ባኦኮይዳፓ ጋፒንሂ ዓሲ ማሂያ ታኦም ማላኔ፤
 ዩያይዳፓ ዔቁያና ዓጮ ቢያይዳ ያኦሲ ኪኢታንቸንታ
 ዓሳንታ ቤርቶይዳ ዓማሊ ባኦዚ ሃሃ ሚኢቸም ማዓ ባኦዚ
 ማዒ ኦ ዳዳኔ። 10 ኦኦኒ ኪሪሰቶሴር ጌዒ ዔኤያ ማዔኔ፤
 ዓንሂ ጋዓንቲ ኪሪሰቶሴና ማዒያና ዔራ ዓሲ ማዔኔ፤
 ዩያጉዲ ዓንሂ ደዲ ዓሲ ማዔኔ፤ ኦኦኒ ለቤ ዓሲ ማዔኔ፤
 ሃሂ ዓንሂ ለንቸንቲ ዓሲ ማዔኔ፤ ኦኦኒ ጋዓንቲ ለሂንቲ
 ዓሲ ማዔኔ። 11 ሃሂያ ሃይማ ሄሊንዳኦና ኦ ናይዲንታኔ፣
 ዳኤቢንታኔ፣ ካላዳኔ፣ ጳርቁንታኔ፤ ሃሂ ማኦሪ ባይዚ ኦ
 ሜታዳኔ። 12 ሃሂ ኦ ኩቻ ኦ ማዲ ማዲ ለቢንታኔ፤ ዓሳ
 ኦና ጫሽካኦና ኦ ዓንጃኔ፤ ኦና ዓዲ ዳውሶዋና ኦ ገቢ
 ዳንዳዳኔ፤ 13 ኦና ጫሽኪ፣ ሱንዎ ያኦኮ ፑርቲሳኦና ኮሺ
 ዑኡሲ ኦ ዔያቶም ማሂኔ፤ ሃሂ ሄሊንዳኦና ሃያ ዓጮኮ
 ኬኤሪንቲያ ሃሂ ፒዎና ቡኡራጉዲ ኦ ማዒ ዓኦኦ።

14 ሃያ ታ ዓንሂም ያኦፓሂ ታኦኮ ናሽኪንቲ ናኦቶ
 ማሂ ዓንሂ ዘራኒ ማዓንዳኦፓዓቲም ዓንሂኮ ዓኔ
 ዳኡዘንቲዋሴ። 15 ዋዚ ዓንሂኮ ሚርጌ ሺያና ፓይዲንታ
 ዲቻ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዓኦቲያ ሚርጌ ዓዳንሂ
 ዓንሂኮ ባኦሴ፤ ኮዢ ሃይሶ ኬኤዚያና ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ
 ዛሎና ዓንሂ ሾዔሂ ታና ሌሊኬ። 16 ዩያር ታ ሃንቲ ጎይዎ
 ዓንሂ ሃንታንዳጉዲ ታ ዓንሂ ሺኢቃኔ፤ 17 ጎዳ ሱንዎና
 ታኦኮ ናሽኪንታሂና ጉሙርቁንታ ናዓሂ ማዔ፣ ዓሞቲዋሴ
 ታ ዓንሂም ዳኬሂ ዩያርኬ፤ ታኦኒ ቢያ ቤዘይዳ ሺኢጲያ
 ማኦሪ ዔርዘ ጎይዎ ሃሂ ኪሪሰቶሴና ታ ዳንቁ ባኮ ናንጎ ታ
 ናንጌ ጎይዎ ዓዚ ዓንሂ ዔርዘንዳኔ።

18 ጋዓንቲ ዓንሂ ባኦካፓ ፔቲ ፔቲዘንሂ ታ ዓንሂ
 ኮይላ ሙኪንዲዋያ ዔያቶም ማሊም ሚርጌና ያቶርቃኔ፤
 19 ያዲ ማዔቲያ ያኦሲ ጌዔቲ ዑኬ ኬሊዳ ታ ዓንሂ ኮይላ
 ሙኪ ዩሮ ያቶርቃ ዓሳኮ ጌኤዘ ሌሊቲዋንቲ ዋልቆዋ
 ዔያቶኮ ታ ዔራኒ ኮዓኔ። 20 ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ካኦቲማ
 ማዒባኦ ጉሪ ሃይሴቲዋንቲ ያኦሲ ዋልቁታሂሮኬ።
 21 ዓንሂ ኮዓ ባካ ዓይጎዳይ? ዓንሂ ጳርቆንዶ ኮኦሎ
 ታ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዓንሂ ኮዓም? ናሹሞና ሺሌዑም
 ዓያናና ማዒ ታ ዓንሂ ኮይላ ሙካንዳጉዲ ዓንሂ ኮዓይ?

5

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ባኦካ ማዳንቲ ቦርሲሳ ማዳ

1 ዓንሂ ባኦኮይዳ ማቸ ሃሂ ዓኒ ማዒባኦያና ለሂንታ፣
 ቦርሲሳ ሃይሴ ዋይዘንታኔ፤ ዩያጉዳ ማዶ ማሌ ዳር
 ባኦካታዎ ማዳንቲዋያኬ፤ ዩይያ፡- ዓንሂ ባኦካ ፔኤኮ
 ዓንዶ ለጎ ዔኬ ዓሲ ዓኦኔ ጌይንታኔ። 2 ዓካሪ

3:16 3:16 1ቆር. 6:19፤ 2ቆር. 6:16። 3:19 3:19 ዓሎ. 5:13። 3:20 3:20 ዓይኮ. 94:11። 4:12 4:12 ዳኪ. ማዶ 18:3። 4:16
 4:16 1ቆር. 11:1፤ ፒላጲ. 3:17። 5:1 5:1 ለሚ. ዋማ 22:30።

ይያጉዳ ቦርሰሳ ማድ ዲንሢ ሳካ ሳካጅ ዲሳሮ ዲንሢ ያቶርቃይ? ይያይዳገ ይያ ባኮ ዛሎር ያዩ፤ ይያ ማድ ማድሢ ዲንሢ ሳካገገ ሺኢሻንዳያ ኮይሳያታንቴኩ። 3 ዋዚ ታ ዲንሢና ዋላቱታይያ ዓያኖና ታ ዲንሢና ዋላኩ፤ ሃሢ ታ ዲዳ ዲንሢና ዋላ ዓኣያ ማዳ፤ ይያጉዳ ዲኢቴ ማድ ማዳ ዓሢ ዑፃ ጎዳ ይሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንፆና «ዲ ዳቤኔ» ጌይ ታ ዋጌ። 4 ዲንሢ ቡኪንታ ዋዶና ታኢኒያ ዓያኖና ዲንሢና ዋላታሢ፤ ኑ ጎዳሢ፤ ይሱሰ ሱንፆና ሃሢ ዲንሢ ሳካኮይዳ ዓኣ፤ ጎዳ ይሱሰ ዋልቆና፤ 5 ጎሜ ማዳ፤ ይያ ዓሢኮ ዑፃ ዓሻካ ባይቃንዳጉዲ ዲንሢ ሳካገገ ዲማሰ፤ ያላሄም ዲዛ ዓኣሢ ዲንገንዳያ ኮይሳኔ፤ ይያ ዲንሢ ማዳንዳሢ ጎዳ ጋጉንፆ ዋሳሮ ሙካኣና ይያ ዓሢኮ ሺምገሢ ዳቃንዳጉዲኩ።

6 ዓካሪ ዲንሢ ሄርሺንቴ ያቶርቃሢ ጉሪኩ፤ ሙኑቃ ያኣዛ ዲቦ ሙኑቆ ቢያ ካፂሳሢ ዲንሢ ዔሩቀይ? 7 ያኣዛ ሳካ ሙኑቃ ዲንሢ ማዳንዳጉዲ ሙኑቆ ያኣዛ ዲንሢዳገ ባይዙቀቴ፤ ዲንሢዳ ይይ ሳኣሢያ ታ ዔሩኔ፤ ዑሣ ዓኣዲያ ኬሎ ማራዓሢ ማዳ፤ ኪሪሰቶሴ ኑ ጋይቴ ሹኪንቴ ሃይቄኔ፤ 8 ይያር ፑርቱሞና ጌይ ማዳና ኩሜ፤ ሙኑቆ ያኣዛናቱቀንቴ ሙኑቆ ያኣዛባኣ ላኣዶ ሙዲ ኑኡኮ ቦንቾ ኬሎ ፒዙሞና ሃሢ ጎኡሞና ኑ ቦንቾም።

9 ሃያኮ ቤርታ ታ ዲንሢም ያኣፔ ኪኢቶይዳ፡- «ማቾ ሃሢ ዓኒ ማዳባኣያና ላሃ ዓሶና ዋላ ፔቴ ማዳገጉቴ» ታ ዲንሢም ጌዔ። 10 ይያ ታ ጋዓዛ ሃያ ዓጮይዳ ዓኣ ማቾ ሃሢ ዓኒ ማዳባኣ ዓሶና ላሃ ዓሶና ሚኢሾር ጎይቃ ዓሶና ይያጉዲ ዉዞና ጎኔ ያኦሲ ማዳባኣ ባኮ ካኣሽካ ዓሶና ዋላ ፔቴ ማዳገጉቴ ጌይሢቱቀሴ፤ ያዲ ማዳያታቴ ሃያ ዓጮይዳገ ኬሰካንዳያ ዲንሢም ኮይሳኔ ጌይሢኩ። 11 ታኣኒ ጋዓንቴ ዲንሢም ያኣፔሢ፡- «ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲኩ» ጌይ ጌይ ማቾ ሃሢ ዓኒ ማዳባኣያና ላሃዘንሢና ሚኢሾር ጎይቃዘንሢና፤ ይያጉዲ ጎኔ ያኦሲ ማዳባኣ ካኣሽካ ካኣሽካ ዓሶና ዓሲ ጫሽካ ዓሶና ማሢንታ ዓሶና ሃሢ ዉኡቃ ዓሶና ዋላ ፔቴ ማዳገጉቴ ጌይኩ። ይያጉዳ ዓሶና ዋላ ሙኡዚታፆ ሙይገጉቴ።

12 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁቁ፤ ዙላ ዓኣ ዓሶ ዑፃ ዋጋኒ ታኣም ኮይሳያቱቀሴ፤ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳ ጋዓንቴ ዲንሢ ዋጋኒ ዳንዳዓያቱቀይ? 13 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁቁ ዓሶይዳ ዋጋሢ ያኦሲኩ፤ ዓካሪ ማዳኣገ ጋዓሢጉዲ «ፑርቶ ዓሢ ዲንሢ ሳካገገ ሺኢሾቀቴ።»

6

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶኮ ሞኑቶ ዛላ

1 ዲንሢዳገ ፔቴ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃያ ማዳ፤ ዲሻሢና ዋላ ፑርቱቴ ጌኡዘ ያኦሲ ዓሳ ዋጋንዳጉዲ ማሃይይዳገ ዋጌና ዓይሢሳኒ ያኦሲ ዔሩቀ ዓሶና ዋጊሳኒ ዋይቲ ዓኣዳኒ ጫርቃይ? 2 ያኦሲ ዓሳ ዓጮይዳ ዋጋያታሢ ዲንሢ ዔሩቀዓዳ? ሂዳያ ዓጮይዳ ዲንሢ ዋጋያታንቴ ይያ ዳኮ ባኮ ዋጊያ ዲንሢ ባሺያ? 3 ያኦሲ ኪኢታንቾይዳታፆ ኑ ዋጋንዳሢ ዲንሢ ዔሩቀዓዳ? ሂዳያ ሃያ ዓጮ ባኮይዳ ባሺና ዋይቲ ዋጋኒ ኑ ዳንዳዑቀይ? 4 ዓካሪ ዋላና ዲንሢ ፑርቱቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ ሳኣ ዓሶና ዋጊሳኒዳ? 5 ዔዛታ! ዲንሢ ሳካኮይዳ ዓሲ ጊኢጊሻኒ ዳንዳዳ፤ ዲናና ዓኣ፤ ጨሚባኣዓዳ? ቦርሶ ዲንሢም

ማዳም፤ 6 ዓካሪ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ባጋሢ ዋጌና ዓይሢሳኒ ያኦሲ ዔሩቀ ዓሶ ዋጎ ቤዘ ዓኣዳኒ ኮይሳ?

7 ጉቤና ዋላ ዲንሢኮ ሞኑቲንታ ዳውሲንቴኩ፤ ይያይዳገ ዲንሢም ፑርቱሶናኣታቴ ሃሢ ዲንሢ ጌሾናኣታቴ ኮሺቱቀዓዳ? 8 ዲንሢ ጋዓንቴ ዲንሢም ፑርቱሳኔ፤ ሃሢ ዲንሢ ጌሻኔ፤ ይያጉዲ ዲንሢ ዲሻንሢንታ ሚሻንሢንታም ዲንሢ ይያይዳኔ። 9 ፑርቶ ዓሳ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌሊንዲቀኣሢ ዲንሢ ዔሩቀዓዳ? ይያ ባኮና ጌሺንጉጉቴ፤ ዓኒ ሃሢ ማቾ ማዳባኣ ዓሶና ላሃኒ ሱኡካዳ ዓሳ፤ ያኦሲገ ሜሌ ካኣሽካ ዓሳ፤ ዓኒ ሃሢ ማቾ ማዳባኣ ዓሶና ላሃ ዓሳ፤ ዓቲንቁና ላሃ ዓቲንቁ፤ 10 ዉሲ፤ ሚኢሾር ጎይቃ ዓሲ፤ ዑሽኪ ማሢንታ ዓሲ፤ ዓሲ ደንካ ዓሲ፤ ዓሲ ባኣዚ ቡራ ዓሲ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌላዓኩ። 11 ዲንሢዳገ ፔቴ ፔቴዘንሢ ቤርታ ያዲኩ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ጎዳ ይሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንፆና ኑ ጎዳሢ ዓያኖና ጎማገ ዲንሢ ማሰቲ ጌኡሽኩኔ፤ ያኦሲም ዲማዴ ዴሬያ ዲንሢ ማዳኔ፤ ያሊያ ያሊኔ።

ዑፃ ያኦሲ ቦንቾም ማሃሢ

12 ቢያ ባኣዚ ታ ማዳንዳጉዲ ዓይሢንቴያኩ፤ ጋዓንቴ ቢያ ባኣ ታኣም ኮይሳያቱቀሴ፤ ቢያ ባኣዚ ታ ማዳንዳጉዲ ታኣም ዓይሢንቴኔ፤ ይይ ያዲ ማዳቴያ ዓይሳ ባኣዚማኣ ካራሚ ማዳ ታ ዋርቃዓኩ፤ 13 ሙኡዚ ጎጸም፤ ጎጸ ሃሢ ሙኡዚምኩ፤ ያዲ ማዳቴያ ያኦሲ ሙፆንታ ጎጸንታ ባይዘንዳኔ። ኑኡኮ ዑፃ ጎዳም፤ ጎዳኣ ኑ ዑፃም ማዳሢር ኑኡኮ ዑፃ ማቾ ሃሢ ዓኒ ማዳባኣያና ላሃሢም ማሃንዳያ ኮይሱቀሴ። 14 ያኦሲ ጎዳ ይሱሰ ሃይባገ ዔቄሴኔ፤ ሃሢ ኑናኣ ፔ ዋልቆና ሃይባገ ዔቄሳንዳኔ።

15 ዲንሢኮ ዑፃ ኪሪሰቶሴ ዑፃይዳገ ፔቴ ቤሲ ማዳሢ ዲንሢ ዔሩቀዓዳ? ዓካሪ ኪሪሰቶሴ ዑፃ ማዳሢ ዔኪ ዓኒ ማዳባኣ ዓሶና ላሃ ላኣሎ ዑፃና ዋላ ፔቴ ማሃንዳያ ታኣም ኮይሳ? ፔቴታፆ ይይ ኮይሱቀሴ። 16 ዓኒ ማዳባኣ ዓሶና ላሃ ላኣሎና ላሃ ዓሲ ዲዞና ዋላ ፔቴ ማዳሢ ዲንሢ ዔሩቀዓዳ? ዋይቲ ጌዔቴ፡- «ላምፆንሢ ፔቴ ማዳኔ» ጌይንቴ ያኣገንቴሢ።

17 ጎዳና ዋላ ፔቴ ማዳ ዓሳ ጋዓንቴ ዲዛና ዋላ ዓያናና ፔቴ ማዳኔ።

18 ይያር ማቾ ሃሢ ዓኒ ማዳባኣያና ላሃገጉቴ፤ ዓሲ ማዳ ሜሌ ጎሜ ቢያ ፔ ዑፃኮ ዙላ ማዳያኩ፤ ማቾ ሃሢ ዓኒ ማዳባኣያና ላሃ ዓሲ ጋዓንቴ ፔ ዑፃይዳ ጎሜ ማዳኔ። 19 ያኦሲዳገ ዲንሢ ዔኩ፤ ዲንሢኮ ጋርይዳ ናንጋ ዓያኖ ጌኡኮኮ ዲንሢ ዑፃ ማኣር ማዳያታሢ ዲንሢ ዔሩቀዓዳ? ዲንሢ ያኦሲር ማዳንዳኣገዓቱም ዲንሢርቱቀሴ። 20 ዋይቲ ጌዔቴ ዲዚ ዲንሢ ሻንቄ ዔኬያኩ፤ ይያር ዲንሢኮ ዑፃና ያኦሲ ቦንቾቀቴ።

7

ዔፒ ዛላ ያኣጨንቴ ያኣጨሢ

1 ዲንሢ ታና ያኣፒ ያኣጨፍ ዓኣጨያ ዛሎኮ፡- ዓሲ ላኣሊ ዔከባኣቴ ኮሺኩ ታ ጋዓኔ። 2 ጋዓንቴ ማቾ ሃሢ ዓኒ ማዳባኣያና ላሃ ጎሜ ማዳጉዲ ፔቴ ፔቴ ዓቲንቆኮ ማቾ ዓኣያ፤ ሃሢ ፔቴ ፔቴ ላኣሎኮ ዓኒ ዓኣያ ማዳንጎ። 3 ዓኒ ፔ ማቾም ፔና ዲንጋኒ ኮይሳኔ፤ ይያጉዲ ማቾኣ ፔ ዓኣም ፔና ዲንጋኒ ኮይሳኔ። 4 ማቾኮ ዑፃ ዲዞር ሌሊቱቀንቴ ዓኒንታ

5:6 5:6 ጋላ. 5:9። 5:7 5:7 ኪሲ. ማፃ 12:5። 5:8 5:8 ኪሲ. ማፃ 13:3፤ ላሚ. ዋማ 16:3። 6:12 6:12 1ቆር. 10:23። 6:16 6:16 ማገ. ማፃ 2:24። 6:19 6:19 1ቆር. 3:16፤ 2ቆር. 6:16።

ዋላርኬ፤ ይያጉዱ ሃሣ ዓረ ዑ፡፡ ዓዛር ሌሊቱዋንቴ ማቸንታ ዋላርኬ።

5 ያኦሲ ሸኢቃኒ ላምዖንሢ ዋላ ገኢገኢ ዳካ ዋዴም ማዓንዳኦንታቲም ደማዲ ዋርቁባኦንታቲ ቃራኬ፤ ዓንሢሢ ዓንሢሢ ካፓኒ ዳንዳዑዋም ማዕም ፃላሃ ዓንሢሢ ገሹዋጉዳ ዋላ ማዕቀቱ። 6 ይያ ታ ዓንሢሢም ጋዓሢ ዘርጉዳ ማዓንዳኦንታቲም ዓይሥሢ ማሂቱዋሴ። 7 ዓሲ ቢያ ታጉዳ ላኦላ ዔኩዋ? ናንጌቲ ቃራኬ ታ ጋዓኔ፤ ጋዓንቴ ፔቲ ፔቲሢም ያኦሲ ደማ ደማ ዓንገሢሢ ዓንገጌ፤ ፔቲሢም ፔቲ ባኦዚ፤ ባጋሢም ሜሌ ባኦዚ ዓንገገገ።

8 ሎይባኦ ዓሶንታ ዔከባኦ ዓሶንታም፤ ገንሣ ሃሣ ዓንሢሢ ሃይቄ ላኦሎንታም ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- ዔያታ ሎውዋ? ሃሣ ዔኩዋ? ታጉዳ ናንጌቲ ዔያቶም ቃራኬ። 9 ጋዓንቴ ዔያታ ፔና ዳንዳዒ ካፓኒ ባሽገገገ፤ ሌዖንጎ፤ ዔኩንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዔከሢሢ ሎዒሢሢ ዘላ ማሊ ሜታዲሢዳፓ ዔከዖና ሎይዖና ኮሺኬ።

10 ዔከዘንሢሢ ሎዔዘንሢሢም ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- ሃይ ጎዳ ጋዓያ ማዓንዳኦንታቲም ታ ጋዓያቱዋሴ። ሎዔ ላኦላ ፔኤኮ ዓረዳፓ ደማዲ፤ 11 ዓንገገ ደማዲ ዒዛ ኬሰኬቲ ሎውዋ? ፔኤር ናንጎንጎ፤ ዔይዔ ጌዔቲ ዓረና ቡኮንጎ፤ ይያጉዳ ዓረና ፔ ማቸ ዓንጀ።

12 ሃንጎዋቶም ጎዳ ጋዓያቱዋንቴ ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- ፔቲ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲኮ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ላኦላ ዓኦያታ? ዓዛና ዋላ ናንገኒ ኮዔቲ ዒዛ ዒ ዓንጀ። 13 ሃሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ላኦላኮ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓረ ዓኦያ ማዒ፤ ዓዛና ዋላ ናንገኒ ኮዔቲ ዒዛ ዒዛፓ ዓንጀንታ። 14 ዓይጎር ጌዔቲ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋም ማዕ ዓናሢ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዒዛኮ ማቸ ዘሎና ያኦሲ ዓሲ ማዓሢርኬ፤ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋም ማዕ ላኦላኦ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓረ ዘሎና ያኦሲ ዓሲ ማዓኔ፤ ያዲ ማዒባኦቶ ናኦታ ዓንሢሢኮ ያኦሲ ዓሲ ማዓኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ይያይዲ ዓንሢሢ ናንጌቲ ናኦታ ዓንሢሢኮ ያኦሲ ዓሲኬ። 15 ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋም ማዕ ዓሶማ ደማዲ ኮዔቲ ደማዲንጎ፤ ይካፓ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃም ማዕ ዓረታቲያ ማቸ ፔቲ ማሃ ዋጋ ዓርቃኒ ዳንዳዑዋሴ። ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ኦና ዔኤሌሢ ኮሹዋና ኦ ናንገንዳጉዳታሢ። 16 ዔና፤ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃዜሌ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓረ ኔኤኮ ኔ ዳቂሻንዳያ ናንዳኔ ኔ ዔራ? ኔኤ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃሃ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ኔኤኮ ማቸ ኔ ዳቂሻንዳያ ናንዳኔ ኔ ዔራ?

17 ፔቲ ፔቲሢ ያኦሲ ዒዛም ጌዔ ጎይዖ ሃሣ ያኦሲ ዒዛ ዔኤላኦና ዓኦ ጎይዖ ናንጎንጎ። ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሸኢጲያ ማኦር ዓሶም ቢያ ታ ዓንጌ ዋጋ ይያኬ። 18 ዖናታቲያ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቲያታ? ዔኤሊንቲያ ማዕቲ ቲቂንቲባኦሢሢ ማዕኒ ማሎፓ፤ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቲባኦ? ዔኤሊንቲያ ማዕቲ «ቲቂንታኒ ኮይሳኔ» ጌይሳ ባኦዚ ባኦሴ። 19 ዓቲንቲ ቤርቲ ቲቂንቲሢ ማዕቲያ ቲቂንቲዋ ሃሽዖ ማኦዳ ባኦዚ ባኦሴ፤ ባሽ ኮይሳሢ ያኦሲ ዓይሢያ ኮንሥሢኬ። 20 ይያር ፔቲ ፔቲ ዓሳ ያኦሲ ዒዛ ዔኤላኦና ዓኦ ጎይዖም ናንጎንጎ። 21 ያኦሲ ኔና ዔኤላኦና ኔ ዓሲኮ ዓይሌዳ? ያዲ ኔ ማዕቲያ ዔኤሊባኦሴ፤ ማሊ ሜታዲ፤ ዓይሎማፓ ኬሰካኒ ካራ ኔኤም ጰዴቲ ኬዙ ሃሽ። 22 ዓይጎር ጌዔቲ ዓሲኮ ዓይሌ ማዒ ዓኦንቴ ጎዳ ዔኤሌ ዓሲ ጎዳና ዓይሎማፓ ኬሰኬ፤ ይያጉዳ ዓይሌቲዋያታ? ዔኤሊንቲ ዓሲ ከሪሰቶሴኮ ዓይሌኬ።

23 ያኦሲ ዓንሢሢ ሻንቂ ዔከሢሢር ዓሲኮ ዓይሌ ማዒ፤ 24 ይያር ታ ዓሽንሃ ታ ሚሽንሃ! ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዔኤሊንታማና ዓኦ ጎይዖ ያኦሲና ዋላ ናንጎንጎ።

ዔከባኦ ሃሣ ሎዒባኦ ዓሶና ዓንሢሢ ሃይቄ ላኦሎና ዘላ

25 ዔከባኦ ሃሣ ሎዒባኦ ዓሶ ዘሎ ጎዳፓ ታ ዔከ ዓይሥሢሢኬ፤ ጋዓንቴ ጎዳኮ ማኦሪዖፓ ዔቆያና ጉሙርቁንቴ ዓሲ ማዒ ሃካፓ ለካ ታ ማሊያ ታ ኬኤዘኔ፤

26 ሃሢ ኦ ዓኦ ማቶ ዋዴታሢር ዓሲ ዓኦ ጎይዖ ናንጌቲ ቃራኬ። 27 ጋዓንቴ ላኦላ ኔ ዔከዖ ማዕቲ ዓንጀኒ ኮይ፤ ላኦላ ኔ ዔከባኦ ማዕቲ ዔከ ኮይ። 28 ኔኤ ኔ ላኦላ ዔከቲ ጎሜ ማዴኔ ጌይሢቲዋሴ፤ ሃሣ ፔቲ ወዴር ናይ ሎዔቲ ጎሜ ዒዛ ማዴኔ ጌይሢቲዋሴ፤ ማዕቲያ ዔከ ዓሶና ሎዒ ዓሶና ሃያ ዓጮይዳ ሚርጌ ናንገ ሜታ ሄላኔ፤ ታኦኒ ዓንሢሢ ይይ ሄሎዋጉዳ ኮዓኔ።

29 ታ ዓሽንሃ! ታ ሚሽንሃ! ታ ዓንሢሢም ሂዚ ጋዓኔ፡- ዋዴ ጋፓ ጋፓኬ፤ ሃካፓ ሴካ ላኦላ ዓኦሢያ ዔከባኦያጉዳ ማዒ ናንጎንጎ። 30 ዖያሢ ዖዩዋሢሢ፤ ዋዴሢ ሃካዳዎኦሢሢ ማዒ ናንጎንጎ፤ ዔኤሊ ሻንቃሢ ዒ ሻንቁ ባካ ዒዛርኬ ጌይ ማሎፓ። 31 ሃያ ሳይዩ ዓኦ ቆሎና ማኦዲንታሢ ጉቤ ማኦዲንታዎም ማዒ ናንጎንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ሃያ ዓጮ ባካ ላኦሚንታንዳሢ።

32 ይያር ዓይጎ ማሊሢ ዓንሢሢ ሜታዲዎ? ናንገንዳጉዳ ታ ኮዓኔ፤ ላኦላ ዔከባኦ ዓሲ ጎዳ ዋዛሳንዳ ባኦዚ ኮዓሢር ጎዳ ዋዛሳ ባኦዚ ማላኔ። 33 ላኦላ ዔከ ዓሲ ዓንጎጎ ማላሢ ሃያ ዓጮ ባኦዚና ፔ ማቸ ዋዛሳንዳ ባኦዚኬ። 34 ይያር ማሊያ ዒዛኮ ላምዖ ፓቂንታኔ ጌይሢኬ። ይያጉዳ ሎዒባኦ ላኦላታቲያ ወዴር ናይ ፔኤኮ ዓሽኮና ሽምፓሢና ያኦሲም ደማዴያ ማዕኒ ኮዓሢር ማሊያ ዒዛኮ ጎዳም ኮይሳ ማዴይደኬ። ሎዔ ላኦላ ጋዓንቴ ፔኤኮ ዓረ ዋዛሳኒ ኮዓሢር ዒዛ ማላሢ ሃያ ዓጮ ባኦዚኬ።

35 ይያ ታ ጋዓሢ ዓንሢሢም ኮይሳ ባኮ ማሊሢና ማዓንዳኦንታቲም ዓንሢሢም ዔከ ዴኤዲሳንቲዋሴ፤ ታኦኮ ማሊያ ዓንሢሢ ኮይሳ ጎይሢ ናንገንዳጉዳና ማሊያ ዓንሢሢኮ ዣኦሎዋንቴ ጉቤ ዓናና ማዒ ጎዳም ማዳንዳጉዳ ጌይኬ።

36 ፔቲ ዓሲ ፔቲ ወዴር ናሽኪ ዋላ ዓማላያታ? ይና ዔከኒ ማሊባኦንቴ፤ ይና ወዴሬሎኮ ሎዖንዳ ዋዴ ዓኦዲያ ማዕቲ ሃሣ ዒ ዔከዖ ማሊያ ገባኒ ዳንዳዒባኦንታቲ ጎሜ ባኦሴ ዔከኮንጎ። 37 ጋዓንቴ ዔከኒ ዒዛ ሜታሳ ባኦዚ ባኦቲ፤ ዔኩዋ? ዴዒኒ ዳንዳዓያታቲ ሃሣ ይይ ጎኔ ዒናፓ ማዕቲያታቲ ዔከባኦቲ ኮሺኬ። 38 ይያር ዖኦዬዙ ዔከሢሢ ኮሽ ማዴኔ፤ ዔኩዋ? ሃሽሢያ ባሽ ኮሽ ማዴኔ።

39 ፔቲ ላኦላ ዓረ ሽምፔና ዓኦና ዔፒ ዘላ ዋጌና ቲኦቲያኬ፤ ዓረ ሃይቄቲ ጋዓንቴ ሜሌ ኮዔ ዓሲም ዒዛ ሎዒኒ ዳንዳዓኔ፤ ዒዛ ሎዒንዳ ዓሢ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃም ማዕኒ ኮይሳኔ። 40 ታ ማሊያና ታ ጋዓሢ ሎውዋ? ፔኤር ዒዛ ናንጌቲ ባሽ ዒዛ ዋዛና ናንገንዳኔ፤ ታና ያኦሲ ዓያና ይያ ጌይሳያ ማላኔ።

8

ሚሌ ካኦሽም ሹኪንቴ ዓሽኪ ዘላ

1 ሚሌ ያኦዘም ሹኪንቴ ቆልዎ ዓሽኮ ዘሎ ሂዚ ታ ጋዓኔ፡- ቢያሢኮ ኦኦኮ ዔራቶ ዓኦኔ። ዔራቶ ዓሲ ዖዖቶርሳኔ፤ ናሹዋ ጋዓንቴ ዓሲ ኮኮሻኔ። 2 «ታ ዔራኔ» ጋዓ

ዓሲ ኮይሳሊንጉዳያ ሃጊ ዔሪባኣያኩ። 3 ያኦሲ ናሽካ ዓሲ ጋዓንቴ ያኦሲና ዔርቴያ ማዓኔ።

4 ዓካሪ ማሌ ያኦዘም ሹኪንቴ ዓሽኪ ዛላ ታ ጋዓሢ ማሌ ያኦዘ ሃያ ዓጮይዳ ዓይጎታቱቀኣሢ ኑ ዔራራ፤ ዩያጉዲ ፔቴ ያኦዘሢ ዓታዛ ማሌ ያኦሲ ባኣሢያ ኑ ዔራራ። 5 ማርጌ ያኦሲ ጌይንታ ባኣዘና ጎዳቴ ጌይንታይ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ጫሪንጫ ማዔቴያ ሳይይዳ ያኦሲ ጌይንታ ካኣሽኮ ባኣዘ ዓኣቴያ። 6 ኦኡኮ ጋዓንቴ ቢያ ባኣዘ ዒዛይዳገ ማዘኸንቴያ፤ ኦኡኒያ ዒዛም ማዘኸንቴያ ፔቴ ያኦሲ ማዔ ዓዳ ዓኣኔ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ቢያ ባኣዘ ዒዛ ዛሎና ማዘኸንቴያ ኦኡኒያ ዒዛ ዛሎና ማዘኸንቴያ፤ ፔቴ ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ኦኡኮ ዓኣኔ።

7 ጋዓንቴ ዩያ ቢያሢ ዔራቀሴ፤ ፔቴ ፔቴዘንሢ ሃሢ ሃላንዳኣና ማሌ ያኦዘ ካኣሽኪሢ ዔራራሢ ዩያጉዳ ዓሽኮ ዔያታ ሙዓሢ ማሌ ያኦዘም ሹኪንቴያ ማሢኔ፤ ዒና ዔያቶኮ ዔያቶ ዳቢንቴያኩ ጋዓሢር ዔያታ ዒኣታኔ። 8 ጋዓንቴ ያኦሲና ኦኡና ዋላ ካንሣሢ ሙኡዚቱቀሴ፤ ኑ ሙዒባኣቴያ ፓጫንዳ ባኣዘ ባኣሴ፤ ኑ ሙዔቴያ ባሽ ዳንቃንዳ ባኣዘ ባኣሴ።

9 ዩይ ያዲ ማዔቴያ ዩይ ኮዔ ጎይያ ማዲያ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ደዲባኣ ዓሶ ዳቢሻያ ማዐቀጉዲ ዒንሢና ዔራቀቴ። 10 ዓይጎር ጌዔቴ «ታ ዔራራ» ጌዒ ማሌ ያኦዘም ሹኪንቴ ዓሽኮ ካኣዦ ማኣራ ኔ ዳዒ ሙዓንቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ደዲባኣ ዓሢ ኔና ዳንቁቴ ዩይ ማዲ ኔኦኮ ማሌ ያኦዘም ሹኪንቴ ዓሽኮ ሙዓንዳጉዲ ዓሢ ማሃያቱቀዓዳ? 11 ዩያር ኔኦኮ «ታ ዔራራ» ጌይያና ኪሪሰቶሴ ዒዛ ጋይቴ ሃይቁሢና ጉሙርቁያና ደዲባኣሢ ባይቁኔ ጌይሢኩ። 12 ዩያይዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዒንሢኮ ዒሽንሢንታ ማሽንሢንታ ዳቢሽያና ሃሣ ዔያቶኮ ላቤ ዒና ባሽ ላቢሽያና ኪሪሰቶሴም ቀይዘ ዒያያ ማዒ ዒንሢ ዳባኔ። 13 ዩያር ሙኡዚ ታኣኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዒሻሢንታ ማሽንታ ዳቢሻያ ማዔቴ፣ ታ ዒሻሢንታ ታ ማሽንታ ዳቁሲያይዳገ ፔቴታዎ ዓሽኪ ታ ሙዓዓ።

9

ያኦሲ ማዲም ዳኪንቴ ዓሲም ኮይሳ ባኣዘ

1 ታኣኒ ቢያ ባኣዘ ማዲኒ ዳንዳዓ ዓሲቱቀዓዳ? ያኦሲ ማዲማኣ ታ ዳኪንቴያቱቀዓዳ? ኑ ጎዳሢ ዩሱሴ ታ ዛገባኣዓዳ? ጎዳ ዩሱሴም ታ ማዲ ማዲኮ ዓኣገ ዒንሢቱቀዓዳ? 2 ጎዳ ታና ያኦሲ ማዲም ዳኪያ ማዔሢ ዔርዛ ማላታ ዒንሢ ማዔሢር ሃንጎቀታ ታና ያኦሲ ማዲም ዳኪንቴያኩ ጌይባኣቴያ ዒንሢም ጋዓንቴ ታ ጎኔና ያኦሲ ማዲም ዳኪንቴሢኩ።

3 ያኦሲ ማዲም ዳኪንቴያ ዛሎ ታና ደንካ ዓሶም ታ ሂዘ ጋዓኔ፡- 4 ሙዎ ባኣዘና ዑሽኮ ባኣዘና ታኣም ኮይሱቀያዳ? 5 ያኦሲ ማዲም ዳኪንቴ ማሌዘንሢና ጎዳ ዩሱሴኮ ጌርሲንሢና ጸዒርሴንሢናጉዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ላኣሊ ዔኪ ዋላ ሃንታኒ ኮይሱቀኣሢ ታና ሌሊዳ? 6 ሃሣ ኦና ቀይሢ ማዲ ላቢ ናንጋኒ ኮይሳሢ ባርናባሴና ታኣና ሌሊዳ? 7 ዒንጎ ማሊሽ ባኣንቴ ፔ ማሊሽና ፖኦሊሴ ማዒ ማዲይ ያናዳይ? ሃሣ ቀይሮ ቱካዎ ዓኣገ ካፃዛ ሙዑቀኣሢ ያናዳይ? ቆልም ሃንቃያታዎ ዲኣቆ ዑሽኩቀይ ያናዳይ?

8 ሃያ ታ ጋዓሢ ዓሲ ማሊሢና ሌሊዳ? ሙሴ ዔርዜ ዋጋ ሂዘ ጎሙቀዓዳ? 9 ዋጎይዳ፡- «ሃኣኮ ሺርካ ጌሜኮ

ዳንጎ ቱኪፖ» ጌይንቴ ፃኣገንቴ። ሂዳዎ ያኦሲ ዩያ ጌዔሢ ጌማቶም ማሊዳ? 10 ዒዘ ዩያ ጌዔሢ ጎኔና ኑ ዛሎቱቀዓዳ? ጎኔኩ፣ ዩይ ፃኣገንቴሢ ኑ ዛላኩ፤ ዔይጎር ጌዔቴ ጎሽካሢ ሃሣ ሃኣኮ ሺርካሢ ሃኣኮይዳገ ዒዛም ሃላንዳያ ዓኣሢ ዔራ፣ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሣሢርኩ።

11 ኦኡኒ ዒንሢም ዓያና ባኣዘ ዜርቃዎ ዒንሢዳገ ዓሲ ዒንጋ ባኣዘ ዳንቁቴ ዩይ ዳኤፕ ባኣዘዳ? 12 ሃንጎቀታ ዩያ ባኮ ዒንሢዳገ ዳንቃያ ማዔቴ ዓካሪ ኦኡኒ ዩያገ ባሽ ዳንቃኒ ኮይሱቀዓዳ?

ኦኡኒ ጋዓንቴ ዩያይዲባኣሴ፤ ኦኡኒ ዩያ ሃሽሢ፣ ኪሪሰቶሴ ኮዦ ሃይሶ ማዲኮ ዲቆ ማዐቀጉዲ ቢያ ባኣዘ ገቢ ኑ ዳንዳዎም ጌይኩ። 13 ጌኡዦ ማኣርይዳ ማዲ ዓሳ ሙዎ ዒኣካገ ዳንቃሢንታ ሹጮና ማዦና፣ ያኦሲም ዒንጎ ቤዘይዳ ማዲ ዓሳኣ ዒንጎ ባኮይዳገ ዔኪ ሙዓሢ ዒንሢ ዔራቀዓዳ? 14 ዩያጉዲ ኮዦ ሃይሶ ኬኤዛ ዓሳ ዔያታ ሙዓንዳ ባኮ ዩና ማዲ ማዲይዳገ ዳንቃንዳጉዲ ጎዳ ዒይሢ።

15 ታኣኒ ጋዓንቴ ዩያ ታኣም ኮይሳ ባኮይዳገ ፔቴታዎ ዔኪባኣሴ፤ ዩይ ታኣም ሃሢ ያዲ ማዓንዳጉዲ ጌይቱቀሴ ሃያ ታ ዒንሢም ፃኣገሢ፤ ታ ጫርቁ ጌሰቴ ባኮ ጉሪ ማሃያይዳገ ታ ሃሃይቁቴ ቃራኩ። 16 ኮዦ ሃይሶ ኬኤዘያ ታኣም ዓይሢንቴ ዓይሥሢ ማዔሢር ታና ሄርሽንቴሳ ባኣዘቱቀሴ፤ ታኣኒ ኮዦ ሃይሶ ኬኤዘባኣያ ማዔቴ ታና ባይዔ! 17 ኮዦ ሃይሶ ቃኣሎ ናሽኪ ታ ኬኤዘያ ማዔቴ ላቢያ ዛሎ ታኣም ዒንገንታንዳ ባኣዘ ዓኣኔ፤ ዓይሥሢና ታ ኬኤዘያ ማዔቴ «ማዲ» ጌይ ዓይሢንቴሢ ኩንሣያገዓቴም ማሌ ባኣዘ ታ ማዲ ጌይሢቱቀሴ። 18 ሂዳዎ ታኣኮ ላቢያም ዒንገንታ ባካ ዓይጌንዳይ? ዓካሪ ታኣም ዒንገንታ ባካ ኮዦ ሃይሶ ታ ኬኤዘኣና ታኣም ኮይሳ ባኮ ዔኩቀዎ፣ ዔኤቢ ባኣያ ማዲሢኩ።

19 ታኣኒ ዓይጎ ዓሲኮቀ ካራማቱቀሴ፤ ማዔቴያ ታኣም ዳንዳዒንቴ ጎይያና ማርጌሢ ዳቁሻኒ ጌዒ ቢያሢኮ ታ ካራማ ማዔቴ። 20 ዓይሁዳ ዓሶ ታ ዳቁሻኒ ዓይሁዳ ዓሶና ዓይሁዳ ዓሲ ታ ማዔቴ፤ ዋዘ ሙሴ ዔርዜ ዋጎም ታ ዓይሢንቴቀያ ማዔቴያ ሙሴ ዔርዜ ዋጎም ዓይሢንታ ዓሶ ዳቁሻኒ ጌዒ ዔያቶጉዲ ታ ማዔቴ። 21 ዋዘ ታኣኒ ያኦሲ ዋጋገ ኬሰኪባኣያ ሃሣ ኪሪሰቶሴ ዋጎማኣ ዓይሢንታያታዎ ዋጋባኣ፣ ዓይሁዳቱቀ ዓሶ ዳቁሻኒ ዔያቶጉዲ ታ ማዔቴ። 22 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ላቤዘንሢ ዳቁሻኒ ታ ዔያቶጉዲ ማዔቴ፤ ዳንዳዒንቴ ጎይያና ፔቴ ፔቴዘንሢ ዳቁሻኒ ቢያሢና ዋላ ቢያ ባኣዘ ታ ማዔቴ።

23 ዩያ ታ ቢያ ማዲሢ ኮዦ ሃይሶኮ ዓንጆ ዳንቃኒ ኮዦ ሃይሶ ዛሎርኩ። 24 ጸዦ ሄሌላሢዳ ቢያሢ ጸሽካዎ ዔያቶይዳገ ፔቴማ ሌሊ ቢራሢ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዔካሢ ዒንሢ ዔራቀዓዳ? ዩያር ዒንሢያ ባሽ ዔኮ ባኮ ዳንቃኒ ጸሽኩቀቴ። 25 ሄሌሎ ጸሽካ ዓሲ ጸዦኮ ቤርታ ማርጌና ላቢ ጸሽኪ ጸሽኪ ዔራራ፤ ዔያታ ዩያይዲ ላባሢ፡- ባይቃ ባኣዘና ዳካ ዋዳር ማዓ ቦንቾ ባኮ ዔካኒኩ፤ ኦኡኒ ጋዓንቴ ላቢንታሢ ባይቁቀያና ናንገና ናንጋያ ማዔ፣ ቦንቾ ባኮ ዳንቃኒኩ። 26 ታኣኒ ጋዓንቴ ሄሎንዳ ቤሲ ባኣንቴ ጉሪ ጸሽካ ዓሲጉዲቱቀሴ፤ ሃሣ ዠባሪ ዲላ ዓሶጉዲ ጉሪ ታ ላባያቱቀሴ፤ 27 ዩያር ማሌ ዓሶም ኬኤዘያ ታኣር ታ ጉሪ ዓቱቀጉዲ ታ ዑፃ ፑርታ ባኣዘ ማዲንዳያይዳገ ዋልቁና ቃዘ ቃዘ ታኣም ዓይሢንታጉዲ ታ ማሃኔ።

9:9 9:9 ላሚ. ዋማ 25:4፤ 19ጥ. 5:18። 9:11 9:11 ሮሜ 15:27። 9:13 9:13 ላሚ. ዋማ 18:1። 9:14 9:14 ማቴ. 10:10፤ ሉቃ. 10:7።

10

ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ሄለ ሜታሢ ኮኦኪንሃ

1 ታ ዲሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ኑ ዓደንሢኮ ሻኦራ ዑፃ ሺቤም ዔያታ ዓኣጳሢና ዞቄ ባዘና ዔያታ ፒንቄሢ ታ ዲንሢም ጳቄሢኒ ኮዓኔ። 2 ዔያታ ሙሴና ዋላ ፔቲ ማዓኒ ዔያ ሻኦሮና ባዘ ዋኦጳይዳ ማሰቲኔ። * 3 ዔያታ ቢያሢ ፔቲ ዓያና ሙኡዚ ሙዔኔ። 4 ቢያሢ ሃሃ ፔቲ ዓያና ዑሽ ዑሽኬኔ፤ ዔይ ዔያታ ዑሽኬሢ ዔያቶና ዋላ ዓኣጳ ዓያና ላላሢዳፓኬ፤ ዔይ ላላሢ ፔቶኦኪና ኪሪሰቶሴኬ። 5 ያዲ ማዔቴያ ያኦሲ ዔያቶኮ ሚርጌሢና ዋዛዲባኣሢ ሌዛ ዔያቶኮ ዓሲ ናንጉታ ደውሎይዳ ኬኤሪንጉት ዓቲኔ።

6 ዔያታ ፑርታ ባኣዚ ሱኡካዳሢጉዲ ኮኡኒያ ፑርታ ባኣዚ ሱኡካዳሢጉዲ ዔይ ኦም «ዲንሢና ዔራቀቲ» ጋዓ ላቲሢ ኮኦኪንሢ ማዔኔ። 7 «ዓሳ ሙዔ፣ ዑሽኪ ዴዔኔ፤ ኮርጋኒያ ዔቄኔ †» ጌይንጉ ያኣፒንጉሢ ሃሃ ዔያታ ሜሌ ካኣሽኮ ባኣዚ ካኣሽኬ ጎይያ ዲንሢያ ዔያቶጉዲ ሜሌ ካኣሽኮ ባኣዚ ካኣሽኪፖቲ። 8 ዔያቶይዳፓ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂ፣ ጎሜ ማዳሢጉዲ ኮኡኒያ ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኣያና ላሂባኣቲ ኮሺኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዔያታ ዔያ ማዳሢጉ ዔያቶይዳፓ ላማታሚ ሃይሃ ሺያ ዓሲ ፔቲ ኬሊና ሃይቄኔ። 9 ሃሃ ዔያቶኮ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ጎዳ † «ዒ ዋይታቲያ ኑ ዛጎም» ጌዒ ሾኦኩና ዳይንጉ ሃይቄሢጉዲ ኮኡኒያ ያዲ ማዲባኣቲ ኮሺኬ።

10 ዔያቶይዳፓ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ደንኪ፣ ጉንዲሜም ያኦሲ ዳኬ ዋዳ ከኢታንቻሢ ዔያቶ ዋዳ ባይዜሢጉዲ ዲንሢያ ያዲ ማዒባኣቲ ቃራኬ።

11 ዔይ ቢያ ባካ ዔያቶ ሄሌሢ ኦም ኮኦኪንሢ ማዓንዳጉዲኬ፤ ሃሃ ያኣፒንጉሢሢ ዋይኮ ጋፒንጎይዳ ዓኣ፣ ኦም «ዲንሢና ዔራቀቲ» ጋዓ ላቲሢምኬ።

12 ዔያር «ጉሙርቄያ ታ ደዲ ዓኣኔ» ጋዓሢ ሎኦሙታዲ ፔና ኮሺ ዔሮንጎ። 13 ዓሲ ሜሌይዳ ሄለባኣ፣ ያኦሲ ዛጋኒ ዳካ ሜታ ዲንሢ ሄለባኣ፤ ያኦሲ ጉሙርቄንታያሢ ሚር ዲንሢ ዳንዳዓንዳሢኮ ዑሣ ዓኣጳ ዲንሢ ሜታዳንዳጉዲ ዒ ኮዑቀሴ፤ ዲንሢም ሜታሢ ዲንጊ ዲንሢ ዛጎ ዋይና ዳንዳዓንዳጉዲ ዋልቄ ዲንጊ፣ ዲንሢ ኬሰካንዳ ጎይሢያ ዲንሢም ዒ ጊኢጊሻኔ።

14 ዓካሪ ዲጊኖንሢያቲ! ሜሌ ካኣሽኮ ባኮ ካኣሽኪፖቲ። 15 ዔያ ታ ዲንሢም ጋዓሢ ዲንሢ ዔራ ዓሲ ማዔሢጎኬ፤ ሂንዳ ታ ኬኤዛ ባኮ ዲንሢ ዲንሢጎር ዋጉቀቲ። 16 ያኦሲ ሺኢቄ ኦኡኒ ዑሽካ ባካ ኪሪሰቶሴ ሱጉያና ፔቲም ዓኣያቲዋዳ? ሃሃ ኦኡኒ ዋላ ዔካ ካፃ ኪሪሰቶሴና ዋላ ፔቲቲዋዳ? 17 ኑ ሙዓሢ ፔቲ ካሣ ሌሊታሢጎር ዋዚ ኑ ሚርጌታቲያ ፔቲ ዑሢኬ።

18 ሂንዳ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ማዳ ባኮ ማሎቀቲ፤ ያኦሲም ዲንጎና ባኮ ሙዓዘንሢና ሹጮና ኮሻና ዲንጎ ቤዘናኮ ፔቲም ባኣዳ? 19 ሂዳያ ሜሌ ካኣሽኮ ባኮም ሹኪንጉቲ ቆልሞ ዓሽኮና ሃሃ ካኣሽኮ ባካኣ ዔኤቢኬ ታ ጋዓኔ

ጌይሢዳ? 20 ያዲቲቀሴ፤ ያኦሲ ዔራቀ ዓሳ ቆልሞ ሹካሢ ያኦሲምቲቀንጉ ፑርቶ ዓያናምኬ፤ ዔያር ዲንሢ ፑርቶ ዓያናና ዋላ ፔቲ ማዓንዳጉዲ ታ ኮዑቀሴ። 21 ጎዳ ባኮ ዑሽኪ ዑሽኪ ሃሃ ፑርቶ ዓያና ባኮም ዲንሢ ዑሽኪ ዳንዳዑቀሴ፤ ዔያጉዲ ሃሃ ጎዳ ባኮ ሙዔ ሙዔ ፑርቶ ዓያና ባኮም ዲንሢ ሙዔኒ ዳንዳዑቀሴ። 22 ዓካሪ ኦኡኒ ጎዳ ባኮ ሃሺያና ዒዛ ዳጋሶንዳ? ኑ ዒዛይዳፓ ባሼ ደዲኬ ጌይሢዳ?

23 «ቢያ ባኣዚ ማዳንዳጉዲ ዓይሢንጉያኬ» ጋዓንጉ ቢያ ባካ ማኣዳያቲቀሴ፤ «ቢያ ባካ ማዳንዳጉዲ ዓይሢንጉያኬ» ጋዓንጉ ቢያ ባካ ኮሻያቲቀሴ። 24 ፔቲ ፔቲሢ ሚሊሢም ማዓ ባኮም ማላንዳኣፓዓቲም ፔኤም ማዓ ባኣዚ ሌሊ ዛጎፓ።

25 ዒኔና ማሊ ሂርጉቀ፣ ቦኣካይዳ ሻንቸንታ ዓሽኮ ዚቲ ጋዓያ ሙዑቀቲ፤ 26 ዓይጎር ጌዔቲ፡ «ሳያና ጋርይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ጎዳሮኬ» ጌይንጉ ያኣፒንጉቲ።

27 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄቀ ዓሲ ሙኡዚ ሙያም ዲንሢ ዔኤሌያ ማዔም ዲንሢ ዓኣጳኒ ኮዔቲ ዒኔና ማሊ ሂርጉቀ፣ ዚቲ ጌይ ዲንሢም ዲንጊንጉ ዓይጎ ሙኡዚታቲያ ቢያ ሙዑቀቲ። 28 ጋዓንጉ ፔቲ ዓሲ፡ «ሃይ ዓሽካ ሜሌ ካኣሽኮ ባኣዚም ሹኪንጉያኬ» ዲንሢም ጌዔቲ፣ ዔያ ኬኤዚ ዓሢንታ ዒኔ ቆፃ ማላ ማላ ያንታር ጌዒጋፓ ዔያ ሙዓፖቲ። 29 ማሊያ ታ ጌዔሢ ዓሢ ማሊያር ጌይሢ ማዓንዳኣፓዓቲም ዲንሢሲቲቀሴ፤ ዓካሪ ሜሌ ዓሲ ማሊሢ ዛላ ጌዒ ዋይቲ ታና ላኣጊንታይ? 30 ታኣኒ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ሙዔቲ ያኦሲ ታ ጋላቲ ሙዔ ባኮና ዋይቲ ታ «ዳኬኔ» ጌይንታይ?

31 ዓካሪ ሙዓቶቀ፣ ዑሽካቶቀ ዓይጎ ባኣዚያ ማዳቲ ቢያ ባኣዚ ያኦሲ ቦንቾም ማዳቀቲ። 32 ዓይሁደ ዓሶም ማዔቴያ ዓይሁደ ማዒባኣ፣ ጌሪኮ ዓሶም ሃሃ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቄ ዓሶማኣ ደቆ ማዒፖቲ። 33 ታኣኒ ቢያሢ ዳቃንዳጉዲ ሜሌ ዓሶም ኮይሳ ባኮ ማዓንዳኣፓዓቲም ታኣም ኮይሳ ባኮ ኮውቀ፣ ቢያ ዓሲ፣ ቢያ ባኣዚና ታ ዋዛሳሢጉዲ ዲንሢያ ዔያይዳቀቲ።

11

1 ታኣኒ ኪሪሰቶሴ ማዳ ጎይያ ማዳሢጉዲ ዲንሢያ ታ ማዳ ጎይያ ማዳቀቲ።

ዳምቤና ያኦሲ ካኣሽኪሢ ዛላ

2 ታ ማዳ ባኮና ታ ዲንሢ ዔርዜ ባኮና ደዲሺ ዓርቄ ዲንሢ ጳቄሢሢጎር ታ ዲንሢ ጋላታኔ። 3 ጋዓንጉ ባቲንቄኮ ቢያ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣሢ ኪሪሰቶሴ ማዔሢ፣ ላኣሊ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣሢ ባቲንቄ ማዔሢ፤ ሃሃ ኪሪሰቶሴ ዑያይዳኣ ቢታንቶ ዓኣሢ ያኦሲ ማዔሢ ዲንሢ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 4 ቶኦኪ ካንቄ ያኦሲ ሺኢቃና ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ባቲንቄ ቢያ ዒዛኮ ቶኦካሢ ማዔ ኪሪሰቶሴ ቦሂሳኔ፤ 5 ዔያጉዲ ቶኦኮ ፔኤኮ ያሹቀ፣ ሃሃ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛ ላኣሊላኣ ዒዛኮ ቶኦካሢ ማዔ ባቲንቃሢ ቦሂሳኔ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ፔ ቶኦኮ ያሹቀ

10:1 10:1 ኬሲ. ማፃ 13:21-22፤ 14:22-29። * 10:2 10:2 ሙሴና ዋላ ፔቲ ማዓኒ ማሰቲኔ፡- ጌይፃ ሙሴ ዔያቶ ዓውሴሢና ዔኪ ዓኣጳሢያ ማሃ ዔያቶኮ ጉሙርቄያ ዳቀያኬ። 10:3 10:3 ኬሲ. ማፃ 16:35። 10:4 10:4 ኬሲ. ማፃ 17:6፤ ፓይ. ማፃ 25:1-18። 10:5 10:5 ፓይ. ማፃ 14:29-30። 10:6 10:6 ፓይ. ማፃ 11:4። † 10:7 10:7 ኮርጋኒያ ዔቄኔ ጋዓዞ ጌሪኮ ሙኡጮ ማፃኣፖይዳ «ዓማላኒ ዔቄኔ» ጋዓኔ፤ ዔይ ዓይጎዳይ ጌዔቲ ዓሳ ሙይ ዑሽኬሰካፓ ሜሌ ካኣሺ ካኣሽኬሢ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂሢ ዳቀኔ። 10:7 10:7 ኬሲ. ማፃ 32:6። 10:8 10:8 ፓይ. ማፃ 25:1-18። ‡ 10:9 10:9 ጎዳ፡- ጋዓዞ ፔቲ ፔቲ ማፃኣፓ «ኪሪሰቶሴ» ጋዓኔ። 10:9 10:9 ፓይ. ማፃ 21:5-6። 10:10 10:10 ፓይ. ማፃ 16:41-49። 10:16 10:16 ማቲ. 26:26-28፤ ማር. 14:22-24፤ ሉቃ. 22:19-20። 10:18 10:18 ሉዊ. ዓኬ 7:6። 10:20 10:20 ላሚ. ዋማ 32:17። 10:22 10:22 ላሚ. ዋማ 32:21። 10:23 10:23 1ቆር. 6:12። 10:26 10:26 ዓይኑ. 24:1። 11:1 11:1 1ቆር. 4:16፤ ፒላሊ. 3:17።

ላኦላ ጉሉሊንቴያጉዲ ማዓሠረኬ። 6 ላኦላ ፔ ቶኦኮ ያሹዋያ ማዕቴ ቶኦኮ ፔኤኮ ታይዘንጎ፤ ጋዓንቴ ቶኦኮ ታይዘያንታ ጉሉሊያንታ ቦርሳያ ዒዘም ማዕቴ ቶኦኮ ያሹንጎ። 7 ዓቲንቄ ያኦሲ ማሎና ሃሣ ያኦሲ ቦንቸም ማዓያ ማዕሠረ ፔኤኮ ቶኦኮ ካንቃንዲያ ኮይሱዋሴ፤ ላኦላ ጋዓንቴ ዓቲንቄኮ ቦንቸ ማዓያኬ። 8 ዋይቲ ጌዔቴ ላኦላ ዓቲንቄይዳጋ ማዘንቴያጋዓቴም ዓቲንቄ ላኦላጋ ማዘንቴባኦሠረኬ። 9 ሃሣ ላኦላ ዓቲንቄም ማዘንቴያጋዓቴም ዓቲንቄ ላኦላም ማዘንቴባኦሠረኬ። 10 ዬያ ዘሎንታር ሃሣ ያኦሲ ኪኢታንቸኦ ዒዘ ዘጋሠረ ጌዒ ላኦላ ዓቲንቄ ቢታንቸ ዳማ ማዕሠረ ዒርዘኒ ቶኦኮ ፔኤኮ ያሹንታንዲያ ኮይሳኔ። 11 ጎዳ ማሊያና ላኦላ ዓቲንቄ ባኦያ፣ ዓቲንቄ ላኦላ ባኦያ ማዕ-ዋያኬ። 12 ዓይጎር ጌዔቴ ላኦላ ዓቲንቄይዳጋ ማዘንቴሠጉዲ ዓቲንቄያ ላኦላዳጋ ሾይንታሠረኬ፤ ጋዓንቴ ዓቲንቄ ማዕቴያ ላኦላ፣ ሃሣ ቢያ ባኦሊያ ጳዳሢ ያኦሲዳጋኬ።

13 ሃንዳ ዒንሠረ ዋጉዋቴ፤ ላኦላ ፔኤኮ ቶኦኮ ያሹዋያ ያኦሲ ሸኢቁፃ ቃራዳ? 14 ዓቲንቄ ሃሣ ፔኤኮ ቶኦኮ ዲቼቴ ገኢጉዋያታሠረ ያኦሲ ቢያ ባኮ ናንጎም ጌዔ ጎይፃጋ ዒንሠረም ዒርቱዋዳ? 15 ላኦላ ጋዓንቴ ጋጋና ዒዘም ዒንገንቴሠረ ቶኦኮ ዒዘ ያሻንዳጉዲ ማዕሠረ ጋጋና ፔኤኮ ዒዘ ዲቼቴ ዒዘም ቦንቸኬ። 16 ዬያ ዘሎ ማርማኒ ኮዓ ዓሲ ዓኦቶ ኦኤኮ ማዕቴያ ማሌ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶኮ ዬያይዶ ዳምቤ ባኦሴ።

ጎዳ ማዶ
(ማቲ. 26:26-29፤ ማር. 14:22-25፤ ሉቃ. 22:14-20)

17 ዒንሠረ ቡኪንታኦና ዒንሠረ ማዶ ባካ ባባይዘ ባኦዚ ማዓንዳጋዓቴም ዒንሠረ ጋሣ ባኦዚ ማዕባኦሠረ ታ ዒንሠረም ሃሣ ዓይሣ ዓይሠያና ዒንሠረ ጋላታኒቱዋሴ። 18 ቢያጋ ቤርታ ዒንሠረ ፔቱሞ ቡኪንቶ ቡካኦና ባኦካ ዒንሠረኮ ዲሙሞ ዓኦሠረ ታ ዋይዜኔ፤ ታ ዋይዜ ባኮኮ ዘላ ጎኔ ማዓንዳኔ ታ ጋዓኔ። 19 ጊዜ ማዕዘንሠረ ዋንሠረ ማዕቴያ ዲማዲ ዒርታንዳጉዲ ዒንሠረ ባኦካ ዲማዲፃ ማዘንጉንዳሠረ ኮይሳያኬ። 20 ዒንሠረ ቡኪንታፃ ሙሞ ሙዓ ጎዳ ማዶ ካሠቱዋሴ። 21 ዋይቲ ጌዔቴ ዒንሠረ ሙዓኦና ፔቱይ ባጋሠረ ካቸዋያ፣ ፔኤርማ ሩኤሪ ሙዓኔ፤ ዬያይዲያና ፔቱይ ናይዲንታዘ ባጋሠረ ማሠንታኔ። 22 ዔዘታ! ዒንሠረ ሙዓናኦና ዕ-ሸካ ማኦሪ ዒንሠረኮ ባኦዳዳ? ሃንጎታቴ ዒንሠረ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቦሃኔ ጌይሠዳ? ሃሣ ዓይጌያ ባኦ፣ ሜታዳ ዓሶ ዒንሠረ ቦርሲሳኔ ጌይሠዳ? ዓካሪ ታ ዒንሠረ ዋዚ ጋዓንዳይ? ዬያ ባኮር ታ ዒንሠረ ጋላቶንዳ? ፔቱታፃ ታ ዒንሠረ ጋላታዓኬ።

23 ታኦኒ ጎዳይዳጋ ዔሪ፣ ዒንሠረማኦ ታ ዒርዘሠረ ሃያኬ፤ ጎዳ ዬሱሴ ዓርቁንቲ ዒንገንቴ ዋንቴሎ ካሣ ዔኪ። 24 ያኦሲ ሸኢቁሰካጋ ቡንፃ፡- «[ሃቦቴ ሙዕ-ዋቴ፤] ሃይ ዒንሠረ ዘሎ ዒንገንታንዳሠረ፣ ታናኬ፤ ሃያና ታና ጳቂሣያ ማሁዋቴ» ጌዔኔ። 25 ዬያጉዲ ካሠኮ ገንፃ ዕ-ሸኮ ባኮ ዔኪ፡- «ሃይ ዕ-ዘ ታኦኮ ሱጉያና ማዓ ዓኮ ጫኦቃሠኬ፤ ዒንሠረ ዕ-ሸካኦና ቢያ ሃያና ታና ጳቂሣያ ማሁዋቴ» ጌዔኔ።

26 ዬያር ሃያ ካፃ ዒንሠረ ሙዓኦና ዕ-ዘጋ ዒንሠረ ዕ-ሸካኦና ቢያ ጎዳ ሙካንዳያ ሄላንዳኦና ዒዘኮ ሃይቦ ዘሎ ዒንሠረ ኬኤዘንዳኔ። 27 ያኦኒያ ዒዘም ኮይሱዋያ

ጎይሠረ ሃያ ካሠ ቦሃ ሙዒ፣ ዕ-ዘጋ ዕ-ሸኬቴ ጎዳና ሱጉያናኮ ጋሌ ዓሲ ማዓንዳኔ። 28 ዬያር ዓይጎ ዓሲያ ማፃም ዬያ ካሠ ሙዒያና ዕ-ዘጋ ዕ-ሸኪያናኮ ቤርታ ፔና ዘጋንዳያ ኮይሳኔ። 29 ዓይጎ ዓሲያ ማፃም «ጎዳኬ» ጌዒ ሙዓ ካሣ ዓይጎታቴያ ዲማሲ ዔራዋፃ ጎዳ ማሊ ጳቂሶ ካፃ ሙዒ ዕ-ዘጋ ዕ-ሸኬቴ ፔ ቶኦካ ሜቶ ዔኪ ሙካኔ። 30 ዒንሠረ ባኦካጋ ማርጌሠረ ላቢንቴሠረ፣ ሃርጌሠረ ሃሣ ሃይቁሠረ ዬያ ዘሎናኬ። 31 ዋንዴ ኦና ኦ ዘገ ዔራሬያታቴ ያዲ ኦ ጌዳ ፑርታና ዋገንጉንዳዋያታንቴኬ። 32 ጋዓንቴ ገንፃጋ ዓጮና ዋላ ኦ ፑርታና ዋገንጉዋጉዲ ጎዳ ሃሠ ኦ ዔርም ጌዒ ፑርታና ዋጋኔ።

33 ዬያር ታ ዒሾንሠ! ታ ሚሾንሠ! ጎዳ ማዶ ሙዓ ሙዒኒ ዒንሠረ ቡካኦና ዋሊ ካቸዋቴ። 34 ዒንሠረ ቡኪንታኦና ዒንሠረ ፑርታና ዋገሳ ባኦዚ ማዕ-ዋጉዲ ዒንሠረ ባኦካ ናይዴ ዓሲ ዓኦቶ ፔኤኮ ማኦሪ ሙዓንጎ፣ ዓቲ ባኮ ዒንሠረ ኮራ ታ ሙካፃ ማዶንዶ ጎይፃ ኬኤዘንዳኔ።

12

ዓያና ጌኤሺ ዒንጋ ዒንገሠ

1 ታ ዒሾንሠ! ታ ሚሾንሠ! ሃሣ ዓያና ጌኤዛ ዒንጋ ዒንገይኮ ጎኦም ዒንሠረ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 2 ቤርታ ዒንሠረ ያኦሲ ዓሲ ማዕባኦ ዋዶና ጌሰታኒ ዳንዳዕ-ዋ ካኦሸኮ ባኮ ካኦሸካንዳጉዲ ሴካ ሃንጋ ዒሾንጎቲ ዒንሠረ ዔኪ ዓኦዲንቴሠረ ዒንሠረ ዔራኔ። 3 ያኦኒያ ያኦሲ ዓያናና ኬኤዘ፡- «ዬሱሴ ጋዳንቁንቴያኬ!» ጋዓ ዓሲ ባኦሴ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓያና ጌኤሺና ማዕባኦያታ፡- «ዬሱሴ ጎዳኬ!» ጋዓ ዓሲ ባኦሠረ ታ ዒንሠረም ኬኤዘኔ።

4 ዲማ ዲማ ዓያና ጌኤሺ ዒንጋ ዒንገሠ ዓኦኔ፤ ዓያና ጌኤሺ ጋዓንቴ ፔቱኬ። 5 ዲማ ዲማ ማዶ ዓኦኔ፤ ጎዳ ጋዓንቴ ፔቱኬ። 6 ዲማ ዲማ ማዶንታ ባኦዚ ዓኦኔ፤ ጋዓንቴ ቢያ ባኮ ቢያሠረ ማዶሠረ ፔቱ ያኦዘሠኬ። 7 ፔቱ ፔቱሠረም ዓያና ጌኤዛ ፔጋሲ ዳዋ ባኮ ዳዋሠረ ቢያሠረ ማኦዳንዳጉዲኬ። 8 ፔቱሠረም ጨንጨ ጌሰታንዳጉዲ ዓያና ጌኤዛ ዘሎና ዒንገንታኔ፤ ባጋሠረም ሃሣ ዬና ዓያና ዘሎና ዔራቶና ጌሰታንዳጉዲ ዒንገንታኔ። 9 ፔቱሠረም ሃሣ ዬና ዓያና ዘሎና ያኦሲ ጉሙርቁሠረ ዒንገሠ ዒንገንታኔ፤ ባጋሠረም ገንሣ ሃርጌጋ ዓሲ ጋሥሠረ ዒንገሠ ዒንገንታኔ፤ 10 ዬያጉዲ ሃሣ ዓቲሠረም ያኦሲ ዋልቁና ማዶንታ ዓኪ ባኦዚ ማዶንዳ ዋልቁ ዒንገንታኔ፤ ባጋሠረም ገንሣ ያኦሲ ማሊሠረ ኬኤዘሠረ ዒንገሠ ዒንገንታኔ፤ ማሊሠረም ሃሣ ዒንገንታ ዒንገፃ ዓያና ጌኤሺጋታቴያ ፑርታ ዓያናጋታቴያ ዲማሲ ዔራንዳ ዒንገሠ ዒንገንታኔ፤ ዬያጉዲ ፔቱሠረም ዓኪ ሙኦቹና ጌሰታንዳጉዲ ዒንገሠ ዒንገንታኔ፤ ማሊሠረም ገንሣ ዬና ዓኮ ሙኦጮና ጌሰቲንጎቲ ባኮ ቡላንዳ ዒንገሠ ዒንገንታኔ፤ 11 ዬያይዲ ማዕቴያ ዬያ ቢያ ማዶሠረ ዬያ ፔቱ ዓያና ጌኤዛኬ፤ ዓያና ጌኤሺ ኮዔሠረ ጎይፃ ፔቱ ፔቱሠረም ዲማ ዲማ ዒንገሠ ዒንገኔ።

ፔቱ ዕ-ሠኪ ዲማ ዲማ ቤሲ

12 ፔቱ ዕ-ሠኪ ዲማ ዲማ ቤሲ ዓኦኔ፤ ዕ-ዘጋ ማርጌ ቤሲ ዓኦያታቴያ ዬይ ማርጌ ቤዛ ዬና ፔቱ ዕ-ዘይዳኬ። ዬያጉዲ ኪሪሰቶሴ ማርጌ ቤሲ ዓኦ ፔቱ ዕ-ሠረጉዲኬ። 13 ዋይቲ ጌዔቴ ዓይሁዳታቴያ ዓይሁዳ ማዕባኦ ገሪኮ ኦሳ፣ ዓይሌታቴያ ዓይሌ ማዕባኦ ዓሳ ፔቱ ዕ-ሠረ ማዕኒ

11:7 11:7 ማዘ. ማፃ 1:26-27። 11:9 11:9 ማዘ. ማፃ 2:18-23። 11:25 11:25 ኬሲ. ማፃ 24:6-8፤ ዔር. 31:31-34። 12:11 12:11 ሮሜ 12:6-8። 12:12 12:12 ሮሜ 12:4-5።

7 ሹሉንጎና ጎሳላናጉዳ፣ ሸምጋባኣ ኮያም ማዓ ባኮኮታዎ ደማ ደማ ዋርቁንታ ዑኡሲ ባኣያ ማዓቲ ዔያታ ያኣላዛ ዓይጎ ማዓቲያ ዋደ ዔርታኒ ዳንዳዓይ? 8 ያልዘም ዋርቁንታ ዛያሚ ዔርቱዋ ጎይሚ ዋርቁንቱቲ ያልዘም ያኣኒ ገኢገንታንዳይ? 9 ዬያጉዳ ዒንሚ ዔርታ ሙኡቸና ኬኤዘባኣቶ ዒንሚ ኬኤዛ ባኮ ያኣኒ ዔራኒ ዳንዳዓንዳይ? ዠባራይዳ፣ ጉሪ ዒንሚ ኬኤዛያ ማዓንዳኔ። 10 ዓጮይዳ ቢያ ሚርጌ ሙኡቸ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ቢያሚኮ ፔ ጌሰታ ጎይሚ ዓኣያኮ። 11 ዓካሪ ጌሰቲንቲ ሙኡጮ ዋዚ ጋዓቲያ ታ ዔራዋያ ማዓቲ ዬያ ዓሚም ታ ዓከ ማዓንዳኔ፤ ዒዚያ ታኣም ዓከ ማዓኔ። 12 ዒንሚያ ዓያኖ ጌኤዠኮ ዒንገግ ሚርጌና ኮዓሚር ባሼ ዒንሚ ኮዓንዳያ ኮይሳሚ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ደዲሺ ማዠ ዒንገግ ዒንሚም ሚርጋንዳጉዲኮ።

13 ዬያር ዓከ ሙኡቸና ጌሰታ ዓሲ ጌሰቲንቲ ባኮ ቡሊ ኬኤዛኒ ዳንዳዓሚ ዒዛኮ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ሸኢቆንጎ። 14 ዓከ ሙኡቸና ታ ሸኢቃ ዋደና ዓያና ታኣኮ ሸኢቃኔ፤ ታኣኒ ጋዓንቲ ዔራ ባኣዚ ባኣያ ማዓ ዓታኔ። 15 ዬያር ታ ዋዳንዳያ ኮይሳይ ጌዔቲ ዓያናና ታ ሸኢቃንዳኔ፤ ሃሃ ገንሃ ታ ዒናናኣ ሸኢቃንዳኔ፤ ዓያናናኣ ታ ያኣሰም ዓይናዳንዳኔ፤ ታ ዒናናኣ ያኣሰም ታ ዓይናዳንዳኔ። 16 ያዲ ማዓባኣያታቲ ኔኤኒ ዓያና ሌሊ ያኣሲ ጋላታኣና ኔ ጋዓ ባኮ ዔራዋ ዓከ ዓሲ «ዓኣሜን» ዋዲ ጋዓንዳይ? 17 ኔኤኒ ሸኢቃ ጋላቶ ሸኢቋ ሚርጌና ቃራ ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቲ ሚሌ ዓሲ ዬይ ደዲሺ ማዠዋያ ማዓኔ።

18 ታኣኒ ዒንሚ ቢያሚዳገ ባሼ ዓከ ሙኡቸና ጌሰታሚር ያኣሲ ታ ጋላታኔ። 19 ጋዓንቲ ዓከ ሙኡቸና ሚሌ ዓሶ ዔርዛኒ ሚርጌ ሸያና ፓይዲንታ ባኣዚ ኬኤዚሚዳገ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ባኣካ ደንጎ ባኣዚ ዔርታ ሙኡቸና ታ ዒናገ ማሊ ታ ኬኤዜቲ ባሸኮ።

20 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ፑርታ ባኣዚ ማዲሚም ናይ ማዑዋቲ፣ ዒንሚ ማላ ማሊያና ናይ ማዒፖቲ፣ ማላ ማሊያና ጋዓንቲ ዒናዳ፣ ደዲ ዓሲ ማዑዋቲ። 21 ዬይያ፡- «ዓከ ሙኡቸ ጌሰታ ዓሶ ዛሎና ሃሃ ሚሌ ዓሲ ሙኡቸና ሃያ ዳርም ታ ኬኤዛንዳኔ፤ ያዲ ማዓቲያ ዔያታ ታኣኒ ዋይዚንዳዋሴ ጎዳ ጋዓኔ»

ጌይንቲ ያኣፒንቲ።

22 ዬያር ዓከ ሙኡቸና ጌሰቲሚ ማላታ ማዓሚ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሶምኮ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶምቱዋሴ፤ ያኣሲ ማሊሚ ኬኤዚሚ ጋዓንቲ ማላታ ማዓሚ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶምኮ፣ ጉሙርቁዋ ዓሶምቱዋሴ።

23 ዓካሪ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቡከንቲ ዋደና ቢያሚ ዓከ ሙኡቸና ጌሰታንቲ ዬይ ባካ ዔርቱዋያ ሃሃ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሲ ሙኡ ዬያ ጌሰታ ዓሶ ዛጋያ፡- «ሃይ ዓሶ ዠኣሸካኔ!» ጋኣዳ? 24 ጋዓንቲ ቢያሚ ያኣሲ ማሊሚ ኬኤዛያ ማዓም ዬያ ባኮ ዔራዋያ ሃሃ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሲ ሙኡቲ ኬኤዚንታ ባኮ ቢያ ዋይዛያ ዬያና ጫታንዳኔ፤ ዳቢንቶ ፔኤሲያ ዳንቂ ዔራንዳኔ። 25 ሃሃ ዒናኣ ዒዛኮ ዓኣሸንቲ ባኣኣ ፔጋዳንዳኔ፤ ገንሃ ሃሃ ዒ ባሊቶና ሰዓ ሎኦሚ፡- «ጎኔና ያኣሲ ዒንሚ ባኣካኬ!» ጌዒ ያኣሲ ካኣሸካንዳኔ።

ዳምቤና ያኣሲ ካኣሸከሚ ዛላ

14:21 14:21 ዓ.ሲ. 28:11-12። 15:4 15:4 ዓይኑ. 16:8-10፤ ማቴ. 12:40፤ ዳኪ. ማዳ 2:24-32። 15:5 15:5 ማቴ. 28:16-17፤ ማር. 16:14፤ ሉቃ. 24:34፤ 36፤ ዮሃ. 20:19።

26 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዓካሪ ታ ሂዚ ጋዓኔ፡- ያኣሲ ካኣሸካኒ ዒንሚ ቡከንታኣና ዒንሚዳገ ፔቲ ፔቲሚኮ ያኣሰም ዓይናዲሚ ዒንገሚ ዓኣኔ፣ ባጋሚኮ ዔርዚሚ ዒንገሚ ዓኣኔ፣ ዓቲሚኮ ሃሃ ዓኣሸንቲ ባኮ ፔጋሲ ዔርዚሚ ዒንገሚ ዓኣኔ፣ ሚሌሚኮ ገንሃ ዓከ ሙኡቸና ጌሰታንዳ ዒንገሚ ዓኣኔ፣ ባጋሚም ዬያ ዓኮ ሙኡጮና ጌሰቲንቲሚ ቡላንዳ ዒንገሚ ዒንገንቲያ ዓኣኔ። ዓካሪ ዬይ ቢያ ዒንገግ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ደዲሺ ማዠያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 27 ዓከ ሙኡቸና ጌሰታይ ዓኣቶ ላምዖ፣ ሚርጌቲ ሃይሦ ማዓ ፔቲ ፔቲ ኬኤዛንጎ፤ ዔያታ ኬኤዛሚ ሚሌ ዓሲ ቡሎንጎ። 28 ጌይንቲ ባኮ ቡሊ ኬኤዛ ዓሲ ባኣያታቲ ጋዓንቲ ዓኮ ሙኡጮና ጌሰታ ዓሶ፣ ዓሶ ባኣካ ዚቲ ጌዒ፣ ጋርሲና ፔኤና ያኣሲናም ኬኤዛንጎ። 29 ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሚ ላምዖ ሃንጎ ሃይሦ ማዓ ኬኤዛንጎ፤ ሃንጎዋታ ጋዓንቲ ኬኤዛንቲ ባኮ ዋይዚ ኮሺ ደማሲ ዔርንጎ። 30 ዒማና ቡከንቲ ቤዛ ዴዔ ዓሶይዳገ ፔቲ ዓሲም ያኣሲ ኬኤዜቶ ቤርታ ኬኤዛሚ ዚቲ ጎያንጎ። 31 ፔቲ ፔቲሚ ዔራንዳጉዲና ደዳንዳጉዲ ዒንሚ ቢያሚ ፔቲ ፔቲ ዔቂ ዔቂ ያኣሲ ከኢቶ ኬኤዛኒ ዳንዳዓኔ። 32 ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶኮ ዓያና ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶም ዓዓይሚንታ። 33 ጌሰቶ ጌኤዘኮ ዠሊ ኑ ቤሲ ባይዛንዳጉዲ ያኣሲ ኮዑዋሴ፤ ጋዓንቲ ቢያ ባካ ኮሹዋና ማዓንዳጉዲ ኮዓኔ።

ያኣሲ ዳር ባኣካ ቢያ ማዲንታሚጉዲ፡- 34 ላኣላ ቡከንቲ ዓሶ ባኣካ ዚቲ ጎያንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ሙሴ ዔርዜ ዋጋ ዓይሃ ጎይያ ዔያታ ዓዓይሚንታንዳገ ዓቲም ኬኤዛንዳጉዲ ዔያቶም ዓይሚንቲባኣሴ። 35 ዔያታ ፔቲ ፔቲ ባኣዚ ዔራኒ ኮዔቲ ፔኤኮ ዓኒንሚ ማኣራ ዳንዳዖ ያኣጮንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓሶ ቡከንቲ ቤዛ ላኣላ ኬኤዛኒ ገኢጉዋያ፣ ቦርሲሳንታሚርኮ።

36 ያኣሲ ቃኣላ ኬሰከሚ ዒንሚ ኮራገዳ? ሃሃ ያኣሲ ቃኣላ ሄሊሚያ ዒንሚም ሌሊዳ? 37 «ታኣኒ ያኣሲ ማሊሚ ኬኤዛያኮ፤ ሃሃ ታኣም ዓያና ዓንጌ ዒንገሚ ዓኣኔ።» ጋዓ ዓሲ ዓኣቶ ሃይ ታ ዒንሚም ያኣገሚ ጎዳ ዓይሥሚ ማዓሚ ዔርንጎ። 38 ዬያ ዔራኒ ኮዑዋ ዓሲ ዓኣቶ ዒዚያ ዔርቶገ።

39 ዬያር ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ያኣሲ ማሊሚ ኬኤዛኒ ሚርጌና ኮዑዋቲ፤ ዓከ ሙኡቸና ጌሰቲዎዋ ላኣገገቲ፤ 40 ጋዓንቲ ቢያ ባካ ኮይሳ ጎይሚና ሃሃ ዳምቤና ማዖንጎ።

15

ከሪሰቶሴኮ ሃይባገ ዔቁዖ

1 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ታ ዒንሚም ኬኤዜ ኮዠ ሃይሶ ቃኣሎ ሃሃ ገንሃ ታ ዒንሚም ጳቂሃኒ ኮዓኔ፤ ዬይ ኮዠ ሃይሶ ቃኣላ ዒንሚ ዋይዚ ዔኬሚና ዬያና ደዲ ዒንሚ ዔቁ ዓኣሚኮ። 2 ታኣኒ ዒንሚም ኬኤዜ ኮዠ ሃይሶ ቃኣሎ ደዲሺ ዒንሚ ዓርቁቲ ዬያ ኮዠ ሃይሶ ቃኣሎና ዒንሚ ዳቃንዳኔ፤ ያዲ ማዓባኣያታቲ ዒንሚኮ ዬይ ጉሙርቁዖ ጉሪኮ።

3 ታኣኒ ዋይዚ ዔኬሚና ቢያገ ቤርታ ኮይሳያ ማዓ ባኮ ዒንሚም ታ ዔከ ሄሊሴኔ፤ ዒንሚም ታ ሄሊሴ ባካ፡- ጌኤዠ ማዓኣፖይዳ ያኣፒንቲሚ ጎይያ ከሪሰቶሴ ኑኡኮ ጎሞ ዛሎር ሃይቁኔ፤ 4 ዴኡቲኔ፤ ሃይሃሳ ኬሎና ሃይባገ ዔቁኔ ጋዓያኮ። 5 ዬካገ ኬገም፣ ሄሊሳዖ ታጳ ላምዖ ዳከንቲዘንሚም፣ 6 ሃሃ ገንሃ ደንጎ ያኤታገ ዑሃ ማዓ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታዘንሚም ፔቲና ጴዴኔ፤

ዬያቶይዳገባሽህ ሽምጥና ዓኣኔ፤ ፔቴ ፔቴዘንህ ጋዓንቴ ሃይቄ። 7 ዬካገ ሃህ ያይቆኦቤም፤ ሄሊሳፆ ያኦሲ ማደም ዳኪንቴዘንህም ቢያ ጴዳ፤ 8 ቢያህኮ ጋፒንገይዳ ዳውቴ ከሌዳ ሸይንቴያጉዳ ማዕረፍ፤ ታኣም ጴዳ።

9 ታኣኒ ያኦሲ ማደም ዳኪንቴዘንህዳገባሽህ ላኣገ፤ ያኦሲ ማደም ዳኪንቴህ ጌይንቴ ዔኤሊንታኒያ ታኣም ኮይሱዋያከ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዓዳ ዳውሴያታህረከ። 10 ጋዓንቴ ያኦሲ ኮሹማገ ዓቁያና ታ ሃህ ዓኣ ጎይግ ዓኣያ ማዕኔ፤ ያኦሲ ፔ ኮሹሞና ታኣም ዓንጌ ባካ ጉሪ ዓተባኣሴ፤ ዑሃ ዓኣጴ፤ ሃንጎዋቶይዳገባሽ ደዳ ታ ማዳ፤ ጋዓንቴ ዬያ ማዳህ ያኦሲ ታኣም ኮሹሞና ዓንጌ ዓንጌያ ማዓንዳኣገባሽ ታናቱዋሴ። 11 ዓካሪ ታናጎታ ዔያቶንታ ኦኦኒ ከኤዛህ ዬያከ፤ ዓንህያ ጉሙርቁህ ዬያከ።

ሃይቄ ዓሲኮ ዔቁህ ዛላ

12 ኪሪሰቶሴ ሃይባገ ዔቁህ ከኤዘንታያ ማዕቴ ዓንህዳገ ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡ «ሃይቄ ዓሲ ዔቁዋሴ» ዋይቲ ጋዓይ? 13 ሃይቢዳገ ዓሲ ዔቁዋያ ማዕቴ ኪሪሰቶሴያ ሃይባገ ዔቁባኣሴ ጌይሂዳ! 14 ኪሪሰቶሴ ሃይባገ ዔቁባኣያ ማዕቴ ኦ ከኤዛ ባኮንታ ዓንህ ጉሙርቃ ባካኣ ጉሪከ ጌይሂዳ! 15 ሃህ «ያኦሲ ኪሪሰቶሴ ሃይባገ ዔቁሴኔ» ጌይ ኦ ከኤዘያና ሉኡዘሞና ኦ ያኦሲም ማርካዳ፤ ጌይሂዳ! ዓካሪ ሃይቄ ዓሳ ሃይባገ ዔቁዋያ ማዕቴ ያኦሲ ኪሪሰቶሴያ ሃይባገ ዔቁሰባኣሴ ጌይሂከ። 16 ሃይቄ ዓሳ ሃይባገ ዔቁዋቴ፤ ኪሪሰቶሴያ ሃይባገ ዔቁባኣያከ ጌይሂከ። 17 ኪሪሰቶሴ ሃይባገ ዔቁባኣያ ማዕቴ ዓንህኮ ጉሙርቁፆ ጉሪከ ጌይሂከ! ሃህ ሄላንዳኣና ዓንህ ጎሜ ዋልቁኮ ዳማከ ጌይሂከ። 18 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁፆ ሃይቄ ዓሳኣ ማይ ጋፔኔ ጌይሂከ። 19 ኪሪሰቶሴይዳ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ኦ ጌሃህ ሃያ ዓጮ ናንጎር ሌሊ ማዕቴ ዓሲ ቢያይዳገ ባሽ ዓሲኮ ዋልቃ ጌላያ፤ ኦ ላኣገ ዓሲከ።

20 ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ሃይቄ ዓሳ ዔቃንዳህ ዔርዛያ ማዕ፡ ጎኔ ሃይባገ ዔቁ። 21 ሃይቢ ሙከህ ፔቴ ዓህ ዛሎና ማዕህጉዳ ሃይቢገ ዔቁህ ሙከህያ ፔቴ ዓሲ ዛላናከ። 22 ዓዳኣሜ ዛሎና ዓሲ ቢያ ሃይቃህጉዳ፤ ዓሲ ቢያ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሽምጥ ዳንቃንዳ። 23 ጋዓንቴ ፔቴ ፔቴህም ዬይ ማዓንዳህ ፔ ዋዳና ዋዳናከ፤ ኪሪሰቶሴ ሃይቢገ ዔቁህኮ ቶይዳህ ማዕኔ፤ ጊንፃገ ዒዚ ሙካኣና ዒዛር ማዕከንህያ ሃይባገ ዔቃንዳ። 24 ዬካገ ዓካሪ ዒዚ ፑርቶ ዓያና ዋይህ ዋይህያና ቢታንቶና ሃህ ዋልቆዋ ቢያ ባይዚ፤ ካኣቱሞ ያኦሲ ዓደም ማህ ዋዳና ዓጮኮ ጋፒንገ ማዓንዳ። 25 ዬያር ያኦሲ ዒዛኮ ሞርኮ ቢያ ዒዛ ባሽሳንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ካኣታዳ፤ ኮይሳ። 26 ጋፒንገይዳ ባሽንታንዳ፤ ሞርካህ ሃይቢከ፤ 27 ዓይጎር ጌዔቴ፡ «ያኦሲ ቢያ ባኣዚ ዒ ባሽ ዋይህንዳጉዳ ማህ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴህረከ። ጋዓንቴ፡ «ቢያ ባኣዚ ዒ ባሽ፤ ዋይህንዳጉዳ ማህ» ጋዓዛ፤ ቢያ ባኣዚ ዒ ባሽ ዋይህንዳጉዳ ዒዛ ዳማ ማህ፤ ያኦሲ፤ ዓዳህያ ዒ ዋይህንዳ፤ ጌይሂቱዋሴ። 28 ቢያ ባካ ኪሪሰቶሴ ቢታንቶ ዳማ ማዕህኮ ጊንፃ ያኦሲ፤ ዓዳህ ቢያ ባካ ዋይህንዳጉዳ ናዓህ ፔኤር ቢያ ባካ ዒዛ ቢታንቶ ዳማ ማህ ያኦሲ፤ ዓዳህ ቢታንቶ ዳማ ማዓንዳ።

29 ዓካሪ ሃይቄ ዓሳ ዔቁዋያ ማዕቴ ዓሳ ሃይቄ ዓሶ ዛሎ ዋኣያ ማሰታህ ዓይጎ ማኣዳንዳይ? ሃይቄ ዓሳ ማሊ

ዔቁዋያ ማዕቴ ዓሳ ዔያቶ ዛሎ ጌዒ ዓይጋ ማሰታይ? 30 ኦኦኒ ቢያ ዋዳ ማታዳ ናንጋህ ዓይገንዳርዳይ? 31 ታ ዒሸንህ! ታ ሚሸንህ! ቢያ ከሌ ታ ሃይቄፆ ዓተ ዓተ ናንጋ፤ ዬይ ጎኔከ፤ ዬያጉዳ ኦ ጎዳህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ዓንህኮ ዓኣ ፔቴማኣ ጎኔከ፤ ዬያ ታ ጫርቁ ጋዓ። 32 ታኣኒ ዔፕሶኔይዳ ሰፆጉዳ ዓሶና ያልቴህ ዓሲ ማሊሂር ሌሊ ማዕቴ ዓይጎ ታ ዳንቃንዳይ? ሃይቄ ዓሳ ዔቁዋያ ማዕቴ፡ «ዘር ኦ ሃይቃንዳህ ር

ኦ ሙዎም፡ ዑሸኮም» ጋዓ ዓሶጉዳ ኦ ማዒባይ!

33 ዳቢንቴፖቴ፤ «ፑርታ ላጌ ዓሲ ፑፑርቲሳ።» 34 ፒዘ ማሊህ ማሉዋቴ፤ ጎሜ ማዲፖቴ፤ ዓንህ ባኣካ ያኦሲ ዔሩዋ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዬያ ታ ጋዓህ ሰርሶ ዓንህም ማዎንጎ ጌይከ።

ሃይባገ ዔቃ ዑያ

35 «ሃይቄ ዓሲ ዋይቲ ዔቃይ? ሃይባገ ዔያታ ዋዘጉዳ ዑህና ዔቃይ?» ጌዒ ያኦሴ ዓሲ ናንዳ። 36 ዬይ ዓይጎ ዔኤፆሞዳይ! ኔኤኒ ዜርቃ ዜርፆ ሳፆይዳ ዋዒባኣቴ ባቃላኒ ዳንዳዑዋሴ፤ 37 ኔኤኒ ዜርቃኣና ዛርጌታቴያ ሜሌ ማይኮ ዓኣገማ ኔ ሌሊ ዜርቃኣገዓቴም ባቃሊ ከሰካ ባኮ ቢያቴዋሴ። 38 ያኦሲ ጋዓንቴ ዜርፆሎም ኮዔህጉዳያ ዑህ ዓንጋ፤ ፔቴ ፔቴ ዜርፆም ቢያ ዳማ ዳማ ዑህ ዓንጋ።

39 ዓሸከ ቢያ ዋሊ ማላያቴዋሴ፤ ዓሲ ዓሸከ ዋሊ ማላያከ፤ ቆልሞ ዓሸከ፤ ካፒ ዓሸከ፤ ሞሎ ዓሸከ ዳማ ዳማከ።

40 ዬያጉዳ ጫሪንቺዳ ዓኣ ማዢንቴ ዓኣኔ፤ ሳፆይዳ ዓኣ ማዢንቴ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ጫሪንጫ ዓኣ ማዢንቶኮ ሰንቻ ዋሊ ማላያከ፤ ሳፆይዳ ዓኣ ማዢንቶኮ ሰንቻ ዳማከ። 41 ዓቢ ማላ ፔቴከ፤ ዓጊኒ ማላ ዳማከ፤ ሃህ ዡኣጋህኮዋ ማላህ ዳማ ዳማከ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ፔቴ ዡኣጊኮ ማላህ ሜሌ ዡኣጋይዳገ ዳማታህረከ።

42 ሃይቢገ ዔቃ ዓሳ ያዳ ማዓንዳ፤ ሃይቄ ዋዓ ዑህ ማኣዒ ዳኡቱህ ዋዑዋያና ናንጊና ናንጋ ዑህ ማኣዒ ዔቃንዳ፤ 43 ሚዛጴዋያ ማዒ ዳኡቱህ ሚዛጴ ዔቃንዳ፤ ላቤያ ማዒ ዳኡቱህ ዋልቁና ዓኣያ ማዒ ዔቃንዳ፤ 44 ዓሲ ዑህና ዓኣያ ማዒ ዳኡቱህ ዓያና ዑህ ዓኣያ ማዒ ዔቃንዳ። ዓሲ ዑህ ዓኣያ ማዒ ማዕቴ ዓያና ዑህያ ዓኣኔ ጌይሂከ። 45 ዬያር፡ «ቤርታሳ ዓህ፤ ዓዳኣሜ ሽምግና ዓኣ ዓሲ ማዕኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴ፤ ጊንፃኣ ዓዳኣሜ፤ ኪሪሰቶሴ ጋዓንቴ ሽምግ ዓንጋ ዓያና ማዕኔ። 46 ጋዓንቴ ቤርታ ሙከህ ዓሶ ዑያና ዓኣህ ማዓንዳኣገዓቴም ዓያኖሲቱዋሴ፤ ዓያኖሲ ሙከህ ዓሶ ዑያና ዓኣህኮ ጊንፃገከ። 47 ቤርታኣ ዓህ፤ ዓዳኣሜ ዓጪዳገ ማዢንቴ ሃያ ዓጮ ዓሲከ፤ ላምዓሳ ዓህ ሙከህ ጫሪንጫገከ። 48 ሃያ ሳፆር ማዕከንህ ሳዓገ ማዢንቴህ ጉዳከ፤ ጫሪንጫር ማዕ ዓሳ ጫሪንጫሲ ማላያከ። 49 ኦኦኮ ዑፃ ሳፆ ዓህሲ ማላህጉዳ፤ ጫሪንጫ ዓህሲያኣ ማላንዳ።

50 ታ ዒሸንህ! ታ ሚሸንህ! ታ ዓንህም ከኤዘም፤ ዓሲ ዓኣ ጎይግ ዓኣያ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌላኒ ዳንዳዑዋሴ፤ ዬያጉዳ ባይቃ ዑፃ ባይቁዋ ዑፃ ዳካላዓከ።

51 ዓካሪ ፔቴ ዓኣሸንቴ ባኣዚ ታ ዓንህም ከኤዘም፤ ኦኦኒ ቢያህ ሃይቃዓከ፤ ጋዓንቴ ቢያህ ኦ ላኣሚንታንዳ፤ 52 ኦኦኒ ላኣሚንታንዳህ ጋፒንህ ዛያ ዋርቁንታዛ ዓኣፒ

15:8 15:8 ዳከ. ማዳ 9:3-6። 15:9 15:9 ዳከ. ማዳ 8:3። 15:25 15:25 ዓይኦ. 110:1። 15:27 15:27 ዓይኦ. 8:6። 15:32 15:32 ዓሲ. 22:13። 15:45 15:45 ማዢ. ማፃ 2:7። 15:52 15:52 1ቴሲ. 4:15-17።

ገሊጸማጉዲ ዔርቲባኣንቴኬ፤ ዛያ ዋርቁንታንዳኔ፤ ዩማና ሃይቁ ዓሳ ባይቁዋያ፣ ናንገና ናንገያ ማዒ ዔቃንዳኔ፤ ኑኡኒ ጌይ፡- ሃይቁባኣያ ዓኣ ዓሳ ላኣሚንታንዳኔ።
 53 ዓይጎር ጌዔቴ ሃይ፣ ባይቃ ዑፃ ባይቁዋ ዑሢና ሃይቃ ዑፃ ሃይቁዋ ዑሢና ላኣሚንታንዳያ ኮይሳኔ። 54 ባይቃ ዑፃ ባይቁዋኣሢ፣ ሃይ፣ ሃይቃ ዑፃ ሃይቁዋኣሢ ማኣሳ ዋዶና «ሃይቢ ባሽንቴኔ!» ጌይንቴሢ ኩማንዳኔ። 55 ዩያጉዲ፡- «ሃይቢዮ! ኔ ባሻሢ ዋካዳይ?»

ዓሶ ኔ ጫርጋ ዋልቃ ኔኤኮ ዓንካይዳ?»
 ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ። 56 ሃይቢኮ ዓሲ ጫርጎ ዋልቃ ጎማኬ፤ ጎማኮ ዋልቃ ሃሣ ዋጌኬ። 57 ጋዓንቴ ኑ ጎዳሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ባሽሢ ኑም ዒንጋ ያኣዛሢም ጋለታ ሄሎንጎ።

58 ዩያር ታ ዒንሢ ናሽካ፣ ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዶዲ ዔቁዋቴ፤ ዓይጎ ባኣዚናኣ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ዓገዒፖቴ፤ ጎዳ ማዶ ማዳኒ ዒንሢ ላቢንታሢ ጉሪ ማዒባኣሢ ዔራ፣ ቢያ ዋዶ ጎዳ ማዶ ዶዲ ማዶዋቴ።

16

ዩሩሳላሜይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰም ኬሶና ሚኢሾ

1 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰም ኬሶንታ ሚኢሾ ዛሎኮ ጋላቴያ ዓጫ ዓኣ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰም ታ ዓይሢ ጎይ፣ ዒንሢያ ያዲ ማዶዋቴ። 2 ታኣኒ ሙኩም ዒንሢ ሚኢሾ ኬሱዋጉዲ፤ ቃለሾ ኬሎ ጋራ ቢያ ዉዴ ዉዴ ፔቴ ፔቴሢ ሚኢሾ ዴንቃ ጎይ፣ ሚኢሻፓ ፔኤኮ ዲማሲ ኬሲ ኬሲ ጌሦንጎ። 3 ታኣኒ ዒንሢ ኮይላ ሙካዖ ዒንሢ ዶኦራንዳ ዓሳ፣ ሚኢሾ ዩሩሳላሜ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዋርቃታ ፃኣፒ ዔያቶና ዳካንዳኔ። 4 ታ ዓኣዳንዳያ ኮይሳያ ማዔቴ ታኣና ዋላ ዔያታ ዓኣዳንዳኔ።

ጳውሎሴ ማሌ ማሊያ

5 ሚቁዶኒያ ገዴና ጌዒ ዓኣዳኒ ታ ማሌሢሮ ዒኢና ዓኣዳዖ ዒንሢ ኮይላ ታ ሙካንዳኔ። 6 ታኣኒ ዴንዳ ቤዘ ቢያኮ ጎይ፣ ማዶ ማኣዶ ዒንሢ ታኣም ማዳንዳጉዲ ጎይንቴ ታ ዒንሢ ኮራ ዴዒ፣ ባርጎዋ ታ ዒኢካ ዓኣሣንዳያ ናንዳኔ፤ 7 ሃሢ ዴንዳ ዴንዳዖ ታ ዒንሢ ዳካና ዛጋኒቴዋንቴ ጎዳ ጌዔቴ ዳካ ያዶሲ ዋዶ ታ ዒንሢና ዴዓንዳኔ ጌዒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ታ ጌሣኔ። 8 ጋዓንቴ ጴንፄቆሰፄ ጌይንታ ቦንቾ ኬሎ ሄላንዳኣና ዔፕሶኔይዳ ታ ዴዓንዳኔ። 9 ዓይጎር ጌዔቴ ሚርጌ ማዶኮ ካራ ታኣም ቡሊንቴኔ፤ ታና ዒዲ ማካ ዓሳ ጋዓንቴ ሚርጌኬ።

10 ዲሞቴዎሴ ዒንሢ ኮይላ ሙኬቴ ሂርጋ ባኣያ ዒንሢ ኮይላ ዒ ዴዓንዳጉዲ ዒዛ ማኣዶዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒዚ ታጉዲ ጎዳ ዩሱሴ ዓይሢ ማዶ ማዳያታሢሮኬ።

11 ዩያር ያኣኒያ ዒዛ ቦሁዋጉዲ፤ ዒዚ ዒሾንሢና ዋላ ታ ኮራ ማዒ ሙካንዳኔ ጌዒ ታ ካፓያታሢሮ፣ ታ ኮይላ ዒ ኮሽና ሙካንዳጉዲ ጎይ፣ ዓዛም ኮይሳ ባኣዚ ማኣዳሢና ዋዛሲ ዳኩዋቴ።

12 ኑ ዒሻሢ ዓጲሎሴ፣ ሚሌ ዒሾንሢና ዋላ ዒንሢ ኮይላ ዓኣዳንዳጉዲ ሚርጌና ታ ሽኢቁንቴ ዒዚ ሃሢ ዒንሢ ኮይላ ሙካኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዒዛም ገኢጌ ዋዶና ጋዓንቴ ዒንሢ ኮይላ ዒ ሙካንዳኔ።

ጋፒንሢ ዘርና ሳራሥሢና

13 ጴጤዋቴ፤ ጉቤ ዒናፓ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋቴ፤ ዶዲዋቴ፤ 14 ዒንሢ ማዶ ባኮ ቢያ ናሹሞና ማዶዋቴ።

15 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዒሰፂፓኖሴ ማኣር ዓሳ ዓካይያይዳ ቤርታሲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ማዔሢና ያኣሲ ዓሶ ማኣዳኒ ዒናፓ ናሽካያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራ፣።

16 ዩያቶጉዴ ዓሶና ዔያቶና ዋላ ማዶ ማዶ ላባዘንሢም ቢያ ዒንሢ ዓይሢንታንዳጉዲ ታ ኬኤዛኔ።

17 ዒሰፂፓኖሴንታ ፔርዶናዎሴንታ ዓካይቆሴንታ ታ ኮራ ሙኬሢሮ ታ ኮሽ ዋዛዴኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒንሢ ታ ኮይላ ባኣያ ማዒያና ታኣም ፓጤባ ኮ ዔያታ ኩንሣኔ። 18 ዔያታ ታናንታ ዒንሢንታኮ ዒኖ ሃውሺሴኔ። ዩያር ዩኖጉዴ ዓሳ ጋዓ ባኮ ዋይዙዋቴ።

19 ዒሲያ ዓጮይዳ ዓኣ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዒንሢ «ኮሽዳ?» ጋዓኔ፤ ሃሢ ዓቁላና ጲሪሰቁላና ዩያጉዲ ዔያቶ ማኣራ ቡኪንታ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ጎዳ ዩሱሴ ሱንያና ሚርጌና ዒንሢ «ኮሽዳ?» ጌዔኔ።

20 ሃይካ ዓኣ፣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳኣ ቢያ ዒንሢ «ኮሽዳ?» ጋዓኔ፤ ዋሊኮ ጌርሲንሢጉዲ፣ ናሹሞና ሂርቁ ሂርቁ ዋሊ ዔኤሉዋቴ።

21 ታኣኒ፣ ጳውሎሴ ሃያ ሳራሢያ ኪኢቶ ዒንሢም ታ ኩቻ ፃኣፔያኬ።

22 ጎዳ ናሽኩዋ ዓሲ ዓኣቶ ጋዳንቁንቴያ ማዖንጎ፤ ኑ ጎዳሢዮ፣ ሙኬ!*

23 ጎዳ ዩሱሴኮ ኮሹማ ዒንሢና ዋላ ማዖንጎ።

24 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሱንያና ዒንሢ ቢያሢ ታ ናሽካኔ።

15:54 15:54 ዒሲ. 25:8። 15:55 15:55 ሆሴ. 13:14። 16:1 16:1 ሮሜ 15:25-26። 16:5 16:5 ዳኪ. ማዶ 19:21። 16:8 16:8 ሌዊ. ዓከ 23:15-21፤ ላሚ. ዋማ 16:9-11። 16:9 16:9 ዳኪ. ማዶ 19:8-10። 16:10 16:10 1ቆር. 4:17። 16:15 16:15 1ቆር. 1:16። 16:19 16:19 ዳኪ. ማዶ 18:2። * 16:22 16:22 ጎዳሢዮ ሙኬ!- ጋዓዛ ዓራማይኬ ሙኡቺና «ማኣራናታ!» ጌይንታኔ።

**ጾሎሎ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ዳኬ
 ለምዓሳ ኪኢቶ
 ቆርንቶስ ዓጮ ዓሰም
 ዓይያ ካር**

ጳውሎስ ቆርንቶስ ዓሰም ጻጸፎ ለምዓሳ ኪኢታ ጻጸፎ ለጳውሎስና ቆርንቶስይዳ ዓላ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰና ባእካ ሜታ ማዢንቴ ዓእንቴኬ። ፔቴ ፔቴ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሳ ዓሚና ዓዛ ፑርቲሲ ደንካያ ማዓቴያ ጳውሎስ ዓይቶና ዋላ ገኢጋኒ ኮዓያ ማዓያ ሃሃ ገኢገያ ማዓቴ ሚርጌና ዓዛ ዋዛሳኒ ዳንዳዓሢ ሃና ኪኢታ ከኤዛኔ።

ኪኢቶኮ ዓይያይዳ ጳውሎስ ቆርንቶስይዳ ዓላ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰና ዋላ ዓላ ዓዛኮ ፔቴሞና ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰ ባእካ ዓዛ ደንካ ዓሰና ዓዛ ዓይ ማካ ዓሰም ዓይጋ ዓይ ዳኤፃ ዑኡሲና ማሂ ከኤዛቴያ ዓርዘኔ። ሃሃ ዓይ ዓዛኮ ጎሪፃ ዓይታ ደቢንቴፓ ማዓንዳጉዲና ዓዛና ቡካንዳጉዲ ማሂሢር ዓዛ ዋዛሴ፡ ዋዛ ዓይቶም ከኤዛኔ። ዩካፓ ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓላ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰ ማኣዳኒ ኮሹሞና ዓይታ ዓንጎ ባእዚ ዓንጋንዳጉዲ ዓይቶም ከኤዛኔ። ሃኖ ኪኢቶኮ ጋፒንፃ ዓይያንሢዳ ዓሳ ዓዛ ዓይ ጋዓ ገኢዘኮ ማሂፃ ጳውሎስ ከኤዛኔ፤ ዓይጎር ገዔቴ ቆርንቶስይዳ ዓላ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔና ጎኔ ጾኦሲ ማደም ዳኪንቴያ ማሂ፡ «ጳውሎስ ጾኦሲ ማደም ጎኔ ዳኪንቴያቱሞሴ» ገዒ ዓዛ ፑርቲሲ ከኤዛሢሂርኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1-11)

ጳውሎስና ቆርንቶስይዳ ዓላ ሺኢጲያ ማኣር ዓሰና ዛላ (1:12—7:16)

ዪሁዳይዳ ዓላ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰም ዳኪንቴ ማኣዶ (8:1—9:15)

ጳውሎስ ጾኦሲ ማደም ዳኪንቴያ ማዓሢ ከኤዛሢሂ (10:1—13:10)

ጋፒንሢ ሃይሴ (13:11-14)

1 ጾኦሲ ማሊሢ ማዓም ዩሱሰ ኪሪሰቶስኮ ዳኪንቴ ማዳያ ማዓ፡ ጳውሎስና ኩሊሻሢ ግሞቴዎሴናይዳፓ፡-

ቆርንቶስይዳ ዓላ ሺኢጲያ ማኣር ዓሰና፤ ዩያጉዲ ዓካይያይዳ ዓላ፡ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዳርሞ ቢያ።

2 ኩሊሻሢ፡ ጾኦሲሢና ኩሊሻሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶስናኮ ማጪንቴያና ኮሹሞና ዓንሢሞ ማጾንጎ።

ጳውሎስ ጾኦሲ ጋላቴ ጋላቶ

3 ሚጪንጎታ ዓይ ማዓያ፤ ሃሃ ቢያ ባእዚና ደዲሻያ ማዓ ያኣዛሢ፡ ኩሊሻሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶስኮ ዓይ፡ ጾኦሲሞ ጋላታ ሄሎንጎ። 4 ኩኡኒ ጾኦሲዳፓ ዳኪንቴ ደዲሞና ሚታሢዳ ዓላ ዓሰ ቢያ ደዲሻኒ ዳንዳዓንዳጉዲ፡ ጾኦሲ ኩሚታዳ ዎደና ቢያ ኩና ደዲሻኔ።

5 ኪሪሰቶስ ሚታዳ ሜቶ ኩዋ ሚርጌና ሚታዳሢጉዲ ኪሪሰቶስ ዛሎና ደዲሞ ሚርጌና ኩ ዳኪንቴያ። 6 ኩኡኒ ሚታዳ ዎደና ዓንሢ ደዲሞና ዳቂንጎና ዳኪንቴ። ኩኡኒ ደዲሞ ዳኪንቴ ዎደና ሃሃ ዓንሢያ ኩኡኒ ሚታዳ ሜቶጉዳ ሜቶ ገቢ ዳንዳዓ ደዲሞ ዳኪንቴ፤ 7 ኩኡና ዋላ ዓንሢ

ሚታዳሢጉዲ፡ ኩ ደዲሞ ዓንሢ ዳኪንቴ ማዓሢ ኩ ዓራሢር ዓንሢዳ ኩ ገሢ፡ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ ደዲኬ።

8 ታ ሚሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ዓሲያይዳ ኩ ዓእንቴ ኩ ሄሌ ሚታሢ ዓንሢ ዓራንዳጉዲ ኩ ኮዓኔ፤ ዩይ ኩና ሄሌ ሚታሢ ሚርጌና ኩም ዳኤፃያ ማዓሢር ኩ ሸምፔና ዓታንዳኔ ገዒ ማሊባኣሴ። 9 ፔቶ ኩ ሃይቃንዳጉዲ ኩ ዑፃ ዎገንቴያ ኩም ማሊ ዳዳኔ፤ ዩይ ቢያ ኩና ሄሌሢ ሃይቄ ዓሰ ዔቁሳ፡ ጾኦሲ ኩ ጉሙርቃንዳጉዲ ማሃንዳፓዓቴም ኩና ኩ ጉሙርቁዎጉዲኬ። 10 ዩያር ዓዛ ኩና ዩያ ሃይባይዳፓ ዳቁሽኔ፤ ሃገያ ኩና ዳቁሻንዳኔ፤ ኩና ዳቁሻንዳኔ ገዒ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ ኩ ገሢሢ ዓዛይዳኬ፤ 11 ዩይ ዓንሢ ኩና ሺኢጲያና ማኣዳሢር፡ ሚርጌ ዓሰ ሺኢጲያና ኩኡኒ ጾኦሲ ማኣዶ ዳኪንቴም ሚርጌሢ ጾኦሲ ጋላታንዳኔ።

ጳውሎስኮ ማሌ ማሊያ ሺርሺያ

12 ሃያ ዓጮይዳ ባሽ ዓንሢና ዋላ ኩ ፔቴሞና ሃሃ ጾኦሲዳፓ ማዓ፡ ዒሎሞና ፒዙሞና ኩ ናንገሢ ኩ ዒና ማርካዳኔ፤ ዩይ ዓሲ ዓራቶናቱዋንቴ ጾኦሲ ፔ ኮሹሞና ዓንጋ ዓንገጊ ዎልቆናኬ፤ ዩያር ሄርሺንጎታ ኩኡኮ ዩያናኬ።

13 ናባቢ ዓንሢ ዓራኒ ዳንዳዑዋ ባእዚ ኩ ዓንሢሞ ጻኣፓዓኬ፤ ቢያ ባኮ ዓንሢ ዓራንዳሢያ ታ ጉሙርቃኔ፤

14 ሃሢ ዓንሢ ኩ ዛሎ ጋፒሲ ዓራዋ ባኮ ገንፃፓ ጋፒሲ ዓንሢ ዓራንዳሢያ ታ ጉሙርቃኔ፤ ጎዳ ዩሱሴ ከኤሎና ኩ ዓንሢና ዎቶርቃንዳሢጉዲ ዓንሢያ ኩኡና ዎቶርቃንዳኔ።

15 ዩይ ባካ ጎኔ ማዓሢ ታ ዓራሢር ለሚ ዓንሢሞ ማዓ ባእዚ ዓንሢ ዳኪንቴ ዳኪንቴ ዩይ ቢርታዲ ዓንሢ ታ ዛጋኒ ማሌንቴኬ። 16 ዩያ ታ ዛጋኒ ማሊሢ ሜቄደኒያ ባንሢ ዓኣዳኣና ሃሃ ዓኣካፓ ማዓ ሙካኣናኣ ቢያኬ፤ ዩካፓ ዪሁዳ ታ ዓኣዳኣና ዓንሢ ታና ማኣዳንዳኔ ገዒ ታ ማሌኔ።

17 ጋዓንቴ ዩያ ታ ማላኣና ታኣኒ ማዳ ባኮ ዓራዎ፡ ማሊያና ሴካ ሃንጋ ገዒ ሺራ ዓሲ ማላ? ሃሃ ዩያ ማሊያና ፔቴና «ሂኖዋ፡ ዓይዔያ» ገዒ ገዒ ዓሲ ማሊሢና ታ ማዳያ ማላ? 18 ጾኦሲ ሉኡቁዎ ጾኦሲ ማዓሢር ኩኡኒያ ዓንሢሞ ከኤዛሢ «ሂኖዋ፡ ዓይዔያ» ገዒ ሴካ ሃንጋ ገይሲ ሺርሻ ባእዚቱሞሴ። 19 ዓይጎር ገዔቴ ታናንታ ሲላሴንታ ግሞቴዎሴንታ ጾኦሲኮ ናዓሢ፡ ዩሱሰ ኪሪሰቶስ ዛሎ ኩ ዓንሢሞ ከኤዛሢ «ሂኖ» ጋዓያና ሌሊ ማዓንዳፓዓቴም «ሂኖዋ፡ ዓይዔያ» ጋዓያናቱሞሴ።

20 ጾኦሲ ኩም ዓንገጌ ሃገ ማዓንዳ ዎዛ ቢያ «ሂኖ» ማዓ ኩማንዳሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶስናኬ። ዩያርኬ ጾኦሲ ቦንቾም ኪሪሰቶስና «ዓኣሜን» ኩ ጋዓሢ። 21 ኩና ማዓቴያ ዓንሢ ኪሪሰቶስና ኩ ደዳንዳጉዲ ማሂሢ ጾኦሲኬ፤ ዓዛም ኩና ደማሴሢያ ዓዛኬ። 22 ዓዛም ኩ ማዓሢ ዓርዘ ማላታ ኩገዳ ገሢሢሃና ሃገ ኩም ዓንገንጎንዳ ባኮኮ ዓያና ገኤኮ ዓይሢ ባእዚ ማሂ ኩም ዓንገሢሢ ዓዛኬ።

23 ታኣኒ ቆርንቶስ ማዓ ሙኪባኣሢ ዓንሢ ዎዳዓ ገዒ፡ ሚጪንጎታሢናኬ፤ ዩያኮ ጾኦሲ ታኣኮ ማርካኬ። 24 ዓንሢ ጉሙርቁሢና ደዳያ ማዓሢር ዓንሢ ዎዛሳኒ ዓንሢና ዋላ ኩ ማዓንዳፓዓቴም ዓንሢ ጉሙርቃንዳ ባኮ ኩ ዓንሢሞ ከኤዛሢ ዓይሢያቱሞሴ።

2

1 ዓካሪ ታ ዓንሢ ዎዳሳኒ ኮይባኣሢር ለሚ ታ ዓንሢ ኮይላ ሙካዓ ገዒ ማሌኔ። 2 ታ ዓንሢ ዎዳሴያ ማዓቴያ ታ ዎዳሴ፡ ዓንሢዳፓ ዓታዛ ማሌ ታና ዎዛሳንዳይ ዎናዳይ? 3 ሃያኮ ቤርታ ታ ዓንሢሞ ጻኣፔሢ ዓንሢ ኮይላ ታ ሙካኣና ታና ዎዛሳኒ ኮይላ ዓሳ ታና ዎዳሴዎጉዲ ገዒኬ፤

ዓይነት ጌዔቱ ታ ዋዛጴኔ ጌይፃ ዒንሢ ሲያሢ ዋዛጴኔ ጌይሢ ማዕሢ ታ ጉሙርቃኔ። 4 ሚርጌ ያዩ፤ ሜታዲ ማለሢና ሃሃ ሚርጌና ዩኤኪ ዩኤኪ ታ ዒንሢም ፃኣፔሢ ሚርጌ ታ ዒንሢ ርሽካያ ማዕሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ጌይ ማዕንዳኣጉዳቴም ዒንሢ ያዩሳኒ ጌይቱቀሌ።

ዳቤ ዓሰም ዓቶም ጌይሢ ዛላ

5 ዓይነ ዓሰያ ማምም ዓሰ ያዩሴይ ዓኣቶ ዒዛኮ ዳቤንቶ ፑኤፒሲ ኬኤዚሢቱዋንቴ ዒ ያዩሴሢ ታናቱዋንቴ ዒንሢዳገ ሚርጌሢ ዒ ያዩሴኔ ጌይሢኬ። 6 ዩያጉይ ዓሢም ዒንሢዳገ ሚርጌሢ ጌሰቲ ባጌ ባካ ዒዛም ጌዳንዳኔ። 7 ዩያሮ ዩይ ዓሢ ሚርጌ ያዩሢና ዋዛ ባይዙዋጉዲ፤ ዒዛም ዒንሢ ዓቶም ጋዓንዳያና ደዲሻንዳያ ኮይሳኔ። 8 ሃሃ ዒንሢ ዒዛ ርሽካያ ማዕያ ጌንሢ ጎናሲ ዔርዘንዳጉዲ ታ ዒንሢ ሸኢቃኔ። 9 ዩያ ከኢቶ ታ ዒንሢም ፃኣፔሢ ዒንሢ ዛጋኒ ዒንሳ ሜታሢ ዋዲ ዒንሢ ደዲ ዓኣሣቴያ ሃሃ ሲያ ዋዳ ታኣኒ ዓይሢ ባኮ ዒንሢ ከንሣያ ማዕቴያ ዔራኒ ጌይኬ። 10 ዒንሢ ዳቤንቶ ዓቶም ጋዓ ዓሢም ታኣኒያ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ታ ዒዛም ዓቶም ጋዓንዳ ዔርቱ ዳቤንቲ ዓኣቶ ታኣኒ ኪሪሰቶሴ ቤርታ ዒዛም ዓቶም ጌዔሢ ዒንሢ ጋቱ ጌይኬ። 11 ዩያ ኑ ማዳሢ ፃላሄኮ ጌሮ ማሊያ ኑ ዔራሢሮ ካራ ዒ ዴንቁ ጌሉዋጉዲ ጌይኬ።

ኪሪሰቶሴና ጴዳ ባሺሢ

12 ዩካፓ ኪሪሰቶሴኮ ኮዢ ሃይሶ ኬኤዛኒ ጸሮዓዳ ታ ዓኣጴ ዋደና ጎዳ ዳልጊ ማዶኮ ካራ ታኣም ቡሉንቴ፤ 13 ዒኢካ ታኣኒ ታ ዒሻሢ፤ ቲቶ ዴንቁባኣሢሮ ዒና ታኣኮ ሃውሸባኣሴ። ዩያሮ ዒኢካ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ሳራሢ ማቁደኒያ ታ ዓኣጴኔ።

14 ጋዓንቴ ቢያ ዋዳ ኪሪሰቶሴ ባሻ ባሻያና ዔኪ ኑና ሃንታሢንታ ኪሪሰቶሴኮ ዓኣ ዔራቶ ቢያ ቤዘ ሳውቃ ቲሺጉዲ ኑ ሄለሳንዳጉዲ ኑና ማሃ ያኣዛሢም ጋላታ ሄሎም። 15 ኑኡኒ ዳቃ ዓሶም ማዕቴያ ባይቃ ዓሶም ኮሺ ሳውቃ ዓኣ ዑንጃጉዲ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኣሲም ዒንጊንቴያኬ። 16 ባይቃ ዓሶም ዋዳያ፤ ሃይቢ ሃይቢ ጌይ ሳውቃያ፤ ዳቃዘንሢም ጋዓንቴ ኑኡኒ ናንጊ ዒንጋያ ሸምፖ ሳቂኬ፤ ዓካሪ ዩያ ማዶ ማዳኒ ዳንዳዓሢ ያናዳይ? 17 ኑኡኒ ያኣሲ ቃኣሎ ኮርሞ ባኣዚሮ ዔኪ ሃንታ ሚርጌ ዓሶጉዲቱቀሌ፤ ጋዓንቴ ኑኡኒ ያኣሲፓ ዳኪንቴ ዓሶጉዲ ኪሪሰቶሴና ማዕ ያኣሲ ቤርታ ፒዙሞና ኬኤዛኔ።

3

ዓኮ ጫኣቁም ዋደና ማዳ ዓሶ

1 ኑ ኑና ጌንሢ ሄሄርሻኔ ጌይሢዳ? ሃሃ ፔቱ ፔቱ ዓሳ ማዳሢጉዲ ዒንሢምታቴያ ዒንሢዳገ ፒዜ ማዳያ ማዕያ ዔርዘ ባርቃታ ኑም ኮይሳኔ ጌይሢዳ? 2 ዓሰ ቢያ ዒንሢ ዛጋያና ናባባያ፤ ኑ ፒዜ ማዳያ ማዕያ ዔርዘ፤ ኑ ዒና ፃኣፔንቲ ዓኣሢ ዒንሢኬ። 3 ዒንሢ ኑ ማዶ ማዳገ ጴዳያ፤ ኪሪሰቶሴኮ ፃኣፔንቴሢ ከኢታ ማዕሢ ዔርቱያኬ፤ ዩይ ከኢታ ፃኣፔንቴሢ ናንጊና ናንጋ ያኣሲ ዓያናና ማዕንዳኣጉዳቴም ዓሰ ፃኣፓ ባኣዚናቱቀሌ፤ ሃሃ ዩይ ዓሰ ዒናይዳ ፃኣፔንቴያኬ፤ ዓርሲንቴ ሹቹዳ ፃኣፖናያቱቀሌ።

4 ዩያ ኑ ጋዓሢ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኣሲ ጉሙርቁኬ። 5 ኑ ማዶ ማዶ ማዳንዳጉዲ ዋልቁ ኑም ዒንጋሢ ያኣሲ ማዕንዳኣጉዳቴም ኑኡኒ ኑ ቶኣኪና ዓይነታ ማዳኒ ዋልቁ ኑኡኮ ባኣሴ። 6 ዓኮ ጫኣቁም ዋደ ማዶ ኑ ማዳንዳጉዲ ማሄሢ ያኣሲኬ፤ ዩይ ፃኣፔንቴ ዋጎናቱዋንቴ ዓያሮ ጌኤዢ ዛሎና ማዕያኬ፤ ፃኣፔንቴ ዋጋ ዋዋዳኔ፤ ዓያሮ ጌኤዢ ጋዓንቴ ሸምፖ ዒንጋኔ።

7 ፃኣፔንቴ ዋጎ ቆኦቁ ኮሻናሢ ዓርሲንቴ ሹጮይዳኬ፤ ዋጋ ዒንጊንቴ ዋደና ያኣሲ ቦንቻ ፔጋዲ ጴዳኔ፤ ሙሴኮ ዓኣፖ ካርይዳ ፖዔ ፖዓ ባይቁ ባይቁ ዓኣዳያ ማዕቴያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሙሴኮ ዓኣፖ ካር ኮሺ ዛጋኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዓካሪ ዋዳ ዋጋ ዩያጉይ ቦንቻና ጴዳያ ማዕቴ፤ 8 ዓያሮ ጌኤዢ ዛሎና ማዳንታ ማዳ ዋዚ ባሺ ቦንቻ ዓኣያ ማዕንዳይ! 9 ዓሶ «ዳቤኔ» ጌዒ ዋጋ ማዳ ዩያይዲ ቦንቻንታያ ማዕቴ ዓሶ ዳቁሻ ማዳ ዋዚ ባሺ ቦንቻ ዓኣያ ማዕንዳይ! 10 ቤርታ ቦንቻንቴያ ማዕ ማዳ ሃሢ ባሺ ቦንቻንቴ ማዳና ዋላ ቤኤዚ ዛጎዛ ቦንቻ ባኣ ባኣዚ ማዕ ጴዳኔ። 11 ዩይ ባይቃያ ማዕ ባካ ዩያጉይ ቦንቻና ዓኣያ ማዕቴ ናንጊና ባይቁዋፖ ናንጋ ባኮኮ ባሺ ቦንቻ ዓኣኔ ጌይሢኬ።

12 ዩያጉይ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ኑኡኮ ዓኣሢሮ ዑሃ ዓኣጴ ጫርቁ ኑ ኬኤዛኔ። 13 ሙሴኮ ዓኣፖ ካራ ፖዓሢ ሃሻኣና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዒዛኮ ዓኣፖ ካር ዴንቁዋጉዲ ዓኣፖ ካር ዒ ካንቃኔ፤ ኑኡኒ ጋዓንቴ ዒዛ ጉዲቱቀሌ።

14 ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዒና ዔኮቀያ ማዕ ጎኔና ደጪ ዓኣኔ፤ ሃሮ ሄላንዳኣና ሚናኣ ጫኣቃሢ ማፃኣፖ ዔያታ ናባባኣና ዒና ዔያቶኮ ዩሮ ካንቆ ዓፒሌሎና ካንቁንታያኬ፤ ጋዓንቴ ዩና ካንቃ ባኬላ ባይቃንዳሢ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሌሊኬ። 15 ሃሮ ሄላንዳኣና ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ማፃኣፖ ዔያታ ናባባኣና ዒና ዔያቶኮ ዩሮ ባኬሎና ካንቁንታኔ። 16 ጋዓንቴ ዩና ባኬላ ሸኢካኒ ዳንዳዓኔ፤ ጌኤዢ ማፃኣፖይዳ፡- «ሙሴ ጎዳ ባንሢ ማዕዛ ካንቃ ባኬላ ሸኢካኔ» ጋዓኔ። 17 ዩያሮ ጎዳ ጌይንቴሢ ዓያሮኬ፤ ጎዳኮ ዓያና ዓኣ ቤሰካ ዓይሉሞ ባኣሴ። 18 ዩያሮ ኑ ቢያሢ ጎዳኮ ቦንቻ ካንቁንቲባኣ ዓኣፒ ካራና ፖዒ፤ ፔጋሲ ዳቀኔ፤ ዓያና ማዕ ጎዳይዳገ ጴዳ ሃይ ቦንቻ ቦንቻይዳ ቦንቻ ኑም ቃሲ ቃሲ ዓዳ ጎዳ ኑ ማላንዳጉዲ ማሃኔ።

4

ያኣሲ ማዶም ዳኪንቴዘንሢኮ ጉሙርቁንቲ ማዶ

1 ያኣሲ ፔ ኮሹሞና ሃያ ማዶ ኑም ዒንጊሢሮ ሃጋኣ ዋዛባኣ ዓሰ ኑ ማዕዓኬ። 2 ዔርቲባኣ ባኮና ቦርሳያ ማዕ ባኮ ኑ ሃሸኔ፤ ጌሺሢ ማዶም ኑ ማዳቀሴ፤ ያኣሲኮ ቃኣሎ ሉኡዙሞ ባኣዚና ዋላ ኑ ሲኢሩቀሴ፤ ጋዓንቴ ጎቱሞ ፔጋሲ፤ ፔጋ ኬኤዛኔ፤ ማሊያ ኑኡሲያ ዓሰም ቢያ ፔጋሲ ፔጋሲ ያኣሲ ቤርታ ኑ ናንጋኔ። 3 ኑ ኬኤዛ ኮዢ ሃይሳ ዔርቱዋያ ማዕቴያ ዔርቱዋያ ማዕሢ ባይቃ ዓሶምኬ። 4 ዔያታ ኑ ኬኤዛ ባኮ ጉሙርቁዋኣሢ ሃያ ዓጮኮ ያኣሲ ማዕቴ፤ ፃላሄ ዒና ዔያቶኮ ባይዜሢሮኬ፤ ያኣሲ ማሎና ጴዳ፤ ኪሪሰቶሴ ቦንቻ ዛሎ ኬኤዛንቴ ኮዢ ሃይሶይዳገ ጴዳ ፖዶ ዴንቁዋጉዲ ዔያቶ ማሄሢ ዒዛኬ። 5 ኑኡኒ ኬኤዛሢ ዩሴሰ ኪሪሰቶሴ ጎዳ ማዕሢና ኑኡኒያ ኑ ቶኣኪና ዩሴሴ ዛሎና ዒንሢም ማዳያ ማዕያ ማዕንዳኣጉዳቴም ኑ ዛላ ኑ

2:13 2:13 ዳኪ ማዶ 20:1። 3:3 3:3 ኬሲ ማፃ 24:12፤ ዔር. 31:33፤ ሂዚ. 11:19፤ 36:26። 3:6 3:6 ዔር. 31:31። 3:7 3:7 ኬሲ ማፃ 34:29። 3:13 3:13 ኬሲ ማፃ 34:33። 3:16 3:16 ኬሲ ማፃ 34:34። 4:6 4:6 ማዢ ማፃ 1:3።

ከኤዙዋሴ። 6 ዓይነር ጌዔቲ፡- «ፖዓ ዲሞይዳ ፖፖንጎ» ጌዔ ያክዛሢ ኪሪሰቶሴ ማሎና ፖዓ፣ ያኦሲ ቦንቾ ዔርዘ ፖዒ ኦም ዒንገንታዳጉዲ ፖፖ ኦኡኮ ዒናይዳ ፖዒህኔ።

የቲ ጋርካ ጌህንቲ ኮይዘንታ ሜህ

7 ጋንቲ ሃይ ዳኤፖ ዋልቃ ያኦሲ ዳፓ ማዓንዳኦፓ ዓቲም ኦኡር ማዒባኦህ ዔርታንዳጉዲ ሃያ ቦንቾ ባኮ የቲ ማዒ ኦ ዓርቂ ዓኣኔ። 8 ቢያ ዛሎና ሜታ ኦና ሄላኔ፤ ጋንቲ ኦ ባሽንቱዋሴ፤ ማርጌና ዔርቲ ዒፃ ባኣዚ ኦ ገዳ ሙካኔ፤ ማዔቲያ ኦ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ባይዙዋሴ፤ 9 ኦና ዒፃ ዓሳ ዳውሳኔ፤ ጋንቲ ላጌ ኦ ባይዚ ቤቁባኣሴ፤ ጳዲንቲ ኦ ሎኦማኔ፤ ጋንቲ ኦ ባይቁዋሴ፤ 10 ዩሱሴኮ ሃይቦ ባሽ ሸምፓህ ኦ ዑፃ ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲ ቢያ ዋይ ዩሱሴኮ ሃይቦ ኦ ዑፃ ኦ ኬዲ ሃንታኔ። 11 ዒዛኮ ሃይቦ ባሽ፣ ሸምፓህ ኦኡኮ ሃይቃ ዑይይዳ ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲ ጌዒ ኦኡኒ ሃህ ሸምፖና ዓኣ ዓሳ ቢያ ከሊ ዩሱሴ ዛሎር ሃይቁፃ ዓቲ ዓቲ ዓኣኔ። 12 ዓካሪ ኦኡኒ ሃይቁፃ ዓቲ ዓቲ ናንጋኔ፤ ዒንህ ጋንቲ ሸምፖና ናንጋኔ።

13 ጌኤኮ ማፃኦፖይዳ፡- «ታ ጉሙርቃህር ከኤዙኔ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲህጉዲ፣ ኦኡኒያ ዩና ዓያናና ጉሙርቃኔ፤ ዩያር ኦ ከኤዛኔ። 14 ጎዳ ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቁሴ ያክዛህ ኦናኣ ዩሱሴና ዋላ ዔቁሴ፣ ዒንህና ዋላ ፔ ቤርቶ ሺኢሻንዳህ ኦ ራራኔ። 15 ዩይ ቢያ ዒንህ ማኣዳንዳጉዲ ማዔኔ፤ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንገፃ ማርጌ ዓሰም ዒንገንቲ ዒንገንቲ ዓኣህ ዩይ ዓሳ ያኦሲ ማርጌና ጋላታንዳጉዲና ቦንቾንዳጉዲከ።

ጎዳ ጉሙርቂ ናንገህ

16 ዩያር ኦ ሃጋኣ ዋዛባኣ ዓሲ ማዓዓከ፤ ዋዚ ኦኡኮ ዙላ ጳዲ፣ ዑፃ ባይቃያ ማዔቲያ ጋር ዑፃ ኦኡኮ ቢያ ከሊ ዓካዳኔ። 17 ዋይቲ ጌዔቲ ሃይ ሸሌዔ፤ ሃህ ዳካ ዋይር ማዔ ሜታህ ቤቃያባኣ፣ ናንገና ናንጋ ቦንቾ ኦም ጳዲሻንዳኔ። 18 ኦኡኒ ዛጊ ዓኣህ፡- ጳዲ ባኮቱዋንቲ ጳዲዋ ባኮከ፤ ዓይነር ጌዔቲ ጳዲ ባካ ሃሃኣ ባኣዚ ሌሊከ፤ ጳዲዋ ባካ ጋንቲ ናንገና ባይቁዋ ባኣዚ ማዔህርከ።

5

1 ሃይ ዉልሻ ማላ፣ ዳካ ዋይር ማዔ ዑፃ ኦኡኮ ባይቁቲያ ዓሲ ማዘባኣያ፣ ያኦሲ ማዘፍ ናንገና ናንጎ ማኣሪ ኦኡኮ ጫሪንጮይዳ ዓኣህ ኦ ራራኔ። 2 ሃይካ ሳይይዳ ኦ ዓኣፃ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ማኣር ኦኡኮ ጌላኒ ኮዒ ማርጌና ማሊ ኦ ሜታዳኔ። 3 ዩያ ማኣርይዳ ኦ ጌሌ ዋይና ማኣሪባኣያ ካሎ ኦ ማዓዓከ። 4 ሃያ ዉልሻጉዳ ማኣርይዳ ኦ ናንጋ ናንጋ ዳኤፃም፣ ኦ ማርጌና ማሊ ሜታዳኔ፤ ኦ ዩያይዲ ማሊ ሜታዳህያ ኦኡኮ ሃይቃ ዑፃ ናንጎና ዔኤዲንቶም ገዳ ቃቃሳኒ ማዓንዳፓዓቲም ኦፓ ሺኢሻንቲዋሴ። 5 ያዲ ማዓንዳጉዲ ኦና ገኢጊሽህ ያኦሲከ፤ ኦም ሃጊ ማዓንዳ ባኮኮ ቢያ ዓይህ ባኣዚ ማዓንዳጉዲ ፔኤኮ ዓያናዋ ኦም ዒንገህ ዒዛከ።

6 ኦኡኮ ሳይይዳ ናንጎ ማኣር ማዔ ዑፃ ኦና ዓኣ ዋይማና ጎዳይዳፓ ኦ ሃኪ ናንጋህ ዔራያ ማዔቲያ ቢያ ዋይ ዒጊጩዋፃ ጎዳ ጉሙርቂ ኦ ናንጋኔ። 7 ኦኡኒ ናንጋህ ጎዳ ጉሙርቂህና ማዓንዳፓዓቲም ዛጊህናቲዋሴ። 8 ሃያ ኦኡኮ ማኣር ማዔ ዑፃ ዩይዳፓ ዳማዲ ጎዳና ናንጋኒ ኦኡኒ ኮዓኔ፤ ጫርቁከ ኦ ጌሰታህ። 9 ዩያር ሃያ ኦኡኮ ዑፃና ኦ

ዓኣቲያ ዳማዲ ኦ ናንጌቲያ ኦኡኮ ማሊፃ ጎዳ ዋዛሲህከ። 10 ፔቲ ፔቲህ ፔ ናንጌ ዋይና ማዲማ ጉዳያ፣ ኮሺ ማዔቲያ ፑርታ ማዲ ማዲ ዛሎ ዒንገንታ ባኮ ዔካኒ ኪሪሰቶሴኮ ዋጎ ዋጎ ቤዙ ሺኢኪ ዔካንዳኔ።

ኪሪሰቶሴ ዛሎና ገኢጊሽህ ማዲ

11 ያኦሲ ዒጊጩህ ዋዚ ጌይህታቲያ ኦ ዔራህር ዓሳ ኦ ጋዓ ባኮ ጎኔከ ጌይ ዔካንዳጉዲ ኦ ማዳኔ፤ ኦኡኒ ያናንህታቲያ ያኦሲ ኦና ዔራኔ፤ ዒንህህያ ሃህ ዒንህህ ዒናና ኦኡኒ ያናንህታቲያ ዔራኔ ጌይ ታ ማላኔ። 12 ጋርሲ ዒናይዳ ዓኣ ባኣዘቱዋንቲ፣ ዙላ ዓሲም ጳዲ ባኣዘና ሄርሺንታ ዓሰም ዒንህ ማህ ከኤዛኒ ኦኡና ዒንህህ ሄርሺንታንዳጉዲ ማዓንዳኦፓዓቲም ላሚ ገንህ ኦኡኮ ያኦም ዒንህም ኦ ከኤዛኒቱዋሴ። 13 ኦ ዣኣሻካ ዓሲ ማዔቲያ ያኦሲር ጌይከ፤ ሃህ ዒናና ዓኣ ዓሲ ኦ ማዔቲ ዒንህህር ጌይከ። 14 ኪሪሰቶሴኮ ናሹማ ኦና ዩያ ማዲሻኔ፤ ፔቲህ ቢያህ ዛሎ ሃይቁህር ቢያህ ዒዛና ዋላ ሃይቁፃ ማዔህ ኦ ራራኔ። 15 ሸምፔና ዓኣዘንህ ቢያ ዔያቶ ጋይቲ ሃይቁ ሃይባፓ ዔቁህም ናንጋንዳኦፓዓቲም ሃይካፓ ሴካ ፔኤም ጌዒ ናንጉዋጉዲ ኪሪሰቶሴ ቢያህም ሃይቁኔ።

16 ዩያር ሃይፓ ሴካ ያናኣ ኦ ዓሲ ዛጋ ዓኣፒና ዛጋዓከ፤ ሃያኮ ቤርታ ኪሪሰቶሴ ኦ ዛጊህ ዓሲ ዛጋ ዓኣፒና ማዔቲያ ሃካፓ ሴካ ጋንቲ ኦ ዛጋንዳህ ዩያ ጎይቶዋሴ። 17 ዩያር ያኦኒያ ኪሪሰቶሴና ዋላ ፔቲ ማዔቲ ዓከ ማዘፍንቲከ፤ ቤርታኣ ባካ ዓኣዳኔ፤ ዩያ ቤዙ ዓከ ባኣዚ ዓርቁኔ ጌይህከ። 18 ዩይ ቢያ ያዲ ማዔህ ኦና ፔኤና ዋላ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ገኢጊሽህና፣ ገኢጊሽፃ ማዲዋ ኦም ዒንጌ ያክዛህ ዛሎናከ። 19 ዩይያ ያኦሲ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዓሰ ቢያ ፔኤና ዋላ ገኢጊሽኔ ጌይህከ፤ ሃህ ዳቢንቶዋ ዔያቶኮ ዓርቂባኣሴ፤ ኦኡማኣ ዩያ ዓሰ ገኢጊሻ ቃኣሎ ዒንጌኔ።

20 ያኦሲ ዓሰ ፔ ባንህ ኦ ዛሎና ዔኤላህር ኦኡኒ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ማዒ ጌሰታያከ፤ ዩያር፡- «ያኦሲና ዋላ ገኢጉዋቲ» ጌዒ ኪሪሰቶሴ ሱንያና ኦ ዒንህህ ሺኢቃኔ። 21 ኦኡኒ ኪሪሰቶሴና ዋላ ፔቲ ማዒ ያኦሲ ዒሉሞ ዳንቃንዳጉዲ ጎሜባኣ ኪሪሰቶሴ ኦኡኮ ጎሞ ከዳንዳጉዲ ያኦሲ ማሄኔ።

6

1 ያኦሲና ዋላ ኦኡኒ ማዲያ ማዔያታህር፡- «ዒንህህ ያኦሲዳፓ ዔከ፣ ዒ ፔ ኮሹሞና ዒንጌ ዒንጊያ ጉሪ ማህፖቲ» ጌይ ኦ ዒንህህ ሺኢቃኔ። 2 ያኦሲ ከኤዛዎ፡-

«ታ ኔኤም ኮሺ ባኣዚ ማዳንዳኔ ጌዔ ከላ ሄሌ ዋይማና ታ ኔኤም ዋይዘኔ፤ ታ ኔና ዳቁሻንዳኔ ጌዔ ከላ ሄሌ ዋይማና ታ ኔና ማኣዳኔ» ጋዓህር «ሃይሾ ዓካሪ ጌይንቲ ዋዳ ሃያከ፤ ዳቁንቶ ከላኣ ሃናከ።»

3 ኦ ማዲ ማዲ ቦሂንቲዋጉዲ ዓይጎ ባኣዘና ማዔቲያ ያኦማኣ ዲቆ ኦ ማዓዓከ። 4 ጋንቲ ኦና ሄላ ሜቶና ሄላ ባኮ ቢያ፤ ሃህ ዋኣዬሳ ሜቶ ቢያ ገቢ ዳንዳዒህና ያኦሲም ማዲ ዓሲ ማዒያ ቢያ ዛሎና ኦ ፔጋሲ ዔርዘከ። 5 ያኦሲም ማዲ ዓሲ ማዒያ ኦ ዔርዘህ፡- ዠራፓና ጳዲንቲ፣ ቱኡቲ፣ ዓሲና ዣሊ፣ ማርጌ ማዲ ላቢንቲ፣ ገንፃ ዓቲህና ናይዲንቲህናከ። 6 ዩያጉዲ ሃህ ጌኤሹሞና፣ ዔራቶና፣ ገቢ ዳንዳዒህና፣ ኮሹሞና፣ ዓያና ጌኤሺ ዳዋ

ጎይያ ሃንተሠረ። ጎኔ ናሹሞና፣ 7 ጎኔ ባኮ ከኤዚሠረ ያኑሲ ዋልቄና ማዲያናኬ፤ ዔኤቢ ባሻገ ማዔቴያ ኑ ገዳ ሙካ ባኮ ለአገሪ ዳንዳዒሳ ዓንገሞ ኑኡኮ ማዓሠ ሂሉሞኬ። 8 ቦንቸንተሠረ ዳውሲንተሠረ ጋላተንተሠረ ጫሽኪንተሠረ ኑ ናንጌ፤ ሃሣ ኑ ጎኔ ከኤዚ ዓሲታዎ ሉኡዚ ዓሲ ጌይንቴ፤ 9 ኑ ዔርቴ ዓሲታዎ ዔርቴባኣ ዓሲ ማዔቴ፤ ሃይቄኔ ኑ ጌይንቴያታዎ ሃሠ ሸሞፔና ኑ ዓኣኔ፤ ኑኡኒ ጳርቁንቴቴያ ኑና ዋዲቦኣሴ፤ 10 ኑና ያዲሶና ማዔቴያ ቢያ ዋዳ ኑ ዋዋዛዲያኬ፤ ኑ ማንቆ ዓሲታዎ ማርገሠ ኑ ያርጎቻ፤ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣ ዓሲታዎ ቢያ ባካ ኑኡር ማዔያኬ።

11 ዓንሠረ ቆርንቶስይዳ ናንጋ ዓሳ! ታ ዓንሠረሞ ፔጌና ከኤዜ፤ ዓኖ ኑኡኮ ኑ ዓንሠረሞ ዳዊ ሃሸ፤ 12 ዓንሠረ ዓንሠረኮ ዓኖ ኑም ዳዊ ሃሸባኣጋዓቴም ኑ ዓኖ ዓንሠረሞ ዳዊ ኑ ሃሸ። 13 ታኣኮ ዓንሠረ ናኣቶ ማዔሠረ ታ ዓንሠረሞ ከኤዚሠረ፡- «ዓንሠረ ዓሚይዲ፣ ማርገፊና ዓኖ ዓንሠረኮ ኑም ዳዊ ሃሸንዳጉዲ» ጌይኬ።

ኪሪሰቶስ ጉሙርቁዋ ዓሰና ዋላ ፔቱሞ ለአገንቲያ

14 ኪሪሰቶስ ጉሙርቁዋ ዓሰና ዋላ ከይሱዋ ጎይሠና ፔቱ ማዒፖቴ፤ ሂሉሞና ጎሚና ፔቱ ማዒ፤ ዳንዳዒ? 7 ዓኖና ዳሚና ዋላ ዋዲ ናንጋ፤ ዳንዳዒ? 15 ኪሪሰቶስና ዲያሎቢኦስና ዋይቲ ዋላ ገኢጋ፤ ዳንዳዒ? ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሰና ጉሙርቁዋ ዓሰና ዋይቲ ፔቱ ማዒ ዳንዳዒ? 16 ያኣሲኮ ጌኤዢ ማኣርና ማሌ ያኣዘናኮ ዓይጎ ፔቱሞ ዓኣይ? ያኣሲ፡-

«ታ ናንጋ ማኣር፣ ታ ዳር ባኣካ ታ ማሃንዳ፤

ዔያቶና ዋላ ታ ናንጋንዳ፤

ታ ዔያቶኮ ያኣዚሠረ ማዓንዳ፤

ዔያታኣ ታ ዳሬ ማዓንዳ፤»

ጌዔሠጉዲ ኑኡኒ ባይቁዋ ያኣዚሠረሞ ዲማዳ ማኣሪኬ። 17 ሃሣ ያኣሲ ከኤዚዎ፡-

«ዔያቶ ባኣካፓ ዲማዲ ከሰኩዋቴ፣

ዒኢቲ ባኮ ካኣሚፖቴ፤

ታኣኒያ ዓንሠረ ታ ዓሲ ማሃንዳ፤

18 ታ ዓንሠረኮ ዓደ ማዓንዳ፤

ዓንሠረ ታኣኮ ዓቲንቆና ጩዳር ናኣቶና ማዓንዳ፤

ጋዓ፤ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዒ ጎዳሠ።»

7

1 ዓካሪ ታ ዓገሮንሠረ፡፡ ሃይ ቢያ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ዓንገንቴሠ ኑም ማዔሠረ ዓሲኮ ዑሠና ዓሲኮ ጋር ዓያናና ዒኢሳ፣ ዓይጎ ባኣዚዳፓኣ ኑ ቶኦኮ ኑ ጌኤሾም፤ ያኣሲ ዓገገጫሠና ዒዛም ኑኡኮ ዲማዲያ ዔርቴያ ኑ ማሆም።

ጳውሎስ ዋዛዳ ዋዛ

2 ዓኖ ዓንሠረኮ ኑም ዳዊ ሃሹዋቴ፤ ያኣማኣ ኑ ፑርታ ማዲባኣሴ፣ ያናኣ ኑ ዳቢሲባኣሴ፤ ሃሣ ያናኣ ኑ ጌሺ ዋልቆ ሙይባኣሴ። 3 ዬያ ታ ጋዓሠ፡- «ዓንሠረ ዳቤ፤» ጋዓኒ ጌይቱዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ሃያኮ ቤርታ ኑ ዓንሠረሞ ጌዔሠጉዲ ዓንሠረ ኑ ዓናፓ ባይቁባኣሴ፤ ዬያር ኑ ናንጌቴያ ሃይቄቴያ ቢያ ዋዳ ዓንሠረና ዋላኬ። 4 ዓንሠረ ታ ኮሺ ጉሙርቁ፤ ሃሣ ዓንሠረና ታ ኮሺ ሄርሺንታ፤ ኑ ሜታዳኣና ቢያ ዳኤፒ ዲዲሞ ታ ዳጎቃ፤ ታ ዋዛዳ ዋዛኮዋ ጋፒንሠ ባኣያኬ።

5 ሜቄዲያ ኑ ሄሌያናታዎ ማርጌ ዛላና ሜታ ኑና ሄሌያፓዓቴም ሃውሽሠ ኑኡኮ ባኣያ ማዔቴ፤ ዙላ፣ ሜሌ ዓሳፓ ሙካ ባኮና ሃሣ ኑ ዓኖ ኑና ዓገቻ ባኮና ኑ ማርጌ ሜታዳ። 6 ጋዓንቴ ያያ ዓሶ ደዲሻ፣ ያኣዚሠረ ቲቶ ኑ ኮራ ዳኪያና ኑና ደዲሻ። 7 ኑ ደዳሠ ዒዛኮ ኑ ኮራ ሙኪያና ሌሊ ማዒባኣንቴ ዒንሠረ ዒዛ ደዲሻ ማዔሠረ ኑ ዋይዜሠረኬ። ሃሣ ዓንሠረ ታና ጳቂሃሠያ፣ ታ ዛሎር ዒንሠረ ያያ፤ ገንሣ ሃሣ ታና ማጠገንቴ ዒንሠረ ማላ ማሊያ ኑም ዒ ከኤዚዛ ማርጌና ታ ዋዛዳ።

8 ሃያኮ ቤርታ ታ ዓንሠረሞ ያኣፔ ከኢታ ዓንሠረ ያይሴያ ማዔቴያ ዬያ ያኣፒያና «ዳቤ፤» ታና ታ ጎዑዋሴ፤ ታ ታና «ዳቤ፤» ጌዔቴያ ዬይ ታ ያኣፔ ከኢታ ዳካ ዋዳር ሌሊ ዓንሠረ ያዲሴሠረ ታ ዔሬ። 9 ሃሠ ታ ማርጌና ዋዛዳ፤ ታ ዋዛዳሠ ዓንሠረ ያዲሴሠረቴዋንቴ ዓንሠረኮ ያዲያ ዓንሠረኮ ዳቢንቶ ዓንሠረሞ ዔርዜም፣ ዓንሠረ ዬያፓ ማዔያታሠረኬ፤ ዓካሪ ዓንሠረኮ ያዲያ ያኣሲ ማላሠጉዲ ማዔሠረ ዓይጎዋ ኑ ዓንሠረሞ ፑርቲሲባኣሴ ጌይሠኬ።

10 ያኣሲ ማላሠጉዲ ማዔ ያዲሠ፡- ዳቂንታ ባንሠ ዔኪ ሙካ፣ ጎሚ ቡኡዳም ገኢገሻሠረ «ዓይጋ ዬይ ማዔይ» ጌይሳያቱዋሴ። ሃያ ዓጮ ዛሎና ሙካ ያዲሠ ጋዓንቴ ሃይቤ ዔኪ ሙካ። 11 ዬይ ያኣሲ ማሊያ ጉዳያ ማዔ ያዲያ ደዲ ዓንሠረ ማላንዳጉዲና ዳቢንቲባኣያ፣ ጌኤሺ ዓንሠረ ማዔሠረ ዔርዛንዳጉዲ ዓንሠረ ማሄ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ጎሚ ማዔ ባኣዚ ዓንሠረ ዓያ ማዓንዳጉዲ፣ ታ ዘር ዓንሠረ ዒገጫ ዔካንዳጉዲ፣ ታና ዓንሠረ ጳቂሃንዳጉዲ፣ ዓያና ዓኣ ማላሠረና ፒዜ ዓንሠረ ዋጋንዳጉዲና ዳቢንቴሠያ ዓንሠረ ጎራንዳጉዲ ዓንሠረ ማሄ። ዬያ ባኮ ቢያና ዓንሠረ ጌኤሺ ማዔሠረ ዓንሠረ ዔርዜ።

12 ዓካሪ ታ ዓንሠረሞ ያኣፔሠ፡- ኑ ዛሎ ዓንሠረ ማላ ማሊያ ያኣሲ ቤርቶይዳ ጌኤሺ ማዒ ዓንሠረሞ ጳዳንዳጉዲ ማዓንዳጋዓቴም ዳቢንቴ ዓሲና ፑርታ ባኣዚ ማዲንቴ ዓሲና ዛላቱዋሴ። 13 ኑ ደዳሠያ ዬያ ዛሎናኬ።

ሃሣ ኑኡኮ ደዲማፓ ባሽ ቲቶ ዋዛዳሠረ ማርጌና ኑኮ ዋዛዳ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዓንሠረ ቢያሠረ ቲቶ ደዲሻያና ዒዛኮ ዓኖ ሃውሽሴሠረኬ። 14 ዓንሠረና ታ ሄርሺንታ ሄርሺንቶ ቲቶም ታ ከኤዜ፤ ዓንሠረ ታና ዬያና ቦርሲሲባኣሴ። ቢያ ዋዳ ኑ ዓንሠረሞ ከኤዚ ባካ ጎኔ ባኣዚ ማዔሠጉዲ፣ ዓንሠረ ዛሎ ሄርሺንቲ ቲቶም ኑ ከኤዜ ባካ ጎኔ ማዔሠረ ዔርቴ። 15 ቢያሠረ ዓንሠረ ዓይሠንታያታሠረና ዓገቆሞና ጎጋይቂ ዓንሠረ ዒዛ ሸኣቸንሠረ ዔኬሠረ ዒዚ ጳቂሃኣና ዓንሠረ ዒ ዑሣ ዓኣዳ ናሽካንዳጉዲ ማሄ። 16 ታኣኒያ ጉቤ ባኣዚና ዓንሠረ ጉሙርቁኒ ዳንዳዒያና ማርጌ ዋዛዳ።

8

ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ዓሰኮ ማኣዳሠረ ዓንገያ

1 ታ ዓሸንሣ! ታ ሚሸንሣ! ያኣሲ ሜቄዲያይዳ ዓኣ፣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ሸኢዲያ ማኣር ዓሰም ዓንገ ኮሹሞ ዓንገያ ዓንሠረ ዔራንዳጉዲ ኑ ኮዓ። 2 ደዲ ሚታ ዔያቶ ሄሌያ ማዔቴያ ዔያታ ማርጌና ዋዛዳያኬ፤ ሃሣ ኮሺ ዔያታ ማንቆ ማዔቴያ ኮሹሞና ዔያታ ዓንገ ዓንገያ ማርጌኬ። 3 ዔያቶም ዳንዳዒንታሠጉዲቱዋንቴ ዑሣ ዓኣሠረ ፔ ናሹሞና ዔያታ ዓንገሠረ ታ ዔያቶ ዛሎ

6:16 6:16 ሊዊ. ዓኬ 26:12፤ ሂዚ. 37:27፤ 1ቆር. 3:16፤ 6:19። 6:17 6:17 ዒሲ. 52:11። 6:18 6:18 2ሳሙ. 7:14፤ 1ዮሴ. ዓሃኬ 17:13፤ ዒሲ. 43:6፤ ዔር. 31:9። 7:5 7:5 2ቆር. 2:13። 8:4 8:4 ሮሜ 15:26።

ማርካዳ። 4 ደሁዳይዳ ዓአ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዔያታ ማአዳኒ ከዓ ሚርጌና ኑና ሺኦቄ፤ 5 ዔያታ ማዳ ባኮኑ «ዔያታ ማዳንዳናንዳ፤» ጌዒ ማሌሰካገገ ዐሣኮ፤ ዔያታ ቤርታሲ ፔና ጎዳሣም ዒንጌ፤ ዩካገ ገንሣ ያኦሲ ማሊያጉዳያ ፔ ቶኦኮ ኑም ዒንጌ። 6 ዩያ ማዳ ቤርታ ማዳሾ ዓርቁሣ ቲቶ ማዔሣረ ሃሣ ዩይ ዒንሣ ኮሹሞና ዒንገ ዒንገያ ገገንሣ ሄሊሲ ዒ ማዳሻንዳጉዳ ኑ ዒዛ ሺኦቄ። 7 ዒንሣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ማያም ጌሰቶ ጌኤሲና፣ ዔራቶና፣ ዓሲ ማአዳኒ ዒንሣኮ ዓአ ዶዶ ማሊያና፤ ሃሣ ኑና ዒንሣ ናሽካ ናሹሞና ማዔቲያ ዳኤገ ማዳ ዒንሣ ማዳሣጉዳያ ዩያ ኮሹሞና ዒንሣ ዒንገ ማዳ ማዳናካ ዒንሣ ዶዳንዳጉዳ ኑ ኮዓ።

8 ዓካሪ ዩያ ታ ገዓሣ ዓይሥሣ ከኢታ ማሃቱሞ፤ ገዓንቴ ማሌ ዓሳ ዶዳ ዒንገ ዒንገያና ዒንሣና ዋላ ቤኤዚ ዛገ ዒንሣኮ ጎ፤ ናሹሞ ዔራኒ ታ ኮዓሣረ ገዓ። 9 ዒንሣ ኑ ጎዳሣ፣ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ኮሹሞና ዒንጌ ዳኤገ ዒንገያ ዔራ፤ ዒዚ ሚርጌ ያርጎቲታዎ ዒንሣ ያርጎቲኒ ዒንሣ ዛሎሮ ጌዒ ማንቆ ማዔ።

10 ዩያ ዛሎና ዒንሣም «ኮሺ ማዓንዳ፤» ጌዒ ታ ማላ ዘሮ ዒንሣ ታ ዘራ፤ ሂናኦቤሪ ዒንገያና ሌሊቱዋንቴ ዒንገኒ ማሊያናኦ ቤርቲ ማዔ ዓሳ ዒንሣኮ። 11 ዩያሮ ዒንሣ ዒንገኒ ናሹሞና ዔቁ ማሊያ ማዳንቴያ ማዒ ገገንሣ ሄላንዳጉዳ ዒንሣኮ ዓአ ጎይያ ዩያ ዒንሣ ማሌ ማዳ ሃሣ ማዳሞ። 12 ናሹሞና ዒንገኒ ማሊሣ ዓአቴ ማዳ ከዒንገሣ ያኦሲ ቤርታ ዔውቴያ ማዓሣ ዓሣ ፔኤኮ ዓአ ጎይያ ዒንገዛ ማዓንዳኦቲም ባኦ ባኦዚ ዒንገንዳ፤ ጌይያናቱሞ።

13 ዩያ ታ ገዓሣ ቢያሣ ዒንሣ ሄኮ ማዓንዳጉዳ ማዓንዳኦቲም ዒንሣ ዒንገያና ማቶይዳ ጌሌም ማአዳንታዓሳ ማታባኦያ ዳዓንዳጉዳ ጌይቱሞ። 14 ሃሣ ዒንሣኮ ዓአ ባካ ዔያቶ ማታሣ ማአዳያ ማያንጎ፤ ሃሣ ዒንሣ ማታዳ ዋዶና ዔያቶኮ ዓአ ባካ ዒንሣ ማታሣ ማአዳያ ማያንጎ፤ ዩያይዳያና ዒንሣኮ ባኦካ ሄኮሞ ዓአያ ማዓንዳ። 15 ዩይያ፡-

«ሚርጌ ቡኩሲ ዔኬሣም
 ዐሣ ዓአዳ፣ ዳቢባኦ፤
 ዳካ ቡኩሲ ዔኬሣማኦ
 ገጠ፣ ዳከባኦ።» ጌይንቴ ያኦገንቴሣጉዳኮ።

ቲቶኮ ቆርንቶስ ዳከንቴያ

16 ታ ዒንሣም ማላሣጉዳ ቲቶዋ ዒንሣም ማላንዳጉዳ ማሃ ያኦዛሣ ጋላቲንቶጎ። 17 ሃሣ ቲቶ ዒንሣ ኮራ ዳንዳሣ ፔኤሮ ናሽከኮ፤ ኑ ዒዛ ዳንዳም ሺኦቃሣረ ሌሊቱሞ። 18 ኮኾ ሃይሶ ኬኤዚያና ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ሺኦዳያ ማአሮይዳ ቢያ ዔርቴ፣ ዒሻሣ ዒዛና ዋላ ኑ ዳካንዳ። 19 ዒዚ ዩይ፣ ዒሻሣ ኑኤኒ ዩያ ኮኾ ማዳ ጎዳ ቦንቾም ማዳኦና፤ ሃሣ ኑ ማዳኒ ናሹሞና ዔቃኦና ኑኤና ዋላ ዒ ዓአዳ ማዳንዳጉዳ ሺኦዳያ ማአሮ ዓሳ ዒዛ ዳኦፊያኮ። 20 ዩያ ዒንጎና ሚኤሾ ዓርቁ ማዳይዳ ኑ ፔኤሻ ዋዶና ኑ ዳንከንቴዋጉዳ ኮሺ ኑ ሂርገ ካገ። 21 ዓይጎሮ ጌዔቴ ማሊያ ኑኤኮ ጎዳ ቤርታ ሌሊቱዋንቴ ዓሲ ቤርቲዳኦ ኮሺ ማዔ ባኦዚ ማዳኒ ታሣሮኮ።

22 ሚርጌ ዋዳ ሚርጌ ባኦዚና ጉሙርቁንታያ ማዒያ ዛገንቴም ዶዳ ማዒ ዳዳ፣ ዒሻሣ ቲቶንሣና ዋላ ኑ ዳኬሣ ዩያሮኮ፤ ዒዚ ዒንሣ ሚርጌና ጉሙርቃሣረ ሃሣ ዒንሣ ዒ ማአዳኒ ዶዳ ማላ ማሊያ ኮሺ ዳኤገኮ። 23 ቲቶ ዛሎ ዔራኒ ያኦጠ ዓሲ ዓአቴ ዒዚ ዒንሣ ማአዳኒ ታኦና

ዋላ ማዳ ታኦኮ ላጌኮ፤ ዒዛና ዋላ ዒንሣ ኮይላ ሙካንዳ ዒሾንሣ ዛሎ ማዔቴ ዔያታ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ሺኦዳያ ማአሮይዳገ ዳከንቴያ፣ ከሪሰቶሴ ቦንቾሳያኮ። 24 ዩያሮ ዒንሣ ዔያቶ ናሽካያ ማዒያ ፔጋሲ ዔርዙዋቴ፤ ሃንጎ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሺኦዳያ ማአሮ ዓሳ ዩያ ዔርንጎ፤ ኑኤኒያ ዒንሣና ሄርሺንታ።

9

ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ማአዳኒ ኬሶና ሚኤሾ

1 ደሁዳ ዓጮይዳ ዓአ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ማአዳኒ ዒንሣ ኬሴ ሚኤሾ ዛሎ ታ ዒንሣም ያኦገንዳያ ኮይሱሞ፤ 2 ዒንሣ ዓካይያይዳ ዓአ ዓሳ ሚሌ ዓሲ ማአዳኒ ዒንሣኮ ኮሺ ማሊሣ ዓአሣ ታ ዔራሣረ «ዓካይያይዳ ዓአ ዓሳ ሂናኦ ቤራገ ዓርቃዎ ሚሌ ዓሲ ማአዳኒ ገኢገንቴ ዓአያኮ» ጌዒ ታ ማቁደኒያ ዓሳም ጫርቁ ኬኤዜ፤ ዒንሣኮ ኮሺ ማሊሣና ዔቁ ማዳዎ ሚሌ ዓሳ ኮሺ ማዳንዳጉዳ ዳቲ። 3 ዓካሪ ኑ ዒንሣና ሄርሺንቴ ጌዔ ጌኤዛ ጉሪ ማዐሞጉዳ ሃንሣ ዒሾንሣ ታ ዒንሣ ኮይላ ዳኮ፤ ዒንሣያ ታ ዒንሣም ቤርታ ኬኤዜሣጉዳ ገኢገንቴ ካቶ። 4 ማቁደኒያ ዓሳ ታኦና ዋላ ዒንሣ ኮይላ ሙካ ዋዶና ዒንሣ ገኢገንቴባኦ ማዒ ዓአንቴ ዳንቁቴ ኑ ዒንሣና ሄርሺንቴ ኬኤዜ ከኮና ኑናንታ ዒንሣንታ ዋላ ቦርሲንታንዳ። 5 ዩያሮ ዒንሣ ዒንገንዳ፤ ጌዒ ናኦቤ ባኮ ቤርታዳ ዒንሣ ገኢገሻንዳጉዳ ዒንሣም ዳቁሣ ኬኤዜም ጌዒ ሃንሣ ዒሾንሣ ቤርታሲ ዒንሣ ኮይላ ዔያቶ ሸኢቁ ዳካኒ ኮይሳያታሣ ታ ዔሬ፤ ዩያይዳም ታኦኒ ሙካ ዋዶና ዒንሣ ዒንገኒ ጌዔ ባካ ዒንገንቴ ገኢጌያ ማዓንዳ፤ ዒንሣ ዒንገሣና ዓሲ ዋልቃዳምቱዋንቴ ናሹሞና ዒንገያ ማዒያኦ ዔርታንዳ።

6 «ዳካ ዜርሣ ዜርቁሣ ዳካ ሃኦኮ ዔካንዳ፤ ሚርጌ ዜርሣ ዜርቁሣ ሚርጌ ሃኦኮ ቡኩሲ ዔካንዳ፤» ጌይንቴሣ ዳቁሣዋ። 7 ያኦሲ ናሽካሣ ዋዛና ዒንገ ዓሲ ማዔሣረ ፔቴ ፔቴሣ ዒንገኦና ፔ ዒና ናሽኬሣጉዳ ማዓንዳኦቲም «ዓይጎሮ ታ ዒንገይ?» ጌዒ ጌዒ ዓሲ ዒንጎም ጌዒ ዋልቃዳም ዒንጎገ። 8 ዒንሣ ቢያ ዋዳ ኮይሳ ባኦዚ ቢያ ዳንቁ፣ ኮሺ ማዳ ቢያ ማዳንዳጉዳ ዓንጅ ዒንሣም ያኦሲ ዒንገኒ ዳንዳዓ፤ 9 ዩይያ፡-

«ማንቆ ዓሳም ኮሹሞና ዒዚ ዒንጌ፤
 ዒዛኮ ኮሹማ ናንገና ናንጌ።»

ጌይንቴ ያኦገንቴሣጉዳ።

10 ዜርሣ ዜርቁሣም ዜርሣ፤ ሃሣ ዓሲ ሙዓንዳጉዳ ሙኤዚ ዒንገ ያኦዛሣ ዒንሣ ዜርቃንዳ ዜርያ ሚርጌ ዒንሣም ዒንገንዳ፤ ዒንሣ ዒንገሣኮዋ ዓኦገ' ዒ ሚርገሻዳንዳ። 11 ዒንሣ ኮሹሞና ዒንገ ባካ ኑ ዛሎና ዔያቶም ሄላ ዓሳ ቢያ ያኦሲ ጋላታንዳጉዳ ሃሣ ቢያ ዋዳ ኮሹሞና ዒንሣ ዒንገንዳጉዳ ያኦሲ ቢያ ባኦዚና ዒንሣ ያርጎቲንዳ። 12 ዩይ ዒንሣ ዒንገያና ማዳ ማዳ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳኮ ማታሣ ሺኦዳያ ሌሊቱዋንቴ ያኦሲ ሚርጌና ዔያታ ጋላታንዳጉዳ ማሃ። 13 ዩይ ማዳ ዒንሣኮ ዒንሣ ከሪሰቶሴኮ ኮኾ ሃይሶ ዋይዚ ዔከ ዓይሣንቴሣረና ዔያቶና ማሌዘንሣናም ዒንሣኮ ዒንገያ ዔርቴያ ማዔሣረ ቢያሣ ያኦሲ ጋላታንዳ። 14 ዔያታ ያኦሲ ዒንሣም ዒንጌ፣ ዐሣ ዓአዳ ዳኤገ ማዒ ኮሹሞ ዒንገያ ዛሎና ዒንሣ ዳቁሣሣረ ዒንሣም ዔያታ

ሺኢቃንዳኔ። 15 ዓሲ «ሃማኬ» ጌይ ኬኤዛኒ ዳንዳዑዎ ያኦሲኮ ዲንጊፎር ዲዚ ጋላቲንቴያ ማዎንጎ።

10

ጳውሎስ ዲዛ ጰንካ ዓለም ማሂ ኬኤዜ ባኮ

1 ዲንሢ ኮይላ ዓኣዎ «ሴልቃያ»፤ ዲንሢ ኮይላፓ ሃኪ ዳንዳዎ ጋዓንቴ «ጫርቃያ» ጌይንቴሢ፤ ታኣኒ ጳውሎስ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹዋና ሹሌዑዋና ማዒ ታ ዲንሢ ሺኢቃኔ፤ 2 ታ ዲንሢ ሺኢቃሢ ዲንሢ ኮራ ታ ሙኩ ዎዶና ዬያይዲ ጫርቁ ጌሰታንዳጉዲ ታና ማሂፖቴ ጌይኬ፤ ዓሲ ማሊሢና ኑ ሃንታያ ማሂ ኑና ፓይዳ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሶ ቤርታ ጋዓንቴ ጫርቁ ጌሰታን ታ ማላኔ። 3 ዎዚ ኑ ሃያ ዓጫ ናንጋያ ማዔቴያ ኑ ያልታሢ ሃያ ዓጫ ዓሳ ያልታ ጎይያቱዋሴ። 4 ኑኡኮ ያሎ ዓንጋማ ያሎር ኬልቁ ዳያና ኬኤሎ ዶይሳኒ ዳንዳዓ፤ ያኦሲ ዎልቁ ዓኣ፤ ዓንጋም ማዓንዳኣፓዓቲም ሃያ ዓጫ ያሎ ዓንጋም ጉዳቲዋሴ። 5 ዓሲ ያኦሲ ዔራዋጉዲ ለኡዙዋና ማርጋም ማርጋሚንታ ያቶርጋም ማሊዎ ዎጉቤ ኑ ባይዛንዳኔ፤ ዓሲኮ ማሊዎ ጉቤ ኑ ዲዒ ዲዒ ኪሪሰቶሴም ዓይሢንታንዳጉዲ ማሃኔ። 6 ዲንሢኮ ዓይሢንቲፃ ጎኔ ማዔሢ ኑ ዔራሢኮ ጊንፃ ዓይሢንቲ ዲፃ ባኣዚ ዓይጎዎ ጉቤ ኑ ፑርታና ዎጋኒ ጊኣኔ።

7 ዲንሢ ዛጋሢ ፔጌና ጳዳ ባኣዚ ሌሊኬ፤ ዓይጎ ዓሲያ ታኣኒ ሌሊ ኪሪሰቶሴርኬ ጌዒ ጉሙርቃቶ ፔና ጊንሢ ሺርሺ ዛጎንጎ፤ ኑኡኒያ ዲዛጉዲ ኪሪሰቶሴር ማዔሢ ዔራንጎ። 8 ጎዳ ኑም ዲንጌ ቢታንቶና ማርጌና ታ ሄርሺንቴቲያ ታና ቦርሱዋሴ፤ ዎይቲ ጌዔቴ ዬይ ቢታንታ ኑም ዲንጊንቴሢ ዲንሢኮ ጉሙርቁፃ ዶይሻኒ ማዓንዳኣፓዓቲም ባይዛኒቱዋኣሢ። 9 ታኣኮ ኪኢታ ታ ዲንሢ ዓዲጊቻኒ ኬኤዛያ ማሎፓ። 10 ፔቴ ፔቴ ዓሳ «ጳውሎስኮ ኪኢታ ዳኤፃያ ሃሃ ዶይኬ፤ ጋዓንቴ ዲዛ ኑ ዛጋኣና ዑፃ ላኣፓ፤ ጌኤዛኣ ዲዛኮ ፓሡዋያኬ» ጋዓያ ናንዳኔ። 11 ዬና ጋዓ ዓሳ ዲንሢዳፓ ሃኬ ዓኣዎ ኑ ፃኣፓ ኪኢቶና ዲንሢ ኮይላ ዓኣዎ ኑ ማዳ ማዶናኮ ባኣካ ዲሙዋ ባኣያታሢ ዔራንጎ።

12 ኑኡኒ ጋዓንቴ ፔ ቶኣኮ ጋላታ ዓሶና ኑና ዎላ ፔቴ ማሃኒ፤ ሃሃ ጊንሢ ቤኤዚ ዛጋኒ ፔቴታዎ ኑ ማሊሢዳ ባኣሴ፤ ዔያታ ፔና ፔኤና ቤኤዚ ዛጋሢ ዔያቶኮ ዓሶ ባኣያኬ። 13 ኑኡኒ ጋዓንቴ ፔቶ ዑሃ ዓኣዳ ሄርሺንቴዋሴ፤ ኑኡኒ ሄርሺንታሢ ያኦሲ ኑና ማዶንጎ ጌዔማ ጎይያ ዳንዲ ዲንሢ ሄላንዳኣና ማዶ ማዶናኬ። 14 ዲንሢ ሃሃ ዓኣሢ ኑ ማዶንዳጉዲ ጌይንቴ ቤዘይዳ ማዔሢር ኪሪሰቶሴኮ ኮኩ ሃይሶ ኬኤዛኒ ኑ ዔኪ ዲንሢ ኮይላ ሙኬ ዎዶናፓ ኑ ዑሃ ዓኣዲባኣሴ። 15 ዬናር ያኦሲ ኑም ጌዔ ቤዛፓ ኑ ዓኣዲ ማሌ ዓሲ ማዶ ማዶና ኮይሱዋ ጎይሢ ዑሃ ዓኣዳ ኑ ሄርሺንታዓ፤ ጋዓንቴ ዲንሢኮ ጉሙርቁፃ ዶይዳጉዲና ኑኡኮዎ ማዳ ያኦሲ ኑም ዲንጌ ቤዘ፤ ዲንሢ ባኣካ ባሽና ዳልጋንዳኔ ጌዒ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ኑ ጌሃኔ። 16 ዓካሪ ማሌ ዓሳ ማዶ ቤዘይዳ ጌሊ፤ ቤርታ ማዶንቴ ማዶና ሄርሺንቴዋፃ ዲንሢኮ ዙላ ዓኣ ዓጫም ኮኩ ሃይሶ ኑ ኬኤዛኒ ዳንዳዓኔ።

17 ጋዓንቴ «ሄርሺንታሢ ጎዳና ሄርሺንቶንጎ።»
18 ዓይጎር ጌዔቴ ዓሲ ጋላቲንቴያ ማዓኒ ዳንዳዓሢ ያኦሲ ዲዛ ጋላቲቴ ማዓንዳኣፓዓቲም ፔና ፔኤር ዲ ጋላቲቴቱዋኣሢ።

11

ጳውሎስና ያኦሲ ማዶም ዳኪንቴ፤ ጌይ ሉኡቃዞንሢ

1 ዳካ ዔኤያቶና ታ ጌሰታ ባኮ ዲንሢ ጊቢ ዳንዳዓንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ጎኔኬ፤ ዲንሢ ዳንዳዒ ዳንዳዒኬ። 2 ያኦሲ ዲንሢ ናሽኪ፤ ዲዛም ሌሊ ዲንሢ ማዓንዳጉዲ ኮዓሢጉዲ ታኣኒያ ዲማዲ ማላኔ፤ ታ ያዲዲ ማላሢ ፔቴ ኩሙሢ ዉዴር ናይጉዲ ፔቴ ዓቲንቁም ታ ዲንሢ ያኦጩሢርኬ፤ ዬይ ዓሢያ ኪሪሰቶሴኬ። 3 ሸኣሽ ሄዋኣና ጨንጨዋና ጌሺ ዳሲሴሢሢጉዲ ጎዎንቴ ዲንሢኮዎ ማሊዳ ፑርቴም ኪሪሰቶሴም ዲንሢኮ ዓኣ ፒዙዋና ጌኤሹዋና ዲንሢ ሃሻንዳያናንዳኔ ጌይ ታ ሂርጋኔ። 4 ዓይጎር ጌዔቴ ፔቴ ዓሲ ዲንሢ ኮይላ ሙኪ ኑኡኒ ዲንሢም ኬኤዜ ዬሱሱቱዋንቴ ማሌ ዬሱሴ ዲንሢም ኬኤዜቴ ሃሃ ዲንሢ ቤርታ ዔኬ ዓያናይዳፓ ማሌ ዓያና ዲንሢ ዔኬቴ ጊንሢ ሃሃ ቤርታ ዲንሢ ዎይዚ ዔኬ ኮኩ ሃይሶይዳፓ ማሌ ዎይዚ ዲንሢ ዔኬቴያ ዬያ ዲንሢ ዚቲዮ ጌይ ዛዛጋኔ። 5 ጋዓንቴ ታኣኒ ዬንሢ «ያኦሲ ማዶም ዳኪንቴ ዳኤፖ ዓሶ» ጌይንታ ዓሶይዳፓ ዓይጎናኣ ሃታያ ታኣም ማሉዋሴ። 6 ዬና ዓሳ ጌኤታሢጉዲ ሃይሴ ማዘ፤ ታ ጌሰቲባኣቴያ ዔራቶ ታኣኮ ናንጊኬ፤ ዬያ ማርጌ ዎዳ፤ ማርጌ ባኣዚና ፔጋሲ ኑ ዲንሢም ዳዋኔ።

7 ታኣኒ ያኦሲኮ ኮኩ ሃይሶ ማሊሽ ዔኩዋኣዎ ዲንሢም ኬኤዚያና፤ ሃሃ ዲንሢ ዳጊዲ ታ ቶኣኮ ሂርኪሲፃ ታኣኮ ጎሜ ማዔኔ ጌይሢዳ? 8 ዲንሢም ማዶኒ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሃንጎ ሺኢዲያ ማኣር ዓሶይዳፓ ማኣዳሢ ታ ዔኪዎና ታ ዔያቶ ቡራኔ። 9 ዲንሢና ዎላ ታ ዓኣንቴ ማታሢ ታና ሄሌ ዎዶና ማቅደኒያፓ ሙኬ ዲሸንሢ ታኣም ኮይሳ ባኮ ዲንጊ ማኣዳያ ማዔሢር ዎና ታ ማታሲባኣሴ፤ ሴካ ሃላንዳኣና ዓይጎ ባኣዚናኣ ታ ዲንሢ ማታሲንዳዋሴ። 10 ኪሪሰቶሴኮ ጎኑማ ታጊዳ ዓኣሢር ታ ጫርቁ ጌሰቱዋጉዲ ዓካይያ ዓጫይዳ ታና ላኣጋኒ ዳንዳዓይ ያኦኒያ ባኣሴ። 11 ዬያ ታ ጋዓሢ ዓይጎርዳይ? ታ ዲንሢ ናሽኩዋኣሢርዳ? ያኦሲ ዔራሢጉዲ ታ ዲንሢ ናሽካኔ።

12 ዬያታ ሃንጎ ያኦሲ ማዶም ዳኪንቴ ዓሳ፡ «ኑኡኒያ ጳውሎስንሢጉዲ ማዶኔ» ጌይ ጌይ ሄርሺንታ ባኮ ዔያቶ ሃሽሳኒ ሃሢ ታ ማዳ ጎይያ ሃጊ ሴካኣ ማዳንዳኔ። 13 ዬናጉዳ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ማዶም ዳኪንቴያ ፔና ማሊሻኒ ኮዓያ፤ ሉኡዙዋና ያኦሲ ማዶም ዳኪንቴያ ማላ ጌሺ ማዳ ዓሲኬ። 14 ዬይ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኣዚቱዋሴ፤ ዎይቲ ጌዔቴ ፃላሄታዎ ፔና ፖዎ ኪኢታንፕ ማሃኒ ዲማ ዲማ ጎይሢና ፔና ላኣማኔ። 15 ዬናር ፃላሄም ማዳ ዓሳ ዒሉዋና ማዳያ ማሊሲ ፔና ዲማ ዲማ ጎይሢና ላኣማቴያ ዲቃሢ ሄርሺሳፃቱዋሴ፤ ጋፒንፃ ዔያታ ማዶ ማዶ ዛሎ ፔኤኮ ዳንቃንዳኔ።

ጳውሎስ ፔና ሄሌ ማታሢ ጫርቁ ኬኤዜሢ

16 «ዓይጎ ዓሲያ ታና ዔኤያኬ ጎዎፓ» ጌይ ላሚ ታ ኬኤዛኔ። ታ ዲንሢም ዔኤያ ማሊ ዳዴቲያ ዳካ ታ ጫርቁ ጌሰታንዳጉዲ ዔኤያ ማሂ ታና ፓይዲዋቴ። 17 ሃያይዲ ታ ጫርቁ ጌሰታሢ ጎዳ ማሊዎጉዲቱዋንቴ ዔኤያ ማዒኬ። 18 ማርጌሢ ሃያ ሳዎ ባኣዚና ሄርሺንታሢር ታኣኒያ ሄርሺንታንዳኔ። 19 ዲንሢ ጨንጨ ማዔሢር ዔኤዮ ዓሶ ባኮ ዛጌዎ ጊባኔ። 20 ዬናጉዲ ያኦኒያ ዲንሢ ዓይሌ ማሃቶ፤ ቡሪ ዲንሢ ባኮ ዔኬቴ፤ ዲንሢ ጌሹቴ፤ ዲንሢዳ ያቶርቁ ጌሰቲቴ፤ ያኦኒያ ዲንሢ ባዔቴ ዚቲ ጌዒ ጊቢ ዲንሢ

10:17 10:17 ዓ.ር. 9:24። 11:3 11:3 ማዘ. ማፃ 3:1-5፤ 13። 11:9 11:9 ፒልጲ. 4:15-18።

ዳንዳዓንዳኔ። 21 ዋዚ ታና ቦርሳያ ማዕቲያ ዲንሢጉዲ ጊቢ ዳንዳዒያና ኑ ደዲ ማዕቲያህ ታ ዲንሢጉም ከኤዛኔ።
 ጋዓንቴ ጾኑኒያ ሄርሺንታኒ ጫርቃቶ ታኣኒያ ዲዛጉዲ ጫርቁ ሄርሺንታንዳኔ፤ [ዩያ ታ ጋዓሢ ሃሢ ዔኤያጉዲ ማዕኢ።] 22 ዔያታ፡ ዩና ዓሳ ዔብሬ ዓሲዳ? ታኣኒያ ዔያቶጉዲከ፤ ዔያታ ዲሰራዔኤሌ ዓሲዳ? ታኣኒያ ዔያቶጉዲከ፤ ዔያታ ዓብራሃሜ ዜርሢዳ? ታኣኒያ ዔያቶጉዲከ። 23 ዔያታ ኪሪሰቶሴም ማዳ ዓሲዳ? ታኣኒ ዔያቶይዳገ ባሽ ኪሪሰቶሴም ማዳያከ፤ [ዩያ ታ ጋዓሢ ዣኣሹግጉዲከ።] ታኣኒ ሚርጌ ዎዴ ማዳና ላቤ፡ ሚርጌ ዎዴ ታ ጉኡቴ፡ ሚርጌ ዎዴ ዠራገናኣ ታ ጳርቁንቴ፡ ሚርጌ ዎዴ ሃሃ ታ ሃይቁዎ ዓቲ ዓቲ ዓኣህን።
 24 ዓይሁዶ ዓሳ ዠራገና ሃይሢታሚ ታዘጳ ጳዲ ደንጎ ማይንቴ ታና ጳርቁኔ፤ 25 ሃይሢ ማይንቴ ኮኦሎና ታ ጳዲንቴ፡ ፔቴና ሹቻ ታ ዲይንቴ፡ ሃይሢ ማይንቴ ዎኣሢ ካኣ ሚሊይዳ ሚታ ታና ሄላ፤ ፔቴ ከሊ ዲሚና ሮኦሪና ቢያ ዎኣሢዳ ታ ዎርቁ ፔኤቁ፤ 26 ሚርጌ ዎዴ ታ ጎይሢ ሃንቲሢና ሚታዳኔ፤ ዩያይዳ ዎርዚ ኩሚ ታና ሙዔዎ ዓቲ፡ ቡላንታ ታ ዲጊሮ ዓይሁዶ ዓሲንታ ዓይሁዶ ማዕቲያ ዓሳኣ ታና ዎዴዎ ዓቲ፡ ካታዎና ካዮና ዴኤፖ ባዘናይዳ ታ ሃይቁዎ ዓቲ፤ ሃሃ ሉኡዙዎና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃኔ ጋዓ ዓሳ ታና ዎዴዎ ዓቲ። 27 ሚርጌ ታ ላቢ ማዲ ሜቶ ዛጌ፡ ሚርጌ ዎዴ ጊንጎ ታ ዓቲ፡ ናይዚና ዎኣሢ ዴኤቢና ታና ሜታሴ፡ ሚርጌ ዎዴ ሙኡዚ ባይቁም ታ ሜታዳ፤ ሚርጌ ዎዴ ጨኢሺና ካሉዎና ታና ሜታሴ። 28 ጋዓንቴ ሜሌ ዓቲ ባኮይዳገ ባሽ ቢያ ከሊ ታና ሜታሴሢ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሺኢጲያ ማኣር ዓሲ ዛሎከ። 29 ፔቴ ዓሲ ላባኣና ታ ዲዛና ዎላ ላባኔ፤ ሃሃ ፔቴ ዓሲ ባጋሢ ዲቢሲ ጎሜይዳ ጌልዜቴ ሚርጌና ታ ዲጋዳ።
 30 ሄርሺንቴ ጌሰቲሢ ኮይሳያ ማዕቲያ ታኣኒ ሄርሺንታሢ ታ ላቤያ ማዕቲያ ደቀ ባኮንሢከ። 31 ኑ ጎዳሢ፡ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ዓዶ ማዕቲያ ጾኣዛሢና ገገና ጋላቲንቴያ ማዎም፤ ታ ሉኡቁ ከኤዛዎኣሢ ዲ ዔራ። 32 ዴማሰቆ ካታዎይዳ ታ ዓኣ ዎዶና ካኣቲ ዓሬታሴኮ ዴማ ማዕ ዴር ዎይሢሢ ታና ዓርቃኒ ኮዲ ካታዎ ጌላ ካር ካር ካገ ዓሲና ካገሳ።
 33 ጋዓንቴ ሹጮና ከልቁ ኮሾና ዲሮኮ ፑልታና ዓሳ ታና ሮኦጮና ከይሴም ታ ዲዛይዳገ ቶሊ ዓቲ።

12

ጳውሎስም ጾኦሲ ፔጋሲ ዳቂ ባኮ

1 ታኣኒ ሄርሺንቴ ጌሰታንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዩይ ገሃ ባኣዚቱዎሴ፤ ሃሢ ታኣኒ ጎዳ ታና ፔጋሲ ዳቂ ባኮና፤ ሃሃ ታኣኒ ዛጌ ባኮዎ ከኤዛንዳኔ። 2 ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲሰከያ ታ ዔራ፤ ዩይ ዓሢ ታጳ ያይዶ ለዔኮ ቤርታ ጫሪንጮኮ ዑፃ ዓኣ ጫሪንጮ ዔውቲ ዓኣዳኔ፤ [ዩይ ዓሢ ዔውቲሢ ዑፃ ዲዛኮ ዩማዲ ዓኣንቴዎ ባኣንቴዎ? ታ ዔራዎሴ፤ ጾኦሲ ዔራ።] 3 ጎኔ ዩይ ዓሢ፡ ዑፃ ዲዛኮ ዩማዲ ዓኣንቴዎ ባኣንቴዎ? ታ ዔራዎሴ፡ ጾኦሲ ዔራ። 4 ጋዓንቴ ዩይ ዓሢ ጌኔቴ ጌይንታ ቤዞ ዔውቲሢ ታ ዔራ፤ ዲኢካ ዓዚ ዓሲ ፔጋሲ ከኤዛኒና ጌሰታኒ ዳንዳዑዎ ባኣዚ ዎይዜ። 5 ዩያጉዶ ዓሢ ዛሎና ታ ሄርሺንታኔ፤ ታ ታ ዛሎ ጋዓንቴ ታኣኮ ላቤያ ማዕቲያና ሄርሺንታኔ፤ ሜሌ ሄርሺንታ ባኣዚ ባኣሴ። 6 ታ ሄርሺንቴ ጌሰታኒ ኮዔቴታዎ ጾኦሲና ታና ዔኤያከ ጎፆ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታ ከኤዛሢ ጎኔ

ባኣዚከ። ጋዓንቴ ዓይጎ ዓሲያ ታ ዛሎ ዛጋ ባኮና ዎይዛ ባኮናይዳገ ዑሃ ዴኤፒሲ ከኤዛዎጉዲ፡ ሄርሺንቴዎ ታ ሃሻ።
 7 ዩንሢ ታኣም ጳዴ፡ ዴኤፖ ባኮንሢ ዛሎና ታ ያቶርቁዎጉዲ ታኣኮ ዓሽኮ ዓንጊሢጉዲ ጫርጋ ባኣዚ ታኣም ዲንጊንቴ፤ ዩይ ፃላሄኮ ከኢታንቻ ማዕ ታና ሜታሴም ታ ያቶርቁዎጉዲ ታኣም ዲንጎናያከ። 8 ዩይ ታና ሜታሳ ባካ ታጊዳገ ባይቃንዳጉዲ ጎዳ ሃይሢ ማይንቴ ታ ሺኢቁ፤ 9 ጋዓንቴ ዲዚ፡ «ታኣኮ ዎልቃ ጳዴሢ ኔኤኒ ላቢንቴ ዎዶና ማዕሢር ታ ዲንጌ ከዠ ዲንጊፃ ኔኤም ጊዳንዳኔ» ታኣም ጌዔ፤ ዩያር ኪሪሰቶሴኮ ዎልቃ ታጊዳ ማዕንዳጉዲ ዑሃ ዓኣዴ ታ ዎዛዲ ዎዛዲ ታ ላቢያና ታ ሄርሺንታኒ ኮዓኔ። 10 ዎልቁ ታኣኒ ዴንቃሢ ታኣኒ ላቤ ዎዶና ማዕሢር ኪሪሰቶሴ ዛሎ ታ ላቢንታኣና፡ ጫሽኪንታኣና፡ ሜታዳኣና፡ ዲግንቴ ዳውሲንታኣና፡ ካራ ባይዚ ታ ሃንታኣና ቢያ ታና ዎዎዛሳ።

ጳውሎስ ቆርንቶስ ዓሲ ዛሎ ሜታዲ ማሌ ማሊያ

11 ታኣኒ ዩያ ጌሰቲያና ዔኤያ ማዕኔ፤ ያዲ ታ ጌሰታንዳጉዲ ማሄሢ ዲንሢከ፤ ታና ጋላታንዳዎ ዓቲሢያ ዲንሢከ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኒ ዓሲ ጌይንቴዎ ዓሲ ማዕቲያ፡ «ጾኦሲ ማዳም ዳኪንቴ፡ ዴኤፖ ዓሲ» ጌይንታ ዓሲይዳገ ታ ሃታያቱዎሴ። 12 ታኣኒ ዲንሢ ባኣካ ዓኣ ዎዶና ጾኦሲ ማዳም ጎኔ ዳኪንቴ ዓሲ ማዕቲያ ዔርዛ ባኣዚ ጊቢ ዳንዳዒሢና ማዴ ባካ ዲማ ዲማ ማላታ፡ ዲቃሢ ባኣዚንታ ጾኦሲ ዎልቁና ማዲንታ ዓኮ ባኮንታከ። 13 ዲንሢ ታ ሜታሴዎዎ ሃሽማገ ዓታዛ ሃንጎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሺኢጲያ ማኣር ዓሲይዳገ ዓይጎና ታ ዲንሢ ዳኪሴይ? ዩይ ታኣኮ ዳቢንቴ ማዕቲያ ታኣም ዓቶም ጎዑዎቴ።
 14 ዲንሢ ኮይላ ታ ሙካንዳኔ ጌይ፡ ጊኢጊንቴ ጊኢጊንቴ ዓታንቴ ሃኖ ሃይሢሴከ፤ ታቴያ ታ ዲንሢ ማታሳኒ ኮዑዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ታ ኮዓሢ ዲንሢ ማዕንዳኣገ ዓቲም ዲንሢኮ ሚኢሹቱዎኣሢርከ። ዩይም ሚኢሹ ቡኩሳሢ ሸዔ ዓሲ ማዕንዳኣገ ዓቲም ናኣታ ሸዔ ዓሲ ማዕሚኢሹ ቡኩሴዎሴ። 15 ታኣኒ ጋዓንቴ ዲንሢ ዛሎር ታኣኮ ዓኣ ባኮ ቢያ፡ ሃሃ ጊንሢ ታና ዓኣሢ ታ ዲንጌቱ ታኣም ቃራከ፤ ዓካሪ ታ ዲንሢ ዩያይዲ ሚርጌና ናሽካዛ ዲንሢ ታና ዩማይዲ ዳካና ናሽካኔ ጌይሢዳ?
 16 ዩይ ያዲ ማዕቲያ ታ ዲንሢ ሜታሳዓከ፤ ጋዓንቴ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጋዓሢጉዲ ፑርታ ማላሢና ጌሺ ታ ዲንሢ ዓርቁያ ማሉዎዎ ዓታዓ! 17 ታ ዲንሢ ኮይላ ዳከ ዓሲይዳገ ፔቴሢ ዛሎናታዎ ታ ዲንሢ ቡሪያ? 18 ቲቶ ዲንሢ ኮይላ ዓኣዳንዳጉዲ ታ ሺኢቁ፤ ፔቴ ኑ ዓሻሢያ ዲንሢ ኮይላ ዲዛና ዎላ ታ ዳከ፤ ሂዳዎ ቲቶ ዲንሢ ዲማና ቡሪያ? ታኣና ዲዛና ዲንሢም ማዴሢ ፔቴ ማላሢናቱዎዳ? ኩኡኮ ማዳኣ ፔቴቱዎዳ?
 19 ሃኖ ሄላንዳኣና ኑ ዩያይዲ ጌሰታሢ «ኑ ዳቤዎ ዳቢባኣሴ» ጌይ ጌሰታያ ዲንሢም ማላ? ኩኡኒ ኪሪሰቶሴና ማዕ ከኤዛሢ ጾኦሲ ቤርታከ፤ ኑ ዲጊናሢሢያቲ! ኩኡኒ ሃያ ዲንሢም ከኤዛሢ ዲንሢ ደዲሺ ማዛኒከ። 20 ታኣኒ ዲንሢ ኮይላ ሙካ ዎዶና ታ ማላ ጎይያ ዲንሢ ማዕቲያ፡ ሃሃ ታኣኒያ ዲንሢ ማላ ጎይያ ማዕቲያ ኑ ዎላ ካኣማንዳኣ ናንዳኔ ጌዒ ታ ዲጊጫ፤ ጎፆንቴ ዲንሢ ባኣካ ዑራ፡ ቁኢሩዎ፡ ጎሪንቴ፡ ፑርታ ማዳኒ ዘርቲሢ፡ ዓሲ ፑርቲሲ ጌሰቲሢ፡ ዳንኮ፡

11:23 11:23 ዳከ. ማዳ 16:23። 11:24 11:24 ላሚ. ዎማ 25:3። 11:25 11:25 ዳከ. ማዳ 16:22፤ 14:19። 11:26 11:26 ዳከ. ማዳ 9:23፤ 14:15። 11:33 11:33 ዳከ. ማዳ 9:23-25።

የቶርሙሞንታ ዣሎንታ ዓኣ ናንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጫኔ።
 21 ዬኖ ታ ዒንህህ ኮይላ ለሚያ ሙካዘና ታ ያኣዛህ ሳንንቲ
 ዒንህህ ቤርታ ታና ቦርሲሳንዳያ ናንዳኔ ጌዒ ታ ዒጊጫኔ፤
 ሃህ ሚርጌ ዓሳ ሃያኮ ቤርታ ዔያታ ማዳ ሳሞንታ ዒኢቲ
 ማዳንታ ዓኒ ሃህ ማቸ ማዒባኣያና ለሃህንታ ዓኒ ሃህ ማቸ
 ማዒባኣያና ለሃኒ ኮዒ ዓማሊያ ሳሞንታ ዔያታ ቡኡዒባኣያ
 ማዒም ታና ሚርጌ ያዩሳንዳያ ናንዳኔ ጌዒ ታ ሚርጌ
 ዒጊጫኔ።

13

ጳውሎስኮ ጋፒንያ ዘርና ሳራሂያ

1 ዓካሪ ሃና ታኣኮ ዒንህህ ኮይላ ሃይሃሶ ሙኮ
 ማዒንዳኔ፤ ቢያ ባኣዚኮ ጎኑ ማዒርታሂ ለምያ ሃንጎ ሃይሃ
 ማርካናኬ። 2 ለሚያ ታ ዒንህህ ዛጋኒ ዒንህህ ኮይላ
 ሙኬ ወደና ላቲ ታ ዒንህህም ኬኤዜ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ሃህያ
 ታ ሃኬ ዓኣያ ቤርታ ሳሞ ማዳዘንህንታ ሃንጎዋቶንታም
 ላቲ ታ ኬኤዛኔ፤ ዓካሪ ታ ዒንህህ ኮራ ማዒ ሙካኣና
 ያናኣ ታ ሚጨንቲ ጌሰታዓኬ፤ 3 ዬያይዲ ታኣና ማዒ
 ኬኤዛህ ኪሪሰቶሴታሂ ዒንህህ ዔራንዳኔ፤ ዒንህህ ባኣካ
 ዒ ማዳንዳሂ ወልቁናኬ፤ ለቢሂናቱዋሴ። 4 ዒዚ ፑርቶ
 ዓሶ ሱያ ሚያይዳ ሱዒንቲ ሃይቁሂ ለቢሂና ማዒያታቲያ።
 ሃሂ ዒዚ ያኦሲ ወልቁና ሼምፖና ናንጋኔ፤ ኦኡኒያ ዒዛና
 ዋላ ማዒያና ለቤያ ማዒቲያ ዒንህህም ማዳኒ ያኦሲ
 ወልቁና ዒዛና ዋላ ሼምፐና ዓኣያ ማዒ ኦ ናንጋኔ።
 5 ዒንህህ ያኦሲ ጎኔ ጉሙርቃያ ማዒያ ዔራኒ ዒንህህ
 ማሂ ዛጉዋቲ፤ ሃህ ዒንህህ ጊንህ ሺሪ ያኦጩዋቲ፤ ዒንህህ
 ዣኣሌቲ ሌሊ ማዒንዳኣፓዓቲም ሃንጎ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ
 ዒንህህዳ ዓኣሂ ዒንህህ ዔራዋዒዳ? 6 ኦኡኒ ጋዓንቲ
 ዬያና ዳቢንቲ ዣኣሊባኣያ ማዒሂ ዒንህህ ዔራኔ ጌይ ኦ
 ጉሙርቃኔ። 7 ዒንህህ ፔቲታያ ፑርታ ባኣዚ ማዳዋጉዲ
 ያኦሲ ኦ ሺኢቃኔ፤ ኦኡኒ ሺኢቃሂ ዋዚ ዓሲም ኦ ኮሺ
 ዓሲ ማዒ ዳዲባኣቲያ ዒንህህ ቢያ ወዳ ፒዜ ማዒ ባኣዚ
 ማዳንዳጉዲ ማዒንዳኣፓዓቲም ኦ ኮሹሞ ዳዋኒቱዋሴ።
 8 ዓይጎር ጌዔቲ ኦ ጎኑሞም ማዳኣፓዓቲም ጎኑሞና ዋላ
 ዓኣዲዋ ባኣዚ ዓይጎዋ ኦ ማዳኒ ዳንዳዑዋሴ። 9 ኦኡኒ
 ለቤያ ማዒም ዒንህህ ደዲ ማዒቲ ኦም ቃራኬ፤ ኦኡኮ
 ሺኢጲያ ዒንህህ ፓጩ ባኣዚባኣ ዓሲ ማዒንዳጉዲኬ።
 10 ሃያ ኪኢቶ ዒንህህፓ ሃኬ ዓኣያ ታ ያኣፔሂ ዬያርኬ፤
 ዬያይዲያና ታ ዒንህህ ኮይላ ሙኬ ወደና ጎዳ ታኣም
 ዒንጌ ቢታንቶና ታ ዒንህህ ሜታሳዓኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ
 ጎዳ ዬያ ቢታንቶ ታኣም ዒንጌሂ ዒንህህ ታ ደዲሺ
 ማዣንዳጉዲኬ፤ ሻሂ ባባይዛንዳጉዲቱዋሴ።
 11 ዓካሪ ታ ዒሾንህ! ሚሾንህ! ኮሺ ናንጉዋቲ፤ ፓጩ
 ባኣዚባኣ ዓሲ ማዒኒ ደዲዋቲ፤ ታ ዘር ዋይዙዋቲ፤ ዋላ
 ሃህ ጊኢጊ ናንጉዋቲ፤ ሴካና ሃንጋና ኮሹሞና ናንጉዋቲ።
 ናሹሞና ኮሹሞናኮ ያኣዛህ ዒንህህና ዋላ ማዒንዳኔ።
 12 ዋሊኮ ጌርሲንሂጉዲ ማዒ ዋሊ ሄርቁ ሄርቁ ዋሊ
 ዔኤሉዋቲ።
 13 ያኦሲም ደማዳ ዓሳ ቢያ ዒንህህ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ።
 14 ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹማ፤ ያኦሲኮ ናሹማ፤
 ዓያኖ ጌኤዦኮ ፔቲማ ዒንህህ ቢያሂና ዋላ ማዒንጎ።

13:1 13:1 ለሚ. ዋማ 17:6፤ 19:15።

ያኑሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪኢቶ ጋላቲያ ዓጮ ዓሰም ዓይያ ካር

ዩሱሴኮ ዳቂሻያ ማዲያ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሶ ቃኣላ ቢያ ቤዛይዳ ኬኤዛንቴ ኬኤዛንቴ ሃሃ ዓይሁዳ ማዲባኣ ዓሳኣ ዩያ ሃይሶ ጉሙርቁ ዔኬ ዎዶና «ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ማዓሲ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ኩንሃኒ ኮይሳዎ ኮይሱዎይ?» ጋዓ ያኑጨሂ ዔቁኔ። ዓማና ጳውሎስ፡- «ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ማዓሲ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ኩንሃኒ ኮይሱዎይ፤ ባሼ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዓኪ ናንጊ ዳንቃኒ ቤርታዲ ኮይሳ ባኮማ ዒዛ ጉሙርቁሂኬ፤ ሃሃ ዓሲ ያኑሲ ቤርቲዳ ያላኒ ዳንዳዓሂ ጉሙርቁሂና ሌሊኬ» ጌዒ ጌዒ ዔርዘሂ ዓርቁኔ፤ ጋዓንቴ ዳኮ ዒሲያ ጌይንታ ዓጮ፡ ሮማ ካኣቲ ዎይሃ ጋላቲያይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶ ባኣካ፡- «ዓሲ ያኑሲ ቤርቲዳ ያላኒ ዩሱሴ ጉሙርቁሂ ሌሊ ማዲባኣንቴ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ኩንሃኒ ኮይሳኔ» ጌይሂና ጳውሎስኮ ጌኤዛ ማኪ ዒዓ ዓሲ ዓኣኔ።

ጳውሎስ ሃያ ኪኢቶ ጋላቲያ ዓሰም ያኣፔሂ፡- ዩያ ሉኡዙዎ ዔርዘያና ዣኣሌ ዓሶ ፒዜ ጉሙርቁሂዳ ጌልዛኒ ሃሃ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ናንጎንዶ ጎይያዎ ዔርዘኒኬ፤ ቤርታሲ ጳውሎስ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ማደም ዳኪንቴያ ማዔሂ ፔና ፔጋሲ ዔርዘሂና ዓርቃኔ፤ ዩያ ማደም ዒዛ ዳኬሂ ዓሲቱዎንቴ ያኑሲ ማዔሂ፤ ሃሃ ዒዛኮ ዳኪንቴዓ ዓይሁዳ ማዲባኣ ዓሰም ማዔሂ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዛኔ፤ ዩካፓ ዓሲ ያላኒ ዳንዳዓሂ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁሂና ሌሊ ማዔሂያ ኬኤዛኔ፤ ሃሃ ሃኖ ኪኢቶኮ ጋፒንዮ ዓይያንሂዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሲ ናንጋ ፒዜ ናንጊ ዩሱሴ ጉሙርቁዓና ጴዳ ናሹዎፓ ሙካሂ ዔርዘኔ።

ማዖኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ
 ዓይያ ካር (1:1-10)
 ጳውሎስ ያኑሲ ማደም ዳኪንቴያ ማዔሂ ዔርዘ ቢታንቶ (1:11—2:21)
 ያኑሲኮ ኮሹዎ ዛሎ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሶ (3:1—4:31)
 ዩሱሴ ጉሙርቁ ዓሶኮ ጎሜ ዓይላቶፓ ኬሰኪያና ዔያታ ናንጋንዳ ጎይያ (5:1—6:10)
 ጋፒንሂ ሃይሴ (6:11-18)

1 ዓሲ ማሊሂና ዓሲ ዳኬያቱዎንቴ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሃሃ ዒዛ ሃይባፓ ዔቁሴ፡ ያኑሲ፡ ዓዳሂ ዛሎና ዒዛዎ ማዳኒ ዳኪንቴያ ማዔ፡ ዶኦሪንቴ ጳውሎስይዳፓ፤ 2 ሃሃ ዒዛና ዎላ ዓኣ ዒሹንሂዳፓ ቢያ ጋላቲያይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣር ዓሰም ዳኪንቴ ኪኢታ፡- 3 ኑ ዓዳሂ፡ ያኑዛሂዳፓ፤ ሃሃ ኑ ጎዳሂ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴይዳፓ ማዔ ሚጨንቴያና ኮሹዎና ዒንሂዎ ማዖንጎ። 4 ሃያ ዓጮ ፑርቱዎይዳፓ ኑና ዳቂሻኒ ኑኡኮ ዓዳሂ ማዔ፡ ያኑዛሂ ማሊሂና ኪሪሰቶሴ ኑ ጎሞሮ ጌዒ ፔና ዓኣሂ ዒንጌኔ። 5 ዩያር ያኑሲም ናንጊና ቦንቾ ማዖንጎ፤ ዓኣሜን።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ ኮዥ ሃይሳ ፔቴ ሌሊ ማዲያ

1:13 1:13 ዳኪ. ማደ 8:3፤ 22:4-5፤ 26:9-11። 1:14 1:14 ዳኪ. ማደ 22:3። 1:16 1:16 ዳኪ. ማደ 9:3-6፤ 22:6-10፤ 26:13-18። 1:18 1:18 ዳኪ. ማደ 9:26-30። 2:1 2:1 ዳኪ. ማደ 11:30፤ 15:2።

6 ኪሪሰቶሴኮ ኮሹዎ ዒንጊያና ዒንሂ ዔኤሌ ጎዳይዳፓ ሃያይዲ ሩኡሪና ዒንሂኮ ዲማዲያና ሜሌ ኮዥ ሃይሶ ባንሂ ዓኣዲዓ ታኣም ዔርቲባኣያኬ። 7 ሃያ ታ ጋዓሂ ዒንሂ ዳቢሳ ዓሶና ኪሪሰቶሴኮ ኮዥ ሃይሶ ዎቢሳኒ ኮዓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዓኣሂር ማዓንዳኣፓዓቲዎ ኮዥ ሃይሳ ጋዓንቴ ፔቴ ሌሊኬ። 8 ዩይ ያዲ ማዔቴያ ኑኡና ጨሪንጮ ያኑሲ ኪኢታንቻሂና ዒንሂዎ ኬኤዜ ኮዥ ሃይሶይዳፓ ዲማዳ ኮሺ ሃይሴ ዒንሂዎ ኬኤዜያ ማዔቴ ዩይ ጋዳንቁንቴያ ማዖም። 9 ሃያኮ ቤርታ ታ ዒንሂዎ ጌዔሂጉዲ ሃሃ ታ ዒንሂዎ ጋዓ፡- ዒንሂ ዎይዚ ዔኬሂዳፓ ዲማ ሜሌ ኮሺ ሃይሴ ያኣኒያ ዒንሂዎ ኬኤዜቴ ዩይ ጋዳንቁንቴያ ማዖም።

10 ዓካሪ ሃሂ ታኣኒ ኮዓሂ ዓሲ ታና ሄርሻንዳጉዲዎ ያኑሲ ሄርሻንዳጉዲዳይ? ሃሃ ዓሲ ታ ዎዛሳኒ ኮዓያ ዒንሂዎ ማላ? ዓሲ ታ ዎዛሳኒ ኮዓያ ማዔቴ ኪሪሰቶሴም ታ ማዳያ ማዓዓታንቴኬ።

ጳውሎስኮ ያኑሲ ማደም ዔኤሊንቴዎ
 11 ታ ዒሹንሃ! ታ ሚሹንሃ! ታ ዒንሂዎ ኬኤዜ ኮዥ ሃይሳ ዓሲ ኬሴ ማሊሂዳፓ ማዲባኣሂ ታ ዒንሂዎ ዔርዘኔ፤ 12 ዎይቲ ጌዔቴ ታኣም ዩያ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ፔጋሲ ዳቁኔ፤ ዓይሳ ዓሲዳፓኣ ታ ዔኪባኣሴ፤ ሃሃ ያኣኒያ ታና ዔርዘባኣሴ።

13 ሚና ቤርታ ዓይሁዳ ካኣኦና ዎማይዲ ታ ናንጌቴያ፡ ያኑሲ ጉሙርቁ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶዎ ሚጨንቴዎዎ ዎማይዲ ታ ዳውሴቴያ፡ ዔያቶ ባይዛኒያ ታ ዎማዒ ማሌቲያ ዒንሂ ዎይዜኔ። 14 ዓይሁዳ ዓሶ ካኣኦ ዎጎ ካፒ ታ ናንጋኣና ዓኣ ታ ዒጊሮ፡ ዓይሁዳ ዓሶይዳፓ ቢያ ታ ባሼኬ፤ ዓዳንሂ ካኣኦ ዎጎይዳፓ ሜሌ ታ ሃሃ ኮዑዎያኬ።

15 ጋዓንቴ ታ ሾይንታንዳሂኮ ቤርታ ያኑሲ ታና ዶኦሪ ፔኤኮ ኮሹዎና ታ ዒዛዎ ማዳጎዳጉዲ ዔኤሌኔ። 16 ዓይሁዳ ማዲባኣ ዓሶም ኮዥ ሃይሶ ታ ኬኤዛንዳጉዲ ያኑሲ ፔ ናዓሂ ታኣም ፔጋሲ ዳቁኒ ማሌ ዎዶና ዓይሳ ዓሲናኣ ታ ዘርቲባኣሴ፤ 17 ሃሃ ታኣኮ ቤርታ ያኑሲ ማደም ዳኪንቴዎንሂና ካኣማኒ ዩሩሳላሚ ዒማና ታ ዳንዲባኣሴ፤ ጋዓንቴ ቤርታዲ ታኣኒ ዓሪቤ ዓጨ ዓኣዴኔ፤ ዩካፓ ታ ጊንሂ ዳማሰቆ ማዲ ሙኬኔ።

18 ሃይሃ ሌዔኮ ጊንፃፓ ጴዳርሴና ካኣሚ ጌሰታኒ ዩሩሳላሚ ታ ዳንዲ፡ ዒኢካ ዒዛና ዎላ ታጶ ዶንጎ ኬሊ ታ ዳዔኔ። 19 ጋዓንቴ ጎዳኮ ጌርሲ፡ ያይቆኦቤይዳፓ ዓታዛ ያኑሲ ማደም ዳኪንቴዎንሂዳፓ ያናኣ ታ ዳንቁባኣሴ።

20 ሃይ ታ ዒንሂዎ ፃኣፓሂ ሉኡዘቱዎኣሂ ያኑሲ ቤርታ ታ ዒንሂዎ ዔርዘኔ።

21 ዩካፓ ሶኦሪያና ኪልቁያ ጋዓ ዓጨ ታ ዳንዴ። 22 ዩማና ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ታና ዛጊ ቤቁባኣሴ። 23 ዔያታ ዎይዜሂ፡- «ዩይ ሚና ኑና ዒዳ ዳውሳ ዓሂ ዩኖ ዒ ባይዛንዳኔ ጌዒ ኮዓ ካኣከሎ ዛሎ ሃሂ ኬኤዛኔ» ጋዓ ሃይሴ ሌሊኬ። 24 ታ ዛሎሮዎ ያኑሲ ዔያታ ጋላቴኔ።

2

ጳውሎስ ሃንጎ ያኑሲ ማደም ዳኪንቴዎንሂና ዔርቲሂ

1:16 1:16 ዳኪ. ማደ 9:3-6፤ 22:6-10፤ 26:13-18።

1 ታጾ ያይዶ ለዔኮ ገንፃፓ ባርናባሴና ዋላ ዩሩሳላሚ ታ ዓኣዳዎ ቲቶ ታኣና ዋላ ዔኪ ዓኣዳኔ። 2 ታ ዒኣካ ዳንዴህ ያኦሲ ታኣም ፔጋሲ ዳዌ ጎይዎናኬ። ዩያኮ ቤርታ ታ ማዳ ባኮንታ ሃህ ታ ማዳህ ጉሪ ዓቱዋጉዲ ገይህና ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰም ታ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሶ ዔያቶኮ ዳኤፖ ዳኤፖ ሱኡጎ ዳማሲ ታ ኬኤዜኔ። 3 ታኣና ዋላ ዓኣ ቲቶ ዋዚ ዒ ገሪኬ ዓሲ ማዔቲያ ዓቲንቶ ቤርቶ ዒ ቲቁንታንዳጉዲ ዋልቁና ዓይህንቲባኣሴ። 4 ጋንገቴ ኦኡኮ ባኣኮ ዔርቲቁዎ ዓኣሸንቲ ጌሌ ፔቲ ፔቲ ሉኡቃ ዒሸንህህ ዒዚ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንታንዳጉዲ ኮዔኔ፤ ዩንህህ ዓሳ ኦ ባኣኮ ዔርቲቁዎ ጌሌህ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ኦኡኮ ጎማፓ ጌኤሸኪያ ሙሪ ዛጋኒና ኦና ዓይሌ ማሃኒ ማሊኬ። 5 ኦኡኒ ጋንገቴ ኮዥ ሃይሶኮ ጎኑማ ዒንህህና ዶዲ ናንጋንዳጉዲ ገይህና ዳካ ዋይታዎ ዔያቶ ማሊያም ባሸንቲባኣሴ።

6 ዩንህህ ዓሰ ዔኪ ዓኣዳዎ ማላዘንህህ ዛሎ ጋንገቴ ያኦሲ ዓሲኮ ዓኣፕካራ ዛገ ዓሲ ዳማሱዋኣህረ ዔያቶኮ ዳኤፕማ ታኣም ዔኤቢቲቁሴ፤ ዩንህህ ዓሰ ዔኪ ዓኣዳኔ ገይንታዘንህህዳፓ ታኣኒ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎይዳ ታና ማኣዳ፣ ዓይጎዋ ዓኪ ባኣዚ ታ ዳንቁባኣሴ።

7 ጋንገቴ ያኦሲ ጳይሮሴ ዓይሁዳ ዓሰም ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛንዳያ ማሃህ፤ ታናኣ ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰም ኬኤዛንዳጉዲ ማሃህ ዔያታ ዔሪኔ፤

8 ዩያሮ ጳይሮሴ ዓይሁዳ ዓሰም ያኦሲ ማዳም ዳኪንቲያ ማዒ ማዳንዳጉዲ ማሃ ያኦዛህ ታናኣ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰም ዳኪንቲ ማዳያ ማሃኔ። 9 ዓሰ ዔኪ ዓኣዳዎ ማላ፣ ያይቆኦቤና ጳይሮሴና ዮሃንሴና ያኦሲ ታኣም ሃያ ዳማ ማዳ ዒንጌህህ ዔራዎ ታኣና ባርናባሴና ዋላ ዔያታ ፔቲ ማዒያ ዔርዛ ማላታ ማዒ ማዒቆ ኩጮና ኦ ዋሊ ዓርቁኔ፤ ዩካፓ ኦኡኒ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰ ባንህህ ዓኣዳም፤ ዔያታ ዓይሁዳ ዓሰ ባንህህ ዓኣዳኒ ኦ ዋላ ጮኣቁኔ።

10 ዩይ ያዲ ማዔቲያ ዔያቶኮ ባኣካ ዓኣ ማንቆ ዓሰ ኦኡኒ ማኣዳንዳጉዲ ዔያታ ኦና ሸኢቁኔ፤ ታኣኒያ ዩያ ማዳኒ ሚርጌ ማላያኮ።

ጳውሎሴኮ ዓንጾኪያይዳ ጳይሮሴ ጎሪያ

11 ጳይሮሴ ዓንጾኪያ ሙካዛ ፔጌና ዒ ዳቤህረ ፔጋ ታ ዒዛ ጎሪኔ፤ 12 ያይቆኦቤ ዳኮ፣ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዓንጾኪያ ሙካንዳህኮ ቤርታ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰና ዋላ ዒ ሙዓኔ፤ ዔያታ ሙኪህኮ ገንፃ ጋንገቴ «ዓይሁዳ ዓሰቲቁዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንታንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ ዓይሁዳ ዓሰ ዒጊጩህና ሎኦሺ፣ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰይዳፓ ዳማዳኔ። 13 ሃንጎዋታ ዓይሁዳታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሳ ጳይሮሴ ማዳህጉዲ ማዳዛ ባርናባሴያ ዔያቶ ጎይያ ማዳህዳ ጌሌኔ። 14 ዔያቶኮ ማዳ ኮዥ ሃይሶ ጎኑም ጎይያጉዲ ፒዜቲቁህ ታ ዛጋያ ጳይሮሴ ኮይላ፡- «ኦኡኒ ዓይሁዳ ዓሰታዎ ዓይሁዳ ዓሰ ካኣኦ ዋጎናቲቁንቲ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰ ካኣኦ ዋጎ ጎይያ ናንጋያኬ። ሂዳዎ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ዓይሁዳ ካኣኦ ዋጎ ጎይያ ናንጋንዳጉዲ ዓይጎር ኔ ዔያቶ ዋልቃዲ ዓይህይ?» ጌይ ቢያህ ቤርታ ታ ዒዛ ጎሪኔ።

ዓይሁዳታቲያ ቲቁቲያ ዓሲ ጉሙርቁህና ሌሊ ዳቃያ ማዒያ

15 ጎኔኬ፣ ኦኡኮ ዜርፃ ዓይሁዳኬ፤ ጎሞ ዓሰ፣ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰጉዲቲቁሴ። 16 ጋንገቴ ዓሲ ያኦሲ ቤርታ ያላህ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁህና ማዒባኣፓዓቲም ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ኩንሥህናቲቁንቲ ኦራራ፤ ኦኡኒያ ዋጎ ኩንሥህናቲቁንቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁህና ያኦሲ ቤርታ ያላኒ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ኦ ጉሙርቁኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዓይጎ ዓሲያ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ኩንሥህና ያሉቁሴ።

17 ኪሪሰቶሴና ኦኡኮ ዋላ ዓኣ ፔቲቆና ያኦሲ ቤርታ ኦ ያላኒ ኮዓዎ ኦኡኒ ኦ ቶኦኪና ጎሚ ዓሲ ማዒ ጳይያታቶ ጎሚይዳ ኦና ዔኪ ጌልዛህ ኪሪሰቶሴኬ ገይህዳ? ፔቲታዎ ያዲቲቁሴ! 18 ጋንገቴ ታኣኒ ሻሃ ካኣኦ ዋጎ ማህ ገንህ ማዳህ ታና ማዔቲ ታኣኒ ታ ቶኦኪና ዋጌ ሻሃያ ማዔህ ዔርዜኔ ገይህኬ። 19 ታኣኒ ያኦሲም ናንጋንዳኔ ገይ ዋጎ ዛሎና ሃይቢና ዳማዲህጉዲ ዋጌይዳፓ ታ ዳማዳኔ። 20 ታኣኒ ኪሪሰቶሴና ዋላ ሱዳንቲያጉዲ ማዒ ፓይዲንቲህረ ሃካፓ ሴካ ኪሪሰቶሴ ታ ገዳ ናንጋንዳፓዓቲም ታ ታኣር ናንጋያቲቁሴ፤ ሃህያ ታኣኒ ዓሲ ማዒ ናንጋ ናንጋ፣ ታና ናሽኬህና ታ ጋይቲ ፔና ዓኣህ ዒንጌ፣ ያኣዛህ ናዓህ ጉሙርቁያና ጳይ ናንጎናኬ። 21 ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያ ታኣኒ ሸሌዒሲ ዛጉቁሴ፤ ዓሲ ያኦሲ ቤርታ ያላህ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ኩንሥህናታቲ ኪሪሰቶሴ ሃይቁህ ጉሪኬ ገይህኬ።

3

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁህና ዋጎና ዛላ

1 ዒንህህ ሃይ፣ ማሊ ጳቂህዋ ጋላቲያ ዓጮ ዓሳ! ዎ ጌሽ ዒና ዒንህኮ ባይዜይ? ኪሪሰቶሴኮ ፑርቶ ዓሰ ሱያ ሚያይዳ ሱዳንቲ ሃይቁያ ዛሎ ዒንህህ ዛዛጋጉዲ ፔጋሲ ታ ዒንህህም ኬኤዜኔ። 2 ታኣኒ ሃህ ዒንህህዳፓ ፔቲ ዔራራ ኮዓ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዒንህህ ዓያና ጌኤኦ ዓኬህ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ኩንሥህናቲቁ ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ ዋይዚ ጉሙርቁያናዳይ? 3 ዒንህህ ዓይያ ያኦሲ ዓያናና ዓርቃዎ ዓሲ ዋልቁና ኩንህኒ ኮዓኔ፤ ሃይሾ ዒንህህ ሃኣዲ ዔኤያኬ! 4 ኮዥ ሃይሶ ዛሎና ዒንህህ ዔኬ ሜታህ ቢያ ጉሪ ማዒ ዓቲኔ ገይህዳ? ዩይ ጉሪ ዓቲባኣሴ! 5 ያኦሲ ፔኤኮ ዓያና ዒንህህም ዒንጋህና ዒንህህ ኮራ ፔ ዋልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ማዳህ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዒንህህ ኩንህህረም ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ ዋይዚ ዒንህህ ጉሙርቁህረዳይ?

6 ሂንዳ ዓብራሃሜሲ ማሉቁ፡- «ዓብራሃሜ ያኦሲ ጉሙርቁኔ፤ ያኦሲያ ዒዛ ፔ ዓሲ ማሃኔ» ገይንቲ ፃኣፒንቲኔ። 7 ዓካሪ፤ ያኦሲ ጉሙርቁዘንህህ ቢያ ዓብራሃሜ ናኣቶ ማዒህ ዔራቁ። 8 ያኦሲ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሰ ጉሙርቁህ ዛላና ያሊሳንዳያ ማዒህ ጌኤኦ ማፃኣፓ ቤርታዲ ዳንቁ፡- «ዳራ ቢያ ኔ ዛሎና ዓንጅንታንዳኔ» ገይህና ቤርታ ዓብራሃሜም ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዜኔ። 9 ዩያሮ ያኦሲ ጉሙርቁዘንህህ ቢያ ያኦሲ ጉሙርቁ፣ ዓብራሃሜጉዲ ዓንጅንቲያኬ።

10 «ዋጎ ኩንህህያና ኦ ያላንዳኔ» ጋዓዘንህህ ቢያ ጋዳንቁንቲያኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ፡- «ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ማፃኣፓይዳ ፃኣፒንቲ ዓይህያና ቢያ ዶዲ ናንጉቀያ ሃህ ማዳ ኩንህህዋ ዓሲ ጋዳንቁንቲያኬ» ገይንቲ ፃኣፒንቲህረኬ። 11 «ያሎ ዓሲ ጉሙርቁህና ሸምፔና ናንጋኔ» ገይንቲ ፃኣፒንቲህረኬ ዋጎ ኩንሥህና ዓይጎ ዓሲያ ያኦሲ ቤርቶይዳ ያሉቁኣህ ዔርቲያኬ። 12 ዋጌ ጉሙርቁህና ዓርቁንቲ ባኣዚቲቁሴ፤ ጋንገቴ «ዓሲ ዋጌና

2:6 2:6 ላሚ. ዋማ 10:17። 2:16 2:16 ዓይኑ. 143:2፤ ሮሜ 3:20፤22። 3:6 3:6 ማዢ. ማፃ 15:6፤ ሮሜ 4:3። 3:7 3:7 ሮሜ 4:16። 3:8 3:8 ማዢ. ማፃ 12:3። 3:10 3:10 ላሚ. ዋማ 27:26። 3:11 3:11 ላሚ. 2:4። 3:12 3:12 ላሚ. ዓኬ 18:5።

ናንጋረ ዳንዳዓሢ ዋጎ ዓይሢያ ቢያ ኩንሣቶኬ» ጌይንቲ ያኣፒንቴኔ።

13 «ሚሢዳ ሱዳንቲ ሃይቃ ዓሲ ቢያ ጋዳንቁንቴያኬ» ጌይንቲ ያኣፒንቴኔ፤ ከሪሰቶሴ ኑ ጋይቲ ጌይ ሱዳንቲያና ጋዳንቁንቴያ ማዒ ዋጎ ጋዳምይዳፓ ኑና ዳቁሼኔ። 14 ዬይ ያዲ ማዒሣ ያኣሲ ዓብራሃሚም ዒንጌ ዓንጃ ዬሱስ ከሪሰቶሴ ዛሎና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ሃላንዳፓዲ፤ ሃሣ ያኣሲ፡- «ታ ዒንሣጌ ዒንጋንዳኔ» ጌዔ ዓያኖ ጌኤኩዋ ጉሙርቁሢና ኑ ዔካንዳፓዲኬ።

ሙሴ ዋጎና ሃጊ ማዓንዳ ዎዞና

15 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ዓሲም ዔርታ ማላታ ማዓንዳ ባኣዚ ታ ዒንሣጌም ኬኤዞም። ዓሲ ዎላ ጫኣቁም ጫኣቁሰካፓ ያኣኒያ ዬና ጫኣቁም ሃሻኒና ጊዳ ቃሳኒያ ዳንዳዐቀሱ። 16 ያኣሲ ዓብራሃሚና ዒዛኮ ዜርዎናም ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎ ዒንጌሣ ዬና ጎይዎኬ፤ ጌኤኩ ማዓኣፓ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣላ ሚርጌ ዓሲም ማዓያ ማሂ፡ «ኔ ዜርዎም» ጎዑቀሱ፤ ጋዓንቴ ፔቲ ዓሲም ማዓያ ማሂ፡ «ኔ ዜርዓሣጌም» ጋዓኔ፤ ዬይያ «ኔ ዜርዓሣጌ» ጌይንቴሣ ከሪሰቶሴኬ። 17 ዓካሪ፡ ታ ሃዚ ጋዓኔ፤ ያይዶ ያኤታና ሃይሣታሚ ሌዔኮ ጊንግፓ ዒንጊንቴ ዎጋ ቤርታዲ ያኣሲ ዔሪ ደዲሼ ጫኣቁም ዓይሲ፡ ዒንጊንቴ ዎዞ ቃኣሎዋ ጉሪ ማሂኒ ዳንዳዐቀሱ። 18 ያኣሲኮ ዒንጊግ ዎጌ ዛላና ጴዳያታቲ፡ ያኣሲ ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎና ማዒግ ዓታንዳንቴኬ፤ ጋዓንቴ ያኣሲ ዓብራሃሚም ዒንጌ ዒንጊግ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎናኬ።

19 ሂዳዎ ዎጌ ዒንጊንቴሣ ዓይጌንዴርዳይ? ዎጌ ጊዳ ቃሰንቴሣ ዓብራሃሚም ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎና ዒንጊንቴ ዜርዓሣጌ ሙካንዳያ ሃላንዳኣና ፑርታ ማዳ ዓይጎ ማዒቲያ ዔርዛኒኬ፤ ዎጌ ሙኩሣ ያኣሲና ዓሲና ባኣካ ማዒ፡ ዓሣም ያኣሲ ከኢታንቸ ዛሎና ኬኤዚንቴምኬ። 20 ዬይ ያዲ ማዒቲያ ባኣካ ማዒ ዓሣ ፔቲ ዜርሣጌም ሌሊ ዔቃያቲዎሱ፤ ያኣሲ ጋዓንቴ ፔቲኬ።

21 ዓካሪ፤ ሙሴ ዎጋ ያኣሲኮ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ ቃኣሎና ዎላ ጊኣጉዎያዳ? ያዲቲዎሱ! ሽምፖ ዒንጋ ዎጌ ዒንጊንቴያ ማዒቲ ያሉዋ ዎጌም ዓይሣንቴሣና ጴዳያ ናንዳንቴኬ። 22 ጋዓንቴ ጌኤኩ ማዓኣፓ ዓጫ ጉቤ ጎሚና ቲኡቲያ ማዒኔ ጋዓኔ፤ ዬይያ፡- ዬሱስ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ጴዳ ዎዞ ቃኣላ ጉሙርቁዞንሣጌም ዒንጊንጋንዳፓዲኬ።

23 ዬይ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያ ሙካንዳሣኮ ቤርታ ዎጎ ዛሎና ኑ ቲኡሲ ዓሲ ማዒ ዬይ ፔጋዳንዳያ ሃላንዳኣና ካራ ኑም ባይቁያ ማዒኔ። 24 ዬያሮ ጉሙርቁያና ኑ ያላንዳፓዲ ከሪሰቶሴ ሙካንዳያ ሃላንዳኣና ሙሴ ዎጋ ኑና ዔርዚ ዔርዚ ዲቻያ ማዒኔ። 25 ሃሣ ጋዓንቴ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁሣ ሙኩሣረ ዎጌ ኑና ዔርዚ ዔርዚ ዲቻያ ማዒግ ዓቲኔ።

26 ዬሱስ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁያና ዒንሣጌ ቢያሣ ያኣሲ ናይኬ። 27 ከሪሰቶሴና ዎላ ፔቲ ማዒኒ ዎኣያና ማሰቲ ዓሳ ቢያ ከሪሰቶሴ ዒንሣጌ ማኣዔኔ። 28 ቢያሣ ዬሱስ ከሪሰቶሴ ዛሎና ፔቲ ዒንሣጌ ማዒሣረ ዓይሁዴና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሲና፡ ማዳሣና ማዳሻሣና፡ ዓቲንቁና ላኣላናኮ ባኣካ ዲሙዋ ባኣሱ። 29 ዓካሪ ዒንሣጌ ከሪሰቶሴሮ ማዒቶ ዓብራሃሚ ዜርዎኬ፤ ዒንጊንቴ ዎዞ ቃኣሎ ጎይዎና ዒዛና ዎላ ዒንሣጌ ያኣሲ ዒንጋ ባኮ ዔካንዳዞንሣጌኬ።

4

1 ሃሣ ታ ሃዚ ጋዓኔ፡- ዓዶ ዳካላኒ ቶይዶ ናዎ ማዒሣ ናይ ዓኣዎ ዎዚ ዒ ዓዶ ቆሎኮ ቢያ ቢቲ ማዒቲያ ማኣራ ባኣ ካራሞይዳፓ ዒ ዲማቲዎሱ። 2 ጋዓንቴ ዓዴ ዒዛም ጌዔ ዎዶ ሃላንዳኣና ዒዛ ዔርዚ ዔርዚ ዲቻ ዓሶ ዴማ ዒ ማዒኔ።

3 ዬያፓዲ ኑኡኒ ያኣሲ ዓያኖ ባኮ ዛሎና ናይ ዓኣ ዎዶና ሃያ ዓጮ ካኣኩ ዎጎም ዓይሌ ማዒ ኑ ዎርቃያኬ። 4 ጋዓንቴ ያኣሲ ጌዔ ዎዶ ሃላዛ ዓሲዳፓ ሾይንቴያ፤ ሃሣ ዎጎም ዓይሣንጋያ ማዒ ፔኤኮ ናዓሣ ዒዚ ኑም ዳኬኔ፤ 5 ዬያ ዒ ማዳሣ ዎጎም ዓይሣንጋያ ማዒዞንሣ ዳቁሻኒና ኑናኣ ዒዛኮ ኮሹሞና ፔ ናይ ማሂኒኬ። 6 ያኣሲ ናይ ኑ ማዒሣረ፡- «ታ ዓዴ» ጌይ ዒዛ ዔኤላ፡ ፔኤኮ ናዓሣ ዓያኖ ኑም ዒ ዳኬኔ። 7 ዬያሮ ሃይፓ ሴካ ያኣሲኮ ኔ ናይ ማዓንዳፓዓቲ ማዒሌቲዎሱ፤ ያኣሲኮ ኔ ናይ ማዒያታቲ ያኣሲ ፔ ናኣቶም ጊኣጊሼ ባኮ ቢያ ኔኤም ዒንጋንዳኔ።

ጳውሎሴ ገላቲያ ዓሰም ማሌ ማሊያ

8 ሃያኮ ቤርታ ያኣሲ ዒንሣጌ ዔሪባኣሣረ ካኣሽኮንዶ ባኣዚ ማዒባኣ ባኮም ዓይሌ ማዒ ዒንሣጌ ናንጌኔ። 9 ሃሣ ጋዓንቴ ዒንሣጌ ያኣሲ ዔሪኔ፤ ላሚ ታ ኬኤዛኒ ኮዔቲ ያኣሲያ ዒንሣጌ ዔሪኔ። ሂዳዎ ጊንሣ ዬያ ፓሠዋያና ላቤያ ማዒ፡ ዓጮ ካኣኩ ዎጎ ባንሣ ዎዲ ዒንሣጌ ማዒይ? ሃሣ ዎዲ ዒንሣጌ ላሚ ዔያቶኮ ዓይሌ ማዒኒ ኮዔይ? 10 ዲማ ዲማ ኬሎ፡ ዓጊኖ፡ ዎዶንታ ሌዎንታ ዒንሣጌ ቦንቻኔ። 11 ዬያሮ ታ ዒንሣጌ ማኣዳኒ ላቤንጉ ማዳ ማዳ ጉሪ ማዓንዳሲንጋኔ ጌይ ታ ሂርጋኔ።

12 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ታ ዒንሣጌዲ ማዒሣረ ዒንሣጌያ ታፓዲ ማዒቲ ጌይ ታ ሺኢቃኔ፤ ዒንሣጌ ታኣም ዓይጎዋ ፑርቲሲባኣሱ። 13 ቤርቲ ቤርታ ኮኩ ሃይሶ ታ ዒንሣጌም ኬኤዛኒ ዳንዳዒሣ ታኣኮ ሃርጎ ዛሎና ማዒሣ ዒንሣጌ ዔሪኔ። 14 ዎዚ ዒንሣጌም ታኣኮ ሃርጎ ማቶ ማዒያታቲያ ዒንሣጌ ታና ቦሂባኣሱ፤ ሃሣ ሻኣኪንቴባኣሱ። ጋዓንቴ ያኣሲኮ ከኢታንቻፓዲ ዬያፓ ዑሣ ከሪሰቶሴ ቦንቸ ዔካያፓዲ ታና ዒንሣጌ ቦንቸ ዔኬኔ። 15 ሃሣ ሃያኮ ቤርታ ዒንሣጌ ታ ዛሎና ዎዛዳ ዎዛ ቢያ ዎዎይቲይ? ዬና ዒንሣጌም ዳንዳዒንታቲ ዒንሣጌኮ ዓኣፓታዎ ታኣም ዒንጋንዳፓዲታሣ ታ ታቶኣኪና ዬያኮ ማርካኬ። 16 ሂዳዎ ሃሣ ጎኡዎ ታ ዒንሣጌም ኬኤዜሣረ ዒንሣጌኮ ሞርኬ ታ ማዒያ?

17 ሃንጎ ዓሳ ዒንሣጌ ዛሎ ማሊ ሜታዳንዳያ ናንዳኔ፤ ማዒቲያ ዬያ ዔያታ ማዳሣ ኮሹሞምቲዎሱ፤ ዔያቶኮ ማሊያ፡- ዒንሣጌ ኑ ጊዳፓ ዲማዳንዳፓዲና ዔያቶም ዒንሣጌ ባሼ ማላንዳፓዲኬ። 18 ኮሹሞ ባኣዚምታቲ ደዲ ማሊያ ኮሺኬ፤ ጋዓንቴ ዬይ ዒንሣጌኮ ታኣኒ ዒንሣጌና ናንጋ ዎዶና ሌሊ ማዎፓ። 19 ታ ናይዮቲ! ከሪሰቶሴ ዒንሣጌዳ ፔጋዲ ጴዳንዳያ ሃላንዳኣና ጊንሣ ዒንሣጌ ዛሎ ማሊያና ሾይቸ ቆዩሣ ሜታሳሣጉዲ ሜቶይዳ ታ ዓኣኔ። 20 ዲማ ማዒ ጎይሣና ዒንሣጌም ኬኤዛኒ ሃሣ ታ ዒንሣጌ ኮራታቲ ዓይጎ! ጋዓንቴ ዓይጎ ታ ማዳንዳቲያ ዔርቶ ዒዲ ባሼሣረ ታ ሜታዳኔ።

ዓጋሮና ሳኣራናኮ ኮኣኪንሣ ማዒያ

21 ዒንሣጌ ሙሴ ዔርዜ ዎጎም ዓይሣንጉ ናንጋኒ ኮዓ ዓሳ፡ ሂንዳ ታኣም ኬኤዙዋቲ፤ ዎጋ ዎዚ ጋዒቲያ ዒንሣጌ ዎይዙዋዒዳ? 22 ዎጎ ማዓኣፓዲ፡- «ዓብራሃሚኮ ላምዎ

3:13 3:13 ላሚ. ዎማ 21:23። 3:16 3:16 ማኪ. ማፃ 12:7። 3:17 3:17 ኬሲ. ማፃ 12:40። 3:18 3:18 ሮሜ 4:14። 3:29 3:29 ሮሜ 4:13። 4:5 4:5 ሮሜ 8:15-17። 4:22 4:22 ማኪ. ማፃ 16:15፤ 21:2።

ናይ ዓኣኔ፤ ፔቴህ ዒዛኮ ዓይሌላ ሾዔያ ማዓዛ፣ ባጋህ ሾይንቴህ ማኣር ዒንዶይዳፓኩ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ።
23 ዓይሌሎይዳፓ ሾይንቴህ ዓሲ ማለህና ማዓዛ ማኣር ዒንዶ ናዓህ ሾይንቴህ ጋዓንቴ ፆኦሲ ዒንጌ ዎዞ ቃኣሎ ጎይፆናኩ።

24 ዩንህ ላምፆ ላኣሎንህ ፆኦሲ ጫኣቄ ላምፆ ጫኣቄዎኮ ኮኣኪንህ ማዓኔ። ፔቴዛ፣ ሲና ደኩና ኮኣኪንህንጎታዛ ባጋኣርኩ፤ ዒዛ ናኣቶ ሾዓህ ዓይሌሎምኩ። 25 ዓጋኣራ ዓሪቦ ዓጮይዳ ዓኣ፣ ሲና ደኩ ማላታኩ፤ ዩፆር ሃህ ዓኣ ዩሩሳላሜ ማላኔ፤ ዒዛ ፔኤኮ ናኣቶና ዎላ ዓይሌሎይዳ ዓኣያኩ። 26 ሎ ጫሪንጫፓ ማዓ፣ ዩሩሳላሜ ጋዓንቴ ዓይሌሎቶሴ፤ ዒዛ ኮኡኮ ዒንዶሎኩ። 27 ዓይጎር ጌዔቶ፡-

«ኔኤኒ ናይ ሾውዎ ዘኣኤሌ ዎዛዳ!

ኔኤኒ ሾዓኒ ባኒ ዔሩዎዜሌ ዒላሺ!

ዓኒ ዓኣ ላኣሌሎይዳፓ ባሺ

ዓኒ ሃሺ ላኣሌሎኮ ማርጌ ናይ ዓኣያ ማዓንዳኔ»

ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ።

28 ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዒንህያ ዩሳኣቄጉዲ ዒንገንቴ ዎዞ ቃኣሎ ናኣቶኩ። 29 ጋዓንቴ ዩኖ ዎዶና ዓሲ ማለህና ሾይንቴህ ዓያኖ ማሊያና ሾይንቴህ ዒዲ ደውሴህጉዲ ሃኖዎ ዩፆጉዲኩ። 30 ጋዓንቴ ጌኤኮ ማፃኣፓ ዩፆ ዛሎ ዎዚ ጋዓይ? ማፃኣፓ፡- «ዓይሌሎ ናዓህ ማኣር ዒንዳ ሾዔ ናዓህና ዎላ ዓዶ ባኮ ዳካሊንዲዎህር ዓይሌሎ ናዓህና ዎላ ኬሲ ዳኩ» ጋዓኔ። 31 ዩፆር ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ኮኡኒ ማኣር ዒንዶ ናኣቶኩ፤ ዓይሌሎ ናኣቶቱዎሴ።

5

1 ዓይሌሎፓ ኦ ኬሰኪ፣ ሜታ ባኣያ ናንጋንዳጉዲ ኪሪሰቶሴ ኦና ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዓይሌሎፓ ኬሴኔ። ዩፆር ደዲ ዔቁዎቴ፤ ላሚ ዩፆ ዓይሌሎይዳ ጌሊፖቴ።

ኪሪሰቶሴና ጴዳ ዎጌ ዓይሌሎፓ ኬሰኪህ

2 ሃህ ታኣኒ፣ ጳውሎሴ ዒንህም ሂዚ ጋዓኔ፡- «ዓተንጎቱ ቤርቲ ቲቁንጎታንዳያ ኦና ኮይሳኔ» ጌዒ ዒንህ ዓተንጎቶ ቤርቶ ቲቁንጎቱ ኪሪሰቶሴ ዒንህ ማኣዲዎያ ማዓንዳኔ፤ 3 «ዓተንጎቱ ቤርቲ ቲቁህ ታኣም ኮይሳኔ» ጌይ ቲቁንጎታይ ቢያ «ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ቢያ ካፒ ኩንህንዳያ ኮይሳኔ» ጌይ ላሚ ታ ላቲ ኬኤዛኣኩ። 4 ዒንህ ዎጎ ካፒ ዲላኒ ኮዓዞንህ ቢያ ኪሪሰቶሴይዳፓ ደማዲ፣ ፆኦሲኮ ኮሹዎ ዒንገፆ ዳቁንጎታኣ ዒንህ ሃኩኔ። 5 ኮኡኒ ጋዓንቴ ዲሎዎ ዳንቃኒ ዎዞ ጌሃህ ፆኦሲ ዓያኖ ዛሎና ጉሙርቁህናኩ። 6 ዓይጎር ጌዔቱ ኦና ማኣዳንዳህ ኮኡኒ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ዎላ ፔቴ ማዓም ናሹዎ ዛላና ማዶይዳ ፔኤቃ ጉሙርቁህ ማዓንዳኣፓዓቴም ዓተንጎቱ ቤርቲ ቲቁንጎቱያ ሃሹቴያ ኦና ማኣዳዓኩ።

7 ሃይማ ሄላንዳኣና ዒንህ ቃራታፆ ሃህ ዒንህ ጎኦምም ዓይህንጎቱዎጉዲ ፆ ላኣጌይ? 8 ዩፆጉዳ ጌሺፆ ዒንህ ኮራ ሙኩህ ዒንህ ዔኤሌ፣ ፆኣዛህዳፓቱዎሴ። 9 ዩይያ፡- «ዳካ ሙኦቃ ፆኣዛ ሙኦቆ ቢያ ካዲሳኔ» ጌይንቴህጉዲኩ። 10 ፔቴታፆ ሜሌ ፑርታ ማለህ ዒንህኮ ባኣህ ታኣኒ ጎዳና ማዒ ጉሙርቃኔ። ጋዓንጎቱ ዒንህ ዳቢሻኒ ማላይ ዓኣቶ ዩይ ዓህ ዒዛም ኮይሳ ሜቶ ዔካንዳኔ።

11 ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ታኣኒ ሃኖ ሄላንዳኣና ኬኤዛህ፡- «ዳቁንጎታር ዓተንጎቱ ቤርቲ ቲቁንጎቲህ ኮይሳኔ» ጌይ ጌይታቶ ሃህ ሄላንዳኣና ዓይጎር ዒዲንጎቲ ታ ዳኪንጎታይ? ያዲ ማዔያታቲ ታ ኬኤዛ፣ ኪሪሰቶሴ ሃይባ ዲቆ ዓሰም ማዒንዲዎያታንጎቱኩ። 12 ዓካሪ ዩንህ፣ ዒንህ ዳቢሻኒ ኮዓ ዓሰንህ ዓተንጎቶ ቤርቶ ቲቁፆ ዓታዛ ጉቤ ቲቁቶ ቃራኩ።

13 ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዒንህ ዎጌ ዓይላቶይዳፓ ኬሰኪንዳጉዲ ዔኤሊንቴኔ፤ ጋዓንጎቱ ፔቴህ ባጋህም ናሹዎና ዓይህንጎቲ ማዳንዳኣፓዓቴም ዩይ ዒንህኮ ዓይሌሎፓ ኬሰኪፆ ዒንህ ሱኡኩ ኩንህሚም ማፆፓ።

14 ዓይጎር ጌዔቱ፡- «ዓሲ ዓዳኔና ማህናሽኩ» ጋዓዛ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ቢያ ዓርቂ ዓኣያኩ። 15 ጋዓንጎቱ ዎሊ ዒንህ ጌኤሲና ዳዓያና ሙዓያ ማዔቲ ዒንህ ዎላ ባይቁዎጉዲ ዒንህና ባዴዔ።

ዓሲ ማለህና ዓያና ማለህና

16 ዓካሪ ዓያናና ናንጉዎቴ፤ ዒንህ ዩይይዳቲ ዒንህ ማዳኒ ሱኡካዳ ባኮ ማዲንዲዎሴ ታ ጋዓኔ። 17 ዓይጎር ጌዔቱ ዒንህ ማዳኒ ሱኡካዳ ማሊያ ዓያና ማለህና ዎሊ ዒፃያኩ፤ ዓያናና ዒንህ ማሊያና ዎላ ካኣሙዎሴ፤ ዩፆር ዒንህ ማዳኒ ናሽካ ባኮ ማዳኒ ዒንህ ዳንዳዐ-ዎሴ። 18 ዓያና ዒንህ ዔኪ ዓኣዳያ ማዔቲ ዎጌም ዒንህ ዎርቃያ ማዒንዲዎሴ።

19 ዓሲ ማዳኒ ሱኡካዳ ማዶ ዔርቲያኩ፤ ዩፆታ፡- ማቾ ሃህ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂህ፣ ዒኣሳ ማዶ ማዳሂ፣ ማቾ ሃህ ዓኒ ማዒባኣያና ላሂኒ ኮዒ ዑህ ዓርቂ ዓማለህ፣ 20 ሚሌ ካኣሺ ካኣሽኪህ፣ ማርሻ ማርሻህ፣ ዓሲ ዒዲህ፣ ዑራ፣ ቁኢሩዎ፣ ዳጋ፣ ፔና ሌሊ ናሽኪህ፣ ዲማዲህ፣ ጌይ ማዶር ዘርቲህ፣ 21 ጌይ ማዶ፣ ማህንጎቲህ፣ ኮይሱዎ ኮህ ኮርጊህና ዩፆጉዳ ማዶኩ፤ ሃያኮ ቤርታ ታ ዒንህም ላቲህጉዲ ሃህ ታ ዒንህም ላቲ ኬኤዛኣኩ፤ ዩፆጉዳ ማዶ ማዳዞንህ ፆኦሲ ካኣቱዎይዳ ጌላዓኩ።

22 ዓያና ጌኤሺኮ ዓኣፒ ጋዓንጎቱ፡- ናሹዎ፣ ዎዛ፣ ኮሹዎ፣ ጊቢ ዳንዳዒህ፣ ዓሲም ኮሽኪህ፣ ጉሙርቁንጎቲህ፣ 23 ሹሌዑዎ፣ ፔና ዔሪ ዎይሥህኩ። ዩንህጉዳ ባኮ ዒፃ ዎጌ ባኣኦ፤ 24 ዩሱሰ ኪሪሰቶሴር ማዔ ዓሳ ፔኤኮ ፑርቶ ማሊያ ሱኡኮ ዩሱሴና ዎላ ፑርቲሴ ዓሰ ሱፆ ማይይዳ ሱፆ ዎዴኔ። 25 ዓያናና ኦ ናንጋያ ማዔቲ ዓያና ኦና ዳዎ ጎይፆ ኦ ሃንቶም። 26 ዎሊዳ ፑርቲዎና ኦ ዔቆ ዔቆ፣ ሃህ ቁኢሪ ቁኢሪ ጉሪ ኦ ሄርሽጎቲባኣያታቲ ቃራኩ።

6

ዓሲ ቢያም ኮሺ ማዶ ማዳህ

1 ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዓሲ ዓይጎ ባኣዚ ዳቤቲያ ዒንህ፣ ዓያናና ማዔ ዓሳ ዩፆጉዳ ዓሰ ሹሌዑዎና ጊኣሊሹዎቴ፤ ጋዓንጎቱ ኔና ዩይ ዳቢሹዎጉዲ ኔና ዔሬ። 2 ዎሊ ሴካና ሃንጋና ማኣዲ ማኣዲ ፔቴይ ባጋህኮ ዳኤፆ ባሰ ባሰንጎ፤ ዩይይዲ ኪሪሰቶሴ ዓይህ ዎጎ ዒንህ ኩንህያ ማዓንዳኔ። * 3 ፆናታቴያ ሃንጎዎቶይዳፓ ደማዳ ባኣዚ ባኣያታንጎቱ፡- «ታኣኒ ሃንጎ ዓሰፓ ባሽኩ» ጌይ ማላቶ ፔና ጌሻኔ። 4 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ማዶ ዛጊ ዔርዒንጎ፤ ዩካፓ ፔኤሲ ሃንጎዎቶሲና ዎላ ሄካሲፆ ሃሺ ፔ ማዶና ሌሊ

4:27 4:27 ዒሲ. 54:1። 4:29 4:29 ማኸ. ማፆ 21:9። 4:30 4:30 ማኸ. ማፆ 21:10። 5:9 5:9 1ቆር. 5:6። 5:14 5:14 ለዩ. ዓኩ 19:18። 5:17 5:17 ሮሜ 7:15-23። * 6:2 6:2 ዒንህ ኩንህያ ማዓንዳኔ፡- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፓ «ኩንህዎቴ» ጋዓኔ።

ሄርሺንታንዳ ባአዚ ዳንቃንዳኔ። 5 ዓይጎር ጌዔቴ ፔቴ ፔቴህ ፔ ኬዶ ኬዳንዳያ ኮይሳህረኬ።

6 ያኦሲ ቃኦሎ ዔሪያይዳ ዓኣህህ ዔርዛህና ዋላ ኮሺ ማዔ ባኮ ዘርቲ ዔካያ ማጋንጎ።

7 ዓንህህ ዓንህህ ጌሺፖቴ፤ ያኦሲ ዓማሊንታያቱዋሴ። ዓሲ ፔ ማዶማ ዔካኔ። 8 ፔ ሱኡኮ ማሊያ ባኮ ማዳ ዓሲ ፔ ሱኡኮ ማሊያይዳፓ ሃይቢ ዳንቃንዳኔ፤ ዓያና ዋዛሳኒ ማዳ ዓህህ ዓያናይዳፓ ናንገና ናንገ ዳንቃንዳኔ። 9 ኑ ማዶ ሃሺባኦቶ ኮይሳ ዋዶማና ኑ ማዶህኮ ዓኦፖ ኑ ዔካንደህረ ኮሺ ማዶ ማዶህ ኑ ቤልፃዲባኦቲ ቃራኬ። 10 ኑ ማዳንዳ ዋዶ ዳንቄቴ ዓሲም ቢያ ሃህ ባሺና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰም ኮሺ ማዶ ኑ ማዶም።

ጋፒንህህ ዘርና ሳራሥህህና

11 ሃያ ዋማይዲ ታ ኩቻ ዓንዲርሲ ታ ዓንህህም ፃኦፔቴ ሂንዳ ዛጉዋቴ፤ 12 ዓንህህ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንታንዳጉዲ ዋልቄና ዓይህዞንህህ ዙልካ ጴዳ ባአዚና ሄርሺንታንዳኔ፤ ዩያ ዔያታ ማዳህ ኪሪሰቶሴኮ ሃይቦና ማታህ ዛሎ ኬኤዛያ ማዔቴ ዳውሲንታንዳህረኬ።

13 ዔያታ ዓንህህ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁሾና ሄርሺንታኒ ማዓንዳኦፓዓቲም ዔያታ ቲቁንቲ ዓሳ ፔ ቶኦኪና ዋጋ ዓይህ ጎይያ ኩንህያቱዋሴ። 14 ታኦኒ ዓጮኮ ፑርቶ ማዳፓ ዲማዲ፣ ዓጮኮ ፑርቶ ማዳ ታጊዳፓ ዲማዲ ኪሪሰቶሴና ዋላ ሃይቄ ሃይቦይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ታ ሄርሺንታ ባአዚ ባኦሴ። 15 ዓቲንቲ ቤርቲ ቲቁንቲቴያ ሃሺቴያ ማኦዳ ባአዚ ባኦሴ፤ ማኦዳህ ዓኪ ማከንቲ ማዓህኬ። 16 ሃኖ ዓይህያ ጎይያ ዓኦዳ ያኦሲ ዳርም ቢያ ኮሹሞና ማኦሪህና ማጋንጎ።

17 ታኦኮ ዑያይዳ ዓኦ ጳዲንቶ ዲኢዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ታ ዓይሌ ማዔህህ ዔርዛያታህረ ሃይፓ ሴካ ያኦኒያ ታና ሜታሰፓ።

18 ታ ዒሾንህ! ታ ሚሾንህ! ኑ ጎዳህ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞ ዒንገያ ዒንህህ ዓያኖና ዋላ ማጋም፤ ዓኦሜን።

ያኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪኢቶ ዔፕሶኔ ዓጮ ዓሰም ዓይያ ካር

ጳውሎስ ዔፕሶኔ ዓሰም ፃኣፔ ኪኢታ ባሽና ዔርዛሢ፡- «ያኦሲ ማሊያ ጫሪንጮና ሳዖናይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ፔቴ ማሂ፡ ፔቴ ኪሪሰቶሴ ቢታንቶ ዴማ ማሂሢኬ» ጋዓ ማሊያኬ (1:10)። ሃሣ ጊንሣ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ማዒ ዓሲኮ ዜርሣ ፔቴ ማዓንዳጉዲ ሃያ ዴኤፖ ማሊያ ማደይዳ ዔያታ ፔኤሻንዳጉዲ ያኦሲኮ ዴርም ዔርዛያኬ።

ዔፕሶኔ ኪኢቶኮ ዓይያይዳ ፃኣፓ ዓሢ ዓሲኮ ፔቴም ዛላ ዓርቄ ማሊያ ዳልጊሺሢያ ያኦሲ፡ ዓዳሢ ፔኤኮ ዴር ምዲ ዶኦሬቴያ፤ ሃሣ ፔኤኮ ናዖ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዔያቶኮ ጎማ ዓቶም ጌይንቴም ምይቲ ዔያታ ጌኤሽኬቴያ ያኦሲኮም ዴኤፖ ሃጊ ማዓንዳ ምዛ ዓያኖ ጌኤኮ ዛሎና ምይቲ ጎናዲ ዔርቴቴያ ኬኤዛኔ። ላምዓሲ ኬኤዛ ማሊያይዳ ፃኣፓ ዓሢ ሃኖ ኪኢቴሎ ናባባ ዓሶኮ ፔቴም ናጎን ዔያቶኮ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ፔቴማ ጎኔ ማዓንዳጉዲ ምይቲ ዔያታ ናጎንዲያ ኮይሳቴያ ኬኤዛኔ።

ዓሳ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ፔቴምና ምይቲ ፔቴይዳ ናጎንጊ ዳንዳዓቴያ ዳማ ዳማ ኮኦኪንሢ ማዓ ሃይሴና ኬኤዛንቴኔ፤ ዩይያ፡- ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ፔቴ ዑሢጉዲ ማዓዛ ኪሪሰቶሴ ቶኦካሢኬ፤ ሃሣ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ማኣር ማዓዛ፡ ኪሪሰቶሴ ማኣርኮ ሂላሢኬ፤ ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ማቸጉዲ ማዓዛ፡ ኪሪሰቶሴ ዓነጉዲ ማዔኔ፤ ፃኣፓ ዓሢ፡- ኪሪሰቶሴ ዛሎና ፔጋዴ ያኦሲኮ ኮሹም ዓንጊያ ማርጌና ሄርሺ ሄርሺ ኬኤዛ ምዶና ኮሺ ዓኣሺንቴ ማሊሢ ኬኤዛኔ፤ ቢያ ባኣዚ ዒ ዛጋሢ ኪሪሰቶሴኮ ናሹምና ያኦሲም ዓንጎ ባኣዚ ማዒ ዓንጊንቶና ጎም ዓሶኮ ዓቶም ጌይያና ዒዛኮ ኮሹም ዓንጊያና ጌኤሹምና ካንሢኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1-2)

ኪሪሰቶሴና ሺኢጲያ ማኣር ዓሶና (1:3—3:21)

ኪሪሰቶሴና ዴዳ ዓኪ ናጎጊ (4:1—6:20)

ጋፒንሢ ሃይሴ (6:21-24)

1 ያኦሲ ማሊሢና ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ማደም ዳኪንቴያ ማዔ፡ ጳውሎሴፓ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጉሙርቁንታያ ማዔ፡ ዔፕሶኔይዳ ዓኣ ያኦሲም ዲማዴዛንሢም፤

2 ኑ ዓዳሢ ኦኡኮ ያኦዛሢና ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹም ዓንጊያና ምዛና ዒንሢም ማዖም።

ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዴዳ ዓያና ዓንጆ

3 ጫሪንጮይዳ ዓያኖ ዓንጆ ዓንጊሢና ኪሪሰቶሴ ዛሎና ኑና ዓንጆ፡ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ዓዶ ማዔ፡ ያኦዛሢ ጋላቴንቶንጎ። 4 ያኦሲም ኑ ዲማዴያ ሃሣ ቦሃሳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ዒዛ ቤርታ ኑ ዴዳንዳጉዲ፡ ዓጫ ማዢንቴሞንቴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ኑና ዒ ዶኦሬኔ።

5 ያኦሲኮ ናሹምና ዒዛኮ ኮሺ ማሊሢ ማዔም ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒዛኮ ኑ ናይ ማዓንዳጉዲ ቤርታዲ ዒ ማሊኔ። 6 ዩያ ዒ ማዴሢ ፔኤኮ ዒ ናሽካ ናሢዒ ዛሎና ጉሪ ኑም ዓንጊንቴ፡ ቦንቸንቴ ዓንጊያ ጋላቴንታንዳጉዲኬ።

7 ያኦዛሢኮ ኮሹም ዓንጊያ ማርጉማፓ ዔቁያና ዒዛኮ ናሢዒ ሱጉያና ኑ ጎማፓ ጌኤሽኪ፡ ጎማፓ ማኣሪንቴሢያ ኑ ዴንቁኔ። 8 ያኦሲ ፔኤኮ ኮሹም ዓንጊያ ፔ ዔራቶና ፔ ማሊያ ዳልጉምና ማርጊሺ ኑም ዓንጊኔ። 9 ሃሣ ዒዚ ፔ ኮሹምና ኪሪሰቶሴ ዛሎና ቤርታዲ ዒ ማሊ ጎይያና ዒዛኮ ኮኮ ማሊያኮ ዓኣሸንቴ ባኮ ኑና ዔርዜኔ። 10 ያኦሲ ማሊያ ማደይዳ ፔኤቃንዳሢ ጫሪንጮና ሳዖናይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ፔቴምና ኪሪሰቶሴ ቢታንቶ ዴማ ማዓኣናኬ።

11 ቢያ ባኮ ፔ ማሊያና ማዴ፡ ያኦዛሢ ማሊያ ጎይያ ዒዛ ማሊያ ጋራ ኑ ማዔሢር ሃሢ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ኑ ዶኦሬንቴኔ። 12 ዩይያዲ ማዔሢ ቤርታዲ ኪሪሰቶሴይዳ ሃጊ ማዓንዳ ምዛ ኑ ጌሢ ጎይያና ኑ ዛሎና ያኦሲም ቦንቸና ጋላታና ማዓንዳጉዲኬ።

13 ዒንሢም ዒንሢኮ ዳቁንቶ ኮኮ ሃይሶ ማዔ፡ ጎኔም ቃኣሎ ሞይዜ ሞዶና ኪሪሰቶሴ ዒንሢ ጉሙርቁኔ፤ ዒዚያ ዒንሢም ዒንጋኒ ሃጊ ማዓንዳ ምዛ ማሂ ጌሢ፡ ዓያኖ ዒንሢም ዒንጊያና ዒንሢኮ ዒዛር ማዒያ ዔርቴኔ። 14 ያኦሲ ቦንቸንቴ ጋላቴንታንዳጉዲ ዒዚ ፔኤም ማዔዛንሢ ጎማ ዓይሉሞይጋፓ ኬሲ ዔካንዳያ ሂላንዳኣና ዓያኖ ጌኤኮ ኑም ጊኢጊሸና ባኮ ዔኪሳኒ ዓይሢ ማሂ ዒንጎናኔ።

ጳውሎስ ዔፕሶኔ ዓሰም ሺኢጲያ ሺኢጲያ

15 ዩያር ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ዒንሢኮ ጉሙርቁያና ያኦሲም ዲማዴዛንሢ ቢያ ዒንሢ ናሽካ ናሹምና ታ ሞይዜ፡ 16 ታኣኒ ሺኢቃ ሞዶና ቢያ ዒንሢም ማሊ ማሊ ዒንሢ ዛሎር ያኦሲ ጋላቴያ ሃሺባኣሴ። 17 ቦንቸ ኮይሳ፡ ኑ ጎዳሢ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ዓዶ ማዔ፡ ያኦዛሢ ኮሺ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ዔራቶና ዓኣሸንቴ ባኣዚ ዔርዛያ ማዔ፡ ዓያኖ ዒንሢም ዒንጊንታንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ። 18 ሞዚጉዴ ሃጊ ማዓንዳ ምዛም ዒንሢ ዔኤሊንቴቴያ፡ ሃሣ ጌኤኮ ዓሳ ዔካንዳ ቦንቸንቴ ባካ ሞዚጉዲ ዲቤቴያ ዒንሢ ዔራኒ ዒና ዒንሢኮ ቡሊንታንዳጉዲ ጌዒ ታ ሺኢቃኔ። 19 ዩያጉዲ ሃሣ ኑና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዛንሢም ጊኢጊንቴ ሞልቃ ሞዚጉዲ ዶዲ ማዔቴያ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ፤ ዩያ ኦጊዳ ማዴ ፑኤፖ ሞልቆ፡ 20 ያኦሲ፡ ዓዳሢ ኪሪሰቶሴ ሃይባፓ ዔቁሶና ጫሪንጮይዳ ፔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ዴይሢያና ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዳጭኔ። 21 ዒዚ ኪሪሰቶሴ ጫሪንጫ፡ ፔኤኮ ሚዛቆ ዛላ ዴይሢሢ ዓይጎ ካኣታቶና ቢታንቶናኮ ሞልቁምና ጎዳቴሞናኮም ዑፃሲኬ፤ ዩያጉዲ ሃያ ዓጫ ሌሊቱሞንቴ ሃጊ ሙካንዳ ሞዶይዳ ሱንሢፓ ቢያ ዑሣ ዓኣዴ ቦንቸንታ ሱንሢ ዒዛም ጌሢኬ። 22 ቢያ ባኣዚ ዒዛ ቢታንቶኮ ዴማ ማዓንዳጉዲ ማሄኔ፤ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶና ቢያ ባኣዚኮም ዑፃ ማሂ፡ ዶኦሪ ጌሢኔ። 23 ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ዒዛ ዑያ ኩሙሢ ማሃያ ማዓዛ፡ ቢያ ባካ ዒዛና ኩሙሢ ማዓኔ።

2

ኪሪሰቶሴና ሃይቢፓ ናጎጊ ባንሢ ፒንቁሢ

1 ዒንሢ ዒንሢኮ ዳቢንቶና ጎም ዛሎና ቤርታ ዓያኖ ናጎጎ ዛሎና ሃይቁያኬ፤ 2 ዩያ ሞዶና ሃያ ዓጮኮ ፑርቶ ማዶ ማዴ ማዴ ዳቢንቲና ጎማናይዳ ዒንሢ ናጎንጊኬ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ሳዖኮ ዑፃ፡ ዢባራ ዓኣ ፑርቶ ዓያኖ ዓይሣሢ፤ ሃሢያ ያኦሲም ዓይሢንቴሞ ዓሶ ቆላሢሲ

ዓንሀሂ ኩንሀኔ። 3 ኩኡኒያ ቢያሀሂ ዬያ ዓሶ ባአካ ኩኡኩ ዓሱሞ ማሊያ፣ ዒኖሲ ኩንሀሂ ኩንሀሂ ሃያኮ ቤርታ ኑም ኮይሳ ጎይሂ ኑናንጋኔ፤ ሃሃ ዓቱ ዬያ ዓሶጉዲ ኑ ሾይንታፓ ዓርቃያ ያኦሲ ዲጋሳ ዓሲከ።

4 ጋዓንቴ ማኦሪያና ያርጎቹ ማዔ ያኦዛሂ ኑና ዒ ናሽከ፣ ዴኤፖ ናሹማፓ ዔቄያና፣ 5 ዎዚ ኑ ዳቢንቶና ሃይቄያ ማዔቴያ ኪሪሰቶሴና ናንጊ ኑም ያኦሲ ዒንገኔ፤ ዒንሀሂያ ዳቄሂ ዒዛኮ ኮሹሞ ዒንገያናከ። 6 ያኦሲ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ዎላ ኑና ሃይባፓ ዔቄሲ፣ ዬሱሰና ዎላ ጫሪንጫ ዒ ዓኣ ቤዛ ኑና ጌሃኔ። 7 ዬያ ዒ ማዴሂ ሙካ ዎዶይዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ፔ ኮሹሞና ኑም ፔጋሲ ዳቀ ኮሹሞ ዒንገያ ማርጉሞ ዔርዘኒ ኮዒከ። 8 ዓይጎር ጌዔቴ ዒንሀሂ ዳቄሂ ጉሙርቄሂና ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንገያ ዛሎናከ፤ ዬይ ያኦሲ ዒንገሂ ማዓንዳጎታዓቱም ዒንሀሂ ማዴና ዴዴያቱሞ። 9 ሃይ ዳቄንታ ዴዴሂ ማዴናቱሞላሂር ዓይጎ ዓሲያ ሄርሽንታኒ ኮይሱሞ፤ 10 ዓይጎር ጌዔቴ ኩኡኒ ቤርታዲ ያኦሲ ገኢገሺ፣ ኮዦ ማዴ ማዴንዳጉዲ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ማዢንቴ ያኦሲ ማዢንቴከ።

ኪሪሰቶሴና ዴዳ ፔቱሞ

11 ዬያር ዒንሀሂ ቤርታ ሾይንቶና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዓይሁዴ ዓሳ ዔያቶኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ዓሲ ቲቄያታንቴ ሄርሽንቴ ሄርሽንቴ፡- «ዒንሀሂ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄንቲባኣዘንሂ ሃይ!» ዒንሀሂ ጋዓሂ ማሊሞቴ። 12 ዬያ ዎዶና ዒንሀሂ ዒሰራዒኤሌ ዜርሂ ጌይንቴሞ ሃሃ ቤርታ ዔያቶም ጫኣቆና ጫኣቄሞኮ ዙላ ማዒ፣ ሃያ ዓጮይዳ ሃጊ ማዓ ዎዛ ባኣያ ማዒ ገንሃ ያኦሲዳፓኣ ዴማዲ ኪሪሰቶሴያ ዔራሞ ዒንሀሂ ናንጋኔ። 13 ሃሂ ጋዓንቴ ቤርታ ዒንሀሂ ሃኪ ዓኣ ዓሳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና፤ ሃሃ ዒዛኮ ሱጉያና ያኦሲ ባንሂ ዒንሀሂ ዑከኔ። 14 ቤርታ ኑና ፓቄ ዎላ ካኣሞ ለኣጌ ባኮ ሺኢሺ፣ ዓይሁዴና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶና ፔቱ ማሂ ቡኩሴሂ ኪሪሰቶሴከ። 15 ኮሹሞ ዒንጋኒ ለምያ ዳርይዳፓ ዒዛና ፔቱ ማዓ፣ ፔቱ ዓኪ ዜርሂ ማሂ ማዢን ዎጎኮ ዓይሂያና ማዴ ጎይያና ፔ ሃይቦና ባይዜኔ። 16 ኪሪሰቶሴ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ማያይዳ ሃይቄ፣ ዎላ ካኣሙሞ ዓሶሞ ካንሂ ለምያ ዜርያ ፔቱ ማሂ ያኦሲና ዎላ ቡኩሴኔ። 17 ዒዚ ሙኪ ዒንሀሂ ያኦሲፓ ሃኪ ዓኣ ዓሶና ዑከ ዓኣ ዓይሁዴ ዓሶናም ኮሹሞ ዛላ ከኤዜኔ። 18 ዬያር ኩኡኒ ቢያሂ ዒዛ ዛሎና ፔቱ ዓያናና ማዒ ዓዳሂ ባንሂ ሙካኒ ዳንዳዒ።

19 ዓካሪ ዒንሀሂ ያኦሲም ዴማዴዘንሂና ዎላ ፔቱ ዓጪ ዓሲ፤ ሃሃ ያኦሲ ማኦሪ ዓሲ ማዓንዳጎታዓቱም ሃካፓ ሴካ ዒንሀሂ ሾኦቹና ቤቲ ሙከ ዓሲናቱሞ። 20 ያኦሲ ማዴም ዳኪንቴዘንሂና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ዓርቄ ቦኣኮላሂዳ ዒንሀሂ ማዢንቴኔ፤ ማኦሪኮሞ ሄሎ ማዒ ሹጫሂ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴከ። 21 ማኦሪ ማዢ ባካ ቢያ ዒዛና ካኣሚ ካኣሚ ጎዳም ዴማዴ ጌኤሺ ማኦሪ ማዒን ማዢንታ። 22 ያኦሲ ፔ ዓያናና ዎርቃ ማኦሪ ማዓንዳጉዲ ኪሪሰቶሴ ዒንሀሂያ ማዢኔ።

3

ጳውሎሴ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ማዴ ባኮ

1 ዬያር ዒንሀሂ፣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ማዴሂር ቱኡቲ ዓኣ፣ ታኣኒ ጳውሎሴ ያኦሲ ሺኢቃኔ። 2 ዒንሀሂም ታ ማኣዳንዳ ማዴ ኮሹሞ

ዒንገያና ያኦሲ ታኣም ዒንገሂ ዒንሀሂ ዎይዜኔ። 3 ቤርታ ታ ዒንሀሂም ዳካና ፃኣፔሂጉዲ ያኦሲ ዓኣሺንቴ ባኣዚ ታና ፔጋሲ ዳቄኔ። 4 ሃሂ ታ ዒንሀሂም ፃኣፔሂ ዒንሀሂ ናባቤቶ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ዓኣሺንቴ ባኮ ታ ዔሪያ ማዒሂ ዒንሀሂም ዴዳንዳኔ። 5 ዬይ ዓኣሺንቴ ባካ ያኦሲ ዓያኖ ዛሎና ያኦሲም ዴማዴ፣ ዒዛ ማዴም ዳኪንቴዘንሂና ዒዛኮ ማሊያ ከኤዛዘንሂም ሃሂ ዴዴ ጎይያ ማናኣ ዎዶና ዓኣ ዓሶም ዴዲባኣሴ። 6 ዬይያ፡- ኮዦ ሃይሶ ዛሎና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዓይሁዴ ዓሶና ዎላ ያኦሲ ዒንጋ ዓንጅ ዔካያ፣ ፔቱ ዑሂኮ ዴማ ዴማ ቤዘጉዴ ማዓያ ሃሃ ያኦሲ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒንገሂ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ዎላ ዔካያ ማዒሂ ዔያቶም ዴዲባኣሴ ጌይሂከ።

7 ያኦሲ ፔ ዎልቆና ማዴ ጎይያ ታኣም ዒንገሂ ኮሹሞ ዒንገያና ሃያ ኮዦ ሃይሶ ማዴ ታ ማዴያ ማዒኔ። 8 ዎዚ ታኣኒ ያኦሲም ዴማዴ ዓሶይዳፓ ለኣፓ ማዒቴያ ዛጳባኣ ኪሪሰቶሴኮ ያርጎቹም ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ታ ከኤዛንዳጉዲ ሃይ ኮሹሞ ዒንገያ ማዴ ታኣም ዒንገንቴኔ። 9 ዬያጉዲ ሃሃ ቢያ ባኮ ማዢ ያኦዛሂ ሃያኮ ቤርታኣ ዎዶይዳ ዓኣቹ ጌሂ ዓኣ ዒዛኮ ማሊያ ዓይጎ ማዒቴያ ቢያሂም ታ ዔርዘንዳጉዲ ሃይ ኮሹሞ ዒንገያ ማዴ ታኣም ዒንገንቴኔ። 10 ዬይ ማዒሂ ሃሃኣ ዎዶ ሺኢሺያ ማኦሪ ዓሶ ዛሎና ጫሪንጫ ዓኣ ሱኡጎና ቢታንታ ዓኣ ማዢንቶና ያኦሲኮ ዔራቶሞ ዴማ ዴማ ጎይሂና ዔራንዳጉዲከ። 11 ኑ ጎዳ፣ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ያኦሲ ዬያ ማዴሂ ቤርታፓ ዓርቃያ ማዴ፤ ማሌ ጎይያናከ። 12 ኪሪሰቶሴ ኑ ጉሙርቄ ጎይያና ያኦሲ ቤርቶ ዒንቹሞ ባኣያ ዶዲ ኪሪሰቶሴና ኑ ሙካኒ ዳንዳዒ። 13 ዬያር ሃይ ታና ዒንሀሂ ዛሎር ሄሌ ሜታሂ ዒንሂኮ ቦንቾ ማዒሂር ሃጋኣ ዎዛ ባኣያ ዒንሀሂ ማዒሞጉዲ ታ ዒንሀሂ ሺኢቃኔ።

ጳውሎሴኮ ዔፕሶኔ ዓሰም ሺኢሺያ

14 ዓካሪ ያኦሲ፣ ዓዳሂ ቤርታ ጉምዓቲ ታ ሺኢቃሂ ዬያ ዛሎከ። 15 ጫሪንጫና ሳያናይዳ ዓኣ ፔቱ ማኦሪ ዓሳ ሱንያ ዴንቃንዳሂ ያኦሲዳፓከ። 16 ዒንሂኮ ጋር ዒኖ ዶዲሻ ዎልቄ፣ ዓያኖ ዛሎና ያኦሲ ፔኤኮ ቦንቾ ዴኤቹማፓ ዒንሀሂም ዒንጋንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ። 17 ዬያጉዲ ሃሃ ዒንሂኮ ጉሙርቄያና ኪሪሰቶሴ ዒንሀሂ ዒና ናንጋንዳጉዲ፤ ሃሃ ዒንሂኮ ፃጶና ዓይያና ናሹሞና ዶዲ ማዓንዳጉዲ ታ ሺኢቃኔ። 18 ሃሃ ገንሃ ኪሪሰቶሴ ናሹሞኮ ዳልጉሞ፣ ያዶሱሞ፣ ዴጉሞ፣ ሊካ ዔታዲ፣ ዎማዒታቴ ያኦሲም ዴማዴዘንሂንታ ቢያ ዒንሀሂ ዔራንዳጉዲና፣ 19 ዔርታያፓ ዑሂ ዓኣዴ ማዒ፣ ኪሪሰቶሴኮ ናሹሞ ዒንሀሂ ዔራንዳጉዲና ያኦሲ ፓጩ ባኣዚ ባኣያ ማዒሂጉዲ ዒንሀሂያ ዶዲ ማዓንዳጉዲ ያኦሲ ታ ሺኢቃኔ።

20 ዬያር ኑጊዳ ማዴ ዎልቆ ዛሎና ኑ ሺኢቃሂና ማላሂናይዳፓ ዑሂ ዓኣዴ ማዴኒ ዳንዳዒ ያኦዛሂም፣ 21 ሺኢሺያ ማኦሪ ዓሶና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዎዶ ቢያይዳ ቦንቾ ዒዛም ማዖንጎ።

4

ኪሪሰቶሴ ዓኣ ዓሶኮ ፔቱሞ

1 ዓካሪ ያኦሲ ዒንሀሂ ናንጎንጎ ጌዒ ዔኤሌ ናንጎ ዒንሀሂ ናንጋንዳጉዲ ጎዳ ማዴ ዛሎር ቱኪንቴ ዓኣሂ፣ ታኣኒ ዒንሀሂ ሺኢቃኔ። 2 ቢያ ዎዶ ሴካና ሃንጋና ዎሊ

ናሽኪሢና ሃሣ ሚጠገቲሢና ኮሹሞና ዳንዳዒሢና ዓኣያ ማዒ ናንጉዋቱ። 3 ኮሹሞና ናንገ ናንገ ዓያኖ ጌኤዠ ዛሎና ጴዳ ፔቱሞ ናንጎ ዶዲ ካቸዋቱ። 4 ዒንሢ ፔቱ ሃገ ማዓ ዋዛም ዔኤሊንቴያ ማዒሢጉዲ ፔቱ ዑሢና ፔቱ ዓያናና ዒንሢኮ ዓኣኔ። 5 ዩያጉዲ ሃሣ ፔቱ ጎዳ፣ ፔቱ ጉሙርቁሢና ፔቱ ዋኣሢ ማሰቲሢና ዓኣኔ። 6 ሃሣ ዩያ ቢያይዳገ ዑሣ ማዒ፣ ቢያሢና ማዳ፣ ቢያሢና ናንጋ፣ ቢያሢኮ ዓደ ማዒ፣ ፔቱ ያኣሲ ዓኣኔ።

7 ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ዒንገሪ ማሌ ጎይያ ኑና ፔቱ ፔቱሢም ያኣሲኮ ኮሹሞና ዒንጎ ዒንገያ ዒንገንቴ። 8 ዩይያ፡-

«ሌካ ዒ ኬሰኬ ዎድና ሚርጌ ዓሲ ዲዒ ዔኪ ዒ ዓኣዳኔ፤ ሚርጌ ዓሲማኣ ሚርጌ ዒንገሢሢ ዒንገኔ»

ጌይንቴሢ ጉዲኬ። 9 ዓካሪ «ሌካ ኬሰኬ» ጌይያ ለካ ሳዖ ዴሞ ኬይያ ማዒባኣያታቱ ማሌ ዓይጎ ዳዎይ? 10 ዩይ ለካ ዴሞ ኬይሢ ሳዖና ጫሪንጮና ዒኣካ ዓኣ ባኮ ቢያናይዳ ጴዳያ ማዒ ኬሪንጮኮ ቢያ ዑያ ኬሰኬሢ። 11 ዒዚ ፔቱ ፔቱሢ ያኣሲ ማዳም ዳኪንቴዛንሢ፣ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢ፣ ኮዦ ሃይሶ ኬኤዛዘንሢ፣ ያኣሲ ዓሶ ሃንቃዘንሢ ዔርዛዘንሢ ማዒንዳጉዲ ዒንገሢ ዒንገኔ። 12 ዩያ ሃሣ ማዳሢ ዒዛኮ ዑያ ማዒ፣ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶ ዲቻኒና ዒዛ ጉሙርቃ ዓሶ ያኣሲ ዓሲ ማዳ ማዳ ማዳንዳጉዲ ገኢገሻኒ። 13 ዩያጉዲ ሃሣ ያኣሲ ናዓሢ ጉሙርቁሢና ዔሪሢ ዛላና ጴዳ ፔቱሞ ዴንቁ፣ ኪሪሰቶሴ ፓጮ ባኣዚ ባኣያ ኩሙሢ ማዒሢጉዲ ኑኡኒ ኩሙሢ ዓሲ ማዒንዳጉዲ። 14 ዓካሪ ሃካፓ ሴካ ዓሶኮ ዳቢሻ ጌሽያ ዔርዚያ ዠባርና ሴካ ሃንጋ ጌዒ ጌዒ ናይ ኑ ማዒባኬ። 15 ዩያይዳገ ጎኑሞ ናሹሞ ዓያናና ጌሰቲ ጌሰቲ ቶኣካሢ ማዒ፣ ኪሪሰቶሴ ማላኒ ቢያና ኑ ዲዲጫንዳኔ። 16 ዑያኮ ዲማ ዲማ ዓኣ ቤዛ ካኣማሢ ኪሪሰቶሴናኬ፤ ዑያ ቢያ ዋላ ዓርቁንቴ ዓኣሢ ዲማ ዲማ ካኣማ ካራናኬ፤ ዩያሮ ፔቱ ፔቱ ዑያኮ ቤዛ ፔኤም ዒንገንቴ ማዳ ማዳዛ፣ ዑያ ቢያ ናሹሞና ዲጩ ዲጩ ዴኤጋ።

ኪሪሰቶሴና ጴዳ ዓኪ ናንገ

17 «ሃይፓ ሴካ ፓሠቀ ማሊሢና ናንጋ፣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶጉዲ ናንገጉጉ» ጌዒ ጎዳ ሱንያና ታ ዒንሢም ላቲ ዘራኔ፤ 18 ዔያቶኮ ዒኖ ባይቁይይዳገ ዔቁያና ዔያታ ጳቁሠቀኣሢሮ ዒና ዔያቶኮ ዲሜኔ፤ ያኣሲ ዒንጋ ናንጎይዳገኣ ዔያታ ሃኬ። 19 «ዓሲ ዎዚ ጋዓንዳይ» ጋዓ ማሊሢ ዔያቶኮ ባይቁሢሮ ፔና ፑርታ ማዳም ዓኣሢ ዒንገኔ፤ ዩያሮ ቢያ ዎዴ ቦርሲሳ ባኣዚ ማዳኒ ኮሺ ዔያታ ኮዓኔ።

20 ዒንሢ ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዔሪሢ ያዲቱዋሴ፤ 21 ጎኔና ዒንሢ ዒዛ ዛሎ ዋይዘኔ፤ ጎኑሞ ዩሱሴና ዓኣሢያ ዒዛይዳገ ዒንሢ ዔሪኔ። 22 ዩያሮ ጌሺ ዒንሢ ጎሜ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳ ማሊያና ፑርቱያ፣ ሚና ቤርታ ዒንሢ ናንጋ ናንጎ ሃሹዋቱ። 23 ዒና ዒንሢኮ ላኣሚንቴ ዓኪ ማዖንጎ። 24 ጎኔ ዪሉሞና ያኣሲም ዲማዲሢና ያኣሲ ማላኒ ማዢንቴ ዓኪ ዓሲ ማዒባኬ።

25 ዩያሮ ሉኡዙሞ ጌሰቲጉጉ! ቢያሢ ኑኡኒ ፔቱ ዑሢኮ ዲማ ዲማ ቤሲ ማዒሢሮ ሴካና ሃንጋና ጎኑሞ ኑ ጌሰቶም። 26 ዒንሢ ዳጋዴያ ማዒቱያ ጎሜ ማዒንዳ ጎይሢ ዔኪ ዓኣዲጉጉ፤ ዳጎ ዒንሢኮ ዒንሢ ሃሹዋንቴ ዓሲ ጌሎጉ፤ 27 ሃሣ ያላሃማኣ ቤሲ ጌሢጉጉ። 28 ጩኤቃያ

ዓኣቲ ሃይፓ ሴካ ጩኤቆጉ፤ ዩያይዳገ ሜታዴ ዓሲያ ማኣዳንዳ ሚኢሺ ዴንቃኒ ፔ ኩቻ ዶዲ ማማዶንጎ። 29 ፔቱታዖ ዒንሢኮ ዳንጋፓ ፑርታ ዑኡሲ ኬሰኮፓ፤ ጋዓንቴ ዓሲ ዶዲሻያና ፓሣ ባኣዚና ጌሰቱዋቱ። 30 ዒንሢ ጋፒ ዓይላቶፓ ሻንቁንቴ ኬሰካንዳ ኬሎ ጎናሲ ዔርዚኒ ያኣሲ ዒንሢም ዒንገ፣ ጌኤዠ ዓያኖ ያዩሲጉጉ። 31 ዒንሢዳገ ፑርቱሞ ማሊሢ፣ ዳጋ፣ ጎሪንቴ፣ ዒላቲ፣ ጫሺንታ ዓይጌያ ፑርታ ባኣዚ ቢያ ሃኮንጎ። 32 ዋላ ሴካና ሃንጋና ኮሺ ዓሲ ሃሣ ዋሊም ማላ ዓሲና ማዒባኬ፤ ያኣሲ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒንሢም ዓቶም ጌዒሢጉዲ ዒንሢያ ዋሊም ዓቶም ጋዓያ ማዒባኬ።

5

ፖዒ ናንገ ናንገሢ

1 ዓካሪ ዒንሢ ያኣሲ ዒንሢ ናሽካያ፣ ዒዛኮ ናኣቶ ማዒሢሮ ዒዛ ማሉዋቱ። 2 ኪሪሰቶሴ ኑና ናሽኬሢና ያኣሲ ዎዛሳ ሳሙሞ ዓኣ ዒንጎ ባኣዚ ማሢ ፔ ሹምፓሢ ኑ ጋይቱ ዓኣሢ ዒንገሢጉዲ ዒንሢያ ናሹሞና ናንጉዋቱ።

3 ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣያና ላሢሢ፣ ቦርሲሳ ማዳ፣ ዓሲሮ ዛገ ሱኡካዳሢ ማዒቱያ ዒንሢ ባኣካ ጴዳጉ፤ ዩይ ጌኤሺ ማዒ፣ ያኣዛሢ ዴሬም ኮይሳ ማዳቱዋሴ፤ 4 ዒንሢ ያኣሲ ጋላታንዳኣፓዒትም ቦርሲሳ ባኣዚና ፓሣ ባኣዚባኣ ገኢጉዋ ሃይሴ ጌሰታንዳያ ኮይሱዋሴ። 5 ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣያና ላሢያኮ፣ ቦርሲሳ ማዳ ማዳያኮ፣ ማሌ ካኣሺ ካኣሽኪሢጉዲ ዓሲሮ ዛገ ሱኡካዳ ዓሲኮ ኪሪሰቶሴና ያኣሲ ካኣቱሞናይዳ ቤሲባኣያ ማዒንዳሢ ዔረቀቱ።

6 ዩንሢ ባኮንሢ ዛሎና ያኣሲም ዓይሢንቴዋ ዓሶ ዑያ ዒዛኮ ጎሪንቴ ሙካንዳሢሮ ያኣኒያ ዒንሢ ጉሪ ማዒ ሃይሴና ጌሾጉ። 7 ዩያሮ ዩንሢ፣ ዒዛም ዓይሢንቴዋ ዓሶና ዋላ ፔቱ ማዒጉጉ። 8 ቤርታ ዒንሢ ዳሚዳ ናንገኔ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ጎዳና ፖዓ ዒንሢ ዓኣሢሮ ፖዖ ዓሳ ናንጋ ጎይያ ናንጉዋቱ። 9 ዓይጎሮ ጌዒቱ ኮሹሞ ቢያ፤ ዪሉሞንታ ጎኑሞንታኮዋ ዓኣፒ ጴዳሢ ፖዒዳገኬ። 10 ዩያሮ ጎዳ ዎዛሳያ ማዒ ባካ ዓይጎታቱያ ዲማሲ ዔረቀቱ። 11 ዓኣፒባኣ ዲሞ ማዳ ዒንሢያ ማዳያ ማዒጉጉ፤ ፖዓ ኬሲ ፔጋሲ ዳሙዋቱ። 12 ዲሞ ማዳ ማዳ ዓሳ ዓኣቶ ማዳ ባኮ ዛሎ ኬኤዛኒታዖ ቦርሳያኬ። 13 ቢያ ባኣዚ ፖዒዳ ኬሰካዛ ዩይ ዓይጎ ማዒቱያ ጌኤሽኪ ዔርታኔ። 14 ዎይቲ ጌዒቱ ቢያ ባኣዚ ፔጋሲ ዳዎሢ ፖዒታሢሮኬ፤ ዩያሮ፡-

«ኑኡኒ ሃይ ገንዓሃ ጴጮ! ሃይባፓ ዔቁ!
ኪሪሰቶሴ ኑኡም ፖዓንዳኔ» ጌይንቴ።

15 ዓካሪ ዒንሢ ዎማይዲ ናንጋንዳቲያ ኮሺ ማሉዋቱ፤ ዔራ ዓሲ ማዒባኬ፤ ዔኤያ ዓሲ ጎይሢ ናንገጉጉ። 16 ሃይ ዎዳ ፑርታ ማዒሢሮ ዓይጎ ካራና ማዒቱያ ዒንሢ ዴንቁ ዎድማና ማዳ ባኮ ዔሪ ማዳቱ። 17 ዩያሮ ጎዳኮ ማሊያ ዓይጎታቱያ ዔራያ ማዒባኬ፤ ዔኤያ ማዒጉጉ።

18 ዒንሢ ባይሲንታ ባንሢ ዔኪ ዓኣዳያታሢሮ ዳጋሢ ዑሽና ማሢንቴጉ፤ ዩያይዳገ ዓያና ጌኤሺ ቢታንቶ ዴሞ ጌላያ ማዒባኬ። 19 ያኣሲም ማዒ ዓይኑሞና ያኣሲ ሄርሺ ሄርሺ ዒንሢ ዋላ ቡኬ ዎድና ዓይናዲዋቱ፤ ዩያይዲ ዒኔፓ ጎዳ ጋላቱዋቱ። 20 ኑ ጎዳሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንያና ቢያ ባኣዚሮ ያኣሲ፣ ዓዳሢ ቢያ ዎዴ ጋላቱዋቱ።

4:2 4:2 ቆላ. 3:12-13። 4:8 4:8 ዓይኑ. 68:18። 4:16 4:16 ቆላ. 2:19። 4:22 4:22 ቆላ. 3:9። 4:24 4:24 ማዢ. ማዖ 1:26፤ ቆላ. 3:10። 4:25 4:25 ዛካ. 8:16። 4:26 4:26 ዓይኑ. 4:4። 4:32 4:32 ቆላ. 3:13። 5:2 5:2 ኬሲ. ማዖ 29:18፤ ዓይኑ. 40:6። 5:16 5:16 ቆላ. 4:5። 5:20 5:20 ቆላ. 3:16-17።

21 ከሪሰቶሴ ቦንቸር ጌራ ዲንሢ ፔቴ ፔቴሢ ዋለም ዓይሢንታያ ማዑቀቱ።

ዓረና ማቸና ዛላ

22 ዲንሢ፣ ላኦሎ ናኦታ! ጎዳ ዩሱሴም ዲንሢ ዓይሢንታሢጉዲ ዲንሢኮ ዓረናሢም ዓይሢንቱቀቱ፤ 23 ዓይጎር ጌዔቴ ከሪሰቶሴ ሺኢጲያ ማኦር ዓሰኮ ዑፃ ቶኦኪ ማዔሢጉዲ ዓረና ማቸኮ ቶኦኪኬ፤ ዩያጉዲ ከሪሰቶሴ ፔኤኮ ዑፃ ማዔ፣ ሺኢጲያ ማኦር ዓሰ ዳቁሻሢኬ። 24 ሺኢጲያ ማኦር ዓሰ ከሪሰቶሴም ዓይሢንታሢጉዲ ማቸካሢ ሲያ ባኦዚና ፔ ዓረናሢም ዓይሢንቶንጎ።

25 ዲንሢ፣ ዓቲንቃ! ከሪሰቶሴ ሺኢጲያ ማኦር ዓሰ ናሽከሢና ፔ ቶኦኮዋ ዔያቶ ጋቴ ሃይቢም ዓኦሢ ዲንሢሢጉዲ ዲንሢያ ዲንሢ ላኦሎ ናሽኮቀቱ፤

26 ከሪሰቶሴ ዩያ ማዔሢ ሺኢጲያ ማኦር ዓሰ ያኦሲም ዲማዔያ ማዓንዳጉዲ ጌይኬ፤ ዒ ዔያቶ ያኦሲም ዲማሴሢያ ቃኦሎ ዛሎና ሃሃ ዋኦሢናኦ ማሰኪ ጌኤሺኬ።

27 ዩያይዲ፡- ከንሢ፣ ዓኦፕ ካራ ቱኪሢ፣ ፑርታ ባኦዚያ ፔቴታዎ ባኦያ፣ ጌኤሺ፤ ሃሃ ሚዛጲ ሺኢጲሢ ማኦሪ ዓሰ ማሂ ፔ ቤርቶ ዲንሢ ዒ ሺኢሻኒኬ። 28 ዓረናሢ ፔና ናሽካሢጉዲያ ፔ ማቸካሢ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ፔ ማቸ ናሽካሢ ፔና ናሽካኔ። 29 ዋይቲ ጌዔቴ ፔና ዒፃ ዓሰ ያኦኒያ ባኦሴ፤ ጋዓንቲ ከሪሰቶሴ ሺኢጲያ ማኦር ዓሰ ሙኦዚ ሙኦዚ ካፓ ጎይዎ ዒዚ ሙኦዚ ሙዒ ሙዒ ፔናኦ ካፓኔ። 30 ኦኦኒ ከሪሰቶሴ ዑፃኮ ዲማ ዲማ ቤዛኬ፤ 31 «ዓሰ ዩያር ዓደና ዲንደና ሃሺ ማቸና ዋላ ፔቴ ማዓኔ፤ ላምዎንሢያ ፔቴ ዓሰ ዑሢጉዲ ማዓኔ» ጌይንቲኔ። 32 ዩይ ዳኤፕ ዓኦሺንቲ ባኦዚኬ፤ ሃያ ታ ጋዓሢ ከሪሰቶሴና ሺኢጲያ ማኦር ዓሰና ማላታ ማሂኬ። 33 ጋዓንቲ ሃይ ባካ ዲንሢ ማዓያኬ፤ ዩያር ዓረ ፔ ማቸ ፔናጉዲ ማሂ ናሽኮንጎ፤ ማቸኦ ዓረ ቦንቸንጎ።

6

ናኦቶና ሾዔ ዓሰና ዛላ

1 ናይዮቴ! ጎዳ ዩሱሴር ዲንሢ ማዔ ጎይዮና ዲንሢ ሾዔ ዓሰም ዓይሢንቱቀቱ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ባካ ኮይሳያታሢኬ። 2 «ኔ ዓደና ኔ ዲንደና ቦንቸ» ጋዓ ቤርታኦ ዓይሢያይዲ ዓኦ ሃጊ ማዓ ዋዛ፣ 3 «ቢያ ባኦዚ ኔኤም ኮሽካንዳኔ፤ ናንጎ ለዓኦ ሳዓ ኔኤም ያደቃንዳኔ» ጋዓያኬ።

4 ዲንሢ ሾዔ ዓሰ! ጎዳ ዩሱሴ ከሪሰቶሴ ዓይሢ ዓይሢያ ጎይዮ ዘሪ ዲቸቀቱ፤ ናኦቶ ዲንሢኮ ጎሪ ዳጋሲሢና ፑርቱም ማሊሲሲፖቴ።

ማዳሻ ዓሰና ዓይሴና ዛላ

5 ዓሰም ዓይሴ ማዒ ማዳዘንሢያጉቴ! ዲንሢ ማዳሻያ ማዔ ዓሰም ዲጊቸቀና ቦንቸ ዓይሢንቱቀቱ፤ ከሪሰቶሴም ዲንሢ ማዳ ጎይዮ ፒዜ ዒናና ዓይሢንቱቀቱ። 6 ዲንሢ ዓይሢንታንዳሢያ ያኦሲ ማሊያ ዒናፓ ኩንሢ፣ ከሪሰቶሴም ማዳ ዓሰጉዲ ማዓንዳኦፓዓቴም ዓሰ ዋዛሳኒ ጌራ ዓሰ ቤርቲም ጴዳሢሮ ማዓፓ። 7 ዓሰም ማዒባኦንቲ ጎዳ ዩሱሴ ከሪሰቶሴም ማዳያ ማዒ ናሽኪ

ኮሺ ማሊሢና ማዳቀቱ። 8 ዓይጎር ጌዔቴ ዓይላሢ ማዔቴያ ማዳሻሢ ፔቴ ፔቴሢ ማዔ ኮዢ ማዳር ጎዳ ዩሱሴ ኮይላፓ ዲንጊንታ ባኦዚ ዔካንዲያ ማዔሢ ዲንሢ ዔራኔ።

9 ሃሃ ዲንሢ ዓሰ ማዳሻ ዓሰ! ዓሰ ዲማሱቀ፣ ዲንሢንታ ዔያቶንታኮ ጎዳ ጫሪንጫይዲ ዓኦሢ ዔሪ ዔያቶ ዲቃሢያ ሃሺጋፓ ዲንሢም ማዳ ዓሰም ኮሺ ማዳቀቱ።

ያኦሲ ዲንጋ ያሎ ዓንጋዋ

10 ዓካሪ ጎዳና ዒዛኮ ዳኤፖ ዋልቆና ደደቀቱ፤ 11 ፃላሃኮ ጌኖ ማዳ ዲንሢ ባሻኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ያኦሲ ዲንጋ ያሎ ዓንጋዋ ቢያ ዓርቁቀቱ። 12 ዓይጎር ጌዔቴ ኦኦኮ ያላ ዓሰናቱቀንቲ ሃያ ዲም ዓጮ ዋይሢ፣ ቢቶ ማዔያ፤ ሃሃ ሃያ ዓጮኮ ዋልቆ ማዔያ፣ ሳዎ ዑፃ ዢባራ ዓኦ ፑርቶ ዓያኖናኬ። 13 ዩያር ያኦሲ ዲንጋ ያሎ ዓንጋዋ ጉቤ ዓርቁቀቱ! ዩያይዲ ፑርታ ኬሊ ዲንሢ ሄኦኦና ዲንሢ ሞርካሢኮ ዋልቆ ቃዚ ጋፒንዮ ሄላኒ ያሌሰካፓ ደዲ ዲንሢ ዔቃኒ ዳንዳዓኔ።

14 ዓካሪ ዩኦቶ ዓርቃ ቡራሾጉዲ ጎኦም ኬርና ቱኡቲ፣ ያሉቀም ያሎር ደዳ ማኦያ ዓንጎጉዲ ማይንቲ፣ 15 ኮዢ ሃይሶ ቃኦሎ ቶካ ዲርሲጉዲ ዓኦሢ፣ ጊኦጊ ዔቁቀቱ፤ 16 ሃሃ ታሚ ሎሰቶጉዲ ዔኤታ፣ ፃላሃኮ ፓሊዮ ሚንሢሢ ዳንዳዓንዳጉዲ ቢያፓ ዑሢ ማዔ ጉሙርቁፃ ጊቲማ ማሂ ዓርቁቀቱ። 17 ዩያጉዲ ሃሃ ዳቁንቶ ቶኦካ ዓሰ ያሎ ዓንጎ ቆኦጉዲ ዓጊ፣ ያኦሲኮ ቃኦሎዋ ዓያና ጌኤሺ ጩንቻ ዓፓር ማሂ ዓርቁቀቱ። 18 ዲንሢም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዲንሢ ሺኢቃኦና ዓያና ጌኤሺና ቢያ ዋይ ሺኢቁቀቱ፤ ዩያይዲ ደዲ ጴጩቀቱ፤ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰማኦ ቢያ ዋሉዋዎ ሺኢቁቀቱ፤ 19 ኮዢ ሃይሶኮ ዓኦሺንቲ ባኮ ዲጊጩቀዎ ታኦኒ ዓሰ ዔርዛንዳጉዲ፤ ሃሃ ታ ኬኤዛ ዋደና ኮይሳ ቃኦላ ታኦም ዲንጊንታንዳጉዲ ሺኢቁቀቱ። 20 ሃሢያ ታ ካኖ ቢራቶና ቱኡቲ ዓኦ ዩያ ኮዢ ሃይሶኮ ታኦኒ ኪኢታ ዓሰኬ፤ ዩያር ታኦም ኮይሳሢጉዲ ዲጊጩቀዎ ታኦኒ ኬኤዛንዳጉዲ ሺኢቁቀቱ።

ጋፒንዮ ሳራሢያ

21 ኦ ዒዛ ናሽካ፣ ኦኦኮ ዲሻሢ፣ ጎዳ ዩሱሴ ከሪሰቶሴ ማዳ ጉሙርቁንቲ ማዳያ ማዔሢ፣ ቲኪቆሴ ታ ዛሎ፤ ሃሃ ታ ዓይጎ ማዳቴያ ዲንሢ ዋይዛንዳጉዲ ቢያ ባኮ ዲንሢም ዒ ኬኤዛንዳኔ። 22 ዩያር ኦኦኒ ዋይቲ ዓኦቴያ ዲንሢ ዔራንዳጉዲና ዲንሢያ ዒ ደዳሻንዳጉዲ ጌራ ዲዛ ታ ዲንሢ ኮይላ ዳኬኔ።

23 ያኦሲ፣ ዓዳሢና ጎዳ ዩሱሴ ከሪሰቶሴናይዳፓ ማዔ ኮሹቀና ናሹቀና ሃሃ ጉሙርቁሢና ዋላ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሢም ቢያ ማዓንጎ። 24 ጋፑቀ ናሹቀና ኦ ጎዳ፣ ዩሱሴ ከሪሰቶሴ ጉሙርቁ ናሽካዘንሢም ቢያ ያኦሲኮ ኮሹቀ ዲንጊያ ዲንጊንቲያ ማዓንጎ።

5:22 5:22 ቆላ. 3:18፤ 1ጴ፪. 3:1። 5:25 5:25 ቆላ. 3:19፤ 1ጴ፪. 3:7። 5:31 5:31 ማዢ. ማፃ 2:24። 6:1 6:1 ቆላ. 3:20። 6:3 6:3 ኪሲ. ማፃ 20:12፤ ላሚ. ዋማ 5:16። 6:4 6:4 ቆላ. 3:22-25። 6:9 6:9 ላሚ. ዋማ 10:17፤ ቆላ. 3:25፤ 4:1። 6:14 6:14 ዒሲ. 11:5፤ 59:17። 6:15 6:15 ዒሲ. 52:7። 6:17 6:17 ዒሲ. 59:17። 6:21 6:21 ዳኪ. ማዳ 20:4፤ 2፻፱. 4:12። 6:22 6:22 ቆላ. 4:7-8።

የኦሪጎን ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪሊዶ ፕላይሳን ዓጩ ዓሰም ዓይያ ካር

ጳውሎስ ፕላይሳን ዓሰም ጳጳስ ኪሊዶ ጳጳሳዊ ርሜ ዓጩ ዳማ ማዶ፡ ማዶደንያ ዓጩይዳ፡ ፕላይሳን ካታማ ዓኣ ሸኢኢዶ ማኣር ዓሰምኬ፤ ዩና ሸኢኢዶ ማኣሪላ ጳውሎስ ዓውርፕ ዓጩይዳ ቤርታ ዓቁሴዜሎኬ፤ ኪሊዶ ጳጳሳዊ፡- ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ሜሌ ማዳ ዓሳ ጳውሎስ ዓይ፡ ዓዛ ማካ ዎደና ሃሃ ፕላይሳን ሸኢኢዶ ማኣርይዳ ዓቁ ሉኡዙሞና ዔርዘ ዓሰ ዘሎና ዓር ዓዛኮ ያዩ፡ ቴኡዙ ማኣሪ ዓር ዓኣዎኬ፤ ዩይ ያዲ ማዕቴያ ጳውሎስ ዩሱስ ኪሪሰቶስና ዓኣ ጉሙርቁያና ሚርጌና ካጃያ ማዕሚር ሃኖ ኪኣቶይዳ ሚርጌና ጴዳ ባካ ዎዛና ዓርፕ ያኦሲ ዓያናና ደዲሚ ዛላኬ።

ሃኖ ኪኣቶ ጳውሎስ ጳጳሳዊ ባካ ዓዛኮ ማታሚ ዎደና ዓዛ ማኣዲ ማኣዳ ዳኪንቴያታሚር ፕላይሳን ዩይዳ ዓኣ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሰ ጋላታኒኬ፤ ዓዛንታ ዔያቶንታ ደማ ደማ ሜታ ሄሌያ ማዕቴያ ዓጊጩዎ ጉቤ ዓርፕ ጉሙርቁሚ ዔያቶኮ ዓኣያ ማዕንዳጉዲ ቃሲ ዔያቶ ደዲሻኒ። ያቶርሙሞና ሄርሺንቴና ሃሺ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ሸሌዑሞና ሚርጌና ዎሊ ሚጩንታያ ማዕንዳጉዲ ኮሺ ዔያቶም ላቲ ኬኤዛኒ። ዔያታ ዩሱስ ኪሪሰቶስና ዎላ ማዕያና ዳንቁ ናንጋ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዓንገይይዳፕ ማዕያ፤ ሃሃ ጉሙርቁሚና ዔያታ ዳንቁያ ማዕንዳጉዳፕታቴም ዓይሁዴ ዓሰኮ ዎጎ ማዲ ኩንሥሚና ጴዳያቱዎሴ ጌይ ዔያቶም ጳቂሚ ኬኤዛኒ። ዩሱስ ኪሪሰቶስና ፔቴ ማዕ ናንጋዘንሚም ቢያ ያኦሲ ዓንገንዳ ኮሹሞንታ ዎዘንታ ዘሎዎ ዔያቶም ዓ ያኣፔ።

ሃኖ ኪኣታ ደማዲ ዔርታሚ፡- ዎዘንታ ጉሙርቁሚንታ ፔቴሞንታ ሃሃ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁ ናንጎ ናንጊና ደዲሚንታ ዛላ ፔጋሲ ዔርዚያናኬ፤ ቃሳዎ ጳውሎስ ፕላይሳን ሸኢኢዶ ማኣር ዓሰ ሚርጌና ናሽካያ ማዕያ ዘሎ ኬኤዛኒ።

ማዕኣፔላ ደማ ደማ ዓርቁ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-11)
- ጳውሎስ ዓኣ ጎይያ (1:12-26)
- ኪሪሰቶስና ጴዳ ናንጊ (1:27—2:18)
- ጳውሎስና ዎላ ማዳ ዓሰ (2:19-30)
- ሉኡቂ ዔርዘ ዓሰም ላቲ ኬኤዛንቴ ባኣዚ (3:1—4:9)
- ጳውሎስኮ ፕላይሳን ዓሰ ጋላታኦንታ ጋፒንዎ ጎራሚያ (4:10-23)

ጳውሎስ ዳኬ ጎራሚያ

1 ሃይ ኪኣታ ዩሱስ ኪሪሰቶስም ማዳያ ማዕ፡ ጳውሎስና ዒሞቴዎሴናይዳፕ ዳኪንቴያኬ፤ ዳኪንቴሚያ ፕላይሳን ካታማ ናንጋ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ጉሙርቁያና ያኦሲም ደማዳ ዓሰና ሸኢኢዶ ማኣር ዎይሃ ዓሰና ዲያቆኔ ማዕ ዔያቶ ማኣዲ ማዳ ዓሰናምኬ፤

2 ኦኡኮ ዓዳሚ፡ ያኦዛሚዳፕ፤ ዩያጉዲ ሃሃ፡ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስይዳፕ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዓንገይያና ዎዛና ዓንሚም ማዕንጎ።

ጳውሎስኮ ጋላቶ ሸኢኢዶ

3 ዓንሚ ታ ጳቂሚ ዎደና ቢያ ታ ያኦዛሚ ታኣኒ ጋላታኔ።
 4 ዓንሚ ቢያሚም ታ ሸኢኢቃኣና ዳኤፒ ዎዛና ታ ሸኢኢቃኔ።
 5 ታኣኒ ፕላይሳን ካታም ሄሌ ኬላፕ ዓርቃዎ ሃኖ ሄላንዳኣና ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚያ ማደና ታኣና ዎላ ዓንሚ ማዕሚር ያኦሲ ታ ጋላታኔ። 6 ዩሱስ ኪሪሰቶስ ማዕ ሙካ ኬሎና ኩንሚኒ ዩያ ኮዥ ማደ ዓንሚና ማዳኒ ዓርቁ ያኦዛሚ ሃሚያ ማዲሺ ዴዴዓንዳሚ ታ ጉሙርቃኔ። 7 ታ ዓንሚ ዛሎ ዩያይዲ ማላንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ጎኔ ዓርፕ ታ ዓንሚ ናሽካያታሚርኬ፤ ሃሃ ታ ዓንሚር ዩያይዲ ማላሚ ኮዥ ሃይሶ ዛሎ ያኦጩንታ ባኮር ማሂ ታ ኬኤዛ ዎደና፤ ሃሃ ታ ሃይካ ቴኡዙ ማኣሪ ኬኤዛኣና ዓንሚ ታኣና ዎላ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዓንገይ ዓካያ ማዕሚርኬ። 8 ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዓንሚ ናሽካሚጉዲ ታኣኒያ ዓንሚ ናሽካያ ማዕ ዓንሚ ጳቂሚኮ ያኦሲ ማርካኬ። 9 ናሹሚ ዓንሚኮ ዔራቶና ጳቂሚና ዓኣያ ማዕ፡ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዳንዳጉዲ ታ ያኦሲ ሸኢኢቃኔ። 10 ዩይ ዑሣ ዓኣዳ ኮዥ ባኮ ደማሲ ዓንሚ ዔራንዳጉዲና ኪሪሰቶስ ማዕ ሙካ ኬሎና ጌኤሺ፤ ሃሃ ቦሃሳ ባኣዚያ ባኣያ ማዕ ዓንሚ ዳዳንዳጉዲኬ። 11 ያዕ ማዕያና ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዓንሚም ዓንጋ ዒሎሞ ዓኣፖና ኩሚ ያኦሲ ቦንቻያና ጋላታያ ዓንሚ ማዕንዳኔ።

ጳውሎስኮ ቱኪንቴያ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚያ ላኣጊባኣሚ

12 ታ ዓሸንሃ! ታ ሚሸንሃ! ታጊዳ ሄሌ ባካ ቢያ ኮዥ ሃይሶ ማደ ባሽና ዳልጋንዳጉዲ ማሄሚ ዓንሚ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዳኔ። 13 ታኣኒ ቴኡቴሚ ኪሪሰቶስኮ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚያ ዛሎናታሚ ርሜ ዓጩ ካኣቲ ማኣር ካፕ ዓሰንታ ሜሌ ዓሳኣ ቢያ ታና ዔሬኔ። 14 ታ ቴኡቴቴያ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ፡ ታ ዓሸንሚና ታ ሚሸንሚናፕ ሚርጌዘንሚ ያኦሲ ቃኣሎ ዓጊቹሞ ባኣያ ኬኤዛኒ ዳንዳዔኔ። 15 ጋዓንቴ ፔቴ ፔቴዘንሚ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛሚ ቁኤሙሞና ዓይሚ ዓያናኬ፤ ዛላ ኬኤዛሚ ፒዜ ዓርፕኬ። 16 ዩንሚ ኮዥ ሃይሶ ፒዜ ዓርፕ ኬኤዛዘንሚ ናሹሞና ኬኤዛኔ፤ ዔያታ ዩያ ማዳሚ ታኣኒ ኪሪሰቶስኮ ኮዥ ሃይሶ ዛሎ ሞኣታንዳጉዲ ያኦሲ ታና ደኣሬሚ ዔራሚርኬ። 17 ሃንጎዎታ ኮዥ ሃይሶ ዎቢሲ ኬኤዛሚ ፔና ዴግ ዴጊዳኒ ዓኣ ማሊያይዳፕ ዔቁያና ቴኡዙኮ ጊዳ ቃሲ ታና ሜቶ ሄሊሳኒ ማሊኬ። 18 ዩይ ያዲ ማዕቴያ ዩይ ቢያ ታና ዎዎዛሳኔ፤ ሴካ ቤርታ ዓኣ ዎዘ ታኣኮ ሃያኬ ጌይንቴዎያኬ፤ ዎይቴ ጌዔቴ ኮሺና ማዕም ፑርታ ማሊሚና ኪሪሰቶስኮ ኮዥ ሃይሳ ኬኤዛንታሚርኬ። 19 ሚሌ ሃሃ ታና ዎዛሳ ባካ ዓንሚ ሸኢኢዶና፤ ሃሃ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ዓያና ጌኤዣ ታና ማኣዴም ታኣኒ ቴኡዘፕ ቡሊንታንዳሚ ታ ዔራሚርኬ። 20 ዩያር ዓይጎ ባኣዚናኣ ታ ባሽንቴንዳዎኣሚ ጉቤ ዓርፕ ሃጊ ማዕንዳ ዎዘ ጌሚ ታ ጉሙርቃኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ቤርታኣሰካፕ ባሽና ሃሚ ታ ናንጌቴያ ሃይቁቴያ ታኣና ኪሪሰቶስ ቦንቻንታንዳጉዲ ማሃኒ ጫርሹሞ ታኣኮ ዓኣኔ። 21 ዩያር ታኣኮ ናንጎ ጌይዮ፡- ኪሪሰቶስና ናንጊሚኬ፤ ታ ሃይቁቴያ ዑሣ ዓኣዳ ኮሺ ታኣም ማዕኔ። 22 ታኣኮ ኪሪሰቶስና ማዕ ናንጊዎ ዓኣፒ ማደ ማዲሻያ

1:1 1:1 ዳኪ. ማዳ 16:12። 1:13 1:13 ዳኪ. ማዳ 28:30።

ማዕቲ፣ ሃሢ ናንገና ሃይቢናይዳፓ ዋኖ ታ ደኦንዳቲያ ታኦም ዔርቱዋሴ። 23 ዩንሢ ላምዖ ማሊያንሢና ታ ማታዳኔ፤ ፔቲ ዛሎና ሃካ ናንገይይዳፓ ሃይቢና ዲማዲ፣ ኪሪሰቶሴና ዋላ ታ ናንጋጌ ኮዓኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ኪሪሰቶሴና ማዕፃ ቢያፓ ባሼ ታኦም ማዕሢርኩ። 24 ማሌ ዛሎና ዒንሢ ማኦዲኒ ታኦኮ ሃካ ሳዓ ናንገይፃ ማርጌ ኮይሳያ ማዕሢ ታ ዛጋኔ። 25 ታኦኮ ዩና ዛሎ ማሊያ ባሼያ ማዕሢር ሃይቢዳፓ ታ ዓቲ ዒንሢና ዋላ ናንጋንዳሢ ታ ጉሙርቃኔ፤ ያዲ ማዕቲ፡- ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዲጩሢና ዋዘና ዒንሢ ዴንቃንዳኔ። 26 ላሚ ዒንሢ ኮይላ ታ ሙካኦና ታ ዛሎና ኪሪሰቶሴና ዒንሢኮ ዓኣ ዋዘና ዒንሢ ማርጌና ዋዘዳንዳኔ።

27 ዓካሪ ቢያፓ ባሼ ማዕ ባካ ዓይጎዳይ ጌዔቲ፡- ናንጋ ዒንሢኮ ኪሪሰቶሴ ኮዥ ሃይሶ ጋላቲሳያ ማዕኒ ኮይሳሢከ፤ ዩይ ያዲ ማዕቲ ታ ዒንሢ ሙከ ዛጌቲያ ሃኬ ማዕቲያ ፔቲ ማሊሢና ደዲ ዒንሢ ዔቃንዳሢንታ ኮዥ ሃይሶ ማዕ ደዲ ዒንሢ ማዳንዳሢ ታ ጉሙርቃኔ። 28 ዓይጎ ባኣዚናኣ ማዖም ዒንሢ ማዕ ማካ ዓሶ ዒጊጩፖቲ፤ ዩይ ዒንሢኮ ጩርሹማ ዔያቶም ባይሲንታ ማላታ ማዕዛ ዒንሢም ጋዓንቲ ዳቁንታም ያኦሲ ዒንጌ ማላታ ማዕንዳኔ። 29 ኪሪሰቶሴ ዛሎ ዒንሢ ሜቶ ዔካንዳጉዴያ ማዕንዳፓዓቲም ዒዛ ጉሙርቃንዳጉዲ ሌሊ ሃይ ያኦሲኮ ኮሹም ዒንገይ ማዕ ዒንሢም ዒንገንቲባኣሴ። 30 ዩያር ሃሢ ዒንሢ ታኣና ዋላ ማታዳያ ማዕኔ፤ ዩይ ማታሢ ሃያኮ ቤርታ ታና ሃሌሢና ሃሢያ ታኣኒ ማታሢዳ ዓኣሢ ዒንሢ ዋይዛሢከ።

2

ኪሪሰቶሴ ዳዌ ሹሌዑዋ

1 ኪሪሰቶሴር ዒንሢ ማዕሢር ዒዛና ዒንሢ ዋልቁ ዴንቁኔ፤ ሃሢ ዒዛ ናሹምና ዒንሢ ደዴኔ፤ ዓያኖ ጌኤኮ ዛሎናኣ ፔቲም ዒንሢ ዴንቁኔ፤ ዋላ ዒንሢ ኮሹምና ሚጩንቲሢና ናንጌኔ፤ 2 ዩያር ፔቲ ማሊሢና ናሹም ዓያናና ዋላ ጊኢጊ ናንገሢና ታኦኮ ዋዘ ኩሙሢ ዋዘ ማሙዋቲ። 3 ማርጌና ሹሌዔ ማዕ፣ ማሌ ዓሶ ዒንሢዳፓ ባሼ ማሢ ዛጉዋቲ፤ ፔና ናሽኪሢና ሃሢ ዩያጉዲ፡- «ታ ጊዳፓ ማሌ ያናዳይ?» ጋዓ ሄርሺንቲና ዓይጎ ባኣዚያ ማዕፖቲ። 4 ሃሢ ዩያጉዲ ፔቲ ፔቲሢ ፔኤም ኮይሳ ባኮ ሌሊቲዋንቲ ማሌ ዓሶማኣ ማዕንዳ ባኣዚ ማሎንጎ። 5 ዩያይዲ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዒንሢ ዳዌ ሹሌዑዋ ማዕ ዒንሢ ናንጎይዳ ጴዳንዳያ ኮይሳኔ።

- 6 ዒ ፔኤር ያኦሲታዖ
ያኦሲና ዋላ ዒዛ ሄኮ ማሃ
ዒዛኮ ያኦሲም ዓርቁ ዴዓኒ ኮይባኣሴ።
- 7 ጋዓንቲ ዒዚ ፔና ጉሪ ማሃኔ፤
ዓይሌ ማሎዋ ዔኬኔ፤
ሃሢ ዓሶ ማዕያ ጴዳኔ፤
- 8 ዓሶ ማዕያዋ ሹሌዑዋና ፔ ቶኦኮ ሂርኪዴኔ፤
ሃይቢ ሄላንዳኣና
ዩይያ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ማይይዳ ሱዌንቲ ሃይቃኒ
ዓይሢንታያ ማዕኔ።
- 9 ዩያ ዛሎር ያኦሲ ዒዛ ቢያፓ ዑፃ ዴጊዴኔ፤
ሱንሢ ቢያይዳፓ ባሼ ሱንሢ
ዒዛም ጌሢኔ።
- 10 ዩያር ዩሱሴ ሱንያ ቦንቹ
ጩሪንጮና ሳዖናይዳ ሃሢ ሳዖኮዋ ዴማ ዓኣሢ ቢያ

ዒዛም ጉምዓታንዳኔ።
11 ሃሢ ዔያታ ፔ ዳንጎና
«ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጎኔ ጎዳኩ» ጌዒ ማርካዲሢና
ያኦሲ፣ ዓዳሢ ቦንቹንዳኔ።

ዓጮ ዓሶም ፖረ ማዕሢ
12 ታ ዒጊኖንሢዮቲ! ታኣኒ ዒንሢና ዋላ ማዕ ዋደ ቢያና ዒንሢ ዓይሢንታያኬ፤ ዓካሪ ባሼና ታ ዒንሢዳፓ ሃኬ ዋደናኣ ዓይሢንታያ ማዕንዳጉዲ ታ ዒንሢ ዘራኔ። ዩያር ዒንሢ ፔቲ ፔቲሢኮ ዓኣ ዳቁንታ ጋጊንያ ሄላንዳኣና ደዲ ዴዓንዳጉዲ ያኦሲ ዒጊጩሢና ቦንቹሢና ደዲ ማደዋቲ። 13 ዓይጎር ጌዔቲ ዒዛ ማሊያጉዴያ ዓይሢንቲሢና ናሽኪ ዔኤዒሢና ዒንሢም ዒንገ ዒንገ ማደሢ ያኦሲታሢርኩ።

14 ዓይጎ ማደዋ ዒንሢ ማዕ ዋደና ጉንዲሚ ጉንዲሚ ጎሪንቲያ ዋላ ጎሪንቲ ማርሚፖቲ። 15 ያዲዴቲ ሃያ ዋርቆ ጎይፃ ዔርቱዋ ሸይንቶ ዓሶ ባኣካ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ፣ ጌኤሺ ያኦሲ ናይ ማዕ፣ ዦኦጌጉዲ ፖረ ዒንሢ ጴዳንዳኔ። 16 ዩይ ያዲ ማዕንዳሢ ናንገ ዒንጋያ ማዕ፣ ኮዥ ሃይሶ ሃሹዋዖ ዒንሢ ኬኤዛኒ ዳንዳዔቶኬ፤ ዩያ ጎይያና ታኦኮ ጳዦ ማዕቲያ ማዕ ጉሪ ማዕ ዓቲንዳዋኣሢር ኪሪሰቶሴ ማዕ ሙካኦና ታና ሄርሺንቲሳንዳ ባኣዚ ዓኣኔ ጌይሢከ። 17 ያኦሲም ጉሙርቁሢና ዒንሢ ዒንጎ ባኮ ሺኢሻኣና ታ ሹምፓሢያ ቃሲ ዋሆ ዑዦጉዲ ማዕ ዒንገንታያታቲ ታና ዋዘሳያ ማዕንዳኔ፤ ዒንሢያ ታኣና ዋላ ዋዘዳንዳኔ። 18 ዩያይዲ ዒንሢያ ታኣና ዋላ ዋዘዳዋቲ።

ዒሞቲዎሴና ዔፓራዲቶሴናኮ ማዕ

19 ታኣኒ ዒንሢ ዛሎ ዋይዚ ዋዘዲ ኔሞቲዎሴ ዑከና ዒንሢ ባንሢ ዳካንዳጉዲ ጎዳ ታና ማኣዳንዳሢ ታ ጉሙርቃኔ። 20 ዒንሢ ዛሎ ማታዲ ማላ ዓሶ ዒሞቲዎሴይዳፓዓቲም ማሌ ዓሶ ታኦኮ ባኣሴ። 21 ማሌ ዓሳ ጋዓንቲ ቢያ ፔኤም ማዕ ባኣዚ ሌሊ ዳከ ሃንታኣፓዓቲም ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ማዕ ዛሎ ዔኤቢ ዓቲኔ ጎዑዋሴ። 22 ዒሞቲዎሴኮ ጉሙርቁንቲፃ ዛገንቲ ዔርቱያ፤ ሃሢ ኮይሳ ዓሶ ማዕሢ ታኣና ዋላ ዓደና ናይናጉዲ ፔቲ ማዕ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚያና ዋላ ኑ ማደ ናንጌሢ ዒንሢ ዒንሢ ቶኦከና ዔራኔ። 23 ታ ጌኤዛ ዋይታንዳቲያ ታ ዔሪሢኮ ጊንፃ ዒሞቲዎሴ ዑከና ዒንሢ ባንሢ ታዳካኒ ማላኔ። 24 ሃሢ ታኣኒያ ታኣር ዒንሢ ኮይላ ሙካንዳጉዲ ጎዳ ታና ማኣዳንዳኔ ጌዒ ታ ጉሙርቃኔ።

25 ዩያጉዲ ሃሢ ዒንሢ ታና ማኣደንጎ ጌዒ ዳኬ፣ ጎዳ ሱንያና ኦኦኮ ዒሻሢ ማዕ፣ ዔፓራዲቶሴያ ዒንሢ ባንሢ ዳካኒ ኮይሳያ ማዕ ታኦም ጴዳኔ፤ ዒዚያ ታኣና ዋላ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ማዕና ፖኦሊሴጉዲ ማዕ፣ ደዲ ማዕ ናንጌያከ። 26 ዒዛ ታ ዒንሢ ኮይላ ዳካሢ ዒንሢ ዒዛ ዛጋኒ ጳቂሢሢርና ዒዚ ሃርጊንቲሢያ ዒንሢ ዋይዜሢር ዒ ማላያታሢርኩ። 27 ጎኔና ዒ ኮሺ ሃርጊንቲ ሃይቃኒ ዑከንዎኬ፤ ጋዓንቲ ያኦሲ ዒዛ ማጩንቲ ዓውሴኔ፤ ዒዛም ሌሊቲዋንቲ ታኣማኣ ማጩንቲሢር ታኦኮ ቤርታኣ ማሊያይዳ ቃሲ ቃሲ ታ ማሎዋጉዲ ታኣና ማኣዴኔ። 28 ዩያር ዒንሢ ዒዛ ዛገ ዋዘዳንዳጉዲና ታኦኮዋ ማሊያ ሹሌዓንዳጉዲ ዒዛ ታ ዒንሢ ባንሢ ዳካኒ ባሼና ኮዔኔ። 29 ዓካሪ ጎዳ ሱንያና ዒዚ ዒንሢኮ ዒሻ ማዕሢ ዔሪ፣ ዋዘና ዒዛ ሸኦቹንሢ ዔኩዋቲ፤ ሃሢ ዒዛጉዴ ዓሶዋ ቢያ ቦንቹዋቲ። 30 ዓይጎር ጌዔቲ ዒንሢ ታ ኮይላ ሙከ

ማእዳኒ ዳንዳዒባእ ማእዳ ዒዚ ታና ማእዳኒ ጌዒ ኪሪሰቶሴኮኮ ኮኩ ሃይሶ ኬኤዚያ ማዶር ፔ ሼምፓሠሃ ሚጪንቱዋየ ሃይቃኒ ዑኬያ ዓቲሢርኩ።

3

ጎኔ ዲሎሞ

1 ዓካሪ ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ጎዳና ዋዛዲዎቲ፤ ዬያ፡ ታኣኒ ቤርታ ፃኣፔ ባኮ ላሚ ፃኣፓኒ ታና ዒሠቀሴ፤ ዒንሣ ዬይ ዳቢንቲፓ ካፓኒ ዳንዳዒ። 2 ካናቶፊዲ ፑርቶ ማዶ ማዶ ዓሶይዳፓ ዒንሣና ካፑዋቲ፤ ዬያታ ዓቲንቴ ቤርቲ ቲቁሢ ኮይሳያኬ ጌይ ዔርዛዘንሣኪ። 3 ኦኡኒ ዓያናና ያኦሲ ካኣሽካያ፡ ዙልካ ዓሲም ጶዳ ዋንና ማዒባኣንቴ ዬሱስ ኪሪሰቶሴና ሌሊ ሄርሺንታያ ማዒሢር ጎኑሞና ዓቲንቴ ቤርቲ ኦ ቲቁንቴያኪ። 4 ዓሲም ጶዳ ባኣዚና ሄርሺንታኒ ኮይሳያ ማዒቲ ሚርጌ ባኣዚና ታ ሄርሺንታኒ ዳንዳዒ፤ ዓሲ ቤርቲዳ ጶዳ ባኣዚና ሄርሺንታኒ ጋዒ ዓኣቶ ታ ዒዛፓ ባሼ ሄርሺንታንዳ ሚርጌ ባኣዚ ታኣኮ ዓኣኔ። 5 ታኣኒ ሾይንቴሰካፓ ሳላሳ ኬሎና ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቴ፤ ሃሣ ሲኢኒያሜ ዜርሣ ማዒያ፡ ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሲከ፤ ዬያፊዲ ሃሣ ዔብሪ ዓሲ ታ ማዒሢኮ ያኦጪሳ ባኣዚ ባኣያኪ፤ ጎንሣ ዓይሁዶ ዋጎ ካፒያ ዛሎ ማዒቲ ትርሴ ዓሶይዳፓኪ። 6 ያኦሲ ካኣኩ ሚጪንቶ ዛሎ ማዒቲ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃዘንሣ ዒዒ ታ ዳውሳሣኪ፤ ሃሣ ዋጌ ካፒሢና ዒላሣ ዛላ ማዒቲ ዔኤሌ ቢሃሳ ባኣዚ ባኣያ ታ ናንጋያኪ። 7 ጋዒንቴ ሃያኮ ቤርታ ታኣም ኮይሳያኪ ጌዒ ታ ጉሙርቃ ባኮ ቢያ ኪሪሰቶሴር ጌዒ ዔኤሌ ፓሠቀ ባኣዚ ማሂ ታ ዛጋኔ። 8 ታ ጎዳሢ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዔሪያፓ ባሼ፡ ሜሌ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሢ ታ ጉሙርቃሢር ቢያ ባኣዚ ዔኤሌ ፓሠቀ ማሂ ታ ዛጋኔ። 9 ዬያ ታ ማዳሢ ዋጌ ካፒሢና ጶዳ ታ ቶኣኮ ዲሎሞናቱዋንቴ ጉሙርቃሢር ጶዳ ዲሎሞ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዳንቃኒና ዒዛና ዋላ ማዒኪ። 10 ሃሣ ኪሪሰቶሴንታ ዒዛኮ ሃይባፓ ዔቁያ ዋልቆንታ ዔራኒ፡ ሃሣ ዒዛኮ ሃይባና ዒዛ ማላኒና ሜታሢያ ዒዛና ዋላ ዓኣኒኪ። 11 ዬያፊዲ ሃይቁሢኮ ጎንፃ ዔቁ፡ ናንጊና ሼምፔና ናንጋኒ ሃጊ ማዒንዳ ዋዛ ታ ጌሣኔ።

ጋፒንፃ ሃላኒ ጸሽኪሣ

12 ዬያ ቢያ ሃጊ ታ ዳንቁባኣሴ፤ ሃሣ ዬያ ቢያ ታ ኩንሣኔ ጋዒና ዳንዳዒዐቀሴ፤ ማዒቲያ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ታና ዒዛም ማሂ፡ ታኣም ዒንጋኒ ገኢገሼ ባኮ ዔካኒ ሴካ ቤርቲም ደዲ ታ ጸኩይዳኪ። 13 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ሃሣ ታ ዒኣካ ሄሌኔ ታና ታ ጎዑቀሴ፤ ጋዒንቴ ፔቲ ባኣዚ ታ ማዳኔ፤ ዬያያ፡ ታኣኮ ጎንፃ ዓኣ ባኮ ታ ሃሺ ሃሺ ቤርታ ዓኣሢ ዳንቃኒ ደዲ ታ ማዳኔ። 14 ታኣም ዒንገንታ ባኮ ዔካኒ፡ ታኣኮ ቤርታ ሄሎም ጌሦና ቤዘ ታ ጸሽካኔ፤ ዬይ ታኣም ዒንገንታንዳሢ ያኦሲ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሌካ ታና ዔኤሌ ዒንጋንዳ ሼምፓኪ።

15 ዓካሪ ዓያና ናንጎና ደደ ዓሳ፡ ኦኡኒ ቢያ ዬያፊዲ ማላሢና ናንጋንዳያ ኮይሳኔ፤ ዒንሣ ደማሳ ማላሢ ባኣካ ማኸንቴቲ ዬያ ማሊያዎ ያኦሲ ዒንሣም ፔጋሳንዳኔ። 16 ዬይ ያዲ ማዒቲያ ኦኡኮ ዬይ ናንጋ ኦ ሃሣ ናንጋ ዓያና ናንጎና ዋላ ሄኮ ማዒንጎ።

17 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ታ ማዶ ባኮ ዛጊ ማዲሢና ሃንጎ ዓሶና ዋላ ፔቲ ማዑዋቲ፤ ሃሣ ኦ ማዶ ባኮ ዛጊ ሃንጎ ዓሶዋ ቢያ ዒናፓ ኮሺ ዛጉዋቲ። 18 ሃያኮ ቤርታ ሚርጌ ዋዶ ታ ኬኤዚሣጉዲ ሃሣያ ታ ዬኤኪ ዬኤኪ ዒንሣም ኬኤዚ ጎይያ ሚርጌ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ፑርቲሴ ዓሶ ሱያ ሚፃ ሃይቁ ሃይባኮ ሞርኬ ማዒኔ። 19 ዔያቶኮ ያኦዛሢ ጎጲኪ፤ ሃሣ ቦርሲሳያ ማዒ፡ ፑርቶ ባካ ዔያቶኮ ቦንቸኪ፤ ባሼ ዔያቶኮ ማሊያ ሳዓይዳ ዓኣ ባኣዚዳኪ፤ ዬያር ጋፒንፃ ዔያቶኮ ባይሲንታኪ ጌይሢኪ። 20 ኦኡኒ ጋዒንቴ ጫሪንጮ ዓጪ ዓሲኪ፤ ዒኣካፓ ሙካንዳ ዴኤሻሢ፡ ኦ ጎዳሢ፡ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ጸቁሢ ኦ ካፓያኪ። 21 ዒዚ ሃያ ኦኡኮ ላቤያ ማዒ፡ ሃይቃ ዑያ ላኣሚ ዒዛኮ ቦንቸንታ ዑያ ማላያ ማዒንዳጉዲ ማሃንዳኔ፤ ዬያ ዒ ማዳንዳሢ ቢያሢ ዒዛ ቢታንቶ ዴማ ማዒ ዋርቃንዳጉዲ ማሃ ዋልቆናኪ።

4

ጋፒንሣ ዘር

1 ታ ዒንሣ ናሽካያ፡ ጸቁሣያ፤ ሃሣ ታና ዋዛሳያና ታ ማዶ ማዶኮ ቦንቸ ዒንጎ ባኮ ማዒ ታ ዒጊኖንሣሢዮቲ፤ ዓካሪ ዬያይዲ ጎዳና ደዲ ዒንሣ ናንጋንዳጉዲ ታ ዒጊኖ ዒንሣ ማዒ ጎይያና ታ ዒንሣ ዘራኔ።

2 ዔዋዲያና ሲንፂኪና ዔያታ ዋላ ቡኪ ጎዳና ዓኣ ፔቱሞና ናንጋንዳጉዲ ታ ዔያቶ ሺኢቃኔ። 3 ኦኡኒያ፡ ዒኣካ ዓኣ ጉሙርቁንታ ታኣኮ ማዶ ላጋሢ ዬንሣ ላኣሎንሣኮ ዑኬ ማዒ ዓያና ናንጎ ዛሎና ዔያቶ ኔ ማኣዳንዳጉዲ ጌዒ ታ ኔኤም ኬኤዘኔ፤ ዓይጎር ጌዒቲ ዬንሣ ላኣሎንሣ ኔሌማያሴና፤ ሃሣ ሱንፃ ናንጎ ማፃኣፓይዳ ፃኣፒንቴ፡ ሜሌ ኦኡኮ ማዶ ላጎንሣንታ ዋላ ማዒ ኮኩ ሃይሶ ኬኤዚያና ታኣና ዋላ ዔያታ ላቤያታሢርኪ። 4 ጎዳና ዒንሣ ዓኣሢር ቢያ ዋዶ ዋዛዲዎቲ፤ ላሚ ላሚ ታ ዒንሣ «ዋዛዲዎቲ» ጋዒ።

5 ዒንሣኮ ኮሹማ ዓሲ ቢያም ዔርቲያ ማዒንጎ፤ ጎዳ ሙካኒ ዑኬኔ። 6 ዬያር ዒንሣም ኮይሳ ባኣዚ ዓኣቶ ጋላቲ ጋላቲ ያኦሲ ሺኢቃንዳኣፓዓቲም ዓይጎ ባኣዚርዋ ማሊ ሜታዲፖቲ። 7 ዓሲ ማላሢኮ ዑሣ ማዒ፡ ያኦሲኮ ኮሹማ ዒንሣኮ ዒኖና ማሊያና ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ካፓንዳኔ።

8 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዓካሪ ጋፒንፃይዳ ታ ዒንሣም ኬኤዛሢ ጎኔ ማዒ ባኣዚ፡ ዒናና ዓኣያ ማሃ ባኣዚ፡ ጌኤሺ ማዒ ባኣዚ፡ ዲሎ ማዒ ባኣዚ፡ ናሹሞ ዓኣ ባኣዚ፡ ኮሺ ሃይሴ ማዒ ባኣዚ ቢያ፤ ሃሣ ኮሺ ማዶ ማዒቲያ ጋላቲሢ፤ ዬንሣ ባኮንሣ ማላዎቲ ጌይኪ። 9 ታኣኒ ዔርዛኣና ዋይዚ ዒንሣ ዔኪ ባኮና ታ ማዳኣና ዛጌ ባኮ ቢያ ማዲዎቲ፤ ዬያ ዒንሣ ማዶቲ ኮሹሞ ዒንጋ ያኦዛሢ ዒንሣና ዋላ ማዒንዳኔ።

ጸውሎሴ ዒዛም ዒንገንቴ ባኮ ዛሎር ዓሶ ጋላቲሢ

10 ሚርጌ ዋዶኮ ጎንፃፓ ታ ሜታሢ ዛሎ ዒንሣ ማላሢ ዓርቁሢር ያኦሲ ሱንፃና ሚርጌና ታ ዋዛዳኔ፤ ዬያ ታ ጋዒሢ ዒንሣ ማሌ ባኮ ማዳኒ ዒንሣም ገኢጉዋዎ ዓቲኔ ጌይሢ ማዒንዳኣፓዓቲም ታ ሜታሢ ዛሎ ማሊያ ዒንሣ ሃሹያ ዓርቁኔ ጌይሢቱዋሴ። 11 ሃሣ ዬያ ታ ጋዒሢ ታና ሜቲ ባኣዚ ዓኣኔ ጌይቱዋሴ፤ ዓይጎር ጌዒቲ «ታኣኮ ዓኣ ባካ ታኣም ጊዳንዳኔ» ጌይሢ ታ ዔራሢርኪ። 12 ዬያር ዔኤሌ ዳንቁሢ ማዒቲያ ዔኤሌኮ ባይቁሢ ታ ዔራኔ፤

3:5 3:5 ዳኪ. ማዶ 23:6፤ 26:5፤ ሮሜ 11:1። 3:6 3:6 ዳኪ. ማዶ 8:3፤ 22:4፤ 26:9-11። 3:17 3:17 1ቆር. 4:16፤ 11:1።

ዓይጎ በሰካ ማዕቲያ ዓይጎ ዋዴና ማዖም ሚሽኪሢና ርይዲንቲሢና፣ ሃሣ ዴንቁሢና ዔኤቢ ባይዘሢናኮ ዓኣ ባኣዚ ታ ዔራኔ። 13 ዬያሮ ኪሪሰቶሴ ታኣም ዒንጋ ዋልቆና ቢያ ባኣዚ ታ ዳንዳዓንዳኔ።

14 ጋዓንቲ ዒንሢ ታ ማታሢ ታኣና ዋላ ዔካያ ማዒያና ኮሺ ማዶ ዒንሢ ማዶኔ። 15 ዬያ ሌሊቱዋንቲ ኮዢ ሃይሶ ማዶ ታዓርቁ ዋዶና ማቁደኒያ ዓጫጋ ታ ኬሰካኣና ዒንሢ፣ ፕልሊሲዮሴይዳ ዓኣ ዓሶጋ ዓታዛ ማሌ ታና ማኣዴ ሺኢጸሢ ማኣሪ ዓሲ ባኣሢ ዒንሢ ዒንሢሮ ዔራያኬ፤ ዬያሮ ታኣኮ ዔቦ ዴንቁያናኣ ማዖም ባይዘያናይዳ ታና ማኣዴሢ ዒንሢ ሌሊኬ። 16 ቲሰሎንቁይዳ ታ ዓኣና ማታዳሢ ዔራ፣ ላሚ ላሚ ታና ዒንሢ ማኣዴኔ። 17 ዬያ ታ ጋዓሢ ዒንሢ ሃያኮ ቤርታ ማዶ ባኮጋ ባሺ ሚርጌ ኮሺ ማዶ ዒንሢም ቃሲንታንዳጉዲኬ። 18 ታኣም ኮይሳሢጉዲ ሌሊቱዋንቲ ዑሣ ዓኣዴ ማዕ፣ ዒንሢ ታኣም ዳኬ ባኮ ዔጋራዲቶሴይዳጋ ታ ዔኬኔ፤ ዬይ ዒንሢ ዳኬ ባካ፡- ኮሺ ሳውሞ ዓኣ ያኣሲም ዒንጎ ባኣዚጉዲ ማሢ ያኣሲ ዔካንዲያና ዋዛዳንዳ ዒንጊሢኬ። 19 ዬያሮ ታ ያኣዛሢ ሃይማኬ ጌይንቲዋ፣ ዒዛኮ ዓኣ ባኮይዳጋ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒንሢም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዲቢሺ ዒንጋንዳኔ። 20 ኑ ዓዳሢ፣ ያኣዛሢም ናንጊና ናንጊ ሄላንዳኣና ቦንቾ ማዖንጎ፤ ዓኣማን።

ጋፒንሢ ሳራሥሢ

21 ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ያኣሲም ዲማዴያ ማዕ፣ ዒዛ ዓሶም ቢያ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፣ ጎዑዋቲ፤ ታኣና ዋላ ዓኣ ዒሾንሢንታ ሚሾንሢንታ «ኮሺዳ?» ዒንሢ ጋዓኔ። 22 ዓቲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ፤ ሃሣ ዲማና ሮሜ ካኣቲም ማዶ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳኣ «ኮሺዳ?» ዒንሢ ጋዓኔ።

23 ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ ዒንሢ ቢያሢም ማዖንጎ።

4:15 4:15 2ቆሮ. 11:9። 4:16 4:16 ዳኪ. ማዶ 17:1። 4:18 4:18 ኬሲ. ማፃ 29:18።

ጾሱ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪኢቶ ቆላሲያሴ ዓጮ ዓሶም ዓይያ ካር

ጳውሎስ ቆላሲያሴ ካታም ዓሶም ፃኣፔ ኪኢታ ፃኣፔንቴህ ዳኪንቴ ዓጮ ጌይንታ ዓፕሶኔ ካታምኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ፡ ቆላሲያሴ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶምኬ፤ ዬኖ ሺኢጲያ ማኣሬሎ ዓቆሴህ ጳውሎስቴዋንቴ ሮሜ ካኣት ዓጮ ደማ ማዕ፡ ዓሲያ ዓጮኮ ጳኤፖ ካታም፡ ዓፕሶኔይዳፓ ማዳ ዓሲ ዓ ኣከህሮ ዬኖ ሺኢጲያ ማኣሬሎም ዓ ማላያ ማዕኔ፤ ዬይያ ቆላሲያሴ ሺኢጲያ ማኣርይዳ፡ «ጾሱ ዓራያና ዳቃያ ማዕኒ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጫሪንጫ ዋልቆና ዓኣ ጾሱ ማዢንቶ ካኣሽካንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ ሉኡዙዋና ዓርዛ ዓሳ ዓኣህ ጳውሎስ ዋይዘህሮኬ፤ ዬና ሉኡዙዋና ዓርዛ ዓሳ፡ «ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዓተንቶ ቤርቶ ተቂያ ካኣዙና ሙኡዚ ዋጌና፤ ዬያጉዳ ደማ ደማ ዋጎ ካፓንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓ።

ጳውሎስ ሃኖ ኪኢቶ ፃኣፔህ ጎኔ ዳቂንቶ ጎይያ ኬኤዚህና ዓያቶኮ ዓርዚያ ሉኡዚ ማዕህ ዓርዚኪኬ፤ ዓዚ ኬኤዜ ባኮይዳፓ ጳኤፔ ማዕ ባካ፡ «ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉቤና ዓሲ ዳቂሻኒ ዳንዳዓኔ፤ ዬያታ፡ ሜሌ ካኣዙና ደማ ደማ ማዳ ዓዚይዳፓ ዓሲ ደማሳኒ ዳንዳዓኔ» ጋዓዘኬ። ጾሱ ኪሪሰቶሴና ዓጮ ማዢኔ፤ ሃህ ዓዚና ዬያ ቢያ ፔ ባንህ ዓኪ ሙካኔ፤ ዓጮኮ ሃጊ ማዕንዳ ዳቂንታ ዋዛ ዓኣያ ማዕንዳህ ኪሪሰቶሴና ዋላ ፔቴ ማዕህና ሌሊኬ። ዬያጉዳ ጳውሎስ ሃይ ጳኤፖ ዓርዚያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶኮ ናንጎይዳ ዋይቲ ጳዳንዳያ ኮይሳቴያ ዓርዛኔ።

ሃኖ ኪኢቶ ጳውሎስይዳፓ ዓኪ ቆላሲያሴ ዓሶም ሄሊሳኒ ዳኪንቴ ተከቆሴና ዋላ ዓናሲዋሴ ጎይህ ዓኣያ ማዕህ ዓራያ ቃራኬ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ጳውሎስ ዬያ ዓናሲዋሴ ጎይ ዓይላህ ዛሎ ፒልዋናም ሜሌ ኪኢታ ፃኣፔያ ማዕህሮኬ።

ማፃኣፔላ ደማ ደማ ዓርቄ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1-8)
 ኪሪሰቶሴኮ ማዢንቴፓ ዓኣ ጾኦና ዓዚኮ ማዳ ዛላ (1:9—2:19)
 ኪሪሰቶሴና ዓኪ ናንጊ ዳንቂህ (2:20—4:6)
 ጋፒንህ ሃይሴ (4:7-18)

1 ጾሱ ማላህና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ማደም ዳኪንቴያ ማዕ፡ ጳውሎስና ኑ ዓሻህ፤ ፃሞቴዎሴናይዳፓ፡-

2 ቆላሲያሴይዳ ናንጋያ፡ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጾሱም ደማዳዘንህና ጉሙርቂንታያ ማዕ፡ ዓሻንህንታ ሚሻንህንታም፤

ኑ ዓዳህ፡ ጾሱኮ ኮሹሞ ዓንገግ ዓንህህም ማዕንጎ፡፡

ጳውሎስኮ ጋላቶ ሺኢጲያ

3 ኑ ዓንህ ዛሎ ሺኢቃ ዋደና ኑ ጎዳህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ዓዳህ ማዕ፡ ጾኣህህ ቢያ ዋዳ ኑ ጋላታኔ።

4 ዓይጎር ጌዔቴ ዓንጊ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃህና ጾሱም ደማዳ ዓሶ ዓንህ ናሽካህ ኑ ዋይዜኔ። 5 ጎኡሞ

ማዕ፡ ኮዙ ሃይሳ ዓንህህም ሄሌ ዋደና ሃጋ ማዕንዳ ዋዛ ዬያ ዛሎና ዓንህህ ዋይዜኔ፤ ዬያር ዓንህኮ ጉሙርቂያና ናሹሞናኮ ካራ ጫሪንጫ ዓንህህም ገኢገኒቴ ዓኣ ሃጊ ማዕንዳ ዋይዜኔ። 6 ዓንህ ኮዙ ሃይሶ ዋይዜህና ጾሱኮዎ ኮሹሞ ዓንገግ ጎናሲ ዓኬሰካፓ ዓርቃያ፡ ሃይ ኮዙ ሃይሳ ዓንህ ባኣካ ማዳ ጎይያ ዓጮ ቢያይዳ ዓኣፒ ዓኣፒ ሃህ ዳልገህዳ ዓኣኔ። 7 ዬያ ኑና ማዕ * ኪሪሰቶሴም ጉሙርቂንቲ ማዳያ ማዕያ ሃህ ኑኡና ዋላ ማዳያ ማዕ፡ ናሽኪንታ ዓጳፒራ ዓንህህም ኬኤዜኔ። 8 ሃህ ዓዚ ዓያና ጌኤሺ ዓንህህም ዓንገ ናሹሞ ኑም ኬኤዜኔ።

9 ዬያር ዬያ ኑ ዋይዜሰካፓ ዓርቃያ፡ ዓንህህም ዓያናፓ ማዕ ዓራቶና ማሊ ጳቂሰህና ቢያ ጾሱ ማሊያፓጉዳያ ዲባንዳጉዳ ኑኤኒ ጾሱ ሺኢጲህ ሃሽባኣሴ። 10 ኑኤኒ ሺኢቃህ ጎዳም ዓንህ ኮይሳህጉዳ ናንጋንዳጉዳና ቢያ ባኣዚና ዓዚ ዓንህ ዋዛሳያ ማዕንዳጉዳኬ፤ ዬይያ፡- ኮሺ ማዳ ማዳ፡ ጾሱ ዓራህና ዲጫ ዲጫ፤ 11 ጳኤፔ ደደሞና ዳንዳዓህና ዓንህኮ ዓኣያ ማዕንዳጉዳ፡ ዓዚኮ ቦንቲንቴ ዋልቆጉዳያ ዋልቆና ቢያ ዓንህ ደዲ ሃህ ዋዛዲ ዋዛዲ፤ 12 ሃህ ፖያ ካኣቱሞይዳ ጾሱም ደማዳ ዓሶና ዋላ ጾሱ ዓንጋ ባኮ ዓንህ ዓኪያ ማዕንዳጉዳ ዓንህ ማህ ጾኣህ፡ ዓዳህ ዋዛና ዓንህ ጋላታንዳጉዳኬ። 13 ዓይጎር ጌዔቴ ዓዚ ደሞ ካኣቱሞ ደማፓ ኑና ዳቂሺ፡ ፔኤኮ ናሽኪንታ ናዓህ ካኣቱሞ ደም ጌላንዳጉዳ ኑና ማህኔ። 14 ዓዚ ዛሎና ኑ ዳቂ፡ ጎሜፓ ማኣሪንቴህያ ኑ ዳንቄኔ።

ኪሪሰቶሴኮ ቢያፓ ባሻ ማዕያ

15 ኪሪሰቶሴ ዓሲም ጳዳሞ ጾኣህኮ ጎኔ ማሎኬ። ዓዚ ቢያ ማዢንቶኮ ቤርታ ዓኣ ቶይዳህኬ። 16 ዋይቲ ጌዔቴ ጫሪንጫና ሳዖናይዳ ዓኣ ባካ፡ ዓኣፒዳ ጳዳህንታ ጳዳሞ ባካ፡ ጫሪንጫ ጳኤፖ ማዢንቶና ዋይሃዘንህ፡ ሱኡንጎታ ቢታንታ ዓኣዘንህና ቢያ ማዢንቴህ ዓዚናኬ። ጾሱ ቢያ ባኮ ማዢህ ዓዚና ሃህ ዓዚዋከ። 17 ዓ ቢያ ባኮኮ ቤርታፓ ዓኣያኬ፤ ቢያ ባካ ዋላ ካኣሚ ደዲ ዓቄህ ዓዚናኬ። 18 ዓዚ ዓዚኮ ፀያ ማዕ፡ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶኮ ቶኣካህኬ፤ ቢያ ባኮና ዓ ቤርቲ ማዕንዳጉዳ ሃይቢፓ ዓቄህናኣ ቤርታሳህ ዓዚኬ። 19 ዬይ ማዕህ ጾሱኮ ዓኣ ዋልቃ ናዓህዳ ኩሙህና ዓኣያ ማዕንዳጉዳ ጾሱ፡ ዓዳህ ኮዔህሮኬ። 20 ዓዚ ዛሎና ጫሪንጫይዳ ማዕቴያ ሳይይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ጾሱ ፔኤና ዋላ ገኢገሺ፡ ቡኩሴኔ፤ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚያይዳ ዓ ሃይቄም ላኣሊንቴ ሱጉያናኣ ኮሹሞ ዓኪ ሙኤኔ።

21 ሃያኮ ቤርታ ዓንህኮ ፑርቶ ማዳና ጾሱፓ ዓንህ ሃኪ፡ ዓንህኮ ማሊያና ጾሱኮ ዓንህ ሞርኬኬ። 22 ሃህ ጋዓንቴ ጾሱኮ ናዓህ ዓሲ ማዕ ኬዲ ሃይቄ ዛሎና ጾሱ ፔኤና ዋላ ዓንህ ቡኩሴኔ፤ ዬያ ዓ ማዳህ ዓንህ ዓዚዋም ደማዳያና ጌኤሺ፡ ሃህ ዓኤቢ ቦሃሳ ባኣዚ ባኣያ ማህ ፔ ቤርቶ ሺኢሻኪኬ። 23 ዬይ ያዲ ማዕንዳህ ዓንህ ጉሙርቂህና ፃጲ ዳኪ፡ ሃህ ደዲ ዓቄ ኮዙ ሃይሶይዳፓ ጳዳ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ቃኣሎና ዓገጹሞ ደዲ ናንጌቴ ሌሊኬ፤ ዬይ ኮዙ ቃኣላ ዓንህ ዋይዘህና ዓጫ ዓኣ ዓሶም ቢያ ኬኤዚንቴህኬ፤ ታኣኒ፡ ጳውሎስያ ማዳያ ማዕህ ዬያ ኮዙ ቃኣሎ ማዳኬ።

ጳውሎስ ሺኢጲያ ማኣርም ደዲ ማዳ ማዳ

* 1:7 1:7 «ኑና ማዕ» ጋዓዙ፡ ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፓ «ዓንህ ማዕ» ጋዓኔ። 1:7 1:7 ቆላ. 4:12፤ ፒልሞ. 23። 1:14 1:14 ዓፕ. 1:7። 1:18 1:18 ዓፕ. 1:22-23። 1:20 1:20 ዓፕ. 2:16።

24 ሃሢ ዲንሢ ዛሎና ታ ዔካ ሜታሢ ታና ምዋዛሳኔ፤ ኪሪሰቶሴኮ ዑያ ማዔ። ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶ ዛሎሮ ኪሪሰቶሴይዳ ሄሊ ዓቴ ሜታሢ ታጊዳ ማዔ ኩማዳንዳጉዲ ታ ማሃኔ። 25 ያኦሲኮ ኮዠ ሃይሶ ፔቴታጋ ታ ዓይሱዋ። ጉቤ ዲንሢም ኬኤዛንዳጉዲ ያኦሲዳጋ ታኣም ዲንጊንቴ ጎይያና ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሶም ታ ማዳያ ማዔኔ። 26 ሃይ። ታ ኬኤዛ ኮዠ ሃይሶ ቃኣላ ሃያኮ ቤርታ ዓሲም ዓኣሺንቴ ዓኣያ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ያኦሲ ፔኤም ዲማዳዘንሢም ዔርዜ ዓኣሺንቴ ባኣዚኬ፤ 27 ያኦሲኮ ማሊፃ ዜያ ዓኣሺንቴ ባኮኮ ቦንቸና ጋርጎቹምና ዓይሁዳ ማዔባኣ ዓሶ ባኣካ ምዚጉዲ ዴኤፒታቴ ዒዛም ዲማዳ ዓሶም ዔርዛኒኬ፤ ዬይ። ዓኣሺንቴ ባካ ሃጊ ማዓንዳ ምዛ ጌሢ ኑ ካጋ ቦንቸ ዒዛና ጴዳንዳ። ዲንሢ ባኣካ ዓኣ ኪሪሰቶሴኬ። 28 ዔራቶና ዓይጎ ዓሲያ ኑ ዘሪ ዘሪ ሃሃ ዔርዚ ዔርዚ ፔቴ ፔቴ ዓሶ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒናዴ ዓሲ ማሃ ያኦሲ ቤርቶ ሺኢጲያ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ኑ ኬኤዛኔ። 29 ያኦሲ ፔኤኮ ዴኤጉ ዋልቆና ታኣና ማዳሢሮ ዬያ ዴኤጉ ዋልቆና ደዲ ማዲያይዳ ታ ዓኣኔ።

2

1 ዲንሢንታ ሎዶቂያይዳ ዓኣ ዓሶ ዛሎንታ። ሃሃ ዬያጉዲ ታና ዔራዋ ዓሶማኣ ቢያ ታ ምይይዲ ደዲ ማዳቴ ዲንሢ ዔራጎንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 2 ታ ደዲ ማዳሢ ዒና ዔያቶኮ ደዲ። ናሹምናኣ ፔቴ ማዔ። ፒዜ ማዔ ማሊ ጳቂሥሢ ጋርጎቹም ዴንቁ ያኦሲኮ ዓኣሺንቴ ማሊያ ማዔ። ኪሪሰቶሴ ዔያታ ዔራጎንዳጉዲኬ። 3 ሃኣማቶና ዔራቶናኮ ቆሎ ዓኣሺንቴ ዓኣሢ ኪሪሰቶሴ ኮይላኬ። 4 ዬያ ታ ዲንሢም ጋዓሢ ያኦሲያ ገሽሢ ሃይሴና ዲንሢ ዳቢሹዋጉዲ ጌይኬ። 5 ምዚ ታ ዲንሢዳጋ ሃኪ ዓኣያ ማዔቴያ ዓያናና ታ ዲንሢና ዋላኬ፤ ዲንሢ ኮይሳማ ጎይያ ናንጊሢና ኪሪሰቶሴይዳ ዲንሢኮ ዓኣ ጉሙርቂያ ደዲም ታ ዛጋሢሮ ምዛዳኔ።

ኪሪሰቶሴና ጴዳ ኩሙሢ ናንጊ

6 ጎዳ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዲንሢ ጉሙርቂ ዔኬ ጎይያና ዒዛና ዋላ ፔቴ ማዔ ናንጉዋቴ፤ 7 ዒዛይዳ ፃጲ ዳኪ። ናንጎ ዲንሢ ዒዛና ማሃ ዓርቂ። ዲንሢ ዔሪ ጎይያና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያና ደዲ ናንጉዋቴ፤ ሚርጌና ሃሃ ያኦሲ ጋላቱዋቴ። 8 ኪሪሰቶሴ ዔርዜ ጎይያጉዲቱዋንቴ ዓሲ ኬሴ ምጌና ሃይ ዓጫ ምርቃ ምጌይዳጋ ማዔ ጉሪ ገሽሢ ባኣዚና ሃሃ ሃምዓቶና ማዠንቴ ሃይሴና ጎኔ ጎይፃጋ ያኦሲያ ዲንሢ ዲዒ ዔኩዋጉዲ ዲንሢና ዔራዋቴ። 9 ያኦሲኮ ያኦሲማ ጉቤና ፔጋዲ ዔርቲ ናንጋሢ ዓሲ ማዔ። ኪሪሰቶሴይዳኬ። 10 ዲንሢያ ኩሙሢ ናንጊ ዴንቁሢ ሱኡጉምና ቢታንቴምናኮ ዑፃሢ ማዔ። ኪሪሰቶሴናኬ። 11 ዒዛና ዋላ ፔቴ ማዔያና ዲንሢ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቴያ ማዔኔ፤ ዬይ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቂንቴያ ዲንሢኮ ጎሞ ማዳ ላኣማኒ ኪሪሰቶሴና ማዳንቴያ ማዓንዳጋጋቴም ዓሲ ቲቃ። ዓቲንቴ ቤርቲ ቲቂንቴቱዋሴ። 12 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዲንሢ ምኣያና ማሰቴ ምድና ኪሪሰቶሴና ዋላ ዲንሢ ዲኡቴኔ፤ ሃሃ ዒዛና ዋላ ሃይባጋኣ ዲንሢ ዔቂኔ፤ ዲንሢ ሃይባጋ ዔቂሢ ኪሪሰቶሴ ሃይባጋ ዔቂሴ። ያኣዛሢ ዋልቆ ዲንሢ ጉሙርቂሢሮ። 13 ዲንሢኮ ጎሞ ዓቲንቶ ቤርታ ቲቂንቴባኣሢሮ ቤርታ ዲንሢ ሃይቆያኬ፤ ሃሃ ጋዓንቴ ያኦሲ ኪሪሰቶሴና ዋላ ናንጊና ባይቆዋያ ዲንሢ ማሃኔ፤

ጎሞዋ ኑኡኮ ቢያ ዓቶም ጌዔኔ። 14 ኑና ዳቢንቴ ዓሲ ማሃ ዲፃያ። ሃሃ ኑኡኒ ጋሌ ዓሲ ማዒያ ኑኡኮ ዔርዛ ምጎይዳ ፃኣፒንቴ ባኮ ዑጪ ባይዚ። ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚፃ ጳርቂ ኑጊዳጋ ዒዚ ሺኢጲያ። 15 ዒዛኮ ሞርኮ ማዔ። ጫሪንጫ ዓኣ ሱኡጎና ቢታንታ ዓኣ ማዠንቶ ቢያ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ሚፃይዳ ባሺ ያሎ ዓንጋሞዋ ጉሲሲ ባሺንቴያ ማዒያ ዓሲ ቢያ ዴንቃንዳጉዲ ዒ ማሃኔ።

16 ዓካሪ ሙኡዚ ዛላ ማዔቴ ዑሺ ዛላ ቦንቸ ኬሊ ቦንቸሢ ዛላ። ዓጊኒ ጭሪ ቦንቸሢ ዛላና ዓይሁዳ ዓሶኮ ሃውሽ ኬሎ ቦንቸሢ ዛላና ያኦሲያ ዲንሢ ዳቤኔ ጎይጋ። 17 ዬንሢ ቢያ ሃጊ ሙካንዳ ባኮኮ ሺቦ ማዔዘንሢ፤ ጎኔ ዓኣያ ማዒ ሺባሢ ኪሪሰቶሴኬ። 18 ኮይሱዋ ሽሌዑም ዓኣያ። ሃሃ ያኦሲ ኪኢታንቸ ካኣሽኪሢ ናሽካ ዓሲ ገሺ ዲንሢ ጉሪ ዓይሱዋጉዲ ዲንሢና ዔራዋቴ። ዬያጉዳ ዓሢ ዲዛም ፔጋዲ ጴዳ ባኮና ሄርሽንቴ ሄርሽንቴ ጉሪ ማዔ ዓሲ ማሊሢና ያቶርቃያኬ። 19 ዬያ ዓሢኮ ዑሢ ቢያ ጨጊቸና ሻሺና ካኣሚ ካኣሚ ሙኡዚያ ዴንቁ ዴንቁ ያኦሲ ዲንጋ ዲጨሢና ዲጨሳ ቶኣካሢናኮ ዋላ ካኣሚሢ ባኣያኬ።

ናንጌቴያ ሃይቁቴያ ኪሪሰቶሴና ማዒሢ

20 ኪሪሰቶሴና ዋላ ዲንሢ ሃይቁ ሃያ ዓጮ ባኮይዳጋ ዲማዳያ ማዔቴ ዓካሪ ዬያይዳጋ ዲማዳካኣያጉዲ ዋዲ ዲንሢ ዬንሢጉዳ ዓይሢያም ዓይሢንታይ? 21 ዬንሢ ዓይሢያንሢ፡- «ዓርቂጉ። ዳንጋና ካንሢጉ። ካኣሚጉ» ጋዓዘንሢ። 22 ዬንሢ ቢያ ዓሲ ኬሴ ምጌና ዓይሥሢ ዔርዚሢና ማዳንታያ ማዔሢሮ ዬንሢ ማዳንቴሢኮ ጊንፃ ማኣዳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ባይቃያኬ። 23 ዬንሢ ዓይሢያንሢ ዓሲ ፔኤሮ ኬሴ ካኣሽካ ካኣሺንታ ኮይሱዋ ሽሌዑምና ዑሢ ፑርቲሲሢ ማዳ ማዳሺሳሢሮ ዛጎዛ ፒዜ ዔራቶና ማዳንታያ ማላኔ፤ ጋዓንቴ ዓሲ ኮዓ ሱኡኮ ማዳ ቃዛኒ ማኣዳ ባኣዚ ባኣያኬ።

3

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሲ ናንጋንዳ ናንጊ

1 ዓካሪ ኪሪሰቶሴና ዋላ ሃይባጋ ዲንሢ ዔቂሢሮ ኪሪሰቶሴ ዴዒ ዓኣ ያኦሲኮ ሚዛቆ ዛላ። ቦንቸንቴ ቤዛ። ሎ ጫሪንጫይዳ ዓኣ ባኮ ደዲ ኮዑዋቴ። 2 ቢያ ምዴ ሎ ጫሪንጫ ዓኣ ባኮ ማላንዳኣጋጋቴም ሃይካ ሳዓ ዓኣ ባኮ ዛሎ ማሊጉቴ። 3 ዓይጎሮ ጌዔቴ ሃይቁ ዲማዳያጉዲ ሃያ ዓጮ ፑርቶ ባካጋ ዲንሢ ዲማዳኔ፤ ዲንሢኮ ሽምጋሢ ኪሪሰቶሴና ዋላ ያኦሲ ኮይላ ዓኣሺንቴ ዓኣኔ። 4 ዲንሢኮ ሽምጋሢ ማዔ። ኪሪሰቶሴ ሙኪ ጴዳ ምድና ዲንሢያ ዲዛና ዋላ ጴዳንዳኔ፤ ሃሃ ዲዛና ዋላ ዲንሢ ቦንቸንታንዳኔ። 5 ዬያሮ ዲንሢዳ ዓኣ ዲንሢኮ ሳፆ ፑርቶ ማዳ ሱኡኮ ቢያ ዓያናና ምዳዋቴ፤ ዬንሢያ፡- ማቸ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣያና ላሃሢ። ዒኢሳ ማዳ ማዳሢ። ማቸ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣያና ላሃኒ ኮዒ ሱኡካዳሢ። ያኦሲጋ ሚሌ ካኣሺ ካኣሽኪሢጉዳያ ማዔ ፔኤም ማዓ ባኣዚሮ ጎጋይቁሢንታኬ። 6 ዬንሢ ባኮንሢ ዛሎና ያኦሲም ዓይሢንቴያ ዒፃ ዓሶ ዑያይዳ ያኦሲኮ ጎሪንታ ዬዓንዳኔ። 7 ዲንሢያ ሃያኮ ቤርታ ዬንሢ ባኮ ማዳ ናንጋያኬ። 8 ሃሃ ጋዓንቴ ጎሪንቴ። ዳጋ። ዓሲ ዲፃሢ። ዳንኮ፤ ዬንሢ ቢያ ሃሹዋቴ፤ ሃሃ ቦርሲሳ ጌኤሲያ ጌሰቲጉቴ።

2:12 2:12 ሮሜ 6:4። 2:13 2:13 ዓፕ. 2:1-5። 2:16 2:16 ሮሜ 14:1-6። 2:19 2:19 ዓፕ. 4:16። 3:1 3:1 ዓይኑ. 110:1። 3:9 3:9 ዓፕ. 4:22።

9 ሚናክ ዓሢ ዓዛኮ ማደና ዋላ ዓንሣ ጉሲ ሃሹሣር ዋለና ሉኡዙዋ ባኣዚ ጌሰቲፖቲ። 10 ሃሢ ዓኪ ዓሲ ዓንሣ ማዕኔ፤ ዩይ ዓኪ ማዕ 0-9 ዓዛ ኮሺ ዓንሣ ዔራንዳጉዲ ማዘኛ ያኣዛሢ ሲያ ኬሊ ፔና ማላንዳጉዲ ዓኣሳሣሢ።

11 ያዒ ማዕያና ዓይሁዴ ማዕባኣሢና ዓይሁዴ ማዕሢና፡ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቁንቲሢና ቲቁንቲባኣሢና፡ ጊሪኬ ሙኡጮ ዔራዋ ዓሶንታ ቦፖጉዲ ማዕ ዓሶንታ፡ ካራሚና ካራሚ ማዕባኣያና፡ ባኣካ ዲሙዋ ባኣያ ማዕኔ። ኪሪሰቶሴ ጋዓንቲ ቢያሢኬ፤ ቢያሢሞኬ።

12 ዓካሪ ዓንሣ ያኦሲም ዲማዴያና ዶኦሪንቲያ ሃሣ ናሽኪንታያ ማዕ ጎይያና ሚጨንቲሢ፡ ዓሲም ኮሺ ማዶ፡ ሹሌዑዋ፡ ኮሹዋ፡ ጊቢ ዳንዳዒሢንታ ዓንሣዳ ሚርጌና ዓኣያ ማዑዋቲ። 13 ዓንሣ ዋለም ማሊ፡ ፔቲይ ባጋሢም ዳቤ ባኣዚ ዓኣቶ ኪሪሰቶሴ ዓንሣኮ ጎዋ ዓቶም ጌዔሢጉዲ ዓንሣያ ዋለም ዓቶም ጎዑዋቲ።

14 ዩያ ቢያሢኮ ዑሣ ቢያሢ ፔቲይዳ ማሃ፡ ናሹዋ ዓኣያ ማዑዋቲ። 15 ፔቲ ዑያኮ ዲማ ዲማ ቤዘ ማዕ ዓንሣ ዔኤሊንቲሢ ዩያ ኮሹዋም ማዕሢና ኪሪሰቶሴ ኮሹማ ዓንሣ ዓኣ ካኣታዳንጎ፤ ያኦሲ ጋላታያ ማዑዋቲ።

16 ኪሪሰቶሴ ቃኣላ ዓንሣኮ ዓና ሚርጌና ዓኣያ ማዕንጎ፤ ዓንሣዳፓ ፔቲይ ባጋሢ ዔራቶ ቢያና ዔርዘንጎ፡ ዘርንጎ፤ ያኦሲም ዓይናዲሢና ያኦሲ ቦንቲሢና፡ ሃሣ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ዓይናዲዋቲ። 17 ያኦሲ፡ ዓዳሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሱንያና ጋላቲ ጋላቲ ዳንጋና ጌሰቶ ባኣዚያ ማዕም ዓንሣ ማዳ ባኮዋ ቢያ ጎዳ ዩሱሴ ሱንያና ማዳዋቲ።

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ፔቲ ማኣሪ ዓሲ ናንጋንዳ ጎይሢ

18 ዓንሣ ላኣሎ ናኣታ! ዓንሣ ጎዳ ዩሱሴር ማዕ ጎይያና ሃሣ ዓይሢንቲሢ ኮይሳያታሢር ዓንሣ ዓንሣሢም ዓይሢንቲዋቲ።

19 ዓንሣ ዓቲንታ! ዓንሣኮ ላኣሎ ናሽኮዋቲ፤ ዔያቶም ፑርታያ ማዕፖቲ።

20 ናይዮቲ! ቢያ ባኣዚና ዓንሣ ሾዔ ዓሶም ዓይሢንቲዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩያ ጎዳ ናሽካ ባኣዚታሢርኬ።

21 ዓንሣ ናኣቶ ሾዔ ዓሳ! ናኣታ ዓንሣኮ ፑርቲዋም ማሉዋጉዲ ጎሪ ዔያቶም ካራ ባይዚፖቲ።

22 ዓንሣ ዓሶም ዓይሌ ማዕ ማዳ ዓሳ! ሳይዳ ዓንሣ ዋይሣ ዓሶም ቢያ ባኣዚና ዓይሢንቲዋቲ፤ ዩያ ዓንሣ ዓይሢንታሢ ዓሲ ዋዛሳኒና ዓሲ ቤርቲም ጰዳሢር ማዕባኣንቲ ጎዳ ዩሱሴ ዓንጨሢና ጌኤሺ ዓናፓ ማዕንጎ።

23 ዓንሣ ማዳ ባኮ ቢያ ዓሲምቲዋንቲ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ማዳያ ማሃ ደዲ ዋዛና ማዳዋቲ። 24 ዓንሣ ማዳ ዘሎር ጎዳ ዓንሣም ዓንጋንዳ ባኣዚ ዓኣሢ ዓንሣ ዔራኔ፤ ዓንሣ ማዳሢ ጎዳ ኪሪሰቶሴምኬ። 25 ፑርታ ማዳሢ ፑርቶ ማዳ ዘሎ ሜቶ ዔካንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ዓሲ ዲማሲ ዘጉዋኣሢርኬ።

4

1 ዓንሣ ዓይሎ ዋይሣ ዓሳ! ዓንሣያ ጫሪንጮይዳ ዓንሣኮ ጎዳ ዓኣሢ ዔራያታሢር ዓንሣኮ ዓይሎ ፒዘ ማዕ ጎይሢና ሄኮ ዘጊ ዋይሡዋቲ።

ዘር

2 ያኦሲ ጋላቲሢና ሃሹዋዎ ቢያ ዋይ ደዲ ሺኢቁዋቲ፤ 3 ያኦሲ ፔኤኮ ኮዥ ሃይሶ ኑ ኬኤዘንዳ ካራ ኑም ቡላንዳጉዲና ዓዛ ዘሎ ታቲቲ፡ ኪሪሰቶሴኮ ዓኣሽንቲ ኮዥ ሃይሶ ኑ ኬኤዘንዳጉዲ ኑማኣ ሺኢቁዋቲ።

4 ሃሣ ታኣኒያ ኮይሳሢጉዲ ፔጋሲ ያኦሲ ቃኣሎ ዓሶም ኬኤዘንዳጉዲ ታኣም ሺኢቁዋቲ።

5 ዓይጎ ካራና ማዕቲያ ዓንሣ ዴንቁማና ዔሪ ማዲ ማዲ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዋ ዓሶ ባኣካ ዔራቶና ናንጉዋቲ። 6 ዓንሣኮ ጌኤዘ ቢያ ዋይና ዓሲም ዋይዘኒ ናሻያ ሃሣ ኮሺ ማዕንጎ፤ ሃሣ ዓንሣ ዓሶም ፒዘና ማሃ ኬኤዘንዳ ባኮዋ ዔራንዳያ ኮይሳኔ።

ጋፒንሣ ሃይሴ

7 ቲኪቆሴ ታዛሎ ዓኣ ባኮ ቢያ ዓንሣም ኬኤዘንዳ፤ ዓዚ ናሽኪንታያ ሃሣ ጉሙርቁንቲ ማዳያ ማዕ፡ ታኣና ዋላ ጎዳ ማዳ ታ ዓሻሢኬ። 8 ዓዛ ታ ዓንሣ ኮይላ ዳካሢ ኑ ዘሎ ዓንሣም ኬኤዘንዳጉዲና ዓና ዓንሣኮ ደዲሻንዳጉዲኬ። 9 ዓዛና ዋላ ዓንሣኮ ፃጸሢ ማዕ፡ ጉሙርቁንታያና ናሽኪንታ ዓሻሢ፡ ዓናሲምሴያ ዓንሣ ኮይላ ሙካንዳኔ፤ ዔያታ ሃይካ ዓኣ ባኮ ቢያ ዓንሣም ኬኤዘንዳኔ።

10 ታኣና ዋላ ቲኡቲ ዓሪሰዲርኮሴንታ ዓንሣ ኮይላ ሙኬቲ ዓንሣ ዓዛ ሸኣቲንሢ ዔካንዳጉዲ ታ ዓንሣም ቤርታ ኬኤዘ፡ ባርናባሴኮ ዔኤዘሚ፡ ማርቆሴያ ዓንሣ «ኮሺዳ?» ጌዔኔ። 11 ዓዮሰያሴ ጌይንታ ዓያሱዋ «ኮሺዳ?» ዓንሣ ጋዔ። ያኦሲ ካኣቲዋ ማዳ ታኣና ዋላ ማዳ ዓሶ ባኣካፓ ዓይሁዴ ማዕ ዓሶንሢ ዩንሢ ሌሊኬ፤ ዔያታ ታና ደዲሹኔ።

12 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ማዳያ ማዕ፡ ዓንሣ ፃጸሢ ዔጳፒራ «ኮሺዳ?» ዓንሣ ጋዔ። ያኦሲ ማሊያጉዴያ ሂርጋ ባኣያ ማዕ፤ ሃሣ ዓያና ናንጊናኣ ዲጨ፡ ደዲ ዓንሣ ዔቃንዳጉዲ ቢያ ዋይ ዓንሣ ዘሎ ዓ ደዲ ሺኢቁኔ።

13 ዓንሣ፡ ሎዶቁያይዳ ዓኣ ዓሶና ሂራፖሊዮሴይዳ ዓኣ ዓሶ ዘሎ ሚርጌና ዓላ ለሲ ማዳሢኮ ታ ማርካኬ። 14 ዴኤሾ ዔራ፡ ናሽኪንታ ሉቃሴንታ ዴማሴንታ «ኮሺዳ?» ዓንሣ ጋዔ።

15 ሎዶቁያይዳ ዓኣ ዓሻንሢ ታ ሚሾንሢንታ፡ ኒምፑንታ ሃሣ ዓዛ ማኣርይዳ ቡኪንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶንታም «ኮሺዳ?» ጋዔ፡ ጎውዋቲ።

16 ሃዮ ኪኣቲሎ ዓንሣ ናባቤሢኮ ጊንፃ ሎዶቁያይዳ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶማኣ ናባቤሱዋቲ፤ ዓንሣያ ታኣኔ ሎዶቁያ ዓሶም ዳኬ ኪኢታ ዓንሣ ሄላኣና ናባቡዋቲ።

17 ዓርኪጳሴም፡ «ጎዳይዳፓ ኔኤም ዓንገንቲ ማዳ ደዲ፡ ጋፒንፃ ሄሊሲ ማዳ» ጋዔ፡ ጌይ ኬኤዘዋቲ።

18 ሃይማ ጋፒንፃ ማሊያማ ታኣኔ ጳውሎሴ ታ ኩቻ ፃኣፔ። ታ ሃሢ ሄላዮ ቲኡዘ ማኣራ ዓኣሢ ዔራዋቲ። ያኦሲኮ ኮሹዋ ዓንገፃ ዓንሣም ማዕንጎ።

3:10 3:10 ማዘ. ማፃ 1:26፤ ዓፕ. 4:24። 3:13 3:13 ዓፕ. 4:32። 3:17 3:17 ዓፕ. 5:19-20። 3:18 3:18 ዓፕ. 5:22፤ 1ጳፂ. 3:1። 3:19 3:19 ዓፕ. 5:25፤ 1ጳፂ. 3:7። 3:20 3:20 ዓፕ. 6:1። 3:21 3:21 ዓፕ. 6:4። 3:22 3:22 ዓፕ. 6:5-8። 3:25 3:25 ላሚ. ዋማ 10:17፤ ዓፕ. 6:9። 4:1 4:1 ዓፕ. 6:9። 4:5 4:5 ዓፕ. 5:16። 4:7 4:7 ዳኪ. ማዳ 20:4፤ 2ፂዋ. 4:12። 4:8 4:8 ዓፕ. 6:21-22። 4:9 4:9 ፒልሞ. 10-12። 4:10 4:10 ዳኪ. ማዳ 19:29፤ 27:2፤ ፒልሞ. 24፤ ዳኪ. ማዳ 12:12፤ 25፤ 13:13፤ 15:37-39። 4:12 4:12 ቆላ. 1:7፤ ፒልሞ. 23። 4:14 4:14 2ፂዋ. 4:10-11፤ ፒልሞ. 24። 4:17 4:17 ፒልሞ. 2።

ያኑሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ቤርታሲ ዳኬ ኪኢቶ ቴስሎንቄ ዓጮ ዓሶም ዓይያ ካር

ቴስሎንቄ ጌይነታ ካታሚላ ሮሜ ዓጮ ካኣቲ ዋይህ፡ ማቄደኒያኮ ዳኤፖ ካታሚሎኬ። ጳውሎስ ቴስሎንቄይዳ ሺኢጲያ ማኣር ዓቁሴህ ፒልጲሲዮሴ ዓጮ ሃሺ ዳንዳህኮ ገንፃፓኬ። ዬይ ያዲ ማዕቴያ ዓይሁዶ ካኣደዳ ጌሊ ካኣሽካኒ ዑኩ፡ ዓይሁዳ ማዕባኣ ዓሳ፡ ጳውሎስ ኬኤዛ ጉሙርቁያ ሃይሶ ዛሎ ዋይዚ ዒዛ ባንህ ማዕኒ ማላህር ዓይሁዶ ዓሳ ቁኢሪ ጳውሎስ ዒዳህር ጳውሎስ ቴስሎንቄ ሃሺ ቤኤሪያ ዓኣዳኒ ዳንዳዔ፤ ዬካፓ ቆርንቶሴ ዓጮ ዒ ዓኣዲ ዓኣንቴ ዒዛና ዋላ ማዳ፡ ያሞቴዎሴ ቴስሎንቄ ሺኢጲያ ማኣር ዛሎ ባኣዚ ፓይዲ ፓይዲ ዒዛም ያኣፔ።

ጳውሎስ ቤርታሳ ኪኢቶ ቴስሎንቄ ዓሶም ያኣፔህ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ደዲሻኒኬ፤ ዓያቶኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁህና ናሹሞዋ ዓኣያ ማዕህ ዋይዜህር ያኑሲ ዒ ጋላታ፤ ዒዚ ዓያቶ ባኣካ ዓኣ ዋደና ዋይደዲ ናንጌቴያ ዓያቶም ጳቂህ ኬኤዛ፤ ዬካፓ ኪሪሰቶሴኮ ለሚ ማዕ ሙኪያ ዛሎ ያኣጪንቴ ያኣጪያኮ ማህ ኬኤዛ፤ ዬንህ ያኣጪያንህዲፓ ፔቴ ፔቴዘንህ፡- «ኪሪሰቶሴ ለሚ ሙካንዳህኮ ቤርታ ሃይቁ፡ ዒዛ ጉሙርቁ ዓሳ ኪሪሰቶሴኮ ማዕ ሙኪያ ዒንጋንዳ ናንገና ናንጎ ዳንቃኒ ዳንዳዓ? ኪሪሰቶሴ ማዕ ሙካንዳህ ዓይዳዳይ?» ጋዓዘንህኬ። ጳውሎስ ዬንህ ያኣጪያንህዲፓ ዓቁ፡ «ኪሪሰቶሴኮ ለሚ ሙኪያ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛና ካፒ ካፒ ዬማ ሄላንዳኣና ዚቴዮ ጌዒ ማዳ ዒንህኮ ማዳዋቴ» ጌይ ዓያቶ ዘራ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1)

ቴስሎንቄ ዓሶ ዛሎር ጳውሎስኮ ጋላቶ (1:2—3:13)

ቴስሎንቄ ዓሶም ዘርና ዘር (4:1-12)

ኪሪሰቶሴኮ ለሚ ሙኪያ ዛሎ ኬኤዚንቴ ሃይሴ (4:13—5:11)

ጋፒንህ ዘር (5:12-22)

ጋፒንህ ሃይሴ (5:23-28)

1 ያኑሲ፡ ዓዳህና ጎዳ ዬሱስ ኪሪሰቶሴናር ማዕ ቴስሎንቄ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶም፤ ጳውሎስና ሲላሴና ያሞቴዎሴናይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፡- ያኑሲኮ ኮሹሞ ዒንገፃ ዒንህም ማፃንጎ።

ቴስሎንቄ ዓሶኮ ናንጎና ጉሙርቁያና ዛላ

2 ቢያ ዋዳ ኑ ዒንህ ዛሎ ሺኢቃኣና ዒንህ ዛሎር ያኑሲ ኑ ጋላታ። 3 ዒንህ ያኑሲ ጉሙርቁያና ዋይደዲ ማዳቴያ ሃህ ናሹሞና ዋይደዲ ላቢ ማዳቴያ ገንህ ሃህ ጎዳ ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒንህኮ ዓኣ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ዋማዒ ደዲ ማዕቴያ ኑ ጎዳህና ኑ ዓዳህና ቤርታ ቢያ ዋዳ ኑ ጳቂህ። 4 ያኑሲ ዒንህ ናሽካ፡ ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ያኑሲ ዒንህ ደኦሪህ ኑ ዓራ። 5 ዋይቴ ጌዔቴ ኑኡኒ ኮዥ ሃይሶ ዒንህም ኬኤዜህ ዳንጋና ሌሊቱዋንቴ ዓያና ጌኤሺ ዛላና፤ ሃህ ዓያና ጌኤሺ ዒንጌ ዋልቁና

ዬያጉዲ ሃህ ኮዥ ሃይሶኮ ጎኑሞ ዔሪ ጉሙርቁህናኬ። ዒንህና ዋላ ኑ ዓኣ ዋደና ዒንህ ዛሎ ጌዒ ዋይቴ ኑ ናንጌቴያ ዒንህ ዓራ። 6 ዋዚ ዒንህ ሚርጌ ማታ ሄሌቴያ ዓያና ጌኤሺ ዒንጋ ዋዛና ቃኣሎ ዋይዚ ዓከ። ኑናንታ ጎዳ ዬሱስ ኪሪሰቶሴንታ ማዳ ጎይያ ዒንህ ማዳያ ማዕ። 7 ዬያይዳፓ ዓቁያና ማቄደኒያና ዓካይያናይዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁዘንህም ኮሺ ኮኣኪንህ ዒንህ ማዕ። 8 ጎዳኮ ቃኣላ ዒንህዳፓ ኬሰኪ ዋይዚንቴህ ማቄደኒያና ዓካይያናይዳ ሌሊቱዋንቴ ያኑሲ ጉሙርቁያ ዒንህኮ ቢያ ቤዛ ዔርቴ፤ ዬያ ዛሎ ሚርጌ ኑ ኬኤዛንዳያ ኮይሱሞሴ። 9 ኑኡኒ ዒንህ ኮይላ ሙኬ ዋደና ዋይደዲ ዒንህ ኑና ሸኣቸንህ ዓከቴያ፤ ናንገና ባይቁዋያ ሃህ ጎኔ ማዕ ያኣዛህም ማዳኒ ማሌ ካኣዦይዳፓ ያኣዛህ ባንህ ዋይደዲ ዒንህ ማዕቴያ ዓሳ ፔ ቶኣኪና ማርካዳ። 10 ዬያጉዲ ሃህ ሃይባፓ ያኑሲ ዓቁሴም ዓቁ፡ ሙካንዳ ያኑሲ ጎሪንታፓኣ ኑና ዳቂሻንዳ፡ ያኑሲ ናዓህ ዬሱሴኮዋ ጫሪንጫፓ ማዕ ሙኪያ ዋይደዲ ዒንህ ካፓቴያ ዓያታ ማርካዳ።

2

ጳውሎስ ቴስሎንቄይዳ ማዳ ማዳ

1 ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ኑኡኮ ዒንህ ኮራ ሙኪያ ጉሪ ዓቲባኣያ ማዕህ ዒንህ ዒንህ ቶኣኪና ዓራ። 2 ዒንህ ዔራ ጎይያ ሃያኮ ቤርታ ፒልጲሲዮሴይዳ ኑ ዓኣ ዋደና ማቶና ጫሺና ኑና ሄሌ፤ ጋዓንቴ ዋዚ ዳኤፒ ዒዳህ ኑና ሄሌቴያ ያኑሲኮ ኮዥ ሃይሶ ኑ ኬኤዛንዳጉዲ ዒዚ ኑም ጫርሹሞ ዒንጌ። 3 ኑኡኒ ዒንህ ዘሪህ፡- ዳቢንቲና ሃህ ፑርታ ማላህና ዓቁቴዎሴ፤ ሃህ ኑ ዒንህ ጌሻኒ ማዳ ባኣዚ ፔቴታዎ ባኣሴ። 4 ባሽና ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ ኑ ኬኤዛንዳጉዲ ያኑሲ ኑም ዒንጌህ ኑ «ዳንዳዓንዳ፤» ጌይ ጉሙርቁታህር ኑ ኬኤዛ፤ ዬያ ኑ ማዳህ ኑኡኮ ዒኖ ዛጊ ዓራ፡ ያኣዛህ ዋዛሳኒ ጌይ ማዕንዳኣፓ ዓቲም ዓሳ ዋዛሳኒቱዎሴ። 5 ዒንህ ኑ ጌሺ ሃህ ሚኢሺ ዳንቃኒ ኬኤዚ ሃንቲባኣህ ዒንህ ዒንህ ቶኣኪና ዓራ፤ ያኑሲያ ኑኡኮ ማርካኬ። 6 ኑኡኒ ኪሪሰቶሴም ዳኪንቴ ማዳያ ማዕ ጎይያና ኑ ዒንህ ቢያ ባኣዚ ያኣጫኒ ዳንዳዓያታዎ ዒንህዳፓ ማዕቴያ ማሌ ያ ጊዳፓኣ ቦንቾ ኑ ኮይባኣሴ። 7 ጋዓንቴ ፔኤኮ ዲቻ ናኣቶም ማላ ዒንዳሎጉዲ ዒንህም ኑ ሚጪንታያ ማዕ። 8 ሃህ ኑ ዒንህ ሚርጌና ናሽካህር ዳኤፖ ናሹማፓ ዓቁያና ያኑሲኮ ኮዥ ሃይሶ ቃኣሎ ኬኤዚያ ሌሊቱዋንቴ ዒንህ ዛሎ ሃይቃኒታዎ ኑ ጊኣኒንቴንቴኬ። 9 ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ኑኡኒ ዋማዲ ማዳቴያ ሃህ ላቤቴያ ዒንህ ዓራ፤ ያኑሲኮ ኮዥ ሃይሶ ዒንህም ኑ ኬኤዛ ዋደና ዒንህዳፓ ፔቴ ዓሳምታዎ ኑ ኬዲ ማዕ-ዋጉዲ ዋንቴና ሮኦሪና ኑ ዋይዮር ማዲ ማዲ ኑ ላቤ።

10 ዒንህ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶ ባኣካ ኑ ናንጌ ዋደና ዋይቴ ኑ ያኑሲም ዲማዳያና ያሎ ማዕ ሃህ ዒኢሳ ባኣዚ ባኣያ ማዕ ናንጌቴ ዒንህ ዒንህ ቶኣኪና ዓራ፤ ሃህ ያኑሲያ ዬያኮ ማርካኬ። 11 ዓዳ ፔኤኮ ናኣቶም ማዳህ ጎይያ ኑኡኒያ ዒንህ ፔቴ ፔቴህም ዋይደዲ ማዳቴያ ዒንህ ዓራ፤ 12 ቢያ ዋዳ ኑ ዒንህ ዘሪ ዘሪ ሃህ ደዲሺ ደዲሺ ፔኤኮ ካኣቱዋና ቦንቾናይዳ ዒንህ ጌላንዳጉዲ ዒንህ ዓኤሌ፡ ያኣዛህ ዋዛሳ ጎይህ ናንጉዋቴ ጌይ ኑ ዒንህ ሺኢቁህ ዒንህ ዓራ።

1:1 1:1 ዳኪ. ማዳ 17:1። 1:6 1:6 ዳኪ. ማዳ 17:5-9። 2:2 2:2 ዳኪ. ማዳ 16:19-24፤ 17:1-9።

13 ሃሣ ኑ ዲንሢ ሃሎ ቢያ ዎዴ ያኑሲ ጋላታ ባኣዚ ባኣኔ፤ ዩይያ፡- ዲንሢ ኑ ጊዳፓ ዎይዜ ያኑሲ ቃኣሎ ጉሙርቂ ዔኬ ዎይያ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሰይዳ ማዳ፡ ዩያ ቃኣሎ ጉሙርቂ ዲንሢ ዔኬሢ ሳሲ ሃይሴ ማሂቱዎንቲ ያኑሲ ቃኣላ ማሂኔ፤ ጎኔና ዩይ ያኑሲ ቃኣላከ። 14 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዲንሢ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ዓኣ ያኑሲ ጉሙርቂ ሺኢጲያ ማኣሮ ዓሰጉዲ ማዔኔ፤ ዎይቲ ጌዔቲ ዔያቶ ዩሁዳ ዓጮይዳ ዓይሁዳ ዓሳ ማታሴሢትዲ ዲንሢያ ዲንሢ ዲጊና ማታሴኔ። 15 ዓይሁዳ ዓሳ ጎዳ ዩሱሴና ያኑሲ ማለያ ከኤዛ ዓሰና ዎዴያ፤ ሃሣ ኑናኣ ዲዲ ዳኪ ፔ ዓጮፓ ከሴዘንሢኔ፤ ዔያታ ያኑሲ ያዩሳያ ሃሣ ዓሲያ ዲያያከ፤ 16 ዔያታ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሳ ዎይዚ ዳቃንዳ ቃኣሎ ኑ ከኤዘዎጉዲ ላኣጋኔ፤ ዩያይዲያና ዔያታ ጎሚይዳ ጎሚ ቃሲ ቃሲ ባኣዳኔ፤ ዩያር ሃሢ ጋፒንጎይዳ ያኑሲኮ ጎሪንታ ደዲ ዔያቶ ሄሌኔ።

ጳውሎስ ቱሰሎንቄ ዓሰ ላሚ ዴንዲ ዛጋኒ ኮዔሢ

17 ጋዓንቲ ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዓያናናቱዎንቲ ዓሽኪና ዳካ ዎዴ ኑ ዲንሢፓ ዲማዴቲያ ሃሢ ኑ ዲንሢ ሚርጌና ጳቂሢሢር ሙኪ ዲንሢ ዛጋኒ ዲቢ ካራ ኑ ኮዔኔ። 18 ዩያይዲ ዲንሢ ባንሢ ኑ ሙካኒ ማለንቲከ፤ ባሽ ታኣኒ፤ ጳውሎስ ዲንሢ ባንሢ ሙካኒ ላሚ ላሚ ኮዔንቲ ያላሃ ኑና ሙኮ ላኣጊ ቃዜኔ። 19 ማዔቲያ ኑ ጎዳሢ ዩሱሴ ሙኬ ዎይና ዲዛ ቤርቶይዳ ኑኡኮ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ማዓንዳሢ፤ ሃሣ ኑኡኮ ቦንቸንታኣ ያኑናዳይ? ዲንሢናቱዎዓዳ? 20 ጎኔና ኑኡኮ ቦንቸና ዎዛኣ ዲንሢናከ።

3

1 ዩያር ሃይካፓ ሴካ «ዲንሢ ባንሢ ኑ ሙካንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ዴዓኒ ኑ ዳንዳዒባኣሢር ዓቴናይዳ ኑኡር ሌሊ ኑ ፓቂንቲ ዓታንዳያ ኮይሳሢ ኑም ዔርቲኔ። 2 ኑኡኮ ዲሻሢ፤ ሃሣ ኪሪሰቶሴኮ ኮኸ ሃይሶ ከኤዚያና ኑኡና ዎላ ያኑሲም ማዳያ ማዔ፤ ዲሞቲዎሴ ኑ ዲንሢ ኮይላ ዳከኔ፤ ኑ ዩያይዳሢ ዲንሢ ዲ ደዲሻንዳጉዲና ያኑሲ ጉሙርቂያና ዲንሢ ደዳንዳጉዲ ዘርም ጌይከ። 3 ዩይያ ዲንሢ ሄሌ ማታሢና ዲንሢ ያኑሲ ጉሙርቂያ ሃሹዎጉዲ ማሃንዳኔ፤ ዩይ ማታሢ ኑም ዲንጎና ባኣዚ ማዔሢ ዲንሢ ዔራኔ። 4 ቤርታ ዲንሢና ዎላ ኑ ዓኣ ዎይና ማታ ኑና ሄላንዳሢ ኑ ዲንሢም ከኤዛኔ፤ ዲንሢ ዔራሢትዲ ዩይ ማታ ኑና ሄሌኔ። 5 ዩያር ሃይፓ ሴካ «ዲንሢ ኮይላ ሙካንዳኔ» ጌዒ ጌዒ ዴዓኒ ታ ዳንዳዒባኣሢር ታኣኒ ዲንሢኮ ያኑሲና ዓኣ ጉሙርቂያ ዔራኒ፤ ዲሞቲዎሴ ዲንሢ ኮይላ ዳከኔ፤ ዲዛ ታ ዳከሢ ዲቢሻኒ ጌሻሢ ዲንሢ ጌሽያ ናንዳኔ ሃሣ ማዳኣ ኑኡኮ ጉሪ ዓቴያ ናንዳኔ ጌይ ታ ሂርጌሢርከ።

ዲሞቲዎሴ ቱሰሎንቄ ዓሰ ዛሎ ከኤዜ ሃይሴ

6 ሃሢ ጋዓንቲ ዲሞቲዎሴ ዲንሢ ኮራፓ ሙኪ ዲንሢኮ ያኑሲ ጉሙርቂያና ናሹሞና ዛሎ ዎዛሳ ሃይሴ ኑም ከኤዜኔ፤ ባሽና ዲንሢ ቢያ ዎዴ ኑ ዛሎ ሚርጌና ማለያ፤ ሃሣ ኑኡኒ ዲንሢ ዛጋኒ ጳቂሢሢር ዲንሢያ ኑና ዛጋኒ ጳቂሢሢር ዲ ኑም ከኤዜኔ። 7 ዩያር ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዎዚ ኑኡኒ ሃሢ ዓኣሢ ዎኣዪሢና ማቶናይዳ ማዔቲያ ዲንሢኮ ያኑሲ ጉሙርቂያ ዎይዚ ሃሢ ኑ ደዴኔ። 8 ዲንሢኮ ጎዳ ዩሱሴና ደዲ ናንጊያ ኑ ሃውሺ ናንጋንዳጉዲ ማሄኔ። 9 ዓካሪ ዲንሢ ዛሎና ኑ ያኑሲ ቤርታ

ዴንቄ ዎዘር ዲዛ ኑ ዎዚ ጌይ ጋላቶንደይ? 10 ዎንቲና ሮኦሪና ደዲ ኑ ሺኢቃሢ ዲንሢ ዛጋኒና ያኑሲ ጉሙርቂያ ዛሎና ዲንሢም ፓጮ ባኮ ከንሢኒ ኑ ዳንዳዒንዳጉዲከ። 11 ሃሢያ ኑኡኮ ዓዳሢ ማዔ፤ ያኣዛሢና ኑ ጎዳሢ፤ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ኑ ዲንሢ ባንሢ ሙካንዳጉዲ ጎይያ ኑም ጊኢጊሾንጎ። 12 ኑኡኒ ዲንሢ ናሽካሢጉዲ ዲንሢኮ ዎላና ዓኣ ናሹሞና ማሌ ዓሰ ዲንሢ ናሽካ ናሹሞ ጎዳ ዲንሢም ቃሲ ሚርጊሾንጎ። 13 ኑ ጎዳሢ ዩሱሴ ያኑሲም ዲማዴዘንሢና ዎላ ሙካኣና ኑኡኮ ዓዳሢ ማዔ፤ ያኣዛሢ ቤርታ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያና ያኑሲም ዲማዴያ ዲንሢ ማዓንዳጉዲ ያኑሲ ዲንሢኮ ዲና ደዲሾንጎ።

4

ያኑሲ ዎዛሳ ናንጊ

1 ዓካሪ ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ያኑሲ ዎዛሳኒ ዎይቲ ዲንሢ ናንጋንዳቲ ኑ ዲንሢ ዔርዜኔ፤ ሃሢያ ዲንሢ ጎኔና ናንጋሢ ዩያ ጎይያከ፤ ጎዳ ዩሱሴ ሱንያና ኑ ዲንሢ ሺኢቃሢና ዘራሢ ሃያኮ ቤርታ ዲንሢ ማዴሢዳፓ ባሽ ማዳንዳጉዲከ። 2 ጎዳ ዩሱሴ ሱንያና ዲንሢ ናንጋንዳ ጎይያ ኑ ዲንሢ ዔርዜሢ ዲንሢ ዔራኔ። 3 ያኑሲኮ ማለያ ዲንሢ ዲዛም ዲማዴያ ማዓንዳጉዲና ዓኒ ሃሣ ማቸ ማዒባኣና ላሂሢፓ ሃካንዳጉዲከ። 4 ዲንሢ ቢያሢ ዲንሢኮ ዑያ ያኑሲም ዲማዴያና ቦንቸንቲያና ማሂ ካፒሢ ዔራንዳያ ኮይሳኔ። 5 ያኑሲ ዔራሞ ዓሰጉዲ ዲንሢ ማለያ ሱኡኮ ከንሢያ ማዒፓቲ። 6 ዩያ ባኮና ያኑሲያ ዲቢንቲ፤ ማሌሢያ ጌሾፓ፤ ሃያኮ ቤርታ ኑ ዲንሢም ላቲ ከኤዜሢጉዲ ዩንሢ ባኮ ማዳዘንሢዳ ቢያ ጎዳ ማቶ ሄላሳንዳኔ። 7 ዓይጎር ጌዔቲ ያኑሲ ኑና ዔኡሌሢ ዲዛም ኑ ዲማዴያ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ማዓንዳኣፓዓቲም ዲኢቲ ኑ ናንጋንዳጉዲቱዎሴ። 8 ዓካሪ ሃያ ዘር ቦሂ ሃሻሢ ጌኡኸ ዓያና ዲንጋ፤ ያኑሲ ቦሃንዳኣፓዓቲም ዓሲ ቦሂባኣሴ።

9 ዎላ ናሽኪሢ ዛላ ዲንሢ ዲንሢኮ ያኑሲዳፓ ዔራያታሢር ዩያ ባኮ ዛሎ ያኡኒያ ዲንሢም ያኣፓኒ ኮይሱዎሴ። 10 ዲንሢ ማቄዳኒያ ዓጮይዳ ዓኣ ዲሾንሢንታ ሚሾንሢንታ ቢያ ናሽካኔ፤ ጋዓንቲ ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ሃሢ ኑ ዲንሢ ዘራ ዘራ ባሽ ዲንሢ ናሽካንዳጉዲና፤ 11 ሃያኮ ቤርታ ኑ ዲንሢም ከኤዜሢጉዲ ናንጎ ዲንሢሲ ዲንሢ ዔሪ ናንጋንዳጉዲና ዲንሢ ዛሎ ማለንዳጉዲና ሃሣ ዲንሢ ዎይሢ ዲንሢ ከቻ ዲንሢ ማዳንዳጉዲ ጌይከ። 12 ዩያይዲ ያኑሲ ጉሙርቂያ ዓሰ ባኣካ ቦንቸንቲ ዓሲ ማዒ ሃሣ ዓሲ ማታሱዎያ ማዒ ዲንሢ ናንጋንዳጉዲከ።

ጎዳኮ ሙኪያ ከሎና ማዓንዳ ባኮ

13 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዎዛባኣ ዓሰጉዲ ሃይቄ ዓሰ ዛሎ ዲንሢ ያዩዎጉዲ፤ ሃሣ ዔያታ ዎይታንዳቲያ ጎኑም ዲንሢ ዔራንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ። 14 ዩሱሴ ሃይቄ ሃይባፓ ዔቂሢ ኑ ዔራኔ፤ ዩያር ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓኣያ ሃይቄዘንሢ ኪሪሰቶሴና ዎላ ያኑሲ ዔኪ ሙካንዳኔ።

15 ጎዳ ጌዔ ጎይያና ኑ ዲንሢም ሂዚ ጋዓኔ፡- ጎዳ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ኑኡኒ ሃይቄባኣያ ዓኣ ዓሳ ሃይቄ ዓሰ ኑ ቢራዓከ። 16 ዴኤፒ ዓይሥሢ ዲላቲ ዑኡሲ፤ ያኑሲ ኪኢታንቸ ሱኡጋሢ ዑኡሲና ያኑሲ ዛይያ ዎይዘንታንቲ ጎዳ ፔኤር ጫሪንጫፓ ከዳንዳኔ፤ ዲማና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓኣያ ሃይቄዘንሢ ቤርታዲ ዔቃንዳኔ። 17 ዩካፓ ኑኡኒ፤ ሃይቄባኣያ ዓኣ ዓሳ ጎዳ ኸባር ዑያ ከሰኪ ሞኣኪ

2:14 2:14 ዳኪ. ማዳ 17:5። 2:15 2:15 ዳኪ. ማዳ 9:23፤29፤ 13:45፤ 14:2፤5፤19፤ 17:5፤13፤ 18:12። 3:1 3:1 ዳኪ. ማዳ 17:15። 3:6 3:6 ዳኪ. ማዳ 18:5።

ዔካኒ ሻኦር ባኣኮ ሳዓፓ ኑ ዔውታንዳኔ፤ ዩያይዲ ያኦሲና ዋላ ናንገና ኑ ናንገንዳኔ። 18 ዩያይር ሃያ ቃኣሎና ዋላ ደዲሹዋቱ።

5

ጎዳኮ ሙኮ ገእገንቲ ካፒሢ

1 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዩይ ባካ ማዓንዳ ዋደና ሌያና ዘሎ ዒንሢሞ ታ ፃኣፓኒ ኮዑዋሴ። 2 ዓይጎር ጌዔቴ ጎዳ ሙካንዳ ከላ ዉሲ ዲሚና ሙካሢጉዲ ማዓንዳሢ ዒንሢ ዒንሢ ቶኦኪና ኮሺ ዔራኔ። 3 ዓሳ፡- «ዔኤቢ ባኣሴ፡ ኮሺኤ» ጌይ ማላንቴ ባይሲንታ ዔርቲባኣንቴ ጎጲንዶ ሾይቺ ዓርቃሢጉዲ ዔያቶይዳ ሙካንዳኔ፤ ዋይቴቴያ ዔያታ ቶላዓኤ። 4 ዒንሢ ጋዓንቴ ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዲሚዳቱዋኣሢሮ ዩና ከሌላ ዉሲጉዲ ዔርቱዋንቴ ዒንሢ ከይላ ሙካዓኤ። 5 ዋይቲ ጌዔቴ ዒንሢ ቢያሢ ፖዒም ማዔ ዓሲ፤ ሃሢ ርኦሪም ማዔ ዓሲኤ። ኦኡኒ ዋንቶ ሃሢ ዲሞሮ ማዔ ዓሲቴዋሴ። 6 ዩያይር ኦኡኒ ጳጪ፡ ኦና ኦ ዔሪ ዋይሢ ዓሲ ማዓንዳኣፓዓቴም ሃንጎዋቶጉዲ ኦ ገንዒባኣቴ ቃራኤ። 7 ገንዓ ዓሳ ዲሚና ገንዓኔ፤ ማሢንታ ዓሳኣ ዲሚና ማሢንታኔ፤ 8 ኦኡኒ ጋዓንቴ ፖዒም ማዔ ዓሲታሢሮ ኦና ኦ ዔሪ ዋይሢ፡ ኮይሳ ናንገ ኦ ናንጎም፤ ያኦሲ ጉሙርቁሢና ናሹዋና ያልዚሮ ዳዳ ማኣያ ዓንጎጉዲ ኦ ማይንቴ፡ ዳቁንቶኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘዋ ቶኦካ ዓጎ ያሎ ቆኦቦጉዲ ኦ ዓጎም፤ 9 ያኦሲ ኦና ማላ ዔኤሌሢ ሜቶ ኦም ዒንገንቴዋንቴ ኦ ጎዳሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ዘሎና ዳቁንታ ኦ ዳንቃንዳጉዲኤ። 10 ኪሪሰቶሴ ኦ ገይቴ ሃይቁሢ ሺምፔና ኦ ዓኣቴያ ሃይቁቴያ ዒዛና ዋላ ኦ ናንገንዳጉዲኤ። 11 ዩያይር ሃሢ ዒንሢ ማዳ ጎይያ ፔቴይ ባጋሢ ደዲሺ ዔቁሲሢና ዋላ ማኣዲዋቱ።

ጋፒንሢ ሃይሴና ሳራሥሢ

12 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዒንሢ ባኣኮይዳ ማዳና ላቢንታዘንሢ፡ ጎዳ ዩሱሴ ዘሎና ዒንሢኮ ሱኡጎ ማዔዘንሢና ዘራ ዓሶ ዒንሢ ቦንቻንዳጉዲ ኦ ዒንሢ ሺኢቃኔ፤ 13 ዔያታ ማዳ ማዳሮ ቦንቻ፡ ሃሢ ዔያቶ ናሽካያ ማዐዋቱ፤ ዒንሢያ ዋላ ኮሺ ናንጉዋቱ።

14 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ማዳ ማዳዋ፡ ቤልፃዳ ዓሶ ጎሩዋቱ፤ ዒጊጫ ዓሶ ደዲሹዋቱ፤ ላቢንታ ዓሶዋ ማኣዲዋቱ፤ ዓሲ ቢያና ጊቢ ዳንዳዒ ናንጉዋቱ። 15 ዒንሢ ባኣካፓ ያኦኒያ ባጋሢም ፑርታ ማዳ ዘላ ፑርታ ማሁዋጉዲ ዒንሢና ዔራዋቱ፤ ዩያይዳፓ ፔቴሢ ባጋሢም ኮሺ ማዳኒ ማሎንጎ፤ ዩያጉዲ ማሌ ዓሲማኣ ቢያ ኮሺ ማዳኒ ደደንጎ።

16 ቢያ ዋዳ ዋዛዲዋቱ፤ 17 ሃሹዋያ ቢያ ዋዳ ያኦሲ ሺኢቁዋቱ፤ 18 ቢያ ባኣዚና ያኦሲ ጋላቱዋቱ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዒንሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ማዒ ናንገኣና ያኦዛሢ ዒንሢዳፓ ኮዓሢ ዩያታሢሮኤ።

19 ዓያና ጌኤሺኮ ማዳ ዲኡኪ ባይዚፖቴ፤ 20 ያኦሲ ማላሢ ከኤዚንታ ዋደና ቦሃፖቴ፤ 21 ቢያ ባኮ ዘገ ዔራዋቱ፡ ኮሺ ማዔ ባኮ ዔኩዋቱ፤ 22 ዓይጎዋ ፑርታ ባኣዚፓ ቢያ ሃኩዋቱ።

23 ኮዢ ያኦዛሢ ዒ ፔኤሮ ዒንሢ ፔኤም ዲማሶንጎ፤ ዒንሢኮ ዓያኖ፡ ዒንሢኮ ሺምፓሢ፡ ዒንሢኮ ዑያ ቢያ ኦ ጎዳሢ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ሙካ ከሎም ቦሃሳ ባኣዚ ባኣያ ማሢ ዒዚ ካፖንጎ። 24 ዒንሢ ዔኤሌሢ ጉሙርቁንታያ ማዔሢሮ ዩያ ቢያ ባኮ ዒ ማዳንዳኔ።

25 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ኦማኣ ሺኢቁዋቱ።

26 ዋሊኮ ጌርሲንሢጉዲ ሄርቁ ሄርቁ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፡ ጎዑዋቱ። 27 ሃይ ኪኢታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶም ቢያ ናባቢንታንዳጉዲ ጎዳ ሱንያና ታ ዒንሢ ሺኢቃኔ።

28 ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹዋ ዒንጊፃ ዒንሢና ማዖንጎ።

ጾኑሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ላሚ ዳኬ ኪኢቶ ትሰሎንቄ ዓጮ ዓሶም ዓይያ ካር

ኪሪሰቶስኮ ላሚ ሙኪያ ዛሎ ጾኑጪንቴ ጾኑጪያና ዛላ ማዢንቴ ማዢንቴ ዳንዳሚር ትሰሎንቄ ሺኢጲያ ማኦርይዳ ዓኣ ሜታሚ ሚርጌና ዳልጌኔ፤ ጳውሎስ ትሰሎንቄ ዓሶም ጻኤ ላምዓሳ ኪኢታ፡- «ጎዳኮ ሙኮ ኬላ ዑኬኔ» ጋዓ ማሊያ ባሽና ዔርዛኒኬ፤ ጳውሎስ፡- «ኪሪሰቶስ ሙካንዳሚኮ ቤርታ <ፑርቶ ዓሚ> ጌይንታ፡ ኪሪሰቶስ ዓይ ማካ ዓሚ ዛሎና ዓጮይዳ ፑርቱምና ዓይሚንቲሚ ዓይሚና ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዳንዳኔ» ጌዒ ዔያቶኮ ዳቢንቴ ማሊያ ኮሻኒ ማሌኔ።

ጳውሎስ ኪኢቶ ናባባ ዓሳ ሜቶና ዋኦና ዔያቶም ሚርጌቴያ ፔኤኮ ጾኑሲ ጉሙርቄያና ዳዳንዳጉዲ፡ ዒዛንታ ሜሌ ዒዛና ዋላ ማዳ ዓሳ ማዳሚጉዲ ዔያቶኮ ናንጎር ኮይሳ ባኣዚ ዳንቃኒ ዶዲ ማዳ ማዳንዳጉዲ፤ ዔያጉዲ ሃሃ ኮሺ ማዳ ማዳሚ ሃሹዋጉዲ ኮሺ ዔያቶ ዘራኔ።

ማጻኢፕላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1-2)

ጳውሎስኮ ጋላቶና ዓይሚያና (1:3-12)

ኪሪሰቶስኮ ሙኮ ዛላ (2:1-17)

ኪሪሰቶስ ጉሙርቄ ዓሳ ናንጋንዳ ጎይሚ ዘርና ዘር (3:1-15)

ጋፒንሚ ሃይሴ (3:16-18)

1 ኑ ዓዳሚ ማዔ፡ ጾኦዛሚና ኑ ጎዳሚ ዩሱስ ኪሪሰቶስናሮ ማዔ ትሰሎንቄ ሺኢጲያ ማኦር ዓሶም፤ ጳውሎስና ሲላሲና ጃምቴዎሴናይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፡-

2 ጾኑሲ፡ ዓዳሚና ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስናይዳፓ ኮሹዋ ዒንጊያና ዎዛና ዒንሚም ማጾንጎ።

ኪሪሰቶስ ሙካኣና ዎጊንታንዳ ዎጌ

3 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዒንሚ ዛሎ ጾኑሲ ኑ ቢያ ዎዴ ጋላታኔ፤ ሃሃ ጋላታኒያ ኑም ኮይሳኸኔ፤ ኑኡኒ ጋላታሚ ዒንሚኮ ጾኑሲ ጉሙርቄያ ባሽና ዲጪ ዲጪ ሃሃ ዒንሚኮ ናሹማኣ ቃሲንቴ ቃሲንቴ ዓኣሚርኬ።

4 ዒንሚዳ ሄሌ ዳከንቴያ ሜታሚና ቢያ ዒንሚ ጾኑሲ ጉሙርቄያና ዶዲ ዓኣሚር ሃሃ ዒንሚ ጊቢ ዳንዳዒ ዓኣሚር ኪሪሰቶስ ጉሙርቄ ዲማ ዲማ ሺኢጲያ ማኦር ቤርታ ዒንሚና ኑ ሄርሺንታኔ።

5 ዩይ ዳዋሚ ጾኑሲ ዎጊያ ፒዜ ማዒያኬ፤ ዩይይዳፓ ዔቁያና ዒንሚ ዩና ዛሎና ሜታሚ ዔካ፡ ጾኑሲ ካኣቱምይዳ ዒንሚ ጌላያ ማዓንዳኔ። 6 ጾኑሲ ፒዜ ዎጋያ ማዔሚር ዒንሚ ሜታሳ ዓሶ ዒ ሜታሳንዳኔ። 7 ሃሃ ዒንሚ፡ ሜታሚ ዔካ ዓሶም ኑኡና ዎላ ሃውሺሚ ዒንሚም ዒ ዒንጋንዳኔ። ዩይ ማዓንዳሚ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስ ዎልቆና ዓኣ ጾኑሲ ኪኢታንቸና ዎላ ጫሪንጫፓ ታም ሎስታሚና ኬዳ ዎዶናኬ፤ 8 ዒማና ጾኑሲ ዔራዎዞንሚና ኑ ጎዳሚ ዩሱስኮ ኮኸ ሃይሶም ዓይሚንቱዎዞንሚም ሜቶ ዒንጋንዳኔ። 9 ዔያታ ጎዳኮ ቤርታፓ ሃሃ ዳኤግ

ቦንቸይዳፓ ኬሰኪ ናንጊና ባይሲንታይዳ ሜታዳንዳኔ።

10 ዔያታ ፑርቶና ዎጊንታንዳሚ ዒዚ ዒዛም ዲማዴዞንሚና ቦንቸንታኒ፡ ሃሃ ዒዛ ጉሙርቄዞንሚ ቢያሚና ዒዚ ዲቃቲ ሄርሺንታኒ ሙካ ኬሎናኬ፤ ኑ ዒንሚም ኬኤዜ ባኮ ዒንሚ ጉሙርቄ ዔኬሚር ዒንሚ ጉሙርቄዞንሚ ባኣካ ማዓንዳኔ።

11 ዩያ ማሊ ማሊ ቢያ ዎዴ ኑ ዒንሚ ዛሎ ሺኢቃ ሺኢጲያ ዒንሚ ዔኤሊንቴ ዔኤሊንቴም ማዓያ ጾኑሲ ዒንሚ ማሃንዳጉዲና ኮሺ ማዳኒ ዒንሚኮ ዓኣ ኮኸ ማሊያና ጾኑሲ ጉሙርቄያ ማዳና ቢያ ዒ ፔ ዎልቆና ዒንሚም ኩንሃንዳጉዲኬ። 12 ዩያጉዲ ሃሃ ኑ ጾኦዛሚና ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶስናኮ ኮሹዋ ዒንጊያጉዲ ኑ ጎዳሚ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ሱንግ ዒንሚዳ ቦንቸንታንዳጉዲና ዒንሚያ ዒዛና ቦንቸንታንዳጉዲ ዩያ ኑ ሺኢቃኔ።

2

ፑርቶ ዓሚ

1 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ኑ ጎዳሚ፡ ዩሱስ ኪሪሰቶስኮ ሙኪያና ኑኡኒያ ዒዛ ባንሚ ቡካንዳሚ ዛሎ ዒንሚ ዔራንዳጉዲ ኑ ዒንሚ ሺኢቃሚ ሃያኬ፤ 2 ጾኑሲ ማሊሚ ኬኤዞናያ ማሃ፡ ጾኑሲ ቃኣላፓ ዒንሚም ኬኤዞናያ ማሃ ሃሃ ኑ ጌዳፓ ጻኣፒንቴ ዳኪንቴ ኪኢታ ማሃ፡- «ጎዳኮ ሙኮ ኬላ ሄሌኔ» ጌዒ ሩኡሪና ዒንሚኮ ማሊያና ሴካ ሃንጋ ጌይፖቴ፡ ዲቃቲፖቴ፤ 3 ጾኑኒያ ዓይሳ ጎይሚና ዒንሚ ጌሹዋጉዲ፤ ዓይሳሮ ጌዔቴ ቤርታዲ ጋፒንያና ዓሳ ጾኑሲም ዎይዞ ዒይ ፑርቱዎንቴ ሃሃ ፑርቶ ዓሚ ፔጋዲ ዴዲባኣንቴ ኪሪሰቶስኮ ሙኪያ ዎዳ ማዓዓኬ። 4 ዩይ ፑርቶ ዓሚ፡- «ጾኑሲኬ» ጌዒ ዓሳ ካኣሽካ ባኮይዳፓ ቢያ ዑሃ ፔና ዴግ ዴጊዲ ዩያቶ ቢያ ዒግንዳኔ፤ ሃሃ፡- «ታኣኒ ጾኑሲኬ» ጌዒ ጾኑሲ ካኣሽከንታ ማኦርይዳ ጫርቄ ዴዓያ ማዓንዳኔ።

5 ቤርታ ታ ዒንሚና ዎላ ዓኣና ዩያ ባኮ ኬኤዜያታሚ ዒንሚም ጳቁዎዳዲ? 6 ዒዛም ጌሚንቴ ኬሎና ዒ ፔጋዲ ዔርታንዳጉዲ ሃሚ ዒዛ ላኣጋሚ ዓይንታቴያ ዒንሚ ዔራኔ። 7 ፑርቶ ዓሚ ዔርቱዎንቴ ዴማና ሃሚ ማዳኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሚ ሃሃ ዒዛ ላኣጋሚ ጎይያፓ ሺኢካንዳያ ሄላንዳኣናኬ። 8 ዩካፓ ጎዳ ዩሱስ ፔ ዑኡዞና ዒዛ ባይዛንዳሚና ማዒ ሙኪያ ቦንቸና ጉቤ ዒዛ ባይዛንዳ፡ ዩይ ፑርቶ ዓሚ ፔጋዲ ዴዳንዳኔ። 9 ዩይ ፑርቶ ዓሚ ሙካንዳሚ ጻላሄ ዎልቆና ማዓዛ፡ ዒዚ ጾኑሲ ዎልቆና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ማላያ ሃሃ ዓኪ ማላታንታ ዲቃሚ ሄርሺሳ ባኣዚንታ ማሊሲ ሉኡዞምና ማዳንዳኔ፤ 10 ዩያጉዲ ሃሃ ዳቁሻንዳ ጎኑዎ ናሽኪ ዔኮ ዒይ፡ ባይቃ ዓሶ ዲማ ዲማ ፑርታ ማዳና ዒ ጌሻንዳኔ። 11 ዩያ ዛሎና ሉኡዞም ባኣዚ ዔያታ ጉሙርቄያ ማዓንዳጉዲ ጾኑሲ ዔያቶ ዳቢንቴ ማዳ ማዳሻንዳኔ። 12 ዩይ ያዲ ማዓንዳሚ ጎኑዎ «ኑ ጉሙርቄዓ» ጌዒ ጎሜ ማዳና ዎዛዳዞንሚ ቢያ ፑርታና ዎጊንታንዳጉዲኬ።

ጉሙርቄሚና ዶዲ ዔቁሚ

13 ጎዳ ሱንያና ኑ ዒንሚ ናሽካ፡ ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ኑኡኒ ጋዓንቴ ዒንሚ ዛሎር ጾኑሲ ቢያ ዎዴ ጋላታንዳያ ኮይሳኔ፤ ኑኡኒ ጾኑሲ ጋላታሚ ዒንሚ ዓያና ጌኡኸ ዛሎና ጾኑሲም ዲማዴያ ማዔሚርና ጎኔ ማዔሚ ጉሙርቄያና ዒንሚ ዳቃንዳጉዲ ጾኑሲ ቤርታዳዞንሚ ማሃ ዒንሚ ዶኦሪሚርኬ። 14 ኑ ዒንሚም ኬኤዜ ኮኸ

ሃይሶ ቃኦሎ ዘሎና ያኦሲ ዒንሢ ዒኤሌሢ ኑ ጎዳሢ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ዋላ ዒንሢ ቦንቸንታንዳጉዲኤ። 15 ዩያሮ ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ደዲ ዒቁዋቱ፤ ኑኤኒ ዒንሢም ዳንጎና ኬኤዜሢ ማዔቲያ ፃኣፒ ዒንሢም ኑ ኬኤዜ ኪኦቶ ዓርቁዋቱ።

16 ኑ ጎዳሢ፣ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ሃሣ ኮሹሞ ዒንጊያ ዘሎና ናንጊና ናንጋ ደዲሢና ሃጊ ማዓንዳ ኮሺ ዋዛ ኑም ዒንጊያ ሃሣ ኑና ናሽኬ፣ ኑ ዓዳሢ፣ ያኦዛሢ፣ 17 ኮሺ ማዔ ባኦዚ ቢያ ዒንሢ ማዳንዳጉዲና ኬኤዛንዳጉዲ ዒና ዒንሢኮ ደዲሾንጎ፤ ዋልቁያ ዒንሢም ዒንጎንጎ።

3

ጳውሎሴ ሺኢቃንዳጉዲ ኬኤዜ ማሊያ

1 ዓካሪ ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዒንሢ ኮራ ማዔሢ ጎይያ ያኦሲ ቃኦላ ዳልጊና ኬኤዚንታንዳጉዲና ቦንቸንታንዳጉዲ ኑም ሺኢቁዋቱ፤ 2 ዩያጉዲ ሃሣ ቃኦሎ ዋይዛሢ ቢያ ያኦሲ ጉሙርቁዋያታሢሮ ዓይሢንቶ ዒፃ ዓሶና ፑርቶ ዓሶናይዳገ ያኦሲ ኑና ካፓንዳጉዲ ኑም ሺኢቁዋቱ።

3 ጎዳ ጋዓንቲ ጉሙርቁንታያኬ፤ ዒዚ ዒንሢ ደዲሾንዳኔ፤ ፃላሄይዳገኦ ዒንሢ ዒ ካፓንዳኔ። 4 ኑ ዒንሢ ዓይሣ ባኮ ሃሢ ዒንሢ ማዳያ፣ ሃጊያ ዒንሢ ማዳንዳሢ ጎዳ ሱንፆና ኑ ዒንሢ ጉሙርቃኔ።

5 ጎዳ ዒንሢኮ ዒና ያኦሲ ናሹሞና ኪሪሰቶሴ ዳንዳዒፆና ባንሢ ማሆንጎ።

ማዶ ማዳንዳያ ኮይሳያ ማዒያ

6 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ማዶ ናሽኩዋያ፣ ሃሣ ኑ ዒንሢ ዒርዜ ጎይያ ናንጉዋ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶይዳገ ዒንሢ ደማዳንዳጉዲ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ሱንፆና ኑ ዒንሢ ዓይሣኔ። 7 ዓይጎሮ ጌዔቲ ዒንሢ ኑ ማዶሢጉዲ ማዳኒ ኮይሳያታሢ ዒንሢ፣ ዒንሢ ቶኦኪና ዒራኔ፤ ኑኤኒ ዒንሢና ዋላ ዓኦ ዋደና ማዶ ማዶሞ ደይባኦሢያ ዒንሢ ዒራኔ። 8 ሃሣ ያኦኮዋ ካሣ ጉሪ ኑ ሙዒባኦሴ፤ ጋዓንቲ ዒንሢዳገ ያኦሞኦ ኑ ማቶ ማዑዋጉዲ ጌይ ዋንቲና ሮኦሪና ላቢ፣ ማታዲ ኑ ማዳኔ። 9 ዩያ ኑ ማዶሢ ዒንሢ ኑ ማዳሢ ዘጊ ማዳንዳጉዲ ማዳንዳኦገዳቲም ዒንሢዳገ ማኦዶ ኑ ዒካኒ ዳንዳዒ-ዋያ ማዔምቲዋሴ። 10 ኑ ዒንሢና ዋላ ዓኦ ዋደና፡- «ማዳኒ ናሽኩዋኦሢ ሙዋገ» ጋዓ ዋጌ ኑ ዒንሢም ኬሴኔ።

11 ዩያ ኑ ጋዓሢ ዒንሢ ባኦኮይዳ ፔቲ ፔቲ ማዶ ናሽኩዋ ዓሲ ዓኦሢ ኑ ዋይዜሢሮኬ፤ ዩንሢ ዓሳ ኮይሱዋ ቤሲዳ ጌሊ ጌሊ ማሌ ዓሶ ዣሊሲሢዳገ ዓታዛ ፔቲታፆ ማዶ ማዶሞ ናንጋዘንሢኬ። 12 ዩኖጉዴ ዓሳ ማዶ ማዶ ሙኡዚ ሙዓንዳጉዲ ጎዳ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ሱንፆና ኑ ዓይሣኔ፤ ሃሣ ላቲያ ኑ ዒንሢም ኬኤዛኔ።

13 ዒንሢ ጋዓንቲ ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ኮሺ ማዔ ማዶ ማዳሢዳገ ቤልፃዲ ላቢፖቲ። 14 ሃያ ኪኦቶይዳ ኑ ዒንሢም ኬኤዜ ዘሮ ዋይዚ ዒኩዋ ዓሲ ዓኦቶ ዩያጉዴ ዓሶ ኮሺ ዒራቁቲ፤ ዒ ፔ ማዶና ቦርሲንታንዳጉዲ ዒዛና ዋላ ፔቲ ማዒፖቲ። 15 ማዔቲያ ዒንሢኮ ላጌ ማሂ ዘዘራንዳኦገዳቲም ዒንሢኮ ሞርኬ ማሂ ዒዛ ዘጊፖቲ።

ጋፒንሢ ሃይሴ

16 ኮሹሞ ጎዳሢ ዒ ቢያ ባኦዚና ሃሣ ቢያ ዋዴ ኮሹሞ ዒንሢም ዒንጎንጎ፤ ጎዳ ዒንሢ ቢያሢና ዋላ ማዎንጎ።

17 ሃንሢ ጋፒንፆ ሳራሢያንሢ ታኦኒ፣ ጳውሎሴ ታ ኮቻ ፃኦፔኔ፤ ታ ዳኬ ኪኦቶይዳ ቢያ ዓኦ ማላታ ሃያኬ፤ ታ ፃኦፔሢያ ሂዲኬ።

18 ኑ ጎዳሢ፣ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ኮሹሞ ዒንጊያ ዒንሢ ቢያሢና ዋላ ማዎንጎ።

ያኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎሴ ቤርታሲ ዳኬ ኪኢቶ ጊሞቴዎሴም ዓይያ ካር

ጊሞቴዎሴ ጌይንታ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ደጌህኮ ሸይንታ ዳኮ ዲሲያ ጌይንታዘይዳ ማዓዛ ዲንዶ ዜርፃ ዲዛኮ ዓይሁዴ፣ ዓዶ ዜርፃ ዓይሁዴ ማዓባኣ ገሪኬ ዓሲኬ፤ ዲዚ ጳውሎሴኮ ላጌ ማዓያ፣ ሃሃ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚያ ማዶና ዴማ ማዓ ዎላ ማዳያኬ። ጳውሎሴ ዲዛም ቤርታሲ ያኣፔ ኪኢታ ሃይሃ ዴኤፕ ዴኤፕ ማሊሂ ዓርቆያኬ።

ቢያፕ ቤርታሳዎ፡- ዲዛኮ ኪኢታ ሸኢጲያ ማኣርይዳ ዔቁ ሉኡዙሞ ዔርዚያ ዛሎ ላቲ ኬኤዛያኬ፤ ዬይ ዓህ ማዔ ዔርዚያ ዛሎና ዓይሁዴ ዓሶ ማሊያ፤ ዛሎና ሃሃ ዓይሁዴ ማዓባኣ ዓሳ ማላ ባኮ ዓርቆያ ማዓዛ፣ ዬና ማሊያ፡- «ሃይ ጴዳ ዓጫ ጎሜና ፑርቴያ ማዔህር ዓሲ ዳቃኒ ዳንዳዓህ ዴማ ማዔ ዓኣሽንቴ ዔራቶና ገንህ ፔቴ ፔቴ ሙኡዚ ሃሸሂና ዔኩዎፖ ገንህ ሎውዎፖ ሃሸሂናኬ» ጋዓያኬ። ሃሃ ገንህ ጳውሎሴኮ ኪኢታ ሸኢጲያ ማኣር ዎይሃንዶ ጎይሂና ያኦሲ ካኣሽኪሂ ዎጌ፤ ሃሃ ሸኢጲያ ማኣር ዎይሂ ዓሶና ዔያቶኮ ዴማ ማዔ ዎይሂያ ማዶ ማዶ ዓሳ ዎይቲ ናንጋንዳቲያ ዔርዚ ማሊሂ ዓኣያኬ።

ጋፒንጎይዳ ጊሞቴዎሴ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴም ኮሺ ማዳያ ዎይቲ ማዓኒ ዳንዳዓቲ፤ ሃሃ ዴማ ዴማ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዛሎ ዲዛም ዲንገንቴ ማዶ ዛሎ ጳውሎሴ ዲዛ ዘራ ዘር ዓኣኔ።

ማፃኣፔላ ዴማ ዴማ ዓርቆ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-2)
- ሸኢጲያ ማኣር ዛሎ ዓይሂንቴ ዓይሥሂ (1:3—3:16)
- ጳውሎሴ ጊሞቴዎሴም ዓይህ ዓይሂያ (4:1—6:21)

1 ኑና ዳቁሻያ ማዔ፣ ያኣዛሂና ኑኡኮ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛሂ ማዔ፣ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዓይሂያና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴም ዳኪንቴ ማዶ ጳውሎሴይዳ፡-

2 ያኦሲ ጉሙርቆያ ዛሎና ጎኔ ታኣኮ ናዓሂ ማዔ፣ ጊሞቴዎሴም፤ ኑ ዓዳሂ፣ ያኣዛሂዳፓ ሃሃ ኑ ጎዳሂ፣ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴይዳፓ ኮሹሞ ዲንገያና ማኣሪህና ሃሃ ዎዛና ኔኤም ማፖንጎ።

ሉኡዙሞና ዔርዚ ዔርዚያ ዛሎ ኬኤዚንቴ ባኮ

3 ታኣኒ ማቆዳኒያ ዓኣዲቤቃ ኔኤም ላቲ ኬኤዜ ጎይያ ዔፕሶኔይዳ ዴዔ፤ ዲኣካ ዓኣ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሉኡዙሞ ባኮ ዔርዙዎ፡- 4 ሃሃ ዓሳ ማዓባኣ ሃይሴና ጋፒንሂባኣ፣ ዓሶ ዜርፃ ፓይዶይዳ ጌሎዎ፡- ዔያቶም ኬኤዜ፤ ዬያ፡- ባካ ማርሞ ማዥኣፓዓቲም ጉሙርቆሂና ማዳንታ ያኦሲ ማዶም ማኣዳ ባኣዚ ባኣያኬ። 5 ሃያ ዓይሂያኮ ማሊያ ጋዓንቴ ጌኤሺ ዲና፡ ኮሺ ማሊሂዳፓ ሃሃ ጎኔ ጉሙርቆሂዳፓ ጴዳ ናሹሞ ዛላኬ። 6 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዬንሂ ባካፓ ዴማዲ ፓሁዎ ማርሞ ባንሂ ማዔ። 7 ዬያ ዔያታ ማዳሂ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዚ ዓሶ ማዓኒ ኮዒ ማዓንዳኣፓዓቲም ዔያታ

ማርማ ባኮ ዛሎ ኮሺ ዔራዎያኬ፤ «ጎኔ ባኣዚኬ» ዔያታ ጋዓ ባኮዎ ጳቆሂ ዔራዎያኬ።

8 ዓሲ ሙሴ ዎጎ ፒዜ ማሊሂም ማዶይዳ ፔኤሹቶ ዎጋ ኮሺ ማዔሂ ኑ ዔራኔ፤ 9 ሃሃ ዬይ ዎጋ ኬሰኬሂ ኮዥ ዓሶም ማዓባኣሂያ ኑ ዔራኔ፤ ዎጋ ኬሰኬሂ ዓይሂንቶ ዒያ ዓሶና ፑርቶ ማዶ ዓሶናም፡ «ያኦሲ ዔራዎሴ» ጋዓ ዓሶና ጎሞ ዓሶናም፡ ያኦሲም ማዓባኣ ዓሶና ዓያኖ ዛሎ ባኮ ቦሃ ዓሶም፡ ዓዶና ዲንዶና ዎዳ ዓሶና ዓሲ ዎዳዘንሂናም፡ 10 ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዓባኣ ዓሶና ላሃ ዓሶም፡ ዓቲንቆና ላሃ ዓቲንቆም፡ ዓሲ ሻንቺ ኮር ማዓባኣ ሉኡቃ ዓሶናም፡ ሉኡዙሞና ጫኃዎዘንሂና ጎኔ ማዔ ባኮ ዔርዚያይዳፓ ዴማ ማዔ ባኣዚ ማዶ ዓሶምኬ፤ 11 ዬና ጎኔ ማዔ ባኮ ዔርዚያ ጴዳሂ ዓንጃንቴ ያኣዛሂም ታ ማዳንዳ፡- ታኣም ዲንጌ ኮዥ ሃይሶይዳ፡-

ጳውሎሴ ያኦሲ ኮሹሞር ጋላቲ ጋላቶ

12 ታና ፔ ማዶም ደኦሪ፣ ጉሙርቆንታያ ማሂ ታና ፓይዳ፣ ዎልቆ ታኣም ዲንጌ፣ ኑ ጎዳሂ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ታ ጋላታ። 13 ዎዚ ሃያኮ ቤርታ ኪሪሰቶሴ ታ ጫሽኬያ፡ ዒዲ ደውሴያ ሃሃ ሱንጎዎ ታ ዲዛኮ ባይዚሴቲያ ዲዚ ታኣም ዬያ ጉቤ ዓቶም ጌዔ። ዓይጎር ጌዔቲ ዬያ ቢያ ታ ማዶሂ ዔራዎፖ ሃሃ ታ ዲዛ ጉሙርቆባኣ ማዶሂርኬ።

14 ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ዎላ ኑኡኮ ዓኣ ፔቴሞ ዛሎና ጴዳ ጉሙርቆያና ናሹሞና ዎላ ያኦሲኮ ኮሹሞር ዲንገያ ባሺና ታኣም ማርጌኔ። 15 «ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ጎሞ ዓሶ ዳቆሻኒ ሃያ ዓጮ ሙኬኔ» ጋዓ ቃኣላ ጎኔ ሃሃ ዓሲ ቢያ ጉሙርቆ ዔካኒ ኮይሳያኬ፤ ጎሞ ዓሶ ቢያሂዳፓ ባሺ ጎሞሲ ታናኬ። 16 ጋዓንቴ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዲዛ ጉሙርቆዎዘንሂና ናንገና ናንገ ዴንቃንዳዘንሂናም ጋፑዎ ገቢ ዳንዳዒያ ጎሞ ዓሶፓ ባሺ ማዔሂ፣ ታና ኮኣኪንሂ ማሂ ዳዎኒ ጎሞ ታኣም ዓቶም ጌዔ። 17 ዬያሮ ናንገና ካኣቲ ማዔ፣ ሃይቆዎኣሂም፤ ሃሃ ጴዳዎ፣ ፔቴ ያኣዛሂም ቦንቾና ጋላታና ናንገና ዲዛም ማፖንጎ፤ ዓኣሜን።

18 ታ ናዓሂዮ ጊሞቴዎሴ! ሃያኮ ቤርታ ኔ ዛሎ ኬኤዚንቴ ያኣዛሂ ማሊያ፡- ያኦሲ ማሊያ ኬኤዚንቴ ጎይያ ዛጊ ያልቴ፤ 19 ያኦሲ ጉሙርቆሂና ኮሺ ዲኔና ኔኤኮ ዓኣያ ማፖንጎ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዔኔ ባይቆ ፔኤኮ ጉሙርቆያ ዣኣሊሲ ባይዜኔ። 20 ዔያቶ ባኣካፓ ሃሜኔዎሴና ዒሰኪንዲሪና ዓኣኔ፤ ዔያታ ያኦሲ ጫሽኪያ ሃሻንዳ፡- ያላሃም ታ ዔያቶ ዳኪ ሃሽያኬ።

2

ሸኢጲያ ማኣር ያኦሲ ካኣሽኪሂ ጎይሂ

1 ዓካሪ ቢያፓ ቤርታሲ ኔ ዛላ፣ ሜሌ ዓሲ ዛላ ሃሃ ዓሲ ዛላ ቢያ ሸኢቃንዳ፡- ጋላታንዳ፡- ታ ኔና ዘራ። 2 ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማዔ ሃሃ ኮሺ ዓሲ ማዔ ኮሹሞና ዚቲዮ ጌይ ኑ ናንጋንዳ፡- ባሺ ካኣቶና ቢታንታ ዓኣ ዓሶናም ሸኢቆዎቴ። 3 ዬይ ኑና ዳቁሻ ያኣዛሂም ኮሺ ማዔያ፣ ሃሃ ዎዛሳያኬ። 4 ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ማሊያ ዓሲ ቢያ ዳቃንዳ፡- ጎኔሞ ዔራንዳ፡- ማዔሂርኬ። 5 ያኦሲ ፔቴኬ፤ ዓሲና ያኦሲና ባኣካ ማዔ ገኣገሻሂያ ፔቴኬ፤ ዬይያ ዓሲ ማዔ፣ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኬ። 6 ዓሲ ቢያ ጎሜፓ ጌኤሺ ዔካኒ ፔና ዓሶ ዛሎ ዓኣሂ ዲንጌሂ ዲዛኬ፤ ዬይ ኮይሳ ዎዳ ሃላዛ ያኦሲ ዓሲ ዳቆሻኒ ማሌ ማሊያ ዔርዚ ማርካ ማዔ። 7 ታኣኒያ ያኦሲ ጉሙርቆሂና

1:2 1:2 ዳኪ. ማዶ 16:1። 1:13 1:13 ዳኪ. ማዶ 8:3፤ 9:4-5።

ጎኑሞና ዛላ ኬኤዛንዳጉዲ ያኑሲ ማደሞ ዳኪንጉጉ፣ ሃሣ ዔርዛ ዓሲ ማዒ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ዳኪንጉጉ፣ ዩያርኬ፤ ዩያ ታ ጎኔ ኬኤዛጋዓቴም ሉኡቁቀሴ።

8 ዓካሪ ቢያ ቤዘይዳ ዓኣ ያኑሲም ዲማዴ ዓተንቃ ጎሪንጉና ዑራና ሃሺ ኩጮ ሌካ ዔቁሲ ያኑሲ ሺኢቃንዳጉዲ ታ ኮዓኔ። 9 ዩያጉዲ ላኣላ ሃሣ ቶኦኪ ማዢሢና ዋርቄ ጋልሞ ጋልሚሢና ሚዛጾ ጋልማ ዓኣያ፣ ሃሣ ገንሣ ሚርጌ ሚኢሺ ዔካ ማኣያ ማይንጉ ጋልሚሢታዋንጉጉ ሺሌዑሞና ፔኤም ኮይሳ ማኣያ ማይንጉን። 10 ያኑሲ ካኣሽካኔ ጋዓ ላኣላ ማዳኒ ኮይሳ ጎይያ ኮሺ ማደ ማዳሢና ጋልሚንጉን። 11 ላኣላ ዘቲ ጌይሢና ዓይሢንጉሢና ዋይዚ ዔራያ ማዖንጎ፤ 12 ላኣላ ዓተንቁ ዔርዛያና ዓተንቁ ዋይሢና ማዓንዳጉዲ ታ ኮዑቀሴ፤ ዒዛ ዘቲ ጋዓንዳያ ኮይሳኔ። 13 ዓይጎር ጌዔቴ ቤርታ ማዢንጉሢና ዓዳኣሚኬ፤ ገንፃጋኬ ሂዋና ማዢንጉሢ። 14 ሃሣ ገንሣ ፃላሄና ጌሺንጉዘና ያኑሲ ኮ ዓይሢያ ደቢ ሃሺዛ ላኣሌሎ ማዓንዳኣጋዓቴም ጌሺንጉሢና ዓዳኣሚቴቀሴ። 15 ያዲ ማዔቴያ ላኣላ ያኑሲ ጉሙርቁሢና ናሹሞና ዓኣያ ማዒ ሃሣ ያኑሲም ፔና ዲማሲ ደዴቴ፣ ገንሣ ሺሌዔ ማዒ ናንጌቴናይ ሸይሢና ዳቃንዳኔ።

3

ሺኢጲያ ማኣር ዋይሢ ዓሶ ዛላ

1 «ፔቴ ዓሲ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶ ዋይሢ ዓሲ ማዓኒ ኮዔቴ ኮሺ ማዳኒ ኮዓኔ» ጌይንታ ቃኣላ ጎኔኬ። 2 ዩያር ሺኢጲያ ማኣር ዓሶ ዋይሢ ዓሲ ያዲ ማዓኒ ኮይሳኔ፡- ደንኪሳ ባኣዚ ባኣያ፣ ፔቴ ላኣላ ዔኬያ፣ ኮይሳ ጎይሢ ናንጋያ፣ ፔና ዔሪ ዋይሢያ፣ ቤሲ ዔሪ ማዳያ፣ ዓሲ ሸኦቹንሢ ዔካያ፣ ዓሲ ዔርዛኒ ዳንዳዓያ፣ 3 ዑሽኪ ማሢንጉቆያ፣ ዓሲና ዛሉቆያ፣ ሺሌዔ ዓሲ፣ ኮሺ ዓሲ፣ ሚኢሺ ባሺ ናሽኩቆያ፣ 4 ፔ ናኦቶ ዒዛም ዓይሢንጉቆያና ቦንቻያ ማሢ ዲቶ፣ ፔ ማኣር ዓሶ ኮሺ ጎይሢና ዋይሢ ዓሲ ማዓንዳያ ኮይሳኔ። 5 ዓሲ ፔ ማኣር ዓሶ ዋይሢ ናንዳዒባኣያ ማዔቴ ያኑሲ ዓሶ ዋይሢ ናንዳዒባኣያ፤ 6 ፃላሄ ያቶርሞና ሄርሺንጉ ሎኦሚ፣ ፑርታና ዋጊንጉ ጎይያ ማዑቀጉዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ደዲባኣ ዓሲ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶ ዋይሢ ማዖጋ። 7 ደንኪንታ ዓሲ ማዒ ፃላሄ ፐርይዳ ጌሉቆጉዲ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዋ ዓሶ «ኮሺ ዓሲኬ» ዒዛ ጋዓያ ማዖንጎ።

ሺኢጲያ ማኣርይዳ ዲያቆኔ ማዒ ማዳ ዓሶ ዛላ

8 ዩያጉዲ ሺኢጲያ ማኣርይዳ ዲያቆኔ ማዒ ማዳ ዓሶ ቦንቹንታያና ጌሰታ ጌኤዘና ጉሙርቁንታያ፣ ሚርጌ ዑሽ ሱኡካዲቆያ፣ ሚኢሺ ዴንቃኒ ሌሊ ዳሽኪ ሃንቱቆያ፣ 9 ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዛሎኮ ዓኣሺንጉ ማሊያዋ ጌኤሺ ዒናና ዔሪ ካጋያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 10 ዔያታ ቤርታዲ ዛጊንጉ ዔርቶንጎ፤ ዩካጋ ደንኪሳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ጴዴቶ ሺኢጲያ ማኣር ዓሶ ዋይሢ ዓሶ ማኣዲ ማዳዘንሢ ማዖንጎ። 11 ዩያጉዲ ሃሣ ላኣላ ዔያቶኮ ኮሺ ዓሲ ሃሣ ዓሲ ደንኩቆያ፣ ኮይሳ ጎይሢ ናንጋያ፣ ቢያ ባኣዚናኣ ጉሙርቁንታያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 12 ማኣዲ ማዳ ዓሶ ፔቴ ላኣላ ዔኬያ ማዓኒ ኮይሳኔ፤ ሃሣ ፔኤኮ ናኦቶና ማኣር ዓሶና ኮሺ ዓርቁ ዋይሢያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 13 ማኣዲ ማዳያና ኮሺ ማዳ ማዳዘንሢ፡- ዴኤፐ ቦንቹንጉሢና

ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዛሎሞ ጫርቁ ኬኤዛያ ማዓንዳኔ።

ያኑሲ ፔጋሴ ዴኤፖ ዓኣሺንጉ ማሊያ

14 ሃያ ኪኢቶ ታ ኔኤም ፃኣጋኣና ዑኪ ታ ኔና ሙኪ ዛጋንዲሢ ጉሙርቁኬ። 15 ታ ኔጌያ ማዔቴያ ያኑሲ ማኣራ ዓሶ ዋይ ናንጋንዳቴያ ኔ ዔራንዳጉዲ ጌይ ታ ኔኤም ሃያ ፃኣጋኔ፤ ዩና ማኣር ዓሶ ጎኑሞኮ ቱርቱርና ቦኦኮላሢና ማዔ፣ ናንጊና ባይቁዋ ያኣዛሢ ጉሙርቁ ዓሶኬ። 16 ኦኡኮ ካኣሽኪያኮ ያኑሲ ፔጋሴ ዓኣሺንጉ ማሊያ ጎኔና ዴኤፐኬ፤ ዩይያ ኪሪሰቶሴ ዛሎ፡-

«ዓሲ ማዒ ዴዴሢ ጎኑማ ዓያናና ዔርቱሢ ያኑሲ ኪኢታንቸም ዴዴሢ ዴር ቢያም ኬኤዛንጉሢ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሶ ጉሙርቁሢ ቦንቸና ሌካ ጫሪንጮ ዔውጉሢ» ጋዓሢኬ።

4

ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሶ ዛላ

1 ዓያና ጌኤሺ፡- «ጋፒንፖ ዋዶ ባንሢ ማዓኣና ፔቴ ፔቴ ዓሶ ዳቢሻ ዓያናና ፑርታ ዓያናናይዳጋ ማዔ ዔራቶ ዔኪ ያኑሲ ካኣኮ ሃሻንዳኔ» ጌይ ፔጋሴ ኬኤዛኔ። 2 ዩያጉዲ ዔርዛያ ኬሰካሢ ዔያቶኮ ዒና ያይዴ ዓንጊና ሚቸንጉቴ ዑሢጉዲ ደጩያ ማዔ፣ ጎኔ ማሊሲ ሉኡቁ ኬኤዛ ዓሶይዳጋኬ። 3 ዩያጉዲ ዓሶ ዔፐ ላኣጋኔ፤ ሃሣ ያኑሲ ጉሙርቁ ዓሶና ጎኑሞ ዔራ ዓሶ ያኑሲ ጋላቲ ጋላቲ ሙዑቀጉዲ ያኑሲ ማዢ ሙያ «ሙዒፖቴ» ጌይ ጌይ ላኣጋኔ። 4 ጋዓንጉ ያኑሲ ማዢ ባካ ቢያ ኮሺኬ፤ ያኑሲ ጋላቲ ሙይንጉጉ ማዔቴ ሃሽንታ ባኣዚ ባኣሴ። 5 ዋይቴ ጌዔቴ ያኑሲ ቃኣላ ጌዔ ጎይያ ዒንሢኮ ሺኢጲያና ሙይንጉኒ ዳንዳዓያ ማዓንዳኔ።

ጳውሎሴ ጊጥጥጥጥ ዘሪ ዘር

6 ሃያ ባኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶም ኔ ኬኤዚ ዔርዛቶ ያኑሲ ጉሙርቁ ቃኣሎና ኮኮ ዔርዛያና ዋይዚ ዋይዚ ዲጩያ፣ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴም ኮሺ ማዳያ ማዔሢ ዩያና ኔ ማርካሳንዳኔ። 7 ጋርቹ ላኣሎኮ ጋሡቀ ሃይሶና ሃያ ዓጮኮ ጉሪ ማዔ ሃይሶይዳጋ ሃኪ፣ ዓያና ዛላ ባኣዚ ማዳ ማዳ ዔራ። 8 ዑሢ ደዲሻኒ ማዳንታ ማዳ ዳካ ዋዶ ማኣዳኔ፤ ዓያና ዛላ ባኣዚ ማዳ ማዳ ዔራሢ ጋዓንጉ ሃሢያ ማዖም ሃጊያ ማዓንዳ ናንጎም ዋዛ ዓኣያ ማዔሢር ቢያሢም ማኣዳያኬ። 9 ዩይ ዓሲ ቢያ ዔራኒ ኮይሳ ጎኔ ሃይሴኬ። 10 ኦኡኒያ ሚታዲ ማዳና ላቢንታሢ ዩያርኬ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ኦኡኒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሣሢ ዓሶ ቢያ፤ ባሺና ሃሣ ያኑሲ ጉሙርቁ ዓሶ ቢያ ዳቁሻያ፣ ባይቁዋ፣ ያኣዛሢዳታሢኬ።

11 ሃንሢ ባኮ ዓሶ ዓይሢ፤ ሃሣ ዔርዛ። 12 ኔኤኒ ዴጌ ማዔሢር ያኣኒያ ኔና ቦሆጋ፤ ኔኤኒ ጋዓንጉ ጌሰታ ጌኤዘና፣ ናንጋ ናንጎና፣ ናሹሞና፣ ያኑሲ ጉሙርቁያና ሃሣ ኔ ናንጎ ዒኢሳ ባኣዚጋ ጌኤሺ ካፒሢና ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶም ኮሺ ማላታ ማዔ። 13 ታኣኒ ኔ ኮራ ሙካንዳያ ሄላንዳኣና ጌኤኮ ማፃኣፖ ዴርም ናባቢሢና፣ ኬኤዚሢና፣ ዔርዛሢና ደዴ። 14 ያኑሲ ማሊያ ኔኤም ኬኤዛንጉ ዋዶና ሃሣ ሺኢጲያ ማኣር ዋይሢ ጨማ ነ ዑፃ ኩጮ ጌሢ ዋዶና ኔኤም ዒንጊንጉ ዓያና ዒንጊያ ማዳይዳ ፔኤሺያ ዋሊ።

15 ኔኤኮ ዲጪያ ዓሳ ቢያ ዴንቃንዳጉዲ ዩንሢ ባኮንሢ ደዲ ማዴ፤ ሃሣ ዩንሢ ባኮ ዲናገ ማዴ። 16 ኔ ዛሎ፤ ሃሣ ኔ ዔርዛ ዔርዚያ ዛሎ ኔና ዔሬ፤ ዩንሢ ባኮንሢ ደዲ ማዴ፤ ዩን ኔ ማዴቴ ኔናጎታ ኔኤጋ ዋይዛ ባሶንታ ኔ ዳቂሻንዳ።

5

ዓሲ ማእዲሢ ዛላ

1 ጋርቹ ዓቲንቆ ዓዶ ማሂ ዛጊ ዘዘራንዳኣገ ዓቲም ጎሪገ፤ ዴጌ ዓቲንቆ ናኣቶ ኔኤኮ ጌርሲንሢ ማሂ። 2 ሃሣ ጋርቹ ላኣሎ ኔኤኮ ዲንደንሢ ማሂ ዛጌ፤ ዩንጉዲ ዴጌ ዉዲር ናኣቶ ኔኤኮ ጌርንሢ ማሂ ጌኤሺ ዲናና ዛጌ።

3 ጎኔና ዜኤርይንዶ ማዴ፤ ማታዴ ላኣሎ ዛጊ ማእዳ። 4 ዜኤርይንዶ ናይ፤ ሃሣ ናኣዚ ናይ ዓኣቶ ዩንሢ ናኣቶንሢ ፔ ማእር ዓሶ ማእዳያ ሃሣ ዔያቶ ሾዔ ዓሶና ባሆ፤ ማዎ ማዔ ዓሶም ኮሺ ማዴ ማሃኒ ኮይሳያ ማዔሢ ዔርጎጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዩይ ያኦሲ ዋዛሳያ ማዔሢርኩ። 5 ጎኔና ዜኤርይንዶ ማዴ፤ ፔኤር ናጎጋዛ ፔኤኮ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ያኣዛሢ ጌሢ፤ ዋንቴና ርኦሪና ያኦሲ ማእዶ ኮዒ፤ ዒዛ ሺኢጲሢ ደዲ ናጎጋ። 6 ሃያ ዓጮ ዋዛ ሌሊ ናሽካ፤ ዜኤርይንዶ ማዔ ላኣላ ጋዓንቴ ዔቂ ዓኣጎ ሃይቆያኩ።

7 ዔኤቢ ዶንኪሳ ባኣዚ ባኣያ ማዔ ናጎጋንዳጉዲ ዔያቶ ዞሬ። 8 ፔ ዒጊኖም ባሾና ፔኤኮ ዑኩ ማእር ዓሶ ማእዳዋኣሢ። ያኦሲ ጉሙርቂያ ካኣዙ ሃሺያኩ፤ ፔቶ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያ ዓሶገ ባሾ ፑርታ ዓሲኩ።

9 ለዓላሃታሚ ለዔኮ ደማ ማዔ ዜኤርይንዶ ማዔ ላኣሎ ያኣገ ዓርቆ ቤዛ ዓርቂገ፤ ሃሣ ሱጎ ዓርቂጎታ ዓሳ ፔቴ ዓሲም ሎዔ ላኣሊ ማዓንዳያ ኮይሳ። 10 ሃሣ ናይ ቃራሲ ዲቻያ፤ ሾኦቹ ዔካያ፤ ያኦሲም ዲማዴ ዓሶኮ ቶኪ ማሰካያ፤ ማታዴ ዓሶ ማእዳያና ዓይጎዋ ኮሺ ማዴ ቢያ ማዲሢና ዔርቴያ ማዓኒ ኮይሳ።

11 ጋርቹባኣ፤ ደዲ ማዔ፤ ዜኤርይንዳሢ ጋዓንቴ ያኣገ ዓርቂገ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያቶ ዓሽኮ ሱኡካ ባሾም፤ ኪሪሰቶሴ ዔያታ ናሽካ ናሹማ ዳኬም ሎዒኒ ዔያታ ኮዓንዳያታሢርኩ። 12 ዩይይዲ፡- ቤርታ ዔያታ ኪሪሰቶሴና ጫኣቁ ጫኣቁ ሃሻንዳሢር ፑርታና ዋጊንታንዳ። 13 ሃሣ ዔያታ ማዴ ሃሺ ዓሲ ማእሪ ሃንቲሢ ዓርቃንዳ፤ ማዴ ሃሺ ሃንታ ዓሲ ሌሊ ማዒባኣ፡- ዓሲ ዶንካያ፤ ዓሲ ባኣዚ ያላ፤ ሃሣ ጌሰታኒ ኮይሱዋ ባኣዚ ጌሰታያ ማዓንዳ። 14 ዩይር ጋርቹባኣ ዜኤርይንዶ ማዔ ደዶ ላኣላ፡- ሎዓንዳጉዲ፤ ናይ ሾዓንዳጉዲ፤ ማእርዋ ፔኤኮ ኮይሳ ጎይሢና ዋይሢያ ማዓንዳጉዲ ታ ዞራ፤ ያዲዴቴ፡- ሞርካሢ ኦና ጫሽኮንዶ ባኣዚ ባይዛንዳ።

15 ጎኔና ሃያኮ ቤርታ ያላሃ ጊንያ ሃንታኒ ፔቴ ፔቴ ዜኤርይንዶ ማዔ ላኣላ ያኦሲ ጉሙርቂያ ጎይፃገ ዳቢንቲ ኬሰኩ። 16 ፔቴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያ ማዔ፤ ላኣሊኮ ማርካ ዜኤርይንዶ ማዔ ላኣሊ ዓኣቶ፡- ዔያታ ሺኢጲያ ማእርኮ ሜቶ ማዑዋጉዲ ዒዛ ዔያቶ ማእደንጎ፤ ዩይይዲያና ሺኢጲያ ማእሪ ፔቴታያ ማእዳ ዓሲባኣ፤ ዜኤርይንዶ ሌሊ ማእዳኒ ዳንዳዓንዳ።

17 ሺኢጲያ ማእር ዓሶ ቃራሲ ዋይሢያ፤ ባሾ ኮዙ ሃይሶ ኬኤዚሢና ዔርዚሢና ላባ ጨምም ዒንጎ ባኣዚ ጳንጩ ማሂ ዒንጋኒ ኮይሳ፤ 18 ዓይጎር ጌዔቴ ጌኤኮ ማዓኣገ፡- «ሃኣኮ ሺርካ ጌሜኮ ዳንጎ ቱከገ» ዩይጉዲ ሃሣ፡- «ማዲሢም ማዴ ዛሎ ዒንጊንታንዳያ ኮይሳ።» ጋዓ። 19 ለምዎ ሃሣ ሃይሃ ዓሲ ማርካዲባኣንቴ ሺኢጲያ

ማእር ጨም ዑፃ «ዳቤኔ» ጎዎ ባኮ ዋይዚገ። 20 ሜሌ ዓሳ ዒጊጪ ካገንታንዳጉዲ ጎም ማዴ ዓሶ ዓሶ ቢያኮ ቤርታ ጎሬ።

21 ኔኤኒ ማዴ ማዴና ቢያ ፔቴያ ባጋሢዳገ ባሺሱዋዎ ሃሣ ያናኣ ዲማሱዋዎ ሃያ ታኣኮ ዞር ቢያ ኔ ኩንሣንዳጉዲ ያኦሲና ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ሃሣ ደኦሪንቴ ኪኢታንቸና ማርካ ማሂ ታ ኔኤም ኬኤዛ። 22 ያጊዳኣ ኔ ኩጮ ጌሥሢና ደኦሪኒ ሩኤሪገ፤ ሜሌ ዓሶና ዋላ ጎሜ ማዲሢር ፔቴ ማዒገ፤ ኔ ቶኣኮ ጌኤሺ ካፔ።

23 ኔኤኮ ጎጶ ደርዓሢና ቢያ ዋይ ኔና ሃርጋ ሃርጎ ዛሎ ዋይናገ ኮሾና ዑዙ ዳካ ዑሽኩ፤ ዋኣሢ ሌሊ ዑሽኩገ። 24 ፔቴ ፔቴ ዓሶኮ ጎማ ዔርቴያ ማዒ፤ ጋገንያ ዋጎ ኬላ ሄሉዋንቴ ቤርታዲ ዔያቶ ዓርቃ፤ ዛሎ ዓሶ ጎማ ጋዓንቴ ጊንፃዲ ዓርቃ። 25 ዩይጉዲ ኮሺ ማዴ ፔጋኣኩ፤ ፔጋ ማዒባኣያ ዓቴያ ያዲ ዓኣሺንቴ ዓታዓኩ።

6

ዓሶኮ ዓይሌ ማዒ ማዴ ዓሶም ኬኤዚንቴ ዞር

1 ያኦሲ ሱንጎና ኦ ዔርዛ ዔርዚያና ጫሽኪንቴዋጉዲ ዓሶም ዓይሌ ማዒ ማዴ ዓሳ ቢያ ዔያቶ ዋይሢ ዓሳ ቦንቸንታኒ ኮይሳሢ ዔርጎጎ። 2 ዔያቶ ዋይሢ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያ ዓሲ ማዔ፤ ጎዳ ዩሱሴ ሱንጎና ዔያቶኮ ዒሾንሢ ማዔሢር ዓይሎ ማዔ ዓሳ ፔኤኮ ዋይሢ ዓሶ ቢሆገ፤ ዔያታ ማዴ ማዴና ማእዲንታ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያና ናሽኪንታ ዒሾንሢያ ማዔሢር ቤርታኣሰካገ ባሾ ዔያቶም ማዴንጎ። ዩይር ኔኤኒ ዔርዛንዳያና ዞራንዳያና ኮይሳሢ ዩይኩ።

ሚኢሺ ናሹዋ

3 ጎኔ ያኦሲ ካኣዙና ዋላ ፔቴ ማዔ ባኮ ዔርዚያ፤ ሃሣ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ጎኔ ቃኣሎ ሃሺ፤ ዲማዴ ባኣዚ ዔርዛ ዓሲ ዓኣቶ፡- 4 ዩይ ዓሢ ያዎቶርቃያኩ፤ ዔራ ባኣዚያ ባኣያኩ። ጋዓንቴ ፔቴ ጌይንቴ ባኣዚዳ ማርሚሢና ዣሊሢናኮ ፑርታ ሱኡኩ ዓኣያኩ፤ ዩይ ባካ ቁኢሩም፡- ዑራ፡ ጫሺ፤ ፑርታ ዓልቲሢንታ። 5 ዒና ባይቆያና ጎኔዋባኣ ዓሲ ማዙ ጋቸዋ ማርሞንታ ዔኪ ሙካ። ዩይጉዲ ዓሶም ያኦሲ ካኣሽኪፃ ቆሎ ዴንቁሢኮ ካራ ማዒ ጴዳ።

6 ጎኔ፡- «ታኣም ዓኣሢ ጊዳንዳ።» ጋዓ ዓሲም ጋዓንቴ ያኦሲ ካኣሽኪፃ ዑሣ ዓኣዴ ያርጎቹዋኩ። 7 ዓይጎር ጌዔቴ ሃያ ዓጮ ዓይጎዋ ኦ ዔኪ ዩዒባኣሴ፤ ሃሣ ሃያ ዓጫገ ዔኪ ኦ ዓኣዳንዳ፤ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሴ። 8 ጋዓንቴ ኦ ሙዓንዳ ባኣዚና ማእዳንዳ ባኣዚና ዴንቁቴ ኦም ጊዳንዳ። 9 ያርጎቹ ማዓኒ ኮዓዞንሢ ጋዓንቴ ዳቢሻ ፒርይዲ ጌሊ ዓሲ ፑርቲሳያና ባይዛ፤ ፓሁዋያና ሜቶ ማዔ ሱኡኩይዳ ዓርቂጎቴ ሎኦማንዳ። 10 ዋይቴ ጌዔቴ ሚኢሺ ኮሺ ናሽኪሢ ፑርቲዋ ቢያኮ ካራኩ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሚኢሺ ዴንቃኒ ሱኡካዲያና ያኦሲ ጉሙርቂያገ ሃኪ፤ ፔ ናጎን ሜቶይዳ ዓጌ።

ጳውሎሴ ጊዋቴዎሴም ዓይሢ ባኮ

11 ኔኤኒ ያኦሲ ዓሢዮ! ዩይ ቢያይዳገ ሺኢኩ፤ ጊሉም፡ ጎኔ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማዒሢ፤ ያኦሲ ጉሙርቂሢ፤ ናሹዋ፡ ጊቢ ዳንዳዒሢና ሺሌዑምና ዓኣያ ማዔ። 12 ያኦሲ ጉሙርቂያ ዛሎና ዓኣ ኮዙ ያሎ ያልቴ፤ ሚርጌ ዓሶ ቤርቶይዳ ኮሺ ጉሙርቂንቴሢና ኔ ማርካዴ፤ ሃሣ ዩይም ኔ

ዔኤሊንቴ፣ ናንገና ናንጎይዳ ዶዴ። 13 ቢያ ባአዚም ሸምፖ
ዒንጋ፣ ያኦዛሚንታ ሃሣ ጳንዮስጲላዮሴ ቤርታ ጎኑሞ ዛሎ
ማርካዳ፣ ዩሱስ ኪሪስቶሴንታ ማርካ ማሂታ ኔና ዓይሣኔ።

14 ኑ ጎዳሢ፣ ዩሱስ ኪሪስቶሴ ሙካንዳያ ሄላንዳኦና
ሃያ ዓይሣያ ዳቢንቴ ባኦያና ዶንኪሳ ባኦዚ ባኦያ ማዒ
ካፔ። 15 ኪሪስቶሴኮ ሙኪያ ኬላ ዓንጂንቴያና ፔኤሮ
ዎይሣያ ማዔ፣ ካኦቶኮ ካኦቴ፣ ጎዳቶኮ ጎዳ ጌሣ ኬሎና
ማዓንዳኔ፤ 16 ዒዚ ሌሊ ሃይቁዎያኬ፤ ሃሣ ያኦኒያ ባንሢ
ዑካኒ ዳንዳዑዋ፣ ፖዒዳ ዒ ናንጋያኬ፤ ዒዛ ፔቴታያ ዛጌ
ዓሲ ባኦሴ፤ ሃሣ ያኦኒያ ዒዛ ዛጋኒ ዳንዳዑዋሴ። ቦንቾና
ዎልቁና ናንገና ዒዛም ማዖንጎ፤ ዓኦማን።

17 ሃያ ዓጮኮ ዖርጎጮ ዓሳ ያቶርቁዋጉዲ ሃሣ ሃጊ
ማዓንዳ ዎዘ ዔያታ ፔኤኮ ባይቃ ቆሎይዳ ማሁዋጉዲ፤
ዔያታ ጌሣ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ ኑና ዎዛሳኒ ቢያ ባኦዚ ዑሣ
ዓኦሢ ኑም ዒንጋ፣ ያኦዛሚ ዑፃ ማሃንዳጉዲ ዘሬ። 18 ሃሣ
ኮሺ ማዶ ዔያታ ማዶንዳጉዲ፣ ዩያ ማዶ ማዶያና ዔርቴ
ዓሲ ማዓንዳጉዲ ሃሣ ዔያቶኮ ዓኦ ባኮ ዒንጋኒና ፓቂ
ጊሽታኒ ናሽካያ ማዓንዳጉዲ ዘሬ። 19 ዩያ ማዶያና ጎኔ
ናንጎ ዴንቃኒ ዓይፃ ዶዲ ማዔ፣ ቆሎ ሃጊ ሙካንዳ ዎዶኮ
ፔኤም ዔያታ ቡኩሳያ ማዓንዳኔ።

20 ዓመቱዎሴ! ያኦሲ ኔኤም ዒንጌ ባኮ ቢያ ካፔ፤
ዔራቶቱዋንቴ «ዔራቶኬ» ጌይንቴ፣ ፓሡዋ ዣላሢና
ማርማሢ ሃሺ። 21 ፔቴ ፔቴ ዓሳ፡ «ዩያጉዴ ዔራታ ኑኡኮ
ዓኦኔ» ጌዒ ያኦሲ ጉሙርቁያ ጎይያ ሃሺ ኬሰኬኔ። ያኦሲኮ
ኮሹሞ ዒንጊፃ ኔኤና ዎላ ማዖንጎ።

ያኑሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ላሚ ዳኬ ኪኢቶ ጊዋቴዎሴም ዓይያ ካር

ሃይ፥ ጳውሎስ ጊዋቴዎሴም ፃኣፔ ላምዓሳ ኪኢታ፡-
 ዒዛኮ ዳማ ማዒ፥ ዋላ ማዳያ ማዔ፥ ዳጌህ፥
 ጊዋቴዎሴም ባሽ ዘር ዘራያኩ። ማርጌና ዒ ዘሬህ ጊቢ
 ዳንዳዒህ ዛላኩ፤ ጊዋቴዎሴም ዘራንቴህ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ
 ዛሎ ጉሙርቁን፥ ማርካዳንዳጉዲ፥ ኪሪሰቶሴ ዛሎ
 ኮዥ ሃይሶና ማርኣ ጫኣቃህ ማፃኣፓ ዔርዛ ባኮ ኮሺ
 ደዲ ዒ ዓርቃንዳጉዲና ዎዚ ማቶና ዒዳንቴና ማርጌቶዎ
 ያኑሲ ቃኣሎ ዔርዚያና ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚያ ማደዎ ደዲ
 ማዳንዳጉዲ ኩ።

ጊዋቴዎሴም ባሽና ላቲ ኬኤዚንቴ ባካ ዔኤያቶና
 ፓሠዎ ማርሚህናይዳፓ ሃካንዳጉዲኩ፤ ዓይጎር ጌዔቴ
 ዩያጉዳ ባኣዚ ዋይዛ ዓሶ ባይዚህዳፓ ዓታዛ ማሌ ማኣዳ
 ባኣዚ ባኣሴ።

ዩያ ቢያና ጊዋቴዎሴ ማላንዳያ ኮይሴህ ጳውሎስኮ
 ናንጋ ዎማዲ ማዔቴያ፥ ጌይፃ፡- ዒዛኮ ያኑሲ ጉሙርቁ፥
 ጊቢ ዳንዳዒያ፥ ናሹዎ፥ ደዲሞና ዒዳ ዳኪንቴያና ሃህ
 ዒዛ ሄሌ ማታህ ዒ ማላታ ማሃ ናንጋንዳጉዲኩ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1-2)

ጳውሎስ ጋላቴ ጋላቶና ዘሬ ዘር (1:3—2:13)

ጊዋቴዎሴ ማዳንዳጉዲ ዓይህንቴ ባኮና ላቲ
 ኬኤዚንቴ ባኮ (2:14—4:5)

ጳውሎስ ዒ ዓኣ ጎይፃ ኬኤዜህ (4:6-18)

ጋፒንህ ሃይሴ (4:19-22)

1 ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ጳዴ ናንጎኮ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ
 ጎይፃ ያኑሲ ማላህና ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ማደም ዳኪንቴያ
 ማዔ፥ ጳውሎስይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፡-

2 ታኣኒ ናሽካ ናዓህ፥ ጊዋቴዎሴም፤

ያኑሲ፥ ዓዳህና ኑ ጎዳህ፥ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹዎ
 ዒንጊያና ማኣሪያና ሃህ ዎዘና ኔኤም ማፃንጎ።

ጊዋቴዎሴም ዘርና ዘር

3 ቢያ ዎዴ ዋንቴና ሮኦሪና ኔ ዛሎ ማሊ ማሊ ታ
 ሺኣቃኣና ቤርታኣ፥ ታ ዓዳንህጉዲ ጌኤሺ ዒናፓ ታ
 ካኣሽካ ያኣዛህ ታ ጋላታኢ። 4 ኔ ዩኤኪ ዓቢቴ ዓቢያ ታ
 ዋለባኣሴ፤ ዩያር ማርጌና ዒና ታኣኮ ዎዘዳንዳጉዲ ኔና
 ዛጋኒ ታ ኮዓኢ። 5 ኔኤኮ ዓኣ ጎኔ፥ ያኑሲ ጉሙርቁ፥ ታ
 ጳቁሃኔ፤ ዩያጉዳ ጉሙርቁ፥ ቤርታ ኔ ባሆ ሎይዳይዳ
 ሃህ ኔ ዒንዳ ዔዋንቁይዳ ዓኣያኩ፤ ሃህ ኔኤኮዎ ዩያጉዲ
 ዓኣህ ታ ዔሬኔ። 6 ዩያር ታ ኔ 0-ፃ ኩጮ ጌህም ኔ ዔኩ፥ ኔ
 ጊዳ ዓኣ ያኑሲኮ ዒንጊያ ማደይዳ ፔኤሺ ኔ ዲቻንዳጉዲ
 ታ ኔኤም ኬኤዛኔ። 7 ዓይጎር ጌዔቴ ያኑሲ ኑም ዒንጌህ
 ዎልቁንታ ናሹዎንታ ዒንጋያ፤ ሃህ ኑና ኑ ዔሪ ዎይህንዳ
 ዓያና ማዓንዳኣፓዓቴም ዒጊቹም ዓያናቴዎሴ።

8 ዓካሪ ኑ ጎዳህ ዛሎ ዓሶም ማርካዳኒ ሴልቁፓ፤ ሃህ
 ዒዛ ዛሎር ቱኡቴ፥ ታ ዛሎርዎ ሴልቁፓ፤ ያኑሲ ኔኤም
 ዒንጋ ዎልቆና ኮዥ ሃይሶ ዛሎር ታኣና ዎላ ማታዳ። 9 ዒዚ

ኑኡኒ ማዳ ኮዥ ማደርቱዋንቴ ፔ ማሊያና ፔኤኮ ኮሹዎ
 ዒንጊያና ዳቁሺ፥ ያኑሲም ደማዳያ ማዒ ናንጋንዳጉዲ ኑና
 ዔኤሌኔ፤ ዩያ ኮሹዎ ዒንጊያ ማርጌ ዎዴኮ ቤርታ ዩሱስ
 ኪሪሰቶሴ ዛሎና ኑም ዒንጌኔ። 10 ዩይ ያኑሲኮ ኮሹዎ
 ዒንጊያ ኑና ዳቁሺ፥ ዩሱስ ኪሪሰቶኮ ሙኪያና ሃህ ፔጋዲ
 ዔርቴኔ። ዒዚ ሃይሲኮ ዎልቁ ባይዚ ኮዥ ሃይሶ ዛሎና
 ሃይቢባኣ፥ ናንጊና ናንጊ ኑም ዳቁኔ።

11 ታኣኒያ ዩያ ኮዥ ሃይሶ ኬኤዛያ፤ ዩያ ማደም
 ዳኪንቴያ ሃህ ዔርዛያ ማዒ ደኣሪንቴኔ። 12 ሃያ ታ
 ማታህ ዔካህ ዩያርኩ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ሃያ ማቶ ዔኪያና
 ሴልቁዎሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያና ጉሙርቁቴያ ታ ዔራኔ፤ ታ
 ዒዛም ሃዳርሲ ዒንጌ ባኮ ዩያ ኬሎ ሄላንዳኣና ዒ ካፓኒ
 ዳንዳዒህ ታ ጉሙርቁኔ። 13 ታ ጊዳፓ ኔ ዎይዚ ዔሬ ቃኣሎ
 ማላታ ማሃ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ኑኡኮ ዓኣ ፔቱዎ ዛሎና
 ጳዴ ጉሙርቁያና ኮሹዎና ደዲሺ ዓርቁ። 14 ኑ ጊዳ ዓኣ
 ዓያና ጌኤዥ ዛሎና ኔና ጉሙርቁ ኔኤም ዒንጊንቴ ባኮ
 ካፔ።

15 ዒሲያይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ታና ሃሽህ ኔ ዔራኔ፤ ዔያቶ
 ባኣካ ፔጌሎሴና ሄርሞጌኔሴና ዓኣኔ። 16 ጎዳ ያኔሰፖሬ
 ማኣር ዓሶ ማኣዳንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያታ ማርጌ ዎዴ
 ታና ያኡጪ ደዲሺኔ፤ ሃህ ታ ቱኪንቴህር ሙኪ ታና
 ያኡጪያዎ ሴልቁ ሃሽባኣሴ። 17 ዒዚ ሮሜ ዔጮ ሙካያ
 ማርጌና ኮይ ታና ዳንቁኔ፤ 18 ጋፒንፃ ኬሎና ጎዳ ዒዛም
 ኮሺ ማደንጎ፤ ቤርታ ታ ዔፕሶኔይዳ ዓኣና ዒ ዎማይዲ
 ታኣም ማዳቴያ ኔ ኮሺ ዔራኔ።

2

ኪሪሰቶሴ ማደ ዛሎ ያልታ ዓሲ ማዒህ

1 ዓካሪ ታ ናዓህዮ! ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጳዴ
 ኮሹዎ ዒንጊያና ደዴ። 2 ማርጌ ማርካ ማዓ ዓሶ ቤርታ
 ታጊዳፓ ኔ ዎይዚ፥ ዔሬ ዔራቶ ማሌ ዓሲ ዔርዛኒ
 ዳንዳዒያ፤ ሃህ ጉሙርቁንታ ዓሲም ሃዳርሲ ዒንጌ።

3 ኔኤኒ ዩሱስ ኪሪሰቶሴኮ ማደ ዛሎ ያልታ
 ጉሙርቁንታ ዓሲ ማዒ፥ ማታህ ኑኡና ዎላ ጊቢ ዳንዳዒ።
 4 ፖኦሊሴ ማዔ ዓሲ ፖኦሊሶ ዓይህህ ዎዘሳያ ማዓኒ
 ጊኢጌያ ማዓንዳኣፓዓቴም ፖኦሊሴም ኮይሱዎ ባኣዚዳ
 ጌሎዎሴ። 5 ዩያጉዲ ሃህ ጳሺ ጳሽካ ዓሲ ዓይህንታ
 ጎይፃም ጳሽኪባኣያታቴ ጳኸና ባሺ ዳንቆ ባኮ ዔኩዎሴ።
 6 ደዲ ጎሽካ ዓህ ሃኣኮ ካዲሲ ሙዓ ዓሶይዳፓ ቤርታዳህ
 ማዓንዳያ ኮይሳኔ። 7 ጎዳህ ቢያ ባኣዚና ጳቁሥህ ማሊህ
 ኔኤም ዒንጋንዳህር ታ ኔኤም ጋዓ ባኮ ቢያ ዒና ዔኩ።

8 ሃይባፓ ዔቁህ፤ ሃህ ደውቴ ዜርፃህ ማዔ፥ ዩሱስ
 ኪሪሰቶሴ ማሊ፤ ታኣኒ ኬኤዛ ኮዥ ሃይሳ ዩያኩ። 9 ዩያ
 ኮዥ ሃይሶ ኬኤዚያ ዛሎና ፑርቴሴ ዓሲጉዲ ቱኡቴ ማቶ
 ታ ሃህ ዔካኔ፤ ያኑሲኮ ቃኣላ ጋዓንቴ ቱኡቴዎሴ። 10 ዩያር
 ዔያታ ዩሱስ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ጳዴ ዳቁንቶና ናንጊና ናንጋ
 ቦንቾ ዳንቃንዳጉዲ ሃህ ያኑሲ ደኣሬ ዓሶር ጌዒ ቢያ
 ባኣዚ ታ ዳንዳዒ።

11 «ዒዛና ዎላ ኑ ሃይቁቶ
 ዒዛና ናንጊና ኑ ናንጋንዳኔ።

12 ጊቢ ዳንዳዒህና ደዴያ ኑ ማዔቴ
 ዒዛና ዎላ ኑ ካኣታዳንዳኔ።

ዒዛ ኑ «ዔራዎሴ» ጌዔቴ ዒዚያ ኑና «ዔራዎሴ»
 ጋዓንዳኔ።

13 ኑኡኒ ጉሙርቁንቴዎያ ማዔቴ

1:2 1:2 ዳኪ. ማዳ 16:1። 1:5 1:5 ዳኪ. ማዳ 16:1። 1:11 1:11 1ጊዋ. 2:7። 2:12 2:12 ማቲ. 10:33፤ ሉቃ. 12:9፤ ፓይ. ማፃ 16:5።

ዒዚ ፔና <ዔሩዋሴ> ጋዒ ደንዳዑዋአሢር ጉሙርቁንታያ ማዒ ናንጋንዳኔ» ጋዓ ቃአላ ጎናዲ ዔርቲያኩ።

ያኦሲ ባአዚ ደዲ ማዳ ዓሲ

14 ሃያ ባኮ ዔያቶም ኮሺ ኬኤዜ፤ ዩይያ፡- ጌይንቲ ባአዚዳ ዔያታ ማርሚ ሸፈዋጉዲ ያኦሲ ማርካ ማሂ ዔያቶም ላቲ ኬኤዜ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩይ ማርሚሢ ዋይዛ ዓሶ ባባይዛጋቲም ዓይጎዋ ማእዲዋሴ። 15 ጎኔ ያኦሲ ቃአሎ ፒዜ ዔርዛያ፡ ማዳ ማዳናኦ ሶርሲንቲዋ ዓሲ፤ ሃሃ ዔርቲ ማዳ ዓሲ ማዒ ኔና ያኦሲ ቤርቶ ሸኢሻኒ ደዴ። 16 ሃያ ዓጮ ባአዚ ማዔያ፡ ሃሃ ጉሪ ጌሰቲ ሸር ጌኤዛጋ ሃኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩይጉዳ ሃይሳ ዓሲ ያኦሲዳጋ ሃከሳሢርኩ። 17 ዔያቶኮ ጌኤዛ ጋጮዋ ከሢሃጉዲ ያዎርሳታያኩ፤ ዔያቶ ባአካ ሄሜኔዎሴና ፒሊያሴና ዓአኔ። 18 ዩንሢ ዓሳ፡- «ሃይቁ ዓሶኮ ሃይባጋ ዔቁፃ ቤርታ ማዒ ጋፔ» ጌይ ጌይ ማርሚሢ ጎኔዋ ጎይፃጋ ዳቢንቲ ከሰኪ ፔቲ ፔቲ ዓሶኮዋ ጉሙርቁፃ ዣኦሲዳ። 19 ያዒ ማዔቲያ፡- «ጎዳ ፔኤም ማዔዘንሢ ዔራኔ» ዩይጉዲ ሃሃ፡- «ጎዳ ማእደም ዔኤላ ዓሲ ቢያ ፑርታ ባአዚዳጋ ሃኮንጎ» ጋዓ ማላታ ዓይሢንቲ ዓአ፡ ዓገጮዋ ያኦሲ ዔቁሴ ቦኦኮላሢ ዔቁ ዓአ ጎይሃኩ።

20 ፔቲ ዳኤፒ ማእሪዳ ዋርቁና ቢራ ዓንገናይዳጋ ኮሺንቲ ሜሄ ሌሊ ዓአያቲዋንቲ ሚሢና ዓጠናይዳጋ ኮሺንቲ ሜሄያ ዓአኔ። ዩይቶይዳጋ ዛላ ቦንቲንታ ማደም ማዓያ፤ ዛላ ገንሃ ዳካ ማደም ኮይሳያኩ። 21 ዓካሪ ያኦሲያ ፔ ቶኦኮ ዩንሢ ፑርቶ ባኮንሢዳጋ ጌኤሺ ካፔቶ ቦንቶ ማደም ማዔያ፡ ያኦሲም ደማዴያ፡ ፔ ጎዳሢማኦ ኮይሳያ ሃሃ ኮሺ ማደም ቢያ ገኢኔ ሜሄ ማዓንዳኔ።

22 ፑርታ ማዔ፡ ዴጋቶ ሱኡኬይዳጋ ሃኬ፤ ጌኤሺ ዒኔና ጎዳ ካኦሽካ ዓሶና ዋላ ማዒ ያሉም፡ ያኦሲ ጉሙርቁሢ፡ ናሹዋንታ ኮሹዋንታ ዓአያ ማዒ ናንጌ። 23 ዑራ ማዣሢ ዔሪ ዔኤያቶ ጌኤዘና ጋሠዋ ማርሚሢ ሃሹ። 24 ጎዳ ዩሱሴም ማዳ ዓሲ፡- ቢያ ዓሲም ሹሌዔ፡ ዓሲ ዔርዛኒ ደንዳዒያ ሃሃ ዔኤቢ ገቢ ደንዳዒያ ማዓንዳኦጋቲም ዑራዳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ 25 ጎኔዋ ዔያታ ዔራንዳጉዲ ያኦሲ ዔያቶም ጎም ጎያንቲ ዓቶም ጋዓንዳያ ናንዳኔ ጌዒ ዒዛ ዒፃ ፑርቶ ዓሶ ሹሌዑምና ፒዚሳያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 26 ዩይይዴቲ ዔያቶኮ ዒና ማዔም፡ ፃላሄ ፔ ማሊያ ዔያታ ከንሣንዳጉዲ ዔያቶ ዓይሢ ፒራሢዳጋ ዔያታ ቶላንዳኔ።

3

ጋፒንፃ ዋደና ማዓንዳ ፑርቶ ባኮ

1 ጋፒንፃ ዑካኦና ሜታሳ ዋዴ ዩዓንዳሢ ዔሪ፤ 2 ዓሲ ፔና ናሽካያ፡ ሚኢሹር ጎጋይቃያ፡ ሄርሺንታያ፡ ያቶርቃያ፡ ጫሽኪንታያ፡ ሾዔ ዓሶም ዓይሢንቲዋያ፡ ኮሺ ማደና ዛላም ማሂ ማሉዋያ፡ ጌኤሹዋባኦ ዓሲ፡ 3 ናሹዋባኦ ዓሲ፡ ዓሲና ዋላ ገኢጋኒ ኮዑዋ ዓሲ፡ ዓሲ ደንካያ፡ ፔና ዔሪ ዋይሠዋያ፡ ዓሲ ሚጠንቲዋያ፡ ኮሺ ማዔ ባአዚ ቢያ ዒፃያ፡ 4 ጉሙርቁንቲዋ ዓሲ፡ ዔኤቢ ዔራዋፃ ራኡራያ፡ ጉሪ ሆኦሊንታያ፡ ያኦሲዳጋ ባሽ ፔኤም ኮሽካ ባአዚ ናሽካያ ማዓንዳኔ። 5 ያኦሲ ጎኔ ካኦሽካያ ማላፃ ጎኔ ካኦኮኮ ዋልቆ ጉሙርቁዋያ ማዓንዳኔ፤ ዩይጉዳ ዓሶጋ ሃኩ። 6 ዩይታ ዓሳ ዓሲኮ ማእሪ ዔርቲዋ ጎይሢና ጌሊ ጌሊ ሚርጌ ጎሜ ማዳያ ሃሃ ደማ ደማ ፑርታ ሱኡኬና

ናንጋ፡ ዓያና ላቤ ላኦሎ ዳቢሻ ዓሶኩ፤ 7 ዩይጉዳ ላኦሎ ቢያ ዋዴ ዔርዛኔ፤ ጋዓንቲ ጎኔዋ ዔያታ ዔራኒ ማሊ ደንዳዑዋያኩ። 8 ዔያኔሴና ዔያምቤሪሴ ጎያዘንሢ ሙሴ ዒፃ ማኬሢ ጎይፃ ዩንሢ ዓሳ ማሊያ ዔያቶኮ ፑርቲያ ሃሃ ያኦሲ ጉሙርቁፃ ዛሎና ዳቢንቲያ ማዔሢር ጎኔዋ ዔያታ ዒፃ ማካኔ። 9 ዔያኔሴና ዔያምቤሪሴኮ ዔኤያታ ፔጋዲ ዔርቲሢጉዲ ዩንሢ ዓሶኮዋ ዔኤያታ ዓሲ ቢያ ቤርታ ፔጋዲ ዔርታንዳሢር ዔያቶም ገኢጋዓኩ።

ጳውሎሴ ሂሞቲዎሴም ላቲ ኬኤዜ ባኮ

10 ኔኤኒ ጋዓንቲ ታኦኮ ዔርዚያ፡ ታ ናንጌ ናንጎ፡ ታ ማላ ማሊያ፡ ያኦሲ ጉሙርቁፃ፡ ገቢ ደንዳዒያ፡ ናሹዋና ደደሞና ዛገ ዔሪኔ፤ 11 ዩይጉዲ ሃሃ ዒፃንቲ ታ ደውሲንቲ ዋደና ታኦና ዋላ ሜታሢያ ኔ ዔኬኔ፤ ዓንፃኪያና ዔቆኒዮና ሊሰፃራናይዳ ታና ሄሌ ባኮና ገቢ ታ ዓአሢ ደውሲንቲያ ኔ ዔራኔ፤ ጎዳ ጋዓንቲ ዩይ ቢያይዳጋ ታና ዳቁሹኔ። 12 ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ገንፃ ሃንታያ ማዒ ዓያና ናንገ ናንጋኒ ኮዓዘንሢ ቢያ ዒፃንቲ ደውሲንታኔ። 13 ፑርቶ ዓሶና ጌሻ ዓሶና ጋዓንቲ ዓሲ ዳቢሻ ዳቢሻ፡ ሃሃ ፔ ቶኦኮዋ ዳቢንቲ ፑርቲዋይዳ ፑርቲዋ ቃሲ ቃሲ ደንዳኔ። 14 ኔኤኒ ጋዓንቲ ዋይዜሢና ዔሪ ጎኔዋና ደዴ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ኔኤኒ ዩይ ፃ ገዳጋ ዔኬቲያ ዔራሢርኩ። 15 ጌኤኮ ማፃኦጎሢ፡- ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁፃ ዳዴ፡ ዳቁንታ ባንሢ ሄሊሳኒ ደንዳዒ ዔራቶ ዓአዘንሢ። 16 ጌኤኮ ማፃኦጎ ቢያ ያኦሲ ዓያና ማሊሴም ፃኦፒንቲያኩ፤ ዩይያ፡- ጎኔዋ ዔርዛኒ፡ ዳቢንቲ ዓሶ ዙራኒ፡ ዳቢንቲዋ ገኢሻኒና ፒዜ ናንገም ኮይሳ ማሊሢ ዒንጋኒ ማእዳያኩ። 17 ማእዳ ጎይፃ ያኦሲ ዓሲ ኮሺ ማደም ቢያ ገዳያ ማዒ ዳዳንዳጉዲ ማሂያናኩ።

4

1 ያኦሲ ሃሃ ሹምጎና ዓአ ዓሶና ሃይቁ ዓሶና ዑፃ ዋጋኒ፡ ካኦቲ ማዒያ ዋይሢ ሙኪ ዳዳንዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ማርካ ማሂ ታ ኔና ሸኢቃኔ፤ 2 ያኦሲ ቃአሎ ኬኤዜ፤ ገኢኒቲያ ገኢሻኦኦቲያ ደዲ ማዴ፤ ዓሶም ኬኤዚ ኬኤዚ ሃሃ ጎሪ ጎሪ፡ ዙሪ ዙሪ፡ ገቢ ደንዳዒሢ ዩይጉዲ ቃአሎ ዔርዛሢናኦ ደዴ። 3 ዓይጎር ጌዔቲ ዓሳ ያኦሲ ቃአሎ ዋይዜ ዔካኒ ኮዑዋ ዋዴ ሙካንዳሢርኩ፤ ጋዓንቲ ዓሳ ዔያቶ ናሻ ሃይሴ፡ ሃሃ ዔያታ ዋይዜ ኮዓ ሃይሶ ኬኤዛንዳ ፔኤኮ ዔርዛ ዓሲ ቡኩሳንዳኔ። 4 ዔያታ ጎኔ ባአዚ ዋይዜያ ዒፃ፡ ጉሪ ሃይሴ ዋይዜሢ ናሽካንዳኔ። 5 ኔኤኒ ጋዓንቲ ቢያ ባአዚ ዔሪ ካፒንቲ ናንጌ፤ ኔ ገዳ ሙካ ሜቶዋ ገቢ ደንዳዒ፤ ሃሃ ኮኮ ሃይሶ ኬኤዚያ ማደም ደዲ ማዴ፤ ያኦሲም ኔ ማዳ ዓሲ ማዔ ጎይፃና ኔ ማዳኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ማዲ ኩንሢ።

6 ታኦኒ ጋዓንቲ ያኦሲም ዒንጎ ባአዚ ማዒ ዒንገንታኒ ዑኬኔ፤ ሃያ ዓጮይዳጋ ደማዲ ታ ዓአዳንዳ ዋዳ ሄሌኔ፤ 7 ያኦሲ ጉሙርቁፃ ዛሎና ዓአ ያሎ ሚርጌና ታ ያልቲኔ፤ ጳኮዋ ጋፒንፃ ሄላንዳኦና ታ ጳሽኬኔ፤ ሃሃ ያኦሲ ጉሙርቁፃ ካኦኮዋ ታ ካፔኔ። 8 ዓካሪ ያሎ ማዒ ናንጌሢር ዒንገንታ ካኦኮኮ ቶኦኮ ዓሳሢጉዳ ሶንቾ ባካ ታኦም ገኢሻኒቲ ታና ካፒንዳኔ፤ ዩይ ባኮ ፒዜ ዋጋያ ማዔ ጎዳሢ ዩና ኬሎና ታኦም ዒንገንዳኔ፤ ዩይ ታኦም ሌሊቲዋንቲ ዒዛኮ ሙኪ ዳዴያ ጳቂሢ ካፒዘንሢም ቢያ ዒንገንታንዳኔ።

3:8 3:8 ኬሲ. ማፃ 7:11። 3:11 3:11 ዳኪ. ማዳ 13:14-52፤ 14:1-7፤8-20።

ጳውሎስ ፔ ዛሎ ዓመቱዎሴም ኬኤዜህ

9 ኔ ታ ኮይላ ዑኬ ሙኩቲ ቃራኩ፤ 10 ዳማሴ ሃያ ዓጮ ናንጎ ናሽኪ፣ ታና ሃሺ፣ ቲሰሎንቄ ዓኣዴኔ። ታ ኮይላፓ ቁርቁሴ ጋላቲያ፤ ሃሃ ቲቶ ዲልማዲያ ዓኣዴኔ። 11 ታ ኮይላ ሃሃ ዓኣሂ ሉቃሴ ሌሊኩ። ማርቆሴ ማደም ታኣም ኮይላያታሂሮ ኔኤና ዎላ ዒዛ ዔኪ ሙኩ። 12 ቲኪቆሴ ዔፕሶኔ ታ ዳኩኔ። 13 ኔኤኒ ሙካዎ ዒሮዓዳይዳ ካርፑሴ ጎሃሂ ኮይላ ታ ሃሺ ዓኣዴ ታኣኮ ዴኤፖ ኮኣቶና ማሪንቲ ማፃኣፖ ባሽ ቢራኖ ማፃኣፖ * ዎሉዎዎ ዔኪ ሙኩ።

14 ዒሰኪንዲሮሴ ጎዎ ጊታሂ ፑርታ ማደ ታኣም ማዴኔ፤ ጎዳ ዒ ማዴ ማደጉዴያ ዒዛም ዒንጋጎዳኔ። 15 ዒዚ ኑ ኬኤዛ ኮኩ ሃይሶ ዒዳ፣ ማኬሂሮ ኔኤኒ ዒዛ ዔሪ ካፒንቲ።

16 ታና ዎጌና ዓርቁሴ ባኮሮ ቤርታሲ ጌኤዞ ማሂያ ኬኤዛኒ ታ ሸኢኬ ዎዶና ቢያሂ ታ ጊዳፓ ዲማዴያፓዓቲም ያኣኒያ ታኣና ዎላ ማዒ ታና ማኣዴ ዓሲ ባኣሴ። ዬያ ያኣሲ ዔያቶኮ ዳቢንቲ ማሂ ዓርቆፓ። 17 ጋዓንቲ ኮኩ ሃይሳ ታ ዛሎና ጉቤ ኬኤዚንታንዳጉዲና ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሳ ዎይዛንዳጉዲ ጎዳ ታኣና ዎላ ማዒ ታና ደዲሸኔ፤ ሃሃ ዘቦ ዳንጋፓኣ ታና ዳቂሸኔ። 18 ጎዳ ዓይጎዎ ማዎም ፑርታ ባኣዚዳፓ ቢያ ታና ዳቂሻንዳኔ፤ ጫሪንጫ ዓኣ ዒዛኮ ካኣቲዎይዳኣ ታና ዒ ጌልዛንዳኔ፤ ዒዛም ናንጊና ቦንቾ ማዎንጎ፤ ዓኣሜን።

ጋፒንሂ ሳራሥሂ

19 ጳራሰቁላና ዓቁላናም፤ ሃሃ ያኔሰፖሪ ማኣሮ ዓሶም «ኮሺዳ?» ጌዔኔ፣ ጌዔ። 20 ዔራሰዎሴ ቆሮንቶሴይዳ ዓቲኔ፤ ዒሮፒሞሴ ሃርጊንቲሂሮ ሚሊዲዳ ታ ዒዛ ሃሸኔ። 21 ባርጎ ዎዳ ሄሉዎንቲ ታ ኮይላ ኔ ሙኩቲ ቃራኩ።

ዔውቡሉሴ፣ ጲዴሴ፣ ሊኖሴ፣ ቁላውዲያና ሃሃ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ «ኮሺዳ?» ኔና ጋዓኔ።

22 ጎዳ ኔኤና ዎላ ማዎንጎ፤ ያኣሲኮ ኮሹዎ ዒንጊፃ ኔኤም ማዎንጎ።

4:10 4:10 ቆላ. 4:14፤ ፒልሞ. 24፤ 2ቆሮ. 8:23፤ ጋላ. 2:3፤ ቲቶ 1:4። 4:11 4:11 ቆላ. 4:14፤ ፒልሞ. 24፤ ዳኪ. ማዶ 12:12፤25፤ 13:13፤ 15:37-39፤ ቆላ. 4:10። 4:12 4:12 ዳኪ. ማዶ 20:4፤ ዔፕ. 6:21-22፤ ቆላ. 4:7-8። * 4:13 4:13 ማሪንቲ ማፃኣፖና ቢራኖ ማፃኣፖ፡- ጋዓሂ ዬኖ ዎዶና ማፃኣፓ ፃኣፒንታሂ ዬኖ ባኮይዳኪ፤ ማሪንቲ ማፃኣፓ «ፓፕሪሴ» ጎዎ ሚያኮ ቁኤሪፓ ኮሾያ ማዓዛ ቢራና ጌይንታሂ ዒልዒዳፓ ኮሾያኩ። 4:13 4:13 ዳኪ. ማዶ 20:6። 4:14 4:14 1ዓሞ. 1:20፤ ዓይኑ. 62:12፤ ሮሜ 2:6። 4:19 4:19 ዳኪ. ማዶ 18:2፤ 2ዓሞ. 1:16-17። 4:20 4:20 ዳኪ. ማዶ 19:22፤ ሮሜ 16:23፤ ዳኪ. ማዶ 20:4፤ 21:29።

ያኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪሊቶ ጥቅም ዓይያ ካር

ጥቅም ዓይሁዳ ማዲባኦ ዓሲታዎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ላኦሚንቴ ዓሲ ማዳዛ፡ ጳውሎሴና ዋላ ኮፍ ሃይሶ ኬኤዚያ ማደ ዓዛኮ ዳማ ማዲ ማደያኮ፤ ጳውሎሴ ሃያ ኪሊቶ ጥቅም ዳጌ ናይታዎ ዓዛና ዋላ ማደ ጥቅም ማዳዛ ጥቅም ዋደና ቁርጻሴይዳ ዓኦ ሺኢጲያ ማኦር ማደ ሃንቲ ሃንቲ ዛጋያኮ። ሃና ኪኢታ ሃይሃ ዳኤፒ ዳኤፒ ማላሢ ዓርቁያኮ።

ፔታሳዎ፡- ቁርጻሴ ሺኢጲያ ማኦር ዓሶ ዋይሃ ዓሶኮ ማላያ ዋሚ ማዳንዳያ ኮይሳቴያ ባሽ ዓኢካ ዓኦ ዓሶኮ ፑርቶ ማላያፓ ዓቁያና ዋይሃ ዓሳ ዋሚ ማዳንዳያ ኮይሳቴያ ጥቅም ላቲ ኬኤዚንቴ፤ ላምዓሳዎ፡- ሺኢጲያ ማኦርይዳ ዓኦ ዳማ ዳማ ዓሶ ጌይያ ዓቲንቆ ጋርቻ፡ ላኦ ጋርቻ፡ ዳጌ ዓቲንቆንታ ዓሶም ማደ ዓሶንታ ዋሚይዳ ዒ ዓርዛንዳቴያ ጥቅም ዘርናያኮ፤ ጋፒንያይዳ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ዓሶኮ ዓኦያ ማዳ ኮይሳ ማላሢ ኬኤዛ፤ ዩይያ፡- ዓሲና ኮሽኪ ዓጊንቲ ናንጎንዶ ጎይሢና ሺኢጲያ ማኦር ዓሶ ባኦካ ዋላ ዓይሢንታ ማርሞንታ ዳማደሢንታ ማላያ ማዲ ናንጋንዳጉዳ ዓሶ ዘርም ጌይ ጥቅም ዓይሢንቴ።

ማዳኦፒላ ዳማ ዳማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1-4)

ሺኢጲያ ማኦር ዋይሃ ዓሶ ዛላ ኬኤዚንቴ ባኦዚ (1:5-16)

ሺኢጲያ ማኦርይዳ ዓኦ ዳማ ዳማ ዓሶ ዛሎ ኬኤዚንቴ ባኦዚ (2:1-15)

ጳውሎሴ ዘሬ ዘርና ላቲ ኬኤዜ ባኮ (3:1-11)

ጋፒንሢ ሃይሴ (3:12-15)

1 ያኦሲም ማደያ ሃሃ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴ ማደም ዳኪንቴያ ማዳ፡ ያኦሲኮ ደኦሪንቴዘንሢ ማደም ጉሙርቁ ዋላ ኬኤዚ ማኦርና ያኦሲ ካኦኮኮ ጎኑም ዓርዛኒ ደኦሪንቴ ጳውሎሴይዳ፡፡

2 ዔያቶኮ ናንጊና ናንጊኮ ሃጊ ማዳንዳ ዋዛ ዓኦያ ማዳንዳ፤ ያኦሲ ማርጌ ዋይኮ ቤርታ ዒንጋኒ ጫኦቁ ናንጊና ናንጎ ዔያታ ዳንቃንዳ፤ ያኦሲ ፔታታዎ ሉኡቁዋሴ። 3 ዩና ዋዳ ሃላዛ ያኦሲ ዩያ ፔ ቃኦሎና ፔጋሲ ዳዌ፤ ዩይ ቃኦላ ታ ማደንዳጉዳ ታኦም ዒንጊንቴሢር ኑና ዳቁሻ ያኦዛሢ ዓይሢያ ጎይያ ታ ኬኤዛ።

4 ኦኡኒ ቢያሢ ጉሙርቁ፡ ያኦሲ ጉሙርቁ ዋላ ዓሶና ታኦኮ ጎኑ ናዓሢ ማዳ፡ ጥቅም፤

ያኦሲ፡ ዓዳሢና ኑና ዳቁሻ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴይዳፓ ማዳ ኮሹም ዒንጊያና ዋዛና ኬኤም ማዳንጎ።

ጥቅም ቁርጻሴይዳ ማደንዳጉዳ ዓይሢንቴ ባኮ

5 ታ ኑና ቁርጻሴይዳ ሃሽሢ ዓኢካ ፓጩ ባኮ ኩንሃንዳጉዳና ኑ ማደንዳጉዳ ታ ኬኤም ዓይሢ ጎይያና ሺኢጲያ ማኦር ጨም ካታሞይዳ ካታሞይዳ ኑ ደኦሪንዳጉዳ ጌሳኬ። 6 ሺኢጲያ ማኦር ጨማ፡- ደንኪንቴዎና ፔቲ ላኦላ ዔኬያ፡ ዓይሢንቴዎና ማዳሢና

ጊንሃ ሃሃ ማቸ ማዲባኦና ላሂ ላሂ ፔ ሱንያ ፑርቲሱዎና፤ ዩያጉዳ ሃሃ ናኦታ ዒዛኮ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቁ ማዳ ኮይሳ። 7 ሺኢጲያ ማኦር ዋይሃ ዓሳ፡- ያኦሲ ማደ ማደንዳጉዳ ጉሙርቁ ዒንጎና ዓሲ ማዳሢር ደንኪንቴዎ ዓሲ ማዳ ኮይሳ፤ ጌይያ፡- ሄርሺንቴዎና፡ ዑኩና ደጋደዎና፡ ዑሽኪ ማሢንቴዎና፡ ዓሲና ዛሎዎና፡ ዔርቲዎ ጎይሢና ፔና ማኦርና ባኦዚ ዔካኒ ኮውዎና፤ ጌይያ፡- ማኢሼር ጎጋይቁዎና ማዳ ኮይሳ። 8 ዩያይዳፓ ሸኦቸ ዔካያ፡ ኮሺ ማዳ ባኦዚ ናሽካያ፡ ፔና ዔሪ ዋይሃ፡ ፒዜ ዓሲ፡ ዒናና ዓኦ ዓሲ ሃሃ ኮይሳ ጎይሢ ናንጋያ ማዳንጎ። 9 ዒ ዔሬ ጎይያጉዳና ጉሙርቁንታያ ማዳ ኪኢቶ ኮሺ ዓርቁያ ማዳ ኮይሳ፤ ዩያይዳያና ማላ ዓሶ ዘራኒና ዩያ ዒፂ ማካ ዓሶዎ ጎራኒ ዒ ዳንዳዓ።

10 ዓይሳር ጌዔቴ ዓይሁዳ ዓጳፓ ማዳ፡ ዓይሢንቴዎና፤ ሃሃ ጉሪ ጌሰቲ ጌሰቲ ሺራ ጌሻ ማርጌ ዓሲ ዓኦሢርኮ። 11 ዩያ ዓሶ ዚቲዳኒ ኮይሳ፤ ዓይሳር ጌዔቴ ዔያታ ፒዜ ማዲባኦ ጎይሢና ማኢሼር ጎጋይቁ ጎጋይቁ ዔርዛኒ ኮይሱዎ ባኦዚ ዔርዚ ዔርዚ ፔቲ ማኦር ዓሶ ካራና ፑርቲሳ። 12 ዔያቶኮ ዙይሰኬይ ዔያቶ ዛሎ ኬኤዛዎ፡- «ቁርጻሴ ዓሳ ቢያ ዋዳ ሉኡቃያ፡ ፑርታ ቦዎ ማዳ፡ ሃሃ ቤልጻዳና ሙኡዚ ዓሲኬ» ጌዔ። 13 ዩያ ዓሢኮ ማርካታ ጎኔኬ፤ ዩያር ፒዜ ዔያታ ያኦሲ ጉሙርቁ ማዳንዳጉዳ፡ 14 ዓይሁዳ ዓሶኮ ኬኤዚ ሽር ሃይሶ ዔያታ ዔኩዋጉዳና ጎኑም ዒፃ ዓሶ ዘር ዔያታ ዋይዙዋጉዳ ኮሺ ዔያቶ ጎራ። 15 ዒኖ ጌኤዙ ዓሶም ቢያ ባኦዚ ጌኤሽኬ፤ ዒኖ ፑርቶ ዓሶና ያኦሲ ጉሙርቁዎና ዓሶም ጋዓንቴ ጌኤሽ ማዳ ባኦዚ ባኦሴ፤ ጉቤ ዔያቶኮ ዒኖና ማላያና ፑርቲያኮ። 16 ዔያታ፡- «ኦኡኒ ያኦሲ ዔራሬ» ጋዓ፤ ዔያታ ማደ ማደና ጋዓንቴ፡- «ያኦሲ ኑ ዔራዋሴ» ጋዓ ዓሲ ማዳ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ዔያታ ዒሃ ዓሲ፡ ዓይሢንቴዎ ዓሲ፤ ሃሃ ፔታታዎ ኮሺ ማደ ማዳኒ ዳንዳዑዎና ማዳሢርኮ።

2

ፒዜ ማዳ ዔርዛሢ

1 ኦኡኒ ጋዓንቴ ፒዜ ማዳ ዔርዛሢና ዋላ ጊኢጋያ ማዳ ባኦዚ ዔርዛ፤ 2 ዓቲንቆ ጋርቻ፡- ኮይሳ ጎይያ ናንጋያ፡ ፔ ቦንቸ ካፓያ፡ ዔኤቢ ዔሪ ማዳ፡ ያኦሲ ጉሙርቁሢና ናሹምዎ ዓኦያ ሃሃ ጊቢ ዳንዳዒሢና ዳዳ ዓሲ ማዳንዳጉዳ ዔያቶ ዘሬ። 3 ዩያጉዳ ሃሃ ላኦ ጋርቻ፡- ኮይሳ ጎይያ ናንጋያ፡ ቦንቸ ፔኤሲ ካፓያ፡ ዓሲ ደንኩዎና ሃሃ ዑሺ ናሽካያ ማዳዎጉዳ ዔያቶ ዘሬ፤ ዩያይዳፓ ዔያታ ኮሺ ማዳ ባኦዚ ማላ ዓሶ ዔርዛያ ማዳንጎ፤ ዩይያ፡- 4 ሎዔ ዳጌ ላኦላ ፔኤኮ ዓኒንሢና ናኦቶና ናሽካንዳጉዳ፤ 5 ዔኤቢ ዔሪ ማዳና ዒኔ ጌኤሽ፡ ማኦር ማደ ማዳ፡ ኮሺ ማዳ፡ ፔኤኮ ዓኒንሢም ዓይሢንታያ ማዳንዳጉዳ ዔያታ ዔርዛንጎ፤ ዳጌ ላኦላ ያዳዳቴ ያኦሲ ቃኦሎ ቦሃንዳ ዓሲ ባኦሴ።

6 ዩያጉዳ ላኦላ ዔኬ ዓቲንቆ ዳጌሢ ፔና ዔሪ ዋይሃንዳጉዳ ዔያቶ ዘሬ፤ 7 ኦኡኒ ቢያ ባኦዚና ኮሺ ባኦዚ ማዳ ማዳ ዔያቶም ኮኦኪንሢ ማዳ፤ ኑ ዔያቶ ዔርዛ ዋደና ኮይሳ ጎይሢና ናንጊሢ፡ ጎኔ ሃይሴ ጌሰቲሢ፡ 8 ደንኪንቴዎ ኮሺ ጌኤሲ ዔያቶም ዳዌ፤ ዩያይዳያና ኑና ዒፂ ማካ ዓሳ ኑጊዳ ጌሰቶንዶ ፑርታ ባኦዚ ዳንቁባኦ ዋደና ቦርሲንታንዳ።

1:4 1:4 2ቆር. 8:23፤ ጋላ. 2:3፤ 2ዒሞ. 4:10። 1:9 1:9 1ዒሞ. 3:2-7።

9 ማዶ ዓሳ ማዶሻ ዓሳም ዓይሢንታንዳጉዲ። ቢያ ባኣዚና ዔያቶ ዎዛሳንዳጉዲ ሃሣ ፑርታ ዑኡሲያ ዔያቶም ማሁዋጉዲ። 10 ዎይሣ ዓሳኮ ዓኣ ባኮዎ ዉኡቁዋጉዲ ዘሬ፤ ኑና ዳቁሻ ያኣዛሢኮ ዔርዚያ ቢያ ባኣዚና ቦንቸንታንዳጉዲ ቢያ ዎዴ ጉቤ ዒናፓ ጉሙርቁንታያ ዔያታ ማዎንጎ።

11 ያኡሲ ዓሲ ቢያ ዳቁሻ፣ ኮሹሞ ዒንገሢ ፔጋሲ ዳቁኔ፤ 12 ዬይ ኮሹሞ ዒንገፃ ጎሜ ዓሲ ማዕሢና ዓሲ ማሊሢ ሱኡኬ ኑ ሃሻንዳጉዲና ኑና ኑ ዔሪ ዎይሥሢና፣ ሃሣ ጂሉሞና ጊንሣ ዓያናና ዓኣ ዓሲያ ማዕሢ ሃያ ሳይዶ ኑ ናንጋንዳጉዲ ኑና ዔርዚኔ። 13 ዬያይዲ ኑ ዓንጂንቲ ኦኡኮ ሃጊ ማዕንዳ ዎዞ ካፓኔ፤ ዬይ ኦኡከ ካፓ ሃጊ ማዕንዳ ዎዞ፣ ዳኤፖ ኦኡኮ ጎደሢ፣ ኑና ዳቁሻ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ቦንቸና ሙኪ ጴዲያኬ። 14 ኪሪሰቶሴ ፑርታ ባኣዚ ቢያይዳፓ ኑና ዳቁሻኒና ኮሺ ማዶ ማዶኒ ጎኦባ ማዔያ ሃሣ ዒዛም ኑ ዲማዴያ ጌኤሺ ዓሲ ማዕንዳጉዲ ኑና ጌኤሻኒ ኑ ጋይቲ ፔና ዓኣሢ ዒንጌኔ።

15 ዓካሪ ሃንሢ ባኮ ዔርዚ፤ ጉቤ ማዔ ቢታንቶና ዓሳ ዘሬ፣ ሃሣ ጎሬ፤ ያኡኒያ ኔና ቦሆፓ።

3

ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሲ ማዳንዳ ማዶ

1 ዓሳ ቢያ ዎይሣ ዓሳና ቢታንታ ዓኣ ዓሳናም ሼሌዑሞና ዓይሢንታንዳጉዲ ሃሣ ኮሺ ማዶ ቢያ ማዶኒ ጊኢጌያ ማዕንዳጉዲ። 2 ያ ዑሢዳኣ ፑርታ ባኣዚ ጌሰቱዋጉዲ ዔያቶም ላቲ ኬኤዜ፤ ዬያይዳፓ ዓሲና ዎላ ፑርቱዎያ፣ ኮሺ ዓሲ ሃሣ ጎኔ ዒናፓ ዓሲ ቢያም ሼሌዓያ ማዎንጎ፤ 3 ኦኡከ ሃያኮ ቤርታ ማሊሢባኣያ፣ ዔኤያ፣ ዓይሢንቲ ዒያያ፣ ዳቢንቲ ጌሺንታያ፣ ዲማ ዲማ ፑርቶ ኑ ማሊያ ሱኡኮ ኩንሣያ፣ ጌኔ ማዶ ማዶያ ሃሣ ቁኢራያ፣ ዑራዲያና ዎሊ ሴካና ሃንጋና ዒያያ ማዕሢ ኑ ናንጋያኬ። 4 ጋዓንቲ ኑና ዳቁሻ ያኣዛሢኮ ኮሹሞና ናሹሞና ፔጋዴ ዎድና፣ 5 ኑ ማዶ ጂሉሞ ማዶናቱዋንቲ ፔኤኮ ማኣሪያና ኑና ዒ ዳቁሹኔ፤ ኑና ዒ ዳቁሹሢያ ላሚ ሾይንቲሢ ማዔ ማሰቲሢና ዓያኖ ጌኤዦ ዛሎና ጴዴ ላኣሚንቲናኬ። 6 ያኡሲ ኑና ዳቁሻ፣ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ፔኤኮ ዒያኖ ሚርጌና ኑም ኬይሴኔ። 7 ዬያ ዒ ማዶሢ ዒዛኮ ኮሹሞ ዒንገፃና ኑ ጂሊ፣ ሃጊ ማዕንዳ ዎዞ ማሢ ኑ ካፓ ናንገና ናንጎዎ ኑ ዴንቃንዳጉዲኬ። 8 ሃይ ታ ኔኤም ኬኤዜ ባካ ቢያ ጎኔ ባኣዚኬ።

ያኡሲ ጉሙርቃ ዓሳ ቢያ ኮሺ ማዶ ደዲ ማዳንዳጉዲ፣ ሃያ ታ ኔኤም ኬኤዜ ባኮ ቢያ ደዲሺ ዔያቶም ኔ ኬኤዛንዳጉዲ ታ ኮዓኔ፤ ዬይ ባካ ኮሺ ማዔያ፣ ሃሣ ዓሲም ኮይሳ ባኣዚኬ። 9 ጋዓንቲ ፓሡዎ ማርሞይዳፓ፣ ዓሲኮ ዜርሢ ፓይዲ ሺሪያይዳፓ ሃሣ ዓሲና ዣሊሢና ሙሴ ዔርዚ ዎሳ ዛሎ ዔቃ ጎሪንቲዳፓ ሃኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዬይ ባካ ፓሣ ባኣዚ ባኣያና ጉሪ ማዔ ባኣዚታሢኬ። 10 ሺኢጲያ ማኣር ዓሳ ዎሊፓ ዲማሳ ዓሲ ፔቲና ዘሬ፤ ዬካፓ ሃሣ ላሚ ላቲ ዒዛም ኬኤዜ፤ ያፓ ዑሣ ዓኣዴቲ ጋዓንቲ ዒዛና ዎላ ፔቲ ማዕፖ። 11 ዬያጉዴ ዓሲ ዣኣሌ ዓሲኬ፤ ዒ ጎሜ ማዳሢር ፔ ዑፃ ሜቶ ዔኪ ዬዓያ ማዔሢ ዔሬ።

ጋፒንሢ ዘር

2:14 2:14 ዓይኑ. 130:8፤ ኬሲ. ማፃ 19:5፤ ላሚ. ዎግ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ 1ጴ፪. 2:9። 3:12 3:12 ዳኪ. ማዶ 20:4፤ ዔፕ. 6:21-22፤ ቆላ. 4:7-8፤ 2፻፹. 4:12። 3:13 3:13 ዳኪ. ማዶ 18:24፤ 1ቆር. 16:12።

12 ዓርፂማሴ ሃንጎ ቲኪቆሴ ኔ ኮይላ ታ ዳካዛ ኔኤኒ ታ ዓኣ ቤዞ፣ ኒቆጲሊዮኔ ዑኩና ሙኬ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ባርጎ ታኣኒ ዒዞ ቤዞይዳ ዴዒ ዓኣሣኒ ማሊሢኬ። 13 ዎሳ ኮሺ ዔራ ዜማሴና ዓጲሎሴ ጎዎሢናም ኮይሳ ባኮ ቢያ ዒንገ ጎይያ ዔያታ ዓኣዳንዳጉዲ ማኣዴ። 14 ኑ ዓሳ ማዔ ዓሳ ማኣዳ ባኣዚ ባኣያ ማዕሢ ዓቱዋጉዲና ፔኤኮ ናንጎ ዔያታ ፔኤር ዳንዳዓንዳጉዲ ኮሺ ማዶ ማዶሢ ዔርጎጎ።

15 ታኣና ዎላ ዓኣ ዓሳ ቢያ «ኮሺዳ?» ኔና ጋዓኔ፤ ያኡሲ ጉሙርቃ ዓሳ ዛሎና ኑና ናሽካ ዓሳም ቢያ «ዒንሢ ኮሺዳ?» ጌዔኔ፣ ጌዔ።

ያኡሲኮ ኮሹሞ ዒንገፃ ዒንሢና ቢያ ማዎንጎ።

ያኦሲ ማዳም ዳኪንቴ ጳውሎስ ኪሊቶ ፒልሞናም ዓይያ ካር

ፒልሞና ጎረቤት ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ፥ ዓርቲ ዓሲ ማዳም ቆላስያሴ ሸኢጲያ ማእር ዓሲኬ ጌይንታ፤ ፒልሞናኮ ዓናሲሞሴ ጌይንታ ዓይሌስኬይ ዓኣኔ፤ ዬይ ዓይላሣ ዒዛ ወይሣ ፒልሞና ማእራፓ ሴቲ ዳንዳዎ ቱኡዞ ማእራ ዓኣ ጳውሎሴና ካኣሜም ጳውሎሴ ዒዛ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃንዳጉዲ ማሄ።

ጳውሎሴ ፒልሞናም ፃኣፔ ኪሊታ፡- ፒልሞና ዒዛ ባንሣ ማዳም ኮዓ፥ ዒዛኮ ዓይላሣና ዋላ ቡካንዳጉዲ ዘራያኬ፤ ቃሲ ሃሣ ዓናሲሞሴ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃያ ማዳም ሃካፓ ሴካ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሲ ማሃ ዔካንዳኣፓ ዓቲም ዓይሌ ማሃ ዛጉዋጉዲ ዒዛ ዘራ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ ዓይያ ካር 1-3

ጳውሎሴኮ ፒልሞና ዛሎ ጋላቶና ሸኢጲያና 4-7
 ጳውሎሴ ዓናሲሞሴ ዛሎ ፒልሞና ሸኢቁሣ 8-22
 ጋፒንሣ ሃይሴ 23-25

1 ኪሪሰቶስ ዛሎሮ ቱኡቲ ዓኣ ጳውሎሴና ዒሻሣ ፃሞቲዎሴናይዳፓ፡-

ኦኡና ዋላ ማዳያ ማዳ፥ ናሽኪንታ ዒሻሣ፥ ፒልሞናም፤ 2 ኔ ማእርይዳ ቡካ ኪሪሰቶስ ጉሙርቃ ዓሲም፤ ኦ ሚሽሎ ዓፒቢያም፤ ዬያጉዲ ሃሣ ኦኡና ዋላ ኪሪሰቶስ ዛሎሮ ፖኦሊሴ ማዳ፥ ዓርኪጸሴም፤

3 ኦ ዓዳሣ፥ ያኣዛሣዳፓ ሃሣ ኦ ጎዳሣ፥ ዬሱስ ኪሪሰቶሴይዳፓ ማዳ ኮሹሞ ዒንጊፃ ዒንሣም ማዳንጎ።

ፒልሞናኮ ዓሶ ናሽኪያና ጉሙርቃያና

4 ታ ቢያ ዎይ ኔኤም ሸኢቃኣና ታ ጎዳሣ ታ ጋላታ፤

5 ዓይጎሮ ጌዔቲ ያኦሲም ዲማዳ ዓሶ ኔ ናሽካሣና ጎዳ ዬሱስ ኪሪሰቶስ ኔ ጉሙርቃሣ ታ ዋይዜሣረኬ። 6 ኦኡኒ ኪሪሰቶሴሮ ማዳሣረ ኦኡኮ ዓኣ ኮዮ ባኮ ቢያ ኔ ዔራንዳጉዲ ኔኤኮ ጉሙርቃያ ሜሌ ዓሲም ኔ ዳዊሣና ደዳንዳጉዲ ታኣኒ ያኦሲ ሸኢቃ። 7 ዒሻሣ! ኔ ዛሎና ያኦሲ ዓሶኮ ዒና ሃውሻሣረ ኔኤኮ ናሹማ ዳኤፒ ዎዛና ደዲሞዎ ታኣም ዒንጌ።

ጳውሎሴኮ ዓናሲሞሴ ዛሎ ፒልሞና ያኦጪያ

8 ዬያሮ ኔኤኒ ማዳንዳጉዲ ኮይሳ ባኮ ማዳንዳጉዲ ኪሪሰቶሴና ጫርቁ ታ ኔና ዓይሣንዳያታዎ፤ 9 ኔና ዓይሣይይዳፓ ናሹሞና ታ ኔና ሸኢቃ፤ ታኣኒ ኪሪሰቶስ ዛሎ ጌስታያና ሃሣ ዒዛ ዛሎ ቱኡቲ ዓኣ፥ ታኣኒ ጳውሎሴ፤ 10 ቱኡዞ ማእራ ዓኣዎ ዓያናና ታ ሸዔ ዓናሲሞሴ ዛሎኬ ታ ኔና ሸኢቃሣ፤ 11 ዓናሲሞሴ ሃያኮ ቤርታ ኔና ማኣዲዎያኬ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ኔናንታ ታናንታም ማኣዲያ ማዳ።

12 ሃኣዛጌ፤ ዒዛ ኔ ባንሣ ማሃ ታ ዳኬ፤ ታኣኮ ዒ ሸምፓሣታንቴኬ ታ ኔኤም ዒዛ ዳኬሣ። 13 ኮዮ ሃይሶ ዛሎና ታ ሃካ ቱኡቲ ዓኣንቴ ኔጉዲ ማዳ ዒዛ ታኣም ማዳኒ ታኣና ዋላ ዓኣቲ ኮሺታንቴኬ፤ 14 ጋዓንቴ ኔ ታኣም ማዳ

ኮዮ ማዳ ዎልቁናቱዋንቴ ናሹሞና ኔ ማዳያ ማዳንዳጉዲ ኔና ያኦጪያዎ ዓይጎ ባኣዚያ ማዳኒ ታ ኮይባኣሴ።

15 ዓናሲሞሴ ሃይማ ሄላንዳኣና ዳካ ዎይ ኔጊዳፓ ዲማዳሣ ጊንሣ ኔ ዒዛ ዔኬም ጎረቤቲ ሃይፓ ሴካ ቢያ ዎይ ኔኤና ናንጋንዳጉዲ ናንዳ። 16 ዓካሪ ሃይፓ ሴካ ዒ ኔኤና ዎላ ናንጋንዳሣ ካራሚ ማዳቱዋንቴ ካራሚፓ ዑሣ፥ ናሽኪንታ ጌርሲጉዲ ማዳኬ፤ ዒዛ ታ ናሽካያ ታኣኮ ጌርሲኬ፤ ማዳቲያ ዒዚ ማዳና ኔና ማኣዳንዳሣረና ኪሪሰቶሴ ሱንዳና ጌርሲ ኔኤኮ ማዳሣረ ኔኤኮ ባሼ ዒ ናሽኪንታ ላጌ ማዳንዳ።

17 ኔ ታና ኪሪሰቶስ ዛሎና ላጌ ማሃ ዘጋያታቲ ሃሣ ኔ ታና ቦንቲ ዔካሣጉዲ ዒዛኣ ዔኬ። 18 ዒ ኔኤም ዳቤ ባኣዚና ባይዜ ባኣዚ ኔኤኮ ዓኣቲ ዒዛ ጋሎ ታ ዑፃ ማሃ፤ 19 ታኣኒ፥ ጳውሎሴ፡- «ዒዛኮ ጋሎ ጪጋንዳ።» ጌዒ ታ ኮቻ ታ ፃኣፔ። ኔኤኒያ ኔ ቶኦኪና ታኣር ማዳሣ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳያ ኮይሱዎሴ። 20 ዓካሪ ታ ዒሻሣ! ታ ኮዓ ባኮ ኔ ታኣም ማዳንዳጉዲ ታ ኮዓ፤ ሃዳራ ኪሪሰቶሴር ጌዒ ታኣኮ ዒና ሃውሸሴ።

21 ሃያ ታ ኔኤም ፃኣፔሣ ኔ ታኣም ዋይዛንዳሣ ጉሙርቃሣናኬ፤ ታ ኔኤም ጋዓሣዳፓ ዑሣ ኔ ታኣም ማዳንዳሣያ ታዔራ። 22 ያኦሲ ዒንሣኮ ሸኢጲያ ዎይዚ፥ ታኣኒ ዒንሣ ኮይላ ሙካንዳጉዲ ታና ማሃንዳ፤ ጌይ ሃጊ ማዳንዳ ዎዛ ታ ጌሣሣረ ታኣኒ ሃውሻንዳ ማኣሪ ታኣም ኮዓ።

ጋፒንያ ሳራሣያ

23 ዬሱስ ኪሪሰቶስ ዛሎሮ ታኣና ዎላ ቱኡቲ ዓኣ፥ ዔጳፒራ «ኮሺዳ?» ዒንሣ ጋዓ፤ 24 ዬያጉዲ ታኣና ዎላ ማዳ ማርቆሴ፥ ዓሪሰፃሮኮሴ፥ ዳማሴንታ ሉቃሴንታ ዒንሣ «ኮሺዳ?» ጋዓ።

25 ጎዳ ዬሱስ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ ዒንሣ ቢያሣም ማዳንጎ።

ዔብሬ ዓሶም ዳኪንቴ ኪኢቶ ዓይያ ካር

ሃይ ኪኢታ ዔብሬ ዓሶም ፃኣፒንቴህ ሚርጌ ዓሳ ዓዲ ማካያ ማዔም ፔኤኮ ጉሙርቂያ ሃሻኒ ዑኩ፥ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያ ዓሶምኬ፤ ሃኖ ኪኢቶ ፃኣፒ ዓህ ፃኣሲ ፔኦም ጎናሲ ፔጌና ዳቂህ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴና ማዒያ ዓሚኔ ዔብሬ ዓሶም ዳቂ፥ ዔያታ ጉሙርቂያና ደዳንዳጉዲ ዔያቶ ዘራኔ፤ ዩያ ዒ ዘራ ዎደና ሃይሃ ጎኑም ባኣዚ ዔርዘኒ ኮዔኔ፤ ዩንህያ፡-

1. ማታዳ ማቶ ዘሎና ፃኣሲ፥ ዓዳህም ጎኔና ዓይህንታያ ማዔ ኪሪሰቶሴ ናንጊና ናንጋ ፃኣሲ ናይኬ፤ ዒዚ ፃኣሲ ናይ ማዒያና ሚናኣ ጫኣቃህ ማፃኣፒ ዓኣ፥ ፃኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶይዳፒ፥ ፃኣሲ ኪኢታንቸይዳፒ ሃሃ ሙሴይዳፒኣ ሚርጌና ባሻያኬ።

2. ዩሱሴ ሚናኣ ጫኣቃህ ማፃኣፒይዳ ዓኣ ቁኤሳፒ ሚርጌና ባሻያ ናንጊና ናንጋ ቁኤሴ ማዒያ ፃኣሲ ፔ ቶኦኪና ኬኤዘኔ።

3. ዩሱሴ ዘሎና ፃኣሲ ጉሙርቂያ ዓሲ ጎሚይዳፒ፥ ዒጊቹምና ሃይቢናይዳፒ ዳቃንዳኔ፤ ዩሱሴ ቁኤሶኮ ጉቤ ዑህ ማዔህረ ዔብሬ ዓሶ ካኣኮ ዳምቦ ጎይያና ቆልሞ ሹኪ ዒንጊያ ዳቁንቶኮ ሺቢ ማዒ ዓኣያታንቴ ዒዛና ጎናዲ ዔርቴኔ፤ ጋዓያኬ።

ሃኖ ኪኢቶ ፃኣፒ ዓህ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዘሎ ኬኤዚንታ ሃይሶናኣ ዔያቶ ባኣካፒ ዔርቴ ዓሶኮ ጉሙርቂያ ኮኣኪንህ ማሃ (ዓይ. 11ይዳ) ናባባ ዓሳ ፔኤኮ ጉሙርቂያና ደዳንዳጉዲ ዘራኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ዓይ. 12ይዳ ናባባ ዓሳ ዩሱሴ ኮሺ ዘጊ፥ ፔኤኮ ጉሙርቂያና ደዳንዳጉዲና ዎዚ ዔያቶ ማቶንታ ዎኣዩህንታ ሄሌቴያ ጊቢ ዳንዳዓንዳጉዲ ዘራኔ፤ ጋፒንጎይዳ ዘርና ላቲህ ባኣዚና ኬኤዚ ጋፒሴ።

ማፃኣፒላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

ዓይህ ካራ ፃኣሲ ፔኦም ኪሪሰቶሴና ፔጋሲ ዳቂህ ዘሎ (1:1-3)

ኪሪሰቶሴኮ ፃኣሲ ኪኢታንቸይዳፒ ባሼ ማዒያ (1:4—2:18)

ኪሪሰቶሴኮ ሙሴና ዒያሱናይዳፒ ባሼ ማዒያ (3:1—4:13)

ኪሪሰቶሴኮ ቁኤሶይዳፒ ቢያ ዑህ ማዒያ (4:14—7:28)

ፃኣሲ ፔ ዓሶና ጫኣቂ ጫኣቂማፒ ኪሪሰቶሴኮ ባሼ ማዒያ (8:1—9:28)

ፃኣሲም ሺኢሺ ዒንጎ ዒንጊይይዳፒ ኪሪሰቶሴኮ ባሼ ማዒያ (10:1-39)

ጉሙርቂያና ቤርታዳ ዓሶ ዘሎ (11:1—12:29)

ፃኣሲ ዎዛሲህ ዘላ (13:1-19)

ሺኢጲህ ሺኢቆናያ (13:20-21)

ጋፒንህ ሃይሴ (13:22-25)

ፃኣሲ ፔ ናህዒ ዘሎና ኬኤዘኔህ

1 ፃኣሲ ሚና ዲማ ዲማ ጎይህና፥ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዘሎና፥ ኑ ዓዳንህም ሚርጌ ዎዴ ኬኤዘኔ፤ 2 ሃህ ጋዓንቴ ሃኖ ጋፒንጎ ዎደና ቢያ ባኮ ዒዛም ዒ ማሃ፥

ፔ ናህዒ ዘሎና ኑም ኬኤዘኔ፤ ዓጫ ቢያ ማከንቴህ ዒዛናኬ። 3 ዒዚ ፃኣሲ ቦንቸኮ ማላታ ሃህ ዒዛኮ ዓኣ ፃኣማኣ ፃኣሲና ዎላ ፔቴ ማዓያኬ፤ ጊንህ ሃህ ቢታንታ ዓኣ ቃኣሎና ሳያንታ ዓኣ ባኮ ቢያ ፔቴይዳ ዒ ዓርቂያኬ፤ ዓሶኮዎ ዒ ጎም ጌኤሺሰካፒ ጫሪንጮይዳ ዴኤፖ ፃኣዛህኮ ሚዛቆ ዘላ ዴዔኔ።

ፃኣሲ ናህዒ ኪኢታንቸይዳፒ ባሼ ማዒያ

4 ዒዛም ጌህንቴ ሱንፃ ኪኢታንቸ ሱንፃይዳፒ ባሼ ማዒ ጎይያና ፃኣሲኮ ናህዒ ኪኢታንቸይዳፒ ቢያ ባሻያኬ። 5 ዎይቲ ጌዔቴ ፃኣሲ ኪኢታንቸ ባኣካፒ፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ናህዒኬ፤ ታ ኔኤኮ ሃኖ ዓዶ ማዔኔ።» ሃህ ጊንህ፡-

«ታ ዒዛኮ ዓዶ ማዓንዳኔ፤ ዒ ታኣኮ ናኣዚ ማዓንዳኔ» ጌዔይ ፔቴታፖ ባኣሴ። 6 ፃኣሲ ፔኤኮ ቶይዶ ናህዒ ዓጮ ዳካኣና፡-

«ፃኣሲ ኪኢታንቸ ቢያ ዒዛም ዘጎንጎ» ጌዔኔ።

7 ኪኢታንቸ ዘሎ ጋዓንቴ፡-

«ኪኢታንቸ ዘባሪ፥

ዒዛም ማዳ ዓሶዎ ታሚ ሎሰቶ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ፔ ናህዒ ዘሎ ጋዓንቴ፡-

«ፃኣሲዮ! ኔኤኮ ካኣቲሞ ፖይታ ናንጊና ባይቁዎፖ ናንጋንዳኔ፤

ኔኤኮ ካኣቲሞ ፂሉሞና ኔ ዔቢ ዓኣዳንዳኔ፤

9 ፂሉሞ ኔ ናሽኪ ፑርቲሞ ኔ ዒፂኔ፤

ዩያር ፃኣሲ፥ ኔ ፃኣዛህ ኔና ደኦሬኔ፤

ኔኤኮ ላጎይዳፒ ባሼ ዎዛ ዲቢሺ ኔኤም ዒዚ ዒንጌ» ጌዔኔ።

10 ዩያጉዲ ሃህ፡-

«ጎዳህዮ! ኔኤኒ ቤርታ ሳፖ ማከቴ፤

ጫሪንጮዎ ኔ ኩቻ ኔ ማከያኮ።

11 ዩያታ ቢያ ባይቃንዳኔ፤

ኔኤኒ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋንዳኔ፤

ዔያታ ዓፒላጉዲ ጪንቃንዳኔ።

12 ሃህ ኔ ዔያቶ ዴኤፒ ኮኣቴጉዲ ጳንጫንዳኔ፤

ዓፒላጉዲ ዔያታ ላኣሚንታንዳኔ፤

ኔኤኒ ጋዓንቴ ቢያ ዎዴ ኔናኬ፤

ፔቴታፖ ኔ ጋርቹዎያኬ» ጋዓኔ።

13 ፃኣሲ ፔኤኮ ኪኢታንቸ ባኣካፒ፡-

«ኔ ሞርኮ ታ ኔና ባሽሳንዳያ ሄላንዳኣና

ታኣኮ ሚዛቆ ዘላ ዴዔ» ጌዔያ ፔቴታፖ ባኣሴ።

14 ዓካሪ ኪኢታንቸ ዳቃዘንህ ማኣዳኒ ፃኣሲፒ ዳኪንቴ ማዳ፥ ዓያናቲዎዳዮ?

2

ዴኤፖ ዳቁንቶ

1 ዩያር ኑ ዎይዜ ባኮይዳፒ ዳቢንቴ ኬሰኩዎጉዲ ኑ ዎይዜ ባኮ ኮሺ ጉሙርቂ ዓርቃንዳያ ኮይሳኔ። 2 ቤርታ ፃኣሲ ኪኢታንቸ ዘሎና ኬኤዚንቴ ባካ ጎኔ ማዒ ዔርቴኔ፤ ዩያ ኬኤዚንቴ ባኮይዳፒ ዑህ ዓኣዳህና ዩያ ዓይህንቴ ባኮ ኩንሁዎኣህ ኮይሳ ማቶ ዔካኔ፤ 3 ዓካሪ ኑኤኒ ሃህ ሃያ ዴኤፖ ዳቁንቶ ቦሃ ሃሻያ ማዔቴ ዎዲ ኑ ቶሊ ዓታንዳይ? ሃያ ዳቁንቶ ቤርታዲ ጎዳ ኑም ፔኤር ኬኤዘኔ፤ ዎይዜ ዓሳኣ ጎኔ ማዒያ ኑም ዔርዘኔ። 4 ፃኣሲያ ማላታና

1:5 1:5 ዓይኑ. 2:7፤ 2ገሰሙ. 7:14፤ 1ፃኣሲ. ዓሃኬ 17:13። 1:6 1:6 ላሚ. ሞማ 32:43። 1:7 1:7 ዓይኑ. 104:4። 1:9 1:9 ዓይኑ. 45:6-7። 1:12 1:12 ዓይኑ. 102:25-27። 1:13 1:13 ዓይኑ. 110:1።

ዲቃህ ባአዚና ሃህ ዲማ ዲማ ፔ ወልቁና ማዲንታ ዓኪ ባአዚ ማዲሂና ዬያጉዲ ሃህ ዒና ናሽኬህጉዲያ ዓያኖ ጌኤዠ ዒንጌ ዒንጊያ ዛሎና ፔኤሮ ማርካዴኔ።

ዳቁንቶ ባንህህ ዔኪ ዓአዳ ዓርናህህ

5 ያኦሲ «ሃጊ ሙካንዳኔ» ጌዒ ኑኡኒ ኬኤዛ ዓጮ ከኢታንቻ ወይሃንዳጉዲ ጌይባአሴ፤ 6 ዬያ ዛሎና ጌኤዠ ማፃኦገይዳ ፔቴ ቤሰካ፡-

«ኔ ማሊ ጳቁሃንዳጉዲ ዓሲንህህ ዓይጎ ባአዚዳይ?
ኔ ዔያቶ ዛሎ ማላንዳጉዲ ዓሲ ዓይጎ ባአዚዳይ?»

7 ከኢታንቻይዳጉ ዳካ ኔ ዔያቶ ሂርኪሴ፤
ባንቸንታያና ጋላቲንታያና ማዒያ ዔርዛ፤ ባንቸ ባኮ
ኔ ዔያቶ ቶኦካ ዓጌኔ፤

8 ቢያ ባኮ ዔያታ ወይሃንዳጉዲ ኔ ማሄኔ»
ጌይንቴ ባአዚ ዓአኔ። ቢያህህ ዔያታ ወይሃንዳጉዲ ማሃ ወደና ዔያታ ወይሃንዳጉዲ ማሁዋዎ ሃሽና ባአዚ ዓይጌና ባአሴ፤ ጋዓንቴ ሃህ ቢያ ባኮ ዔያታ ወይሃህህ ኑ ሃጊ ዛጊባአሴ። 9 ሃህ ጋዓንቴ ከኢታንቻይዳጉ ዳካ ሂርኪዳና፤ ዬሱሴ ሃይቢ ማቶ ዔኬያታህሂር ባንቸንታያና ጋላቲንታያ ማዒያ ዔርዛ፤ ባንቸ ባኮ ቶኦካ ዓጊ ዓአንቴ ኑ ዛጋንዳኔ፤ ያኦሲ ዒዛሞ ዒንጌ ዒንጊያና ዒዚ ኑ ዛሎሮ ሃይቁኔ። 10 ቢያ ባካ ዒዛሞ ሃህ ዒዛና ናንጋ ያአዛህ ማርጌ ናአቶ ፔ ባንቸ ባንህህ ዔኪ ሙካኒ ጌዒ ዳቁንቶኮ ዓርና ማዒ፤ ዬሱሴ ማቶና ማታሲ ጊኢጌያ ማሃኒ ኮይሳያ ማዒያ ማዴኔ።

11 ዓሲ ያኦሲም ዲማሳህሂና ዒዛ ዛሎና ያኦሲም ዲማዴያ ማዒ ዓሲና ፔቴ ዓደ ናይኬ፤ ዬያሮ ዬሱሴ ዔያቶ «ታ ዒጊኖንህሂጉጉጉ» ጋዓኒ ሴልቁዋሴ። 12 ዬያ ዛሎ ጌኤዠ ማፃኦገይዳ፡-

«ኔ ማዴ ባኮ ታ ዒጊኖም ታ ኬኤዛንዳኔ፤
ቡከንቶ ባአኮይዳ ዓይኑሞና ታ ኔና ጋላታንዳኔ»
ጋዓኔ።

13 ዬያጉዲ፡-
«ታ ዒዛ ጉሙርቃንዳኔ» ጋዓኔ። ሃህ ጊንህ፡-
«ሃይሾ፤ ታአና ያኦሲ ታአም ዒንጌ ናአቶና» ጋዓኔ።

14 ዬያሮ ናአታ ዓሽኪና ሱጉህሂና ዓአ ዓሲ ማዒ ጎይያ፤ ዬሱሴያ ዔያቶጉዲ ዓሲ ማዒኔ፤ ዬያ ዒ ማዴህህ ሃይቁ፤ ሃይቢዳ ቢታንቶ ዓአ ያላሄ ባይዛኒኬ። 15 ዬያጉዲ ሃህ ፔ ናንጎ ወደ ቢያይዳ ሃይቢ ዒጊጨህሂና ሃይቢ ዒጊቸሞም ዓይሌ ማዒ ናንጋ ዓሲ ዬያይዳጉ ኬሳኒኬ። 16 ዒዚ ሙከህህ ከኢታንቻ ማአዲኒቱዋንቴ ዓብራሃማ ዜርያ ማአዲኒ ማሊኬ፤ 17 ዬያሮ ቢያ ባአዚና ፔ ዒሽንህሂንታ ማሽንህሂንታጉዲ ማዒና ዒዛ ኮይሳያ ማዒያ ማዴኔ፤ ዬያ ዒ ማዴህህ ዓቶም ጋዓያና ጉሙርቁንታ፤ ቁኤሶኮ ዑህህ ማዒ ያኦሲም ማዴኒና ዓሲኮ ቢያ ጎሞ ባይዛኒኬ። 18 ዒዛ ጌሽ ዛጎና ወደና ዒ ማቶ ዔኬያታህሂር ሃህ ጌሽያና ዛጎከንህህ ዒ ማአዲኒ ዳንዳዓኔ።

3

ዬሱሴኮ ሙሴጋ ባሽ ማዒያ

1 ያኦሲኮ ዔኤሊያ ዋይዚ ዔኪ ዒዛሞ ዲማዴያ ማዒ፤ ታ ዒሽንህህ! ታ ማሽንህህ! ኑ ጉሙርቃንዳጉዲ ኬኤዛም ያኦሲጋ ዳኪንቴያ ማዒህሂና ኑ ካአሽካ ካአኸኮዋ ቁኤሶ ቢያጋ ዑህህ ማዒ፤ ዬሱሴ ዛሎ ማሉዋቴ። 2 ሙሴ ያኦሲ ዳሮ ዔኪ ዓአዳዎ ማዴ ማዴና ቢያ ያኦሲም

ጉሙርቁንቴያ ማዒህሂጉዲ ዬሱሴ ዒዛ ደኦሬ፤ ያኦሲም ጉሙርቁንቴያኮ። 3 ማአሪ ማዛ ዓህህ ማአሮይዳጉ ባሽ ባንቸንታህሂጉዲ ዬሱሴያ ሙሴይዳጉ ባሽ ባንቸንታህ ኮይሳያ ማዒ ጳዴኔ፤ 4 ጎኔኬ ፔቴ ፔቴ ማአሮ ማዛ ዓሲ ዓሲ ዓአኔ፤ ጋዓንቴ ቢያ ባኮ ማዛህህ ያኦሲኬ። 5 ሙሴ ሃጊ ኬኤዚንታንዳ ባኮ ዛሎ ማርካዴ ማርካዴ ያኦሲ ዓሲ ዔኪ ዓአዳዎ ማዴ ማዴና ጉሙርቁንታ ማዴ ዓሲ ማዒ ማዴኔ። 6 ኪሪሰቶሴ ጋዓንቴ ማዴህህ ያኦሲ ማአሮይዳ ጉሙርቁንታ ናይጉዲ ማዒኬ፤ ዬይ ማአራ ኑናኬ፤ ኑ ዒዛኮ ማአሮ ማዒንዳህ፡- ኑ ጉሙርቃ ባኮና ኑ ያቶርቃ፤ ሃጊ ማዒንዳ ዋዞ ደዲሽ ዓርቁቴኬ።

ያኦሲ ዓሰም ሃውሾ ጳዴንዳህ

7 ዓያኖ ጌኤዠ ጋዓ ጎይያ፡-
«ሃኖ ዒንህህ ያኦሲኮ ዑኤዛ ዋይዛያ ማዒቴ፤
8 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዒንህሂኮ ዓደንህህ ታ ወይታቴያ
ጌዒ ማዴ ወደና
ዔያታ ወይዘ ዒዳ ጎይያ
ዒንህሂኮ ዒኖ ደዲሽ ዋይዘ ዒዳያ ማሂፖጉቴ።
9 ዒንህሂኮ ዓደንህህ ዒ ወይታቴያ ጌዒ ማርጌ ባአዚ ማዴኔ፤
ሃህ ያይዲታሚ ሌዔ ታ ማዴ ባኮዋ ዔያታ ዛጌኔ»
ጋዓኔ ያኦሲ።

10 «ዒማና ታ ዔያቶይዳ ዳጋዴ፤
«ዒና ዔያቶኮ ቢያ ወዴ ዳቢንታኔ፤
ታ ጎይያዋ ዔያታ ዔሪባአሴ» ጌዒኔ።
11 ሃህ፡- « ታአኒ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ ጌዒ፤
ሃውሾ ቤዞ ፔቴታዎ ዔያታ ጌላዓኬ ጌዒ
ዳጋና ታ ጫአቁኔ» ያኦሲ ጋዓኔ።

12 ታ ዒሽንህህ! ታ ማሽንህህ! ዒንህህዳጉ ያኦሲና ናንጊና ባይቁዋ ያኦሲህህዳጉ ሃኪሳያና ፑርታ፤ ሃህ ጉሙርቁዋ ዒናና ዓአያ ማዒ ጳዴዋጉዲ ዒንህሂና ዔረቀቴ። 13 ዒንህህ ባአካጋ ያኦሲያ ጎማና ጌሽንቴም ዒና ዋይዚ ዒዳ ደዳያ ማዑዋጉዲ፤ «ሃኖ» ጌይንታህህ ዓአ ጎይህ ዓአንቴ ቢያ ኬሊ ዋላ ዘርቲ ዋላ ደዲሹዋቴ። 14 ቤርታ ኑኤኮ ዓአ ጉሙርቁዎ ጋፒንያ ሂላንዳአና ኑ ደዲሽ ዓርቃያ ማዒቴ ኪሪሰቶሴና ዋላ ማዴ ባኮ ኑ ማዴያ ማዒንዳኔ። 15 ዬይያ፡- «ሃኖ ዒንህህ ያኦሲኮ ዑኤዛ ዋይዛያ ማዒቴ፤ ዒንህሂኮ ዓደንህህ ዋይዘ ዒዳ ጎይያ ዒኖ ዒንህሂኮ ደዲሽ ዋይዘ ዒዳያ ማሂፖጉቴ» ጌይንቴህሂጉዲኬ።

16 ዓካሪ ዬንህህ ዑኤዛ ዋይዚ ዓይህንቶ ዒዳዞንህህ ያናንህህዳይ? ሙሴ ጊብፀጋ ዔኪ ኬሴ፤ ዓሲ ቢያህሂቱዋዳ? 17 ያይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ያኦሲ ዳጋሲ ናንጌ ዓሳ ዋአቶዳይ? ዬያታ ጎሞ ማዴም ሌዛ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ኬኤሪንቴ ዓቲዞንህሂቱዋዳ? 18 ሃህ «ታአኮ ሃውሾ ቤዞ ጌላዓ» ጌዒ ጫአቆናዞንህህ ዋንህህዳይ? ዬንህህ ዓይህንቶ ዒዳዞንህሂቱዋዳ? 19 ዓካሪ ጌላኒ ዔያታ ዳንዳዒባአህህ ጉሙርቁዋዎ ዓቲያና ማዒህህ ሃህ ኑ ዛጋኔ።

4

1 ዓካሪ ዒዚ ኑም ዒንጋ ሃውሾይዳ ጌላንዳጉዲ ጌዒ ኑም ዒንጎና ሃጊ ማዒንዳ ዋዛ ሃጊ ዓአ ጎይህ ዓአህሂር ዒንህህዳጉ ያኦሲያ ዬኖ ሃውሾይዳ ጌሉዋዎ ዓቲዋጉዲ ቢያህህ ሂርጊ ኑና ኑ ካፖም። 2 ዓይጎር ጌዒቴ ኮዠ

ሃይሶ ዩኖ ዋደና ዔያታ ዋይዜ ጎይያ ኑኑኒያ ዋይዜኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዋይዜ ባኮ ጉሙርቁ ዔኪባኣሢር ዔያቶ ማኣዲባኣሴ። 3 ያኣሴ፡-

«ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋንዳ ሃውሾ ቤዜሎ»

ፔቴታዎ ዔያታ ጌላባ ጌላ ዲጋና ታ ጫኣቄ»። ጌዔኔ።

ያኣሴኮ ማዳ ሳዓ ማዢንቴሢጋ ጋርቃዎ ማዳንቴ ኩሚያ ማዔቴያ ኑኑኒ ጉሙርቃ ዓሳ ጋዓንቴ ዩኖ ሃውሾ ቤዜሎ ጌላንዳ። 4 ዋይቲ ጌዔቴ ለንካሳ ከሎ ዛሎ ፔቴ ቤሴዳ «ያኣሴ ለንካሳ ከሎና ማዶ ሃሽኔ» ጌይንቴ ያኣፒንቴ። 5 ዩያጉዲ ለሚ ሃሢ፡-

«ታ ዔያቶም ዒንጋ ሃውሾይዳ ፔቴታዎ ዔያታ ጌላባ» ጋዓኔ።

6 ዔያታ ኮዢ ሃይሶ ቤርታ ዋይዜ ዓይሢንቴባኣሢር ያኣሴ ዔያቶም ዒንጋንጊ ጌዔ ሃውሾ ቤዜ ዔያታ ጌላባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዒኣካ ጌላንዳጉዲ ጌይንቴ ፔቴ ፔቴ ዓሴ ዓኣኔ።

7 ቤርታ ዳውቴ ዛሎና፡

«ሃኖ ዒንሢ ያኣሴኮ ዑኡዞ ዋይዛያ ማዔቴ፡

ዒኖ ዒንሢኮ ደዲሽ ዋይዜ ዒያያ ማሃፖፕቴ» ጌይንቴሢጋጉዲ፡ ያኣሴ ሚርጌ ዋይኮ ጊንፃፓ «ሃኖ» ጌይ ሚሌ ከሊ ጌሢኔ።

8 ዒያሱ ያኣሴ ዔያቶም ዒንጋንዳ፤ ጌዔ ሃውሾ ዔያቶም ዒንጌያ ማዔያታቴ ያኣሴ ሃሢ «ሃኖ» ጌዔ ሚሌ ከሊ ከኤዚንዲዋያታንቴኔ። 9 ዓካሪ ያኣሴ ዳርኮ ዓይሁድ ዓሶ ሃውሾ ከሎ ማላ ሃውሾ ከሊ ሃጊ ዓኣኔ፤ 10 ዩኖ ያኣሴ ማዶ ሃሽሢጉዲ ያኣሴ ዒንጋ ሃውሾይዳ ጌላሢያ ማዶ ሃሻንዳ። 11 ዓካሪ ዩንሢ ዓሶንሢ ዓይሢንቶ ዒያሢጉዲ ማዔ ኑ ዓቱዋጉዲ ያኣሴ ዒንጋ ሃውሾይዳ ጌላኒ ኑ ደደም።

12 ያኣሴኮ ቃኣላ ናንጊና ናንጋያ ሃሢ ማዶዎ ማዳያኔ፤ ለምዎ ዛላ ጉቤ ዓጩ ማዔ፡ ጩንቻ ዓፓርይዳፓ ባሽ ዓጩያኔ፤ ሽምፓሢና ዓያኖና፡ ሻዢና ጨጊጫ ካኣማ ካርዋ ደማሳንዳያ ሄለንዳኣና ቲቃያኔ፤ ዒናይዳ ዓኣ ማለሢና ሱኡከና ዔሪ ዋጋያኔ። 13 ያኣሴ ቤርቶይዳፓ ዓኣሽንታ፡ ዓይጎ ማዢንቴያ ባኣሴ፤ ዒዛ ቤርታ ቢያ ባኣዚ ፔጋዴያ ሃሢ ካሎ ማዔ ጴዳያኔ፤ ኑኑኒያ ኑ ያኣጩንታ ባኮ ማሢ ከኤዚን ኮይሳሢ ዒዛ ቤርቶይዳኔ።

ዩሱሴ ቄኤሶኮ ዑፃ ዴኤፒ ማዔያ

14 ዓካሪ ለካ ጫሪንጮ ከሰከ፡ ቄኤሶኮ ዑፃ ማዔ፡ ዴኤፒ ኑኡኮ ዓኣሢር ኑኡኮ ጉሙርቁያ ደዲ ኑ ዓርቆም፤ ዩይያ ያኣሴ ናዓሢ፡ ዩሱሴኔ። 15 ኑኡኮ ዓኣ ቄኤሶኮ ዑፃሢ ማዔሢ ኑ ላቤቴ ሚጩንቴ ኑና ማኣዲኒ ዳንዳዓያኔ፤ ዒዚ ቢያ ባኣዚና ኑጉዲ ዳቢሻኒ ጌሾያይዳ ጌሌያኔ፤ ጋዓንቴ ዒ ዓይጎ ጎሚያ ማዲባኣሴ። 16 ዓካሪ ጎሚኮ ዓቶም ጌይሢ ኑ ዴንቃንዳጉዲና ኑም ኮይሳ ዋደና ኑና ማኣዳ ያኣሴ ኮሹም ዒንጊያ ኑ ዴንቃንዳጉዲ ዒዛኮ ኮሹማ ጴዳ ካኣቱም ያይቶ ባንሢ ጉሙርቁሢና ኑ ሺኢኮም።

5

1 ቄኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማዔ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔ ዓሶ ባኣካፓ ደኣሪንታ፤ ዩያታ ያኣሴም ማዲንታ ባኮና ዓሴ ዛላ ዔቁ ጎሚ ዓቶም ጌይሳ ዒንጊያ ዒንጋንጊ ደኣሪንታ። 2 ዒዚ ፔ ቶኣኪና ላቢንታያ ማዔሢር ዔሩዋ ዓሶና ላቢንታ ዓሶናም

ሚጩንቴ ማኣዲኒ ዳንዳዓ። 3 ዒዚ ፔ ጎሞና ሚሌ ዓሶ ጎሞና ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዒንጋንጊ ዒዛ ኮይሴሢ ዩያ ዛሎናኔ።

4 ዓኣርኔጉዲ ያኣሴ ዔኤለባኣያ ማዔቴ ያኣኒያ ዩያ ቦንቾ ፔኤር ዴንቃ ዓሴ ባኣሴ፤

5 ዩያጉዲ ኪሪሰቶሴ ቄኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማሃ፡ ቦንቾ ፔኤር ዔኪ ቦንቾንቴባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ቄኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማሃ ቦንቾ ዔኤሢ፡-

«ኔኤኒ ታኣኮ ናዓሢኔ፤

ታኣኒ ኔኤኮ ሃኖ ዓደ ማዔኔ» ጌዔ ያኣዛሢዳፓኔ።

6 ዩያጉዲ ሃሢ ሚሌ ቤሰካ ያኣሴ፡-

«ሚልኬፃዲቁ ቄኤሴ ማዔ ደኣሪንቴሢጋጉዲ ኔኤኒ ናንጊና ናንጋንዳ ቄኤሴኔ» ጋዓኔ።

7 ዩሱሴ ዓሴ ማዔ ሃያ ሳይዳ ናንጌ ዋደና ሃይቢዳፓ ዒዛ ዳቁሻንዳ ያኣዛሢ ዴኤፒ ዒላቲና ሃሢ ዩኤኪ ዩኤኪ ፔ ማሊያ ከኤዚ ሺኢቄኔ፤ ዒዚ ሸሌዑምና ዓይሢንቴሢጋ ያኣሴ ዒዛኮ ዒማና ሺኢጲያ ዋይዜኔ።

8 ዋዚ ዒ ያኣሴ ናይ ማዔቴያ ዒዛ ሄሌ ሜታሢ ዛሎና ዓይሢንቴሢጋ ዒ ዔሪ። 9 ዩያና ዒ ጊኣጌያ ማዔ ጴዳሰካፓ፡ ዓይሢንታዞንሢም ቢያ ናንጊና ዳቁንታኮ ካራ ማዔኔ። 10 ሚልኬፃዲቁ ደኣሪንቴሢጋጉዲ ያኣሴ ዒዛ ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃሢ ማሃ ደኣሪ።።

ጉሙርቁያና ዓሳ ደዳንዳጉዲ ላቲ ከኤዚንቴ ባኣዚ

11 ዩያ ዛሎ ሚርጌ ኑ ከኤዚንዳ ባኣዚ ናንጊታንቴ ዑከ ዒንሢም ዔኤቢ ጌላዋኣሢር ዒንሢም ከኤዚ ዔርዛኒ ሜቶኔ። 12 ሄኤደ ሄሊ ዒንሢ ናንጌ ጎይያና ሴካ ዓሴ ዔዔርዛንዳያታዎ ያኣሴ ቃኣሎኮ ዓይያ ካር ሚሌ ዓሴ ሃጊ ዒንሢ ዔርዛንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩይ ዒንሢም ኮይሳሢያ ደኢቁ ማዓንዳኣፓዓቲም ደዲ ሙኡዚቱዋሴ። 13 ዓይጎር ጌዔቴ ደኢቁ ሺሺንቁ ዑሾሢ ቢያ ናይ ማዔሢር ጲሉም ዛላ ዔራቶ ባኣዚ ሃጊ ዔሪባኣያኔ። 14 ደዲ ሙኡዚ ኮይሳሢ ጋዓንቴ ኮዢና ፑርቶና ደማሴ ዛጊ ዔሪ ዒናዴ ዓሴምኔ።

6

1 ኪሪሰቶሴ ዛሎ ከኤዚንቴ፡ ቤርታሳ ዔርዚያ ሃሺ ሚርጌና ዔርዛ ዔርዚያ ባንሢ ኑ ዓኣደም፤ ፓሡዋ ማዶ ማዔ፡ ጎሚ ሱኡፃሢ ዛላና ያኣሴ ጉሙርቁሢ ዛላና ጊንሢ ኑ ሺሪ ሺሪ ዒዚ ዒንሢም ከኤዛዓኔ። 2 ዩያጉዲ ዋኣሢ ማሰቲሢ ዛላ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ዑፃ ኩቺ ጌሥሢ ዛላ፡ ሃይቁ ዓሶኮ ዔቁሢ ዛላ፡ ያኣሴ ናንጊና ዋጋንዳ ዎጎ ዛሎ ለሚ ዒንሢም ኑ ከኤዚን ኮይሶቶሴ። 3 ያኣሴ ጌዔቴ ዩያ ኑ ማዲንዳ።።

4 ጉሙርቁያ ሃሺ፡ ያኣሴ ጎይያፓ ከሰከ ዓሶ ለሚ ያኣሴ ባንሢ ማሃኒ ዳንዳዒንቴዋያኔ፤ ዩያቶም ሃያኮ ቤርታ ፖዒ ፖዒያኔ፤ ሃሢ ዔያታ ጫሪንጫፓ ዒንጊንታ ዒንጊያዋ ዔኪ ዛጌያ፡ ዓያኖ ጌኤዢናኣ ዋላ ፔቴ ማዔያኔ፤ 5 ሃሢ ዔያታ ያኣሴኮ ኮዢ ቃኣሎና ሃጊ ሙካንዳ ዓጩኮ ዋልቆ ዛጊ ዔሪያኔ፤ 6 ዩያ ቢያ ዛጌሰካፓ ጉሙርቁያ ሃሺ፡ ከሰከ ዓሶ ለሚ ጊንሢ ያኣሴ ባንሢ ማሃኒ ዳንዳዒንቴዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያታ ያኣሴኮ ናዓሢ ለሚ ጊንሢ ሱፃ፡ ዒዛኮ ቶኣኪያ ባይዚሳሢርኔ።

7 ሚርጌ ዋይ ዒዞይዳ ዋርቃ ዒር ዑሽካያ፤ ሃሢ ዒዛ ጎሽካሢም ኮይሳ ባኣዚ ባቃልሳያ ማዔ ሳዔሎ ያኣሴ ዓንጃ። 8 ዓንጊሢና ጋውዲና ባቃልሳ ሳዔላ ጋዓንቴ

4:3 4:3 ዓይኑ. 95:11። 4:4 4:4 ማዢ. ማፃ 2:2። 4:5 4:5 ዓይኑ. 95:11። 4:7 4:7 ዓይኑ. 95:7-8። 4:8 4:8 ለሚ. ዋማ 31:7፤ ዓያ. 22:4። 4:10 4:10 ማዢ. ማፃ 2:2። 5:3 5:3 ለዊ. ዓከ 9:7። 5:4 5:4 ከሴ. ማፃ 28:1። 5:5 5:5 ዓይኑ. 2:7። 5:6 5:6 ዓይኑ. 110:4። 5:7 5:7 ማቴ. 26:36-46፤ ማር. 14:32-42፤ ሉቃ. 22:39-46። 5:13 5:13 1ቆር. 3:2። 6:8 6:8 ማዢ. ማፃ 3:17-18።

ገሠ ባኣዚ ባኣያ ጉሪ ማዕንዳኔ፤ ሃሣ ዒዛ ጋዳንቀንታኒያ ዑኩኔ፤ ጋፒንግ ዒዛዙ ታሚና ሚቸንቲ ማዕንዳኔ።

9 ዒጊናንሣዮቲ! ዋዚ ኑ ያዲ ጌዔቲያ ዒንሣኮ ደቁንቶና ዋላ ዒንሣዎ ዒንጊንቲ ኮሺ ባኣዚ ዓኣሣ ኑ ዔራኔ። 10 ያኣሲ ፒዜ ዋጋያታሣረ ቤርታ ማዕቲያ ሃሣ ዒዛዎ ዲማዴ ዓሶ ናሽኪ፤ ዒዛ ሱንጾር ዒንሣ ማኣዴ ማኣዲያ ዒ ዋለንዲዋሴ። 11 ዒንሣ ቢያሣ ሃጊ ማዕንዳ ዋዘ ጌሣ ካፓ ባኮ ዴንቃንዲያ ሄለንዳኣና ዒንሣ ደዲ ማዳ ማዳ ጋፒንሣ ሄሊሲ ማዳንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ፤ 12 ኑ ኮዓሣ ጉሙርቁሣና ጊቢ ዳንዳዒሣና ደዲ ሃጊ ማዕንዳ ዋዘ ማሃ ዔያቶም ዒንጊንቲ ባኮ ዴንቁ ዓሶጉዲ ማዎም ጌዒ ማዕንዳኣፓዓቲም ዋይዜ ባኮ ዑኩና ዔኩዋ ዓሲ ዒንሣ ማዕንዳጉዲቱዋሴ።

ያኣሲ ዒንጌ ሃጊ ማዕንዳ ዋዘ ሉኡቁዎ ማዕሣ

13 ያኣሲ ዓብራሃሚም ሃጊ ማዕንዳ ዋዘ ዒንጋ ዎድና ዒ ሜሌ ዔኤሊ ጫኣቃንዳ ባኣዚ ባኣሣረ ፔና ዔኤሊ፡- 14 «ጎኔና ታ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ኔኤኮ ዜርዎዎ ታ ሚርጊሻንዳኔ» ጌዒ ጫኣቁ። 15 ዓብራሃሚ ጊቢ ዳንዳዒ ካፒ፤ ዒዛዎ ዒንጊንታንዳኔ ጌይንቲ ሃጊ ማዕንዳ ዋዘ ማሃ ኬኤዚንቲ ባኮ ዴንቁ። 16 ዓሲ ጫኣቃ ፔ ጊዳፓ ዑሣ ባሽ ማዕ ባኣዚ ዔኤሊ ጫኣቃ፤ ዔያታ ጫኣቃ ጫኣቁም ዔያቶ ባኣካ ዓኣ ጌኤዘ ጎናሳሣረ ዔያቶኮ ማርማሣ ጋፓ። 17 ዬና ጎይያ ያኣሲ ጌዔ ባኮ ሸርሺ ላኣሙዎ ማዕሣ ዔርዛኒ ሃጊ ማዕንዳ ዋዘ ዴንቃ ዓሶም ዬያ ዋዘ ጫኣቁምና ጎናሴ። 18 ያኣሲ ፔቲታዎ ሉኡቁዎኔ፤ ዒዚ ላምዎ ዬንሣ ላኣሚንቲዋ ባኮንሣና ኑኤኮ ቤርታ ሃጊ ዓኣ ዋዘ ኑ ዴንቃኒ ዒዛ ባንሣ ዓኣሸንቲ ጌሌ ዓሶ፤ ኑም ዴኤፒ ደዲዋ ዒዛፓ ዴንቃንዳጉዲ ኑና ማሃ። 19 ዬይ ሃጋኣ ዋዘ ኑኤኮ ናንጎ ዓጊጱዎ ማሃ ጉሙርሳ ቱርቱሪኔ፤ ዬይያ፡- ጎኦቦና ዓፒሎ ጊዳና ዓኣዲ ጌኤኩ ማኣርኮ ጋራ ዓኣ ጋራ ጌላ። 20 ዬያ ጌኤኩ ማኣር ዬሱሴ ሜልኩያዲቱዲ፤ ቁኤሴ ማዒ ደኦሪንቲ ኑ ዛሎር ቤርታዲ ቁኤሴኮ ቢያ ዑሣ ማዒ ናንጊና ማዳኒ ዒኣካ ጌሌ።

7

ቁኤሳሣ ሜልኩያዲቱ ዛላ

1 ዬይ ሜልኩያዲቱ ጎሣሣ ሳላሜ ጌይንታ ካታዋኮ ካኣቲ፤ ሃሣ ዴኤፖ ያኣዛሣማኣ ማዳ ቁኤሴኬ፤ ዬይ ዓሣ ሚና ዓብራሃሚ ካኣቶ ያሎና ባሽ፤ ማዒ ሙካንቲ ጎይያ ካኣሚ ዓብራሃሚ ዓንጃ። 2 ዓብራሃሚያ ዒማና ዔኪ ሙኩ ባካፓ ታጳይዳፓ ፔቲማ ኬሲ ኬሲ ዒዛዎ ዒንጌ፤ ዒዛ ሱንጾኮ ቡሊፃ ላምዎኔ፤ ፔቲዛ፡- «ፃሉዋ ካኣቲ» ጌይንታዛ፤ ባጋ፡- «ሳላሜ ካታዋ ካኣቲኬ»፤ ዬና ጌይያ ኮሹዋ ካኣቲ ጌይሣኬ። 3 ሜልኩያዲቱን ዓድና ዒንደና ሃሣ ዒ ሸይንቲ ዜርሣያ ባኣያኬ፤ ዒዚ «ዬማፓ ዬማ ሄለንዳኣና ናንጌ» ጌይንቲ ዔርቱዋያ፤ ናንጎኮ ዒዛኮ ጋፒንሣ ባኣያኬ፤ ዒዚ ያኣሲ ናዓሣኮ ኮኣኪንሣ ማዒ ናንጊና ቁኤሴ ማዒ ናንጋ።

4 ሂንዳ ዬይ ዓሣ ዎማዒ ዴኤፒታቲያ ዛጉዋቲ! ዒሰራዔኤሌ ማኣር ዓሶ ፃጸኮ ዓዳሣ ማዕ፤ ዓብራሃሚታዎ ዒዚ ያሎና ዲዒ ዔኬ ባኮይዳፓ ታጳይዳፓ ፔቲማ ዒዛዎ ዒንጌ። 5 ቁኤሴ ማዕንዳጉዲ ጌሣንቲ ሌዋ ዜርዎ ፔ ዓሶይዳፓ ታጳፓ ፔቲማ ፔቲማ ዔካንዳጉዲ ዔያቶም ዓይሣንቲ፤ ዬይ ያዲ ጌይንቲሣ ዓብራሃሚ

ዜርዎፓ ዔካንዳጉዲኬ። 6 ዬይ ሜልኩያዲቱ ሌዋ ዜርዎፓ ማዒ ባኣያታቲያ ዓብራሃሚ ዒንጌ ታጳሣዳፓ ፔቲማ ፔቲማ ዔኬ፤ ሃሣ ሃጊ ማዕንዳ ዋዘ ዒንጊንቲ ዓብራሃሚያ ዒ ዓንጃ። 7 ዓንጃ ዓንጃንታሣዳፓ ዓንጃሣ ባሽ ማዒያ ዔርቱያኬ። 8 ቁኤሳ ማዳ ጎይያና ታጳፓ ፔቲማ ፔቲማ ዔካዘንሣ ሃይቃ ዓሲ ማዕ፤ ሌዋ ዓሶኬ፤ ፔቲ ዛሎና ጊንሣ ታጳይዳፓ ፔቲማ ፔቲማ ዔካሣ ባይቁዎ ማዒ ናንጋያታሣ ማርካዲንቲ ሜልኩያዲቱ። 9 ዓካሪ ታጳይዳፓ ፔቲማ ዔካንዳፓ ኮይሳሣ ሌዋ ፔ ቶኣኪና ዓብራሃሚ ዛሎና ሜልኩያዲቱም ዒንጌ ጌይሣኬ። 10 ዎይቲ ጌዔቲ ሜልኩያዲቱ ዓብራሃሚና ካኣሚ ዎድና ሌዋ ሃጊ ፔ ዓድ፤ ዓብራሃሚይዳፓ ሸይንቲ ባኣያታሣረኬ።

11 ዓካሪ ዒሰራዔኤሌ ዳርዎ ዎጋ ዒንጊንቲሣ ሌዋ ዜርዎ ቁኤሴ ማዒ ማዳ ዳምቦናኬ፤ ዬይ ዜርዎ ቢያ ባኮ ኮንሣ ማዳኒ ዳንዳዒያ ማዕያታቲ ዓኣርኔ ቁኤሴ ማዒ ማዳ ጎይያቱዋንቲ ሜልኩያዲቱዲ ደኦሪንቲ ሜሌ ቁኤሴ ሙካኒ ኮይሲንዲዋያታንቲ። 12 ሃሣ ጋዓንቲ ቁኤሳ ላኣሚንቲ፤ ሜሌ ሙካኣና ዎጋኣ ላኣሚንታንዳፓ ኮይሳ። 13 ሃይ ቢያ ዒዛ ዛሎ ኬኤዚንቲ ቁኤሳሣ ሜሌ ፃጸፓኬ፤ ዬና ፃጸፓ ያኣኒያ ያኣሲም ዒንጊ ካኣሸኮ ቤዛ ሙኪ ያኣሲም ማዳይ ባኣሴ። 14 ኑ ጎዳሣ ዪሁዳ ዜርዎፓ ሙኬሣ ዔርቱያኬ፤ ጋዓንቲ ሙሴ ቁኤሶ ዛሎ ኬኤዛዎ ዪሁዳ ማኣር ዛሎ ኬኤዜ ባኣዚ ፔቲታዎ ባኣሴ።

ዬሱሴ ኪሪሰቶሴ ሜልኩያዲቱ ዲ ቁኤሴ ማዕሣ

15 ዬይ ባካ ኮሺ ፔጋዲ ዔርታንዳሣ ሜልኩያዲቱዳያ ሜሌ ቁኤሴ ሙካዛኬ፤ 16 ዒዚ ቁኤሴ ማዕሣ ዓሲ ዎጊና ደኦሪንቲቱዋንቲ ባይቁዎ ማዕ፤ ናንጊና ናንጋ ዎልቁና ደኦሪንቲኬ፤ 17 ዎይቲ ጌዔቲ፡-

«ሜልኩያዲቱ ቁኤሴ ማዒ ደኦሪንቲሣጉዲ፤

ኔኤኒ ናንጊና ናንጋንዳ ቁኤሴኬ»

ጌይንቲ ዒዛ ዛሎ ማርካዲንቲ። 18 ቤርታኣ ዎጋ ደዲ ማዒ ዴዒኒ ዳንዳዒ ባኣሣረ ሃሣ ፓሡዎ ማዕሣረ ዓቲ፤ 19 ዓይጎር ጌዔቲ ሙሴ ዔርዜ ዎጋ ዓይጎ ባኣዚያ ፒዚሲ ጊኣጊሻኒ ዳንዳዒ ባኣሣረኬ፤ ሃሣ ጋዓንቲ ያኣሲ ባንሣ ዒዛና ኑ ዑካንዳፓ ባሽ ኮሺ ማዕ፤ ሃጊ ማዕንዳ ዎዘ ኑም ሙኩኔ።

20 ዬይ ቁኤሴ ማዒያ ዒዛዎ ያኣሲ ጫኣቁባኣንቲ ማዕያቲዋሴ፤ ሜሌ ቁኤሳ ጋዓንቲ ሃያኮ ቤርታ ቁኤሴ ማዕሣ ጫኣቆና ባኣዚ ባኣንቲኬ፤ 21 ዒዚ ቁኤሴ ማዕሣ ዒዛዎ ጫኣቆምኬ፤ ዎይቲ ጌዔቲ፡-

«ጎዳ ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ቁኤሴኬ» ጌዒ ዒዛዎ ጫኣቁኔ፤ ዬያ ማሊያ ዒ ሸርሹዋሴ»

ጌይንቲ ዒዛ ዛሎ ኬኤዚንቲያኬ።

22 ዬያ ጫኣቁዎ ዛሎና ዬሱሴ ቢያፓ ባሽ ማዕ፤ ያኣሲ ጫኣቁዋኮ ያኣጩንታኒ ዔቁያ ማዕ።።

23 ፔቲ ቁኤሴ ሃይቁዎ ማዳ ማዳ ናንጋኒ ዳንዳዒ ባኣሣረ ቤርታ ዎንዴ ማዳ ቁኤሶኮ ፓይዳ ሚርጌኬ፤ 24 ዬሱሴ ጋዓንቲ ናንጊና ናንጋያ ማዕሣረ ቁኤሴ ማዒያ ዒዛኮ ላኣሚንቲዋያኬ። 25 ዬያር ዒዛ ባንሣ ሙካ ዓሶ ዛሎ ሸኢቃኒ ናንጊና ባይቁዎ ማዒ ናንጋሣረ ዒዛ ዛሎና ያኣሲ ባንሣ ሙካዘንሣ ቢያ ጎኔና ዳቁሻኒ ዒ ዳንዳዒ።

26 ዓካሪ፤ ኑም ኮይሳ፤ ያኣሲም ዲማዴያ፤ ቦሃሳ ባኣዚ ባኣያ ማዕ፤ ጌኤሺ ማዕ፤ ጎሞ ዓሶፓ ዲማዴያ፤

ጫሪንጮኩ ዑፃ ጳጳግ ጌባ ሲገባ ገንቸንገቸን፤ ያዲ ማዕፍ፣ ቁኔሴኩ ዑህ ማዕፍያኬ ኑም ከይሳህ። 27 ዒዚ ማሌ ቁኔሶኩ ዑፃ ማዕፍ ዓሰጉዲ ቤርታዲ ፔ ጎሞ ዛሎሮ፣ ዩካፓ ደሮ ጎሞ ዛሎሮ ቢያ ከለና ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎጊ ዒዛ ከይሱዋያኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒዚ ፔና ዒንጎ ባኦዚ ማህ ዒንጎ ዋደና ዩይ ባካ ላሚ ማይ ማዲንጉዋጉዲ፣ ፔቴና ማዲ ዩያ ኩንህህረኩ። 28 ሙሴ ዔርዘ ዋጋ ቁኔሶኩ ዑፃ ማህ ደኦራህ ላቤያ ማዕፍ ዓሰኬ፤ ዋጎኩ ጊንፃፓ ሙኬ ያኦሲ ጫኦቁማ ጋዓንጌ ናንጊና ናንጋያ ማዕፍ፣ ፒዜ ያኦሲ ናዓህ ደኦራ።

8

ዩሱሴ ዓኮ ጫኦቁሞኮ ጳጳፒ ቁኔሴ ማዕፍ

1 ኑኦኒ ሃህ ጌሰታ ባኮኮ ጳጳፖ ባካ ሃያኬ፤ ዩይያ፡- ጫሪንጮይዳ ጳጳፖ ያኦዛህኮ ካኦቱሞ ያይቶኮ ማዕቆ ዛላ ሲገባ ገንቸንገቸ ዩይያ፣ ቁኔሴኩ ቢያ ዑህ ማዕፍ ኑኦኮ ዓኦያ ማዕፍህ ዛሎኩ። 2 ዒዚ ማዲህ ጎኔ ማዕፍ፣ ዓፒላፓ ማዕፍ ማኦሮይኬ፤ ዩያ ዓፒላፓ ማዕፍ ማኦሮ ደቁህ ዓሰቱሞንጌ ያኦሲኩ።

3 ፔቴ ፔቴ ቁኔሶኩ ዑፃ ማዕፍ ዓሳ ደኦሪንገህ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎጊኬ፤ ዩያሮ ዩያ ቁኔሶኩ ፔቴ ዒንጎ ባኦዚ ዋይቴቴያ ዓኦያ ማዕፍ ከይሳኦ። 4 ዒዚ ሳይደታቴ ቁኔሶኩ ዑህ ማዕፍ ያያታጎጎጎጎ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ጎይያና ዒንጎ ባኮ ያኦሲም ዒንጎ ሃንጎ ቁኔሳ ዓኦህረኩ። 5 ዔያታ ማዲህ ጫሪንጫ ማዲንታ ባኮኮ ከኦከንህ ማዕፍ ዩያ ባኮኮ ሺቢ ማዕፍያኬ፤ ዩይያ፡- ሙሴ ዓፒላፓ ማዕፍ ማኦሮ ኮሻጊ ጌዔ ዋደና ያኦሲ፡- «ዲኮይዳ ኔኤም ጳጳፖ፣ ኔ ዛጌ ጎይያ ቢያ ባኮ ኮሺ ዛጊ ማዲ» ጌባ ዓይህ ጎይያናኩ። 6 ሃህ ጋዓንጌ ዩሱሴ ያኦሲና ዓሰናኮ ባኦካ ማዕፍ፣ ጫኦቁማ ቤርታኦሰካፓ ባሺ ማዕፍህጉዲ ዒ ሃህ ማዲ ማዲኦ ዔያቶ ማዲይዳፓ ባሺኬ፤ ዩይ ዓርቁንጌ ማዲንታህ ማርጌና ኮሺ ማዕፍ፣ ዒንጎንጎጎ ሃጊ ማዕፍ ያዎ ያኦሲኩ።

7 ዋንዳኦ ጫኦቁሞይዳ ፔቴታፖ ፓጩ ባኦዚ ባኦያ ማዕፍ ታቴ ለምዓሳ ጫኦቁማ ሃህ ከይሰንዲ ሞያታጎጎጎ።

8 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ ዳሮይዳ ፓጩ ባኦዚ ዓኦህ ዳንቁህረ፣

«ዓካሪ ታኦኒ ዒሰራዔኤሌ ዳሮና ዩሁዳ ዳሮና ዋላ ዓከ ጫኦቁሞ ጫኦቃንዳ ዋደ ሙካንዳኔ፤ ጌዔ።»

9 ዩይ ጫኦቁማ ዔያቶ ታ ጊብፂይዳፓ ኩጮ ዔያቶኮ ዓርቁ ኬሴ ዋደና

ዔያቶኮ ዓዲንህና ዋላ ታ ጫኦቁ ጫኦቁሞጉዲቱሞሰ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዔያታ ታኦኒ ጫኦቁ ጫኦቁሞ ደዲ ካፒባኦህረ

ታ ዔያቶ ቶኦዛዲ፣ ስሌ ዔያቶም ጌህኔ።

10 ዓካሪ ሃካፓ ሴካ ዒሰራዔኤሌ ዳሮና ዋላ ታ ጫኦቃንዳ ጫኦቁማ ያዲኬ፤ ጋዓኔ ጎዳ።

ታኦኒ ታ ዋጎ ዔያቶ ዔና ጌሃንዳኔ፤ ዔያቶኮ ማላፖይዳ ታ ያኦፓንዳኔ፤

ታ ዔያቶኮ ያኦዛህያ ማዕፍ ያኦኔ፤ ዔያታ ታ ዳሪ ማዕፍ ያኦኔ።

11 ያኦሲ ዔራ ጌባ ፔ ዓጪ ዓሰም ማዕፍ ፔ ጌርሲምታቴያ ዔርዘንዳይ ባኦሲ፤

ዓይጎሮ ጌዔቴ ዳኮ ዓሶ ጌይንታሰካፓ ዳንዲ ጳጳፖ ሄላንዳኦና

ቢያህ ታና ዔራንዳኔ።

12 ዔያቶኮ ዳቢንቶ ታ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ጎሞዋ ዔያቶኮ ሃካፓ ሴካ ታ ዋላንዳኔ» ጎዳ ጋዓኔ።

13 ዓካሪ፡- «ዓከ ጫኦቁሞ» ጌይያና ቤርታኦ ጫኦቁሞ ጫንቁያ ማህኔ ጌይህኬ፤ ዩያሮ ማዲ ጫንቁ ባካ ቢያ ባይቃንዳ ዋደ ዑኬኔ።

9

ሳዓ ያኦሲ ካኦሽኮ ጎይያና ጫሪንጫ ካኦሽኮ ጎይያ ዛላ

1 ማናኦ ጫኦቃህኮ ያኦሲ ካኦሽኮ ጎይህና ዩያኮ ሳዓ ማዕፍንጌ ጌኤሺ ማኦሪያ ዓኦኔ። 2 ዩይ ማዕፍንጌ ማኦሪ ለምፖ ጋርሲ ዓኦ ዓፒላና ማዕፍንጌ ማኦሪኬ፤ ዩሮኮ ቤርታሳ ጋርይዳ ጳጳ ሎኦክ ያይታንታ፣ ፖራ ጌሃ ሻርናንታ ያኦሲም ዒንጎንጌ ካህንታ ጌህንታያኬ፤ ዩና ቤዛ «ያኦሲም ዳማዴ ጋርሲ» ጌይንታኔ። 3 ለምዓሳ፣ ጎኦባ ዓፒሎኮ ሰንጌኖ ጋራ ማሌ ጋርሲ ዓኦኔ፤ ዩና ጋራላ «ዑህ ዓኦዴ ያኦሲም ዳማዴ ጋርሲ» ጌይንታኔ። 4 ዩሮ ጋራሎይዳ ዑንጅ ጩቢሶ ቤዘንታ ዋርቆና ዑፃ ጳርቁንጌ ታኦሰቶንታ ዓኦኔ፤ ዩሮ ታኦሰቴሎ ጋራ «ማና» ጌይንታ ሙኡዚ ዓርቁያ ዋርቁፓ ኮሺንጌ ለማቴንታ ዓኦዲ፣ ቶሺ ዓኦ ዓኦሮኔ ኮኦሎንታ ያኦሲኮ ጫኦቁማ ያኦፒንጌ ዓኦ ሹጮ ቆኦቁ ያኦፖና ዓርሲንጌ ሹጫኦ ዓኦኔ። 5 ታኦሰቶ ዑፃ ዓኦ፣ ጎሞ ጌኤሺ ዔርዘ ጉኡፖ ጋኦዘና ካንቃ ሲገባንታ ከሩቤሌ ጌይንታዘንህ ዓኦኔ፤ ጋዓንጌ ዩያ ባኮ ኑ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዚ ጋፒሳኒ ዳንዳዑሞሴ።

6 ቢያ ባካ ያዲዲ ጊኦህኮ ጊንፃ ቁኔሳ ማዲ ማዲ ማዲ፣ ዓፒሎና ማዕፍንጌ ማኦሮኮ ቤርታሳ ጋራሎ ቢያ ኬሌ ጌላኔ። 7 ሰንጌኖ ጋራ ዓኦ ለምዓሳ ጋራሎ ጌላህ ቁኔሶ ቢያኮ ሱኡጋህ ሌሊኬ፤ ዒዚ ጌላህ፡- ለዔይዳ ፔቴና ሌሊኬ፤ ዒዚ ፔ ጎሞና ዳራ ዔራዎ ማዲ ጎሞሮ ያኦሲም ዒንጎ ሱጉህ ዔኩሞኦ ዒኦከ ጌሎሞሴ። 8 ዓፒሎና ማዕፍንጌ ቤርታሳ ማኦራላ ዓኦ ጎይህ ዓኦንጌ ዑህ ዓኦዴ ያኦሲም ዳማዴ ቤዜሎ ባንህ ዔከ ጌልዛ ጎይያ ሃጊ ፔጋዲ ዔርቲባኦያ ማዕፍ ዓያሮ ጌኤዛ ዳሞ። 9 ዩይ ሃህኦ ዋደኮ ኮኦከንህኬ፤ ዩያ ጎይያና ያኦሲም ዒንጎንታ ዒንጎፃ ዒንጎ ዓህኮ ዒሮ ጌኤሺ፣ ፒዚሳኒ ዳንዳዑሞሴ፤ 10 ዩይ ቢያ ዓኮ ማዲ ሙካንዳያ ሄላንዳኦና ማዲንታንዳ ዓጪ ዳሞቤኬ፤ ዩንህ ባካ ሙኡዚና ዑሺና ዛላ ሃህ ዳማ ዳማ ዑህ ጌኤሺህ ዛላ ማዲንታ ዳሞቤ ሌሊኬ።

11 ጋዓንጌ ከሪሰቶሴ ሃህ ማዲንታ * ኮዢ ባኮኮ ቁኔሶ ቢያፓ ዑህ ማዕፍ ሙኬኔ፤ ዓፒሎና ማዕፍንጌ፣ ዒዚ ጌሌ ማኦራ ጳጳፒ ሃህ ፓጩ ባኦዚ ባኦያኬ፤ ዩና ማኦራ ዓሰ ማዕፍንጌ ሃህ ጊንህ ሃያ ዓጩ ባኦዚና ማዕፍንጌ ባኦያኬ። 12 ዒዚ ዑህ ዓኦዴ ያኦሲም ዳማዴ ጋራሎ ለሚ ማዲ ሱዋ ጎይህ ፔ ሱጉያ ዔከ ጌሌ ኩንህያፓዓቱሞ ዋኦሮና ዚሮ ጌማቶ ሱጉያ ዔከ ጌሊባኦሲ፤ ዩያይዲ ናንጊና ዳቁንታ ኑም ዒ ጳዲሼኔ። 13 ዋኦሮና ጌማቶ ዚሮ ሱጉያ ሃህ ቢዲንህ ማህ ሚሻ ባኦቶ ማራህ ቢዲንፖ ዳቢንጌ

7:27 7:27 ለዊ. ዓከ 9:7። 8:1 8:1 ዓይኑ. 110:1። 8:8 8:8 ዔር. 31:31-34። 9:2 9:2 ከሲ. ማፃ 26:1-30፤ 25:31-40። 9:3 9:3 ከሲ. ማፃ 26:31-33። 9:4 9:4 ከሲ. ማፃ 30:1-6፤ 25:10-16፤ 16:33፤ ፓይ. ማፃ 17:8-10፤ ከሲ. ማፃ 25:16፤ ለሚ. ሞማ 10:3-5። 9:5 9:5 ከሲ. ማፃ 25:18-22። 9:6 9:6 ፓይ. ማፃ 18:2-6። 9:7 9:7 ለዊ. ዓከ 16:2-34። * 9:11 9:11 ሃህ ማዲንታ፡- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ማፃኦፓ «ሃጊ ሙካንዳህኮ» ጋዓኔ። 9:13 9:13 ለዊ. ዓከ 16:15-16፤ ፓይ. ማፃ 19:9፤ 17-19።

ዲኦቲ ዓሶ ዑጾይዳ ፑጨፃ ዔያታ ዓሸኮና ማዲ ዲቢንቲ ዲኦቲጾይዳ፣ ጌኤሽ ጾኦሲም ዔያቶ ዲማሳያ ማዔቲ። 14 ናንጊና ናንጋ ዓያኖ ዛሎና ፔና ደንከሳ ባኣዚ ባኣ፣ ጾኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ፔና ዲንጌ፣ ከሪሰቶሴኮ ሱጉፃ ባይቁዋ ጾኣዛሂም ኑ ማዲንዳጉዲ ኑኡኮ ዒና ዬያ ሃይቄያ ማዔ ማዲይዳ፣ ጉሀ ዓኣዳ ዋዚ ጌኤሻንዳይ!

15 ዔኤሊንቲዘንሂ ጾኦሲ ሃጊ ማዓንዳ ዋዘና ዲንጌ ናንጊና ናንጎ ቤዘ ዴንቃንዳጉዲ ከሪሰቶሴ ጾኦሲና ዓሲናኮ ባኣኣ ባኮ ጫኣቁዋ ጊኢጊሽሂ ማዔኔ፤ ዬይ ያዲ ማዔሂ ዓሳ ቤርታኣ ጫኣቁዋ ዋጎ ጎይፃ ናንጌ ዋዶና ማዲ ጎሞይዳ፣ ዳቁሻኒ ዔያቶ ዛሎ ዲዚ ሃይቄሂርኩ።

16 ዔልቃሚ ዔልቃሚንቲቲ ዔልቃሚ ዓሂ ሃይቄያ ማዔፃ ዔርታኒ ኮይሳኔ፤ 17 ዓይጎር ጌዔቲ ዔልቃሚ ዔልቃሚ ማዔሂ ዔልቃሚ ዓሂ ሃይቄቶኩ፤ ዔልቃሚ ዓሂ ሸምፔና ዓኣቲ ዬና ዔልቃሚ ጉሪ ማዓኔ። 18 ዬያ ጎይፃ ቤርታኣ ጫኣቁማታ ሱጉሂ ባኣያ ጎኔ ጫኣቁዋ ማዕ-ዋያኩ። 19 ሙሴ ጾኦሲ ዲንጌ ዓይሂያ ቢያ ቤርታ ዴርም ከኤዘሰካ፣ ጌማቶ ዚያና ዋኣር ሱጉፃይዳ ዋኣሂ ዋሂ፣ ዋጎ ማፃፃ፣ ዴር ዑጾይዳ ቢያ ሂሶጴ ዲላዠና ዘቁ ማራቶኮ ጋፓናና ዔኪ ዔኪ ፑጨፎ። 20 ዲዚ ፑጨሂያ፡- «ጾኦሲ ዲንሂ ካፓንዳጉዲ፣ ዲንሂ ዓይሂ ጫኣቁዋ ሱጉፃ ሃያኩ» ጌይኩ። 21 ዬኖ ጎይፃ ዓፒሎና ማዠንቲ ማኣርንታ ጋራ ማዲ ማሆ ቢያሂዳ ሱጉፃ ዒ ፑጨፎ። 22 ጎኔ ሙሴ ዔርዘ ዋጎና ዳካ ባኣዚዳ፣ ጋታዘ ቢያ ባካ ሱጉሂና ጌኤሻካ፤ ሱጉሂ ላኣሊንቲባኣንቲ፣ ጎሜ ዓቶም ጌይንቲዋያኩ።

ከሪሰቶሴኮ ዲንጎ ባኣዚ ማዔ ዲንጊንቲፃ ጎሜ ጌኤሻያ ማዔፃ

23 ጫሪንጫ ማዲንታ ባኮኮ ኮኣከንሂ ማዔ ባካ ቢያ ዬያ ዋጎና ያዲይዲ ጌኤሻካ ማዔኔ፤ ጫሪንጫ ባካ ጋዓንቲ ዬያ፣ ጉሀ ዓኣዳ፣ ጾኦሲም ዲንጎ ባኣዚና ጌኤሻካ ኮይሳኔ። 24 ከሪሰቶሴ ጎኔ ማዔ፣ ጾኦሲም ዲማዴያ ማዔ ጋራሎኮ ኮኣከንሂ ማዔያ ሃሃ ዓሲ ማዠ ጋራሎ ጌሊባኣሴ፤ ጋዓንቲ ዲዚ ሃሂ ኑ ጋይቲ ጾኦሲ ቤርቶይዳ ዔቃኒ ጎኔና ጉሀ ዓኣዳ ጾኣዛሂም ዲማዴያ ማዔ፣ ጫሪንጫ ዓኣዳ። 25 ዓይሁዳ ዓሶኮ ቁኤሶ ሱኡጋሂ ፔ ሱጉሂ ማዔባኣ ሱጉሂ ዔኪ ሌዓ ሌዓ ጉሀ ዓኣዳ ጾኦሲም ዲማዴ ቤዘ ጌላያኩ፤ ከሪሰቶሴ ጋዓንቲ ፔና ሚርጌ ዋዴ ሸርሸ ሸርሸ ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ዲንጋኒ ዲኣካ ጌሊባኣሴ። 26 ያዲ ማዔያታቲ ዓጫ ማዠንቲማ፣ ዓርቃ፣ ማቶ ዔኪ ዔኪ ናንጋንዳያ ዲዛም ኮይሳንዳያታንቲ፤ ሃሂ ጋዓንቲ ዋዶኮ ጋፒንጾይዳ ጎሜ ጌኤሻኒ፣ ፔና ጾኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ዲንጋኒ ለሚንቲዋ ጎይሂ ፔቲና ሙኪ ጴዴ። 27 ዓሲ ፔቲና ሃይቄ፣ ዬካፓ ጋፒንሂ ዋጌም ሸኢካንዳጉዲ ጌይንቲያኩ። 28 ዬያጉዲ ከሪሰቶሴ ሚርጌ ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ፔቲና ሃይቄ፤ ለሚ ዓሲኮ ጎሞ ፔ ዑፃ ማሂንቲዋንቲ ጉሙርቁ ዲዛ ካፓዘንሂ ሃይቢ፣ ጋውሳኒ ለሚሃ ዲዚ ሙካንዳ።

10

1 ሙሴ ዔርዘ ዋጋ ሃጊ ሙካንዳ ኮዠ ባኮኮ ኮኣከንሂ ማዓንዳ፣ ጋታዘ ጎኔ ዬያ ኮዠ ባኮቲዋሴ፤ ዬያር ሌዓ ሌዓ ቢያ ዋዴ ጾኦሲም ዲንጊንታ ባካ ዲንጋ ዓሶ ጌኤሽ፣ ፒዚሳኒ ዳንዳዑዋሴ። 2 ዬይ ዋጋ ዋንዴ

ጌኤሽ፣ ፒዚሳኒ ዳንዳዓያ ማዔቲ ዔያታ ጾኦሲም ዲንጎ ባኮ ሃሸያ ናንዳንቲኩ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ካኣዠር ጌላ ዓሳ ለሚሱዋ ጎይሂ ጎማ፣ ጌኤሽኩያ ማዓንዳሂር ዔያቶ ዲኖይዳ ጎሜ ዔያቶኮ ባኣያ ማዔሂ ዔያቶም ዔርታንዳ። 3 ዬይ ጾኦሲም ዲንጎ ባካ ጋዓንቲ ሌጾይዳ ሌጾይዳ ዔያቶኮ ጎሞ ጳቂሃያኩ። 4 ዋይቲ ጌዔቲ ጌማቶ ዚያና ዋኣርናኮ ሱጉፃ ጎሜ ጌኤሻኒ ዳንዳዑዋኣሂርኩ።

5 ዬያር ከሪሰቶሴ ዓጫ ሙኪ ዋዶና፡- «ኔኤኒ ኔኤም ዲንጎ ባኣዚ ኮይባኣሴ፤ ጋዓንቲ ኔ ታኣም ዓሲ ዑሂ ዲንጌ።»

6 ኔኤም ሚቺ ዲንጎ ባኮና ጎሜ ጌኤሻኒ ዲንጎ ባኮና ኣ ኔ ዋዛዲባኣሴ፤

7 ዬማና ታ፡- «ታ ጾኣዛሂያ! ማፃፃ፣ ጋታ ዛሎ ፃኣፒንቲሂጉዲ ኔ ማሊያ ኮንሂኒ ሃይሾ ታ ሙኪኔ» ጌዔኔ።

8 ዋጋ ዬይ ማዲንታንዳጉዲ ዓይሂቴያ ዲዚ ጋዓንቲ ቤርታ፡- «ጾኦሲም ዲንጎ ዲማ ዲማ ባኮንታ ሚቺ ዲንጎ ባኮ፣ ዬያጉዲ ሃሃ ጎሞ ዛሎ ዲንጎ ባኮኮ ኔ ኮይባኣሴ፤ ዬያና ሃሃ ኔ ዋዛዲባኣሴ» ጌዔኔ። 9 ዬካፓ ሃሃ፡- «ሃይሾ ኔ ማሊያ ኮንሂኒ ታ ሙኪኔ» ጌዔኔ፤ ዬያይዲ ለምዓሶ፣ ጾኦሲም ዲንጎ ጎይፃ ቤዘ ጌልዛኒ ቤርታ ጾኦሲም ዲንጎ ጎይፃ ላኣሚ። 10 ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ፔ ዑፃ ለሚ ዲንጊንቲዋ ጎይሂ ፔቲና ጾኦሲም ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ሸኢኤሽሂር ኑኡኒ ጾኦሲም ዲማዴያ ማዔኔ፤ ዬኖ ጾኦሲ ዲ ማዲንዳጉዲ ኮዔ ማሊያኩ።

11 ፔቲ ፔቲ ዓይሁዳ ዓሶኮ ቁኤሳ ጎሜ ጌኤሻኒ ዳንዳዑዋ ዬንሂ ዲንጊያንሂ ቢያ ከሊ ዲንጊ ዲንጊ ዓቲዋም ማዲ። 12 ከሪሰቶሴ ጋዓንቲ ናንጊና ዲንጊንቲያ ማዔ፣ ዲንጊያ ፔቲና ዲንጊሰካ፣ ጾኦሲ፣ ዓዳሂኮ ሚዛቆ ዛላ ቢንቺንቲ ዴዔኔ። 13 ዬማ፣ ዓርቃ፣ ዳንዲ ዲዛኮ ሞርኮ ጾኦሲ ዲዛ ባሽሳንዳያ ሂላንዳኣና ዲኣካ ዴዔ ዲ ካፓኔ፤ 14 ዓይጎር ጌዔቲ ጾኦሲም ዲማዴዘንሂ ፔቲና ጾኦሲም ዲንጎ ዲንጊያ ዛሎና ናንጊና ዔያቶ ዲ ጌኤሽ፣ ፒዚሴሂርኩ።

15 ዓያር ጌኤዛ ዬያ ባኮ ዛሎ ኑም ማርካዳ፣ ቤርታዲ፡- 16 «ዬካፓ ታ ዔያቶና ዋላ ጫኣቃንዳ ጫኣቁም ያዲኩ፤ ታኣኮ ዋጎ ዒና ታ ዔያቶኮ ጌሃንዳ፤ ማሊያይዳኣ ታ ዔያቶኮ ፃኣፓንዳ።» 17 ሃሃ፡- «ዔያቶኮ ጎሞንታ ፑርቶ ማዲንታ ሃካ፣ ሴካ ታ ጳቂሃዓኩ» ጎዳ ጋዓኔ፤ ጌዔኔ።

18 ዬያር ጎሜ ጌኤሻኒካ ጊንፃ ጎሜ ጌኤሻኒ ጾኦሲም ዲንጊንታ ዲንጊሂ ዓታንዳ።

ጾኦሲ ባንሂ ኑ ሙካንዳያ ኮይሳያ ማዔፃ

19 ዓካሪ ታ ዲሸንሂ! ታ ሚሸንሂ! ዬሱሴ ሱጉፃ ዛሎና ጾኦሲም ጉሀ ዓኣዳ ዲማዴ ጋራሎ ጌልዛንዳ ጉሙርሳ ባኣዚ ኑ ዴንቁኔ፤ 20 ኑኡኒ ጌላንዳሂ ጎኡቦ ዓፒሎይዴና ጌይፃ፣ ዲዛኮ ዑፃ ጌዴና ዲ ኑም ቡሌ፣ ዓኪ ሃሃ ናንጊና ናንጋያ ማዔ ጎይፃናኩ። 21 ጾኦሲ ማኣር፣ ጫሪንጫሲዳ ቢታንቶ ዓኣ ዴኤፒ ቁኤሴ ኑኡኮ ዓኣኔ፤ 22 ዬያር ኑኡኮ ፑርቶ ዒና ጌኤሻኒካንዳጉዲ ዲኖ ፑጨንቲ፣ ዑፃዋ ኑኡኮ ጌኤሽ ዋኣሂና ማሰቲ፣ ፒዘ ዲናና ሃሃ ጎኔ ጉሙርቁሂና ጾኦሲ ባንሂ ኑ ሙኮም። 23 ኑም ሃጊ ማዓንዳ ዋዘ

9:20 9:20 ኬሲ. ማፃ 24:6-8። 9:21 9:21 ለዊ. ዓከ 8:15። 9:22 9:22 ለዊ. ዓከ 17:11። 9:28 9:28 ዓሲ. 53:12። 10:5 10:5 ዓይኑ. 40:6-8። 10:11 10:11 ኬሲ. ማፃ 29:38። 10:13 10:13 ዓይኑ. 110:1። 10:16 10:16 ዓር. 31:33። 10:17 10:17 ዓር. 31:34። 10:22 10:22 ለዊ. ዓከ 8:30፤ ሂዚ. 36:25።

ቃእሎ ዲንጌ ያእዛሢ ጉሙርቁንታያ ማዕሢር ሃሢ ኑ ጉሙርቁ ማርካዳ፣ ሃጊ ማዕንዳ ዋዘ ደዲሺ ኑ ዓርቆም። 24 ናሹሞና ኮሺ ማዳ ማዲሢና ጳጴጢ ኑ ናንጋንዳጉዲ ፔቲይ ባጋሢ ጳጳያ ማዕንጎ። 25 ቢያ ዋዳ ዋላ ኑ ካእሚ ካእሚ ዋላ ኑ ደዲሹሞ፤ ጋዓንቴ ፔቲ ፔቲ ዓሳ ማዳ ጎይያ ኑኡኮ ዋላ ቡኪንታ ቡኪንቶ ኑ ሃሺባእያታቴ ቃራኬ፤ ጎዳኮ ሙኮ ከላ ዑኩሢሢ ዲንሢ ዛጋያታሢር ዬያ ባኮ ዑሣ ዓእዳ ማዲሞቲ።

26 ጎኔ ማዕ ባኮ ኑ ዔሬሢኮ ጊንፃ ዔሬያ ኑ ጎሚ ማዳቴ ሃካፓ ሴካ ጎሚ ዛላ ያእሰም ዲንጊንታንዳ ባእዚ ዓይጌያ ኑም ባእሴ። 27 ጋዓንቴ ኑና ካፔሢ ሃጊ ሙካንዳ፣ ዲጊቻ ያእሰኮ ዋጊያና ዲዛ ዲፃ ሞርኮ ዲ ሚቻንዳ ዲጊቻ ዳኤፖ ታሞናኬ። 28 ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዳቤ ዓሲዳ ለምፃ ሃንጎ ሃይሃ ዓሲ ማርካዳቴ ሃሺሢ ባእያ ዬያ ዓሢ ዋዎዳ። 29 ዬይ ያዲ ማዕያ ማዕቴ ያእሰ ናዓሢ ሰሃሢ፤ ሃሢ ያእሰም ዲማዳ ጫእቁሞ ሱጉፃ ፓሡሞ ባእዚ ማሃ ዛጊሢ፤ ጊንሢ ሃሢ ኮሹሞና ዲንጊንቴ ዓያና ጫሽኬሢ ዋማዲ ፑርታ ዋጌ ሃላንዳያ ዲንሢም ማላይ? 30 ዋይቲ ጌዔቴ፡- «ኮሚ ዔካሢ ታናኬ፤ ኮሞ ታ ማሃንዳ» ጌዔሢ ያና ማዕቴያ ኑ ዔሬኔ፤ ዬያጉዲ ሃሢ፡- «ያእሰ ፔ ዳርይዳ ዋጋንዳ» ጋዓ። 31 ናንጊና ናንጋ ያእዛሢና ዋጊንቲሢ ሚርጌ ዲጊቻያኬ።

32 ፖዓ ዲንሢም ፖዔሢኮ ጊንፃ ሚርጌ ሜቶ ዲንሢ ዔኬ፣ ዳንዳዒ ዓእሢ፣ ዬንሢ ቤርታኦ ዋደንሢ ማሊ ጳቂሡሞቲ። 33 ፔቲ ፔቲ ዋደና ዓሲ ቤርቲዳ ዲንሢ ጫሽከንቴ፤ ሚርጌ ሜቶሞ ዲንሢ ዛጊኔ፤ ሃሢ ዬያጉዳ ሚታሢ ሄሌ ዓሰና ዋላ ፔቲ ማዒ ዔያቶ ሚታሢ ዲንሢያ ዔኬ። 34 ዲንሢ ባሺ ኮሺ፣ ሃሢ ቢያ ዋዳ ናንጋ ቆሎ ጫሪንጮይዳ ዓእሢ ዔሬሢር ቴኡቴ ዓሰ ሚጫንቴ ዲንሢ ማእዳ፤ ቆላ ዲንሢኮ ቡርጎጎቴ ዔውቴ ዋደና ሞዛና ዲንሢ ዬያ ጊቢ ዳንዳዒ። 35 ዓካሪ ዬያ ዲንሢ ማዳሢ ዛሎ ዲንጎንዳ ዳኤፖ ባኮ ዳንቃጊ ጉሙርቁ ዲንሢ ጫርቃ ጫርሹሞ ሃሺፖቴ። 36 ያእሰኮ ማሊያ ኩንሢ ያእሰ ዲንሢም «ዲንጋንዳ» ጌዒ ጫእቁ ባኮ ዳንቃጊ ደዳንዳያ ዲንሢም ኮይሳ። 37 ዓይጎር ጌዔቴ፡-

«ሙካጊ ኮይሳሢ ዳካ ዋዳኮ ጊንፃ ሙካንዳ፤ ኔጊንዲሞሴ፤

38 ዲሎ ዓሲ ጋዓንቴ ጉሙርቁሢና ሹምፖ ዳንቃንዳ፤ ጊንሢም ሎእሹቴ ጋዓንቴ ዬይ፣ ታና ዋዛሳያቱሞሴ»

ጌይንቴ ፃእፒንቴ። 39 ጋዓንቴ ኑኡጊ ጉሙርቁ ዳቃ ዓሰ ዛላ ማዕያኬ፤ ጊንሢም ሎእሹ ባይቃ ዓሰ ዛላ ማዕያቱሞሴ።

11

ጉሙርቁሢ

1 ጉሙርቁሢ ጌይሢ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ጌሢ ኑ ካፓ ባኮ ኑ ዳንቃንዳያታሢ ዔሬሢ፤ ሃሢ ኑ ዛጊባእ ባኮ ዓእያ ማሃ ዛጊሢኬ። 2 ቤርታኦ ዓሰም ማርካዲንቴሢ ዔያታ ጉሙርቁሢ።

3 ሳዖንታ ጫሪንጮንታ ጊዳ ዓእ ባካ ቢያ ያእሰ «ማዖንጎ» ጌዔሢና ማዢንጎቲያ ማዕሢ ኑ ዔሬሢ ጉሙርቁሢናኬ፤ ዬያር ኑም ሃሢ ጳዳ ባካ ቢያ ጳዳሞ ባእዚዳፓ ማዢንጎቲሢ ዬያና ኑ ዔሬኔ።

4 ዓእቤኤሌ ቃእዔኤሌ ያእሰም ዲንጌ ዲንጊይይዳፓ ባሻያ ያእሰም ዲንጊሢ ጉሙርቁሢናኬ፤ ያእሰ ዓእቤኤሌ ዲንጌ ዲንጊያ ዋዛና ዔኬ ዋደና ዓእቤኤሌ ጉሙርቁያና ዲሎ ማዕሢ ማርካዲንጎቲ፤ ዓእቤኤሌ ሃይቁያ ማዕቴያ ሃና ሄላንዳኦና ዲዛኮ ጉሙርቁያ ዛሎና ዲ ኬኤዚ ኬኤዚ ዓእኔ።

5 ሄናኬ ሃይቢ ሃይቁሞጉዲ ለካ ጫሪንጮ ዔውቴሢ ዲ ጉሙርቁሢናኬ፤ ያእሰ ዲዛ ዔኬሢር ዲ ዳዲባእሴ፤ ዲ ዔውታንዳሢኮ ቤርታ ያእሰ ዲ ዋዛሴያ ማዕሢ ማርካዲንጎቲ። 6 ጉሙርቁሢ ባእንቴ ያእሰ ዋዛሳጊ ዳንዳዲንጎቲሞ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያእሰ ባንሢ ሙካሢ ያእሰ ዓእያ ማዕሢና ዲዛ ዲናፓ ኮዓዛንሢም ዲ ዲንጋንዳ ባእዚ ዓእሢ ጉሙርቁያ ኮይሳሢ።

7 ሃጊ ዳዲባእ ባኮር ያእሰ ላቲ ዲዛም ኬኤዜ ዋደና ኖሄ ያእሰ ዲጊጫሢና ማእር ዓሰ ዳቁሻጊ ዋእያ ካእሚሎ ኮሹሢ ጉሙርቁሢናኬ፤ ዬያ ጉሙርቁያና ዓጮ ዓሰ ቢያ ዳቢንጎቲያ ማሃ ዲዚ ሃሹኔ፤ ጉሙርቁያና ዳዳ ዲሎሞሞ ዲ ዳንቁ።

8 ዓብራሃሜ ፔ ዓጪ ማሃ ዔካንዳ ቤዘ ዓእዳንዳጉዲ ያእሰ ዲዛ ዔኤሌ ዋደና ዓንኮ ዓእዳቴያ ዔሬሢባእያታፃ «ዔኤዔ» ጌዒ ዓይሢንጎቲ ዓእዳሢ ጉሙርቁሢናኬ።

9 ሃሢ ዲዛጉዲ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ዳንቃንዳ፣ ዩሳእቁና ያይቆኦና ዋላ ሃጋኦ ዋዛ ማሃ ዲንጎና ዓጮሎይዳ ሙኬ ዓሲ ማዒ፣ ዓፒላና ማዢንጎቲ ማእርይዳ ዲ ናንጊሢ ጉሙርቁሢናኬ። 10 ዓይጎር ጌዔቴ ደዲ ቦኦኮሎና ማዢንጎቲ፣ ያእሰ ማዢንጎርቁ ማዢ ካታም ዲ ካፓያታሢ።

11 ዓብራሃሜ ዋዚ ጋርቹያ ማዕቴያ ሃሢ ሳእራ ዘኦኮ ማዕቴያ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ዲንጊሢ ጉሙርቁንታያ ማሃ ዲ ዛጊሢር ጉሙርቁሢና ናይ ዓዶ ማዕኔ። 12 ዬያር ዬያ ሃይቁያጉዲ ማዕ፣ ዓብራሃሜይዳፓ ጫሪንጮ ዡኦጋሢጉዲ ሚርጌያ ሃሢ ባዘ ዓጫ ዓእ ፓይዲንጎቲሞ ማእሻሎጉዳ ዲቢ ዜርሢ ዲዛይዳፓ ኬሰኬ።

13 ዬያታ ቢያ ሃይቁሢ ጉሙርቁ ጎይሢ ዓእያኬ፤ ያእሰ ዔያቶም ዲንጊጊ ጫእቁ ጫእቁሞ ባኮሞ ዔያታ ዳንቁባእሴ፤ ጋዓንቴ ሃኬና ዛጊ፣ ዓዳ ዳንቁያ ማሃ ዔያታ ዋዛዳ፤ ሳይይዳኦ ሸኦቹ ሃሢ ሙኬ ዓሲ ማዕያታሢያ ዓያታ ዔሬ ማርካዳ። 14 ያዲ ጌዒ ማላ ዓሳ ዔያቶም ማዕ ዓጪ ዓእያ ማዕም ያያታ ካፓያታሢ ዔርታ።

15 ዬና፣ ዔያታ ዋንዴ ሃሺ ኬሰኬ ዓጮሎ ሄኤዳ ጳቂሢ ማላያታቴ ዲዛ ባንሢ ማዒ ዳንዳንዳያታያኬ። 16 ሃሢ ጋዓንቴ ባሺ ማዕያ፤ ሃሢ ጫሪንጮይዳ ዓእ ዓጮ ዔያታ ጳቂሢ ማላ፤ ዬያፓ ዔቁያና ያእሰ ዔያቶም ካታማ ጊኢጊሹሢር «ኑ ያእዛሢ» ጌዒ ዔያታ ዔኤሌቴ ዲዛ ቦርሳያቱሞሴ።

17 ዓብራሃሜ ዋይታቴያ ዛጋጊ ያእሰ ማዳ ዋደና ዲዚ ዩሳእቁ ያእሰም ዲንጎ ባእዚ ማሃ ዲንጊሢ ጉሙርቁሢናኬ፤ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ዳንቁ፣ ዓብራሃሜ

10:27 10:27 ዓ.ሲ. 26:11። 10:28 10:28 ላሚ. ዋማ 17:6፤ 19:15። 10:29 10:29 ኬሲ. ማፃ 24:8። 10:30 10:30 ላሚ. ዋማ 32:35-36። 10:38 10:38 ዓምባ. 2:3-4። 11:3 11:3 ማዢ. ማፃ 1:1፤ ዓይኑ. 33:6-9፤ ዮሃ. 1:3። 11:4 11:4 ማዢ. ማፃ 4:3-10። 11:5 11:5 ማዢ. ማፃ 5:21-24። 11:7 11:7 ማዢ. ማፃ 6:13-22። 11:8 11:8 ማዢ. ማፃ 12:1-5። 11:9 11:9 ማዢ. ማፃ 35:27። 11:11 11:11 ማዢ. ማፃ 18:11-14፤ 21:2። 11:12 11:12 ማዢ. ማፃ 15:5፤ 22:17፤ 32:12። 11:13 11:13 ማዢ. ማፃ 23:4፤ 1፤ ያእሰ. ዓሃኬ 29:15፤ ዓይኑ. 39:12። 11:17 11:17 ማዢ. ማፃ 22:1-14። 11:18 11:18 ማዢ. ማፃ 21:12።

ፔኤኮ ፔቲ ናዓሢ ጎኔ ሹካኒ ዲማና ገኢገኔ። 18 ዬይሪ ናዓሢ «ኔ ዜርፃ ዩሳኦቅ ሱንጎና ዔኤሊንታንዳኔ» ያኦሲ ዲዛም ገዳሚኩ። 19 ያኦሲ ሃይቄ ዓሶ ሃይቢዳፓ ዔቁሳኒ ዳንዳዓሢ ዓብራሃማ ጉሙርቁሢሮ ዲማና ዩሳኦቅ ሃይቢዳፓ ዔቁያ ማሂ ዲ ዛገኔ።

20 ዩሳኦቅ ሃገ ማዓንዳ ባኮ ማሊ ያይቆኦቤና ዔኤሳዎና ዓንጃሢ ጉሙርቁሢሮ።

21 ያይቆኦቤ ሃይቃኒ ዑካፖ ዮሴፔ ናኦቶ፣ ፔቲ ፔቲሢ ዓንጃሢ ሃሣ ዲ ኮኦላዲ ሃንታ ኮኦሎና ዔቁ ያኦሲም ዚገሢሃያ ጉሙርቁሢሮ።

22 ዮሴፔ ሃሣ ሃይቃኒ ዑካፖ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ዔያታ ገብፃ ዓጮይዳፓ ኬሰካንዳያ ማዒያ ኬኤዜሢ ሃሣ ዲዛኮ ማጌያ ዔያታ ዎዳንዳቴያ ዓይሣሢ ጉሙርቁሢሮ።

23 ሙሴ ሾዔ ዓሳ ዲ ሾይንቲ ዎደና ማዛጲ ናይ ማዔሢ ዛጋያ፣ ካኦቲ ዓይሣሢ ዓይሣሢ ዓገጤፎዎ ሃይሆ ዓገገኒ ዲዛ ዓኦቻሢ ጉሙርቁሢሮ።

24 ሙሴ ዲማና ዲጮሢካኮ ገንፃ፡- «ገብፃ ዓጮ ካኦቲኮ ናዎ ናኦዚ» ገይንቲ ዔኤሊንቲያ ዲፃሢ ጉሙርቁሢሮ። 25 ዲዚ ዳካ ዎደሮ ጎማ ያዲ ማዲ ዳንቆ ዎዘይዳፓ ባሽ ያኦሲ ዳሮና ዎላ ማቶ ዔካኒ ኮዔኔ።

26 ሃገ ዲዛም ዲንገንታንዳ ባኮ ዲ ዔሬሢሮ ገብፃ ዓጮ ቆሎይዳፓ ባሽ ማሰሃ ዛሎሮ ቦሂንቲያ ባሽ ቆሎ ማዔሢ ዲ ዛገኔ።

27 ዲዚ ሃሣ ካኦቲኮ ጎራንቶ ዓገጤፎዎ ገብፃ ዓጮይዳፓ ኬሰካኒሢ ጉሙርቁሢሮ፤ ጴዳዎ ያኦዛሢ ዳንቆያ ማሂ፣ ዲ ፔ ማሊያና ደዳኔ። 28 ቶይደ ናኦቶ ዎዳንዳፊ ዲማና ዓይሢንቲ ከኢታንቻሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቶይደ ናኦቶ ዎዳፊ ዑሣ ዓኦዲያ ዎጎና ካሮ ዑፃ ሱጉያ ፑጩያ ዎጎዎ ዲ ኩንሣሢ ጉሙርቁሢሮ።

29 ዲሰራዔኤሌ ናኦታ ፃኦዲ ሳዓይዳ ሃንቶፊ ሃንቲ ዘቁ ባዘና ፒንቆሢ ጉሙርቁሢሮ፤ ገብፃ ዓሳ ጋዓንቲ ዔያቶፊ ዲ ፒንቃኒ ማሌ ዎደና ቢያሢ ዎኦያና ሙይንቲ።

30 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዲያርኮ ካታዎኮ ሹጮና ኬልቁ ዲርቆና ዲሮ ዙሎ ላንካይ ኬሊ ሺራሢኮ ገንፃ ዬያ ዲሮ ዔያታ ደይሴሢ ጉሙርቁሢሮ። 31 ዘኦዛ ኮኦማ፣ ሬዓባ ጎፃዛ ዲሰራዔኤሌይዳፓ ሙሮ ሙኬ ዓሶ ሾኦቻንሢ ዓከያና ያኦሲም ዓይሢንቲ ዎ ዓሶና ዎላ ሃይቁዎ ዓቲሢ ጉሙርቁሢሮ።

32 ዓካሪ ዬካፓ ዑሣ ታ ዎዚ ጎፃንደይ! ገዲዮኔ፣ ባርቁ፣ ሶምሶማ፣ ዮፕታኦሃ፣ ዳውቲ፣ ሳሙዔኤሌንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶንታ ዛሎ ታ ኬኤዚ ጋፒሳኒ ዳንዳዐብ። 33 ዔያታ ጉሙርቁሢሮ ካኦቶ ያልዚና ባሽኔ፣ ፒዜ ዎገሢና ዓሶ ዎይሣኔ፣ ያኦሲ ዔያቶም ዲንገ ሃገ ማዓንዳ ዎዘ ባኮዎ ዳንቆኔ፣ ዘሶኮዎ ዳንጎ ዓይሣኔ፤ 34 ታሚ ዎልቁያ ባሽኔ፣ ጮንቾ ዓፓሮና ሃይቁያይዳፓ ቶሌኔ፣ ላቢፃፓ ደዳኔ፣ ያልዚና ዓርቲያ ማዔኔ፣ ዔያቶ ያላኒ ሙኬ ሞርኮኮ ፖኦሊሶ ዳውሴኔ፤

35 ላኦላ ፔኤኮ ሃይቁ ዲገሮ ሃይባፓ ዔቁም ዳንቆኔ። ማሌ ዓሳ ሃይቢፓ ዔቁ ባሽ ናንገ ዳንቃንዳኔ ገዲ ዲማ

ዲማ ማቶ ዔከኔ፤ ዬያይዳፓ ቶሊ ማታ ባኦያ ናንጋኒያ ኮይባኦሴ። 36 ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዓሲኮ ዓማሊ ማዒ ዜራፓና ጳርቁንቲ፤ ሃንጎዎታ ሃሣ ዓንገ ዲፃና ቱኡቲ ቱኡሲ ማኦሪ ገሌኔ፤ 37 ሹቹናኦ ዲይንቲ፤ ማጋኦዜ ገይንታ ዓንጎና ሄኮ ጳሊንቲ፤ ጮንቾ ዓፓሮና ጫርገንቲ ሃይቁኔ፣ ማራይና ዎኦሪናኮ ዲልዒ ማይንቲ ማታዲ ሃንቲ፤ ማንቆ ሃሣ ቤሲባኦ ዓሲያ ማዒ ሃንቲ፤ 38 ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ፣ ዲኮይዳ ሃሣ ዳኔ ዔቴንታ ዛሬንታይዳ ዎርቁ ዎርቁ ሃንቲ፤ ዬያሮ ዓጫ ዔያቶም ኮይሳ ቤሲ ማዒ ጴዲ ባኦሴ።

39 ዬያታ ቢያ ፔ ጉሙርቁያና ማርካዲንቲያታቴያ ዔያቶም ዲንገንቲ ሃገ ማዒ ዎዘ ጋዓንቲ ዔያቶይዳ ዳንቆይ ባኦሴ። 40 ያኦሲ ኮም ዑሣ ዓኦዲ ኮሺ ማዒ ባኦዚ ገኢገሺሢሮ ዔያታ ኦኡና ዎላ ማዓንዳኦፓዓቴም ዔያቶና ሌሊ ያኦሲ ማሊያ ኩማያቴዎሴ።

12

ያኦሲ ኦኡኮ ዓደ ማዒያ

1 ዬያጉዴ ሻኦሪ ማዒ፣ ማርጌ ማርካ ኦኡኮ ዓኦሢሮ ኦኡኒያ ኬዲ ኮም ማዒ ባኮ ቢያ፤ ሃሣ ኦና ቱኪ ዓርቁ ጎዎይዳፓ ዲማዲ ኦኡኮ ቤርታ ዓኦ ጳኮ ገቢ ዳንዳዒሢና ደዲ ኦ ጳሽኮም። 2 ኦ ጳሽካንዳሢያ፡- ኦኡኮ ጉሙርቁያኮ ካራ ማዒሢና ኩንሣያ ማዒ፣ ዬሱሴ ዛገከ፤ ሃገ ዲ ዳንቃንዳ ዎዘ ፑርቶ ዓሶ ሱያ ማያይዳ ዓኦ ዳውሲንቶ ሃይቦ ዔኤሲ ማሂ ዛጉዎያ ሃሣ ዲኦካ ዲ ሃይቁ ሃይቦና ማታሢና ጉቤ ዳንዳዒ ያኦሲኮ ካኦቲም ያይቶ ኬሰከ፣ ዲዛኮ ማዛቆ ዛላ ቦንቾና ዳዔኔ።

3 ዓካሪ ዲንሢ ቶኦዛዲዎያ ሃሣ ሃገ ማዓንዳ ዎዘባኦ ዓሲጉዲያ ማዒ፣ ጋዓንቲ ዬያ ቢያ ጎም ዓሳ ዲዛ ዲፃ ማፎ ባኮ ገቢ ዳንዳዒ፣ ዬሱሴ ዛጉዎቴ። 4 ዲንሢ ጎማ ዲፃ፣ ሃይቢ ሂላንዳኦና ማሹምቦ ዓርቁባኦሴ። 5 ያኦሲ ዲንሢ ፔኤኮ ናኦቶ ማሂ፡-

«ታ ናዓሢዮ! ጎዳ ጎራ ጎሮ ቦሂፖ፤ ዲ ኔና ማቶና ጎራ ዎደና ሃጋኦ ዎዘ ባኦያ ማዒ፤

6 ዓይጎሮ ገዒቴ፡- ጎዳ ፔ ናሽካሢ ጎራኔ፤ ፔ ናይ ማሂ ዛጋሢያ ዲ ፀንቃኔ»

ገዒ ዛሬ ዘሮ ዲንሢ ዎሌኔ። 7 ያኦሲ ዲንሢ ፔኤኮ ናይ ማሂ ዛጋሢሮ ዲዚ ማቶና ዲንሢ ጎራ ዎደና ገቢ ዳንዳዐብ፤ ዓዴ ጎራ ጳርቁዎ ናይ ዓኦ? 8 ናኦቶ ማዒ ዛጋሢሮ ማታሢ ዲንሢ ዔኩዎያ ማዒቴ ዓሌ ናይ ዲንሢ ማዓንዳኦፓዓቴም ሾፖና ናይቲዎሴ። 9 ዬይ ዓታዛ ኦና ቢያሢ ጎራ ፀንቃ፣ ኦና ሾዔ ዓደንሢ ዓኦኔ፤ ያዲ ማዒቴያ ኦ ዔያቶ ቦንቻኔ። ዓካሪ ሽምፖና ናንጋኒ ኦኡኮ ዓያሮ ዓዳሢም ባሽ ዓይሢንታንዳያ ኦም ኮይሱዎዳዮ? 10 ኦ ዓደንሢ ዔያቶም ኮሺ ማዒ ጴዴ ጎይያ ዳካ ዎደም ኦና ጎራ ፀንቃኔ፤ ያኦሲ ጋዓንቲ ዲዛና ዎላ ኦ ገኤሺ ማዓንዳፊ፣ ኦና ማኦዳ ባኦዚሮ ማቶና ኦና ፀንቃኔ። 11 ጎራ ፀንቆ ፀንቃ ቢያ ዲማና ያዩሳያኒ፣ ዎዛሳያቴዎሴ፤ ገንፃፓ ጋዓንቲ ገቢ ዳንዳዒ ዔሬ ዓሶም ኮሹም ኩማ፣ ፃሎም ናንገ ጴዲሻኔ።

11:20 11:20 ማዚ. ማፃ 27:27-29፤39-40። 11:21 11:21 ማዚ. ማፃ 47:31—48:20። 11:22 11:22 ማዚ. ማፃ 50:24-25፤ ኬሲ. ማፃ 13:19። 11:23 11:23 ኬሲ. ማፃ 2:2፤ 1:22። 11:24 11:24 ኬሲ. ማፃ 2:10-12። 11:27 11:27 ኬሲ. ማፃ 2:15። 11:28 11:28 ኬሲ. ማፃ 12:21-30። 11:29 11:29 ኬሲ. ማፃ 14:21-31። 11:30 11:30 ዒያ. 6:12-21። 11:31 11:31 ዒያ. 2:1-21፤ 6:22-25። 11:32 11:32 ሱኦሳ. ማፃ 6:11—8:32፤ 4:6—5:31፤ 13:2—16:31፤ 1:1—12:7፤ 1፡1፡1—1ካኦቶ. ማ 2:11። 11:33 11:33 ዳኦኔ. 6:1-27። 11:34 11:34 ዳኦኔ. 3:1-30። 11:35 11:35 1ካኦቶ. ማ 17:17-24፤ 2ካኦቶ. ማ 4:25-37። 11:36 11:36 1ካኦቶ. ማ 22:26-27፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 18:25-26፤ ዔር. 20:2፤ 37:15፤ 38:6። 11:37 11:37 2ያኦሲ. ዓሃኬ 24:21። 12:6 12:6 ዒያ. 5:17፤ ኮኦኪ. 3:11-12።

ዘርና ላቲሆን

12 ይህን ዓንሳይ ዓይኖ ዛሎና ላቤ ላቢያ ገደደዋቱ።
13 ዋቦ ማዕረህ ደቁ ፒዛንዳጉዲ ማዕንዳኢ ገደደዋቱ ፎቶ ዛክላውጉዲ ዓረ ዓንሳይኮ ፒዜ ጎይህ ዔኪ ዓኣዲዋቱ።

14 ዓሲ ቢያና ኮሺ ናንጋኒ ማሉዋቱ፤ ያኦሲም ዲማዲያ ማዕንዳ ደደዋቱ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ያኦሲም ዲማዲያ ባኣዎ ያኦሲም ዓዛ ዛጋኒ ደንዳዕ-ዋኣሂርኬ። 15 ዓንሳይ ገደደዋቱ ያኦሲም ያኦሲም ኮሹዋና ዓንጋ ዓንገፃ ገጠ ጴዳዎቱዲ ዓንሳይን ዓረዋቱ፤ ይያጉዲ ሃሃ ዓይጎ ዓሲያ ዓንሳይ ባኣካ ጫነቃ ማህጉዲ ማዕ ኬሰኪ ዓንሳይ ማታሱዋጉዲና ማርጌህ ፑርቲሱዋጉዲ ዓንሳይን ዓረዋቱ። 16 ዓንሳይ ባኣካ ፔቲና ሙዖ ሙኡዘር ጌዲ ቶይዲ ሻንቲ፤ ዓኡሳዎቱዲ ደቢንታያ ሃሃ ገንሃ ያኦሲ ለንቲሱዋያ ማዕ ዓሲ ያደዋጉዲ ዓንሳይን ዓረዋቱ። 17 ገንፃ ጌዲ ሳዎ ዓንጃ ዓኣኒ ኮዔ ዋደና ዓንጃ ዓዚ ላኣገንቲህ ዓንሳይ ዓረፎ፤ ዋዚ ዓ ኤኤኪ ይኤኪ ይኖ ዓንጃ ደዲ ኮዔቲያ ደንቃኒ ዓ ደንዳዒ ባኣኦ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ዓ ቤርታ ደቤ ደቢንቶ ቡኡያንደ ካራ ዓዛም ያደባኣሂርኬ።

18 ዓንሳይ ኩቻ ዓርቁንታኒ ደንዳዕ-ዋያ ሃሃ ገንሃ ታማ ዓኡታ ሲና ደኩ ሄለባኣኦ፤ ጌይ፡- ቃኣያህ ቤዘ፤ ደም ቤዘ፤ ዓልጋህ ዓቆ ቤዘ፤ 19 ዛዮ ዑኡዛ ገንሃ ሃሃ ጌይንታ ባካ ዋይዚንታ ዑኡዛ ዓኣ ቤዘ ባንህ ዓንሳይ ሄለባኣኦ፤ ይያ ባኮ ዋይዜ ዓሳ፡- «ሃይገ ሴካ ማሌ ባኣዚ ኑም ኬኤዚንቶገ» ጌይ ሸኢቄ።

20 ዓይጎር ጌዔቱ፡-
«ደኩ ቆልሞ ሄሌቲታዎ
ሹቲና ደይንቲ ሃይቆንጎ»
ጋዓ ዓይህፃ ዓይቶም ደኤጃሂር ዓኣኒ ዓይታ ደንዳዒ ባኣሂርኬ።

21 ይካ ጴዳ ባካ ማርጌ ዓገቻያ ማዕረህ ሙሴታዎ
«ታ ዓገጠ፡ ጎጋይቄ» ጌዔ።

22 ዓንሳይ ጋዓንቲ ጃዮኔ ደኩ ባንህ ሙከኔ፤ ይይያ፡- ባይቁዎ ያኣዛህ ካታም ማዕ፡ ጫሪንጮ ይረሳላሜኬ፤ ዓኣካ ዋዛና ቡከንቲ፤ ገይዲንቲዎ ደቦ ከኢታንቶ ባንህ ዓንሳይ ሙከኔ። 23 ሃሃ ሱንፃ ዓይቶኮ ጫሪንጮይዳ ፃኣፒንቲ፤ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሸኢዲያ ማኣር ዓሰኮ ቶይደ ማዕ፡ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሰ ቡከንቶ ባንህ ገንሃ ሃሃ ቢያህም ዋጋያ ማዕ፡ ያኣዛህና ያኦሲ ዓይቶ ማዎም ጌዔ ጎይፃ ማዕ፡ ኮዥ ዓሰ ዓይኖና ባንህ ዓንሳይ ሙከኔ፤ 24 ሃሃ ያኦሲና ዓሲናኮ ባኣካ ዓኣ ዓኮ ጫኣቁዎ ገኢሺ፤ ይሱሴ ባንህ፤ ይያጉዲ ሃሃ ዓኣቤኤሌ ሱጉፃ ገሸ ኬኤዛ፤ ጎሜ ጌኤሻኒ ፑጠንቲ ዓዛኮ ሱጉፃ ባንህ ዓንሳይ ሙከኔ።

25 ይያ ኬኤዛ ባኮ ዓንሳይ ዓፀዋጉዲ ዓንሳይን ዓረዋቱ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ይያታ ሳዓገ ዓይቶም ኬኤዛ ዋደና ዓዲ ዓይታ ቶሊ ዓቲባኣያ ማዕቲ፤ ጫሪንጫገ ኑም ኬኤዛህዳገ ኑ ሃከቲ ዋይቲ ኑ ቶላንዳይ!
26 ዓሙና ዓዛኮ ዑኡዛ ሳዎ ዓገህ፤ ሃሃ ጋዓንቲ፡- «ሳዎ ሌሊቲዋንቲ ፔቲና ላሚ ጫሪንጫንታ ዋላ ታ ዓገሃንዳይ» ጌዲ ጫኣቄ። 27 ይይ «ፔቲና ላሚ» ጌይንቲ ባካ

ዓርዛህ ዓገፀዎ ባካ ደዲ ናንጋንዳጉዲ ሃሃ ዓገፃ ማዕ፡ ማዥንቲ ባካ ባይቃንዳያ ማዕረህ።
28 ዓካሪ ኑኤኒ ዓገፀዎ ቤዘ፤ ያኦሲ ዋይሃህዳ ጌላንዳሂር ዓዛ ኑ ጋላቶም፤ ሃሃ ዓ ዋዛዳ ጎይህ ዓዛ ቦንቲሂና ዓገጠሂና ዓዛ ኑ ካኣሸኮም። 29 ዓይጎር ጌዔቱ ኑ ያኣዛህ ማቲ ባይዛ ታሚ ማዕረህ።

13

ያኦሲ ዋዛሳ ጎይህ

1 ቢያ ዋዳ ዋሊኮ ጌርሲ ሃሃ ጌርጉዲ ናሽኪንቲዋቲ፤
2 ሸኦቲ ሸኦቲንህ ዓኡህ ዋሊጉ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ይያጉዲ ሸኦቲ ሸኦቲንህ ዓሳ ዓረዋዎ ያኦሲ ከኢታንቶ ሸኦቲንህ ዓኡ። 3 ቱኡዞ ማኣራ ቱኡቲ ዓሰና ዋላ ዓንሳይን ቱኡቲ ዓሲ ማዕ ዓይቶም ማሉዋቱ፤ ሃሃ ዓይቶና ዋላ ማታዳያ ማዕ ማታሂዳ ዓኣ ዓሰና ማሉዋቱ።

4 ላኣላ ዓኡ ዋላ ናንጎ ናንጎ ቢያህ ቦንቻያ ማዎንጎ፤ ዓኒና ማቸና ዋሊ ጉሙርቁዎ ማዕ፡ ዋሊ ዓኡ ናንጎ ናንጎ ዓኢሶገ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ያኦሲ ዘኣሰካ ኮኣማ ፑርቶ ሱኡኮና ዓኣ ዓሰንታ ዓኒ ሃሃ ማቸ ማዕባኣ ዓሰና ላሃ ዓሰዎ ፑርታና ዋጋንዳሂርኬ።

5 ማኢሽ ፔቶ ናሽኪህ ሃሹዋቲ፤ ዓንሳይኮ ዓኣ ባኮና ዋዛዳ ናንጉዋቲ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ያኦሲ፡-

«ማሊ ታ ኔና ኬኤራዓኬ፤ ሃሻዓኬ» ጌዔ።
6 ይያር ጉሙርቁ፡-

«ጎዳ ታና ማኣዳሂኬ፤ ታ ዓገጠዓ፤
ዓሲ ታና ዓይጎ ዋኦታንዳይ?» ኑ ጋዓ።

7 ቤርታ ዓንሳይም ያኦሲ ቃኣሎ ኬኤዘ፤ ዓርና ማዕ ዓሰ ዋሊጉ፤ ዓይቶኮ ናንጎና ዓይታ ማዳ ማዳኮ ዓኣገ ጳቂህ ሃሃ ዓይታ ጉሙርቁ ጎይፃ ጉሙርቁዋቲ።

8 ይሱሴ ከሪሰቶሴ ዚገናዎ ሃዮዎ ሃጋ ናንገና ዓኣ ጎይፃማኬ፤ ላኣሚንቲዋሴ። 9 ዲማ ዲማ ዓርቲባኣ ዓርዛ ዓርዛህና ዲዒንቲ ዓውቲጉ፤ ዓና ኑኡኮ ሙኡዚ ዲምቤ ካፒሂናቲዋንቲ ያኦሲ ኮሹዋና ዓንጌ ዓንገፃና ደዳቲ ቃራኬ፤ ዓይጎር ጌዔቱ ይያ ሙዖ ዲምቦ ካፔ ዓሰ ይይ ዓይጎዎ ማኣዲ ባኣሂርኬ።

10 ኑኡኮ ያኦሲም ዓንጎ ባኮ ሸኢሾ ቤሲ ዓኣ፤ ጋዓንቲ ዓፒሎና ማዥንቲ ማኣርኮ ጋርይዳ ማዳ ቁኤሳ ይኖ ያኦሲም ዓንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ሙዖ ዓኡ ሙዓንዳጉዲ ዓይሂንቲባኣ። 11 ዓይሁደ ዓሰ ቁኤሶኮ ዑፃህ ጎሜ ጌኤሻ፤ ቆልሞ ሱጉፃ ዓኡ ያኦሲም ዑህ ዓኣዳ ዲማዳ ቤዜሎ ጌላ፤ ቆልሞኮ ዓሽካ ጋዓንቲ ጉርዶ ዙላ ኬሲ ማቲንታ። 12 ይያጉዲ ይሱሴ ዳርኮ ፔ ሱጉፃና ጎሞ ጌኤሻኒ ካታሞኮ ዙላ ሃይቦ ማታሂ ዓኡ። 13 ይያር ኑኤኒ ጉርዳገ ዙሎ ኬሰኪ፤ ዓዛ ባንህ ደንዳም፤ ዓዛና ዋላ ቦሃንቲ፤ ቦሃንቲያ ኑዎ ዓኣያ ማዎም። 14 ዓይጎር ጌዔቱ ኑ ሃገ ሙካ ካታም ካፒኣገዳቲም ሃይካ ሳዓ ባይቁዎ ደዲ ናንጋ ካታማ ኑኡኮ ባኣ። 15 ዓካሪ ይሱሴ ከሪሰቶሴ ዛሎና ጋላታ ያኦሲም ዓንጎ ባኣዚ ማህ ቢያ ዋዳ ኑ ዓዛም ዓንጎም፤ ይይያ ዓዛ ሱንፃ ዛሎ ኑ ደንጎና ኑ ማርካዳ ጋላቶኬ። 16 ሃሃ ኮሺ ባኣዚ ማዲሂና ዓንሳይኮ

12:12 12:12 ዓሲ. 35:3። 12:13 12:13 ኮኣኪ. 4:26። 12:15 12:15 ላሚ. ዋማ 29:19። 12:16 12:16 ማዥ. ማፃ 25:29-34።
12:17 12:17 ማዥ. ማፃ 27:30-40። 12:19 12:19 ኬሲ. ማፃ 19:16-22፤ 20:18-21፤ ላሚ. ዋማ 4:11-12፤ 5:22-27። 12:20 12:20 ኬሲ. ማፃ 19:12-13። 12:21 12:21 ላሚ. ዋማ 9:19። 12:24 12:24 ማዥ. ማፃ 4:10። 12:25 12:25 ኬሲ. ማፃ 20:22። 12:26 12:26 ሃኣጌ 2:6። 12:29 12:29 ላሚ. ዋማ 4:24። 13:2 13:2 ማዥ. ማፃ 18:1-8፤ 19:1-3። 13:5 13:5 ላሚ. ዋማ 31:6፤ 8፤ ዓ.ያ. 1:5። 13:6 13:6 ዓይኑ. 118:6። 13:11 13:11 ላሚ. ዓኡ 16:27።

ዓኣ ባኮ ሜሌ ዓሶም ገሸኪ ዒንገሢ ዋሊፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኣሲ ዋዛሳ ዒንገፃ ይያጉዴ ዒንገፃ ማዔሢሮኬ።

17 ዒንሢኮ ዓርኖ ማዔ ዓሶም ዓይሢንቲ፥ ዔያቶም ዋርቃያ ማዕቀቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያታ ማዳ ማዳ ዛሎ ማርጌና ዔያታ ያኣጩንታንዳያ ማዔሢሮ ዒንሢ ሸምፖ ዛሎ ቢያ ዋዴ ዔያታ ደዲ ማዳ፤ ዒንሢ ዔያቶም ዓይሢንታያ ማዔቴ ዔያታ ፔኤኮ ማዳ ዋዛና ማዳንዳ። ያዲ ማዒባኣያታቴ ማዳ ዔያቶኮ ያዲሢና ማዳንዳ፤ ይይ ዒንሢም ገኢጋዓኬ።

18 ኑም ሸኢቁዋቴ፤ ቢያ ጎይሢና ኮሺናንገናንገኒ ኮዓ፥ ጌኤሽ ማሊሢ ኑኡኮ ዓኣሢ ኑዔራ። 19 ባሽ ደዲ ዒንሢ ሸኢቃንዳጉዲ ታ ጋዓሢ ዑኩና ዒንሢ ኮይላ ታ ማዒ ሙካንዳጉዲ።

ጋፒንሢ ሸኢጲሢ

20 ናንገና ናንጎ ጫኣቁዋ ሱጉያና ማራቶኮ ደኤፒ ሄንቃያ ማዔ ኑ ጎዳሢ ይሱሱ ሃይባፓ ዔቁሴ ኮሹሞኮ ያኣዛሢ፥ 21 ዒዛ ማሊያ ኮንሢያ ዒንሢ ማዳንዳጉዲ ኮሺ ባኣዚ ማዳያ ዒንሢ ማሆንጎ፤ ሃሢ ዒዛ ዋዛሳ ባኣዚ ይሱሱ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ዒ ኑ ገዳ ማዳንጎ፤ ይሱሰ ኪሪሰቶሴም ናንገና ቦንቾ ማዳንጎ፤ ዓኣሜን።

ጋፒንሢ ሃይሴ

22 ታ ዒሸንሦ! ታ ሚሸንሦ! ሃይ ታ ዒንሢም ፃኣፔ ኪኢታ ዳካ ማዔሢሮ ሃያ ታኣኮ ዞሮ ሃይሶ ገቢ ዳንዳዒ ዒንሢ ዔካንዳጉዲ ታ ዒንሢ ሸኢቃ። 23 ኑ ዒሻሢ፥ ፃሞቴዎሴ ቴኡዞ ማኣራፓ ቡሊንቴሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ ታ ኮዓ፤ ሃሢ ዑኩና ዒ ሃይካ ሙኩቶ ዒዛና ዋላ ሙኪ ታ ዒንሢ ዛጋንዳ።

24 ዒንሢኮ ዓርኖና ያኣሲም ደማዴ ዓሶናም ቢያ «ኮሺዳ?» ጋዓ፤ ጎዑ። ዒፃሊያ ዓጮይዳፓ ሙኪ፥ ታኣና ዋላ ዓኣ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ «ኮሺዳ?» ዒንሢ ጋዓ።

25 ያኣሲኮ ኮሹሞ ዒንገፃ ዒንሢ ቢያሢና ዋላ ማዳንጎ።

1 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ቦንቸንቴ ኑ ጎዳህ ዩሱስ ከሪሰቶሴ ዲንህ ጉሙርቃያ ማዕረግ ፔቲህ ባጋህዳገ ባሻያ ማህ ዛገ ዲሙሞ ሳዛ ጌህገጉ። 2 ጎዎንቴ ላምፖ ዓሲ ዲንህ ቡከንቴ ቤዘ ሙኬኔ ኑ ጎዎንቴ ፔቲ ዓህ ከኤሎይዳ ዋርቄ ዠኢሮ ዓህህ ሃህ ሚዛጸ ማእያ ማይንቴ ዎርጎቹ ዓሲ፣ ባጋህ ቴርጫዲ ከንቄ ማእያ ማይንቴያ ማንቆ ዓሲ ማዕቶ። 3 ዲንህ ሚዛጸ ማእያ ማይንቴ ዓህ ቦንቸ፡- «ሃኖ ኮዠ ቤዘሎይዳ ዴዔ» ጌዲጋጋ ማንቆ ዓህም ጋዓንቴ፡- «ኔኔኒ ያእሶ ዔቄ ጋዓንዳኔ፤ ሃንጎ ዲንህ ዒዛ ሃይካ ሙከ ቶኮ ዴማ ዴዔ» ጋዓንዳኔ። 4 ዩያይዲያና ዲንህ ባኣኮይዳ ዲንህ ፔቲህ ሂርኪዲ ባጋህ ባሽ ማህ ዲሙሞ ሳዛ ጌህያ፣ ሃህ ፑርቱሞና ዓሲዳ ዎጋያ ማዕባኣዓዳ?

5 ታኣኒ ዲንህ ናሽካ፣ ታኣኮ ዲሾንህ! ሚሾንህ! ዋይዙዋቲ፤ ያእሶ ዲዛ ጉሙርቄ ጎናሲ ዔኪያና ዔያታ ዎርጎቹ ማዕባኣጉዲና ዲዛ ናሽካ ዓሶም ሃገ ማዕባኣ ዎዛ ማህ ዲንጌ ካኣቱሞ ዔያታ ዳካላጎዳጉዲ ሃያ ሳይይዳ ዓኣ ማንቆ ዓሶ ዲዚ ዶኦሪባኣዓዳ? 6 ዲንህ ጋዓንቴ ማንቆ ዓሶ ቦሃኔ፤ ዲንህ ማታሳ ዓሶና ሃህ ዎጎ ቤዘ ዲንህ ዔኪ ዔኪ ዓኣዳ ዓሳ ዎርጎጮ ዓሶቱዋዓዳ? 7 ዲንህ ዛሎና ዔኤሊጎታ ቦንቸንቴ ሱንፖ ዲንህኮ ጫሽካህ ዔያቶቱዋዓዳ?

8 ጌኤዠ ማፃኣገይዳ፡- «ዓሲ ዓዳ ኔና ማህ ናሽከ» ጌይንቴ ፃኣገጉቴ ያእሶኮ ቦንቸንቴ ዎጎ ዲንህ ኩንህያ ማዕቶ ኮሺ ዲንህ ማዳኔ። 9 ዓሶ ባኣካ ዲንህ ዲማሲህ ጌህቶ ጋዓንቴ ጎሜ ዲንህ ማዳኔ፤ ዎጎኮ ዲንህ ዑህ ዓኣዲያና ዎጋ ፔ ቶኣኪና ዲንህም ዳቢንቶ ዳዋንዳኔ። 10 ዓሲ ያእሶ ዓይህፖ ቢያህዲገ ፔቲ ዳባዎ፣ ሃንጎ ዓቲህ ቢያ ኩንህያታቶዎ ቢያህ ዲዚ ዳቤያ ማዕባኣዳ። 11 «ማቾ ሃህ ዓሲ ማዕባኣ ዓሲና ላሂገ» ጌዔ ጎዳህ ዩያጉዲ ሃህ «ዓሲ ዎዲገ» ጌዔኔ፤ ኔኔኒ ማቾ ሃህ ዓሲ ማዕባኣ ዓሲና ላሂባኣያ ማዕቶዎ ዓሲ ኔ ዎዴቲ ዎጎ ኔ ዳቤኔ። 12 ዲንህ ጌሰታኣና ሃህ ማዳኣና ዎጋ ጎሜ ዓይላቶይዲገ ጉቤ ከሴ ዓሲጉዲ ማዑዋቲ። 13 ዓይጎር ጌዔቶ ያእሶኮ ዎጋ ዓቶም ጎውዋ ዓሲም ፔኤር ዓቶም ጎውዋሴ፤ ያዲ ማዕቶዎ ዓቶም ጌይህ ዎጌ ባባሻ።

ጉሙርቄህና ማዳና ዛላ

14 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዓሲ፡- «ዩሱሴ ታ ጉሙርቃኔ» ጋዓዎ፣ ጉሙርቄያ ኮሺ ማዳና ፔጋሲባኣቶ ዲዛ ዓይጎ ማኣዳንዳይ? ጉሙርቄያ ዲዛኮ ዲዛ ዳቄሻኒ ዳንዳዓ? 15 ኮኣከንህና ማእዓ ባኣዚና ሙዓ ባኣዚና ባኣ ጌርሲንህ ሃህ ጌርንህ ማዓ ዓሲ ዲንህኮ ዓኣንቴ፣ 16 ዲንህ ዔያቶ ናንጎም ኮይሳ ባኮ ዲንጉዋዎ ጉሪ፡- «ኮሺ ዓኣዲዋቲ! ዲንህም ያይዶንጎ! ሙዒ ሚሽኩዋቲ!» ጌዔያታቶ ዔያቶ ዓይጎ ማኣዳንዳይ? 17 ዩያር ኮሺ ማዳይዲገ ዲማዴ ዩሱሴ ጉሙርቄህ ፔ ቶኣኪና ሃይቄያከ።

18 ጋዓንቴ፡- «ኔኔኒ ታ ዩሱሴ ጉሙርቃኔ» ጌዒ ዎርቃያታቶ፣ ታ ኮሺ ማዳ ማዳያከ» ጋዓ ዓሲ ዓኣቶ፣ «ታኣኒ ዲዛም ኔኣኮ ዩሱሴ ጉሙርቄያ ኔ ማዳይዲገ ዲማሲ ታና ቤኤዚ፤ ታኣኒያ ታ ማዳና ዩሱሴ ጉሙርቄያ ታኣሲ ኔና ቤኤዛንዳኔ» ጋዓንዳኔ። 19 ኔኔኒ፡- «ፔቲ ያእሶ ዓኣኔ ጌዒ ጉሙርቃኔ» ዩይ ኮሺከ፤ ጋዓንቴ

ጉሙርቄያ ፑርቶ ዓያናኣ ጉጉሙርቃኔ፤ ሃህ ዒጊጪያ ጎጎጋይቃኔ። 20 ኔኔኒ ሃይ ዔኤያህ! ማዳይዲገ ዲማዴ ጉሙርቄህ ዓኣገር ባኣያ * ማዕህ ኔ ዛጋ? 21 ኑ ዓዳህ ዓብራሃሜ ፔ ናኣዚ ዩሳኣቄ ዲንጎ ባኮ ሺኢሺ ካኣሽኮ ቤዘይዳ ያእሶም ዲንጎ ባኣዚ ማዕባኣጉዲ ሺኢሺ ዎዳና፣ ማዳና ዒሊባኣዓዳ? 22 ዩይ ጉሙርቄያ ማዳና ዎላ ማዕህና ጉሙርቄያኣ ማዳና ጎናዴህ ኔ ዛጋ? 23 ጌኤዠ ማፃኣገይዳ፡- «ዓብራሃሜ ያእሶ ጉሙርቄኔ፤ ያእሶያ ዲዛ ፔ ዓሲ ማህኔ» ጌይንቴ ቃኣላ ኩሜኔ፤ ዩያይዲያና ዓብራሃሜ ያእሶኮ ላጌ ጌይንቴኔ። 24 ዓካሪ ዓሲ ዒላህ ጉሙርቄህና ሌሊቱዋንቴ ማዳና ዎላ ማዕህ ኔ ዛጋ።

25 ዓሲ ባኣያ ዘኣዛ ኮኣማ፣ ሬዓባ ጌይንታ ላኣሌላ ዒሰሪዔኤሌኮ ከኢቶ ዓሶ ፔ ማኣራ ዔኪ ሽኣቸንህያና ሃህ ጊንህ ማሌ ጎይህና ፑኒንቴ ዔያታ ቶሊ ዴንዳንዳጉዲ ማህያና ፔ ማዳና ዒሊባኣዓዳ?

26 ሽምጉይዲገ ዲማዴ ዓሽኪ ሃይቄያታህጉዲ ማዳይዲገ ዲማዴ ጉሙርቄህ ያዴ ሃይቄያከ።

3

ዲንዲርሲ ፑርታ ባኣዚገ ካገህ ዛላ

1 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ኦኤኒ ዔርዛ ዓሶ ማዕ ዓሳ ዑህ ዓኣዴ ማቶ ዔካንዳያ ማዕህ ዲንህ ዔራኔ፤ ዩያር ዲንህዲገ ሚርጌህ ዔርዛ ዓሶ ማዎገ። 2 ዓይጎር ጌዔቶ ኦኤኒ ቢያህ ሚርጌና ዳቢንታኔ፤ ፔ ጌሰታ ጌኤዘና ዳቢንቱዋ ዓህ ዩይ ፔና ካገኒ ዳንዳዓ ጎኔ ዓሲከ። 3 ገራህ ኑም ዓይህንታንዳጉዲ ዳንጎይዳ ኦኤኒ ቢያላ ጌልዘኔ፤ ዩያይዲ ኑ ኮዔ ቤሲ ገራህ ዔኪ ዓኣዳኔ። 4 ሃህ ዎኣያ ካኣሚላ ዎዚ ዴኤገ ማዕያ ሃህ ዴኤገ ዠባሬና ሂሳንቴ ዓኣዳያ ማዕቶዎ፣ ዎኣያ ካኣሚሎ ዒሻ ዓህ ዓልዔቱዋ ባኣዚና ዲዚ ኮዔ ቤሲ ዔኪ ዓኣዳኔ። 5 ዩያጉዲ ዲንዲርሲ ዑይይዲገ ዳካታፖ ሚርጌ ዴኤገ ባኣዚና ያቶርቃኔ፤ ፑኤገ ካይዚ ሚቸንታህ ዳካ ታሚናከ። 6 ዩኖ ጎይፖ ዲንዲርሲያ ታሚከ፤ ዲንዲርሲ ኑ ዑያ ባኣኮይዳ ዴዳ ፑርታ ዓጪከ፤ ኦኤኮ ዑያ ዓኣ ዳሽኮዋ ቢያ ዲኣሳኔ፤ ናንጎ ቢያይዳ ኦኤኮ ዓኣ ጳዠና ዑያና ቢያ ታሚዳ ሚቻኔ፤ ፔኤርዋ ባይቁዋ ጋኣናሜ ታሞይዳ ሚቸንታንዳኔ። 7 ሳይይዳ ዓኣ ካገንታ ቦፖ ዳኮንታ ዴኤገንታ ሃህ ባዘይዳ ዓኣ ማዠንታ ቢያ ዓሲና ዓርቄ ቆሊንታኒ ዳንዳዓኔ፤ ዓሲያ ዔያቶ ቆላኔ። 8 ጋዓንቴ ዲንዲርሲ ዓርቄ ቆላኒ ዳንዳዓ ዓሲ ፔቲታፖ ባኣሴ፤ ዲዛ ገዳ ዓሲ ዎዳ ባኣዚ ኩሜያ፣ ሃህ ሃውሺህያ ባኣ ፑርታ ባኣዚከ። 9 ዲዘ ዲንዲርዜሎና ኑ ጎዳህና ኑ ዓዳህያ ኑ ዓንጃኔ፤ ሃህ ዲዘና ያእሶ ማሎና ማዠንገቴ ዓሶዋ ኑ ጋዳንቃኔ። 10 ፔቲ ዳንጋይዲገ ዓንጃና ጋዳማና ከሰካኔ፤ ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዩይ ያዲ ማዓኒ ኮይሱዋሴ። 11 ፔቲ ዎኣህ ዓልቃ ቤሰካገ ኮሺ ዎኣህና ፑርታ ዎኣህና ዓልቃኒ ዳንዳዓ? 12 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ቤሌሴ ሚፃ ዛይቶ ሪሚቶ ዓኣገገ ዓኣገኒ ዳንዳዓ? ጊንህ ሃህ ዎይኔ ቤሌሴ ዓኣገገ ዓኣገኒ ዳንዳዓ? ዩያጉዲ ፑርታ ዎኣህ ዓልቃ ቤሰካገ ኮሺ ዎኣህ ዴዳኒ ዳንዳዑዋሴ።

ጫሪንቸ ዔራቶና ሳዓ ዔራቶና

2:8 2:8 ላዊ. ዓከ 19:18። 2:11 2:11 ከሲ. ማፃ 20:13-14፤ ላሚ. ዎማ 5:17-18። * 2:20 2:20 ዓኣገር ባኣያ፡- ጋዓዘ ፔቲ ፔቲ ቡሊያ ማፃኣገ «ሃይቄያ» ጋዓኔ። 2:21 2:21 ማዠ. ማፃ 22:1-14። 2:23 2:23 ማዠ. ማፃ 15:6፤ 2ፖኦሲ. ዓሃከ 20:7፤ ዓሲ. 41:8። 2:25 2:25 ዓያ. 2:1-21። 3:9 3:9 ማዠ. ማፃ 1:26።

13 ዲንህ ባክኮይ ዳራ ማዕያና ጳቂህ ማዕ ዳሲ ያናዳይ? ፔኤኮ ማዕ ዳራቶና ማዕ ኮሺ ናንገና ፔጋሲ ዳዎንጎ። 14 ጋዓንቴ ፑርታ ቁኢሩሞና ፔና ናሽኪህና ዲንህኮ ዲኖ ገዳ ዓኣቶ ያቶርቁገቴ፤ ጎኔ ባኣዚያ «ዳሩዋሴ» ገይገገቴ። 15 ዓይጎር ገዳቶ ዩኖጉዳ ዔራታ ጳዳህ ዓጮይዳ፣ ዓሲዳ፣ ሃሃ ፃላሄይዳ፣ ማዕንዳኣ፣ ማዕንዳ፣ 16 ቁኢሩሞና ፔና ናሽኪህና ዓኣ ሴሲዳ፣ ዛሎና ፑርታ ማዕና ሲያ ዓኣያ ማዕኔ። 17 ጋዓንቴ ያኦሲዳ፣ ጳዳ ዳራታ ሴርታሳዎ ገኤሽኬ፤ ሄሊሳዎ ኮሹሞ ናሽካያ፣ ገቢ ዳንዳዓያ፣ ዓይህንታያ፣ ዓቶም ጋዓያ፣ ቃራ ዓኣ፣ ጋኣ፣ ዳ፣ ዳሲ ዳሚህና ዳራያ ፔና ማሊሲህና ባኣያኬ። 18 ኮሺ ናሽካ ዓሳ ኮሹሞ ዜርቃዎ ዓኣ፣ ጋኣ፣ ዳ፣ ዳሲ ዳሚህና ዳራያ ፔና ማሊሲህና ባኣያኬ።

4

ያኦሲም ቆለንቲህ

1 ዲንህ ባክኮይ ዓኣ ያሎና ዑርና ዓንካ፣ ሙከያዳይ? ዲንህ ዲኖይ ያልታ ዲንህ ሱኡኮይዳ፣ ዳቆያቱዋዳ? 2 ዲንህ ኮዓ ባኮ ዳንቁ፣ ባሻዛ ዲንህ ዋላ ያልታኔ፤ ማርገና ሱኡካዲ ዳንቆ ባሻዛ ዲንህ ዋላ ዛላኔ፤ ሃሃ ዋላ ማርማኔ። ዲንህ ሸኢጳህ ሸኢቆዎ ማዕህር ዲንህ ኮዓ ባኮ ዳንቁዋሴ። 3 ዲንህ ሸኢቆዎ ሸኢጳዎ ማህያ ዲንህ ዳንቁዋህ ዲንህ ሸኢቆ ባኮ ዲንህ ዋላሲህ ዳ፣ ፔኤሻኒ ፑርታ ማሊህና ሸኢቆህርኬ። 4 ዲንህ ሃይ ጉሙርቁ፣ ባኣ ዓሳ! ዓጮ ናሽካህ ያኦሲኮ ሞርኬታህ ዲንህ ዳራዎዳ? ዩኖር ዓጮ ናሽካህ ሲያ ያኦሲኮ ሞርኬ ማዕኔ። 5 ሃሃ ገንህ ገኤኸ ማፃኦገይዳ፡- «ያኦሲ ዲንህኮ ዲኖ ጋርይዳ ገህ ዓያና ዲዛም ሌሊ ኑ ማዕንዳጉዳ ማርገና ኮዳ» ገይንቴህ ጉሪዳ? 6 ገኤኸ ማፃኦገይዳ፡- «ያኦሲ ያቶርቃ ዓሳ ዳ፣ ሸሌዔ ኮሺ ማዕ ዳሶም ጋዓንቴ ኮሹሞ ዲንገይ ዲንገይ» ጋዓህር፣ ያኦሲ ዲንገ ኮሹሞ ዲንገይ ሲያ፣ ገሸኬ።

7 ዩኖር ያኦሲም ዓይህንቲ ዋርቁዋቴ፤ ፃላሄ ጋዓንቴ ዓይ ማኩዋቴ፤ ዲንህዳ፣ ዲዚ ሃካንዳ። 8 ያኦሲ ባንህ ዑኩዋቴ፣ ያኦሲያ ዲንህ ባንህ ዑካንዳ፤ ዲንህ ጎሞ ዓሳ! ዲንህኮ ኩሙ ማሰኪ ገኤሹዋቴ፤ ዲንህ ሴካ ሃንጋ ጋዓ ዓሳ! ዲኖ ዲንህኮ ፒዚሱዋቴ። 9 ሃሃ ዲኖ ጎኔ ማሊ ሜታዳዎቴ፤ ያዩዋቴ፤ ማኢጫ ዲንህኮ ዩኤፒ ባንህ፣ ዋላ ዲንህኮ ያዩህ ባንህ ላኣሚንቶንጎ። 10 ጎዳህ ሴርቆይዳ ዲንህ ቶኦኮ ሂርኪዳዎቴ፤ ዲዚያ ዲንህ ዳገዳንዳ።

ዓሲዳ ኮይሱዋ ጎይህና ዋገህ ዛላ

11 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ሴካና ሃንጋና ዋሊ ዳንኪ፣ ገገገቴ፤ ዓሲ ዳንካ ዓሲ ሃሃ ዓሲዳ ኮይሱዋ ጎይህና ዋጋ ዓሲ ዋጎ ዳንካ፤ ዋጎይዳ ዋጋ፤ ዋጎይዳ ኔኔኔ ዋጋ ማዕቶ፣ ዋጌ ኔ ዋጋ ማዕንዳኣ፣ ማዕንዳ፣ ዋጌ ኔ ኩኩንህያቱዋሴ። 12 ዋጎ ዲንገህና ዋጋህ ፔቴ ያኣዛህ ሌሊኬ፤ ዳቁሻኒያ ባይዛኒያ ዳንዳዓህ ዲዛ ሌሊኬ፤ ሂዳዎ ዓሲዳ ኮይሱዋ ጎይህና ዋጋህ ኔ ያናዳይ?

ዓኣ ባኣዚና ሂርሽንቲ ዛላ

13 ዲንህ፡- «ሃኖታቴያ ዚሮ ማሌ ዓጪ ኑ ዓኣዲ ዲኣካ ፔቴ ሌዔ ዳዓንዳ፤ ኮርሚያ ዑሃ ዓኣዳ ማኢሽ ዳንቃንዳ» ጋዓ ዓሳ ዲንህ ኮሺ ዋይዙዋቴ። 14 ዓይጎር

ገዳቶ ዚሮ ማዕንዳ ባኮ ዲንህ ዳራዋሴ፤ ዲንህኮ ሸምፓህ ፔቴና ጳዳዎ ባይቃ ሱኡሌጉዳያኬ። 15 ባሽ ዲንህ ጋዓንዳያ ኮይሳህ፡- «ያኦሲ ገዳቶ፣ ሃሃ ሸምፓህ ኑኡኮ ዓኣያ ማዕቶ ሃያንታ ዩያንታ ኑ ማዳንዳ» ገይህኬ። 16 ዲንህ ጋዓንቴ ዩያ ጎያንዳህ ሃሺ ዲንህኮ ዓኣ ባኮና ሂርሽንታ፤ ዩያጉዳ ሂርሽንታ ሲያ ፑርታኬ።

17 ዓካሪ ኮሺ ባኣዚ ማዳህ ዳራያታዎ ማዳዎ ዓህኮ፣ ማዳዎ ሃሺያ ጎሜ ማዕኔ።

5

ዖርጎሙ ዓሶም ላቲ ኬኤዛና ባኣዚ

1 ሃሃ ዲንህ ዖርጎሙ ዓሳ ሃኒ ዩዒ ዋይዙዋቴ፤ ፑርታ ሜታ ዲንህዳ ሄላንዳህር ዲላቲ ዲላቲ ዩኤኩዋቴ። 2 ዲንህኮ ቆላ ሲያ ዋሊ ፑርቴ፤ ዓፒሎዎ ዲንህኮ ቁንቁና ሙዔ። 3 ዲንህኮ ዓኣ ዋርቆና ሲርና ሳልፔ፤ ዩይ ሳልፒዓ ዲንህም ማርካ ማዕንዳ፤ ሃሃ ዲንህኮ ዓሽኮ ዓዳ ታሚጉዳ ሙዕንዳ፤ ጋፒንዎ ኬሎም ዩያ ዲሶ ቆሎ ዲንህ ኩኩሴ። 4 ያዲ ማዕዛ ሃሃ ጎዢይዳ ዲንህም ማኣሎ ቡሪ ፔኤቆ ዓሶም ኮይሳ ባኮ ዲንህ ጪገባኣህር ሃይሾ ዲንህ ዳያታ ቆፂ ዲላታ ዲላቶ ዳያቶ ሲያ ባኮ ዋይህ ጎዳህ ዋይዜ። 5 ሳይዳ ኮሺ፤ ሃሃ ማርገና ዋዛሳ ናንገ ዲንህ ናንገያና ዑያ ዲንህኮ ዲንህ ዳዳ ሹኪንታኒ ገኢጌ ቡዋጉዳ ማሊሴ። 6 ገኤኸህ ዲንህ ሉኡዙሞና ዳሴያ ማህ፣ ዋዲያ ዲንህ ዲዛ ዋዳ፤ ጋዓንቴ ዲንህ ዲዚ ዲዲ ማኩዋሴ።

ሜቶይዳ ገቢ ዳንዳዒህ

7 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዓካሪ ጎዳህኮ ሙኮ ገቢ ካፑዋቴ፤ ጎሽካ ዓሲ ሌዎ ዲርና ሲሎ ዲርና ዳንቃንዳያ ሄላንዳኣና ገቢ ቃራ ዓኣ፣ ሳዓ፣ ዳንቃኒ ካፓ፤ 8 ዲንህያ ዩያጉዳ ገቡዋቴ፤ ጎዳኮ ሙኮ ዋዳ ዑኩህር ዋዛና ደዳዎቴ።

9 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ዲንህ ገደይዳ ዋገንቱዋጉዳ ሴካና ሃንጋና ዋላ ማርሚ፣ ሃይሾ ዋጋህ ሙካንዳ ዋዳ ሄሌ። 10 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ጎዳህ ሱንዳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ሜቶ ገቢ ዳኪያና ኩኩንህ ዲንህም ማዕያታህ ዳራዎቴ። 11 ሃሃ ገቢ ደዳ ዓሶ «ዓንጂንቴያኬ» ኑ ጋዓ፤ ዲኖ ጎዳህ ዋዳ ገቢያታቴያ ዲንህ ዋይዜ። ገንህ ጋፒንዩይዳ ያኦሲ ዲዛም ማዕ ኮኸ ባኮዎ ዲንህ ዛጌ፤ ዩያይዲያና ጎዳ ማኣራያ፣ ሃሃ ማርገና ሚጪንታያ ማዕህ ዲንህ ዳራ።

12 ታ ዲሾንህ! ታ ሚሾንህ! ሲያ ባኣዚኮ ሴርታ ጫሪንቲና ማዕም ሳዓና ሃሃ ማሌ ዓይጎ ባኣዚናታዎ ጫክቁገቴ፤ ገኤዛ ዲንህኮ ጎኔ «ሂዮ» ማዕቶ ሂዮ ማዕንጎ፤ ሃሃ «ዳይዳ» ማዕቶ ጎኔ ዳይዳ ማዕንጎ፤ ያዲ ማዕባኣቶ ጋዓንቴ ዲንህዳ ዋገንታንዳ።

13 ዲንህ ባኣኮይዳ ሜታ ሄሌ ዓሲ ዓኣቶ ሸኢቆንጎ፤ ሃሃ ዋዛዳ ዓሲ ዓኣቶ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ዓይናዳንጎ። 14 ዩያጉዳ ዲንህ ባኣኮይዳ ሂርሽንቲ ዓሲ ዓኣቶ ሸኢጳዎ ማኣር ጪዎ ፔ ባንህ ዳኤሎንጎ፤ ዳያታ ሙካን ሂርሽንቲ ዓህ ጎዳ ሱንዳና ዛይቶ ቲዢ ሸኢጳ ዲዛም ሸኢቆንጎ።

15 ዩያጉዳ ጉሙርቁህዳ ደዳ ዳቁ ሸኢቆ ሸኢጳህ ሂርጌ ዓህ ዳቁሻኒ፤ ጎዳህያ ዲዛ ሂርጌዳ፣ ፖዓሳንዳ፤ ሃሃ ዩይ ዓህ ማዕ ጎሜ ዓኣቶዎ ዓቶም ገይንታ። 16 ዩኖር ዲንህ ሂርጎ፣ ፖዓኒ ዲንህኮ ጎሞ ሴካና ሃንጋና

4:6 4:6 ኮኣኪ. 3:34። 4:14 4:14 ኮኣኪ. 27:1። 5:3 5:3 ማቴ. 6:19። 5:4 5:4 ላሚ. ዋማ 24:14-15። 5:11 5:11 ዓዮ. 1:21-22፤ 2:10፤ ዓይኔ. 103:8። 5:12 5:12 ማቴ. 5:34-37። 5:14 5:14 ማር. 6:13።

ዋለም ቡኩደንቱዋቲ፤ ሃሃ ፔቲሂ ሳጋሂም ሸኢቆንጎ፤
 ጌኤሽ ዓሲ ሸኢጲሂኮ ማርጌ ባካዚ ማዳ፣ ዳኤፒ ዋልቁ
 ዓኣኔ። 17 ዔኤሊያሴ ጎዖሂ ኑጉዳያ ዓሲታዖ፣ ዒርዚ
 ሳዖይዳ ዋርቁዋጉዲ ሸኢቁ ዋዶና ሃይሦ ሌዔና ላሆ
 ዓገኒና ፔቲታዖ ዒርዚ ዋርቁባኣሴ። 18 ሃሃ ገንሃ ዒዚ
 ሸኢቁ ዋዶና ጫሪንጫፓ ዒርዚ ዋርቁኔ፤ ሳዓ ገንሃ ሃኣኮ
 ካህኔ።

19 ታ ዒሸንሦ! ታ ማሸንሦ! ዒንሂዳፓ ፔቲ ዓሲ
 ጎኑም ጎይፓ ኬሰኬያ ማዔም ሳጋሂ ዬያ ዓሂ ጎኑም ጎይፓ
 ባንሂ ማሄቶ፣ 20 ጎሞ ዓሂ ዳቢንቲ ጎይፓ ማሃሂ፣ ጎሞ
 ዓሂኮ ሸምፖ ሃይቢዳፓ ዳቁሻያ ማዒያና ሃሃ ዬያ ዓሂም
 ማርጌ ጎሜኮ ዓቶም ጌዒሂ ዳንቁሳያ ማዔሂ ዔሮንጎ።

5:17 5:17 1ካኣቶ. ማ 17:1፤ 18:1። 5:18 5:18 1ካኣቶ. ማ 18:42-45። 5:20 5:20 ኮኣኪ. 10:12፤ 1ጴጌ. 4:8።

ጾሱ ማደም ዳኪንቴ ጳጳርሴኮ ቤርታሳ ኪኢቶ ዓይያ ካር

ጾሱ ማደም ዳኪንቴ ጳጳርሴኮ ቤርታሳ ኪኢታ ጻኦፕንቴህ ኪኢቶይዳ «ጾሱም ደኦጎንቴ ዳሬ» ጌይንታ፡ ዳኮ ዲሲያ ጎጆ ዓጮኮ ከዶ ዛላ ዳገዲ ዓኣ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሰምኬ፤ ኪኢቱሎኮ ዳኤፖ ማሊያ ሃኖ ኪኢቶ ናባባ ዓሰ ዔያቶኮ ዩሱሴ ጉሙርቃዎ ዛሎና ዒደንቲ ዳኪንቴያና ሜቶናይዳፓ ደዲሻኒኬ። ጻኦፕህ ዩያይዳህ ዩሱሴኮ ሃይቦ ዛሎ፡ ሃይባፓ ዔቂዎ ዛሎንታ ጊንህ ማዒ ሙካንዳ ዎዞ ከኤዛ ኮኸ ሃይሶዎ ጸቂህኒኬ። ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ናንጎ ኮኦከንህና ከኤዚህና ሜታህ ዔያታ ዳንዳዒ ዔካንዳያ ኮይሳህ ዔያቶም ከኤዛ፤ ዩያይዳ ሃህ ሜታ ዔያቶኮ ዩሱሴ ጉሙርቃዎ ደዳሞ ጎናሲ ዛጋያ ማዒህንታ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካ ዎደና ዔያቶም ኮይሳ ዒንጎ ባኮ ዔያታ ዔካንዳህ ዔያቶም ላታኔ።

ሃኖ ኪኢቶ ጻኦፕህ ሜታ ዔያቶ ሄሌ ዎደና ደዳንዳጉዲ፡ ሃህ ኪኢቶ ናባባ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጊንያ ሃንታ ዓሲ ናንጋኒ ኮይሳማ ጎይያ ናንጋንዳጉዲ ጸቂህ ከኤዛ። **ማጻኦፕ ዲ ማ ዲ ማ ዓርቄ ባኮ**

- ዓይያ ካር (1:1-2)
- ጾሱኮ ዳቂሻያ ዛሎ ጸቂህህ (1:3-12)
- ጌኤሹሞና ናንጊህ ዛላ ዘርና ዘር (1:13—2:10)
- ሜታ ሄላ ዎደና ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ማዳንዳ ባኦዚ (2:11—4:19)
- ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ናንጋንዳ ጎይህ (5:1-11)
- ጋፒንህ ማሊህ (5:12-14)

1 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ፔ ማደም ዳኬ ጳጳርሴይዳ፡- ጸንያሴይዳ፡ ጋላቲያይዳ፡ ቁጶዶቂያይዳ፡ ዒሲያይዳ፡ ቢታኒያ ዓጮይዳ ዳኪንቴያና ላኦላንቲ ዳንዲ ናንጋ ዓሰም፤ 2 ጾሱ ዓዳህና ቤርታዲ ዔርቲ ደኦጎንቴዘንህም፡ ሃህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ዓይህንታኒና ዒዛኮ ሱጉያና ፑጩንቲ ማሰቲ ጌኤሻካኒ ዓያኖ ጌኤኸና ዲማዳዘንህም፡ ጾሱኮ ኮሹሞ ዒንጊያንታ ኮሹሞንታ ዒንህም ዲቦንጎ።

ናንጊና ናንጋ ዎዛ

3 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ሃይባፓ ዔቂዎ ዛሎና ናንጊ ማዒ ዎዞ ኦም ዒንጊህ፡ ዳኤፖ ማኦጎያና ዓከ ሸይንቲ፡ ፔ ናይ ኦና ማህህ ሃህ ኦ ጎዳህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ዓዶ ማዒ ያኦዛህ * ጋላቲንቶንጎ፤ 4 ዒዚ ጫሪንጮይዳ ዓኣ ባይቁዎና ፑርቱዎና፡ ሃህ ጩንቁዎና ማዒ ዒንጊንታ ዓጮ ኦ ዳካላንዳጉዲ ኦም ጊኢሊሽኔ። 5 ዒንህያ ጋፒንያ ከሎና ፔጋዳንዳ ዳቂንቶም ጉሙርቂህ ዛላና ጾሱኮ ዎልቆና ካፒንቲ ዓኣኔ።

6 ኮይሳ ባኦዚ ማዒ ዳዳም ዲ ማ ዲ ማ ዓይጎ ሜቶናታዎ ዒንህ ዓኣያታቶም ዩኖ ባኮና ዒንህ ዎዎዛዲዎ። 7 ሃይ ሜታ ዒንህ ሄሌህ ዒንህኮ ጉሙርቃዎኮ ጎኦም ዛጋኒኬ፤ ሳይዳ ባይቃ ዎርቄ ጎጆ ባካታዎ ታሚዳ ባጊ ጎኦም ዛጊንታ፤ ዒንህኮ ጋዓንቴ ዎርቆይዳፓ ባሽ

ማዒ ባንቲንቴ ጉሙርቃዎ ዩያጉዲ ዛጊንታኒ ኮይሳኔ፤ ዩያይዲ ዒንህኮ ዛጊንቴ ጉሙርቃዎ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካኣና ጋላታንታ ባንቲንታ ሃህ ዳጊ ጌዒህያ ዒንህም ማዓንዳኔ። 8 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛጊባኣያ ማዒያታቶም ዒንህ ዒዛ ናሽካኔ፤ ሃህ ያዲ ዒንህ ዛጊባኣያ ማዒያታዎ ዒዛ ጉሙርቃ፡ ዳንጋና ከኤዛኒ ዳንዳዒንቲዎና ባንቲንቴ ዎዛና ዒንህ ዎዛዳኔ። 9 ዓይጎር ጌዔቶ ጉሙርቃዎ ዒንህሲኮ ማሊያ ማዒ ዒንህ ሸምፓህ ዳቂንቶ ዒንህ ዔኪ ዔኪ ዓኣህርኬ።

10 ዩኖ ዳቂንቶ ባኮ ጾሱ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ኮሺ ኮዒ ዛጊኔ፤ ዩያር ዔያታ ጾሱ ዒንህም ዒንጋንዳ ኮሹሞ ዒንጊያ ቤርታዲ ከኤዛኔ። 11 ዔያቶ ጊዳ ዓኣ ኪሪሰቶሴኮ ዓያና ሜሲሃይዳ ሄላንዳ ሜቶና ሜቶኮ ጊንያይዳ ዒዚ ዳንቃንዳ ባንቲ ቤርታዲ ዔያቶም ዳቂኔ፤ ዔያታኣ ዩይ ቢያ ዎመ ዎደና፡ ሃህ ዎይቲ ማዓንዳቲያ ማሊ ኮሺ ዛጊኔ፤ 12 ዩያታ ጾሱ ማሊያ ከኤዛ ዓሳ ማዳህ ዒንህም ማዓንዳፓዓቲም ፔኤም ማዒባኣህ ዔያቶም ፔጋዲ ዔርቲኔ፤ ዔያታ ዒንህም ማዳህ ጫሪንጫፓ ዳኪንቴ ዓያኖ ጌኤኸ ዛሎና ሃህ ኮኸ ሃይሶ ዒንህም ከኤዛ ዓሳ ከኤዛ ባኮ ፔጋሲህናኬ፤ ዩያ ባኮ ጾሱ ኪኢታንታዎ ዛጋኒ ኮሺ ሱኡካዳኔ።

ጌኤሹሞና ናንጊህ

13 ዩያር ዒኖ ዒንህኮ ማደም ጊኢሊሽ፡ ኮይሳ ናንጊ ዳምቤና ናንጊ፡ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካኣና ዒንህ ዳንቃንዳ ኮሹሞ ዒንጊያ ዛሎና ጉቤ ማዒ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ዒንህኮ ዓኣያ ማዓንጎ። 14 ጾሱም ዓይህንታ ናይ ዒንህ ማዒህር ዔራቶ ዓቲህና ቤርታ ዒንህኮ ዓኣ ፑርቶ ማዶ ሱኡኮ ከንህፖ፤ 15 ጋዓንቴ ዒንህ ዔኤሌ ያኦዛህ ጌኤሽ ማዒህጉዲ ዒንህያ ዒንህ ናንጎና ቢያ ጌኤሽ ማዕዎ፤ 16 ዓይጎር ጌዔቶ ጌኤኸ ማጻኦፕ ይዳ፡- «ታኣኒ ጌኤሽ ማዒህር ዒንህያ ጌኤሽ ማዕዎ፤» ጌይንቲ ጻኦፕንቴ።

17 ጾሱም ዲ ማ ሱሞ፤ ፔቴ ፔቴህዳ ማዶ ማዶ ጎይያ ዎጋ ያኦዛህ «ኦ ዳዲህ» ጌዒ ዔኤላያ ዒንህ ማዒቶ፡ ሃያ ሳይዳ ሸኦቹሞና ዓኣያ ዒዛ ባጊጩህና ናንጉዎ፤ 18 ዒንህኮ ዓደንህዳፓ ዒንህ ዳካሌ ማኦዎ ናንጎይዳፓ ዒንህ ጊንህ ሻንቁንቴህ ባይቃ ባኦዚ፡ ሚኢሽና ዎርቄና ማዒባኣህ ዒንህ ዔራኔ፤ 19 ጋዓንቴ ዒንህ ሻንቁንቴህ ፑርታ ባኦዚና ፓጩ ባኦዚባኣ ማራይ ማዒ ኪሪሰቶሴኮ ቢያፓ ባሻ ሱጉያናኬ። 20 ዒዚ ደኦጎንቴህ ሳዓ ማኸንታንዳህኮ ቤርታዲ ማዓዛ ሃህ ጋዓንቴ ጋፒንያ ዎደይዳ ዒንህ ዛሎና ጌዒ ዒ ፔጋዲ ዳዳኔ። 21 ሃህ ዩሱሴ ሃይቦይዳፓ ዔቂሲ ዒዛም ባንቲ ዒንጌ ያኦዛህ፡ ዒዛ ዒንህ ዩሱሴ ዛሎና ጉሙርቃኔ፤ ዩያር ዒንህኮ ጉሙርቃዎንታ ሃጊ ማዓ ዎዘንታ ጾሱዲኬ።

22 ዑህ ናሽኮ ናሹሞቲዎንቴ ጎኔ ናሹሞ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዔኬ፡ ዒንህኮ ጌርሲንህም ዓኣያ ዒንህኮ ማዓንዳጉዲ ጎኦምም ዓይህንቴህና ዒንህ ዒንህ ቶኦኮ ጌኤሽኔ፤ ዩያር ጉቤ ዒናና ጎኦካና ሃንጋና ዎሊ ኮሺ ናሽኮዎ፤ 23 ዒንህ ለሚህ ሸይንቴህ ናንጊና ናንጋያ ማዒ ደዲ ናንጋ ጾሱ ቃኦሎና ባይቁዎ ጻዲ፤ ባይቃ ጻዲ፤ 24 ዓይጎር ጌዔቶ ጌኤኸ ማጻኦፕ፡- «ዓሲ ቢያ ማኣቲጉዳያኬ፤

* 1:3 1:3 ዓከ ጫኣቁማ ቤርታዲ ጻኦፕንቴ ጌሪኬ ሙኡሎና፡ «ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ያኦዛህና ዓዳህ ጋላቲንቶንጎ» ጋዓኔ። 1:16 1:16 ለዎ. ዓከ 11:44-45፤ 19:2። † 1:22 1:22 ጉቤ ዓናና፡ ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ሚና ማጻኦፕ «ጌኤሽ ዓናና» ጋዓኔ።

ቦንቻ ቢያ ካይዚዳ ዓላ ቡኒጉዳያኬ፤
 ማኣታ ሹሊ ማላኔ፣ ቡናኣ ዲኢናኔ፤
 25 ያኦሲኮ ቃኣላ ጋዓንቴ
 ናንገና ዶዲ ናንጋኔ» ጋዓኔ።
 ዩያሮ ኮሺ ሃይሴ ማዒ ዒንሣሞ ማርገና ከኤዚንቴ ቃኣላ
 ዩያኬ።

2

ናንገና ናንጋ ሹጫሣና ዲማዳ ዴሮና

1 ዓካሪ ፑርቱም፣ ማልቴ ጌሰተሣ፣ ጌኤሽ ዓሲ ፔና
 ማሊሲሣ፣ ቁኢሩሞ ሃሣ ዲማ ዲማ ዶንኮና ዩያጉዳ
 ባኮ ቢያ ዒንሣዳጋ ባይዚ፣ 2 ሃሣ ሹይንቴ ናይ
 ዲኢቁ ሱኡካዳሣጉዲ ዒንሣያ ዒንሣኮ ዳቁንቶና ዲጩ
 ዲጩ ዓኣዳንዳ፣ ዓያሮ ጌኤዮ ቃኣሎ ዲኢቆ ጳቂሣ
 ሱኡካዳቁ። 3 ዒንሣ ሱኡካዳኒ ዳንዳዓሣ ጌኤዮ
 ማፃኣጋ ጋዓ ጎይያ፡- «ያኦሲ ኮሺ ማዒሣ ዛገ ዲማሲ
 ዔሬያ ማዒቶኬ።»

4 ዩያሮ ናንገና ናንጋ ሹጫሣ ማዒ፣ ጎዳ ዩሱሴ
 ባንሣ ዑኩዋቴ፤ ዩይ ዓሳ ዒዛ ቦሃ ከኤሬንቴ
 ያኦሲ ዶኦሪ ቦንቹሣኬ። 5 ጎዳ ዩሱሴ ባንሣ ዒንሣ
 ዑካንዲሣ ናንገና ናንጋ ማኣሮ ማኮሣጉዲ ዓያሮ ማኣሪ
 ማዢንታኒኬ፤ ዩያሮዲ ዩሱሴ ከሪሰቶሴ ዛሎና ዋዛሳያ
 ማዒ ዓያሮና ያኦሲም ዒንጎ ዒንገያ ዒንገኒ ዲማዳ ቁኤሶ
 ዒንሣ ማዓንዳኔ። 6 ዓይጎሮ ጌዔቶ ጌኤዮ ማፃኣጋይዳ፡-
 «ሃይሹ ዶኦሪንቴ ቦንቹንቴያ ማዒ

ማኣሮ ማኮ ሹጫሣ ደዮኔይዳ ታ ጌሣንዳኔ፤
 ዒዛ ጉሙርቃይ ቦርሲንቴንዲዋሴ»

ጋዓ ቃኣላ ፃኣፒንቴ ዓኣኔ።

7 ዩያሮ ጉሙርቃ ዓሶ ዒንሣሞ ዩይ ሹጫሣ
 ቦንቹንቴያኬ፤ ጉሙርቁዋ ዓሶም ጋዓንቴ፡-
 «ማኣሮ ማኮ ዓሳ ቦሃ ከኤሬ ሹጫሣ
 ኮሺ ኮይሳ ሄሎ ሹቹ ማዒኔ።»

8 ሃሣ፡-

«ሃይሹ ዓሶ ዳቃ ሹጫሣ
 ገንሣ ዓሶ ዳቁ ሎንሣ ላላሣ»
 ጌይንቴ ጌኤዮ ማፃኣጋይዳ ፃኣፒንቴሣጉዳያኬ።
 ዋይቲ ጌዔቶ ዔያታ ዒዛኮ ቃኣሎ ጉሙርቁዋ ዓቲያና
 ዳቢንቴ ዳቁንቴኔ። ሃሣ ያኦሲ ዔያቶም ማሊ ጌሣሣያ
 ዩያኮኬ።

9 ዒንሣ ጋዓንቴ ዲሞይዳጋ ዴኤፖ ሄርሺሳ ፔኤኮ
 ፖ ዓንሣ ዒንሣ ዔኤሌ ያኦዛሣኮ ዲቃሣ ማዳ
 ከኤዛንዳጉዲ ዶኦሪንቴ ሹይንቴ፣ ካኣቲም ማዳ ቁኤሴ፣
 ጌኤሽ ዴሬ ሃሣ ያኦሲ ፔኤም ማሃ ዲማሴ ዴሬኬ።
 10 ዒንሣ ቤርታ ያኦሲ ዴሬቱዋሴ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ዒንሣ
 ያኦሲ ዴሬኬ፤ ቤርታ ዒንሣ ማኣሪንቴሣ ዴንቁባኣያታዎ
 ሃሣ ዒንሣ ዴንቁኔ።

ያኦሲም ማዳ ዓሲ ዛላ

11 ታ ዒሹንሣ! ታ ሚሹንሣ! ሃያ ዓጮይዳ ዒንሣ
 ሹኦቹ ሃሣ ቤሲባኣ ዓሲ ማዒሣሮ ዒንሣኮ ሹምፖና ዋላ
 ያልታ ዓሲ ማሊሣ ሱኡኮይዳጋ ዒንሣ ሃካንዳጉዲ ሃዳራ
 ታ ጋዓኔ። 12 ጎያንቴ «ዔያታ ፑርታ ማዳ ዓሲኬ» ጌይ
 ዒንሣ ዶንኮቶዋ ያኦሲ ኑና ሺሪ ዛገኒ ሙካ ከሎ ማሊ

ዴራ ዒንሣኮ ኮዮ ማዳ ዛገ ያኦዛሣ ጋላታንዳጉዲ፣
 ዔያቶ ባኣኮይዳ ዒንሣ ናንጋኣና ኮሺ ዒና ዒንሣኮ ዓኣያ
 ማያንጎ።

13 ጎዳ ዩሱሴ ዛሎሮ ጌይባካ ዋይሣያ ቢታንታ
 ዒንገንቴ ዓሶም ዓይሣንቴዋቴ፤ ዒንሣኮ ዑፃ ማዒ ዋይሣ
 ካኣቶማኣ ዓይሣንቴዋቴ። 14 ሃሣ ካኣታ ጌሣ ዓሶማኣ
 ዓይሣንቴዋቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዔያታ ፑርቶ ማዳ ዓሶይዳ
 ዋጋኒ ኮዮ ማዳ ዓሶ ጋላታኒ ጌሣንቴያኬ። 15 ኮሺ
 ማዳሣና ዔኤዮ ዓሶኮ ዔሩዋዎ ጌሰቶ ጌኤዛኮ ዒንሣ
 ዳንጋ ዓርቁሳንዳጉዲ ዩይ ያኦሲ ማሊሣኬ። 16 ያኦሲም
 ማዳ ዓሲ ማዒ ዲማዲ ከሰኬ ዓሲ ማዒ ሃንቴዋቴ፤
 ጋዓንቴ ዒንሣኮ ዲማዲ ከሰኬ፤ ፑርቱም ዓኣቹ ዓርቃያ
 ማሃፖቴ። 17 ዓሲ ቢያ ቦንቹዋቴ፤ ዩሱሴ ጉሙርቁ
 ጎናሲ ዔኬ ዓሶዋ ናሽኩዋቴ፤ ያኦሲ ዒጊጩዋቴ፤ ካኣቶዋ
 ቦንቹዋቴ።

ከሪሰቶሴኮ ማታ ኮኦኪንሣ ማዒ ጎይያ

18 ዒንሣ፣ ዓይሎ ማዒ ዓሳ ዒንሣ ዋይሣ ዓሶም
 ዓይሣንቴዋቴ፤ ዒንሣ ዓይሣንታንዳሣ ኮሺ፣ ሃሣ
 ሹሌዔ ማዒ ዛንሣም ሌሊቱዋንቴ ሚጩንቴዋ ዓሶንታም
 ቢያኬ። 19 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓሲ ጋላቲንታሣ ጌኔ ማዒ
 ጎይሣና ማቶ ዔኪ ያኦሲ ዛሎሮ ጌዒ ጊቤቶኬ። 20 ዒንሣ
 ፑርታ ማዳ ማቶ ዔኪ ያኦሲ ጊቤቶ ዓይጎ ጋላታ ዒንሣኮ
 ዓኣያ ማዓንዳይ? ጋዓንቴ ኮሺ ማዳያ ማቶ ዔኪ ዒንሣ
 ጊቤቶ ያኦሲዳጋ ጋላታ ዒንሣ ዴንቃንዳኔ። 21 ዒንሣ
 ዔኤሊንቴሣ ዩያሮኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒዚ ሃንቴ
 ጎይያ ሃንታንዳጉዲ ከሪሰቶሴ ማቶ ዔኪ ዒንሣም
 ኮኦኪንሣ ማዒኔ። 22 ዒዚ ፔቴታዎ ጎሜ ማዳ ባኣሴ፤ ሃሣ
 ሉኡቁያ ዒ ሉኡቁባኣሴ። 23 ዒዛ ዓሳ ጫሽካኣና ማሃ
 ጫሽካኣሴ፤ ማታሣ ዔኪኣና ፒዜ ዋጋያ ማዒ ያኦዛሣዳ
 ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ጌሣያጋቲም ዚርቁባኣሴ። 24 ኦኡኒ
 ሃይቢና ዲማዳሣጉዲ ጎሜይዳጋ ዲማዳ ጌኤሹምና
 ናንጋንዳጉዲ፣ ዒዚ ፔኤሮ ፔ ሳሽኮና ጎም ኦኡሲ ፑርቶ
 ዓሶ ሱዮ ሚያይዳ ከዴኔ፤ ሃሣ ዒዛኮ ኪፃዲያና ዒንሣ
 ዳቁኔ። 25 ዓይጎሮ ጌዔቶ ቤርታ ዒንሣ ባይቁ ማራይጉዲ
 ዣኣሊ ሃንቴኔ፤ ሃሣ ጋዓንቴ ዒንሣኮ ሹምፖ ሃንቁ ካፓሣ
 ባንሣ ዒንሣ ማዒኔ።

3

ዓኒና ማቶና ዛላ

1 ዓካሪ ዒንሣ ላኣላ ዓኒንሣም ዒንሣኮ
 ዓይሣንቴዋቴ፤ ዩያይዲያና ሃገ ያኦሲ ቃኣሎ ጉሙርቁ
 ዔኪባኣ ዓኒንሣ ዓኣቶ ዳንጋና ከኤዚሣና ሌሊቱዋንቴ
 ማቶንሣኮ ናንጋ ናንጎ ዛገ ያኦሲ ባንሣ ማዒ ዳንዳዓኔ።

2 ያዒ ዔያታ ማዒ ዳንዳዓሣ ጌኤሽ ማዒም፤ ሃሣ
 ያኦሲ ቦንቻያ ማዒ ዒንሣ ናንጌም ዛጌቶኬ። 3 ዒንሣኮ
 ሚዛጰማ ቶኦኪ ማኮንቴና፣ ዋርቁ ዋይዚዳ ዓኣሥሣና፣
 ቃራ ጌኢጋ ማኣያ ማይንቴ ዙሌና ጰዳ ሚዛጰምና ማያፖ።

4 ጋዓንቴ ዒንሣኮ ሚዛጰማ ያኦሲ ቤርቶይዳ ማርገ
 ቦንቹንቴያ ማዒ ሃሣ ባይቁዋ ፓልም ሹሌዑምና ሂርኪ
 ጌይሣ ዓያና ዒንሣ ፓልሚሴ ዒና ዓኣሽንቴ ዓኣ ጋሮ
 ማያንጎ። 5 ዓይጎሮ ጌዔቶ ሚናኣ ዋይና ፔኤኮ ዓኣ ማሊያ

1:25 1:25 ዒ.ሲ. 40:6-8። 2:3 2:3 ዓይኑ. 34:8። 2:6 2:6 ዒ.ሲ. 28:16። 2:7 2:7 ዓይኑ. 118:22። 2:8 2:8 ዒ.ሲ. 8:14-15።
 2:9 2:9 ከሲ. ማፃ 19:5-6፤ ዒ.ሲ. 43:20-21፤ ለሚ. ዋማ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ ቲቶ 2:14፤ ዒ.ሲ. 9:2። 2:10 2:10 ሆሴ. 2:23። 2:22 2:22
 ዒ.ሲ. 53:9። 2:23 2:23 ዒ.ሲ. 53:7። 2:24 2:24 ዒ.ሲ. 53:5። 2:25 2:25 ዒ.ሲ. 53:6። 3:1 3:1 ዔፕ. 5:22፤ ቆላ. 3:18።
 3:3 3:3 1ፃዋ. 2:9።

የኦሲዳ ገሠ፤ ዲማዲ ዓንጃንቴ ላኦ ፓልማሚ ዬያ ጉዳያናኬ፤ ሃሣ ዓንገሣማኦ ዔያታ ዓይሣንቴ። 6 ሳኦራ ዬያጉዲ ዓብራሃማም፡- «ታ ጎዳሣሮ!» ጌዒ ጌዒ ዓይሣንቴ ጎይ። ዓንገሣ ዓይጎዋ ዒጊጩዋዎ ዓንገሣ ዓንገሣም ኮሺ ባኦዚ ማዴቶ ዒዘኮ ዓንገሣ ናኦቶኬ።

7 ዓንገሣ ዓንገሣ! ዓንገሣኮ ማቸንሣና ዋላ ዔሪ ናንጉዋቴ፤ ዓንገሣዳገ ባሽ ዔያታ ላቢንቴ ማዢንቴ ማዔሣሮ፤ ሃሣ ዓንገሣና ዋላ ዔያታ ያኦሲ ኮሹዋና ዓንገጌ ናንጎ ዳካላንዳሣሮ ዔያቶ ቦንቹዋቴ፤ ያዲ ዓንገሣ ማዒ ናንገጌቶ ዓንገሣ ሺኢጲያኮ ዲቆ ማዓ ባኦዚ ባኦያ ማዓንዳኬ።

ኮሺ ማዳያታዎ ማቶ ዔከሣ

8 ማይ ዓካሪ ቢያሣ ሴካና ሃንጋና ዋላ ገኢጊ ናንጉዋቴ፤ ማሌ ዓሲኮ ማቶ ዓዳ ዓንገሣ ማቶ ማሃ ዛጉዋቴ፤ ዋሊኮ ገርሲና ገርና ዋሊ ናሽካ ናሹዋና ዋሊ ናሽኩዋቴ፤ ኮሺ ዓሲ፤ ሃሣ ማጩንታ ዓሲ ማዐ-ዋቴ። 9 ዋርቴሣም ዋርታ፡ ጫሽካሣማኦ ጫሽከ ማሃፖቴ፤ ጋዓንቴ ዓንጃዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓንገሣ ዔኤሊንቴሣ ዬያይዲ ማዲያና ያኦሲዳገ ዓንጃ ዔካኒኬ። 10 ጌኤዮ ማዓኦገ፡-

«ናንጊ ጌኤኮ ናሽካ ዓሲና ኮሺ ዋዴ ዛጋኒ ኮዓ ዓሲ ዳንጋ ዒዘኮ ዋርታ ባኦዚ ጌሰቱዋጉዲ ሙኤጫኦ ዒዘኮ ማልቲሣ ሃይሴ ጌሰቱዋጉዲ ካፖንጎ።

11 ዋርታይዳገ ሃከ፡ ኮሺ ባኦዚ ማዳንጎ፤ ሃሣ ኮሹዋ ሌሊ ኮዒ ዒማ ገንጾ ሃንቶንጎ፤

12 ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲ ዛጋሣ ዲሎ ዓሶ ባንሣኬ፤ ዋያኦ ዒዘኮ ዔያቶ ሺኢጲያ ዋይዛኒ ቡሊንቴ ዓኦኔ፤ ዋርታ ማዳ ዓሶ ዐ-ዓ ጋዓንቴ ዳጋ ዓኦፕ ካራ ያኦሲ ሸርሻኔ» ጋዓኔ።

13 ዬያር ዓንገሣ ኮሺ ባኦዚ ማዳኒ ኮዔቶ ዓንገሣዳ ዋርታ ባኦዚ ሄሊሳንዳሣ ያናዳይ? 14 ኮሺ ማዳ ማዳያታዎ ዓንገሣ ማቶ ዔኬቶ ያኦሲዳገ ዓንጃ ዓንገሣ ዳንቃንዳኔ፤ ዓሶኮ ዚርቁይር ዒጊጩ ማታዲፖቴ። 15 ጎዳ ማዔ ኪሪሰቶሴ ዓንገሣኮ ዒናና ቦንቹዋቴ፤ ዓንገሣም ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ዛሎር ጌዒባካ ዓንገሣ ያኦጫ ዓሶም ቢያ ማሃ ኬኤዛኒ ገኢጊንቴያ ማዐ-ዋቴ። 16 ጋዓንቴ ዓንገሣኮ ማሃያ ሽሌዐ-ዋና ቦንቹና ማዎንጎ፤ ዓንገሣ ኪሪሰቶሴር ማዒያና ዓንገሣኮ ዓኦ ኮዮ ማሊያይዳ ዋርታ ጌሰታ ዓሳ ጌኤኮ ዋርቶ ጌኤዛና ቦርሲንታንዳጉዲ ዓንገሣኮ ኮሺ ዒና ዓኦያ ማዎንጎ። 17 ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲ ማሊያታቴያ ዓንገሣም ኮሺ ማዲ ማቶ ዔከሣ ማዓንዳኦገዓቱም፡ ዋርታ ማዲ ማቶ ዔከሣቴዋሴ። 18 ኪሪሰቶሴ ፔ ቶኦኪና ያኦሲ ባንሣ ኑና ዐ-ኪሳኒ ዒዚ ዲሎታዎ፡ ኑና ዲሎማ ባኦ ዓሶም ኑ ጎዋ ዛሎር ፔቴና ማቶ ዔከሣ ሃይቄኔ፤ ዒዚ ዓሽኮና ሃይቄኔ፤ ጋዓንቴ ዓያናና ናንጊና ናንጋያ ማዔኔ። 19 ሃሣ ዒዚ ሲያሌ ጌይንታ ዲዋ ዔቶይዳ ቱኡቲ ዓኦ ዓሶ ባንሣ ዓያናና ዓኦዲ፡ ዒኢካ ሽምፖም ኮዮ ሃይሶ ቃኦሎ ኬኤዜኔ።

20 ዬያታ ቱኡዞ ቤዜይዳ ዓኦ ሽምፓ፡ ቤርታ ኖሄ ዋዶና ዋኦያ ካኦሚላ ማዢንታኦና ሃሣ ያኦሲ ዔያቶ ባይዘንዳዎ ገቢ ካፓኦና ዔያታ «ኑ ዋይዛዓ» ጌዔዘንሣኬ። ጋዓንቴ ዋኦያ ካኦሚሎይዳ ጌሊ ዋኦያይዳገ ዳቄዘንሣኮ ፓይዳ ዳካ፡ ሳሊ ዓሲ ሌሊኬ። 21 ዬይ ዋኦያ ሃሣ ዓንገሣ ዳቄሻ ዋኦያ ማሰቲያ ኮኦኪንሣኬ፤ ዬይ ዋኦያ ማሰቲያ ዐ-ዓገ ኪንሣ ጌኤሸሣቴዋንቴ ኮሺ ዒናና ያኦሲ ባንሣ ሺኢከሣ

ጫኦቁዋኬ፤ ዓንገሣ ዬይ ዳቄሻሣ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ሃይባገ ዔቁዎ ዛሎናኬ፤ 22 ዒዚ ጫሪንጫ ዓኦዲ ያኦሲ፡ ዓዳሣኮ ሚዛቆ ዛላ ዓኦኔ፤ ያኦሲኮ ኪኢታንቸና ጫሪንጫ ዋልቆና ዓኦ ባካ ቢያ ዒዛም ዓይሣንታኔ።

4

የኦሲም ዲማዲ ናንጊሣ

1 ኪሪሰቶሴ ዓሲ ማዒ ማቶ ዔኬያታሣር ዓንገሣ ዬይ ማሊያ ዓዳ ያልዚ ዓንጋዋጉዲ ደዲሾንጎ፤ ፔ ዐ-ዎ ዓሽኮና ማቶ ዔኬሣ ጎሜ ማዳ ሃሽኔ ጌይሣኬ። 2 ሃካፓ ሴካ ሳይይዳ ዓንገሣ ናንጋኦና ዓሲ ማሊያኮ ዋርቶ ሱኡኮ ኩንሣ ኩንሣቴዋንቴ ያኦሲ ማሊያ ኩንሥሣና ናንጉ-ዋቴ። 3 ያኦሲ ዔራዋ ዓሳ ማዳሣ ጎይ፡- ማቸ ሃሣ ዓኒ ማዒባኦ ዓሲ ዓርቁ ዓማሊሣና፡ ማቸ ሃሣ ዓኒ ማዒባኦ ዓሲና ላሃኒ ሱኡካዲሣና፡ ዐ-ሽከ ማሣንቴሣና፡ ኮይሱዋ ኮሣ ኮርጊሣና፡ ኮይሱዋ ጎይሣ ዐ-ሽከ ኮኦሚሣና፤ ሃሣ ዒሣያ ማዔ ማሌ ካኦዮ ካኦሽከ ካኦሽከ ዓንገሣ ናንጌ ዋዳ ማይ ጊዳንዳኔ። 4 ሃሣ ጋዓንቴ ዬያ ባኮ ቢያና ዓንገሣ ዋጌባኦ ጎይሣ ዔያቶና ዋላ ማዲ ሃንቱዋኦሣር ዔያታ ሄርሺ ዲቃታንዳኔ፤ ሃሣ ዔያታ ዓንገሣ ጫሽኪያ ጫሽካንዳኔ። 5 ጋዓንቴ ሽምፔና ዓኦ ዓሶና ሃይቄ ዓሶናይዳ ዋጋኒ ገኢጊንቴ ያኦዛሣም ዔያታ ማሃ ኬኤዘንዳኔ። 6 ቤርታ ዋይዜያ ሃይቄ ዓሶማኦ ጉቤ ኮዮ ሃይሳ ኬኤዘንቴሣ ዬያይዳገ ዔቁያናኬ፤ ዬያር ዓሽኮና ዔያታ ዓሳ ዋጊንታሣ ጎይያ ዋጊንታንዳኔ፤ ዓያናና ጋዓንቴ ዔያታ ያኦሲ ናንጋ ጎይያ ሽምፔና ናንጋንዳኔ።

የኦሲፓ ዓንገንቴ ዓንገጌያ ቃራ ጎይሣና ዓርቁ ቆሊሣ

7 ማይ ዓካሪ ቢያ ባኦዚኮ ጋፒንሣ ዐ-ኬኔ፤ ዬያር ዓንገሣ ደዲ ሺኢቃንዳጉዲ ፒዜ ማሊሣ ዓንገሣኮ ዓኦያ ማዎንጎ፤ ሃሣ ዓንገሣ ቶኦኮ ዔሪ ናንጋያ ማዐ-ዋቴ። 8 ናሹዋ ማርጌ ዳቢንቴ ዓቶም ጌይሳያ ማዔሣር ቢያ ባኦዚፓ ዐ-ሣ ዓኦዴ ሴካና ሃንጋና ዋሊ ኮሺ ናሽኩዋቴ። 9 ሴካና ሃንጋና ጉንዲማ ባኦያ ሽኦቹንሣ ዋሊ ዔኩዋቴ። 10 ፔቴ ፔቴ ዓንገሣ ባኦካ ዓኦ ዓሳ ያኦሲ ደማ ደማ ማሃ ዓንጌ ዓንገጌያ ጉሙርቁንቴሣና ዓርቁ ቆሊ፡ ዓንገንቴ ዓንገንቶ ጎይያ ባጋሣም ማዳንጎ። 11 ያኦሲ ቃኦሎ ዔርዛሣ ያኦሲ ዒዛና ማዒ ኬኤዘያ ማሃ ኬኤዘንጎ፤ ማዳሣያ ያኦሲ ዓንጋ ዋልቆና ጉሙርቁንቴ ማዳንጎ፤ ያዲ ማዔቴ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ማዒ ቢያ ባኦዚና ያኦሲ ጋላቲንታንዳኔ፤ ቦንቹና ዋልቄና ናንጊና ዒዛም ማዎንጎ፤ ዓኦሜን።

ማቶ ዋዶና ደዲሣ

12 ታ ዒጊኖንሣኦቴ! ዓዳ ታሚጉዲ ማታሲ ዓንገሣ ዳቢሳኒ ጋዓ ማቶይዳ ዓንገሣ ጌሌ ዋዶና ዓከ ባኦዚ ዓንገሣዳ ሄሌጉዲ ዲቃቲ ሄርሺፖቴ፤ 13 ባሽ ኪሪሰቶሴ ሙካ ዋዶና ዓንገሣም ዴኤፒ ዋዛ ማዓንዳጉዲ ዒዘኮ ማቶ ዒዛና ዋላ ዓንገሣ ዔካ ጎይያማና ሃሣ ዋዛዲዋቴ። 14 ኪሪሰቶሴ ሱንጎ ዛሎር ዓንገሣ ጫሽኪንቴቴ ቦንቹንቴያ ማዔ ያኦሲ ዓያና ዓንገሣዳ ማዓንዳሣር ዓንገሣ ዋዋዛዲዋቴ። 15 ዓንገሣዳገ ያናታቴያ ማቶ ዔካኦና ዓሲ ዋዲ፡ ወኡቄ፡ ዋርታ ማዳ ማዲ፡ ዓሲ ሃይሴኮ ባኦካ ጌሊ ማቶ ዔካን ማዎገ። 16 ጋዓንቴ ዬሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔከያና ሌሊ ማቶይዳ ጌላይ ዓኦቶ ኪሪሰቶሴ ሱንጎ ዛሎር ጌዒ ያኦሲ ጋጋላቶንጎ፤ ቦርሲንቶገ።

3:6 3:6 ማዢ. ማዓ 18:12። 3:7 3:7 ዔፕ. 5:25፤ ቆላ. 3:19። 3:12 3:12 ዓይኑ. 34:12-16። 3:15 3:15 ማቴ. 5:10፤ ዓሲ. 8:12-13። 3:20 3:20 ማዢ. ማዓ 6:1—7:24። 4:8 4:8 ኮኦኪ. 10:12።

17 ዋጌ ዋጊነታንዳ ዋዳ ዑኩኔ፤ ጋዓንቴ ዋጊፃ ዓርቁንታህ፤ ያኦሲ ዓሳይዳ፤ ሂዳፃ ዋጊፃ ኑ ጊዳ፤ ጋርቃፃ ማዕቆ ያኦሲኮ ኮኸ ሃይሶ ጉሙርቁዋ ዓሳኮ ጋፒግፃ ዓይጎ ማዓንዳይ? 18 ጌኤኸ ማፃኣ፤ ጌኤዛፃ፡-

«ዲሎ ዓሲ ዳቃኒ ዳንዳዓህ ማርጌ ማቶና ማዕቆ ያኦሲ ካኣሽኩዋ ዓሳ ዋዋይታንዳይ?» ጋዓኔ።

19 ዬያር ያኦሲ ማላህ ማዕም ማቶ ዕካ ዓሳ ቢያ ዕኩያ ቲኤኮ ሽምፓህ ጉሙርቁንታፃ ማዕቆ፣ ማጌህም ዓንጊ ኮሺ ባኣዚ ማዲህዳ፤ ጊንህም ጎፃ፤

ኮሹሞና ዓንጌ ጎኔ ዓንጊህ ማዕህ ማርካዲኒ ጌዒኬ፤ ዬያር ሃፃ፣ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዓንጊያና ደዲ ዕቁዋቴ።

13 ባብሎኔይዳ ዓኣ ዓንህኮ ጌር ማዒ ዓንህጉዳ ደኦሪንቴ ሺኢዲያ ማኣሬላ ዓንህ «ኮሺዳ» ጋዓኔ፤ ሃህ ታኣኮናዓህ ማርቆሴያ ዓንህ «ኮሺዳ» ጋዓኔ። 14 ዬሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዕኬ ዓሲ ጎይህ ናሹሞና ሴካና ሃንጋና ዋሊ ኮሺ ዕኤሊህ ዕኤሎዋቴ።

ከሪሰቶሴር ማዕ ዓሶ ዓንህ ቢያህም ኮሺ ማፃንጎ።

5

ያኦሲ ዓሶ ዋይሃዘንህም ዓይህንቴ ዳምቤ

1 ዓካሪ ታኣኒ ዕኩያና ዋላ ሺኢዲያ ማኣርኮ ጨሞ ማዕህ፣ ከሪሰቶሴ ማቶኮሞ ማርካ ማዕህ፤ ሃህ ሃጊ ቤርታ ጴዳንዳ ዋዘ ዕኩያና ዋላ ዳንቃንዳህ፣ ዓንህ ባኣካ ዓኣ ሺኢዲያ ማኣር ጨሞ ታ ዘራኔ። 2 ዓንህም ሃዳራና ዓንጊንቴ ያኦሲ ማራቶ ሃንቁዋቴ፤ ዓንህ ሃንቃ ዋደና ያኦሲያ ዋልቃዳምቱዋንቴ ያኦሲ ናሽካ ጎይፃ ናሹሞና ሃንቃፃ ማፃንጎ፤ ሃህ ማኢሽ ናሹሞናቱዋንቴ ዓንህኮ ማዲኒ ዓኣ ዓና፤ ማዕ ማላህና ማፃንጎ።

3 ዬያጉዲ ሃህ ዓንህኮ ዳማ ዓኣ ዓሶ ማታሲ ዋይህህናቱዋንቴ ማራቶ ኮሺ ኮኣከንህ ማዓ ባኣዚ ዳዋህና ማፃንጎ። 4 ያዳ ዓንህ ማዳቶ ማራቶ ሃንቃ ዓሶኮ ሱኡጋህ ሙኬ ዋደና ፑርቲ ባይቁዋ፣ ቶኣካ ዓጎ ቦንቾ ባኮ ዓንህ ዕካንዳኔ።

5 ዬያጉዲ ዓንህ፣ ዳጌዘቴ! ጋርቾ ዓሶም ዓይህንቴዋቴ፤ ቢያህ ሽሌዑሞ ዓዳ ማኣፃጉዲ ማይንቴ ፔቲይ ባጋህም ዓይህንቴ ማዳንጎ፤ ዓይጎር ጌዕቶ ጌኤኸ ማፃኣ፤ ጉይዳ፡-

«ያኦሲ ያቶርቃ ዓሶ ዓይኔ፤ ኮኸ ዓሶም ጋዓንቴ ዓዚ ፔ ኮሹሞና ዓንጋ ዓንጊያ ዓንጋኔ»

ጋዓህርኬ።

6 ዓካሪ ያኦሲ ፔ ማላ ጌህ ዋደና ዓንህ ዳጊዳንዳጉዲ ያኦሲኮ ዳኤፖ ዋልቆ ዳማ ዓንህ ቶኣኮ ሂርኪሱዋቴ።

7 ዓዚ ዓንህ ዘሎ ማላፃታህር ዓንህ ማታሳ ማላፃ ጉቤ ዓዚ ዑፃ ጌሁዋቴ።

8 ዓንህ ቶኣኮ ዕሪ ናንጉዋቴ፣ ሃህ ጴጤዋቴ፤ ዓይጎር ጌዕቶ ዓንህኮ ሞርካህ፣ ፃላሄ ዓዳ ዕኤዳንዳ ባኣዚ ኮዒ ጉዳ ዘቢጉዲ ዓንህ ዓጮ ሺሪ ሺሪ ዓንህ ካታኔ።

9 ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዬሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዕኬ፣ ዓንህኮ ጌርሲንህንታ ጌርንህንታ ማዕ ዓሳ ዬያጉዳ ማቶ ዕካፃ ማዕህ ዕሪጋ፤ ያኦሲ ጉሙርቁፃና ደዲ ሞርካህ ማኩዋቴ። 10 ከሪሰቶሴ ዘሎና ፔኤኮ ናንጊና ናንጎ ቦንቾ ባንህ ዓንህ ዕኤሌ፣ ዓዚዳ፤ ማዕ ኮሹሞ ዓንጊያኮ ቢያ ያኣዛህ ዳካ ዋዳ ዓንህ ማታዳሰካ፤

ዓ ፔኤር ዓንህ ደዲሺ ዕቁሳንዳኔ። 11 ናንጊና ቦንቾና ዋልቁና ዓዚም ማፃንጎ! ዓኣማን።

ጋፒንህ ሳራሥህ

12 «ታኣኮ ጉሙርቁንታ ጌርሲኬ» ጌዒ ታ ማላ ሲልሞናሴ ጎፃህ ዑያይዳ ሃሮ ከኢቶ ዳካና ታ ዓንህም ፃኣፔኔ፤ ታ ፃኣፔህ ዓንህ ዘራኒና ዬይ ባካ ያኦሲ ፔ

4:18 4:18 ኮኣኪ. 11:31። 5:2 5:2 ዮሃ. 21:15-17። 5:5 5:5 ኮኣኪ. 3:34። 5:6 5:6 ማቴ. 23:12፤ ሉቃ. 14:11፤ 18:14። 5:12 5:12 ዳኪ. ማዳ 15:22፤ 40። 5:13 5:13 ዳኪ. ማዳ 12:12፤ 13:13፤ 15:37-39፤ ቆላ. 4:10፤ ፒልሞ. 24።

ያኦሲ ማደም ዳኪንቴ ጳጳርሴኮ ላምዓሳ ከኢቶ ዓይያ ካር

ያኦሲ ማደም ዳኪንቴ፣ ጳጳርሴኮ ሃና ላምዓሳ ከኢታ ጻኦፕንቴህ፣ ደማ ደማ ቤዘይዳ ሚናኦ ዋደና ዓኣ ዩሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኬዘንህምኬ። ከኢቴሎኮ ጳኤፖ ማሊያ ሉኡዙሞና ዔርዘያ ማዔዘንህኮ ዔርዘያ ዛሎና ሙኬ ፑርቶ ማደ ማኪ ዒያያኬ። ዩያ ማታህኮ ጳኤሻ ማዓንዳኔ ጌይንቴ ማሊንታህ ዩሱሴ ፔ ዓኣፖና ዛጌዘንህና ዒ ዔርዘ ዋደና ፔ ዋዮና ዋይዜ ዓሳ ዔርዜ ባኮይዳፓ ያኦሲና ጎዳ ዩሱሴ ከሪሰቶሴና ዛሎ ኮይሳ ዔራቶ ዳንቁህኬ። ሃኖ ከኢቶ ጻኦፕ ዓህ ባሽ ዔርዘኒ ማሊህ፡- «ከሪሰቶሴ ላሚ ሙኩሞሴ» ጋዓ ሉኡዙሞ ሃይሶ ዛሎኬ፤ ዩያ ዛሎ ዒ ኬኤዘያ ከሪሰቶሴ ማዒ ሙኪያ ኔጋህ ዓሲ ቢያ ጎሚይዳፓ ማዓንዳጉዲ ያኦሲ ኮዓህር፤ ሃህ ዓይጎ ዓሲያ ባይቃንዳጉዲ ዒ ኮውሞኣህርኬ ጋዓ።

ማጻኦፕ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1-2)
- ዩሱሴ ጉሙርቁ ዓሳ ናንጋንዳ ጎይህ (1:3-21)
- ሉኡዙሞና ዔርዘ ዓሶ ዛሎ (2:1-22)
- ከሪሰቶሴኮ ማዒ ሙኪያ ዛሎ (3:1-18)

1 ዩሱሴ ከሪሰቶሴም ማዳያ ማዔህና ዒዛ ማደም ዳኪንቴ ሲሞኦኔ ጌይንታ ጳጳርሴይዳ፡-
 ኑ ያኦዛህና ኑኡኮ ጳኤሻህ ዩሱሴ ከሪሰቶሴፓ ጳዳ ጊሉሞ ዛሎና ኑ ዳንቁ ጉሙርቁፖጉዳያ ማዔ ቦንቸንቴ ጉሙርቁያ ዳንቁዘንህም፤
 2 ያኦሲ፤ ሃህ ኑ ጎዳህ ዔሪህና ሃህ ዒዛይዳፓ ማዔ ያኦሲኮ ኮሹሞ ዒንገይና ኮሹሞና ዒንህም ዲቦንጎ።

ያኦሲኮ ዔኤሊያና ደኦሪያና

3 ፔ ቦንቸና ሃህ ፔ ኮሹሞና ኑና ዔኤሊህ፣ ዒዛ ኑ ዔሪህር ናንገንታ ጎኔ ዓያና ዓሲ ማዒህንታም ኮይሳ ባኮ ቢያ ፔኤኮ ያኦሱሞ ዋልቆና ኑም ዒንጌ። 4 ዩንህ ኑም ዒንገንቴ ባኮንህ ዛሎና ሳይይዳ ዓኣ ፑርቶ ሱኡኮይዳፓ ዔቆያና ማሊያ ላቢሳ ባኮይዳፓ ዒንህ ቶሊ፣ ያኦሲ ናንጋ ጎይያጉዲ ዒንህና ናንጋያ ማዓንዳጉዲ ቦንቸንቴያና ሃህ ሚርጌና ጳኤፕ ማዔ ሃጌ ማዓንዳ ዋዘ ኑም ዒዚ ዒንጌ። 5 ዩያ ዛሎር ጌሊፓ ሃይፓ ሊካ ፓይዲንታ ባካ ዒንህም ቃሲንታንዳጉዲ ኮውሞቴ፤ ያኦሲ ጉሙርቁህዳ ኮሹሞ፣ ኮሹሞይዳ ዔራቶ፣ 6 ዔራቶይዳ ፔና ቆሊህ፣ ፔና ቆሊህዳ ገቢ ዳንዳዒህ፣ ገቢ ዳንዳዒህዳ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማዒህ፣ 7 ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማዒህዳ ዋለም ዓዳ ጌርሲና ጌርናጉዲ ማሊህ፣ ጌርሲና ጌርናጉዲ ዋለም ማሊህዳ ናሹሞ ቃሱሞቴ። 8 ዩንህ ባኮንህ ዒንህዳ ሚርጌና ዓኣቶ ኑ ጎዳህ ዩሱሴ ከሪሰቶሴ ዒንህ ዔሪ ዔራታፓህ ባኣዘ ባኣያና ዓኣፕ ዓኣቸዋያ ዒንህ ማሃዓኬ። 9 ዩንህ ባኮንህ ባኣ ዓሲ ጋዓንቴ ሃኬ ዓኣ ባኮ ዛጋኒ ዳንዳዒሞ ዓኣፕ ባይቁ ዓሲኬ፤ ሃያኮ ቤርታ ዲቦ ጎሞይዳፓ ማኦሪንቴ ጌኤሽኬህያ ዒ ዋሌ።
 10 ዩያር ታ ዒሹንህ! ታ ሚሹንህ! ዒንህኮ ዔኤሊንቴያና ደኦሪንቴያ ዔራኒ ሚርጌና ደዳሞቴ፤ ያዲ

ዒንህ ማዔቶ ፔቲታ? ዳቢንታዓኬ። 11 ዩያይዲያና ኑና ዳቁሻ፣ ጎዳ ዩሱሴ ከሪሰቶሴኮ ናንገና ናንጋያ ማዔ ካኣቱሞይዳ ጌላኒ ጉቤ ቢታንቶ ዒንህም ዒንገንታንዳ።
 12 ዋዘ ሃንህ ባኮንህ ዒንህ ዔራያና ዓርቁ ጎኑሞና ደዲ ናንጋያ ማዔቶዋ ዩያቶ ዒንህም ኬኤዘ ጳቂሥህ ታ ዋላዓኬ። 13 ታኣኒ ሹምፖና ዓኣፖ ዒንህ ቢያ ኬሊ ጳቻንዳያ ታና ኮይሳኔ ጌዒ ታ ማላ። 14 ኑ ጎዳህ ዩሱሴ ከሪሰቶሴ ታኣም ዳቁ ጎይያና ሃኖ ዓጮይዳፓ ዑከና ሃይቁ ታ ደማዳንዳህ ታ ዔራ። 15 ሃህ ታ ዒንህም ደዲሺ ኬኤዘህ ሃይቁ ታ ዒንህዳፓ ደማዳህኮ ገንገፓ ማዔቶያ ዩንህ ባኮንህ ዋሉሞ ቢያ ኬሊ ዒንህ ጳቂህንዳጉዲኬ።

ከሪሰቶሴኮ ቦንቸ ዓኣፕና ዳንቁ ማርኮንህ

16 ኑ ጎዳ ዩሱሴ ከሪሰቶሴኮ ዋልቆና ዒዛኮ ሙኪያ ዛሎ ኑ ዒንህም ኬኤዘ ዋደና ኑ ኑ ቶኦኪና ዒዛኮ ዒጊቻ ቦንቸ ዓኣፕና ዛጌ ማዓንዳኣፓዓቲም ዓሲ ዔራቶና ኬኤዘንቴ ሃይሴ ዓርቁቱሞ። 17 «ታና ዋዛሳ፣ ታኣኒ ናሽካ ናዓህ ታኣኮ ሃያኬ» ጋዓ ዑኡዛ ጳኤፖ ቦንቸይዳፓ ዒዛም ሙኬ ዋደና ያኦሲ ዓዳህዳፓ ዒዚ ጋላታና ቦንቸና ዔኬ። 18 ዒዛና ዋላ ጌኤዥ ዲኮይዳ ኑ ዓኣፖ ዩኖ ጫሪንጫፓ ሙኬ ዑኡዛ ኑ ኑ ቶኦኪና ዋይዜ።
 19 ዩኖ ሃህ ሚርጌና ጎናሳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሶኮ ቃኣላ ኑ ኮራ ዓኣኔ፤ ዩኖ ቃኣሎ፡- ሳዓ ካሪ ካሪያ ዦኦጋህያ ዒንህኮ ዒና ፖዓንዳኣና ዲሚዳ ገዓ ፖዒጉዲ ሂርጌ ዒንህ ዓርቁ ካፔቶ ቃራኬ። 20 ቢያ ባኣዚኮ ቤርታ ዒንህ ጳቂህ ዔራኒ ኮይሳ ባኣዚ ጌኤዥ ማጻኦፕይዳ ዓኣ ያኦሲ ማሊያ ዓይጎ ማዔቶዋ ፔቲ ዓሲታፖ ፔ ማሊህና ቡላኒ ዳንዳዒሞ ማዒህኬ። 21 ዓይጎር ጌዔቶ ጌኤዥ ማጻኦፕይዳ ዓኣ ያኦሲ ማሊያ ቢያ ፔቲታ? ዓሲ ማሊህና ኬኤዘንቴያቱሞ፤ ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺ ዓሶም ኬኤዘም ዓሳ ያኦሲዳፓ ዔኪ ኬኤዘያኬ።

2

ሉኡዙሞና ዔርዘ ዓሶ

1 ቤርታኣ ዋደና ዳር ባኣኮይዳ ሉኡዙሞና ያኦሲ ማሊህ ኬኤዘኔ ጋዓ ዓሲ ዓኣህጉዲ ዒንህ ባኣኮይዳኣ ሃህ ሉኡዙሞ ባኮ ዔርዘ ዓሲ ጳዳንዳኔ፤ ዔያታ ባይሲንታ ባንህ ዔኪ ዓኣዳ ሉኡዙሞ ባኣዚ ዔራቶ ዳሚና ዔኪ ጌልዘንዳ። ዩያይዲያና ዔያቶ ሻንቁ ጌኤሺ ጎዳህታፖ ዔያታ ዔራሞሴ ጌዔም ባይሲንታ ዑከና ዔያቶ ሂላንዳኔ፤ 2 ዩያ ዛሎና ሚርጌ ዓሳ ዔያቶኮ ቦርሲሳ ማደ ማዳንዳኔ፤ ዔያቶኮ ዩያ ማደይዳፓ ዔቆያና ጎኑሞ ጎይያ ጫሽኪንታንዳ። 3 ዩያታ ሉኡዙሞና ዔርዘ ዓሳ ሚኤሽ ዛጌ ጎይቁህዳፓ ዔቆያና ፔኤኮ ኬሴ ሃይሴ ኬኤዘ ኬኤዘ ዋልቆ ዒንህሲ ጌሺ ሙዓንዳ። ያደሲ ዋደኮ ቤርታፓ ዓርቁ ፑርታ ዋጌ ዔያቶም ገኢገንቴ ዓኣኔ፤ ባይሲንታ ሃህ ዔያቶ ጳጪ ካፒ ዓኣኔ።
 4 ያኦሲ ጎሚ ማዳ ከኢታንቸታፖ ጳኤፖ ዲሞይዳ ካኒ ቢራታና ቱኪ ዋጎ ኬሎ ካፓንዳጉዲ ኬኤሪያፓዓቲም ዔያቶም ሚጪንቴባኣሴ። 5 ዩያጉዲ ያኦሲ ሃያኮ ቤርታ ጎሞ ዓሳ ናንጋ ዓጮይዳ ባይሲንቶ ዋኣፖ ዔኪ ሙካፖ ጌኤሹሞ ዛሎ ኬኤዘ ኖህ ላንካይ ዓሲና ዋላ ዓይሴያፓዓቲም ቤርታዳ ዓጮም ዒዚ ሚጪንቴባኣሴ። 6 ሃህ ገንህ ጎሚ ማዳ ዓሲም ቢያ ምገንቴህኮ ኮኣኪንህ

ማዕንዳጉዲ ሶዶአማና ጋሞኦራና ካታማ ዲቢንሢ ማዕንዳጉ ሄላንዳኦና ታሚና ሚቸንቲ ባይቃንዳጉዲ ዋጌ። 7 ዓይሢንቲያ ዓፃ ዓሶኮ ቦርሲሳ ማዶ ዛጊ ዒኖና ማሊ ማሊ ሜታዲ ናንጋ ጌኤዛሢ፤ ሎኦጳ ጋዕንቲ ዒዚ ዓይሴ። 8 ዓይጎር ጌዔቶ ዩይ ጌኤዛ ዓሢ ዔያቶ ባኣካ ናንጋኦና ቢያ ከሊ ዒ ዛጋ ባኮና ዋይዛ ፑርቶ ማዶ ዛሎና ጌኤሽ ማዔ ሸምፓሢ ዒዛኮ ሜታዶ። 9 ዓካሪ ዩይ ቢያ ያዲ ማዔቶ ያኦሲ ጎኑሞና ካኣሽኪ ናንጋ ዓሶ ዳቢሳ ባኣዚዳፓ ዓይሴ፤ ሃሃ ጎሞ ዓሶ ሜታሲ ዋጎ ከሎ ሄላንዳኦና ጌሢ ዋይቲ ካፓንዳቲያ ያኦሲ ዔራ። 10 ባሽ ዩኖ ዒኢሳያ ማዔ ዓሶ ማሊያ ሱኡኮ ኩንሃዘንሢና ያኦሲኮ ዔራቶ ቦሃዘንሢና ዋጌም ዒዚ ካፒ ጌሢ።

ዩያታ ሉኡዙሞ ባኮ ዔርዛ ዓሳ ጫርቃያና ያቶርቃያና ማዔሢር፤ ጫሪንጫ ዋልቁና ዓኣ ማዢንቶ ጫሽካኣና ዔያታ ዒጊጩዋሴ። 11 ያኦሲኮ ከኢታንቻ ዔያቶይዳፓ ዋልቁና ቢታንቶና ባሻያ ማዔቶዋ ጎዳ ቤርቶይዳ ጫሪንጫ ቢታንታ ዓኣዘንሢ ጫሽኩዋሴ። 12 ዩያታ ሉኡዙሞ ባኮ ዔርዛ ዓሳ ጋዕንቲ ፔኤር ማሊ ዒና ዔኪ ዔራቀ ጫሽ ጫሽካ፤ ዔያታ ፐርና ዓርቁንቲ ባይቃኒ ሸይንቲያ፤ ሃሃ ፔ ሸና ዓይሢ ጎይያ ኩንሃያ ዒናባኣ ካኖ ቦፖጉዳያኬ፤ ዩያር ዔያታ ካኖ ቦዓ ባይቃንቲዲ ባይቃንዳ። 13 ዔያቶኮ ፑርቱሞ ዛሎም ዒንጎ ዋጎ ዔያታ ዔካንዳ፤ ዔያቶኮ ዋዛ ቢያ ከሊ ዓሲ ማሊሢም ኮይሳ ባኮ ኩንሥሢኬ፤ ጌሻያ ማዔ ዓሲም ኮይሳ ባኮና ቢያ ከሊ ዋዛዳያታ ዒንሢ ናሹሞና ሙዓ ሙዖ ቤዘ ዓኣዲያና ዒንሢ ቦርሲሳያኬ። 14 ጎሜ ማዲሢዳፓ ጊንሢም ጎውዋያና ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲና ላሂሢ ሌሊ ዛጋ ዓኣፒ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዶዲ ዔቁባኣ ዓሶዋ ዔያታ ዳቢሻ፤ ሃሃ ሚኢሽ ዛጊ ጎይቁሢ ዔራ ዒኔ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዩያር ዔያታ ጋዳንቁንቲ ዓሲኬ። 15 ዔያታ ፔዜ ማዔ ጎይያ ሃሽ ፑርቶ ማዶር ዒዛም ዒንጎ ቦንቾ ማዔ ሚኢሽ ናሽኬ፤ ቢዖሪ ናኣዚ፤ ባኣላኣሜ ጎይያ ማዔ ዓኣዲ ዳቢንታ። 16 ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ባኣላኣሜ ጋዕንቲ ዒዚ ማዶ ጎሞ ዛሎ ቆዲንቲ፤ ሃሃ ጌሰቲ ዔራቀ ሃሪሰኬና ዓሲ ዑኡሲና ዒዛም ከኤዚ ዒዛኮ ዛኣሹሞ ማዶ ላኣጌ።

17 ያኣታ ዓሳ ዓልቃያታ ሚጩ ዋርዚጉዳያኬ፤ ሃሃ ዢባሪ ሂዒ ዔኪ ዓኣዳ ሻኣራጉዳያኬ፤ ዩያር ዔያቶ ሻኔ ዲሚ ካፒ ዓኣኔ። 18 ዓይጎር ጌዔቶ ዛኣኣ ናንጋ ዓሶ ባኣካፓ ከሰኪ ሙኬዖ ናንጊባኣ ዓሶም ጉሪ ማዔ ዳኤፒ ሃይሴ ከኤዚ ከኤዚ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲና ላሂ ዓሲ ማሊሢ ሱኡኬ ኩንሃ ጎይሢና ዔያቶ ጌሻ። 19 ጊንሢ፡- «ጎሜ ዓይላቶይዳፓ ዒንሢ ከሰካንዳ፤» ጌዒ ጌዒ ዓሶም ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ዒንጋ። ዔያታ ጋዕንቲ ፔ ቶኦኪና ጎሜኮ ዓይሴ። ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲ ባሽንታ ሻሽሢም ዓይሴ ማዒ ቆላንታ። 20 ኑ ጎዳሢ፤ ኑና ዳቁሽ ዩሱሰ ከሪሰቶሴ ዔሪ ሳይይዳ ዒኢሳ ባኮይዳፓ ቶላዖ ጊንሢ ዩኖ ዒኢሳ ባኮና ዓርቁንቲ ዔያታ ባሽንቲ፤ ቤርታኣሰካፓ ዑሃ ጊንፃኣሲ ዔያቶም ባሽ ፑርታንዳ፤ 21 ዓይጎር ጌዔቶ ጌኤዛ ጎይያ ዔሪ ዔያቶም ዒንጊንቲ ዲማዶ ዓይሢ ሃሽ ጊንሢም ማዕሰካፓ ቤርታ ዔያታ ጌኤዛ ጎይያ ዔራቀዖ ዓቲቶ ቃራታዖኬ። 22 «ካኒ ጮኦሽኬ ጮኦኦኩ ጊንሢ ሙዓኔ» ዩያጉዲ ሃሃ «ጉዲንሢ ዑያ ማሰቲሰካፓ ጊንሢ ደቃሌይዳ ኮላዳ፤» ጌይንቲ

ከኤዚንቲ ኮኦኪንሢ ዔያቶይዳ ጎኔ ማዒ ኩሜ።

3

ጎዳ ዩሱሴኮ ላሚ ሙኪያ ዛሎ

1 ታ ዒሽንሃ! ታ ሚሽንሃ! ሃይ ታ ዒንሢም ፃኣፓ ላምዓሲ ከኢታኬ፤ ላምዖ ከኢቶ ታ ዒንሢም ፃኣፔሢ ሃንሢ ባኮንሢ ዒንሢ ጳቁሳንዳጉዲና ፐዜ ማሊሢ ዓኣያ ማዕንዳጉዲ ዒንሢ ጳቻኒ ጌዒኬ። 2 ሃያኮ ቤርታ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛ ጌኤዛ ዓሳ ከኤዜ ቃኣሎ፤ ዩያጉዲ ዳከንቲ ዓሶ ዛሎና ዒንሢ ዳንቁ ኑ ጎዳሢ፤ ሃሃ ኑና ዳቁሽሢን ዓይሢያዎ ዒንሢ ጳቁሃንዳጉዲ ታ ኮዓ። 3 ሃሃ ቢያ ባኣዚኮ ቤርታ ዩያ ባኮ ጳቁሱዋቲ፤ ዩይ ዓይጎዳይ ጌዔቶ ጋፒንያ ከሎና ቦሃ ዓሲና ፔኤኮ ፑርቶ ሱኡኮ ሌሊ ኩንሃ ጌሻ ዓሲ ሙካንዳ፤ 4 ዔያታ ሙካዖ፡- «ጎዳ ዩሱሴ ሙካንዳ፤ ጌይንታ ዋዛ ዒንጊንቲ ባኣዓዳ? ሂዳዖ ሃሃ ዋካ ዓኣይ? ኑኡኮ ቤርታ ዓደንሢ ሃይቁሰካፓ ዓርቃዖ ቢያ ባካ ማዢንቶኮ ዓይፆይዳፓ ሃኖ ሄላንዳኦና ዓኣማ ጉዳያኬ» ጋዕንዳ። 5 ዩያታ ዓሳ ሚርጌ ዋይኮ ቤርታ ሳዖንታ ጫሪንጫንታ ያኦሲ ቃኣሎና ማዢንቲሢ ሳዚ «ኑ ዔራቀሴ» ጋዕንዳ፤ ሳዓ ማዢንቲሢ ዋኣሢ ባኣካፓ፤ ሃሃ ዋኣሢና ማዢንቲሢ «ዔራቀሴ» ጋዕንዳ። 6 ቤርታዳ ሳዓ ዩያይዲያና ዋኣሢና ዔኤዲንቲ ባይቁ። 7 ሃሃ ዓኣ ጫሪንጫንታ ሳዖንታ ዓይሢንቶ ዔያ ዓሳኣ ባይቃንዳ ጋፒንያ ዋጎ ከሎ ሄላንዳኦና ዩያ ያኦሲ ዋልቆና ታሚም ካፒንቲ ዓኣኔ።

8 ዒጊኖንሢዮቲ! ዒንሢ ጋዕንቲ ጎዳሢ ኮራ ፔቲ ከሊ ሸያ ሌዔ፤ ሸያ ሌዔ ፔቲ ከሊጉዳያ ማዔሢ ዩማ ፔቲ ባኣዚ ዋሊፖቲ። 9 ፔቲ ፔቲ ዓሶም ናፓያ ማላሢጉዲ ጎዳ ዩሱሴ ዒዚ ከኤዜ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ቃኣሎ ኩንሢ ናንጊዳዋሴ፤ ጋዕንቲ ዓሲ ቢያ ጎሜፓ ማዕንዳጉዲና ሃሃ ፔቲታዖ ዓሲ ባይቁዋጉዲ ዒንሢ ዛሎር ጌዒ ዒዚ ጊቢ ካፓ።

10 ጎዳሢኮ ከላ ጋዕንቲ ወሲጉዲ ዔራቀንቲ ሙካንዳ፤ ዩኖ ከሎና ጫሪንጫ ዳኤፒ ዑኡሲና ዓኣዳንዳ፤ ጫሪንጫ ማዢንታኣ ቢያ ታሚና ሚቸንቲ ባይቃንዳ፤ ሳዖና ሳይይዳ ዓኣ ባካ ቢያ ሚቸንታንዳ፤

11 ዓካሪ ቢያ ባኣዚ ዩያይዲ ባይቃያ ማዔቲ ሂዳዖ ጌኤሹሞና ሃሃ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ማዒ ናንጊሢ ዋይቲ ዒንሢም ኮይሱዋዖ ዓታንዳይ? 12 ዩያር ያኦሲኮ ከላ ሙካንዳሢ ጳቁሢ ካፓናና ዒዚ ዑኬ ሙካንዳሢ ዔሪ ማዳያ ማዑዋቲ፤ ዩኖ ከሎና ጫሪንጫ ታሚና ሚቸንቲ ባይቃንዳ፤ ጫሪንጫ ዓኣ ማዢንታ ታሞኮ ያይዳፓ ዔቁያና ዓልቃንዳ፤ 13 ጋዕንቲ ዒሉሞኮ ማኣሪ ማዔ ዓኮ ጫሪንጫና ዓኮ ሳዖና ዒዚ ከኤዜ ሃጊ ማዕንዳ ዋዛ ቃኣሎ ጎይያ ኑ ካፓ።

14 ዩያር ዒጊኖንሢዮቲ! ዩይ ቢያ ማዕንዳ ከሎ ካፒሢዲ ዒንሢ ዓኣቶ ቦርሲሳ ባኣዚ ባኣያ ሃሃ ዒንሢ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ማዒ ዒንሢ ዓኣንቲ ጎዳ ዒንሢ ኮሽና ሙኪ ዳንቃንዳጉዲ ዶዲ ማዲዋቲ፤ 15 ኑ ጎዳሢ ጊቢ ዳዔሢ ዒንሢ ዳቃንዳጉዲ ጌይ ማዔሢ ዋሊፖቲ፤ ናሽከንታ ኑ ዒሻሢ ጳውሎሴያ ፔኤም ዒንጊንቲ ዔራቶ ጎይያና ዒንሢም ፃኣፔሢ ዩያኬ። 16 ዒዚ ዩኖ ዛሎ ፔ ከኢቶይዳ ቢያ ሃማ ጎይያ ፃኣፔ፤ ዒዛኮ ከኢቶይዳ ፔቲ ፔቲ ዔራሪ ሜታሳ ባኣዚ ዓኣኔ። ዔራቶ ፓጩ ዓሶና ሴካ

2:7 2:7 ማዢ. ማፃ 19:1-16። 2:16 2:16 ፓይ. ማፃ 22:4-35። 2:22 2:22 ኮኣኪ. 26:11። 3:3 3:3 ዪሁ. 18። 3:5 3:5 ማዢ. ማፃ 1:6-9። 3:6 3:6 ማዢ. ማፃ 7:11። 3:8 3:8 ዓይኤ. 90:4። 3:13 3:13 ዒሲ. 65:17፤ 66:22፤ ዮሃ. ያፒዳ 21:1። 3:10 3:10 ማፒ. 24:43፤ ሉቃ. 12:39፤ 1ቲሰ. 5:2፤ ዮሃ. ያፒዳ 16:15።

ሃንጋ ጌዲ ሺራ ዓሳ ጌኤዮ ማፃኣፖ ማሊያ ዋቢሳሢጉዲ
 ዩንሢ ሳኮዋ ዋቢሳንዳኔ፤ ያዲ ዔያታ ማዲያና ባይቃንዳኔ፤
 17 ዲንሢ ጋዓንቴ ዲጊናንሢዮቴ! ዩያ ቤርታዲ
 ዔሪሢሮ ዓይሢንቶ ዲፃ ዓሶ ማሊያይዳ ጌሊ ዲንሢ ደዲ
 ዔቄ ቤዛፓ ሎኦሙዋጉዲ ኮሺ ዔሩዋቴ፤ 18 ቢያፓ ባሺ ኑ
 ጎዳሢና ኑና ደቂሻ ዩሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ኮሹዋና ዲንጊንታ
 ዲንጊያና ጊንሢ ዲዛ ዔሪሢና ዲጩዋቴ፤ ዲዛዎ ሃሢያ
 ሃጊያ ናንጊና ቦንቾ ማያንሳ! ዓኣሜን።

ጾኑሲ ማደም ዳኪንቴ ዮሃንሴኮ ቤርታሳ ኪኢቶ ዓይያ ካር

ጾኑሲ ማደም ዳኪንቴ ዮሃንሴኮ ቤርታሳ ኪኢታ ላም? ደኤፒ ደኤፒ ማሊሢ ዓርቄያኬ፤ ይያታኦ፡-

ኪኢቶ ናባባ ዓሶኮ ጾኑሲና ዒዛኮ ናባሢ፤ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ዋላ ፔቱም ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ደዲሻኒና ዬያ ፔቱም ባይዛኒ ዳንዳዓ ሉኡዙም ዔርዚያ ዔሪ ካፒንታንዳጉዲ ላቲ ኬኤዛያኬ። ዬሮ ዋዶና ኬሰኬ ሉኡዙም ዔርዚያ፡- «ፑርቱም ሙካሢ ሃያ ጴዳ ዓጮና ካኣሚሢጃፕ ማዕሢር ጾኑሲኮ ናባሢ፤ ዬሱሴ ፔቱታዎ ዓሲ ማዓኒና ሃሃ ዓሲ ማሊሢ ዓኣያ ማዓኒ ዳንዳዐ-ዋሴ» ጋዓያኬ። ዬያታ ሉኡዙም ዔርዚያ ዓሳ፡- «ዳቂንታ ጌይሢ ናንገና ናንገ ዳንቃኒ ጌዒ ማሊ ሜታዲሢ ሃሺኬ» ጋዓኔ፤ ሃሃ ዔያታ፡- «ዓሲ ተሸኬ፤ ፑርታኬ» ጌዒ ማላ ባኮንታ ሜሌ ዓሲ ናሽኪሢንታ ዳቂንታና ፔቱታዎ ዋላ ካኣሙ-ዋሴ» ጋዓኔ።

ሃሮ ኪኢቶ ጻኣፔ ዓሢ ጋዓንቴ ዬያ ማሊያ ዓዲ ማኪሢና፡- «ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ፓጫ ባኣዚ ባኣያ ኩሙሢ ዓሲኬ፤ ዬሱሴ ጉሙርቃዘንሢና ጾኑሲ ናሽካዘንሢ ሲያ ዋሊ ናሽካንዳያ ኮይሳኔ» ጌዒ ዓሶም ፔጋሲ ኬኤዜኔ።

ማጻፍላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዓይያ ካር (1:1-4)

ፖሊና ዲሚና ኮኣኪንሢ ማሂ ኬኤዚንቴ ባኮ (1:5—2:29)

ጾኑሲ ናይና ጻላሄ ናይና ዛላ (3:1-24)

ጎኔና ሉኡዙምና ዛላ (4:1-6)

ናሹም ዛላ (4:7-21)

ቢያ ባኣዚ ባሻ ጉሙርቄሢ ዛላ (5:1-21)

ናንገ ቃኣላ

1 ቤርታፓ ዓርቃዎ ዓኣ ናንጎ ቃኣሎ ዛሎ ኑ ዒንሢም ጻኣፔኔ፤ ዬይ ናንጎ ቃኣላ ኑኡኒ ዋይዜሢ፤ ኑ ዓኣፖና ኑ ዛገሢና ኑ ዴንቄሢ ሃሃ ኑ ኩጮናኣ ኑ ዓርቄሢ ዛሎኬ።

2 ዬይ ናንጎ ማዕሢ ፔጋዲ ጴዴኔ፤ ኑኡኒያ ዬያ ዛገኔ፤ ዬያ ዛሎቱ ማርካዲኔ። ዓዲሢ ኮራ ዓኣ፤ ኑኡማኣ ፔጋዲ ጴዴ፤ ናንገና ናንጎ ኑ ዒንሢም ኬኤዛኔ። 3 ዒንሢኮ ኑኡና ዋላ ፔቱም ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ኑ ዛገሢና ዋይዜሢና ዒንሢም ኬኤዛኔ፤ ኑኡኮ ፔቱማ ዓዲሢና ናባሢ፤ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴና ዋላኬ። 4 ኑኡኮ ዋዛ ኩሙሢ ማዓንዳጉዲ ሃያ ኑ ዒንሢም ጻኣፔኔ።

ጾኑሲኮ ፖሊ ማዕያ

5 ዒዛይዳፓ ኑ ዋይዜ ዒንሢም ኬኤዛ ኪኢታ፡- «ጾኑሲ ፖሊኬ፤ ዲሚ ዒዛኮራ ፔቱታዎ ባኣሴ» ጋዓያኬ። 6 ዬያር፡- «ጾኑሲና ዋላ ኑኡኮ ፔቱም ዓኣኔ» ጌዒ ጌዒ ዲሞይዳ ኑ ናንጋያ ማዕቲ ኑ ሉኡቃኔ፤ ኑ ኬኤዛ ባኮና ማዳ ባኮናኮ ጎኑም ባኣሴ ጌይሢኬ። 7 ጋዓንቴ ዒዚ ፖይይዳ ዓኣሢጉዲ ኑኡኒ ፖይይዳ ናንጋቶ ኑኡኮ ዋሊና ፔቱም ዓኣያ ማዓንዳጉዲ፤ ሃሃ ዒዛኮ ናባሢ፤ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ሱጉፃ ጎሜ ቢያይዳፓ ኑና ጌኤሻኔ።

8 «ጎሜ ኑኡኮ ባኣሴ» ኑ ጌዔቴ ኑና ኑ ጌሻኔ፤ ጎኑምቱ ኑ ጌዳ ባኣሴ። 9 ኑኡኮ ጎሞ ጾኑሲም ኑ ቡኡጻቴ

ዒዚ ጉሙርቄንታያ፤ ሃሃ ጌኤሽ ማዕሢር ጎሞ ኑኡኮ ቢያ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ኑ ዳቢንቶይዳፓኣ ቢያ ኑና ዒ ጌኤሻንዳኔ። 10 «ጎሜ ኑ ማዲባኣሴ» ጌዔቴ ጾኑሲ ሉኡዚ ኑ ማሃኔ፤ ዒዛኮ ቃኣላኣ ኑ ጌዳ ባኣሴ።

2

ኪሪሰቶሴ ኑና ማኣዲያ ማዕያ

1 ታ ናይዮቴ! ሃያ ታ ዒንሢም ጻኣፓሢ ጎሜ ዒንሢ ማዲሞጉዲ ጌይኬ፤ ጋዓንቴ ዓይጎ ዓሲያ ማም ጎሜ ማዲያ ማዕቲ ኑ ዓዲሢ ኮይላ ማዕ ኑ ዛሎ ጌሰታይ ዓኣኔ፤ ዒዚያ ዲሎ ማዕ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኬ። 2 ኑኡኮ ጎሞ ዓቶም ጌይንታሢ ዒዛናኬ፤ ያዲ ማዕሢ ኑ ጎሞ ሌሊቱዋንቴ ዓጮ ዓሶ ቢያሢሲኬ።

3 ጾኑሲኮ ዓይሢያ ኑ ኩንሃያ ማዕቲ ኑ ዒዛ ዔራያ ማዕያ ዬያና ኑ ጎናሲ ዔራንዳኔ። 4 «ጾኑሲ ታ ዔራኔ» ጌይ ጌይ ዒዛኮ ዓይሢያ ኩንሃሙዎይ ዓኣቶ ዬይ ሉኡዚ ዓሲኬ፤ ጎኑምቱ ዒዛይዳ ባኣያኬ። 5 ጋዓንቴ ጾኑሲ ቃኣሎም ዓይሢንታሢ ቢያ ጾኑሲ ጉቤ ዒናፓ ናሽካኔ፤ ጎኔና ኑኡኮ ጾኑሲ ዓሲ ማዕያ ዔርታሢ ዬያናኬ። 6 «ጾኑሲና ታ ናንጋኔ» ጋዓ ዓሲ ኪሪሰቶሴ ናንጌ ጎይያ ናንጋንዳያ ኮይሳኔ።

ዓኮ ዓይሢያ

7 ታ ዒጊኖንሢያቴ! ሃይ ታ ዒንሢም ጻኣፓ ኪኢታ ቤርታፓ ዓርቃዎ ዒንሢ ዔራያ ሃሃ ናንጌያ ማዓንዳፓዓቴም ዓከቱዋሴ፤ ሃይ ናንጌ ዓይሢያ ቤርታ ዒንሢ ዋይዜ ቃኣሎኬ። 8 ማዕቲያ ኪሪሰቶሴ ናንጎና ዒንሢ ናንጎናይዳ ጎኔ ማዕ ጴዴ፤ ዓኪ ኪኢታ ታ ዒንሢም ጻኣፓኔ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዲማ ባይቂ ጎኑም ፖሊ ፖሊ ፖሊ ዓኣሢርኬ።

9 «ፖሊዳ ታ ናንጋኔ» ጌዒ ጌዒ ፔ ዒሻሢና ፔ ሚሼሎና ዒፃሢ ሃጊ ዲማ ዓኣኔ። 10 ፔ ዒሻሢና ፔ ሚሼሎና ናሽካሢ ቢያ ፖሊዳ ናንጋያኬ፤ ዒዛ ዛሎና ዓሲ ዳቢንቴ ጎሜይዳ ጌላዓኬ። 11 ፔ ዒሻሢና ፔ ሚሸና ዒፃሢ ጋዓንቴ ዲሚዳ ናንጋኔ፤ ሃሃ ዲሞይዳኣ ሃንታኔ ዲማ ዓኣፖ ዒዛኮ ባይዜሢር ዒ ዓኣዳ ቤዘዋ ዔርቃያኬ።

12 ታ ናይዮቴ! ጎሞ ዒንሢኮ ኪሪሰቶሴ ሱንዮና ዓቶም ጌይንቴሢር ታ ዒንሢም ጻኣፓኔ። 13 ዓድንሢያቴ! ቤርታፓ ዓኣሢ፤ ዒዛ ዒንሢ ዔራሢር ታ ዒንሢም ጻኣፓኔ። ዴጌዘቴ! ፑርታሢ ዒንሢ ባሽሢር ታ ዒንሢም ጻኣፓኔ።

14 ናይዮቴ! ጾኑሲ፤ ዓዲሢ ዒንሢ ዔራሢር ታ ዒንሢም ጻኣፓኔ። ዓድንሢያቴ! ቤርታፓኣ ዓኣሢ፤ ዒዛ ዒንሢ ዔራሢር ታ ዒንሢም ጻኣፓኔ። ዴጌዘቴ! ደዲ ዒንሢ ማዕሢር፤ ጾኑሲ ቃኣሎናኣ ዒንሢ ደዲ ዓኣሢር ሃሃ ፑርታሢ ዒንሢ ባሽሢር ታ ዒንሢም ጻኣፓኔ።

15 ሃያ ዓጮንታ ሃያ ዓጮይዳ ዓኣ ዓይጎ ባኣዚያ ናሽኪፖቴ፤ ዓጮ ናሽካ ዓሲ ጾኑሲ፤ ዓዲሢ ናሽኩዋያኬ።

16 ዓይጎር ጌዔቴ ዓሲኮ ፑርታ ሱኡኬ፤ ዓኣፒም ኮሽካ ባኣዚና ዓሲ ሄርሽንቲሳ ባኣዚ ሃያ ዓጮፓ ማዓንዳፓዓቴም ጾኑሲ፤ ዓዲሢዳፓቱዋሴ። 17 ሃያ ዓጮና ሃካ ዓኣ ፑርቶ ሱኡካ ባይቃንዳኔ፤ ጾኑሲ ማሊያ ኩንሢ ናንጋሢ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋንዳኔ።

ኪሪሰቶሴ ዓዲ ማካ ዓሶ ዔሪ ካፒንቲሢ ዛላ

18 ታ ናይዮቴ! ሃይ ጋፒንሢ ዋይኬ፤ «ኪሪሰቶሴ ዓዲ ማካይ ሙካንዳኔ» ጌይንቲሢ ዒንሢ ዋይዜኔ፤ ሃሢያ ሃይሾ ኪሪሰቶሴ ዓዲ ማካይ ሚርጌ ኬሰኬኔ። ያዲ ማዕያና ሃይ ጋፒንዮ ዋዶ ማዕሢ ኑ ዔራኔ። 19 ዔያታ

ከሰከህህ ኑ ባኣካፓኩ፤ ማዕቲያ ቤርታ ዔያታ ጎኔ ኑኡና ዋላ ዓኣያቱዋሴ፤ ዋንዳ ዔያታ ጎኔ ኑኡና ዋላ ዓኣያ ማዕ ዓኣቲ ኑኡና ዋላ ዶዶ ናንጌያ ናንዳንቲኩ፤ ቢያህ ጎኔ ኑኡና ዋላ ማዕባኣያ ማዕህ ዔያቶኮ ዔርታንዳጉዲ ኑ ባኣካፓ ዔያታ ዶማዲ ከሰከኔ።

20 ዒንህዲ ጋዓንቲ ከሪሰቶሴ ዓያኖ ጌኤፐ ከይሰህረ ዒንህ ቢያህ ጎኔ ባኮ ዔራኔ። 21 ታኣኒ ዒንህም ፃኣፓህ ጎኔ ባኮ ዒንህ ዔራዋኣህረቱዋሴ፤ ዒንህ ጎኔ ባኮ ዔራዕኔ፤ ጎኔይዳ ለኡዙዋ ባኣዚ ባኣህያ ዒንህ ዔራኔ።

22 ዓካሪ ዬሱሴ፡- «ሜሲሄ» ማዕህ «ታ ዔራዋሴ» ጋዓህዳፓ ዓታዛ ለኡዚ ጎያህ ያናዳይ? ጾኑሲ ዓዳህና ናዓህና «ታ ዔራዋሴ» ጋዓህ ቢያ ከሪሰቶሴ ዒፂ ማካህኩ። 23 ናዓህ «ታ ዔራዋሴ» ጋዓህ ዓዳህያ ዔራዋያኩ፤ ናዓህ ጉሙርቃህ ዓዳዋ ጉሙርቃኔ።

24 ዒንህኮ ጋዓንቲ ቤርታ ዒንህ ዋይዜ ቃኣላ ዒና ዓኣያ ማዖንጎ፤ ያዲ ማዕቲ ዒንህኮ ናዓህና ዓዳና ዋላ ፔቱዋ ዓኣያ ማዓንዳኔ። 25 ዬይ፤ ከሪሰቶሴ ኑም ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ናንጊና ናንጎኩ።

26 ዒንህ ጌሺ ዳቢሳ ዓሶ ዛሎና ሃያ ታ ዒንህም ፃኣፔ፤ 27 ጋዓንቲ ከሪሰቶሴይዳፓ ዒንህ ዔኩ ዓያና ዒንህዲ ናንህረ ሜሌ ያኣኒያ ዒንህ ዔርዛንዳያ ከይሱዋሴ፤ ዒዚ ቢያ ባኣዚ ዒንህ ዔርዛንዳኔ፤ ዒዚ ዒንህ ዔርዛንዳህ ጎኔ ባኣዚ ማዓንዳፓዓቲም ለኡዙዋቱዋኣህረ ዒዚ ዒንህ ዔርዛ ጎይዖማ ከሪሰቶሴና ናንጉዋቱ።

ጾኑሲ ናይ

28 ዓካሪ ታ ናይዮቲ! ዒዚ ሙኪ ጴዳ ዋዶና ኑኡኒ ዒጊጨዋዎ ጨርቁ ዒዛ ኑ ዛጋንዳጉዲና ዒ ሙካኣና ኑ ቦርሰንቲዋጉዲ ዒዛና ናንጉዋቲ፤ 29 ዒዚ ፃሎ ማዕህ ዒንህ ዔራቲ ፃሎ ማዳህ ቢያ ጾኑሲ ናይ ማዓህ ዔራዋቱ።

3

1 «ጾኑሲ ናይ» ኑ ጌይንታንዳጉዲ ዓዳህ ዋዚጉዳ ናሹዋና ኑና ናሽኩቲ ሂንዳ ዛጉዋቲ! ጎኔ ኑ ጾኑሲ ናኣቶኩ። ዓጫ ዒዛ ዔሪባኣህረ ኑናኣ ዔራዋሴ።

2 ታ ዒጊኖንህዮቲ! ሃህ ኑኡኒ ጾኑሲ ናይኩ፤ ሃጊ ኑ ዋይታንዳቲያ ዔርቲባኣሴ። ጋዓንቲ ከሪሰቶሴ ሙኪ ጴዳ ዋዶና ጎኔና ኑ ዒዛ ዛጋንዳህረ ዒዛ ኑ ማላንዳህ ኑ ዔራኔ። 3 ዬይ ያዲ ማዓንዳያታህ ከሪሰቶሴ ዛሎና ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌህህ ቢያ ከሪሰቶሴ ጌኤሺ ማዕህጉዲ ፔና ጌኤሻኔ።

4 ጎሜ ማዳህ ቢያ ጾኑሲኮ ዋጎ ዑህ ዓኣዳኔ፤ ዋይቲ ጌዔቲ ጎሜ ጌይህ ጾኑሲ ዋጎኮ ዑህ ዓኣዳህታህረኩ። 5 ከሪሰቶሴ ዓሲኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ሙኪ ጴዳህና ዒዛኮ ጎሜ ባኣያታህ ዒንህ ዔራኔ። 6 ዬያሮ ከሪሰቶሴና ናንጋ ዓሲ ቢያ ጎሜ ማዳ ማዳ ናንጉዋሴ፤ ጎሜ ማዳ ማዳ ናንጋ ዓሲ ጋዓንቲ ከሪሰቶሴ ዛጊባኣያኩ፤ ሃህ ዔሪባኣያኩ።

7 ታ ናይዮቲ! ጾኣኒያ ዒንህ ጌሺ ዳቢሱዋጉዲ፤ ከሪሰቶሴ ፃሎ ማዕህጉዲ ፃሎ ማዶ ማዳህ ቢያ ፃሎኩ። 8 ፃላሄ ቤርታኣፓ ዓርቃዎ ጎሜ ማዳያታህረ ጎሜ ማዳህ ቢያ ፃላሄ ናይኩ። ጾኑሲ ናዓህ ሙኪ ጴዳህ ፃላህኮ ማዶ ባይዛኒኩ።

9 ጾኑሲ ናይ ማዕህ ጎሜ ማዳ ማዳ ናንጉዋሴ፤ ሃህ ማዳ ማዳ ናንጋኒያ ዳንዳዑዋሴ። ዋይቲ ጌዔቲ ጾኑሲ ማሊፃ ዒዛይዳ ናንጋህረና ጾኑሲ ናይ ዒ ማዕህረኩ።

10 ጾኑሲ ናኣቶና ፃላሄ ናኣቶና ዲማዲ ዔርታህ ዬያናኩ፤ ፃሎ ማዶ ማዶዋያ፡ ሃህ ጌኤኮ ዒሻህንታ ማሻንታ ናሽኩዋኣህ ቢያ ጾኑሲ ናይቱዋሴ።

ዋሊ ናሽኪህ ዛላ

11 ቤርታኣፓ ዒንህ ዋይዜ ከኣታ፡- «ዋሊ ኑ ናሽኩም» ጋዓያኩ። 12 ፃላሄ ዓሲ ማዒ ፔ ጌርሲ ዋዶ፡ ቃኣዔኤሌጉዲ ማዓንዳያ ኑም ከይሱዋሴ፤ ዒዚ ጌኤኮ ጌርሲ ዓይጎሮ ዋዶይ ጌዔቲ ዒዛኮ ማዳ ፑርታ ማዕህረና ጌርሲ ማዳ ፐዜ ማዕህረኩ።

13 ታ ዒሾንህ! ታ ማሾንህ! ዓጫ ዒንህ ዒፃቶ ዲቃቲ ሄርሺፖቲ። 14 ኑኡኒ ኑ ዒሾንህና ኑ ማሾንህና ናሽካህረ ሃይቢፓ ናንጊ ባንህ ኑ ፐንቄህ ኑ ዔራኔ፤ ናሹዋባኣ ዓሲ ሃይቄያ ማዒ ናንጋኔ። 15 ፔ ዒሻህና ፔ ማሾና ዒፃህ ቢያ ዓሲ ሾምፖ ዋዳያኩ፤ ዓሲ ሾምፖ ዋዳ ዓሲኮ ናንጊና ናንጊ ባኣህ ዒንህ ዔራኔ። 16 ናሹዋ ዓይጎ ማዕቲያ ኑ ዔራህ ዬሱሴ ከሪሰቶሴ ፔ ሾምፓህ ኑም ዓኣህ ዒንጌህረኩ፤ ኑኡኒ ሃህ ኑ ሾምፓህ ኑ ዒሾንህንታ ማሾንህንታ ዛሎ ዓኣህ ዒንጋንዳያ ከይሳኔ። 17 ዓሲ ሃያ ዓጮይዳ ጌኤኮ ቆሎ ዓኣንቲ ማታዳ ዓሲ ዛጋዎ ማጨንቲባኣቲ «ጾኑሲ ናሽካኔ» ዋይቲ ጋዓኒ ዳንዳዓይ?

18 ታ ናይዮቲ! ኑኡኮ ናሹማ ጎኔ፡ ሃህ ማዶና ጴዳያ ማዖንጎ፤ ዳንጋና ከኤዚህና ሌሊ ማዖፓ። 19 ዬያና ኑ ጎኑዋ ዓሲ ማዒፃንታ ጾኑሲ ቤርቶ ዓልቱዋዎ ጉሙርቁ ኑ ሺኣካኒ ዳንዳዓህ ኑ ዔራኔ። 20 ኑኡኮ ዒና ፑርቶ ማዶ ኑ ማዳህ፡- «ዳባኔ» ጌዔቲያ ጾኑሲ ኑኡኮ ዒናፓ ዑፃ ማዕህ፤ ሃህ ቢያ ባኣዚ ዔራፊ ማዕህ ኑ ዔራኔ። 21 ታ ዒጊኖንህዮቲ! ዒና ኑኡኮ ዳቢንቶ ኑም ከኤዙዋያ ማዕቲያ ጾኑሲ ቤርቶይዳ ዓልቱዋያ ኑ ማዓንዳኔ። 22 ጾኑሲኮ ዓይህዮ ኑ ኩንህያና ዒዛ ዋዛሳ ባኣዚ ኑ ማዳያ ማዕህረ ኑ ዒዛ ሺኣቃ ባኮ ቢያ ዒዛይዳፓ ኑ ዔካንዳኔ። 23 ዒዛኮ ዓይህዮ ዒዛኮ ናዓህ፡ ዬሱሴ ከሪሰቶሴ ኑ ጉሙርቃንዳጉዲና ሃህ ከሪሰቶሴና ኑና ዓይህ ጎይዖ ዋሊ ኑ ናሽካንዳጉዲኩ። 24 ጾኑሲ ዓይህዮ ኩንህህ ቢያ ጾኑሲና ናንጋኔ፤ ጾኑሲያ ዒዛይዳ ናንጋኔ። ጾኑሲ ኑጊዳ ናንጋህ ኑ ዔራህ ዒዚ ኑም ዒንጌ ዓያኖናኩ።

4

ዓያና ዲማሲ ዔሪህ ዛላ

1 ዒጊኖንህዮቲ! ዓጮይዳ ማርጌ፡ ለኡዙዋና ጾኑሲ ማሊህ ከኤዛያ ማላ ዓሲ ከሰከህረ ዓያኖ ቢያ ጎኔ ዓያናኩ ጌይፖቲ፤ ዬያይዳፓ ዲቦ ዓያና ጾኑሲፓቲያ ቱዋቲያ ዲማሲ ዔራኒ ዛጉዋቲ። 2 ጾኑሲ ዓያኖ ዲማሲ ዒንህ ዔራኒ ዳንዳዓህ ያዲኩ፤ ዬይያ፡- ዬሱሴ ከሪሰቶሴ ዓሲ ማዒ ጴዳህ ማርካዳ ዓያና ጾኑሲ ዓያናኩ፤ 3 ዬሱሴ ከሪሰቶሴ ዓሲ ማዒ ጴዳህ ማርካዳዋ ዓያና ጾኑሲ ዓያናቱዋሴ፤ ዬይ ዓያና «ሙካንዳኔ» ጌይንቲም ዒንህ ዋይዜ፡ ከሪሰቶሴ ዒፃህ ዓያኖኩ፤ ዬይ ሃህያ ዓጮይዳ ዓኣኔ።

4 ታ ናይዮቲ! ዒንህ ጾኑሲኩ፤ ዒንህዳ ዓኣ ዓያና ዓጮይዳ ዓኣ ዓያኖይዳፓ ባሽኩ፤ ዬያሮ ለኡቁ ጾኑሲ ማሊፃ ከኤዛያ ማላ ዓሲ ዒንህ ባሽኩ። 5 ዔያታ ሃያ

3:1 3:1 ዮሃ. 1:12። 3:5 3:5 ዮሃ. 1:29። 3:11 3:11 ዮሃ. 13:34። 3:12 3:12 ማገፊ. ማፃ 4:8። 3:14 3:14 ዮሃ. 5:24። 3:23 3:23 ዮሃ. 13:34፤ 15:12፤ 17።

ዓጮሮ ማዕረግ ሲያታ ከኤዛሚ ሃያ ዓጮ ባአዚኬ፤ ሃይ ዓጮአ ዓይቶሲ ዋዋይዛኔ። 6 ኩኒ ጋዓንቴ ያኦሲሮኬ፤ ያኦሲ ዓራሚ ሲያ ኩኒሲ ዋይዛንዳኔ፤ ያኦሲሮ ማዕባአሚ ኩ ጋዓሚ ዋይዛዓኬ። ጎኑም ዓያኖና ሉኡዙሞ ዓያኖና ዲማሲ ኩ ዓራጎዳሚ ይያናኩ።

ያኦሲ ዓሲ ናሽካያ ማዕረግ

7 ታ ዒጊኖንሚዮቴ! ናሹሞ ያኦሲዳፓ ማዕረግ ዋሊ ኩ ናሽኮም፤ ይያይዴቴ ኩ ያኦሲ ናይኬ፤ ያኦሲያ ኩ ዓራኔ። 8 ያኦሲ ዓሲ ናሽካያታሚሮ ናሹሞ ባአሚ ያኦሲ ዓራዋያኬ። 9 ፔኤኮ ናዓሚ ዛሎና ናንጊ ኩ ዴንቃንዳጉዲ ያኦሲ ፔቴ ናዎ ዓጮ ዳኬኔ፤ ይያና ያኦሲኮ ናሹማ ዋዚጉዳያታቴያ ኩም ፔጋዲ ዓርቴኔ። 10 ኩኒ ያኦሲ ናሽኬሚሮቴዋንቴ ዒዚ ኩና ናሽኪ፤ ጎማ ኩኡኮ ዓቶም ጌይንታንዳጉዲ ፔኤኮ ናዎ ዳኬኔ፤ ናሹሞ ጌይዎ ያዲኬ።

11 ታ ዒጊኖንሚዮቴ! ያኦሲ ኩና ይያይዲ ናሽኬያ ማዕረግ ኩ ዋሊ ናሽካንዳያ ኮይሳኔ። 12 ያኦሲ ዛጌ ዓሲ ፔቴታዎ ባአሲ። ኩኒ ዋሊ ናሽኬቴ ያኦሲ ኩኡና ዋሊ ናንጋንዳኔ፤ ዒዛ ናሹማአ ጎኔና ኩ ዒና ዓአያ ማዕንዳኔ።

13 ያኦሲ ፔኤኮ ዓያኖ ኩማአ ዒንጌሚሮ ኩኡኒ ዒዛና ናንጋሚንታ ዒዚያ ኩኡና ናንጋሚ ኩ ዓራኔ። 14 ያኦሲ፡ ዓዳሚ ዓጮ ዳቁሻሚ ማሃ ፔ ናዓሚ ዳኬሚ ኩ ዛጌኔ፤ ሃሃ ኩ ማርካዳኔ። 15 ዩሱሴ ያኦሲ ናይ ማዕረግ ማርካዳ ዓሲዳ ሲያ ያኦሲ ናንጋኔ፤ ዒዚያ ያኦሲና ናንጋኔ። 16 ይያሮ ያኦሲ ኩና ናሽካ ናሹሞ ኩ ዓራኔ፤ ሃሃ ኩ ጉሙርቃኔ። ያኦሲ ዓሲ ናሽካያኬ፤ ናሹሞ ዓአ ዓሲ ያኦሲና ናንጋኔ፤ ያኦሲያ ዒዛና ናንጋኔ። 17 ኩኒ ጎኔና ዋሊ ናሽኬቴ፤ ሃሃ ኪሪሰቶሴ ናንጌ ጎይዎ ሃያ ዓጮይዳ ኩ ናንጌቴ ጋፒንዎ ዋጎ ከሎና ኩ ሂርጉዋዎ ዒዛ ቤርቶ ሺኢካንዳኔ። 18 ናሹሞ ዓአያታቴ ሂርጋ ባአሲ፤ ጎኔ ናሹሞ ዒዛ ከሎና ሂርጎ ባይዛንዳኔ፤ ሂርጋ «ፑርታና ዋጊሳንዳኔ» ጌይ ማለሚዳፓ ሙካሚሮ ሂርጋ ዓሶኮ ናሹማ ኩሙሚ ናሹሞቴዋሴ።

19 ያኦሲ ቤርታዲ ኩና ናሽኬሚሮ ኩ ዒዛ ናሽካኔ። 20 «ያኦሲ ታ ናሽካኔ» ጌይ ጌይ ፔ ዒሻሚና ፔ ሚሹሎና ዒፃሚ ሉኡዚ ዓሲኬ፤ ዒ ዴንቃ ፔ ዒሻሚና ፔ ሚሹሎና ናሽኪባአያ ማዕረግ ዒ ዴንቁዋ ያኦዛሚ ናሽካኒ ዳንዳዑዋሴ። 21 ይያሮ ኪሪሰቶሴ ኩም ዓይሚ ዓይሚ፡- «ያኦሲ ናሽካሚ ፔ ዒሻሚንታ ፔ ሚሹሎንታ ናሽኮንጎ» ጋዓያኬ።

5

ዓጮ ባሽሚ ዛሊ

1 ዩሱሴ ሜሲሄ ማዕረግ ጉሙርቃሚ ሲያ ያኦሲ ናይኬ፤ ዓዳሚ ናሽካሚ ሲያ ናዓሚና ናሽካኔ። 2 ያኦሲ ናአቶ ኩ ናሽካያ ማዕረግ ኩ ዓራጎዳሚ ያኦሲ ናሽኪ፤ ዒዛኮ ዓይሚያዎ ኩ ኩንሚ ዎዶናኬ። 3 ያኦሲ ናሽኪሚ ጌይሚ ዒዛኮ ዓይሚያ ኩንሚሚኬ፤ ዒዛኮ ዓይሚያ ሜታሳያቴዋሴ። 4 ዎይቴ ጌዔቴ ያኦሲ ናይ ማዕረግ ሲያ ዓጮ ባሻያታሚሮኬ፤ ዓጮ ኩ ባሻንዳሚያ ያኦሲ ጉሙርቁያኬ። 5 ዓጮ ባሻንዳሚ ዩሱሴ ያኦሲ ናይ ማዕረግ ጉሙርቃሚ ሌሊኬ።

ኪሪሰቶሴ ዛሎ ማርካዳንቴ ማርካቶ

6 ዒዛኮ ማሰቲያ ዔርዛ ዋአያንታ ሃይሶ ዔርዛ ሱጉያንታ ኬሰኬሚ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴይዳፓኬ፤ ዒዛኮ ኬሰኬሚ ዋአሚ ሌሊቱዋንቴ ዋአሚና ሱጉሚናኬ፤ ዩይ

ጎኔ ማዕረግ ዓያኖ ጌኤዛ ማርካዳኔ፤ ዎይቴ ጌዔቴ ዓያኖ ጌኤዛ ጎኔ ከኤዛያታሚሮኬ። 7 ይያሮ ዒዛኮ ሃይሃ ማርካ ዓአኔ፤ 8 ይያታ ዓያኖ ጌኤሺንታ ዋአሚንታ ሱጉሚንታኬ፤ ዩንሚ ሃይሃንሚ ማርካዳ ማርካታ ፔቴ ማዕያኬ። 9 ዓሲ ማርካዳ ማርካቶ ኩ ዓካኔ፤ ጋዓንቴ ያኦሲ ማርካታ ሲያይዳፓ ባሹኬ። ያኦሲ ፔኤኮ ናዓሚ ዛሎ ማርካዳ ማርካታ ያዲኬ። 10 ያኦሲ ናዓሚ ጉሙርቃሚኮ ዩይ ማርካታ ዒና ዓአኔ። ያኦሲ ጉሙርቁዋአሚ ጋዓንቴ ያኦሲ ፔኤኮ ናዎ ዛሎ ማርካዳ ማርካቶ ጉሙርቁባአሚሮ ያኦሲ ሉኡቁያ ማሃኔ። 11 ዩይ ማርካታ ያኦሲ ናንጊና ናንጊ ኩም ዒንጌሚና ይያ ናንጎ ዒዛኮ ናዓሚ ዒንጋያታሚ ማርካዳያኬ። 12 ያኦሲ ናዓሚ ዓአሚኮ ናንጊ ዓአኔ፤ ያኦሲ ናዓሚ ባአሚኮ ጋዓንቴ ናንጊ ባአሲ።

ናንጊና ናንጊ

13 ዒንሚ፡ ያኦዛሚ ናዓሚ ሱንዎና ጉሙርቃዘንሚኮ ሲያ ናንጊና ናንጊ ዓአያ ማዕረግ ዒንሚ ዓራጎዳጉዲ ሃያ ሲያ ታ ዒንሚም ፃአፓኔ። 14 ዒይጎ ባአዚያ ማዎም ዒዛ ማለያጉዲ ኩ ሺኢቁቴ ኩም ዒ ዋይዛንዳሚ ኩ ጉሙርቃኔ፤ ያኦሲ ቤርታ ኩኡኮ ዓአ ጫርሹማ ይያኬ። 15 ኩ ሺኢቃ ባኮ ሲያ ዒ ዋይዛሚ ኩ ዓራቴ ዒዛይዳፓ ኩ ሺኢቃ ባኮ ሲያ ዔኬሚ ኩ ዓራኔ።

16 ያኦሲያ ፔኤኮ ዒሻሚያ ማዎም ሚሹሎ ዎዲዎ ጎሜ ማዳንቴ ዴንቁቴ ዒዛም ሺኢቆንጎ፤ ይያ ዓሚና ዓሴሎና ጎማ ዎዲዎም ማዕረግ ያኦሲ ዒዛም ናንጊ ዒንጋንዳኔ። ጋዓንቴ ዎዲ ጎሜ ዓአኔ፤ ይያጉዳ ጎምም ሺኢቆንጎ ታ ጎፀዋሴ። 17 ፑርታ ማዳ ሲያ ጎሜኬ፤ ማዕረግ ዎዲዎ ጎሜ ዓአኔ።

18 ያኦሲ ናይ ማዕረግ ሲያ ጎሜ ማዳ ማዳ ናንጉዋአሚ ኩ ዓራኔ፤ ዎይቴ ጌዔቴ ያኦሲኮ ናዓሚ፤ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዒዛ ካፓሚሮኬ፤ ፃላሄያ ዒዛ ካአሙዋሴ።

19 ኩኒ ያኦሲ ዓሲ ማዕረግ፤ ሃሃ ዓጫ ጉቤ ፃላሄ ዓሲ ማዕረግ ኩ ዓራኔ።

20 ያኦሲ ናዓሚ ሙኬሚና ጎኔ ማዕረግ፡ ዒዛ ኩ ዓራጎዳጉዲ ማለ ጸቂሃ ዒና ኩም ዒንጌሚያ ኩ ዓራኔ፤ ኩኒ ይያ ጎኔ ማዕረግ፡ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴና ናንጋኔ፤ ዒዚ ጎኔ ያኦሲ ሃሃ ናንጊና ናንጊ ዒንጋያኬ።

21 ታ ናይዮቴ! ሜሌ ያኦዛ ካአሽኪሚዳፓ ዒንሚና ካፑዋቴ።

ጾኑሲ ማደም ዳኪንቴ ዮሀንሴስ ለምዓሳ ኪሊቶ ዓይያ ካር

ዮሀንሴስ ለምዓሳ ኪሊቶ ጾኑሲ ማደም ዳኪንቴ ጋርቻህ፤ ዮሀንሴ ማዓዛ ጾኑሲ ማደም ለንቸንታ ዒንዴሎና ናኦቶናም ጋዓያኩ። ዬና ጌይፃ፡- ጎንጎቴ ፔቴ ሸኢጲህ ማኦሪና ዓሶናም ማውቀዎ ዓታዓኩ። ሃና ዳካና ጾኑሲ ስኢቴላ፡- ዋሊ ዔያታ ናሽካንዳጉዲ ኬኤዛያና ሃሃ ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሶና ዔያቶኮ ዔርዚያናይዳጋ ዔሪ ካፒንታንዳጉዲ ላቲ ኬኤዛያኩ።

ማጻኔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

ዓይያ ካር 1-3

ጎኔ ናሹሞ ዛላ 4-6

ሉኡዙሞና ዔርዛ ዓሶ ዛሎ ላቲ ኬኤዛንቴ ሃይሴ 7-11 ጋፒንህ ሃይሴ 12-13

1 ታና፡ ጋርቻህዳጋ ዳኪንቴ ኪሊታ፡- ለንቸንታ ዒንዴሎና ናኦቶናም፤ ታ ዒንህ ጎኔና ናሽካኔ፤ ዬይያ ታና ሉሊቱዋንቴ ጎኔህ ዔራ ዓሳ ቢያ ዒንህ ናሽካኔ፤ 2 ዬይ ጎኔህ፡- ኑኡና ዋላ ዓኣያ፤ ሃሃ ሃጊ ሴካ ናንጊና ናንጋንዳያኩ።

3 ዬያሮ ጾኑሲ፡ ዓዳህና ናዓህ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴናኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ፡ ማኦሪፃ፡ ኮሹማ ጎኔሞና ናሹሞና ማዒ ኑኡና ዋላ ማዖንጎ።

ጎኔና ናሹሞና ዛላ

4 ኔኤኮ ናኦቶይዳጋ ፔቴ ፔቴዛንህ ጾኑሲ፡ ዓዳህ ኑና ዓይህ ጎይፃ ጉሙርቁህና ደዲ ዓኣንቴ ታ ዔያቶ ዳንቁህሮ ሚርጌና ታና ዋዛሳኔ። 5 ለንቸንታ ዒንዴሎ! ሃህ ታ ኔኤሞ ጾኑሲ ዓይህ፡- «ዋሊ ኑ ናሽኮም» ጋዓ ቤርታኣጋ ዓኣ ዓይህ፡ ማዓንዳኣጋታም ዓከቱዋሴ።

6 ጎኔ ናሹሞ ጌይህ፡- ጾኑሲ ዓይህ ኩንሥህኬ፤ ዬይ ዓይህ፡ ቤርታ ዒንህ ዋይዜህጉዲ «ናሹሞና ናንጉዋቴ» ጋዓያኩ።

7 ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዓሲ ማዒ ጴዳህ ጉሙርቁዋ፡ ሚርጌ ዳቢሻ ዓሲ ዓጮይዳ ኬሰኬኔ። ዬያጉዴ ዓሲ ቢያ ሉኡቃያና ኪሪሰቶሴ ዒፃ ሞርኬኬ። 8 ዒንህኮ ጋዓንቴ ላቢ ማደና ባካ ጉሪ ዓቱዋጉዲ ዒንህ ዔራዋቴ፤ ዒንጎ ባኮ ኩሙህና ዔካኒ ደዲዋቴ።

9 ኪሪሰቶሴ ዔርዜ ባኮና ደዲ ናንጉዋኣህና ዬያይዳጋ ሃኪ ዓኣዳህና ዋላ ጾኑሲ ባኣሴ፤ ኪሪሰቶሴ ዔርዜ ባኮና ደዲ ናንጋህና ጋዓንቴ ጾኑሲ፡ ዓዳህና ናዖና ዋላ ዓኣኔ።

10 ሃያ ዔርዚያ ዓርቁዋዎ ጾኑሲ ዒንህ ኮይላ ሙኬቶ ሸኦቸንህ ዒዛ ዔከፖቴ፤ ሃሃ ሳራህታዖ ሳራህፖቴ።

11 ዓይጎር ጌዔቴ ዒዛ ሳራህ ዓሲ ዒዛኮ ፑርቶ ማደ ዋላ ማዳያ ማዓንዳህሮኩ።

ጋፒንህ ሃይሴ

12 ታ ዒንህም ጾኑሲ ኮዓ ባኣዚ ሚርጌ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ቢያህ ጾኑሲ ሉሊ ኬኤዛኒ ታ ኮዑዋሴ፤ ባሼ ሚርጌና ኑ ዋዛዳንዳጉዲ ታኣኒ ሙኪ፡ ዋሊ ኑ ዛጊ ጌሰታኒ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ጌሃኔ።

13 ለንቸንቴ፡ ኔ ጌራሎ ናኣታ «ኮሺዳ?» ኔና ጋዓኔ።

1:5 5 ዮሃ. 13:34፤ 15:12፤ 17።

ጾኑሲ ማደም ዳኪንቴ የሃኒሴኮ ሃይሣሳ ኪሊቶ ሳይጾ ካር

የሃኒሴኮ ሃይሣሳ ኪሊቶ ጻጸሁ፡- «ጾኑሲ ማደም ዳኪንቴ፡ ጋርቻህ የሃኒሴኮ» ማደም፡ ጻጸሁን፡- ጋይዮሴ ጌይንታያ ሸኢጲያ ማኣር ዓሶ ወይሣህምኬ፤ ሃኖ ኪሊቶ ጻጸፍ ዓህ ፔቴ ዛሎና ጋይዮሴ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ማኣዳሂር ዒዛ ጋላታኔ፤ ባጎ ዛሎና ጊንሣ ዲዮጸራጸሴ ጌይንታ ጌኔ ማዳ ዓህዳፓ ፔና ካፓንዳጉዲ ጋይዮሴም ኬኤዛኔ።

ማጻፍቴላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ሳይጾ ካር 1-4

ጋይዮሴ ማደር ጋላቶናህ 5-8

ዲዮጸራጸሴኮ ፑርቶ ማዳ ኬኤዛናህ 9-10

ዲማጸርሴም ኬኤዛንቴ ባኣዚ 11-12

ጋፒንህ ሃይሴ 13-15

1 ታና፡ ጋርቻህዳፓ ዳኪንቴ ኪሊታ፡- ታ ኮሺ ናሽካ ጋይዮሴም፤ 2 ታ ዒጊናሂዮ! ኔኤኒ ዓያኖ ናንጎና ኮሺ ዓኣህ ታ ዔራኔ፤ ዩያጉዲ ሃህ ናንጋ ኔኤም ኮሽካንዳጉዲና ዑጻኣ ኔኤኮ ኮሺ ናንጋንዳጉዲ ታ ሸኢቃኔ። 3 ፔቴ ፔቴ ኑ ዒሾንህ ሙኪ ጎኑም ኔ ጉሙርቄንታያና ሃህ ጎኑምና ኔ ናንጋህ ማርካዳንቴ ታ ወይዚ ማርጌና ወዛዳኔ። 4 ዓይጎር ጌዔቴ ታኣኮ ናኣታ ጎኑምና ናንጋህ ወይዚፓዓቴም ማሌ ባሺ ታና ወዛሳ ባኣዚ ባኣሂርኬ።

ጋይዮሴ ዛሎ ማርካዳንቴህ

5 ታ ዒጊናሂዮ! ወዚ ዔያታ ኔኤም ሾኦቹ ማዔቴያ ዒሾንህም ኔ ጉሙርቄንቴ ማዳኔ። 6 ዔያታ ኔ ዔያቶም ማዳ፡ ናሹም ማዳ ዛሎ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ፡ ዓሶ ዲሶ ቤርታ ማርካዳኔ፤ ሃህያ ጾኑሲ ወዛሳ ጎይሂና ዔያታ ፔኤኮ ጎይጾ ዓኣዳኣና ኔ ዔያቶ ማኣዳቴ ኮሺኬ። 7 ዔያታ ኪሪሰቶሴም ማዳኒ ኬሰካ፡ ዓይሁዳ ማዒባኣ ዓሶይዳፓ ፔቴታ፡ ማኣዶ ዳንቁባኣሴ። 8 ጎኔ ማዳ ኑ ወላ ዔያቶና ማዳያ ማዓንዳጉዲ ዩኖጉዳ ዓሶ ማኣዳንዳያ ኑና ኮይሳኔ።

ዲዮጸራጸሴ ፑርቲሲ ዲማጸርሴ ኮሺ ጌሰቶና ጌኤሲ

9 ሃያኮ ቤርታ ሸኢጲያ ማኣርም ታ ኪሊታ ጻጸፎ፤ ጋዓንቴ ሸኢጲያ ማኣር ዓሶ ወይሣያ ማዓኒ ኮዓ፡ ዲዮጸራጸሴ ታ ማሊያ ዔኪባኣሴ። 10 ዩያር ታኣኒ ዒንህ ኮይላ ሙካፖ ዒዚ ኑና ጫሽኬህና ቶኦኮ ኑኤኮ ባይዜህ፡ ሃህ ዒ ማዳ ፑርቶ ማዳ ቢያ ዓሶ ቢያህ ቤርታ ታ ኬኤዛንዳኔ፤ ዒዚ ማዳ ባካ ዩያ ሌሊቱዋሴ። ዒ ፔ ቶኦኪና ዒሾንህ ሾኦቹንህ ዒካያቱዋሴ፤ ማሌ ዓሳ ሃህ ሾኦቹንህ ዔኩዋጉዲ ላኣጋኔ፤ ሸኢጲያ ማኣርይዳፓኣ ዲውሲ ዔያቶ ኬሳኔ።

11 ታ ዒጊናሂዮ! ኮዣህ፡ ማዳ ጎይጾ ማዳ፤ ፑርታህጉዲ ማዳ፡፡ ኮሺ ማዳ ማዳይ ቢያ ጾኑሲ ዓሲኬ፤ ፑርታ ማዳ ማዳህ ጋዓንቴ ጾኑሲ ዛጊባኣያኬ።

12 ዲማጸርሴ ዛሎ ዓሲ ቢያ «ኮሺኬ» ጌዒ ማርካዳኔ፤ ጎኑም ፔኤር ዒዛም ማርካዳኔ፤ ሃህ ኑኤኒያ ዒዛም ማርካዳኔ፤ ኑኤኮ ማርካዳ፡ ጎኔ ማዔህ ኔ ዔራኔ።

ጋፒንህ ሃይሴ

13 ታ ኔኤም ጻጸፓኒ ኮዓ ባኣዚ ማርጌ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ቢያ ጻጸፍ ጋፒሳኒ ታ ኮዑዋሴ። 14 ዑኬ ታ ኔና ዛጋንዳኔ ጌዒ ታ ጉሙርቃኔ፤ ዩኖና ኑ ወላ ካኣሚ ጌሰታንዳኔ።

15 ኮሹም ኔኤም ማፖንጎ፤ ኑኤኮ ዒሾንህንታ ማሾንህንታ ማዓ ዓሳ ኔና «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፤ ኔኤኒያ ኑኤኮ ዩካ ዓኣ ፔቴ ፔቴ ዒሾንህንታ ማሾንህንታም «ኮሺዳ? ዒንህ ጋዓኔ» ጌዔ።

1:1 1 ዳኪ. ማዶ 19:20፤ ሮማ 16:23፤ 1ቆሮ. 1:14።

ጴሁዳ ኪሊቶ ዓይያ ካር

ሃይ ጴሁዳ ኪሊታ የአፕሪል ፳፱ ትመርቁ ጎናሲ ዓከባኣ ዓሲታየ ዩሱሴ ጉሙርቁ ዓከ ዓሶ ማለ፡ ለኡዙዋ ባኮ ኬኤዛ ዓሶይዳፓ ዩሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዓከ ዓሶ ፔና ካፓንዳጉዲ ዔርዛኒኬ፤ ማሊያ ለምዓሳ ጳጳርሴ ኪሊቶ ማለ፡ ሃኖ ዳኮ ኪሊቶ ማፃኣፖ የኣፔ ዓሣ ፔቴና ጌኡዙንሣም ያኦሲ ዒንጌ ጉሙርቁያ ኮሺ ዔያታ ዓርቃንዳጉዲ ሃሣ ሃኖ ኪሊቶ ናባባ ዓሳኣ ዔራንዳጉዲ ኬኤዛኔ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዓይያ ካር 1-2
ሉኡዙዋና ዔርዛ ዓሶኮ ማሊያንታ ዔርዚያንታ ሃሣ ዔያቶም ጌኢጊንቴ ባኮ 3-16
ዩሱሴ ጉሙርቁ ዓሶም ዒንጊንቴ ዘር 17-23
ያኦሲ ጋላቴሣ 24-25

1 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ማዳያ ማዔ ያይቆኦ ጌርሲ ጴሁዳይዳፓ፡-
ያኦሲ ዔኤሌዘንሣም፤ ሃሣ ያኦሲ ዓዳሣ ናሽኬዘንሣም፤ ሃሣ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴና ካፒንቴ ዓኣዘንሣም ቢያ፡-
2 ማኣሪሣና ኮሹዋና ሃሣ ናሹዋና ዒንሣም ዲቦንጎ።

ሉኡዙዋ ባኣዚ ዔርዛ ዓሶ

3 ታ ዒጊኖንሣሦቴ! ኦም ቢያሣም ማዔ ዳቁንቶ ዛሎ ታ ዒንሣም የኣፓጊ ጌዔኔ፡ ሃሣ ለሚ ሸርቱዋ ጎይሣና ጌኡዙ ዓሶም ፔቴና ዒንጊንቴ ጉሙርቁያ ዛሎ ደዲ ዒንሣ ያልታንዳጉዲ ዘር ታ ዒንሣም የኣፓንዳያ ታና ኮይሴኔ።
4 ዔያቶይዳ ዋጊንታንዳያ ማዔያ ማርጌ ዋዴኮ ቤርታ የኣፕሪል ማዔ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዒንሣኮ ባኣኮ ደሚና ፑኒ ጌሌኔ፤ ዔያታ ኦ ያኣዛሣኮ ኮሹዋ ዒንጊያ ፔ ሱኡካ ዓይሣ ጎይያ ላኣሚ ላኣሚ ሸራ ጎሜ ዓሲኬ፤ ዒዚ ኦኡኮ ሌሊ ኦና ዋይሣና ኦ ጊዳ ጎዳታያ ማዔ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴያ ዔያታ «ዔሩዋሴ» ጋዓኔ።

5 ዩያ ቢያ ዒንሣ ቤርታዲ ዔራያ ማዔቶዋ፡ ያኦሲ ፔ ደር ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኬሲ ዳቁሽሣና ዒዛ ጉሙርቁባኣ ዓሶ ጊንፃፓ ባይዘያ ማዔሣ ታ ዒንሣም ጳቂሣኒ ኮዓኔ።

6 ዩያጉዲ ሃሣ ፔኤኮ ቦንቾ ካፒ ዒዲ ፔ ቤዘዋ ሃሽ ያኦሲ ኪሊታንቾ ማሉዋቴ፤ ያኦሲ ዔያቶ ዴኤፖ ዋጎ ኬሎ ሄላንዳኣና ናንጊና ቴኡሲዳ፤ ሃሣ ዴኤፒ ዲሚዳ ጌሣ ካፒ ዓኣኔ።
7 ዩኖ ጎይያ ሶዶሜና ጋዋራና ሃሣ ኮይሎይዳ ዓኣ ካታማኣ ማቾ ሃሣ ዒን ማዒባኣ ዓሲና ላሂ ጎሜ ማዴኔ፤ ቤርታ ማዘንታፓ ዓርቃየ ዓኣ ዋጎ ላኣሚ ዲማ ጎይሣና ዔያታ ዋላ ላሂኔ። ዩያር ዔያታ ናንጊና ባይቁዋ ታዋይዳ ሚቺንታንዳ ዓሶም ኮኣኪንሣ ማዔኔ።

8 ዩያጉዲ ዩና ዓሳ ዓውቲ ጌዔ ጊንሣ ዓኣዲ ዓኣዲ ፔ ዓሽኮ ዒኣሳኔ፤ ያኦሲኮዋ ዓኣ ቢታንቶ ቦሃኔ፤ ሃሣ ጫሪንጮይዳ ቦንቾ ዓኣ ማዘንቶዋ ዔያታ ጫሽካኔ።
9 ያኦሲ ኪሊታንቾኮ ሱኡጋሣ ሚካዔኤሌ ጎይሣታየ ሙሴኮ ሌዘ ዛሎ የላሄና ዋላ ማርሜያና «ያኦሲ ኔና ጎርንጎ» ጌዔያፓዓቴም ጫሽኪ ዒዛይዳ ዋጋኒ

ጫርቁባኣ። 10 ዩያታ ዓሳ ጋዓንቴ ፔ ቶኦኪና ዔራኒ ዳንዳዒባኣ ጫሽ ጫሽካኔ፤ ማሊሣባኣ ቦፖጉዲ ፔኤኮ ማዘንታፓ ዔያታ ዔራ ባኣዚ ዓኣያ ማዔቶዋ ዩያና ዋላ ባይቃንዳኔ። 11 ቃኣዔኤሌ ዓኣዴ ጎይያ ዔያታ ዓኣዴሣር፡ ሚኢሸር ጌዒ ባኣላኣሜ ዳቢንቴ ጎይያ ዔያታኣ ዳቢንቴሣር ሃሣ ቆራሂ ጎሣሣ ዒዲ ማኬሣጉዲ ዔያታኣ ዒዲ ማኬ ባይቁሣር ዔያቶ ባዴዔ። 12 ዩያታ ዓሳ ቦርሲንቴ ባኣያና ዋሊና ዓማሊ ዒንሣ ናሹዋና ቡኪንቴ ሙዓ ሙዓ ባኣኮይዳ ዴዲ ዒንሣኮ ዴቆ ማዔኔ፤ ዔያታ ማላሣ ፔ ቶኦኪ ሌሊኬ፤ ሃሣ ዔያታ ዠባሬና ሂዒንታያ ዒርዘባኣ ሻኣራጉዴያኬ። ሚያ ዓኣፓ ዋዶናታየ ዓኣፒ ዴዴዋያ፡ የጳፓ ቱጊንቴ ሜሊ ሃይቁ ሚሣጉዴያኬ። 13 ዔያቶኮ ቦርሲሳ ማዳ ዓዳ ዲባጉዲ ዔያታ ዲባሳያ ዴኤፖ ዠባርና ሂዒንቴ ዓጊያ ባዘ ዋኣያጉዴያኬ፤ ሃሣ ዔያቶ ሻኔ ዲሚ ናንጊና ካፓያ፡ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ላቢንቴ ሃንታ ዠኦጋሣጉዴያኬ።

14 ዓዳኣሜይዳፓ ዓርቃየ ላንካሳ ሸይንቴ ማዔ ሄኖኬ ዩያቶ ዓሶ ዛሎ፡- «ሃይሾ ጎዳሣ ሚርጌ ሺያና ፓይዲንታ ጌኤሽ ዓሲና ዋላ ሙካንዳኔ። 15 ዒዚ ሙካንዳሣያ ዓሲ ቢያይዳ ዋጋኒ፡ ዓይሣንቶ ዒዳ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ቢያ ዔያታ ዳቢንቴ ማዳ ማዳ ቢያሣና ሃሣ ያኦሲ ጫሽኬ ጫዘና ቢያ ፔጋሳኒኬ» ጌዒ ያኦሲ ማሊሣ ኬኤዘኔ።

16 ዩያታ ዓሳ ቢያ ዋዴ ጉንዳሚያ፤ ሃሣ ፔቴ ባኣዚናታየ ዋዛዲዋያኬ፤ ዔያቶኮ ፑርቱዋ ሱኡኮ ሌሊ ኮንሣያ ዳንጋኣ ዔያቶኮ ያቶርዋ ዑኡሲና ኮሜያኬ፤ ዩያጉዲ ዔያታ ፔና ማኣዳንዳ ባኣዚ ሌሊ ኮዒ ኮዒ ዓሲ ጌሻኔ።

ላቲሣና ዘርና

17 ዒንሣ ጋዓንቴ ዒጊኖንሣሦቴ! ኦ ጎዳሣ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ዳኪንቴዘንሣ ሃያኮ ቤርታ ኬኤዘ ቃኣሎ ጳቂሣዋቴ። 18 ዔያታ ኬኤዘየ፡- «ዋዶኮ ጋፒንጎይዳ ፔ ሽና ዓይሣ ሱኡኮ ኮንሣ፡ ጌሻ ዓሲ ሙካንዳኔ» ዒንሣም ጌዔኔ። 19 ዔያታ ዓሲ ዋሊፓ ፓቃያ፡ ዓሲ ማሊሣ ሱኡኬ ኮንሣያ፤ ሃሣ ዓያና ጌኤሽያ ዔያቶይዳ ባኣ ዓሲኬ። 20 ዒንሣ ጋዓንቴ ዒጊኖንሣሦቴ! ቢያፓ ዑሣ ዓኣዴ ጌኤሽ ማዔ ጉሙርቁያና ዒንሣ ቶኦኪ ጌኤሻኒ ማሉዋቴ፤ ዓያና ጌኤሽ ዋልቁና ሽኢቁዋቴ። 21 ኦ ጎዳ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ፔኤኮ ማኣሪያና ናንጊና ናንጊ ሽምፖ ዒንሣም ዒንጋንዳጉዲ ካፒ ካፒ ዒንሣ ቶኦኪ ያኦሲ ናሹዋ ጋርይዳ ማሂ ዓርቁዋቴ።

22 «ዩይ ማዓንዳ?» ጌዒ ዓልታ ዓሶም ናሹዋና ኮሺ ባኣዚ ማዳዋቴ፤ 23 ፔቴ ፔቴ ዓሶ ታዋይዳፓ ዓይሲ ዳቁሹዋቴ፤ ሃንጎ ዓሶ ሚጨንቴሣና ዒጊጨ ማኣሩዋቴ፤ ያዲ ማዔቶዋ ዔያቶኮ ጎሞና ዒኣቴ ዑያ ሄሌ ዓፒላታየ ዓቱዋንቴ ፒኢሉዋቴ።

ያኦሲ ጋላቴሣ

24 ዒንሣ ሎኦሙዋጉዲ ማሃኒና ቦርሲሳ ባኣዚ ባኣያ ማሃኒ ዋዘና ዒዛኮ ቦንቾ ቤርቶ ዒንሣ ሸኢሻኒ ዳንዳዒሣም። 25 ዒዚ ሌሊ ኦና ዳቁሻሣ ማዔ ያኣዛሣም፡ ኦ ጎዳሣ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ሚናፓ ዓርቃየ፡ ሃሣያ፡ ናንጊና ቦንቾና ዴኤፑዋና፡ ዋልቁና ቢታንቶና ቢያ ዒዛም ማፖንጎ! ዓኣሜን።

1:1 1 ማቲ. 13:55፤ ማር. 6:3። 1:5 5 ኬሲ. ማፃ 12:51፤ ፓይ. ማፃ 14:29-30። 1:7 7 ማዘ. ማፃ 19:1-24። 1:9 9 ዳኣኔ. 10:13፤ 21፤ 12:1፤ ዮሃ. ያፔጳ 12:7፤ ላሚ. ዋማ 34:6፤ ዛካ. 3:2። 1:11 11 ማዘ. ማፃ 4:3-8፤ ፓይ. ማፃ 22:1-35፤ 16:1-35። 1:14 14 ማዘ. ማፃ 5:18፤ 21-24። 1:18 18 2ጴፂ. 3:3።

ታኦኒ ናንገና ሃይቁዎ ናንጋያ ማዕኔ፤ ሃይቢና ሃይቁ ዓሳ ዳዓ ቤዘናይዳ ቢታንቶ ታኦኒ» ታኦኒ ጌዕኔ። 19 ሃሃ ዒ ኬኤዛዎ፡- «ዓካሪ ነ ዛጌሃና ሃሃ ዓኣ ባኮና ሃገ ማደንታንዳ ባኮና ያኣ፤ 20 ታኦኒ ማዘቆ ኩጫ ኔ ዛጌ፡ ለንካዎ ዠኣጎንሃና ፖዎ ጌሃ ለንካዎ ዎርቆ ቫርኖንሃኒባ ዓኣሽንቲ ማሊያ ያደኤኬ፤ ለንካዎ ዠኣጎንሃ፡- ለንካዎ ሸኢጲዎ ማኣርኮ ከኢታንቶኬ፤ ለንካዎ ፖዎ ጌሃ ቫርኖንሃ፡- ለንካዎ ሸኢጲዎ ማኣርኮ» ጌዕኔ።

2

ዒፕሶኔ ሸኢጲዎ ማኣርኮ ኬኤዛንቲ ባኣዚ

1 ሃሃ ኬኤዛዎ፡- ዒፕሶኔ ሸኢጲዎ ማኣር ከኢታንቶሃም ሃዚ ጌይ ያኣ፤

«ሃይ ለንካዎ ዠኣጎንሃ ፔኤኮ ማዘቆ ኩጫ ዓርቁሃና ለንካዎ ዎርቆ ቫርኖ ባኣኮይዳ ሃንታ ዓሃ ኬኤዜያኬ፤ 2 ኔኤኮ ማዶ፡ ደዲ ኔ ማዶ ማዶ ሃሃ ገቢ ዳንደዒዎ ታ ኔኤሲ ዔራኔ፤ ፑርቶ ዓሶ ዛገ ኔ ዘቲ ጌይባኣሃ፤ ሃሃ ያኦሲ ማዶም ዳከንቲባኣያታዎ ኑ ዳከንቲያኬ ፔና ጋዓዘንሃ ዛገ ዳማሲ ሉኤዚ ዔያታ ማዕሃ ኔ ዔራሂያታ ዔራኔ። 3 ዬያጉዲ ገቢ ዳንደዒ፡ ኔኤኮ ደዲዎና ታ ሱንፖር ቤልፃዲዎ ደዲ ማታሂ ኔ ዔኬሂ ታ ዔራኔ። 4 ጋዓንቲ ፔቲ ታ ኔኤኮ ቦሃ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬና ዓይጎዳይ ጌዔቲ ኔኤኮ ቤርታኣ ናሹዎ ኔ ሃሽኔ፤ 5 ዓካሪ ኔ ሃኣዒ ሎኦማንዳሂኮ ቤርታ ዎካ ኔ ዓኣቲያ ማሊ ጳቂሃ፡ ጎሞዎ ኔኤኮ ቡኡፃ፤ ቤርታ ማዳሂጉዲ ማዶ፤ ዬና ቢያ ኔ ማዳባኣቲ ታ ኔ ኮይላ ሙካንዳኔ፤ ጎሞዎ ኔ ቡኡፃ ባኣቲ ፖዎ ጌሃ ቫርኖ ቤዛፓ ታ ኔኤኮ ሸኢጲንዳኔ። 6 ጋዓንቲ ታ ኔና ሄርቫ ፔቲ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬና፡- ታኦኒ ዒዳ፡ ኒቆላ ዓሶኮ ማዶ ኔኤኒያ ዒዳሂኬ።»

7 «ሸኢጲዎ ማኣር ዓሶም ዓያና ጋዓ ባኮ ዎይዛ ዎይዚ ዓኣሂ ዎይዘንጎ! ያሎና ባሽሂ ያኦሲ ኮሹ፡ ኮኸ ቤዛ ዓኣ ሸምፖ ዒንጋ ማዳሂ ዓኣፖ ታ ሙኡዛንዳኔ።»

ሴሜርኔሴ ሸኢጲዎ ማኣርኮ ኬኤዛንቲ ባኣዚ

8 ሃሃ ዒዚ ኬኤዛዎ፡- «ሴሜርኔሴ ሸኢጲዎ ማኣር ከኢታንቶሃም ሃዚ ጌዒ ያኣ፤

«ሃይ ዓይፃሃና ጋፒንፃሃና ማዕያ ሃሃ ሃይቁዎ ሸምፖና ዓኣያ ማዕሃ ኬኤዜያኬ፤ 9 ኔኤኮ ማታሂና ማንቃቶና ታ ዔራኔ፤ ያዲ ማዕኔ ኔ ያርጎቹኬ፤ ዓይሁዳ ዓሲቱዎ ሉ ዓይሁዳኬ» ፔና ጋዓ ዓሶንታ ያላሄ ዓሲ ማዕ ዓሶንታ ሱንፖ ኔኤኮ ፑርቲሳሂ ታ ዔራኔ፤ 10 ኔና ሄላንዳ ማታሂ ዒገጪፖ፤ ሃኣዛጉዎቲ ያላሄ ዒንሂ ዎይታቲያ ዛገኒ ዒንሂዳፓ ፔቲ ፔቲ ዓሶ ቱኡሲ ማኣሪ ጌልዚ ቱከሴም፡ ታጾ ኬሊ ዒንሂ ማታዳንዳኔ፤ ጋዓንቲ ሃይቢ ሄላንዳና ጉሙርቁንታያ ማዕ፤ ቦንቹ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዒንገንታ ናንጎ ታ ኔኤም ዒንጋንዳኔ።

11 « ሸኢጲዎ ማኣርኮ ዓያና ጋዓ ባኮ ዎይዛ ዎይዚ ዓኣሂ ዎይዘንጎ! ያሎና ባሽሂ ላምዓሳ ሃይባ ዎኦታንዳ ባኣዚ ባኣሴ» ጌዕኔ።

ጴርጋሞኔ ሸኢጲዎ ማኣርኮ ኬኤዛንቲ ባኣዚ

12 ሃሃ ዒ ኬኤዛዎ፡- «ጴርጋሞኔ ሸኢጲዎ ማኣር ከኢታንቶሃም ሃዚ ጌዒ ያኣ፤

«ሃይ ላምዎ ዛላ ዎርቁንቲ ጨንቾ ዓፓር ዓርቁሂ ኬኤዜያኬ፤ 13 ኔኤኒ ያላሂኮ ካኣቱሞ ያይታ ዓኣ ቤዛ

ዓኣሂ ታ ዔራኔ፤ ያዲ ማዕኔ ታ ሱንፖ ደዲ ኔ ዓርቁኔ፤ ካኣዠዎ ኔ ሃሽባኣሴ፤ ሃሃ ታኦኒ ጉሙርቁንታ ማርካ ማዕ ዓንቲጳሴ ዬያ ያላሄ ካኣታዶ፡ ዒንሂ ካታ ማዳንቲ ዎደናታዎ ኔ ታና ጉሙርቁዎ ሃሽባኣሴ። 14 ያዲ ማዕኔ ታ ኔኤኮ ቦሃ ፔቲ ፔቲ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬና ዓይጎዳይ ጌዔቲ ባኣላኣሜ ጎሞሂኮ ዔርዚያ ዓርቁ ፔቲ ፔቲ ዓሲ ዒንሂ ባኣካ ዓኣኔ፤ ዬይ ባኣላኣሜ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ማሌ ካኣሽም ሹከንቲ ዓሽኮ ሙዓንዳጉዲ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዕባኣያና ላሂ፡ ዳቢንታንዳጉዲ ማሆም ጌዒ ባኣላኣቁ ጎሞሂ ዒ ዘሬ ዘርኬ። 15 ዬያጉዲ ሃሃ ኒቆላ ዓሶኮ ዔርዚያ ዓርቁ ዓሲያ ዒንሂ ባኣካ ዓኣኔ፤ 16 ዬያር ጎሞ ኔኤኮ ቡኡፃ! ሃንጎ ዑኩና ታ ኔ ኮይላ ሙከ፡ ታ ዳንጋፓ ኬሰካ ጨንቾ ዓፓርና ታ ዔያቶ ጫርጋንዳኔ።

17 «ሸኢጲዎ ማኣርኮ ዓያና ጋዓ ባኮ ዎይዛ ዎይዚ ዓኣሂ ዎይዘንጎ! ያሎና ባሽሂም ዓኣቹ ጌሃና፡ ማና ጌይንታ ሙዎ ታ ዒንጋንዳኔ፤ ሃሃ ገንሃ ዓከ ሱንሂ ገዳ ያኣፒንቲ፡ ቦኦሬ ሹቹ ታ ዒዛም ዒንጋንዳኔ፤ ዬና ዔኬ ዓሂዳፓ ዓታዛ ማሌ ያኦኒያ ዬና ሱንፃሎ ዔራንዳያ ባኣሴ» ጌዕኔ።

ቲያዒርኔ ሸኢጲዎ ማኣርኮ ኬኤዛንቲ ባኣዚ

18 ሃሃ ዒ ኬኤዛዎ፡- ቲያዒርኔ ሸኢጲዎ ማኣር ከኢታንቶሃም ሃዚ ጌዒ ያኣ፤

«ሃይ ዔኤታ ታሚ ማላ ዓኣፒ ዓኣያ፤ ሃሃ ታሚዳ ዓገ፡ ገልፒ ዘቁሶና ዓንገ ማላ ቶኪ ዓኣ፡ ያኦሲ ናዓሂ ኬኤዜያኬ፤ 19 ታ ኔኤኮ ማዶ፡ ናሹዎ፡ ጉሙርቁዎ ሃሃ ኔኤኒ ዔኤዒ ማዶ ማዶንታ ገቢ ዳንደዒ ደዲያንታ ዔራኔ፤ ቤርታኣሰካፓ ሃሂ ኔ ባሽ ማዳሂያ ታ ዔራኔ። 20 ጋዓንቲ ፔቲ ታ ኔኤኮ ቦሃ ባኣዚ ዓኣኔ፤ ዬና፡- «ያኦሲ ማሊሂ ታ ኬኤዛያኬ» ጋዓ ላኣሌሎ፡ ዔልዘቤሎኮ ማዶ ኔ ዛገ ዘቲ ጌዕኔ፤ ዒዛ ጋዓንቲ ታኦኒ ማዶ ዓሳ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዕባኣያና ላሃንዳጉዲ ማሌ ካኣሽም ሹከንቲ ዓሽኮ ሙዓንዳጉዲ ዔርዚሂና ዓሶ ዳቢሽኔ። 21 ዒዛ ጎሞ ፔኤኮ ቡኡፃንዳጉዲ ቤሲ ታ ዒዛም ጌሄኔ፤ ዒዛ ጋዓንቲ ጎሞ ፔኤሲ ቡኡፃ ከይባኣሴ። 22 ዬያር ሃርገሺ ታ ዒዛ ላይሃንዳኔ፤ ዒዛና ዎላ ማዶ ፑርቶ ማዶ ቡኡፃ ሃሽባኣቲ ዒዛና ዎላ ላሄ ዓሶ ቢያሂዳ ዳኤፒ ሜቶ ታ ዔከ ዬዓንዳኔ፤ 23 ዒዛና ዎላ ዬያ ማዶ ዓሶ ታ ዎዳንዳኔ፤ ሸኢጲዎ ማኣር ዓሳ ቢያ ዓሲኮ ዒኔ ማሊሂ ጋፒሲ ዛገ ታኦኒ ዔራያ ማዕሃ ዔራንዳኔ፤ ዒንሂ ፔቲ ፔቲሂም ዒንሂኮ ማዶ ጎይታ ታ ዒንጋንዳኔ።

24 «ዒንሂ ቲያዒርኔይዳ ዓኣያታዎ ሃያ ፑርቶ ዔርዚያ ዔከ ባኣዘንሂም ቢያ ዬያጉዲ ፔቲ ፔቲዘንሂ ያላሂኮ ሃይ ዓኣሽንቲ ማሊሂኬ» ጋዓ ማሊያይዳ ጌሊባኣዘንሂም፡ ማሌ ዳኤሂ ዓይሥሂ ታ ዒንሂም ዓይሃዓኬ፤ 25 ጋዓንቲ ታኦኒ ሙካዳንያ ሄላንዳና ዒንሂኮ ዓኣ ጉሙርቁዎ ደዲሽ ዓርቁዎቲ ታ ጋዓኔ። 26 ያሎና ባሽሂና ታኦኒ ማዶ ጋፒንሂ ሄሊሲ ደዲ ማዳሂም ማሌ ዳር ዑፃ ቢታንቶ ታ ዒንጋንዳኔ፤

27 ዒዚ ዔያቶ ሄርቁ ዎይሃንዳኔ፤ ዓጪና ማዠና ማሂጉዲ ዎዲ ዒ ጋኣጫንዳኔ፤ ዬይ ቢታንታ ታኦኒ ታ ዓደይዳፓ ዔኬ ጎይታይያኬ፤

28 ዒ ባሻያ ማዒያ ዔርዚኒ ካሪያ ዠኣጎ ታ ዒዛም ዒንጋንዳኔ።»

2:7 2:7 ማገር. ማፃ 2:9፤ ሃዚ. 28:13፤ 31:8። 2:8 2:8 ዒሲ. 44:6፤ 48:12፤ ጥሃ. ያፔዳ 1:17፤ 22:13። 2:11 2:11 ጥሃ. ያፔዳ 20:14፤ 21:8። 2:14 2:14 ፓይ. ማፃ 22:5፤ 7፤ 31:16፤ ላሚ. ሞማ 23:4፤ ፓይ. ማፃ 25:1-3። 2:17 2:17 ኬሲ. ማፃ 16:14-15፤ 16:33-34፤ ጥሃ. 6:48-50፤ ዒሲ. 62:2፤ 65:15። 2:20 2:20 1ካኣቶ. ማ 16:3፤ 2ካኣቶ. ማ 9:22፤ 30።

29 «ሺኢጲያ ማኦርም ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዘንጎ!» ጌዔኔ።

3

ሴርዴሴ ሺኢጲያ ማኦርም ኬኤዚንቴ ባኣዚ

1 ሃሣ ዒ ኬኤዛዎ፡- ሴርዴሴ ሺኢጲያ ማኦር ኪኢታንቻሢም ሂዚ ጌዒ ፃኣፔ፤

«ሃይ ያኦሲኮ ለንካዎ ዓያኖንሢና ለንካዎ ዡኦንሢ ኩጫ ዓርቁሢ ኬኤዚንቴ፤ ማዶ ታ ኔኤኮ ዔራኔ፤ ሱንዎና ኔኤኒ ዋሊኬ፤ ጋዓንቴ ኔ ሃይቁያኬ። 2 ዩያር ጳጤ፤ ኔኤኮ ማዶ ታ ያኦዛሢ ሴርታ ፒዜ ማዔም ታ ዳንቁባኣሢር ሃይቃኒ ዑኪ ዓኣ፡ ዓቴ ባኮ ኔኤኮ ዶዲሼ። 3 ዓካሪ ሴርታ ኔ ዋዚ፡ዳ ዔራቶ ዔኬያታቶዎ ሃሣ ዋይዘያታቶዎ ማሊ ጳቆሢ ካፔ፤ ጎሞዎ ኔኤኮ ቡኡ፤ ጋዓንቴ ኔ ጳጤባኣያ ማዔቴ ወሲ፡ፊ፡ ኔ ዔራቆንቴ ታ ሙካንዳኣኬ፤ ዎሞዎ ዳ ታ ሙካንዳቴያ ኔ ዔራባኬ። 4 ጋዓንቴ ፔኤኮ ማኣሣሢ ኪንቁሲባኣ፡ ዳካ ዳካ ዓሲ ኔኤና ዋላ ሴርዴሴይዳ ዓኣኔ፤ ታኣና ዋላ ዔያታ ዓኣዳንዳያ ኮይሳያታሢር ቦኦሬ ማኣያ ማይንቴ ታኣና ዋላ ዓኣዳንዳኔ። 5 ያሎና ባሼሢ ዔያቶፊ ቦኦሬ ዓፒላ ማይንታንዳኔ፤ ሱንዎ ዒዛኮ ታኣኒ ታ ዓዶና ኪኢታንቻና ሴርዛንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ዓሶኮ ሱንዎ ፃኣፒንጎ፡ ዓኣ፡ ናንጎ ማፃኣፖይዳፓ ሱንዎ ታ ዒዛኮ ባይዛዓኬ።»

6 «ሺኢጲያ ማኦርም ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዘንጎ!» ጌዔኔ።

ፒላዳልፒያ ሺኢጲያ ማኦርም ኬኤዚንቴ ባኣዚ

7 ሃሣ ኬኤዛዎ፡- ፒላዳልፒያ ሺኢጲያ ማኦር ኪኢታንቻሢም ሂዚ ጌዒ ፃኣፔ፤

«ሃይ ያኦሲም ዶማዴያ ሃሣ ጎኔ ማዔ፡ ካኣቴ ዳውቴ ቁልፖ ኩጫ ዓርቁሢ ኬኤዚንቴ፤ ዒዚ ቡሌሢ ያኣኒያ ዎዲቆሴ፤ ዒዚ ዎዲሢ ያኣኒያ ቡሌቆሴ። 8 ማዶ ታ ኔኤኮ ዔራኔ፤ ሃይሾ ያኣኒያ ዎዲኒ ዳንዳዑዎ ቡሌንቴ ካራ ታ ኔ ሴርታ ጌሣኔ፤ ዎልቃ ኔኤኮ ዳካ ማዔሢ ታ ዔራኔ፤ ማዔቴያ ታ ቃኣሎ ኔ ካፔኔ፤ ታ ሱንዎዎ ኔ ዔራቆሴ ጌይ ሃሽባኣሴ። 9 ዓካሪ ዓይሁዳ ማዔባኣያ ኔ ዓይሁዳኬ ጋዓ ዓሶና ፃላሃ ዓሲ ማዔዘንሢሃ ሃሣ ሉኡቃዘንሢ ሙኪ ኔ ቶኮ ዳማ ሉኡሚ ኔኤም ዚጋንዳፊ ታ ማሃንዳኔ፤ ታ ኔና ናሽካያታሢ ዔያቶ ታ ዔርዛንዳኔ። 10 ጌቢ ዳንዳዓያ ማዔ ታ ኔኤም ጌዔሢ ኔ ካፔሢር ሳይዳ ናንጋ ዓሳ ዎይታቴያ ዛጋኒ ጌዒ ዓጮ ሲያይዳ ሙካንዳ ማታሢዳፓ ታ ኔና ካፓንዳኔ። 11 ታኣኒ ዑኬና ሙካንዳኔ፤ ቦንቹ ኔኤም ዒንጎ ባኮ ያኣኒያ ኔኤሲ ዔኩዋፊ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ዶዲሼ ዓርቁ። 12 ያሎና ባሼሢ ታ ያኦዛሢ ጌኤከ ማኣሮይዳ ቱርቱር ታ ማሃንዳኔ፤ ዩካፓ ዒ ዓጊፃዓኬ፤ ታ ያኦዛሢ ሱንዎንታ ታ ያኦዛሢ ካታ ሱንዎንታ ዒዛይዳ ታ ፃኣፓንዳኔ፤ ዩና ካታሚላ ጫሪንጮ፡ ታ ያኦዛሢ ኮራፓ ከዳንዳ ዓኮ ዩራሳላሚኬ፤ ታኣኮዎ ዓኮ ሱንዎ ዒዛ ዑፃ ታ ፃኣፓንዳኔ።

13 «ሺኢጲያ ማኦርም ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዘንጎ!» ጌዔኔ።

ሎዶቂያ ሺኢጲያ ማኦርም ኬኤዚንቴ ባኣዚ

14 ሃሣ ዒ ኬኤዛዎ፡- ሎዶቂያ ሺኢጲያ ማኦር ኪኢታንቻሢም ሂዚ ጌዒ ፃኣፔ፤

«ሃይ ጎኔ ማዔያ፡ ጉሙርቁንታያ፡ ጎኔ ማርካ ማዔያ፤ ሃሣ ያኦሲ ማከንታ ቢያ ዒዛ ዛሎና ማዔሢ ኬኤዚንቴ፤

15 ኔኤኮ ማዶ ታ ዔራኔ፤ ሺሜታቴ ሺሜ፡ ያይዲታቴያ ኔ ያይዲቱቆሴ፤ ኔኤኒ ሺሜ ሃንጎ ያይዲታቴ ኮሺታዎ ዓቴኔ፤ 16 ያዲ ኔ ማዑዎዎ ጉሪ ቦልዕ ቦልዕ ጋዓያታሢር ዳንጋፓ ታ ኔና ጩታኒኬ፤ 17 ታኣኒ ያርጎቹኬ፤ ሚርጌ ቆሎ ታኣኮ ዓኣኔ፤ ታኣም ፓጩ፡ ዓይጎ ባኣዚያ ባኣሴ፤ ኔ ጋዓኔ፤ ጋዓንቴ ኔ ማታዳያ፡ ማንቃቶና ዓሲኮ ዎልቃ ጌላያ፡ ዔኤቢባኣ ማንቆ፡ ዓኣፒ ባይቁያ፤ ሃሣ ካሎታሢያ ኔ ኔና ዔራቆሴ፤ 18 ኔኤኒ ያርጎጫኒ ታሞይዳ ዓጊንጎ፡ ጎኑ ማዔርቴ ዎርቆንታ ኔኤኮ ቦርሳ ካሎዎ ዓኣቻኒ ቦኦሬ ዓፒላንታ ታ ጌዳፓ ኔ ሻንቃንዳፊ፡ ዛጋኒያ ዓኣፖ ቲሽኮ ዳኤሾ ኔ ሻንቁ ቲሽካንዳፊ ታ ኔና ዘራኔ። 19 ታኣኒ ናሽካዘንሢ ቢያ ሜቶ ዒንጊ ጎራኔ፤ ዩያር ዶዴ፤ ጎሞዎ ኔኤኮ ቡኡ፤ 20 ሃይሾ ታኣኒ ካራ ዔቁ ማኣሪ ዓሲያ፡ ጌይ ዔኤሊንታኔ፤ ያኣኒያ ታኣኮ ዑኡዞ ዋይዚ ካር ታኣም ቡሌቴ ዒዛ ባንሢ ታ ጌሊ ዒዛና ዎላ ሙኡዚ ሙዓንዳኔ፤ ዒዚያ ታኣና ዎላ ሙዓንዳኔ፤ 21 ታኣኒ ያሎ ባሺ ታ ዓዶና ዎላ ታ ዓዶኮ ካኣቱዎ ያይታ ዳዔሢ፡ ያሎ ባሼሢ ታኣና ዎላ ታ ካኣቱዎ ያይቶይዳ ታ ዳይሣንዳኔ።

22 «ሺኢጲያ ማኦርም ዓያና ጋዓ ባኮ ዋይዛ ዋይዚ ዓኣሢ ዋይዘንጎ!» ጌዔኔ።

4

ጫሪንጮይዳ ያኦሲኮ ካኣቱዎ ያይቶና ዒኣካ ሺኢቁንታ ሺኢጲያ

1 ዩካፓ ጫሪንጮይዳ ቡሊንቴ ዓኣ ካራ ታ ዳንቁኔ፤ ዩማና ዛዬ ዑኡሲፊ ኬኤዛ ሴርታኣ ዑኡዛሢ፡ «ሃኒ፡ ሃንጋ ኬሰኬ፤ ሃይፓ ሴካ፡ ሴርታ ማዓንዳ ባኣዚ ታ ኔና ዳቆንዳኔ» ታኣም ጋዓዛ፤ 2 ቤዞማና ታኣኒ ዓያና ጌኤሺ ማሊሢ ዌሌኔ፤ ዓካሪ ዒማና ጫሪንጮይዳ ካኣታ ዳዓ ያይታ ጌሢንጎ፡ ዓኣንቴ ታ ዳንቁኔ፤ 3 ዩና ያይቶይዳ ዳዒ ዓኣሢኮ ዓውካራ ሚርጌ ሚዛጳ ዒያሰጲዳና ሴርዲኖኔ ጌይንታ ሹጮ ዑዎ ማላያኬ፤ ካኣቱዎ ያይቶኮ ኮይላ ሜሪጌዳ ጌይንታ ሹጮ ዑዎ ማላ ሚዛጳ ዡኡሎ ዓኣኔ። 4 ዩያፊሢ ሃሣ ካኣቱዎ ያይቶ ኮይላ ሜላ ለማታሚ ያይዶ ካኣቱዎ ያይታ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ያይቶንሢዳ ቦኦሬ ማኣያ ማይንቴያ ሃሣ ቶኦኮይዳኣ ዎርቁፓ ኮሾና ቦንቹዎ ዓጎ ባኮ ዓጌ ለማታሚ ያይዶ ጋርቹ ዳዒ ዓኣኔ። 5 ካኣቱዎ ያይታሢዳፓ ዜኤሊንሢና ዑኡሲና ሃሣ ፕፕንሢያ ኬሰኬኔ፤ ሃሣ ዩያ ያይታሢኮ ሴርታ ፖዒ ፖዓ ለንካይ ያምፔ ዓኣኔ፤ ዩያታ ለንካዎ ያኦሲ ዓያኖንሢኬ። 6 ሃሣ ዩያ ያይታሢ ሴርታ ለማላኤሽፊ፡ ጌኤሽኪ ጳዳ ባዚ ዓኣኔ።

ካኣቱዎ ያይቶ ኮይሎይዳ ያይዶ ዛላ ሚርጌ ዓኣፒ ዓኣ ያይዶ ዳማ ዳማ ማከንጎ፡ ዓኣኔ። 7 ሴርታኣ ባካሢ ዞቢ ማላያ፡ ለምዓሳሢ ጌማይ ማላያ፡ ሃይሣሳሢ ጊንሢ ዓሲ ዓኣፒ ካራ ማላ ዓውካራ ዓኣያኬ፤ ያይዳሳ፡ ጋፒንፃሢ ባራና ኮኦኬ ማላያኬ። 8 ዩንሢ ያይዶ ባኮንሢኮ ለሆ ለሆ

3:3 3:3 ማቴ. 24:43-44፤ ሉቃ. 12:39-40፤ ዮሃ. ፆፕ፡፩ 16:15። 3:5 3:5 ኪሲ. ማፃ 32:32-33፤ ዓይኑ. 69:28፤ ዮሃ. ፆፕ፡፩ 20:12፤ ማቴ. 10:32፤ ሉቃ. 12:8። 3:7 3:7 ዒሲ. 22:22፤ ዓይ. 12:14። 3:8 3:8 ዒሲ. 49:23፤ 60:14፤ 43:4። 3:12 3:12 ዮሃ. ፆፕ፡፩ 21:2፤ ዒሲ. 62:2፤ 65:15። 3:14 3:14 ሱኦጎ. ማፃ 8:22። 3:19 3:19 ኮኦኪ. 3:12፤ ዒሲ. 12:6። 4:3 4:3 ሂዚ. 1:26-28፤ 10:1። 4:5 4:5 ኪሲ. ማፃ 19:16፤ ዮሃ. ፆፕ፡፩ 8:5፤ 11:19፤ 16:18፤ ሂዚ. 1:13፤ ዮሃ. ፆፕ፡፩ 1:4፤ ዛካ. 4:2። 4:7 4:7 ሂዚ. 1:5-10፤ 10:14።

ጋኦሲ ዓኣኔ፤ ዬያቶኮ ዙሎና ጋሮናይዳ ዲቢ ዓኣፒ ዓኣያኮ፤
ዔያታ ዋንቶና ሮኦሮና፡-

«የኦሲም ዲማዳሂዮ! ዲማዳሂዮ! ዲማዳሂዮ!
ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ፣ ጎዳ ማዔ ያኣዛሂዮ!
ሃሂ ዓኣሂና ማናፓኣ ናንጋሂዮ»

ሃጊያ ሙካንዳሂዮ!»
ጋዓኔ፤ ዬያ ዔያታ ሃሹዋጋ ጋዓኔ።

9 ዬንሂ ባኮንሂ ካኣቱሞ ያይቶይዳ ዳዔሂም፣ ናንጊና
ናንጋሂም፤ ቦንቾ፣ ሄርሺሂ፣ ጋላታኣ ሺኦሻ ዋዶና ቢያ፣
10 ለማታሞ ያይዶ ጋርቾንሂ ናንጎና ናንጋሂም፣ ካኣቱሞ
ያይቶይዳ ዳዔሂም ጉምዓቲ ዚጋኔ፤ ዔያቶኮ ቶኦካ ዓጎ፣
ቦንቾ ባኮ ካኣቱሞ ያይቶ ቤርታ ጌሂ፡-

11 «ኑ ጎዳ ማዔ ኑ ያኣዛሂዮ!
ቢያ ባኣዚ ኔ ማኸሂሂሮ»

ቢያ ባካ ማኸገገቴሂና ማዔሂ፣
ኔ ማሊያና ማዔሂሮ

ቦንቾና ሄርሺሂና ዋልቄያ ኔኤም ኮይሳያኬ»
ዔያታ ጋዓኔ።

5

ማሪንቴ ማፃኣፖና ማራዓሂና ዛላ

1 ካኣቱሞ ያይቶይዳ ዳዔሂኮ ሚዛቆ ኩጫ ጋሮና
ዙሎናይዳ ቢያ ፃኣፒንቴያ ሃሂ ለንካይ ዔርዘ ማላታ ዑፃ
ያኦኒያ ቡሎዋጉዲ ዓይሆና ማሪንቴ ማፃኣፔ ታ ዛጌኔ፤

2 ፔቲ ዳኤፔ፣ ኪኢታንቾሰኬይ ዳጊ ጌዔ ዑኡሲና፡- «ዬንሂ
ዔርዘ ማላቶንሂ ቡላኒና ማፃኣፖ ቡላኒ ዳንዳዓሂ
ያናዳይ?» ጋዓንቴ ታ ዛጌኔ። 3 ጋዓንቴ ጫሪንጮይዳ
ሳይይዳ ሃሂ ሳይኮዋ ዳማ ማፃኣፖ ቡላ ጋሮይዳ 'ዓኣ
ባኮ ዛጋኒ ዳንዳዓ ዓሲ ያኦኒያ ባኣያ ማዔኔ፤ 4 ማፃኣፓሂ
ቡላ ጋሮ ዛጋኒ ዳንዳዓ ዓሲ ዳዲባኣያ ማዔሂ ታ ዳንቄ
ዋዶና ሚርጌና ዬኤኮኔ፤ 5 ዬማና ጋርቾንሂዳፓ ፔቲይ፡-
«ዬኤከፖ፤ ሃኣዛጌ ዪሁዳ ማኦፖ ማዔ፣ ዘባሂ፣ ዳውቴ
ፃጸሂ ያሎና ባሺያ ማዔሂሮ ዒዚ ማፃኣፓሂና ለንካዋ
(ቡሎፓ) ጌይንቴ ማላቶንሂ ቡላኒ ዳንዳዓያኬ» ታኣም
ጌዔኔ።

6 ዬካፓ ካኣቱሞ ያይቶና ያይዶ ባኮንሂናኮ ሃሂ
ጨሞንሂኮዋ ባኣካ ዋዶና ማላ ማራይ ዔቄ ዓኣንቴ
ታ ዛጌኔ፤ ዬያ ማራዓሂኮ ለንካይ ጉራኒና ለንካይ
ዓኣፒና ዓኣኔ፤ ዬያታ ዓጮ ቢያ ዳኪንቴ ለንካዋ ያኦሲ
ዳያናንሂኬ። 7 ማራዓሂ ሙኪ ካኣቱሞ ያይቶይዳ
ዳዔሂኮ ሚዛቆ ኩጫ ዓኣ፣ ማፃኣፓሂ ዔኬኔ፤ 8 ዒዚ
ማፃኣፖ ዔካማና ያይዶ ባኮንሂንታ ለማታሞ ያይዶ
ጨሞንሂንታ ማራዓሂኮ ቤርታ ጉምዓቲ፣ ባሊቶና ሄርኪ
ጌዒ ዚጌኔ፤ ዬያታ ፔቲ ፔቲሂ ኩጮይዳ ጎኦላ ዔኪ
ሃሂ ያኦሲም ዲማዳ ዓሶኮ ሺኦሻ ያማዔ ዑንጆ ዓርቄያ
ዋርቄና ኮሾና ዔቲ ማዔ ዳካ ሳኣኔ ዔኪ ዓኣኔ። 9 ዔያታ
ቤርታ ጌይንቴ ቤቄባኣ ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኮም፡-
«ማፃኣፓሂ ዔካንጊና

«ቡሎፖ» ጌይንቴ ማላቶንሂያ ቡላኒ
ኔ ዳንዳዓያ ማዔኔ፤
ዋይቲ ጌዔቴ ኔኤኒ ዋዳንቴኔ፤
ኔኤኮ ሱጉያና ዲማ ዲማ ቶኦካፓ
ዲማ ሙኡቾ ጌሰታ ዓሶፓ፣ ዜርፃፓ

ሃሂ ዓሲ ቢያ ባኣካፓ ዲማሲ
ዓሶ ያኦሲም ኔ ጊንሂ ማሂ ሻንቄኔ፤

10 ኑ ያኣዛሂማኣ ቄኤሴ ማዔ
ዔያታ ማዳንዳጉዲ ኔ ማሄኔ፤
ሳይይዳኣ ዔያታ ካኣታዳንዳኔ»

ጌዒ ጌዒ ዓይናዳኔ።

11 ዬካፓ ሃሂ ታ ዛጋጋ ካኣቱሞ ያይቶና ያይዶ
ባኮንሂና ጨሞንሂናኮ ኮይላ ሚርጌ ኪኢታንቾኮ ዑኡሲ
ታ ዋይዜኔ፤ ዬያቶኮ ሚርጉማ ሚርጌ ሺያፓ ዑሃ
ሃሂ ፓይዲንታኒያ ዳንዳዒንቴዋያኮ፤ 12 ዬያታ ዳኤፒ
ዑኡሲና፡-

«ዋዳንቴ ማራዓሂም ዋልቄ፣ ቆሎ
ዔራቶ፣ ደዲሞ፣ ቦንቾንታ ሄርሺሂንታ
ጋላታንታ ኮይሳያኬ» ጌይ ዓይናዳኔ።

13 ዬካፓ ጫሪንጮና ሳይናይዳ፣ ሳይኮዋ ዳማ ሃሂ
ዳኤፖ ባዘናይዳ፣ ዬያ ባኮ ቢያይዳ ዓኣ ማኸገገገታ ቢያ፡-
«ካኣቱሞ ያይቶይዳ ዳዔሂና ማራዓሂናም

ጋላታ፣ ቦንቾ፣ ሄርሺሂንታ ዋልቄንታ
ናንጊና ማዖንጎ» ጌይ ዓይናዳንቴ ታ ዋይዜኔ።

14 ያይዶ ባኮንሂያ «ዓኣሜን» ጌዔኔ፤ ጋርቾንሂ ጊንሂ
ባሊቶ ሳይ ባንሂ ሄርኪዲ ጉምዓቲ ዚጌኔ።

6

«ቡሎፖ» ጌይ ዓይሆና ዔርዘ ማላቶንሂኮ ቡላንቴፃ

1 ዬካፓ ማራዓሂ ለንካዋ «ቡሎፖ» ጌይ ዓይሆና ዔርዘ
ማላቶንሂዳፓ ቤርታሳዞ ቡላንቴ ታ ዛጌኔ፤ ዔማና ያይዶ
ባኮንሂዳፓ ፔቲሂ ጉጉንሂጉዳ ዑኡሲና «ሃኒ ዬዔ!»
ጋዓንቴ ታ ዋይዜኔ። 2 ዔማና ቦኦሬ ፓሮ ታ ዳንቄኔ፤ ዬያ
ፓራሂ ዓኣዛ ዓርቄ ዓሲ ቶጊ ዓኣኔ፤ ዒዛም ቦንቾሮ ቶኦካ
ዓጎ ባካ ዒንጊንቴኔ፤ ዒዚያ ያሎና ባሻያ ማዔ ባሺ ባሺ
ዓኣዳኒ ኬሰኮኔ።

3 ማራዓሂ ለምዓሳ ዔርዘ ማላቶ ቡሎ ዋዶና ለምዓሳ
ባካሂ «ሃኒ ዬዔ!» ጋዓንቴ ታ ዋይዜኔ። 4 ሃሂ ማሌ
ሱጉሂጉዲ ዘቄፓራ ኬሰኮኔ፤ ዬያ ቶንሂም ሳይይዳ ኮሺ
ናንጊ ባይዘንዳጉዲና ዓሲ ዋሊ ዋዳንዳጉዲ ማሃንዳ
ቢታንቶ ዒንጊንቴኔ፤ ዳኤፒ ጨንቻ ዓፓሮዋ ዒዛም
ዒንጊንቴኔ።

5 ማራዓሂ ሃይሃሳ ዔርዘ ማላቶ ቡሎ ዋዶና ሃይሃሳ
ባካሂ «ሃኒ ዬዔ!» ጋዓንቴ ታ ዋይዜኔ፤ ዔማና ታ ሃሂ
ካርሂ ፓሮ ዳንቄኔ፤ ዬያ ፓራሂ ቶጊሂ ኩጫ ዳኤሁሞ
ዔርዘ ባኣዚ ዔኪ ዓኣኔ። 6 ዬካፓ ያይዶ ባኮንሂ ባኣካፓ
ዑኡሲጉዳ ባኣዚ ታኣም ዋይዘንቴያ ማሌኔ፤ ዬያ ዑኡዛ
«ዛላ ኪሎ ማዓ ዛርጌ ፔቲ ኬሊ ማዶና ማዶ ዛላ
ዒንጊንታያ፣ ፔቲ ኪሎና ዛላና ማዓ ዔልዓ ዬኖ ጎይፃ ፔቲ
ኬሊ ማዶ ማዶም ዒንጊንታያ ማዖም፤ ዛይቶና ዋይናፓ
ኮሾና ዑኡና ጋዓንቴ ፑርቲሲ፣ ባይዚፖ» ጋዓንቴ ታ
ዋይዜኔ።

7 ማራዓሂ ያይዳሳ ዔርዘ ማላቶ ቡሎ ዋዶና ያይዳሳ
ባካሂ «ሃኒ ዬዔ!» ጋዓንቴ ታ ዋይዜኔ፤ 8 ዬማና ጋላፒፓሮ
ታ ዳንቄኔ፤ ዬያ ቶጊ ዓኣ፣ ዓሂኮ ሱንፃ ሃይቢ ጌይንታያኬ፤
ዒዛኮ ጊንፃ ዓርቄ ሃይቄ ዓሳ ኬዳ ቤዛ ሙኪ ሙኪ
ዓኣኔ፤ ዔያቶም ሳይኮ ዛሎኮ ዛሎ ያልዚና፣ ናይዚና፣ ፑርታ

4:8 4:8 ሂዚ. 1:18፤ 10:12፤ ዒሲ. 6:2-3። 5:1 5:1 ሂዚ. 2:9-10፤ ዒሲ. 29:11። 5:5 5:5 ማዢ. ማፃ 49:9፤ ዒሲ. 11:1፤ 10። 5:6
5:6 ዒሲ. 53:7፤ ዛካ. 4:10። 5:8 5:8 ዓይኑ. 141:2። 5:9 5:9 ዓይኑ. 33:3፤ 98:1፤ ዒሲ. 42:10። 5:10 5:10 ኬሲ. ማፃ 19:6፤ ጥሃ.
ያፔዳ 1:6። 5:11 5:11 ዳኣኔ. 7:10። 6:2 6:2 ዛካ. 1:8፤ 6:3፤ 6። 6:4 6:4 ዛካ. 1:8፤ 6:2። 6:5 6:5 ዛካ. 6:2፤ 6። 6:8 6:8
ሂዚ. 14:21።

ደርዖና ሃሣ ካይዚ ቦዖና ዋዲሺ ባይዛንዳጉዲ ቢታንቶ ባንገንቲ።

9 ደንጋሳ ዔርዛ ማላቶ ዲ ቡሌ ዋደና ያኦሲ ቃኦሎና ዔያታ ማርካጅ ማርካቶ ዛሎናር ጌይ ዋደና ዓሶኮ ሸምጋሣ ያኦሲም ባንገረ ካኦሽኮ ቤዘኮ ዳማ ዓኣንቲ ታ ዳንቄ፤ 10 ዔያታ ጅገ ጌዔ ዑኡሲና፡- «ዲማጅያ ሃሣ ጎኔ ማዔያ፡ ቢያሣኮ ዑፃ ማዔ ጎዳሣየ! ሳይይዳ ዓኣ ዓሶይዳ ኔ ዋጉዋኣሣና ኑ ሱጉዎ ዛሎዋ ከሞ ኔ ዔኩዋኣሣ ዋማ ሄላንዳኣናዳይ!» ጌዔ ጌዔ ዲላታ። 11 ዩካጋ ፔቲ ፔቲዘንሣም ቦኦሬ ማኣዓ ባንገንቲ፤ ሃገ ዔያቶጉዲ ዋደንደ፡ ያኦሲም ማዳያ ማዔ፡ ዔያቶኮ ላጎ ሃሣ ባንገንሣ ማዔዘንሣ ገይዳ ከማንዳያ ሄላንዳኣና ዳካ ዔያታ ገቢ ዳንዳዒ ዳዓንዳጉዲ ዔያቶም ከኤዘንቲ።

12 ዩካጋ ማራዓሣ ላሃሳ ዔርዛ ማላቶ ቡላንቲ ታ ዛጌ፤ ዩማና ሳዓ ማርጌና ዓገጃ፤ ዓባ ካርሣ ዓፕላጉዲ ካርታዛ ዓገና ጉቤና ሱጉሣጉዲ ዘቄ፤ 13 ዴኤፕ ዠባሬ ቤሌሴ ሚያ ባገሣ ዋደና ካዲባኣ ዓኣጋ ሚያጋ ዲኢናሣጉዲ ጫሪንጫ ዠጉጋሣሣ ዲኢኔ። 14 ጫሪንጫ ማሪንቲ ማዳኦጉዲ ማዔ፡ ማርቲ ዳንዴ፤ ሃሣ ዲኮንታ ዋኣዎ ሳዛ ዓኣ ጫጫ ዓኣ ቤዛጋ ሸኢኪ ባይቄ። 15 ዓጮኮ ዲማ ዲማ ካኣ፡ ዋይሣ ዓሳ፡ ፖኦሊሶ ዓይሣ ዓሳ፡ ያርጎጮ ዓሳ፡ ደደ ዓሳ፡ ዳማ ማዔ ማዔ ዓሶንታ ማዲሻ ዓሶንታ ቢያ ዳና ባኣካ ዓኣ ዔቶና ዲኮና ሃሣ ላሎ ቆኦጎናይዳ ዓኣሸንቲ፤ 16 ዩካጋ ዲኮና ላሎናም፡- «ኑ ዑይይዳ ደዑዋቲ! ካኣቲም ያይቶይዳ ዳዔሣና ማራዓሣናኮ ጎሪንታጋ ኑና ዓኣቶዋቲ! 17 ዓይጎር ጌዔቲ ዴኤፕ ዔያቶኮ ጎሪንቶ ከላ ሙኩሣር ያኦኒ ዩያኮ ቤርታ ዔቃኒ ዳንዳዓንዳይ?» ጌዔ።

7

144000 ዲሰራዔኤሌ ዓሶ

1 ዩካጋ ያይደ ከኢታንቻ ዓጮኮ ያይደ ዛሎና ዔቄ ዓኣንቲ ታ ዳንቄ፤ ዔያታ ሳይይዳ ማም ባዘይዳ ሃሣ ሚያይዳ ዓይጎ ዠባሬያ ዠባርሹዋጉዲ ዓጮኮ ያይደ ዛላጋ ሙካ ዠባር ቢያ ላኣኒ ዓርቄ። 2 ሃሣ ገንሣ ናንገና ናንጋ ያኦሣሣኮ ዔርዛ ማላቶ ከጫ ዔኬ፡ ማሌ ያኦሲ ከኢታንቻ ዓባ ከሰካ ዛላጋ ሙካንቲ ታ ዳንቄ፤ ዲዚያ ሳዖና ባዘና ባይዛንዳጉዲ ቢታንታ ባንገንቲ ያይደ ከኢታንቻንሣም ዴኤፕ ዑኡሲና፡- 3 «ኑ ያኦሣሣ ማዳ ዓሶኮ ባሊቶይዳ ዲማሲ ዔርዛ ማላቶ ኑ ዓይሣንዳያ ሄላንዳኣና ሳዖ ማዔቲያ ባዘ፤ ሃሣ ሚያዎ ዔኤቢ ዋኦቲፖቲ» ጌዔ። 4 ዔርዛ ማላቶ ዓይሣንቲ ዓሶኮ ገይደ ታ ዋይዘ፤ ዩያታ ዲሰራዔኤሌ ፃጸ ቢያይዳጋ ማዔያ ጸኤታና ያይዲታሚ ያይደ ሺያ ዓሲኬ። 5-8 ዪሁዳ ፃጸጋ፡ ርኦቤኤሌ ፃጸጋ፡ ጋኣዴ ፃጸጋ፡ ዓሶኤሬ ፃጸጋ፡ ኒፕታኦኤሌ ፃጸጋ፡ ሚናኣሲ ፃጸጋ፡ ሲሞኦኔ ፃጸጋ፡ ሌዋ ፃጸጋ፡ ዪሳኮኦሬ ፃጸጋ፡ ዛብሎኦኔ ፃጸጋ፡ ዮሴፔና ቢኢኒያ ማና ፃጸጋ፤ ዩያ ፔቲ ፔቲሣ ፃጸጋ ታጶ ላምዎ ሺያ፡ ሺያ ዓሲም ማላታ ዓይሣንቲ።

ቦኦሬ ማኣዖ ማይንቲ ማርጌ ዴሬ

6:12 6:12 ዮሃ. ያፔዳ 11:13፤ 16:18፤ ዒሲ. 13:10፤ ዒዪ. 2:10፤ 3:15፤ ማቲ. 24:29፤ ማር. 13:24-25፤ ሉቃ. 21:25። 6:13 6:13 ዒሲ. 34:4። 6:14 6:14 ዮሃ. ያፔዳ 16:20። 6:15 6:15 ዒሲ. 2:19-21። 6:16 6:16 ሆሴ. 10:8፤ ሉቃ. 23:30። 6:17 6:17 ዒዪ. 2:11፤ ሚሊ. 3:2። 7:1 7:1 ዒር. 49:36፤ ዳኣኔ. 7:2፤ ዛካ. 6:5። 7:3 7:3 ሂዚ. 9:4፤ 6። 7:14 7:14 ዳኣኔ. 12:1፤ ማቲ. 24:21፤ ማር. 13:19። 7:16 7:16 ዒሲ. 49:10። 7:17 7:17 ዓይኑ. 23:1፤ ሂዚ. 34:23፤ ዓይኑ. 23:2፤ ዒሲ. 49:10፤ 25:8። 8:3 8:3 ዓሞ. 9:1፤ ከሲ. ማፃ 30:1፤ 3። 8:5 8:5 ሉዊ. ዓኬ 16:12፤ ሂዚ. 10:2፤ ከሲ. ማፃ 19:16፤ ዮሃ. ያፔዳ 11:19፤ 16:18።

9 ዩካጋ ያኦኒያ ገይዳኒ ዳንዳዑዋ፡ ማርጌ ዓሲ ታ ዳንቄ፤ ዩያታ ዲማ ዲማ ዴሬይዳጋ፡ ቶኦኪዳጋ፡ ዜርሣዳጋ፡ ሙኡቺ ጌሰታ ዓሲዳጋ ቡኬ ዓሲኬ፤ ዔያታ ቦኦሬ ማኣዖ ማይንቲ፡ ማኤፃ ዲላሺያ ፔ ከጫ ዓርቄ ካኣቲም ያይቶና ማራዓሣና ቤርታ ዔቃዖ፡ 10 ዴኤፕ ዑኡሲና፡-

«ዳቂንታ ኑም ጴዳሣ ካኣቲም ያይቶይዳ ዳዔ፡ ኑ ያኦሣሣና ማራዓሣናይዳጋኬ» ጌዔ ጌዔ ዲላታ።

11 ከኢታንቻ ቢያ ሃሣ ካኣቲም ያይቶና ጋርቻንሣና ሃሣ ያይደ ባኮንሣኮ ዓጫ ዔቄ፡ ካኣቲም ያይቶ ቤርታ ባሊቶና ሂርኪ ጌዔ ያኦሲም ዚጋዖ፡ 12 ሂዚ ጌዔ፡-

«ዓኣሜን፤ ሂርሺሣና ቦንቻና ዔራቶና፡ ጋላታና ዴኤፕሲሣና ዋልቄና ደዲሞና፡ ኑ ያኦሣሣና ናንገና ማምጎጎ፤ ዓኣሜን።»

13 ዩማና ጋርቻንሣዳጋ ፔቲ ታ ባንሣ ሺራዖ፡- «ሃንሣ ቦኦሬ ማኣዓሣ ማይንቲዘንሣ ያናንሣዳይ? ዓንካጋ ዔያታ ሙኩይ?» ጌዔ ታና ያኦጮ።

14 ታኣኒያ ማሃዖ፡- «ጎዳሣየ! ኑ ዔራኔ» ጋዓዛ፡ ዲዚ «ሃንሣ ዴኤፕ ሚታሣ ገይና ከሰኪ ሙኩዘንሣኬ፤ ዔያታ ፔኤኮ ማኣዓሣና ማራዓሣ ሱጉዖና ማሰኪ ቦኦሪኬ፤ 15 ዩያር ያኦሲ ካኣቲም ያይቶ ቤርታ ዋንቲና ርኦሪና ጌኤዢ ማኣርይዳ ዲዛም ማዳ፤ ካኣቲም ያይቶይዳ ዳዔሣ ዔያቶ ባኣካ ማዔ ዔያቶኮ ሺባሣ ማዓንዳ። 16 ሃካጋ ሴካ ዔያታ ናይዲንታዓኬ፤ ዴኤቢያ ዴኤቢንታዓኬ፤ ዓቢ ዔያቶ ሚቻዓኬ፤ ሩኡጲያ ዔያቶ ሄላዓኬ፤ 17 ዓይጎር ጌዔቲ ካኣቲም ያይቶ ባኣካ ዓኣ ማራዓሣ ዔያቶኮ ሃንቃሣ ማዓንዳ፤ ናንጎ ዓልቃ ዋኣዖ ባንሣ ዔያቶ ዲ ዔኪ ዓኣዳንዳይ፤ ያኦሲ ዔያቶኮ ዓቢዖ ዓኣጋጋ ቢያ ዑጫንዳይ» ታኣም ጌዔ።

8

ቡሊንቶጋ ጌይ ዓይሃና ላንካሳዘኮ ቡሊንቲያ

1 ማራዓሣ ቡሊንቶጋ ጌይ ዓይሃና ላንካሳ፡ ባኬሎ ቡሌ ዋደና ጫሪንጫ ዋይዘንታ ባኣዚ ባኣያ ማዔ፡ ዳካ ዚቲዮ ጌዔ፤ 2 ዩካጋ ያኦሲ ቤርታ ዔቃ፡ ላንካዎ ከኢታንቻ ታ ዳንቄ፤ ዔያቶም ዲማና ላንካይ ዛዬ ባንገንቲ።

3 ዑንጅ ጩቢሶያ ዋርቄና ኮሺንቲ ሱሣ ኩንዔ ከጫ ዔኬ፡ ከኢታንቻ ሙካዖ ያኦሲም ባንጎ ባካ ባንገንታ ቤዛ ኮይላ ዔቃዛ ካኣቲም ያይቶ ቤርታ ዓኣ፡ ዋርቄና ኮሺንቲ ያኦሲም ባንጎ ባኮ ባንጎ ቤዛ፡ ያኦሲም ዲማጅ ዓሶኮ ሺኢጲያና ዋላ ያኦሲ ቤርቶ ሺኢሻንዳጉዲ ማርጌ ዑንጅ ዲዛም ባንገንቲ። 4 ዑንጅኮ ጩባ ያኦሲም ዲማጅ ዓሶኮ ሺኢጲያና ዋላ ከኢታንቻሣ ከጫጋ ያኦሲ ቤርቶ ከሰኬ። 5 ዩካጋ ከኢታንቻሣ ጩቢሶ፡ ሱዖ ኩንዖ ዔኪ ያኦሲም ባንጎ ባኮ ባንጎ ቤዛጋ ታሚ ካኣሺ ሱዖ ኩንዖይዳ ኩንሣሰካጋ ሳዖ ባንሣ ከኤራራዛ ጉጉንሣና ዴኤፕ ዑኡሲና ሃሣ ዜኤሊንሣና ዜኤሊንሣም ሳዓ ዓገጃ።

ከኢታንቻ ዛያሣ ዋርቄሣ

6 ዩካጋ ላንካይ ዛዬ ከጫ ዔኬ፡ ላንካይ ከኢታንቻሰኬንሣ ዛያሣ ዋርቄኒ ገኢገንቲ።

6:12 6:12 ዮሃ. ያፔዳ 11:13፤ 16:18፤ ዒሲ. 13:10፤ ዒዪ. 2:10፤ 3:15፤ ማቲ. 24:29፤ ማር. 13:24-25፤ ሉቃ. 21:25። 6:13 6:13 ዒሲ. 34:4። 6:14 6:14 ዮሃ. ያፔዳ 16:20። 6:15 6:15 ዒሲ. 2:19-21። 6:16 6:16 ሆሴ. 10:8፤ ሉቃ. 23:30። 6:17 6:17 ዒዪ. 2:11፤ ሚሊ. 3:2። 7:1 7:1 ዒር. 49:36፤ ዳኣኔ. 7:2፤ ዛካ. 6:5። 7:3 7:3 ሂዚ. 9:4፤ 6። 7:14 7:14 ዳኣኔ. 12:1፤ ማቲ. 24:21፤ ማር. 13:19። 7:16 7:16 ዒሲ. 49:10። 7:17 7:17 ዓይኑ. 23:1፤ ሂዚ. 34:23፤ ዓይኑ. 23:2፤ ዒሲ. 49:10፤ 25:8። 8:3 8:3 ዓሞ. 9:1፤ ከሲ. ማፃ 30:1፤ 3። 8:5 8:5 ሉዊ. ዓኬ 16:12፤ ሂዚ. 10:2፤ ከሲ. ማፃ 19:16፤ ዮሃ. ያፔዳ 11:19፤ 16:18።

7 ቤርታሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃዛ፣ ሱጉሢ ሲኢሪንቴ ሻቸና ታሚና ሳባ ኬዴኔ፤ ይማና ዛላኮ ዛላ ጊንሢ ማዓ ሳባ ሚጮኔ፤ ሚያንታ ዓኣዔ ማኣቶንታኮ ዋ ዛላኮ ዛላ ማዓይ ቢያ ሚጮኔ።

8 ሃሣ ለምዓሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃዛ ታሚ ዔኤታ፣ ዴኤፒ ዲካ ማላ ባኣዚ ባዘይዳ ኬዳዛ ዛላኮ ዛላ ጊንሢ ማዓይ ቢያ ባዘኮ ሱጉሢ ማዓይ፤ 9 ባዘይዳ ናንጋ፣ ሼምፓ ዓኣ ባኮኮ ዛላኮ ዛላ ማዓይ ቢያ ሃይቄኔ፤ ሃሣ ዋኣፆ ካኣሚሎኮ ዋ ዛላኮ ዛላ ጊንሢ ማዓይ ቢያ ፑርቴ ጋፔ።

10 ሃይሣሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃዛ ያምፔጉዲ ዔኤታ ዴኤፒ ዠኣኔ ጫሪንጫፓ ዋር ዋኣፆና ዓልቃ ዋኣፆናኮ ዛላኮ ዛላ ማዓ ጊንፆይዳ ኬዴኔ። 11 ዬያ ዠኣጋሢኮ ሱንፃ «ዋላንጋ» ጌይንታያኬ፤ ዬያር ዋኣፆኮ ዛላኮ ዛላ ጊንሢ ማዓይ ቢያ ጫንቸ ማዓይ፤ ዋኣፆኮ ጫንቄፆይዳፓ ዔቄያና ሚርጌ ዓሲ ሃይቄኔ።

12 ያይዳሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃዛ ዓባንታ ዓጊኖንታ ዠኣጋሢኮ ዛላኮ ዛላ ጊንሢ ማዓይ ቢያ ዲይንቲኔ፤ ርኣርንታ ዒባናንታኮ ዛላኮ ዛላ ማዓ ጊንፆይዳ ፖሲ ፖፐፐጉዲ ላኣጊንቲኔ።

13 ዬካፓ ሃሣ ፔቴ ኮኣኬ ጫሪንጫ ባራናንቴ ታ ዴንቄኔ፤ ዬይ ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «ዓቴ ሃይሃ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃዛ ዋይዚንታንዳ ዑኡዘ ዛሎና ሳይይዳ ናንጋ ዓሰም ባዴዔ! ባዴዔ! ባዴዔ!» ጋዓንቴ ታ ዋይዜኔ።

9

1 ደንጋሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃዛ፣ ዒማና ጫሪንጫፓ ሳባ ኬዴ ፔቴ ዠኣኔ ታ ዴንቄኔ፤ ዬያ ዠኣጋሢኮ ዴኤፒ፣ ዒጊቻ ዔቶ * ቡሎ ቁልፔ ዒንጊንቲኔ። 2 ዒዚ ዔቶ ቡሎ ዋደና ዓንሢ ታሚፓ ኬሰካ፣ ጩቢጉዴ ጩቢ ዔታፓ ኬሰኬኔ፤ ዬይ ዔታፓ ኬሰካ ጩባ ዓባንታ ጫሪንጫንታ ቢያ ዲሚሼኔ፤ 3 ዬያ ጩቦ ባኣካፓ ዓቢሢ ሳይይዳ ኬዴኔ፤ ዬያቶም ሳይይዳ ዓኣ ኮርናሢም ዒንጊንቲ ዋልቆጉዴ ዋልቄ ዒንጊንቲኔ፤ 4 ሳይይዳ ዓኣ ማኣቶንታ ዋርቄ ዓኣ ዒላሸንታ ሃሣ ዲማ ዲማ ሚያ ዔያታ ካኣሙዋጉዲ ዔያቶም ኬኤዚንቲኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ሚታሳንዳጉዲ ጌይንቲሢ ባሊቶይዳ ያኡሲር ማዓፆ ዔርዛ ማላታባኣ ዓሰኮ። 5 ዬያቶ ደንጎ ዓጊኒ ሌሊ ሚታሳንዳጉዲ ማዓንዳኣፓዓቴም ዋደንዳጉዲ ዋልቄ ዒንጊቦኣሴ፤ ዔያታ ሚታሳንዳ ጎይፆ ኮርና ዓሲ ዲዓፆ ሚታሳሢ ጎይፆ ሚታሳንዳጉዲኬ። 6 ዬንሢ ኬሎንሢዳ ዬና ዓሳ ሃይቃኒ ኮዓንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዔያቶም ማዓዓኬ፤ ሃይቢ ዔያታ ሱኡካ ዲንዳኔ፤ ጋዓንቴ ሃይቢ ዔያቶ ኮይላፓ ዴንዲ ባይቃንዳኔ።

7 ዓቢፆ ያልዘም ጊኣጌ ፓር ማላኔ፤ ዔያቶኮ ቶኦኮይዳ ዓሳ፣ ዋርቄና ኮሺንቴ ቦንቸር ዓሳ ባካ ዓኣኔ፤ ዓኣፖ ካራ ዔያቶኮ ዓሲር ማላያኬ፤ 8 ዔያቶኮ ቶኦኮ ጋፓና ላኣሊር ማላኔ፤ ዓጫ ዔያቶኮ ዘቢ ዓቸ ማላያኬ፤ 9 ዓንጊና ኮሺንታ ሎሎ ማኣዓሢ ማላ፣ ማኣዓ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዔያቶ ጋኣዘኮ ዑኡዘ ያልዚር ዓኣዳ ሚርጌ ፓርና ሳርጌላ ያይታናኮ ካኣኒ ማላያኬ። 10 ኮርናጉዲ ዑንኪና ዳዓ፣ ቤልሢ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዓሶ ዔያታ ደንጎ ዓጊኒ

ሚታሳንዳ ዋልቃ ዔያቶኮ ዑንኮይዳ ዓኣኔ። 11 ዔያቶ ዋይሢ ካኣቴ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዒዚ ዴኤፒ፣ ዒጊቻ ዔቶኮ ከኢታንቻሢኬ፤ ሱንፃ ዒዛኮ ዔብሬ ዓሶ ሙኡጮና «ዓብደኔ»፣ ጊሪኬ ዓሶ ሙኡጮና «ዓጲሎኔ» ጌይንታኔ፤ ዬና ጌይፆ «ባይዛ» ጌይሢኬ።

12 ቤርታሳ ሚቶ ዋደ ጋፔኔ፤ ዓካሪ ሃሣ ሚሌ ለምፆ ሚቶ ዋዴ ሙካንዳኔ።

13 ላሃሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃዛ፣ ያኡሲ ቤርታ ዓኣ ዋርቆና ኮሺንቴ ያኡሲም ዒንጎ ቤዘኮ ያይደ ዛላ ዓኣ፣ ጉራና ማላ ባካፓ ዑኡሲ ኬሰካንቴ ታ ዋይዜኔ፤

14 ዬና ዑኡዘ ዛያሢ ዔኪ ዓኣ፣ ላሃሳ ከኢታንቻሢም፡- «ዴኤፖ ዔፕራዒቤ ዋርይዳ ቱኡቴ፣ ያይደ ከኢታንቻሢኢ ቡሌ!» ጌዔኔ። 15 ዬና ኬሎና፣ ዬና ዋደና፣ ዬና ዓጊኖና፣ ዬና ሌያናም ጊኣጊንቴ ያይደ ከኢታንቻሢኢ ዓሶይዳፓ ዛላኮ ዛላ ማዓ ዓሲ ዋደንዳጉዲ ቱኡዛፓ ቡሊንቲኔ። 16 ፓራሢና ያላ ዓሶኮ ሚርጌማ ዲቢ ሺያና ፓይዲንታያ ኮሺ ዲቢታሢ ፓይደ ታ ዔያቶኮ ዋይዜኔ።

17 ፓራሢና ፓራሢ ቶጊ ዓኣ ዓሶና ያኡሲ ታና ዳዌም ታኣኒ ዛጋንቴ ያዲኬ፡- ዳዳ ዔያቶኮ ያሎር ዔያታ ማኣዔ ባካ ታሚጉዲ ዘቄ ሃሣ ጮልዔ ጊንሢ ጩኢጩ ቡኒጉዲ ጋላፒኬ፤ ፓርንሢኮ ቶኦካ ዘቢ ቶኦኪ ማላያ፣ ዔያቶኮ ዳንጋፓ ታሚና ጩቢና ዓንሢ ዒኣሊጉዴ ዒኣሊያ ኬሰካኔ፤

18 ዔያቶኮ ዳንጋፓ ኬሰኪ «ባይዘም» ጎያና ባኮና ጌይፆ፡- ታምና ጩቦና ሃሣ ዒኣሎና ዓሶኮ ዛላኮ ዛላ ጊንሢ ማዓይ ቢያ ዋዴኔ። 19 ፓርንሢኮ ዋልቃ ዔያቶኮ ዳንጎና ዑንኮናይዳኬ፤ ዑንካ ዔያቶኮ ሸኣሺ ማላኔ፤ ሃሣ ሸኣሺ ቶኦኪጉዴ ቶኦኪ ዔያቶኮ ዓኣኔ፤ ዓሶ ዔያታ ሚታሲ ዋደሢ ዬያናኬ።

20 ዬንሢ «ባይዘም» ጌይንቴ ባኮንሢ ዋደዋንቴ ዓቴ ዓሳ ፔኤኮ ማዴ ፑርቶ ማዴ ቡኡዒ ሃሺባኣሴ፤ ዬይያ፡- ፆላሂንታ ዋርቄይዳፓ፣ ቢራ ዓንጊዳፓ፣ ሞኦና ዓንጋፓ፣ ሹቸፓ ሃሣ ሚሢፓ ኮሺንቲያ፣ ዛጋኒያ ዋይዛኒያ፤ ሃሣ ዓጊዒ ሃንታኒያ ዳንዳዑዋ ካኣሸኮ ባኮንታ ዔያታ ካኣሸኪያ ሃሺባኣሴ ጌይሢኬ። 21 ዬያጉዲ ሃሣ ሸምፖ ዋደሢ፣ ማርሻ ማርሺሢ፣ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዓባኣያና ላሂሢ፣ ዉሱም፤ ዬያ ባኮ ዔያታ ቡኡዒ ሃሺባኣሴ ጌይሢኬ።

10

ከኢታንቻሢ ዳኮ ማሪንቴ ማፃኣፒሎና

1 ዬካፓ ሃሣ ሻኣሬ ማይንቴያ፣ ሚሌ ዴኤፒ ከኢታንቻ ጫሪንጫፓ ኬዳንቴ ታ ዴንቄኔ፤ ዒዛኮ ቶኦኮ ዓጮ ሺሬ፣ ዠኣኡሎ ዓኣኔ፤ ዬያኮ ዓኣፖ ካራ ዓቢጉዴያ፣ ቶካ ዒዛኮ ሃሣ ቱርቱሪጉዲ ዔቄ ታሚ ማላያኬ፤ 2 ዒዚ ኩጮይዳ ዳካ ቡሊንቴ ዓኣ፣ ማሪንቴ ማፃኣፒ ዔኪ ዓኣኔ፤ ዒማና ዒ ሚዛቆ ቶኮና ባዘይዳ፣ ሻውሎ ቶኮና ሳይይዳ ሄርቄ ዔቄ ዓኣኔ፤ 3 ሃሣ ዒ ዘቢ ዑኡሲ ማላ፣ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቴኔ፤ ዒዚ ዒላታዛ ላንካዋ ጉጉንፆንሢ ፔ ዑኡዘና ዑኡዘና ጌሰቴኔ። 4 ዬያታ ፔ ዑኡዘና ጌሰቴ ዋደና ታኣኒ ፆኣፓኒ ማሌኔ፤ ጋዓንቴ፡- «ላንካዋ ጉጉንፆንሢ ጌሰቴ ባኮ ዓኣቸ ዓርቄ፤ ፆኣፒፖ» ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ ታ ዋይዜኔ።

8:7 8:7 ኬሲ. ማፆ 9:23-25፤ ሂዚ. 38:22። 8:10 8:10 ዒሲ. 14:12። 8:11 8:11 ዔር. 9:15። 8:12 8:12 ዒሲ. 13:10፤ ሂዚ. 32:7፤ ዓዲ. 2:10፤ 3:15። * 9:1 9:1 ዴኤፒ፣ ዒጊቻ ዔቶ፡- ጌይፆ ሳይኮ ዴማ ፆላሃ ዓያና ጋፒንፆ ዋጎ ኬሎ ሄላንዳኣና ዴዒ ዓኣ ቤዘኬ። 9:2 9:2 ማገር. ማፆ 19:28። 9:3 9:3 ኬሲ. ማፆ 10:12-15። 9:4 9:4 ሂዚ. 9:4። 9:6 9:6 ዓዲ. 3:21፤ ዔር. 8:3። 9:7 9:7 ዓዲ. 2:4። 9:8 9:8 ዓዲ. 1:16። 9:9 9:9 ዓዲ. 2:5። 9:13 9:13 ኬሲ. ማፆ 30:1-3። 9:20 9:20 ዓይኑ. 115:4-7፤ 135:15-17፤ ዳኣኔ. 5:23።

5 ዩካፓ ባዘና ሳዖናይዳ ሄርቁ ዔቁ ዓኣንቴ ታ ዛጌ ከኢታንቻሢ ፔኤኮ ሚዛቆ ኩጮ ሌካ ጫሪንጮ ባንሢ ዔቁሳዖ። 6 ዒዚ ናንጊና ናንጋሢ። ጫሪንጮና ሳዖና ባዘና ዔቆቶይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ማዜ ያኣዛሢ ሱንጾና ጫኣቄ፤ ዒ ጫኣቄሢ፡- «ዓካሪ ማይ ኔጋዓኮ! 7 ጋዓንቴ ለንካሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቃ ከሎንሢና ያኦሲም ማዳ። ዒዛ ማሊያ ከኤዛዘንሢም ፔጋሲ ዔርዜ ጎይዖና ዒዛኮ ዓኣሽንቴ ማሊያ ኩማንዳ፤» ጌይኬ።

8 ዩካፓ ጫሪንጮፓ ታ ዋይዜ ዑኡዛ፡- «ባዘና ሳዖናይዳ ሄርቁ ዔቁ ዓኣ ከኢታንቻሢ ፔ ኩጫ ዔኬ። ቡለንቴ ዓኣ። ማሪንቴ ማፃኣፔሎ ዴንዲ ዔኬ» ጌይ ለሚ ሃሣ ታኣም ከኤዜ።

9 ዩማና ታኣኒ ከኢታንቻሢ ባንሢ ዓኣዲ፡- «ዳኮ። ማሪንቴ ማፃኣፔሎ ታኣም ዒንጌ» ጋዓዛ። ዒዚያ፡- «ዔከጋፓ። ዒዛ ሙዔ፤ ጎጾም ዒዛ ኔኤኮ ጫንቃንዳ፤ ዳንጋ ኔኤኮ ጋዓንቴ ዔኤሲጉዲ ዓኣፃንዳ፤» ታኣም ጌዔ።

10 ታኣኒ ዳኮ። ማሪንቴ ማፃኣፔሎ ከኢታንቻሢ ኩጫፓ ዔከ ሙዓዛ ዳንጋ ታኣም ዔኤሲጉዲ ዓኣፃ፤ ጊንፃፓ ታኣኮ ጎጾ ዒዛ ጫንቄ። 11 ዩካፓ ሃሣ፡- «ሚርጌ ዓሶ ዜርዖ ዛሎ። ዲማ ዲማ ዴርና ዲማ ሙኡጮ ጌሰታ ዓሶና ካኣቶና ዛሎ ለሚ ሃሣ ያኦሲ ማሊሢ ከኤዛንዳያ ኔና ኮይሳ፤» ታኣም ጌይንቴ።

11

ለምጾ ማርካ

1 ዩካፓ ያዶሱሞና ዳልጉሞና ሃሣ ዔጾና ዋርቆያ ዎኦሽ ማላ ሚሢ ታኣም ዒንጊንታዖ፡- «ዓኣዲ። ያኦሲኮ ጌኤዢ ማኣርና ያኦሲም ዒንጊያ ዒንጎ ቤዘና ዋርቆ፤ ሃሣ ዒኢካ ካኣሽካ ዓሶዋ ፓይዳ፤ 2 ጌኤዢ ማኣርኮ ዙላ ዓኣ ጸኣኮ ጋዓንቴ ዋርቆ፤ ሃሽ፤ ዩይ፡- ሚሌ ዴርም ዒንጊንቴ ቤሲኬ፤ ዔያታ ያኦሲም ዲማዴ ካታሜሎ ያይዲታሚ ለምጾ ዓጊኒ ጉቤ ባሽ ዋይሣንዳ፤ 3 ለምጾ ታኣኮ ማርኮንሢ ሲዬ ፓቲሌ ማይንቴ ፔቴ ሺያና ለምጾ ዪኤታና ላሃታሚ ከሊ ታ ማሊሢ ከኤዛንዳጉዲ ዋልቁታ ዔያቶም ዒንጋንዳ፤» ጌይንቴ።

4 ዩንሢ ማርኮንሢ ሳዖናይዳ ጎዳ ቤርታ ዔቃ። ለምጾ ሪሚቶ ሚያንሢና ለምጾ ፖዖ ጌሃ ሻርኖንሢናኬ፤ 5 ያኣኒያ ዔያቶ ማኣሳንሢ ማሌቶ ታሚ ዔያቶ ዳንጋፓ ከሰከ ዩያቶ ሚቻንዳ፤ ዔያቶ ማኣሳንሢ ኮዓሢ ቢያ ሃይቃንዳ ጎይያ ዩያይዲኬ። 6 ዔያታ ታ ማሊያ ከኤዛ ዎደንሢዳ ዒርዚ ዋርቆዎጉዲ ጫሪንጮ ዲርቃኒ ዔያቶኮ ቢታንቶ ዓኣ፤ ዩያጉዲ ዋኣዖ ሱጉሢ ማሃ ላኣማኒ ኮዔ ዎደና ቢያ ዓይጎ ባኣዚናኣ ማፃም ሳዖ ባይዛንዳ ባኣዚና ጸርቃኒ ቢታንቶ ዔያቶኮ ዓኣ፤።

7 ዔያታ ፔኤኮ ማርካቶ ጋፒሴሢኮ ጊንፃ ዴኤፖ። ዒጊቻ ዔታፓ ከሰካንዳ ቦዓሢ ዔያቶና ያልቴ ባሻንዳ፤ ዎዲያ ዔያቶ ዎዲንዳ፤። 8 ሌዛ ዔያቶኮ ኮኣከንሢና ሶዶኦሜ። ሃሣ ጊብፃ ጌይንታ ዴኤፖ ካታሜሎኮ ዓሳ ቡካ ጸኣካ ከኤሪንታንዳ፤ ዩና ካታሜላ ዔያቶኮ ጎዳሢ ሱፂንቴ ካታሜሎኬ። 9 ዲማ ዲማ ዜርዖፓ። ቶኣካፓ ሃሣ ዲማ ዲማ ሙኡቶ ጌሰታ ዓሶና ዴርናይዳፓ ማዔ

ዓሳ ሃይሃ ከሌና ዛላና ማዓንዳኣና ሌዛ ዔያቶኮ ዒኢካ ዓኣንቴ ዛጋንዳ፤ ሌዛ ዔያቶኮ ዲኡከንቴዎጉዲ ላኣጊንታያ ማዓንዳ፤ 10 ዩንሢ። ለምጾ። ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንሢ ሳዖናይዳ ናንጋ ዓሶ ሚታሴሢር ሳዖናይዳ ናንጋ ዓሳ ዔያታ ሃይቄሢር ዎዛዳንዳ፤ ዩያ ዎዛፓ ዔቄያና ዔያቶኮ ሃይቦ ከሎ ቦንቾ ከሊ ማሃ። ዎሊም ዒንጎ ባኣዚያ ዒንጋንዳ፤ 11 ሃይሃ ከሌና ዛላና ማዔሢኮ ጊንፃ ጋዓንቴ ሽምፖ ዒንጋ። ያኦሲኮ ዑኡዛ ያኦሲዳፓ ሙከ ሌዛ ዔያቶኮ ጌሌም። ዔያታ ዔቄሢር ዔያቶ ካጌ ዓሳ ሚርጌና ዒጊጫ።። 12 ዩካፓ ለምጾ ያኦሲ ማሊያ ከኤዛዘንሢ፡- «ሃንጋ ከሰኩዎቴ!» ጋዓ ዴኤፒ ዑኡሲ ጫሪንጮፓ ዎይዜ፤ ዩማና ዔያቶኮ ዎርካ ዔያቶ ካጋ ጎይሃ ዓኣንቴ ሻኣሬና ሌካ ጫሪንጮ ዔያታ ዓኣዴ።

13 ዒማና ሳዖ ሚርጌ ዓጊፃ፤ ካታሜሎኮዎ ታጾይዳፓ ፔቴማ ማዓ። ቤዛ ቢያ ደዒ ጋፔ፤ ዩያይዲ ዓጊፃዖና ለንካይ ሺያ ዓሲ ሃይቄ፤ ሃይባፓ ዓቲዘንሢ ሚርጌና ዒጊጫ። ጫሪንጮ ያኣዛሢ ጋላቴ። ቦንቾ።።

14 ለምጾሳ ሚታሢ ዎዳ ጋፔ፤ ሃይሾ ዓካሪ ሃይሣሳ ሚታሢ ዎዳ ዑኩና ዩዓንዳ።።

ከኢታንቻሢ ዋርቆ ለንካሳ ዛያሢ

15 ለንካሳ ከኢታንቻሢ ዛያሢ ዋርቆዛ። ጫሪንጮይዳ፡- «ዓጮ ካኣቲማ ኑ ጎዳሢ ማዔ ያኣዛሢና ዒዛኮ ሚሲሄናም ማዔ፤ ዒዚያ ናንጊና ካኣታዳንዳ፤» ጋዓ ዴኤፒ። ዴኤፒ ዑኡሲ ዎይዚንቴ።።

16 ያኦሲ ቤርታ። ካኣቲሞ ያይቶይዳ ዴዒ ዓኣ። ለማታሞ ያይደ ጋርቻንሢ ባሊቶና ሳዖ ባንሢ ሄርኪ ጌዒ ጉምዓቲ ያኦሲም ዚጌ፤።

17 ዔያታ ዚጋ ዎደና፡- «ሃሢ ዓኣያ ሚናፓ ናንጋያ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዒ ጎዳ ማዔ ያኣዛሢዮ! ዴኤፖ ዎልቆ። ኔኤር ኔ ማሃሢር ሃሣ ኔ ካኣታዴሢርዎ ኔና ኑ ጋላታ።።

18 ሚሌ ዴሪ ሚርጌና ዳጋዴ፤ ሃሣ ኔ ዳጋኣ ሙኬ፤ ሃይቄ ዓሶይዳ ኔ ዎጋ ዎዳኣ ሄሌ።።

ኔኤም ማዳ። ኔ ማሊያ ከኤዛዘንሢና ኔኤም ዲማዴዘንሢና ሱንጾዎ ኔኤኮ ቦንቻዘንሢም ዳኮና ዴኤፖ ማዔዘንሢናም ዔያታ ማዴሢ ዛሎ ማሃ ኔ ዒንጋንዳ ዎዳ ሃሣ ዓጮ ባይዜዘንሢና ኔ ባይዛንዳ ዎዳ ሄሌ።» ጌዔ።።

19 ዩካፓ ጫሪንጮ ዓኣ። ያኦሲኮ ጌኤዢ ማኣራ ቡለንታዛ ጋርይዳ ዒዛኮ ጫኣቁሞ ሳኣፃና ዓኣያ ማዒ ጴዳ፤ ዩማና ዜኤሊንሢ ዜኤሊንሢ፤ ዴኤፒ ዑኡሲ ዎይዚንቴ፤ ጉጉንሢያ ጉጉንሢ፤ ሳዓኣ ዓጊፃ፤ ዴኤፒ ሻቻያ ከዴ።።

12

ለኣሌሎና ዴኤፖ ሾኦዛሢ

10:7 10:7 ኬሲ. ማፃ 20:11፤ ለሚ. ዎማ 32:40፤ ዳኣኔ. 12:7፤ ዓሞ. 3:7። 10:10 10:10 ዒዛ. 2:8-33። 11:1 11:1 ሂዚ. 40:3፤ ዛካ. 2:1-2። 11:2 11:2 ሉቃ. 21:24። 11:4 11:4 ዛካ. 4:3፤11-14። 11:6 11:6 1ካኣቶ. ማ 17:1፤ ኬሲ. ማፃ 7:17-19፤ 14ሙ. 4:8። 11:7 11:7 ዳኣኔ. 7:7፤21፤ የሃ. ያፔዳ 13:5-7፤ 17:8። 11:8 11:8 ዒሲ. 1:9-10። 11:11 11:11 ሂዚ. 37:10። 11:12 11:12 2ካኣቶ. ማ 2:11። 11:13 11:13 የሃ. ያፔዳ 6:12፤ 16:18። 11:15 11:15 ኬሲ. ማፃ 15:18፤ ዳኣኔ. 2:44፤ 7:14፤27። 11:18 11:18 ዓይኔ. 2:5፤ 110:5፤ 115:13። 11:19 11:19 የሃ. ያፔዳ 8:5፤ 16:18፤ 21።

1 ዩካፓ ደኤፒ ሃሣ ደቃሣ ሄርሺሳ ማላታ ጫሪንጮይዳ ጴዳኔ፤ ዲኢካ ዓቢ ማኦፖፊ ማይንቲ፣ ዓገር ቶኪና ሄርቁ ዓቁ፣ ሃሣ ታጾ ለምፖ ዠኦጌ ቦንቸር ዓጎ ባኮፊዲ ፔኤኮ ቶኦካ ዓገንቲ ዓኣ ፔቴ ላኦሊሰኬና ጴዳኔ።

2 ዓዛ ጎጶና ዓኣፖታፖ ሾይቺ ዓርቁም ሜታዲ ዒላቴኔ፤

3 ዩያፊዲ ሃሣ ማሌ ማላታ ማዔ ባኦዚ ጫሪንጮይ ደዳኔ፤ ዩይያ፡- ለንካይ ቶኦኪና ታጾ ፊራኒና ዓኣ፣ ደኤፒ ዘቁ ፑኦፒ ሾኦሺ ደዳኔ፤ ዒዚ ቶኦካ ቶኦካ ለንካይ ቦንቸር ዓጎ ባኮ ዓገ ዓኣኔ፤ 4 ዒዚ ፔኤኮ ዑንኮና ዛላኮ ዛላ ገንሣ ማዓ ዠኦጎ ቢያ ጫሪንጮይ ጎቺ ዓከ ሳዓ ከኤሬኔ፤ ዩካፓ ላኦሊላ ሾዓዛ፣ ናፖ ሙዓኒ ላኦሊሎኮ ቤርታ ዓቁኔ፤

5 ላኦሊላ ዓጮ ዳር ቢያ ባሺ፣ ዎይሣንዳ ዓቲንቁ ናይ ሾዓኔ፤ ናዓሣ ጋዓንቲ ለካ ያኦሲኮ ካኦቱም ያይቶ ባንሣ ዔውቴኔ፤ 6 ዓማና ላኦሊላ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዓኣሺንቲ ዓኣዳኔ፤ ዒኢካ ፔቴ ሸያና ለምፖ ዌኤታና ላሂታሚ ከሊ ኮይሳ ባኦዚ ቢያ ዒንጊ ካፒንታንዳ ቤሲ ያኦሲ ዒዘም ገኢጊሾኔ።

7 ዩካፓ ጫሪንጮይዳ ያልዚ ዓቁኔ፤ ዒኢካ ሚካዔኤሌ ጌይንታ ከኢታንቻሣና ዒዘም ዓይሣንቲ ማዳ ከኢታንቻ ደኤፖ ሾኦካሣና ዒዘኮ ከኢታንቻና ዎላ ያልቲሣ ዓርቁኔ፤ 8 ጋዓንቲ ደኤፖ ሾኦካሣና ዒዘኮ ከኢታንቻና ባሺንቲኔ፤ ዩማፓ ጫሪንጮይ ዔያቶኮ ቤሲ ባይቁኔ። 9 ደኤፖ ሾኦካሣ ለካ ሳዓ ከኤሪንቲኔ፤ ዩይ፡- ዓሶ ቢያ ዳቢሻሣ፣ ዲያቢሎኦሴ ሃሣ ገንሣ ያላሂ ጌይንታ ሚናኦ ሾኦካሣኬ፤ ዒዛና ዎላ ዒዘኮ ከኢታንቻኦ ከኤሪንቲኔ።

10 ዩካፓ ፔቴ ደኤፒ ዑኤሲ ጫሪንጮይዳ፡-

«ዓካሪ፣ ዳቁሽሣና ዎልቁና
ሃሣ ካኦቱም ት ያኦካሣም ማዔኔ፤
ቢታንቶዎ ማሪሃም ማዔኔ!
ዎይቲ ጌዔቲ ት ዒሾንሣና ት ሚሾንሣና
ት ያኦካሣ ቤርታ ዎንቲና ሮኦሪና
<ዔያታ ዳቤያኬ> ጌዒ ፑሽካሣ ከኤሪንቲኔ።

11 ዔያታ ማራዓሣኮ ሱጉያና
ሃሣ ዔያታ ማርካዴ ማርካቶና
ያሊ ዔያታ ዒዛ ባሾኔ፤

ፔ ሸምፓሣ ሃሣ ዔያታ ሚጨንቱዎ?
ፔና ሃይቢም ዓኣሣ ዒንጌኔ፤

12 ዩያር ጫሪንጮይና ዒኢካ ናንጋዘንሣዮ ዎዛዲዎቲ!
ሳፖንታ ባዘንታ ዒንሣሣም ጋዓንቲ ባዳዔቲ!
ዓይጎር ጌዔቲ ዲያቢሎኦሴ ዒ ማዳንዳ ዎዳ ዳካ ሌሊ
ዓቲሣ ዔሪ
ደኤፒ ዳጋና ዒንሣ ባንሣ ከዳኔ» ጋዓንቲ ታ
ዎይዜኔ።

13 ደኤፖ ሾኦካሣ ሳፖይዳ ከኤሪንቲኔሣ ዛጋፖ ዓቲንቆ ናዓሣ ሾዔ ላኦሊሎ ዳውሴኔ፤ 14 ዩማና ላኦሊላ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎይዳ ዒዘም ገኢጊሾና ቤዘ ባራኒ ዓኣዳንዳጉዲ ደኤፒ፣ ኮኦኬ ጋኦሲ ማላ ለምፖ ጋኦሲ ዒዘም ዒንገንቲኔ፤ ዩይያ፡- ዒኢካ ሾኦካሣዲፓ ሃኪ ሃይሃ ሌዔና ዛላና ኮይሳ ባኦዚ ዒዘም ዒንገንቲኔም ሜታ ባኣፖ ናንጋንዳጉዲኬ። 15 ላኦሊሎ ዲጲ ሙዓንዳጉዲ ሾኦካሣ ዎርዚ ዎኣሣጉዳ፣ ዲቢ ዎኣሣ ዳንጋፓ ከሲ ላኦሊሎ ገንፖ ጮኦሽኬኔ። 16 ሳዓ ጋዓንቲ ላኦሊሎ

ማኦዳኒ ሾኦከንቲ፣ ደኤፖ ሾኦካሣ ፔ ዳንጋፓ ከሲ ላኦሊ ሞኦፖ ዑሽኬኔ። 17 ዒማና ሾኦካሣ ላኦሊሎይዳ ዳጋዲ ያኦሲ ዓይሣፖ ካፓዘንሣና ዩሱሴም ጉሙርቁንታፖ ማዒ ማርካዳ፣ ዒዘ ዜርፃፓ ዓቲዘንሣና ያልታኒ ዓኣዳኔ። 18 ደኤፖ ሾኦካሣ ባዘ ዓጫ ዓኣ፣ ማኦሻላ ዓቁኔ።

13

ባዘና ሳፖናፓ ከሰኬ ለምፖ ቦፖንሣ

1 ዩካፓ ፔቴ ቦፖ ባዛፓ ከሰካንቲ ታ ዛጌኔ፤ ዩያኮ ታጾ ፊራኒና ለንካይ ቶኦኪና ዓኣፖ ማዓዛ፣ ዒዘኮ ፊራኖይዳ ታጾ ቦንቸር ዓጎ ባካ ዓገንቲ ዓኣኔ፤ ሃሣ ዒዘኮ ቶኦካንሣዳ ጫሺ ሱንሣ ያኦፒንቲ ዓኣኔ። 2 ዩይ ታ ዛጌ ቦዓሣ ማኦኪ ማላያኬ፤ ቶካ ዒዘኮ ጋዓንቲ ፊዳሪ ማላ «ዲቤ» ጌይንታ ቦፖ ቶኪ ማላያ፣ ዳንጋ ሃሣ ዒዘኮ ዘቢ ዳንጋ ማላያኬ። ደኤፖ ሾኦካሣ ፔኤኮ ዎልቆና ፔኤኮ ካኦቱም ያይቶ ሃሣ ደኤፖ ቢታንቶዎ ዩያ ቦዓሣም ዒንጌኔ። 3 ዒዛ ቶኦኮኮ ፔቴማይዳ ዎዳንዳያ ማላ ከሣ ዓኣፖ ታ ዛጌኔ። ጋዓንቲ ዩይ ከፓ ፓፃም፣ ዓጮ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሄርሺ ሄርሺ ዒዛ ገንፖ ዓኣዳኔ። 4 ቦዓሣም ዒዚ ቢታንቶ ዒንጌሣር ዓሳ ቢያ ደኤፖ ሾኦካሣም ዚጌኔ፤ ዔያታ ዚጋሣ፡- «ቦዓሣጉዲ ማዓንዳይ ያናዳይ? ዒዘና ዎላ ያልታንዳሣ ያናዳይ?» ጌዒ ጌዒኬ።

5 ዎቶርቁ ጌሰታንዳያና ጫሺ ጫሽካንዳ ዳንጋ ቦዓሣም ዒንገንቲኔ፤ ሃሣ ያይዲታሚ ለምፖ ዓገኒያ ዒዚ ቢታንቶና ማዳንዳጉዲ ዒዘም ዓይሣንቲኔ። 6 ዒዚ ያኦሲንታ ያኦሲ ሱንፖንታ ያኦሲ ናንጋ ቤዘንታ ሃሣ ጫሪንጮይ ናንጋዘንሣዮ ጫሽከሣ ዓርቁኔ። 7 ያኦሲም ዲማዴ ዓሶ ዒ ያላንዳጉዲና ያሊያ ባሻንዳ ቢታንቶ ዒዘም ዒንገንቲኔ። ዲማ ዲማ ዜርፖ፣ ቶኦኮ፣ ዲማ ሙኦቺ ጌሰታ ዓሶ፣ ዲማ ዲማ ዳር ዑፃ ቢታንቶ ዒዘም ዒንገንቲኔ። 8 ሳዓ ማከፍንቲማፓ ዓርቃፖ ዎዳና ማራዓሣኮ ናንጎ ማፃኣፓ ሱንፖ ያኦፒንቲባኣፖ፣ ሳፖይዳ ናንጋ ዓሳ ቢያ ቦዓሣም ዚጊ ካኦሽካንዳኔ።

9 «ዎይዛ ዎይዚ ዓኣይ ዓኣቶ ዎይዘንጎ!
10 ያኦኒያ ዲዒንታኒ ዓኣይ ዓኣቲ ዲዒንታንዳኔ፤
ጨንቻ ዓፓርና ሃይቃንዳይ ዓኣቶዎ
ጨንቻና ሃይቃንዳኔ»

ዓካሪ፣ ያኦሲም ዲማዴ ዓሶኮ ገቢ ዳንዳዒያና ጉሙርቁያና ዔርታንዳሣ ዩኖ ዎድናኬ።

11 ዩካፓ ሃሣ ማሌ ቦፖ ሳዓፓ ከሰካንቲ ታ ዛጌኔ፤ ዩያኮ ማሪሃ ፊራኒ ማላ፣ ለምፖ ፊራኒ ዓኣኔ፤ ዒ ጌሰታ ጎይፃ ደኤፖ ሾኦካሣ ጎይፃኬ። 12 ቤርታኦ ቦዓሣ ሱንፖና ጉቤ ቢታንቶ ዓኣፖ ማዒ ዒ ማዳኔ፤ ሳፖና ዒኢካ ናንጋ ዓሳ ቢያ ዎዳኒ ዑኬ ከፓ ፓፃ፣ ቤርታኦ ቦዓሣም ዚጊ ካኦሽካንዳጉዲ ዓሶ ማሃኔ። 13 ዩይ ለምዓሳ ቦዓሣ ዓሶ ቤርታ ጫሪንጮይ ታሚ ከይሳንዳያ ሄላንዳኦና ዒዘኮ ዓኣ ቢታንቶና ደኤፒ ደኤፒ ማላታ ዳዎኔ። 14 ቤርታኦ ቦዓሣ ሱንፖና ዒ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ዒዘም ዒንገንቲያታሣር ዒ ዳዎ ማላቶ ዛሎና ሳዓ ናንጋ ዓሶ ቢያ ዳቢሻኔ፤ ሃሣ ጨንቻ ዓፓርና ከፃሶናንቲ ዳቁ፣ ቦዓሣኮ ማላታ ማኦካንዳጉዲ ዓሶ

12:3 12:3 ዳኣኔ. 7:7። 12:4 12:4 ዳኣኔ. 8:10። 12:5 12:5 ዒሲ. 66:7፤ ዓይኑ. 2:9። 12:7 12:7 ዳኣኔ. 10:13፤21፤ 12:1፤ ጸሀ. 9። 12:9 12:9 ማከ. ማፃ 3:1፤ ሉቃ. 10:18። 12:10 12:10 ዒያ. 1:9-11፤ ዛካ. 3:1። 12:14 12:14 ዳኣኔ. 7:25፤ 12:7። 13:1 13:1 ዳኣኔ. 7:3፤ የሃ. ፆፔ-ሳ 17:3፤7-12። 13:2 13:2 ዳኣኔ. 7:4-6። 13:6 13:6 ዳኣኔ. 7:8፤25፤ 11:36። 13:7 13:7 ዳኣኔ. 7:21። 13:8 13:8 ዓይኑ. 69:28። 13:10 13:10 ዔር. 15:2፤ 43:11።

ዓይህን። 15 ይያ ቦዓሚም ቤርታኦ ቦዓሚኮ ማላቶም ሸምፖ ዓገጋ ዑኡሲ ዒንጋንዳጉዲ ቢታንቶ ዒንገንቴኔ፤ ይይ ቢታንታ ዒንገንቴህ ማላታ ጌስታንዳጉዲና ይያ ማላቶም ዘገ ካኦሽኩባ ዓሳ ሃይቃንዳጉዲ ማሆም ጌይኬ። 16 ይያጉዲ ሃሃ ዳኮ ማዕቴያ ዳኤፓ፣ ያርጎጮ ዓሰ ማዕቴያ ማንቆ ዓሳ፣ ማዳሻህ ማዕቴያ ማዳ ዓሳ ቢያ ፔኤኮ ሚዛቆ ኩጮይዳታቴያ ባሊቶይዳ ማላቶ ጌሃንዳጉዲ ዓሰይዳ ዋልቃዳኔ፤ 17 ይይ ያዲ ማዕህ ቦዓሚ ሱንጾ ማዕ፣ ማላታ ሃሃ ገንሃ ፓይዳባኦ ዓይጎ ዓሲያ ዓኤቢ ሻንቻኒና ሻንቃኒያ ዳንዳዑግጉዲኬ።

18 ይይ ዔራቶ ኮይሳያኬ፤ ዒኔና ጪንጫ ማዕህ ቦዓሚኮ ፓይዳ ፓይዳ ዔራጎን፤ ዓይጎሮ ጌዕቴ ፓይዳ ዓሲ ፓይዳ ማዕህሮኬ፤ ዩና ፓይዳ ላሆ ያኤታና ላሂታሚ ላሆኬ።

14

ማራዓሚንታ ያኤታና ያይዳታሚ ያይዳ ሺዮ ዓሰ

1 ዩካፓ ሃሃ ማራዓሚ ያይዳ ዲኮይዳ ዔቁ ዓኦንቴ ታ ዛጌ፤ ዒዛና ዋላ ዒዛ ሱንጾና ዒዛኮ ዓደ ሱዮና ባሊታ ያኦፕንቴ ዓኦ፣ ያኤታና ያይዳታሚ ያይዳ ሺዮ ዓሲ ዓኦ። 2 ዩናና ጫሪንጮይዳፓ ዳኤፕ ሱኦሪንታ ዋኦህ ዑኡሲ ሃሃ ዳኤፕ ጉጉንሃ ማላ ዑኡሲ ታ ዋይዘኔ፤ ዩይ ታ ዋይዘ ዑኡዛ ጎኦሎ ዓይናዲ ዋርቃ ዓሳ ጎኦሎ ዋርቃዛ ዋይዘንታ ዑኡዛጉዳያኬ። 3 ካኦቱሞ ያይቶና ያይዳ ባኮንሃሪና ሃሃ ጋርቻንህ ቤርታ ዩና ዲቦ ዓሳ ቤርታ ጌይንቴ ቤቁባኦ፣ ያኦሲ ቦንቻሞ ማዕ ዓይኩም ዓይናዳኔ፤ ዩያ ዓይኩም ዓጮ ቢያይዳፓ ሻንቁ፣ ዳማሲ ዔኮና ያኤታና ያይዳታሚ ያይዳ ሺዮ ዓሰፓ ዓታዛ ማላ ያኦኒያ ዔሪ ጋዓኒ ዳንዳዒባኦ። 4 ዩያታ ኩሙህ ማዕህሮ ላኦላና ዒኦኦባኦ፤ ዔያታ ማራዓሚ ዓኦዳ ቤዛ ቢያ ዒዛ ገንጾ ዓኦዳያኬ፤ ሃሃ ዔያታ ያኦሲና ማራዓሚናኮ ቶይዳ ማዕኒ ዓሰ ባኦካፓ ሻንቁ፣ ዳማሲ ዔኮና ዓሰኬ። 5 ዔያታ ሉኡዙሞ ሉኡቁ ዔራቃያኬ፤ ሃሃ ዔያቶ ቦሂሳ ባኦዚያ ባኦያኬ።

ሃይሃ ያሕሲ ኪኢታንቻንህ

6 ዩካፓ ሳይዳና ናገጋ ዳሮና ዜርዖና ዳማ ሙኡጮ ጌስታ ዓሰና ዳማ ዳማ ቶኦኮናም ቢያ ናገገና ባይቁዋ ኮዢ ሃይሰ ኬኤዛኒ ኮሺ ሃይሰ ዔኪ ዓኦ፣ ማላ ኪኢታንቻ ጫሪንጫ ባራናንቴ ታ ዛጌ፤ 7 ዩይ ዳኤፕ ዑኡሲና፡- «ያኦሲ ዒገጫዋቴ፤ ሃሃ ቦንቻዋቴ፤ ዓይጎሮ ጌዕቴ ዒዛኮ ዋጎ ዋጎ ዋዳ ሂላኔ፤ ጫሪንጫና ሳዮና ባዘና ዓልቃ ዋኦያና ማዢ ያኦዛሚም ዘገግግግ።» ጌዔ።

8 ማላ ላምዓሳ ኪኢታንቻህ፡- «ፑርታ፣ ዒኦሳ ማዳ ማዳሻ፣ ማሃ ዳጋያ ዳሮ ቢያ ዑሼ፣ ዳኤፓ ባብሎኔ ካታሚላ ዳዔ፤ ዳዔ፤!» ጌዔ። ቤርታኦ ኪኢታንቻህ ገንጾ ዓኦዳኔ።

9 ሃይሃሳ ኪኢታንቻሰኬይ ሃሃ ዳኤፕ ዑኡሲና፡- «ቦዓሚና ዒዛኮ ማላቶናም ዘገ ካኦሽካህ ሃሃ ማላቶ ባሊታታቴያ ኩጮ ዑፃ ዓይህህ ቢያ፣ 10 ዓይጎ ባኦዚናኦ ሲኢሪንቴባኦ፣ ያኦሲኮ ጎሪንቶ ዑዢ ዓንጎይዳ ኩንሃና ጎሪንቶ ዳጋያ ዑዢ ዑሽካንዳኔ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ያኦሲም ዳማዳ ኪኢታንቻና ማራዓሚና ቤርታ ታሚና ታሚ

ዲኢሊናይዳ ዓገንቴ ማታዳንዳኔ፤ 11 ዔያቶ ማታሳ ታሞይዳፓ ኬሰካ ጩባ ናገገና ባይቁዋ፣ ጩቢ ዳዓያ ማዕንዳኔ፤ ቦዓሚና ዒዛኮ ማላቶናም ዘገ፣ ዒዛኮ ሱንጾ ማላቶም ዔኪ ዓኦዛንህኮ ቢያ ሮኦሪና ዋንቴና ሃውሾ ባኦያ ማዕንዳኔ።» ጌዔ ጌዔ ሃንጎዋቶ ገንጾ ሃሃ ዓኦዳኔ።

12 ያኦሲ ዓይህያ ካፓዘንህና ዩሱሴም ጉሙርቁንታያ ማዕ፣ ዳዳዘንህኮ ገቢ ዳንዳዒዔ ዔርታንዳህ ዒኦካኬ።

13 ዒማና ሃሃ ጫሪንጮይዳ፡- « ሃይካፓ ሰካ ጎዳ ዩሱሴር ማዕ ሃይቃዘንህ ባሊቲና ዓኦያኬ» ጌዔ ያኦ። ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዘኔ። ዓያና ጌኤዢ፡- «ሂዮ፣ ዔያቶኮ ማዳ ዔያቶና ዋላ ዓኦዳንዳህሮ ላቢፃፓ ዔያታ ሃውሻንዳኔ።» ጋዓ።

14 ዩካፓ ቦኦሬ ሻኦሬ ታ ዛጌ፤ ዒማና ሻኦሮ ዑይዳ ዓሲ ናዓህ ማላ ዓሲ ዳዒ ዓኦኔ፤ ዒዚ ቶኦኮይዳ ዋርቁና ኮሺንቴ፣ ቦንቻሮ ዓሳ ባኮ ዓገ ሳኦኔ፤ ኩጮይዳኦ ሃሃ ዓጮ ባኦቹ ዓርቁ ዓኦኔ። 15 ማላ ኪኢታንቻ ሃሃ ጌኤዢ ማኦሪፓ ኬሰካ፣ ሻኦሮ ዑፃ ዳዒህም ዳኤፕ ዑኡሲና፡- «ሳዓ ጮኦሮንዳያጉዲ ካዳኔ፤ ጮኦሮንዳ ዋዳኦ ሂላህሮ ጮኦሮ ባኦጮና ጮኦሬ» ጋዓ። 16 ሻኦሮ ዑፃ ዳዒ ዓኦህ ባኦጮ ሳዖ ባንህ ዳካዛ ሳዓ ጮኦሪንቴ። *

17 ዩያጉዲ ማላ ኪኢታንቻ ሃሃ ጫሪንጫ ዓኦ፣ ጌኤዢ ማኦሪፓ ኬሰካ፤ ዒዚያ ዓጮ ባኦቹ ዔኪ ዓኦኔ።

18 ማላ ገንሃ ታሚ ዑፃ ቢታንቶ ዓኦ፣ ኪኢታንቻ ያኦሲም ዒንገ ካኦሽኮ ቤዛፓ ኬሰካ፣ ዓጮ ባኦጮ ዔኪ ዓኦ ኪኢታንቻህም፡- «ሳይዳ ዓኦ ዋይሮ ዓኦፖኮ ካዳያ ሰያ ዔርዛህሮ ሳይዳፓ ዋይሮ ቲቁ ቲቁ ዔኬ» ጌዔ ዳኤፕ ዑኡሲና ዒላቴ። 19 ኪኢታንቻህ ዒማና ባኦጮ ሳዖ ባንህ ዳኪ ዋይሮኮ ሰዮ ቲቁ ቲቁ ዔኬሰካፓ ያኦሲ ዳጎና ዋይሮ ሄርቁ ጩኦ፣ ቤዛ ዓጌ። 20 ዩይ ዋይና ካታሞኮ ዙላ፣ ዋይሮ ሄርቁ ጩኦ፣ ቤዛ፣ ጩኦ፣ ሲንቴ፤ ዩካፓ ኬሰካ ሱጉፃ ሃይሃ ዋዳ ማዕንዳያ ሳዓፓ ዳገ ጌዔ፤ ሃሃ ሱጉፃ ጎዒ ዳንዳ ያደሱማ ሃይሃ ያኤታ ሺዮ ታኦካ ሂላያ ማዕ።

15

ጋፓንጾ ማዕ ባይዛ ባኮ ዔኪ ዓኦ ኪኢታንቻንህ

1 ዩካፓ ማላ ዳኤፕ ሃሃ ዳኤቃህ ሄርሺሳ ማላታ ጫሪንጫ ታ ዛጌ፤ ዩይያ፡- ያኦሲ ዳጋ ዔያቶና ኩማያ ማዕ፣ ላንካይ ባይዛ ባኦዚ ዔኪ ዓኦ፣ ላንካይ ኪኢታንቻ ታ ዛጌ።

2 ዒማና ሃሃ ታሚ ሲኢሪንቴያ ለማላኤሽ ባዚ ማላያ ታ ዳንቁኔ፤ ዒኦካ ባዘ ዓጫ ቦዓሚና ቦዓሚኮ ማላቶና ሃሃ ዒዛ ሱንጾ ፓይዳ ያሊ ባሽ ዓሳ ዔቁ ዓኦንቴ ታ ዳንቁኔ፤ ዔያታ ያኦሲዳፓ ዒንገንቴ ጎኦላ ዔኪ ዓኦኔ፤ 3 ዔያታ ያኦሲም ማዳ፣ ሙሴ ዓይኩምና ማራዓሚናኮ ዓይኩም፡- «ቢያ ባኦዚ ዳንዳዒ ጎዳ ማዕ ያኦዛህዮ!

ማዳ ኔኤኮ ዳኤፕ ሃሃ ዳኤቃህ ሄርሺሳያኬ፤ ማርጌ ዳሮኮ ካኦታህዮ!

ኔኤኮ ጎይፃ ፒዜ ሃሃ ጎኦኬ።

4 ጎዳህዮ! ኔና ዒገጫዋያ ሃሃ ሱንጾዋ ኔኤኮ ቦንቻዋይ ያናዳይ? ኔኤኒ ሌሊ ዳማዳያኬ።

14:1 14:1 ሂዚ. 9:4፤ ዮሃ. ያፔዳ 7:3። 14:5 14:5 ሰፖ. 3:13። 14:8 14:8 ዒሲ. 21:9፤ ዒር. 51:8፤ ዮሃ. ያፔዳ 18:2። 14:10 14:10 ዒሲ. 51:17፤ ማዢ. ማፃ 19:24፤ ሂዚ. 38:22። 14:11 14:11 ዒሲ. 34:10። 14:14 14:14 ዳኦኔ. 7:13። 14:15 14:15 ዒዩ. 3:13። * 14:16 14:16 ሳዓ ጮኦሪንቴ፡- ጌይንቴህ ጋፓንጾ ዋጎ ኬሎና ኪኢታንቻ ሳይዳ ዓኦ ዓሲ ያኦሲ ቤርቶ ሸኢሻንዳህ ዛላ ኬኤዛያኬ። 14:20 14:20 ዒሲ. 63:3፤ ዓቃ. ማ 1:15፤ ዮሃ. ያፔዳ 19:15። 15:3 15:3 ኬሲ. ማፃ 15:1።

ኔኤኮ ፒዜ ማዳ ፔጋዲ ዔርቴህረ
ዲቦ ጸራ ቢያ ሙኪ ኔ ቤርታ ኔኤም ዚጋንዳኔ»
ጌዒ ጌዒ ዓይናዳኔ።

5 ዩካፓ ሃሃ ዓፒላና ማዢንቴ፣ ያሕሲም ዲማዳ፣ ጌኤሺ ማአሪ ጫሪንጫ ቡሊንቴ ዓኣንቴ ታ ዛጌኔ፤ 6 ዒማና ለንካዎ ባይዛ ባኮንህ ዔኪ ዓኣ፣ ለንካይ ኪኢታንቻ ጌኤዢ ማአራፓ ኬሰኬኔ፤ ዩያታ ዓኣፒዳ ዲካ ቦኦሪ ማአዎ ማይንቴ ዓኣኔ፤ ሃሃ ዲደይዳኣ ዋርቄና ኮሺንቴ ቃልሸ ቱኡቴ ዓኣኔ። 7 ዩኖና ያይዶ ባኮንህዲፓ ፔቴህ ናንገና ናንገ ያኣዛህኮ ዳጋ ኩሚ ዓኣ፣ ዋርቆና ኮሺንቴ ለንካይ ዑሺ ዓንገ ለንካዎ ኪኢታንቻንህም ዒንጌኔ፤ 8 ሃሃ ጌኤዢ ማአራ ያሕሲኮ ቦንቸና ዋልቆናይዲፓ ኬሰካ ጩቦና ኩሚኔ፤ ለንካዎ ኪኢታንቻንህኮ ለንካዎ ባይዛ ባኮንህ ማዲንቴ ኩማንዳያ ሄላንዳኣና ያኣኒያ ጌኤዢ ማአረ ጌላኒ ዳንዳዒባኣሴ።

16

ያሕሲኮ ዳጋ ኩሚ ለንካዎ ዑዢ ዓንጎ

1 ዩካፓ ለንካዎ ኪኢታንቻንህም ዳኤፒ ዑኡሲና፡- «ዓኣዲዋቴ! ያሕሲኮ ዳጋ ኩሚ፣ ዑዢ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዢ ሳይይዳ ለኣሉዋቴ» ጌኤዢ ማአራፓ ጋዓንቴ ታ ዋይዜኔ።

2 ዒማና ቤርታሳ ኪኢታንቻህ ዳንዳዎ፣ ዑዢ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዢ ሳይይዳ ለኣላዛ ቦዓህኮ ማላቶ ዔኪ ዓኣ ዓሶና ዩያ ማላቶም ዚገ ካኣሸካ ዓሶናይዳ ፑርታ ሜታሳ ኪህ ኬዳኔ።

3 ለምዓሳ ኪኢታንቻህ ዑዢ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዢ ባዞ ዋኣይዳ ለኣላዛ፣ ዋኣፃ ሃይቄ ዓሲ ሱፐህጉዲ ካርቴ ሱፐህ ማዔኔ፤ ባዞይዳ ዓኣ፣ ሸምፔና ናንጋ ባካ ቢያ ሃይቄኔ።

4 ሃይህሳ ኪኢታንቻህ ዑዢ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዢ ዋር ዋኣይንታ ዓልቃ ዋኣይንታይዳ ለኣላዛ፣ ዩይያ ሱፐህ ማዔኔ፤ 5 ዩካፓ ዋኣፃ ዑፃ ቢታንታ ዓኣ፣ ኪኢታንቻህ፡- «ሃህያ ዓኣያ ሚናፓ ናንጋ ዲማዳ ጎዳህዮ!

ሃያይዲ ኔ ዋጌህረ
ኔኤኒ ዲሎኬ፤

6 ዓሳ ኔኤም ዲማዳዞንህንታ ኔ ማሊያ ኬኤዛዞንህያ
ዋዲ ሱፐያ ለኣሌህረ
ኔኤኒ ዔያቶ ሱፐህ ዑሺኔ፤
ዩይ ዔያቶም ኮይሳያኬ»
ጋዓንቴ ታ ዋይዜኔ።

7 ዩያፕዲ ሃሃ ያሕሲም ዒንገ ካኣሸኮ ቤዞይዲ፡- «ሂዮ፤ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ያኣዛህዮ!
ኔኤኮ ዋጊፃ ጎኔ፣ ሃሃ ፒዜኬ» ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዜኔ።

8 ያይዳሳ ኪኢታንቻህ ዑዢ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዢ ዓባ ለኣላዛ፣ ዓቦም ዓሶ ዓዳ ታሚፕዲ ሚቻንዳ ዋልቄ ዒንገንቴኔ፤ 9 ዩያር ዓሳ ዳኤፒ ሩኡጲና ሚቻንቴኔ፤ ዩንህ ባይዛ ባኮንህ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣ፣ ያኣዛህኮ ሱፐያ ዔያታ ጫሸኬኔ፤ ጎም ፔኤኮ ቡኡዲ፣ ዒዛ ቦንቸዎም ዔያታ ዒዳኔ።

10 ዳንጋሳ ኪኢታንቻህ ዑዢ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዢ ቦዓህኮ ካኣቱዋ ያይቶይዳ ለኣላዛ፣ ቦዓህኮ ካኣቱማ

ዲሚ ማዔኔ፤ ዓሳ ኮሺ ሜታዲ ሜታህዲፓ ዔቄያና ዒንዲርዘ ፔኤኮ ዳዓኔ፤ 11 ሃሃ ዔያቶኮ ሜታዲያና ኪፃዲያናይዲፓ ዔቄያና ጫሪንጫ ያኣዛህ ዔያታ ጫሸኬኔ፤ ዔያታ ማዳ፣ ዳቢንቶ ቡኡዲባኣሴ።

12 ለሃሳ ኪኢታንቻህ ዑዢ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዢ ዳኤፓ ዋር፣ ዔፕራዲሴይዳ ለኣላዛ ዓባ ኬሰካ ዛላፓ ሙካ ካኣቶም ጎይህ ማዓንዳፕዲ ዋር ዋኣፃ ሚጩኔ።

13 ዳኤፓ ሸኦዛህ ዳንጎና ቦዓህ ዳንጎና ሃሃ ሉኡዙዋና ያሕሲ ማሊያ ኬኤዛያ ማሊሳህ ዳንጋፓ ፓንቆ ማላ፣ ሃይሃ ፑርታ ዓያና ኬሰካንቴ ታ ዛጌኔ። 14 ዔያታ ዲማ ዓኪ ባኣዚ ማዳ ያላሃ ዓያናኬ፤ ዩንህ ሃይሃ ዓያናህ ቢያ ባኮ ዳንዳዓ ያኣዛህኮ ዳኤፓ ኬሎና ኬሰካንዳ ያሎም ዓሶ ቡኡሳኒ ዓጮ ካኣቶ ቢያህ ባንህ ዓኣዳኔ።

15 «ታኣኒ ዉሲፕዲ ዔሩዋንቴ ዩዓንዳኔ፤ ካሎ ማዑዋፕዲና ካሎዋዋ ዓሲ ዛፕዋፕዲ ጴጪ ፔኤኮ ማኣዓህ ካፓህ ዓንጀ ዋዛ ዳንቃንዳኔ»

16 ዩንህ ዓያናህ ዓጮ ካኣቶ ቢያ ዔብሪ ዓሶ ሙኡቸና ዓርማጌዶኔ ጌይንታ ቤዞይዳ ቡኡሲ ያሎም ገኢጊሼኔ።

17 ለንካሳ ኪኢታንቻህ ዑዢ ዓንጎይዳ ዓኣ ዑዢ ዢባርይዳ ለኣላዛ፣ ጌኤዢ ማአራ ዓኣ ካኣቱም ቤዛ፡- «ዓካሪ ቢያ ባካ ማዲንቴ ኩሚኔ!» ጋዓ ዳኤፒ ዑኡሲ ዋይዜንቴኔ። 18 ዒማና ዜኤሊንህ ዜኤሊንህኔ፣ ዳኤፒ ዑኡሲያ ዋይዜንቴኔ፣ ፑፑንህ ፑፑንህኔ ሃሃ ሳዓኣ ሚርጌና ገገጌኔ፤ ዩያፕዲ ሳዓ ገገጌህ ዓሲ ማዢንቴማፓ ዓርቃዎ ገገጌ ቤቀባኣሴ። 19 ዳኤፓ ካታሚላ ሃይሃ ቤሲ ዲጲ ዲጲ ፓቂንቴኔ፤ ሚሌ ዓጮ ዓሶ ካታማኣ ቢያ ደዔኔ፤ ያሕሲ ዳኤፓ፣ ባብሎኔ ካታሚሎ ጸቂህ ዒዛኮ ዳኤፓ ዳጎ ዑዢ ኩንሃና ዑዢ ዑሸካንዳፕዲ ዒዞም ዒንጌኔ። 20 ዋኣፃ ሳዛ ዓኣ ዓጫ ዓኣዲ ባይቄኔ፤ ሃሃ ዲካኣ ቢያ ዓኣ ቤዛፓ ባይቄኔ። 21 ዳኤሁማ ፔቴ ዳኤፒ ዋንህ ሹቸፕዳ ሻቸ ጫሪንጫፓ ዓሶይዳ ኬዳኔ፤ ዩይ ባይዞም ዳኪንቴ ባካ ሚርጌ ካራ ባይዚ ሜታሴያ ማዔህረ ዓሳ ያሕሲ ጫሸኬኔ።

17

ዘኣሰካ ኮኣማ ለኣሊ

1 ለንካዎ ዑዢ ዓንጎ ዔኪ ዓኣ፣ ለንካዎ ኪኢታንቻንህፓ ፔቴይ ታ ባንህ ሙካዎ ታኣም፡- «ሃኒ ሙኬ፤ ሚርጌ ዋኣፃ ዑፃ ዳዒ ዓኣ፣ ዘኣዛ ኮኣማ ለኣሌሎም ዒንገንታንዳ ሜታህ ታ ኔና ዲዋንዳኔ፤ 2 ዓጮ ካኣታ ዒዞና ዋላ ዘኣዛ ኮኣማኔ፤ ሃሃ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሳ ዒዞኮ ዩያ ፑርቶ ሱኡኮ ማዳ ዑዢና ማህንቴኔ» ጌዔኔ።

3 ዩካፓ ኪኢታንቻህ ዓያና ጌኤሺ ማሊያይዳ ታና ጌልዚ፣ ዓሲ ናንፕዋ ዳውሎ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዒኣካ ጫሺ ዑያይዳ ቢያ ያኣፒንቴ ዓኣ፣ ለንካይ ቶኦኪና ታጶ ፑራኒና ዓኣ፣ ዞቄ ቦየሰኬያኮ ዑፃ ዳዒ ዓኣ ፔቴ ለኣሊ ታ ዳንቄኔ። 4 ለኣሌላ ጮልዎ ዲንኪ ማኣያና ዞቄ ማኣያና ማይንቴ ዓኣኔ፤ ገንህ ዋርቄና ዲማ ዲማ ሚዛጶ ሹጮና ፓልሚንቴ ዓኣኔ፤ ኩጮይዳ ሃሃ ዒዛ ሻኣካ ባኣዚና ዒዞኮ ፑርቶ ሱኡኮ ማዳና ኩሚያ፣ ዋርቄና ኮሺንቴ

15:4 15:4 ዔር. 10:7፤ ዓይኑ. 86:9። 15:5 15:5 ኬሲ. ማፃ 38:21። 15:8 15:8 ኬሲ. ማፃ 40:34፤ 1ካኣቶ. ማ 8:10-11፤ 2ያሕሲ. ዓሃኬ 5:13-14፤ ዒሲ. 6:4። 16:2 16:2 ኬሲ. ማፃ 9:10። 16:15 16:15 ማፕ. 24:43-44፤ ሉቃ. 12:30-40፤ ዮሃ. ዮፕዳ 3:3። 16:16 16:16 2ካኣቶ. ማ 23:29፤ ዛካ. 12:11። 16:18 16:18 ዮሃ. ዮፕዳ 8:5፤ 11:13፤ 19። 16:19 16:19 ዒሲ. 51:17። 16:20 16:20 ዮሃ. ዮፕዳ 6:14። 16:21 16:21 ኬሲ. ማፃ 9:23፤ ዮሃ. ዮፕዳ 11:19። 17:1 17:1 ዔር. 51:13። 17:2 17:2 ዒሲ. 23:17፤ ዔር. 51:7። 17:3 17:3 ዮሃ. ዮፕዳ 13:1። 17:4 17:4 ዔር. 51:7።

ዑሽ ዓንገ ሴኪ ዓኣኔ። 5 ዒዞኮ ባሊቶይዳ፡- «ዘኣዛ ኮኣማ ዓሶና ዓጮይዳ ፑርቶ፣ ዒኣኔ ማደናኮ ዒንዶ ማዔ ዴኤፖ ካታሚሎ ባብሎኔ» ጌይንታያ ዓኣሽንታያ፣ ዔርቱዋ ሱንሢ ፃኣፒንቲ ዓኣኔ። 6 ዬና ላኣሌላ ያኦሲም ደማዴ ዓሶኮ ሱጉያና ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ ማርካዳ ዓሶኮ ሱጉያና ማሢንቲ ዓኣንቲ ታ ዛጌኔ፤ ታ ዒዞ ዴንቃዎ ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሸኔ። 7 ኪኢታንቻሢ ጋዓንቲ ታኣም፡- «ዓይጎር ኔ ዲቃቲ ሄርሸይ? ላኣሌሎና ዒዞ ዴዒ ዓኣ፡ ለንካዎ ቶኦኮና ታጾ ጉራኖና ዓኣ ሰዓሢናኮ ዓኣሽንታያ ማዔ ዔርቱዋ ባኮ ታ ኔኤም ጋፒሲ ኬኤዛንዳኔ፤ 8 ኔኤኒ ዛጌ ሰዓሢ ሴርታ ዓኣያኮ፤ ሃሢ ጋዓንቲ ባኣሴ፤ ሃጊ ዴኤፖ፣ ዒጊቻ ዔቶይዳፓ ኬሰኪ ባይቆር ዓኣዳንዳኔ፤ ዒማና ሳዓ ማዢንቲማፓ ዓርቃዎ ሱንፃ ናንጎ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቲባኣያ፣ ሳይይዳ ናንጋ ዓሳ፡- ሰዓሢ ሴርታ ዓኣያ፤ ሃሢ ጋዓንቲ ባኣያ ጊንፃፓ ሙካንዳያታሢ ዛጋዎ ዲቃቲ ሄርሸንዳኔ።»

9 «ዔር ማላ ዒኔና ዓኣያ ማዓኒ ኮይሳሢ ዒማናኬ፤ ላኣሌላ ዴዒ ዓኣ ቶኦኮንሢ ለንካይ ዲካኬ፤ 10 ዔያታ ለንካይ ካኣቶኬ፤ ዔያቶይዳፓ ዶንጋሢ ሎኦሚኔ፤ ፔቲሢ ሃሢ ዓኣኔ፤ ባጋሢ ጋዓንቲ ሃጊ ሙኪባኣሴ፤ ዒ ሙካዎ ካኣታዲ ዴዓኒ ኮይሳሢ ዳካ ዎዴር ሌሊኬ። 11 ሴርታ ዓኣያ፣ ሃሢባኣ ሰዓሢ ሳላሳ ካኣታሢኬ፤ ዒዞ ለንካዎ ካኣቶንሢ፤ ፔቲሢኬ፤ ዒዞያ ባይቆር ዓኣዳኔ።»

12 «ኔኤኒ ዛጌ ታጾ ጉራና ሃጊ ካኣታዲባኣ፣ ታጾ ካኣቶኬ፤ ጋዓንቲ ኮሺ ዳካ ዎዴ ሰዓሢና ዎላ ካኣታዳንዳ ሴታንቶ ዔያታ ዴንቃንዳኔ። 13 ዬንሢ ካኣቶንሢኮ ማሊፃ ፔቲኬ፤ ዔያታ ፔኤኮ ዎልቆና ሴታንቶና ሰዓሢም ዒንጋንዳኔ፤ 14 ዬያታ ማራዓሢና ዎላ ዎልታንዳኔ፤ ጋዓንቲ ማራዓሢ ጎዳቶኮ ጎዳ ሃሢ ካኣቶኮዎ ካኣቲ ማዔሢር ያሎና ዔያቶ ባሻንዳኔ፤ ዒዞና ዎላ ዓኣ፣ ዔኤሊንቲዞንሢንታ ዶኦሪንቲዞንሢንታ ሃሢ ጉሙርቁንታዞንሢንታ ያሎና ባሻያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

15 ሃሢ ኪኢታንቻሢ ታኣም፡- «ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሌላ ዴዒ ዓኣንቲ ኔ ዛጌ ዎኣፃ ዴማ ዴማ ዜርሢ፣ ቶኦኮ፣ ዴሬ ሃሢ ዴማ ሙኡቺ ጌሰታ ዲቢ ዓሲኬ፤ 16 ሰዓሢና ኔ ዛጌ ታጾ ጉራኖንሢና ዬና ዞኦኮ ኮኣማ ላኣሌሎ ዒዳ፣ ጉሪ ካሎ ዒዞ ዓይሳንዳኔ፤ ዒዞኮ ባሻኮዎ ሙዒ፣ ታሚና ዒዞ ዔያታ ሚቻንዳኔ። 17 ያኦሲ ፔኤኮ ማሊፃ ዔያታ ኩንሣንዳጉዲ ዬያ ዔያቶ ዳኖይዳ ጌሣኔ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ያኦሲ ቃኣላ ማዲንቲ ኩማንዳያ ሄላንዳኣና ዔያታ ፔቲ ማሊሢና ዎላ ጊኣጊ፣ ዔያቶኮ ካኣቱዎ ሴታንቶ ሰዓሢም ዒንጋንዳጉዲኬ።»

18 «ዬና ኔ ዛጌ ላኣሌላ ዓጮ ካኣቶ ዑፃ ካኣታዳንዳ፣ ዴኤፖ ካታሚሎኬ» ጌዔኔ።

18

ባብሎኔ ካታዎኮ ሎኦሚዎ

1 ዬካፓ ሃሢ ዴኤፒ ሴታንቶ ዓኣ፣ ሚሌ ኪኢታንቻሰኬይ ጫሪንጫፓ ኬዳንዳቲ ታ ዛጌኔ፤ ዒዞኮ ሰንቻ ፖዎ ሸኤሪፃፓ ዔቁያና ሳዓ ፖዔኔ፤ 2 ዒዞ ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «ዴኤፖ፣ ባብሎኔ ካታሚላ ሎኦሚኔ! ሎኦሚኔ! ፃላሄኮዎ ናንጊ ሴሲ ማዔኔ!»

ሃሢ ፑርቶ ዓያኖኮዎ ዎይሢ ሴሲ ማዔኔ፤ ፑርታ ሃሢ ሻኣካያ ማዔ፣ ካፖኮ ቢያ ዎይሢ ሴሲ ማዔኔ። 3 ዴራ ቢያ ዒዞኮ ፑርቶ ሱኡኮ ማዳ ዑኩ ዑሸኬኔ፤ ዓጮ ካኣታ ዒዞና ዎላ ዞኣዞ ኮኦሚኔ፤ ሃሢ ዓጮይዳ ኮርዎ ኮርማ ዓሳኣ ዑሣ ዓኣዴ ዒዞ ሳኣ ናንጊም ጊኢጋያታሢር ያርጎጮኔ»

ጌዒ ዒላቲኔ። 4 ሃሢ ሚሌ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ፡- «ታ ዴሬዮቲ! ዒዞ ማዳ ጎሞ ዒንሢ ማዳዎጉዲ ዒዞም ዓሳና ባይሲንቶና ዒንሢያ ባይቁዎጉዲ፤ ዒዞይዳፓ ኬሰኩዎቲ። 5 ዓይጎር ጌዔቲ ጎማ ዒዞኮ ኩሊንቲ ጫሪንጫ ሄሌሢር ያኦሲ ዒዞኮ ፑርቱዎ ጾቁሢሢርኬ። 6 ዒዞ ዒንጌማጉዲ ማሂ ዒንጌዎቲ፤ ዒዞ ማዳ ማዳኮዎ ጸንጮኦ ዒዞም ማሁዎቲ፤ ዒዞ ሲኢሪ ዒንጌ ዑኩ፣ ጸንጮኦ ማሂ ሲኢሪ ዒዞም ዒንጌዎቲ።»

7 ዒዞ ፔና ሰንቺሲ ሳኣ ናንጊም ጊኢጋያ ማሄማጉዲ ዒዞ ማታሲ ያዩሱዎቲ፤ ዒዞ ፔኤኮ ዒኖና፡- «ታኣኒ ካኣቲ ማዒ ዴዔኔ፤ ዓኒ ታኣኮ ሃይቁያቲዎሴ፤ ፔቲታዎ ያዩያ ታ ያዩዎሴ»

ጌዒ ጌዒ ሄርሸንታኔ። 8 ዬያር ዒዞም ዓሳና ባይሲንታ ፔቲ ኬሊ ዒዞ ሄላንዳኔ፤ ሃይሲና ያዩሢና ናይዚና ዒዞ ሄላንዳኔ፤ ዒዞይዳ ዎጋ ጎዳ ማዔ ያኣዞሢ ዴኤፒ ማዔሢር ታሚና ዒዞ ሚቺንታንዳኔ»

ጋዓንቲ ታ ዎይዜኔ። 9 ዒዞና ዎላ ዞኣዞ ኮኣሚ፣ ጊኢጋ ናንጊ ናንጌ፣ ሳዎ ካኣታ ዒዞ ሚቺንታ ዎዶና ኬሰካ ጮኮ ዛጊ ዒዞር ዒላቲ ዒላቲ ዬኤካንዳኔ። 10 ዔያታ ዒዞይዳ ሄሌ ሜታሢ ዛጎ ዒጊጮ፣ ሃኬ ዔቁ፡- «ኔኤኒ ሃና ዴኤፖ ካታሚላ! ኔኤኒ ሃና ፑኡፒ ማዔ፣ ባብሎኔ! ፑርቶ ዎጋ ኔ ጊዳ ዑኬና ሙኬሢር ባዴዔ ኔና! ባዴዔ ኔና!»

ጋዓንዳኔ። 11 ዔያቶኮ ዎኣፃ ካኣሚላ ጫኣኔ ባኮ ሃካፓ ሴካ ሻንቃ ዓሲ ባኣሢር፣ ሳይይዳ ኮርዎ ኮርማ ዓሳ ዒዞ ዛሎ ዬኤኪ ያያንዳኔ፤ 12 ዔያታ ዎኣፃ ካኣሚሎይዳ ጫኣኔ ባካ፡- ዎርቁ፣ ቢራ ዓንጊ፣ ሰንቺንታ ሹቺ፣ ሚዛጲ ሹቺ፣ ሱኦሪ ሻኣዞ ዓፒላ፣ ጮልዔ ዲንኪ ማኣዓ፣ ሱኡፔ ዓፒላ፣ ዞቁ ዓፒላ፣ ቃራ ሳውቃ ዴማ ዴማ ሚሢ፣ ዳርሲ ዓቺንታ ሚርጌ ሚኢሼ ዔካ ሚሢንታ ሞኦና ዓንጊንታ ሚሌ ዓንጎንታ ሰኦሪ ሚዛጾ ሹጮንታይዳፓ ኮሺንቲ ባካ ቢያ፣ 13 ሳውቃ ሚሢ ቁኡሪ፣ ዴማ ዴማ ሳውቃ ዴኤፓ፣ ካርሴ፣ ቲሺ፣ ዑንጃ፣ ዎይና ዑኩ፣ ሪሚቶ ዛይታ፣ ሺኢቺ ዲኢሊ፣ ዛርጌ፣ ባይ፣ ማራይ፣ ፓራ፣ ሳርጌላ ያይታ፣ ዬያጉዲ ሃሢ

17:8 17:8 ዳኣኔ. 7:7፤ የሃ. ያፔዳ 11:7፤ ዓይኑ. 69:28። 17:12 17:12 ዳኣኔ. 7:24። 18:2 18:2 ዒሲ. 13:21፤ 21:9፤ ዔር. 50:39፤ 51:8፤ የሃ. ያፔዳ 14:8። 18:3 18:3 ዒሲ. 23:17፤ ዔር. 51:7። 18:4 18:4 ዒሲ. 48:20፤ ዔር. 50:8፤ 51:6፤ 45። 18:5 18:5 ማዢ. ማፃ 18:20-21፤ ዔር. 51:9። 18:6 18:6 ዓይኑ. 137:8፤ ዔር. 50:29። 18:10 18:10 ሄዚ. 26:16-17። 18:11 18:11 ሄዚ. 27:31-36። 18:13 18:13 ሄዚ. 27:12፤ 13፤ 22።

ዓይሎ ማዕ ዓሶንታ ያሎና ዲዒ ዔኮና ዓሶንታኩ።
 14 ዩንሢ ኮርሞ ኮርማዘንሢ፡- «ኔኤኒ ናሽካ ኮዥ ባካ ቢያ ኔ ጊዳፓ ቤቲ፡ ዳንዳኔ፤ ኔኤኮ ያርጎቹሞና ፓልሞና ቢያ ባይቁኔ፤ ማይ ዩይ ባካ ኔኤም ገንሣ ጴዳባኔ» ዒዘሞ ጋዓኔ። 15 ዩያ ባኮ ዒዘይዳፓ ሻንቁ ኮርሚ ያርጎጩ ኮርማ ዓሳ ዒዘይዳ ሄሌ ሜቶ ዒጊጨሢሢና ሃኬ ዒዘኮ ዒቃንዳኔ፤ ሃሣ ዒያታ ዒዘ ዘሎ ዩኤኪ ዩኤኪ ያያንዳኔ፤
 16 ዑኡዘሞ ዒያታ ደጊዳ፡-

«ሻኣዥ ዓፒሎንታ ዲንኮ ዘቁ ዓፒሎንታ ማይንታዘ
 ዋርቆና ሚዘጳ ሹጮና ፓልሚንቲዘ
 ደኤፖ፡ ካታሚሎ ባብሎኔም ባዴዔ! ባዴዔ!

17 ዩይ ቆላ ቢያ ኔጉሞ ኔኤኮ ባይቁባይ!» ጋዓንዳኔ።
 ዋኣዖ ካኣሚሎኮ ሱኡጋ ቢያ፡ ዋኣዖ ካኣሚሎ ቶጊ ዓኣዳ ዓሳ ቢያ፡ ዋኣዖ ካኣሚሎይዳ ማዳ ዓሶንታ ባዘ ዑፃ ሃንቲ ሃንቲ ኮርማ ዓሳ ቢያ ዒዘኮ ሃኬ ዒቃንዳኔ፤
 18 ዒዘ ሚቹንታኣና ኬሰካ ጨኮ ዘጋዖ፡- «ሃኖ ዳኤፖ ካታሚሎጉዴያ ማሌ ካታማ ዋካዳይ?» ጌይ ጌይ ዒያታ ዒላቲኔ። 19 ሃሣ ዒያታ ፔኤኮ ቶኣካ ሲላሊ ዋሂ፡ ያዩ ዩኤኪ ዩኤኪ፡-

«ባዘይዳ ዋኣዖ ካኣሚላ ዓኣ ዓሳ ቢያ
 ዒዘ ቆሎና ያርጎጩ ዓሳ
 ደኤፖ ካታሚላ ዑኩና፡ ኔጉሞ ባይቁሢሮ
 ባዴዔ! ባዴዔ!

20 ጨሪንቹዮ! ዒዘ ባይቁሢሮ ዋዘዳ፤
 ዒንሢ ያኦሲም ዲማዳዘንሢና ያኦሲ ማዶም ደከንቲዘንሢሃዮ
 ሃሣ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘዘንሢሃዮ ዋዘዳዋቲ፤

ዓይጎር ጌዔቲ፡-
 ያኦሲ ዒንሢዳ ዒዘ ሄሊሴ ሜቶር ጌዒ
 ዒዘ ፑርታና ዋጌኔ» ጌይ ጌይ ዒላቲኔ።

21 ዩካፓ ሃሣ ፔቲ ዳኤፒ ኪኢታንቻሰኬይ ፑኤፒ ዋንሢ ሹቹጉዴ ሹቹ ዔኪ ባዘይዳ ኬኤራዮ፡- «ደኤፖ ካታሚላ፡ ባብሎኔ ሃኣዲዳ ዋልቁና ኬኤሪንታንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ዒዘ ጴዳባኔ፤

22 ጎኡሎ ዋርቃ ዓሶንታ ዓይኑም ዓይናዳ ዓሶ ዑኡዘ
 ሹሉንጎንታ ዘያሢንታ ዋርቃ ዓሶ ዑኡዘ
 ላሚ ኔ ጊዳ ማይ ዋይዘንታዓኩ፤
 ዲማ ዲማ ባኣዘ ሃኣማቶና ማዳ ዓይጎ ዓሲያ
 ሃይፓ ሴካ ኔ ጊዳ ጴዳባኔ፤
 ዋንሢ ዋዲንታያኣ ማይ ኔ ጊዳ ዋይዘንታዓኩ።

23 ፖዓ፡ ፖዒያ ኔ ጊዳ
 ሃይፓ ሴካ ፖዓዓኩ፤
 ዔፒ ሃይሴያ ሃይፓ ሴካ ኔ ጊዳ ዋይዘንታዓኩ።

ኔ ዓጮኮ ኮርሞ ኮርማ ዓሳ
 ዓጮ ቢያይዳ ዔርቲ ደኤፖ ዓሶኩ፤
 ኔኤኮ ማርሻና ዓሶ ቢያ ኔ ዳቢሼኔ።

24 ዒዘይዳ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘዘንሢሃንታ
 ያኦሲም ዲማዳዘንሢሃንታ
 ሳያይዳ ዋዲንቲ ዓሶኮሞ ቢያ ሱጉፃ ጴዳኔ» ጌዔኔ።

19

1 ዩካፓ ሚርጌ ዓሲ ዑኡሲ ማላ፡ ዳኤፒ ዑኡሲ ጨሪንጮይዳ፡-
 «ያኦሲም ጋላታ!

ዳቁሺሢና ቦንቾና ሃሣ ዋልቁያ ኑ ያኦዘሢሮ ማዕኔ፤
 2 ዒዘ ዋጋ ዋጊያ ጎኔ፤ ሃሣ ፒዜኬ።
 ዘኣዘ ኮኣሚያና ሳዖ ዒኢሴ
 ዘኣዘ ኮኣሚ ዳኤፔሎ ፑርታና ዒ ዋጌኔ፤
 ዒዘ ፑርታና ዋጊያና
 ዒዘም ማዳ ዓሶኮ ሱጉፃ ማሄኔ፤

3 ላሚ ሃሣ
 ያኦሲም ጋላታ! ዒዘይዳፓ ጨባናንጊና ጨቢ ጨቢ ኬሰካኔ»
 ጋዓ ዑኡሲ ታ ዋይዘኔ።

4 ዒማና ላማታሚ ያይዳ ጋርቾንሢና ያይዳ ባኮንሢ ካኣቲሞ ያይታ ዴዒ ዓኣ፡ ያኦዘሢም ባሊቶና ሳዖ ባንሢ ሢርኪ ጌይ፡-
 «ዓኣሜን፤ ያኦሲም ጋላታ!» ጌዒ ጌዒ ዘጌኔ።

ማራዓሢኮ ዔፖ ሙዖ

5 ዩካፓ፡-
 «ዒዘ ዒጊጨ፡ ዒዘም ማዳ
 ዳኮንታ ደኤፖንታ ቢያ
 ኑ ያኦዘሢ ጋላቲዋቲ!»
 ጋዓ ዑኡሲ ካኣቲሞ ያይታ ዓኣ ቤዘፓ ዋይዘንቲኔ።

6 ሃሣ ገንሣ ሚርጌ ዓሲ ዑኡሲ፡ ዳኤፒ ዋታ ዋርዘ
 ዋኣሢና ዳኤፒ ጉጉንሢ ዑኡሲ ማላ ዑኡሲ፡-
 «ቢያ ባኣዘ ዳንዳዓ ጎዳ ማዕ ያኦዘሢ
 ካኣታዳሢሮ ጋላቲዋቲ!

7 ማራዓሢኮ ዔፓ ሄሊሢሮ
 ዒዘኮ ዑኡቴላ ገኢገንቲሢሮ
 ዋዘ ኑም ማዖንጎ፡ ኑ ዋዘዳም፤
 ቦንቹያ ዒዘ ኑ ቦንቹም።

8 ዓኣፒዳ ዲካያ፡ ጌኤሺ ማዕ
 ሻኣዥ ዓፒላ ማይንታንዳጉዲ ዒዘም ዒንገንቲኔ፤
 ዩይ ቦኦሬ ሻኣዥ ዓፒላ ያኦሲም ዲማዳ ዓሶኮ
 ዲሎም ማዶኬ» ጋዓንቲ ታ ዋይዘኔ።

9 ኪኢታንቻሢ ሃሣ፡- « ማራዓሢኮ ዔፖ ሙዖም ዔኤሊንቲ ዓሳ ባሊቲና ዓኣያኬ» ጌይ ፃኣፔ» ታኣም ጌዔኔ፤ ሄሊሳዖ ሃሣ፡- «ሃይ ያኦሲኮ ጎኔ ቃኣላኬ» ጌዔኔ።

10 ታኣኒ ዩያ ኪኢታንቻሢም ዘጋኒ ዒዘ ቶኮ ዴማ ባሊቶና ሢርኪ ጋዓዛ፡ ዒዘ ጋዓንቲ፡- «ሃሹ! ሃያይዲፖ! ታኣኒያ ኔናንታ ዩሱሴ ዘሎ ማርካዳ ዒሾንሢንታ ዋላ ማማዳያኬ፤ ያኦሲም ዘጌ።
 «ዩሱሴ ፔጋሲ ዳዌ ጎኑማ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሶ ዳንጎና ኬኤዘ ዓያኖኬ» ጌዔኔ።

ቦኦሬ ፓራሢ ቶጊ ዓኣ ዓሢ

11 ዩካፓ ጨሪንጮ ቡሊንቲም፡ ዒኢካ ቦኦሬ ፓሮ ታ ዳንቁኔ፤ ፓራሢ ቶጊሢ፡- «ጉሙርቁንታያ ሃሣ ጎኔ ዓሲ» ጌይንታያኬ፤ ዒዘ ዲሎምና ዋጋያ ሃሣ ያልታያኬ። 12 ዓኣፓ ዒዘኮ ዔኤታ ታሚ ማላኔ፤ ሃሣ ዒዘኮ ቶኣኮይዳ ቦንቾር ዓሳ ባካ ሚርጌ ዓገንቲ ዓኣኔ፤ ዒዘይዳፓ ዓታዘ ማላ

18:15 18:15 ሂዘ. 27:31፤ 36። 18:17 18:17 ዒሲ. 23:14፤ ሂዘ. 27:26-30። 18:18 18:18 ሂዘ. 27:32። 18:19 18:19 ሂዘ. 27:30-34። 18:20 18:20 ላሚ. ዋማ 32:43፤ ዔር. 51:48። 18:21 18:21 ዔር. 51:63-64፤ ሂዘ. 26:21። 18:22 18:22 ሂዘ. 26:13፤ ዒሲ. 24:8። 18:23 18:23 ዔር. 7:34፤ 25:10። 18:24 18:24 ዔር. 51:49። 19:2 19:2 ላሚ. ዋማ 32:43፤ 2ካኣቶ. ማ 9:7። 19:3 19:3 ዒሲ. 34:10። 19:5 19:5 ዓይኔ. 115:13። 19:6 19:6 ሂዘ. 1:24፤ ዓይኔ. 93:1፤ 97:1፤ 99:1። 19:9 19:9 ማቲ. 22:2-3። 19:11 19:11 ሂዘ. 1:1፤ ዓይኔ. 96:13፤ ዒሲ. 11:4። 19:12 19:12 ዳኣኔ. 10:6።

የአኒያ ዓራዋያ፣ ጸኢጥንቴ ሱንሢ ዒዛይዳ ዓላኔ፤ 13 ዒዛ ሱጉሢ ሄሊ ፑርቲሴ ማእያ ማይንቴ ዓላኔ፤ ዒዛኮ ሱንፃ «የአሲ ቃኦላ» ጌይንታያኔ። 14 ዒማና ቦኦሬ ፓር ቶጌ፣ ቦኦሬ ጌኤሽ ዓጥላ ማይንቴ፣ ጫሪንጫ ዓኣ ያሎ ዓሳ ዒዛ ገንፃ ዓኣዳኔ፤ 15 ማሌ ዳር ያሊ ባሻንዳ ዓጩ፣ ጩንቻ ዓፓር ዒዛኮ ዳንጋፓ ከሰከኔ፤ ዒዛ ሚጫንቱዋፃ ሄርቁ ዔያቶ ዋይሣንዳኔ፤ ሃሣ ዒዛ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ ያኦዛሣኮ ዴኤፖ ዳንና ዋይና ሄርቁ ጩኦጶ ቤዛ ዋይና ሄርቃንዳኔ፤ 16 ዒዛኮ ማእዓሢና ጉባዘናይዳ፡- «ካኦቶኮ ካኦቲ፣ ጎዳቶኮ ጎዳ» ጋዓ ሱንሢ ጸኢጥንቴ ዓላኔ።

17 ዩካፓ ሃሣ ፔቴ ያኦሲኮ ከኢታንቻ ዓቦ ዑፃ ዔቁ ዓኣንቴ ታ ዛጌኔ፤ ዒዛ ጫሪንጫይዳ ባራና ካፖም ዴኤፒ ዑኡሲና፡- «የአሲ ገኢሊሽ፣ ዴኤፖ ሙዎ ሙዓኒ ቡከንቱዋቴ፤ 18 ዒንሢ ቡከንታሢ ካኦቶ ዓሽኮ፣ ፖኦሊሶ ዓይሣ ዓሶ ዓሽኮ፣ ያሎ ያላ ደደ ዓሶ ዓሽኮ፣ ፓራሢ ቶጊ ያላ ዓሶና ፓራሢና ዓሽኮ፣ ዋይሣ ዓሶና ዴማ ማዒ ዋርቃ ዓሶናኮ ዓሽኮ፣ ዳኮ ዓሶና ዴኤፖ ዓሶና ዓሽኮ፤ ዩያጉዲ ዓሲ ቢያኮ ዓሽኮ ሙዓኒኬ» ጌይ ዒላቴኔ።

19 ሃሣ ቦዓሢንታ ሳፃ ካኦቶንታ ፔኤኮ ያላ ዓሶና ዋላ ቦኦሬ ፓራሢ ቶጊሢና ዒዛኮ ያላ ዓሶና ያልታኒ ቡከንቲ ዓኣንቴ ታ ዛጌኔ፤ 20 ጋዓንቴ ቦዓሢ ዓዲንቴኔ፤ ሃሣ ዒዛና ዋላ ዒዛ ቤርታ ደማ ደማ ዓከ ባኣዚ ማዳ፣ ሉኡዙዋና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛሢያ ዓዲንቴኔ፤ ዒዛ ቦዓሢ ማላቶ ዔከ ዓኣዘንሢና ዩያም ዚጋዘንሢ ደማ ደማ ዓከ ባኣዚ ማዲ ዳዋሢና ዳቢሻኔ፤ ዒማና ዩንሢ ለምፃንሢ ሽምፔና ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቴ ዔኤታ ታሞ ባዘይዳ ዓገንቴኔ።

21 ዓቴዘንሢ ሃሣ ቦኦሬ ፓራሢ ቶጊ ዓሢኮ ዳንጋፓ ከሰካ፣ ጩንቻ ዓፓር ዋዴኔ፤ ዒማና ካፓ ቢያ ዓሽኮ ዔያቶኮ ሙይ ማሽከኔ።

20

ሺዮ ሌዎ ካኦታዳንዶ ካኦቱሞ

1 ዩካፓ ሃሣ ዴኤፖ፣ ዓጊቻ ዔቶ ካር ቡሎ ቁልፕና ዴኤፒ ካኒ ቢራታና ዔከ ዓኣ፣ ከኢታንቻሰከይ ጫሪንጫፓ ከዳንቴ ታ ዛጌኔ፤ 2 ዒዛ ዴኤፖ ሸኦዣሢ ዓርቁ ሺያ ለዔ ቴከኔ፤ ዩይ ዴኤፖ ሸኦዣሢ ዲያቢሎኦኦኔ፣ ሃሣ ገንሣ ፃላሄ ጌይንቴ ቤርታኦ ሸኦዣሢከ፤ 3 ዩይ ሺዮ ሌዎ ጋፓንዳያ ሄላንዳኦና ማይ ዳር ዳቢሸዋጉዲ ያኦሲኮ ከኢታንቻሢ ዒዛ ዴኤፖ ዓጊቻ ዔታ ዓገ፣ ካር ያኦኒያ ቡሎዋጉዲ ዔርዛ ማላቶና ዓይሣኔ፤ ጋዓንቴ ዩካፓ ዳካ ዋዴም ዒ ቡሊንታንዳያ ኮይሳኔ።

4 ዩካፓ ካኦታ ዴዓ ሚርጌ ያይታ ታ ዴንቁኔ፤ ዩዋ ያይቶይዳ ዋጌ ዋጋኒ ቢታንቶ ዒንገንቴ ዓሲ ዴዒ ዴዒ ዓኣንቴ ታ ዛጌኔ፤ ሃሣ ዩሎሴ ዛሎና ያኦሲ ቃኦሎ ከኤዘሢ ዛሎናር ጩንቻ ዓፓርና ዋዴና ዓሶኮ ሸምፓሢ ታ ዴንቁኔ፤ ዔያታ ቦዓሢና ዒዛኮ ማላቶናም ዘገባኣያ ሃሣ ዩያ ማላቶ ባሊታ ማዔቴያ ኩጫ ጌሢባኣ ዓሶከ፤ ዔያታ ሃይባፓ ዔቁ ከሪሰቶሴና ዋላ ሺያ ሌዔ ካኦታዳንዳኔ።

5 ዓቴ ሃይቁ ዓሳ ጋዓንቴ ዩይ ሺዮ ሌዎ ጋፓንዳያ ሄላንዳኦና ሃይባፓ ዔቁባኣኦ። ዩና ቤርታሳ ሃይባፓ

ዔቁታኦ። 6 ቤርታሳ ሃይባፓ ዔቁታ ዔቁዘንሢኮ ዓንጀ ዋዛ ዓኣያ፣ ሃሣ ያኦሲማኦ ዔያታ ደማዴያከ፤ ለምዓሳ ሃይባ ዔያቶ ዋኦታንዳ ባኣዚያ ባኣሴ፤ ዔያታ ያኦሲና ከሪሰቶሴናኮ ማዳ ቁኤሶ ማዒ፣ ከሪሰቶሴና ዋላ ሺያ ለዔ ካኦታዳንዳኔ።

ፃላሄኮ ያሎና ባሽንቲያ

7 ዩና ሺዮ ለዓ ጋፔሢኮ ገንፃ ፃላሄ ቱኡዛፓ ቡሊንታንዳኔ፤ 8 ዩካፓ ዒ ዓጫ ቢያይዳ ዓኣ፣ ጎኦጌና ማኦጎኦ ጌይንታ ዳር ዳቢሽ ያልዚርዋ ዔያቶ ዔከ ከሰካንዳኔ፤ ዩያ ዳርኮ ፓይዳ ባዞ ዓጫ ዓኣ ማኦሻሎጉዲከ። 9 ዔያታ ዓጫ ቢያ ከሰከ ዴንዳያ ያኦሲም ደማዴ ዓሳ ናንጋ ጉርዶና ዒዛ ናሽካ ካታሚሎዋ ማንጌኔ፤ ጋዓንቴ ጫሪንጫፓ ታሚ ከዲ ዔያቶ ሙዔኔ። 10 ዔያቶ ዳቢሽ ፃላሄና ቦዓሢና ሃሣ ሉኡዙዋና ያኦሲ ማሊያ ከኤዛያ ማላሢ ዓኣ ቤዞ፣ ጂኤሎ ከሰከ ዔኤታ ታሞ ባዘይዳ ዔያታ ዓገንቴኔ፤ ዒኣካ ዔያታ ዋንቶንታ ርኦርንታ ናንጌና ጋፔዋ ሜቶ ናንጌ ናንጋንዳኔ።

ጋፒንፃ ዋጎ

11 ዩካፓ ቦኦሬ፣ ዴኤፒ፣ ካኦቱሞ ያይታና ዩያ ያይቶይዳ ዴዒ ዓኣ ዓሲ ታ ዴንቁኔ፤ ዒማና ሳያና ጫሪንጫና ዒዛ ቤርታፓ ዓኣሽንቴኔ፤ ቤሲያ ዔያቶኮ ዴዲባኣሴ፤ 12 ዴኤፖንታ ዳኮንታ ማዔ፣ ሃይቁ ዓሳ ካኦቱሞ ያይቶ ቤርታ ዔቁ ዓኣንቴ ታ ዛጌኔ፤ ዒማና ማፃኦፔ ቡሊንቴኔ፤ ማሪ ናንጌ ማፃኦፔ ማዔ፣ ማፃኦፔያ ቡሊንቴኔ፤ ሃይቁ ዓሳ ዒማና ማፃኦፔያ ያኦፒንቴ ዓኣ፣ ፔኤኮ ማዶ ጎይፃ ዋጎ ዔከኔ። 13 ባዘይዳ ጌሊ ሙይንቴ ሃይቁ ዓሳ ባዛ ከሲ ዒንጌኔ፤ ሃይቢንታ ሃይቁ ዓሳ ናንጋ ቤዘንታ ዔያቶ ኮይላ ዓኣ ሃይቁ ዓሶ ከሲ ከሲ ዒንጌኔ፤ ዩያይዲ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔኤኮ ማዶ ጎይፃ ዋጎ ዔከኔ። 14 ዩካፓ ሃይቢንታ ሃይቁ ዓሳ ናንጋ ቤዘንታ ታሞ ባዘይዳ ዓገንቴኔ፤ ዩይ ታሞ ባዛ ለምዓሳ ሃይቦከ፤ 15 ሱንፃ ናንጎ ማፃኦፔ ያኦፒንቴ ዴዲባኣሢ ቢያ ታሞ ባዘይዳ ዓገንቴኔ።

21

ዓከ ጫሪንቹና ዓከ ሳዓና

1 ዩካፓ ዓከ ጫሪንቹና ዓከ ሳዓና ታ ዛጌኔ፤ ዋይቲ ጌዔቴ ቤርታኦ ጫሪንጫና ቤርታኦ ሳያና ባይቁሢርከ፤ ባዚያ ባኣያ ማዔኔ። 2 ያኦሲም ደማዴ ካታሚላ፣ ዓኮ ዩራሳላሚ ዓኒም ሎዓኒ ፓልሚ፣ ገኢሊንቴያ ማዒ ያኦሲ ኮይሎ ጫሪንጫፓ ከዳንቴ ታ ዛጌኔ፤ 3 ካኦቱሞ ያይታ ዓኣ ቤዛፓ፡- «የአሲኮ ዋይፃ ቤዛ ዓሶ ባኣካከ፤ ዒዚያ ዔያቶና ዋላ ናንጋንዳኔ፤ ዔያታ ዒዛ ዓሲ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲ ፔ ቶኦከና ዔያቶና ዋላ ማዓንዳኔ፤ ያኦዛሢያ ዔያቶኮ ዒዛ ማዓንዳኔ፤ 4 ሃሣ ዓቢያ ቢያ ዔያቶኮ ዓኣፓፓ ዒ ዑጫንዳኔ፤ ሃይቢ ማዔቴያ ያይሢ፣ ዩኤፒ ማዔቴያ ማታ ማይ ዔያቶኮ ባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ቤርታኦ ባካ ቢያ ዓኣዳኔ» ዴኤፒ ዑኡሲና ጋዓንቴ ታ ዋይዘኔ።

5 ዒማና ካኦቱሞ ያይቶይዳ ዴዒሢ፡- «ዓካሪ፣ ታ ቢያ ባኮ ዓካሳንዳኔ» ጌዔኔ፤ ዩካፓ ሃሣ፡- «ሃይ ቃኦላ ጉሙርቁንታያ፤ ገንሣ ጎኔ ማዔሢር ያኦፔ» ታኣም ጌዔኔ። 6 ሃሣ ዒዚ፡- «ዓካሪ ቢያ ባካ ጋፔኔ! ዔኤቢኮ ቢያ ዓርቃሢና ጋፒሳሢና ታናከ፤ ዴኤቢንቴሢም ናንጎ

19:15 19:15 ዓይኑ. 2:9፤ ዓሲ. 63:3፤ ዓዮ. 3:13፤ ዮሃ. ያፔዳ 14:20። 19:18 19:18 ሂዚ. 39:17-20። 19:20 19:20 ዮሃ. ያፔዳ 13:1-18። 20:2 20:2 ማኸ. ማፃ 3:1። 20:4 20:4 ዳኣኔ. 7:9፤22። 20:8 20:8 ሂዚ. 7:2፤ 38:2፤ 9፤ 15። 20:12 20:12 ዳኣኔ. 7:9-10። 21:1 21:1 ዓሲ. 65:17፤ 66:22፤ 2ጴጊ. 3:13። 21:2 21:2 ዓሲ. 52:1፤ 61:10፤ ዮሃ. ያፔዳ 3:12። 21:3 21:3 ሂዚ. 37:27፤ ለዌ. ዓከ 26:11-12። 21:4 21:4 ዓሲ. 25:8፤ 35:10፤ 65:19። 21:6 21:6 ዓሲ. 55:1። 21:7 21:7 2ሳሙ. 7:14፤ ዓይኑ. 89:26-27።

ዋእያይዳጋ ጩሳ ባአዚ ባአንቲ፣ ጉሪ ታ ዒንጋንዳኔ፤ 7 ያሎና ባሼሢ ዬያ ቢያ ዳንቃንዳኔ፤ ታ ዒዛኮ ያኦሲ ማዓንዳኔ፤ ዒ ታኦኮ ናዖ ማዓንዳኔ፤ 8 ጋዓንቲ ዒጊጫ ዓሳ፣ ጉሙርቁዋ ዓሳ፣ ዒኢቲያ ማዔ ፑርቶ ዓሳ፣ ዓሶ ዋዳ ዓሳ፣ ማቾ ሃሣ ዓኒ ማዒባኦያና ላሃ ዓሳ፣ ማርሾ ማርሻ ዓሳ፣ ማሌ ያኦዞ ካኦሽካ ዓሶንታ ሉኦቃ ዓሶንታኮ ቢያ ዔያታ ጌላንዳ ቤዛ ያኢሊ ኬሰኪ ዔኤታ ታሞ ባዘይዳኬ፤ ዬይያ፡- ለምዓሳ ሃይሶኬ» ታኦም ጌዔ።

ዓኮ ዬሩሳላሚ

9 ጋፒንሢ ማዔ፣ ባይዛ ባኮ ላንካዎንሢ ኩንሃና ላንካዎ ዑኩ ዓንሳ ዔኪ ዓኦ ላንካዎ ከኢታንቻንሢዳጋ ፔቲሢ ታ ኮይላ ሙካዖ፡- «ማራዓሢኮ ማቾ ማዓ፣ ዑኡቲሎ ታ ኔና ዳዋንዳኔ» ጌዔ። 10 ዓያና ጌኤሽ ማሊሢ ጋር ታኦኒ ጌሊ ዓኦንቲ ዒዚ ፔቲ፣ ዳኤፒ ዳካ ታና ዔኪ ዓኦዳዖ ያኦሲም ዳማዳ፣ ዬሩሳላሚ ካታሚላ ያኦሲ ኮይሎ፣ ጫሪንጫጋ ኬዳያ ታና ዳዌ፤ 11 ያኦሲኮ ቦንቻ ዒዞም ፖዓኔ፤ ዒዞኮ ፖዓ ሚርጌና ሚዛጳያ ማዔ፣ ዒያሰጲዴ ጌይንታ ሹጮጉዲ ኮሺ ፖዓያ፤ ሃሣ ጌኤሽ ለማሌኤሽጉዲ ፖዓያኬ፤ 12 ታጾ ለምዖ ጌሎ ካራ ዓኦ፣ ዳኤፒ ሃሣ ሹቸና ኬልቆና ዳጌ ኬኤሌ ዳሢ ዒዞኮ ዓኦኔ፤ ዬና ታጾ ለምዖ ጌሎ ካርይዳ ታጾ ለምዖ ከኢታንቻ ዔቁ ዓኦኔ፤ ዒኢካ ሃሣ ታጾ ለምዖ ዒሰራዔኤሌ ያጾ ሱንፃ ያኦፒንቲ ዓኦኔ። 13 ዓባ ኬሰካ ዛሎና ሃይሃ ካራ፣ ኬዶ ዛሎና ሃይሃ፣ ዳኦሎ ዛሎና ሃይሃ፣ ዓባ ጌላ ዛሎናኦ ሃይሃ ካራ ዓኦኔ። 14 ካታሚሎ ሹጮና ኬልቁ፣ ዲርቆና ዲያኮ ደዲሻኒ ዳማ ጌሢ ማኩና ታጾ ለምዖ ሹቸ ዓኦኔ፤ ዬያቶ ዑይይዳ ማራዓሢ ማዳም ዳኪንቲ፣ ታጾ ለምዖንሢኮ ሱንፃ ያኦፒንቲ ዓኦኔ፤ 15 ዒማና ታኦና ጌሰታ ከኢታንቻሢ ካታሞንታ ካታሞኮ ጌሎ ካርንታ ሹጮና ኬልቁ ዲርቆና ዲያዎ ዋርቆ፣ ዋርቆና ኮሺንቲ ያደሲ ዓንጊ ኮኦሎ ዔኪ ዓኦኔ፤ 16 ካታሚሎኮ ያደሱምና ዳልጉምና ያይዶ ዛሎና ቢያ ሃኮ ማዔያኬ፤ ከኢታንቻሢ ካታሚሎ ዬና ዓንጌሎና ዋርቃዛ ዒዞኮ ያደሱማ ታጾ ለምዖ ሺያ ሚራፔ * ማዔኔ፤ ዒዞኮ ዳልጉምና ዔጸና ዬና ጎይዖ ማዔኔ፤ 17 ከኢታንቻሢ ሹጮና ኬልቁ ዲርቆና ዲያ ዋርቆኔ፤ ዋርቃዛ ያደሱማ ከኢታንቻሢ ዋርቃ፣ ዔርቲ ዋርቆ ባኮና ያኤታና ያይደታሚ ያይዶ ዋዳ ማዔኔ። 18 ዬይ ኮሻና ኬኤሎ ዲራ፣ ዒያሰጲዴ ሹጮና ኮሻናያኬ፤ ካታሚላ ለማሌኤሽጉዳ ጌኤሽ ዋርቆና ማኩናያኬ፤ 19 ካታሚሎኮ ኬኤሎ ዲያ ደዲሻንዳጉዲ ዳማ ጌሢ ማኩና ሹጫ ዳማ ዳማ ሹጮና ቢያ ማይሊ ጌኢሺሻናያኬ፤ ቤርታሲ ዒያሰጲዴ፣ ለምዓሶ ሴንፔሪ፣ ሃይሣሶ ኬልቁዳኔ፣ ያይዳሶ ሚራጌዴ፤ 20 ደንጋሶ ሴርዴንክሴ፣ ላሃሶ ሴርዴዮኔ፣ ላንካሶ ኪሪሰቶሎቤ፣ ሳላሶ ቤሪሌ፣ ታዞጳሶ ዌራዊሪ፣ ታጳሶ ኪሪሰጲራሲሴ፣ ታጳ ቤታሶ ያከንቲ፣ ታጳ ለምዓሶ ዓማቲሰዒር ጌይንታ ሹጮ ጌሢ ማከንቲያኬ። 21 ታጳ ለምዖ ካርይዳ ታጳ ለምዖ ሚዛጳ ሹቸ ዓኦኔ፤ ፔቲ ፔቲ ካራ ፔቲ ፔቲ ሚዛጳ ሹቸና ማከንቲያኬ፤ ካታሚሎኮ ሳዞ ዳኤጎ ጎይዖ ለማሌኤሽጉዲ ፖዓ፣ ጌኤሽ ዋርቆና ኮሻናያኬ።

22 ቢያ ባአዚ ዳንዳዓ ጎዳ ማዔ ያኦዞሢና ማራዓሢና ዬና ካታሚሎኮ ጌኤኩ ማኦር ማዔሢር ካታሞይዳ ጌኤሽ ማኦሪ ታ ዳንቁባኦሴ። 23 ያኦሲኮ ቦንቾ ፖዓ፣ ዒዞም ፖዓሢርና ሃሣ ማራዓሢያ ዒዞኮ ፖዓሢ ማዔሢር ካታሚሎም ዓቢያ ማምዖ ዓጊኒያ ፖዓንዳጉዲ ኮይሱዋሴ። 24 ዳራ ዒዞ ፖዖና ሃንታንዳኔ፤ ሃሣ ዓጮ ካኦታ ፔኤኮ ዓኦ ባኮ ዒዞ ባንሢ ዔኪ ዬዓንዳኔ። 25 ዒኢካ ዳሚ ባኦያታሢር ካታሚሎኮ ካራ ቢያ ዎዳ ዎዳንቲዎዖ ዳዓኔ። 26 ዳርኮ ዓኦ ባካ ቢያ ዒዞ ጋር ጌላንዳኔ፤ 27 ፑርታ፣ ሻኦካ ባአዚ ማዔያ ፔቲታዖ ዒዞ ካታሚሎ ጌላዓኬ፤ ሃሣ ፔና ዒኢሳ ማዳ ማዳያና ሉኦቃ ዓሲ ፔቲታዖ ዒኢካ ጌላዓኬ፤ ዒኢካ ጌላንዳዞንሢ ሱንፃ ማራዓሢኮ ናንሳ ማፃኦጉይዳ ያኦፒንቲዞንሢ ሌሊኬ።

22

1 ዬካጋ ከኢታንቻሢ ያኦሲና ማራዓሢናኮ ካኦቲዎ ያይቶይዳጋ ኬሰካ፣ ጌኤሽ ለማሌኤሽጉዲ ጌኤሽካ ናንጊ ዋኦሢ ዎርዚ ታና ዳዌ፤ 2 ዬይ ዎራሢ ካታሚሎኮ ሳዞ ዓኦ ዳኤጎ ጎይዖ ጊዴና ዓኦዳያኬ፤ ዎርኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓጊና ዓጊና ዓኦፒ ዓኦጋያ፣ ለይይዳ ታጾ ለምዒ ማይንቲ ዓኦጋ ናንጊ ሚሢ ዓኦኔ፤ ዬያ ሚፃሢኮ ዒላዞ ዳርኮ ዳኤሻኬ፤ 3 ሃይካጋ ሴካ ማይ ጋዳማ ባኦያ ማዓንዳኔ፤ ያኦሲና ማራዓሢናኮ ካኦቲዎ ያይታ ካታሚሎይዳ ማዓንዳኔ፤ ዒዞም ማዳዞንሢያ ዒዞ ካኦሽካንዳኔ፤ 4 ዒዞኮ ዓውካርዋ ዔያታ ዛጋንዳኔ፤ ዒዞኮ ሱንፃኦ ዔያቶኮ ባሊታ ያኦፒንቲያ ማዓንዳኔ፤ 5 ዬካጋ ሴካ ዳሚያ ዳማዓ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዞሢ ዔያቶም ፖዓንዳሢር ፖዒ ፖዓ ባኦዚታቲያ ዓቢያ ዔያቶም ኮይሱዋያኬ፤ ናንጊና ዔያታ ካኦታዳ ጎይሣ ናንጋንዳኔ።

ዬሱሴኮ ማዒ ሙኪዖ ዛላ

6 ዬካጋ ሃሣ ከኢታንቻሢ፡- «ሃንሢ ጌይንቲ ባኮንሢ ጉሙርቁንታያ ሃሣ ጎኔኬ፤ ፔ ዓያና ዒዞ ማሊዖ ኬኤዛ ዓሶም ዒንጋ ጎዳ ማዔ ያኦዞሢ ዳካ ዎዳኮ ጊንፃጋ ማዓንዳ ባኮ ዒዞም ማዳዞንሢያ ፔጋሲ ዳዋኒ ፔኤኮ ከኢታንቻሢ ዳኬ» ታኦም ጌዔ።

7 ዬሱሴ ታኦም ኬኤዛዖ፡- «ታ ዑኬና ዬዓንዳኔ፤ ሃና ማፃኦጉይዳ ኬኤዚንቲ ያኦሲ ማሊዖ ካፒ፣ ማዳ ኩንሣሢ ዓንጃ ዎዞ ዳንቃንዳኔ» ጌዔ።

8 ሃያ ባኮ ዎይዜሢና ዛጌሢ ታና የሃኒሴኬ፤ ዬንሢ ታ ዎይዛዖ ሃሣ ዛጋዖ ዬንሢ ባኮንሢ ታኦም ዳዌ ከኢታንቻሢም ዚጋኒ ዒዞኮ ቶኮ ዳማ ሎኦማ። 9 ከኢታንቻሢ ጋዓንቲ፤ «ሃሼ! ሃያይዲግ! ታኦኒ ኔናንታ ኔኤኮ ጌርሲንሢንታ ማዔ፣ ያኦሲ ማሊዖ ኬኤዛዞንሢያ ዎላ፤ ሃሣ ሃያ ማፃኦጋ ጌይንቲ ባኮ ካፒዞንሢያ ዎላ ማማዳያኬ፤ ያኦሲም ዚጊ ካኦሽኬ» ታኦም ጌዔ። 10 ሃሣ ዒዞ ኬኤዛዖ፡- «ቢያ ባካ ማዳንቲ ኩማንዳ ዎዳ ዑኬያ ማዔሢር ሃያ ማፃኦጉይዳ ያኦሲ ማሊዖና ኬኤዚንቲ ባኮ ዓሲም ዔርቲዎጉዲ ዓኦቻግ፤ 11 ዓካሪ ፑርቶ ማዳሢ ፑርቶ ማዓዳንጎ፤ ፔና ዒኢሳ ባአዚ ማዳሢያ ማዓዳንጎ፤

21:10 21:10 ሃዚ. 40:2። 21:13 21:13 ሃዚ. 48:30-35። 21:15 21:15 ሃዚ. 40:3። * 21:16 21:16 ሚራፔ- ጌይዖ ሚናኦ ዎድና ዔኤቢኮ ያደሱምንታ ዳልጉምንታ ዒጲንታ ዋርቁ ዔርያ ማዓዛ ፔቲ ሚራፔ ፔቲ ያኤታና ሳሊታሚ ዳንሳ ታኦኪሢ ማዓያኬ። 21:18 21:18 ዒሲ. 54:11-12። 21:23 21:23 ዒሲ. 60:19-20። 21:24 21:24 ዒሲ. 60:3። 21:26 21:26 ዒሲ. 60:11። 21:27 21:27 ዒሲ. 52:1፤ ሃዚ. 44:9። 22:1 22:1 ሃዚ. 47:1፤ ዛካ. 14:8። 22:2 22:2 ማኪ. ማፃ 2:9፤ ሃዚ. 47:12። 22:3 22:3 ዛካ. 14:11። 22:5 22:5 ዒሲ. 60:19፤ ዳኦኔ. 7:18። 22:11 22:11 ዳኦኔ. 12:10።

ዲላሚያ ያደሎንጎ፤ የኦሲም ዲሞዴሚያ ፔና ዲዲሞሶንጎ» ጌዔ።

12 ዩሱሴ ዲሞና ታኣም፡- «ታኣኒ ዑኩ ዩዓንዳኔ፤ ፔቴ ፔቴሚም ፔ ማደጉዴያ ታ ዲንጋንዳ ባካ ታ ኮይላ ዓኣኔ፤ 13 ቤርታሳሚና ጋፒንፃሚና፡ ዔኤቢ ቢያ ዓርቃሚና ጋፒሳሚያ ታናኹ።»

14 «ናንጎ ሚያ ዓኣፖ ሙዓኒና ካታሜሎ ጌሎ ካሮና ጌላኒ ዳንዳዓያ ማዓኒ ማኣዓሚ ፔኤኮ ማሰኬዘንሚ ባለቲና ዓኣያኹ። 15 ጌኔ ማደ ማዳይ፡ ማርሻ ማርሻይ፡ ዓኒ ሃሃ ማቸ ማዒባኣያና ላሃይ፡ ዓሲ ዎዳይ፡ ሜሌ ያኦዘ ካኣሽካይ፡ ሉኡዙሞ ናሽካያና ሉኡቃ ዓሲ ቢያ ካታሜሎኮ ዙላ ማዓንዳኔ።»

16 «ታኣኔ፡ ዩሱሴ ሃያ ማርካቶ ማርካዳንዳጉዲ ታኣኮ ኪኢታንቻሚ ሸኢጲያ ማኣሮ ዓሶም ታ ዳኬኔ፤ ታኣኒ ዳውቴ ዜርሚ ሃሃ ፃጲኬ፤ ዩያጉዲ ታኣኒ ፖፖዓ ካሪሚ ዠኦጌኬ» ጌዔ።

17 ዓያኖ ጌኤዠና ዑኡቴሎና «ሙኩ» ጋዓኔ፤ ሃያ ዎይዛሚያ «ሙኩ» ጎዖንጎ፤ ዴኤቢንቴሚያ ሙኮንጎ፤ ዑሽካኒ ኮዓሚያ ቢያ ናንጎ ዎኣያ ዔኤቢ ጨጉዎዖ ጉሪ ዑሽኮንጎ።

18 ሃያ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቴ ያኦሲ ማሊያ ዎይዛዘንሚም ቢያ ታ ላታኔ፤ ያኦኒያ ሃያ ቃኣሎይዳ ፔቴ ባኣዚ ቃሴቴ ያኦሲ ሃያ ማፃኣፖይዳ ፃኣፒንቴ ባይሲንቶ ዒዛይዳ ቃሲ ቃሲ ሂሊሳንዳኔ። 19 ያኦኒያ ሃያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ቃኣሎይዳፓ ፔቴ ባኣዚ ፓጨሴቴ ሃያ ማፃኣፖይዳ ኬኤዚንቴ ናንጎ ሚያ ዓኣፖና ያኦሲም ዲሞዴ ካታሜሎናይዳፓ ዒዛ ሂላንዳ ባኮ ያኦሲ ፓጨሳንዳኔ።

20 ሃንሚ ባኮ ማርካዳሚ፡- «ሂዮ፤ ታ ዑኩ ዩዓንዳኔ» ጋዓኔ።

ዓኣሜን፤ ጎዳ ዩሱሴ ሙኩ!

21 ጎዳ ዩሱሴኮ ኮሹሞ ዒንጊፃ ዒንሚ ቢያሚና ዎላ ማዖንጎ፤ ዓኣሜን።